
EX·LIBRIS·LIECHTENSTEINIANIS

ROBERTI STEPHANI
LEXICOGRAPHORUM PRINCIPIS
THESAURUS LINGUÆ LATINÆ
IN IV. TOMOS DIVISUS,

CUI

POST NOVISSIMAM LONDINENSEM EDITIONEM,
COMPLURIUM ERUDITORUM VIRORUM COLLECTIS CURIS
INSIGNITER AUCTAM,

Accesserunt nunc primùm

HENRICI STEPHANI ROB. F.
ANNOTATIONES AUTOGRAPHÆ
EX CODICE BIBLIOTH. P. CIVIT. GENEV.

Nova cura recensuit, digessit, ab Auctorum Citationibus atque Interpretationibus falsis, Interpolationibus supervacuis, Mendisque quamplurimis repurgavit,

Suasque passim ANIMADVERSIONES adjecit

ANTONIUS BIRRIUS PHILIATER BASIL.

TOMUS IV.

BASILEÆ

Typis & Impensis E. & J. R. THURNISIORUM Fratr.
M DCC XLIII.

Q

Q LITTERAM, veteres ignorabant: unde Locuntur, ſcribebant, non Loquuntur, ut teſtantur vetuſtiſſimi codices. Item Oblicum pro Obliquum. Nonnulli quia Q non litteram, ſed notam eſſe putabant, duas in ſe litteras continentem C & U, Qis, Qæret, & Qid ſcribere inſtituerunt abſque U, ut Velius Longus ait, quod alii Cuis, Cuæret, Cuid, ſcribere malebant. Vide Pierii annotationes in Virgilium, ubi ſcribit veteres aſſeveraſſe Q, & C & U præ ſe ferre; poſt enim C, vocalem uadplicitam eſſe parte illa, quæ ad inſtar gravis accentus premitur, adcurvata: altera vero quæ acuti accentus in morem ſurrigebatur, ſubter lineam dejecta, vel ex librariorum commoditate, vel ne præcedentibus litteris eſſet impedimento. Quintil. lib. 12. cap. 10. p. 1093. Duras & illa ſyllabas facit; quæ ad conjungendas demum ſubjectas ſibi vocales eſt utilis, alias ſupervacua: ut Equos ac Equum ſcribimus, quum ipſæ etiam vocales duæ efficiant ſonum, qualis apud Græcos nullus eſt, ideoque ſcribi illorum litteris non poteſt. Idem lib. 1. cap. 4. Et K, quæ & ipſa quorundam nominum nota eſt: & Q, cujus ſimilis effectus ſpecieſque, niſi quod paulum a noſtris obliquatur. Quaſi diceret, Inter KA & QUA hoc ſervandum eſt diſcrimen, ut KA recto ſono, QUA paulum obliquato proferatur. Sane qui recte proferunt, hanc (ut ita dicam) obliquationem ſervant in Q litteræ prolatione. Exceptis Latinis, nulla alia lingua hanc litteram habet Hæc prius non erat, unde & ipſa ſupervacua eſt vocata, quia per C cuncta veteres ſcripſerunt. Iſidor. 1. 4.

Q. Quintus, vel Quintius. Q. vel QV. Quartus. Q. vel QVINT. Quintilius. [De Prænomine Quintus controverſia nulla eſt, & de Quintius conſentit Vrſin. in nummis hujus gentis. Solent hâc littera ſolitariâ & Quinarii nummi deſignari. Pro Quintilius Quintilis forſan apud Probum legendum. Cetera nugæ germanæ fere ſunt.

Q. B. F. Quare bene factum, Quare bonum factum. Q. B. M. V. Quæ bene mecum vixit.

Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C. Quid de ea re fieri placeret, de ea re ita cenſuerunt: Notæ quibus Senatuſconſulta deſignabantur. Probus.

Q. E. R. E. IV. DA. Quanti ea res erit, judicium dabo: Formula eſt Prætoria.

Q. F. Quinti filius.

Q. L. Quinti libertus, vel liberti. Q. L. F. Quinti Lucii filius. [Immo Quintus.

Q. M. Quintus Mucius, vel Quomodo.

Q. N. A. N. N. Quando neque ais, neque negas.

Q. R. F. E. V. Quod recte factum eſſe videbitur.

Q. S. S. S. Quæ ſupra ſcripta ſunt.

Q U A

QVAES. Quæſtor. QVAESS. Quæſtores.

QVAM. Quemadmodum.

QUA, QUACUNQUE, V. QUI, quæ, quod.

QUADAMTENUS, vel QUADANTENUS, V. QUIDAM, poſt QUI, quæ, quod.

QUADI, [Κουάδοι] Dioni, Bohemorum olim gens, ſicut & Marcomani. Hieronymus, Sarmatæ, Quadi, Vandali, & innumerabiles aliæ gentes equorum & vulpium carnibus delectantur. V. Tacit. Germ. cap. 42. Cluverius Moravos eſſe putat.

QUADRA, QUADRAGENARIUS, QUADRAGENI, QUADRAGESIMUS, QUADRAGIES, QUADRANGULATUS, QUADRANGULUS, QUADRANS, QUADRANTAL, QUADRANTALIS, QUADRANTARIUS, QUADRARIUS, QUADRATA, QUADRATARIUS, QUADRATE, QUADRATIM, QUADRATIO, QUADRATOR, QUADRATUM, QUADRATURA, QUADRATUS, a, um, QUADRIDENS, QUADRIENNIS, QUADRIENNIUM, QUADRIFARIAM, QUADRIFARITER, QUADRIFIDUS, QUADRIFINALIS, QUADRIFINIUM, QUADRIFLUVIUS, QUADRIFORIS, QUADRIFORMIS, QUADRIFRONS, QUADRIGA, QUADRIGARIUS, QUADRIGATUS, QUADRIGEMINUS, QUADRIGULA, QUDRIJUGUS, QUADRILATERUS, QUDRILIBRIS, QUADRIMANUS, QUADRIMATUS, QUADRIMENSTRUUS, QUADRIMESTRIS, QUADRIMULUS, QUADRIMUS, QUADRINGENARIUS, QUADRINGENI, QUADRINGENTENI, QUADRINGENTESIMUS, QUADRINGENTI, QUADRINGENTIES, QUADRINUS, QUADRIPARTIO, QUADRIPARTITIO, QUADRIPARTITO, QUADRIPARTITUS, QUADRIPLICATUS, QUADRIREMIS, QUADRIVIUM, QUADRO, QUADRULA, QUADRUM, QUADRUMANES, QUADRUPEDANS, QUADRUPEDATIM, QUADRUPEDO, QUADRUPES, QUADRUPLARIS, QUADRUPLATOR, QUADRUPLEX, QUADRUPLICATIO, QUADRUPLICATO, QUADRUPLICO, QUADRUPLO, QUADRUPLOR, QUADRUPLUM, QUADRUPLUS, QUADRURES, QUADRUS, V. Singula ſuo ordine in QUATUOR.

QUADURCUM, Nobile emporium Quadurcorum in Aquitania, Galliæ parte tertia. Hodie *Cahors*, patria Poetæ Gallici Clementis Maroti. Plin. lib. 4. cap. 19. Rurſus Narbonenſi provinciæ contermini Rutheni, Quadurci, Antobroges, Tarneque amne diſcreti a Toloſanis Petrogori. Sed rectius Cadurcum ſcribitur. q. V.

QUÆ, QUÆCUNQUE, QUÆDAM, QUÆLIBET, QUÆPIAM, QUÆQUAM, QUÆQUE, QUÆVIS. V. QUI, QUICUNQUE, QUIDAM, QUILIBET, QUISPIAM, QUISQUAM, QUISQUE, QUIVIS.

QUÆRO, quæsīvi, quæsītum, & per ſyncopen, quæſtum, [ζητέω, δίζημαι, μαίομαι, μεταλλάω] ĕre. Donatus, Non reperitur, niſi quod quæritur, non quæritur, niſi quod præſto non ſit. Ter. Eun. 2. 3. 3.

Ubi quæram: ubi inveſtigem? quem perconter? quam inſiſtam viam?

Idem Adelph. 3. 4. 15. Te quærebam ipſum, ſalve Demea.

Quærere, inquit Varro de L. L. lib. 5. 8. dictum ab eo quod, Quæ res ut recuperaretur, datur opera. V. Voſſ. Etymol.

Per compita quærere aliquem. Juven. 9. Sat. 112.

Aditum quærere per avia. Virg. 9. Æn. 58.

Argentum quæritur. i. e. Opes quæruntur. Hor. 1. Epiſt. 2. 44.

Argentum quærere in fœnus, vel mutuo. Plaut. Aſin. 2. 4. 23.

Auribus quærere effigiem perfectæ eloquentiæ. Cic. in Orat. 9.

Conjugium quærere. Juven. 11. Sat. 15.

Conſilium. Ter. Andr. 4. 2. 19.

Diverticula. Cic. 5. de Finib. 74. Quin etiam ipſi voluptarii diverticula quærant.

Excuſationem. Cic. 12. Att. 29. Quæ ſi manebunt, quærenda erit excuſatio ad Brutum, & ut nunc eſt, manſuræ videntur.

Exitum. Cic. 3. Verr. 2. Tamen impudentiæ ſuæ pudentem exitum quæſiſſe videatur.

Fidem quærere promiſſo, In re promiſſa fidem aliquam & veritatem expetere. Plin. lib. 27. cap. 9.

Finem amori. Ovid. Rem. Amor. 143.

Fugam. Cæſ. 8. Bell. Gall. 19.

Fugam quærere ex aliquo loco. Cic. 7. Att. 16. De pueris in Græciam tranſportandis tum cogitabam, quum fuga ex Italia quæri videbatur.

Fugam morbi. Hor. 1. Epiſt. 6. 29.

Gloriam. Cic. 1. Off. 38. Quum vero de imperio decertatur, belloque gloria quæritur. i. e. Captatur.

Immortalitatem ipſa morte. Cic. 2. Tuſc. 20. Sed videamus Herculem ipſum, qui tum dolore frangebatur, quum immortalitatem ipſa morte quærebat.

Inimicitias. Plaut. Men. 4. 3. 1. Sed longe alia lectio in codd. noviſſime emendatis.

Latebram perjurio. Cic. 3. Off. 106. Sed ſi hoc ſibi ſumant, nullam eſſe fidem quæ infideli data ſit, videant ne quæratur latebra perjurio.

Liberos. Plaut. Capt. 4. 2. 109.

Liberorum quærendorum cauſa ei credo uxor data eſt.

Locum injuriæ. Liv. 5. 9.

Locum inſidiis. Liv. 35. 4.

Locum gratiæ apud aliquem. Liv. 25. 16.

Locum ſeditionis. Liv. 3. 49.

Materiam amori. Ovid. 1. de Arte Am. 49.

Moras. Ovid. 11. Met. 462.

Moram ſupplicio. Cic. 7. Verr. 164. Illum, quod moram ſupplicio quæreret, ideo clamitaſſe ſe civem Romanum, ſed ſpeculatorem fuiſſe.

Nova. Propert. lib. 1. 13. 12.

Numen & auxilium per ſacras quærere ſortes. Ovid. 1. Met. 368.

Occaſionem. Cæſ. 2. Bell. Civil. 14.

Opem quærere. Ovid. 5. Triſt. 7. 42.

Opes & amicitias. Hor. de Arte Poet. 167.

Periculum voce. Ovid. 2. Met. 565.

Quo modo aliquid fiat quærere. Ter. Heaut. 5. 4. 16.

Quæris id quod habes, parentes: quod abeſt, non quæris, patri
Quomodo obſequare, & ſerves quod labore invenerit.

Rationem quærit animus. Lucret. lib. 2. 1043.
Regnum quæritur armis. Lucret. lib. 1. 351.
Remedium quærere ab aliquo. Cic. 2. Tuſc. 45. Cogamuſque confiteri, non eſſe ab eo doloris remedia quærenda, qui dolorem malorum omnium maximum eſſe dixerit.
Remedium ad rem aliquam. Cic. pro Cluent. 71. Domo ſibi quærendum remedium exiſtimavit ad eam moram, quæ nuptiis afferebatur.
In remedio aliquid quærere. Plin. lib. 25. cap. 13.
Requiem quærit ſibi. Hor. 1. Epiſt. 7. 79.
Riſus quærere ſibi. Hor. 1. Epiſt. 7. 79.
Salutem alicui malo. Ter. Adelph. 3. 2. 2.
Sermonem. Ter. Eun. 3. 3. 10. i. e. Occaſionem colloquendi captare.
Sitim quærere, Provocare. Cic 5. Philipp. 19. Ipſe interea decem & ſeptem dies de me in Tiburtino Scipionis declamitavit, ſitim quærens: hæc enim ei cauſa ſolet eſſe declamandi. Budæus.
Somnum quærere re aliqua, Conciliare, inducere. Plin. lib. 12. cap. 17. Odore ſtrobi arboris ſomnum ægris quærunt.
Venenum quærere alicui. Cic. pro Cluent. 125. Qui quum venenum privigno ſuo quæreret, manifeſto ſit deprehenſus.
Viam. Ovid. 10. Met. 504.

Quærebatque viam, qua ſe, genitrice relicta,
Exſereret. Scil. Infans.

Victoria ſollicitis ardua quæritur armis. Ovid. 14. Met. 453.
Voluptatem. Cic. 1. de Finib. 32. Sed quia nonnunquam ejuſmodi tempora incidunt, ut labore & dolore magnam aliquam quærat voluptatem.
Ad unum exemplum & regulam quærere, Omnes ſub uno exemplo comprehendere. Cic. in Salluſt. Primum igitur, quoniam omnium majores Criſpus Salluſtius ad unum exemplum & regulam quærit, velim mihi reſpondeat.
Quærere & Requirere hoc differt, quoniam Requirere, eſt diu quærere. Afranius Fratriis, Proin tu quum quæram, ne requiram te vide. Nonius, 5. 46. ut legit Mercer.
Quærere, cum Infinitivo. ut, Quæro doceri. Virg. 6. Æn. 614.

Incluſi pœnam exſpectant: ne quære doceri,
Quam pœnam; aut quæ forma viros, fortunave merſit.

Et Cic. 3. de Finib. Egone, quæris, inquit, ſcire, quid ſentiam? Hor. 3. Carm. 27. 56.

—ſpecioſa quæro
Paſcere tigres.

[i. e. Volo, cupio.
Quærere, Velle, contendere. Plin. lib. 8. cap. 53. Potiſſimum e monte aliquo in alium tranſilire quærentes.
Quærere aliquem, pro Quæſtionem habere de aliquo. Liv. 33. 28. pr. In præſentia placuit comprehendi eos qui ſimul fuiſſent, quæſtionem de his haberi, dum quæruntur, &c. In emendatis codd. exſtat, Quæſtionemque ex his haberi. Qui dum quæruntur, &c. ubi ſimpliciter ponitur, pro Conquiruntur ad quæſtionem.
Quærere aliquem ad necem. Cic. pro Sext. 54. Vexabatur uxor mea, liberi ad necem quærebantur.
Quærere, eſt Judicum, cum de factis inquirunt, unde & Quæſitores appellati. Cic. 1. Att. 17. Senatus cenſuit, ut de iis qui ob judicandum pecuniam accepiſſent, quæreretur. V. infra QUÆSITOR.
Quærere, eſt etiam id quod nunc dicimus, *Informationem facere*, & Legibus vindicare. Cic. Decernebat enim ut veteribus legibus tantummodo extra ordinem quæreretur. Idem pro Milon. 15. Tulit enim de cæde, quæ in Appia via facta eſſet, in qua P. Clodius occiſus fuit. Quid ergo tulit? nempe ut quæreretur. Quid porro quærendum eſt? factumne ſit? at conſtat. A quo? at patet. Hæc Budæus.
Quærere in aliquem. Cic. pro Cluent. 148. Cic. pro Milon. 60. Majores noſtri in dominum de ſervis quæri noluerunt. conf. Quærere tormentis.
Quærere de crimine. Cic. 2. Verr. 27. Quum Prætores deſignati ſortirentur, & M. Metello obtigiſſet, ut is de pecuniis repetundis quæreret.
Quærere rem, eſt Agitare cauſam criminis, ut Prætor quum judicium cogit. Cic. 4. Verr. 72. Illo die rem quæſiturus non eſſet, quum repente juberetur dicere.
Quærere rem tormentis, & per tormenta. Cic. pro Cluent. 176. Tormentis omnibus vehementiſſimis quæritur. Suet. in Tiber. cap. 58. pr. Acta res in Senatu: & quia ambigebatur, per tormenta quæſita eſt.
Nam quum more majorum de ſervis in dominum, ne tormentis quidem quæri, &c. Cic. pro Dejot. 3.
Quærere, [ἐκπυνθάνομαι] Percontari, ſciſcitari, petere, interrogare. Plaut. Amph. prol. 127.

Atque ut ne, qui eſſem, familiares quærerent.

Ter. And. 1. 1. 63.

— item alio die
Quærebam: comperiebam nihil ad Pamphilum
Quidquam attinere.

Cauſam quærere quamobrem. Ter. Eun. 5. 6. 30.
Identidem quærere. V. IDEM.
Seria quæramus amoto ludo. i. e. Disquiramus. Hor. 1. Serm. 1. 27.
Quærere, Diſputare, conſulere, vel diſcutere. Cic. 9. Fam. 26. Ille baro te putabat quæſiturum, num unum cælum eſſet, an innumerabilia?
Quæro abs te, quare. Cic. pro Roſc. Amer. 73. Non quæro abs te, quare patrem Sex. Roſcius occiderit.
Quærere horas ab aliquo. Plin. lib. 7. cap. 53.
Circa aliquem quidpiam quærere. Quintil. lib. 7. cap. 1.
Quærere de aliquo. Cic. 4. Acad. 76. Quæſivit de Zenone fortaſſe quid futurum eſſet. Liv. 4. 40. Quæro de te, &c. h. e. Abs te.
Quærere de re aliqua. Cæſ. 2. Bell. Gall. cap. 15. Nerviorum de natura moribuſque Cæſar quum quæreret, ſic reperiebat.
Quæro ex te. Cic. in Vatin. 10. Quæro illud etiam ex te quod privatus admiſiſti. Ter. Heaut. 4. 1. 45.

—neſcio, niſi ut ex ipſa quæras, unde hunc habuerit.

Quærere ſecreto ab aliquo. Cæſ. 1. Bell. Gall. 18.
Ex re quæritur, veneficium fuerit, an cruditas. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Eruditius aliquid. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Subtiliter aliquid. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Verum. Hor. 2. Epiſt. 2. 45.
Si verum quæris. Cic. 12. Fam. 8. Spem omnem in Decimo Bruto & Planco habemus: ſi verum quæris, in te, & in meo Bruto, non ſolum ad præſens perfugium, ſed, &c. [i. e. Ut verum dicam.

Quæro quid ſit, cur, &c. Cic. 1. de Orat. 6.
Et ea res, ſi quæris, magno ei honori fuit. Cic. 3. Off. 80.
Quærat aliquis, quæ ſint mentiti veteres magi. Plin. lib. 30. cap. 2.
Forſitan quæratis, qui iſte terror ſit, & quæ tanta formido, quæ tot ac tales viros impediat, quo minus, &c. Cic. pro Roſc. Amer. 5.
Quæret fortaſſe quiſpiam, diſpliceatne mihi legum præſidio a capite periculum propulſare. Cic. pro Cluent. 144.
Quid quæris amplius? Cic. pro Roſc. Amer. 145. [Et ſæpe omiſſo Adverbio, Quid quæris, Quid quæritis. Quod vulgo dicunt, Quid vis amplius? &c.
Quærere, pro Captare: ut, Quærere furtum, pro Captare furtum, ſeu adniti & ſtudere ut furtum committas. Plin. lib. 33. cap. 6. Quapropter id furtum quærentes, ovi liquore candido uſum eum adulteravere, mox & hydrargyro. De argento vivo & auro loquitur.
Quærere, nonnunquam ſignificat Comparare, ſive acquirere. Ter. Adelph. 5. 4. 15. —Contrivi in quærundo vitam atque ætatem meam. Idem Heaut. 1. 1. 87. Laborans, quærens, parcens, illi ſerviens. Ibid. 3. 1. 38. Poſt illa cœpit victum vulgo quærere. Cic. pro Quint. 13. Nec mirum ſi is, qui vocem venalem habuerat, ea, quæ voce quæſiverat, magno ſibi quæſtui fore putabat. Ovid. 2. de Pont. 9. 40.

Et melius nulla quæritur arte favor.

[Niſi pro Captatur.
Gratiam quærere alicui ad vulgum, dicitur res aliqua. Liv. 6. 34. Eaque ipſa affinitas haud ſpreta, gratiam Fabio ad vulgum quæſierat. i. e. Comparaverat apud vulgum.
Invidiam ex re aliqua alicui quærere, Conflare. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Invidiam in aliquem. Cic. pro Rabir. Poſt. 46.
Laudem ſibi in vita alterius. Ter. Heaut. 2. 3. 74.
In medium quærere, In commune, ſive in communi victum ſibi quærere. Tunc enim omnia erant communia. Virg. 1. Georg. 127.
Finis quærendi. Hor. 1. Serm. 1. 92.
Quærere rem honeſte mercaturis faciendis, &c. Cic. in Parad. 6. Iis, qui honeſte rem quærunt, mercaturis faciendis, operis dandis, publicis fumendis, quæſito opus eſt.
Quærere multo labore. Cic. 2. de Finib. 111.
Quærere, Petere. Plaut. Aul. 1. 2. 13. Quid ſi quiſpiam ignem quæret?
Non quæro ex his illa initia mathematicorum. Cic. 4. Acad. 116.
Quæri de. Cic. de Orat. In quibus ſæpe non de facto, ſed de jure atque æquitate quæritur.
Quæritur inter medicos, cujus generis aquæ ſint utiliſſimæ. Plin. lib. 31. cap. 3.
Quærendi Gerund. V. paulo ſupra, Finis quær.
Quærendo juvencum procumbit bucula. Virg. 8. Ecl. 86.
Quæſo antiqui dicebant. V. infra C. l.
QUÆRENS, entis. Partic. [ζητῶν] Ovid. 6. Met. 584.

Verbaque quærenti ſatis indignantia linguæ
Defuerant.

Mihi percunctanti, aut aliquid quærenti nunquam defuiſti. Cic. 1. de Orat. 287.
QUÆRENDUS, a, um. [ζητητέος] Partic. Senec. Herc. OEth. 211.

Quoties, genitor, quærendus eras?

Lucret. lib. 5. 716.

— hoc tamen eſt, ut
Quærendum videatur, & in diſcrimen agendum.

QUÆSĪTUS, a, um. [ζητηθεὶς] Partic. ut, Artes quæſitæ. Virg. 3. Georg. 549. Ovid. 2. de Pont. 7. 47.

Artibus ingenuis quæſita eſt gloria multis.

Odium hominum quæſitum eſt mihi carmine. Ovid. 2. Triſt. 87.
Salus quæſita fuga. Ovid. 14. Met. 216.
Adulatio quæſitior fuit. Tacit. 3. Ann. 57. h. e. Exquiſitior.
Quæſitiſſimus, pro Exquiſitiſſimo. Tacit. 2. Ann. 53. Excepere Græci quæſitiſſimis honoribus.
QUÆSĪTUM, i. n. pro Re parta. Ovid. 7. Met. 657.

— parcum genus eſt, patienſque laborum,
Quæſitique tenax.

Cic. in Parad. 6. Cui quæſito autem opus ſit, quis unquam hunc voce dixerit divitem?
Quæſitum, idem quod Poſtulatum. Ovid. 4. Met. 794.

Accipe quæſiti cauſam.

QUÆSĪTUS, ûs. m. Plin. lib. 5. cap. 9. Nilus incertis ortus fontibus, it per deſerta & ardentia: & immenſo longitudinis ſpatio ambulans, famaque tantum inermi quæſitu cognitus ſine bellis, quæ ceteras omnes terras invenere, originem, &c.
QUÆSĪTIO, ōnis. f. a Supino Quæſitum, [ζήτησις] Idem quod Quæſtio. Plaut. Caſin. 3. 1. 16. Cave in quæſitione mihi ſis. Antique.
QUÆSTIO, ōnis. f. [ζήτησις, ζήτημα, πρόβλημα] a Quæſtum ſupino. Plaut. Ciſt. 2. 3. 49.

Vir tuus ſi veniet, jube domi opperirier,
Ne quæſtioni mihi ſit, quid eum velim.

i. e. Ne cogar eum quærere. Al. Ne in quæſtione.
Quæſtio, a quærendo. Varr. 5. de L. L. 8. Cic. 4. Acad 26. Quæſtio autem eſt appetitio cognitionis: quæſtioniſque finis, inventio.
Quæſtio, eſt aliquando Dubitatio & diſceptatio. Magna. Cic. 2. de Finib. 34. In his primis naturalibus voluptas inſit, necne, magna quæſtio eſt.
Nulla quæſtio eſt, quin, Controverſia nulla. Paulus in l. ult. D. Quod juſſu, Si dominus vel pater pecuniam mutuam accepturus, juſſerit ſervo filiove numerari: nulla quæſtio eſt, quin ipſi condici poſſit.
Quæſtionis eſt. Ulpianus in l. Sed ſi damnum. D. de peculio, Sed eſt quæſtionis, utrum ipſa furti æſtimatio, &c. Cajus in l. Si noxali. eodem titulo.
Immenſæ. Plin. lib. 7. cap. 28. Fortitudo in quo maxime exſtiterit, immenſæ quæſtionis eſt.
Diſceptatio & Quæſtio. Cic. 3. de Orat. 127. De omni re, quæcunque in diſceptationem, quæſtionemque vocaretur, ſe copioſiſſime dicturum eſſe profitetur.
Quæſtio de. Cic. 4. Acad. 115. De ſapiente loquamur, de quo, ut ſæpe jam dixi, omnis hæc quæſtio eſt.
Aſperitas quæſtionum. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Frigus quæſtionum & argumentorum. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Vinculum quæſtionis. Quintil. lib. 2. cap. 23.
Dura quæſtio, Ad ſolvendum difficilis. Quintil. lib. 7. cap. 2. Dura prima fronte quæſtio.
Immenſa quæſtio. V. IMMENSUS, & paulo ſupra.

Infinitæ. V. INFINITUS.
Legitimæ. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Luſoria. V. LUDUS.
Magna, V. Habere in.
Naturales. Quintil. lib. 1. cap. 4. De his Sen. libri 7.
Nodoſæ & anxiæ. Macrob. 7. Saturn. cap. 1.
Perdifficilis & perobſcura quæſtio eſt de natura deorum. Cic. 1. de Nat. Deor. 1. conf. Exſiſtit quæſtio.
Quæſtiones perpetuæ. V. PERPETUUS.
Summa quæſtio. V. SUMMUS.
Adjuvare quæſtionem. Quintil. lib. 4. cap. 4.
Afferre quæſtionem. V. AFFERO.
Agitare quæſtionem. Martian. in l. Creditor. D. qui pot. in pig. hab. Erit autem facti quæſtio agitanda, quid inter eos actum ſit.
Conſcribere fictam quæſtionem. V. CONSCRIBO.
Decidere. Ulp. in l. Si fundus. D. de lege commiſſ. Sed jam deciſa quæſtio eſt, ex vendito actionem competere.
Deducitur in judicium quæſtio. Paul. in l. In duobus. D. de jurejur. Si modo eadem quæſtio in judicium deducatur.
Dividunt noſtri totam iſtam de diis immortalibus quæſtionem in partes quatuor: primum docent eſſe deos: deinde quales ſint: tum mundum ab his adminiſtrari: poſtremo conſulere eos rebus humanis. Cic. 2. de Nat. Deor. 3.
Exoritur aſpera & vehemens quæſtio de jure belli. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Exſiſtit autem hoc loco quæſtio ſubdifficilis, numquando, &c. Cic. de Amicit. 69.
Eſſe in quæſtione. Plin. lib. 10. cap. 22. Nec ſine cauſa in quæſtione eſt, quis primus tantum bonum invenerit.
Ferre quæſtionem. V. FERO.
Habere aliquid quæſtionis dicitur res, quum dubia eſt & incerta. Cic. in Or. 68. Sed id nec dubium eſt: & ſi quid habet quæſtionis, hoc tamen, &c.
Habere aliquid in magna quæſtione. Plin. lib. 10. cap. 7. Sanqualem autem, atque immuſſulum, augures Romani in magna quæſtione habent. h. e. Magna eſt quæſtio inter augures quid ſit, &c.
Habere quæſtionem de aliqua re. Cic. 5. de Fin. 7.
Indicare quæſtionem. Quintil. lib. 4. cap. 4.
Ratiocinativa, atque collectiva quæſtio orietur. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Perſolvere quæſtionem. V. PERSOLVO.
Hæc quæſtio ita procedit, ſi de peculio agi non poteſt. Paul. l. 14. D. de in rem verſo.
Tenet eum quæſtio, qui in jus vocatus eſt. Papinian. in l. Judicatæ. D. de except. rei judicatæ, Nam & quum alterum ex cohæredibus inofficioſi quæſtio tenuit, aut etiam duobus ſeparatim agentibus alter obtinuit, libertates competere placuit.
Variare quæſtiones. Quintil. lib. 3. cap. 10.
Verſari in quæſtione dicitur res, dum de ea diſceptatur & dubitatur. Cic. pro Sull. Quæ res in quæſtione verſetur.
Quæſtionem intelligere debemus & tormenta, & corporis dolorem ad eruendam veritatem, inquit Ulpianus, de injuriis & famoſis libellis, l. Injuriarum. D. Idem de S. C. Silaniano l. 1. Quæſtionem, inquit, ſic accipimus, non tormenta tantum, ſed omnem inquiſitionem, & defenſionem mortis.
Facti in eculeo quæſtio eſt, juris in judicio. Cic. pro Milon. 58.
Abripere ad quæſtionem. V. ABRIPIO.
Accipere quæſtioni ſervos. Plaut. Moſt. 5. 1. 39.
Habere quæſtionem de viri morte. Cic. pro Cluent. 176. V. QUÆRO.
Habere quæſtionem mortis paternæ de ſervis paternis. Cic. pro Roſc. Amer. 78. Mortis paternæ de ſervis paternis quæſtionem habere filio non licet.
Habere quæſtionem in caput alterius de furto. Cic. pro Cluent. 182.
Habere quæſtionem tormentis. Liv. 33. 30. extr. De Piſiſtrato aliquæ quæſtiones tormentis habitæ: & ſumptum ſupplicium eſt.
Polliceri in quæſtionem ſervos. Cic. pro Roſc. Amer. 77. O dii immortales, rem miſeram & calamitoſam, quod in tali crimine innocenti ſaluti eſſe ſolet, ut ſervos in quæſtionem polliceatur, id Sexto Roſcio facere non licet?
Poſtulare quæſtionem ejus eſt, qui injuriam ſibi factam queritur, aut alteri, quam vindicare ad eum pertineat. Liv. 2. 29. Senatus tumultuoſe vocatus, tumultuoſius conſulitur: quæſtionem poſtulantibus iis, qui pulſati fuerant, &c. Hæc Budæus.
Poſtulare in quæſtionem. Cic. pro Roſc. Amer. 77. Aliquoties duos ſervos paternos in quæſtionem ab adverſariis Sextus Roſcius poſtulavit.
Quæſtio & Tormenta. Cic. pro Sull. 78. Quæſtiones nobis ſervorum & tormenta accuſator minitatur.
Quæſtio & Animadverſio. Cic. 2. de Legib. 37. Quo in genere ſeveritatem majorum, Senatus vetus auctoritas de Bacchanalibus, & Conſulum, exercitu adhibito, quæſtio animadverſioque declarant.
Quæſtio etiam dicitur quam vulgo *Informationem* dicunt.
Auri Tholoſani quæſtio. Cic. 3. de Nat. Deor. 74.
Potentiſſimæ quæſtiones. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Adhibere quæſtionem. Cic. 1. de Divin. 46. Is quæſtione adhibita confeſſus eſt, pateramque retulit.
Conſtituere quæſtionem. V. CONSTITUO.
Conſtituitur quæſtio de furto. Cic. pro Cluent. 183.
Decernere quæſtionem. V. DECERNO.
Exercere quæſtionem inter ſicarios. Cic. 2. de Finib. 53. Quum Prætor quæſtionem inter ſicarios exercuiſſet, aperte cepit pecunias ob rem judicandam.
Facere quæſtiones juris. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Ferre quæſtionem. V. FERO.
Ferre quæſtionem de jure, non de facto. Cic. pro Milon. 31.
Habere quæſtionem. Quintil. lib. 5. cap. 4.
Hoc falſum eſt: habita enim quæſtio eſt. Cic. 2. de Orat. 173.
Inferenda eſt alia quæſtio. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Inſtituere quæſtionem. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Quæſtio quandoque pro Publico judicio uſurpatur, maxime apud Jureconſultos. Hotomanus, Quæſtiones ſunt publica judicia, inde ducto nomine, quod in his reus in judicium vocatus, nocens ſit, an innocens conſtituto judicio quæritur. Libro ſingulari de verborum quæ ad jus pertinent ſignif. Quæſtio numaria, pro judicio privato, in quo non de

capite, ſed de pecunia diſceptatur. Calliſtratus, l. ult. Ne de ſtat. defuncto. in Pand. Per quæſtionem numariam.
Quæſtionem, & Judicium publicum, eodem ſenſu dixit Cic. in Brut. 127. de C. Galba ita loquens: Hic, qui in collegio ſacerdotum eſſet, primus poſt Romam conditam judicio publico eſt condemnatus. Paulo poſt 128. Invidioſa lege Manilia quæſtio C. Galbam &c. L. Opimium &c. Gracchani judices ſuſtulerunt.

QUÆSTIUNCŬLA, æ. f. diminut. [ζητημάτιον] Parva interrogatio vel dubitatio. Cic. 1. de Orat. 102. Quid mihi nunc vos, inquit Craſſus, tanquam alicui Græculo otioſo & loquaci, & fortaſſe docto atque erudito, quæſtiunculam, de qua meo arbitratu loquar, ponitis?
Minutæ quæſtiunculæ. V. MINUO.

QUÆSĪTOR, ōris. m. [ζητητὴς] Is dicitur qui quæſtionem habet, hoc eſt qui inquirendum curat de crimine, de eoque judicium exercendum. Hic Quæſitor ſedebat pro tribunali, Judices autem in ſubſelliis, omniaque ferme in poteſtate habebat. Cic. in Bruto 200. Itaque intelligens dicendi exiſtimator, &c. videt oſcitantem judicem loquentem cum altero, nonnunquam circulantem, mittentem ad horas, Quæſitorem ut dimittat rogantem. Quæſitorem vocat Prætorem, in cujus erat poteſtate ſolvere conſilium quum libuerat, & dare veniam abeundi coactis judicibus: quod interdum judices tædio affecti poſtulabant, horam non exſpectantes. Idem in Vatin. 34. Quæro ex te, Vatini, num quis in hac civitate poſt urbem conditam Tribunos plebis appellarit, ne cauſam diceret: num quis reus in Tribunal ſui Quæſitoris aſcenderit, eumque vi deturbarit, ſubſellia diſſiparit, urnas deleverit? Ad hanc autem ſimilitudinem, inquit (in 3. Verr. pr.) Aſconius, Virgilius Minoem, judicem apud inferos, tanquam Prætor ſit rerum capitalium, Quæſitorem appellat. Dat ibi ſortitionem, ubi urnam nominat: dat electionem judicum, quum dicit, Conſiliumque vocat: dat cognitionem facinorum, quum dicit, Vitaſque & crimina diſcit. Verba Virgilii 6. Æn. 432. hæc ſunt,

Nec vero hæ ſine ſorte datæ, ſine judice ſedes:
Quæſitor Minos urnam movet, ille ſilentum
Conſiliumque vocat, vitaſque & crimina diſcit.

Per ſyncopen etiam Quæſtor dicitur. Hæc Budæus. V. QUÆSTOR. Cic. pro Font. 11. Quid mihi opus eſt ſapiente judice? quid æquo Quæſitore? quid oratore non ſtulto? Idem 3. Q. frat. 3. Gravis & firmus Quæſitor.
Quæſitor diſtinguendus eſt a Prætore: Judicum enim quæſtionis duo video fuiſſe genera, unum eorum, qui quum Prætores eſſent, Quæſtionis etiam judices appellabantur; alterum eorum, qui quum Prætores non eſſent, capitali tamen de crimine quærebant. De Judice quæſtionis Prætore, patet ex oratione pro Cluentio (148.) in qua ita ſcriptum eſt: Jubet lex Judicem quæſtionis, hoc eſt Q. Voconium, eoſque, qui illi judices obvenerint, quærere de veneno. Voconium autem Prætorem fuiſſe duobus argumentis conjicio: primum quod in eo loco paulo ante (147.) Cicero dixit; Quid ſibi illi ſcribæ? quid lictores? quid ceteri, quos apparere huic quæſtioni video, volunt? Lictores enim, qui magiſtratum non gereret, non habebat. Judicem autem quæſtionis magiſtratus nomen fuiſſe, certe nemo dixerit. Alterum argumentum eſt, quod ibidem Cicero ſubjungit de aliis Prætoribus, ſuam unoquoque quæſtionem exercente. Hæc, inquit, quæſtio ſola ita gubernatur? quid M. Plætorii, & C. Flaminii inter ſicarios? quid C. Orchinii peculatus? quid mea de pecuniis repetundis? quid C. Aquillii de ambitu? quid reliquæ quæſtiones? Quibus ex verbis, Prætorem fuiſſe Voconium, qui Judex quæſtionis appellatur, quis no intelligit? nam, etſi Prætores non nominat; ſatis tamen conſtat, de Prætoribus intelligi. A quibus enim & tot quæſtiones, niſi a Prætoribus, & tam graves exercerentur, inter ſicarios, de repetundis, de ambitu, peculatus? præterea, ſe quæſiiſſe de repetundis, in eo loco Cicero dicit: quod ab eo factum in Prætura, Valerius, (9. 12.) & Plutarchus (in vita) confirmant. Ut omittam, quod Quæſitorem Aquilium nominat: cujus annum fuiſſe legitimum, eundem, qui Ciceroni, ad petendum conſulatum, prima docet ad Atticum epiſtola: ex quo, fuiſſe collegas in Prætura, licet exiſtimare. Quod etiam libro 2. de Officiis (60.) manifeſtum eſt. Collegam enim ſuum Cicero appellat. Rurſus Judicem quæſtionis Junium, qui Prætor non erat, quæſiſſe de veneno in Oppianici cauſſa, docet Pedianus (in 2. Verr. 29.) his verbis: Junius Quæſitor fuit in Cluentii cauſſa, Verre Prætore, in qua Oppianicus damnatus eſt. Et alio loco: (3. Verr. 157.) Damnato Oppianico, res in invidia fuit; quod pecunia reus videretur oppreſſus: & princeps illorum judicum damnatus eſt, C. Junius, quod diceretur alios ſuppoſuiſſe, qui reum damnarent, non eos, quos prætor Verres fuerat ſubſortitus. Neque hic eum Pedianus, neque ſupra Prætorem nominavit. Cicero autem in oratione pro Cluent. 89. Condemnatus eſt, inquit, C. Junius, qui ei quæſtioni præfuerat. Adde etiam illud, ſi placet: tum eſt condemnatus, cum eſſet judex quæſtionis. & alio loco: (74.) L. Quinctius, qui cum eſſet eo tempore tribunus pleb. convicium C. Junio, Judici quæſtionis, maximum fecit. Non fuiſſe autem Prætorem, aperte, ſic inquam aperte, ut clarius eſſe nihil poſſit, idem demonſtrat in eadem (79.) his verbis: In hanc flammam recentem C. Junium, qui illi quæſtioni præfuerat, injectum eſſe memini, & illum, hominem Ædilicium, jam Prætorem opinionibus hominum conſtitutum, de civitate eſſe ſublatum. Ecce, non Prætorium, ſed Prætorem opinionibus hominum conſtitutum dicit: quod, eum Prætorem ſine dubio futurum, homines opinarentur. Prætor autem ſi fuiſſet, non eum Ædilitium, ſed Prætorium vocaſſet. Laudabant enim veteres, ubi ornare aliquem vellent, ab eo magiſtratu, quem poſtremum geſſiſſet, itaque, Homo ædilicius, prætorius, conſularis, dicebant. Præterea, quum Prætores in leges non juraverint, neque ſententias tulerint: quod & Cicero & Pedianus (in. 2. Verr. 17.) docent, a Junio autem Judice quæſtionis ideo multa petita ſit, ut in oratione pro Cluentio legimus, quia in legem non juraſſet: (erat enim illi jurandum idem, quod judicibus, leges omnino ſe eſſe in ferenda ſententia ſervaturum) ſatis conſtat, Junium, quum de Oppianico quæſivit, Prætorem non fuiſſe. Quod ſi quis dixerit, non tam Junium Judicem quæſtionis, quam Verrem Prætorem, in illa Oppianici cauſſa quæſiiſſe; quia Pedianus ita dicat, (in 2. Verr. 29.) Junius Quæſitor fuit in Cluentii cauſſa, Verre Prætore; & quia idem alio loco (in. 2. Verr. 17. & 3. 157.) ſortitionem, & ſubſortitionem a Verre Prætore factam tradiderit: huic ita reſponderi poterit, & ſortitionem, & ſubſortitionem, non illius modo judicii, verum etiam aliorum, ideo pertinuiſſe ad C. Verrem, quia Prætor urb. erat, quod ipſe declarat Cicero in ea pro Cluentio. Prætor

autem urbanus de criminibus non quærebat; quare nec unquam Quæsitor dicebatur; sed jus tantum dicebat, hoc est judices & formam judicii dabat. idemque judices, quibus alii Prætores ad cognoscendas capitales caussas uterentur, sortiebatur, & subsortiebatur. Quod ex Pediano, & ex ipso etiam Cicerone satis liquet. Accedit locus ex lib. 1. accusationis in Verrem: (158.) quo in loco Q. Curtium Judicem quæstionis appellat Cicero, in caussa Verris repetundarum: de qua Prætor M. Acilius Glabrio cognoscebat, eumque Curtium ait Pedianus (ad loc.) a Cicerone esse rejectum. Illud addo; quum jam docuerim, Judicem quæstionis, & Prætorem, & non Prætorem, de crimine capitali cognovisse; tertium genus judicum quæstionis interdum fuisse, quorum jus cognoscendi non esset, sed tantummodo sortiendi. quod locus de Q. Curtio proximus jam ostendit, quem cognovisse de repetundis, absurdum est credere: quum, in ea caussa Prætorem quæsiisse Glabrionem, ex Cicerone & Pediano satis constet. itaque tertium hoc genus Quæsitores dici non poterant: duo illa superiora genera, quoniam quidem quærerent, Quæsitores & erant, & proprie dicebantur. Ex libro P. Manut. de Legibus Romanis.

Edere quæsitorem. Cic. pro Planc. 43. Et si Quæsitor edendus fuisset, quem potius quam tunc, &c.

Tormenta gubernat dolor, moderatur natura cujusque, regit quæsitor, &c. Cic. pro Sulla, 78.

QUÆSTOR, ōris. m. [ταμίας, ἀργυρολόγος, φορολόγος, χρηματιστὴς, ταμιοῦχος]

Quæstores, ait Varro de L. L. lib. 4. 14. a quærendo, Qui conquirerent publicas pecunias & maleficia, quæ triumviri capitales nunc conquirunt: ab his postea qui quæstionum judicia exercent, quæstores dicti. [Nisi Quæsitores legendum. V. tamen Fest. in Parici & Quæstor.

Quæstores creatos, regnante Romulo, Ulpianus (l. 1. D. de Offic. Quæstor.) prodidit a Junio Gracchano traditum in iis libris, quos de Potestatibus inscripsit; idem tamen hæc subjungit: Sicuti dubium est, an Romulo & Numa regnantibus, Quæstor fuerit, ita, Tullo Hostilio rege, Quæstores fuisse certum est. Et sane crebrior opinio est, Tullum Hostilium primum in Remp. quæstores induxisse. Fuit autem quæstura patricius magistratus, nec a principio, multosque deinde per annos, nisi solis patriciis datus est. Postea non tam Quæsturam, quam reliquos omnes magistratus plebi communicatos animadverto. Ex libro P. Manut. de Legibus Romanis.

Urbani Quæstores, ærarium curabant, ejusque pecunias expensas, & acceptas referre in tabulas publicas consueverant. Valer. lib. 2. cap. 8. 1. de Lege triumphi loquens, Ceterum ne tam præclara lex cupiditate laureæ obliteraretur, legis alterius adjutorio fulta est, quam L. Marius & M. Cato Tribb. pleb. tulerunt. Pœnam enim Imperatoribus minatur, qui aut hostium occisorum in prælio, aut amissorum civium falsum numerum litteris Senatui ausi essent referre. Jubetque eos, quum primum urbem intrassent, apud Quæstores urbanos jurare de utroque numero vere ab iis Senatui esse scriptum. Hi autem Quæstores signa ex ærario promebant exeuntibus ad bellum Consulibus, aut aliis Imperatoribus. Auctor Liv. lib. 7. (23. pr.) Budæus.

Quæstorum item sub Imperatoribus munus fuit, orationes Imperatorum in senatu recitare, ut ex Tranquillo (in Tito cap. 6.) colligere est, ubi ait, Orationesque in Senatu recitaret Quæstoris vice. De Quæstoribus etiam illis, qui Candidati principis erant, sic refert Ulpianus (l. 1. D. de Offic. Q.) Hi etenim soli libris principalibus in Senatu legendis vacabant. Annotavit Turnebus Adverſ. 5. 11. quæ nos eo consilio huc transferenda putavimus, tum ut ne quid antiquitatis (cujus ductu locos alioqui difficillimos in classicis enodes reperias) ignorares, tum quod haud passim sint omnibus obvia. V. in CANDIDATUS notata.

Ærarios Quæstores hodie vocare possumus, quos multarum, id est *emendarum receptores* vocant. Tacit. 13. Ann. 28. Addidit L. Piso designatus Consul, ne quid &c. neve multam ab iis dictam Quæstores ærarii in publicas tabulas ante quatuor menses referrent, medio temporis contradicere liceret, deque eo Consules statuerent. de Tribb. pl. Budæus.

Quæstor Provincialis, qui comitandæ rei militari primum creatus fuit; eum nunc Thesaurarium bellicum vocamus. Cum Imperatoribus enim Populi Rom. mittebantur Quæstores, id est, cum Consulibus & Prætoribus, ad administrandam rem pecuniariam & prædam, ac manubias in rationes publicas referendas, ut videre est apud Livium multis locis. Cic. 1. Verr. 61. Sic enim a majoribus nostris accepimus, Prætorem Quæstori suo, parentis loco esse oportere: nullam neque graviorem, neque justiorem causam necessitudinis posse reperiri, quam conjunctionem sortis, quam provinciæ, quam officii, quam publicam muneris societatem. Asconius in Divinationem, (32.) Hæc erat, inquit, prima Senatoris administratio, Quæstorem fieri, & in provincia curam gerere publicæ pecuniæ in usus diversos erogandæ. Inde Cicero in Prætura urbana, sive Verr. 3. (34.) Ne diutius teneam, inquit, pecunia attributa numerata est: profectus est Quæstor in provinciam: venit in Galliam exspectatus ad exercitum Consularem cum pecunia. Hi autem Quæstores, lictores, & vestem & insignia quæstoria habebant: quod Cicero pro Plancio, 98. ostendit his verbis, Nam simul ac me Dyrrhachium attigisse audivit Plancius, statim ad me, lictoribus dimissis, insignibus abjectis, veste mutata profectus est. Budæus.

Quæstor non principis, sed Sacri palatii dicitur. Quæstor custos est justitiæ. Ex Quæstoribus sunt Codicillares, aut qui vere Quæstores fuerunt. Quæstori leges, preces, laterculum minus curæ fuit. Loquimur vero de posterioris temporis Quæstoribus: stante enim Rep. Rom. qui Quæstores dicerentur antea expositum est. Theodosius in Novella De homicid. cas. facto. Cujacius lib 1. Institutionum civilium.

Quæstor, idem etiam significat quod Quæsitor. V. QUÆSITOR. Cic. 4. in Catil. 20. Jam hoc nemini dubium est, qui reo custodiam, Quæstori gratulationem, indici præmium decrevit: quid de tota re & causa judicarit. Quibus verbis Quæstorem conjurationis sese vocat ob decretam sibi Consuli a Senatu quæstionem. Vetus tamen codex legit Quæsitori. V. QUÆSITOR.

Creare Quæstores. Ulpianus in l. 1. D. de Offic. Quæstor. ubi ter eam locutionem usurpat.

Sortiri alicui provinciæ Quæstores. Cic. pro Muren. 18.

QUÆSITŪRA, æ. f. Tacit. 3. Ann. 29. Quæsituram per leges petere. Idem ac

QUÆSTŪRA, æ. f. Quæstoris dignitas, sicut a Prætore Prætura. Cic. 13. Fam. 39. Cujus cum patre magna mihi fuit amicitia, jam inde a Quæstura mea Siciliensi.

Sed Quæstura utriusque propemodum pari momento sortis fuit. Cic. pro Muren. 18.

Consedit nomen in Quæstura. V. CONSIDEO.

Consignata litteris Quæstura. V. CONSIGNO.

QUÆSTŌRIUS, a, um. Adj. [ταμιευτικὸς] Quod ad Quæstorem pertinet. Cic. 2. Fam. 17. Quod ego officio quæstorio te adductum, &c.

Ager quæstorius dictus est, Qui ex hostibus captus, per Quæstores Pop. Romano, limitibus actis divisus, est venditus. Flaccus p. 2. Gœs. Hyginus de Cond. agror. pr. p. 205 Quæstorii agri dicuntur, quos Pop. Rom. devictis pulsisque hostibus possedit, mandavitque Quæstoribus, ut eos venundarent.

Vir quæstorius, Qui Quæsturam gessit. Cic. 3. Philip. 30. Qui ædilicii? qui tribunicii? qui quæstorii? V. Manut. in QUÆSTOR.

Sicinius quæstorius mortuus est. Cic. de Clar. Orat. 263.

Legatus quæstorius. Cic. 3. Verr. 56. i. e. Legatum ex Quæstore agens. Ascon.

Persona quæstoria. Cic. pro Planc. 100. Abjecta quæstoria persona, comitisque sumpta.

QUÆSTORIUM, i. n. [ταμίου σκηνή] in castris, Quæstoris tabernaculum erat. Liv. 10. 32. extr. Itaque captum quæstorium: Quæstorque ibi Pansa occisus. Cic. pro Planc. 99. Thessalonicam me in quæstoriumque perduxit.

QUÆSTUS, ûs, vel i. antique, [χρηματισμὸς, κέρδος] Dativum & Ablativum plurales facit Quæstibus per i, teste Valla: significatque Lucrum ex nummis, vel re qualibet. Cic. 5. Verr. 109. Tantum de quæstu ac lucro dicam unius agri & unius anni.

Quæsti Genit. pro Quæstus. Varro Prometh. Æmulum illius artis, atque obstrigilatorem, qui per aliquot annos quæsti nihil fecerit. Antiquum. Ex Nonio 8. 6. Plaut. Aul. 1. 2. 5.

Nam hic apud nos nihil est aliud quæsti furibus.

Quæstuis, item Genit. antiquus. Novius apud Nonium l. c. Per deam sanctam Lavernam, quæ cultrix quæstuis sit.

Rem aliquam gerere sui quæstus aut commodi causa. Cic. pro Rosc. Amer. 111.

Consequi quæstum. V. CONSEQUOR.

Pecuniam in quæstu relinquere. Cic. in Pison. 86. Nonne sestertiûm centies & octogies, quod, quasi vasarii nomine, in venditione mei capitis ascripseras, ex ærario tibi attributum, Romæ in quæstu reliquisti?

Quæstus, pro Actione ipsa atque artificio lucrandæ pecuniæ, teste Valla lib. 3. Cic. 1. Offic. 150. Jam de artificiis & quæstibus, qui liberales habendi, qui sordidi sint, hæc fere accepimus. Ter. Eun. 2. 2. 22.

— imperavi egomet mihi

Omnia assentari: is quæstus nunc est multo uberrimus. Quintilianus in procem. lib. 1. Nam ut lingua primum esse cœpit in quæstu, institumque eloquentiæ bonis male uti. Quæstu dixit, quasi Acquisitione.

Carcerarius quæstus. V. CARCER.

Illiberales & sordidi quæstus mercenariorum omnium. Cic. 1. Offic. 150.

Judiciarius quæstus. V. JUDICO.

Opimi. Plin. lib. 10. cap. 51.

Uberrimus quæstus. Ter. Eun. 2. 2. 22.

Abducere a meretricio quæstu. V. ABDUCO.

Callere ad quæstum. V. CALLEO.

Colere quæstum. V. COLO.

Comparare quæstum. Cic. 7. Verr. 26.

Constituere sibi magnos & uberes quæstus. Cic. 4. Verr. 30.

Conterere quæstum. V. CONTERO.

Duci quæstu & lucro emendi. Cic. 5. Tusc. 9.

Facere quæstum in aliqua re. Cic. 15. Fam. 14.

Facere quæstum furtis. Cic. 7. Verr. 140.

Facere maximos quæstus & prædas. Cic. 5. Verr. 119.

Habere Remp. quæstui, turpe. Cic. 2. Offic. 77.

Instituere sibi quæstum. V. INSTITUO.

Satiari quæstu. Claud. 1. in Ruff. 199.

Nunquam dives eris, nunquam satiabere quæstu.

Servire quæstui. Cels. lib. 3. cap. 4.

Quæstus quandoque plus est quam Lucrum. Cic. in Pison. 27. Uter eorum perisset, tanquam lanista, in ejusmodi pari lucrum fieri putabat; immortalem vero quæstum, si uterque cecidisset. [Lucrum in singulis capturis est, Quæstus lucrum continuatum & quasi perpetuum ex pluribus capturis. Unde Cic. epitheton Immortalem apposuit. Gloss. Lat. Gr. Lucrum, κέρδος, Quæstus, πόρος, πρόσοδος. Optime.

QUÆSTUŌSUS, a, um. Adj. [χρηματοποιὸς] Idem quod Lucrosus. ut, Quæstuosus homo, Qui quæstus & lucri avidior, undique lucella quæritat, ut ait Valla. Cic. in Parad. 6. 3. Venio jam ad sumptuosos, relinquo istum quæstuosum. [Sed errat Valla. Ciceroni enim Quæstuosus dicitur, non Qui sectatur quæstum, sed Qui percipit. Ut ex subjectis ejus verbis apparet.

Res. Cic. 4. Verr. 115. Quam illa res calamitosa Heraclio, quæstuosa Verri, turpis Syracusanis, miseranda omnibus videbatur?

Quæstuosus & Sumptuosus ager, contraria. Cato R R cap. 1.

Damnum quæstuosum. Cic. 14. Att. 9. Sed tamen ea ratio ædificandi initur, consiliario quidem & auctore Vestorio, ut hoc damnum quæstuosum sit.

Edictum quæstuosissimum, & uberrimum. Cic. 5. Verr. 36. Quum illud edictum repente uberrimum & quæstuosissimum nascitur.

Insula quæstuosa margaritis, h. e. Ex cujus margaritis magnus fit quæstus. Plin. lib. 6. cap. 25.

Mercatura quæstuosa. Cic. 5. de Finib. 91. Nec mercatura quæstuosa, si in maximis lucris parum aliquid damni contraxerit.

Ratio quæstuosissima pascendi. Columel. lib. 6. in præfat.

Scientiam quæstuosam habere. Cic. 2. Philipp. 8.

Quæstuosus, cum Genitivo. Cic. 2. Philipp. 35. Cujus domus quæstuosissima est falsorum commentariorum. i. e. Abundans, unde maximum quæstum faciat Antonius. Nam mortuo Cæsare commentaria ejus, Antonii domum translata sunt, in quibus decreta perscripta erant. Hinc Antonius quodcunque ipsius animo collibuisset, faciebat: aliis magistratus dabat, aliis immunitates; & hæc omnia faciebat quasi a Cæsare ante decreta, & incommentaria relata. [Sed iste Genitivus una cum epitheto refertur ad seq. vocem Officina haud dubie. Nulla est igitur hujus vocis cum Genitivo constructio.

Quæstuo-

Quæſtuoſus, cum Ablativo. Curtius lib. 4. 7. 19. A Septentrione Naſamones ſunt, gens Syrtica, navigiorum ſpoliis quæſtuoſa: quippe obſident litora, & æſtu deſtituta navigia notis ſibi vadis occupant.

QUÆSTUŌSE, Adv. Cum quæſtu. Compar. Plin. 19. 4. Compertum eſt non aliter quæſtuoſius cenſum haberi. Superl. Sen. de Benef. 4. 5. Ubi quæſtuoſiſſime habeas, unde facillime tollas.

QUÆSTUĀRIUS, a, um. Adj. [κερδῷος] Seneça lib. de Benef. 6. 32. Quum ex adultera in quæſtuariam verſa, jus omnis licentiæ ſub ignoto adultero peteret. [Subauditur Meretricem.

Mancipia quæſtuaria. Ulpian. in l. Athletas. D. de his qui not. infam. Lenocinium facit, qui quæſtuaria mancipia habet. [Hic quoque de Corporis quæſtu κυρίως. Gloſſ. Lat. Gr. Quæſtuaria, ἐργαστικὴ, πόρνη. An emendandum πόρνη; In Gr. Lat. Πορνικὴ Quæſtuaria. & Πορνικὴ Quæſtoria. ſcribe Quæſtuaria.

QUÆSTĬCŬLUS, i. m. [κερδύφιον] Dimin. ſignificat Parvum quæſtum. Cic. 2. de Divin. 34. Convenire poteſt aut fiſſum jecoris cum lucello meo, aut meus quæſticulus cum cælo, rerumque natura?

QUÆRITO, [ἐκζητέω] āre. frequentat. Inſtanter quærere. Ter. Adelph. 3. 3. 9.

Atque hercle hic de grege illo eſt: ſi me ſenſerit
Eum quæritare, nunquam dicet carnufex. Catull. in Camerium, 53. 52.
Et multis languoribus pereſus
Eſſem, te mihi, amice, quæritando.

Quæritare, proprie de iis dicitur, qui quotidie in quærendo vix victum inveniunt, ut ait Donatus ad iſtuc. Ter. And. 1. 1. 48. Lana, ac tela victum quæritans. Plaut. Qui inops & ſordidus quæritando alit familiam.

QUÆSĪTO, V. QUÆSO infra.

QUÆSO, [δέομαι] idem ſignificat quod Rogo: ita Quæſere ponitur ab antiquis pro Quærere, ut Ennius lib. 3. apud Feſt.

Oſtia munita eſt: idem loca navibus pulchris
Munda facit, nautiſque mari quæſentibus vitam. Et in Creſphonte, Ducit me uxorem liberorum ſibi quæſendûm gratia. Cic. in Arato v. 18.

— ſi quæſere perges. Plaut. Bacch. 2. 2. 1.
Mirum eſt me, ut redeam, te opere tanto quæſere.

Idem ſignificat ac Oro, rogo. Lucret. 5. 1228.

Non divûm pacem votis adit, & prece quæſit
Ventorum pavidus paces.

Anomalum verbum eſt, Sed præcipue in uſu eſt prima perſona utriuſque numeri. Quæſo, quæſumus. Quidam Quæſimus, per tertiam vocalem in ſecunda ſyllaba ſcribi volunt, quod tertiæ eſſet conjugationis, ſi integrum reperiretur, ut Legimus. Ter. Eun. 3. 2. 13.

Quæſo, hercle, ut liceat, (pace quod fiat tua)
Dare huic quæ volumus, convenire & colloqui. Idem. Andr. 1. 2. 34. Bona verba, quæſo. Cic. 1. de Legib. 6. Quamobrem aggredere, quæſumus, & ſume ad hanc rem tempus.

Quæſo, quid hoc eſt? Cic. 7. Att. 23.

Quid eſt, quæſo, Metelle, judicium corrumpere, ſi hoc non eſt? Cic. 2. Verr. 28.

Quæſo quid ſit mihi faciendum. Cic. 11. Att. 15.

Fac quæſo, qui ego ſum, eſſe te. Cic. 7. Fam. 15.

Reficite vos, quæſo, Judices, per deos immortales. Cic. 6. Verr. 105.

Quæſo deos, Optandi formula. Ter. And. 3. 2. 7.

Deos quæſo, ut ſit ſuperſtes: quandoquidem ipſe eſt ingenio bono.

Deos quæſumus, conſilia tua Reipub. ſalutaria ſint. Cic. 11. Fam. 3.

A te maximopere peto, & quæſo. Cic. 3. Fam 2.

Quæſo a vobis. Cic. pro Arch. 1. Quæſo a vobis, ut in hac cauſa mihi detis hanc veniam, accommodatam huic reo, vobis quemadmodum ſpero, non moleſtam.

De te, quæſo etiam atque etiam, vide. Cic. 15. Att. 8.

QUÆSĪTO, [ἐκζητοῦμαι] āre. frequentat. Plin. lib. 21. cap. 3. Semper tamen auctoritas vel ludicro quæſitatum fuit. Vetus codex habet Quæſitarum. ſubaud. Coronarum, ut ſit nomen participiale. Loquitur autem de coronis.

Quæſito, frequentat. Priſc. lib. 8. cap. de Speciebus verborum. Merſu, merſo, merſas. Quæro Quærito differentiæ cauſa facit, quia a Quæſo, Quæſito fit. Ibidem præcedit & Lego, legis, Legito. H. St. V. fol. 105. a. Aldi. Nimirum docet Grammaticus a ſecunda Præſentis perſona formari utrumque, ut in iis verbis, quorum Præteritum in *gi* terminatur.

QUÆSTICULUS, QUÆSTIO, QUÆSTOR, QUÆSTUOSUS, QUÆSTURA, QUÆSTUS, V. QUÆRO.

QUALIBET, QUALUBET, V. QUI, quæ, quod.

QUĀLIS, e. [οἷος, ποῖος, ὁποῖος, ποιότης] relativum, alicujus rei naturam declarans; ut, Qualis pater, talis filius. Cic. de Amicit. 6. Nec ſicut vulgus, ſed ut eruditi ſolent appellare ſapientem, qualem in reliqua Græcia neminem.

Qualis, interrogative aliquando ponitur. Plaut. Trin. 4. 4. 3.

Qualine amico mea commendavi bona?

Qualis, Infinite, pro Quis, quæ, quod, vel Cujusmodi. Cic. pro Font. 21. Quamobrem quali fide, quali pietate exiſtimatis eos, qui, &c. Idem pro Lege Manil. 36. Ac primum quanta innocentia debent eſſe imperatores? quanta deinde omnibus in rebus temperantia? quanta fide? quanta facilitate? quanto ingenio? quanta humanitate? quæ breviter qualia ſint in Cn. Pompejo conſideremus.

Nulla gens eſt, quæ non etiam ſi ignoret qualem habere deum deceat, tamen habendum cenſeat, Cic. 1. de Legib. 24.

Nihil intereſt ad beate vivendum, quali utaris victu. Cic. 2. de Finib. 90.

Qualis corpore, Cic. 1. de Nat. Deor. 65. Concedo eſſe deos: doce me igitur unde ſint, ubi ſint, quales ſint corpore, animo, &c.

Qualis & quantus. Cic. 3. Tuſc. 56. Nam de ipſius rei natura, qualis & quanta ſit, quæritur.

Qualis oratoris, & quanti hominis in dicendo putas eſſe, ſcribere hiſtoriam? Cic. 2. de Orat. 51.

Quid, quale, quantum. Cic. 1. Tuſc. 60. Si, quid ſit hoc, non vides, at quale ſit, vides: ſi ne id quidem, at quantum ſit, profecto vides.

Quale, ter repetitum. Cic. 2. de Divin. 135. Ad aperta & clara veniamus, quale eſt de illo interfecto a caupone Megaris: quale de Simonide, &c. quale etiam de, &c.

Tale, quale. Virg. 5. Ecl. 46.

Tale tuum carmen nobis, divine poeta,
Quale ſopor feſſis in gramine, quale, &c.

Ut non tales, quales ante habitæ ſint, habeantur. Cic. 2. de Invent. 176.

Præbe te talem hoc tempore, qualem te jam antea præbuiſti. Cic. pro Roſc. Amer. 11.

Nullus pilus omnibus rebus talis, qualis ſit pilus alius. Cic. 4. Acad. 85.

Vidi quoſdam in te tales, quales tu eoſdem in me videre potuiſti. Cic. 1. Fam. 9.

Siquis id ageret, ut qualis haberi vellet, talis eſſet. Cic. 2. Off 44.

Qualis, pro Qualiter, comparationibus faciendis apta particula, apud poëtas. Virg. 4. Georg. 511.

Qualis, populea mærens philomela ſub umbra,
Amiſſos queritur fetus, &c. Ovid. 3. Met. 682.
— falcata noviſſima cauda eſt,
Qualia dimidiæ ſinuantur cornua Lunæ.

QUALISCUNQUE, [ὁποιοσοῦν] Cic. in Piſon. 27. Quum tamen ille, qualiſcunque eſt, qui eſt ab uno te improbitate victus, Gabinius, colligit ipſe ſe vix. Idem 1. Tuſc. 95. Totumque hoc leve eſt, qualecunque eſt. Sed homines benevolos, qualeſcunque ſunt, grave eſt inſequi contumelia. Cic. 14. Att. 15.

Qualeſcunque ſummi civitatis viri ſunt, talis & civitas. Cic. 3. de Legib. 31.

Quæ qualiacunque in me ſunt (me enim ipſum non pœnitet quanta ſint) ſed apparent in orationibus. Cic. in Orat. 130.

Scripta qualiacunque. Ovid. 1. Triſt. 1. 46.

Carmina noſtra qualiacunque. Ovid. 3. Triſt. 10. 18.

Qualis enim cunque eſt, per Tmeſin. Ovid. 4. de Pont. 13. 6.

Quale tamen cunque eſt. Ovid. 3. de Pont. 4. 6. [Extenuat fere rem.

QUALISNAM, Apul. Apol. p. 274. Elmenh. Facile intellectu cuivis fuit qualiſnam accuſatio futura eſſet. [Malim diviſe ſcribi Qualis nam.

QUALISQUALIS, Idem quod Qualiſcunque. Tryphoninus in l. Reſcriptum. D. De diſtract. pignor. Quia ex contractu, qualiquali obligatione a debitore interpoſita. [Separari etiam poteſt.

QUALISLĬBET, [ὁποῖος βούλει, ὁποιοσοῦν] Cic. 2. de Nat. Deor. 95. Si innumerabiles unius & viginti formæ litterarum, vel aureæ, vel qualeslibet, aliquo conjiciantur. Legitur & ſeparatis dictionibus, Quales libet.

QUĀLĬTAS, ātis. f. [ποιότης] eſt, Secundum quam quales dicimur; ut albedo, nigredo, advocatio, procuratio, legatio, paternitas, filiatio, qualitates ſunt, quod ſecundum eas, albos, nigros, advocatos, procuratores, legatos, patres, filios eſſe dicimus. Hæc Perottus. Cic. 1. Acad. 25. Qualitates igitur appellavi, quas ποιότητας Græci vocant. Ibid. 25. Sed quod ex utroque (id eſt ex materia & vi) id jam corpus, & quaſi qualitatem quandam nominabant. Et 2. de Nat. Deor. 94. Rurſum 1. Acad. 26. Et quum ita moveatur illa vis, quam qualitatem eſſe dicimus, & quum ſic ultro citroque verſetur, & materiam ipſam totam penitus commutari putant, & illa effici, quæ appellant qualia.

Qualitatum aliæ principes, aliæ ex iis ortæ. Cic. 1. Acad. 26.

Cæli qualitas. Quintil. lib. 5. cap. 9.

Qualitatem litoris noſtri contemplemur, ſi vitemus ſcopulos, an probemus. Columel. lib. 8. cap. 17.

Qualitas materiæ excipientis. Plin. lib. 2. cap. 80.

Qualitatis nomen apud Jureconſultos generale eſt, ut omne accidens, quicquid eſt præter ſubſtantiam rei, comprehendat. Amplitudo, quæ ipſa quantitatis eſt & dimenſionis nomen a Celſo numeratur inter ea, quibus prædia dicuntur qualiter ſe habere, id eſt qualia eſſe. l. quid aliud. 86. De verb. ſignific. in P. Qualitates autem prædiorum, quoniam quaſi a natura inſunt, nec poſſunt ab ipſo fundo ſeparari, & qui fundum vendit cum ſua illum bonitate, quæcunque eſt, ſalubritate, amplitudineque vendidiſſe cenſetur: immo illo vendito, nihil de iſtis ſibi retinere poteſt. Ideo videntur nihil aliud eſſe, quam ipſa prædia qualiter ſe habentia, id eſt iis qualitatibus prædita. Celſus, Quid aliud ſunt jura prædiorum, quam prædia ipſa qualiter ſe habentia? &c.

QUALĬTER, Adv. V. Dict. anteced. In comparatione Plin. lib. 8. cap. 48. Antiquis enim torus e ſtramento erat, qualiter nunc etiam in caſtris gauſape. Val. Flacc. 4. 304.

Qualiter ex alta cum Juppiter arce coruſcat.

QUALITERCUNQUE, aliud Adv. ſignificat Utcunque. Columel. lib. 11. cap. 3. Poteſt etiam citra hanc operam fieri criſpum, qualitercunque ſatum.

QUALITERQUALĬTER, pro Qualitercunque. Ulpian in l. Quo enim in fine. D. rem ratam haberi, Nam qualiterqualiter quis eundem actum retractat, qui a procuratore actus eſt, committi ſtipulationem oportet.

QUĀLUS, i. m. [κάλαθος] Genus vaſis viminei, per quod vinum guttatim defluit quum calcatur uva, reliqua vero materia exire prohibetur. Virg. 2. Georg. 241. — tu ſpiſſo vimine qualos,

Colaque prelorum fumoſis deripe tectis. Plin. lib. 17. cap. 10. Alii in qualo pedibus in profluente deculcant, &c.

Qualus, In quo gallinæ ova edunt, apud Columel. lib. 8. cap. 3. Idem lib. 9. cap. 15. Saligneus qualus, vel tenui vimine rarius contextus ſaccus inverſæ metæ ſimilis, qualis eſt quo vinum liquatur, obſcuro loco ſuſpenditur.

Qualum, neutro genere etiam legitur. Cato R.R. cap. 11. Corbulas Amerinas viginti, quala ſataria ſeptem, alveos quadraginta. Sunt autem, Turnebo interprete, Quibus ad ſerendum opus eſt, id eſt ad ſementem. Columel. lib. 7. cap. 3. Sint quala mundiſſima, ne qua earum valetudo, quæ &c. Quidam hic legunt Caula. Sed forte legendum, Sint quam mundiſſima, &c. Loquitur enim de ſtabulis ovium. [Geſn. Sintque illa. An Sintque alias?

Vindemiatorii quali. Ulpian. in l. Inſtrumento. D. de inſtruct. vel inſtr. leg.

Qualus, Ciſtula, in qua mulieres reponebant penſa. Hor. 3. Carm. 12. 4.

— tibi qualum Cythereæ
Puer ales, tibi telas, operoſæque Minervæ.
Studium aufert.

Qualus, apud Apulejum lib. 4. Met. p. 153. Elmenh. accipitur pro Caniſtro in quo panis ſervatur. Quanquam prius, cum eſſem Lucius, unico vel ſecundo pane contentus menſa decederem, tunc ventri tam profundo ſerviens, jam ferme tertium qualum rumigabam.

Qualus, Vas quo cæmentarii, ſive calcarii, utuntur ad portandam calcem vel gypſum. Ulpian. in l. Sed & ſi quid inædificaverit, in principio. D.

de uſufructu, Nam ſi librarium rus mittat, & qualum & calcem portare cogat. i. e. Calcem in qualo. [Hic eſt Qualus cæmentarius.

QUASILLUS, i. m. & QUASILLUM, i. n. [καλαθίσκος] dimin. a Qualus. Feſtus, Calathos Græci, nos dicimus quaſillos. Cic. in 3. Philipp. 10. At vero hujus domi inter quaſilla pendebatur aurum. Quaſi diceret, Inter mulierculas & lanificia. Quem locum citat & Servius in illud 2. Eclog. 46.

Ecce ferunt nymphæ calathis. Sed corruptum. Tibul. 4. 10, 3.
Sit tibi cura togæ potior, preſſumque quaſillum.

Quaſillus, Calathus, vas ipſis lanificiis aptum. Propert. lib. 4. 7. 41.
Et graviora rependit iniquis penſa quaſillis. Gl. L. G. Quaſillus, κάλαθος.

QUASILLĀRIA, æ. f. Petron. cap. 132. Convocat omnes quaſillarias, familiæque ſordidiſſimam partem.

QUAM, [ὅσον] Conjunctio, notæ ſignificationis, cui eleganter in oratione præponitur Tam particula. Ter. Eun. 4. 4. 50.

Parmenonis tam ſcio eſſe hanc technam, quam me vivere. Cic. 2. Verr. 5. Quod ſi quam audax eſt ad conandum, tam eſſet obſcurus in agendo, &c.

Nihil mihi nunc ſcito tam deeſſe, quam hominem eum, quîcum omnia communicem. Cic. 1. Att. 15.

Quam, [ἤ] eleganter connectit duos Comparativos. Quintil. lib. 3. cap. 1. Sitque ſalubrior ſtudiis, quam dulcior. Cic. Mil 78, Non timeo, Judices, ne odio inimicitiarum mearum inflammatus, libentius hæc in illum evomere videar, quam verius.

Comparativo Poſitivum junxit Columel. Procem. lib. 12. Idcirco timidiorem reddidit, quam virilem pluribus. [Inſcite, ut tute, ſi præcedentia verba adjicias, videbis. Et quoniam hunc ſexum cuſtodiæ & diligentiæ aſſignaverat, id circo &c. Quare ſi τὸ Virilem ad Sexum referas, uti debet, non erit Comparativus Poſitivo junctus, perinde ac ſi nempe Viriliorem dicere licuiſſet.

Comparativo Verbum. Cic. 15. Fam. 8. Majora erga ſalutem, dignitatemque meam ſtudia, quàm erant a muliere poſtulanda.

Quam, pro Magis, vel Potius quam: apud Jureconſultos frequentiſſimum; Paulus l. 2. D. De rebus credit. Mutui datio conſiſtit in his rebus, quæ pondere, numero, menſura conſiſtunt: quoniam earum datione poſſumus in creditum ire, quia in genere ſuo functionem recipiunt per ſolutionem, quam ſpecie. Ulpianus l. 2. D. De judiciis: Alioquin compelletur judicium accipere, quam invenire eos, qui ſatis pro eo dent. Et alibi ſæpius. [An non hæc dubia? H. St.

Quam, pro Quantum, poſitum poſt negationem in priore oratione, Tam non neceſſario ſequitur. Liv. 35. 49. Homo, non quam iſti ſunt, glorioſus. Pro Non tam, quam &c.

Quam, cum verbis Poſſum, Queo, Valeo, & ſimilib. Terent. Heaut. 3. 1. 7.
Haud faciam: nam quam potero adjutabo ſenem. Plaut. Men. 5. 9. 4.
— tua eſt imago, tam conſimilis eſt, quam poteſt.

Quam, pro Quantum, quibuſdam interpoſitis verbis, cujuſmodi ſunt, Poſſum, Valeo, & ſynonymis, tum Superlativis, tum Poſitivis additur.

Superlativis. Salluſt. in Jugurth. cap. 13. pr. Quam maximas poteſt copias armat.

Quam cum Adv. Superlativi gradus. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 37. Re frumentaria, quam celerrime potuit, comparata. Cic. de Senect. 46. Convivium ad multam noctem, quam maxime poſſumus, vario ſermone producimus. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. Aves nidos conſtruunt, eoſque, quam poſſunt, molliſſime ſubſternunt.

Quam, pro Quantum, Poſitivo Adv. jungitur. Cicero, Videte quam valde malitiæ ſuæ confidat. Cic. 2. Philip. 47. Sed reliquum curſum vitæ, quam quidem poſſum, celeriter perſtringam. Vetus codex legit, Videte: quem quidem celeriter &c. Terent. And. 1. 1. 109.

Rejecit ſe in eum flens quam familiariter. [Hic videtur pro Perquam dictum. Plura exempla infra habes, in Quam pro Valde.

Quam, optantis cum affectus particula, & frequentius cum verbis Volo aut Cupio jungitur. Terent. Adelph. 4. 1. 16.

Vah! quam vellem etiam noctu amicis operam mos eſſet dari. Ubi Donatus, Quam vellem, præcipue dicimus in his, quæ non videmus fieri. Cic. 3. de Finib. 10. Quam vellem, inquit, ut te ad Stoicos inclinaviſſes.

Quam magis, & Tam magis: ut, Quo magis, eo, vel hoc magis, & Quanto magis, tanto magis, dicunt non parum frequenter Latini. Lucret. lib. 1. 537.

Et quam quæque magis cohibet res intus inane,
Tam magis his rebus penitus tentata labaſcit. Virg. 7. Æn. 787.
Tam magis illa fremens, & triſtibus effera flammis,
Quam magis effuſo crudeſcunt ſanguine pugnæ. Plaut. Pœn. 1. 2. 135.
Quam magis aſpecto, tam magis eſt nimbata, & nugæ meræ.

Quam, pro Quantum, interrogativum. Terent. Eun. 2. 2. 44.
Quam hoc munus gratum Thaidi arbitrare eſſe?

O rem difficilem, planeque perditam! quam nihil prætermittis in conſilio dando! quam nihil tamen, quod tibi ipſi placeat, explicas! Cic. 9. Att. 2. Quam (hic) In Admirationem adhibitum. H. St.

Quam timeo, quorſum evadas! Terent. And. 1. 1. 100.

Quam, cum Indicativo. Cic. in Verr. Incredibile eſt autem, quam multa & quam præclara fuerunt.

Quam, cum Volo, pro eo quod vulgo dicitur *Tantum, quantum.* Terent. Hec. 4. 4. 12.

Dum ne reducam, turbent porro quam velint. Cic. pro Cœl. 22.

Quam velit ſit potens.

Quam, pro Quanto, Comparativo datur: quod raro uſu venit. Quintil. Procem. lib. 1. Quam in his quoque libris erunt eadem aliqua &c. omnia compoſitiora, & quam nos poterimus elaborata. Sed in emendatis codd. Quare in his quoque.

Quam cum Superl. Varr. de L. L. lib. 7. 2. Impoſititia nomina eſſe voluerunt quam pauciſſima, &c.

Quam, & Tam cum gemino Superlativo. Cato R. R. c. 65. Quam acerbiſſima olea oleum facies, tam oleum optimum erit. Salluſt. in Jugurtha c. 31. Itaque quam quiſque peſſime fecit, tam maxime tutus eſt. Ter. Heaut. 5. 2. 44.

— namque adoleſcens quam minima in ſpe ſitus erit,
Tam maxime patris pacem in leges conficiet ſuas. Ovid. 1. Amor. 8. 27.

Tam felix eſſes, quam formoſiſſima, vellem. [Non eſt ſimile illi. H. St. Niſi dicas, Poſitivum hunc vim Superlativi habere.

Quam, pro Valde, elegantiſſime Superlativo datur, & aliquando Poſitivo. [Subaud. Fieri poteſt.

Superlativo. Ter. And. 5. 1. 16.

Quibus id maxime utile eſt, illum eſſe quam deterrimum. Idem Heaut. 2. 3. 127.

Eademque ut eſſet apud te ob hoc quam gratiſſima. Cic. de Amicit. 45. Alienis nimis implicari, moleſtum eſſe: commodiſſimum eſſe, quam laxiſſimas habere habenas amicitiæ. Idem 2. de Nat. Deor. 3. Geram tibi morem, & agam quam breviſſime potero.

Quam proxime hoſtem, & ad hoſtem. Cic. 6. Att. 5. Officium meum putavi, exercitum habere quam proxime hoſtem. Liv. 1. 23. Is ducit exercitum quam proxime ad hoſtem poteſt. Cic. 10. Philipp. 26. Operamque det, ut cum ſuis copiis quam proxime Italiam ſit.

Quam maturrime. Tacit. 15. Ann. 74. Ut templum Divo quam maturrime publica pecunia poneretur.

Quam maturrimum. Tacit. 12. Ann. 65. Amplecti Britannicum, robur ætatis quam maturrimum precari. [Cave putes Hic τὸ Maturrimum Adverbium eſſe. Maturum robur dicitur, ut Matura ſenectus &c. V. ROBUR.

Poſitivo. ut, Quam longe, Quam multa, Quam celeriter. Ter. Eun. 2. 3. 43.

Continuo accurrit ad me, quam longe quidem. Cic. 3. de Nat. Deor. 54. Soles ipſi quam multi a theologis proferuntur? Idem 3. Tuſc. 83. Atqui ſtirpes ſunt ægritudinis quam multæ, quam amaræ! Et 7. Att. 15. Suam in Senatu operam, auctoritatemque quam magni æſtimat! Et alibi, Scribit ad me quam honorifice de reſtitutione Sexti Clodii. Quintil. lib. 12. cap. ult. Quam multa, immo pæne omnia, tradidit Varro. Virg. 2. Ecl. 20.

Quam dives pecoris nivei, quam lactis abundans. Liv. 26. 14.

Quam forti animo, &c.

Quam facile accipiter columbam conſequitur. Virg. 11. Æn. 722.

Liberis dare operam quam honeſte dicitur. Cic. 9. Fam. 22.

Suos valde quam paucos habet. Cic. 11. Fam. 13.

Valde quam puto jungi, ut Sane quam. H. St. V. SANE.

Quinto die quam, i. e. Poſtquam, & ſic de aliis. Columel. lib. 8. cap. 8. Quinto die, quam ſuſtuleris, condire oportebit. Idem lib. 12. cap. 38. Poſt nonum diem, quam id factum eſt.

Tabellarii venerunt poſt diem XL & ſextum, quam a nobis diſceſſerant. Cic. 16. Fam. 21.

Poſtero die, quam illa erant acta, Catulus venit. Cic. 2. de Orat. 12.

Triduo proximo quam. Plin. lib. 8. cap. 42. Terram attingere ore triduo proximo, quam ſit genitus, negant poſſe.

Ego autem non commemini ante, quam natus ſum, me miſerum. Cic. 1. Tuſc. 13.

Sæculis multis ante gymnaſia inventa ſunt, quam in iis philoſophi garrire cœperunt. Cic. 2. de Orat. 21. V. ANTEQUAM.

Numa ſapientiam conſtituendæ civitatis duobus prope ſæculis ante cognovit, quam, &c. Cic. 2. de Orat. 154.

Tamdiu, quam. Plin. 3. Epiſt. 16. Si tamdiu, tantaque concordia vixerit tecum, quam ego cum Pæto, volo. Cic. de Clar. Orat. 4. Vixitque tamdiu, quam licuit in civitate bene beateque vivere.

Quam longa. Virg. 4. Æn. 193.

Nunc hiemem inter ſe luxu, quam longa, fovere. Servius, i. e. In quantum longa eſt hiems. Fecit & talem figuram 8. Æn. 86.

Tibris ea fluvium, quam longa eſt, nocte tumentem
Leniit.

Quam, geminatum. Ter. Phorm. 2. 3. 61.
Potius, quam lites ſecter, aut quam te audiam.

Te igitur imitabor, quam multa, quam paucis. Cic. 11. Fam. 24.

Quam, pro Plus quam. Columel. lib. 1. cap. 8. Ferramenta duplicia, quam numerus ſervorum exigit, refecta & repoſita cuſtodiat. Budæus.

Alius, quam: Diverſus, quam, Vide in DIVERSUS. H. St. & infra.

Pluſculum quam, ut Pluſculum, quam concedit veritas &c H. St. V. PLUS.

Nihil libentius quam. Cic. pro Cluent. 151. Quod ſi fieri poſſe exiſtimaſſet, &c. nihil feciſſet libentius, quam omnem illam acerbitatem proſcriptionis ſuæ, &c.

Non me hercule quicquam libentius facio, quam ſcribo ad te. Cic. 15. Fam. 19.

Quam pro, Præcedente comparatione. Curt. lib. 5. 4. 25. Ne aurium quidem uſus ſupererat, ſilvas quatiente vento, qui concutientibus ramis majorem, quam pro flatu, ſonum edebat. Liv. Quicquid hinc aut illinc communis Mars belli aufert, multiplex quam pro numero damnum eſt.

Quam quantum. Cic. 3. de Orat. 15. Ut majus quiddam de L. Craſſo, quam quantum a nobis exprimetur, ſuſpicentur. Cic. 5. Verr. 102. Sexies tantum, quam quantum ſatum ſit, ablatum eſſe.

Hic majorem pecuniam Prætori pollicetur, quam quantam tu dediſti. Cic. 4. Verr. 70.

Quam quoad. Cic pro Domo 137. Id ſperaſti Rempub. diutius, quam quoad mecum expulſa careret his mœnibus, eſſe laturam?

Quam quod. Cic. 11. Att. 7. Sed ex omnibus, nihil magis tamen deſideratur, quam quod in Africam non ierim. Quam quod, ſubaud. Id, ut ſit: Nihil magis deſideratur, quam id, quod ſcilicet non ierim in Africam.

Quam quomodo. Cic. 3. de Orat. 10. Quod ſi quis erit, qui ductus opinione vulgi, aut Antonium jejuniorem, aut Craſſum pleniorem fuiſſe putet, quam quomodo a nobis uterque inductus eſt. Cic. de Senect. 12. Multa præclara in eo viro cognovi, ſed nihil eſt admirabilius, quam quomodo ille mortem M. filii tulit.

Quam ut. Cic. 3. de Orat. 22. Hoc eſt altius, quam ut nos humi ſtrati ſuſpicere poſſimus. Cic. 5. Tuſc. 117. Plerumque dolor vehementior, quam ut cauſa ſit cur feratur.

Quam ut, pro Aliter quam ut. Sueton. in Galba, cap 8. In ſeceſſu plurimum vixit, nec ad geſtandum quidem unquam iter ingreſſus, quam ut ſecum vehiculo proximo decies HS. in auro efferret

Quam qui. Quintil. lib. 12 cap. 9 Ideoque ne ſuſpiciendæ quidem ſunt cauſæ plures, quam quibus ſuffecturum ſe ſciat.

Quam qui, cum Superlativo. Liv. 34. 32. Nam quid minus conveniret, quam nos, qui pro libertate Græciæ adverſus Philippum gereremus bellum,

lum, cum tyranno inſtituere amicitiam? & eo tyranno, quam qui unquam fuit, ſæviſſimo & violentiſſimo in ſuos? Verba ſunt Quintii de Nabide.
Contra quam, ut Contra facis, quam pollicitus es. Cic. 2. de Legib. 12. Cic. 1. Q. frat. 1. 2. Factum eſt enim mea culpa, contra quam tu mecum egeras. Cic. pro Cluent. 12. Generi, contra quam fas erat, amore capta.
Diverſum quam. Quintil. lib. 1. cap. 8. Pranſus quoque & potus, diverſum valent, quam indicant.
Extra quam. V. EXTRA.
Super quam quod. V. SUPER.
Nulla æque, quam prædictæ ſalſuræ pabula. Columel. lib. 8. cap. 17.
Quam minime multi. Cic. 3. Verr. 75. Quo quam minime multi ex illis de iſtius nefario ſcelere audire poſſent.
Quam facete, Quam venuſte; irridentis particula. Plaut. Aſin. 3. 2. 35.
Ut aſſimulabat Sauriam me eſſe, quam facete! Ter. Eun. 3. 2. 4.
— quam venuſte! quod dedit
Principium adveniens.
Quam cito. Ter. Eun. 1. 2. 98.
Labaſcit, victus uno verbo, quam cito.
Quam extemplo, ſic dicitur, ut Quam mox, apud Plautum, Nunc dicito, quam extemplo hoc erit factum. [Ubi?
Quam mox, interrogativum cum venuſtate. Plaut. Aſin. 2. 4. 43. Quam mox mihi operam das? Idem Bacch. 4. 6. 6.
Bone ſerve ſalve, quid fit? quam mox navigo
In Epheſum, ut aurum repetam? Ter. Eun. 4. 7. 18. Quam mox irruimus?
Quam mox, aliquando non interrogat, & ſignificat Quam cito, vel ſtatim. Ter. Adelph. 5. 6. 1.
Hera, ego hinc ad hos, proviſam, quam mox virginem
Arceſſant. Cic. pro Roſc. Com. pr. Exſpecto quam mox Chærea hac oratione utatur. conf. ibid. 44.
Quam mox, ſignificat Quam cito. Sed ſi per ſe ponas Mox, ſignificabit paulo poſt, vel poſtea. Feſtus.
Quam pæne tua me perdidit protervitas! h. e. Quam parum abfuit quin me perdiderit &c. Ter. Heaut. 4. 6. 10.
Quam non multi. Cic. in Brut. Ut intelligatis, primum ex omni numero quam non multi auſi ſint dicere, deinde ex iis ipſis, quam pauci fuerint laude digni.
QUAMDE, pro Quam, uſos eſſe antiquos, cum multi veteres teſtimonio ſunt, tum eſt Livius in primo:
Juppiter ut muro fretus magis quamde manu, &c. Item alibi,
Quamde tuas omneis legiones ac populares. Et Lucret. 1. 640.
Clarus ob obſcuram linguam magis inter inanes,
Quamde graves Grajos inter, qui vera requirunt. Feſtus. V. Scalig. & Dacer. not.
QUAMDIU, Adv. temporis. [ὅσον χρόνον, εἰς ὅσον, ἕως, ἄχρις ἄν, ἄχρις οὗ] Quanto tempore. Cic. 7. Verr. 112 Homo, quamdiu vixit, domi ſuæ non ſolum, poſt mortem tota Sicilia clarus & nobilis. [Sic diſtinguo.
Tamdiu, Quamdiu. Cic. 9. Att. 3. Ego tamdiu requieſco, quamdiu ad te ſcribo.
Quamdiu, interrogative. Cic. in Somn. Scip. 16. Ipſi autem qui de vobis loquuntur, quamdiu loquentur? Vetus exemplar elegantius legit, Quam loquentur diu? Idem pro Roſc. Amer. 89. Hæc tu, Eruci, tot & tanta ſi nactus eſſes in reo, quamdiu diceres? quo te modo jactares? Scribitur & diviſe.
QUAMDŪDUM, Adv. interrogandi. Plaut. Aſin. 2. 4. 43.
Quam mox mihi operam das? L. hem, optime, quamdudum tu adveniſti? Ter. Eun. 4. 4. 30. — venit Chærea.
PH. Meus fraterne? DO. ita. PH. quando? DO. hodie. PH. quamdudum? DO. modo. [Veteres diviſe ſcripſerunt, ut Jam dudum.
QUAMLĪBET, Adv. pro Quantumlibet. Plin. lib. 36. cap. 22. Faciliore multo natura finditur in quamlibet tenues cruſtas.
Quamlubet eſto. Lucret. lib. 2. 542. — quamlubet eſto
Unica res quædam nativo corpore ſola.
Quamlibet parum. Quintil. lib. 1. cap. 1. [Et hoc diviſe ſcribas licet.
QUAMOBREM, V. QUI, quæ, quod.
QUAMPLURES, a nonnullis negatur eſſe Latinum: aliis contra, probantibus id ex locis ſequentibus: quod an ſit æquum, docti viderint. Plaut. Stich. 1. 3. 44.
Sed curioſi ſunt hic quamplures mali. Idem Caſ. 2. 2. 13.
Nec qua quamplura ſunt mihi quæ velim. Al. Nec quacum. Gell. lib. 1. cap. 7. Videbatur quampluribus in extremo verbo menda eſſe. Al. Compluribus. Cæſ. 1. de Bell. Civil. cap. 50. pr. Hæ permanſerunt aquæ dies quamplures. Al. Complures. Cic. 5. Tuſc. 61. Abacoſque quamplures ornavit argento, auroque. Al. Complures. [Mihi quidem nulla dubitatio affertur, quin poſterior lectio in omnibus his locis ſequenda ſit. Quin & in priore Plautino loco Complures legerim. V. Gronov. ad Gell. Quamplures tamen tuetur Cort. ad Sall. Catil. cap. 19. pr. ex quo τὸ Complures conflatum putat.
In FERIÆ itidem ex quodam Calliſtrati loco. H. St. Niſi error eſt.
QUAMPLURĬMUS, a, um. Adj. Cato de R. R. cap. 156. Quamplurimam braſſicam ederit, tam citiſſimum ſanus fiet. Illitterati dicunt, Quanto plus, aut quanto magis ederis ex braſſica, tanto citius ſanus fies. Quamplurimo vendere. Cic. 5. Verr. 43. Quæro, ſi ipſe excogitare non poterat, quemadmodum quamplurimo venderet, &c. Scribitur & ſeparatim.
QUAMPRĪDEM, Quanto tempore ante, Interrogantis particula. Ter. Eun. 3. 3. 11.
Ubi friget, huc evaſit, quampridem pater
Mihi & mater mortui eſſent. dico, jam diu. Cic. pro Roſc. Com. 8. Illud vero quod ad rem vehementer pertinet, quæro, quampridem hoc nomen, Fanni, in adverſaria retuliſti? Et hoc dividere licet.
QUAMPRĪMUM, Valde cito. Ter. Adelph. 2. 4. 18.
— obſecro hercle hominem iſtum impuriſſimum
Quamprimum abſolvitote. Cic. 3. Fam. 18. Gratiſſimum mihi feceris, ſi ad me in Ciliciam quamprimum veneris.
Perferre litteras ad aliquem quamprimum. Cic. 2. Fam. 5. [Hoc quoque dividitur rectius, & ſubauditur Fieri poteſt.
QUAMQUAM, vel ut frequentius ſcribitur, QUANQUAM, [καίτοι, καίπερ] Conjunctio cauſalis, idem ſignificans quod Tametſi. Virg. 2. Æn. 12.
Quanquam animus meminiſſe horret. Ter. Adelph 2. [illegible]. 51.
Id quoque poſſum ferre, ſi modo reddat, quanquam injurium eſt.
Quanquam particulam aliquando ſubſequitur alia particula Tamen, & eleganter. Ter. Heaut. 1. 1. 1.
Quanquam hæc inter nos nuper notitia admodum eſt, &c.
Tamen vel virtus tua, vel vicinitas, &c. Cic. in Partit. 127.
Quanquam uterque, tamen, &c. Et 1. Off. 7. Ea quanquam pertinent ad finem bonorum, tamen id minus apparet. Virg 2. Æn. 534.
Quanquam, ſed tamen. Cic. 4. Acad. 75. Parmenides, Xenophanes, minus bonis quanquam verſibus, ſed tamen illis verſibus increpant eorum arrogantiam.
Quanquam, Verumtamen. Ter. Eun. 1. 2. 92.
Quanquam illam cupio abducere, atque hac re arbitror
Id fieri poſſe maxime, verumtamen
Potius, quam te inimicum habeam, faciam ut juſſeris.
Quanquam, cum interrogatione, & ſine interrogatione, venuſtatem quandam habet corrigentis ſeipſum. Cic. 2. de Orat. 197. Quamobrem hoc vos doceo, Sulpici, &c. quanquam te quidem quid hoc doceam? qui, &c. Idem 3. de Nat. Deor. 41. Quanquam quem potiſſimum Herculem colamus, ſcire ſane velim. Cic. 15. Fam. 16. In integro res nobis erit, quanquam quicum loquor? &c.
Quanquam, Subjunctivo additum. Cic. 2. de Orat. 1. Quanquam ita ſe rem habere arbitrarentur. Idem 1. de Orat. 21. Quanquam vis oratoris, profeſſioque ipſa bene dicendi, hoc ſuſcipere ac polliceri videatur. Alii legunt, Videtur.
QUAMVIS, [εἰ καὶ] Conjunctio adverſativa. Cic. 12. Att. 37. Quamvis prudens ad cogitandum ſis, ſicut es: tamen niſi magnæ curæ tibi eſſet, ut ego conſequerer id, quod magnopere vellem, &c. Quintil. lib. 9. cap. 4. Quamvis enim juncta ſit, tamen ſoluta videri debet oratio.
Etſi quamvis non fueris ſuaſor & impulſor profectionis meæ, approbator certe fuiſti. Cic. 16. Att. 7.
Quamvis licet. Cic. 3. de Legib. 24. At duo Gracchi fuerunt, & præter eos, quamvis enumeres multos licet, quum deni creantur, nullos in omni memoria reperies, &c.
Quamvis ille felix ſit, ſicut eſt, tamen, &c. Cic. pro Roſc. Amer. 22.
Quamvis, pro Quantumvis. Cic. 1. Fam. 15. Quamvis parvis Italiæ latebris contentus eſſem. Idem pro Roſc. Amer. 47. Quaſi vero mihi difficile ſit, quamvis multos nominatim proferre. [i. e. Quamplurimos.
Quamvis increpitent ſocii. Virg. 3. Æn. 454.
Quamvis callide facere. Cic. 4. Verr. 134. Inveſtigare, adire, appellare, corrumpere, quidvis facere in ejuſmodi rebus, quamvis callide, quamvis audacter, quamvis impudenter. [i. e. Quantum vis. Veteres etiam Quam vult, Quam vultis &c. dicebant, diviſe.
Quamvis ſubito. Lucret. lib. 4. 157.
Et quamvis ſubito, quovis in tempore, quamque
Rem contra ſpeculum ponas apparet imago.
QUANDO, Adv. temporis. [ὅτε, πότε, ὁπότε, ἡνίκα, πηνίκα] ſignificat Quo tempore: & acuitur in prima.
Utinam tunc eſſem natus, quando Romani, &c. non eſſem paſſus, &c. Cic. 2. Off. 75.
Interrogative ſæpe ponitur. Ter. Heaut. 2. 2. 9. Jam aderunt. CLIN. quando iſtuc erit? Cic. in Piſon. 49. Quando hoc bellum aut hic ordo, aut populus ſuſceperat?
Infinite aliquando. Cic. 9. Fam. 1. Ex his litteris, quas Atticus a te miſſas mihi legit, quid ageres, & ubi eſſes, cognovi: quando autem te viſuri eſſemus, nihil ſane ex eiſdem litteris potui ſuſpicari.
Quando gentium. i. e. Quando, abſolute, ea forma qua Ubi locorum, & Nuſquam gentium. Plaut. Amph. 4. 3. 60. ſuppoſ. — quis te miſit
Furcifer? S. qui me rogat. A. quando gentium? S. dudum, jam pridem, modo.
Quandò, pro Siquidem, vel quoniam poſitum, Conjunctio eſt cauſalis, habetque accentum in ultima. Virg. 1. Æn. 265.
— quandò hæc te cura remordet. Ter. Adelph. 5. 3. 16.
Quandò ego tuum non curo, ne cura meum. Idem Eun. 1. 2. 116.
Meus fac ſis poſtremo animus, quandò ego ſum tuus. Liv. 34. 34.
Bene vertat, inquit, obſideamus Lacedæmonem, quandò ita placet. Cic. 10. Fam. 12. Quam quandò complexus es & tenes. Idem eſt ac Quando quidem. q. V.
QUANDOCUNQUE, ſec. c. Adv. [ὁπποτεοῦν] i. e. Quocunque tempore. Columel. lib. 2. cap. 10. Quandocunque in uſus prompſerimus, integram lentem reperiemus. Plin. lib. 29. cap. 1. Quandocunque iſta gens ſuas litteras dabit, omnia corrumpet. De Græcis.
QUANDŌQUE, Adv. temporis. [ἐνίοτε] Aliquo tempore, Aliquando. Cic. 6. Fam. 19. Ego me Aſturæ diutius arbitror commoraturum, quoad ille quandoque veniat.
Quandoque, pro Quandocunque. Hor. 4. Carm. 1. 17.
Et quandoque potentior
Largis muneribus riſerit æmuli,
Albanos prope te lacus
Ponet marmoream ſub trabe Cypria. Al. Citrea. Porphyr. Quandoque pro Quandocunque poſitum eſt. Et eſt ſenſus: Quandocunque apud puellam potior rivale ſuo fuerit, quamvis ille muneribus commendare ſe ei conatus ſit, marmoreum ſignum ei & templum decorum ſtatuet. Hactenus Porphyr. Idem in Arte Poet. 359.
Sic mihi, qui multum ceſſat, fit Chœrilus ille,
Quem bis terque bonum cum riſu miror: idemque
Indignor, quandoque bonus dormitat Homerus.
Verum operi longo fas eſt obrepere ſomnum. Quemadmodum ſi forte aliquid eruditum eleganſque protulit Chœrilus, malus poeta, ut portenti ſimile, dicit ſe Flaccus mirari: ita etiam ægre ferre ac ſtomachari, ſicubi negligentior viſus eſt Homerus, qui tamen excuſatione non careat: opere enim in longo fas eſt obrepere ſomnum. Vide etiam Antonium Auguſtinum lib. 3. Emendation. cap. 7. & Hotomanum in Commentario verbor. juris, & Lambinum in Horatium.
QUANDŎQUĪDEM, [ὅτε, ὁπηνίκα, ἐπειδήπερ] Conjunctio cauſalis, pro Siquidem, vel quoniam. Virg. 3. Ecl. 55.
Dicite, quandoquidem in molli conſedimus herba. Ter. Hec. 3. 5. 42.
Illique exopto, ut reliquam vitam exigat
Cum eo viro, me qui ſit fortunatior:
Quandoquidem illam a me diſtrahit neceſſitas. Cic. 4. Verr. 9. Urbes ac ſedes ſuas relinquerent, quandoquidem jam ante iſtius injuriis exagitati reliquiſſent.
Quandoquidem tu iſtos oratores, inquit, tantopere laudas, vellem, &c. Cic. de Clar. Orat. 163.

Quandoquidem honestum ipsa virtus est. Cic. 5. de Finib. 66.
Quandoquidem, Quia. Ter. And. 3. 2. 7.

Deos quæso, ut sit superstes: quandoquidem ipse est ingenio bono.

Cic. 2. Philipp 101. Quandoquidem hæ quondam arationes Campani & Leontini in Populi Romani patrimonio glandiferæ & fructuosæ ferebantur.

QUANQUAM, V. QUAMQUAM.

QUANTUS, a, um. Adj. [ὅσος, πόσος, ἡλίκος] Modo relativum, modo indefinitum, modo interrogativum est, refertur que ad numerum & pondus & mensuram, inquit Perottus. Ter. Heaut. 2. 3. 9.

— væ misero mihi, quanta de spe decidi! Idem Eun. 5. 4. 3.

Quantam, & quam veram laudem capiet Parmeno. Cic. pro Sull. 76. Quantas audacias, quam incredibiles furores. Et 1. Tusc. 86. Is propagatione vitæ, quot, quantas, quam incredibiles hausit calamitates?

Quanta pecunia. Cic. pro Sext. 24. Ab eo provincias acciperent quas ipsi vellent: exercitum & pecuniam quantam vellent. Idem pro Cluent. 87. Quum ipsa pecunia, quæ Staleno data est, numero ac summa sua, non modo quanta fuerit, sed etiam ad quam rem data fuerit, ostendat.

Quanti & quam multi mortales. Sallust. ad Cæsarem de Repub. ordinanda. Ep. 1. cap 2. extr. Minus probantibus doctis.

Quantis animis ierit in L. Quintium Lucullus. Sallust. in oratione Macri Trib. pleb ad plebem. §. 10. lib. 3. Fragm.

Quantus homo in dicendo. Cic. 3. de Orat. 51. Qualis oratoris & quanti hominis in dicendo putas esse historiam scribere?

Parit ova quanta anseres. Plin. lib. 8. cap. 25. De crocodilo. i. e. Pari magnitudine.

Quanta potest maxima. Cic. de Amicit. 76. Nisi quod tanta est inter eos, quanta maxima potest esse, morum studiorumque distantia.

Quanta mea sapientia est, Quantum intelligo. Plaut. Stich. 1. 2. 62. Ter. Phorm. 5. 17. 10.

Heus heus, quanta hæc mea paupertas est, tamen
Adhuc curavi unum hoc quidem, ut mihi esset fides.

Al. Heus, quanta quanta. conf. infra QUANTUS QUANTUS.

Tantus & Quantus. Cic. 7. Att. 1. Videre mihi videor tantam dimicationem, &c. quanta nunquam fuit. Idem ad Brut. 3. Nam tantæ multitudinis, quantam capit urbs nostra, concursus est ad me factus.

Quantus, Tam. Liv. 9. 38. Profectio Q. Fabii trans Ciminiam silvam quantum Romæ terrorem fecerat, tam lætam famam in Samnium ad hostes tulerat.

Quanti est negotii? ironice, pro Minimi est negotii. Plaut. Truc. 2. 7. 29.

QUANTI, Genitivus, verbis pretii solet addi. Ter. Eun. 5. 6. 14.

Emit! peri hercle: quanti? P. viginti minis. Idem Adelph. 5. 9. 20.
Ob eam rem? D. ob eam. postremo a me argentum, quanti est, sumito.

i. e. Quanto pretio valet, inquit Donatus. [Subauditur ubique Pretii, ut ex Cic. loco. 1. Q. frat. 2. 4. qui infra sequitur, apparet. conf. Ter. And. 5. 2. 16. & Hec. 5. 3. 1.

Quanti ea res erit, & Quanti eam rem esse apparet, idem valent: in utraque enim clausula placet veram rei æstimationem fieri. Ait Ulpianus, l. inter. 179. D. De verb. signif. Hoc est, non ad id quod interest: sed ad verum rei pretium pertinent. ut l. Arbitro. D. De dolo mal. l. Prætor. 4. §. Hæc autem. Vi bon. rap. Interdum autem id etiam quod interest complectitur. ut l. 4. D. de Damno infecto. Hinc formula apud Valerium Probum, Q. E. R. E. T. P. I. R. D. T. Q. D. D. D. P. F. Quanti ea res erit, tantæ pecuniæ judicium recuperatorium dabo, testibusque duntaxat decem denuntiandi potestatem faciam.

Quanti minoris. Ulpianus in l. Julianus. D. de action. empt. & vendit. Qui pecus morbosum, aut tignum vitiosum vendidit, siquidem ignorans fecit, id tantum ex empto actione præstaturum, quanti minoris esset empturus, si ita scisset. Paulo post, Qui furem vendidit, aut fugitivum: siquidem sciens, præstare debebit quanti emptoris interfuit non decipi: si vero ignorans, circa fugitivum quidem tenetur, quanti minoris empturus esset, si eum fugitivum scisset. Sed forte utrobique legendum est, Quanto minoris.

Pluris Senatus æstimasset, quam quanti esset annona. Cic. 5. Verr. 195.

Quanti plurimo, & Quanti minimo. Ulpianus in l. Ex empto. D. de act. empt. & vendit. Idem ait, non tradentem quanti intersit condemnari: satis autem non dantem, quanti plurimo auctorem periclitari oportet. Paulo post, Emptorem noxali judicio condemnatum, ex empto actione id tantum consequi, quanti minimo defungi potuit. Quæ locutio sic resolvitur: Tanti damnari debet venditor, quanti periclitari oportet emptorem, quum plurimo periclitatur, id est plurima pecunia. Quanti minimo defungi potuit, id est quanti explicari potest, quum minimo explicatur.

Quanti conductum erit aut locatum. Cato R. R. cap. 144.

Quanti veheret, interrogavi. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Quanti dimiserit. Cic. 7. Verr. 111. In qua docet, quot a civitate sua nautas acceperit, quot, & quanti quemque dimiserit. i. e. Quanta pecunia accepta.

Sed quanti quanti: bene emitur quod necesse est. Cic. 12. Att. 23. subaudi, Liceant horti. Sensus est, Etiamsi hortos emam quantivis, non male emero. quod enim necessarium est, id quanquam magno pretio emptum, bene tamen emptum est: horti autem mihi ad fanum necessarii sunt. [Observetur repetitio, ut Quantus quantus apud Ter. V. infra.

Translate. Cic. 4. Acad. 120. Quanti libertas ista æstimanda est, non mihi necesse esse quod tibi est?

Quanti interest. Africanus in l. Qui usumfructum. §. ultimo. D. de usufructu, & quemadmodum, Quanti legatarii intersit moram factam non esse.

Quanti est sapere. Ter. Eun. 4. 7. 21.

Quanti est ad famam. Cic. pro Muren. 38. Scil. Momenti. V. Periz. ad Sanct. Min. 2. 3. 2. & 3. 5. 5.

Quanti fuerit. Plaut. Capt. 1. 2. 42.

Ego postquam gnatus tuus potitus est hostium,
Expertus quanti fuerit, nunc desidero.

Quanti penderes illum nunquam ostendisti. Ter. Heaut. 1. 1. 103.

Quanti sit homo. Cic. 1. Q. frat. 2. 4. extr. Noli spectare quanti homo sit: parvi enim pretii est, qui jam nihil sit. Al. Nihili. [Lego, Nihili fit.

Quanti faciam. Cic. 2. Fam. 15. An dubitas, quum scias quanti, cum illum, tum vero Tulliam meam faciam?

Quanti sim apud: pro Quanto in pretio & æstimatione. Cic. 7. Fam. 20. Vide, quanti apud me sis.

QUANTISPER, Adv. unde & Aliquantisper. Cæcil. Fallacia, apud Non. 11. 20.

Velim paulisper experiri te. Quantisper? non plus triduum. Pompon. Dotata, Possum exorare te ut recedas a me paulisper modo? Quantisper sat habes?

QUANTUM, Adv. quantitatis. Proprie de His, quæ numero, vel mensura constant.

Quantum peditum. Tacit. 4. Hist. 33. Idem in vita Agric. 33. Quantum enim transisse militum, si sese Britanni numerent?

Quantum, subintellecto Tantum. Ter. Phorm. 1. 2. 3.

Lectum est, conveniet numerus quantum debui.

Subaudi Argentum. Et And. 3. 2. 31.

Quod jussi ei dare bibere, & quantum imperavi, Date.

Quantum maximum potuit. Plin. Epist. 3. 21. Dedit enim mihi quantum maximum potuit, daturus amplius si potuisset.

Quantum plurimum Columel. lib. 12. cap. 21. extr. Ut exploratum habeat quantum plurimum salsæ (aquæ) vinum, quod fecerit, sine offensa gustus pati possit.

Quantum, Tantum. Quintil. in proœm. lib. 4. Ut quantum nobis exspectationis adjecit, tantum ingenii aspiret. Virg. 2. Georg. 292.

Æsculus in primis, quæ quantum vertice ad auras
Ætherias, tantum radice ad tartara tendit.

Idem 4. Æn. 446. iisdem verbis.

Quantum animis erroris inest! Ovid. 2. Fast. 789. pro Quantus error.

Quantum ad. Plin. Epist. 216. Quantum ad porticus, nihil interim occurrit, quod videatur istinc esse repetendum. h. e. Quod autem attinet ad porticus.

Quantum attinet ad antiquos nostros, ante, &c. Varr. 1. de R. R. 10.

Quantum est adhibere hominem amicum, ubi quid geras! Plaut. Pers. 4. 4. 46. h. e. Quanti est, Quam confert & præstat.

Quantum, pro Quantulum. Pompon. in l. 2. ff. de Orig. Juris. Quantum est jus in civitate esse, nisi sint qui jura regere possint? (i. e.) Jus autem qui constare potest. H. St. Exstant §. 13. ejusd. l.

Quantum, Quam multum. Plaut. Amph. 1. 1. 198.

Nescio quantum familiaris sis: nisi actutum hinc abis, &c.

Al. Quam tu.

Quantum assequi potui. Cic. pro Cluent. 51. Sic ad omnia confugi, quantum ego assequi potui, remedia, ac perfugia causarum, ut, &c.

Quantum hunc audivi facere verborum. Plaut. Milit. 2. 6. 13.

Quantum conjectura auguramur. Cic. 2. Att. 9. Quantum conjectura auguramur, si erit nebulo iste cum his Dynastis in gratia.

Quantum ego opinione auguror. Cic. pro Muren. 65.

Quantum existimare possum. Cic. pro Rosc. Amer. 35. Tres sunt res, quantum ego existimare possum, quæ obstent hoc tempore Sexto Roscio.

Quantum ego intelligere possum. Ter. Heaut. 5. 2. 31. Cic. 3. Fam. 8. Etsi, quantum ex litteris tuis intelligere potui, videbam te hanc epistolam, quum ad urbem esses, esse lecturum.

Quantum ex ipsa re conjecturam facio. Ter. Heaut. 2. 3. 25.

Quantum e vultu ejus intelligo. Cic. 3. de Legib. 37. Nec mihi placet, nec Attico nostro, quantum e vultu ejus intelligo.

Quantum intellexi. Ter. And. 1. 3. 2.

Enimvero, Dave, nihil loci est segnitiæ, neque socordiæ,
Quantum intellexi modo senis sententiam de nuptiis.

Quantum ego sentio. Cic. 4. Acad. 140.

Quantum suspicor. Ter. Eun. 1. 2. 62.

Quantum ex tuto poterat. Liv. 26. 38. Dasius Annibali amicus, Blasius, quantum ex tuto poterat, rem Romanam fovebat.

Quantum proxime conjectura potest. Liv. 25. 23. Simul altitudinem muri, quantum proxime conjectura poterat, permensus.

Quantum ego illum vidi, nonnihil timeo misera. Ter. Eun. 4. 1. 1. i. e. Quantum intelligere potui ex illius gestibus.

Quantum, pro Sicut. Sueton. in Vesp. cap. 4. Id de Imperatore Romano, quantum eventu postea patuit, prædictum, Judæi ad se trahentes rebellarunt.

Quantum in me situm est. Cic. pro Arch. 11. Huic profecto ipsi, quantum est situm in nobis, & opem & salutem ferre debemus. i. e. Quantum per nos fieri potest. Sæpius tamen per ellipsin dicimus, Quantum in me est.

Quantum in me erit. Cic. 1. Q. frat. 1. 29. Neque te patiar (quantum in me erit) cum exceptione laudari.

Quantum illa ætas capit. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Quantum importunitatis habent. Velut per parenthesin dictum. Sallustius in Jugurtha 31. extr. Nam & illos, quantum importunitatis habent, parum est impune male fecisse, nisi deinde faciundi licentia eripiatur.

Quantum potest. i. e. Celerrime, ut ait Donatus. Ter. Eun. 5. 1. 20. Comprehendi jube quantum potest. Idem Phorm. 5. 8. 3.

Quantum potest, nunc conveniendus Phormio est,
Priusquam, &c.

Quantum potes. Ter. Phorm. 4. 3. 69.

Quantum potes me certiorem inquit, face.

Ter. And. 5. 2. 20.

— sublimem hunc intro rape, quantum potes.

i. e. Quam cito poteris; quasi dicas, celerrime.

Quantum potero. Cic. 2. de Finib. 39. Quantum enim potero minuam contentiones.

Quantum queo. Ter. Eun. 5. 2. 5.

— ubi vidi, ego me in pedes, quantum queo,
In angiportum quoddam desertum.

Deest in hoc loquendi genere, Cito, aut Velociter: ut sit, Quantum cito queo. Sic declarandum, Quantum possum, & quantum potes. [Nisi potius deest Maxime.

In quantum, ut In tantum vide In tantum in IN. H. St.

QUANTO, Adv. [ὅσῳ] comparativo jungitur, eique respondet Tanto. Ter. Heaut. 3. 1. 15.

— & quanto diutius
Abest, magis cupio tanto, & magis desidero.

Quanto magis, Tanto. Virg. 4. Georg. 412.

Sed quanto ille magis formas se vertet in omnes,
Tanto &c.

Quanto magis, & Tam magis. Lucret. lib. 4. 79.

Quanto ita, pro Quanto tantum. Lucret. lib. 3. 200.

— igitur parvissima corpora quanto
Et lævissima sunt, ita mobilitate fruuntur.

Loquendi genus est quod adverti debet.

Quanto, absque particula Tanto. Ter. Eun. 4. 5. 4.

— vah!

—vah! quanto nunc formosior
Videre mihi, quam dudum?

Quanto magis, similiter Ter. Eun. 3. 3. 1.

Profecto, quanto magis magisque cogito,
Nimirum dabit hæc Thais mihi magnum malum. Cic. 1. Acad. 10.

Quanto magis philosophi delectabunt, si ut illi Æschylum, &c.

Quanto plus delectationis habiturus est, quam ex illis ineruditis voluptatibus. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Quanto minoris actiones in jure Civili duæ reperiuntur, quarum altera Civilis: altera Ædilitia est. Civilis, est quanto minoris empturus erat emptor, si vitium scisset. l. Julianus de Action. empt. in P. Ædilitia, est quanto minoris res fuit contractus tempore, quam quanti emptor est. l. Quod si nolit. §. si plures. de Ædilit. edict. in P.

QUANTŎPĔRE, Adv. [ὡς ὅσον] Contractum ex Quanto opere, pro Quam valde. Cic. 3. Tusc. 6. Quanquam de universa philosophia quantopere expetenda esset & colenda, satis, ut arbitror, dictum est in Hortensio.

Neque enim tantopere desiderabam, &c. quantopere delector, &c. Cic. 1. de Orat. 164.

Dici enim non potest quantopere gaudeant. Cic. 14. Att. 6.

QUANTUSQUANTUS, a, um. [ὁποσοσοῦν] i. e. Quantuscunque. Ter. Adelph. 3. 3. 40.

Tu quantusquantus, nihil nisi sapientia es. h. e. Totus, quantus es, sapientia es. Sic Quanti quanti Cic. V. QUANTI. Vett. divise scripsere.

QUANTUSCUNQUE, a, um. aliud Adj. Idem. [ὁπηλικοσοῦν] i.e. Quam magnus est, vel tantus quantus est. Cic. pro Corn. Balb. 56. Quæ neque invidiosa est, & quantacunque est, ejusmodi est, ut conservata magis, quam corrupta esse videatur. Idem 2. de Orat. 122. Atque ego is qui sum, quantuscunque sum, &c.

QUANTUMCUNQUE, Adv. [ὁποσονοῦν] Tantum quantum. Cic. 3. de Fin. 34. Nec rursus in malis, quantumcunque eo addideris, in suo genere manebit Ibidem, lib. 1. 10. Quantumcunque possim.

QUANTUSLĬBET, a, um. Adj. Idem significat, vel Unum quantum tibi capere licet, non omne; ut, Quantumlibet spatium, non omnem quantitatem spatii, sed unam quam tibi capere libet. Plin. lib. 20. cap. 6. Suppurationes quantaslibet sanat, fractæ incoctum fabæ, atque ita in cibo sumptum. Ovid. 6. Fast. 669.

Servus erat quidam, quantolibet ordine dignus.

QUANTUSVĪS, a, um. Adj. [ὁπόσος βούλει] Idem. Liv. 26. 42. Tum sitam super portum, satis amplum quantævis classi. De Carthagine. Lucret. lib. 4. 1165.

Sed tamen esto jam quantovis oris honore. Ibid. 901.
Et manus una regit quantovis impete euntem. De navi.

Quantivis pretii homo. Ter. And. 5. 2. 15.

Quum faciem videas, videtur esse quantivis pretii. Donatus, Ad magnitudinem refertur Quantivis, non ad parvitatem pretii. Plaut. Pers. 4. 4. 73.

Nomen atque omen quantivis est pretii. [Ad parvitatem Quantuli vis, vel Quantilli vis, diceres.

QUANTUMVĪS, Adv. [ὁπόσον βούλει] Plaut. Milit. 2. 2. 98.

Quantumvis prolationum, dum modo nunc prima via
Inducamus, vera ut esse credat quæ mentibimur. al. Quantum vis.

Et sane hæc quoque veteres divisisse apparet.

Quantumvis rusticus. Hor. 2. Epist. 2. 39.

QUANTĬTAS, ātis. f. [ποσότης, πηλικότης] Id quo quantum quid esse dicitur, aut judicatur. Plin. lib. 17. cap. 24. Laborant & fame & cruditate, quæ fiunt humoris quantitate.

Quantitas in jure Civili quum opponitur Corpori, sic definienda videtur, Res cujus vis, ac momentum, vel solum, vel præcipue spectatur. Corpus vero, Res cujus materia vel sola, vel præcipue spectatur. Ulpian. l. 34. §. 2. de Legatis & fideicommiss. lib. 1. Pandectarum vero lib. 30.

Quantitas pro Pretio & valore apud Paulum lib. 2. Sententiarum, cap. 32. Servus qui furtum fecerit, damnumve dederit, nisi id pro sui quantitate dominus sarcire paratus sit, noxæ dedi potest.

QUANTŬLUS, a, um. Adj. diminut. a Quantus. Cic. 4. Acad. 82. Quantulus nobis videtur? De sole. Idem 2. de Legib. 47. Id autem quantulum est?

Misit conjectori quantulum visum est de argento. Cic. 2. de Divin. 134.

Etenim quantulum interest, utrum in Massici radices, an in Italiam aliove deducamini? Cic. 2. de Lege Agrar. 65.

Ut ne plus nos assequamur, quam quantulum tu in dicendo assecutus es. Cic. 1. de Orat. 133.

Sed magni referre ea primum quantula constent. Lucret. lib. 2. 893.

Quantula, cui respondet Tanta. Lucret. lib. 3. 379.

Quantula prima queant nobis injecta ciere
Corpora, &c. —tanta
Intervalla tenere exordia prima animaï.

QUANTŬLUM, Adv. Cic. 5. Verr. 3. Nos qui jam & quid facere, & quantulum judicare possemus, ostendimus. Hor. 2. Serm. 3. 124.

Quantulum enim summæ curtabit quisque dierum.

QUANTULUSCUNQUE, Adj. diminut. a Quantuscunque; significat Quamminimum, vel Quam parum tibi videbitur. Columel. lib. 2. cap. 11. Nam si nox incessit, quantulocunque humore, prius quam obruatur, corrumpitur. Cic. 6. Att. 9. Procura, quantulacunque est, Precianam hæreditatem. Idem 1. de Orat. 135. Sed de hac mea quantulacunque est facultate, quæritis. Martial. lib. 11. 15.

Nam terra est illi quantulacunque gravis. Ovid. 4. de Pont. 15. 14.
Pars ego sum census quantulacunque tui. Idem 3. de Arte Am. 264.
Inque tuo jaceas quantulacunque toro.

Quantulumcunque videbitur. Cic. 4. Verr. 183. Sed tamen quicquid erit in his libellis, quantulumcunque videbitur esse, hoc quidem certe manifestum erit.

Quantulumcunque dicere. Cic. in Orat. 106. Jejunas igitur hujus multiplicis, & æquabiliter in omnia genera fusæ orationis aures civitatis accepimus, easque nos primi, quicunque eramus, & quantulumcunque dicebamus, ad hujus generis dicendi, audiendi incredibilia studia convertimus.

Quantulum id cunque est. Cic. 2. de Orat. 97. Per tmesin.

QUANTULUSLĬBET, Ulpian. in l. 4. §. ultim. D. de ædilit. edict. Non denique febriculam quantulamlibet ad causam hujus edicti pertinere.

QUANTILLUS, a, um. Aliud Adj. dimin. a Quantulus Plaut. Capt. 1. 2. 90.

Quantillum argenti mihi apud trapezitam fiet. Item Pseud. 4. 7. 95.

Quid meres? quantillo argenti te conduxit Pseudolus? Al. Argento.

QUANTILLUM, Adv. Plaut. Curc. 1. 2. 14.

Sitit hæc anus. PA. quantillum sitit? PH. modica est,
Capit quadrantal.

QUAPROPTER, V. QUA, in QUI, quæ, quod.

QUAQUA, ibid. QUAQUE, V. QUISQUE, in QUI, quæ, quod.

QUAQUAM, V. QUISQUAM, in QUI, quæ, quod.

QUARE, V. QUI, quæ, quod.

QUARIATES, Populi sunt in Gellia Narbonensi, alio nomine Cavaræ, a Cavo, opinor, Alpium dicti, quorum metropolis est Avenio, hinc Valentia; nunc inferi Delphinates appellantur. Eos, uti antea diximus, Strabo Quaros appellavit. Plinii vero locus si accuratius inspiciatur, Calepinum mendacii arguet: nam Plinius Cavaras a Quariatibus separavit, eos ad Antipolim referens, Cavaras supra Druentiam collocans. V. Plin. lib. 3. cap. 4.

QUARTA, QUARTANA, QUARTANUS, QUARTARIUS, QUARTICEPS, QUARTO, QUARTUM, QUARTUS, V. QUATUOR.

QUĂSI, [ὡς, ὥσπερ, ὡσεί, οἱονεί] Adv. similitudinis, significat Ita ut. Plaut. Stich. 4. 1. 33.

—fuit olim, quasi ego sum, senex, & ei filiæ
Duæ erant, quasi nunc meæ sunt: eæ erant duobus nuptæ fratribus,
Quasi nunc sunt meæ vobis. Cic. 4. Verr. 187. Repente aspicimus lituras ejusmodi, quasi quædam vulnera tabularum recentia. Idem 4. Acad. 40. Sed prius potestis totius eorum rationis quasi fundamenta cognoscere. Ter. Adelph. 4. 7. 21.

Ita vita est hominum, quasi quum ludas tesseris. Ubi Donatus, rectum erat, si diceret, Ita vita est hominum, quemadmodum tesseris ludere, aut quemadmodum ludus est tesserarum.

Quasi, geminatum. Ælius Spartianus in vita Antonini Getæ cap. 4. extr. Qui quum contenderet, & diceret, quasi joco, quasi serio, omnes cum liberis occidendos, &c. [Pro, Seu joco, seu serio.

Quasi, simulationem dicit. Ter. And. 3. 2. 19.

Quid credas? quasi non tibi renuntiata sint hæc sic fore. Idem Adelph. 3. 1. 3.

Jam nunc times, quasi nunquam adfueris, nunquam tute pepereris? Cic. 2. de Finib. Quasi me pudeat, inquit, istorum, aut non possim quemadmodum ea dicantur ostendere. Idem 7. Verr. 129. Quasi ego excitare filium ejus ab inferis possem.

Quasi tu dicas me te velle argento circumducere. i. e. Verba tua eo tendunt, ut dicas, &c. Plaut. Pseud. 2. 2. 40.

Quasi vero. Ter. Eun. 4. 4. 18.

Tace obsecro: quasi vero paulum intersiet. Cic. 3. Fam. 7. Non poteram (credo) ante hiemem: sic enim scribis: quasi vero ad cognoscendum ego ad illos, non illi ad me venire debuerint.

Quasi uti. Plaut. Merc. prol. 90.

Servom una mittit, qui olim a puero parvulo
Mihi pædagogus fuerat, quasi uti mihi foret
Custos.

Quasi, pro Pæne vel fere. Cic. 4. Acad. 82. Quantulus nobis videtur? mihi quidem quasi pedalis. De sole loquitur. Ter. Heaut. 1. 1. 94. Quasi talenta ad quindecim coegi. [i. e. Circiter.

Quasi, Ita. Cic. pro Quint. 9. Qui quasi sua res, aut honos agatur, ita diligenter Sext. Nævii studio & cupiditati morem gerunt.

Quasi contractus, ex duobus verbis una res in Civili jure, est conventio tacita, nec civilibus verbis pacta: sed magis re ipsa in similitudinem contrahentium contracta: qua obligantur, qui se vel alienis negotiis immiscent, vel aliena absque aperto domini consilio auferunt. De illis Quasi contractibus, est titulus lib. 3. Civilium institutionum,

Quasi possessio, Quasi castrense peculium, nobilia quoque verba apud Jureconsultos. Quasi possessione ea retinere dicimur, quæ corpora non sunt: sed jura, ut Prædiorum dotes & onera, quas servitutes dicimus urbanorum & rusticorum prædiorum, item ea quæ solo jure consistunt: ut actiones, obligationes, hæreditates. Sic Quasi castrense peculium est, quod ad exemplum castrensis pecuniæ, filiusfamil. in reipub. geritione acquirit. Est tit. in P. Civilib. de Peculio tam Castrensi, quam Quasi castrensi.

QUASILLUS, V. QUALUS.

QUASSO, QUATEFACIO. V. QUATIO.

QUATENUS, V. QUA in QUI, quæ, quod.

QUATER, QUATERDENI, QUATERNARIUS, QUATERNIO, QUATERNUS, V. QUATUOR.

QUATINUS, V. QUA in QUI, quæ, quod.

QUĂTIO, ssi, ssum, [σαλεύω, σείω, κλονέω, πλήσσω, συφελίζω] ĕre. Commovere cum vi quadam. Plin. 7. Epist. 27. Manibus catenas gerebat, quatiebatque. Liv. 1. 10. Carthaginis mœnia nunc quatit ariete. Plin. lib. 26. cap. 4. Non satius fuit Æmilianum Scipionem Carthaginis portas herba patefacere, quam machinis claustra per tot annos quatere? Virg. 2. Æn. 611.

Neptunus muros, magnoque emota tridenti
Fundamenta quatit, totamque a sedibus urbem
Eruit.

Quatere, Suspensum & vicinum rei alicujus motum significat, non ut Verrius putat Ferire, quum id ipsum verbum Concutere ex præpositione, quæ est, Con, & Quatere sit compositum. Quassare autem, est Sæpe quatere. Festus.

Quatere aliquem mente solida, pro Excutere, Deturbare. Hor. 3. Carm. 3. 4.

Justum & tenacem propositi virum,
Non civium ardor prava jubentium,
Non vultus instantis tyranni,
Mente quatit solida. h. e. Non excutit, nec dimovet mente firma & constanti, vel A consilio & proposito firmo non depellit.

Quatere, Percutere. Virg. 8. Æn. 596.

Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum. Nonius,

Quatere, pro Infestare. Virg. 9. Æn. 608.

Aut rastris terram domat, aut quatit oppida bello. Nonius. [Hic ad Arietem mœnia quassantem allusio fit.

Alas quatere magnis clangoribus. Virg. 3. Æn. 226.

Comas splendidas quatiunt faces. Catul. in Epithal. 59. 78. i. e. Vibrant, Coruscant, Scintillant.

Cymbala quatere. Virg. 4. Georg. 64.
Tinnitusque cie, & matris quate cymbala circum. [Videtur anastrophe cum tmesi, pro Circumquate.
Cursu quatere armenta. Virg. 3. Georg. 132. i. e. Exercere.
Hastam certam quatit improbus. Virg. 11. Æn. 767.
Lacertos quatit ille nudos. Ovid. 2. de Arte Am. 89. de Icaro.
Pectora quatit gemitu dux. Valer. 5. Argon. 310.
Pennas quatere. Ovid. 4. Met. 676.
Risu quatere aliquem. Hor. 2. Epist. 2. 84. Quia venter risu succutitur.
Tædam quatere manu. Catul. in Epithal. Juliæ, 59. 15.
Tonitru quatiuntur cærula cæli. Lucret. lib. 6. 95.
Quatere foras, pro Excludere. Ter. Eun. 2. 3. 66.
— homo quatietur certe cum dono foras. Ex Nonio.
Membra quatit frigidus horror. Virg. 3. Æn. 30. Idem 5. Æn. 200.
— tum creber anhelitus artus
Aridaque ora quatit.
Ægritudine quati, quasi tempestate. Cic 3. Tusc. 12. Est naturale in animis tenerum quiddam atque molle, quod ægritudine, quasi tempestate, quatiatur. [Forte præpositio delenda.
Animum alicujus quatere. V. ANIMUS.
Terrore quatere populos. Senec. Herc. OEth. 17.
QUATIENS, entis. Partic. [σαλεύων] Virg. 11. Æn. 656.
Tullaque, & æratam quatiens Tarpeja securim.
QUASSUS, a, um. [σεισθεὶς] Partic. Ruptum. Plaut. Curc. 3. 26.
— nam quid id refert mea,
An aula quassa cum cinere effossus fiet?
Membra quassa. Ovid. in Ibin, 17.
Rates quassæ. Hor. 4. Carm. 8. 18.
Vox quassa, Fracta, Deficiens. Curt. lib. 7. 7. 20. Sic apud Catull. ad Flav. 6. 11.
— tremulique quassa lecti
Argutatio. De sono lecti intelligendum.
QUASSUS, ûs. m. [πληγμὸς] Cic. 2. Tusc. 50.
Nam attrectatu & quassu sævum amplificatis dolorem. Ex Pacuv.
QUASSO, [διασαλεύω] āre. Frequentat. Sæpe, vel multum quatere. Plaut. Merc. 3. 4. 15.
Tristis incedit, pectus ardet, hæreo: quassat caput. Idem. Epid. 3. 3. 55.
Sed hic quis est, quem huc advenientem conspicor,
Suam qui undantem chlamydem quassando facit? Idem Bacch. 2. 3. 71.
Subducunt lembum capitibus quassantibus. V. Gell. lib. 2. cap. 6. & Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 7.
Caput quassare. Valer. 1. Argon. 526.
Tussis frequens quassavit me. Catul. ad Fundum, 42. 14.
Quassare, Rumpere. Virg. 1. Æn. 555.
Quassatam ventis liceat subducere classem. Idem 4. Æn. 53.
Quassatæque rates, & non tractabile cælum. Plin. Epist. 170.
Quassata atque etiam decussa monumenta.
QUASSANS, antis. Partic. [διασαλεύων] Lucret. 4. 591.
— cum Pan
Pinea semiferi capitis velamina quassans, &c.
QUASSĀTUS, a, um. Partic. [διασαλευθεὶς] Plin. lib. 18. cap. 26. Antelucanis ferramenta acuere, manubria aptare, dolia quassata sarcire. Legitur & Quassa.
Domus quassata. Ovid. 2. Trist. 83.
Homo quassatus tempora Lyæo. Sil. lib. 7. 201.
Rates quassatæ. Virg. 4. Æn. 53. V. in ipso verbo.
Resp. quassata, Afflicta, oppressa. Cic. pro Marcell. 25. Non fuit recusandum, in tanto civili bello, tantoque animorum ardore, & armorum, quin quassata Respub. quicunque belli eventus fuisset, multa perderet & ornamenta dignitatis, & præsidia stabilitatis suæ.
Vasa quassata. Lucret. lib. 3. 435.
QUASSANDUS, a, um. Partic. Ovid. 1. de Arte Am. 696.
Quassanda est ista Pelias hasta manu.
QUASSĀBUNDUS, a, um. Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 21. Herculem fictores veteres, non sine causa, cum poculo fecerunt, & nonnunquam quassabundum & ebrium. Quassabundum, i. e. Ex vino vacillantem, & velut casibundum.
QUASSĀTIO, ōnis. f. Liv. 22. 17. Quassatio irrita.
QUASSĀTŪRA, æ. f. Plin. Valer. 4. 5.
QUASSĀBĬLIS, e. Adj. Quod quassari potest. Lucan. lib. 6. 22.
Sed munimem habet nullo quassabile ferro.
QUATRIDUO, QUATRIDUUM, QUATRINI, QUATRIO, V. QUATUOR.
QUATUOR, vel QUATTUOR, [τέσσαρες, τέσσαρα] Nomen numerale indeclinabile. Virg. 5. Ecl. 65. — en quattuor aras.
Disputarunt viri docti de primæ syllabæ quantitate. Nonnulli correptam esse volunt nisi duplicatur T, & pro exemplo afferunt illud Ennianum apud Cic. 1. de Divin. 108.
Cedunt ter quatuor de cælo corpora sancta. Hoc autem rem non satis probat. Primo enim varia est lectio, & receptissima hæc est, quæ sequitur,
Cedunt de cælo ter quatuor corpora sancta. Adeo ut Quatuor sit vox dissyllaba. V. Christ. Wasium de senario, cap. 9. Secundo, Utramvis lectionem accipias, Quatuor pro dissyllabo facile haberi potest. Porro, si in Quatuor prima sit natura brevis, mirum sane videtur Virgilium vicies hac voce usum semper produxisse. [At idem Quater semper corripit.
QUATUORVĬRI, [οἱ τέσσαρες] ut Triumviri. Pompon. in l. 2. de Origine juris. §. 30. Cic. 13. Fam. 76. inscripsit, Quatuorviris & Decurionibus.
QUATUORVIRĀTUS, ûs. m. [τῶν τεσσάρων ἀρχὴ, τετραδαρχία] Ipsa Quatuor virorum dignitas. Cic. 10. Fam. 32. Quatuorviratum sibi prorogavit.
QUATER, [τετράκις] Adv. numerale. Plaut. Pseud. 1. 3. 111.
Viginti minis? utrum vis, vel quater quinis minis. Columel. lib. 5. cap. 2.
Quater deni, pro Quadraginta [τετράκις δέκα] ut, Ovid. 3. de Pont. 2. 50.
Perque quater denos itur in illa gradus.
Anni quater deni. Ovid. 7. Met. 293. [Perperam ὑφὲν in edit. Lond. scribebatur, tanquam Adjectivum compositum.

Quater, pro Sæpius. Virg. 2. Æn. 242.
— quater ipso in limine portæ
Substitit, atque utero sonitum quater arma dedere.
O terque quaterque beati. Virg. 1. Æn. 98. Tibul. lib. 3. 3. 26.
O mihi felicem, terque quaterque diem.
Quater decies. Cic. 3. Verr. 100. Huic HS quater decies P. Tadio numerata Athenis testibus planum faciam. [i. e Quater & decies. V. Prisc. de Ponderib.
Quater & quadragies. Plin. lib. 7. cap. 27. Sit proprium Catonis quater & quadragies causam dixisse.
QUATERNI, æ, a. Adj. [τέσσαρες] Distributivum numerale, i. e. Quater in numero: ut, Quaterni denarii. Cic. pro Font. 9. Hor. 1. Serm. 4. 86.
Sæpe tribus lectis videas cœnare quaternos. Virg. 10. Æn. 202.
Gens illi triplex, populi sub gente quaterni.
Quaternis diebus latent. i. e. Quatuor quotannis. Plin. lib. 8. cap. 36.
Quaternûm jugerum balenæ, pristes ducenûm cubitorum. Plin. lib. 9. cap. 3.
Quaternorum pedum latitudine. Plin. lib. 8. cap. 45. de singulis.
Quaternûm pedum spatia. Columal. lib. 5. cap. 5.
QUATERNĀRIUS, a, um. [τετραδικὸς] aliud Adj. Numerus qui quater est. Plin. lib. 28. cap. 6. Numerum quoque quaternarium Demetrius condito volumine prodidit, & quare quaterni cyathi, sextariive non essent.
Quaternarii scrobes. Columel. lib. 11. cap. 2. Eorum (scilicet scrobium) quaternarii, hoc est quoquo versus pedum quatuor, si est commodum terrenum, XIIII ab uno fiunt. V. SCROBS.
QUATERNIO, ōnis. m. [τετράδιον, τετρὰς, τετρακτὺς] Quatuor chartarum, sive alterius cujuscunque rei compositio ex quatuor. ut, Quatuor quaterniones militum. V. Voss. de Vit. L. L. 3. 40. V. & TERNIO.
QUATRĪNI, æ, a. Varro de L. L. 7. 30. Ut est ab uno uni, a tribus trini, a quatuor quatrini.
QUATRIO, [τετρὰς] quo verbo Latine Isidorus utitur, pars est in talo, quam pronam vocant. Galenus in libello de Ossibus, cap. 23. Talus (inquit) ab imis tibiæ suræque processibus comprehenditur. Ejus pars, quam Quatrionem vocant, sursum vergit. [In Græco est τέτρωρον, quod Quadrijuge, vel Quadrigam, sonat.
QUARTUS, a, um. [τέταρτος] Adj. numerale, ordinem significans. Liv. 24. 46. Eosque ubi quartæ vigiliæ signum cecinisset, ad eum locum scalas jussit ferre.
Quartus pater, pro Abavo. Virg. 10. Æn. 619.
Pilumnusque illi quartus pater.
Hora quarta. Virg. 3. Georg. 327.
QUARTA, æ. f. solenne verbum in Civili jure, quo illa variarum hæreditatum portio designatur, quæ variis ex causis, variis quoque personis constituto jure debentur, subauditurque Pars.
Quarta Agnatorum,
Quarta Arrogati,
Quarta Curiæ,
Quarta heredis ex lege Falcidia,
Quarta Trebelliana,
Quarta filiarum ex bonis rei majestatis,
Quarta fiscalis,
Quarta liberorum, quæ in Trientem, aut Quadrantem, pro numero liberorum, commutata est,
Quarta matris, aut aviæ Curialium,
Quarta postumi,
Quarta fideicommissarii,
Quarta parentum præmortuis liberis, quas ex Pandectarum libris, Civilis juris candidati habent petere, ne nos in messem alienam (tametsi Encyclopædiam cudimus) misisse falcem pronuntient. Collegit & Hotomanus libro singulari, de verb. quæ ad jus pertinent significatione.
QUARTUM, Adv. [τέταρτον] pro Quarto. ut, Quartum Consul. Liv. 3. 66. pr. T. Quintius Capitolinus quartum & Agrippa Furius Consules inde facti.
QUARTO, Adv. Quarto Consul, & Quartum Consul inter se differunt, nam Quarto, locum designat, & tres ante factos: Quartum vero significat tempus, & ter ante factum. Perottus, ex Gellio lib. 10. cap. 1.
QUARTĀNUS, a, um. Adj. [τεταρταῖος] a Quarta scil. die. ut, Quartana febris, Quæ quarta quaque die novam accessionem habet, seu ingravescit ac sævit. Cic. 3. de Nat. Deor. 24. Vide, quæso, si omnis motus, omniaque, quæ certis temporibus ordinem suum conservant, divina dicimus, ne tertianas quidem febres & quartanas divinas esse dicendum sit, quarum reversione & motu quid potest esse constantius?
Febri quartana liberari. Plin. lib. 7. cap. 50.
QUARTANA, æ. f. Subst. subaudito Febris. Cic. 16. Fam. 10. Sed quum in quartanam conversa vis est morbi (sic enim scribit Curius) spero te diligentia adhibita etiam firmiorem fore. Idem 8. Att. 6. Modo enim audivi quartanam a te discessisse.
Quartanas excutere, Sanare. Plin. lib. 20. cap. 6. Quartanas quoque excutere potum caput unum cum laserpicii obolo in vino austero.
Frigida quartana. Hor. 2. Serm. 3. 290.
Vetus quartana. Ulpian. in l. 1. D. de Ædil. edicto.
QUARTANUS, i. m. Quartæ legionis miles. Pl. Tacit. 4. Hist. 37. Dein mutati in pœnitentiam primani, quartanique, & duodevicesimani, Voculam sequuntur.
QUARTANARIUS, i. m. Qui Febri quartana laborat apud Juniores Medicos. conf. QUATERNARIUS.
QUARTĀRIUS, i. m. Quartarium apud Catonem sic congii quartam partem significare existimo, ut Tertiarius tertiam, & Sextarius sextam: Amurcæ (inquit ille c. 95 R. R.) in vas æneum indito congios duos: postea igne leni coquito: rudicula agitato crebro, usqueadeo dum fiat tam crassum quam mel. Postea sumito bituminis tertiarium, & sulphuris quartarium: conterito in mortario per se utrumque. Columel. lib. 12. cap. 5. In sextarios duodequinquaginta fermenti libram, fici aridæ pondo quadrantem, salis sextarium: hæc subterito, & subtrita cum quartario mellis aceto diluito. Quartarium autem dicimus, non quartam partem alicujus majoris mensuræ, sed vas quod quatuor mensuras caperet: sic Tertiarium, quod tres. Hæc Budæus. Liv. 5. 46. Cui universi selibras farris, & quartarios vini ad ædes ejus, quæ in arce erant, contulerunt.
Quartarius, mulio mercenarius. Festus, Quartarios appellabant antiqui muliones mercenarios, quod quartam partem quæstus capiebant. Lucilius,

Porro homines nequam, malus ut quartarius, cippos
Colligere omnes.

QUARTATO, Adv. Quarta vice. V. Tertiato in TRES.

QUARTICEPS, ĭpis. vox eſt a Varrone in libris de Lingua Lat. ut 4. 8. ſæpe uſurpata, ſignificatque non tam ordinem, quam collium & jugorum multitudinem. Sic exponit Turnebus. [In edit. Stephanica eſt Quadricepſos, in Gothofrediana Quarticepſos. pro Quatricepſos, puto.

QUADRĪNUS, a, um. [τετραδικός] Adj Idem ac Quaternus, a Quatuor, quemadmodum Trinus. Plin. lib. 11. cap. 36. Mutationes, & in alias figuras tranſitus, trinis aut quadrinis diebus. Idem lib. 7. cap. 50. Quadrini circuitus febrem, nunquam bruma, nunquam hibernis menſibus incipere. Quadrinæ diviſionum copulæ, apud Varr. lib. 9. de L. L. §. 1. ad fin. [Alibi tamen Quatrinus per t. V. QUATUOR. & D litt.

Quadrinæ molæ dicebantur antiquitus, quæ plurimum farinæ in piſtrinis faciebant. Pomponius in Piſtore apud Non. 8. 6. Nam plus quæſti facerem, quam quadrinas ſi haberem molas. Ex Turnebo 12. Adverſ. 16.

Quadrina vaſa, ſunt Quadrina torcularia, ut apud Catonem de R. R. cap. 18. legimus, quæ plus olei vinique premebant. V. Turneb. 7. 25. Al. Quadraria.

QUADRANS, antis. m. [τεταρτημόριον] Quarta pars alicujus rei. ut, Quadrans pedis. Gell. 3. 10.

Quadrans operæ. Columel, lib. 2. cap. 4. i. e. Quarta pars operæ.

Item, Nummi genus, quarta pars aſſis, vel Hæreditatis item proprie.

Quadrans erat (auctore Plinio) Nummulus, qui & Triuncis vel Triunx, vel Teruncius vocatus eſt a tribus unciiis. Ut enim Seſtertius quarta pars eſt denarii, ita Quadrans quarta pars aſſis. Juven. 7. Sat. 8.

Nam ſi Pieria quadrans tibi nullus in arca
Oſtendatur.

Hæc Budæus. Liv. 3. 18. In Conſulis domum plebes quadrantes, ut funere ampliore efferretur, jactaſſe fertur. Martial. lib. 3. 7.

Centum miſelli jam valete quadrantes, &c.

Quadrans ratitus, ſic dictus, quod in eo, & triente ratis fuerit effigies, ut navis in Aſſe. Paulus. Idem & Nummus Ratitus. V. in RATIS.

Quadrantem ſolviſſe videntur ingredientes balneum. Hor. 1. Serm. 3. 173.

— dum tu quadrante lavatum
Rex ibis.

Juven. 6. Sat. 447.

Cædere Silvano porcum, quadrante lavari.

[i. e. Publice, quod alias Matronæ non videntur feciſſe, ut inſpectante populo in Thermis publicis lavarent, quadrate balneatico dato, ſed vel domi ſuæ, vel locis ſecretis.

Minus locuples uno quadrante. Hor. 2. Serm. 3. 93.

Quadrans, Quatuor cyathorum menſura. V. Sextarius Romanus, in SEX. Celſus lib. 3. cap. 15. de curatione quartanæ febris, Si quarto die cum horrore febris revertitur, vomere, ſicut ante præceptum eſt: deinde poſt febrem modicum cibum ſumere, vinique quadrantem.

Quadrans, Genus ponderis. Plin. lib. 27. Et lib. 28. Ad tuſſim veterem recens decoquitur, quadrantis pondere, in vini ſextariis tribus.

Quadrans, Quarta pars jugeri. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars quarta pedes ſeptem millia & ducentos, hoc eſt quadrans.

QUADRANTĀLIS, e. Adj. Plin. lib. 13. cap 15. Quatuor pedum & ſemipedis per medium ambitum, craſſitudine quadrantali. i. e. Pedis quartæ partis.

QUADRANTAL, ālis. n. [ἀμφορεύς] Feſtus, Quadrantal vocabant antiqui amphoram, quod vas pedis quadrati octo & quadraginta ſextarios capit. Plaut. Curc. 1. 2. 15.

Sitit hæc anus. PA. quantillum ſitit? PH. modica eſt,
Capit quadrantal.

Plin. lib. 14. cap. 2. Ne quis vinum Græcum, Aminæumque octonis aſſibus æris ſingula quadrantalia venderet. Varr. 1. de R. R. cap. 57. Quidam ipſum triticum conſpergunt, quum addant circiter in M. modium quadrantal amurcæ. Budæus ſatis multis verbis docet, ſe nihil aliud potuiſſe colligere ex verbis auctorum, quid ſignificaret Quadrantal, quam Amphoram. [Gloſſ. Lat. Gr. Quadrantale, Κεράμιον, & Gr. Lat. Κεράμιον, Orcium, Amphora.

Quadrantal, Figura eſt quæ omni ex parte quadrata ſit, quales ſunt cubi & teſſeræ, quibus in alveolo luditur; in quamcunque enim partem incubuerint, immotam habent ſtabilitatem. Gell. lib. 1. cap. 20. Vel qualia ſunt quadrata undique, quæ κύβους illi, nos quadrantalia dicimus.

QUADRANTĀRIUS, a, um. aliud Adj. [τεταρτημοριαῖος] Quadrante conſtans. Cic. pro Cœl. 62. Niſi forte mulier potens, quadrantaria illa permutatione familiaris facta erat balneatori. Per contemptum dictum, id eſt Quæ accepto quadrante a balneatore familiaris facta eſt, more meretricum. Sic Cæcilius Clytemneſtram quadrantariam dixiſſe videtur, apud Quintilianum lib. 8. cap. 6. id eſt Impudicam: ſiquidem quadrantes fuiſſe proſtitutarum pretium, innuit Plutarchus in vita M. Tullii, inquiens, Adoleſcentem quendam in Clodii ſororis loculos, pro argenteis nummis, quadrantes immiſiſſe æreos: quam ob rem deluſa puella Quadrans ſive Quadrantaria eſt cognominata ex concubitus pretio. Eſt autem inquit Plutarchus, nummus ex ære minutiſſimus, quem quadrantem vocant.

QUADRATA, QUADRATARIUS, QUADRARIUS, QUADRATUS, Adj. V. QUADRUM.

QUADRĀTUS, i. m. [Κοδρᾶτος] Apoſtolorum diſcipulus, Præſul Athenienſis, una cum Philippi filiabus, prophetico ſpiritu clarus perhibetur. Chriſtianos magnis ea tempeſtate terroribus diſperſos, ſua prudentia redintegravit. Ex Hieronymo & Euſebio.

QUADRUS, a, um Adj. Gloſſ. Gr. Lat. Τετράγωνος, Quadrus, quadra, Quadratus, quadrata: τετράγωνον, Quadrum, quadratum! Hinc

QUĀDRA, æ. f. [πινακὶς, πινακίσκος] Menſarium inſtrumentum ex ſtanno vel argento, ſuper quod dapes ſcinduntur, ſive apponuntur ſciſſæ: quod quadrata forma fieri ſoleat: veluti rotunda repoſitoria, orbes dicimus. Fitque aliquando etiam ex pane. Virg. 7. Æn. 115.

— patulis nec parcere quadris.

Juven. 2. Sat. 5.

Ut bona ſumma putes, aliena vivere quadra.

Quadram, Panis fragmentum ſive fruſtum eſſe nonnulli dicunt: quia olim apud Romanos quadrati panes dicerentur. Martial. lib. 6. 75.

Quum mittis turdumque mihi, quadramque placentæ,
Sive femur leporis, ſive quid his ſimile.

Sic apud eundem lib. 12. Quadra caſei Toloſatis [Gloſſ. L. G. Quadra, Τόπος. Forte Τόμος.

QUADRŬLA, æ. f. dimin. Solin. cap. 50. Nunc bractearum, nunc pulveris habet quadrulas.

QUĀDRUM, i. n. [τετράγωνον] Quod rectas atque æquales lineas quatuor, & quatuor rectos angulos habet. Columel. lib. 8. cap. 3. Perticæ dolantur in quadrum.

In quadrum ſententias redigere: h. e. Æqualiter fundere, & ſuo numero ſervato æqualiter diſponere. Forma enim quadrata, nulla eſt ex parte neque longior, neque brevior. Cic. in Orat. 208. Quin redigeret omnes fere in quadrum, numerumque, ſententias. Vel, In quadrum numerumque, id eſt In numerum quadratum, ſive perfectum & abſolutum. [Immo hic Numerus intelligitur, non proprie, ſed tranſlate, pro Pedum modulo ſeu Rythmo, Cadentiam vulgo vocant. Redigere in quadrum, numerumque, eſt Facere ut apte quadrent, & numeroſe cadant.

QUADRĀRIUS, a, um. Adj. [τετραγωνικός] ut, Vas quadrarium. h. e. ex quadrato lapide factum, ut contractius ſit. Cato de R. R. cap. 18. Torcularium ſi ædificare voles, quadrariis vaſis, uti contractiora fient, ad hunc modum vaſa componito. Ibidemque ſæpius. conf. QUADRINUS.

QUADRO, [τετραγωνίζω] āre. In quadrum redigere. Columel. lib. 11. cap. 2. Abies atque populus ſingulis operis ad unguem quadrantur. Hor. 1. Epiſt. 6. 35. tranſlate,

— & quæ pars quadret acervum.

Quadrare, per tranſlationem, pro Ex omni parte convenire, & abſolutum eſſe ponitur. Tractum a lapidibus quadris, qui omnium laterum æquali proportione inter ſe optime conveniunt. Virg. 2. Georg. 278.

Arboribus poſitis ſecto via limite quadret.

Cic. 3. de Orat. 173. Et tamen eam conjunctionem, ſicuti verſum, numeroſe cadere & quadrare & perfici volumus. conf. QUADRUM extr.

Quoniam tibi quadrat, omnia in illis fuiſſe paria. Cic. de Clar. Orat. 43.

Quadrare ad multa. Cic. 4. Att. 17. Viſum eſt hoc mihi ad multa quadrare.

Quadrare apte in. Cic. pro Cœl. 69. Niſi omnia quæ cum turpitudine aliqua dicerentur, in iſtam quadrare apte viderentur.

Summa rationum quadrans dicitur, in qua nihil excurrit, & in qua nulla ſunt reliqua: id eſt quum æqualis eſt ſumma accepti & expenſi. Cic. 3. Verr. 92. Expenſa Chryſogono ſervo ſeſtert. ſexcenta millia, accepta pupillo Malleolo retulit. Quomodo ex decies ſeſtert. ſexcenta ſint facta, quomodo ſexcenta eodem modo quadrarint, ut illa de Cn. Carbonis pecunia reliqua ſeſtert. ſexcenta facta ſint, &c. vos æſtimabitis. Budæus.

Orationis quadrandæ induſtria. Cic. in Orat. 197. h. e. Artificium quo ſic expolitur oratio, ſic coagmentatur & conſtruitur, ut in muro pavimentove quadrati lapides.

QUADRĀTUS, a, um. [τετράγωνος] Partic. h. e. Quatuor angulos habens. Liv. 6. 5. Capitolium quoque ſaxo quadrato ſubſtructum eſt. conf. Plin. 10. Epiſt. 37. de Aquæductu Nicomedienſium.

Agmen quadratum. Cic. 2. Philip. 108. Agmine quadrato cum gladiis ſequuntur ſcutati milites.

Angulis quadratis palmus. Plin. lib. 17. cap. 11.

Imago quadrata. Lucret. lib. 4. 237.

Menſa quadrata. Varro 4. de L. L. 25.

In quadratum pedem ferantur. Columel. lib. 2. cap. 10.

Turres quadratæ. Lucret. lib. 4. 354.

Quadrata figura ideo perfecta putatur, quoniam ex nulla parte eſt neque brevior, neque longior. Unde etiam apud Latinos Quadrare, idem eſt quod Convenire: nam quadratum ſolidum in quamcunque partem cadat, ſemper ſui ſimile eſt. Hinc Quadratus homo (τετράγωνος ἀνήρ) dicitur Sapiens & conſtans, ut Ariſtoteles Ethicorum primo docet. Quadratum autem & in numero, & in figura, & in corpore dicitur. Numerus enim quilibet in ſe ipſum multiplicatus, dicitur quadratus. Figura vero, quæ lineas quatuor æquales, & totidem angulos rectos continet, quadrata eſt. Corpus denique ſolidum quadratum, qui Cubus (κύβος Gr.) etiam dicitur, duodecim habet lineas omnes æquales, octo rectos angulos, ſex æquales extremitates: ita formatum, ut in quamcunque partem ceciderit, ſemper rectum ſit. Ex quo facile poteſt intelligi, cur Quadrum pro Re perfecta & abſoluta ponatur. [V. Eraſm. Adag. Chil. 4. cent. 8. 35. & H. Steph. Theſ. voce Γωνία. Ariſtot. 3. Rhet. 2.

Quadratus numerus, Mathematicis eſt, Qui æqualiter æqualis, vel, qui a duobus æqualibus numeris continetur. Eucl. 7. Elemen.

Quadratum & Rotundum, oppoſita. Cic. 2. de Finib. 36. Hor. 1. Epiſt. 1. 100.

— mutat quadrata rotundis.

Boves quadrati, grandibus membris. Columel. lib. 6. cap. 1. i. e. *Formati, & bene membrati*, quod vulgo dicunt. Idem de canibus lib. 7. cap. 12. Probatur quadratus potius, quam longus, aut brevis. Idem de gallinis lib. 8. cap. 2. Sint ergo matrices probi coloris, robuſti corporis, quadratæ, pectoroſæ, magnis capitibus.

Compoſitio quadrata. Quintil. lib. 2. cap. 5. p. 150. Burm. Quæ lenis & quadrata, ſed virilis tamen compoſitio. i. e. Æqualiter fuſa: forma enim quadrata, nulla eſt ex parte neque longior, neque brevior. Idem lib. 9. cap. 4. p. 851. Id quod ex illis conficitur, aut ſeverum, aut luxurioſum, aut quadratum, aut ſolutum erit.

Corpus quadratum intelligit Cælius, Quod ſit ſtaturæ mediæ. Celſus lib. 2. cap. 1. Corpus autem habiliſſimum, quadratum eſt, neque gracile, neque obeſum. Nam longa ſtatura, ut in juventa decora eſt, ſic matura ſenectute conficitur: gracile corpus, infirmum: obeſum, hebes eſt.

Quadrata, ſimpliciter, aut adjuncte Quadrata legio. Sex millium & ducentorum hominum primus C. Marius conſcripſit legionem, quum antea quatuor millium fuiſſet: unde etiam appellabatur Quadrata, inquit Paulus lib. 17. voce Sex.

QUADRATA Roma (locus) in Palatio ante templum Apollinis dicitur, ubi repoſita ſunt, quæ ſolent boni ominis gratia in urbe condenda adhiberi. Quia ſaxo munitus eſt initio in ſpeciem quadratam. Ejus loci Ennius meminit quum ait,

Et quis exſtiterat Romæ regnare quadratæ.

Feſtus. Ubi vide not.

QUADRĀTUM, i. n. [τετράγωνον] Mathematicis figura eſt, quod & Æquilaterum, & Rectangulum eſt. Eucl. 1. Elemen. in Defin. Manil. 2. 332. Quadrati forma.

Triangula & quadrata. Cic. 2. de Divin. 89. Quum autem in eam ipſam partem orbis venerint, in qua ſit ortus ejus qui naſcatur, aut in eam quæ conjunctum aliquid habeat, aut conſentiens, ea triangula illi & quadrata nominent. De ſtellis.

Dimenſio quadrati. Cic. 5. Tuſc. 57. Puſionem quendam Socrates interrogat quædam Geometrica de dimenſione quadrati.

Forma cylindri, vel quadrati, &c. Cic. 1. de Nat. Deor. 24.

Efficere quadratum paribus oris. Quintil. lib. 1. cap. 10.

QUADRĀTĀRIUS, i. m. [τετραγωνιστής] Quadratarii dicuntur marmorarii,

morarii, qui marmora ad amuſſim quadrant. Sidonius lib. 3. Epiſt. 12. Vide ut vitium non faciat in marmore lapicida: quod factum ſive ab induſtria, ſeu per incuriam, mihi magis quam quadratario lividus lector adſcribet.

QUADRĀTE, Adv. Manil. 2. 295.

Ternaque bis ſenis quadrate fingere ſignis.

QUADRĀTIM, Aliud Adv. qualitatis, a Quadra, aut quadro. Flavius Soſipater lib. 2. Inſtitutionum.

QUADRĀTIO, ōnis. f. Vitruv. 4. 3. Anguli quadratio.

QUADRĀTOR, ōris. m. Qui lapides aut aliam rem quadrat. Caſſiod. 2. Epiſt. 7. Marmorum quadratores.

QUADRĀTŪRA, æ. f. Hygin. de Limit. Goeſ. p. 203. Ut quadraturæ diligenter cludi poſſint.

QUADRŬPLEX, ĭcis. Adj. pr. c. [τετραπλάσιος] Quod quatuor eſt modorum, ſpecierum, vel ordinum. Plin. lib. 12. cap. 11. Alia arbor floret, albæ violæ ſpecie, ſed magnitudine quadruplici. Liv. 30. 10. Onerariarum quadruplicem ordinem, pro muro, adverſus hoſtem oppoſuit.

Quadruplex judicium. Plin. lib. 4. Epiſt. 24. Proxime quum apud centumviros dixiſſem, ſubiit recordatio egiſſe me juvenem æque in quadruplici judicio: proceſſit animus ut ſolet, longius: cœpi reputare, quos in hoc judicio, quos in illo ſocios habuiſſem. Turnebus 4. Adverſ. 4. Quadruplex intelligit, quod coactum eſt e quatuor judicum conſiliis & decuriis, quæ in baſilica Julia ſedebant. Nam in ea quatuor erant tribunalia. Sunt & apud Fabium Duplicia judicia lib. 11. in quibus duo conſilia ad unam cogebantur haſtam, unumque tribunal: in quadruplicibus quatuor. Poſſet fortaſſe & Centumvirale judicium Quadruplex dici, propter quatuor haſtas, quatuorque tribunalia, idque verius putem. Tu judices. [V. in JUDICIUM. Junge Plin. Ep. 5. 22. unde liquet, Ipſum centumvirale judicium, quod alias quadruplex docet fuiſſe, in Baſilica Julia haberi ſolitum.

Stellæ quadruplices. Cic. in Arat. 93. i. e. Quatuor.

Præter quadruplices ſtellas in fronte locatas.

QUADRUPLĬCO, [τετραπλασιάζω] āre. Plaut. Stich. 3. 1. 4.

Simul Mercurio, qui me in mercimoniis
Juvit, lucriſque quadruplicavit rem meam.

QUADRUPLICĀTUS, a, um. Partic. Varr. de L. L. 8. 24. pr. Vides ut Græci habeant eam quadriplicatam. Sed emendati codd. exhibent Quadripartitam.

QUADRUPLICĀTO, Adv. [τετραπλασιασμῶς] Plin. lib. 14. cap. 4. Emptis quadruplicato vineis.

QUADRUPLICATIO, ōnis. f. Ulpian. l. 2. D. de exceptionibus, Et contra replicationem duplicatio, & contra duplicationem ſolet dari triplicatio, & contra triplicationem rurſus quadruplicatio.

QUADRŬPLUS, a, um. Adj. Relativum. [τετραπλοῦς Gl. L. G.] Plaut. Truc. 4. 2. 49.

Poſt id ego in te manum injiciam quadruplus, venefica. Ubi interpres, Quadruplus, id eſt veniemus quatuor in te irrumpentes. Al. Quadrupli.

Conſueverat (Tiberius) & quadruplam ſtrenam, & de manu reddere. Suet. Tiber. 34. extr.

QUADRŬPLUM, i. n. Plin. Paneg. cap. 40. Alius tarditatem ſolvendi dupli vel & quadrupli irrogatione mulctaret.

Quadruplum alicujus rei alicui attribuere, h. e. Quater id quod dicitur. Plin. lib. 7. cap. 48. Cornici novem noſtras attribuit ætates, quadruplum ejus cervis, id triplicatum corvis.

Quadruplum, Pœna furis. Quintil. lib. 7. cap. 5. Quum duo fures pecuniam abſtulerunt, ſeparatim quadruplum quiſque, an duplum debeat. Cato de R. R. in præfatione, Furem dupli condemnari, fœneratorem quadrupli.

Dare judicium in quadruplum. Cic. 5. Verr. 34. Qui in decumanos, octupli judicium ſe daturum dixit, idem habuit in edicto, ſe in aratorem in quadruplum daturum.

QUADRUPLO, Adv. Plin. lib. 11. cap. 37. Pulmo quadruplo major bubulo. De elephantis.

QUADRUPLĀRIS, e. Adj. Macrob. Somn. Scip. 1. 19. Numerus duplaris, triplaris, quadruplaris. [Ut Singularis. Hæc numeralia æquipollere putant in Arius deſinentibus, ut Binarius, Ternarius &c.

QUADRŬPLOR, [συκοφαντέω, ἐνδείκνυμι] āri. Quadruplatorem agere, vel crimina publica deferre. Plaut. Perſ. 1. 2. 10.

Neque quadruplari me volo: neque enim decet
Sine meo periculo abire aliena ereptum bona.

Quadruplari apud Jureconſultos id dicitur, quod in quadruplum damnatur. Ulpian. in l. Item ſi quum. §. 1. D. de eo quod metus, &c. Si quis non reſtituat, in quadruplum in eum judicium pollicetur. Quadruplabitur autem omne quodcunque reſtitui oportuit.

QUADRUPLĀTOR, ōris. m. [ἐνδείκτης, φιλεγκλήμων] Aſconius in 1. Verr. 24. Quadruplatores, Delatores erant criminum publicorum, in qua re quartam partem de proſcriptorum bonis, quos detulerant, aſſequebantur.

Quadruplatores dicebantur, Qui eo quæſtu ſe tuebantur, ut eas res perſequerentur, quarum ex legibus quadrupli erat actio. Paulus apud Feſtum.

Quadruplatores nomen invenere ab illa quarta, quam lex accuſatori pro præmio tribuebat. Id ex Cornel. Tacito ſatis conſtat, quum ſcribit 4. Ann. 20. 2. Contra M'. Lepidus quartam accuſatoribus ſecundum neceſſitudinem legis, cetera liberis conceſſit. Monuit Turnebus Adverſ. 2. 9. Cic. 1. Verr. 68. Putant fore, uti, ſi paulatim hæc conſuetudo ſerpere ac prodire cœperit, per homines honeſtiſſimos, viroſque fortiſſimos, non imperitos adoleſcentulos, aut illiuſmodi quadruplatores, leges judiciaque adminiſtrentur. In eundem, 4. 28. Petit Nævius Turpio quidam iſtius excurſor & emiſſarius, homo omnium ex illo conventu quadruplatorum deterrimus. Liv. 3. 72. Populum Rom. quadruplatoris, & interceptoris litis alienæ perſonam laturum?

Quadruplator, ut breviter deſcribam, capitalis eſt: Eſt enim improbus & peſtifer civis. Hanc definitionem Quadruplatoris, ut generalem nimis reprehendit. Auctor ad Herenn. lib. 2. 41.

Quadruplatores beneficiorum vocat Seneca, Qui exiguis magna venantur, 7. de Benefic. 25. Male iſtis improbis & importunis beneficiorum ſuorum quadruplatoribus eveniat, qui admonitionem tam bellam inter amicos ſuſtulerunt.

QUADRANGŬLUS, a, um. Adj. [τετράγωνος] Quod quatuor angulos habet. Plin. lib. 13. cap. 22. Intus granum quadrangula figura.

Quadrangulus homo, pro Perfecto, qualem Plato ait eſſe difficile reperire. Eraſmus in Parœmia Quadratus homo. Bapt. Pius in lib. 4. Lucret.

QUADRANGULĀTUS, a, um. aliud Adj. Tertull. de Anima, cap. 17.

QUADRICEPS, V. QUARTICEPS, in QUARTUS.

QUADRĬDENS, entis. Adj. [τετρόδους] Quod quatuor habet dentes. Cato de R. R. cap. 10. Rutra quinque, raſtros quadridentes duos. Et cap. 11. Rutra quatuor: raſtros quadridentes duos.

QUADRIDUUM per D non dixerunt, ſed per T

QUATRIDUUM, i. n. [τετραημερία] Spatium quatuor dierum. Cic. 6. Verr. 6. Non ablata ex urbibus ſociorum quatridui cauſa per ſimulationem Ædilitatis.

Quatriduum per vaſtas ſolitudines abſumptum eſt. Curtius lib. 4. 7. 15.

Quatriduum fuit. Liv. 3. 3. Sic finem juſtitio, quod quatriduum fuit, reditus Quintii Conſulis in urbem fecit.

Quatridui navigatio. Plin. lib. 6. cap. 22.

Quatridui iter. Cic. 12. Fam. 15.

Quatriduo, ut, Quatriduo ante. Cic. 3. Fam. 2. Triduo vero aut quatriduo ante hanc rem pulcherrimam.

Quatriduo, quo. Cic. pro Roſc. Amer. 105. Mors Sext. Roſcii quatriduo, quo is occiſus eſt, Chryſogono nuntiatur.

QUADRIENNIUM, i. n. [τετραετία] Spatium quatuor annorum. Cic. 5. Verr. 47. Nam quum quadriennio poſt in Siciliam veniſſem, ſic mihi affecta viſa eſt, &c.

QUADRIENNIS, e. Adj. Florus lib. 2. cap. 6. Poſt primum Punicum bellum vix quadriennis requies.

QUADRĬFĂRIAM, Adv. [τετραχῶς] Quadripartito, in quatuor partes. Varro apud Non. 2. 181. Et ea quæ ad mortales pertineant, quadrifariam diſpertierim. Liv. 4. 22. Quadrifariam diviſo exercitu.

QUADRIFARĬTER, Idem. Paulus in l. Juriſconſultus. D. de Gradib. & affinib. Proavus quadrifariter intelligitur. Paulo poſt, Pronepos quoque & Proneptis quadrifariter intelliguntur. h. e. Quatuor modis, quadrupliciter.

QUADRĬFĬDUS, a, um. Adj. [τετραχιδής] Quod in quatuor partes findi poteſt, aut fiſſum eſt. Virg. 2. Georg. 25.

Quadrifidaſque ſudes, & acuto robore vallos. h. e. Ita robuſtæ, ut in quatuor partes dividi poſſint. Columel. lib. 4. cap. 33.

Trabs quadrifida. Valer. 1. Argon. 663.

Labor Solis quadrifidus. Propter quatuor anni partes. Claud. Conſ. Prob. & Olyb. 268.

QUADRĬFĪNIUM, i. n. Iſid. 15. 14. Quadrifinium, quod quatuor poſſeſſionum fines adſtringit. Occurrit & apud Rei Agrariæ ſcriptores.

QUADRIFINĀLIS, e. Adj. Apud Goeſ. alioſque de re agraria ſcriptores.

QUADRĬFLŬVIUS, a, um. Adj. Vitruv. 2. 9. de abiete, Ima autem, quum excifa quadrifluviis diſparatur. V. not. Gul. Philandri ad loc.

QUADRĬFŎRIS, e. Adj. [τετράθυρος] Quod quatuor fores ſive foramina habet. Plin. lib. 11. cap. 21. Veſpæ nidos vere faciunt, fere quadrifores.

QUADRIFORMIS, e. Adj. [τετράμορφον] Quod habet formas quatuor.

QUADRĬFRONS, frontis. Jani epitheton apud Servium ad Virg. 7. Æn. 607. Janum certe apud aliquos quadrifrontem eſſe non mirum eſt.

QUADRIGA, QUADRIGARIUS, QUADRIGATUS, QUADRIGULÆ, V. QUADRIJUGUS.

QUADRĬGĔMĬNUS, a, um. Adj. [τετραπλοῦς] ut, Quadrigemina cornicula. Plin. lib. 8. cap. 23. Ceraſtis corpore eminere cornicula ſæpe quadrigemina: quorum motu, reliquo corpore occultato, ſollicitent ad ſe aves.

QUADRĬJŬGUS, a, um. vel QUADRĬJŬGIS, e. Adj. [τετράζυγος] ut, Quadrijugi, ſive Quadrijuges equi, Quaterni ad unum jugum alligati. Virg. 10. Æn. 571.

— quin ecce Nyphei
Quadrijuges in equos, adverſaque pectora tendit.

Certamen quadrijugum. Stat. 6. Theb. 370.

Currus quadrijugus. Virg. 3. Georg. 18. Plin. in Paneg cap. 22. pr. Jam hoc ipſum, quod ingreſſus es, quam mirum, lætumque: nam priores invehi & importari ſolebant: non dico quadrijugo curru, & albentibus equis, ſed humeris hominum.

Quadrijuges, Abſolute ipſi Equi dicuntur, quadrigis juncti. Ovid. 2. Met. 166. — tritumque relinquunt
Quadrijuges ſpatium: nec quo prius ordine currunt.

Nivei quadrijuges. Stat. 12. Theb. 533. Gl. Lat. Gr. Quadrijugem, Τέτρωρον.

QUADRĪGA, æ, vel potius QUADRIGÆ, arum. pl. f. [τέθριππον] pro Quadrijugæ, a quatuor equis junctis appellatæ. Gell. lib. 19. cap. 8. Quadrigas Cæſar, etiamſi currus unus, equorum quatuor junctorum agmen unum ſit, plurativo ſemper numero dicendas putat. Sing. eſt apud Plin. lib. 7. cap. 21. Gloſſ. Lat. Gr. Quadriga, τέθριππον.

Binæ quadrigæ Latine loquentibus dicitur, non Duæ. Rationem pete ex Varr. lib. 9. de L. L. 2. pag. 130. ed. tert. Steph. ubi hoc pluribus perſequitur.

Quadrigæ initiorum, per metaphoram. Sunt autem (ut Varro pluribus lib. 4. de L. L. 1. extr.) Locus, corpus, tempus, & actio.

Apta quadrigis equa. Hor. 1. Carm. 16. 35.

Nec enim in quadrigis eum ſecundum numeraverim, aut tertium, qui vix e carceribus exierit. Cic. de Clar. Orat. 173.

Minervam quadrigarum inventricem ferunt. Cic. 3. de Nat. Deor. 59.

Quaſi deſultorius in quadrigarum curriculum incurrere. Cic. pro Muren. 57.

Aliquando Quadrigarum nomine intelliguntur etiam Equi, qui quadrigas agunt. Columel. lib. 3. cap. 9. Unde ſacrorum certaminum ſtudioſi perniciſſimarum quadrigarum ſemina diligenti obſervatione cuſtodiunt, & ſpem futurarum victoriarum concipiunt propagata ſobole generoſi armenti.

Curru quadrigarum vehi. Cic. 1. de Divin. 144.

Albæ quadrigæ. Plaut. Aſin. 2. 2. 13.

Nunquam pol indipiſcet quadrigis albis poſtea. Quo loco Turnebus, Ego quadrigas Jovis interpretor, quæ celerrimo per cælum ferri curriculo cenſebantur. Movet me Plautus, qui alio loco ſcribit, Quadrigas ſi inſcendas Jovis, nunquam effugies infortunium. Ad currum autem Jovis cenſebant equos nivali candore junctos eſſe, ut ex Suetonio videre eſt. Hæc ille. V. Plaut. Amph. 1. 1. 294. Suet. Aug. cap. 94.

Citæ quadrigæ. Virg. 8. Æn. 642.
Insanæ, audaciori Metaph. Claud. 4. Conf. Hon. 63.
Niveæ. Claud. de Bell. Get. 127.
Pernicissimæ quadrigæ. V. PERNIX.
Pomeridianæ. Cic. in Orat. 157.
Roseæ, Auroræ. Virg. 6. Æn 535.
Poeticæ. Cic. 2. Q. frat. 15. Cursu corrigam tarditatem, tum equis, tum vero (quoniam scribis poëma ab eo nostrum probari) quadrigis poëticis.
Agitantur quadrigæ. Varr. de L. L. lib. 5. 5. extr.
Vehens quadrigis per. Cic. de Clar. Orat. 331. Sed in te intuens, Brute, doleo, cujus in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehentem, transversa incurrit misera fortuna Reipub.

QUADRIGARIUS, a, um. Adj. Sueton. in Calig. cap. 19. Quadrigario habitu, curriculoque bijugi.

QUADRIGĀRIUS, i. m. [τεθριπποδλάτης] Qui in Circensibus quadrigas agitabat, inquit Asconius. Varro 2. de R. R. cap. 7. Itaque peritus belli alios eligit, atque alit, & docet aliter quadrigarius, ac desultor.

QUADRIGĀTUS, a, um. Adj. [τεθριππωτὸς] Plin. lib. 33. cap. 3. Nota argenti fuere bigæ atque quadrigæ, & inde bigati, quadrigatique dicti. Subauditur Nummi, quod Liv. 22. 52. expressit.

QUADRIGŬLÆ, arum. pl. f. dimin. [τεθρίππιον] Cic. de Fato 5. Aut Philippus hasce in capulo quadrigulas vitare monebatur?
Singulariter Plin. lib. 34. cap. 8.

QUADRĬLĂTĔRUS, a, um. Adj. [τετράπλευρος] Isid. 2. 12. Figura quadrilatera.

QUADRĬLĪBRIS, e. Adj. [τετράλιτρος] Quod est pondo quatuor librarum. Plaut. Aulul. 5. 1. 2.
Quadrilibrem aulam auro onustam habeo: quis me est divitior?

QUADRĬMĂNUS, a, um. Adj. Qui quatuor habet manus, qua forma Virgilio dicitur Centimanus Briareus. Julius Obsequens lib. de Prodigiis, C. Lælio, L. Domitio COSS. puella biceps, quadripes, quadrimana, gemina feminea natura, mortua nata. Hos idem auctor alibi Quadrumanes vocat inflexione tertia. T. Graccho, inquit, M. Juventio COSS. pueri quadrupedes & quadrumanes nati.

QUADRIMESTRIS, e. Adj. Suet. Neron. cap. 14. Consulatus quatuor gessit &c. tertium quadrimestrem.

QUADRIMENSTRUUS, a, um. Adj. [τετραμηνιαῖος] Gloss. Cyrill.

QUADRĪMUS, a, um. Adj. [τετραετὴς] Quod habet quatuor annos. Liv. 27. 37. Frusinone infantem natum esse quadrimo parem. Plin. lib. 8. cap. 44. Ad tales partus equis neque quadrimis minores, neque decennibus majores legunt.
Quadrimus Cato. Cic. 16. Fam. 22. Hoc Cimmeriis velut tenebris involutum, sic explicat Turnebus, ut intelligat de quodam loco laudationis Catonis Uticensis, in quo scripserat aliquid factum a puero quatuor annorum Catone, ejus laudes & decora a prima usque infantia ducens. Hæc ille.
Merum quadrimum. Hor. 1. Carm. 9. 7.
Quadrima dies, pro Quarto anno. Alfenus in l. Aliud est. D. de pactis dotalibus, Si pater pro filia dotem promisit, ut annua, bima, trima, quadrima, quinto anno a se redderetur.

QUADRIMĀTUS, ûs. m. [τετραετία] Ætas quatuor annorum. Plin. lib. 19. cap. 11. Sed ex his, quæ sunt fortissima, nullum extra quadrimatum utile est.
Quadrimatum agere. Columel. lib. 7. cap 9. [Sic Bimatus, Trimatus, Quimatus. H. St.

QUADRIMŬLUS, a, um. Adj. dimin. Plaut. Pœn. prol. 85.
Altera quinquennis, altera autem quadrimula,
Cum nutrice una periere.

QUADRINGENARIUS, V. QUADRINGENTI.

QUADRIPARTIO, īre. Dictys Cret. 1. 19. extr. Passive, Ita per æquationem numeri atque partium quadripartitur exercitus.

QUADRIPARTĪTUS, a, um. Partic. [τετραμερὴς] In quatuor partes divisum. Plin. lib. 15. cap. 22. Nucleorumque illis quadripartita distinctio. Cic. 3. Verr. 33. Quare hæc eadem erit quadripartita distributio totius accusationis meæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 6. Legitur & Quadripertitus, per E secundam vocalem; sed minus recte.

QUADRIPARTĪTO, Adv. Columel. 4. 26. Brachia quadripartito locabimus.

QUADRIPARTĪTIO, ōnis. f. Varr. de L. L. lib. 4. cap. 1. Quadripartitio magis sic apparebit. Et lib. 6. cap. 2. Et si quid excidit ex hac quadripartitione, &c.

QUADRIPLICĀTUS, a, um. V. QUADRUPLEX.

QUADRIRĒMIS, is. f. [τετρήρης Gl. L.G.] Navis quatuor remorum ordines habens. Liv. 24. 33. Præmissa quadriremis, quum intrasset fauces portus, capitur. Cic. 7. Verr. 85. Egreditur Centuripina quadriremi Cleomenes e portu.

QUADRĬVIUM, i. n. [τέτροδος] Locus publicus, quo quatuor viæ concurrunt. Juven. 1. Sat. 64.
Nonne libet medio ceras implere capaces
Quadrivio.

QUADRO, V. QUADRUS.

QUADRUMANES, V. QUADRIMANUS.

QUADRŬPES, ĕdis. o. g. [τετράπους, τετραβάμων] Quod habet quatuor pedes. Ter. And. 5. 2. 24.
Cura adservandum vinctum, atque audin'? quadrupedem constringito. Per translationem dixit Masc. Ovid. 2. Met. 84.
Nec tibi quadrupedes, animosos ignibus illis,
Quos in pectore habent, quos ore & naribus efflant,
In promptu regere est. Femininum, ubi subauditur Bestia, apud Plin. lib. 10. cap. 33. Ut nulla quadrupes possit accedere. Neutr. apud Columel. lib. 11. cap. 2. Nec minus majora quadrupedia charactere signari debent. Intellige Animalia.
Eques quadrupes. Ennius lib. 7. Annal.
Denique vi magna quadrupes eques, atque elephanti
Projiciunt sese. In quo loco illud notandum Equitem pro Equo dici. V. Gell. lib. 18. cap. 5.
Infans quadrupes. Ovid. 15. Met. 222.
Absolute positum fere femininum est, ut,
Cornuta quadrupes. Varr. de L L. lib. 6. 3. de Elephanto.
Distentæ quadrupedes viridi pabulo. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Vasta. Cic. 2. de Nat. Deor. 114.
Nihil inter te atque inter quadrupedem interest. Cic. in Parad 1.
Vectio quadrupedum. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Efficimus etiam domitu nostro quadrupedum vectiones.

QUADRUPEDĀTIM, Adv. qualitatis, a nomine Quadrupes. ut, Vivere quadrupedatim, Ambulare quadrupedatim. Flavius Sosipater libro 1. Instit. Es terminata nomina, videntur ex se duobus modis adverbia figurare, ut quadrupes, quadrupedatim: miles, militariter.

QUADRUPĔDO, āre. Quatuor pedibus incedere. Turneb. Adverf. 26. 29. Hinc Participium.

QUADRUPĔDANS, antis. Partic. [τετραποδίζων] Quod quatuor pedibus graditur, ut equi, & ejusmodi. Plaut. Capt. 4. 2. 34.
Tum piscatores, qui præbent populo pisces fœtidos,
Qui advehuntur quadrupedanti, crucianti canterio. Plin. lib 8. cap. 45. Thessalorum gentis inventum est, equo juxta quadrupedante cornu intorta cervice tauros necare.
Substantive Virg. 11. Æn. 614.
— perfractaque quadrupedantum
Pectora, pectoribus rumpunt. i. e. Equorum.
Adjective, Sonitus quadrupedans. Virg. 8. Æn. 596.
Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum.

QUADRURBS, urbis, f. Civitas quæ ex quatuor urbibus in unam coaluit, velut Athenæ. Festus, Quadrurbem Athenas Attius appellavit, quod scilicet ex quatuor urbibus, in unam domicilia contulerunt, Braurone, Eleusine, Pireæo, Sunio.

QUATUORDĔCIM, [δεκατέσσαρες] ex Quatuor & Decem compositum. Plin. lib. 8. cap. 36. Præter quatuordecim dies. Sic lib. 2. cap. 14. Intra quatuordecim partes solis, semper occultam esse. De luna.
Quatuordecim, subaudito Gradus, pro Equestribus sedilibus in Spectaculis Romanorum. Cic. 10. Fam. 32. Herennium Gallum histrionem, summo ludorum die, anulo aureo donatum, in quatuordecim sessum deduxit. Tot enim fecerat ordines equestris loci.

QUATUORDECIES, Adv. [τεσσαρεσκαιδεκάκις] apud Plin. lib. 3. cap. 7. Quatuordecies centena.

QUARTUSDECĬMUS, a, um. [τεσσαρεσκαιδέκατος] Adj. ut, Quartadecima luna. Plin. lib. 2. cap. 59.

QUARTADECIMANUS, a, um. Adj. [τεσσαρεσκαιδεκατανοὶ] Quartadecimani paulum dubitaverant. Tacit. 1. Ann. h. e. Quartædecimæ legionis milites. Idem 2. Ann. 11.

QUADRĀGINTA, indecl. [τεσσαράκοντα, sive τετταράκοντα] Plin. lib. 2. cap. 8.
Annos natus magis quadraginta. V. MAGIS Adverbium.
Jugera quadraginta arvi. Catull. in Mentulam, 112. 2.

QUIDRĀGĒNI, æ, a. [τεσσαράκοντα] Distributivum a Quadraginta. Pro Cardinali ipso apud Columel. lib. 5. cap. 2. Centies vicies duceni quadrageni fiunt viginti octo millia & octingenti.
Quadragena millia. Cic. 4. Att. 18. Ut ambo H-S. quadragena COSS. darent, si essent ipsi COSS. facti.
Quadrageni pedes in terga. Plin. lib. 17. cap. 23.
Quadragenis diebus latent. Plin. lib. 8. cap. 36.
Quadragena, Absolute aliquando ponitur, Subaudito Millia nummûm. Suet. de Claris Gram. cap. 23. Nec sufficeret sumptibus, quanquam ex schola quadragena annua caperet.

QUĀDRĀGĒNĀRIUS, a, um. Adj. [τεσσαρακοντούτης, ἢ τετταρακοντούτης] Qui natus est quadraginta annos. Arnob. lib. 2.
Quadragenariæ fistulæ. Vitruv. 8. 7. i. e. Quadragenum pedum.

QUADRAGĒSĬMUS, a, um. [τεσσαρακοστὸς] Ordinis Adjectivum a Quadraginta. Plin. lib. 14. cap. 20. Cocti parte quadragesima. Idem lib. 2. cap. 8. Quadragesima secunda Olympiade.
Quadragesimum stipendium. Tacit. 1. Ann. 64.
Quadragesima, Absolute dicitur, pro Quadragesima parte. Suet. in Calig. cap. 40. Quadragesima summæ, de qua litigaretur, exigebatur. Subaudi, Pars. Idem in Vesp. cap. 1. Publicanum quadragesimæ in Asia egit.

QUADRĀGIES, Adv. [τεσσαρακοντάκις] Auctor de Viris illust. cap. 47. Ipse quadragies quater accusatus, gloriose absolutus.
Quadragies, subaudito Centena millia nummum, ut in DECIES. Liv. 38. 55. Potius quadragies, quam ducenties quadragies litem æstimatam. Cic. pro Flacc. 30. Sestertiûm ter & quadragies.

QUADRINGENTI, æ. a. [τετρακόσιοι] numerale, Quater centum significans. Plin. lib. 8. cap. 17. Pompejus Magnus quadringentas decem misit, divus Augustus quadringentas viginti. Cic. in Pison. 10. Centum prope annos legem Æliam & Fufiam tenueramus: quadringentos judicium, rationemque Censoriam.
Tali quadringenti jacti. Cic. 2. de Divin. 48.

QUADRINGENTIES, Adv. [τετρακοσιάκις] Cic. 4. Verr. 26. H-S quadringenties accepisse te arguo contra leges. Supple Centena millia.

QUADRINGENTESĬMUS, a, um. [τετρακοσιοστὸς] Adj. ordinis Plin. lib. 8. cap. 6. Anno urbis quadringentesimo septuagesimo secundo. Liv. 5. 45.

QUADRINGENTĒNI, æ, a. Adj. Distributivum. Plin. lib. 8. cap. 42. Quadringentena millia nummorum.

QUADRINGENI, Idem syncopatum, vel ut nonnulli perperam legunt, QUADRIGĒNI, vel QUADRICĒNI, æ, a. Liv. 8. 11. Vectigal quoque eis Campanus populus jussus pendere in singulos quotannis (fuere autem mille & sexcenti) denarios nummos quadringenos quinquagenos. Varr. 2. de R. R. cap. 8. Ubi tricenis ac quadrigenis millibus admissarii aliquot venierunt. Suet. Vitell. cap. 13.

QUADRINGENARIUS, a, um. Adj. ut, Quadringenariæ cohortes, Quadringenos viros continentes. Liv. 7. 7. Cic. 6. Att. 1.

QUAXO, āre. Quaxare ranæ dicuntur, quum vocem emittunt. Sunt qui non Quaxare, sed Quoaxare, alii Coaxare scribant. Festus. V. COAXO.

Q U E

QUE, [τὲ] Conjunctio enclitica, & adjectio syllabica, quæ non nisi in compositione reperitur: & modo copulativa est, ut Virgil. 1. Æn. 5.
Arma virumque cano. Et 10. Eclog. 23.
Perque nives alium, perque horrida castra secuta est.

Expletiva, quando ornatus tantum cauſa ponitur, in Polyſyndeto. Propert lib. 3. 1. 29.

Deiphobumque, Helenumque & Polydamantas in armis.

Cauſativa, pro Quoniam, ſive Quia. Cic. 12. Off. 22. Non nobis ſolum nati ſumus, ortuſque noſtri partem patria vendicat, partem amici.

Que, pro Id eſt. Plaut Rudis eſt, neſcitque quid expediat.

Que, Explanationem quandam præcedentium infert. Virg. 1. Æn. 30.

— manet alta mente repôſtum
Judicium Paridis, ſpretæque injuria formæ.

Quaſi, Nempe injuria ſpretæ formæ: vel, Id eſt injuria ſpretæ formæ. Grammatici Epexegeſim vocant. [V. Ovid. 6. Faſt. 292.

Que conjunctio, duo membra conjungens. Cic. 2. Fam. 7. Sed tibi & gratulor: &, ut ſempiternæ laudi ſit iſte Tribunatus, exopto: teque hortor, ut omnia gubernes & moderêre prudentia tua.

Et ut apud Sueton. in Nerone, Ut e nigro rutilum, ærique aſſimilem capillum redderent, pro, Aſſimilemque æri. Et in Calig. cap. 51. Proripere ſe e ſtrato, ſub lectumque condere ſolebat. pro Condereque ſub lectum. H. St. Prior. Suet. locus eſt cap. 1. Paucula hujus animadverſionis verba empectæ culter abſtulit. Innuit ita particulam hanc ſæpe duo membra connectere, ut non ſuo tamen verbo, nominive jungatur, ſed inverſa conſtructione, ut in Cic. loco Teque hortor, pro Hortorque te.

Que, pro Etiam. Apul. Idque ei ſerio colloquenti non crederem. i. e. Etiam ſerio loquenti.

Que, ſæpe repetitum legitur apud Cic. 2. de Nat. Deor. 147. Ex quo videlicet quid, ex quibuſque rebus efficiatur: idque ratione concludimus: ſingulaſque res definimus: circumſcripteque complectimur.

Que disjunctiva pro Ve. Virg. 2. Æn. 36.

Aut pelago Danaûm inſidias, ſuſpectaque dona
Præcipitare jubent, ſubjectiſque urere flammis.

Et eodem modo apud Hor. 2. Serm. 7. 58.

Quid refert uri virgis, ferroque necari?
Auctoratus eas, an turpi clauſus in arca?

Pro eo quod eſt, Quid refert uri virgis, an ferro necari? Quaſi dicat, Nihil hoc ab illo differt.

QUEIS, QUEMADMODUM, V. QUI, quæ, quod.

QUĔO, quis, quivi, quitum, [δύναμαι, ἰσχύω] quire. Poſſe: inter verba defectiva numeratur a Grammaticis. Dictum Queo, quaſi Quieo. Unde Quiens Partic. Frequenter additur Negatio, nec unquam alias periodum incipit. Cic. 14. Fam. 1. Non queo reliqua ſcribere, tanta vis lacrimarum eſt. Hor. 2. Serm. 7. 92.

— liber ſum, dic age, non quis.

I. e. Nequis, non potes. V. NON.

Non queat. Catul. 59. 71.

Quæ tuis careat ſacris,
Mon queat dare præſides
Terra finibus.

Quit. Lucret. lib. 3. 646.

Mobilitate mali non quit ſentire dolorem.

Cum quiret. Tacit. 1. Ann. 66.

Quivi. Ter Andr. 4. 1. 30.

— is nunc propterea tibi
Succenſet, nec te quivit hodie cogere, illam ut duceres.

Nec reſtitui quivere. Tacit. 3. Hiſt. 25.

Quiſtis, pro Quiviſtis. Juvenc. 2. 679. — nunquam comprendere quiſtis.

Ero velocior, ſi quivero. Varro de L. L. 4. 1.

Ut deterreri quiverit. Liv. 4. 24.

Dixit ſe loqui non quire. Gell. 11. 9.

Quiſſe. Idem 15. 1. Turrim ligneam ardere non quiſſe. Lucret. lib. 5. 1421.

Diſperiiſſe, neque in fructum convertere quiſſe.

Queor. Lucret. lib. 1. 1044.

Dum veniant aliæ, ac ſuppleri ſumma queatur.

QUIENS, entis. Partic. Apul. Met. 6. p. 175. Elmenh. Nec indipiſci maritum volatilem quiens.

QUĪTUS, a, um. Partic. a Queor. Ter. in Hecyr. 4. 1. 58.

Nam quum compreſſa eſt gnata, forma in tenebris noſci non quita eſt.

Sed antique, ut ait Donatus. Gell. lib. 20. cap. 1. Sævitia iſta pœnæ contemni non quita eſt. Apul. Apol. p. 274. Elm. Ne ſic quidem quitus eſt.

QUIENTIAM, pro Potentiam, veteres aliquando ſcripſere. Perottus.

QUERCEUS, V. QUERQUERUS.

QUERCETUM, QUERCICUS. V. QUERCUS.

QUERCUS, ûs. f. [δρῦς] Ablativo plurali Quercubus. Arbor nota. Cic. 1. de Legib. 12. Quercus glandifera. Virg. 3. Georg. 332.

Sic ubi magna Jovis, antiquo robore, quercus
Ingentes tendat ramos.

Feſtus, Quercus dicitur quod id genus arboris grave ſit, ac durum: tum etiam in ingentem evadat, amplitudinem. Querqueram enim gravem & magnam quidam putant dici. [Lego Querquerum enim grave & magnum.

Aeria. Virg. 3. Æn 680.
Annoſa. Virg 4. Æn. 441.
Auritæ. V. Auritus, in AURIS.
Decidua. Ovid. 8. Met. 758. Al. Deïoa. V. DECIDUUS.
Dura. Virg 4. Ecl. 30.
Fatidica. Senec. Herc. OEth. 11.
Geminæ conſurgunt. V. CONSURGO.
Glandifera Ovid. 12. Met. 328.
Ingens Virg. 11. Æn. 5.
Rigidæ motant cacumina. Virg. 6. Ecl. 28.
Sacra. Virg. 7. Ecl. 13.
Sublimis. Lucan. lib. 1. 136.
Torta quercu redimitus tempora. Virg. 1. Georg. 349.

QUERNUS, a, um. Adj. [δρύϊνος] Quod eſt ex quercû. Virg. 1. Georg. 305.

Sed tamen & quernas glandes.

Plin. lib. 3. cap. 5. Querno folio aſſimilata. [Ex Querneus, vel potius Quercinus contractum puto.

Corona querna. Ovid. 1. Faſt. 614.
Stipes. Ovid 4. Faſt. 331.
Vimen. Virg. 11. Æn. 65.

QUERNEUS, a, um. Adj. Idem. Columel. lib. 6. cap. 3. Probatur maxime ulmea frons, poſt fraxinea, & ab hac populnea, ultimæ ſunt iligea, & quernea, & laurea. Idem lib. 9. cap. 1. Querneæ glandis & ilignea. Sic Cato R. R. cap. 5.

QUERCEUS, a, um. Adj. Idem Servius ad 6. Æn. 772. Querceam coronam accipiebant, qui in bello civem ſervaſſent.

QUERCĬCUS, a, um. Adj. Idem. Suet. in Calig. cap. 19. Primo die phalerato equo, inſigniſque quercica corona, & cetra, & gladio, aureaque chlamyde.

QUERCULĀNUS, a, um. Adj. Plin. lib. 16. cap. 10. Ubi lucus fageus fuit, porta querculana. Legitur emendatius Querquetulana.

QUERCĒTUM, vel QUERQUĒTUM, i. n. [δρυμὸς] Locus ubi conſitæ ſunt quercus. Varr. 1. de R. R. cap. 16. Si enim ad limitem quercetum habet, non poſſis recte ſecundum eam ſilvam ſerere oleam.

Querceta Gargani laborant. Hor. 2. Carm. 9. 7.

QUERELA, V. QUEROR.

QUERNUS, V. QUERCUS.

QUĔROR, ĕris, queſtus ſum, [μέμφομαι] quĕri. a Quæ & Res, inquit Perottus, componitur, & ſignificat Lamentari: nam lamentando, quæ res ſit, quæ nos angat, explicamus. Ideo autem ſine dipthongo ſcribitur, & corripit primam, ut a Quæror differat, quod eſt Paſſivum verbi Quæro. Abſolute aliquando ponitur. Cic. 1. Fam. 9. Quid multa? queſtus eſt graviter. Cæſ. 8. Bell. Gall. cap. 4. Bituriges ad eum legatos mittunt, auxilium petitum contra Carnutes, quos intuliſſe bellum ſibi querebantur.

Aves queruntur in ſilvis. Hor. Epod. 2. 26.
Bubo viſa ſæpe queri ferali carmine. Virg. 4. Æn. 463.
Carmine queri. Ovid. 4. de Ponto, 14. 1.
Ore queri. Hor. Epod. 5. 11.
Dulce queruntur aves. Ovid. 3. Amor. 1. 4.

Queror, cum Accuſativo. Cic. de Amicit. 73. Quorum plerique aut queruntur ſemper aliquid, aut etiam exprobrant. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 39. Abditi in tabernaculis, aut ſuum fatum querebantur, aut cum familiaribus ſuis commune periculum miſerabantur. Cic. 5. Att. 8. Romæ acceperam litteras, Milonem meum queri per litteras injuriam meam. Ovid. 5. Faſt. 233.

Ibat ut Oceano quereretur facta mariti.

Queri cum aliquo, vel ſecum, ſignificat Expoſtulare. Cic. 4. Acad. 81. Neque tam quereretur cum deo, quod parum longe, quam quod falſum videret. Idem 6. Att. 7. Mirifice conturbatum vidi puerum, lacrimans mecum eſt queſtus. Eidem, lib. 10. 3. Facile patior quod ſcribit, ſecum Tullium & Servium queſtos eſſe, &c.

Queror de. Sall. Catil. cap. 52. Sæpe de luxuria, atque avaritia noſtrorum civium queſtus ſum. Cæſ. 4. Bell. Gall. cap. 8. Licere, ſi velint, in Ubiorum finibus conſidere: quorum ſint legati apud ſe, & de Suevorum injuriis querantur.

Queri de conditione ſuorum temporum. Suet. in Calig. cap. 31. Alibi cum Accuſ. H. St.

Queri alicui multa de. Cic. 1. Fam. 9. Multa de mea ſententia queſtus eſt Cæſari. Vetus exemplar habet Cæſar. Idem 3. Verr. 156. Is mihi etiam queritur, quod a nobis XI ſolis diebus prima actio ſui judicii tranſacta ſit. [Hic & mihi παρέλκει.

Queri ſuper re aliqua. Hor. 2. Epiſt. 2. 24.

Queri apud, quod. Auctor de Viris illuſtr. cap. 15. Quo cognito, apud populum queſtus quod de ſe tale aliquid timuiſſent. [i. e. Cum populo.

Querebatur ſe, tum quum illa videre cœpiſſet, exſtingui. Cic. 3. Tuſc. 69.

QUERENS, entis. Partic. [μεμφόμενος] ut,

Multa querens. Virg 4. Georg. 320.
Fidibus querens. Hor. 2. Carm. 13. 24.

QUESTUS, a, um. aliud Partic. [μεμψάμενος] Ovid. ad Liv. 166.

Oraque nequicquam per modo queſta fluunt.

i. e. Per ea, quæ modo queſta fuerant. Idem 10. Met. 76.

Eſſe deos Erebi crudeles queſtus, in altam
Se recipit Rhodopen.

QUESTUS, ûs. m. [μέμψις] ablativo plurali Queſtubus, vel ut quidam volunt, Queſtibus. Virg. 4. Æn. 553.

Tantos illa ſuo rumpebat pectore queſtus.

Idem 4. Georg. 515.

— & mæſtis late loca queſtibus implet.

Cic. 2. de Finib. 94.

Quod ejulatu, queſtu, gemitu, &c.

Ex poeta. Et pro Quint. 64. Qui denique queſtus, qui mæror dignus inveniri, &c.

Acerbus queſtus. Valer. 5. Argon. 623.
Aniles. Ovid 9. Met. 276.
Creber. Tacit. 3. Ann. 7.
Fictus. Catul. 60. 36.
Flebilis. Claud. 1. in Ruff. 127.
Mæſti. Sil. lib. 13. 258.
Secreti. Tacit. 3. Ann. 17.
Abſumere queſtus. Stat. 11. Theb. 646.

Queſtibus abſumptis triſtem jam ſolvere nodum
Cœperat.

Agere iras vanis queſtubus, Exercere iras ſuas tantummodo verbis & lamentationibus ſine effectu. Senec. Thyeſt. 180. Sic edit. Veneta. Al.

— queſtibus vanis agis
Iratus Atreus?

Ciere flebiles queſtus Senec. Theb. 2.
Edere queſtus. Ovid. 4. Met. 587.
Effundere quæſtus pectore. Virg. 5. Æn. 780.
Effundi in queſtus, lacrimas, vota. Tacit. 1. Ann. 7.
Exaudire triſtes queſtus. Senec. Octav. 1.
Exonerat ſic dura ſuos patientia queſtus. Lucan. lib. 9. 881.
Fundere inanes queſtus. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 46.
Implere cælum queſtibus. Virg. 9. Æn. 480.
Implet mæſtis late loca queſtibus. Virg. 4. Georg. 515.
Opprimere queſtus. Senec. Troad. 6.
Parcere queſtibus. Senec. Herc. OEth. 16.
Rumpere queſtus pectore. Virg. 4. Æn. 553.
Rumpere inexpleto queſtu pectora. Stat. 3. Silv. 3. 8.
Sedare queſtus. Senec. Herc. OEth. 14.
Seponere queſtus. Senec. Hippol. 4.
Tunc queſtus tenuere ſuos. Lucan. lib. 2. 20.
Volvunt tacitos muto in pectore queſtus. Lucan. lib. 1. 247.

QUERĬTOR, [μεμφιβολέω] āri frequent. ſic Lexicographi, ſed ſemper vitioſa lectio eſt Queritor, pro Quiritor. V. QUIRITOR in ſuo loco.

Tacit. 16. Ann. 34. Igitur flentes, quéritantesque qui aderant, facessere propere jubet Thrasea. Sed rectius Quiritantes.

QUĔRĒLA, æ. f. [μεμψιμοιρία, μομφὴ] Querimonia. Cic. de Senect. 7. Sæpe enim interfui querelis meorum æqualium. Idem 11. Fam. 12. Sed tamen providendum sit, ne qua justa querela esse possit.
Plena querelarum epistola. Cic. 3. Q. frat. 8.
Querela temporum. Cic. 2. Fam. 15. Quid in illis fuit, præter querelam temporum? [i. e. De temporibus his.
Querelæ cum. Cic. pro Dejot. 9. Quanquam cui sunt inauditæ cum Deiotaro querelæ tuæ? Ovid. 17. Epist. 12.
Rustica judicio nostra querela tuo. i. e. Expostulatio. V. Queri cum.
In querelis mens. V. IN præpositionem.
Querelæ, Cantus lugubris. Lucret. lib. 4. 588.
Chordarumque sonos fieri, dulcesque querelas. Et lib. 5. 1383.
Inde minutatim dulces didicere querelas.
Falsa enim est querela, &c. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Femineæ. Stat. 10. Theb. 561.
Gravissima. Cic. pro Marcell. 21.
Inertes. V. INERS.
Infestæ. Lucret. lib. 6. 15.
Inveterata. V. INVETERO.
Justa querela mea est. Ovid. 4. de Ponto, 3. 22.
Mæstæ. Ovid. 3. Met. 239.
Molles. Hor. 2. Carm. 9. 18.
Supplices. Tibul. lib. 1. 4. 71.
Abruptæ. V. ABRUMPO.
Abscindere querelas. V. ABSCINDO.
Adhibere querelas. V. ADHIBEO.
Assurgere haud justis querelis. Virg. 10. Æn. 94.
Audire miseras. Ovid. 2. Met. 342.
Canere. Virg. 1. Georg. 378.
Et veterem in limo ranæ cecinere querelam.
Compescere querelas. Lucret. lib. 3. 967.
Complere querelis nemus. Lucret. lib. 2. 358.
Delata est regi querela a parentibus puerorum. Justin. lib. 1. cap. 5. ubi de Cyro adhuc puero loquitur.
Deferri querela potuit ad competentem judicem. Paulus in l. Si ab arbitro. D. Qui satisdare cogan.
Deplorare querelas solebant. Cic. de Senect. 7. Si Quas legas, ubi alii Quæ, vel, quod præfero, Queis.
Effundunt justas in numina sæva querelas. Lucan. lib. 2. 44.
Expleta est annis ista querela tuis. Ovid. 2. Amor. 6. 8.
Expromam multas mente querelas. Catul. Argon. 62. 223.
Figere querelas intra se. Juven. 9. Sat. 94.
Habere querelam dicitur res aliqua. Cic. 10. Fam. 28. Ut vestrum illud divinum in Rempublicam beneficium nonnullam habeat querelam.
Jacere querelas ore. V. JACIO.
Incendere querelis aliquem. Virg. 4. Æn. 360.
Incessit turba querelis. Lucan. lib. 5. 681.
Incusat fata querelis. Stat. 1. Achil. 439.
Interponere querelas. V. INTERPONO.
Mitto veteres querelas. Stat. 12. Theb. 301.
Parere querelas. Senec. Medea, 2.
Proferre querelas extremis medullis. Catull. Argon. 62. 130. Lucan. lib. 5. 761. Tandem ut vox mæstas potuit proferre querelas.
Pulsare rabidis querelis injustos cælicolas. Stat. 5. Silv. 1. 22.
Scalpe querelam nostri memorem sepulcro. Hor. 3. Carm. 11. 52. Querulum carmen.
Sistere querelas. Ovid. 7. Met. 711.
Sum, ut, Eorum enim est hæc querela qui sibi cari sunt. Cic. 5. de Finib. 29.
Est querela de. Cic. pro Sext. 64. His de tot, tantisque injuriis in socios, &c. Consulum querela esse debuit.
Tollere, Emittere. Lucret. lib. 4. 552.
Cum liquidam tollunt lugubri voce querelam.
Tolle querelas, Remove. Hor. 1. Epist. 12. 3.
Querela, apud Jureconsultos, peculiari significatione, Eam quasi actionem denotat, qua liberi adversum parentum suorum judicia inofficiosa, & vice versa parentes contra insana liberorum testamenta, naturalem portionem, id est trientem, aut semissem & postulant & obtinent. Toto titulo de Inofficioso testamento in Pand. Civilibus, & 3. lib. Cod. Justiniani.

QUĔRĬMŌNIA, æ. f. [μεμψιμοιρία] Querela, lamentatio. Hor. in Arte Poet. 75.
Versibus impariter junctis querimonia primum,
Post etiam inclusa est voti sententia compos. Cic. 2. Q. frat. 1.
Eo metu injecto repente magna querimonia omnium discessimus.
Cum querimonia. V. CUM præpositionem.
Quotidiana querimonia populi. Cic. 1. Verr. 9.
Malis querimoniis divulsus. Hor. 1. Carm. 13. 18.
Querimonias ultro citroque jactare. Liv. 7. 9.
Querimoniam habere de re aliqua. Cic. 7. Verr. 71. Ut si me in ea querimonia, quam sum habiturus de istius crudelitate, & de civium Romanorum indignissima morte, non modo vires, verum etiam vita deficiat.

QUĔRŬLUS, a, um. Adj. [μεμψίμοιρος, ἐγκλημματικὸς] Qui conqueritur, sive qui querelis plenus est. Martial. lib. 2. 26.
Quod querulum spirat, quod acerbum Nævia tussit. Idem lib. 4. 44.
Missa nec a querulo mappa cliente fuit.
Calamitas querula. Curt. 5. 5. 12.
Caput querulum. Senec. Thyest. 8.
Doloris queruli causa nunquam abest. Ovid. 3. Trist. 8. 32.
Fores. Ovid. 3. Fast. 642.
Sub verbum querulas impulit aura fores.
Murmure querulo referens questus. Senec. Herc. OEth. 3.
Sono querulo referre aliquid. Propert. lib. 3. 6. 18.
Ululatus queruli. Ovid. 5. Epist. 73.
Querulus, Canorus aliquando dicitur a poetis. Virg. lib. 3. Georg. 328.
Et cantu querulæ rumpent arbusta cicadæ. Servius. Sic apud Columellam lib. 10. v. 12. Querula rana.
Chordæ querulæ. Ovid. 5. Met. 339.
Calliope querulas prætentat pollice chordas. Hor. 3 Carm. 7. 30.
Sub cantu querulæ despice tibiæ. Ovid. de Medicam. faciei, 77.
Addita de querulo volucrum medicamina nido. [His duobus locis proprie intelligendum videtur. Nam & Tibiarum sonus lugubris questum imitatur, unde & Funeribus adhibitæ sunt. V. Barthol. de Tib. cap. 15., & Ovid. de Halcyonum nido loquitur, quibus Plenam querelæ vocem tribuit 11. Met. 734. Burmannus de Pullorum querulo strepitu exponit.

QUĔRĬBUNDUS, a, um. aliud Adj. [μεμπτικὸς] Lamentabilis. Cic. pro Sulla 30. De supplicio P. Lentuli, de carcere, magna & queribunda voce dicebat.
Senectus queribunda. Sil. lib. 13. 583.

QUERQUEDŬLA, æ. f. Avis semper in aquis natans. Varr. 3. de R. R. cap. 3. Altera species eorum quæ non sunt contenta terra solum, sed etiam aquam requirunt, ut sunt anseres, querquedulæ, anates. Vulgus nostrum corrupte *cercedulam* vocat.

QUERQUERNI, Hispaniæ citerioris sunt populi. Plin. lib. 3. cap. 3. Simili modo Bracarum XXIIII civitates CCLXXV M. capitum, ex quibus, præter ipsos Bracaros, Vibali, Celerini, Gallæci, Hequæsi, Limici, Querquerni citra fastidium nominentur. [Puto post Limici puncto distinguendum, ut in sola Querquernorum mentione mali ominis fastidium collocet, quasi a Querquera febri dictis.

QUERQUĔRUS, vel QUERCĔRUS, a, um. Adj. [κάρκαρος] Quod est frigidum cum tremore: a Græco κάρκαρος. ut, Febris quercera. Lucilius, Jactas me ut febris quercera. Et alibi,
Querquera consequitur febris, capitisque dolores. Plaut. 1. Fragm. 88. Is mihi erat bilis querqueratus. Hæc Festus. ubi not V. Gell. lib. ult. cap. 1. An tu forte morbum appellari hic putas ægrotationem cum febri rabida & quercera? Querceram enim Gravem & magnam quidam putant dici.

QUERQUETULANUS, a, um. Adj. Querquetulana Porta Romæ fuit ita dicta a Querceto, quod intra muros juxta se habebat. Festus. Al. Querquetularia. V. Querculanus, in QUERCUS.
Querquetulanæ dicebantur Nymphæ querqueto virescenti præsidentes. Paulus. Festus autem sic, Querquetulanæ viræ putantur significari Nymphæ, præsidentes querqueto virescenti, quod genus silvæ indicant fuisse intra portam, quæ ab eo dicta sit Querquetularia. Sed feminas antiqui, quas sagas dicimus, viras appellabant, unde adhuc permanent virgines & viragines.
Querquetulani, Populi in prima regione Italiæ, inter eos, qui carnem ex monte Albano quotannis peterent, memorantur Plin. lib. 3. cap. 5.
Querquetulanus collis, qui postea Cœlius a Cœlio Hetrusco, a querceto quoque appellabatur. Alexander Alexandrinus lib. 6. cap. 11.

QUERULUS, V. QUEROR.

Q U I

QUI, quæ, quod; cujus, cui. [ὅς] Pronomen relativum. Plaut. Truc. 2. 7. 2. Qui amat, nequit quin nihili sit.
Qui Articulo postpositivo, a Græcis ὅς, respondens, Qua relativum cum suo antecedente, indicetur. Rabonius, qui legem nosset. Qua in lege &c. In Verrem 84. Sic pro M. Fontejo, Exstat oratio hominis, (ut opinio mea fert) nostrorum hominum &c. p. p. qua in oratione &c. H. St. V. 3. Verr. 134. Pro M. Font. 29.
Qui interrogativum, pro Quis. Ter. Phorm. 5. 8. 18.
Nam qui erit rumor populi, inquit, si id feceris? Liv. lib. 3. 67.
Qui finis erit discordiarum? Cic. pro Quint. 94. Qui deus appellandus est? Idem pro Domo 27. Qui tantus fuit labor? quæ simultas?
Qui, pro Nempe qui, utpote qui: id est Quia. Cic. 5. Att. 9. Actio maluimus iter facere pedibus, qui incommodissime navigassemus. Virg. 1. Æn. 392.
Quisquis es, haud, credo, invisus cælestibus auras
Vitales carpis, Tyriam qui adveneris urbem. Cic. 6. Verr. 33.
Pueri autem Sisennæ, credo, qui audivissent, quæ in istum testimonia essent dicta, de isto nusquam oculos dejicere, ab argento digitum non discedere. i. e. Credo, quia audiverant. Ter. Heaut. 4. 3. 6.
O mi Syre, audistin' obsecro? s. quid ni, qui usque una affuerim?
Ques antiqui dixerunt numero plurali, unde declinatum remanet dativo casu Quibus: nam Qui adhuc etiam Quis facit, ut Isti istis, Illi illis. Hæc Festus. Servius in illud Virg. 1. Æn. 99.
Quis ante ora patrum. Cato (inquit) in Originibus, Si ques sunt populi. Et declinavit Ques, quium: sicut Puppes, puppium.
Queis, [οἷς] Dativus vel Ablativus pl. a Qui. Cato R. R. cap. 11. Cola, queis florem demant, tria. Virg. 1. Æn. 100.
Queis ante ora patrum Trojæ sub mœnibus altis
Contigit oppetere. Ubi Servius, Ab eo quod est a Qui in BUS mittit: ab eo quod est a Quo, in IS mittit. Sed a tertia declinatione in usu sunt Dativus & Ablativus plurales. Valerius Probus, inquit Pierius) Queis Iambum esse dicit, passimque dativo & ablativo casu pro Iambo accipi debere: itaque *queis* per *ei* scribendum, ut aliquot habent marmora.
Qui, Ablativus sing. etiam fem. Plaut. Amph. 1. 1. 263.
Pterela rex qui potitare solitus est, patera aurea. i. e. Quâ. Idem Pseud. 1. 1. 86. —restim volo
Mihi emere, P. Quam ob rem? C. qui me faciam pensilem. i. e. Quo.
Quoi, pro Cui. Cic. 2. de Legib. 60. Quoi auro dentes vincti essent.
Quojus, pro Cujus. Cic. 1. de Legib. 52. Ad finem bonorum, quo referuntur, & quojus adipiscendi causa sunt facienda omnia.
Qui, pro Qualis. Cic. 1. de Divin. 52. Xenophon Socraticus, qui vir & quantus? Et contra Antonium, Qui vir & quantus fuisses? Sic in Orat. 180. Et e poeticisne numeris, an ex alio genere quodam; & si e poeticis: quis eorum sit, aut qui. Ter. Adelph. 3. 7. 5. Nescis qui vir siet. Budæus.
Fac quæso qui ego sum, esse te. Cic. 7. Fam. 24.
Talem igitur te esse oportet, qui primum te disjungas, &c. Cic. 10. Fam. 6.
Si qui sunt, qui pauci sunt. Cic. 1. Fam. 1. Regis causa, si qui sunt qui velint, qui pauci sunt, omnes rem ad Pompejum deferri volunt.
Nisi qui (ut scis) Parthicus casus accesserit. Cic. 7. Att. 25. pro Quis.
Quibus ipsis, sive Quibus in ipsis. Quintil. lib. 1. Nec tamen ii quibus
discere

diſcere ipſis non contigit, minorem curam docendi liberos habeant. Cic. de Senect. 4. Quibus enim nihil opis eſt in ipſis ad bene beateque vivendum, eis omnis gravis eſt ætas. Idem de Amicit. 79. Digni autem ſunt amicitia, quibus in ipſis ineſt cauſa cur diligantur.

Quem te appellem? Cic. 13. Philip. 22. O Spartace: quem enim te potius appellem, cujus propter, &c.

Qui, relativum ab antecedente diſcrepans. Gell. lib. 1. cap. 14. Memorantis multis magniſque rebus, quæ bene ac benevole poſt redditam pacem Samnitibus feciſſet, &c. Enallagen vocant Grammatici.

Qui, pro Ut. Cic. 4. Fam. 3. Me quidem etſi nemini concedo, qui majorem ex pernicie & peſte Reipub. moleſtiam traxerit: tamen multa jam conſolantur.

QUEMADMŎDUM, [ὥσπερ, καθάπερ, ὃν τρόπον] Adv. ſimilitudinis; compoſitum ex Quem, & Ad, & Modum; quæ tres particulæ in unum junctæ, idem ſignificant quod Ad quem modum, vel Ad eum modum, quem, &c. Cic. de Amicit. 2. Pergratum mihi feceris, ſpero item Scævolæ, ſi quemadmodum ſoles de ceteris rebus, quum ex te quæruntur, ſic de amicitia diſputaris quid ſentias. Ibid. 37. Ut quemadmodum in ſe quiſque, ſic in amicum ſit animatus. [Rectius puto diviſe ſcribi, ut Quem ad finem, Quem in finem, vel Modum, ſimiliaque. Hinc

Aliquando NAM interponitur, & dicitur Quem nam ad modum. Plaut. Bacch. 2. 2. 13.

Qui ſcire poſſum? C. nullus plus. P. quem nam ad modum?

Quemadmodum, aliquando interrogative ponitur, pro Quo pacto. Plaut. Perſ. 1. 1. 36.

Facere amicum tibi me potis es ſempiternum. S. quemadmodum?
T. Ut mihi des nummos ſexcentos &c. Cic. 7. Verr. 6. Quemadmodum eſt aſſervatus?

Sic ſæpe apud Senecam. H. St.

Quemadmodum, poſitum ubi ſæpius poni conſuevit Ut. Cic. 14. Fam. 2. Nam ad me P. Valerius homo officioſiſſimus ſcripſit, id quod maximo cum fletu legi, quemadmodum a Veſtæ ad Tabulam Valeriam ducta eſſes. Idem 4. Acad. 69. Excogitat, inquam, quemadmodum menſe illo legitimo comitia haberentur.

Quemadmodum ſpero, Quemadmodum dicere audivi, per parentheſin dicta. Cic. 1. Fam. 2. Nos in Senatu (quemadmodum ſpero) dignitatem noſtram, ut poteſt in tanta hominum perfidia & iniquitate retinebimus. Idem 5. Verr. 153. Pepercit homini amico, & (quemadmodum ipſum dicere audivi) neceſſario.

QUÆ, [τίς] pronomen femininum a Qui, vel Quis. Interrogative aliquando pronuntiatur. Cic. in Verr. Quæ (malum) eſt iſta tua audacia, atque amentia? Idem 1. Philipp. 15.

Quæ tua facilitas, & hujuſmodi, per parentheſin poſita, pro Pro ea facilitate, humanitate, &c. qua præditus es. Plin. lib. 5. Epiſt. 2. extr. Sed (quæ facilitas tua) hoc magis dabis veniam, quod ſe non mereri fatentur. Cic. 6. Att. 9. Spero enim (quæ tua prudentia & temperantia eſt) & hercule, ut me jubet Acaſtus, confido te jam, ut volumus, valere.

Quæ tua eſt humanitas, in principio ſententiæ. h. e. Pro tua humanitate. Cic. ad Brut. 4. Quæ tua eſt humanitas, æquo animo te moneri patieris.

Quæ tua poteſtas. Cic. Antonio, 14. Att. 13. Quare quoniam hoc a me ſic petis, ut (quæ tua poteſtas eſt) ea neges te, me invito uſurum, &c.

Quæ tua virtus. Hor. 1. Serm. 9. 55.

— velis tantummodo, (quæ tua virtus)
Expugnabis.

Genus loquendi eſt obſervatione dignum, quod tantundem valet, quantum ſi diceret: Ea eſt tua virtus, ut facile ſis expugnaturus: vel, Ea, qua præditus es, virtute, facile ad amicitiam Mæcenatis pervenies. Sic ſæpe loquitur Cic. ut, 5. Fam. 20. extr. Ibid. 7. 13. & aliis ſexcentis locis. Ex Lambin.

Quæ mea mens in ſuſcipienda cauſa fuit, fides in agenda: eadem veſtra in judicanda ſit. Cic. 7. Verr. 188.

Quæ, neutrum plurale a Nominativo ſingulari Quod. Virg. 3. Ecl. 72.

O quoties, & quæ nobis Galatea locuta eſt.

Inter Quæ Relativum & Infinitum. Audivi quæ dixiſti: hic Quæ relativum eſt, & ſubauditur pronomen Ea: ut ſit ſenſus, Audivi ea, quæ dixiſti. Audivi quæ dixeris: Quæ hoc loco, infinitum nomen eſt, nec petit quicquam ſubaudiri: eſt enim quaſi tu dicas, Audivi qualia tu dixeris: hoc eſt qualia ſint ea, quæ tu dixiſti. Cic. 1. Fam. 6. Quæ gerantur accipies ex Pollione. h. e. Intelliges ex Pollione qualia gerantur: id eſt qualia ſint ea, quæ geruntur.

QUĀRĒ, [τίνος ἕνεκα] Adv. interrogandi, ex Ablativis Qua re, ſubaudita præp. Ex. Significatione convenit cum Quam ob rem. Ter. And. 5. 4. 6.

Tu negas? itane huc paratus advenis: CH. quare? S. rogas?

Cic. 1. de Orat. 71. Namque illud quare Scævola negaſti?

Quare, infinite poſitum. Cic. pro Lege Manil. 49. Quare quum & bellum neceſſarium ſit, ut negligi non poſſit, &c. Cn. Magnus ad Domitium, in Epiſt. 8. Att. 12. Miror quid cauſæ fuerit, quare conſilium mutaris. Cic. pro Roſc. Amer. 41.

Quare, in principio orationis, pro Quamobrem. Cic. pro Quint. 12. Quare quod ſocium tibi eum velles adjungere, nihil erat. Idem 13. Fam. 72. Quare ſic tibi eum commendo, ut, &c. Virg. 1. Æn. 631.

Quare, agite, ô tectis juvenes ſuccedite noſtris.

i. e. Proïnde.

Quare, pro Ut. Cic. 10. Fam. 21. Omnia feci, quare, Lepido conjuncto ad Rempub. defendendam, minore ſollicitudine veſtra perditis reſiſterem.

QUAMOBREM, [τίνος ἕνεκα, διὸ, παρ' ὃ, ὅ] unica dictio, quibuſdam rectius tres, Quam ob rem; Interrogantis particula, & rationem alicujus rei petentis. Ter. And. 5. 2. 21.

— ſublimen hunc intro rape, quantum potes.
DE. Quem? S. Davom. D. quamobrem? quia lubet.

Cic. 1. de Fin. 15. Quamobrem tandem, inquit, non ſatisfacit?

Quamobrem, interdum non interrogat, atque idem ſignificat quod Quapropter, vel Quam ob cauſam. Ter. And. 2. 3. 8.

— dictum ac factum, invenerit
Aliquam cauſam, quamobrem ejiciat oppido.

Cic. 3. Fam. 10. Multaque mihi veniebant in mentem, quamobrem iſtum laborem tibi etiam honori putarem fore. Idem pro Cæcin 99. Deinde nihil rationis affers quamobrem, ſi libertas adimi nullo modo poſſit, civitas poſſit.

Quamobrem, ut maxima de re æquo animo deliberanti, ita mihi des conſilium velim. Cic. 8. Att. 3.

Verum illud eſt quamobrem hæc commemorarim, quod exiſtimare vos volo, &c. Cic. 6. Verr. 135.

Quamobrem Collectiva particula, Vide IGITUR. H. St.

Quamobrem, quoniam mihi nullum ſcribendi argumentum relictum eſt, utar, &c. Cic. 2. Fam. 3.

Quamobrem, quanquam in uno prælio omnis fortuna Reip. diſceptat, &c. tamen ipſa fama, &c. Cic. 10. Fam. 10.

Quas ob res. Cic. 3. Philip. 37. Quas ob res, quod Trib. pleb. verba fecerunt, ut Senatus Cal. Jan. tuto haberi, ſententiæque de ſumma Rep. libere dici poſſint, de ea re ita cenſeo, &c. Lucret. lib. 1. 156.

Quas ob res, ubi viderimus nil poſſe creari
De nihilo, &c.

QUŎD, cujus, cui. [τί, ποῖον] Interrogativum, & relativum eſt. ut, Quod pomum? Plaut. Quod facinus auſi tantum? Idem, Nec mihi, quod facinus conſcirem, inveni.

Quod, aliquando Appellativi vicem obtinet, id eſt, rem multis communem ſignificat, Cn. Magnus Lentulo, apud Cic. 8. Att. 12. Ego ad P. Lupum & C. Coponium Prætores miſi, ut ſe vobis conjungerent, & militum quod haberent, ad vos deducerent. [i. e. Quantum haberent.

Quod biremium. Tacit. 5. Hiſt. 23. Complet & quod biremium, quæque ſimplici ordine agebantur, &c.

Quod caſtrorum, Quæ pars. Tacit. 1. Ann. 48. Eas aquiliferis, ſigniferisque, & quod maxime caſtrorum ſincerum erat, occulte recitat.

Quod floris, quod roboris in juventute erat, amiſerant. Liv. 37. 12.

Quod militum. Tacit. 2. Hiſt. 44. Et a Flavio Sabino, præfecto urbis, quod erat in urbe militum ſacramento Vitellii adactum.

Quod provocabulum, etſi ut plurimum referri ſolet ad ea, quæ antecedunt, interdum tamen ad ea refertur, quæ ſequuntur. Cic. 2. Att. 3. Pompejus, noſtri amores, quod mihi ſummo dolori eſt, ipſe ſe afflixit. Quorum verborum hic ordo eſt, Pompejus, noſtri amores, ipſe ſe afflixit, quod mihi ſummmo dolori eſt. Sic alibi ſæpe. Lambinus.

Quod, relativum, aliquando diſſentit a ſuo antecedente. Cicero 2. Off. 70. Omnes non improbi humiles, quæ magna in populo multitudo eſt, ſibi præſidium paratum putant. Salluſt. in Catil. cap. 55. pr. Eſt locus in carcere, quod Tullianum appellatur. ubi Cort. V.

Quod, abſolutum, pro Quæ res. Ter. Eun. 3. 1. 55.

Par pari referto, quod eam mordeat.

Quod, Propter quod, vel itaque. Ter. Hecyr. 2. 3. 3.

Nam (ita me ament di) quod me accuſat nunc vir, ſum extra noxiam.

Ubi Donatus. Deeſt In eo, ut ſit, In eo, quod me accuſat nunc vir, ſum extra noxiam. An Quod, propter quod? Hactenus Donatus. Videtur hoc loco Quod conjunctio eſſe, qro Quantum pertinet ad.

Quod, Propter quod, aliter. Plaut. Epid. 3. 4. 20.

Animum advorte: ut quod ego ad te venio, intelligas.

i. e. Ut intelligas propter quod ad te venio. conf. QUID.

Quod te obſecro, i. e. Propter quod te obſecro. Hor. 1. Epiſt. 16. 94.

Quod te per genium, dextramque, deoſque penates,
Obſecro & obteſtor, vitæ me redde priori.

Lambinus. Ter. Andr. 1. 5. 54.

Quod ego per hanc te dexteram oro, & genium tuum.

Quod, pro Quare. ut, Quod te oro. qui modus eſt Latini ſermonis, quo utebantur quum aliquid timentes narrabant, ac deinde, ne quid tale eveniret, obſecrabant: & perinde eſt quaſi, Quare te oro. Ter. Hec. 3. 2. 3.

Male metuo, ne Philumenæ magis morbus aggraveſcat.
Quod te, Æſculapi, & te Salus, ne quid hujus ſit, oro.

Quod, pro Quæ plurali, inquit Donatus. Ter. Eun. 1. 1. 19.

Et quod nunc tute tecum iratus cogitas,
Egone illam, quæ illum, quæ me?

Qui omnes (quod ad me attinet) vellem viverent. Cic. pro Roſc. Amer. 90.

Quod attinet ad, aliter. Ter. Adelph. 3. 1. 9.

Quando vitium oblatum eſt virgini, quod ad illum attinet potiſſimum.

[Niſi Quod hic conjunctio eſt, & Gr. ὅτι reſpondet.

Quod, aliquando tantum accipitur pro quadam continuatione, ſive connexione, quoties Utinam adjunctum habet. Cic. 14. Fam. 4. Quum autem ſcribo ad vos, aut veſtra lego, conficior lacrimis, ſic ut ferre non poſſim: quod utinam minus vitæ cupidi fuiſſemus, certe nihil, aut non multum in vita mali vidiſſemus. Ter. Phorm. 1. 3. 5.

Quod utinam ne Phormioni id ſuadere in mentem incidiſſet.

Quaſi, Atque utinam, vel Utinam vero. [Ut Quod ſi, Quod niſi, &c.

Quod, In quo. Ter. And. 4. 3. 23.

— ſed ſi quid eſt,
Quod mea opera opus ſit vobis, aut tu plus vides,
Manebo.

Quod, pro Qui, vel Quæ &c. auctore Donato. Ter. Eun. 2. 1. 5.

— ego quoque una pereo, quod mihi eſt charius.

i. e. Qui mihi charior ſum. Et apud Plaut. Aſin. 4. 1. 12.

Alienum hominem intromittat neminem,
Quod illa aut amicum aut patronum D. neminem.
P. Aut quod illa amicæ ſuæ amatorem prædicet.

Plin. lib. 18. cap. ult. de tempeſtatum præſagiis, Nube gravida candicante, quod vocant tempeſtatem albam, grando imminebit.

Quod abſque moleſtia fiat, Quod commode facere poſſis, Pace quod fiat tua, &c. modi ſunt loquendi, honoris præfatiunculam quandam & humanitatis ſignum denotantes. Cic. 13. Fam. 24. Atque eum, quod abſque moleſtia fiat, ſi qua in re opus ei fuerit, juveris. Idem 4. Fam. 5. Tu velim, quod commodo valetudinis tuæ fiat, quam longiſſime poteris, obviam nobis properes. Et 14. Att. 16. Et ipſe, quod commodo tuo fiat, cum eo colloquere.

Quod bene vertat, Quod bonum &c. ſit, modus bene precandi. Liv. 1. 28. Tum interrex, concione advocata, Quod bonum, fauſtum, felixque ſit, inquit, Quirites, regem create.

Quod inter nos liceat dicere. Cic. 2. Att. 4. Serapionis librum ad me miſiſti, ex quo quidem ego (quod inter nos liceat dicere) milleſimam partem vix intelligo. Vulgus dicit, *Quod ego nolim alii dicere vel dici.*

Non noviſti me? P. quod quidem veniat in mentem. Plaut. Epid. 5. 1. 32. h. e. Quod meminerim. Plin. 12. 14. Nec tamen ab ullo (quod equidem ſciam) Latino arborum earum tradita eſt facies.

Quod

Quod ſatis eſt, pro Quantum ſatis eſt. Hor. 2. Serm. 7. 3.

—amicum
Mancipium domino, & frugi, quod ſit ſatis. i. e. Tantum frugi, quantum ſufficiat. [Tollendum videtur comma. Ordo eſt, Mancipium amicum domino, & quod ſatis frugi ſit.

Sum quod ille, i. e. Talis ſum, qualis ille: ſum illi ſimilis. Hor. 2. Serm. 7. 40.

Tu cum ſis quod ego, & fortaſſis nequior, ultro
Inſectere? Senſus eſt, Quum ſis id quod ego ſum, id eſt, ſimiliter vitioſus, ut ego: tu me ultro inſecteris?

Quod, pro Quicquid. Cic. pro Domo 111. Ornamentorum quod ſuperfuit in fanis & communibus locis, tota e Græcia, &c. ſane frugaliter, domum ſuam deportavit. Budæus.

Quod nunquam fere. Cic pro Milon. 18. Nullis Græcis comitibus, ut ſolebat: ſine uxore, quod nunquam fere. Subaudi Facere ſolitus eſt, vel Fiebat.

Si quid erit, quod ad quos. Cic. 11. Att. 12. Si quid erit, quod ad quos ſcribendum meo nomine putes, velim, ut ſoles, facias.

Quod quum ita eſt, ex edicto bona poſſeſſa non ſunt. Cic. pro Quint. 65.

Quod ſupereſt, modus eſt loquendi, quod etiam dicitur, Quod reliquum eſt, quod reſtat, h. e. Ceterum. Virg. 11. Æn. 15.

Quod ſupereſt, hæc ſunt ſpolia. & de rege ſuperbo
Primitiæ. Servius, i. e. De reliquo: & eſt abſoluta locutio. Cic. 9. Att. 22. Quod ſupereſt, ſcribe quæſo quam accuratiſſime.

Quod contra, pro E contrario vero. Cic. de Amicit. 91. Peccaſſe enim ſe non anguntur, objurgari moleſte ferunt: quod contra oportebat, delicto dolere, objurgatione gaudere. Budæus. Subaudi fieri.

Quod genus, pro Quemadmodum, quale eſt, vel cujus generis eſt; loquendi genus ſimilitudinem denotans. Lucret. lib. 3. 222.

Quod genus eſt, Bacchi cum flos evanuit, &c. Oſtendit enim a ſimili animum minutis admodum primordiis conſtare, quia quemadmodum cum odor vini aut unguenti evanuit, vinum aut unguentum nihilominus eſt ad ſpeciem atque ad aſpectum: ita poſtquam animus exceſſit e corpore, ipſa extrema corporis cæſura nulla ex parte videtur deminuta. Lambinus.

Quod idem, pro Id quod. Cic. de Aruſp. 6. Quod idem in judicio capitis durum atque iniquum eſt. Idem 3. Philip. 25. Quod idem fecit L. Philippus, vir avo, patre, majoribuſque ſuis digniſſimus. Budæus.

Quod idem, pro Quod ipſum, quod etiam, id quod. Cic. pro Domo, 71. Quotieſcunque de me conſultus eſt, toties eam nullam eſſe judicavit. Quod idem tu, Lentule, vidiſti in ea lege, quam de me tuliſti. Et 2. de Nat. Deor. 53. Quod idem faciunt ſtellæ ſuperiores. Budæus.

Quod ipſum. Cic. in Orat. 20. Nam & grandiloqui fuerunt, cum ampla & ſententiarum gravitate, & majeſtate verborum, vehementes, varii, copioſi, graves: ad permovendos, & convertendos animos inſtructi & parati. Quod ipſum alii aſpera, triſti, horrida oratione: &c. alii leni, & inſtructa &c. ſunt conſecuti.

Quod ipſum aliquando interjectis quibuſdam inter Quod & Ipſum. Livius libro 44. Quod niſi dii mentem regi ademiſſent, ipſum ingentis difficultatis erat. p. 559. H. St. Exſtant cap. 6. ad fin.

Quod unum. Cic. 14. Att. 20. Nunc autem videmur habituri ducem: quod unum municipia, bonique deſiderant.

Quod, pro καθότι, vel καθόσον, ſive quatenus, aliquando quantum. Ter. Phorm. 1. 2. 81. —omnia hæc

Confingam, quod erit mihi bonum atque commodum. Quintil. lib. 1. cap. 7. de Orthographia, Ego, quod conſuetudo obtinuerit, ſcribendum quicque judico, quomodo ſonat. Pro Quoad, vel Quatenus. Alii legunt Niſi quod.

Quod quidem continens memoria ſit. Vide in NULLUS, ubi affertur exemplum & Nullus dum ex Livio. H. St.

Quod, Cur, quamobrem. Virg. 3. Ecl. 35.

Si ad vitulam ſpectes, nihil eſt quod pocula laudes. Cic. 14. Fam. 12. In viam quod te des hoc tempore, nihil eſt. Idem pro Roſc. Amer. 1. Credo ego vos mirari, quid ſit quod quum is, &c. ego potiſſimum ſurrexerim.

Quod, pro Ut, inquit Donatus. Ter. Phorm. 5. 9. 63.

Vin' primum hodie facere quod ego gaudeam, Nauſiſtrata,
Et quod tuo viro oculi doleant? Cic 10. Philip. 13. Cur nunquam tam frequens Senatus fuit, quod unus aliquis tuam ſententiam ſecutus ſit? Vetus tamen codex legit Ut unus.

QUOD, Conjunctio, [ὅτι] Quia ſignificat, & Indicativo aliquando, frequentius tamen Subjunctivo jungitur. Indicativo. Cic. 1. Att. 4. Quod ad me ſcribis de Hermathena, per mihi gratum eſt, & ornamentum Academiæ proprium meæ: quod & Hermes commune omnium, & Minerva ſingulare eſt ejus gymnaſii. Idem, Utinam illum diem videam, quum tibi agam gratias, quod me vivere coegiſti. Subjunctivo. Cic. Attic. Et arceſſam, ſed prohibebo, quod intelligam multo magis intereſſe tua, te agere quod agendum eſſet hoc tempore, quam mea, te adeſſe comitiis.

Reſpondiſſe quod, Vide RESPONDERE. Et ζητ. illud Quod, an ſit pro Quoniam. H. St.

Quod, Sed, verum, at: quo modo fere cum Si vel Niſi jungitur. Ter. Phorm. 1. 3. 19. Quod ni fuiſſem incogitans. Virg. 1. Georg. 155.

Quod niſi & aſſiduis terram inſectabere raſtris. Cic. pro Muren. 4. Quod ſi e portu ſolventibus, ii qui jam in portum ex alto invehuntur, præcipere ſummo ſtudio ſolent. h. e. Si vero.

Quod quum, pro Sed quum. Cic. 3. de Fin. 8. Quod quum accidiſſet ut alterum nec opinato videremus, ſurrexit ſtatim. Budæus.

Quod quia, pro Sed quia, verum quando. Cic. 1. de Fin. 37. Quod quia nullo modo ſine amicitia firmam & perpetuam jucunditatem vitæ tenere poſſumus. Budæus.

Quod quoniam. Cic. In præfat. 2. de Invent. 4. Quod quoniam nobis quoque voluntatis accidit, ut artem dicendi præſcriberemus. Ubi principium eſt ſententiæ, pro Quando vero nobis, vel, Quam vero nobis. Bud.

Quod pro ὅτι. ut, Scio quod ſcribis, vel ſcribas. Plin. 3. Epiſt. 5. Quod lectitas, mihi pergratum eſt.

Quod, ut ὅτι Gr. Juſtinus lib. 36. circa principium. Igitur Antiochus memor, quod etiam pater propter ſuperbiam inviſus, & frater propter ſegnitiem contemptus fuiſſet. Et libro 8. Immemores prorſus, quod in dubiis rebus ſuis illo deo etiam conſiliorum auctore uſi fuerant. Varro

lib. 7. p. 99. poſter. meæ edit. Sed eadem, quæ dicta ad judicandum ſatis ſunt, quod analogias in collatione verborum ſequi non debemus. Et p. 91. Sequitur quod in pluribus eſt diſſimilitudo. Ht. St. Prior Juſtini locus eſt cap. 1. alter cap. 2. lib. cit. Varronis prior. 7. §. 39. poſterior. 7. 19. de L. L.

Quod, aliquando præcedentis verbi ſignificationem determinat. Plin. ad Servianum 6. Epiſt. 26. Gaudeo & gratulor, quod Fuſco Salinatori filiam tuam deſtinaſti. Ulpian. in l. j. §. denuntiare. D. de agnoſcendis vel alendis liberis. Sufficit mulieri, notum facere, quod ſit prægnans. Mariti eſt jam aut mittere cuſtodes, aut eidem renuntiare, quod non ſit ex eo prægnans. Paulo poſt, Illud notandum eſt, quod denuntiatio a marito non incipit, ſed a muliere. Ibidem §. ult. Quæ cauſa ſi fuerit acta apud judicem, & pronuntiaverit quod ex eo prægnans fuerit: in ea cauſa eſt, ut agnoſci debeat quaſi ſuus.

Quod, pro Quantum ad illud. Ter. Eun. 4. 7. 15.

Sane quod tibi nunc vir videatur eſſe hic, nebulo magnus eſt. Idem Adelph. 5. 9. 29.

Ut id oſtenderem, quod te iſti facilem & feſtivum putant,
Id non fieri ex vera vita. Cic. 3. Fam. 5. Quod itinerum meorum ratio te nonnullam in dubitationem videtur adducere, viſuruſne me ſis in provincia: ea res ſic habet: Brunduſii quum loquerer cum liberto tuo Phania, &c. Ibidem ſub finem, Quod te a Scævola petiiſſe dicis, ut dum tu abeſſes, ante adventum meum provinciæ præeſſet: eum ego Epheſi vidi, fuitque mecum familiariter triduum illud, &c.

QUIS, quæ vel qua, quod vel quid; cujus, cui, [τίς, ποῖος] interrogative, aut infinite ponitur, nunquam relative. Ter. Andr. 5. 3. 1. Quis me vult? perii, pater eſt. Virg. 10. Ecl. 3.

Et quis erit modus, inquit? amor non talia curat.

Quis clarior in Græcia Themiſtocle? quis potentior? qui quum, &c. Cic. de Amicit. 42.

Quis, feminino genere, pro Quæ. Plaut. Aulul. 2. 1. 48.

Dic mihi, quæſo, quis ea eſt, quam vis ducere uxorem?

Quo facto. i. e. Qua re facta. Ulpian. in l. Pro hærede. §. Papinianus. D. de acquir. vel omit. hære. Qui hæreditatem repudiavit: quo facto ſtatu liber filio nominatim pecuniam dare juſſus, &c.

Infinite; apud Plin. Jun. Tum mihi neſcio quis in aurem inſuſurravit.

Quis omnium. Salluſt. in Jugurth. cap. 4. At contra, quis eſt omnium his moribus, qui non divitiis & ſumptibus, &c.

Quis, de duobus etiam dictum. Liv. 39. 53. de Perſeo & Demetrio Philippi filiis loquens, Et Philippus (inquit) ipſe vix ſui arbitrii fore, quem hæredem regni relinqueret, credens, ſibi quoque graviorem eſſe, quam vellet, minorem filium cenſebat.

Immo hic excuſari poteſt, quaſi hoc dicatur generaliter, non jam ad illos duos filios ſpectando, ſed latius. q. d. Non eſt in meo arbitrio, quem hæredem velim relinquere, ſed primum ex duobus filii cogor alterum, deinde non eum quem volo. de Quis, pro Uter, aptius exemplum in meo indice regiſtrali. 4. 4. H. St.

Quis, & Uter. Quintil. lib. 7. cap. 5. Ex duobus uter dignior, ex pluribus quis digniſſimus.

Quis, pro Qualis. Ter. And. 4. 2. 19. Quis videor? c. miſer æque atque ego. Cic. 2. Fam. 7. Cui ſcribam video h. e. Video qualis ſit is ad quem ſcribo. In hoc loco dativus Cui non a Qui, ſed a Quis declinatur.

Quis ego ſum, aut quæ in me eſt facultas? Cic. de Amicit. 17.

Queis, pro Quibus, in Dativo vel Ablativo. Hor. 1. Serm. 1. 75.

Queis humana ſibi doluit naturâ negatis. Plin. 22. 1. Mille præterea ſunt uſus earum, ſine queis vita degi non poſſit. De arboribus. V. in QUI.

Queiſcum, pro Cum quibus. Plaut. Capt. 5. 4. 6.

Aut anates, aut coturnices dantur, queiſcum luſitent.

E queis, pro Ex quibus. Columel. lib. 1. cap. 1. Athenæ vero ſcriptorum frequentiam pepererunt, e queis probatiſſimi auctores Chereas, Ariſtandros, &c.

In queis, pro In quibus. Gell. lib. 3. cap. 11. Alii Homerum quam Heſiodum natu majorem fuiſſe ſcripſerunt, in queis Philochorus & Xenophanes: alii minorem, in queis L. Accius poeta.

Quem ad finem ſeſe effrenata jactabit audacia? Cic. 1. in Catil. 1. i. e. Quouſque.

Quis quiſquam. Plaut. Aul. 5. 3.

Quis me Athenis nunc magis quiſquam eſt homo, cui dii ſint propitii?

QUID, [τί] Nomen ſubſtantivum, interrogat, aut infinite capitur, nunquam refert. Cic. 5. Ver. 79. Quid facerent miſeri? aut quid recuſarent? [Contractum ex Quod id, puto, ut Quis ex Qui is, licet corripiatur.

Quid ætatis. Plaut. Merc. 2. 2. 19. Quid tibi ego ætatis videor? i. e. Cujus ætatis, ſive quot annos natus tibi videor?

Quid animi. Plaut. Merc. 2. 3. 115.

—qui ſcio
Quid ſit ei animi, venirene eam velit, an non velit?

Quid cauſæ. Ter. And. 3. 4. 21.

Quid cauſæ eſt, quin hinc in piſtrinum recta proficiſcar via? Cic. 5. Tuſc. 32. Quid eſt cauſæ, quin ſi Zenonis rationi conſentaneum ſit, &c.

Quid ſui conſilii ſit, oſtendit. Cæſ. 1. Bell. Gall. 21.

Quid hominis, Cujuſmodi, aut cujus formæ ac naturæ homo. Ter. Heaut. 4. 8. 7. Quæſo, quid tu hominis es? Idem Eun. 3. 4. 8. Quid hoc hominis? qui hic ornatus eſt? Al. Quid hoc ornati eſt? Cic. 4. Verr. 143. Exponam vobis breviter quid hominis ſit.

Quid gentium. Plin. lib. 17. cap. 24. Infeſtantur & arbores morbis: quid enim gentium caret his malis? h. e. Quæ natio, quæ gens, qui populi? Vetus autem codex habet, Quid enim genitum caret, &c. [Rectius.

Quid iſtuc gaudii eſt? Ter. And. 5. 5. 7. h. e. Quid ſibi vult gaudium iſtud?

Quid juris ſit, quæritur. Marcianus in l. Filius familias. §. apud D. de Legat. 1. Et Cajus in l. Mortis cauſa capitur. §. ult. D. de mort. cauſ. donatione.

Quid mulieris. Ter. Hec. 4. 4. 21.

—ſed quid mulieris
Uxorem habes? aut quibus moratam moribus?

Quid hujus ſit rei, ſciam. Plaut. Aul. 4. 5. 72. i. e. Quid de hac re futurum ſit.

Quid hoc rei eſt? pro Quæ res, vel Quidnam eſt? Liv. 1. 48.
Quis tu homo es? quid tibi vis? quid cum illa rei tibi eſt? Ter. Eun. 4. 7. 34.
Quid rerum geram, pro Quod negotium, vel quam rem. Plaut. Aulul. 1. 1. 15.
Quid ſententiæ. Ter. Phorm. 2. 4. 4.
Quid de hac re dicat, quidve ſit ſententiæ. h. e. Quid de hac re ſentiat.
Quid ſigni. Plaut. Amph. 1. 1. 266.
Quid verbi. Ter. Phorm. 2. 2. 29.
— cœna dubia apponitur?
s. Quid iſtuc verbi eſt? h. e. Quid ſibi volunt hæc verba?
Quid viri. Plaut. Pœn. 3. 5. 15. Apage, neſcio quid viri ſis.
Quid, pro Aliquid. Ter. Hec. 5. 4. 25.
Dic mihi, harum rerum nunquid dixti jam patri? Idem Andr. 1. 1. 14.
Si tibi quid feci, aut facio, quod placeat, Simo.
Quid cum Genet. pl. pro Quantum, Quid rerum portant. Ter. Heaut. 2. 3. 6.
Quid captivorum ducunt ſecum? Plaut. Epid. 1. 1. 27. pro Quantum.
Quid militum, aut nautarum per triennium dederunt? Cic. 6. Verr. 150. h. e. Quos, vel quot milites.
Ad quid. V. AD.
Quid! admirative dictum a reſpondente quid factum ſit. Ter. And. 1. 1. 61.
— eho quid Pamphilus? quid? ſymbolum
Dedit, cœnavit, &c.
Quid, Ob quid, propter quid. Ter. And. 1. 4. 7.
Sed quidnam Pamphilum exanimatum video? vereor quid ſiet. [conf. in QUIANAM quæ notavi.
Quid, pro Quamobrem. Virg. 1. Æn. 749.
Quid tantum Oceano properent ſe tinguere ſoles.
Quid ſit, quod, &c. Cic. 2. Verr. 38. Quid ſit, quod P. Septimio Senatore damnato, Q. Hortenſio Prætore, de pecuniis repetundis lis &c.
Quid ego neſciam factum? Ter. Heaut. 3. 2. 18.
Scin eſſe factum ut dico? c. quid ego neſciam? i. e. Cur ego neſciam? vel, quid, id eſt quam rem, quaſi dicat, de qua re mihi loqueris, quam me ſcire oportuerit? Al. Ni ſciam.
Quid eſt, quod. Ter. Eun. 3. 5. 11.
Quid eſt, quod lætus ſis? quid tibi vis? ſatis ne ſanus? quid me adſpectas? Cic. 4. Verr. 49. Quid eſt quod tu alios accuſes? i. e. Quid eſt in cauſa, quid eſt quamobrem, vel ptopter quod.
Quid eſt cur. Cic. 1. de Finib. 33. Hanc ego quum teneam ſententiam, quid eſt cur verear, ne ad eam non poſſim accommodare Torquatos noſtros?
Quid eſt quamobrem quiſquam noſtrûm Cenſorias ſubſcriptiones omnes fixas & in perpetuum ratas putet eſſe oportere? Cic pro Cluent. 132.
Quid, quid? Emphaſis. Ter. Eun. 3. 2. 51. Quid? quid aliud volui dicere? Donatus, pro, Quid aliud? Ibid. 5. 3. 1.
Quid? quid venire in mentem nunc poſſit mihi,
Quidnam? quî referam &c.
Quid, quid præterea, quid aliud. Cic. pro Cæcin. 24. Quid? teſtes, quid ajunt? P. Vetilius propinquus Æbutii, ſe Æbutio cum armatis ſervis veniſſe advocatum. Quid præterea? fuiſſe complures armatos. Quid aliud? minatum eſſe Æbutium Cæcinæ.
Quid? ſenem quoad exſpectatis veſtrum? Ter. Phorm 1. 2. 97. Donatus, Animadverte Quid ſecundum morem quotidianum tum dici, quum fit tranſitus a mentione alterius rei ad alteram. Idem Phorm. 5. 3. 28.
— age fiat: quid, illa filia amici noſtri,
Quid futurum eſt? In hoc genere loquendi accipitur Quid, quaſi pro Autem: ut ſit ſenſus, Senem autem veſtrum quoad exſpectatis? Et, Illa autem amici noſtri filia, quid futurum eſt? Cic. in Partit. 4. Quid orationis, quot ſunt partes? h. e. Orationis autem quot ſunt partes?
Quid, contemnendi adverbium, ſive interjectio, vel potius ironice ac jocoſe dictum. Cic. 7. Fam. 1. Noſti enim reliquos ludos, quid? ne id quidem leporis habuerunt quod ſolent mediocres ludi.
Quid? tu me hoc mandaſſe exiſtimas, ut, &c. Cic. 2. Fam. 7.
Quid eſt, ſi hoc non contumelia eſt? Ter. And. 1. 5. 2. Cic. 2. Verr. 29. Quid eſt, quæſo, Metelle, judicium corrumpere, ſi hoc non eſt?
Quid pater, vivitne? h. e. Quid de patre? Plaut. Capt. 2. 2. 32. Et Ibid. 31. Quid divitiæ, ſuntne optumæ?
Quid, qui pecuniæ cupiditate, qui voluptatum libidine feruntur, quorumque ita perturbantur animi, ut non multum abſint ab inſania, quod inſipientibus contingit, omnibus his nullane eſt adhibenda curatio? Cic. 3. Tuſc. 4.
Quid ergo, & Quid igitur eſt? Cic. pro Roſc. Amer. 39. De hiſce omnibus rebus me dicere oportere intelligo. Quid igitur eſt? non eodem modo de omnibus. Ibid. 55. Vident omnes qua de cauſa huic inimicus venias: ſciunt hujuſce pecunia te adductum eſſe. Quid ergo eſt? &c.
Quid mecum eſt tibi, aut huic, aut Cum hac re? Plaut. Curcul. 5. 3. 10. Cic. pro Cluent. 172. Quic huic cum Avito? nihil. Idem pro Quint. 55. Quid mihi, inquit, cum iſta ſanctimonia & ſumma diligentia?
Quid Antonio cum, &c. Cic. 10. Philipp. 11. Cum Illyrico vero, & cum Vatinii legionibus quid erat Antonio? i. e. Quid ad eum pertinebant? Budæus.
Quid quidem tibi? pro Quid ad te? Cic. 4. Att. 7. Alii aliter leg.
Quid, quod; modus dicendi quum quis interrogatur, verbi gratia, Quid, quod me etiam occidere vult? Cic. 4. Acad. 95. Quid, quod eadem illa ars, quaſi Penelope telam texens, tollit ad extremum ſuperiora: utrum ea veſtra, aut noſtra culpa eſt? Ibid. 26. Quid, quod ſi iſta vera ſunt, ratio omnis tollitur?
Quid, quod; ſæpius repetitum. Cic. 1. de Nat. Deor. 109. Quid, quod ejuſdem hominis in meum aliæ, aliæ in tuum? Quid, quod earum rerum, quæ nunquam omnino fuerant, &c.
Quid, quum ipſe Antiochus diſſentit quibuſdam in rebus, ab his quos amat Stoicis, nonne indicat non poſſe illa probanda eſſe ſapienti? Cic. 4. Acad. 133.
Quid illi fiet? Quid illi faciam? Quid illi factum eſt? Vetuſta locutio, pro eo quod quidam admirantes, vel accepta aliqua calamitate, aut jactura, dicunt, Quid de illo fiet? quid de illo faciam? quid de illo factum eſt? Plaut. Merc. 2. 7. 78. Sed quid illi nunc fiet? Al. Illà. Idem Moſt. 3. 2. 90.

— quid mihi fiet tertio,
Qui ſolus facio facinora immortalia?
Quid illo fiet? Cic. 6. Att. 1. Quid illo fiet, quem reliquero? Idem 14. Fam. 4. Sed quid Tulliola mea fiet? Idem de Lege Agrar. 71. Quæro, ſi, qui velint vendere, non fuerint, quid pecunia fiet?
Quid te futurum? pro Quid de te. Cic. 4. Verr. 155. Utrum tibi Siculos publice, privatimque amicos, an inimicos exiſtimari vis? ſi inimicos, quid te futurum eſt?
Quid facerem? pro Quid facere poſſem? Virg. 1. Ecl. 41.
Quid faceret? Cic. 3. Off. 60. Stomachari Canius: ſed quid faceret? nondum, &c.
Quid faceret aliud? Cic. 3. de Orat. 84. Valerius quotidie cantabat: erat enim ſcenicus, quid faceret aliud?
Quid ſciam? Ter. And. 4. 4. 52.
Eho inepta, neſcis quid ſit actum? M. quid ſciam? Niſi legendum eſt, Quî ſciam, i. e. Quomodo, aut unde ſciam. aut videtur eſſe Quid ſciam, ut illud ſupra, Quid ego neſciam factum?
Quid ſi, venuſta locutio, pro eo quod quis dicat, Quid futurum eſt, ſi; vel, rectumne fuerit, ſi; vel, quid dicas, aut cenſes, ſi. Plaut. Aſin. 3. 3. 130. Quid ſi optaro? LE. eveniet. Ter. Phorm. 1. 4. 32.
Quid ſi aſſimulo, ſatin, eſt? G. garris. A. voltum comtemplamini, hem:
Satin' ſic eſt? G. non. A. quid ſi ſic? G. propemodum. A. quid ſi ſic? G. ſat eſt. Idem Eun. 5. 2. 36. Quid ſi hoc quiſpiam voluit deus?
Quid tibi videtur: adeon' ad eum? Ter. And. 2. 1. 17. Plaut. Moſtel. 3. 3. 1.
Quid tibi viſum eſt hoc mercimonii? T. totus gaudeo.
Quid eo? pro Ad quid? Ter. Hec. 5. 3. 11.
Parmeno, opportune te offers, propere curre ad Pamphilum.
P. Quid eo? D. dic me orare ut veniat. [Eò, Adv. ſubaudi Curram.
Quid tibi huc? Plaut. Bacch. 1. 1. 6. Ter. Heaut. 3. 2. 7. Syre. s. hem. c. quid tu iſtic? &c.
Quid tua refert? Ter. Phorm. 4. 5. 11. Quid tua (malum) id refert?
Quid noſtra? pro, Quid nobis confert? quid nos juvat? Cic. ad Brut. 17.
Quid intereſt, utrum Prætor imperet, vique cogat aliquem de ſuis bonis omnibus decedere? an hujuſmodi judicium det, &c. Cic. 4. Verr. 43.
Quid poſtea? Cic. pro Muren. 26.
Quid tum inde? Cic. pro Muren. 26.
Quid tum? Ter. Heaut. 3. 3. 41.
— fuit quædam anus Corinthia
Hic, huic drachmarum hæc argenti mille dederat mutuum.
c. Quid tum? s. ea mortua eſt. Cic. 5. Tuſc. 107. At multantur bonis exſules. Quid tum?
Quid tum ſi fuſcus Amyntas? Virg. 10. Ecl. 38.
Quid tum poſtea? Ter. Adelph. 4. 5. 15.
Neque enim diu huc commigrarunt. Æ. quid tum poſtea? Idem Hec 4. 1. 37. Quid tum poſtea, ſi modeſte ac raro hoc facit? Ubi Donatus, Idiotiſmus, quo contemninus crimina leviora.
Quid deinde? Ter. Eun. 4. 8. 24. Dicam. quid deinde? h. e. Quid poſtea? ſubaudi Dicam.
Quid, pro In quo. Cic. de Amicit. 30. Quid enim Africanus indigens mei? minime hercle. Quintil. Quid tibi tantum malum feci? quid offendi?
Quid iſtuc? adverbium eſt ægre concedentis, inquit Donatus. Ter. Eun. 2. 3. 96.
Quid iſtuc? ſi certum eſt facere, facias: verum ne poſt conferas
Culpam in me. Al. Quid iſtic?
Quid nunc agimus? conſilium quærentis eſt, inquit Donatus. Ter. Eun. 4. 7. 41.
Quid quæris? ornate dictum, pro Quid vis præterea? Quid plura? Quid vis dicam? Sic loquuntur ſcriptores, quum paucis rem expedire volunt. Cic. 1. Att. 11. Quid quæris: nunc ut ad privata redeam? Eidem, lib. 10. 13. Quid quæris? atque jubebat. Eſt enim ſuſpicio illa domeſtici mali & ſermonis Lurtiani. Hor. 1. Epiſt. 10. 8.
Quid vultis amplius? Cic. pro Roſc. Amer. 32. Patrem meum, quum proſcriptus non eſſet, jugulaſtis: occiſum in proſcriptorum numerum retuliſtis, me domo mea per vim expuliſtis, patrimonium meum poſſidetis. Quid vultis amplius?
Quid vis tibi? aut quid quæris? Ter. Heaut. 1. 1. 9.
Quid verbis opus eſt? reticentiæ forma, pro eo quod quis dicat, Quid cupis præterea? quid multa? Ter. Phorm. 1. 2. 25.
Cœpi advorſari primo: quid verbis opus eſt?
Seni fidelis dum ſum, ſcapulas perdidi.
Τί δεῖ λόγων. H. St.
Quid multa? Utuntur auctores hoc interrogandi genere, quum properant ad eventum rei, & quum multis ſigillatim enumeratis & commemoratis, ſignificant longum eſſe cetera perſequi. Cic. 1. Att. 10. Si unquam mihi ἐπιχειρήματα ſuppeditaverunt, illo tempore. Quid multa? clamores tanti fuerunt, ut ego brevior ſim, quod eos uſque iſthinc exauditos putem. Hor. 1. Serm. 6. 82. Lambinus.
Quid multa? Cic. 3. Off. 59. Gravate ille primo: quid multa? impetrat. Idem 1. Att. 8. Quid multa? vereor, &c.
Quid multa verba? Ter. Eun. 3. 5. 20.
In hac commotus ſum. A. ain tu? C. primam dices, ſcio, ſi videris:
Quid multa verba? amare cœpi.
Videri poſſit Verba vacare. H. St. Immo & in Quid multa ſubauditur. q. d. Quid multa verba facio? h. e. quod paulo ſupra Quid opus eſt verbis?
Quid multis morot? Ter. And. 1. 1. 87.
Quid dicam? Cic. 2. de Nat. Deor. 160. Quid multitudinem, ſuavitatemque piſcium dicam? Feſtinantis ſunt verba, & exaggerantis. Budæus.
Quid dicam, vel Quid loquar; pro Mitto, & Non dico, Prætereo. venuſta loquendi forma, quum aliquid nos tacere ſimulamus, quod tamen exprimimus. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. Quid dicam quantus amor ſit beſtiarum in educandis cuſtodiendiſque iis quæ procreaverunt? Idem 2. de Nat. Deor. 128. Quid loquar quanta ratio in beſtiis appareat?
Quid cenſes eos eſſe facturos, qui omnino virtutem a bonorum fine ſegregaverunt, Epicurum, Hieronymum, &c Cic. 4. de Finib. 49.
Quid cum illis agas, qui neque jus, neque bonum atque æquum ſciunt? Ter. Heaut. 4. 1. 29. Cic. pro Cæcin. 30. Quid huic tu homini facias?

Quid facias? ut homo eſt, ita morem geras. Ter. Adelph. 3. 3. 76.
Quid, aliquando in oratione vacat. Cic. 4. Fam. 1. Trebatio mandavi, ut ſi quid tu eum velles ad me mittere, ne recuſaret. Idem 13. Fam. 73. Niſi quid exiſtimas in ea re violari exiſtimationem tuam. Budæus.
Quid, pro Quid fecit. Cic. Patruus, inquit, meus cum Saturnino fuit. Quid pater? quicum? quid vicini, propinqui, &c.
Quid eſt factum? Varr. Quid funus? Quod funus? quid eſt factum? i. e. Quid eſt quod accidit?
Quid enim? hac interrogatione Latini uti ſolent, quum ſignificare volunt ſe recte ſentire, vel verum dicere, neque eum, quicum loquuntur, contra dicere quicquam poſſe, ut intelligere licet ex illo loco L. Luceji ad Cic. 5. Fam. 14. Quid enim, tu ſolus aperta non videbis, qui propter acumen occultiſſima perſpicis? Sic Hor. 1. Serm. 1. 7.
Militia eſt potior: quid enim? concurritur, &c. i. e. Quid eſt, quod contra dici poſſit, quamobrem ita non ſit? Ex Lambino.
Quid enim? Cic. 2. de Finib. 93. Quid enim? ſummus dolor plures dies manere non poteſt? Vide ne etiam menſes. Ut γὰρ apud Græcos interrogationi congruit. Budæus.
Quid enim aliud quam admonendi eſſetis, ut morem traditum a majoribus ſervaretis? Livius.
Quid enim cenſes? ſi L. Mummius videret, &c. Utrum putaret, &c. Cic. in Parad. 5.
Quid enim, ad amicoſne confugiam? Cic. 5. Fam. 15.
Quid ita? una pars orationis, inquit Donatus, pro Quamobrem. Ter. And. 2. 1. 22.
Si id facis, hodie poſtremum me vides. P. quid ita? C. hei mihi,
Vereor dicere.
Quid ita? quia, &c. Cic. pro Roſc. Amer. 34. Eſtne hoc illi dicto atque facto Fimbriæ non ſimillimum? Accuſatis Sext. Roſcium. Quid ita? quia de manibus veſtris effugit, quia ſe occidi paſſus non eſt. Ter. Eun. 4. 4. 57.
Thais jam aderit. PY. quid ita? D. quia quum inde abeo, &c.
Quid ita non? Ter. Phorm. 4. 1. 2.
Quid ita tantum? Ter. Eun. 5. 4. 36.
— qua audacia
Tantum facinus audet? PY. quid ita tantum?
PA. Annon hoc maximum eſt?
Quid niſi, uſurpaviſſe antiquos teſtis eſt Afranius in Epiſtola, Me auctore, mater, abſtinebis: quid niſi? Feſtus. pro Quid ni. q. V.
Quid aliud niſi. Cic. 1. Tuſc. 75. Num quid aliud agimus, quum, &c. quum a negotio omni ſevocamus animum? quid, inquam, tum agimus, niſi animum ad ſe ipſum advocamus?
QUISNAM, quænam, quidnam. [τίς ἄρα, ἤ δήποτε] interrogativum eſt. Ter. Andr. 5. 6. 1. Quiſnam homo eſt? P. ego ſum. D. ô Pamphile. Cic. 6. Verr. 80. Quiſnam igitur, per deos immortales, tuebitur P. Scipionis memoriam mortui: quis monumenta atque indicia virtutis, ſi tu ea relinquis ac deſeris?
Quiſnam igitur liber? Hor. 2. Serm. 7. 158.
Infinitum aliquando. Plin. lib. 11. cap. 37. Delphini quonam modo audiant, mirum. Gell. lib. 9. cap. 2. Tum Herodes interrogat quiſnam eſſet.
QUIDNAM, interrog. [τί μήν] Ter. Phorm. 1. 4. 6. Quidnam ille commotus venit? Cic. 3. Tuſc. 56. Quidnam dici poteſt quamobrem, &c.
Quidnam, ſine interrogatione, pro Quid. Ter. Eun. 5. 4. 1.
Reviſo quidnam Chærea hic rerum gerat. Cic. 14. Attic. 20.
QUIDNI, [πῶς οὔ, πῶς γὰρ οὔ; τί μήν] Confirmandi adverbium, Cur non? Ter. Eun. 2. 3. 36.
Patris cognatum atque æqualem Archidemidem
Noſtin'? P. quidni? Subaudi, Noſſem. Cic. 2. Off. 75. Laudat Africanum Panætius, quod fuerit abſtinens: quidni laudet? ſed in illo alia majora.
Quid ego ni negem, qui egomet ſciam? pro Quidni ego negem. Plaut. Amph. 1. 1. 278. conf. Quid niſi, in QUID. ad fin.
QUISPUTAS, Idem ſignificat quod Quiſnam. [Potius disjungenda hæc. In N. Teſt. H. St. Forſan in ſua Novi Teſtamenti editione id ſe feciſſe innuit.
QUA, cujus, cui. [τίς] Nominativo non utimur niſi in compoſitione, ut Aliqua, Siqua. [Multa hic a Stephano male divulſa, quæ loco ſuo reddere nondum licuit.
Quam ad rem. Plaut. Epid. 2. 2. 90. Quam ad rem iſtuc refert? Idem Milit. 3. 1. 176.
Quam rem agis? Ter. Heaut. 5. 1. 69.
Qua cauſa. Plaut. Men. 3. 2. 25.
Qua de cauſa. Cic. 1. Acad. 32. Qua de cauſa definitiones rerum probabant.
Qua gratia? i. e. Quamobrem. Ter. Eun. 1. 2. 79.
Ego excludor, ille recipitur: qua gratia,
Niſi illum plus amas quam me?
Qua ratione. Ter. Phorm. 2. 1. 68.
Qua ratione inopem potius ducebat domum?
G. Non ratio, verum argentum deerat.
Qua de re, pro Quam ob rem. Cic. 4. Verr. 28. Qua de re, Judices, vobis magnopere providendum eſt. Ter. And. 1. 2. 13. Quid ais? D. qua de re? S. rogas? [Hinc per ellipſin Præpoſitionis factum QUARE.
Qua de re, aliter, pro De qua re. Varro 2. de R. R. cap. 2. Emptor ſtipulatur illas oves, qua de re agitur, ſanas recte eſſe. Cic. 1. de Invent. 82. Firmatur ſimilitudine ejus rei qua de re agitur, ad eam rem qua de re judicatum eſt. Verum hic locus hodie ſic legitur, Judicatum firmatur ſimilitudine ejus rei, de qua agitur, ad eam rem, qua de judicatum eſt. Sic enim Cic. non infrequenter loquitur, ut hoc ipſo primo libro, 27. Aut delectationis non alienæ ab eo negotio, quo de agitur. Et lib. 2. 7. Negare oportebit de vita ejus & moribus quæri, ſed de eo crimine, quo de arguatur. Superior tamen lectio etiam Tulliana eſt. Sic enim ait lib. 1. de Invent. 29. Si locus opportunus ad eandem rem, qua de re narrabitur, fuiſſe oſtendetur. Ibid. Oſtendi oportet ejus eſſe rei ſignum proprium, qua de re agitur: ut &c. [Pleonaſmo ejuſmodi delectatur Cæſar.
Qua pro re argentum promiſit hic tibi? Plaut. Rud. 5. 3. 22.
Qua impudentia eſt? Ut eſt impudens, vel, Qua eſt ejus impudentia? Cic. pro Roſc. Com. 45. Quod ſi facit, qua impudentia eſt? eumne teſtem improbabit, quem judicem probarit? [Qua pro Quanta, ut Quam pro Quantum, & Quamvis pro Quantumvis. Nec hic interrogat.
Qua, pro Qua ratione. Virg. 1. Æn. 678.
Qua facere id poſſis, noſtram nunc accipe mentem. [Subauditur Via. V. QUA, Adv.

Prædico delectus, qua poſſit, habiturum. Cic. 6. Philipp. 5.
QUA, Adv. loci, Per quem locum. Auctor Priap. Carm. 29.
Ad fontem, quæſo, dic mihi quâ ſit iter? [Subauditur Parte, ut & in ſeqq. Etſi ſit pro Quam in partem. Aliis placet Via ſubintelligi. Vid. Cort. ad Sall. Catil. 57. 3. Sed non ubique convenit æque.
Licet illi vagari quâ velit. Cic. 1. de Orat. 70.
Perge modo, & quâ te ducit via dirige greſſum. Virg. 1. Æn. 404.
Omnes introitus, quâ adiri poterat in eum fundum. Cic. pro Cæcin. 21.
Ipſe in templum, neſcio quâ, per cuniculum aſcendit. Cic. 3. Philipp. 20.
Quâ digitum proferat non habet. Cic. pro Cæcin. 71.
Quâ proximum. Tacit. 15. Ann. 12. Quâ proximum, & commeatibus non egenum, regionem Comagenam, &c. petivit.
Quâ viſus erat. Salluſt. in Jugurth. cap. 101. extr. Poſtremo omnia, quâ viſus erat, conſtrata telis, armis, cadaveribus, & interea humus infecta ſanguine. [i. e. Quam longe lateque.
Eâ, quâ, inter ſe relata. Liv. 6. 24. Et Volſci, quâ modo ſimulato metu, eâ in veram fugam effuſi. Sic locus ille emendandus eſt, ut ait Rhenanus in Caſtigationibus in lib. 19. Taciti.
Qua, aut quo. Cic. 8. Att. 3. Sin diſcedit, quo, aut qua, aut quid nobis agendum ſit, neſcio.
Qua, pro Qua ex parte. Ulpian. l. 1. §. 13. Idem Scævola. D. De Silaniano ſenatuſconſ. Attamen ubi deceſſit, qua exſtinctum legatum & libertas eſt, ſenatuſconſulto fore locum dicit. Et alibi ſæpe: ſicuti Qua, pro Qua ratione utuntur.
Quâ, aliquando ſignificat Tum, ſive partim. Plaut. Trin. 4. 3. 37.
Neque iſtis quicquam lege ſanctum eſt, leges mori ſerviunt,
Mores autem rapere properant, quâ ſacrum, quâ publicum. i. e. Partim, vel Juxta potius, aut Tum ſacrum, tum profanum, inquit Budæus. Cic. 2. Att. 19. Nam gladiatorii, quâ dominus, quâ advocati, ſibilis conſciſſi. i. e. Dominus juxta ac advocati.
Topiarium laudavi, ita omnia conveſtivit hedera, quâ baſim villæ, quâ intercolumnia ambulationis. Cic. 3. Q. frat. 1.
Quâ itineris, Quâ de Bruto: modus eſt dicendi, pro quo inepte dicitur, *Ea parte, qua itineris, vel de Bruto mentio ſit.* Cic. 9. Att. 14. At quam honeſta, quam expedita tua conſilia, quam evigilata tuis cogitationibus, quâ itineris, quâ navigationis, quâ congreſſus ſermoniſque cum Cæſare. Eidem, lib. 15. 18. Intelligo te diſtentiſſimum eſſe, quâ de Buthrotiis, quâ de Bruto. i. e. Partim ob Bruti ludos, partim ob Buthrotios cives, inquit Budæus.
Quâ, pro Quatenus. Paulus, Sed nec ille, qui filium alienum poſſidet, tantum habet, quanti eum patri vendere poteſt. Sed in præſentia, non quâ filius alicujus, ſed quâ homo æſtimatur. Budæus.
QUAPROPTER, [διὰ τί] Adv. interrogandi, reſponſionem quærens, cur quid ita factum ſit. Terent. And. 1. 1. 136.
Factum magis id adeo, mihi ut incommodet,
Quam ut obſequatur gnato. SO. quapropter? SI. rogas? Idem Heaut. 1. 2. 14. Cave faxis, non eſt opus, pater. CH. quapropter? CL. quia, &c.
Sed quid eſt, quapropter nobis malum minitemini? Plaut. Bacchid. 5. 2. 25.
Quapropter, a τίνος ἕνεκα] infinite poſitum. Plaut. Pſeud. 1. 5. 83.
— animum advorte nunc jam,
Quapropter te expertem amoris gnati habuerim.
Quapropter, [ἀνθ' ὧν] Quamobrem. Ter. Adelph. 3. 2. 44.
— cum amet aliam, non eſt utile hanc illi dari:
Quapropter quoquo pacto celato eſt opus.
Quapropter nihil eſt quod metuas, ne quid mecum fingam. Cic. 4. Verr. 180.
Quapropter quoniam. Lucret. lib. 1. 794.
Quapropter, quoniam, quæ paulo diximus ante
In commutatum veniunt, &c. conf. 128.
QUĀTĔNUS, Adv. [ὅσον, καθ' ὅσον, ἐφ' ὅσον] ſignificat Quantum, ſive Ad quem finem. Cic. de Amicit. 36. Quamobrem id primum videamus, ſi placet, quatenus amor in amicitia progredi debeat. Idem 1. Tuſc. 107. Magna culpa Pelopis, qui non erudierit filium, nec docuerit, quatenus eſſet quodque curandum. Et 2. de Orat. 355. Itaque ſoli, qui memoria vigent, ſciunt, quid, & quatenus, & quomodo, dicturi ſunt. Idem 1. Fam. 2. Poſtulatum eſt ut Bibuli ſententia divideretur: quatenus de religione dicebat, Bibulo aſſenſum eſt. Liv. ab Urbe cond. Italiæ, niſi quatenus vallum caſtrorum cingit, nihil relinqueretis Pœno.
Quatenus, pro Quoniam, vel quandoquidem. Plin. 3. Epiſt. 51. ad Caninium Rufum, Et quatenus nobis denegatur diu vivere, relinquamus aliquid, quo nos vixiſſe teſtemur. Sueton. in Claud. Cæſ. cap. 26. Confirmavitque pro concione apud Pætorianos, quatenus ſibi matrimonia male cederent, permanſurum ſe in cælibatu. Quintil. lib. 6. cap. 3. Propria tamen vis nominis, & exprimenda natura eſt, quatenus appellatione ipſa non ſatis ſignificari videtur.
Quatenus, inquit Feſtus, ſignificat Qua fine, ut Hactenus, Hac fine. At Quatinus, Quoniam. Sed antiqui Quatenos dicebant: ut Scipio Africanus in ea oratione, quam ſcripſit poſtquam ex Africa rediit, Uti negotium natum erat quatenos caſtra noſtra ita munita erant, ut poſſes partem exercitus abducere. Ex his Feſti verbis, videtur Quatinus pro Quoniam per i, tertiam vocalem ſcribendum: & ita obſervari video a doctis. Valla, de Quandoquidem pro Quoniam loquens, Ejuſdem ſignificati eſt Quatinus, apud ſæculum duntaxat Quintiliani. Nam Cicero dixit Quatenus, ſolummodo pro Inquantum, ſicut Eatenus, pro Intantum. Sæculum autem Quintiliani, a Livio, Virgilio, Horatio exordior: quorum ultimus, 2. Serm. 4. 47. ſic ait,
Quatinus ima petit volvens aliena vitellus. Quo modo hic ſcripſerit Valla, non eſt certum, quum pro voluntate chalcographi ſcribatur locus iſte, ſicut & alii multi. [Quum ſine controverſia Quatenus ex Qua & Tenus particula ſui generis compoſitum ſit, ut Ea tenus, Hactenus, &c. liquet futilem eſſe, quam afferunt, hujus vocis a ſequente diſtantiam. Tametſi Protinus quoque, pro Protenus uſu frequens ſit. V. Cauſaub. ad Suet. Claud. cap. 26.
Quatenus id facit. Hor. 1. Serm. 1. 63.
— jubeas miſerum eſſe libenter
Quatenus id facit. Quem locum explicat Turnebus his verbis, Qui inſanabilis eſt, nec deduci de aviditate ſtudioque nummorum accumulandorum poteſt, eum quum videas in maxima verſari miſeria, jubeas,

jubeas eam, quantamcunque avaritia affert, libenter jucundeque ferre. Esse enim puto, Quatenus id facit, ad quam usque miseriam studium lucri perducere solet. Hæc ille.

QUATĬNUS, Conjunctio, [ὅτι] significat Quoniam, vel Quia, ut ait Festus. Juven. 12. Sat. 102.
Quatinus hic non sunt, nec venales elephanti. V. QUATENUS pro Quoniam, paulo ante.

Quatinus, pro Ut. Macrob. lib. 2. Saturnal. cap. 5. Non semel præceperat ei pater, temperato tamen inter indulgentiam gravitatemque sermone, quatinus moderaretur profusos cultus, perspicuosque comitatus. [Immo Hic Quatenus est Quem ad finem, Quo ad, In quantum.

QUÎ, Adv. ex Ablat. QUI. pro Quemadmodum, vel quomodo, venuste ponitur. Ter. And. 2. 1. 36.
Facite, fingite, invenite, efficite quî detur tibi. Donatus putat hoc in loco pro Quemadmodum accipi. Non minus tamen recte pro Ut, exposueris, ut sit sensus, Efficite ut hæc Philumena detur tibi nuptum, Charine.

Quî interrogative. Cic. 4. Acad. 24. Quî poterit esse sapientia? Idem pro Cæcin. 7. Quî igitur convenit, quæ causa fuerit, &c.

Quî, Quomodo, Qui vocare? Plaut. Amph. 1. 1. 22. Et apud Ter. Adelph. 5. 6. 3.

Quî, Quamobrem. Ter. And. 5. 4. 52.
Recte admones, Davo istuc dedam jam negotii. S. non potest.
P. Quî? S. quia habet aliud magis ex sese. Donatus.

Quî, Unde, vel quomodo. Ter. Hec. 4. 1. 37.
Si modeste ac raro hoc fecit, nonne ea dissimulare nos
Magis humanum est, quam dare operam, id scire, quî nos oderit?
Idem And. 3. 2. 21. Nam quî istæc tibi incidit suspectio? Idem Hec. 2. 3. 6. Hæc Donatus. Cic. 2. de Fin. 12. Deinde quî fit ut ego nesciam, sciant omnes, quicunque Epicurei esse volunt?

Quî, Utinam. Ter. Phorm. 1. 2. 71. —est parasitus quidam Phormio,
Homo confidens: quî illum dî omnes perduint. Ubi Donatus, Quî illum? Quî, utinam est: ut Lucilius lib. 2. Satirarum,
Quî te, Momentane, malum jam cetera perdat. Aut, Qui hoc consilium quod dicam, dedit. Item, Quî aut expletivum est, aut pronomen, quo incipiens Phormionem describere, cohorruit consideratione ejus, & in hanc vocem, quasi confusus erupit. Hoc autem certum genus est parenthescôs. Cic. 4. Att. 7. De Apollonio quod scribis, quî illi dii irati, homini Græco, &c. In quem sic ait Paulus Manutius, Quî pro Utinam dixit, more Comicorum. [Nisi pro Quin. quocum & confundi solet. q. V.

Quî, pro ut. Ter. in prol. And. 6.
Nam in prologis scribundis operam abutitur:
Non quî argumentum narret, sed quî malevoli
Veteris poetæ maledictis respondeat. Donatus.

Quî, Quare, cur. Ter. Adelph. 5. 3. 14.
Cur emis amicam Micio? num quî minus
Mihi idem jus æquum est esse, quam mecum est tibi? Ubi Donatus, Aut Num, aut Quî abundat. Et est ordo, Quî minus æquum est esse idem jus mihi, &c. Quî ergo, Quare, vel cur significat. Hactenus Donatus. Al. Num quid. Cic. 5. Tusc. 109. Quî enim beatior Epicurus quod in patria vivebat, quam Metrodorus quod Athenis? Hic non inepte posset capi pro Quomodo. Idem 16. Att. 14. Quî minus autem ego istic recte esse possim quam est Marcellus?

Quî, Quomodo, qua re, qua ratione. Ter. Adelph. 4. 5. 57.
Si frater aut sodalis esset, quî magis morem gereret? Cic. 16. Att. 14. Quî fieri poterat? Donatus.

Quî ne, pro Ut non. Ter. in Andr. 2. 1. 34.
Facite, fingite, invenite, efficite, quî detur tibi:
Ego id agam mihi quî ne detur. Verba sunt Pamphili ad Charinum, Ego, inquit, id agam, ut mihi non detur nuptum Philumena.

Quîdum, Quare igitur? Plaut. Amph. 4. 2. 12.
Prodigum te fuisse oportet olim in adolescentia.
A. Quîdum? M. quia senecta ætate a me mendicas, malum. Ter. Eun. 2. 2. 42. At nunquid aliud? P. quîdum? C. quia tristis es.

QUÎCUM, [μεθ' οὗ] pro Cum quo: Quî enim Ablativus est. Ter. Heaut. 1. 2. 4. Quîcum loquitur filius? Idem Eun. 4. 6. 21.
Immo hoc cogitato, quîcum res tibi est, peregrinus est. Cic. 4. Fam. 1. Nemo est omnium, quîcum potius mihi, quam tecum, communicandum putem.

QUO, [ποῖ] Adv. interrogandi ad locum. Virg. 1. Æn. 374.
Quove tenetis iter? Cic. 6. Fam. 2. Tu velim scribas ad me quid agas, & ubi futurus sis, ut, aut quo scribam: aut quo veniam, scire possim.

Quo abis? Ter. Hec. 3. 5. 45. [—quo abis? mane,
Mane inquam: quo abis? Ubi Donatus, Bene Quo abis? Quia patrem deseris & uxorem. Sic Virg. 10. Æn. 649.
Quo fugis Ænea? Ibid. 369.
Quo fugitis socii? Sic enim loquitur, qui vult ostendere conditionem locorum, in qua perverso modo alius petatur, alius linquatur.

Quone, pro Quo. Hor. 2. Serm. 3. 295.
Quone malo mentem concussa? timore Deorum. Ubi Turnebus, Observandum, inquit, arbitror esse, Flaccum in percontatione particulis sua sponte interrogantibus Quis & Quantus, addere ex supervacuo etiam interrogatricem particulam NE. ut Quantane, id est quanta? &c. [Hic Quo, non Adv. sed Pronomen est.

Quo te agis? Donatus, Admonitio discedentis. Nam a quo discedere desideramus, admonemus eum, qua vadat, aut quo eat. Ter. Andr. 4. 2. 25.
Proinde hinc vos amolimini: nam mihi impedimento estis.
P. Ego hanc visam. D. quid tu? quo hinc te agis?

Quo non? Ter. Adelph. 4. 6. 4.
Perreptavi usque omne oppidum, ad portam, ad lacum:
Quo non? i. e. Non est locus ullus, quem non adierim.

Quo, pro Unde. Ter. Adelph. 2. 1. 36. Illuc quæso redi, quo cœpisti, Æschine. Ubi Donatus, Figurate: rectum enim erat, Unde cœpisti. Nisi forte, Quo pronomen est modo accipiendum, ut sit A quo.

Quo gentium fugiam? Plaut. Rud. 3. 1. 44.

Qua autem, & quo, nihil scimus. Cic. 8. Att. 3. Subaudi Eundum sit, aut simile quid.

QUO, Conjunctio, varia significat.

Quo, Quare, inquit Donatus. Terent. And. 2. 5. 18.
Ego cum illam vidi, virginem forma bona
Memini videre: quo æquior sum Pamphilo,
Si se illam in somnis, quam illum amplecti maluit.

Quo ut. Cic. 2. de Orat. 52. Quo etiam feci libentius, ut eum sermonem, quem illi quondam inter se de his rebus habuissent, mandarem litteris. [Refertur ad Compar. & significat Eoque.

Quo bonum est? pro Quam ad rem utile est? Frequens locutio apud Jureconsul. Gajus in l. aliquando. 13. in fine. ad Velleja. in Pand. Quo bonum est exspectare conditionem vel diem, cum, &c. Ulpian. l. 3. §. si quis ex liberis. de bon. poss. contra tab. in P. Quo bonum est ei contra tabulas dari? Idem in l. si post mortem. 10. §. liberi. eod. Quo bonum est eis favere? Scævola in l. si duo. 93. de solution. Quo bonum est hoc dicere? Similis est nostra loquendi formula eique plane respondet, *A quoy sert-il?* [Cui bono alias Cic. V. Pro Mil. 32. & 2. Philipp. 35.

Quo, Quod, quoniam, ex quo, aut quare. Ter. Eun. 1. 2. 16.
Non pol, quo quenquam plus amem, aut plus diligam,
Eo feci, sed ita erat res, faciundum fuit. Cic. 6. Verr. 64. Nam rex id celatum voluerat, non quo quicquam metueret aut suspicaretur, sed ut ne multi, &c.

Non quo libenter male audiam, &c. sed quia, &c. Cic. 2. de Orat 305.

Quo minus mirum est, si audientium intentio languescat. Plin. Epist 19. lib. 2. Cic. pro Quint. 4. Nam quo minus ingenio possum, subsidio mihi diligentiam comparavi.

Interpellent me, quo minus honoratus sim, dum ne interpellent quo minus Respub. a me commode administrari possit. Cic. 11. Fam. 10.

Quo minus familiaris sum, hoc sum ad investigandum curiosior. Cic. 4. Fam. 13.

Quo minus, interrogativum. Cic. 1. de Fin. 58. Neque enim civitas in seditione potest esse beata, nec in discordia dominorum domus: quo minus animus a se ipse diffidens, secumque discordans, gustare partem ullam liquidæ voluptatis & liberæ potest? [Nulla est interrogatio.

Quo magis, pro Quo minus. Imperator in l. 3. C. de judic. Nihil prohibet, quo magis apud eum quoque disceptatio terminetur. Idem in l. j. C. qui dare tutor. Non ideo oportuit impediri, quo magis liberali causa ordinata curator tibi daretur. i. e. Quo minus. q. V.

Quo, pro Ut. Plin. jun. Neque enim id feci, quo tibi molestus essem. Ter. Heaut. 3. 2. 31.

Quone, pro Ut non. Cic. 7. Fam. 2. Sed homo acutus ei mandasti potissimum, cui expediret illud venire quamplurimo. Sed eo vidisti multum, quod præfinisti, quone pluris emerem. [i.e. Quanti, nec est Conj.

Eo, quo. Cic. pro Quint. 5. Non eo dico, C. Aquili, quo mihi veniat in dubium tua fides & constantia, aut quo, &c.

Quo, eo. Cic. pro Quint. 5. Quæ quo plura sunt, C. Aquili, eo te & hos, qui tibi in consilio adsunt, meliori mente nostra verba audire oportebit. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Quo, hoc. Quintil. lib. 2. cap. 2. Nam quo sæpius monuerit, hoc rarius castigabit. De officiis præceptoris.

Quo plus prodest, hoc præstantior. Cic. 4. Acad. 2. Quo plus in negotiis gerendis res quam verba prosunt, hoc erat memoria illa præstantior.

Quo maxime, ita maxime. Cic. 4. Verr. 27. Quo usque te maxime cognatione, affinitate, necessitudine aliqua attingebat, ita maxime manus tua putabatur.

Quo, Ad quid, in quem usum. Hor. 1. Epist. 5. 12.
Quo mihi fortunas, si non conceditur uti? conf. Quo bonum.

Quo tibi tantum opus fuerit, id quæro. Cic. 4. Verr. 183.

Martis vero signum quo mihi pacis auctori? Cic. 7. Fam. 24.

QUOAD, [ἕως οὗ, μέχρι οὗ] i. e. Quandiu, ut ait Donatus. Ter. Phorm. 1. 2. 98. Quid, senem quoad exspectatis vestrum? Cic. de Amicit. 1. Ego autem a patre ita eram deductus ad Scævolam, sumpta virili toga, ut quoad possem, & liceret, a senis latere nunquam discederem.

Quoad, Quoad usque, Quamdiu. Cæsar 5. Bell. Gall. cap. 17. Neque finem insequendi fecerunt, quoad subsidio confisi equites, præcipites hostes egerunt.

Videte nunc quoad fecerit iter apertius quam antea. Cic. 1. de Lege Agr. 5.

Ego me ducem in civili bello, quoad de pace ageretur, nolui esse. Cic. 7. Att. 2.

Quoad vixit, Dum, donec. Suet. de Clar. Gram. 20.

Quoad tibi æquum & rectum videbitur. Cic. 13. Fam. 15.

Eatenus quoad. Ulpian. in l. j. D. de peric. & com. rei vend. Quod non designavit tempus, eatenus periculum sustinere debet, quoad degustetur vinum.

Nihil differt ita loqui, Quoad vivam, & Quoad moriar: hæc enim quamvis contraria esse videantur, idem tamen significant: quoniam duo tempora, quum inter se opposita sunt, atque ita cohærentia ut alterius finis cum alterius initio misceatur, non refert utrum per extremitatem prioris, an per initium sequentis locus ipse confinis demonstretur. Perottus. V. Gell. lib. 8. cap. 21.

Quoad, quantitatem rerum aliquando denotat. Cic. 1. de Lege Agr. 12. Audite, audite vos, qui amplissimo populi, Senatusque judicio exercitus habuistis, & bella gessistis, Quoad quemque pervenit, pervenerit ex præda, ex manubiis, ex auro coronario. i. e. Quantum.
Quod ad in meis Schediasmatis libro 2do. H. St. Sic & in emendatis libris expressum. conf. or. seq. 59.

Quoad, pro Quantum, fere cum verbo Possum.

Quoad potuit restitit. Cic. de Senect. 11.

Quoad longissime potest mens mea respicere spatium præteriti temporis. Cic. pro Arch. 1.

Quoad, pro Quantum ad. Cajus in l. iij. D. De acquir. rer. domin. Nec interest (quoad feras bestias & volucres) utrum in suo quisque fundo capiat, an in alieno. i. e. Quantum ad feras bestias.

Quoad, pro Interim dum. Quintil. lib. 10. cap. 3. Nisi forte visus infirmior membranarum potius usum exiget: quæ ut juvant aciem, ita crebra relatione, quoad intinguntur calami, morantur manum, & cogitationis impetum frangunt.

Quoad munus officii exsequi & tueri possis. Cic. de Senect. 21.

Quoad per me licitum est, pro Quantum vel quamdiu permisi & licuit. Cic. 5. Verr. 77. Denique domi tuæ piratæ, a quo tempore capti sunt, quoad per me licitum est, fuerunt.

Quoad potest. Cic. 7. Verr. 175. Tulit hæc civitas quoad potuit, quoad necesse

neceſſe fuit, regiam iſtam veſtram dominationem in judiciis, & in omni Repub tulit.

Quoad ejus fieri poteſt, hic Ejus parelcon eſt. Auctor ad Heren. lib. 1. 2. Cic. 11 Att. 12. Tu tamen velim ne intermittas, quoad ejus facere poteris, ſcribere ad me. Cato R. R. cap. 32.

Quoad ejus poteſt. Liv. 39.

Quoad uſque. Actius, Nihil te impedio, quoad uſque rem peragas. Sueton. in Julio Cæſ. cap. 14.

Quoaduſque, Eouſque, oppoſita. Ulpian. in l. j. §. Julianus. D. de itiner. actuque privato. Julianus ait, quoaduſque ingreſſus eſt, eouſque ei competere interdictum.

Quo ad ſejunxit, per tmeſin. Gell. lib. 1. cap. 15. Ulyſſem Homerus virum ſapienti facundia præditum, vocem mittere ait, non ex ore, ſed ex pectore, quo ſcilicet, non ad ſonum magis, habitumque vocis, quam ex ſententiarum penitus conceptarum altitudine pertineret. [Sed Aliter emendd. libri.

QUOCIRCA, [τοιγάρτοι] Conjunctio rationalis, i. e. Quamobrem, Itaque. Cic. de Senect. 41. Quod quo magis intelligi poſſet, fingere animo aliquem jubebat tanta incitatum voluptate corporis, quanta percipi poſſet maxima, nemini cenſebat fore dubium, quin tamdiu, dum ita gauderet, nihil agitare mente, nihil ratione, nihil cogitatione conſequi poſſet: quocirca nihil eſſe tam deteſtabile, tamque peſtiferum, quam voluptatem. Quocirca bene apud majores noſtros Senatus decrevit, &c. Cic. 1. de Divin. 92.

QUOCUM, [μεθ' ὧ] Ablativus a Quicum. Cic. 1. de Legib. 54. Ergo aſſentiris Antiocho familiari meo: magiſtro enim non audeo dicere, quocum vixi. [Qui poteſt eſſe Ablativus a Quicum, cum hoc ipſum ſit Ablativus?

QUOMĬNUS, [ὡς μὴ, μὴ οὐ, μὴ οὐχὶ] i. e. Ut non. Ter. Andr. 4. 2. 17.

Si poterit fieri ut ne pater per me ſtetiſſe credat,
Quominus hæ fierent nuptiæ, volo.

Cic. 1. de Orat. 70. Nullis ut terminis circumſcribat jus ſuum, quominus liceat vagari quo velit.

Nihil deſideramus, quominus Epirum ipſam poſſidere videamur. Cic. 2. Att. 14.

Illud non perficies, quominus tua cauſa velim. Cic. 1. Fam. 7.

Abſtinere quominus. V. ABSTINEO.

Adverſari quominus. V. ADVERSOR. [Rectius diviſe ſcribitur. V. in QUO.

QUONAM, [ποῖ δὴ] Adv. ad locum. Plaut. Trinum. 4. 3. 71.

Eamus intro, ſequere. S. quo tu te agis? C. quonam, niſi domum?

Cic. 8. Att. 3. Eum ſi nunc ſequor, quonam?

QUONAM, [ποίῳ τῷ] Ablativus a Quinam: jungitur Ablativo Modo, eſtque tanquam una dictio vice Adverbii poſita. Cic. 2. de Finib. 6. Quonam, inquit, modo? Quia, &c. [Subjungi debet τῷ QUOMODO.

Infinite. Cic. 4. de Finib. 69. Admirantes quæramus ab utroque quonam modo vitam agere poſſimus.

QUOUSQUE, [ἕως, ἕως ἄν, μέχρι τίνος] i. e. Quamdiu, vel uſque ad quod tempus: & ponitur interrogative. Plaut. Aſin. 1. 1. 29. Nam quouſque? L. uſque ad mortem volo. Cic. pro Cn Planc. 75. Atque etiam clamitas, Laterenſis, Quouſque iſta dicis? Nihil in Ciſpio profeciſti.

Quouſque tandem, primo loco poſitum, & quaſi ex abrupto prolatum. Cic. 1. in Catil. 1. Quouſque tandem abutere, Catilina, patientia noſtra? Quamdiu, &c.

Quouſque, cui reſpondet Quoad. Cic. 15. Att. 24. Quouſque inquies? Quoad erit integrum.

Quouſque, pro Quatenus. Martian. in l. 1. §. 1. D. Quæ res pign. oblig. poſſunt. Facti tamen eſt quæſtio, ſi quæratur, quouſque eis permiſſum videatur peculium adminiſtrare.

QUOMŎDŎ, [πῆ, πῶς, ὅπως, τίνι τρόπῳ] Adv. i. e. Qua ratione. Quidam volunt eſſe Ablativi caſus & ſeparatim legendum, Quo modo. [Quod ita eſſe ex Quo nam modo & ſimilibus apparet.

Interrogative aliquando ponitur. Plaut. Aulul. 1. 1. 8. Quomodo tibi ſe res habet? Cic. 5. Verr. 70. Etiamne ſi plus edidiſſet, quam quantum natum eſſet? etiam. Quomodo? Magiſtratus ex ipſius edicto exigere debebant. [πῶς ἄν.

Quomodo, Quare. Plaut. Stich. 1. 3. 97.

Illa quidem nullum ſacrificavit. G. quomodo?
Quid igitur me volt?

[Hic Quomodo poſitum videtur, pro Quid ais? Quid ita?

Admirative aliquando. Cic. de Amicit. 9. Quomodo (ut alia omittam) mortem filii tulit?

Infinite ut plurimum. Ter. Heaut. 5. 3. 2.

Idque adeo miror, quomodo tam ineptum quicquam potuerit tibi
Venire in mentem, mi vir.

Cato R.R. cap. 2. Ubi cognovit, quomodo fundus cultus ſiet.

Locutus ſum cum Cincio, quomodo ſe res habet. Cic. 2. Q. frat. 2.

Si Reſpubl. tibi narrare poſſet, quomodo ſeſe haberet, non facilius, &c. Cic. 3. Fam. 3.

Ita me feciſtis Conſulem, quomodo pauci in hac civitate facti ſunt. Cic. 3. de Lege Agrar. 33.

Ut enim quæras omnia, quomodo Græci ineptum appellent, non reperies. Cic. 2. de Orat. 18. i. e. Quo vocabulo.

Quomodo, pro Quoquomodo. Cic. 2. de Orat. 140. Verum hoc (ut dixi) nihil ad me. Illud ad me, ac multo etiam magis ad vos, Cotta noſter & Sulpici, quomodo nunc ſe iſtorum artes habent, pertimeſcenda eſt multitudo cauſarum: eſt enim infinita.

Quomodo potuiſſem, te conveniſſem, ſi, &c. Cic. 5. Fam. 20.

Quomodo, pro Ut. Cic. 13. Att. 2. Ariarathes Ariobarzanis filius Romam venit: vult, opinor, regnum aliquod emere a Cæſare. Nam quomodo nunc eſt, pedem ubi ponat in ſuo, non habet. Et ad Q. frat. lib. 2. epiſt. 2. Quomodo res ſe habet, non eſt facillima. Idem 11. Att. 22. Pharnaces autem, quomodo agit, afferet moram. Hoc autem dicit, quia Pharnaces Ponto, quem occupaverat, non diſcedebat: ut ea res Cæſari in Italiam proficiſcenti, moram allatura videretur.

QUOMODONAM, [πῶς] Cic. 2. Q. frat. 16. Quomodonam, mi frater, de noſtris verſibus Cæſar? Sic Quorſum nam &c.

QUONAM MODO, V. QUONAM paulo ſupra.

QUICUNQUE, quæcunque, quodcunque, [ὅστις, ὅσος] Cic. 2. de Lege Agrar. 49. Ut quibuſcunque rebus poſſem, illius abſentis dignitatem vobiſcum una tuerer. Quintil. lib. 19. cap. 4. Ex iis, quæ ſupra poſui, apparet moloſſum quoque clauſulæ convenire, dum habeat ex quocunque pede ante ſe brevem.

Quicunque is eſt, ei me profiteor inimicum. Cic. 10. Fam. 31.

Quicunque, geminatum. Cic. 1. de Orat. 51. Quicquid erit, quacunque ex arte, quocunque de genere, &c.

Quicunque, interpoſitis dictionibus, ut Hor. 2. Serm. 5. 51.

Qui teſtamentum tradet tibi cunque legendum.

Hor. 1. Carm. 16. 2.

Quem criminoſis cunque voles modum
Pones jambis.

Quæ me cunque vocant terræ. Virg. 1. Æn. 614.

Quodcunque hoc regni. Virg. 1. Æn. 82. V. QUODCUNQUE.

Omnia quæcunque. Cic. 2. de Orat. 44. Non omnia, quæcunque loquimur, mihi videntur ad artem & ad præcepta eſſe revocanda. Idem 3. de Lege Agrar. 5. Omnia quæcunque ille feciſſet, eſſent rata.

Queiscunque obvertimus oris. i. e. Quibuſcunque. Lucret. lib. 4. 168.

Quicunque, pro Qualiſcunque. Cic. de Orat. Quicunque in dicendo ſumus. Plin. lib. 31. cap. 9. Sed quicunque ſal acopis additur. i. e. Omnis generis, ſive nativus, ſive factitius. Hæc Budæus. Cic. pro Rabir. Poſt. 21. Quæcunque mens illa fuit, Gabinii fuit. Idem 1. de Orat. 117. Illam ipſam, quamcunque aſſequi potuerit in dicendo, mediocritatem. Ibidem 117. Illa ipſa facultate, quamcunque habet, &c.

QUODCUNQUE, cujuſcunque. [ὁτιοῦν] a Quicunque. Virg. 2. Æn. 77.

Cuncta equidem tibi, rex, fuerit quodcunque, fatebor.

Cic. 3. de Legib. 6. Quodcunque Senatus decreverit, agunto.

Quodcunque, aliquando nomen appellativum eſt: ut Cic. 5. Fam. 19. Quodcunque cepiſſem conſilii. Columel. lib. 1. cap. 5. Quodcunque rubiginis aut ſpurcitiæ reſedit, ſiccare.

Quodcunque militum, pro Quoſcunque milites. Cic. 8. Att. 17. Vos hortor, ut quodcunque militum contrahere poteritis, contrahatis. V. in QUOD.

QUACUNQUE, Ablativus a Quæcunque. Liv. 1. 3. Is Aſcanius, ubicunque, & quacunque matre, genitus (certe natum Ænea conſtat) abundante, &c. Quaſi dicat, Tametſi incertum ubi, & qua matre ſit genitus, tamen, &c.

Separatur nonnunquam apud poetas per Tmeſin. Lucret. lib. 6. 84.

Quid faciant, & qua de cauſa cunque ferantur.

QUACUNQUE, Adv. pro Per quamcunque partem. Cic. 5. Verr. 44. Quacunque iter facit, ejuſmodi fuit, non ut Legatus Populi Romani, ſed ut quædam calamitas pervadere videretur. Idem 15. Att. 18. Quacunque nos commovimus.

Quacunque vacat ſpatium. Lucret. lib. 1. 509.

Sic & per Tmeſim. Idem lib. 1. 209.

—qua porro cunque tenet ſe
Corpus, &c.

QUOCUNQUE, [ὁπηοῦν] Ablat. a Quicunque. Plin. lib. 27. cap. 12. Quocunque hæc modo ſe habeant, vis earum eſt ſpiſſare, ac refrigerare. Quocunque tempore mihi poteſtas tui præſentis fuerit. Cic. 1. Fam 9.

QUOCUNQUE, Adv. [πανταχόσε] Plin. lib. 15. cap. 27. Numeroſis nominibus & novis, quocunque incedit inſignis. Vetus exemplar legit Quacunque.

Ire pedes quocunque ferent. Hor. Epod. 16. 21.

Eleganter interponitur dictio inter Quo & Cunque, per eam figuram quæ Tmeſis dicitur. Cic. 2. Tuſc. 7. Ut enim heri feci, ſic nunc rationem, quo ea me cunque ducet, ſequar.

QUOMODOCUNQUE, [ὁπωσοῦν] pro Quocunque modo. Cic. 14. Fam. 14. Quomodocunque nunc res ſe habet, modo ut hæc nobis loca tenere liceat. Vetus exemplar habet Quomodo quidem. Idem lib. 5. de Finib. 30. Quomodocunque dicitur, intelligi tamen quicquid dicatur poteſt.

QUORSUM, contractum ex QUO VORSUM, Adv. ad locum, Verſus quem locum. Cum interrogatione, & ſine interrogatione aliquando ponitur. Ter. Eun. 2. 3. 13.

Unde is? C. ego neſcio hercle, neque unde eam, neque quorſum eam.

Quorſum, Ad quam rem. Ter. Eun. 1. 2. 75.

At ego neſciebam quorſum tu ires?

h. e. Quid tuis verbis velles? quo tenderes? Idem And. 1. 1. 100.

Quam timeo quorſum evadas!

i. e. Ad quem finem (vel exitum) perveniat oratio tua. Ibid. 1. 5. 29.

Incertum eſt, quid agam. M. miſera timeo, hoc incertum quorſum
accidat.

i. e. Vereor ne illud Incertum, quod dixit Pamphilus, male vertat nobis, & in noſtram perniciem convertatur. Cic. pro Roſc. Com. 43. Quorſum recidat reſponſum tuum, non magnopere laboro.

Quorſum iſtuc? quod vulgo dicitur *Ad quod propoſitum?* Ter. And. 2. 2. 24.

Non cohærent. P. quorſum nam iſtuc? D. ego me continuo ad
Chremem.

Cic. de Amicit. 42. Quorſum hæc? quia ſine ſociis nemo quicquam tale conatur. Idem Poſt red. ad Quir. 5. Quorſum igitur hæc diſputatio? quorſum? ut intelligere poſſitis, neminem, &c.

Verebar quorſum id caſurum eſſet. Cic. 3. Att. 24. Ter. Andr. 1. 2. 4.

Mirabar hoc ſi ſic abiret, & heri ſemper lenitas
Verebar quorſum evaderet.

Unde mihi lapidem? quorſum eſt opus? Hor. 2. Serm. 7. 116. [Ad quid? Quorſum hæc tandem? h. e. Ad quid tandem hæc dicis? Hor. 2. Serm. 7. 21. Legitur & Tendunt.

Quorſum tandem, aut cur iſta quæris? Cic. 1. de Legib. 4.

QUORSUS, ex QUO VORSUS, Idem. Cic. de Clar. Orat. 292. Quorſus, inquam, iſtuc? non enim intelligo. Idem 2. Att. 21. Nunc repente tanto in odio eſt omnibus, ut quorſus eruptura ſit, horreamus.

QUIDAM, quædam, quoddam vel quiddam; cujuſdam. [εἷς τις, ποιός τις, δεῖνα] Perſonam certam dicit, & ſingulare potius ſignum eſt, quam particulare. Ter. Eun. 3. 2. 30.

Neque pugnas narrat, neque cicatrices ſuas
Oſtentat, neque tibi obſtat, quod quidam facit.

Quidam ex advocatis, homo & honoribus populi ornatus, & ſumma virtute præditus dixit. Cic. pro Cluent. 177.

Quidam de collegis. Cic. 11. Fam. 21.

Certus quidam. Cic. 1. de Orat. 183. Quæ ſi judicarentur certis quibuſdam verbis, non novis nuptiis fieri cum ſuperiore divortium.

Cujuſdam modi. Cic. 4. de Finib. 25. Sumus igitur homines: ex animo conſtamus & corpore: quæ ſunt cujuſdam modi. i. e. Non cujuslibet.

Magni cujuſdam hominis & perſapientis videtur. Q. Cic. de Provinc. Conſul. 44. Cic. 2. de Orat. 298. Craſſi quidem reſponſum excellentis cujuſdam eſt ingenii, ac ſingularis.

Quiddam divinum, quiddam portenti ſimile: pro Neſcio quid vel quidvis. Cic. 1. Acad. 33. Ut in his quiddam divinum eſſe diceret. Idem 3. de Legib. 23. Ego enim fateor in iſta ipſa poteſtate ineſſe quiddam mali. Et 2. de Orat. 298. Cui quiddam portenti ſimile eſſe viſum eſt, poſſe aliquem &c. Alia exemplaria legunt, Cui quidem.

Cic. ſæpe Quædam vel Quoddam cum Adjectivo ponit, ut ſi quis dicat Divinam quandam majeſtatem, vel Divinam quandam eloquentiam. Quem uſum dat Dio voculæ τινὰ, ut, 385. ἀθανάτε τινὸς εὐπρεπείας. Perinde ac ſi dixiſſet, εὐπρεπείας, ἀθανάτου περὶ ὄψις. Utitur alioqui Dio voce ἀθάνατος non minus audacter & improprie alibi, non adjecta vocula illa, ut dixi in Annot meis in illum. H. St. Sic Cic. 2. de Or. 298.

Quadamtĕnus, vel **Quadantenus**, Adv. [μέχρι τινὸς] Uſque ad quandam partem, aliquantulum. Plin. lib. 29. cap. 10. Tria autem genera ejus, latum, & alterum longius, quadamtenus rubens.

Quodammŏdo, [τρόπον τινὰ] Adverbium id ſignificans quod barbare dicitur *Aliqualiter*, & alias Latine Aliquo pacto. Cic. de Amicit. 29. Quippe quum propter virtutem & probitatem eos etiam, quos nunquam vidimus, quodammodo diligamus.

Quaſi quodammodo. Cic. 1. de Orat. 251. Idem 13. Fam. 27. Litteras ad te a M. Lepido Conſule, non quæ te aliquid juberent, ſed quodammodo quaſi commendatitias ſumpſimus.

Quilĭbet, quælibet, quodlibet vel quidlibet; cujuslibet. [ὅστις, ὁστισοῦν, ὅστις θέλῃ] Unus quem tibi capere libet. Hor. 1. Serm. 2. 126.

Ilia & Ægeria eſt, do nomen quodlibet illi. i. e. Quodcunque placet, non tamen omne nomen. Ovid. 1. de Arte Am. 444.

Pollicitis dives quilibet eſſe poteſt. Sueton. in Tiber. cap. 12. extr. Non ceſſavit efflagitare aliquem, cujuslibet ordinis, cuſtodem factis atque dictis ſuis. Juſtin. de Hæred. inſtit. Cuilibet conditioni obtemperare ſatis eſt. Cic. 4. Acad. 132. Ad vos nunc refero, quem ſequar? modo ne quis illud tam ineruditum abſurdumque reſpondeat: quemlibet, modo aliquem.

Indutus quilibet. Hor. 1. Epiſt. 17. 28.

Garrire quidlibet. Hor. 1. Serm. 9. 13.

Arti cuilibet idoneus. Hor. 2. Epiſt. 2. 7.

Quibuslibet temporibus egregius Senatus. Liv. 2. 49.

Quolibet modo. Plin. lib. 11. cap. 54.

Quidlibet, pro Vili & obſcuro, aut etiam Imperito. Plin. lib. 7. cap. 28. Bis ab Annibale captus, neque enim cum quolibet hoſte res fuit.

Non quælibet injuria eſt, i. e. Non vulgaris, aut parva, aut levis. Cajus in l. Si vero. D. Qui ſatisdat. cog. Sane non quælibet injuria eſt, duci in jus eum, qui ſatis idoneum fidejuſſorem det.

Peritus & Quilibet, veluti contraria. Cic. 2. de Divin. 71. Apud majores adhibebatur peritus, nunc quilibet.

Quālĭbet, ſive **Quālŭbet**, Adv. Ubicunque libet, undecunque. Plaut. Moſtel. 3. 2. 122.

Qualibet perambula ædes oppidò tanquam tuas. Quintil. lib. 5. cap. 13. Si vel maxima flumina in rivos deducantur, qualibet tranſitum præbent.

Quid vis? qualubet eſſe notus optas? Catull. 38. 6. Sunt qui diviſe Qua lubet ſcribunt.

Quispiam, quæpiam, quodpiam, & quidpiam vel quippiam; cujuſpiam, cuipiam. [τις] Aliquis. Cic. 1. Off. 32. Ut ſi conſtitueris te cuipiam advocatum in rem præſentem eſſe venturum. Idem 3. de Nat. Deor. 80. Nec ſi uredo aut grando quidpiam nocuit, id Jovi animadvertendum fuit.

Quid ſi hoc quiſpiam voluit Deus? Ter. Eun. 5. 2. 36.

Non vis te moneam quippiam. Nævius apud Chariſ. p. 192.

Abſolvere quempiam alteri. V. ABSOLVO.

Abrogare quempiam. V. ABROGO.

Quiſpiam, pro Quidam. Gell. lib. 2. cap. 21. Tum quiſpiam ex iis, qui eodem in numero Græcas res eruditi erant.

Quidpiam, cujuſpiam. [τὶ] Aliquantulum. Ter. And. 2. 6. 7.

Num illi moleſtæ quidpiam hæ ſunt nuptiæ? Quidam ſcribunt Quippiam.

Quodpiam, [τὶ] a Quiſpiam. ut Quodpiam oppidum, pro Quoddam, apud Cic. in Verr.

Aliquod quodpiam membrum. Cic. 3. Tuſc. 19. Rectius Aliud quodp.

Quopiam, Adverbium ad locum. Ter. Eun. 3. 2. 9. Iturane Thais quopiam es?

Quisquam, quæquam, quidquam vel quicquam; cujuſquam, cuiquam. Aliquem, ſive unumquemlibet ſignificat.

Negative, interrogative, & ſubjunctive ponitur.

Negative. Cic. 1. Fam. 1. Nam cum in ſermone quotidiano, tum in ſenatu palam ſic egit cauſam tuam, ut neque eloquentia majore quiſquam, nec gravitate, nec ſtudio, nec contentione agere potuerit. i. e. Ut nemo agere potuerit majore eloquentia, nec gravitate.

Non fere quiſquam. V. NON.

Interrogat fere ſemper cum indignatione. Cic. 3. Verr. 142. Quid enim quiſquam ad meam pecuniam me invito aſpirat? Idem pro Lege Manil. 45. Et quiſquam dubitabit quid virtute profecturus ſit, qui tantum auctoritate profecerit? Virg. 1. Æn. 52.

— & quiſquam numen Junonis adoret?

Subjunctive. Ter. prol. Eun. 1.

Si quiſquam eſt, qui placere ſe ſtudeat bonis
Quam plurimis, & minime multos lædere.

Cic. Att. Quod ſi, non modo tu, ſed quiſquam alius fuiſſet. conf. ALIUS.

Quiſquam, pro Quivis. Cic. 14. Fam. 7. Niſi vos fortiores cognoſſem, quam quenquam virum. pro Quemvis virum.

Quiſquam, pro collectivo poſitum. Plaut. Amphit. 5. 1. 19.

Neque noſtrum quiſquam ſenſimus, quum peperit, neque prævidimus.

Quiſquam, feminine. Ter. Eun. 2. 3. 82.

Quandoquidem illarum neque quiſquam te novit, neque ſcit qui ſies.

Quiſquam gentium. Ter. Hec. 3. 1. 13. An quiſquam gentium eſt æque miſer? Ex emendato exemplari legendum, An quiſquam uſquam gentium eſt.

Quiſquam unus. Liv. 2. 9. extr. Nec quiſquam unus malis artibus poſtea tam popularis eſſet, quam tum bene imperando, univerſus Senatus fuit. Ibid. Quia nondum in quenquam unum ſæviebatur.

Quiſquam omnium. Cic. 4. Verr. 119. An hoc dubitabit quiſquam omnium, quin is venalem in Sicilia juriſdictionem habuerit?

Quicquam, vel **Quidq.** cujuſquam. [τὶ] i. e. Aliquid. Ter. And. 5. 2. 22.

Si quicquam mentitum invenies, occidito. Cic. 4. Acad. 6. Nec quicquam aliud videndum eſt nobis, quos populus Romanus hoc in gradu collocavit, &c. Liv. 26. 15. Queis neque quid facerent, neque quid dicerent, quicquam unquam penſi fuiſſet.

Ipſum quicquam. Lucret. lib. 1. 1056.

Ipſum ſi quicquam poſſe in ſe ſiſtere credis.

Quaquam, Adv. per locum ullum. Lucret. lib. 1. 429.

Si nullum foret: haud uſquam ſita corpora poſſent
Eſſe, neque omnino quaquam diverſa meare.

i. e. Neque omnino per ullam regionem, ſive hanc, ſive illam meare. Alii codices habent Quoquam: ſed ſic legit Lambinus, ex fide manuſcriptorum.

Quoquam, Adverbium ad locum. Cato R.R. cap. 72. Boves ne pedes ſubterant, prius quam in viam quoquam agas. Cic. 4. Verr. 52. O Verrea præclara, quoquam ſi acceſſiſti, quo non attuleris tecum iſtum diem?

Quoquam reſolvi. Lucret. lib. 1. 1054.

— neque quoquam poſſe reſolvi.

Quisque, quæque, quodque & quidque; cujuſque, cuique. [πᾶς τις] Univerſale pronomen. Unico verbo contentum eſt. Virg. 6. Æn. 743.

Quiſque ſuos patimur manes. Cic. 2. de Nat. Deor. 58. Ceteræ naturæ, ſuis ſeminibus quæque gignuntur. Idem in Salluſt. 16. Elogium Appii Claudii & L. Piſonis integerrimorum virorum, quo uſus eſt quiſque eorum, pro lege, &c.

Quiſque homo. Plaut. Merc. 5. 4. 51.

Cuique, cuique. Cic. 3. Philipp. 24. Divina vero opportunitas, ut quæ cuique apta eſſet, ea cuique obveniret. De provinciis.

Quid quemque cuique præſtare oporteret. Cic. 3. Off. 70.

Ego quid ad te tuorum quiſque neceſſariorum ſcribat, neſcio. Cic. 1. Fam. 9.

Quiſque, Superlativis, vel his quæ horum ſimilem habent naturam jungitur: qualia ſunt ex numeralibus nomina ordinalia, cum ſuo interrogativo vel infinito Quotus: vel Poſitivis his, quæ ſuperlativa publico uſu non recipiunt: vel duobus pronominibus Sui & Suus: vel obliquis relativi ſubſtantiæ fere junctum invenias. Hæc ex Valla.

Superlativis; ut, Doctiſſimus quiſque. Aliquando in diverſo caſu a ſuperlativo; ut, Maximo quiſque animo. Cic. 1. Acad. 13. Certe enim recentiſſima quæque ſunt correcta & emendata maxime. Idem 1. Tuſc. 77. Sed neſcio quo modo doctiſſimus quiſque contemnit. [i. e. Ut quiſque doctiſſimus, ita maxime.

Ordinalibus. Plaut. Pſeud. 4. 2. 17.

Nam in foro vix decumus quiſque eſt, qui ipſus ſeſe noverit. Idem Merc. prol. 66.

Neque niſi quinto quoque anno poſſe tum viſere
Urbem. conf. infra Quoque, Ablativ.

Cum Quotus. Quotus quiſque, i. e. Nullus vel rarus. Cic. 2. Tuſc. 11. Quotus enim quiſque philoſophorum invenitur, qui ita ſit moratus? Idem 2. de Divin. 52. Quota enim quæque res evenit prædicta ab iſtis?

Superlativis carentibus, Strenuus quiſque, Singularis quiſque, Principalis quiſque. [Vellem exempla vett. prolata.

Cum Sui & Suus. Ter. prolog. Adelph. 21.

Quorum opera in bello, in otio, in negotio,
Suo quiſque tempore uſus eſt, ſine ſuperbia.

Cic. 5. de Finib. 25. Sua cujuſque animantis natura eſt. Et paulo poſt, Et ſua cuique propria, & ad id apta, quod cujuſque natura deſiderat.

Pictores & poetæ ſuum quiſque opus a vulgo conſiderari vult. Cic. 1. Off. 143.

Ex quo quia ſuum cujuſque ſit, eorum quæ natura fuerunt communia, quod cuique obtigit, id quiſque teneat. Cic. 1. Off. 21.

Obliquis relativi ſubſtantiæ. Quintil. Cui quodque loco ſit aptiſſimum.

Raro abſolutis aliis, vel Comparativis. Suet. in Othon. cap. 2. pr. Ferebatur & vagari noctibus ſolitus, atque invalidum quemque obviorum vel potulentum corripere, ac diſtento ſago impoſitum in ſublime jactare.

Quiſque cum Comparativo. Quintil. lib. 9. cap. 4. Sed quo quique pedes ſunt temporibus pleniores, longiſque ſyllabis magis ſtabiles, hoc graviorem faciunt orationem, breves celerem ac mobilem. Idem lib. 2. cap. 3. Erit etiam eo obſcurior, quo quiſque deterior.

Pro ſe quiſque. Cic. 3. Verr. 68. Pro ſe quiſque, ut in quoque erat auctoritatis plurimum, ad populum loquebatur. Idem 1. de Lege Agrar. 26. Huic pro ſe quiſque noſtrûm mederi, atque hoc omnes ſanare velle debemus.

Quoque, Ablativus. Cic. 4. Verr. 139. Quinto quoque anno Sicilia tota cenſetur. Idem pro Rabir. Poſt. 34. Modo vobis inſpectantibus in judicio Gabinii tertio quoque verbo excitabantur.

Quid quoque loco quadret. Quintil. lib. 6. cap. 4. conf. paulo ſupra.

Quæque, pro Unaquæque. Cic. de Senect. 15. Earum, ſi placet, cauſarum quantum quæque valeat, quantumque juſta ſit unaquæque videamus.

Quiſque, de duobus. Cajus in l. Si ſervus. §. Si inter. D. de verbor. obligat. Quia poſſit contingere, ut tam ſtipulator, quam promiſſor, ante aliquod tempus ſuo quiſque diſpenſatori notum fecerit.

Quicque, vel **Quidque**, [ὁτιοῦν, ἓν ἕκαστον] Quintil. lib. 3. cap. 11. Non ut quicque primum dicendum, ita primum cogitandum eſt. Cic. 3. de Nat. Deor. 60. Veſtri autem non modo hæc non refellunt, verum etiam confirmant, interpretando quorſum quicque pertineat.

Primum quicque videamus. Cic. 3. de Nat. Deor. 7.

Quidque, Abſolute. Columel. lib. 12. cap. 7. Tum quidque vaſe conditur. Cic. 6. Verr. 35. Ede mihi ſcriptum, quid argenti in provincia Sicilia pararis, unde quidque aut quanti emeris.

Qui in ſua quidque arte optime faciant. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Quisquis, in utroque genere & m. & f. & **Quidquid** vel **Quicquid**, n. cujuſcujus. [ὅστις] ſignificat Quicunque. Duo verba petit, quia per relativum declaratur. Plaut. Pſeud. 4. 7. 42.

Quiſquis es, adoleſcens, operam fac compendi quærere. Liv. 41. 8. Nam &, ne ſtirpem domi relinquerent, liberos ſuos quibuſquibus in eam conditionem ut manumitterentur, mancipio dabant, &c.

Quiſquis eſt ille, ſi modo eſt aliquis. Cic. de Clar. Orat. 255.

Quiſquis, pro Quiſque. Cic. 1. Off. 46. Colendum autem eſſe ita quemque maxime, ut quiſquis his virtutibus erit ornatus. Ex vetuſto codice legitur, Ut quiſque maxime virtutibus his levioribus erit ornatus.

Quiſquis, generi etiam feminino attribui poſſe veterum auctoritas voluit. Livius, (Andronicus,) Mulier quiſquis es, te volumus. Cæcilius,

cilius, Quæſo igitur quiſquis es mea mulier. Pacuvius, Quiſquis tu es, mea mulier, quæ me inſueto nuncupaſti nomine. Ex Nonio 3. 49.

QUICQUID, vel QUIDQUID, [ὅτι κἂν] infinite capitur, nunquam refert. Cic. pro Roſc. Amer. 122. Quicquid maleficii, ſceleris, cædis erit, proprium id Roſciorum eſſe debebit. Ter. Heaut. 1. 1. 31.

Ne lacrima, atque iſtuc, quicquid eſt, fac me ut ſciam.

De Orthographia Quintil. lib. 1. c. 7. Frigidiora his alia; ut Quicquid quartam haberet, ne interrogare bis videremur. Et Quotidie, non Cotidie: ut ſit, quot diebus. Verum hæc jam inter ipſas ineptias evanuerunt.

Quicquid, Quoties. Hor. 1. Ep. 2. 14.

Quicquid delirant reges, plectuntur Achivi.

Quicquid eſt, pro Quicquid ſit, vel quicquid eveniat. Plaut. Curcul. 5. 3. 16. Quicquid eſt, ipſe ibit potius. Al. Quid? Quid eſt? Idem Truc. 2. 1. 42. Sed fores, quicquid eſt futurum, feriam. Cic. 1. Verr. 36. Aut enim id mihi ſatis eſt, quod eſt de me opinionis, quicquid eſt. Virg. 2. Æn. 49.

Quicquid id eſt, timeo Danaos & dona ferentes.

Quicquid ſapit. Plaut. Pœn. 5. 4. 30.

Nunc hinc ſapit, hinc ſentit: quicquid ſapit, meo amore ſapit.

Quicquid pauxillulum. Plaut. Truc. 5. 48.

Da tu mihi de tuis deliciis ſummis quicquid pauxillulum. Al. Summis quid paux.

Quicquid, pro Quicque. Lucret. lib. 4. 146.

Semper enim ſummum quicquid de rebus abundat,
Quod jaculentur, &c. Lambinus.

QUĀQUA, Adv. [ὅπουπερ ἂν] Plaut. Epid. 5. 2. 9.

Quaqua tangit, omne amburit, ſi prope aſtes, æſtu calefacit. h. e. Quamcunque partem attingit.

QUAQUA VERSUS, vel QUAQUA VERSUM, Idem. Per quemcunque locum. Cæſar in Comment. de B. G. 3. 23. pr. Legatos quaqua verſum dimittere. Al. Quoquo verſus.

Quaqua verſus. Cic. 9. Philip. 16. Circumque eam ſtatuam locum gladiatoribus, ludiſque, liberos, poſteroſque ejus, quaqua verſus pedes quinque, habere. Legitur &

QUAQUE. Adv. Ibidem.

QUŌQUO, [ὁπωσοῦν] Ablativus, i. e. Quocunque. Cic. 9. Att. 4. Confido igitur adventum noſtrum illi quoquo tempore fuerit, ut ſcribis, ἀσμένιστον fore.

Quoquo conſilio fecit, fecit certe ſuo. Cic. pro Rabir. 21.

Hic ager, quoquo pretio coemptus ſit, tamen ingenti pecunia vobis inducetur. Cic. 2. de Lege Agrar. 69.

Quoquo modo. Plaut. Men. 5. 2. 75.

Tibi, aut adeo iſti, quæ mihi moleſta eſt quoquo modo? i. e. Omnibus modis, omnino. Cic. Q. frat. 2. 4. Tu quoquo modo, quoniam Epheſi eſt, hominem inveſtiges velim: ſummaque diligentia vel tecum deducas.

Fuit aliquis caſus quem tulimus, quoquo modo ferendus fuit. Cic. 6. Philipp. 19.

Quoquo modo ea res huic quidem cecidit. Cic. 8. Att. 3. & 7. Verr. 37. Tu quum eſſes Prætor renuntiatus quoquo modo. i. e. Quomodocunque, ſive utcunque.

Quoquo modo de me meritus eſt. Cic. pro Milon. 94.

Quoquo modo, tamen. Cic. 4. Verr. 70. Quoquo modo ſe in ea quæſtione præbebat, tamen in conſilio habebat homines honeſtos e conventu Syracuſano.

Quoquo pacto. Ter. Adelph. 3. 2. 44.

Quapropter quoquo pacto celato eſt opus. Idem Eun. 5. 9. 53.
Mirum, ni illoc homine quoquo pacto opus eſt.

QUOQUO, [ὁποιοῦν] Adverbium ad locum, In quemcunque locum. Cic. 2. de Divin. 149. Ita quoquo ſeſe verterint Stoici, jaceat neceſſe eſt omnis eorum ſolertia.

Quoquo gentium. Plaut. Merc. 5. 2. 17.

Me uſque quærere illam, quoquo hinc abducta eſt gentium.

QUOQUOVERSUM, ſive QUOQUOVERSUS, [πάντη] Adverb. ad locum, i. e. Verſus quemcunque locum. Cæſar 3. Bell. Gall. 23. Ejus imperio claſſem quoquoverſum dimittunt. Idem 2. Bell. Civil. 8. Patebat hæc quoquoverſus pedes XXX.

Quum quoquoverſus ſpatium vacet infinitum. Lucret. lib. 2. 1052.

QUIVIS, quævis, quodvis, vel quidvis; cujuſvis, cuivis. [ὃς βούλει] Unus e multis, ſed indifferenter hic vel ille. Ter. Adelph. 2. 3. 1.

Abs quîvis homine, quum eſt opus, beneficium accipere gaudeas pro A quovis. h. e. Ab hoc, ſive Ab illo, indifferenter. Cic. pro Quint. 84. Utrumque quivis intelligere potuiſſet.

Non quivis unus e populo. Cic. de Clar. Orat. 320.

De quavis una re. Lucret. 1. 417.

Queiſvis anni temporibus matura eſt & tempeſtiva. pro Quibuſvis. Cato R. R. cap. 17. Legitur & Quidvis.

Quidvis potius quam. Cic. pro Cluent. 96. Vis illa fuit, & ut ſæpe jam dixi, ruina quædam atque tempeſtas, & quidvis potius, quam judicium, aut diſceptatio, aut quæſtio.

Quidvis perpeti malle, quam. Cic. 5. Verr. 45. Tanta vis erat injuriarum, ut homines quidvis perpeti, quam non de iſtius pravitate & injuriis deplorare & conqueri mallent.

Quodvis. Cic. de Opt. gen. Orat. 1. Poematum ſuûm quodvis eſt diverſum a ceteris.

Ut lutulentus ſus cum quovis volutari. Cic. in Salluſt. 4.

Cuivis tempori homo. Cic. 2. de Orat. 271. Per mihi ſcitum videtur C. Publicium ſolitum dicere, P. Mummium cuivis tempori hominem eſſe. Senſus eſt, P. Mummius lepidus & facetus quum eſſet, homo cuivis tempori a Publicio dictus eſt, quod in otio, in negotio, in rebus lætis, in aſperis, jucundus hominibus eſſet, & cuicunque tempori aptus. Simile quiddam de Aſinio Pollione refert Quintil. lib. 6. cap. 4. ad finem, hunc in modum: Ut de Pollione Aſinio ſeriis jociſque pariter accommodato dictum eſt, Eſſe eum omnium horarum.

QUOVĪS, Adverbium ad locum.

Quovis gentium. Ter. Heaut. 5. 1. 55.

Immo abeat potius multo quovis gentium,
Quam hic per flagitium ad inopiam redigat patrem.

QUOVISCUNQUE, Martial. lib. 14. 1.

Quoviscunque loco potes hunc finire libellum.

QUIA, [ὅτι] Conjunctio cauſalis. Ter. Heaut. 3. 1. 100.

—an eo ſit, quia in re noſtra, aut gaudio
Sumus præpediti nimio, aut ægritudine?

Sed quia natura mutari non poteſt, idcirco veræ amicitiæ ſempiternæ ſunt. Cic. de Amicit. 32.

Quia, bis repetitum ſequente Subjunctivo, vel Indicativo. Quintil. lib. 12. cap. 11. Non quia prodeſſe unquam ſatis ſit, ſed quia decet hoc quoque proſpicere, ne quid pejus quam fecerit, faciat.

Quia, pro Quod, Subjunctivo. Cic. 1. de Finib. 32. Neque porro quiſquam eſt, qui dolorem ipſum, quia dolor ſit, amet.

Quia & Quod. Quintil. lib. 1. cap. 4. Danda eſt tamen omnibus aliqua remiſſio, non ſolum quia nulla res eſt, quæ perferre poſſit continuum laborem, ſed quod ſtudium, diſcendi voluntate, quæ cogi non poteſt, conſtat.

Quia, eo. Salluſt. in Catil. cap. 20. pr. Sed quia multis & magnis tempeſtatibus vos cognovi fortes, fidoſque mihi, eo animus auſus eſt maximum atque pulcherrimum facinus incipere.

Quippe quia. Ter. Heaut. 3. 2. 27.

— quippe quia
Magnarum ſæpe id remedium ægritudinum eſt.

Quia enim. Plaut. Amph. 2. 2. 33.

Qui tibi iſtuc in mentem venit? S. quia enim ſero advenimus. Et Caſ. 2. 6. 33.

Quid tu id curas? CH. quia enim metuo ne in aqua ſumma natet.

QUIĂNAM, Interrogat. pro Quare, vel cur, ut annotat Feſtus. Plaut. Truc. 1. 2. 34. Virg. 5. Æn. 13.

Heu quianam tanti cinxerunt æthera nimbi? Idem 10. Æn. 6.
Cælicolæ magni quianam ſententia vobis
Verſa retro? Legitur & Quænam. [Quid nam probarem, ſi codices juvarent. Nam & Quid cauſam quærit. ut Quidve dolens regina deûm &c. Sic in Quidni? Quid ita? &c. conf. QUID. Sed V. Feſt.

QUIANE, Significat Certe, revera. Auctor Servius. Virg. 4. Æn. 538.

— quiane auxilio juvat ante levatos,
Et bene apud memores veteris ſtat gratia facti?

QUICQUAM, V. QUISQUAM, QUICQUE, V. QUISQUE, QUICQUID, V. QUISQUIS, in QUI, quæ, quod.

QUICUM, QUID, QUIDAM, QUIDDAM, V. in QUI, quæ, quod.

QUĬDEM, Adv. affirmandi. [μὲν, γοῦν, γέ τοι] i. e. Certe. Duobus autem tribuſve modis in oratione accipi ſolet, Uno, ad diſtinguendas res. ut, Ego quidem ſcribo, tu vero legis, ille autem dormit. In quo modo his duabus tantum dictionibus jungitur Vero, Autem. Altero, quaſi per exceptionem ejus quod affirmes. Quintil. in Infami Decl. 18. cap. 13. extr. Torquebis quidem filium, ſed fatebitur mater. Cic. 3. Off. 39. Atqui hoc loco philoſophi quidam, minime mali illi quidem, ſed non ſatis acuti, &c. Et ſequuntur iſtæ dictiones, Verum, verumtamen, ſed tamen, at, attamen, ceterum. Idem ad Brut. 15. Suſpicor illud tibi minus probari, quod ab tuis familiaribus, optimis illis quidem viris, ſed in Republica rudibus non probatur. V. Vallam lib. 2. cap. 23. Tertio modo, Quum nulla ſequitur ex prædictis conjunctionibus, ut apud Cic. de Amicit. 9. Aut enim nemo (quod quidem magis credo) aut ſi quiſquam, ille ſapiens fuit.

Tu quidem, ut Ille quidem: ſequente ſemper adverſativa Conjunctione. Cic. pro Planc. 52. Fortius tu quidem, quam nonnulli defuncti honoribus, ſed apertius quam, &c.

Non tu quidem, ſed. Cic. 2. Philipp. 107. Collegam quidem de cælo detraxiſti: effeciſtique, non tu quidem etiam nunc, ut ſit ſimilis tui, ſed certe ut diſſimilis eſſet ſui.

Vos quidem. Cic. 8. Att. 9. Num igitur peccamus? minime vos quidem, ſed tamen ſigna conturbantur, quibus voluntas a ſimulatione diſtingui poſſet.

Ille quidem. Cic. de Clar. Orat. 115. Q. Mucius, enucleate ille quidem, & polite, ut ſolebat, dixit, nequaquam autem ea vi atque copia, quam genus illud cauſæ poſtulabat. Idem 2. in Catil. 10. Eſſent illi quidem deſperandi: ſed tamen eſſent ferendi.

Minus quidem illa ſevere, quam decuit, non tamen omnino diſſolute. Cic. 6. Philipp. 1.

Id quidem ago, & tacitus, Lycida, mecum ipſe voluto. Virg. 9. Ecl. 37.

Ea quidem, ut Illa quidem. Cic. 10. Att. 11. Quæ de fratre meo ſcribis, ſunt ea quidem parum firma, ſed habent nihil ὕπουλον. Alii legunt Equidem.

Nunc quidem. Cic. 1. Verr. 18. Hanc habent arcem ſocii, minus munitam aliquanto nunc quidem, quam antea: verumtamen ſi qua reliqua illis ſpes eſt, ea tota poſita in lege eſt.

Jungitur etiam dictioni Ne, ſed interjecta ſemper una dictione: & hoc, quum aliquid vehementer negare cupientes, id quod minus quoque eſt, negamus. Ut cupientes negare nos aliquem Romæ pulſaſſe, nos Romæ fuiſſe negemus. Tune illum Romæ pulſaſti? Ne fui quidem Romæ. Interdum una tantum pars negatur: & altera negata intelligitur, ut in exemplo prædicto. Interdum utraque exprimitur, ut, Non ſolum homines non times, ſed ne deum quidem.

Ne, vel nec quidem. Cic. 10. Fam. 2. Quapropter in privatis rebus, nullum neque officium, neque ſtudium meum deſiderabis: ne in publicis quidem, ſi quid erit in quo me intereſſe neceſſe ſit, unquam deero, ne cum periculo quidem meo, dignitati tuæ.

Et quidem, vel Ac quidem, pro Atque etiam. Cic. de Clar. Orat. 22. Nobis vero, inquit Atticus, & vehementer quidem. Suband. Placet. Idem 2. Att. 19. Tantum doleo, ac mirifice quidem.

Et quidem, pro Et certe. Cic. 2. de Divin. 93. Poſt Solſtitium Canicula exoritur, & quidem aliquot diebus.

Quidem certe. Cic. 1. Fam. 9. Illud quidem certe noſtrum conſilium jure laudandum eſt. Et 2. Q. frat. Aliud hoc tempore de Repub. nihil loquebantur: agebatur quidem certe nihil. Et pro Quint. 1. Qui ut ſumma haberem cetera, temporis quidem certe vix ſatis habui.

Quidem hercle certo, vel certe. Ter. Phorm. 1. 3. 12.

Nam tua quidem hercle certo vita hæc expetenda, optandaque eſt. Idem And. 2. 2. 16.
Mea quidem hercle certe in dubio vita eſt. [Sic Donat. & Mſſ. An Certo?

Quidem profecto. Cic. 6. Att. 5. Nunc quidem profecto Romæ es. Et 10. 4. Hoc quidem eſt verum profecto.

QUIDNAM, QUIDNI, QUIDPIAM, QUIDQUE, QUIDQUID, V. in QUI, quæ, quod.

Quidvis, V. quivis. ibid.
Quidum, V. qui. ibid.
Quies, ētis. f. [ἡσυχία, ἠρεμία, ἀτρεμία] Cessatio a quocunque motu, vel opere: unde etiam pro Somno sumitur, Requies, laxamentum, vacatio, cessatio, finis.
Potest facere Genitivum Quietis, & Quiei quintæ declinationis. Unde & Requies, requiem & requietem Accusativum facit.
Sed quis utitur? H. St.
Quies & Tranquillitas. Cic. 1. de Orat. 2. Qui locus quietis & tranquillitatis plenissimus fore videbatur.
Mors, laborum aut miseriarum quies. Cic. 4. in Catil. 7.
Nec eum labor ad quietem revocavit. Cic. pro Lege Manil. 40.
Quies & Remissio. Cic. pro Cœl. 39. Quem non quies, non remissio, non æqualium studia, non ludi, non convivia delectarent.
Animi quies. Ovid. 4. de Pont. 9. 91.
Omnibus una quies operum. Virg. 4. Georg. 184.
Quies doctrinarum, Quieta litterarum vacatio. Plin. lib. 18. cap. 28.
Quies, Somnus. Ovid. 3. Met. 437.
Non illum Cereris, non illum cura quietis
Abstrahere inde potest.
In quiete, & Secundum quietem. Cic. 1. de Divin. 43. Quæ ei secundum quietem visa sunt. Ibid. 53. Ei visum in quiete egregia facie juvenem, &c. Sil. lib. 13. 56.
— medios inter somnos, altamque quietem.
Sub his facta quies. Celsus lib. 4. cap. 11.
Veniat quies. Celsus lib. 6. cap. 6. Noctu vero quo commodior quies veniat, non alienum est, superimponere candidi panis interiorem partem ex vino subactam.
Quies & Vigilia, opponuntur. Quintil. lib. 7. cap. 3. Refert enim convivium præcesserit an tristitia, labor an otium, vigilia an quies.
Amica. V. amicus.
Fremebunda, Somnus turbulentus. Stat. 5. Theb. 244.
Grata quies, & primam somnus in horam. Hor. 1. Epist. 18. 6.
Infestam miseris faciebant sæpe quietem. Lucret. lib. 5. 981. de Feris.
Insidiosa. Stat. 1. Silv. 4. 57.
Nocturna. Senec. Hippol. v. 100.
Opaca. Stat. 10. Theb. 89.
Præsaga. Stat. 10. Theb. 318.
Segnis. Sil. lib. 3. 166.
Sopita. V. Sopitus, in sopor.
Tremefacta. Stat. 1. Achill. 247.
Turbata. Stat. 3. Silv. 5. 86.
Et nunquam turbata quies, somnique peracti.
Vesana quies, somnique furentes. Lucan. lib. 7. 764.
Abrupta. V. abrumpo.
Capere quietem. V. capio.
Dedit feram per membra quietem. Virg. 8. Æn. 30.
Cura non dat quietem membris. Virg. 10. Æn. 217.
Dare parva tempora quieti. Ovid. 3. Amor. 6. 10.
Datur hora quieti. Virg. 5. Æn. 844.
Imus ad quietem integri, cui Onusti cibo opponitur. Cic. 1. de Divin. 60. Quæ quidem multo plura evenirent, si ad quietem integri iremus: nunc onusti cibo & vino, perturbata & confusa cernimus. De somniis.
Excutitur terrore quies. Ovid. 4. Fast. 667.
Fugit pigra quies, inersque somnus. Stat. 1. Silv. 6. 91.
Irrigat placidam per membra quietem. Virg. 1. Æn. 695.
Irrorat quietem oculis somnus. Sil. lib. 10. 357.
Laxaverat artus inopina quies. Virg. 5. Æn. 857.
Laxarant membra quiete. Virg. 5. Æn. 836.
Levari dulci membra quiete. Ovid. de Rem. Amor. 206. al. Pingui.
Mandare corpus quieti. Lucret. lib. 4. 846.
Pressit oculos languida nocte quies. Virg. 12. Æn. 909.
Pressit dulcis & alta quies jacentem. Virg. 6. Æn. 522.
Reddere se quieti. Senec. Hippol. 4.
Sequitur vina quies. Ovid. 2. Fast. 305.
Sopitus quiete. Lucret. lib. 3. 1051.
Suscitare e molli quiete. Catull. 78. 3.
Tradere se quieti. Cic. 1. de Divin. 61. At qui salubri & moderato cultu atque victu quieti se tradiderit, ea parte, &c.
Turbare quietem alicujus. Propert. lib. 1. 3. 17.
Quies, Mors. Virg. 10. Æn. 745.
Olli dura quies oculos & ferreus urget Somnus.
Quies, Pax. Plin. lib. 15. cap. 30. Ipsa laurus pacifera, ut quam prætendi etiam inter armatos hostes quietis sit indicium.
Quies, Tranquillitas, serenitas aeris vel clementia. Virg. 2. Georg. 344.
Si non tanta quies iret frigusque caloremque
Inter, & exciperet cæli indulgentia terras.
Quies, Otium. Virg. 9. Æn. 187.
Aut pugnam, aut aliquid jamdudum invadere magnum
Mens agitat mihi: nec placida contenta quiete est. Servius.
Vobis parta quies, nullum maris æquor arandum. Virg. 3. Æn. 495.
Portus æterna placidus quiete. Senec. Agam. 7.
Adversa. Sil. lib. 15.
Blanda. Stat. 2. Silv. 2. 140.
Impacata pelagi. Claud 1. in Ruff. 71.
Imperiosa. Claud. Conf. Mall. Theod. 241.
— mandata que fortius urget
Imperiosa quies.
Mira quies pelagi. Stat. 2. Silv. 2. 26.
Modica. V. modus.
Obscura quies. i. e. In qua degunt Ignoti & humiles homines. Senec. Hippol. 11.
Secura quies, & nescia fallere vita. Virg 2. Georg. 467.
Summa. Lucret. lib 2. 310.
Tranquilla. Lucan. lib. 1. 261.
Expellere. V Rumpere.
Impetrare studiis quietem. Quintil. in Proœm. lib. 1.
Mitigare febrem quiete & abstinentia. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Pati quietem non. Claud. 2. in Ruff. 7.
Retineri quiete. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Rumpe, atque expelle quietem. Sil. lib. 15. 550.
Rupta quies populis. Lucan. lib. 1. 239.
Quietes in plurali. Sallust. Catil. 15. Namque animus impurus diis hominibusque infestus, neque vigiliis, neque quietibus sedari poterat. Cic. 1. Off. 103. Joco uti illo quidem licet, sed sicut somno & quietibus ceteris.
Quietes, Cubilia. Lucret. lib. 1. 405.
Namque, canes ut montivagæ persæpe feraï
Naribus inveniunt intectas fronde quietes.
Quies, Dea apud Romanos, cui fanum extra urbem via Lavicana sacratum fuit. Alexander Gen. dier. lib. 2. cap. 4. Et lib. 4. cap. 16. Næniæ quoque sacellum, quod cantu querulo funeribus preesset pari exemplo ab urbe semotum, extra portam Viminalem statuerunt: sicut fanum Quietis via Lavicana, & Rediculi extra portam Capenam, quod secundo Punico bello constructum fuisse constat. Item, Collina, inquit, porta eo dicta quod anfractus multiplices circum haberet, & partim edita, partim declivia essent loca ad eam: extra eam Veneris Erycinæ, & Quietis templa fuere, & juxta campus Sceleratus: in quo incesti damnatas, vivas defodere Vestales Romani assueverant. De ea scribunt Augustinus lib. 4. 16. de Civitate Dei, & T. Liv. lib. 4. 41.
Quies, ētis. Adj. Antique. Nævius,
Jamque ejus mentem fecerat Fortuna quietem.
Quietālis, e. Adj. a Quiete dea Romanorum, de qua jam diximus, Orcus Quietalis dictus. Lilius Syntag. 1. p. 49. edit. Basil. Sed
Quietālus, i. m. ab antiquis dicebatur Orcus, inquit Festus. Verum Quietalis in MSS. exstat, teste Dacerio, ut & in Fragmento Fest.
Quiesco, quiēvi, quiētum, [ἠρεμέω, ἀτρεμέω, ἡσυχάζω, παύομαι] ĕre. In quiete esse, vacare a labore, cura, officio, negotio, unde etiam pro Dormire sumitur. ut apud Cic. pro Rosc. Amer. 65. Propterea quod qui tantum facinus commiserunt, non modo sine cura quiescere, sed ne spirare quidem sine metu possunt. Idem 6. Verr. 32. Eo quum venio, Prætor quiescebat. Ovid. 2. Amor. 9. 39.
Infelix, tota quicunque quiescere nocte Sustinet.
Quiescere, de Mortuis dictum. Tibull. lib. 2. 4. 49.
Et bene discedens dicet placideque quiescas. Virg. 9. Æn. 445.
— placidaque ibi demum morte quievit. Idem 10. Ecl. 33.
— o mihi tum quam molliter ossa quiescant,
Vestra meos olim si fistula dicat amores! Lucret. lib. 3. 933.
Cum pariter mens & corpus sopita quiescunt.
Pulveris exigui jactu compressa quiescent. Virg. 4. Georg. 87. De apum certaminibus.
Quiescere in propria pelle. Hor. 1. Serm. 6. 22.
— in propria non pelle quiessem. Proverbiale est, sumptumque videtur a vestitu, & calceis, quæ tanquam hominum pellis est. Nam libertinus latum clavum, senatorii ordinis proprium, & calceos lunatos si gerat, intra pellem suam quiescere non putetur. Nisi quis a Cumano asino tractum putet, qui leonem mentiebatur leonis exuvio. Turnebus.
Conticuit tandem, factoque hic fine quievit. Virg. 3. Æn. 718.
Quiescere dicitur, Qui non est insolens & inquietus. Ter. in prol. And. 22.
Dehinc ut quiescant porro moneo, & desinant
Maledicere, malefacta ne noscant sua. [i. e. Taceant.
Quiesce tu, cujus pater cubito se emungere solebat. Auctor ad Heren. lib. 4. 68. [i. e. Tace.
Quiescere, Abstinere, & supersedere. Cic. pro Planc. 90. An si unquam in me vitæ cupiditas fuisset, ego, mense Decembri mei Consulatus, omnium parricidarum tela commossem, quæ, si viginti quiessem dies, in aliorum jugulum Consulum recidissent? Gell. lib. 2. cap. 28. Statuere atque edicere quiescebant. i. e. Abstinebant, & supersedebant.
Quiescas, vel quiesce: h. e. Sine, vel desine. Ter. And. 3. 4. 19.
— corrigere mihi gnatum porro enitere.
D. Faciam hercle sedulo. S. potes nunc dum animus irritatus est.
D. Quiescas. Cic. 3. Verr. 134. Iste Rabonium quiescere jubet, & simul ei nonnullam spem societatis ostendit. [i. e. Securum esse, vel potius Non tumultuari, sibique curam ejus rei relinquere. conf. quietus Partic.
Æquora alta quierunt. Virg. 7. Æn. 6.
Æquora sæva quierant. Virg. 4. Æn. 523.
Arma quierunt. Sil. lib. 7. 253.
Bella quierunt. Lucan ad Pison. 26.
Cineres collapsi, & flamma quievit. Virg 6. Æn. 226.
Pascitur in vivis livor, post fata quiescit. i. e. Desinit. Ovid. 1. Amor. 15. 39.
Opus quievit tuis humeris. Ovid. 2. de Ponto, 9. 60. Sed lectio dubia est.
Potentia. Cic. pro Cæcin. 71. Nimia ista, quæ dominatur in civitate, potentia in hoc solo genere quiescit.
Voces hominum quiescebant. Ovid. 1. Trist. 3. 27.
Quiescas cetera; activum. Plaut. Milit. 3. 3. 53. — potin' ut hominem
Mihi des? quiescas cetera. ni lepide ludificata
Ero &c. Quasi dicat, Ne de ceteris sis sollicitus, sine ea. Idem Merc. 2. 3. 111.
Quiesce, inquam, istam rem: ego certe videro. [Sed rectius distinguunt alii puncto post Quiesce, sublata sequenti distinctione. In priore exemplo & Cetera Adverbii loco ponitur, neque proinde satis constat de verbo hoc transitive sumpto. Nam de seq. loco nihil pronuntio, quum indicatio falsa sit, ex Parisino mendosissimo indice, ut in sexcentis Plauti locis, temere descripta. Nec huc pertinet v. 51. ejusd. scen.
Quiesce hunc tumultum qui est ante ostium. Plaut. Most 5. 2. 5.
Quiescere, Permittere, sinere. Cic. 7. Att. 9. Aut si per Trib. pleb. non patiatur, tamen quiescat rem adduci ad interregnum. [Quod si post Quiescat distinguas, sequentia referentur ad Necesse est, quod præcessit. Idque rectius.
Quiesci, Impersonale. Ter. Andr. 4. 2. 8.
Quibus quidem quam facile poterat quiesci, si hic quiesset.
Quiētus, a, um [ἥσυχος, ἡσύχιος, ἔκηλος, ἄκηλος] Adj. ex Partic. Plaut. Amph. 1. 1. 15.
Quietus esto. Ter. Phorm. 4. 5. 1.
Quietus esto, inquam: ego curabo, ne quid verborum duint. Ubi Donatus, Quietus, securus, ab eo quod præcedit, id quod sequitur.
Quietus esto de. Plaut. Curc. 4. 2. 6. Meminero: de istoc quietus esto.
Quietum

Quietum aliquem reddere, Efficere ut quiete & ſecure vivat. Ter. Eun. 2. 2. 46.
Æquor quietius. Hor. Epod. 10. 11.
Aer quietus. Virg. 5. Æn. 216.
Amnes quietos irritat diluvies. Hor. 1. Carm. 29. 40.
Animus in. Virg. 1. Æn. 307.

—in primis regina quietum
Accipit in Teucros animum, mentemque benignam.

Animus ſolutus & quietus. Cic. pro Roſc. Com. 43. Hoc ego loco, ſoluto & quieto ſum animo: & quorſum recidat reſponſum tuum, non magnopere laboro.
Animo quieto vivere. Cic. 2. Tuſc. 2. Qui id quod vitari non poteſt, metuit, is vivere animo quieto nullo modo poteſt.
Annus. Liv. 2. 18. Bellum indictum, tacitæ induciæ quietum annum tenuere.
Dies cæleſtium quieti. Cic. 2. de Legib. 19.
Enſe quieto latus ſecurum. Stat. 1. Sylv. 1. 43.
Gentes agitare quietas. Virg. 10. Æn. 71.
Homo quietiſſimus. Cic. 6. Verr. 40. Primo mirum omnibus videri Diodorum reum, hominem quietiſſimum, &c.
Nunquam quietum eſſe per aliquem. Cic. 10. Fam. 1. Nunquam per M. Antonium quietus fui. Quaſi dicat, Semper adverſatus eſt mihi, & perſecutus eſt me.
Inane quietum. Lucret. 2. 238.
Mente quieta conſiſtere. Cic. 2. de Divin. 149.
Nox quieta. Valer. 1. Argon. 158.
Officio quieto fungi. Ovid. 5. Triſt. 12. 19.
Oſſa quieta precor tuta requieſcite in urna. Ovid. 3. Amor. 9. 67.
Pax. Senec. Thyeſte 7.
Regnum. Hor. 1. Carm. 12. 33.
Reſpublica quieta, & Turbata, contraria. Cic. 2. in Catil. 19.
Sedes. Virg. 1. Æn. 209.
Sermo quietus & remiſſus. Cic. de Senect. 28.
Somni quieti. Senec. Herc. furent. 10.
Vitam traducere quietam & otioſam. Cic. de Senect. 82.
Urbs quieta, & immunis belli. Virg. 12. Æn. 559.
Compar. ut Exſilium quietius oro. Ovid. 2. Triſt. 578.
Superl. Valde quietus. Plin. 10. Epiſt. 7. ad Trajanum, Ad quam ſpem, alioqui quietiſſimum, hortatur natalium ſplendor, &c. De amico loquitur, cui Præturam petebat. Plura utriuſque exempla ſupra V.

QUIETŪRUS, a, um. Partic. [ἡσυχάσων] Cic. 2. de Orat. 236. Videmur enim quieturi fuiſſe, niſi eſſemus laceſſiti.

QUIĒTE, Adv. [ἡσύχως, ἠρέμα, ἀτρέμας] Cic. de Senect. 13. Quiete, & pure, & eleganter actæ ætatis placida ac lenis ſenectus.
Quietiſſime ſe recipere. Cæſ. 3. Bell. Civil. cap. 46.

QUIESCENTIA, æ. f. Idem quod Quies. Firmic. lib. 1. cap. 3.

QUILIBET, V. in QUI, quæ, quod.

QUIMATUS, QUIMUS, V. QUINQUE.

QUĪN, [ὅπως δ', ὅτι μὴ, μὴ οὐκ] Adv. varia ſignificat, variuſque eſt ejus uſus, ut docet Donatus in Terentium paſſim. Gell. lib. 17. cap. 13. Quin particula, inquit, quam Grammatici conjunctionem appellant, variis modis, ſententiiſque connectere orationem videtur. Perlege caput integrum, ubi multa de hac particula.
Ecquis fuit, quin lacrimaretur, in LACRIMOR ex Cic. 7. Verr. Quin, pro Qui non. Et quid ſi ita legendum? ſaltem Quin ex Qui non videtur συγκεκομμένον. H. St. Immo ex Qui ne, per apocopen.
Quin, Quod non. Ter. Adelph. 5. 4. 2.

Nunquam ita quiſquam bene ſubducta ratione ad vitam fuit,
Quin res, ætas, uſus ſemper aliquid adportet novi.

Quin, pro Quod. Cic. Non dubito, quin eo ſis animo, quo ego eſſem ſi quid tu me rogares. Ter. And. 1. 2. 1.

Non dubium eſt, quin uxorem nolit filius.

Non dubitare quin. Cic. pro Domo, 69. Non quod dubitaret, quin ab iſto nihil legibus, nihil religionibus, nihil jure eſſet actum. Idem 5. Att. 11. Non enim dubitabat Zeno, quin ab Areopagitis invito Memmio impetrari non poſſet. Idem 9. Att. 11. conf. DUBITO.
Nihil abeſt quin. Cic. 11. Att. 15. Prorſus nihil abeſt, quin ſim miſerrimus. Idem in Orat. 233. Abeſſe non poteſt, quin ejuſdem hominis ſit, probos improbare, qui improbos probet.
Facere non poſſum, quin quotidie ad te mittam. Cic. 12. Att. 26. Idem pro Quin, dixit Ut non, ad Att. lib. 8. 16. Ut ad te nihil dem litterarum, facere non poſſum.
Non poſſum quin exclamem. Cic. 2. de Orat. 39. Ibid. 66. De muſicis rebus non poterit, quin dicat, hoc onere ſuſcepto, recuſare.
Quin, Quominus. Ter. Eun. 5. 2. pr.

Apud Antiphonem uterque, mater & pater,
Quaſi dedita opera, domi erant, ut nullo modo
Introire poſſem, quin viderent me.

Cic. Non idcirco cauſas Iſocrates non defendit, quin id utile eſſe & honeſtum exiſtimaret.
Nemo eſſet, quin hoc ſe audiſſe liquido diceret. Cic. 6. Fam. 7. pr. Nemo noſtrûm eſt, ut opinor, quin vota victoriæ ſuæ fecerit: nemo, quin &c. optaret.
Quin, Qui non, quæ non. Ter. Hec. 2. 1. 43.

Et merito adeo: nam veſtrarum nulla eſt, quin gnatum velit
Ducere uxorem.

Quintil. lib. 7. cap. 2. Quis tam imperitus, quis tam procul a litteris, quin ſic incipiat? Cic. 7. Verr. 57. Hic mihi etiam audebit mentionem facere Mamertinæ laudationis: in qua quam multa ſint vulnera, quis eſt veſtrûm, Judices, quin intelligat? Ibid. 71. & 140.
Nullum intermiſi diem quin, &c. Cic. 7. Att. 5. Ut ne quis a me dies intermittatur, quin dem ad te litteras. Cic. 8. Att. 12.
Dies fere nullus eſt, quin hic Satyrus domum meam ventitet. Cic. 1. Att. 1.
Nego ullam gemmam aut margaritam fuiſſe, &c. quin quæſierit, inſpexerit, abſtulerit. Cic. 6. Verr. 1.
Pro Quam non. H. St.
Quin, Quare non, vel, ut non. Ter. Adelph. 2. 2. 39. Nunquid vis, quin abeam? Plaut. Ciſtel. 1. 1. 119.

Nunquid me vis, mater, intro quin eam? &c.

Donatus.
Cauſæ nihil eſſet, quin ſecus judicaret. Cic. pro Quint. 32.
Nullam cauſam dico, quin. Vide CAUSA. H. St.
Quin, admirative. Ter. Adelph. 2. 3. 9.

—illius opera, Syre, nunc vivo, feſtivum caput!
Quin omnia ſibi poſt putarit eſſe præ meo commodo.

Legendum eſt Qui, ſine liquida, ut in codd. emendatis legitur.
Quin, Certe, profecto. Plaut. Amph. 2. 2. 73.

—at pol quin certa res
Hanc eſt objurgare, quæ me hodie advenientem domum
Noluerit ſalutare.

Idem Men. 2. 3. 74.

Hercle quin tu recte dicis, eadem ignorabitur.

Quin, Corripiendi vel imperandi vim habet. Ter. Andr. 2. 6. 18.

Quidnam eſt? D. puerile eſt. S. quid eſt? D. nihil. S. quin dic quid eſt.

Quin age, ſi quid habes. Virg. 3. Ecl. 52.
Quin, Cur non, interrogative ſumitur. Ter. Phorm. 1. 4. 33.

Quid conterimus operam fruſtra? quin abeam?

Cic. in Somn. Scip. 5. Quin tu aſpicias ad te venientem Paulum patrem? Ibid. 6. Quid moror in terris? quin huc ad vos venire propero? Idem 7. Fam. 8. Quin tu urges occaſionem iſtam? Et pro Rabir. 18. Quin continetis vocem indicem ſtultitiæ veſtræ? Item 4. Att. 4. Quin tu huc advolas, & inviſis illius noſtræ Reipub. germanæ? [Hic eſt pro Quid ni?
Quin potius pacem æternam, pactoſque hymenæos Exercemus? Virg. 4. Æn. 99.
Quin ergo, quod juvat, quod carum æſtimant, id ſemper faciant, ament, potent. Salluſt. in Jugurth. cap. 85. §. 41.
Quin, Etiam. Ter. Heaut. 3. 3 21.

—Syre, pudet me. S. credo: neque id injuria:
Quin mihi moleſtum eſt.

[Plenius Quin adeo diceres.
Quin, Immo. Ter. Heaut. 4. 3. 23.

Quid dicam? quam cauſam afferam? S. quin nolo mentiare:
Aperte, ita ut res ſeſe habet, narrato.

Idem Eun. 5. 2. 63.

Non faciam, Pythias. P. non pol credo, Chærea,
Niſi ſi commiſſum non erit. C. quin, Pythias,
Tu me ſervato.

Idem Heaut. 4. 4. 15.
Quin, Quin immo. Ter. Adelph. 4. 2. 5.

Verum. C. perii. S. quin tu animo bono es.

Virg. 1. Æn. 283.

—quin aſpera Juno,
Quæ mare nunc, terraſque metu, cælumque fatigat,
Conſilia in melius referet.

Plaut. Capt. 5. 4. 19.

Quid tu ais? adduxtin' illum hujus captivum filium?
PH. Quin, inquam, intus hic eſt.

Quin potius. Plaut. Caſin. 1. 1. 12.

Quin potius quod legatum eſt tibi negotium,
Id curas, atque urbanis rebus te abſtines?

Plin. Epiſt. 3. 13. extr. Quin potius illud, adnota, quæ putaveris corrigenda.
Quin, Quamobrem. Plaut. Epid. 3. 4. 19.

Quin tu alium quæras, cui centones farcias.

Ter. Andr. 1. 1. 18.

Quin tu uno verbo dic; quid eſt, quod me velis.

Quin, Quin etiam, inſuper, præter id. Plaut. Aulul. 2. 4. 34.

Famem hercle utendam ſi roges, nunquam dabit:
Quin ipſi pridem tonſor ungues dempſerat,
Collegit, omnia abſtulit præſegmina.

Quin taces? correptio eſt ſilentium præcipientis, & timorem alicui adimentis, id eſt, Eſto ſecurus: nam tacere, ſecuri eſt. Ter. Andr 2. 3. 25.

QUĪNĔTIAM, [ἔτι δὲ, ἀλλὰ μὴν, καὶ μὴν, καὶ] Conjunctio copulativa, qua nectimus quæ conjuncta ſignificare volumus. Cic. de Amicit. 59. Quonam enim modo quiſquam amicus eſſe poterit, cui ſe putabit inimicum eſſe poſſe? quinetiam neceſſe erit cupere & optare ut quam ſæpiſſime peccet amicus. Ibid. 67. Quinetiam ſi quis aſperitate ea eſt & immanitate naturæ, congreſſus ut hominum fugiat atque oderit. Virg. 2. Georg. 269.

Quinetiam cæli regionem in cortice ſignant.

Ter Eun. 4. 3. 3.

Quinetiam inſuper ſcelus, poſtquam ludificatus eſt virginem,
Veſtem omnem miſeræ diſcidit, tum ipſam capillo conſcidit.

QUĪNIMMO, [ἀλλὰ δὴ, καὶ μᾶλλον γε] Conjunctio, pro Immo vero, vel Immo etiam. Plaut. Ciſtel. 2. 1. 39.
Itaque me Ops opulenta illius avia. M. quinimmo mater quidem. Al. Immo ἁπλῶς. Plin. Epiſt. 4. 9. Prævaluit ſententia Cæpionis; quinimmo conſurgenti ei ad cenſendum, acclamatum eſt, quod ſolet reſidentibus. Cic. 2. Att. 10. Ejus autem Collega, & in me perhonorificus, & partium ſtudioſus ac defenſor bonarum. Quinimmo leviter inter ſe diſſident: ſed vereor ne hoc quod infectum eſt, ſerpat longius. Vetus codex legit, Qui nunc leviter.
Quinimmo quum proſperi quiddam ex provinciis nuntiatum eſſet. Sueton. in Neron. cap. 42. H. St. Rectius diviſe Quin immo ſcribitur.

QUINCTIA, Gens Patricia, Romam, Alba diruta, a Tullo rege translata eſt. Teſtes Liv. 1. 30. pr. & Dionyſ. lib. 1. V. Fulv. Urſin. in Denariis hujus gentis. Ejus familiæ nobiles paſſim ab Hiſtoricis celebrantur. In quibus cognomento Barbati, qui & Capitolini, Cincinnati, Criſpini, Flaminini, Penni.
Omnium nobiliſſimus rebus domi foriſque geſtis T. Quinctius Flamininus, qui anno U. C. 554. cum Sex. Ælio Pæto cos. factus, fortitusque Macedoniam provinciam, de Philippo & Nabide regibus triumphum ſplendidiſſimum reportavit, libertatemque Græciæ in ludis Iſthmiis promulgari curavit. V. Liv. lib. 32. & ſeq.
C. Quinctio M'. Acilio coſſ. Plin. lib. 7. cap. 36. Idem lib. 33. cap. 1. docet, In Quinctiorum familia aurum ne feminas quidem habere morem fuiſſe. Scribitur & Quintius, ſed altera ſcribendi ratio in Denariis antiquis occurrit.

QUINCTIA prata, a L. Quinctio Cincinnato dicta. V. Feſt. in voce. Liv. 3. 26. Plin. lib. 18. cap. 3.

QUINCUNCIALIS, QUINCUNX, QUINCUPEDAL, QUINCUPLEX, V. poſt QUINQUE.

QUINDA, n. pl. [Κύινδα] Munitio eſt Macedonum, non procul ab Anchiale & Tarſo Ciliciæ urbibus, quas belluam illum Sardanapalum uno die condidiſſe autumant. Strabo lib. 4. Supra Anchialam ſunt Quinda, munitum caſtellum, in quo olim Macedones theſauros ſervabant. V. Alexand. Alexandrinum lib. 2. cap. 2.

QUINDECIES, QUINDECIM, QUINDECIMVIR, QUINDENI, V. poſt QUINQUE.

QUINETIAM, V. QUIN.

QUINGENI, QUINGENARIUS, QUINGENTESIMUS, QUINGENTI, QUINGENTIES, QUINI, æ. a. V. post QUINQUE.
QUINIMMO, V. QUIN.
QUINQUAGENARIUS, QUINQUAGENUS, QUINQUAGESIES, QUINQUAGESIMUS, QUINQUAGIES, QUINQUAGINTA, QUINQUATRIA, QUINQUATRUS, V. post QUINQUE.
QUINQUE, [πέντε] Nomen numerale.
Quinque ter implebat ulnas, i. e. Quindecim. Ovid. 8. Met. 742.
Quinque pedum usucapio, apud Ciceronem quid sit, lib. 1. de Legib. 55. ipsemet explicat: Ex hac, inquit, non rerum, sed verborum discordia controversia nata est de finibus, in qua (quoniam usucapionem, XII tab. intra quinque pedes esse noluerunt) depasci veterem possessionem Academiæ ab hoc acuto homine non sinemus, nec Manilia lege singuli, sed ex his, tres arbitri fines regemus. Eum locum sic, & recte, explicat Hotomanus: Ut in controversia vicinorum de finibus, termini requiruntur, quibus repertis, quinque quaqua versus pedes definiuntur, qui quamvis longo tempore ab alterutro possessi sint, finibus tamen dirimendis reservantur: sic in controversia de finibus bonorum & malorum, quæ philosophos exercet, termini Academicæ disciplinæ a Socrate positi, pervestigandi sunt, & Antiochi arrogantia illius gloriam depascentis regenda & coercenda est. Lex autem Manilia unicum adigi arbitrum volebat finibus agrorum regundis: sed quum tres tum essent, facete intulit, nec Manilia lege singuli: sed ex his tres arbitri fines regemus. Aggenus Urbicus p. 53. Gœs. De fine enim lex Manilia quinque aut sex pedum latitudinem præscribit, quoniam hanc latitudinem, vel iter ad culturas accedens occupat, vel circumactus aratri, quod usucapi non potest.
Quinque primi, [πεντάπρωτοι] qui Græce, & cap. 2. C. de privilegiis eorum qui in sacro palatio militant, dicuntur Pentaproti. Cic. 5. Vert. 68. Agyrio Magistratus & Quinque primi, accitu istius, evocantur.
QUINQUIES, Adv. [πεντάκις] Quinque vicibus. Cic. 5. Verr. 188. Reperietis quinquies tanto, Judices, amplius istum, quam quantum ei in cellam sumere licitum sit, civitatibus imperasse. Idem 11. Philip. 11. At hic, me defendente, quinquies absolutus est.
Quinquies millies. Plin. lib. 2. cap. 23. Scribitur & Quinquiens.
QUIMUS ex. gr. etiam dicere licebit, ut Bimus, Trimus, Quadrimus. H. St.
QUIMĀTUS, ûs. m. [πενταετία] ut, Bimatus, & trimatus: hoc est, tempus vel spatium quinque annorum. Plin. lib. 8. cap. 45. Vita feminis XV annis longissima, maribus XX, robur in quimatu. De bobus.
QUĪNI, æ. a. [ἀνὰ πέντε] distributivum vel ordinale. Cic. 5. Verr. 114. In medimna singula video ex litteris publicis tibi Halesinos HS quinos denos dedisse. conf. QUINDECIM. Plaut. Pseud. 1. 3. 111. Quater quinis minis.
Quina millia peditum. Liv. 8. 8.
Quini deni. Curtius lib. 8. cap. 9. extr. Menses in quinos denos descripserunt dies. i. e. XV. De sapientibus Indorum.
Quina dena sestertiûm. Sueton. Claud. cap. 10. extr.
Quini viceni nummi. Liv. 22. 54.
Quinas hic capiti mercedes exigit. Hor. 1. Serm. 2. 14.
Quini versus. Nepos, 25. 18.
Græci stipati quini in lectulis. Cic. in Pison. 67.
QUĪNIO, ōnis. m. [πεντὰς] Tertull. de Anim. c. 6. extr. Quinionem enixa filiorum. conf. c 46.
QUINĀRIUS, a, um. Adj. [πεμπτὸς] dicitur Quod quinque complectitur. Plin. lib. 31. cap 6. Fistulas denûm pedum longitudinis esse, legitimum est. Et si quinariæ erunt, sexagena pondo pendere. V. Octonarius, in OCTO.
Quinarii nummi, quod quinos æris valebant, sicuti Denarii, quod denos. Auctor Varro de L. L. lib. 4. 36.
Quinarius argenteus, quinque libris æris, id est, assibus quinque valebat, hoc est, denarii dimidium. Budæus.
QUINTUS, a, um. [πέμπτος] Adj. ordinis, a Quinque. Liv. 31. 7. Non quinto inde mense, quemadmodum ab Sagunto Annibal, sed quinto inde die, quam ab Corintho solverit naves, in Italiam perveniet.
Quintæ Calendæ, & Quinto Calendas, pro eodem apud Jureconsultos usurpatum ubique comperimus. Et quidni? nam qui dies Nonæ aut Idus non sunt, in mense, Calendæ sunt, illisque diebus calari populus solebat. Fenestella.
Quintus Prænomen, V. paulo post.
QUINTUM, Adv. ut, Quintum Consul, tempus designat, & quater ante factum. Liv. 27. 6. Declarati Consules Q. Fabius Maximus quintum, Q. Flavius Flaccus quartum. Idem 6. 42. Ut M. Furius Dictator quintum diceretur. [Quod vulgo dicunt Quinta vice, ut pro Quinquies, Quinque vicibus.
QUINTO, Adv. vulgo usurpant, sed sine exemplo probati auctoris.
QUINTĀNUS, a, um. Adj. [πεμπταῖος] Plin. lib. 17. cap. 22. Semper vero quintanis semitari, hoc est ut quinto quoque palo singulæ jugo paginæ includantur. De limitatione vinearum loquitur.
Quintana febris, [πεμπταῖος] apud Galenum sæpe, quæ quinto quoque die redit.
Quintani, Quintæ cohortis, aut legionis milites. Tacit. 4. Hist. 71. Adventu quintanorum, quintadecimanorumque auctæ legiones.
QUINTANA, æ. f. porta, & statio militum, quum legiones in castra fuerant dispositæ. Alexander Alexandrin. lib. 1. cap. 12. Quarta post Prætorium Quintana dicitur, quippe per eam commeatus in castra convehi, & rerum utensilium copia venalis exponi: inde etiam merces ad usum militaris multitudinis, quæque bello usui forent importari & exportari solita. Liv. 41. 6. Ad quæstorium forum, quintanamque hostes pervenerunt. Sueton. in Neron. cap. 26. Quintana domi constituta, ubi partæ prædæ & ad licitatiorem dividendæ pretium assumeretur. [Quibus ipsis ex locis, si minus aliunde constaret, satis apparet, Quintana non Portæ, sed Viæ castrensis nomen fuisse, ubi forum erat rerum venalium. Plenissime Lips. de Mil. Rom. lib. 5. Dial. 3. & 4.
QUINTARIUS, a, um. Adj. Quintarium limitem ita nominavit Hygenus pag. 258. Gœs. Quintum quemque quintarium volunt. Porro autem inter Quintum & Quintarium interest aliquid. Quintus est, qui quinto loco numeratur: Quintarius, qui quinque centurias cludit. Hunc volunt esse quintum, qui est sextus. Nam & legumlatoribus, quemadmodum perlatum est, sic caverunt, ut a Decumano maxumo quintus quisque spatio itineris ampliaretur. Erat sane interpretatio legis hujus ambigua n si eorum formæ sextum quemque limitem latiorem haberent, significatione qua & minores. Tractemus nunc diligentius quid dixerint a D. M. quintum quemque latiorem decumano. Quum decumanus erat positus, positi sunt deinde quinque limites, quorum novissimus factus est latior: his quum decumanus accessit, sex fiunt. Eandem observationem in reliqua limitum parte esse voluerunt, quemadmodum a D. M. quinque limites ducebantur, quorum esset summus latior, sic & ab eo quintario, quum spatium definitum erat, quinque adjectis limitibus, summo, latitudinem suam servari placuit. Hæc ille.
QUINTĪLIS, is. m. [μεταγειτνιὼν] Quintilis mensis XXXI. dierum, ideo dictus est, quod in Anno Romuli quintus in ordine esset. Sed postea in honorem Julii Cæsaris Dictatoris, legem ferente M. Antonio. M. filio Consule, Julius appellatus est, quod hoc mense, a. d. IV. Idus Quintiles Julius procreatus sit, inquit Macrobius lib. 1. cap. 12. Meminit & Sueton. cap. 75. Cic. 14. Att. 7. Volo mense Quintili in Græciam.
QUINCŬPLEX, ĭcis. Adj. [πενταπλοῦς] ut Duplex dicitur. Martial. lib. 14. 4.

Cæde juvencorum domini caret area felix,
Quincuplici cera quum datur altus honor.

Quincuplices ceras vocat Tabellas, a numero quinque foliorum: his decretus triumphus nuntiabatur Imperatori, ut placet Domitio Calderino, vel potius Consulatus. [Gloss. Gr. L. Πενταπλοῦς, Quinqueplex, & Πενταπλῆ, Quinqueplex.
QUINCŬPLĬCO, vel QUINQUIPLĬCO, āre. ut, Quinquiplicare magistratus, apud Tacit. 2. Ann. 36. pro In annum quintum prorogare.
QUINCUNX, quincuncis. m. [πεντεούγκιον Gloss. G. L.] Quinque unciæ. ut, Uncia remota de quincunce. Hor. de Arte Poet. 327.
Quincunx, Quinque cyathorum mensura, sive potius Quinque cyathi, qui Unciis totidem æquantur. Martial. lib. 11. 37.

Quincunces & sex cyathos, bessemque bibamus:
Caïus ut fiat, Julius, & Proculus.

Idem lib. 1. 28.

Hesterna tibi nocte dixeramus,
Quincunces, puto, post decem peractos.

h. e. Post epotes decies quinque cyathos, ut vult Bud. Idem lib. 2. 1.

Te conviva leget misto quincunce, &c.

V. Budæum lib. 5. de Asse. Bessem poeta vocat octo cyathos. V. Sextarius Romanus in SEX. [Quod in Londin. edit. & in Thes. Lips. Quincunx Mensuræ genus dicitur, paulum supra dimidiam Heminam continens, quid sit non assequor. Hemina enim, ἡμίξεστον, sive κοτύλη Græcorum, cyathos 6. continet, Quincunx vero 5. Nec rem expedies, si & ipsam Heminam in uncias 12. diviseris, ut quibusdam placet, ut Libram scil. mensuralem.
Quincunx, Jugeri pars tertia, & una duodecima, hoc est, quinque unciæ. Dividitur enim jugerum, ut as, in uncias duodecim. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars tertia & una duodecima, pedes duodecim millia, hoc est, quincunx.
In quincuncem [εἰς πεντάστιχον] arbores dispositæ cur dicantur, facile ex Quintil. intelligimus, apud quem hæc verba, lib. 8. cap. 3. leguntur, Nullusne ergo etiam fructiferis adhibendus decor? quis negat? nam & in ordinem certaque intervalla redigam eas arbores. Quid enim illo quincunce speciosius, qui in quamcunque partem spectaveris, rectus est? Sed protinus in id quoque prodest, ut terræ succum æqualiter trahant. Cic. de Senect. 59. Quum admiraretur Lysander & proceritates arborum, & directos in quincuncem ordines, & humum subactam, atque puram, & suavitatem odorum, qui afflarentur e floribus, tum eum dixisse, mirari se, non modo diligentiam, sed etiam solertiam ejus. Columel. 3. 15. Hæc in quincuncem vinearum metatio expeditissima ratione conficitur. Fortasse autem antiqui sic Quincuncem appellaverunt exactam plantarum metationem: ut Decussem, exactam spatii divisionem. Hæc Budæus. V. Virg. 2. Georg. 277. seqq. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 73. Ante hos obliquis ordinibus, in quincuncem dispositis, scrobes trium in altitudinem pedum fodiebantur. Varr. 1. de R. R. cap. 7. In quincuncem prope sint ordines atque intervalla modica. Baysius, Arborum ordines dicuntur in quincuncem digesti, quando secundi ordinis arbores paribus intervallis sic disponuntur, ut figuram quincuncialem servare adinvicem videantur. Glareanus in Commentarios Cæsaris, quincuncialem ordinem putat dictum, quasi quinpunctialem, ut sit Quincuncialis ordo, qui in quovis quadrato centro ipsius quatuor angulorum punctis comparatur. Aspectu enim sic fiunt quinque hoc modo ⁙ Quod si plura quadrata connecti intelligamus, emerget totius jugeri forma sub ordine & aspectu quincunciali ad hanc formam,

Vide paulo infra Quincuncialis figura &c.
Quincunces usuræ, sunt Quoties ex centum nummis (ut exempli gratia sit) quinque nummos usuræ menstruæ nomine percipimus. Sic Semisses usuræ, trientes, besses & hujusmodi.
Modesto quincunce nutrire nummos, Augere nummos suos fœnore quincunciali. Pers. 5. Sat. 149. V. Usura, in UTOR.
QUINCUNCIĀLIS, e. Adj. ut, Quincuncialis herba: quæ minor est semipede, & septenûm ferme digitorum. Plin. lib. 27. cap. 11. Inter omnes herbas lithospermo nihil est mirabilius: Aliqui ægonychon vocant, alii diospyron; alii heracleos: Herba quincuncialis fere, foliis duplo majoribus quam rutæ. Et paulo post, Jacere eam, atque humi serpere auctores tradunt. Budæus.
Quincuncialis figura, ejus figuræ quæ Decussim antiquis significabat, media est. Fiebat vero decussis ad X litteræ formam, quæ quidem apud Latinos decem significat. Atque hæc si per medium secetur, remanebit V figura, quæ quinarium numerum, atque adeo quincuncem demonstrat. Sed hæc quidem multoties tum superius, tum etiam inferius multiplicata, figuram facit quæ quincuncialis appellatur.
Quincunx, Ordo quincuncialis.

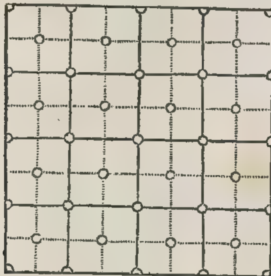
V

Quincun-

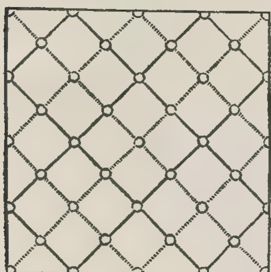
Quincuncialis ordinum ratio. Plin. lib. 17. cap. 11. In diſponendis arboribus arbuſtiſque, ac vineis, quincuncialis ordinum ratio vulgata & neceſſaria, non perflatu modo utilis, verum & aſpectu grata quocunque modo intueare, in ordinem ſe porrigente verſu.

Didici, inquit Budæus in Aſſe, duplicem quincuncialis ordinis rationem eſſe. Alteram noſtrates *Scacariam*, quaſi alveolatam appellant, *en eſchequier*. Sumſit enim formam a poſtica parte alvei, in qua ſcrupos hodie luſitantes promovent & reducunt. Altera ratio reticulata dici poteſt, non in quadras ut prior, ſed in rhombos conformata, ea forma, qua ſpecularia apud nos plerumque videntur in feneſtris lumen vitro tranſmittentibus, *en lozenges*. Hujuſmodi ordinum obſervatio Northmannis ſolennis eſt inſtituendis pomariis: quorum arboratores e ſeminariis plantulas transferentes, ita ſtellatim decuſſare norunt ordines, ut in quamcunque partem te vertas, rectam ſemper ſeriem videas, nuſquam obliquante proſpectu in longinquum. Hæc Budæus.

Alveolata.

Reticulata.

QUINCUPĔDAL, Menſura quædam quinque pedum, qua fabri murarii in demetiendis parietibus uti ſolent. Hujus formam & uſum ſic depingit, Martial. lib. 14. 92.

Puncta notis ilex, & acuta cuſpide clauſa,
Sæpe redemptoris prodere furta ſolet.

QUINQUĀTRIA, orum. n. [Παναθήναια Gloſſ. Lat. Gr.] ab eo quod Quinquatre, in ſingulari, ſicut Bacchanale & Vulcanale. Feſta erant quæ quinque diebus Palladi fiebant menſe Martio: ita appellata, quoniam quinque diebus poſt Idus celebrabantur: nam dies poſt Idus, ater erat. Inde Quinquatria, quaſi quinque ab atro die. Primo die fiebant ſacrificia: tribus ſequentibus gladiatores in theatro certabant: quinto die erat luſtratio. V. Ovid. 3. Faſt. 809. &c. Sunt qui dicant hunc diem munuſculorum quoque eſſe, quo tempore matronæ inter ſe invicem munera miſſitabant, & cœnas ſervis apponebant, ut viri Saturnalibus. Plaut. Milit. 3. 1. 98.

— da quod dem Quinquatribus,
Præcantatrici, conjectrici, ariolæ, atque aruſpicæ.

[Immo Nonæ illæ Juniæ ſunt, quæ Caprotinæ dicebantur. V. Interpp. ad Ovid. 2. de A. A. v. 257. Quamquam & Quinquatrus hilariter tranſigebant. Quod item de Atris diebus additur nugæ ſunt. V. ſeq. dict.

Feſta Quinquatria. Hor. 2. Epiſt. 2. 197.

Quinquatria, Quinquatriorum, Quinquatribus & Quinquatriis, tam tertiæ quam ſecundæ declinationis, ſicut cetera feſtorum nomina. Diomedes vero Quinquatræ [vel Quinquatriæ] in prima declinatione protulit. Cic. 12. Fam. 25. Quinquatribus frequenti Senatu cauſam tuam egi, non invita Minerva. Alludens ad Deæ præſentiam.

QUINQUATRUS, ûs. m. etiam dicitur, ſicut Triatrus, Sexatrus, Septimatrus, Decimatrus. Jungiturque hæc particula ATRUS, nihil ſignificans, ſupplementi cauſa. Auctor Gellius lib. 2. cap. 21. Varro lib. 5. de L. L. 3. Quinquatrus: hic dies unus a nominis errore obſervatur proinde, ut ſint quinque, dictus, ut ab Tuſculanis poſt diem ſextum Eidus ſimiliter vocatur Sexatrus, & poſt diem ſeptimum, Septimatrus, ſic hic quod erat poſt diem quintum Idus Quinquatrus. Quinquatrus appellari quidam putant a numero dierum, qui fere his celebrantur. Qui ſcilicet errant, tam hercule, quam qui triduo Saturnalia, & totidem diebus Compitalia: nam omnibus his ſingulis diebus fiunt ſacra. Forma autem vocabuli ejus, exemplo multorum populorum Italicorum enuntiata eſt, quod poſt diem quintum Iduum eſt, is dies feſtus. ut apud Tuſculanos, Triatrus, & Sexatrus, & Septenatrus, & apud Faliſcos Decimatrus. Minervæ autem dicatum eum diem exiſtimant, quod eo die ædis ejus in Aventino conſecrata eſt. Hæc Feſtus. At Chariſius lib. 1. Quinquatrus antiqui dicebant a Quinquando, id eſt luſtrando, quod eo die arma Ancilia luſtrari ſint ſolita.

Quinquatrus, pl. f. pro ipſis Quinquatriis, antique. Cic. 9. Att. 12. Fuit enim pridie Quinquatrus egregia tempeſtas, qua ego illum uſum puto. Idem 2. Fam. 11. Ita tumultuoſæ conciones, ita moleſtæ quinquatrus afferebantur.

Minores etiam Quinquatrus erant, de quibus Ovid. 6. Faſt. 651. Hæc erant Idibus Juniis. Idem v. 694.

— ſupereſt mihi diſcere, dixi,
Cur ſit Quinquatrus illa vocata dies &c.

V. Varr. l. c. Feſt. in Minuſculæ.

QUINQUĔFŌLIUM, i. n. [πεντάφυλλον] Herba, a numero foliorum nomen habens, unde etiam Græcis Pentaphyllon dicitur. Plin. lib. 25. cap. 9. Quinquefolium nulli ignotum eſt, quum etiam fraga gignendo commendetur. Græci vocant pentapetes, ſive chamæzelon, ſive pentaphyllon. Quum effoditur, rubram habet radicem. Hæc inareſcens nigreſcit, & anguloſa fit. Nomen a numero foliorum habet: & ipſa herba incipit & deſinit cum vite. Idem cap. 6. Foliis per intervalla quinquefolii, aut cannabis, per ambitum inciſis quinquepartito.

QUINQUELIBRĀLIS, e. Adj. [πενταλιτραῖος] Pondo quinque librarum. Columel. lib. 3. cap. 15. Diſpoſitis lapidibus paucis, qui ſinguli non excedant quinquelibrale pondus.

QUINQUEMESTRIS, e. Adj. [πενταμηνιαῖος] Quod quinque menſium eſt. Varro 2. de R. R. cap. 7. Quinquemeſtribus pullis factis, quum redacti ſunt in ſtabulum, objiciendum, &c. Plin. lib. 8. cap. 48. Caſtrari agnos, niſi quinquemeſtres, præmaturum exiſtimant.

QUINQUENNIUM, i. n. [πενταετία] Spatium quinque annorum, quod & Luſtrum dicitur. Cic. 3. de Legib. 7. Bini ſunto, magiſtratum quinquennium habento. De Cenſoribus.

Duo quinquennia, Decem anni. Ovid. 12. Met. 584.

In quinquennio. V. IN.

QUINQUENNIS, e. Adj. [πενταετὴς] Quod quinque annorum eſt. Plaut. Pœn. prol. 85.

Carthaginenſi duæ fuere filiæ,
Altera quinquennis, altera autem quadrimula.

Columel. lib. 7. cap. 6. Caper quinquennis parum idoneus. Ovid. 4. de Ponto 6. 5.

In Scythia nobis quinquennis Olympias acta eſt.

Hor. 2. Serm. 2. 57.

Quinquennes oleas eſt, & ſilveſtria corna.

Vinum quinquenne. Hor. 2. Serm. 8. 47.

QUINQUENNĀLIS, e. Adj. [πενταετηρικὸς] Quod fit ſingulis quinque annis. Cic. 3. de Orat. 127. Ex quibus Elæus Hippias, quum Olympiam veniſſet, maxima illa quinquennali celebritate ludorum, gloriatus eſt, &c.

Quinquennales ludi. Plin. lib. 4. cap. 5.

Quinquennalis magiſtratus, Qui quinque annis continuis geritur. Liv. 4. 24. Alios magiſtratus annuos eſſe, quinquennalem cenſuram.

Tempus quinquennale. Varr. de L. L. lib. 5. 2.

Vota quinquennalia, in quinquennium ſuſcepta, quod exactum tempus ludis ſolennibus celebrabatur. Liv. 31. 9. extr. Vovit in eadem verba COS. præeunte Max. Pontifice, quibus ante quinquennalia vota ſuſcipi ſolita erant: præterquam quod tanta pecunia, quantam tum, quum ſolveretur, Senatus cenſuiſſet, ludos, donaque facturum vovit. conf. DECENNALIA.

QUINQUEPARTĪTUS, a, um. Adj. [πενταμερὴς] Quod in quinque partes diviſum eſt. Cic. 1. de Invent. 59. Quinquepartitam igitur hoc pacto putant eſſe argumentationem. Legitur etiam Quinquepertitam.

QUINQUEPARTĪTO, Adv. [πενταμερῶς] Plin. lib. 25. cap. 6. Foliis per intervalla quinquefolii, aut cannabis, per ambitum inciſis quinquepartito, nigris & ipſis, plumoſiſque.

QUINQUEPEDUM uſucapio, QUINQUEPRIMI, V. QUINQUE.

QUINQUERĒMIS, is. f. [πεντήρης] Navis quinque remorum ordines habens. Liv. 41. 9. DC equites & decem quinqueremes naves, ſi deducere ex navalibus vellet. Cic. 6. Verr. 103. Certos homines in quinqueremi miſiſſe, qui eos dentes reportarent.

Quidam Quinquiremis ſcribunt. H. St.

QUINQUERTIUM, i. n. [πένταθλον] Exercitationis genus, quod quinque artibus his conſtabat, jactu diſci, curſu, ſaltu, jaculatione, luctatione. Feſtus. Budæus in l. Athletas. D. de his qui notantur infamia. V. Ariſtot. 1. Rhet. 5. ad fin. & ex eo Hier. Mercur. de A. G. 1. 14. Vandale Diſſ. 8. De Gymnaſiarchis &c. cap. 4.

QUINQUESSIS, is. m. Numus apud Romanos. Antonius Auguſtinus ad Feſtum; Quinqueſſis, inquit, quinarius, ſive victoriatus dictus eſt, quod initio quinque aſſibus æſtimaretur, poſtea octo valuit, ejuſque nota erat Victoria. Plinius. [Planiſſume hic quidem lib. 33. cap. 3. de Quinario ſeu Victoriato. Quinqueſſis vero mentionem nuſquam apud antiquos invenio.

QUINQUĔVIR, vĭri. [εἷς τῶν πέντε] dicitur ut Triumvir. Cic. 4. Acad. 136. Neſcio an ne Quinquevirum quidem quenquam, niſi ſapientem. Idem 2. de Lege Agrar. 17. Toties legibus Agrariis curatores conſtituti ſunt Triumviri, Quinqueviri, Decemviri. Hor. 2. Serm. 5. 59.

Scriba ex Quinqueviro corvum deludet hiantem.

QUINQUEVIRĀTUS, ûs. m. [ἀρχὴ τῶν πέντε, πενταδαρχία] Officium (vel magiſtratus) Quinquevirorum. Cic. 9. Att. 2. Repudiari ſe totum magis etiam, quam olim in Quinqueviratu, putabit. Vetus codex legit, XX viratu. Idem de Provinc. Conſul. 41. Me ille, ut Quinqueviratum acciperem, rogavit. Hic quoque F. Urſin. & Manut. legunt xxviratum.

QUINDĔCIM, [δεκαπέντε] Numerale nomen indeclinabile. Plaut. Pſeud. 1. 3. 112. Et jam quindecim habeo minas.

QUINDECIMVIR, vĭri. m. [εἷς τῶν πεντεκαίδεκα, πεντεκαιδεκάδαρχος] Nomen magiſtratus apud Romanos. Plin. lib. 7. cap. 43. Q. Metellus in ea oratione, quam habuit ſupremis laudibus patris ſui L. Metelli, Pontificis, bis Conſulis, Dictatoris, Magiſtri equitum, Quindecimviri agris dandis, &c. [Non Magiſtratus hic, ſed Officii a S. P. Q. R. extra ordinem demandati nomen eſt.

Quindecimviri ſacris faciundis, erant apud Romanos Pontifices quindecim, qui tam divinis myſteriis & ſacrificiis ſolennibus, quam reſponſis dandis præeſſe in Algido, in templo Dianæ, juſſi ſunt per populum. Alexand. lib. 3. cap. 16. [Primum duo ab ipſo Tarquinio rege inſtitutos fuiſſe docet Dionyſ. 4. 62. Decem deinde populus eſſe juſſit, partim patricios, partim plebejos, anno U. C. 387. V. Liv. lib. 8 cap. 37. extr. & 42. pr.

Quindecimviri Sibyllini, a Sulla Dictatore fuerunt inſtituti, quum ante Sullæ Dictaturam decem duntaxat fuiſſent, ad quos tum cuſtodia & inſpectio librorum, ſeu carminum Sibyllinorum, quæ fata urbis continere putabant, tum ludorum Sæcularium procuratio pertinebat, ut docet Corn. Tacit. lib. 11. Ann. 11. his verbis, Nam is (Domitianus) quoque edidit ludos ſæculares; iiſque intentius affui, ſacerdotio Quindecimvirali præditus, ac tum Prætor. Quod non jactantia refero, ſed quia collegio Quindecimvirûm antiquitus ea cura mandabatur, & magiſtratus potiſſimum exſequebantur officia cæremoniarum. Hæc Tac. Eodem reſpexit in Carmine Sæculari Horatius, ubi ait, v. 70.

Quæque Aventinum tenet, Algidumque
Quindecim Diana preces virorum
Curet, & votis puerorum amicas
Applicet aures.

Habuiſſe eos & Magiſtrum collegii, & Sacro quoque illo, quo vivi homines a Romanis defodiebantur, carmen præire conſueſſe docet Plin. lib. 28. cap. 2 Cujus ſacri, inquit, precationem, qua ſolet præire Quindecimvirûm collegii Magiſter, ſi quis legat, profecto vim carminum fateatur. [Malim Quam ſolet. Sic enim paſſim vett. loquuntur. V. PRÆEO.

QUINDECIES, Adv. [δεκαπεντάκις] Quindecim vicibus. Martial. lib. 7. 9.

Dicere quindecies poteram, quid pertinet ad te?

Quindecies, ſubaudito, centena millia. Cic. 4. Verr. 61. At illa H-S D. millia hæreditaria, acceſſit ipſius antiqua H-S quindecies pecunia.

QUINDENI, æ, a. [ἀνὰ πεντεκαίδεκα] Adj. Idem ſignificat quod Quindecim diſtributive. Liv. 35. 40. Quindena jugera agri data in ſingulos pedites ſunt, &c. Quidam legunt, Quina dena.

QUINI DENI, Quinæ denæ, Quina dena. Idem l. Qui quadraginta. §. qui ducenta. Ad legem Falcid. in Pandectis.

QUINTUSDECIMUS, a, um. Adj. [πεντεκαιδέκατος] Plin. lib. 9. cap. 51.

QUINTIDECAGŌNUM, [πεντεκαιδεκάγωνον] Figura eſt æquilatera & æquiangula, compoſita ex XV angulis, & lateribus æqualibus. Euclid. 4. Element. Probl. 16. Propoſ. 16. In dato circulo, quintidecagonum & æquilaterum & æquiangulum deſcribere. [Sic vetus Euclidis interpres. Al. Quindecagonum. Sed aut Græcum vocabulum retinendum fuit, aut Quindecangulum Latine dicendum.

QUINQUĀGINTA, indecl. [πεντήκοντα] Virg. 1. Æn. 707.

Quinquaginta intus famulæ, &c.

QUINQUĀGIES, Adv. [πεντηκοντάκις] Columel. lib. 5. cap. 2. Has duas ſummas in ſe multiplicato, quinquagies centeni fiunt quinque millia. Plin. lib. 7. cap. 25. Idem ſignis collatis quinquagies dimicavit.

Quinquagies bis centena, quindecim, &c. Plin. lib. 2. cap. 108.

Quinquagies centena millia. Plin. lib. 2. cap. 108. Quod & per ellipſin Quinquagies tantum dicitur.

QUINQUĀGĒSIES, Adv. Subaudito Centena millia. Plaut. Men 5. 9. 99.

Vix credo tota auctione capiet quinquageſies.

Alii legendum putant Quinquagies.

QUINQUĀGĒNUS, a, um. Adj. [ἀνὰ πεντήκοντα] Idem in diſtributione, quod Quinquaginta. Plin. 8. 36. Vivunt quinquagenis annis, quidam & centenis. Idem 15. 24. Juba auctor eſt quinquagenûm cubitorum altitudine in Arabia eſſe eas. Cic. 5. Verr. 69. In ſingulos H-S quinquagenis millibus damnari mavultis? Quod & per ellipſin Quinquagena dicebant.

QUINQUAGENĀRIUS, a, um. Adj. [πεντηκονταδικὸς] Quod quinquaginta continet. Cato R. R. cap. 13. Urnam quinquagenariam unam, ſextarium olearium unum. Sic cap. 10.

Quinquagenariæ cohortes, Quæ quinquaginta militibus conſtabant. Curtius lib. 5. 2. 3. Sed rectius Quingenariæ ſcribitur.

Quinquagenarius grex, h. e. Quinquaginta capitum. Varr. 2. de R. R. cap. 10.

QUINQUAGĒSĬMUS, a, um. aliud Adj. [πεντηκοστὸς] Ordinis, ut, Quinquageſimus unus. Plin. lib. 7. cap. 9. Quinquageſimo uno raptus anno.

Quinquageſima liba, Quinquagies oblata Natalitio ſacro. Martial. lib. 10. 24.

Natales mihi Martiæ Calendæ,
Lux formoſior omnibus Calendis,
Qua mittunt mihi munus & puellæ:
Quinquageſima liba, ſeptimamque
Veſtris addimus hanc focis acerram.

Quinquageſimas exigere, ea forma qua & Decumas exigere dicitur. Cic. 5. Verr. 116. Subauditur Partes.

QUINGENTI, æ. a. [πεντακόσιοι] ut, Quingenti milites: h. e. Quinquies centum. Cic. 16. Att. 8. Nec mirum, quingentos denarios dat. Eidem, lib. 4. 2. Tuſculanam villam quingentis millibus, Formianum H S. ducentis quinquaginta millibus. Virg. 10. Æn. 204.

Hinc quoque quingentos in ſe Mezentius armat.

Quingentis empto drachmis. Hor. 2. Serm. 7. 43.

QUINGENTIES, Adv. [πεντακοσιάκις] Cic. 4. Verr. 27. Ob eam rem H-S quingenties Veneri Erycinæ de Sthenii bonis exacturum.

QUINGĒNI, æ, a. [ἀνὰ πεντακόσιοι] Idem in diſtributione, quod Quingenti. Columel. lib 5. cap. 2. Horum pars dimidia duo millia quingeni.

Quingena, ſubaudito Millia, in pecuniaria ratione Romanorum. Cic. 4. Att. 2. Apud eum H-S quingena depoſuerunt, ut qui a Catone damnatus eſſet, id perderet.

Quingeni, pro Singulis quingenti. Suet. in Cæſ. cap. 38. Populo præter frumenti denos modios, ac totidem olei libras, trecenos quoque nummos quos pollicitus olim erat, viritim diviſit: & hoc amplius, centenos pro mora. Annuam etiam habitationem Romæ uſque ad bina millia nummûm, in Italia non ultra quingenos ſeſtertios remiſit.

Sunt qui Quingenteni uſurpant, ſed nulla auctoritate freti. Etſi ſane alterum illud ex hoc per Syncopen natum videtur.

QUINGĒNĀRIUS, a, um. Adj. [πεντακοσιακὸς] Plin. lib. 33. cap. 11. Diſpenſator Hiſpaniæ Citerioris quingenariam lancem habuit, cui fabricandæ officina prius exædificata fuerat. i. e. Pondo quingentarum librarum.

QUINGENTĒSĬMUS, a, um. Adj. [πεντακοσιοστὸς] Plin. lib. 15. cap. 1. Anno urbis quingenteſimo quinto.

QUINTANUS, V. QUINTUS, poſt QUINQUE.

QUINTII, [Κοίντιοι] Populi ſunt in Armenia ad Medorum montes. Strabo lib. 11. Has autem montium radices, ad ſummum uſque a mari incipiendo, Albanorum & Armeniorum nonnulli quadam ex parte habitant, partem vero maximam Gelæ, Docuſinii, & Amardi & Quintii, (al. Quitii, Κοίτιοι) & Anariacæ.

QUINTILIANI dicti ſunt juvenes, qui per ludum & laſciviam currentes Lupercalia celebrabant. Alexander Alexandrinus lib. 4. cap. 12. Sunt qui putent Romulum & Remum, quum Fauno ſacra facerent clamore paſtorum excitos, quorum oves abactæ erant, in latrones præda onuſtos incurriſſe nudos, prædamque detraxiſſe: qua poſtquam potiti ſunt, ſacra inſtituiſſe, ut nudi juvenes, incincti pellibus, per ludum & laſciviam currerent: ex quibus alii Faviani, nonnulli Quintiliani dicti. V. Feſt. in Fabiani, & in ipſa voce.

QUINTILIĀNUS, i. m. [Κοϊντιλιανὸς] Cognomen adoptivum, a Quintiliis tractum. M. Fabius Quintilianus, Rhetor, ortus in Hiſpania, in civitate Calaguritana, ut Euſebio placet. Ipſe Quintilianus Hiſpanos provinciales ſuos vocat. Eum dicunt Romam cum Galba Imp. veniſſe, brevique tempore poſtea in familiaritatem Domitiani principis receptum ſororis ejus nepotes erudiiſſe. Id quod ipſe teſtatur in proœmio lib. 4. Ludum Romæ aperuit, primuſque e fiſco ſalarium tulit. Laurentius Valla, eum in præceptis Ciceroni præferebat, ſtiloque ejus & doctrinæ magnopere adhærebat. Meminit ejus Martial. lib. 2. 90.

Quintiliane, vagæ moderator ſumme juventæ,
Gloria Romanæ, Quintiliane, togæ.

Plinius quoque ejus diſcipulus 2. Epiſt. 14. ad Maximum, Ita certe ex Quintiliano præceptore meo audiſſe memini. Sic lib. 6. Epiſt. 6. ad Fundanum. Idem 6. Epiſt. 3. extr. teſtatur ſe L millia nummûm donaſſe nupturæ ejus filiæ.

QUINTILIS, V. QUINQUE.

QUINTILIUS, i. m. Nomen gentile Ro.

Cn. Quintilius, Dictator Romæ veneficis matronis puniendis creatus eſt. Alexander Alexandrinus lib. 1. cap. 6. Poſt quem quum Romæ de veneficiis quærerent, & aliquot matronæ damnatæ forent, eaque res prodigii haberetur loco: ut mentes alienatæ ſui compotes fierent, ſimili memoria ex annalibus repetita, clavi figendi cauſa Dictator creatus Cneus Quintilius fuit, qui fixo item clavo, quum eo piaculo civium mentes ſui compotes feciſſet, diſcordeſque animos conciliaſſet, Dictatura ſe abdicavit. Ex Livii 8. 18. Scribitur & QUINCTILIUS per CT.

Quintilius Varus Poëta nobilis, ut ſcribit Euſebius ad Ol. 189. Cremonenſis fuit, Virgilii olim & Horatii familiaris, qui obiit ante Virgilii obitum annis ſex. Hujus meminit Horatius, cum alibi, tum 1. Carm. 24. ubi ipſius mortem deplorat. Idem eſſe creditur, qui in Germania cum tribus legionibus totidemque alis & ſex cohortibus cæſus eſt. Quam cladem Varianam graphice deſcripſit Vellejus lib. 2. cap. 117. & 118. V. Gyrald. de Poët. Hiſt. Dial. 4. & infra ſ. l. VARUS.

QUINTIPOR, V. QUINTUS, Prænomen.

QUINTUS, [Κόϊντος] Prænomen antiquis magno in uſu. Fuit autem Quintus a principio is dictus, Qui loco natus eſſet quinto: ut Sextus, qui ſexto: Decimus, qui decimo. Quod & in feminis eſt ſervatum, ut Claudia Quinta. Poſtea tamen Quintus cœpit eſſe prænomen ejus etiam quandoque, qui ſecundo, vel tertio, atque etiam primo loco natus eſſet, ut in Metellis, Catulis, & aliis licet reperire. Scribitur & Quinctus.

QUINTIPOR, ſervile nomen frequens apud antiquos erat, a prænomine domini ductum, ut Marcipor, Caipor. Quamvis ſint, qui a numero natorum ex ancilla quinto loco dictum putent. Feſtus. A Cajo ſcil. Marco, Quinto. Por autem, pro Puer. V. Dacer. ad loc.

QUINTIUS, vel QUINCTIUS, nom. gentis Ro. V. QUINCTIA gens.

QUINUS, V. QUINQUE.

QUIPPE, Adverbium, quo rationem ejus, quod præceſſit, reddimus. Terent. Heaut. 2. 4. 9.

Nam expedit bonas eſſe vobis: nos, quibuſcunque eſt res, non ſinunt:
Quippe forma impulſi noſtra nos amatores colunt.

Cic. 1. de Finib. 21. Sol Democrito magnus videtur, quippe homini erudito, in geometriaque perfecto.

Dixiſti quippe, jam fixum & ſtatutum eſt. Cic. pro Muren. 62.

Movet me quippe lumen curiæ. Cic. pro Milon. 34.

Quippe, pro Certe. Cic. pro Cæcin. 55. Recte igitur diceres te reſtituiſſe? quippe. quid enim facilius eſt quam probari iis, qui Latine ſciant? &c. [Puto tollendum punctum poſt Quippe. q. d. Quid enim quippe &c.

Quippe quum. Cic. 2. Off. 34. Harum igitur duarum ad fidem faciendam juſtitia plus pollet: quippe quum ea ſine prudentia ſatis habeat auctoritatis.

Quippe etenim. Lucret. lib. 2. 791.

Quippe etenim multo proclivius exorientur
Candida de pullo, &c.

conf. paulo ante Quippe enim.

Quippe etiam feſtis quædam exercere diebus. Virg. 1. Georg. 268.

Quippe qui, Ut qui, nempe qui, vel nempe quum. Columel. lib. 11. 3. 55. de cappari, Quippe quæ res etiam in deſertis agris, citra ruſtici operam, convaleſcit. Plaut. Amph. 2. 2. 113.

An etiam id tu ſcis? AL. quippe quæ ex te audivi, ut urbem maximam
Expugnaviſſes, &c.

Cic. pro Roſc. Amer 52. Convivia cum patre inibat, quippe qui ne in oppidum quidem niſi perraro veniret.

Quippe quia. Ter. Heaut. 3. 2. 17.

Ego vero laudo. S recte ſane. C. quippe quia
Magnarum ſæpe id remedium ægritudinum eſt.

Quippe quod. Cic. 1. Fam. 9. Ubi de mea ſententia quæſtus eſt Cæſar: quippe quod etiam Ravennæ Craſſum ante vidiſſet. Legitur in emendatis libris, Quippe qui.

Quippe quoniam. Plin. 26. 10. Inſanabilis non eſt credendus: quippe quoniam & ſponte deſinit, in pluribus cura. De podagræ morbo.

Quippe ubi. Virg. 1. Georg. 507.

Quippe ubi fas verſum atque nefas, tot bella per orbem,
Tam multæ ſcelerum facies.

Lucret. 3. 431.

Quippe ubi imaginibus fumi nebulæque moventur.

Græcanicum eſt: eſt enim quod Græci ſcriptores, ὅπου γε dicere ſolent, quod valet, Præſertim quum. Ait enim principia animæ tenuiora eſſe fumo & nebula, præſertim quum fumi & nebulæ imaginibus ſoleant moveri. Turneb.

Quippe in principio clauſulæ. Cic. pro Muren. 74. Quippe, inquit, tu mihi ſummum imperium, ſummam auctoritatem, tu gubernacula Reip. petas fovendis hominum ſenſibus, & deliniendis animis, & adhibendis voluptatibus.

Quippe, indignantis, cum amaro quodam joco. ut Virg, 1. Æn. 43.
Quippe vetor fatis.

Quippīni, [τί γάρ] Cur non, antique. Plaut. Men. 5. 5. 45.
Ad me face ut efferatur. s. itan' cenſes? MED. quippini? Al. Quippe ni, rectius.

Quiriānus, a, um. Adj. ex Quiriis Italiæ populis confictum ac Catoni attributum a Plin. lib. 15. cap. 14. Cato adjicit Quiriana poma, & quæ tradit in doliis condi, Scantiana. Ubi V. Hard. not. & mox QUIRINIANUS.

Quirina Tribus, V. TRIBUS.

Quīrīnus, i. m. [Κυρῖνος] inquit Servius, Romulus dictus eſt, vel quod haſta utebatur, quæ Sabinorum lingua Curis dicitur: haſta enim, id eſt curis, telum longum eſt, unde & Securis, quaſi ſemicuris. Vel quod Græce κοίρανος Rex dicitur: conſtat autem Græcos fuiſſe Romanos. Vel propter generis nobilitatem. Mars enim quum ſævit, Gradivus dicitur: quum tranquillus, Quirinus. Denique in Urbe duo ejus templa ſunt: unum Quirini intra urbem, quaſi cuſtodis & tranquilli: aliud in Appia via, extra urbem, prope portam, quaſi bellatoris, vel Gradivi. Hæc Servius enarrans illud Virg. 1. Æn. 296.
Cana fides, & Veſta, Remo cum fratre Quirinus
Jura dabunt, &c. V. Ovid. 2. Faſt. 475. [Gloſſ. Lat. Gr. Quirinus, Ἐνυάλιος, & Gr. Lat. Ἐνυάλιος, Quirinus.
Genitor urbis Quirinus. Ovid. 15. Met. 862.
Victor. Virg. 3. Georg. 27.
Armifer. Sil. lib. 16. 76.
Iliacus. Sil. lib. 13. 266.
Magnus. Ovid. 4. Faſt. 808.
Martigena Quirinus. Ovid. 1. Faſt. 199.
Trabbeatus. Ovid. 14. Met. 828.
Collis Quirini, Quirinalis. Ovid. 14. Faſt. 375.

Quirinālis, e. Adj. [Κυρινάλιος] Quirinalis collis dictus eſt Romæ, quod in eo Quirini templum erat: ſive quod in eum commigraverint Sabini a Curibus venientes. V. Feſt. & Varr. de L. L. 4. 8.
Quirinalis porta etiam Romæ dicta, ſive quod eâ in collem Quirinalem iretur: ſive quod proxime eam eſſet Quirini ſacellum. Feſt.
Jugum Quirinale. Ovid. 6. Faſt. 218.
Lituus Quirinalis, Qualem Quirinus habuit. Virg. 7. Æn. 187.
Trabea Quirinalis. V. TRABEA. conf. FLAMEN.

Quirinālia, um. n. pl. [Κυρινάλια] Dies quo Quirino fiebant ſacra menſe Februario. Idem Stultorum feriæ appellantur (ante, quam in eum commigrarent fere Sabini a Curibus venientes poſt fœdus inter Romulum & Tatium) quod quidem ſuorum fornacalium ſacrorum cognominant, eo potiſſimum rem divinam faciunt. Feſtus. ubi V. Scalig. Ovid. 2. Faſt. 513.
Lux quoque cur eadem ſtultorum Feſta vocetur,
Accipe; parva quidem cauſa, ſed apta ſubeſt. &c. Cic. 2. Q. frat. 13. Comitialibus diebus, qui Quirinalia ſequuntur, Appius, &c. Ibid. epiſt. 3. Clodius in Quirinalia produxit diem.

Quiriniānus, a, um. Adj. Cato de R. R. cap. 7. Poma Quiriniana. Sic Mſſ. legitur & Quiriana. V. QUIRIANUS.

Quĭrītes, ium. m. pl. Cives Romani dicuntur a Quirino, id eſt Romulo, urbis Romæ conditore: vel a Curibus, Sabinorum urbe. Auctor Servius enarrans illud Virg. 7. Æn. 710.
— poſtquam in partem data Roma Sabinis,
Una ingens Amiterna cohors, priſcique Quirites. V. de hujus nominis ratione Liv. 1. 13. & 2. 56. Varr. de L. L. 4. 8. & Feſt. Cic. pro Cæcin. 96. Qui enim poteſt jure Quiritum liber eſſe is, qui in numero Quiritum non eſt. De Genit. V. mox.
Bellicoſi. Hor. 3. Carm. 3. 57.
Mobiles. Hor. 1. Carm. 1. 7.
Quirites interdum ignominiæ cauſa Imperator vocabat milites, nimirum quum ob grave aliquod delictum integram legionem exauctoraret: ut eſt apud Lampridium in Alexandro cap. 54. qui de exauctorata una legione loquens, ita inquit, Quum nihilominus poſt illa fremerent, exclamavit, Quirites diſcedite, atque arma deponite. Mirando exemplo, depoſitis armis, depoſitis etiam ſagulis militaribus, non ad caſtra, ſed ad diverſoria varia diſceſſerunt. Cui ſimile illud eſt Cæſaris apud Lucan. lib. 5. 357.
Jam certe mihi bella geram: diſcedite caſtris:
Tradite noſtra viris ignavi ſigna Quirites. Quirites enim eos appellans, ſignificabat non eſſe milites, ſed cives tantum Romanos, & paganos jam eſſe. [V. Suet. Jul. cap. 70. Gloſſ. Lat. Gr. Quirites, Πολῖται Ῥωμαῖοι. & Gr. Lat. Ἀνὴρ Ῥωμαῖος, Quiritis, & Vocativo Ἄνδρες Ῥωμαῖοι, Quirites.
Et quamquam hoc nomen Quirites, quidam tantum pluraliter declinari velint, apud poetas tamen reperimus Quiritem, a Quiris Quiritis, vel Quirites Quiritis, vel hic & hæc Quiritis. In Genitivo plurali Quiritium, & Quiritum per ſyncopen. Perſ. 5. Sat. 75.
— heu ſteriles veri, quibus una Quiritem
Vertigo facit. Ovid. 1. Amor. 7. 29. Minimum de plebe Quiritem.
Quiritium foſſæ dicuntur, quibus Ancus Marcius circumdedit urbem, quam ſecundum oſtium Tiberis poſuit. ex quo etiam Oſtiam. Et, quia populi opera eas foſſas fecerat, appellavit Quiritium. Feſtus.
Quiritium jus, erat jus Quiritibus, non etiam peregrinis, inter ſolos Quirites commune, velut Mancipatio, Uſucapio, Ceſſio in jure, Juſta hæreditas, Emptio ex præda ſub corona, Emptio in bonis, ſectioneve alicujus. Varr. lib. 2. de R. R. cap. 1. & Ulpian. in fragment.

Quĭrītia, Juno menſalis dicta eſt apud Romanos. De ea ſic Alexander lib. Gen. dierum 1. cap. 17. Rurſuſque ſingulas Curias (Romanus populus in tres tribus Titienſem, Ramnenſem, & Lucerem diſtributus, quinque & triginta poſtea ſuperavit) in decurias, præfectos illarum Decuriones dixiſſe, ut in ſua quiſque Curia ſacra facerent, ſuamque aram haberent: ubi Juno Menſalis, quæ Quiritia dicta eſt, colebatur: feriaſque obſervarent, ac ex raptarum nominibus, decuriis nomina fuiſſe multi aſſeverant.

Quĭrīto, [σχετλιάζω, διαμαρτύρομαι] āre. & frequentius

Quĭrītor, āri. Clamare, Romanorum civium, ſeu Quiritum auxilium invocare. Varr. lib. 5. de L. L. 7. Quiritare dicitur is, qui Quiritium fidem clamans implorat Et paulo poſt, Ut Quiritare urbanorum, ſic Jubilare ruſticorum. Nonius 1. 78. Quiritare, eſt Clamare: tractum ab iis qui Quirites invocant. Lucil. lib. 12. Satyr.
Concurſans veluti ancarius, clareque quiritans. Budæus, Quiritari, deos homineſque implorare. Liv. 39. 8. extr. Occulebat vim, quod præ ululatibus, tympanorumque & cymbalorum ſtrepitu, nulla vox quiritantium, inter ſtupra & cædes, exaudiri poterat. conf cap 10. extr. Cic. 10. Fam. 32. Quum quidem pranſus, nudis pedibus, tunica ſoluta, manibus ad tergum rejectis inambularet, & illi miſero quiritanti, Civis Romanus natus ſum: reſponderet, Abi nunc. fidem populi implora.
Quiritare, Exclamare. Quintil. lib. 3. cap. 8. Rogatus ſententiam, ſi modo eſt ſanus, non quiritet, ſed quam maxime poteſt, civili & humano ingreſſu mereri aſſenſum deliberantis velit.
Quiritare, Conqueri. Plin. lib. 9. cap. 17. Quæ reputatio aufert tranſverſum animum ad contemplationem eorum, qui in conqueſtione luxus coquos emi ſingulos pluris, quam equos quiritabant. [Eò veriſimilius eſt, hoc verbum non frequentativum a Queror eſſe, Sed à Quiritium fide implorata deduci, quod & primam brevem habet, & penultimam longam. Gloſſ. Lat. Gr. Quiritans, Ἐπιβοώμενος.

Quiritatio, ōnis. f. Liv. 33. 28. Fuga comitum & quiritatio facta, & tumultus tota urbe diſcurrentium factus cum luminibus.

Quiritātus, ûs. m. Clamor urbanorum, Jubilatus ruſticorum, ut oſtendit Valla ex auctoritate Varronis de L. L. 5. 7.
Quiritatus infantium. Plin. 6. Epiſt. 20. Audires ululatus feminarum, infantium quiritatus, clamores virorum.
Eodem habitu & quiritatu. Valer. lib. 6. cap. 2. hiſtoria 8. H. St. Adde verba, quæ ſequuntur, Sævitiam tuam exſecrantem.

Quiritārius, i. m. Cui jure Quiritium dominium competit. Vox apud JCtos occurrens.

Quirrīto, āre. Vocem edere verris. Auctor Philomelæ, v. 55.
Quirritat verres, pardus radit, oncat aſellus.

Quis, Quisnam, Quispiam, Quisputas, Quisquam, Quisque, V. QUI, quæ, quod.

Quisquĭliæ, ārum. pl. tantum, [περιψήματα] dici putantur quicquid ex arboribus minutis ſurculorum, foliorumve cadit, velut quicquid cadit, inquit Feſtus. Ob id Cæcilius Quiſquilias volantes dicit.
Quiſquilia, σκύβαλα Gloſſ. Lat. Gr. [legendum Quiſquiliæ. in Gr. Lat. Σκύβαλον Stercus, retrimentum.
Quiſquilias, Homines nihili vocat Cic. 1. Att. 13. Idem pro Sext. 94. Omitto jam Numerium, Serranum, Ælium, quiſquilias ſeditionis Clodianæ.

Quisquĭlium, i. n. [κόκκου δενδρύφιον] vocant exiguum fruticem ilicis, producentem coccum: quod granum eſt ad tingendas veſtes gratiſſimum. Plin. 16. 8. Omnes tamen has ejus dotes ilex ſolo provocat cocco. Granum hoc, primoque ceu ſcapus fruticis parvæ aquifoliæ ilicis: Quiſquilium vocant, penſionem alteram tributi pauperibus Hiſpaniæ donat. Vetus codex legit Cuſculium, quem Hard. ſequitur.
Hinc natum eſſe putatur, ut Veſtis coccina, litteris per imperitiam interceptis, *ſquallata* (vel *Scarlata*) vulgo hodie dicatur, pro Quiſquiliata vel cuſculiata.

Quisquis, Quivis, V. QUI, quæ, quod.

Q U O

Quo, Quoad, Quocirca, Quocum, V. QUI, quæ, quod.

Quocunque, V. QUICUNQUE, in QUI, quæ, quod.

Quod, Pronom. & Conjunct. Quodammodo, Quodcunque, Quodpiam, Quoi, Quojus, Quominus, Quomodo, Quomodocunque, Quomodonam, Quonam, V. QUI, quæ, quod, & ibid. QUICUNQUE, QUIDAM.

Quondam, [πάλαι, πάρος] Adverbium temporis, Præteritum tempus aliquando notat, pro Olim vel Aliquando. Cic. 1. Catil. 3. Fuit iſta quondam in hac Repub. virtus. Idem 2. Fam. 15. Noſti enim, non modo ſtomachi mei, cujus tu ſimilem quondam habebas, &c. Liv. 1. 47. Omnia onera, quæ communia quondam fuerint, inclinaſſe in primores civitatis. Cic. 1. de Orat. 135. Conſuetudo mea, qua quondam ſolitus ſum uti.
Aliquando Futurum. Virg. apud Priſcian.
— quondam tua dicere facta Tempus erit.
Præſens nonnunquam. Virg. 2. Æn. 367.
Quondam etiam victis redit in præcordia virtus.
Quondam, Semper. Virg. 3. Georg. 99.
Ut quondam in ſtipulis magnus ſine viribus ignis. Servius in 2. Æneidos 678. [Tantum in comparatione poëtica.

Quŏniam, [ὅτι, ἐπεὶ, ἐπειδήπερ] Conjunctio cauſalis. Ter. And. 1. 5. 15.
Aliquid monſtri alunt: ea quoniam nemini obtrudi poteſt,
Itur ad me. Idem Eun. 2. 2. 6.
Quid iſtuc ornati eſt, inquam? quoniam miſer quod habui perdidi.
Quamobrem, quoniam mihi nullum ſcribendi argumentum relictum eſt, utar ea clauſula, &c. Cic. 2. Fam. 3. Sic 3. Philip. 29. Quapropter, quoniam res in diſcrimen adducta eſt, utrum ille pœnas Reip. luat, &c.
Quoniam, aliquando ſignificat Poſtquam, auctoribus Feſto & Donato. Plaut. Aſin. 3. 3. 121.
Quid nunc, quoniam ambo, ut eſt lubitum, nos ambo deluſiſtis,
Datiſne argentum? Ter. And. 2. 1. 6.
Quæſo edepol, Charine, quoniam id fieri, quod vis, non poteſt, velis id,
Quod poſſis.
Quoniam & Idcirco, veluti relativa ſunt. Propert. lib. 2. 24. 13.
An, quoniam agreſtem detraxit ab ore figuram
Juppiter, idcirco facta ſuperba, dea, es?
Quoniam quidem ſuſcepi, non deeſt. pro Quandoquidem. Cic. pro Sext. Roſc. 30. Idem 2. Att. 1. Quoniam quidem ea, quæ nos ſcribimus, &c. te etiam delectant.
Quoniam quidem, ſecundo loco. Columel. lib. 5. cap. 5. Nos autem præcipimus eaſdem virgas, quum a matre fuerint præciſæ, ſicubi demortuis vitibus ordines vacent, aut ſi novellam quis vineam inſtituere velit, pro viviradice ponere: quoniam quidem partes ſarmentorum, quæ fuerant obrutæ, ſatis multas habent radices, quæ depoſitæ ſcrobibus confeſtim comprehendant.
Quanquam quoniam, &c. idem Roſcius, &c. Cic. 1. de Orat. 254.
Quoniam, pro Quod, vel quia. Plin. lib. 23. cap. 1. Quo certe vocabulo ſatis conſilii dedere priſci, quoniam & in materiis cariem fumus erodit.

QUOPIAM, V. QUISPIAM, QUOQUAM, V. QUISQUAM, in QUI, quæ, quod.

QUŎQUE, [ἔτι, ὡς ἔτι] Conjunctio, pro Etiam, ſimiliter. Ter. Eun. 2. 2. 20.

Quicquid dicunt, laudo: id rurſum ſi negent, laudo id quoque. Idem And. 4. 4. 13. Ego quoque hinc ab dextera venire me aſſimulabo. Cic. pro Rabir. Poſt. 33. Si per eum reductus inſidioſe rediſſem, me ſcilicet maxime, ſed proxime illum quoque fefelliſſem.

Quoque enim. Liv. 30. 1. P. Sempronius (ei quoque enim Proconſuli imperium in annum prorogabatur) P. Licinio ſuccederet.

Quoque etiam. Ter. Hec. 5. 1. 35.

Nam non ſunt ſolæ arbitratæ hæ: ego quoque etiam credidi.

Quoque certe. Curtius lib. 8. cap. 10. extr. Puero quoque certe poſtea, ex ea utcunque genito, Alexandro fuit nomen.

Quoque, cum particula Et. Plin. lib. 8. cap. 16. Sunt vero & fortuita eorum quoque clementiæ exempla. De leonibus.

Quoque in fine ſententiæ, venuſtatem habet in oratione. Quintil. lib. 8. cap. 6. Nam fit longa & inexpedita: ut in quæſtionibus eam judices ſimilem agmini, totidem lixas habenti, quot milites quoque. Idem lib. 9. cap. 4. Perdidiſſet gratiam ſimplicis atque inaffectati coloris, perdidiſſet fidem quoque.

Quoque, pro Quidem veteres dixere. Gellius lib. 17. cap. 2. ex Q. Claudio, cujus hæc refert verba, Seſe, ne id quoque, quod tum ſuaderet, facturum eſſe. Dein Gellius ſubdit, Ne id quoque dixit, pro Ne id quidem: infrequens nunc ita loquendo, ſed in libris veterum creberrimum.

QUOQUO, V. QUISQUIS. QUORSUM, QUORSUS, V. QUO in QUI, quæ, quod.

QUŎT, [πόσοι, ὁπόσοι] Nomen numerale. Plaut. Stich. 1. 3. 59.

Quot adeo cœnæ, quas deflevi, mortuæ!
Quot potiones mulſi! quot autem prandia! Admirative dictum.

Et apud Terentium in Hec. 5. 3. 19.

Quot commodas res attuli! quot autem ademi curas!

Tot, quot. Ter. Phorm. 2. 4. 14.

Quot homines, tot ſententiæ: ſuus cuique mos. Hæc eadem verba habet Cic. lib. 1. de Finib. 15.

Quot homines, tot cauſæ. Cic. 2. de Orat. 140.

Quot, quantæ, quam incredibiles calamitates. Cic. 1. Tuſc. 86.

Quot ſunt? S. totidem quot ego & tu ſumus. Plaut. Rud. 2. 7. 6. Cic. in Orat. 53. Quot orationum genera, &c. totidem orationes ſunt.

Quot modis. Ter. Andr. 1. 5. 13.

— quot modis
Contemptus, ſpretus: facta, tranſacta omnia.

Quot annos nata? H. ſeptendecim. Plaut. Ciſtel. 4. 2. 89. Idem Men. 5. 9. 56.

Quot eras annos natus, quum te pater a patria avehit?
MEN. Septuennis: nam tum dentes mihi cadebant primulum.

Quot menſibus, pro Quolibet menſe, ſive ſingulis menſibus: quemadmodum Quot annis, pro Singulis annis. Ulpian. in l. 8. Quum ii. §. 24. Si cui non. D. De tranſactionibus, Si tamen ita ſine Prætore tranſegerit, ut in vicem eorum nummum quot annis, vel quot menſibus, acciperet, &c. V. Vallam lib. 6. cap. 6. conf. QUOTQUOT, & QUOTENNIS.

QUOTCUNQUE, Manil. 4. 315.

Totque dabit vires, dominos quotcunque recepit.

QUŎTUS, a, um. [πόσος, ὁπόσος, ποσταῖος] Relativum ordinale, quo ſignificatur Cujus numeri, ſive in quo numero aut ordine. Ut, Sum primus in civitate, quotus es in tua?

Quotus, ſimpliciter interrogat, & numerum petit. Cic. 5. Verr. 220. Quotus erit iſte denarius, qui non ſit deferendus? Hor. 2. Serm. 6.44. Hora quota eſt?

Quotus, ſine interrogatione. [in Oratione directa. H. St.] Hor. 2. Epiſt. 1. 35.

Scire velim chartis pretium quotus arroget annus. Martial. lib. 14. 217.

Dic quotus es, quanti cupias cœnare.

Dic quotus eſſe velis. Horat. H. St. Immo

Tu quotus eſſe velis, reſcribe. Hor. Ep. 1. 5. 30. i. e. Quo numero convivarum.

Quota pars, i. e. Minima pars. Ovid. 4. de Ponto, 10. 24.

Qui quota terroris pars ſolet eſſe mei? Idem 2. Amor. 12. 12.
Ex tot in Atridis pars quota laudis erat? Martial. lib. 1. 28.
Cæſaris hæc noſtri pars eſt quota? Quaſi diceret, Minima.

Quoti. *Icy deſſus.* H. St. Sed ejus animadverſionem empecta reſecuit, reſiduis his tantum verbis, Plin. Vide in libro meo de Latinitate falſo ſuſpecta.

QUOTUSQUISQUE, Nomen numerale, per interrogationem profertur: ut, Quotuſquiſque eſt, qui teneat artem numerorum? Quaſi dicat, Nullus aut rarus. Et dividi poteſt, Quotus quiſque. Cic. 5. de Fin. 31. Quis eſt enim, aut quotuſquiſque, cui, mors quum appropinquet,

Non refugiat timido ſanguen, atque exalbeſcat metu? Ex poeta.

At fuit fama. Quotus quiſque iſtam poteſt effugere in tam maledica civitate? Cic. pro Cœl. 38.

Quota enim quæque res evenit prædicta ab iſtis? Idem 2. de Divin. 52.

Quotocuique lorica eſt? quis equum habet? Curtius lib. 9. 3. 11.

Ne quando perturbatione ordinis impediamur, quo ſecius quotoquoque loco libebit, poſſimus. Auctor ad Heren. lib. 3. 30. Scribitur & diviſe.

QUOTUSCUNQUE, [ὁποσοσοῦν] Tibul. lib. 2. 7. ad finem,

Moverit e votis pars quotacunque deos, i. e. Minima pars.

Quantumvis parua. H. St.

QUŎTŬMUS, a, um. pro Quotus. Apud Plaut. Pſeud. 4. 2. 7.

Quotumas ædes dixerit, id ego admodum incerto ſcio. Al. Quotas. Ibid. 4. 7. 77. Quotumo die.

QUŎTĒNUS, [πόσοι τινες] Relativum diviſivum, ſignificat Uſque ad quem numerum. Ad bini, terni, quaterni, quini, ſeni, &c. refertur. Sic docet Priſcianus. Cic. 12. Att. 32. Is, opinor, ita partes fecit in ripa neſcio quotenorum jugerum, ut certa pretia conſtitueret, quæ mihi nota non ſunt. Alii tamen dicunt nihil aliud ſignificare quam Quot. [Forte tamen Tullius Neſcio quot denorum ſcripſit, intelligens nimirum incertum ſupra Dena, ad Vicena, numerum, vel potius Neſcio quot centenorum. Diſpiciant acutiores.

QUŎTUPLEX, icis, Adj. &

QUŎTŬPLUS, a, um. Adj. [ποσαπλάσιος] Ad menſuram vel ad pondus refertur. ut, Meus ager reddit decuplum, quotuplum non reddit tuus?

QUŎTIĒS, [ὁσάκι, ὁσάκις, ποσάκις] Adverbium numerale, h. e. Quot vicibus. Ter. Hec. 1. 1. 3.

Vel hic Pamphilus jurabat quoties Bachidi? Cic. 4. Verr. 145.

Verum quoties, & quot nominibus a Syracuſanis ſtatuas auferes?

Quoties mihi certorum hominum poteſtas erit? Cic. 1. Fam. 7.

Apud veteres, Quotiens per N ſcriptum fuiſſe teſtatur Pierius his verbis, In omnibus codicibus antiquis quos evolverim, Quotiens per NS ſcriptum obſervavi. Quibus aſtipulatur Caper Grammaticus, ubi dicit, Sine N ſcribenda ſunt Millies, Centies, Decies. Totiens & Quotiens quum ſcribuntur, per N ſcribenda ſunt. In cujus ſententiam Victorinus etiam deſcendit, dum ait, Adverbia vero cum N ſcribenda ſunt, Totiens, Quotiens. [Gloſſ. Lat. Gr. Quotiens, ποσάκις, & Gr. Lat. ſimiliter. Ut & Totiens τοσαυτάκις. Uſus tamen Quoties voluit, & obtinuit hodie.

Quoties jam. Cic. 1. in Catil. 16. Quoties jam tibi extorta eſt ſica iſta de manibus? quoties vero excidit caſu aliquo & elapſa eſt?

QUOTIESCUNQUE, [ποσακισοῦν] Cic. pro Cluent. 51. Quotieſcunque dico, toties mihi videor in judicium venire. Idem 3. Tuſc. extr. Cetera, quotieſcunque voletis, & hoc loco & aliis parata vobis erunt.

QUOTQUOT, [ὁσοιδὴ] compoſitum a Quot. Catul. de Acme, 43. 2.

Adeſte, hendecaſyllabi, quot eſtis,
Omnes, undique, quotquot eſtis, omnes.

Quotquot eunt dies, Singulis diebus. Hor. 2. Carm. 14. 5. V. QUOTIDIE.

Si duæ leges, ſi plures, aut quotquot erunt. Cic. 2. de Invent. 145.

Quotquot annis, pro Quotannis. Varro de L. L. lib. 4. cap. 4. Quod in agris quotquot annis rurſum facienda eadem, ut rurſus capias fructus, appellata rura, &c. Idem paulo ante, Ager reſtibilis, qui reſtituitur, ac reſeritur quotquot annis. i. e. Singulis annis. V. QUOTANNIS.

Quotquot menſibus, pro Singulis menſibus. Varro de L. L. lib. 4. cap. 8. Quæ pertinet in arcem, qua ſacra quotquot menſibus feruntur in arcem, &c. V. Quot menſibus in QUOT, ad fin.

QUŎTANNIS, [ὅσοι ἐνιαυτοὶ] Singulis annis. Plaut. Epid. 2. 2. 45.

Quid iſtæ, quæ veſti quotannis nomina inveniunt nova? Cic. 4. Verr. 131. Quod omnes Siculi ex cenſu quotannis tributa conferunt. Sic 2. de Fin. 101. Columel. lib. 5. cap. 9. Omnis deinde ſoboles, quæ ex una ſtirpe nata eſt, quotannis exſtirpanda eſt. Scribitur & Quot annis. V. ſeq. dict.

QUOTENNIS, e. Adj. Quot annorum, ut Biennis. Deſpaut. 655. 657. H. St. Hoc interrogative tantum ponitur, modo uſquam occurrit ita ſcriptum. Quotannis videtur per Aphæreſin ex Quot quot annis factum. Nam antiquiores ſic uſurpabant. V. QUOT, & QUOTQUOT.

QUOTIDIE, pr. & ſec. com. Adv. [ὁσημέραι] Singulis diebus. Ter. Heaut. 3. 1. 14.

Nam mihi quidem quotidie augeſcit magis
De filio ægritudo. Cic. 3. Verr. 129. Quo maximarum rerum frequentiſſimæ quotidie advocationes fiunt. Quintil. lib. 1. cap. 7. pr. de Orthographia, Frigidiora his alia: ut Quicquid C quartam haberet, ne interrogare bis videremur. Et Quotidie, non Cotidie: ut ſit, quot diebus. Verum hæc jam inter ipſas ineptias evanuerunt. [V. Cort. ad Sall. Catil. cap. 14. extr. Videtur dici, pro Quoto quoto die.

Quotquot eunt dies. Horatius, quaſi alludens ad derivationem, ſeu potius compoſitionem. H. St. exſtat Carm. 2. 14. 5.

Quotidie, vel potius in ſingulos dies, breviores ad te litteras mitto. Cic. 5. Att. 7. [Quaſi minus recte dixerit Quotidie.

QUŎTIDIĀNUS, vel QUOTTIDIANUS, a, um. Adj. [ὁσημερινὸς] Quod quotidie fit. Cic. 2. de Divin. 62. Quia ſunt hæc quotidiana, angues non item.

Quotidianum, magis quam Uſitatum. Cic. ad Brut. 16. Audire aliquid de te, non ſolum uſitatum, ſed etiam quotidianum eſt.

Cœnam quotidianam alicui apponere. Plin. lib. 9. cap. 35. Ordinariam vulgo dicimus.

Culpa. Catull. ad Mallium 66. 139. prima producta, per Diplaſiaſmum.

Conjugis hic culpa flagravit quottidiana. [Niſi per ſe communis eſt.

Cura. Terent. Phorm 1. 3. 8.

Epiſtolæ quotidianæ odioſæ. Cic. 8. Att. 22.

Febris. Ter. Hec. 3. 2. 22.

Formæ quotidianæ, i. e. Vulgares & uſitatæ. Ter. Eun. 2. 3. 5.

O faciem pulchram! deleo omnes dehinc ex animo mulieres:
Tædet harum quotidianarum formarum. Ubi Donatus, Quotidianarum, hoc eſt Levium & uſitatarum. Eſt quippe contrarium, Nova figura oris.

Opera quotidiana & pervagata. Cic. 3. de Orat. 186.

Querimonia. Cic. 1. Verr. 9.

Res. Plin. lib. 8. cap. 5.

Sermo quotidianus, Qui quotidie habetur. Cic. 1. Fam. 1. Idem 3. Verr. 199. Nam quid ego de quotidiano ſermome, querimoniaque Pop. Rom. loquar. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Sermo quotidianus & familiaris. Cic. pro Cæcin. 52. Sermo hercle & familiaris & quotidianus non cohærebit, ſi verba inter nos aucupabimur.

Sumptus quotidiani. Ter. Heaut. 4. 5. 7.

Verba quotidiana. Cic. 9. Fam. 21. Epiſtolas quotidianis verbis texere ſolemus. i. e. Quibus in quotidiano ſermone utimur.

Victus quotidianus. Cic. pro Roſc. Amer. 77.

Vitæ quotidianæ expreſſa imago. Cic. pro Roſc. Amer. 77. Hæc conficta arbitror a poetis eſſe, ut effictos noſtros mores in alienis perſonis, expreſſamque imaginem noſtram vitæ quotidianæ videremus.

Vita quotidiana, aſſidua, & urbana, Cic. in Piſon. 64.

QUOTIDIANO, Adv. pro Quotidie. Plin. lib. 11. cap. 37. Palpebræ in genis homini utrinque. Mulieribus vero etiam infectæ quotidiano. Tanta eſt decoris affectatio, ut tingantur oculi quoque. [Suſpectus locus. H. St. Sic tamen in libris Mſſ. exſtare teſtatur Harduinus, qui Cura quotidiana ſuſpicatur legendum. Malim Viro etiam, unius litterulæ mutatione. Agnoſcis ſtilum Plinii, quavis occaſione luxum feminarum perſtringentis. Sic enim Fucum ſuperciliorum περιφρεάζει. conf. in VIRUS.

QUO-

QUOVIS, QUOVISCUNQUE, V. QUIVIS, in QUI, quæ, quod.
QUOUSQUE, V. QUO, ibidem.

Q U U

QUUM, [ὅταν] vel QUM, vel QUOM, ſcribebant veteres, quando Adverb. temporis erat. Victorinus in orthographiæ præceptis admonet ſic eſſe ſcribendum, quum eſt Adverbium temporis. Ejus hæc ſunt verba, Cum autem, ſi fuerit adverbium temporis, per Q & U, ſive unum, ſive duo ſcribatis, ut Quum primum, & Qum facerem. Hactenus Victorinus. Scripſerunt veteres & QUOM, per o ante M. Plaut. Amphit. 2. 2. 36.

Gravidam ego illam reliqui, quom abeo. Ter. in prolog. And. pr.

Poeta quom primum animum ad ſcribendum appulit. Cic. de Amicit 29. Quom ſæpe multa, tum memini, &c. ſubaud. Narraret. Al. Quum. V. CUM Adv.

Quum, pro Quo, auctore Donato. Ter. And. 1. 1. 125.

Prope adeſt, quum alieno more vivendum eſt mihi.

Rex Bocche, magna nobis lætitia, quum te talem virum di monuere. Apud Salluſtium in Bello Jugurth. col. 795. editionis cum Comment. Quum interim injurias pro beneficiis reddimus. pro, Quum interim reddamus. Seneca in Epitola 82. in fine p. 171. Laudo, laudo vos, Quirites, quum gratiſſimis animis proſequimini nomen &c. pro Quod proſequamini. Cic. initio Philipp. 4. H. St. Locus Sall. exſtat cap. 102. pr. Senecæ Ep. 81. extr. edit. Grut. Ciceronis 4. Phil. 3. Sed in editionibus noviſſ. ubique Cum expreſſum eſt. Notum eſt autem hanc particulam Indicativo & Subjunctivo modo promiſcue jungi, ut loco ſuo dictum eſt.

QURIS, vel QURINA, lingua Sabinorum Haſta dicebatur: unde & Quirinum, & Quirites, & Quirinalia dixere. Scribebant vero per C, quoniam Q littera Hetruſcis in uſu, ſicut Romanis, non erat. V. Lilius 3. Syntagmate, pag. 120. edit. Baſil. & ſupra CURIS, & QUIRITES.

Quris cœlibaris, V. Cælibaris haſta, in CÆLEBS.

R

LITTERA consonans, semivocalis, Græcis Ρ, ϱ. Olim Romanis, mediis in dictionibus, incognita, cujusque vice, S litteram posuerunt: nam Lasibus, Fesiis, Valesiis, Fusiis; pro Laribus, Feriis, Valeriis, Furiis, scripserunt. Pomponius in libro singulari Enchiridii relatus in l. 2. §. Idem Appius. de Origine jur. lib. 1. Pandect. Idem Appius Claudius: qui videtur ab hoc processisse, R litteram invenit, ut pro Valesii, Valerii essent, & pro Fusiis Furii. V. Paulum, in R. Fabium lib. 1. cap. 4. Orat. institut. Liv. 3. 4. pr. & Cic. 9. Fam. 21.

R littera in compositione consequente L liquida, in alterum L itidem permutatur, ut in Perluceo, Pelluceo; Perlucidus, Pellucidus. Ulpian. l. 19. §. Gemmæ autem. De auro & argento legat. Gemmæ autem, inquit, pellucidæ sunt materiæ. In Pandectis Florentinis, Perlucidæ legitur. V. suo loco.

R & L promiscui fere usus in vocibus nonnullis, Latialis & Latiaris, Palilia & Parilia: ita ex κανθήλιος Latini fecerunt Cantherius: sic Cæruleus olim fuit Cæluleus; Lemures, Remures.

R Littera canina a Pers. 1. Sat. 109. dicitur, quod cum rictu pronuntietur, fragorem enim stridoremque concitat, hærente lingua dentibus, spiritu copiosiore, sonitu vero stridulo: itaque ei L opponitur, quod tam leniat verba, quam R exasperat.

R liquida ante se in eadem syllaba quasvis mutas admittit, ut Brevis, Cresco, Draco, Frango, Gradior, Pratum, Traho, V & Q exceptis: item post se in diversis universas cum mutas tum liquidas; ut Arvum, Arquus, Perjurus, &c. & in fine solas S & X; ut Ars, Arx. [& T, Fert.

R, liquidarum maxime generosa, ut scribit D. Halic. Quæ cum Græce spiritum admittat, usus obtinuit ut aspirario illa apud Latinos post ponatur, ut ῥήτωρ, Rhetor; ῥέδη, Rheda.

R. vel RO. Roma.

R. C. Romana civitas.

R. D. Regis domus.

R. E. Requietorium erexit.

R. F. E. D. Recte factum esse dicetur. R. F. E. V. Recte factum esse videbitur. R. FERRARIN. Rurum Ferrarinorum. V. mox R. VE.

R. G. C. Rei gerundæ causa. RG. F. Regis filius.

R. I. Requietorium instituit.

R. L. P. Recte legi possit.

R. N. LON. P. X. Retro non longe pedes decem. [Saltem Non longius pedibus x dicendum.

R. P. Respublica, Romana pecunia, vel Romani principes. RP. C. vel R. P. C. Reipublicæ constitutor, Reipublicæ causa, vel Retro pedes centum. [In nummis gent. Æmiliæ, Antoniæ, Juliæ, III. VIR. R. P. C. Triumvir reip. constituendæ.

R. R. Actuum solennis nota apud majores nostros, qua Rationes relatas significabant. Festus, R duobus in compluribus orationibus, quum de actis disseritur, etiam perscribi solet, id est Rationum relatarum, quod iis tabulis docentur judices, quæ publice data atque accepta sint.

R. R. Rurum Romanorum, Ruderibus recolligendis, Rejectis rudibus, alias ruderibus. R. R. R. F. F. F. Regnum Romæ ruet, fame, flamma. R. REG. Rurum Regiensium.

R. S. P. Res sua publica, Requietorium sibi posuit.

R. VE. Res Veronensis. [Cur non & hic Rus Veronense? Sed rectius Res etiam supra.

R A B

RABBA, seu RABBATH, [Ῥαββαθ] Civitas Arabiæ Trans Jordanem, seu Decapoleos, quæ quondam Metropolis erat filiorum Ammon, postea a Ptolemæo Philadelpho, qui Arabiam tenuit cum Judæa, Philadelphia nominata est. V. Cellar. Geogr. Ant. lib. 3. cap. 13. 292.

RĂBIES, ēi. f. [λύσσα] & RABIA, æ. apud antiquos; Morbus canum, quum veluti furore quodam acti, huc atque illuc rapiuntur, nec ullum quietis locum inveniunt.

Alii rabiem, quasi Raviem dici putant, a raucitate vocis, quam rabiosi habent similem latratui canis. Plin. lib. 29. cap. 5. Multo tamen utilissime jecur ejus, qui in rabie momorderit, datur.

Canum rabies. Ovid. 14. Met. 66.

Horrenda rabies ferarum. Sil. lib. 16. 104. & Hor. 2. Serm. 3. 323.

Non dico horrendam rabiem?

Inflammantur rabie equi. V. INFLAMMO.

Sparget intentam rabiem draconis. Senec. Herc. OEth. 12.

Venit canibus rabies. Virg. 3. Georg 496.

Rabies, transfertur & ad hominum vitia. Cic. in Sallust. 9. Quod ista inusitata rabie petulanter in uxorem meam invasisti. Idem 3. Tusc 63. Hecubam autem putant, propter animi acerbitatem quandam & rabiem, fingi in canem esse conversam.

Rabies, pro Iracundia. Cic. 4. Tusc. 52. Definitione fortitudinis aperta, quis est, qui aut bellatori, aut imperatori, aut oratori quærat aliquid, neque eos existimet sine rabie quicquam fortiter facere posse?

Rabies, Furor alios laniandi. Hor. in Arte Poet. 79.

Archilochum proprio rabies armavit iambo.

Scelerum rabies. Lucan. lib. 5. 262.

— liceat discedere, Cæsar
A rabie scelerum.

Civica rabies, i. e. Civile dissidium. Hor. 3. Carm. 24. 26.

Effrenata Scytharum rabies, Crudelitas. Firmic. lib. 1. cap. ult.

Innata. Claud. 1. in Ruff. 48.

Promptissima in ferrum. Lucan. lib. 7. 244.

Addere rabiem in fines Italûm puero. Sil. lib. 1. 70.

Collegerat dolor rabiem. Ovid. 9. Met. 212.

Colligit os rabiem. Ovid. 1. Met. 234.

Dissimulare rabiem & minas. Stat. 2. Achil. 32.

Effundit cunctam rabiem, irarumque procellas. Sil. lib. 11. 224.

Parare rabiem alicui, i. e. Furorem bellicum. Hor. 1. Carm. 15. 12.

Placata cruore rabies. Stat. 10. Theb. 283.

Quievit fracta rabies. Claud. de Bell. Get. 432.

Sedare indomitam properat rabiem. Hor. Epod. 12. 9. conf. Sil. lib. 13. 344.

Servat frons iratum rabiem. Sil. lib. 13. 734.

Stimulatus ut furenti rabie vagus animus. Catul. de Berecynth. 61. 4.

Tollere. Hor. 3. Carm. 24. 26.

Tument corda rabie fera. Virg. 6. Æn. 49.

Vertitur jocus in rabiem. Hor. 2. Epist. 1. 149.

Rabies, Fames, ut Virg. 9. Æn. 64. — collecta fatigat edendi
Ex longo rabies.

Improba ventris. Virg. 2. Æn. 357.

Remissa. Stat. 11. Theb. 30.

Rabies de Rebus inanimatis. ut Hor. 1. Epist. 10. 16.

Leniat & rabiem canis, & momenta leonis. De æstu caniculari.

Sæva ventorum. Ovid. 5. Met. 7. Hor. 1. Carm. 3. 14.

Nec tristes Hyadas, nec rabiem Noti.

Comprimere rabiem cæli. Virg. 5. Æn. 802.

Exasperat fretum rabies ventorum. Ovid. 5. Met. 1.

RABIŌSUS, a, um. Adj. [λυσσώδης] Rabie correptus. Plaut. Capt. 3. 4. 15.

Hic homo rabiosus habitus est in Aulide.

Canis rabiosa. Hor. 2. Epist. 2. 75. Plin. lib. 29. cap. 5. Est limus salivæ sub lingua rabiosi canis.

Fortitudo. Cic. 4. Tusc. 49. Vide ne fortitudo minime sit rabiosa, sitque iracundia tota levitatis.

Jurgia rabiosa fori clamosi. Senec. Herc. fur. 172.

Signi rabiosi tempora, Dies caniculares. Hor. 1. Serm. 6. 126.

RABIŌSE, Adv. [λυσσωδῶς] Cic. 4. Tusc. 48. Atque hi, collocuti inter se prius quam manum consererent, leniter & quiete, nihil ne in ipsa quidem pugna iracunde, rabioseve fecerunt. De Ajace & Hectore.

RABIŌSŬLUS, a, um. Adj. dimin. [ὑπολυσσώδης] Cic. 7. Fam. 16. pr. Primas illas rabiosulas sat fatuas dedisti. Intelligit litteras asperas & mordaces. [An Rabiosulus?

RABĬDUS, a, um. Adj. [λυσσόδηκτος, λυσσῶν] Qui rabiem habet. Plin. lib. 29. cap. 5. In canis rabidi morsu tuetur a pavore aquæ, capitis canini cinis illitus vulneri. Idem lib. 8. cap. 9. Domantur autem elephanti rabidi fame & verberibus.

Rabidum & incitatum agere aliquem. Catul. de Berecynth. 61. 85.

Animi rabidi furor. Catul. de Berecynth. 61. 38.

Aspectu rabido circumspectare. Auctor ad Heren. lib. 4. 62.

Canes. Ovid. 3. Amor. 12. 21. Sen. OEdip. 932. Plin. lib. 29. cap. 5.

Certamen. Sil. lib. 16. 410.

Corpus. Cic. in Arat. 110.

Nec toto spirans rabido de corpore flammam.

Dens, Rabie plenus. Martial. lib. 1. 18.

Dolor. Stat. 6. Theb. 83.

Fames. Virg. 6. Æn. 421.

Ferarum rabidarum more. Stat. 8. Theb. 71.

Flatus. Stat. 2. Silv. 2. 118.
Ingenium. Claud. 1. in Ruff. 109.
Ira. Ovid 7. Met. 413.
Miles. Sil. lib. 13. 255.
Mores. Ovid. 3. de Arte Am. 501. De ira,
Pertinet ad faciem rabidos compescere mores.
Murmur. Valer. 4. Argon. 239.
Os. Virg. 6. Æn. 80.
Tigres. Virg. 2. Georg. 151.
Voces. Claud. 1. in Ruff. 44.

RABĬDE, Adv. Cic. 5. Tusc. 16. Quid vero illum, quem libidinibus inflammatum & furentem videmus, omnia rabide appetentem cum inexplebili cupiditate, &c.

RABIO, īre. & RABO, [λυσσάω] ĕre. Verbum dictum a Rabie; Nimia ira & quasi rabie agi. Varro, Quid est quod blateras? quid rabis? quid vis? Cæcilius Hypobolimæo, Rastraria: Rabere se ait. Ex Nonio, 1.186. V. etiam vet. poeta apud Cic. 1. Divin. 66. Item Manil. 5. 207.
—latratque Canicula flammans
Et rabit igne suo. & v. 222.
Corda micant & lingua rabit.
Acerrime rabere. Sen. Epist. 29. Videbis eosdem intra exiguum tempus acerrime ridere & acerrime rabere. V. Mur. H. St. Gloss. Lat. Gr. Rabiat, λυσσᾷ, Scribe Rabit.

RĂBIĒNUS, dictus est Labienus orator, mutato nomine, quod omnes passim laceraret. Cæl. lib. 11. cap. 13. In Labieno tanta, & tam impromiscua memoratur libertas, ut libertatis nomen excederet, & quia passim omnes lacerabat, Rabienus vocabatur. In hunc primum excogitata est nova pœna, effectum enim per inimicos, ut omnes ejus libri comburerentur. Quæ res inusitata fuit, & prorsus mira, supplicium de studiis sumi. Eam contumeliam Labienus non tulit, nec superstes (inquit Seneca in Præf. lib. 10. contr.) ingenio suo esse voluit: sed in monumenta majorum suorum se ferri jussit, atque ita includi: veritus (credo) ne ignis, qui nomini subjectus erat, sibi quoque negaretur: nec tantum finivit ipse se, sed sepelivit. Cassius Severus Labieni amicissimus, quum ex Senatusconsulto libri ejus comburerentur: Nunc (inquit) me vivum uri oportet, qui illos edidici. conf. LABIENUS.

RĂBŬLA, æ. m. [συκοφάντης Gl. Gr. L.] dicitur in multis intentus negotiis, paratusque ad radendum quid, auferendumque: vel est ita dictus, quia acrior sit in negotiis agendis, & quasi rabiosus. Hæc Festus. Unde & pro causidico litigioso accipi solet. Vel dicitur a radendis auribus. Nam ut a Fando fabula, a Nando nabula, a Stando stabula, a Pascendo pabula, ita a Radendo rabula. Nec alia ratione Rabulas in foro dictos puto, ait Hermoluus in Plinium, quam quod suo clamore radant, id est offendant aures: & ut ait Quintilianus, nimia verbositate feriant. V. in RADULANUS paulo infra. Quintil. lib. 12. cap. 9. Super omnia, perit illa, quæ plurimum oratori & auctoritatis & fidei affert, modestia, si a viro bono in rabulam latratoremque convertitur. Cic. in Orat. 47. Non enim declamatorem aliquem de ludo, aut rabulam de foro, sed doctissimum & perfectissimum quærimus. Idem 1. de Orat. 202. Non enim causidicum nescio quem, neque proclamatorem aut rabulam, hoc sermone nostro conquirimus, &c.
Rabulæ, Litigiosi, inquit Nonius 1. 106. a Rabie dicti. Varr. περὶ ἐγκωμίων: Ille ales gallus, qui suscitabat Atticarum musarum scriptores, an hic quia gregem rabularum?
Rabula, inquit Nonius rursus, 1. 298. a Rabie dictus est, quem nunc Advocatum, vel Causarum patronum dicimus.
Rabula sane probabilis P. Antistius. Cic. in Brut. 226.

RABILUS, i, m. [Ῥάβιλος] Arabiæ rex, qui Antigonum Macedonem in vico, cui nomen postea factum Motho, interfecit. Stephanus in dictione Μωθώ.

RĂBĪRIUS, [Ῥαβίριος] Nom. gent. Ro. C. Rabirius, Eques Romanus, perduellionis, id est læsæ majestatis accusatus a T. Labieno Tribunoplebis, quod Saturninum virum sceleratum & hostem patriæ in tumultu occiderit, defensus a Cicerone: cujus exstat oratio, quæ inscribitur pro C. Rabirio perduellionis reo.
C. Rabirius Postumus, Eques item Ro. & Publicanus potens, qui quod Ptolemæum Auleten, Ægypti regem, a subditis expulsum, & per A. Gabinium in regnum restitutum, recuperandi crediti causa, secutus erat, ejusque Diœceten egerat, Repetundarum, vel, ut alii volunt, Majestatis lege Julia postulatus, & a Cicerone item defensus est. V. Cic. orat. pro ipso & Dion. & Suet. Claud. 16.
Rabirius, Poeta quidam temporibus Ovidii, ut ipse Ovidius testatur 4. de Ponto 16. 5.
Quum foret & Marsus, magnique Rabirius oris. Magni oris vocat, i. e. Magniloquum. Adde Sen. de Benef. 6. 3. Quintil. lib. 10. cap. 1. Alius forte de quo Cic. in Acad. 1. pr.

RĂBO, ōnis. m. [ἀῤῥαβὼν] pro Arrhabone, concisum apud Plaut. Truc. 3. 2. 20.
—sequere
Intro me, amabo, mea voluptas. S. tene hoc tibi, rabonem habeto,
Ut mecum hac nocte sies. A. peri, rabonem, quam esse dicam
Hanc beluam? quin tu arrabonem dicis? S. ita facio lucri,
Ut Prænestinis conia est ciconia.

RABULA, V. RABIES.

RABULANUS, a, um. Adj. V. Radulanus, in RADO.

RĀBUSCŬLUS, a, um. Adj. Ravi coloris. ut, Rabuscula vitis vel uva. Plin. 14. 3. V. RAVUS.

R A C

RĂCĒMUS, i. m. [βότρυς] Pars botryonis, sive potius ipse Botryon, qui & botrys Græcis, & nostris botrus, hoc est integer uvæ racemus. Est enim illa Testa uvarum plurima grana continens. Virg 2. Georg. 102.
Non ego te, mensis & diis accepta secundis,
Transierim Rhodia, & tumidis bumaste racemis. [An Diis & mensis?
Extentis racemis tumet uva. Ovid. 4. Trist. 6. 9.
Fulgentes sole racemi. Sil. lib. 7. 208.
Prima mihi variat liventibus uva racemis. Propert. lib. 4. 2. 13.
Lividi. Hor. 2. Carm. 5. 11.
Passi. Virg. 4. Georg. 269.
Turpes racemos fert uva. Virg. 2. Georg. 60.
Variis racemis uva. Ovid. 3. Met. 484.

Racemus non solum de vite, sed etiam de aliis plantis dicitur. Plin. lib. 16. cap. 34. de hedera, Aliis densus acinus, & grandior, racemis in orbem circumactis. V. plura in indice Hard.

RACEMŌSUS, a, um. Adj. [βοτρυώδης] Racemis plenum. Plin. lib. 13. cap. 6. Olivæ modo racemosus.

RACEMĀRIUS, i. m. [βοτρυοφόρος] Malleolus ex quo pampini pullulant vel steriles, vel certe minus feraces. Columel. lib. 3. cap. 18. Nec dubium, quin gemmæ, cacumini proximæ quæ sunt infecundæ, in eo relinquantur, ex quibus pampini pullulant vel steriles, vel certe minus feraces, quos rustici vocant racemarios. [Gloss. Lat. Gr. Racemus, Περιφυὰς σταφυλῆς. An Racemarius?

RACĒMOR, āri. Racemos facere, item Racemos a vindemiatoribus præteritos sublegere. Varr. R. R. 3. 9.

RACEMĀTUS, a, um. Partic. seu Adj. [βοτρυωτὸν] Quod racemos habet. Plin. lib. 18. cap. 7. de panico, Parvis racemato paniculis.

RACEMĀTIO, ōnis. f. [βοτρυολογία] Racemorum vindemia, ut quando a vindemiatoribus racemi rari prætereuntur: sicut in messibus peractis, quod superest, spicilegium dicitur. Tertull. Apol. cap. 35. Post vindemiam racematio superstes.

RACEMĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [βοτρυοφόρος] ut,
Uvæ racemiferæ. Ovid. 3. Met. 666.
Bacchus. Ovid. 15. Met. 413.
Capilli. Ovid. 6. Fast. 483.
Bacche, racemiferos hedera redimite capillos.

RACILIUS, Nomen gentis Ro. Plebejæ. L. Racilius, Tribunus pleb. qui de Clodianis facinoribus est questus in Senatu, ut scribit Cic. 2. Q. frat. 6.

R A D

RADAGASUS, Gotthorum rex, qui floruit Arcadii & Honorii Cæsarum temporibus. Dicitur habuisse sub signis supra ducenta bellatorum millia. Paulus Diaconus.

RADAMANTHUS, V. RHADAMANTHUS.

RADIATIO, RADIATUS, RADIO. V. RADIUS.

RADICITUS, RADICOR, RADICULA. V. RADIX.

RĂDIUS, i. m. [ἀκτὶς, ἀκτὶν] Splendor a sole micans. Varro, O summe sol, qui totam hanc mundi compagem, tuis radiis illustras. Cic. 5. de Fin. 71. Ita enim parvæ & exiguæ sunt istæ accessiones bonorum, ut quemadmodum stellæ in radio solis, sic istæ in virtutum splendore ne cernantur quidem.
Solis radii. Lucret. lib. 1. 148.
Non radii solis, neque lucida tela diei.
Lumen radiorum. Lucret. lib. 2. 116.
Verbera radiorum. Lucret. lib. 5. 1103.
Vires radiorum. Ovid. 4. Met. 247.
Ardentes radii. Lucret. lib. 6. 754.
Coruscis radiis insigne jubar. Ovid. 1. Met. 768.
Micantes. Ovid. 2. Met. 41.
Tabifici, Pestilentes. Lucret. lib. 6. 737.
Nubes ardent radiis & auro, i. e. inquit Servius, Radiis aureis. Virg. 7. Æn. 142. [ἓν διὰ δυοῖν, pro Radiis aureis.
Calere radiis. Ovid. 2. Met. 171.
Erumpunt radii. Virg. 1. Georg. 446.
Excludunt radios frigora. Stat. 1. Silv. 2. 154.
Ingruentes solis radios sentit luna. V. INGRUO.
Inserti fundunt radii per opaca domorum. Lucret. lib. 2. 114. Inserti autem radii dicuntur, qui per domos inseruntur, & in eas subeunt, solisque lumina spargunt. Turnebus. Al. Insertim.
Interrumpunt nubes radios lucis. Lucret. lib. 5. 288.
Retexit Titan orbem radiis. Virg. 4. Æn. 119.
Rubescebat mare radiis. Virg. 7. Æn. 25.
Radius, Fulgor oculorum, ut vult Plin. Cujus ex oculis radii nocte micantes cernuntur. Gell. lib. 5. cap. 16. Stoici causas esse videndi dicunt radiorum ex oculis in ea quæ videri queunt emissionem, aerisque simul intentionem.
Radii [κνῆμαι] quoque rotarum dicuntur, ut apud Virg. 2. Georg. 444.
Hinc radios trivere rotis. Plin. lib. 16. cap. 40. Sed lignum non aliò pæne, quam ad radios rotarum utile. Virg. 6. Æn. 16.
Saxum ingens volvunt alii, radiisque rotarum
Districti pendent. Ovid. 2. Met. 108. de curru Solis,
Aureus axis erat, temo aureus, aurea summæ
Curvatura rotæ, radiorum argenteus ordo.
Radius, Virga qua Geometræ lineas indicant, Virga qua Mathematici formas suas in pulvere delineabant. Sic Vives in Bucolica. Virg. 3. Ecl. 41.
Descripsit radio totum qui gentibus orbem. Inventa autem est hæc ars tempore, quo Nilus, plus æquo crescens, confudit terminos possessionum. Ad quos innovandos adhibiti sunt philosophi, qui lineis diviserunt agros. Servius. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 2 Qui obierunt maria & terras, gaudent quum de ignoto multis vel terrarum situ, vel sinu maris interrogantur: libenterque respondent, & describunt modo verbis, modo radio loca: gloriosissimum putantes, quæ ipsi viderint, aliorum oculis objicere. V. Willichium in Bucolica. Putat enim radio significari Dioptram.
Describere radio cæli meatus. Virg. 6. Æn. 850.
A pulvere & radio Archimedes excitatus. Cic. 5. Tusc. 64. Ex eadem urbe humilem homunculum a pulvere & radio excitabo, qui multis post annis fuit, Archimedem.
Radius ferreus. Plin. lib. 10. cap. 42.
Radius, [κερκὶς, πηνίον] Textoris instrumentum, quo telæ annectuntur. Virg. 9. Æn. 476.
Excussi manibus radii, revolutaque pensa. V. Ovid. 6. Met. 132. Lucret. lib. 5. 1352.
Insilia, ac fusi, radii, scapique sonantes.
Acutus radius. V. ACUO.
Attriti manu. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 161.
Radius, Instrumentum quo raduntur mensuræ, alias Hostorium dicitur. Plaut. Di deæque omnes, tantam nobis lætitiam, tot gaudia sine radio cumulent. [Unde hæc sint disquirat lector.
Radii, Olivæ oblongæ. Virg. 2. Georg. 86.

Nec

Nec pingues unam in faciem nascuntur olivæ
Orchades, & radii, & amara pausia bacca. Columel. lib. 5. cap. 8. Orchis quoque & radius melius ad escam, quam in liquorem stringitur.

Radius est pastinacæ pisci pro telo. Plin. lib. 9. cap. 42.

Radius, Os minus brachii, & brevius, idemque superius: constat enim brachium duobus ossibus. Vulgus Anatomicorum Focile minus vocat, ut & in pede Fibulan. Cornel. Cels. lib. 8. cap. 1. Radius, quem κερκίδα Græci appellant. Plin. lib. 11. cap. 47. Avium quibusdam gravioribus, in cruribus additi radii. [Immo hic Radii sunt, quæ Calcaria vocant. V. Plin. 30. 11. Gloss. L. Gr. Radius, Ἀκτὶς, καὶ κνήμη. Ubi & pro Sura ponitur.

Radius virilis, dicitur Membrum virile. Cæl. Aurel. Acut. 3. 13. V. Reines. Varr. Lect. p. 662.

RĂDIŎLUS, i. m. dimin. Parva olea oblonga. Columel. lib. 12. cap. 47. Albam pauseam, vel orchitem, vel radiolum, vel regiam dum contundes, primum quamque, ne decoloretur, in frigidam muriam demerge. [conf. RADIUS, & CERCITIS. Isidoro Radiolæ. 17. 7. q. V.

RADIŌSUS, a, um. Adj. [ἀκτινώδης] Quod multos emittit radios. Plaut. Stich. 2. 2. 40.
Commodum radiosus ecce sol superabat ex mari.

RĂDIO, āre. Radios emittere, Columel. lib. 10. 288.
Nec tam nubifugo Borea Latonia Phœbe
Purpureo radiat vultu. Ovid. 3. Amor. 3. 9.
Argutos habuit, radiant ut sidus, ocellos.

Radiare, Fulgere. Martial. lib. 8. 45.
Vera minus flavo radiant electra metallo. Ovid. 2. Met. 4.
Argenti bifores radiabant lumine valvæ. Propert. lib. 4. 1. 27.
Nec rudis infestis miles radiabat in armis.

RADIOR, Deponentis forma, Ovid. 3. de Pont. 4. 103.
Scuta sed & galeæ gemmis radientur, & auro. Nisi forte hoc Passivum sit. Vide Broekhus. ad Propert. 1. 15. 7.

RADIANS, antis. Partic. [ἀκτινοβολῶν] Cic. in Arat. 172.
Stellas sub pedibus stratas radiantis Aquari.

Astra. Ovid. 9. Met. 272.
Lumina solis. Ovid. 2. Trist. 325.
Lunæ radiantis imago. Virg. 8. Æn. 23.
Sidera. Ovid. 7. Met. 325.
Radians, Fulgens, ut Virg. 8. Æn. 616.
Arma sub adversa posuit radiantia quercu.
Aurum. Ovid. 4. Met. 636.
Galeæ radiantis nitor ab auro. Ovid. 13. Met. 105.
Templa multo auro. Ovid. 3. de Arte Am. 451.
Toga radiante decorus, Picta, triumphali. Claud. 6. Cons. Hon. 371.

RADIĀTUS, a, um. Partic. Quod radios hhabet ut,
Radiatus sol. Cic. 4. Acad. 126. Solis magnitudo (ipse enim hic radiatus me intueri videtur) admonet, &c.
Radiatus stellæ modo. Plin. lib. 27. cap. 5.
Orbis flammeus radiatus. Cic. 1. de Divin. 44.
Splendor radiatus. Sil. lib. 7. 143.
Rota. Varro 3. de R. R. cap. 5. V. RADIUS.
Radiatum caput principis vocat Plin. quod in deos referebatur: qualiter pinguntur hodie divorum imagines. Sic enim ait in suo Panegyrico 52. Horum unum si præstitisset alius, illi jamdudum radiatum caput, & media inter deos sedes auro staret, aut ebore. [Radiata corona divorum insigne est in nummis antiquis. Primus vivus sumpsit Domitianus, testibus ejus nummis non nullis, quorum unum servo.

RADIATIO, ōnis. f. [ἀκτινοβόλησις] Plin. lib. 36. cap. 5. Et Hecate Ephesi in templo Dianæ post ædem, in cujus contemplationem admonent æditui parcere oculis, tanta marmoris radiatio est. Firmicus lib. 1. cap. 1. & 4. sub finem.

RĀDIX, ĭcis. f. [ῥίζα] dicta est, quod sæpe effossa parumper terra raditur, ut arbor melius fruticescat. Cic. 5. de Fin. 33. Videamus ea, quæ terra gignit, corticibus & radicibus valide servari. [Videtur ex Gr. Ῥίζα per metathesin factum. V. tamen Voss. Etym.
Ocelli radicis. V. Ocellus, in OCULUS.
Radix, Cujusvis rei ima pats. ut
Ultima radix linguæ. Ovid. 6. Met. 557.
Radix saxi, a Lucretio 2. 102. dicitur translate, veluti si diceres Stirpem saxi: sed & Græci terram ἐρριζωμένην non ineleganter solent dicere, eam stabiliter hærentem fundatamque dicere studentes. Ex Turnebo.
In radice Palatii, id est in ima parte Palatii. Cic. Anteq. iret in exsil. 24. Cujus templum a Romulo, victis Sabinis, in Palatii radice cum Victoria est collocatum. De Jovis Statoris templo.
Altæ radices. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Arborea. Ovid. 8. Met. 379.
Bibulæ radicis fibræ. Ovid. 14. Met. 633.
Bulbosa V. BULBUS.
Carnosa. V. CARO.
Cavernosa. V. CAVERNA.
Lata radice arbor. V. LATUS, adj.
Lenta. Ovid. 11. Met. 78.
Limosa. V. LIMUS.
Nocens. Ovid. 14. Met. 56.
Nudis radicibus arbores. V. NUDUS.
Oleagina, Oleaginea. V. Oleagineus, Oleaginus, in OLEA.
Utilis radix medendi. Ovid. 5. Epist. 147.
Abeunt sursum radices, pro Sursum tendunt, V. ABEO.
Affigere radicem terræ. Virg. 2. Georg. 318.
Agere radices. Plin. lib. 16. cap. 31.
Capere radices. V. CAPIO.
Conterere radicem in pulverem. V. CONTERO.
Descendit radice arbor. Plin. lib. 16. cap. 31. Esculus quantum corpore eminet, tantum radice descendit.
Descendunt radices Plin lib. 16. cap. 31. Quidam non altius descendere radices, quam solis calor tepefaciat, idque natura loci tenuioris crassiorisve dixere: quod falsum arbitror.
Eruta radicibus pinus. Virg. 5. Æn. 449. [An Radicitus?
Expulsa imis ab radicibus seges. Virg. 1. Georg. 319.
Figere radices. Ovid. 2 Met. 583.
Inflectere radices in nodum. V. INFLECTO.

Latens in locis asperis. Hor. Epod. 5. 68.
Mittere radicem. V. MITTO.
Niti altis radicibus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Pullulat ab radice silva. Virg. 2. Georg. 17.
Revulsa. Claud. 2. in Eutrop. 29.
Ruptis radicibus vellitur arbor solo. Virg. 3. Æn. 27.
Vulsæ. Virg. 3. Æn. 650.
Radices agere, Translate. Cic. 2. Off. 43. Vera gloria radices agit, atque etiam propagatur.
Defixum radicibus. Cic. 4. Philip. 13. Virtus est una altissimis defixa radicibus, quæ nunquam ulla vi labefactari potest.
Evellere fibras radicum. Cic. 3. Tusc. 13. Nos audeamus, non solum ramos amputare miseriarum, sed etiam radicum fibras evellere.
Habiturum malum fundamentum & radices altiores. Cic. ad Brut. 17.
Niti radicibus. Cic. pro Cœl. 14. Nisi tot vitiorum tanta immanitas quibusdam facilitatis & patientiæ radicibus niterentur.
Radices montis, [κνημὸς, ὑπώρεια] pro Inferiori parte. Cæs. 1. Bell. Civil. 41. Ab infimis radicibus montis, intermissis circiter passibus quadringentis castra facere constituit. Plin. lib. 9. cap. 18. Duo lacus italiæ in radicibus Alpium.
Imæ radices montis. V. IMUS.
Radix, metaphorice, de incorporeis. pro Etymo, vel voce primitiva. Varr. de L. L. lib. 5. 5. Primigenia dicuntur verba, ut lego, scribo, sto, sedeo: & cetera, quæ non sunt ab aliquo verbo, sed suas habent radices.

RADIX IDÆA, [Ἰδαία ῥίζα.] Nomen peculiare herbæ cujusdam, quæ in Ida nascitur, eadem folia, quæ ruscus habet: adhærent iis veluti exigui capreoli, e quibus flos. Dioscorides lib. 4. cap. 40.

RADICŬLA, æ. f. [ῥιζίον] dimin. Plin. lib. 20. cap. 9. Laseris radicula. Cic. 2. de Divin. 135. Tum secundum quietem visus ei dicitur draco is, quem mater Olympias alebat, radiculam ore ferre. Columel. lib. 5. cap. 5. Recisis radiculis.
Radicula, Herba. Plin. lib. 19. cap. 23. At quæ vocatur radicula, lavandis demum lanis succum habet: mirum quantum conferens candori mollitiæque. Et paulo post, Struthion Græci vocant, floret æstate, grata aspectu, verum sine odore, spinosa, & caule lanuginoso: semen ei nullum, radix magna quæ conciditur ad quem dictum est usum. Hactenus Plinius. Hanc a Latinis Lanariam herbam appellari Dioscorides contendit. [Gloss. Lat. Gr. Radix, Lanaria, Στρούθιον, βοτάνη. Sic enim distinguendum. Diosc. notha intelligit.
Quin etiam radiculæ nomen ad raphanum transfertur, quam radicem vocat Dioscorides. [Gloss. Lat. Gr. Radix, Ῥίζα δένδρου, καὶ ῥάφανος. Et Gr. Lat. ῥαφανὶς, Radix. Radiculam Celsus passim ad vomitum excitandum commendat.

RADĪCESCO, ĕre. Sen. Epist. 87. Vidi vitem ex arbusto suo annosam transferri. Hujus capillamenta quoque, si fieri potest, colligenda sunt, deinde liberalius sternenda vitis, ut etiam ex corpore radicescat.

RADĪCOR, [ῥιζόομαι, ῥιζοβολέω] āri. Radicem facere, seu capere, vel emittere. Plin. lib. 18. cap. 7. Frumenta multis radicantur fibris.
Radicari in fruticem. Plin. lib. 13. cap. 4.
Radicari in rectum. Plin. lib. 19. cap. 6.

RADICĀTUS, a, um. [ἐρριζωμένος] Partic. Columel. de Arbor. cap. 20. Arbores & radicata semina Autumno serito. Sidon. 7. Epist. 8.

RADĪCŌSUS, a, um. Adj. [ῥιζώδης] Quod multas radices habet. Plin. lib. 16. cap. 34. Omnium ederarum generi radicosa brachia.

RADĪCĬTUS, Adv. [ῥιζόθεν Gl. L. G.] A radice, vel Usque ad radicem. Cato R. R. cap. 50. Herbasque malas omnes radicitus effodito. Plin. lib. 21. c. 11. Eruitur post æquinoctium vernum radicitus. Catull. Argon. 62. 288.
Nonacrias atque ille tulit radicitus altas
Fagos. Propert. lib. 3. 7. 51.
Huic fluctus vivos radicitus abstulit ungues.
Radicitus, per translationem ponitur pro Omnino. Plaut. Mostell. 5. 1. 62.
Nam omnia malefacta vestra reperi radicitus:
Non radicitus quidem hercle, verum etiam eradicitus. Cic. 2. de Fin 27. An potest cupiditas finiri? tollenda est atque extrahenda radicitus.
Excutere opinionem radicitus. Cic. 2. Tusc. 111.

RĀDO, si, sum, [ξέω, ξύω, ξυρέω] ĕre. Complanare, incidere, exstirpare, mundare. Columel. lib. 8. Sic tamen, ne quid radatur.
Arenas radit remus. Propert. lib. 3. 2. 23.
Arva radit imbribus Eurus. Hor. Epod. 16. 54.
Caput radere. Suet. in Calig. cap. 5. Regulos quosdam barbam posuisse, & uxorum capita rasisse, ad indicium maximi luctus. h. e. Radenda curasse.
Genas radere, i. e. Laniare, lacerare. In legibus XII Tabul. de sumptibus funerum, & sepulcris, tollendaque lamentatione, Mulieres genas ne radunto, neve lessum funeris ergo habento. Quæ legis verba sic alii concipiunt, Mulier genas ne carpito: ut videre est apud Cic. 2. de Legib. 59. Plin. lib. 11. cap. 33. Infra oculos malæ homini tantum, quas prisci genas vocabant, XII Tabul interdicto radi a feminis eas vetantes. Hoc autem sumptum e Solonis legibus testatur Cicero. Solon, inquit Plutarchus (p. 90. ed. Francof.) lacerationes plangentium sustulit. Olim autem humanus sanguis ante rogum effundebatur, vel captivorum, ut apud Homerum in rogo Patrocli: vel gladiatorum, unde Bustuarii gladiatores a Romanis vocati: quorum si copia deesset, feminæ genas laniantes, cruorem effundebant.
Guttur radere. Juven. 6. Sat. 105. Ætatem declarat barbatuli juvenis.
Janua expletis quoque raditur oris. Lucret. lib. 4. 535.
Radit iter liquidum, celeres neque commovet alas. i. e. Secat purum aerem. Virg. 5. Æn. 217.
Litora raduntur Circeæ proxima terræ. Virg. 7. Æn. 10.
Saxa raduntur impresso vomere. Sil. lib. 8. 393.
Terram radit corvus pedibus. Plaut. Aul. 4. 3. 2.
Tigna lævia radere. Lucret lib. 5. 1266.
Aures radere. Quintil. lib. 3. cap. 1. Quorum ne jejuna, atque arida traditio averteret animos, & aures, prætertim tam delicatas, raderet, verebamur. h. e. Læderet, offenderet, fatigaret.
Nomen Pisonis radendum fastis censuit. Tacit. 3. Ann. 17. De Aurelio Cotta. i. e. Eradendum, Auferendum.

RĂDENS, entis. Partic. [ξέων] Lucret. lib. 6. 117.

— quam de latere ire
Diverso motu radentes corporis tractum. De nubibus.

Arva radens adhæret humo serpens. Stat. 5. Theb. 525.
Flumina radentia ripas. Lucret. lib. 5. 257.

RĀSUS, a, um. aliud Partic. [ἐξυσμένος] Plaut. Pseud. prol. 13.

In scænam qui jejunus venerit aut sitiens,
Is risu & ventre raso vigilabit sedulo.

Barba rasa. Gell. 3. 4.
Liber rasus lima. Ovid. 2. de Pont. 4. 17.
Littera rasa in extremo margine. Ovid. 1. Amor. 11. 22.
Virgæ rasæ hastilia. Virg. 2. Georg. 358.
Tabellæ rasæ. Ovid. 1. de Arte Am. 436.
Terra rasa squamis serpentis. Ovid. 3. Met. 75. conf. RALLA infra.

RASUS, ûs. m. Varro de L. L. 4. 31. Homo in pratis festucas abradit, quo ab rasu rastelli dicti.

RĀSOR, ōris. m. [ξυρευτὴρ] Qui radit. Et per translationem Rasores, Fidicines antiqui appellabant, qui, ut ait Verrius, ita appellati videntur, quia radere ictu chordas videantur artificio quodam. Festus.

RASŪRA, æ. f. [ξυσμὸς] Columel. lib. 4. cap. 29. Calamus autem non amplius tribus digitis debet allevari æqualiter ex ea parte, qua raditur, ut sit lævis, eaque rasura ita deducitur, ut, &c.

RASĬLIS, e. Adj. [ξυστὸς] Quasi rasum, nihil exstantis aut redundantis plenitudinis habens, inquit Valla lib. 1. Ovid. 8. Met. 318.

Rasilis huic summam mordebat fibula vestem. Plin. lib. 17. cap. 23. Nuper repertum, draconem serere juxta arborem: ita appellamus palmitem emeritum, pluribusque induratum annis. Hunc præcisum quammaxima amplitudine, tribus partibus longitudinis deraso cortice, quatenus obruatur, unde & rasilem vocant, deprimere sulco, reliqua parte ad arborem erecta, ocissimum in vite.

Foris rasilis. Catul. in Epithal. Juliæ, 59. 168.
Hasta rasilis. Sil. lib. 4. 176.
Rasile, Quasi rasibile. Virg. 2. Georg. 449.

— & torno rasile buxum.

RĀMENTUM, i. n. [ξύσμα, ῥίνημα] Tenuis cujusque rei particula, a radendo, quasi rasura. Unde Ramenta auri, Ramenta argenti, lignorum & ceterarum rerum dicimus, quæ ex sectione earum rerum decidunt. Plaut. Bacch. 4. 4. 29. Patri omne cum ramento reddidi. Subaudi, Aurum. Columel. lib. 4. cap. 29. Quippe non scobem, sed ramenta facit. De terebra Gallica. V. PSEGMA. Gloss. Lat. Gr. Ramenta, Ξύσμαι, Ξέσματα. Ramentum dici voluere, inquit Fulgent. de Prisco Serm. 31. quasi projectitium quoddam purgamentum. Q. Fabius Lucul. Epic. carm.

Vilissimum ramentum, proluviosa pestis.

Auri ramentum, inquit Budæus in lib. 4. de Asse, est Arena aurea, Chrysitis, & Chrysammos Græce dicta. V. suo loco.
Ferri ramentum. Lucret. lib. 6. 1043.
Fluminum ramenta; i. e. Arenæ particulæ. Plin. lib. 33. cap. 4.
Sulphurata ramenta. Martial. 10. 3.

RAMENTA, æ. f. Plaut. Bacch. 3. 4. 15.

Verum quam illa unquam de mea pecunia
Ramenta fiat plumea propensior, &c. Ex Nonio, 3. 183.
Nunquam hercle hinc hodie ramenta fies fortunatior. Plaut. Rud. 4. 3. 77.

RAMENTŌSUS, a, um. Adj. Plenus ramentis. Cæl. Aurel. Tard. 4. 3. Sanguinolenta & ramentosa. [Ramenta intestinorum intelligit.

RĀDŬLA, æ. f. [ξύστρον] Instrumentum ferreum, quo doliorum veterum pix, liquata primum, vel in sole, vel lampade ardenti, educitur, ut deinde iterum picentur ad futuram vindemiam: a radendo dictum. Columel. lib. 12. cap. 18. Nam ea quæ demersa sunt, ferreis lampadibus ardentibus calefiunt: & quum picem in fundum distillavit, sublata lampade rutabulo ligneo & ferrea curvata radula ducitur quod distillavit, aut quod in lateribus hæsit. conf. infra RALLUM.

RADULĀNUS, a, um. Adj. [ξυστικὸς] Radulana pix dicta, Quæ radula educitur e doliis. Plin. lib. 14. cap. 19. Italiæ pars aliqua radulana pice. Subaudi Lenitatem vini excitat. Hermolaus apud Plinium legit Rabulana pice. Sic enim ait in Prioribus castigationibus: Quidam ex L. Columella malunt Radulana, quam Rabulana legere, quod auctor is instrumentum in pice ducenda Radulam, quasi a radendo nominaverit. Sed & Rabula quoque a Radendo flectitur, ut a fando, nando, pascendo, stando, fabula, nabula, pabula, stabula, mille hujusmodi. Idem in Posterioribus: Rabulana pice, Quidam Radulana, quasi ab instrumento Radula, cujus mentionem Columella faciat. Non probavi, cum ob alia, tum quod instrumentum id, si quid ad propositum pertinere posset, non minus belle Rabula a radendo, quam Radula vocaretur: quando & Rabulæ forenses etiam a radendis auribus, quia & Græci quoque garrulos, ajunt κρωπίδεις esse, & κρώπτειν τὰ ὦτα; ut Julius Pollux auctor: vel, ut Festus, a radendo, id est auferendo nomen traxere; quanquam & a Rabie, & a Ravi, hoc est raucitate dictos quidam volunt. In Gallia quoque Transalpina instrumentum fabrile, quo assamenta lævigantur & poliuntur, non aliter fere quam Rabo, quasi Rabula vocatur, a radendo: in aliis locis a complanando Planula. Utcunque, verba Columellæ de Radula nihil omnino suffragantur. Ea sunt ultimo ejus libro de pice in universum, non de una aliqua ejus specie. Sunt qui Rabulanam picem, a colore quasi Ravulanam scribendum autument. Est enim Ravus color inter flavum & cæsium. unde, ut Festus ait, raviliæ dicantur & raviscelli, Plauto. Quidam a loco Ionii sinus Rhaba, de quo, non tamen de pice, Stephanus. Non desunt qui pro Zopissa rabulanam interpretentur. Est autem zopissa, ut ait Plinius, derasa maritimis navibus pix cum cera. Hæc Hermolaus. V Beroald. in Columell. & Harduin. in Plin. Mss. habent Rabulana, vel Rapulana, eodem teste.

RĀSĪTO, [ξύρειν] āre. frequentat Sæpe radere. Gell. lib. 3. cap. 4. Comperimus autem ceteros quoque in eisdem temporibus nobiles viros barbam in ejusmodi ætate rasitavisse.
Faciem quotidie rasitare. Sueton. Otth. cap. 12.

R A G

RAGADES, V. RHAGAS.

R A I

RĀJA, æ. f. [βατὶς, βάτος] Genus piscis plani & cartilaginei. Plin. lib. 9. cap. 42. Simili modo squatina & rhombus abditi pinnas exteras movent specie vermiculorum, itemque quæ vocatur raja. Hermolaus dicit Græce vocari, a rubi similitudine, qui βάτος Græcis dicitur, quoniam in tergo hamos habeat aculeatos, quos etiam habet pastinaca, sed præterea radium in cauda pernicissimum & venenosissimum. Est & alia major Raja, quæ Latinis Læviraja, Græcis λειόβατος dicitur, quod uncos non habeat: Mucosa etiam hæc appellatur quibusdam. Gloss. Lat. Gr. Raja, Βατὶς, ἰχθύος εἶδος.

R A L

RALLA, æ. f. Genus vestis a raritate. Nam Rarum, diminutivum facit Rallum, auctore Nonio 14. 14. Ralla vestis, inquit, dicta a Raritate. Plaut. Epid. 4. 2. 46.

Quid istæ, quæ quotannis nomina inveniunt nova?
Tunicam rallam, tunicam spissam, &c. [Ita quidem Nonius, quod Spissam necessario opponi Rallæ putaret. Cui subscribit Voss. aliique, quasi a Rarulus, Rallus. Non dubito tamen quin potius Ralla pro Rasula dictum sit, ut innuit Isid. 19. 22. Ralla, inquit, quæ vulgo Rasilis dicitur. Rasas in muliebris luxuriæ supellectili ponit Juvenal. Sat. 2. 97.

Cærulea indutus scutulata, aut Galbina rasa. ubi Schol. Rasa, Polita, tenuiter rasa. Græcis sunt ξυστίδες, teste Polluce lib. 10. sect. 42. & 6. 10. & 4. 116. & 7. 49. & 96. voce item diminutiva. conf. Suid. Formatur autem Ralla, a Rasula, eodem modo, atque a Radula, ut in seq. dict. posui.

RALLUM, i. n. [ξυστὴρ] Ferramentum est quo raditur vomer, & inhærente terra liberatur atque purgatur. Nomen habet a Radendo. Plin. lib. 18. cap. 19. Purget vomerem subinde stimulus cuspidatus rallo. In editis legitur Rulla, sed corrupte. Posset & melius Ralla legi, quum præsertim reperiam in antiqui critici lexico Rallam esse ξυστῆρα, quod & interpretationem nostram confirmat. Turneb. [Contractum nempe ex Radula. V. Voss. Etymol. Sic ex Paluda, Palla; ex Trua, Truola, vel Trudula, interposita littera, indeque Trulla; ab Hira, Hirula, Hilla. conf. ad præced. dict. Gloss. Lat. Gr. Ralla, Ξυστήρ. Gr. Lat. Ξυστήρ, Ralla, Rallum, Rallus, Rasorium.

R A M

RAMALE, V. RAMUS.

RAMENTA, RAMENTOSUS, RAMENTUM, V. RADO.

RĀMEX, ĭcis. m. [κήλη] Genus herniæ. Ramices has species sub se continent, Porocelam; quæ est quum ex abscessu aliquo circa scrotum materia subduruit: Sarcocelam, quum in ipso scroto concrevit caro: Cirsocelam, quum venæ intumuerunt, tunicis testium integris, vel in ipso scroto, vel quum bubonocela dicitur in inguine. Hæc Hermolaus in Glossematis. V. Cels. lib. 7. cap. 22. Plin. lib. 20. cap. 13. Testium vero epiphoris cum ramis laureæ teneris, adeo peculiari in visceribus his effectu, ut silvestri ruta, cum axungia veteri illitos ramices sanari prodant. Plaut. Merc. 1. 29.

Tua causa rupi ramices, jamdudum sputo sanguinem. V. mox. Jacet exiguus cum ramice nervus. Juven. 10. Sat. 205. Ubi Vet. Scholiastes, Nervus, penis; Ramicem dicit intestinum. [Sic Hectoris hernia. 6. 326.

Ramices, dicuntur Pulmones vel Hernia, inquit Nonius, 2. 743. Alii Perniones. [Male. Nec melius ipse Nonius, ex loco superiore Plauti non intellecto. Nec rectius Pectoris venas Hier. Mercurialis exposuit. Nimirum nemo vidit, servulum ibi loquentem, & cursu exanimatum, voci parcere voluisse. Notum autem est, Clamorem juxta ac cursum, non solum anhelosis infestum esse, verum etiam herniosis. Hinc illæ lacrimæ. conf. reliqua apud Non. Gl. L. Gr. Ramex, Ἐντεροκήλη.

Ramices, Longurii apud Columel. lib. 9. 1. 3. Cæl. lib. 5. cap. 14. Lectionum var.

RAMĬCŌSUS, a, um. Adj. [κηλήτης] Qui ramice laborat. Plin. lib. 30. cap. 15. Ramicosis cochlearum cinis cum ture ex ovi albi succo illitus per dies XXX medetur.

RAMĪSES, qui & RHAMSES. Tacit. 2. Ann. 60. Rex quidam Ægypti in Solis urbe, quo regnante Ilium a Græcis captum & solo adæquatum est, teste Plin. lib. 36. cap. 8. ubi eum docet quadraginta cubitorum columnas ex alabastrite fecisse. V. Hard. ad Plin. & Marsham. Can. Chron. sæc. 15.

RAMNENSES, [Ῥαμνήνσες] Iidem qui & Ramnetes. Liv. 1. 13. Eodem tempore & centuriæ tres equitum conscriptæ sunt, Ramnenses ab Romulo, ab Tito Tatio Titienses appellati.

RAMNES, vel RAMNĒTES, Tertia pars fuere Populi Romani temporibus Romuli: de quibus plura vide in dictione LUCERES. Propert. lib. 4. 1. 31.

Hinc Tities, Ramnesque viri, Luceresque coloni:
Quatuor hinc albos Romulus egit equos. Alii Rhamnetes scribunt.

RĀMUS, i. m. [κλάδος, πτόρθος, κλὼν, ὄζος] est, Id in arbore, inquit Theophrastus, quod a caudice fissum, multiplexque spargitur; unde ramos nonnulli nodos appellavere, suntque veluti quædam ipsarum arborum brachia. Unde Virg 2. Georg. 296.

Tum fortes late ramos & brachia tendens. Cic. 3. de Orat. 179. Quid in arboribus, in quibus non truncus, non rami, non folia, &c.

Insignis ramis olivæ. Virg. 6. Æn. 808.
Umbra ingens ramorum. Virg. 2. Georg. 489.
Alti rami. Lucret. lib. 2. 30.
Aureus. Ovid. 7. Met. 277.
Bifurcus. Ovid. 12. Met. 442.
Cæcus. V. CÆCUS.
Felix. Virg. 2. Georg. 81.
Fortis. Virg. 2. Georg. 296.
Fragilis. Virg. 8. Ecl. 40.
Frondens. Virg. 7. Æn. 135.
Ingens. Virg. 3. Georg. 333.
Laureus. V. LAURUS.
Lentus. Virg. 4. Georg. 558.
Longus. Ovid. 2. Met. 352.
Nudi rami, Sine frondibus. Lucan. lib. 1. 139.
Pandi rami pondere Autumni. Ovid. 14. Met. 660.

Patuli. V. PATULUS.
Pingues olivæ. Hor. Epod. 2. 56.
Jucundior, quam lecta de pinguissimis
Oliva ramis arborum.
Teneri. Ovid. 2. Met. 359.
Virides. Ovid. 12. Met. 22.
Abrumpit teneros ramos manibus. Ovid. 2. Met. 359.
Adoptat ramus ramum. V. ADOPTO.
Amputans ramos inutiles falce. Hor. Epod. 2. 13.
Apprehendunt vites ramos. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Compescere fluentes ramos. Virg. 2. Georg. 370.
Contingere ramos fragiles. Virg. 8. Ecl. 40.
Decisis ramis quercus. Virg. 11. Æn. 5.
Defringere ramum arboris. Cic. pro Cæcin. 60. Qui prætereuntes ramum defringerent arboris.
Denudat foliis ramos & cortice truncos. Cic. in Arat. 119.
Deponere corpus sub ramis arboris. Virg. 7. Æn. 108.
Diffunduntur late rami. Cæs. 6. Bell. Gall. 25.
Diffundit ramis arborem Deus. Columel. lib. 3. cap. 10. Truncum deinde superposuit velut quandam staturam corporis & habitus: mox ramis diffudit quasi brachiis.
Direpti rami arbore. Ovid. 11. Met. 29.
Extendere se rami poterunt. Virg. 2. Georg. 287.
Figere ramos humo. Ovid. 2. Fast. 648.
Flectitur obsequio curvatus ab arbore ramus. Ovid. 2. de Arte Am. 179.
Frondescunt summi rami. Lucret. lib. 1. 1092.
Habet ramos pomiferos silva. Sen. Herc. fur. 9.
Mutilatus. Ovid. de Nuce 37.
Nutant pondere rami. Ovid. 2. de Arte Am. 263.
Percussi ventis. Sen. Hippol. 3.
Stetit ramus nudus fugiente pomo. Senec. Thyest. 2.
Turgescit in arbore. Ovid. 3. Trist. 12. 15.
Nunc avis in ramo tecta laremque parat. Ovid. 3. Fast. 241.
Ramus montis. Plin. lib. 6. cap. 27. Sub monte Cambalido, qui est Caucasi ramus.
Ramus in radice arborum dicitur, quod in herbarum radicibus Capillamentum. Columel. lib. 5. cap. 10 Quum ad scrobis solum radix pervenit, duritia humi coercita recurvatur, & ex summo duûm ramorum ambas radices emittit. De nuce.
Amputare ramos miseriarum. V. AMPUTO.

RAMEUS, a, um. Adj. [κλάδινος] Quod ex ramo est. Virg. 4. Georg. 303.
— & ramea costis
Subjiciunt fragmenta, thymum, casiasque recentes.

RAMŌSUS, a, um. Adj. [κλαδώδης] Ramos habens multos. Plin. lib. 13. cap. 5. Nam quæ durum, acutum, spinosum, habet, oxycedros vocatur, ramosa & nodis infesta. Ovid. 8. Met. 237.
Garrula ramosa prospexit ab ilice perdix.
Arbor ramosa. Lucret. lib. 5. 1095.
Cervix ramosa colubris. Ovid 9. Met. 73. De Hydra Lernæa.
Cornua ramosa cervi. Virg. 7. Ecl. 30.
Corpora ramosa. Lucret. lib. 2. 446.
Domus Silvani ramosa. Propert. lib. 4. 4. 5.
Stipes ramosus. Ovid. 3. Fast. 751.
Compar. Folium ramosius. Plin. lib. 21. cap. 10.
Superl. Curalium quam ramosissimum. Plin. lib. 32. cap. 2.

RAMĀLE, is. n. [κλαδάριον] Ramus inutilis ex arbore decisus. Ovid. 8. Met. 644.
Multifidasque faces, ramaliaque arida tecto. Pers. 1. Sat. 97.
Ut ramale vetus vegrandi subere coctum.
Veteris ramalia fagi. Pers. 5. Sat. 59.

RAMŬLUS, i. m. dimin. [κλαδίσκος] Columel. lib. 5. cap. 5. Nam in brachiatis plerumque fit ut crure, aut cornibus boum, ramuli vitium defringantur. Cic. 1. de Divin. 123. Quum ille respondisset, in agro ambulanti ramulum adductum, ut remissus esset, in oculum recidisse, &c.
Floridi ramuli. Catull. 59. 22.
Nitidissimus ramulus. V. NITEO.

RAMULŌSUS, a, um. Adj. [κλωναριώδης] a dimin. Ramulus. Plin. lib. 16. cap. 24. Ramulosa folia ulmo & cytiso.

RAMUSCŬLUS, aliud dimin. [κλωνάριον] Plin. lib. 20. cap. 23. E viridi ferula ramusculus, utilis est ad omnia ea vitia.

R A N

RĀNA, æ. f. [βάτραχος] Animal palustre notissimum, quanquam in genera divisum. Ranarum aliæ sunt terrestres: aliæ in aquis dulcibus degunt: aliæ marinæ. Ex terrestribus quædam in vepribus tantum vivunt, & rubetæ appellantur, auctore Plin. lib. 32. cap. 5. Aliæ inter arundines, fruticesque versantur. Est & rana arborem scandens, & ex ea vociferans, ob id a calamis calamita. Virg. 1. Georg. 378.
Et veterem in limo ranæ cecinere querelam. Plin. lib. 10. cap. 29. Quum Theophrastus tradat invectitias esse in Cyrenaica vocales ranas. Cic. 2. de Nat. Deor. 125. Ranæ autem marinæ dicuntur obruere sese arena solere.
Loquaces. Virg. 3. Georg. 431.
Palustres. Hor. 1. Serm. 5. 14.
Turpes. Hor. Epod. 5. 19.
Virides. Ovid. 15. Met. 357.
Rana Gyrina. Plato, Nihilo rana Gyrina prudentior. In stupidos proverbium. Gyrini sunt informes ranarum partus. Cæl. lib. 4. cap. 2. [A forma scilicet corporis pæne rotunda dicti γυρῖνοι. Nam γῦρος Circulus.
Rana, Morbus bobus peculiaris. Columel. lib. 6. cap. 8. Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguæ, quas ranas vocant veterinarii.

RANŬLA, æ. f. dimin. Apul. Met. 9. p. 233. Elmenh. Virens exsiluit ranula.

RANUNCŬLUS, i. m. dimin. [βατράχιον]
Ranunculos per jocum vocat Cicero Ulubrenses, qui sibi obloquerentur, eo quod clamarent tanquam ranæ, quæ præsertim instante vespere, totas paludes coaxationibus implent, 7. Fam. 18. in fine, Nam Ulubris honoris mei causa vim maximam ranunculorum se commôsse constabat. Alii putant significari Homines habitantes in palustribus locis, Ulubrenses.
Ranunculus, [βατράχιον] Herba. Plin. lib. 25. cap. 13 Ranunculum vocamus, quem Græci batrachion. Genera ejus quatuor. Unum pinguioribus quam coriandri foliis, & ad latitudinem malvæ accedentibus, colore livido, caule albo, gracili, & radice alba. Nascitur in limitibus humidis & opacis Alterum foliosius, pluribus foliorum incisuris, altis caulibus. Tertium minimum est, gravi odore, flore aureo Quartum simile huic, flore luteo. Omnibus vis caustica, si cruda folia imponantur, pustulasque, ut ignis, faciunt. conf. Apulej. de Herb c.8.&9.

RANCEO, ēre. sicut & RANCO, āre. de quo verbo infra dicitur. Budæus posteriore libro Philologiæ, Rancere fictitia voce tunc dicuntur (de cervis loquitur.) Rancentes autem ololygones (sic enim tum vocantur) diluculo venator secundo vento exaudiens: decumanumque esse rancore dijudicans, aut alias memorabili magnitudine, eo decurias canum admovet, indagatore numellato venatus auspicatum præeunte, ut fere alias solet.

RANCENS, entis. Partic. [σηπόμενος] a verbo inusitato RANCEO, Idem quod Rancidus. Lucret. lib. 3. 720.
Unde cadavera rancenti jam viscere vermes
Exspirant? i. e. Unde cadavera e viscere rancenti vermes edunt? Lambinus.

RANCESCO, ĕre. Idem quod Ranceo. Arnob. lib. 1. p. 12. Præcipiant, olearum fluenta rancescere.

RANCOR, ōris. m. [σηπεδὼν] Putor quidam aut odoris gravitas, quæ ex vetustate & putredine ac corruptione nascitur. Palladius lib. 1. cap. 20 Receptacula olei semper sint munda, ne novos sapores veteris rancore infecta corrumpant. Idem in Octobri, cap. 10. Canales, & omnia receptacula olei, calida aqua prius lavabis, ut nihil de anni præteriti rancore custodiant. i. e. De mucido odore, ut exponit Cæl. lib. 7. cap. 27. in fine.

RANCĬDUS, a, um. Adj. [σαπρὸς] Quod est rancore putidum. Hor. 2. Serm. 2. 89.
Rancidum aprum antiqui laudabant, &c.
Rancidus, pro Putrido. Lucret. lib. 6. 1153.
Rancida quo perolent projecta cadavera ritu, &c.
Rancidus, pro Insuavi aliquando ponitur. ut,
Rancidus aspectus. Plin. lib. 22. cap. 22.

RANCĬDE, Adv. [σαπρῶς] Translate Gell. lib. 18. cap. 8. In collocandis verbis immodice faciunt & rancide. Idem cap. 11.

RANCIDULUS, a, um. Adj. dimin. [ὑπόσαπρος] Juven. 11. Sat. 135.
— non tamen his illa unquam opsonia fiunt
Rancidula. Martial. lib. 7. 33.
Qui sic rancidulo loquatur ore.

RANCO, āre. Verbum fictitium, a voce tigridum. Auctor Philomelæ 49.
Tigrides indomitæ rancant, rugiuntque leones.

R A P

RĀPA, æ. f. [γογγύλη] Radix esculenta globosæ figuræ. Columel. lib. 11. cap. ult. Napus & rapa duas sationes habent, & eandem culturam, quam Raphanus. Paulo post, Rapæ semina Hyginus putat post trituram jacentibus adhuc in area paleis inspergi debere. Gloss. Lat. Gr. Rapa, ῥαβύλη, & Gr. Lat. Γογγύλη, Rapa.
Rapa, dicta est, auctore Varrone lib. 4. de L. L. 22. quasi Ruapa, quod rueret e rure.
Lutosa rapa. V. LUTUM.

RĀPUM, i. n. [γογγύλη] Idem. Plin. lib. 18. cap. 13. Genera eorum Græci duo prima fecere, masculinum, femininumque, & ea ferendi modo ex eodem semine. Densiore enim satu masculescere, item in terra difficili. Semen præstantius quo subtilius. Species vero omnium tres. Aut enim in latitudinem fundi, aut in rotunditatem globari. Tertiam speciem silvestrem appellavere, in longitudinem radice procurrente, raphani similitudine, & folio angulosio scabroque, succo acri: qui circa messem exceptus oculos purgat, medetur caligini admisto lacte mulierum. Martial. lib. 13. 16.
Hæc tibi, brumali gaudentia frigore rapa,
Quæ damus, in cælo Romulus esse solet. Varro de R. R. lib. 1. cap. 11. Nam ex semine brassicæ sato nasci ajunt rapa: & contra ex raporum, brassicam. Columel. lib. 2. cap. 10. Rapa campis in locis humidis lætantur.
Rapum Seneca dixit, quod in capite radicis hæret: nempe fibras quibus arboris radix involvitur: Epist. 87. Magnarum, inquit, arborum truncos circumcisis ramis & ad unum redactis pedem cum rapo suo transtulit, amputatis radicibus, relicto tantum capite ipso, ex quo illæ pependerant. Loquitur de modo transplantandi arbores annosas.

RAPŬLUM, i. n. dimin. [γογγύλιον] Hor. 2. Serm. 8. 8.
In primis Lucanus aper leni fuit Austro
Captus, ut ajebat cœnæ pater: acria circum
Rapula. [Gloss. Lat. Gr. Rapilum, Ῥαφίς. Scribe Rapulum, Ῥάφυς, quod idem ac ῥάπυς. An Rapillum?

RAPUNCŬLUS, i. m. [γογγυλίδιον] aliud diminutivum, Radicula, quæ commeditur in acetariis.

RAPICIA, sive RAPACIA, ōrum. n. pl. Raporum frondes, quas homines decoctas in cibum sumunt. Plin. lib. 18. cap. 13. Quadrupedes & fronde eorum gaudent: & homini non minor rapiciorum suis horis gratia, quam cymarum, &c. Cato R. R. cap. 35. Rapinam & coles rapicii unde fiant, & rhaphanum in loco stercorato bene, aut in loco crasso serito.

RAPĪNA, æ. f. Ubi seminatur rapum. Columel. lib. 11. cap. 2. Nam & napinæ, itemque rapinæ, siccaneis locis per hos dies fiunt. Sic Cato R. R. cap. 35. V. dict. super.

RAPACITAS, RAPACITER, RAPAX. V. RAPIO.

RAPHAEL, RAPHANA, RAPHANIS, RAPHANITIS, RAPHANUS, RAPHIA, V. per RH, RHAPPHAEL, &c.

RAPICIUM, RAPINA, V. in RAPA, & RAPIO.

RĂPIO, rapui, raptum, [ἁρπάζω] ĕre. Per vim, aut cum festinatione, auferre.
De aquis. Virg. 1. Georg. 203.
Atque illum in præceps prono rapit alveus amni.
Carinas venti rapuere. Lucan. lib. 3. 46.
Currum equi rapiunt per avia. Ovid. 2. Met. 205.

Pavore

Pavore equi rapitur tractus. Sil. lib. 4. 257.
Pedes quo te rapiunt, & auræ. Hor. 3. Carm. 11. 49.
Ad se rapere, Trahere. Cic. 2. de Nat. Deor. 128. Quum autem in locis semen insedit, rapit omnem fere cibum ad sese, eoque septum fingit animal.
Ad se convertere & rapere. Cic. 2. Off. 37.
Virginem rapere, est Ei vim inferre, & violare. Plin. lib. 15. cap. 29. Propter raptas virgines.
Ad stuprum virgines. Liv. 26. 13.
Rapi simulatur virgo ex gremio matris, aut si ea non est, ex proxima necessitudine, quum ad virum trahitur, quod videlicet ea res feliciter Romulo cessit. Rapi solet fax, qua prælucente nova nupta deducta est ab utrisque amicis, ne aut uxor eam sub lecto viri ea nocte ponat, aut vir in sepulchro comburendam curet, quo utroque mors propinqua alterius utrius captari putatur. Festus. [Lego Utriusque amicis.
Rapere, Per vim stuprare. Quintil. Declam. 259.
Rapere, cum furore trahere, evellere, auferre. Ter. And. 5. 2. 20. Sublimen hunc intro rape, quantum potes. Idem Adelph. 3. 2. 21.
Ceteros ruerem, agerem, raperem, tunderem, prosternerem.
De complexu parentum ad mortem rapere. Cic. 7. Verr. 138. Navium præfectos sine ulla causa de complexu parentum suorum, hospitumque tuorum, ad mortem, cruciatumque rapuisti.
In crucem. Cic. 7. Verr. 166. Ille, quisquis erat, quem tu in crucem rapiebas, qui tibi esset ignotus, quum, &c.
In jus aliquem rapere, quod & Trahere, & vocare dicitur. Plaut. Pœn. 5. 5. 56. Rapiamus in jus. Idem Asin. 2. 4. 32.
Nam vidi huc ipsum adducere, & rapere in jus Exærambum. Al. Adducere trapezitam Exær. Hor. 2. Serm. 3. 72.
Cum rapies in jura malis ridentem alienis. Al. In jus.
Ad mortem rapi. Cic. 1. in Catil. 27. Nonne hunc in vincula duci, non ad mortem rapi, non summo supplicio mactari imperabis?
Rapi ad mortem, de illo, qui rapitur, ut supplicio afficiatur. Sed Rapi etiam dicitur, Qui morte immatura moritur. V. RAPTUS Partic. Rapi Fatis. H. St.
Ad pœnam rapere. Cic. pro Flac. 5. Rapitur ad pœnam qui indicia communis exitii cepit.
Ad prætorem aliquem rapere. Plaut. Aul. 4. 10. 30.
Ad supplicium rapi, quod & Trahi dicitur. Cic. 3. Verr. 7. Rapiunt eum ad supplicium dii patrii, quod iste inventus est qui, &c.
Ad tortorem rapi. Cic. 5. Tusc. 13.
Præcipitem, famuli, rapite hunc. Ovid. 3. Met. 694.
Fatis rapi, Trahi. Ovid. 2. de Pont. 2. 32.
Imperium rapere. Tacit. 3. Hist. 19.
Invitum rapere aliquem. Ovid. 7 Met. 704.
In fomite flammam rapere, Raptim excitare. Virg. 1. Æn. 180.
Limis rapere: subaudi, Oculis. Hor. 2. Serm. 5. 53.
Sic tamen ut limis rapias, quid prima secundo
Cera velit versu. i. e. Obliquis oculis raptim perlegas.
Oscula rapere, Raptim dare. Tibull. lib. 1. 4. 53.
In partesque rapit varias. Virg. 4. Æn. 286.
In pejorem partem, Interpretari. Ter. prol. Adelph. 3. Ubi Donatus, i. e. Vitio dare, vituperare.
Se alicunde rapere ocius, Ejicere. Hor. 2. Serm. 7. 118.
Se aliquo rapere, Conjicere. Ovid. 3. Amor. 5. 29.
Se rapere ad. Cic. 13. Philip. 18. Inde se, quo furore, quo ardore, ad urbem, id est ad cædem optimi cujusque rapiebat?
In sublime. Plin. lib. 35. cap. 10.
Rapere, pro Raptim ac festinanter ducere. Plin. in Paneg. cap. 14. Per hoc omne spatium quum legiones duceres, vel potius (tanta velocitas erat) raperes: non vehiculum unquam, non equum respexisti.
Campum rapit acrior sonipes. Stat. 5. Theb. 1.
Fugam rapere. Valer. 5. Argon. 271.
Gressus rapit. Lucan. lib. 3. 115. i. e. Quanta vi potest, intendit cursum.
Laborem sibi quisque rapiunt. Sil. lib. 13. 187.
Viam rapere aliquo. Sil. lib 8. 182.
Ad cognitionem rei cura & studio rapi. Cic. 1. de Divin. 111. Rarum est quoddam genus eorum, qui se a corpore avocent, & ad divinarum rerum cognitionem cura omni studioque rapiantur.
Cupiditate, aviditate, & similibus rapi. Cic. 3. Verr. 65. Iste qui una cupiditate raperetur, totum illius postulatum, causamque neglexit.
Cupiditate cæca prædæ ac rapinarum rapi. Cic. in Pison. 57.
Ὁρμὴ, quæ hominem huc & illuc rapit. Cic. 1. Off. 101.
Impetus rapit huc, rapit illuc. Stat. 12. Theb. 794.
Inops mentis rapitur. Ovid. 4. Fast. 457.
Classis studio inflammato rapitur ad Italiam. Cic. pro Lege Manil. 21. Ab eodem Imperatore classem magnam & ornatam, quæ ducibus Sertorianis ad Italiam studio inflammato raperetur, superatam esse atque depressam.
Disciplinam ad suam aliquem rapere, Attrahere & impellere ad disciplinæ suæ cognitionem. Cic. 4. Acad. 114. Neque vero tu solus, sed me ad suam disciplinam quisque rapiet.
Ad id rapi quod bonum videtur. Cic. 4. Tusc. 12.
In errorem rapi, Præcipitari. Cic. 2. de Legib. 43. Nos opinionibus vulgi rapimur in errorem, nec vera cernimus
In fraudem aliquem rapere. Cic. 2. de Invent. 36. Eam causam putare, quæ homines audaces in fraudem rapere soleat.
Oculis in fraudem rapi. Cic. de Arusp. Resp. 39. Quare miserior es, quum in omnem fraudem raperis oculis, quam si omnino oculos non haberes.
In invidiam rapi, Invisum fieri. Cic. 4. Acad. 126. Sed quum rapior in invidiam, licetne per vos nescire quod nescio?
In mærorem me rapit stultitia mea. Plaut. Cist. 1. 1. 63.
In odium aliquem. Auctor ad Heren. lib. 1. 8.
Sensu & conjectura rapi, Duci. Cic. de Arusp. Resp. 54.
Rapere, de amore sæpe dicitur, ut
Ocellos alicujus Ovid. 2. Amor. 19. 19. Subaudi In amorem.
Vultus alicujus rapere. Ovid. 3. Amor. 6. 28.
De morte, & exitio quoque, ut
Flammæ rogales rapuere te. Ovid. 3. Amor. 9. 41.
Fortuna rapit juvenes. Ovid. ad Liv. 372. Subaudi Morte.
De luce alma rapi. Stat. 8. Theb. 102.
Vis leti improvisa rapuit, rapietque gentes. Hor. 2. Carm. 13. 20.
Urbes rapuerunt prælia, Vastarunt. Claud. 2. in Eutrop. 568.
Rapsere antiquum verbum, pro Rapere. Cic. 2. de Legib. 22. Sacrum, sacrove commendatum, qui clepserit rapseritve, parricida esto. [Præteritum syncopatum, pro Rapuerit.
Spes rapiendi & prædandi occæcat animos. Cic. 4. Philip. 9.

RAPIENS, entis. Partic. [ἁρπάζων] Hor. 3. Carm. 3. 52.
Omne sacrum rapiente dextra.
Flamma rapiente cursum ocior. Senec. Hippol. 6.
Ventus rapiens incendia. Lucan. lib. 3. 496.

RAPIENDUS, a, um. aliud Partic. [ἁρπαστέος] ut, Pignora rapienda manu. Ovid. 6. Fast. 446.
Ad arces rapiendas tendit. Lucan. lib. 6. 14.

RAPTUS, a, um. similiter Partic. [ἁρπασθεὶς] ut, Raptus a diis Ganymedes Cic. 1. Tusc. 65.
Sublime raptus. Tacit. 4. Hist. 30.
Amore cæco raptus furit. Ovid. 2. Fast. 762.
Auribus raptis populata tempora. Virg. 6. Æn. 496.
Fortuna rapta ex oculis. Liv 28. 7.
Lingua rapta. Ovid. 6. Met. 632.
Nuptiæ raptæ. Cic. 3. Tusc. 26. Qualis tibi ille videtur Tantalo prognatus, Pelope natus, qui quondam a socero OEnomao rege Hippodamiam raptis nactus est nuptiis?
Occasio rapta. Liv. 27. 18.
Prædas raptas ad litora vertere. Virg. 1. Æn. 532.
Tecta rapta. Ovid. 3. Trist. 10. 18.
Virginitas rapta. Ovid 8. Met. 85. de filia Erisichthonis.
Virgo rapta. Hor. 2. Carm. 4. 7.
Raptus, pro Præreptus immatura morte. Ovid. in lib. Ex Ponto, aut de Tristibus,
Quæ mihi de rapto tua venit epistola Celso. H. St. Exstant lib. 1. ex Ponto Ep. 9 pr.

RAPTUM, i. n. [ἁρπασθὲν] Res rapta. Liv. 7. 25. Quos rapto vivere necessitas cogeret. Martial lib. 7. 46.
Dividere rapta. Liv 1 4.
Potiri rapto Virg 4. Æn. 217.
Vivere de rapto. Ovid 5. Trist. 10. 16.
Vivitur ex rapto. Ovid 1. Met. 144.

RAPTŪRUS, a, um. Partic. [ἁρπάσων] Lucan. lib. 3. 99.
—namque ignibus atris
Creditur ut captæ rapturus mœnia Romæ.

RAPTIM, Adv. [ἁρπάγδην] Velociter, cito, quasi rapto tempore, non accepto. Plin. lib. 17. cap. 14. Semine raptim avium fame devorato. Liv. 3. 23. Fabius, omissis omnibus, prædam ex castris raptim Antium convehit. Cic. 1. Att. 17. Et raptim in eam sententiam pedarii cucurrerunt. Cæs. 1. Bell. Civil. 5. pr. His de causis aguntur omnia raptim atque turbate. Lucret. lib. 3. 1015.
—& plani raptim petit æquora campi.
Iste se raptim domum suam conjicit. Auctor ad Heren. lib. 4. 65.
Imperia raptim mutata. Sil. 7. 21.
Raptim mittere. Lucret. lib. 1. 663.
Raptim scribere. Cic. 2. Att. 9. Subito quum mihi dixisset Cæcilius Quæstor, puerum se Romam mittere, hæc scripsi raptim.

RAPTIO, ōnis. f. [ἅρπαξις] ad personam refertur. Ter. Adelph. 3. 3. 2.
Disperii, Ctesiphonem audivi filium
Una fuisse in raptione cum Æschino. Ubi Donatus: Raptio ad personam refertur: Rapina ad rem: Raptus ad stuprum, si proprie loqui volumus.

RAPTUS, ûs. m. [ἁρπαγμὸς] Cic. 6. Verr. 107. Locus ut ipse raptum illum virginis, quem jam a pueris accepimus, declarare videatur. Idem 4. Tusc. 72. Quis aut de Ganymedis raptu dubitat, quid poetæ velint? Claud. 2. de Rapt. Proserp. 12.
It Venus, & raptus metitur corde futuros.

RAPTŪRA, æ. f. [ἁρπαγὴ] Idem. Plin lib. 11. cap. 24. Quum vero raptura incidit, quam vigilans & paratus ad cursum? Castigatum exemplar habet Captura. h. e. Præda. De araneo.

RAPTOR, ōris. m. [ἁρπακτὴρ] Plaut. Epid. 2. 2. 115. Raptor hostium gloriosus. Idem Trin. 2. 1. 23. Raptores panis & peni. Columel. lib. 7. cap. 12. Quum & lupi repellere insidias, & raptorem ferum consequi fugientem, prædamque excutere atque auferre debeat.
Audax raptor. Hor. 3. Carm. 20. 4.
Consilium raptor vertit ad fallaciam. Phædrus 1. 31. 5. De milvio.

RAPO, ōnis. m. [ἁρπακτὴς] Idem quod Raptor. Pomponius,
Ne vos conturbent auri argentique rapones. V. Non. 1. 108.

RAPAX, ācis. Adj. [ἁρπακτικὸς] Avidus, & rapinis semper intentus. Plaut. Pers. 3. 3. 6. Procax, rapax, trahax. Sueton. Domit. cap. 3. Inopia rapax, metu sævus. Columel. lib. 8. cap. 17. Rapax lupus.
Olim furunculus, nunc rapax. Cic. in Pison. 66.
Falces rapaces Lucret. lib. 3. 650.
Fata rapacia. Senec Herc. OEth. 2.
Fluvii. Virg. 3. Georg. 142.
Ignis. Ovid. 8. Met. 843.
Mors. Tibul. lib. 1. 3. 65.
Torrens. Senec. Theb. 1.
Ventus. Valer. 4. Argon. 606.
Undis rapacibus committere se. Ovid. 8. Met. 550.
Rapax virtutis ingenium. Senec. Epist. 96.
Compar. Catull ad Thallum, 23. 4.
Idemque, Thalle, turbida rapacior procella. Cic. de Amicit. 50. Nihil est enim appetentius similium sui, nihil rapacius, quam natura.
Superl. Rapacissimæ manus. Sallust. in Cic. 5.

RAPĀCĬTAS, ātis. f [τὸ ἁρπακτικὸν] Columel. lib. 1. cap. 7. Nisi si maxima vel negligentia servi, vel rapacitas intervenit. Martial lib. 12. 53.
Diræ filius est rapacitatis.
Quis in rapacitate avarior! Cic. pro Cœl. 13. De Catilina.

RAPĀCĪDA, æ. c. Rapacidæ, imitatione patronymicorum, Homines

rapaces appellantur, joco comico ficti, ut Æacidæ dicuntur ab Æaco. Plaut. Aul. 2. 7. 8.

Rapacidarum ubi tantum fiet in ædibus. Turnebus.

RAPĬDUS, a, um. Adj. [ὁρμητικός] i. e. Velox: ab eorum, qui rapiunt, celeritate. Lucret. lib. 1. 295.

Corripiunt, rapidique rotanti turbine portant. Plin. lib. 16. cap. 39. Tantum tempestivitas etiam in rapida celeritate pollet.

Æquor rapidum. Valer. 4. Argon. 270. Hypallage.
Æstus. Virg. 3. Ecl. 10. Al. Rabidus.
Alæ. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 254.
Amnis. Virg. 6. Æn. 550.
Amnes rapidos tranant. Lucret. lib. 1. 15.
Arma pro Armatis. Sil. lib. 5. 98.
Aura rapida velocius. Ovid. 3. Met. 209.
Bella. Claud. 1. in Conf. Stil. 188.
Canes. Lucret. lib. 5. 890.
Clamores rapidi. Stat. 5. Theb. 96. Alia exemplaria habent Rabidi. [Sæpeque hæc duo confunduntur. V. infra plura exempla.
Currus. Virg 12. Æn. 478.
Cursus. Virg. 5. Æn. 291.
Decursus. Virg. 12. Æn. 523.
Equi. Ovid. 9. Epist. 28.
Feræ. Ovid. 11. Epist. 111.
Flamen. i. e. Ventus. Virg. 4. Æn. 241.
Flamma. Ovid. 2. Met. 123.
Flumen. Hor. 2. Serm. 3. 242.
Flumen rapidissimum. Cæs. 1. Bell. Civil. 50.
Gurges. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
Ignis. Virg. 4. Georg. 263.
Iræ. Stat. 3. Theb. 96.
Lapsus rapidi fluminum. Hor. 1. Carm. 12. 9.
Leones. Hor. de Arte Poet. 393. Al. Rapidi.
Lupa. Ovid. 3. de Arte Am. 8. Al. Rabida.
Mare. Tibull. lib. 4. 1. 126. Ob æstus scilicet.
Oratio rapida, Concitata. Cic. 2. de Finib. 3. Quum enim fertur quasi torrens oratio, quamvis multa cujusque modi rapiat, nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nusquam orationem rapidam coerceas.
Passus. Virg. 7. Æn. 156.
Rotis rapidis insistere. Virg. 3. Georg. 114.
Sol. Virg. 1. Georg. 424.
Torrens. Virg. 2. Æn. 305.
Turbo. Lucret. lib. 1. 638.
Venti. Virg. 6. Æn. 75.
Unda rapidior. Curt. 4. 9. 18.
Volucris rapidissima. Ovid. 2. Met. 716.
Vortex. Virg. 1. Æn. 121.

RAPĬDE, Adv. [ὁρμητικῶς] Cic. 2. de Legib. 6. Rapideque dilapsus cito in unum confluit. De Fibreno fluvio.
Ferri rapide. Cic. in Orat. 128. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest. De argumento quod vocatur παθητικόν.

RAPIDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Mart. Capel. lib. 8. Rapiduli sonitus raucitas.

RAPIDĬTAS, ātis. f. [τὸ ὁρμητικόν] Cæs. 1. Bell. Civil. 62. Tum etiam rapiditate fluminis ad transeundum impedirentur.

RAPĪNA, æ. f. [ἁρπαγή] ad rem refertur: Violenta rerum ablatio. Cic. 1. Verr. 3. Quas res luxuries in flagitiis, crudelitas in suppliciis, avaritia in rapinis, superbia in contumeliis efficere potuisset. Cæs. 1. Bell. Gall. 17. Satis habebat in præsentia hostem rapinis populationibusque prohibere.
Spes prædæ ac rapinarum. Cic. 12. Fam. 12.
Avida rapina. Ovid. 1. Trist. 11. 31.
Ingens. Stat. 10. Theb. 820.
Invidiosa. Ovid. 1. Amor. 8. 55.

RAPINĀTOR, ōris. m. antiquum, pro Raptor usurpatum. [ἁρπακτής] Lucil. apud Non. 2. 468. Homo impudicus impune est rapinator.

RAPTO, [διαρπάζω] āre. Frequenter rapere. Virg. 1. Æn. 483.

Ter circum Iliacos raptaverat Hectora muros.

Fortunæ vexatæ, dissipati liberi, raptata conjux. Cic. pro Sext. 145. V. mox.
Æthere raptavit toto. Lucret. lib. 5. 399.
In crimina raptare aliquem. Propert. lib. 3. 11. 27.
Captus raptatur manu. Stat. 9. Theb. 161.
Curru quadrijugo raptari. Cic. 1. Tusc. 105.
Equorum arbitrio raptatur. Ovid. 2. Met. 234.
Per vim raptari. Ovid. 12. Met. 223.
Ac subito vexantia turbine raptant. Lucret. lib. 1. 280. De ventis loquitur.
Raptare, pro Conviciari. Plaut. Aul. 4. 4. 5.

Quid me afflictas? Quid me raptas? Qua me causa verberas?

Conf. Milit. 2. 6. [Est Vexare, Agere trahere. V. in RAPIO. Sic apud Cic. Raptata conjux, nisi forte In jus raptam intelligit.

RAPTĀTUS, a, um. Partic. [διαρπασθείς] ut, Bigis raptatus. Virg. 2. Æn. 272.

RAPTĬTO, āre. aliud frequent. Gell. lib. 9. cap. 6.

RAPSA, Oppidum in Pentapoli, seu Cyrenaica regione, apud Plin. lib. 5. cap. 5.

RAPULUM, RAPUM, RAPUNCULUS, V. RAPA.

R A R

RARE, RAREFACIO, RAREFIO, RARENTER, RARESCO, RARIPILUS, RARITAS, RARITUDO, RARO, V. in RARUS.

RĀRUS, a, um. Adj. [ἀραιός, μανός, σποράδην] proprie dicitur, Quod non est densum. ut, Rari capilli.
Rarum, ut vult Nonius 4. 388. consuetudine Infrequens significat. Virg. 9. Æn. 508.

Quà rara est acies, interlucetque corona.

Acies rarior. Tacit. 3. Hist. 25.
Aer rarus. Lucret. lib. 2. 106.
Cribrum. Ovid. 12. Met. 437.
Lanugo. Plin. lib. 8. cap. 37.
Locus rarus & angustus. Cic. in Somn. Scip. 14. Vides habitari in terra raris & angustis in locis.
Retia. Virg. 4. Æn. 131.

Retia rara, plagæ, & lato venabulo ferro.

Segeti raræ, Densa opponitur. Colum. 2. 9. Etiam ex rara segete densam facit.
Textum tenue atque rarum. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque illud in Lysia dicendi textum rarum lætioribus numeris corrumpendum erat.
Umbra. Virg. 7. Ecl. 46.
Rarus, Paucus. Virg. 1. Æn. 122.

Apparent rari nantes in gurgite vasto. Idem 6. Ecl. 40.
Rara per ignotos errent animalia montes.

Frutices rari apparent in vertice. Ovid. 10. Epist. 25.
Lacrima rara per genas manat. Hor. 4. Carm. 1. 34.
Racemi. Virg. 5. Ecl. 7.
Tectis raris habitata mapalia. Virg 3. Georg. 340.
Vocibus raris hisco. Virg. 3. Æn. 314.
Rarum, Electum. Nonius ex Virg. 4. Georg. 130.

Hic rarum tamen in dumis olus, &c.

Juvenum rarissimus. Stat. 4. Silv. 8. 32.
Facie rarus. Ovid. 14 Met. 337. de Nympha canente,

Rara quidem facie, sed rarior arte canendi. Locutio propter Ablativum annotanda.

Conjux rarissima. Stat. 5. Silv. 1. 11.
Turba rarissima. Ovid. 2. de Arte Am. 281.

Sunt tamen & doctæ rarissima turba puellæ.

Rarum, Quod non ubique reperitur, unde etiam pro Præstanti sumitur. Cic. de Amicit. 81. Rarum genus (& quidem omnia præclara rara) nec quicquam difficilius quam reperire quod sit omni ex parte in suo genere perfectum. Plin. in Paneg. cap. 60. ad fin. Sed in principe rarum ac prope insolitum est, ut se putet obligatum.
Rarum & Vulgare, contraria. Cic. in Topic. 69.
Solitarium & Rarum. Cic. 1. de Invent. 81. Oportet animadvertere, ne quum aliter multa sint judicata, solitarium aliquod, aut rarum judicatum afferatur.
Rarum est enim, ut se quisque vereatur. h. e. Raro accidit quin. Quintil. lib. 10. cap. ult.
Audentia. Tacit. de German. 31. Rara & privata cujusque audentia apud Cattos in consensum vertit.
Fides. Hor. 1. Carm. 35. 21.
Gratia fratrum rara est. Ovid. 1. Met. 145.
Litteras raras tuas quidem, sed suaves accipio. Cic. 2. Fam. 12.
Salus. Plin. lib. 7. cap. 4.
Rarus in potu, Qui raro potat. Plin. lib. 8. cap. 16.
Rarum dictu, esse aliquid cui prosit negligentia. Plin. lib. 18. cap. 16. Sic lib. 9. cap. 17. Rarus inventu.

RARE, [μανῶς] ius, issime. Adv. Non dense neque spisse. Columel. lib. 2. cap. 9. Nam nisi rare conferitur, vanam & minutam spicam facit. Subaud. Locus. Gloss. Lat. Gr. Rare, Σπανίως.
Compar. Plin. lib. 17. cap. 27. Ceteræ rarius tondentur. h. e. Infrequentius.
Rarius fieri. Cic. 1. Fam. 7. Quod si rarius fiet quam tu exspectabis, id erit causæ, quod non ejus generis meæ litteræ sunt, ut eas audeam temere committere. [Potest iste Comparativus & a seq. Adv. esse, ut a Sero Serius, a Cito Citius, &c.

RARO, aliud Adv. ex Ablativo n. [σπανίως, ὀλιγάκις] Insolenter, Non sæpe, Minus sæpe. Cic. 1. Off. 136. Si ad hoc genus castigandi raro, invitique veniamus. Idem pro Rosc. Amer. 37. In hoc tanto, tam atroci, tam singulari maleficio, quod ita raro exstitit, ut si quando auditum sit, portenti ac prodigii simile numeretur. Hor. 3. Carm. 2. 31.
Insolenter & Raro, cui Vulgo opponitur. Cic. 1. de Invent. 43. Deinde natura ejus evenire vulgo soleat, an insolenter ac raro.

RARENTER, Adv. [σπανίως] Idem quod Raro. Gell. lib. 12. cap. 25. A rarus non dicitur Rare, sed alii Raro dicunt, alii Rarenter. Cato R.R. c. 103. Dato rarenter bibere. Macrob. 7. Saturn. cap. 12. conf. Non. 2. 731.

RARĬTAS, ātis. f. [ἀραιότης, μανότης] Infrequentia. Plin. lib. 2. cap. 18. Namque modo multitudo conferta inest circa dimidios orbes lunæ, placida nocte leniter illustrante eas: modo raritas. Hic Confertam multitudinem opposuit Raritati.
Raritas arborum. Plin. lib. 11. cap. 27. Cicadæ non nascuntur in raritate arborum. i. e. Ubi raræ sunt arbores, & non densæ consitæ.
Raritas in pulmonibus, Laxitas, mollities spongiosa. Cic. 2. de Nat. Deor. 136. In pulmonibus inest raritas quædam, & assimilis spongiis mollitudo, ad hauriendum spiritum aptissima.
Mirabilis raritate. V. Mirabilis, in MIROR.

RARĬTŪDO, inis. f. [ἀραιότης] Idem quod Raritas. Columel. de Arboribus, cap. 3. Et mediocri raritudine optima est vitibus terra. Varro de L. L. 4. 29. Dictum rete a raritudine.

RARO, [ἀραιόω] āre. Rarum facere. Cujus composita sunt Disraro, & Interraro, quod est In medio rarum facio, quorum priore Columel. lib. 4. 32. utitur. [Nisi aliter legendum est. V. loc.

RARESCO, [ἀραιοῦμαι] ĕre. significat Rarum fieri, sive deficere. Columel. lib. 3. cap. 16. Negligentia cultorum magna pars deperit, ac interim seminum cetera, quæ virent, rarescunt. Idem lib. 5. cap. 6. Vetustate rarescit. Virg. 3. Æn. 411.

Ast ubi digressum Siculæ te admoverit oræ
Ventus, & angusti rarescent claustra Pelori.

Ubi Servius, Rarescent ideo, quia venientibus de Ionio propter curvaturam litorum clausæ videntur angustiæ, quæ paulatim propinquantibus aperiri videntur.
Rarescere dicitur, quod fit subtilius & minus densum. Ovid. 15. Met. 245.

—resolutaque tellus
In liquidas rarescit aquas.

Colles paulatim rarescunt. Tacit. de German. 36.
Corpus rarescit. Lucret. lib. 4. 863.
Lanæ rarescunt. Plin. lib. 11. cap. 39. Pili quadrupedibus senectute crassescunt, lanæque rarescunt.
Miles rarescit. Sil. lib. 17. 427.

Rarescit multo laxatus vulnere miles,
Atque aperit patulas, prostrato corpore, late
Inter tela vias.

Nubila rarescunt pluviis. Stat. 1. Silv. 2. 186.
Sonitus rarescit arenæ. Propert. lib. 1. 15. 33.

Tenebræ

Tenebræ profundæ rarescunt. Stat. 11. Theb. 74.
Phocis, & Aoniæ jaculis rarescitis umbræ. Stat. 1. Achil. 421.
Umbræ rarescentes. Stat. 1. Theb. 343.

RARĒFĂCIO, [ἀραιοποιῶ] ĕre. Rarum facere. Columel. lib. 3. cap. 9. Hoc autem facile contingit, si prius rarefeceris eas partes, quas supra ramum secaturus es, fœno aut stramentis texeris. Ex vetusto codice legendum, Si prius varam feceris, & Eam partem quam, &c. Lucret. lib. 6. 870.

Et rarefecit calido miscente vapore.

Rarefacit per tmesim dixit Lucret. lib. 6. 232.

— rareque facit lateramina vasis.

RAREFĪO, [ἀραιοποιοῦμαι] ĕri. Rarus fio. Lucret. lib. 1. 648.

Nil prodesset enim calidum densarier ignem,
Nec rarefieri, si partes ignis, &c.

RAREFACTUS, a, um. [ἀραιωθεὶς] Partic. Lucret. lib. 2. 1138.

Jure igitur pereunt, cum rarefacta fluendo
Sunt, &c.

Conquassatum ex aliqua re ac rarefactum. Idem 3. 443.

RARĬPĬLUS, a, um. Adj. [ψεδνὸς] Quod habet raros pilos. Columel. in præfat. lib. 1. Et id ipsum aliter curatur mutilum, & raripilum, aliter cornutum & setosum, quale est in Sicilia.

R A S

RASILIS, RASITO. V. RADO.

RASIS, is. m. Arabs, Nobilis & antiquus medicus, clarusque scriptis suis, a medicis sæpissime laudatis. Alias Albubecar Muhamed, vel ut vulgo efferunt Abubeter dictus V. Fabric. Elench. Medicor. vett. Biblioth. Gr. vol. 13. p. 46. & 383.

RĀSIS, is. f [ῥητίνη] ut ait Columel. lib. 12. cap. 20. Genus est crudæ picis: eaque quanto est vetustior, tanto melior habetur: nam longo tempore durior facta, quum est contusa, in pulverem redigitur, & his medicaminibus admiscetur. Sed locus suspectus est.

RASTELLUM, V. RASTRUM.

RASTRUM, i. n. quod in plurali hi Rastri, & hæc Rastra dicimus: Instrumentum rusticum ad glebas confringendas: dictum quod terram radat, & fodiendo conculcet. Ter. Heaut. 1. 1. 36.

— at istos rastros interea tamen
Depone, ne labora.

Columel. lib. 2. cap. 10. Subactum solum pluribus iterationibus aratri, vel rastri, largoque stercore satiatum postulant. [Antiqui in recto sing. Raster, i. m. usurparunt, unde in plur. Rastri. Gloss Lat. Gr. Raster, Δίκελλα; & Græc. Lat. Δίκελλα, Raster, Rastrum, Videns. Pro Bidens scil. ut assuevit iste Glossographus.

Rastri, quibus dentalibus penitus eradunt terram, atque eruunt, a quo & rutabri dicti. Auctor Varro de L L. lib. 4. 31.

Rastra, orum. Cornel. Celsus apud Nonium 3. 190. Omnes rastra & attollunt, & adigunt.

Arva obnoxia rastris. Virg. 2. Georg. 439.
Intacta rastro tellus. Ovid. 1. Met. 101.
Graves rastri. Ovid. 11. Met. 36.
Quadridentes rastros. Cato R. R. cap. 10.
Tenaces. Virg. 2. Georg. 421.
Vulnera rastrorum fert tellus. Ovid. 2. Met. 287.
Frangere glebas rastris. Virg. 1. Georg. 94.
Assiduis terram insectabere rastris. Virg. 1. Georg. 155.
Humus patitur rastros. Virg. 4. Ecl. 40.
Rimari terram rastris. Virg. 3. Georg. 534.
Res ad rastros redit, pro Ad inopiam, quidam velut proverbio usurpant ex illo Ter Heaut. 5. 1. 58.

Nam si illi pergam suppeditare sumptus,
Menedeme, mihi illæc vero ad rastros res redit.

RASTELLUM, i. n. vel RASTELLUS, i m. dimin. Varro 1. de R.R. cap. [illegible]. Tum de pratis, inquit, stipulam rastellis eradi, atque addere fœnisiciæ cumulum. Columel. lib. 2. cap. 13. Medica obruitur, non aratro, sed ligneis rastellis.

Rastelli, inquit Varro de L.L. 4. 31. ut irpices, serræ leves: itaque homo in pratis per fœnisecia eo festucas abradit: quo ab rasu, rastelli dicti.

Rastellis & terram effodiebant. Suet. in Neron. cap. 19. Tubaque signo dato primus rastello humum effodit, & corbulæ congestam humeris extulit.

RASURA, RASUS. V. RADO.

R A T

RATARIA, æ. f. Genus quoddam navium, de quibus meminit Gell. lib. 10. cap. 25.

RATIARIUS, V. RATIS.

RATIASTUM, auctore Ptolemæo, lib. 2. cap. 3. Lemovicum urbs est, quam Galli vulgari nostro sermone *Limoges* nuncupamus.

RATIFICO, RATIHABITIO, RATIO, RATIOCINOR, &c. RATIONABILIS, &c. RATIONALIS, &c. RATIONARIUM, RATIONARIUS, RATIONATOR, V. Ratus participium, in REOR.

RĂTIS, vel RATES, is. f. secundum Probum, [σχεδία] Navigium temere factum & inconditum, ut trabes connexæ, & sine fabrica compactæ, quæ navigii vicem præbent. Cic. 9. Att. 14. Circumvallatum esse Pompejum, ratibus etiam exitus portus teneri. [conf. Cæs. 1. Bell. Civ. 25.

Ratis & Navis. Cic. 7. Verr. 5. Quum, aut navibus, aut ratibus, conarentur accedere.

Scirpea ratis. Plaut. Aul. 4. 1. 9.
Tanquam ratis in mari immenso nostra vehitur oratio. Cic. 1. Tusc. 73.
Rates duplices. Cæs. 1. Bell. Civil. 25.
Opitergina. Quintil. lib. 3. cap. 8. p. 247. Burm. conf. Flor. 4. 2. 32.
Advehi ratibus. Varr. de L. L. lib. 4. 7 extr.
Ratis, abusive usurpatur pro Nave a poëtis. Virg. 1. Æn. 47.

Disjecitque rates.

Membra ratis. Ovid 1. Trist. 1. 2.

Dii maris & cæli (quid enim nisi vota supersunt?)
Parcite quassatæ solvere membra ratis.

Ratis dicta Navis longa propter remos: quod hi quum per aquam sublati sub dextra & sinistra, duas partes efficere videntur. Ratis enim unde hoc translatum, illic ubi plures mali aut asseres. Varro de L L. lib. 6. 2. conf. RATITUS.

Cavæ. Ovid. 18. Epist. 8.
Celsa. Valer. 5. Argon. 9.
Ceratæ. Ovid. 5. Epist. 42.
Excelsæ. Sil. lib. 17. 623.
Fractarum ratium subita ruina. Lucan. lib. 2. 574.
Frugiferæ. Claud. de Bell. Gildon. 58.
Insana. Valer. 1. Argon. 605.
Intrepida. Senec. OEdip. 11.
Laceræ ratis naufraga membra. Ovid. 1. de Arte Am. 412.
Laceræ ratis fracta membra. Ovid. in Ibin, 277.
Pronæ. Ovid. 14. Met. 548.
Quassatæ. Virg. 4. Æn. 53.
Turbata. Claud. 4. Cons. Hon. 61.
Velivolæ. Ovid. 4. de Ponto, 5. 42.
Victrices. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 178.
Armare rates. Virg. 10. Æn. 165.
Committere ratem vento. Ovid. 3. Fast. 579.
Committere fragilem ratem pelago. Hor. 1. Carm. 3. 11.
Credita est vento ratis. Senec. Agamemn. 6.
Nondum credenda periclis ratis. Stat. 4. Silv. 4. 100.
Dedere fluctibus ratem. Senec. Agamemn. 3.
Flectere ratem. Ovid. 10. Epist. 36.
Frenare ratem. Senec. Medea, 1.
Implicuit Auster rates. Stat. 11. Theb. 520.
Impulerat aura ratem. Ovid. 15. Met. 697.
Mergere ratem in ima. Ovid. 11. Met. 557.
Mersa ratis. Juven. 14. Sat. 301.
Navigare ratibus. V. Navigo, in NAVIS.
Ponere carinas ratibus. Virg. 2. Georg. 445.
Provecta ratis fertur in altum. Senec. Octav. 6.
Recurrit læta ratis. Valer. 1. Argon. 170.
Reficere rates quassas. Hor. 1. Carm. 1. 18.
Regere ratem in undis nocturnis. Virg. 5. Æn. 868.
Regere ratem dubiam. Ovid. 1. de Arte Am. 588.
Repens ratis in alto. Pacuv. apud Varr. de L. L. 6. 2. extr. (Æges) ferme aderant in æquore in alto ratibus repentibus.
Repletum mare eversis ratibus. Senec. Agamemn. 13.
Submersis ratibus saturata Charybdis. Ovid. 2. Amor. 16. 25.
Solvere ratem. Ovid. 15. Epist. 213.
Subigere ratem conto. Virg. 6. Æn. 302.
Temperare ratem. Ovid. 13. Met. 396.
Tenuere altum rates. Virg. 3. Æn. 192.
Tentare Thetin ratibus. Virg. 4. Ecl. 32.
Transnare rates vidit. Stat. 1. Achil. 452.
Vectus rate parva. Ovid. 1. Met. 319.
Vectus rate celeri. Catull. de Berecynth. 61. 1.
Vexare rates. Virg. 6. Ecl. 77.

RATIĀRIUS, i. m. [σχεδιαγὸς] dicitur ut Navicularius, non opifex, sed negotiator. Paulus de Pignorat. act. l. 30. dig. Qui ratiario crediderat, quum ad diem pecunia non solveretur, ratem in flumine sua auctoritate detinuit: posteaque flumen crevit, & inde ratem abstulit. Si invito ratiario retinuisset, ejus periculo ratem fuisse, respondi.

RATĪTUS, a, um. attributum ex Rate verbo confictum.

Ratitus quadrans. Paulus apud Festum, Ratitum quadrantem dictum putant, quod in eo, & triente, ratis fuerit effigies, ut navis in Asse. [conf. Varr. L. L. 4. 7. extr. Habebant autem Asses librales duntaxat effigiem rostri navis, Quadrantes vero & Trientes ratis, ut vult Plin. 33. 3. ex eo Festus ac Paulus. Ego tamen etiam in quadrantibus & trientibus antiquis certæ notæ rostrum navis expressum vidi, ut forsan erraverit Plinius, non attendens veteres Ratim Navem longam vocasse, quæ Ennio Ærata ratis dicitur, ut asserit Varro L.L. 6.2. Nam poëtica licentia Puppim posuit Naso 1. Fast. 239.

At bona posteritas puppim servavit in ære.

Ubi V. interpp. ut & ad Fest. ac Plin. vel Lex. Pitisc.

RATIUNCULA, V. Ratio post Ratum, in REOR.

RATUMENNA, æ. m. Auriga fuit, qui quum in ludis Circensibus excussus fuisset, equi ejus cum corona & palma in Capitolium pervenerunt, sedemque ter lustrarunt. Ex quo factum est, ut porta, per quam intraverant, Rutumenna diceretur. Plin. 8. 42. Solin. cap. 45. Al. 57.

RATUMENNA, æ. f. porta, a nomine ejus appellata est, qui ludicro certamine quadrigis victor, Etrusci generis juvenis, Vejis, consternatis equis excussus Romæ periit: qui equi feruntur non ante constitisse, quam pervenirent in Capitolium, conspectamque fictilium quadrigarum (molem,) quæ erant in fastigio Jovis templi, quas faciendas locaverant Romani Vejenti cuidam, artis figulinæ prudenti, quæ bello sunt reciperatæ: quia in fornace adeo creverant, ut eximi nequirent: idque prodigium portendere videbatur, in qua civitate eæ fuissent, omnium eam futuram potentissimam. Festus. conf. loca in dict. super. allata & Plut. in Public. p. 104. edit Francf.

RATUS, V. REOR.

R A U

RAUCA, æ. f. Vermis est. Plin. lib. 17. cap. 18. Olea, ubi quercus effossa sit, male ponitur: quoniam vermes, qui raucæ vocantur, in radice quercus nascuntur & transeunt. Ulpian. in l. Ex conducto. D. Locati & conducti, Si raucis, aut herbis, segetes corruptæ sint. Alciatus tamen 7. Parerg. cap. 5. legendum putat apud Ulpianum, Erucis.

RAUCUS, a, um. Adj. [βραγχώδης] Qui nimio clamore vel ob aliam causam, vocem habet compressam & impeditam. [Forsan a Ravi, pro Ravicus. Et proprie quidem animalium voci tribuitur, ut

Sonare raucum quiddam. Ovid. 3. de Arte Am. 289.
Bubones rauci. Ovid. 1. Amor. 12. 19.
Cicadis raucis resonant arbusta, i. e. Clamosis & multum strepentibus. Virg. 2. Ecl. 12.
Cornices. Lucret. lib. 6. 751.
Cygni. Virg. 11. Æn. 458.

Dant sonitum rauci per saxa silentia cygni.

Raucos cygnos vocat, non quidem canoros, sed alarum concussione inter volandum, raucum per aera sonum efficientes, qualis est tubarum. Talis enim auditur cygnorum volantium sonus, qualis tubarum clangor.

Garrulitas alitum, in quas Pierides conversæ sunt. Ovid. 5. Met. 678.
Gutture rauco Avis. Ovid. 3. de Pont. 1. 22.

Mugi-

Mugitus raucos edere. Ovid. 14. Met. 409. Idem 1. Fast. 560.
Mugitum rauco furta dedere sono. conf. Sen. Nat. Q. 2. 27.
Palumbes. Virg. 1. Ecl. 58.
Pectus Senec. Agamemn. 7.
Vox ranæ. Ovid. 6. Met. 377.
Raucus, pro Fesso & defatigato loquendo: ut, Rauca fama. Cic. 9. Fam. 2. Te vero nolo, nisi ipse rumor jam raucus erit factus, ad Bajas venire. i. e. Nisi quum ipse rumor jam defecerit. Budæus.
Chartæ raucæ, i. e. Libelli forenses. Martial. lib. 8. 67.
Male rauci. Hor. 1. Serm. 4. 66. i. e. Admodum rauci, ex quo significat eos admodum vocales & clamosos fuisse. Lambin.
Orator. Cic. 1. de Orat. 259. Itaque nos raucos sæpe attentissime audiri video.
Querela longa raucus. Propert. lib. 1. 16. 39.
Rumor. Cic. 9. Fam. 2. V. supra Rauca fama.
Dicitur de quovis sono, vel strepitu, ad vocis humanæ, vel alius animalis, raucedinem similitudine accedente.
Æris rauci canor. Virg. 4. Georg. 71.
Aquis raucis fervet mare. Ovid. 18. Epist. 26.
Aquilo raucus. Martial. 1. 50.
Bombus tubæ. Lucret. lib. 4. 550.
Concentus rauci, Dissoni. Stat. 6. Theb. 227.
Cornua rauca sonant. Claud. 2. in Ruff. 57.
Fragor. Claud. 2. in Eutrop. 163.
Fremitus. Valer. 2. Argon. 307.
Litus, Undarum allisione. Stat. 5. Theb. 291.
Murmur undæ. Virg. 1. Georg. 109.
Ora Acheloi fluvii. Ovid. 3. Amor. 6. 52.
Postes, Cardines. Propert. lib. 4. 9. 23. Al. 4. 8. 49.
Rivi. Claud. de Conf. Prob. & Olyb. 221.
Stridor. Ovid. 8. Met. 287.
Tympana. Ovid. in Ibin, 458.
Vallis rauca sonat. Stat. 4. Theb. 801.
Unda. Ovid. 11. Met. 783.
RAUCĬDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Hieron. Epist. 1. 16.
RAUCĬTAS, ātis. f. [βράγχος] Vocis obtusæ sonus. Plin. lib. 11. cap. 51. Elephas per nares tubarum raucitati similem elidit sonum.
Raucitas, Morbus. Idem lib. 22. cap. 23. In tussi, uva, fellis veteri suffusione, hydropicis, raucitatibus. Cels. 2. 1. Tussis, destillatio, raucitas.
RAUCĒDO, ĭnis. f. Isidor. 4. 7. Raucedo, amputatio vocis.
RAUCEO, ui, [βραγχάω] ēre. vel RAUCIO, si, sum, īre. Raucum esse. Vet. Gloss. Lat. Gr. Raucit, Βραγχιᾷ. Priscian. lib. 10. p. 907. Aldi. 133. b. Præteritum & Supinum format Rausi, Rausum, & Lucilii eo versum refert;
Rausuro tragicus qui carmina perdit Oreste.
Obraucatus, Vide suo loco, in Solino. H. St.
RAUCĬSŎNUS, a, um. Adj. [βραγχιάζων] Lucret. lib. 2. 619.
Concava raucisonoque minantur cornua cantu. Catull. Atgon. 65. 263.
Multi racisonis efflabant cornua bombis.
RAUDUS, vel RŌDUS, a, um. Adj. [ἀνέργαστος] significat, inquit Festus, Rem rudem & imperfectam. Nam Saxum quoque raudum appellant poetæ. Æs raudum, non solum imperfectum veteribus dictum, verum & signatum. Unde in mancipando dicebatur, Rauduscculo libram ferito, asseque tangebatur libra. Ex Festo.
Rodus modo est Adjectivum, ut supra: modo Substantivum, ut & Rudus in architectura: & quum molem, glebam, massam significat. ut, Hinc rapere manibus rodus saxeum grande & grave. Et apud Lucilium,
Plumbi pauxillum rodus linique mataxam. Hic Rodus est Pondus. Ex Festo item in Rodus. q. V.
RAUDUSCŬLUM, i. n. dimin. Cic. 4. Att. 8. pt. Nam de raudusculo quod scribis, &c. Id est, modico illo ære. Raudum enim pro ære apud veteres. Cic. hic usurpat pro Minimo sumptu. Eidem lib. 14. 15. Nec mehercule me raudusculum movet. i. e. Pecunia. conf. Fest. l. c.
RAUDUSCULĀNUS, a, um. Adj. unde, Rauduscculana porta Romæ. Val. Max. lib. 5. cap. 6. 3. Genucio Cipo Prætori, paludato portam egredienti, novi & inauditi generis prodigium incidit. Namque in capite ejus subito velut cornua emerserunt, responsumque est, eum regem fore, si in Urbem revertisset; quod ne accideret, voluntarium ac perpetuum sibimet indixit exsilium. Cujus testandæ rei gratia, capitis effigies ærea portæ, qua excesserat, inclusa est: dictaque Rauduscculana, quod olim Rauda æra dicebantur. Al. Raudera. conf. Fest. in Roduscculana.
RĂVENNA, [Ῥάβεννα] Urbs in octava regione Italiæ, Sabinorum oppidum, in ora litoris Adriatici, olim tota ligneis compacta ædificiis, aquis diffusa, pontibusque ac lembis peragrata: a Thessalis condita perhibetur. Alii post excisam Trojam, alii post confusa hominum labia in Babylone constructam fabulantur. De hac Sil. lib. 8. 603. Livius [ubi?] auctor est, ab Augusto muris cinctam fuisse, quos Valentinianus imperator postea ampliavit, ejusque Archiepiscopo duodecim civitatum Episcopos subjecit, Arimini, Cæsenæ, Fori Livii, Fori Cornelii, Faventiæ, Briucii, Bononiæ, Mutinæ, Rhegii, Parmæ, & Placentiæ: quæ civitates deinceps sub Exarchatu fuere. Hanc urbem vetustam esse, res ab Ostrogothis gestæ commemorant, qui eam regiam posuere. Et Alaricus subinde eam magnificavit, sic Theodoricus, qui in ea octo & triginta annis regni sedem habuit. conf. Suet. Aug. cap. 48.
RAVENNAS, ātis. [Ῥαβεννάτης] Ravennæ incola, aut Ad Ravennam pertinens. Martial. 3. 93.
Meliusque ranæ garriant Ravennates. V. Tacit. Hist. 2. 100. 5. & 3. 50. 3.
RAVIS, is. f. pr. comm. [βράγχος] Raucedo vocatur, quæ fit aut nimia siccitate propter clamorem, aut nimio humore ad vocis locum fluente, ex quibus vox homini plerumque negatur. Plaut. Aul. 2. 5. 10.
Huccine detrusisti me ad senem parcissimum,
Ubi si quid poscam, usque ad ravim poscamus prius
Quam quicquam detur? i. e. Improbe, sæpius, clamose, adeo ut vox etiam toties vociferanti raucescat, inquit Erasmus. Idem Fragm. 1. 21.
Expurgabo hercle omnia ad raucam ravim. conf. Fest. & Nonius, 2. 730.
RĀVUS, a, um. Adj. [ἀμβλὺς, μελανόπυῤῥος] Veteres dixerunt Obtusum. Unde,
Rava vox, Rauca & parum liquida, proxime canum latratum sonans: unde etiam Causidicus pugnaciter loquens Ravula. Paulus. V. f. l.
Rava frumenta, Nimium sicca, torrida & arida appellata esse scribit Festus in Raucos, ex Verrio: ex eo, ut suspicatur Turnebus, quod quemadmodum rauci ab ariditate vocis & gutturis appellantur, ab eadem nominatæ sunt spicarum aristæ, & frumenta rava: nisi quis in Festo Stramenta legat, eodem sensu, quanquam alterum magis illi probetur. [Forte tamen ad colorem referendum epitheton.
Ravus color, Obtusus, id est mistus niger cum fulvo, color inter flavum & cæsium. Nonius 2. 726. Ravum, Fulvum. Cic. 4. Acad. 105. Quia nobismet ipsis modo cæruleum videbatur, mane ravum. Legitur hic in nostris exemplaribus Flavum. Varro 2. de R. R. cap. 9. Facie debent esse formosi, magnitudine ampla, oculis nigricantibus, aut ravis. Quidam legunt Glaucis. Ibid. cap. 2. Cornibus pronis ad rostrum, ravis oculis.
Leones ravos, pro Flavos quidam ex vett. libris legunt. Vide Cruquium. H. St. Locum innuit Horatii ex Epod. 16. 33.
Lupa rava. Hor. 3. Carm. 27. 3.
RAVĬDUS, a, um. [μελανόπυῤῥος] aliud Adjectivum. ut, Ravidi oculi, Nigro & fulvo misti, qui color est inter flavum & cæsium. Columel. lib. 8. cap. 2. Ravidi, vel nigrantes oculi. [An Ravuli?
RAVILLUS, a, um. Adj. Dimin. Ravillæ mulieres a ravis oculis dictæ, quemadmodum a cæsiis, cæsullæ. Paulus.
RAVŬLUS, a, um. Adj. dimin. Sidon. 9. Epist. 13. Ravuli choraulæ. conf. Rava vox supra in RAVUS.
RAVISCELLUS, a, um. similiter Adj. a Ravus. Plaut. apud Festum. Quia inquit hæc mulier, & ille raviscellus qui venit? Legitur & Ravistellus.
RAVIO, īre. Ad ravim usque clamare. Anglicè *to rave*. Plaut. Pœn. 3. 5. 33.
Nego & negando, si quid refert, ravio. Meurs. Annuo. V. & Paulum in Festo.
RAURĂCI, [Ῥαύρακοι Metaphr. Cæs.] Galliæ Belgicæ populi, ut scribit Cæsar in Comment. 1. 5. & 6. 25. & 7. 75. Plinio lib. 4. cap. 17. 10. Raurici dicuntur, quos nunc Basilienses esse conjectura est. V. Cluver. Antiq. Germ. 2. 5.
RAURĂCUM, vel RAURĬCUM, i. n. Oppidum Galliæ, Plin. lib. 4. cap. 12. Ejusdem populi caput. Rauriaca colonia eidem Plin. lib. 4. cap. 17. Nisi Raurica legendum, ut in Inscript. apud Gruter. p. 439. n. 8. IN GALLIA COLONIAS DEDUXIT LUGDUNUM ET RAURICAM.
RAURACUS, vel RAURICUS, a, um. Adj. ut Montes Rauraci, Ammian. 22. & Solin. cap. 23. pr.

R E

RĔ, [ἀνὰ] Præpositio inseparabilis, a Retro per apocopen facta videtur. Unde Respicio, retro aspicio. Revertor, retrovertor. & non nisi composita reperitur. [Ancipitem in compositis docet Brœkhus. ad Propert. 4. 3. 29. & 8. 44. conf. Ricciol. & Borrich.
Re cum Rursum. Plin. lib. 8. cap. 22. Homines in lupos verti, rursumque restitui sibi. Ibid. cap. 32. Quum prope ventum est, rursus fugæ præsidia repetentes. Plura V. in reliquis compositis.
Re cum Iterum. Plin. 2. Epist. 14. Iterum clamor. Iterum reticuit.
Rē, ablativus a Res, V. suo loco. Cic. pro Milon. 12. Quum diceret Senatum, non quod sentiret, sed quod ego vellem, re decernere. i. e. Exitu. Vetus codex non habet Re.

R E A

REA, V. RHEA.
READOPTO, V. REDADOPTO.
READUNO, āre, unde READŪNĀTIO, ōnis. f. Tertull. de Resur. carnis, cap. [illegible] Recorporatio est readunatio ossium.
REÆDĬFĬCO, [ἀνοικοδομέω] āre. Rursum vel denuo ædificare.
Reædificare meritum, pro Resarcire. Cic. 6. Att. 1. Cæsarem in merito reædificando diligentiorem fore. Al. In Nemorensi ædificando. V. not. Varior.
REAPSE, V. RES.
REASSŪMO, umsi, ĕre. Plin. 5. Epist. 6. Æstate fluminis nomen arenti alveo deserit, autumno reassumit. al. Resumit.
REĀTE, is. n. [Ῥεάτιον] Oppidum Sabinorum, Italiæ umbilicus, unde Reatini populi. Sil. lib. 8. 417.
— magnæque Reate dicatum
Cælicolûm matri.
REATĪNUS, a, um. Adj. Reatini, [Ῥεατινοὶ] Populi, a Reate oppido quartæ regionis Italicæ inter Nomentanos & Trebulanos. Plin. lib. 3. cap. 12. Varro 2. de R. R. cap. 6. Ego, inquit, de asinis potissimum dicam, qui sum Reatinus, ubi optimi & maximi fiunt.
REATUS, V. REUS.

R E B

REBAR, V. REOR.
RĔBELLIS, e. [ἀποστατικὸς] Adj. Qui debellatus resumit bellum, Translate Repugnans, Obstinatus in resistendo. ut,
Rebellis amor. Ovid. Rem. Amor. 246.
Flammæ rebelles. Stat. 1. Theb. 35.
Regio rebellis. Curt. 8. 1. 35.
REBELLIO, ōnis. f. [ἀφηνιασμὸς] Cæs. 3. Bell. Gall. 10. Rebellio facta post deditionem: defectio, datis obsidibus. [Dicitur ea forma, qua Perduellio, a Perduellis.
Cœptare rebellionem. Tacit. 3. Ann. 40.
REBELLIUM, i. n. Idem. [ἀπόστασις] Liv. 42. 21. Qui deditis contra jus & fas bellum intulisset, & pacatos ad rebellium incitasset. Al. Ad rebellandum. V. J. F. Gronov. not.
REBELLIO, ōnis. m. Idem quod Rebellis. Gloss. Lat. Gr. Rebellio, Ἀποστάτης, Ἀπόστασις. Vulcat. in Avid. Cass. cap. 9. extr. in Epist. Faustinæ ad Marcum, Ut, si amas liberos tuos, istos rebelliones acerrime persequaris. Capitol. in Antonino Pio cap. 5. extr. In Achaja, atque etiam Ægypto rebelliones repressit. ut vult Casaub. q. V.
REBELLO, [ἀφίσταμαι, ἀφηνιάζω] āre. ex Re & Bello, are, compositum; significat Iterum bellare. Ovid. 13. Met. 619. de Memnoniis avibus,
— quum

—quum sol duodena peregit
Signa, parentali moriturae more rebellant. i. e. Bellum instaurant, bellum iterum in se suscipiunt, more eorum qui inferis parentant.

Rebellare, & Bellare. Livius libro 7mo. 130. Volsci, ferocior ad rebellandum, quam ad bellandum, gens. Sic alibi libro 34. pag. 408. & iterum 409. jungit hæc duo verba. H. St. Locus prior est cap. 27. alter cap. 13. extr. tertium non reperias, nisi forte cap. 17. in oratione Catonis pro Rebellare, Bellare Stephanus legebat.

Rebellare, Bellum redintegrare, Renovare, aut Certando resistere. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 44. Si tali ratione diversis in locis plures rebellare cœpissent. Liv. 8. 14. Quia cum Latinis rebellare noluissent.

Rebellare vulnera, seu alia vitia dicuntur, quando semel curata repullulant. Plin. lib. 25. cap. 13. Creduntque, eâ rursus satâ, rebellare quæ curaverint vitia: quo scelere & plantagine utuntur.

Rebellat humor. Plin. lib. 13. cap. 12. Minus sorbet politurâ charta, magis splendet. Rebellat sæpe humor, incuriose datus, primo, malleoque deprehenditur, aut etiam odore, quum fuerit indiligentior. [An Inelegantior? V. Hard.

REBELLĀTIO, ōnis. f. Valer. lib. 7. cap. 3. ext. 9. Quum crebris rebellationibus meruissent ut eorum urbem funditus Romani evertere vellent. Tacit. 14. Ann. 31. Commoti ad rebellationem.

REBELLĀTOR, ōris. m. & REBELLĀTRIX, īcis. f. [ἀφηνιαστὴς] Qui vel quæ rebellat. Liv. 40. 35. Dictu quam re facilius fit, provinciam ingenio ferocem rebellatricem confecisse. Ovid. 3. Trist. 12. 47.

Teque, rebellatrix, &c.

RĔBĪTO, [ἄνειμι] āre. a Re, & Ito frequentativo verbi Eo, compositum; Reverti significat, & redire. Interpositum est autem B, tantum euphoniæ causa. Plaut. Capt. 2. 3. 20.

Si non rebitas huc, ut viginti minas
Dem pro te. Ibid. 3. 5. 89.
At unum hoc quæso, si huc rebitet Philocrates, &c. Antiquum.

REBLATA, V. ANTIOCHIA.

RĔBŎO, [ἀναβοάω] āre. ex Re & Boare. Virg. 3. Georg. 223.

— reboant silvæque & magnus Olympus. i. e. Resonant, remugiunt. Est autem Græcum verbum. Nam apud Latinos nullum verbum est, quod ante o finalem, habeat o, excepto Inchoo: quod tamen majores aliter scribebant, aspirationem interponentes duabus vocalibus, & dicebant Incoho. Servius.

Laqueata templa citharis reboant. Lucret. lib. 2. 28.

Tympana reboant. Catul. de Berecynth. 61. 21.

Reboare, cum Accusativo. Sil. lib. 3. 439. de Hercule,

— mæsto clamore ciebat
Pyrenen: scopulique omnes, ac lustra ferarum
Pyrenen reboant. al. Resonant.

REBULLIO, Ire. Apul. lib. 5. Met. p. 170. Elmenh. Lucerna fervens oleum rebullivit in ejus humerum. Et alibi, (lib. 1. p. 108.) Spiritum rebullire, pro Mori.

R E C

REC. Recondita.

RĔCALCĬTRO, [ἀντιλακτίζω] āre. Idem quod Calcitro. Hor. 2. Serm. 1. 20.

— nisi dextro tempore Flacci
Verba per attentam non ibunt Cæsaris aurem:
Cui male si palpere, recalcitrat undique tutus.

RĔCALCO, [παλιμπατέω] āre. Rursum calcare. Columel. lib. 2. cap. 2. Si velis scrobibus egestam humum recondere, & recalcare, quum aliquo quasi fermento abundaverit.

RECALCANS, Partic. Apul. 6. Milef. p. 181. Elmenh. Recalcans priora vestigia.

RĔCĂLEO, ui, [ἀναθέρομαι] ēre. Idem quod simplex Caleo. Virg. 12. Æn. 35.

— vix urbe tuemur
Spes Italas, recalent nostro Tiberina fluenta
Sanguine.

RECĂLESCO, [ἀναθερμαίνομαι] Rursus calescere. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Quod nostris quoque corporibus contingit, quum motu atque exercitatione recalescunt. Ovid. de Rem. Amor. 629.

Quid juvat admonitu tepidam recalescere mentem?

Acrius multo atque vehementius Thessalici incendii cineres recaluere. Florus lib. 4. cap. 2.

RECĂLĔFACIO, vel RECALFĂCIO, fēci, factum, [ἀναθερμαίνω] ēre. Rursus calidum facere. Ovid. 8. Met. 444.

— calidumque prioris
Cæde recalfecit consorti sanguine telum.

RECALEFIO, vel RECALFIO, fiĕri. Scribonius Largus cap. & comp. ult. Rursus recalfiunt, & colantur per linteum.

RĔCALVUS, a, um. Adj. [ἀναφαλαντίας] Idem quod Calvus. Plaut. Rud. 2. 2. 11.

Recalvom ac silonem senem, statutum, ventriosum.

RĔCALVASTER, tri. m. [ἀναφάλαντος] Qui fronte calvus est, non toto corpore, quasi Recalvatulus, quod est diminutivum. Valla lib. 1. cap. 5. Sen. Epist. 66. Comatum & crispulum malis, quam recalvastrum. Sed in quibusdam codd. abest hoc κάρηνον. Exstat apud Interp. Vulgat. Levit. 13. 41.

RĔCANDEO, ui, [ἀναλευκαίνομαι] ēre. vel potius RECANDESCO, ēre. Iterum candere, sive candidum esse, vel fieri. Ovid. 4. Met. 529.

Seque super Pontum, nullo tardata timore,
Mittit, onusque suum: percussa recanduit unda. i. e. Candida & alba facta est propter spumam, quam concitatum mare emittere solet.

Recandescere, [ἀναπυροῦσθαι] Rursus incalescere. ut,

Ira recanduit, Iterum inflammata est. Ovid. 3. Met. 707.

Tellus recanduit. Ovid. 1. Met. 434.

Ergo ubi diluvio tellus lutulenta recenti
Solibus æthereis almoque recanduit æstu.

RECANDENS, entis. Partic. [ἀναπυρούμενος] Valde candens significat. Plin. 37. 9. Sed esse aliquas scabris lateribus & angulis inæqualibus dicunt, in sole aperto projectas, radios in se recandentes discurrere. Vetus exemplar legit Candentes.

RĔCĂNO, cinui, centum, [ἀναφωνέω] ēre. Iterum canere. Plin. lib. 10. cap. 33. Adeoque vincit libido etiam fetus caritatem, ut illa furtim & in occulto incubans, quum sensit feminam aucupis accedentem ad marem, recanat, revocetque. De perdice.

Recanere, pro Incantationem retorquere ac dissolvere. Plin. lib. 26. cap. 2. ut legit Turneb. Non pauci etiam serpentes ipsos recanere, &c. Sensus est, ut cantu angues rumpi prisci censebant, sic angues ipsos existimabant, si id præsentirent, recanere, & incantationem referre ac diluere. Quidam legunt Recantare. V. RECANTO. Ceterum magis usurpatur

RĔCĬNO, cinui, centum, [ἀναφωνέω] ēre. Rursus canere. Cic. de Clar. Orat. 171. Illud est majus, quod in vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam & resonat urbanius. Hor. 1. Epist. 1. 55.

— hæc recinunt juvenes dictata, senesque.

Nomen alicujus recinere. Hor. 1. Carm. 12. 3.

Parræ recinentis omen. Hor. 3. Carm. 27. 1.

RECANTO, [παλινῳδέω] āre. est Rem incantatam alio carmine liberare. Plin. lib. 28. cap. 2. Non pauci etiam serpentes ipsos recantari credunt.

Recantare, Iterum cantare. Martial. lib. 2. 85.

Nusquam Græcula quod recantat Echo. h. e. Cantanti vel loquenti respondet.

RECANTĀTUS, a, um. Partic. [παλινῳδημένος] Hor. 1. Carm. 16. 25.

— nunc ego mitibus
Mutare quæro tristia, dum mihi
Fias recantatis amica
Opprobriis, animumque reddas. Recantatis, i. e. Meliore carmine deletis. Recantantur autem opprobria, quum mutato carmine laudibus corriguntur, ait Acron. Porphyrio vero, Recantari probra dicuntur, quum contraria probris carmina fiunt in eum cui maledixerimus.

Curæ recantatæ. Ovid. Rem. Amor. 259.

Nulla recantatas deponent pectora curas. i. e. Amores magicis carminibus repressos.

RĔCĂPĬTŬLO, [ἀνακεφαλαιόω] āre. Summa rerum capita breviter repetere. Tertull. adv. Marc. 5. 17. Ut ita dixerim, sicut verbum illud in Græco sonat, recapitulare, id est, ad initium redigere, vel ab initio recensere. August. de Civ. Dei lib. 20. cap. 21. Recapitulat ab initio. conf. cap. 14. Quintil. 6. 1. ἀνακεφαλαίωσιν vertit Decurrere per capita.

RECAPITULĀTIO, ōnis. f. Sic Latine redditur ἀνακεφαλαίωσις. Laur. Valla.

RECASURUS, V. RECIDO.

RĔCAUTA, uno verbo, Apochæ species in Novel. 130. cap. 1. de transitu militum, in qua Justinianus ostendit de recauta de more facta. περὶ τῆς ὁπλόνων τοῖς ὑποτέλεσιν ὑπὲρ τῆς παρ' αὐτῶν δαπανωμένων. Brissonius lib. 16. De verborum quæ ad jus pertinent significat. V. Suid. in Ῥέκαυτον.

RĔCĒDO, ssi, ssum, [ἀναχωρέω, ἀναχωρίζομαι, ὑπείκω] ēre. quasi Retro cedere. Plin. lib. 3. cap. 23. Recedens a mari M. passuum.

Recedere ab aliquo procul. Plaut. Capt. 3. 4. 20.

Accedere ad aliquem, & Recedere ab aliquo, contraria. Cic. pro Planc. 15.

Ab hoste recedere. Ovid. 3. de Pont. 1. 131.

Ex acie. V. ACIES.

Longius. Virg. 4. Georg. 191.

Recede illuc. Plaut Rud. 3. 5. 7.

Jube dum recedere istos ambo illuc modo.

Flammæ recedunt. Virg. 2. Æn 633.

Turpiter victa Venus sæpe recessit. Ovid. Rem. Amor. 199.

Recedere ab armis, pro Cessare, & desistere. Cic. pro Rosc. Amer. 16. Posteaquam ab armis recesserunt, in summo otio, rediens a cœna, Romæ occisus est.

A causa alicujus paululum recedere. Cic. Post redit. in Senat. 6. Qua strage nonnulli permoti magistratus, partim metu mortis, partim desperatione reipub. paululum a mea causa recesserunt.

A conditione, a persona, a statu; est quod Immutare conditionem, personam, statum dicimus.

Ab usitata consuetudine. Cic. pro Quint. 67. Usque dum inveniretur, qua ratione res ab usitata consuetudine recederet.

A lege. Cic. 4. Verr. 44. Sin illud dices, te Heraclii voluntate ab lege recessisse: ipse te impedies.

A natura. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Ab officio, Non facere officium. Cic. 3. Off. 19. Quam si sequemur in comparatione rerum, ab officio nunquam recedemus.

Nullo dolore cogi, ut ab officio recedatur. Auctor ad Heren. 3. 5.

A vera longe ratione recedit. Lucret. lib. 2. 229.

A sententiis alicujus, pro Illas taxare. Cic. 12. Att. 4. Si a sententiis ejus dictis, si ab omni voluntate consiliisque, quæ de Repub. habuit, recedam, &c.

A significatione dictio recessit. Cic. 1. Off. 37. Hostis enim apud majores nostros is dicebatur, quem nunc peregrinum dicimus, &c. quanquam id nomen durius jam effecit vetustas: a peregrino enim recessit, & proprie in eo, qui arma contra ferret, remansit.

A vitio recedere. Plin. Epist. 182.

De medio. Cic. pro Rosc. Amer. 112. Recede de medio, per alium transigam.

De statu dignitatis recedere. Cic. 1. Att. 17. Neque de statu nobis nostræ dignitatis est recedendum, neque, &c.

In otia tuta. Hor. 1. Serm. 1. 31.

In ventos vita. Virg. 4. Æn. extr.

Dilapsus calor, atque in ventos vita recessit.

In auras tenues recedere. Virg. 2. Æn. 791.

Illa etiam si quando in tergum pulsa recessit. Virg. 11. Æn. 653.

Ab oculis, Mori. Plin. 2. Epist. 1. Vivit enim, vivetque semper, atque etiam latius in memoria hominum & sermone versabitur, postquam ab oculis recessit.

A vita recedere, Mori. Cic. 4. Tusc. 40. Quippe qui ob eam causam a vita recesserit.

Corde alicujus recedere. Stat. 3. Silv. 5. 55.

Sic, ut mater, amas, sic nunquam corde recedit
Nata tuo.

Vita recessit patrio corpore, i. e. Mortuus est pater. Plaut. Merc. prol. 73.

Recedere, pro Reverti. Sallust. in Jugurth. cap. 36. extr. Albinus, Au-

lo fratre in caſtris pro Prætore relicto, Romam receſſit. [Sed rectius legitur Deceſſit, quod proprium in ea re verbum eſt.

Recedo, pro Diſcedo. Cic. 2. Att. 13. Tu ſi litteras ad Sicyonios habes, advola in Formianum, unde nos pridie Non. Maji recedere cogitamus.

Ante finem recedere, Quod Galli totidem verbis, *S'en aller devant la fin.* Plin. 1. Epiſt. 13. Nec tamen permanent, ſed ante finem recedunt.

Receſſit cura, fortuna &c. Virg. 2. Æn. 595.

Quid furis: aut quonam noſtri tibi cura receſſit? Virg. 3. Æn. 53.
Ille, ut opes fractæ Teucrûm, & fortuna receſſit.

Recedere, pro Diminui. Plin. 6. Epiſt. 3. Receſſit venter.

Recedere de. Stat. 11. Theb. 74.

Rareſcunt tenebræ, tantum de luce receſſit.

Recedere, pro Disjungi. Celſ. lib. 8. cap. 7. Sed in aliis quidem oſſibus ex toto ſæpe fragmentum a fragmento recedit: maxillæ vero ſemper oſſa, etiam vexata aliqua parte, cohærent.

Membra cæſa receſſerunt a cute. Ovid. 6. Faſt. 707.

Ante receſſiſſet caput hoc cervice cruenta,
Quam tu, &c.

Domus receſſit, In receſſu poſita eſt. Virg. 2. Æn. 300.

Et magis atque magis (quanquam ſecreta parentis
Anchiſæ domus, arboribuſque obtecta receſſit.) &c.

i. e. inquit Servius, a frequentia ſe removit. Et eſt ſpecioſa translatio, quoties rei mobilis ad immobilem, vel e contra transfertur officium.

Recedere a, Remotum eſſe. Curt. lib. 4. 1. Maritimam tamen oram, & pleraque longius etiam a mari recedentia, rex ejus inſulæ Strato poſſidebat. conf. Plin. ſupra a pr.

Recēdens, entis. Partic. [ἀναχωρῶν] ut, Anni venientes & recedentes. Hor. de Arte Poet. v. 175.

Rurſus recedens hoſpes. Valer. 7. Argon. 118.

Recessus, a, um. Partic. Compar. Vitruv. 5. 8. Receſſior ſcena.

Recessūrus, a, um. [ἀναχωρήσων, ὑπείξων] aliud Partic. Ovid. in Ibin. 237. Jamque receſſuræ, &c.

Recessim, Adv. [ἀναδρομάδην] Retro cedendo. Plaut. Amph. 5. 1. 60.

Ego cunas receſſim rurſum prorſum trahere & ducere.

Recessio, ōnis. f. Vitruv. 1. 6. Ventus inclinationibus & receſſionibus varietates mutatione flatus facit.

Recessus, ûs. m. [ἀναχώρησις, ὕπειξις] Actus recedendi. Cic. 2. de Nat. Deor. 34. Beſtiis autem ſenſum & motum dedit, & cum quodam appetitu acceſſum ad res ſalutares, a peſtiferis receſſum.

Acceſſus & Receſſus æſtus, contraria. Cic. 2. de Divin. 34. Quid de fretis, aut de marinis æſtibus plura dicam? quorum acceſſus & receſſus Lunæ motu gubernantur.

Receſſus in oculo, pro Cavitate, ſive profunditate quam vocant. Plin. lib. 8. cap. 33. Oculi in receſſu cavo, tenui diſcrimine, prægrandes, & corpori concolores.

Oris receſſus. Quintil. lib. 1. cap. 5. Quum vox quaſi in receſſu oris auditur.

Receſſus in collibus. Martial. lib. 4. 64. 4.

Lati collibus imminent receſſus.

Anguloſi receſſus. V. ANGULUS.

Apricus. V. APRICUS.

Longis receſſibus ingens ſpelunca. Ovid. 1. Faſt. 555.

Magni receſſus & amœni. Curt. lib. 7. 2. 22.

Marmoreo ſuperi ſedere receſſu. Ovid. 1. Met. 177.

Seducti. Ovid. 13. Met. 902.

Tenebroſo receſſu carceris obtecta. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 82.

Tacito Natura receſſu Formarit vultus. Stat. 1. Silv. 2. 271. de Utero materno.

Imitatio Ciceronis, vide in LATEBRA. H. St.

Umbra aliqua aut receſſus. Cic. 3. de Orat. 99. Sed habeat tamen illa in dicendo admiratio ac ſumma laus, umbram aliquam aut receſſum, quo magis id quod erit illuminatum, exſtare atque eminere videatur.

Solitudo & Receſſus. Cic. 12. Att. 25, Mihi ſolitudo & receſſus provincia eſt. i. e. Inſtar ſolitudinis & receſſus.

In receſſu, & Fronte, contraria. Quintil. lib. 1. cap. 4. p. 38. Plus habet in receſſu, quam fronte promittit.

Letebræ & Receſſus in animis hominum. Plin. 3. Epiſt. 3. Vita hominum altos receſſus, magnaſque latebras habet. i.e. Reconditiſſima arcana. Bud.

Rĕcello, is, [ἀνακλίνω] ĕre. Reducere, &, ut ait Feſtus, Reclinare. Apul. lib. 10. de Aſino p. 249. Elmenh. Illa enim, quoties ei parcens nares recellebam accedens, toties niſu rabido, & ſpinam prehendens, ad eam appliciore nexu inhærebat. Liv. 24. 34. Ferrea manus, quum injecta proræ eſſet, gravique libramento plumbi recelleret ad ſolum: ſuſpenſa prora, navim in puppim ſtatuebat. i. e. Deprimeret, inquit Budæus.

Terra retro recellit, i. e. Reclinat. Lucret. lib. 6. 572.

Recellĭclūniæ, ārum. f. pl. Meretriculæ in Plauto apud Feſtum.

Rĕcens, entis. Adj. [νεαρὸς, πρόσφατος] Novum, quod nuper accidit. Ter. Adel. 3. 2. 14.

Ut iram hanc in eos evomam omnem, dum ægritudo hæc eſt recens.

Recens, novus. Cic. 11 Fam. 21. Quocirca Segulium negligamus, qui res novas quærit: non quo veterem comederit (nullam enim habuit) ſed hanc ipſam recentem novam devoravit.

Recens & Vetus contraria, V. Recens e provincia, infra.

Recens & Inveteratus, contraria. Cic. de Senect. 72. Omnis conglutinatio recens, ægre: inveterata facile divellitur.

Pullus a partu recens. Varro 2. de R. R. cap. 8.

Dido recens a vulnere. Virg. 6. Æn. 450.

Recens ab ejus ætate. Cic. 3. de Nat. Deor. 11. Et quos Homerus, qui recens ab illorum ætate fuit, ſepultos dicit Lacedæmone.

Recens a diis, Qui nuper a diis profectus eſt. Sen. Epiſt. 91. Non tamen negaverim fuiſſe alti ſpiritus viros, &c. ut ita dicam, a diis recentes.

Recens e provincia. Cic. 2. Verr. 5. Quum e provincia recens eſſet, invidiaque & infamia, non recenti, ſed vetere ac diuturna flagraret.

Alius alio recentior eſt in dolore. Auctor ad Heren. lib. 2. 10. Al. Reticentior. [Sed Recentior retinendum, exponendumque Minus dolorem expertus, neque duratus in perferendo eo.

Ægritudo. Ter. Adelph. 3. 2. 14. V. ſupra.

Animæ recentes. Ovid. 8. Met. 488.

Recentiſſima bella Liv. 38. 45.

Cædes. Virg. 2. Æn. 718. Idem 9. Æn. 455.

—tepidumque recenti Cæde locum.

Al. Tepidaque recentem, eodem ſenſu.

Cauſa recens acceſſit ad iras. Ovid. 3. Met. 73. al. Plaga.

Crimen. Ovid. 9. Epiſt. 53.

Cura. Ovid. 3. Amor. 9. 32.

Delectus recens. Tacit. 4. Hiſt. 70.

Dolor. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Epiſtola recentiſſima. Cic. 8. Att. 15.

Exemplum. Claud. 2. in Eutrop. 547.

Factum. Ovid. 1. Met. 164.

Fama. Plin. lib. 10. cap. 43.

Homines recentes. Nuper nati. Hor. 1. Carm. 10. 2.

Laudes. Ovid. 4. de Pont. 8. 87.

Litteræ recentiſſimæ. Cic. 6. Att. 1. Recentiſſimas a Cybiſtris meas litteras habere ais ad x. Cal. Oct. datas.

Malum. Ovid. 4. Triſt. 6. 22.

Maritus. Plin. Epiſt. 176. Plaut. Novum dixit. Gr. νεόγαμος.

Memoria recentiore. Cic. 2. de Nat. Deor. 6. Et recentiore memoria iidem Tyndaridæ Perſen victum nuntiaverunt. i. e. Haud ita multo ante.

Metu recenti trepidat mens. Hor. 2. Carm. 19. 5.

Negotio recenti. Cic. 3. Verr. 101. Datam quidem eſſe tum inter omnes, recenti negotio, facile conſtabat.

Re recenti, i. e. Eo tempore, quo res contigit. Cic. 7. Verr. 75. An recenti re, Syracuſis, apud notos, inſpectante Sicilia pæne tota, ſecuri ferire?

Seditio recens. Ovid. 12. Met. 61. al. Repens.

Sermo hominum recens, & Vetuſtas annalium, contraria. Cic. pro Muren. 17. Itaque non ex ſermone hominum recenti, ſed ex annalium vetuſtate eruenda eſt memoria nobilitatis tuæ.

Tempore recenti illo tu omnia, &c. Cic. ad Brut. 7.

Veſtigia recentia. Cic. 5. Verr. 79. Præſertim quum in lectulo Decumanæ mulieris veſtigia viderent recentia, quibus illum inflammari ad perſeverandum intelligebant.

Umbræ recentes, Quarum corpora nuper ſunt mortua. Ovid. 10. Met. 48. de Orpheo.

Recentiores, Juniores, vulgo Moderni. Cic. 2. de Finib. 82. Attuliſti aliud humanius horum recentiorum, nunquam dictum ab ipſo illo, quod ſciam. Nonius 2. 755. in hunc locum, Recentiorum, id eſt novorum.

Recentiores ex auctoribus. Plin. lib. 12. cap. 17.

Auctor recentior. Liv. 2. 56.

Recens, Illibatus, vegetus, purus.

Candore recenti ſol irrigat cælum. Lucret. lib. 5. 283.

Flores recentes carpere. Hor. 3. Carm. 27. 43.

Fluvios recentes, pro Aqua ſtatim hauſta, Virg. 3. Georg. 301. Servius.

Folio velata recenti. Ovid. 3. Faſt. 141.

Poma recentiſſima. Columel. lib. 12. cap. 44.

Prata recentia rivis. Virg. 6. Æn. 674.

Rore recenti gemmantes herbæ. Lucret. lib. 2. 319.

Recens & Laſſus, contraria. Curt. lib. 3. 7. 9. Timere, ne non virtute hoſtium, ſed laſſitudine ſua, vincerentur. Perſas recentes inde ſucceſſuros, ſi laxius ſtare potuiſſent. Hinc dicuntur Equi recentes. Ovid. 2. Met. ut paulo poſt videbis adnotatum. [Hic Recens eſt idem ac Integrum, recentibus viribus.

Animus, i. e. Præfervidus. Liv. 21. 52. Recentis animi alter, eoque ferocior. Opponitur Minuto & infracto.

Equi recentes, Non laſſi, vel A laſſitudine recreati. Ovid. 2. Met. 63.

Pede recenti recurrere. Plaut. Trin. 4. 3. 8.

Vires recentes. Ovid. 4. Triſt. 6. 29.

Recens, [προσφάτως] Adverbium eſt aliquando, idem quod Recenter ſignificans. Virg. 3. Georg. 156.

Sole recens orto.

Suet. in Tiber. Cæſ. cap. 1. pr. Inde Romam, recens conditam, cum magna clientum manu, commigravit. h. e. Nuper, modo.

Recens natus, apud Plaut. Ciſt. 1. 2. 17.

Recens dives. Ovid. 3. Amor. 8. 9. Gr. νεόπλουτος.

Recentes Roma venerunt. Cic. 16. Att. 7. Rhegini quidam illuſtres homines eo venerunt, Roma ſane recentes.

Recenter, Adv. Apic. 1. 1. Olivæ de arbore recenter ſublatæ. Pallad. 1. 26. Poma recenter lecta.

Superl. Plin. lib. 18. cap. 23. Quam recentiſſime ſtercorato ſolo.

Recentor, [νεογνοῦμαι] āri. Renovari, & denuo recens fieri. Matius apud Gell. lib. 15. cap. 25.

Jamjam albicaſcit Phœbus, & recentatur
Commune lumen hominibus & voluptas. Nonius 2. 751.

Rĕcenseo, ui, ſum. vel ītum, [καταλέγομαι, ἀπαριθμέω] ēre. Recognoſcere, ſummam totius numeri colligere. Liv. 1. 16. Inter hæc recenſet exercitum, militem inſtruit.

Captivos recenſere. Liv. 26. 49.

Numerum. Virg. 4. Georg. 436. Subaudi Gregis.

Numerum porcorum. Columel. lib. 7. cap. 9.

Vellera ad numerum pecoris. Columel. lib. 12. cap. 3.

Recenſere, Narrare. Cic. 16. Att. 1. Ovius enim recenſet multa, quæ vellem. Aliqui legunt, Obius enim receſſis multa, al. recens; is &c.

Facta fortia recenſere. Ovid. 9. Epiſt. 105. Stat. 4. Silv. 1. 29.

Dinumera faſtos, nec parva exempla recenſe.

Recensus, a, um. Partic. [καταλεχθεὶς] a Recenſeo. Suet. in Veſp. cap. 9. Ampliſſimos ordines, & exhauſtos cæde varia, & contaminatos veteri negligentia, purgavit, ſupplevitque, recenſo Senatu & equite, ſubmotis indigniſſimis, & honeſtiſſimo quoque Italicorum ac provincialium allecto.

Recensītus, a, um. Aliud Partic. [ἀπαριθμηθεὶς] a Recenſio, quartæ conjugationis verbo antiquo, ut docet Georgius Valla: Idem quod Recenſus. Suet. in Jul. Cæſ. cap. 41. extr. Inſtituit, quotannis in demortuorum locum, ex his, qui recenſiti non eſſent, ſubſortitio a Prætore fieret. Claud. in Eutrop. lib. 2. 60.

Priſca recenſitis evolvite ſæcula faſtis.

Recensio, ōnis. f. [κατάλογος] Ipſe recenſendi actus, ac recognitio. Cic. pro Milon. 74. Eum qui ædem Nympharum incendit, ut memoriam publicæ recenſionis, tabulis publicis impreſſam, exſtingueret. Suet. in Jul Cæſ. c. 41. extr. Ne qui novi cœtus recenſionis cauſa moveri quandoque poſſent.

Recensītio, ōnis. f. Idem. Ulpian. in L. 3. §. Si quis noxali. D. Ad exhibend.

exhibend. Recensitione servorum facta. Sic habent Pandectæ Florentinæ, & Haloander.

Recensus, ûs. m. [ἀπαριθμησις] Idem. Sueton. in Cæs. cap. 41. Recensum populi, nec more, nec loco solito, sed vicatim per dominos insularum egit.

Receptaculum, **Recepto**. V. recipio.

Recessim, **Recessus**. V. recedo.

Rechāmus, i. m. Trochlea, per cujus orbiculum funis ductorius trajicitur. Vitruv. 10. 2.

Recharmīdo, āre. ficta vox a Græco χάρμη, Lætitia, apud Plaut. in Trin. 4. 2. 135.

Tute itidem ut Charmidatus es, rursum recharmida. i. e. Conceptam lætitiam & nomen Charmidis depone.

Rechedipna, V. trechedipna.

Rĕcĭdo, cĭdi, cāsum, [μεταπίπτω Gl. L. G. & G. L.] ĕre. ex Re & Cado compositum; Retro, sive iterum cadere. Jungitur præpositionibus Ad vel In. Cic. 2. de Nat. Deor. 66. Quia & recidant omnia in terras, & oriantur e terris.

Reccido, c geminato productionis gratia interdum dixerunt poetæ. Lucret. lib. 1. 857.

At neque reccidere ad nihilum res posse. Idem lib. 5. 281. Propert. lib. 4. 9. 18.

Reccidit inque suos mensa supina pedes. Legitur & Decidit. Sed Broeckh. Recidit pr. longa tuetur. q. V.

Tela in jugulum Consulum recidissent. Cic. pro Planc. 90.

R..ulum adductum, ut remissus esset, in oculum suum recidisse. Cic. 1. de Divin. 123.

Recidit eventus improsperæ curationis ejus in caput. Curt. lib. 9. 5. 25. Liv. 36. 29. Ætolorum prava consilia, atque in ipsorum caput semper recidentia, accusavit.

In te recident hæ contumeliæ. Plaut. Men. 3. 2. 54.

Ex qua illi fortuna, & in quam recidendum sit. Quintil. lib. 6. cap. 1.

In graviorem morbum recidere. Liv. 24. 29.

In pristinam causam recidere, i. e. In pristinam conditionem. Neratius in l. Quod in litore. D. de acquir. rer. domin.

In tenebras recidere. Cic. ad Brut. 16. Nonne hoc est in easdem tenebras recidisse?

Incassum recidit omnis impensa, Periit. Columel. lib. 4. cap. 3.

Eo recidit, Eo redactum est. Liv. 4. 2. Ne id Jupiter Opt. Max. sineret, regiæ majestatis imperium eo recidere.

Recidit ad paucas familias attenuata bellis civitas. Plin. 5. 2.

Ad luctum reciderunt ex lætitia. Cic. pro Sull. 91. Quam cito illa omnia ex lætitia & voluptate ad luctum & lacrimas reciderunt?

Ad ludibrium recidit. Curt. lib. 9. 7. 23.

Ad nihilum recidere. Cic. 7. Philip. 28. Hunc tuum tantum apparatum, tamque præclarum, ne ad nihilum recidere patiare.

Ad paucos recidit ars musica. Ter. in prol. Hec. 47.

Recidunt febres, Redeunt. Plin. lib. 28. cap. 16. Quartanis magi excrementa felis cum digito bubonis adalligari jubent: & ne recidant, non removeri septeno circuitu.

Hoc in memoriam recidit, Redit. Cic. 13. Philip. 19.

Quorsum recidit responsum. Cic. pro Rosc. Com. 43. Et quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro.

Recāsūrus, a, um. Partic, [ἀναπεσούμενος] Retro casurus. Cic. 4. Att. 26. Id ego puto, ut multa ejusdem, ad nihil recasurum. Suet. Aug. 96. Adversa cuncta in illos recasura.

Recĭdīvus, a, um. Adj. [ὑπότροπος, ὑπόστροφος] Quod post casum renascitur. Charisius lib. 1. Rediviva dicimus, quæ post interitum redeunt: recidiva, quæ ex suo casu restituuntur. Virg. 4. Æn. 344.

Et recidiva manu posuissem Pergama victis. i. e. Quæ reciderunt. quasi Didoni se purgans Æneas, Si mihi, inquit, licuisset, ruinas Trojæ protinus instaurassem: non tot, tantisque laboribus ac periculis condere novam quæsissem. Servius Recidiva, Post casum restituta, interpretatur. Sed V. Interp. Sil. 1. 106. [Recidiva sunt Παλίμπτωτα, Ἐμπεπτωκότα, Casui pristino obnoxia, Recidiva Pergama, μεταπόρθητα, vel παλιμπόρθητα, quasi quæ iterum excidium minentur. Quam expositionem ipse firmat poeta verbis Anchisæ, 2. Æn. 642.

—satis una, superque,

Vidimus excidia, & captæ superavimus urbi. Huc pertinet Cratetis dictum de Thebis restituendis apud Laertium 6. 93. Qui aliter exponunt, næ illi videntur cum Redivivus τὸ Recidivus confundere, quod & sæpe in Mss. factum. Nec miror. Apposite Gloss. Cyrill. Παλίγκοτος, Redivivus, Tanquam de urbe scilicet ab excidio resurgente. Atque ita forsan scripsit Virgilius, quod non ausus est rejicere Pierius. ad 10. Æn. 58. Recidivus ea tamen in significatione, quam Servius adstruit, apud Tertullianum sæpe positum occurit.

Recidivæ febres. Plin. lib. 30. cap. 11. Cels. 3. 4. Hippocrati ὑποτροπὴ & ὑποτροπιασμὸς dicitur, quod vulgo Recidivam vocant.

Recidivātus, ûs. m. Renovatio. Tertull. de Resur. carnis cap. 18. Scripturæ recidivatum carnis pollicentur. [Alibi Revivificatum dicit, nisi fallor.

Rĕcīdo, cīdi, cīsum, [ἀποτέμνω] ĕre. ex Re & Cædo compositum; Incidere. Unde, Recisos ramos dicimus. Cato R. R. cap. 2. Viam publicam muniri, vepres recidi. Martial. lib. 1. 32.

Quam primum longas, Phœbe, recide comas.

Barbam recidere falce. Ovid. 13. Met. 766.

Vulnus ense recidendum est. Ovid. 1. Met. 190.

Ornamenta ambitiosa recidere. Hor. de Arte Poet. 447.

Culpa reciditur supplicio. Hor. 3. Carm. 24. 34.

Recīsus, a, um. Partic. [ἀποτετμημένος] Plin. lib. 16. cap. 34. Itaque quum trunco inaruit recisa, etiam lætius fruticat.

Caput recisum est. Ovid. 9. Met. 71.

Columnæ recisæ. Hor. 2. Carm. 18. 4.

Fustes recisi. Hor. 3. Carm. 6. 40.

Vultus a cervice recisus. Lucan. lib. 2. 112.

Vitia recisa a stirpe, Excisa Claud. 1. in Ruff. 56.

Coloni cuncti simul ense recisi, Interfecti. Lucan. lib. 2. 194.

Nationes partim recisæ, partim repressæ. Cic. de Prov. Cons. 31.

Ab omni parte recisum, Ancile. Ovid. 3. Fast. 377.

Opus recisum, Breve & contractum. Paterc. lib. 2. 89. pr. Quæ magnificentia triumphorum Cæsaris, quæ fuerit munerum, ne in operis quidem justi materia, nedum hujus, tam recisi, digne exprimi potest.

Compar. Callistrat. l. 2. D. De termino moto, Possunt ad tempus ut cujusque ætas patietur, relegari: & si junior, in longius: si senior, recisius.

Recīsūrus, a, um. Partic. [ἀποτεμούμενος] Hor. 1. Serm. 3. 123.

—quum dicas esse pares res,
Furta latrociniis, & magnis parva, mineris
Falce recisurum simili te.

Recīsio, ōnis. f. [ἀπότμησις] Plin. lib. 24. cap. 4. Omnis autem recisione atque ustione proficit.

Recīsāmentum, i. n. [ἀπότμημα] Parvum frustum & quasi ramentum ex re aliqua recisum. Plin. lib. 34. cap. 11. Ocissime vero coronarium æruginem contrahit, recisamentis in acetum additis. De ære.

Rĕcingo, cinxi, cinctum, [ἀναζωννύω] ĕre. Idem quod Discingere, quemadmodum Revincio, & multa alia, significationem habent suis simplicibus contrariam. Plin. lib. 17. cap. 28. Privatim autem contra erucas ambiri arbores singulas a muliere incitati mensis, nudis pedibus, recincta. Subaud. Multi jubent. h. e. Discincta, & vestem recinctam habente, ut menses fluant super humo. Ovid. 4. Met. 510.

—sumptumque recingitur anguem. i. e. Iterum deponit anguem, quo se antea velut cingulo præcinxerat.

Recinctus, a, um. Partic. [ἀνεζωσμένος] ut, Vestis recincta. Virg. 4. Æn. 518.

Tunica recincta. Ovid. 1. Amor. 5. 9.

Castaque fallaci zona recincta manu. Ovid. 2. Epist. 116.

Rēcĭnium, sive **Rīcĭnium**, i. n. sive **Rēcĭnus**, i. m. Vestis antiquissima quadrata, ut ait Varro L. L. 4. 30. ab eo quod dimidiam partem retrorsum jaciebant, ab rejiciendo dictum. Servius Comment. in primum Æneid. 286. Togas etiam feminas habuisse, cycladum & recini usus ostendit. Recinus autem dicitur, quod post tergum rejicitur, quod vulgo Mavorte dicunt. Hæc illi. [Reicinus igitur cum dipht. ei veteres scripserunt a Reicio, pro Rejicio, ut Reice capellas. Unde apparet Ricinium & Ricinus per i longum scribendum, ut Varronis exhibent codices. Recinium, omne vestimentum quadratum. Ii qui l. 12. tabul. interpretati sunt, esse dixerunt virilem togam, qua mulieres utebantur, pretextam clavo purpureo. Unde Reciniati mimi planipedes. Quam rem diligenter exsequitur Sentra libro secundo de Antiquitate verborum. Festus. conf. rica, & ricinium.

Reciniatus, vel **Riciniatus**, a, um. Adj. V. dict. præced.

Recino, V. recano.

Reciperatio, **Recipero**, &c. V. recupero.

Rĕcĭpio, cēpi, ceptum, [ἀναδέχομαι, ἀποδέχομαι, ἐκδέχομαι, ὑποδέχομαι] ĕre. ex Re & Capio; Rursum capere significat. Liv. lib. 9. 11. Recipiant arma, quæ per pactionem tradiderunt. Auctor de Viris illustr. cap. 61. Apud Contrebiam oppidum cohortes loco pulsas redire, & locum recipere jussit. conf. Capere arma, locum, in capio.

Anhelitum recipere. Plaut. Epid. 2. 2. 21.

Animam. Quintil. in procem. lib. 6. Animam recipere, auramque communem haurire amplius potui?

Animum. Ter. Adelph. 3. 2. 26.

Animum vultumque. Ovid. 4. Fast. 615.

Animum vel animos a, vel ex pavore. Liv. 2. 50. Idem 21. 5. extr.

Mentem. Virg. 11. Æn. 899.

Se recipere, pro Ad se redire, & animum ac vires resumere. Cic in Somn. Scip. 11. Quæ quum intuerer stupens, ut me recepi, Quis hic, inquam, quis est qui complet aures meas tantus & tam dulcis sonus?

Recipere, Recuperare, ut

Libertatem pristinam recipere. Cajus in l. Adeo. in prin. D. de acquir. rer. domin.

Res amissas. Liv. 3. 63.

Urbem aliquam recipere. Cic. de Senect. 11. Tarentum vero, qua vigilantia, quo consilio recepit?

Recipere se, Servare, ab his fere, quæ cum periculo conjuncta sunt.

Ab undis se recipere. Virg. 4. Georg. 404.

Ad aliquem fuga recipere se. Cæs. 1. Bell. Gall. 15.

In portum se. Cic. 5. de Finib. 15. Ex quo tantus error consequitur, ut quem in portum se recipiant, scire non possint.

In montem sese. Cæs. 1. Bell. Gall. 25.

Sub murum se. Cæs. 2. Bell. Civil. 14.

Recipere, In tutum reducere, liberare. Virg. 6. Æn. 111.

— medioque ex hoste recepi.

In tutum recipi. Liv. 2. 19.

In periculo aliquem recipere. Vatin. Cic. 5. Fam. 9. Non puto repudiabis in honore, quem in periculo recepisti.

Ab aliquo pœnas, Sumere. Virg. 4. Æn. 656.

Ulta virum, pœnas inimico a fratre recepi. Bene Recepi, inquit Servius, quasi debitas.

Recipere se, Reverti, simpliciter. Ter. Phorm. 2. 4. 22.

Percunctatum ibo ad portum, quoad se recipiat.

Ad diem se recipere. Cic 3. Off. 45. Qui quum ad diem se recepisset, &c.

Ex opere se recipere. Plaut. Men. 5. 3. 7.

Aliquò recipere se. Cic. 1. Att. 20. pr. Cum e Pompejano me Romam recepissem.

Ab Actio quum Samum insulam in hiberna se recipisset. Suet. in August. cap. 17.

Domum se recipere. Ter. Phorm. 5. 4. 7.

Neque me domum nunc reciperem, ni mihi esset spes ostensa, &c.

Ad limina gressum recipere, Regredi. Virg. 11. Æn. 26.

Ad cœnam se recipere ad aliquem, Ire ad cœnam. Plaut. Capt. 4. 2. 51.

Ad dominum domum te recipe. Plaut. Trin. 4. 8. 8.

Ad me recipe te. Plaut. Pers. 1. 1. 48.

Ex loco aliquo se recipere. Cic. 6. Verr. 22. Et quum ex hisce se locis reciperent, eodem deferrentur.

Domo me recipio tempore. Cic. 11. Att. 6.

Recipere, in custodiam, Tutelam. Plaut. Rud. 3. 3. 34.

Nos in custodiam ut tuam recipias & tutere. Et apud Plin. in Paneg. Recipere in tutelam.

Sinu recipere. Cic. de Univerſ. 36. Ita orientur animantes, quos & vivos alatis, & conſumptos ſinu recipiatis.
Domum recipere cuſtodiendum aliquem. Liv. 39. 50. pr.
Recipere ſe in principem, In qualitatem ac perſonam Principis. Plin. in Paneg. cap. 76.
Recipere ſe ad frugem. Cic. pro Cœl. 28. Sed qui totam adoleſcentiam voluptatibus dedidiſſent, emerſiſſe aliquando, & ſeſe ad frugem bonam, ut dicitur, recepiſſe.
Recipere, Accipere, ut
Animis recipere conſilia alicujus. Liv. 22. 39. pr. Sed in emendatis libris eſt Accipere.
In aures recipere, Audire. Plaut. Ciſt. 2. 1. 34.
Epiſtolas recipere. Cic. 12. Att. 36. A te heri duas epiſtolas recepi, alteram pridie datam Hilaro, alteram eodem die a tabellario.
ζητ. an recte Recepi. H. St.
Sonum recipiunt aures. Cic. 2. de Nat. Deor. 141. Aures quum ſonum recipere debeant, qui natura in ſublime fertur, recte in altis corporum partibus collocatæ ſunt.
In ſe omnia recipere, Capere, Comprehendere. Cic. 4. Acad. 118. Plato ex materia, in ſe omnia recipiente, mundum eſſe factum cenſet a deo ſempiternum.
Auſteritatem recipere dicuntur vina, Admittere, Pati. Plin. lib. 14. cap. 2. Vina, primo dulcia, auſteritatem annis recipiunt, & rubra fiunt. In vetuſto exemplari legitur Accipiunt.
Caſum recipere res aliqua dicitur. Cæſ. 3. Bell. Civil. 51. Quæ res tamen fortaſſe aliquem reciperet caſum, ne imperatorias ſibi partes ſumpſiſſe videretur.
Cunctationem non recipit hæc res. Liv. 29. 24.
Detrimentum. Cæſ. 3. Bell. Civil. 9.
Frenum recipit equus. Hor. 1. Epiſt. 10. 36.
Frigus intima receperunt oſſa. Ovid. 11. Met. 417.
Ignem recipere dicitur lignum, & ſimilia. Plin. lib. 14. cap. 20. Fæx vini ſiccata recipit ignes, ac ſine alimento per ſe flagrat.
Incrementum, Capere. Columel. lib. 5. cap. 6.
Recipere, Approbare. Quintil. lib. 8. cap. 6. p. 737. Burm. de Metonymia loquens, Ex eo quod continetur, uſus recipit Bene moratas urbes, & Poculum epotum, Sæculum felix. Budæus.
Recipere in mores, Obſervatione quadam, non legibus confirmare. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Recipi in cibum, vel in menſas, dicitur herba, vel avis, quum recipitur pro cibo. Plin. lib. 22. cap. 22. Scolymon quoque in cibos recipit Oriens. Et lib. 10. cap. 26. Quæ noviſſimæ ſunt peregrinarum avium in menſas receptæ, propter ingratum virus. De Africis gallinis.
In ſedem recipere, & Recipere dorſo dicitur equus hominem. Plin. lib. 8. cap. 42. Neminem hic alium, quam Alexandrum, regio inſtratus ornatu recepit in ſedem, alios paſſim rejiciens. De equo Alexandri. Idem ibidem. Nec Cæſaris dictatoris quenquam alium recepiſſe dorſo equus traditur.
Recipere aliquem, Admittere in urbem, vel Ad ſe. Cic. 3. Off. 48. Cyrſilum quendam ſuadentem ut in urbe manerent, Xerxemque reciperent, lapidibus obruerunt.
Adytis recipere ſuis. Columel. lib. 1. in præf.
Civitate recipere. Cic. pro Corn. Balb. 31. Ubi eſt igitur exceptum fœdere Gaditano, ne quem Populus Romanus Gaditanum recipiat civitate?
Hoſpitio recipere aliquem. Ovid. 5. Met. 658.
Menſa, lare, tecto, &c. aliquem recipere. Liv. 26. 25. Cic. 4. Verr. 26. Idem pro Cluent. 170. Quem propter animi importunitatem nemo recipere tecto, nemo adire, &c.
Portis neu recipi, aut duci in mœnia poſſint. Virg. 2. Æn. 187.
Tectis ac ſedibus ſuis aliquem recipere. Cic. 2. de Lege Agr. 89.
Tectoque animoque recepi. Ovid. 6. Epiſt. 55.
Thalamo & animo aliquem recipere. Ovid. 2. de Arte Am. 407.
Ad deos recipi. Liv. 4. 15.
Ad ſe hoſpitio recipere aliquem domum. Cæſ. 2. Bell. Civil. 20.
Ad ſeſe aliquem. Virg. 2. Æn. 524.
In aciem ſecundam aliquem. V. ACIES.
In cælum. Ovid. 2. Met. 529.
In domum recipere hoſpitem. Cic. 1. Off. 139. Sic in domo clari hominis, in quam & hoſpites multi recipiendi ſunt, & admittenda hominum cujuſque generis multitudo.
In navem eandem. Cic. 3. de Nat. Deor. 89. Non injuria ſibi illud accidere, qui illum in eandem navem recepiſſent.
In ornithona aliquem. V. ORNITHON.
In amicitiam. Cic. 2. Att. 20. Numeſtium ex litteris tuis ſtudioſe ſcriptis libenter in amicitiam recepi.
In deditionem. Cæſ. 3. Bell. Gall. 21.
In familiaritatem aliquem. Cic. 2. Philip. 78. Quem plane perditum ære alieno, egentemque, ſi eundem nequam hominem audacemque cognoverat, hunc in familiaritatem libentiſſime recipiebat.
In fidem civitatem. Plin. lib. 7. cap. 26. Cæſ. 2. Bell. Gall. 15. Cæſar honoris Divitiaci cauſa atque Heduorum, ſeſe eas in fidem recepturum, & conſervaturum dixit. Ibid. lib. 8. 27. pr. Cic. 1. Off 35. Ut ii qui civitates aut nationes devictas bello in fidem recepiſſent, earum patroni eſſent more majorum.
In fidem ſuam aliquem. Cic. 13. Fam. 70. Ut igitur eum recipias in fidem, habeaſque in numero tuorum, te vehementer etiam atque etiam rogo.
In fidem & neceſſitudinem. Cic. 13. Fam. 20. Sed eo vehementius a te contendimus, ut Lyſonem in fidem, neceſſitudinemque tuam recipias.
In gratiam. Cic. pro Rabir. Poſt. 19 Quem, ex tantis inimicitiis receptum in gratiam, ſummo ſtudio defenderim, hunc afflictum violare non debeo.
Cognitio recepta eſt, i. e. Admiſſa eſt actio cauſæ Plin. Epiſt. 108.
Ignorantiam alicujus recipere, i. e. Excuſationem ignorantiæ admittere. Ulpian. in l. Si fidejuſſor. §. 1. D. Mandati, vel contra.
Hoſpites recipere. Cic. 3. Verr. 121. Quum ſuæ partes eſſent hoſpitum recipiendorum.
Recipere ſervum, inquit Ulpian. D. de ſervo corrupto, l. 1. eſt Abſcondendi cauſa ſervo refugium præſtare, vel in ſuo agro, vel in alieno, loco, ædificiove.

Recipere, Excipere ad uſum ſuum, & reſervare: quod fit quum quis venditis ceteris, ſibi quippiam reſervat. Plaut. Trin. 1. 2. 157.
—ubi nunc adoleſcens habet?
c. Poſticulum hoc recepit, quum ædes vendidit. Nonius 4. 399.
Recipere, eſt Exceptum facere. Budæus, Recipere, antiquum verbum juris. Gell. lib. 17. cap. 6. Quando mulier, inquit, dotem marito dabat, tum quæ ex ſuis bonis retinebat, neque ad virum tranſmittebat, ea recipere dicebatur: ſicuti nunc quoque in venditionibus quæ excipiuntur, neque veneunt. Receptitius ergo ſervus mulieris eſt proprius, quem cum pecunia reliqua mulier receperat, neque dixerat doti, ſed retinuerat.
Nomen abſentis recipere. Cic. 4. Verr. 94. Et hac actione quam voletis multi dicent, & qui ex iſto ipſo audierint, viri primarii noſtri ordinis, & alii, qui interfuerint quum abſentis nomen reciperetur. i. e. Inter reos reciperetur, inquit Bud. Valer. 3. 7. 9. de M. Antonio, Lex Memmia eorum, qui Reipub. cauſa abeſſent, recipi nomina vetabat. V. NOMEN.
Recipere corpore telum. Virg. 9. Æn. 348. h. e. Educere, inquit Servius. ut 10. Æn. 383.
—haſtamque receptat
Oſſibus hærentem.
Senſu alio Cic. pro Roſc. Amer. 33. Ajunt hominem (ut erat furioſus) reſpondiſſe, quod non totum telum corpore recepiſſet. h. e. Admiſiſſet, ſeu intrare permiſiſſet.
Recipere, Exſtinguere, proſternere. Virg. 9. Æn. 348.
Pectore in adverſo totum cui cominus enſem
Condidit aſſurgenti, & multa morte recepit. Nonius 4. 399.
Recipere, Facienda ſuſcipere, & cum obligatione promittere. Cic 5. Fam. 8. Quæ tibi promitto ac recipio, ſanctiſſime eſſe obſervaturum. Ter. Phorm. 5. 8. 9.
Quid ad me ibatis? ridiculum. an verabamini
Ne non id facerem, quod recepiſſem ſemel? [Subauditur In me.
Ad ſe recipere, In ſuam fidem & periculum accipere. Ter. Heaut. 5. 5. 12. Ad me recipio, faciet.
In ſe recipere. Cic. 13. Fam. 11. Sed tamen ſeparatim promitto, in meque recipio, fore eum tibi & voluptati & uſui.
In me recipio & tibi ſpondeo. Cic. 13. Fam. 18.
Recipere, Promittere. Cic. 6. Fam. 7. Sed tamen ego filio dixeram, librum tibi legeret & auferret: aut ea conditione daret, ſi reciperes te correcturum.
Thermus omnia ſe facturum recepit. Cic. 5. Att. 13.
Recipere alicui. Cic. 5. Att. 13. Ut ego ei coram dixeram, mihique ille receperat. Idem 13. Fam. 3. Velim ita tractes, ut mihi coram recepiſti.
Cauſam capitis recipere. Cic. poſt Red. ad Quir. 11. i. e. Defendendam ſuſcipere. Idem 4. Verr. 1. Recepi enim cauſam Siciliæ.
Fidem de aliquo recipere. Cic. 2. Att. 22.
Mandatum recipere. Cic. pro Roſc. Amer. 112. Quid recipis mandatum, ſi aut neglecturus, aut ad tuum commodum converſurus es?
Officium receptum perſolvere. Cic. 7. Verr. 112. Quum & Populo Romano ſatisfactum, & receptum officium Siculis, neceſſariis meis, erit perſolutum.
Onus aliquod recipere. Cic. in Orat. 35. Volo mihi tecum commune eſſe crimen, ut ſi ſuſtinere tantam quæſtionem non potuero, injuſti oneris impoſiti tua culpa ſit, mea recepti.
Inter Recipere, & Suſcipere. Cic. 1. Verr. 26. Ego in hoc judicio mihi Siculorum cauſam receptam, Populi Rom. ſuſceptam eſſe arbitror. Ubi Aſcon. Suſcipitur totum, Recipitur pars: Suſcipitur quod principale eſt, Recipitur quod hinc pendet: Suſcipitur ſolum aliquid propter ſe, Recipitur etiam propter aliud. Cic. 2. de Orat. 101. In quo eſt illa quidem magna offenſio, vel negligentiæ ſuſceptis rebus, vel perfidiæ receptis. [Suſcipimus ultro, Recipimus promiſſo rogati.
Recipere & Reſpuere, contraria. Quintil. lib. 6. cap. 5.
Cognoſcere & Recipere. Cic. 1. Tuſc. 3. Sero igitur a noſtris poetæ, vel cogniti, vel recepti.
Recipere, Revocare. Lucil. lib. 29. Primum ex advorſo, ſi quod eſt cœnaculum, quo recipiat te. Virg. 2. Æn. 524.
—ſic ore effata recepit
Ad ſeſe.
Receptum eſt, Imperſonale, pro Approbatum eſt, ut ait Budæus. Plin. lib. 28. cap. 2. Quin & abſentes tinnitu aurium præſentire ſermones de ſe, receptum eſt.
Ratione falſa receptum eſt. Lucret. lib. 1. 378.

RECEPTUS, a, um. Partic. [προσδεδεγμένος] ut Recepti in civitatem dicuntur, Qui cum ſuffragio cives ſunt effecti, ut apud Livium ſæpe legitur.
Ex facili nulloque urgente receptus. Lucan. lib. 4. 46.
Cælo receptus. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Sede cæleſti receptus. Ovid. 3. de Pont. 5. 53.
Amans receptus tota nocte. Propert. lib. 2. 14. 28.
Enſis receptus pectore. Senec. Thyeſt. 8.
Receptus mos, eſt, Quem ſua ſponte civitas alienum adſcivit. Feſtus.
Perſuaſio publice recepta. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Preces receptæ. Stat. 4. Silv. 1. 9.
Somnus receptus parte oculorum. Ovid. 1. Met. 686.
Verba aure recepta. Ovid. 4. de Pont. 4. 14.
Receptus, Servatus. Virgil. 1. Æn. 182.
—frugeſque receptas
Et torrere parant flammis, & frangere ſaxo. i. e. Liberatas, inquit Servius, ut, Medioque ex hoſte recepit. Virg. 6. Æn. 111.

RECEPTUM, i. n. [ἀναδέχεσθαι] Cic. 2. Philipp. 79. Promiſſum & receptum intervertit, ad ſeque tranſtulit.
Promiſſo ac recepto ſuo ſatisfacere. Cic. 7. Verr. 138.

RECEPTIO, ōnis. f. [ἐκδέξις] Plaut. Aſin. 5. 2. 70.
Quid tibi huc receptio ad te eſt meum virum? i. e. Quare recipis ad te virum meum? Verbale nomen cum caſu verbi.

RECEPTUS, ûs. m. [ἐκδοχὴ] Ipſe recipiendi ſe actus. Liv. 8. 10. Brevitate ipſa loci, facilique receptu in tam propinqua caſtra, haud ægre militem a multa cæde eſt tutatus.
Receptui canere, eſt Tuba e prælio exercitum revocare. [ἀνάκρουσις] Cic. 12. Philipp. 8. Quis enim revocante & receptui canente Senatu properet dimicare?
Per tranſlationem, pro Diſcedere & abire. Cic. 3. Tuſc. 33. Vetat igitur

ratio intueri molestias, abstrahit ab acerbis cogitationibus hebetem aciem ad miserias contemplandas: a quibus quum cecinit receptui, impellit rursum & incitat ad conspiciendas, totaque mente contrectandas varias voluptates.
Receptui signum dare. Liv. 2. 62.
Receptui signum, aut revocationem a bello audire. Cic. 13. Philipp. 15.
Receptus nimis pertinacis sententiæ, apud Livium lib. 4 57. pro Resipiscentia a sententia pertinaci. Alia constructione, lib. 28. Receptus a malis consiliis.
Receptus, [καταφυγή] Locus in quo se tuto recipit exercitus, & sine periculo hostem exspectare potest. Virg. 11. Æn. 527.
Planities ignota jacet, tutique receptus.
Habere aliquem receptum. Cic. 10. Fam. 11.
Amittere receptum. Cic. 8. Att. 19. Neque ex omnibus oppidis contrahere copias expedit, ne receptum amittam.
Receptor, ōris. m. [ὑποδέκτης] Qui latrones, eorumque surrepta recipit, occultatque. Cic. pro Milon. 50. Sustinuisset hoc crimen primum ipse ille latronum occultator & receptor locus, dum neque multa solitudo indicasset, neque cæca nox ostendisset Milonem. Al. Receptator. Ulpian. l. 3. Quo naufr. §. 3. Non tantum. ff. de incend. ruin. naufrag. &c. Non tantum autem qui rapuit, verum is quoque qui recepit, ex causis supra scriptis, tenetur: quia receptores non minus delinquunt, quam aggressores. Al. Receptatores.
Prædarum receptor. Tacit. 4. Ann. 23.
Receptrix, īcis. f. [ὑποδέκτρια] Cic. 6. Verr. 17. Tua, inquam, tua Messana, tuorum adjutrix scelerum, libidinum testis, prædarum ac furtorum receptrix.
Receptĭbĭlis, e. Adj. August. de Trin. 5. 13. Nostra scientia est amissibilis & receptibilis.
Receptītius, a, um. Adj. Quod reservatur. Unde, Receptitius servus appellatus est, Nuptæ mulieris proprius, quem scilicet, quum dotem marito daret, sibi reservavit. Quoties enim mulier in danda viro dote, aliqua ex suis bonis retinet, nec ea ad virum transmittit, recipere ea dicitur. Cato apud Gell. lib. 17. cap. 6. V. Recipere, pro Excipere ad usum suum, in ipso verbo.
Receptitia dos apud Cajum l. 31. §. 2. D. de mort. caus. donat.
Receptōrius, a, um. Adj. Tertull. de Ref. carn. cap. 27. Locus receptorius.
Receptorium, i. n. Idem ac Receptaculum. Sidon. 5. Epist. 17. Nunciatum est progredi Episcopum de receptorio.
Recepto, [ὑποδέχομαι] āre. frequentat. Ter. Heaut. 5. 2. 15.
Ibi tuæ stultitiæ semper erit præsidium, Clitipho,
Victus, vestitus, quo in tectum te receptes. Idem Hec. 5. 1. 16.
Quid istuc est? meum receptas filium ad te Pamphilum. Liv. 5. 8.
Animam receptare. Lucret. lib. 3. 504.
Sinu suo cuncta receptat natura. Lucan. lib. 7. 810.
Receptare, Concedere, probare. Lucret. lib. 1. 669.
Scilicet ex ulla facere id si parte receptent,
Occidet ad nihilum, &c. Codices veteres habent Reparcent, plane mendose, ut ait Lambin. conf. Recipere telum in recipio.
Receptatio, ōnis. f. Ammian. Marcell. lib. 20. sub fin. Pro receptatione spiritus. Sed varia est lectio, de qua V. Valesf. in loc.
Receptātor, ōris. m. Qui fures, eorumque furta domi suæ receptat, seu recipit & occultat. Vulgus *Recelatorem* vocat. Marcianus Jurisconf. l. 1. D. tit. De receptatoribus, Pessimum, inquit, genus est receptatorum, sine quibus latere nemo diu potest. Al. Receptoribus, & Receptorum.
Receptator hostium atque defensor Rhenus. Flor. 3. 10. 9.
Ille latronum occultator & receptator locus. Cic. pro Milon. 50. V. receptor supra.
Receptācŭlum, i. n. [ὑποδοχή, δοχεῖον, ὁρμητήριον] Confugium. Cic. 7. Verr. 58. Illud tibi oppidum receptaculum prædæ.
Receptaculum omnium purgamentorum urbis. Liv. 1. 56.
Nisi illud & rei frumentariæ subsidium, & receptaculum classibus nostris pateret. Cic. 4. Verr. 3.
Receptaculum animi corpus. Cic. 1. Tusc. 52. Corpus quidem quasi vas est, aut aliquod animi receptaculum.
Mors æternum nihil sentienti receptaculum. Cic. 5. Tusc. 117.
Cibi receptaculum ventriculus. Lactant. de Opific. Dei, cap. 11.
Rĕcĭprŏcus, a, um. Adj. sec. comm. [παλίνδρομος, ἀντίστροφος] dicitur Quod eo redit, unde prodiit. Spiritus reciprocatur quum rursum resorbetur. Et, Unda a litore excussa, rursus litus alluens, reciprocari dicitur. Et, Horæ reciprocantur, quum expleto legitimo cursu, rursum ad pristinum ordinem redeunt. Haud aliter Pronomina reciproca ad id, unde prodierant revocantur. Hæc Erasmus. Varro de L. L. 6. 5. A recipiendo derivat reciprocum, qui esse asserit, id quod aliunde profectum, redit eo unde profectum est Rectius alii a Procus.
Amnis reciprocus, Refluus. Plin. lib. 9. cap. 57.
Mare reciprocum. Idem lib. 5. cap. 4. Tertius sinus dividitur in geminos, duarum Syrtium, vadoso ac reciproco mari diros. Sil. lib. 3. 60.
Fertque, refertque fretum, sequiturque reciproca Tethys.
Argumenta reciproca, Græcis ἀντιστρέφοντα dicta, vitium sunt in oratione longe maximum, quum scilicet argumentum propositum referri contra convertique in eum potest, a quo dictum est, & utrumque pariter valet, quale est illud pervulgatum Protagoræ, de quo Gell. lib. 5. cap. 10. V. & lib. 9 cap. 16.
Motus reciproci. Sen. Herc. fur. 12.
Tela reciproca. Varro, Reciproca tendens nervo equino concita tela. Quod sic accipit Turnebus, quum arcus tenditur, sagitta ad nos versus trahitur, quæ mox, dum mittitur, in eam partem, unde trahebatur redit, idque est quod reciprocum appellat.
Recĭprŏco, [ἀντιστρέφω, παλινδρομέω] āre. Repetere, reflectere, remittere, retrogredi. Liv. 21. 57. Quum jam spiritum intercluderet, nec reciprocare animam sineret, aversi a vento parumper consedere. Cic. 1 de Divin. 10. Siquidem ista sic reciprocantur, ut si divinatio sit, dii sint: & si dii sint, sit divinatio. Idem 3. de Nat. Deor. 24. Quid Chalcidico Euripo in motu identidem reciprocando putas fieri posse constantius? Liv. 28. 30. Quinqueremem satis credens, deprehensam rapido in freto, in adversum æstum reciprocari non posse.
Reciprocare cœpit mare, magno tractu aquis in suum fretum recurrentibus, reddebatque terras paulo ante profundo salo mersas. Curt. lib. 9. 9. 20.
Reciprocare manu telum. Gell. lib. 9. cap. 11.
Reciprocare item, pro Recipere. Nonius 2. 737. Reciproca animum, inquam, odiose. Ex vet. Ennius Andromeda, Riscus prorsus reciprocat, fructus feram. [Mercer. Rusus & Fluctus. Legendum Rursus, prorsus. Idem interpretationis loco asteriscum posuit.
Reciprocans, Partic. ut Reciprocantes aquæ. Flor. lib. 2. cap. 8.
Reciprocātus, a, um. Partic. ut Reciprocata vicissitudo. Arnob. lib. 2. advers. Gent. Cujus est autem pudoris, maledicti & criminis loco dare ea, quæ in te possint reciprocata vicissitudine retorqueri?
Reciprocatio, ōnis. f. [ἀντιστροφή] Retrogressio. Plin. lib. 8. cap. 52. Quum circumactum angustiæ non caperent, nec reciprocationem longitudo in exilitate cæca. Idem lib. 9. cap. 8. Observata æstus reciprocatione. Idem lib. 11. cap. 24. Longitudo fili a culmine ac rursus a terra per illud ipsum velox reciprocatio.
Recisamentum, Recisio, Recisus. V. recīdo.
Rĕcĭto, [λέγω, ἀπαγγέλλω, ἀναγινώσκω] āre. ex Re & cito, are. compositum; Scripturam clara voce, ut alii audiant, intelligantque, legere. Cic. 4. Verr. 23. Quid ego nunc hic Sext. Pompeji Chlori testimonium recitem?
Recitare identidem. V. idem.
Clare recitare. Plaut. in Pers. 4. 3. 30.
Carmen recitare. Ovid. 3. de Pont. 5. 39.
Edictum recitare. Cic. pro Quint. 39.
Litteras in senatu. Cic. 10. Fam. 26. Cave putes ullas litteras unquam graviores, quam tuas in Senatu esse recitatas.
Scripta recitant in medio foro. Hor. 1. Serm. 4. 73.
Recitare de, vel ex. Cic. pro Cluent. 135. Cui loco respondere posse vix videor, quod elogium recitasti de testamento Cn. Egnatii patris. Idem 5. Verr. 26. Da quæso scribæ, recitet ex codice.
De tabulis publicis recitare. Cic. pro Flacc. 40.
Recitatus hæres testamento, Factus, pronuntiatus, scriptus. Plin. lib. 7. cap. 52. Apertoque testamento recitatum hæredem minorem funeri instituisse.
Recitare Senatum, aut Senatorem. Cic. pro Domo, 84. Patrem tuum, &c. L. Philippus Censor avunculum suum præteriit in recitando Senatu. [i. e. In recitando laterculo senatorum. V. Legere senatum in lego.
Recitare, Memoriter enuntiare. Quintil. Declamat. 6. At ista legem recitat. De muliere cæca. Cels. lib. 3. cap. 18. Quin etiam recitare, si qua meminerunt, cogendi sunt. De phreneticis.
Recitatio, ōnis. f. [ἀνάγνωσις] Cic. pro Cluent. 141. Crassus tum ita Brutum ultus est, ut illum recitationis suæ pœniteret.
Litteram recitatio. Cic. pro Domo 22.
Item Lectio scriptorum in cœtu amicorum, ut judicium de iis fieret. Plin. 1. Epist. 13. Possum jam repetere secessum, & scribere aliquid quod non recitem, ne videar, quorum recitationibus affui, non auditor fuisse, sed creditor.
Recitātor, ōris. m. [ἀναγνώστης] Cic. 2. de Invent. 339. Neque enim vos scripti sui recitatores, sed voluntatis interpretes fore putavit Idem pro Cluent. 141. Tres & ipse excitavit recitatores cum singulis libellis.
Acerbus recitator. Hor. de Arte Poet. 474.
Recitatores sunt etiam, Qui in cœtu amicorum scripta sua recitant. Sen. Epist. 95. Recitator historiam ingentem attulit minutissime scriptam, arctissime complicatam, & magna parte perlecta; Desinam, inquit, si vultis. Acclamatur, Recita, recita, ab his, qui illum obmutescere illico cupiunt. Plin. 1. Epist. 13. Subinde sibi nuntiari jubent, an jam recitator intraverit. conf. recitatio.
Reclāmo, pr. comm. [ἀντιλέγω, ἀντιβοάω, ἀναβοάω] āre. Clamore adversari, non acquiescere, repugnare, refragari. Cic. 6. Verr. 41. Reclamat Sicilia tota, propter cælati argenti cupiditatem reos fieri rerum capitalium. Ibid. 76. Res agitur in Senatu, vehementer ab omnibus reclamatur.
Ager canenti domino reclamat, Respondet ad vocem. Stat. 4. Silv. 5. 20. Idem 3. Theb. 120.
Fervet iter gemitu, & plangoribus arva reclamant.
Æquora scopulis illisa reclamant. Virg. 3. Georg. 261.
Ratio vera reclamat. i. e. Contradicit. Lucret. lib. 1. 617.
Theatra tota reclamant. Cic. 3. de Orat 194. At in his si paulum modo offensum est, ut aut contractione brevius fieret, aut productione longius, theatra tota reclamant.
Reclamare in libertatem. V. proclamo.
Reclamo tibi pro reo, i. e. Reprobo cum clamore quæ in reum dicis. Plin. 3. Epist. 9.
Reclamari, Passivum, pro Objici. Quintil. lib. 12. cap. 1. Nunc de iis dicendum, quæ mihi quasi conspiratione quadam vulgi reclamari videntur.
Ab universo Senatu reclamatum est. Cic. pro Domo 10.
Reclamatio, ōnis. f. [ἀναβόησις] Cic. 4. Philipp. 5. Præclara & luculenta reclamatione vestra factum pulcherrimum Martialium comprobavistis. h. e. Nova acclamatione, iterato clamore. Re, enim, ait Cælius Secundus, hic repetit, non contrarium dicit.
Reclamātor, ōris. m. Apul.
Reclamātrix, īcis. f. Mart. Capel.
Reclamĭto, [ἀναβοάω] āre. frequent. Cic. pro Rosc. Amer. 66. Magna est enim vis humanitatis, multum valet communio sanguinis, reclamitat istiusmodi suspicionibus ipsa natura.
Reclinatorium, Reclinis, V. reclino.
Reclīno, pr. comm. [ἀνακλίνω, κατακλίνω] āre. Ad aliquid flexum esse, recurvari & reflecti. Cic. in Arato, 417.
At Cepheus caput atque humeros, palmasque reclinat. Plin. lib. 29. cap. 3. Candido ovorum in oculis & pili reclinantur ammoniaco trito, admistoque. Cornarius in Diosc. lib. 2. cap. 41. Ex Galeno Reclinantur exponit Agglutinantur.
Nullum a labore me reclinat otium. Horat. H. St. Exstant Epod. 17. 24.
Reclino, neutrum est apud Senecam in Consolatione ad Marciam, cap. 2. In quem onus imperii reclinaret.
Reclīnātus, a, um. Partic. [ἀνακλιθείς] Hor. 2. Carm. 3. 7.
Seu te in remoto gramine, per dies
Festos reclinatum, bearis
Interiore nota Falerni. h. e. Resupinum, Recumbentem.
Porphyr.
Reclīnātōrium, i. n. V. Barthii Advers. 35. 23.

Reclīnis, e. Adj. [ἀνάκλιτος] Idem quod Acclinis, Recubans, jacens. Martial. lib. 9. 91.

Sic in gramine floreo reclinis,
Qua, gemmantibus hinc & inde rivis,
Curva calculus excitatur unda, &c.

Cubili reclinis. Stat. 1. Silv. 2. 161.
Pectus recline. Sen. Herc. OEth. 1643.
Reclinis in ſinu juvenis. h. e. Reclinata. Ovid. 10. Met. 558. De Venere in ſinu Adonidis recumbente. Al. leg. Renidens.
Super pedes cubitantis reclinis Tacit. pag. 256. editionis Plantini. H. St. Lib. 14. Ann. 5.
Reclinis, & neſcio ſimilis. Tacit. 13. Ann. 16.
In hiſce auctorum locutionibus citatis, veteres quædam Edd. legunt. Reclivis. [Idque H. St. correxit his verbis. Reclivis, pro Reclinis, ut apud Horatium Acclinis ſcribendum, ubi editur Acclivis.
Reclūdo, ſi, ſum. pr. comm. [ἀνοίγω] ĕre. Aperire. Plaut. Capt. 4. 4. 10.

Cellas refregit omnes intus, recluſitque armarium.

Virg. 8. Æn. 144.

Infernas reſeret ſedes, & regna recludat
Pallida.

Artus recludere. Sil. lib. 1. 120.
Cælum luce æſtiva. Virg. 4. Æn. 52.
Enſem. Virg. 4. Æn. 646.
Jugulum recludere, Aperire. Ovid. 7. Met. 285.
Occulta recludere, Prodere. Stat. 1. Achil. 498.
Operta. Hor. 1. Epiſt. 5. 16.
Ora fontana recludere, Fonti dare curſum. Ovid. 1. Faſt. 269.
Portas. Propert. lib. 3. 19. 24.
Tellus recluditur dente unco. Virg 2. Georg. 423.
Tellure recludere theſauros. Virg. 1. Æn. 362.
Recludere, pro Claudere. Juſtin. lib. 1. 9. Orthanes per internuntios quærit a filia, quæ inter regias pellices erat, an Cyri regis filius rex eſſet. At illa nec ſe ſcire, nec ex alia poſſe cognoſcere, quia ſingulæ ſeparatim recludantur.
Reclūdens, entis. Partic. [ἀνοίγων] ut, Virtus recludens cælum. Hor. 3. Carm. 2. 21.
Reclūsus, a, um. Partic. [ἀνεῳγμένος] Apertus. ut, Fores recluſæ. Ovid. 7. Met. 647.
Domo recluſa vigilare. Hor. 2. Epiſt. 1. 103.
Recoctus, V. recoquo.
Rĕcōgĭto, [ἀναπολέω, ἀναλέγομαι] āre. Iterum atque iterum cogitare. Cic. 2. Q. frat. 2. Sic tu mihi videris in Sardinia de forma Minuciana & nominibus Pompejanis in otio recogitaſſe. Columel. lib. 1. in præfat. Quæ quum animadvertam, ſæpe mecum retractans ac recogitans, quam turpi conſenſu deſerta exoleverit diſciplina ruris.
Recogitātio, ōnis. f. Tertull. de Caſt. cap. 4.
Rĕcognosco, nōvi, nĭtum, [ἀναγνωρίζω, ἀναγινώσκω] ĕre. Æſtimare ſignificat, & conſiderare, tractareque, inquit Budæus: In memoriam revocare, vel etiam agnoſcere. Cn. Magnus ad Cic. 8. Att. 11. Tuas litteras libenter legi: recognovi enim tuam priſtinam virtutem etiam in ſalute communi. Idem 4. Verr. 18. Quum iſtius in Quæſtura fugam & furtum recognoſceret.
Aliquem penitus recognoſcere. Cic. pro Dejot. 4. Perturbat me, C. Cæſar, etiam illud interdum: quod tamen, quum te penitus recognovi, timere deſino.
Amorem alicujus erga ſe in litteris. Cic. 12. Fam. 12.
Dona. Virg. 8. Æn. 721.
Plura. Ovid. 4. Faſt. 418.
Sacra recognoſces annalibus eruta priſcis. Ovid. 1. Faſt. 7.
Verba ſua recognoſcere. Cic. ad Brut. 16. Verba tua recognoſce, & aude negare ſervientis adverſus regem iſtas eſſe preces.
Vetera. Cic. in Salluſt. 2. Quod nullum vos ſciatis novum crimen in Salluſtium audituros, ſed omnia vetera recognituros.
Recognoſcere ex. Cic. 3. Verr. 15. Quæ qualis fuerit, aut meminiſtis, aut ex eo, quem ſui ſimillimum produxit, recognoſcere poteſtis.
Reminiſcendo recognoſcere. Cic. 1. Tuſc. 57. Bene interroganti reſpondentem, declarare ſe non tum illa diſcedere, ſed reminiſcendo recognoſcere.
Recognoſcere cum aliquo. Cic. in Catil. 6. Recognoſce mecum tandem illam ſuperiorem noctem: jam intelliges, multo me vigilare acrius ad ſalutem, quam te ad perniciem Reipub.
Recognoſcere, Opus compoſitum emendandi aut limandi, aut reprehendendi cauſa revidere, inquit Perottus. Cic. 3. de Legib. 37. Quamobrem quoniam, non recognoſcimus nunc leges P.R ſed aut repetimus ereptas, aut novas ſcribimus. Idem 4. Verr. 190. Hæc omnia ſumma cura & diligentia recognita & collata, & ab hominibus honeſtiſſimis obſignata ſunt.
Decretum recognoſcere, Retractandi, vel emendandi cauſa cognoſcere & videre. Cic. pro Corn. Balb. 11. Nos Cn. Pompeji decretum, judicium de conſilii ſententia pronuntiatum, recognoſcemus?
Recognoſcere in conſilio. Cic. 4. Verr. 30. Quum hos ſibi quæſtus conſtituiſſet magnos, atque uberes ex iis cauſis, quas ipſe inſtituerat in conſilio, hoc eſt cum ſua cohorte, recognoſcere. Alii legunt Cognoſcere.
Explorare & recognoſcere. Columel. lib. 1. cap. 8. Panis, potioniſque bonitatem guſtu ſuo exploret: veſtem, manicas, pedumque tegmina recognoſcat. i. e. Recenſeat.
Supellectilem pecuniamque omnem recognovit. Curt. lib. 5. 1. 24.
Recognoſcere equitum turmas, pro Recenſere. Suet. in Octav. cap. 37. Idem in Calig. cap. 16. Equites Romanos ſevere curioſeque, nec ſine moderatione recognovit, palam adempto equo, quibus aut probri aliquid, aut ignominiæ ineſſet.
Recognoſci ab omnibus. Cognoſci, vel Iterum cognoſci. Cic. 7. Verr. 71. Alii quum a multis civibus Romanis recognoſcerentur, ab omnibus defenderentur, ſecuri feriebantur.
Recognĭtus, a, um. Partic. V. in ipſo verbo.
Recognĭtiŏ, ōnis. f [ἀνάγνωσις, ἀναγνώρισις] Plin. lib. 11. cap. 30. Et quoniam ex diverſo convehunt, altera alterius ignara, certi dies ad recognitionem mutuam nundinis dantur. De formicis.
Recognitio eorum, quæ in familia ſunt. Columel. lib. 11. cap. 1.
Recognitio ſcelerum ſuorum Cic. 6 Verr. 110. Qui tandem iſtius animus eſt nunc in recognitione ſcelerum ſuorum, quum ego ipſe in commemoratione eorum, non ſolum commovear, verum etiam corpore perhorreſcam?
Recognitio rei judicatæ, *Reviſio proceſſus* a barbaris dicitur. Budæus in forenſibus, Inſtaurativum (inquit) judicium & inſtauratitium dici poteſt, quæ *Reviſio* vulgo dicitur.
Rĕcollĭgo, lēgi, lectum, [ἀναλέγομαι] ĕre. In unum colligere. Columel. lib. 8. cap 5. Confeſtim circumire oportebit cubilia, ut quæ mota ſunt ova, recolligantur. Plin. 9. Epiſt. 13. ad Quadratum, Poſtea actionem meam, utcunque potui, recollegi, addidi multa.
Annos primos recolligere. Ovid. 7. Met. 216.
Animum alicujus recolligere, qui eſt in alterum offenſior, [ἐξιλάσκειν] Cic. 1. Att. 5. Quod ſcribis, etiam ſi cujus animus in te eſſet offenſior, a me recolligi oportere: quid dicas: neque id neglexi, ſed eſt miro quodam modo affectus. i. e. Corrigi, revocari ab ira, inquit interpres.
Ignes ſparſos recolligit. Lucan. lib. 1. 157.
Se recolligere dicitur æger, [ἀναλαμβάνειν] Plin. lib 20 cap. 5. Heraclides contra argentum vivum dedit, & Veneri ſubinde offenſanti, ægriſque ſe recolligentibus.
Se recolligere a longa valetudine, Reſumere & recipere vires. Plin. lib. 23. cap. 7.
Vires recolligere longa ægritudine. Plin. lib. 24. cap. 6.
Rĕcōlo, āre. Iterum colare. Scribon. Largus, Comp. 268. Poſtea recolare per linteum duplex.
Rĕcŏlo, colui, cultum, [ἀνακαινίζω] ĕre. Rurſum colere. Liv 27. 5. Omnes in urbes, in agros ſuos reductos, arare, ſerere, deſertam recoli terram. Tacit. 3. Ann. 72. Quo tum exemplo Lepidus, quanquam pecuniæ modicus, avitum decus recoluit. h. e. Reſtituit, renovavit. Idem 1. Hiſt. 77. Et recens ab exſilio reverſos nobiles adoleſcentulos avitis ac paternis ſacerdotiis in ſolatium recoluit. h. e. Rurſus coluit, decoravit, honoravit.
Intermiſſa recolere. Liv. 39. 24. Vectigalia regni, non fructibus tantum agrorum, portoriiſque maritimis auxit, ſed metalla etiam, & cetera intermiſſa, recoluit, & nova multis locis inſtituit.
Ingenia recolere. Plin. 7. Epiſt. 9. Ut enim terræ variis mutatiſque ſeminibus, ita ingenia noſtra nunc hac, nunc illac meditatione recoluntur. i. e. Poliuntur, renovantur.
Recolere, [ἀναλογίζεσθαι. ἀναμιμνήσκεσθαι] Repetere, meditari, & mente tractare. Diomedes, Supereſt ut ſingula recolendo, memoria tenus mandentur, ne fruſtra cum tempore evaneſcant. Cic 13. Philipp. 45. Quæ ſi tecum ipſe recolis, æquiore animo, & majore conſolatione moriere.
Studia recolere. Cic. pro Arch. 13. Quantum alii tribuunt tempeſtivis conviviis, quantum denique aleæ, quantum pilæ: tantum egomet mihi ad hæc ſtudia recolenda ſumpſero.
Studio recolere. Virg. 6. Æn. 681.

Incluſas animas, ſuperumque ad lumen ituras
Luſtrabat, ſtudio recolens.

i. e. Circumibat ſtudioſe retractans. Servius.
Artes inter ſe recolere, Exercere. Cic. 1. de Orat. 2. Neque vero nobis cupientibus atque optantibus fructus otii datus eſt ad eas artes, quibus a pueris dediti fuimus, celebrandas, interque nos recolendas
Recultus, a, um. Partic. [ἀναγεωργηθεὶς] ut, Humus reculta. Ovid. 5. Met. 647.
Rĕcommĭniscor, ĕris, [ἀναμιμνήσκομαι] iſci. Reducere in memoriam. Plaut. Trin. 4. 2. 70. Litteris recomminiſcar.
Rĕcompōno, ĕre. Iterum componere & colligere. Ulpian. in l. 25. Argumento. §. Margarita, Sed ſi in hoc ſunt ſoluti, ut recomponantur: ornamentorum loco ſunt. De lapillis & margaritis.
Recompŏsĭtus, a, um. Partic. [ἀνασύνθετος] Idem quod Rurſus compoſitus. Ovid. 1. Amor. 7. 68.

Pone recompoſitas in ſtatione comas.

Rĕconcĭlio, [καταλλάσσω, ἀνακτάομαι] āre. In gratiam reſtituere. Liv. 35. 19. Non movit modo talis oratio regem: ſed etiam reconciliavit Annibali. Cic. 6. Att. 7. Cicero Q. filius, pie ſane, me quidem certe multum hortante, ſed currentem animum patris ſui, ſorori tuæ reconciliavit.
Novi conciliantur, Reconciliantur antiqui, inquit Feſtus.
Alienare & Reconciliare, contraria. Cic. de Provinc. Conſ. 21. Tuus pater, Philippe, nonne uno tempore cum ſuis inimiciſſimis in gratiam rediit, quibuſcum omnibus eadem Reſpub. reconciliavit, quæ alienarat?
Animos populi ſibi reconciliare. Liv. 1. 27.
Civitates æmulas reconciliare. Plin. in Paneg. cap. 80. O vere Principis, atque etiam Conſulis, reconciliare æmulas civitates.
Gratiam cum aliquo. Curt. lib. 10. 8. 12.
Gratiam veterem. Cic. 1. Att. 9. Eo accedebat hortator aſſiduus Salluſtius, ut agerem quam diligentiſſime cum Luccejo, de veſtra vetere gratia reconcilianda.
In gratiam reconciliari. Cic. pro Domo 129. Inimici in gratiam reconciliabantur.
Reducit, reconciliat, reſtituit in gratiam cum. Cic. de Provinc. Conſ. 23. Hic me meus animus in Rempub. priſtinus cum C. Cæſare, reducit, reconciliat, reſtituit in gratiam.
Pacem reconciliare. Liv. 42. 46.
Exiſtimationem reconciliare, pro eo quod eſt Recuperare. Cic. 2. Verr. 2. In quo reconciliare exiſtimationem judiciorum amiſſam p' ſſetis.
Filium reconciliare domum, h. e. Tantum efficere ut reducatur filius domum. Plaut. Capt. prol. 33.
In libertatem reconciliare. Plaut. Capt. 3. 4. 45.
Reconciliātus, a, um. Partic. [καταλλαχθεὶς] Cic. 1. Fam. 2. Videbatur enim reconciliata nobis voluntas Senatus eſſe.
Fructus libertatis reconciliatus. Cic. Anteq iret in exſil. 1. Etſi majores veſtri eos imperatores, qui militum virtute hoſtium fregerunt furorem, jucundiſſimo fructu libertatis reconciliato, non ſolum ſtatuis dignos putaverunt.
Reconciliata & Nunquam imminuta gratia, contraria. Cic. 5. Fam. 2. Quod ſcribis de reconciliata noſtra gratia, non intelligo, cur reconciliatam eſſe dicas, quæ nunquam imminuta eſt.
Reconciliatio, ōnis. f. [καταλλαγὴ, ἀνάκλησις] Cic pro Cluent. 100. Irridebatur hæc illius reconciliatio, & perſona viri boni ſuſcepta.
Reconciliatio gratiæ, vel concordiæ. Cic. 3. in Catil. 25. At illæ tamen

omnes dissensiones, quarum nulla exitium Reipub. quæsivit, ejusmodi fuerunt, ut non reconciliatione concordiæ, sed internecione civium dijudicatæ sint.

Pl. Gratiarum reconciliationes. Cic. Post redit. ad Quirit. 13.

RECONCILIĀTOR, ōris. m. [καταλλακτὴρ, ἱλαστήρ] Liv. 35. 45. Phaneas reconciliatore pacis & disceptatore de iis, quæ in controversia cum Pop. Rom. essent, utendum potius Antiocho censebat, quam duce belli.

RĔCONCINNO, [ἀνασκευάζω, ἀκέομαι] āre. Denuo vel rursum concinnare, hoc est Expolire. Plaut. Men. 2. 3. 72.

Pallam illam, quam dudum dederas ad phrygionem ut deferas,
Ut reconcinnetur, atque ut opera addantur quæ volo.

Cic. 2. Q. frat. 6. Tribus locis ædifico: reliqua reconcinno. Varr. 3. de R.R. cap. 16. extr. Hoc faciundum secundum alvos, ut reconcinnatæ ad suum quæque opus & domicilium redeant. Al. Reconciliatæ.

Reconcinnatur detrimentum. Passive. Cæs. 2. Bell. Civil. 15. Diuturni laboris detrimentum solertia & virtute militum brevi reconcinnatur.

RĔCONDO, condĭdi, condĭtum, [ἀποτίθεμαι] ĕre. Reponere, contegere. Cic. 2. de Nat. Deor. 108.

Hoc caput hic paulum sese subitoque recondit.

Ex Arato. Plin. lib. 7. cap. 53. Flammæ vi e rogo ejectus, recondi propter ardorem non potuisset.

Caput strato recondere. Ovid. 11. Met. 649.

Gladium recondere in vaginam. Cic. 2. de Invent. 14. Gladium propter appositum e vagina eduxit, & illum alterum occidit, nummos abstulit, gladium cruentatum in vaginam recondidit.

Gladium lateri. Ovid. 12. Met. 482.

Glandem recondere tabulatis fumo, vel cisternis in aquam. Columel. lib. 7. cap. 9.

In vasis aliquid recondere. Columel. lib. 12. cap. 15,

In aliquem locum se recondere. Quintil. lib. 10. cap. 3.

Interius recondere venerem. Virg. 3. Georg. 137.

Nummos aurumque. Hor. 2. Serm. 3. 109.

Oculos erigere, & Recondere, opposita. Ovid. 4. Met. 146.

Opes recondere. Ovid. 1. de Arte Am. 628.

Uvas recondere in amphoras. Plin. lib. 12. cap. 16. Uvas contegunt, & ita in amphoras recondunt.

Mens aliqua sic recondidit, e quibus memoria oritur. Cic. 4. Acad. 30.

Multi præterea, quos fama obscura recondit. Virg. 5. Æn. 362.

RECONDĬTUS, a, um. [ἀπόθετος, ἀποκείμενος] Partic. Plin. lib. 10. cap. 33. Merops vocatur, genitores suos reconditos pascens.

Clausum & reconditum. Cic. 6. Verr. 42. Statuerunt se nihil tam clausum, neque tam reconditum posse habere, quod non istius cupiditati apertissimum, promptissimumque esset.

Sepositum & Reconditum. Cic. 6. Verr. 23. Quod celari oportebat, habebant sepositum & reconditum. Hor. 3. Carm. 28. 2.

—prome reconditum, Lyde, strenua Cæcubum.

Ægyptus recondita. Cic. 2. de Lege Agr. 41. Quid Alexandria, cunctaque Ægyptus! ut occulte latet? ut recondita est?

Angulus reconditus ac derelictus. Cic. 5. Verr. 193. Angulum mihi aliquem eligas provinciæ reconditum ac derelictum.

Saltus reconditi. Catul. 32. 11.

Mores penitus reconditi. Cic. 1. de Legib. 26. Tum speciem ita formavit oris, ut in ea penitus reconditos mores effingeret.

Natura tristis ac recondita. Cic. pro Quint. 59. Vixit enim semper inculte atque horride: natura tristi ac recondita fuit: non ad solarium, non in campo, non in conviviis versatus est.

Artes, Arcanæ, abstrusæ, non vulgares. Cic. 1. de Orat. 8. Studia quæ reconditis in artibus versantur.

Litteræ reconditæ, Interiores. Cic. 15. Fam. 21. Multæ erant & reconditæ litteræ. Idem de Clar. Orat. 265. Erant in eo plurimæ litteræ, nec eæ vulgares, sed interiores quædam & reconditæ.

Reconditiora. Cic. 4. Acad. 10. A me enim ea, quæ in promptu erant, dicta sunt: a Lucullo autem reconditiora desidero. Cic. 11. Fam. 20. Ad has litteras statim mihi rescribe: tuorumque aliquem mitte, si quid reconditum magis erit.

RĔCONDŪCO, ĕre. Iterum conducere. Ulpian. in l. Item quæritur. §. Qui impleto. D. Locati & conducti, Qui impleto tempore conductionis remansit in conductione: non solum reconduxisse videbitur, sed etiam pignora videntur durare obligato. Quintil. Declam. 12. Vicinarum provinciarum copias reconducit.

RECONDUCTUS, a, um. Partic. Plin. 29. 1. Unum agrum ex provincialibus HS ducentis reconductum.

RECONFLOR, [ἀναχωνεύομαι] āri. Rursus conflari. Lucret. lib. 4. 925.

Unde reconflari sensus per membra repente
Possit? h. e. Resuscitari.

RECONVĔNIO, īre. Actionem contrariam intentare. &

RECONVENTIO, ōnis. f. Voces apud JCtos. [De iterata conventione.

RĔCŎQUO, coxi, coctum, [ἀνεψάω] ĕre. Iterum coquere. Martial. lib. 11. 46.

Altera non deerunt tenui versata favilla,
Et Velabrensi massa recocta foco.

Recoquere, per translationem, Rursus erudire, polire & formare, tanquam ea, quæ iterum coquuntur, ut meliora fiant. Quintil. lib. 12. cap. 6. de Cicerone, Quum jam clarum meruisset inter patronos, qui tunc erant, nomen, in Asiam navigavit: seque & aliis sine dubio eloquentiæ ac sapientiæ magistris, sed præcipue tamen Apollonio Moloni, quem Romæ quoque audierat, reformandum ac velut recoquendum dedit. Cic. de Senect. 83. Quo quidem me proficiscentem haud sane quis facile retraxerit, neque tanquam Peliam recoxerit.

Spicula recoxit. Lucan. lib. 7. 148.

RECOCTUS, a, um. Partic. [ἀνεψηθεὶς, ἔμπυρος] ut, Passum recoctum. Stat. 4. Silv. 9. 38.

Recocti aulici, i. e. (inquit Budæus) Veteratores, & consummati.

Senex recoctus. Catul. 54. 5. i. e. Qui sæpius eundem magistratum gessit. Victorius in Variis lectionibus significari putat, senem illum studio & artificio quodam senectam exuisse, & quasi iterum juvenen factum exquisito cultu corporis. [Videtur potius scomma in senem decrepitum & nequam, qui, velut alter Æson, recoctus videretur.

Scriba recoctus ex Quinqueviro. Hor. 2. Serm. 5. 55. Recocti dicuntur scribæ, qui sæpius pro Consulibus ad provincias missi, exercitatiores facti sunt ex

ipsa frequentia & ipso usu. Acron. Lambinus vero sic: Recoctum scribam appellat, vel quod ex Quinqueviro refectus erat Scriba, quod munus ante Quinqueviratum gesserat: vel quia hic Coranus, quamvis aliquantum esset ætate provecta, ita firmus erat tamen, & validus, ut recoctus esse videretur. Nota autem est omnibus de Æsone a Medea recocto fabula. Alii Recoctum, Vafrum & callidum interpretantur, per translationem. Hæc ille. V. Drakenb. ad Sil. 7. 403.

RĔCORDOR, [ἀναμιμνήσκομαι] āri. Rursus in cor revocare, vel iterum rem Cordi dare, hoc est in mentem revocare, reminisci. Cic. 1. Tusc. 57. Ex quo effici vult Socrates, ut discere nihil aliud sit, quam recordari. Hor. 2. Epist. 2. 145.

Quocirca mecum loquor hæc, tacitusque recordor.

Ovid. 13. Met. 705.

Inde recordati Teucros, a sanguine Teucri
Ducere principium.

Recordor hujus rei. Cic. pro Planc. 69. Hujus meriti in me recorder.

Recordor hanc rem. Cic. de Senect. 79. Ut pedestres navalesque pugnas, ut bella a se gesta, triumphosque recordentur. Idem 2. de Lege Agrar. 72. Est operæ pretium diligentiam majorum recordari.

Si rite audita recordor. Virg. 3. Æn. 107.

Benefacta priora recordari. Catul. 74. 1.

Verbera, secures, & cruces recordari. Cic. 5. Verr. 6. Is non tibi plus etiam, quam inimicus esse debeat, quum tua verbera, quum secures, quum cruces ad civium Romanorum supplicia fixas recordetur?

Recordor vocem, vultumque. Virg. 8. Æn. 156.

Et vocem Anchisæ magni, vultumque recordor.

Recordari cum animo suo aliquid. Cic. pro Cluent. 70. Atque hæc, Judices, quæ vere dicuntur a nobis, facilius credetis, si cum animis vestris longo intervallo recordari C. Staleni vitam & naturam volueritis.

Recordor anteferre, pro Recordor me antetulisse. Cic. in Orat. 23. Sed ego idem, qui in illo sermone nostro, qui est expositus in Bruto, multum tribuerim Latinis, vel ut hortarer alios, vel quod amarem meos, recordor longe omnibus unum anteferre Demosthenem. V. Grammaticos.

Recordari de. Cic. pro Planc. 104. Quoniam istis vestris lacrimis de illis recordor, quas, &c. Idem 1. Tusc. 13. Tu si meliore memoria es, velim scire ecquid de te recordere.

Recordor quantum. Cic. 6. Verr. 129. Hinc colligere potestis, si recordari volueritis, quanta religione fuerit, eadem specie atque forma signum illud, &c.

Ut recordor, per parenthesin. Cic. 13. Att. 6. Et, ut recordor, una, &c.

Recordanda & cogitanda. Cic. pro Sull. 26. Mihi ne ad ea quidem, quæ pro salute omnium gessi, recordanda & cogitanda quicquam relinquitur temporis.

RECORDO, āre. ab antiquis usurpatum. Quadrigar. Annal. lib. 5. Is ubi Dacium cognovit, & patria (alii patriæ) eum recordavit. Ex Nonio, 7. 65.

RECORDANS, antis. Partic. [ἀναμιμνησκόμενος] Cic. 4. Att. 16. O navigationem amandam, quam mehercule ego valde timebam, recordans superioris tuæ transmissionis.

RECORDĀTIO, ōnis. f. [ἀνάμνησις] Reminiscentia. Cic. 1. Fam. 6. Facile secundo loco me consolatur recordatio meorum temporum.

Conscientia bene actæ vitæ, multorumque beneficiorum recordatio jucundissima est. Cic. de Senect. 9.

Ultimi temporis recordatione & proximi memoria. Cic. de Provinc. Cons. 43.

Acerba sane recordatio veterem animi curam molestiamque renovavit. Cic. 3. de Orat. 1.

Assidua recordatio. V. ASSIDUUS.

Doloris præteriti secura recordatio. Cic. 5. Fam. 12.

Veteris memoriæ non satis explicata recordatio. Cic. 1. de Orat. 4.

Fugere recordationes. Cic. 12. Att. 18. Dum recordationes fugio, quæ quasi morsu quodam dolorem efficiunt, refugio a te admonendo.

Subit recordatio. Plin. 1. Epist. 9. al. Fundanum.

RECORDĀTUS, ûs. m. Tertull. de Resur. Carn. cap. 4. Caro recordatui tuo erepta.

RĔCORRĬGO, ĕre. Senec. Epist. 51. Si modo ante incipimus formare animum nostrum & recorrigere, quam indurescat pravitas ejus.

RECRASTĬNO, pr. comm. [ἀναβάλλομαι] āre. Idem quod Procrastinare, seu In diem crastinum differre. Columel. lib. 2. cap. 21. Propter quæ recrastinari non debet, sed æqualiter flaventibus jam satis, antequam ex toto grana indurescant, quum rubicundum colorem traxerunt, messis facienda est. conf. Plin. 17. 4.

RECREATIO, V. RECREO.

RECREMENTUM, V. RECRESCO.

RECRĔO, pr. comm. [ἀνακομίζω, ἀναζῶομαι, ἀναζωπυρῶ] āre. Iterum creare. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Atqui & nostrorum augurum, & Hetruscorum, & aruspicum disciplinam P. Scipione, C. Figulo COSS. res ipsa probavit, quos quum T. Gracchus COS. iterum, recrearet, primus rogatorum, ut eos retulit, ibidem est repente mortuus. Sed Al. Iterum, crearet. V. not. Davis. & Bouhier.

Recreare carnes, Rursus creare. Plin. lib. 34. cap. 15. Præcipua tamen commendatio ejus in hygremplastro, ad purganda vulnera fistulasque, & omnem callum erodendum, & rasis ossibus carnes recreandas.

Recreari cum recipit res. Lucret. lib. 5. 278.

Recreare, [ἀνασκευάζειν] per translationem, pro Instaurare, & quasi novum facere. Plin. Sic enim defecta longis ægritudinibus corpora recreantur. h. e. Restaurantur & reficiuntur. Idem lib. 12. cap. 1. Ex arboribus recreans membra olei liquor, viresque potus vini.

Viribus recreandis, ore, stomachoque mulcendo, &c. Plin. lib. 22. cap. 24.

Recreari & confirmari. Cic. 7. Verr. 178. Postea quam iste recreari & confirmari visus est, lex statim promulgata est.

Recreari & restitui. Cic. pro Rosc. Amer. 137. Tum vero in isto bello, non recreatus, neque restitutus, sed subactus, oppressusque Populus Rom. est.

Recreor ejus nomine. Cic. in Somn. Scip. 1. Cujus ego nomine ipse recreor.

Afflictos bonorum animos recreare. Cic. 1. Att. 13.

Arbor æstiva recreatur aura. Hor. 1. Carm. 22. 17.

Humerum recreare. Hor. 3. Carm. 20. 13.

Litteris amicorum recreari. Cic. 16. Fam. 6.

Litteris recreari & ſuſtentari. Cic. 4. Att. 9.

Mentem meam conſpectus veſter reficit & recreat. Cic. pro Planc. 2.

E morbo recreatus. Cic Poſt. redit. ad Quir. 4. Tanquam bona valetudo jucundior eſt eis, qui e gravi morbo recreati ſunt, quam qui nunquam ægro corpore fuerunt.

Recreant piacula. Horat. lib. 1. Epiſt. 1.

— ſunt certa piacula, quæ te
Ter pure lecto poterunt recreare libello. H. St. v. 37. Hic eſt Sanare.

Perditum recreare. Cic. pro Lege Manil. 23. Idem 5. Verr. 212. Quibus illam tu provinciam afflictam & perditam erexiſti, atque recreaſti.

Se colligere & recreare. Cic. 1. Tuſc. 58. Quum ſe collegit atque recreavit, tum agnoſcit illa reminiſcendo.

Se ex magno timore recreare. Cic. 3. in Catil. 8.

Veritas debilitata recreatur. Cic pro Quint. 4. Ut multis incommodis veritas debilitata, tandem æquitate talium virorum recreetur.

Vitam recreare. Lucret. lib. 6. 3.

Vocem recreare. Cic. 2. Att. 23. Et quum recreandæ voculæ cauſa neceſſe eſſet mihi ambulare, hæc dictavi ambulans.

Urbes dirutæ ac pæne deſertæ per aliquem recreatæ. Cic. 1. Q. frat. 1. 120.

Ex vulnere recreatus. Cic. 2. de Invent. 154.

RECREĀTIO, ōnis. f. Plin. lib. 22. cap. 23. Ab ægritudine recreationi efficax in cibo.

RECREĀTOR, ōris. m. Tertull. de Anim. cap. 43. Somnus recreator corporum. V. Gruteri Inſcript. p. 1095. n. 7.

RECRĔPO, āre. pr. comm. Ut reſono. Catul. 64. 59.

Leve tympanum remugit, cava cymbala recrepant. i. e. Crepitum reddunt.

RECRESCO, crēvi, pr. comm. [ἀναφύομαι] ĕre. Rurſum creſcere. Plin. lib. 11. cap. 37. Cartilago rupta non ſolideſcit. Nec præciſa oſſa recreſcunt. Liv. 26. 41. Vos modo, milites, favete nomini Scipionum, ſoboli Imperatorum veſtrorum, velut acciſis recreſcenti ſtirpibus.

Terra aucta recreſcit. Lucret. lib. 5. 261.

Luna quater latuit, toto quater orbe recrevit. Ovid. 2. Epiſt. 5.

RECRĒMENTUM, i. n. [σκωρία] Id ipſum quod recrevit: hoc eſt, veluti purgamentum & retrimentum alicujus rei. Plin lib. 18. cap. 16. Farrago ex recrementis farris prædenſa ſeritur. Celſ lib. 6. cap. 8. Ulcera, illinenda ſunt aut plumbi recremento, aut ceruſſa. i. e. Scoria. [Non poteſt a Recreſco deduci, repugnante ſignificatione. Potius itaque a Recerno deducendum, ut ab Excerno, Excrementum. Dicitur autem & Retrimentum, & Recrementum eadem ſignificatione. Gloſſ Lat. Gr. Recrementum, Σινίασμα, ἀπότριμμα; Item Retrimentum, Σινίασμα. & Gr. Lat. Σινίασμα, ἡ ῥυπαρία τοῦ σίτου; Detrimentum. Lego Retrimentum. conf. Retrimentum in RETERO.

RECRĪMĬNOR, āri. pr. comm. &

RECRIMINĀTIO, ōnis. f. apud Auguſtin.

RECRŪDESCO, ui, ĕre. pr. comm. Renovari. Tractum a vulneribus, quæ agitatione nimia, vel male purgata, interdum pejora, id eſt cruda & nova fiunt. Cic. 4. Fam. 6. Nunc autem hoc tam gravi vulnere, etiam illa, quæ conſanuiſſe videbantur, recrudeſcunt.

Recrudeſcere dicitur dolor, qui denuo repetit. Curt. lib. 7 non procul ab initio, Recruduit ſoporatus dolor. h. e. Sopitus qui fuerat.

Nefas recrudeſcit. Senec. Theb. 1.

Recrudeſcit ſeditio. Liv. 6. 18.

Recruduit pugna. Liv. 10. 19.

RECTA, RECTE, RECTIO, RECTOR, RECTUS. V. REGO.

RĔCŬBO, ui, ĭtum, [ἀνάκειμαι] āre. proprie eſt Toto corpore jacere, ita ſcilicet compoſito, ut facilius ſomnum capere poſſis, Quieſcere, jacere. Virg. 1. Ecl. 1.

Tityre, tu patulæ recubans ſub tegmine fagi. Ovid. 2. de Arte Am. 342.

Sub qua nunc recubas arbore, virga fuit.

Aliter Cic. 1. de Divin. 57. Eum primo, perterritum ſomnio, ſurrexiſſe: dein quum ſe collegiſſet, idque viſum pro nihilo habendum eſſe duxiſſet, recubuiſſe. h. e. Rurſus cubuiſſe. [Hic videtur Præteritum a Recumbo.

Recubare in. Cic. 2. de Orat. 287. Ut M. Lepidus, quum ceteris in campo exercentibus, in herba ipſe recubuiſſet, Vellem hoc eſſet, inquit, laborare.

Toro Tyrio recubare. Tibul. lib. 1. 2. 77.

Recubare & Conſidere. Columel. lib. 7. cap. 3. extr. Neque ab his longius recedat: nec aut recubet, aut conſidat. [Hic motum habere Recubet videtur, niſi Recumbat legendum.

RECŬBANS, antis. Partic. [ἀνακείμενος] Cic. 3. de Orat. 60. Sed in hortulis quieſcet ſuis, ubi vult, ubi etiam recubans molliter & delicate nos avocat a Roſtris, &c.

Solo recubans. Virg. 3. Æn. 392.

RĔCŪDO, di, ſum, [ἀνακρούω] ĕre. Denuo cudere. Varro apud Perott. Ut hi ſolent qui vetera metalla recudunt.

RĔCUMBO, cŭbui, cubĭtum, [ἀναπίπτω] ĕre. Cubandi cauſa corpus ſubmittere. Interdum pro Accumbendi verbo uſurpatur. Hor. 1. Epiſt. 5. 1.

Si potes Archaicis conviva recumbere lectis, &c. Martial. lib. 2. 19.
Debet Aricino conviva recumbere clivo,
Quem tua felicem, Zoïle, cœna facit.

Recumbere, pro Recubare, & jacere. Plin. 4. Epiſt. 22. Cœnabat Nerva cum paucis, Vejento proximus, atque etiam in ſinu, recumbebat. Plin. lib. 17. cap. 22. Adeo non recumbat in eo, nec delicate ſe ſpargat.

Recumbebat mecum. Plin. Epiſt 200. Recumbebat mecum vir egregius Fidius Rufinus, ſuper eum municeps ipſius.

Humo recumbere. Ovid. 14. Met 100.

Cervix collapſa in humeros recumbit. Virg 9 Æn. 434. Ovid. 10. Met. 195.

Ipſa ſibi eſt oneri cervix, humeroque recumbit.

Onus recumbit in partes proclinatas. Ovid 2. Triſt 84.

Recumbunt jugera jugo Janiculi, Adjacent. Martial. lib. 4. 64. Sed eleganter motum tribuit rei inanimatæ

RECŬBĬTUS, ûs. m. [ἀνάκλισις] Plin lib 24. cap. 13. Itemque baculum ex ea factum, in quodvis animal emiſſum, etiamſi citra ceciderit defectu mittentis, ipſum per ſeſe recubitu propius adlabi.

RĔCŬPĔRO, [ἀνακτάομαι, ἀνακομίζομαι, ἀναλαμβάνω] āre. a Recipio derivatur, ut ait Perottus: vel forſan a Reci, antiquo pro Re, & Paro; ſignificat Recipiendo parare, vel Rem amiſſam rurſus acquirere. Cæſ. 3. Bell. Civil. 91. Quo confecto, ille ſuam dignitatem, & nos noſtram libertatem recuperabimus Cic. 4. Verr. 86. Victoriam recuperare. Liv. 1. 45. Recuperare imperium.

Scribitur & Reciperare. Varro de R. R. 1. 13. Se quiete reciperare. Et eodem modo Tacit. 12. Ann. 34. Reciperandæ libertatis initium. Et 2. Hiſt. 24. Gloriam reciperare.

Recipero. Puto & a Cicerone ita apud Gell. Vide Annotat. in Juſtinum, ſed & Scaligerum. H. St. Etiam in Gloſſ. Lat. Gr. ordo poſtulat Recipero. etſi ſcriptum ſit, Recuperavit, Ἀνεκτήσατο, ἀνενέωσεν. V. Voſſ. Etym. & Cellarii Orthogr.

Conſumpta replere, & erepta recuperare. Cic. pro Muren. 50.

Judicio ſuum recuperare. Cic. 5. Verr. 35. Ille autem unde oblatum eſt, judicio ſuum recuperare nullo modo poteſt.

Gloriam. Tacit. 2. Hiſt. 24.

Veterem belli gloriam. Cæſ. 7. Bell. Gall. 1.

Jus ſuum. Cic. 15. Att. 13.

Aliquam honeſtatis ſuæ partem recuperare. Cic. pro Cluent. 120.

Libertatem. Corn. Tacit. 2. Ann. 45.

Somnum interruptum. Suet. in Auguſt. cap. 78.

Vires. Tacit. 3. Hiſt. 22. Et recuperatis cibo ſomnoque viribus, confectum, algore, &c.

Recuperare aliquem per. Cic. 1. Q. frat. 2. Idem 13. Fam. 77. Ego ſi hominem per te recuperaro, ſummo me beneficio affectum arbitrabor.

Recuperare ſe, &c. Cic. 14. Fam. 1. Quem ego diem ſi videro, & ſi in veſtrum complexum venero, ac ſi & vos & me ipſum recuperaro.

Reſpub. ſe adhuc tantummodo ulta eſt, nondum recuperavit. Cic. 2. Philip. 113.

RECUPERATIO, ōnis. f. [ἀνάκτησις, ἀνακομιδή] Cic. 10. Philip. 20. Ita præclara eſt recuperatio libertatis, ut ne mors quidem ſit in repetenda libertate fugienda.

Recuperatio, quæ & Reciperatio eſt, ut ait Gallus Ælius, quum inter populum, & reges, nationeſque & civitates peregrinas lex convenit, quomodo per reciperatores reddantur res reciperenturque, reſque privatas inter ſe perſequantur. Feſtus.

Reciperationem Turnebus eſſe dicit, quum inter populos lex convenit, quomodo res repetantur recuperenturque. Σύμβολα, ſi credimus Suidæ, appellat Demoſthenes 7. Philipp. quæ pacta conventa ſunt civitatum inter ſe, quibus jura civibus ultro citroque redduntur. Hæc ille.

RECUPERĀTOR, ōris. m. dicebatur ille, cui Prætor juriſdictionem mandabat privatarum cauſarum, qui Delegati judices poſtea appellari cœpti ſunt a recentioribus, ut ait Budæus. Plaut. Bacch. 2. 3. 36.

Poſtquam quidem Prætor recuperatores dedit. Cic. apud Quintil 7. 3. Etenim recuperatoris non ea ſola vis eſt, quæ ad corpus noſtrum, vitamque pervenit, ſed etiam multo major ea, quæ periculo mortis injecto, formidine animum perterritum, loco, ſpe & ſtatu certo dimovet. Sed rectius vocandi caſu, Recuperatores, ut legitur in emendatis Tullii codd pro Cæcin. 42.

Sublatus e numero recuperatorum. Cic pro Flacc. 11.

Sumere recuperatores. Liv. 43. 2.

Recuperator a Judice diſtinguitur proprie loqui volentibus. Cic. 5. Verr. 28. De conventu nullum unquam judicem, neque recuperatorem dedit. Idem pro Cæcin. 8. At ſi quis mihi hoc judex, recuperatorve dicat, Potuiſti enim, &c

Recuperatores, inquit Budæus in Forenſibus, hodie Judices commiſſarii vocantur.

RECUPERĀTŌRIUS, a, um. Adj. Quod ad recuperatorem pertinet. Cic. 2. de Invent. 60. Non enim oportet in recuperatorio judicio ejus maleficii, de quo inter ſicarios quæritur, præjudicium fieri.

Judicium recuperatorium, i. e. Commiſſariorum cognitio. Bud. in Forenſ. Adde Plin 3. Epiſt. ult & Suet. Veſp. cap. 3.

RECUPERĀTĪVUS, a, um. Adj. ut, Status recuperativus. Aggen. Urb. de Limit. p. 63. edit. Goeſ.

RĔCŬPIO, īvi, ītum, [ὑπεριμείρω] ĕre. Valde cupere. Plaut. Capt 4 2. 76.

Quin ita faciam, ut recupias facere ſumptum, etſi ego vetem. Sed Gronovius legit, Ut te cupias.

RĔCŪRO, [ἀνακομίζω] āre. Diligenter curare. Plin. lib. 13. cap. 12. Quæ non eſſet ita recurata, in ſuo manſit amphitheatrica.

Ocimo ſe recurare. Catul. 45. 15. al. Procurare.

RĔCURRO, curri, curſum, [ἀνατρέχω, παλινδρομέω] ĕre. Rurſum currere. Ter. Adelph. 4. 1. 10.

Nunc ubi me illic non videbit, jam huc recurret, ſat ſcio. Cic. 14. Fam. 3. Deſippo quoque ita imperavi, ſtatim ut recurreret.

Recurrere curſum ad aliquem. Plaut. Ciſt. 2. 3. 50.

Recurrere ad. Cic. 2. Att. 12. Quare quanquam jam te ipſum exſpecto, tamen iſti puero, quem ad me ſtatim juſſi recurrere, da ponderoſam aliquam epiſtolam.

Ad initia recurrere Luna dicitur, quum renovatur. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Lunæ ſpecies mutatur, tum creſcendo, tum defectionibus ad initia recurrendo.

In arcem recurrere. Liv. 4. 55. Cic. 13. Att. 45. Equidem Cal. in Tuſculanum recurram.

Recurrere eodem. Columel. lib. 8. cap. 14. Unaquæque recurrit eodem, ubi primo peperit.

Aqua verſa recurret ad fontem. Ovid. 5. Epiſt. 30.

Hiems. Ovid. 2. Faſt. 854.

Et metuit, ne qua verſa recurrat hiems.

Luna recurrit. Tibul. lib. 2. 4. 18.

Opus incœptum ſæpe recurrit. Ovid. 3. de Arte Am. 360.

Ad ſuos auctores recurrere, quod vulgo dicunt, *Avoir recours contre ſon auteur, ou vendeur.* Papirius Juſtus in l. Imperator. §. 1. D. de adminiſtr. rer. ad Remp. pertinent.

Ad rationem eam recurrunt, Confugiunt. Quintil. lib. 1. cap. 6. p. 74. Burm.

In contrarium recurrere dicuntur argumenta, quæ retrorſum aut reciproce valent. Quintil. lib. 5. cap. 9.

Recurrere, cum Dativo. ut, Recurrit memoriæ hominum. Plin. in Paneg. cap. 88. extr. Etenim ut nomine Auguſti admonemur ejus, cui primum dicatum eſt: ita hæc Optimi appellatio, nunquam memoriæ hominum ſine te recurret.

Recurrere, cum Ablativo. ut, Recurrere rure. Hor. 1. Serm. 2. 127.

RECURRENS, entis. Partic. [ἀνατρέχων] ut, Sol recurrens. Virg. 7. Æn. 100.

Anni

Anni recurrentes. Hor. 2. Epiſt. 1. 147.

RECURSIO, ōnis. f. Recurrendi actus. Mart. Capell. lib. 9 in Chor'amb. pr.
Quo gemmata poli volvere ſidera
Suevit lege ratá ſacra recurſio.

RECURSUS, ûs. m. [ἀναδρομὴ] Idem. ut Liv. 26. 42. Ut ſubeunti ſæpe ad mœnia urbis recurſus pateret.
Annui recurſus pomorum. Plin. lib. 16. cap. 25. Natales pomorum recurſus annuos verſicolori nuntio promittunt.
Ad bonam valetudinem recurſus facilis. Celſ. lib. 4. cap. 4. Si vero his morbus levatus, jamque fauces & cibum & ſpiritum capiunt, facilis ad bonam valetudinem recurſus eſt.
Ad priſtinum militiæ ordinem recurſus. Val. Max. lib. 2. cap. 2. de Senatu Romano.
Curſus & recurſus adverſis ſpatiis inire. Virg. 5. Æn. 583.
Lydia perfuſa Mæandri recurſibus. Plin. lib. 5. cap. 29.
Celeres recurſus ſpondere. Ovid. 6. Met. 450.
Inſperati recurſus. Claud. 1. in Ruff. 331.
Dant fata recurſum. Ovid. 6. Epiſt. 59.

RECURSO, [ἀνατρέχομαι] āre. Frequent. Plaut. Moſtel. 3. 1. 54.
Quid ego recurſem? aut operam ſumam, aut conteram? Virg. 4. Æn. 4.
— multuſque recurſat
Gentis honos.
Huc & huc recurſare. Senec. Med. 6.
Cura ſub noctem recurſat. Virg. 1. Æn. 666.
Cura dies noctesque recurſans. Stat. 1. Theb. 316.
Longe recurſant. Lucret. lib. 2. 105.

RECURSĬTO, āre. Aliud Frequent. Mart. Capel. lib. 1. p. 10. Hic curſor plerumque recurſitans gaudet occupari.

RĔCURVUS, a, um. Adj. [ἀνακάμπυλος] Idem quod Curvus: niſi ipſa præpoſitio aliquid augeat. V. PROCURVUS. Columel. lib. 3. cap. 18. Quicquid recurvum, & ſurſum verſus ſpectans, demerſum eſt, quum tempeſtivum eximitur, in modum hami repugnat obluctanti foſſori. Plin. lib. 9. cap. 33. extr. Ad plauſum apertis, ad buccinam recurvis. De Conchis.
Æra recurva, Hami. Ovid. de Rem. Amor. 210.
Cornu recurvum. Ovid. 3. Amor. 13. 17.
Haſta. Ovid. 2. Faſt. 560.
Pedes. Ovid. 2. Faſt. 251.
Puppis. Ovid. 8. Met. 141.
Roſtrum. Claud. 2. in Eutrop. 230.
Tectum. Ovid. 10. Epiſt. 71.

RECURVO, [ἀνακαμπυλιάζω] āre. Columel. lib. 5. cap. 10. Quum ad ſcrobis ſolum radix pervenit, duritia humi coercita, recurvatur, & ex ſummo duûm ramorum ambas radices emittit. De arboribus pomiferis. Stat. 3. Theb. 583.
Horrenteſque ſitu gladios in ſæva recurvant
Vulnera.
Aquas recurvare in caput. Ovid. 1. Amor. 8. 6. de Saga.

RECURVĀTUS, a, um. Partic. [ἀνακαμπυλιασθεὶς] Quod recurvum factum eſt. Columel lib. 3. cap. 18. Prætorto capite & recurvato ſemen. Celſ. lib. 5 26. 28. Recurvato articulo.
Undis recurvatis ludit Mæander. Ovid. 2. Met. 246.

RĔCŪSO, [ἀναίνομαι, ἀναδύομαι] āre. Renuere. Tractum ab his, qui ad cauſam actitandam aſciti onus rejiciunt. Virg. 2. Æn. 704.
Cedo equidem, nec, nate, tibi comes ire recuſo. Auctor de Viris illuſt. cap. 44. extr. Imperatoris nomen a militibus, & a Senatu triumphum recuſavit oblatum. Cic. 4. Verr. 5. Quando id, quod imperaretur, recuſavit? Ibid. 6. 85. Quum recuſaret, vehementer minatur. Virg. 1. Georg. 53.
Et quid quæque ferat regio, & quid quæque recuſet? Subaudi Ferre.
Vires recuſant ferre rem illam. Hor. 2. Epiſt. 1. 259.
Longe recuſare. Virg. 5. Æn. 406.
Deprecari & Recuſare. Cic. 7. Verr. 140. Servilius & recuſare & deprecari.
Amicitiam alicujus recuſare. Cæſ. 1. Bell. Gall. 44.
Arma. Virg. 5. Æn. 417.
Juſſa. Virg. 5. Æn. 749.
Munus legationis. Cæſ. 1. Bell. Civil. 33.
Periculum. Cæſ. 7. Bell. Civil. 19.
Sortem. Cæſ. 8. Bell. Gall. 1.
Verbera. Tibull. lib. 1. 9. 37.
Vetera omnia recuſabant animo. Tacit. 2. Hiſt. 78.
Vincla leones recuſantes. Virg. 7. Æn. 16.
Filius uxorem grandi cum dote recuſat. Hor. 1. Serm. 4. 50.
Recuſare, Negare, negationemque tueri. Celſ. in l. 48. D. mandati, Quintus Mucius Scævola ait: Si quis ſub uſuris creditam pecuniam fidejuſſiſſet, & reus, in judicio conventus, quum recuſare vellet ſub uſuris creditam eſſe pecuniam, & fidejuſſor, ſolvendo uſuras, poteſtatem recuſandi eas reo ſuſtuliſſet, eam pecuniam a reo non petiturum.
Recuſare actionem, Exceptione depellere. Ulpian. in l. Quod ad hæredem. D. de magiſtrat. conven. Idem l. 4. in princip. D. de re judicat. ubi etiam paulo poſt dicitur, Rem judicatam recuſare.
Recuſare judicem, pro Rejicere. Cic. pro Flacc 97. Populum Rom. diſceptatorem non modo non recuſo, ſed etiam depoſco.
Recuſare, pro Accuſationem depellere. Cic. de Clar. Orat. 90. Tum igitur Galba recuſans pro ſeſe. Budæus.
Recuſare de. Cic. 3. Verr. 6. Sin abſolvitur, deſinemus nos de judiciis transferendis recuſare.
Non recuſo quin, pro Non abnuo, non inficias eo. Cic. 2. Att. 1. Neque recuſas, quin non modo, ſi opus ſit, ſed etiam ſi velim, accurras.
Non poſſumus, quin alii a nobis diſſentiant, recuſare. Cic. 4. Acad. 7.
Non recuſo quominus. Cic. 1. de Fin. 7. Nec vero, ut noſter Lucilius, recuſabo, quo minus omnes mea legant.
Recuſatur, Imperſ. Paſſivum. Liv. 1. 24. Cum trigeminis agunt reges, ut pro ſua quiſque patria dimicent ferro: ibi imperium fore unde victoria fuerit: nihil recuſatur: tempus & locus convenit.

RECŪSANS, antis. Partic. [ἀναινόμενος] Cic. 4. Verr. 129. Itaque fit, omnibus recuſantibus, & plorantibus. Al. Implorantibus.
Rogatus & recuſans hoc feci. Cic. in Orat. 36.
Militibus nullum periculum pro ſalute Cæſaris recuſantibus. Cæſ. 3. Bell. Civil. 26. pr.
Miniſtri recuſantes. Ovid. 2. Faſt. 387.

RECUSĀTUS, a, um. aliud Partic. Ovid. 4. ex Pont. 13. 27.

RECUSATIO, ōnis. f. [ἀνάδυσις] Cæſ. 3. Bell. Civil. 98. Quod ubi ſine recuſatione fecerunt, &c. Cic. 2. de Orat. 26. Nam hæc ipſa recuſatio diſputationis, diſputatio quædam fuit mihi quidem perjucunda.
Recuſatio, pro Defenſione ſeu exceptione. Cic. 2. de Legib. 41. Pœna vero violatæ religionis, juſtam recuſationem non habet. Idem 2. de Invent. 12. Aliud accuſatio aut recuſatio conficere debet. Idem 2. de Orat. 364. Adimere, inquit, omnem recuſationem Craſſo volui.

RECUSĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. adverſ. Marc. 4. 35. Revelatio prima recuſabilis, &c.

RĔCŬTIO, ĕre. Auguſt. Confeſſ. 8. 11. Incutiebat horrorem, ſed non recutiebat retro, nec avertebat.

RĔCUSSUS, a, um. Partic. [ἀνασεισθεὶς] Virg. 2. Æn. 53.
— uteroque recuſſo,
Inſonuere cavæ gemitumque dedere cavernæ. Recuſſo pro Concuſſo, inquit Servius, præpoſitio pro præpoſitione.
Æquor recuſſum. Valer. 6. Argon. 166.

RECUSSUS, ûs. m. Plin. lib. 8. cap. 53. In hæc ſe librant, ut tormento aliquo rotati in petras, potiſſimum e monte aliquo in alium tranſilire quærentes, atque recuſſu pernicius quo libuerit exſultant. De ibicibus.

RECUSSĀBĬLIS, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 3. 6. Recuſſabilis ſphæra, quam Italicam vocant. Al. Fera.

RĔCŬTĪTUS, a, um. Adj. [λεπτόδερμος, περίτμητος] Curtatus, & cui reſecta eſt cutis glandem penis tegens. Quo nomine dicti ſunt Judæi, a verendorum cute ſumma reciſa. Martial. lib. 7. 29.
Nec recutitorum fugis inguina Judæorum:
Nec te Sarmatico tranſit Alanus equo.
Recutitus, Ruptus & exulceratus. Martial. lib. 9. 59.
Nec ruptæ recutita colla mulæ. i. e. Nova pelle reſtituta.

R E D

REDA, V. RHEDA.

RĔDABSOLVO, ſolvi, ſŏlūtum, [ἀπολύω] ĕre. Idem quod Abſolvere, vel ſolvere. Plaut. Curc. 3. 84.
Sequere hac, te redabſolvam qua adveniſti gratia. Componitur ex Re, & Abſolvo, D littera interpoſita, ut in plurimis vocibus, quæ partim infra ſequuntur.

RĔDĂDOPTO, āre. Iterum ſive denuo adoptare. Modeſtinus in l. ſi pater filium. D. de adopt. Sed nec is in patris poteſtatem, inquit Juriſconſultus, revertitur, quem avus retinuerat, filio dato in adoptionem, quem denuo redadoptavit. Nam etſi in vulgaribus legitur Readoptavit, in Pandectis tamen Florentinis legitur Redadoptavit, ac rectius.

RĔDAMBŬLO, [ἀναβαδίζω] āre. Reverti. Plaut. Capt. 4. 2. extr.
Cura quam optime potes. ER. bene ambula, & redambula.

RĔDĂMO, [ἀντιφιλῶ] āre. In amore reſpondere, Contra vel ſimiliter, ſive ſe amantem amare. Cic. de Amicit. 49 Quid enim tam abſurdum, quam delectari multis inanibus rebus: ut honore, ut gloria, ut ædificio, ut veſtitu, cultuque corporis: animo autem virtute prædito, eo qui vel amare, vel, ut ita dicam, redamare poſſit, non admodum delectari?

RĔDANDRUO, āre. antiquum, dicitur in Saliorum exſultationibus, quum Præſul ampiruavit, quod eſt motus edidit, ei referuntur invicem iidem motus. Nonius 2. 739. Redandruare, Redire. Lucil. lib. 9. Sat. Ut vulgus redandruet inde. Pacuvius Chryſe, Græcos nihil mediocriter redandruare. Alii legunt Redamtruo. q. V.

RĔDĂNĬMO, āre. Tertull. de Reſur. Carn. cap. 13. Nec redanimari, ſed reformari exiſtimentur.

REDANIMĀTUS, a, um. Partic. Tertul. loc. cit. cap. 19. Redanimatus & revivificatus.

REDANIMĀTIO, ōnis. f. Tertul. loc. cit. cap. 38. Ad præſentem gratiam redanimationis.

RĔDARDESCO, [ἀναπυρῦμαι] ĕre. Iterum ardeſcere, recandeſcere. Ovid. de Rem. Amor. 734.
Sic niſi vitaris quicquid revocabit amorem,
Flamma redardeſcet, quæ modo nulla fuit.

RĔDARGUO, ui, ūtum, [ἐξελέγχω] ĕre. Accuſare cum reprehenſione. Cic. 2. Tuſc. 5. Philoſophia naſcatur Latinis quidem litteris ex his temporibus, eamque nos adjuvemus, noſque ipſos redargui refellique patiamur. Idem 3. de Nat. Deor. 88. Improborum igitur proſperitates, ſecundæque res redarguunt, ut Diogenes dicebat, vim omnem deorum, ac poteſtatem.
Poterat autem impune, quis enim redargueret? Cic. 2. de Finib. 55.
Redargue me ſi mentior. Cic pro Cluent 62.
Inconſtantiam alicujus. Cic. pro Domo 21.
Verba alicujus redarguere armis. Virg. 11. Æn. 688.
Redarguere, partem refutationis facit. Quintil. lib. 6. cap. 4. Refutatio, inquit, non ſit in negando, redarguendo, defendendo, elevando.

REDARMĀTUS, a, um. Partic Iterum armatus. Dict. Cretenſ. lib. 2. cap 40. Novis jaculis manus utriuſque redarmatæ ſunt.

RĔDAUSPĬCO, [ἐπάρχομαι] āre. & REDAUSPICOR, āri. Incipere ſignificat, & Denuo auſpicium ſumere vel auſpicari. Plaut. Capt. 3. 5. 109.
Exauſpicavi ex vinculis, nunc intelligo
Redauſpicandum hunc eſſe in catenas denuo. i. e. Cœpi ego illum e catenis eximere, nunc quoque volo ut rurſus in catenas redeat.

REDDO, reddĭdi, reddĭtum, [ἀποδίδωμι, ἀνταποδίδωμι, ἀμείβω, ἀποτίνω] ĕre. ex Re per diplaſiaſmon prod. & Do, proprie eſt Ablatum vel acceptum reſtituere. Ter. Adelph. 2. 4. 16. — reddetur, ne time
SA. At ut omne reddat. S. omne reddet: tace modo, ac ſequere hac.
Mutuari aliquid ab aliquo, & ei viciſſim reddere aliquid aliud. Cic. de Fato, 3.
Anhelitum reddere, ac per vices recipere, Reſpirare. Plin 9. 7.
Animam reddere, Reſpirare. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Excipiatque animam, eam quæ ducta ſit ſpiritu, eandemque a pulmonibus reſpiret, ac reddat. Plin. lib. 11. cap. 37. Sub corde pulmo eſt, ſpirandique officina, attrahens ac reddens animam.
Animam reddere, Mori, exſpirare. ut Virg. 3. Georg. 495.
Et dulces animas plena ad præſepia reddunt. Ovid. 2. de Pont. 11. 7.

Et prius hanc animam vacuas reddemus in auras.
Animam tandem post fera tristem vulnera reddidit. Tacit. 4. Ann. [Videntur potius poëtæ alicujus verba. Ceterum cum Anima reddi dicitur, subauditur Naturæ.
Reddere, Retorquere, revibrare, rejicere. Stat. 9. Theb. 121.
Tandem intermissa jaculantum nube, potestas
Reddere tela fuit. i.e. In se ab hostibus missa in ipsos retorquere.
Beneficium reddere, Referre. Ter. Phorm. 2. 2. 22.
Pro maleficio si beneficium summum nolunt reddere. Quintil. lib. 7. cap. 5. In paupere gratior liberalitas, quam in divite: dante beneficium, quam reddente. Cic. 1. Off. 48. Nam quum duo genera liberalitatis sint, unum dandi beneficii, alterum reddendi.
Clamorem. Liv. 5. 38.
Data reddere nolunt. Ovid. 1. de Arte Am. 433.
Depositum. Cic. 1. Off. 31.
Dicta reddere, i. e. Respondere. Lucret. lib. 4. 463.
Gratiam cum fœnore reddere. Columel. lib 4. cap. 3. Experto mihi crede, Silvine, bene positam vineam, bonique generis, & bono cultore, nunquam non cum magno fœnore gratiam reddidisse.
Judicium iterum de eadem causa reddere. Ter. Phorm. 2. 3. 57.
Jura, legesque civitati. Cæs. 7. Bell. Gall. 76. Pro quibus meritis civitatem ejus immunem esse jusserat, jura, legesque reddiderat. [Ademta scil. prius, eidem restituerat.
Lucem patriæ reddere. Hor. 4. Carm. 5. 5.
Me vitæ redde priori. Hor. 1. Epist. 7. 95.
Merces reddita mihi. Ovid. 3. de Pont. 3. 39.
Mors ô fortunata, quæ naturæ debita, pro patria est potissimum reddita. Cic 14 Philipp. 41.
Mors jam vitaï reddita. Lucret. 4. 765. Mors vitæ reddita, h. e. (ut opinor) Vita cum morte commutata, inquit Lambinus.
Odium pro gratia. Tacit. 4. Ann. 18. extr.
Operam. Plaut. Epid. 1. 1. 22. —te volo
Percontari, operam da, opera reddibitur tibi.
Operas reddere. Cic. 16. Fam. 12. Tu Musis nostris para ut operas reddas. i. e. Absolvas pensum. [Immo, Sicut ante fecisti, operam des rursus mihi a litteris.
Ornamenta reddere. Cic. 2. Verr. 14.
Pœnæ reddere aliquem, Restituere ad pœnam. Plin. Epist. 275. Reddendumque pœnæ, quam fractis vinculis evasit. conf. lib. 10. Ep. 40. & 41.
Servum reddere in potestatem domini. Ulpian. in l. Aut damnum. §. ult. D. de pœnis.
Se convivio reddere, Redire in. Liv. 23. 9.
Sese epulis reddere. Sil. lib. 11. 368.
Se labori reddere. Claud. 8. Paneg.
Spiritum reddere alicui. Liv. 28. 34. Ut aut (si ita videatur) reddant spiritum P. Scipioni, ab eodem illo acceptum; aut servati bis uni debitam vitam pro eo in perpetuum devoveant. i. e. Pro Scipione fundant, quibus ut ne funderetur, defendit Scipio.
Suggillata reddere colori, Restituere pristino. Plin. lib. 20. cap. 11.
Vacuum se reddere alicui. Cic. 12. Att. 44. Sed, quæso, confice, & te vacuum redde nobis. i. e. Ab omni sollicitudine vacuus redi.
Veniam rursus reddere. Hor. 1. Serm. 3. 75.
Vicem reddere meritis. Ovid. 1. Amor. 6. 23.
Vicem alteris reddere, aliter. Plin. lib. 2. cap. 8.
Vitam reddere ferro. Cic. 7. Verr. 89. Quod reliquum vitæ viriumque fames fecerat, id ferro potissimum reddere volebant. i. e. Reliquum vitæ pugnando finire.
Vitam reddere pro Republica. Cic. pro Planc. 92. Qui pro Repub. vitam reddiderunt, licet me desipere dicatis, nunquam mehercule eos mortem potius, quam immortalitatem assequutos putavi. i. e. Mortui non sunt.
Voces audire, & reddere, Humaniter loqui, inquit Servius. Virg. 1. Æn. 413.
Vota reddere, Solvere. Cic. 3. de Legib. 22. Caute vota reddunto. Curtius lib. 3. 7. pr. Vota deinde, pro salute suscepta, per ludum atque otium reddens, &c.
Reddere pro pietate. Catull. 74. 26.
O dii reddite mi hoc pro pietate mea. Ex antiquorum consuetudine id dixit, qui sæpè a diis pietatis suæ in ipsos præmia mercedemque petebant, quod æquum esse videretur, a diis eos facilius aliquid impetrare, qui numina pie colerent, venerarenturque. Sic apud Plaut. Rud. 1. 3. 6.
Hanccine ego partem capio ob pietatem præcipuam? Ex Turnebo.
Reddit ager, i. e. Fructum affert. Varro 3. de R. R. cap. 3. Ut LX eo anno reddiderit ea pars villæ: bis tantum, quantum tuus fundus reddit. Ter. Phorm. 4. 3. 75.
Fructum, quem Lemni uxoris reddunt prædia.
Reddere, pro Dare. Cels. De verb. signif. l. Verbum, Reddendi (inquit) verbum, quanquam significatum habet retrodandi, recipit tamen & per se dandi significationem.
Colorem vini, Exhibere, referre. Plin. lib. 27. cap. 12.
Corpus sepulchro reddere. Virg. 2. Æn. 542.
Epistolam reddere. Cic. 1. Att. 20. Cincius noster eam mihi abs te epistolam reddidit, quam tu Idib. Feb. dederas. conf. Litteras.
Exsequias reddere, Solvere. Ovid. ad Liv. 218.
Farinam reddere dicuntur quæ moluntur. Plin. lib. 18. cap. 9.
Flores reddit arbor. Plin. lib. 16. cap. 26. Abies flores croci colore circa solstitium, semen reddit post Vergiliarum occasum.
Gestus reddunt brachia. Ovid. 6. Met. 308
Honorem suum cuique & gradum reddere. Cic. pro Rosc. Amer. 136.
Imaginem reddere. Plin. lib. 11. cap. 37. Adeoque iis absoluta vis speculi, ut tam parva pupilla totam imaginem reddat hominis.
Imaginibus redditis veris. Plin. lib. 35. cap. 7.
Impendium reddere usque ad assem. V. AD assem.
Reddere judicium, Constituere, ut vult. Græv. Cic. pro Quint. 71. Neque judicium redditum esse usitatum.
Jura reddere. Ovid. 1. Fast. 252.
Jura reddere foro. Stat. 1. Silv. 4. 47.
Justa reddere funeri. Plin. lib. 10. cap. 2.
Litteras reddere, Tradere. Cic. 2. Fam. 1. Scripta & obsignata jam epistola, litteræ mihi redditæ sunt a te. [Dare litteras significat scribere. Inde Reddere, pro Tradere ei, ad quem datæ fuerunt. Non tamen id perpetuum.

Ludos reddere. V. LUDUS.
Motus genitales. Lucret. lib. 2. 228.
Nitorem. Plin. lib. 28. cap. 8.
Nomen. Plin. lib. 7. cap. 21.
Odorem reddere, pro Odorem emittere, sive spirare. Plin. lib. 36. cap. 23.
Partum reddere, Parere. V. Partus, in PARIO.
Pœnas reddere. V. PŒNA.
Quies nulla reddita est corporibus. Lucret. lib. 2. 95.
Responsa nec potest consultus reddere vates. Virg. 3. Georg. 491.
Saporem reddere. Plin. lib. 19. cap. 12.
Semen reddit arbor. Plin. lib. 16. cap. 26.
Solatia reddita confusæ menti. Ovid. 1. de Pont. 3. 3.
Sonum reddere, pro Facere & excitare. Plin. lib. 11. cap. 51.
Sonitum reddere. Cic. 1. Tusc. 96. Quo sonitu reddito arridens, Propino, inquit, hoc pulchro Critiæ, qui in eum fuerat tæterrimus.
Sonitum plangoris reddere, Reciprocare. Ovid. 3. Met. 493. De Echo.
Statua reddita est ei tum a majoribus pro vita. Cic. 9. Philipp. 5.
Stridorem reddit janua. Ovid. 11. Met. 608.
Titulum reddere meritis. Ovid. 13. Met. 372.
Vitam reddere pro aliquo, Subaudito Naturæ. Ovid. 10. Met. 203.
Atque utinam pro te vitam. tecumque liceret Reddere.
Vocem humanam reddit psittacus. Plin. lib. 10. cap. 42.
Reddere cum Adj. Facere. ut, Reddo te certiorem: & Tu me reddidisti probum virum.
Ut caritas liberorum, amiciores Reipub. parentes redderet. Cic. 12. Fam. 3.
Arborem reddere truncam. Columel. lib. 2.
Animum alicujus conciliatum reddere. Cic. 14. Att. 14. Puero quoque hoc a me dabis, si tibi videbitur, ut animum ejus conciliatum reddas.
Commotum reddere. Ter. And. 5. 2. 13. Ubi Donatus, Commotum, citum, celerem.
Delibutum gaudio reddere. V. DELIBUTUS.
Dictum ac factum. Ter. Heaut. 4. 5. 12.
Dubia omnia. Cic. 4. Acad. 84. Et si una fefellerit similitudo, dubia omnia reddiderit.
Exercitatum te reddam. V. EXERCITOR.
Ferociorem & impotentiorem aliquem reddere. Cic. 4. Fam. 9.
Impetratum reddere aliquid alicui, i. e. Impetrare. Plaut. Epid. 1. 1. 46.
Incerta omnia reddere. Cic. 4. Acad. 110. Itaque non metuit, ne confundere omnia videatur, & incerta reddere.
Infectum. Hor. 3. Carm. 29. 47.
Insignem arte multa reddere aliquem. Virg. 5. Æn. 705.
Meliorem aliquem reddere. Cic. 2. Att. 1.
Otiosum aliquem reddere. Cic. 9. Fam. 25. Mathonem & Pollionem inimicos habet Fabius: quid multa? non mehercule tam perscribere possum, quam mihi gratum feceris, si otiosum Fabium reddideris.
Paria reddere in utramque partem. Cic. 3. de Fin. 12. Qui omnia sic exæquaverunt, ut in utramque partem ita paria redderent, uti nulla selectione uterentur ejus, virtutem ipsam sustulerunt. Hic Cicero exponit quid sit Paria reddere, quum ait Omnia exæquaverunt.
Perfectum reddere aliquid, Perficere. Plaut. Asin. 1. 1. 109.
Promissa reddere alicui. Virg. 5. Æn. 386.
Segniorem reddere ad respondendum, &c. Cic. 1. de Fin. 34.
Transactum reddere aliquid, Transigere. Plaut. Capt. 2. 2. 95.
Vastitatem reddere, i. e. Efficere. Liv. 3. 26. Tantam vestitatem in agro Sabino reddidit.
Reddere, Reponere. Plaut. Most. 1. 2. 29.
— tempestas venit,
Confringit tegulas, imbricesque: ibi
Dominus indiligens reddere alias nevolt. V. Nonium 4. 392.
Reddere, pro Referre, sive recensere. Plin. in præf. Tria, non amplius, ut opinor, absolute quæ traduntur inscripta, ille fecit, quæ suis locis reddam.
Redde, age, illa, quæ deinceps risisti. Hor. 2. Serm. 8. 80. i. e. Renuntia. Tralatio est.
Perge, Pomponi, de Cæsare, & redde quæ restant. Cic. de Clar. Orat. 258.
Causas reddere. Hor. 1. Serm. 4. 116.
— sapiens vitatu, quodque petitu
Sit melius, causas reddat tibi.
Rationem reddere. Plaut. Aul. 1. 1. 6.
Tibi ego rationem reddam, stimulorum seges?
Ratio reddunda est. Lucret. lib. 5. 67.
Rationem reddere facti, vel suæ vitæ. Cic. 3. de Fin. Idem 1. Verr. 27 Nihil est enim quod minus ferendum sit, quam rationem ab altero vitæ reposcere eum, qui non possit suæ reddere.
Rationem sententiæ suæ redderet. Cic. 1. Tusc. 39.
Rationem reddere cur. Cic. 4. Acad. 105. Ut etiam si possis rationem reddere cur id eveniat, tamen, &c.
Rationem reddere, quare. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Reddere aliquem inter philosophos, Referre, & connumerare iis. Quintil. lib. 10 cap. 1.
Auctoribus suis reddere, Acceptum referre. Cels. lib. 2. cap. 14. Oportet autem neque recentiores viros in his fraudare, quæ vel repererunt, vel recte secuti sunt: & tamen ea, quæ apud antiquiores aliquos posita sunt, auctoribus suis reddere.
Aliquem reddere, pro Referre, æquare, repræsentare. Plin. Epist. 139. Tantæ feminæ matrem rursus videor amittere, quam hæc ut reddit, ac refert nobis, sic, &c.
Clodius omnes Catilinas reddidit. Cic. 4. Att. 3.
Eloquentiam alicujus eloquentiorem reddere. Quintil. lib. 1. cap. 1. Et Lælii filia reddidisse in eloquendo paternam eloquentiam eloquentiorem dicitur. i. e. Dicitur ita retulisset paternam eloquentiam, ut etiam elegantius patre loqueretur. [An Reddidisse in loquendo, & Eloquentior?
Exemplum ac effigiem virtutis alicujus reddere, Repræsentare denuo. Liv. 26. 14. extr.
Facies quas hominum reddunt, qualesque colores? Lucret. lib. 6. 812.
Nomine aliquem reddere, Habere idem nomen. Virg. 6. Æn. 768.
Vim alicujus herbæ reddere, Saporem gustu, vel vires referre. Plin. lib. 21. cap. 18.

Aliquem

Aliquem ſibi ipſi reddere, Reſtituere. Cic. Poſt redit. in Senat. 1. Qui denique noſmetipſos nobis reddidiſtis.
Animum reddere alicui, pro Reconciliari alicui, intelligi videtur debere apud Hor. 1. Carm. 16. 28.
—dum mihi
Fias recantatis amica
Opprobriis, animumque reddas. h. e. Spem mihi redintegrandi amoris facias. Acron. Al. Animam. [Significat Animum, velut amiſſum, reſtituere exanimato metu, vel ægritudine morituro.
Animum reddere, aliter. Ter. And. 2. 1. 35.
Nuptias effugere ego iſtas malo, quam tu adipiſcier.
CHAR. Reddidiſti animum. [An Animam? i. e. Vitam.
Reddere, Egerere. Plin. lib. 10. cap. 47. Inter aquaticas mergi ſoliti ſunt devorare quæ ceteræ reddunt. [Reddunt ore ſcil. aſſumpta. i. e. Vomunt. An potius Alvo? conf. quæ hic ſequuntur.
Crepitum. Plin. lib. 27. cap. 12. h. e. Pedere.
Excrementa. Plin. lib. 9. cap. 43.
Fimum reddere, pro Cacare. Plin. lib. 8. cap. 15.
Humorem reddere, pro Mejere. Plin. lib. 11. cap. 26.
Onera ciborum. V. ONUS.
Sanguinem reddidit, Exſpuit, Vomuit. Plin. Epiſt. 114.
Urinam reddere. Plin. lib. 8 cap. 42.
Latine reddere, Vertere. Cic. 1. de Orat. 155. Ut quum ea, quæ legerim Græce, Latine redderem, non ſolum optimis verbis uterer, &c.
Verbum reddere pro verbo: Hoc intelligitur interpretando. Cic. de Opt. gen. Orat. 14. V. not. Gulielm.
Reddere, interdum eſt, Id, quod ab aliquo acceperis, ac didiceris, vel recitare, vel cantare. Hor. 4. Carm. 6. extr.
Reddidi carmen docilis modorum
Vatis Horati. Et 1. Epiſt. 2. 13.
Ut puerum ſævo credas dictata magiſtro
Reddere, &c.
Reddere aliquid ſine ſcripto. Cic. de Clar. Orat. 301. Primum memoria tanta, quantam in nullo cognoviſſe me arbitror, ut quæ ſecum commentatus eſſet, ea ſine ſcripto verbis eiſdem redderet, quibus excogitaviſſet. De Hortenſio loquitur. Cujus rei meminit his verbis Quintil. lib. 19. cap. 6. Cicero certe Græcorum Metrodorum Sceptium, & Eriphylum Rhodium, noſtrorumque Hortenſium tradidit, quæ cogitaverant, ad verbum in agendo retuliſſe. Paulo ante capite eodem dixerat, Aſſumendus uſus paulatim, ut pauca primum complectamur animo, quæ reddi fideliter poſſint.
Reddibo, futurum antiquum, pro Reddam. Plaut. Men. 5. 7. 49.
Salvum tibi ita, ut mihi dediſti, reddibo. Al. Redhibebo. Idem Vidular. Ego ſervabo, quaſi ſequeſtri detis, neutri reddibo. Nonius 17. 75.
REDDĬTUS, a, um. Partic. ut, Redditæ litteræ, cujus generis innumerabilia exempla reperies.
Redditus his primum terris. Virg. 6. Æn. 18.
REDDITŪRUS, a, um. Partic. [ἀναδώσειν] Catul. de Acme, 40. 4.
Et negat, mihi veſtra redditurum
Pugillaria, ſi pati poteſtis.
REDDĬTIO, ōnis. f. [ἀπόδοσις] Quintil. lib. 8. cap. 3. Redditio illa rem utramque comparat.
REDDITUS, ûs. m. pro Proventu, vide REDITUS, in REDEO. H. St.
REDDĬTOR, ōris. m. Auguſt. Epiſt. 5. Debitorum redditores.
REDEMPTIO, REDEMPTOR, REDEMPTURA, &c. V. REDIMO.
RĔDEO, īvi, & frequentius ii, ĭtum, [ἐπανήκω, ἐπανέρχομαι, ἀπονοστέω, ἐπάνειμι] īre. Retroire, ſive Reverti. Ter. Andr. 1. 1. 110. Redeo inde iratus atque ægre ferens. Virg. 9. Ecl. 23.
Tityre, dum redeo, (brevis eſt via) paſce capellas.
Redire actutum. Plaut. Pſeud. 1. 5. 148.
Redire rurſum. Ter. Eun. 4. 2. 6.
Redire retrorſum. Plin. lib. 9. cap. 31.
Mature redire. Hor. 1. Epiſt. 7. 97.
Tardius. Ovid. 10. Met. 674.
Domum. Ovid. 5. Faſt. 455.
Inde domum redeunt ſub prima creſpuſcula mæſti. Virg. 1. Ecl. 36.
Non unquam gravis ære domum mihi dextra redibat.
Redire a foro. Plaut. Aul. 2. 3. 6. Virg. 1. Georg. 249.
Aut redit a nobis aurora, diemque reducit.
Redire e ſuburbano. Plin. lib. 8. cap. 40.
Redire ad. Plaut. Amph. 2. 2. 32. Redire ad navim melius eſt. Ter. Heaut. 2. 3. 37. Ad lanam redit.
Redire in. Liv. 2. 43. Redeunt in caſtra. V. mox Redire pedibus, &c.
Redire cum Dativo, V. infra Animus mihi redit, & ſimilia plurima.
Itque reditque viam toties. Virg. 6. Æn. 122.
Redire viam, & Inire viam apud Juriſconſultos. Cic. pro Muren. 26. Prætor interea, ne pulchrum ſe ac beatum putaret, atque ipſe aliquid ſua ſponte loqueretur, ei quoque carmen compoſitum eſt, cum ceteris rebus abſurdum, tum vero nullo uſu, utriſque ſuperſtitibus, præſentibus, iſtam viam dico, Inite viam. Præſto aderat ſapiens ille, qui inire viam doceret. Redite viam, eodem duce redibant.
In ſemitam rectam redire, ſive in viam. Cic. 12. Philipp. 6. Quod ſi eſt erratum, P. C. ſpe falſa atque fallaci, redeamus in viam: optimus eſt portus pœnitenti, mutatio conſilii.
Redierit victor, ſeu victus. Cic. 10. Att. 10. Et dubita, ſi potes, quin ille, ſeu victus, ſeu victor redierit, cædem facturus ſit.
Redire pedibus. Plaut. Men prol. 49.
Nunc in Epidamnum pedibus redeundum eſt mihi.
Pedibus invitis redit. Propert. lib. 2. 25. 20.
Carbaſa redierunt adverſo vento. Ovid. 21. Epiſt. 71.
In ordines redire, dicuntur milites. Liv. 35. 5. Obſtabant duces, haſtilibus cædentes terga trepidantium, & redire in ordines cogentes.
Redire, pro Referri, revocari. Lucil. lib. 27. Si tamen non ad te hoc redivit, hoc carebis commodo. Et Virg. 2. Georg. 401.
— redit agricolis labor actus in orbem. Ex Nonio 4. 401.
Redire, Reverti, frequens eſt in formulis poſt Digreſſionem. Ter. Heaut. 4. 3. 41.
Quid ſi redeo ad illos, qui ajunt, quid ſi nunc cælum ruat?
Atque (ut ad me redeam) meminiſtis, Q. Maximo, fratre Scipionis, &c. Cic. de Amicit. 96. i. e. Ut redeam ad propoſitum.

Sed redeamus illuc, unde divertimus. Cic. 12. Fam. 25.
Illuc quæſo redi, quo cœpiſti. Ter. Adelph. 2. 1. 36.
Illuc, unde abii, redeo. Hor. 1. Serm. 1. 108.
Ad pauca ut redeam, Ut in pauca conferam. Ter. Phorm. 4. 3. 43.
Ut ad pauca redeam, ac mittam illius ineptias.
Ad illa prima redeamus. Cic. de Amicit. 100.
Ad propoſitum. Cic. 1. Tuſc. 23. Utrum igitur inter has ſententias dijudicare malimus, an ad propoſitum redire.
Ad rem. Ter. Heaut. 2. 3. 78. —quas, malum, ambages mihi
Narrare occipis? C. Syre, verum hic dicit: mitte, ad rem redi. V. Cic. 1. de Fin. 66.
Amores redeunt vel cum odio depoſiti. Plin. lib. 24. cap. 17.
Animus mihi redit. Ter. Hec. 3. 2. 12.
Animi rediere viris. Valer. 3. Argon. 468.
Calor vere redit oſſibus. Virg. 3. Georg. 272.
Color redit. Plin. lib. 13. cap. 25. Reſtinctis colore ſuo redeunte.
Color rediit in ora Ovid. 3. de Arte Am. 730.
Febres redeunt. Plin. lib. 28. cap. 16.
Gramina jam redeunt campis. Hor. 4. Carm. 7. 1.
Mens rediit. Ovid. 14. Met. 519.
Mos redit. Liv. 2. 43. pr. Redibatque, non ſua ſponte, plebi mos detrectandi militiam.
Rabies eadem redit. Lucret. lib. 4. 1111.
Vires rediere. Valer. 4. Argon. 673.
Virtus redit in præcordia victis. Virg. 2. Æn. 367.
Vultus, ardore remiſſo, rediit. Stat. 8. Theb. 518.
Ad ineptias redire. Cic. 2. Tuſc. 29. Ad ineptias redis: illud enim quod me angebat, non eximis.
Ad ingenium. Ter. Adelph. 1. 1. 46.
Ad pugnam. Virg. 5. Æn. 454.
Ad rationem. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Ad ſe redire, Animum recipere, animam colligere. Cic. 7. Att. 3. Et id, quod animum induxerat, pauliſper non tenuit, ſed cito ad ſe rediit. Adde Ter. Andr. 3. 5. 16. & Adelph. 5. 3. 8.
Ad ſe, & ad mores ſuos redire, i. e. Priſtinos mores reſumere. Cic. 1. Verr. 57.
Ad ſomnum res rediit. Lucret. lib. 3. 923.
Ad veſtitum ſuum. Cic. pro Sext. 32.
In amicitiam alicujus redire. Liv. 25. 16.
In concordiam redire. Plaut. Amph. 3. 8. 7.
In conſpectum. Cic. 7. Verr. 144. Nunquam te in horum conſpectum rediturum, nunquam in forum Populi Rom. venturum, &c.
In deditionem. Sueton. in Claud. Cæſ. cap. 25.
In familiam. Quintil. lib. 3. cap. 6. In adoptionem dato redire in familiam liceat.
In fidem alicujus. Liv. 25. 1.
In gratiam cum aliquo. Cic. 1. Fam. 9. Ut cum Craſſo redirem in gratiam. Simpliciter Ter. Phorm 5. 9. 40.
Redeat ſane in gratiam, jam ſupplicii ſatis eſt mihi. [conf. 3 Fam. 8. 27.
In gratiam redire cum libris. Cic. 9. Fam. 1. Scito enim me, poſteaquam in urbem venerim, rediiſſe cum veteribus amicis, id eſt cum libris noſtris, in gratiam.
In magiſtrum ſæpe ſcelera rediere ſua, In caput magiſtri reciderunt. Senec. Thyeſt. 4.
In metum redire. Plin. Epiſt. 164.
In mores patrios. Liv. 29. 1.
Redit in rugas. Perſ. 6. Sat. 79.
Jam decies redit in rugas. i. e. Eum tanta ſumma non ſatiat, ſed corrugat & iratum reddit, adductumque vultum. Vulgo tamen exponitur Decies crumenam non explet, & eam adhuc rugoſam, necdum diſtentam relinquit. Turnebo prior magis arridet.
In ſaporem redire. Plin. lib. 11. cap. 42. Caſeos redire in muſteum ſaporem, aceto & thymo maceratos, certum eſt. h. e. Recipere eaſdem ſaporis vires, quas muſtum, vel Muſteum, id eſt recentem & novum.
In ſedes antiquas primordia redeunt. Lucret. lib. 6. 87.
In ſpeciem veram rediit, ſolitumque nitorem. Ovid. 4. Met. 231. De Apolline, qui in feminam mutatus fuerat.
In ſtatum antiquum redire. Liv. 3. 9.
Redit animo aliquid, In memoriam redit. Plin. Epiſt.
Ad animum alicujus redire. Quintil. lib. 7. cap. 2.
In corda redeunt tumultus, Tumultus recordor. Claud. de Bell. Get. 216.
In memoriam ſecum redire, Reminiſci. Ter. Phorm. 5. 3. 19.
Non temere dico, redi mecum in memoriam. Cic. de Senect. 21. His enim ipſis legendis redeo in memoriam mortuorum.
Res adeo rediit. Ter. Phorm. 1. 2. 5.
Præſertim, ut nunc ſunt mores: adeo res rediit,
Si quis quid reddit, magna habenda eſt gratia. Ubi Donatus, figurate, pro ita ut loqueris, adeo res rediit dixit, & proprie Res rediiſſe dicitur, quum aliquid pejus exſpectatione contigit.
Ad nilum redeunt res funditus omnes. Lucret. lib. 2. 755.
Ad reſtim rediit res, ſive ad raſtros: Proverbium de re deſperata. Ter. Phorm. 4. 4. 5.
In eum locum res rediit, ut, &c. Ter. Adelph. 2. 4. 8.
Redire, Provenire unde fit Reditus, Proventus. q. V. Plin. lib. 14. cap. 4. Varro 1. de R. R. cap. 44. Ut ex eodem ſemine aliubi cum decimo redeat, aliubi cum quintodecimo: ut in Hetruria, & locis aliquot in Italia. In Sybaritano dicunt etiam cum centeſimo redire ſolitum.
Nihil ad me rediit ex his. Cic. 2. de Fin. 78. i. e. Nullum ex his percipio commodum.
Ad te redit hæreditas. Ter. Hec. 1. 2. 97.
Reditur, Imperſonale. Liv. 3. 5. Romam reditum eſt, juſtitium remiſſum eſt. Cic. 3. de Legib. 18. Sed jam, ſi placet, de provinciis diſcedatur, in urbemque redeatur.
REDIENS, entis. Partic. [ἐπανήκων] ut, Annuus rediens. Hor. 3. Carm. 8. 9.
Lunæ redeuntis cornua. Ovid. 10. Met 479.
REDITŪRUS, a, um. aliud Partic. [ἐπανήξων] Cic. 13. Att. 9. Ad quos dies rediturus ſim, ad te ſcribam. Ovid. 4. de Pont. 5. 43.
Fluminaque in fontes curſu reditura ſupino.
Dies non reditura. Propert. lib. 2. 15. 24.
Vela reditura tenebat Eurus. Ovid. 7. Met. 664.

REDĬTIO, ōnis. f. Cic. 3. Verr. 16. Cæſ. 1. Bell. Gall. 7. Ut domum reditionis ſpe ſublata, paratiores ad omnia pericula ſubeunda eſſent.

REDĬTUS, ûs. m. [ἐπάνοδος, ἀναχώρησις, κάθοδος] Reverſio. Cic. de Amicit. 13. Idem dicebat ſemper animos hominum eſſe divinos, iiſque, quum e corporibus exceſſiſſent, reditum ad cælum patere.
Aditus & Reditus. Cic. pro Cluent. 119. Hominibus ignominia notatis, neque ad honorem aditus, neque in curiam reditus eſſet.
Itus & Reditus, opponuntur. Cic. 15. Att. 5. Quis porro noſter itus, reditus, vultus, inceſſus inter iſtos?
Profectio & Reditus, contraria. Cic. de Clar. Orat. 227. Inter profectionem & reditum L. Sullæ.
Solis anfractus, reditusque. Cic. de Somn. Scip. 3.
Ad meum reditum. V. AD præpoſitionem.
Abſcindere dulces reditus. Hor. Epod. 16. 35. i. e. Impedire quo minus revertamur.
Aperire reditum. V. APERIO.
Arcere reditu. V. ARCEO.
Ceſſare ex reditu. V. CESSO.
Conficere reditum. V. CONFICIO.
Excuſare reditus. Ovid. 2. Epiſt. Sabin. 63.
Ferre reditum, Redire. Catull. de Coma Berenicis, 66. 35.
Si reditum tetuliſſet is. i. e. Si ſoſpes rediiſſet. Idem de Berecynth. 61. 79.
Face ut hinc furoris ictu reditum in nemora ferat. conf. mox Referre.
Morari reditus. Hor. 3. Carm. 5. 52.
Parare reditum ſibi. Hor. 1. Epiſt. 2. 21.
Parere ſibi reditum. V. Segnis providentia, in PROVIDEO.
Patent reditus populo. Ovid. 1. Faſt. 279.
Perimere reditum. V. PERIMO.
Pollicitus maturum reditum. Hor. 4. Carm. 5. 3.
Prohibere reditu aliquem. Cic. 8. Philipp. 32.
Promittere inanes reditus ſibi. Ovid. 11. Met. 576.
Referre reditum. Catull. de Berecynth. 61. 47.
Animo æſtuante rurſus reditum ad vada retulit. Alii legunt **Tetulit.**
Reſervare ad reditum. V. AD.
Rupere reditum Parcæ. Hor. Epod. 14. 22.
Non erit emiſſo reditus tibi. Hor. 1. Epiſt. 21. 6.
Reditus in gratiam. Cic. 3. Fam. 50. Quid illa tandem popularia? reditus illuſtris in gratiam, in quo ne per imprudentiam quidem errari poteſt ſine ſuſpicione perfidiæ.
Gratiæ reditus ei patet. Cic. de Aruſp. Reſp. 52. Quid exiſtimatis eum, ſi reditus ei gratiæ patuerit, eſſe facturum?
Reditus, Proventus, eo quod ſingulis annis redeat. Ovid. 2. de Pont. 3. 17.
At reditus jam quiſque ſuos amat: & ſibi quid ſit
Utile, ſollicitis computat articulis. Plin. lib. 17. cap. 1.
Sic Redire apud Æmilium Probum. Vide in Indice edit. Lambini. H. St. Nepos in Themiſt. cap. 2. & 10. V. in ipſo verbo ad fin. & infra.
Pecuniæ reditus, i. e. Uſuræ. Scævola in l. 30. D. de adimen. vel transferen. legat. §. 1. Et ſi putaveris eam ad bonam vitæ conſuetudinem reverſam, ita viginti auri libras ei reddere, quum morieris, interim tamen reditus ejus, id eſt uſuras ſemiſſes, ei præſtes.
Populi reditus. Ovid. 4. de Pont. 5. 19.
Aut populi reditus poſitam componet ad haſtam,
Et minui magnæ non ſinet urbis opes.
Tutior reditus. Plin. lib. 16. cap. 37. Nullius quippe tutior eſt reditus minoriſve impendii, aut tempeſtatum ſecurior. De ſalice loquitur.
Uberiores reditus. Paterc. lib. 2. [Niſi error eſt.
Scribitur & Redditus, pro Proventu. Sic in Suetonio edit. Bononienſis, & ita ipſe Beroald. Sic in Hiſtoricis Rom. Frob. ut apud Vopiſcum in Tacito 295. Redditibus. Puto & Bud. ita ſcripſiſſe. Sed Ovid. in verſu repugnat. Alioqui & Varro (ni fallor) ita videtur voluiſſe ſcribi a Reddendo. H. St. V. Cellarii Orthogr. Lat. Redditus pl. tribuitur & Aſconio Pediano.

REDĬTO, [ἀπονοστέω] āre. frequent. Statim, ſive continuo redire. Plaut. Capt. 2. 3. 20. Si non reditas huc, &c. Exemplaria quæ legimus, Rebitas hoc loco legunt. V. REBITO.

RĔDHĬBEO, ui, ĭtum, ēre. ex Re & Habeo compoſitum, D interpoſita, cauſa melioris ſoni. Eſt, inquit Ulpian. De ædilicio edicto, l. Redhibere, Facere ut rurſus habeat venditor quod habuerat: quia id reddendo fiebat, idcirco Redhibitio eſt appellata, quaſi redditio. Feſtus, Redhiberi dicitur, id quod redditum eſt, improbatumque. Plaut. Merc. 2. 3. 83.
Quid ſi igitur reddatur illi unde empta eſt? D. minime gentium.
C. Dixit ſe redhibere, ſi non placeat. De venditore loquitur.
i. e. Pretium reſtituere, re reddita ſcilicet. Idem Men. 5. 7. 49.
Salvum tibi, item ut mihi dediſti, redhibebo: hic mane. Al. Reddibo.
Subaudi Marſupium. i.e. Reſtituo, reddo. Ulp. in l. Pomponius, D. De acqui. vel amit. poſſ. Præterea quæritur, ſi quis hominum venditori redhibuerit, an acceſſione uti poſſit venditio ex perſona ejus. Cic. 3. Off. 91. In mancipio vendendo dicendane vitia, non ea, quæ niſi dixeris, redhibeatur mancipium?
Redhiberi, tum id proprie dicitur, quod redditum eſt, improbatumque, & qui dedit, idemque rurſus coactus eſt habere id quod ante habuit. Nonius. [Niſi error. V. & Lex. Pitiſc.

REDHIBĬTIO, ōnis. f. Quintil. lib. 8. cap. 3. An non pudeat certam creditam pecuniam periodis poſtulare, aut circa ſtillicidia affici, aut in mancipii redhibitione ſudare? h. e. In agendo tanta uti vehementia, ut ſudorem emittas. Eſt autem Redhibitio actionis nomen, quæ & Redhibitoria actio vocatur. Ea vero actio contra eum intentatur, qui quid corrupti vitio commutaverit ſive vendiderit, ut cogatur & reſtituere pretium, & retro quod tradiderat accipere: hoc eſt enim redhibere, ut ex titulo De ædilicio edicto colligi poteſt. Hæc interpres.

REDHIBĬTOR, ōris. m. Qui venditum recipit, l. 25. ff. de except. rei jud.

REDHIBITŌRIUS, a, um. Adj. ut, Actio redhibitoria, Exceptio redhibitoria. Pompon. in l. Si tamen. D. de Ædilic. edict. & Papinianus ibidem in l. Actioni redhibitoriæ.
Judicium redhibitorium. Cajus in l. Si quid venditor. D. de Ædilit. edict. & alibi ſæpius eodem titulo.

REDHOSTIO, īre. antiquum. Redhoſtire, inquit Feſtus, Referre gratiam. Nævius inn Lupo, Vel Vejens regem ſalutat, jube Albanum milium, comitem, ſenem, ſapientem, contra redhoſtis Menalus. Et Accius in Amphitryone, Cedo ecquid te redhoſtitum, quum meaſſem objectet facilius? Hæc Feſtus. Quæ valde corrupta eſſe nemo non videt. V. Scalig. not.
Redhoſtit, Redit, inquit Nonius 2. 740. Accius in Amphitryone, Quid hic redhoſtit viam? comitem obiet facilius. Sic Mercer. Hadr. Junius legit, Quid hic redhoſtit eam, quum mi aſſem obhiet facilius. Alii aliter. [Puto pro Redit apud Non. Reddit ſcribendum. Cetera excutere non vacat. conf. HOSTIO, īre.

REDHOSTĪMENTUM, i. n. vulgo uſurpant, nulla tamen antiquorum auctoritate ſuffragante. V. Cellar. Cur. poſter. p. 365. & Antibarb. p. 91.

RĔDĬCŬLUS, i. m. Deus, extra portam Capenam a Romanis cultus. Feſtus, Rediculi fanum extra portam Capenam Cornificius ait fuiſſe, qui Rediculus propterea appellatus eſt, quia accedens ad Urbem Hannibal, ex eo loco redierit, quibuſdam viſis perterritus. V. Alex. Alexandrinus libro Genialium dierum 2. cap. 4. Campus Rediculi appellatus occurrit apud Plin. 10. 43. [Suſpicor tamen Campum, Fanumque rediculi dictum a recto Rediculum, i, n. ut Diverticulum, &c. Ipſe enim Deus Tutanus dictus eſt, qui in fano colebatur, ut apparet ex Varr. verſibus apud Non. 1. 242.

RĔDĬGO, ēgi, actum, [καθιστῶ] ĕre. ex Re & Ago compoſitum, A in I converſa, & D interpoſita: eſt Vi quadam vel induſtria ducere ad aliquid vel aliquo, & ſemper Accuſativum poſtulat cum præpoſitione, multiſque accommodatur actibus, & in utramque partem ſumi ſolet. Proprie tamen eſt Rurſus, vel Retro agere, ut
In rura ſua boves actos. i. e. Abactos. Ovid. 3. Faſt. 64. al. In jura.
Redigere, pro Agere, ſive ducere. Liv. 26. 12. extr. Hi ſupra LXX comprehenſi, & cum transfugis novis mulcati virgis, manibuſque præciſis, Capuam rediguntur.
In urbem redigere, Reducere. Auctor de Viris Illuſt. 23. pr.
Monte capras redigere. Ovid. 4. Faſt. 511.
Filia parva duas redigebat monte capellas. h. e. Reducebat.
Hoſtem in caſtra redigere, Vi agere. Liv. 21. 9.
Rem ad priſtinam belli rationem redigere, Reducere. Cæſ. 1. Bell. Civil. 76.
Ad æqualitatem redigere. Plin. lib. 30. cap. 13. Carneſque excreſcentes ad æqualitatem redigit.
Ad neceſſitatem ordinis ſui verba. Quintil. lib. 8. cap. 6.
In concordiam redigere. Plaut. Amph. 1. 2. 13.
In gratiam redigere aliquos. Ter. Phorm. 5. 8. 73.
In ſpeciem. Plin. lib. 14. cap. 4. Durantque adhuc vina ducentis fere annis, jam in ſpeciem redacta mellis aſperi.
In tranquillum remp. Liv. 3. 40.
Facilia ex difficillimis redigere, Facilia reddere. Cæſ. 2. Bell. Gall. 27. extr. Quæ facilia ex difficillimis animi magnitudo redegerat. [An Reddiderat?
In memoriam redigere, Reducere, Revocare. Ter. Phorm. 2. 3. 36. Cic. 2. Philipp. 8. Qui autem tibi venit in mentem, redigere in memoriam noſtram, te domi Publii Lentuli eſſe educatum?
In teſtatum redigere, Teſtatum facere. Ulp. in l. 1. §. Necte. D. Uſufruct. quemad. caveat.
Frequens uſus hujus verbi in Re pecuniaria eſt, ſignificatque Cogere, Colligere ex re aliqua, ut
Bona redigere alicujus: Accumulare, in unum reducere. Cic. 4. Verr. 47. Syracuſani, qui præfuerant his Heraclii bonis, verbo redigendis, re diſpertiendis, reddebant eorum negotiorum rationem in Senatu. Idem 1. Verr. 56. Deinde bona vendit, pecuniam redigit.
Pecuniam ex bonis patriis in prædæ diſſipatione redigere. Cic. 13. Philipp. 10.
Quæſtum totum ad ſe redigere. Cic. de Aruſp. Reſp. 42. Unde ut rediit, quæſtum illum maxime fecundum, uberemque campeſtrem, totum ad ſe ita redegit, ut homo popularis fraudaret improbiſſime populum.
In ærarium redigere venditum ſub haſta quod prædæ eſt. Liv. 4. 53.
In unum pecuniam. Cic. 5. Philipp. 12. Quibus rebus tanta pecunia una in domo coacervata eſt, ut ſi hoc genus in unum redigatur, non ſit pecunia Pop. Rom. defutura.
Sæpe in malum ponitur, & quodammodo Deſperationem vel Rei deminutionem exprimit, ut
Redactus eo, & In id loci redactus ſum, ut &c. h. e. Eo deveni, ac perductus ſum. Ter. Eun. 4. 4. 23.
Eo redigis me, ut quid egerim, egomet neſciam. Idem Phorm. 5. 7. 86. Et Eun. 2. 2. 7.
Ad interitum. Lucret. lib. 5 875.
Ad irritum & vanum victoriam redigere, Irritam victoriam facere. Liv. 26. 37.
Ad maciem ultimam. Columel. lib. 4. cap. 3.
Ad inopiam redigere aliquem. Ter. Heaut. 5. 1. 56.
Quam hic per flagitium ad inopiam redigat patrem.
Ad onus minimum redigantur membra conſumpta. Ovid. 14. Met. 149.
Ad paucos. Cic. pro Marcell. 10.
In mala antiqua. Liv. 3. 9.
In ſervitutem redigere. Plaut. Aul. 2. 1. 47.
Nihil moror quæ in ſervitutem ſumptibus redigunt viros.
Ad aſſem redigere pretium alicujus rei. Plin. lib. 18. cap. 3.
Ad libros ſex redigere. Varro 1. de R. R. cap. 1.
Ad nihilum redigi. Lucret. lib. 1. 791.
Ad numerum duorum redigi. Ovid. 6. Met. 199.
Ad, vel In peregrinitatem redigere Cenſores dicebantur, Quos albo civium Ro. eradebant. Sueton. in Claudio, cap. 16. Ulpianus l. 10. §. 6. D. De in jus vocando, Sed ſi per pœnam deportationis ad peregrinitatem redactus ſit patronus, putat Pomponius eum amiſiſſe honorem.
In deditionem imperii redigere, Cogere ut ſe dedant. Cic. 4. Philipp. 13. Potentiſſimos reges, bellicoſiſſimas gentes in deditionem hujus imperii redegerunt.
In ditionem ſuam. Cic. pro Corn. Balb. 25. Quos Gaditanis adjutoribus armis ſubegimus, atque in ditionem noſtram redegimus.
In ordinem. V. ORDO. Quintil. lib. 1. cap. 4. p. 38. Burm. Auctores alios in ordinem redegerint, alios omnino exemerint numero.
In poteſtatem, Subdere poteſtati ſuæ. Cic. 3. Off. 79. Si ſe Conſulem feciſſent, brevi tempore, aut vivum aut mortuum Jugurtham ſe in poteſtatem Pop. Romani redacturum.
In provinciam. Cæſ. 1. Bell. Gall. 45. V. PROVINCIA.
In turbam ſordidiſſimam. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 15. extr.

Sub

Sub imperium redigere. Cæſ. 5. Bell. Gall. 29. V. & Gruter. Inſcript. p. 226. n. 7.

REDACTUS, & REDACTURUS, a, um. Partic. V. in ipſo verbo.

REDACTUS, ûs. m. i. e. Pecunia ex frugibus venditis redacta. Scævola, l. 58. §. 1. D. de uſufructu, Sempronio do lego, ex redactu fructuum oleris & porrinæ, partem ſextam. ſic enim in Pandectis Flor. & manuſcriptis codicibus legitur, non Reditu.

RĔDĬMIO, [ἀναςέφω, ταινιόω] îre. ex Re & Emio, D interpoſita compoſitum, & E in I mutata: ſignificat Ornare, coronare, circumdare. Claud. de Rapt. Proſerp. lib. 2. 99. Idem in Laud. Seren. 2. Martial. 8. 65.

Hic lauro redimita comas, & candida vultu, &c. Ibid. 70.
Pieriam tenui frontem redimire corona
Contentus, famæ nec dare vela ſuæ. Cic. 3. Tuſc. 43. Incendes odores, & ſertis redimiri jubebis & roſa.

Redimire & Circumdare. Idem in Somn. Scip. 15. Cernis autem terram eandem, quaſi quibuſdam redimitam & circumdatam cingulis.

Capillos frondibus redimita. Ovid. 1. Faſt. 713. Idem 9. Epiſt. 63.

Auſus es hirſutos mitra redimire capillos.

Caput coronis redimire. Lucret. lib. 5. 1368.

Cervix redimita jacebat. Claud. de Rapt. Proſerp. lib. 3. 246.

Comas intonſaſque viridi redimita corona. Sil. lib. 16. 526.

Crinem redimire corymbis. Stat. 1. Silv. 5. 16.

Frons redimita corymbis. Tibul. lib. 1. 17. 45.

Tempora vittis & ſacra redimitus lauro. Virg. 3. Æn. 81.

Puppis votiva redimita corona. Ovid. 3. Amor. 11. 29.

Faſtigium ædis tintinnabulis redimivit. Suet. in Auguſt. cap. 91.

Loca redimita ſilvis. Catul. de Berecynth. 61. 39.

REDIMĪTUS, ûs. m. Solin. cap. 33. Mitrata capita, redimitu pari, raſa in cutem barba. Sed Salmaſ. legit, Mitrata capita, pars raſa in cutem barba.

REDIMĪCŬLUM, i. n. [ταινία, κρήδεμνον] Ornamentum capitis mulierum, & vittarum tæniæ pendentes a poſteriore parte mitræ. Virg. 9. Æn. 616.

Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ. Juven. 2. Sat. 84.
— accipient te
Paulatim, qui longa domi redimicula ſumunt
Frontibus, & toto poſuere monilia collo. Cic. 5. Verr. 76. Hæc civitas mulieri redimiculum præbeat, hæc in collum, hæc in crines.

Redimiculum vocant mulieres Catellam, qua maxime utuntur ornatus cauſa. Paulus. [i. e. Catenulam.

Aurea redimicula demere collo. Ovid. 4. Faſt. 135.

Longa redimicula. Juven. 2. Sat. 84.

Auferre collo redimicula. Ovid. 9. Epiſt. 71.

Pendent aure leves baccæ, redimicula pectore. Ovid. 10. Met. 265.

Redimiculum, per translationem. Plaut. Truc. 2. 4. 41.

Ut eſſet aliquis laqueus & redimiculum. Quum enim redimiculo innexi implexique teneantur crines mulierum, Redimiculum pro quodam vinculo & nodo, quo velut alligatus teneretur Babylonienſis miles, id eſt miles Græcus, qui Babylone ſtipendia meruerat, jucunda ſuavique translatione dixit.

REDIMICŬLO, āre. Gloſſ. Lat. Gr. Redimiculat, ἀναλύει δέσμωτι.

RĔDĬMO, ēmi, emptum, [λυτρόω, ἀπολυτρόω, ἐξωνέομαι] ĕre. ex Re & Emo, D interpoſita euphoniæ cauſa, compoſitum: pro ſimplici accipitur. Plaut. Men. 4. 3. 6.

Ego tibi redimam bis tanto pluris pallam, quam voles.

Paululo redimere. V. PAULULUM.

Domum redimere. Cic. 13. Philipp. 10. Eamque, non minoris, quam emit Antonius, redimet: redimet inquam Cn. Pompeji domum filius.

Hoſtias redimere. Cic. 2. de Invent. 96.

Jus ſepulchri auro redimere. Ovid. 13. Met. 472.

Poteſtatem ſepeliendi redimere pretio. Cic. 7. Verr. 119.

Voluntates militum redimere largitione. Cæſ. 1. Bell. Civil. 39.

Amicos ſibi redimere, Acquirere. Cæſ. 1. Bell. Gall. 44. Quorum omnium gratiam atque amicitiam ejus morte redimere poſſet.

Pacem ſibi redimere re aliqua. Cic. 1. Q. frat. 1. 27. Æquo animo parte aliqua ſuorum fructuum pacem ſibi ſempiternam redimat, atque otium.

Qui ab hoſtibus capti ſunt, vel alicui pœnæ obnoxii, ſoluto pretio redimuntur. Cic. 2. Off. 55. Liberales, qui ſuis facultatibus, aut captos a prædonibus redimunt, aut æs alienum ſuſcipiunt amicorum. Ovid. Rem Amor. 229.

Ut redimas, corpus ferrum patieris & ignes. Ter. Eun. 1. 1. 29.
Quid agas, niſi ut te redimas captum quam queas
Minimo: ſi nequeas paululo, at quanti queas.

Qui injuſte vexantur, ſi per ſolutionem pecuniæ, vel alio incommodo ſuſcepto, liberati fuerint, redemiſſe vexationem dicuntur. Curtius 5. 9. 3. Sed medici quoque graviores morbos aſperis remediis curant: & gubernator, ſi naufragium timet, jactura quicquid ſervari poteſt, redimit.

Acerbitatem a Repub. ſuis privatis & domeſticis incommodis redimere. Cic. 2. Fam. 15.

Culpam redimere præteritam. Cic. 10. Fam. 8. Ille præteritam culpam redimere dicitur, qui aliquo egregio facto compenſat.

Metum virgarum redimere pretio. Cic. 7. Verr. 117. Metum virgarum navarchus nobiliſſimæ civitatis pretio redemit.

Mortem morte redimere. Ovid. 1. de Pont. 3. 105.

Pœnam ut per noſtram ſua redimat perjuria. Ovid. 3. Amor. 3. 21.

Redimere dicitur qui pretio accepto aliquid faciendum ſuſcipit, quod & Conducere dicimus. Cic. 3. Verr. 142. Si pupillo opus redimitur, mihi præda de manibus eripitur. conf. Ibid. 141.

Conducere & Redimere, pro eodem. Ulpian. in l. Plenum. D. de uſu & habitation. Quare etſi lanam conduxerit uſuarius expediendam, poterit etiam per uſuarias ancillas opus perficere. Itemque ſi veſtimenta texenda redemerit, vel inſulam, vel navem fabricandam: poterit ad hoc operis uti uſuariis. [Inſulam. i. e. Domum. V. ſ. l.

Opus faciendum redimere. Cic. 5. Verr. 128. & 131. Eundemque te memini Cenſorias quoque leges in ſartis tectis exigendis tollere & commutare, ne is redimeret cuja res eſſet.

Vectigalia redimere. Cic. 5. Verr. 78. Ne forte ab nocturno ſuo quæſtu animum ad vectigalia redimenda transferret.

Redimere, pro Corrumpere: ut, Redimere delatorem, Pecunia eum a delatione deducere. Ulp. l. 26. D. de jure fiſci.

Eripiendum reum redimere. Cic. 3. Verr. 31. Etenim qua ſtultitia fuiſſem, ſi quam diem, qui iſtum eripiendum redemerunt, in cautione viderunt, &c.

Redemerunt (inquit) id eſt, qui ſuſceperunt procurationem corrumpendorum judicum, vel conduxerunt corrumpendum judicium. Budæus.

REDIMENDUS, a, um. Partic. [λυτρωτέος] Ovid. 3. Epiſt. 39.

Si tibi ab Atrida pretio redimenda fuiſſem.

REDEMPTUS, a, um. Partic. [λυτρωθεὶς] Virg. 9. Æn. 213.

Sit, qui me raptum pugna, pretiove redemptum,
Mandet humo.

Mercede capitis redemptus. Ovid. 1. Amor. 8. 63.

Plauſor redemptus, i. e. Ad plaudendum pretio conductus. Petron. cap. 5. V. ibi Burm.

REDEMPTIO, ōnis. f. [λύτρωσις, ἀνάῤῥυσις] Cic. 2. Verr. 116. Ut primum e provincia rediit, eſt redemptio hujus judicii facta grandi pecunia.

Temeritas redemptionis, Conductionis. Cic. de Provinc. Conſ. 11. Itaque, P. C. videtis, non temeritate redemptionis, aut negotii gerendi inſcitia, ſed avaritia, ſuperbia, &c. pæne afflictos jam atque everſos publicanos.

Redemptio, Quod pro liberatione datur. Auctor de Viris Illuſt. cap. 55. His facile victis, inter captivas uxor Regis Orgiagontis Centurioni cuidam in cuſtodiam data, a quo vi ſtuprata de injuria tacuit, & poſt, impetrata redemptione, marito adulterum Centurionem interficiendum tradidit. Sic & Valer. Maxim. lib. 4. cap. 3. 1. de Scipione, Aurum quoque quod pro redemptione puellæ allatum erat, ſummæ dotis adjecit.

REDEMPTOR, ōris. m. [ἐργολάβος, ἐκλήμπτωρ Gl. L. G.] Vectigalium emptor. Hor. 1. Epiſt. 2. 72.

Feſtinat calidus mulis, geruliſque redemptor.

Redemptores, inquit Feſtus, proprie atque antiqua conſuetudine dicebantur, Qui quum ad faciendum aut præbendum conduxerant, effecerantque, tum demum pecunias accipiebant. Nam antiquitus Emere pro Accipere ponebatur. At ii nunc dicuntur Redemptores, qui quid conduxere præbendum, utendumque.

Redemptor, Qui certo pretio conducit univerſum aliquod opus faciendum. Cic. 2. de Divin. 47. Et redemptor, qui columnam illam de Cotta & de Torquato conduxerat faciendam, non inertia aut inopia tardior fuit, ſed a diis immortalibus ad iſtam rem reſervatus eſt. Idem 2. Q. frat. 4. Redemptori tuo dimidium pecuniæ curavi.

Litium redemptor, ſeu cauſarum quis dicatur pulchre explicat Alexandrinus Alexand. lib. 4. cap. 16. Redemptor cauſarum is dicitur, qui lites quotidianas pecunia mercari, illaſque pactionibus muneribuſque pellicere conaretur, haud ſecus quam qui domos ædificiumque faciendum, utendumve pretio conducit: qui etiam Quadruplator, & Interceptor alienæ litis dictus eſt, quos homines, tanquam inciviles, & malarum artium artifices, Jureconſulti jure inceſſere.

Pontis redemptor portorium ab eo exigebat. Labeo in l. Cum in plures §. Vehiculum. D. Locati & cond.

Silvæ redemptor, Qui conduxit operas ad ſilvam cuſtodiendam, vulgo Silvanus dicitur. Alfenus in l. Lege. D. Locati & cond.

Redemptor κατ' ἐξοχὴν Chriſtus. [λυτρωτὴς] Prudent. Cathem. 10. 157.

Sequimur tua dicta, Redemptor.

REDEMPTRIX, īcis. f. Prudent. in Romano v. 774.

Prima offeratur in ſacramentum necis,
Et ſit redemptrix prima membrorum omnium.

REDEMPTŪRA, æ. f. Redemptio, quæ fit per mancipes. Gallice *Ferme.* Liv. 23. 48. Exhortandos qui redempturis auxiſſent patrimonia, ut Reip. ex qua creviſſent, ad tempus commodarent. Ulp. in l. Quicunque. §. 1. D. de inſtitoria actione, Labeo quoque ſcribit, Si quis iis pecuniis fœnerandis, agris colendis, mercaturis, redempturiſque faciendis præpoſuerit, &c.

REDIMIÆ, arum. f. pl. Gloſſ. Gr. Lat. Λύτρα, Redimiæ.

REDEMPTO, āre. frequent. Tacit. 3. Hiſt. 34. A propinquis occulte redemptabantur.

REDEMPTĬTO, [λυτροῦμαι] āre. Aliud frequent. Plautus, Redemptitavere ad unum captos. Cato apud Feſtum, Lege facta benefactis non redemptitavere.

RĔDINTĔGER, egra, um. pen. comm. Adj. ex Re & Integer compoſitum; Rurſus integrum & renovatum ſignificat. Liv. 8. 32. Tunc Papirius redintegra ira ſpoliari Magiſtrum equitum, ac virgas & ſecures expediri juſſit. Vetus exemplar habet Redintegrata.

REDINTEGRO, pen. comm. [ἀνανεόω Gl. L. G.] āre. Rurſus inchoare, inſtaurare, ſive innovare & integrum facere. Componitur a Re & Integro, D interpoſita, euphoniæ cauſa. Plin. in Paneg. cap. 61. extr. Hominiſne iſtud ingenium eſt, hominis poteſtas, renovare gaudia, redintegrare lætitiam, nullamque requiem gratulationis dare?

Animum redintegrare, Inſtaurare, reſumere. Cæſ. 2. Bell. Gall. 25.

Bellum redintegrare, Renovare. Cic. 11. Fam. 9. Ne bellum nobis redintegrare poſſit, Antonio ſibi conjuncto.

Ira redintegrata. V. REDINTEGER.

Legatum redintegratur. Ulp. in l. 4. D. de adimend. legat.

Locatio redintegratur. Ulp. in l. Qui ad certum. D. Locati.

Pacem. Liv. 2. 13.

Seditionem redintegrari. Tacit. 1. Ann. 21. Horum adventu redintegratur ſeditio.

Spem victoriæ. Cæſ. 7. Bell. Gall. 25.

Vires. Cæſ. 3. Bell. Gall. 26.

Redintegro, plus eſt, quam Renovo. Auctor ad Herén. lib. 2. 47. Breviter, ut renovetur, non redintegretur oratio.

REDINTEGRĀTUS, a, um. Partic. ut, Memoria redintegrata. Liv. 3. 56.

Acies redintegrata. V. ACIES.

Clamor redintegratus. Liv. 3. 63. conf. Aggen. de Limit. p. 52. Gœſ.

REDINTEGRATIO. ōnis. f. Renovatio. Ter. And. 3. 3. 24.

Amantium iræ, amoris redintegratio eſt. Cic. Anteq. iret in exſil. 10. Nam quid ego improborum facta renovem oratione, ut redintegratione illius conjurationis animos vulnerem veſtros?

REDINTEGRĀTOR, ōris. m. Vet. Inſcript. Grut. p. 459. n. 1. REDINTEGRATORI OPERVM PVBLICORVM.

Carnis redintegrator. Tertull. de Reſur. Carn. cap. 57.

RĔDĬNUNT, pro Redeunt ſcripſerunt veteres. Feſtus.

RĔDĬPISCOR, redeptus ſum, [ἀνακτῶμαι] iſci. Recuperare. Aſſequi. Plaut. Trin. 4. 3. 15.

Inter eoſne homines condalium te redipiſci poſtulas,
Quorum eorum unus ſurripuit currenti curſori ſolum?

REDITIO, REDITUS. V. REDEO.

REDĬVIA, V. REDUVIA.

Redivius, vel **Reduvius**, i. m. [κρότων] Vermiculus, seu animalculum quoddam quod infixo semper sanguini capite vivit, cui uni ex omnibus, cibi exitus non est, sed usque adeo intumescit satietate, ut ipso alimento moriatur. Hoc Græci κρότωνα vocant. Latini Redivium a rediviendo, id est solvendo, quod carnem animalium suctu resolvat. Columel. lib. 6. cap. 2. Ventri quoque, & sub femina, manum subjicere convenit, ne ad ejusmodi tactum postmodum pavescant, & ut redivii, qui plerumque feminibus inhærent, eximantur. Emendata exemplaria habent Ricini. V. in hac voce.

Rĕdīvīvus, a, um. Adj. [παλίμψυχος] Quod ex vetusto renovatur. Juven. 6. Sat. 361.

Prodiga non sentit pereuntem femina censum,
Ac velut exhausta redivivus pullulet arca
Nummus, & e pleno semper tollatur acervo,
Non unquam reputat quanti sibi gaudia constent.

i. e. Reviviscens ac renascens, postquam exstinctus est.

Lapis redivivus. Cic. 3. Verr. 147. Utrum existimatis minus operis esse, unam columnam efficere ab integro novam, nullo lapide redivivo, an quatuor illas reponere? Et paulo post 148. prolatis edicti verbis, REDIVIVA SIBI HABETO. Quasi quicquam redivivi ex opere illo tolleretur; ac non totum opus ex redivivis constitueretur.

Bella rediviva, Renovata. Sil. lib. 10. 257.

Gens rediviva. Sil lib. 1. 106. conf. RECIDIVUS.

Rēdo, ōnis. m. Genus piscis ignoti. Auson. Mosella v. 89.

Et nullo spinæ nociturus acumine redo.

Rĕdŏleo, ui vel ēvi, [ὄζω] ēre. Multum olere. Virg. 4. Georg 169.

Fervet opus, redolentque thymo fragrantia mella.

[Redolere est Late olere. Eadem particulæ vis in Relucere, Resonare, aliisque.

Fœtorem redolet. Columel. lib. 12. cap. 18.

Situm redolet. Plin. lib. 12. cap. 12.

Vinum. Cic. 2. Philipp. 63. Is vomens, frustis esculentis, vinum redolentibus, gremium suum & totum tribunal implevit.

Virus. Plin. lib. 12. cap. 12.

Solitudinem, Translate. Plin. lib. 12. cap. 17. Odor ferus, & quodammodo solitudinem redolens.

Antiquitatem redolet; per translationem. Cic. de Clar. Orat. 82. Sed nescio quomodo hujus, quem constat eloquentia præstitisse, exiliores orationes sunt, & redolentes magis antiquitatem, quam aut Lælii, aut Scipionis, aut etiam ipsius Catonis.

Nihil igitur illa vicinitas redolet? nihil hominum fama? nihil Bajæ denique ipsæ loquuntur? Cic. pro Cœl. 47.

Sermonem ejus redolet. Cic. pro Sext. 24. Et quod ita domus ipsa fumabat, ut multa ejus sermonis indicia redoleret.

Redŏlens, entis. Partic. [ὄζων] ut,

Mella redolentia thymi flore. Ovid. 15. Met. 80.

Mala redolentia. Ovid. 8. Met. 675.

Redones, um. m. Galliæ populi. V. RHEDONES.

Rĕdōno, [ἀναδίδωμι] āre. Reddere. Hor. 2. Carm. 7. 3.

Quis te redonavit Quiritem
Diis patriis, Italoque cælo?

Invisum nepotem Marti redonabo. Hor. 3. Carm. 3. 3.

Redonātor, ōris. m. Inscript. Grut. p. 1095. n. 7. REDONATOR LIBERTATIS.

Rĕdordior, orsus sum, [ἀνυφαίνω] dīri. Rursus ordiri, Retexere: Quod orsum est & textum, filatim explicare, & dissolvere. Quod bombyces ordiuntur, nos redordimur: deinde rursum teximus, & pannum conficimus. Plin. lib. 9. cap. 17. Unde geminus feminis nostris labor, redordiendi fila, rursumque texendi. Et lib. 11. cap. 22. Primas eas redordiri, rursusque texere invenit.

Rĕdormio, [ἀνακοιμῶμαι] īre. Rursum dormire. Plin. 9. Epist. 36. Paulum redormio: dein ambulo, mox orationem Græcam Latinamve clare & intente, non tam vocis causa, quam stomachi lego.

Redormītio, ōnis. f. [ἀνακοίμησις] Plin. lib. 10. cap. 73. In redormitione vana esse visa, prope convenit. Harduinus legit Redormitatione.

Rĕdūco, xi, ctum, [ἀνάγω, ἐπανάγω, κατάγω] ĕre. Retroducere, retrahere. Suet. in Calig. cap. 27. Equitem Romanum objectum feris, quum se innocentem proclamasset, reduxit: abscissaque lingua rursus induxit.

E convivio reducere. Cic. 7. Verr. 31. Curritur ad Prætorium, quo istum e convivio illo præclaro reduxerant paulo ante mulieres cum cantu atque symphonia.

Domum reducere aliquem. Cic. 2. Q. frat. 8. Crassum COS. ex Senatu domum reduxi.

Reducere ad. Cic. 1. Acad. 1. Satis eum longo intervallo ad suam villam reduximus. Virg 4. Georg. 434.

Vesper ubi e pastu vitulos ad tecta reducit.

In viam reducere. Plaut. Pseud. 2. 3. 2.

Æstas dum mox frondosa reducitur, Redit. Virg 3. Georg. 296.

Amicitiam pulsam & errantem reduxisti. Plin. in Paneg. cap. 81. pr.

Amorem scelerum reduxit. Lucan. lib. 4. 236.

Diem reducit Aurora. Virg. 1. Georg. 249.

Exemplum reducere, libertatem, morem. Plin. in Paneg. Hæc nempe intentio tua, ut libertatem revoces ac reducas.

Exsules reducere. Cic. 7. Verr. 12. Vincti solvantur, exsules reducantur.

Febrim reducere. Hor. 2. Serm. 3. 294.

Lucem reducit Aurora, invecta croceis rotis. Ovid. 3. Met. 150.

Luctus fortuna iterum reduxit. Claud. 2. in Eutrop. 551.

Passus reducere, Retrocedere. Valer. 5. Argon. 374.

Solem reducere. Virg. 1. Æn. 147.

Collectasque fugat nubes, solemque reducit.

Somnum. Hor. 3. Carm. 1. 21.

Spem mentibus anxiis. Hor. 3. Carm. 21. 17.

Ad colorem reducere, Revocare. Plin. lib. 27. cap. 12. Caustica vi exulcerat cicatrices, & ad colorem reducit.

Ad divitias reducere & revocare. Plaut. Cist. 2. 3. 17.

Ad etymum varie & multipliciter verba reducere. Quintil. lib. 1. cap. 6.

Ad maciem reducere obesum corpus. Plin. lib. 34. cap. 8.

Ad planum cicatrices. Plin. lib. 20. cap. 9.

Ad salutem reducere aliquem medicina. Cic. Post red. ad Quirit. 15.

Ad consilium vitæ reducere aliquem. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 9.

Animum alicujus ad misericordiam reducere. Ter. And. 3. 3. 28.

In concordiam pristinam distractos reducere. Balbus Cic. 8. Att 24. Obsecro te, Cicero, suscipe curam & cogitationem dignissimam tuæ virtutis, ut Cæsarem & Pompejum, perfidia hominum distractos, rursus in pristinam concordiam reducas.

In gratiam. Ter. And. 5. 4. 46.

Jamdudum res reduxit me ipsa in gratiam.

In gratiam cum aliquo reduci. Cic. pro Rabir. Post. 12.

In memoriam reducere, quod & Revocare dicitur. Cic. 1 de Invent 98. Et reducere in memoriam, quibus rationibus unamquamque partem confirmaris.

Reducere, Liberare, & sine periculo recipere. Apulejus, Meque oppido in arcem reduco.

A morte reducere aliquem, Eripere. Virg. 4. Æn. 375.

Amissam classem, socios a morte reduxi.

Reducere numen, Reconciliare. Virg. 2. Æn. 173.

— numenque reducant. Servius.

Reducere, Attenuare, vel Refrenare, Contrahere, In angustum redigere. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 14. Nemo hæc ita interpretetur, tanquam reducam liberalitatem, & frenis arctioribus reprimam. [Quod p. p. dicit, Benignitatis fines introrsus referre.

Se reducere undique, pro Contrahere. Senec. Epist. 14. Undique nos reducamus. [Quod paulo supra dixerat In tutum nos reducamus. Estque dictum pro Recipiamus. V. Partic. REDUCTUS.

Redduco duplici D propter carmen, apud Lucret. lib. 4. 990.

— & crebras redducunt naribus auras. V. RE, particula.

Redūcens, entis. Partic. [ἐπανάγων] ut, Sinum nitidum reducens. i. e. Aperiens, veste utrimque reducta. Catul. in Camerium, 53. 11.

Reductus, a, um. Partic. [ἐπαναχθεὶς] ut,

Reductus de exsilio. Cic. 9. Att. 17.

Reductus in gratiam. Cic. pro Cluent. 110.

Eminens & Reductus, opposita. Quintil. lib. 11. cap. 3. Ut qui singulis pinxerant coloribus, alia tamen reductiora, alia eminentiora fecerunt.

Medium vitiorum virtus est, & utrimque reductum, i. e. Remotum. Hor. 1. Epist. 18. 9.

Sinus reductus, Replicabilis. Virg. 1. Æn. 165. Servius.

Vallis reducta. Virg. 6. Æn. 703. h. e. Secreta. Acron. Lambinus vero in illud Hor. 1. Carm. 17. 17.

Hic in reducta valle, &c.

Reductam vallem appellat, Quæ sinus quosdam flexuosos & recessus habeat, in quibus quis a ventis & injuria cæli tutus esse queat.

Producta & Reducta. Cic. 5. de Finib. 90. Hæc igitur quum ego tot nominibus a Stoicis appellata, partim novis & commentitiis, ut ista, producta & reducta: partim idem significantibus, &c. [Producta, προηγμένα; Reducta, ἀποπροηγμένα Stoïcorum.

Testes reductos possum excitare multos liberalitatis tuæ. Cic. pro Rabir. Post. 47. Al. Relictos.

Reductio, ōnis. f. [ἀναγωγὴ] Cic. 1. Fam. 7. Quoniam Senatusconsultum nullum exstat, quo reductio regis Alexandrini tibi adempta sit. V. Vitruv. 5. 10.

Reductor, ōris. m. [κατάγωγος] Liv. 2. 33. Reductori plebis Romanæ in urbem, sumptus funeri defuit.

Litterarum senescentium reductor. Plin. 8. Epist 12. pr.

Reducto, āre. frequent. Aurel. Vict. Schotti in Numeriano: Cum exercitum reductaret.

Redux, ŭcis. Adj. [παλίνορσος, παλίνορσος] Qui ex itinere domum, vel e periculis in tutum, ab exsilio sive captivitate rediit in patriam. Cic. pro Milon. 16. Quid me reducem esse voluistis? an ut spectante me expellerenter hi, per quos essem restitutus? Virg. 1. Æn. 394.

Namque tibi reduces socios classemque relatam
Nuntio.

Facere reducem ab Orco in lucem. Ter. Hec. 5. 4. 12.

— egone? qui ab Orco mortuum me reducem in lucem feceris?

Facere reducem in patriam. Ter. Heaut. 2. 4. 16.

Ergo, mea Antiphila, tu nunc sola reducem me in patriam facis.

Gratari aliquem reducem. Virg. 5. Æn. 40.

Carina redux. Ovid. 6. Epist. 1.

Fortuna redux, quod e bello, aut longinqua peregrinatione, exsiliove reduceret, appellata, eoque nomine illi sacrum in urbe fabricatum referunt ex veterum monumentis. Lilius Syntagm. 116. p. 445. edit. Basil. & Alexand. Alexandrin. lib. 1. cap. 13. Τύχη Ἐπαναγωγὸς, ut Dio interpr. Vide col. 604. H. St. Exstant lib. 54. in Augusto, τύχῃ τε ἐπαναγωγῷ (οὕτω γὰρ πως αὐτὴν ἐκάλεσαν) βωμὸν ἱδρυθῆναι. Occurrit in nummis Augusti, Vespasiani & Hadriani apud Oisel. Tab. 53. n. 8, 9, 10, 11.

Reduces, pro Redeuntibus simpliciter. Plin. lib 8 cap. 5. Initur autem biennio, quinis (ut ferunt) cujusque anni diebus, nec amplius: sexto perfunduntur amne, non ante reduces ad agmen.

Choreæ reduces, Multitudo comitum divitem aliquem reducentium. Martial. lib. 10. 70.

Redulcĕro, [ἀνελκόω] āre. ab Ulcere fit. ut, Cutis redulceratur, h. e. Rursus ulcerosa fit: vel etiam Plaga redulceratur, h. e. Redintegratur. Columel. lib. 7. cap. 5. Tepefactumque medicamentum linitur scabræ parti, quæ prius aspera testa vel pumice defricata redulceratur. Nempe ut facilius medicamentum penetret.

An Illinitur? H. St.

Redulcerātus, a, um. Partic. Apul. 5. Met. p. 163. Elmenh. Redulcerato prorsus dolore.

Rĕduncus, a, um. Adj [ἀνακαμπὴς] contrarium est Adunco. Plin. lib. 11. cap 37. de cornubus quadrupedum. Aliis adunca, aliis redunca. [Adunca antrorsus, Redunca retrorsus flexa exponit Hard. Idem in MSS. Reunca exstare testatur.

Rostrum reduncum. Ovid. 12. Met. 562.

Redundo, [κυμαίνω, πλεονάζω, πλεονεκτέω, περισσεύω] āre. ex Re & Unda compositum; significat Superabundare.

Si lacus Albanus redundasset, isque in mare fluxisset, Romam perituram. Cic. 2. de Divin. 100.

Gutture fac pleno sumpta redundet aqua. Ovid. de Rem. Amor. 536.

Pituita redundat. Cic. 4. Tusc. 22.

Sanguine redundare. Cic. pro Lege Manil. 30. Testis est Africa, quæ magnis oppressa hostium copiis, eorum ipsorum sanguine redundavit.

Cœna

Cœna hesterna redundare. Plin. in Paneg. cap. 63. Non alii marcidi somno, hesternaque cœna redundantes, comitiorum suorum nuntios operiebantur?

Eloquio. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 151.

Ornamentis omnibus redundare. Cic. 3. Fam. 10. Præsertim quum tu omnibus vel ornamentis, vel præsidiis redundares.

Digito uno. i. e. Plus habere, & supervacaneum. Cic. 1. de Nat. Deor. 110. Tuus autem deus, non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, lateribus, alvo, tergo, poplitibus, manibus, pedibus, feminibus, cruribus.

Verbis non complere quod proposueris, & Redundare, contraria. Cic. in Partit. 18. Numeros aures ipsæ metiuntur, ne aut non compleas verbis quod proposueris, aut redundes.

Nihil prætermittatur, cui opponitur Nihil redundet. Cic. in Orat. 117. Nulla neque prætermittatur, neque redundet.

Deesse & Redundare, contraria. Cic. 3. de Orat. 16. Neque in Antonio defuit hic ornatus orationis, neque in Crasso redundavit.

Oratio redundat. Cic. 5. de Finib. 14. Critolaus imitari antiquos voluit, & quidem est gravitate proximus, & redundat oratio.

Vindicta libelli fera redundavit veteris. Ovid. 2. Trist. 454.

Ad amicos infamia redundat. Cic. de Amicit. 78. Erumpunt sæpe vitia amicorum tum in ipsos amicos, tum in alienos, quorum tamen ad amicos redundet infamia.

Ad fructum alicujus redundare. Cic. pro Ligar. 8. Quod laudem adolescentis propinqui etiam existimo ad meum aliquem fructum redundare. i. e. Referri, & pertinere. Budæus.

Ad te damni periculum non redundat. Imp. Alexand. l. Et si scisses C. De administ. tut.

Redundare de. Cic. 5. Verr. 155. Necesse est quod redundaret de vestro frumentario quæstu, ad illum potissimum, per quem agebatis, defluxisse.

Redundat ex. Cic. 5. Verr. 103. Quibus quod tum aut remissum, aut relictum sit, id fuisse tantum, quantum ex eo, quo istius avaritia contenta fuit, redundarit. Cic. 3. Verr. 100. Hinc illæ extraordinariæ pecuniæ, quas nullo duce, tamen aliqua ex particula investigamus, redundarunt.

Redundabit ex necessitate onus legatorum ad hæredem. Ulpian. in l. Si servus plurium sit. §. Si quis ante. D. de legatis. 1.

Redundat in. Plaut. Hoc facinus in tuum redundabit caput. i. e. Redibit, recidet, revertetur.

Redundat mihi in posteritatem. Cic. 1. in Catil. 29. Certe verendum mihi non erat, ne quid, hoc paricida civium interfecto, invidiæ mihi in posteritatem redundaret.

In annum seq. redundare. Cic. pro Muren. 85. Sed quid tandem fiet, si hæc, elapsa de manibus nostris, in eum annum, qui consequitur, redundarint?

In eum captio redundat, qui suscepit mandatum. Paulus in l. Si mandavero tibi. §. ult. D. Mandati.

In genus auctoris miseri fortuna redundat. Ovid. 3. Trist. 1. 73.

In me commissi pœna redundet si scelus est. Ovid. 6. Fast. 451.

Redundare, Abundare, superesse. Cic. 3. Off. 91. Nunc fugientes conspectum sceleratorum, quibus omnia redundant. Et Hortens. Tum intelligas, quam illud non sit necessarium, quod redundat. Ex Nonio 4. 400.

REDUNDANS, antis. Partic. [πλεονάζων] ut, Redundans homo. Cic. de Fato 7. Inter locorum naturas quantum intersit videmus, alios esse salubres, alios pestilentes, in aliis esse pituitosos, & quasi redundantes, in aliis exsiccatos atque aridos.

Is dedit operam, (si modo id consequi potuit) ut nimis redundantes nos, & superfluentes juvenili quadam dicendi impunitate & licentia, reprimeret, & quasi extra ripas diffluentes coërceret. Cic. de Clar. Orat. 316. Ibid. 51. Sed parum pressi, & nimis redundantes.

REDUNDĀTUS, a, um. Partic. [πλεονασθεὶς] Ovid. 6. Fast. 402.

Amne redundatis fossa madebat aquis. al. Redundanti.

REDUNDANTER, Adv. Plin. 1. Epist. 20. Ut illud immodice & redundanter, ita hoc jejune & infirme.

Compar. Ambros. Epist. 82. Pro remedio parcius, pro deliciis redundantius bibendum.

REDUNDANTIA, æ. f. [πλεονασμὸς] quam Superfluitatem appellamus. Cic. in Orat. 108. Ipsa enim illa pro Roscio juvenilis redundantia, multa habet attenuata, quædam etiam paulo hilariora.

REDUNDĀTIO, ōnis. f. [ἀνεμοσεία] Plin. lib. 7. cap. 6. Fastidium in cibis, redundatio stomachi, indices sunt hominis inchoati. i. e. Nausea, vel quæ fluctuatio dicitur.

RĬDŬVIA, æ. f. [παρωνυχία] Morbus est quum cutis extra ungues se solvit. Plin. lib. 29. cap. 2. Lana succida reduvias sanat ex aqua frigida.

Rediviam quidam, alii Reluviam appellant, cum circa ungues cutis se resolvit, quia Luere est Solvere. Festus. Sed peritiores dicunt Reduvia per quintam vocalem, & l in d mutata. V. PARONYCHIA.

Reduviam curare. Cic. pro Rosc. Amer. 128. Intelligo me ante tempus, Judices, hæc scrutari, & propemodum errare, qui quum capiti Sexti Roscii mederi debeam, reduviam curem. h. e. Qui res maximi momenti & præcipuas negligam, secundarias & infinitis partibus minoris æstimandas consecter. Narrat Plutarchus quendam consuluisse medicum de vitio unguium, quum color argueret illum esse vitiato hepate. At medicus intelligens ineptum hominis pudorem, Nihil, inquit, tibi periculi est a reduvia, sed gravius malum urget te. Inde natum proverbium, De reduvia queritur. quo utimur, ubi quis pravo pudore, levissimis malis quærit remedium, dissimulans majora. Erasm.

Escarum reduviæ. Solin. cap. 45. Trochilos avis parvula est. Ea dum reduvias escarum affectat, os belluæ hujusce paulatim scalpit, & sensim scalpurigine blandiente aditum sibi in usque fauces facit, &c. Reduvias escarum vocat Reliquias ciborum, inter crocodili dentes hærentium. Has dormiente crocodilo appetit Trochilus, inde victum sibi parans, ut scribit etiam Plin. lib. 8. cap. 25.

REDUVIŌSUS, a, um. Adj. Asper & exstans. Lævius:

Scabra in legendo reduviosaque offendens. V. Fest. in Redivia cum not. Dacer.

R E E

REEXĬNĀNIO, Ire. Apic. 4. 2. Reexinanire in cacabum.

R E F

REF. C. Reficiendum curavit.

REFACIO, REFECTIO, REFECTUS. V. REFICIO.

RĔFELLO, felli, [ἀνασκευάζω, ἀποσκευάζομαι] ĕre. ex Re & Fallere; Quod dictum est, arguendo falsum ostendere, inquit Donatus. Ter. Phorm. 1. 2. 82.

Quum tu horum nihil refelles, vincam scilicet. i. e. Quum factum non negabis. Donatus, Refelles, refutabis, redargues, Cic. 2. Tusc. 5. Et refellere sine pertinacia, & refelli sine iracundia parati sumus. Virg. 4. Æn. 380.

— neque te teneo, neque dicta refello.

Refello & Approbo, contraria. Quintil. lib. 7. cap. 4.

Ex re ipsa refellere. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Aliquem refellere, Alicujus sententiam oppugnare. Cic. 4. Acad. 15. Socrates autem de se ipse detrahens, in disputatione plus tribuebat eis, quos volebat refellere.

Refellere quæ ab aliquo dicta sunt. Cic. 4. de Finib. extr. Ut audias me, quæ a te dicta sunt refellentem.

Fortunam refellere. Stat. 2. Silv. 2. 226. legitur & Repellere.

Mendacium alicujus refellere & coarguere. Cic. pro Ligar. 16.

Opprobria non possunt refelli. Ovid. 1. Met. 759.

Orationem suam vita. Cic. 2. de Finib. 81. Ita enim vivunt quidam, ut eorum vitâ refellatur oratio.

Sensus non possunt refelli. Lucret. lib. 4. 481.

Testimonia refellere, & testes, & tabulas dicebant veteres. Cic. pro Flacc. 17. Nam aut oratio testium refelli solet, aut vita lædi. Tranquillus in August. cap. 56. Testem se in judiciis & interrogari & refelli æquissimo animo patiebatur. Dicitur & Elevare, apud Quintil. Budæus.

RĔFERCIO, si, tum, [ἐπισάττω] īre. ex Re & Farcio; significat Implere. Cic. de Senect. 56. Semper enim boni, assiduique domini referta cella vinaria, olearia, & penaria est, villaque tota locuples est.

Complere & Refercire. Cic. pro Sext. 77. Meministis tum, Judices, corporibus civium Tiberim compleri, cloacas referciri.

Omnia refersérunt libris. Cic. 2. Tusc. 6. Idem pro Corn. Balb. Quod eis rebus urbem Italiamque refersérunt.

Refercire in. Cic. 1. de Orat. 163. Sed hoc nobis da, Scævola, & perfice, ut Crassus hæc, quæ coarctavit, & peranguste refersit in oratione sua, dilatet nobis atque explicet.

Sermonibus aures hominum refercire. Cic. pro Rabir. Post. 40. Tum subinvisum apud malevolos Postumi nomen, propter opinionem pecuniæ nescio quam, æstatem unam complures aures refersit istis sermonibus.

REFERTUS, a, um. Partic. [ἐπισεσωρευμένος] ut, Refertæ suavitate litteræ, h. e. Omni officio plenæ. Cic. 2. Q. frat. 15. Accepi tuas litteras datas Placentiæ. Deinde alteras postridie, datas Blandenonæ, cum Cæsaris litteris, refertis omni officio, diligentia, suavitate.

Locuples ac Refertus. Cic. 5. Verr. 128. Cum provinciâ tam locuplete ac refertâ, non modo rem, sed ne spem quidem ullam reliquam cuiquam feceris.

Plenus & Refertus. Cic. 1. Acad. 17. Sed utrique Platonis ubertate completi, certam quandam disciplinæ formulam composuerunt, & eam quidem plenam ac refertam.

Domus referta, Plena, dives. Senec. Med. 17.

Domus locuples & referta. Cic. 1. de Orat. 161. conf. paulo supra Locuples & Refertus.

Genitivo aliquando jungitur. Gell. 1. 8. Is librum multæ variæque historiæ refertum composuit. Cic. pro Font. 1. Referta Gallia negotiatorum est, plena civium Romanorum. Idem 8. Att. 4. Etsi propediem video bonorum, id est lautorum & locupletum, urbem refertam fore.

Genitivo, quia Plenus, quod συνώνυμον est, Genitivo jungitur, Græcorum imitatione. H. St. Ut verba copiæ. V. Non. 9. 6. & 13. Vechner. Hellenol. 1. 24. 1.

Elephantorum saltus referti. Plin. lib. 5. cap. 1.

Hominum oppida referta. Varr. de vita Pop. Rom. Ipsa Italiæ oppida sunt vastata, quæ prius fuerunt hominum referta. Ex Nonio 9. 13.

Prædonum mare refertum. Cic. pro Rabir. Post. 20.

Ablativo frequentius. Cic. 3. Verr. 137. Domus erat, non meretricio conventu, sed Prætoria turba referta. Et 7. Verr. 70. Referta piratarum præda navis.

Divitiis puppis referta. Claud. 6. Conf. Hon. 134.

Pecunia annus refertus. Cic. 6. Verr. 41. Primus annus erat provinciæ: non, ut in Sthenio, jam refertus pecunia. [Si modo ad & Annus referendum.

Compar. ut Ærarium refertius. Cic. 5. Verr. 262. Tum refertius erit ærarium Populi Romani, quam unquam fuit.

Superl. Refertissimus, quod & Confertissimus dicitur. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Quare, quoniam ejusmodi theatrum totius Asiæ virtutibus est datum, celebritate refertissimum, magnitudine amplissimum, &c.

REFERINA faba. V. REFRINA.

RĔFĔRIO, [ἀντιτυπέω] īre. Repercutere. Ter. Adelph. 4. 2. 26.

— quia miseram mulierem, & me servolum,
Qui referire non audebam, vicit, hui perfortiter! Ovid. 4. Met. 349.

Opposita speculi referitur imagine Phœbus.

RĔFĔRO, tŭli, lātum, [ἀναφέρω, ἀνάγω, ἀναχωρίζω, ἐπαναφέρω] ferre. Reportare, quasi retro ferre. Quintil. Decl. 4. 5. Ad patrem arma non retuli. Tacit. 14. Ann. 24. Quum ex agris segetes domum referrent.

Præteritum perpetuo a poëtis, propter metrum pr. diplasiasmo prod. scribitur Rettulit. Unde quidam communem pr. putant.

Humeris suis pecunias alicui referre. Cic. 6. Att 2. Itaque sine ulla ignominia suis humeris pecunias populis retulerunt.

Sub tectum referre. Columel. lib. 11. cap. 3.

Pateram referre, pro Restituere. Cic. 1. de Divin. 54. Is pateram retulit.

In tectum referre. Varro 3. de R. R. cap. 6. Præterea ova emit, ac supponit gallinis: ex quibus ex his excussos pullos refert in id tectum, in quo pavones habet. [Nisi Defert legendum.

Dexteram ad osculum referre. Plin lib. 28. cap. 2.

Manum ad poplitem referre. Plin. lib. 28. cap. 4.

Pedem quam mollissime referre. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Pedem rettulit ad me. Plaut. Epid. 3. 4. 3.

Ad aliquem referre, In consultationem illius ponere, ut ait Valla lib. 3. Plaut. Curc. 2. 2. 4.

Tute

Tute ipſe, ſi quid ſomniaſti, ad me refers. Cic. 1. de Divin. 144. Ex eo evenit, ut & Tarquinius augure Attio Navio uteretur, & populus de ſuis rebus ad eum referret.
De rebus obſcuris & incertis ad Apollinem cenſeo referendum. Cic. 1. de Divin. 122.
Ad Senatum de re aliqua referre, Conſules & ii, quibus Senatum cogere licebat, dicebantur, quum rem in Senatu, ad deliberandum proponebant, rogantes Senatorum ſententias. Cic. 2. in Catil. 11. Reliquis autem de rebus conſtituendis, maturandis, agendis, jam ad Senatum referemus, quem vocari videtis. Virg. 3. Æn 58.

Delectos populi ad proceres, primumque parentem,
Monſtra deûm refero. Et ne dubitares de ſenſu ſermonis, more ſuo aperuit, ſubjungens,
— & quæ ſit ſententia poſco. Cic. in Piſon. 29. An tum eratis Conſules, quum quacunque de re verbum facere cœperatis, aut referre ad Senatum, cunctus ordo reclamabat? oſtendebatque, nihil eſſe vos acturos, niſi prius de me retuliſſetis? Ex Budæo.
Rem omnem ad Patres Conſcriptos retuli. Cic. 2. in Catil. 12.
Conſulere ſe, & ad ſe referre. Cic. pro Quint. 53. Sed ne ipſe quidem te conſuluiſti, ſed ne ipſe quidem ad te retuliſti.
Ad ſe ipſum aliquid referre, i. e. Perpendere, & quaſi de ſuo facto, alienum metiri. Cic. pro Dejot. 7. Quæ quoniam anguſtiora parietes faciunt, actioque cauſæ maxime debilitatur loco; tuum eſt, Cæſar, qui pro multis ſæpe dixiſti, quid nunc mihi animi ſit, ad te ipſum referre.
Ad arbitrium alicujus referre. Cic. 5. Tuſc. 81. Omnia ad ſuum arbitrium referre, ſuis ſtare judiciis.
Ad finem aliquem referre omnia. Cic. 4. Acad. 60. Nempe fines conſtituendi ſunt, ad quos & bonorum & malorum ſumma referatur.
Ad oſtentationem nihil, omnia ad conſcientiam referre. Plin. 1. Epiſt. 22. Tanquam ad finem ſcil.
Ad memoriam vetuſtatis referre omnia. Cic. 7. Verr. 84. Atque hæc omnia ad memoriam vetuſtatis, non ad contumeliam civitatis referri volo.
Ad ſummam unam referre omnia. Cic. 4. de Finib. 40. Introduci enim virtus nullo modo poteſt, niſi omnia, quæ leget, quæque rejiciet, unam referantur ad ſummam. conf. 32.
Ad voluptatem, vel Ad ventrem referre omnia, & ſimilia, eſt Omnia propter voluptatem facere. Cic. de Amicit. 31. Ab iis, qui pecudum ritu ad voluptatem omnia referunt; longe diſſentimus.
Conſilia referre aliquo. Cic. 1. de Finib. 20. Quid ultimum, quo ſint omnia bene vivendi, recteque faciendi conſilia referenda?
Curas omnes referre ad aliquem, & in eum conſumere, i. e. Illum ſolum curare, de eo ſolo ſollicitum eſſe. Cic. ad Brut. 18. Rogatus ſum a prudentiſſima femina, matre tua, cujus omnes curæ ad te referuntur, & in te conſumuntur, ut venirem ad ſe a. d. VIII Calend Sext.
In acceptum referre. Cic 3. Verr. 149. Poſtquam reus factus eſt, primo negabat opus in acceptum referre poſſe. Referre in acceptum, inquit Budæus, eſt Scribere opus eſſe præbitum & probatum, quod Prætoris munus erat in ſartis tectis.
In acta referri. Juven. 2. Sat. 136.
In album referre. Liv. 1. 32.
In cenſum aliquid referre. Liv. 39. 44.
In codicem referre. Cic pro Sull. 44. Tibi, meo familiari & contubernali, prius etiam edituri fuerint indicium ſcribæ mei, ſi voluiſſes, quam in codicem retulerint?
In commentarium referre. Cic. 7. Att. 3. Quod ipſe in Tuſculano me referre in commentarium mea manu voluit.
In libellum referre. Cic. 1. Philipp. 19. Niſi forte, ſi quid memoriæ cauſa retulit in libellum, id numerabitur in actis.
In libros referre. Macrob. 7. Saturn. cap. 15. Quod tantum virum in libros retuliſſe, mirandum eſt.
In litteras publicas referri. Cic. 6. Verr. 14. Turpitudinem ſummam eſſe arbitrabantur referri in publicas litteras, pretio adductam civitatem.
In numeros referre Plin. 3. Epiſt. 8. extr. Neque enim adhuc nomen in numeros relatum eſt. Militum ſcil.
Rationibus referre, & in rationes, eſt Rationibus adſcribere, hoc eſt *Impenſam vel receptam facere*, ut vulgus loquitur. Tranquillus in Veſp. cap. 22. Expugnatus autem a quadam, quaſi amore ſui deperiret, cum perductæ pro concubitu ſeſtert. quadraginta donaſſet, admonente diſpenſatore quemadmodum ſummam rationibus referri vellet, Veſpaſiano, inquit, adamato. Alii legunt, Inferri. Dicitur & Referre in rationes, ut Referre in publicas litteras, quod Juvenalis Referre in acta dixit. Budæus. Paulus in l. Neſennius, ad finem. D. de negot geſtis, Maxime ſi etiam in rationes impenſam eam retuliſſe aviam apparebit.
In tabulas referre. Cic. 7. Verr. 101. Iſte in tabulas refert, obſignat ſignis amicorum providens homo.
Acceptum referre alicui, eſt Fateri ſe ab eo accepiſſe: idque In codicem accepti referre: denique eſt quaſi Debitorem ſe profiteri. Significat etiam interdum [Immo ſemper] Fateri, ſibi pecuniam a ſe creditam, a debitore eſſe ſolutam. Cic. pro Cæcin. 17. Se habere ait argentarii tabulas, in quibus ſibi expenſa pecunia lata ſit, acceptaque relata.
Per tralationem autem dicimus, Acceptum referre alicui bonum, vel malum, & tam rei, quam perſonæ, pro eo quod eſt, Ingenue fateri ac prædicare, ſibi illius opera id boni eveniſſe, vel mali. Exempla paſſim reperies. V. in FERO, & ACCIPIO.
Acceptam referre [ἀνατεθῆναι] ſalutem ſuam benevolentiæ alicujus, pro Fateri accepiſſe. Cic. 11. Att. 2. Te etiam atque etiam oro, ut me totum tuendum ſuſcipias: ut ſi ii ſalvi erunt, quibuſcum ſum, una cum iis poſſim incolumis eſſe, ſalutemque meam benevolentiæ tuæ acceptam referre.
Cum Infin. Ovid. 2. Triſt. 10.

Acceptum refero verſibus eſſe nocens.

In ærarios referre. V. Ærarius, adj. in ÆS.
In judices ſelectos referre. Cic. pro Cluent. 121. Deinde Prætores urbani, qui jurati debent optimum quemque in ſelectos judices referre.
In Novocomenſes retulit, i. e. Adſcripſit iis. Cic. 13. Att. 35.
In numerum deorum referre aliquem. i. e. Adſcribere diis. Suet. Jul 88.
Referre, Adſcribere. Varr. Eumen. Forenſes decernunt, ut exiſtimatio nomen meum in ſanctorum numerum referat. Nonius 4. 394.
In reos referre, Reum facere. Relatus inter reos quid ſit, ex Juriſconſultis & Aſconio Pediano diſce. Ulpian. in l. 15. §. j. D. ad legem Jul. de adult. Legis (inquit) Juliæ de adulteriis cap. 7. ita cavetur, ne quis inter reos referat eum, qui tum ſine detrectatione Reip cauſa aberit: neque enim æquum viſum eſt abſentem reipublicæ cauſa inter reos referri, dum Reipub. operatur. Aſconius ad 2. Verr. 5. Quid eſt reum fieri, niſi apud prætorem legibus interrogari? quum enim in jus ventum eſſet, dicebat accuſator apud Prætorem reo, Ajo te Siculos ſpoliaſſe. Si tacuiſſet, lis ei æſtimabatur, ut victo: ſi negaſſet, petebatur a magiſtratu dies inquirendorum ejus criminum, & inſtituebatur accuſatio. Hæc ille. Interea autem ejus nomen in reorum album referebatur, ut cauſa ex ordine ageretur, dicebaturque in reos receptus, vel relatus. V. l. 3. D. de accuſat.
Cælum & terram in Deos refert Heraclides. Cic. 2. de Nat. Deor. 34.
Diem inter nefaſtos referre. Auctor de Viris illuſtr. cap. 14. & 23.
Diem prodictam referri, i. e. Anteferri. Feſtus.
Judices rejicere, & Referre, contraria. Cic. pro Planc. 41. An vero nuper clariſſimi cives nomen editi judicis non tulerunt, quum ex CXXV judicibus, principibus Equeſtris ordinis, V & LXX reus rejiceret, L referret?
Animum referre ad rem aliquam. Cic. pro Roſc. Amer. 48. Age nunc, refer animum ſis ad veritatem, & conſidera. Ovid. 3. de Arte Am. 499.

Sed libet a parvis animum ad majora referre.

Animum ad mala ſua referre. Ovid. de Rem. Amor. 559.
Animum & oculos ad aliquem. Cic. pro Quint. 47.
Aſpectum referre in curiam. Cic. de Provinc. Conſul. 38. Qui ſi ex illa jactatione, curſuque populari, bene geſta Repub. referunt aſpectum in curiam, atque huic ampliſſimæ dignitati commendati eſſe volunt, non modo non repellendi ſunt, verum etiam expetendi.
Oculos referre ad aliquem, vel ad terram. Cic. pro Quint. 47. Quum autem ad te, C. Aquili, oculos animumque retuli. Idem in Somn. Scip. 14. Hæc ego admirans, referebam tamen oculos ad terram identidem.
Oculos & ora in aliquem referre. Virg. 12. Æn. 657.
Ora rettulit ad juvenem, Aſpexit juvenem. Valer. 7. Argon. 79.
Se referre, pro Redire domum. Virg 4. Georg. 180.
Se domum referre ad &c. Redire. Hor. 1. Serm. 6. 115.
Se iterum Romam referre. Cic. pro Flacc. 50.
Se ab æſtu referre. Ovid. 14. Met. 52.
Se in gregem ſuum veterem referre. Cic. 6. Att. 1. Velim te in tuum veterem gregem retuliſſes.
Se ad ordinem referre. Cic. 4. Acad. 67. Jam enim referam me ad ordinem. i. e. Ordine omnia agam ut cœperam.
Se ad ſtudia referre, ad philoſophiam. Cic. 2. Off. 45. Exiſtimavi honeſtiſſime poſſe deponi, ſi me ad philoſophiam retuliſſem. i. e. recepiſſem.
Referre, Reddere. Virg. 8. Æn. 560.

O mihi præteritos referat ſi Juppiter annos!

Enſem vaginæ referre. Sil. lib. 7. 508.
Eodem referri, Reportari. Cic. 1. Tuſc. 119. Si reflantibus ventis rejiciemur, tamen eodem paulo tardius referamur neceſſe eſt.
Rationes referre, pro eo quod vulgo *Computum reddere* dicunt. Cæſ 2. Bell. Civil. Relatis ad eum publicis rationibus, cum fide, quod penes eum eſt pecuniæ, tradit. Cic. 3. Verr. 37. Ut hoc pacto rationem referre liceret, eo Sullanus repente factus eſt.
Rationes referre ad ærarium. V. Ærarium, in ÆS.
Manubias referre. Cic. 2. de Lege Agr. 61. Is excipitur unus, ne manubias referre debeat.
Gratiam referre, eſt facto: ut ſi tu a me ſublevatus, aut pecunia, aut patrocinio, aut manu, aliove ſubſidio, viciſſim me aliquo modo ſublevaveris; gratias retuliſti, reddidiſtique, ut ait Valla lib. 5. Liv. 37. 37. Satiatus tandem complexu filii, Renuntiate, inquit, gratias regi me agere: referre gratiam aliam nunc non poſſe, quam ut ſuadeam, ne ante in aciem deſcendat, quam in caſtra me rediiſſe audierit. Cic. in Salluſt. 9. Non enim me ſperaſti mutuam tibi gratiam relaturum, ut viciſſim tuos compellarem. Referre gratiam hoc loco, etiam verbo dicitur. Cic. 2. Off. 69. Nimirum enim inops ille, ſi bonus eſt vir, etiamſi referre gratiam non poteſt, habere certe poteſt.
In malum. Ter. Eun. 2. 3. 93.

Nunc referam gratiam: atque eas itidem fallam, ut ab illis fallimur.

Se ipſum exponit Terent. Ubi Donatus, Referam gratiam, non eas, inquit, laceſſam: ſed quod juſtum eſt, vicem reddam.
Gratia referenda eſt emeritis. Ovid. 1. de Pont. 7. 61.
Gratia referatur factis Ovid. 5. Triſt. 4. 47.
Gratiam referre in aliquo. V. IN præpoſitionem.
Gratiam plenius referre. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Gratiam referre in majus, pro Majorem gratiam. Senec. de Benef. 3.
Gratiam bonam, vel præclaram referre. Cic. 2. Att. 9. Ut ſciat hic noſter Hieroſolymitarius traductor ad plebem, quam bonam meis putiſſimis orationibus gratiam retulerit, quarum exſpecta divinam παλινῳδίαν.
Gratias referre, Idem. Plaut. Amph. 5. 1. 27.
Honorem officii. V. Fructum.
Par referre. Ter. Adelph. 1. 1. 48. Donatus, Par referre, i. e. Benefacere. [Immo Beneficium obſequio rependere.
Salutem alicui referre, pro Reſalutare. Cic. 16. Att. 3. Atticam noſtram cupio ſuaviari, ita mihi dulcis ſalus viſa eſt per te miſſa ab illa. Referes igitur ei plurimam ſalutem.
Vicem referre, Rependere. Ovid. 1. de Arte Am. 370.
Voces. Cic. 1. Q frat. 1. 33. Theatrum Aſiæ ita reſonans, ut uſque Romam ſignificationes, voceſque referantur.
Animo aliquid. Ovid. 7. Epiſt. 26.

Ænean animo noxque dieſque refert.

Diem referre dicitur ſol. Virg. 1. Georg. 458.

At ſi, quum referetque diem, condetque relatum.

Pedes referunt me in locum aliquem. Cic. 15. Att. 16.
Ventus me retulit ad vel in Italiam. Cic. 12. Fam. 25.
Aliquem ore referre, i e. Ore ſimilem eſſe alicui. Virg. 4. Æn. 329.
Colorem paternum referre. Columel. lib. 7. cap. 2.
Figuras proavorum. Lucret. lib. 4. 1213.
Laudem referre familiæ alicujus, Deſitam & antiquatam in dignitatem reſtituere, ſive revocare. Cic. pro Flacc. 1. Quum L. Flaccus veterem Valeriæ gentis in liberanda patria laudem prope quingenteſimo anno Reipub. retuliſſet?

Consuetudinem repetere atque referre. Cic. 1. Verr. 67. Neque enim magis animos hominum nocentium res unquam ulla commovit, quam hæc majorum consuetudo longo intervallo repetita atque relata. i. e. In usum restituta, quæ desita & antiquata fuisset.
Figuras proavorum. Lucret. lib. 4. 1213.
Morem referre, Revocare, & quasi rursus ferre. Virg. 5. Æn. 598.
Hunc morem, hos cursus, atque hæc certamina primus
Ascanius, longam muris quum cingeret Albam,
Rettulit. [Sic semper, ut dixi. An quia per Syncopen ex Retetuli?
Mores patris referre, i. e. Exprimere, & imitari. Plin. 5. Epist. 16. Amisit enim filiam, quæ non minus mores ejus, quam os vultumque referebat: totumque patrem mira similitudine exscripserat.
Saporem salis, Exhibere. Virg. 3. Georg. 397.
Senium parentis referre. Columel. lib. 7. cap. 3. h. e. Imitari, reddere.
Similitudinem referre. Plin. lib. 22. cap. 8.
Sonum eundem referre in cadendo. Cic. in Orat. 38.
Fructum diligentiæ referre alicui, Reportare. Cic. 3. Verr. 149. Quum in eo vestra mihi dignitas fructum diligentiæ referret, id sum assecutus ut, &c. i. e. Reciperem a vestra dignitate fructum ob diligentiam meam. Ovid. 2. Met. 286.
Hos ne mihi fructus, hunc fertilitatis honorem,
Officiique refers?
Quæstum majorem referre. Columel. lib. 1. cap. 3.
Repulsam referre, quod & Ferre repulsam simpliciter dicitur, & Pati repulsam, hoc est Repelli, rejici. Cic. 1. Off. 139. Hic, summi & clarissimi viri filius, in domum multiplicatam, non repulsam solum retulit, sed ignominiam etiam & calamitatem.
Spem referre. Cic. pro Rosc. Amer. 110. Pro re certa spem falsam domum retulerunt. h. e. Reportarunt.
Victoriam. Liv. 4. 17.
Referre, Ostendere. Lucret. lib. 1. 76.
Unde refert nobis victor, quid possit oriri,
Quid nequeat. Ex Nonio 4. 394. Est potius
Referre, Narrare, indicare. Virg. 2. Æn. 547.
—referes ergo hæc, & nuntius ibis
Pelidæ genitori. Non. ibid. Cic. ad Brut. 18. At illa retulit, quæsivitque quidnam mihi videretur.
Ordine referre. Ovid. 9. Met. 5.
Horresco referens. Virg. 2. Æn. 204.
Acta memoranda referre. Ovid. 13. Met. 956.
Dicta referre. Ovid. 1. Met. 656.
Facta. Hor. 2. Epist. 1. 130.
Palam facta. Ovid. 3. Amor. 14. 8.
Magna facta. Ovid. 4. de Pont. 8. 88.
Referre numerum, Numerare. Virg. 6. Ecl. 85.
Pauca referre. Virg. 4. Æn. 333.
Pugnas referre, Recensere. Ovid. 12. Met. 160.
Versus in ordine referre. Virg. 7. Ecl. 20.
Vera referre. Ovid. 3. Met. 659.
Voces pectore. Virg. 5. Æn. 409.
Tum senior tales referebat pectore voces.
Voce referre. Virg. 1. Æn. 98. Servius, Pleonasmos est.
Ad aures alicujus referre aliquid. Virg. 3. Ecl. 73.
O quoties, & quæ nobis Galatea locuta est?
Partem aliquam venti divûm referatis ad aures. i. e. Utinam referatis.
Refertur, pro Narratur. Plin. lib. 7. cap. 41. Una feminarum in omni ævo Lampito Lacedæmonia refertur.
Referre, pro Perferre. Cic. ad Cæs. Junior. Sed hæc videbimus, cum legati responsa retulerint. Ex Nonio 4. 394. V. mox, Responsum.
Epistolam referre. Cic. 4. Att. 11. extr. Statim ut sit qui a te mihi epistolam referat.
Facta referre quæ mandata sunt. Plaut. Capt. 2. 3. 86.
Mandata referre ad aliquem. Cæs. 3. Bell. Civil. 58.
Mandata referre alicui. Virg. 7. Æn. 267.
Responsum referre alicui, Quod responsum est referre & recensere. Cic. 6. Att. 1. Dejotarus etiam mihi narravit se ad eum legatos misisse de re Bruti: eos sibi responsum retulisse, illum non habere. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 35. His responsis ad Cæsarem relatis, iterum ad eum Cæsar legatos cum his mandatis mittit.
Referre, Convertere. Virg. 11. Æn. 425.
Multa dies, variusque labor mutabilis ævi,
Rettulit in melius. Ex Nonio 4. 394.
In deterius referre, Interpretari. Tacit. 13. Ann. 13. extr.
In spem sibi aliquid referre alicunde. Plaut. Epid. 3. 2. 3.
Consilia in melius. Virg 1. Æn. 285.
Referre, pro Respondere. Cic. pro Cæcin. 85. Ego enim tibi refero, si non sum ex eo loco dejectus, &c. i. e. Respondeo. Idem pro Quint. 44. Quid autem a nobis refertur?
Referre introrsus, Revocare. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 14. Quare si quis existimat nos, quum ista præcipimus, benignitatis fines introrsus referre, & illi minus laxum limitem aperire.
Gradum referre, quod & Pedem referre dicitur. Liv. 3. 70. Idem 1. 14. Et quum, velut inter pugnæ fugæque consilium trepidante Equitatu, pedes quoque referret gradum, plenis repente portis effusi hostes. Ovid. 2. Fast. 502.
Rettulit ille gradus, horrueruntque comæ.
Os suum referre in se. Ovid. 2. Met. 303.
Pedem referre, quod inepte dicitur *Retrahere se*. Virg. 10. Æn. 794.
Ille pedem referens, & inutilis, inque ligatus
Cedebat. Cæs. 1. Bell. Civil. 44. Pedem referre, & loco excedere, non turpe existimarent. Liv. 3 22. Inde signum observare jussit, ut pariter & socii rem inciperent, referrentque pedem, si receptui cecinisset. Virg. 4. Georg. 485.
Jamque, pedem referens, casus evaserat omnes.
Referre rem judicatam, Retr ctare. Cic. pro Domo 78. Si Decemviri sacramentum in libertatem injustum judicassent, tamen quotiescunque vellet quis, hoc in genere se rem judicatam referre posse voluerunt. Sic, Referre mysteria dixit lib. 3. de Orat 72. pro Iterare. Et Ter. in prol. Hec. 7. Referre comœdiam, pro Denuo agere.

Ad capita referre, Redigere in. Quintil. lib. 3. cap. 11. p. 295. Burm. Theodori schola, ut dixi, omnia refert ad capita.
Omnia referre ad unum. i. e. In unum omnia conferre. Cic. pro Lege Manil. 52. Si ad unum omnia referenda sunt, dignissimum esse Pompejum. De re intelligitur, non de oratione. Valla lib. 3. cap. 38. Sed in emendatis codd. scribitur, Si uni omnia tribuenda sunt.
Opem referre. Cic. 1. de Divin. 67.
— cives referte opem, & restinguite. Ex poeta. Al. Ferte. Idem 3. de Legib. 43. De quibus sæpe opem referre possit. Subaudi Cæli partibus. Al. R. P. i. e. Reip. ferre. i. e. Auxilio esse.
Opes in apertum referre. Cic. in Parad. 1. [Nisi error est.
Primas referre ad aliquem. Cic. 1. de Nat. Deor. 15. Ad quem tum Epicurei primas ex nostris hominibus referebant. Vetus exemplar habet Deferebant.
Refert & Referunt Impers. V. infra.
Relatum, relatu, Supin. Plin. lib. 32. cap. 11. Præter hæc purgamenta aliqua, relatu indigna, & algis potius annumeranda, quam animalibus.
Digna relatu. Ovid. 4. Met. 792.
Fœdum relatu. Ovid. 9. Met. 167.
Horrenda relatu res. Ovid. 15. Met. 298.
REFERT, Impers. pr. comm. [Διαφέρει] Utile est significat, & Genitivo jungitur. Refert quum dicimus, errare nos Verrius ait, esse enim rectum Reifert, Dativo scilicet, non Ablativo casu. Sed esse jam usu possessum.
Alii Refert, quasi Res fert. An Refert, quasi Fert ad rem, quod fert ad rem. Puto & Gellium meminisse. H St.
Aliquando his Adverbiis jungitur, Multum, plus, plurimum, parum, paulum, pauxillum, nihil, aliquid, & similibus. Martial. lib. 9. 102.
Multum, crede mihi, refert, a fonte bibatur,
Quæ fluit, an pigro quæ stupet unda lacu.
Magnopere. Cic. pro Cœl. 57. At quibus servis? refert enim magnopere id ipsum.
Nihil referre iniquitatis. h. e. ut ego quidem opinor, Nihil interesse quod ad iniquitatem attinet. Plin. in Panegyr. cap. 40. extr. Vetuisti exigi, quod deberi non tuo sæculo cœperat. Alius ut contumacibus irasceretur, tarditatemque solvendi, dupli, vel & quadrupli irrogatione multaret: tu nihil referre iniquitatis existimas, exigas quod deberi non oportuerit, an constituas ut debeatur.
Plurimum refert compositionis, quæ quibus anteponas. Quintil. lib. 9. cap. 4. Cic. 5. de Fin. 90. Tantum refert quam magna dicam.
Cum Genitivis pretii frequentissime construitur, Magni, parvi. Cic. 13. Fam. 99. Ut habeamus aliquam Rempub. cujus consiliis magni referebat te interesse. Ter. Phorm. 4. 3. 41.
— parvi rettulit
Non suscepisse: inventa est quæ dotem petat. Cic. 1. Q frat. 1. 16. Parvi refert abs te ipso jus dici æqualiter & diligenter, nisi, &c.
Permagni referre eadem primordia sæpe. Lucret. lib. 1. 907.
Cum Ablativis his, Mea, tua, sua, nostra, vestra. Plaut. Curc. 3. 25.
— nam quid id refert mea,
An aula quassa cum cinere effosus fiet? h. e. Non magnopere laboro. Et Amph. 2. 2. 108. Tua istuc refert si curaveris. h. e. Tuo fit commodo. Ter. Phorm. 4. 5. 11. Quid tua, malum, id refert?
Utramque constructionem conjunxit Salustius in Jugurtha cap. 111. pr. Faciendum aliquid, quod illorum magis, quam sua retulisse videretur. De posteriore V. Periz. ad Sanct. Minerv. 3. 5.
Nihil mea refert utrum tu, &c. Cic. in Pison. 29.
Non adscripsi id quod tua nihil referebat. Cic. 5. Fam. 20.
Quid rettulit? Ter. And. 3. 2. 16.
Interminatus sum ne faceres? num veritus? quid rettulit? Ubi Donatus, Retulit, profuit, vel interfuit.
Refert, cum Infinitivo. Cic. de Clar. Orat. 110. Neque enim refert videre quid dicendum sit, nisi, &c.
Refert, [προσήκει] Ad rem pertinet. Plin. lib. 14. cap. 6. Quibus exemplis, nisi fallor, manifestum est, patriam, solumque referre, non uvam. i. e. Ad vini præstantiam maxime pertinet, eligere solum & regionem. Idem lib. 16. cap. 30. de arboribus cædendis, Infinitum refert lunaris ratio, nec nisi a vicesima in tricesimam cædi volunt. Hæc Budæus. Varro 1. de R. R. cap. 8. Refert, inquam, quod genus vineæ sit, quod sunt multæ species ejus.
Plurimum referre aliquid. Plin. lib. 21. cap. 11. Diximus & terram referre plurimum.
Refert in ea re. Cic. 2. de Divin. 97. Fac in puero referre ex qua affectione cæli primum spiritum duxerit.
Aves pascantur, necne, quid refert. Cic. 2. de Divin. 72.
Nec multum refert an villatici corporibus graves, & parum veloces sint. Columel. lib. 7. cap. 12. De canibus loquens.
Nihil refert, quomodo. Plaut. Rud. 4. 4. 25.
Quomodo habeas, nihil id refert, jure, anne injuria? Al. Illud refert, jure ne, an inj.
Sed refert quomodo adhibeatur. Cic. 3. Tusc. 42.
Nec terræ tantum natura circa has refert. Plin. lib. 16. cap. 33. i. e. Ad rem non tantum pertinet.
Adeone est fundata leviter fides, ut ubi sim, quam qui sim magis referat? Liv. 2. 7.
Refert, Necesse est. Sallustius Catil. cap. 52. Quare vanum quidem hoc consilium est, si periculum ex illis timuit: si in tanto omnium metu solus non timet, eo magis refert me mihi atque nobis timere. Al. Me omittunt. Virg. 2. Georg. 104.
— neque enim numero comprehendere refert.
Ad rem hæc referunt, i. e. Pertinent. Plaut. Pers. 4. 4. 44.
RELĀTUS, a, um. Partic. [ἀναφερόμενος] Cic. 2. de Nat. Deor. 144. Sed duros, & quasi corneolos habent introitus, multisque cum flexibus, quod his naturis relatus amplificatur sonus. De auribus.
Causa relata mea est. Ovid. 3. Fast. 476.
RĔLĀTIO, ōnis. f. [ἀναφορὰ, ἐπαναφορὰ] Referendi actus.
Criminis relatio, Illatio mutua. Ulpian. in l. Is qui reus. D. de publ. judiciis. Is qui reus factus est, purgare se debet: nec ante potest accusare, quam fuerit excusatus. Constitutionibus enim observatur, ut non relatione criminum, sed innocentia reus purgetur. [An Reillatione?
Gratiæ relatio. Senec. lib. 5. de Benefic. cap. 11.
Meritorum relatio, Commemoratio. Quintil. lib. 4. cap. 1. p. 301. Burm.

Relatio, Actus referendi ad senatum. Cic. in Pison. 14. Nam relatio illa salutaris & diligens fuerat Consulis: animadversio quidem & judicium, Senatus. Ibid. 29. Quis audivit, non modo actionem aliquam, aut relationem, sed vocem omnino, aut querelam tuam? Plin. Epist. 190. Et relationem quidem de eo Cæsar ad Senatum non remisit. Hic propositionem criminis & rei apud Senatum significat.

Jus quintæ relationis, est Jus de quinque rebus quoties senatus haberetur, referendi. Scribit Julius Capitolinus in Pert. cap. 5. ominosum Pertinaci Imperatori fuisse, quod ei, pro jure quintæ relationis, jus quartæ relationis decretum fuisset: par enim numerus infaustus est. Nam Probo Imperatori jus tertiæ relationis decretum est, nec ominosum fuit. V. Vopisc. cap. 12. extr. Initio autem jus unius relationis dabatur, ut Augusto Cæsari. Dion, Et quandocunque senatus haberetur, jus esse ei unius relationis, de quacunque re vellet.

Relātus, ûs. m. Tacit. 1. Hist. 30. Neque enim relatu virtutum in comparatione Othonis opus est.

Relātor, ōris. m. [μηνύτης] Cic. 8. Att. 24. Incipiam sperare, etiam consilio Senatus, auctore te, illo relatore, Pompejum & Cæsarem conjungi posse.

Relātōrius, a, um. Adj. Relationem continens. Cod. Theod. lib. 13.

Relatīvus, a, um. Relationem habens. Arnob lib. 7. p. 221. Honos relativi est ad alterum generis.

Pronomen relativum apud Grammaticos.

Relatīve, Adv. Augustin. lib. 5. de Trin.

Refĕrendārius, i. m. Referendarii apud Ro. Imperatores dicebantur, Per quos ipsi singulorum desideria perdiscebant, teste Cassiodoro, qui libro 6. Variar. Epistolar. 17. quibus verbis hæc dignitas solebat concedi, indicat. Horum funguntur ministerio, qui hodie in aulis Principum Cancellarii appellantur. Nominat autem eos ipse Justinianus Spectabiles, qui mox suum post Illustres obtinebant locum. V. No. De Referend. sacri palatii. Alciatus lib. 3. Dispunct. & Jureconsulti in l. Eos. C. de Excusationib. munerum. lib. 10. C. Cocleus hanc vocem ad barbaros relegavit. [Suid. Ῥεφερενδάριος, ἀξίωμα Ῥωμαϊκὸν, ἤγουν Ἀναφορεύς. Scribendum Ῥεφερενδάριος.

Rĕferveo, bui, [ἀναζέω] ēre. Valde fervere. Partic. Plin. lib. 16. cap. 11. Item terebinthinam in sartagine referventi.

Crimen refervens. Cic. pro Rosc. Com. 17. Nonne ut ignis in aquam conjectus continuo restinguitur, & refrigeratur: sic refervens falsum crimen, in purissimam & castissimam vitam collatum, statim concidit & exstinguitur?

Refervere, aliquando contrarium significat. Cic. de Clar. Orat. 316. Nam & contentio nimia vocis reciderat, & quasi referbuerat oratio. h. e. Refrixerat.

An Deferbuerat? H. St. Videtur ad seq. dict. pertinere, nisi vera Steph. conjectura est.

Refervesco, [ἀναζέω] ĕre. Idem quod Refervere. Cic. 1. de Divin. 46. Ex his Mercurium ex patera, quam dextera manu teneret, sanguinem visum esse fundere: qui quum terram attigisset, refervescere videretur, sic ut tota domus sanguine redundaret.

Rĕfībŭlo, [ἀποπορπάω] Fibulam tollere, vel solvere. Martial. lib. 9. 28.

Refibulavit turgidum faber penem. V. INFIBULO.

Rĕfĭcio, fēci, fectum, [ἀνακτίζω, ἀναλαμβάνω] ĕre. est Instaurare, renovare, ut Ulp. ait, Quod corruptum est in pristinum statum restaurare. Verbo item reficiendi, tegere, substruere, sarcire, ædificare, & advehere, apportareque ea, quæ ad eandem rem opus sunt, continentur. Hæc Ulpianus l. 1. D. De rivis, §. 6. Deinde Prætor.

Ædes reficere quæ vitium fecerunt. Cic. in Topic. 15.

Puppes laceras refeci. Ovid. 2. Epist. 46.

Rates quassas reficere. Hor. 1. Carm. 1. 17.

Templum. Cic. 1. de Divin. 4. Quin etiam memoria nostra templum Junonis Sospitæ L. Julius, qui cum P. Rutilio Consul fuit, de Senatus sententia refecit. Hor. 3. Carm. 6. pr.

Delicta majorum immeritus lues,
Romane, donec templa refeceris
Ædesque labentes deorum.

Villam reficere, vel stabulum. Ulpian. in l. Ex conducto. in princ. D. Locati.

Reficere opus ex pecunia alicujus. Cic. 3. Verr. 142. Locatur id opus, quod ex mea pecunia reficiatur.

Memoriam judicum reficere brevi repetitione rerum, pro Recolligere. Quintil. in proœm. lib. 4.

Pecuniam reficere ex venditionibus. Papin. in l. Tutores. §. Patruus. D. de administr. tutor.

Reficitur ei tantum ex suis possessionibus. Cic. in Parad. 6. Hoc proposito nunquam eris dives, ante quam tibi ex tuis possessionibus tantum reficiatur, ut eo tueri sex legiones & magna equitum ac peditum auxilia possis. i. e. Redeat.

Testamentum reficere, Facere denuo. Ulpian. in l. Idemque erit. D. de militari testamento.

Reficere Tribunos, & alios magistratus, pro Recreare, seu iterum creare. Cic. de Amicit. 65. Papirius legem ferebat de Tribunis reficiendis.

Tribum reficere. Cic. pro Planc. 45. Neque hoc liberis nostris interdicendum est, ne observent tribules suos, ne diligant, ne reficere necessariis suis suam tribum possint. Conficere Græv. q. V.

Refici, In pristinum statum reponi. Lucret. lib. 1. 557.

Nam quidvis citius dissolvi posse videmus,
Quam rursus refici.

Reficere, Recreare, delectare, Ad animum refertur, & ad corpus. Plin. Jun. Quum reficiendi animi gratia id fecisset. Idem in Paneg. cap. 77. ad fin. Adhæc tam assiduus in Tribunali, ut labore refici ac reparari videretur.

Refectus sum, quum tua legerem. Plin. 4. Epist. 3.

Ego hic cogito commorari, quoad me reficiam: nam & vires & corpus amisi. Cic. 7. Fam. 27. Hic pro Restaurare sumitur, & vires recipere ex morbo.

Exercitum reficere ex labore & inopia, Cibo & potu reparare, atque etiam quiete, ne labore victus deficiat. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 83.

Herbas teneras aurora refecit. Ovid. 3. Fast. 711.

Me consilium Cn. Pompeji recreat, & reficit Cic. pro Milon. 2.

Salutem communem reficere. Cic. pro Sext. 15.

Reficere se ab imbecillitate. Plin. lib. 26. cap. 11. Reficientibus se ab imbecillitate utilissima.

Se reficere ex magnis caloribus. Cic. 3. Q. frat. 1. Ego ex magnis caloribus, non enim meminimus majores, in Arpinati summa cum amœnitate fluminis me refeci ludorum diebus.

Se reficere ad audiendum. Cic. 6. Verr. 105. Ad ea autem, quæ dicturus sum, reficite vos, quæso, Judices, per deos immortales.

Vires reficere cibo, Reparare. Liv. 37. 24.

Vultum reficere. Cic. 12. Att. 15.

Refici dicitur, qui convalescit. Plin. 8. Epist. 11. Quanquam vereor ne post gratulationem quoque in metum redeas, atque ita gaudeas periculo liberatam, ut simul quod periclitata sit, perhorrescas. Jam hilaris, jam sibi, jam mihi reddita, incipit refici, transmissumque discrimen convalescendo remetiri.

Arte Æmonia refectus Thelephus, Sanatus. Stat. 1. Silv. 4. 112.

Furiis refecti ardebant. Virg 3. Georg. 511. Quia languentia corpora in vires quodammodo excitat furor, & facit ea in exitium convalescere. Servius.

Refăcio, [ἀνασκευάζω] ĕre. antiquum, apud Plautum legitur in Truc. 4. 4. 24. Nam refacere si velim, non est locus.

Refectus, a, um. Partic. Cic. 16. Att. 3. pr. Sed tamen idem σύνταγμα misi ad te retratactius, & quidem ἀρχέτυπον ipsum, crebris locis inculcatum & refectum. Ovid. 4. Fast. 610.

Opibus curisque amici refectus. Hor. 2. Epist. 2. 136.

Refectio, ōnis. f. [ἀνάκτησις] Ipse reficiendi & restaurandi actus. Columel. lib. 12. cap. 3. Ceteraque, si refectionem desiderant, fabris concinnanda tradantur.

Quies & Refectio. Quintil. lib. 10. cap. 3. Tempora ab ipsa rerum natura ad quietem, refectionemque nobis data, in acerrimum laborem convertimus.

Instar refectionis. Plin. in Paneg. cap. 81. pr. Quod si quando cum influentibus negotiis paria fecisti, instar refectionis existimas mutationem laboris.

Valere refectioni, Sufficere viribus ad. Cels. lib. 3. cap. 15.

Dicitur etiam Ciborum refectio. Cels. lib. 4. cap. 9. extr. Si in refectione quoque manserit tussis, intermittere oportebit uno die. [Hic quoque Refectio est ἀνάληψις, quam Cæl. Aurel. Resumptionem vocat. Status nempe eorum, qui reficiuntur ex morbo. Non ergo Ciborum refectio.

Refectus, ûs. m. [ἀνάληψις] Ipsa refectio. Plin. lib. 18. cap. 7. Panem ex hordeo, antiquis usitatum, vita damnavit, quadrupedumque tradidit refectibus. [Hard. Quadr. fere cibus est. Porro Esitatum lego.

Refector, ōris. m. Sueton. in Vespas. cap. 18. Item colossi refectorem insigni congiario magnaque mercede donavit.

Rĕfīgo, xi, xum, [καταπήγνυμι] ĕre. Rursus, sive valde figere. Columel. lib. 4. 16. Nam sive prope truncum defigitur palus, pedali tamen spatio refigendus est. Al. Recedendum est. Virg. 4. Georg. 202.

— aulasque & cerea regna refigunt, i. e. Figunt, inquit Servius. Al. Refingunt. [Omnia ergo hæc suspecta sunt.

Refigere, [ἀποκαθηλόω] Frequentius contrarium significat primitivi: nempe Quod fixum est educere. Inde, Refigere tabulas, & leges, i. e. Rescindere. Cic. 13. Philipp. 5. Acta Antonii rescidistis, leges refixistis. Leges enim in tabulis æneis incisæ & affixæ erant.

Æra refigere. Cic. 12. Fam. 1. Cujus æra refigere debebamus, ejus etiam chirographa defendimus.

Leges figere & refigere. Virg. 6. Æn. 622.

Signa. Hor. 1. Epist. 18. 56.

Sub duce, qui templis Parthorum signa refixit.

Refixus, a, um. Partic. ut, Clypeus refixus. Virg. 5. Æn. 36. & Hor. 1. Carm. 28. 11.

Sidera refixa cælo. Virg. 5. Æn. 527.

Rĕfĭgūro, [ἀνατυπόω] āre. Reformare. Vulg. Interpr. Sapient. cap. 19. 6. Omnis creatura ad suum genus ab initio refigurabatur.

Refingo, in. H. St. Unica vocula, quia diffluxit atramentum, legi nequit. Occurrit vero id verbum apud Apul. 3. Miles. p. 134. Elmenh. Quantumque poteram lætiorem me refingens.

Reflăgĭto, pr. comm. [ἀπαιτίζω] āre. Iterum flagitare. Catul. de Acme, 40. 6.

Persequamur eam, & reflagitemus. Subaudi Codicillos.

Reflatio, **Reflatus**, V. REFLO.

Reflecto, xi, xum. pr. comm. [ἀνακάμπτω] ĕre. Retro flectere. Plin. lib. 11. cap. 50. Canum degeneres caudam sub alvum reflectunt.

Aciem reflectere. Senec. Herc fur. 8. Aciem oculorum intelligit.

Caput leviter reflectens. Catul. de Acme, 43. 10.

Colla mollia ei reflectunt. Virg. 11. Æn. 622.

Oculos reflectere. Ovid. 7. Met. 342.

Pedem reflexit inde. Catull. Argon. 62. 112.

Visus reflectere. Valer. 5. Argon. 454.

Reflecti in ungues. Ovid. 5. Met. 547. De Ascalapho in bubonem verso.

Inque caput crescit, longosque reflectitur ungues.

Reflectere, per translationem, pro Revocare. ut,

Revocare & reflectere animum ad aliquid. Cic. pro Sull. 46. Fero ego te, Torquate, jam dudum, fero: & nonnunquam animum, incitatum ad ulciscendam orationem tuam, revoco ipse & reflecto.

Reprimere atque Reflectere. Ter. Adel. 3. 2. 9.

Quem neque fides, neque jusjurandum, neque ulla misericordia
Repressit, neque reflexit, neque quod partus instabat prope.

Incitare & Reflectere, contraria. Cic. 1. de Orat. 53. Quæ nisi qui naturas hominum, vimque omnem humanitatis, causasque eas, quibus mentes, aut incitantur, aut reflectuntur, penitus perspexerit, dicendo quod volet perficere non poterit.

Animum reflexi. Virg. 2. Æn. 741.

Reflexus, a, um. Partic. [ἀνακαμφθεὶς] ut, Cervix reflexa. Stat. 1. Achill. 382.

Telum reflexum rotabat obliquo Marte. Sil. lib. 16. 54.

Reflexum & Rectum, contraria. Plin. lib. 11. cap. 37.

Reflexim, Adv. Vice versa. Apul. de Syll. Categor. p. 34. Elmenh. Reflexim inferre; cui opponitur Directim.

Reflexio, ōnis. f. Apul. ibid.

Reflexus, ûs. m. Apul. 1. Florid. p. 242. Elm. Prope Oceani reflexus.

Reflo, pr. comm. [ἀντιπνέω] āre. Retro, vel contra spirare. Cic. 6. Att. 7. Inde quamprimum Athenas, etsi Etesiæ valde reflarint. Idem 2. Off 19. Nam & quum prospero flatu ejus utimur, ad exitus pervehimur optatos: & quum reflavit, affligimur. De Fortuna.

Reflor,

Reflor, Passiv. Lucret. lib. 9. 936.
Interiorem etiam partem spirantibus aer
Verberat hic idem, quum ducitur, atque reflatur.

REFLANS, antis. Partic. Cic. 1. Tusc. 119. Si reflantibus ventis rejicimur.

REFLĀTUS, a, um. Partic. ut, Reflata succositas. Cæl. Aurel. Acut. 2. 29. 151.

REFLATIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 1. 1. 12. Ex alto reflatio quædam viarum nuditate permittitur.

REFLĀTUS, ûs. m. [ἀντίπνοια] Plin. lib. 9. cap. 6. Quorum unum mergi vidimus reflatu beluæ expletum unda. Cic. 12. Att. 2. pr. Hic rumor est T. Murcum periisse naufragio, Asinium delatum vivum in manus militum; L naves delatas in Uticam reflatu hoc.

REFLĀBĬLIS, e. Adj. ut, Cibi facile reflabiles. Cæl. Aurel. Tard. 4. 1. 6.

REFLŌREO, ui, pr. comm. [ἐξανθέω] ēre. sive potius REFLORESCO, ĕre. Rursum florere. Plin. lib. 18. cap. 16. Secatur incipiens florere, & quoties refloruit, &c. Idem lib. 19. cap. 8. Cujus natura in carnariis reflorescens sæpius dicta est. Sil. lib. 15. 738.
Celsus, ceu prima reflorescente juventa,
Ibat consul ovans.

REFLUO, xi, xum, pr. comm. [ἀναῤῥέω] ĕre. Rursum fluere. Plin. lib. 2. cap. 87. Nec unquam eodem tempore, quo pridie, refluit. Virg. 9. Æn. 32. Undis refluentibus stridet mare. Virg. 4. Georg. 262.

REFLUUS, a, um. Adj. [παλιῤῥόθιος, παλίῤῥοος] Quod refluit. ut, Refluum mare, Plin. lib. 2. cap. 97.
Gurges refluus. Stat. 5. Silv. 1. 91.

REFLUĀMEN, ĭnis. n. Fortunatus 1.
Parvula Grammaticæ lambens refluamina guttæ.

RĔFOCILLO, [ἀνακομίζομαι, ἀναψύχω] āre. Idem quod Focillare, Recreare, reparare, instaurare. Plin. lib 3. Epist. 14. Ipse paucis diebus, ægre refocillatus, non sine ultionis solatio decessit, ita vivus vindicatus, ut occisi solent. Verbum ex Focillo, quod Calefacio significat, compositum: quod ex Focillo diminutivo hujus nominis Focus, derivatur. [Immo ex verbo Foculo, ut a Scribo Scribillo, a Sorbeo Sorbillo, ut placet Voss. Sunt qui Focilo scribunt, pr. prod. sec. corr. decepti falsa, ut vult Scaliger, lectione Lucani ad Pison. 114. V. Voss. Etym. Gloss. Lat. Gr. Focilat, Θωπεύει. Refocilat, Ἀνακτᾶται τὸν λειποθυμήσαντα. Focilatus etiam in MSS. apud Suet. in Aug. cap. 17. Unde a Faucibus deducit & Ricciol. pr. prod.
Lugentem efficacibus remediis refocillare. Senec. de Benefic. lib. 3. cap. 9.

RĔFŌDIO, fōdi, fossum, [ἀνασκάπτω, ἀνορύσσω] ĕre. contrariam habet significationem suo primitivo: significat enim Extra terram educere, fodiendo eruere. Plin. lib. 15. cap. 18. Quæ mitiore cælo refossæ cum arbore, atque in lucem remissæ, novos soles recipiunt. Idem lib. 2. cap. 63. Si ulli essent inferi, jam profecto illos avaritiæ atque luxuriæ cuniculi refodissent. Columel. lib. 4. cap. 32. Sed illud de integro refodi debet.

REFOSSUS, a, um. Partic. V. in ipso verbo.

RĔFORMĪDO, [ὑποπτήσσω] āre. Idem quod simplex Formidare, sive Valde formidare. Cic. 3. de Finib. 7. Quippe qui ne reprehensionem quidem vulgi inanem reformidans, in ipsa curia soleret legere sæpe. De Catone. Idem pro Cæcin. 84. Istum locum fugis & reformidas.
Crimen amicitiæ reformidare. Cic. pro Cœl. 14.
Ferrum reformidant frondes. Virg. 2. Georg. 369.
Solem insuetum lumina reformidant. Ovid. 3. de Pont. 4. 49.
Tactum membra saucia reformidant. Ovid. 2. de Pont. 7. 13.
Tempus illud mens reformidat. Ovid. 3. Trist. 6. 29.
Vulnus humus reformidat. Ovid 1. Fast. 666.

REFORMIDĀTIO, ōnis. f. [ὑπόπτηξις] Cic. in Partit. 11. In suasione autem, aut spem, aut reformidationem deliberantis.

RĔFORMO, [ἀναπλάττω, ἀνατυπόω] āre. In priorem, vel meliorem, formam redigere. Plin. in Paneg. cap. 53. pr. Ut ostendam quam longa consuetudine corruptos depravatosque mores principatus parens noster reformet & corrigat.
Reformare, & velut recoquere. Quintil. lib. 12. cap. 6. de Cicerone, Qui postquam egit pro Sestio, tamen Apollonio Moloni, quem Romæ quoque audierat, Rhodi rursus reformandum, ac velut recoquendum, se dedit. Legitur &, Rursus formandum.
Reformare ad exemplum. Senec. Epist. 94. Deinde jubetur imitari proposita, & ad illa reformare chirographum.
Reformare, h. e. Constituere denuo. Hermogenianus, De publicanis & vectigalibus. l. Vectigalia, Vectigalia sine Imperatorum præcepto, neque præsidi, neque curatori, neque curiæ constituere, neque præcedentia reformare, & his vel addere vel diminuere licet. Budæus.
Reformo, Transformo. μεταμορφῶ. Gloss. Gr. Lat. Ovid. 11. Met. 254.
Sed preme, quicquid erit, dum, quod fuit ante, reformet. i. e. Dum formam mutet in pristinam denique. Apul. 3. Met. p. 138. seq. sæpius.

REFORMĀTUS, a, um. Partic. Ovid. 9. Met. 339.
Ora reformatus primos Iolaus in annos.

REFORMĀTIO, ōnis. f. [μεταμόρφωσις] Apul. 3. Met. p. 140. Elmenh. Facilior hujus reformationis medela suppeditat. & ibid. sæpius.

REFORMĀTUS, ûs. m. Tertull. adv. Valent. cap. 13. Tutelaris reformatus.

REFORMĀTOR, ōris. m. [ἀναπλάστης] Plin. Epist. 12. lib. 8. ad Minucianum, Ipsarum denique litterarum jam senescentium reductor ac reformator.

REFORMATRIX, īcis. f. Idem. JCt. in Dig.

RĔFŎVEO, fōvi, fōtum, [ἀναθάλπω] ēre. Rursum fovere, sive nutrire. Columel. lib. 2. cap. 1. Licet enim majorem fructum percipere, si frequenti, & tempestiva & modica stercoratione terra refoveatur.
Artus refovet complexibus. Lucan. lib. 8. 67.
Corpus refoventque foventque. Ovid. 8. Met. 536.
Ignes tepidos refoverat. Ovid. 2 Amor. 19. 15. Amoris scil.
Membra refovere quiete. Sil. lib. 3. 637.
Oculos inungere ac refovere. Plin. lib. 8. cap. 37. Quod vulgus dicit *fomentare*.
Vites absumptas refovere stercore. Columel. lib. 2. cap. 14.
Vires dat refovetque deus. Stat. 6. Theb. 521.
Refovere, per translationem. Plin. in Paneg cap. 69. extr. Si quid usquam stirpis antiquæ, si quid residuæ claritatis, hoc amplexatur, & re-

fovet, & in usum Reipub. promit. Ibid. cap. 18 pr. Quam speciosum est enim, quod disciplinam castrorum lapsam exstinctamque refovisti, depulso prioris sæculi malo, inertia & contumacia.

REFŌTUS, a, um. Partic. Suet. Neron. cap. 27. Refotus sæpius calidis piscinis.
Animus refotus. Gell. 15. 2.

REFRACTARIUS, V. REFRINGO.

REFRÆNO, &c. V. REFRENO.

REFRĀGOR, pr. comm. [ἀντιπράττω, ἀντιψηφίζομαι] āri. Resistere, repugnare. Plin. 3. Epist. 19. extr. Proinde hoc te non moveat, si cetera non refragantur, quæ velim quam diligentissime examines. Idem 2. 5. Si materia non refragetur. Plin. lib. 19. cap. 8. Quidam eunuchion, quoniam hæc maxime refragetur veneri.
Refragari, Repugnare, sed proprie verbis. Cic. 11. Philipp. 20. Etsi, quis potest refragari, non modo non petenti, verum etiam recusanti?
Ingenium illi refragatur. Quintil. lib. 10. cap. 6.
Refragabunt, pro Suffragabunt. Sisenna lib. 22. Multi populi, plurimæ concionis Dictaturam omnibus animis & studiis refragavere Nonius 7. 3. [In edit. Gothofr. Conciones & Refragabunt. Mercer. Contionis & Suffragaverunt. Locus mutilus est, exciderunt que loca veterum, ubi Refragare pro Refragari dixerunt, quibus alium subjicit, ubi Suffragaverunt, pro Suffragati sunt legitur. Nihil aliud enim eo capite proposuit sibi Nonius, quam Contrario in genere posita verba referre Quare a pr. Refragabunt, pro Refragabuntur reliquisse putem, etsi etiam a Suffrago exemplum afferat, quod in aliis item verbis passim facit. Probabiliter autem utrumque arcessitur ab antiquo verbo Fragor pr. prod. quod ex Gr. φραδῶν, ut vult Voss. q. V. Gloss. Lat. Gr. Refragatur, Ἐναντιοῦται. Refragantes, ἀποψηφίζοντες.

REFRAGĀTOR, ōris. m. Tertull. adv. Gnost. cap. 1. Omnes martyriorum refragatores ebulliunt.

REFRAGATIO, ōnis. f. August. Epist. 177. In re facillima curvam refragationem & nodos difficultatis posuisse.

REFRĒNO, pr. comm. [ἀναχαιτίζω, ἀναστέλλω] āre. a Freno deductum verbum, significat Valde frenare, cohibere, coercere: ut, Refrenare libidines. Cic. in Parad. 5. Et 2. de Lege Agrar. 54. O libidinem refrenandam.
Refrenare atque Coercere. Cic. 2. de Divin. 4. His præsertim moribus atque temporibus, quibus ita prolapsa est, ut omnium opibus refrenanda ac coercenda sit. De juventute.
Aquas, Earum cursum sistere. Ovid. 6. Epist 87.
Illa refrenat aquas, obliquaque flumina sistit. De Medea.
Licentiam indomitam refrenare. Hor. 3. Carm. 24. 19.
Morsus refrenat voluptas, i. e. Mitigat. Lucret. lib. 4. 1079.
A gloria refrenare, cui Incitare opponitur. Cic. pro Cœl. 76. Semper magno ingenio adolescentes refrenandi potius a gloria, quam incitandi fuerunt.
A reditu refrenare. Cic. 11. Philipp. 4. A progressu arcuit, a reditu refrenavit.
Ab exitio refrenare, i. e. Tueri, defendere. Lucret. lib. 1. 850.
— neque ab exitio res ulla refrenat. Metaphora est.
Refrenor, Passiv. usus est Lucret. lib. 2. 283.
Et projecta refrenatur, retroque residit? i. e. Reprimitur. Lambinus.

REFRENĀTUS, a, um. [ἀναχαιτισθεὶς] Partic. ut, Relligione refrenatus. Lucret. lib. 5. 115.

REFRĒNĀTIO, ōnis. f. Senec. 3. de Ira, 15. Necessaria est ista doloris refrenatio, utique hoc sortitis vitæ genus, & ad regiam mensam adhibitis.

REFRĬCO, ui, ctum, vel āvi, ātum, pr. comm. [ἀναψάω] āre. Rursum, vel valde fricare. Cato R. R. cap. 87. Id in linteum novum indito, exprimito cremorem in patinam novam, aut in mortarium: id omne ita facito, & refricato denuo.
Refricare, [ἐπικαινοῦν] Renovare. Tractum a vulneribus, quæ plerumque fricando renovantur. Cic. 3. de Lege Agrar. 4. Refricare obductam Reipub. cicatricem. Idem 5. Fam. 17. Sin autem omnia quæ sentio perscripserim, ne refricem meis litteris desiderium ac dolorem tuum.
Nec hæc, quæ refricant, hic me magis angunt. Cic. 12. Att. 45.
Animum memoria refricat cinis patriæ. Cic pro Sull 19. Quum cinis patriæ versari ante oculos, atque animum memoria refricare cœperat.
Vulnera refricare. Cic. 5. Att. 15. Appii vulnera non refrico, sed apparent, nec occuli possunt. V. paulo supra.
Refricare, neutrum. Cic 10. Att. 19. Crebro refricat lippitudo, non illa quidem perodiosa, sed tamen quæ impediat scriptionem meam

REFRĪGEO, xi, pr. comm. [ἀναψύχομαι] ēre. vel potius REFRIGESCO, ĕre. Frigidum fieri. Cato R. R. cap. 105. Ubi jam vinum refrixerit, in dolium quadragenarium infundito. Columel lib. 2. cap. 2. Et boves inhibeat, ut colla eorum refrigescant, quæ celeriter conflagrant, nisi assidue refrigerentur: & ex eo tumor, ac deinde ulcera invadunt.
Cor refrixit. Ovid. 12. Met. 442.
Refrigescit enim cunctando plaga per auras. Lucret. lib. 4 707.
Res refrigescit, per translationem. Cic. 3. Q. frat. 8. Sed tota res & timetur & refrigescit. Idem 9. Fam. 10. Ego, cetera qui animo æquo fero, unum vereor ne hasta Cæsaris refrixerit. Al. Cæsari.
Res refrixerit, pro Refrigescit: ut ait Donatus. Ter. Adel. 2. 2. 24. Nihil est, refrixerit res. i. e. Tacent de hac re, nulla amplius mentio fit. Cic. 2. Q. frat. 6. Nam quod de Pompejo Caninius agit, sane quam refrixit.

REFRĪGĔRO, pr. comm. [ἀναψύχω, καταψύχω] āre. Frigus inducere, rem calidam frigidam facere. Cic. de Senect. 57. Ubi enim potest illa ætas, aut æque calescere, vel apricatione melius, vel igni, aut vicissim umbris aquisve refrigerari salubrius?
Refrigerare & Incendere, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 119. Quarum tantus est concentus ex dissimillimis motibus, ut quum summa Saturni refrigeret, media Martis incendat. De stellis.
Aliquem refrigerat frigus. Cic. 5. Fam. 10. Et eo minus quod me frigus Dalmaticum, quod illinc ejecit, etiam hic refrigeravit.
Æstum refrigerare. Plin. lib. 20. cap. 7.
Calor refrigeratur & exstinguitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 23. Refrigerato autem & exstincto calore, occidimur ipsi & exstinguimur.
Membra refrigerat unda. Ovid. 13. Met. 903.

…mas refrigerare. Varro 3. de R. R. cap. 17.

Thermas refrigerare. Martial. lib. 5. 28.

Testem refrigerare. Translate, Ad frigus redigere, id est Attonitum reddere, & perturbare, & pæne explodere. Quintil. De testibus interrogandis, lib. 5 cap. 7. Testis, inquit, brevi interlocutione patroni refutandus est, aut aliquo, si continget, urbane dicto refrigerandus. Budæus.

REFRIGERĀTUS, a, um. Partic. [ἀναψυχθεὶς] Plin. lib. 12. cap. 15. Myrrha melior radice refrigerata.

Ardens & Refrigeratus, contraria. Cic. 1. de Nat. Deor. 24. Quæ, si mundus est deus, quoniam mundi partes sunt, dei membra partim ardentia, partim refrigerata dicenda sunt.

Accusatio defessa ac refrigerata. Cic. 2. Verr. 31. Ita, defessa ac refrigerata accusatione, rem integram ad M. Metellum Prætorem esse venturam.

Amor inventionis refrigeratus. Quintil. Tryphoni.

Sermone levissimo hominum provincialium refrigerato. Cic. 3. Fam. 8.

Refrigeratus, Refocillatus. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 41. Et quum primum frequenti auditorio commisisset, ægre perlegit, refrigeratus sæpe a semet ipso. [i. e. A studio & contentione in recitando, subito ad silentium & frigus redactus. V. FRIGUS.

REFRIGESCENTIA, æ. f. Idem quod Refrigeratio. Tertull. de Anima cap. 43. Sed non refrigescentiam admittam.

REFRIGERĀTIO, ōnis. f. [ἀνάψυξις, ψυγμὸς] Plin. lib. 34. cap. 13. Additur & in emplastra, quibus lenis quæritur refrigeratio & siccatio. Columel. lib. 11. cap. 1. Qui quum sit una profectus, umbras arborum, fonticulorumque amœnitatem, vel auræ refrigerationem captavit. Cic. de Senect. 46. Et refrigeratio æstate, & vicissim aut sol, aut ignis hibernus.

REFRIGERĀTOR, ōris. m. & **REFRIGERĀTRIX**, īcis. f. [ἀναψυκτὴς] Plin. lib. 19. cap. 8. Est quidem natura omnibus refrigeratrix.

REFRIGERĀTŌRIUS, a, um. Adj. [ἀναψυκτικὸς] ut, Vis refrigeratoria. Plin. lib. 22. cap. 2.

REFRIGĔRIUM, i. n. Idem. Tertull. de Resur. Carn. cap. 17. Aliter anima non capiat passionem tormenti seu refrigerii. V. Cur post. Cellar. p. 228. & Antibarb. p. 91.

REFRINA, V. REFRIVA.

REFRINGO, frēgi, fractum, pr. comm. [ἀνακλάω, ἀποθραύω] ĕre. Rumpendo aperire. Plaut. Capt. 4. 4. 10. Cellas refregit omnes intus.

Carcerem refringere. Liv. 34. 44.

Claustra, Translate eleganter. Plin. 2. Epist. 10. Enotuerunt quidam tui versus, & invito te claustra tua refregerunt.

Claustra nobilitatis. Cic. pro Muren. 17. Quum vero ego tanto intervallo claustra ista nobilitatis refregissem, ut aditus ad Consulatum posthac, sicut apud majores nostros fuit, non magis nobilitati quam virtuti pateret.

Aditus. Valer. 1. Argon. 595.

Domos. Valer. 8. Argon. 322.

Belli ferratos postes, portasque refregit. Hor. 1. Serm. 4. 61. de Discordia.

Portas refringere. Cæs. 2. Bell. Gall. 33.

Silvas refringens pectore. Stat. 4. Theb. 139.

Virgulta refringit pede vago. Catul. de Berecynth. 61. 86.

Aculei judicii delinimentis refringuntur. Plin. 3. Epist. 15. extr. Confido tamen, me non sic auribus duci, ut omnes aculei judicii mei illarum delinimentis refringantur. Hebetantur fortasse, & paululum retunduntur, revelli quidem, extorquerique non possunt.

Mucronem unguium refringere & hebetare. Plin. lib. 8. cap. 15.

Radius solis refringitur. Plin. 2. 59.

Gloriam alicujus. Cic. pro Milon. 5. Nunquam existimavi spem ullam esse habituros Milonis inimicos, ad ejus, non salutem modo exstinguendam, sed etiam gloriam per tales viros refringendam. al. Infringendam.

Impetus ingeniorum angustissimo gyro refringere. Plin. lib. 9. Epist. 26. ad Lupercum, Sed hoc intelligi volo, laxandos esse eloquentiæ frenos, nec angustissimo gyro ingeniorum impetus refringendos.

Opes alicujus. Propert. lib. 3. 3. 44.

Vim fortunæ refringere, Coërcere. Liv. 5. 37.

REFRACTUS, a, um. Partic. [ἀνακεκλασμένος] ut, Aquilo refractus. Stat. 4. Silv. 5. 8.

Claustris pudoris refractis. Plin. 2. Epist. 14.

Gubernacula refracta. Lucret. lib. 4. 442.

REFRACTIO, ōnis. f. ut, Refractio seu repercussio luminis, lib. 8. Dig. t. 2. l. 17. §. 2.

REFRACTĀRIUS, a, um. Adj. [αὐθάδης] a Refringo, quasi Repercutiens ad tactum & reluctans: significat Contumacem, & nimis in sua sententia tenacem. Senec. Epist. 74. Errant si qui existimant philosophiæ fideliter deditos contumaces esse ac refractarios, & contemptores magistratuum. al. Regum.

REFRACTARIŎLUS, a, um. Adj. dimin. Cic. 2. Att. 1. Fuit enim mihi commodum, quod in eis orationibus, quæ Philippicæ nominantur, enituerat civis ille tuus Demosthenes, & quod se ab hoc refractariolo judiciali dicendi genere abjunxerat, ut σεμνότερός τις & πολιτικώτερος videretur, curare ut meæ quoque essent orationes, quæ Consulares nominarentur.

REFRĪVA, æ. f. Faba dicitur, ut ait Cincius quoque, quæ ad sacrificium referri solet domum ex segete, auspicii causa, quasi revocent fruges, ut domum datantes te virtito ad rem divinam faciendam. Ælius dubitat, an ea sit, quæ prolata in segetem, domum referatur: an quæ refringatur, quod est teratur: sed opinionem Cincii adjuvat, quod in sacrificiis publicis, quum puls fabata diis datur, nominatur refriva. Hæc Festus. Turnebus quum illud Te virtito nihil significet, scribendum putat E tritico, hoc sensu, Quum obseverant segetem, quia in agrum fruges tulerant, quod inauspicatum videbatur domo eas exportasse, ut non redituras, solebant e segete, aut statim sementi facta, aut postea auspicii causa, domum fabam referre, pro tritico & frugibus. Retulisseque fabam perinde erat ac retulisse fruges, & auspicari earum reditum, ominarique, eas domum reversuras, non in agro semper remansuras. Plin. lib. 18. cap. 12. Namque fabam utique e frugibus referre mos est, auspicii causa, quæ ideo refriva appellatur. Al. Refrina, ut & apud Fest. Turnebus in quibusdam legit Referiva: edit. Parmens. Refervia. [Turnebi sententiam confirmat ex Mss. Harduin. Cui astipulatur Voss. in Etymol. Analogia tamen postulare videtur Refertiva, a Refertum antiquo Partic. quod & in aliis a Fero deductis servatum reperimus. Standum tamen fide codicum in tam obscuris & antiquis vocabulis. Pro Te virtito, emendati Festi codd. Re virtito exhibent. An, Domum dotantes revertito? i. e. Reversi. vel potius Referto? i. e. Relato.

REFRONDESCO, pr. comm. ĕre. Sidon. Apollin. Carm. 22. 46.

Sponte refrondescit per brachia roscida palmes.

RĔFŬGIO, fūgi, fūgĭtum, [ἀποδιδράσκω, ἀποφεύγω, καταφεύγω] ĕre. Retro fugere. Plin. lib. 9. 57. Contraque venantes refugere (nempe pisces) in suas cavernas. Gellius, Postea quum prælio victus in ultima regione refugisset. [Forte In ultimas regiones. De Pompejo, puto.

Trepidusque repente refugit. Virg. 2. Æn. 380.

A mari refugere. Columel. lib. 1. cap. 5.

A pestiferis & nocentibus refugere. Cic. 2. de Nat. Deor. 120. Quinetiam a caulibus brassicis, si propter sati sint, ut a pestiferis & nocentibus refugere dicuntur. De vitibus.

Aliquo. Cic. 7. Verr. 99. Qui ex illo numero reliqui Syracusas, classe amissa, refugerant. Liv. 5. 39. Præter eos, qui Romam refugerant.

Ad urbem refugere. Liv. 23. 47.

Ad aliquem refugere. Cic. pro Dejot. 32. Nonne quum esset productus testis, & quum tecum fuisset, refugit ad legatos?

Ad planctus refugit. Stat. 5. Silv. 1. 30.

Ex cæde nemo refugit. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 36. Magnæ felicitatis esse arbitrabatur, neminem ex cæde refugisse.

In secundam aciem refugere. V. ACIES.

Tela refugere, Devitare. Cic. pro Cæcin. 22. Et jam ingrediens intra finem ejus loci, quem oleæ terminabant, impetum armati Antiochi, ceterorumque tela atque incursus refugit.

Virum mors ipsa refugit. Lucan. lib. 2. 75.

Ab instituta consuetudine refugere. Cic. 1. Att. 1. Et postea prorsus ab instituta nostra paucorum dierum consuetudine longe refugit.

Memoriam nostram refugiunt ista, i. e. Non meminimus istorum. Columel. lib. 12. cap. 50.

Refugere, Devitare, valde fugere. Columel. lib. 3. cap. 3. pr. Idque adeo plurimi dubitant, ut multi refugiant & reformident talem positionem ruris.

Neque ab hac orationis turpitudine eruditi homines refugerent. Pro M. Cœlio 500. Lamb. H. St. Exstant segm. 40.

Animus refugit, eaque reformidat dicere, quæ, &c. Cic. 14. Philip. 9.

Fortuna refugit procul hæc. Lucan. ad Pison. 116.

Invidiam refugere muneris, Munus recusare propter malevolam invidorum calumniam. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 16.

Jurgia vicina refugit. Hor. 2. Epist. 2. 171.

Periculum refugere ac deprecari. Cic. 10. Fam. 31.

Venerem omnem refugerat Orpheus. Ovid. 10. Met. 79.

Refugere, Recusare. Cic. pro Rosc. Com. 45. Quem ego si ferrem judicem, refugere non deberet: quum testem producam, reprehendere audebit?

Refugere ab admonendo aliquo. Cic. 12. Att. 19. Dum recordationes fugio, quæ quasi morsu quodam dolorem efficiunt, refugio a te admonendo.

Refugere a dicendo. Cic. 2. de Orat. 10. Pudore a dicendo & timiditate ingenua quadam refugisti.

REFUGIENS, entis Partic. [καταφεύγων] Auctor de Viris illustr. cap. 7. ad fin. Qua re audita Servius, dum ad curiam properat, jussu Tarquinii gradibus dejectus, & domum refugiens, interfectus est.

REFŬGUS, a, um. Adj. Quod est quasi Retrofugiens, Item reclive, aut rejectum.

Amnis refugus. Plin. Paneg. 30. Ovid. 18. Epist. 182.

Spemque suo refugi fluminis ore sequi.

Mare refugum. Stat. 12. Theb. 634.

Umbra refuga. Valer. 4. Argon. 41.

Capilli refugi a fronte, h. e. Reflexi, & velut refugientes, quales sunt crispi Maurorum capilli. Lucan. lib. 10. 132. Sidon. Capitis apex rotundus, in patulum a planitie frontis verticem cæsaries refuga crispatur.

REFŬGA, æ. m. & f. [δραπέτης] Qui aliorum dominium refugit. Ulpian. in l. Aut damnum. D. De pœnis, Quique refugæ ex opere metalli in metallum damnantur. Marcellus, De re militari, in lege, Milites agrum, Quia custodiæ refuga, non desertor militiæ est.

Angelos refugas, vocat Hieron. Epist. 151.

REFŬGUS, i. m. [ἀποφεύγων] Qui se fuga subducit, vel Retro fugit. Tacit. 13. Ann. 40. Quibus jusserat, ut instantibus cominus resisterent, refugos non sequerentur. h. e. Refugientes.

Refugus in locum. Tacit. 3. Hist. 61. Quidam in castra refugi, omnia formidine implebant.

REFŬGIUM, i. n. [ἀποφυγὴ] Locus ad quem confugimus. Cic. 2. Off. 26. Regum, populorum, nationum portus erat, & refugium Senatus. Suet. in Tiber. cap. 35. Ne refugium in tali fraude cuiquam esset.

Refugia, sunt Loca domus abditiora, & penitiora, in quæ imminente vi majore, vel hostium, vel incendii, bona sua refugiendi incendii vel hostium impetus causa, paterfamilias conjicere solet. Hujusmodi loca aperire, & pervia facere, usufructuario non licet. Ulpian. in l. Si cujus rei. D. de usufr. & quemad. quis utat. fruat. Sed neque diætas transformare, vel conjungere, easve separare ei permittitur: vel aditus, posticasve vertere, vel refugia aperire, vel atrium mutare, &c.

REFUGISCO, ĕre. Idem quod Refugere. Commodian. Instruct. 23.

RĔFULGEO, si, [ἀπολάμπω] ēre. Valde fulgere. Virg. 1. Æn. 592.

Restitit Æneas, claraque in luce refulsit.

Cervice rosea refulsit. Virg. 1. Æn. 406.

Humus refulsit luce purpurea. Ovid. 6. Fast. 252.

Lucifer refulgens ab occasu. Plin. lib. 2. cap. 8.

Nubes longe refulget. Virg. 8. Æn. 623.

Galea radiis refulget adversa. Virg. 9. Æn. 374.

Sol refulget in liquida aqua. Ovid. 2. de Arte Am. 722.

Suspectu refulgere. Plin. lib. 9. cap. 38. Color sanguinis concreti, nigricans aspectu, idemque suspectu refulgens.

Umbris refulgere. Plin. lib. 37. cap. 5.

Fama splendida refulget. Propert. lib. 3. 20. 8.

Spes refulsit. V. SPES.

REFULGENS, entis. Partic. Plin. lib. 11. cap. 28. Nunc pennarum hiatu refulgentes.

REFULGENTIA, æ. f. Fulgor. Apul. Florid. 4. pr. p. 359. Elmenh. Lacunarium refulgentia.

RĔFUNDO, fūdi, fūsum, [ἀναχέω] ĕre. Idem quod Fundere. Plin. lib. 2. cap. 101. Glaciem refundat, cunctaque humifico spiritu laxet.

De

De luna. Refundat, i. e. Regelet, resolvat, liquefaciat. Cic. 2. de Nat. Deor. 118. Quibus altæ, renovatæque stellæ, atque omnis æther refundunt eadem, & rursum trahunt indidem. Refundunt, h. e. Remittunt, rejiciunt, rursus fundunt, regerunt.
Aquas refudit urna. Propert. lib. 2. 26. 50.
Æquor refundit in æquor. Ovid. 11. Met. 488.
Unda refunditur. Stat. 9. Theb. 465.
Refundere, Reddere, restituere. Ulpian. in l. Si pecuniam. D. de condit. caus. dat. Consequens est, ut dicamus eum refundere quod accepit.
Sanguinem alicui refundere & bona, pro Reddere. Liv.

REFŪSUS, a, um. Partic. [ἀναχυθεὶς] ut, Refusum mare, Redundans. Plin. lib. 36. cap. 26.
Oceanus refusus. Virg. 7. Æn. 225.
Ponto sonat unda refuso. Virg. 2. Georg. 163. h. e. Retro fuso, & molibus oppositis repulso.
Stagna refusa vadis. Virg. 1. Æn. 130. i. e. Effusa.
Campos pariter vallesque refusas, Litoraque implerat Nomas. Sil. 17. 63. [Ubi agitur de Equitatu Numidico, effuse vagante. Forte legendum Refusus, ut referatur ad τὸ Nomas.

REFŪSE, ius, issime. Adv. [ἀνακεχυμένως] Redundanter. Compar. Columel. lib. 4. cap. 1. Nam semper in plano refusius egesta humus tumidior est, quam gradus soli crudi.

REFUSIO, ōnis. f. Macrob. 1. Saturn. 21. Pluvialis copia est refusio humoris, ad supera tracti.

REFUSŌRIUS, a, um. Adj. ut, Refusoriæ litteræ. Sidon. 9. Epist. 10.

RĔFŪTO, [ἀνασκευάζω, ἀποσκευάζομαι] āre. Festus, Refutare, redarguere, compositum a Fando, versa A littera in U, unde Confutare, & Refutare, id est redarguere, sive non ita esse ostendere, reprehendere. V. CONFUTO, & Voss. Etymol. Cic. in Vatinium testem, 1. Nemo enim horum te ita refutandum, ut gravem adversarium: aut ita rogandum, ut religiosum testem, arbitrabatur.
Manifesta refutant id. Lucret. lib. 2. 866.
Res vero refutat id. Lucret. lib. 2. 245.
Testes refutare. Cic. pro Font. 1. Plus ego in hac causa laboris & operæ consumo in poscendis testibus, quam ceteri defensores in refutandis.
Testibus refutare. Cic. 2. de Orat. 2. Quos tum, ut pueri, refutare domesticis testibus, patre, & C. Aculeone propinquo nostro & L. Cicerone patruo, solebamus.
Refutare, Reprimere. ut, Conatum alicujus refutare, Reprimere aut verbis, aut etiam facto. Cic. de Arusp. Resp. 7. Et aut concedente, aut etiam adjuvante Milone, ejus conatum refutabo. V. Cic. 1. Fam. 9.
Bello refutare. Cic. de Provinc. Consul. 32. Semper illas nationes nostri imperatores refutandas potius bello, quam lacessendas putaverunt.
Oratione feroci refutando plebem. Liv. 2. 52.
Refutare ac Rejicere. Cic. 2. Tusc. 55. In primisque refutetur ac rejiciatur Philocteteus ille clamor.
Aspernari & Refutare, Complecti & augere, contraria. Cic. pro Rabir. Post. 44. Quam quidem vos, Judices, in novo genere bonitatem, inusitatam claris ac præpotentibus viris, non modo non aspernari ac refutare, sed complecti etiam & augere debetis.

REFUTĀTUS, a, um. Partic. Cic. pro Lege Manil. 52. Obsolevit jam ista oratio, re multo magis, quam verbis refutata.

REFUTATIO, ōnis. f. [ἀνασκευὴ] Cic. in Topic. 93. Refutatio autem accusationis, in qua est depulsio criminis, quæ Græce στάσις dicitur, Latine appelletur Status, in quo primum insistit, quasi ad repugnandum congressa, defensio
Firma refutatio. Quintil. lib. 5. cap. 10.

REFUTĀTUS, ûs. m. [ἀποσκευὴ] Refutatio. ut, Ancipiti refutatu convincere falsum. Lucret. lib. 3. 524.

REFUTĀTOR, ōris. m. Arnob. lib. 1. p. 18. Refutator incredulus.

REFUTĀTŌRIUS, a, um. Adj. Refutatoriæ preces, l. j. C. de relat. l. 18. C. de appell. & Refutatorii libelli, l. 37. § j. C. eodem tit. l. 8. eod. in C. Theod. Judex a quo provocatum erat opinionis suæ exemplum litigatoribus dare debebat & acta edere. Quod si cui minus plena, vel contraria viderentur, is refutatorias preces offerebat, quæ simul mittebantur.
Absolute Symmach. lib. 1. Epist. 31. Cujus meritum Perennitas vestra, lectis gestis ac refutatoriis cohærentibus, æstimabit.

R E G

REG. Regio. REG. SACR. Regi sacrorum.

REGALIOLUS, REGALIS, V. REX, in REGO.

RĔGĔLO, āre. contrarium est suo simplici, Gelu resolvere. Columel. lib. 1. cap. 5. Idem lib. 2. cap. 16. Alter quod assiduis humoribus rigens hoc adhibito regelatur. Idem lib. 10. 77.

Post ubi Ripheæ torpentia frigora brumæ
Candidus aprica Zephyrus regelaverit aura.

Regelare, Refrigerare. Varro R. R. 1. 57. Granaria, quæ ventus regelare possit. [V. in REGYRO.
Utitur & Martialis, & Seneca. H. St. Locum Martialis V. in dict. seq.

REGELĀTUS, a, um. Partic. Calefactus. Martial. lib. 11. 9.

Succina virginea quod regelata manu.

REGELĀTIO, ōnis. f. Aggen. de Limit. p. 57. Goes. de Gallia Togata, Immodicas Alpium nives in mare transmittit, & subitarum regelationum repentinas inundationes patitur.

RĔGĔNĔRO, [ἀναγεννάω] āre. Iterum, sive rursum generare. Plin. lib. 12. cap. 1. Platani satæ regeneravere vitium. Idem lib. 7. cap. 11. Signa quædam, nævosque & cicatrices etiam regenerari.
Avum regenerare, Similem avo gigni. Plin. lib. 7. cap. 12. Indubitatum exemplum est Nicæi nobilis Pyctæ, Byzantii geniti, qui adulterio Æthiopis nata matre, nil a ceteris colore differente, ipse avum regeneravit Æthiopem. h. e. Niger natus est, qualis fuerat avus, quum tamen alba esset mater.
Regenerare patrem, idem significat quod Repræsentare, seu naturam & mores referre. Plin. lib. 14. cap. 22. Nec alio magis Drusus Cæsar regenerasse patrem Tiberium ferebatur.
Immo, non simpliciter Repræsentare, sed Ita repræsentare patrem, ut redivivus esse videatur, quod ad hanc rem attinet. H. St.

REGENERĀTIO, ōnis. f. [παλιγγενεσία] Vox ecclesiastica, apud Patres passim, & in Vulg. Nov. Test. Interpr. Matth. 19. 28. Tit. 3. 5. occurrens. Gloss. Gr. Lat. Παλιγγενεσία, Regeneracio, Recreacio, renacio. ut solet c pro t ante i.

RĔGERMĬNO, [ἀναβλαστάνω] āre. Iterum germinare. Plin. lib. 16. cap. 33. Et in Ænaria succisa regerminat.

REGERMINĀTIO, ōnis. f. [ἀνάβλαστησις] Plin. lib. 17. cap. 20. Regerminatione cædua, vel salice lætior.

RĔGĔRO, ssi, stum, [ἀναβάλλω] ĕre. Retro portare, reducere, rejicere. Plin. lib. 2. cap. 9. In coitu quidem non cerni, quoniam haustum omnem lucis aversa illo regerat, unde acceperit. De Luna. Columel. lib. 2. cap. 20. Deinde quum ad alteram partem areæ pervenerint, in acervum culmos regerant.
Culpam communem regerere in aliquem. Plin. 10. Epist. 30.
Contagia regerere. Plin. lib. 28. cap. 4.
Crimen alicui regerere, i. e. In aliquem rejicere. Senec. Hippol. 2. 720.
Invidiam regerere in aliquem. Quintil. lib. 11. cap. 1.
Alicui regerere alterum, pro Objicere, vel opponere. Cic. 15. Fam. 19. Pro quo tibi proxima epistola tot rusticos Stoicos regeram, ut Catium Athenis natum esse dicas.
Regerere in commentarios, In librum referre. Quintil. lib. 3. cap. 6. p. 253. Burm. Sunt enim velut regestæ in hos commentarios, quas adolescens deduxerat, scholæ. Budæus. De Rhetoricis Ciceronis.

REGESTUS, a, um. Partic. ut, Tellus regesta. Ovid. 11. Met. 188.

REGESTUM, i. n. Latine dici potest, quod vulgo *registrum* vocamus, teste Budæo. Vopisc. in Probo, 2. Usus sum etiam ex regestis scribarum porticus Porphyreticæ: Actis etiam Senatus ac populi. Subauditur Libris.

REGESTUS, ûs. m. Regesta terra, sive Terra ex sulco egesta, ut ait Budæus. Columel. lib. 3. cap. 13. Quum a superiore parte in inferiorem detrahitur humus, vix justum pastinationi præbet regestum.

REGIA, æ. V. REGO.

REGIESCO, ĕre. Cresco. Festus: & apud eum Paulus: Regiescit, apud Plautum, significat crescit. Sed quum Glires, inquit Turnebus, indidem nomen habere in fragmento significare videatur, Reglescit esse scribendum affirmo, pro Reglíscit a Glisco. V. edit. Dacer.

REGIFUGIUM, V. REX in REGO.

RĔGIGNO, ĕnui, ĭtum. [ἀναγεννάω] ĕre. Iterum gignere. Hinc passivum Regignor, apud Lucret. lib. 5. 245.

— quapropter maxima mundi
Quum videam membra, ac partes consumpta regigni.

REGĔNĬTUS, a, um. Partic. Pro Renato, utuntur vulgo Theologi.

REGILLA, V. REX, in REGO.

REGILLIANUS, Gallieni tempore Imperator Romanus factus est, miro fortunæ ludibrio ad tantæ dignitatis fastigium evectus. Nam quum forte milites aliquot apud ipsum cœnarent, exortaque esset quæstio unde Regilliani nomen deductum foret, quibusdam ad Regillum lacum, aliis alio originem ejus referentibus, Grammatista, qui forte aderat, deflectere hoc nomen a rege exorsus est: Regi, Regillianus; qua voce veluti omine quodam excepta, succlamatum est protinus a militibus: Merito itaque rex eris. Quum itaque postridie in publicum prodiisset, ab universis Imperator est consalutatus. Treb. Poll. in XXX. tyrann. cap. 10.

RĒGILLUS, i. m. [Ῥήγιλλος] Lacus est in Agro Tusculano, ad quem Aulus Postumius Dictator prospere adversum Tarquinium Superbum, patria ejectum, & Latinos, bellum inferentes, pugnavit. Liv. 2. 19.
Regillus, Appellativ. V. in REGULUS.

REGILLUM, i. n. vel potius REGILLUS, i. m. [Ῥήγιλλος Steph.] Oppidum est in Sabinis, unde Claudii oriundi, teste Liv. 2. 16. &

RĒGILLI, orum. m. pl. Idem. Suet. Tiber. cap. 1.

REGIMEN, REGINA, REGIO, V. REGO.

REGINDALIA, Ludus, vel potius ea Sors, qua ducta rex creatur. Vide Cælium Rhodiginum, & Lilium Gyraldum, 13. Syntagmate Histor. deorum. p. 385. ed. Bas.

REGIS-VILLA, æ. f. [Ῥηγισούϊλλα] Urbs exigua in extrema Italia, non procul ab Ostia. Strabo lib. 5. A Cossis Ostiam navigantibus exiguæ occurrunt urbes, Graviscium, Pyrgi, Alsium, Fregenia, ad Graviscos CCC sunt stadia. Inter hæc locus est, quem Regis villam vocant.

REGIUM, i. n. vel REGIUM LEPIDI, vel LEPIDUM, [Ῥήγιον Λεπίδου Ptol.] Galliæ Cisalpinæ oppidum, a quo Regienses. Auctor Plin. lib. 3. cap. 15.
Rhegium aliud, cum aspiratione, Promontorium. V. suo loco.

REGLŪBO, ĕre. Gloss. Lat. Gr. Regluvo, Ἐκδέρω.

REGLŪTĬNO, pr. comm. [ἀποκολλάω] āre. contrarium suo simplici Glutinare. Catull. ad Thallum 25. 9.

Quæ nunc tuis ab unguibus reglutina & remitte

Reglutinare, Redintegrare. Prudent. Peristeph. 10. 873.

Vel amputatum plaga collum dividens
Rursus coibit ac reglutinabitur.

REGLUTINĀTUS, a, um. Partic. Deglutinatus. ut, Reglutinatis luminibus. Mart. Capel. lib. 6. p. 191.

REGLUTINŌSUS, a, um. Adj. [κολλώδης] Valde glutinosum significat. Plin. lib. 11. cap. 15. Sequens probatio, ut sit odoratum, ex dulci acre, reglutinosum, perlucidum. Vetus exemplar habet Glutinosum. [Re adhæsit ex præcedente voce.

REGNO, REGNUM. V. REGO.

RÉGO, rexi, rectum, [ἰθύνω, εὐθύνω] ĕre. Gubernare: quasi rem populi agere. Virg. 4. Ecl. 17.

Pacatumque reget patriis virtutibus orbem.

Regere & Moderari. Cic. in Somn. Scip. 19. Siquidem deus est, qui viget, qui sentit, qui meminit, qui providet: qui tam regit & moderatur, & movet id corpus, cui præpositus est, quam hunc mundum princeps ille Deus.
Consilio rem aliquam. Ter. Eun. 1. 1. 13.
Aliquem regere disciplina. Cic. 10. Att. 7. extr. Hoc autem vitium puto te existimare, non nostra indulgentia, sed a natura profectum, quem tamen nos disciplina regimus.
Animum regere. Hor. 1. Epist. 2. 62.
Animos dictis regere. Virg. 1. Æn. 157.
Ingenium alicujus. Plaut. Bacch. 3. 3. 90.
Mentem suam. Lucan. ad Pison. 56.
Mores regere suo exemplo. Ovid. 15. Met. 834.
Naturam suam versare & regere ad tempus. Cic. pro Cœl. 13.
Semet ipsum. Cic. 4. Fam. 14.

Imperium regere. Virg. 1. Æn. 344.
Opes Ausonias. Ovid. 14. Met. 773.
Populos imperio. Virg. 6. Æn. 851 Idem 4. Æn. 230.
Sed fore, qui gravidam imperiis belloque frementem
Italiam regeret.
Res imperio. Virg. 1. Æn. 234.
— ô, qui res hominumque deûmque
Æternis regis imperiis!
Rempublicam. Cic. 1. Off. 92. Illud autem est judicandum, maximas geri res & maximi animi ab iis, qui Respub. regunt: quod earum administratio latissime pateat.
Senatum consiliis. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Urbes regere in longa pace. Virg. 7. Æn. 46.
Urbes consiliis. Quintil. in proœm. lib. 1.
Bella regere. Sil. lib. 7. 47.
Fines regere. Cic. pro Muren. 21. Ille exercitatus est in propagandis finibus, tu in regendis. Fines regi dicuntur (inquit Boethius lib. 2. Topic.) quando agri propositis terminis finiuntur. Nam Regere, antiquæ legis XII Tab. significatione, est suis finibus terminatum habere & statuere. Justinian. lib. 4. Inst. tit. 17. De officio jud. §. ultimo, Si finium regundorum actum fuerit, &c. Eleganter ad ipsos terminales lapides, rem inanimatam, transtulit Tibul. lib. 1. 3. 44.
— non fixus in agris,
Qui regeret certis finibus arva, lapis.
Equos, Moderari. Ovid. 1. Trist. 3. 28.
Lunaque nocturnos alta regebat equos.
Habenas regere. Ovid. 1. Fast. 25.
Iter rexit lino Theseus. Propert. lib. 2. 14. 8.
Ora equi. Ovid. 8. Met. 34.
Navem, vel Ratem arte. Ovid. 1. Trist. 4. 12.
Rates gubernacula regunt. h. e. Dirigunt. Plin. lib. 12. cap. 19.
Rates reguntur remo. Ovid. 1. de Art Am. 3. al. Moventur. Sic.
Cursus, Virg. 6. Æn. 350.
REGENS, entis. Partic. Virg. 6. Æn. 30.
Cæca regens filo vestigia. Sic Iter lino supra.
Fortuna ita regente. Justin. l. 9. 23.
REGENDUS, a, um. Partic. [ἰθυντέος] Senec. Octav. v.446.
Regenda magis est fervida adolescentia.
Juvenem suscipere regendum. Cic. 10. Att. 6.
RECTUS, a, um. Partic. [ἰθυνθεὶς] ut, Rectus ad ingenium bonum. Plaut. Bacch. 3. 3. 8.
RECTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ὀρθὸς, ὄρθιος, ἰθὺς, εὐθὺς, εὐθύπορος, ἰθυβολος] Erectus, Qui stat & erectus est.
Rectus, Qui nullam in partem inflectitur, cujus contrarium est, Obliquus. Plin. lib. 12. cap. 19. Recto cursu.
Acies recta oculorum. V. ACIES.
Coma recta, i. e. Pressa, Crispæ opponitur. Senec. Epist. 96.
Flumine recto. Virg. 8 Æn. 57.
Ipse ego te ripis & recto flumine ducam.
Lux recta aut obliqua. Lucret. lib. 2. 799.
Ore recto voces emittere foras. Lucret. lib. 4. 552.
Platea recta, Via recta. Ter. Phorm. 2. 1. 80. Eo recta via quidem illuc. quod & Recta, formâ Adv. per ellipsin dicitur. Cic. 1. in Catil. 23. Recta perge in exsilium. V. infra.
Talo recto stare. Hor. 2. Epist. 1. 176.
— post hoc
Securus, cadat, an recto stet fabula talo. i. e. Parum sollicitus post hoc, utrum exsibiletur, atque explodatur comœdia, an probetur. Recto talo dixit per tralationem, quia qui stant, recto sunt talo. Ita dicebant Stare fabulam, quæ attente audiretur, & quæ placeret: Cadere & excidere histriones, qui explodebantur. Lambinus. V. STO.
Truncus rectus. Ovid. 2. Met 822.
Via recta rem narrare, Narrare rem ut est, nihil mentiri. Ter. Heaut. 4. 3. 28. Immo ut recta via rem narret ordine.
Via recta animi. Propert. lib. 3. 5. 10.
Cœna recta. V. CŒNA & SPORTULA.
Cœnæ rectæ jus habere, i. e. *Buccam ad curiam*, inquit Budæus.
Tunica recta dicebatur, Quæ ita contexta erat, ut veluti rigens staret. Vel Quæ a stantibus ab imo in altum texebatur. Hac tirones & novæ nuptæ induebantur. Hanc parentes liberis suis conficiendam curabant, ominis causa. Ex Festo.
Conscientia recta, Translate. Cic. 13. Att. 20. In omni vita sua quemque a recta conscientia transversum unguem non oportet discedere.
Consilium rectum & tutum capere. Ter. Heaut. 2. 3. 86. Idem And. 2. 1. 11.
Facile omnes, quum valemus, recta consilia ægrotis damus.
Indoles recta, i. e. Bonæ naturæ. Senec. Hippol. 20.
Ingenia recta, i. e. Non depravata. Senec. Hippol. 21.
More recto servat munia vitæ. Hor. 2. Epist. 2. 131.
Vitæ rationem rectæ, honestæque, ut quidam putaverunt, ad philosophos relegandam non concesserim. Quintil. in proœm. lib. 1.
Rectus, cum Genitivo: ut, Rectus judicii animus. Seneca de Vita beata.
Compar. Hor. 1. Serm. 2. 82.
Sit licet hoc, Cerinthe, tuæ, tenerum est femur, aut crus
Rectius: atque etiam melius persæpe togatæ est.
Longa trabe rectior. Ovid. 3. Met. 78.
Superl. Rectissimus in dicendo. Cic. 2. de Orat. 206. Ego mehercule, inquit, Antoni, semper is fui, qui de te oratore sic prædicarem, unum te in dicendo videri rectissimum.
RECTUM, i. n. per translationem, pro Eo quod est cum virtute conjunctum; & pro Bono ponitur: ut Recte Adv. pro Bene. ut, Hor. 2. Epist. 2 44.
— curvo dignoscere rectum. h. e. Quid sit vitium, quid virtus. Porphyrio.
Non agere iter in rectum. Ovid. 2. Met. 715. i. e. Non recta pergere.
Rectum est. Cic. 6 Att. 9. Saufejum sine meis litteris ad te venire vix rectum erat. i. e. Honestum.
Videre rectum. Hor. 2. Epist. 1. 63.
Interdum vulgus rectum videt, est ubi peccat.

Rectum in oratione, & Pravum, contraria. Cic. 1. Acad. 16. Tertia de disserendo, & quid verum, & quid falsum, quid rectum in oratione, pravumve, quid consentiens, quid repugnet judicando.
Amor recti. Stat 5. Silv. 3. 248.
Conscia mens recti. Virg. 1. Æn. 608.
Capessere recta. Hor. 2. Serm. 7. 7.
Colere rectum. Ovid. 1. Met. 90.
Defendere rectum. V. DEFENDO.
Præponere rectum utilibus. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 103.
Servare animi rectum. Hor. 2. Serm. 3. 201. h. e. ut ita dicam, Rectitudinem.
Trahere ad. Hor. 2. Serm. 6. 75.
Quidve ad amicitias, usus, rectumne trahat nos.
RECTA, Adv. ex Ablat. f. subaudito Viâ. [ἰθὺ, εὐθὺ] Ter. Eun. 1. 2. 7. Cur non recta introibas? Cic. 5. de Fin. extr. Sed tempus est, si videtur, & recta quidem ad me. Idem 7. Verr. 159. Sibi recta iter esse Romam: Verri se præsto advenienti futurum. Et 4.Att. 5. Tu de via recta in hortos. E navi recta ad me venit. Cic. 6. Att. 8. conf. supra Via recta.
RECTE, Adv. [ὀρθῶς, καλῶς] Proprie est, cui Oblique opponitur. Cic. 1. de Fin. 20. Sive aliæ declinabunt, aliæ suo nutu recte ferentur. Primum erit hoc quasi provincias atomis dare, quæ recte, quæ oblique ferantur. Al. Rectæ, quæ obliquæ.
Recte translate, Bene. Cic. 4. Acad. 98. Recte conclusit, teneo: sin vitiose, minam Diogenes reddet.
Auguraris recte de me, bene enim tibi cognitus sum. Cic. 9. Att. 19.
Recte an secus, nihil ad nos. Cic. in Pison. 68.
Recte atque ordine facere. V. ORDO.
Recte, in responsione. Ter. Hec. 3. 2. 20.
Quid tu igitur lacrimas? aut quid es tam tristis? PA. recte mater. Ubi Donatus, Recte mater, Sic dicimus quum sine injuria interrogantis aliquid reticemus. Alii Recte sic accipiunt, ut intelligant, Nihil est mali. Hæc Donatus. [Subauditur Est, ut in seq.
Recte, auctore Donato. Ter. Eun. 2. 3. 49.
Dum hæc dicit, abiit hora, rogo nunquid velit,
Recte inquit, abeo. Idem in Heaut. 2. 1. 16.
Tum quod dem ei, recte est: nam nihil esse mihi, religio est dicere. h. e. Nihil. Quare autem Recte pro Nihil dixerit, ostendit subdens, Nam nihil &c. i. e. Dicere quod nihil mihi sit, quod dem amicæ, est religio, id est, metus mali ominis cavendi. Putabant enim superstitiosi illi mortales, si dixissent sibi nihil esse, nihil etiam futurum: & si interroganti Quis me petiit? puer respondisset, Nullus, se a nullo deinceps expetendos: unde respondere solebat, Bona fortuna here; id est nullus. Al. Satis est exponunt.
Recte, ut dicitur, ἐπαινῶ. H. St.
Recte, pro Sic est, etiam, ita. Ter. Adelph. 3. 3.79. S. Tu rus hinc abis? D. recte. [Subauditur Putas, quod alias addit. V. And. 1. 1. 114.
Recte, responsio ad Quid fit? Ter. Adelph. 5. 5. 3.
Quis homo? ô Syre noster, salve: quid fit? quid agitur?
S. Recte. D. ôptime est.
Recte facitis, Gratiarum actio est, interprete Donato. Ter. Eun. 5.8.54.
Mirum ni illoc homine quoquo pacto opus est. C. idem arbitror.
G. Recte facitis. [V. Facis bene, in BENE.
Recte parere, Non monstrum parere, inquit Donatus. Ter.Hec.4.1.17.
— præsertim quum & recte, & tempore suo pepererit.
Recte, pro Juste. Ter. Andr. 5. 4. 53. Pater, non recte vinctus est. Et Andr. 4. 4. 27. Recte ego semper fugi has nuptias.
Recte abuti. Quintil. lib. 5. cap. 10: Potest videri hoc nomine recte abusus.
Lata recte, & Vitio lata, contraria. Cic. de Arusp. Resp. 48. Augures interrogabant, quæ ita lata essent, rectene lata essent: illi vitio lata esse dicebant. [In hoc & seq. est Auspicato, rite.
Tabernaculum recte captum. Cic. 2. de Divin. 75.
Recte apud Juriscon. maxime in stipulationibus, idem quod Arbitratu boni viri. l. hæc verba. 73. D. de Verb. sign. l. jam tamen. 5. §. 3. D. jud. sol. Cato de R.R. cap. 144. & cap. 146. Varr. R.R. lib. 2. cap. 4.
Admones recte. Cic. 6. Verr. 5. Sed earum artificem quemnam? recte admones, Polycletum esse dicebant.
Convivari recte. V. Recta cœna, in CŒNA.
Dicere non recte alicui, pro Maledicere. Plaut. Pseud. 4. 6. 23.
Dicis recte. Ter. Adelph. 4. 3. 18. Et recte & verum dicis. Plaut. Capt. 5. 2. 7.
Recte & vera loquere: sed neque tu vere neque recte adhuc
Fecisti unquam. Al. Recta & vera.
Recte & Secus contraria. Cic. de Clar. Orat. 331. Quæ, si recte esset, salute reip. sin secus, interitu ipso testimonium meorum de rep. consiliorum darent. i e. Si omnia bene & commode cederent. Budæus. V. supra.
Esse recte alicui, pro Valere. Cic. 14. Att. 16. extr. De Attica pergratum mihi fecisti, quod curasti ante scirem ei recte esse, quam non belle fuisse.
Facere alicui recte. Plaut. Aul. 2. 5. 12.
Factum recte, & Peccatum. Cic. 1. Acad. 36. Sic inter recte factum atque peccatum, officium, & contra officium, media locabat quædam; recte sola, &c.
Ferre molestias recte, i. e. Patienter. Ter. Eun. 1. 1. 33.
Meministi recte. Ter. Heaut. 5. 2. 43. Sat recte hoc mihi in mentem venit [i. e. Opportune, commode.
Ministrare recte. Hor. 2. Serm. 8. 70.
Olere recte, Bene olere. Plaut. Mostel. 1. 3. 113.
Oneratus recte. Plaut. Bacch. 2. 3. 115.
Ille est oneratus recte, & plus justo vehit.
Ponere otia recte. Hor. 2. Serm. 7. 112.
Sperare recte. Cic. 13. Att. 17. Attica nostra quid agat scire cupio, etsi tuæ litteræ (sed jam nimis veteres sunt) recte sperare jubent.
Valere recte. Plaut. Bacch. 2. 2. 14.
Quia si illa inventa est, quam ille amat, vivit, recte valet.
Vivere recte. Hor. 1. Epist. 6. 29.
Recte, Tuto. Cic. 14. Fam. 14. Si ille Romam modeste venturus, recte in præsentia domi esse potestis
Dare recte litteras. Cic. 1. Fam. 7. Quoties mihi certorum hominum potestas erit, quibus recte dem: non prætermittam. i. e. Quibus tuto & citra periculum dare possim litteras.

Dare recte fundum. Cic. 13. Att. 48. Ut ipſe ei Puteolis fundum recte mancipio dare poſſet. [Delectatur hac phraſi Corn. Celſus, ut ea Recte dari ægris dicat, quæ Sine periculo dantur.

Eſſe recte alicubi, pro Sine reprehenſione manere. Cic. 16. Att. 9. Qui minus autem ego iſtic recte eſſe poſſim, quam eſt Marcellus? [i. e. Tuto, ſeu In tuto.

Eſt recte apud matrem. Cic. 1. Att. 7.

Epicurus circuitione quadam deos tollens, recte non dubitat divinationem tollere. Cic. 2. de Divin. 40. h. e. Aperte, non diſſimulanter, nec per circuitionem. Al. Recta.

Compar. Rectius. Plaut. Merc. 4. 4. 62.

Eadem licebit mox cœnare rectius.

Meminiſſe rem rectius. Plaut. Epid. 4. 1. 26.

Perſpicere rectius. Lucret. lib. 1. 157.

Tenere rem rectius. Plaut. Amph. prol. 110.

Valere rectius. Plaut. Trin. 1. 2. 125.

Superl. ut, Rectiſſime animadvertere. Cic. 3. de Legib. 12.

Probare rectiſſime. Ulp. l. 54. §. 4. Dig. pro ſocio.

RECTO, Adv. Anton. & Verus apud Papir. l. 21. pr. D. de Appellat. & relat. Appellationes, quæ recto ad Principem factæ ſunt. [An Recta? vel Non recte?

RECTIO, ōnis. f. [ἴθυνσις] Cic. 5. de Fin. 11. Quum autem tertia pars bene vivendi præcepta quæreret, ea quoque eſt ab iiſdem, non ſolum ad privatæ vitæ rationem, ſed etiam ad Rerumpub. rectionem relata.

RECTŪRA, æ. f. ut, Rectura limitum, apud rei agrariæ ſcriptores. V. Goeſ. Ind. & Rigalt. Gloſſ. & Fines regere in ipſo verbo.

RECTOR, ōris. m. [εὐθύντωρ, εὐθυντὴρ, εὐθυντής] Qui regit. Cic. 2. de Nat. Deor. 90. Intelligere ineſſe aliquem, non ſolum habitatorem in hac cæleſti ac divina domo, ſed etiam rectorem & moderatorem, & tanquam architectum tanti operis, tantique muneris.

Majeſtas rectoris. Sil. lib. 15. 417.

Divûm Juppiter maximus rector. Virg. 8. Æn. 572.

Juvenum rectores. Virg. 9. Æn. 173.

Olympi rector. Ovid. 9. Met. 498.

Pelagi, Neptunus. Ovid. 1. Met. 331.

Populorum centum. Ovid. 7. Met. 481.

Regum rector maximus. Sen. Troad. 10.

Superûm. Ovid. 1. Met. 668.

Rectores ſequiori ævo proprie dicti ſunt Provinciarum præſides. Caſſiod. Var. 6. 12. Fuit & dignitas aulæ Conſtantinop. Suid. Ῥαίκτωρ, εἶδος ἀξιώματος. conf. Gloſſ. Cang.

RECTRIX, īcis. f. Quæ regit. Columel. lib. 3. cap. 10. Videmus hominibus inſpiratam, velut aurigam, rectricemque membrorum animam. Plin. lib. 37. cap. 13. Italia rectrix parenſque mundi altera.

RECTITŪDO, ĭnis. f. Aggen in Goeſ. Agrar. p. 46. Rigor ſuæ rectitudinis naturalis nomen accepit.

RĔGĬBĬLIS, e. Adj. Quod facile regitur. ut, Acies regibilis. Ammian. 19. 15. Juventus regibilis. Idem 15. 2.

REGĬMEN, ĭnis. n. [εὔθυνσις] Ipſa rectio. Lucret. lib. 3. 95.

In quo conſilium vitæ, regimenque locatum eſt. Liv. 3. 33. Regimen totius magiſtratus penes Appium erat, favore plebis.

Cruentum regimen manu tractare, Regere in Tyrannide. Stat. 11. Theb. 658.

Lentum regimen navis. Senec. Agamem. 6.

Vocis, ſermoniſque regimen primores tenent dentes. Plin. lib. 7. cap. 16.

REGĬMENTUM, i. n. Idem quod Regimen. Arcad. in l. 1. §. 1. De offic. præf. præt. Regimentis Reipub. ad Imperatores perpetuo translatis, &c. Adde Ammian. 28. 1. & 25. 9. Apud antiquiores non occurrit.

RĔGĬTO, [ἰθύνομαι] āre. frequentat. Varro 1. de R. R. cap. 57. extr. Granaria in agro quidam ſublimia faciunt, ut in Hiſpania citeriore, & in Apulia: ita ut non ſolum a lateribus per feneſtras, ſed etiam ſubtus a ſolo ventus regitare paſſit. Vetus exemplar habet Regelare. Al. Regyrare, vel Regirare, vel Regerare. [Puto ſyllabam librarios omiſiſſe, legendumque Refrigerare. V. in hac dict. & in REGELO.

RĔGIO, ōnis. f. [χώρα, κλίμα] dicta a Rego, quod prius quam provinciæ fierent, regiones ſub regibus erant, atque ab his regebantur. Virg. 9. Æn. 390.

Euryale infelix, qua te regione reliqui?

Regio & Ora. Cic. pro Sext. 66. Quæ regio, orave terrarum erat latior, in qua non, &c.

Certa regio loci. Lucret. lib. 2. 260.

Terræ regio. Cic. 1. de Nat. Deor. 24. Atqui terræ maximas regiones inhabitabiles atque incultas videmus.

Agrorum regiones. Juſtinian. lib. 4. tit. 17. De officio jud. §. ultim. Quod ſi de una re, veluti de fundo: ſiquidem iſte fundus commode regionibus diviſionem recipiat, partes ejus ſingulis adjudicare debet.

Deſerta ſiti regio. Virg. 4. Æn. 42.

Montoſa. V. Montoſus, in MONS.

Ignota. Ovid. 2. Met. 203.

Cultu vacantes. V. COLO.

Apprehendere regionem. V. APPREHENDO.

Attingere regionem. V. ATTINGO.

Defendere regiones ſuas & fines. Cic. in Orat. 141.

Obire pedibus regiones. V. OBEO.

Peragrare mente regiones. V. PERAGRO.

Regiones cæli quatuor, Ortus, Occaſus, Meridies, Septentrio. Ortus & Occaſus, mobilia ac varia ſunt: Meridies & Septentrio perpetuo ſtatu permanet. Oritur quippe ſol non ibidem ſemper, ſed aut Æquinoctialis oriens dicitur, aut Solſtitialis, aut Brumalis. Idem non in eundem ſemper occidit locum: ſed occaſus ejus ſimiliter fit. Ab his quatuor regionibus, quatuor venti flare dicuntur, qui ſunt Eurus, Auſter, Favonius, Aquilo. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Sed etiam regio, quæ tum eſt Aquilonaris, tum Auſtralis. De regione Lunæ.

Regiones, Cæli ſpatia, in quæ Augures illud lituo dividebant. Cic. 1. de Divin. 30. de lituo agens, Eo, inquit, Romulus regiones direxit, tum quum urbem condidit.

Ara locata ſub media cæli regione. Cic. in Arato, 193.

Auſtralis regio. V. AUSTER.

Veſpertina. Hor. 1. Serm. 4. 30.

Arctis regionibus exire. Lucret. lib. 6. 119.

Regio, inquit Budæus, vulgo *quartarium* dicitur, apud Cic. pro Planc. 32. qui etiam Tractum vocat, Totus ille tractus celeberrimus Venafranus, Allifanus: tota denique noſtra illa aſpera & montuoſa & fidelis & ſimplex & fautrix ſuorum regio, &c.

Viarum regio nota. Virg. 2. Æn. 737.

Recta regione viæ declinare. Lucret. lib. 2. 250.

Regiones, Majores urbis partes appellari cœptæ a ſimilitudine earum regionum, in quas orbis dividitur. Quatuor autem fuerunt antiquitus urbis Romæ regiones: e quibus prima regio Suburrana: ſecunda, Exquilina: tertia, Collina: quarta, Palatina. Sub Auguſto 14. vocari cœperunt. V. Suet. Aug. cap. 30. & l. 3. ff. de Off. præf. vigil. vel Lex. Pitiſc. qui rem late perſequitur.

Natura & regio provinciæ, h. e. Natura partis & regionis ejus provinciæ quam incolis, vel cui præficeris. Cic. 1. Fam. 7. Eam eſſe naturam & regionem provinciæ tuæ, ut, &c [Vulgo Situm, vel Situationem dicunt.

Regiones vineæ, Fines & limites. Cic. 2. de Nat. Deor. 9. An Attii Navii lituus ille, quo ad inveſtigandum ſuem regiones vineæ terminavit, contemnendus eſt? Al. Inveſtigandam uvam. conf. 1. de Divin. 31.

Regionibus officii ſeſe continere. Cic. 2. de Lege Agrar. 96. Singularis homo privatus, niſi magna ſapientia præditus, vix facile ſeſe regionibus officii, magnis in fortunis & copiis continet. [i. e. Intra terminos officii ſui.

Modicæ regiones orationis. Cic. 2. de Orat. 67. Sed ita ut ſit circumſcripta modicis regionibus.

Regionibus circumſcriptum vitæ ſpatium, i. e. Finibus & terminis, ut ait Budæus. Cic. pro Arch. 29. Si nihil animus præſentiret in poſterum, &, ſi quibus regionibus vitæ ſpatium circumſcriptum eſt, eiſdem omnes cogitationes terminaret ſuas.

Regiones & fines eloquentiæ. Cic. in Orat. 141. de Juris ſcientia loquens, Ea vero, inquit, repugnante eloquentia vix ſuas regiones fineſque defenderet.

Regio, pro Orbita & linea. Cic. 7. Verr. 176. De omnibus nobis, ſi quis tantulum de recta regione deflexerit, &c. Ibid. 181. Hæc eadem eſt noſtræ rationis regio & via, horum nos hominum ſectam atque inſtituta perſequimur. Inde E regione idem pro Rectis lineis accipit. Budæus.

E regione, tanquam Adverb. ponitur in oratione, pro In conſpectu, quaſi rectis lineis. V. E præp. Cæſ. 7. Bell. Gall. cap. 35. Quum uterque utrique eſſet exercitui in conſpectu, fereque e regione caſtris caſtra poneret. Cic. 4. Acad. 123. Nonne etiam dicitis, eſſe e regione nobis, e contraria parte terræ, qui adverſis veſtigiis ſtent contra noſtra veſtigia, quos Antipodas vocatis?

REGIŌNĀTIM, Adv. [κατὰ χώρας] Per ſingulas regiones. Suet. in Cæſ. cap. 39. Ludos etiam regionatim urbe tota, & quidem per omnium linguarum hiſtriones. conf. Liv. 40. 51. extr.

REGIONĀLĬTER, Adv. Apul. de Mundo p. 68. Elmenh. Quæ tamen illi cum regionaliter videantur eſſe peſtifera, ad omne ſalutaria ſunt. conf. Cæl. Aurel. Acut. 2. 29.

REGIONĀRIUS, i. m. Frontin. de Colon. p. 134. Gœſ. Caſſium oppidum militi regionarii diviſerunt. [Legendum Caſinum opp. milites legionarii, ut ex coll. p. 104. liquet.

RĒGŬLA, æ. f. [κανὼν Gl. L. G.] Norma, qua lineæ diriguntur, quaſi menſuram regens. Columel. lib. 3. cap. 13. Nam duas regulas, ejus latitudinis, qua paſtinator ſulcum facturus eſt, in ſpeciem Græcæ litteræ x decuſſavimus: atque ita mediæ parti, qua regulæ committuntur, antiquam illam ciconiam infiximus.

Regula prima. Lucret. lib. 4. 516.

Denique ut in fabrica, ſi prava'ſt regula prima. Quo loco Lambinus, Regula, lignum eſt rectum, oblongum, & latum, quo fabri utuntur ad exigendas rectitudines, & parietes ædificiorum dirigendos. Fiunt etiam e ferro regulæ. Hæc ille.

Regula & Norma quid differant, V. NORMA.

Exemplum & Regula. Cic. in Salluſt. 4. Primum igitur, quoniam omnium majores Criſpus Salluſtius ad unum exemplum & regulam quærit.

Mediocritatis regula optima. Cic. 2. Off. 59. In his autem ipſis mediocritatis regula optima eſt.

Naturæ norma, regula, & præſcriptio. Cic. 4. Acad. 140.

Oratoris. Plin. Epiſt. 9. 26. ad Lupercum, Sed Demoſthenes ipſe ille norma oratoris & regula.

Philoſophiæ regula. Cic. 4 Acad. 29. Hanc eſſe regulam totius philoſophiæ, conſtitutionem veri, falſi, cogniti, incogniti

Omnium una regula eſt, quam cupio tibi eſſe notiſſimam, &c. Cic. 3. Off. 81.

Aberrare a regula & præſcriptione vitæ. V. ABERRO.

Dirigere ad regulam. Cic. 1. de Fin. 63. Servata illa, quæ quaſi delapſa de cælo eſt ad cognitionem omnium, regula, ad quam omnia judicia rerum dirigentur.

Habere regulam qua vera & falſa judicentur. Cic. de Clar. Orat. 152.

Irrogat regula pœnas æquas peccatis. Hor. 1. Serm. 3. 118.

Loqui ad regulam. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque enim loquuti ſunt ad hanc regulam & diligentiam primi homines.

Regula, Baculus quo aliquid rectum tenetur. Columel. lib. 6. cap. 19. Deinde prius quam ferrum admoveas, duabus anguſtis ligneis regulis, veluti forcipibus, apprehendere teſtium nervos, &c.

Regula, Inſtrumentum, eundem uſum præbens in factura olei, quem fiſcus. V. FISCUS loco ſuo. Columel. lib. 12. cap. 50. Aut regulis, ſi conſuetudo erit regionis, aut certe novis fiſcis ſampſæ exprimi.

REGŬLĀRIS, e. Adj. [κανονικὸς] Quod ſecundum regulam eſt, vel quod in regulam trahi poteſt.

Æs regulare, Quod obſequitur malleis, & quaſi in utramque partem regi poteſt, quod etiam ab aliis Ductile appellatur. Plin. lib. 34. cap. 8. In Cypro coronarium æs & regulare eſt, utrumque ductile.

REGULARĬTER, Adv. Ulpian. in l. Quod ſi ſervus. §. 2. D. de in rem verſo, Et regulariter dicimus toties de in rem verſo eſſe actionem. Idem in l. Regulariter definiendum eſt. De petit. hæred.

REGULATIM, Adv. Idem. Veget. de Re Vet. 2. 41. Regulatim curare.

REGŬLO, āre. Cæl. Aurel. Tard. 3. 4. 62. Regulantur vel diriguntur eorum virtutes non natura loci.

REX, rēgis. m. [βασιλεὺς, ἄναξ] Qui regit populum, & regnum poſſidet. Cic. 2. Off. 41. Mihi quidem, non apud Medos ſolum, ut ait Herodotus, ſed etiam apud majores noſtros, juſtitiæ fruendæ cauſa videntur olim bene morati reges conſtituti. Idem 3. de Fin. 75. Rectius enim appellabitur rex, quam Tarquinius, qui nec ſe, nec ſuos regere potuit.

Triumphi regum. Ovid. 1. Amor. 15. 33.

Cælicolûm rex, Juppiter. Virg. 3. Æn. 21.

Deorum.

Deorum. Hor. 4. Carm. 4. 2.
Divûm pater, atque hominum rex, Juppiter. Virg. 1. Æn. 69.
Olympi magnus rex. Virg. 5. Æn. 533.
Fluviorum rex, Eridanus. Virg. 1. Georg. 481.
Infernus, Pluto. Virg. 6. Æn. 106.
Nominis ingentis. V. INGENS.
Regum rex. Hor. 1. Epist. 1. 107. de Sapiente Stoicorum.
Æquævus. Virg. 2. Æn. 561.
Fortissimus gentis Sidoniæ. Sil. lib. 8. 212.
Indomitus. Lucan. lib. 2. 581.
Magni. Hor. 2. Serm. 3. 45.
Minantes. Hor. 2. Carm. 12. 12.
Purpureus, i. e. Purpuratus, seu purpura ornatus. Ovid. 7. Met. 103.
Semidei. Stat. 2. Achil. 363.
Superbus. Virg. 11. Æn. 15.
Timendi. Hor. 3. Carm. 1. 5.
Tremendus. Virg. 4. Georg. 470.
Abacta pauperies epulis regum. Hor. 2. Serm. 2. 45.
Colere reges, non regna. Sen. Herc. OEth. 5.
Constituere regem populis. V. CONSTITUO.
Editus atavis regibus. Hor. 1. Carm. 1. 1.
Expugnant reges, capiuntur, prælia miscent. Lucret. lib. 4. 1007.
Imminent duo reges toti Asiæ. V. IMMINEO.
Imponere regem alicui regioni. V. IMPONO.
Inducere regem in regnum. V. INDUCO.
Interceptus mortalitate rex. V. INTERCIPIO.
Pati imperia regum. Sen. Herc. fur. 6.
Pati famulum & regem, i. e. Infimam & summam conditionem. Sen. Herc. OEth. 3.
Succurrere regis tectis. Virg. 2. Æn. 451.
Reges etiam appellantur Liberi affinesque regum. Cæs. 3. Bell. Civil. 107. Interim controversias regum ad P. R. & ad se, quod esset Consul, pertinere existimans. Per Reges intelligit Ptolemæi regis Ægyptiorum liberos.
Populus rex. Adjective. Virg. 1. Æn. 25.
    Hinc populum, late regem, belloque superbum,
    Venturum excidio Libyæ.
Rex, pro Rectore. Hor. 1. Carm. 36. 8.
    — memor
    Actæ non alio rege puertiæ. i. e. Moderatore ac magistro.
Rex, (ait Donatus) alias Regnatorem, alias Dominum, alias Divitem significat. Sed nunc rationem habet nominis ad aliquid dicti, ad significandum Parasitum. Ut enim parasitus regis est, & libertus patroni: sic e contrario rex parasiti est, & patronus liberti. Hæc ille in illud Ter. Phorm. 2. 2. 24. Immo enim nemo satis pro merito gratiam regi refert.
Rex, Potentior: & is, quem nobis veluti in patronum eligimus, quem affectemur. Martial. lib. 2. 18.
    Capto tuam, pudet heu, sed capto, Maxime, cœnam,
      Tu captas alias: jam sumus ergo pares.
    Mane salutatum venio, tu diceris isse
      Ante salutatum: jam sumus ergo pares.
    Sum comes ipse tuus, tumidique anteambulo regis,
      Tu comes alterius: jam sumus ergo pares.
    Esse sat est servum, jam nolo vicarius esse.
      Qui rex est, regem, Maxime, non habeat. Captare, est Blanditiis & servilibus officiis aliquid quærere, ut scurræ & parasiti. Vicarius, est Servi servus.
Rex, Dives, qui a clientibus colitur & parasitis. Hor. 2. Carm. 14. 12.
    — sive reges,
    Sive inopes erimus coloni. Juven. 1. Sat. 136.
      Vestibulis abeunt veteres lassique clientes,
      Votaque deponunt, quamvis longissima, cœnæ:
      (Spes hominum!) caulis miseris, atque ignis emendus.
      Optima silvarum interea, pelagique vorabit
      Rex horum, vacuisque toris tantum ipse jacebit:
      Nullus jam parasitus erit. Spes hominum: acclamatio est poetæ in miseriam clientum, qui diu speraverant se apud divitem cœnaturos. Plaut. Capt. 1. 1. 24.
    Nam postquam meus rex est potitus hostium, &c. Verba sunt Ergasili parasiti, Philopolemum ob id Regem suum appellantis, quod sæpe apud eum cœnaret. Hor. 1. Serm. 2. 86.
    Regibus hic mos est, ubi equos mercantur, opertos
    Inspiciunt. Ubi Schol. vet. Reges hic divites sunt, & nobiles.
Coram rege suo. Horat. Hoc est Patrono & amico suo potentiore. Cruq. 575. H. St. Locus hic est Hor. 1. Epist. 17. 43.
    Coram rege suo de paupertate tacentes
    Plus poscente ferent.
Ærarii, &c. reges, Qui præsunt ærario, &c. Cic. 2. de Lege Agr. 15. Atque ego a primo capite legis usque extremum reperio, Quirites, nihil aliud cogitatum, nihil aliud susceptum, nihil aliud actum, nisi uti decem reges, ærarii, vectigalium, provinciarum omnium, totius Reip. regnorum, liberorum populorum, orbis denique terrarum domini constituerentur, legis Agrariæ simulatione atque nomine. [Omnino sic distinguendum est, ut non dicat Reges ærarii, &c. sed Dominos Tullius Decemviros Rullianos, & eo ipso totidem reges.
Mensæ rex, qui & Dominus convivii. Macrob. Saturn. lib. 2. cap. 1. Ipse rex mensæ, nec in moribus Socrate minor. Varro apud Gell. lib. 13. cap. 11. Dominum autem convivii esse oportet, non tam lautum, quam sine sordibus.
Nemorensis. V. NEMUS, vel Lex. Pitisc.
Sacrorum rex. Cic. de Arusp. Resp. 12. L. Claudius rex sacrorum. Plin. lib. 11. cap. 37. V. Lex. Pitisc.
Rex fuit etiam cognomen gentis Marciæ. V. MARCIUS.

RĒGĪNA, æ. f. [βασιλὶς, βασίλισσα, βασίλεια, ἄνασσα] Regis uxor. Cic. 14. Att. 8. Reginæ fuga mihi non molesta.
Teque, particeps connubii, socia regni, regina Juno. Cic. Anteq. iret. in exsil. 24.
Regina deûm, Juno. Virg. 1. Æn. 13.
Siderum regina bicornis, Luna. Hor. in Carm. sæcul. 35.
Regina, Quæ provinciæ alicui præest & eam regit: quemadmodum Dido apud Carthaginienses, & Cleopatra in Ægypto.
Regina, Domina. Plaut. Truc. 2. 6. 50. Sed istæ reginæ domi suæ fuêre ambæ. [i. e. Ambæ domi suæ Regibus nuptæ fuerunt, vel Regum etiam filiæ.
Omnium regina rerum oratio. Cic. 2. de Orat. 187.
Pecunia regina. Adjective. Hor. 1. Epist. 6. 37.
Reginæ, Divites, inquit Donatus. Ter. Eun. 1. 2. 88.
    — eunuchum porro dixti velle te,
    Quia solæ utuntur his reginæ: repperi. [Potest tamen & proprie de Regii generis, vel fastigii feminis intelligi. Idque rectius.

RĒGŬLUS, i. m. [βασιλίσκος] dimin. quasi Parvus rex, non quod parvæ staturæ, sed quod parvi regni, puta alicujus urbis, aut oppidi, dominus sit: qui generali vocabulo Dominus aut Princeps dicitur. Reguli sunt etiam Filii aut Nepotes regum. Plin. lib. 18. cap. 3. Ut quum regulis Africæ bibliothecas donaret. Liv. 21. 2. [Gl. G. L. βασιλίσκος, Regula.
Regulus, Avis minima, a quibusdam Regaliolus dictus: alio nomine Trochilus, ut Plin. lib. 10. cap. 74. docet. Et ab Aristotele πρέσβυς, quasi Rex & præses avium dicitur. V. REGALIOLUS.
Regulus, Serpentis genus est, quem Græci Basiliscum dicunt. [Gloss. Gr. Lat. Βασιλικὸς, ὁ ὄφις, Regulus. Scribendum Βασιλίσκος. In iisdem male, Βασιλικὸς Reguliosus, Regius, Regalis, Imperialis, Principalis. Regillus, Regulus. Interponendum enim ante duo postrema vocabula, Βασιλίσκος. Quod, ut multa, librarii omiserunt.
Regulus, nomen proprium, ut, M. Attilius Regulus. V. infra in suo loco.

RĒGIUS, a, um. Adj. [βασιλικὸς] Quod est regis: sive Quod rege dignum est. Cic. 3. Off. 78. Erat autem regius pastor. De Gyge.
Apparatu regio acceptus. Cic. de Somn. Scip. 1.
Bellum regium, Cum rege. Cic. pro Lege Manil. 50. Cur non ducibus diis immortalibus eidem, cui cetera summa cum salute Reipub. commissa sunt, hoc quoque bellum regium committimus?
Civitatem regiam Ægyptios invenisse, Popularem Atticos scribit. Plin. lib. 7. cap. 56.
Conditio. Cic. 12. Att. 13. Balbi regia conditio est delegandi.
Conjux. Virg. 2. Æn. 783.
Consuetudo. Cic. 5. Verr. 76.
Dona. Virg. 1. Æn. 700.
Honos. Virg. 7. Æn. 814.
Regium imperium pati. Sen. Med. 4.
Insigne. Tacit 6. Ann. 42.
Juvenis. Ovid. 2. Fast. 761.
Moles. Hor 2. Carm. 15. 1.
Nutus regios omnes tuemur interfecto rege. Cic. 12. Fam. 1.
Ornatus. Cic. 1. Tusc. 116. Codrum, qui se in medios immisit hostes, famulari veste, ne posset agnosci si esset ornatu regio.
Patens. Ovid. 13. Met. 484.
Potestas. Cic. 1. Philip. 3.
Principatus. Cic. 3. de Fin. 32. Sed eos, qui in aliquo honore sunt, quorum ordo proxime accedit ut secundus sit ad regium principatum.
Progenies. Ovid. 2. de Pont. 9. 11.
Puer. Virg. 1. Æn. 681.
Sanguis. Hor. 3. Carm. 27. 65.
Virgo. Ovid. 2. Met. 570.
Urbs Plin. lib. 12. cap. 1.
Superbum istuc ac regium. Plin. junior. in Panegyr. Vide SUPERBUS. H. St. Exstant cap. 7. conf. REGIE Adv.
Ales regia, Aquila Jovis satelles. Ovid. 4. Met. 362.
Chartæ regiæ. Catul. ad Varum, 20. 6. V. PAPYRUS.
Morbus regius, qui & Arquatus. Plin. lib. 22. cap. 24. Varro regium cognominatum morbum arquatum tradit, quoniam mulso curetur. Hor. in Arte Poet. 453.
    Aut mala quem scabies, aut morbus regius urget. Alias Aurigo dicitur hic morbus. Cels. lib. 3. cap. 24. Æque notus est morbus, quem interdum arquatum, interdum regium nominant.
Olea regia. Columel. lib. 5. cap. 8.
Pira regia, apud Columel. lib. 5. cap. 10. Et lib. 12. cap. 10.

REGIA, æ. f. [βασίλειον] Domicilium & aula regis. Cic. 3. de Fin. 52. Ut enim, inquit, nemo dicit in regia regem ipsum quasi productum esse ad dignitatem. [Subst. ex Adj. est, & subauditur Domus. Gloss. Gr. Lat. Βασιλικὸς οἶκος, Aula. Sic & Lat. Gr.
Cæli regia. Virg. 1. Georg. 503.
    Jampridem nobis cæli te regia, Cæsar, Invidet.
Solis regia. Ovid. 2. Met. 1.
    Regia Solis erat, sublimibus alta columnis.
Aurea regia cæli. Virg. 7. Æn. 210.
Celsa regia Priami. Ovid. 1. Epist. 34.
Opulenta. Catull. Argon. 62. 44.
Parva regia Numæ antiqui. Ovid. 3. Trist. 1. 30.
Festaque confusa resonabat regia turba. Ovid. 12. Met. 214.
Regia, Romæ status sub regibus. Livius lib. 1. p. 17. Tulit enim & Romana regia sceleris tragici exemplum. H. St. Exstant cap. 46. Nec tam pro Statu sub regibus, quam pro Domo ac stirpe regia positum est.
Contingere regiam affinitate. V. CONTINGO.
Urbes ac oppida cognomento velut appellantur Regiæ in Vet. Inscript. sic, BACTRA REGIA: COLONIA AELIA HADRIANA REGIA. [Est Adj.
Regia, Locus in urbe Roma, ubi Rex immolabat arietem Agonalibus diebus. Varr. 5. L. L. 3. pr. & infra paulo, Ab Dea Ope consiva, cujus in Regia sacrarium. V. Lex. Pitisc.

REGIE, Adv. [βασιλικῶς] Ut decet regem, vel ut solet rex. Cic. 1. in Catil. 30. Si in hunc animadvertissem, crudeliter & regie factum esse dicerent. Correctius exemplar habet, Non egregie factum. [Perperam.
Politum regie ædificium. Varr. 1. de R. R. cap. 2.
Statuere regie. Cic. 5. Verr. 115. Nunc, ut hoc tempore ea, quæ regie, seu potius tyrannice, statuit in aratores Apronius, prætermittam.

RĒGILLUS, a, um. Adj. Dimin a Regius, teste Non. 14. 13. unde

RĒGILLA, æ. f. [βασιλικὴ] Vestis, quæ & Basilica, & Trabea dicitur, quoniam ea reges uterentur, auro & purpura intexta. Plaut. Epid. 2. 2. 39.
    Quid erat induta? an regillam induculam, an mendiculam? Meminit Nonius 14. 13. ubi tamen Regillam tuniculam legit.

Regillis,

Regillis, tunicis albis, & reticu[illegible]luteis, utriſque rectis, textis ſurſum verſum, ſtantibus, pridie nuptiarum diem virgines indutæ cubitum ibant, ominis cauſa, ut etiam in togis virilibus dandis obſervari ſolet. Feſtus.

Regālis, e. Adj. [βασιλικὸς] ad excellentiam & eminentiam pertinet, & ſignificat Dignum rege. Cic. de Senect. 56. Nihil ei tam regale videri, quam ſtudium agri colendi.
Animus regalis. Liv. 27. 19.
Arma. Propert. lib. 4. 4. 21.
Armentum. Ovid. 2. Met. 842.
Atria. Ovid. 5. Met. 2.
Aula regalis. Senec. Troad. 771.
Carmen regale, Tragœdia. conf. Scriptum. Ovid. 4. de Pont. 16. 9.
Cultus. Hor. 4. Carm. 9. 15.
Divitiæ. Hor. 1. Epiſt. 12. 6.
Domus. Ovid. 1. Met. 171.
Epulæ. Ovid. 6. Met. 488.
Gaza regali ſplendida domus. Catul. Argon. 62. 46.
Genus civitatis regale. Cic. 3. de Legib. 15.
Imago Jovis. Ovid. 6. Met. 74.
Impendia. Plin. lib. 36. cap. 15.
Luxus. Virg. 1. Æn. 641.
Menſæ. Virg. 1. Æn. 690.
Nomen. Cic. pro Lege Manil. 24.
Nomine regali a Senatu dignus exiſtimatus Dejotarus. Cic. de Aruſp. Reſp. 29. [i. e. Rex & amicus populi Ro. appellatus. V. in APPELLO.
Ornatus. Cic. 2. de Finib. 69.
Poteſtas. Cic. de Aruſp. Reſp. 54.
Sceptrum. Ovid. 5. Met. 422.
Scriptum. Ovid. 2. Triſt. 553.
Et dedimus tragicis ſcriptum regale cothurnis. conf. Carmen, ſupra.
Sententia. Cic. 1. Off. 38, Regalis ſane, & digna Æacidarum genere ſententia.
Solium. Liv. 1. 47. Dii te penates patriique, & patris imago, & domus regia, & in domo regale ſolium, & nomen Tarquinium, creat, vocatque regem. Ovid. 6. Faſt. 353.
Tecta. Ovid. 6. Met. 614.
Virgo. Ovid. 1. de Arte Am. 697.
Regales, etiam Filii regum dicuntur. Ammian. 16. 27. Hos ſequebantur poteſtate proximi, reges numero quinque, regales decem.
Regalia, dicta ſunt, Quæ multum felicitatis & fortunæ pollicentur. Alexandrinus Alexander lib. 5. cap. 25. Subaudi Exta.
Regalia exta appellantur, Quæ potentibus inſperatum honorem pollicentur: privatis & humilioribus hæreditates, filiofamiliæ dominationem. Feſtus.

Regalĭter, Adv. [βασιλικῶς] Idem quod Regie. Ovid. 2. Met. 397.
— precibuſque minas regaliter addit.

Rēgălĭŏlus, i. m. [ἴκτερος] Avis, quam Plin. lib. 10. cap. 74. ſcribit appellari regem avium in Italia, propter diſſidia & bella, quæ ſunt inter eam & aquilam. V. TROCHILUS. Alii putant Galgulum, quæ avis Græce dicitur Icteros, a colore. Suet. in Jul. Cæſ. cap. 81. Pridie autem eaſdem Idus, avem regaliolum, cum laureo ramulo, Pompejanæ curiæ ſe inferentem, volucres varii generis e proximo nemore proſecutæ ibidem diſcerpſerunt. [Gloſſ. Lat. Gr. Regaviliolus, Σπίνος. Regauſolus, βασιλίσκος, ὀρνύφιον. At in Gr. Lat. Σπίνος, ὁ στρουθός, Fricillus, fringillus Regaviliolus autem, ut ſolet, pro Regabiliolus, quod idem ac Regaliolus.

Regĭfĭcus, a, um. Adj. [βασιλικὸς] ut,
Luxus regificus. Virg. 6. Æn. 605.
— epulæque ante ora paratæ
Regifico luxu.
Paratus regificus. Valer. 2. Argon. 652.

Regifĭce, Adv. [βασιλικῶς] Cic. 3. Tuſc. 44.
Vidi ego te, aſtante ope Barbarica
Tectis cælatis, laqueatis,
Auro, ebore, inſtructam regifice. Ex poeta. Sil. lib. 11. 273.
Regifice exſtructis celebrant convivia menſis.

Regĭcīda, æ. c. & Regĭcīdium, i. n. vulgo Politici uſurpant, pro Percuſſore regis & Cæde regia.

Rēgĭfūgium, i. n. Feſtus dies apud Romanos 6. Cal. April. quo die fugiſſe Tarquinios Hiſtoria antiquitatis teſtis meminit. Lilius Syntag. 17. Hiſtoriæ deorum. V. Auſon. Ecl. de Feriis Rom. v. 13.

Regnum, i. n. [βασιλεία] Ipſa Regiæ poteſtatis poſſeſſio. Cic. 12. Fam. 1. Nam ut adhuc quidem actum eſt, non regno, ſed rege liberati videmur.
Regnum, pro Dominatu, ſive dominatione. Plaut. Pſeud. 1. 1. 13.
Sub Veneris regno vapulo, non ſub Jovis.
Aut dominatus, aut regnum. Cic. de Aruſp. Reſp. 54.
Regnum ac Ditio. Cic. 6. Verr. 60. Nationes, quæ in eorum regno ac ditione ſunt.
Everſor regnorum Priami Achilles. Virg. 12. Æn. 545.
Fructus regni feritas. Sil. lib. 1. 148.
Novitas regni. Virg. 1. Æn. 567.
Alterna. Stat. 1. Theb. 1.
Barbara. Hor. 2. Epiſt. 1. 253.
Cæleſtia. Ovid. 1. Met. 152.
Continua. V. CONTINEO.
Famoſa. Lucan. lib. 7. 277.
Furentia. Sil. lib. 3. 491.
Ignobile. Hor. 1. Serm. 6. 9.
Inamabile Plutonis. Ovid. 4. Met. 476.
Inamœna Plutonis. Ovid. 10. Met. 15.
Inferna. Sen. Herc. fur. 11.
Infelix Erebi. Stat. 8. Theb. 22.
Inhoſpita regna. Ovid. 11. Met. 284.
Injuſta. Valer. 6. Argon 608.
Invia vivis. Virg. 6. Æn. 154. Orcum intelligit.
Lacerum. Claud. 2. in 1. Conſ. Stil. 202.
Lamentabile. Virg. 2. Æn. 4.
Lata. Virg. 4. Æn. 199.
Liberale regnum, Munificum. V. LIBER adj.
Magni regni potentia. Ovid. 6. Met. 153.
Nobile. Ovid. 17. Epiſt. 153.

Opacum, Plutonis. Sen. Herc. fur. v. 809.
Cuſtos opaci pervigil regni canis. de Cerbero.
Opulenta. Senec. Theb. 1.
Pallida Ditis. Lucan. lib. 1. 451.
Piceum Ditis. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 90.
Potentia. Ovid. 1. Amor. 1. 13.
Stabile. Sen. Herc. fur. 6.
Triſtia regna, Inferorum regna. Hor. 3. Carm. 4. 46.
Trux regnum. Sen. Herc. fur. 9.
Vaſti regni ſilentia, Inferorum. Ovid. 10. Met. 30.
Uberrima. Virg. 3. Æn. 106.
Viduata lumine, Orcus. Sil. lib. 3. 601.
Abuti regno & licentia ad omnia. V. ABUTOR.
Affectare regnum. Ovid. 1. Met. 152.
Appetere regnum. Cic. pro Milon. 72. In ſuſpicionem incidit regni appetendi. Idem de Senect. 56. C. Servilius Ahala Sp. Melium, regnum appetentem, & occupare volentem, interemit.
Capeſſere regna. Virg. 8. Æn. 507.
Concutere regna Jovis. Senec. Medea, 10.
Contribuere in regna. V. CONTRIBUO.
Decernere regnum. V. DECERNO.
Deducere aliquem ex regno. V. DEDUCO.
Deferre regnum alicui. Cic. 2. Philipp. 87. At etiam aſcribi juſſit in faſtis, ad Lupercalia, C. Cæſari Dictatori perpetuo M. Antonium Conſulem, populi juſſu, regnum detuliſſe, Cæſarem uti noluiſſe.
Detrudere ſuperis regnis Jovem. i. e. Cælo. Virg. 6. Æn. 584.
Dividitur ferro regnum. Lucan. lib. 1. 109.
Dare & Adimere regna, contraria. Cic. pro Milon. 74.
Dominari regno capaci. Sen. Herc. fur. 9.
Exercere regnum. Plin. lib. 10. cap. 21.
Fœdant mea regna ſuis ruinis. Sil lib. 15. 538.
Gerere indeſerta regna pectore. Ovid. 2. Amor. 9. 52.
Gerere regna ſuperba. Tibul. lib. 1. 9. 80.
Habere regna, Regnare. Virg. 1. Æn. 350. Idem 6. Æn. 566.
Gnoſius hæc Rhadamanthus habet duriſſima regna.
Impendere regnum. Ovid. 6. Met. 463.
Inducere regem in regnum. V. INDUCO.
Inſtituere regnum. V. INSTITUO.
Inſurgere regnis alicujus. Ovid. 9. Met. 444.
Intercipere regnum. V. INTERCIPIO.
Invadere regnum aliquod. Ovid. 3. Faſt. 551.
Locare aliquem in parte regni. Virg. 4. Æn. 374.
Occupare regnum. Cic. 5. Philipp. 17. Neque ii, qui regibus exactis regnum occupare voluerunt.
Optare locum regno. V. OPTO.
Permittere regnum alicui. Hor. 1. Serm. 3. 123.
Permittere regnum alicui in aliquos. Hor. 4. Carm. 4. 2.
Pollutum regnum ſanguine. Sil. lib. 1. 22. al. Crimine.
Poſſidere regna. Sen. Herc. fur. 9. Ter. Adel. 2. 1. 21.
Prodere regna alicujus. Ovid. 7. Met. 38.
Pulſi regnis. Virg. 7. Æn. 217.
Regere regnum. Ovid. 11. Met. 270.
Reſurgunt regna. Virg. 1. Æn. 210.
Sancire regnum. Tacit. 5. Hiſt 2.
Sum ſub regno. Cic. 7. Att. 7. Niſi eos timere putas, ne ſub regno ſint, qui id nunquam, dummodo otioſi eſſent, recuſarunt.
Tenere regna. Lucret. lib. 5. 1127.
Tenere injuſta regna. Ovid. 5. Met. 277.
Torpent regna. Virg. 1. Georg. 124.
Trahere ad auxilium ſeptem regna. Senec. Theb. 12.
Viget regnum conſiliis. Virg. 2. Æn 88.
Regnum, Regio quæ a rege poſſidetur. Cic. 1. de Lege Agrar. 35. Nullum regnum fuit unquam, quod non, ſi minus jure aliquo, at regionibus tamen certis contineretur. Virg. 1. Æn. 576.
Vultis & his mecum pariter conſidere regnis?
Diſſona regna, Linguis diverſis utentia. Valer. 5. Argon. 607.
Pulſata gemino mari regna Pelopis. Sen. Herc. fur. 13.
Regnum etiam dici poteſt quicquid a quoquam poſſidetur. Cic. 1. de Orat. 4. Niſi hic in tuo regno eſſemus, non tuliſſem. i. e. In Tuſculano. Item 14. Att. 17. Poſt in Cumana & Puteolana regna renavigare.
Humida. Virg. 4. Georg. 363. Intelligit regna Cyrenes Nymphæ ſub aquis.
Undoſa regna, Najadum. Sil. lib. 5. 21.
Aduſta regna, Zona torrida. Sen. Herc. fur. 4.
De Poſſeſſionibus exiguis. Virg. 1. Ecl. 70.
Poſt aliquot mea regna videns mirabor ariſtas. Quem locum imitatur Quintil. Declam. 13. pr. V. not. Burm. p. 272.
Regnum, In quo quis ita eminet, ut in eo regnare videatur. Cic. 1. Att. 1. Aquilium non arbitrabamur, qui denegat & juravit morbum, & illud ſuum regnum judiciale oppoſuit h. e. Juris interpretandi munus: in quo ita excellebat Aquilius, ut quaſi regnare videretur, omnibus ad unum conſilii cauſa confluentibus.
Amiſſo forenſi regno. Idem 9. Fam. 18. pr. i. e. Eloquentiæ forenſis principatu.
Ereptum Cenſuræ regnum. i. e. Magiſtratus pæne regius. Liv. 4. 32
Sortiri regna vini talis. Hor. 1. Carm. 4. 18. Hoc, inquit Porphyr. ad Magiſteriorum convivia pertinet. V. Talus pro ludo, in TALUS. Lambinus in hunc locum, Regna vini ea, inquit, appellat, quæ in conviviis conſtituebantur, in quibus is e convivis, cui tale regnum ſorte obtigiſſet, leges bibendi ferebat, quibus ceteros omnes parere erat neceſſe. Hujuſmodi regem, Arbitrum bibendi nominat idem Hor. 2. Carm. 7. 25. conf. Lipſ. in Tacit. 13. Ann. 15. 2.

Regno, [βασιλεύω, ἀνάσσω] āre. Regnum poſſidere & gerere. Priſcian. Rex, ſolum quod a Regendo naſcitur, peperit ex ſe aliud verbum quod eſt Regno. Cic. 15. Fam. 2. Illum cohortatus ſum, ut in vita ſua conſervanda primum regnare diſceret: a quibus perſpexiſſet ſibi inſidias paratas, in eos uteretur jure regio, &c. Idem pro Lege Manil. 7. Sed ab illo tempore annum jam tertium & viceſimum regnat, & ita regnat, &c. Senec. Medea, 194.
Si judicas, cognoſce: ſi regnas, jube.
Meditatus eſt regnare. V. MEDITOR.

Impotenter regnare. V. IMPOTENS.
Latius regnare. Hor. 2. Carm. 2. 9.
In otio. Sen. Herc. fur. 7.
Cælo regnare. Hor 3. Carm. 5. 1.
Mundo vacuo. Sen. Herc. fur. 1.
Oppido alicui regnare. Cic. 4. Verr. 136. Timarchidem in Sicilia omnibus oppidis per triennium scitote regnasse. [Nisi Oppidis Ablativus est, & subauditur præpositio, quæ præcessit.
Regnare in centuriis equitum. Cic. 11. Fam. 16. Quum equitum centurias tenes, in quis regnas.
Per urbes Grajas. Virg 3. Æn. 295.
Advenæ in nos regnaverunt. Tacit. 11. Ann. 24. 7.
Ardor edendi regnat per fauces & viscera. Ovid. 8. Met. 828.
Ebrietas geminata libidine regnat. Ovid. 12. Met. 226.
Oratio in hoc uno regnat. Cic. in Orat. 128.
Regnavit populorum, pro Rex fuit. Hor. 3. Carm. 30. 11.

Et qua pauper aquæ Daunus agrestium
Regnavit populorum. Sic emendavit hunc locum Lambinus, idque optime. Solet enim Horatius structuram Græcam servare etiam in sermone Latino, ut Desine mollium querelarum, Abstineto irarum, & cetera id genus. Dicerent autem Græci, ἐβασίλευσε τῶν λαῶν.

Regnare, pro In auctoritate esse. Cic. 7. Fam. 25. Olim, quum regnare existimabamur, &c.
Regnare, pro Beatum esse, & suo voto vivere. Hor. 1. Epist. 10. 8.

Quid quæris? vivo & regno. Phædr. 3. 8. extr.
Regnare nolo, liber ut non sim mihi.

Regnatur, Imperf. Virg. 1. Æn. 276.

Hic jam tercentum totos regnabitur annos
Gente sub Hectorea. Sil. lib. 3. 592.
Hinc Cytherea tuis longo regnabitur ævo.

Regnatum est. Liv. 1. 17. Oriundi a Sabinis, ne, quia post Tatii mortem ab sua parte non erat regnatum, in societate æqua, possessionem imperii amitterent, sui corporis creari regem volebant. Romani veteres peregrinum regem aspernabantur. In variis voluntatibus regnari tamen omnes volebant. Idem lib. eod. extr. Regnatum Romæ ab condita urbe ad liberatam annos CCXLIV.
Regnor, Pass. ut, Gentes regnantur. Tacit. 1. Hist. 16. 7. Idem Germ. 43. 7. Trans Lygios Gothones regnantur, paulo jam adductius, quam ceteræ Germanorum gentes, nondum tamen supra libertatem.
Gens regnata feminis. Plin. lib. 6. cap. 20. Ab iis gens Pandæ, sola Indorum regnata feminis. i. e. Quibus imperaverunt feminæ.
Terra regnata Philippo. Ovid. 4. de Pont. 15. 15.
Cupido dira regnandi. Virg. 1. Georg. 37.
Accipere Albam regnandam. Virg. 6. Æn. 770.

REGNANS, antis. Partic. Virg. 1. Æn. 269.

Tertia dum Latio regnantem viderit æstas. Justin. 7. 6. 1. Uno ex Amyntæ filiis regnante.

REGNĀTUS, a, um. Partic. [βασιλευθεὶς] Hor. 2. Carm. 6. 11.

— & regnata petam Laconi Rura Phalanto. Idem. 3. Carm. 27. 29. & Virg. 3. Æn. 14. Plura. V. in ipso verbo.

REGNĀTOR, ōris. m. [βασιλευτὴς] Qui regnat. Plaut. Amph. prol. 45.

Deorum regnator, architectus omnibus. Juppiter scil.

Olympi superi regnator. Virg. 2. Æn. 779. conf. Idem 4. Æn. 269. & 7. 558.
Regnator agelli, pro Possessore. Martial. lib. 10. 61.

REGNĀTRIX, īcis. f. [βασιλεύτειρα] ut, Domus regnatrix. Tacit. 1. Ann. 4.
REGRĂDO, āre. pr. comm. Gloss. Gr. Lat. Καταβιβάζω, Regrado.
REGRADĀTUS, a, um. Partic. ut, Regradati menses. Solin. cap. 3. conf. Salmas. in loc.
REGRADATIO, ōnis. f. Gloss. Gr. Lat. Καταβιβασμὸς, Regradacio. conf. Theod. Cod. tit. 8. l. 5. & Vales. in Ammian. p. 65.
REGRĔDIOR, ĕris, gressus sum, pr. comm. [ἀναχάζω, ἀναχωρέω] grĕdi. Retro gradi, reverti. Plaut. Aul. 1. 1. 7. Illuc regredere ab ostio. Cic. 8. Att. 19. Quamobrem nolito commoveri, si audieris me regredi, si forte Cæsar ad me veniet.
Ad formandos animos, statuendasque vitæ leges regressi, partem quidem potiorem (si dividi posset) retinuerunt. Quintil. procem. lib. 1.
In memoriam regredi. Plaut. Capt. 5. 4. 26.
Regredi & Progredi, contraria. Cic. 1. Off. 33. Cum utrisque separatim locutum, ne cupide quid agerent, nec appeterent, atque ut regredi quam progredi mallent. [Hic Regredi est de Finibus controversis cedere, Progredi vero Fines proferre.

REGRĔDO, ĕre. legitur apud antiquos, pro Revocare. Ennius Achille, Quo nunc, incerta re, atque inorata, gradum regredere conare? V. Nonium, 2. 745. [Non per se Revocare, sed τῷ Gradum addito, significat.
REGRESSUS, a, um. Partic. Justin. 22. 4. 4. Inde regressus Cretam contenderat. conf. Tacit. 2. Hist. 74. 5.
REGRESSIO, ōnis. f. [ἀναστροφὴ Gl. L. G.] Cic. 1. Philipp. 1. Exponam vobis breviter consilium profectionis, & regressionis meæ. Apul. lib. 2. Aur. Asin. p. 122. Elmenh. Metum istum tibi demam maturata regressione.
Regressio, Schema rhetoricum. Quintil. 9. 3. Ἐπάνοδος Græce dicitur; nostri Regressionem vocant.

REGRESSUS, ūs. m. [ἀναχώρησις] Liv. 24. 6. Neque locus pœnitendi, aut regressus ab ira relictus esset. Tacit. 1. Ann. 30. extr. Et Drusus, non exspectato legatorum regressu, quia præsentia satis consederant, in urbem rediit.
Progressus & Regressus, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 51. Nihil errat quod in omni æternitate conservat progressus & regressus, reliquosque motus constantes & ratos.
Neque habet fortuna regressum. Virg. 11. Æn. 413.
Regressus ad aliam actionem. Ulp. in l. Quod in hærede. D. de tributor. action Eligere quis debet, qua actione experiatur: utrum de peculio, an tributoria, quum scit sibi regressum ad aliam non futurum.
Mandati regressum habere. Ulpian. in l. Sed si paterfamilias. §. ult. D. ad Senatuscon. Maced Quia & ipsi mandati habent regressum.

REGULA, REGULUS. V. REGO
RĒGULUS, i m. M. Attilius, de quo Gell. lib. 6. cap. 4. sic scribit, Eundem Regulum Tubero in historiis rediisse Carthaginem, novisque exemplorum modis excruciatum a Pœnis dicit. In atras (inquit) & profundas tenebras eum claudebant, ac diu post, ubi erat visus sol ardentissimus, repente educebant, & adversus ictus [illegible]is oppositum continebant, atque intendere in cælum oculos cogebant. Palpebras quoque ejus, ne connivere posset, sursum ac deorsum diductas insuebant. Tuditanus autem, somno diu prohibitum, atque ita vita privatum refert. Idque ubi Romæ cognitum est, nobilissimos Pœnorum captivos, liberis Reguli a Senatu deditos, & ab iis in armario muricibus præfixo destitutos, eademque insomnia cruciatos interisse. Hactenus Tubero apud Gellium. Cic. in Pison 43. M Regulus, quem Carthaginienses, resectis palpebris, illigatum in machina, vigilando necaverunt. Idem 5. de Finib. 82. Qui in potestate hostium, vigiliis & inedia necatus est Regulus? De rebus ab eo gestis V. Auctor de Viris Illust. cap. 40. & Valer. Max. lib. 4. cap. 4. 6. conf. Drakenb. ad Sil. 6. 539.
Mens provida Reguli. Hor. 3. Carm. 5. 3.
Sunt & alii hujus nominis, inter quos ille M. Aquilius Regulus, de quo Plin. lib. 1. Epist. 5. & passim. Tacit. 4. Hist. 42. Qui & Memmium Regulum cos. & alium Livinejum, & Roscjum memorat.

RĔGUSTO, [ἀναγεύομαι] āre. Iterum gustare. Cic. 4. Att. 16. Nam Vestorio dandi sunt dies, & ille Latinus Ἀττικισμὸς ex intervallo regustandus. Eidem, lib. 13. 13. Sed crebro regusto tuas litteras: in his aquiesco, tamen exspecto novas. i. e. Crebro tuas litteras in manus sumo, iis legendis acquiesco, quia scribis te de Attica ægrotante bene sperare.
Laudationem alicujus regustare. i. e. Orationem scriptam de laude. Cic. 13. Att. 48. Velim M. Varronis & Ollii mittas laudationem. Ollii utique; nam illam legi: volo tamen regustare. conf. Sen. de Provid. 3.

REGUSTĀTUS, a, um. Partic. Pers. 5. Sat. 138. Regustatum salinum. al. Falernum.
REGȲRO, āre. Revolvi. Flor. 4. 2. 6. Postremo in Hispaniam regyravit. V. Gruter. Varr. R. R. 1. 57. sed locus incertus. V. REGELO. Gloss. Gr. Lat. Περιεγκύμψαι, Regyrare.

R E H

RĔHĀLO, [ἀάζω. ἀθμίζω] āre. ex Re & Halo; Iterum halo, & spiro. Lucret. lib. 6. 522.

Terraque quum fumans humorem tota rehalat. i. e. Humorem e cælo delapsum iterum atque iterum sursum halat. Lambinus.

R E I

REI. GER. CAVS. Rei gerundæ causa. REIP. Reipublicæ.
RĒJĬCIO, jēci, jectum, [ἀναβάλλω, ἀνατίθεμαι, ἀπορρίπτω, ἀποπέμπομαι] ĕre. Retro jacere. Virg 11. Æn. 619.

Rejiciunt parmas, & equos ad mœnia vertunt. Cæs. 1. Bell. Gall. 46. Suisque imperavit, ne quod omnino telum in hostem rejicerent. h. e. Vicissim jacerent, retorquerent.

E gremio rejicere aliquid. Ovid. 1. Trist. 1. 66.
Amictum rejecit ex humeris. Virg. 5. Æn. 421.
Lictores togulis acceptis sagula rejecerunt. Cic. in Pison. 54.
Vestem de corpore rejicere. Ovid. 9. Met. 32.
Rejicere ex humeris vestem. Ovid. 2. Met. 582.
Cum autem hic de rheda, rejecta pænula, desiluisset. Cic. pro Milon. 29. [Subauditur In tergum.
Rejectis ad tergum manibus. Cic. 10. Fam. 32. Quum quidem pransus, nudis pedibus, tunica soluta, manibus ad tergum rejectis inambularet.
Rejicere se in aliquem. Ter. And. 1. 1. 109.
Ut domus eorum fores extra aperirentur, & janua in publicum rejiceretur. Plin. lib. 36. cap. 15.
Rejici a vento ad, vel in. Cic. 16. Att. 6 Quum a Leucopetra profectus stadia circiter trecenta processissem, rejectus sum Austro vehementi ad eandem Leucopetram. Et 3. Att. 8. Vento rejectus ab illo in Macedoniam. De navigatione.
Rejicere, Repellere. Virg. 3. Ecl. 96.

Tityre, pascentes a flumine reice capellas. V. infra.

Hostem ab aliquo loco, Repellere. Cic. 2. Fam. 9.
A studio ad famem aliquem. Ter. prol. Phorm. 19.

Ille ad famem hunc ab studio studuit rejicere.

Rejicere, Abjicere, & pro vili habere. Ter. Phorm. 4. 5. 5.

Nam si altera illa magis instabit, forsitan nos rejiciat.

Spernere & Rejicere. Cic. 1. de Finib. 4.
Rejicere, Repulsam dare. Cic. 3. Verr. 140. Rejecti a Chelidone, capiunt consilium necessarium.
Aliquid a se rejicere & aspernari. Cic. pro Rosc. Amer. 153.
Refutetur ac rejiciatur clamor. Cic. 2. Tusc. 55.
Deligere bona, & Rejicere, contraria. Cic. 2. de Legib. 60.
Rejicere judices, [ἀπολέγειν] aliquando pro Eligere & accipere judices. Cic. 5. Verr. 28. Quid Prætor? jubet Recuperatores rejicere. Decurias scribamus. quas Decurias? de cohorte mea rejicies, inquit. Rejecti enim, Electi dicuntur, inquit Asconius. Alibi pro Iniquum dicere, & alium subsortiri cupere: ut ibid. 95. Sic habuisti statutum cum animo ac deliberatum, omnes, qui habitarent in Sicilia, aut qui Siciliam te Prætore attigissent, judices rejicere. Hoc ipse in eadem 137. Iniquum ejurare appellat. Cur autem utramque significationem habeat, ex loco ejusdem orationis intelligi potest, 140. Apronio permittis, ut quos velit de cohorte sumat Recuperatores. Indignum, uni potius ex iniquis sumendi, quam utrisque ex æquis rejiciendi fieri potestatem. Qui enim rejicit, is quasi electos sumit. Budæus. V. SUBSORTITIO, [V. & Ascon. ad 2. Verr. 16. seq. & 3. Verr. extr.
Rejicere ex albo, significat Judicem ut suspectum & iniquum recusare & aversari. Budæus. [Gloss. Lat. Gr. Rejectio, Ἀποβολὴ, ἀπόληξις κριτῶν. scribend. ἀπόλεξις.
Rejicere, pro Remittere & differre. Cic. 10. Fam. 16. Tu quamquam consilio non eges, vel abundas potius, tamen hoc animo esse debes, ut nihil huc rejicias: neve in rebus tam subitis, tamque angustis a Senatu consilium petendum putes.
In mensem Quintilem rejecti sumus. Cic. 1. Att. 4.
Rejicere aliquem ad, Remittere. Cic. 9. Att. 15. Sed ne bis eadem legas, ad ipsam te epistolam rejicio.
Si huc te rejicis. Cic 8. Att. 15. i. e. Si hanc curam suscipis. Manut.
Rejicere causam ad Senatum, pro Referre ad Senatum, quod vulgus dicit *Remittere*. Liv. 3. 13. Summam pecuniæ, quantam æquum esset promitti

mitti veniebat in dubium, id ad Senatum rejicitur. Idem 39. 7. De ea re conſultationem integram Senatus ad novos magiſtratus rejecit.

Rejicere ſanguinem, Exſpuere. Plin. 8. Epiſt. 1. ad Septitium, Encolpius quidem lector, ille ſeria noſtra, ille deliciæ, exaſperatis faucibus pulvere, ſanguinem rejecit. Idem lib. 5. Ep. 19. ad Paulinum, Hic dum intente, inſtanterque pronuntiat, ſanguinem rejicit. Paulo poſt, Reddidit dixit.

Rejicere, pro Reponere ſeu reclinare. Curt. lib. 10. 5. 3. Velut omni vitæ debito liberatus, fatigata membra rejecit.

Per contractionem, Reïcere, dempta littera, & per ſyncopen Reice diſyllab. cum diphth. Virg. 3. Ecl. 96.

—a flumine reice capellas. conf. Drakenb. ad Sil. 8. 671.

RĒJECTUS, a, um Partic. [ἀπωθηθεὶς] Cic. 2. Verr. 16. Ut primum e provincia rediit, redemptio eſt hujus judicii facta grandi pecunia, manſit in conditione atque pacto uſque ad eum finem, dum judices rejecti ſunt.

Capillus rejectus circum caput, h. e. Projectus. Ter. Heaut. 2. 3. 49.

Capillus paſſus, prolixus, circum caput
Rejectus negligenter. [i. e. Retro flexus ſine arte.

Os rejectum terræ quemadmodum obtegatur. Cic. 2. de Legib. 55.

Minæ rejectæ retrorſum. Hor. 4. Carm. 8. 16.

Naves tempeſtate rejectæ. Cæſ. 5. Bell. Gall. 5.

Præda rejecta. Hor. 2. Serm. 3. 68.

Rutuli bis rejecti reſpectant. Virg. 11. Æn. 630.

Conqueſti Romæ apud ſenatum, rejectique ad conſulem. Liv. 39. 3. pr.

REJECTŪRUS, a, um. aliud Partic. [ἀπωθήσων] Ovid. 9. Met. 512.

Ergo ego quæ fueram non rejectura petentem,
Ipſa petam?

REJECTIO, ōnis. f. [ἀπόδοσις, ἀπώθησις, ἀποβολὴ] Ipſe rejiciendi actus.

Selectio & Rejectio, contraria. Cic. 3. de Finib. 12. Deinceps ut ea teneat quæ ſecundum naturam ſint, pellatque contraria, quæ inventa ſelectione, & item rejectione ſequuntur.

Rejectio civitatis. Cic. pro Corn. Balb. 29. Quod ſi civi Romano licet eſſe Gaditanum ſive exſilio, ſive poſtliminio, ſive rejectione hujus civitatis.

Rejectio judicum, cui Selectio contrarium eſt. Cic. 2. Verr. 16. Poſteaquam rejectio judicum facta eſt, quod, & in ſortitione iſtius ſpem fortuna Pop. Romani, & in rejiciendis judicibus, mea diligentia iſtorum impudentiam vicerat, renuntiata eſt tota conductio. [V. omnino Aſcon. ad eum locum & ſeqq. & ſupra in ipſo verbo. conf. Gloſſ. Lat. Gr.

Rejectio ſanguinis, pro Fluxu. Plin. lib. 25. cap. 13. ſect. 105.

Rejectio, Vomitus. Plin. Et vernatio utilis erat, ſi poſtquam ſorpta fuerat, ſtatim rejectio ſequatur. [Ita Steph. Sed error videtur.

REJECTUS, ūs. m. [ἀναγωγὴ] Idem quod Vomitio. Celſ. Et rejectus cibi non erit inutilis, ſi raro fiat. Conf. Hygin. Aſtr. 3. 36. & ibi Scheffer. [Celſi verba non fideliter adducta puto.

RĒJĬCŬLUS, a, um. Adj. [ἀπόβλητος] Rejiculæ res dicuntur, Quæ propter vitium aliquod rejiciuntur. Varro 2. R. R. cap. 1. Scire oportet in grege, quod rejiculæ ſint alienandæ, de Ovibus. Ibid. Rejiculæ ſoboles. Cato R. R. cap. 2. Vendat boves vetulos, armenta rejicula, oves rejiculas, lanam, pelles. Nonius Reiculas ſcribit 2. 757. q. V.

Dies rejiculi. Sen. de Brev. Vitæ cap. 8. & Quæſt. Nat. 7. 32.

Rejicula mancipia. Idem Epiſt. 47.

REJECTĪTIUS, a, um Adj. Scriban. de Paſſ. Chriſt. cap. 3.

RĒJECTO, [ἀντιβάλλω] āre. frequent. Lucret. lib. 2. 330.

—clamoreque montes
Icti rejectant voces ad ſidera mundi. i. e. Referunt voces. Lambin. Capitol. in Ant. Pio, cap. 12. Quum caſeum ediſſet avidius, nocte rejectavit.

REJECTANS, antis. Partic. Virg. 5. Æn. 469.

—craſſumque cruorem
Ore rejectantem, &c.

REJECTĀTIO, ōnis. f. Solin. cap. 5. Æterna rejectatione terram terra evomit.

REJECTĀNEUS, a, um. Adj. [ἀποπροηγμένος] Rejectanea a philoſophis dicuntur mala: ut morbus, dolor, &c. quod ab omnibus rejiciantur, vel rejici debeant. Cic. 4. de Finib. 71. Illa autem, morbum, egeſtatem, dolorem, non appello mala, ſed ſi libet, rejectanea.

RĔĪTĔRO, āre. Apul. 8. Met. p. 204. Elmenh. Ferinos mugitus reiterans.

REITERĀTIO, ōnis f. [ἀνάληψις] Repetitionem ſignificat. Quintil. lib. 11. cap. 2. Sola, quæ exciderunt, retractantur, ut crebra, reiteratione firmentur.

R E L

RĔLĀBOR, ĕris, lapſus ſum, [καταλισθαίνω] lābi. depon. Iterum, vel Retro labi ſignificat. Ovid. 15. Epiſt. 95.

Huc ades, inque ſinus formoſe relabere noſtros.

In præcepta alicujus relabi. Hor. 1. Epiſt. 1. 18.

Relabi dicuntur flumina, Quum eo refluunt & revertuntur, unde fluxerant. Hor. 1. Carm. 29. 11.

—quis neget arduis
Pronos relabi poſſe rivos
Montibus, ac Tiberim reverti? h. e. In montes arduos, unde deſcendunt, poſſe referri & refluere, quum tu vitæ ſtudia in contrarium verteris, quod nemo ſperaverat poſſe fieri. [Retro labi dixit Ovid. 1. Triſt. 8. pr.

In caput alta ſuum labentur ab æquore retro
Flumina.

RĔLANGUEO, ui, [καταμαραίνω] ēre. Valde languere. Languidum fieri. Vel potius RELANGUESCO, ĕre. Ovid. 6. Met. 291.

Impoſito fratri moribunda relanguit ore. Cic. 13. Att. 39. Quod autem ille relanguiſſe ſe dicit, ego ei tuis litteris lectis σχολαῖς ἀπαιτεῖς ſignificavi me non fore.

Relangueſcit animus. Cæſ. 2. Bell. Gall. 15. 4. Quod his rebus relangueſcere animos, eorumque remitti virtutem exiſtimarent.

Impetus relangueſcit. Liv. 35. 45. Ut tædio & impetus relangueſcat regis, & Romani tempus ad comparandum habeant.

RELATIO, RELATOR, RELATUS. V. REFERO.

RĔLĂVO, lāvi, lōtum, āre. Frequenter lavare. Lucret. lib. 6. 799.

Denique ſi calidis etiam quum te relavaris,
Plenior efflueris ſolio ferventis aquaï. al. Cunctere lavacris.

RĔLAXUS, a, um. Adj. [πολύχαυνος] Valde laxum & ſolutum ſignificat. Columel. lib. 11. cap. 3. Relaxa humo plenioris craſſitudinis fiat radix.

RELAXO, [ἀραιόω, χαυνόω] āre. Laxum facere, aperire, liberare, diſſolvere. Cic. de Senect. 81. Ex quo intelligitur quales futuri ſint, quum ſe plane corporis vinculis relaxaverint.

Vincula tunicarum relaxat, Solvit. Ovid. 2 Faſt. 321.

Campum, Aperire. Sil. lib. 7. 715.

Agmina deturbat gladio, campumque relaxat.

Denſa relaxare, & laxa denſare. Virg. 1. Georg. 420.

Ora fontibus relaxare. Ovid. 1. Met. 281.

Pelagus relaxans fontes Oceani. Sil. lib. 3. 51.

Calor relaxat cæca ſpiramenta, Aperit breves & occultas cavernulas. Servius. Virg. 1. Georg. 89.

Alvum aſtringere, & Relaxare, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 136. Alvus tum aſtringitur, tum relaxatur.

Relaxare & Aſtringere, contraria. Cic. 10. Att. 6. Pater enim nimis indulgens, quicquid ego aſtrinxi, relaxat.

Dat intervalla & relaxat dolor. Cic. 2. de Finib. 95. Si longus, levis: dat enim intervalla & relaxat.

Relaxantur inſani. Cic. 4. Acad. 52. Quod idem contingit inſanis, ut & incipientes furere, ſentiant, & dicant aliquid, quod non ſit, id videri ſibi: & quum relaxentur, ſentiant, atque illa dicant Alcmæonis,

Sed mihi neutiquam cor conſentit cum oculorum aſpectu.

Relaxare animum, & Relaxari animis, Recreari. Cic. 1. Off. 122. Atque etiam, quum relaxare animos, & dare ſe jucunditati volent. Idem 2. Philipp. 39. Verumtamen homines, quamvis in turbidis rebus ſint, tamen, ſi modo homines ſunt, interdum animis relaxantur. Sic de Clar. Orat. 21. Relaxa modo paulum animum: aut ſane, ſi potes, libera.

Mentem relaxare. Senec. Hippol. 4.

Relaxatus ſomno animus, h. e. Reſolutus ſopore. Cic. 2. de Divin. 100. Hæc me Peripateticorum ratio m gis movebat, &c. qui cenſent eſſe in mentibus hominum tanquam oraculum aliquod, ex quo futura præſentiant, ſi aut furore divino incitatus animus, aut ſomno relaxatus, ſolute moveatur ac libere.

Relaxare ſe occupatione. Cic. 16. Att. 15. Cum ſorore ages attentius, ſi te occupatione iſta relaxaris. i. e. Remiſeris occupationem iſtam: plane te illa exſolveris, & omnino reliqueris.

A nimia neceſſitate aliquid faciendi ſe relaxare. Cic. in Orat. 176.

RELAXĀTUS, a, um. Partic. V. ſupra in ipſo verbo

RELAXATIO, ōnis. f. [ἀραίωσις] Cic. 7. Fam. 27. Viſa eſt mihi vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipſa fortaſſe jam ſeneſcentis morbi remiſſio profuiſſe. Idem 2. de Orat. 22. Verum otii fructus eſt, non contentio animi, ſed relaxatio.

RELAXĀTOR, ōris. m. Cæl. Aurel. Acut. 2. 38. Relaxator fluentium.

RĔLĒGO, [ἀποπέμπω, ἀποδιοπομποῦμαι] āre Separare, ſemovere. Virg. 3. Georg. 212.

Atque ideo tauros procul atque in ſola relegant
Paſcua. Cic. 3. Off. 112. Criminabatur etiam quod Titum filium, qui poſtea eſt Torquatus appellatus, ab hominibus relegaſſet, & ruri habitare juſſiſſet. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 30. Ne rejecti, & longe relegati ab ceteris, aut ferro, aut fame intereant.

Relegare alicui cauſas alicujus rei, i. e. Prætexere illum eſſe in cauſa. Tibul. lib. 4. 6. 5.

Illa quidem ornandi cauſas tibi, diva, relegat:
Eſt tamen, occulte cui placuiſſe velit. i e. Aſſignat tibi cauſam ſui ornatus, quod te religioſius colere voluerit hodie, ſed alia cauſa ſubeſt, quod habet cui placere, quam tibi, ornata mavult.

Relegare, Remittere. Plin. lib. 7. cap. 1. Nec tamen ego in pleriſque eorum obſtringam fidem meam, potiuſque ad auctores relegabo, qui dubiis reddentur omnibus. Paterc. 2. 64. 2. Invidiam rei in auctorem relegabat.

Relegare, [ἐξορίζειν] In exſilium mittere. Plin. 2. Epiſt. 11. Marcianum in quinquennium relegandum, Marium repetundarum pœnæ, quam jam paſſus eſſet, cenſuit relinquendum. Cic. 2. Att. 12. Narro tibi, plane relegatus mihi videor poſtquam in Formiano ſum. Ovid. 2. Triſt. 201.

Unde precor ſupplex ut nos in tuta releges. Cic. pro Sext. 29. L. Lamiam, qui &c. in concione relegavit: edixitque ut ab Urbe abeſſet millia paſſuum ducenta. [Subauditur In exſilium, quod addit Liv. 25. 6. Nemo eorum relegatus in exſilium eſt.

Verba alicujus relegare. Ovid. 2. de Pont. 2. 7.

Relegare in alio ſignificato, V. Ulpian. in l. 1. & 2. D. de dote prælegata, vel relegata.

RELEGĀTUS, a, um. Partic. [ἀποπεμφθεὶς, ἐξωρισμένος] ut,

Relegatus, Remotus. Cic. 2. Tuſc. 20. Ex poeta.

Non ſæva terris gens relegata ultimis.

Ambitio relegata, Semota. Hor. 1. Serm. 10. 84.

Relegatus, In exſilium miſſus. Ovid. 4. de Pont. 13. 40.

—ſed me jam, Care, nivali
Sexta relegatum bruma ſub axe videt. conf. RELEGATIO.

Relegati dicuntur proprie, Quibus ignominiæ, aut pœnæ cauſa neceſſe eſt ab urbe Roma, aliove quo loco abeſſe lege, Senatuſque conſulto, aut edicto magiſtratus, ut etiam Ælius Gallus indicat. Feſtus.

RELEGATIO, ōnis. f. [ἐξορισμὸς] eſt Exterminatio, quum quis exire fines patriæ jubetur: quod Cicero Sedibus expellere interpretatur. Liv. 3. 10. Exſilio & relegatione civium ulciſcentes Tribunos.

Relegatio ac Supplicium. Cic. pro Roſc. Amer. 43. Tot prædia, tam pulchra, tam fructuoſa, Sext. Roſcius filio ſuo relegationis ac ſupplicii gratia colenda ac tuenda tradiderat?

Relegatio atque Amandatio. Cic pro Roſc. Amer. 43. Tamenne hæc attenta vita & ruſticana, relegatio atque amandatio appellabitur?

Jejuna & bella relegatio. Cic. 2. Att. 7. Hæc jejuna ac bella relegatio datur ei, cujus Tribunatus ad iſtorum tempora reſervatur. Emendatiores codices legunt, Jejuna tabellarii legatio, &c.

Relegationem ſemper Exſilio minorem facit Ovid. ut 2. Triſt. 137.

Quippe relegatus, non exſul dicor in illo.

RĔLEGĀTOR, ōris. m. in Digeſt.

Rĕlĕgo, lēgi, lectum, [ἐπαναγινώσκω] ĕre. Rurſus legere. Cic. 2. de Nat. Deor. 72. Qui autem omnia, quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter pertractarent, & tanquam relegerent, ſunt dicti religioſi ex relegendo, ut elegantes ex eligendo.

Scripta relegere, & Scripta relecta. Ovid. de Rem. Amor. 717.

Pecuniam Idibus relegere, Recolligere. Hor. Epod. 2. 69.

Hæc ut locutus fenerator Alfius,
Jamjam futurus ruſticus,
Omnem relegit Idibus pecuniam,
Quærit Calendis ponere. Tanquam enim eum, inquit Acron, pro fenoris lucro jam receptæ pecuniæ pœniteret, ita recollectam Idibus, Calendis properat commodare.

Alii Redegit ibi ſcribunt. V. Cruquium 257. priori parte. H. St. Cruquium, vel potius codices Mſſ. ejus, ſequutus eſt Bentl. aſpernante Cuningamio.

Iter relegere, Redire per eandem viam. Stat. 1. Achil. 23.

Litora errata retrorſum relegens. Virg. 3. Æn. 690.

Sæpe relegendo feci plura. Ovid. 3. de Pont. 5. 11.

Relĭgens, entis. Partic. Gell. lib. 4. 9. Diſputatur de verſu antiqui Poetæ;

Religentem eſſe oportet, religioſum nefas: ubi prius mediocritatem, alterum exceſſum religionis ſignificare dicunt.

Relectus, a, um. Partic. V. Ovid. ſupra in ipſo verbo.

Religio, V. infra ſuo loco.

Rĕlentesco, ĕre. Idem quod Lenteſcère. Ovid. 1. Amor. 8. 76.

Neve relenteſcat ſæpe repulſus amor. i. e. Lentus fiat, & imminuatur.

Rĕlĕvo, [ἀνακουφίζω] āre. Rurſum levare.

E terra corpus relevare. Ovid. 9. Met. 318.

Humeros paternos relevare. Ovid. 4. Faſt. 169.

Per translationem ad multa alia transfertur. ut,

Æſtus relevare. Ovid. 3. de Arte Am. 697.

Aliquem relevare, Excuſare, & quaſi noxæ eximere. Cic. 3. Att. 10. Hæc eo ſcripſi, ut potius relevares me, quod facis, quam aut caſtigatione, aut objurgatione dignum putares.

Animum relevare alicui, h. e. Suſcitare & erigere. Ter. Adelph. 4. 4. 11.

Caput relevare. Plin. 1. Epiſt. ult.

Caſus alicujus relevare. Ovid. 5. Triſt. 3. 43.

Caſum communem. Cic. 1. Q. frat. 4. ad fin. Si relevare potes communem caſum miſericordia hominum: ſcilicet incredibile quiddam aſſequeris Vetera exemplaria legunt, A ſe levare poteſt, vel Si levare poteſt.

Famem copia nulla relevat. Ovid. 11. Met. 129.

Laborem relevare, Minuere. Plin. in Paneg. cap. 19. Ut ſtudium omnium, laboremque, & tanquam exactor intenderes, & tanquam particeps, ſociuſque relevares.

Laborem longum requie relevare. Ovid. 15. Met. 16.

Pectus mero. Ovid. 3. Faſt. 304.

Et relevant multo pectora ſicca mero.

Satietas cibi atque faſtidium relevatur. Cic. 1. de Invent. 25. Cibi ſatietas atque faſtidium, aut ſubamara aliqua re relevatur, aut dulci mitigatur. Al. Levatur.

Sitim relevare. Ovid. 6. Met. 354.

Relevari cura, metu, moleſtiis, Liberari. Cic. 2. de Divin. 7. Ut animus moleſtiis potiſſimum relevaretur. Vetus codex habet, Ut & animus moleſtiis hac potiſſimum re levaretur. Idem 1. in Catil. 31. Videbimur fortaſſe ad breve quoddam tempus cura & metu eſſe relevati.

Dolore relevari. Ovid. 9. Met. 674. al. Labore.

Relevari, Ex morbo convaleſcere. Ovid. 1. de Pont. 3. 17.

Non eſt in medico, ſemper relevetur ut æger.

Fructus dotis relevat onera matrimonii. Paulus in l. Quæris. D. de pactis dotalibus.

Mulier pro parte dimidia relevatur. Papinianus in l. Quum pater. §. Quum exiſtimaret. D. de leg. 2.

Mulier per ſenatuſconſultum relevatur. Ulpian. in l. Quamvis. §. Interdum. D. ad ſenatuſconſultum Vellejanum.

Relevare aliquem ſatiſdatione. Modeſtinus in l. Si procuratorem. D. de procurat.

Relevari in aliquo. Ulpian. in l. poſt rem. D. de tranſactionib. Etſi tranſactio non perimit rem judicatam, tamen in eo quod datum eſt, relevari rem judicatam oportet.

Relevari, pro Exonerari. Ulpian. in l. 4. in princ. D. de cenſibus. Illam enim æquitatem debet admittere cenſitor, ut officio ejus congruat, relevari eum, qui & in publicas tabulas delato modo frui certis ex cauſis non potuit; quare & ſi agri portio chaſmate perierit, debebit per cenſitorem relevari.

Relevari, in ſenſu illo vulgari, qui eſt, In integrum reſtitui. Modeſtinus in l. Etiam. §. 1. D. de minoribus. Ex cauſa curationis condemnata pupilla, adverſus unum caput ſententiæ reſtitui volebat: quia videbatur in ceteris litis ſpeciebus relevata fuiſſe.

Relevātus, a, um. Partic. [ἀνακουφισθεὶς] ut,

Mens relevata cura. Ovid. 1. Triſt. 10. 12.

Relevata mihi & recreata reſpublica videtur. Cic. 2. Catil. 7.

Relevatio, ōnis. f. Octav. Hor. 1. 9. Capillorum relevatio.

Relevāmen, ĭnis. n. Priſcian. Perieg. —facilis relevamine partus.

Relībo, āre. Papinian.

Relicīnus, a, um. Adj. Antiquum vocabulum, ſignificat, In occiput refugiente capillamento recriſpum. Nomen (ut quidam putant) a Recello deductum, quod ſignificat Retraho, revibro, reclino, & cæſim reduco. Et quoniam ad cranium capillitium retorquetur, inde Relicinus veluti Recellinus crinis appellatus, euphoniæ cauſa. Apul. lib. 1. Florid. pr. p. 341. Elmenh. de Marſya loquens, Laudans ſeſe, quod erat & coma relicinus, & barba ſqualidus, & pectore hirſutus. Et Relicina frons dicitur, ut idem paulo poſt p. 344. de Alexandro M. loquens, Utque omnibus ſtatuis, & tabulis, & toreumatis, idem vigor acerrimi bellatoris, idem ingenium maximi honoris, eadem forma viridis juventæ, eadem gratia relicinæ frontis cerneretur. Frontem ſcilicet intelligit, quæ lata, aperta, ſpectabilis, & a capillorum tegmento libera viſeretur. Alii deduci putant a Participio Relictus: ut ſit Frons relicina, Capillitio denudata, & velut relicta. [Onomaſt vet. ὑποδίδυκας, Relicinus. Gloſſ. Lat. Gr. Licinus, ἀνάθριξ, quod idem ac Relicinus. V. Voſſ. Etymol. in utraque voce.

Relictus, V. relinquo.

Rĕlĭgĭo, ōnis. f. [θρησκεία, θεοσέβεια, ἐναγισμὸς] eſt, ut ait Cic. 2. de Invent. 161. Quæ ſuperioris cujuſdam naturæ (quam divinam vocant) curam cærimoniamque affert.

Relligio vulgo apud poëtas per ll. H. St. Male fortaſſis, quia pr. ſyll. anceps eſſe poteſt, ut in multis aliis.

Religioſi, quaſi Relinquoſi: Vide dict. ſeq. H. St. Miror hunc Nonii locum omiſſum a Voſſio in Etymol. q. V.

Religio & Superſtitio. Cic. 1. de Nat. Deor. 118. de atheis loquens, Horum enim ſententiæ (inquit) non modo ſuperſtitionem tollunt, in qua ineſt timor inanis deorum, ſed etiam religionem: quæ deorum cultu pio continetur. Cujus dicti meminit Auguſtinus lib. 4. de Civitate, cap. 30. Idem ibid. lib. 6. cap. 9. Quale autem illud eſt, quod Varro religioſum a ſuperſtitioſo ea diſtinctione diſcernit, ut a ſuperſtitioſo dicat timeri deos: a religioſo autem tantum vereri, ut parentes: non ut hoſtes timeri?

Religio quid a Superſtitione differat. Cic. 2. de Nat. Deor. 72. Non enim philoſophi tantum, verum etiam majores noſtri ſuperſtitionem a religione ſeparaverunt. Nam qui totos dies precabantur & immolabant, ut ſibi ſui liberi ſuperſtites eſſent, ſuperſtitioſi ſunt appellati: quod nomen patuit poſtea latius. Qui autem omnia, quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter pertractarent, & tanquam relegerent: ſunt dicti religioſi ex relegendo, ut elegantes ex eligendo, tanquam a deligendo diligentes, ex intelligendo intelligentes. His enim in verbis omnibus ineſt vis legendi eadem, quæ in religioſo. Ita factum eſt in ſuperſtitioſo & religioſo, alterum vitii nomen, alterum laudis. Lactantius lib. 4. cap. 28. a Religando dici Religionem tradit, carpitque interpretationem Cicer.

Religare religione ex Cic. H. St. V. paulo infra, & in religo, āre. extr.

Pietas, ſanctitas, religio, quæ omnia pure & caſte deorum numini tribuenda ſunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 3.

Religio eſt juſtitia erga deos. Cic. in Partit. 78.

Superſtitio imitatur religionem. Cic. in Partit. 81.

Divûm religio, i. e. Religio erga deos. Lucret. lib. 6. 1274.

Priſca religione ſacer receſſus. Ovid. 10. Met. 693.

Ætheris alti relligio. Virg. 12. Æn. 181.

Nondum divinæ religionis, non humani officii ratio colebatur. Cic. 1. de Invent. 2.

Cadit labefacta religio. Claud. 1. in Ruff. 14.

Conficere ſacra Cereris ſumma religione, cærimoniaque. Cic. pro Balb. 55.

Conſecrata omnium religione. V. consecro.

Eripere religionem e domo Pontificis. Cic. pro Domo, 104. Publiuſne Clodius, qui ex Pontificis Maximi domo religionem eripuit, is in meam intulit?

Expiabo religionem ædium mearum. Cic. de Aruſp. Reſp. 10.

Habet magnam religionem dedicatio. Cic. pro Domo, 126.

Implicare ſe religionibus. Cic. pro Domo, 105.

Interponere religionem. Cic. in Piſon. 50.

Manere in religione. Virg. 3. Æn. 409.

Hac caſti maneant in relligione nepotes.

Polluere religionem. Cic. Quid te impurius, qui religiones omnes pollueris, &c.

Poſſidet magnam religionem paternus, maternuſque ſanguis. Cic. pro Roſc. Amer. 66.

Religare religione. Cic. pro Domo, 124. V. ſupra.

Suſcipere cultum deorum, & puram religionem. Cic. 1. de Legib. 69.

Tollere religionem. Cic. 1. de Divin. 105.

Trahere in religionem. Liv. 5. 23.

Tueri populum antiqua ſub relligione. Virg. 2. Æn. 188.

Venire in religionem res aliqua dicitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Gracchus, quum comitia nihilominus peregiſſet, remque illam in religionem populo veniſſe ſentiret, rem ad Senatum retulit.

Violare religiones maximas. Cic. 6. Verr. 88.

Ponitur interdum pro Superſtitione. Juſtin. 18. 6. 11. Cruenta ſacrorum religione & ſcelere pro remedio uſi. Idem 22. 6. 1. Terrebat eos portenti religio.

Religio, Conſcientiæ ſcrupulus. Cic. de Aruſp. Reſp. 10. Quæ tanta religio eſt, qua non in noſtris dubitationibus, atque in maximis ſuperſtitionibus unius Servilii ac Luculli reſponſo ac verbo liberemur? Hæc Budæus. Ter. And. 5. 4. 39.

At mihi unus ſcrupulus etiam reſtat, qui me male habet. P. dignus es
Cum tua relligione, odio: nodum in ſcirpo quæris

Liber religione animus. V. liber, adj.

Afferre religionem. V. affero.

Cepit quoſdam religio. V. capio.

Conſtringi religione. Curt. lib. 6. 7. 7.

Religio eſt mihi. Plaut. Curc. 2. 3. 71.

Vocat ad cœnam: religio fuit, denegare nolui. Budæus. Ter. Heaut. 2. 1. 16.

Tum quod dem ei, recte eſt: nam nihil eſſe mihi, religio eſt dicere. Suet. Aug. cap. 6. Huc introire, niſi neceſſario & caſte, religio eſt, i. e. Nefas, non licet.

Religio mihi non eſt quo minus hoc faciam. Cic. 3. in Catil. 15.

Eximere religionem aliquam. Liv. 4. 31. i. e. Scrupulum, & vanum metum adimere. Budæus.

Exſolvere religione. V. exsolvo.

Habere religioni, pro Vereri, & averſari. Cic. 2. Off. 51. Nec tamen, ut hoc fugiendum eſt, ita habendum eſt religioni, nocentem aliquando & nefarium defendere impiumque. Budæus.

Impediri religione. V. impedio.

Inceſſit dein religio. Tacit. 3. Ann. 71.

Incutere religionem. V. incutio.

Infixa animis religio. V. infigo.

Injicere religionem alicujus rei. V. injicio.

Mederi religioni. V. medeor.

Obligare religione, vel Obſtringere dicebant veteres, pro eo quod dicimus Conſcientiæ metum incutere. Cic. 2. Philip. 83. Obſtrinxiſti Populum Romanum religione, Augur Auguri, Conſul Conſuli obnuntiaſti. i. e. De cælo ſervaſſe te dixiſti, ne populus eo die comitia haberet, & vitium obveniſſe dixiſti (verba ſunt auguralia) ut comitia diſturbares, & populum

lum adalligares, & morareris hac obnuntiatione. Verebantur enim Romani aliquid agere vetantibus auſpiciis, ne male cederet, ſi contra deorum monita agerent.
Offerre religionem. V. OFFERO.
Oppreſſa gravi ſub religione vita. Lucret. lib. 1. 64.
Solvere civitatem religione. Cic. pro Cæcin 98. Plaut. Merc. 5. 2. 40. Liv. 7. 2. V. Gronov.
Tangi religione. Liv. 1. 45.
Vertere in religionem. Liv. 26. 11. Et poſtero die eodem loco acies inſtructas eadem tempeſtas diremit: ubi recepiſſent ſe in caſtra, mira ſerenitas cum tranquillitate oriebatur. In religionem ea res apud Pœnos verſa eſt. i. e. Pœni interpretati ſunt id diis non placere, ut pro urbe Roma capienda confligerent, vel ut urbs Roma armis oppugnaretur. Budæus.
Religio judicis, Integritas, vel anxia cura. Calliſtratus in l. divus Adrianus. D. de re jud. Conſpiratione adverſariorum teſtibus pecunia corruptis, religionem judicis circumventam eſſe. [Religio Judicibus & Teſtibus tribuitur, ob jusjurandum, quo aſtringebantur. Simia judex apud Phædrum. lib. 3. fab. 13. 8.

Ac ne relligio peccet imprudens mea. Sic in ſeqq. exemplis.

Religio, quam vulgo *Conſcientiam rectam* dicunt. Cic. pro Cæcin. 28. Splendor Equeſtris ordinis, decus atque ornamentum judiciorum, exemplar antiquæ religionis. Budæus.
Religio, Fides. Cic. pro Flacc. 10. de teſtibus, Itaque videte, quo vultu, qua confidentia dicant: tum intelligetis, qua religione dicant. Budæus.
Teſtimoniorum religionem & fidem nunquam iſta natio coluit. Cic. pro Flacc. 9.
Religio, Metus, & ſollicitudo, inquit Servius. Virg. 8. Æn. 344.

Jam tum relligio pavidos terrebat agreſtes
Dira loci.

Religio ſcelerosa. Lucret. lib. 1. 84.
Refrenatus relligione. Lucret. lib. 5. 115.
Religiones Plur. Sic apud Suet. in Tiber. cap. 69. pr. Circa religiones negligentior, quippe addictus mathematicæ. Sic puto & apud Livium. H. St. Sæpe in malum, ut Superſtitio.
Cæleſtes religiones. Tacit. 1. Ann. 11.
Colere religiones. Cic. pro Planc. 80. Qui ſancti, qui religionum colentes, niſi qui meritam diis immortalibus gratiam juſtis honoribus & memori mente perſolvunt?
Expiare ſolennes religiones ſupplicio alicujus. Cic. pro Milon. 74.
Suſcipiunt gentes bella pro ſuis religionibus. Cic. pro Font. 20.
Arcti nodi relligionum. Lucret. lib. 4. 6.
Inducere religiones inexpiabiles in Rempub. i. e. Anxietates & formidines impendentis, quaſique adventantis iræ divinæ. Cic. 1. Philip. 13. Ut inexpiabiles religiones in Rempub. inducerentur?
Religionibus ſuus tenor ſuáque obſervatio reddenda. Val. Max. 1. 1. 8. V. & ſupra.
Numinum religiones introſpicere. Tacit. 3. Ann. 60.
Religio officii, eſt Latine loquentibus, id quod vulgo *Debitum officii*, hoc eſt juſtam muneris functionem appellant. Cic. 7. Verr. 2. Nam qui ſibi hoc ſumpſit, ut corrigat mores aliorum, ac peccata reprehendat: quis huic ignoſcat, ſi qua in re ipſe ab religione officii declinarit? Budæus. [Vet. Gloſſ. Lat. Gr. Religio, Θρησκεία, Εὐσέβεια, Διάθεσις καὶ Αἰδώς. In poſteriore ſignificatione hic ponitur. Ibid. Religione, Ἀκριβείας καὶ αἰδοῦς. Διάθεσις autem exponi debet, ut in Gr. Lat. Διάθεσις, στοργή, Affectio, Affectus. Religio officii, pro Religioſo officii reſpectu.
Religio recte judicandi. Plin. 4. Epiſt. 13. ad C. Tacitum, Si parentibus ſolis jus præceptoris conducendi relinquatur, iiſdemque religio recte judicandi neceſſitate collationis addatur. i. e. Sollicita, & anxia cura probos præceptores idoneoſque deligendi liberis ſuis. Budæus.
Religio, Diligentia, & vehemens cura. Cic. in Orat. 25. Athenienſium religioni quum ſerviret orator, nullum verbum inſolens, nullum odioſum ponere audebat. Religionem vocat eam Diligentiam, qua utebantur Attici, ne quod inſolens verbum aut loquerentur aut audirent.
Adhibere religionem. V. ADHIBEO.
Oratio nimia religione attenuata. Cic. de Clar. Orat. 282.

RELIGIŌSUS, a, um. Adj. [θεοσεβής, εὐσεβής, εὐλαβής] Gellius lib. 4. cap. 9. ex Nigidio Figulo, Quocirca religioſus is appellabatur, qui nimia & ſuperſtitioſa religione ſeſe alligaverat: eaque res vitio aſſignabatur. Sed præter iſta, quæ Nigidius dicit, alio quodam diverticulo ſignificationis, Religioſus pro caſto atque obſervanti, cohibentique ſeſe certis legibus, finibuſque dici cœptus. Simili autem modo illa quoque vocabula ab eadem profecta origine, diverſum ſignificare videntur, Religioſi dies, & Religioſa delubra. Religioſi enim dies dicuntur triſti omine infames, impeditique, in quibus & res divinas facere, & rem quampiam novam exordiri temperandum eſt: quos multitudo imperitorum prave & perperam Nefaſtos appellant. Itaque M. Cicero in lib. 9. Att. 5. Majores, inquit, noſtri funeſtiorem diem eſſe voluerunt Allienſis pugnæ, quam urbis captæ, quod hoc malum ex illo. Itaque alter religioſus etiam nunc dies, alter in vulgus ignotus. Idem tamen M. T. in oratione de Accuſatore conſtituendo, (1. Verr. 3.) Religioſa delubra dicit, non ominoſa nec triſtitia, ſed majeſtatis venerationiſque plena. Maſſurius autem Sabinus in commentariis, quos de indigenis compoſuit, Religioſum, inquit, eſt quod propter ſanctitatem aliquam remotum ac ſepoſitum a nobis eſt. Verbum a relinquendo dictum, tanquam cærimoniæ a carendo. Hactenus Gell.
Religioſi, ut Nonio 5. 36. placet, dicti ſunt, quaſi Relinquoſi ceterorum omnium, ſacrificiis deſerviant. V. tot. loc.
Religentes & Religioſi. Bongarſ. Annot. in Juſtinum. In his conferendis non religentes ſolum, ſed & religioſi eſſe debemus. H. St. V. Religens Partic. in RELEGO.
Religioſus & Impius, contraria. V. IMPIUS.
Juſtus, integer, religioſus, timidus, perferens injuriarum. Cic. 2. de Orat. 184.
Ita non religioſus, ut edat de patella. Cic. 2. de Fin. 22. Atqui reperiemus aſotos, ita non religioſos, ut edant de patella. V. Patella, in PATINA.
Dedicatio eſt religioſa. Cic. pro Domo, 125.
Delubrum ſanctum, & religioſum. Cic. 6. Verr. 124. Herculis templum eſt apud Agrigentinos, non longe a foro, ſane ſanctum apud illos & religioſum.
Dies religioſi, V. paulo ante ex Gellio. Cic. 2. Q. frat. 4. Dies erant duo, qui poſt Latinas habentur religioſi. conf. Liv. 6. 1.
Domum facere aliquam religioſam. Cic. de Aruſp. Reſp. 33.
Limina religioſa deorum. Virg. 2. Æn. 365.
Res religioſiſſimæ, & Nefas, contraria. Cic. 2. de Invent. 135.
Religioſum eſt quod jurati legibus judicaverunt. Cic. 1. de Invent. 48.
Religioſum eſt id facere, Vulgus dicit *Facienda eſt conſcientia.* Liv. 2. 5.
Religioſum habere. Plin. lib. 28. cap. 4.
Religioſus teſtimonio, vel teſtis, Fidelis. Cic. pro Cæcin. 26. Huic ego teſti gratias agam, quod & in te miſericordem ſe præbuit, & teſtimonio religioſum. Ita Budæus. Rurſum Cic. 4. de Fin. 61. Religioſiſſimus teſtis. V. in RELIGIO.
Aures Atticorum teretes, & religioſæ, Delicatæ & faſtidioſæ. Cic. in Orat. 27.
Religioſus, aliquando pro Superſtitioſo ponitur. Ter. Heaut. 4. 1. 37. Ut ſtultæ & miſeræ omnes ſumus religioſæ.
Compar. Agricolæ religioſiores. Columel. lib. 11. extr. conf. Plin. lib. 29. cap. 1.
Superl. Mortales religioſiſſimi. Salluſt. Catil. cap. 12.
Sacra religioſiſſima. Paterc. 2. 45. conf. Sen. Nat. Quæſt. 7. 16. Petron. cap. 21. & Cic. 1. Verr. 3.

RELIGIOSŬLUS, a, um. Adj. dimin. Hieronym. adv. Ruffin 3. 3.

RELIGIŌSE, Adv. [θεοσεβῶς] i. e. Sollicite & accurate, inquit Budæus. Columel. lib. 3. cap. 10. Nihil curioſe, nihil religioſe adminiſtrant.
Religioſe teſtimonium dicere, Ex jurisjurandi fide. Cic. pro Cœl. 55. Utrum temeraria, procax, irata mulier finxiſſe crimen: an gravis, ſapiens, moderatuſque vir religioſe teſtimonium dixiſſe videatur.
Religioſe promittere, i. e. Summa fide. Nepos 25. 15. 1.
Cineres & oſſa religioſe quieſcentia. Quintil. Decl. 10.
Compar. Plin. 3. Epiſt. 7. Natalem alicujus religioſius, quam ſuum, celebrare. Idem Paneg. cap. 65.
Superl. Cic. 2. de Invent. 1. Templum Junonis, quod religioſiſſime colebant, egregiis picturis locupletare voluerunt. Plin. 3. Epiſt. 15. Poëticen religioſiſſime veneror. conf. Petron. cap. 117.
Religioſe, pro Subtimide & verecunde. Cic. 13. Fam. 18. Faciamque id quod debent facere hi, qui religioſe & ſine ambitione commendant.

RELIGIOSĬTAS, ātis. f. Apul. Doctr. Plat. p. 16. Elmenh. Juſtitia cum religioſitate, id eſt ὁσιότητι, copulatur; &c. conf. Tertull. Apol. cap. 25.

RELĬGO, [ἀναδέω] āre. Ligare ſignificat, aut Fortius ligare. Columel. lib. 2. Diutiuſque perennat quæ firmis truncorum & idoneis locis religata eſt.
Claſſem religavit ab aggere. Virg. 7. Æn. 106.
Funiculus a puppi religatus. Cic. 2. de Invent. 54.
Funis ab humeris religatus. Plin. lib. 9. cap 46.
Religatus ad. Cic. 1. Tuſc. 105. Trahit Hectorem ad currum religatum Achilles. Columel. lib. 12. cap. 44.
Religare ex. Cajus, D. de diviſione rerum l. riparum, Funes ex arboribus religare
Religare in. Plin. lib. 2. cap. 65. Religetur in mali cacumine.
Funem religare in querno ſtipite. Ovid. 4. Faſt. 331.
Catena religari. Ovid. 10. Epiſt. 89.
Claſſem religavit litore, Alligavit. Ovid. 13. Met. 439. Catull. 65. 174.
Robora catenis religare. Lucan. lib. 2. 671.
Religare lineo funiculo. Columel. lib. 7. cap. 10.
Juſſu ipſius quadrigis religatus, ac in diverſa diſtractus eſt. Auctor de Viris illuſt. cap. 4. extr.
Religare religionibus bona alicujus, pro Conſecrare alicui deo. Cic. pro Domo, 124. Vidimus hoc idem Cn. Lentulo Cenſori Tribunum plebis facere; nunquid igitur is bona Lentuli religionibus religavit? &c.

RELIGĀTUS, Partic. [ἀναδεδεμένος] Hor. 4. Carm. 11. 5.

— eſt hederæ vis
Multa, qua crines religata fulges.

Nodo religatus brachia. Tibul. lib. 1. 8. 5.
Si prudentia extrinſecus religata pendeat. Cic. 3. Tuſc. 37.
Somno religata agmina. Claud. 6. Conſ. Hon. 472.
Hedera crines religata. Virg 9. Æn. 352.

RELIGATIO, ōnis. f. [ἀνάδεσις] Cic. de Senect. 53. Et ipſa natura delectat, adminiculorum ordines, capitum conjugatio, religatio, propagatio vitium ſarmentorumque.

RELIGĀMEN, ĭnis. n. Prudent. Pſychom. 359.

Combibat infuſum croceo religamine nardum.

RELIGIO, V. ſuo ordine.

RĔLĬNO, lēvi & līni, lĭtum, [ἀποχρίω] ĕre. Quod obturatum oblitumque erat aperire. Ter. Heaut. 3. 1. 51.

Relevi dolia omnia, omnes ſerias. Plaut Stich 5. 4. 38.
Nolo ego nos pro ſummo bibere: nulli relerimus poſtea. Pro Releverimus. i. e. Nulli deinceps vinum depromſerimus. [Solebant enim veteres doliorum opercula pice circumlinere.

Epiſtolam relinere. Cic. 1. Att. 13. pr. Quotus enim quiſque eſt, qui epiſtolam paulo graviorem ferre poſſit, niſi eam per lectionem releverit? Al. Per lectionem vel Pellectione relevarit. [Lego Perlatione relevarit. Jocus eſt, pro Se relevarit perlatione ejus. i. e. perferenda ea.

RĔLINQUO, liqui, lictum, [καταλείπω, καταλιμπάνω, ἐγκαταλείπω, ἐγκαταλιμπάνω] ĕre. notæ ſignificationis. Plaut. Moſt. 1. 3. 45. Reliquit, deſeruitque me. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 9. In litore molli atque aperto deligatas ad ancoras relinquebat.
Relinquere ab ſe aliquem, Dimittere. Plaut. Truc. 2. 6. 32.
Relinquere aliquem, pro Non juvare. Cic. 13. Fam. 64. Tantum a te petimus ut agas eam rem, ne relinquas hominem innocentem ad alicujus tui diſſimilis quæſtum.
Amata relinquere pernix, Deſerere. Hor. in Arte Poet. 165.
Amicitiam relinquere. Cic. 2. de Fin. 45. Quid ages tandem, ſi utilitas ab amicitia (ut fit ſæpe) defecerit relinqueſne?
Animam relinquam potius, quam illas deſeram. i. e. Moriar potius, ſive Mori me malim. Ter. Adelph. 3. 4. 52.
Comites in valle reliquit. Ovid. 3. de Arte Am. 711.
Conſuetudinem relinquere. Cic. 1. Acad. 17. Illam autem Socraticam dubitationem de omnibus rebus, & nulla affirmatione adhibita conſuetudinem diſſerendi reliquerunt.
Dominos relinquens, ut famuli ſolent, Deſerens. Catul. de Berecyn. 61. 51.
In egeſtate relinquere. Cic. 3. Verr. 72. Nemo jam, Dolabella, neque

tui, neque tuorum liberûm, quos tu miſeros in egeſtate, atque in ſolitudine reliquiſti, misereri poteſt.

Gaudia relinquere. Ovid. 16. Epiſt. 204.

Incertam relinquere aliquam, & vulnere mentis turbatam. Virg. 12. Æn. 160.

Incœpta fila relinquit. Ovid. 6. Met. 34.

Infecta ſacra relinquunt. Ovid. 6. Met. 202.

Limen. Virg. 5. Æn. 316.

Lucem. Virg 4. Æn. 452.

Mature relinquere aliquid. Hor. 2. Epiſt. 1. 100.

Negotia longa relinquere. Hor. 3. Carm. 5. 54.

Obſeſſionem alicujus oppidi. Cic. 10. Fam. 33. Antonium turpiter Mutinæ obſeſſionem reliquiſſe.

Opus incœptum dextra reliquit. Ovid. 2. de Arte Am. 78.

Spem relinquere, Abjicere. Cic. 1. Tuſ. 39. Quam (niſi quid dicis) prætermittamus, & hanc totam ſpem immortalitatis relinquamus.

Studium rei alicujus. Cic. 4. Acad. 7. Neque nos ſtudium exquirendi defatigati relinquemus.

Terras dulces relinquere. Virg. 4. Æn. 281.

Verba imperfecta reliquit. Ovid. 13. Epiſt 13.

Vitam. Virg. 3. Georg. 547. Tacit. 4. Ann. 34. Relinquendæ vitæ certus.

Prætereo ac relinquo. Cic. 5. Verr. 105.

Curionem quondam concio reliquit. Cic. de Clar. Orat. 26.

Animus relinquit eam, pro Deficit, ſive concidit animo. Plaut. Mil. 4. 8. 37. Et Men. 5. 2. 6. Reliquere vires.

A febre quartana relinqui. Cic. 8. Att. 6.

Oſſa pavor reliquit. Virg. 3. Æn. 57.

Vita reliquit eum. Lucret. lib. 5. 64.

Aculeos relinquere in animis auditorum. V. ACULEUS.

Dubitationem relinquere apud aliquem. Cic. 15. Fam. 21. Nullam enim apud me reliquiſti dubitationem, quantum me amares.

In medio relinquere. Cic. pro Cœl. 48. Hic ego jam rem definiam: mulierem nullam nominabo, tantum in medio relinquam.

In opinione alicujus relinquere. Cic. 1. Verr. 16. Verum non id mihi ſumo, Judices, & hoc, non modo in oratione mea non pono, ſed ne in opinione cujuſquam relinquo, me omnibus patronis eſſe præpoſitum.

In ſpe aliorum relinquere. Cic. 1. Verr. 26. In quo quid eniti, aut quid efficere poſſim, malo in aliorum ſpe, quam in oratione mea relinquere.

In ſuſpenſo. Plin. Epiſt. 248.

Suſpicionem alicui. Suet. Cæſ. cap. 86.

Verbum in ambiguo. Lucret. lib. 4. 1131.

Conſultationi relinquere. Liv. 25. pro Remittere, vel Rejicere ad conſultationem

Direptioni urbem relinquere. Cic. 4. Fam. 1. Urbem, ſine legibus, ſine judiciis, ſine fide, relictam direptioni & incendiis.

Diis votiſque relinquere navem, Permittere. Ovid. 2. Met. 185.

Præcipiti pinus Borea, cui cuncta remiſit
Frena ſuus rector, quam dis, votiſque reliquit. Pinus, i. e. Navis pinea.

Relinquere, eſt Aliquid teſtamento alicui transmittere, ſeu legare. Plaut. Aul. prol. 13.

Agri reliquit eji non magnum modum.

Abſolute, ſine Dativo. Ter. Phorm. 2. 3. 46.

At ſi talentûm rem reliquiſſet decem,
Primus eſſes, &c.

Æs alienum relinquere. Cic. pro Quint. 15. Propterea quod C. frater aliquantum æris alieni reliquerat. i. e. Mortuus fuerat non perſoluto ære alieno omni.

Arraboni relinquere. Ter. Heaut. 3. 3. 42.

Ea relicta huic arraboni eſt pro illo argento. i. e. In pignus.

Confectum relinquere. Cic. 5. Att. 21. Illud tamen non deſinam, dum adeſſe putabo, de Cæſaris nomine rogare, ut confectum relinquas.

Conſolationem alicui relinquere. Cic. 15. Fam. 21. Ut unam mihi conſolationem relinquas.

Excuſationem relinquere ad aliquem. Cic. 9. Att. 6. Etſi Ciceroni meo togam puram quum dare Arpini vellem, hanc eram ipſam excuſationem relicturus ad Cæſarem.

Hæredem teſtamento. Cic. pro Quint. 15. Hæredem teſtamento reliquit hunc P. Quintium.

Memoriam alicujus rei. Cic. 2. Off. 55. Prodigi, qui epulis & viſcerationibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu, pecunias profundunt in eas res, quarum memoriam, aut brevem, aut nullam omnino, ſint relicturi.

Memoriam acrem ſui relinquunt. Tacit. 15. Ann. 68. De aſperis facetiis.

Monimentum æternum audaciæ relinquere in ſermone hominum. Cic. 3. Verr. 19. Quo maximarum rerum frequentiſſimæ quotidie advocationes fiunt: in eo loco, in ſermone hominum, audaciæ ſuæ monimentum æternum relinquere?

Nihil de tanto patrimonio relinquere. Cic. pro Roſc. Amer. 10.

Patrimonium filio meo ſatis amplum in memoria nominis mei relinquam. Cic. 2. Fam. 15.

Pecuniam in quæſtu. Cic. pro Lege Manil. 37. Quid hunc hominem, magnum aut amplum de Repub. cogitare, qui pecuniam, ex ærario depromptam ad bellum adminiſtrandum, aut propter cupiditatem provinciæ magiſtratibus diviſerit, aut propter avaritiam Romæ in quæſtu reliquerit?

Teſtamento aliquid alicui. Cic. 3. Off. 93. Quum ei teſtamento ſeſtertiûm millies relinquatur.

Veſtigium amoris. Plin. lib. 36. cap. 5.

Certatio relinquitur mihi cum aliquo. Cic. 2. de Fin. 44. Ita ceterorum ſententiis ſemotis relinquitur, mihi non cum Torquato, ſed cum virtute certatio. [i. e. Reliqua eſt mihi.

Ita relinquitur, ut ea fortuita divinari poſſint, quæ nulla nec arte, nec ſapientia provideri poſſunt. Cic. 2. de Divin. 14.

Mihi ne ut dubitem quidem relinquitur. Cic. 4. Acad. 120.

Locum admonitionibus, Reliquum facere. Cic. 1. Fam. 1. Sed plane nec precibus noſtris, nec admonitionibus relinquit locum. i. e. Nec ſe orari, nec ſe admoneri ſinit: adeo præſtat omnem diligentiam in tuo negotio.

Locum precibus non relinquere, dupliciter dicitur. Aut enim ſignificat, Facere aliquid vel non rogatum; ut Cic. 1. Fam. 1. aut plane Non Admittere preces, ut Ter. And. 3. 4. 23.

Locum ſubtilitati nullum relinquere. Plin. lib. 35. cap. 10.

Locum vituperandi. Cic. 2. Q. frat. 4. Ne cui iniquo relinqueremus vituperandi locum. i. e. Daremus anſam, &c.

Spem relinquere, Reliquam facere. Cæſ. 1. Bell. Gall. 51. Ne qua ſpes in fuga relinqueretur.

Præſidium relinquere caſtris, Imponere. Cæſ. 1. Bell. Gall. 51. Poſtridie ejus diei Cæſar præſidium utriſque caſtris, quod ſatis eſſe viſum eſt, reliquit.

Scriptum relinquere. Cic. de Clar. Orat. 74. Utinam exſtarent illa carmina, quæ multis ſæclis ante ſuam ætatem in epulis eſſe cantitata a ſingulis convivis de clarorum virorum laudibus, in Originibus ſcriptum reliquit Cato. i. e. Scripſit. conf. Nep. 9. 5. 3.

In commentariis relinquere. Plin. lib. 29. cap. 4. Subaud. Scriptum.

Relinquitur ut, pro Reſtat, ſive Reliquum eſt. Cic. 9. Att. 4. Relinquitur, ut, ſi vincimur in Hiſpania, quieſcamus. conf. paulo ſupra.

Relinquendo. Ovid. 3. Triſt. 13. 9.

Inque relinquendo, quod idem fecere ſodales,
Tu quoque dixiſſes triſtis in urbe, vale. al. Jamque relinquendâ.

RELINQUENS, entis. Partic. Catull. 36. 3. Relinquens Comi mœnia. Paterc. 1. 17. 7. Occupatam relinquens materiam, quærit novam.

RELICTUS, a, um. Partic. [ἀπολειφθεὶς] Ter. Eun. 2. 2. 55.

Etiamnum hic ſtas, Parmeno, eho numnam tu hic relictus cuſtos,
Ne quis forte internuntius clam a milite ad iſtam curſitet? Ovid. 2. Met. 187.

Quid faciat? multum cæli poſt terga relictum. De Phaethonte.

Poſtes a tergo relicti. Virg. 2. Æn. 454. [Poſtici periphraſis.

Spatium. Virg. 5. Æn. 321.

Inſequitur Salius: ſpatio poſt deinde relicto,
Tertius Euryalus.

Relictum eſſe ſibi. Plin. 9. Epiſt. 36. Ab his, quæ avocant, abductus, & liber, & mihi relictus, non oculos animo, ſed animum oculis ſequor.

Relictus, Deſertus. Virg. 9. Æn. 290.

At tu, oro, ſolare inopem, & ſuccurre relictæ. Ovid. 14. Met. 217.
Solus, inops, exſpes, leto, pœnæque relictus. Idem 2. Amor. 16. 47.
Si qua mei tamen eſt in te pia cura relicti.

Relictus ab omni honeſtate, Inhoneſtus. Cic. pro Rabir. 23. Nemo eſt, inquam, inventus tam profligatus, tam perditus, tam ab omni, non modo honeſtate, ſed etiam ſimulatione honeſtatis relictus, qui ſe in Capitolio fuiſſe cum Saturnino fateretur.

Æs alienum relictum. Cic. pro Quint. 77.

Ætate relicta diſſimilem animum ſubiit. Ovid. 7. Met. 170. De Æſone ſene priſtinæ juventuti reſtituto.

Arbitrium relictum cuique intelligendi. Plin. lib. 6. cap. 29.

Curſus relictos iterare. Hor. 1. Carm. 34. 5.

Fides relicta. Ovid. 3. de Arte Am. 460.

Loci relicti. Hor. 2. Carm. 1. 37.

Officiis omnibus relictis. Hor. 2. Epiſt. 2. 67.

Rebus relictis; uſitatum loquendi genus veteribus, quod idem valet, atque Rebus aliis omnibus poſtpoſitis. Plaut. Epid. 4. 2. 35.

Ego relictis rebus, Epidicum operam quærendo dabo. Idem Ciſtel. 1. 1. 6.
—ita omnibus relictis rebus,
Mihi frequentem operam dediſtis. h. e. Præ aliis omnibus. Lucret. lib. 3. 1084.
—jam rebus quiſque relictis
Naturam primum ſtudeat cognoſcere rerum. Lambin. conf. Ter. And. 2. 5. 1.

Virtute relicta invidiam placare paras. Hor. 2. Serm. 3. 13.

Vita tantummodo relicta eſt mihi. Ovid. 4. de Pont. 16. 48.

Repetere relicta. Hor. 1. Epiſt. 7. 97.

Relicta loca ſunt, Quæ limites non acceperunt, ut ait Frontinus de limitibus p. 42. Goeſ. Cic. 1. Lege Agr. 2. Ut a majoribus noſtris poſſeſſiones relictas diſperdat & diſſipet

RELICTIO, ōnis. f. [ἐγκατάλειψις] Cic. 3. Verr. 35. Quibus illam relictionem proditionemque Conſulis, &c. Paulo ante dixerat, Conſulem, exercitum, provinciamque deſeruit. Idem 16. Att. 7. Quod effugiſſem duas maximas vituperationes. Unam, quam itinere faciendo me intelligebam ſuſcipere, deſperationis ac relictionis Reip. Aliqui legunt Religionis, ſed inepte.

RELICTUS, ûs. m. Gell. 3. 1. Ut, ſicut alia in his omnia, præ pecunia, ita labor quoque virilis, exercendique corporis ſtudium relictui ſit.

RĔLĬQUUS, a, um. Adj [λοιπὸς, ὑπόλοιπος] Quod relinquitur, vel ſupereſt. Cæſ. 1. Bell Gall. 13. Demonſtrant ſibi, præter agri ſolum, nihil eſſe reliqui. Ter. Adelph. 3. 2. 48.

Periit, pro virgine dari nuptum non poteſt: hoc reliquum eſt,
Si infícias ibit, teſtis mecum eſt annulus, quem reliquerat.

Perge reliqua. V. PERGO.

Dies reliqui. Cic. pro Planc. 99. O reliquos omnes dies, noctesque eas, quibus iſte, a me non recedens, Theſſalonicam me, in Quæſtoriumque perduxit.

Græcia in reliqua. Cic. de Amicit. 6. Nec ſicut vulgus, ſed ut eruditi ſolent appellare ſapientem, qualem in reliqua Græcia neminem.

Oppida erant mihi complura etiam reliqua, quæ adire vellem. Cic. 4. Verr. 65.

Operam reliquam dare. Plaut. Truc. prol. 15.

Spes reliqua in. Ter. Eun. 2. 2. 9.

Itane paraſti te, ut ſpes nulla reliqua in te ſiet tibi. Cic. 11. Fam. 5. Spem reliquam nullam video ſalutis.

Tempus omne reliquum. Cic. 3. Verr. 36. Menſes mihi tres quum eripuiſſetis, ad agendum maxime appoſitos, reliquum omne tempus hujus anni me vobis remiſſurum putaſtis.

In reliquum tempus ſancit. Cic. 1. de Lege Agrar. 13. conf. Cæſ. 1. Bell. Gall. 20.

Tranquillitatis reliquæ ſpe luctus fugere. i. e. Futuræ. Cic. pro Sext. 73.

Vaticinationis reliqua brevi confecta ſunt. Cic. 1. de Divin. 68.

De reliquo velim tibi perſuadeas, &c. Cic. 1. de Orat. 100. Quoniam, id

id quod difficillimum nobis videbatur, ut omnino de his rebus, Craſſe, loquerere, aſſecuti ſumus: de reliquo jam noſtra culpa fuerit, ſi te, niſi omnia quæ percunctati erimus explicaris, dimiſerimus.

In reliquum. Quintil. lib. 4. cap. 5. Propoſitis enim probationibus, omnis in reliquum gratia novitatis præcerpitur.

Reliquos facere, pro Relinquere: ut, Miſſos facere. Cic. 5. Verr. 126. Quos belli calamitas reliquos fecerat. Budæus.

Reliqui nihil facere de aliqua re, vel alicujus rei, locutio Latinitatis optimæ. Cic. 5. Verr. 115. Et quibus nihil, non modo de fructu, ſed ne de bonis quidem ſuis reliqui fecit. i. e. Omnia abſumpſit. Idem 7. Verr. 89. Et quod reliquum vitæ viriumque fames fecerat, id ferro potiſſimum reddere volebat. conf. 128. Nepos, 25, 21. 5.

Reliqui nihil eſt ei. Cic. 5. Verr. 126. Quid eſſe reliqui poterat ei, qui per hanc injuriam, non modo frumentum omne amitteret, ſed etiam omne inſtrumentum vendere cogeretur? conf. 121.

Reliquum eſt, ut de me id ſcribam, quod te ex tuorum litteris & ſpero, & malo cognoſcere, Cic. in quadam epiſtola. Idem 7. Fam. 32. Reliquum eſt, ut officiis certemus inter nos.

Præter te neminem habeo reliquum, in quo, &c. Cic. 9. Fam. 15.

Reliqui, pl. Cic. 4. Acad. 96. Sunt enim multi, qui omnino Græcas non ament litteras, plures qui philoſophiam, reliqui, qui etiamſi hæc non improbent, tamen, &c.

Reliquum, i, n. Subſt. pro Reliqua ſumma. Plaut. Ciſt. 1. 3. 41.

Nunc, quod reliquum reſtat, volo perſolvere:
Ut expungatur nomen, ne quid debeam. Ter. Phorm. 1. 1. 2.
—erat ei de ratiuncula
Jampridem apud me reliquum pauxillulum
Nummorum, id ut conficerem.

Reliqua, n. pl. [ἐλλείμματα] ut, Reliquorum ratio, h. e. Debitorum ab aliquo. Cic. 16. Att. 3. Maxime autem me angit ratio reliquorum meorum: quæ quanquam explicata ſunt, tamen, quod & Dolabellæ nomen in iis eſt, & attributio eſt mihi nominum ignota, conturbor. i. e. Quanquam ſint ſolvendo qui mihi debent, vel non ſit controverſa perſecutio. Idem ad eundem, lib. 16. 1. Plin. 9. Epiſt 37. ad Paulinum, Nam priore luſtro, quanquam poſt magnas remiſſiones, reliqua creverunt. Idem 3. Epiſt. 19. Reliqua colonorum minuit ad tempus. i. e. Debita contracta colonis.

Reliqua. Subductis rationibus, & collatis creditorum debitorumque nominibus, quum eam pecuniam quam ipſi debemus, & quam alii nobis, redigimus in ſummam: id quod ſuperat a nobis, reliqua dicuntur. Budæus.

Accepiſſe ſe reliqua mea Camillus ſcribit. Cic. 6. Att. 1. i. e. Quæ mihi reliqua debentur.

Contrahere reliqua. V. ſeq. Trahere reliqua.

Trahere reliqua, quod alii Contrahere dicunt. Paulus, ff. de adminiſtratione & periculo tutorum. l. L. Titius, Curator Caji Seji, tempore curæ fundum Cornelianum locavit Sempronio: qui Sempronius reliqua traxit. Sic enim habent Pandectæ Flor. & Haloander. Al. Contraxit. Ibidem paulo poſt, Ex quibus quidam, quum reliqua traherent, idonei ipſo tempore adminiſtrationis eſſe deſierunt. Papin. in l. Servus ſi hæredi. §. 1. D. de ſtatu liberis, Quod reſcriptum ita accipi debet: ut ſi reliqua non trahat, liber ſit. Quod ſi trahat: ita demum, ſi obtulerit eam quantitatem, quæ refundi debuit, ex fide veritatis. Eſt igitur Reliqua trahere, idem quod Reliquari.

Sunt, qui ſecundam producunt, vel prima geminatione litteræ producta, ſcribunt

RELLĬQŬUS, vel RELLĬCŬUS, ut, Rellicuo tempore. Lucret. lib. 1. 561. conf. 2. 953.

RELĬQUOR, [λοιπάζομαι] āri. deponens, Æs alienum ex reliquis rationum contrahere. Paulus de adminiſtratione tutorum, l. L. Titius, Paulus reſpondit, non ex eo quod adultus eum, qui prædia ejus coluit, procuratorem habere voluit: debitum quod ex conditione reliquatus eſt, agnoviſſe eum videri. Ulpianus de Muneribus & honoribus, l. Reſcripto, Eos demum debitores Reip. accipere debemus, qui ex adminiſtratione Reip. reliquantur. Budæus.

RELIQUĀTIO, ōnis. f. [λοιπογραφία Gl. L. G.] Paulus in l. Qui nominibus. D. de adminiſt. & peric. tut. Sed & ſi pupillus poſt pubertatem, rationibus a tutore acceptis, reliquationem ejus ſecutus, uſuras acceptaverit: privilegium ſuum non amittit in bonis tutoris venditis. conf. Tertull. de Anima, cap. 56.

RELIQUĀTOR, ōris. m. Qui reliqua contraxit: Qui integrum non ſolvit, ſed partem æris alieni ſervat ſibi. Scævola, De ſolutionibus & liberat. l. Creditor, D. Valerius, L. Titii ſervus ſcripſit, Accepi a Marino Materno ex ſumma majore tot aureos. Quæro an hæc ſumma in proximum annum ei accepta ferri debeat, quum ſuperioris anni ſit reliquator? Budæus. Conf. Crinit. de H. D. 15. 3.

RELIQUĀTRIX, īcis. f. Tertull. de Anima cap. 35. Anima reliquatrix delictorum, donec exſolvat noviſſimum quadrantem.

RELIQUIA, æ. f. Apul. Apol. p. 277. Elmenh. ex poëta,
Converritorem pridianæ reliquiæ.

Reliquia, apud Plinium & Apulejum, ut citat Gulielmus Lilius. Vide CONVERRITUR. H. St. deſiderabatur in Lugd. hæc vox. Sed frequentius

RELIQUIÆ, arum. f. pl. [λείψανα, καταλείμματα] ut, Reliquiæ cibi, prandii, cœnæ. Plaut. Stich. 2. 3. 40. Et Men. 3. 1. 13. Idem Perſ. 1. 2. 25.
Nunc huc introibo, viſam heſternas reliquias
Quieverint recte, nec ne. Scribitur & Relliquiæ, pr. prod.

Cibi reliquiæ, Excrementa. Cic. 2. de Nat. Deor. 18. Cibi reliquiæ depelluntur, tum aſtringentibus ſe inteſtinis, tum relaxantibus.

Cœnæ vel prandii reliquiæ, tranſlate. Cic. 12. Fam. 4. Vellem Idibus Martiis me ad cœnam invitaſſes: reliquiarum nihil fuiſſet.

Nihil reliquiarum exſtat. Lucret. lib. 1. 1102.

Animæ reliquias reddere omnes. Lucret. lib. 3. 656.

Belli. Paterc. 2. 17.

Cladis reliquiæ. Liv. 22. 56.

Conjurationis reliquiæ. Cic. in Parad. 4. Et reliquiæ conjurationis, a Catilinæ furiis ad tuum ſcelus furoremque converſæ.

Exercitus reliquiæ. Liv. Reliquias duorum exercituum cum cura collegerent. conf. Hirt. Bell. Alex. cap. 40.

Febrium reliquiæ. Celſ. lib. 3. cap. 4.

Flagitiorum reliquias colligere. Cic. 4. Verr. 74. de Timarchide, Non ſolum nummos, ſi qui iſti exciderant, tollere ſolebat, ex quibus pecuniam maximam fecit: ſed etiam voluptatum, flagitiorumque iſtius ipſe reliquias colligebat.

Generis hujus reliquiæ. Ter. Adelph. 3. 3. 91. Subaudi Hominum.

Legionum reliquias conſervare. Paterc. 2. 46. 4.

Motus vitalis reliquiæ. Lucret. lib. 2. 954.

Vitæ reliquias membris ex omnibus aufert. Lucret. lib. 6. 825.

Vitæ alicujus lacerare reliquias & diſtrahere. V. LACER.

Colligere, velut ex naufragio, tantæ cladis reliquias. Liv 22. 56.

Reliquias alicujus perſequi. Cic. de Senect. 16. de Carthaginis everſione loquens, Quam palmam utinam dii immortales, Scipio, tibi reſervent, & avi reliquias perſequare, i. e. Superioris Africani præſcriptum ſequare, & peragas incœptum. Budæus.

Reliquiæ, pro Oſſibus & Cineribus defunctorum. Modeſtinus in l. Quidam. D. De cond. inſtit. Quidam teſtamento ſuo hæredem ſcripſerat tali conditione, ſi reliquias ejus in mare projiciat. Plinius lib. 10. 73. ad Trajanum, de reliquiis ſepultorum transferendis epiſtolam ſcripſit. Budæus. Suet Domit. cap. 8. Monimentum, quod libertus ejus, e lapidibus templo Capitolini Jovis deſtinatis, filio conſtruxerat, diruit per milites: oſſaque & reliquias, quæ inerant, mari merſit.

Receptæ reliquiæ ex ardente Troja. Virg 7. Æn. 244.

Legere reliquias. Suet. Aug. cap. 100. extr.

Colere reliquias ſuorum. Virg. 4. Æn. 343.

Sic λείψανα, cum apud alios, tum apud Herodianum puto. H. St. Herodian. 4. 1. 6. κάλπην φέροντες, ἔνθα ἦν τὰ Σεβήρου λείψανα. Urnam cum Severi reliquiis geſtantes, interp. Polit. Sic & alias.

RELIQUIA, orum. n. pl. Phædr. 1. Fab. 23. 6.
—ut fruaris reliquiis,
Quæ ſunt roſuri. Al. Quas. Plaut. Milit. 1. 1. 54.
At pedites tibi reliquia erant, ſi viverent. Al. Peditatus reliquiæ.

RELIQUĀRIUM, i. n. Ἔνθεσις λοιπαίδος. Gloſſ. Lat. Gr.

RĔLŎCO, āre. Rurſus locare. Ulpian. in l. Item quæritur. §. Si lege. D. Locati & conducti, Si in lege operis locandi comprehenſum eſſet, ut ſi ad diem effectum non eſſet, alii relocare id liceret.

RĔLŎQUOR, ĕris, lŏqui. Idem quod Eloqui. Varro lib. 5. de L. L. 7. Hinc etiam amplius dicuntur Eloqui ac Reloqui, in fanis Sabinis, e cella dei qui eloquuntur, &c. Al. Loquuntur.

RĔLŪCEO, luxi, [σίλβω, ἐκλάμπω] ēre. Valde lucere. Virg 2. Æn 312.
—Sigæa igni freta lata relucent. Cic. 2. de Nat Deor 107.
Huic non una modo caput ornans ſtella relucet. Ex poeta. Liv. 22. 17. Relucens flamma.

Dies reluxit cæco. h. e. Viſum recepit. Tacit. 4. Hiſt. 81.

Barba reluxit flammis. Virg. 12. Æn. 300.

Focus reluxit vivo torre. Valer. 3. Argon. 115.

Veſtis fulgore reluxit. Ovid. 11. Met. 617.

E Veſuvio latiſſime flammæ atque incendia relucebant. Plin. 6. Epiſt. 16.

RELUCESCO, ĕre. Mart. Capell. 8 Luna, qua ſolem ſpectat pleno lumine relucefcit. Idem infra, Plena luminis effigie relucefcit

RĔLUCTOR, [ἀντιπαλαίω] āri. Repugnare, reniti ſive obniti. Martial. lib. 5. 36. Suſcitanti reluctatur. Claud. 2. Ruff. 354.
—equites poſcentia curſum
Ora reluctantur preſſis ſedare lupatis.

Dracones reluctantes. Hor. 4. Carm. 4. 11.

Hoſtis reluctans. Ovid. 2. Amor. 9. 12.

Ore reluctanti it equus. Ovid. 3. Amor. 4. 14.

RELUCTO, āre. Apul. 4 Met. p. 151. Elmenh. Jam faucibus ipſis hiantis Cerberi reluctabat. Fulgent. de Cont. Virg. Contra omnem furiam ſapientiæ & ingenii arma reluctant.

RELUCTĀTUS, a, um. Partic. [ἀντιπαλαισθείς] Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 42.
Pæne reluctatis iterum pugnantia rebus
Rupiſſent elementa fidem. i. e. Convulſis. Paſſive enim accipitur. Ut vult Barth. vero, Reluctari auſis, aut quæ tum reluctatæ fuiſſent.

Diu precibus reluctatum ægre vicerunt. Curt. 8. 2. 11.

RELUCTATIO, ōnis. f. Apul. de Mundo, Terrenæ reluctationes.

RĔLŪMĪNO, āre. Lumine redonare. Tertull. Apol. cap. 21. Cum ille cæcos reluminaret, leproſos purgaret. Paul. Nolan. Epiſt. 30. Reluminare, quod cæcatum fuerat.

RELUMINĀTIO, ōnis. f. Gloſſ. Lat. Gr. Reluminatio, ἀναυγασία.

RĔLUO, ui, ĕre. eſt, inquit Feſtus, Reſolvere, repignerare. Cæcil. in Carine, Ut aurum & veſtem, quod matris fuit, reluat, quod viva ipſi oppoſuit pigneri. A Luo compoſitum, quod eſt Perſolvo. Paulus, Reluere, Solvere, repignerare. Uſus eſt Cic. in Salluſt. 19. ut in optimo codice legit Turneb. 17. 8. Unde tu, inquit, qui modo ne paternam quidem domum reluere potueris, repente, tanquam ſomnio beatus, hortos pretioſiſſimos, villam in Tiburti C. Cæſaris, reliquaſque poſſeſſiones paraveris? Al. Redimere.

RĔLŬVIA, æ. f. a Reluendo dicitur, grammaticis auctoribus, Quum ſe cutis reluit, quod eſt reſolvit circa ungues. Unde Turnebus quam Reduviam dicunt, ipſa vocabuli origine adductus, contra fidem librorum omnium & famam, Reluviam libenter appellaret. Quod probaris, ſequere.

R E M

REM. P. N. Rempublicam noſtram. REMP. Rempublicam.

REMACRESCO, ĕre. pr. comm. Suet. Domit. cap. 18. Poſtea calvitio quoque deformis, ventris obeſitate, crurum gracilitate, quæ tamen ei longa valetudine remacruerant.

RĔMĂLĔDĪCO, xi, ctum, [ἀντικακολογέω] ĕre. Maledictum maledicto retaliare Suet. Veſp. cap. 9. extr. De jurgio quodam Senatoris Equitiſque Romani ita pronuntiavit: Non oportere maledici Senatoribus: remaledici, civile faſque eſſe. conf. Tertull. de Idol. cap. 21.

RĔMANCĬPO, [ἀναχειρόω] āre. pro Mancipatam rem reddere, & iterum mancipare, hoc eſt redhibere. Boethius in 4. Topic. Fiduciam inquit accepiſſe dicitur, quicunque res aliqua ea lege mancipatur, ut mancipanti aliquando remancipet. V. FIDUCIA.

REMANCIPĀTUS, a, um. Partic. Remancipatam Gallus Ælius eſſe ait, Quæ mancipata ſit ab eo, cui in manum convenerit. Feſtus. V. Lex. Pitiſc.

RĔMANDO, di, ſum, [ἀναμασάομαι] ĕre. Rurſus mandere, Ruminare. Plin. lib. 10. cap. 73. Pontici mures ſimili modo remandunt. Quintil. lib.

lib. 11. cap. 3. Devoret initio tædium illud, & fcripta, & lecta fæpius revolvendi, & quafi eundem cibum remandendi.

Rĕmăneo, fi, fum, [καταμένω, ὑπολείπομαι] ēre. Retro manere, fiftere. Cic. 1. Tufc. 2. Expone igitur, nifi moleftum eft, primum, fi potes, animos remanere poft mortem. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 87. Annon audiftis ex iis, qui per caufam valetudinis remanferunt, cohortes effe Brundufii factas?
Recedere ab aliquo, & Remanere in aliquo, contraria. Cic. 1. Off. 36. A peregrino receffit, & proprie in eo, qui contra ferret arma, remanfit. De verbo Hoftis loquitur, quod Peregrinum olim fignificabat.
Remanet in mente. Varro 5. de L. L. 6. Cum id, quod remanfit in mente, in id rurfus &c.
Cubito remanere preffo. Hor. 1. Carm. 28. 7.
Amicus remanens in duris rebus. Ovid. 1. Trift. 8. 23.
Caufa injuriæ remanet. Cic. 1. Verr. 59.
Effigies remanfit non cognofcenda. Ovid. 9. Met. 263.
Mens animufque remanfit. Lucret. lib. 3. 403.
Res incolumi remanent corpore. Lucret. lib. 1. 147.
Veftigia antiqui officii in illo remanent. Cic. pro Rofc. Amer. 27.

Remansio, ōnis. f. [καταμονή] Manfio. Cic. pro Ligar. 4. Profecto certe animum tuum non debet offendere: non igitur remanfio? multo minus.

Remansor, ōris. m. pro Emanfore dixit Arrius in l. 4. §. 13. de re milit. D. Edicta faciebant, qui diu abfuiffet, ut is inter remanfores haberetur. Et l. 5. §. 6. Si remanfor, aut negligens fuorum, aut fegnis, aut extra contubernium agens, non credetur ei.

Rĕmāno, [ἀποῤῥέω] āre. Repetere, inquit Feftus. Ennius lib. 5.
— deferunt rivos, campofque remanant. Al. Remant. V. feq. dict.
Remanare, Refluere. Lucret. lib. 5. 207.
Percolatur enim virus, retroque remanat
Materies humoris. i. e. Retrocedit.

Rĕmant, Repetant. Ennius lib. 1. Defunt rivos, campofque remant. Feftus. Certe eo verbo, eaque fignificatione utimur Vocontini. Remere enim pignora, pro Repetere dicimus. [Immo, pro Redimere, ut paffim J. C. Galliæ utuntur. Sed nihil hæc ad Ennium & Feftum, cujus locum inquinatiffimum effe omnes fatentur.

Remediabilis, Remedialis, Remediatio, Remediator, Remedio, Remedior, V. remedium.

Rĕmĕdĭtor, āri. ita legit Lipfius in Sen. Epift. 72. pr.

Rĕmĕdium, i. n. [ἀλεξιφάρμακον, ἀντιφάρμακον] a Medeor, ēri. Id quod medendi caufa alicui morbo adhibetur. Ter. Heaut 3. 2. 28.
Magnarum fæpe id remedium ægritudinum eft. Cic. 3. Verr. 142. Quod eft igitur remedium?
Ratio certa remedii. Lucret. lib. 6. 1224.
Remedium & Allevamentum. Cic. pro Sull. 66. In adverfis fortunis fine ullo remedio atque allevamento permanere.
Incommodorum remedia. Cic. 5. Fam. 12.
Remedium unum incommodis. Cic. 1. Verr. 9. Quum hoc unum his tot incommodis remedium effe arbitrarer, ut homines idonei atque integri caufam Reipub. legumque fufciperent. Ter. And. 3. 1. 10.
Quod remedium nunc huic malo inveniam?
Remedium ad. V. Comparare, & Quærere remedium infra.
Remedium contra tonitrum, clavus ferreus fub ftramine ovorum pofitus. Plin. lib. 10. cap. 54.
Acre remedium. Cic. pro Cluent. 67. Acrioribus faluti fuæ remediis fubveniendum putavit.
Afpera. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Lene. Liv. 2. 23.
Efficax remedium. Celf lib. 3. cap. 18.
Eximium remedium. Plin. lib. 27. cap. 12.
Salutare. Firmic. lib. 6. cap. 34.
Singulare. Plin. lib. 26. cap. 8.
Adhibere remedium. V. adhibeo.
Cedere remediis. V. cedo.
Comparare remedium ad frigorum magnitudinem. Cic. 7. Verr. 26. Primum temporibus hibernis, ad magnitudinem frigorum, & ad tempeftatum vim ac fluminum præclarum fibi hoc remedium comparat.
Habere remedium, & Uti remedio. Cic. 2. de Nat. Deor. 126. Auditum eft pantheras, quæ in Barbaria venenata carne caperentur, remedium quoddam habere, quo quum effent ufæ, non morerentur.
Invenire remedium alicui malo. Cic. 13. Philip. 25. Veneficum audes appellare eum virum, qui tuis veneficiis remedia invenit?
Lenire molli & levi manu remedia afpera. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Pati remedium. Liv. 1. in præf Donec ad hæc tempora, quibus nec vitia noftra, nec remedia pati poffumus, perventum eft.
Quærere remedium. Cic. 5. Verr. 129. Non, inquam, perpeterere, ut homines injuriæ tuæ remedium morte ac fufpendio quærerent.
Quærere remedium ad aliquam rem. Cic. pro Cluent. 7.
Reperire remedium. Cæf. 3. Bell. Civil. cap. 50.
Scatet remediis urtica. Plin. lib. 22. cap. 13.
Tentare remedia. Celf. præf. lib. 1. Quod fi jam incidat mali genus aliquod ignotum: non ideo tamen fore medico de rebus cogitandum obfcuris, fed eum protinus vifurum, cui morbo proximum fit, tentaturumque remedia fimilia iftis, quæ vicino malo fæpe fuccurrerunt: & per ejus fimilitudinem opem reperturum.

Remediālis, e. Adj Vindicianus ad Valentinianum Imperatorem, Perunctus unguentis remedialibus. Macrob. lib 7 Saturn. extr. Ineft æri vis quædam remedialis & ficcifica, quam dimittit in vulnere.

Remedio, āre. Curare, fanare. Scribonius Largus compof. 14. Conftat inter plures, & crocodili tefticulum denarii P. 1. aut victoriati, ex aquæ cyathis tribus fumptum, multos remediaffe. Idem comp. 8 Illud non oportet ignorare, fanari hoc vitium, quum cognitum eft, aliquibus: viros facilius mulieribus remediari. Idem Comp. 11. & 104. & 122. Item Hieron. vit. Hilar. f. 94. Et Tertull. adv Marc. 4. 35.

Remedior, āri, Deponentaliter ufurpatur, ut Munckerus probavit ad Hygin. Fab. 101. Et Andr. Borrich. Vind. p. 201. Ex Apul. de Herb. cap. 2. Herba quinquefolium contrita, potui fi datur cum vino, mire remediatur Idem cap. 195. Febricitanti mire remediaberis. V. & 122. & Rhodii Lexicon Scribonian.

Remediātus, a, um. Partic. Scribonius Largus compof. 122. extr. Oportet tamen non indifferenter remediatos in futurum vivere. Paulo poft, Ante quam remediati erunt. Conf. Tertull. ad Scap. cap. 4.

Remediatio, ōnis. f. Sribonius Largus comp. 11. Quod fignum eft remediationis.

Remediātor, ōris. m. Tertull. contr. Marc. 4. 8. Remediator valetudinum. Idem cap. 35. Remediator languorum.

Remediābilis, e. Adj. Sen. Epift 95. Minora peccantes & levi cura remediabiles. Caffiod. Varr. 3. 14. Remediabile bonum eft in peccatum accelerata correctio.

Remelīgo, ĭnis. f. Remeligines, & Remoræ a morando dictæ funt. Plaut. Caf. 4. 3. 7.
— nam quid illæ nunc
Tam diu intus remorantur remeligines. Afranius in Prodito, remeligo a laribus miffa fum. Lucil. Quænam vox ex te refonans, meo gradu remoram facit. Feft. Al. Remoragines. al. omnino omittunt. Conf. Dacer. ad Feft. not.

Rĕmĕo, [ἀναπορεύομαι] āre. Retromeare, redire, reverti. Plaut. Afin. 1. 3. 75.
Remeato audacter: mercedem fi eris nactus, nunc abi. Martial. lib. 1. 99.
Gaudia non remeant, fed fugitiva volant.
Remeare, redire, ut Commeare, ultro citroque ire. unde Commeatus dari dicitur, id eft tempus, quo ire, redireque poffit. Afranius in Emancipato, Vetuit me fine mercede profum paucius remeare in ludum. Feftus.
Remeare ad. Virg. 2. Æn. 95.
Si patrios unquam remeaffem victor ad Argos.
Remeare ex. Varro 3. de R. R. cap. 5. Idemque faciunt, quum ex Italia trans mare remeant.
Urbem remeare. Virg. 11. Æn. 793.
Aer remeat. Cic. 2. de Nat. Deor. 118. Neque remearet aer, cujus ortus, aqua omni exhaufta, effe non poffet. Al. Remaneret, vel Remanaret.
Remeant aquæ. Plin. lib. 6. cap. 27.
Calor remeat peftifer. Plin. lib. 7. cap. 50.
Dies remeat. Tibul. lib. 1. 4. 28.
Remeare in fe, pro Replicari, five revolvi. Senec. Epift. 36. Obferva orbem rerum in fe remeantium: videbis in hoc mundo nihil exftingui, fed vicibus defcendere ac refurgere.
Remeandi, do, dum. Lucret. lib. 4. 724.
— aut quod penetrantibus illis
Exitus ex oculis liber datur, in remeando
Lædere ne poffint, &c. i. e. In redeundo.

Remeans, antis. Partic. [ἀναπορευόμενος] Tacit. 1. Ann. 3. Cajum remeantem Armenia, & vulnere invalidum, mors fato propera, vel novercæ Liviæ dolus abftulit.

Remeātus, ûs. m. Martianus in l. Relegati, in fine. D. de pœnis, Nemo poteft commeatum, remeatumve dare exfuli, nifi Imperator ex aliqua caufa. *Rappel de ban.* Budæus.

Remeābilis, e. Adj Prudent. Apoth. 1053.
— e tumulo cum jam remeabilis adftat.
Cerno Deum.

Remeācŭlum, i. n. Apul. Met. lib. 6. pr. Illuminarium Proferpinæ nuptiarum demeacula, & luminofarum filiæ inventionum remeacula.

Rĕmētior, menfus fum, [ἀναμετρέω] iri. Rurfum metiri. Aliquando etiam Reddere.
Aftra fervata remetior. Virg. 5. Æn. 25.
Iter remenfus. Stat. 3. Theb. 324.
Mari remenfo ire. Virg. 3. Æn. 145.
Pelagus remetiri. Virg. 2. Æn. 181.
Stadia xxx fuere, quæ remenfi funt. Curt. 5. 3. extr.
Voluntatem apud. Cicer. Ego autem voluntatem tibi profecto remetiar. Ubi eft Emetiar. V. emetior. H. St. De Clar Or. 16. ubi V. not. Gruter.
Remetiri, pro Recognofcere. Senec. 3. de Ira 36. Quum fublatum e confpectu lumen eft, & conticuit uxor, moris jam mei confcia, totum diem mecum fcrutor, facta ac dicta mea remetior. Plin. 8. Epift. 11. Jam fibi, jam mihi reddita, incipit refici, tranfmiffumque difcrimen convalefcendo remetiri.
Fabulam illam tuam remetire. Apul. lib. 2. Met. p. 123. Elmenh.
Remetiri, pro Penfare vel remunerari. Quintil. Decl. 12. 19. extr. Frumentum pecunia remetiamur, libertatem noftram addicimus.

Remensus, a, um. Partic. Martial. lib. 6. 89.
Ille fide fumma teftæ fua vina remenfus.
Remenfum fpatium. Lucret. lib. 2. 515.
Finitu' eft, retroque pari ratione remenfum 'ft.
Paffive, Pelagoque remenfo. Virg. 2. Æn. 181.

Remex, V. remus.

Remigero, V. remigro.

Remigium, Remigo, V. remus.

Rĕmigro, fec. comm. [ἀναπονέομαι] āre. Iterum migrare, reverti. Cic. 1. Tufc. 118. In noftram domum remigremus. Idem 1. Acad. 13.
Remigrare in domum veterem e nova.
In locum remigrant. Lucret. lib. 2. 965.
Romam tibi remigrandum eft. Cic. 9. Fam. 18.
Atque ei ne integrum quidem erat, ut ad juftitiam remigraret. Cic. 5. Tufc. 62.
Remigrare, ad alia tranflatum. Plaut. Pœn. prol. 47.
Ad argumentum nunc viciffatim volo
Remigrare. Idem Epid. 4. 1. 42.
— remigrat animus nunc demum mihi.

Remigĕro, āre. Antique pro Remigrare. Reverti. Plaut. Perf. 4. 6. 3.
Crumenam hanc emere, aut facere, ut remigeret domum. Al. Remigret.

Remillus, V. remus.

Reminiscentia, V. reminiscor.

Rĕmĭniscor, ēris, [ἀναμιμνήσκομαι, ἀναμέμνημαι] ifci. Depon. Recordari: quod fit quum ea, quæ mens tenuit, repetuntur, inquit Varro 5. de L. L. 6.

l. 6. quasi iterum rem in mentem revocare. Jungitur aliquando Genitivo, aliquando etiam Accusativo.
Genitivo. Cic. 4. Att. 2. Reminiscebantur enim Calendarum Januar. Cæs. 1. Bell. Gall. 13. Reminisceretur veteris incommodi.
Accusativo. Ovid. 5. Trist. 4. 30.
Sæpe etiam mærens tempus reminiscitur illud.
Aliquem animo reminisci. Ovid. 1. de Pont. 8. 31.
Nam modo vos animo dulces reminiscor amici.
Actus miseros reminiscitur. Stat. 12. Theb. 391.
Dies reminiscor illos. Accius apud Nonium 9. 8. Heu me miserum, quum hæc recordor, quum illos reminiscor dies. Ubi plura V.
Reminisci & Recordari aliquid. Cic. de Senect. 79. Magno esse argumento, homines scire pleraque antequam nati sint: quod jam pueri, quum artes difficiles discunt, ita celeriter res innumerabiles arripiant, ut eas non tum primum accipere videantur, sed reminisci & recordari.
Reminiscentem recordari de re aliqua. Cic. pro Ligar. 36. Quoniam hoc est animi, quoniam etiam ingenii tui, te aliquid de hujus Quæstoris officio cogitantem, etiam de aliis quibusdam Quæstoribus reminiscentem, recordari.
Reminiscendo recognoscere. Cic. 1. Tusc. 29. Declarare se, non tum illa discere, sed reminiscendo recognoscere.

Reminiscens, entis, Partic. Cic. Anteq. iret in exsil. 11. In nostro eventu aliorum reminiscentes casus.

Reminiscentia, æ. f. Tertull. de Anima, cap. 23.
Reminiscentiæ, plur. Arnob. lib. 2.

Rĕmisceo, ui, [ἀναμίγνυμι] ēre. Idem quod simplex Misceo. Hor. in Arte Poet. 151.
Atque ita mentitur, sic veris falsa remiscet.

Remistus, vel **Remixtus**, a, um. Partic. ut, Venenum remistum. Sen. lib. 2. de Tranquil. vitæ. Al. de Const. cap. 7. Venenum mihi dedit aliquis, sed vim suam, remistum cibo, perdidit. Paulin. 6. Nat. Fel. 80. Remixto corpore.

Remitto, mīsi, missum, [ἀναπέμπω, ἀναστέλλω, ἀνίημι, ὑφίημι, ἀποστέλλω, ἐνδίδωμι] ĕre. Retro mittere, ut ait Perottus. Plaut. [Forte in suppos.]
Munera accipit frequens, remittit nunquam. Ovid. 13. Met. 702.
Nec leviora datis Trojani dona remittunt.
Remittere, primo loco: & Mittere, secundo. Cic. 16. Fam. 1. Volebam ad te Marionem remittere, quem quum meliuscule tibi esset, ad me mitteres. [Nempe quia & ante jam miserat.
Ablativo pretii aliquando jungitur. Curt. lib. 4. 11. 15. Captivos, si placet reddi, honestius dono dabimus, quam pretio remittemus.
Remittere aliquem sub furca. Plaut. Cas. 2. 8. 1.
Sine modo rus veniat, remittam ad te virum
Sub furca in urbem, tanquam carbonarium. Quo loco Turnebus, Furca aptati gestabantur carbones, & furciferi servi sub furca plectebantur, & in exemplum traducebantur. Ærumnæ etiam furculæ erant, quibus onera tollebantur ferebanturque. Hæc ille. Al. Cum furca.
Ædes remittere alicui, quas emeris. Plaut. Most. 3. 2. 111.
Mandata remittere. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 10. Illi, re deliberata, respondent, scriptaque ad eum mandata per eos remittunt.
Nuntium ad aliquem. Plaut. Capt. 2. 3. 15.
Remittere, Rursus emittere, reddere. Columel. lib. 1. cap. 6. Plin. lib. 9. cap. 18. His aquam acceptam ore remittunt.
Remittere, Concedere, condonare, dimittere, ignoscere, & Dativo construitur.
Remitto & Condono. Cic. 5. Fam. 10. Meam animadversionem & supplicium, quo usurus eram in eum, quem cepissem, remitto tibi & condono.
Dionysio ego, non modo placabilem me præbuissem, sed totum remisissem. Idem 10. Att. 16.
Culpam remittens. Valer. 3. Argon. 407. i. e. Condonans.
Legem. Curt. lib. 6. 11. 20. Legem se supplicio conjunctis sontium remittere edixit.
Pœnam. Liv. 40. 10.
Verba aspera remittere alicui, i. e. Non acrius objurgare aliquem. Ovid. 2. de Pont. 6. 8.
Urgere, & nihil remittere. Cic. 4. de Finib. 77.
De custodia remittere, Negligentiorem fieri in custodiendo. Columel. lib. 1. cap. 8. ad finem.
De supplicio remittere. Cic. 7. Verr. 82. Aliquid de summo supplicio remitteres. i. e. Minueres supplicium.
De voluntate nihil remittere. Cic. ad Brut. 17. Persuade tibi de voluntate mea nihil esse remissum, de judicio largiter.
Ex rugis aliquid vis tu remittere? Plin. Epist. 194.
Ex virtute pristina remittere aliquid. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 28.
Annum remittere alicui. Plin. 7. Epist. 16. Ille me in Tribunatu, &c. quum mihi Cæsar annum remiserit. i. e. Anno citius petere siverit, quam lege licuit.
Animum remittere a. Liv. 39. 24. Nunquam tamen remisit animum a colligendis in pace viribus, quibus, quandocunque data fortuna esset, ad bellum uteretur. i. e. Nunquam cessavit colligere vires, &c.
Ardorem pugnæ remittere. Liv. 35. 5. h. e. Minuere.
Contentionem. Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 14.
Curas remittens. Stat. 4. Silv. 6. 1.
Curam animi remittere. Cic. 6. Verr. 137. Quum diutius in eo negotio, curaque fueram, ut requiescerem, curamque animi remitterem, ad Carpinatii præclaras tabulas revertebar.
Diligentiam in. V. Memoriam.
Iracundiam. Cic 8 Philipp. 19. Quotidie aliquid iracundiæ remittebat.
Iras. Virg. 4. Georg. 536.
Labores remittere, Cessare a laboribus, sive minus & parcius laborare. Martial. lib. 10. 82.
Memoriam remittere. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 13. Quod fere plerisque accidit, ut præsidio litterarum diligentiam in perdiscendo ac memoriam remittant. i. e. Memoriam non curent, & negligant meminisse.
Nervos remittere, & Intendere, contraria. Plin. lib. 26. cap. 10.
Numeros in cantu. Cic. 1. de Legib. 11. Quemadmodum Roscius familiaris tuus in senectute numeros in cantu remiserat. V. NUMERUS.
Opera belli remittere. Liv. 30. 3. pr.
Saporem remittere, pro Minus acrem reddere, vel temperatiorem. Senec. de Provident. Non mutant saporem maris, neque remittunt quidem.
Sonum vocis intendere, & Remittere, contraria. Cic. in Orat. 59.
Spiritus remittant, comprimant animos suos, sedent arrogantiam. Cic. pro Flacc. 38.
Tempus nullum remittis, neque te respicis. i. e. Non cessas. Ter. Heaut. 1. 1. 18.
Remitto, Permitto, sino, concedo. Ovid. 11. Met. 376.
Sed mora damnosa est, nec res dubitare remittit. Cic. 10. Att. 5. Tullium & Servium questos esse, quia non idem sibi, quod mihi remisisset. V. Burm. ad Quintil. Decl. 2. 1. & Drakenb. ad Sil 17. 367.
Remittere alicui aliquid, Concedere. Cic. 4. Acad. 106. Sed tibi aut concedendum est ita esse, quod minime vis: aut memoriam mihi remittas oportet, & facile esse ei locum, etiam si comprehensio, perceptioque nulla sit. i. e. Concedas mihi memoriam esse.
Remittere, Rursus demittere: cui contrarium est Erigere. Plin. lib. 8. cap. 32. Quum erexere aures, acerrimi auditus: quum remisere, surdi.
Remittere, pro simplici Mittere apud antiquos. Lucilius, Cohibet domi mæstus se Albinus, repudium quod filiæ remisit. Nonius 4. 398.
Nuntium remittere uxori, Repudiare uxorem. Cic. in Topic. 19. Si mulier, quum fuisset nupta cum eo, cui connubii jus non esset, nuntium remisit, quoniam qui nati sunt, patrem non sequuntur.
Repudium remittere, Repudiare. Ter. Phorm. 5. 7. 35.
Quum ego vestri honoris causa repudium alteræ
Remiserim, quæ dotis tantundem dabat.
Remittere cum Infin. Cessare. Ter. And. 5. 1. 8.
Nam si cogites, remittas jam me onerare injuriis.
Remittere, Dissolvere. Virg. 4. Georg. 35. — frigore mella
Cogit hiems, eademque calor liquefacta remittit.
Animum remittere, Delectare, inquit Nonius 4. 398. cui contrarium est Intendere. Cic. in Hortens. Quæro enim, non quibus intendam animum rebus, sed quibus relaxem, ac remittam.
Animos remittere & Contrahere, contraria. Cic. 2. de Legib. 38. Et incitat languentes, & languere facit excitatos: & tum remittit animos, tum contrahit. De cantu.
Fila incœpta remisit. Ovid. 2. Fast. 755.
Frena remittere equo, Laxare. Ovid. 1. Trist. 4. 14.
Frenos remittere dolori, per translationem. Plin. lib. 5. Epist. 104.
Frontem remittere, Minus severum effici. Plin. 2. Epist. 5. Idem tamen, qui a te hanc austeritatem exigo, cogor id quod diversum est postulare, ut in plerisque frontem remittas.
Habenas adducere & Remittere, contraria. Cic. de Amicit. 45.
Vincula sæva. Ovid. 2. de Arte Am. 291.
Vultum. Ovid. 2. de Pont. 2. 65.
De suo remittere, Pati deduci. Cic. pro Rabir. Post. 31. Neque fuit Gabinii, remittere tantum de suo, nec regis imponere tantum pati suis.
Ex pecunia remittere. Cic. 5. Verr. 82. In illo reprehenditur, quod ex ea pecunia remiserit, quam ipse quæsierat.
Debitum remittere. Cic. 13. Att. 23. Ne existimes eos, qui non debita consectari soleant, quod debeatur remissuros.
Decimam ejus, quod solveris. Plin. Epist. 155. Rursus ergo iis, qui solverant, ejus quod solverant, decimam remisi.
Horam remittere de suis legitimis horis, Prætermittere, præterire. Cic. 3. Verr. 121. Hic tu fortasse eris diligens, ne quam ego horam de meis legitimis horis remittam.
Inimicitias suas remittere Reip. Condonare in gratiam reip. Liv. 39. 5.
Intercessionem remittere, Cessare ab intercessione. Liv. 38. 54.
Jus domini ægro, Manumittere. Martial. lib. 1. 96.
Lacrimis remittere, adolescentiæ alicujus remittere. Plin. Epist. 198.
Multam remittere. V. Multam dicere, in DICO.
Voluntate remittere. Liv. 35. 45.
Remittere alicui dicimur, quæ non exigimus ab eo, etsi debita.
Beneficium suum alicui. Cæs. 2. Bell. Civil. 32. extr.
Nomen remittere. Tacit. 4. Hist. 11. Vim principis complecti, nomen remittere.
Officium alicui remittere, cui opponitur Exigere. Plin. Epist. 143. i. e. Condonare.
Remittere, intransitive, Minui. V. DOLOR.
Dolores pedum remiserunt, i. e. Remissiores sunt. V. DOLOR.
Febres ex toto remittuntur. Cels. lib. 3. cap. 12. Horror autem eas fere febres antecedit, quæ certum habent circuitum, & ex toto remittuntur.
Furor ille se remisit. Ovid. 4. Epist. 51.
Hiems se remittit Vere. Tibul. lib. 3 5. 4.
Imbres remiserunt. Liv. 40. h. e. Cessarunt, vel Minores fuerunt.
Causam integram ad Senatum remittit, Rejicit. Tacit. 3. Ann. 10. 5.
Librum remittere dicitur arbor, quando librum sua sponte relinquit. Columel. lib. 11. cap. 2. Possuntque, si jam librum remittunt, inseri oleæ, vel emplastrari.
Opinionem, Dimittere. Cic. pro Cluent. 6. Deinde si quam opinionem jam vestris mentibus comprehendistis: si eam ratio convellet, si ratio labefactabit, si denique veritas extorquebit, ne repugnetis, eamque animis vestris aut libentibus aut æquis remittatis. i. e. Discedatis ab ea.

Remittor, ĕris. Pass. pro Interquiesco, occupationes intermitto, & animum remitto. Plin. 1. Epist. 16. Erucio, Est ergo mecum per diem totum: eundem antequam scribam, eundem quum scripsi, eundem etiam quum remittor, non tanquam eundem lego.
Lege remissum, Concessum lege. Ovid. 2. de Arte Am. 599.
Thyades membra remissæ. Senec. OEdip. 5.

Remittens, entis. Partic. Valer. Flacc. 3. 407. Culpam remittens.

Remissus, a, um. [ἀνειμένος, ἄνετος] Partic. ut,
Ambage remissa. Ovid. 7. Met. 149.
Hos populos potius in dotem, ambage remissa,
Accipe. i. e. Omissa. Alii legunt, Ambage remota.
Ramus adductus, quum remissus esset, in oculum recidit. Cic. 1. de Divin. 123.
Sanguis e pulmone remissus, i. e. Ejectus. Ovid. 1. de Pont. 3. 19.
Remissus, Adj. Laxus, negligens.
Tristis & Remissus, contraria. Cic. pro Cœl. 13. Cum tristibus severe, cum remissis jucunde: cum senibus graviter, cum juventute comiter: cum facinorosis audacter, cum libidinosis luxuriose vivere.
Remissus & Acris, contraria. Cic. 3. de Finib. 2. Quanquam in eo sermone, qui cum Torquato est habitus, non remissi fuimus: tamen hæc acrior est cum Stoicis parata contentio.

Remissiorem esse, & Summo jure contendere, contraria. Cic. 16. Att. 15. Ego, si me non improbissime Dolabella tractasset, dubitassem fortasse utrum remissior essem, an summo jure contenderem.
In ulciscendo remissior. Cic. Post redit. ad Quirit. 23.
Remissus animo. Cæs. 2. Bell. Civil. 14.
Mente remissus. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 143.
Remissior æstimatio, quam annona. Cic. 5. Verr. 214. Remissior aliquanto ejus fuit æstimatio, quam annona.
Animus remissus. Cic. 2. de Divin. 81. Hæc scilicet in imbecillo remissoque animo multa omnibus modis confusa & variata versantur.
Animo leni & remisso esse. Cic. 2. de Orat. 193.
Animo ad otium & ad omnem comitatem remississimo. Suet. August. cap. 98.
Corpus contentum & Remissum, contraria. Cic. 2. Tusc. 54. Onera contentis corporibus facilius feruntur, remissis opprimunt.
Digitos inter remissos cecidere pocula. Propert. lib. 4. 9. 27.
Frigus remissius. Cæs. 5. Bell. Gall. 12.
Genus dicendi remissius. Cic. pro Sext. 115. Facit, Judices, vester iste in me animorum oculorumque contuitus, ut mihi jam licere putem remissiore uti genere dicendi.
Ira remissior. Liv. 24. 39.
Opus remissum, Humile & non magnæ artis, aut magni laboris. Ovid. 2. Trist. 547.
Pectus remissum. V. PECTUS.
Studia remissa temporibus. Cic. 1. Tusc. 1.
Ventus remissior. Cæs. 3. Bell. Civil. 26.
Remissus, Solutus febri. Plin. 7. Epist. 1. Quin etiam, quum perustus ardentissima febri, tandem remissus unctusque, acciperem a medico potionem, &c.

REMISSE, Adv. [ἀνειμένως] Leniter vel laxe. Sallust. Pauca timide, remisseque locutus abscessit. [An Demisse? locum frustra quæsivi.
Remisse, Lente, & veluti remisso, id est laxato animo. Cic. 3. de Orat. 27. Quis unquam res, præter hunc, tragicas pæne comice, tristes remisse, severas hilare, forenses scenica prope venustate tractarit? Nonius 4. 398. Remisse hoc loco, Læto animo interpretatur.
Remisse differere, & Nervose, contraria. Cic. 3. Off. 106. Nervosius qui ista differunt, solum audent malum dicere id, quod turpe sit: qui autem remissius, hi tamen non dubitant summum malum dicere.
Remisse se gerere, ὀκνεῖν. H. St.
Remissius agere. Cic. 1. de Finib. 1. Quidam autem non id tam reprehendunt, si remissius agatur: sed tantum studium, tamque multam operam in eo ponendam non arbitrantur.
Agere versum leniter, remisse, non actuose. Cic. 3. de Orat. 102.
Remisse, leniter, urbane cum aliquo, cui opponitur Graviter, severe, prisce. Cic. pro Cœl. 33.
Remisse & Vehementer, contraria. Cic. 6. Verr. 76. Quum iste nihilo remissius, atque etiam multo vehementius, instaret quotidie.
Remisse, & Serio contraria. Suet. Claud. cap. 33. Ingredientem destituebant poplites minus firmi, & remisse quid, vel serio, agentem multa dehonestabant. conf. Non. 4. 398.

REMISSIO, ōnis. f. [ἄνεσις, ἄφεσις, πάρεσις, ἀποβολή] Plin. 4. Epist. 3. ad Hadrianum, Ego tamen te vel magis in remissionibus miror; nam, &c. Alii legunt Remissioribus, id est levioribus, & hilarioribus.
Remissio pœnæ. Cic. 4. in Catil. 13.
Remissio, Relaxatio & dissolutio. Cic. 5. Fam. 2. Si humanitas appellanda est in acerbissima injuria remissio animi ac dissolutio.
Quies & remissio. Cic. pro Cœl. 39. Quem, non quies, non remissio, non æqualium studia, non ludi, non convivia, delectarent.
Danda tamen est omnibus aliqua remissio. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Non inutilis laborum remissio. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Remissio morbi senescentis. Cic. 7. Fam. 26. Visa est mihi, vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipsa fortasse jam senescentis morbi remissio profuisse.
Remissio animorum. Cic. 9. Fam. 24. Nec id ad voluptatem refero, sed ad communitatem vitæ atque victus, remissionemque animorum, quæ maxime efficitur sermone familiari, qui est in conviviis dulcissimus.
Remissio & moderatio vocis. Cic. de Clar. Orat. 313.
Contentio vocis & Remissio, contraria. Cic. 2. de Orat. 261.
Remissio & contractio superciliorum. Cic. 1. Off. 146. Ex oculorum obtutu, ex elevatione, aut superciliorum remissione, aut contractione.
Remissio pensionis. Suet. Jul. cap. 20.
Remissio, Relevatio. Columel. lib. 1. cap. 7. Nam ubi sedulo colitur ager, plerumque compendium, nunquam detrimentum affert, eoque remissionem petere colonus non audet. *Rabais de son marché.*
Remissiones. Tacit. in Vita Agric. cap. 9. Jam vero tempora curarum remissionumque divisa. conf. supra Plin.

REMISSOR, ōris. m. Ambrof. de Off. 1. 7. & Chrysolog. Serm. 84.

REMISSA, æ. f. pro Remissione. Cyprian. lib. 8. Epist. 14. Tertull. adv. Marc. 4. 18. conf. Zimmerm. Anal. Miscell. Mens. 5. §. 1.

REMISSĀRIUS, a, um. Adj. [ἀνετικός] ut, Remissarius vectis in sucula torcularis, quia frequenter remittitur: vel quia ad remissionem factus est. Cato R. R. cap. 19. Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedum sexdecim, tertios pedum quindecim, remissarios pedum duodecim.

REMISSĪVUS, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 3. 4.

REMIXTUS, V. REMISCEO.

REMOBOTH, Monachorum genus apud Ægyptios deterrimum. Rhodiginus lib. 10. Antiq. lect. cap. 4. Quia vero Antonii anachoretæ facta mentio est, ambigentque forsan multi, quæ sit cognominis ejus ratio: sciendum in Ægypto tria fuisse monachorum genera. Quidam Cœnobitæ dicebantur, vel ejus gentis lingua *Sauses.* Alii Anachoretæ, qui deserta fere incolebant: unde & nominis profluit ratio, ex Græcæ linguæ interpretamento. Tertios Remoboth appellant, deterrimos, neglectosque: quibus mos est, ut bini ternive habitent simul, suoque vivant arbitrio, conquisita in medium conferentes. Verum apud eos omnia affectata, laxæ manicæ, follicantes caligæ, vestis crassior, crebra suspiria, inquit Hieronymus.

REMŌLIOR, [ἀπωθέω] īri. Rursus moliri, vel De suo loco pellere. Ovid. 5. Met. 354.

Sæpe remoliri luctatur pondera terræ,
Oppidaque & magnos devolvere corpore montes. De Typhoeo.

h. e. Excutere: vel decutere & demoliri.
Arma remolitur. Sil. lib. 1. 36. i. e. Retractat, & instaurat. conf. REMOLLIO.

REMOLĪTUS, a, um. Partic. ut, Orbis remolitus. Sen. Herc. fur. 6.

REMOLLESCO, [ἀναμαλάττομαι] ēre. Mollefieri. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 2. Vinum ad se importari non sinunt, quod ea re ad laborem ferendum remollescere homines, atque effeminari arbitrantur.
Cera remollescit sole. Ovid. 10. Met. 285. Idem 9. Met. 661.
Sole remollescit; quæ frigore constitit unda.
Remollescere, per translationem, Mitem & placatum fieri. Ovid. 1. Met. 377.
— precibus si numina justis
Victa remollescunt, si flectitur ira deorum.

REMOLLIO, īvi, ītum, [ἀναμαλάττω] īre. Valde, vel rursus mollire. Columel. lib. 2. cap. 12. extr. Nihil itaque amplius in iteratione, quam remolliri terra debet æqualiter. Sed in emendatis codd. legitur Remoliri.
Artus tactos remollit Salmacis. Ovid. 4. Met. 286.

REMOLLĪTUS, a, um. Partic. [ἀναμαλαχθεὶς] Suet. in August. cap. 79. Vultu erat, vel in sermone, vel tacitus, adeo tranquillo serenoque, ut quidam e primoribus Galliarum confessus sit inter suos, eo se inhibitum ac remollitum, quo minus, ut destinarat, in transitu Alpium, per simulationem colloquii propius admissus, in præcipitium propelleret.
Grana humore remollita. Apul. Herb. cap. 3.

REMONIUM, i. n. Locus juxta urbem, quem ad inauguranda templa Remus cepit. Alexander lib. 6. Genial. dier. cap. 11. Al. Remoria. q. V.

REMŌRA, æ. f. a Remo, Romuli fratre, appellatio. Ennius apud Cic. 1. de Divin. 107.
Certabant urbem Romam, Remoramne vocarent. Sic in manuscriptis. Editi habent, Remamne vocarent. Turnebus priorem scripturam magis probat. Adverf. 23. 4. V. Grut. not. conf. REMURIA in REMUS.

REMORA, Appellativ. REMORES, V. REMOROR.

REMORBESCERE, [ἀνανοσεῖν] In morbum recidere, inquit Festus. Verbum antiquum.

REMORDEO, di, sum, [ἀνδάκνω] ēre. Mordere eum a quo quis est morsus.
Remordere, Cruciare, sollicitare. Virg. 1. Æn. 261.
— quando hæc te cura remordet. conf. Claud. de Bell. Get. 302. Lucret. 3. 840.
Præteritisque admissa malis peccata remordent.
Animus conscius remordet. Lucret. lib. 4. 1129.
Libertatis desiderium remordet animos. Liv. 8. 4.

REMORSŪRUS, a, um. Partic. [ἀνδήξων] Hor. Epod. 6. 4.
Quin huc inanes, si potes, vertis minas,
Et me remorsurum petis?

REMŎROR, [ἀναβάλλω, ἐπέχω, ἀνέχω, παρέλκω] āri. Retardare: a Remora pisce, ut ait Donatus. Ter. And. 4. 4. 18.
Monebo, ne quod vestrum remorer commodum. Idem Eun. 2. 3. 10.
Ut illum di, deæque senium perdant, qui me hodie remoratus est.
Ituros remorari. Ovid. 13. Met. 220.
Verba & preces puellæ me remorantur. Propert. lib. 1. 6. 5.
Aliquem remorari a re aliqua. Cic. 1. in Catil. 4. Num unum diem postea L. Saturninum Trib. pleb. & C. Servilium mors a Reipub. pœna remorata est?
Gradum remorari. Plaut. Perf. 1. 2. 28.
Iter. Ovid. 11. Met. 233.
Pœnam. Ulpian. in l. Si quis filio. §. Quid tamen. D. de injusto testamento.
Spes alicujus. Cic. 3. Att. 13. Scito te me iis epistolis potius, & meas spes solitum esse remorari.
Remorari, sine casu. Liv. 37. 45. In deteriore sua fortuna pacem faciet rex, quia serius facit, quam facere potuit; si nunc remoratus fuerit, &c. Vetus codex habet Moratus. Plaut. Cas. 4. 3. 7.
— nam quid illæc nunc
Tam diu intus remoratur, quasi ob industriam?
Non diu remoratus es. Catul. in Epithal. Mallii, 59. 200.

REMŌRANS, antis. [ἀναβάλλων] Partic. Ovid. 6. Fast. 772.
Et fugiunt, freno non remorante, dies. conf. Ovid. 4. Met. 137. & 10. 671.

REMORĀTUS, a, um. Partic. [ἀναβεβλημένος] ut, Calamitas remorata longius serpit. Cic. Anteq. iret in exsil. 14.

REMORĀTIO, ἀναστροφή, διατριβή.
REMORĀTOR, παρέλκυστης. } In Vet. Gloss. Cyrill.
REMORĀTRIX, παρέλκυστρα.

REMORĀMEN, inis. n. Ovid. 3. Met. 567.
— remoraminaque ipsa nocebant. V. Heinf.

REMŌRA, æ. f. [παρέλκυσις] Idem quod Mora, vel Retardatio. Lucilius, Quæ vox ex te resonans meo gradu remoram facit? Plaut. Trin. 1. 1. 15.
Quæ in rebus multis obstant, odiosæque sunt,
Remoramque faciunt rei privatæ & publicæ. Idem Pœn. 4. 2. 106.
Remora, [ἐχενηίς] Animal aquatile, admodum breve: a remorando nomen trahens, quod navem, cui adnixum fit, remoretur. Plin. lib. 32. cap. 1. Tamen omnia hæc pariterque eodem impellentia unus ac parvus admodum pisciculus, echeneïs appellatus, in se tenet. Ruant venti licet, & sæviant procellæ, imperat furori, viresque tantas compescit, & cogit stare navigia: quod non vincula ulla, non ancoræ pondere irrevocabili jactæ. Et paulo post, E nostris quidam Latinis remoram appellavere eum.

REMŌRES, um. m. pl. Aves in auspicio dicuntur, quæ acturum aliquid remorari compellunt. Festus. conf. REMUS.

REMŎVEO, mōvi, mōtum, [ἀποκινέω, διαχωρέω, ἀναζώγνυμι, μετάγω] ēre. Amovere, abducere, auferre. Cic. 16. Fam. 11. Accepimus conditiones, sed ita, ut removeat præsidia ex his locis, quæ occupavit.
Infantem removere, A lacte depellere. V. INFANS.
Manus removere ex oculis. Ovid. 9. Met. 390.
Oculos removere, & se totum avertere. Cic. pro Corn. Balb. 11. Fuisse judicem ex illis equitibus Romanis, gravissimis viris, neminem, quin removeret oculos, & se totum averteret.
Artem removere. Cic. in Brut. 48. Lysiam primo profiteri solitum artem esse

esse dicendi: deinde quod Theodorus esset in arte subtilior, in orationibus autem jejunior, orationes eum scribere aliis cœpisse, artem removisse. Similiter Isocratem primo artem dicendi esse negavisse, scribere autem solitum aliis orationes, quibus in judiciis uterentur. Artem removisse, h. e. Negavisse ullam esse artem dicendi, ut multi alii negarunt: quod Cic. 1. de Orat. 90. scripsit. Ita vero interpretandum docet particula, Similiter, quæ sequitur. Et Quintil. lib. 2. cap. 18. scribit Lysiam negasse artem esse.
Causas desidiæ removere. Ovid. 3. Trist. 7. 31.
Invidiam a se removere. Ovid. 12. Met. 626.
Metum. Liv. lib. 2. 2. Hunc tu, inquit, tua voluntate, L. Tarquini, remove metum.
Moram. Plaut. Stich. 2. 1. 37.
Operam suam a populari cœtu. Cic. 4. Acad. 18. Quod si, quum fungi munere debeamus, non modo operam nostram nunquam a populari cœtu removemus, sed ne litteram quidem ullam facimus nisi forensem.
Pudorem. Ovid. 8. Met. 157.
Suspicionem levare, atque ab se removere. Cic. 5. Verr. 136. Tum iste, homo innocens, qui illam suspicionem levare, atque ab se removere cuperet.
Vim procul hinc remove. Ovid. 1. Amor. 14. 29.
Nubem animi removit ipse dolor. Ovid. 1. Trist. 3. 13.
Soporem cura removens. Ovid. 6. Met. 439.
Removere aliquem a legibus, Dejicere eum a spe legum ferendarum. Cic. 2. Q. frat. 5. Hunc Catonem Lentulus a legibus removit.
Removere aliquem a Rep. Potestate privare. Cæs. 3. Bell. Civil. 31. Senatus Cœlium a Repub. removendum censuit. V. RESPUBLICA.
Removere ab oculis, & Occultare, idem. Cic. 1. Off. 129. Quæ natura occultavit, eadem omnes, qui sana mente sunt, removent ab oculis.
Removere de medio, Clam auferre. Cic. pro Rosc. Amer. 23. Multa palam domum suam auferebat, plura clam de medio removebat.
Ex urbe me removi in montes. Hor. 2. Serm. 6. 16.
A vulgo & scæna in secreta se removere. Hor. 2. Serm. 1. 18.
Ministerio sceleris me removi. Ovid. 3. Met. 645.
Se removere ab aliquo, pro Alienare. Cic. 4. Att. 8. Quid sit, quod se a me removit, si modo removit, ignoro.
Se a negotiis publicis removere, Extricare se. Cic. 1. Off. 69. Multi & sunt & fuerunt, qui eam, quam dico, tranquillitatem expetentes, a negotiis publicis se removerunt. i. e. Abdicaverunt se muneribus publicis. [Immo Abstinuerunt publicis negotiis, vel Supersederunt.
Se ab amicitia alicujus removere. Cic. de Amicit. 79.
Se a suspicione alicujus commodi. Cic. 2. de Lege Agrar. 22.
Se arte sua removere, Non eam exercere amplius. Cic. in Orat. 5. Ne opifices quidem se artibus suis removerunt, qui aut Ialysi (quem Rhodi vidimus) non potuerunt, aut Coæ Veneris pulchritudinem imitari.
Remôsse, pro Removisse. Lucret. lib. 3. 68.

— falso terrore coacti
Effugisse volunt longe, longeque remôsse.

A vulgo remôrant se in secreta, i. e. Removerant, secesserant. Hor. 2. Serm. 1. 71. Syncope est. Sil. lib. 11. 175.

— hi sunt qui jura dedere
Terrore expulso, Sidicinaque bella remôrant.

Remōtus, a, um. Partic. Cic. 7. Verr. 80. Remoto atque ablegato viro, non liberius quam ante, &c. Virg. 1. Æn. 220.

Postquam exempta fames epulis, mensæque remotæ.

Ambage remota verum abdidit. Ovid. 3. Fast. 337.
Arbitris remotis, dicit, esse quæ secreto agere de Repub. velit, &c. Liv. 2. 37.
Custos remotus. Hor. de Arte Poet. 161.
Delectu omni & discrimine remoto, officia tollebantur. Cic. 4. de Finib. 69.
Joco remoto, tibi hæc amicissimo animo præcipio. Cic. 7. Fam. 11. Quod & Amoto joco dicitur.
Nimbi verni jam remoti. Hor. 4. Carm. 4. 8.
Pietas remota. Lucan. lib. 5. 155.
Res remota ab aliquo. Cic. 2. Q. frat. 2. Sine dubio res a Lentulo remota videtur esse.
Remotus, Adj. Qui longius abest.
Remotum procul. Cic. 5. Verr. 85. Etiamne hæc tam parva civitas, tam procul a manibus tuis atque a conspectu remota?
Procul urbe remotus. Ovid. 4. de Pont. 9. 123.
Longa regione remotus. Ovid. 3. Trist 4. 73.
Remotus ab aliqua re, & subauditur Animo.
Longe remotus homo ab ambitione. V. LONGUS.
A cupiditate remotus. Cic. 3. Verr. 35. Quis tam remotus fuit a cupiditate?
Ab inani remotus laude & sermonibus vulgi. Cic. 15. Fam. 4. Si quisquam fuit unquam remotus ab inani laude, & sermonibus vulgi, ego profecto is sum.
A pudore remotus longissime. Cic. 2 de Lege Agrar. 31.
A religione remotus testis, Perjurus. Cic. pro Font. 11. Testibus, Judices, non credere cupidis, & iratis, & conjuratis, & ab religione remotis, non solum potestis, sed etiam debetis.
Femina a viris remotissima, Non dedita libidini. Columel. lib. 12. cap. 1.
Vitio ab omni remotus. Hor. de Arte Poet. 384.
A culpa remotus, Qui caret culpa. Cic. pro Muren. 73.
A dialecticis remotus homo, i. e. Alienus, non exercitatus in dialecticis. Cic. 14. Att. 12. Hæc conscripsi x. Cal. accubans apud Vestorium, hominem remotum a dialecticis, in arithmeticis satis exercitatum.
Ab injuriis alicujus remotissimus. Cic. 4. Verr. 160. Homines quietissimi, qui maxime, ab injuriis nostrorum magistratuum remotissimi consueverant esse, præsidio fœderis, &c. Al. Remoti conf. rectius.
Ab oratoris officio procul remotæ quæstiones, Sejunctæ. Cic. 1. de Invent. 8.
A sensibus remotum, Insensibile. Lucret. lib. 5. 149.
A suspicione minimi errati remotissimus. Cic. 6. Verr. 40.
Res a memoria nostra remota. Cic. 1. de Invent. 39. Quum autem res ab nostra memoria, propter vetustatem, remotas ex litterarum monumentis repetere instituo, &c.
Locus ab arbitris remotus. Cic 7. Verr. 80.
Antrum remotius. Ovid. 6. Fast. 121.

Sermo a strepitu forensi remotissimus. Cic. in Orat. 32.

Remōte, Adv. Compar. Cic. 2. de Nat. Deor. 87. de Stellis, Aliæ propius a terris, aliæ remotius eadem spatia conficiunt.
Superl. Remotissime. Augustin. de Trin. 12. 5.

Remotio, ōnis. f. [ἀποκίνησις] Cic. 1. de Invent. 15. Ejus partes sunt quatuor, concessio, remotio criminis, relatio criminis, comparatio. Ibid. Remotio criminis est, cum id crimen, quod infertur, ab se, & sua culpa, vi, & potestate, in alium reus removere conatur. Et 2. de Invent. 86. Remotio criminis est, cum ejus intentio facti, quod ab adversario infertur, in alium, aut in aliud dimovetur. [Forte & in priori loco Demovere legendum.

Rĕmūgio, īvi vel ii, ītum, [ἀναμυκάομαι, ἀναβρύχω] īre. Resonare mugitu. Ovid. 1. Met. 657.

— quodque unum potes, ad mea verba remugis.

Verba Inachi ad filiam mutatam in vaccam. h. e. Mugitum reddis, non verba.
Cælum remugit, Tonat. Virg. 9. Æn. 504.
Mons totus circum remugit. Virg. 12. Æn. 928. Terræ scil. Tremore.
Nemus remugit ventis. Hor. 3. Carm. 10. 5.
Nemus remugit bellatore. Stat. 12. Theb. 602.
Sinus Ionius remugiens Noto. Hor. Epod. 10. 19.
Tympanum remugit. Catul. de Berecynth. 61. 29.
Vox ingeminata, Echo. Virg. 3. Georg. 45.

Et vox assensu nemorum ingeminata remugit.

Antro remugit Sibylla. Virg. 6. Æn. 99.
Insanis ululatibus remugit. Stat. 12. Theb. 274.

Rĕmulceo, si, sum, [ἀνακηλέω] ēre. ut,
Corda stimulata remulcere. Stat. 8. Theb. 93.
Minas remulcere. Stat. 8. Theb 93.
Remulcere, pro Reflectere. Virg. 11. Æn. 812.

Ac velut ille, prius quam tela inimica sequantur,
Continuo in montes sese avius abdidit altos,
Occiso pastore, lupus, magnoque juvenco,
Conscius audacis facti, caudamque remulcens
Subjecit pavitantem utero, &c.

Caudam remulcens, inquit Turneb. Advers. 21. 22. i. e. Reflectens: sic enim lupi & canes timentes reflectunt caudam, ut eam sub verenda reducant. Sic & Demulcere aures pro Demittere dixit Lactantius. V. DEMULCEO.

Remulco, V. REMULCUS.

Rĕmulcus, i. m. vel **Remulcum**, i. n. ut vult Isidor. 19. 4. Machina, trahendis navibus idonea. Cæs. 3. Bell. Civil. 40. Ad Oricum venit, submersamque navim remulco, multisque contendens funibus, reduxit. Liv. 25. 30. Itaque Marcellus nocte navim onerariam cum armatis remulco quadriremis, trahi ad Achradinam jussit. Idem 37. 24. Contemplatus Eudamus hostes, claudas, mutilasque naves apertis navibus remulco trahentes, viginti paulo amplius integras abscedentes, &c. Qui locus aperte docet, Remulcum, non esse parvam navem, aut scapham, ut quidam sunt interpretati. Quas enim Naves apertas Livius vocat, quis tam stupidus, ut Scaphas intelligat? Quis rursum in superioribus, ubi scribit Navim onerariam remulco quadriremis tractam, Quadriremem dici putet, aut parvam navem aut scapham? Certe nihil aliud est, Navim remulco trahi, quam Remigio sive remigatione. Naves enim vel plus æquo oneratæ, vel fractæ, vel mutilæ, aliis navibus remigum plenis alligatæ ducuntur: ut quo simpliciter a nautis duci non possunt, aliorum navigiorum adminiculo perveniant. Itaque quemadmodum navis oneraria quadriremi alligata, eorum, qui in ea quadriremi erant remigio, trahebatur, sic & naves claudæ mutilæque navibus apertis alligatæ. Sunt qui putent Remulcum esse Funem, ad quem navis alligata remorum vice trahitur, in quibus Isidor. l. c. Sunt qui putent Hastam esse prælongam unco ferreo præfixam, quo navis grandior e minore scapha attrahebatur. V. Voss. Etymol. Scheff. de Mil. Nav. 2. 5. p. 150. seq. conf. Lex. Pitisc.
Translate Ammian. 18. 5. Non contis, nec remulco, ut ajunt, id est, non flexiloquis ambagibus vel obscuris, sed velificatione plena in rempublicam ferebatur.

Remulco, [ῥυμουλκέω] āre. Latinis minus in usu. Proprie est, Remigando e scapha grandiorem navim trahere, quod aliquando non solum necessitatis gratia fit, sed ut navis quietius agatur.
Remulcare dictum, quasi Molli & leni tractu ad progressum mulcere. Sisenna Hist. lib. 2. Si quæ celeriter solvi poterat, in altum remulcare trahit. Non. 1. 282. [Forte Remulco retrahit legendum. Non raro enim, de verbo locutus, nomen, unde fluxit, e. g. profert iste Grammaticus. Suid. Ῥυμουλκῶ, ῥῆμα, τὸ τὰς ναῦς ἕλκειν. conf. dict. super.
Remulco, est, Quum scaphæ remis navis magna trahitur, ait Festus.

Rĕmŭlus, i. m. Silvius cognomine, Rex Latinorum ob impietatem fulmine ictus. Ovid. 4. Fast. 49.

Jam tamen Agrippam natum Remulumque nepotem
Viderat, in Remulum fulmina missa ferunt.

Rēmulus, V. in REMUS.

Remuncŭlus, i. m. Navigium piscatorium, inquit Nonius, 13. 8. Sallust. Histor. lib. 2. Primo incidit forte super (alii per) noctem in remunculo piscantis. Meminit & Gell. lib. 10. cap. 25. al. Renunculus, vel Lenunculus. V. Gell. loc. cit. & suo loco.

Rĕmūnĕro, [ἀντιμισθόω, ἀντιχαρίζομαι] āre. & **Remunĕror**, āri. depon. Retribuere, compensare, beneficium reddere, mutuam gratiam referre. h. e. Munere aliquo, munus aliud compensare Plin Epist. 165. Remuneranda est igitur probitas eorum, &c. Cic. Post red. in Senat. 8. Quibus autem officiis T. Annii beneficia remunerabor? Idem 8. Att. 1. Tu si tibi eadem causa est, me remunerare sane velim.
Officio aliquem remunerare. Q. Cic. de Petit. Consul. 29.
Remunerare præmio. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 44.
Remunerari aliquem munere. Cic. 9. Fam. 8. Ut possem te remunerari quam simillimo munere.
Ad remunerandum nihil suppetit præter voluntatem. Cic. 15. Fam. 13.
Suppliciis his te remunerabor. Catul. ad Calvum, 14. 24.

Remunerātus, a, um. Partic. Gell. 18. 13. Facete Diogenes sophisma remuneratus.

Remunerātio, ōnis. f. [ἀντιδωρεά; ἀντίχαρις] Cic. de Amicit. 49. Nihil est enim remuneratione benevolentiæ, nihil vicissitudine studiorum officiorumque jucundius. Idem 2. Off. 68. A quo enim expeditior & celerior remuneratio fore videtur, in eum fere est voluntas nostra propensior.

Remunerātor, ōris. m. Tertull. Apol. cap. 36. A Deo remuneratore.
Remunerābĭlis, e. Adj. Sarisb. Epist. 143. Remunerabilius est exsulem ad bonorum participium invitare.
Remuria, Remurinus, V. mox rĕmus.
Remurmŭro, [ἀντιμορμύρω] āre. Contra murmurare. Stat. 5. Silv. 1. 153.
Qualiter alta comam silvarum gloria pinus,
Seu Jovis igne malo, seu jam radice soluta,
Deficit, & nulli spoliata remurmurat auræ. conf. Fortunat. lib. 3. extr.
Remus, i. m. [Ῥῶμος, Ῥέμος] filius Martis & Iliæ, a fratre Romulo interemptus, ut scribit Liv. 1. 5. &c. Post cujus mortem, oborta pestilentia, consulto oraculo responsum est, placandos esse manes fratris extincti: ob quam rem sella curulis cum sceptro & corona, & ceteris regni insignibus semper juxta sancientem aliquid Romulum ponebatur, ut pariter imperare videretur: unde est illud Virg. 1. Æn. 296.
— Remo cum fratre Quirinus
Jura dabunt. Hæc Servius. Tibul. lib. 2. 5. 24.
Romulus æternæ nondum firmaverat urbis
Mœnia, consorti non habitanda Remo. De ratione nominis ita Victor. de Orig. gent. Rom. Romulum scribit a virium magnitudine appellatum: nam Græca lingua ῥώμην Virtutem dici, certum est: alterum vero Remum dictum a tarditate, quippe talis naturæ homines ab antiquis Remores dicti.
Fuit hoc nomine alius quidam Æmathionis filius. Item alius Latinorum tyrannus, de quo Plutarch. in Romulo.
Rĕmūria, orum. n. pl. Remi occisi funesti dies. Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 20. Etiam mense Majo, dies quibus Remuria celebrantur, ut occisi Remi umbra placaretur: & Nonis Julii, quæ Caprotinæ dictæ sunt, qua die Romulus apparere desiit. Postea Lemuria dicti sunt. V. Lex. Pitisc. Ovid. 4. Fast. 47.
Romulus obsequitur, lucemque Remuria dixit. conf. seq. dict.
Rĕmurīnus, a, um. Adj. ut, Remurinus ager dictus, Quia possessus est a Remo, & habitatio Remi Remora: sed & locus in summo Aventino Remoria dicitur, ubi Remus de urbe condenda fuerat auspicatus. Paulus apud Festum. q. V.
Rēmus, i. m. [ἐρετμός, κώπη, πλάτη] Instrumentum, quo naves aguntur. Cic. 3. Verr. 134. Quam multos esse oporteret, ex ipso navigio, quod erat factum sex remorum numero, conjiciebant.
Remi, sunt navales pedes, sicuti plerumque remus remigis. Virg. 5. Æn. 153. — quam deinde Cloanthus
Consequitur melior remis, sed pondere pinus
Tarda tenet. Ex Nonio 4. 393. [Sed Mercerus exhibet plenius & emendatius, Plerumque Remos remiges Virgilii auctoritate possumus dicere. Facit enim id h. l. poëta, per metonymiam adjuncti scil.
Breves remi. Juven. 15. Sat. 128.
Inflexus. Cic. 4. Acad. 19. Neque vero hoc loco exspectandum est, dum de remo inflexo, aut de collo columbæ respondeam. i. e. Cur in aqua inflexus videatur.
Lenti remi. Sen. Hippol. 3.
Validi. Valer. 2. Argon. 311.
Abstergere remos. Curt. 9. 9. 16. V. abstergo.
Adjicere vela remis. Ovid. de Rem. Amor. 790.
Admotum fretum remis. Ovid. 6. Met. 512. Hypallage.
Aptare remos. Virg. 5. Æn. 753.
Confisa minutis remis cymba. Propert. lib. 1. 11. 9.
Consurgunt ordine terno remi. Virg. 5. Æn. 120.
Contorsit remum in hostem. Lucan. lib. 3. 671.
Convulsum remis dehiscit æquor. Virg. 5. Æn. 143.
Detergere remos transcurrentes. Cæs. 1. Bell. Civil. 58. pr. V. detergo.
Dare aliquem ad remum. V. in præpositione ab.
Ducere remos. Ovid. 1. Met. 294.
Franguntur remi. Virg. 1. Æn. 108.
Impellere remos. Ovid. 4. Æn. 594.
Impellere navim remis, i. e. Remigare. Cic. 4. Tusc. 9.
Impellit æquora properantibus remis. Ovid. 3. Met. 65.
Incumbere remis. Ovid. 2. de Arte Am. 731. Virg. 5. Æn. 15.
Colligere arma jubet validisque incumbere remis.
Incurvans lentos gurgite remos. Catul. Argon. 62. 183.
Inhibere remos. V. inhibeo.
Ineunt gravibus certamina remis. Virg. 5. Æn. 114.
Insistere remis. Ovid. 5. Met. 558. V. Alarum remi.
Insurgere remis. Virg. 3. Æn. 207.
Intenta remis brachia. Virg. 5. Æn. 136.
Lentandus remus in unda. Virg. 3. Æn. 384.
Obsistunt remis freta. Ovid. 13. Epist. 5.
Peragit freta agili remo. Ovid. 15. Epist. 65.
Perstant in verbere remorum. Ovid. 3. Met. 662.
Petit maria agmine remorum celeri. Virg. 5. Æn. 211.
Petere æquora summis remis. Lucan. lib. 3. 532.
Pulsata freta remis resonant. Sen. Octav. 6.
Reducere remum ad pectora. Ovid. 11. Met. 402.
Reguntur rates remo. Ovid. 1. de Arte Am. 3. al. Moventur.
Sollicitare freta remis. Virg. 2. Georg. 503.
Stringere remos, Fabricare. Virg. 1. Æn. 556.
Subducere remos, Tollere. Ovid. 11. Met. 486. Sed varia lectio est.
Torsit aquas remis. Ovid. 5. Fast. 644.
Verrunt vada remis. Virg. 6. Æn. 320. & 3. Æn. 668.
Verrimus & proni certantibus æquora remis.
Verrebant freta demissi remi. Ovid. 3. Amor. 8. 42.
Remis ventisque. Virg. 3. Æn. 563.
Lævam cuncta cohors remis ventisque petivit.
Ventis remisque, idem quod Remis ac velis, hoc est Citissime; proverbialis est locutio. Cic. 12. Fam. 25. Atque inde ventis remisque in patriam omni festinatione properavi. Vetus codex legit Ventis remis. conf. Interpr. ad Sil. 1. 566 [Festinationem indicat proverbium.
A remo ad tribunal. V. a vel ab præpositiones.
Corporis remos, pro Brachiis natantis dixit Ovid. 18. Epist. 215.
Alarum remi. Ovid. 5. Met. 558.
Posse super fluctus alarum insistere remis
Optastis. i. e. Posse volare.

Pennarum remos dixit Sil. 12. 98.
Rēmĭgo, [ἐρέσσω, ἐρέσσομαι, κωπηλατέω] āre. Remum agere, Remis navigare. Cic. 4. Tusc. 9. Utrum igitur mavis: statimne nos vela facere, an quasi e portu egredientes, paululum remigare? Plin. lib. 32. cap. 1. Tenuit & nostra memoria Caji principis ab Astura Antium remigantis. Harduin. Renavigantis. Liv. 6. 4. Qui non remigasset Romam.
Remĭgans, antis. Partic. Sen. Epist. 122. extr. Contra aquam remigantes.
Remigātio, ōnis. f. [εἰρεσία] Cic. 13. Att. 21. Inhibitio autem remigum motum habet, & vehementiorem quidem, remigationis navem convertentis ad puppim.
Remex, ĭgis. m. [ἐρέτης, κωπηλάτης, Gl. L. G.] Qui remos agit, & remigandi ministerio fungitur. Plaut. Merc. 4. 2. 5.
Nimium obsonavit, sed coquos quasi in mari
Solitus est hortator remiges hortarier,
Ita hortabatur. Cic. 2. de Divin. 114. Quid, inquies, remex ille de classe Coponii, nonne ea prædixit, quæ facta sunt? Cæs. 3. Bell. Gall. 9. Naves interim longas ædificari in flumine Ligeri, quod influit in Oceanum: remiges ex provincia institui: nautas, gubernatoresque comparari jubet.
Ictus remigis. Ovid. 3. Amor. 6. 3.
Officium remigis. Ovid. 15. Met. 367.
Classis infirma, propter dimissionem propugnatorum & remigum. Cic. 7. Verr. 85.
Opem remigis addere velo. Ovid. 1. de Arte Am. 368.
Acri remige velocem agit Pristin. Virg. 5. Æn. 116.
Remige iter carpere. Ovid. 1. Trist. 9. 4.
Exercere remiges. Nepos, 10. 9. 2.
Exstructi remigis ordo quater surgens. Lucan. lib. 3. 525.
Imperare remiges. Cic. 2. de Orat. 40.
Nominat. Sing. Remigis in Gloss. Gr. Lat. Κωπηλάτης, Remigis, Remix. [Nisi retrogrado ordine legendum, Remex, remigis. Nam sæpe flexiones indicat vocum iste Glossularius.
Remĭgium, i. n. [εἰρεσία] Ipsa remorum agitatio & remigatio. Virg. 1. Georg. 202.
Non aliter, quam qui adverso vix flumine lembum
Remigiis subigit.
Aptæ remigio aquæ. Ovid. 2. de Arte Am. 196.
Aptat remigio biremes. Virg. 8. Æn. 80.
Findere aquas remigio. Ovid. 3. Fast. 586.
Meo remigio rem gero. Plaut. Mil. 3. 1. 152. Proverbiale est, huncque sensum continet, Illis velint nolint parendum est, quum mei sint. Aliis enim fortasse remigibus imperare quod vellem invitis non possem: nunc vero meis remigibus & servis rem gero, qui mihi dicto audientes esse coguntur. Turnebus.
Nudum remigio latus navis, Remis. Hor. 1. Carm. 14. 4.
Remigium, Remigum multitudo. Virg. 3. Æn. 471.
Remigium supplet, socios simul instruit armis. Cic. 5. Tusc. 14.
Quæ pugna, quæ acies, quo remigium, qui motus hominum, &c.
Vitiosum remigium Ulyssis. Hor. 1. Epist. 6. 63. Per metonymiam, Socios Ulyssis intelligit, nequam & voluptatibus addictos, ut qui nec a Circes poculis temperarint, nec a Lotophagis avelli potuerint. Proverbii speciem habet. V. Erasmum.
Remigium, ad Volatum transfertur, quoniam alis, veluti remis quibusdam, ad diffindendum aerem utuntur. Virg. 1. Æn. 300.
— volat ille per aëra magnum
Remigio alarum. de Mercurio. conf. Idem 6. 19.
Pennarum remigium. Lucret. lib. 6. 743.
Remulus, i. m. Dimin. Turpil. ap. Non. 13. 1.
Remillus, a, um. Adj. i. e. Repandus, ut docet Festus: Instar remi qui inflexus in aqua videtur, secundum Perott. & Dacer.
Remĭpes, ĕdis. Auson. Mosell. 201. Remipedes lembi. Idem Epist. 3. 13. Anates remipedes. Sic quoque legendum videtur in Varr. apud Non. 6. 65. pro Tremipedas.
Remĭvăgus, a, um. Adj. ut, Remivaga celox. Varr. apud Non. 13. 1.
Rĕmūto, āre. Tacit. de Orat. 19. 2. Vidit namque, ut paulo ante dicebam, cum conditione temporum ac diversitate aurium, formam quoque ac speciem orationis remutandam. al. Esse mutandam.

R E N

Rēn, rēnis. m. [νεφρὸς] Renes sunt qui lumbis summis coxis inhærent. Ἀπὸ τοῦ ῥεῖν, Fluere, quod rivi spermatis ab his oriantur. Raro in Singulari ponitur. Gloss. Lat. Gr. Renes, Νεφροί. Ren, Νεφρός. & Gr. Lat. Νεφρός, Ren, renis. Veteres Rienes dicebant, teste Festo. Rienes, inquit, quos nunc vocamus, antiqui Nefrundines appellabant, quia Græci νεφροὺς eos vocant. Plautus in Satyrione,
Malo tibi evenisse video: qui glaber erat, tanquam rien. [Scribendum puto, Rienes, quos nunc Renes vocamus, Antiqui &c.
Dolent renes. Plaut. Curc. 2. 1. 21.
Sed quid tibi est? c. lien necat, renes dolent,
Pulmones distrahuntur, cruciatur jecur.
Humores qui ex renibus vesicaque profunduntur. i. e. Urina. Cic. 2. de Nat. Deor. 137.
Laborare e renibus. Cic. 2. Tusc. 60. Quum ex renibus laboraret, ipso in ejulatu clamitabat falsa esse illa, quæ &c.
Tentantur renes morbo acuto. Hor. 2. Serm. 3. 163.
Renes, pro Lumbis ipsis. Nemesianus in Cynegeticis v. 112.
Renibus ampla satis validis, diductaque costas. Usus est & ea in significatione Ausonius. Turneb. Adversf. 5. 6. & Barth. in loc.
Renĭcŭlus, & Renuncŭlus, dimin. Marc. Empir. cap. 26
Renālis, e. Adj. [νεφριτικὸς] Cæl. Aurel. Tard. 5. 3. Renalis passio.
Renōsus, vel Rienōsus, Vet. Gloss Lat. Gr. Renitiosus, νεφριτικός. [An Rienosus? In Gr. Lat. Νεφριτικός, Renosus.
Rĕnanciscor, ĕris, nactus sum, sci. Reprehendo. Festus, Renanciscitur Verrius quidem significare ait Reprehendit: unde adhuc nos dicimus Nanciscitur, & Nactus, id est Adeptus. [Reprehendit, pro Rursus prehendit scil.
Rĕnarro, [ἐπανέρχομαι] āre. Idem quod Narrare. Virg. 3. Æn. 717.
Sic pater Æneas intentis omnibus unus
Fata renarrabat divûm, cursusque docebat.

Facta

Facta renarrare. Ovid. 6. Met. 316.
Utque fit, a facto propiore priora renarrant.

RĔNASCOR, ĕris, nātus ſum, [ἀναφύω] naſci. Iterum náſci. Plin. lib. 11. cap. 29. Deinde ad Canis ortum obire, & alias renaſci. Liv. 26. 41. Ut revixiſſe, aut renatum ſibi quiſque Scipionem Imperatorem dicat. Cic. 1. Tuſc. 54. Nam principium exſtinctum, nec ipſum ab alio renaſcetur, nec a ſe aliud creabit.
Renatum bellum. Cic. ad Brut. 13. Renatum bellum eſt, idque non parvo ſcelere Lepidi.
Ardor occultus renaſcitur ſub corde. Stat. 2. Achil. 315.
Renaſcitur malum. Cic. ad Brut. 4. Neu ſemper primi cujuſque mali excidendi cauſa ſit, ut aliud renaſcatur illo pejus.

RENASCENS, entis. Partic. [ἀναφύων] ut, Renaſcens annus, pro Primo vere. Plin. lib. 16. cap. 25.

RENĀTUS, a, um. [ἀναπεφυκὼς] aliud Partic. ut,
Dentes renati. Plin. lib. 11. cap. 37. Equus ſeptimo anno dentes omnes habet, & renatos, & immutabiles.
Dies renatus. Senec. Troad. 1.
Flumen. Lucan. lib. 3. 262.
— rurſuſque renatum
Fonte novo flumen, pelagi non abnegat undis.
Renata urbs. Liv. 6. 1.
Renaſci de. Lucret. lib. 1. 675.
De nihiloque renata forent quæcunque videmus.

RENASCĬBĬLIS, e. Adj. &

RENASCIBILĬTAS, ātis. f. apud Auguſtin.

RĔNĀVĬGO, [ἀναπλέω] āre. Navigatione redire. Cic. 14. Att. 17. Poſt in Puteolana & Cumana regna renavigare. Plin. lib. 6. cap. 23. Ex India renavigant menſe Ægyptio Tybi incipiente. conf. REMIGO.

RĔNĀVO, āre. Cic. 1. Att. 14. extr. Videro hominem, valde petitur, renavabo operam. h. e. Diligenter ac celeriter præſtabo. Sunt qui ſejunctim legant, Re navabo: ſunt qui Renovabo. Manutius legit, Video hominem valde pœnitere; navabo operam. Turneb. Adverſ. 9. 3. ex MſT. Video hominem valde petiturire: Atque itá Boſ. Lambin. Gronov. Græv. [Petebat tum cum maxime conſulatum L. Luccejus cum C. Cæſare, ab optimatium factione, quæ M. Bibulo ſtudebat, dejectus, teſte Suet. in Jul. cap. 19. pr.

RĔNĪDEO, ui, [στίλβω] ēre. Reſplendere. Proprium eſt æris, quum politum & lævigatum fuerit. Stat. 10. Theb. 654.
Emicat effigies, & ſparſa orichalca renident. Hor. 2. Carm. 18. 1.
Non ebur, neque aureum
Mea renidet in domo lacunar. h. é. Fulget. Porphyrio.
Idem 2. 5. 19. V. infra ex Gloſſ.
Oratio renidet. Quintil. lib. 12. cap. 10.
Renidere, pro Ridere. [μειδιᾶν, μηδιᾶν] Catul. in Egnatium, 37. 1.
Egnatius, quod candidos habet dentes,
Renidet uſquequaque: ſeu ad rei ventum eſt
Subſellium, quum orator excitat fletum,
Renidet ille: ſeu pii ad rogum filii
Lugetur, orba quum flet unicum mater,
Renidet ille. quicquid eſt ubicunque eſt,
Quodcunque agit, renidet. Et paucis interjectis,
Tamen renidere, uſque quaque te nollem:
Nam riſu inepto res ineptior nulla eſt.
Renidere dicitur, quicquid hilarem aliquam ſpeciem præ ſe fert. quo ſenſu transfertur etiam ad inanimata. Exempla ſupra vide.
Renidere, Lætari, gaudere. Hor. 3. Carm. 6. 12.
— & adjeciſſe prædam
Torquibus exiguis renidet. Lambinus. [Gloſſ. Lat. Gr. Renidet μειδιᾷ, Ἀπολάμπει. Reniduit, Ἐμειδίασεν.

RENĪDENS, entis. Partic. [στίλβων] Reſplendens: ut,
Domus auro renidens. Lucret. lib. 2. 27.
Ære renidenti fluctuat tellus. i. e. Splendet armis rutilantibus. Virg. 2. Georg. 281.
Lares renidentes. Hor. Epod. 2. 65. h. e. Splendentes, aut vultu, aut garrulitate. Acron. [Melius Schol. Cruq. Nitidos, reſplendentes.
Falſum vultu renidens. Tacit. 4. Ann. 60.
Os renidens. Ovid. 8. Met. 197.
— puer Icarus una
Stabat, & ignarus ſua ſe tractare pericla,
Ore renidenti modo quas vaga moverat aura
Captabat plumas. h. e. Ore hilari, læto, & ridenti. Acro in illud Hor. 2. Serm. 7. 38.
— naſum nidore ſupinor: Nidor, inquit, a nimio odore tractum, ſeu riſu: unde & Renidet. Ibid. Porphyr. Nidorem pro riſu poſuit, a quo verbum fit Renideo.
Puer renidens. Stat. 4. Theb. 789. h. e. Labra contrahens. Lactantius. conf. Ovid. 2. de Arte Am. 49.

RENIDESCO, [ἀναστίλβω] ĕre. Inchoativum. Lucret. 2. 328.
Fulgur ibi ad cælum ſe tollit: totaque circum
Ære renideſcit tellus. h. e. Splendore armorum perfuſa hilaritatem quandam præ ſe fert, & quaſi riſu diffundit ſpectatorem. Lambin.

RĔNĪTEO, ui, [ἀποστίλβω] ēre. Valde nitere. Plin lib. 37. cap. 6. Arabicæ excellunt candore circuli prælucido atque non gracili, neque in receſſu gemmæ aut in dejectu renitente, ſed in ipſis umbonibus nitente, præterea ſubſtrato nigerrimi coloris.

RĔNĪTOR, ĕris, nīſus vel nixus ſum, [ἀντερείδω] nīti. Contra, vel adverſum niti. Plin. lib. 2. cap. 82. Poſteſque alterno pulſu renitentes. Celſ. 5. 28. Si magis id renititur.
De hominibus. Liv. 5. 49. Quum illi renitentes pactos dicerent ſeſe, negat eam pactionem ratam eſſe. Ammian. 18. 2. Renitebatur firmiſſime Cæſar.

RENITENS, entis. Partic. ut Sanis conſiliis male renitens. Sulp. Sev. 1. 20. 8.

RENIXUS, ûs. m. [ἀντέρεισις] Celſ. lib. 5. cap. 28. de fiſtulis, At cartilago ubi ſubhæſit, ipſa ſedes docet, perventumque eſſe ad eam ex renixu patet.

RĔNO, [ἀνανήχομαι] āre. Iterum nare, aut natando redire. Ovid. ad Liv. 432.
Nullaque per Stygias umbra renavit aquas. Hor. Epod. 16. 25.
— ſimul imis ſaxa renarint Vadis levata.

RĔNŌDIS, e. Adj. Julius Capitol. in fine vitæ Clodii Albini. Capillo renodi & criſpo. H. St.

RENŌDO, āre. In nodum conſtringere. Hor. Epod. 11. extr.
Aut teretis pueri longam renodantis comam. Valer. 5. Argon 380.
Teque renodatam pharetris, ac pace fruentem. [Hic videtur potius, Reſoluto nodo, pharetris liberatam ſignificare.

RĔNŎVO, [ἀνανεόω, ἀνακαινίζω] āre. notæ ſignificationis.
Vetera renovare. Cic. 1. Acad. 14. Immo vero, & iſtam, & totam veterem Academiam, aquâ abſumptam diu, renovari a te, niſi moleſtum eſt, velim. Al. Abſorptam, vel A qua abſum tam. [An Æque abſumtam diu? vel Atque?
Ager renovatur aratro. Ovid. 5. Triſt. 12. 23.
Amicitia ac ſocietas renovata. Liv. 34. 31.
Amores veteres renovamus deſiderio. Catul. ad Calvum, 93. 3.
Animum renovare. Hirt. de Bell. Afric. cap. 18. At cohortes, ſuis ex terrore firmatis, rurſuſque renovatis animis, legionarios converſis equitibus, &c.
Animum alicujus renovare, & revocare ad. Cic. 2. de Orat. 199. Animos Equitum Romanorum, apud quos tum judices cauſa agebatur, ad Q. Cæpionis odium, a quo erant ipſi propter judicia abalienati, renovabam, atque revocabam. Idem 2. de Invent. 49. Animus aut renovatur ad ea quæ reſtant, aut omnibus jam dictis exſuſcitatur.
Annos renovaverat Titan. Tibul. lib. 4. 1. 113.
Aratrum renovans terram. Ovid. 4. Triſt. 6. 13.
Arvum renovaverat taurus. Ovid. 15. Met. 125.
Bellum renovare. Cæſ. 3. Bell. Gall. cap. 2.
Campus renovatur aratris. Ovid. 1. Amor. 3. 9.
Caſus omnes renovare. Virg. 2. Æn. 750.
Clamorem renovare. Liv. 34.
Commendationem. Cic. 7. Fam. 18. Multa, mihi crede, aſſequêre: ego enim renovabo commendationem, ſed tempore.
Conſilia belli. Cæſ. 8. Bell. Gall. cap. 1.
Deſiderium. Cic. Poſt red. ad Quir. 8. Frater erat unus, qui ſuo ſqualore veſtros oculos inflecteret: qui ſuo fletu deſiderium mei, memoriamque renovaret.
Dictum renovare, pro Iterum dicere. Cic. 2. de Lege Agr. 24. Hic quoniam video vos hominis dignitate, & contumelia legis eſſe commotos, renovabo illud, quod initio dixi, regnum comparari, libertatem veſtram hac lege funditus tolli.
Dolorem, Memoriam doloris. Virg. 2. Æn. 3.
Fœdus. Liv. 1. 14. Fœdus inter Romam Laviniumque urbes renovatum eſt.
Honores. Cic. 2. Q. frat. 11.
Hoſpitium. Cic. pro Dejot. 8. Tu vetus hoſpitium renovare voluiſti.
Humum. Martial. lib. 2. 74.
Inſtitutum referre ac renovare. Cic. 1. Verr. 68. Hoc inſtitui, atque adeo inſtitutum referri atque renovari moleſte ferunt.
Legendo renovare. Cic. 1. Acad. 11. Hæc incluſa habebam, & ne obſoleſcerent, renovabam, quum licebat, legendo.
Locationem. Ulp. in l. Item quæritur. §. ult. D. Locati.
Luctus renovabantur acerbi. Tibul. lib. 2. 6. 41.
Memoriam. Cic. pro Muren. 16. Et ut Scaurus memoriam prope intermortuam generis ſui, virtute renovaret. conf. ſupra Deſiderium.
Militiam. Cic. 7. Verr. 146. Renovabitur prima illa militia, quum iſte e foro abduci, non, ut ipſe prædicat, perduci ſolebat.
Operam. Cic. 1. Att. 14. V. RENAVO.
Opibus novis ſe renovare. Cic. pro Muren. 33. Tantum tamen conſilio atque auctoritate valuit, ut ſe, rege Armeniorum adjuncto, novis opibus copiiſque renovarit.
Nuptias. Papin. in l. Inter. §. ult. D. de pact. dotalib.
Orationem. Cic. 1. de Invent. 100.
Prælium. Cæſar 3. Bell. Gall. cap. 20.
Recordatione, vel commemorando rem aliquam renovare. Cic. 1. de Fin. 57. Stulti malorum memoria torquentur, ſapientes bona præterita grata recordatione renovata delectant.
Scelus priſtinum in aliquem renovare & inſtaurare. Cic. 2. Verr. 11. Quum in Cn. Dolabellam ſcelus ſuum illud priſtinum renovavit, & inſtauravit Quæſtorium.
Servitutem. Jabolen. in l. Si locus. D. Quemad. ſervit. amit.
Societatem. Cic. 12. Fam. 27. Quod ſocietatem Reip. conſervandæ, tibi mecum a patre acceptam, renovas, gratum eſt.
Studia. Cic. 2. de Divin. 7. Quod quum accidiſſet noſtræ Reip. tum priſtinis orbati muneribus, hæc ſtudia renovare cœpimus, ut & animus moleſtus hac potiſſimum re levaretur, & prodeſſemus civibus noſtris qua re cunque poſſemus.
Teſtamentum renovatum. Ulpian. in l. In fraudem. §. j. D. de milit. teſtam. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ, quamvis Revocatum legat Haloander.
Vulnera alicujus. Ovid. 2. Triſt. 209.
Renovare a. Quintil. lib. 6. cap. 4. Animum a ſatietate, vel a fatigatione renovat, h. e. Recreat vel inſtaurat, & reficit. De riſu.

RENOVĀTUS, a, um. Partic. [ἀνανεωθεὶς] Quintil. lib. 1. cap. 3. Itaque & virium plus afferunt ad diſcendum renovati ac recentes. De pueris.
Ager renovatus. Ovid. 1. Met. 110.
Clades domus renovata. Juven. 10. Sat. 243.
Lucifer renovatus unda Oceani, Surgens. Sil. lib. 7. 639.
Senecta renovata in florem redit. Ovid. 7. Met. 215.
Stellæ altæ & renovatæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 118.
Templum Honoris a M. Marcello renovatum, Reſtitutum. Cic. 2. de Nat. Deor. 61.

RENOVATIO, ōnis. f. [ἀνανέωσις, ἀνακαίνωσις] Cic. 6. Att. 1. Confeceram ut ſolverent centeſimis ſexennii ductis, cum renovatione ſingulorum annorum.
Uſurpatione & renovatione doctrinæ. Idem de Clar. Orat. 250.
Renovatio timoris. Cic. 11. Fam. 18.

RENOVĀTOR, ōris. m. Inſcript. apud Fabrett. p. 102. INSTITVTORI NOVOR. AC RENOVATORI OBR. OPERVM PVBLICORVM.

RENOVĀMEN, ĭnis. n. Idem, quod Renovatio. [ἀνακαινισμὸς] Ovid. 8. Met. 729. Forma ſemel mota eſt, & in hoc renovamine manſit.

RENOVĀTĪVUS, a, um. Adj. ut,

Renovativum fulgur vocatur, Quum ex aliquo fulgure functio fieri cœpit, ſi factum eſt ſimile fulgur, quod idem ſignificet. Feſtus.

RENŎVELLO, [ἐπανανεάω] āre. Rurſus novellum facere. Columel. de Arbor. cap. 6. Ejuſmodi itaque vinea, ſi non aridos in corpore habet truncos, & flecti poteſt, factis ſulcis optime ſternitur, atque ita renovellatur.

RENŬMERO, [ἐπαναριθμέω] āre. Reddere quod ante nobis numeratum fuerat, ut aurum, dotem, &c. Ter. Hec. 3. 5. 52.

Sin alio eſt animo, renumeret dotem huc, eat.

RENUNTIO, [ἀπαγγέλλω] āre. Referre quid actum ſit, aut velit aliquis: quemadmodum nuntios referre dicimus, de his ob quæ miſſi ſunt. Cic. 5. Verr. 132. Fremebat tota provincia, nemo id tibi renuntiabat? Idem pro Cluent. 17. Nam hoc perſæpe dixiſti, tibi ſic renuntiari, me habere in animo cauſam hanc præſidio legis defendere

Poſteaquam mihi renuntiatum eſt de obitu Tulliæ filiæ tuæ. Sulpic. ad Cic 4 Fam. 5.

Renuntiare domum ad Senatum acta. Cic. 5. Verr. 73. Qua de re Agyrinenſes magiſtratus, & Quinqueprimi, quos tui quæſtus cauſa evocaſti, acta & imperia tua domum ad Senatum ſuum renuntiaverunt: quorum renuntiatio legibus illorum litteris publicis mandata eſt conf. 3. 88.

Renuntiare, Deferre arcanum, vel rem novam narrare. Cic pro Cluent. 143. Quiſnam tibi hoc renuntiavit? quis tam improbus fuit? cui ego autem narravi? Budæus.

Ut nobis renuntiatur. Cic. pro Cluent. 163.

Renuntiare, Aperte denuntiare, ſignificare. Ter. And. 3. 2. 28.

Id ego jam nunc tibi renuntio, here, futurum, ut ſis ſciens,
Ne tu mihi hoc poſterius dicas, Davi factum conſilio, aut dolis.

Cic. 2. Verr. 19. Renuntio, inquit, tibi, te hodiernis comitiis eſſe abſolutum.

Renuntiare alicui de re aliqua. Plaut. Men. 2. 3. 67.

Renuntiare ad patrem, dixit Plaut. 1. 3. 49.

Amicitiam renuntiare, redemptionem, repudium, Denuntiare amicitiam diſciſſam, teſtari ſe non eſſe redemptorem, & repudiare uxorem. Tacit. 2. Ann. 70. Componit epiſtolas, quis amicitiam ei renuntiabat. Ter. Phorm. 4. 3. 72.

Jam accipiat: illis repudium renuntiet, hanc ducat.

Cic. 3. Verr. 141. Itaque renuntiat Rabonius illam deciſionem tutoribus: accurrunt tamen ad tempus tutores, digitum tollit Junius patruus. i. e. Significat ſe non eſſe redemptorem, ex deciſione antegreſſa.

Conductionem renuntiare. Cic. 2. Verr. 16. Renuntiata eſt tota conductio. Ubi Aſconius, Renunciatio dicitur recuſatio ejus rei, quæ in pactum & promiſſionem venerat. Alii Conditio legunt. V. not. Verburg.

Hoſpitium renuntiare alicui dicebatur is, quem contracti hoſpitii pœnitebat, ne hoſpitii jus violaret. Cic. 4. Verr. 89. Itaque iſte vehementer Sthenio infenſus, hoſpitium ei renuntiat, domo ejus emigrat. i. e. Denuntiat ſeſe nolle amplius hoſpitari in domo ejus. Liv. 25. 18.

Societatem alicui renuntiare. Liv. 38. 31.

Renuntiare depoſito, eſt Rerum depoſitarum curam & cuſtodiam deponere. Ulpian. in l. Si hominem. §. Quoties. D. Depoſiti vel contra.

Exceptionibus renuntiare, Declarare ſe uti nolle. Ulpian. in l. Sed & ſi quis. §. Quæſitum eſt. D. Si quis caution.

Excuſationi renuntiare. Ulpian. in. l. Prætor. §. ult. D. de vacation. muner.

Legationi renuntiare. Paulus in l. Si abſenti. D. de legation.

Societati renuntiare. Ulpian. in l. Si convenerit. & Paulus in l. Actione. D. pro Socio.

Renuntiare, pro Nuntium remittere, & ſalutem ultimum dicere. Quintil. lib. 10. cap. 7. Mea quidem ſententia, civilibus officiis renuntiabit.

Stoicis renuntiare, Valedicere. Cic. 1. de Orat. 230. Pedem nemo in illo judicio ſupploſit, credo ne Stoicis renuntiaretur.

Vitæ. Suet. Galb. cap. 11.

Renuntiare, aliter, & quod vulgo dicitur *Contramandare.* Senec. 1. de Clement. 9. Renuntiari extemplo amicis, quos in conſilium rogaverat, imperavit. i. e. Indicavit mutato conſilio nihil ſe eorum opera in præſens uſurum.

Renuntiatur Conſul, Tribunus, aliuſve magiſtratus, i. e. Declaratur factus Conſul, Tribunus, &c. Quod more ſolenni id in Campo Martio voce ejus, qui comitiis præerat fiebat.

Conſulem renuntiare aliquem. Cic. 2. de Orat. 260.

Prætorem. Idem de Lege Manil. 7.

Renuntiatur pro ſuffragio in tribus ſacerdotibus. Cic. 4. Verr. 129. de ſacerdotibus Jovis, Perfecerat iſte imperio, ut pro ſuffragio Theomnaſtus familiaris ſuus in tribus illis renuntiaretur. Conf. Lex. Pitiſc.

RENUNTIĀTUS, a, um. Partic Plin. in Paneg. cap. 92. Tuo judicio Conſules facti, tua voce renuntiati ſumus: ut idem honoribus noſtris ſuffragator in curia, in Campo declarator exſiſteres.

RENUNTIĀTIO, ōnis. f. [ἀπαγγελία] Relatio. Cic. 5. Verr. 88. Cæſio renuntiat ſe dediſſe: cognoſcite renuntiationem ex litteris.

Suffragiorum renuntiatio. Cic. pro Planc. 14.

Renuntiatio, Teſtimonii genus, quod *Rapportum* vulgo dicunt: cujuſmodi edere ſolent architecti & magiſtri uniuſcujuſque opificii, quum opus eſt, qui propterea publice ſacramento adiguntur. Budæus. Ulpian. in l. 1. in princ. D. Si menſor falſum modum dixerit, Adverſus menſorem agrorum Prætor in factum actionem propoſuit, a quo falli nos non oportet: nam intereſt noſtra ne fallamur in modi renuntiatione.

Renuntiatio dicitur Recuſatio ejus rei, quæ in pactum & promiſſionem venerat. Aſconius in 2. Verr. 16.

Renunciatio, In ſignificatione vulgari, *Renoncement, ou Renonciation.* Ulpian. in l. Verum eſt. in fine. D. Pro ſocio, Voluntate diſtrahitur ſocietas renuntiatione. *Par y renoncer, En y renonceant.*

RENUNTIĀTOR, ōris. m. Tertull. de Anima, cap. 57. & de Pallio cap. 4.

RENUNTIUS, i. m. [ἀνάγγελος] Qui aliquid iterum nuntiat. Plaut. Trin. 2. 1. 22.

Cantrices, ciſtellatrices, nuntii, renuntii, raptores panis & peni.

Theod. Cod. 3. t. 7. Taciti nuntii, renuntiique corrupti.

RĔNUO, ui, ūtum, [ἀναίνομαι, ἀπαγορεύω] ĕre. Reſpuere, & quaſi ſigno aliquo oſtendere aliquid ſibi diſplicere. Martial. lib. 2. 14.

Omnia cum fecit, ſed renuente Deo.

Nullum convivium renuere. Cic, pro Cœl. 27.

Fato renuente novos furores. Sil. lib. 10. 49.

Oculo renuente negavi. Ovid. 17. Epiſt. 89.

Quibus ſuperciliis renuêntes huic decem millium crimini? Cic. pro Rabir. Poſt. 36.

RENŪTUS, ûs. m. [ἀνάνευσις] Plin. 1. Epiſt. 7. Nam ego quoque ſimili nutu ac renutu reſpondere voto tuo poſſum. Nutu, i. e. Aſſenſu, dum promitto non agere adverſus Gallum. Renutu, dum nolo adeſſe Gallo adverſus Bæticos.

RENŪTO, [ἀπαγορεύω] āre. Frequent. Negare, renuere, non velle. Lucret. lib. 3. 351.

Quod ſupereſt, ſi quis corpus ſentire renutat.

Simulachra renutant. Lucret. lib. 4. 604.

Incolumis tranſire poteſt, ſimulachra renutant.

R E O

RĔOR, rătus ſum, [νομίζω, δοκέω] rēri. Exiſtimare, opinari. Quintil. lib. 8. cap. 3. Horridum Reor, tolerabilius Autumo. Ex quo apparet in Præſ. Indic. rarius Fabii ætate uſurpatum fuiſſe. V. not. Burm. p. 687. Salluſtius in Catil. cap. 57. extr. Optimum factu ratus, in tali re fortunam belli tentare.

Quod minime reris. Virg. 6. Æn. 97.

Illos in quibus eas virtutes eſſe remur, a natura ipſa diligere cogimur. Cic. 2. Off. 32.

Ducebam animo, rebarque. Virg. 6. Æn. 690. Ter. Hec. 4. 2. 5.

Teque antequam me amare rebar, ei rei firmaſti fidem.

Tibi ſi rebare pudendum juſta pati. Sil. lib. 13. 378. Cic. 3. de Nat. Deor. 15. Rebantur enim fore, ut exercitus imperatorem, equo incitato ſe in hoſtem immittentem, perſequeretur, id quod evenit.

Ratus ſum. Plaut. Amph. 2. 2. 24.

Victis hoſtibus, quos nemo ſuperari poſſe ratus eſt.

Rectius Æneid. XI

At juvenis, viciſſe dolo ratus, avolat ipſe. H. St. verſus eſt 712.

Tum reſtitutas fratribus rebor meis animas. Senec. Herc. fur. 20.

Rear. Virg. 9. Æn. 253.

Quæ vobis, quæ digna, viri, pro talibus auſis
Præmia poſſe rear ſolvi?

Uti tenebras omnes Acherunta reamur Liquiſſe. Lucret. 4. 171.

RĂTUS, a, um. Partic. [νομίσας] Priſcianus, Reor quoque Ratus facit Participium, ut puto, differentiæ cauſa: quia Ritus aliud ſignificat, & Reus pro Reatus dicebant, quomodo Saucius pro Sauciatus, Laſſus pro Laſſatus.

Ratus ſum, ſignificat Putavi: ſed aliquando pro Firmo certoque ponitur Ratus. Feſtus.

Abunde ratus, pro Satis ratus. Tacit. 2. Hiſt. 95.

Obſidionem flagitii ratus. Tacit. 3. Ann. 20.

Ratum, [κύριον] Firmum, conſtans, certum, fixum. Ter. Hec. 4. 1. 39 Ne quod egiſſem, eſſet ratum.

Vide an Reor in hac ſignificatione. H. St.

Certus & Ratus. Cic. 2. de Nat. Deor. 99. Qui quum tam certos cæli motus, tam ratos aſtrorum ordines, tamque inter ſe omnia connexa & apta viderit.

Conſtans & Ratum. Cic 2. de Nat. Deor. 51. Nihil errat quod in omni æternitate conſervat progreſſus & regreſſus, reliquoſque motus conſtantes & ratos.

Ratum & Immutabile. Cic. 2. de Nat. Deor. 95. Aſtrorum in omni æternitate rati & immutabiles curſus.

Juſſum, ratum atque firmum. Cic. pro Cæcin. 96. Si populus juſſerit me tuum, aut item te meum ſervum eſſe, id juſſum, ratum atque firmum futurum?

Verum illud certum, comprehenſum, perceptum, ratum, firmum, fixum fuiſſe vis. Cic. 4. Acad. 141.

Ratum & Irritum, contruria. Cic. de Provinc. Conſul. 45. Cujus Tribunatus ſi ratus eſt, nihil eſt quod irritum ex actis Cæſaris poſſit eſſe.

Ruptum & Ratum, contraria. Cic. 1. de Orat. 173. Teſtamentum ruptum aut ratum.

Dicta rata. Ovid. 2. Faſt. 488.

Fides. Ovid, 3. Triſt. 10. 36.

Leges natura. Senec OEdip 12.

Opus Parcarum. Ovid. in Ibin, 76.

Quæque ratum triplici pollice netis opus.

Pro rata, ſive Pro rata parte, quod vulgus noſtrum *Ad æquipollentiam*, & etiam Pro rata dicit, Latinam vocem uſurpans. Ulp l. In his vero. § Imperator. D. de Soluti. Si vero ſumma uſurarum debitarum non eadem ſit, æqualiter ad utramque cauſam proficit, quod ſolutum eſt: non pro rata. Idem ibidem, §. 3. Si quis ita caverit debitori in ſortem & in uſuras ejus ſe accipere: utrum pro rata & ſortis & uſurarum decedat. Cic. 1. Tuſc 94. Omnia iſta, perinde ut cuique data ſunt pro rata parte a vita, longa aut brevia dicuntur. conf. Liv. 45. 40. & Cæſ. 1. Bell. Civil. 17.

Pro rata portione. V. Ad portionem, in præp. AD.

Ratæ preces, i. e. Exauditæ. Ovid. 1. Faſt. 696. Budæus.

Spes irrita, ex Ovidio in SPES, ſic videtur dici poſſe & Spes rata. H. St.

Rato tempore, Cerro, fixo. Cic. 2. de Divin. 29. Si nihil fieri poteſt, nihil accidere, nihil evenire, niſi quod ab omni æternitate certum fuerit eſſe futurum rato tempore, quæ poteſt eſſe fortuna?

Habere ratum aliquid, [δοκιμάζειν] Approbare, confirmare. Cic. pro Roſc. Com. 3. Quis hoc frater fratri, quis parens filio tribuit, ut quodcunque retuliſſet, id ratum haberet? Hinc Ratihabitio.

Judicium ratum habere, & Reſcindere, contraria. Cic. in Partit. 125.

Ratum habere aliquid, pro Comperto & conſtituto. Cic. 1 de Nat. Deor. 10. Id habent ratum, quod ab eo, quem probant, judicatum vident. De Pythagoreis.

Ratum facere augurium. Cic. 1. de Divin. 85. Quid habet aruſpex, cur pulmo inciſus etiam in bonis extis dirimat tempus, & proferat diem? Quid augur, cur a dextra corvus, a ſiniſtra cornix faciat ratum? Subaudi, Augurium.

Ratum mihi eſt, h. e. Probo vel approbo. Cic. 7. Fam. 24. Attamen iſta ipſa, quæ te emiſſe ſcribis, non ſolum mihi rata erunt, ſed etiam grata.

Superl. Feſtus, Ratiſſima quoque ab iis quæ rata dicimus: unde etiam

Rationes

rationes dictæ. Cato in Q. Thermum, Erga Rempublicam multa beneficia ratissima atque gratissima.

RATO, Adv. Certo. Tertull. de Anima, cap. 35. & ad Uxor. 2. 9. & adverf. Marc. 4. 8.

RATĬFĬCO, [κυρόω] āre. Approbare, quod actum est confirmare. Veteres Ratare pro Ratificare dicebant: unde & Irritare contrarium. Perottus. V. IRRITO.

RATĬHĂBĬTIO, ōnis. f. Vox apud JCtos; de qua V. Julian. 3. t. 5. l. 6. § 6. Nihil agitur ratihabitione.

RĂTIO, ōnis. f. [λόγος, τὸ λογικόν] a Supino Ratum; est illa Vis animi, qua a ceteris animalibus homo disjungitur, iisque præpollet atque imperat. Cic. 1. Off. 101. Duplex est enim vis animorum atque naturæ. Una pars in appetitu posita est, quæ est ὁρμὴ Græce, quæ hominem huc & illuc rapit. Altera in ratione, quæ docet & explanat, quid faciendum fugiendumque sit. Ita fit ut ratio præsit, appetitus vero obtemperet. Idem 3. de Nat. Deor. 69. Sic haud scio, an melius fuerit, humano generi motum istum celerem cogitationis, acumen, solertiam, quam rationem vocamus, quoniam pestifera sint multis, admodum paucis salutaria, non dari omnino, quam tam munifice, & tam large dari.
Ratio quasi quædam lux, lumenque vitæ. Cic. 4. Acad. 26.
Omni ratione valentior amor patriæ. Ovid. 1. de Pont. 3. 29.
Homines rationis egentes. Ovid. 15. Met. 150.
Egestas rationis. Lucret. lib. 5. 1210.
Tentat enim dubiam mentem rationis egestas.
Expers rationis, & Utens ratione, contraria. Cic. in Topic. 69.
Particeps rationis, Quod rationale dicimus. Cic. 1. Off. 11. Homo autem, quoniam rationis est particeps, consequentia cernit, causas rerum videt, earumque progressus & quasi antecessiones, non ignorat, similitudines comparat, rebusque præsentibus adjungit atque annectit futuras.
Tenor rationis. V. Jus singulare, in JUS.
Abstrusa ratio. V. ABSTRUDO.
Bona. Cic. 2. in Catil. 25. Postremo copiæ cum egestate, bona ratio cum perdita, mens sana cum amentia, &c. confligit. [Videtur hic σώφρων intelligi.
Naturalis. Lucret. lib. 6. 200.
Perdita. V. Bona.
Perversa. Lucret. lib. 4. 831.
Omnia perversa præpostera sunt ratione.
Sagax. Lucret. lib. 1. 131.
Scruposa. Lucret. lib. 4. 526.
Vitalis. Plin. lib. 11. cap. 4.
Abstrahere a ratione. V. ABSTRAHO.
Carere ratione. Senec. Troad. 10.
Confirmare quicquam animi ratione, i. e. Intelligentia. Lucret. lib. 1. 426. Utitur autem hoc loquendi genere frequenter.
Demere usum rationis alicui. Ovid. 3. de Pont. 6. 47.
Dictat ratio. V. Dicto, in DICO, ēre.
Exsolvere animi ratione aliquid. Lucret. lib. 2. 381.
Exspuere ex animo rationem. Lucret. lib. 2. 1040.
Inire impia elementa rationis. Lucret. lib. 1. 82.
Labi a vera ratione. Lucret. lib. 1. 638.
Obtendere rationem turpitudini. V. OBTENDO.
Orta ratio ab sensu falso an valeat. Lucret. lib. 4. 485.
Vincere furorem ratione. Ovid. 7. Met. 11.
Vociferari ratio cœpit. Lucret. lib. 3. 14.
Nam simul ac ratio tua cœpit vociferari,
Naturam rerum, &c.
Ratio, pro Respectu & cura. Cic. 10. Fam. 2. Peto a te, ut mei rationem habere velis, & salutis & dignitatis meæ. Sic 2. Off. 64. Habenda autem est ratio rei familiaris. V. mox Habere rationem, & in HABEO.
Ratio prior est, i. e. Potior respectus. Quintil. lib. 1. 1. pr. Et morum quidem in his haud dubie prior ratio est: recte tamen etiam loquantur. h. e. In his morum potius, quam sermonis habenda est ratio.
Ventosa ratio vani favoris. Claud. de Bell. Get. 113.
Ducere sui commodi rationem. Cic. 7. Fam. 17. Ego, si mei commodi rationem ducerem, te mecum esse maxime vellem.
Ducere rationem, aliter. Cic. 8. Fam. 5. Tuus porro exercitus vix unum saltum tueri potest. Hanc autem nemo ducit rationem. i. e. Nemo hanc habet considerationem de paucitate tui exercitus. V. DUCO.
Habere rationem officii in socios. Cic. 4. Verr. 154.
Habenda auctoritatis ratio. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Habere rationem si. Cic. 7. Verr. 37. Neque illud rationis habuisti, si forte expergefacere te posses. [Suid. ex Theopompo, λόγον ἔχειν, φροντίζειν.
Habere rationem alicujus in petitione honoris. V. HABEO.
Haberi ratio eorum dicebatur in Comitiis, Quibus petendi honoris copia jure fiebat, quos vulgo Eligibiles vocant. Liv. 4. 7. Principes plebis ea comitia malebant, quibus non haberetur ratio sui, quam quibus ut indigni præterirentur.
Populari ratione alicui se anteponere. Cic. pro Domo 88. i. e. Populi studio ac favore.
Quæ ratio tibi cum illo intercedit? V. INTERCEDO.
Laboriosissima vitæ ratio. Cic. pro Lege Manil. 70.
Varia & commutabilis vitæ ratio. Cic. pro Milon. 69.
Ratio, Causa. Cic. 15. Fam. 4. Quum autem ad Cybistra, propter rationem belli quinque dies essem moratus. Cæs. 8. Bell. Gall. 6. Quantum hibernorum opportunitas, bellique ratio postulabat.
Non est ratio. Cic. 2. Verr. 24. Minari denique divisoribus ratio non erat, propterea quod, &c.
Nulla est ratio amittere ejusmodi occasionem. Cic. pro Cæcin. 15.
Rationis est. Columel. lib. 3. cap. 5. Tenuissimo solo vitiarium facere minime rationis est, quoniam, &c.
Operta ratio, Obscura, difficilis. Ovid. 3. Fast. 763.
Parva ratio. Ter. Eun. 3. 5. 27.
Num parva causa, aut parva ratio est? traditus sum mulieri.
Potens ratio. Juven. 14. Sat. 39.
Sordidissima & inquinatissima. V. INQUINO.
Quid habuit argumenti aut rationis res, quamobrem, &c. Cic. 4. Verr. 115. Vidi argenteum Cupidinem cum lampade, quid tandem habuit argumenti aut rationis res, quamobrem in eo potissimum Sthenianum præmium poneretur?

Poscitur ab aliquo ratio. Varr. de L. L. lib. 5.
Invenire rationem cur. V. INVENIO.
Pendent rationes ex conjecturis. V. PENDEO.
Reddere rationem doctis dictis. Lucret. lib. 2. 986.
Reddere perfacile exemplo rationem possis. Lucret. lib. 2. 762.
Trahere rationem. V. TRAHO.
Exponere facti sui rationem alicui. Cic. de Arusp. Resp. 3.
Probare alicui rationem facti sui. Cic. pro Muren. 3.
Ratio, Modus, via, forma, mos, consuetudo. Sallust. Catil cap. 40. At ego vobis (inquit) si modo vultis esse viri, rationem ostendam, qua tanta ista mala fugiatis. Cic. 6. Att. 1. Tantummodo dissimilitudo meæ rationis offendit hominem. i. e. Viæ, quam sequor in administranda provincia. [Ibidem Consilium, & Institutum vocat.
Ratio dicendi. Cic. in Partit. 1. Studeo, mi pater, Latine ex te audire ea, quæ mihi tu de ratione dicendi Græce tradidisti.
Assumpta tamen a dialecticis argumentandi ratione. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Artificialis ratio. Quintil lib. 6. cap. 4.
Fieri celeri ratione. Lucret. lib. 3. 181.
Fusa latius. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Insolita ratio dicendi. V. INSOLITUS.
Navigii ratio, Ars navigandi. Lucret. lib 5. 1004.
Improba navigii ratio tum cæca jacebat.
Alia ratione, Aliter. Cic. pro Quint. 19. Negat se alia ratione facturum.
Multis rationibus provisum. Cic. 2. Verr. 27. Verri ne noceri possit, multis rationibus esse provisum.
Nulla ratione. V. NULLUS.
Pari ratione. Lucret. lib. 6. 902.
In rationem eandem. V. in præpositione IN.
Duæ epistolæ in eandem rationem scriptæ, In eandem sententiam. Cic. 1. Att. 11.
Ad rationem, i. e. Comparatione. Cic. de Clar. Orat. 46. Et Græciæ quidem oratorum partus, atque fontes vides, ad nostrorum annalium rationem veteres, ad ipsorum sane recentes. Et infra, Ad nostrorum temporum rationem vetus. Budæus. conf. Exquirere paulo post.
Inire rationem, Invenire modum. Ter. Heaut. 4. 2. 7.
Inire rationem de, quomodo, ut, utrum, &c. V. INEO, īre.
Instituere rationem operis. V. INSTITUO.
Labuntur sidera vaga & mutabili ratione. Cic. de Univers. 32.
Tractare rem aliquam ratione modoque. Hor. 2 Serm. 3. 267.
Ratio, interdum Consilium, & propositum significat. Cic. 4. Verr. 10. Ut ego istum accusarem, a quo mea longissime ratio, voluntasque abhorrebat. Et 7. Fam. 17. Posteaquam mea mutata ratio est.
Ratio & Consilium. Cic. 2. Verr. 34. Tua ratio est, ut secundum binos ludos mihi respondere incipias: mea, ut ante primos ludos comperendinem: ita fiet ut tua ista ratio existimetur astuta: meum hoc consilium necessarium.
Vestram nequeo mirari satis rationem. Ter. Adel. 3. 3. 23. Cic. 10. Philipp. 18. Quæ (malum) est ista ratio, semper optimis causis veteranorum nomen opponere?
Adduci rationibus. V. ADDUCO.
Adhibere rationem. V. ADHIBEO.
Admittere. Juven. 1. Sat. 21.
Afferre rationem quamobrem, &c. Cic. pro Cæcin. 96.
Agitare rationes. V. Agito, in AGO.
Augere rem bonis & honestis rationibus. Cic. pro Rabir. Post. 38.
Capere rationem oculis. V. OCULUS.
Cognoscere rationem facti. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Colligere rationem & rationes. V. COLLIGO.
Confligere ratione. V. CONFLIGO.
Dicere rationem. Plaut. Truc. 1. 2. 57.
Dicam coram contra istam rationem meam. Cic. 2. Fam. 2.
Dictare rationem. Plaut. Amph. 2. 2. 38.
Disputare rationibus conquisitis. V. CONQUIRO.
Dare rationem. Quintil. lib. 4. cap. 2. Alias causas, aliam, atque aliam rationem dabo.
Dare rationem suarum fabricarum. Plaut. Milit. 3. 1. 175.
Dabatur certa ratio remedii. Lucret. lib. 6. 1224.
Dare rationem, pro Referre. Cic.
Duci aliqua ratione. Lucret. lib. 4. 597.
Exponere rationem suam alicui. Lucret. lib. 1. 945.
Exquirere facta alicujus ad. Cic. 6. Verr. 10. Noli isto modo agere cum Verre, noli ejus facta ad antiquæ religionis rationem exquirere.
Facere ratione. V. FACIO.
Facere aliquid certum ratione. Ter. Eun. 1. 1. 17.
Facere rem mala ratione. Hor. 2. Serm. 6. 6.
Geratur cum ratione. Lucret. lib. 2. 165.
Jacent rationes. V. JACEO.
Incumbere toto animo & studio omni in aliquam rationem. Cic. 1. Q. frat. 1. 21.
Inire aliquid ratione. Ter. Phorm. 2. 2. 30.
Insanire certa ratione. Hor. 2. Serm. 3. 271.
Limat ratio. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Repetere altius rationem. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Scrutari aliquid ratione. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Servare. ut, Cic. 2. Fam. 16. Certa quadam ratione non servat.
Subjicere & supponere rationem. Cic. 2. de Invent. 70.
Timere aut cupere aliquid ratione. Juven. 10. Sat. 4.
Tractare rationes. Cic 7. Att.
Videre rationem opinionis suæ. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Ratio, Supputatio aliquando dicitur, vel Calculus; Nonnunquam & Expensa. Plaut. Aul. 3. 5. 53.
Itur, putatur ratio cum argentario. Plin. lib. 12. cap. 14. Schœnus patet Eratosthenis ratione, stadia XL. Columel. lib 1. cap. 3. Ne majorem agrum, quam ratio calculorum patiatur, emere velit.
Castrensis ratio. V. CASTRUM. [Gloss. Cyrill. λόγος τοῦ διαλόγματος, Racio.
Implicita ratio, apud Jurisconsultos, est quotiens ex multis & variis causis, ultro citroque facta sunt nomina, qua computata, vel solvitur quod

quod deberi apparet, vel constitutæ summæ chirographum datur. Jacob. Cujacius ad l. Emptor. §. Lucius. de pactis. in Pandect.
Lunaris ratio, Calculus. V. Lunaris, in LUNA.
Nummaria. V. NUMMUS.
Accipere rationem. V. ACCIPIO.
Apparet ratio. V. Non comparet ratio argenti, in COMPAREO.
Comparet ratio argenti. V. ibid.
Computare rationem. Columel. lib. 5. cap. 1.
Conficere, ut Tabulas conficere. Cic. 7. Verr. 146. Cedo rationem carceris, quæ diligentissime conficitur, quo quisque die datus in custodiam, quo mortuus, quo necatus sit.
Constat ratio. V. CONSTO.
Constat Pergami non multum auri ratio. Cic. pro Flacc. 68.
Convenit inter eos ratio accepti & expensi. V. CONVENIO.
Exacta tenuis ratio saporum. Hor. 2. Serm. 4. 36.
Habere rationem cum Orco. V. ORCUS.
Habeo rationem, quid a Pop. Rom. acceperim. Cic. 7. Verr. 36.
Inducere pecuniam in rationem. V. INDUCO.
Ponere rationem cum Orco. V. ORCUS.
Habere rationem de aliquo. Lucret. lib. 1. 128.

Quapropter bene cum superis de rebus habenda
Est ratio; solis lunæque meatus
Qua fiant ratione, & qua vi quæque gerantur
In terris: tum &c.

Habere rationem cum terra. V. HABEO.
Habere rationem cum Musis. V. HABEO.
Putare rationem argentariam, frumentariam, oleariam, vinariam. Vulgo dicunt, *Audire computum vini, olei*, &c. Cato de R. R. cap. 2.
Reddere rationem, translate. Lucret. 3. 260.

— rationem reddere aventem
Abstrahit invitum patrii sermonis egestas. V. REDDO.

Reddere rationem de factis aliorum. Cic. 4. Verr. 30.
Semper ita vivamus, ut rationem nobis reddendam arbitremur. Cic. 4. Verr. 28.
Rationem conficere ad denarium: Phrasis elegans, & aliquantum subdifficilis propter antiquitatis ignorationem. Significat vero, ut ex Turnebo didici, quum summa quædam, quæ in ære debebatur (ut puta si centum millia æris debita sint) in argento solvi desiderabatur: quod sæpe fit, quum nemo non magnam summam in argento, quam in minuto ære habere malit. Et hoc est quod Ad denarium rationem conficere, sive solvere dicimus. Erat enim denarius argenteus, & in argento ratio, vel ad denarium fiebat, vel ad sestertium. Volusius Mæcianus, Quare si ad denarium rationem conficies. Et paulo post, Quum ad denarium ratio conficeretur. Rursum Volusius, Si prius inspexeris ad quem modum sestertiaria ratio conficiatur.
Reposcere rationem vitæ ab altero, vocat Cic. 1. Verr. 27. item Edere & exponere quod in magistratu quisque gesserit: quod nunc Jurisperiti, nullo antiqui juris exemplo, *syndicari* dicunt. Budæus. [Immo, interprete Pediano, Rationem vitæ reposcere, est Accusatorem esse.
Revocare ad veritatem rationem, Accurate expendere. Cic. 3. Off. 84.
Omnes quibuscum ratio huic aut est, aut fuit. Cic. pro Quint. 75.
Sæpius in plur. Rationes, tumque plerumque de Publicæ, vel Provincialis pecuniæ administratione & computo intelligitur.
Vertere rationes vitæ. Lucret. lib. 1. 106.

Somnia, quæ vitæ rationes vertere possint.

Rationum summa quadrans, In qua nulla sunt reliqua: illi contraria est, Summa excurrens. V. Quadro in QUATUOR.
Domesticæ rationes, Curæ œconomicæ. Quintil. lib. 1. cap. 12. pr.
Familiares componere. Tacit. 6. Ann. 16. extr.
Longæ rationes. Hor. de Arte Poet. 325.
Sumptuariæ. Cic. 13. Att. 45.
Accipere rationes a colono. Cic. pro Cæcin. 94.
Componere rationes. Tacit. 6. Ann. 16.
Conferre rationes. V. CONFERO.
Conficere rationes in ordinem. V. CONFICIO.
Confingere rationes. V. CONFINGO.
Consulere rationibus. V. CONSULO.
Deponere rationes. Cic. 2. Fam. 17.
Rationes expunctæ & subscriptæ. V. EXPUNGO.
Inferre rationibus, apud Latine ac ex formula loquentes, est In rationario perscribere, quid cui sit erogatum. Cæl. Rhod. lib. Lect. Antiq. 12. cap. 21. Suet. in Cæsare cap. 47. extr. conf. mox Referre.
Inferre rationes falsas. Cic. pro Flacc. 20.
Onerare rationes. V. Onero, in ONUS.
Putare rationes cum aliquo. Cic. 4. Att. 10.
Reddere rationes, Reliqua solvere. Africanus, l. 53. D. de condit. & demonstrat. Quamvis, inquit, rationes reddere, nihil aliud sit, quam reliqua solvere, &c.
Referre rationes. Cic. 3. Verr. 7.
Rationes ad ærarium per Quæstores suos Magistratus ex provinciis decedentes Referre dicebantur, pro eo quod nunc *Computum reddere* dicunt. Cic. in Pison. 61. Rationes ad ærarium retuli continuo, Cæsar, sicut lex tua jubebat: neque alia ulla in re legi tuæ parui. Quas rationes si cognoris, intelliges nemini plus quam mihi, litteras profuisse. Budæus.
Referre rationibus summam, est Inter recepta computare, hoc est *Receptam facere*, ut vulgus loquitur. Sueton. in Vespasiano cap. 22. Budæus. V. REFERO.
Potius Inferre, ut in aliis, Vide supra. H. St. Ita ex MSS. Salmasii Torrent. Gujet. Gronov. legunt.
Procurare rationes Galliæ. Plin. lib. 7. cap. 16. In filio Cornelii Taciti Equitis Rom. Belgicæ Galliæ rationes procurantis. V. PROCURO.
Subducere rationes. V. SUBDUCO.
Subducta bene ratione esse ad vitam. Ter. Adelph. 5. 4. 1. Donatus, Bene disposita, bene computata. Ducere enim, est digitis computare: sed Ducere, est apud alium & palam, Subducere, apud se ipsum & secreto; quo magis in verbo isto majoris attentionis & diligentiæ signum est.
Ratio, pro eo quod recentiores Quantitatem dicunt. Cato de R. R. 1. 1. Ad villam quum venies, videto, vasa, torcula, & dolia multane sient. Ubi non erunt, scito pro ratione fructuum esse. i. e. Secundum quantitatem.

Pro ratione pecuniæ liberius est Brutus tractatus, quam Pompejus. Cic. 6. Att. 3.
Ad rationem & loci & temporis. Plin. 3. Epist. 18. pr.
Ratio Mathematicis, pro Magnitudine & quantitate. Eucl. 5. Elemen. Ratio, est duarum magnitudinum, ejusdem generis, mutua quædam secundum quantitatem habitudo.

RATIUNCŬLA, æ. f. dimin. Cic. 2. Tusc. 29. Concludunt ratiunculis Stoici, cur non sit malum: quasi de verbo, non de re laboretur. Sic 4. Tusc. 42.
Suggerere ratiunculas. Cic. 3. de Nat. Deor. 73.
Ratiuncula, Supputatio. Ter. Phorm. 1. 1. 2.

— erat ei de ratiuncula
Jam pridem apud me reliquum pauxillulum
Nummorum: id ut conficerem: confeci, affero.

RATIŌNĀLIS, e. Adj. [λογικὸς] Quod ratione utitur. Quintil. lib. 7. cap. 3. Falsa est finitio, si dicas, Equus est animal rationale; Nam equus est animal, sed irrationale. [Formatur ἀναλόγως a subst. Ratio, ut ab Auctio, Auctionalis; ab Emptio, Emptionalis. Et hinc Irrationalis. Sed alia ratio in Rationabilis & Irrationabilis, q. V.
Rationalis particula, ut Causalis, Grammatici. H. St.
Quæstio rationalis, Quæ in re, non in scripto versatur. Quintilian. lib. 3. cap. 5.

RATIONALIS, is. m. Qui est a rationibus, vel Rationes procurat.
Rationales, & Procuratores Cæsaris iidem erant, ut ait Lampridius in Alexandro, teste Budæo. [Locus hic est cap. 45. Ubi aliquos voluisset, vel rectores Provinciis dare, vel Præpositos facere, vel Procuratores, id est Rationales, ordinare.
Rationales, officiales dicuntur a Constantino, pro iis qui quum in aliqua potestate curationeque fuerint, nondum rerum a se administratarum rationem retulerunt. ὑπεύθυνοι a Græcis appellantur, id est reddendis rationibus obnoxii l. 4. C. de Episc. & Cleric. Lampridius in Alexandro a fisci procuratoribus nihil differre Rationales putat. Hunc Budæus sequitur, cui ego adstipulor: nam nos quoque eos, qui rationum cognoscendarum susceperunt officium, seu reddiderint, seu non reddiderint, Rationales dicimus, *Maistres rationaulx, ou Gens de comptes.* Primum illud adnotat Hotomannus, lib. singulari de verborum quæ ad jus attinent significatione.
Vide Torr. in Suet. Domitianum cap. XI. H.St. conf. PROCURATOR. f. l. & Lex. Pitisc.

RATIONALĬTER, Adv. Sen. Epist. 109. Hominem movere rationaliter. Tertull. de Anima cap. 16. Indignabitur Deus rationaliter.

RATIONALĬTAS, ātis. f. Tertull. de Anima cap. 38. Anima habet immortalitatem, rationalitatem, &c.

RATIONĀBĬLIS, e. Adj. Ulpian. in l. 2. §. Ei quoque. D. de judiciis. Et hæc sententia vera & rationabilis est. Sen. de Vit. Beat. cap. 14. Rationabilem sortiris naturam. [Suspecta tamen hæc dictio cum inde derivatis Vossio fuit, de Vit. Serm. 4. 35. ut & contraria eidem Irrationabilis, ibid. 33. asserente utramque Borrichio Cogit. p. 150. & 216. Ego vero cum videam, Senecæ, Celsi, Fabii codices variare in hac voce, ita ut alii Rationalis, alii Rationabilis præferant standum esse priore lectione puto, quæ sine controversia Latina est, de sequioris ævi consuetudine nil contra dico. Exstat etiam in Gloss. Græco Lat. λογισμὸν ἔχων Rationabilis. Verum cum formam Adjectivi verbalis habeat, unde formetur non apparet. Non enim dicitur Rationor, sed Ratiocinor, unde lege artis Ratiocinabilis dicendum foret, & forsan ita scribendum in Gloss. L. Gr. pro Ratiocinale λογικόν, & Ratiocinalia λογικά. Forte tamen veteres etiam Rationor dicebant, ut Sermonor pro Sermocinor, teste Gell. 17. 2. unde & Rationator. conf. Cellar. Cur. post. p. 119. & Antib. p. 130

RATIONABILĬTER, Adv. Hieron. Epist. 25. cap. 5. Rationabiliter errare.

RATIONABILĬTAS, ātis. f. Apul. de Doctr. Plat. 1. p. 9. Elmenh. Rationabilitas, mentis optima portio, capitis arcem tenet. al. Rationabilis.

RATIONĀRIUS, a, um. Adj. [λογιστικὸς] ut, Rationarius codex, In quo rationes continentur. Marcellin. 18. 5. Quidam ex mercatore opulento rationarius apparitor.

RATIONARIUM, i. n. Commentarius rationum. Suet. Aug. cap. 28. pr. De reddenda Rep. bis cogitavit: primo post oppressum statim Antonium, memor objectum ab eo sibi sæpius, quasi per ipsum staret, ne redderetur; ac rursus tædio diuturnæ valetudinis, cum etiam magistratibus ac Senatu domum accitis, rationarium imperii tradidit.

RATIONARIUS, i. m. Qui rationarium conficit, vel qui rationibus præest.

RATIONĀTOR, ōris. m. Idem. Ulpianus, in l. Procuratoris. D. de tribut. action. Sed etsi duas tabernas ejusdem negotiationis exercuit, & ego fui tabernæ (verbi gratia) quam ad Bucinum habuit, rationator: alius ejus, quam trans Tiberim: æquissimum puto, &c. [An Ratiocinator?

RATIOCĬNOR, [ἀναλογίζομαι, συλλογίζομαι] āri. Ratione colligere & deprehendere, vel etiam *Computare* quod dicitur. Cic. 1. Tusc. 4. At nos metiendi ratiocinandique utilitate, hujus artis terminavimus modum.
Ratiocinari, Argumentis colligere. ut,
Cujus illi conatus, ut ille ratiocinabatur, nec si cuperent, reprimere possent. Cic. pro Milon. 32.
De pecunia ratiocinari. Cic. 2. de Invent. 125. De pecunia ratiocinari sordidum est, quum de gratia referenda deliberetur.

RATIOCINĀTUS, a, um. Partic. Pass. Vitruv. 10. 15. Omni proportione eorum ratiocinata ex longitudine.

RATIOCINATIO, ōnis. f. [συλλογισμὸς] Computatio. Vitruv. 1. 1. Ratiocinationes cognoscere & percipere.
Tralate ad mentis actum. Cic. 2. de Invent. 18. Ratiocinatio autem, est diligens & considerata faciendi aliquid, aut non faciendi excogitatio, &c.

RATIOCINĀTOR, ōris. m. [λογιστὴς] Calculator, Cic 1. Att. 12. Libertum ego habeo, sane nequam hominem, Hilarum dico, ratiocinatorem, & clientem tuum.
Ratiocinatores officiorum. Cic. 1. Off. 59. Et consuetudo exercitatioque capienda, ut boni ratiocinatores officiorum esse possimus: & addendo, deducendoque, videre quæ reliqui summa fiat.

RATIOCINĀTĪVUS, a, um. Adj. [συλλογιστικὸς] Quod ad ratiocinationem pertinet. ut, Ratiocinativum genus orationis. Cic. 1. de Invent. 17.
Ratiocinativa atque collectiva quæstio orietur. Quintil. lib. 7. cap. 6.
Ratiocinativus status, id est syllogismus. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Ratiocĭnium, i. n. Ipſe ratiocinandi actus. Columel. lib. 5. cap. 1. Hæc non aliena, nec procul a ratiocinio, quodondituri ſumus, breviter præfari oportuit.

R E P

REP. Republica.

Rĕpāgŭlum, i. n. [κόρυξ σιδηροῦς θύρας. Gloſſ. Græc. Lat.] quod & **Repages** dicitur feminino genere, Obex dici poteſt, ex Re & Pago compoſitum. Feſtus, Repagula ſunt, ut Verrius ait, quæ patefaciendi gratia ita finguntur, ut ex contrario oppagantur, ut Cic. 6. Verr. 94. Poſtea, convulſis repagulis, effractiſque valvis, demoliri ſignum, ac vectibus labefactare conantur. Quæ poetæ interdum Repages appellant. Hactenus Feſtus. Plaut. Ciſt. 3. 18.

Ubi eſtis, ſervi? occludite ædes peſſulis, repagulis.

Portæ repagula ceciderunt. Ovid. 14. Met. 783.
Convellere repagula. V. convello.
Laxare repagula. Lucan. lib. 1. 295.
Perfringere repagula juris. V. perfringo.
Pulſant pedibuſque repagula. Ovid. 2. Met. 155.
Rapta robuſta repagula de poſte. Ovid. 5. Met. 120.
Recludere iram repagulis. Cic. 3. de Nat. Deor. 66. Illa, verſa mente, mihi hodie tradidit repagula, quibus ego iram omnem recludam.

Repagulārius, a, um. Adj. ut,
Repagularii judices, ſeu diſceptatores, Commiſſarii ſunt, ad fores Curiæ jus dicentes. Et ſententiæ eorum, vel interfata, ſeu interlocutiones, Acta repagularia vocantur. Budæus in Forenſibus.

Rĕpandus, a, um. Adj. [ἀνάκυρτος] Quod eſt recurvum & ſinuoſum, quodque retrorſum patet. Plin. lib. 14. cap. 22. Ad hæc pertinet pectoroſa cervicis repandæ oſtentatio. Idem 9. 8. Cic. 1. de Nat. Deor. 83. Quam tu nunquam, ne in ſomnis quidem, vides, niſi cum pelle caprina, cum haſta, cum ſcutulo, cum calceolis repandis. conf. Solin. cap. 43.

Repandĭrostrus, a, um. Adj. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 26. Repandus vero, nunc retro patentem ſignificat, nunc reflexum: unde Repandiroſtrum concinnavit Pacuvius, quanquam dure, Quintiliano teſte 1. 5.

Rĕpango, pēgi, & panxi, pactum, ĕre. Idem quod Pangere. Columel. lib. de Arborib. cap. 22. In quo ſcrobe deſtinaveris nucem ſerere, terram minutam in modum ſemipedis ponito, ibique ſemen ferulæ repangito. Idem 5. 10.

Rĕparco, ſi, ſum, [ἀναφείδομαι] ĕre. Idem quod Parcere. Plaut. Truc. 2. 4. 25.

Utinam a principio rei item parſiſſem meæ,
Ut nunc reparcis ſuaviis. Antiquum eſt.

Reparcere, ex contrario ſenſu, pro Non parcere, ut in Claudere & Recludere. Lucret. lib. 1. 668.

Scilicet ex ulla facere id ſi parte reparcent. Sic, enim legit Lambinus, alii aliter, ut annotavit Turnebus.

Rĕpăro, [ἀνακτίζομαι, ἀναλαμβάνω, ἀνασκευάζω, ἀκέομαι] āre. Inſtaurare. & in ſtatum priſtinum redigere, quaſi rurſus parare. Plin. Epiſt. 291. Sed quæ ſunt vetuſtate ſublapſa, reparentur in melius.
Perdere & Reparare contraria. Cic. 5. Verr. 199. Quibus injuriis graviſſimis tamen illud erat miſerum ſolatium, quod id perdere videbatur, quod alio Prætore, eodem ex agro reparare poſſet.
Reparare quod amiſeris. Plin. 6. Epiſt. 94.
Amiſſas res reparare. Hor. 2. Serm. 5. 2.
Exercitum. Plaut. Capt. 1. 5. 52. al. Imperare.
Reparare bellum. Liv. 30. 7.
Requies reparat vires. Ovid. 4. Epiſt. 90.
Reparare, pro Repetere. Ut enim Parare, eſt Quærere: ſic Reparare, Requirere, recuperare. Hor. 1. Carm. 37. 24.

Fatale monſtrum: quæ generoſius
Perire quærens, nec muliebriter
Expavit enſem, nec latentes
Claſſe cita reparavit oras. Monuit Turnebus.

Reparare, Redimere, rurſus emere. Alfenus in l. Quidam. D. de in rem verſo, Quidam fundum colendum ſervo ſuo locaverat, & boves ei dederat. Quum hi boves non eſſent idonei, juſſerat eos venire, & his nummis, qui recepti eſſent, alios reparari. Servus boves vendiderat: alios redemerat: nummos venditori non ſolverat, &c.
Reparari, Paſſive, Reſarciri. Lucret. lib. 1. 1036.

Unde amiſſa ſolent reparari in tempore quoque

Reparari labore, ac refici. Plin. in Paneg. cap. 77.

Reparātus, a, um. Partic. ut, Vina Syra reparata merce. Hor. 1. Carm. 31. 12. h. e. ut interpretatur Duarenus lib. 1. Anniverſ. diſput. Vina, quæ ſint empta nummis, ex venditione Syræ mercis refectis. Juriſconſultis autem, Parare, pro Emendi verbo in uſu eſt. Reparare igitur, pro Parandi verbo ab Horatio eſt uſurpatum, quemadmodum & Redimere, pro eo quod eſt Emere, ponere ſolemus. Lambinus.
Majores copias eſſe reparatas. Curt. 4. 911.

Reparātio, ōnis. f. [ἀνασκευή] Sall. in Jugurth. c. 31. Sed ſane fuerit regni reparatio, plebi ſua jura reſtituere. Al. Paratio. Prudent. Hymn. Exſeq. 120.

Mors hæc reparatio vitæ eſt. Veget. R. M. 3. 14. extr. Reparationis ſpes.

Reparātor, ōris. m. [ἀνασκευαστής] Stat. 4. Silv. 1. 11.

Ipſe etiam immenſi reparator maximus ævi
Attollit vultus &c. conf. Fab. Pict. apud Serv. in 1. Georg. 21.

Reparābĭlis, e. Adj. [ἀνασκευαστος] ut, Damnum reparabile. Ovid. 1. Amor. 14. extr, & Met. 1. 379.
Pudicitia nulla arte reparabilis. Ovid. 5. Epiſt. 103.
Vitam abire, ut rem ſupervacuam & reparabilem, ſinitis. Senec. de Brev. vitæ cap. 6.

Rĕpastĭno, [ἀνορύσσω] āre. Repaſtinari dicebant veteres vineas, Quæ refodiebantur. Feſtus, Repaſtinari is ager dicitur, ut Verrius exiſtimat, cujus natura mutatur fodiendo, quum aut ſilveſter excodicatur, aut lapis mollitur frangendo, ut fiat paſcui, vel pecoribus herba, vel hominibus ſatione. Cato in ea quam ſcribit de ſuis virtutibus contra Thermum, Ego jam a principio in parcimonia, atque in duritia, atque induſtria omnem adoleſcentiam meam abſtinui, agro colendo, ſaxis Sabinis ſilicibus repaſtinandis, atque conſerendis. Hactenus Feſtus. Columel. lib. 4. cap. 32. Quum deinde cultus conſenuit, repaſtinandum eſt. Idem lib. 2. cap. 15. Æſtivis deinde menſibus, non aliter ac ſi repaſtines, totum ſterquilinium raſtris permiſceri oportet. Plin. lib. 13. cap. 13. Cn. Terentium ſcribam, agrum ſuum in Janiculo repaſtinantem, offendiſſe arcam conf. Varro 1. de R. R. 18.

Repastinatio, ōnis. f. Cic. de Senect. 54. Quid agri foſſiones, repaſtinationeſque proferam?

Rĕpătrio, āre. Redire. Solinus cap. 46. extr. Hoc Arabiæ ſat eſt, hinc ad Peluſium repatriemus. Idem cap. 40. Aſſiduis denique exemplis patet eos peperciſſe, quum multi captivorum, aliquot leonibus obviis, intacti repatriaverint. h. e. In patriam reverſi ſint

Rĕpecto, xi, vel xui, xum, [ἀνακτενίζω] ĕre. Rurſum pectere. Unde

Rĕpexus, a, um. Partic. [ἀνακτενισθείς] ut Equi repexi. Claud. Conſ. Prob. & Olyb. 3.

Sparge diem meliore coma: crinemque repexi
Blandius elato ſurgent temone jugales.

Coma repexa modo. Ovid. 3. de Arte Am. 154.
Repecto, Quod pexum erat & compoſitum diſſolvo. Stat. 6. Theb. 418.

Colla toris crinita tument, ſtanteſque repectit
Aura jubas. h. e. Diſpergit, diſſolvit. Lactantius. De equis loquitur.

Rĕpĕdo, [ἀναποδίζω] āre. Pedem retrahere, Repedare. Recedere, inquit Feſtus. q. V. Lucilius apud Non. 2. 738 Rediiſſe ac repedaſſe, ut Romam vitet gladiatoribus. Cic. 3. de Legib. 18. Domum cum laude repedandum. Correctius exemplar legit Redeunto.

Rĕpello, pŭli, pulſum, [ἀπωθέω, ἀνακόπτω] ĕre. Retro pellere quod ingruit, rejicere, propellere ſive propulſare. in Præt. ſcribitur & Reppuli metri cauſa. Plaut. Bacch. 4. 9. 43.

Confixi, atque hominem repuli: dein pugnam conſerui ſeni. Cic. 6. Verr. 94. Qui primo quum obſiſtere ac defendere conarentur, male mulcati clavis ac fuſtibus, repelluntur.

Armis repellere, Fugare, & avertere aliquem. Cic. pro Cæcin. 33.
Repellere a vel ab. Cic. Poſt redit. in Senat. 16. Tu meum generum propinquum tuum, tu affinem tuam, meam filiam, ſuperbiſſimis & crudeliſſimis verbis a genibus tuis repuliſti? Idem pro Domo, 54. Homines audaces ab ejus templi aditu atque aſcenſu repuliſti?
Jugum ſervitutis a corpore ſuo. Cic. Anteq. iret in exſil. 1. Sit is veſtris animis acceptiſſimus, qui a veſtro corpore jugum acerbiſſimum repulit ſervitutis.
Legatum a ſe. Julian. in l. Si hæreditatem. D. Mandati.
Servitutem a civibus. Cic. ad Brut. 14. Tibi perſuade, non te Idib. Martiis, quibus ſervitutem a tuis civibus repuliſti, plus profuiſſe patriæ, quam ſi mature veneris, profuturum.
Repellere ab impediendo & lædendo. Cic. de Petit. Conſ. 42.
Repellere & Excludere a. Cic. 1. de Orat. 46. Multi erant præterea præclari in philoſophia & nobiles, a quibus omnibus una pæne repelli voce Oratorem a gubernaculis civitatum, excludi ab omni doctrina, rerumque majorum ſcientia, &c. videbam.
Quum te a Conſulatu repuli. Cic. 1. in Catil. 27.
Bellum repellere. Cic. de Provinc. Conſul. 32. Bellum Gallicum, P. C. C. Cæſare imperatore geſtum eſt, antea tantummodo repulſum; ſemper illas nationes noſtri Imperatores refutandas potius bello, quam laceſſendas putaverunt.
Cauſam repellere. Cic. 3. de Finib. Nec qui defendunt eam, verſuti ſunt in differendo: nec qui contra dicunt, cauſam difficilem repellunt. [An refellunt? & Verſati? Locum falſo notatum non reperi.
Contumelia repellatur, ſeveritas adhibeatur. Cic. 1. Off. 137.
Dolorem a ſe. Cic. 1. de Finib 30. Dolorem aſpernari, ut ſummum malum, & quantum poſſit a ſe repellere.
Facinus. Ovid. 15. Met. 777.
Famem arte humili reppulit. Ovid. 4. de Pont. 3. 40.
Fraus conceſſa eſt repellere fraudem. Ovid. 3. de Arte Am. 491.
Hiemem ver repellit. Ovid. 10. Met. 164.
Impetum ægre repellere. Cic. de Provinc. Conſul. 6.
Ictus validos cute reppulit. Ovid. 3. Met. 64.
Nefas reppulit ille. Ovid. 2. Faſt. 140. al. Submovet.
Preces alicujus. Ovid. 14. Met. 377.
Sanguinem repellere, pro Depellere, vel extrahere. Plin. 18. 16.
Tellurem haſta. Ovid. 2. Met. 786.
Verba faſtidita. Ovid. 4. de Pont. 1. 19.
Vim vi. Cic. pro Sext. 88. Non verebar ne quis, aut vim vi repulſam reprehenderet, aut, &c.
Vim repellere, & Inferre vim, contraria. Cic. pro Milon. 52.

Repŭlsus, a, um. Partic. [ἀπωσθείς] ut,
Repulſus foribus, pro A foribus, apud Hor. 2. Serm. 7. 90.
A vera ratione repulſum. Lucret. lib. 6. 767.
Æra repulſa toties. Tibul. lib. 1. 3. 24.
Æra repulſa ſonant. Tibul. lib. 1. 9. 22. h. e. Frequenter pulſata ſeu percuſſa.
Amor ſæpe repulſus. Ovid. 1. Amor. 8. 76.
Hoſtis repulſus. Ovid. 6. Faſt. 393.
Noxa repulſa effugiat meis ſtabulis. Ovid. 4. Faſt. 748.
Tellus repulſa eſt. Ovid. 6. Met. 512.
Telum repulſum ære. Virg. 2. Æn. 545.
Repulſior ſecunda conlatione dixit Cato in ea quæ eſt contra Cornelium apud populum. Nec quis, inquit, incultior, religioſior, deſertior, publicis negotiis repulſior. Repulſior Comparative dixit a Repulſo. Feſt.

Repulsio, ōnis. f. Cæl. Aurel. Chron. 2. 7. 112.

Repulsus, ûs. m. [ἀπώθησις] Ipſe repellendi actus. Plin. lib. 34. cap. 8. Cervumque unà ita veſtigiis ſuſpendit, ut linum ſubter pedes trahatur alterno morſu digitis calceque retinentibus ſolum, ita vertebrato dente utriſque in partibus, ut a repulſu per vices reſiliat. Idem lib. 11. cap. 37. Vipera prægnans veneno impreſſo, dentium repulſu virus fundit in morſus.
Repulſus ſcopulorum. Cic. 1. de Divin. 13.
Rauci repulſus umbonum. Claud. de Bell. Gild. 433.
Aſſiduus creberque repulſus. Lucret. lib. 4. 105.
Repulſus, pro Repercuſſu. Plin. lib. 8. cap. 43. de aſinis, Repulſu durioris materiæ clauditatem illico affert.

Repulsa, æ. f. Rejectio ab honore vel magiſtratu. V. Valer. Max. lib. 7. cap. 5. Dicimus autem Accipere repulſam, & Ferre repulſam. Cic. pro Planc. 51. C. Marius, duabus Ædilitatis acceptis repulſis, ſepties Conſul eſt factus. Idem 5. Att. 19. Quod ſcribis, libenter repulſam tuliſſe eum, qui cum ſororis tuæ filii patruo certaret, hoc magni amoris ſignum.

Gravior mihi morte repulſa eſt. Ovid. 20. Epiſt. 167.
Offenſiones & repulſas, quaſi quandam ignominiam & infamiam, timere. Cic. 1. Off. 71.
Rara repulſa. Ovid. 2. Amor. 19. 6.
Sordida. Hor. 3. Carm. 2. 17.
Triſtes. Claud. 6. Conſ. Hon. 361.
Turpis. Hor. 1. Epiſt 1. 43.
Accipere repulſam, V. paulo ſupra.
Afferre repulſam. V. AFFERO.
Aſſequi honores ſine repulſa. Cic. in Piſon. 2.
Ferre repulſam. Cic. 2. de Orat. 280. Nepos 4. 25. V. paulo ſupra.
Ferre repulſam & Præteriri. Cic. 11. Philipp. 19.
Pati repulſam. Ovid. 2. Met. 97.
Referre repulſam in domum. Cic. 1. Off. 139. Hic ſummi & clariſſimi viri filius in domum multiplicatam, non ſolum repulſam retulit, ſed ignominiam, &c.
Dolore repulſæ creſcit amor. Ovid. 3. Met. 395.

REPULSO, [ἀπωθίζω] āre. Frequent. unde

REPULSANS, antis. Partic. [ἀπωθίζων] Lucret. lib. 4. 583.

—ita colles collibus ipſis
Verba repulſantes iterabant dicta referre.

Pectus repulſans vera. Lucret. lib. 4. 912.

Vera repulſanti diſcedas pectore dicta.

RĔPENDO, di, ſum, [ἀντιαποδίδωμι, ἀμείβω, ἀμείβομαι, ἀντισηκόω, ἀντισταθμίζω] ĕre. Retribuere, compenſare. Virg. 1. Æn. 243.

— fatis contraria fata rependens. Plaut. Pſeud. 1. 2. 86.

Sine modo, rependam ego cuncta ob hæc hercle una opera. al. Reprehendam.
Rependere argento. Plin. lib. 12. cap. 25. de opobalſamo, Alexandro Magno res ibi gerente, toto die æſtivo unam concham impleri juſtum erat. Omni vero fecunditate e majori horto congios ſenos, minore ſingulos, cum duplo rependebatur argento.
Damna ingenio formæ rependo meæ. Ovid. 15. Epiſt. 32.
Dona rependere alicui. Stat. 9. Theb. 658.
Gratia rependatur facto, Reddatur, Referatur. Ovid. 2. Met. 694.
Pœnas ſceleribus rependere pares. Senec. OEdip. 14.
Præmia digna. Stat. 9. Theb. 50.
Pretium pro officiis. Ovid. 2. Amor. 8. 21.
Vices. Propert. lib. 4. 4. 58.
Vota alicui rependere pro re aliqua. Stat. 3. Silv. 3. 155.

REPENSUS, a, um. [ἀντισταθμισθεὶς] Partic. ut, Repenſum aurum pro capite alicujus, & Repenſum auro caput, Idem. Cic. 2. de Orat. 259. Plin. lib. 33. cap. 3. Quum Septimulejus C. Gracchi familiaris, auro repenſum caput ejus exciſum ad Opimium tulerit.

REPENSŪRUS, a, um. aliud Partic. [ἀμείψων] ut, Magna repenſurus. Sil. lib. 17. 578.

REPENSO, [ἀντισηκόομαι] āre. Frequent. Columel. lib. 3. cap. 2. Id tamen incommodum repenſat uvarum multitudine. Paterc. lib. 2. 12. 15. quem vide.
Repenſans. Seneca Troad.

Brevi repenſans, quicquid adjecit moræ
Scyros, &c. H. St. Sed locum aliter in Membranis legi docuit Gronov. q. V. Eſt autem v. 206.

REPENSATIO, ōnis. f. Salvian. lib. 4. Ad repenſationem viciſſitudinis.

REPENSĀTRIX, īcis. f. ut, Repenſatrix data. Mart. Capell lib. 9.

RĔPENS, entis. Adj. [αἰφνίδιος, ἐξαιφνίδιος, ἐξαπιναῖος] Subitus & repentinus. Tacit. 6. Ann. 7. Quid repens, aut vetuſtate obſcurum?
Adventus hoſtium repens, & Exſpectatus, contraria. Cic. 3. Tuſc. 52. Quanquam hoſtium repens adventus magis aliquando conturbat, quam exſpectatus: & maris ſubita tempeſtas, quam ante proviſa, terret navigantes vehementius.
Bellum repens. Liv. 10. 7. Si quod repens bellum oriatur.
Caſus. Liv. 33. 2.
Cauſa. Tacit. 15 Ann. 68.
Clades. Liv. 22. 8. pr.
Clamor. Sil. lib. 3. 220. Claud. de Bell. Get. 460.

— gaviſa repens per mœnia clamor Tollitur.

Cogitatio. Tacit. 1. Hiſt. 23. 1. Idem 4. 25. 2.
Conſternatio. Curt. lib 10. 2. 15.
Cura repens. Cic. 3. Tuſc. 29.

Ne me imparatum cura laceraret repens. Ex Poeta.

Defectio Lucanorum. Liv. 8. 29.
Diſcordia. Virg. 12. Æn. 313.
Fama repens belli Gallici allata. Liv. 6. 42.
Ictus fulminis repens. Lucret. 5. 401.
Lacrimas repentes fuderunt ſimulachra. Tibul. lib. 2. 5. 77. al. Tepentes.
Metus. Senec. Troad. 6.
Perfidia. Tacit. 4. Hiſt. 25.
Religio repens civitatem eo tempore invaſerat. Liv. 29. 10.
Sonus. Seneca Medea, 12.
Terror. Liv. 21. 30.
Tumultus. Liv. 1. 14.
Vox. Valer. 2. Argon. 91.

REPENTE, Adv. [αἰφνίδιον, ἐξαίφνης, ἄφνω, αἰφνιδίως] Subito, ſtatim. Cic. 9. Fam. 12. Gratulor Bajis noſtris, ſiquidem, ut ſcribis, ſalubres repente factæ ſunt.
Senſim & Repente, contraria. Cic. 1. Off. 120. Magis decere cenſent ſapientes ſenſim diſſuere, quam repente præcidere.
Modo egens, repente dives. Cic. 2. Philipp. 65.
Repente præter ſpem dixit. Cic. 4. Fam. 4.
Sed repente, e veſtigio ex homine, tanquam aliquo Circæo poculo, factus eſt verres. Cic. 1. Verr. 57.
Repente tanquam ſomnio. Cic. in Salluſt. 20.
Ruere omnia viſa repente. Virg. 8. Æn. 525.
Lapſa repente turris. Virg. 2. Æn. 465.
De repente. V. DE præp.

REPENTĪNUS, a, um. Adj. [αἰφνίδιος, ἐξαιφνίδιος, ἐξαπιναῖος] Subitum, & a nemine proviſum, ſeu de quo nemo cogitaverat. Ter. And. 5. 4. 34.

— vix ſum apud me, ita animus commotus eſt metu,
Spe, gaudio, mirando hoc tanto, tam repentino bono.

Exſpectatus & Repentinus. Cic. 2. de Orat. 225.
Aquas repentinas ejaculatus eſt. Ovid. 1. Faſt. 270.
Conſilium. Nepos 4. 4. 5.
Edictum exoritur peculiare repentinum. Cic. 5. Verr. 36.
Exitus repentinus & informis. Tacit. 6. Ann. 49.
Fragor. Claud. Conſ. Prob. & Olyb. 211.
Homines. Cic. de Clar. Orat. 242. Ignoti homines & repentini, Quæſtores celeriter facti ſunt, oppidano quodam & incondito genere dicendi. Turnebus, Homo repentinus dicitur, homo novus, qui ſubito repenteque in hominum cognitionem, famam, commendationemque pervenit. conf. REPERTITIUS.
Mala. Cic. 3. Tuſc. 40.
Mors. Cic. 2. de Divin. 74.
Motu repentino accidentia, & Quæ meditata inferuntur, contraria. Cic. 1. Off. 27. Leviora ſunt ea, quæ repentino aliquo motu accidunt, quam ea quæ meditata & præparata inferuntur.
Nuntius. Cic. 7. Verr. 27. Veniunt Syracuſas parentes, propinquique miſerorum adoleſcentium, hoc repentino calamitatis ſuæ commoti nuntio.
Tumultus Ovid. 5. Met. 5.

REPENTĪNO, Adv. [αἰφνιδίως] Plaut. Pſeud. 1. 1. 37.

Quaſi ſolſtitialis herba, pauliſper fui:
Repente exortus ſum, repentino occidi. Cic. pro Quint. 14.

Moritur in Gallia Quintius, quum adeſſet Nævius, & repentino.

RĔPERCŬTIO, cuſſi, cuſſum, [ἀντικόπτω, ἀντιτυπέω] ĕre. Percutientem ferire. Plin. 4. Epiſt. 30. An ut flumina, quæ in mari deferuntur, adverſantibus ventis, obvioque æſtu retorquentur: ita eſt aliquid, quod hujus fontis excurſum per momenta repercutiat?
Repercutere aciem oculi dicit Senec. Epiſt. 115. pro Repercutiendo perſtringere.
Repercutere alicujus dicta. Quintil. lib. 6. cap. 3. Aliena aut reprehendimus, aut refutamus, aut elevamus, aut repercutimus, aut eludimus. i. e. Refellimus. [Immo Retorquemus in adverſarium.
Repercutere faſcinationes, Diſcutere. Plin. lib. 28. cap. 4.

REPERCUSSUS, a, um. Partic. [ἀντιτυπηθεὶς] Plin. lib. 17. cap. 21. Quum vero concreti ademere tranſitum, repercuſſa erumpit.
Repercuſſus ſol. Virg. 8. Æn. 23.

Sic ut aquæ tremulum, labris ubi lumen ahenis,
Sole repercuſſo, aut radiantis imagine Lunæ,
Omnia pervolitat late loca. Ubi Servius, Repercuſſo, aut vacat RE, aut bene Repercuſſum, quia primo aquam ferit, inde poſtea tendit ad tecta. Ovid. 2. Met. 110.

— poſitæque ex ordine gemmæ
Clara repercuſſo reddebant lumina Phœbo.

Imaginis repercuſſæ umbra. Ovid. 3. Met. 434.
Repercuſſæ clamoribus valles. Liv. 21. 33.

REPERCUSSIO, ōnis. f. Sen. Nat. Quæſt. 7. 19. Per repercuſſionem vicinorum ſiderum. conf. Ulp. Dig. t. 2. l. 17. §. 2.

REPERCUSSUS, ûs. m. [ἀντιτυπία] Ipſe repercutiendi actus. Plin. Epiſt. 282. Nec in flumen, ſed in ipſum mare emittere, repercuſſus maris ſervabit, & reprimet quicquid e lacu veniet. conf. 2. Epiſt. 17.
Repercuſſus colorum. Plin. lib. 37. cap. 2. Sunt qui maxime in iis laudent extremitates, & quoſdam colorum repercuſſus, quales in cæleſti arcu ſpectantur. *La reverberation des couleurs.*
Repercuſſus ſolis, quæ vulgo *Reverberatio* dicitur. Plin. lib. 5. cap. 5.
Repercuſſus ventorum. Plin. lib. 5. cap. 9.
Repercuſſu vox intumeſcit. Tacit. Germ. 3. 2.

REPERCUSSĬBĬLIS, e. Adj. ut, Repercuſſibilis uſus. Cæl. Aurel. Tard. 1. 1. Repercuſſibilis ſphæra. Idem ibid. 3. 6.

RĔPĔRIO, repĕri, vel Poetice, reppĕri, repertum, [εὑρίσκω, ἀλφέω] īre. eſt Caſu offendere non quæſitum aliquid. Plaut. Aul. 5. 1. 10.

Reperi. L. quid reperiſti? S. non quod pueri clamitant
In faba ſe reperiſſe. Ovid. 1. Met. 654.

— tu non inventa reperta es. i. e. Tu quæ non invenibilis olim eras. [Sed rectius legitur, mutata diſtinctione,

— tu, non inventa, repertâ
Luctus eras levior. V. Voſſ. Etymol. in Aperio.

Reperio, ex Re & Pario componitur: ut, Repertum ſit quaſi Repartum, & in lucem proditum. V. Voſſ. l. c.
Reperire, non eſt aliquando fortunæ. Ter. Phorm. 1. 4. 15.

Sed ubi Antiphonem reperiam? aut qua quærere inſiſtam via?

Reperiri dicitur aliquis, aut aliqua, Quum palam & comperta nobis eſt. Cic. pro Quint. 56. Tamen in iſta populatione & proſcriptione bonorum, improbiſſimus reperiebare.
Pro Comperiebare. H. St. Et refertur ad Adj. Improbiſſimus.
Repertus es ingratus. Plaut. Perſ. 5. 3. 59. i. e. Palam viſus & compertus es eſſe ingratus.
Aditum ſibi reperire. V. Aditus, in ADEO.
Auxilium alicui rei. Cæſ. 3. Bell. Gall. cap. 15.
Cauſam reperire, Invenire rationem quapropter aliquid fieri aut minus fieri debeat. Ter. Phorm. 2. 1. 4. Quid mihi dicent? aut quam cauſam reperient? Idem Eun. 3. 3. 6.

Ubi veni, cauſam, ut ibi manerem, repperit.

Cauſas reperio cur ſenectus miſera eſſe videatur. Cic. de Senect. 15. Quum complector animo, quatuor cauſas reperio, cur ſenectus miſera videatur.
Conſilium reperire. Ter. Phorm. 1. 4. 1.

Nullus es, Geta, niſi aliquod jam tibi conſilium celere reperereris.

conf. Idem Heaut. 3. 2. 22.
Exitum. Cic. 1. de Nat. Deor. 108. Nec vos exitum reperitis, reſque tota vacillat & claudicat.
Gloriam armis. Ter. Heaut. 1. 1. 60.
Malefacta veſtra repperi radicitus. Plaut. Moſt. 5. 1. 62.
Medicinam alicui rei. Cic. 1. Verr. 70. Profecto nulla unquam medicina his tot incommodis reperietur.
Negotium repperi in hac re. Plaut. Rud. 2. 5. 26.
Novi aliquid. Cic. 4. Acad. 16. Poſteaquam Arceſilas Zenoni, ut putatur, obtrectans, nihil novi reperienti, ſed emendanti ſuperiores immutatione verborum, &c.
Occaſionem. Plaut. Pſeud. 4. 4. 9.

Periculum suum. Ovid. 8. Met. 333.
Rationes bellandi. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 50. In novo genere belli novæ ab utrisque bellandi rationes reperiebantur.
Viam. Cic. 2. Att. 1. Quod si in eam me partem incitarem, profecto jam aliquam reperirem resistendi viam. Idem 5. Verr. 110. Mihimet ineunda ratio, & via reperienda est, qua, &c. Virg. 5. Æn. 807.
Reperire parentes. Ter. And. 4. 6. 11.
Hoc non secus reperies. Plaut. Capt. 3. 4. 93.
Non reperiebam, quemadmodum posset jungi sententia duorum tam diversa censentium. Cic. de Clar. Orat. 8. Quibus armis quemadmodum uterentur, non reperiebant.
Quid ad hæc repereris? solvamus inquis. Cic. 7. Att 3.
Reperire quamobrem. Ter. Adel. 4. 3. 1.
Reperio eum venisse Tarentum. Cic. de Senect. 10. Quem Tarentum venisse L. Æmilio, App. Claudio Consulibus reperio.
Non reperitur ullo vestigio. Cic. pro Cluent. 30. Cluentii nummus nullus judici datus ullo vestigio reperitur.
Reperitur de quodam. Plin. lib. 10. cap. 54. Scitum de quodam potore reperitur Syracusis, tamdiu potare solitum, donec cooperta terra fœtum ederent ova.
Reperiam multos, vel potius innumerabiles, non tam, &c. Cic. 2. de Finib. 29.
Reperibo, in futuro antiqui dixerunt. Cæcil. Obolostate, Nunc enimvero est, quum meæ morti remedium reperibit nemo. Auctor Nonius, 10. 29.
Reperibĭtur, in futuro Pass. dixit Plaut. Epid. 1. 2. 48.
Quid illa fiet fidicina igitur? aliqua res reperibitur.
Reperirier, pro Reperiri. Lucret. lib. 4. 482.
Nam majore fide debet reperirier illud, &c.
REPERIENS, entis. Partic. Cic. 4. Acad. 16. Zeno nihil novi reperiens, sed emendans superiores.
REPERTUS, a, um. Partic. ut, Carmina labore reperta. Lucret. lib. 3. 420.
Civis repertus frater ejus. Sulpic. Apoll. in Ter. Eun. arg. 11.
Divina antiqua reperta. Lucret. lib. 5. 13.
Divitiis repertis incumbere. Virg. 6. Æn. 610.
Obscura reperta Grajorum. Lucret. lib. 1. 137.
Superl. Apul. Apol. Per me licet fuerit repertissimum.
REPERTUM, i. n. [εὕρημα] Lucret. lib. 1. 732.
Carmina quinetiam divini pectoris ejus
Vociferantur, & exponunt præclara reperta. i. e. Inventa, quæ ipse Empedocles (de quo hic fit mentio) primus adinvenit. Idem 5. pr. Divina reperta.
REPERTUS, ûs. m. Apul. Met. 11. pr. Ceres repertu lætata filiæ. Idem Florid. pr. Quippe adhuc ars ista repertu novo commodum oriebatur.
REPERTOR, ōris. m. Qui reperit. Ovid. 3. Fast. 762. Plin. 2. 12.
Doctrinarum repertores. Lucret. lib. 3. 1050.
Hominum rerumque repertor. Virg. 10. Æn. 829.
Legum. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Opis medicæ repertor Phœbus. Ovid. de Rem. Amor. 76.
Pœnæ mirandus repertor. Ovid. 3. Trist. 11. 51.
Tormentorum. Claud. 1. in Eutrop. 163.
Vitis repertor, Bacchus. Ovid. 2. Fast. 329.
REPERTRIX, īcis. f. Apul. Apol. p. 285. Elmenh. Paupertas omnium artium repertrix.
REPERTŌRIUM, i. n. quid sit, declarat Ulpianus De administratione & periculo tutorum, l. Tutor, his verbis, Tutor qui repertorium non fecit, quod vulgo Inventarium appellatur, dolo fecisse videtur, nisi forte aliqua necessaria & justissima causa allegari possit, cur id factum non sit.
REPERTĪTIUS, a, um. Adj. Quod repertum est. Sallust. in Cic. 1. Repertitius, ascitus, & paulo ante insitus huic urbi civis. Repertitius autem appellatur civis, Turnebo auctore, Qui non est origine civis, sed jure, ut in civitate receptus, quasi repertus civis & quæsitus. Alii tamen Reptitius legunt eleganter: quidam Irreptitius: non deest etiam qui Repetitius, quasi is sit, qui quum se civem Romanum ferat, ab aliis repetatur. Sed Repertitius, quod in veteribus libris perscribitur, ut ingenuum & verum libentius retinuerim. [Nec inscite legeris Repentinus. V. in voce ex Cic. Homo repentinus. Nihil enim Tullio, nisi novitatem objici his verbis perspicuum est. de Reptitius conf. in REPO.
REPERĬTO, āre. frequent. Varr. R. R. 1. 1. Indicabo a quibus scriptoribus reperites. al. Reperias.
RĔPĔTO, īvi vel ii, ītum, [ἀπαιτέω, μεταιτέω, ἐπαναλαμβάνω] ĕre. proprie Restituendum petere. Auctor ad Heren. lib. 2. 19. Id quod argentario obtuleris expensum, a socio ejus recte repetere possis. Ter. Eun. 4. 6. 12.
Hanc tibi dono do, neque repeto pro illa abs te quicquam pretii. Cic. 7. Verr. 127. Repetere res suas.
Dare & Repetere. Cic. 1. Tusc. 116. At ea quidem dedit usuram vitæ, tanquam pecuniæ, nulla præstituta die. Quid est igitur quod querare, si repetit quum vult?
Beneficium repetere. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 15.
Bona sua repetere ac persequi lite atque judicio. Cic. 5. Verr. 32.
Fructum repetere; dictum de rebus ad animum pertinentibus. Cic. pro Arch. 1. Earum rerum omnium, vel in primis hic A. Licinius fructum a me repetere prope suo jure debet. Hoc dixit Cicero post commemoratum ingenium suum, & dicendi exercitationem, & optimas artes. Est autem metaphora a villico, a quo dominus villæ rationem fructuum solet exigere.
Fructum & officii præmium repetere. Cic. Anteq. iret in exsil. 4.
Gratiam pro beneficio repetere. Liv. 1. 47.
In servitutem urbes. Liv. 34. 58.
Jus. Cic. 1. Verr. 18. Ecquid auctoritatis apud vos in suo jure repetundo socii Populi Romani, supplices vestri, habere debeant.
Pœnas ab aliquo, Exigere. Cic. 7. Verr. 16. Verebatur ne Populus Romanus ab isto eas pœnas vi repetisse videretur, quas veritus esset, ne istis legibus & vestro judicio non esset persoluturus.
Repetere, Revocare. Plaut. Truc. 4. 3. 72.
Bene agis mecum, filium istinc tute melius est repetere. Ter. And. 1. 5. 14. Hem, repudiatus repetor.
Repetere, Sæpius petere. Cic. pro Planc. 101. Quid me aspectas? quid mea promissa repetis? quid meam fidem imploras?

Repetere, Iterare. Columel. lib. 4. cap. 28. Postea licet eandem pampinationem repetere.
Audita repetens. Ovid. 20. Epist. 193.
Omina repetere, i. e. Auspicia iterare. Virg. 2. Æn. 178.
Extemplo tentanda fuga canit æquora Calchas:
Nec posse Argolicis exscindi Pergama telis
Omina ni repetant Argis. Sumptum ex disciplina Roman. apud quos duces e provincia & exercitu auspiciorum repetendorum causa Romam sæpe advolabant. Liv. 8. 30. Namque Papirius Dictator a pullario monitus, quum ad auspicium repetendum Romam proficisceretur, magistro Equitum denuntiavit, ut sese loco teneret. Ex Turnebo.
Sermonem de re aliqua. Plin. lib. 33. cap. 1.
Somnum. Cic. 13. Att. 37. Deinde somno repetito simul cum sole experrectus sum.
Verba. Ovid. 20. Epist. 9.
Repetere per judicem. Ulpian. l. 3. §. Si liber. D. de condict. caus. dat.
Repetere reum. Paulus in l. Reum. D. de accusat. Quod si libelli inscriptione legitime ordinati non fuerint: rei nomen aboletur: & ex integro repetendi reum potestas fiet. i. e. Rursus accusandi. V. REUS.
Vox quoque gladiatorum erat, qui icti novo ictu feriuntur. V. Lips Saturn. 2. 20. Huc pertinet tessera percussorum Caligulæ apud Suet. cap. 58. Repete. Sic Liv. 4. 19. pr. Repetitum cuspide ad terram affixit.
Repetere, [ἐπανήκειν] Reverti: ut, Castra repetere. Liv. 31. 21.
Domum. Ovid. 3. Met. 204.
Præsepia tauri repetunt. Virg. 7. Ecl. 39.
Urbem. Virg. 2. Æn. 749.
Iter. Ovid. 3. de Arte Am. 747.
Repetere in Africam. Liv. 25. 27.
Consilia. Cic. 2. in Verr. 17. Comitiis consularibus factis, eadem illa vetera consilia pecunia majore repetuntur. i. e. Renovantur. Bud
Ministeria repetere solita, Redire ad consuetum opus. Plin. 9. Epist. 33.
Opus propositum. Ovid. 3. Met 151.
Relicta repetere, Redire ad intermissa negotia. Hor. 1. Epist. 7. 97.
Studia. Cic. de Fato. 4.
Repetere, Petere. Tibul. lib. 1. 3. 39.
Nec vagus ignotis repetens compendia terris, &c.
Repetere, est Retrorsum petere: ut quum Alte repetitam orationem dicimus. Cic. 3. de Orat. 89. Quorsum igitur hæc spectat, inquit, tam longa, & tam alte repetita oratio? Alte repetita, pro A principiis rerum exorsa dixit: quod ipsum interdum vitiosum est. Ibid. 23. Repetam, & non ab incunabulis nostræ veteris puerilisque doctrinæ, quendam ordinem præceptorum. Budæus.
Repetita longius interrogatio, apud Quintil. lib. 5. cap. 7. Vulgo dicimus, *Longissime rem quærere*, vel *Longissime vestigare*. Hæc Budæus.
Altius repetere. Cic. pro Cluent. 66 Repetam paulo altius, Judices, & omnia quæ in diuturna obscuritate latuerunt, sic aperiam, ut ea cernere oculis videamini.
Altius omnis rei repetenda oratio est. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Alte & a capite repetere. Cic. 1. de Legib. 18. Alte vero, & ut oportet, a capite, frater, repetis quod quærimus.
Ab initiis Urbis. Cajus in l. 1. D. de orig. juris.
Ab origine prima. Virg. 4. Georg. 286.
Expediam, prima repetens ab origine famam.
Ab ultimis, vel Ab ultima antiquitate repetere. Cic. 1. de Divin. 2. Principio Assyrii, ut ab ultimis auctoritatem repetam.
Ab ultimo aliquid repetere, i. e. Ab initio, Auctor ad Heren lib 1. 14.
Ex litterarum monumentis res repetere. Cic. 1. de Invent. 1. Quum autem res ab nostra memoria propter vetustatem remotas, ex litterarum monumentis repetere instituo, &c.
Longe repetere principia. Cic 1. de Legib. 20. Dii immortales, quam tu longe juris principia repetis!
Memoriam alicujus temporis. Cic. pro Dejot. 20.
Altius ordiri, & memoriam repetere. Cic. 6. Verr. 105. De quo si paulo altius ordiar, ac repetere memoriam religionis videbor, ignoscite.
Originem repetere. Cajus in l 1. D de orig juris.
Rem repetere supra annos multos. Liv. 1. in præfat. Res est præterea & immensi operis, ut quæ supra septingentesimum annum repetatur, &c.
Inde usque repetens. Cic. pro Arch. 1. Nam quoad longissime potest mens mea respicere spatium præteriti temporis, & pueritiæ memoriam recordari ultimam, inde usque repetens hunc video, &c.
Repetere usque a. Cic. 1. de Orat. 91. Quum repeteret usque a Corace nescio quo, &c.
Repetita consuetudo & institutum dicitur, hoc est Longo intervallo relata, id est, ut clarius dicam, A longissimis retrorsum temporibus petita. Cic. 1. Verr. 67. Neque enim magis animos hominum nocentium res unquam ulla commovit, quam hæc majorum consuetudo, longo intervallo repetita atque relata. Hæc Budæus.
Repetita die, Locutio a Jurisconsultis usurpata pro eo quod *antidatam* appellant. Paulus l. 3. t. 4. D. de fide Instr Repetita quidem die cautionem interponi non debuisse. i. e. Die retrorsus ementita. Ubi dies pro tempore intelligi debet, quum feminino genere sit positum, ut in illa locutione. Annua, bima, trima die. Ulp. l. 15. Si finita. §. 31, Item. D. De damno infecto, Videamus si cautio ei offeratur postquam missus est in possessionem, an prius decedere debeat, quam si ei caveatur, etiam de eo damno quod ei contigerit posteaquam missus est in possessionem: quod quidem magis probatur: repetita igitur die cavendum erit. i. e. Referenda retrorsus cautio & in præteritum. Huic opponitur, Prolata die, in titulo De edendo. Ex Budæo. conf. Ulpian. l. 4 Julianus. §. 6. proinde si. D Ad exhib.
Repetere, [ἀναμιμνήσκεσθαι] pro Recordari. Suet. de Clar. Gram. cap. 17. Me quidem adolescentulo, repeto quendam Principem nomine alternis diebus declamare, alternis disputare. Subauditur Memoriâ. Plin. 3. Epist. 5. Repeto me correptum ab eo cur ambularem.
Repetere memoriâ. Cic. 1. de Or. 1. Cogitanti mihi sæpenumero, & memoriâ vetera repetenti, perbeati fuisse, Quinte frater, illi videri solent, qui, &c.
Repetere, pro eo quod Galli *Regretter* dicunt. Sic enim quidam exponunt. Cic. 4. Acad. 13. Repetunt jam P. Valerium, qui exactis regibus primo anno Consul fuit: commemorant reliquos, qui leges populares, &c. Repetunt & Commemorant videtur eodem sensu dixisse.
Repetere, pro Referire. Unde Repetere mulam calcibus, & canem morsu. Senec. lib. 3. de Ira, cap. 27. i. e. Vicissim impetere mulam,

& canem remordere. *Refrapper des pieds, & remordre.* Idem ibid. lib. 2. cap. 34.

REPETITUS, a, um. [ἐπαναληφθεὶς] Partic. V. supra.
Per arma repetitus. Ovid. 16. Epist. 341.
Clades repetita. Claud. de Bell. Get. 284.
Emptio repetita dicitur Retrorsum petita: ut si re vendita & pretio soluto conveniat inter contrahentes, ut discedatur ab ea venditione, & consistat secunda, & quasi alia non præcesserit. Certe ex quo res non est integra (quia pretium solutum est) non potest consistere illa posterior venditio, sed prior censetur repertita: & sic disceditur a secunda, & recurritur ad priorem. Pompon. in l. 2. De resc. vend.
Exordia repetita. Sil. lib. 7. 435.
Memoria repetita. Cic. in Parad. 4. Esset juris & æquitatis (quæ vincula sunt civitatis) repetita memoria.
Possessio repetita per interdictum. Cic. pro Cæcin. 9.
Somno repetito. Cic. 13. Att. 37. Deinde quum somno repetito, simul cum sole experrectus essem, datur mihi epistola a sororis tuæ filio.
Vulnus. Ovid. 12. Met. 287.
Semicremoque novat repetitum stipite vulnus.
Divinatio est ab omni æternitate repetita. Cic 1. de Divin, 25.
Loci ex intima quæstionum naturalium subtilitate repetiti. Quintil. lib. 1. cap. 4.

REPETENDUS, vel antique REPETUNDUS, a, um. [ἐπαιτητέος] Partic. ut, Terra nunquam repetenda. Ovid. 13. Met. 947.
Vulnera repetenda. Sil. lib. 6. 320.

REPETUNDÆ, f. pl. Repetundarum, Repetundis: hos duos tantum casus habet. Repetundarum, vel De repetundis pecuniis a provincialibus accusatur is, qui præses provinciæ sociorum pecunias aut vi, aut dolo expilavit. Unde Marcian. l. 1. pr. lib. 48. D. t. 11. de l. Jul. Lex Julia repetundarum pertinet ad eas pecunias, quas quis in magistratu, potestate, curatione, legatione, vel alio officio, munere, ministeriove acceperit. Sed postea latius patuit, ut hoc nomine, omnia, quibus divitiæ constant, contineantur, ut vasa pretiosa, vestes, frumentum, navigia: ut etiam si quis populus alteri populo injuriam fecerit, aut captivorum, aut incendii, aut prædæ, qui injuriam repeteret, diceretur Agere repetundarum rerum. Ergo quum repetuntur quæ sunt ablata, tunc Repetundarum rerum agitur, vel De repetundis. Hæc fere omnia ex Marciano, Ad legem Juliam repetundarum. Plin. lib. 2. Epist. 11. Marium repetundarum pœnæ, quam jam passus esset, censuit relinquendum. Cic. 2. Off. 75. Nondum centum & decem anni sunt, quum de pecuniis repetundis a L. Pisone lata est lex. Valla lib. 1. extr. Repetundarum, & De pecuniis repetundis, non habet alios casus: & dubitari potest Participiumne sit, sive Nomen, an Gerundium. Verres accusatus est repetundarum, vel de pecuniis repetundis. Quum dico Repetundarum, subintelligo Pecuniarum: quo nomine, pecuniæ & omnia quibus divitiæ constant, contineri dicimus. Et paulo post, Hoc autem sive Participium, sive Nomen, sive Gerundium, a tertia conjugatione natum, mutavit E in U, vel ob hoc saltem ut differret ab illo quod dicitur Ad res repetendas, ut Sunt missi legati ad res repetendas: quo significatur, aut principi aut populo erepta esse vel pecorum, vel hominum, vel locorum, aut terrarum, agrorumque corpora. [Falso in Diptotis poni hanc vocem contra Vallam docuit Voss. de Anal. 1. 48.

Repetundæ, crimen capitale necne fuerit, dubitatur a doctis. Verum omnem dubitationem tollit una distinctio. Prioribus enim temporibus capitale non fuit: postea, cum avaritia magistratuum haud paulo latius manare jam in Provinciis cœpisset, visum est, ut acrioribus remediis obviam iretur. Itaque, lege lata, capitale crimen factum est. Utrumque probatur exemplis. L. Lentulum, de repetundis damnatum, postea cum L. Marcio Censorino Censorem esse factum, tradit Valerius lib. 6. (9. 10.) Quo patet, damnatione, jus Romæ manendi ademptum illi non esse, siquidem Censuram sit assecutus, quam gessit anno ab urbe condita DCVI. Idem illa confirmant, quæ scripta sunt lib. 1. 20. Rhetoricorum ad Herennium; Lex vetat eum, qui de repetundis damnatus sit, in concione orationem habere. Altera lex jubet, Augurem, in demortui locum qui petat, in concione nominare. Augur quidam damnatus de pecuniis repetundis, in demortui locum qui petat, nominavit. Petitur ab eo mulcta. Veteris enim legis, non ejus, quæ postremis Reip. temporibus lata esset, exemplum videtur attulisse: cum libro 2. de Offic. 75. ita loquatur Cicero: Proximæ quæque leges de repetundis duriores. Hæc mansisse Romæ primis illis temporibus, qui jam de repetundis damnati essent, facile demonstrant. Rursus, capitale crimen fuisse, eoque damnatos exsulasse, interdictis aqua & igni, A. Gabinii, & C. Verris exemplo cognoscitur. Quod si quis objecerit, non eos lege exsulasse: sed quia, cum solvendo non essent, aut omnino cum nollent solvere, voluntarium in exsilium profecti sint: adjungemus de C. Catone: quem & esse damnatum de repetundis Cic. 6. Verr. 22. Vellejusque (2. 8. pr.) tradunt, & exsulasse Tarracone, ex oratione pro Balbo (28.) perspicuum sit, cum tamen æstimata ei lis esset tantummodo HS XVIII millibus, ut exsulasse videatur: non, quod fortasse posset aliquis de Gabinio & Verre suspicari, ne solveret quod æstimatum erat, quod minimum sane pecuniæ fuit, sed quia legi, quæ repetundarum damnatis aqua & igni interdiceret, parere cogeretur. Est etiam apud Vellejum (2. 13.) P. Rutilii exemplum, repetundarum lege damnati: quem exsulasse & Cicero in oratione pro Balbo (l. c.) & epitome Liviana lib. 70. declarat. Verum, ut hæc sint dubia, quæ tamen satis aperta mihi quidem videntur, Pediani testimonio nihil illustrius. Is, ubi exponit illud Cic. 3. Verr. 8. Avaritiæ supplicio communi; subjungit, Æstimatione litis, & exsilio. Satis manifeste exsilium cum pecuniaria pœna in repetundarum crimine conjungens. Actionem fuisse in hoc crimine adversus hæredes, nisi si rei in reatu, ut Jurisconsulti loquebantur, periissent: cum ex ipsis cognoscitur Jurisconsultis, tum Valerius indicat (9. 12. 7.) his verbis: C. Licinius Macer, vir Prætorius, Calvi pater, repetundarum reus, dum sententiæ dicerentur, in Mænianum conscendit: deinde M. Ciceronem, qui id judicium cogebat, prætextam ponentem quum vidisset, misit ad eum, qui dicerent, se non damnatum, sed reum periisse, nec sua bona hastæ posse subjici: ac protinus sudario, quod forte in manu habebat, ore & faucibus coarctatis, incluso spiritu pœnam morte præcurrit. Qua cognita re, Cicero de eo nihil pronuntiavit. Igitur illustris ingenii orator, & ab inopia rei familiaris, & a crimine domesticæ damnationis, inusitato paterni fati genere vindicatus est. Pœna vero damnatis de repetundis, quod ex Pediano satis liquet, dupli fuit. (Immo, vel simpli, vel dupli, vel quadrupli ratio ducebatur, ut ipse ait Pedian. in 2. Verr. 38.) Lex per annos DC hoc de crimine lata Romæ nulla est: Consulibusque Censorino & Manilio, L. Piso Frugi Tribunus pl. primum de repetundis rogationem tulit, ut Cic. 2. Off. 75. & in Bruto, 106. docet. Eodemque anno, aut certe proximo, alia lex a Cæcilio tribuno pl. lata est: qua damnatum L. Lentulum, eum, de quo proxime meminimus, qui postea Censor fuit, prodidit Valerius lib. 6. (l. c.) Aliæ deinde leges de repetundis, Servilia, Acilia, Cornelia, Julia: quibus singulis aliquamdiu judicia sunt administrata. Nam posterior quæque proximam superiorem abrogavit, sic tamen, ut quædam retineret, atque adeo interdum multa. Non enim dubito, quin quot in rebus crimen repetundarum Servilius constituit, iisdem in rebus, aut omnibus, aut plerisque idem crimen Acilius, quum suam legem ferret, esse voluerit: pœnam vero semper fere auxit posterior lex, & judicii rationem aliqua re multæ mutarunt. Itaque C. Servilius Glaucia, (redeo enim ad quatuor leges, quas proxime nominavi) is qui cum Saturnino Tribuno pl. Prætor est occisus, quum de repetundis rogationem ferret, novum de Comperendinatione caput primus tulit, intraque spatium hoc judicii tempus conclusit, ut accusatori dies viginti ad agendum, totidem defensori ad defendendum darentur. Ante hanc legem ampliari quidem licebat, comperendinari vero in judicio repetundarum non licebat. Quorum alterum lege Servilia confirmatum: alterum, nulla in veteri lege scriptum, sed novum inductum, Acilia sustulit. Qua de re Pedianus (in loc. infra seq.) sic, Ante legem Glauciæ de comperendinatione, aut statim sententia dicebatur, si absolvendus esset reus: aut amplius pronunciabatur, si videretur esse damnandus, quum dixissent judices, Non liquet, hoc est, obscura caussa est. Itaque ea pars, interposita dilatione, dicebat, in cujus peroratione videbatur obscuritas. Comperendinatio vero utriusque partis recitatio est. Aciliam legem, quam tulit M. Acilius Glabrio, pater ejus, qui Verris in caussa Prætor fuit, severissimam fuisse Cic. 3. Verr. 26. & Pedianus (ibid.) tradunt. Nec enim ea lege comperendinari, aut ampliari reum licebat. Itaque multi, nulla omnino, neque comperendinationis, neque ampliationis, dilatione interposita, semel accusati, semel dicta caussa, semel auditis testibus, ea lege damnati sunt. Quod autem eo in loco Cicero dixit, Ego tibi illam Aciliam legem restituo, non dixit, Restituo, quasi de lege ante Serviliam lata, sed habuit rationem præsentis temporis, cum ex lege Cornelia, non jam ex Acilia, de repetundis quærebatur. Acilia enim tollebat omnino & comperendinationem, & ampliationem: quæ utraque, comperendinatio quidem certe, lege Cornelia permittebatur. Id Cicero significavit satis aperte quum (paulo supra) dixit: Adimo enim comperendinatum; quod habet lex in se molestissimum, bis ut caussa dicatur. Et in eo, (paulo post,) Glaucia primus tulit, ut comperendinaretur reus. Nam si primus Glaucia, ergo aliquis post eum idem de comperendinatione tulit. Eum autem Acilium constat non fuisse, id quod ostendimus. Fuit igitur L. Sulla, cujus ex lege eo tempore judicia de repetundis administrabantur. Idemque declarat Pedianus, quum ait, (in 3. Verr. 24.) Ideo testibus usum esse Ciceronem, ut si posset, comperendinationem tolleret. Frustra enim Cicero conatus esset tollere, ac ne conatus quidem esset, si necessaria fuisset. Quum autem subjunxit, (26.) Ita mittam in consilium, ut etiam si lex ampliandi faciat potestatem, tamen isti turpe sibi existiment, non primo judicare. Hoc dicit: Ita testes interrogabo, ita scelera Verris patefaciam, ut etiam si lex Acilia, quam, quod ad me attinet, tibi restituo, (adimo enim comperendinatum) permittat id, quod minime permittit, dilationem videlicet, judices tamen haudquaquam ampliantes, (comperendinationem non nominat, quia comperendinatio, non judicum, sed accusatoris & defensoris erat, eorumque alterutro petente, fiebat, ampliatio vero judicum) magnitudine criminum, & vi probationum inspecta, sibi turpe arbitrentur non primo judicare. Et quod Aciliam Cicero mitissimam vocat, quam Asconius severissimam; uterque recte: severissimam, si cum veteribus, mitissimam, si cum Cornelia conferatur. Hæc pluribus verbis, quia locus Ciceronis in Verrem satis habet obscuritatis: & in eo interpretes omnes implicati, tanquam in salebra hæserunt. Cornelia, L. Sullæ Dictatoris fuit, ut posterior quæque lex, durior, quam Acilia: etsi comperendinationem concedebat, quam Acilia tollebat. Sicuti lex Glauciæ durior, quam vetus: cum tamen Glauciæ lege comperendinari posset reus, veteri lege non posset. Id Cicero (26.) significat his verbis: Utram putas legem molliorem? opinor, illam veterem. Eodemque modo severior, quæ consecuta est, Julia, quam Cornelia. Quod idem Cicero scripsit in oratione pro Postumo, 9. Sunt autem lege Cornelia judicia de repetundis omnia usque ad C. Cæsaris, qui postea Dictator fuit, primum consulatum administrata. Consul enim Cæsar novam de repetundis legem rogavit: cujus quidem capita, quæ ex veterum scriptis liceat colligere, hæc maxime fuerunt: Ut repeterentur pecuniæ, quas quis in magistratu, potestate, curatione, legatione, vel quo alio officio, munere, ministeriove publico cepisset, vel aliquis ex cohorte ipsius: Ut urbani magistratus ab omni sorde se abstinerent, neve plus domi munerisve in anno acciperent, quam quod esset aureorum centum: Neve quis ob judicem arbitrumve dandum, mutandum, jubendumve, ut judicaret; neve ob hominem in vincula publica conjiciendum, vinciendum, vincirive jubendum, vel ex vinculis dimittendum, neve quis ob hominem condemnandum, absolvendumve, neve ob litem æstimandam, judiciumve capitis pecuniæve faciendum, aliquid acciperet. Quæ verba non minus pertinebant ad Provinciales, quam ad Urbanos Magistratus. Item, ne quis omnino ob negotium faciendum, vel non faciendum, per calumniam pecuniam acciperet. Cautum præterea, ne Provinciæ Præsidum avaritia premerentur, aut exhaurirentur: ne illi, qui Provincias regebant, quive circa eos erant, negotiarentur, nec mutuam pecuniam darent, fœnusve exercerent; neque hoc tantum, sed ne uxorem quidem ducere quisquam posset ex ea provincia oriundam, vel domicilium ibi habentem; neve filio uxorem ducenti consentiret: ne iis in liberos populos jus de pecuniis creditis dicere liceret: Item, ne quis de provincia exiret, aut exercitum inde sua auctoritate educeret, bellum sua sponte gereret, in regnum alienum injussu senatus ac populi accederet, ut libertas sociis, ac præmia, ob merita in Rempubl. data, integra, essent; ne cuiquam aurum coronarium aut imperare, aut accipere liceret, nisi cui decretus esset a senatu triumphus: ne dona Quæstores acciperent, aut xenia: ut rectores provinciarum, rationes, prius quam decederent, apud duas in provincia civitates deponerent: ne quis Pro consule, aut

Pro Prætore Legatum suum ante se de provincia dimitteret: quod ab Ulpiano in lege Meminisse, traditum est. (Immo vix quicquam in hac lege, quæ est 10. De offic. Proc. & Legat. Plura V. in l. 4. Observare. ejusd tit. 16. lib. 1. D.) Spectavit hæc lex non modo ad eos, qui cum aliqua potestate erant, verum etiam ad eos, qui curabant aliquod opus publice faciendum, frumentum comparandum, vel viam reficiendem: item ad Legatos, qui provinciarum rectoribus a senatu dabantur, (& a Præsidib. assumebantur) Præfectosque, & Tribunos, Quæstores etiam, totamque cohortem Prætoriam, si quid accepisse a provincialibus convicti essent. Eadem lege illud etiam sancitum erat, Quid rectoribus provinciarum, dum in provinciam irent, a sociis pop. Rom. liceret accipere. Qua de lege Cicero, dum in provinciam proficiscitur, ita scribit ad Att. lib. 5. 14. (Al. 10.) Adhuc sumptus, nec in me, aut publice aut privatim, nec in quenquam comitum. Nihil accipitur lege Julia nihil ab hospite. Postea vero, quam in provinciam pervenit, eodem libro epist. 21. (Al. 16.) sic: Scito non modo nos fœnum, aut quod lege Julia, dari solet, sed ne ligna quidem, nec præter quatuor lectos, & tectum, quenquam accipere quidquam. Ad hanc legem postea Cæsar, rerum potitus, fortasse caput hoc addidit, Ut repetundarum convicti etiam ordine senatorio moverentur. Id quidem ab eo factum, Sueton. (cap. 43. vitæ) narrat. Quod vel aucta, ut dixi, sua vetere lege potuit, vel nova lege lata, vel etiam, lege nulla, pro ea, quam omnium rerum unus habebat, potestate. Scriptum etiam apud Marcianum Jurisconsultum (V. l. c.) invenio, lege Julia repetundarum cautum esse, ne judicare, neve testimonium dicere liceret ei, qui ob turpitudinem senatu motus, nec restitutus esset. Ex P. Manutii libro de Legibus Romanis. [V. omnino totum tit. de lege Julia repetundarum, qui est 11. lib. 48. D. junge Lex. Pitisc. in Repetund. & in Lex. Glaucia, &, quæ eadem rectius sic vocatur, Servilia.

Repetundarum judicium inde dictum est, quod eo judicio socii pecunias sibi contra leges ereptas repetebant, quas ex condemnatorum litibus æstimatis domum reportarent. [Ut apparet ex Cic. 7. Verr. 128. & 1. Verr. 17. & 18.

Crimina repetundarum. Tacit. 4. Ann. 19.

Insimulari repetundarum. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Postulare aliquem repetundis. Tacit. 3. Ann. 66.

Cicero fere plenius, sublata ellipsi, profert, ut 6. Verr. 56. Ejus, qui primus de pecuniis repetundis legem tulit.

Repetere ab aliquo rationem de pecuniis repetundis. Cic. pro Cluent. 104.

Teneri lege pecuniarum repetundarum. Cic. pre Cluent. 148.

Repetentia, æ. f. [ἀνάμνησις] Recordatio, & memoria. Lucret. lib. 3. 864.

Interrupta semel quum sit repetentia nostra. Sic legit Lambinus. Quidam vero Repentia: sed prior magis placet. [Gl. L. G. Repetentia, Ἐπανάληψις.

Repetītio, ōnis. f. [ἀπαίτησις, ἐπαναφορὰ] Cic. 3. de Orat 204. Et ejusdem verbi crebra, tum a primo repetitio, tum in extremum conversio.

Repetītor, ōris. . [ἀπαιτητὴς] ut, Ademptæ nuptæ repetitor. Ovid. 8. Epist. 19.

Repetītius, V. Repertitius in **reperio**, & Reptitius, in **repo**.

Rĕpīgnĕro, [ἀντιλυτρόω] āre. Pignus recipere soluto pretio. Ulpian. tit. Commodati, l. Si ut certo. § Nunc videndum, in quibus speciebus commodati actio locum habeat: & est apud veteres de hujusmodi speciebus dubitatum. Rem tibi dedi, ut creditori tuo pignori dares: dedisti, non repigneras, ut mihi reddas. Paulo post, Si a me culpa absit repignerandi, creditor autem nolit reddere pignus, &c. Alii legunt Repignoras, & Repignorandi. Est autem Repignorare, Pignus luere.

Repigro, āre. pen. comm. Retardare. Apul. 8. Met. p. 208. Elmenh. Ipso lumine dirarum bestiarum repigratur impetus.

Repigrātus; a, um. Partic. Apul. 1. Met. p. 106. Elmenh. Obsepto utero & repigrato fetu.

Replaudo, ĕre. & Hinc

Replaudens, entis. Partic. Apul. 1. Met. p. 105. Elmenh. Dextra frontem replaudens. Et 6. Met. p. 185. Quadrupedi cursu solum replaudens.

Repleo, ēvi, ētum, pr. com. [ἀναπληρόω Gl. L. G.] ēre. Implere. Plaut. Pœn. 3. 3. 88. Ibi te replebo usque unguentorum echeugmatis.

Corpora replere tosta carne. Ovid. 12. Met. 156.

Delubra mors replerat corporibus exanimis. Lucret. lib. 6. 1270.

Dolia replere. Propert. lib. 2. 1. 67.

Domos exhaustas. Cic. de Provinc. Cons. 4.

Fossa repletur humo. Ovid. 4. Fast. 823.

Lagenam replere vino. Martial. lib. 7. 19.

Misto lagenam replet ad pedes vino.

Litora voce replet. Ovid. 1. Met. 338.

Locum rumore. Ovid. 4. de Pont. 4 19.

Nemora ac montes silvasque gemitu replebat. Lucret. lib. 5. 990.

Populos fama replebat multiplici sermone. Virg. 4. Æn. 189.

Tectum omne gemitu replebat. Virg. 2. Æn. 679.

Femina lacte repletur quæ peperit. Lucret. lib. 5. 811.

Repletur ex lege, quod sententiæ judicis deest. Ulpian. in l. 4. §. Si quis condemnatus. D. de re judicata. [i. e. Suppletur.

Repleri numerum, Compleri. Lucret. lib. 2. 535.

Multa licet genere esse in eo, numerumque repleri.

Replētus, a, um. Partic. [ἀναπεπληρωμένος] ut,

Auris repleta. Cels. lib. 7. cap. 8. pr. & paulo post, Specillo tentandum est, alte ne id repletum, an in summo tantum glutinatum sit.

Eruditione repletus. Suet. in August. cap. 89.

Terrore trepido repletus. Lucret. lib. 5. 41.

Cornu repletum pomis & flore. Ovid. 9. Met. 87.

Genus pietate repletum. Lucret. lib. 2. 1167.

Insula repleta silvis. Plin. lib. 12. cap. 10.

Mare repletum ratibus eversis. Senec. Agam. 13.

Templis omnibus repletis refertoque foro. Cic. pro Lege Manil. 44.

Vox repleta. Stat. 2. Theb. 625.

Replētio, ōnis. f. ut, Bellissima repletio. Imp. Cod. 7. t. 2. l. 15. §. 4.

Replētūra, æ. f. Idem. ut, Accrescentes repleturæ. Cod. Theod. lib. 13.

Replĭco, pr. com. [ἀναπτύσσω] āre. contrarium est sui simplicis Plico. Plaut. Replica tricam, atque extende.

Replicare ad, Retro plicare, flectere. Cato R. R. cap. 4. extr. Eos surculos facito sint longi pedes binos, eos in terram demittito, replicatoque ad vitis caput. conf. 21.

Replicari in rugas, pro Plicari. Plin. lib. 17. cap. 14.

In se replicari. Senec. lib. 1. de Benef. cap. 4. Chrysippi acumen nimis tenue retunditur, & in se sæpe replicatur.

Replicare, per translationem, pro Rursus explicare, dicere. Plin. Quum sæpius ille replicasset, tandem persuasit.

Memoriam annalium vel temporum replicare. Cic. pro Sull. 27. Si quæris, qui sint Romæ regnum occupare conati, ut ne replices annalium memoriam, ex domesticis imaginibus invenies. Evolvas annales.

Replicare nunc est opportuum. Marcell. 30. 499. in m. Vide & in Indice Francf. H. St. Exstant cap. 7. pr. Vales. Sic cap. 1. pr. Scribendo ad Comitatum, assidue Cylacis necem replicabat & Artabanis. i. e. Repetebat, inculcabat.

Replĭcans, antis. Partic. ut, Replicans tempus, Explicans, proferens, ostendens, patefaciens, quod vulgus *deplicans* dicit. Cic. 1. de Divin. 127. Non illa quæ futura sunt subito exsistunt: sed est quasi rudentis explicatio, sic traductio temporis nihil novi efficientis & primum quidque replicantis.

Replicans, Invertens. Plin. lib. 8. cap. 27. de angue membranam exuente, Exuit autem a capite primum, nec celerius quam uno die ac nocte, replicans, ut extra fiat membranæ quod fuerat intus.

Replicātus, a, um. Partic. ut, Intus replicatum. Plin. lib. 9. cap. 33. Cervix replicata. Plin. lib. 34. cap. 8.

Replicĭtus, a, um. Partic. contracte **Replictus**. Stat. 4. Silv. 9. 29. Replictæ bulborum tunicæ.

Replicātio, ōnis. f. Cic. 1. de Nat. Deor. 53. Modo alium quendam præficit mundo, eique eas partes tribuit, ut replicatione quadam mundi motum regat.

Est & Replicatio verbum Jurisconsultis frequens, ad eas allegationes pertinens, quæ intentionem sustentant adversum exceptionis iniquitatem. De qua tractatus est lib. 4. Instit. Justiniani. inde dicta Replicatio, quod implicatam & tectam exceptionis iniquitatem replicet, atque patefaciat. [Gl. L. G. Replica, Ἀνακόλαφις, Ἀναπτυγμένη. Replicatura, Ἀναδίπλωσις.

Replum, i. n. pr. com. Operimentum quoddam. Vitruv. 4. 6. Item replum, inquit, de impage dimidia & sexta parte. Et 10. 17. Cheloni, inquit, replum, quod est operimentum securiculæ, includitur. In quibus tamen locis Peplum legi debere suspicatur Turnebus, ut tanquam ornamentum & vestimentum esse videatur. Auget conjecturam quod hæc dictio vix apud alium Latine loquentem reperiatur. [Philander priori loco Coronicem impagis arbitratur intelligi, de posteriori non liquere sibi silentio declarat.

Replūmbo, pr. comm. [ἀναμολυβδόω] āre. Dissolvere. Ulpian. in l. Cum aurum. D. de aur. argent. mundo le...tis Celsus libro decimo octavo Quæstionum quærit, si centum pondo argenti fuerint relicta, an replumbari debeant, ut sic adpendantur? Et Proculus & Celsus ajunt, exempto plumbo adpendi debere. Nam & emptoribus replumbatæ assignantur, & in rationes argenti pondus sic defertur. Senec. Nat. Quæst. lib. 4. cap. 4. Argentum replumbatur. De calorib. Æthiopiæ loquitur.

Replūmis, e. Adj. pr. comm. Quod iterum plumis vestitur. Paulinus Iambo ad Cytherium v. 853.

Ut pullus aquilæ dicitur repascere
Cura parentes mutua:
Quos vis senectæ rursus implumes facit
Nidoque pascendos refert:
Donec replumi vestiantur corpore,
Pennisque florescant novis.

Repluo, ĕre. pr. comm. Vicissim pluere. Senec. Controv. 5. Præf. Quis ferret hominem de siphonibus dicentem: cælo repluunt.

Rēpo, psi, ptum, [ἕρπω] ĕre. proprie dicitur de animalibus quæ pedibus & ventre gradiuntur, ut sunt vermes: quamvis & ea quæ parvos pedes habent, repere dicantur, ut sunt lacertæ & similia. Plaut. Amph. 4. 2. suppos. 2. 17.

Cum Veneris filia angues repsisse tellus Epirotica
Vidit.

Vulpecula per rimam repserat in cumeram. Hor. 1. Epist. 7. 29. Bentlejus legit Nitedula, probante Cuning.

Genibus repere. Plin lib. 8. cap. 7.

In purpuris repere. Quintil. lib. 1. cap. 2. de infantibus.

Per iter longum causa repsere latenti. Lucan. lib. 3. 458. i. e. Promotæ sunt. Nam de turribus loquitur.

Repere, Lente incedere. Hor. 1. Serm. 5. 25.

Millia tum pransi tria repsimus. conf. **repto** frequent.

Repere etiam Radices dicuntur. Columel. lib. 8. Spatium autem radicibus, qua repant, lapides præbent.

In altitudinem repit vinea. Columel. de Arbor. cap. 16.

Repens, entis. [ἕρπων] Partic. ut, Repens humi. Plin. lib. 16. cap. 34.

Animantis repentis itus. Lucret. lib. 3. 389.

Sermones repentes per humum. i. e. Humiles, sive stili humilioris. Hor. 2. Epist. 1. 251.

Rĕpens, Adj. pro Celeri & subito, pr. br. V. **repens** paulo ante alphabetico ordine.

Reptĭlis, e. Adj. [ἑρπυστικὸς] Quicquid repit. ut, Cochleæ reptiles. Sidon. 8. Epist. 12.

Reptītius, a, um. Adj. [ἑρπυστικὸς] Sallust. in Cic. 1. Ubi M. Tullius leges, judicia Populi Romani defendit, atque in hoc ordine ita moderatur, quasi unus reliquus ex familia viri clarissimi Scipionis Africani, ac non reptitius, ascitus, ac paulo ante insitus huic urbi civis. Reptitius, i. e. Qui velut clanculum irrepsit in hanc urbem novus homo. Sunt qui legant Repetitius, quam recte ipsi viderint. [Si Irrepsisse in civitatem Tullium intelligi voluit, cur non potius Irreptitium dixit? Qui autem Ascitus & insitus est, qui potuit irrepsisse videri. Quare non pœnitet me ejus conjecturæ, quam in **repertitius** posui.

Repto, [ἑρπύζω] āre. frequentat. Sæpe seu continue repere.

Sine cruribus & pennis reptare. Plin. lib. 11. cap. 29.

Reptare, per translationem, dicimus eum, Qui segniter & quasi testudineo passu incedit, quales sunt qui in hortis aut vineis spatiantur. Hor. 1. Epist. 4. 4.

An tacitum silvas inter reptare salubres?

Pecudes reptant in colli tondentes pabula. Lucret. lib. 2. 318. i. e. Sensim procedunt.

Per vada reptabat pronus equus. Claud. 2. in Eutrop. 443.

Solo noſtro reptaſti. Stat. 1. Silv. 2. 262. Infans ſcil. conf. REPO.
Nive effoſſa reptans. Stat. 1. Achill. 477. de puero Achille.
Reptare cum Accuſativo. Tacit. 4. Ann. 23. pr. Et adhuc reptabat Africam Tacfarinas. Sed Raptabat in libris emendatis.
Caput reptant. Plaut. Merc. ſuppoſ. 4. 6. 9.

Reptātus, a, um. Partic. [ἑρπυσθεὶς] ut, Ager reptatus. Stat. 5. Theb. 581.

Reptābundus, a, um. Adj. Idem quod Reptans. Senec. de Vita beata, cap. 18. Ex ingenti intervallo reptabundus ſequar.

Reptatio, ōnis. f. Quintil. lib. 1. cap. 12. Nec illa per manus & genua reptatio graviter affligit infantium corpora.

Reptātus, ûs. m. [ἑρπυσμὸς] Plin. lib. 14. cap. 1. de Vitibus, Aliæ improbo reptatu, pampinorumque ſuperfluitate, peritia domini, amplo diſcurſu atria media complentes.

Rĕpŏlio, īre. Rurſus polire. Columel. lib. 2. cap. 21. extr. Sin protinus uſui deſtinantur (nempe frumenta) nihil attinet repoliri: ſatiſque eſt in umbra refrigerari, & ita granario inferri. Paulo ante Repurgari debere dixerat.

Rĕpondĕro, āre. Sidon. 1. Epiſt. 4. Reminiſcaris velle me tibi ſtudii hujuſce viciſſitudinem reponderare.

Rĕpōno, pŏſui, pŏſĭtum, [ἀποτίθημι, Gl. Gr. Lat. & L. G.] ĕre. Rurſus ponere. Virg. 3. Æn. 231.

— ariſque reponimus ignem. i. e. Rurſus adhibemus ignem, & ſacrificamus. Liv. 1. 34. Rurſus, velut miniſterio divinitus miſſa, capiti apte reponit.
Inſigne regium, quod ille de ſuo capite abjecerat, repoſuit. Cic. pro Sext. 58.
Lapidem loco ſuo reponere. Cic. 3. Verr. 146. Quid erat quod reſcinderet, quum ſuo quemque loco lapidem reponeret?
Reponere, idem quod Ponere, collocare, ut
Membra reponunt ſtratis. Virg. 4. Æn. 392.
Senſibus imis reponere. Virg. 4. Ecl. 54.
In cauſa eadem reponere aliquem. Cic. 10. Philipp. 15. Nam ſi quatuor exercitus ii, de quibus dixi, propterea laudantur, quod pro populi Rom. libertate arma ceperunt, quid eſt cur hic M. Bruti exercitus non in eadem cauſa reponatur?
In coronamenta reponere, pro Inter herbas, quibus coronæ fiunt, numerare. Plin. lib. 22. cap. 21.
In deos reponere aliquem, pro Inter deos collocare. Cic. 1. de Nat. Deor. 18. Quo quid abſurdius, quam aut res ſordidas atque deformes deorum honore afficere: aut homines jam morte deletos reponere in deos, quorum omnis cultus eſſet futurus in luctu?
In gremio reponere aliquid. Liv. 26. 15.
In libris aliquem reponere pro alio. Cic. 12. Att. 7.
In numeuo aliquem reponere. Cic. de Opt. gen. Orat. 17. Tamen hunc in numero non repono. Sic 1. de Orat. 63. Reponere in numero eloquentium.
In numero deorum reponere. Cic. pro Sext. 143. Quos equidem in deorum immortalium cœtu ac numero repono.
In numerum fabularum reponere aliquid. Cic. 1. de Invent. 39.
In ordinem aliquorum. Columel. lib. 9. cap. 12.
In obſcuritate & ſilentio reponuntur recte facta. Plin. 1. Epiſt. 8.
In ſuis aliquem reponere, pro Inter Amicos. Cic. 10. Att. 13. Sic volo te tibi perſuadere, mihi neminem eſſe cariorem, te excepto, Cæſare meo, meque illud una judicare, Cæſarem maxime in ſuis M. Ciceronem reponere.
Grues in tergo prævolantium capita reponunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 125.
Ligna large reponere ſuper foco. Hor. 1. Carm. 9. 6.
Pocula reponere. Virg. 4. Georg. 378.
Vina reponite menſis. Virg. 7. Æn. 134.
Animas lætis ſedibus reponere. Hor. 1. Carm. 10. 30.
Capillum reponere. Quintil. lib. 8. c. 1. [Loco ſuo ſcil. quod & Componere.
Cervicem reponere, pro Reprimere, contrahere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Reponere omnia in aliquo, Ponere, Collocare. Cic. 9. Fam. 14. Intelligere debes in te repoſitam eſſe Remp. i. e. In te fixam, & ex te pendere, in te ſpem habere. [Velut humeris tuis ſuſtineri.
Animum ſuum omniaque ſua in aliquem reponere. Valer. 5. Argon. 390.
Cauſam reponere in manſuetudine judicum. Cic. pro Sull. 92. Veſtræ jam ſunt partes, judices: in veſtra manſuetudine atque humanitate cauſam totam repono.
Fiduciam ſuam reponere in aliquo. Plin. 3. Epiſt. 9. ad Minutianum.
Spem alicujus rei in alicujus virtute reponere. Cic. 5. Philipp. 42. Magnam ſpem in ejus virtute, auctoritate, felicitate reponere, otii, pacis, concordiæ, libertatis.
Spem ſui in ſe ipſo reponere. Cic. 5. Tuſc. 36.
Spem unicam ſenectutis in aliquo reponere. Quintil. in proœm. lib. 6.
In vita alterius vitæ ſuæ partem reponere. Cic. 1. Q. frat. 3. Teſtor omnes deos, me hac una voce a morte eſſe revocatum, quod omnes in mea vita partem aliquam tuæ repoſitam eſſe dicebant.
Reponere, Seponere, Condere, Recondere. ut,
Acervum farris tecto reponunt. Virg. 4. Æn. 403.
Alimenta in hiemem. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Fructus condere ac reponere. Cic. 2. de Nat. Deor. 156. Neque ferendi neque colendi, neque tempeſtive demetendi, percipiendique fructus, neque condendi ac reponendi ulla pecudum ſcientia eſt.
Proviſa ante reponere. Virg. 1. Georg. 167.
Seorſum reponere. Columel. lib. 9. cap. 15.
Vaſa in horreum ſicciſſimum reponi convenit. Columel. lib. 12. cap. 15. Paulo poſt, Religatas junco, vel qualibet herba, offas reponunt in crates. Ibid. Siccatam in tabulatum reponunt. Quam locutionem idem auctor ſemel & iterum uſurpavit lib. eod. cap. 12. Rurſus cap. 16. Quum deinde modice aruerint, in vaſa nova ſicco loco reponito.
Hiemi reponere aliquid, Reſervare in hiemem. Virg. 3. Georg. 403.
Lacrimas reponere. Stat. 5. Silv. 5. 47.

— repono
Infelix lacrimas, & triſtia carmina ſervo.

Odium reponere, donec impetus famæ & favor exercitus langueſceret. Tacit. in vita Agric. 39. extr.
Onus mens reponit, Graves curas deponit. Catul. ad Sirmionem, 29. 8.
Remum reponere, Ceſſare a remigando. Plaut. Aſin. 3. 1. 16.
In medium quæſita reponunt. Virg. 4. Georg. 157. Quæſita & parta in commune conſervant. De apibus. Servius.
In vetuſtatem reponere aliquid. Columel. lib. 12. cap. 44. h. e. Ut diu ſervetur.
Reponere, Reddere quod ablatum eſt. Cic. 13. Att. 13. Catulo & Lucullo alibi reponemus: ita tamen ſi tu hoc probas: deque eo mihi reſcribas velim. Budæus. Al. Catullum & Lucullum.
Deterioribus reponi, Reſtitui. Hor. 3. Carm. 5. 30.

Nec vera virtus, quum ſemel excidit,
Curat reponi deterioribus.

Reponere alicui, [ἀντεμβάλλειν] pro Viciſſim objicere, quaſi replicare, recriminari. Cic. 1. Fam. 9. Cur autem laudarim, peto a te ut id a me, neve in hoc reo, neve in aliis requiras, ne tibi idem reponam quum veneris: tametſi poſſim vel abſenti. i. e. Ne te viciſſim rogem, ne tibi idem objiciam. Budæus.
Reponere, Vices, reddere. Juven. 1. Stat. 1.

Semper ego auditor tantum? nunquamne reponam? i. e. Semper ero auditor, & nunquam ſcribam, aut mea opera recitabo? Nunquam poetis ſua recitantibus, me auditore, vicem rependam mea recitans? Nunquam illis paria faciam, aut quod debeo, & ab illis accepi, reddam?

Cœnam reponere, Dare cœnam ei qui prior dederat. Martial. lib. 2. 37.

Ullus ſi pudor eſt, repone cœnam. Vel potius, Repone cœnam, i. e. Refer quæ ſuſtuliſti e menſa.

Donata reponere, Relinquere, vel reddere. Hor. 1. Epiſt. 7. 39.
Fabulas & ſcripta ſua reponere poetæ dicuntur, quum ſecundo hæc in ſcena apponunt, i. e. Quum runſus recitant. Solebant enim (ut Porphyrio meminit) qui ludis apud veteres præerant, ſcriptores, quum primum in ſcenam prodirent, benigne excipere: ut ſi forte non recte egiſſent, iterum ad ſcribendum audientium benignitate allicerentur: propterea inquit Hor. in Arte Poet. 190.

Fabula quæ poſci vult & ſpectata reponi. i. e. Primo & ſecundo in ſcena recitari. Ibid. 123.
Scriptor honoratum ſi forte reponis Achillem. h. e. Si fabulam ſemel de Achille poſitam, rurſus ponere in animo eſt.

Injuriam reponere, pro Rependere. Senec. de Ira, lib. 2.
Mentem reponere, Reddere animum. Valer. 7. Argon. 295.
Nummos reponere, Reddere, reſtituere. Plaut. Perſ. 1. 1. 38.
In gradum reponere. Quintil. lib. 5. cap. 7. Dejectum ſcil. de gradu. V. Eraſm. Chiliad.
In locum alicujus reponi. Cic. ad Brut. 16. Scilicet ut illo prohibito a rogaremus alterum, qui ſe in ejus locum reponi pateretur.
In ſceptra reponere aliquem. Virg. 1. Æn. 257.
In vicem alicujus rei aliud reponere. Columel. lib. 4. cap. 26.
Reponere, Revocare, reprimere, cohibere. Stat. 7. Theb. 201.

— quoties jam torta reponam
Fulmina, quam rarus terris hic imperet ignis. [Ponere dixit Horat. V. ſupra.

Repoſivi pro Repoſui. Plaut. Aſin. 3. 4. 16. Si repoſivi remum.

Repŏsĭtus, & per ſyncopen **Repostus**, a, um. [ἀπόθετος Gl. L. G.] Partic. ut, Repoſiti & frigidi cibi. Quintil. lib. 2. cap. 4. h. e. Rurſum appoſiti menſæ.
Epulæ repoſtæ. Virg. 3. Georg. 527. i. e. Abundantes, aut variæ. Servius.
Cervice tereti repoſta. Lucret. lib. 1. 36.
Honos repoſitus, i. e. Reſtitutus. Tacit. 14. Ann. 61.
Judicium mente repoſtum. i. e. Reconditum. Virg. 1. Æn. 26.

— manet alta mente repoſtum
Judicium Paridis, ſpretæque injuria formæ.

Pecunia in theſauris repoſita. Liv. 31. 13.
Puer in optima ſpe repoſitus. Antonius Conſ. ad Cic. 14. Att. 13. Et voles P. Claudium in optima ſpe puerum repoſitum, exiſtimare, non te inſectatum eſſe, quum potueris amicos paternos.
Terras tentare repoſtas. Virg. 3. Æn. 364.

Italiam petere, & terras tentare repoſtas. i. e. Longe poſitas. Servius.

Tellure repoſiti, i. e. Sepulti. Virg. 6. Æn. 665.

Repositio, ōnis. f. Pallad. 1. 32. Repoſitiones fœni, ligni, &c.

Repostor, ōris. m. Reſtitutor. Ovid. 1. Faſt. 63.

Templorum poſitor, templorum ſancte repoſtor.

Repositōrium, i. n. Id quod ſuper antiquorum menſa reponebatur ad fercula collocanda, quæ ſubinde una cum ipſo repoſitorio adferebantur & auferebantur; vel dictum fortaſſis quod ſuper eo fercula & menſæ reponerentur. Plin. lib. 28. cap. 2. Bibente conviva menſam, vel repoſitorium tolli, inauſpicatiſſimum judicatur.
Ponitur pro Loco ſecretiori apto ad aſſervandas res pretioſas. [ἀποθήκη] Capitol. Anton. Phil. cap. 17. Gemmas multas in repoſitorio ſanctiore Adriani repererat. [Vulgo Repoſorium corrupte, pro Repoſtorium.

Rĕporto, [ἀνακομίζω] āre. notæ ſignificationis. Virg. 1. Georg. 275.

— aut atræ maſſam picis urbe reportat. [i. e. Urbe rediens portat.

Dorſo vel collo reportare. Columel. lib. 7. cap. 1.
Humeris ſuis. Salluſt. in Cic. 7. Italia exſulem humeris ſuis reportavit.
Ad aures alicujus reportare aliquid, Nuntiare. Virg. 7. Æn. 167.
Frigidiſſime reportare. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Commodatum reportare. Cic. 6. Verr. 6. Ut illis benignis uſus eſt ad commodandum, ſic ipſe diligens fuit ad reportandum.
Dicta hæc triſtia adytis reportat, Accipit. Virg. 2. Æn. 115.
Exercitum reportare Britannia. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 23. Duobus commeatibus exercitus reportare conſtituit. [Proprie de navibus dicitur, ut Deportare. q. V. conf. de Bell. Gall. 4. 29. extr.
Mandata. Propert. lib. 3. 6. 37.
Pedem reportat ex hoſte. Virg. 11. Æn. 764.
Prædas ac manubias reportare ad Decemviros. Cic. 2. de Lege Agr. 61. Si eſt æquum prædas ac manubias ſuas imperatores, non in monimenta deorum immortalium, neque in urbis ornamenta conferre, ſed ad Decemviros, tanquam ad dominos, reportare.
Reportare, Acquirere, Partum referere, ut
Benevolentiam de provincia. Cic. 6. Att. 1. Si nihil aliud de hac provincia, niſi illius benevolentiam reportaſſem, mihi id ſatis eſſe. Vetus exemplar legit Deportaſſem.
Gaudia mente reportare. Stat. 1. Silv. 3. 13.

Gloriam reportaverat ex Proconſulatu. Plin. 3. Epiſt. 7. pr.
Laudem ex hoſtibus. Cic. 3. de Legib. 18. Nihil præter laudem bonis atque innocentibus, neque ex hoſtibus, neque a ſociis, reportandum.
Victoriam ab aliquo rege. Cic. pro Lege Manil. 8. Adhuc ita veſtri cum illo rege contenderunt imperatores, ut ab illo inſignia victoriæ non victoriam reportarent

Reportātus, a, um. Partic. ut, Equis & curru reportatus. Cic. Poſt redit. in Senat. 27.

Reportatio, ōnis. f. JCt. in Dig.

Rĕposco; pŏpoſci, poſcĭtum, [ἀπαιτέω] ĕre. Ab aliquo petere quod nobis debet, vel quod a nobis accepit. Virg. 7. Æn. 606.

—Parthoſque repoſcere ſigna. Ter. Adelph. 1. 2. 52.
—nam ambos curare, propemodum
Repoſcere illum eſt, quem dediſti.

Repoſcere, duobus Accuſativis jungitur, ut apud Plaut. in Curc. 5. 2. 16. Quam tu virginem me repoſcis? Cic. 6. Verr. 115. Seſe a ſuis civibus hæc habere mandata, ut ad Verrem adirent, & eum ſimulacrum Cereris & Victoriæ repoſcerent.
Aliquid repoſcere ab aliquo. Cic. Poſt redit. in Senat. 9. Quorum alter a me Catilinam, amatorem ſuum, multis audientibus, alter Cethegum conſobrinum repoſcebat.
Auxilium datum repoſcere. Liv. 3. 23.
Fœdus repoſcite flammis. Virg. 12. Æn. 573.
Fratrem clamore magno repoſcit. Sil. lib. 17. 460.
Pacta repoſcere. Stat. 11. Theb. 570.
Pœnas. Virg. 6. Æn. 530.

—dii talia Grajis
Inſtaurate, pio ſi pœnas ore repoſco.

Pœnas ab aliquo. Catul. ad Licinium, 48. 20. al. Reponere.
Promiſſa ſua repoſci videt. Virg. 12. Æn. 2.
Rationem. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 30.
Rationem vitæ ab altero. Cic. 5. Verr. 1. Legem ſibi ipſi indicunt innocentiæ, continentiæ, virtutumque omnium, qui ab altero vitæ rationem repoſcunt.
Rationem vos repoſcitis, quid Achæi Lacedæmoniis bello victis fecerimus? Liv. 39. 37.
Vicem. Martial. lib. 8. 38.
Repoſcere per judicem, Calliſtratus in l. Exſtat. D. de eo quod metus cauſa, &c.
Cauſa repoſcit, Exigit. Ulpian. in l. in eos. D. Ad legem Jul. maje.
Repoſco, pro Poſco. Lucret. lib. 6. 920.

Quo magis attentas aures animumque repoſco.

Ad pœnas repoſcere aliquem. Virg. 2. Æn. 139.
Ad ſupplicium aliquem repoſcere. Virg. 8. Æn. 495.
Propenſiores ad bene merendum, quam repoſcendum. Cic. de Amicit. 32.

Reposcōnes, um. m. Ammian. 22. 6. Ægyptii controverſi & repoſcones acerrimi. Hic forte iidem qui Flagitatores acres, moleſti & aſſidui, apud Cic. in Brut. 5.

Repositorium, V. REPONO.

Rĕpōtia, ōrum. n. pl. [ἐπαύλια] dicta ſunt, quod poſtridie nuptiarum apud novum maritum fiunt, nempe Cœna & compotationes, quia quaſi reficitur potatio. Hæc Feſtus. Hor. 2. Serm. 2. 60.

Cujus odorem olei nequeas perferre, licebit
Ille repotia, natales, alioſve dierum
Feſtos albatus celebret.

Ubi Porphyrio, Repotia dicebatur Dies poſt nuptias. Acron vero, Repotia, inquit, dicuntur Septimus dies, quo nova ſolet nupta redire ad parentes ſuos. Hic pro Feſtis diebus. Gell. lib. 2. cap. 24. Nuptiis autem & repotiis H S. millies eſſe. Turnebus hunc Horatii locum aliter explicat his verbis, Sed crediderim etiam repotia celebrari ſolita liberis natis, & cum maritis nova quotannis prope ſoboles naſcatur, ut renovanda ſit epulatio, idcirco ea convivia repotia appellata. Nec vero Avidieni perſonæ convenit nuptiale convivium. Ea, niſi me fallit augurium, dicere voluit Acron Grammaticus παιδοτρόφια Græce vocari, veluti ſublatis & ſuſceptis liberis & parentibus eos alere decernentibus. Nam in Græcorum poteſtate erat liberos exponere, nec alere. Ut autem ita Repotia interpreter, mihi perſuadet Auſonius Epiſt. 9. 50. ſic ſcribens,

Conjugioque dapes, & ſacra repotia patrum.

Ecce eorum epulas dicit, qui ſuſceptis liberis facti ſunt parentes. Hactenus ille, 3. 6. [Gloſſ. Lat. Gr. Reproca, Ἐπίδειπνα, ἡ μετὰ τὴν ἑορτήν. Scribo Repotia.

Repotiālis, e. Adj. ut, Liber repotialis. Pacuv. apud Feſtum. V. Turneb. Adverſ. 13. 25. Scalig. & Dacer. ad Feſt.

Repotatio, ōnis. f. Varro de L. L. lib. 5. cap. 8. Ab eadem lingua πότω, unde Potio, unde poculum, potatio, repotatio: &c.

Repræsaliæ, pr. com. Verbum quod ex tyrannide in Jus civile irrepſit, ut Corvata quæ diurna opera eſt. Prendere eſt manu injecta trahere, ducere. Hinc Reprehendere, quaſi quod evaſerat, ita volente fato, recarpere, recuperare. Hinc & Repræſaliæ elicitum a Barbaris verbum, pro Remancipatione. At Barbaros de re omnino non Barbara, ſed quæ in uſu frequens ſit, audiamus: Repræſaliæ ſunt pignorationes hominum, quæ concedi ſolent ob damna, vel injurias adverſus quoslibet habitatores loci, in quo fuerint admiſſa hujuſmodi delicta, C. 1. de injuriis lib. 6. No. Ne perſonæ, vel rei, vel auri alterius, pro alio oppignerationes fiant: ſed oppigneratione oblæſo, ejus quadruplum reſtituatur. Conſtit. 52. Novis fœderibus inter potentiſſimum Galliarum principem & Allobrogum ducem Repræſaliæ funditus ſublatæ ſunt edicto, anno 1588. [Quaſi Reprehenſaliæ. Sed quum Præſalias etiam dixiſſe conſtet, merito in dubium vocatur hoc etymon. V. Cang. Gloſſ. Forte a Repreſſo Repreſſaliæ. An potius a Præſalio, Præſaliæ?

Repræsento, pr. com. [παρεμφαίνω, ὑποτυπόω, παρίστημι] āre. Velut præſens aliud oſtendere vel offerre oculis. Plin. 8. Epiſt. 6. Aſtruitur his, quum Senatui, Populoque Romano liberalitatis gratior repræſentari nulla materia poſſet, quam ſi, &c.
Aliquid repræſentare animo, In memoriam revocare. Curt. lib. 3. 10. 7.
Faciem veri maris repræſentare. Columel. lib. 8. cap. 17. h. e. Facere ut ſtagnum quam proxime accedat ad ſimilitudinem maris.
Imaginem ſceleris repræſentare. h. e. Tanquam præſens oſtendere. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Iram Deûm. Liv. 8. 6. Ad repreſentandam iram Deûm ficta.
Memoriam alicujus rei. Cic. pro Sext. 26. Erat eodem tempore Senatus in æde Concordiæ, quod ipſum templum repræſentabat memoriam conſulatus mei.
Mores repræſentare. Hor. 1. Epiſt. 18. 14.
Se repræſentare. Columel. lib. 11. cap. 1. Itaque non ægre conſequetur, ſi ſemper ſe repræſentaverit. i. e. Præſentem ſe oſtenderit, inquit Budæus, neque diſceſſerit.
Vicem alicujus rei repræſentare. Plin. lib. 28. cap. 10. Nam ſi oleum non ſit, vicem ejus repræſentat.
Virtutem & mores alicujus. Hor. 1. Epiſt. 19. 14.
Repræſentare, proprie locum habet in pecunia in diem debita, die præſenti ſolvenda: & Diem promiſſi repræſentare, eſt Promiſſum, antequam dies advenerit, vel certe quum advenerit, exſolvere. Ex quo repræſentandi verbo utimur pro eo quod eſt Rem, quæ abeſt, præſentem conſtituere, ut Cic. pro Sext. 26. Hor. 1. Epiſt. 19. 14.

Virtutemne repræſentet, &c.

Ex Lambino. V. Pretium repræſentare.
Repræſentare ab aliquo. V. A vel AB præpoſitiones.
Diem promiſſorum repræſentare. i.e. Præſtare ante diem dictam promiſſa. Cic. 16. Fam. 14. Conſerva te mihi: dies promiſſorum adeſt, quem etiam repræſentabo, ſi adveneris.
Legata repræſentare. Suet. Calig. cap. 16.
Mercedem repræſentare, i. e. Exhibere. Suet. in Claud. cap. 18.
Pecuniam ab aliquo repræſentare. V. PECUNIA.
Pœnam repræſentare, i.e. Statim & ſine dilatione exigere. Suet. Claud. c. 34.
Pretium rei emptæ repræſentare, eſt Præſenti pecunia ſolvere, non autem ante diem ſolvere. Cic. 12. Att. 25. Reliquæ pecuniæ vel uſuram Silio pendemus, dum a Faberio, vel ab aliquo, qui Faberio debet, repræſentabimus. Hæc Budæus. Paulus Manutius hunc Ciceronis locum exponens diſſentit a Budæo. Sic enim ait, Repræſentare, Budæus hoc loco dicit eſſe, Præſenti pecunia ſolvere, non, ut aliis locis, Ante diem ſolvere. Non improbo eruditi hominis opinionem; quanquam ne cur probem quidem eſt. Cur enim uſitatam verbi ſignificationem ſine cauſa negligimus? Sane mihi placet, ac vehementer quidem placet, ut hic Repræſentare valeat Ante diem ſolvere: contra Budæi ſententiam, fateor: ſed nunquid apud me pluris eſſe debet ullius auctoritas, quam ratio & veritas ipſa? Neque tamen illum, quem omnibus noſtræ ætatis hominibus eruditione video præſtitiſſe, ut male ſentientem reprehendo: ſed quando interpretis partes ſuſcepi, & præter communem utilitatem nihil ſpecto, quod meum officium eſt, quodque mihi a principio ad hoc opus aggredienti propoſitum fuit, id facio, ut omnia libere exponam, cum hoc tamen ne quid temere affirmem. Senſum igitur conſideremus, & enodatum quam planiſſime poterit exponamus. Siliani, inquit, horti, de quibus ad me ſcripſiſti, placent: ſed ita, ut numerato eos malim accipere, quam æſtimatione. Si autem numerato accipimus, unde pecunia? habebimus infert, HS DC, ab Hermogene expreſſa: & DC item, quæ domi ſunt. erit igitur unde ſumamus HS MCC. quæ autem reliqua pecunia erit, quæ ſcilicet a nobis ſupra HS MCC Silio debebitur, ei pecuniæ ſolvendæ diem, puta annuam, vel bimam, præſtituemus: interea Silio vel verſuram pendemus. Quoniam autem hoc poſuerat, Verſuram pendemus, veritus ne Attico videretur inſanire, qui hortos eo uſque cuperet, ut etiam uſuras ſubire vellet: quaſi ſe excuſans adjecit, dum a Faberio repræſentabimus: hoc ſignificans, diuturniorem uſuram non futuram: quum putet ſe, pecunia a Faberio debitore ſumpta, repræſentaturum, hoc eſt ſolutionem facturum ante diem reliquæ pecuniæ ſolvendæ præfinitam. Certe enim hortos, niſi præſenti pecunia potuiſſet, vel pendendis uſuris emere cogitabat: quas putabat fore ut non diu penderet, quum ſperaret, hortorum pretium, pecunia a debitoribus ſuis exacta, brevi ſe poſſe totum perſolvere. Quod confirmat illud aliquanto ante, ut uſuram ei pendam a quo emero, non plus annum poſſum aſſequi, ſi tu me adjuvas. Simili ſententia dixit, Repræſentare medicinam, in Epiſtola ad Titium 5. Fam. 16. & Repræſentare diem, ad Tironem, 16. 14. &, Repræſentare libertatem, Philip. 2. 118. &, Repræſentare improbitatem, lib. 16. ad hunc ipſum Atticum 2. Quibus ex locis quum de ſignificatione hujus verbi liqueat unicuique vel negligenter conſideranti: quumque in eum, quem oſtendimus, ſenſum accipi hoc in loco non abſurde poſſit vox illa Repræſentabimus: non video cur aſſentiar Budæo, docto alioqui viro, & de litteris optime merito: quum præſertim Repræſentare pro Præſentem pecuniam ſolvere, quo modo ipſe exponit: nuſquam apud eos, quos ego auctores in Latina lingua vehementer ſequor, poſitum reperiam Hæc Paulus. [Cujus ſententiam ita amplector ut ſtatuam, & eam pecuniam, quæ ſine mora numerata eſt, Repræſentatam recte dici, & eam, quæ ante diem ſolvitur, Repræſentari. conf. Ant. Schori phraſ. Latin. & pleniſſime Gronov. de Pec. vet. lib. 1. cap. 6. Gloſſ. Lat. Gr. Repræſento, Ἐν παρουσίᾳ ποιῶ, Ἀποκαθίστημι, Ἀμύνομαι, Ἀποδίδωμι.
Spectaculum repræſentare, pro Protinus exhibere. Suet. in Calig. 58.
Tormenta repræſentare. Suet. in Claud. Cæſ. cap. 34. Tormenta quæſtionum, pœnaſque parricidarum repræſentabat, exigebatque coram.
Improbitatem ſuam repræſentare. Cic. 16. Att. 2. Mihi quidem videntur iſtorum animi incendi ad repræſentandam improbitatem ſuam. i. e. Citius aliquanto, quam feciſſent, oſtendendam. Sic exponit Paulus Manutius.
Libertatem civitatis morte ſua. Cic. 2. Philipp. 118. Quin etiam corpus libenter obtulerim, ſi repræſentari morte mea libertas civitatis poteſt. i. e. Dari nunc & ſtatim. [Vel potius Celerius, maturius.
Libertatem. Ulpian. in l. Si pure. D. de fideicom. libert. & Sbævol. in l. Thais. §. 1. eodem tit.
Repræſentare, pro Accelerare; Propere edere. Cic. 16. Att. 2. Mihi quidem videntur iſtorum animi incendi etiam ad repræſentandam improbitatem ſuam. Sic apud Quintil. lib. 10. cap. 7. Innumerabiles incidunt ſubitæ neceſſitates, vel apud magiſtratus, vel repræſentatis judiciis continuo agendi. Budæus.

Repræsentans, antis. Partic. Cic. 8. Fam. 2. pr. Certe, inquam, abſolutus eſt. Me repræſentante pronuntiatum eſt. Al. Me præſente. Gronov. Me in re præſenti.

Repræsentātus, a, um. Partic. Suet. Othon. cap. 5. Omnibus dena ſeſtertia repræſentata.
Minæ cæleſtes repræſentatæ. Liv. 2. 36.

Repræsentatio, ōnis. f. [ὑποτύπωσις] Plin. lib. 9. cap. 6. Hoc ſcire orcas, infeſtam his beluam, & cujus imago nulla repræſentatione exprimi poſſit alia, quam carnis immenſæ, dentibus truculentæ.

Repræ-

Repræsentatio, pro Ipsa pecuniarum solutione. Cic. 12. Att. 30. Si enim Faberianum venderem, explicare vel repræsentatione non dubitarem de Silianis, si modo adduceretur ut venderet. Sensus est, Non dubitarem Silii hortos emere, vel si repræsentandum sit: hoc est, vel si pretium nunc numerandum sit, nulla temporis dilatione. Est enim Repræsentare, quod aliquando futurum est, id præripere, ut nulla interposita mora, statim fiat. Quoniam autem constituerat hortos ita emere, ut partem pecuniæ solveret, reliquæ pecuniæ usuram penderet: nunc si Faberianum nomen possit vendere, dicit se non cogitare de die, neque solutionis tempus velle differre, sed repræsentaturum, hoc est, non exspectaturum diem, quam constituerat, universumque pretium statim persoluturum.
Concludere repræsentatione. Cic. 13. Att. 29. Nomen Dolabellæ jam expeditum videtur, ut etiam repræsentatione concludam.

Repræsentātor, ōris. m. Tertull. adverf. Praxean. cap. 24. Filius repræsentator patris.

Repræsentāneus, a, um. Adj. Tertull. Apol. cap. 27. Repræsentaneæ potestatis respectu aliquid facere.

Reprĕhendo, vel per syncopen Reprendo, di, sum, pr. comm. [ἐπιλαμβάνω, Gloss. Lat. Gr.] ĕre. Retrahere, quasi Retro prehendere, & corripere. Plaut. Pseud. 1. 3. 19. Reprehende hominem, adsequere. Propert. lib. 3. 19. 9.
Quam possit nostros quisquam reprehendere cursus.
Manu reprehendere. Cic. 4. Acad. 139. Revocat virtus, vel potius reprehendit manu, pecudum illos motus esse dicit, hominem jungit Deo.
Verba elapsa reprendere. Ovid. 11. Epist. 53.
Vires cupiunt reprehendere vinclum extremum. Lucret. lib. 3. 598.
Se. Ter. Adelph. 4. 4. 15.
Sensi illico id illas suspicari, sed me reprehendi tamen,
Ne quid de fratre garrulæ illi dicerem, ac fieret palam.
Reprehendere, Arguere, increpare. [ψέγω, κατηγορεῖν Gl. L. G.] Cic. 4. Aca. 65. Nam si minimis rebus pertinacia reprehenditur, calumnia etiam coercetur.
Pergraviter reprehendere. V. pergraviter.
Reprehendere & exagitare aliquem. Cic. in Orat. 26.
Discessum alicujus reprehendere & subaccusare. Cic. pro Planc. 86.
Factum alicujus. Ovid. 20. Epist. 49.
Justius reprehendi. Hor. 2. Serm. 4. 86.
Studia aliena. Hor. 1. Epist. 18. 39.
In aliquo vitio reprehendi. Cic. in Partit. 129.

Reprehensus, a, um. Partic. Retractus. De fugitivis dixit Curt. 4. 14. 2. Reprehensos ex fuga Persas pugnaturos.
Locus reprehensus. Ter. Adelph. prol. v. 14.
Membra reprensa relinquere. Ovid. 15. Met. 526.
Item Culpatus. Nepos 4. 1. 3. Pausanias in eo reprehensus, &c. V. Hor. 1. Serm. 10. 55.

Reprehensio, ōnis. f. [κατάγνωσις Gl. G. L.] Actus reprehendendi, Nonnisi translate. Cic. 1. de Finib. 1. Quamobrem differentium inter se reprehensiones non sunt vituperandæ.
Non indigna laude. Quintil. lib. 3. cap. 11.
Levis reprehensio. V. levis.
Abesse a reprehensione temeritatis. V. absum. Cic. 10. Fam. 23.
Capere reprehensionem. Quintil. lib. 5. cap. 7. Si reprehensionem non capit ipsa persona, infamare signatores licet. De testibus.
Fugere reprehensionem. Cic. 10. Att. 3.
Incurrere in varias reprehensiones. Cic. 1. de Finib. 1.
Vereri reprehensionem doctorum atque prudentium. Cic. in Orat. 1.

Reprehensor, ōris. m. [ἐπιτιμητής] Qui reprehendit. Cic. 2. de Nat. Deor. 20. Nam ut profluens amnis, aut vix, aut nullo modo, conclusa autem aqua facile corrumpitur: sic orationis flumine reprehensoris vitia diluuntur.
Delicti reprehensor. Ovid. 17. Epist. 219.
Reprehensor, pro Emendatore & correctore. Cic. de Opt. gen. Orat. 18. Duo genera reprehensorum.

Reprehensĭbĭlis, e. Adj. ut, Ebrietas reprehensibilis. Salvian. lib. 4. de Gubern. Dei, p. 141.

Reprehensibilĭter, Adv. Rufinus in Apolog. Libellus reprehensibiliter scriptus.

Reprehenso, [ἐπαναλαμβάνω] āre. frequentat. Liv. 2. 10. Reprehensans singulos, obsistens, obtestansque deûm & hominum fidem, testabatur, nequicquam, deserto præsidio, eos fugere.

Reprendo, &c. V. reprehendo.

Repressor, Repressus. V. reprimo.

Reprĭmo, pressi, pressum, pr. com. [ἀναστέλλω, κατάστέλλω, ἐπιτιμάζω] ĕre. Continere, cohibere. Ter. Adel. 5. 3. 8.
Tandem reprime iracundiam, atque ad te redi.
D. Repressi, redii: mitto maledicta omnia. Cic. 2. de Legib. 51. Reprimam jam me, nec insequar longius, eoque minus, quo plus pœnarum habeo, quam petivi.
Coercere & Reprimere. Cic. 1. de Finib. 2. Difficilem quandam temperantiam postulant in eos, quod semel jam missum coerceri, reprimique non potest.
Reprimere & Comprimere. Cic. 1. in Catil. 30. Hæc Reipub pestis paulisper reprimi, non in perpetuum comprimi potest.
Fletu reprimi, ne quid scribamus, Prohiberi. Cic. 11. Att. 15.
Bella nascentia repressit. Claud de Bell. Get. 400.
Conatus hominum reprimere. Cic. 4. Verr. 64.
Consuetudinem peccandi. Cic. 4. Verr. 53.
Famam, sive sermones. Cic. 11. Philipp. 23. Hanc, quæso, pro tua singulari sapientia, reprime famam, atque effice ne id, quod non curas, cupere videare.
Ferocitatem alicujus. Cic. 2. Off. 40.
Fluvium redundantem. Cic. 2. de Divin. 69.
Furorem exsultantem. Cic. pro Sext. 95.
Gemitum virtute. Ovid. 9. Met. 163.
Impetum populi. Cic. 3. de Legib. 27.
Iram repressit pudore. Ovid. 1. Met. 755.
Objurgationem susceptam. Cic. 4. Att. 15. Nunc reprimam susceptam objurgationem.
Se continere & reprimere a supplicio. Cic. 7. Verr. 73. Fit in eo gemitus omnium & clamor, cum tamen a præsenti supplicio tuo se continuit pop. Rom. & repressit, & salutis suæ rationem Judicum severitati reservavit.
Se reprimere & revocare ab omni contagione vitiorum. Plin. in Paneg. cap. 83. Est magnificum, quod te ab omni contagione vitiorum reprimis, ac revocas: sed magnificentius, quod tuos.
Reprimere, Sustinere, sistere, ut
Dextram. Virg. 12. Æn. 939.
Ensem. Stat. 11. Theb. 309.
Cursum. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 93.
Itinera. Cic. 10. Att. 1. Dubitaverat nostrûm nemo, quin Cæsar itinera repressisset. [Itinera dixit, pro itinerum celeritate.
Pedem repressit retro. Virg. 2. Æn. 378.

Repressus, a, um. Partic. [κατεσταλμένος] Cic. pro Lege Manil. 13. Tamen impetus hostium repressos esse intelligunt ac retardatos.

Represse, Adv. Compar. Gell. 12. 11. Repressius pudentiusque peccabitur. al. Suppressius.

Repressor, ōris. m. [καταστάλτης] Cic. pro Sext. 144. Exstinctorem domestici latrocinii, repressorem cædis quotidianæ, defensorem templorum atque tectorum, &c.

Reprŏbo, pr. com. [ἀθετέω, ἀθετίζω, ἀποδοκιμάζω] āre. Improbare, rejicere; notæ significationis. Cic. 4. Acad. 130. Qui quum Zenonis fuisset auditor, reprobavit ea, quæ ille verbis, Nihil esse bonum, nisi virtutem. Legendum existimo, Re probavit, disjunctim. [Lapis est qui non videat, nec aliter codd. correctiores omnes.
Asciscere & Reprobare, contraria. Cic. 1. de Finib. 23. Confirmat autem illud vel maxime, quod ipsa natura, ut ait ille, asciscat & reprobet, id est voluptatem & dolorem.

Reprobātus, a, um. Partic. Scævola JCt. Statuas imperatorum reprobatas conflare.

Reprobatio, ōnis. f. cui contrar. Electio. Tertull. Apol. cap. 13. Nec electio sine reprobatione.

Reprobātor, ōris. m. Augustin. Unde

Reprobātrix, īcis. f. Tertull. contr. Marc. 4. 36. Disciplina reprobatrix superbiæ.

Reprŏbus, a, um. Adj. [ἀδόκιμος] Vulg. Interpr. Rom. 1. 28. Ulpian. l. 24. §. 1. ff. de pign. act. Qui reprobos nummos solvit creditori. Gloss. Gr. Lat. Ἀδόκιμος, Reprobus, Absurdus.

Repromitto, misi, missum, ĕre. pr. comm. Spondere stipulanti. Cic. pro Rosc. Com. 37. Repromittis tu abhinc triennium Roscio? quid? recita istam restipulationem clarius. Plaut. Asin. 2. 4. 48.
Verum istuc argentum tamen mihi, si vis, denumerare,
Repromittam istoc tibi nomine solutam rem futuram. i. e. Stipulatione a te facta me obstringam. Cic. de Clar. Orat. 18. Non me hercule, inquit, tibi repromittere istuc quidem ausus sim. Auctor de Viris Illust. 2. Illa petiit, quod illi in sinistris manibus gerebant, videlicet annulos, armillas: quibus dolose repromissis, Sabinos in arcem perduxit. Ibid. 12. Necem regis repromittens. Budæus.
Repromittit, inquit Alciatus, qui nuda stipulatione se obligat.
Repromittere differt a Satisdare, inquit Budæus, ut ex exemplo sequenti Pauli patet, De operis novi nuntiatione, l. Non solum D. Si, quum jure possem te prohibere, nuntiavero tibi opus novum, non alias ædificandi jus habebis, quam si satis dederis. Quod si nuntiavero tibi ne quid contra leges in loco publico facias, repromittere debebis: quoniam de eo opere alieno jure contendo, non meo: & tanquam alieni juris petitor, repromissione contentus esse debeo. conf. l. 9. §. 7. Dig quod met. causa, &c.
Repromittere, pro simplici Promittere. Suet. in Claud. cap. 19. Quum quidam privato sumptu emissuros se repromitterent, si sibi siccati agri concederentur. [Nisi legendum Sese prom. Tertull. de Ref carn. p. 61. Frob. Dum præripiunt, quod post illam repromittitur. An Fore promittitur? sed iterum p. 79. & sæpius.

Repromissus, a, um. Partic. Aurel. Vict. de Vir. Illust. cap. 2. V. in ipso verbo.

Repromissio, ōnis. f. Cic. pro Rosc. Com. 39. Roscius, qui ex jurisperitorum consilio & auctoritate restipularetur a Fannio diligenter, ut quod is exegisset a Flavio, dimidiam partem sibi dissolveret, si quidem sine cautione & repromissione nihilo minus id Fannius societati, hoc est, Roscio debebat.

Repropĭtio, āre. pr. & sec. comm. Expiare. Tertul. ad Nation. 1. 17. Neque imagines Cæsarum repropitiando hostes populi nuncupamur.

Reptabundus, Reptile, Repto, &c. V. repo.

Rĕpūbesco, [ἀνηβάω] ĕre. Rursum pubescere, juvenem fieri, *rejuvenescere*, quod vulgo dicitur. Columel. lib. 2. cap. 1. Non ergo est exiguarum frugum causa terræ vetustas, si modo quum semel invasit senectus, regressum non habet, nec revirescere, nec repubescere potest.

Rĕpŭdium, i. n. [ἀποστάσιον, ἀποπομπή] proprie dicitur Recusatio ea, qua vir uxorem a se rejicit ob rem aliquam pudendam. Quintil. lib. 7. cap. 5. Simpliciores illæ quæstiones injusti repudii. Cajus de divortiis, l. Divortium. D. In repudiis, i. e. Renuntiationibus comprobata sunt hæc verba, Res tuas tibi habeto. Item hæc, Tuas res tibi agito. [Repudium a Divortio distinguit Modestinus J. C. quod hoc fit inter conjuges, illud inter sponsum & sponsam. V. loc. in divortium Non tamen ubique antiqui eam differentiam observant. Ceterum verbale nomen puto a Repudio, ut Divortium a Diverto, Repurgium a Repurgo &c.
Repudium Verrius ait dictum, quod fit ob rem pudendam. Festus.
Mittere repudium. V. post, in repudio.
Repudium alicui remittere. Ter. Phorm. 5. 6. 35.
Repudium renuntiare. Ter. Phorm. 4. 3. 73.

Repudiōsus, a, um. Adj. Plaut. Perf. 3. 1. 56.
Verum videto, me ubi voles nuptum dare,
Ne hæc fama faciat repudiosas nuptias. i. e. Ut nemo velit me habere in uxorem propter hanc famam.

Repudio, [ἀποπέμπω, ἀπωθῶ, ἀφοσιόομαι] āre. Matrimonium dirimere, & quasi ob rem pudendam aliquam uxorem repellere. Sueton. in Cæs. cap. 1. Neque ut repudiaret illam compelli a Dictatore Sulla ullo modo potuit.
Repudiat etiam maritum uxor. Quintil. lib. 7. cap. 9. pr. Sæpe secubanti amatorium dedit, repudiavit. Ulp. l. Julianus. D. De divortiis, Julianus lib. 8. Digestorum, quærit, an furiosa repudium mittere, vel repudiari possit: & scribit furiosam repudiari posse, quia ignorantis loco habetur: repudiare autem non posse; neque ipsam, propter dementiam; neque

neque curatorem ejus. Patrem tamen ejus nuntium mittere posse. Ter. And. 1. 5. 15.

Contemptus, spretus? facta, transacta omnia: hem,
Repudiatus repetor.

Repudiare, Non accipere, recusare, respuere, aspernari. Ter. Adel. 5. 4. 4. Et quæ tibi putaris prima, in experiundo repudies.

Repudiare & Recipere, contraria. Cic. 5. Fam. 9. Non puto repudiabis in honore, quem in periculo recepisti.

Repudiare & Assumere, contraria. Cic. in Orat. 209.

Beneficium repudiare. Cic. 2. de Finib. 76. Metrodorum non putant ipsum professum: sed quum appellaretur ab Epicuro, repudiare tantum beneficium noluisset.

Conditionem repudiare æquissimam. Cic. pro Quint. 46.

Consilium. Ter. And. 4. 4. 12.

Repudio consilium, quod primum intenderam.

Gratiam alicujus repudiare. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 40.

Morem patrium contumaciter repudiare. V. CONTUMAX.

Obsecrationem alicujus repudiare & aspernari. Cic. pro Font. 38. Cavete, ne periculosum superbumque sit, ejus vos obsecrationem repudiare, cujus preces si dii aspernarentur, hæc salva esse non possent.

Hoc non repudio. Cic. 2. Att. 19. Honestior hæc declinatio periculi, sed ego hoc non repudio.

Voluntatem alicujus. Cic. 3. Verr. 98. Eorum ego voluntatem omnium repudiavi: non modo proditori, sed ne perfugæ quidem locus in meis castris cuiquam fuit.

Auctoritas alicujus repudiata, Neglecta, contempta. Cic. 3. Verr. 153.

Funditus repudiare aliquid. Cic. in Orat. 25.

Repudiari, pro Repulsam ferre in comitijs. Cic. pro Planc. 21. Nunquam enim nobilitas, præsertim integra atque innocens, populo Rom. supplex repudiata fuit.

Iracundia omnibus in rebus repudianda est. Cic. 1. Off. 89.

REPUDIATUS, a, um. Partic. Ἀπωσθείς, Gloss. Lat. Gr.

REPUDIĀTIO, ōnis. f. [ἀποπομπή] Cic. 12. Att. 51. Sed mihi simulatio pro repudiatione fuerit.

REPUDIĀTOR, ōris. m. Qui repudiat. Tertul. adv. Marc. 1. 14. Marcionita repudiator creatoris.

REPŬĔRASCO, [ἀνανηπιάζομαι] ĕre. quasi In puerilem ætatem reverti: & De senibus fere semper dicitur, quum desipere vitio ætatis incipiunt. Plaut. Merc. 2. 2.25. Cic. de Senect. 83. Et si quis deus largiatur ut ex hac ætate repuerascam, & in cunis vagiam, valde recusem. Vetus exemplar legit Repuerescam. Idem 2. de Orat. 22. Quum is diceret socerum suum Lælium semper fere cum Scipione solitum rusticari, eosque incredibiliter repuerascere esse solitos, quum rus ex urbe, tanquam ex vinculis, evolavissent.

RĔPUGNO, [ἀντιμάχομαι, ἐναντιόομαι, ἀνθίσταμαι, ἀνταγωνίζομαι, ἀντικρούω, ἀντιφέρομαι, ἀντιφιλονεικέω] āre. Resistere, contradicere, refragari, obsistere. Cic. de Amicit. 64. Cum omnium rerum simulatio est vitiosa (tollit enim judicium veri, idque adulterat) tum amicitiæ repugnat maxime.

Non pugnare, sed repugnare. Cn. Magnus Domitio, Cic. 8. Att. 19.

Oppugnare aliquem, & Repugnare alicui. Cic. 5. Fam. 2. Quare non ego oppugnavi fratrem tuum, sed fratri tuo repugnavi.

Dictis & factis repugnare & resistere crudelitati. Cic. pro Rabir. 15.

Repugnare & Concedere, contraria. Cic. 1. Fam. 2. Consules neque concedebant, neque valde repugnabant.

Nimium repugnare. Ovid. 1. de Arte Am. 127.

Repugnare alicui rei. Cic. 3. Tusc. 17. His autem perturbationibus, quas in vita hominum stultitia quasi quasdam furias immittit atque incitat, omnibus viribus atque opibus repugnandum est.

Amori fœdo. Ovid. 10. Met. 319.

Dictis. Ovid. 2. Met. 103.

In una parte repugnare. Ovid. 15. Met. 854.

Repugnant hæc inter se. Cic. 3. Tusc. 72.

Resistere & repugnare contra veritatem. Cic. pro Rosc. Com. 51. Hoc cum sentit Saturius esse apertum, resistere & repugnare contra veritatem non audet.

Repugnare circa. Quintil. in procem. lib. 8. Circa quæ si is, qui instituitur, non repugnarit, primum ad cetera habiturus est cursum.

Cum sæpe obnitens repugnasset. Paterc. lib. 2. 89.

REPUGNANS, antis. Partic. [ἀντιμαχόμενος] Plin. lib. 8. cap. 16. Ita ut devinciatur non repugnans

Adversans & repugnans natura. Cic. 3. Off. 110.

Cede repugnanti. Ovid. 2. de Arte Am. 197.

Compar. Quo quid repugnantius dici possit? Lactant. de Ira Dei, cap. 9.

REPUGNANTER, Adv. [ἐναντιωμένως] cui contrarium est Patienter. Cic. de Amicit. 93. Ut igitur & monere, & moneri, proprium est veræ amicitiæ: & alterum libere facere, non aspere: alterum, patienter accipere, non repugnanter.

REPUGNANTIA, æ. f. [ἐναντιότης] Cic. 2. Philipp. 19. Sed qui tantarum rerum repugnantiam non videas, nihil profecto sapis.

REPUGNĀTIO, ōnis. f. Actus repugnandi. Apul. de Phil. Platon. p. 9. Elmenh. Repugnationes nocivæ.

REPUGNĀTŌRIUS, a, um. Adj. Ad repugnandum utilis. Vitruv. lib. 10. cap. ult. In repugnatoriis rebus non tantum machinæ, sed etiam maxime consilia sunt comparanda.

REPUGNAX, ācis. Adj. [ἀντιμάχος] Qui obsistit & reluctatur. Cic. 1. de Orat. 95. Quibus dicere Carneades solebat, ingenium tuum, Crasse, vehementer admirans, me sibi perfacilem in audiendo, te repugnacem in disputando esse visum. Vetus exemplar legit, Perpugnacem.

RĔPULLŬLO, [ἀναβλαστάνω] āre. Iterum pullulare. Plin. lib. 16. cap. 20. Larix ustis radicibus non repullulat, picea repullulat.

Repullulare e radicibus. Plin. lib. 16. cap. 44.

REPULLULASCO, [ἀναβλαστέω] ĕre. Rursum pullulascere, & novos pullos emittere: & de arboribus ac plantis fere semper dicitur. Columel. lib. 4. cap. 22. Quoniam fere plurimarum stirpium natura sic se commodat, ut juxta cicatricem novellis frondibus repullulascant. Ibid. cap. 24. Nam præstat ex vulnere sobolem repullulascentem vellere, quam nodosam & scabram plagam relinquere.

REPULSA, REPULSIO, REPULSO, V. REPELLO.

RĔPŪMĬCO, āre. videtur a Pumice deduci, ut sit quasi Pumice expolire. Unde

REPUMICĀTIO, ōnis. f. in arboribus dicitur, quando gemmæ hirsutæ propter frigus, expoliuntur Vere. Plin. lib. 17. cap. 26. de remediis arborum, Item succo emisso quibusdam veluti detractio sanguinis circumrasi corticis, vitium extenuatio, & domitura palmitum. Gemmas si frigus retorridas hirsutasque fecerit, repumicatio, & quædam politura. V. Harduin. in loc.

RĔPUNGO, pŭpŭgi, & punxi, punctum, [ἀντινύζω] ĕre. Vicissim pungere. Cic. 1. Fam. 9. Quoniamque illi haberent suum Publium, darent mihi ipsi alium Publium, in quo possem illorum animos, mediocriter lacessitus, leviter repungere. [Pungo Præt. facit Pupugi, sed Composita in xi, ut Compunxi, Dispunxi.

RĔPURGO, [ἀνακαθαίρω] āre. Idem quod Purgare, vel diligenter emundare. Plin. lib. 19. cap. 10. Enecatur cyminum ab imo dorso, nisi repurgetur.

Humum repurgare. Ovid. de Nuce 125.

Nomas repurgare. Plin. lib. 23. cap. 4.

Cælum repurgatum. Ovid. 5. Met. 286.

Repurgatus in sincerissimum nitorem. Senec. Epist. 67.

Repurgare, Iterum purgare. Colum. 2. 21. extr. Pura deinde frumenta, si in annos reconduntur, repurgari debent.

REPURGIUM, i. n. a Repurgando, utuntur Justinianus, C. de aquæ ductibus, & Ambrosius ad Theodosium. Non audisti, Imperator, quia quum jussisset Julianus reparari templum Hierosolymis, divino qui faciebant repurgium igne cremarunt.

RĔPŪTO, [ἀναλογίζομαι Gloss. Gat. Græc.] āre. Diligenter putare.

Reputare, per translationem, pro Multum ac diu cogitare, considerare, secum volvere. Ter. Eun. 3. 5. 44.

Dum hæc mecum reputo, arcessitur lavatum interea virgo. Idem And. 2. 6. 11.

Etenim eam secum rem recta reputabit via. Cic. 1. Fam. 9. Tamen non reputans quid ille vellet. Idem 2. de Nat. Deor. 119. Hunc horum nihil unquam reputavisse certo scio. Sil. lib. 17. 347.

—sed enim reputa tecum ipsa furores
Sidonios.

Non facile est reputare, utrum, &c. Cic. in Sallust. 14.

Reputare, pro Imputare. Modestinus in l. Nihil interest. §. Si quum filius. D. de inofficioso testamento, Tamen est aliquid quod testatoris vitio reputetur ut merito repellendus non sit.

Reputare, Computare, compensare. Ulpian. in l. 1. §. Si pupillus. D. de tutel. & rationibus distrah. Item sumptus litis tutor reputabit, & viatica, si ex officio necesse habuit aliquo exire vel proficisci. Papin. in l. Sed si nondum. D. relig. & sumpt. funer. Sed si nondum pater dotem recuperaverit: vir solus convenietur, reputaturus patri, quod eo nomine præstiterit. [i. e. Expensum laturus, quod barbari dicunt Super computum ejus missurus, vel positurus.

REPUTĀTIO, ōnis. f. [ἐπιλογισμός Gl. L. G.] Consideratio. Plin. lib. 10. cap. 37. Gell. lib. 12. cap. 5. Per incrementa ætatis exorta e seminibus suis ratio est, & utendi consilii reputatio, & honesti contemplatio. Plin. Paneg. cap. 70. Ingenia hebetabat misera sed vera reputatio.

Reputatio, pro Computatione. Cajus in l. Item ex diverso. D. familiæ erciscundæ. Si judex aut reputationes inter eos fecerit, aut curaverit cautiones interponi, quibus inter eos communicentur commoda & incommoda. Marcellus in l. Titia. D. de solutionibus. Titia, quum propter dotem bona mariti possideret, omnia pro domina egit: reditus exegit, & moventia distraxit. Quæro an ea quæ ex re mariti percepit, in dotem ei reputari debeant? Marcellus respondit, reputationem ejus quod proponeretur, non iniquam videri. [Etiam hic est Expensilatio.

R E Q

REQ. Requiescit.

RĔQUIES, ēi, vel ētis. f. [ἀνάπαυλα, ἀνάπαυσις, κατάπαυσις, ῥαστώνη, ἡσυχία, ἠρεμία] Ipse quiescendi actus. Cic. de Senect. 52. Ut meæ senectutis requietem, oblectamentumque noscatis. Charisius lib. 1. Cicero requietem dixit, ad Hostilium. [Ut & Requietis &c. V. infra.

Labori requies hæc erat. Ovid. 7. Met. 812.

Requietis intervalla. Cic. 1. de Finib. 49. Et ad dolores ita paratus est, ut meminerit maximos morte finiri, parvos multa habere intervalla requietis.

In amicitia Scipionis, requies plena oblectationis mihi fuit. Cic. de Amicit. 103.

Requies spatiumque. Virg. 4. Æn. 433.

Tantum temporis quantum ad animi & corporis requiem conceditur. Cic. pro Arch. 13.

Bellorum requies, i. e. A bellis. Stat. 3. Theb. 295.

Doloris feri requies. Ovid. 2. de Arte Am. 490.

Curarum requies animi oblectatio. Cic. 2. Off. 6.

Curæ medicina & requies. Ovid. 4. Trist. 10. 118.

Laborum certa requies. Virg. 3. Æn. 393.

Laboris grata requies. Ovid. ad Liviam, 306.

Mali nulla requies erat. Lucret. lib. 6. 1176.

Pugnæ requiem sperabant. Virg. 12. Æn. 241.

Senectæ meæ sera requies. Virg. 9. Æn. 481.

Alterna requies. Ovid. 4. Epist. 89.

Quod caret alterna requie durabile non est.

Mæsta. Stat. 8. Theb. 161.

Tutior. Ovid. 8. Met. 557.

Attulit pugna requiem multorum dierum. Ovid. 12. Met. 146.

Dare requiem ab opere. Columel. lib. 6. cap. 14.

Dare voce requiem & modum. Ovid. 3. Met. 618.

Habere requietem. Cic. 1. Att. 15. Ita sum ab hominibus destitutus, ut tantum requietis habeam, quantum cum uxore & filiola & mellito Cicerone consumitur.

Negare requiem. Ovid. 10. Met. 135.

Petit exiguam requiem. Ovid. 4. Met. 622.

Poscunt requiem focii. Ovid. 7. Epist. 175.

Quærere requietem. Cic. 5. de Finib. 54. Itaque si aut requietem natura non quæreret, aut eam posset alia quadam ratione consequi.

Quærere requiem ex occupationibus. Cic. 5. Fam. 14. Vel animo defatigato tuo, qui nunc requiem quærat ex magnis occupationibus.

REQUIESCO, ēvi, ētum, [ἀναπαύομαι, ῥαστωνέω] ĕre. Requiesc.

Requieſcere, pro Conquieſcere, vel quietem capere, & tranquille vivere, ſine ullo animi aut corporis impedimento.

Requieſcere, & curam animi levare. Cic. 6. Verr. 13. Quum diutius in eo negotio curaque fueram, ut requieſcerem, curamque animi remitterem, ad Carpinatii præclaras tabulas revertebar.

A malis. Cic. 1. Tuſc. 107.

Ubi remiſſa humana vita corpus requieſcat a malis. Ex Ennio.

A turba rerum. Ovid. 4. de Pont. 5. 27.

In lectione poetarum. Quintil. lib. 10. cap. 1.

In miſeriis. Cic. 8. Att. 22. Et ſimul, crede mihi, requieſco paulum in his miſeriis, quum quaſi tecum loquor.

In ſermone alicujus. Cic. 2. de Orat. 234. Sed tamen defeſſus in labore, atque itinere diſputationis meæ, requieſcam in Cæſaris ſermone, tanquam in aliquo peropportuno diverſorio.

In ſpe alicujus adoleſcentis. Cic. pro Cœl. 79. h. e. Ex ſpe futuræ illius probitatis, quietem ſibi polliceri.

Non requieſcere conſilio cujuſquam. Cic. 1. Att. 15. Non ſunt permoleſti, ſed tamen inſident & urgent, & nullius amantis conſilio aut ſermone requieſcunt.

Arva requieſcunt mutatis fetibus. Virg. 1. Georg. 82.

Aures requierant omnibus. Catul. de Ario, 82. 7.

Cum tot ſideribus cælum requievit in illo. Ovid. 4. Met. 661.

Pectora requierunt. Stat. 12. Theb. 514.

Requieſcere frequenter, pro Dormire. Virg. 1. Ecl. 80.

Hic tamen hac mecum poteris requieſcere nocte
Fronde ſuper viridi.

Lecto requieſcere. Tibul. lib. 1. 1. 43.

Humo. Ovid. 10. Met. 556.

Somno molli. Catul. ad Mallium, 66. 5.

Noctes longas. Tibul. lib. 3. 7. 21.

In ſella. Cic. 1. de Divin. 104. Quum virgo ſtaret, & Cæcilia in ſella ſederet, neque diu ulla vox exſtitiſſet, puellam defatigatam petiiſſe a matertera, ut ſibi concederet, pauliſper ut in ejus ſella requieſceret.

Requieſcere, Quietum facere, ſive retardare, cum Accuſativo, teſte Servio. Virg. 8 Ecl. 4.

Et mutata ſuos requierunt flumina curſus. Ubi Servius, Requierunt, Curſus proprios retardaverunt, & quietos eſſe fecerunt. Eodem modo Propert. 2. 2. 47.

Juppiter Alcmenæ geminas requieverat Arctos. [Apud Virg. poſſet conſtructio Græca videri, Mutata ſuos curſus, pro Mutatis curſibus ſuis, requierunt. Sed ſententiam ſuam pluribus antiquorum exemplis aſtruit Serv. Cui junge Voſſ. de Analog. 3. 4. & Sanct. Minerv. 3. 3. litt. R. & ad Quieſco Periz. ibid.

REQUIĒTUS, a, um. Partic. [ἀναπεπαυμένος] Qui requievit. Salluſt. Paululum requietis militibus. apud Serv. l. c.

Ager requietus. Ovid. 2. de Arte Am. 351. i. e. Ager qui aliquantulum requievit.

Arvum requietum. Columel. lib. 2. cap. 9.

Lac requietum. Columel. lib. 7. cap. 8.

Requietior. Columel. lib. 2. cap. 1. Neque enim idcirco rudis & modo ex ſilveſtri habitu in arvum transducta fecundior haberi terra debet, quod ſit requietior & junior.

REQUIETIO, ōnis. f. Hieron. adv. Jovin. 2. 12. Septimo requietionis anno.

REQUIĒTŌRIUM, i. n. Sepulcrum. Vet. Inſcript. apud Gruter. p. 1030. n 8. SIBI ET CONIVGI CARISSIMAE REQVIETORIVM FECIT.

RĔQUĪRO, sīvi, sītum, [ἐπιζητέω, ἀναζητέω] ĕre. Sæpius vel rurſum quærere, aut inveſtigare. Virg. 1. Æn. 221.

Amiſſos longo ſocios ſermone requirunt. Ter. Phorm. 2. 1. 79.

Abi Phædria, eum require, atque adduce huc. Cic. 3. de Finib. 10. Tu autem quum ipſe tantum librorum habeas, quos hic tandem requiris?

Requirere & Quærere hoc differunt: quoniam Requirere, eſt diu quærere. Afranius Fratriis: Proin tutum quæram, ne requiram te vide. Ex Nonio. V. in QUÆRO.

Animo & oculis aliquem. Ovid. 4. Met. 129.

Oculis requirere terram. Curt. lib. 4. 7. 11.

Sermone, V. paulo ſupra.

Aliquem vocibus requirere. Plin. Epiſt. 106.

Requirere ab aliquo, Quærere ab aliquo, interrogare aliquem. Cic. 12. Att. 40. Si quis requirit a te? cur Romæ non ſim, quia diſceſſus eſt. Idem 1. Acad. 3. Illud autem mihi ante hoc tempus nunquam in mentem venit a te requirere.

Requirere ex. Cic. pro Cœl. 67. Ex quibus requiram, quonam modo latuerint.

Requiſivit rex, quis ſupremum diem Athenis obiiſſet. Plin. lib. 7. cap. 29.

Illud quoque requiſivi, qua ratione ex tot creditoribus nemo neque tum idem fecerit, neque nunc contradicat. Cic. pro Quint. 84.

Studioſe requirere. Ovid. 1. de Arte Am. 145.

Cauſam. Ovid. 10. Met. 388.

Cauſas requirit inſcius. Virg. 6. Æn. 710.

Domum alicujus. Cic. 6. Verr. 7.

Requirere, pro Inſpicere, animadvertere, inquirere. Cajus in l. 4. D. de teſtam. Si quæramus an valeat teſtamentum: in primis animadvertere debemus, an is, qui fecit teſtamentum, habuerit teſtamenti factionem: deinde ſi habuerit, requiremus an ſecundum regulas juris civilis teſtatus ſit.

Requirere, Poſtulare, flagitare, depoſcere. Cic. pro Lege Manil. 34. Quibus amiſſis, & pacis ornamenta, & ſubſidia belli requiretis. De Vectigalibus.

Requirere & flagitare. Cic. 7. Verr. 70. Abs te officium tuum debitum generi & nomini requiro & flagito.

Requirere auxilium. Cic. 7. Verr. 142. Omnes hoc loco cives Romani, & qui adſunt, & qui ubicunque ſunt, veſtram ſeveritatem deſiderant, veſtram fidem implorant, veſtrum auxilium requirunt.

Divitias. Tibul. lib. 1. 1. 41.

Requirere, pro Deſiderare quod non adeſt. Cic. 6. Fam. 6. Vereor ne litterarum a me officium requiras Nam ſupra dixerat, Vereor ne deſideres officium meum. Idem in Parad. 1. In quo equidem continentiſſimorum hominum majorum noſtrorum prudentiam requiro.

Requirere, pro Deſiderio rei amiſſæ teneri, vel præteritæ, vel abſentis, vel eam poſcere. Cic. de Senect. 50. Denique iſto bono utare dum adſit: quum abſit, ne requiras: niſi forte adoleſcentes, pueritiam: paulum ætate progreſſi, adoleſcentiam debeant requirere.

Requiri, pro Neceſſarium eſſe: & Requirere, pro Opus habere. Cic. 1. de Finib. 61. Virtutem autem nixam hoc honeſto, nullam requirere voluptatem, atque ad beate vivendum ſe ipſa eſſe contentam.

REQUĪSĪTUM, i. n. ut, Ad requiſitum reſpondere. Quintil. lib. 8. procem

Poſt requiſitum etiam, niſi ejuſmodi eſſet viſum verum, quale falſum. Cic. 4. Acad. 77.

Requiſita naturæ, dixit Salluſtius per periphraſin, ut notat Quintil. lib. 8. cap. 6. pro Exoneratione alvi.

REQUISITIO, ōnis. f. Gell. lib. 1. cap. 2. Hiſtoriæ antiquioris requiſitio.

REQUIRĪTO, [ἀναζητοῦμαι] āre. frequent. Plaut. Moſt. 4. 3. 11.

Quid tu ut otioſus res novas requiritas?

R E S

RESP. Reſpublica. REST. Reſtitutum.

RĒS, rĕi. f. [χρῆμα, πρᾶγος, πρᾶγμα] generalem habet ſignificationem.

Abdita rerum. Hor. in Arte Poet. 49.

Aſperitas rerum. Cic. 1. de Orat. 3. Sed tamen in his vel aſperitatibus rerum, vel anguſtiis temporis, obſequar ſtudiis noſtris.

Caput & fons rerum. Hor. 1. Epiſt. 17. 45.

Cauſas rerum cognoſcere. Virg. 2. Georg. 490.

Concordia rerum diſcors. Hor. 1. Epiſt. 12. 19.

Creatrix rerum natura. Lucret. lib. 1. 623.

Curſus rerum. Cic. 4. Fam. 2.

Deſiderium rerum. Lucret. lib. 3. 931.

Edax rerum tempus. Ovid. 15. Met. 234.

Fama rerum incredibilis. Virg. 3. Æn. 294.

Fundamina rerum mole ſub ingenti ponit. Ovid. 15. Met. 433.

Gravitas rerum. Cic. ad Brut.

Inſcitia rerum. Hor. 1. Epiſt. 3. 33.

Interitus rerum. Cic. 6. Fam. 1.

Majeſtas rerum. Lucret. lib. 5. 7.

Natura rerum. Cic. 4. Acad. 84. Negas tantam ſimilitudinem in rerum natura eſſe.

Novatrix rerum natura. Ovid. 15. Met. 252.

Opifex rerum, Deus. Ovid. 1. Met. 79.

Perturbatio rerum vel confuſio. Cic. 1. Off. 93.

Prudens rerum animus. Hor. 4. Carm. 9. 35.

Prudentia rerum. Virg. 1. Georg. 415.

Sepulchrum commune rerum, terra. Lucret. lib. 5. 260.

Status rerum. Cic. 12. Fam.

Tumor rerum. Cic. 14. Att. 5. Ne deſerere viderer hunc rerum tumorem.

Turba, & confuſio rerum. Cic. 6. Fam. 6. Exponerem etiam quemadmodum hic, & quanta in turba, quantaque in confuſione rerum viveremus.

Turbine rerum miſerarum attonitus. Ovid. 7. Met. 614.

Varietas rerum. Cic. 2. Fam.

Abſurda res. V. ABSURDUS.

Acerba. Lucret. lib. 4. 665.

Ampliſſimis rebus ornatus. Cic. 5. Fam. 2. pr.

Anguſtæ res, Exiguæ, non magni momenti. Virg. 3. Georg. 290.

Ad faciendam fidem res appoſitæ. Quintil. lib. 5. cap. 8.

Arcana. Ovid. 4. Met. 223.

Ardua. V. ARDUUS.

Bona. V. BONUS.

Bonæ res, vel optimæ. Cic. 4. Fam. 3. ad fin.

Calamitoſæ res. Cic. pro Lege Manil. 53.

Certa. V. CERTUS.

Contorta. V. CONTORQUEO.

Contractæ res, Implicatæ, ut vult Gronov. Cic. 7. Fam. 31.

Converſæ res. Cic. 1. Fam.

Corporea. Lucret. lib. 2. 185.

Credula res amor eſt Ovid. 6. Epiſt. 21.

Declamatoria res, Declamationi apta. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Deſperatæ res. Cic. 5. Fam. 21.

Deteriores res. Cic. Quanto deteriores res offenſurus ſis, &c.

Diſſociabilis res principatus ac Libertas. Tacit. Agric. cap. 3.

Everſæ res. Cic. 6. Fam. 21.

Facilis. Lucret. lib. 2. 1025.

Furtiva. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Horrenda relatu. Ovid. 15. Met. 298.

Illiberalis ad cognoſcendum. V. ILLIBERALIS.

Immoderata res eſt Cupido. Ovid. 4. de Pont. 15. 31.

Implicata res controverſiis. V. IMPLICO.

Incognita res turbat animos. Virg. 1. Æn. 519.

Incommodæ res. Cic. 6. Fam. 4. V. INCOMMODUS.

Incredibilis dictu res. Quintil. in Gladiatore, non procul a fine.

Infirma & nugatoria ad probandum. V. INFIRMUS.

Ingenioſa res eſt. Ovid. 1. Amor. 8. 62.

Inquiſita & comperta. V. INQUIRO.

Inſolitam rem apportare auribus, Referre aliquid inauditum antea. Lucret. lib. 5. 101.

Invidioſa. V. INVIDEO.

Involutæ & occultæ res. V. INVOLVO.

Luculenta res. Cic. 4. Att. 15. Eſt enim res luculenta.

Ludicra. Hor. 2. Epiſt. 1. 180.

Manifeſtas contra res & veras repugnare. Lucret. lib. 3. 354.

Manifeſtaria res eſt. V. MANIFESTUS.

Medicatiſſima. V. MEDICO, as.

Miſſiles res. V. Miſſilis, in MITTO.

Moleſta & odioſa. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Nec opinata. V. NEC.

Negotioſa. V. NEGOTIUM.

Novæ res. V. NOVUS.

Nudæ atque inornatæ. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Operoſa res. Cic. 3. Q. frat. 5. Res operoſa eſt, & hominis, &c.

Otii plurimi res. Cic. 4. Att. 16.

Otioſa. V. Otioſus, in OTIUM.
Parva res. Virg. 3. Ecl. 54.
Penſitata. V. PENSO.
Perditæ res. Cic. 6. Fam. 1. V. Perditus, in PERDO.
Periculoſa res. Cic. 4. Acad. 68. In magnis, periculoſiſque rebus, &c.
Perturbatæ res. Cic. 6. Fam. 6.
Ridicula & jocoſa. Catul. ad Catonem, 54. 1.
Suaves. Hor. 2. Serm. 8. 92.
Teſtata. V. TESTOR.
Turbulentæ res. Cic. 9. Fam. 1.
Abducere a re aliqua ad aliam. V. ABDUCO.
Abire in rem aliquam. V. ABEO.
Abjicere rem. Cic. 7. Att. 3. Quin nunc ipſum non dubito rem tantam abjicere.
Abrumpere ex re aliqua. V. ABRUMPO.
Abſtinere rebus urbanis. V. ABSTINEO.
Abeſſe res videtur. V. ABSUM.
Abſumere aliquot dies frigidis rebus. Plin. 1. Epiſt. 9. ad Fundanum.
Abundare in re aliqua. V. ABUNDO.
Accedere alicui rei. V. ACCEDO.
Accipere ab aliquo rem aliquam. V. ACCIPIO.
Accommodare in rem aliquam. V. ACCOMMODO.
Acquieſcere alicui rei. V. ACQUIESCO.
Addere nomina rebus. Ovid. 5. Met. 525.
Adducere rem in locum, vel deducere. Cic. 16. Fam. 12. pr.
Adducere rem in diſcrimen. Cic. 5. Fam. 21.
Adhibere rebus cautionem. Cic. 1. Att. 16.
Agere alias res. Cic. Ita furebat, ut mirarer tam alias res agere populum, &c. V. ALIUS.
Agere res aliquas. V. AGO.
Cedit illi res. V. CEDO.
Cogitare rem aliam ex alia. V. COGITO.
Conferre rem in pauca. V. CONFERO.
Conſolatur me hæc res. V. CONSOLOR.
Deducere rem aliquo. Hor. 1. Serm. 1. 15.
Deducta eſt eo res. V. DEDUCO. conf. Adducere.
Deducere rem aliquam in diverſas partes. V. DEDUCO.
Deferre rem ad aliquem, vel alicui committere. Cic. 1. Fam. 8.
Differre rem. Cic. 10. Fam. 16.
Eſſe rem in motu. Cic. Q. frat.
Eſſe rem in integro. Cic. 5. Fam. 20.
Eſſe rem loco, id eſt ſtatu. Cic. 12. Fam.
Exaſperare rem verbis. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Exponere rem verbis. Lucret. lib. 1. 833.
Habere ſe. Cic. 10. Fam. 6.
Jactare rem ſermonibus. V. Jacto, in JACIO.
Imperitare rem æquam. Hor. 2. Serm. 3. 188.
Inclinari rem. Cic. 1. Fam. 1.
Increbuit res proverbio. V. INCREBRESCO.
Inducere chaos rebus. Senec. Agamemn. 6.
Intendere honeſtis rebus animum. Hor. 1. Epiſt. 2. 36.
Ire melius rem, pro Expediri. Cic. 14. Att. 15. Incipit res melius ire, quam putaram.
Ibat prorſus res. Cic. 14. Att. 20. i. e. Erat cur bene ſperaremus. *Tout alloit bien: tout l'affaire ſe portoit bien.* [i. e. Procedebat.
Loqui magnis de rebus. Lucret. lib. 4. 1012.
Movere res. Cic. 2. Q. frat. 3.
Naſci rem. Ter. Hec. 5. 2. 30.
Notare res nominibus novis. V. NOTA.
Notare inſigni aliqua & nota re quippiam. V. INSIGNIS.
Pando rem ordine. Virg. 3. Æn. 179.
Procurare rem. Cic. 6. Att. 1.
Reddere rationem rei. Lucret. lib. 6. 918.
Refrigeſcere rem. Cic. 1. Att. 16.
Rejicere rem. Cic. 5. Fam. 6.
Revocare rem ad manus. V. MANUS.
Secernere apertas res a dubiis. Lucret. lib. 4. 469.
Sequar ſumma faſtigia rerum. Virg. 1. Æn. 346.
Suſcipere rem. Cic. 3. Q. frat. 1.
Tentare rem. Hor. 2. Epiſt. 1. 259.
Res, aliquando relativum eſt, referens præcedentia. Ter. Phorm. 2. 1. 41.
Si eſt, patrue, culpam ut Antipho in ſe admiſerit,
Ex qua re minus rei foret, aut famæ temperans. Ubi Donatus, Res ad Culpam relatum. [Ex qua re. i. e. Ex quo.
Viliſſima rerum aqua. Hor. 1. Serm. 5. 85.
Pulcherrima rerum Roma. Virg. 2. Georg. 534.
Trepidus rerum. Virg. 12. Æn. 589. ubi vacat Rerum.
Feſſi rerum. Virg. 1. Æn. 182.
Res, Negotium, cauſa ipſa. Ter. Adelph. 5. 3. 10.
Rem ipſam putemus: dictum inter nos hoc fuit. Ubi Donatus, Res, cauſa litis. Ter. Hec. 3. 5. 18.
Omnem rem ſcio, ut ſit geſta, adveniens audivi omnia. Idem Heaut. 1. 1. 23.
Chreme, tantumne eſt ab re tua otii tibi;
Aliena ut cures, eaque quæ ad te nihil attinent? h. e. Præter familiaria negotia tua, eſtne tantum tibi otii ut, &c.
Res eſt mihi cum illo. Ter. Phorm. 1. 3. 19. Cic. 13. Fam. 27. Si qui difficiliores erunt, ut rem ſine controverſia confici nolint, ſi eos, quando cum Senatore res eſt, Romam rejeceris.
Rem habere cum aliquo, i. e. Conſuetudinem, amorem. Ter. Eun. 1. 2. 39.
Integra res. V. INTEGER.
Parvula. V. PARVUS.
In invidia res eſt. V. INVIDEO.
Accingi ad rem aliquam. V. ACCINGO.
Agitur res in ſcenis, aut acta refertur. Hor. in Arte Poet. 179.
Agere rem quaſi alienam. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Agitare res. V. AGITO.
Agitur res tua. Cic. 5. Verr. 115. Quod ſi res tua non ageretur, a te potius poſtularent, ne amplius, &c.
Attinet ad rem. Hor. 2. Serm. 2. 27.

Credenda fuit nemini res tanti ſceleris. Cic. pro Cœl. 52.
Gerere rem male. Hor. 2. Serm. 3. 74.
Gerendis in rebus acer. V. ACER, adj.
Gerendis a rebus abſtrahere. V. ABSTRAHO.
Gerendis rebus minus apta. Ovid. 1. de Arte Am. 415.
Habebo ſi quid in eam rem. V. IN præpoſitionem.
Incipiunda in re. V. IN præpoſitionem.
Intereſt nihil ad rem. V. INTEREST.
Locuti ſumus nihil, neque ante rem, neque præter rem. Auctor ad Herenn. lib. 4. 1.
Miniſtrare res timide gelideque. Hor. in Arte Poet. 171.
Monet res. V. MONEO.
Moventur res magnæ. V. MOVEO.
Natus rebus agendis. Hor. in Arte Poet. 82.
Novi rem omnem. V. NOSCO.
Salva res eſt. Ter. Eun. 2. 2. 37.
Apud Juriſconſultos Res, ut Cajus inquit in l. 1. D. de rerum diviſione, ſive corporalia, ſive incorporalia comprehendit. Corporales res ſunt, quæ tangi poſſunt, ut fundus, homo, veſtis: incorporales ſunt, quæ tangi non poſſunt, qualia ſunt ea quæ in jure conſiſtunt, ſicut hæreditas, uſus fructus, obligationes.
Animales res. Ulpian. in l. a divo. D. de re jud.
Communis. Hor. 2. Serm. 6. 36.
Comperendinata res ſignificat Judicium in diem tertium conſtitutum. Feſtus. V. COMPERENDINO.
Confeſſa. V. CONFITEOR.
Corporales res. V. CORPUS. & paulo ſupra.
Incorporales res. V. ibidem.
Manifeſtæ. V. MANIFESTUS. Hic eſt Crimen. V. Aſcon. 3. Verr. 122.
Damnatus rei capitalis. V. DAMNO.
Ire in rem præſentem. V. IN præpoſitionem.
Venire in rem præſentem. Totum ad rem judiciariam pertinet, neque admodum abſimile eſt, ac Juſto ſacramento contendere. Budæus.
In re præſenti. V. IN præpoſit.
Res prolatæ, & Rerum prolatio, ſignificat Tempus illud, quum homines feriarentur. Declarat maxime Plautus in Capt. 1. 1. 10. ex perſona paraſiti,
Ubi res prolatæ ſunt, quum rus homines eunt,
Simul prolatæ res ſunt noſtris dentibus.
Quaſi quum caletur, cochleæ in occulto latent,
Suo ſibi ſucco vivunt, ros ſi non cadit:
Item paraſiti rebus prolatis latent,
In occulto miſeri victitant ſucco ſuo, &c. Cic. pro Muren. 28. Sapiens exiſtimari nemo poteſt in ea prudentia, quæ neque extra Romam uſquam, neque Romæ rebus prolatis, quidquam valet. Idem 14. Att. 5. Meam ſtultam verecundiam, qui legari noluerim ante res prolatas, ne deſerere viderer hunc rerum tumorem. Et 3. Q. frat. 2. a fine, Res prolatæ, ad interregnum comitia adducta. Idem 7. Att. 12. Iſtum quidem, cujus phalariſmum times, omnia tæterrime facturum puto. Nec enim rerum prolatio, nec Senatus magiſtratuumque diſceſſus, nec ærarium clauſum tardabit. Rerum igitur prolatio, ſive Res prolatæ, idem eſt ac ſi dicas, Vacatio a muneribus: quæ maxime erat ludorum diebus. Ludorum autem nomina, Votivi, Romani, Victoriæ, Plebeji. Quorum primi Votivi XVII Cal. Sept. commiſſi, per quindecim dies celebrabantur: & continuo Romani per decem dies: quum interea res prolatæ dicebantur. Confectis Votivis & Romanis, rurſus ad negotia: judicia fiebant: ſenatus habebatur: tum publice, tum privatim quiſque ſatagebat in ſua re: hoc uſque ad VIII Cal Novembris Nam quum inter ludos Romanos & ludos victoriæ dies interſint XLV; quod aperte ipſe declarat lib. 2. in Verrem: (4. Verr. 130.) recte ſubducenti perſpicuum fiet, ludorum Victoriæ commiſſionem incidere in diem VIII Cal. Novembris. iterum igitur res prolatæ. Victoriæ autem ludi, cumque his Plebeji conjuncti, dies auferebant octo: ut ad IIII Nonas Novembris, & magiſtratus, & cujuſvis ordinis homines intermiſſam rei, ſive publicæ, ſive privatæ adminiſtrationem repeterent. Itaque 4. Att. 16. non procul a fine, Pontinius vult a.d. IIII Nonas Novembris triumphare. Ex quo patet, non fuiſſe diem feſtum IIII Nonas Novembris. Quocunque igitur tempore ad Urbem Cæſar venerit, ſtatim aget quæ putabit e re ſua. non eum tardabit rerum prolatio, quo tempore nihil neque publice fit, neque privatim: contemnet antiquum morem: ſine ſenatu, ſine magiſtratibus decernet ipſe ex libidine: refringet ærarium, publicaſque pecunias ad uſum Reipublicæ ſervatas, ad rei publicæ oppugnationem convertet. Ex P. Manut. ad 7. Att. 12. [conf. reliqq. Interpp. & Aſcon. in 2. Verr. 31. & 54.
Mobiles res. Ulp. in l. a divo. D. de re jud.
Moventes res, pro Mobilibus. V. MOVEO.
Res voluptatum. Plaut. Amphitr. Act. 2. Scena 2.
Satis parva res eſt voluptatum in vita,
Atque in ætate agunda. H. St. priora verba culter abſtulit, voluit ſine dubio Græcorum more Rem voluptatum, pro Ipſis voluptatibus Plautum dixiſſe, τὸ χρῆμα τῶν ἡδονῶν, ut ad locum Muretus annotavit.
E re, & Ex re. V. E & EX præpoſitiones.
E re nata, i. e. Occaſione, ut ait Donatus. Ter. Adelph. 3. 1. 8. V. E præpoſ.
Ex re conſulere. Tacit. 1. Ann. 24. h. e. Prout res, vel occaſio tulerit.
Pro re pauca loquar. Virg. 4. Æn. 337.
Pro re nata, Pro eventu rei & occaſione. Cic. 14. Att. 6. Antonii colloquium cum heroibus noſtris pro re nata non incommodum. i. e. Quantum ad præſens tempus attinet. *Pour le temps.*
Cum re præſenti deliberare. V. CUM præpoſitionem.
Ob rem. V. OB præpoſitionem.
Ab re. V. A & AB præpoſitiones.
Ab re, i. e. Ab eventu. Liv. 1. 17. Id ab re (quod nunc quoque tenet nomen) interregnum appellatum.
Verba ad rem conferre. Ter. Eun. 4. 6. 4. Ubi Donatus; Verba ad rem contulit, h. e. Agere quod dicebat, aggreſſus eſt. Idem Andr. 5. 1. 5.
Ut beneficium verbis initum dudum, nunc re comprobes.
Re juvare. Ter. Heaut. 1. 1. 34.
Aut conſolando, aut conſilio, aut re juvero. [Niſi hic Re eſt Pecunia, Re familiari mea.

Dictu, quam re, facilius. Liv. 31. [i. e. Dicere, quam facere.
Res, pro Sumptu. Marcianus in l. Quum vir. D. de doli mal. & me. except. Quum vir in area, ab uxore sibi donata, aliquid ædificasset, plerisque placet, doli mali exceptione posita rem servari posse.
Res, Utilitas. Ter. Hec. 1. 2. 27.
Ita di deæque faxint, si in rem est Bacchidis. Idem Phorm. 2. 4. 9.
Ego quæ in rem tuam sint, ea velim facias.
In rem nostram est. V. IN.
Cogitate rem suam tractare. V. COGITO.
In rem suam aliquid convertere. Cic. pro Rosc. Amer. 15.
E re, Ex utilitate, utiliter. Papin. in l. Donationes. in §. 1. D. de donationib. Nec matrem offensam e re petitionem habere. h. e. Matrem ex levi offensione eas res utiliter repetere non posse.
Alicui rei esse. Ter. Adelph. 3. 3. 4.
Id misero restat mihi mali, si illum potest,
Qui alicui rei est, etiam eum ad nequitiam abducere. Ubi Donatus, Recte: de hoc enim supra dixit, 1. 2. 15.
—non fratrem videt
Rei dare operam, ruri esse parcum ac sobrium?
Res, Patrimonium. Ter. Adelph. 5. 3. 44.
—at enim metuas ne ab re sint tamen
Omissiores paulo. i. e. Negligant curare rem domesticam. Idem Adelph. 5. 3. 23.
Tu illos duos olim pro re tollebas tua. Ubi Donatus, Pro re, pro Patrimonii tui qualitate.
Res, Hæreditas. Ter. Phorm. 2. 3. 46.
At si talentûm rem reliquisset decem. Donatus.
Res, Pecunia, & etiam fortunæ bona. Ter. Eun. 1. 2. 51.
— ejus frater aliquantum ad rem est avidior. Idem Adelph. 5. 3. 48.
Solum unum hoc vitium affert senectus hominibus,
Attentiores sumus ad rem omnes, quam sat est. Cic. 2. in Catil. 10.
Res eos jam pridem, fides deficere nuper cœpit. [Subauditur & Familiaris. q. supra V.
In re mea est. V. IN.
Res & aurum. Lucret. lib. 5. 1112.
Accisæ res. V. ACCĪDO.
Ampla res domi. Juven. 12. Sat. 10.
Angusta res domi. Juven. 3. Sat. 165.
Arctis in rebus absit pudor, In magna rerum angustia. Valer. 5. Argon. 324.
Avita res & patria. V. Avitus, in AVUS.
Contemptæ rei dominus splendidior. Hor. 3. Carm. 16. 25.
Contracta res. V. CONTRAHO.
Curtæ nescio quid semper abest rei. Hor. 3. Carm. 24. 64.
Modica. Juven. 13. Sat. 143.
Parvis rebus alta præstatur quies. Sen. Thyest. 5.
Paupera res, apud Plautum. V. PAUPER.
Pauperculæ res, modicæ & modestæ. V. MODUS.
Præclara filius in re sublatus male alitur. Hor. 2. Serm. 5. 45.
Salva res & Perdita, contraria. Ter. Eun. 2. 2. 26.
Ampliare rem. Hor. 1. Serm. 4. 32.
Augere rem, Locupletari. Cic. pro Rabir. Post. 3. Ita ut in augenda re, non avaritiæ prædam, sed instrumentum bonitati quærere videretur.
Conficere rem. Cic. Post redit. in Senat. 10. Cum suam rem, non minus strenue quam publicam, confecisset. V. CONFICIO.
Confringere rem. V. CONFRINGO.
Facere rem, Lucrari. Ter. Adel. 2. 2. 12.
Nunquam rem facies: abi, nescis inescare homines, Sannio. Ex Donato.
Habere rem, Non inopem esse. Cic. 2. Off. 73. Illud male dixit, non esse in civitate duo millia hominum, qui rem haberent.
Nitet res magna domino sene. Hor. 2. Serm. 5. 12.
Obstat virtutibus res angusta domi. Juven. 3. Sat. 164.
Quærere rem honeste mercaturis faciendis. Cic. in Parad. 6.
Stringat præclaram ingrata malus ingluvie rem. Hor. 1. Serm. 2. 45.
Vir haud magna cum re. Cic. de Senect. 1. Licet enim versibus eisdem mihi affari te, Attice, quibus affatur Flamininum
Ille vir, haud magna cum re, sed plenus fidei.
Haud magna cum re. Hinc Pontanus, Ipsique haud magna sane cum mentis atque ingenii re, senes tamen sumus, philosophamurque. In principio libri primi de prudentia. H. St.
Curare rebus alienis, suo vestimento & cibo. Plaut. Truc. 1. 2. 35.
Intercipere res alicujus. Ovid. 9. Met. 122.
Mersat membra copia rerum. Lucret. lib. 5. 1006.
Officient tibi multæ res. Hor. 1. Serm. 2. 97.
Partæ sanguine res. Ovid. 1. Epist. 92.
Res, Status, conditio. ut, Res publica, Res privata. Cicero, Id enim, rebus nostris minime conducebat. i. e. Statui nostro. Virg. 6. Æn. 857.
Hic rem Romanam, magno turbante tumultu,
Sistet eques. Ubi Servius, Rem Romanam, Statum Reip.
Tueri armis res Italas. Hor. 2. Epist 1. 2.
Privatæ ac domesticæ res. Quintil. lib. 2. cap. 21.
Obire rem privatam vel publicam. V. OBEO.
Ordinare publicas res. Hor. 2. Carm. 1. 11. V. RESPUBLICA, infra.
Cibaria re copiosus. V. COPIA.
Divina, Sacrificium. Cic. 4. Att. 15. Senex ad rem divinam dicit se velle discedere.
Facere rem divinam alicui deo. Cic. 3. de Nat. Deor. 47.
Bellica res. Hor. 4. Carm. 3. 6.
Rem bellicam administrare. Cic. 2. de Divin. 76.
Familiaris res ministra & famula corporis. Cic. 1. Tusc. 75.
Familiaris res mea. Cic. 2. de Orat. 97.
Familiaris rei naufragia. Cic. 1. Fam. 9.
Administrare rem familiarem. V. ADMINISTRO.
Amplificare rem familiarem. V. AMPLIFICO.
Comminuti re familiari sumus. Cic. 4. Att. 3. extr. V. COMMINUO.
Corrumpere rem familiarem. V. CORRUMPO.
Diminui rem familiarem. Cic. 11. Fam. 28.
Dissipare rem familiarem. Cic. 4. Fam. 7.

Impertire de re familiari. Cic. 2. Off. 87.
Forensis res. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Revocare se ad curam rei domesticæ, rei forensis, Rei publicæ. Cic. pro Cœl. 42. V. RESPUBLICA.
Frumentaria res. Cic. 8. Att. 2.
Militaris res divinitus constituta. V. CONSTITUO.
Militaris rei scientia. Cic. pro Lege Manil. 28.
Militarem rem discere. V. MILES.
Navalis res, sive nautica. Cic. 7. Verr. 42. Tacit. 15. Ann. 46.
Nummaria res. V. NUMMUS.
Pastoria. V. PASTOR.
Perdere rem patriam, Patrimonium. Hor. 1. Serm. 4. 111.
Pecuniaria. V. PECUNIA.
Pecuaria. V. Pecuarius, in PECUS.
Res privatæ, i. e. Bona privatorum. Cic. 9. Att. 6.
Invisere res rusticas, vel fructus causa, vel delectationis. Cic. 1. de Orat. 249.
Res, [ἀρχή] Imperium. Virg. 3. Æn. 1.
Postquam res Asiæ, Priamique evertere gentem
Immeritam visum superis. Ibid. 54.
Res Agamemnonias, victriciaque arma secutus. Servius.
Res Romana, pro Acie, vel potius Imperio, Fortuna. Livius, Sed res Romana erat superior. Et sic sæpe. Budæus.
Adepta rerum. V. ADIPISCOR.
Domina rerum Roma. Ovid. 15. Met. 447.
Caput rerum. Tacit. 1. Ann. 47.
Custos rerum Cæsar. Hor. 4. Carm. 15. 17.
Eventus rerum. Lucan. lib. 5. 779.
Forma rerum. Ovid. 1. de Pont. 10. 17.
Imperia rerum. Hor. 2. Serm. 7. 75.
Inclinationes rerum & temporum. V. INCLINO.
Origo rerum & molitio. V. ORIGO.
Potestas summa rerum. Virg. 10. Æn. 100.
Summæ rerum consulere. Ovid. 2. Met. 300.
Rem, vel res gerere, pro Pugnare apud Jurisconsultos, & alios. Livius 21. 60. Malletque adversus singulos separatim, quam adversus duos simul rem gerere. Plin. lib. 2. cap. 67. In Arabico sinu res gerente C. Cæsare Augusti filio, signa navium ex Hispaniensibus naufragiis feruntur agnita. i. e. Belligerante.
Bene gestæ res. Virg. 9. Æn. 157.
Maxima res effecta. Virg. 11. Æn. 14.
Abscissa res erat. V. ABSCINDO.
Tunc res immenso placuit statura labore. Lucan. lib. 3. 381.
Dare rem in casum. Tacit. 12. Ann. 52.
Emittere rem de manibus, Occasionem rei gerendæ. V. MANUS.
Dura. Virg. 1. Æn. 567.
Inclinata. V. INCLINO.
Infracta. V. INFRINGO.
Rem miseram, Adverbium dolentis. Cic. 7. Att. 24.
O rem lugubrem! V. LUGEO.
Adversæ res. V. ADVERTO.
Afflictæ. Virg. 1. Æn. 456.
Angustæ. Hor. 2. Carm. 10. 21.
Dubiis rebus non deficere. Virg. 6. Æn. 196.
Diffidere rebus suis. Liv. 1. 2.
Duris urgens in rebus egestas. Virg. 1. Georg. 146.
Egenis in rebus. Virg. 6. Æn. 91.
Extremæ. Tacit. 1. Hist. 45.
Fessis rebus ferre finem. Virg. 3. Æn. 145.
Fluxæ. Sil. lib. 7. 17.
Fractæ. Virg. 4. Georg. 240.
Humanæ. Virg. 10. Æn. 152.
Jucundæ. Hor. 2. Serm. 6. 96.
Secundæ. Virg. 9. Æn. 301.
Secundis rebus mersus. V. MERGO.
Res, quod vulgo Realia vocant.
Inopes rerum versus. Hor. in Arte Poet. 322.
Res, Modus. Plaut. Rud. 4. 3. 87.
Mane jam: repperi rem, quo pacto nec fur, nec socius sies.
Res, [πεῖρα] Experientia. Ter. Adel. 5. 4. 1.
Nunquam ita quisquam bene subducta ratione ad vitam fuit,
Quin res, ætas, usus, semper aliquid apportet novi. Donat.
Re vera, [ὄντως] duæ dictiones sunt, aut unica Revera, vice Adverbii. Cic. pro Quint. 7. Deinde habet adversarium P. Quintius, verbo Sex Nævium, re vera hujusce ætatis homines disertissimos. Idem pro Cluent. 54. Verbo ille reus erat: re quidem vera, & periculo, & tota accusatione Oppianicus [Sæpe omittitur & Vera; unde liquet non unam esse dictionem.
Nomine, & Re vera, contraria. Cic. 3. Verr. 76. Quod iste M. Marcelli, & P. Africani monimenta, quæ nomine illorum, re vera Pop. Rom. & erant, & habebantur.
Verbo & simulatione, & Re vera, contraria. Cic. 5. Verr. 133.
Re vera pugnare: quod vulgus dicit, *De facto*. Hor. 2. Serm. 7. 99.
Res ipsa. V. IPSE.
In re ipsa. V. IN præpositionem.
Ex re ipsa. Quintil. lib. 5. cap. 13. Accusator dat testem, patronus ex re ipsa refellit.
Ex re ipsa natus. i. e. Temporalis. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Reque eapse, pro Re ipsa. Scipio Africanus Pauli filius, quum pro æde Castoris dixit, hac compositione usus est: Quibus de hominibus ego sæpe, atque in multis locis opera, factis, consiliis, reque eapse (sæpe) bene meritis spem, &c. Festus. V. infra.
Res, Veritas. Ter. Adelph. 4. 7. 15.
Quid facias? si non in re ipsa tibi istuc dolet,
Simulare certe est hominis. Al. Si non ipsa re. Item Hec. 5. 2. 8.
Hæc res hic agitur, Pamphilo me facere ut redeat uxor,
Oportet. Ubi Donatus, Aut sic intelligendum est, quasi dicat, Hoc agebamus, quum tu advenires: aut cum asseveratione pronuntiandum est, ut sit Res, Veritas: quasi dicat, Hic non verba sunt, sed res agitur.
Res ipsa atque veritas. Cic. pro Rosc. Amer. 44. Vides, Eruci, quantum distet argumentatio tua a re ipsa, atque a veritate.

Res ipſa indicat. V. INDĬCO, āre.
Res ipſa loquitur. V. LOQUOR.
Re ipſa & Verbo. Cic. pro Roſc. Amer. 123. Qui recuſet, eum profecto, tametſi verbo non audeat, tamen re ipſa de maleficio ſuo confiteri.

REAPSE, [τῷ ὄντι] ſignificat Re ipſa. Pacuvius, Si non eſt ingratum reapſe quod feci. Feſt. Cic. 1. de Divin. 81. Formæ quæ reapſe nullæ ſunt, ſpeciem autem offerunt. Al. Re ipſa.

RESPUBLĬCA, æ. f. [πολιτεία] ex duobus integris compoſita dictio, quam nonnulli disjungunt; Res populi dicitur, & negotium publicum.
Videtur tamen debere ſeparari apud Ciceronem in orat. pro Marco Cœlio, Revocent ſe aliquando ad curam rei domeſticæ, rei forenſis, rei publicæ. Apud Lamb. tamen Reipublicæ conjuncte. p. 500. H. St. Locum ſupra in RES, ſtatus, conditio, V. Conf. 7. Verr. 175. Veteres perpetuo diviſe ſcripſiſſe quis dubitet, ut Res familiaris, Res militaris, Res nummaria, Res frumentaria &c? ſed frequentior uſus copulavit, ut alia innumerabilia. Unde & ſæpe Publica res per anaſtrophen apud poëtas, nec raro tmeſi ſeparant oratores, interjecta voce, ut 3. Fam. 8. Et pro re, non privata ſua, ſed publica. conf. 1. Off. 92. & plura ſupra. Conjuncte ſine dubio Plin. 7. Epiſt. 15. Reipublicæ ſuæ negotia curare. Niſi alia lectio in Mſſ. exſtaret. Cic. 2. Legg. 33. Et noſtra eſt plena reſp. &c.
Sed neceſſe eſt, caritate eam præſtare, qua R. P. nomen univerſæ civitatis eſt: pro qua mori: & cui nos totos dedere, & in qua noſtra omnia ponere, & quaſi conſecrare debemus. Cic. 2. de Legib. 5.
Converſiones Rerumpublicarum. Cic. 2. de Divin. 6. Id ipſum a Platone, philoſophiaque didiceram, naturales eſſe quaſdam converſiones Rerumpub. ut eæ tum a principibus tenerentur, tum a populis, aliquando a ſingulis.
Forma Reip. Cic. 3. Fam. 11.
Interitus. Cic. pro Sull. 33.
Salus. Cic. 4. Catil. 4.
Status. V. STATUS.
Summa. Cic. 13. Fam. V. SUMMUS.
Ægra Reſp. V. ÆGER.
Beata. V. BEATUS.
Caſtrata. V. CASTRO.
Commutabilis. V. COMMUTO.
Conſtituta. V. CONSTITUO.
Nuda a magiſtratibus Reſp. V. NUDUS.
Inclinata. V. INCLINO.
Summa Reſp. & Municipalis. Cic. 3. de Legib. 36. Utinam, inquit, M. Cicero, iſto animo atque virtute in ſumma Rep. nobiſcum verſari, quam in municipali maluiſſes. conf. 2. 5. Dicitur & Summa Reip. & Res ſumma & Summa rerum. V. RES.
Abducere aliquem a Repub. V. ABDUCO.
Accedere ad Remp. V. ACCEDO.
Accipere Rempub. V. ACCIPIO.
Accommodare ſe ad Remp. V. ACCOMMODO.
Adire ad Rempub. V. ADEO.
Adminiſtrari eo cenſu nullius civitatis Reſpubl. potuit. Cic. 4. Verr. 138.
Ædificare Remp. V. ÆDIFICO.
Agere Remp. Paulus. l. 35. §. 3. D. ex quib. cauſ. major.
Amplificare Remp. V. AMPLIFICO.
Arrodere. V. ARRODO.
Attingere. Cic. 1. Fam. 9. Atque hanc quidem ille cauſam ſibi ait non attingendæ Reip. fuiſſe, quod quum offendiſſet populum Athenienſem prope jam deſipientem ſenectute, &c.
Cadere Remp. vel occidere. Cic. 6. Fam. 6.
Capere Remp. pro Occupare. Salluſt. in Catil.
Capeſſere Remp. V. Capeſſo in CAPIO.
Cedere de Rep. V. CEDO.
Celebrare Remp. V. CELEBRO.
Cenſere e Rep. Tacit. 3. Ann. 53. pr. [Subauditur Eſſe.
Conferre ſe ad Rempub. V. CONFERO.
Conflictare Rempub. Tacit. 6. Ann. 48.
Conſultare Reipub. V. CONSULTO.
Continere Remp. V. CONTINEO.
Conſtituere Remp. pro Stabilire vel confirmare. Cic. 6. Fam. 17.
Convellere Remp. Cic. in Piſon. 4.
Cruentare Remp. vulneribus. V. CRUENTO.
Deficere a Rep. Cic. 12. Fam. 10.
Delere Remp. Cic. 10. Att. 6.
Erigere. Cic. 8. Att. 19.
Excitare. Cic. pro Sext. 99.
Exſurgere. Cic. 12. Fam. 10.
Facere contra Rempub. Eſt Hoſtem eſſe Reip. vel perduellem. Cic. 2. Q. frat. 1.
Gerere Remp. Cic. 15. Fam. 12.
Gubernare Remp. Cic. 1. Fam.
Habere Remp. Cic. ad Brut. 15. Hoc bello victores quam Remp. ſimus habituri neſcio, victis certe nulla unquam erit.
Incumbere in Remp. Cic. 10. Fam. 1.
Interire Remp. Cic. 6. Fam. 21.
Labefactare & evertere Remp. V. LABES.
Lugere Remp. V. LUGEO.
Mederi Reipub. V. MEDEOR.
Mereri bene de Rep. Cic. 10. Fam. 5. Nec quicquam ex omnibus rebus humanis eſt præclarius aut præſtantius, quam de Republica bene mereri.
Obruere Remp. Salluſt. Et quam Remp. ſervitio non potuerat obruere, &c.
Opprimere. Cic. 4. Fam. 3.
Oppugnare. Cic. pro Sext. 120.
Pendet Reſp. e Bruto. V. PENDEO.
Perturbare Remp. Cic. 9. Fam.
Præcipitare. Cic. pro Sull. 87.
Profligare. Cic. 3. de Orat. 3.
Regere. Cic. 4. Acad. 115.
Reviviſcere. Cic. 6. Fam. 10.
Salvare. Cic. in Piſon. 78.
Serere. Cic. 1. Tuſc. 31. Al. Conſerere.
Stabilire. Cic. pro Sext. 143.
Suſtinere. Cic. pro Domo, 142.
Temperare inſtitutis & legibus. Cic 1. Tuſc. 2.
Temperare res publicas. V. TEMPERO.
Tenere, pro Occupare. Cic. 1. Fam. 9.
Tenere, pro Gubernare. Cic. 4. Fam.
Tractare. Cic. 6. Fam. 6.
Trahere funditus. Tacit. 3. Ann. 54
Vaſtare. Salluſt. Profecto neque Reſpub. ſicuti nunc, vaſtaretur.
Violare. Cic. 1. Fam. 9.
Reſpublicas multarum civitatum pluraliter dixit C. Gracchus in ea quam conſcripſit de lege P. Ennii & peregrinis, quum ait: Eæ nationes, cum aliis rebus, per avaritiam atque ſtultitiam, Reſpublicas ſuas amiſerunt. Feſtus. [Lege, Tum per av. conf. ibi Dacer. & quæ ſupra.

RECULA, æ. f. Diminutiv. p. 260. H. St. Reliqua reſecta fuerunt. Videtur ex Pontano attuliſſe. Affertur in Theſauro Fabriano ex Plaut. Clitell. fragm. v. 29. qui potius eſt 32.
Si quidem imperes pro copia, pro recula. Apul. Met. 4. Paupertinas, pannoſaſque reculas miſerrimæ anus. Ut legit Pric. p. 71. Sed Elmenh. p. 148. Reſculas, ut ſæpius apud Salvianum. Ex quo apparet quam remiſſe hunc Theſaurum in Stephanianum transfuderint Londinenſes. Ceterum Recula potius, quam Reſcula analogia poſtulat, ut a Spes Specula; a Dies, Diecula. conf. Cang. Gloſſ.

RESACRO, V. RESECRO.

RĔSÆVĬO, īre. Iterum ſævire. Ovid. 1. Triſt. 1. 103.
Quæque quieſcebat, ne mota reſæviat ira.

RĔSĂLŪTO, [ἀντασπάζομαι] āre. Salutantem rurſus ſalutare. Plaut. Pſeud. 2. 4. 19.
Dic utrum Spemne an Matrem reſalutem, Pſeudole? legitur & hoc modo,
Dic utrum Spemne an Salutem te ſalutem, Pſeudole? Cic. 2. Philipp. 106. Sed tum nimis inter omnes conſtabat, neminem eſſe reſalutatum. Martial. lib. 4. 84.
Securus nullum reſalutas, deſpicis omnes.

RESALUTĀTIO, ōnis. f. Suet. Neron. cap. 37. Neque proficiſcens quenquam oſculo impertivit, ac ne reſalutatione quidem.

RĔSĀNESCO, ānui, ĕre. Ad ſanitatem redire. Lactant. 5. 2. Ut ſuſceptis Deorum cultibus reſaneſcant. Ovid. 1. Amor. 10. 9.
— animique reſanuit error.

RĔSĀNO, āre. Ad ſanitatem reducere. Lactant. lib. 4. cap. 20. Ne adduceret eos in pœnitentiam, atque reſanaret. Idem 5. 22.

RĔSARCIO, ſi, tum, [ἀκέομαι] īre. Idem quod ſimplex Sarcire, ſignificatque Reficere, Id quod detractum eſt reſtituere, Explere. Ἀναπληρῶσαι reddit Gloſſ. Lat. Gr. Proprieque de veſtibus dicitur. Ter. Adel. 1. 2. 41.
Fores effregit? reſtituentur: diſcidit
Veſtem? reſarcietur. Hæc eadem verba habet Cic. pro Cœl. 38.
Damnum reſarcire. Suet. in Claud. Cæſ. cap. 6. Quod decretum abolitum eſt, excuſante Tiberio imbecillitatem ejus, ac damnum liberalitate ſua reſarturum pollicente.
Damna reſarcire. Cic. 1. Fam. 9.
Quæſtum reſarcire. Columel. lib. 11. cap. 1.

RĔSARRIO, īvi, ītum, [ἀνασκάλλω] īre. Rurſum ſarrire. Plin. lib. 18. cap. 20. Quum hieme prægelida captæ ſegetes eſſent, reſeverunt, reſarrientes campos.
Reſarrire, inquit Varro, ab Serra dictum, i. e. Aperire. Hinc etiam Seræ, quibus remotis fores panduntur. Quidam Reſerare legunt. V. lib. 6. de L. L. 6.

RESCINDO, ſcĭdi, ſciſſum, [ἀναξαίνω, ἀναχίζω Gl. L. G.] ĕre. Tollere, auferre, deſtruere. Virg. 1. Georg. 280.
Et conjuratos cælum reſcindere fratres.
Locum aliquem reſcindere. Cic. 2. de Lege Agrar. 3.
Pontem. Cæſ. 1. Bell. Gall. 7. Pontem, qui erat ad Genevam, jubet reſcindi.
Vias. Sen. Phœniſſ. v. 226.
Reſcindere, ad omnia quæ reſecari & ſcindi poſſunt aut ferro, aut alio quovis inſtrumento, pertinet. Columel. lib. 2. cap. 14. Et quod falx reliquerit, prius quam inareſcat, vomis reſcindat, atque obruat: id enim cedit pro ſtercore. Virg. 3. Georg. 453.
Quam ſi quis ferro potuit reſcindere ſummum
Ulceris os: alitur vitium, vivitque tegendo. i. e. Aperire.
Pectora ferro reſcindere. Stat. 11. Theb. 507.
Terram reſcindere, quod & Proſcindere dictum eſt. Columel. lib. 2. cap. 2.
Vitem reſcindere. Columel. lib. 4. cap. 29.
Reſcindere, pro Abolere, ſive abrogare accipitur, per translationem. Ter. Phorm. 2. 4. 16.
Mihi non videtur, quod ſit factum legibus,
Reſcindi poſſe.
Acta alicujus. Cic. 13. Philipp. 5. Acta Antonii reſcidiſtis, leges refixiſtis per vim.
Beneficium. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 13.
Comitiatus & Concilia. Cic. 2. de Legib. 31. Quid enim majus eſt, ſi de jure quærimus, quam poſſe a ſummis imperiis & ſummis poteſtatibus comitiatus, & concilia, vel inſtituta dimittere, vel habita reſcindere?
Crimina reſcindere, Renovare, Refricare, Iterum commemorare. Ovid. 3. Triſt. 11. 63. al. Vulnera.
Damnationem. Cic. 4. Verr. 100.
Fedus. Paterc. lib. 2. 90.
Injurias alicujus reſcindere, & irritas facere. Cic. 4. Verr. 63. Fecerat hæc egregie primo adventu Metellus, ut omnes iſtius injurias, quas modo poſſet, reſcinderet & irritas faceret. [Injuſta Verris acta & decreta intelligit.
Judicia reſcindere, ſive rem judicatam. Cic. pro Planc. 10.
Judicium reſcindere, & Ratum habere, contraria. Cic. in Partit. 125. Negat probari oportere, eos, qui leges ſcripſerunt, ratum habere judicium, ſi totum corruptum ſit: Si unus accuſator corruptus ſit, reſcindere nititur æquitate.
Juſſa Jovis. Ovid. 2. Met. 677.
Luctus obductos annis reſcindere, i. e. Renovare luctus multitudine annorum obrutos & oblitos. Ovid. 12. Met. 543.

Pactiones. Cic. de Provinc. Conſ. 10. Pactiones ſine ulla injuria factas reſcidit.
Venditio reſcindenda eſt. Scævola in l. Tutor. D. de minoribus. Pandectarum lib. 18. titulus quintus eſt, De reſcindenda venditione.
Voluntatem mortui reſcindere. Cic. 3. Verr. 111. Solus tu inventus es, cui non ſatis fuerit corrigere voluntates vivorum, niſi etiam reſcinderes mortuorum.

RESCISSUS, a, um. Partic. [ἀνεῤῥηγμένος] ut, Propert. lib. 3. 8. 8.
Fac mea reſciſſo pectora nuda ſinu.
Palatum reſciſſum. Lucan. lib. 4. 328.
Reſciſſoque nocent ſuſpiria dura palato.
Gloria reſciſſa cunctis. Claud. de Bell. Get. 586.

RESCISSIO, ōnis. f. Ulpian. in l. Sed etſi. D. Ex quibus cauſ. major. in integr. reſt.
Reſciſſio prioris decreti. Calliſtratus in l. pen. D. de decret. ab ordin. faciend.
Reſciſſio, præciſe pro Reſciſſio matrimonii, quum ſcilicet Prætor matrimonium in danda poſſeſſione pro nihilo ducens, tacite illud reſcindit, & quantum ad jus impetrandæ poſſeſſionis pertinet, exſtinguit. Ulpianus, l. 3. §. 5. D. de bonor. poſſ. contra tab. Si emancipatus filius, uxore non ex voluntate patris ducta, filium fuerit ſortitus, dein nepos, patre jam mortuo, ad bonorum poſſeſſionem avi velit venire: admittendus eſt ad eam. Non enim per reſciſſionem is, qui filius juſtus eſt, efficietur non filius, quum reſciſſio quo magis, non quo minus adhibeatur.
Mortis reſciſſio. Tertul. de Reſur. Carn. cap. 57.

RESCISSŌRIUS, a, um. Adj. ut, Actio reſciſſoria. Ulpian. in l. Exemplo. D. Ex quibus cauſ. major. &c.

RESCIO, īvi, ītum, [μανθάνω] īre. Factum aliquod occultius, aut inopinatum, inſperatumque cognoſcere: ut vult Gellius 2. 19. vel potius Rem poſtquam geſta eſt, ſcire, quam neſciebas quum gereretur. Sic enim interpretatur Valla carpens Gell. lib. 6. cap. 23. Pro Gellio tamen exempla ſtant antiquorum. Liv. 29. 14. pr. Quanquam nondum aperte Africa provincia decreta erat, occultantibus id, credo, Patribus, ne reſcirent Carthaginienſes. Ter. Adel. 5. 3. 5. Reſcivit omnem rem. Cic. 3. Off. 91. Quærit etiam, ſi ſapiens adulterinos nummos acceperit imprudens pro bonis, quum id reſcierit, ſoluturuſne ſit eos, ſi cui debeat, pro bonis? Cic. 8. Fam. 12. Id poſtquam reſciit, excanduit. [Et hæc Præterita, & quæ apud Gell. ſunt, à ſeq. verbo eſſe poſſunt, & apud Liv. forſan Reſciſcerent ſcribendum.

RESCISCO, [ἐπιγινώσκω] ĕre. Idem. Ter. Hec. 5. 4. 27.
Omnia omnes, ubi reſciſcunt: hic, quos par fuerat reſciſcere,
Sciunt; quos non autem ſcire æquum eſt, neque reſciſcent, neque ſcient.
Ovid. 2. Met. 424.
Hoc certe conjux furtum mea neſciet, inquit:
Aut ſi reſcierit, ſunt, o! ſunt jurgia tanti. conf. dict. præced.

RESCRĪBO, pſi, ptum, [ἀντιγράφω, ἀντεπιστέλλω] ĕre. Rurſus ſcribere. Suet. in Jul. cap. 56. Exiſtimatque reſcripturum, & correcturum fuiſſe.
Alterius ſcripto reſpondere. Ovid. 1. Epiſt. 2.
Nil mihi reſcribas attamen, ipſe veni. [Sic diſtinguo.
Manu trepida reſcribere. Ovid. 2. Amor. 2. 6.
Cui rei fugerat me reſcribere. Cic. 5. Att. 12. Noſtra negotia, (quoniam Romæ commoraris) amabo te, explica, cui rei fugerat me reſcribere.
Alicui reſcribere ad. Cic. 11. Fam. 2. Reſcribas nobis ad omnia, rogamus.
Ad omnia quæ quæruntur reſcribere. Cic. 1. Fam. 9.
Reſcribere de aliquo. Cic. 2. Att. 1. Tu tamen de Curtio ad me reſcribe certius.
Epiſtolæ alicujus reſcribere. Cic. 7. Att. 16. Uni tuæ diſertiſſimæ epiſtolæ non reſcripſi. i. e. Non reſpondi.
Reſcribere, pro E contrario ſcribere. Quintil. lib. 10. cap. 5. Melius hoc quam reſcribere veteribus orationibus.
Reſcribere legionem ad equum, eſt Eam quæ peditum erat, in numerum equitum tranſcribere. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 42.
Argentum alicui reſcribere. Ter. Phorm. 5. 8. 28.
Sed tranſi, ſodes, ad forum, atque illud mihi
Argentum jube rurſum reſcribi, Phormio. Ubi Donatus, Reſcribi, reddi, ſeu per menſæ ſcripturam dari. Quoniam ad numerationem pecuniæ antecedit ſcriptura, reſcribere dicebant pro renumerare. Hor. 2. Serm. 3. 76.
Dictantis, quod tu nunquam reſcribere poſſis. Plaut. Aſin. 2. 4. 34.
— adducit domum etiam ultro, & reſcribit nummos. Eſt autem Reſcribere nummos, non præſentes ſolvere, ſed pro his in certum diem ſolvendis apud Trapezitam ſe obligare, & per argentarium in certam diem cavere redditum iri nummos, qui debeantur. Quæritur enim pro pecunia præſenti cautionem ſolvendæ per menſam pecuniæ apud argentarium factam: & ante dictum erat,
Nam vidi huc ipſum adducere ad Trapezitam Exærambum. Hæc Turnebus. Al. Scribit legunt, pro Reſcribit.

RESCRIPTUS, a, um. Partic. Cic. 4. Tuſc. 3. ubi ſcribit Cantus reſcriptos fuiſſe ſonis. i. e. Notatos & ſcriptos ſuis ſonis, nec antiquis defuiſſe muſicam. V. Turnebus.

RESCRIPTUM, i. n. [ἀντιγραφόμενον] ſignificare videtur id genus Epiſtolæ, qua Imperatores, aut ſummi Pontifices conſulentibus reſpondent: cujuſmodi ſunt quas Decretales vocant. Ulpian. in l. 1. De appellationibus, Quæſitum eſt an adverſus reſcriptum Principis provocari poſſit: ſi forte Præſes provinciæ, vel quis alius conſuluerit, & ad conſultationem ejus fuerit reſcriptum.
Immite reſcriptum. Tacit. 6. Ann. 9. Immiti reſcripto venas reſolvit.

RESCRIPTIO, ōnis. f. Idem. L. 8. D. de Off. Præſidis. Sæpe audivi Cæſarem noſtrum dicentem, hac reſcriptione, &c.

RESCULPO, pſi, ptum, ĕre. Tertull. de Jejun. cap. 5. Populus primi hominis reſculpſerat crimen. Prudent. Pſychom. præf. v. 51.
Quam noſtra recto vita reſculpat pede.

RĔSĔCO, ſecui, ſectum, [ἀνατέμνω] āre. Reſcindere, de aliquo exſcindere. Columel. de Arboribus, cap. 6. Veterem vineam, ſi in ſummo radices habebit, reſecare nolito: alioqui etiam novella vinea, quæ ex reſectione enata fuerit, vim inutilem habebit.
Alas reſecare. Ovid. de Rem. Amor. 701.
Ferro reſecare capillos. Ovid. 11. Met. 183.
Linguam. Cic. 2. de Divin. 96. Aut quorum linguæ ſic inhærerent, ut loqui non poſſent, hæ ſcalpello reſectæ liberarentur?

Palpebras. Cic. in Piſon. 43. Quem Carthaginienſes, reſectis palpebris, illigatum in machina vigilando necaverunt. De M. Regulo.
Ungues reſecare, apud Valer. Max. 3. 2. 15.
Ad vivum reſecare. Columel. lib. 6. cap. 12.
Reſecare, per translationem. Cic. 4. Tuſc. 45. Hæc tamen ita diſputant, ut reſecanda eſſe fateantur: evelli penitus dicant nec poſſe nec opus eſſe. Idem 2. in Catil. 11. Quæ ſanari poterunt, quacunque ratione ſanabo: quæ reſecanda erunt, non patiar ad perniciem civitatis manare.
Libidinem reſecare. Cic. 1. Att. 15. In qua ego nactus (ut mihi videbar) locum reſecandæ libidinis & coercendæ juventutis, vehemens fui. Sic 5. Verr. 208. Reſecare audacias ac libidines.
Reſeco ſpem longam ſpatio brevi. Hor. 1. Carm. 11. 7.

RESECANDUS, a, um. Partic. [ἀνατμητέος] ut, Seges falce reſecanda. Ovid. 1. Epiſt. 53. conf. paulo ſupra in Verbo.

RESECTUS, a, um. Partic. [ἀνατετμημένος] ut, Farra reſecta. Ovid. 2. Faſt. 520.
Barba reſecta. Ovid. 4. Triſt. 10. 58.
Lingua enſe reſecta. Ovid. in Ibin, 441.

RESECATUS, a, um. aliud Partic. unde
Compar. Apulejus Florid. Sic enim ferme aſſolet apud prudentes viros eſſe in operibus elaboratis judicatio reſecatior, in rebus ſubitariis venia prolixior. Ita Aldus, ſed Elmenh. p. 364. Reſtrictior.

RESECTIO, ōnis. f. [ἀνατομὴ] V. paulo ante in primo exemplo, in verbo ipſo. Columel. lib. 4. cap. 29. Is nodus etiam ſi quatuor digitis a reſectione abfuerit, illigari tamen eum prius, quam vitis findatur, conveniet.

RESECATIO, ōnis. f. Salvian. de Gubern. Dei, 7. Dum peccata auferre cupiunt, ipſi in peccatorum reſecatione peccant.

RESEGMEN, ĭnis. n. [ἀπότμημα] Quod ex aliquo reſecatur: ut Reſegmina unguium. Plin. lib. 28. cap. 1.

RĔSEX, ſĕcis m. Palmes, qui & Cuſtos, & Præſidiarius palmes, & ſubſidiarius dicitur in vitibus. V. CUSTOS. Columel lib. 3. cap. 10. Nam confiteor pampinarios quoque, quum e duro prorepſerint, tempore anni ſequentis acquirere fecunditatem, & ideo in reſecem ſubmitti, ut progenerare poſſit. Verum ejuſmodi partum comperimus, non tam ipſius reſecis, quam materni eſſe muneris. Pampinum reſecem vocat Columella, Qui reſectus, reciſuſque melius provenit: fitque fructuoſior. Idem lib. 4. cap. 21. vocat Cuſtodem & Præſidiarium, & Subſidiarium, ibid. cap. 24.

RĔSECRO, vel RESACRO, ſec. com. [ἀναλιπαρέω] āre. eſt aut Eaſdem preces iterare, aut Contrarias facere. Plaut. Aul. 4. 7. 4.
— nunc te obſecro,
Fac mentionem cum avunculo, mater mea,
Reſecroque, mater, quod dudum obſecraveram.
Id eſt, Hoc tibi remitto, quod a te tantopere contenderam. H. St.
Reſecrare, inquit Feſtus, Reſolvere religione, utique quum reus populum comitiis oraverat per deos, ut eo periculo liberaretur, jubebat magiſtratus eum reſecrare: &c. Nepos 7. 6. de Alcibiade, Reſtituta ergo huic ſunt publice bona. Iidemque illi Eumolpidæ ſacerdotes rurſus reſaerare ſunt coacti, qui eum devoverant: pilæque illæ, in quibus devotio fuerat ſcripta, in mare præcipitatæ. Reſacrare enim ibi legitur per primam vocalem.

RESECRATIO, ōnis. f. Auguſtin.

RĔSĒDA, æ. f. Plin. lib. 27. cap. 12. Circa Ariminum nota eſt herba, quam reſedam vocant. Diſcutit collectiones inflammationeſque omnes. Qui curant ea, addunt hæc verba: Reſeda morbos reſeda, ſciſne ſciſne quis hic pullos egerit? radices, nec caput, nec pedes habeant. Hæc ter dicunt, totieſque deſpuunt.

RĔSĒDO, [ἀναπαύω] āre. Plin. lib. 27. cap. 12. Idem quod Sedo ſimplex ſignificat. V. dict. præced. RESEDA.

RESEGMEM, V. RESĔCO.

RĔSĒMĪNO, āre. Ovid. 15. Met. 692.
Una eſt, quæ reparet, ſeque ipſa reſeminet, ales.

RESEMINĀTIO, ōnis. f. Columel.

RĔSĔQUOR, ĕris, ſecūtus ſum, [ἀνακολουθέω, ἀποκρίνω] ſĕqui. Sequi, Reſpondere. Ovid. 8. Met. 862.
Illa dei munus bene cedere ſenſit, & a ſe
Se quæri gaudens, his eſt reſecuta rogantem. i. e. Sic reſpondit interroganti. Ovid. 13. Met. 749.
Nere s his contra reſecuta Crateide natam eſt.

RĔSĔRO, [ἀνοίγω] āre. Aperire. Cic. 2. Off. 54. Quamobrem, nec ita claudenda eſt res familiaris, ut eam benignitas aperire non poſſit: nec ita reſeranda, ut pateat omnibus.
Reſerare, inquit Nonius 1. 195. Aperire, a Sera dictum, qua remota valvæ patefiunt. Virg. 8. Æn. 244.
Non ſecus, ac ſi qua penitus vi terra dehiſcens
Infernas reſeret ſedes. [Gloſſ. Lat. Gr. Reſerat, Ἀνοίγει, κυρίως μοχλὸν ἀνοίγει. Et Græc. Lat. Μοχλὸς θύρας, Sera.
Claudere & Reſerare, contraria. Plin. lib. 10. cap. 21.
Fores reſerare. Ovid. 10. Met. 384.
Mœnia. Ovid. 8. Met. 61.
Urbem reſerare, & pandere portas. Virg. 12. Æn. 584.
Reſerare Italiam exteris gentibus. Cic. 7. Philipp. 2. Ut conditiones ferret, leges imponeret, reſerare nos exteris gentibus Italiam juberet.
Pelagus. Lucan. lib. 2. 682.
Ut reſeret pelagus, ſpargatque per æquora bellum.
Annum reſerat Janus. Ovid. 4. de Pont. 4. 23.
Oracula reſerabo auguſtæ mentis. i. e. Divinæ. Ovid. 15. Met 145.
Secreta reſerans. Valer. 2. Argon. 438.

RESERĀTUS, a, um. Partic. [ἀνεωγμένος] ut, Janua reſerata patet. Ovid. 2. Faſt. 456.
Carcere reſerato patent poſtes. Ovid. 3. Amor. 2. 77.
Pectore reſerato egerere dapes. Ovid. 6. Met. 663.

RĔSĔRO, ſēvi, ſătum, [ἀναφυτεύω] ĕre. Rurſus ſerere, ſeu rurſus plantare. Plin. lib. 18. cap. 20. Nam quum hieme prægelida captæ ſegetes eſſent, reſeverunt, reſarrientes campos menſe Martio. Columel. lib. 3. cap. 11. Nam de vinetis, quæ longo uſu exoleverant, inter omnes auctores conſtitit, peſſima eſſe, ſi reſerere velimus.

RĔSERVO, [διαφυλάττω, διατηρέω] āre. Retro ſervare, vel In futurum ſervare. Plin. 10. Epiſt. 3. Sed hoc votum meum bonitati tuæ reſervatum eſt.

Uſum loquendi populo conceſſi, ſcientiam mihi reſervari. Cic. in Orat. 160.
Rem totam vobis integram reſervavi. Cic. 11. Fam. 21.
Quæſita reſervare. Ovid. 7. Met. 657.
Judici reſervare rationem ſalutis rei. Cic. 7. Verr. 66. Quum tamen a præſenti ſupplicio tuo ſe continuit Populus Rom. & repreſſit, & ſalutis tuæ rationem judicum ſeveritati reſervavit.
Præſenti ſermoni reſerventur cetera. Cic. 2. Q. frat. 8.
Pœnas in diem. Cic. pro Cœl. 59. Pro dii immortales! cur interdum in hominum ſceleribus maximis aut connivetis, aut præſentis fraudis pœnas in diem reſervatis?
Supplicia reſervare alicui. Stat. 8. Theb. 121.
Ad aliam rem aliquem. Cic. pro Roſc. Amer. 151.
Reſervabo in congreſſum noſtrum. Cic. 1. Att. 17. Mihi vero ut invideant piſcinarii noſtri, aut ſcribam ad te alias, aut in congreſſum noſtrum reſervabo.
Ad extremum. Cæſar. 3. Bell. Gall. cap. 3.
Ad majora reſervare ſe. Virg. 4. Æn. 368.
Ad meliora ſeſe. Sil. lib. 10. 56.
Ad pœnam vel ad periculum. Cic. 7. Verr. 121. Quos (ut mihi videtur) ab illorum innocentium pœna, Fortuna ad hanc cauſam reſervavit.
Quartam partem agri in pratum reſervare. Cato R. R. cap. 29.
Ad ſpem aliquam. Cic. 3. Verr. 20. Ad quam ſpem tam perfidioſum, tam importunum animal reſervetis?
Ad tempora dubia. Cic. pro Font. 34. Nonne & hominem ipſum ad dubia Reipub. tempora reſervandum, & ceteros ſtudio laudis ac virtutis inflammandos putatis?
In aliud tempus. Cic. 3. de Nat. Deor. 3. Quare & mundus univerſus, & ſol, & luna, & ſtellæ ſenſum ac mentem haberent, in idem tempus reſervabo.

RESERVĀTUM, i. n. }
RESERVĀTIO, ōnis. f. } Voces apud JCtos.
RESERVĀTOR, ōris. m. }

RESES, V. RESIDEO.

RESEX, V. RESECO.

RĔSĬDEO, ſēdi, [ἀνακαθίζω, ἀνακάθημαι, ἀνάκειμαι] ēre. Quieſcere, ſedere, ſine motu, ac firmum ſtare. Virg. 7. Æn. 27.
Quum venti poſuere, omniſque repente reſedit Flatus.
Reſidere, deinde ſpatiari. Cic. pro Roſ. Amer. 59. [In his puto a Reſido.
Aſelli tergo. Ovid. 3. Faſt. 749.
Humi. Ovid. 3. Faſt. 15. & 3. de Arte Am. 696.
Monte ſuo. Ovid 5. Met. 364.
Saxo reſedit paſtor. Ovid. 4. Triſt. 1. 11.
In clunes reſidere dicuntur quædam animalia. Plin. lib. 8. cap. 37. Similiter reſident in clunes, & binis pedibus gradiuntur. Alii legunt, Reſidunt rectius.
In rupe reſidere. Virg. 5. Æn. 180.
In ſolio. Ovid. 6. Faſt. 613.
Reſideamus, ſi placet. Cic. 3. de Fin. 9. h. e. Sedeamus.
Acies reſidet hoc campo. V. ACIES, pro Exercitu.
Bellum horum tectis ac ſedibus reſidet. Cic. pro Domo, 61.
Reſidere, Reſiduum, vel reliquum eſſe, remanere, inhærere, ut
In corpore mortui nullus reſidet ſenſus. i.e. Reliquus eſt. Cic. 1. Tuſc. 104.
In vobis reſident mores priſtini. Plaut. Truc. prol. 7.
Per artus reſidet animæ pars. Lucret. lib. 3. 399.
Nam ſine mente, animoque nequit reſidere per artus
Temporis exiguam partem pars ulla animaï.
Si quid amoris reſidet in te erga me. Cic. 5. Fam. 5.
Auctoritas reſidet in. Cic. de Senect. 61. Quorum, non in ſententia ſolum, ſed etiam in nutu reſidebat auctoritas.
Culpa ejus rei reſidet in te. Cic. ad Brut. 16. Cujus culpa non magis in te reſidet, quam in omnibus aliis. Idem 1. Att. 17.
Culpa in nobis reſedit. Lucret. lib. 5. 1424.
Culpa reſidet penes eum. Alphenus in l. Si ex plagis. §. 2. D. ad l. Aquiliam.
Periculum reſidet. Cic. 1. in Catil. 31. Videbimur fortaſſe ad breve quoddam tempus cura, & metu eſſe relevati: periculum autem reſidebit, & erit incluſum penitus in venis, atque in viſceribus Reipublicæ.
Ratio reſidet in. Cic. Anteq. iret in exſil. 30. O miſera vitæ ratio, quæ tamdiu reſides in voluptate!
Spes reſidet in virtute tua. Cic. 12. Fam. 3. Etiam nunc reſidet ſpes in virtute tua.
Spes reliquis reſidet. Cic. Anteq. iret. in exſil. 9. Quomodo ſpes ſalutis reliquis reſidebit, quum civibus præcluſa ſit exſpectatio incolumitatis?
Suſpicio. ut, Res geſtæ, in quibus nulla poteſt reſidere inertiæ ſuſpicio. Cic. 1. Q. frat. 1. 22.
Iræ cum reſediſſent. Liv. 2. 29. i. e. Quieſſent, ſedatæ ſunt, ceſſarent. [A Reſido. Sic
Tumor animi reſidet. Cic. 3. Tuſc. 26. i. e. Quieſcit. [Submiſit ſe, detumuit.
Pecunia publica reſidet apud eum, i. e. In debitos uſus ab eo non erogata. Marcianus in l. 4. D. ad legem Juliam peculatus. [Immo Reſedit, Detenta eſt ultra diem ſolutionis. V. in RESIDUUM.
Reſidere eſuriales ferias. Plaut. Capt. 3. 1. 8.
Itaque venter, gutturque reſident eſuriales ferias. i. e. Otiantur aguntque ferias eſuritione pleniſſimas, feriantur, quieſcunt. Reſidere enim Feriari eſt. Sic dicimus Vivo vitam, Servio ſervitutem.
Reſideor, Paſſ. Cic. 2. de Legib. 55. Nec vero tam Denicales, quæ a nece appellatæ ſunt, quia reſidentur mortui, quam ceterorum cæleſtium quieti dies, Feriæ nominarentur, niſi majores eos, qui ex hac vita migraſſent, in deorum numero eſſe voluiſſent. h. e. Quia feriamur mortuis. Reſidere enim feriari eſt, a quiete feriarum ducto vocabulo. Quidam codices habent Reſidunt.

RESĬDENS, entis. Partic. Poſt factum aliquod ſedens, quieſcens. Plin. lib. 34. cap. 14. Ariſtonides artifex quum exprimere vellet Athamantis furorem, Learchum filium præcipitare volentis, & præcipitato illo reſidentis pœnitentiam, &c. Alia exemplaria ſic habent, Quum exprimere vellet Athamantis furorem Learcho filio præcipitato reſidentem, pœnitentiamque, ferrum & æs miſcuit: ut rubigine ejus per nitorem æris relucente, exprimeretur verecundiæ rubor.
Vertice reſidens. Sil. lib. 7. 366.
In vertice reſidens. Sil. lib. 5. 206.

RESĔS, ĭdis. Adj. [ἀνακάμπτω] Qui reſidet, vel remanet, Otioſus a labore, ſeu opere, quod exercere ſolebat. Liv. 2. 32. Timere patres reſidem in urbe plebem: incerti, manere eam, an abire mallent.
Viros reſides in arma movere. Virg. 6. Æn. 813.
Reſes aqua. Varr. 3. de R. R. cap. 17. Piſcinas ejus deſpiciebat, quod æſtuaria idonea non haberet, ac in reſidem aquam & locis peſtilentibus habitarent piſces ejus.
Curas reſides ſolvere. Valer. 8. Argon. 220.
Reſes animus, Piger. Virg. 1. Æn. 726.
Jampridem reſides animos, deſuetaque corda. Ubi Servius, Reſides, pigros, & ad amandum inertes.

RESĬDUUS, a, um. Adj. [ὑπόλοιπος Gl. L. Gr.] Quod reſidet & ſupereſt, ſive reliquum eſt. Liv. 33. 47. pr. Omnibus reſiduis pecuniis exactis, tributo privatis remiſſo, &c. Cic. 10. Fam. 11. Cupio mehercules, nullam reſiduam ſollicitudinem eſſe.
Quid relatum, quid reſiduum ſit. Cic. 2. de Lege Agr. 58.
Reſidua & vetus ſimultas. Liv. 29. 37.
Reſiduus, pro Relictus. Sueton. in Auguſt. cap. 73. Inſtrumenti ejus & ſupellectilis parſimonia apparet etiam nunc, reſiduis lectis, atque menſis.
Reſiduus pœnæ ſuæ homo, Qui tantum in pœnam vivit. Quintil. in Gladiatore, Cum confectum cladibus ſenem, & tantum pœnæ ſuæ reſiduum conſidero.

RESIDUUM, i. n. Paulus in l. Sacrilegi. D. ad l. Juliam peculat. Lex Julia reſiduorum. Papin. ibidem. l. ultim. Publica judicia peculatus, & de reſiduis, & repetundarum. Marcianus ibidem. l. 4. Lege Julia de reſiduis tenetur is, apud quem ex locatione, emptione, alimentaria ratione, ex pecunia, quam accepit, aliave qua cauſa, pecunia publica reſedit. [i. e. Penes quem pecuniæ publicæ reliqua, ex pacto ſolvenda, detenta fuerunt. Gloſſ. Lat. Gr. Reſiduo, τῷ ἐπιλοίπῳ, & Reſiduum, Ὑπόλοιπον, ἐγκατάλειμμα, Ἐγκάθισμα.

RĔSĪDO, sēdi, [ἀνακαθίζομαι] ĕre. Motum ſignificat. Plin. Epiſt. 22. extr. lib. 4. ad Sempronium, Nam Viennenſium vitia intra ipſos reſidunt, noſtra late vagantur. Al. rectius Reſident. Plin. lib. 28. cap. 9. Datur & phthiſicis unciatim cum vini veteris hemina decocta, donec tres unciæ e toto reſidant. i. e. Superſint & remaneant, reſiduæ ſint. [Ergo Reſideant legendum.
Si montes reſediſſent, amnes exaruiſſent. Cic. in Piſon. 82.
Retro reſidere. Lucret. lib. 2. 283. i. e. Quieſcere.
Reſidunt in clunes. Plin. lib. 8. cap. 37. De muribus Ponticis. Al. Reſident. Sed hæc lectio melior videtur. V. ſupra in RESIDEO.
Corda ex ira reſidunt. Virg. 6. Æn. 407.
Omnia quæ commoverat, pace & otio reſederunt. Cic. in Salluſt. 10.

RĔSIGNO, [ἀποσφραγίζω Gl. Gr. Lat.] āre. Quod ſignatum erat aperire, relaxare, patefacere: ut, Reſignare litteras. Plaut. Trin. 3. 3. 65.
Jam ſi obſignatas non feret, dici non poteſt
Apud portitorem eas res reſignatas ſibi,
Inſpectaſque eſſe. Cic. 11. Att. 9. Quas ſi putabis illi ipſi utile eſſe reddi, reddes: nihil me lædet: nam quod reſignatæ ſunt, habet, opinor, ejus ſignum Pomponia.
Teſtamenta reſignare. Hor. 1. Epiſt. 7. 9.
Reſignare, [ἐπισφραγίζειν] Perfecte ſignare. Columel. lib. de Arboribus, cap. 20. Prius quam arbuſculas transferas, rubrica reſignato, ut hiſdem quibus ante ſteterunt conſtituas eas. Qui locus ex caſtigato exemplari ſic ſegitur, Rubrica, vel alia qualibet re ſignato, ut iiſdem ventis, quibus ante ſteterunt, conſtituas eas.
Reſignare, Claudere. Virg. 4. Æn. 244.
Dat ſomnos, adimitque, & lumina morte reſignat. Serv. Turnebus contra Aperire exponit, Adverſ. 24. 26. & 26. 5. V. Taubm. not.
Fata venientia reſignare, Reſolvere, vel Revelare. Ovid. 6. Faſt. 535.
Reſignare, pro Reſcribere dicebant antiqui, ſicuti Subſignare, pro Subſcribere: & Reſignatum æs dicebatur militi, quum ob delictum juſſu Tribuni militum, ne ſtipendium ei daretur, in tabulas referebatur. Feſtus.
Reſignare, Reddere, ut ajunt Acron & Porphyrio: quod fit quum in libris datorum & acceptorum, pecuniam, quam acceptam ſignavimus, redditam demonſtramus. Hor. 3. Carm. 29. 54.
— ſi celeres quatit
Pennas, reſigno quæ dedit. De Fortuna. Idem 1. Epiſt. 7. 9.
Hac ego ſi compellar imagine, cuncta reſigno. h. e. Reddo, reſtituo.
Reſignare, [ἀπικυροῦν] pro Diſſolvere, perimere, abrogare. Cic. pro Arch. 9. Nam quum Appii tabulæ negligentius aſſervatæ dicerentur, Gabinii, quamdiu incolumis fuit, levitas: poſt damnationem, calamitas, omnem tabularum fidem reſignaſſet. Budæus.
Sic, Parem rationem reſignare. Senec. de Benef. 6.
Perjuria reſignare. Sil. lib. 17. 426.
— irrumpit mole ruinæ
Auſonius globus, & perjuria Graja reſignat. h. e. Aperit & laxat Macedonum perjurorum phalangem denſam, & quaſi ſignatam & clauſam.

RESIGNĀTUS, a, um. Partic. Cic. 11. Att. 9. Litteræ reſignatæ.

RESIGNĀTOR, ōris. m. [ἀποσφραγιστής] Gloſſ. Cyrill. ſeu Græc. Lat.

RESIGNĀTRIX, īcis. f. Tertull. de Habit. mulier. cap. 1. Eva arboris illius reſignatrix.

RESIGNĀCŬLUM, i. n. [ἀποσφράγισμα] Tertull. Adv. Marc. 2. 10. Tu es reſignaculum ſimilitudinis. Ex Ezech. 28. 12.

RESĬLIO, ſilīvi, vel ſilii, ſultum, [ἀναθρώσκω] īre. In contrarium agi, rebellare, inquit Perottus. Lucret. lib. 4. 689.
Omnia quandoquidem cogit natura referri,
Ac reſilire ab rebus ad æquos reddita flexus. Plin. Quandoque reſilit vulnus, & curare ſcalpello oportet. [Celſi potius, quam Plinii verba putem, quæ apud neutrum tamen reperire licuit.
Grando reſilit a culmine tecti. Ovid. 12. Met. 480.
In ſpatium breve reſilire manus. Ovid. 3. Met. 677. Reſilire dixit pro Retrahi, ſeu potius Contrahi.
Reſilire dicitur mamma quando ſterileſcit. quaſi Retro ſaliat, ſive intro ſe recipiat. Plin. lib. 11. cap. 40. Detracto mamma alumno ſuo ſterileſcit illico, ac reſilit.
Reſilire crimen ab aliquo, translate, pro Non inhærere, non convenire ei.

ei. Cic. pro Roſc. Amer. 79. Ubi ſcopulum offendis ejuſmodi, ut non modo ab hoc crimen reſilire videas, verum omnem ſuſpicionem in voſmet ipſos recidere intelligas.

Reſilire, A priore emptione diſcedere, ſive abire. Ulpian. in l. Sabinus. D. de in diem addiction. Quid tamen, ſi hoc erat nominatim actum, ut liceret emptori reſilire, meliore conditione allata? Dicendum erit diſſolutam priorem emptionem.

RĔSULTO, [ἀναπάλλομαι, ἀναβάλλω, Gl. Lat. Gr.] āre. frequent. Sæpe reſilire, inquit Feſtus.

Reſultant colles clamore. Virg. 5. Æn. 150.

— pulſati colles clamore reſultant.

Imago vocis reſultat. i. e. Echo vocem reddit. Virg. 4. Georg. 50.

Oranti nox & juga longa reſultant. Stat. 2. Theb. 714. i. e. Vocem orantis reddunt.

Reſultantia vocibus tecta. Plin. in Paneg. cap. 73. pr.

Reſultans ſonus. Plin. lib. 11. cap. 19.

RESULTATIO, ōnis. f. Auguſt.

RĔSĪMUS, a, um. Adj. [ἀνάσιμος] ex Re & Simus compoſitum; Qui ſurſum verſus reductas habet nares. Columel. lib. 6. cap. 1. Naribus reſimis, patuliſque.

Labra. Varro 2. de R. R. cap. 9. Labris ſubnigris, aut rubicundis, neque reſimis ſuperioribus, neque pendulis ſubtus.

Roſtrum. Plin. lib. 8 cap. 25. Roſtro reſimo, cauda & dentibus aprorum aduncis, &c.

Lamina. Celſus lib. 8. cap. 3. Lamina autem ænea eſt, firma, paulum reſima. i. e. Repanda.

RĔSĪNA, æ. f. [ῥητίνη] Humor ex arboribus defluens, in iiſdemque reſidens. Plin. lib. 16. cap. 10 Pinus fert minimum reſinæ, interdum & nucibus ipſis, &c. Plaut. Merc. 1: 2. 28.

Reſinam ex melle Ægyptiam vorato, ſalvum feceris.

Reſina terebinthina. Columel. lib. 12. cap. 20.

Reſina condita, frigidis ſtomachis utilia exiſtimantur. Plin. lib. 23. cap. 1. h. e. Quæ reſina condita ſunt: ut vinum reſinatum, & hujuſmodi.

Gloſſ. Gr. Lat. Ῥητίνα, Reuna. Scribe Ῥητίνη, Reſina. De quantitate pr. & ſec. V. Ricciol. & Borrich. qui rectius produci ſtatuunt utramque.

RESINŬLA, æ. f. dimin. Arnob. 7.

RESINĀCEUS, a, um. Adj. [ῥητινώδης] Quod reſinam refert. Plin. lib. 24. cap. 11. Alterum ſterile, alterum cui & caulis & ſemen reſinaceum, quod cachrys vocatur.

RESINĀLIS, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 2. 13. Reſinale quid in ſemet habeat. conf. cap. 14. 207.

RESINŌSUS, a, um. Adj. [ῥητινώδης] Quod reſina abundat. Plin. lib. 15. cap. 7. Eſt enim pinguiſſima & reſinoſiſſima.

RESINĀTUS, a, um. [ῥητινωτὸς] aliud Adj. Quod eſt reſina illitum. Juven. 8. Sat. 114. — quid reſinata juventus? [Videtur a Reſino. āre. Partic. ut dicitur Picare & Picatus.

Reſinatum vinum, Cui reſina admiſta eſt. Plin. lib. 23. cap. 1. Martial. lib. 3. 77.

Reſinata bibis vina, Falerna fugis.

RĔSĬPIO, īvi, & ui, [ὄζω] ĕre. ex Re & Sapio compoſitum; Eodem modo, ac ab Oleo, fit Redoleo. Unde dicimus Reſipit picem. Plin. lib. 14. cap. 1. Jam inventa vitis per ſe in vino picem reſipiens.

RĔSĬPISCO, [ἀνανήφω, ἐκνήφω] ĕre. eſt (ut ait Valla lib. 5.) Ad priorem mentis ſtatum, vel Ad meliorem mentem redire. Ter. And. 4. 2. 15.

Reſipiſco. P. non Apollinis magis verum, atque hoc reſponſum eſt.

Idem Heaut. 4. 8. 3. Quum te intelligo, reſipiſſe. pro Reſipuiſſe. Cic. 4. Att. 5. Vix aliquando te auctore reſipivi. Al. Reſipui. Liv. 36. 22. Ut tunc ſaltem, experti regiam vanitatem, reſipiſcerent.

Reſipiſcere dicuntur ægroti, quum ad ſe redeunt ex defectione vel animi deliquio. Cic. pro Sext 80. An quod, quum eſſet ablatus, primumque reſipuiſſet, non ſe referri juſſit? Al. Reſipiſſet. Suet. in Tiber. cap. 73. Quum extractum ſibi deficienti annulum mox reſipiſcens requiſiſſet. [Huc & priorem Terentii locum ſpectare putem; Nam reſponſio ex ambigua ſignificatione verbi petita eſt. Gloſſ. Lat. Gr. Reſipiſco, Ἀναζωπυρῶ, Ἀνανήφω. Ubi Activum vim Paſſivi habet.

RESIPISCENTIA, æ. f. Budæus in lib. 2. De tranſitu Hell. Reſipiſcentiam autem nemo neſcius eſt, opinor, mæſtam & veluti ſcallentem recordationem eſſe, ob errorem admiſſum in vita inſtituenda, atque in ratione comparanda ad functiones animæ commodas, naturæque rationali conſentaneas & congruentes.

Vox a recentioribus ſolis uſitata, ut patet ex Lactant. 6. 24. Μετάνοιαν nos poſſimus reſipiſcentiam dicere. [Vetus interpres Bibliorum Pœnitentiam convertit fere. V. in voce..

RĔSISTO, ſtĭti, ſtĭtum, ĕre. Conſiſtere. Liv. 1. 12. Reſtitere Romani, tanquam cæleſti voce juſſi. Ovid. 5. Faſt. 234.

Reſtitit ad noſtras feſſa labore fores. & 2. de Arte Am. 704.

Ad thalami clauſas, Muſa, reſiſte fores.

Reſiſtere in gradu aliquo. Cic. 4. de Fin. 50. Quod bonum ſit, id eſſe optabile: quod optabile, id eſſe expetendum: quod expetendum, laudabile: deinde reliqui gradus: ſed ego in hoc reſiſto.

In voce media. Virg. 4. Æn. 76.

Nihil eſt jam, unde nos reficiamus, aut ubi lapſi reſiſtamus. Cic. pro Muren. 84.

Reſiſtere, Remanere. Liv. 36. 13. extr. Bæbius reſtitit ad Pellinæum oppidum.

Reſiſtere, [ἀνθίσταμαι] Adverſari, Repugnare. Cæſar 2. Bell Gall. cap. 22. Quum diverſis locis legiones aliæ alia in parte hoſtibus reſiſterent. Cic. 5. Verr. 36. Q. Septitio, honeſtiſſimo homine, equiteque Rom. reſiſtente Apronio, & affirmante, ſe plus decima non daturum, exoritur peculiare edictum repentinum.

Reſiſtere & Pervincere. Cic 2. Att. 1.

Age reſtitero Peripateticis. Cic. 4. Acad. 115.

Amori reſtitit robur. Lucan. lib. 2. 379.

Armis reſiſtere. Cic. 2. Tuſc. 33.

Malo reſiſtere. Ovid. 1. Met. 288.

Reſiſtere alicui clamore hominum. Cic. 3. Verr. extr. Cui ego niſi vi populi & hominum clamore, atque convicio reſtitiſſem.

Arbor reſiſtit ventis. Ovid. 2. de Arte Am. 651.

Reſiſtere immobilem. Plin. lib. 12. cap. 9.

Reſiſtere contra. Columel. lib. 1. cap. 5. Præſtructa valenter reſiſtent contra ea, quæ poſtmodum ſuperpoſita incumbent.

R E S

Contra veritatem reſiſtere & repugnare. Cic. pro Roſc. Com. 51.

Contumaciter reſiſtere. V. CONTUMAX.

Fortiter reſiſtere dolori. Cic. 5. Fam. 17.

Obfirmate reſiſtere. V. OBFIRMO.

Pauliſper reſiſtere. V. Pauliſper in PARUM.

Sero reſiſtimus ei, quem per annos decem aluimus contra nos. Cic. 7. Att. 5.

Reſiſtere dicitur veneno herba aliquis. Plin. lib. 8. cap. 27. Cervus herba cinare venenatis pabulis reſiſtit.

Reſiſtĭtur, Imperſ. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 3. Omnibus his reſiſtitur, omnibusque oratio COS. Scipionis, Catonis opponitur. Liv. 3. 11. Tamen legi reſiſtebatur.

RESISTENS, entis. Partic. ut

Reſiſtens oratio. Quintil. lib. 11. cap. 2. Inde Interruptus actionis impetus, & reſiſtens ac ſalebroſa oratio. h. e. Interſiſtens, non perpetuo tenore fluens, ſed interdum ſubſiſtens & hærens.

Species reſiſtentes. V. ADÆRO, āre.

RESISTENTIA, æ. f. Vox barbara.

RĔSOLVO, ſolvi, ſŏlūtum, [ἀναλύω] ĕre. Quod ligatum erat rurſus ſolvere. Ovid. 1. Met. 382.

Et velate caput, cinctaſque reſolvite veſtes. Plin. lib. 8. cap. 12.

Reſolvunt illi nodos manu. Ovid. 3. de Arte Am. 272.

Arida nec vinclis crura reſolve ſuis.

Vincire & Reſolvere, contraria. Columel. lib. 11. cap. 1.

Colligere & Reſolvere, contraria. Quintil. lib. 12. cap. 2. Proprietates vocis cujuſque noſſe, & ambigua aperire, & perplexa diſcernere, & de falſis judicare, & colligere ac reſolvere quæ velis.

Reſolvere & Componere, contraria. Senec. Epiſt. 30.

Ab amplexu reſolvi. Ovid. 1. Epiſt. Sabin. 66.

Artus nexos reſolvere. Virg. 4. Æn. 695.

Artus & animam. Virg. 4. Æn. 695.

Crines. Liv. 24. 26.

Fila reſolvunt Parcæ. Ovid. 2. Met. 654.

— tripliceſque Deæ tua fila reſolvent.

Galeam alicui. Oxid. 13. Epiſt. 147.

Latus enſe, Enſem latere. Lucan. ad Piſon. 132.

Litteras, Vincla litterarum. Liv. 26. 15.

Vittas capitis. Virg. 3. Æn. 370.

Reſolvere, Aperire, Reſerare, ut

Clauſtra vitæ reſolvere. i. e. Animam a corpore ſeparare. Lucret. lib. 1. 416.

Fauces reſolvere in verba, Aperire fauces ad loquendum. Ovid. 2. Met. 282.

Ora ſono. Ovid. 13. Met. 126.

Operata reſolvimus ora. Ovid. 6. Faſt. 249.

Vocem atque ora. Virg. 3. Æn. 457.

Jugulum ferro. Ovid. 6. Met. 643. & 1. 227.

Vulnera. Stat. 5. Silv. 5. 82.

Vulnera reſolvi. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Bella, Debellare. Sil. lib. 8. 277.

Curas, Diſſipare. Virg. 1. Georg. 302.

Fraudes. Sil. lib. 7. 153.

Triſtitiam animi. Plin. lib. 24. cap. 6.

Gleba ſe reſolvit Zephyro, Mollitur. Virg. 1. Georg. 44.

Humum reſolvere, Mollire, ſubigere. Columel. lib. 2. cap. 2. Neque enim aliud eſt colere, quam reſolvere & fermentare terram.

Nebulæ ventis ac ſole reſolvuntur. Ovid. 14. Met. 400.

Tenebras. Virg. 8. Æn. 591.

Reſolvere in pulverem, Reducere. Columel. lib. 11. cap. 2.

Reſolvere in tabem margaritas. Plin. lib. 9. cap. 35.

Mollire & reſolvere hominem: pro Effeminare. Senec. Epiſt. 36.

In deſidiam nimia quiete reſolvi. Valer. Max. lib. 7. cap. 2. de Appio Claudio.

Vires reſolvunt. Lucret. lib. 4. 950.

Emptio ſub conditione reſolvitur, Ad nihilum redigitur. Ulp. in l. 2. D. de in diem addictione.

Jura ſacrata. Virg. 2. Æn. 157.

Obligatio reſolvitur. Paulus in l. 3. & 4. D. de reſcind. vendit.

Reſolvere corruptam partem a viva, Separare. Celſ lib. 5. cap. 28.

Reſolvere, pro Numerare pecunias creditoribus, aut aliis quibus promiſimus. Plaut. Epid. 3. 2. 16.

Nam leno omne argentum abſtulit pro fidicina: ego reſolvi. Cic. 14. Philipp. 38. Senatum quæ ſit antea polllicitus legionibus exercitibuſque noſtris, ea ſummo ſtudio, Rep. recuperata, reſoluturum. Al. Rep. ſol.

Reſolvere, Refellere. Quintil. lib. 5. cap. 13. Reſolvere ex parte diverſa dicta difficile erit.

Reſolvere, pro Abſolvere piaculo. Hor. 1. Carm. 28. 34.

Teque piacula nulla reſolvent. h. e. Nullis hoſtiis expiaberis. Piacula enim dicebantur quibus facinus expiabatur admiſſum. Acron.

RESŎLŪTUS, a, um. Partic. [ἀναλελυμένος] ut, Comas reſoluta puella. Tibul. lib. 1. 3. 31.

Vincla reſoluta. Sil. lib. 3. 462.

Amore reſolutus, Liber ab amore. Tibul. lib. 1. 9. 83.

Ira reſoluta frenis legum. Lucan. lib. 2. 145.

Tranſactio reſoluta. Ulpian. in l. Eleganter. in princ. D. de condiction. indebit.

Corpore reſoluto ſomnus habebat regem. Ovid. 7. Met. 328.

Quiete reſolutus, Dormiens. Ovid. 9. Met. 468.

Brachia reſoluta ſomno. Ovid. 1. Faſt. 371.

Corpora fluxa & reſoluta. Columel. lib. 1. cap. 1.

Pondus. Sil. lib. 3. 643.

Dat gemitum patiens reſoluto pondere moles. h. e. Saxo putrefacto igni & aceto.

Tellus reſoluta rareſcit in aquas. Ovid. 15. Met. 245.

Mens in gaudia reſoluta. Sil. lib. 11. 305.

Compar. Martial. 10. 98. Reſolutior cinædo. i. e. Mollior.

Os reſolutius. Valer. Max. 8. 7. ext. 1. de Demoſthene, Fertur ori inſertis calculis multum ac diu loqui ſolitus, quo vacuum promptius eſſet & reſolutius.

RESOLŪTE, Adv. Compar. Tertull. ad Nation. 1. 19. Quo facilius rideatis & reſolutius decachinnetis.

RESOLŪTIO,

RESOLŪTIO, ōnis. f. Gell. 17. 9. Reſolutio lori.
Sophiſmatis reſolutio. Idem 18. 2.
Ventris reſolutio. Celſ. 2. 6. & alibi paſſim.

RĔSŎNO, ui, [ἀντηχέω, κατηχέω, κοναβέω, ῥοχθέω, σμαραγέω] āre. Contra ſonantem ſonare. Virg. 1. Ecl. 5.

Formoſam reſonare doces Amaryllida ſilvas. de Echo,

Gloria virtuti reſonat, tanquam imago. Translate. Cic. 3. Tuſc. 3.
Reſonare, Sonum reddere. Cic. 1. Tuſc. 96. Qui quum conjectus in carcerem, triginta juſſu tyrannorum, venenum ut ſitiens obbibiſſet, reliquum ſic e poculo ejecit, ut id reſonaret. Quo ſonitu reddito arridens, Propino, inquit, hoc pulcro Critiæ.
Cornua, quæ ad nervos reſonant in cantibus. Cic. 2. de Nat. Deor. 149.
Cantu aſſiduo. Virg. 7. Æn. 12.
Ore ſuperbo. Sil. lib. 3. 247.
Æther clamoribus reſonat. Virg. 5. Æn. 228.
Æther reſonat latratibus. Ovid. 3. Met. 231.
Arbuſta reſonant cicadis. Virg. 2. Ecl. 13.

At mecum raucis, tua dum veſtigia luſtro,
Sole ſub ardenti reſonant arbuſta cicadis.

Hic Virgilius e cicadarum cantu maximum æſtum ſignificat, perinde ac ſi diceret, At nunc meridiano tempore ſolis vapore omnia torrentur, quod arbuſta cicadis reſonantia oſtendunt. Per æſtum enim cicadæ vehementius canunt. Turnebus.
Avia tum reſonant avibus virgulta canoris. Virg. 2. Georg. 328.
Spectacula plauſu reſonant. Ovid. 10. Met. 668.
Umbræ acutum reſonant. Hor. 1. Serm. 8. 41.
Umbræ triſte reſonant. Hor. 1. Serm. 8. 41.
Recinere & reſonare, per translationem. Cic. de Clar. Orat. 171. Illud eſt majus, quod in vocibus noſtrorum oratorum recinit quiddam & reſonat urbanius. V. Urbanius recinere & reſonare, in URBS.
Reſonavi, pro Reſonui apud Manil. 5. 566.
Imperſ. Paſſ. ut, In fidibus teſtudine reſonatur, aut cornu. Cic. 2. de Nat. Deor. 144.

RESŎNO, ĕre. per Tertiam conjugationem ab antiquis reperitur uſurpatum. Acc. Æneadis, aut Decio: Clamore & gemitu templum reſonit cælitum. Pacuv. Duloreſt. Hymenæum fremunt æquales, aura reſonit crepitu muſico. Non. 10. 4.
Clypei reſonunt. Ennius apud Priſcian. 9. V. Laurenb. Antiquar. p. 427. Dict. Sonit.

RESŎNANS, antis. Partic. [κρέκων, ἠχήεις] ut, Saxa reſonantia. Virg. 3. Æn. 432.
Carmina reſonantia chordis Romanis. Lucan. ad Piſon. 229.
Theatrum. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Quare quoniam ejuſmodi theatrum totius Aſiæ virtutibus eſt datum, celebritate refertiſſimum, magnitudine ampliſſimum, judicio eruditiſſimum, natura autem ita reſonans, ut uſque Romam ſignificationes voceſque referantur.
Unda reſonante tunditur litus. Catul. ad Furium, 11. 3.

RESONANTIA, æ. f. Vitruv. 5. 8. Locus ubi non impediatur reſonantia. Idem paulo poſt, Voces ſine reſonantia perveniunt ad aures.

RESONĀBĬLIS, e. Adj. Ovid. 3. Met. 358.

Vocalis nymphæ, quæ nec reticere loquenti,
Nec prior ipſa loqui didicit, reſonabilis Echo.

Verbum de verbo expreſſit. Nam Echo dici poteſt Reſonantia. Reſonabilis, i. e. Reſonans. conf. Auſon. Epigr. 99. & mox RESONA.

RESŎNUS, a, um. Adj. [κατηχὴς] ut,
Ictus reſoni. Valer. 1. Argon. 619.
Voces reſonæ. Ovid. 3. Met. 496.

RESONA, æ. f. [Ἠχώ] in Gloſſ. Lat. Gr.

RĔSŌPIO, īre. Fulgent. Cont. Virg. Tricerberum mellitis reſopit offulis.

RĔSORBEO, bui, & pſi, ptum, [ἀναῤῥοφέω, ἀναῤῥοιβδέω] ĕre. Rurſum ſorbere. Plin. lib. 4. Epiſt. ult. An quæ Oceano natura, fonti quoque? quaque ille ratione aut impellitur, aut reſorbetur, hac modicus hic humor, vicibus alternis ſupprimitur, vel egeritur?
Vomere & Reſorbere, contraria. Ovid. 12. Epiſt. 125.

Quæque vomit totidem fluctus, totidemque reſorbet.

Reſorbent interanea, quæ evomuerunt. Plin. lib. 9. cap. 43. pr.
Æſtum reſorbet mare. Lucret. lib. 6. 695.
Lacrimas reſorbere. Stat. 5. Theb. 654.
Pontus ſaxa revoluta reſorbet. Virg. 11. Æn. 627.
Vocem reſorbere. Plin. lib. 18 cap. 35.

RĔSORTIOR, [ἀναλαγχάνω] īri. a quo verbum Reſortus elicuerunt pragmatici, quo Territorium aut jurisditionem ſignificant. Budæus in notis ad Pandectas adnotavit, Λαγχάνειν δίκην, inquit, Græcis dicitur, quaſi Sortiri judicium. Sorte enim cognoſcendarum cauſarum diem capiebant, auctore Servio lib. 6. Æn. in illum locum Virgilii, v. 431.

Nec vero hæ ſine ſorte datæ, ſine judice ſedes.

Cujus moris reliquias lingua vernacula retinet: Reſortiri enim in curiam eos dicimus, qui curiam appellant, hoc eſt quorum diſceptationes in curia per provocationem agitantur. [Nuſquam tamen hoc verbum legitur apud veteres.

RESPECTO, & RESPECTUS. V. RESPICIO.

RESPERGO, ſi, ſum, [διαῤῥαίνω] ĕre. Circum circa ſpargere. Columel. lib. 1. cap. 6. Deinde quum prædictum tectorium inaruit, rurſus amurca reſpergitur. Cic. 7. Verr. 78. Quum Prætoris nequiſſimi inertiſſimique oculos prædonum remi reſpergerent.
Sanguine reſpergere dextram. Catull. Argon. 62. 230. conf. Liv. 1. 13.
Mero reſpergere tergora. Columel. lib. 6. cap. 2.

RESPERSUS, a, um. Partic. [διαῤῥανθεὶς] ut, Reſperſæ matris cruore virgines. Liv. 24. 26.
Cæde fraterna juvenis reſperſus. Catull. Argon. 62. 181.
Pulvere reſperſus. Stat. 8. Theb. 8.
Sanguine manus reſperſæ. Cic pro Roſc. Amer. 68.
Comæ reſperſæ ſanguine. Ovid. 3. Faſt. 452.
Menſa reſperſa cruore. Liv. 39. 43. conf. Idem 1. 48.
Vinum reſperſum dixerunt antiqui, quia vino ſepulcrum ſpargebatur. Paulus. V. Feſtus

RESPERSIO, ōnis. f. [ἐπίῤῥανσις] Cic. 2. de Divin. 48. Habes & reſperſionem pigmentorum, & roſtrum ſuis, & alia permulta.

RESPERSUS, ûs. m. [διάῤῥανσις] Plin. lib. 10. cap. 3. Hæc cauſa eſt gregatim avibus natandi: quia plures ſimul non infeſtantur, reſperſu pinnarum hoſtem obcæcantes.

RESPĬCIO, ſpexi, ſpectum, [ἀναβλέπω, ἀνακύπτω] ĕre. Retro aſpicere, ſive flexis in terram oculis aſpicere, ut ait Eraſmus. Cic. 1. de Divin. 49. Tum ei ducem illum præcepiſſe, ne reſpiceret.
Inter Reſpicere & Proſpicere. Proſpicere enim advorſum videre ſignificat: Reſpicere vero, quaſi retro aſpicere. Varr. Manio, Sedens altus alieno ſumptu, neque poſt reſpiciens, neque ante proſpiciens. Ex Nonio 5. 85.
Reſpicit Æneas ſubito. Virg. 6. Æn. 548.
Inſtantem tergo Cloanthum reſpicit. Virg. 5. Æn. 168.
Tellus reſpicitur. Ovid. 2. Amor. 11. 23.
Tam longe retro reſpicere non poſſunt. Cic. 5. Tuſc. 6.
A tergo reſpicere. Virg. 8. Æn. 697.
Reſpicere ad. Ter. And. 2. 5. 6. Quaſi de improviſo reſpice ad eum. Idem Eun. 2. 3. 50. Quum huc reſpicio ad virginem. Cic. 1. de Divin. 69. Et noctu ad oppidum reſpicientes.
Ad aliquid reſpicere, Subaud. Animo. Quintil. lib. 2. cap. 12. Et quum Latinis ſtudebimus litteris, non reſpiciamus ad Græcas.
Reſpicere, Retrorſum aſpicere & in præteritum. Cic. pro Arch. 1. Nam quoad longiſſime poteſt mens mea reſpicere ſpatium præteriti temporis, & pueritiæ memoriam recordari.
Mala ſua reſpicere, Conſiderare. Lucret. lib. 4. 1152.
Vitæ exemplar reſpicere. Hor. in Arte Poet. 317.
Reſpicere aliquem, Rationem ejus habere. Cic. 2. Fam. 15. Ut reſpiciam generum meum, adoleſcentem optimum, mihique cariſſimum. Stat. 3. Theb. 159.

—nulloque ululata dolore
Reſpexit Lucina domum.

V. Reſpicere, Juvare.
Rempub. reſpicere. Cic. ad Brut. 14. Quod ipſum, ſi Rempublic. cui ſuſceptus es, reſpicis, tibi jam jamque faciendum eſt.
Cavere alicui, & reſpicere eum. Cic. 5. Verr. 26.
Reſpicere Cæſarem, Juvare, favere, vel obſequi. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 1.
Se reſpicere, pro Sui rationem habere. Plaut. Pſeud. 2. 2. 18.
Se reſpicere, Sibi proſpicere, vel conſulere. Ter. Heaut. 1. 1. 18.

Nullum remittis tempus, neque te reſpicis.

Cic. 2. de Finib. 79. Ne tum quidem te reſpicies, & cogitabis, ſibi quemque natum eſſe & ſuis voluptatibus?
Ætatem ſuam reſpicere, Proſpicere ætati ſuæ. Ter. Phorm. 2. 3. 87.
Homo aptiſſimus ad jocandum, minimeque reſpiciens patriam. Cic. 2. de Nat. Deor. 46.
Reſpicere aliquem, pro Juvare. Ter. And. 5. 6. 11. Age, me in tuis ſecundis rebus reſpice. Al. Rebus omittunt. Idem Adel. 3. 2. 55. Nam hercle alius nemo reſpicit nos.
Reſpicit nos Deus, i. e. Cuſtodit, vel diligit. Ter. Phorm. 5. 3. 34.

Di nos reſpiciunt: gnatam inveni nuptam cum tuo filio.

Cic. 1. Att. 13. Niſi quis nos Deus reſpexerit.
Pietas reſpicit labores humanos. Virg. 5. Æn. 689.
Periculum rei venditæ ad venditorem debet reſpicere. Ulpian. in l. Si quis vina vendiderit. D. de pericul. & comm. rei vendit. quod exp. Idem ibidem, dicens, Periculum acoris & mucoris ad venditorem pertinebit.
Summa imperii ad me reſpicit, i. e. Ad me pertinet. Cæſ 3. Bell. Civil. 5. extr.

RESPICIENS, entis. Partic. [ἀναβλέπων] Ovid. 1. Triſt. 3. 60.

Reſpiciens oculis pignora cara meis.

Æneas mœnia reſpiciens. Virg. 5. Æn. 3.
Reſpiciens Fortuna. Notum eſt litteratis omnibus, antiquos idololatras, varias Fortunæ finxiſſe functiones, & numina, quæ & illi varia quoque nomina pepererunt. Reſpicienti, id eſt proſperæ fortunæ fanum Romæ ædificatum atque ſacratum ſcimus, non procul a fano Jovis Victoris. V. Alex. ab Alex. lib. 1. Genial. dier. cap. 13.

RESPICIENDUS, a, um. aliud Partic. [ἀναβλεπτέος] Ovid. 1. Amor. 8. 38.

Quantum quiſque ferat, reſpiciendus erit.

RESPECTUS, ûs. m. [ἀφόρασις] Ipſe oculorum conjectus. Plautus, Et me reſpectu terruit. [Puto in ſuppoſ.
Effuſe ac ſine reſpectu fugit rex Philippus. Liv. 32. 12.
Reſpectus, Id quod reſpicitur. Cic. 1. de Divin. 68. Fugientibus miſerabilem reſpectum incendiorum fore. i. e. Horrendum ſpectaculum.
Reſpectus, [λόγος] Ratio, qua ad aliquid agendum movemur. Martial. lib. 11. 50.

Sit pudor, & tandem veri reſpectus & æqui.

Cic. ad Brut. 1. Meus quidem animus in acie eſt, neque reſpectum ullum quærit, niſi me utilitas civitatis forte converterit.
Reſpectus honeſti. Lucan. lib. 8. 490.
Movebat hæc multitudo hoſtium, reſpectu paucitatis ſuæ. Juſtin. 11. 9. 2.
Occultæ muſicæ nullum eſſe reſpectum. Suet. Neron. cap. 20.
Reſpectum habere ad aliquem. Cic. 5. Philipp. 49. Itaque quum reſpectum ad Senatum, & ad bonos non haberet.
Rerum privatarum reſpectus. Liv. 2. 30. Sed factione, reſpectuque rerum privatarum, quæ ſemper offecere, officientque publicis conſiliis, Appius vicit.
Abſcindere rerum omnium reſpectum. V. ABSCINDO.
Reſpectu mei. Ovid. 1. Triſt. 3. 100. Ovid. 4. de Pont. 9. 100.

Reſpectu cupiunt hic tamen eſſe ſui.

RESPECTO, [ἀναπαπταίνω] āre. frequent. Ter. Adel. 2. 1. 3. Quid reſpectas? nihil pericli eſt. Cic. pro Planc. 45. Ne par ab his munus in ſua petitione reſpectent.
Lumine obliquo reſpectare aliquem. Stat. 3. Theb. 377.
Si qua pios reſpectant numina. Virg. 1. Æn. 607.
Sed patet immani, & vaſto reſpectat hiatu. Lucret. lib. 5. 376. i. e. Janua leti valde late, & vaſte retrorſum patefacta eſt. Lambinus.

RESPECTANS, antis. Partic. [ἀναπαπταίνων] Lucret. lib. 6. 1232.

Funera reſpectans, animam & mittebat ibidem.

Paterc. 2. 107. Sine fine reſpectans Cæſarem.

RESPĪRO, [ἀναπνέω, ἄμπνυμαι] āre. Recipere intro anhelitum. Ter. Heaut. 2. 2. 12. ô Clitipho, timeo. CLIT. reſpira. Plaut. Epid. 2. 2. 20.

Mane, ſine reſpirem quæſo. P. immo acquieſce. E. animo male eſt,
Recipiam anhelitum.

Cic. pro Roſc. Amer. 22. Quum tot tantiſque negotiis diſtentus ſit, ut reſpirare libere non poſſit. Sic 1. de Finib. 53.
Reſpirare & Reddere animam, h. e. Anhelitum extra mittere. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Eaque ad pulmones uſque pertineat, excipiatque animam, eam, quæ ducta ſit ſpiritu, eandemque a pulmonibus reſpiret, & reddat.
A re aliqua reſpirare. Quintil. lib. 1. cap. 8. Quum poeticis voluptatibus aures a forenſi aſperitate reſpirent.

A metu reſpirare. Cic. pro Cluent. 200.
Reſpirat civitas, quum in priſtinum ſtatum redit. Cic. 6. Fam. 2. Si armis, aut conditione poſitis, aut defatigatione abjectis, aut victoria detractis, civitas reſpiraverit, & dignitate tua frui tibi, & fortuna uti licebit.
Reſpiraro ſi te videro. Cic. 2. Att. 24. Item, atque eò ſi poteſt acrius, te rogo, ut plane ad nos advoles: reſpiraro, ſi te videro.
Reſpiravi, liberatus ſum. Cic. pro Milon. 48.
Reſpirat cupiditas, Paulum ceſſat. Cic. pro Quint. 53. Si mehercule hæc tecum duo verba feciſſes, Quid ago? reſpiraſſet cupiditas atque avaritia paululum.
Reſpiro, Efflo, Exhalo, aut emitto odorem aliquem. Stat. 2. Silv. 2. 78.
—inde malignum
Aera reſpirat pelago circumflua Neſſis.

RESPIRATIO, ōnis. f. [ἀναπνοή] Cic. de Univerſ. 16. Neque erant anima circumfuſa extrema mundi, ut reſpirationem requireret.
Reſpiratio parva atque anhela. Cæl. Aurel. Acut. 2. 32. 167.
Mora & reſpiratio in oratione. Cic. in Orat. 53. Diſtincta alios, & interpuncta intervalla, moræ, reſpirationeſque delectant.
Reſpiratio aquarum, pro Evaporatione quam vocant. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Ipſe oritur ex reſpiratione aquarum, earum enim quaſi vapor quidam aer habendus eſt.

RESPIRĀTUS, ûs. m. [ἀνάπνευσις] Cic. 2. de Nat. Deor. 136. In pulmonibus autem ineſt raritas quædam, & aſſimilis ſpongiis mollitudo, ad hauriendum ſpiritum aptiſſima: qui tum ſe contrahunt aſpirantes, tum in reſpiratu dilatant, ut frequenter ducatur cibus animalis, quo maxime aluntur animantes. Aliqua exemplaria habent, Reſpiritu; alia, Tum ſpiritu dilatant, &c. Apul. Met. 4. p. 149. Elmenh. Parvis reſpiratui circa nares & oculos datis foraminibus.

RESPIRĀMEN, ĭnis. n. [ἀνάπνευμα] pro Halitu ſeu meatu ſpiritus. Ovid. 2. Met. 828.
Vitaleſque vias, & reſpiramina clauſit.

RESPIRAMENTUM, i. n. Auguſtin. Confeſſ. 7. 7. Laxamentum & reſpiramentum.

RESPIRĀCŬLUM, i. n. Claud. Mamert. 2. 12. Redactæ paululum reſpiraculo pauſæ vires.

RESPIRIUM, i. n. Gloſſ. Lat. Gr. Reſpirium, ἀναπνοή. ut Suſpirium.

RESPLENDEO, ui, [μαρμαίρω, στίλβω] ēre. Idem quod Splendere. Cic. 2. de Finib. 23. Adſint etiam formoſi pueri, qui miniſtrent: reſplendeat iis veſtis, argentum, vel Corinthium orichalcum, locus ipſe, ædificium.

RESPONDEO, di, ſum, [ἀποκρίνομαι, ὑπολαμβάνω, ἀμείβομαι] ēre. notæ ſignificationis. Ter. Adel. 2. 1. 26. Reſponde. Virg. 10. Ecl. 8.
Non canimus ſurdis, reſpondent omnia ſilvæ.
Reſponde quod rogo. Plaut. Pſeud. 4. 2. 12.
Acute reſpondere. V. ACUO.
Benigne. Hor. 1. Epiſt. 7. 63.
Incaute. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Memoriter. V. MEMOR.
Paratiſſime. V. Paratus, in PARO.
Propalam aliquid. Tacit. 12. Ann. 46.
Pudice Quintil lib. 5. cap. 11.
Venuſte. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Corde ſedato. Virg. 12. Æn. 18.
Reſpondere ad. Cic. 7. Verr. 147. Quid ad hæc cogitas reſpondere.
Ad ea quæ quæſita ſunt reſpondere. Cic. 1. Philipp. 2.
Ad rogatum reſpondere, ſive ad interrogata. Cic. pro Flacc. 10. Nunquam nobis ad rogatum reſpondent, ſemper accuſatori plus quam ad rogatum. Liv. 3. 4. Ita reſponderunt ad interrogata, ut magis ſuſpecti, quam venerant, dimitterentur.
Ad poſtulata. Cæſ. 1. Bell. Gall. 44. Arioviſtus ad poſtulata Cæſaris pauca reſpondit.
Ad voluntatem alicujus. Cæſ. 4. Bell. Gall. cap. 5.
Videat quid de illis reſpondeat, quos, &c. Cic. 3. Verr. 12.
Reſpondere aliquid in utramque partem. Cic. 4. Acad. 104. Item ea quæ interrogati in utramque partem reſpondere poſſumus.
Reſpondit quod. Cic. pro Roſc. Amer. 33. Ajunt hominem, ut erat furioſus, reſpondiſſe, quod non totum telum corpore recepiſſet. Accuſaturum ſc.
Reſpondere pro aliquo. Cic. de Clar. Orat. 122. Ut etiam pro Bruto reſpondeam.
Graviter reſpondere contra inimici contumeliam Cic. de Aruſp Reſp. 17.
Reſpondere criminibus. Cic. 11. Fam. 28. Reſpondebo criminibus, quibus tu pro me, ut par erat tua ſingulari bonitate & amicitia noſtra, ſæpe reſtitiſti.
Maledictis reſpondere. Ter. in prol. And. 7.
Reſpondere jus. Plin. Epiſt. 101.
De jure reſpondere. Cic. de Clar. Orat. 13. Multaque opera, multaque induſtria Rutilius fuit, quæ erat propterea gratior, quod idem magnum munus de jure reſpondendi ſuſtinebat.
Ad nomina reſpondere, quod vulgo in jure dicitur, *Comparere*. Liv. lib. 7. 4.
Non reſpondere citatum: eſt ut nunc loquuntur in jure, *Deficere*. Cic. 3. Verr. 19. Budæus.
Non reſpondere dicitur citatus, Quando non comparet. Marcellus in l. penult. D. de in integrum reſtitution.
Ad tempus reſpondere, vel ad diem debitor dicitur, qui in mora non eſt. Cic. 16. Att. 2. Quanquam enim reliqua ſatis apta ſunt ad ſolvendum, tamen fit ſæpe ut ii, qui debent, non reſpondeant ad tempus. Turnebus, Ut Appellari, inquit, dicitur debitor, quum flagitatur ut ſolvat, ita quum ſolvere ſe dicit, Reſpondere dicitur.
Amore, vel In amore reſpondere alicui, Amantem redamare. Cic. 15. Fam. 21. Cui ego quidem amori, utinam ceteris rebus poſſem, amore certe reſpondebo.
Reſpondere, Convenire, quadrare, conſentire, & parem eſſe. De rebus inanimatis, atque adeo quibusvis. Virg. 1. Æn. 585.
— dictis reſpondent cetera matris.
Pariter & æqualiter. V. PARITER.
Reſpondere, pro Profectum habere, & non fallere conſilium & propoſitum medici. Celſ. lib. 2. cap. 10. Id quod ſi in cura quoque aquæ, quæ inter cutem eſt, ita reſpondet, quanto magis neceſſe eſt in ſanguine reſpondeat? Alibi Cedere vocat. Budæus.

Varie reſpondere. Celſ. lib. 5. cap. 18. Credo autem, quo pejus id malum eſt, minuſque facile diſcutitur, eo plura eſſe tentata: quæ in perſonis varie reſponderunt. De malagmate ad ſtrumas.
Dextra dextris reſpondent. Cic. de Univerſ. 41.
Ut omnia omnibus, paribus paria reſpondeant. Cic. 1. de Nat. Deor. 50.
Par pari reſpondere. Plaut. Truc. 2. 7. 45.
Convenire & reſpondere. Cic. 3. de Finib. 8. Quid poſterius priori non convenit? quid ſequitur, quod non reſpondeat ſuperiori?
Ad normam reſpondere. Structuram ad normam & libellam & ad perpendiculum reſpondere oportet i.e. Competere & quadrare. Vitruv. lib. 7. c. 3.
Ad illud reſpondet. Varro de L. L. 9. 4. Quemadmodum crepat prima ad quartam chordam, ſic quarta ad ſeptimam reſpondet. i. e. Concinit cum ſeptima.
Reſpondet frumentum ad pondus & menſuram. Senec. de Brevitate vitæ.
Reſpondet ad ſpem eventus, h. e. Secundum exſpectationem accidit. Liv. 28. 6.
Spei reſpondere. V. SPES.
Sic Exſpectationi reſpondere. H. St.
Reſpondiſſet tibi, pro Spei tuæ, aut Exſpectationi. Vide in OPIMITAS. H. St.
Invidiæ reſpondere. Ovid. de Rem. Amor. 397.
Labori ſuo fama reſponſura. Hor. 2. Serm. 8. 66.
Labori fructus non reſpondens. Ovid. 4. Faſt. 642.
Laudibus reſpondere Græcorum. Cic. 1. Tuſc. 3. Idem ad Brut. 7. Qui veſtris paucorum reſpondeat laudibus. i. e. Qui veſtras æquet laudes.
Meritis favor non reſpondet. Hor. 2. Epiſt. 1. 9.
Opinioni hominum tua virtus non reſpondet. Cic. 3. Fam. 4.
Voto reſpondere. Plin. 1. Epiſt. 7. Non ego quoque ſimili nutu, ac renutu reſpondere voto tuo poſſum. i. e. Facere quod deſideras.
Si bonitas tua reſponderit judicio meo. Antonius Cic. 14. Att. 13.
Neque quicquam tam obſcænum dicere, cui non ab initio pueritiæ omni genere facinoris ætas ſua reſpondeat. Cic. in Salluſt. 1.
In omnibus tuis rebus meis optatis fortuna reſpondit. Cic. 2. Fam. 1.
Reſpondere patri, pro Imitari mores patris, nec degenerare. Cic. 3. de Finib. 8. Eſt enim magnæ curæ (quanquam quidem hoc proprium tuum munus eſt) ut ita erudiatur, ut & patri, & Scipioni noſtro, & tibi tam propinquo reſpondeat. Budæus.
Nobilitati majorum reſpondere. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Plenius & uberius reſpondere. Senec. de Benef lib. 3. cap. 17.
Reſpondere, Reſpicere, ſeu contra poſitum eſſe. Virg. 6. Æn. 23.
Contra elata mari reſpondet Gnoſia tellus. Servius.
Ædificare porticum quæ palatio reſpondeat. Cic. de Aruſp. Reſp. 49.
Res ibi reſpondent ſimili forma, &c. De ſpeculo. Lucret. lib. 4. 168.
Reſponſum eſt, Imperſ. Cic. 1. de Finib. 2. Quanquam philoſophiæ quidem vituperatoribus ſatis reſponſum eſt eo libro, quo a nobis philoſophia defenſa & collaudata eſt.
Reſponſu, Supinum, pro Reſponſione ſive reſponſo. Cic. pro Cluent. 164. Videtis hæc quam ſint levia genere ipſo, quam brevia reſponſu.
Etiam in Tertia conjugatione uſi ſunt veteres. Manil. 5. 734.
Sic etiam magno quædam reſpondere mundo
Hæc natura fecit. Hinc Martial. lib. 3. 4.
Si quando veniet, dicet reſponde Poeta.

RESPONDENS, entis. Partic. [ἀποκρινόμενος] ut, Tympana reſpondentia, i. e. Sonantia, quod pulſata reclamant. Stat. 2. Achill. 175. V. ſupra.

RESPONSUS, a, um. Partic. unde

RESPONSUM, i. n. [ἀπόκρισις, ἀπολογία] Ipſum id, quod reſpondetur. Ter. in prol. Phorm. 17. Is ſibi reſponſum hoc habeat. Idem in prol. Eun. 6. Sciat reſponſum, non dictum eſſe. Cic. 7. Att. 16. Ex illius ad noſtra reſponſa reſponſis intelligentur.
Liberale reſponſum. V. LIBER, adj.
Fida. Virg. 2. Æn. 376.
Medium. V. MEDIUS.
Torva reſponſa trucis Senatus. Sil. lib. 11. 121.
Auferre reſponſum ab aliquo. Cic. 1. de Orat. 239.
Dare. Cic. 6. Verr. 85. Senatus Sopatro reſponſum nullum dat, ſed commotus, perturbatuſque diſcedit. Virg. 1. Ecl. 45.
Hic mihi reſponſum primus dedit ille petenti.
Elicere. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Ferre ab aliquo. Cic. 1. in Catil. 19. A me quoque id reſponſum tuliſti, me nullo modo poſſe.
Reddere. Cic. pro Planc. 34. Quum ſenatus impediretur quo minus id, quod hoſtibus ſemper erat tributum, reſponſum equitibus Romanis redderetur.
Reſponſa atque decreta juriſconſultorum. Cic. pro Muren. 28.
Reſponſum, Oraculum. Virg. 9. Æn. 134.
Si qua Phryges præ ſe jactant reſponſa deorum.
Τῶν χρηστηρίων τὰς ἀποκρίσιας Herod. 24. pag. 13. Ἐπηρώτα δὲ, περὶ χρηστηρίου κ. τ. λ. H. St.
Reſponſum aruſpicis. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Multa ex aruſpicum reſponſis commemorare poſſum.
E reſponſo. Tacit. 13. Ann. 24.
Perplexum reſponſum. V. PERPLEXUS.
Deluſit Apollo animum reſponſo. Virg. 6. Æn. 344.
Edere reſponſa. Tacit. 2. Ann. 54.
Horrent divûm reſponſis regna Caſpia. Virg. 6. Æn. 798.
Petunt in dubiis reſponſa. Virg. 7. Æn. 86.
Poſcens reſponſa ſacerdos. Sil. lib. 1. 121.
Reddere reſponſa. Virg. 3. Georg. 491.

RESPONSIO, ōnis. f. [ἀπόκρισις, ἀπολογία] Cic. pro Corn. Balb. 36. Accuſatoris interpretatio indigna reſponſione. Et in Piſon. 55. Reſponſione inimica. Quintil. lib. 9. cap. 1. Sibi ipſi reſponſio.

RESPONSUS, ûs. m. [ἀναλογία] Convenientia, conſenſusque. Vitruv. lib. 1. cap. 2. Symmetria eſt ex ipſius operis membris conveniens conſenſus: ex partibusque ſeparatis, ad univerſæ figuræ ſpeciem ratæ partis reſponſus.
Pontanus 432. A membrorum reſponſu & conformatione. H. St.

RESPONSOR, ōris. m. [ἐγγυητής] Fidejuſſor, qui pro aliquo ſpondet. Hor. 1. Epiſt. 16. 28
Quo reſponſore, & quo cauſæ teſte tenentur. Sed videndum nunquid de eo loquatur, qui de jure reſpondebat, qualis erat Scævola & alii multi. V. q. ſeq.

Immo legendum, Quo res ſponſore. Vide Cruquium. H. St.

RESPONSĪVE, Adv. Aſcon. in Verr. p. 106. Interrogative pronuntiandum eſt, & contra reſponſive.

RESPONSO, [ἀπολογοῦμαι] āre. frequent. Ferociter & aſpere alteri compellanti reſpondere. Plaut. Men. 4. 1. 57. Reſponſa aut loquere.
Reſponſare cupidinibus, i e. Reſiſtere, repugnare, contradicere. Hor. 2. Serm. 7. 85. Acron.
Gallina dura malum reſponſat palato, i. e. Non ſapit, non convenit palato. Vel, ut exponit Acron, Reſiſtit, reluctatur in faucibus. Tralatio eſt. Hor. 2. Serm. 4. 18.
Fortunæ ſuperbe reſponſare, Contumaciter reſpondere. Hor. 1. Epiſt. 1. 68.

RESPONSĬTO, [ἀνταποκρίνομαι] āre. aliud frequentativum a Reſponſo, reſponſas. Gell. lib. 17. cap. 19. Conſulentibus de jure publice reſponſitavit. Cic. 1. de Legib 14. Egone? ſummos fuiſſe in civitate noſtra viros, qui id interpretari populo, & reſponſitare ſoliti ſint.

RESPUBLICA, V. ſupra in RES.

RESPUO, ui, ūtum, [ἀναπτύω, ἀποπτύω] ĕre.
Frenos cum ſanguine reſpuit equus, Exſpuit. Stat. 8. Theb. 543.
Tela in aliquem reſpuere, Rejicere. Senec. Epiſt. 54. Quædam tela Philoſophia diſcutit, & in eum uſque, qui miſerat, reſpuit.
Reſpuere, Repudiare, & quaſi Cum ſputo per contemptum rejicere. Liv. 2. 41. Adeo propter ſuſpicionem inſitam regni, velut abundarent omnia, munera ejus in animis hominum reſpuebantur.
Aſpernari & reſpuere aliquid. Cic. 3. de Orat. 97.
Reſpuere aliquid, & pro nihilo putare, Cic. pro Cæcin. 56.
Conditionem reſpuere. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 42.
Conſolationem. Cic. 3. Tuſc. 79. Prodeſt hæc quidem conſolatio, ſed nec ſemper, nec omnibus: ſunt enim qui reſpuant.
Curam. Claud. conſ. Mall. Theod. 160.
Imperium. Columel. lib. 6. cap. 2.
Interdictum. Cic. 7. Att. 25. Cæſaris interdicta ſi te ſecundo lumine hic offendero, reſpuuntur.
Munera parva. Tibul. lib. 4. 1. 7.
Auribus reſpuere hominem. Cic. in Piſon. 45. Qui vos non oculis fugiat, auribus reſpuat, animo aſpernetur?
Reſpuunt aliquid aures, per translationem. Quintil. lib. 11. cap. 1.
Reſpuit hoc ſapientiſſimi cujusque fides. Plin. lib. 28. cap. 2. h. e. Nemo ſapiens id credit.
Cadaver humus reſpuet inviſum. Ovid. in Ibin, 170.
Ab ſe reſpuere liquorem dicuntur parietes picati, Vitruv. 7. 4.
Ictum reſpuit hoc ferri. Plin. lib. 7. cap. 15. h. e. Ferro non læditur.
Secures reſpuere dicitur lignum, Quod ſecuribus non poteſt findi. Plin. lib. 17. cap. 10.
Tela omnia reſpuit, h. e. Repulit, rejecit. Lucan. lib. 3. 484.
Tergus reſpuens vulnus: h. e. Quod nullo vulnere affici aut offendi poteſt, præ duritie. Plin. lib. 8. cap. 21.
Reſpuor. Paſſ. Lucret. lib. 2. 389.

Præterea lumen per cornua tranſit, at imber
Reſpuitur.

i. e. Humorem non transmittunt. Juvenc. 2. 689. Reſpuor a vobis.

RESPUENS, entis. Partic. [ἀποπτύων] pro Adj. Gell. lib. 6. cap. 15. Communium vocum reſpuens minus, & faſtidiens.

RESTAGNO, [λιμνάζω, πλημμυρέω] āre. Aquam pigram & reſidem, ſtagni modo, continere. Columel. lib. 2. cap. 17. Itaque ſi palus in aliqua parte ſubſidens reſtagnat, ſulcis derivanda eſt: quippe aquarum abundantia atque penuria graminibus æque exitio eſt. Idem lib. 8. cap. 15. Ora lacus ne corrumpantur violentia reſtagnantis undæ, quæ ſemper interfluere debet, opere ſignino conſternuntur.
Aquis reſtagnantibus. Plin. lib. 5. cap. 5.
Flumina reſtagnant alto vallo. Lucan. lib. 4. 89.
Lacus reſtagnant vaſto gurgite. Sil. lib. 5. 4.
Mare. Ovid. 11. Met. 364.
Palus. Sil. lib. 8. 382.

RESTAGNĀTIO, ōnis. f. [λιμνασμὸς] Reſtagnatio Euphratis. Plin. lib. 6. cap. 28.
Alvi reſtagnatio, Ructus, ut vult Hard. Plin. lib. 11. cap. 37. Ne reſtagnatio intempeſtiva alvi obſtrepat.

RESTAURO, [ἐπισκευάζω, ἀνακαινίζω, ἀνοικοδομέω] āre. Renovare, Redintegrare, proprieque de Ædificiis dicitur. Tacit. 3. Ann. 72. 2. At Pompeji theatrum, igne fortuito hauſtum, Cæſar exſtructurum pollicitus eſt, eo quod nemo e familia reſtaurando ſufficeret. Idem 4. Ann. 43. 4. Et Segeſtani ædem Veneris, montem apud Erycum, vetuſtate delapſam reſtaurari poſtulavere.
Bellum, translate. Juſtin. lib. 20. 5. Ita facta ſocietate, & auxiliis Gallorum auctus, bellum, velut ex integro, reſtaurat. conf. idem 20. 10. pr. & 3. 5.
Actio furti reſtauratur. Tryphoninus in l. Si alienus. D. de noxalibus actionibus.
Obligatio vetus reſtauratur. Papinianus in l. Ob eam. D. de præſcriptis verbis. Ulpian. in l. Licet. §. 1. D. de jure dotium. Reſtauranda erit in diem priſtinum obligatio.
Servitutem. Julianus in l. Si maritus fundum. D. de fundo dotali. Redintegrare ſervitutem, dicitur ibidem, eodem ſignificatu.

RESTAURĀTUS, a, um. Partic. ut, Navis reſtaurata. Ulpian. in l. Quid tamen. §. In navis. D. Quib. mod. uſusfructus, &c.

RESTAURATIO, ōnis. f. Julianus in l. Si maritus fundum. D. de fund. dotal. Si eundem fundum Titio reddiderit ſine reſtauratione ſervitutis.

RESTAURĀTOR, ōris. m. Spon. Miſcel. p. 27. CVRAT. ET RESTAVRATOR.

RESTĬBĬLIS, e. Adj. [παλίμβλαστος] ut,
Reſtibilis ager. Feſtus, Reſtibilis ager fit, qui continuo biennio ſeritur farreo ſpico, id eſt, ariſtato; quod ne fiat, ſolent qui prædia locant, excipere. Varro 1. de R. R. cap. 44. Illud quoque multum intereſt in rudi terra, an in ea ſeras, quæ quotannis obſita ſit, quæ vocatur reſtibilis, an in verfacto, quæ interdum requierit.
Arbor reſtibilis. Plin. lib. 16. cap. 32. Eſt in exemplis, & ſine tempeſtate, ullave cauſa alia, quam prodigii, cecidiſſe multas, ac ſua ſponte reſurrexiſſe. Factum hoc pop. Rom. Quiritibus oſtentum Cimbricis bellis, Nuceriæ in luco Junonis, ulmo, poſtquam etiam cacumen amputatum erat, quoniam in aram ipſam procumbebat, reſtituta ſponte, ita ut protinus floreret. A quo deinde tempore majeſtas pop. Rom. reſurrexit, quæ ante vaſtata cladibus fuerat. Memoratur hoc idem factum & in Philippis, ſalice procidua atque detruncata: & Stagiris in Muſeo populo alba. Omnia fauſti ominis. Sed maxime mirum, Antandri platanus, etiam circumdolatis lateribus, reſtibilis ſponte facta vitæque reddita, longitudine quindecim cubitorum, craſſitudine quatuor ulnarum. Ex his Plinii verbis apparet vocem hanc, Reſtibilis, ductam eſſe a verbo Reſtituo. [An a Reſtibilio? vel poſcente Analogia, ut & Voſſius mavult, a Reſto? V. ejus Etymol. Gothofr. placet a Reſtituo, ut a Proſtituo, inquit, Proſtibulum. V. Gothofr. not. ad Varr. de L.L. 4. 4. Quaſi non & Proſtibulum a Proſtando dicatur, quia propalam proſtat. Gloſſ. Lat. Gr. Reſtibulis, Ἀγρὸς δὶς τοῦ ἔτους ἠροτριωμένος.
Arvum reſtibile. Plin. lib. 18. cap. 17.
Craſſitudo reſtibilis. Plin. lib. 18. cap. 17.
Fecunditas reſtibilis. Plin. lib. 28. cap. 29.
Seges reſtibilis, eſt Quæ regerminat, quaſi cujus fecunditas in ſequentem quoque annum reſiſtat. V. ſupra. Varro 1. de R.R. cap. 9. Contra in agro pingui, ut in Hetruria, licet videre fructuoſas ſegetes, ac reſtibiles, & arbores prolixas.
Vinea reſtibilis. Columel. lib. 3. cap. 11.
Vinetum reſtibile. Columel. lib. 3. cap. 18. Paſtinum vocant agricolæ, ferramentum bifurcum, quo ſemina panguntur, unde etiam repaſtinatæ dictæ fuere vineæ veteres, quæ refodiebantur: hæc enim propria appellatio reſtibilis vineti erat. Reſtibilis, i. e. Quod reſtituebatur. *d'une vieille vigne, qu'on remettoit en nature, & qu'on repeuploit de nouveau plant.*

RESTIBĪLIO, īre. Reſtituere. Pacuv. apud Feſt. in Sas. Teucrum regi ſapſa res reſtibiliet. [Videtur pro Reſtabilio dictum. V. in dict. præced.

RESTILLO, āre. Rurſus inſtillo. Prudent. adv. Symmach. 2. 287.

—ad proprium reſtillet vena metallum.

Cic. 9. Att. 7. Litteræ tuæ mihi quiddam quaſi animulæ reſtillarunt.

RESTINGO, vel RESTINGUO, ſtinxi, ſtinctum, [ἀποσβεννύω] ĕre. Idem quod Exſtinguere. Plaut. Caſin. 4. 1. 16. Ignem reſtingunt aqua. Liv. 1. 39. pr. Quum quidam familiarium aquam ad reſtinguendum ferret, ab regina retentum, &c.
Sic Gall. *Eſteindre* & *Reſteindre*. H. St.
Incendere & Reſtinguere, contraria. Cic. 4. de Finib. 7. Quid ille incendat? reſtinguet citius, ſi ardentem acceperit.
Ignis in aquam conjectus continuo reſtinguitur & refrigeratur. Cic. pro Roſc. Amer. 17.
Favillas ardentes reſtinxit lacte. Stat. 5. Silv. 5. 17.
Flammam reſtinguere. Hor. 1. Serm. 5. 76.
Flamma reſtinguitur. Lucret. lib. 4. 871.
Ignes reſtinguere fontibus. Virg. 2. Æn. 686.
Ignis vento reſtinguitur. Ovid. de Rem. Amor. 807.
Incendium reſtinguere. Cæſ. 8. Bell. Gall. cap. 42.
Reſtinguere,

— & omnes
Reſtinxit ſtellas, exortus ut ætherius ſol.

citat Lactant. de Falſa ſap. lib. 3. puto eſſe Lucretii de Epicuro. H. St. Apud Lucret. 3. 1057. Præſtinxit legitur, ſed in Lactantii codicibus 3. 17. 28. conſtanter Reſtinxit. Eſtque dictum, ut paulo poſt Studia reſtinguere, ex Cic.
Reſtinguere, per translationem. Cic. 1. de Finib. 43. Omnium cupiditatum ardore reſtincto.
Flammam. Cic. 7. Verr. 14. Exortam videtur flammam, paucorum dolore ac morte reſtinxiſſe.
Genus ſuum. Plaut. Trin. 3. 2. 50.
Improbitatem. Cic. 3. Verr. 153. Communi præſidio talis improbitas, tanquam aliquod incendium, reſtinguenda eſt.
Incendium, ruina. V. Ruina, in RUO.
Iracundias reſtinguere & cupiditates. Cic. 2. de Nat. Deor. 148.
Sermones reſtinguere, ſive rumores. Cic. 12. Att. 10. Sermunculum omnem aut reſtinxerit, aut ſedarit: ſunt enim qui loquantur etiam mecum.
Sitim. Cic. 2. de Finib. 9. Eademne, inquam, quæ reſtincta ſitis? Immo alio genere: reſtincta enim ſitis ſtabilitatem voluptatis habet, inquit. Virg. 5. Ecl. 47.

— ſitim reſtinguere rivo.

Studia. Cic. in Orat. 5. Nec ipſe Ariſtoteles, admirabili quadam ſcientia & copia, ceterorum ſtudia reſtinxit. conf. Stellas reſtinguere paulo ſupra.
Reſtinguere incenſum aliquem, Sedare iram, lenire. Ter. Phorm. 5. 8. 82.
Verba alicujus. Ter. Eun. 1. 1. 24.

RESTINCTUS, a, um. Partic. [ἀποσβεσθεὶς] ut, Reſtinctum bellum. Cic. 11. Fam. 12. Ex tuis litteris, & ex Græceji oratione, non modo non reſtinctum bellum, ſed etiam inflammatum videtur.
Reſtincta eſt ſeditio, inventum eſt temperamentum. Cic. 3. de Legib. 24.
Vapor reſtinctus omnis. Virg. 5. Æn. 698.

RESTINCTIO, ōnis. f. [ἀπόσβεσις] Cic. 2. de Finib. 9. Illa autem voluptas ipſius reſtinctionis in motu eſt.

RESTIO, īvi, ītum, īre. eſt, Ad referendum, laborandum, colendumve aptum eſſe. Columel. lib. 3. cap. 21. Nam & quæ reſtire incipiunt tempeſtive leguntur: & quæ nondum maturitatem ceperunt uvæ, ſine diſpendio differuntur. Legitur in aliis exemplaribus, Et quæ matureſcere incipiunt. Al. Putreſcere. [De hac ipſa vero lectione ne γρὺ quidem in editione noviſſima Geſneri. Nec ſane ſcio quid verbi ſit.

RESTĬPŬLOR, [ἀνθομολογέω Gl. L. G.] āri. Reſtipulari dicitur is, qui cum eo certat, a quo ſponſione eſt provocatus, i. e. Viciſſim ſtipulari, & mutuam ſponſionem exigere. Valer. lib. 2. cap. 3. tit. 1. Valerius ſponſione Luctatium provocavit, non ſe petiturum triumphum, niſi ſuo ductu Punica claſſis eſſet oppreſſa: nec dubitavit reſtipulari Luctatius. Cic. pro Roſc. Com. 35. Tua vox eſt, Fanni: quid tu auferri petis a Flavio, ſi Flavius nihil debet? quid hic porro nunc reſtipulatur, quod jam pridem ipſe exegit? quid vero Flavius tibi daturus eſt? Budæus; Reſtipulari, pro Stipulari, ſive Viciſſim ſtipulari, vel Poſt rem actam ſtipulari. conf. Varro L. L. 5. 36.

RESTIPULATIO, ōnis. f. [ἀνθομολογησμὸς Gl. L. G.] Cic. pro Roſc. Com. 37. Quid enim reſtipulatio clamat? Quod a Flavio abſtulero, partem dimidiam, inde Roſcio me ſoluturum ſpondeo. Et paulo poſt, Quis eſt hujus reſtipulationis ſcriptor, teſtis, arbiter? quis?

RESTIS, is. f. [σχοινίον μικρὸν Gl. L. G.] Funiculus. In Accuſativo Reſtem vel Reſtim. Plaut. Perſ. 5. 2. 34.

Reſtim tu tibi cape craſſam, ac ſuſpende te. Ibid. 2. 4. 11. Cædêre hodie tu reſtibus. Apul. 1. Met. p. 109. Elmenh. Reſtim, qua (grabatulus) erat intextus, aggredior expedire. Plin. lib. 17. cap. 10. Eaque intrita reſtem circumlini.

Deſpaut. 271. ex Plauto,

Si nunc me ſuſpendam, meam operam luſerim,
Et præter operam reſtim ſumpti fecerim.

Non tamen conjuncte ſcribit. At ego conjuncte puto ſcribendum, ut Lucrifacio. Sed in ſequentibus ponit & Aſſifacio, vide ab Aſſis. H. St. Locus Plauti eſt Caſ. 2. 7. pr. V. in Facio Sumpti facio.

Ad reſtim mihi quidem res rediit planiſſime. Ter. Phorm. 4. 4. 5. Hoc adagio ſumma rerum deſperatio ſignificatur; nam in hac ſolent quidam amentes ad laqueum confugere. Juven. 6. Sat. 30.

Ferre potes dominam, ſalvis tot reſtibus, ullam? Eraſmus.

Alliorum connexa capita, Reſtes apud Plinium dicuntur, lib. 20 cap. 6.

Reſtim ducere In ſaltatione dicuntur chori puerorum puellarumque manibus conſertis. Ter. Adelph. 4. 7. 34.

Tu inter eas reſtim ductans ſaltabis. Liv. 27. 38. de ſacrificio Junoni Reginæ facto loquens, Per manus reſte data virgines, ſonum vocis pulſu pedum modulantes, inceſſerunt.

Restiārius, i. m. & **Restio**, ōnis. Vet. Gloſſ. Gr. Lat. σχοινοπλόκος, Reſticularis, reſtio. Fronto, Reſtiarius, qui facit; Reſtio, qui vendit. Suet. cap. 2. vitæ tradit Auguſto proavum libertinum reſtionem exprobratum fuiſſe.

Resticŭla, æ. f. Dimin. [σχοίνιον, σπαρτίον] Varro 1. de R. R. cap. 41. Tum enim reſticulas per ficus, quas edimus, maturas perferunt, & eas quum inaruerint, complicant, ac quo volunt, mittunt. Ammian. 14. 23. Hirſutis reſticulis cruribus ejus innexis

Restĭcŭlus, i. m. aliud Dimin. Ulpian. in l. Si vero. §. fin. D. de iis qui dejecerunt, Si amphora ex reſticulo ſuſpenſa decidiſſet, & damnum dediſſet. Alias legitur Reticulo. [An Retinaculo?

Resticulāris, is. m Idem quod Reſtiarius, vel Reſtio Gl. G L. V. restiarius. In iisdem Σχοινεὺς, Reſor, Reſticularis. [Forte Reſtio ſcribendum.

Restĭfer, ĕri. m. Reſtiferi [σειροφόροι] Genus militum Parthorum. V. Suidas in dict. Græca.

Restito, V. resto.

Restĭtuo, ui, ŭtum, [ἀνίστημι, ἀποκαθίστημι, ἐπανορθόω] ĕre. ex Re & Statuo; ſignificat Reponere, Reddere. Ter. And. 4. 1. 57.

Cupio, reſtitue in quem me accepiſti locum. Idem Heaut. 3. 1. 83.
Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis,
Dum id quæro, tibi qui filium reſtituerem.

Reſtituere ac reddere. Ter. Eun. 1. 2. 67.

Animum alicui. Liv. 25. 18.

Calliditatem ſuam veterem reſtituere. Cic. pro Roſc. Amer. 61. Reſtitue nobis aliquando veterem tuam illam calliditatem atque prudentiam.

Fraudata. Cæſ. 3. Bell. Civil. cap. 60. Quam maximas potuerunt pecunias mutuati, perinde ac ſuis ſatisfacere, & fraudata reſtituere vellent.

Imperium populo Rom. Plin. lib. 7. cap. 26.

Jus reſtituere ereptum. Ovid. 1. Faſt. 626. al. Exemptum.

Nomen ſuum alicui. Cæſ. 2. Bell. Civil. cap. 32.

Rem reſtituere alicui. Cic. pro Roſc. Amer. 114. Nonne, ſi ex eo negotio tantulum in rem ſuam convertiſſet, damnatus per arbitrum, & rem reſtitueret, & honeſtatem omnem amitteret?

Tutelam reſtituere, pro Rationem & reliqua tutelæ, apud Africanum in l. 10. D. rem pupil. ſal. fore.

Viſum reſtituere. Plin. lib. 11. cap. 37.

Reſtituere aliquem, Venia proſequi. Curt. lib. 8. 6. extr. Fratremque, antequam pro ſalute ejus precaretur, reſtituit. [Subaudi In gratiam.

Reſtituere ex toto, Perſanare. Celſ. lib. 8. cap. 20.

Dies nulla poteſt igne exſtinctos reſtituere. Ovid. 3. de Pont. 6. 36.

Reſtituere rem, In ſtatum priſtinum reducere. Ter. And. 3. 5. 13.

Tu rem impeditam & perditam reſtituas? hem quo fretus ſiem

In antiquum ſtatum provinciam reſtituere. Cic. 2. Verr. 12. Quam iſte per triennium ita vexavit ac perdidit, ut ea reſtitui in antiquum ſtatum nullo modo poſſit.

A limine mortis reſtituere aliquem. Catul. ad Mallium 66. 4.

Reſtituuntur proprie volentes, auctore Donato, cupienteſque: ut Civis patriæ. Cajus de Verb. ſignif. l. Plus eſt: Plus eſt, inquit, in reſtitutione, quam in exhibitione: nam exhibere eſt præſentiam corporis præbere: Reſtituere vero, eſt etiam poſſeſſorem facere, fructuſque reddere.

Ejicere aliquem, & Reſtituere, contraria. Cic. pro Milon. 37. Quæ fuiſſet igitur cauſa reſtituendi mei, niſi fuiſſet injuſta ejiciendi?

Damnatum. Cic. 9. Fam. 10. Nec committam, ut ſi ego eum condemnaro, tu reſtituas.

Reſtitui in bona paterna. Papin. in l. Si uno. §. ult. D. loc. & cond.

Dignitatem in priſtinam. Cic. pro Domo, 87. Rurſus ab eodem populo placato ſunt in ſuam priſtinam dignitatem reſtituti.

In gaudium reſtituere. Plaut. Merc. 5. 2. 44.

In gratiam. Ter. Hec. 3. 1. 11.

Rem cognoſces, iram expedies, reſtitues rurſum in gratiam. Cic. de Provinc. Conſul. 23. Hic me meus in Rempub. animus priſtinus ac perennis cum C. Cæſare reducit, reconciliat, reſtituit in gratiam.

In honorem Tribunicium. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 77.

In integrum reſtituere, Integrum facere ut prius, inſtaurare, reparare. Cic. 7. Verr. 12. Hos ſolent exitus exitiales habere, ut damnati in integrum reſtituantur, vincti ſolvantur, exſules reducantur. Ter. Phorm. 2. 4. 11.

— quod te abſente hic filius
Egit, reſtitui in integrum æquum eſſe & bonum.

V. restitutio.

In locum antiquum gratiæ & honoris reſtituere. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 18.

In locum reſtitui, unde quis decidit. Cic. 2. Att. 14. Primum illud te ſcire volo, Sampſiceramum, noſtrum amicum, vehementer ſui ſtatus pœnitere, reſtituique in eum locum cupere, ex quo decidit

In poſſeſſionem. Cic. pro Cæcin. 36. In poſſeſſionem in præſentia non reſtituetur.

Patientiæ veteri aliquem reſtituere. Tacit. in vita Agric. cap. 16.

Reipublicæ reſtitui. Cic. 1. Fam. 9. Quum ſe maximum fructum cepiſſe dicerent ex libertate mea: meque tum denique ſibi viſum Reipub. qualis fuiſſem, reſtitutum, i. e. Me fortem & conſtantem eſſe in libere loquendo pro Repub. defendenda, qualis ſcilicet fuiſſem ante exſilium meum.

Reſtituere, [ἐπισκευάζειν] Inſtaurare ac reficere. Cic. in Topic. 15. Si ædes exeſæ corruerunt, vitiumve fecerunt, quarum uſusfructus legatus eſt, heres reſtituere non debet. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 28. Ipſos oppida, vicoſque, quos incenderant, reſtituere juſſit. Ter. Adelph. 1. 2. 40. Fores effregit? reſtituentur.

Aciem reſtituere. Liv. 5. 18.

Comas turbatas. Ovid. 3. Faſt. 16.

Horam reſtituere. Cic. pro Quint. 32. Dicendum neceſſario eſt, reſtituendæ horæ ad arbitrium noſtrum. Vetus codex legit Præſtituendæ rectius.

Prælium, ſive pugnam. Liv. 6. 8. Idem 4. 38.

Sanitatem reſtituere, & ſanitati. Plin. lib. 20. cap. 6. Ibid. cap. 7.

Se reſtituere, ac reviviſcere. Varro 3. de R. R. cap. 16.

Vina reſtitui ſibi dicuntur, quæ mutata fuerunt. Plin. lib. 14. cap. 18. Vina in apothecis Canis ortu mutantur quædam, poſteaque reſtituuntur ſibi. Budæus.

Reſtituiri, pro Reſtitutum iri. Julianus l. 23. D. de actio. empti.

Restĭtuens, entis. Partic. ut, Capitis ulcera manantia ſanitati reſtituens. Plin. lib. 20. cap. 6.

Restituendus, a, um. Partic. [ἀποκαταστατέος] Plin. lib. 17. cap. 10. Inſito reſtituenda. Ovid. 4. de Pont. 13. 38.

Cæſaris imperio reſtituendus eris.

Lingua ſuppreſſa palato reſtituenda mero. Ovid. 3. Triſt. 3. 22.

Restitūtus, a, um. Partic. ut, Animus reſtitutus, Liv. 21. 53. Reſtituta acie, Plin. 29. 6. Ab Alexandro reſtituta Smyrna. Idem 5. 29. Oppidum reſtitutum. Idem 6. 16. Poteſtas reſtituta. Cic. 2. de Lege Agr. 36. Lux ſaluſque. Idem pro Domo 75. conf. Ibid. 71. & 86.

Restitūtio, ōnis. f. [ἀποκατάστασις] Cic. 4. Att. 1. Profecto hac reſtitutione fortunæ me ipſe non ſatis dignum judicabo.

Nemini eſt triumphus honorificentius, quam mihi ſalus reſtitutioque perſcripta. Cic. in Piſon. 35.

Reſtitutio ædificiorum, pro Inſtauratione. Ulpian. in l. Creditor. Si certum pet.

Reſtitutio in integrum. Judicium quod peracta cauſa ſequebatur a Principe pro reo, qui litem perdiderat. V. Ulp. l. 1. D. de integr. reſtit. vel Lex. Pitiſc.

Restitūtor, ōris. m. Cic. pro Milon. 40. P. Lentulus, ultor ſceleris illius, propugnator Senatus, defenſor veſtræ voluntatis, patronus illius publici conſenſus, reſtitutor ſalutis meæ.

Reſtitutor orbis, urbis, provinciæ, Tituli Imperatorum in nummis. V. Spanh. de U. & P. num diſſ. 13. Vaillant. Occon. &c.

Restitutōrius, a, um. Adj. Cajus in l. Qui proprio. §. Item. D. de procurator. Item quæritur, ſi judicium acceperit. defenſor, & actor in integrum reſtitutus ſit: an cogendus ſit reſtitutorium judicium accipere.

Actio reſtitutoria. Ulpian. in l. Quamvis pignori. D. ad Senatuſconſul. Vellejan.

Interdictum reſtitutorium. Ulpianus in l. Stipulatio. D. de nov. ope. nuntiat.

Resto, as, ſtĭti, ſtĭtum, [ὑπολείπομαι] āre. Supereſſe, ſive reliquum eſſe ſignificat: & vel Perſonaliter, vel Imperſonaliter ſumi videtur.

Perſonaliter. Cic. pro Quint. 33. Illud etiam reſtiterat, quod heſterno die fecerunt, ut te in jus adducerent. V. Id reſtat, infra. Idem 3. Off. 9. Qui e diviſione tripertita duas partes abſolverit, huic neceſſe eſt reſtare tertiam. Item ad Brut. 15. Longa ſunt, quæ reſtant.

De viginti reſtabam ſolus. Ovid. 3. Met. 687.

Dum reſto. Idem 3. 626.

Duæ noctes reſtant de menſe ſecundo. Ovid. 2. Faſt. 758.

Reſtat reliquum. Ter. Hec. 4. 2. 11.

Reſtat ex. Cic. 2. de Invent. 109. Quid etiam nobis ex eo genere reſtet & quare reſtet, admonendum videtur.

Id reſtat etiam: ironia eſt, qua Terentius utentem Æſchinum inducit in Adelph. 2. 1. 34. qui lenoni dicenti,

Leno ſum, fateor, pernicies communis adoleſcentium,
Perjurus, peſtis: tamen tibi a me nulla eſt orta injuria: reſpondet,
Nam hercle etiam id reſtat.

Cic. 13. Att. 13. Illud utique ſcire cupio, quem intellexeris ab eo ζηλοτυπεῖσθαι, niſi forte Brutum: id hercle reſtabat. Quaſi dicat: Invidia exſiſtit inter pares: at Varro neutiquam Bruto comparandus: cur igitur illi invideat? conf. ſupra a pr.

Reliqua pars eſt, & reſtat. Cic. pro Marcell. 28. Hæc igitur tibi reliqua pars eſt, hic reſtat actus, in hoc elaborandum eſt, ut Rempublicam conſtituas.

Hoc nunc reſtat. Ter. Heaut. 5 5. 22.

Reſtat aliud nihil, niſi. Ter. Phorm. 1. 2. 35.

Reſtabat aliud nihil, niſi oculos paſcere.

Quid reſtat, niſi porro, &c. Ter. Hec. 3. 1. 20.

Nihil reſtat præter. Cic. 3. Q. frat. 1. In Maniliano offendi Diphilum Diphilo tardiorem, ſed tamen nihil ei reſtabat, præter balnearia, & ambulationem, & aviarium.

Unum etiam reſtat amico noſtro ad omne dedecus, ut Domitio non ſubveniat. Cic. 8. Att. 7.

Reſtat. Imperſonaliter. Cic. 2. de Divin. 70. Reſtet etiam de Chaldæis: ſed primum auſpicia videamus.

Ire reſtat. Hor. 1. Epiſt. 6. 27.

Ire tamen reſtat, Numa quo pervenit & Ancus.

Reſtat ut. Cic. 4. Acad. 19. Reſtat ut his reſpondeam, qui ſermonibus ejuſmodi nolint perſonas tam graves allegari.

Reſtat mihi. i. e. Futurum eſt, manet me. Virg. 7. Æn. 271.

Hoc Latio reſtare canunt, qui ſanguine noſtrum
Nomen in aſtra ferant.

[Hic perſonale eſt.

Reſtare, Retro ſtare, Remanere, vel reſidere, ac immorari, vel remorari. Ter. And. 2. 6. pr.

Hic nunc me credit aliquam ſibi fallaciam
Portare, & ea me hic reſtitiſſe gratia.

Idem Eun. 2. 3. 11.

Ut illum di deæque ſenium perdant, qui me hodie remoratus eſt:
Meque adeo, qui reſtiterim.

Cic pro Ligar. 5. Tertium eſt tempus, quo poſt adventum Vari in Africa reſtitit. Item 3. Off 110. Ita incolumis in patria Regulus reſtitiſſet. & pro Muren. 79. Ab illo in ſpeculis atque inſidiis relicti, in capite atque in cervicibus noſtris veſtiterunt. [Niſi Præterita ſunt totidem a Reſiſto. q. V.

Ratio nulla eſt reſtandi. Lucret. lib. 1. 111.

Reſtare,

Reſtare, Reſiſtere. Ter. Heaut. 5. 3. 6.

In qua re nunc tam confidenter reſtas ſtulta? ego neſcio. Cic. 5. de Fin. 74. Quin etiam ipſi voluptarii diverticula quærant, & virtutes habeant in ore totos dies, voluptatemque primo duntaxat expeti dicant, deinde conſuetudine, quaſi alteram naturam effici, qua impulſi multa faciant, nullam quærentes voluptatem. Stoici reſtant. [i. e. Reliqui ſunt, de quibus agamus.

Reſtat pro Diſtat aït Ennium ponere, cum is dicat,

Impetus, aut longe mediis regionibus reſtat. Feſtus. Subaudi Verrius. [Sic legit Scalig. & in verſu Enniano Impetus aſt, &c. Malim Quin petis. Haut longe, &c. Haut, pro Haud, antique.

Reſtavi, pro Reſtiti. Propert. 2. 25. 53.

Nec ſi poſt Stygias aliquid reſtaverit undas. al. Reſtabit ad.

Restans, antis. Partic. [ὑπολειπόμενος] Sil. lib. 10. 25.

Nunc in reſtantes mucronem cominus urget.

Clauſtra reſtantia ſolvit. Sil. lib. 7. 130. i. e. Obſtantia. Ita Æra clauſtris reſtantia. Lucret. 2. 450.

Laminæ reſtantes adverſus pila & gladios. Tacit. 3. Ann 46. 6.

Dona reſtantia flammis. i. e. Quæ ex flammis reliqua fuerunt & relicta incendio. Virg. 1. Æn 683.

Restĭtrix, īcis. f. Plaut. Truc. 4. 2. 5.

Restĭto, [ἐφίσταμαι] āre. frequent. Plaut. Capt. 3. 2. 3.

— ita me miſerum reſtitando,
Retinendoque laſſum reddiderunt. Ter. Eun. 4. 4. pr.
Exi foras, ſceleſte! at etiam reſtitas?

Ubi reſtitaret, mortem denuntiantes. Liv. 7. 39.

Restĭtans, antis. Partic. Liv. 10. 19. Prope reſtitantes Conſules. Idem 30. 31. Reſtitantem ac tergiverſantem attraxerim. conf. Plin. lib. 8. cap. 16.

Restringo, ſtrinxi, ſtrictum, [ἀναστέλλω, κατασφίγγω, περισφίγγω] ĕre. Retro ſtringere, ſive Valde ſtringere. Plaut. Capt. 3. 1. 25.

Saltem ſi non arriderent, dentes ut reſtringerent. Plin. 6. Epiſt. 19. Nam ſumptus Candidatorum, fœdos illos & infames, ambitus lege reſtrinxit.

Reſtrinxit Bellona faces. Stat. 11. Theb. 413. al. Reſtinxit rectius.

Sol exortus reſtrinxit ſtellas. Lucret. lib. 3. 1057. al. Præſtinxit, vel Reſtinxit. V. restingo.

Reſtringere ſermonem, V. sermo. H. St.

Reſtringere ad, pro Aſtringere. Plin. 1. Epiſt. 8. Nam quum omnes homines ad cuſtodiam pecuniæ natura reſtrinxerit.

Reſtringere, Solvere. Apul. Jumentum reſtrinxit, abireque ſtabulo liberum ſivit, quod ſtabularius inventum mox domum reducit.

Reſtringere viam, Aperire. Lucret. lib. 2. 405.

Hæc magis hamatis inter ſe nexa teneri,
Propterea que ſolere vias reſtringere noſtris
Senſibus, introituque ſuo perrumpere corpus.

Reſtringere, Rurſus ſtringere. Apul. Et duplici, ne ſolvi facile queat, reſtringit.

Reſtringit nauſeam hæc herba. h. e. Reprimit, coercet, facit ad vel contra nauſeam. Plin. lib. 8. cap. 27. Ex vetuſto codice legendum Reſtinguit.

Restrictus, a, um. [ἀνασταλθεὶς] Partic. ut,

Lacertis reſtrictis ſenſit lora. i. e. Vinctis. Hor. 3. Carm. 5. 35.

Membra catena reſtrictus. Catul. Argon. 62. 296.

Imperium reſtrictum. Tacit. 15. Ann. 48. 5. Idque pluribus probatur, qui in tanta vitiorum dulcedine ſummum imperium, non reſtrictum, nec perſeverum volunt. i. e. Auſterum & rigidum.

Reſtrictus, pro Avaro & parco, per translationem: quoniam qui avari ſunt, pecuniam ita ſtringunt, ut nihil prodigant aut profundant. Cic. 3. Fam. 8. Quum & natura ſemper ad largiendum ex alieno fuerim reſtrictior.

Reſtrictus & tenax. Cic. pro Planc. 54.

Compar. Plin. 9. Epiſt. 19. An reſtrictius arbitraris, per orbem terrarum legendam dare duraturam memoriam ſui, quam uno in loco duobus verſiculis ſignare quod feceris?

Superl. Imp. Cod. 1. t. 17. l. 2. §. 10. Reſtrictiſſima regula.

Restricte, [περιεσταλμένως, φειδωμένως] Parce, cui opponitur Plene. Cic. de Amicit. 58. Ditior mihi & affluentior videtur eſſe vera amicitia, nec obſervare reſtricte, ne plus reddat quam acceperit.

Reſtricte præfinire. Cic. 2. de Legib. 45. Sed ego cetera non tam reſtricte præfinio, vel hominum vitiis, vel ſubſidiis temporum victus.

Parce & reſtricte. Cic. 2. de Fin. 42. Nec tamen cur id tam parce tamque reſtricte faciant, intelligo.

Superl. Plin. lib. 5. Epiſt. 8. Tam ſi laudaveris, parcus: ſi culpaveris, nimius fuiſſe dicaris, quamvis illud pleniſſime, hoc reſtrictiſſime feceris.

Restrictim, aliud Adv. Idem. [κατεσταλμένως] Afranius, Eaque firme ſedere melius conſultoribus, quam reſtrictim cogitata, atque omnibus rationibus. Nonius, 11. 55.

Restrictio, ōnis. f. Auguſtin. de Morib. Eccl. Cath. cap. 31. Epularum reſtrictio.

Restrĭgo, āre. Non ſtrigare, non interquieſcere. Sen. Epiſt. 4. Surge & reſtriga, ac clivum iſtum uno, ſi potes, ſpiritu exſupera. V. Scalig. ad Propert. p. 281. & in Catalect. p. 240.

Restruo, xi, ctum, ĕre. Rurſus ſtruere. Tertull. Apol. cap. 6. Licet aras reſtruxeritis. Idem de Reſ. Carn. cap. 31. Deus eam reſtruebat fidem, quam populus deſtruebat.

Restructus, a, um. Partic. ut, Altitudo muri reſtructa. Nepos, 2. 6. 5. al. Exſtructa. Tertull. ad Nation. 1. 10. Varro commemorat ſtatuas a Senatu dejectas, non niſi per vim popularium reſtructas.

Rĕsūdo, āre. Curt. 7. 10. 3. Solum, ſub quo amnis fluit, ne modico quidem reſudat humore.

Resūdans, antis. Partic. Curt. 5. 1. 12. Toto fere ſolo, propter venas aquarum, reſudante.

Rĕsulco, āre. Prudent. Vincent. 144.

Præſicca rurſus ulcera
Manus reſulcans diruet.

Rĕsulto, āre. V. resilio.

Rĕsūmo, ſumpſi, ſumptum, [ἀναλαμβάνω] ĕre. Iterum ſumere. Plin. 4. Epiſt. 13. pr. Vereor enim ne ſi hanc intentionem jam in finem laxavero,

ægre reſumam. Idem 2. Epiſt. 18. Nam beneficio tuo in ſcolam redeo, & illam dulciſſimam ætatem quaſi reſumo.

Ponere & Reſumere, oppoſita. Ovid 9. Met. 524.

Inque vicem ſumptas ponit, poſitaſque reſumit.

Curas principales reſumere. Plin. Paneg. cap. 79. Hic Conſularibus curis exſolutus, principales reſumpſit.

Gemitus reſumere, Iterare. Stat. 6. Theb. 11.

Tela. Ovid. 2. Amor. 9. 34.

Vires, Recuperare. Ovid. 9. Met 59.

Resumptus, a, um. Partic. Ovid. 4. Met. 665.

— pennis ligat ille reſumptis
Parte ab utraque pedes. Ibid. 15. 743.
— ſpecie cæleſte reſumpta.

Resumptio, ōnis. f. [ἀνάληψις] Vide epanalepsis. H. St. V. Barth. Adverſ. p. 2554. de uſu hujus vocis in re medica.

Resumptīvus, a, um. [ἀναληπτικὸς] Cæl. Aurel. Tard. 4. 3. Odoramenta reſumptiva.

Resumptōrius, a, um. Idem Acut. 3. 8.

Rĕsuo, ui, ūtum, [ἀναῤῥάπτω] ĕre. Iterum ſuere: aliquando contrarium ſignificat ſuo ſimplici; ut apud Suet. Aug. cap. 94. Sumenti virilem togam, tunica lati clavi, reſuta ex utraque parte, ad pedes decidit.

Rĕsŭpīno, [ὑπτιάζω, ἀναβάλλω] āre. Invertere, ſupinum aliquid devolvere. Ter. Phorm. 5. 6. 24.

Pone apprehendit pallio, reſupinat: reſpicio: rogo,
Quamobrem retineat me. Liv. 4. 19. Adſurgentem ibi regem umbone reſupinat. Plin. lib. 24. cap. 17. Hac admota, leones reſupinari cum hiatu laxo.

Reſupinare collum. Plin. lib. 10. cap. 34.

Valvas reſupinare. Propert. lib. 4. 9. 24.

Reſupinare, Pervertere. Juven. 3. Stat. 112.

Horum ſi nihil eſt, aulam reſupinat amici. [Ita Mſſ. Sed Aviam, in correctis eſt libris. Et hanc tamen lectionem probare nequeo, quum manifeſte abſurda ſit. Vetus Scholiaſtes Et anum reſupinat legiſſe videtur, unde forſan ſciolus Aviam reformavit. Si hoc minus arridet, lege

Horum ſi nihil, ancillam reſupinat amici. Eſt autem ſenſus obſcænus.

Reſupinare, A propoſito ſeu incœpto revocare, differre. Accius, Quid agis? perturbas rem omnem, ac reſupinas, ſoror. Nonius, 2. 734.

Resupinātus, a, um. Partic. [ἀναβεβλημένος] Juven. 8. Sat. 176.

Et reſupinati ceſſantia tympana Galli. conf. Petron. cap. 29. & Vitruv. 3. 3.

Rĕsŭpīnus, a, um. Adj. [ὕπτιος] Qui ventre in altum converſo eſt, facie in cælum verſa. Plin. lib. 7. cap 2. Eoſdemque ſciopodas vocari, quod in majore æſtu humi jacentes reſupini, umbra ſe pedum protegant.

Jacuit reſupinus humi. Ovid. 4. Met. 121.

Hæret curru reſupinus inani. Virg. 1. Æn. 480.

Corpora phocarum ſummo reſupina profundo. Ovid. 2. Met. 267.

Spiritus reſupinus. Lucret. lib. 1. 38.

Eque tuo pendet reſupini ſpiritus ore.

Stans reſupinus in ungues. Martial. lib. 12. 78.

Multis dum precibus Jovem ſalutat,
Stans ſummos reſupinus uſque in ungues. Mos erat precantium, ut cælum reſpicientes reſupini ſummis pedum digitis inſiſterent. Domitius.

Vultus reſupinus. Martial. 9. 44.

Reſupinus, pro Molli & effeminato. Quintil. lib. 5. cap. 12. Quapropter eloquentiam, licet hanc libidinoſam reſupina voluptate auditoria probent: nullam eſſe exiſtimabo, quæ ne minimum quidem in ſe indicium maſculini & incorrupti, ne dicam gravis & ſancti viri, oſtendet.

Reſupinus, Negligens. Paul. l. 25. ff. de probat. Qui ſolvit, nunquam ita reſupinus eſt, ut facile ſuas pecunias jactet. conf. supinus.

Rĕsurgo, ſurrexi, ſurrectum, [ἀνίσταμαι, ἀνεγείρομαι] ĕre. Rurſum ſurgere. Ovid. 1. Faſt. 523.

Victa tamen vinces, everſaque, Troja, reſurges.

Reſurgere dicitur herba, vel arbor, quæ rurſus creſcit. Plin. lib. 13. cap. 9. Sed præcipua utilitas, quod cæſa anno tertio reſurgit. De ſpina Ægyptia. V. Reſtibilis arbor, in restibilis. Ovid. 2. Amor. 16. 9.

Amor reſurgens. Virg. 4. Æn. 531.

Incendium reſurrexit. V. incendo.

Majeſtas reſurrexit. Plin. lib. 16. cap. 32.

Res Romanæ reſurgunt contra ſpem. Liv. 24.45.

Urbs reſurrexit. Curt. 5. 7. 9. Adde Paterc. 1. 7. 4. & Propert. 4. 1. 87.

Resurrectio, ōnis. f. [ἀνάστασις] Tertull. de Reſ. Carn. paſſim. quomodo Eccleſiaſtici omnes pro Mortuorum reſuſcitatione, & vulg. interpr. Biblior, ut Matth. 22. v. 28. & 32.

Rĕsuscĭto, [ἀνεγείρω] āre. Iterum ſuſcitare. Ovid. 8. Met. 474.

— poſitamque reſuſcitat iram.

Legatum reſuſcitatur. Paul. in l. Si ſervo. D. de adimend. legat.

Prior obligatio novo pacto reſuſcitatur. Paulus in l. Si unus ex. §. Sed ſi pactum. D. de pactis. [Gloſſ. Gr. Lat. Ἀνεγείρω, Reſuſcito, Excito.

Resuscitatio, ōnis. f. Tertull. Reſ. Carn. cap. 30. & 25.

Resuscitātor, ōris. m. Idem ibid. cap. 30.

R E T

RET. P. Retro pedes.

Rētæ, arum. f. pl. ſunt Arbores, quæ ex ripis fluminum eminent, aut in alveis ipſorum exſtant: a retibus dictæ, quod prætereuntes naves impedirent, & quaſi irretirent. Unde ex edicto Prætorum, retanda flumina locari ſolebant, hoc eſt, purganda, ne quid aut moræ aut periculi navibus in ea virgulta incidentibus fiat. Hæc fere Gell. lib. 11. cap. 17. ex libro Gaji de Origine vocabulorum. Hinc

Reto, āre. ut, Retare flumina, pro Purgare. Gell. l. c. V. Voſſ. Etymol.

Retārius, i. m. Inſcr. Vet. NEGOTIATOR ET RETARIVS.

Rĕtālio, āre. pro Talionem, ſive par referre, apud Jureconſultos non raro uſurpatum. Talio (inquit interpres verborum juris Spiegelius) pœnæ genus eſt ex Duodecim tabulis, quo damnum illatum ſimili damno penſabatur: veluti ſi oculus eruatur ei, qui alteri oculum effoderit. Unde Retaliare dicimus, Quum par pari refertur. Gell. 20. 1. Quod per imprudentiam factum eſt, retaliari per imprudentiam debet.

Rĕtardo, [ἐπέχω, ἀναχάζω] āre. Remorari, retinere. Cic. de Senect.

nect. 57. Agro bene culto nil poteft effe, nec ufu uberius, nec fpecie ornatius, ad quem fruendum, non modo fe non retardat, verum etiam invitat, atque allectat fenectus. Plin. Epift 123. Sed quid imprudens, quem revocare conor, retardo? Cic. 1. Att. 7. Sed, mihi crede, fimulatque hoc noftrum legerunt, nefcio quo pacto retardantur.

In via aliquem retardare. Cic. 10. Philipp. 11. Quem nifi in via caducæ hæreditates retardaffent, volaffe eum, non iter feciffe diceres.

Flumina objecta retardant equos. Virg. 3. Georg. 253.

Ora retardare. Ovid. 3. Met. 82.

— inftantiaque ora retardat
Cufpide prætenta.

Retinere ac Retardare. Columel. lib. 2. cap. 2.

Incitari & Retardari, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 103. Stellarum motus tum incitantur, tum retardantur, fæpe etiam infiftunt.

Animum alicujus retardare. Cic. 3. Verr. 17. Quum ifte, atque iftius amici, homines lauti & urbani, fermones hujufmodi diffipaffent, quo animos teftium retardarent.

Celeritatem. Cic pro Lege Manil. 22. Ut eorum collectio difperfa, mærorque patrius, celeritatem perfequendi retardaret.

Impetum reprimere, ac retardare. Cic. pro Lege Manil. 13. Tamen impetus hoftium repreffos effe intelligunt, ac retardatos. Hirt. Bell. Afric. 68.

Iter retardare. Ovid. 3. Trift. 9. 32. al. Morari.

Loquacitatem. Cic. in Vatin. 2.

Maritum alterius retardare dicitur formofa. Hor. 2. Carm. 8. extr.

Menfes mulierum. Plin. lib. 21. cap. 21.

Sed vereor, ne nunc mea te fortuna retardet. Ovid. 3. Trift. 7. 22.

Aliquantum retardati funt Bœotii. Nepos, 15. 9. 2. conf. Tacit. 4. Hift. 34. 9. Idem 6. Ann. 35. 5. & Curt. 4. 15. 28.

Retardātus, a, um. Partic. Suet. Othon. cap. 8. Et primo egreffu inundationibus Tiberis retardatus. Idem Galba, cap. 20. In auxilium advolavere, fed ferius, itinere devio, per ignorantiam locorum, retardati. conf. Hirt Bell. Afric. cap. 66.

Juventa retardata arte. Claud. 1. in Eutrop. 345.

Retardatio, ōnis. f. [ἐποχὴ] Mora. Cic. 5. Philipp. 30. Unde eft adhuc bellum, nifi retardatione & mora?

Plur. Retardationes facere. Vitruv. 4. 9.

Rĕtaxo, [ἀντεγκαλέω] āre. Suet. Vefpaf. cap. 13. Licinium Mucianum notæ impudicitiæ, fed meritorum fiducia minus fui reverentem, nunquam nifi clam, & hactenus retaxare fuftinuit, ut apud communem aliquem amicum querens, adderet claufulæ, Ego tamen vir fum. Retaxare, eft Eum a quo fueris taxatus, fuorum vitiorum admonere, & viciffim reprehendere.

Rēte, is. n. [δίκτυον, πλέγμα, ἀμφίβληστρον] Quo pifces capiuntur. Plaut. Rud. 4. 2. 8.

— neque pifcium ullam unciam hodie
Pondo cepi, nifi hoc, quod nunc fero in rete.

Cic. 2. de Nat. Deor. 103. Ut in araneolis, aliæ quafi rete texunt: ut fi quid inhæferit, conficiant: aliæ ex inopinato obfervant, &c.

Rete, ab raritudine dicitur, ut ait Varro de L. L. 4. 29. Al. A rapio. V. Voff. Etymol.

Retis jactus. V. jacio.

Fallentia retia. Ovid. 2. de Arte Am. 189.

Rete jaculum. Plaut. Afin. 1. 1. 86.

Jubeas una opera me pifcari in aere,
Venari autem reti jaculo in medio mari.

Nemo, inquit Turnebus, venari poffit in mari, nemo pifcari in aere, fed venari & aucupari. Rete autem jaculum dicitur ad verriculi difcrimen. Nam jaculum jacitur, fundaque etiam appellatur a Marone, a fundendo vel a fundo; βόλος, a Græcis dicitur, inquit Servius, & recte jaculum vocatur. Verriculum autem non jacitur, fed verritur, id eft trahitur. Plaut. in Truc. 1. 1. 14. de reti jaculo,

Quafi in pifcinam rete qui jaculum parat.

Alii emendant, Recte qui jacit vim parat, quibus non affentior. Hactenus Turnebus. V Jaculum, in jacio. [Rete jaculum, non in pifcatus, fed in aucupii inftrumento erat. Verum alioqui rete.

Rara retia. Virg. 4. Æn. 131.

Exire retibus. Lucret. lib. 4. 1141.

Retia dolum meditantur cervis. Virg. 5. Ecl. 60.

Ponere retia cervis. Virg. 1. Georg. 307.

Servare retia. Virg. 3. Ecl. 75.

Summittere alicui retia. *Baiffer les rets, & le laiffer evader.* Plin. lib. 9. cap. 8. Saltu nullus conatur evadere, ni fummittantur fibi retia.

Tendere retia cervis. Ovid. 1. de Arte Am. 45. Idem 5. Epift. 19.

Retia fæpe comes, maculis diftincta, tetendi.

Retis, m. & f quidam probant ex Plaut. in Rud. 4. 3. 5.

Non vides me referre uvidum retem, fine fquammofo pecu?

Ubi in noftris exemplaribus nunc legitur Uvidum rete, neutro genere. Varro 3. de R. R. cap. 5. Intra retem aves funt omne genus, maxime cantrices: ut lufciniolæ, ac merulæ, quibus aqua miniftratur per canaliculum, cibus objicitur fub retem. [Plaut. in eadem Sce. v. 45.

Ubi demifit retem atque hamum, quicquid hæfit, extraho.

Gloff. Lat. Gr. Retes augurales, νεφέλη ὀρνέων. An Retis Aucupalis? Nifi vox augurii.

Retia, æ. f. [δίκτυον] antiquum pro eodem, ut nonnullis placet. Plaut. Rud. 4. 1. 9.

Jam nunc & operam ludos facit, & retiam.

Nunc, legitur Retia, neutro genere. [Vet. Gloff. Gr. Lat. Δίκτυον, Retium. Δίκτυον κυνηγετικὸν, Plagulæ, retium, retia. & Lat. Gr. Retia, Δίκτυα, Σαγήνη. Nifi neutrum pl. eft, ut puto.

Retĭcŭlum, i. n. dimin. [πλέγμάτιον] Plin. lib. 31. cap. 6. Item demiffæ reticulis in mari concavæ e cera pilæ, vel vafa inania obturata, dulcem intra fe colligunt humorem.

Reticulum, [κεκρύφαλος] Genus retis, quod in orbem fpargitur: unde aliquando capitur pro Muliebri fafcia, quæ capillos continet. Juven. 2. Sat. 96.

Reticulumque comis auratum ingentibus implet.

Reticulum, ait Nonius 14. 32. Tegmen capitis muliebre. Varro, Sufpendit laribus marinas molles pilas, reticula, ac ftrophia.

Reticulum, Fafcia quædam lanea, vel linea ad formam retis facta, quam faciei admovemus ne agnofcamur, vel ut naribus fuaves odores admoveamus. Cic. 7. Verr. 27. Ipfe autem coronam habebat unam in capite, alteram in collo: reticulumque ad nares fibi apponebat tenuiffimo lino, minutis maculis, plenum rofæ. Mafculinum effe hic contendit Nonius 3. 188.

Reticulum junceum vel lineum. Columel. lib. 12. cap. 51.

Reticulum, Inftrumentum luforium, quo pilam accipimus & remittimus. Ovid. 3. de Arte Am 361.

Reticuloque pilæ leves fundantur aperto.

Reticulum, Sacculus in modum retis, quo viatores pecuniam & panem geftant. Hor. 1. Serm. 1. 47.

Non tuus hoc capiet venter plus quam meus; ut fi
Reticulum panis venales inter onufto
Forte vehas humero, nihilo plus accipias, quam, &c.

Ubi Acron; Reticulum, Rete quo in urbe panis inter venales fervos portari folet.

Reticula etiam appellantur Cancelli quibus loca feparantur a communi acceffu. Feftus in voce Secefpita; Sacraria in Templis reticulo æneo olim fepiebantur, in quo tubæ relictæ funt, per quas manibus facra tangere licet.

Retiacŭlum, i. n. [δικτύδιον] antiquum Diminutivum a Retia, ut nonnullis placet. Plaut. Afin. 1. 1. 86. Quidam legunt Jaculo: alii Reti jaculo. V. fupra in rete.

Retiŏŭlus, i. m. [κεκρύφαλος] Plin. lib. 12. cap. 14. At hercule Alexandriæ ubi tura interpollantur, nulla fatis cuftodit diligentia officinas. Subligaria fignantur opifici. Perfona adjicitur capiti, denfufve reticulus: nudi emittuntur. V. Lex. Pitifc.

Reticuli e nervis, pro Cancellis. Varro 3. de R. R. cap. 5. Inter columnas exteriores, pro pariete reticuli e nervis funt, ut perfpici in filva poffit, & quæ ibi funt, neque avis ea tranfire.

Mafculine etiam protulit Ulp. in l. fundi nihil. D. de action. empt. & vend. Reticuli circa columnas, plutei circa parietes, item cilicia, vela, ædium non funt. conf. Non. 3. 188. [Gloff. Lat. Gr. Reticulus, Γύργαθος, καὶ Κεκρύφαλος. Reticulum, Γύργαθος. genere utroque.

Reticulātus, a, um. Adj. [δικτυωτὸς] Quod factum eft in modum retis. Plin. lib. 36. cap. 22. Dictyotheton vocant reticulatam ftructuram, quam frequentiffime Romæ ftruunt, rimis opportunam.

Feneftræ reticulatæ, Reticulis objectis munitæ. Varro 3. de R. R. cap. 7. conf. Vitruv. 2. 8.

Retiŏlum, i. n. dimin. Apul. Met. 8. Calcata retiola. Gloff. Cyrill. Retiolum, κεφαλοδέσμιον. [Nec hoc in Gloff. reperio, & apud Apul. p. 202. Elmenh. femininum effe apparet a Recto Retiola, æ.

Retiārius, i. m. [δικτυοφόρος] Gladiatoris genus, qui rete immittit. Nam compofiti gladiatores per paria, diverfa nomina fortiebantur. Nam alter dicebatur Retiarius, quod rete jaceret: alter Sequutor, perinde ac retiarium fugiens, vel fugam fimulans, fequeretur. Quintil. lib. 6. cap. 3. Et Pedo de Mirmillone, qui retiarium confequebatur, nec feriebat: Vivum, inquit, capere vult. V. Gladiator in gladius, & Sequutor, in sequor. & Voff. Etymol.

Retiario pugnante adverfus Mirmillonem cantatur Non te peto, pifcem peto, quid me fugis, Galle? Quia Mirmillonicum genus armaturæ Gallicum eft, ipfique Mirmillones ante Galli appellabantur, in quorum galeis pifcis effigies inerat. Hoc autem genus pugnæ inftitutum videtur a Pittaco, uno ex feptem fapientibus, qui adverfus Phrynonem dimicaturus, propter controverfias finium, quæ erant inter Atticos & Mytilenæos, rete occulte lato, impedivit Phrynonem. Feftus.

Contra retiarium ferula. Martial. in præf. lib. 2. Denique videas an te delectet contra retiarium ferula. i. e. An id faciendum tibi putes, quod nemo non damnet atque exfibilet. Domitius Calderinus interpres admonet fubeffe Proverbium, dici folitum in eos, qui infirmo præfidio contra maxime inftructum pugnarent. Quanquam idem paulo poft alio dilabitur, nempe huc, gladiatores olim, fi minus placuiffent, ferula cæfos ejici folere. Erafmus.

Retiarius, Qui retia conficit. Gloff Gr. Lat. Δικτυοπλόκος, Retiarius.

Retĭna, æ. f. [ἀμφιβληστροειδὴς] five Retiformis, & Reticularis, eft in oculis tunica, five Pellicula pertenuis, quæ in duas dividitur partes, anterior Aranea nominatur: pofterior retina. Cæl. Rhodig. Lect. Antiq. lib. 16 cap. 1. V. Anatomicos.

Rĕtĕgo, texi, tectum, [ἀποσκέπω, ἀνακαλύπτω] ĕre. Nudare, aperire. Virg. 1. Æn. 360.

— cæcumque domus fcelus omne retexit.

Juven. 6. Sat. 277.

Si tibi zelotypæ retegantur fcrinia mœchæ.

Animi commenta retegere. Ovid. 13. Met. 38.

Caput retexit. Petron. cap. 17.

Confilium. Hor 3. Carm. 21. 15.

Damna dies clara retexit Pharfalica. Lucan. lib. 7. 787.

Diem lucifer retegens. Ovid. 8. Met. 1.

Infidias. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 214.

Orbem retexit Titan radiis. Virg. 4. Æn. 119.

Pectus. Ovid. 13. Met. 459.

Silvas ferro, Cædere. Stat. 3. Theb. 174.

Thecam nummariam retegere. Cic. 4. Att. 7.

Vultus retegit fciffo velamine. Lucan. lib. 8. 669.

Retecta es, dixit Lucretius, forma quadam Paffivi Præteriti, lib. 3. 30.

His tibi me rebus quædam divina voluptas
Percipit, atque horror, quod fic natura tua vi
Tam manifefta patens ex omni parte retecta es.

Sic enim legendum contendit Lambinus, non Retecta eft, ut vulgo.

Retectus, a, um. Partic. [ἀνακεκαλυμμένος] ut, Res luce retectæ. Virg. 9. Æn 461. conf. 12. 374.

Idem quod Tectus, reconditus. Suet. Aug. cap. 78. Poft cibum meridianum, ita ut veftitus calceatufque erat, retectis paulifper pedibus, conquiefcebat. [An Rejectis? Solet enim minima quæque hujus principis attingere, pofitum corporis, geftus &c.

Rĕtendo, di fum, vel tum, [ἀνίημι] ĕre. Laxare, contrariam habet fignificationem fuo fimplici. Ovid. 2. Met. 419.

Exuit hic humero pharetram, lentofque retendit
Arcus.

Ibid. 3. 166.

— Nympharum tradidit uni
Armigeræ jaculum, pharetramque arcufque retentos.

Paffive. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Reten-

RĔTENTO, [ἀναπειράω] āre. Ex Re & Tento compoſitum; Iterum tentare. Ovid. 1. Met. 746.
— timide verba intermiſſa retentat. i. e. Iterum tentat proferre. Idem 10. Epiſt. 11.
Nullus erat, referoque manus, iterumque retento.
Memoriam retentare. Sen. Epiſt. 73. Diu res iſta non retentavit memoriam meam.
Studium retentare, Intermiſſa ſtudia repetere. Ovid. 5. Triſt. 12. 51.
Viam leti ſine fine retentat. Ovid. 11. Met. 792.
Retento, frequent. a Retineo. V. ſuo loco.

RETENTĀTUS, a, um. Partic. ut, Dominatio retentata. Aur. Vict. de Cæſ. 37. 1.
Precibus fruſtra retentatis. Ovid. 14. Met. 382.

RĔTERGO, ſi, ĕre. Rurſus tergere. Ammian. 29. 37. Reterſit obrutas ruderibus foſſas.

RĔTĔRO, trīvi, trītum, [ἀνατρίβω] ĕre. Iterum terere, purgare. Columel. lib. 2. cap. 21. extr. Pura deinde frumenta, ſi in annos reconduntur, reteri debent. Emendati libri præferunt, Repurgari.

RETRĪMENTUM, i. n. pr. comm. [ἀπόκριμα] a Retero; ſicut Detrimentum a Detero. Varro lib. 1. de R. R. cap. 64. Amurca, quum ex olea eſt expreſſa, qui eſt humor aquatilis, ac retrimentum conditum in vas fictile.
Retrimentum, Excrementum fæculentum, & ſtercus ipſum. Macrob. lib. 7. cap. 4. In ventre fit prima digeſtio, cujus fæx, retrimenta ſunt, quæ per inteſtina inferiora orificio trudente labuntur. Idem, Aridiora retrimenta in alvum convenire refert, humidiora in veſicam retrahi. Intelligit Stercora & urinam. Hæc, Recrementa a Celſo vocantur. Gellio item quum ait, Recrementa aridiora in alvum conveniunt. V. RECREMENTUM in RECRESCO. [Videntur hæc duo vocabula veteri errore confuſa, ut ex his, quæ ibidem ex Gloſſ. aſcripſi apparet. Gloſſ. Cyrill. Σκύβαλον, Stercus, Retrimentum.

RĔTEXO, texui, textum, [ἀνυφαίνω, ἀναλύω] ĕre. Quod textum erat, diſtractis filis reſolvere, & non textum reddere.
Telas intertextas retexere. Stat. 3. Silv. 5. 9.
Penelopes telam retexere. V. PENELOPE.
Properata fata retexere. Reſolvere, ut poſſit qui mortuus eſt ad vitam redire. Ovid. 10. Met. 31. al. Fila, quod eodem redit, quum de Parcis intelligatur Fata hominum filo nentibus.
Idem ordo retexitur, Reſolvitur. Ovid. 15. Met. 249.
Plenum orbem Luna quater retexuit, Diſſolvit. Ovid. 7. Met. 531.
Noxas retexere, Reminiſci. Stat. 9. Theb. 148.
Retexere, per translationem, Irritum facere. Cic. 2. de Orat. 158. Et ad extremum, ipſi ſe compungunt ſuis acuminibus, & multa quærendo reperiunt, non modo ea, quæ jam non poſſint ipſi diſſolvere, ſed etiam quibus ante exorſa, vel potius detexta prope retexantur. Ovid. de Rem. Amor. 12.
Nec nova præteritum Muſa retexit opus.
Retexere orationem, pro In contrarium mutare, expolire, emendare, vel potius Rurſus texere, & ordiri quaſi aliam telam. Cic. 2. Philipp. 32. Itaque jam retexo orationem illam: ſcribam & illos, ut ſi qui forte quod a te mihi objectum eſt, quærent ſitne verum. i. e. Quod negabam confiteor.
Novi timores retexunt ſuperiora. Cic. 11. Fam. 14. i. e. Irrita & vana reddunt.
Se ipſum retexere. Cic. 11. Fam. 28. An quod adoleſcens præſtiti, quum etiam errare cum excuſatione poſſem, id nunc ætate præcipitata commutem, ac me ipſe retexam?
Retexere, pro Diſſolvere, revocare, irritum facere. Cic. 4. Verr. 63. Omnia erant Metelli ejuſmodi, ut totam ſuam Præturam retexere videretur. Supra dixerat, Ut omnes iſtius injurias, quas poſſet, retexeret. Budæus.
Retexi, Inf. Paſſ. [ἀναλύεσθαι] Reſolvi. Lucret. lib. 1. 530.
Hæc neque diſſolvi plagis extrinſecus icta
Poſſunt, nec porro penitus penetrata retexi.

RETEXENS, entis. Partic. [ἀνυφαίνων] Hor. 2. Serm. 3. 2.
— ſcriptorum quæque retexens.

RETEXTUS, a, um. Partic. Ovid. 3. Amor. 9. 30.
Tardaque nocturno tela retexta dolo.

RETIARIUS, **RETICULUM**, **RETICULUS**. V. RETE.

RĔTĬCEO, [ἀποσιωπάω] ēre. A loquendo deſiſtere: & proprie de iis dicitur, quæ dolorem ſive ſollicitudinem afferunt. Ter. Heaut. 1. 1. 33.
Ne lacrima: atque iſtuc quicquid eſt, fac me ut ſciam.
Ne retice: ne verere. Cic. 2. de Legib. 41. Quoniam mihi ſermo eſt apud deos, nihil reticebo.
Nihil nec temere dicere, nec aſtute reticere debeo. Cic. 1. Q. frat. 2.
Non poſſum reticere. Catull. ad Mallium, 66. 41.
Patefacere & Reticere, contraria. Cic. 14. Fam. 2. Quod ii, qui ea patefacere poſſent, propter metum reticuiſſent.
Negare & Reticere. Cic. 3. Verr. 90. Hoc tantum facinus, non modo negare interrogati, ſed ne producti quidem reticere poterunt.
Celare & Reticere. Cic. 3. Off. 36. Neque enim id eſt celare quicquid reticeas: ſed quum quod tu ſcias, id ignorare emolumenti tui cauſa velis eos, quorum interſit id ſcire.
Reticere de. Cic. 3. Verr. 139. Tamen de Chelidone reticuit, quoad potuit, alio reſponſionem ſuam derivavit.
Dolores reticere. Propert. lib. 1. 10. 13.
Paſſiv. Ovid. 20. Epiſt. 151.
— reticetur formula pacti.
Arteriæ reticendo acquieſcunt. Auctor ad Herenn. lib. 3. 21.

RETĬCENS, entis. Partic. Compar. Auctor ad Herenn. 2. 10. Alius alio reticentior eſt in dolore. al. Recentior.

RETICENDUS, a, um. aliud Partic. Propert. 2. 24. 4. Reticendus amor.
Multa reticenda lingua modeſta. Ovid. 19. Epiſt. 63.
Crimina reticenda deorum. Stat. 1. Theb. 230.

RETICENTIA, æ. f. [ἐχεμυθία, ἀποσιώπησις] eſt, Quum id non dicitur quod dici debuit, ut vitium ædium, vel rei venalis. Cic. 3. Off. 65. A Jureconſultis etiam reticentiæ pœna conſtituta eſt. Plaut. Merc. 5. 2. 52.
Quid taces? dic: enecas me miſerum tua reticentia.
Eſt & Figura rhetorica, Gr. ἀποσιώπησις. V. Quintil. 9. 2. & Cic. 3. de Orat. 205.

RETINA, V. RETE.

RĔTĬNEO, tinui, tentum, [ἐπέχω, ἀναλαμβάνω, κατέχω, ἐφίημι] ēre. Remorari, quod & Detinere dicitur. Ter. Phorm. 1. 3. 23.
Cui de integro eſt poteſtas etiam conſulendi, quid velis
Retinere, amare, amittere. Ovid. 1. de Arte Am. 393.
Saucius arrepto piſcis retinetur ab hamo.
Aliquem retinere, Remorari. Cic. 13. Att. 14. Quare, niſi jam profecti ſunt, retinebis homines.
Euntem retinere. Ovid. 18. Epiſt. 99.
Firmis vinclis. Ovid. Rem. Amor. 213.
Abalienare & Retinere, contraria. V. ABALIENO.
Amore patriæ retineri. Ovid. 1. Triſt. 3. 49.
Animo ſtudia retinere. Cic. 1. Tuſc. 1. Retuli me, Brute, te hortante maxime, ad ea ſtudia, quæ retenta animo, remiſſa temporibus, longo intervallo intermiſſa revocavi.
Aſſenſum retinere, Dictum eſt in ASSENSUS. Puto eſſe tamen apud Ciceronem. H. St. Suſtinere ſe ab aſſenſu, vel Aſſenſum ſuſtinere, continere, cohibere frequentius Cic. dicit. Sed iſtuc tamen etiam ex 4. Acad. quæſt. affert Nizol. ubi ſæpius Aſſenſus vel Aſſenſionis retentio occurrit. V. infra hoc verbale.
Complexu retinere. Cic. pro Planc. 100. Vi me Plancius & complexu ſuo retinuit.
Cuſtodiis retineri atque ſervari. Cic. 5. Verr. 60. Equitem Romanum ſcitote biduum cibo, tectoque prohibitum, biduum Leontinis in foro cuſtodiis Apronii retentum atque ſervatum: neque ante dimiſſum, &c.
Memoria retinere. Cic. pro Roſc. Amer. 33. Neque plura tamen dici poſſunt, quam pop. Rom. memoria retinet. Nepos 25. 5. 11.
Menſa. Ovid. de Rem. Amor. 631.
Non facile eſuriens poſita retinebere menſa.
Morbo retineri. Liv. 34. 10.
Tempeſtatibus retineri. Cic. 11. Att. 16. At eas Cephalioni dedi, qui multos menſes tempeſtatibus retentus eſt.
Vi aliquem retinere, aut metu. Cic. 4. Verr. 7. Aut hi qui contra iſtum legatos decreverant, & teſtimonium publicum, mandataque acceperant, vi ac metu retinerentur.
In fide retinere animos ſociorum. Liv. 25. 41.
In officio. Cic. pro Roſc. Amer. 70. Ut quos natura ipſa retinere in officio non potuiſſet, ii magnitudine pœnæ maleficio ſummoverentur.
In poſſeſſione. Cic. 2. Off. 65. Quam quidem ante hanc confuſionem temporum in poſſeſſione ſua principes retinuerunt.
Sermone in longo aliquem retinere, Occupare longo ſermone & detinere. Cic. 4. Att. 15. Credo Platonem vix putaſſe ſatis conſonum fore, ſi hominem id ætatis in tam longo ſermone diutius retinuiſſet.
Virtute retineri in vita. Cic. 3. de Finib. 61. Neque his qui virtute retinentur in vita, nec his qui ſine virtute ſunt, mors eſt oppetenda.
Commiſſa retinent aures. Hor. 1. Epiſt. 18. 70.
Gaudia, non retinere. Lætitiam præ ſe ferre. Ovid. 12. Met. 285.
Gemitus non retinere. Ovid. 4. Faſt. 461.
Lacrimas. Ovid. 1. Met. 648.
Manus. Ovid. 6. Met. 35.
Nummos & ſimilia. Cic. 5. Verr. 170. Quos de publico nummos acceperat, retinuit omnes.
Pilam. Cic. in Piſon. 69. Iſte claudus (quomodo ajunt) pilam retinere: quod acceperat, teſtificari. V. PILA.
Se retinere. Cic. 1. de Legib. 52. Quin labebar longius, niſi me retinuiſſem.
Retinere dicitur qui adverſum aliquem tenet, inquit Donatus. Ter. Adel. 1. 1. 32.
Pudore & liberalitate liberos
Retinere ſatius eſſe credo quam metu. [i. e. In officio continere.
Retinere, Facere, vel aliquem retrahere, ne cadat. Plaut. Curc. 2. 3. 31.
— retine, retine me obſecro.
Vides, ut expalluit? datin' iſti ſellam, ubi aſſidat cito. Ter. Heaut. 2. 4. 23. Ah! retine me, obſecro.
Retinere, pro Tenere etiam accipitur. Cic. 6. Verr. 74. Sagittæ pendebant ab humero, ſiniſtra manu retinebat arcum.
Retinere, Relinquere. Plin. 10. Epiſt. 40. Et in publicis officiis retinere damnatos, non ſatis honeſtum putabam.
Judicem retinere aliquem. Cic. 2. Verr. 31. Quem ego hominem, ſi ejus fidei diffiſus eſſem, judicem non retinuiſſem.
Amicos retinere, Conſervare. Cic. pro Quint. 59. Id egit, ut amicos obſervantia, rem parcimonia retineret.
Caritatem retinere in aliquem. Cic. de Amicit. 72. Quum cogniti ſunt & aut deorum, aut regum filii inventi, retinent tamen caritatem in paſtores, quos patres per multos annos eſſe duxerunt. i. e. Amant ſemper ipſos paſtores.
Decus nativum retinent inviolata. Ovid. de Nuce 52.
Dignitatem in Rep. Cic. 1. Att. 13. Sum enim & ab obſervando homine perverſo liber, & ad dignitatem in Rep. retinendam contra illius voluntatem ſolutus.
Exiſtimationem. Cic. pro Cluent. 56. Affirmabat enim lacrimans, non ſe cupidiorem eſſe civitatis retinendæ, quam exiſtimationis.
Fidem in amicitia, Fidelem eſſe. Cic. de Amicit. 90. Una illa ſublevanda offenſio eſt, ut & utilitas in amicitia, & fides retineatur.
Gratiam alicujus. Cic. 2. Q. frat. 3. Quæ tibi eo ſcribo quod me de retinenda Sextii gratia litteris ſæpe monuiſti. Idem 1. Att. 1. Vides enim in quo curſu ſumus, & quam omnes gratias, non modo retinendas, verum etiam acquirendas putemus.
Gravitatem. Cic. 1. Off. 137. Rectum eſt autem etiam in illis contentionibus, quæ cum inimiciſſimis fiunt, etiamſi nobis indigna audiamus, tamen gravitatem retinere, iracundiam repellere.
Humanitatem. Cic. 3. Verr. 65. Hic Philodamus, poſtquam jus ſuum obtinere non potuit, ut humanitatem ſuam retineret laborabat.
Invidiam ſuam apud improbos. Cic. 2. Att. 9. Sunt enim illi apud bonos invidioſi: ego apud improbos meam retinuiſſem invidiam, alienam ſumpſiſſem.
Judicium ſuum. Cic. 1. de Finib. 50. Qui ſuum judicium retinent, ne voluptate victi faciant id, quod ſentiunt non eſſe faciendum: Hi voluptatem maximam adipiſcuntur, prætermittenda voluptate. i. e. In ſuo judicio perſeverare.

Jus retinere. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 5.
Jus ſuum. Cic. de Senect. 37. Ita enim ſenectus honeſta eſt, ſi ſe ipſa defendit, ſi jus ſuum retinet, ſi nemini mancipata eſt.
Juſtitiam. Cic. 1. de Invent. 3. Urbibus conſtitutis, ut fidem colere, & juſtitiam retinere diſcerent.
Majeſtatem retinere, pro Conſervare, [διαφυλάττειν] Cic. in Orat. 102. Jus omne retinendæ majeſtatis Rabirii cauſa continebatur: ergo in omni genere amplificationis exarſimus.
Memoriam gratiſſimam alicujus rei. Cic. 3. de Legib. 29. Ille vero, etſi tuus totus eſt ordo, gratiſſimamque memoriam retinet conſulatus tui, pace tua dixerim, non modo cenſores, ſed etiam judices omnes poteſt defatigare.
Modum ludendi. Cic. 1. Off. 104. Ludendi etiam eſt modus retinendus, ut ne nimis omnia profundamus, elatique voluptate in aliquam turpitudinem delabamur.
Morem. Cic. 2. de Finib. 2. Qui mos cum a poſterioribus non eſſet retentus, Arceſilas eum revocavit.
Officium retinere, pro In officio manere. Cic. pro Cluent. 133. Neque enim hoc nomine ſanctior, neque probior, neque in omnibus officiis retinendis diligentior eſſe quiſquam poteſt.
Pacem. Cic. Cn. Magno, 8. Att. 11. Meaque ſemper fuerit ſententia, primum de pace, vel iniqua conditione retinenda, deinde de urbe.
Religionem retinere. Cic. 2. Verr. 46. Obſervant quemadmodum ſe unuſquiſque veſtrûm gerat in retinenda religione, conſervandiſque legibus.
Spem retinere. Tacit. 3. Hiſt. 84.
Veritatem. Cic. pro Quint. 75. Unum tamen hoc cogitent, ita ſe graves eſſe, ut ſi veritatem volent retinere, gravitatem poſſint obtinere.
Virtutem. Cic. 15. Fam. 19. Itaque & Panſa, qui ἡδονὴν ſequitur, virtutem retinet.
Vitam retinere. Cic. 5. Verr. 81. Hic tantum potuit, ut nemo illo invito, nec bona, nec patriam, nec vitam retinere poſſet.
Utilitatem hæc & gratiam retinent. Plin. 1. Epiſt. 8.
Retineor, Paſſiv. Lucret. lib. 2. 453.

Nec retinentur enim inter ſe glomeramina quæque. i. e. Non cohærent inter ſe, neque manent conſtipatæ. Lambinus.

RETĬNENS, entis. [κατέχων] Partic. ut,
Retinentis pocula rite manu. Lucret. 1. 495.
Ferociam retinens. Salluſt. Catil. 60.
Vento retinente morari. Ovid. 13. Epiſt. 3.
Membra retinentia aliquid animæ. Ovid. 6. Met. 644.
Retinens, Adj. cum Genitivo, ut
Dignitatis retinens. Cic. 1. Q. frat. 2. 3. Fert enim graviter, homo & mei obſervantiſſimus, & ſui juris, dignitatiſque retinens.
Modeſtiæ retinens. Tacit. 5. Ann. 11.
Superl. Gell. lib. 10. cap. 20. Saluſtius quoque proprietatum in verbis retinentiſſimus.

RETINENDUS, a, um. Partic. [καθεκτέος] ut, Cura retinendæ puellæ. Ovid. 2. de Arte Am. 295. V. ſupra plura.

RETENTUS, a, um. Partic. [κατοχευθεὶς Gloſſ. L. G.] h. e. Detentus, remoratus. Martial. lib. 1. 47.

Exſpectare jube: velocius ibo retentus. Cic. 1. Verr. 29. Potamonem, ſcribam & familiarem tuum, retentum eſſe a Verre in provincia, quum tu decederes. Sen. Epiſt. 9. Retentus in navigatione longa. Ovid. 6. Faſt. 741.

Solliciti terrentur equi, fruſtraque retenti,
Per ſcopulos dominum duraque ſaxa trahunt.

Lingua retenta metu. Ovid. 11. Epiſt. 82.
Verba dolore retenta. Ovid. 10. Met. 474.
Hoc retento, reliqua voluntas auctoritati aut gratiæ traditur. Cic. 3. de Legib. 39.

RETĬNENTIA, æ. f. Tenacitas, & memoria. Nomen Lucretianum, & aliis, quod ſciam, inuſitatum: quod ſignificat, inquit Lambinus, ἀνάμνησιν, ſive μνήμην, i. e. Recordationem ſeu memoriam rerum præteritarum: vel, ut quidam malunt, Continuationem quandam partium, ex quibus conſtamus, permanentem. Lucret. lib. 3. 676.

Nam ſi tantopere eſt animi mutata poteſtas,
Omnis, ut actarum exciderit retinentia rerum, &c. Idem eodem libro v. 864.
Interrupta ſemel cum ſit retinentia noſtri.

RETENTIO, ōnis. f. [κατοχή τις, κράτησις Gl. L. G.] Cic. 13. Att. 11. Semperque Carneades προβολὴν pugilis, & retentionem aurigæ ſimilem facit ἐποχῇ. Idem 4. Acad. 59. Ex his illa neceſſario nata eſt ἐποχή, id eſt aſſenſionis retentio. & 79. Illud certe, opinatione & perceptione ſublata, ſequitur, omnium aſſenſionum retentio: ut ſi oſtendero nihil poſſe percipi, tu concedas nunquam aſſenſurum eſſe. conf. Vitruv. 9. 4. & Lactant. 6. 10.

RETENTUS, ûs. m. Claud. in Rufin. 2. 438. Vivoſque imitata retentus.

RETENTOR, ōris. m. Apul. 1. Florid. Retentores ſuos toto corpore oblidere.

RETĪNAX, ācis. Adj. Symmach. 1. Epiſt. 47. Retinax advenarum lotos. H. St. In Lugd. deſiderabatur.

RETĬNĀCŬLUM, i. n. [ὀνία, ῥυτήρ, λωρίγιον, κατοχεύς Gl. L. G.] Quo aliquid retinetur. Virg. 1. Georg. 265.

Atque Amerina parant lentæ retinacula viti.

Retinacula vitæ abrupit multa Corelius. Plin. 1. Epiſt. 12. ad Caleſtrium Tironem. h. e. Poſthabitis omnibus rationibus, quæ eum retinere potuiſſent in vita, mori decrevit.
Unca retinacula. Stat. 3. Silv. 2. 32.
Ferit retinacula ferro ſtricto. Virg. 4. Æn. 580.
Prærumpere puppis retinacula. Ovid. 14. Met. 547.
Solvere retinacula. Ovid. 7. Epiſt. 55.

RETENTO, [ἐπέχω] āre. frequent. Cic. 1. de Divin. 17.

Quæ penitus ſenſus hominum vitaſque retentat. Ex poeta. Lucan. lib. 4. 723.
Ipſe cava regni vires in valle retentat. h. e. Retinet exercitum.

Cælum a terris retentare. i. e. Facere ne cælum cum terris miſceatur. Lucret. lib. 2. 728.
Frena retentare. Ovid. 2. Amor. 9. 30.
Lora retentat. Sil. lib. 4. 211.
Cur me retentas? Plaut. Aſin. 3. 3. pr.
Qui tanquam cochlea abſcondens retentat ſeſe tacitus. Auct. ad Herenn. 4. 46.
Retento, compoſitum a Tento, are. V. ſuo loco.

RETENTANS, antis. Partic. Aur. Vict. de Cæſ. 41. 10. Liberis Cæſarum nomina retentantibus. i. e. Retinentibus.

RETENTĀTOR, ōris. m. Caſſiod. 2. Epiſt. 10. & 1. Epiſt. 22. Gloſſ. Cyrill. Διακάτοχος, Poſſeſſor, Detentator, Retentator.

RETENTĀTRIX, īcis. f. Macrob. 7. Saturn. 4. Secundæ hoc cura virtutis eſt, quam Græci, quia retentatrix eſt, vocant καθεκτικήν. De Digeſtione.

RĔTINGO, [ἀναβάπτω] ĕre. Stat. 1. Silv. 4. 73.

— nec in otia pacis
Permiſſum laxare animos, ferrumque retingi. Sed hic legendum puto, Recingi, i. e. Diſcingi. Pallad. 13. tit. 2. Vinum myrtite retingemus.

RETIS, V. RETE.
RETO, āre. V. RETÆ.

RĔTONDEO, di, ſum, [κατακείρω] ēre. Omnino vel perfecte tondere. Plaut. Pſeud. 1. 2. 26.

At hæc retonſa eſt. B. ſine fiet, itidem quoque vos eſtis plagis omnes.

Rectius al. Retunſa.

RETONSUS, a, um. Partic. Plin. lib. 18. cap. 17. Retonſarum vero etiam ſemel omnino certum eſt, granum longius fieri. De ſegetibus.

RĔTŎNO, [ἀναβροντάω] āre. Contra tonare, reſonare. Catul. de Berecynth. 61. 82.

Face cuncta mugienti fremitu loca retonent. Verba Cybeles ad Furorem.

RĔTORPESCO, ĕre. Tertull. adv. Gnoſt. cap. 1. Priſtini ſenſus retorpeſcunt.

RĔTORQUEO, torſi, tortum, [ἀντιστρέφω, ἀνακάμπτω] ēre. Retro torquere, vel remittere. Cic. de Senect. 83. Quo quidem me proficiſcentem haud ſane quis facile retraxerit, nec tanquam pilam retorſerit. Vetus codex legit, Neve tanquam Peliam recoxerit. Ovid. 3. Met. 68.

Ille dolore ferox, caput in ſua terga retorſit.

Retorquere aliquem, pro In alteram partem invertere. Quintil. Decl. 16.
Colla retorquere ferocis equi. Ovid. 4. Epiſt. 79.
Currus averſos retorſit. Virg. 12. Æn. 485.
Retorqueri ſub terra. Plin. lib. 17. cap. 10. h. e. Reflecti.
Retorquere telam, Diſſolvere, retexere. Plin. lib. 11. cap. 22. Prima telas bombycinas retorquere, &c. Ex vetuſto codice legendum, Redordiri.
Retorquere ſarmentum. Columel. lib. 4.
Oculos. Ovid. 10. Met. 686.
Oculos ad urbem. Cic. 2. in Catil. 2. Retorquet oculos profecto ſæpe ad hanc urbem, quam ex ſuis faucibus ereptam eſſe luget.
Animum ad præterita. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 3.
Retorquere gubernacula. Retro flectere, i. e. Reverti. Plin. Paneg. cap. 86. extr. Nec dubito quin agitaverit ſecum, an gubernacula retorqueret: & feciſſet, niſi quod pæne ipſo contubernio principis felicius, jucundiuſque eſt deſiderare principem.
Crimina in aliquem, Rejicere. Ulp. l. 14. §. 6. Dig. de bon. libert. Si ab eo petitus, retorſit in eum crimina.

RETORQUENS, entis. Partic. Virg. 8. Æn. 460.

Demiſſa ab læva pantheræ terga retorquens. Tertull. de Pallio cap. 2.

RETORTUS, a, um. Partic. [καμπύλος] ut, Retortæ cervices. Plin. Paneg. cap. 34. Quum delatorum ſupina ora, retortaſque cervices agnoſcebamus, & fruebamur.
Brachia tergo retorta. Hor. 3. Carm. 5. 22.
Manibus retortis trahi. Hor. 2. Epiſt. 1. 191.
Specus in cochleam retorti. Columel. lib. 8. cap. ult.
Undæ violenter retortæ. Hor. 1. Carm. 2. 13.

RETORSIO, ōnis. f. verbum vulgare JCtorum.

RETORRESCO, [καταξηραίνομαι] ĕre. Retorridum fieri. Columel. lib. 3. cap. 3. Deinde fata non ita enutriunt, ut ante convaleſcant ac proſiliant, quam retorreſcant. Idem cap. 5.

RETOSTUS, a, um. Partic. [παλίνοπτος] Iterum toſtus. Plin. lib. 13. cap. 4. Marceſcitque non retoſtus furnis.

RĔTORRĬDUS, a, um. Adj. [κατάξηρος] Quod intempeſtive, amiſſis viribus, a ſole retorretur. Columel. lib. de Arbor. cap. 17. Si in olea unus ramus aliquanto ceteris lætior eſt, niſi eum recideris, arbor tota fiet retorrida. Idem lib. 3. cap. 11. Igitur ſi non retorrida & ſcabra, ſed lævia & nitida, & prolixa fecundaque viderimus, eam intelligemus eſſe terram ſurcularem. conf. Plin. 13. 29.
Retorridi rami. Sen. Epiſt. 12.
Retorridum etiam dicitur Quod igne combuſtum eſt: ut Seneca vocat manum Mucii Scævolæ retorridam, Epiſt. 66.
Retorrida frons. Columel. lib. 2. cap. 2.
Tralate, Veteratorius, verſutus, vafer. ut, Phædr. 4. 1. 7.

Aliquot ſecutis, venit & retorridus:
Qui ſæpe laqueos & muſcipulam effugerat, &c. De mure.

RETORRĬDE, Adv. [καταξηροτρόπως] Plin. lib. 17. cap. 5. Terram amaram, ſive macram, ſi quis probare velit, demonſtrant atræ herbæ, frigidam autem retorride nata.

RETOSTUS, V. RETORRESCO.
RETRACTO, V. RETRAHO.

RETRĀDO, tradidi, traditum, ĕre. pr. comm. Rurſus tradere. Pomponius in l. Tenetur. D. de action. empt. & vendit. Si aream tibi vendidi certo pretio, & tradidi, ita ut inſula ædificata partem dimidiam mihi retradas: verum eſt, ut ædifices, agere me poſſe ex vendito, & ut ædificatam mihi retradas.

RETRĂHO, traxi, tractum, pr. comm. [ἀνέλκω, ἀνθέλκω, ἀνερύω, ἀνακωχεύω] ĕre. Retro trahere: ſive Rurſus, vel in contrariam partem trahere. Virg. 5. Æn. 709.

Nate dea, quo fata trahunt, retrahuntque, ſequamur. Cic. pro Cœl. 63. Licinium autem, cum jam manum ad tradendum pyxidem porrexiſſet, retraxiſſe. Idem de Senect. 83. Quo quidem me proficiſcentem haud ſane quis facile retraxerit.

Non habeo certum, quæ te res hinc maxime retrahat. Cic. 5. Fam. 14.
Retrahere ad ſe argentum. Ter. Heaut. 4. 2. 11.

Ex

Ex fuga retrahere. Plaut. Merc. 1. Perioch. 7.
Retrahere verba fugitiva. Varro lib. 4. de L. L. pr. Quare illa, quæ jam majoribus nostris ademit oblivio, fugitiva si sedulitas Mucii & Bruti retrahere nequit, non, si non potuero indagare, eo ero tardior. Translatio est; Fugitivi enim servi dicuntur retrahi, qui e fuga reducuntur ad herum. unde & apud Varronem de R.R. 1.14.pr. Fugitivarius dicitur, qui fugitivum conquirit & sectatur. De verbis igitur, ut de servis, honesta præclaraque translatione loquutus est. Turnebus Advers. 24.29. Alii post Fugitiva distinguunt, ut sit Fugitiva oblivio.
Retrahere se ne. Cic. pro Cœl. 64. Qui minus enim Licinius comprehendi potuit, quum se retraxit, ne pyxidem traderet, quam si non retraxisset?
Ab ictu se retrahere. Ovid. 3. Met. 87.
Aliquem a studio. Ter. prol. Phorm. pr. i. e. Revocare. Sic, Retrahere aliquem a Republica. Cic. pro Sext. 34.
Scipio Annibalem in Africam retraxit. Cic. 2. de Finib. 56.
Versus errones retrahere in corpus. Plin. 1. Epist. 10.
Nocturnæ quietis imaginem ad spem haud dubiam retraxit. Tac. 16. Ann. 1.
Retrahere se, Desistere a re aliqua. Catull. ad Alphenum, 28. 9. Hor. 1. Epist. 18. 58.

Ac ne te retrahas, & inexcusabilis absis. i. e. ut Lambinus, explicat, Ne te nimis longe abducas ab exercitationibus tuis, &c.

Retrahere verba, pro Reducere & quasi resorbere: quum interventu alicujus sermonem interrumpimus. Senec. Epist. 3.
Passiv. Retrahi ex fuga. Sallust. Catil. 47. extr. V. Partic. RETRACTUS.

RETRĂHENS, entis. Partic. Cic. in Sallust. 10. Ipsa republica manu retrahente me.

RETRACTUS, a, um. Partic. [ἀνθελχθὲις, ἀνελχθὲις] Cic. 6. Philipp. 10. Nescio quomodo se conjecit in urbem, atque ita mæstus rediit, ut retractus, non reversus videretur.
Retractis ac resupinis capitibus. Columel. lib. 2. cap. 2.
Retractus in tutum animus. Senec. de Benef.
Retracti, Fugitivi dicuntur, quum reprehenduntur, ut apud Cic. in Verr. Tranquillus Reprehensos dicit. Salustius Catil. cap. 47. extr. Cæparius (namque is paulo ante ex fuga retractus erat) Cn. Terentio senatori traditur. Idem cap. 48. Ad Catilinam proficiscentem ex itinere retractum esse ajebant. Bud. conf. cap. 39.
Retractus locus, pro Remoto. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, Hujus a læva retractius paulo cubiculum est amplum. Liv. 34. 9. Hispanis retractior a mari trium millium passuum in circuitu murus erat.
Retractus, pro Abdito. Liv. 36. 1. Thespiensium emporium est in intimo sinu Corinthiaco retractum.

RETRACTIO, ōnis. f. pro Contractione. Vitruv. 3. 3. Retractiones graduum. Macrob. 1. Saturn. 14. pr. Modo auctio, modo retractio dierum proveniebat.

RETRACTUS, ûs. m. Tertull. adv. Gnost. cap. 1. Bellicam machinam retractu tela vegetantem de scorpio nominant.

RETRACTO, pr. comm. [ἀνθέλκομαι] āre. Rursus, vel retro trahere; frequentativum a Retraho, ut Tracto a Traho. [Nisi potius ab hoc ipso est compositum, etsi a retinuit, cum alia composita in e mutent, ut Contrecto, Attrecto, Detrecto.
Arma retractare. Liv. 2.30. Tutius visum est defendere inermes Latinos, quam pati retractare arma.
Mentem. Tacit. Germ. 22. extr. Ergo detecta & nuda omnium mens, postera die retractatur, & salva utriusque temporis ratio est.
Retrahere. Virg. 12. Æn. 889.

Quæ nunc deinde mora est, aut quid jam, Turne, retractas?

Largitiones retractare, Revocare, reprobare, Trajanus ad Plin. lib. 10. 112. pr.
Retractare, [ἀναπήθεσθαι] Revocare, velut sub incudem, repolire, repetere. Plin. 7. Epist. 6. ad Macrinum, Præceptum est Serviano, ut vacaret finitam causam retractanti, si quid novi afferret.
Pedamenta retractare. Columel. lib. 4. cap. 26. Tamen in his, hæc eorumque similia pedamenta post putationem retractanda sunt, partesque eorum putres dedolandæ, &c. Quibus verbis abunde declarat quid sit Pedamenta retractare, nimirum Superioris anni pedamenta in manus resumere, rursum exacuere, putrefactis partibus amputatis, inutilia rejicere, redolare, ut ita dicam. Gallis dicitur, *Remanier, reparer.*
Retractare aliquid, Rursum tractare, ut ait Festus, sive Refricare, & iterum commemorare, [ἀναμεταχειρίζειν] Cic. 8. Att. 9. Sed hæc omittamus: augemus enim dolorem retractando. Plin. ad Septitium, lib. 1. Epist. 16. Ex Budæo. Hor. 2. Carm. 1. 38.

Sed ne relictis, Musa procax, jocis,
Ceæ retractes munera næniæ.

Vulnera cruda retractare, Rursus vel frequenter contrectare. Ovid. 3. Trist. 11. 19. Idem 4. Trist. 4. 41.

Neve retractando nondum coeuntia rumpe Vulnera.

Actiones retractare, i. e. Repetere, & iterum tractare & rescribere, repolire, emendare. Plin. 5. Epist. 8. Egi magnas & graves causas, has destino retractare. Ibid. Rescribere vocat. Budæus.
Dicta retractare. Virg. 12. Æn. 11.
Materiam eandem. Quintil. lib. 2. cap. 4. V. Partic. RETRACTATUS.
Verba desueta. Ovid 5. Trist. 7. 63.
Diligenter retractare. Cic. 2. de Nat. Deor. 72. Qui omnia, quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter retractarent, & tanquam relegerent, sunt dicti religiosi ex relegendo.
Retractare ac recogitare secum. Columel. in præfat. lib. 1.

RETRACTANS, antis. Partic. [ἀνθελκόμενος] Sallust. Fragm. cap. 7. Vos mussantes & retractantes verbis. conf. Liv. 3. 49. pr. & cap. 52. & 53. Item Aurel. Vict. de Cæs. passim.
Retractans juvencus, & calcitrosus, Qui non potest facile duci quo volumus, & retractat ac renuit. Columel. lib. 2. cap. 2. Alii legunt Retrectantem per E secundam vocalem. Gallice, *Restif.*

RETRACTĀTUS, a, um. [ἀναμεταχειρισθεὶς] aliud Partic. Quintil. lib. 2. cap. 4. Quoties eandem materiam, rursus a me retractatam, scribere de integro juberem.
Compar. Retractatius opus, pro Emendatiori, & lituris pleno. Cic. 16. Att. 3. Sed tamen idem σύνταγμα misi ad te retractatius, & quidem ἀρχέτυπον ipsum, crebris locis inculcatum & refectum. Quasi dicat Limatius & politius.

RETRACTATIO, ōnis. f. [ἀναμεταχείρισις] Actus ipse retractandi: h. e.

Opinionem revocandi. Cic. 13. Att. 25. pr. Conficies igitur, & quidem sine ulla dubitatione, aut retractatione. Idem 5. Tusc. 29. Sine retractatione libere dicere. V. Gronov. ad Liv. 3. 49.

RETRACTĀTOR, ōris. m. Tertull. de Jejun. cap. 15. Retractator officii. conf. Salmas. ad Spartian. Hadr. c. 12. & ad Getam, c. 4. pr.

RETRECTANS, RETRECTO, &c. V. superius RETRACTANS, &c. in RETRACTO.

RETRĬBUO, ui, ūtum, pr. comm. [ἀνταποδίδωμι, ἀνταμείβομαι] ĕre. notæ significationis, Reddere. Cic. pro Rosc. Com. 44. Nihil mihi detraham, quum illis exactæ ætatis severissime fructum, quem meruerunt, retribuam. Idem Anteq. iret in exsil. 1. Fidei conducit, in loco debitum retribuere. Liv. 2. 41. Pecuniam acceptam retribui populo. Rebus retribuere corpora. Lucret. lib. 5. 278.

RETRIBŪTUS, a, um. Partic. Paulin. Epist.

Nec retributa suis, nec potienda tibi.

RETRIBUTIO, ōnis. f. August. Civ. Dei, 22. 23. Tertull. adv. Marc. 5. 4. & 2. 18. Lactant. 4. 13. & 6. 18.

RETRIBŪTOR, ōris. m. Paulin. Nolan. Epist. 11. Salvian. Gub. Dei. 1. Tertull. adv. Marc. 4. 29. & 5. 16.

RETRICES, um. pr. com. aut, si a Gr. ῥεῖθρον, ut vult Martin. longa. Rivuli nomen extra Urbem, ex quo aqua irrigandorum pratorum ac hortorum gratia derivabatur. Festus, Retricibus quum ait Cato, in ea quam scripsit, quum edissertavit Fulvii Nobilioris censuram, significat aquam eo nomine, quæ est supra viam Ardeatinam, inter lapidem secundum & tertium, qua irrigantur horti infra viam Ardeatinam, usque ad Latinam. conf. Nardin. Rom. vet. 3. 3. vel Lex. Pitisc.

RETRIMENTUM, V. RETERO.

RETRO, Adv. utraq. comm. ut vult Ricciol. ut Voss. & Borrich. ult. prod. [ὄπισθεν, κατόπιν, ὀπίσω, ἄψοῤῥον] contrarium habet Ante. Ter. Heaut. 5. 1. 29.

Est mihi ultimis conclave in ædibus quoddam retro. Plin. lib. 28. cap. 6. Contra lippitudines retro aures fricare prodest.

Retro ad Alpes versus iter mihi incidit. Cic. 8. Fam. 15.
Retro & A tergo. Cic. 1. de Divin. 49. Tum visam belluam vastam, &c. præcepisseque ut pergeret protinus: quid retro, atque a tergo fieret, ne laboraret.
Retro inhibita rostrata. Liv. 30. 10. V. INHIBEO.
Vocare retro aliquem. Virg. 4. Georg. 495.
Longe & Retro. Cic. 5. Tusc. 87. Ut omnia, quæ sine ea sint, longe & retro ponenda censeat. Ibid. 6. Quod tam longe retro respicere non possunt. Virg. 5. Æn. 428.

Abduxere retro longe capita ardua ab ictu.

Abscedere retro. V. ABSCEDO.
Ambulare retro. Plin. lib. 7. cap. 45.
Cedere retro, sive unica dictione, ut aliis placet, Retrocedere. Liv. 8. 8. Si hastati profligare hostem non possent, pede presso, eos retro cedentes in intervalla ordinum principes recipiebant.
Cedentia retro semper arva Ausoniæ. Virg. 3. Æn. 496.
Commeare retro. Cic. 3. de Nat. Deor. 31. Cumque eadem vicissim retro commeant.
Dare retro, & Retro reddere. Marcellus in l. Si quis duos. D. de solution.
Discedere retro. Lucret. lib. 4. 911.
Fluere retro amnes nostra vidit ætas. Plin. lib. 2. cap. 103.
Fugit retro. Virg. 11. Æn. 405.
Ire retro. Hor. 3. Carm. 10. 10.
Properare retro. Ovid. 5. Epist. 31.
Recurrere retro, pro Reciprocum esse. Plin. in Paneg. cap. 38. extr. Cur enim posteris amplior honor, quam majoribus haberetur? curve non retro quoque recurreret æquitas eadem? [i. e. Majoribus etiam impertiatur.
Referri retro. Virg. 1. Georg. 200.
Ruere retro. Stat. 12. Theb. 19.
Versa retro. Virg. 10. Æn. 6.
Dubiique discesserint, in castra Galli, Græci retro ad naves, victos se, an victores putarent. Livius lib. 7. pag. 9. a principio. Legati retro, unde venerant, iverunt. Sic ὀπίσω Herodot. lib. 1. non procul ab initio, ὀπίσω ἀπικέσθαι. Eum fortasse voluit imitari. H. St. Prior Livii locus exstat lib. 7. cap. 25. Alterum reperire difficile est, quum loci notatio paginis neque Frob. neque Feirab. quas alias denotat, respondeat. Herodoti locus est ubi de Arionis fabula. Ita autem sæpe idem scriptor, ut paulo supra de Cyaxare, ἀπαλλάσσεται ὀπίσω.
Retro, pro Ante, usurpavit Jul. Capitol. in Pertinace cap. 9. Stipendia, inquit, plurimis retro debita exsolvit. Pacatus in Paneg. Theodosii pr. Cum te semper ultra omnes retro principes laudari oportuerit. Quomodo videtur etiam usus Plin. ad Trajanum 10. Epist. 119. a fine, Hic quoque, ait, non mediocriter hæreo, ne cujusquam retro habeatur ratio, dandumque quod tunc, quum vincerent, non debebatur.
Sic, Retro-anni, Retro-sæcula, &c. per hyphen dicuntur. V. Borrich. Cogit. adv. Sciopp. p. 282. & Gruter. Inscript. p. 281. n. 4. & p. 283. n. 11. [Hic est Adv. temporis.
Retro, pro Contra, vel e converso. Africanus in l. Si de eo. D. de acqu. vel amitt. possess. Non ideo magis hoc tempore clam possidere me videri ait. Nam retro quoque, si sciens tuum non a domino emerim, &c.

RETRŎĂGO, ēgi, actum, [ἀναχαιτίζω, ἀναποδίζω] ĕre. Plin. lib. 7. cap. 44. Aut quos non honores currusque illa sua violentia Fortuna retroegit, per mediam urbem Censore tracto?
Capillos retroagere. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Expositionem. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Ordinem. Quintil. lib. 12. cap. 2. conf. Mela 3. 1.

RETROACTUS, a, um. Partic Quintil. lib. 9. cap. 4. Dactylus retroactus vocatur Anapæstus. [i. e. Inversus.

RETRŌCĒDO, ĕre. Liv. 8. 8. Pede presso retrocedentes. Al. divise Retro ced. V. in RETRO.

RETROCESSUS, ûs. m. Apul. Doctr. Plat. 1. p. 53. Elmenh. Processus & retrocessus, &c.

RETRŌCĬTUS, a, um. Partic. a Retrocieo. Lucret. lib. 4. 546.

Aut reboat raucum retrocita barbara bombum. Sed lectio varia est.

RETRŌDŪCO, ĕre. Vitruv. 10. 6. extr. Necesse erat rursus retroducere.

RETRŎĔO, īvi, ĭtum, [ἀναχάζω, ἀναχωρέω, ἀναποδίζω] īre. Plin. lib. 2. cap. 16. Retroire incipiunt stellæ. Ibid. Et retroire cogit vapor repercussas.

RETRŌFĔRO, fers, tŭli, lātum. Retroferre se, pro Retrocedere. Se-

neca

neca in præf. Decl. Nefcio qua iniquitate & ad malum pronitate naturæ eloquentia fe retrotulerit. [Nifi divife fcribendum Retro tulerit.

RETROLĀTUS, a, um. Partic. Cod. Theod. 13. 1. Retrolatarum fanctionum auctoritas. [i. e. Ante latarum.

RETRŌFLECTO, ĕre. Petron. cap. 126. Frons radices capillorum retroflexerat. Al. Retro flexerat.

RETROFLEXUS, a, um. Partic. Apul. Met. 3. Retroflexum effligere lapide geftit. At Elmenh. p. 131. Capillo abreptum, ac retro reflexum.

RETRŌGRĂDIOR, vel grĕdior, ĕris, greffus fum, [ἀναχάζομαι] grădi. Plin. lib. 2. cap. 15. Ab his retrogradiuntur ad folem, & occafu vefpertino delitefcunt. Idem lib. 8. cap. 15. Ob id retrograditur in pafcendo.

RETROGRESSUS, ûs. m. Macrob. 1. Saturn. 17. Sol retrogreffum agit.

RETROGRĂDUS, a, um. Adj. [ἀναποδίζων, ὀπισθοβαμητος, ἄψορρος] ut, Retrogradus exortus. Plin. lib. 2. cap. 17. Firmic. lib. 1. cap. 2.

RETROGRĂDO, āre. Mart. Capell. 8. Eas retrogradare facit.

RETROGRADATIO, ōnis. f. Idem lib. 8. Retrogradatione fui viciniæ folis admotus.

RETRŎLĔGO, ĕre. Quintil. Decl. 6. Curva litora retrolego. Al. Retro lego.

RETROPENDŬLUS, a, um. Adj. Apul. Met. 5. p. 168. Elmenh.

RETRORSUM, vel RETRORSUS, [ὀπίσω, εἰς τ' ὀπίσω] pro Retro verfum. Plin. lib. 6. cap. 15. Ab ea gente retrorfus ad Cyrum amnem produntur ducenta viginti millia. Cic. 2. de Nat. Deor. 84. Nam ex terra aqua: ex aqua oritur aer: ex aere æther: deinde retrorfum viciffim, ex æthere aer, inde aqua: ex aqua terra infima. i. e. Contra, five e converfo. Hor. 1. Epift. 1. 75.

Omnia te adverfum fpectantia, nulla retrorfum. conf. Varro L. L. 4. 30.

Rejectæ retrorfum Hannibalis minæ. Hor. 4. Carm 8. 16.

Retrorfum valere dicuntur argumenta, quæ reciproca funt. Quintil. lib. 5. cap. 9. Sed quædam & retrorfum idem valent: ut vivere hominem qui fpirat, & fpirare qui vivit. Vulgo Convertibilia.

Retrorfum ad id tempus conventionem reducere emptoris, quo venditor conventus fit. Ulpian. in l. Si ex duobus. D. de peculio.

Retrorfum fe actio refert. Ulpian. in l. Item illa. §. 1. D. de conftituta pecunia.

Retrorfum homo mihi veniit. Africanus in l. Si duobus. D. de diverfis præfcriptionibus.

RETRORSUS, a, um. Adj. [ὀπισθοφανὴς] Plin. lib. 26. cap. 9. Negat Apollo peftem poffe crefcere, quam nuda virgo reftinguat: atque ita retrorfa manu ter dicat, totiefque ambo defpuant. Apul. Met. 2. Denique fæpe retrorfa refpiciens fubftitit. i. e. Reflexa, obliquata. Sic Elmenh. in indice, at p. 117. in textu Retrorfus. Idem 4. pr. ubi item Elmenh. p. 145. Ac me retrorfus celeri gradu rurfus in ftabulum, quo deverteram, recipio.

RETRŌSĔCUS, Adv. Tacit. Germ. 38. 3. Apud Suevos ufque ad canitiem horrentem capillum retrofecus. conf. Voff. Etym. p. 461.

RETROSPĬCIO, ĕre. Vitruv. 9. 4. Orientis orbem Sol retrofpiciens.

RETRŌTRIMĔTER, tri. m. Inverfus trimeter. Quintil. lib. 9. cap. 4. Sat adeo adjungat retrotrimetros.

RETRŌVERSUS, a, um. Adj. Ovid. 4. Met. 655.

Ipfe retroverfus fquallentia prodidit ora. conf. Solin. cap. 4. & Lactant. 1. 16. Al. Retro verfus divife.

RETRŪDO, fi, fum, pr. comm. [ἀνωθέω] ĕre. Retro trudere. Plaut. Epid. 2. 2. 64.

Cœpi rurfum vorfum ad illas pauxillatim accedere,
Quafi retruderet hominum me vis invitum. Sulp. Sever. Vita Martin. cap. 4. Retrudi in cuftodiam jubetur.

RETRŪSUS, a, um. Partic. Cic. 3. Verr. 7. Simulachra jacent ab ifto retrufa atque abdita.

Retrufum atque abditum in. Cic. 1. de Orat. 87. Hæc autem effe penitus in media philofophia retrufa atque abdita, quæ ifti rhetores ne primoribus quidem labris attigiffent.

RĔTUNDO, tŭdi, tūfum, [ἀνακόπτω, ἀμβλύνω] ĕre. Repercutere, cufpidem vel aciem alicujus rei ufu nimio, vel alio cafu, perftringere, atque hebetare. Plin. lib. 16. cap. 40. Argumentum afferunt, quod citiffime afcias retundat.

Ferrum retundere jugulis. Lucan. lib. 6. 61.

Gladios retundere, per translationem. Cic. 3. in Catil. 2. Iidemque gladios, in Rempub. diftrictos, retudimus, mucronefque eorum a jugulis veftris rejecimus.

Mucronem ftili retundere. Cic. pro Cluent. 123. Ne Cenforium ftilum, cujus mucronem multis remediis majores noftri retuderunt, æque pofthac, atque illum Dictatorium gladium, pertimefcamus.

Improbitatem alicujus retundere, Reprimere. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Linguam & fermones quorundam. Liv. 33. 33.

Tela conjurationis retundere. Cic. pro Domo 63. In me omnia quæ ego quondam retuderam, conjurationis nefariæ tela adhæferunt.

In præfentia aliquem. Cic. 16. Att. 14. In præfentia belle ifte puer retundit Antonium. h. e. Reprimit.

RETŪSUS, a, um. Partic. [ἀμβλυνθεὶς] Columel. lib. 4. Quod evenit in retufo & craffo ferramento.

Aurum retufum hebeti mucrone. Lucret. lib. 5. 1273.

Ferrum. Hor. 1. Carm. 35. 39.

Securis. Plaut. Pfeud. 1. 2. 26.

Tela. Ovid. 12. Met. 456.

Res retufæ, Fractæ, imminutæ. Sil. lib. 16. 21.

—rebufque retufis
Fidas ductoris tenuit reverentia mentes.

Cor retufum, Translate. Plaut. Pfeud. 4. 4. 8.

Ingenium retufum: cui contrarium eft Acutum. Cic. 1. de Divin. 79. Et funt partes agrorum aliæ peftilentes, aliæ falubres, aliæ quæ acuta ingenia gignant, aliæ quæ retufa.

RĔTŪRO, āre. Recludere. Varro Agathone, Pueri obfcænis verbis novæ nuptulæ aures returant. V. Non. Marc. 4. 330.

R E V

RĔVĂLESCO, ui, [ῥαΐζω, ἀναῤῥαΐζω, ἀνασφάλλω]. ĕre. Ad fanitatem redire. Gell. lib. 16. cap. 13. Quod in eorum finibus fub ipfo oppido ex capitali morbo revaluiffet. Ovid. 21. Epift. 231.

Ne tamen ignores ope qua revalefcere poffis. conf. l. 28. §. 3. ff. de ufur.

RĔVĀNESCO, [ἀναφανίζομαι] ĕre. Iterum evanefcere, & in nihilum redigi. Ovid. 2. Amor. 9. 27.

Quum bene pertæfum eft, animique revanuit ardor,
Nefcio quo miferæ turbine mentis agor.

An Evanuit? H. St. Al. Refanuit, vel Relanguit. V. Heinf. not.

RĔVĔHO, xi, ctum, ĕre. Reducere. Plaut. Bacch. 1. 1. 9.

Ab iftoc milite, ut, ubi emeritum fibi fit, fe revehat domum. Liv. 3. 70. Conficerent equos virofque, ne quis reveheretur inde ad prælium, aut integraret pugnam. Stat. 2. Theb. 734.

—figamque fuperbis
Arma tholis, quæque ipfe meo quæfita revexi
Sanguine.

Aliquem domum revehere. Hor. Epod. 13. 16.

In caftra revectus Conful. Liv. 2. 47.

Curru revectus eft triumphali. Plin. lib. 7. cap. 26.

Equo revehi. Liv. 34. 15. pr.

Famam optimam revehere ex provincia. Plin. Epift. 177.

Manus revehere, Reducere exercitum. Senec. Med. 7.

Pecuniam ex re vendita revehere, pro Colligere. Liv. 35.

Prædam revehere. Liv. 1. 35.

Ad fuperiorem ætatem revehi, Incidere in fermonem de fuperiore ætate. Cic. de Clar. Orat. 225. Sed ad paulo fuperiorem ætatem revecti fumus, nunc ad eam, de qua aliquantum locuti fumus, revertamur.

RĔVĒLO, [ἀποκαλύπτω] āre. contrarium eft fuo fimplici Velo, quod Tego fignificat. Unde Revelare, Detegere fignificat.

Frontem revelare. Tacit. Germ. 31. 2.

Tempus omnia revelat. Tertull. Apol. cap. 7.

REVĒLĀTUS, a, um. Partic. ut, Os revelatum. Ovid. 6. Faft. 619.

REVELĀTIO, ōnis. f. ut, Revelatio pudendorum. Arnob. 5. Auguftin. Confeff. 9. 10. Somnia & imaginariæ revelationes. conf. Hieron. Epift. 25. cap. 2.

RĔVELLO, velli & vulfi, vulfum, [ἀποσπάω, ἀνασπάω] ĕre. Rurfus vellere, Avellere, Exftirpare.

Præterit. Revelli, habet Virg. 12. Æn. 787. Ovid. 6. Epift. 104. & Cic. 5. Att. 20. Perilluftres fuimus, & omnes injurias revellimus fuperiores. [Revulfi merito fufpectum eft. V. in EVELLO.

Revellere, Attollere. Columel. lib. 2. cap. 3. Boves quum ab opere disjunxerit, fubftrictos confricet, manibufque comprimat dorfum, & pellem revellat, nec patiatur corpori adhærere.

Revellere frequentius pro Auferre fimpliciter & detrahere fumitur, ut in fequentibus exemplis. Cic. 6. Verr. 124. Gorgonis os pulcherrimum, cinctum anguibus, revellit, atque abftulit. [Vi nempe a valvis.

Acies revellunt figna. Lucan. lib. 7. 77.

Clauftra revellere & effringere multorum fores. Cic. 6. Verr. 52. Et apud Liv. 5. 21. Revellere clauftra portarum.

Humum revellit dente, Aravit. Ovid. 3. Amor. 10. 14.

Tabulam revellere, in qua nomina civitate donatorum incifa funt. Cic. 13. Fam. 37.

Titulum chartæ de fronte revellere. Ovid. 4. de Pont. 13. 7.

Revellere tela de corpore Reip. per translationem. Cic. in Pifon. 25. Et abfentem, principe Cn. Pompejo referente, & de corpore Reip. tuorum fcelerum tela revellente, revocarunt.

Vincula judiciorum revellere. Cic. pro Cæcin. 70. Nam qui jus civile contemnendum putat, is vincula revellit, non modo judiciorum, fed etiam utilitatis, vitæque, communis.

Ofcula revellere. Stat. 3. Silv. 2. 57.

Revellere ex omni memoria. Cic. 13. Philipp. 26. In quibus tu es videlicet confularis, cujus totus confulatus eft ex omni monimentorum memoria revulfus.

Revellor, Paff. Lucret. lib. 1. 602.

Quæ quoniam per fe nequeunt conftare: neceffe eft,
Hærere: ut nequeant ulla ratione revelli.

Revellatur penitus falforum recepta perfuafio. Sen. Epift. 95.

REVULSUS, a, um. Partic. [ἀποσπασθεὶς] ut,

Axis revulfus temone. Ovid. 2. Met. 316.

Caput a cervice revulfum. Virg. 4. Georg. 523.

Fores Templi revulfæ. Suet. Calig cap. 6.

Gradibus revulfis, fublato aditu. Cic. in Pifon. 23.

Janua effracta & revulfa. Cic. pro Muren. 33.

Limen revulfum tellure. Ovid 12. Met. 281.

Saxum e monte revulfum. Ovid. 12. Met. 341.

Statuæ revulfæ jacentefque. Cic. 4. Verr. 144.

Tabula revulfa. Cic. 4. Verr. 112.

REVULSIO, ōnis. f. [ἀπόσπασμα] Plin. lib. 13. cap. 12. Sed ratio deprehendit vitium, unius fchedæ revulfione plures infeftante paginas.

RĔVENDO, dĭdi, dĭtum, [ἀναπωλέω] ĕre. Iterum vendere. Ulpian. in l. Julianus. D. de bonis libertorum. Julianus ait, fi patronus libertatis caufa impofita liberto revendiderit, filium ejus a bonorum poffeffione fubmoveri. Paulo poft, Quoties pater ejus donum, munus, operas liberto revendiderit.

RĔVĒNEO, īre. Iterum venire, rurfus vendi. Neratius in l. Lege fundo vendito dicta. D. de lege commifforia, Sed fi fundus reveniffet: Arifto exiftimabat, venditori de his judicium in emptorem dandum effe.

RĔVĔNIO, vēni, ventum, [ἐπανέρχομαι] īre. Reverti. Plaut. Amphit. 1. 1. 33.

Victores, victis hoftibus, legiones reveniunt domum. Idem Capt. 2. 3. 87.

Et tua, & tua, huc ornatus reveniam ex fententia. Cic. 1. de Orat. 175. Quum miles domum reveniffet, egiffetque lege in hereditatem paternam.

Revenire ex aliquo loco. Tacit. 3. Ann. 24.

Revenire in gratiam. Plaut. Stich. 1. 3. 8.

REVENTUS, ûs. m. Macrob. 2. Saturn. 14. Suo poft inde reventu.

RĒVĒRĀ, Ablativus ex Re & Verus. V. RES, rei.

RĔVERBĔRO, āre. Senec. 2. de Clement. 5. Omnem Fortunæ impetum reverberabit, & ante fe franget.

Rĕvĕreor, ēris, verĭtus ſum, [αἰδέομαι, ἐντρέπομαι] ēri. Timere, vereri, vel etiam Honorare. Ter. Phorm. 1. 5. 3.

Nec meum imperium, age, mitto imperium, non ſimultatem meam
Revereri? ſaltem non pudere? &c.

Hæc eadem verba refert Cic. 2. Att. 19. Ter. Hec. 3. 1. 10.

Sed nunc adventum tuum ambas, Pamphile, ſcio reverituras.

Difficile eſt primum virtutem revereri, qui ſemper ſecunda fortuna ſit uſus. Auctor ad Herenn. lib. 4. 17.

Lectum reverere parentis. Ovid. 4. Epiſt. 127.

Apud Ovidium, pro Vereri ſimpliciter. H. St.

Revereri & Colere aliquem. Cic. 2. de Invent. 66. Obſervantiam, per quam ætate, aut ſapientia, aut honore, aut aliqua dignitate antecedentes reveremur & colimus.

Revereri, Genitivo junctum. Varro Sardis Venalibus: Non te tui ſaltem pudet, ſi nihil mei revereatur? Ubi Nonius 9. 3. Veteribus Genitivum pro Accuſativo poni placuit, quod multis exemplis docet.

Revereo & Revereor Priſcianus p. 799. refert inter ea, quæ tam Activa, quam Paſſiva voce unum atque idem ſignificant.

Revĕrens, ior, iſſimus. Adj. ex Partic. [αἰδήμων] Qui defert, ſive dat honorem. Tacit. 1. Hiſt. 17. pr. Sermo erat erga patrem Imperatoremque reverens. Sed frequentior uſus Compar. Plin. 6. Epiſt. 17. ad Reſtitutum extr. Niſi forte aliud judicas tu. Quanquam quis uno te reverentior hujus operis, quis benignior æſtimator?

Quis enim vel uno die reverentior Senatus candidatus, quam tu, cum omni vita, tum illo ipſo tempore, quo judicas de candidatis? Plin. in Paneg. cap. 69.

Illa nulla eſt reverentior deorum. Ovid. 1. Met. 323. al. Metuentior.

Florus tum de eo qui exhibet, tum qui meretur reverentiam, 2. 12. 11. Nec reverentior captæ majeſtatis alius Paulo fuit. Idem 4. 12. 66. Sanctius & reverentius viſum eſt nomen Auguſti.

Superl. Plin. 10. Epiſt. 18. pr. Probum, induſtrium, atque inter iſta reverentiſſimum mei.

Reverendus, a, um. Partic. [αἰδοῖος, αἰδεσιμος] ut,

Canities reverenda. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 12. leg. Lucida.

Nox reverenda ſpecie tenebrarum. Ovid. in Ibin, 73.

Superl. Reverendiſſimum, habent Impp. Honor. & Theod. 1. Cod. tit. 55. l. 8. & Inſcriptio Chriſtiana apud Fabrett. p. 145.

Reverĭtus, a, um. Partic. Gell. lib. 11. cap. 11. Nigidium Cicero ſumme reveritus. Curt. 6. 2. 8. Fortunam captivæ reveritus. Idem 3. 12. 17. Regis vicem reveritus.

Reverenter, Adv. [αἰδημόνως] Honorifice. Plin. 7. Epiſt. 31. Idem quam reverenter, quam fideliter, amicos colat, multorum ſupremis judiciis, &c. credere potes.

Reverenter habere fortunam. Auſonius in exhortatione ad modeſtiam, epigr. 8.

Fortunam reverenter habe, quicunque repente
Dives ab exili progrediere loco.

Compar. [αἰδημονεστέρως] Plin. lib. 8. Epiſt. 21. Lego enim omnia, ut omnia emendem: quod contingere non poteſt, electa recitantibus. At illud modeſtius, & fortaſſe reverentius, ſed hoc ſimplicius, & amantius. Idem Paneg. 25.

Superl. Suet. Neron. 23. Reverentiſſime alloquebatur. Idem Octav. cap. 93. pr. Peregrinarum cæremoniarum, ſicut veteres ac præceptas reverentiſſime coluit, ita ceteras contemptui habuit.

Reverentia, æ. f. [ἐντροπή, αἰδώς, σέβας] Honor, quem tam verbis, quam factis alicui exhibemus. Cic. 1. Off. 99. Adhibenda eſt igitur quædam reverentia adverſus homines.

Frequentius cum Genit. Propert. lib. 3. 13. 13.

Nulla eſt poſcendi, nulla eſt reverentia dandi.

Columel. lib. 11. cap. 1. Niſi magnitudo rei peperit reverentiam vel diſcendi, vel profitendi pæne immenſam ſcientiam. h. e. Timorem.

Famæ reverentia. Ovid. 9. Met. 555.

Imperii reverentia. Tacit. 1. Hiſt. 55.

Sacramenti reverentia. Tacit. 1. Hiſt. 12.

Clauſtra pudoris & reverentiæ refracta. Plin. 2. Epiſt. 14. ad Maximum.

Vultu placido decens reverentia. Ovid. 5. Faſt. 23.

Adſit reverentia vero. Ovid. 5. Epiſt. 11.

Adhibere reverentiam. V. Adhibeo.

Amittere reverentiam. V. Amitto.

Conſtat magiſtratibus reverentia. V. Consto.

Debetur reverentia parentibus. Quintil. lib. 11. cap. 1. Juven. 14. Sat. 44.

Maxima debetur puero reverentia, ſi quid
Turpe paras.

Exuere reverentiam imperii. Tacit. 1. Hiſt. 55. 4.

Inſervire reverentiæ alicujus, h. e. Deferre honorem. Plin. in Paneg. extr.

Intendere reverentiam auditorum. Plin. 5. Epiſt. 3. Primum quod ipſe qui recitat, aliquanto acrius ſcriptis ſuis auditorum reverentiam intendit. i. e. Auget.

Obſtat nobis reverentia perſonæ. Quintil. lib. 9. cap. 2.

Præſtare reverentiam. Plin. 3. Epiſt. 8.

Remiſit libertas reverentiam. Stat. 1. Silv. 6. 45.

Rumpere ſacramenti reverentiam. Tacit. 1. Hiſt. 12. 1.

Reverecundĭter, Adv. a Reverecundus. ex Ennio apud Priſcianum, 15. Al. Revericunditer.

Reverto, vel **Rĕvertor**, ĕris, verti, vel verſus ſum, [ἀναστρέφω, μεταστρέφω, ὑποστρέφω, ἀναχωρέω, ἀνακάμπτω, ἐπανέρχομαι] verti. notæ ſignificationis. Ter. Heaut. 1. 1. 70. Domum revertor mæſtus. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 54. Suevi, qui ad ripas Rheni venerant, domum reverti cœperunt. Virg. 4. Georg. 132.

—ſeraque revertens
Nocte domum, dapibus menſas onerabat inemptis.

Iterum reverti. Virg 6. Æn. 720.

Cum laude reverti. Ovid. 13. Met. 248.

Unde cum honore diſceſſeris, eodem cum ignominia reverti. Cic. pro Muren. 89.

Ad diem. Cæſ. 6. Bell. Gall. cap. 33. extr. Ad eam diem revertantur.

Ad priſtinum actum. Plin. Epiſt. 246.

Ad vitam. Lucret. lib. 2. 960.

In civitatem. Cic. 6. Fam. 6.

In gratiam cum aliquo. Liv. 8. 35.

Frequenter ad orationem transfertur, ut

Ad cauſam. Cic. 5. Verr. 109. Ad illam, quam inſtitui, cauſam frumenti ac decumarum revertar.

Ad propoſitum. Cic. 2. de Finib. 104. Sed ut ad propoſitum revertamur, &c. nunc totum illud concludi ſic licet.

Eo reverti, unde egreſſus es. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Reverti, pro Venire, vel divertere. Cic. de Fato 7. Sed Poſidonium, æquum eſt, cum bona gratia dimittamus: ad Chryſippi laqueos revertamur. Cum nihil de Chryſippo antea dixiſſet.

Reverſus ſum pro Reverti. Hirt. de Bell. Hiſp. cap. 13. Qui cum in oppidum reverſi eſſent. conf. ibid. cap. 18. Phædr. 4. 13. 10.

Sero domum eſt reverſus. V. Borrich. Vind. 204.

Reverto, ĕre. Active, ſæpe apud Ciceronem legitur: ſed non niſi in Præterito, aut in temporibus a Præterito formatis, ut 3 Fam. 10. Conſcendens jam navem, Epheſo Laodiceam revertit. Idem 3. Off 45. Vas factus eſt alter ſiſtendi ejus: ut ſi ille non revertiſſet, moriendum eſſet ipſi.

Revortit, pro Revertit in tempore Præſenti dictum eſt antiquis. Pomponius Majali, Cœnam quæritat, ſi eum nemo vocat, revortit mæſtus ad me, nam miſer. Ex Nonio 17. 68.

Reverti aliquo. Cic. 8. Att. 3. Ipſe ne quo inciderem, reverti Formias.

Legati Ameriam, re ignorata, reverterunt. Cic. pro Roſc. Amer. 26.

Ad eum revertit, unde exorta eſt. Lucret. lib. 5. 1152.

Ad illum animum meum reverti priſtinum. Cic. 10. Fam. 28.

Subitoque revertit. Lucret. lib. 3. 1074.

Revertendi, [τοῦ ἀναστρέφειν] Ovid. 1. Epiſt. 80.

Neve revertendi liber abeſſe velis.

Revertens, entis. Partic. Virg. 1. Georg. 274.

—lapidemque revertens —— reportat. Ibid. 427.
Luna revertentes cum primum colligit ignes.

Adverſa revertens. Cic. 2. Tuſc. 73. Itaque dubitans, circumſpectans, hæſitans, multa adverſa revertens, tanquam ratis in mari immenſo, noſtra vehitur oratio. h. e. Revolvens & reputans apud ſe. Niſi forte legendum putes Reverens, i. e. Timens.

Reversus, a, um. Partic. Manil. 5. 464. Sol reverſus. Adde Salluſt. apud Non. 1. 232. & Cæſ. 6. Bell. Gall. 41.

Reversūrus, a, um. Partic. [ἀναστρέψων] Ovid. 1. de Arte Am. 340.

Pœna reverſura eſt in caput iſta tuum.

Reversio, ōnis. f. [ἀναστροφή, ἀναχώρησις, ἐπαναστροφή] Cic. 1. Philipp. 1. Exponam vobis breviter conſilium & profectionis & reverſionis meæ.

Reverſio & Reditus nonnihil differre videntur. Cic. 16. Att. 7. Dii immortales, quam valde ille reditu, vel potius reverſione mea lætatus, effudit illa omnia, quæ tacuerat! Qui regreditur ante quam eo perveniat, quo animum intenderat, is non redire dicitur, ſed reverti: redire autem, qui cœptum iter abſolvit. Reverſione igitur, quia quum proceſſiſſet, ab auſtro retro verſus eſt: id quod ipſe luculentiſſime dicit in ipſo ſtatim initio hujus epiſtolæ.

Febrium reverſio & motus. Cic. 3. de Nat. Deor. 24.

Temporum reverſiones. Apul. Doctr. Plat. 1.

Revertĭcŭlum, i. n. Idem quod Reverſio. ut, Solis annua reverticula. Apul. 4. Florid. p. 361. Elmenh. conf. 3. Met. p. 134.

Reversor, āri. Frequentat. Veget. Mulom. 3. 11. Si dyſenteria jumentum apprehenderit, reverſatur ejus extalis. [i. e. Deſcendit inteſtinum.

Reversātus, a, um. Partic. Plin. Valer. 1. 23. Reverſata prius palpebra.

Rĕvīlesco, ĕre. Vile fieri. Sen. de Tranquil. vitæ, lib. 1. cap. ult. Sed nec virtuti periculum eſt, ne admota oculis revileſcat.

Rĕvincio, vinxi, vinctum, [ἀναδεσμῶ] īre. Retro vincire, vel Vehementer & arcte vincire. Virg. 2. Æn. 57.

Ecce manus juvenem interea poſt terga revinctum.

Latus enſe revincit. Propert. lib. 3. 14. 11.

De muri Gallici ſtructura Cæſ. 7. Bell. Gall. 23. Revinciuntur retrorſus, & multo aggere veſtiuntur.

Revinciens, entis. Partic. ut,

Mentem amore revinciens. Catul. in Epithal. Jul. 59. 33.

Revinctus, a, um. [δεθεὶς Gl. L. G.] Partic. Lucret. lib. 5. 554.

—niſi eſſet
Partibus aeriis mundi, cæloque revincta.

Revinco, vīci, victum, [ἐξελέγχω] ĕre. Convincere & confutare. Lucret. lib. 4. 490.

An confutabunt nares oculive revincent?

Cic pro Arch. 12. Quære argumenta, ſi qua potes: nunquam enim hic neque ſuo, neque amicorum judicio revincetur.

Revincere crimen verbis, aut rebus. Liv. 6. 26.

Revinci in culpa. Gell. lib. 6. cap. 2. Apul. Apol.

Revincere, Viciſſim vincere & ſuperare. Lucret. lib. 1. 587.

—nam ſi primordia rerum
Commutari aliqua poſſent ratione revicta.

i. e. Viciſſim ſuperata. Lambinus.

Revictus, a, um. Partic. Apul. Met. lib. 8. p. 205. Elmenh Simulanter revicta Charite ſuſcipit, &c. i. e. Se revictam ſimulans, inſit.

Vires revictæ. Lucret. lib. 5. 410.

Revictio, ōnis. f. Apul. de Syllog. Cat. Utriusvis harum revictio confirmat alteram.

Rĕvīresco, ui, [ἀναθάλλω, ἀναθηλέω] ĕre. Iterum vireſcere. Columel. lib. 2. cap. 1. Non eſt ergo exiguarum frugum cauſa terræ vetuſtas, ſi modo quum ſemel invaſit ſenectus, regreſſum non habet, nec revireſcere nec repubeſcere poteſt.

Silvæ læſæ revireſcunt. Ovid. 2. Met. 407.

Revireſcere, per translationem, pro Reviviſcere & renovari ac renaſci. Cic de Provinc. Conſul. 34. Impolitæ vero res, & acerbæ, ſi erunt relictæ, quanquam ſunt abſciſſæ, tamen efferent ſe aliquando, & ad renovandum bellum revireſcent. Idem 15. Att. 13. Ille enim nunquam reviruiſſet, nos timor confirmare ejus acta non coegiſſet. Ovid. 7. Met. 305.

Arte ſuum parili revireſcere poſſe parentem.

i. e. Rejuveneſcere.

Pignore laudis revireſcens, Gaudens, & animum recipiens ob promiſſa. Sil. lib. 8. 228.

Revireſcere, Revixiſſe. Idem 15. 134.

—pars lumina patris,
Pars credent torvos patrui revireſcere vultus.

Rĕvĭreo, ēre. Albinovan. de morte Mæcen. 113.
Redditur arboribus florens revirentibus ætas.
Rĕvĭrĭdo, āre. Vulg. Int. 4. Efdr. 5. 36.
Revisito, V. reviso.
Rĕvīso, fi, fum, [ἀνεπισκέπτομαι] ĕre. Redire ad videndum. Ter. Eun. 5. 4. 1. Reviſo quidnam Chærea hic rerum gerat. Cic. 1. Att. 15. Reviſe nos aliquando. Eidem 12. 49. Quare quum poteris, reviſes nos.
Sæpius aliquem reviſere. Virg. 7. Ecl. 67.
Agrum ſæpe reviſere. Columel. lib. 1. cap. 4.
Domos. Liv. 7. 39.
Ad aliquem. Gell. lib. 13. cap. 29.
Sedes ſuas. Virg. 1. Æn. 419.
Urbem. Lucret. lib. 3. 1080.
Crebra reviſit ad ſtabulum mater vituli. Lucret. lib. 2. 360.
Ad hanc quia ſigna reviſunt. Idem 5. 635.
Furor reviſit, Redit. Lucret. lib. 4. 1111.
Revisens, entis. Partic. Catull. 65. 376.
Non illam nutrix oriente luce reviſens. Ibid. 387.
Sæpe pater divûm templo in fulgente reviſens. Virg. 11. Æn. 426.
— multos alterna reviſens
Luſit, & in ſolido rurſus fortuna locavit.
Revisio, ōnis. f. Claud. Mamert. ad Sidon. 4. Epiſt. 2. Reviſionis poteſtas intercluditur.
Rĕvīsĭto, [ἀνεπισκέπτομαι] āre. Frequent. a Reviſo. Iterum viſitare. Plin. lib. 18. cap. 3. Nundinis urbem reviſitabant.
Rĕvīvisco, revixi, [ἀναβιόω, ἀναζωπυρέομαι] ĕre. Rurſum vivum fieri. Cic. 4. de Finib. 61. Quid ſi reviviſcant Platonici illi, & deinceps illi, qui auditores eorum fuerunt, & tecum ita loquantur?
Is ubi galli cantum audivit, avum ſuum revixiſſe putat. Cic. in Piſon. 67.
Anima moribunda revixit ab alloquiis. Ovid. 4. Triſt. 5. 3.
Ad verba alicujus reviviſcere. Ovid. 1. de Pont. 3. 9.
Pennæ reviviſcunt, Renaſcuntur. Plin. lib. 11. cap. 28. Nullis eorum pennæ reviviſcunt avulſæ.
Reviviſcere, per translationem, Ad priſtinum ſtatum redire. Cic. 4. Fam. 4. Ut ſpeciem aliquam viderer videre quaſi reviviſcentis Reip. Et 7. Philipp. 1. Senatum dolent ad auctoritatis priſtinæ ſpem reviviſcere.
Reviviſcere, reſpirare a metu cædis, emergere a fluctibus ſervitutis. Cic. de Aruſp. Reſp. 48.
Adventu noſtro reviviſcunt juſtitia, abſtinentia, clementia tui Ciceronis. Cic. 5. Att. 16.
Rĕvīvo, ĕre. Idem. Paul. Nolan. de obitu Celſi pueri, 563.
— omnes in qua vixerunt carne revivent.
Rĕvīvĭfĭco, āre. unde
Revivificātus, a, um. Partic. Tertull. de Reſur. Carn. cap. 19. Redanimatus & revivificatus Deo.
Rĕunctor, ōris. m. a Reungo, Miniſter & mediaſtinus eorum medicorum qui iatralepticen, hoc eſt reunctoriam medicinam docebant. Plin. lib. 29. cap. 1. Prodicus Selymbriæ natus, diſcipulus ejus, inſtituens, quam vocant, iatralepticen, reunctoribus quoque medicorum, ac mediaſtinis vectigal invenit.
Rĕvŏco, [ἀνακαλέω] āre. Rurſum vocare. Plaut. Merc. 2. 4. 6.
Mane, mane, obſecro, Charine. c. qui me revocat? Cic. pro Quint. 83. Revocares eum, quem in Galliam miſeras?
Revocare in ſignif. pæne contraria pro Iterum vocare. Sed apud Valerium, quia dicit, Revocatus aliquoties, non poteſt Revocatus exponi Iterum vocatus, ſed Juſſus repetere. H. St.
Repetere & revocare aliquem. Cic. pro Domo 44.
Unde tu me ex jure conſertum vocaſti, inde ibi ego te revoco. Cic. pro Muren. 26. Verba juris.
Forum revocare. Ulp. in l. Si quis poſtea. D. de judiciis, In ea cauſa jus revocandi forum non habebit.
Quæſtio revocatur inter eaſdem perſonas, quum eadem res, quæ priore judicio petita fuit, ſecundo petitur. Ulp. in l. 3. D. de except. rei jud. Quoties inter eaſdem perſonas eadem quæſtio revocatur, vel alio genere judicii.
Teſtes revocare, quod Recolere dicimus, apud Marcianum in l. Divus, De cuſtodia & exhibitione reorum. Budæus.
Publice aliquem. Quintil. lib. 6. cap. 11.
Ab opere revocare. Cæſ. 1. Bell. Civil. 82. Cæſar ab opere legiones revocat.
Ab exſilio. Plin. lib. 7. cap. 30.
Ab inferis. Cic. pro Milon. 80. Etiamſi propter amicitiam vellet illum ab inferis revocare, propter Remp. non feciſſet.
A morte, A limine mortis. Plin. 7. 44. A limine ipſo mortis revocatus. Idem 23. 6. Dyſentericos a morte revocari.
Reprimere ac revocare ſe a contagione vitiorum. Plin. Epiſt. 137.
Ab armis ingenium revocatur. Ovid. 2. Amor. 18. 11.
A conſilio revocare. Cic. 3. Att. 15. Quod ſi non modo tu, ſed quiſquam fuiſſet, qui me, Pompeji minus liberali reſponſo perterritum, a turpiſſimo conſilio revocaret, &c.
A cupiditate revocare. Cic. pro Cluent. 12.
A curſu inſtituto. Cic. pro Lege Manil. 40. Non avaritia ab inſtituto curſu ad prædam aliquam revocavit. al. Devocavit.
Ab incœpto furore revocare. Cic. 4. Verr. 99. Commoventur amici Sthenii, ſperant fore, ut patris litteris, nuntiiſque, filius ab incœpto furore revocetur.
Ab errore lapſos. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Ab ira animum. Ovid. 2. Triſt. 557.
Mentem revocare a. Cic. 1. Tuſc. 37. Magni autem eſt ingenii revocare mentem a ſenſibus, & cogitationem a conſuetudine abducere.
A ſcelere. Cic. 2. de Legib. 16. Quam multos divini ſupplicii metus a ſcelere revocavit.
Revocare cum præpoſitione Ad, fere ſemper Referre ſignificat. Cic. 5. Verr. 213. An me ad M. Antonii æſtimationem frumenti, exactionemque pecuniæ revocaturus es? h. e. Diceſne me imitatum fuiſſe Antonium in exactione pecuniæ, & ſimile Antonio aliquid feciſſe, quod ad æſtimationem frumenti attinet?
Ad arbitrium ſuum revocare rem aliquam. Cic. ad Brut. 4. Quod enim nondum Senatus cenſuit, nec populus Rom. juſſit, id arroganter non præjudico, neque revoco ad arbitrium meum. i. e. Nolo arbitratu meo rem peragi.
Ad conjecturam revocare rem aliquam. Cic. pro Domo 15. Nonnulli autem illam rem ad illam rationem, conjecturamque revocabant.
Ad curam revocare aliquid. Plin. lib. 28. cap. 9. h. e. Cum cura & diligentia facere.
Ad manus rem revocare. Cic. pro Cluent. 136. Quum Tribunus plebis populo concitato rem pæne ad manus revocaviſſet. h. e. Ita commoviſſet populum, ut propter eam rem pæne inter ſe digladiarentur.
Ad mediocritatem revocare modum alicujus rei. Cic. 1. Off. 140. Quarum quidem certe eſt adhibendus modus, ad mediocritatemque revocandus.
Ad potentiam ſuam revocare omnia. Cic. de Amicit. 60. Sed impuri cujuſdam, & ambitioſi, aut omnia ad ſuam potentiam revocantis, eſſe ſententiam.
Ad ſcientiam omnia. Cic. 2. de Finib. 43. Herillus autem ad ſcientiam omnia revocans, unum quoddam bonum vidit.
Ad ſollicitudinem ſuam rerum adminiſtrationem revocare, In ſe recipere. Scævola in l. Mævia. D. de annuis legat. & fideicommiſſ.
Ad exempla aliquem. Cic. 5. Verr. 210. Quo me igitur, aut ad quæ exempla revocas?
Ad memoriam alicujus rei animos aliquorum revocare. Cic. pro Flacc. 60. Revocarem animos veſtros ad Mithridatici belli memoriam, ad illa univerſorum civium Romanorum, per tot urbes, uno puncto temporis, miſeram, crudelemque cædem.
At vero Aſcenſius ibi, Hæreo, utram ſignif. dicere debeam. H. St.
Ad rationem operum operarumque villicum. Cato R. R. cap. 2.
Ad mæſtitiam ſe revocare, Reverti. Cic. 3. Tuſc. 33. Quod ſi qui forte, quum in luctu eſſe vellent, aliquid fecerunt humanius, aut ſi hilarius locuti ſunt, revocant ſe rurſus ad mæſtitiam, peccatique ſe inſimulant, quod dolore intermiſerint.
Ad ſtudia priſtina ſe revocare. Cic. de Clar. Orat. 313. Nam veſtris primum litteris recreatus, me ad priſtina ſtudia revocavi.
Ad vitam revocare, Facere ut aliquis reviviſcat. Cic. 7. Att. 2. Sed tamen M. Lepidum, L. Torquatum, C. Caſſium Trib. plebis, Philotimi litteræ ad vitam revocarunt.
Ad vitam revocare, alio ſenſu dicit Lucretius, de mortuis intelligens, quos ſolebant veteres abluere, & per intervalla conclamare, quod plerumque ſolet ſpiritus extremus efflatus eſſe putari, & homines fallere. Lucret. lib. 3. 469.
Unde neque exaudit voces, nec noſcere vultus
Illorum potis eſt, ad vitam qui revocantes
Circumſtant, lacrimis rorantes ora, &c. V. Donat. in Eun. Terentii 2. 3. vel ſ. l. conclamo.
Revocare ex. Cic. pro Cæcin. 84. Et me ex hoc (ut ita dicam) campo æquitatis, ad iſtas verborum anguſtias, & ad omnes litterarum angulos revocas.
Ex itinere revocare. Cic. 2. de Divin. 88. Quod enim is, qui divinat, prædicit, id vero futurum eſt, ut ne illud quidem ſciam quale ſit, quod Dejotarum, neceſſarium noſtrum, ex itinere Aquila revocavit.
Ex otio revocare. Plin. in Paneg. cap. 87.
Revocare, cum præpoſitione In. Seneca Epiſt. 51. Robora in rectum, quamvis flexa, revocabis. i. e. Reſtitues.
In crimen mandati revocare negligentiam alicujus. Cic. pro Roſc. Amer. 113. In minimis privatiſque rebus etiam negligentia in crimen mandati, judiciumque infamia revocatur. h. e. Crimine mandati prætermiſſi & infamiæ judicii damnaturi. [V. not. Græv.
In dubium. Cic. pro Cæcin. 38. Populi Rom. cauſa, civitatis jus, bona, fortunæ, poſſeſſioneſque in dubium incertumque revocabuntur.
In formam priorem. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 21.
In lucem aliquid. Plin. lib. 29. cap. 1.
In memoriam revocare. Non eſt etiam in memoria. H. St. [Dubia phraſis.
In vitam revocare. Cic. 7. Att. 23. Aliter ſupra.
Facta revocare. Ovid. 9. Met. 617. — ſi facta mihi revocare liceret. h. e. Si poſſem efficere, ut facta eſſent infecta.
Promiſſum revocare, pro Negare quod promiſeras. Seneca de Benef. 4. 39.
Gradum revocare, Redire. Virg. 6. Æn. 128.
Labores incœptos. Valer. 3. Argon. 625.
Opus cœptum. Ovid. 1. Epiſt. Sabin. 54.
Pedem revocare, quod dictum eſt etiam de fluminibus. Virg. 9. Æn. 125. V. Non. 6. 75.
Amor revocatur admonitu. Ovid. de Rem. Amor. 729. al. Refricatur.
Revocare *avec un ſubſtantif ſemble ne' ſtre bien expoſé.* H. St.
Euntem. Catull. ad libellum ſuum.
Manus cupidas. Ovid. 1. de Arte Am. 452.
Et revocat cupidas alea ſæpe manus.
Oculos alicujus. Ovid. 16. Epiſt. 252.
Pecuniam revocare & exigere ab aliquo. Plin. 10. Epiſt. 240. ad Trajanum.
Se revocare, Mutare ſententiam. Cic. 4. Acad. 52. Dubitant, hæſitant, revocant ſe interdum, hiſque, quæ videntur, imbecillius aſſentiuntur.
Vires victu revocare, Reſumere. Virg. 1. Æn. 218.
Revocare, auctore Nonio 2. 751. Per vices mutuo (ad cœnam) vocare Varr. Sexageſ. Qui nobis miniſtrarunt pueri diebus feſtis cicer viride, qui nos provocare ac vocare cum audeant, nos illos revocare timemus. Lactant. 6. 12. Idem Deus præcepit, ut, ſi quando cœnam paraverimus, eos in convictum adhibeamus, qui revocare non poſſunt, & vicem reddere. conf. Phædr. 1. 27. 3. & Turneb. Adverſ. 28. 13.
Revocare, Inſtaurare. Suet. Claud. cap. 22. Item circa omnium ordinum ſtatum, domi foriſque, aut correxit, aut exoleta revocavit, aut etiam nova inſtituit.
Exordia pugnæ. Virg. 7. Æn. 40.
Libertatem revocare ac reducere. Plin. in Paneg.
Morem revocare. Cic. 2. de Finib. 2. Qui mos cum a poſterioribus non eſſet retentus, Arceſilas eum revocavit.
Prætermiſſum revocare. Plin. lib. 18. cap. 6. Sic Cic. 4. Acad. 11. Philoſophia iſta nunc prope dimiſſa revocatur.
Studia intermiſſa revocare, Reprehendere. Cic. 1. Tuſc. 1.
Revŏcans, antis. Partic. Ovid. 1. Met. 503.
— neque ad hæc revocantis verba reſiſtit.
Revocātus, a, um. Partic. [ἀνακεκλημένος] ut, Millies revocatus. V. mille. Petron. cap. 10. Cæſ. 5. Bell. Gall. 7. & Virg. Æn. 1. 235.
Voce revocatus de curſu Reip. Cic. 10. Fam. 1.

Servare

Servare aliquem revocatum a morte. Virg. 5. Æn. 476.
Puncta revocata. Auſonius,

Narrantem fido per ſingula puncta recurſu
Quæ data per longas, quæ revocata moras. De ludo teſſerarum loquitur, in quo bolos vel dabant, vel revocabant.

Revocatus, Eructatus. Ovid. 3. Amor. 5. 17.

Dum jacet, & lente revocatas ruminat herbas.

Revocātio, ōnis. f. [ἀνάκλησις] Cic. 13. Philipp. 15. Receptui ſignum, aut revocationem a bello audire non poſſumus.
Revocatio ad contemplandas voluptates. Cic. 3. Tuſc. 33. Levationem autem ægritudinis in duabus rebus ponit, avocatione a cogitanda moleſtia, & revocatione ad contemplandas voluptates.
Plur. Vitruv. 9. 4. A ſole revocationibus.

Revocāmen, ĭnis. n. [τὸ ἀνακλητικόν] Idem quod Revocatio. Ovid. 1. Faſt. 561.

Accipio revocamen ait: vocemque ſequutus,
Impia per ſilvas ultor ad antra venit. Idem 2. Met. 596.
Talia dicenti tibi, ait, revocamina corvus, &c.

Revocātor, ōris. m. ut, Revocator animarum. Quintil. Decl. 10. extr.

Revocātōrius, a, um. Adj. ut, Revocatoria emplaſtra. Theod. Priſc. 2. 32. Vulgo Revellentia.

Revocăbĭlis, e. Adj. [ἀνακλητὸς] Qui poteſt revocari. Ovid. ad Liv. 427.

— non eſt revocabilis iſtis.

Carmen fatorum nulli revocabile. Propert. 4. 7. 51.
Damnum revocabile. Claud. 2. in Eutrop. 488.
Telum non revocabile. Ovid. 6. Met. 264.
Manſurum, & non revocabile verum. Stat. 1. Theb. 291.

Rĕvŏlo, [ἀνίπταμαι] āre. Retro, vel rurſum volare. Virg. 1. Georg. 361.

Cum medio celeres revolant ex æquore mergi. Cic. 2. de Nat. Deor. 125. Eæque in tergo prævolantium colla & capita reponunt: quod quia ipſe dux facere non poteſt, quia non habet ubi nitatur, revolat, ut ipſe quoque quieſcat. De gruibus.

De celeri regreſſu Paterc. lib. 2. cap. 120. pr. Revolat ad patrem Cæſar. Paulo poſt cap. 123. Feſtinanter revocavit filium. Ille ad patrem patriæ exſpectato revolavit maturius.

Revŏlans, antis. Partic. Manil. 1. 190.

Cum ſol æquoreis revolans decurrit ab aſtris.

Rĕvolvo, volvi, vŏlūtum, [ἀνελίσσω, ἀνακυλίω, ἀνακυλινδέω] ĕre. Rurſum volvere. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.

Torvus draco ſerpit ſubter, ſupraque revolvens
Seſe, conficienſque ſinus e corpore flexos. Ex poeta.

Fluctus revolvere. Columel. lib. 8. cap. 17. Quoniam gelidum ab imo fluctum revolvit in partem ſuperiorem.
Revolvere iter, Repetere, remetiri retro. Virg. 9. Æn. 391.

— rurſus perplexum iter omne revolvens
Fallacis ſilvæ.

In locum revolvi. Cic. 13. Att. 26. Itaque revolvor identidem in Tuſculanum.
Revolvi ad, per translationem, pro Recidere, redire. Cic. 2. de Orat. 130. Contraque quæ pro reo dicentur, omnia neceſſario a tempore, atque homine ad communes rerum & generum ſummas revolventur.
Ad ſententiam alicujus revolvi. Cic. 4. Acad. 148. Egone, inquit, ad patris revolvor ſententiam?
In eandem vitam revolvi. Ter. Hec. 4. 4. 69.

Nam in eandem vitam te revolutum denuo
Video eſſe. Ubi Donatus, Non rediiſſe, ſed revolutum eſſe, tanquam invitum aut neſcium; relinquit enim quandam veniam, ut velit eſſe correctior.

In aliqua revolvi. i. e. In cogitationem aliquarum rerum recidere. Ovid. 10. Met. 335.

— quid in iſta revolvor? Id fit quum jam conſilio ſtabilito, neſcio quid novi conſilii inſtitutum interturbat.

Revolvi, Recidere, reduci, ut
Victoria ad irritum revolvebatur. Tacit. 3. Hiſt. 26. 2.
Eo revolvi, vel eodem. Cic. 4. Acad. 18. Et 1. Tuſc. 12. Revolveris eodem. h. e. Idem dicis. Celſ. lib. 7. cap. 26. 2. Cum majore periculo eodem revolvuntur.
In eundem ſomnum revolvi, Relabi. Valer. Max. lib. 7. cap. 2. de Q. Metello.
Retro, quaſi ruina quadam, revolvuntur. Celſ. lib. 2. cap. 2. pr. Subaudi Bona.
Revolvitur ad emptorem infecti damni ſtipulatio. Paulus in l. Damni. §. Emptor prædii. D. de damno infecto, &c.
Revolvere libros, ineptias, pro Volvendo tractare & legere, quod de libris convolutis veterum proprie dicebatur. Liv. 34. 5. Martial. lib. 11. 1.
Antiqua revolvere, Repetere, referre. Sil. lib. 8. 49.
Caſus revolvere. Virg. 10. Æn. 61.

— Xanthum & Simoenta
Redde oro miſeris: iterumque revolvere caſus
Da pater Iliacos Teucris. Ubi Servius, Si ad Trojam vis referre, ſic dicit, Nobis redde Trojam per naufragia & pericula. i. e. Patiamur denuo quæ pertulimus: duntaxat nobis Troja reddatur. Si vero ad Italiam vis referre, ſic intellige, Redde nobis Italiam, & libenter repetimus ea, quæ in Troja pertulimus.

Vulnera ſua revolvere, Mortes ſuorum memorare. Stat. 1. Silv. 2. 100.

Revŏlūtus, a, um. Partic. [ἀνελιχθεὶς] Redactus.
Equo ſuffoſſo revolutus. Virg. 11. Æn. 671.
Penſa revoluta. Virg. 9. Æn. 476.
Saxa æſtu revoluta Pontus reſorbet. Virg. 11. Æn 627.
Sæcula revoluta, Ætates, ſive anni jam exacti. Ovid. 4. Faſt. 29.
Revolutus ad diſpenſationem inopiæ, Redactus. Liv. 4. 11. extr.
Revolutus, Apertus. Virg. 10. Æn. 256.

— & interea revoluta ruebat
Matura jam luce dies. Revoluta, aperta: ſicut contra, Involum dicimus eſſe quod clauſum eſt. Servius.

Revolūtio, ōnis. f. Auguſtin. de Civitate Dei, 22. 12. extr. Poſt multas per diverſa corpora revolutiones. Idem lib. 12. de Trin. cap. ult.

Revolūbĭlis, e. Adj. [δινητὸς] Ovid. in Ibin, 191.

Siſyphe, cui tradas revolubile pondus, habebis.

Rĕvŏmo, ui, ĭtum, [ἀνεμέω] ĕre. Idem quod Emovere. Plin. lib. 10. cap. 72. Dracones avibus devoratis ſolidis, contentione plumas, & oſſa revomunt. Sil. lib. 10. 326.

Ac miſeri fluitant revomentes æquora nautæ.

Revomere, Sæpius vomere. Virg. 5. Æn 182.

Et ſalſos rident revomentem pectore fluctus. Servius.

Charybdis vorat raptas, revomitque carinas. Ovid. 13. Met. 731.
Revomere, per tralationem, pro Rejicere; ut, Humor aquæ revomit ſurſum tigna. Lucret. lib. 2. 199.

Tam cupide ſurſum revomit magis, atque remittit.

Rĕus; i. m. [ἔνοχος, ὑπαίτιος, ὑπόδικος, ὑπεύθυνος] Quicunque in litem adducitur, etiamſi nihil amiſerit, i. e. Contra quem quiſpiam lege agit. Cic. 2. de Orat. 183. Reos autem appello, non eos modo, qui arguuntur, ſed omnes, quorum de re diſceptatur. Plaut. Truc. 2. 7. 58. Reus ſolutus cauſam dicit.
Reus dictus eſt a re, quam promiſit, ac debet: Paulus. Reus ſtipulando eſt, qui ſtipulatur. Reus promittendo eſt, qui ſuo nomine alteri quid pro altero promiſit: Paulus. Feſtus vero, in hunc modum: Reus nunc dicitur, qui cauſam dicit: Et item qui quid promiſit, ſpoponditve, ac debet. At Gallus Ælius lib. 2. ſignificationum verborum, quæ ad jus pertinent, ait: Reus eſt, qui cum altero litem conteſtatam habet, ſive is egit, ſive cum eo actum eſt. Reus ſtipulando eſt, idem qui ſtipulator dicitur; quippe ſuo nomine ab altero, qui ſtipulatus eſt, non is qui alteri adſtipulatus eſt. Reus promittendo eſt, qui ſuo nomine alteri quid promiſit, quive pro altero quid promiſit. At Capito Atejus in eadem quidem opinione eſt, ſed exemplo adjuvat interpretationem. Numa in ſecunda tabula, ſecunda lege, in qua ſcriptum eſt: Qui horum fuit unum judici, arbitrove, reove, eo die diffenſus eſto. Nunc uterque, actor, reuſque in judicio me vocatur: itemque accuſator de vi, accitur more vetere & conſuetudine antiqua. Hæc Feſtus. conf. Scalig. & Dacer. not. & Lex. Pitiſc.
Petitor & Reus, contraria. Cic. pro Roſc. Com. 42.
Capulares rei, i. e. Capulo digni, apud Cæcil. Lucil. & Plaut. ut ex Nonio 1. 13. & Fulgentio 23. diſcimus.
Diuturni rei, quorum lis diu pendet. Suet. Auguſt. cap. 32.
Nocens reus. Cic. 1. Verr. 9.
Sontes rei. Claud. 4. Conſ. Hon. 88.
Trepidi rei. Ovid. 1. de Pont. 2. 118.
Reus eſt maximis plurimiſque criminibus in judicium vocatus. Cic. 4. Verr. 95.
Ambitus reus. Cic. 4. Att. 15. Candidati conſulares omnes rei ambitus.
Capitis reus. Apul. Met. 3. i. e. Rei capitalis. V. infra Facere reum.
Criminis alicujus reus. Ovid. 16. Epiſt. 324.
Culpæ reus. Cajus in l. Ex maleficio. §. ult. D. de act. & oblig.
Culpæ alienæ. Liv. 24. 22.
Delicti reus. Nepos 7. 8. 4.
Facti reus, Qui factum aliquod commiſit. Plaut. Ciſt. 1. 3. 16.
Injuriarum. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Majeſtatis læſæ. V. LÆDO.
Peculatus. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Sacrilegii reus eſt. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Reus de vi. Cic. 2. Att. 56. Nunc reus erat apud Craſſum Divitem Vectius de vi, & quum eſſet damnatus, erat judicium poſtulaturus. conf. infra Facere reum.
Avaritiæ reus. Cic. pro Flacc. 7. Et is eſt reus avaritiæ, qui in uberrima re, turpe compendium: in maledicentiſſima civitate, in ſuſpicioſiſſimo negotio, maledictum omne, non modo crimen, effugit. i. e. Repetundarum pecuniarum, quaſi propter avaritiam.
Deſidiæ. Martial lib. 10. 70.
Fortunæ ejus diei reus. Liv. 6. 24. Orare ſingulos, univerſoſque, ut ſe, reum fortunæ ejus diei, crimine eximerent.
Pugnorum reus, ebriæque noctis. Martial. lib. 10. 87. i. e. Nocturnæ petulantiæ.
Reus etiam, interdum pro Expromiſſore accipitur. Ulp in l. 1. §. Exceptionem. D. Quarum rerum actio non datur, Exceptionem onerandæ libertatis cauſa, ſicut & ceteras, fidejuſſori non eſſe denegandam ſciendum eſt: nec ei quidem, qui rogatu liberti reus factus eſt. Modeſtinus. Quum ſervus pecuniam pro libertate pactus eſt, & ob eam rem reum dederit, quamvis ſervus ab alio manumiſſus eſt, reus tamen obligabitur. Budæus.
Reus ſatiſdandi, ab Ulpiano dicitur, qui ſatiſdato obligatus eſt, id eſt fidejuſſore dato. Reus vero ſatiſaccipiendi, qui fidejuſſores accepit ob debitum. In l. Qui hominem. §. Quidam. De ſolutionibus, Dici poteſt quoties reus ſatiſdandi, reo ſatiſaccipiendi heres exſtiterit, fidejuſſores liberari.
Promittendi reus, qui ſuo nomine, quid pro altero promittit. Stipulandi reus, qui ſtipulatur. Modeſt in l. j. D. de duobus reis conſtit. Qui ſtipulatur, reus ſtipulandi dicitur: qui promittit, reus promittendi habetur.
Reos, inquit Nonius 6. 71. non ſolum crimini & culpæ obnoxios, ſed etiam honeſti, vel voti debitores promiſſi, auctoritas voluit. Virg 5 Æn. 236.

Conſtituam ante aras, voti reus. [Scribo, Vel promiſſi, &c.

Tutandæ ſuæ ſtationis reus dicitur, Qui ſtationem ea lege cuſtodit, ut illi imputetur ſi quid adverſi acciderit. Liv. 25. 30.
Voti reus, inquit Macrobius 3. Saturn. 2. Qui ſuſcepto voto numinibus ſe obligat. Virg. 5. Æn. 237.

Conſtituam ante aras voti reus. [Qui & Damnatus voti. V. DAMNO.

Agere reum. V. AGO. Agitur autem reus, qui accuſatur. Ovid. 20. Epiſt. 91.

Nunc reus infelix abſens agor.

Agitur ſpretarum legum reus. Ovid. 15. Met. 36.
Ampliati rei. V. AMPLIO.
Arguere reum. V. ARGUO.
Citare reum V. CITO. Cic. Anteq. iret in exſil. 6. Non citatur reus audaciæ, virtutis reus citatur.
Coarguere reum teſtibus V. COARGUO.
Comperendinare reum. V. COMPERENDINO.
Conſidere in reum. V. CONSIDEO.
Conſtituere aliquem reum, i. e. Facere. Papinian. in l. libertus a patrono reus conſtitutus. D. de in jus vocand.

Deferre reum criminis. Quintil. lib. 11. cap. 1. h. e. Accusare.

Denuntiare testimonium reus poterit, & inquirere. Plin. 6. Epist. 5. ad Ursum, Addidit etiam petendum a Consulibus, ut referrent sub exemplo legis ambitus, de lege Repetundarum, an placeret in futurum ad eam legem adjici, ut sicut accusatoribus inquirendi, testibusque denuntiandi potestas ea lege esset, ita reis quoque fieret. ex Budæo.

Eximere ex, vel de reis. Cic. 4 Verr. 99.

Facere aliquem reum, pro Accusare, sive reum agere. Tacit. 1. Ann. 58. Violatorem fœderis vestri Arminium, apud Varum, qui tum exercitui præsidebat, reum feci.

Facere aliquem rei capitalis reum, Cic. 4. Verr. 94. Ea postea quam numerata est, contentus hac iniquitate non fuit: palam de sella, ac tribunali pronuntiat, si quis absentem Sthenium rei capitalis reum facere vellet, sese ejus nomen recepturum, & simul ut ad causam accederet, nomenque deferret.

Facere aliquem reum de moribus. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Fieri reum, inquit Asconius in 2. Verr. 5. est Apud Prætorem legibus interrogari. Quum enim in jus ventum esset, dicebat apud Prætorem accusator reo, Ajo te Siculos, verbi gratia, spoliasse. Si tacuisset, lis ei æstimabatur, ut victo: si negasset, petebat a magistratu dies accusator inquirendorum criminum, & instruebatur accusatio.

Fieri reum, est Se expromissorem & alieni debiti debitorem constituere. Ulp. in l. 1. §. Except. D. Quarum rerum act. non dat. Cum enim propositum sit Prætoris, in hujusmodi obligationibus reo succurrere: non servaturus est propositum suum, nisi fidejussorem quoque & eum, qui rogatu liberti reus factus fuerit, adversus patronum defenderit.

Pendentes rei. V. PENDEO.

Peragitur reus, qui damnatur. Plin. 3. Epist. 9. Dum ille peragitur reus, sedimus. Jurisconf. Peregisse reum non alias quis videtur, nisi condemnaverit. V. PERAGO.

Postulare reum, pro Accusare. Plin. jun. Reum postulavit, tanquam in causa prævaricaretur. V. POSTULO, & PRÆVARICOR.

Referre in reos. V. REFERO.

Repetere reum. V. REPETO.

Subdere reum. Tacit. 1. Ann. 6.

Supponere se reum. Cic. pro Dejot. 42.

REA, æ. f. Seneca Controverf. lib. 4. cap. 29. Rea es. Idem mox, Hæc rea non mittenda in exsilium. Ibid. plur. Comparemus inter se duas reas.

Agi ream falsi criminis. Ovid. de Rem. Amor. 388.

Agi ream laudis. Ovid. 14. Epist. 120.

REĀTUS, ûs. m. Vocabulum Augusti ætate inventum a Messala, qui primus dixit, ut auctor est Quintil. lib. 8. cap. 3. quo designatur Status & conditio reorum, hoc est Habitus demissus, pannosus, squalidus, & misericordiæ aucupator. Unde reorum Sordes, Sordidatique rei dicebantur. Modestinus, D. de pœnis, in l. Si diutino tempore aliquis in reatu fuerit, aliquatenus pœna ejus sublevanda erit. i. e. In eum mitius animadvertendum, qui diu sordidatus fuerit: id quod evenire solet, aut judicum consilio in diem longiorem judicium rejicientium: aut pro re nata, si qua de causa plane non liquebat, reus sæpius ampliatus est. Pars enim pœnæ visa est, longa temporis intercapedo in conspicua calamitate & miseranda. Paulus D. de bonis damnat. l. Cum ratio, Fraudis autem causa adoptio facta videtur, etiamsi non reatu, sed in desperatione rerum per conscientiam metu imminentis accusatoris quis adoptet.

Dat Fortuna reatum alicui. Martial. lib. 2. 24.

Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum,
Squallidus hærebo, pallidiorque reo.

Revocare ad reatum. Justin. lib. 4. Histor. cap. 4. Revocato igitur ad reatum Alcibiade, duo prælia secunda Nicias & Lamachus faciunt. Ad reatum, inquit, i. e. Ad causam dicendam. Budæus.

Sustinere reatum. Apul. 3. Met. p. 133. Elmenh. Nec possum reperire, cur justæ ultionis, qua contra latrones deterrimos commotus sum, nunc istum reatum sustineam. Idem 7. p. 191. Malæ conscientiæ reatum intra me sustinebo, si quod bonum mihi videtur dissimulavero. Ubi Reatum pro Tacita criminatione conscientiæ dixit.

Obligari reatu. Quintil. Decl. Trib. Mar. cap. 8. p. 81. Burm. Nemo paternis reatibus obligatur.

Errore autem miro hæc opinio inter Jurisperitos, aliosque invaluit, ut Reatus pro Crimine exaudiatur. Budæus. Sequiori tamen ævo Ecclesiastici sic usurparunt. V. Prudent. Nat. Dom. 10. Hymn. Jejun. 175. Alcim. Avit. 2. 180.

REVULSIO, REVULSUS. V. REVELLO.

R E X

REX, regis. V. REGO.

R H A

RHĀ, indecl. n. [Ῥᾶ] auctore Ptolemæo lib. 5. cap. 9. Sarmatiæ fluvius, in Europa: alio nomine *Volga*, *Volha*, a Tartaris *Edel* nuncupatus. Ab hoc nomen medicamento nobili, (ut Ammian. Marcel. lib. 12. Historiarum inquit) quod Rheon, ῥῆον, seu Rha barbarum, atque aliud Ponticum, vocatur. Cornelius Celsus in antidoto Mithridatis 5. 23. 3. radicem Ponticam nominavit. V. Diosc. 4. 164. Ruellium lib. 3. cap. 2. & Salmas. exerc. Plin. p. 796. & Pomp. Melæ interp. 3. 5.

RHABA, æ. f. [Ῥάβα] Oppidum est ad sinum Ionium, a quo deducitur gentile Rhabæus, Stephan.

RHĀBARBĂRUM, [ῥῆον] V. RHA paulo supra.

RHABATHMŌMA, æ. f. [Ῥαβάθμωμα] tertiæ Palestinæ urbs, alio nomine Areopolis dicta. Auctor Steph.

RHABBENUS, i. m. [ῥαββὶ] Rhabbi, magister. Haccas Rhabbenus Antoninum instruxit quid nomen Jehova יהוה significaret Hebræis. Lilius refert primo Syntagmate historiæ Deorum.

RHABDOS, i. f [ῥάβδος] Latine, Virga. Meteoron apud Apul. de Mundo p. 64. Elmenh. Ad virgæ rigorem per longum colorata nubecula.

RHACHIS, is. f [ῥάχις] Lat. Spina. Portio est Sturionis, qua dorsum flectit. Est sturio piscis apud Gallos notissimus, nempe Martio Aprilique mensibus, multus Rhodanum averso flumine secat: capitur plurimum inter Arelatem & Tarasconem: sed & alibi Cælius de eo scribit lib. 12. cap. 12.

RHACINUS, i. m. Piscis pulli coloris a nemine eorum, qui Halieutica scripserunt, præterquam ab Ovidio commemoratus: ob id fortassis quod non alibi, quam in Ponto enascatur, ubi supremis suis temporibus opus hoc Ovidius inchoavit. Plin. lib. 32. cap. ult. Orphum rubentem, Rhacinumque pullum, inquit. Rhacinus est ex conchatorum piscium in mari degentium numero. V. Ulit. not. ad Ovid. Halieut. v. 103.

RHĂCŌDES, is. f. [ῥακώδης] Cutis lacera in abscessibus. Cæl. lib. 3. cap. 19. Est & in abscessibus cutis nuncupata Rhacodes, puris virulentia insigniter attenuata & τριβακῶς, id est, attritis linteis admodum assimilis. Lacernosam autem Latine appellant nonnulli, quia lacernæ instar rodatur. V. Fœsii OEconom. Hippocr. in Ῥάκος.

RHĂCŌMA, ătis. n. [ῥάκωμα] Herba, cujus radix costo nigro est similis, minor & russior paulo, sine odore, calefaciens gustu & astringens. Plin. lib. 27. cap. 12. Rhacoma, inquit, adfertur ex his, quæ supra Pontum sunt, regionibus.

RHĂCŌSIS, is. f. [ῥάκωσις] i. e. Detritio, laceratio, multa scroti extensio est. Galen. in libro finitionum Medicæ artis.

RHADAMÆI, orum. pl. m. [Ῥαδαμαῖοι] Populi in Nabathæa Arabiæ regione, quorum originem referunt quidam ad Rhadamanthum Minois fratrem. Plin. lib. 6. cap. 28. [Forsan Ῥαδαμάνεες Nonn. Dionys. 21. 302.

RHĂDĂMANTHUS, i. m. [Ῥαδάμανθυς, υος] Jovis ex Europa filius, & rex Lyciæ, qui quod severus fuerit, & justitiæ exsecutor, fingitur a poetis apud inferos nocentum explorare culpas. De quo Virg. 6. Æn. 566.

Gnosius hæc Rhadamanthus habet durissima regna, &c. conf. Ovid. 9. Met. 436. & Plin. lib. 7. cap. 56.

RHADAMANTHĒUS, a, um. Adj. [Ῥαδαμανθυϊκὸς] ut,

Rhadamantheum judicium, [Ῥαδαμάνθυος κρίσις] proverbio de incorrupte judicantibus dictum: Rhadamanthus enim Manium judex, neque muneribus, neque gratia flecti dicebatur, quo minus severe judicaret. Erasmus in Chiliad. V. Suid.

Rhadamantheum jusjurandum, [Ῥαδαμάνθυος ὅρκος] quod nullo numine contestato aut nominato fit, nefas enim est Deum jurando testem istis quisquiliis advocare. Erasm. in Chiliadibus. V. Suid.

RHADAMISTUS, i. m. Regis Iberiæ filius fuit, qui dum simularet cum Mithridate rege Armeniæ fœdus inire, & ob id colligandi pollices forent, lorum ad terram callido astu decidere simulasse fertur, quo Mithridatis pedes vinculo invasit, ipsumque cum uxore & liberis captivum secum abduxit, atque occidit. Alexand Alex. lib. 5. cap. 3. Ex Tacit. Ann. 12. 44. seqq.

RHADATA, æ. f. [Ῥάδατα] Oppidum Syenitarum in Æthiopia, in quo felis aurea pro Deo colebatur. Plin. lib. 6. cap. 29.

RHADĪNE, es. f. [ῥαδινὴ] i. e. Gracilis, tenella. apud Lucret. lib. 4. 1160. Item

Virgo quædam, quæ Corinthio nuptum data tyranno, dicitur e Samo flante Zephyro navigasse. Strabo lib. 8. In quam hymnum sive Epithalamium concinnavit Stesichorus. V. Casaub. in Strabonis loc. cit.

RHÆBOS, Adj. & n. pl. RHÆBA, [ῥαιβὰ] Galen. de Causis morbor. c. 7. Intempestivi autem, & vehementiores motus labefactant membra, ac in quam minime sit opportunum partem circumagunt. Crura etenim ex ipsa innitentium corporum gravitate, aut ad exteriora, aut ad interiora vertuntur, ut magis ad hæc quam ad illa primum tibiæ momentum declinet: quibus enim est rectior, quam natura conveniat, blassa fit magis: quibus autem cavior, efficitur Rhæba. Voco autem blassum, quod ad exteriora convertitur: Rhæbum autem, quod in contrariam partem. Al. scrib. ῥαιβὸς, vel ῥοικὸς. V. Fœsii Oecon. Hipp. βλαισὸς Valgum denotat. ῥαιβὸς Varum.

RHÆTIA, RHÆTI. V. RHETIA, &c.

RHAGA, æ, vel as, [Ῥάγα] sive RAGE, es. f. Mediæ urbs a Nicatore condita, & ab ipso quidem Europus, a Persis vero Arsasia appellata. Strabo lib. 11. conf. seq. dict.

RHĂGÆ, pl. n. [Ῥαγαὶ] RHAGÆA, æ. f. [Ῥαγαῖα Ptol.] Regiuncula est in Parthia, affinis Hyrcaniæ & Persicæ regionibus. Rhagis nomen impositum dicitur a terræ motibus, qui ibi frequenter fiunt, a quibus multæ urbes, ut Posidonius refert, & duo millia vicorum eversa sunt. Strabo lib. 11.

RHĂGAS, ădis. f. [ῥαγὰς] pl. Rhagades & RHAGADIA, orum. n. [ῥαγάδια] Diminutiv. vocantur Scissuræ, sive fissa, quæ in sede, pedibus, labiis, aliave qua corporis parte, proveniunt; dictæ a verbo Græco ῥήσσω, quod significat Rumpo. Plin. lib 23. cap. 4. Attrita sanat & furfures, rhagadas, condylomata, articulos luxatos. Ibid. cap. 3. Usus ejus cum aceto, aut vino vetere, aut mulso, ut quæque causa exigat in curatione oris, dentium, aurium, ulcerum manantium, genitalium, rhagadum. Idem lib. 7. cap. 15. Arboris ipsius cinis ex melle sedat rhagadia. Alias Scissuras vocat. V. Galen. in lib. Finitionum Medicæ artis; & Cels. lib. 6. cap. 18. 7. Qui & Ani fissa vocat. V. in FINDO.

RHĂGION, i. n. [ῥάγιον] Aranei species, acino nigro similis, ore minimo sub alvo, pedibus brevissimis, tanquam imperfectis. Dolor a morsu ejus qualis a Scorpione. Plin. lib. 29. cap. 4. Sane ῥάγιον, dimin. a ῥάξ, vertitur Latine, Parvus acinus.

RHĀGŎĪDES, is. f. [ῥαγοειδὴς] Tunicula oculi inferior. Cels. lib. 7. cap. 7. 13. Oculus summas habet duas tunicas, ex quibus superior a Græcis κερατοειδὴς vocatur. Ea, qua parte alba est, satis crassa, pupillæ loco extenuatur. Huic inferior adjuncta est, media parte, qua pupilla est, modico foramine concava, circa tenuis, ulterioribus partibus ipsa quoque plenior, quæ ῥαγοειδὴς a Græcis nominatur. Hæ duæ tunicæ cum interiora oculi cingant, rursus sub his coeunt, extenuatæque, & in unum coactæ, per foramen, quod inter ossa est, ad membranam cerebri perveniunt, eique inhærescunt. Sub his autem, qua parte pupilla est, locus vacuus est. Hæc Celsus. [In edit. Linden. χοροειδὴς legitur, quod ex margine, opinor, editionum antiquiorum arripuit, quæ partim χοροειδὴς, partim mendose κοροειδὴς adscriptum exhibent. Est autem Choroïdes, vel Chorioïdes, & Rhagoïdes unius, ejusdemque tunicæ oculi commune nomen, quam vulgo Uveam vocant, dicta. ὅτι ἔοικε ῥαγὶ τῶν βοτρύων, ut vult Rufus Ephes.

RHĂGŎPŎDES, um. m. [ῥαγόποδες] Chiropodes, qui morbo pedum laborant, quasi rupturas in pedibus habentes. Cæl. Rhod. lib. 4. cap. 12. Denique in pedibus quæ fiunt rupturæ, vocantur Chiræ, unde ita affecti Chiropodes nuncupati, velut Rhagopodes.

RHAMNES, um. m. pl. [Ῥαμνήσιοι] Hor. de Arte Poet. 342.

Celsi prætereant austera poemata Rhamnes. Acron, Rhamnes, Luceres, Tatienses, Romanæ tribus erant: vel ut verius, Equites. Hactenus ille.

Rhamnes

Rhamnes alii a Romulo appellatos: alii Rhamnes & Luceres vocabula eſſe Tuſca volunt, ut refert Varro lib. 4. de L. L. 9. Sed rectius ſine aſpirata ſcribitur. V. RAMNENSES, & RAMNETES.

Rhamnis, is. f. Urbs fuit in Eubœa, in qua Fortunæ templum habebatur maximum: hinc Rhamnenſis, & Rhamnenſes. Alexander Alexandrin. lib. 1. cap. 13. [V. RHAMNŪS.

Rhamnŭs, i. m. [ῥάμνος] Genus fruticis, aſperrimum aculeis, & flore gratiſſimum. Plin. lib. 24. cap. 14. Inter genera ruborum rhamnos appellatur a Græcis, candidior & fruticoſior. Is floret ramos ſpargens rectis aculeis, non ut ceteri aduncis, foliis majoribus. V. Ruell. lib. 1. cap. 123. Dioſc. 1. 119. & Columel. lib. 10. cap. 373. Alias Spina alba.

Rhamnūs, untis. m. [Ῥαμνοῦς] Pagus in Attica, non procul a Marathone. Plin. lib. 4. cap. 7. & cap. 12. In hac Fortunæ ſimulacrum fuit Phidiæ manu factum. Unde

Rhamnūsius, a, um. poſſeſſ. [Ῥαμνούσιος] Quod eſt ex Rhamnunte. Ter. And. 5. 4. 26.

Hoc certo ſcio, Rhamnuſium ſe ajebat eſſe.

Rhamnuſia dea, ſeu Virgo Rhamnuſia, Fortuna. Catull. Argon. 62. 395. V. Heſych. & Alexandrum ab Alex. lib. 4. cap. 26.

Rhamnūsia, æ. f. [Ῥαμνουσία] Indignationis dea, quam Græci Νέμεσιν vocant. Nam quum Narciſſus formæ bonitate abuteretur ſuperbius, recte fingitur ejuſmodi Dea adverſus eum, qui præſentibus bonis ſit indignus. Claud. de Bell. Get. 601.

Sed Dea, quæ nimiis obſtat Rhamnuſia votis. Ovid. 5. Triſt. 9. 9.
Exiget at dignas ultrix Rhamnuſia pœnas. V. NEMESIS.

Rhamnūsis, ĭdis. patronym. f. [Ῥαμνουσὶς] Ovid. 14. Met. 694.

— memoremque time Rhamnuſidis iram. h. e. Rhamnuſiæ deæ.

Rhampsinitus, i. m. [Ῥαμψίνιτος] Nomen proprium regis Ægypti, ut Herodotus lib. 2. Hiſt. refert. Idem qui & Ramiſes & Ramſes, & Rhapſaces, & Rhemphis. conf. RAMISES.

Rhănis, ĭdis. f. [Ῥανὶς] nomen Nymphæ unius Dianæ comitum, cujus meminit Ovid. 3. Met. 171.

Excipiunt laticem Nymphæque, Hyalæque, Rhaniſque.

Rhăphæ, arum. f. pl. [ῥαφαὶ] Suturæ in cranio, quæ ſerratæ inter ſe coaleſcunt, Rabdoiadas ſunt qui appellent.

Item piſces. V. RHAPHIS.

Rhăphăēl, elis. m. [Ῥαφαὴλ] Rhaphael Volaterranus, vir inſignis doctrinæ & virtutis, noſtro ævo excelluit: de quo quoniam Alexander Alexandrinus ejus familiaris ingenue ſcribit lib. 6. cap. 7. non neceſſe eſt haſce paginas replere: ſed cupidum lectorem ad Alexandrum remittimus.

Rhaphaeles, Juriſconſulti duo, celebrantur: alter Fulgoſius, Comenſis alter, quorum uterque Patavii jus civile profeſſus eſt circiter annum 1420. Volaterr.

Rhăphăna, [Ῥαφανίαι Steph.] Nobilis civitas in Decapoli regione Syriæ. Plin. lib. 5. cap. 18. Plurimi tamen Damaſcum & Optoton riguas amne Chryſorroa, fertilem Philadelphiam, Rhaphanam, omnia in Arabiam recedentia, &c.

Rhaphane, es. f. [Ῥαφάνη] quæ & Apamia, Oppidum in Media. Plin. lib. 6. cap. 14. Reliqua Medorum oppida, Phauſia, Agamzua, Apamia Rhaphane cognominata.

Rhaphanītis, ĭdis. f. [ῥαφανίτις] Iridis Illyricæ genus primum. Plin. lib. 21. cap. 7. Illyrica quoque (de Iride loquitur) duorum generum eſt, Rhaphanitis a ſimilitudine, quæ & melior: Rizotomos ſubrufa, optima, quæ contactu ſternutamenta movet. Illa herba caulem habet cubitalem, erectum. Floret diverſi coloris ſpecie, ſicut arcus cæleſtis, unde & nomen habet.

Rhaphanos agria, [ῥάφανος ἀγρία] Herba, quæ alias Apios, ſive Iſchas dicitur. Plin. lib. 26. cap. 8.

Rhăphănus, ſive **Raphănus**, i. m. [ῥάφανος] Genus radicis hortenſis notæ. Plin. lib. 19. cap. 5. Cortice & cartilagine conſtant raphani: multiſque eorum cortex craſſior etiam, quam quibuſdam arborum. Amaritudo plurima illi eſt, & pro craſſitudine corticis, cetera quoque aliquando lignoſa. Et vis mira colligendi ſpiritum, laxandique ructum. Ob id cibus illiberalis: utique ſi proxime olus mandatur: ſi vero cum olivis drupis, rarior ructus fit, minuſque fœtidus.

Raphanis utebantur veteres ad adulterorum pœnam, quos deprehenſos conſtituebant quadrupedes, ac violenter expilatis partibus pudendis, per podicem ſummo cum cruciatu grandiores raphanos, aut mugiles piſces, immittebant. Catul. ad Aurel. 16. 19.

Percurrent raphanique, mugileſque. Ubi V. interpp. Juven. 10. Sat 317.

— quoſdam mœchos & mugilis intrat.

Aliud raphani genus agreſte, de quo Plin. lib 20. cap. 4. Eſt & ſativi uſus in Italia, & Armoraciam vocant ſativam. Sativi vero decocti mane poti ad ternos cyathos, comminuunt & ejiciunt calculos.

Raphanus, pro Braſſica, Hermolaus in lib. 19. Plin. cap. 7. Attica lingua Rhaphanus braſſicam ſignificat, non radicem, quam illi proprie raphanida, non raphanum vocabant. Sed poſtea inolevit atque obtinuit, ut Rhaphanus pro radice caperetur, non pro braſſica. Idem in Corollario, cap. 349. Braſſicam antiqua Græcia, non Cramben, ſed Rhaphanon appellabat: quod & Ariſtoteles, ut Julius Pollux inquit, & Theophraſtus, fere ſequitur. Hæc ille. Cornarius in cap. 2. lib. 7. Galeni de Compoſitione pharmacorum ſecundum locos, Braſſicam, inquit, id eſt κράμβην, a veteribus fuiſſe item ῥάφανον dictam, Ariſtot. lib. 5. cap. 19. de animalium hiſtoria teſtatur, ubi de braſſicarum erucis ait, αἱ δὲ γίγνονται ἐκ τῶν φύλλων τῶν χλωρῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς ῥαφάνου, ἣν καλοῦσί τινες κράμβην. Et ſic ſane etiam Theophraſtus vocat. Atque inde natus error videtur eorum, qui cramben & braſſicam, rhaphanum hodiernum eſſe exiſtimant, æquivoco rhaphani decepti, qui veteribus etiam de braſſica, (ut dixi) hodie de ea tantum, quam Radicem & Radiculam appellamus, uſurpatur, velut etiam Galen. lib. 2. de Aliment. teſtatur. Plin. certe lib. 17. cap. 24. in fine, Rhaphanum, ex Theophraſto ut apparet, itidem Rhaphanum reddidit, quam braſſicam oportuit, velut ex eodem Theophraſto, lib. 20. cap. 9. manifeſtum fit, ubi de braſſica idem repetit. Hæc & plura Cornarius. Scribitur & Rhephanus. Gloſſ. Cyrill. ῥέφανος, Radix.

Rhaphanīnus, a, um. Adj. [ῥαφάνινος] ut, Rhaphaninum oleum. Plin. lib. 23. cap. 4. Dioſcor. lib. 1. cap. 36.

Rhăphănis, ĭdis. f. [ῥαφανὶς] Idem quod Radix, vel Radicula, item Rhaphanus. Gloſſ. Cyrill. Ῥαφανίς, Radix. V. RADIX.

Rhaphanides Thaſiæ, apud Cæl. lib. 9. cap. 12.

Rhaphēa, æ. f. [Ῥάφεια] Oppidum in Palæſtina Idumææ, non procul a Rhinocolura. Plin. lib. 5. cap. 13. Forſan idem cum Rhaphia.

Rhaphrion, i. n. Herba eadem quæ Leontopetalon. Plin. lib. 27. cap 11.

Rhaphīa, æ. f. [Ῥαφία, Ῥάφεια Steph.] Ptolemæo lib. 5. cap. 19. Urbs Judææ Paleſtinæ prope Jordanem fluvium, a Judæis *Rama* appellatur.

Rhaphia, [Ῥαφεια] Locus in Arabia poſt Gazam, ubi Ptolemæus quartus cum Antiocho Magno, prælium commiſit. Strabo lib. 16.

Rhaphis, ĭdis. f. [ῥαφὶς] Gr. Acus dicitur. Item piſcis genus, qui & Latine Acus dicitur. V. ACUS.

Rhaphidas, ut vult Cæl. lib. 13. Lect. antiq. cap. 28. Dorion in libello de piſcibus Rhaphidas aliud multo eſſe, quam ῥαφὰς, dicit: nam eſſe piſciculos, quos & Belonas vocant, auctor eſt. V. Athen. Deipnoſoph. lib. 7.

Rhaphius, i. m. Animal. Plin. lib. 8. cap. 19. Pompeji magni primum ludi offenderunt chaum, quem Galli rhaphium vocabant, effigie lupi, pardorum maculis.

Rhapsōdia, æ. f. [ῥαψῳδία] Sic dictæ ſunt partes Homerici poematis. Nepos 10. 6. 4. Verſum illum Homeri retulit ex ſecunda rhapſodia. V. Scalig. Poet. 1. 41. & Salmaſ. Exerc. Plin. p. 867. & Suid.

Rhapsōdi, ōrum. m pl. [ῥαψῳδοὶ] Divinorum interpretes dicuntur. Cælius Rhod. lib. 7. cap. 1. Conſtat nimirum divino inſtinctu ab interpretibus, quos & Rhapſodos nuncupant, alienam enarrari poeſin. V. Suid.

Rhascupolis, V. RHESCUPORIS.

Rhatōus, i. m. [Ῥατῶος] fluvius Auſtrum verſus in Ionium ſinum influens. Strab. lib. 7. Sed Xyl. probante Caſaub legit Ἄραχθος.

Rhauraris, is. m. Obris, & Atax ex Cemmeno monte, per Galliam Narbonenſem in ipſum mare devolvuntur. Strabo lib. 4. Hæc quidem flumina e Pyreneo monte inter Narbonem & Aphrodiſium ex utraque Narbonis parte ac etiam ex Cemmeno monte feruntur in mare, quo ex monte & Atax oritur & Obris, & Rhauraris; quem integriore lectione quidam vocant Araurarim. Gallice, *Eraud*, *Orb*, *& Aude*.

Rhaxyali, orum. m. pl. [Ῥαξύαλοι] Populi ſunt extra Germaniæ fines, trans Albim ad Septentrionis oram. Strabo lib. 7. Verum enimvero quid ultra Germaniam exſiſtat & quid de aliis ex ordine poſitis, ſive Baſtarnas appellare oporteat, ut plures arbitrantur, ſive alios intermedios, ſeu Iazygas, ſeu Rhaxyalos, ſeu quoslibet alios ex iis, qui pro tecto carris utuntur, non facile protulerim.

R H E

Rhea, æ. f. [Ῥέα] aliis nominibus Ops, Deûm mater, Cybele, Magna mater, Dea Phrygia, Veſta, Idæa, Dindymene, Pylena, Peſinuntia, Enthea, aliiſque compluribus nominibus vocitata, re vera (ut auctor eſt Orpheus in hymnis) Protogenis cujuſdam filia. Hanc fabulantur Cæli & Terræ filiam, Saturni uxorem, denique terram eſſe. Cui quanta religione olim ſacra Galli dicti, Sacerdotes ejus facerent, auctores ſunt Feſtus in Gallus, Arnobius, Auguſtinus, aliique, ex quibus Lilius, 4. Syntagmate Hiſtoriæ deorum. Hujus ſemiviri, id eſt exſecti ſacerdotes, ſe caſtrabant furentes. V. Stat. 2. Achil. 154.

Rhea Sylvia, filia Numitoris, Veſtæ ſacerdos Romulum & Remum (ſi fides fabulæ) de deo Marte, aut potius furtivo concubitu ex quopiam adoleſcente, uti adſolent connubio prohibitæ, & concepit & peperit. Livius lib. 1. 4.

Rhēbanus, i. m. [Ῥηβανὸς] Fluvius in Faucibus Boſphori Thracii, ut ſcribit Orpheus in Argonaut. Idem forſan, ac

Rhēbas, æ. m. [Ῥήβας] Plin. lib. 6. cap. 1. Ergo a faucibus Boſphori eſt amnis Rhebas, quem aliqui Rhœſum dixerunt. Valer. 4. Argon. 698.

— nigrantia quin jam
Litora, longinquique exirent flumina Rhebæ.

Rhecas, æ. m. Unus ex iis ducibus qui Laconas Heniochiam deduxerunt. Auctor Strabo lib. 11.

Rhectæ. arum. m. pl. [ῥῆκται] Species terræ motuum, quorum impulſu diſſilit tellus, ut habet Apul. de Mundo p. 65. Elmenh.

Rhēda, vel **Rēda**, æ. f. [ἀπήνη] vocabulum Gallicum, ut ait Quintil. lib. 1. in cap. 5. de virtut. & vitiis oration. Eſt autem genus Leviculi currus, quo geſtabantur nobiliores in villas ſuas, cujuſmodi ſunt hodie quos Itali *cochos* vocant. Cic. 5. Att. 17. Hanc epiſtolam dictavi ſedens in rheda, quum in caſtra proficiſcerer, a quibus aberam bidui. Eidem 6. 1. Hic Vedius venit mihi obviam cum duobus eſſedis, & rheda equis juncta, & lectica, & familia magna. Cæſ. 1. Bell. Gall. 51. Omnemque aciem ſuam rhedis & carris circumdederunt. V. Lex. Pitiſc. [Gloſſ. Gr. Lat. Ῥαίδιον, Reda. Conf. Suid. in Ῥαίδιον.

Tollere aliquem rheda. Hor. 2. Serm. 6. 42.

Rhedārius, a, um. Adj. ut, Rhedarius mulus, Qui rhedam ducebat. Varro 3. de R. R. cap. 17.

Rhedārius, i. m. [ἀπηνηλάτης] Auriga, rectorque ipſius rhedæ. Cic. pro Milon. 29. Statim complures cum telis in hunc faciunt de loco ſuperiore impetum, adverſi rhedarium occidunt. conf. Capitol. Max. & Balb. cap. 5.

Rhedones, um. m. pl. Galliæ populi, in ducatu Britanniæ, de quibus Cæſ. 7. Bell. Gall. cap. 75. Scribitur & ſine aſpiratione.

Rhēgium, i. n. [Ῥήγιον] Oppidum ſitum in margine Italiæ, cui Græci a fractura nomen dedere. Hic enim Sicilia avulſa abruptaque eſt ab Italia, auctore Plin. lib. 3. cap. 8. Olim Rheginæ civitatis ingens fuit potentia, ob eamque cauſam nomen civitati factum eſſe alii autumant, quaſi Regia urbs foret. Unde & Strabo ſcribit quoſdam exiſtimaſſe a quodam rege dici potuiſſe: ſicque abſque aſpiratione ſcribendum eſſet. Ovid. 14. Met. 48.

Liquerat & Zanclen, adverſaque mœnia Rhegi. Nunc vulgo dicitur *Rezo*, teſtis Olivarius in Melam.

Rhegium appellatur id municipium, quod in freto Siciliæ eſt, quoniam id a rumpendo dictum eſt, quod eſt Græce ῥῆξαι, eo quidem magis, quia in Gallia Ciſalpina, ubi forum Lepidi fuerat, Rhegium vocatur. Feſtus. conf. Juſtin 4. 1.

Eſt alterum illud Rhegium Ciſalpinæ Galliæ oppidum, non longe a Parma & Mutina a Lepido inſtauratum, quod & Rhegium Lepidi pro differentia alterius dicitur, a quo Rhegienſes.

Rhegīnus, a, um. Adj. [Ῥηγῖνος] Sil. lib. 13. 94.

Dum Lybis haud lætus Rhegina ad litora tendit.

Rhegīni, orum. m. [Ῥηγῖνοι] Populi qui Rhegium incolunt. Cic. pro Arch. 5.

Rhēgma, ătis. n. [ῥῆγμα] in Gloſſ. Cyrill. Volſura. Eſtque citra plagam, ut ſpaſma in nervoſis, Trauma τραῦμα, ex illato ictu in corpulentis, ut vult Cæl. lib. 3. cap. 17.

Rhegma, ătis. n. [Ῥῆγμα] Lacus eſt poſt Anchialam, qui antiqua navalia habet multa, haud procul a Tarſo, qua parte ſpectat Rhodios. Strabo lib. 14.

Rhēgmŏchasmus, i. m. [ῥηγμοχασμὸς] Hians ruptura. Celſ. 4. 7. 5.

Rhēmi, ōrum. m. pl. [Ῥῆμοι] Galliæ Belgicæ populi, ut ſcribit Cæſar in Commentariis, & Plin. lib. 4. cap. 17. Vulgo *Rhemenſes.* [Hi videntur eſſe, qui Stephano Ῥῆνοι, minus recte audiunt. Scribitur & remi.

Rhemnia Lex, pœnam calumniatoribus irrogat: Calumniator enim cum falſa intendat ſciens crimina, innocentemque laceret immeritum, ea lege coercetur. V. tit. in Pandect. Civil. ad Sen. Conſ. Turpil.

Rhēneia, æ. f. [Ῥήνεια] Exigua eſt inſula Delo uſque adeo vicina, ut a Polycrate Samiorum Tyranno duæ hæ inſulæ catenis aliquando fuerint connexæ. In hanc mortuos ſuos Delii inferebant, eo quod in Delo nec parere licebat, nec mortuos ſepelire, nec canem alere. auctor Thucydides lib. 1. & 3. belli Peloponneſiaci. V. Strab. lib. 10. Hermolaus, Rhenen, vocat, ut & Steph.

Rhēno, ōnis. f. [ἀφθέρα] Veſtis pellicea, præcipue ovilla, ad uſum humanum redacta. Ab ovibus nomen habet, quas Græci ῥῆνας appellant. Licebit etiam pelles caprinas Rhenones appellare. Plurimum enim his duobus pecorum generibus indifferenter tribuitur. Cæſ. 6. Bell. Gall. 20. ſcribit Germanos uti parvis rhenonum tegumentis. V. & Varr. 4. de L.L. 35. Iſidor. 19. 23. Voſſ. Etymol.

Rhēnus, i. m. [Ῥῆνος] Germaniæ fluvius celeberrimus, qui ab Alpibus defluens, tribus oſtiis in mare Germanicum effunditur. Cæſ. 4. B.G. 10. Rhenus oritur ex Lepontiis, qui Alpes incolunt, & longo ſpatio per fines Nantuatium, Helvetiorum, Sequanorum, Mediomatricum, Tribocorum, Trevirorum citatus fertur: & ubi Oceano appropinquavit, in plures diffluit partes, multis ingentibuſque inſulis effectis; quarum pars magna a feris barbariſque nationibus incolitur: ex quibus ſunt, qui piſcibus atque ovis avium vivere exiſtimantur: multiſque capitibus in Oceanum influit. Hactenus ille. V. Tacit. 2. Ann. 6.

Rhenus veteribus Germanis dictus eſt a puritate, quod unda ſit limpidiſſima & pura. Nam *Rein* purum ſignificat. Vel a fluendo, quod *Rinnen* Germanis dicitur. Hic in principio agri Batavorum juxta Lobeccam arcem in tria exit cornua, ſeu oſtia. Primum quod ad Auſtrum labitur, Flandriam atque Selandiam verſus, Cornelio Tacito Ann. 2. 6. & Hiſt. 5. 26. Vahalis, Cæſari 4. Bell. Gall. 10. pr. Vacalos, Plinio 4. 15. Helium, Marliano Wallis, Conrado Celti Balus, Germanis *der Waal* appellatur. In hoc Moſa fluvius defertur. Secundum oſtium, quod medium eſt, nunc Lecca, *der Lech* dicitur. Tertium Friſiam Occidentalem alluens, ad Septentrionemque deſcendens, Iſſula, ſive Iſela, *die Yſſel*, Germanis vocatur. Plinius l. c. & Mela 3. 2. Flevum dicunt. His itaque tribus oſtiis Rhenus in Germanicum evolvitur mare, totamque inundat Geldriam, Hollandiam, Selandiam, & Friſiam. Porro quod Ptolemæus & alii multi tria Rheni oſtia faciunt, Virgilius loco infra ſeq. & Veteres duo tantum: hinc accidit, quia tertium oſtium, quod hodie *Iſela* dicitur, antiquitus non fuit: ſed Druſi adverſus Germanos bellantis juſſu, foſſa in mare ducta, factum eſt, ut munimentum adverſus Barbaros eſſet. Atque ideo Ptolemæo tria ſunt Rheni oſtia, quæ veteribus duo. Ex Andrea Althamero in Tacitum, & Glareano in Cæſarem. Ovid. 2. Met. 258.

Heſperioſque amnes, Rhenum, Rhodanumque, Padumque.

Caput luteum Rheni. Hor. 1. Serm. 10. 37.

Ripæ feraces Rheni. Lucan. lib. 1. 459.

Bicornis Rhenus: propter duo cornua, ſeu oſtia. Virg. 8. Æn. 727. [Non neceſſe eſt de duobus Rheni oſtiis intelligi. Forſan enim imaginem fluvii, virili ſpecie, ac capite bicorni, (quomodo fere fluvios effingebant,) reſpexit poeta.

Citatus Rhenus. V. cito.

Gallicus. Catull. ad Furium, 11. 11.

Spumans vertice Arctoo. Lucan. lib. 1. 371.

Squallidus. Ovid. 3. de Pont. 4. 108.

Rhenus, pro populis. Rheni accolis,

Minax. Claud. 1. in 1. Conſ. Stil. 220.

Rebellis. Stat. 1. Silv. 4. 89.

Flumen Rhenum. n. g. Hor. de Arte Poet. 18. Ubi Schol. vet. V.

Alius item fluvius Italiæ Bononiam alluens. Sil. lib. 8 601.

— parvique Bononia Rheni. conf. Plin. 3. 36.

Rheni, orum. m. pl. [Ῥῆνοι] Rheni accolæ, Germani videlicet Galli dicti ſunt a Perſ. 6. Sat. 47. conf. remi.

Rhēnānus, a, um. Adj. [Ῥηνανὸς] Unde Ciſrhenanus, & Tranſrhenanus, qua dictione utitur Cæſ. 4. Bell. Gall. cap. 16. Ubii autem, qui uni ex tranſrhenanis, ad Cæſarem legatos miſerunt, &c.

Rhenana manus. Martial. 9. 36.

Rhēon, i. n. [ῥῆον] apud Pharmacopolas Rha barbarum, itemque aliud Ponticum: radix eſt nobilis, quam medicamentis inſertam multis uſibus applicant. V. rha.

Rhescupŏris, vel Rhescypŏris, ĭdis. m. [Ῥεσκύπορις] Thraciæ regis Rhæmetalcis frater. V. Tacit. Ann. 2. 64. & 67. Vellej. 2. 129. Spanh. Numm. diſſ. 8.

Rhēsus, i. m. [Ῥῆσος] Rex Thraciæ fuit, inquit Servius, qui quum ad Trojæ veniſſet auxilia, clauſiſque jam portis tentoria locaviſſet in litore, Dolone prodente Trojano, qui miſſus fuerat ſpeculator; a Diomede & Ulyſſe eſt interfectus, qui & ipſi ſpeculatum venerant, abductique ſunt equi, quibus pendebant fata Trojana. Hactenus Servius apud Virg. 1. Æn. 473.

Nec procul hinc Rheſi niveis tentoria velis.

Sithonii tentoria Rheſi. Ovid. 2. de Arte Am. 137.

Nec Rheſi niveæ citæque bigæ. Catul 56. 26. conf. Suid.

Rhesus, i. m. [Ῥῆσος] Fluvius in Zelia Aſiæ regione. Strabo lib. 13. Circa Zeliam eſt Tarſius amnis, qui eadem via viginti locis tranſitur, quemadmodum is, de quo poeta dixit,

Et ſeptem Rheſi vada, qui a Nicomedia Niceam fertur,

Rheti, vel potius Ræti, orum. m. [Ῥαιτοὶ] inter Alpinas gentes, Plinio commemorantur, lib. 3. cap. 20. Hi duce Rheto, a Gallis pulſi, Alpes occupaverunt: & a nomine ducis Rheti condiderunt Rhetiam. Hor. 4. Carm. 4. 17.

Immanes Rheti. Hor. 4. Carm. 14. 15.

Sævi Rheti Claud. in Epithal. Palladii 89. al. Geti. [Ræti, cum diphth. & ſine aſpirata rectius ſcribi docet ex vett. monum. Cellar. in Orthographia ſua p. 57. & 143. Atque ita conſtanter Græci.

Rhetia, vel potius Rætia, æ. f. [Ῥαιτία] Regio Europæ eſt, quæ (ut lib. 2. cap. 12. Ptolemæus refert) ab Occaſu limites habet montem Adulam, & fontes Danubii & Rheni: ab Ortu Lycium fluvium, qui in Danubium exit, & Rhetiam a Vindelicia dividit: a Septentrione Danubium: a Meridie Alpibus terminatur, ſupra Galliam Ciſalpinam. Poſt Rhetiam verſus Orientem ſequitur Vindelicia, cui Noricum adhæret, OEno tantum fluvio disjuncta. Quidam eam Bavariam appellant.

Rhetia antiquitus in Primam, & Secundam, Ripenſem, & Mediterraneam fuit diviſa, & ab ipſa Germania Danubio flumine ſeparata. Prima Rhetia, quæ & Superior, complexa eſt Alpes. Sed & trans Rhenum, & Brigantinum lacum, quem Conſtantienſem vocant, verſus Occidentem & Rhodanum flumen ſuam habet portionem. Inſuper bonam ejus provinciæ partem comprehendit, quam Atheſinam ab Atheſi amne vocant. In Telinam præterea vallem & Larium lacum excurrit: ubi Rheticum vinum in primis generoſum profert, quo ſummopere delectatus eſt Auguſtus Cæſar, (teſte Suet. cap. 77. vit.) Germani *Veltlyner* & *Paſſauner*, Traminium & Vernaciolum vocant. Hi Rheti nunc vulgo *Griſones*, *Graubunter*, Engedini, Curienſes, Atheſini, Tirolenſes, &c. nuncupantur. Rhetia Secunda ſive inferior ab Lyco amne, qui primam a ſecunda diſterminat, incipit: & ad OEnum amnem uſque porrigitur, qui Rhetiæ & Norici terminus eſt. Hæc comprehendit Vindeliciam. Bojoarii ipſam hodie incolunt. Rhetia Ripenſis, ea eſt portio provinciæ, quæ Danubii ripam attingit: in qua ſunt Ulma, Guntia, id eſt *Guntzburgum*, &c. Rhetia Mediterranea eſt tractus qui interjacet, per quem Iler, Guntia, Camilachus, Mindula, Zaſum, & Smuter fluvii labuntur.

Rhetiam in provinciæ formam redegit Auguſtus Cæſar per Tiberium & Druſum, Vellejo Paterculo 2. 95. Suetonio Aug. 21. & Horatio Carm. 4. 4. & 14. teſtibus.

Univerſa Rhetia nunc intra Germaniam connumeratur, ad quam olim non pertinebat, moribus, lingua, & flumine Danubio diſcreta. Germanicum quoque idioma recepit, præter Alpinæ Rhetiæ partem, quæ adhuc Romana lingua utitur. Suevi Alemanni nunc Rhetiam tenent. Andreas Althamerus in Corn. Tacitum. V. Cluver. de Vindelicia & Norico cap. 3. Claud. de Bell. Get. 330.

Prominet Hercyniæ confinis Rhetia ſilvæ.

Rhetĭcus, a, um. Adj. [Ῥαιτικὸς] ut, Rheticæ vites, & Rheticum vinum, quod inter generoſa Italiæ vina numeratur: quod (ut Strabo lib. 4. ſcribit) in montanis Rhetorum radicibus naſcitur, qui populi Veronam Comumque uſque pervenerunt. V. Virg. 2. Georg. 96. Suet. Aug. 77.

Arma Rhetica. Ovid. 2. Triſt. 226.

Rheticæ vites. Plin. lib. 14. cap. 2.

Rheticæ Alpes, quæ Rhenum effundunt, late porriguntur, & ab Curia Rhetiæ civitate, ſupra quam Occidentem verſus oriuntur, per Helvetios Tridentum uſque contra Orientem vagantur, variaque aſciſcunt nomina. Incipiunt (inquit Alciatus in Tacitum) ab Adya monte (Straboni corrupte legitur nunc Adula, nunc Aduela) id eſt inacceſſo, vernacula ſimplicitas montem *Brallium* nuncupat in Volturena, ſeu ut imperiti, in valle Telina, & in Venetiam protenduntur, donec Ocriæ ſubeant.

Rhetĭco, ōnis. m. [Ῥητίκων] Mons apud Pomp. Melam lib. 2. 3. Eſt jugum illud Rhetiæ primæ, inter fines Curientium & Valleſianorum, Helvetiis imminens, cujus adhærens vallis reliquias nominis vetuſti ſervat. Vulgo enim *Bretigau*, eſt Rhetorum ager, pagus, aut vallis pro Rheticone appellatur. Apparet Pomponium *Bretigau* ad Romanæ linguæ figuram in Rheticonem deflexiſſe. Andreas Althamerus in Tacitum.

Rhētor, ŏris. m. [ῥήτωρ] Acc. Rhetorem vel Rhetora, Qui artem oratoriam profitetur, & dicendi præcepta tradit. Cic. 3. de Fin. 4. Item ipſæ rhetorum artes, quæ ſunt totæ forenſes atque populares. Martial. lib. 5. 57.

Omnes grammaticoſque, rhetoraſque

Divites moneo. Plin. Epiſt. 3. lib. 3. Jam circumſpiciendus rhetor Latinus, cujus ſcholæ, ſeveritas, pudor, in primis caſtitas conſtet.

Rhetor a Sophiſta & Oratore differt, Rhetor eſt, qui docet, atque artis traditor eſt eloquentiæ: Sophiſta vero, apud quem dicendi exercitium diſcitur: Orator qui in cauſis publicis & privatis plena & perfecta utitur eloquentia. Cæl. Rhod. lib. 19. cap. 17. conf. Voſſ. de Nat. & Conſt. Rhet. cap. 1.

Rhetores, & qui dicendi præcepta tradunt. Cic. 1. de Orat. 84. Græce ab eloquendo ῥήτωρ, & Latine eloquens dictus eſt. Cic. in Orat. 61. Antiquum enim verbum ῥέω, & per contractionem ῥῶ, quod in futuro facit ῥήσω, idem ſignificat quod Eloquor: unde ῥῆσις, eloquutio, & ῥήτωρ, Eloquens.

Cicero noſter, dum ego adſum, non ceſſavit apud rhetorem. Cic. 3. Q. frat. 1.

Eminentiſſimus rhetor. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Magnus & nobilis. V. nobilis.

Congredi cum rhetore. V. congredior.

Rhetor interdum pro Oratore uſurpatur. Cic. in Brut. 42. At ille ridens, Tuo vero, inquit, arbitratu, quoniam quidem conceſſum eſt rhetoribus ementiri & in hiſtoriis, ut aliquid dicere poſſint argutius. Ut enim tu nunc de Coriolano, ſic Clitarchus, ſic Stratocles de Themiſtocle finxit. Et in hiſtoriis, hoc eſt etiam in hiſtoriis, nedum in aliis rebus. Rhetoribus, & his qui docent artem dicendi, & his qui orant. Utrumque enim Cicero hic complecti voluit: quod & qui docent, declamationes fingant, ac mentiantur: & qui orant, hiſtorias ſæpe aliter referant. Sic Æſchinem mentitum ſæpe convincit Demoſthenes. Idem libro eodem 265. Reliqui ſunt, qui mortui ſint; L. Torquatus, quem tu non tam cito rhetorem dixiſſes, (etſi non deerat oratio) quam, ut Græci dicunt, πολιτικόν. Rhetorem, id eſt oratorem, in hoc enim libro catalogum texit oratorum. Vel Eloquentem: nam Græce ab eloquendo rhetor, & Latine eloquens dictus eſt, ut ait in Oratore. Πολιτικὸν, civilem, Reipublicæ adminiſtrandæ peritum. Idem lib. 2. de Fin. 17.

Quaſi

Quasi vero perpetua oratio Rhetorum solum, non etiam Philosophorum sit. Juven. 1. Sat. 44.

Aut Lugdunensem Rhetor dicturus ad aram.

RHĒTŎRĬCUS, a, um. Adj. [ῥητορικὸς] Quod ad rhetorem sive rhetoricen pertinet. Cic. 2. de Orat. 10. Rhetoricis nunc quibusdam libris, quos tu agrestes putas.
Ars rhetorica. Quintil. lib. 2. cap. 17.
More rhetorico loqui. Cic. 1. de Orat. 133.
Umbra, Umbratilis exercitatio. Juvenal. 7. Sat. 173.

Ad pugnam qui rhetorica descendit ab umbra.

RHETORICA, orum. n. pl. [ῥητορεῖα] Cic. de Fato, 4. Rhetorica mihi nostra sat nota.

RHETORĬCI, orum. m. [ῥητορικοὶ] Libri de Rhetorica scripti. Quintil. lib. 3. cap. 1. Post quem tacere modestissimum foret, nisi & rhetoricos suos ipse adolescenti sibi elapsos diceret. De Cicerone. Idem numero quoque singulari usus est lib. 3. cap. 5. Sicut ex Ciceronis quoque rhetorico primo manifestum est.

RHETŎRĬCA, æ. vel RHETORICE, es. f. [ῥητορικὴ] Quintil. lib. 2. cap. 15. Huic ejus substantiæ maxime convenit finitio, rhetoricen esse bene dicendi scientiam. Cic. 2. de Fin. 17. Zenonis est, inquam, hoc Stoici, omnem vim loquendi, ut jam ante Aristoteles, in duas tributam esse partes dicere: rhetoricam palmæ, dialecticam pugno similem esse dicebat, quod latius loquerentur rhetores, dialectici autem compressius.
Rhetorica duplex est, altera forensis, altera philosophica, quod lib. 2. de Fin. 17. ostendit Cicero, quum ait: Obsequar igitur voluntati tuæ, dicamque si potero rhetorice: sed hac rhethorica philosophorum, non nostra illa forensi, quam necesse est, quum populariter loquatur, esse interdum paulo hebetiorem. De forensi sic idem Cic. in Orat. 13. Sic eloquentia hæc forensis, spreta a philosophis & repudiata, multis quidem illa adjumentis, magnisque caruit: sed tamen ornata verbis atque sententiis, jactationem habuit in populo, nec paucorum judicium reprehensionemque pertimuit. Sensus est: Quoniam Philosophi eloquentiam forensem spreverunt, qui poterant ei plurimum prodesse: populares homines ejus studium amplexi, verborum luminibus exornarunt, & populi judicio contenti, quid de se philosophi sentirent penitus neglexerunt. Hanc igitur forensem eloquentiam philosophi spreverunt, non illam doctam & elegantem, quam in Platone & Aristotele videmus. Spreverunt, inquam, quoniam ab administratione Reipublicæ remoti, suis tantum studiis vacabant. Subdit ibidem Cicero: Ita & doctis eloquentia popularis, & disertis elegans doctrina defuit. Doctis, id est, philosophis: Disertis, oratoribus, qui tantum forensi eloquentia instructi, philosophiam non attigerunt.
Exercere rhetoricen apud Grammaticos. Quintil. lib. 2. cap. 1.

RHETORĬCE, Adv. Cic. de Clar. Orat. 43. Hanc enim mortem rhetorice & tragice ornare potuerunt. Rhetorice, id est, Eleganter, copiose, electis verbis & ornatis, qualibus rhetores uti solent. Tragice, Graviter, & verbis grandibus quibus tragici utuntur.

RHETORICOTĔROS, [ῥητορικώτερος] Compar. Græc. Magis rhetor. Cic. 3. de Orat. 169. Quæ quum dixisset, in Albucium illudens, ne a me quidem abstinuit,

Crassum habeo generum, ne rhetoricotero' tu sis. Versus est fictus a Cicerone ad antiquum morem. Rhetoricotero' dixit pro Rhetoricoteros. Veteres enim s finalem frequenter elidebant.

RHETORĬCOR, [ῥητορεύζω] āri. Rhetorum, vel oratorum more loqui. Tertull. de Res. Carn. cap. 5. Ita nos rhetoricari provocant hæretici.

RHETORĬCO, āre. Novius Asinio, Age nunc, quando rhetoricasti, responde, quod te rogo. Nonius, 7. 69.

RHETORISSO, [ῥητορεύω] āre. Rhetorice loqui. Pomp. Medico, Dolasti uxorem nunc, & propter me cupis concidere, & jam rhetorissas. Nonius, 2. 742.
Rhetorissem. Jo. Picus pag. 364. H. St.

RHĒTRA, æ. f. [ῥήτρα] Responsio Apollinis. Dein de legibus Lycurgi dicitur. Ammian. 16. 5. Tanquam adstrictus sumptuariis legibus viveret, quas ex rhetris Lycurgi & axonibus Romam translatas diuque observatas & senescentes paullatim, reparavit Sulla dictator. V. Dempster. Paralip. ad Rosin. Ant. Rom. 8. p. 764.

RHĒTUS, V. RHŒTUS.

RHĒUM, i. n. V. RHA, & RHEON.

RHEUMA, ătis. n. [ῥεῦμα] Unda, fluxus, catharrhus, fluentum, impetus aquarum, tempestas, ἀπὸ τοῦ ῥέω, quod est fluo. Hieron. Epist. 46. cap. 2. [Gloss. Gr. Lat. ῥεῦμα, Aquæ cursus. ῥεῦμα ποταμοῦ, Fluentum, Fluor. ῥεῦμα ἐπὶ ποδάγρας, Libor. Forsan pro Livor, ut solet. Apud medicos significat quemvis fluxum humoris, vel Destillationem, in quacunque parte corporis. Hinc Gallica vox *Rheume*, vel *Rhûme*, ut observat Henr. Stephanus in Thes. suo Græco, q. V. To. 3. col. 680.

RHEUMĂTĬCUS, a, um. Adj. [ῥευματικὸς] Qui rheumate sive fluxione laborat. Plin. lib. 29. cap. 6. Humanissimi eorum cinerem crematarum reservandum ad hos usus in cornea pyxide censuere, aut tritas clysteribus infundendas orthopnoïcis, aut rheumaticis.

RHEUMATĬDĬO, āre. [ῥευματίζομαι] Fluxione laborare. Th. Prisc. 1. 12. Si oculi rheumatidiaverint.

RHEUMATISMA, ătis. n. Idem quod Rheuma, ut vult Cæl. lib. 7. cap. 27. Lect. Antiq. Apud antiquos tamen non invenio.

RHEUMATISMUS, i. m. [ῥευματισμὸς] Fluxio dicitur. a τ ῥευματίζομαι. Plin. lib. 22. cap. 18. Radicem ejus aliqui concisam servari jubent funiculis pendentem, decoquuntque in cibo contra fluxiones, quas Græci rheumatismos vocant. Cæl. Tard. 3. 2. 42.
Rheumatismus ventris. Plin. lib. 27. cap. 12.

RHEXĒNOR, oris. m. [Ῥηξήνωρ] Nausithoi filius, & frater Alcinoi Pheacum regis, & pater Aretes, ab Apolline sagittæ ictu interfectus. Homer. lib. 7. Odyss.

RHEXIA, æ. f. Herba, proprio nomine Onochelos. Plin. lib. 24. cap. 3.

R H I

RHIMOTALCES, is. m. [Ῥιμητάλκης] Thracum rex, qui ab M. Antonio ad Cæsarem Octavianum transierat. Hic quum Cæsari petulantius, crebriusque inter pocula societatem & convictum exprobraret, illud ab indignante Augusto reportavit: Ἐγὼ, inquit, προδοσίαν φιλῶ, προδότας δ' οὐκ ἐπαινῶ, Amo proditionem, Proditores vero odi. Plutarchus in Apophthegm. p. 207. edit. Francf. V. Cæl. Rhod. Lect. Antiq. lib 8. cap. 3. & Spanheim. de Usu & Præst. Num. diss. 8 p. 499. Scribitur & Rhœmatalces, & Rhymitalcus. Plut. Rhymetalces, Ῥυμητάλκης.

RHĬNA, æ. f. [ῥίνη] Piscis marinus, alias Squatina. Plin. lib. 32. cap. 7.

RHĬNENCHȲTES, æ. m. [ῥινεγχύτης] Instrumentum quo aliquid in nares infunditur. Rhinenchytos Cæl. Aurel. 2. Tard. 4. 82. & 3. 2. 42. Rhinenchyto ferramento, Adjective. V. Rhodium in Scrib. Larg. p. 38.

RHĪNION, i. n. dictum videtur voce diminutiva, hoc est, Limula, quod ad limæ similitudinem cicatrices & callos oculorum deterat: ῥίνη enim Lima est. Celsus lib. 6. cap. 6. De Rhinio collyrio, Collyrium vero aptissimum est, quod Rhinion vocatur. Meminit & Galenus lib. 4. cap. 7. De compos. pharmacor. sec. loc. Habet item Paulus lib. 7. quod Rhinarion vocat. [Gloss Lat. Gr. & Gr. Lat. Ῥινίον, Lima redditur.

RHINEÆ, arum. f. pl. sunt Nigriores caricæ. *Figues noires.* Cæl. Rhod. lib. 16. cap. 15.

RHINNEA, æ. f. Insula Nomadum in mari Arabico. Plin. lib. 6. cap. 28.

RHĪNŎCĔROS, ōtis. m. [ῥινόκερως] Animal, dictum a ῥὶν, ῥινὸς, quod Nasum significat; & κέρας, Cornu. Plin. lib. 8. cap. 20. Iisdem ludis & rhinoceros, unius in nare cornu, qualis sæpe visus. Alter hic genitus hostis elephanto: cornu ad saxa limato præparat se pugnæ, in dimicatione alvum maxime petens, quam scit esse molliorem. Longitudo ei par, crura multo breviora, color buxeus. Festus, Rhinocerotem quidam putant esse bovem Ægyptium. Pausanias affirmat rhinocerota duo habere cornua, alterum insigni magnitudine ex naribus exstans, alterum quod superne erumpit, exiguum quidem, sed validissimum. Martial. de Spectac. 22. de Rhinocerote & urso,

Namque gravem gemino cornu sic extulit ursum,
Jactat ut impositas taurus in astra pilas.

Rhinocerotis nasum habere dicimus Sagacem & prudentem virum. Martial. lib. 1. 4. ad Librum suum,

Majores nusquam ronchi: juvenesque, senesque,
Et pueri nasum rhinocerotis habent. h. e. Producunt mentum & rostrum in tantam longitudinem, ac si esset cornu Rhinocerotis. [Immo Nasum, quo ronchantur. V. RHONCHUS.

Rhinoceros, ponitur pro quodam Vase oleum guttatim fundente lavantibus se in balineis. Martial. lib. 14. 52. Guttus corneus loquitur,

Gestavit modo fronte me juvencus,
Verum rhinocerota me putabis. Juven. 7. Sat. 130.
— exitus hic est
Tongilli, magno cum rhinocerote lavari
Qui solet. i. e. Illo vase ex cornu rhinocerotis facto, quo potentiores utebantur in balneis.

Rhinoceros, per translationem dicitur, Qui dente eminente bronchus est. Lucilius, Bronchus bovillanus dente adverso eminulo, hic est rhinoceros. Quid sit autem Bronchus, vide suo loco.

RHINOCERŌTIUS, a, um. Adj ut, Cornua rhinocerotia.

RHINOCERŌTĬCUS, a, um. aliud Adj. Sidon. Carm. 9. extr.

Rugato Cato tetricus labello
Narem rhinoceroticam minetur.

RHINOCLISIA, æ. f. sec. comm. [ῥινοκλίσια] alterum Callæ herbæ genus. Plin. lib. 27. cap. 8. Alterum genus ejus, quidam Anchusam vocant, alii Rhinoclisiam. Folia lactucæ longiora, plumosa, radice rubra, quæ ignes sacros cum flore polentæ sanat imposita.

RHINOCOLŪRA, æ. f. sive ut Stephanus, RHINOCURURA, [Ῥινοκόρουρα] legitur in Ægypto fuisse urbs, inde ita nuncupata, quod incolæ forent mutilati naribus, ut Stephanus idem interpretatur, & pluribus exposuit Diodorus. Colura namque dicunt, quæ caudam omnino non habent, aut mutilatam præcisamque habent. Meminit ad Dardanum Hieronymus: sed Rhinocolura ab eo dicitur. Cælius Rhodig. lib. 3. cap. 30. Strabo lib. 16. V. Senec. lib. 3. de Ira cap. 20. cum Not. Lips.

RHĪNOS, [ῥινὸς] Pellis: hinc λεπτόῤῥινος, Andreas non contemptibilis auctor; Si Salamandræ (inquit) sanguine, vel manum, vel omnino vestem infeceris, nocumenta ex igne haud prorsum sentiet Cælius Rhodig. lib. 10. cap. 10. addit; Postremo, animal nec corio contegitur, nec præfulcitur squamma. Quin eo argumento Græcus poeta λεπτόῤῥινον appellavit, quoniam pellem dicant rhinon.

RHINTHON, [Ῥίνθων] Poeta Comicus, patria Tarentinus, nugator vilissimus in agendis præcipue fabulis, ad quem alludunt tam Varro, quam Columella, apud quos modo legitur Mython, modo Rhynton. Varro 3. de R. R. cap. 3. Quis contra nunc Rhinthon non dicit sua nihil interesse, utrum his piscibus stagnum habeat plenum, an ranis? Eadem verba habet Columel. lib. 8. cap. 16. Athenæus lib. 3. δειπνοσοφιστῶν hunc Rhinthonem citat in comœdia Amphitryone. Cicero quoque ad Atticum 1. Epist. ult. Nam ut ait Rhinthon ut opinor,

Οἱ μὲν παρ' οὐδὲν εἰσιν, οἷς δ' οὐδὲν μέλει, Ad quem senariolum, vice proverbii jactatum, putantur allusisse Varro & Columella. Meminit sæpe Pollux. V. & Suid.

RHIOCHARUS, i. m. [Ῥιοχάρος] Fluvii nomen in Colchide. Strabo lib. 10. In Colchidis autem finibus non procul a Dioscuriade Rhiocharus flumen labitur.

RHĬON, i. n. [Ῥίον] Achaiæ promontorium est. Plin. lib. 4. cap. 2. Promontorium Antirrhium, ubi ostium Corinthiaci sinus, minus mille passuum latitudine influentis, Ætolosque dirimentis a Peloponneso. Promontorium, quod contra procedit, appellatur Rhion. Livius quoque lib. 28. 7. hujus Rhii meminit. conf. ANTIRRHIUM. Græcis proprie Verticem, vel Rupem significat.

RHĪPHÆUS, a, um. Adj. Rhiphæi montes, [Ῥίπαια ὄρη] montes Septentrionalis Scythiæ, quorum Cosmographi omnes meminerunt. Plin. lib. 4. cap. 12. Græci hoc nomen in secunda syllaba non aspirant, quod ἀπὸ τῆς ῥιπῆς, hoc est a flatuum vi deductum putent: quod ibi vehementissimi esse dicantur Boreæ flatus. Latini vero tenuem π, mutant in φ, ad differentiam Rhipæorum montium, qui in Arcadia, teste Servio, collocantur. Scribitur & Riphæus, sine aspirata a pr. & Ripæus, ut Græci.
Arces Rhiphææ. Virg. 1. Georg. 240.
Nix Rhiphæa. Stat. 11. Theb. 115.
Pruinæ Rhiphææ. Virg. 4. Georg. 518.

RHIPHÆUS, a, um. Adj. Virg. 3. Georg. 382.

Gens effrena virûm Rhiphæo tunditur Euro.

Rhiphæi Populi sunt Septentrionales Rhiphæorum montium accolæ.

Rhiphæos populos Riphath filius Gomer instituit, quos a se Rhiphæos nominavit, ut scribit Josephus lib. 1. Jud. 7.

RHIPHEARMA, æ. f. Oppidum in Arabia. Plin. lib. 6. cap. 28. Rhiphearma oppidum, quo vocabulo hordeum appellant.

RHĪPHEUS, sive RIPHEUS, i. m. dissyll. [Ῥιφεὺς] unus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius. Ovid. 12. Met. 352.

Fuit & alter Rhipheus Trojanus, Justitiæ nomine Trojanis omnibus prælatus: ut auctor est Virg. 2. Æn. 426.

RHITIMNA, æ. f. [Ῥίτυμνα] Ptolemæo lib. 3. cap. 17. Urbs Cretæ, hodie Rhetimum, vulgo *Retimo* sive *Retino.*

RHIZAGRA, æ f. [ῥιζάγρα] Forceps, quo Chirurgi dentes radicitus eximunt. Cels. 7. 12. 1.

RHIZÆI, orum. m. pl. [Ῥιζαῖοι] Populi Dardaniæ confines. Sunt in Asia populi de quibus Strabo lib. 7. ita scripsit: Post Ardiæorum & Plesæorum oram maritimam Rizæorum sinus est, & eorundem oppidum cum quibusdam castellis. Hinc

RHIZĬCUS, a, um. Adj. [Ῥιζικὸς] ut, Rhizicus sinus. Apud eundem lib. 7. Post sinum vero Rhizicum Lissus, &c.

RHIZES, um. m. pl. [ῥίζεις] Animalia quædam in Æthiopia frequentia, forma tauris persimilia, vita vero & magnitudine, pugnandi quoque viribus elephantes referentia. Strabo lib. 17.

RHIZIAS, æ. m. [ῥιζίας] Succus est ex radice laserpitii profluens: nam qui e caulibus exprimitur, caulias appellatur. Plin. lib. 19. cap. 3.

RHIZINIUM, RHISINIUM, RHIZON, & RHISINUM, i. n. [Strab. & Steph. Ῥίζων, Ptolemæo, Ῥίζινον] Dalmatiæ oppidum non longe ab Epidauro, in intimo recessu Rhizonici sinus. Plin lib. 3 cap. 22. Ab Epidauro sunt oppida civium Romanorum, Rhizinium, &c. V. Liv. 45. 26. Hodie *Risine.* Volaterranus putat id esse oppidum quod hodie *Cataro* vocatur; quoniam sinus Rhizonicus hodie *le Golphe de Cataro* dicitur. Hinc

RHIZŌNICUS, a, um. Adj. [Ῥιζωνικὸς] ut, Sinus Rhizonicus. Plin. 3. 22.

RHIZŌNITÆ, arum. m. pl. [Ῥιζωνῖται] Populi, Livio lib. 45. 26. & Steph.

RHIZŎTŎMUS, i. m. [ῥιζοτόμος] Qui radices colligit.

Item herba, Subrufæ iridis species. Plin. lib. 21. cap. 7.

RHIZOTOMŪMĔNA, n. pl. [ῥιζοτομούμενα] a v. ῥιζοτομέω. Rhizotomumena scripsit Micton. Plin. lib. 20 cap. 23.

RHIZUS, i. m. [Ῥιζοῦς] Oppidum in Magnesia juxta Melibœam & Erymnas. Plin. lib. 4. cap. 9.

R H O

RHŌÆ, arum. [ῥωαὶ] sunt Costæ tenuiores mollioresque. Cæl. Rhod. lib. 4. cap. 4. Tenuiores molliorésque costas Græci ῥωὰς vocant.

RHOALI, orum. m. pl. Populi in Mesopotamiæ finibus. Plin. lib. 5. cap. 24. Qui cohærent Mesopotamiæ, Rhoali vocantur.

RHOAS, æ. m. Flumen in Themiscyrena, quod ex Caucaso defluit. Plin. lib. 6. cap. 4.

RHŎDA, æ. f. [Ῥόδη] Rhodiorum in Gallia Narbonensi metropolis: a quibus Rhodiis & Rhodanum dictum putant. Plin. lib. 3. cap. 4. Oppida de cetero rara, præjacentibus stagnis, Agatha quondam Massiliensium & regio Volcarum Tectosagum: atque ibi Rhoda Rhodiorum fuit, unde dictus multo Galliarum fertilissimus Rhodanus. [Hæc eadem videtur Rhodanusia, Ῥοδανουσία Steph. & Rhodope Strab.

RHŌDÆI, orum. m. pl. [Ῥωδαῖοι] Strabo lib. 6. de Calabria agens, Ceterum in mediterranea regione Rhodæi sunt & Lupiæ. Item paulo supra, Hinc observato ferente vento, Brundusinis propinquant portubus, & egressi Rhodæos urbem Græcam pedestres ocius adventant; ex qua oriundus Ennius poeta fuit. V. RUDIÆ.

RHŎDĂNUS, i. m. [Ῥοδανὸς] Fluvius Galliæ, a Rhoda, Rhodiorum oppido, ut ait Plin. lib. 3. cap. 4. Adeo magni cursus est, ut vix adversa possit navigari aqua. Ferunt hunc amnem ex Alpibus oriri, quæ Italiam a Gallia dividunt, non longe a fontibus Rheni & Danubii. Fertur per Lemanum lacum ad Genevam, & versus Occidentem, per Galliam fluens, Ararim suscipit. Inde ad meridiem conversus, & Isaram Druentiamque suscipiens, apud Heracleam, uno ostio, & paulo ulterius duobus aliis in mare Tyrrhenum irrumpit. V. Cæs. 1. Bell. Gall. 1. Vulgo, *le Rhosne.* [Quod si Græcis appellationem Rhodani acceptam referimus, multo verisimilius mihi videtur a Rapiditate, qua fertur, nomen invenisse. Ῥοδανὸς enim Rapidus, ut apparet ex Iliad. σ. 576.

Gentes feræ Rhodani. Lucan. lib. 6. 145.

Celer. Tibul. lib. 1. 7. 11.

Torrens. Claud. de mulabus Gallicis 1.

Velox. Claud. 2. in Ruff. 111.

RHODANĬCUS, a, um. Adj. Vet. Inscript. apud Gruter. p. 418. n. 3. IIVIR. VIENNENSIVM PATRONO RHODANICORVM ET ARRICOR.

RHODANĪTIS, ĭdis. f. Sidon. Anacr. Epist. 13. lib. 9.

Rhodanitidas per urbes.

RHŎDIA, æ. f. [Ῥοδία] Nymphæ marinæ nomen, Oceani & Thetidis filiæ a roseo, ut videtur, genarum colore impositum. Hesiod. in Theogonia v. 351.

Rhŏdia radix, Herbæ nomen proprium, de qua sic Dioscorides, lib. 4. cap. 41. Gignitur Rhodia radix in Macedonia, Costo similis, levior, inæquabilis, quæ contrita rosas redolet. Utilissima capitis doloribus, si madefacta, fronti & temporibus cum rosacei momento imponatur.

RHODIGIA Jacoba, mulier quædam Rhodigina, quæ malo genio correpta, a Cælio compatriota deprehensa est mendax in futurorum admonitionibus. Dæmoni malo nomen erat Cincinnatulus. Cæl. lib. 8. cap. 18.

RHODĬGĪNUS Cælius, ex Rhodigio Insubriæ oppidulo, homo tantæ lectionis, scientiæ, sapientiæ, ut vere eum anterioribus omnibus humanarum litterarum scriptoribus palmam præripuisse libere, vereque pronuntiem: nostris vixit temporibus, quem tamen ex solis scriptis cognovimus. Libros Lectionum variarum 30. bibliothecam divinam, posteritati tradidit. [De hoc opere V. Birrii præf.

RHŎDĬNUS, a, um. [ῥόδινος] Adj. a Rhodon, ῥόδον, quod Latine Rosam significat. Unde Rhodinum oleum, quod Rosaceum nostri nuncupaverunt. Plin. lib. 15. cap. 7. de oleo factitio loquens, Sic & rhodinum e rosis, juncinum e junco, quod est rosaceo simillimum.

Rhodinum, aut cum adjectione Oleum rhodinum. Plin. lib. 13. cap. 1. Itaque simplicissima Rhodini mistura diu fuit, additis omphacio, flore rosæ, &c.

RHŎDĬDES, um. f. pl. [ῥοδίδες] Pastilli ex rosis confecti. Diosc. 1. 116.

RHŎDĪTES, [ῥοδίτης] Gemma a rosæ rubore nomen sortita. Plin. lib. ult. cap. 11. & Diosc. 5. 35.

RHŎDŎDAPHNE, es. f. [ῥοδοδάφνη] Frutex est, quem alio nomine vocant Rhododendron, florem habens colore similem rosæ, folium autem indeciduum, simile lauri foliis, unde Rododaphne appellatur, nomine ex rosa & lauro composito: ῥόδον enim Græci appellant, quam nos rosam: & quam nos laurum dicimus, illi vocant δάφνην. V. Plin. lib. 16. cap. 20. Diosc. 4. 82. Prudent. Hamartig. 234.

— viridem qui vestit flos rhododaphnen. conf. seq. dict.

RHŎDŎDENDROS, i. n. [ῥοδόδενδρος] quasi Rosa arborescens dicta. Frutex est idem, qui & Nerion & Rhododaphne dicitur a flore roseo, & folio laureo; eam ait esse Barbarus, quæ vulgo *Sabina herba* dicitur, officinis tamen ea est, quæ *Oleander* appellatur. Plin. lib. 24. cap. 11. Rhododendros ne nomen quidem apud nos invenit Latinum: Rhododaphnen vocant aut Nerium. Mirum, folia ejus quadrupedum venenum esse, homini vero contra serpentes præsidium, ruta addita, & e vino pota. Pecus etiam & capræ, si aquam biberint, in qua folia ea maduerint, mori dicuntur. conf. Diosc. 6. 82. dict. super. & s. l. NERIUM. [Mira autem est in hujus vocis interpretatione Grammaticorum inconstantia. Gloss. Lat. Gr. Rosa Græca, λυχνὶς ἢ Ῥοδοδάφνη. & Gr. Lat. Ῥοδοδάφνη, Taxus, Lauria, Andrum, Viburna. An ὑφὲν Lauriandrum? Rosam lauream etiam appellabant, ut docet Apul. 4. Miles. pr. quem omnino V.

RHŎDŎMĔLI, n. [ῥοδόμελι] Mel rosaceum. Pallad. in Majo, cap. 16. & Diosc. 5. 35.

RHŎDŌNIA, æ. f. [ῥοδωνιὰ] Locus ubi rosæ enascuntur, sicut Ionia locus in quo violæ excrescunt, quæ vocantur Ia. At Rhoduntia olla. Cælius Rhodig. lib. 7. cap. 10. Ionia si accentiunculam in postrema recipiat apud Græcos, locum signat, ubi violæ nascuntur, quæ dicuntur Ia, quod probat Libanius: sicuti Rhodonia, ubi rosæ. Sunt qui plantam ipsam eo nomine intelligant: quanquam est & ganeati genus condimenti Rhodonia, in Athenæi monumentis. Sed ῥοδωνία, inquit, λοπὰς nuncupatur quoque, id est olla rhoduntia: concinnabatur avium cerebellis ac porcorum in rosa decoctis, numerosiore addito item garo, oleo, vino, pipere, ovorum luteis, quæ is vocat τῶν ᾠῶν τὰ χρυσὰ. conf. Suid. & Hesych.

RHŎDŎPE, es. f. [Ῥοδόπη] Oppidulum est Emporiensium, quod plerique a Rhodiis conditum fuisse tradunt. Strabo lib. 3. Casaubon. Ῥόδη legit. V. RHODA.

Rhodopes Plin. in Epiro commemorat lib. 4. cap. 1. [Immo Rhodopen montem, postea, quæ ad lævam Epiri sequuntur, in Thracia. V. loc.

RHŎDŎPĒ, es. f. [Ῥοδόπη] Mons Thraciæ, a Rhodope Thracum regina ibi sepulta. Vel a Rhodope Strymonis amnis filia, ex qua Neptunus Athon gigantem genuit, qui & ipse monti nomen dedit. Sed Ovidius ipsam Rhodopen in montem sui nominis conversam tradidit, quod deos aspernaretur. V. 6. Met. 86. Virg. 8. Ecl. 44.

Ismarus, aut Rhodope, aut extremi Garamantes. Idem 3. Georg. 351.

Quaque redit medium Rhodope porrecta sub axem. i. e. inquit Servius, Qua Rhodope, mons Thraciæ, protentus in Orientalem plagam, Gammaides in Septentrionalem reflectitur. Nam ideo ait, Redit sub axem. Nam axis est Septentrio, qui Græce ἄμαξα nominatur. Hæc Serv. Nunc vocatur Basilissa, βασιλίσσα, quasi montium regina. Aliis Mons argenti dicitur, propter argentifodinas, quæ illic sunt frequentes.

Glacialis Rhodope. Ovid. 2. Epist. 113.

Thracia. Senec. Herc. OEth. 12.

RHODOPĒĬUS, a, um. [Ῥοδοπήϊος] Adj. possessivum, quinque syllab. ut Orpheus Rhodopeius, i. e. Thracius. Ovid. 10. Met. 50. Idem 3. de Arte Am. 321.

Saxa ferasque lyra movit Rhodopeius Orpheus.

Rhodopeia spicula, Thracum sagittæ. Sil. 12. 399.

Rhodopeiæ arces, Montes Thraciæ. Virg. 4. Georg. 461.

RHŎDŌPIS, ĭdis. f. [Ῥοδῶπις, Suid.] vel RHŎDŎPĒ, es. [Ῥοδόπη] secundum Plin. Meretrix fuit quædam Thraciæ miræ pulchritudinis, quæ una cum Æsopo captiva fuit. Illam Charaxes Mytilenæus frater Saphûs maxima pecunia redemit, ut Herodotus scribit lib. 2. Cujus rei etiam meminit Sappho in epistola ad Phaonem apud Ovid. 15. Epist. 63. Hanc eandem Plin. lib. 36. cap. 12. pyramidem laudatissimam construxisse scribit, ne quis opes regum miretur: ut majore sit miraculo, eam tantas opes meretricio quæstu conquisisse: asseritque una cum Herodoto, illam Æsopi philosophi conservam & contubernalem fuisse. Juven. 9. Sat 4.

RHODŌRA, æ. f. Herba. Plin. lib. 24. cap. 19. Rhombotinum (inquit) arborem demonstravimus inter arbusta. Juxta hanc viduam vite nascitur herba, quam Galli Rhodoram vocant: caulem habet virgæ ficulneæ modo geniculatum, folia urticæ in medio exalbida, eadem procedente tempore tota rubentia, florem argenteum. Præcipua contra tumores, fervoresque & collectiones, &c.

RHŎDŎS, i. f. [Ῥόδος] Nomen urbis, ut ait Strabo, super Orientali promontorio sita, dicta quod capulo rosæ illic invento sit ædificata. Nomen etiam hodie retinet. Ea portubus olim & viis & mœnibus & reliquis ornamentis tantopere ceteras superavit, ut nulla putaretur æqualis: legum præstantia & navalis rei peritia adeo valuit, ut annis multis maris imperio potiretur, & piratarum latrocinia sustulerit.

Eodem etiam nomine dicta est insula, in qua ea urbs est, quam Plinius Lyciæ, & primam Cycladum scribit esse venientibus ab Oriente Prius Ophiusa dicta est, deinde Stadia, postea Telchin, eo quod Telchines insulam incolerent. Auctor Strabo lib. 14. Sunt qui hanc insulam Carpathio mari adsignant, ut ex Luciniano versu intelligi licet,

Carpathium Rhodos in pelagus se inclinat apertum. Soli sacra est, qui puellæ nomine Rhodi amore captus, Rhodum ab ea nominavit, ut Diodorus lib. 6. refert. Nam ut Solinus cap. 21. auctor est, nunquam ita cælum nubilum est, ut in sole Rhodos non sit. Diodorus Siculus lib. 6. cap. 13. Neptunus jam vir, ex alia Telchinum sorore ab se dilecta genuit liberos mares sex, femellam unicam nomine Rhodon: a qua & insula cognominata est. Pindarus etiam a Rhodo Nympha dictam scribit, sed, quæ fuerit Apollinis & Veneris filia. Alii a Rosa nomen ducunt, quæ Græce ῥόδον vocatur: vel quod locus ille pulchras ferat rosas: vel quod dum urbs ædificaretur, in fundamentis inventa sit rosa.

roſa. Aurum Rhodi pluiſſe ob felicitatem inſulæ cecinit Pindarus, ubi ſtudia liberalium artium, & in primis oratoriæ facultatis floruerunt. In ea fuit admirandæ magnitudinis Coloſſus. In ea etiam urbs opulentiſſima Lindus, ex qua Chares ſtatuarius, qui Coloſſum fecit, teſte Plin. 34. 7. Gymnaſium habuit Aſiatica eloquentia & mathematicis ſtudiis clariſſimum. V. Vitruv. præfat. lib. 6. Dicta etiam eſt Aſteria, Æthræa, Trinacria, Corymbia, Pœeſſa, Atabyria ab rege. Plin. 5. 31. conf. Meurſ. Rhodum, vel Lex. Pitiſc.
Hanc urbem uſque ad An. 1522. tenuerunt Equites Joannitæ, quo Solimannus 2. Turcarum Imp. ſemeſtri oppugnatione facta, occupavit, ſuoque cum tota inſula imperio ſubjecit.
Aſpera Rhodos. Stat. 1. Silv. 1. 104.
Clara Rhodos. Hor. 1. Carm. 7. 1.
Laudabunt alii claram Rhodon, aut Mytilenen. Vel quod in ea nunquam (ut ait Plin. lib. 2. cap. 62) tanta nubila obducantur, ut non aliqua hora Sol cernatur: vel quod clara, nobilis & illuſtris fuit libertate, re maritima, Romanorum amicitia, rebus geſtis, pictura, & artibus etiam liberalibus, quas ibi magni viri ſunt profeſſi, & in his Poſidonius & Molo, cui Cicero & Cæſar operam dederunt. [Sic & Mytilene clara.
Nobilis. Catull. de Phaſelo, &c. 4. 8.
Phœbea. Ovid. 7. Met. 365.

Rhodius, a, um. Adj. [Ῥόδιος] ut Rhodiæ aves. Columel. lib. 8. cap. 11. Vitis Rhodia, Genus eſt vitis e Rhodo inſula primum in Italiam advectum. Virg. 2. Georg. 102.
Non ego te, menſis & diis accepta, ſecundis
Tranſierim, Rhodia. V. Varr. L. L. 7. extr.

Rhodiacus, a, um. Adj. Plin. lib. 31. extr. Rhodiacæ ſpongiæ.

Rhodiensis, e, Adj. ut Rhodienſis hoſpes. Suet. Tiber. 62.

Rhoduntia, æ. f. [Ῥοδυντία] eſt locus ſane munitus, apud Heracleam, non procul ab antiqua Thracide. Strabo lib. 9.

Rhodussæ, arum. f. [Ῥόδουσσαι] duæ Inſulæ in Boſphoro ante Propontidem & Helleſpontum. Plin. lib. 5. cap. ult.

Rhœas, ădis. f. [ῥοιὰς] tertii generis Papaver, quod noſtri appellant Papaver erraticum. Plin. lib. 19. cap. 36.

Rhœbus, i. m. [Ῥοῖβος] Equus fuit Mezentii apud Virg. 10. Æn. 861.
Rhœbe diu, res ſi qua diu mortalibus ulla eſt,
Viximus, &c.

Rhœcus, V. rhœtus, & rhæcus.

Rhœdias, æ. m. Fluvius Macedoniæ, qui in Axium influit. Plin. lib. 4. cap. 10.

Rhœmatalces, V. rhimotalces.

Rhœo, ūs, f. [Ῥοιὼ] Cæl. lib. 7. cap. 15. Vino autem veritas attribuitur: hinc Græci, οἶνος καὶ ἀλήθεια λέγεται. Superpondii vero id loco fuerit, Staphylum Dionyſi filium, Ῥοιὼ, id eſt, Rhœo, filiam ſuſcepiſſe, quam Apollo compreſſit: id ubi reſcivit pater, conjectam in arcam demiſit in mare.

Rhœsus, V. rhesus.

Rhœtaces, is. m. Fluvius in Armenia, qui ex Caucaſo monte in Arabonem influit: Arabo autem in mare Caſpium intrat. Strabo lib. 11.

Rhœtus, i. m. [Ῥοῖτος] Marrubiorum Rex in Italia, qui Anchemolo filio Caſperiam ſuperduxit novercam, hanc privignus ſtupravit, quo cognito, quum eum pater perſequeretur, & ad pœnam vocaret, fugiens ille, ſe ad Turnum contulit. Hæc Servius in illud Virg. 10. Æn. 388.
Hinc Sthelenum petit, & Rhœti de gente vetuſta
Anchemolum, thalamos auſum inceſtare novercæ.
Rhœtus, Centaurus, Ixionis filius. Lucan. lib. 6. 390.
Teque ſub Ætnæo torquentem vertice vulſas,
Rhœte ferox, quas vix Boreas inverteret, ornos. conf. Horat. 3. Carm. 4. 55. Rhetus ab aliis ſcribitur, ab aliis Rhœcus.
Inſanus multo Rhœtus Iaccho. Valer. 1. Argon. 141.
Quidam Rhœtum montem Trojanum fuiſſe dicunt, in quo Ajax Telamonius poſtquam ſe ipſum interfecit, ſepultus fuit. [Immo Rhœteum.

Rhœtēum, i. n. [Ῥοίτειον] Troadis oppidum & promontorium, ubi fuit Ajacis Aſylum, inquit Servius, ſicut in Sigæo Achillis.
Capax Rhœteum. Ovid. 4. Faſt. 279. al. Rapax.

Rhœtēus, [Ῥοιτειεὺς] & Rhœtēius, a, um. Adj. ut,
Litora Rhœtea. Virg. 6. Æn. 505.
Oræ Rhœteæ. Virg. 3. Æn. 108.
Profundum Rhœteum. i. e. Mare. Ovid. 11. Met. 197.

Rhœti, V. rheti.

Rhoicus, V. rhus.

Rhoītes, æ. m. [ῥοίτης] Vinum ex malis Punicis expreſſum, quæ Græci ῥοιὰς appellant. V. Plin. 14. 16. Dioſcorides lib. 5. cap. 25.

Rholus, i. m. Unus ex his architectis, qui Lemnium Labyrinthum ædificarunt. Plin. lib. 36. cap. 13.

Rhombītes, æ. m. [Ῥομβίτης] major & minor, nomina ſunt locorum in Mæotide, de quibus ita Strabo lib. Geographiæ, 11. Navigantibus ſecus terram & ad octingenta ſtadia Tanaide progredienti, primum eſt is, qui magnus Rhombites dicitur, ubi piſcatio multa eſt, & conditurae aptæ: deinde aliorum octingentorum ſtadiorum intervallo, eſt minor Rhombites; quod promontorium non adeo piſcibus abundat. Majores Rhombitani inſulas habent ſtationibus plenas, &c.

Rhombus, i. m. [ῥόμβος] Græca vox eſt, ſignificatque Figuram quadratam ſolidam, cujus latera omnia ſunt æqualia, anguli vero obliqui, tetrapleuros, id eſt, quatuor laterum. Hic ſi in terram jactetur, volvitur ad ſimilitudinem fere cylindri.
Rhombus item apud Theocritum eſt magicum inſtrumentum. Corymbum ab Athenienſibus quidam dici putant. Apollonii interpres Rhombum eſſe rotulam dicit, quam loris diverberantes circumagunt, atque ita ſonum inde eliciunt. Quidam etiam Didymon vocant Rhombum dimidiatum.
Utebantur maleficæ mulieres ad deducendam lunam tortis filis confecto. Martial. lib. 9. 30.
Quæ nunc Theſſalico lunam deducere rhombo.
Rota ſtaminea rhombi. Propert. lib. 3. 6. 26.
Rhombus, Torques, ſive machinula illa, quam vertendo mulieres tramam ad lanicium nent.
In re militari etiam transformatum in triquetrum, cuneum ſeu roſtrum vocamus.
Rhombus ſtrumba, ſeu bombix.
Rhombus, jaculi evibratio, apud Pindarum, quæ ſine rotata vertigine non fiat. Cælius Rhodigin. lib. 9. cap. 22. [Gloſſ. Gr. Lat. ῥόμβος, Tornus. V. & Suid.
Rhombus, Piſcis, quem Græci alio nomine ψῆτταν vocant, ut ſcribit Athenæus lib. 7. extremo. A figura autem Rhombus appellatus eſt. Galli lingua vernacula *turbinem*, & *turbonem* nominant. Piſcem fuiſſe magni pretii declarat. Hor. 2. Serm. 8. 30. Juven. 4. Sat. 39.
Incidit Hadriaci ſpatium admirabile rhombi
Ante domum Veneris. Martial. lib. 13. 81.
Quamvis lata gerat patella rhombum,
Rhombus latior eſt tamen patella. Sic Plin. lib. 32. cap. 9.
Grandes rhombi. Hor. 2. Serm. 2. 95.
Rhombus, Faſciæ genus apud Galenum in lib. de Faſciis.

Rhombŏīdes, [ῥομβοειδὴς] quod Rhombi aſſimile eſt.
Rhombus, eſt quadrilatera figura, quæ tamen rectangula non eſt: ſicut Rhomboides, quod in contrarium collocatas lineas, atque angulos habet æquales, non autem rectis angulis, neque lateribus æquis, continetur.

Rhomphæa, æ. f. [ῥομφαία] Genus gladii. Liv. 31. 39 Thracas quoque Rhomphææ, ingentis & ipſæ longitudinis, inter adjectos undique ramos impediebant. V. Iſidor. 18. 3. Valer. Flacc. 6. Argon. 98
Æquaque nec ferro brevior, nec rhomphæo ligno. Penultima corripitur a Flacco hoc loco, licet a Græcis ſcribatur cum diphthongo ῥομφαία. Heinſius legit Rumpia. [An Framea? Gloſſ. Græc. Lat. Ῥομφαία, Framia, Gladium. Vox Germanica, teſte Tacito, *Ein pfriem.* V. framea.

Rhomphæalis, e. Adj. Prudent. Cathem. 7. 93.
Dextram perarmat rhomphæali incendio. i. e. Rhomphæa flammante.

Rhonchus, i. m. [ῥόγχος] Stertentis ſonus, nomen fictitium. Martial. lib. 1. 4.
Majores nuſquam rhonchi: juveneſque, ſeneſque,
Et pueri naſum rhinocerotis habent. de hac & ſeq. dict. V. mox ad rhonchisso.

Rhoncho, āre. Sidon. 1. Epiſt. 6. Bubſequæ ruſticani, ſubulcique rhonchantes.

Rhonchisso, [ῥογχάζω] āre. Stertere. Plaut. Cyathiſſat dum cœnat: dum dormit, rhonchiſſat. [Ita Calepin. Sed locum fruſtra quæras. In Gloſſ. Græc. Lat. Ῥογχάζω, Runcino, & in Lat. Gr. Runcinat, Ῥυγχίζει, καὶ ῥογχάζει. Sterto vero Ῥέγχω in utroque Gloſſ. longe utique diſtante ſignificatione, redditur. At in Gloſſ. Gr. Lat. Ῥύγχαινα, Naſuta, Ῥύγχος, Roſtrum. Quod Græcis neut. eſt, & σεσημειωμένως quoque ſcribitur. Sed non dubito, quin etiam Ῥύγχος, ν. m. pro Naſuto uſurparint, ita ut Martialis Rhynchi ſcripſerit, quum Naſutos intelligi vellet, & minime Stertentes, niſi forte errore litteræ Rhonchos pro Rhynchis Romanum vulgus appellabat, quod ex imitatione Sidonii veriſimile fit. conf. Suid. in utraque voce.

Rhonchĭsŏnus, a, um. Adj. Qui ſonat rhonchos, & deriſor eſt. Sidonius Carm. 3.
Nec nos rhonchiſonos rhinocerote notat.

Rhŏpălon, i. n. [ῥόπαλον] Græcis Clavam ſignificat. Quæ quia Herculi tribuitur, inde ſic dicta eſt Herba, quam alii Nymphæam, alii Heraclion nominant. Plin. lib. 25. cap. 8. Nymphæa nata traditur, Nympha, zelotypia erga Herculem, mortua. Quare Heraclion vocant aliqui, alii Rhopalon, a radice clavæ ſimili. Ideoque eos, qui biberint eam, duodecim diebus coitu genituraque privari. Laudatiſſima in Orchomeno & Marathone. Bœoti Madon vocant, qui & ſemen edunt. Naſcitur in aquoſis, foliis magnis, in ſumma aqua, & aliis ex radice prodeuntibus, flore lilio ſimili, & quum defloruit, capiti papaveris, tenui caule: ſecatur Autumno. Radix nigra in ſole ſiccatur, adverſaturque alvinis.

Rhopalĭcus, a, um. Adj. [ῥοπαλικὸς] Grammaticis Rhopalicus verſus dicitur, qui a monoſyllaba voce incipiens gradatim creſcit, & ῥόπαλον, i. e. Herculis clavam imitatur, ab anguſto & tenui in latitudinem deſinens. ut,
Spes Deus æternæ ſtationis conciliator. V. Salmaſ. ad Solin. p. 942.

Rhoptron, i. n. [ῥόπτρον] eſt quod nos in janua Cricum dicimus. Lyſias: Ad ſacrum rhoptrum equum deſtinavit. Cæl. lib. 8. cap. 13. Ex Suida.

Rhōsos, i. f. [Ῥῶσος Steph. Ῥωσσὸς Strab.] Oppidum Syriæ ad Caſium montem, inter Iſſum Ciliciæ & Seleuciam poſitum. Plin. lib. 5. cap. 22. & Strab. lib. 16. Scribitur & Rhoſſus.

Rhosius, a, um. Adj. Plin. lib. 5. cap. 22. Oppidum Rhoſos, & a tergo portæ, quæ Syriæ appellantur, intervallo Rhoſiorum montium & Tauri.

Rhosiăcus, a, um. Adj. [Ῥωσιακὸς] Idem. ut, Rhoſiaca vaſa. Cic. 6. Att. 1.

Rhosphodūsa, æ. f. alio nomine a Stephano Rhoduſſa dicta, Inſula eſt maris Pontici, paulum admodum a Matra diſtans. Plin. lib. 4. cap. 13. Al. Rhoduſa. q. V.

Rhossus, V. rosos.

Rhoxălāni, orum. m. [Ῥωξαλανοὶ] vel Rhoxŏlāni, [Ῥαξολανοὶ] Populi in Scythia Septentrionali, inter Boryſthenem & Tanaim amnes, campeſtria incolentes. Strabo lib. 7. Plin. lib. 4. cap. 12.

Rhoxana, æ. f. [Ῥωξάνη] Oxyartis Bactrii filia, & uxor, ex captiva, Alexandri Magni, quæ illi jam vita functo poſtumum peperit, de qua multa tum apud Q. Curtium lib. 8. 4. 23. qui Cohortanum vocat patrem, & 10. 6. 9. Arrianum lib. 4. & 7. tum apud Plutarchum in opuſculo de Virt. & Fortuna Alexand.

Rhoxolani, V. rhoxalani.

R H U

Rhudiæ, V. rudiæ.

Rhūs, rhŏis. f. [ῥοῦς] Fruticis genus, duplicem utilitatem habentis: ab antiquis enim ad condienda opſonia veniebat, & concinnandis conficiendiſque pellibus utilis erat, unde frutex coriarius, & rhus ſutorius appellatur. Plin. lib. 24. cap. 11. Rhus, quæ erythros appellatur, frutex eſt, & hujus fruticis ſemen vim habet aſtringendi, refrigerandive. Vulgo vocatur *du Rhodoul.* Eo utuntur coriarii ad coria depilanda.

Rhoĭcus, a, um. Adj. [ῥοικὸς] Plin. lib. 25. cap. 11. Medici rhoicis utuntur ad contuſa. Subaudi Foliis.

Rhuscено, V. ruscino.

Rhusĕlīnon, i. n. [ῥουσέλινον] Apium ruſticum. Apul. de Herb. cap. 8.

R H Y

RHYAS, ădis. f. [ῥυὰς] est, Vitis genus apud Suidam, Item vitium earum, quum effluunt.
Rhyas, dicitur, quum angulos oculi ex latente quadam causa secesserit, aut prava curatione sublatus fuerit, ut lacrimas continere non amplius possit: sed humorem dimittat. Galenus in lib. Finitionum medicæ artis. conf. Suid. in Ῥυάδες.

RHYMITALCUS, V. RHIMOTALCES.

RHȲMUS, i. m. [Ῥῦμος] Mysiæ fluvius juxta Alasiam fluens, & per Mygdonium campum in Rhyndacum influens. Strabo lib. 12.

RHYNDACUS, i. m. [Ῥύνδακος] Fluvius, teste Strabone lib. 12. ex Aranitide ortum habens, qui assumptis ex Abrettana Mysia cum aliis, tum etiam Mecesto, ab Anchora Abasitica in Propontidem juxta Besbicum insulam emittit.

RHYNTNON, V. RHINTHON.

RHYPAROGRAPHUS, RHYPODES, RHYPOGRAPHUS, V. RHYPOS seq.

RHYPOS, i. [ῥύπος] m. & n. Pulvis sordidus, sordes, pulverulentum. Galen. lib. 8. de Simplicium medicamentorum facultatibus cap. 82. Hinc

RHYPŌDES, is. m. [ῥυπώδης] Emplastrum ad extrahendum, a Sordium colore sic dictum Cels. 5. 19. 5. &

RHȲPOGRĂPHUS, [ῥυπογράφος] vel potius

RHȲPĂRŎGRĂPHUS, i. m. [ῥυπαρογράφος] A ῥυπαρὸς Sordibus, & γράφω Pingo, Sordidarum humiliumque rerum pictor. Plin. lib. 35. cap. 10. Tonstrinas sutrinasque pinxit, & asellos, & obsonia, ac similia, ob hoc cognominatus Rhyparographus, in iis consummatæ voluptatis: quippe eæ pluris veniere quam maximæ multorum.

RHYPTŪSA, æ. f. [ῥύπτουσα] Medicamentum abstergens. Cels. 5. 26. 23. A ῥύπτω Abstergo.

RHYSSŌSIS, ĕos, f. [ῥύσσωσις] Morbus est oculorum, quem Latine Rugationem appellamus. Cæl. lib. 7. cap. 20.

RHYTHMUS, i. m. [ῥυθμὸς] Latine Numerus dicitur. Quintil. lib. 9. cap. 4. Sunt numeri rhythmi, qui neque finem habent certum, nec ullam in contextu varietatem: sed qua cœperunt sublatione ac positione ad finem usque decurrunt. Diomedes, Rhythmus est versus imago modulata, servans numerum syllabarum, positionem sæpe sublationemque continens. Differt a Metro: quia temporum, syllabarum, pedumque congruentia in infinitum multiplicatur ac profluit. V. & Suid.
Translate Vitruv. 1. 1. Est ratiocinatio medicis de venarum rhythmo. i. e. De harmonia & justa proportione pulsuum.

RHYTHMĬCUS, a, um. Adj. [ῥυθμικὸς] ut, Rhythmica musicæ pars. Isidor. Orig. 2. 16. & 21.
Tempus rhythmicum. Mart. Capel. 9. p. 327.

RHYTHMĬCUS, i. m. [ῥυθμικός] Musicus dicitur, Qui numeros in cantu vel in prolatione aut sono observat. Cic. 3. de Orat. 190. Neque tamen hoc tanti laboris est, quanti videtur: nec sunt hæc rhythmicorum ac musicorum acerrima norma dirigenda.

RHYTHMĬCE, es. f. [ῥυθμικὴ] Mart. Capell. 9. p. 327. Rhythmice est ars omnis in numeris.

RHYTHMIZŎMENON, i. n. [ῥυθμιζόμενον] Materia numerorum. Idem 9. p. 336.

RHYTHMIZATIO, ōnis. f. Vet. Interpr. Irenæi 2. 20. Apta rhythmizatio.

RHYTHMŎĪDES, is. [ῥυθμοειδὴς] i. e. Similis numeris. Mart. Capel. 9. p. 327.

RHYTHMŎPŒIA, æ. f. [ῥυθμοποιΐα] Rhythmificatio. Idem l. c.

RHYTIUM, i. n. Genus vasis curvi, instar lunæ cornuum. Martial. lib. 2. 35.
Quum sint crura tibi, simulent quæ cornua lunæ,
In rhytio poteras, Phœbe, lavare pedes. al. Imbricio. V. Imbricium, in IMBREX.

R I C

RĪCA, æ. f. est Vestimentum quadratum, fimbriatum, & purpureum, quo Flaminicæ pro palliolo utebantur. Alii dicunt, quod ex lana fiat succida alba, quod conficiunt virgines ingenuæ patrimæ, matrimæ, cives, & inficiatur cæruleo colore. Hæc Paulus. conf. Festus. Plaut. Epid. 2. 2. 48.
Supparum, aut subminiam, ricam, basilicum, aut exoticum.
Nonius 14. 15. Rica est quod nunc sudarium dicimus.
Rica, a ritu, inquit Varro de L. L. 4. 29. quod Romano ritu sacrificium feminæ quum faciunt, capita velant.

RICŬLA, æ. f. dimin. pro Rica ponitur, apud Festum. Turpil. apud Nonium 14. 16. Velitern.
Ducit me secum, postquam ad ædem venimus,
Veneratus deos. Interea aspexit virginem,
Injectam in capite riculam indutam ostrinam.
Ricæ, & riculæ, inquit Festus, vocantur parva ricinia, ut palliola ad usum capitis facta.

RICĪNUS, a, um. Adj. apud Non. 14. 15. ut Mitra ricina. Varr. Prometheo lib. 1. Aliæ mitram ricinam, aut mitram Melitensem.

RICĪNIUM, i. n. Palliolum est femineum breve. Varro de Vita populi Romani lib. 1. Et quo mulieres in adversis rebus ac luctibus, quum omnem vestitum delicatiorem ac luxuriosum postea institutum ponunt, ricinia sumunt. Cic. 2. de Legib. 59. Extenuato igitur sumptu tribus riciniis, & vinculis purpuræ, & decem tibicinibus, tollit etiam lamentationem. Varro περὶ Μενίππου, Nihilo magis dicere muliebre, quam de muliebri ricinio palliolum simplex. Quidam Ricinus scribunt. Al. Recinium. q. V. ut & Voss. Etym. p. 434.

RICINIĀTUS, a, um. Adj. Ricinio indutus. Arnob. lib. 6. adversus gentes, Fronte Janus ancipiti, riciniatus Juppiter.

RĬCĬNUS, [κρότων] Genus vermis, canes acrius atque boves infestans. Varro 2. de R. R. cap. 9. Quidam nucibus Græcis in aqua tritis perungunt aures, quod muscæ, & ricini & pulices soleant (si hoc unguine non sis usus) eas exulcerare. Plin. lib. 22. cap. 18. Et ricinos canum necant. Columel. lib. 6. cap. 2.
Ricini quoque ovium sunt. Cato de R. R. cap. 103. V. Plin. 11. 34. conf. REDIVIUS. Gloss. Lat. Græc. Riginus, Κρότων, scribe Ricinus, ut in Gr. Lat. Κρότων, φθείρ, Ricinus.
Ricinus, [κίκι] Frutex grana ferens ricinis animalibus similia, unde nomen traxit. Græcis Cici appellatur. Plin. lib. 15. cap. 7. Proximum fit & e Cici arbore in Ægypto copiosa: alii crotonem, alii trixin, alii sesamum silvestre appellant. Et paulo post, Nostri eam vocant ricinum, a similitudine seminis. Vulgus nostrum hodie vocat *palmam Christi*. Cujus e semine & granis exprimitur oleum cibis fœdum, lucernis emplastrisque utile, cicinum appellatum, inquit Dioscorides lib. 4. cap. 164. Galenus Cicininum vocat. Ceterum ricinum Hetrusci phaselum Romanum appellant.
Ricinus, Mori fructus immaturus. Plin. lib. 23. cap. 7. Mori germinatione, prius quam in folia exeant, sinistra decerpi jubentur futura poma, ricinos Græci vocant. Hi terram si non attigere, sanguinem sistunt adalligati.

RICTO, RICTUS, V. RINGO.

RICOTIA, æ. f. Medicamenti genus. Octav. Hor. 1. 5.

RICULA, V. RICA.

R I D

RĪDEO, si, sum, [γελάω, μειδιάω, μειδιάω] ēre. notæ significationis. Cic. 5. Verr. 62. Ridere convivæ, cachinnari. Gell. lib. 1. cap. 19. Rex, quasi avus ætate desiperet, risit.
Fletu misto risit. Stat. 9. Theb. 820.
Ore ridere catuli Gallicani, est Turpiter & late inter ridendum os diducere, ut patulus erat oris rictus canibus Gallicis venaticis. Catull. 40. 9.
Ridere catuli ore Gallicani. Turnebus.
M. Crassus semel in vita risit, ex quo vocatus ἀγέλαστος. Cic. 5. de Finib 91.
Alicui ridere. Plaut. Truc. 5. 8. Virg. 5. Æn. 358.
— risit pater optimus olli.
Rideo canterio; Proverbium est, quod Sinnius Capito interpretatur de iis, qui principio rei alicujus inchoatæ deficiunt animo. Sulpicius Galba, quum in provinciam exiens ad portam ipsam Canterium suum animadvertisset cecidisse, Rideo, inquit, canteri, te jam lassum esse, quum tam longum iter iturus, vix id sis ingressus. Festus.
Ridere aliquem, vel aliquid, pro Deridere. Ter. Adelph. 4. 2. 10. Cic. de Arusp. Resp. 8. Quum riseritis impudentiam hominis, tum a me de tota concione audietis. Ovid. 2. Fast. 356.
Ridet amatorem Lyda puella suum.
Deos ridere inultum. Ovid. 3. Amor. 3. 20.
Nivem risi atram, teque hilari animo esse & prompto ad jocandum valde me juvat. Cic. 2. Q. frat. 2.
Risum ridere. Cic. 7. Fam. 26. Videris mihi vereri, ne si istum habuerimus, rideamus γέλωτα Σαρδώνιον. Atticismus. conf. RISUS.
Vitia ridere, pro De vitiis. Tacit. in lib. de moribus German. 19. De severitate in adulteriis puniendis, Nemo illic vitia ridet, nec corrumpere & corrumpi, sæculum vocatur. Hoc est, Nemo connivendo vitia probat, vel excusat: nemo arridet, applaudit, blanditur vitiis, nemo vitiis prætexit illud, sic sæculum est.
Versus alicujus ridere. Hor. 1. Serm. 10. 54.
Ab omni conventu rideri. Hor. 1. Serm. 7. 22.
De re aliqua ridere. Cic. 14. Att. 15. De hæresi Vestorina, & de Phetrionum more Puteolano risisse me satis, nihil est necesse rescribere.
Ridere in stomacho. Cic. 2. Fam. 15. Hoc aspersi, ut scires me tamen in stomacho solere ridere. [i. e. Non obstante stomacho.
Intempestive ridere. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Reddes dulce loqui, reddes ridere decorum. Hor. 1. Epist. 7. 27.
Ridere etiam dicitur quicquid hilaritate nobis adblanditur. ut,
Omnia nunc rident. Virg. 7. Ecl. 55.
Æquora Ponti tibi rident. Lucret. lib. 1. 8.
Angulus mihi ridet, i. e. Arridet, placet. Hor. 2. Carm. 6. 13.
Domus ridet argento, Splendet. Hor. 4. Carm. 11. 6. Acron.
Fortuna ridet vultu sereno. Ovid. 1. Trist. 4. 27.
Tempestas ridet. Lucret. lib. 5. 1394.
Venus dulce ridet. Ovid. 16. Epist. 83.

RIDO, ĕre. antiquum, Idem. Lucret. lib. 3. 22.
— diffuso lumine ridit. al. Ridet.

RIDENS, entis. Partic. [γελῶν] ut, Arridere ridentibus. Hor. de Arte Poet. 101.
Dulce ridens. Catul. ad Lesbiam, 49. 5.
Undæ ridentes. Lucret. lib. 5. 1003.

RIDENDUS, a, um. Partic. [γελαστέος] Hor. 1. Epist. 1. 9.
Solve senescentem mature sanus equum, ne
Peccet ad extremum ridendus, & ilia ducat.

RIDĬBUNDUS, a, um. Adj. [μειδιῶν] Abunde ridens. Plaut. Epid. 3. 3. 33.
Ita ridibundam, atque hilaram huc adduxit simul. V. Gell. lib. 11. cap. 15. ubi late de his quæ in BUNDUS finita sunt, differit.

RĪSIO, ōnis. f. [μειδίασις, γέλασις] Plaut. Stich. 5. 2. 10.
Quot ego voluptates fero, quot jocos.

RĪSUS, ûs. m. Idem quod Risio. [γέλως, μειδίασμα] Plaut Milit. 4. 2. 81.
— nequeo hercle quidem risu meo moderarier. Al. Me admoderarier.
Blando risu fraudem prætexere. Claud. 1. in Rufin. 99.
Gratus risus. Hor. 1. Carm. 9. 22.
Ineptus. Catul. in Egnatium, 37. 16.
Lentus. Hor. 2. Carm. 16. 26. Al. Lætus.
Multus. Hor. 4. Carm. 13. 27.
Soluto risu ludere. Virg. 2. Georg. 386.
Tremulus. Lucret. lib. 1. 918.
Adimere risum. V. ADIMO.
Compescere mappa. Hor. 2. Serm. 8. 63.
Concitare risum. Cic. 2. de Orat. 235. Atque illud primum quid sit ipse risus, quo pacto concitetur, ubi sit, quo modo exsistat, atque ita repente erumpat.
Consequutus est risus. Cic. 5. Fam. 2. Visa est oratio non injucunda, & mediocris quidam est risus consequutus.
Consumere risum. V. CONSUMO.

Continere. V. CONTINEO.
Elicere risum alicui. Juven. 7. Sat. 212.
Est risus de. Cic. 2. Philipp. 73. Qui risus hominum de te erat?
Excipere aliquid risu & osculo. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Excitare risum. V. RIDEO.
Excutere sibi risum. Hor. 1. Serm. 4. 34.
Factus est risus. Cic. 6. Verr. 27. Risus populi atque admurmuratio omnium facta est.
Mereri risum. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Movere risum. Cic. 6. Att. 3. In quo tamen ille mihi risum magis quam stomachum movere solet.
Movere risum facto aliquo, vel ipso vultu. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Quatere populum risu. Hor. 2. Epist. 2. 84.
Solventur risu tabulæ. Hor. 2. Serm. 1. 86. Audax Metonymia. Tabulæ i. e. Judices.
Tenere risum. Cic. de Clar. Orat. 292. Equidem in quibusdam risum vix tenebam.
Tollere risum. Hor. in Arte Poet. 381.
Risus sæpe plurali numero, non poëtæ modo, sed & Oratores dicunt, quum Magnum risum intelligi volunt. Lucret. 5. 1402.

Unde oriebantur risus, dulcesque cachinni.

Lacrimosi. Stat. 6. Theb. 164.
Obscæni. Ovid. 2. Trist. 409.
Teneri risus pueri. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 346.
Captare risus. Cic. 2. Tusc. 17. Epicurus ea dicit, ut mihi risus captare videatur.
Conciliatur risus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Consequebantur magni risus. Cic. 2. Q. frat. 6.
Dare risus alicui. Hor. 2. Serm. 5. 98.
Edere miros risus. Cic. 2. Q. frat. 9. Memini quum hominem portarem ad Bajas, &c. miros risus nos edere.
Ridere risum Sardonium. *Ris d'hoste*, apud Gallos; Ridere risum Sardonium, in eos dictum, qui præferunt lætitiam, cum intus angantur curis, quique blanditiis velant odium. Risus Sardonius dicitur, quod in Sardinia Apiastro similis herba nascatur, cujus esus diducto ore velut ridentes homines mortem oppetere cogit. V. Chiliad. Describit periphrasi Tibul. lib. 3. 6. 35.

Non bene mendaci risus componitur ore.

conf. Risum ridere in verbo.

RISUS, Idoli nomen. Deum enim risuum multi olim populi, risu, gesticulatione, summaque lætitia coluerunt. Lilius Syntag. 1. lib. Histor. Deorum; Risûs simulachrum, ut Dei, Lycurgum apud Lacedæmonios erexisse testis est Plutarchus. (p. 55. ed. Francf.) Putabat enim ille, Risum laboris & modesti victus esse condimentum. Apud Apulejum quoque (2. Met. extr. & 3. Met. p. 134. Elmenh.) Risus, quod etiam interpres notat, mentio est. Hypatenses Thessali huic Deo quotannis rem divinam in summa lætitia faciebant γέλωτος θεῷ, id est Dei risus. Pausanias meminit.

RISOR, ōris. m. [γελαστὴς] Hor. in Arte Poet. 225.

Verum ita risores, ita commendare dicaces
Conveniet Satyros.

RISŌRIUS, a, um. Adj. Fulgent. Mythol. 2. Risorii honores.
RISĬBĬLIS, e. Adj. Aptus ad ridendum: utuntur eo Philosophi scholastici.
RIDICŬLUS, a, um. Adj. [γελοῖος, καταγέλαστος] Qui vel quod aliis risui est, & de quo alii rident. Ter. Eun. 2. 3. 13.

At ego infelix, neque ridiculus esse, neque plagas pati
Possum.

Cic. 4. Verr. 143. Hoc postulatum de statuis ridiculum esse videatur ei, qui rem sententiamque non perspiciat. Cic. 2. Verr. 19. Aliis illud indignum, aliis ridiculum videbatur. Plaut. Stich. 1. 3. 68.

Jocos ridiculos vendo, agite, licemini.

Al. Logos.
Ridiculus proprie dicitur, Qui in rebus turpibus ridetur. Festus.
Ridiculus, Facetus, quique diceret ea, quibus homines riderent, non ipse rideretur. Cic. in Brut. 217. Cn. Sicinius, homo impurus, sed admodum ridiculus, neque aliud in eo oratoris simile quicquam: is quum Tribunus plebis Curionem & Octavium Consules produxisset, Curioque multa dixisset, sedente Cn. Octavio collega, qui devinctus erat fasciis, & multis medicamentis, propter dolorem artuum, delibutus: Nunquam, inquit, Octavi, collegæ tuo gratiam referes: qui nisi se suo more jactavisset, hodie te istic muscæ comedissent. Et libro eodem, 114. Longe autem post natos homines improbissimus C. Servilius Glaucia, sed peracutus, & callidus, cum primisque ridiculus. i. e. Facetus, cujus etiam joci lib. 2. de Orat. 217. ponuntur.
Facie magis, quam facetiis, ridiculus. Cic. 1. Att. 10.
Multa Græcorum ridicula & salsa. Cic. 2. de Orat. 217.
Mus ridiculus. Hor. de Arte Poet. 139.
Poema ridiculum. Hor. 2. Epist. 1. 237.
Rem ô ridiculam! Catul. ad Catonem, 54. 1.
Ridiculissimus, antiquum. Plaut. Stich. 2. 2. 58.

Quando adbibero, alludiabo, tum sum ridiculissimus.

al. Ridiculosissimus.

RIDĬCŬLUM, i. n. [γελοῖον] Res, vel Sermo risum excitans. Ter. And. 3. 1. 6. Hui, tam cito? ridiculum. Idem Eun. 5. 7. 3.

Mihi solæ ridiculo fuit, quæ, quid timeret, sciebam.

Gloss. Græc. Lat. Γελοῖον, Ridiculum, Jocus.
Dicuntur sæpe etiam sententiose ridicula. Cic. 2. de Orat. 286.
Eludere ridiculum ridiculo. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Est ridiculum ad ea, quæ habemus, nihil dicere, &c. Cic. pro Arch. 8.
Esse in ridiculo. V. IN.
Haberi in ridiculo. V. IN.
Jacere ridiculum, & Mittere. V. JACIO & MITTO.
Iteratu ridiculum. V. ITERUM.
Per ridiculum. Cic. 2. Off. 134. Quum studiose de absentibus detrahendi causa, aut per ridiculum, aut severe, maledice, contumelioseque dicitur. Al. ὑφὲν Perridiculum. q. V. s. l.

RIDICŬLĒ, Adv. [γελοίως] Ter. Adel. 4. 5. 42.

— hæc, mi pater,
Te dicere æquum fuit, & id defendere.
M. Ridicule, adversumne illum causam dicerem,
Cui veneram advocatus?

Cic. 1. de Orat. 243. Non modo acute, sed etiam ridicule ac facete.

RIDICULĀRIUS, a, um. Adj. antiquum, [καταγέλαστος] Idem quod Ridiculum. Plaut. Trin. 1. 2. 28.

Sed hoc animum advorte, aufer ridicularia.

Gell. lib. 4. cap. 20. Qui jurabat cavillator quidam, & canicula, & nimis ridicularius fuit.

RIDICULŌSUS, a, um. Idem. Arnob. 5. p 175. Ridiculosa negotia defendere. Et Hieron. adv. Rufin. 3. 4. pr. Non ridiculosa, ut scribis, sed ridicula mihi forte res accidit. Gloss. Græc. Lat. Γελοιώδης, Jocosus, Ridiculosus.
RĪSĬTO, āre. frequent. a Rideo. Nævius apud Non. 3. 116. Clam ineunt, irruunt, cachinnos, joca, dicta risitant.
RISĬLŎQUIUM, i. n. Tertull. de Pœnit. cap. 10. In risiloquio consistere.
RĬDĪCA, æ. f. [χάραξ] Pedamentum vinearum. Varr. 1. de R. R cap. 8. Pedamentum item fere quatuor generum. Unum robustum, quod optimum solet afferri in vineam e quercu ac junipero, & vocatur ridica. Columel. lib. 4. cap. 12. Hic annus nondum vehementem palum aut ridicam desiderat. Idem lib. 11. cap. 2. Palos una opera cædere, & exputatos acuere centum numero potest: ridicas autem querneas sive oleagineas findere, & dedolatas utraque parte exacuere numero sexaginta. Plin. lib. 17. cap. 22. Pedamenta optima, quæ diximus, aut ridicæ robore, oleaque: aut si non sint, pali e junipero, cupresso, laburno, sambuco. Pedamentum vinearum, inquit Budæus, aut est fissile ut ridica, quo hodie plurimum utimur: aut est teres, ut palus.
RIDICŬLA, æ. f. dimin. Senec. Quæst. Nat. 1. 3. pr. Idem videbis accidere, si quando volueris observare fullonem, cum os aqua implevit, & vestimenta, ridiculis diducta, leviter aspergit. [Ald. Tendiculis. Utraque lectio firmatur Mss. V. not. Muret. & Grut. Posset & Rudiculis legi.
RIDICULUS, Adj. V. RIDEO.

R I E

RIENES, um. Rienes quos nunc vocamus, antiqui Nefrundines appellabant quia Græci νεφροὺς eos vocant. Plaut in Satyr. Male tibi evenisse video: glaber erat tanquam rien. Festus. V. eund. in Nefrendes. & supra suo ordine REN.

R I G

RIGEO, RIGIDUS. V. RIGOR.
RIGIACUM, i. n. auctor Ptolemæo lib. 3. cap. 9. Attrebatum civitas: vulgo *Arras*.
RĬGO, [ὑδρεύω, βρέχω, ποτίζω] āre. Madefacere, humorem aspergere. Ac proprie de his dicitur, quæ humoris aspersione indigent. Ovid. 2. de Pont. 1. 13.

Juppiter utilibus quoties rigat imbribus agros.

al. Juvat. Plin. lib. 12. cap. 11. Rigatur arbor gelidis fontibus.
Conspergere & Rigare. Columel. lib. 5. cap. 6.
De flumine. Hor. 3. Carm. 3. 48.

Qua tumidus rigat arva Nilus.

Hortus rigatur fonte. Ovid. 5. Fast. 210.
Ora vatum rigantur Pieriis aquis. Ovid. 3. Amor. 9. 26.
Non raro ad lacrimarum periphrasin transferunt poetæ. Ovid. 1. de Arte Am. 532.

Indigno teneras imbre rigante genas.

Idem 11. Met. 410.

— ter fletibus ora rigavit.

Virg. 9. Æn. 251.

— & vultum lacrimis atque ora rigabat.

Sanguinem venæ rigant vitalem membris. Plin. lib. 11. cap. 37.
Rore vitali rigare, Lactare. Cic. 1. de Divin. 20.

— quæ parvos Mavortis semine natos
Uberibus gravidis vitali rore rigabat.

De mictione. Lucret. lib. 4. 1023.

Tum Babylonica magnifico splendore rigantur.

Arma cruore rigare. Virg. 12. Æn. 308.
Cælum lux solis rigat. Lucret. lib. 4. 203.
Metaph. ut, Ingenia omnium rigare. Auctor ad Herenn. lib. 4. 10. Isti, cum non modo dominos se fontium, sed se ipsos fontes esse dicant, & omnium rigare debeant ingenia, non putant fore ridiculum si, quum id polliceantur aliis, arescant ipsi siccitate.
Rigari, per metaphoram pro Compleri, amplificari, & propagari. Lucret. lib. 2. 262.

Nam dubio procul his rebus sua cuique voluntas
Principium dat: & hinc motus per membra rigantur.

Lambinus.

RIGANS, antis. Partic. [βρέχων] ut, Nimbi rigantes. Lucret. lib. 6. 520.

Atque aliis aliæ nubes, nimbique rigantes.

RIGĀTIO, ōnis. f. [βροχὴ] Columel. lib. 11. cap. 3. Sin autem sicco loco seri debuerint, quod rigationem ministrari non expediat, mense Feb. sesquipedali altitudine sulci faciendi sunt.
RIGĀTOR, ōris. m. Tertull. adv. Valent. cap. 15. O fletum rigatorem.
RIGUS, ŏris. n. Plin. 5. 4. Diarrhytum a Græcis dictum propter aquarum rigus. al. Irrigua. [An Rigua? Sic solet Plin. V. paulo infra.
RĬGUUS, a, um. Adj. [ἐπίῤῥυτος] Quod æquis irrigatur: cui opponitur Siccaneus. Columel. lib. 2. cap. 17. de prato loquens, Ejus igitur, inquit, animadvertimus duo genera: quorum alterum est siccaneum, alterum riguum.
Amnes rigui. Virg. 2. Georg. 485.
Hortus riguus. Ovid. 8. Met. 646.
Saltus rigui. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 5.
RIGUUM, i. n. Rigatio, vel Aquæ ipsæ rigantes. Plin. lib. 17. cap. 26. Rigua æstivis vaporibus utilia, hieme inimica, autumno varia. Paulo post, Circa canis ortus rigua maxime prosunt, ac ne tunc quidem nimia, quoniam inebriatis radicibus nocent. Rursus cap. 27. Urit vineas fimum suillum, nisi quinquennio interposito, præterquam si riguis diluatur.
RĬGOR, ōris. m. [ῥῖγος] Frigus vehemens. Plin. 8 Epist. 8. ad Romanum, Rigor aquæ certaverit nivibus, nec color cedit. Columel. lib. 9. cap. 14. Quam recentissimi rigoris aqua infusa. Plaut. Bacch. 2. 3. 46.

Longum est rigorem maleficum exornarier.

Al. Strigorem, vel Strigonem. [Locus obscurus, &, ut videtur, male habitus. Certe de frigore ex poni nequit.
Calor & Rigor, contraria. Plin. lib. 7. cap. 50.
Horridus rigor tenet artus. Valer. 3. Argon. 263.

Rĭgor, is, m. [σκληρότης] Durities. Virg. 1. Georg. 143
Tum ferri rigor, atque argutæ lamina serræ. Servius.
Auri rigor. Lucret. lib. 1. 493.
Conlabefactatus rigor auri solvitur æstu. Tralatio est. [Immo Hendyadis pro Rigido auro, ferro &c.
Nervorum rigor, Spasmus. Cels. lib. 4. cap. 3.
Formosus. Claud. de Nupt. Honor. 324. [Puto Vigor legendum.
Juris rigor, Translate. Modestin. in l. Si expressim. D. de appel. Si expressim sententia contra juris rigorem data fuerit. [i. e. Rigidam observantiam.
Naturæ rigor. Plin. lib. 7. cap. 19. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam, torvitatemque naturæ, duram & inflexibilem, affectusque humanos adimit.
Rigore nimio in id negotium jussit inquiri. Animanus lib. 28. p. 468. Francf. H. St. Exstant cap. 1. ejus libri, sed perperam legitur in edit. Gronov. Vigore.
Orationi tribuit Quintil lib. 9. cap. 3. extr. Oratio habeat rectam quandam velut faciem, quæ stupere immobili rigore non debeat.
Rigor, Rapiditas, ροιδεων. Ulpian. in l. 1. D. de fluminibus. ne quid, &c. Ripa autem recte ita definitur: id quod flumen continet, naturalem rigorem cursus sui tenens. Idem titulo sequenti proxime, Quod autem, ait, Aliter fluat, non ad quantitatem aquæ fluentis pertinet, sed ad modum, & ad rigorem cursus aquæ referendum est. [Rigor hic pro Tenore dicitur, vel tractu quodam, ut apud scriptt Gromaticos.
Stillicidii rigor. Scævola in l. Olymp. §. ult. D. de servit. urb. præd.
Rigor est etiam Tractus rectus. Frontin. de qualitate agrorum p. 31. edit. Goes. Rigor est, quicquid inter duo signa, vel in medio lineæ, rectum perspicitur. Et mox: Quicquid in agro mensori operis causa ad finem rectum fuerat, rigor appellatur.

Rigōrātus, a, um. Adj. [σκληρωθεὶς] Plin. lib. 17. cap. 23. Traduces Gallica cultura, bini utrinque lateribus, si pars quadrageno distet spatio: quaterni, si viceno: inter se obvii miscentur, alliganturque una conciliati, virgultorum comitatu obiter rigorati, qua deficiant. h. e. Rigidiores & firmiores facti. V. ibi Harduin. not.

Rĭgĭdus, a, um. Adj. [στρυφνὸς, καὶ ψυχρὸς Gl. L. G.] Frigidum. ut Pruinæ. Lucret. lib. 2. 520.
Hinc flammis, illinc rigidis infessa pruinis. Virg. 2. Georg. 316.
Nec tibi tam prudens quisquam persuadeat auctor,
Tellurem Borea rigidam spirante movere. Ovid. 3. Trist. 10. 48.
Nec poterit rigidas scindere remus aquas. [His duobus locis potius pro Duro poni videtur.
Rigidus, [ἀπόκροτος] Durus, Erectus, Quod non nisi ex duritie accidit. Virg. 6. Ecl. 28. — tum rigidas motare cacumina quercus.
Æsculus rigida. Hor. 3. Carm. 10. 17.
Capillis rigidis hirta canities. Ovid. 10. Met. 425.
Cornu. Ovid. 9. Met. 85.
Cruribus rigidis aves ibes. Cic. 1. de Nat. Deor. 102.
Ensem in rigidum falces conflantur. Virg. 1. Georg. 508.
Ferro rigido fodit pectora. Ovid. de Rem. Amor. 19.
Mons. Ovid. 8. Met. 797.
Rostrum. Ovid. 5. Met. 673.
Silex. Ovid. 10. Met. 242.
Ungues. Ovid. 2. Amor. 6. 4.
Rigidus, Durus, agrestis, ut Ovid. 1. Amor. 4. 36.
Nec mite in rigido pectore pone caput.
Manus rigida, Dura. Ovid. 14. Met. 647.
Signa Canachi rigidiora esse, quam ut imitentur veritatem. Cic. de Clar. Orat. 70. Intelligit Statuas, in quibus nihil molle expressum.
Caligo rigida. Cic. 1. Tusc. 37.
Per speluncas saxis structas asperis, pendentibus,
Maximis, ubi rigida & crassa constat caligo inferûm. Ex quodam poeta. [Ubi forsan Frigidam intelligit, vel potius Inflexibilem, atque inexorabilem.
Rigidus quasi ad animum translatum, Durus, severus, constans. ut,
Leo rigidus. Martial. lib. 10. 65.
Fores. Ovid. 3. Amor. 7. 24. V. in rigeo, ad fin.
Innocentia rigida. Liv. 39. 40.
Jus est rigidum & inevitabile. Ovid. ad Liviam, 443.
Mente rigida patriæ negavit opem. h. e. Dura & pertinaci. Ovid. 3. Epist. 96.
Minæ. Ovid. 1. Amor. 8. 24.
Mores. Ovid. de Rem. Amor. 762.
Mors. Lucret. lib. 6. 1194. [Ab effectu, an quia Flecti nequit?
Pudor. Claud. Cons. Mall. Theod. 246.
Sententia. Plin. 4. Epist. 9. Sententiam Macri, ut rigidam duramque, reprehendunt.
Vultus rigidus & trux. Ovid. 4. Epist. 73.

Rigĭde, adv. ut, Submovere rigide. Ovid. 3. de Pont. 3. 55.
Compar. Valer. Max. 9. 7. extr. Disciplinam præfractius & rigidius adstringere.

Rigidĭtas, ātis. f. Vitruv. 2. 9. Rigiditatem habere.

Rĭgeo, [ῥιγέω] ēre. Frigere. Plin. lib. 6. cap. 13. Verum Asiæ quoque magna portio apposita Septentrioni, injuria sideris rigentis, vastas solitudines habet. Sic lib. 8. cap. 36.
Frigore rigent partes mundi incultæ. Cic. 1. Tusc. 69. Ceteras partes incultas, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore.
Frigore rigere. Lucret. lib. 3. 904. Ovid. 2. de Pont. 7. 72.
Frigore perpetuo Sarmatis ora riget.
Gelu rigere. Liv. 21. 32. Homines intonsi & inculti, animalia, inanimaque omnia rigentia gelu, cetera visu, quam dictu, fœdiora terrorem renovavere.
Prata rigent, Horrent gelu. Hor. 4. Carm. 12. 3.
Rigere, Erectum esse. ut,
Comæ rigebant terrore gelido. Ovid. 3. Met. 100.
Capilli metu rigent. Ovid. 1. Fast. 97.
Cervix horrida riget. Ovid. 8. Met. 284.
Lingua riget. Ovid. 1. de Arte Am. 515.
Linguaque ne rigeat, careant rubigine dentes. [i. e. Ut loqui audeas, ne lingua torpeat pudore.
Rigere, Durum esse. Virg. 5. Æn. 405.
Terga boum, plumbo insuto ferroque, rigebant.
Rigere nobis dicuntur, quæ preces non admittunt nostras. Ovid. 1. Amor. 6. 38.
Roboribus duris janua fulta riget. Sic Propert. 4. 11. 6.
Non exorato stant adamante viæ. i. e. Obstant, resistunt votis & precibus clausæ foribus adamantinis. Sic & Fores rigidi supra.

Rigens, entis. [ῥιγῶν] Partic. ut,
Artus rigentes imbri ventoque. Stat. 1. Theb. 387.
Bruma rigens. Lucan. lib. 1. 16. sc. Gelu.
Caput prædurum ac rigens. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Corpus rigens, Nullo modo flexum. Quintil. lib. 1. cap. 13. A summo ad imum rigens corpus. Alii legunt, A summis ad ima rigens opus. De Statuis & picturis.
Membra rigentia. Lucan. lib. 2. 25.
Oculi rigentes, apud Plin. lib. 11. cap. 37. Qui non circumaguntur, ut ait Budæus.
Palla rigens signis & auro. Virg. 1. Æn. 652. i. e. Signis auro intextis rigida est.
Vestes auro & ostro rigentes. Virg. 11. Æn. 72.
Ungue rigente secare genas. i. e. Duro. Ovid. 5. Epist. 72.

Rigesco, [ῥιγοῦμαι] ĕre. Indurari. Virg. 3. Georg. 363.
Æraque dissiliunt vulgo, vestesque rigescunt. Ubi Serv. Rigescunt, Durantur, ut frangi potius, quam scindi posse videantur. Plin. lib. 17. cap. 22. Uva quæ nascatur e duro rigescente.
Lacrimæ rigescunt sole. Ovid. 2. Met. 364.
Ubera sensit rigescere. Ovid. 9. Met. 357.

Rigĭdor, āri. Rigidum fieri. Senec. Epist. 71. Recta est, flexuram non recipit: rigidari quidem, amplius intendi non potest. Alii legunt Rigida est.

Rigĕfăcio, ĕre. Frontin. Strat. 2. 5. 23. Jejunum exercitum in maximo frigore transitu fluminis rigefecit. Alii, Rigere fecit.

Riguus, a, um. V. rigo.

R I M

Rīma, æ. f. [ὀπὴ, τρῆμα, χάσμα] Fissura. Rimæ proprie dicuntur, Exiguæ distantiæ tabularum in juncturis. Unde tractum est ut omnes fissuræ, rimæ dicantur. Lucan. lib. 1. 619.
Cor jacet, & saniem per hiantes viscera rimas
Emittunt. Plin. lib. 15. cap. 8. Ut formicæ, rimæque absint.
Agere rimas. Ovid. 2. Met. 211.
Explere rimas dicuntur oratores, per translationem, quum verba infarciunt, ut pleniorem orationem faciant. Cic. in Orat. 231. Neque infarciens verba, quasi rimas expleat, nec minutos numeros sequens concidat, delumbetque sententias.
Fatiscunt naves rimis. Virg. 1. Æn. 127.
Invenire rimam; in tergiversatores dictum, qui nulla in causa tot fidei vinculis astringi possunt, quin aliquid inveniant, qua elabantur: ut ait Erasmus. Plaut. Curc. 4. 2. 24.
Rogitationes plurimas propter vos populus scivit:
Quas vos rogatas rumpitis, aliquam reperitis rimam.
Plenus rimarum, dicitur Qui nihil celat eorum, quæ creduntur ipsi. Ter. Eun. 1. 2. 25.
Plenus sum rimarum, hac atque illac perfluo. Tralatio sumpta a vase aquario fictili.
Habet & obscænum sensum. Juvenal. Sat. 3. 96.
— vacua & plana omnia dicas
Infra ventriculum, & tenui distantia rima. [Gloss. Lat. Gr. Rima, Γαζὰς, Ῥέιμα, Γυναικεία φύσις. A Gr. ῥέιμη, Lat. Rima.

Rimŭla, æ. f. dimin. Cels. 8. 4. Ne parvæ rimulæ fallant.

Rimōsus, a, um. Adj. [διαῤῥὼξ, διάῤῥηκτος] Quod est rimis plenum. Columel. lib. 1. cap. 5. Quicquid ab inferiore mox apposueris, fissum erit rimosumque.
Cymba rimosa. Virg. 6. Æn. 414.
Auris rimosa. i. e. Rimarum plena, & hac & illac perfluens, vel quæ negligenter audit, & audita statim obliviscitur, nec memoriæ mandat. Hor. 2. Serm. 6. 46.
Et quæ rimosa bene deponuntur in aure. [Schol. Cruq. Rimosis, h. e. Garrulis. & Auris rimosa, Auris patula est, quæ nihil secreti continet. Sumptum ex dicto Terentiano, Plenus, &c.
Compar. Gell. 17. 11. Pulmo rimosior.

Rimor, [ἐκζητέω, ἐρευνάω] āri. Diligenter quærere, scrutari, quasi rimulas quasque perquirere Tractum a suibus, qui glandes rimantur de rimis terrarum, auctore Servio. Virg. 1. Georg. 385.
Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri. i. e. Pascuntur in pratis, cibum per terræ rimas requirentes: inquit Servius. At Nonius 4. 395. Rimantur exponit hic, Inhabitant. Pro Servio stant seqq. loca. Cic. 1. de Divin. 130. Sed tamen id quoque rimatur quantum potest.
Diligentissime rimari. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Juga rimari canibus. Claud. de Bell. Gild. 357.
Partes apertas rimari. Virg. 11. Æn. 748.
Vultus alicujus rimari lumine acerbo, Contemplari. Stat. 11. Theb. 526.
Rimari, Scindere, & quasi In rimas agere. Virg. 3. Georg. 534.
Ergo ægre rastris terram rimantur. Servius. [Immo Rimantur, Fodiunt, Scrutantur. V. rastrum.
Rimari, Expleri, pasci. Virg. 6. Æn. 599.
— rimaturque epulis, habitatque sub alto
Pectore. Servius, & Nonius l. c. [Verum rectius subauditur ἀπὸ κοινοῦ Viscera. Rimatur viscera epulis, i. e. Ad epulas, ut inde famem expleat. Et expressit hoc ipso verbo poenæ modum.

Rimo, āre. Festus in voce Ruspari: Et ego ibo, ut latebras ruspans rimarem optimas. Ita in schedis legi testatur Dacerius; sed Scaliger legere cupit, Rimer maritimas. alii, Rimer amaptimas.

Rimans, antis. Partic. Quærens. Virg. 7. Æn. 507.
— quod cuique repertum
Rimanti, telum ira facit.

Rimātus, a, um. Partic. Passive. Sidon. 7. Epist. 2. Diligenter, quæ ad socrum pertinuerant, rimatis, convasatisque. [i. e. Conquisitis.

Rimābundus, a, um. Adj. Intente contemplans. Apul. 2. Met. p. 116. Elmenh. Dum hæc identidem rimabundus eximie delector.

Rimātim, Adv. Per rimam. Martian. Capella 2. Rimatim ab ostio speculari.

Rimātor, ōris. m. Qui rimatur. Arnob. 5. p. 161. Varro in antiquitatis indagatione rimator.

R I N

Ringo, rixi, rictum, ĕre. vel Ringor, ĕris. deponens; Os torquere: quod canes faciunt latraturi, vel quum ex ira in rugas deducunt os.
Deducunt. Præt. Rinxi Despauter. Vide Ringi, pro Irasci. H. St.
Ringi, Irasci, & tacitum stomchari, ut ait Donatus. Ter. Phorm. 2.2.27.
— quum ille & cura & sumptu absumitur,
Dum tibi sit quod placeat, ille ringitur, tu rideas. Sidonius;
Multum ringitur otiosa virtus. Gloss. Lat. Gr. Ringitur, Πικραίνεται, Ὀργίζεται. Non. 2. 735. Ringitur, Irascitur.
Ringi dicitur a narium tortura. nam ῥὶν naris dicitur, ut sit Ringi, quasi narem agi, hoc est narem torqueri, inquit Perottus. Rhingo e Græco habet originem, sed Latinum pæne factum videtur. Ideo aspiremus, an non parum refert. Ex Georgio Valla affert Despaut. 681. Intelligit autem puto factum esse ex Ῥιγῶ. H. St. Immo quasi ῥῖνα ἄγω.
Ringens, entis. Partic. Petron. cap. 75. Me non facies ringentem, amasiuncula.
Ricto, āre. frequent. est leopardorum quum vocem emittunt. Spartianus in Geta cap. 5. Leopardi rictant.
Rictus, ûs. m. [τὸ σεσηρὸς, sive τὸ κεχηνὸς] est Oris distentio, qualis esse solet in ridentibus: a Græcis Gelasinus dicta, inquit. Budæus. Martial, lib. 3. 93.
Quum comparata rictibus tuis, ora
Niliacus habeat crocodilus angusta.
Rictus, Rixæ, Rixosæ, Ringitur, dici videntur, quia in diversum rumpantur, contrariaque sint recto: quod vocabulum dictum videtur a regendo. Festus.
Ferarum rictum dici volunt, inquit Non. 6.43. cum Titinnius auctor sit, hominis dici debere: ut, Cave frontem excordem, labia, percilia, rictus. Item Pomponius Prostibulo, Quis hic est, quamobrem hic prostat, rictum & labia quum considero?
Columbi rictus. Plin. lib. 10. cap. 9.
Caninus rictus. Juven. 10. Sat. 272.
Crudi. Senec. Agamemn. 9.
Dehiscens rictus ad aures. Plin. lib. 8. cap. 21.
Flexibiles rictus quadrupedis sive equi. Lucan. ad Pison. 53.
Fluidi sanguine. Ovid. 14. Met. 168.
Fulmineus lupi. Ovid. 11. Met. 367.
Immanes. Claud. 4. Conf. Hon. 249.
Lati. Ovid. 3. Met. 673.
Letiferi. Claud. 1. in Ruff. 261.
Modici. Ovid. 3. de Arte Am. 283.
Niger. Sil. lib. 13. 560.
Oblitus spumis. Ovid. 11. Met. 367.
Patuli. Ovid. 6. Met. 378.
Pestiferi. Ovid. 3. Met. 74. De serpente Cadmeo.
Spumantes. Ovid. 4. Met. 98.
Tabido rictu mæsta jacens Fames. Sen. Herc. fur. 9.
Rictus etiam ponitur pro Minaci habitu oris. Tractum a canibus dum ringuntur. Quintil. lib. 1. cap. 11. Observandum, ne labra distorqueantur, ne immodicus hiatus rictum distendat. i. e. Os in ringentis modum formet. Budæus. [Gloss. Lat. Gr. Rictus, Ἐπισκύνιον. At Gr. Lat. Ἐπισκύνιον, Supercilium.
Contrahere rictum, eorum est qui mæsti aut meditabundi sunt. Budæus.
Diducere risu rictum, Ad hilaritatem impellere. Hor. 1. Serm. 10. 7. Budæus.
Diducere rictum, Os aperire. Juven. 10. Sat. 230. Budæus.
Distendere rictum. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Reddere rictum alicujus in loquendo. Plin. lib. 7. cap. 12.
Ruunt nimbosoque spumantia flumina rictu. i. e. Ore vehente nimbos & aquas. Sil. lib. 1. 207.
Rictum, i. n. ut vult Non. 3. 185. Lucret. lib. 5. 1063.
Mollia ricta fremunt duros nudantia dentes. Adde 6. 1193.
Cic. 6. Verr. 94. Usque eo, judices, ut rictum ejus ac mentum paulo sit attritius. Gloss. Vet. Rictum, mensura oris.

R I P

Rīpa, æ. f. [ὄχθη] Extremitas terræ, aquæ vicina. Dicta quod aquarum agitatione rumpatur. Et proprie est fluminum vel fontium, sicut Litus maris. Ovid. 1. Met. 42.
— campoque recepta
Liberioris aquæ, pro ripis litora pulsant. Cæs. 6. Bell. Gall. 6.
Erat inter Labienum atque hostem difficili transitu flumen, ripisque præruptis. Sic lib. 5. 18.
Ripa & Litus, pro eodem accipi videntur apud Columel. lib. 1. cap. 5. Villa semper mare recte conspicit, quum pulsatur, aut fluctu respergitur, nunquam ex ripa, sed paulum summota a litore.
Ripa de mari Pontico. Plin. lib. 9. cap. 15. Thynni dextra ripa intrant, læva exeunt.
Agger ripæ gramineus. Virg. 7. Æn. 106.
Anfractu riparum incurvus fluvius. Stat. 4. Theb. 52.
Margo riparum. Ovid. 2. Fast. 222.
Murus riparum. Plin. lib. 16. cap. 37. h. e. Ripæ vicem murorum præbentes.
Vestitus viridissimi riparum. Cic. 2. de Nat. Deor. 98.
Abruptissimæ ripæ. Plin. Epist.
Algentes. Stat. 1. Silv. 3. 44.
Arentes. Virg. 3. Georg. 555.
Arundineæ. Stat. 6. Theb. 274.
Declives. Ovid. 5. Met. 591.
Fluviales. Ovid. 5. Epist. 25.
Frondentes. Claud. 6. Conf. Hon. 194.
Gelidæ. Hor. 2. Serm. 3. 294.
Limosæ. Ovid. 3. Amor. 6. 1.
Opacæ. Sil. lib. 4. 85.
Pendens ripa. Ovid. 1. de Arte Am. 620.
Peregrina. Ovid. 2. Met. 337.
Tacens. Stat. 4. Silv. 3. 90.
Trementes ripæ verbere. i. e. Undis & ventis verberatæ. Hor. 3. Carm. 27. 24.
Tumentes æstate ripæ Nili. Lucan. lib. 8. 826.
Virides. Ovid. 2. Met. 371.
Viridissima gramine. Virg. 3. Georg. 144.
Umbrosa. Hor. 3. Carm. 1. 23.
Ascendit eodem equo adversam ripam. Cic. 1. de Divin. 58.
Assuetæ ripis volucres. Virg. 7. Æn. 33.
Caret taciturna ripa ventis vagis. Hor. 3. Carm. 29. 24.
Cingere obliquis ripis flumina. Ovid. 1. Met. 39.
Coercere fluvium extra ripas diffluentem. Cic. de Clar. Orat. 316.
Effusus capacibus ripis amnis. Ovid. 3. Amor. 6. 19.
Habitare ripis. Virg. 3. Georg. 430.
Inambulare in viridi & opaca ripa. Cic. 1. de Legib. 15.
Intrare ripas fluminis. Virg. 7. Æn. 201.
Labuntur altis ripis aquæ. Hor. Epod. 2. 25.
Rodunt flumina radentia ripas. Lucret. lib. 5. 257.
Stringens Tiberis ripas flumine pleno. Virg. 8. Æn. 63.
Mæoniæ. Ovid. 2. Met. 252. i. e. Caystri, fluminis Mæoniæ sive Lydiæ.
Rīpŭla, æ. f. dimin. [ὀχθίδιον] Cic. 15. Att. 6. Itaque me referunt pedes in Tusculanum, tamen hæc τοπογραφία ripulæ videtur habitura celerem satietatem.
Ripārius, a, um. Adj. Quod in ripis habitat. ut, Ripariæ hirundines. Plin. 30. 4. Ita vocant in riparum cavis nidificantes.
Ripārius, i. m. [ὀχθοφύλαξ] Gloss. Lat. Gr. In Gr. Lat. ὄχθη, Ripa limitum. Unde apparet Riparium militem intelligi.
Pipariŏla, æ. f. Hirundo riparia. Marcell. Emp. cap. 15.
Ripariensee, um. de quibus mentio fit C. de Re militari. l. de castris Ripariensibus, erant Milites, qui in imperii limitibus excubabant pro Republica adversus Barbaros: puta in ripis Danubii, ad tuendas Pannonias adversus Sarmatas: & in ripis Euphratis, adversus Parthos. Herodianus lib. 6.7. Alciatus, Qui ripam inhabitant, Riparii dicuntur: & legiones, quæ prætendebant apud riparios, dictæ Ripariensеs. Vopisc. Aurel. cap. 38. extr. Septem millibus Hiberorum, & Ripariensium, & Castrianorum, & Daciscorum interemptis.
Ripensis, e. Adj. Juxta ripam, cui opponitur Mediterraneus. Ammian. 26. 30. Dacia ripensis.
Ripātĭcum, i. n. Tributum, quod accipitur in ripis. JCti.
Ripa alta, [Ὄχθη ὑψηλή] Britanniæ locus, Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 3.
Ripepora, æ. f. Civitas ex Cordubensi conventu populo Romano fœdere conjuncta. Plin. lib. 3. cap. 1.
Riphæi montes, & Riphæi populi, V. in rhiphæus, a, um.]
Ripheus, V. rhipheus.

R I R

Rira, æ. Fluvius in Thracia, regione Astice, non procul a Cherroneso, Plutarchi patria. Plin. lib. 4. cap. 11.

R I S

Risagallum, i. n. alias Realgar, Pharmaci quoddam genus pulverulenti, quod & virus est, & Aurificibus atque Chymistis usui esse solet ad metallorum faciliorem tractationem & fabricam. V. Matthiolum in Dioscoridem lib. 6. cap. 29. Sunt qui idem esse dicunt, quod Auripigmentum. Alii distinguunt. V. Lexica Chymica & Pharmac.
Risardir, Portus in Mauritania e regione Gaditani freti. Plin. lib. 5. cap. 1.
Riscus, i. m. [ῥίσκος] auctore Donato, est Cista pelle contecta. Nomen Phrygium. Servius vero ait Fenestram esse parvam in pariete. Ter. Eun. 4. 6. 16.
Abi tu, cistellam, Pythia, domo effer cum monumentis.
c. Viden' tu illum Thais? p. ubi sita est. t. in risco, odiosa, cessas?
Riscus, loca in parietibus angusta. Nonius 2. 736.
Riscus in mundo muliebri ponitur ab Ulpiano in l. 25. §. 4. D. de auro, & argen. leg. Pollux 7. Sect. 160. Riscon inter arculas muliebres memorat. [Gloss. Lat. Gr. Riscus, Κιβωτὸς μεγάλη. V. Voss. Etymol. vel Lex. Pitisc.
Risinum, V. rhizinium.
Risus, V. rideo.

R I T

Rītus, ûs. m. [θεσμὸς. θεσμοθεσία] Paulus, Ritus, mos est comprobatus in administrandis sacrificiis. Festus, Ritus est mos, vel consuetudo. Cic. 2. de Legib. 22. Ex patriis ritibus optima colunto.
Antiquus ritus. Juven. 10. Sat. 335.
Barbarici. Lucan. lib. 1. 445.
Profani. Tacit. 2. Ann. 85.
Ediscere populi pios ritus. Ovid. 2. Fast. 546.
Exigere ritus humanos ad cælestia. Ovid. 9. Met. 500.
Exuere ritus profanos. Tacit. 2. Ann. 85. extr.
Indere novos ritus. Tacit. 5. Hist. 4. pr.
Lustrari magico ritu. Ovid. 10. Met. 398.
Ritu, Ablat. vice Adv. Instar, vel More, lege, consuetudine, modo.
Cantherino ritu. Plaut. Men. 2. 3. 44.
Certe hæc mulier cantherino ritu astans somniat.
Quadrupedum ritu, & Ferarum more. Lucret. lib. 4. 1260.
Tempestatis ritu mobilia. Hor. 2. Serm. 3. 268.
Vivere latronum ritu. Cic. 2. Philipp. 62. [conf. Varr. L. L. 6. 5.
Rituis, pro Ritûs, Genitivus antiquus. Varr. Cato, vel De liber. educand. Itaque domi rituis nostri, qui per deum Fidium jurare vult, prodire solet in compluvium. Nonius 8. 93.
Rites, is. m. Idem. [θεσμὸς] Stat 11. Theb. 285.
Hei mihi primitiis ararum, & rite nefasto
Libatus, &c. [Noluit Rituque. An est Adv. Rite?
Rituālis, e. Adj. [θεσμοθετικὸς] Rituales nominantur Hetruscorum libri,

libri, in quibus perfcriptum eft, quo ritu condantur urbes; aræ, ædes facrentur; qua fanctitate muri; quo jure portæ; quo modo tribus, curiæ, centuriæ diftribuantur; exercitus conftituantur, ordinentur, ceteraque ejufmodi ad bellum, ad pacem pertinentia. Feftus.

RITUALITER, Adv. Rite. Ammian. 29. 7. Ritualiter confecratus.

RĪTĔ, Adv. [κατὰ θεσμὸν] a Rito verbo, fecundum Prifcianum, fignificat Recte, quia nihil traditur ritibus, quod non rectum effe credatur. Vel, ut ait Varro L L. 6. 5. quia quod fit rite, id ratum & rectum eft. Feftus, Rite, bene fignificat, ac recte. Cic. 2. de Fin. 37. Quam igitur pronuntiabit fententiam ratio? Adhibitâ primùm divinarum humanarumque rerum fcientia, quæ poteft appellari rite fapientia.
Affuerunt teftes rite, teftamentum ipfo præfente confcribunt. Auctor ad Herenn. lib. 1. 23. Gloff. Lat. Gr. Rite, Ὀρθῶς, Ἐθίμως.
Coli rite. Ovid. 13. Met. 633.
Colere deos rite. Cic. 1. de Divin. 21.
Perpetrare rite facrificium. Liv. 44. 37. extr.

R I V

RIVALIS, RIVALITAS, RIVINUS, V. RIVUS.

RIVOLTA Sicca, Nomen loci, in quo contra Venetos pugnarunt Galli non procul ab Addua Italiæ flumine. V. Cæl. lib. 5. cap. 1.

RIUSIANA, æ. f. Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs, vulgo *Gingen.*

RĪVUS, i. m. [ῥύαξ] eft Locus, inquit Ulpianus D. de rivis, l. 1. per longitudinem depreffus, quo aqua decurrat: cui nomen eft, ἀπὸ τοῦ ῥεῖν. Feftus, Rivus vulgo appellatur tenuis fluor aquæ, non fpe, confiliove factus, verum naturali fuo impetu. Sed & ii rivi dicuntur, qui manu facti funt, five fuper terram foffa, five fuper fpecu. Cujus vocabuli origo ex Græco pendet. Hæc ille. Turnebus legit, Non fpecu, inciliove. Cic. in Topic. 33. Tanquam rivorum a fonte deductio. Gloff. Lat. Gr. Rivus, Ὀχετὸς, Ῥεῖθρον. Gr. Lat. Ὀχετὸς, Rivus canalium, clabata. conf. in RIVUM.
Aquæ puræ rivus. Hor. 3. Carm. 16. 29.
Ruris rivi. Hor. 1. Epift. 10. 6.
Signinus. Ulpian. in l. De rivis.
Cæmentitius. Ulp. in l. 3. D. de rivis.
Apertus rivus. Paul. in l. 2. D. de rivis.
Arens, Siccus fere. Virg. 3. Æn. 350.
Fluens. Virg. 8. Ecl. 87.
Garrulus. Ovid. 2. Faft. 316.
Integer. Ulpian. in l. 1. D. de rivis.
Lapidofus. Ovid 3. Faft. 273.
Mobiles. Hor. 1. Carm. 7. 14.
Obliquus. Hor. 2. Carm. 3. 12.
Proni. Hor. 1. Carm. 29. 11.
Rauci. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 221.
Saliens rivus dulcis aquæ. Virg. 5. Ecl. 47.
Structilis. Ulpian. in l. 3. D. de rivis.
Terrenus. Ulpian. in l. 3. D. de rivis.
Agit aquas rivus. Ovid. 1. Faft. 404.
Claudere rivos.. Virg. 3. Ecl. 111.
Deducere rivos. V. DEDUCO.
Fugiens tenuis per gramina. Virg. 4. Georg. 19.
Gaudent potis rivis intyba. Virg. 4. Georg. 120.
Indigens rivus purgatione & refectione. Ulp. in l. 1. D. de rivis.
Inficere gelidos rivos fanguine. Hor. 3. Carm. 13. 104.
Labens rivus cum murmure. Ovid. 2. Met. 456.
Morari celeres rivos. Hor. 3. Carm. 11. 14.
Reficere rivos. Ulpian. in l. 3. D. de rivis.
Trepidat aqua cum murmure per pronum rivum. Hor. 1. Epift. 10. 21.
Argenti rivus & auri. Lucret. lib. 5. 1255.
Facundiæ, Translate. Lactantius de Opific. Dei, cap. ult. Tenuis in nobis facundiæ rivus eft.
Fortunæ rivus. Hor. 1. Epift. 12. 9.
Lacrimarum rivus. Ovid. 9. Met. 655.
Lactis uberes rivi. Hor. 2. Carm. 19. 11.
Sanguinis rivus. Plin. lib. 11. cap. 37. Virg. 11. Æn. 668.
Sanguinis ille vomens rivos cadit, atque cruentam
Mandit humum, morienfque fuo fe in vulnere verfat.
Flumina facere e rivo. Proverbii figuram habet, ut illud, Ex mufca elephantum, i. e. E re minima rem maximam. Ovid. 2. de Pont. 5. 22.

RIVUM, i, n. Idem. Gloff. Græc. Lat. Ῥεῖθρον, Rivum, Rivus, Alveum, Flumen. Atque ita fæpe Rei agr. auctores. V. Indic. Goef.

RIVŬLUS, i. m. dimin. [ῥυάκιον] Cic. 1. Acad. 7. ut ea fontibus potius hauriant, quam rivulos confectentur. Idem pro Cœl. 19. Nam fi ipfe orietur & nafcetur ex fefe: fortaffe, ut foleo, commovebor: five autem ut rivulus accerfitus & ductus ab ipfo capite accufationis veftræ, lætabor.

RIVĀLIS, e. Adj. Rivos frequentans. [ῥυάκιος] Columel. lib. 8. cap. 15. Datur cammarus, & rivalis alecula, vel fi qua funt incrementi parvi fluviorum animalia.
Rivales, Qui eodem rivo utuntur, Ulpian. in l. 1. D. de aqua quotidia. & æftiv. Si inter rivales, id eft, qui per eundem rivum aquam ducunt, fit contentio de aquæ ufu, &c. Idem l. 3. eodem tit. Is qui jus aquæ quotidianæ habet, vel fiftulam in rivo ponere, vel aliud quodlibet facere poteft, dummodo ne fundum domino, aut aquagium rivalibus deterius faciat. V. Gell. 14. 1.

RĪVĀLIS, is. m. [ἀντεραστὴς, Gl. L. G.] Qui eandem amat cum aliquo: quemadmodum Procus qui eandem petit. Plaut. Stich. 3. 1. 30.
Eadem eft amica ambobus: rivales fumus. Ter. Eun. 2. 2. 37.
Sed Parmenonem ante oftium Thaidis triftem video,
Rivalis fervum.
Rivales dicti funt, inquit Nonius 1. 137. quafi in unum amorem derivantes. Ter. Eun. 2. 3. 62. Miles Thrafo, Phædriæ rivalis. [Gothofr. interponit Rivum. Scripfit puto Nonius, In unam.
Amare nullo rivale. Ovid. 1. Amor. 8. 95.
Sine rivale diligere dicuntur, qui ftulte mirantur, quod nemo alius concupifcat. Veluti fimia catulos fuos & miratur & amplectitur: & indocti poetæ fuas nugas foli diligunt. Sumpta allegoria ab amantibus quibus eft amica deformis, & quam alius nemo velit. Exftat adagium in Epiftolis Aufonianis. Cic. 3. Q. frat. 8. O dii, quam ineptus, quam fe ipfe amans, fine rivali? Hor. in Arte Poet. 444
Quin fine rivali, teque & tua folus amares. Translatio fumpta vel a beftiis, quæ fitientes, quum ex eodem rivulo hauftum petunt, prælium contra fe invicem concitant. Vel a re ruftica: nam rivales dicuntur ii, quorum agros rivus aliquis determinat, qui incertitudine & mutatione crebra curfus, lites fæpe inter eos fufcitat.
Rivalis aries. Columel. lib. 7. cap. 3.

RIVALĪTAS, ātis. f. [ζηλοτυπία] dicta eft Æmulatio illa inter amatores. Cic. 4. Tufc. 56. Obtrectare vero alteri, aut illa vitiofa æmulatione, quæ rivalitati fimilis eft.

RIVĀRIA, æ. f. Ζήλη. Gloff. Lat. Gr. [At in Gr. Lat. Ζήλη, Pelix. Scribe Pellex, ut ex adjectis vocabulis apparet.

RIVĪNUS, i. m. [ζηλότυπος] Idem quod Rivalis. Prifcian. in Plaut. Afin. Perioch. 6. Rivinus, amens ob præreptam mulierem.

RIVĀTIM, Adv. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12, Quæ igitur ratio facit, ut rivatim aquæ de Ponto fluant, quum foris influentes aquas Pontus accipiat?

RIVŎRUM, i. n. Minor rivus. ut, In monte pofita tria rivora, &c. Vet. Auct. Rei agr. Goef. p. 25. V. indicem Goef.

RIVŌSUS, a, um. Gloff. Gr. Lat. Ῥειθρώδης, Rivofus.

RIVĬFĪNĀLIS, e. Adj. Objectu rivi fines inter vicinos faciens. Siculus Flacc. de Condit. Agr. p. 12. Goef. Per omnem tractum rivifinalem. Al. Rivifinem. [Sic Index Goef. in textu vero Rivi finalem divife fcribitur.

R I X

RIXA, æ. f. [ἔρις] Nomen fictitium, a ringendo, quod eft proprium canum quando irritantur. Feftus, Rictus, rixæ, rixofæ, ringitur, dici videntur, quia in diverfum rumpantur, contrariaque fint recto. Cic. 6. Verr. 148. Ecce autem nova turba atque rixa. h. e. Contentio & pugna. Gloff. Lat. Gr. Rixa, Μάχη. Græc. Lat. Μάχη ἡ διὰ χειρῶν, Rixa.
Calidæ rixæ. Hor. 3. Carm. 27. 70.
Dulcis rixa. Propert. lib. 3. 8. 1.
Nocturna. Ovid. 3. de Arte Am. 71.
Sanguineæ rixæ. Hor. 1. Carm. 27. 4.
Vecors. Catull. ad Ravidum 38. 4.
Committere rixam. V. COMMITTO.
Committere fe rixæ. Lucan. ad Pifon. 187.
Concitus ad rixam. V. CONCIO.
Excitare. Catull. ad Ravidum, 38. 4.
Inferere rixas. Tibull. lib. 1. 1. 74.
Eft rixa cum eo magna. Cic. 9. Fam. 22.
Sedata rixa. Liv. 2. 29.

RIXŌSUS, a, um. Adj. [ἐριστικὸς, δύσερις] Contentiofus.
Aves rixofæ, Pugnaces, & ad ineunda inter fefe certamina proclives, cujufmodi erant Græcorum alites, inquit Columella: eorum enim ftudium erat ferociffimum quemque alitem certaminibus & pugnæ præparare. Columel. lib. 8. cap. 2.

RIXOR, [ἐρίζω, ἐριδαίνω] āri. Jurgiis agere, contendere. Gloff. Lat. Gr. Rixatur, Μάχεται. Hor. 1. Epift. 18. 15.
Alter rixatur de lana fæpe caprina,
Propugnat nugis armatus. Proverbium eft in eos, qui de re nihili difceptant: quod a quopiam eventu natum apparet, contentiofe decertantibus duobus, utrum lanam haberet caper, an fetas. Aut alioqui de villis caprinis dimicantibus, re videlicet inutili, minimique momenti, cujufmodi jocus fertur & De afini lana. Loquitur autem Horatius de morofis in amicitia, qui quantumlibet frivola de caufa litem cum amico fufcipiunt.
Rixantur inter fe. Plin. lib. 16. cap. 2.
Rixari cum aliquo de. Cic. 1. de Orat. 240. Quum effet cum eo Tarracinæ de amicula rixatus.
Herbæ aridæ rixantur. Varr. 1. de R. R. cap. 47. Aridæ factæ herbæ rixantur, ac celerius rumpuntur, quam fequuntur.

RIXO; āre. Antiqui pro Rixor funt ufi. Varr. apud Non. 7. 82. Armorum judicio, Ille viros hortari, ut rixarent, præclari philofophi. Idem Setrano, Dormit altius, nimirum vigilant, clamant, calent, rixant. Idem de Rerum Natur. lib. 1. Ne familiæ rixent cum vicinis.

RIXANS, antis. Partic. [ἐρίζων] Lucret. lib. 6. 1284.
Rixantes potius, quam corpora defererentur.

RIXĀTOR, ōris. m. Firmic. lib. 5. cap. 8. Homines erunt mali, litigiofi, rixatores, contentiofi. Quintil. 11. 1. p. 967. Burm. Videns autem rixatores quofdam, &c.

R I Z

RIZONICUS, a, um. V. RHIZINIUM.

R O

RO. Roma, Romanus, Romilia. ROB. Robigalia.

R O B

ROBETHRON, i. n. [ῥόβεθρον] Herba eadem, quæ Hypociftis. Diofc. 1. 112.

ROBIGALIA, V. ROBIGO.

RŌBĪGO, īnis. f. Dea, quam Romani putabant robiginem five Rubiginem avertere. Ovid. 4. Faft. 907.
Flamen & antiquum lucum Robiginis ibat. Erat &

ROBIGUS, i. m. deus, cui Robigalia facra VII Calend. Maji fiebant, quoniam tunc fere fegetes robigo occupat, ut ait Plin. 18. 29. V. Varronem 1. de R. R. cap. 1. & L. L. 5. 3. vel Lex. Pitifc.

ROBIGĀLIA, um. pl. n. Dies feftus feptimo calendas Majas, quo Robigo deo fuo, quem putabant rubiginem avertere Romani facrificabant. Paulus. V. Præced. dict.

RŌBĪGO, vel RŪBIGO, īnis. f. [ἐρυσίβη] Morbus fegetum, qui culmis frumentorum innafcitur ex nimio humore, ut ait Varr. Hoc vitio, fpicæ marcidæ fiunt, & in pulverem fœtidum confriatiles. Virg. 1. Georg. 151.
Mox & frumentis labor additus, ut mala culmos
Effet rubigo. Servius vero dicit, Rubiginem genus effe vitii quo culmi

culmi pereunt, ſed abuſive Robigo dicitur: nam proprie Rubigo dici debet. V. RUBIGO. [Gloſſ. Lat. Gr. Rubigo, ὡς πάχνη γίνεται, ἣν τινὲς Ἐρυσίζην καλοῦσι. Et Gr. Lat. Ἐρυσίζη, Rubigo.

RŌBOR vel RŌBUR, ŏris. n. [δρῦς] Species quercûs duriſſimæ. Plin. lib. 16. cap. 2. Roborum vaſtitas intacta ævis & congenita mundo. Cic. 2. de Divin. 85. Itaque perfracto ſaxo ſortes erupiſſe in robore inſculptis priſcarum litterarum notis. Gloſſ. Lat. Gr. Robor, Εἶδος ξύλου, Μελάνδρυς, & rurſus Robor, Ἔρνος. & Gr. Lat. Ἔρνος, Robur.
Acutum robur. V. ACUO.
Ambeſa flammis. Virg. 5. Æn. 753.
Antiquo robore quercus. Virg. 3. Georg. 332.
Cavum. Virg. 2. Æn. 260. Sic vocat Equum durateum.
Congeſta robora. Virg. 3. Georg. 377.
Fiſſile robur cuneis ſcinditur. Virg. 6. Æn. 181.
Grave robur aratri. Virg. 1. Georg. 162.
Indurata flammis. Stat. 4. Theb. 64.
Infabricata. Virg. 4. Æn. 399.
Innata rupibus. Ovid. 7. Epiſt. 38.
Magnum. Senec. Herc. fur. 9. Clavam intelligit trinodem.
Nodoſo robore fregit illi tempora. Ovid. 12. Met. 349.
Solidum. Virg. 2. Georg. 64.
Movere convulſa robora terra. Ovid. 7. Met. 204.
Succidere robur. Ovid. 8. Met. 752.
Robur etiam Fuſtem lignumque ſignificare videtur, quo ſontes tundebantur fuſtuario. Lucret. lib. 3. 1030.
Verbera, carnifices, robur, pix, lamina, tedæ. Nam locum hic, ut reor, non ſignificat, nec vinculum: de ſuppliciis enim loquitur, non de vinculis. Turnebus.
Robur quoque in carcere, dicitur Is locus, quo præcipitatur maleficorum genus, quod antea arcis robuſteis includebantur. Hæc Feſtus. Quidam legunt Robus. Plaut. Curc. 5. 3. 14. At ego vos ambo in robuſto carcere, ut pereatis. Erat enim genus ſupplicii, quod idem Plaut. Pœn. 5. 3. 34. Codicem robuſtum vocat. Liv. 38. 59. Ut in carcere, inter fures nocturnos & latrones, vir clariſſimus Scipio includatur, & in robore & tenebris exſpiret. Valer. Max. lib. 6. cap. 3. in Ti. & C. Gracchos, Quin etiam familiares eorum, ne quis Reipub. inimicis amicus eſſe vellet, de robore præcipitati ſunt. Hinc facinora magnitudine rara, novitate dira & inauſpicatiſſima, Robore digna ſolent appellari. Apulejus in ſecunda Apologia p. 325. Elm. O mirum commentum, ô ſubtilitas digna carcere & robore. Meminit Cælius Rhodig. lib. 17. cap. 8. [Non ſatis conſtat idem ne Robur fuerit id, quo damnati rerum capitalium includebantur, necabanturque plerumque laqueo, & illud, unde præcipitabantur. V. Lex. Pitiſc. & Juſt. Rycq. de Capitol. cap. 45.
Robur, omnium rerum Firmitas, duritiaque. Columel. lib. 2. cap. 9. Quod protinus exile natum ſit, nunquam robur accipere manifeſtum eſt. Unde Servius dicit, Omne quod forte eſt, robur vocamus. Virg. 7. Æn. 610.
— æternaque ferri Robora. conf. Lucret. lib. 2. 449. [Apud Colum. Magnitudinem ſignificat.
Firmamentum & robur. Cic. pro Lege Manil. 10. Sed tamen alterius partis periculum, Sertorianæ atque Hiſpanienſis, quæ multo plus firmamenti ac roboris habebat, Cn. Pompeji divino conſilio ac ſingulari virtute depulſum eſt. Gloſſ. Lat. Græc. Robor, Ῥώμη, Σθένος, Στερέωμα, Στέλεχος, Ἐρυθρίασις. [De poſteriori voce conf. Feſt. in Robum. Qui & inde Robur Materiam dictam putat, quod Robi, i. e. Rubri coloris multas venas haberet.
Robur, [ἰσχὺς] Corporis firmitas, quæ adverſus omnes difficultates firmiter obnititur. Cic. pro Roſc. Amer. 149. Fori judiciique rationem Meſſala, ut videtis Judices, ſuſcepit: qui ſi jam ſatis ætatis ac roboris haberet, ipſe pro Sext. Roſcio diceret. Idem 10 Philipp. 16. Alter virtutis robore firmior, quam ætatis, cum iſtis ipſis veteranis ad D. Brutum liberandum profectus eſt. V. Ætatis robur ſeqq.
Ætatis firmius robur. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Ætatis quam maturrimum robur. Tacit. 12. Ann. 65.
Adultum. V. Adultus, in ADOLEO.
Virili robore aucta proles. Stat. 4. Silv. 8. 26.
Acceſſit robur ætati. Cic. pro Cœl. 73. Quum autem paulum jam roboris acceſſiſſet ætati, in Africam profectus eſt. V. ACCEDO.
Subeſt robur illi ætati. Celſus lib. 2. cap. 10.
Robur, [τὸ ἀνδρεῖον μένος] per translationem, pro Animi fortitudine, qua quis durat adverſus pericula. Cic. pro Font. 16. Equites Rom. quos non vidimus, &c. habuerunt tantum animi, tantum roboris, ut &c. Idem 2. de Orat. 343. Aliæ quæ in ingenii aliqua facultate: aut animi magnitudine & robore. Idem 6. Fam. 1. Quantum in cujuſque animo roboris eſt atque nervorum.
Tenere firmitatem & robur in virtute. Cic. 5. de Fin. 12. Dummodo plus in virtute teneamus, quam ille tenuit, firmitatis & roboris.
Animis ineſt robur. Lucan. lib. 5. 18.
Incredibili quodam robore animi homo. Cic. pro Milon. 102.
Firmamentum & robur accuſationis. Cic. pro Muren. 58. Venio nunc ad Catonem, quod eſt firmamentum & robur accuſationis.
Soboles & robur militum interiit. Cic. 11. Fam. 33.
Arboris robur. Ovid. 3. Met. 94.
Herba expers roboris. Ovid. 15. Met. 202.
Non expugnabile. Stat. 6. Theb. 103.
Illibatum robur hominis. V. ILLIBATUS.
Rude. Valer. 3. Argon. 680.
Aſſumere robora. Ovid. 15. Met. 422.
Capere robur. V. CAPIO.
Collectum robur vireſque receptæ. Virg. 3. Georg. 235.
Habere robur. Cic. pro Roſc. Amer. 149.
Mentiri inani ſagina verum robur. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Ponebat invictum non pectore robur, i. e. Deponebat. Sil. lib. 11. 157.
Proſequi honore verborum robur. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Stant vires ſolidæ ſuo robore. Virg. 2. Æn. 639.
Sumere robur corporibus. Liv. 1. 4.

ROBŎREUS, a, um. Adj. [δρύϊνος Gl. L. G.] Quod eſt ex materia roboris. Columel. lib. 6. cap. 19. Eſt autem talis machinæ forma, roboreis axibus compingitur ſolum.
Pons roboreus. Ovid. 5. Faſt. 622.

ROBURNEUS, a, um. aliud Adj. Quod ex robore naſcitur. ut, Fruges roburneæ, pro Glande. Columel. lib. 9. cap. 1. 5.

ROBUSTEUS, a, um. Adj. denominat. a Robur. ut, Robuſtea materies, Quæ ex robore erat. Varro 1. de R. R. cap. 38. Alii legunt Robuſta. V. Vitruv. 3. 3. & ſupra Robur quoque in carcere. ex Feſto.

ROBUSTUS, a, um. Adj. Idem quod Robuſteus & Roboreus. Columel. lib. 2. cap. 15. Sed eodem medio loco robuſtam materiam defigere convenit. Robuſtus codex apud Plaut. in Pœn. 5. 3. 34. & Robuſtus carcer, apud eundem in Curc. 5. 3. 14. h. e. Ex robore arbore. [Poteſt tamen & his locis pro Valido accipi.
Robuſtus, [εὔρωστος, ἐῤῥωμένος, εὔτονος, ἰσχυρὸς] Quod eſt multi roboris. Columel. lib. 2. cap. 9. Neque dubium eſt, ex robuſto ſemine poſſe fieri non robuſtum. Gloſſ. Lat. Gr. Robuſtus, a, um. Ῥωμαλέος, ῥωμαλέον.
Ad incurſum robuſtus. Plin. lib. 11. cap. 37.
In clamando robuſtus atque exercitatus. Cic. 1. Verr. 48. In clamando quidem video eum eſſe bene robuſtum atque exercitatum.
Exercitatione robuſtus. Cic. 2. in Catil. 20. Tertium genus eſt, ætate jam confectum, exercitatione robuſtum.
Vetuſtate res robuſta. Cic. 1. de Divin. 35. Quæ eſt igitur iſta calliditas, res vetuſtate robuſtas calumniando velle pervertere?
Animus. Cic. 1. Off. 67.
Collum. Catull. Argon. 62. 332.
Improbitas. Cic. 2. Philipp. 63. Sed hæc, quæ robuſtioris improbitatis ſunt, omittamus.
Legiones robuſtiſſimæ. Cic. 7. Fam. 3.
Malum robuſtius. Cic. 5. Philipp. 63. Omne malum naſcens facile opprimitur: inveteratum fit plerumque robuſtius.
Plauſtra. Hor. 2. Epiſt. 2. 74.
Satelles robuſtus, & valens: & audax. Cic. 2. de Lege Agrar. 84.
Ætate robuſtus, Adoleſcens, vel Pueritiam egreſſus. Cic. 5. Philipp. 31. Magni honores habiti Cn. Pompejo, quum eſſet adoleſcens, & quidem jure: ſubvenit enim Reipub. ſed ætate multo robuſtior.
Ætas robuſtior. Claud. 4. Conſ. Hon. 360.
Puer robuſtus acri militia. Hor. 3. Carm. 2. 2.
Viribus robuſtis adolevit ætas. Lucret. lib. 3. 450.
Annus robuſtior, Adultus. Ovid. 15. Met. 206.
Tranſit in æſtatem poſt ver robuſtior annus.

ROBORŌSUS, a, um. Adj. ut, Roboroſa paſſio. Veget. de Re Vet. 3. 24.

ROBORĀRIUM, i. n. [παράδεισος] Roboraria, inquit Gellius, antiquis ſignificabant ea, quæ nunc Vivaria vulgus vocat. Sic autem erant appellata, a tabulis roboreis, quibus ſepta viſebantur: quod genus ſeptorum ſe adhuc pleriſque locis in Italia vidiſſe ſcribit. Uſus eſt hoc vocabulo Scipio in oratione contra Cl. Aſellum quinta, ut idem Gellius auctor eſt lib. 2. cap. 20.

ROBORĒTUM, i. n. Gloſſ. Gr. Lat. δρυμὼν, Quercetum, roboretum.

ROBŎRO, [τονόω, ἰσχυρίζω] āre. Robur addere, firmare. Plin. lib. 10. cap. 33. Hirundines nidos luto conſtruunt, ſtramento roborant.
Artus adulta ætas roborat. Lucret. lib. 4. 1032.
Gravitatem roborare conſtantia. Cic. 1. Off. 112. Catoni autem cum incredibilem tribuiſſet natura gravitatem, eamque ipſe perpetua conſtantia roboraviſſet, ſemperque in propoſito, ſuſceptoque conſilio permanſiſſet, moriendum potius, quam tyranni vultus aſpiciendus erat.
Se roborat eloquentia. Cic. in Orat. 42. Sed quod educata ejuſmodi nutrimentis eloquentia eſt, ipſa ſe poſtea colorat & roborat, non alienum fuit de oratoris quaſi incunabulis dicere.
Vox roboratur. Plin. lib. 11. cap. 51.

ROBORĀTUS, a, um. Partic. Saresb. 7. 1. Humanis viribus roborati intumuerunt.
Compar. Tertull. de Anima, cap. 25. Roboratior exitus.

ROBORASCO, ĕre. Nævius apud Nonium, 2. 368. Cujus vox gallulaſcit, ejus jam ramus roboraſcit.

ROBUS, a, um. Adj. [ἐρυθρὸς] apud veteres dicebatur pro Rubeus. Feſtus, Robum, Rubro colore, & quæ rufo ſignificari, ut bovem quoque Ruſtici appellant, manifeſtum eſt. Unde & materia, quæ plurimas venas ejus coloris habet, dicta eſt robur: hinc & homines valentes, ac boni coloris, robuſti. Apud Colum. Robius. V. indic. Geſn.

ROBUS, i. m. Genus frumenti. Columel. lib. 2. cap. 6. Tritici genera complura cognovimus. Verum ex his maxime ferendum eſt, quod robus dicitur, quoniam & pondere, & nitore præſtet.

ROBEUS, a, um. Adj. Rubeus. ut, Robeus color. Varro. de R. R. 2. 5.

ROBUSTEUS, ROBUSTUS, V. ROBOR.

R O D

RŌDO, ſi, ſum, [τρώγω, κατατρώγω] ĕre. proprie Murium eſt, qui dentibus fere ſemper aliquid demoliuntur. Cic. 2. de Divin. 59. Quaſi vero quicquam interſit mures, diem & noctem aliquid rodentes, ſcuta an cribra corroſerint.
Dentem dente rodere dicitur, qui carpit eum, qui neque lædi queat, neque ſentiat: aut qui mordet pari mordacitate præditum quempiam. Martial. lib. 13. 2. in obtrectatorem quendam,
— quid dentem dente juvabit
Rodere? carne opus eſt, ſi ſatur eſſe velis.
Pollicem rodens. Hor. Epod. 5. 78.
Ungues rodere. Hor. 1. Serm. 10. 71.
Ripas radentia flumina rodunt. Lucret. lib. 5. 257.
Rodere aliquem, per translationem, pro Obtrectare alicui, & obſcure, ac diſſimulanter maledictis inſectari. Cic. pro Corn. Balb. 57. More hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis iccirco vellicant.
Amicum abſentem rodere. Hor. 1. Serm. 4. 81.

RODOR, Paſſ. Lucret. lib. 5. 259.
Præterea, pro parte ſua quodcunque alid auget,
Roditur, &c. Tralatio eſt.
Ferrum roditur ſcabra rubigine. Ovid. 1. de Pont. 1. 71.

ROSIO, ōnis. f. Plin. lib. 20. cap. 14. Stomachi autem ex aqua item roſiones ſiſtit, & vomitiones cum aceto & polenta. Ibid. cap. 21. Succus decoctæ nervis prodeſt, & veſicæ, & inteſtinorum roſionibus.

ROSOR, ōris. m. Qui rodit. Ambroſ. Serm. 81. p. 380. Mures, horreorum roſores.

RODUS, V. RAUDUS.

R O E

Rœcus, V. rhoecus.

R O F

Roffredus, i. m. Jurisconsultus Beneventanus, jus Civile publice Bononiæ, dein Aretii, professus est circiter annum 1200.

R O G

Rogatianus, i. m. Nobilis senator, cujus tantam frugalitatem prædicat. Cælius Rhodig. lib. 7. cap. 11. ex Porphyrio, ut podagræ morbum ea depulerit.

Rŏgo, [δέομαι, καταδέομαι, λιτανεύω, ἀξιόω] āre. notæ significationis. Gell. lib. 13. cap. 20. Crepidarium, inquit, cultellum rogavit a crepidario sutore. Accusativo jungitur rei quam rogamus.

Molestum verbum est, Rogo. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 2. Molestum verbum est, onerosum, & demisso vultu dicendum, Rogo.

Monito magis eo, quam rogato. Livius. V. magis. H. St.

Rogare ad & in. Plin. 1. Epist. 9. ad Fundanum, Ille me ad signandum testamentum, ille in advocationem, ille in consilium rogavit.

Ab amico rogari. Cic. 9. Att. 9. Quod majus imperium a minore rogari non sit jus. [Hic est Rogare magistratum. V. infra.

De proximo aquam rogare. Plaut. Rud. 2. 3. 73.

Rogare aliquem de. Cic. 3. Q. frat. 1. Et simul Taurum, quem tibi audio promisisse, qui nunc Romæ erat, de aqua per fundum ejus ducenda rogabo.

Auxilium rogare, Petere precibus. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 13. Legatos ad Cæsarem mittunt rogatum auxilium.

Beneficium hoc meo jure te rogo. Cic. 14. Att. 13.

Divitias deos rogare. Martial. lib. 4. 33.

Nunquam divitias deos rogavi.

Finem rogant erroris. Ovid. 14. Met. 484.

Opem rogavit summissa voce. Ovid. 4. de Pont. 3. 41.

Rogare & orare, ne, vel ut. Cic. 1. Verr. 3. Rogare & orare, ne illos supplices aspernarer, quos me incolumi nemini supplices esse oporteret. Idem 13. Fam. 67. Te oro atque rogo, ut eum & in reliquiis veteris negotiationis colligendis juves.

At te illud primum rogabo, ne quid, &c. Cic. 13. Fam. 1.

Rogare ut. Ter. Heaut. 2. 3. 64.

Ubi dicimus redisse te, & rogare uti
Veniret ad te, mulier telam desinit.

Studio magno rogare. Cic. 1. Q. frat. 2. 3. Hoc te ita rogo ut majore studio rogare non possim.

Voce supplice rogare. Ovid. 6. Met. 33.

Concinne rogare. V. Concinne. in concinnus.

Impudenter rogare, & impudentissime postulare. V. impudens.

Leviter rogare. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 1.

Miserabiliter rogare. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 14.

Moleste rogare. Cic. 1. Att. 17. Jam illud moleste rogo, quod maxime cupio, ut quam primum venias. Moleste refertur ad personam legentis, i. e. Cum molestia tua.

Nominatim rogare. V. Nominatim, in nomen.

Precario aliquem rogare. Cic. 7. Verr. 58. Quo tempore in tanta inopia navium tantaque calamitate provinciæ, etiamsi precario essent rogandi, tamen ab iis impetraretur.

Suppliciter rogare deos. Ovid. 1. Pont. 10. 44.

Occidere aliquem rogando. Hor. Epod. 14. 5. i. e. Molestum esse alicui, & instare semper rogando.

Omittere rogare. V. omitto.

Rogare, Utendum accipere. Cic. 6. Verr. 12. Profecto hinc natum est, Malo emere, quam rogare [Precario gratis accipere. conf. supra ex Senec.

Rogare utendum. Cato R. R. cap. 5.

Mutuum aliquem rogare. V. mutuus.

Pecuniam mutuam aliquem rogare. Cels. in l. Si me. D. Si certum petatur.

Vasa inspicienda rogare, i. e. Commodato petere, ut tantum inspicere liceat. Cic. 6. Verr. 41. Mittit rogatum vasa ea, quæ pulcherrima apud illum viderat, ait se suis celatoribus velle ostendere. Budæus.

Rogare, [ἐρωτᾶν] Interrogare. Plaut. Amphit. 2. 2. 76.

Alcumena, unum rogare te volo. al. quidvis rogare? roga?

Rogavi, pervenissentne Agrigentum? dixit pervenisse. Quæsivi, quemadmodum revertissent? negavit adhuc revertisse. Cic. 6. Verr. 27.

Rogare de. Plaut. Pers. 4. 4. 90.

Jam de istoc rogare omitte: non vides nolle eam loqui? Al. Nolle eloqui. Cic 7. Fam. 23. Estne aut tui pudoris, aut nostri, primum rogare de die? deinde plus annua postulare? [Si modo hic est Interrogare, non vero synonymum & Postulare.

De aliquo aliquid rogare. Cic. in Vatin. 10. Tum respondeto ad ea, quæ de te ipso rogaro.

Roget quis. Modus est loquendi, & veluti quædam dilutio eorum, quæ objici possent: pro quo multi inepte dicunt, *si aliquis me interrogaret, peteret, diceret.* Ter. Eun. 3. 3. 5.

Roget quis, quid tibi cum illa? ne noram quidem.

Rogat, est Consulit populum, vel petit ab eo, ut id sciscat, quod ferat. Unde nos quoque in consuetudine habemus pro Petere & Orare. Cato in dissuasione, ne lex Bæbia derogaretur, ait, Hoc potius agam, quod hic rogat. Festus.

Uti rogas, Formula solennis, qua populus Ro. jubebat, quæ rata esse vellet, quo sensu dici soleret, hinc intelliges. Cic. 1. Att. 14. Quum dies venisset rogationi ex senatusconsulto ferendæ, concursabant barbatuli juvenes, totus ille grex Catilinæ, duce filiola Curionis: & populum, Ut antiquaret, rogabant. Piso autem Consul, lator rogationis, idem erat dissuasor. Operæ Clodianæ pontes occuparant: tabellæ ministrabantur, ita ut nulla daretur, Uti rogas. Hic tibi Rostra Cato advolat, &c. Quum populus in campum Martium convenerat, uti rogationem aliquam, aut acciperet, aut antiquaret: tabellæ singulis binæ dabantur, diverse inscriptæ: altera sic, V. R. id est Uti rogas: qua significabant, se rogationem accipere, & velle, uti rogasset is, qui rogationem tulisset: altera, cum littera A, quæ erat antiquatæ, id est sublatæ rogationis nota. Liv. 10. 8. extr. Ego hanc legem, Quirites, quod bonum, faustum, felixque sit vobis ac reipublicæ, uti rogastis, jubendam censeo. Tametsi suspicor mendose scriptum in Livio, Rogastis: non enim populus rogat, sed rogatus jubet: mallem igitur, Rogati: aut Rogati estis: ut apud eundem lib. 33. 26. Ea rogatio in Capitolio ad plebem lata est, omnes quinque & triginta tribus, uti rogatæ, jusserunt. Libro autem de Legibus 3. 38. Vos demum, ut video, legem antiquastis sine tabella. Corrupti igitur Clodiani, qui tabellas ministrabant, quum eas tantum darent, quibus antiquari rogatio posset. Cic. in Pison. 3. Me universa civitas, non prius tabella, quam voce, priorem Consulem declaravit. Ex P. Manut. V. Suffragia quomodo ferri solerent, in suffragor.

Legem rogare. Gell. lib. 2. cap. 24. Lex deinde Licinia rogata est. Cic. 2. Philip. 72. Ego leges perniciosas rogavi? Hinc, Legis rogatio dicitur, quoniam rogare populum magistratus solebant, an id placeret, quod statuerant. Rogare populum, est Agere cum populo. In qua re hæc erant verba solennia, Velitisne, jubeatisne, Quirites, ut hoc vel illud fiat? Cic. 2. de Legib. 23. Et si quæ forte a me hodie rogabuntur, quæ non sint in nostra Repub. nec fuerint, tamen erant fere in more majorum, qui tum ut lex valebat. ex P. Manut. De legibus. Ro. V. adrogo. & infra rogatio.

Magistratum aliquem rogare, Rogatis suffragiis creare. Cic. 9. Att. 11. Id assequitur, si per Prætores Consules creantur. Nos autem in libris habemus, non modo Consules a Prætoribus, sed ne Prætores quidem creari jus esse, idque factum esse nunquam: Consules, eo non esse jus, quod majus imperium a minore rogari non sit jus: Prætores autem, quum ita rogentur, ut collegæ Consulum sint, quorum est majus imperium. Idem 1. de Divin. 33. Comitia Consulibus rogandis habuit. Et populum rogare magistratum dicebatur is, qui comitia habebat: id est, populum rogare, ut suis suffragiis eum magistratum crearet, cujus magistratus causa comitia haberentur. Et legimus in Livio 6. in fine, Factum esse Senatusconsultum, ut duos viros Ædiles ex patribus Dictator populum rogaret. Cic. 3. de Legib. 10. Tribunisque, quos sibi plebes rogassit, jus esto cum patribus agendi. Verba sunt xii Tabul. Rogassit, id est Creaverit rogatione suffragiorum.

Militem sacramento rogare. Liv. 35. 2. Idem 32. 26. Cum quinque legatis profectus, obvios in agris sacramento rogatos, arma capere & sequi cogebat.

Additur interdum nomen potestatis, ut Rogare Consulis sacramento, id est, jure Consulari. Cæsar in princip. lib. 6. Bell. Gall. Quos ex Cisalpina Gallia Consulis sacramento rogavisset, ad signa convenire, & ad se proficisci juberet. Al. Consul is &c. divise.

Sententiam rogare. In senatu primi sententias a Consule rogabantur Consules designati, si modo post consularia comitia senatus haberetur: sin ante, rogabat Consul arbitratu suo, non quem vellet ex omni Senatorum frequentia, sed quem vellet e numero Consularium. Et antiquæ consuetudini dabatur, ut quem ordinem interrogandi sententias Consul Calendis Januariis instituisset, eum toto anno conservaret, quo ordine Cæsar neglecto, primum Pompejum post affinitatem Consul rogare sententiam cœpit, quum antea Crassum solitus esset. (Suet. Cæs. 21.) Quoniam autem, quum designati Consules fuissent, ii sententiam primi rogabantur: queri potest, uter ex ipsis designatis prior rogaretur. Sciendum igitur, sive patricius & plebejus, sive duo plebeji designati consules essent, qui priore loco declaratus esset Consul, eum in magistratu priorem quoque sententiam rogasse. Ideoque rogavit in re Catilinaria non C. Antonius, sed M. Cicero, quia Consul priore loco declaratus: nam genere pares erant, uterque plebejus. Et 1. Att. 13. pacificatorem Allobrogum (C. Calpurnium Pisonem intelligit) rogat sententiam M. Pupius Piso Consul, ex familia plebeja: M. Valerius Messala, etsi patricius, tamen non rogat. Plebejus igitur anteponitur patricio: cur? quia priore loco declaratus Consul. Uter in magistratu prior rogaret, ostendi: quo conjicitur, & uter rogaretur, quum designati essent. Ex P. Manut. de Senat. Ro.

Sententiam rogare aliquem. Quintil. lib. 6. cap. 3. Post acceptam hæreditatem, primus sententiam rogabatur, cujus hæreditas est.

In perpetuum rogari. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Rogans, antis. Partic. [δεόμενος] ut,

Partes rogantis agere. Ovid. 6. Fast. 70.

Veniam dare roganti. Ovid. 6. Met. 33.

Facilis rogantibus. Ovid. 2. Amor. 3. 5.

Verba rogantia. Adjective. Ovid. 20. Epist. 93. Idem 1. de Arte Am. 442.

Flectitur iratus voce rogante deus.

Rogandus, a, um. Partic. [δεητέος] Ovid. 3. Trist. 8. 20.

Tunc quoque sollicita mente rogandus erit.

Comitia Consulibus rogandis habere. Cic. 1. de Divin. 53. Qui quum tabernaculum vitio cepisset imprudens, quod inauspicato pomærium transgressus esset, comitia Consulibus rogandis habuit. Liv. 38. 42. Comitia consulibus rogandis fuerunt ad xii. Calend. Mart. Creati Consules M. Æmilius Lepidus, C. Flaminius. i. e. Rogatione suffragiorum creandis. conf. Cic. 3. de L. L. 10.

Rogātus, a, um. Partic. [ἐρωτηθείς] ut, Rogatus sententiam in Consulatu. Plin. lib. 7. cap. 48.

Creditores rogati. Cic. 3. Verr. 113. Erat in consilio etiam æquissimus judex, ipse Verres: erant nonnulli rogati creditores Græcorum, quibus ad exigendas pecunias improbissimi cujusque legati plurimum prodest gratia. Emendatiora exemplaria legunt Togati, & post hanc vocem distinguunt commatis nota.

Leges rogatas rumpere. Plaut. Curc. 4. 2. 24.

Puellæ gaudent esse rogatæ. Ovid. 1. de Arte Am. 345.

Rogatum, i. n. Cic. de Amicit. 39. Æque autem nefas sit, tale aliquid & facere rogatum, & rogare. [Hic potius est Accusativus, a recto Rogatus, m. g.

Non respondere ad rogatum, Ad interrogationem. Cic. pro Flac. 10. Nunquam nobis ad rogatum respondent: semper accusatori plus, quam ad rogatum.

Rogatio, ōnis. f. [δέησις, δέημα, λιτανεία] Interrogatio.

Rogatio & huic finitima percontatio. Cic. 3. de Orat. 201.

Judicis rogatio. Cic. 3. Off. 44. Itaque præclarum a majoribus morem accepimus rogandi judicis, si eum teneremus, quæ salva fide facere possit. Hæc rogatio judicis ad ea pertinet, quæ paulo ante dixi, honesta amico a judice posse concedi.

Rogatio, pro Supplicatione, & prece. Valer. Max. lib. 6. cap. 4. de Publio

Publio Rutilio, Quum amici cujuſdam injuſtæ rogationi reſiſteret, atque is per ſummam indignationem dixiſſet, Quid ergo, inquit, mihi opus eſt amicitia tua, ſi quod rogo, non facis? reſpondit, Immo quid mihi tua, ſi propter te aliquid inhoneſte facturus ſum?

Alicujus rogatione aliquem diligere. Cic. 3. Q. frat. 1.

Rogationis etiam nomine continetur Lex, plebiſcitum, & privilegium. Suet. in Cæſ cap. 5. Reditum in civitatem rogatione Plotia confecit. i. e. Lege a Plotio lata. Cic. 4. de Finib. 77. Et eadem imbecillitate & inconſtantia L. Tubulum fuiſſe, qua illum, cujus condemnatus eſt rogatione, P. Scævolam.

Rogatio ea dicitur, inquit Feſtus, quum populus conſulitur de uno, pluribuſve hominibus, quod non ad omnes pertineat: & de una, pluribuſve rebus, de quibus non omnibus ſanciatur. Nam quod in omnes homines resve populus ſcivit, Lex appellatur. Itaque Gallus Ælius ait, Inter Legem & Rogationem hoc intereſt: Rogatio eſt genus legis, quæ lex non continuo eſt, ea rogatio eſt, non poteſt non eſſe lex, ſi modo juſtis comitiis rogata eſt. V. Ant. Auguſtin. & Dacer. not. & Gell. 10. 20.

Rogationem a Lege nihil differre oſtendit Cic. in Brut. 89. de C. Galba: Rogatione, inquit, Manilia, Jugurthinæ conjurationis invidia, oppreſſus eſt. Paulo poſt, Invidioſa lege Manilia quæſtione C. Galbam Gracchani judices ſuſtulerunt. Nihil igitur differunt Lex & Rogatio: niſi prius ſit Rogatio, & poſtea Lex: quo ordine in his exemplis ponuntur. [Rogationem & legem ferre auctor legis & ſuaſor dicitur, quod populum rogat, etſi Legem revera ferat populus, rogationem accipiendo demum. Veteres tamen nonnunquam hoc diſcrimen neglexerunt, ut Legem & Rogationem promiſcue dicerent, quum tamen Lex non ſit niſi Rogatio perlata; ſeu quam populus juſſit. Gloſſ. Græc. Lat. Ἐισφορὰ νόμου, Rogacio legis, & Lat. Gr. Rogatæ, Εἰσενεχθεῖσαι. At minus recte in iisdem, Rogatæ ſunt, Ἐκυρώθησαν, & Al. Gloſſ. Rogacio, Κύρωσις. Nam Κυρῶσαι eſt Decernere, Sancire, & Κύρωσις ipſa Sanctio, ut in Gr. Lat. recte legitur. Nec audiendus Nonius 4. 397. Qui Rogare, Inſtituere ſignificare his locis putat, quum ſubaudiatur ſemper Accuſativus, Populum, ſicut in Ferre rogationem ſubauditur Ad populum. Prorſus ſicut in Senatu Sententia cenſentis, ſi Senatus frequens aſſenſu comprobaſſet, in Senatus conſultum tranſibat, ſimiliter Rogatio, juſſu populi comprobata, tranſibat in legem, alioqui neutra ullam ſanctionis vim habebat.

Rogationes & plebiſcita. Quintil. lib. 2. cap. 14.

Accipere rogationem, i. e. Legem jubere. Cic. 1. Att. 11. Ut Conſules populum cohortarentur ad rogationem accipiendam. V. ACCIPIO.

Ferre rogationem ad populum. Cæſ. 3. Bell. Civil. cap. 1.

Perferre rogationem per vim, idem quod Legem perferre. Cic. 2. Q. frat. 2. Sed tamen ſuſpicor per vim rogationem Caninium perlaturum.

Promulgatur ab eodem rogatio de mea pernicie. Cic. pro Sext. 25.

ROGATIUNCŬLA, æ. f. [δημηγόριον] dimin. Cic. pro Domo 51. Te meam domum conſecraſſe, te monimentum feciſſe, in meis ædibus te ſignum dedicaſſe, eaque te ex una rogatiuncula feciſſe.

Rogatiuncula, Syllogiſmus. Cic. 1. de Fin. 39. Illum in hac eſſe rogatiuncula delectatum.

ROGĀTUS, ûs. m. [ἀξίωσις] Cic. 1. de Nat. Deor. 15. Nam quum feriis Latinis ad eum, ipſius rogatu, arceſſituque, veniſſem, offendi eum ſedentem in exhedra.

Impetravit rogatu meo. Cic. 13. Att. 36.

ROGĀTOR, ōris. m. [αἰτητὴς] ut, Rogator comitiorum, Qui populum ſuffragia rogat in comitiis. Cic. 1. de Divin. 33. Qui recentibus comitiis in Senatum introducti, negaverunt juſtum comitiorum rogatorem fuiſſe. V. mox.

Rogatores in comitiis dicebantur Conſules, qui comitia habebant: ſed & illi qui in centuria aliqua rogabant ſuffragia, & renuntiabant Conſuli comitia habenti, interrogante præcone, ut facile colligitur ex verbis Cic. 2. de Orat. 260. de Scipione Maluginenſi. Tum autem voce ſuffragia, non tabella ferebantur, nondum latis legibus tabellariis Rogatores vero renuntiatores centuriarum fuiſſe, ita docet Cic. 2. de Divin. 74. Quos quum Ti. Gracchus propter mortem repentinam ejus, qui in prærogativa referenda ſubito concidiſſet, in ſenatum introduxiſſet, non juſtum rogatorem comitiorum fuiſſe dixerunt Primum vide ne in eum dixerint, qui rogator centuriæ fuiſſet. Is enim erat mortuus. Sed & Conſul renuntiabat, ut Cicero Murænam ſe renuntiaſſe dixit in ipſo ſtatim orationis pro Muræna principio. Præco etiam populo renuntiabat quem centuria quæque relata & renuntiata a rogatoribus Conſulem faceret. [Nec hic alius ſane Rogator comitiorum, quam ipſe Conſul intelligitur, cujus rogationem adverſum auſpicium irritam fecit. conf. Non. 4. 397.

Rogator, Poſtulator, qui quid poſtulat. Pro mendico Plaut. Ut rogator oſtiatim petam panem? Cic. 16. Att. 17. Quanquam hæc epiſtola non ſuaſoris eſt, ſed rogatoris. V. Bucca, pro fruſto panis, in BUCCA.

ROGATĀRIUS, i. m. [ἐπερωτητὴς] Tabellio qui rogat quod quiſque ſtipulatur, hoc eſt promittit. Perottus.

ROGATŌRIUS, a, um. Adj. ut, Rogatoriæ litteræ. Alcuin. de Div. Offic.

ROGATŪRA, æ. f. Gloſſ. Gr. Lat. Ἀσπασμὸς, Salutatio, Amplexus, Rogatura.

ROGĀMEN, ĭnis. n. Eædem Gloſſ. Δέημα, Rogamen.

ROGAMENTUM, i. n. Idem. Apul. de Syllog. Categ. p. 31. Elmenh. Rogamentum proponere. conf. ROGATIUNCULA.

ROGĬTO, [ἀξιοῦμαι] āre. frequent. Multum, vel Sæpe rogare.

Rogitare, Precari. Plin. Patrem adit, rogitat ut ſui miſereatur. Ter. Eun. 2. 2. 35.

— ſed ego ceſſo
Ad Thaidem hanc deducere, & rogitare ad cœnam ut veniat.

Rogitare, Sciſcitari. Ter. And. 1. 1. 57.

Obſervabam mane illorum ſervulos,
Venientes aut abeuntes: rogitabam, heus puer,
Dic ſodes, quis heri Chryſidem habuit? Idem Adelph. 1. 2. 2.
Quid triſtis es? D. rogitas me, ubi nobis Æſchinus
Siet, quid triſtis ego ſim? Al. Rogas Plaut. Aul. 2. 8. 3.
Venio ad macellum, rogito piſces, indicant
Caros, &c.

Rogitare ſuper aliquo, De aliquo interrogare. Virg. 1. Æn. 754.

Multa ſuper Priamo rogitans, ſuper Hectore multa.

ROGITATIO, ōnis. f. [ψήφισμα, νομοθεσία] Lex, plebiſcitum. Plaut. Curc. 4. 2. 23.

Rogitationes plurimas propter vos populus ſcivit.

RŎGUS, i. m. [πυρὰ] Strues lignorum ad cremanda cadavera. dictus, quod in eo dii Manes rogentur. Plaut. Men. 1. 2. 44.

Age ſane igitur quando æquum oras, quam mox incendo rogum?

Cic. 3. de Finib. 76. Nam ſi beatus unquam fuiſſet, beatam vitam uſque ad illum a Cyro exſtructum rogum protuliſſet. Quintil. Decl. 6. Refertur rogus. Hoc eſt, lignum cremando cadaveri advectum refertur domum.

Avidi rogi Ovid. de Rem. Amor. 38.

Flagrans. Senec. Herc. fur. 1.

Laceri. Senec. Octav. v. 307.

Impia currus, laceroſque ſeni
Violenta rogos nata negavit. Sed legendum potius, Laceroque ſeni, cum codd. corr.

Ploratus. Ovid. 4. Faſt. 856.

Ultima plorato ſubdita flamma rogo eſt.

Tepidi. Ovid. 6. Epiſt. 90.

Triſtis. Lucan. lib. 8. 762.

Accendere rogum. Lucan. lib. 9. 55.

Aſcendere in rogum ardentem. Cic. 1. de Divin. 47. Siquidem ad mortem proficiſcens Calanus Indus, quum aſcenderet in rogum ardentem, O præclarum diſceſſum, inquit, e vita, quum (ut Herculi contigit) mortali corpore cremato, in lucem animus exceſſerit!

Conſumptus rogis. Ovid. 7. Epiſt. 193.

Dare corpus plebejo rogo. Ovid. in Ibin, 154.

Exſtruere rogum. Lucan. lib. 6. 825.

Imponere aliquem in rogum. Cic. 1. Tuſc. 85.

Impoſiti rogis juvenes. Virg. 4. Georg. 477.

Proſequi uſque ad rogum. Cic. pro Quint. 99.

Rogum etiam neutro genere dicitur, ut auctor eſt Nonius 3. 186. Afran. Epiſtola, Pulchre hoc incendi rogum, ardet, tenetur, hoc ſepulcro ſepeli licet. [Niſi forte ante & Incendi diſtinguendum fuit.

ROGĀLIS, e. Adj. [ὁ τῆς πυρᾶς] ut, Ignis rogalis. Stat. 1. Theb. 112. Flammæ rogales. Ovid. 3. Amor. 9. 41.

ROGĀRIUS, i. m. Gloſſ. Gr. Lat. Νεκροκαύστης, Rogarius, buſtuarius.

R O M

ROM. ET AVG. Romæ & Auguſto, in nummis Aug. & Tiberii. ROM. FEL. Romæ felici.

RŌMA, æ. f. [Ῥώμη] Orbis aliquando caput dicta, & ampliſſimi imperii jure in hunc uſque diem felix. Cujus ſitum atque habitum, quo tempore cœpta eſt condi, obſervaverunt antiqui, e quorum numero fuit Lucius Tarutius Mathematicus, Chaldaicis litteris eruditus, quemadmodum Cic. 2. de Divin. 98. ſcriptum reliquit. Hæc parvum ab initio oppidum fuit, a juventute Latina Valentia appellatum. Quod quum Evander ad ea loca veniens extendiſſet, ſervata prius impoſiti nominis ſignificatione, Romam nuncupavit. Siquidem Græci ῥώμην Robur appellant. Alii volunt Troja capta quoſdam ex Achivis in ea loca, ubi nunc Roma eſt, deveniſſe per Tiberim. Deinde ſuadente nobiliſſima captivarum, cui Rome nomen erat, incenſis navibus, poſuiſſe ſedes, & ſtructo oppido Romen ab ea vocaſſe. Alii Romam a Romulo dictam volunt. Romulus vero a Romula arbore, id eſt ficu, ſub qua Romulus & Remus pueri inventi ſunt cum lupa præbente infantibus Rumen, id eſt mammam. Vel a Ruminando, quod æſtate ſub ea pecudes ruminabant. Sunt etiam qui Romulum & Remum a Robore, ἀπὸ τῆς ῥώμης appellatos volunt. Multa de Roma ex variis auctoribus, ſed antiquis, vide apud Sext. Pompejum Feſtum, ſuo ordine.

Duos populos ſeminarium gentium Romanarum fuiſſe reperio, Aborigines, & Trojanos, qui utrique ab Ænea, ut Livius & Dionyſius tradunt, communi nomine Latini ſunt appellati. Aborigines autem, qui ante adventum Æneæ, Latium, regente Latino, tenebant, docet Dionyſius ex Græcis in Italiam venientibus eſſe conflatos. Græcos autem hos nominat, OEnotrum ex Arcadia, Pelaſgos ex Theſſalia, Evandrum item ex Arcadia, Herculem ex Peloponneſo profectum. Atque etiam iidem ſcribunt, Romulum, ſuperante Latinorum Albanorumque multitudine, urbem in Palatio condidiſſe. Quæ quum ita ſint, jam id dubium eſſe non poteſt, quin ad hos populos alii etiam plurimi acceſſerint, qui Romanam urbem gentibus repleverint. Siquidem accepimus, Romulum Cæninenſes, Antemnates, Camerinos, Vejentes, Fidenates, quos bello devicerat, Sabinos vero etiam, quibuscum æquo Marte pugnaverat, in ſocietatem novæ urbis vocaſſe. Quin etiam multas Etruſcorum urbes ſe ad eum recepiſſe; initio a Medullia facto, traditum eſt. Hoc autem Romuli inſtitutum, reliqui deinceps reges ſtudioſiſſime ſibi conſervandum eſſe duxerunt, ut finitimas civitates aut vi, aut benevolentia ſibi adjungerent, Romamque transferrent. Itaque Tullus Hoſtilius, everſa Alba, familias ejus urbis Romam traduxit. Ancus Lucumonem Etruſcum in ſenatum aſcivit. Priſcus Ser. Tullium Corniculanum ſibi etiam generum adjunxit. Idem poſt quoque factum eſt, liberata regio dominatu Repub. Neque enim unquam deſitum eſt, civitatem victis populis & gentibus dari, Italiamque ipſam municipiis devinciri, quouſque bello Marſico univerſa fere civitate donata eſt. Ex libro Caroli Sigonii de Nominibus Romanorum.

Roma Urbs dicta κατ' ἐξοχὴν. H St.

Civium Romanorum tria genera fuiſſe video, ſenatores, equites, de plebe: qui tres ordines dicebantur, & ex duplici genere conſtabant, Patricio & Plebejo. Duplex enim eſt civium Romanorum diviſio, quarum altera ad alteram nihil pertinet. Prior hæc, Vel patricii ſunt cives Romani, vel plebeji. Poſterior hæc, Vel ſenatores ſunt cives Romani, vel equites, vel de plebe; ita vel a genere, vel ab ordine diſtinguebantur: ut civis Romanus genere patricio natus, equeſtris tamen ordinis, ſi nondum in ſenatum lectus eſſet, diceretur; ſin ſenator eſſet factus, ordinis ſenatorii. Quod ſi patricius non modo in ſenatum allectus non eſſet, verum nec inter equites locum haberet; quia ſcilicet equeſtri cenſu non eſſet, hoc eſt ſeſtertiorum quadringenta millia non poſſideret, (minus enim qui habebat, eques eſſe non poterat, ſed, ut Horatii verbis utar, Plebs erat) aut quia, quum quadringenta millia poſſideret, annulo tamen aureo & equo publico non uteretur, quæ illi, equeſtris ordinis inſignia, Cenſor ob aliquod flagitium ademiſſet; aut

denique, quia neque majores ejus, neque pater, neque ipſe, cum quadringenta millia, eove amplius haberet, de equeſtri dignitete laboraſſent, equeſtriſque ordinis indicia, annulum ſcilicet aureum, & equum publicum, neque in militia a Duce, neque domi a Cenſoribus, quum cenſeretur, poſtulaſſet: quod tamen vix eſt ut credi poſſit. Quis enim contemnit honeſtatem? quis, quum ab infimo ordine plebejo ad equeſtrem poſſit aſcendere, aut ab equeſtri ad ſenatorium, recuſet? Si quis igitur patriciæ gentis neque ſenator eſſet, neque eques, is Patricius quidem & erat, & dicebatur, idem tamen de plebe & erat, & dicebatur. Quandoquidem, civis Romanus quicunque erat, is de tribus ordinibus unum haberet, ſenatorium aut equeſtrem, aut plebejum, neceſſe erat. Senator non es, ergo eques, aut de plebe. Neque ſenator, neque eques, ergo de plebe. Ordo enim præterea nullus ſupereſt: at quadringenta millia, qui eſt equeſtris cenſus, aut octingenta millia, qui ſenatorius, poſſideo: ſequitur ergo, ut eques ob quadringenta millia ſim, aut ſenator ob octingenta millia. Falſum. Cenſus enim dat, non ut eques aut ſenator neceſſario ſis, ſed ut eſſe poſſis: neque propter opes honor datur, ſed ob inopiam negatur. Turpe enim & indecorum, ſenator egens: malaſque res non omnino malis mentibus quandoque perſuadet inopia. Erant ergo Patriciorum tria genera, patricii ſenatores, patricii equeſtris ordinis, patricii de plebe. Sed oritur conſideratio. Civis Romanus, ex equite ſenator factus, amittitne ordinis equeſtris inſignia, annulum aureum, & equum? minime. Auctus enim dignitate, tantum abeſt ut de priſtino jure quidquam amittat, ut etiam aliquid præterea conſequatur. Nam præter annulum, & equum, quæ equitum erant, habebant ſenatores tunicam purpuream, ut ab equeſtri ordine aliqua omnino ſpecie diſtinguerentur, ſicuti equeſter ordo a plebe annulo aureo, & equo diſtinguebatur. Ex Manutii obſervationibus. [Rectius diceret Tunicam laticlaviam, quæ alba cum clavo purpureo erat. V. ſuo loco in CLAVUS, &c.

Roma, in montibus poſita & convallibus, cœnaculis ſublata atque ſuſpenſa. Cic. 2. de Lege Agrar. 95.
Urbs Roma. Hor. 3. Carm. 5. 12.
Altæ Romæ mœnia. Virg. 1. Æn. 11.
Beata. Hor. 3. Carm. 29. 12.
Bellatrix. Ovid. 2. Triſt. 321.
Dardania. Ovid. 15. Met. 431.
Domina Roma, Dominans. Hor. 4. Carm. 14. 44. Sic Virgil. de Romanis ait, Populum late regem, 1. Æn. 25. & Romani rerum domini. 1. Æn. 286.
Ferox. Hor. 3. Carm. 3. 44.
Magna. Martial. lib. 12. 69.
Martia. Ovid. ad Liviam, 246.
Potens. Hor. 2. Epiſt. 1. 61.
Princeps urbium. Hor. 4. Carm. 3. 13.
Pulcherrima rerum. Virg. 2. Georg. 534.
Regia. Hor. 1. Epiſt. 7. 44.
Romæ ambitum varie prodiderunt auctores. Plin. lib. 3. cap. 5. Mœnia ejus collegere ambitu, Imperatoribus Cenſoribuſque Veſpaſianis anno conditæ DCCCXXVIII. paſſ. XIII. M. CC. Fla. autem Vopiſcus tradit, Aurelianum imperatorem ambitum urbis ad triginta millia paſſuum ampliaſſe. V. cap. 39. pr. & 21. extr. conf. Iſ. Voſſ. de magnitud. Rom. vet. in Obſerv. ejus.

ROMÆA, Parilia dici cœperunt, Fortunæ templo ab Adriano in urbe reſtituto. Cælius Rhodig. lib. 5. cap. 4. V. in dictione PARILIA.

ROMĀNUS, a, um. Adj. [Ῥωμαῖος] Quod ad Romam pertinet, vel e Roma eſt.
Achilles Romanus. V. ACHILLES.
Arces. Virg. 2. Georg. 172.
Gens. Virg. 1. Æn. 37.
Linguæ Romanæ facundia. Ovid. 1. de Pont. 2. 69.
Ore Romano profluit Græcia. i. e. Homo Romanus Græce loquitur. Lucan. ad Piſon. 77.
Populus. Hor. 1. Epiſt. 1. 70.
Porta Romana, propria appellatione dicta eſt ea in urbe Roma, quam Romulus infimo clivo Victoriæ inſtituit. Appellata autem Romana a Sabinis præcipue, quod ea proximus aditus erat Romam. Feſtus, Romanam portam vulgus appellat, ubi ex epiſtylio defluit aqua. Qui locus ab antiquis appellari ſolitus eſt Statuæ Cinciæ, quod in eo fuit ſepulcrum ejus familiæ.
Potentia. Ovid. 15. Met. 877.
Pubes. Hor. 4. Carm. 4. 46.
Sermo. Quintil. lib. 2. cap. 14.
Tellus. Virg. 4. Æn. 275.
Romana urbs, pro Roma. Lactant. de Divino præmio, lib. 7. p. 420. edit. Plantin. cap. 15. H. St. En verba, Non inſcite Seneca Romanæ urbis tempora diſtribuit in ætates.
Urbis Romanæ conditor. Ovid. 14. Met. 849.

ROMANUS, i. m. [ὁ Ῥωμαῖος] Qui e Roma eſt, vel Romam inhabitat.
Domini rerum Romani. Virg. 1. Æn. 286.
Acer Romanus. Virg. 3. Georg. 346.
Vincit Romanus ſedendo; Proverb. in eos, qui tranquilli atque otioſi, tamen quæ volunt, efficiunt. Varro 1. de R. R. 2. pr.

ROMANULA porta teſte Varrone lib. 4. de L. L. 34. in Palatino monte fuit, gradus habens in navalia ad Volupiæ ſacellum. conf. 5. 3. ad fin.

ROMĀNE, Adv. [Ῥωμαϊκῶς, Ῥωμαϊστὶ] Gell. 13. 21. Hæc Romane & ſevere dixit.

ROMANENSIS, e. Adj. [Ῥωμανήσιος] Qui alibi ortus eſt, ſed in Roma verſatur. Unde Cato in lib. de R. R. cap. ult. Salem Romanenſem appellat, non Romæ factum, ſed qui Romæ vendebatur.

ROMANIENSIS, e. Adj. Grut. Inſcript. p. 41. n. 7. PISTOR ROMANIENSIS.

ROMANĬCUS, a, um. Adj. [Ῥωμαϊκὸς] Cato R. R. cap. 135. Aratra in terram validam Romanica bona erunt, in terram pullam Campanica, juga Romanica optima erunt. Sic
Romanicum oleum, apud eundem, cap. 153. in lege oleæ pendentis.

ROMANIA, æ. f. Barbariæ opponitur. Fortunat. 6. Carm. 4. 7.
Hinc cui barbaries, illinc Romania plaudit.

ROMANĬTAS, ātis. f. pro Orbe, ſive Imperio Romano, ponitur a Tertull. de Pallio cap. 4. pr.

ROMANDUES, [Ῥωμάνδυες] Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Populi ſub Rhotomago. Trunco capite nomine. Nam aliis Veromandui, vel Veromandi, q. V. Hodie *Vermandois*.

ROMILIA, gens Patricia, ex qua T. Romilius cum C. Veturio COS. A. U. 299. idemque 303. Decemvir.

ROMILIUS, a, um. Adj. ut Romilia lex, cavit, ne alii præter patres & magiſtratus, ſacra inirent, poſtea plebi quoque aditus ad ſacra fuit. Nam rogationibus tribunitiis, primum Sextio Licinia ſancitum eſt, ut Decemviri ſacrorum, non ut antea omnes patricii, ſed ex parte dimidia de plebe crearentur. Deinde ſecuta eſt Ogulnia, ut quum quatuor Pontifices eſſent, placeretque ſacerdotum numerum augeri, quatuor præterea Pontifices, quinque Augures, de plebe omnes allegerentur, ut omnino octo Pontificum, novem Augurum numerus fieret. Ex Manutio de Legib. Rom.
Tribus Romilia. V. TRIBUS.

ROMPHÆA, V. RHOMPHÆA.

ROMPHUS, i. Pedamenti vitium genus. Alexander Alexandrinus lib. 2. cap. 10. Quod autem nativum ex arboribus in arbores traductis vitibus, nonnulli traduces. quidam Romphos, plerique arbuſta dixere, quas in Tranſpadana Italia ex Cornu, Populo, Tilia, Acere, Orno, Carpino, & Quercu frequenter arbuſtari tradunt. [Latinum vocabulum non videtur.

ROMULA, Arbor dicebatur ſub qua Remus & Romulus pueri inventi ſunt. V. ROMA, & RUMINALIS.

ROMULENSIS, e. Adj. Romulenſis, Colonia Romanorum in Celtica Hiſpalenſium. Plin. lib. 3. cap. 1. Et a læva Hiſpalis colonia, cognomine Romulenſis.

RŌMŬLUS, i. m. [Ῥωμύλος] Martis & Iliæ filius, frater Remi, primus rex Romanorum. Cujus & Remi fratris hiſtoriam ſic ſcribit Servius, Amulius, inquit, & Numitor fratres fuerunt. Amulius fratrem imperio pepulit, & filium ejus necavit: filiam vero ejus Iliam, Veſtæ ſacerdotem fecit, ut ſpem ſobolis auferret, a qua ſe puniri poſſe cognoverat. Hanc, ut multi dicunt, Mars compreſſit, unde ſunt nati Remus & Romus, quos cum matre Amulius præcipitari juſſit in Tiberim: tum, ut quidam dicunt, Iliam ſibi Anien fluvius fecit uxorem: ut alii, inter quos Horat. Tiberis: unde ait, 1. Carm. 2. 17. Uxorius amnis. (V. ibi Acronem.) Pueri vero expoſiti ſunt ad ripam vicinam: hos Fauſtulus reperit paſtor, cujus uxor erat ante meretrix, Acca Laurentia, quæ ſuſceptos aluit pueros. Hi poſtea avum ſuum Numitorem, occiſo Amulio, in regna revocaverunt. Quibus dum cum eo anguſtum Albæ videretur imperium, receſſerunt, & captatis auguriis urbem condiderunt. Sed Remus prior ſex vultures vidit, Romus poſtea duodecim: quæ res poſtea bellum creavit, in quo exſtinctus eſt Remus: & a Romi nomine Romani appellati. Ut autem pro Romo, Romulus diceretur, blandimenti gratia factum eſt, quod gaudet diminutione. Quod autem a lupa dicuntur nutriti, fabuloſum figmentum eſt, ad celandam auctorum Romani generis turpitudinem: nec incongrue factum eſt: Nam & meretrices Lupas vocamus, unde & Lupanaria. Et conſtat hoc animal in tutela eſſe Martis. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 1. Æn. 278.
— donec regina ſacerdos
Marte gravis geminam partu dabit Ilia prolem.
Romulus, Martis filius, educatuſque a Lupa dicitur. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Romulus poſt exceſſum ſuum dixit Proculo Julio, ſe Deum eſſe, & Quirinum vocari, templumque ſibi dedicari in eo loco juſſit. Cic. 1. de Legib. 3.
Mavortius Romulus. Virg. 6. Æn. 778.
Alius Romulus Silvius, de quo Liv. 1. 3.

ROMULĒUS, a, um. Adj. [Ῥωμύλειος] poſſeſſivum: ut,
Colles Romulei. i. e. Romani. Ovid. 14. Met. 845.
Culmo Romuleo ſedens. Virg. 8. Æn. 654.
Enſe Romuleo cadit Amulius, i. e. Enſe Romuli. Ovid. 3. Faſt. 67.
Muri Romulei. Sil. lib. 7. 485.
Urbs Romulea. Ovid. 15. Met. 625.

ROMŬLUS, a, um. Adj. pro Romuleus: ut,
Gens Romula. Hor. in Carm. ſæcul. 1.
Tellus Romula. Virg. 6. Æn. 876.

ROMULĬDÆ, arum. m. Patronym. [Ῥωμυλίδαι] dicti ſunt Romani a Romulo. Perſ. 1. Sat. 31.
— ecce inter pocula quærunt
Romulidæ ſaturi quid dia poëmata narrent.
Arx Romulidarum. Lucret. lib. 4. 687.

ROMPOTINUM, V. RUMPOTINUM.

R O R

RORO, āre. V. ROS.

R O S

RŌS, rōris. m. [δρόσος, ψεκὰς, ἔρση, ἕρση] Humor qui ſereno tempore e cælo fluit, ſerena nocte, non gelu, neque ardoribus, neque ventis exſiſtentibus. Ariſtoteles lib. 1. Meteor. cap. 10. ſcribit rorem fieri ex vaporatione modica, atque in hoc differre a pluvia, quæ largo vapore progeneretur. Apulejus lib. de Mundo p. 61. Elmenh. Ros nocturnus humor, quem ſerenitas tenuiter ſpargit. Al. Serenitatis tenuitas. A Græcis dicitur ὁ δρόσος.
Ἡ δρόσος, non, ὁ. Idem tamen error in vulg. Lex. Ex δρόσος factum, ut Mos ex Νόμος. H. St. Gloſſ. Lat. Gr. Ros, Δρόσος, φλοιός. At hoc poſterius Corticem ſignificat.
Gelidus. Virg. 2. Georg. 202.
Levis. Virg. 6. Æn. 230.
Liquidus ros, Aqua fontana. Ovid. 3. Met. 164.
Nocturni. Plin. lib. 21. cap. 17. ad finem.
Purus ros Caſtaliæ. Hor. 3. Carm. 4. 61.
Vitreus. Ovid. 1. Amor. 6. 55.
Canent recente rore herbæ. Ovid. 3. Faſt. 880.
Stillavit ſanguineis roribus arbor. Lucan. lib. 7. 837.
Quum ros in tenera pecori gratiſſimus herba eſt. Virg. 8. Ecl. 15.
Amarus ros, Aquæ marinæ. Virg. 4. Georg. 431.
Salis ros, pro Aqua marina. Lucret. lib. 4. 440.
Nam quæcunque ſupra rorem ſalis edita pars eſt
Remorum, recta'ſt, &c. Rorem ſalis, i. e. Aquam maris. Lambin.

Tepidus,

Tepidus, Lacrimæ. Ovid. 10. Met. 360.
Lacrimarum rore madidæ coronæ. Ovid. 14. Met. 708.
Vitalis, Lac. Cic. 1. de Divin 20.
Ros maris, vel Ros marinus, Herba. V. infra post derivata.

RŌRĀLIS, e. Adj. Ovid. 4. Fast. 728.
Virgaque rorales laurea misit aquas. i. e. Ad irrigandum, sive ad aspergendum, vel aspergentes. Alii legunt Roratas.

ROSCĬDUS, a, um. Adj. [δροσερὸς, ἐερόεις, ἑερσήεις] Quod est rore perfusum; unde Nox roscida dicitur, Quæ rore humecta est. Plin. lib. 18. cap. 28.
Antra roscida. Ovid. 2. Fast. 332.
Aurora. Ovid. ad Liviam 282.
Colles. Plin. lib. 3. cap. 12.
Gramina. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 104.
Herba roscida. Varro 2. de R. R. cap. 2.
Iris. Virg 4. Æn. 700.
Mala roscida, Quæ matutino rore humecta sunt. Virg. 8. Ecl. 37.
Mella. Virg. 4. Ecl. 30.
Poma. Propert. lib. 2. 20. 36.
Pruina roscida foliis excussa. Ovid. 5. Fast. 215.
Solum roscidum. Columel. lib. 3. cap. 2.
Tellus roscida. Senec. Hippol. 1.
Folia melle, roscida. Plin. lib. 11. cap. 11. Itaque tum, prima aurora, folia arborum melle roscida inveniuntur.

RŌSĬDUS, a, um. Idem. Columel. 5. 6. Rosidum & nebulosum solum. [Sic 3. 1. & 4. 30. Alioqui Roscidum, vel Roridum legendum putes.

RŌRĬDUS, a, um. Idem. Propert. 2. 23. 27. V. ibi Broekhus.

RORŬLENTUS, a, um. Adj. [δροσερὸς, δροσώδης, πολύδροσος] Plenum rore. Columel. lib. 5. cap. 6. Cavendum ne aut Septentrionalibus ventis, aut rorulentæ, sed siccæ ferantur vites. Idem lib. 12. cap. 38. Ne rorulentæ baccæ legantur cavendum.

RŎRĀRIUS, a, um. Adj. Rorarii milites dicebantur, Qui armatura levi prælium primi committebant: quod ut ante pluvias cælum rorare solet, sic illi ante gravem armaturam qui prodibant, rorarii appellabantur, qui & Ferentarii. Hæc ex Festo. Liv. 8. 8. Primum vexillum triarios ducebat, veteranum militem spectatæ virtutis: secundum rorarios, minoris roboris ætate factisque.
Rorarii appellati, quod imbribus fere primum rorare incipiat. Varro de vita Pop. Roman. lib. 3. Idem lib. 6. de L. L. 3. Rorarii dicti a rore, qui bellum committebant ante, ideo quod ante rorat, quam pluit. V. Non. 18. 3.
Vinum rorarium, Quod rorariis dabatur. Festus. V. Heins. ad Sil. lib. 1. Stewech. ad Veget. lib. 1. cap. 20. & Dalechamp. ad Plin. lib. 2. cap. 60. [Gloss. Lat. Gr. Rogarii, Ἀκροβολισταί. scribe Rorarii.

RŌRĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [δροσοφόρος] ut, Aura rorifera. Senec. Hippol. v. 11.
Biga Lunæ rorifera. Stat. 1. Theb. 338.
Umbris roriferis terram nox obruit. Lucret. lib. 6. 864.

RORIFLUUS, a, um. sec. comm. Adj. ut,
— rorifluam sectemur carmine lunam. Vetus Poeta lib. 2. Catalect. p. 239. edit. Scalig.

RŌRO, [δροσίζω, ψεκάζω, ῥαίνω] āre. Humorem instar roris paulatim destillare. Virg. 8. Æn. 645.
— & sparsi rorabant sanguine vepres. Columel. lib. 11. cap. 2. IIII Id. Jun. Delphinus vespere exoritur, Favonius interdum rorat. In vetusto exemplari absolute legitur, Nonnunquam rorat. V. infra. Plin. lib. 17. cap. 10. Periculum tantum eo die est, si roraverit quantulumcunque imbrem.
Undique dant saltus, multaque aspergine rorant. Ovid. 3. Met. 683. De delphinis.
Oculi rorantur lacrimis obortis. Ovid. 15. Epist. 97. i. e. Rigantur.
Rorare saxa cruore. Sil. lib. 10. 263.
Quum videt in scopulo rorantem saxa cruore,
Torvoque obtutu labentem in Tartara Paulum.
Rorat, absolute: quomodo dicimus Pluit, Ningit, Tonat. Columel. lib. 11. cap. 2. Idibus Octobris, & sequenti biduo interdum tempestas, nonnunquam rorat. [Gloss. Lat. Gr. Rorat, ψακάζει.

RORANS, antis. Partic. [δροσίζων, ῥαντίζων] Lucret. lib. 3. 470.
— lacrimis rorantes ora, genasque.
Antra rorantia fontibus. Ovid. 3. Met. 177.
Astra rorantia. Virg. 3. Æn. 567.
Capilli rorantes. Ovid. 4. Fast. 141.
Lacrimis rorantibus spargunt ora. Lucret. lib. 2. 976.
Pocula minuta, atque rorantia. Cic. de Senect. 46.

RORĀTUS, a, um. [ῥανισθεὶς] Partic. ut, Rorata pruina. Ovid. 3. Fast. 357.
Mollis erat tellus rorata mane pruina. Alii legunt Rorataque, ut referatur ad Tellus.
Rosæ roratæ. Ovid. 2. de Pont. 1. 36.

RORATIO, ōnis. f. [ῥανισμός] Roris distillatio. ut, Nocturnæ rorationes. Apul. 9. Met. p. 232. Elmenh.
Roratio, quam Theophrastus Rhoada, quasi defluxum, appellat, morbus est vitium, quem vulgo *Colaturam* vocamus. Plin. lib. 17. cap. 24. Siderationis genus est in vitibus deflorescentibus roratio. Aut quum acini priusquam crescant, decoquuntur in callum. Theophrastus lib. 4. de plantis cap. 16. Roratio, inquit, fit quum vitis deflorescens irrorat. Fit autem id genus affectionis, quum acini defluunt: & qui remanent, parvuli sunt. Propter hoc vitium Floralia, ab antiquis instituta sunt. Plin. lib. 18. cap. 29. Floralia quarto Cal. Maji instituerunt, anno urbis quingentesimo sextodecimo, ex oraculis Sibyllæ: ut omnia bene deflorescerent.

RORĀMENTUM, i. n. Capitolin. in Vero cap. 10. Capiti auri roramenta respergere. Alii Ramenta rectius.

RORESCO, [δροσίζομαι] ĕre. Rore aspergi. Vox dubiæ auctoritatis. Plin. lib. 18. cap. 34. Aquilonem prænuntiat terra siccescens, sed rorescens repente, &c. Sic leg. in veteri edit. A. D. 1491. sed hodierna exemplaria omittunt voces, Sed rorescens. Ovid. 15. Met. 245. — resolutaque tellus
In liquidas rorescit aquas. al. Rarescit, quam lectionem recepit Robertus Stephanus. V. RARESCO.

RŌS MĂRĪNUS, roris marini, m. [ἐνεόμυρον. Gl. L. G.] officinis Anthos. Horat. 3. Carm. 23. 15.

Parvos coronantem marino
Rore deos, fragilique myrto. Dicitur &

RŌS MĂRIS, Ovid. 3. de Arte Am. 690.
— tegit arbutus herbam,
Ros maris, & laurus, nigraque myrtus olent. Alii conjuncte scribunt. Idemque

ROSMARĪNUM, i. n. vel ROSMARĪNUS, i. m. [λιβανωτὶς] Frutex. Plin. lib. 19. cap. 12. Libanotis, locis putridis & macris ac roscidis seritur semine. Radicem hobet olusatri, nihil a ture differentem. Usus ejus post annum stomacho saluberrimus. Quidam eam nomine alio rosmarinum appellant. Idem lib. 17. cap. 13. Et Columel. lib. 9 cap. 4.
Rosmarinum coronarium. Rosmarinum (Gallice *Romarin* appellatur) duplicis est differentiæ: Unum fecundum frugiferumque, cujus semen cachrys vocatur. Folia fœniculi habet, &c. Alterum coronarium quo in sertis coronisque amasii abutuntur. De utroque vide Dioscoridem lib. 3. cap. 72. & 73.

RŎSA, æ. f. [ῥόδον] Flos e spina nascens, cui ῥόδος Græcis nomen est. Plin. lib. 21. cap. 4. Rosa nascitur spina verius quam frutice, in rubo quoque proveniens, illic etiam jucundi odoris, quamvis angusti, &c. Cic. 7. Verr. 27. Sed quum rosam viderat, tunc incipere Ver arbitrabatur. Martial. 4. 29. 4.
Hibernæ pretium sic meruere rosæ.
Flos rosarum. Hor. 3. Carm. 29. 3.
Atria plena rosarum. Ovid. 2. Met. 113.
Albentes rosæ. Ovid. 3. de Arte Am. 182.
Amœnæ. Hor. 2. Carm. 3. 14.
Arentes. Virg. 4. Georg. 268.
Confusa rubore. V. CONFUNDO.
Plena nimium pudoris rosa, Nimium rubra. Columel. lib. 10. 102.
Punicea. Hor. 4. Carm. 10. 4.
Sera. Hor. 1. Carm. 38. 3.
Carpere rosam. Virg. 4. Georg. 134.
Deligere primam tenui ungue rosam. Ovid. 4. Epist. 30.
Fulgent quale rosæ inter sua lilia mistæ. Ovid. 2. Amor. 5. 37.
Perlucidus pulvinus Melitensi rosa farctus. Cic. 7. Verr. 17.
Redimiri sertis & rosa. Cic. 3. Tusc. 43.
Spargere rosas. Hor. 3. Carm. 19. 22.
Vivere in rosis, i. e. Florere, & omni felicitate affluere. Martial. 8. 77.
Liber, in æterna vivere digne rosa. Cic. 5. Tusc. 73. Etiamnum in cruciatu atque tormentis? M. Antu me in viola putabas, aut in rosa dicere?
Rosam, quæ præteriit, ne quære iterum: i. e. Noli te cruciare desiderio rerum, quæ restitui nequeunt. V. Chiliad.
Rosas loqui, i. e. Blanditias. Erasm. ibid.
Rosam suam vocat amicam amator quidam apud Plaut. Asin. 3. 3. 74. blandiendi gratia.
Rosa, pro Oleo rosaceo. Cels. lib. 8. cap. 3. Neque alienum est instillare paulum rosæ, vel lactis, quo magis lubrico circumagatur. Ibid. cap. 4. Quod si membrana per inflammationem intumuerit, infundenda erit rosa tepida.
Rosa Græca. V. RHODODAPHNE.

ROSŬLA, æ. f. dimin. Dracont. Hexaëm. v. 597.
Qui rosulis stellare nemus, vel floribus agros
Imperat Autumni, &c.

ROSEUS, a, um. Adj. [ῥόδινος, ῥοδοειδής Gl. G. L.] Quod est coloris rosæ. Plin. 28. 19. Asini a coitu spuma collecta roseo panno, & inclusa argento, venerem stimulat. Idem lib. 14. cap. 1. Hic purpureo lucent colore, illic fulgent roseo. Gloss. Græc. Lat. Ῥοδόχρους, Roseo colore.
Cervix rosea, i. e. Pulchra. Servius. Virg. 1. Æn. 406.
Convalles roseæ, i. e. Florulentæ, species pro genere. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 85.
Dea rosea, Aurora. Ovid. 3. de Arte Am. 84.
Ῥοδοδάκτυλος Ἠώς. Roseis Aurora quadrigis. Vide VICE. H.St. V. Virg. 6. Æn. 535.
Face rosea sol infert lumina cælo. Lucret. lib. 5. 974.
Genæ roseæ. Virg. 12. Æn. 606.
Labella. Catul. de Berecynth. 61. 74.
Os roseum. Virg. 2. Æn. 593.
Rubor. Ovid 3. Amor. 3. 5.

ROSĀCEUS, a, um. Adj. [ῥόδινος] Quod ex rosa factum est: unde Rosaceum oleum, quod ex rosis oleo infusis expressum est, quod Græci Rhodinon vocant. Plin. lib. 20. cap. 3.
Corona rosacea. Plin. lib. 21. cap. 3. L. Fulvius argentarius, bello Punico secundo, cum corona rosacea interdiu e pergula sua in forum prospexisse dictus.

ROSACEUM, i. n. subaud. Oleum. Plin. 21. 29. & 37. 3.

ROSALIA, ōrum. n. pl. Ῥοδισμὸς Gloss. Græc. Lat.

ROSĀRIUS, a, um. Adj. ut, Absortio rosaria. Suet. Neron. cap. 27. V. in ABSORBEO.

ROSĀRIUM, i. n. [ῥοδών] Copiam fruticum significat, uno loco rosas gignentium: vel Locum in quo sunt hujusmodi frutices. Plin. lib. 21. cap. 11. Rosaria a Favonio fossa oportet esse, iterumque solstitio. Columel. lib. 11. cap. 2. Rosarium serotinum, perfossum & cultum habere jam tempus est.
Amœna rosaria. Ovid. 5. Trist. 2. 23.

ROSO, āre. Rosa imbuere. Hinc

ROSĀTUS, a, um. Partic. ut, Propoma rosatum. Pallad. Feb. tit. 32.

ROSATUM, i. n. Lamprid. Heliogab. cap. 19. & 21. & Apic. 1. 4. Ubi modum faciendi docet.

ROSĒTUN, i. n. [ῥοδωνιὰ] Locus rosis consitus. Virg. 5. Ecl. 17.
Puniceis humilis quantum saliunca rosetis. [Gloss. Gr. Lat. Ῥοδωνιά; Rosetum & Ῥοδὼν, Rosetum. Item Ῥόδον, Rosum. Puto Ῥοδὼν, Rosarium, vel certe Rosetum scripsisse grammaticum, nisi Rosum, n. g. pro Rosa dixit.

ROSULENTUS, a, um. Plenus rosarum. Mart. Capella lib. 1. p. 19. Rosulenti splendoris gratia totam aulæ ipsius curiam &c. illuminavit. de Aurora Solem antegressa.

ROSEA, æ. f. auctore Festo, Campus in agro Reatino appellatur, quia in eo arva rore humida semper feruntur. Varro lib. 1. de R. R. cap. 7. ad finem, Cæsar Vopiscus Ædilicius, causam quum ageret apud Censores,

campos Roseæ, Italiæ dixit esse fumen, in quo relicta pertica postridie non appareret propter herbam. Hinc

ROSEĀNUS, a, um. Adj. ut, Roseani equi. Varro de R. R. 2. 7.

ROSCIDUS, V. ROS.

ROSCIUS, i. m. cognomine Otho, [Ῥώσκιος Ὄθων] Tribunus plebis legem tulit, ut Equitibus Romanis in theatro XIIII gradus proximi assignarentur, qui censum CCCC. HS. haberent. V. Livii. Epit. 99. De hoc Cicero pro Muren. 21. L. Otho, vir fortis, meus necessarius, equestri ordini restituit, non solum dignitatem, sed etiam voluptatem.

Q. Roscius Gallus, Comœdus, Ciceronis præceptor in pronuntiationis & gestus exercitatione, eo præstantiæ venit, ut quum de perfecto in arte aliqua loquimur, in suo genere Roscius a nobis dicatur, teste Cicerone lib. 1. de Orat. 130. Hic a Cicerone defensus est, quum a Fannio quodam ob pecuniariam rationem in judicium adductus esset. V. Fest.

Doctus Roscius. Hor. 2. Epist. 1. 82.

Sex. Roscius Amerinus, etiam in causa parricidii defensus a Cicerone patrem habuit hominem locupletem, quem quidam clam interfecerunt: filius per occasionem discordiæ cujusdam, quæ inter eos intervenerat, paternæ cædis auctor accusatur. Præda ad quendam Sullæ satellitem L. Cornelium Chrysogonum redibat, accusatore Erucio, quam causam egit primam publicam Cicero, annos natus XXIII ut est Auctor Corn. Nepos. apud Gell. 15. 28. De qua causa ipse in Bruto 312.

ROSCIUS, a, um. Adj. ut, Lex Roscia. Hor. 1. Epist. 1. 62.

ROSCIĀNUS, a, um. Aliud Adj. ut, Rosciana imitatio. Cic. 2. de Orat. 242.

ROSEUS, V. ROSA.

ROSIO, V. RODO.

ROSMARINUM, ROSMARINUS, ROSMARIS, V. in ROS ad fin.

ROSTELLUM, V. ROSTRUM.

ROSTRUM, i. n. [ῥύγχος, ῥάμφος Gl. L. G.] Quo aves cibum capiunt. Nec solum de avibus, sed etiam de reliquis animalibus, & de ipso homine interdum dicitur. Cic. 1. de Nat. Deor. 102. Procero corneoque rostro aves. Ovid. 14. Met. 282.

Osque meum sensi pando occallescere rostro.

Acumen rostri. V. Acumen, in ACUO.

Acies rostri. Plin. lib. 11. cap. 37.

Rostrum, de Quadrupedis, ut

Canum. Plin. lib. 8. cap. 40. Ventos & odorem captantes, prodentesque rostro cubilia.

Caprarum. Varro 2. de R. R. cap. 3. Duo enim genera earum, sub rostro duas ut mammulas pensiles habeant.

Cervorum. Plin. lib. 8. cap. 32.

Hippopotami. Plin. lib. 8. cap. 25. Rostro resimo, cauda & dentibus aprorum, &c.

Suum. Columel. lib. 7. cap. 9. Rostris brevibus & resupinis. Cic. 1. de Divin. 23. Sus rostro si humi A litteram impresserit, num propterea, &c. & 2. 48. Rostrum suis.

Tragelaphorum. Plin. lib. 8. cap. 33. Eminet rostrum ut in parvo sit haud dissimile suillo.

Rostrum Piscium, ut

Delphinorum. Plin. lib. 9. cap. 8.

Draconum piscium. Plin. lib. 9. cap. 27.

Testudinum piscium. Plin. lib. 9. cap. 10.

Rostrum de Homine etiam dicitur. Plaut. Men. 1. 1. 13.

Apud mensam plenam homini rostrum deliges. Petron. cap. 75. p. 277 Ut celerius rostrum barbatum haberem. V. Non. 6. 41.

Acutum rostrum. V. Acutus, in ACUO.

Aptum rapinæ. Ovid. 6. Fast. 133.

Corneum. V. Corneus, in CORNU.

Crepitante ipsa sibi plaudat ciconia rostro. Ovid. 6. Met. 97.

Immodicum. Ovid. 6. Met. 673.

Obuncum vulturis. Virg. 6. Æn. 597.

Pandum. Ovid. 14. Met. 282.

Punica. Ovid. 2. Amor. 6. 22. de Psittaco.

Tincta gerens rubro punica rostra croco.

Reduncum. Ovid. 12. Met. 562.

Rigidum. Ovid. 6. Met. 673.

Contingere cibum terrestrem rostris facile. Cic. 2. de Nat. Deor. 122.

Exacuere spicula rostris. Virg. 4. Georg. 74.

Prominet immodicum pro longa cuspide rostrum. Ovid. 6. Met. 673.

Malleorum rostrum. Plin. lib. 34. cap. 14. i. e. Ferreum illud in malleis, quo proprie ad percutiendum utimur.

Rostrum insulæ. Cic. 2. de Legib. 6. Sed ventum in insulam est. Hac vero nihil est amœnius. Ut enim hoc quasi rostro finditur Fibrenus, & divisus æqualiter in duas partes latera hæc alluit, &c.

A similitudine autem rostri avium, aut aliorum animalium, dicta est pars illa navis exporrecta atque acuta e prora, a quo Naves ipsæ, Rostratæ dicuntur. Cæs. 3. Bell. Gall. 13. Rostro enim noceri non posse cognoverant. Virg. 5. Æn. 143.

Convulsum remis rostrisque stridentibus æquor. Gloss. Lat. Gr. Rostra, Ἔμβολαί, Ῥύγχη, Χελώνια.

Rostra, pl. [ἔμβατα] auctore Liv. 8. 14. extr. dictum est Templum, seu forum, ante curiam Hostiliam, in quo erat pulpitum ornatum ex rostris navium Antiatium, ex quo loco Magistratus concionari solebant. Unde sæpe legimus Pro rostris, id est, In rostris: in eo enim ipso rostra ab hostibus capta, fixa erant. Charisius lib. 1. Rostra, locus in urbe ubi concionantur. Cic. 3. Off. 80. Conscripserunt communiter edictum, cum pœna atque judicio, constitueruntque ut omnes simul in Rostra post meridiem descenderent. V. Græv. not.

Ascendere in rostra. V. ASCENDO.

Convocare ad rostra. V. CONVOCO.

Deducere de rostris. V. DEDUCO.

Perorasset quum Vectius, descendissetque de rostris. Cic. in Vatin. 26.

Statuere in rostris statuam alicui. Cic. ad Brut. 15.

ROSTRĀTUS, a, um. Adj. [ῥυγχωτὸς] ut, Rostrata navis. Cic. 2. de Invent. 98. Lex est apud Rhodios, ut si qua rostrata in portu navis deprehensa sit: publicetur. V. NAVIS.

Corona rostrata, Navalis victoriæ præmium. Plin. lib. 16. cap. 4. Virg. 8. Æn. 685.

—cui, belli insigne superbum,

Tempora navali fulgent rostrata corona. Sextus Pompejus, Pompeji filius, in Sicilia piraticam exercuit, contra quem primo cum Agrippa pugnavit Augustus. Postea Agrippæ cura data est, qui eum delevit: ob quod Augustus ei rostratam dedit coronam, quia vicerat navali certamine. Servius. V. CORONA.

Falces rostratæ. Columel. 2. 21. *Faucilles beckues, non pointues.*

Impetus rostratus, Qui fit ipso rostro. Plin. lib. 10. cap. 23.

ROSTRĀLIS, e. Adj. Sidon. 1. Epist. 10. Dignum poema, quod apicibus pererrandum auratis juste tabula rostralis acciperet. [An Perarandum?

ROSTRO, [ῥυγχόω] āre. Rostro scrutari. Gloss. Lat. Gr. Rostrat, Ἐπιζητεῖ Hinc

ROSTRANS, antis. Partic. Plin. lib. 18. cap. 19. In collibus transverso tantum monte aratur: sed modo in superiora, modo in inferiora rostrante vomere. i. e. Rostrum impingente, ut ait Budæus.

ROSTELLUM, i. n. dimin. [ῥαμφίδιον] Parvum rostrum. Columel. lib. 8. cap. 5. Die vicesimo animadvertat an pulli rostellis ova percuderint. Plin. lib. 30. cap. 11. Muris rostellum, auriculasque summas roseo panno, ipsumque dimittunt.

ROT

RŎTA, æ. f. [τροχὸς, κύκλος] a rotunditate, seu a ruendo: ruit enim facile in suos orbes. Plaut. Capt. 2. 3. 9.

—pro rota me uti licet:

Vel ego huc, vel illuc vortar, quo imperabitis. Plin. lib. 16. cap. 40. Sed lignum non aliò pæne, quam ad radios rotarum utile.

Curvatura summæ rotæ. Ovid. 2. Met. 107.

Orbis rotarum. Plin. lib. 8. cap. 16.

Radii fractarum rotarum. Ovid. 2. Met. 317.

Strepitus rotarum. Hor. 1. Epist. 18. 7.

Vestigia rotæ. Ovid. 2. Met. 133.

Currens. Hor. 3. Carm. 10. 10.

Effusæ rotæ, Currentes. Propert. lib. 4. 8. 18.

Errantes. Stat. 1. Theb. 220.

Volucres. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 431.

Evitata fervidis rotis meta. Hor. 1. Carm. 1. 5.

Inducere rotam. V. INDUCO.

Terenda hæc erit admissa meta rota. Ovid. 1. de Arte Am. 40.

Rota figuli. Pers. 3. Sat. 23.

Udum & molle lutum es, nunc nunc properandus, & acri Fingendus sine fine rota.

Aquariæ rotæ, apud Paulum lib. 4. sentent. tit. 6. sunt, Per quas tollitur aqua.

Aquilega rota. Tertullian.

Rota, pro Vi dicendi, sive orationis impetu ponitur. Sidon. 9. Epist 15.

Homericæque par & ipse gloriæ

Rotas Maronis arte sectans compari. V. Auson. Profess. Burdigalens. Commem. carm. 5. [Sidonio non est Pro impetu orationis, sed pro ipso curriculo, seu curuli certamine ponitur, quo velut certare inter se ingenia finguntur, parum verecunda sane metaphora.

Fortunæ rota. Cic. in Pison. 22.

Rota, pro Solis orbe a Latinis usurpatur, sicut δίσκος pro eodem a Græcis. Sidonius,

Inde patefecit radiis rota candida cælum. i. e. Sol exortus cælum noctu clausum aperuit luce sua: noctu enim cælum claudi censebant. Hinc illud Maronis, 1. Æn. 378.

Ante diem clauso componet vesper Olympo. Turnebus. [V. Broekh. ad Tibull. 1. 10. 62.

Rota, Supplicii genus quoddam fuit apud Græcos, quo distento corpore homines torquebantur, sicque definiebant, Τροχός ἐστι βασανιστικὸν ὄργανον, διατεῖνον τὰ σώματα τῶν βασανιζομένων. Cic. 5. Tusc. 24. In eo etiam putatur dicere, in rotam (id est genus quoddam tormenti apud Græcos) beatam vitam non ascendere. Apud Josephum, in Maccabæis, ejus supplicii crebra mentio est. Meminit & Aristophanes, sed & Plutarchus quoque in Nicia. Cælius lib. 10. cap. 15. putat illi simile esse, quod apud Gallos grassatoribus infertur, vocaturque vulgo *La Roue*. Quanquam lubentius crediderim genus quoddam tormenti fuisse ad verum exsculpendum. V. Turneb. Adversf. 7. 16. [Id quod ex loco Aristoph. in Plut. 4. 3. 26. perspicue apparet, ubi Servile tormentum fuisse docet Schol. Conf. Henr. Steph. Thes. Græc. dict. τροχὸς, in τρέχω vol. 4.

Rotæ, Genus caprarum. Varro 3. de R. R. cap. 1. Etiam nunc in locis multis genera pecudum ferarum sunt aliquot, ut in Phrygia ex ovibus, ubi greges videntur complures: ut in Samothrace, caprarum, quas Latine rotas appellant.

Rota, Piscis cetarii generis. Plin. lib. 32. cap. 11.

ROTŬLA, æ. f. dimin. [τροχίσκος, τροχίδιον] Plaut. Pers. 3. 3. 38.

Mirum, quin citius jam a foro argentarii

Abeunt, quam in cursu rotula circumvortitur. Plin. 18. 18. Galliæ vero duas addiderunt rotulas.

ROTŬLO, āre. Saresb. 8. 12. In orbe rotulari quam incedere magis idoneus est.

ROTĀTIM, Adv. Rotarum modo. Apul. 10. Met. p. 253. Elmenh. In orbe rotatim flexuosi.

ROTĀLIS, e. Adj. ut, Carpentum rotale. Capitolin. in Macrin. cap. 12.

RŎTO, [κυκλόω, γυρόω] āre. In modum rotæ versare, vertere, circumagere. Rotavit, Ἐδίνευσεν, Ἐτρόχισεν. Gloss. Lat. Gr. & Græc. Lat. τροχηλατῶ, Roto. Τροχιάζω, Roto, Rotor. Δινεύω, Roto.

More fundæ rotare aliquem. Ovid. 4. Met. 17.

Canes rotat aper. Ovid. 2. de Arte Am. 374.

Caput ense rotare. Lucan. lib. 8. 673.

Flammas venti rotant cavis fornacibus. Lucret. lib. 6. 201.

Silvas rotare rapiens amnis dicitur. Stat. 4. Silv. 3. 79.

Telum immane rotat. Stat. 9. Theb. 802.

Circumque infraque rotantur Tyrrheni greges. Stat. 1. Achil. 56.

Rotare proprie dicuntur pavones. Columel. lib. 8 cap. 11. Signa sunt exstimulatæ libidinis, quum semet ipsum, veluti mirantem caudæ gemmantibus pinnis, protegit: idque quum facit, rotare dicitur. De pavone.

ROTANS, antis. Partic. [κυκλῶν] ut,

Turbine rotanti portant res venti. Lucret. lib. 1. 294. conf. Hor. 4. Carm. 11. 11.

Rotantia,

Rotantia, Ἐλιδσόμενα, Κοιλαινόμενα, Κυλιόμενα. Gloſſ. Lat. Græc.

Rotātus, a, um. Partic. [κυκλωθεὶς] ut, Cervix rotata. Lucan. ad Piſon. v. 53.
Ignis rotatus. Ovid. 12. Met. 296.
Sermo rotatus. Juven. 6. Sat. 448.
— & curtum ſermone rotato
Torqueat enthymema. Sermonem rotatum, Turnebus hic interpretatur, Orationem converſione concluſam, atque comprehenſam ambitu: quod genus dicendi a Cicerone Verſum, ab Ariſtotele συνεστραμμένον appellatur: quo genere loquendi contorta oratio eſt, ideoque brevior, quam ſponte naturæ fuſa.
Sol rotatus, i. e. In præceps datus. Prudent. Cathem. 11. 29.
Viri rotati. Valer. Flacc. 4. 181.

Rotatio, ōnis. f. Circum actio. Vitruv. 10. 8. Sine porrecto rotationis. Et in fine capitis, Per rotationem circini. V. Apul. Apol. p. 303. Elmenh.

Rotātus, ûs. m. Idem. Claudian. de Conſul. Mallii v. 77. Rapido cæli rotatu.
Præceps rotatus. Auſon. Moſella, v. 362.

Rotātor, ōris. m. Stat. 2. Silv. 7. 7. de Baccho,
Et tu, Baſſaridum rotator, Evan.

Rotātĭlis, e. Adj. Sidon. 2. Epiſt. 9. Inter rotatiles cataſtropharum gyros.

Rotabĭlis, e. Idem. Ammian. 23. 4. Agiliter rotabilis.

Rothomagus, i. m. [Ῥοθόμαγος] Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 8. Galliæ civitas ad Sequanam. Vulgo *Rouen.*

Rŏtundus, a, um. Adj. [στρογγύλος, περιφερὴς, περίτροχος, κυκλόεις, κυκλοτερὴς] dicitur quaſi collectum, & per omnem circuitum læve ſine offenſione aſperi anguli. Non. 1. 297. ex Cic. Plin. lib. 10. cap. 52. Aquatilium ova rotunda.
Dictum rotundum a Retundendo: quod omnis undique retuſa & veluti deformata ſit aſperitas. Habet enim quod rotundum eſt, unicam ſuperficiem, in qua nec principium notari poteſt, nec finis. Rotundum etiam e Radendo dici poteſt. quod circum raſum atque expolitum ſit.
Rotundum a rota dictum, teſte Nonio 1. 297. vel rota, a rotundo. Cui ſubſcribit Voſſ. q. V.
Quadratum & Rotundum velut contraria. Cic. 2. de Fin. 36.
Ambitus rotundus. Cic. de Univerſ. 23.
Baccæ rotundiores. Hor. Epod. 8. 53.
Cælum rotundum. Cic. 3. de Orat. 176.
Deus volubilis & rotundus. Cic. 2. de Nat. Deor. 46.
Figuræ rotundæ præſtantia & perfectio ſatis intelligitur ex Cic. de Univerſ. 15. & 2. de Nat. Deor. 47. Quid pulchrius, inquit, ea figura, quæ ſola omnes alias figuras complexa continet, quæque nihil aſperitatis habere, nihil offenſionis poteſt, nihil inciſum angulis, nihil anfractibus, nihil eminens, nihil lacunoſum? Cumque duæ formæ præſtantes ſint, ex ſolidis globus (ſic enim σφαῖραν interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis, qui κύκλος, Græce dicitur, his duabus formis contingit ſolis, ut omnes earum partes ſint inter ſe ſimillimæ, a medioque tantum abſit extremum, quantum idem a ſummo, quo nihil fieri poteſt aptius: hujus enim figuræ extremitas paribus a medio radiis attingitur. Hactenus Cicero. Unde perſuadent nobis philoſophi, cælum, ſtellas, elementa, mundum denique totum, rotunda atque globoſa eſſe figura formatum a Deo. Hinc factum eſt, ut quum aliquid egregium & plane perfectum ſignificare volumus, illud rotundum appellemus.
Forma rotunda ullam negat eſſe pulchriorem Plato. Cic. 1. de Nat. Deor. 24.
Lances rotundæ. Hor. 2. Serm. 4. 40.
Stellæ globoſæ & rotundæ. Cic. de Somn. Scip. 6.
Rotundum eleganter ad orationem tranſtulit primus Cicero, ut vult Nonius l. c.
Clauſulæ rotundæ. Quintil. lib. 8. cap. 5. Rotundas clauſulas intelligit, Intra quas ſententiæ clauduntur, cum ſequentibus non hærentes. Budæus.
Conſtructio verborum apta, & quaſi rotunda. Cic de Clar. Orat. 271.
Diſtributio rotunda. Quintil. lib. 3. cap. 4. Celeri magis ac rotunda uſi diſtributione, quam vera.
Orator rotundus, per translationem. Cic. in Orat. 40. Thucydides autem præfractior, nec ſatis, ut ita dicam, rotundus. i. e. Elegans & compoſitus: vel rotundam non habens ſententiarum & clauſularum elegantiam, qua integra clauſula integram ſententiam comprehendit.
Ore rotundo loqui. Hor. in Arte Poet. 323. i. e. inquit Parrhaſius, Perfecto, pleno, vel ſine offenſione & aſpiratione in ſe revolvente.
Rotundior. Compar. Celſ. 5. 28. Rotundiſſimus Superl. Idem 8. 1. & Plin. lib. 10. cap. 52. extr. de ovis, Exeunt a rotundiſſima ſui parte dum pariuntur.

Rŏtunda, proprium nomen templi ejus quod Numa Pompilius Veſtæ ſacravit. Feſtus, Rotundam, ædem Veſtæ Numa Pompilius rex Roman. conſecraſſe videtur, quod eandem eſſe terram. qua vita hominis ſuſtentaretur crediderit, eamque pilæ forma eſſe, ut ſui ſimili templo Dea coleretur. [Sed non videtur poſt hanc vocem diſtinguendum, nec dicit Appellaſſe rotundam, ſed Conſecraſſe. Hodie Romæ Sancta Maria rotunda dicitur Pantheon Agrippæ, Deiparæ virgini conſecratum.

Rotunde, Adv. [στρογγύλως] Cic. 5. de Finib. 7. Iſta ipſa, quæ tu breviter Regem, dictatorem, divitem, ſolum eſſe ſapientem, a te quidem apte ac rotunde, quippe habes enim a rhetoribus. i. e. Eleganter, Concinne, vel Collecte, ut ait Nonius 2. 727.

Rotundŭla, æ. f. Idem quod Rotula. Apul. de Herb. cap. 13. His bene commixtis, facies exinde velut rotundulam. [i. e. Pilulam.

Rotundĭtas, ātis. f. [τὸ κυκλοτερὲς] Plin. lib. 9. cap. 30. Cornibus, quæ ſunt propria rotunditate præpilata, ad latera porrectis. Ibidem cap. 36. Rotunditas oris. Idem lib. 16. cap. 23. Folia in juventa circinatæ ſunt rotunditatis. Gloſſ. Gr. Lat. Στρογγυλότης, Rotunditas.

Rotundo, āre. [στρογγυλίζω. Gl. G. L.] Rotundum facere. Cic. de Univerſ. 31. Quumque ſimilem univerſi naturæ efficere vellet, ad volubilitatem rotundavit. Vitruv. lib. 10. cap. 11. Id ad circinum rotundatur. Caput rotundare, Rotundum habere, vel producere. Plin. lib. 20. cap. 18.
Rotundare, pro Complere, & perficere. Hor. 1. Epiſt. 6. 34.
Mille talenta rotundentur, totidem altera porro,
Tertia ſuccedant, & quæ pars quadret acervum.

Rotundātus, a, um. Partic. ut, Solis orbis rotundatus. Vellej. 2. 59. 6.
Hendecaſyllabi rotundati. Sidon. 8. Epiſt. 4.

Rotundatio, ōnis. f. Vitruv. lib. 10. cap. 11. Sic & in rotundatione & in longitudine æqualia ſpatia fient.

Rotundĭfŏlius, a, um. Adj. ut, Phlomides rotundifoliæ. Apul. de Herb. cap. 71.

R O X

Roxana, æ. f. [Ῥωξάνη] Alexandri concubina, quæ quum prægnans eſſet ex defuncto rege, eamque præcipuis honoribus Macedones cumularent, Statiram æmulam dolo ad ſe pertractam, una cum ſorore, occidi & in puteo obrui curavit. Auctor Plutarchus in Alexandro extr. V. rhoxana.

Roxicum, i. n. [Ῥωξικὸν] Corſicæ inſulæ civitas. Ptolemæo lib. 3. cap. 2.

R R

RR. R duobus, inquit Feſtus, in compluribus orationibus, quum de actis diſſeritur, etiam præſcribi ſolet: id eſt, Rationum relatarum, quod iis tabulis docentur judices, quæ publice data atque accepta ſint.

R U B

Rubeas, Promontorium eſt in Ponto. Plin. lib. 4. cap. 13. Philemon Mocimaruſam a Cimbris vocari, hoc eſt mortuum mare, uſque ad promontorium Rubeas: ultra deinde Cronium.

Rubedo, **Rubefacio**, **Rubellianus**, **Rubellulus**, **Rubellus**, **Rubens**, V. rubeus.

Rubensis, e. Adj. ut, Rubenſis lacus in Narbonenſi provincia, quem præterlabitur Atax. Plin. lib. 3. cap. 4. Flumen Atax e Pyrenæo Rubenſem permeans lacum.

Ruber, quod huc tranſponi debuit, V. ante rubeus.

Rŭbēta, æ. f. [φρύνος] Plin. lib. 8. cap. 31. Ranæ quoque rubetæ, quarum & in terra & in humore vita, plurimis refertæ medicaminibus. Idem lib. 32. cap. 5. Sunt quæ in vepribus tantum vivunt, ob id rubetarum nomine, ut diximus, quas Græci phrynos vocant, grandiſſimæ cunctarum, geminis veluti cornibus, plenæ veneficiorum. Mira de his certatim tradunt auctores. Juven. 1. Sat. 70. — quæ molle Calenum
Porrectura viro miſcet ſitiente rubetam.
Rana rubeta. Plin. 25. 10. Auxiliantur contra ranam rubetam. Propert. lib. 3. 6. 27. [Videtur a Rubo dicta. In Gloſſ. Cyrill. tamen Φρύνος, Rubeta, Rana rubra. quaſi ſcil. a Rubro colore.

Rubetum, V. rubus.

Rŭber, bra, brum. Adj. [ἐρυθρὸς, φοινικός, κόκκινος, ἐρυθρίας] Idem quod Rubeus, ſed magis in uſu eſt Ruber. Martial. lib. 1. 56.
Flavaque de rubro ponere mella cado. [Gloſſ. Lat. Gr. Rubrum, Ἐρυθρὸν, Ξανθόν.
Æquor rubrum. Virg. 3. Georg. 359.
Aurora rubra. Propert. lib. 3. 13. 16.
Flamma rubra. Ovid. 11. Met. 368.
Humor ruber occupat os. Lucret. lib. 4. 1044.
Sanguis ruber. Hor. 3. Carm. 13. 7.
Ruber crine. Martial. lib. 12. 54.
Hunc dico rubrum, brevem, incurvum, canum, ſubcriſpum, cæſium, Auctor ad Herenn. lib. 4. 64.
Deus ruber hortorum, Priapus. Ovid. 1. Faſt. 415.
Mare Rubrum. Plin. lib. 6. cap. 23 ad finem, Irrumpit deinde & in hac parte geminum mare in terras, quod Rubrum dixere noſtri. Græcia Erythræum, a rege Erythra, aut (ut alii) ſolis repercuſſu talem reddi colorem exiſtimantes: alii ab arena terraque: alii tali aquæ ipſius natura. Cic. 1. de Nat. Deor. 97. V. erythræus
Compar. Plin. lib. 10. cap. 63. Colorem illico mutant rubriore pilo.
Superl. ut, Uva ruberrima. Scribon. Larg. Compoſ. 249.

Rūbrus, m. Idem quod Ruber. Solinus cap. 53. Colores duo ſunt, quos fingere non valet, rubrus & candidus: ceteros facile mentitur. De chamæleonte. [Gl. Gr. Lat. Ἐρυθρῖνος, ἰχθὺς, Rubrus. Ibid. Ἐρυθρὶς, Rubra.

Rŭbeus, a, um. Adj. [ἐρυθρὸς] Rubeus & Rufus generalia nomina ſunt, ad omnia quæ quomodolibet rubent. Etenim ſanguineus, roſeus, aureus, oſtrinus, fulvus, flavus, rubidus, phœniceus, rutilus, luteus, ſpadicus, rubei ſeu rufi coloris ſunt, aut acuentes eum, quaſi incendentes, aut cum colore viridi miſcentes, aut nigro infuſcantes, aut virenti ſenſim albo illuminantes. Hactenus Perottus ex Gell. lib. 2. cap. 26. Negant tamen quidam Latinam eſſe dictionem, Rubeum. Inter quos ſic Hermolaus in Plinium lib. 9. cap. 38. Rubens color nigricante deterior. Non Rubeus. Præteriſſem, inquit idem, hoc ut leve, niſi in omnibus codicibus inoleviſſet: vulgoque imperiti barbariem ſuam in eo verbo tueri laborarent. Hactenus Hermolaus. Columel. lib. 6. cap. 1. Colore rubeo, vel fuſco. Ubi alii tamen legunt Rubro. Nam in eodem capite legitur, Umbria vaſtos & albos, eademque rubros. Gellius loco ſupra adducto, Rufus enim color & ruber nihil a vocabulo rubei differunt. Firmic. lib. 4. cap. 12. Rubeis capillis, oculis ſanguinolentis. Gloſſ. Lat. Gr. Rubeus, Ἐρυθρός.
De alia ſignific. V. in rubi, & rubus.

Rubellus, a, um. Adj. [ὑπέρυθρος] dimin. a Ruber, bra, brum. Rubellum vinum, Vinum ſubrubens. Martial. lib. 1. 104.
Et Vejentani bibitur fæx craſſa rubelli.
Vites rubellæ, & Vineæ rubellæ appellatæ ſunt, quarum materia rubra ſit. Plin. lib. 14. cap. 2. Proxima dignitas Nomentanis rubente materia, quapropter quidam rubellas appellavere vineas.

Rubellŭlus, a, um. Adj. aliud dimin. ut, Umbilicus rubellulus. Mart. Capell. 5. p. 187.

Rubelliānus, a, um. Adj. ut, Rubellianæ vites. Columel. lib. 3. cap. 2. Sed earum quoque feracior eſt minor, cujus & folium parcius ſcinditur, & materia non ita rubet, ut Amineis: a quo colore rubellianæ nuncupantur.

Rubellio, ōnis. m. [ἐρυθρῖνος] Piſcis. Plin. lib 32. cap. 10. conf. rubrus. Item f. Rubigo. Gloſſ. Lat. Gr. Rubellio, Ἐρυσίβη, καὶ ἰὸς σιδήρου.

Rubor, ōris. m. [ἐρύθημα, Gloſſ. Græc. Lat.] Color rubens, qui & Rubedo dicitur. Plin. lib. 11. cap. 37. In malis maxime oſtenditur rubor. Idem lib. 2. cap. 18. Ardentior in ruborem.
Dilutus rubor, Debilis, & velut aqua permiſta parum intenſus atque ardens. Plin. lib. 22. cap. 22. & cap. 23. Tutiſſimi, qui rubent callo, minus diluto rubore, quam boleti.

Igneus

Igneus rubor. Lucan. lib. 5. 214.
Miſtus candore. V. MISCEO.
Tyrii rubores, Purpura. Virg. 3. Georg. 307.
Virgineus rubor, pro Pudore. Virg. 1. Georg. 430.
Acuere ruborem. V. ACUO.
Confeſſus ſecreta rubor, Pudor. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 9.
Conſequitur pudorem rubor. Cic. 4. Tuſc. 19.
Ejectus rubor attrita de fronte. Juven. 13. Sat. 240.
Incanduit ore rubor. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 8.
Notavit ſubitus rubor ora. Ovid. 6. Met. 46.
Præſtet ingenuitatem & ruborem ſuum, verborum turpitudine, & rerum obſcænitate vitanda. Cic. 2. de Orat. 242.
Traxerunt pectora tenuem percuſſa ruborem. Ovid. 3. Met. 482.

RUBĒDO, ĭnis. f. Firmic. lib. 2. cap. 12. Leo ſignificat colorem croceum, atque ad rubedinem declinantem. V. Voſſ. de vit Serm. p. 602.

RŬBEO, [ἐρυθριάω, ἐρυθαίνομαι] ēre. Rubrum eſſe. Gell. lib. 2. cap. 26. Sed quum aliter rubeat ignis, aliter ſanguis, aliter oſtrum, aliter crocus. Virg. 2. Georg. 430.
Sanguineiſque inculta rubent aviaria baccis.
Facies rubet igne ſacri veneni. Stat 9. Theb 748.
Prata ante novis rubeant quam coloribus. Virg. 4. Georg. 306.
Terra rubet ſanguine. Ovid. 2. Faſt. 212.
Rubere, Pudore ſuffundi. Cic. 15. Att. 4. Rubeo, mihi crede: ſed jam ſcripſeram, delere nolui. Idem 4. Verr. 187. Hærere homo, adverſari, rubere. [Gloſſ. Lat. Gr. Rubet, Ἐρυθριᾷ.

RUBENS, entis. Partic. [ἐρυθριῶν] ut, Dulce rubens. Stat. 4. Theb. 224.
— ſublimis agebat
Dulce rubens, viridique genas ſpectabilis ævo.
Color rubens. Plin. lib. 9. cap. 36.
Hiacynthus ſuave rubens. Virg. 3. Ecl. 63.
Ferrum rubens igne. Ovid. 12. Met. 277.
Nupta rubens dulci probitate. Stat. 1. Silv. 2. 12.
Vina rubentia. Ovid. 5. Faſt. 511.
Zona ſemper ſole coruſco rubens. Virg. 1. Georg. 234.

RUBESCO, [ἐρυθραίνομαι] ĕre. Rubrum fieri. Plin. lib. 9. cap. 35. Miror ipſo tantum eas cælo gaudere, ſole rubeſcere, coleremque perdere ut corpus humanum.
Aurora rubeſcebat. Virg. 3. Æn. 571.
Mare radiis rubeſcit. Virg. 7. Æn. 25.
Mundus rubeſcit. Ovid. 2. Met. 116.
Tum pater, ut terras mundumque rubeſcere vidit.

RUBĔFĂCIO, fēci, factum, [ἐρεύθω, ἐρυθραίνω] ĕre. Ruborem afferre. Sil. lib. 16. 137.
Vixque Atlantiadum rubefecerat ora ſororum.
Setas rubefecit ſanguine. Ovid. 9. Met. 383.

RUBEFACTUS, a, um. Partic. [ἐρυθρανθεὶς] Ovid. 13. Met. 394.
Expulit ipſe cruor, rubefactaque ſanguine tellus.

RŬBĬCUNDUS, a, um. Adj. [ἐρυθήεις, ἐρυθριῶν] Rubore plenus, ſive Abunde rubens. In quo alternitatis cauſa, ut ait Priſcianus, c loco b ponitur, ne ſit abſonum, ſi Rubibundus dicatur. Ter. Hec. 3. 4. 26.
Magnus, rubicundus, criſpus, craſſus, cæſius. Martial. lib. 14. 114.
— Cumano rubicundam pulvere teſtam.
Cornua rubicunda. Hor. 1. Epiſt. 17. 8.
Conjux rubicunda Umbri mariti. Ovid. 3. de Arte Am. 303.
Compar. Varr. 2. de R. R. cap. 8. Hinnus qui appellatur, ex equo & aſina, minor eſt, quam mulus corpore, plerumque rubicundior.

RUBICUNDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Juven. 6. Sat. 425.
— tandem illa venit rubicundula, totum
OEnophorum ſitiens.

RUBĬDUS, a, um. Adj. [ἐρυθρόφαιος] Quod eſt colore rufo atrore multo miſtum. Plaut. Stich. 2. 1. 77.
Rubiginoſam ſtrigilem, ampullamque rubidam.
Panis rubidus, Scaber, atque aſper: unde a ſcabritie, panis ſecundo coctus, rubidus vocatur, qui & a nautarum uſu, nauticus appellatur. Plautus, Exiguam buccellam rubidi panis. Feſtus, Rubidus apud Plaut. Caſ. 2. 5. 2. Panis vocatur parum coctus.
Rubidæ dicuntur etiam Scorteæ ampullæ & rugoſæ. Feſtus.

RUBRANS, antis. Partic. a Rubro, are. Rubens, rubeum. Alcim. Avit. 5. 525. Rubranti profundo.

RUBRĬCUS, a, um. Adj. ut, Amurcam rubricam diluere. Columel. 5. 10 Emendati codd. legunt, Rubricam amurca.
Terra rubrica. Idem 2. 10. Exilem amat terram, & rubricam præcipue. [Poteſt eſſe Subſtantivum per appoſitionem.

RUBRĪCA, æ. f. pr. comm. [μίλτος] Terra rubentis coloris, & minio proxima. Plin. lib. 35. cap. 6. Ex reliquis rubricæ generibus fabris utiliſſima Ægyptia & Africana: quoniam maxime ſorbentur. Picturis autem apta naſcitur & in ferrariis metallis. [Gloſſ. Græc. Lat. Μίλτος, Rubrica. At Lat. Græc. Rubrica, μίλμιλλις. An μιλτῖτις;
Fabrilis rubrica. Dioſcorid. lib. 5. cap. 71.
Sinopica rubrica. Dioſcorides ibid.
Delibutus rubrica. Auctor ad Herenn. lib. 3. 37.
Notare rubrica. Columel. lib. de Arboribus, cap. 17. ad finem, Omnes arbuſculas, prius quam transferas, rubrica notare convenit: ut quum ferentur, eaſdem cæli partes aſpiciant, quas etiam in ſeminario conſpexerant.
Rubrica, pro Jure civili & publico, ab eo quod capita legum rubrica eſſent inſignita. Perſ. 5. Sat. 90.
— vivere tolle,
Vindicta poſtquam meus a Prætore receſſi,
Cur mihi non liceat juſſit quodcunque voluntas,
Excepto ſi quid Maſuri rubrica vetavit? Quod de Jureconſulto Maſurio Sabino eſt intelligendum. Etſi enim Juriſconſultorum officium conſumebatur potiſſimum in jure civili & privato enucleando, tamen iidem jus publicum in legum ſanctionibus poſitum explicabant, quod Rubricæ nomine hic intelligendum videtur eſſe. Nam quamvis Juriſconſulti hodie ob miniata capita juris, Rubricas in ore habeant in quocunque jure, tam privato quam publico, tamen veteres in publico legitimoque Rubricas poſuiſſe videntur, ut majeſtas legibus accreſceret, capitibus earum ſinopide aut cinabari notatis, & ſanguineum quiddam, & cruentum fortaſſe etiam minantibus. Itaque a Prudentio in Symmach. 2. 461. ſcriptum eſt,
— dicant cur condita ſit lex
Bis ſex in tabulis, aut cur rubrica minetur,
Quæ prohibet peccare reos? Quintilianus quoque, non de Jure Prætorio, ſed de Duodecim tabulis Rubricas intelligit, non tamen tantum ubi criminibus minantur pœnas, cum credibile ſit omnia earum capita milto picta fuiſſe, Verba Fabii ſunt 12. 3. Quorum alii ſe ad album ac rubricas tranſtulerunt, ac formularii, ac (ut Cicero ait) leguleji eſſe maluerunt. Ecce hîc Album pro Jure Prætorio dixit, Rubricas pro Jure civili, quod Duodecim tabulis continebatur: ut & formularios ad prætorias retulit formulas: legulejos ad duodecim tabularum leges. Ex Turnebo.

RUBRICĒTA, æ. f. [ἀνδρείκελος] Color quo mulieres ad emendandum faciei ruborem utuntur. Plaut. Truc. 2. 2. 39.
Buccas rubriceta omne corpus intinxit tibi. Purpuriſſum etiam dicitur. unde idem Plaut. Truc. 2. 2. 35. Buccas purpuriſſatas vocat, Rubriceta intinctas. Al. Rubricæ cera omne &c.

RUBRICŌSUS, a, um. Adj. [μιλτώδης] ut, Terra rubricoſa, h. e. Rubra & rubrica veluti conſperſa, aut rubris arenulis, ut differat ab aliis, hoc eſt, pulla, &c. Plin. lib. 18. cap. 17. In ſolo autem rubricoſo lupinum. Columel. lib. 4. cap. 33. Spiſſum ſolum & rubricoſum reformidat.

RUBRĪCO, āre. Rubrica tangere. Claudiano tribuit Paſſeratius.

RUBRICĀTUS, a, um. Partic. ut, Herba rubricata. Marc. Empir. cap. 33. Libri rubricati, i. e. Quorum capita & tituli ſunt minio notati. Petron. Fragm. Tragur. p. 18. V. Not. Scheff. p. 106.

RŪBI, orum. [Ῥοῦβοι, ſeu Βάτοι] tantum pluraliter, Oppidum Campaniæ, a ruborum frequentia, ſeu a colore ruboris. Hor. 1. Serm. 5. 94.

RUBEUS, a, um. Adj. ut, Vimina Rubea, pro Fiſcellis quæ inde adferebantur. Virg. 1. Georg. 266.
Nunc facilis Rubea texatur fiſcina virga. V. ibi Servium.

RUBIA, æ. f. [ἐρυθρόδανον, ἐρευθέδανον] Herba. Plin. lib. 24. cap. 11. Erythrodanus, quam aliqui ereuthodanum vocant, nos rubiam, qua tinguntur lanæ, pelleſque perficiuntur: in medicina urinam ciet. Vulgus pharmacopolarum *rubram majorem*, *& rubram tinctorum* vocant.

RŬBĬCŌN, ōnis. m. [Ῥουβίκων] Fluvius Galliam citeriorem a reliqua diſterminans Italia, cujus multa mentio eſt apud Plutarchum in vita Pompeji & Cæſaris. Sueton. in Cæſ. cap. 31. Conſecutuſque cohortes ad Rubiconem flumen, qui provinciæ ejus finis erat, paulum conſtitit. Volaterranus lib. 6. Geograph. de hoc flumine hæc habet, Rubicon ipſe nunc Piſitella, parvus quidem amnis, ſed memorabilis, quod terminus Gallorum ac Romanæ provinciæ fuerit. Blondus in Italia illuſtrata, Sequitur magni quondam nominis torrens perexiguus Rubicon, Ciſalpinæ Galliæ & Italiæ arva diſterminare ſolitus: Piſatellum nunc qui ſub Flaminia via, Ruconem qui ſupra accolunt, vocant: fuitque olim ſtante & integra Republica Romana, lege prohibitum, ne quiſpiam armatus illum injuſſu magiſtratuum tranſgrederetur. Eaque lex loco mota, in quo ab initio fuit poſita, marmore litteris inciſa elegantiſſimis, etiam nunc viſitur. Sabellicus in Suetonium, Rubiconem hodie corrupto nomine Riconem accolæ appellant. Priuſquam ad mare ſit ventum, proximo amniculo inſinuatus, aquis & nomine confuſis, in Adriam inter Ariminum & Ravennam evolvitur. Sulpicius in Lucan. Ultima Italiæ urbs Ariminum erat: prima Galliæ, Ravenna. Ejus legis ſeu edicti, cujus meminit Blondus, verba, tum ex ipſo Blondo, tum ex Volaterrano, tum ex Petro Crinito lib. 12. cap. 5. de Hon. Diſcip. ſic collegimus; Juſſu mandatuve pop. Rom. Conſul, Imperator, Tribune, miles, tiro, commilito, armate, quiſquis es, manipularis, Centurio, turmarie, legionarie, hic ſiſtito: vexillum ſinito; arma deponito; nec citra hunc amnem Rubiconem, ſigna, arma, exercitum, commeatumve traducito. Si quis hujuſce juſſionis ergo adverſus præcepta ierit feceritve, adjudicatus eſto hoſtis populi Rom. ac ſi contra patriam arma tulerit, penateſque e ſacris penetrabilibus aſportaverit. S. P. Q. R. SANCTIO PLEBISCITI. S. V. C. hoc eſt, Senatuſve conſulti.
De Rubiconis ortu & nomine ſic ait Merula in Galliæ Ciſalpinæ antiquitatibus: Rubicon non procul a Sarſina, Plauti patria, fontes habet: vocaturque hac ætate a circumvicinis populis materno idiomate altius Rugum, paulo inferius Rugozum, non procul a ſinu, in quem influit, Adriatico, Piſciatellum ingreditur per duo millia juxta Ciſennam. Non eſt audiendus Vibius Sequeſter, qui Rubiconem putat eum eſſe fluvium, qui Varus appellatur inter Avenionem & Niceam in extremis Liguriæ finibus. Hæc Merula.
Undæ Rubiconis. Lucan. lib. 7. 254.
Amœni Rubiconis incola. Claud. ad Gennadium, 1.
Parvus Rubicon. Lucan. lib. 1. 185.
Puniceus. Lucan. lib. 1. 213. Putat Sidonius Rubiconem a rubro arenarum colore, ſeu puniceo, nomen habere.

RUBICUNDUS, RUBIDUS. V. RUBER.

RUBĪGO, ĭnis. f. pr. comm. [ἰὸς] in metallis ſitu quodam contrahitur, arida & rubra, metallum paulatim abſumens, qualem in ferro videmus. Dicta a colore, nam veteres Robum, rubrum dicebant.
Dicit tanquam ſcribens Robigo. Vide ROBIGO. H St. V. & ROBUS, Adj.
Adorandæ rubiginis pocula, Antiqua. Juven. 13. Sat. 148.
Nigræ rubiginis morſu ſcabri enſes. Lucan. lib. 1. 243.
Putris. Stat. 3. Theb. 582.
Salſa. Virg. 2. Georg. 220.
Squalida. Catull. Argon. 62. 42.
Deterſa. Sil. lib. 4. 12.
Exeſa inveniet ſcabra rubigine tela. Virg. 1. Georg. 495.
Obducere rubiginem. Plin. lib. 17. cap. 4. Ferroque omnis rubiginem obducit.
Dicitur & de aliis. ut, Dentium rubigo. Ovid. 2. Met. 776.
Ingenium rubigine læſum. Ovid. 5. Triſt. 12. 21.
Nomen rubigine tangere. Catull. 69. 151.
Rubigo, [ἐρυσίβη] idem quod Robigo ſignificat, eſtque vitium in ſegetibus. V. ROBIGO. Plin. lib. 18. cap. 17. Rubigo quidem, maxima ſegetum peſtis, lauri ramis in arvo defixis, tranſit in earum folia ex arvis. Rubigo vel Ærugo in ſegetibus, inquit Budæus, eſt quam *nuyllam* noſtrates agricolæ vocant. Spicæ enim marcidæ fiunt hoc vitio, & in pulverem fœtidum confriatiles.

Sterilem

Sterilem rubiginem non ſentiet ſeges. Hor. 3. Carm. 23. 7.

RUBIGO Dea. & RUBIGALIA. V. ROBIGO.

RUBELLIO, ōnis. f. Idem quod Rubigo, V. RUBER.

RUBĪGĬNŌSUS, a, um. Adj. [ἰώδης] Plenum rubigine. Plaut. Stich. 1. 3. 77. Rubiginoſam ſtrigilem.

Rubiginoſi dentes. Martial. lib. 5. 29.

RUBIGĬNO, [ἰᾶμαι] āre. Rubiginem contrahere. Paſſ. Apulejus lib. 3. Florid. p. 357. Elmenh. Profecto ut gladius uſu ſplendeſcit, ſitu rubiginatur, ita vox in vagina ſilentii condita, diutino torpore hebetatur.

RUBOR, RUBEANS, V. RUBER.

RUBRIANUS, V. RUBRIUS.

RUBRICA, RUBRICATUS, V. in RUBER.

RUBRICATUM, i. n. [Ῥυβρίκατος] Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Hiſpaniæ Tarraconenſis fluvius. Plin. 3. 3. Vulgo *Lobregat*.

RUBRICETA, RUBRICO, RUBRICOSUS, RUBRICUS, V. RUBER.

RŬBUS, i. m. vel f. [βάτος] Sentis genus. Columel. lib. 11. cap. 3. de ſepibus hortorum, Ea ſemina ſint vaſtiſſimarum ſpinarum, maximeque rubi & paliuri, & ejus, quam Græci vocant κυνόσβατον, nos ſentem canis appellamus. Horum autem ruborum ſemina quam maturiſſima eligi oportet. Ibidem in femin. gen. Alternis ordinibus ferulas, alternis rubos in hortis conſitas habere. Et Gell. lib. 19. cap. 12. Videt forte vicinum rubos late atque alte obortas excidentem. [At Gloſſ. Græc. Lat. Βάτος, Hic Rubus, Ruſcus. V. & RUSCUS.

Acuta rubus. V. Acutus, in ACUO.

Aſper rubus. Virg. 3. Ecl. 89.

Duri rubi. Ovid. 4. de Pont. 4. 4.

Horrentes rubi. Virg. 3. Georg. 315.

Mordax rubus. Ovid. de Medic. faciei, 4.

Punicei rubi. Propert. lib. 3. 13. 28. i. e. Mori ſilveſtres.

Caninus rubus. Palladius lib. 1. cap. 34. Columella cynosbaton vocat, & ſentem canis. *Eſglantier*. V. ſupra.

Idæus rubus, ab Ida monte Phrygio. Dioſcorid. lib. 4. cap. 34. & Plin. lib. 24. cap. 14. *Un framboiſier*.

RUBEUS, a, um. Adj. Spinoſus. ut, Virga rubea. Virg. 1. Georg. 226. a Rubo, frutice, vel potius a Rubis oppido Campaniæ, ut putat Servius. V. ſupra in RUBI.

RUBĒTUM, i. n. [βατὼν] Locus in quo rubi ſunt. ut,

Dura rubeta. Ovid. 1. Met. 105.

R U C

RUCTAMEN, RUCTATOR, RUCTATUS, RUCTITO, RUCTO, RUCTOR, RUCTUOSUS, V. RUCTUS.

RUCTUS, ûs. m. [ἐρυγὴ] Cibi vel potus in ſtomacho male concocti ventoſa per os efflatio. Cic. 9. Fam. 22. Stoici crepitus ajunt æque liberos ac ructus eſſe oportere. Celſ. lib. 4. cap. 5. ad finem, Sed ſi coacuit intus cibus, aut computruit (quorum utrumlibet ructus oſtendit) ejiciendus eſt. Plin. lib. 20. cap. 18. Anethum quoque ructus movet, & tormina ſedat. [Gloſſ. Lat. Gr. Ructeus, Ἐρυγή. Scribe Ructus.

Ructus Nonio 2. 733. a Ructando dictus. Plaut. Pſeud. 5. 2. 9.

Quid lubet? pergin' ructare in os mihi, P. ſuavis ructus mihi eſt, ſic ſine modo. Lucilius Satira, Exhalas tum acidos ex pectore ructus.

[Rectius Voſſ. ab antiquo verbo Erugo. q. V.

Crebri ructus, cruditatis indicium. Columel. lib. 6. cap. 6.

Ructu gravis herba. h. e. Gravem odorem ipſo ructu ori referens; quale eſt allium. Plin. lib. 24. cap. 15.

RUCTUŌSUS, a, um. Adj. [ἐρευγματώδης] ut, Spiritus ructuoſi. Quintil. lib. 4. cap. 2. Ipſum offendunt temulento ſopore profligatum, totis præcordiis ſtertentem, ructuoſos ſpiritus geminare.

RUCTO, [ἐρεύγομαι] āre. Ructus emittere. Plaut. Pſeud. 5. 2. 9. Pergin' ructare in os mihi? Cic. 12. Fam. 25. Quem ego, ructantem & nauſeantem, conjeci in Cæſaris Octaviani plagas. Juven. 3. Sat. 108.

— laudare paratus,
Si bene ructavit, ſi rectum minxit amicus.

Cui ructare turpe eſſet, is vomuit. Cic. 2. Philipp. 63.

Confer ſudantes, ructantes, refertos epulis, tanquam opimos boves. Cic. 5. Tuſc 100.

RUCTOR, [ἐρυγγάνομαι] āri. Depon. Idem ſignificat.

Aves ructari. Varr. 3. de R. R. cap. 2.

Verſus ructari. Translate dixit Hor. in Arte Poet. 457.

RUCTĀTUS, a, um. Partic. [ἐρευχθεὶς] ut, Ructati cruores, Eructati. Sil. lib. 15. 432.

Permiſcetque mero ructatos ore cruores.

RUCTĀTOR, ōris. m. [ἐρεύκτης] & RUCTĀTRIX, īcis. f. Ructatrix herba, Quæ ructus inducit. Martial. lib. 10. cap. 48.

Nec deeſt ructatrix menta, nec herba ſalax.

RUCTĀMEN, ĭnis. n. Prudent. Hamartig. v. 466.

Carnis & immodicæ ſpurco ructamine crudos.

RUCTĬTO, [ἀνερεύγομαι] āre. frequent. Columel. lib. 6. cap. 6. de bove ægrotante ſic inquit, Gemitus exprimit, locoque ſtare non patitur, ſæpe decumbere & ructitare cœpit, caudamque crebrius agere. Locus corruptus eſt, legi autem debet, Sæpe decumbere, & agitare caput, caudamque, &c.

RUCTUOSUS, V. RUCTUS.

R U D

RUDENS, entis. V. RUDO.

RUDERA, RUDERO, RUDETUM. V. RUDUS.

RŬDIÆ, ārum. f. [Ῥυδίαι] vetus Apuliæ oppidum, Ennii patria. Pomponius Mela lib. 2. 4. Poſt Barium (inquit) Egnatia, & Ennio cive nobiles Rudiæ. conf. Plin. lib. 3. cap. 11. [Stephano Rhodæ, Ῥοδαὶ, niſi error eſt. Straboni tamen etiam incolæ Rhodæi, Ῥοδαῖοι. V. ſuo ordine. V. & Alex. ab Alex. lib. 1. cap. ult. Dier. gen. Hodie non exſtant.

RUDIUS, a, um. Adj. Hominem Rudium, Cic. pro Arch. 22. Ennium vocat.

RUDĪNUS, a, um. Adj. Idem. Auſon. Idyll. 12.

Unde Rudinus ait divûm domus altiſonum cæl.

RŬDIARIUS, V. RUDIS, ſubſtantivum.

RUDIMENTUM, V. RUDIS, adject.

RŬDIS, is. f. [ῥάβδος, σπάθη] Virga impolita dicitur. Cato de R. R. cap. 104. Hæc rude miſceto ter in die, dies quinque continuas.

Rudibus ſolitos pugnare gladiatores, teſtis eſt Lampridius, quum ait, Commodum in arena rudibus inter cubiculares gladiatores pugnaſſe. [Habentur cap. 5. Quum autem ſubjungit, Lucentibus aliquando mucronibus, eo ipſo docet, non gladiatoria hæc arma, neque pugnæ arenali apta fuiſſe, verum novitiorum, tironumque hujus diſciplinæ exercitationi deſtinata, præciſo etiam ligneo mucrone. Unde & magiſtri, ſeu Laniſtæ proprie dicti, itemque emeriti & miſſione donati gladiatoris inſigne fuit. Gloſſ. Lat. Gr. Rudes, Ῥάβδος ἐπιςάτε μονομάχε, & rurſus Rudis Ῥάβδος, ἡ τῶν ἐπιςατῶν τῶν μονομάχων. Unde apparet & Rudes in Recto ſing. veteres dixiſſe. Ceterum miror Dionem, qui eadem de Commodo referens, quæ ſupra ex Spartiano allata ſunt, ξίφος ξύλινον interpretatur. De rude plura Lipſ. Saturn. 1. 15. & 2. 23. & ex eodem aliiſque Lex. Pitiſc. & Voſſ. Etym.

Accipere rudem, pro Dimitti a munere; Rude donare, pro Dimittere, apud idoneos auctores obvia ſunt. Inde ducta metaphora, quod antiquitus gladiatores, quibus permiſſum erat a gladiatorio munere ceſſare, Rude donati dicebantur. Ea ceſſatio dabatur virgâ, quam rudem appellabant: unde hoc modo dimiſſi, Rudiarii vocabantur. Cic. 2. Philipp. 74. Tam bonus gladiator rudem tam cito accepiſti? [Non niſi tamen de Emeritis fere dicitur.

Compellere ad rudem. Cic. ad Octav. Veteres vulneribus & ætate confectos Julianos gladiatores, egentes, reliquias Cæſaris ludi, ad rudem compuliſſet? quibus ille ſeptus omnia miſceret, nulli parceret, ſibi viveret. i. e. Certare facere.

Donatus rude. Hor. 1. Epiſt. 1. 2.

Spectatum ſatis, & donatum jam rude, quæris,
Mæcenas, iterum me antiquo includere ludo.

Item Juven. 7. Sat. 171.

Ergo ſibi dabit ipſe rudem, ſi noſtra movebunt
Conſilia.

Meruit rudem. Martial. lib. 3. 36. in Fabianum,

Hoc merui, Fabiane, toga, tritaque, meaque,
Ut nondum credas me meruiſſe rudem.

h. e. Miſſionem, vel ceſſationem ab officio præſtando & ſalutationibus. Domitius ſic exponit: Putas me non meruiſſe rudem, i. e. Ut me alas ſine officio: Gladiatores enim ætate ingraveſcente donabantur rude: qua rude accepta non cogebantur amplius pugnare, ſed publica alebantur pecunia.

Tuta rudis. Ovid. 2. Amor. 9. 22.

Feſſus in acceptos miles deducitur agros;
Tutaque depoſito poſcitur enſe rudis.

RŬDĬCŬLA, æ. f. dimin. [ῥαβδίον] Parva virga impolita ad multa utilis, potiſſimum autem ad movenda & agitanda ea, quæ ſuper igne decoquuntur: vulgus noſtrum *ſpatulam* vocat. Cato cap. 9. de R. R. Convolvulus in vinea ne ſiet, amurcam, igni leni coquito, ridicula agitato crebro, uſqueadeo, dum fiat tam craſſa quam mel. Plin. lib. 29. cap. 3. Non eſt opus in hoc uſu lanas rudiculis eſſe curatas. Sed hic locus aliter nunc legitur. Columel. lib. 12. cap. 46. [Onomaſt. vet Rudicula, Σπάθη.

RUDIĀRIUS, i. m. [ἄφετος] Rudiarii gladiatores dicti ſunt, qui impetrarant miſſionem artis ſuæ, donati rude. Sueton. in Tiber. cap. 7. Rudiariis quoque quibuſdam revocatis auctoramento centum millium.

Rudiarius, Qui ſaga rudia & nova polit, ut ait Hermol. ex Feſto in Rodus.

Rudiarius, Qui ruderarium cribrum facit, & rudiora linteamina.

RŬDIS, e. Adj. [ἀμαθὴς, ἀδαὴς, σκαιὸς, αὐτόσχεδιος, ἄγραφος] Imperitus, indoctus, inſcius, ignarus; a Rudere, derivatur. V. Voſſ. Etymol. Cic. pro Flacc. 16. Quum in theatro homines imperiti, homines rerum omnium rudes, ignarique conſederant.

Rudis ad, ut

Ad bella rudis. Liv. 24. 48. Ovid. 3. de Pont. 7. 18.

Ad mala jampridem non ſumus ulla rudes.

Ad ſeditiones rudis. Liv. 28. 25.

Rudis in. Cic. 1. de Orat. 40. Quem tu adoleſcentulus perpuliſti, ignarum legum, hæſitantem in majorum inſtitutis, rudem in jure civili.

In re nulla orator tiro ac rudis, nec peregrinus atque hoſpes eſſe debet. Cic. 1. de Orat. 18.

Rudes, & omnium ignari. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Artium rudes homines. Liv. 1. 7.

Artium bonarum rudis. Tacit. 1. Ann. 3.

Belli rudis, Inexpertus armorum. Hor. 2. Epiſt. 2. 47.

Conjugii rudis juvenca. Ovid. 4. Faſt. 336.

Exemplorum rudis. Cic. pro Corn. Balb. 47. Dicat ſe non imperitum fœderis, non rudem exemplorum, non ignarum belli fuiſſe.

Litterarum Græcarum rudes. Cic. 1. Off. 1.

Operum rudes juvenci. Ovid. 1. Faſt. 83.

Provinciæ rudis & tiro. Cic. 4. Verr. 17. Nolebat in agendo diſcere, tametſi non provinciæ rudis erat & tiro.

Rerum rudis. Valer. 1. Argon. 771.

Rerum omnium rudis. Cic. 1. Tuſc. 57.

Rei militaris rudis. Cic. 4. Acad. 2. Quum eſſet Roma profectus rei militaris rudis.

Dicendi rudis. Tacit. 1. Ann. 29.

Tractandi rudis militares animos. Curt. lib. 4. 2. 17. h. e. Imperitus.

Rudis, cum ad animum transfertur, Rudes illi dicuntur, qui adhuc animum non expolivere diſciplinis & doctrina, rerumque uſu. Plin. lib. 2. cap. 7. Sedere cœpit ſententia hæc, pariterque & eruditum vulgus, & rude, in eam curſu vadit. Feſtus, Hominem imperfectum rudem dicimus.

Anni rudes. Claud. 3. Conſ. Hon. 85.

Campus rudis. V. CAMPUS.

Capilli rudes, Non compti. Senec. Hippol. 3.

Carmen rude, Inemendatum. Ovid. 1. Triſt. 7.

Diſcipulum me rudem atque integrum accipe. Cic. 3. de Nat. Deor. 7.

Epicurus hebes ac rudis. Cic. 2. de Divin. 103.

Forma ingenii admodum impolita & plane rudis. Cic de Clar. Orat. 293.

Genus hominum rude, hebes & impolitum. Cic. 2. de Orat. 133.

Ingenium rude, Nullis ſtudiis excultum. Hor. de Arte Poet. 410.

Lanæ rudes. Ovid. 2. de Arte Am. 220. i. e. Impolitæ.

Materia rudis, Chaos informe. Lucan. lib. 2. 8.

Moles rudis indigeſtaque. Ovid. 1. Met. 7.

Pectus. Ovid. 4. Epist. 23.
Populi. Ovid. 1. Fast. 38.
Puer rudis ignoto amore tactus. Ovid. 2. Amor. 1. 6.
Sermo rudis. Cic. 1. de Orat. 32. Quid esse potest in otio aut jucundius, aut magis proprium humanitatis, quam sermo facetus ac nulla in re rudis?
Simplicitas. Ovid. 3. de Arte Am. 113.
Vetustas. Ovid. 1. Fast. 131.
Vulgus. Ovid. 2. Fast. 292.
Rudis, pro Rustico. Juven. 11. Sat. 143.
Tunc rudis, & Grajas mirari nescius artes. Budæus.
Superl. Ammian. 26. 6. In rabido corde rudissimus.

RUDĬTAS, ātis. f. [ἀμαθία, σκαιότης] Imperitia, & obtusitas ingenii. Perottus.
Litteratoris ruditatem eximere. Apul. 4. Florid. p. 363. Elmenh.
Utitur Pontanus 400. 401. H. St. Exemplum Apuleji desiderabatur in Lugd.

RŬDĪMENTUM, i. n. [προπαίδευμα] Principium sive prima disciplina quæ rudibus datur: quod & tirocinium appellatur. [Gloss. Lat. Gr. Rudimentum, Ἰδιοτισμὸς, πρωτοπειρία.
Clara rudimenta primæ militiæ. Stat. 5. Silv. 2. 9.
Dura rudimenta. Virg. 11. Æn. 157. Difficilia.
Turpe rudimentum. Ovid. 5. Epist. 97.
Dicendi rudimenta. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Lucis rudimentum, pro Initio vitæ, apud Plin. lib. 7. in procem.
Militiæ rudimentis imbutus cum aliquo actæ. Paterc. lib. 2. sub finem.
Regni puerilis rudimentum. Liv. 1. 3.
Virtutis rudimenta & incunabula. Cic. in Sallust. 8. An ulla alia putas esse rudimenta & incunabula virtutis?
Deponere rudimenta tirocinii sub aliquo. Justinus lib. 9. pr. Ut sub militia patris tirocinii rudimenta deponeret.
Ponere rudimentum, Idem. Cic. in Sallust. 2. Verum eo magis odisse debetis hominem, qui ne incipiens quidem peccare minimis rebus posuit rudimentum, sed ita ingressus est, ut neque ab alio vinci possit, &c.

RUDO, pr. comm. [ὀγκάομαι Gl. L. G. & G. L.] ĕre. proprie ad asinos pertinet, qui Rudere dicuntur, quum vocem emittunt. Pers. 3. Sat. 9.
Findor, ut Arcadiæ pecuaria rudere credas.
Vide MUGIO. H. St. & infra RUDENS.
Asellus sono intempestivo rudit. Ovid. 6. Fast. 342. Idem 3. de Arte Am. 290.
Ut rudit a scabra turpis asella mola.
Rudere, abusive & de leonibus, & de hominibus dicitur. Virg. 7. Æn. 16.
— sera sub nocte rudentum. Idem 8. Æn. 248.
Inclusumque cavo saxo, atque insueta rudentem. i. e. Clamantem: & abusive dictum est. Servius.
Rudeo, ēre. per secundam conjugarunt antiqui. Lucilius,
Hæc inquam rudet ex nostreis, atque hinnilitabat. Meminit Varr. lib. 6. de L. L. 5.

RUDENS, entis. Partic. [ὀγκώμενος] ut, Prora rudens. Virg. 3. Æn. 561.
— primusque rudentem
Contorsit lævas proram Palinurus ad undas.
Asellus rudens. Ovid. 1. Fast. 433.
Leones rudentes. Virg. 7. Æn. 16.

RUDĪTUS, ûs. m. Clamor asini. Apul. 8. de Asino, p. 215. Elmenh. Audito ruditu meo. [Gloss. Gr. Lat. Ὀγκηθμὸς, Hoc Ruditum. Al. Gloss. Rugitus, Ὄγκημα, scribendum Ruditus.

RUDOR, ōris. m. Idem. Apul. 3. Florid. p. 357. Elmenh. Vox hominis & tuba rudore torvior, & lyra concentu variatior.

RŬDENS, entis. m. & f. [πεῖσμα, κάλως, πρότονος] Funis nauticus: quod quum vento agitatur, veluti rudere audiatur. Virg. 1. Æn. 91.
Insequitur clamorque virûm, stridorque rudentum. Plaut. Rud. 4. 3. 1.
Heus mane. G. quid maneam? T. dum hanc tibi rudentem, quam trahis, complico. Cic. 5. Tusc 40. Non sane optabilis est quidem, inquit, rudentibus apta fortuna. [Gloss. Lat. Gr. Rudentes, Κάλοι, Græc. Lat. κάλος, ἡ σχοῖνος, Funis, Rudens.
Rudentes ea caussa sapientissimi dictos volunt, quod funes, quum vento verberantur, rudere existimentur; atque hunc sonum proprium funium, non asinorum putant. Nonius 1. 254.
Aptare remos & rudentes. Virg. 5. Æn. 753.
Excutere rudentes. Virg. 3. Æn. 682.
Explicare rudentem. Cic. 1. de Divin. 127. de fato loquens, Sed est quasi rudentis explicatio.
Jactare rudentes. Ovid. 4. de Pont. 9. 73.
Immittere rudentes. V. IMMITTO.
Laxare excussos rudentes. Virg. 3. Æn. 267.
Porrexit innumeros rudentes puppis utrinque. Stat. 5. Silv. 1. 243.
Sustollunt intorti rudentes vela. Catul. Argon. 62. 235.
Tractare duros rudentes. Juven. 6. Sat. 102.

RUDENTĬSĪBĬLUS, i. m. dictio composita, qua usi sunt antiqui, & in primis Pacuvius, ut auctor est Varro lib. 4. de L. L. pr.

RŪDUS, ĕris. n. quod & Raudus dicitur, [ἐρείπιον] proprie significat Rem rudem, asperam & imperfectam. Ideo hominem imperfectum, Rudem nominamus. Et Rudis, impolita virga: de quibus suis locis.
Rudus, Æris frustum, Liv. 26. 11. Æris acervi, quum rudera milites religione inducti jacerent, post profectionem Annibalis magni inventi. [Gloss. Lat. Gr. Rudus, Βῶλος, χῶμα, καὶ Χαλκὸς ἀνέργαστος, καὶ γῆς σωρός. Al. Gloss. Rudus hoc, Σωρὸς γῆς. Sed rectius in Gr. Lat. Σωρὸς, Cumulus, Σωρὸς γῆς, Rudus, Agger. Χῶμα, Agger, Rudus, Tumulus.
Dicitur autem Novum rudus, & Vetus rudus, sed diversa significatione. Novum rudus, est Materia pavimenti, hoc est, saxa recens contusa, seu testæ confractæ cum calce ad pavimentum faciendum. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Deinde ruderi novo tertia pars testæ tusæ admisceatur, calcisque duæ partes ad quinque mortarii mistionibus præstent responsum. Plin. lib. 36. cap. 25.
Ridivivum rudus. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Rudus si novum erit, ad tres partes una calcis misceatur. Si redivivum fuerit, quinque ad duûm mistiones habeant responsum.
Vetus rudus, est Materia pavimentorum & dirutorum ædificiorum, quæ lapidibus, testis confractis, calceque arena comista constat. Plinius, Complanatæ veteri rudere erant viæ. [Si hæc Plinii sunt modo.
Rudus, Stercus, quod raditur, ut vult Nonius 1. 65. Lucil. Sat. lib. 11. Viam sternendam, & jaciendum huc aggerem, & id genus rudus.
Rudera pl. Rutil. Numant. 1. 412.

RUDĔRO, āre. Rudus inducere. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Tunc insuper statuminetur, ne minore saxo, quam quod possit manum implere, statuminationibus inductis ruderetur.

RUDERĀTIO, ōnis. f. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Primumque incipiam de ruderatione, quæ principia tenet expolitionum.
Ruderatio, & Statuminatio differunt. Statuminatio fit lapidibus & cæmentis libralibus & manualibus, sive calce & arena: Ruderatio vero statumini super inducitur cum calce & arena, aut rudere novo, aut redivivo, id est, ex vetere ædificio sumpto, non nuper effosso, quod constat e cæmento, ad differentiam nuclei, qui e testa contusa constat, & tertio loco inducitur. De his omnibus Vitruvius abunde lib. 7. Monuit Turnebus ex Budæo.

RUDERĀTUS, a, um. Adj. Ruderatus ager, Qui veterum ædificiorum materia scatet. Plin. lib. 21. cap. 4.

RUDĒTUM, i. n. Locus plenus ruderibus: sive Terra, quæ prius rudis fuerat & inculta, tum autem arata. Cato R. R. cap. 38. Lentim in rudeto & rubricoso loco, qui herbosus non fiet, serito. Idem cap. 37. Ager rubricosus, & terra pulla, materina, rudeta, arenosa. Vetus exemplar habet Reducto, Rudecta.

RUDERARIUS, a, um. Adj. Ruderarium cribrum, vilius & furfurarium Apulejus dixit 8. Met. p. 212. Elmenh. [Quo rudus redivivum cribratur.

RUDUSCŬLUM, i. n. Non modo pro Ære infecto vulgus usurpat, sed etiam pro Signato, ut cum dicitur in mancipando: Ruduscolo libram ferito, id est, asse libram tangito. Festus. V. RAUDUS.

RUDUSCULĀNUS, vel RODUSCULĀNUS, a, um. Adj. Festus, Roduscolana porta, rudis & impolita relicta, vel raudo, id est ære, vincta. conf. Valer. Max. 5. 6. 3.

RUDECTUS, vel RUDEATUS, a, um. Adj. Cato R. R. cap. 34. Terra pulla, materina, rudecta. Al. Rudeta.
Loca rudeata. Idem cap. 131.

R U E

RUELLIUS, Joh. Inclyti nominis Physicus ac Medicus, qui eruditionis suæ reliquias posteritati, libris de natura stirpium editis, reliquit, qui sæpius in hoc opere laudantur.

R U F

RVF. Rufus.

RŪFILLUS, i. m. Nomen viri apud Hor. 1. Serm. 2. 27.
Pastillos Rufillus olet, Gorgonius hircum. [Videtur diminut. a Rufinus, vel Rufulus.

RŪFINUS, i. m. Cornelius Rufinus, vir Consularis a Fabricio Censore damnatus, quod decem pondo argenti apud eum inventa essent. Valer. Max. 2. 9. 4.
Rufinus alter una cum Stilicone & Gildone relictus a Theodosio seniore imperii administrator pro tutela Arcadii & Honorii filiorum, Gildo in Africa, Stilicon in Occidente, Rufinus vero in Oriente, omnes sane cupiditate regni incensi in suos principes arma converterunt: ex quo diversis modis oppressi periere. Exstant in hunc Rufinum Claudiani poetæ invectivæ. V. Volaterranum.

RUFRÆ, arum. f. Oppidum Campaniæ, cujus meminit Virg. 7. Æn. 739. V. Sil. lib. 8. 568. & ibi Drakenb.

RUFRENI, orum. m. Incolæ. Cic. 10. Fam. 21.

RUFRIMĀCĔRIÆ, ārum. f. Oppidum Campaniæ. Cato R. R. cap. 32. Venduntur ad Rufrimacerias nummis centum octoginta, temperantur nummis triginta, tantidem Pompejis emuntur. Idem cap. 135. Est & Pompeji, oppidum Campaniæ.

RŪFUS, a, um. Adj. [πυῤῥὸς, Ξανθὸς Gl. L. G.] Color non plene ruber. Martial. lib. 14. 129.
Roma magis fuscis vestitur, Gallia rufis.
Rufus, qui Rufo capillo est. Ter. Phorm. 1. 2. 1. Si quis me quæret rufus. Idem Heaut. 5. 5. 17. Rufamne illam virginem, &c.
Quidam scribunt duplici F, Ruffus. Sed hi vehementer falluntur, ut palam facit Martial. lib. 8. 51. ubi aperte docet vocativum Rufe constare tantum litteris quatuor. V. SEPTUNX. [Sic & in nummis scribitur.
Agna rufa. Hor. 2. Serm. 3. 214. al. Nitida.
Color. Plin. lib. 12. cap. 12.
Gingiva. Claud. in Egnatium 37. 19. al. Russa.
Vela lutea & rufa. Lucret. lib. 4. 73.
Et vulgo faciant id lutea, rufaque vela. al. Russa.
Compar. [πυῤῥότερος] Plin. lib. 16. cap. 14. Namque & materies maris dura, rufiorque, ac nodosa.

RUFŬLUS, a, um. Adj. dimin. [ὑπόπυῤῥος] Plaut. Amphit. 4. 4. 63. Ut primum coivit cicatrix rufula.
Rufuli appellabantur, Tribuni militum, quos Consul faciebat, non populus, de quorum jure quod Rutilius Rufus legem tulerat, qua eis cavebatur multis modis, Rufuli a cognomine Rutilii, ac post Rutilli appellati sunt. Festus. V. Liv. 7. 5. [Apud Fest. puto postremo loco Rutilli legendum, etsi Paulus Rutuli habet.

RUFO, [πυῤῥοποιέω] āre. Rufum facere. Plin. lib. 15. cap. 22. Rufatur capillus primum prodeuntibus nucleis. Et lib. 23. cap. 2. Tunc addito lentiscino oleo illita una nocte rufat capillum.

RUFEO, ēre. a quo RUFESCO, [πυῤῥοποιοῦμαι] ĕre. Rufum fieri. Plin. lib. 10. cap. 29. Grues senectute nigrescunt, merula ex nigra rufescit.

RŪFUS, i. m. [Ῥοῦφος] Cognomen multis Ro. gentibus commune, ut Aureliæ, Cœliæ, Cordiæ, Curtiæ, Luciliæ, Mesciniæ, Minuciæ, Plotiæ, Pomponiæ, Sulpiciæ, &c.
P. Rutilius Rufus, Trib. mil. sub Scipione Africano, cujus & res gestas, & belli apparatum descripsit. Auctor Appianus.
Virginius Rufus, Orator egregius, interfectus a Nerone, de quo Tacitus Ann 15. 71. Virginium, inquit, Rufum claritudo nominis extulit. Et paulo inferius, Nam Virginius studia juvenum eloquentia, Musonius præceptis sapientiæ fovebat.
Rufus, Poeta Bononiensis, cujus meminit Martial. lib. 6. 85.

Funde tuo lacrimas, orbata Bononia, Rufo,
Et reſonet tota planctus in Æmilia.

Rufus Epheſius, Medicus, ſub Trajano principe multa conſcripſit, quorum nonnihil ad nos pervenit. Sæpe ab antiquis teſtis citatur. Suid.

Rufus Corinthius, Sophiſta, quanquam divitiis, & generis nobilitate pollebat, plus tamen ad ejus laudem dicendi gloria, linguæque gratia contulit. Auctor Philoſtratus.

R U G

RŪGA, æ. f. [ῥυτὶς] Pl. Rugæ, ῥυτίδες. Gloſſ. omn. in hominibus præ ſenectute accidit. Cic. de Senect. 92. Non cani, non rugæ repente auctoritatem arripere poſſunt, ſed honeſte acta ſuperior ætas, &c. Ovid. 2. de Arte Am. 118.
Jam venient rugæ, quæ tibi corpus arent.

Aniles rugæ. Ovid. 14. Met. 96.
Cavæ. Ovid. 7. Met. 291. al. Venæ.
Deformes. Claud. 2. in Eutrop. 67.
Senilis. Ovid. 5. Faſt. 58.
Cogitur denſiſſima ruga in frontem. Juven. 13. Sat. 215.
Decipere aliquem rugis & ſupercilio. Cic. Poſt. red in Senat. 14.
Exarat ſenectus frontem rugis. Hor. Epod. 8. 3.
Excutere rugas. Ovid. 1. Amor. 8. 45.
Inducit rugas ſenectus. Tibul. lib. 2. 2. 20.
Laxantur corpora rugis. Ovid. 3. de Arte Am. 73.
Portare rugas. Ovid. 1. Amor. 8. 45.
Trahere rugam. Juven. 14. Sat. 325.
Turpant te capitis nives & rugæ. Hor. 4. Carm. 13. 11.
Rugæ, pro Severitate. Plin. 9. Epiſt. 17. Vis tu remittere aliquid ex rugis.
Ruga, non ſolum in corporibus dici ſolet, ſed etiam in veſtibus. Plin. lib. 35. cap. 8. Præter quæ in veſte & rugas & ſinus invenit.
Ruga in arboribus. Plin. lib. 12. cap. 7. Deeſt tota illa maturitas, ideoque & rugarum coloriſque ſimilitudo.

RUGŌSUS, a, um. Adj. [ῥυτιδώδης, πλυχώδης, ῥυτιδωτὸς] Rugis plenus. Plin. lib. 12. cap. 13. Amomum laudatur quammaxime punici mali foliis ſimile, nec rugoſis. [Gloſſ. Lat. Gr. Rugoſus, ῥυσὸς, ῥυσώδης.
Acina rugoſa. Columel. lib. 13. cap. 43.
Cortex rugoſus. Plin. lib. 16. cap. 31.
Facies rugoſior uva paſſa. Claud. 1. in Eutrop. 111.
Folium rugoſum. Plin. lib. 13. cap. ult.
Frons. Martial. lib. 3. 93.
Genæ. Ovid. 1. Amor. 8. 112.
Palmæ. Ovid. 8. Met 674.
Senecta rugoſa ora pallent. Tibull. lib. 3. 5. 25.

RUGINŌSUS, a, um. Adj. Idem. Cæl. Aurel. Acut. 1. 11. Cutis veluti ruginoſa vel ſulcata pannoſitas

RUGOSĪTAS, ātis. f. pro Severitate poſuit Tertull. de Patient. cap. 15, Frons nulla mæroris aut iræ rugoſitate contracta.

RUGO, āre. Rugare dicitur veſtis, quum multos ſinus facit. Plaut. Caſin. 2. 3. 30. Vide palliolum ut rugat.

RUGĀTUS, a, um. Partic. ut, Rugata teſta, apud Plin. lib. 9. cap. 33.

RUGIO, pr. anc. [βρυχάομαι] Ire. Rugire dicitur leo, quum vocem emittit. Auctor Philomelæ, v. 49.
Tigrides indomitæ rancant, rugiuntque leones. [Ἔλαφος κρώζει, Bardit, Rugit. Gloſſ. Gr. Lat.

RUGĪTUS, ûs. m. [βρυχηθμὸς] Vopiſc. in Prob. cap. 19. Una miſſione centum jubatos leones, qui rugitibus ſuis tonitrua excitabant. V. Ruditus, in RUDO.

RUGUSCI, orum. n. Alpini populi inter eos quos maximus ille Cæſar Julius ſub jugum Romanorum miſit. Plin. lib. 3. cap. 20.

R U I

RUĬDUS, ſive RUVĪDUS, a, um. Adj. [ἄξεστος] Plin. lib. 18. cap. 10. Major pars Italiæ ruido utitur pilo. Hermolaus, Præferratum pilum in molendo propterea vocatur Plinio, ut a pilo ruido (ſic enim vocat ipſe) diſtinguatur: ad molas videlicet, quas aqua verſat, utili: nec tam, quod ſine ferro eſt, id nomen habet, quam quod aſperum, impolitumque. Nam & Ruvidus panis Plauto, ut ait Feſtus, eum ſignificat, qui parum coctus, rugoſuſque ſit, quanquam Rubidus fere ſcribitur.

RUINA, V. RUO.

R U L

RULLA, æ. f. Inſtrumentum ferreum, ſtimulo ruſticorum additum, ad vomerem detergendum. Plin. lib. 18. cap. 19. Purget vomerem ſubinde ſtimulus cuſpidatus rulla. Diminutivum a Runa, quod eſt teli genus, ut ait Feſtus. Ennius, apud Feſt. in Runa, Runata recedit. Habet autem hoc telum latiorem cuſpidem. Al. Rallo, quod ſ. l. V.

RULLUS, i. m. Mendicus, Ἀγύρτης. Gloſſ. Lat. Gr. &

RULLA, æ. f. Χωρικὴ, Ἀγροῖκος. eædem Gloſſ. [Videtur a Rure derivari, ut ſit tertium Diminut. a Ruſticus, Ruſticulus ſcil. Ruſticellus, Rullus, a, um.

RULLUS, i. m. [Ῥοῦλλος] cognomen gentis Serviliæ plebejæ. P. Servilius Rullus, teſte Plin. lib. 8. cap. 51. ſolidum aprum Romanorum primus in epulis appoſuit, qui Ciceronis Conſulatu legem Agrariam promulgavit, a Cic. duabus orationibus impugnatam. V. Alexandrum Alexandrin. lib. 1. cap. 9.

R U M

RŬMA, æ. f. [θηλὴ Gl. L. G.] Idem quod Rumen. A veteribus dicebatur Mamma. V. Non. 2. 756. & RUMEN, ac RUMIS. In Gloſſ. Lat. Gr. redditur & Κεύθης. In Gr. Lat. Θηλὴ, Mamma, Papilla, Ruma, Mamilla. Rūma, Gutturis pars eminens. Servius in Virg. Ecl. 6. 54. Rumatio dicta eſt a ruma eminente gutturis parte, per quam demiſſus cibus a certis revocatur animalibus. In emendatis codd. legitur Ruminatio.

RUMO, [ἀναμαρυκάομαι, μηρυκάζω] āre. Idem quod Ruminare dicebatur apud veteres, teſte Feſto.
Eſt etiam Rumare, Lactare, quaſi mammam in rumen immittere. [Rumat, Ἐμβρωματίζει. Gloſſ. Lat. Gr.

RUMATIO, ōnis. f. V. RUMA.

RŪMIA, æ. f. [Ῥουμία] dicta eſt, Dea, quæ rumis, id eſt, mammis, hoc eſt, pueris lactentibus præſidebat. Hujus meminit Auguſtin. lib. 4. de Civit. Dei. Varro 2. de R. R. cap. 11. Non negarim, inquam, ideo apud divæ Rumiæ ſacellum a paſtoribus ſatam ficum. Ibi enim ſolent ſacrificare lacte pro vino, & pro lactentibus.

RUMBOTINUS, V. RUMPOTINUS.

RŪMEN, ĭnis. n. Eminens ſub mento gutturis pars, qua cibus in alvum demittitur. Feſtus, Rumen eſt pars colli, qua eſca devoratur: unde & rumare dicebatur, quod nunc ruminare.
Rŭmen, Mamma dicitur. [μαζὸς] Plin. lib. 15. cap. 19. de Ficu Ruminali, Magiſque ob memoriam ejus, quæ nutrix fuit Romuli ac Remi conditoris appellata: quoniam ſub ea inventa eſt lupa infantibus præbens rumen (ita vocabant mammam) miraculo ex ære juxta dicato, tanquam in comitium ſponte tranſiiſſet.
Ῥοῦμεν, βρέφος νεογνόν. Suid. 1252. H. St.
Rumen, Nonius 1. 64. docet eſſe Locum in ventre, quo ſumitur cibus, & unde redditur. Pomponius Proſtibulo, Ego rumorem parvifacio, dum ſit rumen qui impleam. conf. RUMA & RUMIS.

RŪMĬNO, [μαρυκάω Gl. L. G. & G. L.] āre: & RUMĬNOR, āri. eſt Revomere, ac rurſus conſumere, quaſi cibum ad rumen revocare, iterumque conficere. Columel. lib. 6. 6. pr. Propter quæ bos neque ruminat, neque lingua ſe deterget.
Herbas ruminare. Ovid. 3. Amor. 5. 17. Virg. 6. Ecl. 54.
Ilice ſub nigra pallentes ruminat herbas.
Ruminari, per translationem, In memoriam revocare. Varro Tanaquile, Non modo abſens quicquam de te ſæpius cogitabit, ſed etiam ruminabitur humanitatem. Livius Ægiſtho, Nemo hæc voſter ruminabitur mulieri, Alii legunt, Voſtræ ruminetur Nonius 2. 756. & 17. 103.
Utitur Gellius lib. 19. cap. 7. H. St. Verba hæc ſunt, Figuras habituſque verborum, nove aut inſigniter dictorum, in Læviano illo carmine ruminabamur.

RUMINANS, Partic. Ruminantes, Μαρυκώμενοι. Gloſſ. Lat. Gr.

RUMINĀTIO, ōnis. f. [μηρυκισμὸς] Plin. lib. 11. cap. 37. Quibus neque dentes utrimque, nec ruminatio.
Hiemis ruminatio. Idem lib. 17. cap. 22. Si ſaucias recenti medicina mordeat quædam hiemis ruminatio. i. e. Frigoris reiteratio. Ducta metaphora a cibi repetitione & revocatione.
Ruminatio, Ipſa in memoriam revocatio. Cic. 2. Att. 12. Quanto magis vidi ex tuis litteris, quam ex illius ſermone, quid ageretur de ruminatione quotidiana, de cogitatione Publii, &c.

RUMINĀTOR, ōris. m. Arnob. 7. p. 230. Rumæ ſunt prima in gurgulionibus capita, qua dejicere cibos & referre natura eſt ruminatoribus ſæculis. conf. Voſſ. Etym. p. 438.

RUMINĀLIS, e. Adj. Ficus ruminalis, [Ῥωμινάλιος ἐρινεὸς] ſub qua Lupa Romulo & Remo dicitur mammam præbuiſſe, ut ait Feſtus: quæ & Romula vocitata eſt. Sive quod ſub ea pecudes æſtatis tempore frigora captantes, herbas ruminare conſueverunt. conf. Liv. 1. 4.
Ruminales hoſtiæ, Eorum animalium quæ ruminant. Plin. lib. 8. cap. 51.

RUMINUS, a, um. Adj. Idem. Ovid. 2. Faſt. 411.
Arbor erat, remanent veſtigia, quæque vocatur
Rumina nunc ficus, Romula ficus erat. ubi V. Heinſ.

RUMĬNA, æ. f. Dea eadem, quæ paulo ſupra Rumia dicta eſt. Varro Cato, vel de Liberis educandis: Hiſce manibus lacte fit, non vino, Cuninæ propter cunas, Ruminæ propter rumam, id eſt, priſco vocabulo, mammam, a quo ſubrumi etiam nunc dicuntur agni. Ex Nonio, 2. 756.

RŬMEX, ĭcis. m. [λάπαθον Gl. L. G. & G. L.] Herbæ genus. Plin. lib. 19. cap. 12. Solum vero ex omnibus lapathum ſilveſtre melius, hoc in ſativis rumex vocatur, naſciturque fortiſſimum.
Rumex, Genus teli, ſimile ſpari Gallici, ut ait Feſtus. Lucilius,
Tum ſpara, tum rumices portantur, ſtragula porro. V. Gell. lib. 10. cap. 25.

RUMIA, V. RUMA.

RŪMĪCA, æ. f. Avis eadem, quæ Cuculus. Gloſſ. Lat. Gr. Rumica, Κόκκυξ. [Hanc vocem reſtituendam Juvenali puto, Sat. 6. 176.
Tu tibi tunc rumica places. Ubi vulgo Curruca. al. cum Schol. vet. Uruca, vel Urtica legunt. Certe Cuculi appellatio non noſtro demum ævo in probris haberi cœpit.

RUMIFERO, RUMIGERO. V. RUMOR.

RUMIGESTRI, orum. Telorum genus quoddam fuit apud antiquos, de quibus meminit Gell. lib. 10. cap. 25. Rumigeſtri, faces. Sed quia in Mſſ. diviſe ſcribitur Rumi geſtri faces, Lipſius Rumices, trifaces legit. V. not. Gronov. conf. CESTRUS.

RUMĬGO, āre. apud Apul. lib. 4. Met. p. 153. Elmenh. Tum ventri profundo ſerviens, jam fere tertium qualum rumigabam. i. e. ut interpretor, Ruminabam.

RUMINA, RUMINO, RUMINOR. V. RUMEN.

RUMINUM, i. n. quid ſit diſquirendum. Gloſſ. Lat. Gr. Ruminum Ἱμάτιον κάτω ἔχον περιφέρειαν. [An pro Ricinio poſuit?

RŪMIS, is. f. [θηλὴ] Idem quod Ruma, id eſt, mamma, ſed proprie animalium. Varro lib. 2. de agricultura, cap. 11. Mammæ enim rumis, ſive rumæ, ut ante dicebant, a rumi, & inde dicuntur ſubrumi agni lactentes, a lacte. Sic ibid. cap. 1. Gloſſ. Lat. Gr. Rumis, Θηλὴ, ὑδρεία.

RUMON, Præceps in Tiberi locus. Alexander Alexandrin. lib. 5 cap. 26. Præterque aram Conſi, quæ in circo fuit, ab acceſſu hominum ſemota, etiam ara Ditis & Proſerpinæ in loco abdito in Martio campo ad Terentum colebatur, locum denominatum, quod ibi Tiberis ripas tereret, qui Rumon propterea dictus & Serra, ad quam rarus erat acceſſus hominum.

RŪMOR, ōris. m. [θρόος, θρύλλος, φήμη, θρύλλημα] Sermo in populo ſine certo auctore, de re quacunque recenti diſperſus. Cic. 5. Verr. 98. Multa ſunt impoſita huic ordini munera, multi labores, multa pericula, non ſolum legum ac judiciorum, ſed etiam rumorum ac temporum. Gloſſ. Lat. Gr. & Gr. Lat. Rumor, Θρύλλος, θροῦς.
Multitudinis rumor. Cic. 2. de Finib. 49. Honeſtum quid ſit, ſi id non eſt in voluptate, negat ſe intelligere: niſi forte illud quod multitudinis rumore laudetur.
Rumor de. Cic. 12. Fam. 9. Nihil perfertur ad nos præter rumores de oppreſſo Dolabella, ſatis illos quidem conſtantes, ſed adhuc ſine auctore.
Ex ſermone rumor attulit ea ad aures. Cic. pro Lege Manil. 25. Sinite hoc loco, Quirites, ſicut Poetæ ſolent, qui res Romanas ſcribunt,

præterire

præterire me noſtram calamitatem, quæ tanta fuit ut eam ad aures L. Luculli, non ex prælio nuntius, ſed ex ſermone rumor afferret.
Aura rumoris. Cic. pro Muren. 35. Totam opinionem parva nonnunquam commutat aura rumoris.
Adverſus. V. ADVERTO.
Amarus. Virg. 4. Æn. 203.
Atrox. Tacit. 1. Hiſt. 54.
Bellus, vel Non bellus. Cic. 8. Fam. 1. Quod ad Cæſarem attinet, crebri, & non belli de eo rumores veniunt: alius equitem perdidiſſe: alius, &c.
Celebris. V. CELEBRIS.
Clemens. V. CLEMENS.
Conſtans. V. CONSTO.
Crebri rumores. V. Bellus rumor.
Fallax. Claud. 2. in 1. Conſ. Stil. 294.
Firmus non. Cic. 11. Att. ult. Illum diſceſſiſſe Alexandria rumor eſt non firmus, ortus ex Sulpicii litteris.
Iniquus. Ovid. 4. Faſt. 307.
Injucundus. Cic. 3. Q. frat. 8. Rumor Dictatoris injucundus bonis.
Magnus. V. MAGNUS.
Miſerabilis. Claud. de Bell. Get. 199.
Nuntius rumor. Cic. 12. Fam. 10. Nos de Dolabella quotidie quæ volumus, audivimus: ſed adhuc ſine capite, ſine auctore, rumore nuntio.
Secundo rumore, h. e. Grato. Tacit. 3. Ann. 29. Utque hæc ſecundo rumore, ita adverſis animis acceptum, quod filio Claudii ſocer Sejanus deſtinaretur. Hor. 1. Epiſt. 10. 9.
Quæ vos ad cælum effertis rumore ſecundo. conf. ad finem.
Siniſter. Lucan. lib. 8. 52.
Triſtis. Cic. 15. Fam. 17. Rumores triſtiores, ſed ἀδέσποτοι.
Vagus. Tacit. 2. Ann. 39.
Validus. Tacit. 4. Ann. 10.
Afferre rumores. V. AFFERO.
Affingere rumoribus. V. AFFINGO.
Aucupari inanem rumorem. V. AUCUPOR.
Colligere rumorem. V. COLLIGO.
Differre rumorem. Tranquillus in Octav. cap. 7.
Diſſipatis rumoribus improbiſſimis. Cic. 14. Philipp. 10.
Excipere rumores. Cic. pro Dejot. 25. At eo, inquit, tempore ipſo Niceam Epheſumque mittebat, qui rumores Africanos exciperent, & celeriter ad ſe referrent.
Exſtinguere rumorem. Cic. 15. Att. 10.
Flagrare rumore malo. Hor. 1. Serm. 4. 125.
Inflat animos. V. INFLO.
Intelligere rumore. Plaut. Caſin. prol. 11.
Nos, poſtquam populi rumore intelleximus,
Studioſe expetere vos Plautinas fabulas.
Pugnare rumoribus cum aliquo. Cic. 3. de Nat. Deor. 13. Rumoribus, inquit, mecum pugnas, Balbe, ego autem a te rationes requiro.
Serere varios rumores. Virg. 12. Æn. 228.
Servire rumori, i. e. Famæ. Plaut. Trin. 3. 2. 14.
Spargere rumorem. Cic. pro Dejot. 25.
Subdere rumorem. Tacit. 3. Hiſt. 25.
Erat claro apud vulgum rumore. Tacit. 15. Ann. 48. De Piſone.
Afflavit rumor. Cic. 16. Att. 5. Sed tamen rumoris neſcio quid afflaverat, commiſſione Græcorum frequentiam non fuiſſe. i. e. Neſcio quid rumoris affluxerat, quum Græci ludi committerentur, infrequentem populum affuiſſe.
Affluere rumorem. Cic. 3. Q. frat. 3.
Ait rumor. Martial. lib. 3. 80.
Rumor ait linguæ te tamen eſſe malæ.
Calent rumores. V. CALEO.
Diditur hic ſubito Trojana per agmina rumor. Virg. 7. Æn. 144.
It facti rumor per oppida. Ovid. 6. Met. 147.
Fieri raucum rumorem, i. e. Exſtingui. Cic. 9. Fam. 2.
Incedit rumor. Tacit. 1. Ann. 5. h. e. Subit.
Increbreſcit. V. INCREBRESCO.
Manat frigidus a roſtris per compita rumor. Hor. 2. Serm. 6. 50.
Narrat rumor. V. NARRO.
Ortus rumor. V. ORIOR.
Perferret multa etiam ipſe rumor. Cic. 2. Fam. 7. Ovid. 2. de Pont. 1. 49.
Pertulit hoc idem nobis, Germanice, rumor.
Perſtrepit rumor in aula. Stat. 2. Achil. 76.
Pervaſerat rumor, ipſo tempore flagrantis urbis, &c. Tacit. 15. Ann. 39.
Seneſcunt rumores. Tacit. 2. Ann. 77. h. e. Vaneſcunt, & conſumuntur.
Serpere rumorem. Cic. pro Muren. 45.
Eſt rumor in ambiguo. Ovid. 3. Met. 253.
Eſt rumor, erit, & erat. Ter. And. 1. 2. 14.
Meum gnatum rumor eſt amare. Idem Phorm. 5. 8. 18.
Nam qui erit rumor populi, inquit, ſi feceris? Cic. 1. Fam. 8.
Rem te valde bene geſſiſſe rumor erat. Sic Martial. 4. 16.
Surrexit rumor. Tacit. 2. Hiſt. 42.
Vagantur rumores. Ovid. 12. Met. 55.
Miſtaque cum veris paſſim commenta vagantur
Millia rumorum.
Venit rumor, datum iri gladiatores. Ter. in Hec. prol. 39.
Rumor, pro Favore. Virg. 8. Æn. 90.
Ergo iter incœptum peragunt rumore ſecundo. i. e. Proſpero favore, & auxilio fluminis. V. ſupra Secundus rumor.

RUMUSCŬLUS, i. m. dimin. [θρυλλίδιον] Cic. pro Cluent. 105. Tum etiam illi quinque, qui imperitorum hominum rumuſculos aucupati, tum illum abſolverunt, jam ſuam clementiam laudari magnopere nolebant.
Rumuſculi populares. Cic. 3. de Legib. 35.

RUMĬFĔRO, [θρυλλέω] āre. Rumoribus ferre: antique. Plaut. Amph. 2. 2. 46.
Quamque adeo cives Thebani vero rumiferant probam. Al. Rumificant.

RUMĬGĔRO, [θρυλῶ Gl. Gr. L.] āre. Vulgo, ſed obſoletum. V. Feſt. in voce Rumito.

RUMIGERĀTIO, ōnis. f. Lamprid. Heliogab. cap. 10. Infami rumigeratione paſci. V. Voſſ. de Vit. Serm. Lat. 4. 22. p. 769.

RUMIGERŬLUS, i. m. [θρυλήτης, ἢ θρυλητὴς Gl. Lat. Gr. & Gr. Lat.] Ammian. 14. 1. Per clandeſtinos rumigerulos.

RUMĬTO, āre. Feſtus, Rumitant, rumigerantur. Nævius. Simul alius aliunde rumitant inter ſe.

RUMPO, rūpi, ruptum, [ῥηγνύω, ῥήσσω] ĕre. Frangere.
Aditus rumpere. V. ADEO, īre.
Aera ictibus rumpit. Ovid. 4. Met. 124.
Amnes fontibus rumpuntur. Virg. 3. Georg. 428.
Capillos. Ovid. 10. Met. 723.
— pariterque ſinus, pariterque capillos Rupit.
Diem. ut, Fulmen emicuit, & rupit diem, i. e. Erumpendo emiſit lucem igneam. Lucan. lib. 1. 153.
Frena pudoris. Propert. lib. 3. 19. 3.
Funem ab litore rumpere, & fugere. Virg. 3. Æn. 640.
Guttura cultro, Secare. Ovid. 15. Met. 464.
Iter rumpere ad litora dicitur fluvius, armorum congerie & corporum. Sil. lib. 1. 54.
Pectora rumpere enſe. Virg. 9. Æn. 432.
Pectora fremitu rumpere. Lucret. lib. 3. 298. De leonibus.
Præcordia ferro. Ovid. 6. Met. 251.
Telum rupit terga novena boum clypei. Ovid. 12. Met. 97.
Tunicas. Virg. 2. Georg. 75.
Veſtes. Ovid. 6. Met. 131.
Vincula, Catenas, &c. Virg. 10. Æn. 233.
Rupimus invitæ tua vincula. Hor. 2. Serm. 7. 70. Rumpere catenas. Cic. 7. Verr. 78. Quid ſi aufugiſſet, ſi vincula rupiſſet?
Rumpere intro, Introire protinus. Ter. Eun. 5. 6. 26. Ceſſo huc intro rumpere? Nonius 4. 396.
Rumpere, Translate non uno modo, ut
Amores tantos rumpi non ſperet. Virg. 4. Æn. 292.
Edicta rumpere. Hor. 3. Carm. 15. 22.
Fidem. Liv. 9. 40. Idem 24. 29. Rupta pacis fides.
Fœdus. Liv. 3. 25. Virg. 12. Æn. 585. Ibid. 8. 540.
Fœdera negligere, violare, rumpere. Cic. pro Corn. Balb. 13.
Imperium. Tacit. 13. Ann. 36.
Iter cœptum. Ovid. 3. Amor. 6. 88.
Jus rumpere. Liv. 4. 17.
Leges. Virg. 1. Georg. 510.
Vicinæ ruptis inter ſe legibus urbes
Arma ferunt.
Moras rumpere, h. e. Feſtinare, quaſi moram frangere, in mora non eſſe. Virg. 3. Georg. 43. Martial. lib. 2. 64.
Eja age, rumpe moras, quo te ſpectabimus uſque?
Græcia conjurata rumpere nuptias. Hor. 1. Carm. 15. 7.
Patientiam rumpere. V. Patientia, in PATIOR.
Queſtus pectore rumpere. Virg. 4. Æn. 553. i. e. In queſtus repente & clare erumpere.
Quies populis rupta. Lucan. lib. 1. 239.
Reverentiam ſacramenti rumpere. Tacit. 1. Hiſt. 12.
Silentium rumpere. Virg. 10. Æn. 64.
— quid me alta ſilentia cogis
Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem?
Silentia ſermone rupit. Ovid. 1. Met. 208.
Somnos. Lucan. lib. 3. 25.
Teſtamentum rumpere. Cic. 1. de Orat. 241. Quia conſtat agnoſcendo rumpi teſtamentum, ergo in hoc genere juris judicia nulla ſunt.
Teſtamentum rumpi dicitur, quum permanente ſuo in ſtatu teſtatore caſu aliquo evertitur. l. 3. §. 2. D. de injuſto, rup. & irrito teſtamen.
Teſtamentum ruptum, & Ratum, contraria. Cic. 1. de Orat. 173.
Verba ſingultu. Ovid. de Rem. Amor. 598.
Ruptaque ſingultu verba loquenris erant. i. e. Interrupta.
Vocem rumpere, de eo dicitur, qui cum diu tacuerit, repente quidpiam edit. Virg. 2. Æn. 129.
Compoſito rumpit vocem, & me deſtinat aræ. Servius, h. e. Erumpit in vocem. Et dictum eſt per contrarium. Nam ſi Silentium rumpere, eſt loqui: Vocem rumpere, eſt tacere. Sed aliqua interdum ſimpliciter, interdum per contrarium intelliguntur. Idem 3. Æn. 246.
— rupitque hanc pectore vocem. h. e. Cum indignatione loquitur, ut ait Servius.
Ῥῆξαι φωνήν. H. St.
Rumpere, Disjicere. Virg. 8. Ecl. 71.
Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis. Non. l. c.
Ut aliquando iſta quæ ſunt inflata rumpantur. i. e. Crepant. Cic. in Vatin. 10. Phæd. 1. 24. extr.
— dum vult validius
Inflare ſeſe, rupto jacuit corpore.
Rumpo, i. e. Rumpi facio. Plin. lib. 30. cap. 4. de bupreſti, Devoratumque tacto felle ita bovem inflammat, ut rumpat. Martial. lib. 10. 79.
Invidia rumpi, Crepare, translate. Virg. 7. Ecl. 26.
Malis rumpi, & Non moveri, contraria. Cic. 3. Q. frat. 9. pr.
Rumpere, Defatigare. Plaut. Merc. 1. 2. 40.
— opera licet
Experiri, qui me rupi currendo tua cauſa. Ter. Hec. 3. 4. 21.
Ut me ambulando rumperet? Nonius. 4. 396.
Rupiſſe videtur, qui corrupit. Ulpianus, vi bonor. rapt. l. Prætor. Idem in l. Si ſervus ſervum. §. inquit. D. ad l. Aquil. Inquit lex, ruperit: quod verbum fere omnes veteres ſic intellexerunt, Corruperit. Alphen. in l. Qui inſulam. Locati, Qui mulas ad certum pondus oneris locarat, quum majore onere conductor eas rupiſſet.
Mulas rumpere. V. paulo ante, Rupiſſe videtur, &c.
Horrea rumpere dicuntur immenſæ meſſes, quum eas Horrea non capiunt. Virg. 1. Georg. 49.
Rupſit, pro Ruperit, Præteritum antiquum in XII Tab. apud Feſtum, Si membrum rupſit, &c. i. e. Ruperit.

RUMPOR, Paſſiv. Hor. 1. Serm. 3. 136.
Urgeris turba circum teſtante: miſerque
Rumperis, &c. Plura in ipſo verbo.

RUMPTUS, a, um. Partic. pro Ruptus. Ulpian. l. 3. §. Dig. de injuſto, rumpto, irrito facto teſtamento. [Niſi error eſt.

RUPTUS, a, um. Partic. ut, Gloſſ. Lat. Gr. Ruptum, Φθαρέν.
Aggeres rupti. Virg. 2. Æn. 496.
Comis ruptis exſulare. Ovid. 15. Epiſt. 114. al. Sciſſis.

Fides. Ovid. 2. Epist. Sabin. 96.

Rupi, quam ruptam sum mihi questa, fidem.

Montes rupti. Lucan. lib. 3. 63.

Pustula rupta lædit teneras manus. Tibul. lib. 2. 3. 10.

Vincla rupta. Virg. 8. Æn. 651.

Rupta, Absolute, Fracturam passa. Plin. lib. 20. cap. 6. Convulsis & ruptis, cum sale & oleo.

Ruptim, Adv. Cæs. 1. Bell. Civil. 5. Aguntur omnia ruptim atque turbate. Sed Raptim legit D. Voss. q. V.

Ruptio, ōnis. f. Ulpianus in l. Si servus. §. rupisse. D. ad legem Aquiliam, Aquilia enim eas ruptiones, quæ damna dant, persequitur.

Ruptor, ōris. m. Liv. 4. 19. Hiccine est, inquit, ruptor fœderis humani, violatorque gentium juris? Adde Tacit. 4. Hist. 57.

Rumpi, orum. m. qui & Traduces dicuntur. Varr. 1. de R. R. cap. 8. Quartum pedamentum est nativum ejus generis ubi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit, quos traduces, quidam rumpos appellant. [An hi Romphi Alex. Alexandrino? V. f. l.

Rumpotīnum, i. n. Columel. lib. 5. cap. 7. Est & alterum genus arbusti Gallici, quod vocatur rumpotinum: id desiderat arborem humilem, nec frondosam. Plin. lib. 24. cap. ult. V. hic sequentia.

Rumpotinētum, i. n. Locus arboribus rumpotinis consitus. Columel. lib. 5. cap. 7. Nam fere ita constitutum rumpotinetum animadverti, ut ad octo pedes locis siccis & clivosis, ad duodecim locis planis & uliginosis tabulata disponantur, plerumque autem ea arbor in tres ramos dividitur, quibus singulis ab utraque parte complura brachia summittuntur, tum omnes pæne virgæ, ne umbrent eo tempore, quo vitis putatur, abraduntur. Arboribus rumpotinis si frumentum non inseritur, in utramque partem viginti pedum spatiâ interveniunt.

Rumpotīnus, i. f. [αἴγειρος] vocatur & alio nomine Populus arbor Italiæ Padum transgressis. Plin. lib. 14. cap. 1. Alii tamen legunt Rumbotinus. [Hard. ex Colum. de Arb. 16. pr. Opulus legendum censet. Etiam Varr. R. R. 1. 8. Quartum arbusta, ubi traduces possint fieri vitium, ut Mediolanenses faciunt in arboribus, quas vocant Opulos. Gloss. Lat. Gr. Opulus, Κισσόφυλλον. Videtur ea Populi species, quæ Plin. Lybica, junioribus Tremula, & Alpina dicitur.

Rumusculus, V. rumor.

R U N

Runa, æ. f. Genus teli significat. V. Fest. Hinc

Runatus, a, um. Ennius, Runata recedit, i. e. Pilata. Paulus.

Runca, V. runcina.

Roncaliæ, vel **Roncaliæ**, arum. f. Locus est campestris ad Padum, haud longe a Placentia. Otho Frising. lib. 2. cap. 11. Rerum Ænobarb. Fit mentio in libris Feudorum, De cap. Conrad. in princip.

Runcīna, æ. f. [πρίων] Runcinæ (ut ait Hermolaus) sunt Majores serræ, quibus fabri materiarii secant arborum moles, subjectis canteriis. Plin. lib. 16. cap. 42. Ad incitatos runcinarum raptus. [Immo & hic est quod seq.

Runcina, præterquam quod significat serram majorem, signat & Planulam, qua levigandis lignis lignarii fabri utuntur. Gallice appellamus *un Chevalet, une planne.* Cæl. lib. 8. cap. 4. [Gloss. Lat. Gr. Runcina, Ῥυκάνη. & Gr. Lat. ῥυκάνη, Tribula, Roncina. Rursus Lat. Gr. Tribula, Τυκάνη. scr. ρυκ. conf. Suid. Hesych. & Hard. in Plin.

Runca, æ. f. pro Runcina veteres usurpaverunt, teste Festo.

Runcīno, āre. Varro de L. L. 5. 10. Runcinare a runcina, cujus origo Græca, ῥόγχος. Et Arnob. 5. p. 177. Ex arbore ramum, dolat, runcinat, &c. [Gloss. Lat. Gr. Runcinat, ῥυκανίζει, καὶ ῥογχάζει. & Gr. Lat. ῥογχάζω, Runcino. ῥυκανίζω, Runcio.

Runco, [βοτανίζω Gl. Gr. L.] āre. Eruere, evellere noxias herbas. Cornutus, Runcari proprie segetes vel herbæ dicuntur. Plin. 18. 21. Siliginem, far, triticum, semen, hordeum occato, sarrito, runcato, quibus dictum erit diebus. Apud Caton. R. R. cap. 2. Runcare spinas. V. erunco. H. St.

Runcatio, ōnis. f. [βοτανισμός] Evulsio ipsa. Plin. lib. 18. cap. 21. Runcatio, quum seges in articulo est, evulsis inutilibus herbis, frugum radicem vindicat, segetemque discernit a cæspite.

Runcātor, ōris. m. [βοτανιστής] Columel. lib. 11. cap. 3. Quæque præteriero, intelligi oportebit nullam operam postulare runcatoris.

Runcina Dea, frumento præesse ab antiquis Idololatris credita est. Lilius Syntagmate, 1. Histor. Deorum, Runcina Dea (inquit) tum placabatur, quum frumenta runcanda essent, id est, a terra auferenda. Augustinus & Varro de L.L. [Ubi dixi l. 5. extr. de instrumento, non de Dea.

Runco, ōnis. m. Pallad. 1. 43. Roncones, quibus vepreta persequimur. conf. Isidor. 20. 16.

R U O

Rŭo, rui, rŭtum, [ἐρείπομαι, πίπτω, ἀΐσσω, ὁρμῶ] ĕre. Concidere. Virg. 2. Æn. 290.

— ruit alto a culmine Troja. Ter. Heaut. 4. 3. 41. Quid si nunc cælum ruat? Gloss. Lat. Gr. Ruit, Συμπίπτει, καὶ Συνέπεσε, Ἐπιφέρεται.

Ruere illa non possunt, ut hæc non eodem labefacta motu concidant. Cic. pro Lege Manil. 19. Ovid. 4. de Pont. 3. 36.

Et subito casu, quæ valuere, ruunt.

Æther arduus ruit. Virg. 1. Georg. 324.

Cælum ruit imbribus. Martial. lib 3. 100.

Dies ruit, matura jam luce, pro Oritur. Virg. 10. Æn. 256.

Nox ruit. Virg. 6. Æn. 539.

Sol ruit interea, & montes umbrantur opaci. Virg. 3. Æn. 508.

Venti ruunt, qua data porta. Virg. 1. Æn. 87.

Venti ruant licet, & sæviant procellæ, imperat furori, viresque tantas compescit. Plin. lib. 32. cap. 1.

Ver ruit, Præcipitatur, declinat, in finem vergit. Virg. 1. Georg. 313.

— vel quum ruit imbriferum ver.

Ruere, Effundi. Virg. 6. Æn. 44.

Unde ruunt totidem voces responsa Sibyllæ.

Amnes de montibus ruunt. Virg. 4. Æn. 164.

Flumina ruunt per apertos campos. Ovid. 1. Met. 285.

Impetus unde ruit. Ovid. 11. Met. 530.

Ruere, Festinanter ire, seu in præceps ferri, & impetum de improviso facere in aliquem. Virg. 10. Æn. 811.

Quo moriture ruis? majoraque viribus audes? Ter Heaut. 2. 3. 128.

Sed heus tu, vide sis ne quid imprudens ruas. Cic. 7. Att. 19. de Cæsare; At illum ruere nuntiant, & jam jamque adesse.

Ira ruit resoluta frenis legum. Lucan. lib. 2. 145.

Ad interitum. Cic. pro Marcell. 14. Tantumque apud me grati animi fidelis memoria valuit, ut nulla, non modo cupiditate, sed ne spe quidem, prudens & sciens tanquam ad interitum ruerem voluntarium.

Ad urbem ruere infesto agmine. Liv. 3. 3.

In agendo ruere, & sæpe peccare. Cic. pro Domo, 141.

In arma media ruere. Virg. 2. Æn. 353.

In bella. Virg. 7. Æn. 782.

In facinus. Senec. Octav. 17.

In fata media. Liv. 8. 24.

In ferrum. Virg. 8. Æn. 648.

In fugam. Liv. 26. 40.

In furias & ignem. Virg. 3. Georg. 244.

In perniciem suam. Liv. 37. 43.

In prælium avidi ruunt. Liv. 7. 14. extr.

In rixam. Quintil. lib. 2. cap. 12.

In hostium tela. Liv. 7. 15.

In vulnera ac tela. Liv. 26. 44.

Per fas omne nefasque ruere. Lucan. lib. 5. 313.

Per medios ruit. Virg. 4. Æn. 647.

Per nefas vetitum gens humana ruit. Hor. 1. Carm. 3. 26.

Sine lege ruere. Ovid. 2. Met. 204.

Portis mane ruunt. Virg. 4. Georg. 185.

Portis ruere. Liv. 27. 41.

Ruere, Decipi cupiditate. Cic. 3. Off. 55. Si hoc non est emptorem pati ruere, & per errorem alterum inducere.

Ruere, Iracunde furere. Cic. 2. Att. 14. Nihil est jam quod magis timendum nobis putem, quam ne ille noster Sampsiceramus, quum se omnium sermonibus vapulare videbit, ruere incipiat. Pompejum intelligit.

Ruere, Evertere, diruere, complanare, Accusativo junctum. Virg. 1. Georg. 105.

Quid dicam, jacto qui semine cominus arva

Insequitur, cumulosque ruit male pinguis arenæ? Servius.

Ruit nubem ad cælum. Virg. 2. Georg. 308.

Et totum involvit flammis nemus: & ruit atram

Ad cælum picea crassus caligine nubem. i. e. Egerit, emittit, & ruere facit. nam modo Ruit, agentis est. Servius.

Ruere, Impellere. Ter. Adelph. 3. 2. 21.

Ceteros ruerem, agerem, raperem, tunderem, prosternerem.

Ruere, Eruere, levare. Virg. 11. Æn. 211.

Mærentes altum cinerem & confusa ruebant

Ossa focis. i. e. De cineribus eruebant. Servius.

Ruere herbas & limum. Eruere, proruere. Plin. lib. 11. cap. 37. Cornea & acuta volucribus rostra. Eadem rapto viventibus adunca: collecto, recta: herbas ruentibus, limumque lata, ut suum generi.

Ruens, entis. Partic. Virg. 4. Æn. 401.

Migrantes cernas, totaque ex urbe ruentes. Hor. 1. Carm. 16. 12.

Nec sævus ignis, nec tremendo

Juppiter ipse ruens tumultu.

Acervus ruens. Hor. 2. Epist. 1. 47.

Imperium ruens. Lucan. lib. 5. 200.

Ira ruens. Propert. lib. 3. 14. 44.

Fulcire ruentem. Sil. lib. 11. 234.

Ruitūrus, a, um. Partic. ut, Pons ruiturus. Lucan. lib. 2. 499.

Ruīna, æ. f. [πτῶσις μεγάλη, κατάπτωσις Gl. L. G.] proprie Casum significat alicujus rei quæ concidit. Cic. 2. de Divin. 40. Eos enim ipsos jocandi causa inducit Epicurus perlucidos & perflabiles, & habitantes tanquam inter duos lucos, sic inter duos mundos propter metum ruinarum. De diis loquitur. Hor. 2. Carm. 19. 15.

— tectaque Penthei,

Disjecta non levi ruina. Ratio carminis exigit Leni, non Levi,

Cæli ruina. Virg. 1. Æn. 133.

Fluctibus oppressos Troas, cælique ruina. i. e. Tonitribus, quorum sonus similis est ruinis. Servius. [Immo Sæva tempestate.

Fortunarum ruinæ. Cic. 1. in Catil. 14. Prætermitto ruinas fortunarum tuarum.

Mentis illa fuit prima ruina meæ. Ovid. 12. Epist. 32.

Neronis ruina, i. e. Mors violenta. Plin. lib. 17. cap. 25.

Patriæ ruina. Ovid. 8. Met. 498.

Avida. Stat. 8. Theb. 132.

Graves. Hor. 2. Serm. 8. 54.

Impendens. Ovid. ad Liv. 363.

Innocens. V. innocens.

Perlucens. Juven. 11. Sat. 13.

Probrosæ. Hor. 3. Carm. 5. 40.

Putres. Lucret. lib. 2. 1145.

Tristes. Virg. 1. Æn. 242.

Cadunt properante ruina summa. Lucan. lib. 5. 746.

Collabi ruina. V. collabor.

Convulsa loca ruina. Virg. 3. Æn. 414.

Dedit ruinam domus. Virg. 2. Æn. 310.

Dare sonitu ingenti ruinam. Virg. 11. Æn. 613.

Edere ruinas. Cic. 1. de Legib. 39.

Facere ruinam, Ruere. Hor. 2. Serm. 8. 54.

Facere ruinam, per tralationem pro Errare, labi, decipi. Lucret. lib. 1. 741.

Principiis tamen in rerum fecere ruinas. i. e. Graviter ceciderunt, lapsi sunt.

Fit quasi paulatim nobis per membra ruina. Lucret. lib. 4. 940.

Impendet magna ruina. Cic. 11. Att. 22.

Incident ruinæ capitibus nostris. V. incido.

Labent cuncta quassata ruina. Senec. Thyest. 9.

Opprimi ruina. V. opprimo.

Perire ruina. Lucan. lib. 5. 637.

Restinguere incendium ruina. Catilina apud Sallust. in Catil. cap. 31. extr. Incendium meum ruina restinguam.

Sarcire generis lapsi ruinas. Virg. 4. Georg. 249.

Subdere caput ruinæ, Periculo se exponere. Curt. lib. 5. 10. Ruinæ rerum illos subdere capita, in perniciem trahi.
Tonat horrificis Ætna ruinis. Virg. 3. Æn. 571.
RUINŌSUS, a, um. Adj [ἐρειπιώδης] Quod ruinam minatur. Cic. 3. Off. 54. Male materiatæ, ruinosæ. Subaudi Ædes. Vitruv. lib. 2. cap. 8.

R U P

RŪPES, is. f. [κρημνὸς, κρημνοὶ. καὶ φαράγξ Gl. L. G.] est Prærupta pars terræ, vel scopuli, aut saxi prægrandis, propter altitudinem ac proclivitatem inaccessa, quod veluti abrupta sit, a Rumpendo dicta. Fluminum quoque altiores atque inaccessæ ripæ, Rupes dicuntur. Cæs. 2. Bell. Gall. 29. Quod quum ex omnibus in circuitu partibus altissimas rupes, despectusque haberet, una ex parte leviter acclivis aditus, in altitudinem non amplius ducentorum pedum, relinquebatur.
Rupes, proprie de Montibus dicuntur. Virg. 10. Ecl. 14.
Pinnifer illum etiam sola sub rupe jacentem
Mænalus.
Acuta. Senec. Agamem. 6.
Aërea. Virg. 4. Georg. 508.
Alta. Virg. 1. Ecl. 57.
Ardua. Ovid. 5. Fast. 293.
Cavata. Virg. 1. Æn. 314.
Exesa. Lucan. lib. 3. 226.
Frigida. Propert. lib. 1. 18. 27.
Frondosæ. Sil. lib. 7. 468.
Maxima. Hor. 2. Serm. 3. 59.
Nubifera. Valer. 4. Argon. 599.
Præcelsa. Virg. 3. Æn. 647.
Scopulosa. Lucan. lib. 2. 619.
Vastæ. Virg. 1. Æn. 166.
Undisonæ. Stat. 1. Achil. 198.
Exscindere rupes. Stat. 3. Silv. 1. 124. [Nisi Excidere legendum.
RUPĪCAPRA, æ. f. pr. comm. [αἲξ ἄγριος] Capra silvestris, quasi Rupium capra Plin. lib. 11. cap. 37. Rupicapris in dorsum adunca cornua, damis in adversum.
RUPĪCES, um. m. Rupices a rupibus dicebantur & rustici, ut & Petrones a petrarum asperitate appellabantur. Festus. Gell. 13. 9. Sed enim veteres nostri non usque adeo rupices & agrestes fuerunt. V. Tertull. de Pallio cap. 5. & Salvian. de Gubern. Dei, 1. p. 34.
RUPĪCO, onis. m. Homo nullius pretii. Apul. Florid. p. 344. Elmenh. Rupicones, bajuli, tabernarii.
RUPINÆ, arum. f. pl. Abrupta montium. Apul. 6. Met. p. 184. Elmenh. Vides istas rupinas proximas, & præacutas in his præminentes silices. V. Voss. Etym. in Rupes.
RŪPĪLIUS, i. m. cognomento Rex, Præturam gerens, ab III viris Octaviano M. Antonio, M. Lepido proscriptus est: qua calamitate afflictus, ad Brutum confugit, eumque postea perpetuo secutus est. Hujus meminit Hor. 1. Serm. 7. 1.
Proscripti Regis Rupili pus atque venenum, &c
Hybrida quo pacto, sit Persius ultus, &c.
RUPITIO, īre. Rupitias in XII Tab. significat Damnum dederis. Festus. [Valde obscura hæc sunt, & quod in Gloss. Lat. Gr. exstat, Rupiat, Ῥάπτει Οππιο. Rupiam, Ῥαπιύς.
RUPLUS, i, m. Στρόφιος χαλκάργυρος, καὶ Ἀποψήκτιον. Hæc quoque obscuriora.
RUPTOR, RUPTIO, RUPTUS. V. RUMPO.

R U R

RUR. Rura, vel Rursus.
RURESTRIS, RURICOLA, RURO, āre. V. RUS.
RURINA, V. RUSINA.
RURSUM, RURSUS, [ἀνάπαλιν. Gl. L. G.] Adv. significant Retro. Ter. Hec. 3. 1. 35.
Trepidari sentio, & cursari rursum prorsum. Donatus, Rursum proprie Retro, Prorsum Ante significat, & est proverbiale, ut dicimus, Sursum deorsum, Intro foras, Hac illac, & similia.
Rursus, & Prorsus, contraria. Varr. Andabat. apud Non. 4. 402. Mortales multi rursus ac prorsus meant.
Rursus, E contrario, ut vult Donatus. Ter. Eun. 4. 4. 44. Heus tu, negato rursum. i. e. Contrarium superioribus dicito. Ibid. 2. 2. 20.
Quicquid dicunt, laudo: id rursum si negant, laudo id quoque.
Rursus, Temporis Adv. Denuo, iterum. Ter. Eun. 1. 1. 16.
In amore hæc omnia insunt vitia: injuriæ,
Suspiciones, inimicitiæ, induciæ,
Bellum, pax rursum. Cic. pro Muren. 15. Facis ut rursus plebs in Aventinum sevocanda esse videatur. Virg. 2. Æn. 337.
Rursus in arma feror. Idem 2. Æn. 401.
Scandunt rursus equum.
Rursus & Denuo, simul conjuncta. Plaut. Pœn. prol. 79.
Revertor rursus denuo Carthaginem.

R U S

RŪS, rūris. n. [ἀγρὸς, χωρίον, ἀγρὸς Gl. L. G.] Locus extra urbem, ubi agri sunt & villæ. Dictum quod in agris quotquot annis rursum facienda eadem, ut rursus capias fructus, ut vult Varro L. L. 4. 4. extr. Ter. Eun. 1. 2. 107. Rus ibo. [Ab ἄγρος Voss. An ab Ἀγρὸς per Aphæresin, ut ex δρόσος, ros, ex νόμος, mos?
Rura, veteres Incultos agros dicebant, id est, silvas, & pascua. Ex libello variorum auctorum, de Limitibus apud Rigalt. p. 299.
Solatia ruris aves. Ovid. 1. Fast. 441.
Amatores ruris. Hor. 1. Epist. 10. 2.
Amœnum rus. Cic. pro Rosc. Amer. 133. Habet animi relaxandi causa rus amœnum & suburbanum.
Aprica. Hor. 3. Carm. 18. 2.
Aspera dumis. Virg. 4. Æn. 527.
Cretosa rura Cimoli. Ovid. 7. Met. 463.
Devia. Ovid. 1. Met. 676.
Divini gloria ruris. Virg. 1. Georg. 168.
Exiguum rus colere. Virg. 2. Georg. 413. V. illic commentarios.
Ferax. Ovid. 1. Met. 694.
Florea, Prata. Virg. 1. Æn. 434.
Fluvialia. Sil. lib. 13. 85.
Frigida. Virg. 3. Georg. 324.
Gaudentia. Stat. 3. Silv. 1. 78.
Inambitiosa. Ovid. 11. Met. 766.
Ingentia rura colere. Virg. 2. Georg. 412. V. commentarios.
Innocui ruris labor. Senec. Herc. fur. 11.
Obsita pomis. Ovid. 13. Met. 719.
Opaci ruris umbræ. Virg. 1. Georg. 156.
Opulenta. Senec. Troad. 15.
Parva. Hor. 2. Carm. 16. 37.
Pascua. Lucret. lib. 5. 1247.
Saturum. Pers. 1. Sat. 71.
Sobria, In quibus non nascitur vinum. Stat. 4. Silv. 2. 37.
Sordida. Virg. 2. Ecl. 28.
Suburbana. Hor. 1. Epist. 7. 76.
Abducere rus. V. ABDUCO.
Evolare rus ex urbe, tanquam ex vinculis. Cic. 2. de Orat. 22.
Mittere aliquem rus. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Tendit rus. Quintil. lib. 11. cap. 2.
Habitare ruri. Cic. 3. Off. 112.
Morans rure. Martial. lib. 4. 45.
Redire vel venire rure. Ter. Eun. 5. 5. 25. Cic. 5. Fam. 20. Quum Tullius rure redierit, mittam eum ad te. Hirtius Ciceroni, 15. Att. 6. Rure jam redierim.
Est ruri. Cic. pro Cluent. 141. Forte evenit ut in Privernate essemus.
Rure esse autumant. Plaut. Merc. 4. 5. suppos. 2. 18. conf. ad fin.
Carpere rura. V. CARPO.
Inducere in rura oves & armenta. V. INDUCO.
Nutrit rura Ceres, almaque Faustitas. Hor. 4. Carm. 5. 18.
Pascuntur omni rure. Columel. lib. 8. cap. 10.
Peragrare rura. V. PERAGRO.
Scindere rura bubus. Senec. Troad. 11.
Rus, per translationem, pro Sermone inconcinno, invenusto, illepido, inornato, & rusticitatis pleno. Catull. in Annales Volusii, 34. 19.
Pleni ruris, & inficetiarum
Annales Volusi, cacata charta. Hor. 2. Epist. 1. 160.
—sed in longum tamen ævum
Manserunt, hodieque manent vestigia ruris. Lambinus.
Merum. V. MERUS.
Ruri & rure, Adverbialiter, ut Peregre & peregri, docet Flav. Sosipater. Festus, Ruri esse, non rure, dicendum. Testis est Ter. in Phorm. 2. 3. 17. quum ait, Ruri se continebat: ibi agrum de nostro patre, &c.
Rure, κατ' ἀγρὸν, χωρίῳ, χώρητα. Gloss. Lat. Græc. Ubi aut repetendum puto τὸ Κατὰ post primam distinctionem, aut inferendum Rura.
RUSCŬLUM, i. n. dimin. Gell. lib. 19. cap. 9 Sub urbe in rusculo.
RŪRINA, æ. f. Dea agrorum apud antiquos. vide in dictione RUSINA.
RŪRĀLIS, e. Adj. Quod ad rus pertinet. ut Opus rurale. Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 2. Virgilius Theocritum sibi fecit pastoralis operis auctorem, ruralis Hesiodum.
Falx ruralis. Cæs. 3. Bell. Gall. 14. Falces præacutæ, insertæ, affixæque longuriis, non absimili forma ruralium falcium. Sic enim legit Robortellus Annot 1. 28. non Muralium, idque ex tribus vetustis codicibus. [Sed explosus merito ab Hotom. q. V.
Officium rurale. Firmicus lib. 8. cap. 11. In Virginis parte decima oritur Spica. Quicunque sub hoc sidere natus fuerit, erit ruralibus officiis semper applicatus, & ad agrorum cultum patientia laboris adjunctus.
RURALĪTER, Adv. Cassiodor. 3. Epist. 51. Necdum fundatis ædificiis ruraliter.
RURESTRIS, e. Adj. [ἐπάγριος] Quod est ruris, vel eorum proprium, qui ruri degunt: antiquum. Apulejus 4. Met. p. 143. Elmenh. Rurestri vocabulo vulgus indoctum *Rosas laureas* appellat. Gloss. Græc. Lat. Ἀγροικικὸς, Ruricola, Rurester.
Opus rurestre, i. e. Rusticum. Paulus in l. Servis urbanis. §. muliones. D. de legat. 3. Muliones de urbano ministerio sunt: nisi propter opus rurestre testator eos destinatos habebat.
RUSTĬCUS, a, um. Adj. [ἄγροικος] Quod ruris vel rustici est. Cic. pro Quint. 12. Erat ei pecuaria res ampla, & rustica sane bene culta & fructuosa.
Rusticus dicitur, Qui moribus & vita incultus est, quasi semibarbarus. Virg. 2. Ecl. 56.
Rusticus ex Corydon. V. seq. dict.
Aratra rustica. Ovid. 2. de Arte Am. 184.
Conjux. Ovid. 1. Epist. 77.
Convicia. Ovid. 14. Met. 522.
Corda. Propert. lib. 4. 1. 12.
Dona. Ovid. 2. de Arte Am. 264.
Homines rustici & agrestes. Cic. 10. Philipp. 143.
Manus indoctæ ac rusticæ. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Mores. Cic. pro Rosc. Amer. 75.
Populus. Ovid. 3. Fast. 783.
Proverbium. Liv. 23. 47.
Quærela. Ovid. 17. Epist. 12.
Res rusticas vel fructus causa, vel delectationis invisere. Cic. 1. de Orat. 249. conf. pr. dict.
Silva rustica. Ovid. 4. Epist. 102.
Titulus rusticior. Senec. Epist. 88.
Rustica vinalia appellantur, mense Augusto, quarto decimo Kalend. Septemb. Jovis dies festus, quia Latini bellum gerentes adversus Mezentium, omnis vini libationem ei Deo dedicaverunt. Eodem autem die Veneri templa sunt consecrata, alterum ad Circum maximum, alterum in luco Libitinensi, quia in ipsius Deæ tutela sunt horti. Fest. Paulus, Rustica vinalia XIV. Kal. Septemb. celebrabantur, quo die primum vinum in Urbem deferebant. V. Alexander lib. 6. dierum cap. 8.
Vita rustica & agrestis. Cic. pro Rosc. Amer. 75.
RUSTĬCUS, i. m. [ἄγροικος, ὁ ἀγροῖκος] Idem. ut,
Acer rusticus. Virg. 2. Georg. 406.

Jam

Jam tum acer curas venientem extendit in annum
Rusticus, &c.

Urbani fiunt rustici. Plaut. Merc. 4. 3. 17.

Sermo urbanorum, & Rusticorum, contraria. Cic. in Orat. 81.

Immo, non omnis, qui dicitur Rusticus, intelligendus est Semibarbarus, sed a Cicerone is quoque, qui non est Urbanus, dicitur Rusticus. H. St. Hæc ideo subjunxit, quia in Lugd. edit. Ciceronis iste locus cum Virgiliano ex 2. Ecl. 56. jungebatur, quum tamen in hoc & Rusticus epitheton hominis sit, & Ruralem simplicitatem ipsius denotet, qui muneribus parvulis confidat.

Rustĭce, Adv. [ἀγροίκως] Ut solet rusticus, hoc est, Imperite. Cic. 3. de Orat. 42. Ex quo sic locutum esse ejus patrem judico, sic majores, non aspere, ut ille, quem dixi, non vaste, non rustice, non hiulce, sed presse, & æqualiter, & leniter.

Compar. Hor. 1. Serm. 3. 31.

— rideri possit, eo quod
Rusticius tonso toga defluit. i. e. Nimis rustice & negligenter, ut ab imperito tonsore.

Rusticĭtas, ātis. f. [ἀγροικία Gl. Gr. L.] contraria est Urbanitati. Quintil. lib. 6. cap. 3. Martial. lib. 7. 57.

Quære aliquem Curios semper, Fabiosque loquentem,
Hirsutum, & dura rusticitate trucem. Plin. lib. 25. cap4. Post eum M. Agrippa, vir rusticitati quam deliciis propior.

Vultus pudentes sine rusticitate. Ovid. 20. Epist. 59.

Rusticitas, Timida quædam & indecens verecundia. Ovid. 1. Amor. 8. 44.
Aut, si rusticitas non vetat, ipsa rogat.

Excutienda est rusticitas. Ovid. 17. Epist. 186.

Rusticitas, pro ipsis Rusticis. Lege 3. §. 3. Cod. de defens. civit. Utili ratione prospectum est, ut innocens & quieta rusticitas peculiaris patrocinii, id est, defensoris locorum beneficio fruatur.

Rusticŭlus, a, um. Adj. Dimin. Martial. lib. 10. 19.

Nec doctum satis, & parum severum,
Sed non rusticulum nimis libellum,
Facundo mea Plinio Thalia,
I, perfer, &c.

Rusticŭlus, i. m. dimin. [ὑπάγροικος] Qui utcunque moribus rusticis est præditus. Cic. pro Sext. 82. Sensit rusticulus non incautus, &c.

Rusticula, æ, f. Avis perdici similis, nisi quod rostrum longius habet, de qua Martial. lib. 13. 76.

Rustica sum perdix; quid refert, si sapor idem est?
Carior est perdix; sic sapit illa magis.

Rusticellus, a, um. Adj. aliud dimin. Varro apud Plin. lib. 7. cap. 10. Rusticellus, inquit, Hercules appellatus.

Rusticānus, a, um. Adj. [ἀγροικικός] Idem quod Rusticus. Cic. 7. Verr. 34. Unum illud, quod ita fuit illustre, notumque omnibus, ut nemo tam rusticanus homo, L. Lucullo & M. Cotta Consulibus, Romam ex ullo municipio vadimonii causa venerit.

Homines rusticani ex municipiis. Cic. 3. Verr. 127.

Parcimonia rusticana. Cic. pro Quint. 92.

Verbum. Cic. 3. de Orat. 39. Et illud quod loquitur, priscum visum iri putat, si plane fuerit rusticanum.

Vita. Cic. pro Rosc. Amer. 44. Tamenne hæc attenta vita & rusticana, relegatio atque amandatio appellabitur?

Rusticārius, a, um. Adj. [ἀγροικικός] Quod ad rusticum pertinet. Cato R. R. cap. 11. Falces silvaticas quinque, arborarias tres, rusticarias decem. Vetus exemplar habet Ruscarias. Varro 1. de R. R. cap. 22. Rusticariæ falces. Et hic Ruscariæ legitur.

Rūro, [ἀγραυλέω] āre: & Ruror, āri. Depon. Ruri agere. Plaut. Capt. 1. 1. 16.

Dum ruri rurant homines, quos liguriant. Varro Serrano, Dum in agro studiosius ruror, aspicio Triptolemum sculponeatum bigas sequi cornutas. Non. 2. 731.

Rurātio, ōnis. f. Apul. Apol. p. 310. Elmenh. Iste nec diis rurationis, qui eum pascunt ac vestiunt, segetis ullas, aut vitis, aut gregis primitias impertit.

Rustĭcor, [ἀγραυλέω] āri. Ruri agere. Cic. 16. Fam. 23. Liceat modo rusticari. Idem pro Arch. 16. Pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur.

Rusticātim, Adv. [ἀγροίκως] pro Rustice. Pomponius Aleonibus, At ego rusticatim tangam, urbanatim nescio. Apud Non. 2. 747.

Rusticātio, ōnis. f. [γεωργία Gl. G. L.] Columel. lib. 11. cap. 1. Et hoc undecimum præceptum rusticationis memoriæ tradidi. Cic. de Amicit. 103. Neque solum militia, sed etiam peregrinationes, rusticationesque communes.

Rusticātus, ûs. m. Rusticatio. Cic. 12. Att. 1. In rusticatu garrire & scribere. Alii aliter legunt.

Rurĭcŏla, æ. c. [ἄγροικος, ἀγροῖκος] Qui colit rus. Columel. lib. 10. 339.
Hæc ne ruricolæ paterentur monstra.

Boves ruricolæ. Ovid. 5. Met. 479.

Ruricolāris, e. Adj. Fortunat. da vita Martin. lib. 1. v. 326. Cultores ruricolares.

Rusazus, V. ruzasus.

Ruscĭno, ōnis. Oppidum in extremis Galliæ finibus, non procul a Pyrenæis montibus, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 4. Hodie, *la Tour de Rousillon* appellatur.

Item fluvius præter fluens eidem. Strab. lib. 4. E Pyrena fluunt Ruscino & Illiberis, uterque urbem habens cognominem.

Rusco, ōnis, m. Ruppo, Rusco. Κοίσυρος, Κάφαγρος. Gloss. Lat. Græc.

Rusconiæ, arum. f. Colonia Augusti in Tingitana provincia. Plin. lib. 5. cap. 2.

Ruscum, i. n. sive Ruscus, i. m. [μυρσίνη ἀγρία] Virgultum unde vites ligantur, auctore Servio. Virg. 2. Georg. 413.

— nec non etiam aspera rusci
Vimina per silvam. Ex eo enim rusco magis vimina fiebant, ex quo nunc scopæ fiunt. Folia autem habet myrto similia, sed acutiora & rigidiora: unde Myrtus silvestris & chamæmyrsine & oxymyrsine vocatur. [Gloss. Lat. Græc. Ruscum, Χαμαιδάφνη, Κυνόσβατον, εἶδος βοτάνης. conf. in rubus. & Fest. in voce.

Horridior rusco Virg. 7. Ecl. 42. Rusto legit Gifan. Ind. Lucret.

Rusco etiam sepes muniebantur antiquis. Columel. lib. 10. 375.

— hirsuta sepes nunc horrida rusco
Prodit.

Ruscarius, a, um. Adj. ut, Falx ruscaria, i. e. Ruscis secandis apta. Cato R. R. cap. 11. V. Rusticarius Adj. in rus & rustarius.

Rusco, āre. i. e. Runcare. Ita legit Havercamp. ad Tertull. Apol. cap. 4.

Ruscurium, i. n. Populi Rom. oppidum in Tingitana provincia a Claudio civitate honoratum. Plin. lib. 5. cap. 2. Al. Rusconiæ.

Rusellana, æ. f. Colonia in Hetruria. Plin. lib. 3. cap. 5. Intus coloniæ, Falisca, Argis orta, ut auctor est Cato, quæ cognominatur Hetruscorum, Lucus Feroniæ, Rusellana, Senensis, Sutrina.

Rusicade, es. f. Oppidum in Numidia. Plin. lib. 5. cap. 3. Mela 1. 5. & 7. Rusicadam nominat. Nunc *Stora* dicitur.

Rusina, æ. f. Dea fuit, cui rura committebant antiqui, ut ait Divus Augustinus. Eam quidam Rurinam vocitarunt. Lilius Syntagmate primo Histor. Deor.

Ruspina, æ. f. Oppidum in Africa proprio nomine dicta, non procul ab Adrumeto. Plin. lib. 5. cap. 4.

Ruspino, āre. Verbum obscænum. Gloss. Lat. Gr. Ruspinat, χειροτριβεῖ.

Ruspor, [ἐξερευνάω] āri. est Scrutari. Accius Meleagro, Vagent ruspantes silvas. Hæc Nonius 2. 744. Festus, Ruspari esse quærere crebro, hoc versu indicatur, Et ego ibo ut latebras ruspans rimer amaptimas.

Russatus, V. russus.

Russus, & Russeus, a, um. Adj. Coloris nomen, ad rufum inclinantis, dilucidius tamen rubentis. Unde in factionibus aurigantium Russati dicebantur, qui hoc colore erant exornati. Thylesius in libello de Coloribus. Gloss. Græc. Lat. Πυῤῥὸς, Ruseus.

Faciem russeam, pro Colore russeo, dixit Cato, qui e viridi rutilus est, aut flavus. Sic enim scribit, Coronas aureas russea facie, galbeas lineas, pelles, redimicula. Al. Ruscea Turnebus. V. Fest in Ruscum.

Tunicæ russæ, i. e. Militares. Trebell. Pollio in Claud. cap. 14.

Vela russa. Lucret. lib. 4. 73.

Et volgo faciunt id lutea, russaque vela. Al. Rufa.

Russātus, a, um. Adj. Russata veste indutus. Isidor. 19. 22. Russata, quam Græci Phœniceam vocant, nos Coccineam, reperta est a Lacedæmoniis ad celandum coloris similitudine sanguinem, ut quoties quis in acie vulneraretur, contemplanti adversario animus augesceret. Hac sub consulibus & Romani usi sunt milites: Unde etiam Russati vocabantur. Hinc Tertullianus de Christiano milite loquens lib. 1. de Coron. cap. 1. Et nunc sanguine suo russatus, spe calceatus. V. Alexand. Alexandrin. lib. 1. cap. 20. conf. idem lib. 6. cap. 22.

Russata factio, V. factio in facio.

Russŭlus, a, um. Adj. Dimin. Idem quod Russus. ut,
Fasciolæ russulæ. Capitol. in Albino cap. 5. V. Scalig. in Fest. v. Ruseum.
Tunicæ russulæ. Vopisc. in Probo cap. 4.

Russeŏlus, a, um. Adj. Idem. ut, Sanies russeola. Prudent. Peristeph. 11. 130.

Rustarius, a, um. Adj. ut, Rustariæ falces, apud Varronem sunt, Quibus ruri secantur rubi, qui per agros serpunt. Turnebus 13. 26. auctor est, conjiciens ex eo quod legitur apud Festum, Rustum ex rubus. Alii Ruscariæ. V. supra.

R U T

Ruta, orum. n. pl. apud Jurisconf. quasi Eruta dicuntur, ut arena, creta, & similia.

Ruta cæsa dicuntur (ut ait Festus) quæ venditor possessionis sui usus gratia concidit, ruendaque contraxit. Ulpian. in l. Fundi. §. Si ruta cæsa, De actionibus empt. & vendit. Si ruta cæsa excipiantur in venditione, ea placuit esse Ruta, quæ eruta sunt, ut arena, creta & similia: Cæsa ea esse, ut arbores cæsas, & carbones, & his similia. Mucius, l. In rutis, de Verb. signif. In rutis & cæsis ea sunt, quæ terra non tenentur, quæque opere structili, tectoriove non continentur.

Ne rutis quidem & cæsis. Haud dubie proverbiali figura dictum est a Cic. 2. de Orat. 226. pro eo quod est, Nulla in parte: Sed dicet te, quum ædes venderes, ne in rutis quidem & cæsis, solum tibi paternum recepisse. Est hoc loco Recipere, idem quod Excipere Meminit & in Topicis de Rutis & cæsis, in fine; & in Partit. 107. Et quum significamus inclementius tolli omnia, neque quicquam fieri reliqui, venuste dicimus, Ne rutis quidem ac cæsis receptis, ut Jureconsultorum more loquar. Ex Erasmo.

Rūta, æ. f. [πήγανον] Herba: dicta a ruendo, quod una ex omnibus herbis, propter multiplices ejus usus maxime eruatur. Peculiaris illi auctoritas propter venena, quibus remedium exhibet præsentaneum. V. Plin. lib. 20. cap. 13.

Rutam per translationem, ac prope ænigmatice usurpavit Cic. 16. Fam. 23. scribens, de Lepta, Etenim ad cujus rutam pulegio mihi sermonis tui utendum est. Significat enim Leptam virum fuisse doctum, & acris judicii, qualis est in condimentis ruta: sed & pulegium quoque, quod rutæ opponit, acumen & eruditionem Tironis innuens. Ex Turneb. Advers. 8. 5.

Conjici in rutæ folium; proverbii speciem habet, & significat In spatium minimum cogi & contrahi posse.

Rutŭla, æ. f. Ruta pusilla. Cic. 9. Fam. 22. Volo mentam pusillam ita appellare, ut rutulam.

Rutāceus, a, um. Adj. Ex ruta, aut mixtum, aut omnino confectum. Oleum rutaceum. Plin. Valer. 2. 28.

Rutātus, a, um. aliud Adj. [πηγανωτὸς] Ex ruta factum. Plin. lib. 19. cap. 8. Invenio mustum rutatum populo datum. h. e. In quo macerata est ruta, sive ruta medicatum.

Lacerti rutati, Ruta involuti. Martial. lib. 10. 48. 11.
Secta coronabunt rutatos ova lacertos.

Rŭtabri, sec. comm. orum. pl. m. dicti sunt olim Rastri, quod eradant terram atque eruant, teste Varrone lib. 4. de L. L. 31.

Rutābŭlum, i. n. Instrumentum quo utuntur rustici in proruendo igne, panis coquendi gratia. Festus. q. V. Cato R. R. cap. 11. & Columel. lib. 12. cap. 18. Vulgo dicitur *Rable*. [Al. *Rouable*. H. St. Provinciali nempe sermone.

Ponitur & pro Veretro. Nævius obscænam viri partem describens, Vel, inquit, quæ sperat se nupturam iri adulescentulo, ea licet senile tractet retritum rutabulum. Festus. [An Rotabulum? i. e. Cylindrum.

Rutēla,

Rutēla, æ. f. *Tarantula* Galli appellamus, maxime Maſſilienſes, nam apud eos ſæpe Phalangium vidimus, *Tarante:* animal eſt non abſimile ei quam *taramuſiam* vulgo dicimus. Cælius Rhodiginus lib. 7. cap. 16. Phalangium vero ex araneorum decuria, ſolers recentiorum perpenſio dici ab Arabibus Rutelam animadvertit, collatis quæ cum Galeno prodit Avicenna, vulgo autem Tarantulam, cujus exitiale virus ſtuporem læſis inducat, genuum labefactationem, demumque univerſi corporis tremorem, qui in proverbium uſque profecerit. Illud gravius multo, qua quis affectione, morſus tempore diſtrahatur, eandem vel ad extrema ſervare perpetem. Sic qui, uti aſſolet, per mentis hallucinationem, Regem ſe aut Deum ementiatur, imaginario malo perdurante, regiæ claritatis aut divinæ excellentiæ opinionem exuere nunquam. Hæc Cælius.

Rŭtēni, orum. m. [Ῥυτηνοὶ Strab. Ῥυτανοὶ Ptol.] Galliæ Aquitanicæ populi, Narbonenſi provinciæ contermini, & Cadurcis vicini. Auctor Plin. lib. 4. cap. 19. Vulgo *Rhodez.*

Rŭtĭlius, [Ῥυτίλιος] Nomen gentis Ro. plebej. P. Rutilius. M. F. Rufus libros Pontificales fecit, de quo Cicero in Brut. 113. Rutilius in quodam triſti & ſevero dicendi genere verſatus, magnum munus de jure reſpondendi ſuſtinebat. Sunt ejus orationes jejunæ, multa præclara de jure, doctus vir, & Græcis litteris eruditus, Panætii auditor, prope perfectus in Stoicis. Hic actus in exſilium a partibus Sullanis, & a Sulla deinde redeundi poteſtate facta, reſpondit illud, quod a Seneca lib. 6. de Benefic. cap. 37. ponitur, Malo ut patria mei exſilii erubeſcat, quam reditu mæreat. V. Valer. lib. 6. cap. 4. 4. conf. RUFUS.
P. Rutilius, primus legem pugnandi militibus tradidit. De quo Valerius lib. 2. cap. 7. 3. Al. Rupilius.
Rutilius Lupus, rhetor, cujus meminit Quintil.
Rutilium, inquit Feſtus, Rufum ſignificat: cujus coloris ſtudioſæ etiam antiquæ mulieres fuere, unde traxere cognomina Rutiliæ, ut indicat frequenter Afranius. [Sed rectius ſcribitur Rutilum & Rutilæ. V. infra.

Rutilesco, Rutilo, V. RUTILUS.

Rŭtĭlus, a, um. Adj. [πυῤῥάκης, πυρόεις] Quod habet aliquid ruboris admiſtum, ut conſpicuum & lucidum videatur. Plaut. Rud. 5. 2. 14.
Nam hoc quidem pol e rubigine, non e ferro, fabrefactum eſt:
Ita quanto magis extergeo, rutilum, atque tenuius fit. Plin. lib. 8. cap. 18. Albis maculis rutilum colorem diſtinguentibus.
Sueton. principio Neronis, Ut e nigro rutilum, ærique aſſimilem, capillum redderent. H. St.
Aurei, rutili, inquit Varro, & inde etiam mulieres valde rufæ, rutilæ dictæ. V. lib. 6. de L. L. 5. conf. RUTILIUS extr.
Canes rutilæ, id eſt, non procul a rubro colore, immolantur, ut ait Atejus capito, Canario ſacrificio pro frugibus, deprecandæ ſævitiæ cauſa ſideris Caniculæ. Feſtus.
Capilli rutili. Ovid. 2. Met. 319.
Comæ. Plin. lib. 6. cap. 22. Ipſos vero excedere hominum magnitudinem, rutilis comis, cæruleis oculis, oris ſono truci.
Cruor. Ovid. 5. Met. 83.
Flamma. Ovid. 3. Faſt. 285.
Mars rutilus & horribilis terrenis. Cic. in Somn. Scip. 9. De ſidere.
Squamæ. Virg. 4. Georg. 93.

Rutĭlo, [πυῤῥίζω] āre. Splendere: unde dicimus Aurum rutilare.
Arma rutilant. Virg. 8. Æn. 529.
Rutilare, Activum, pro Rutilum facere. Plin. lib. 18. cap. 12. Gallorum hoc inventum rutilandis capillis ex ſevo & cinere.
Comam rutilare. Suet. Calig. cap. 47.
Aliter in Gloſſ. Lat. Gr. Rutilat, Ἐρευνᾷ, Σκυβαλίζει. V. SCRUTINO.

Rutĭlans, antis. Partic. ut, Arva rutilantia. Stat. 11. Theb. 514.
Arvaque ſanguineo ſcribit rutilantia gyro.
Compar. Fortunat. 8. 5.
Vellere candidior niveo, rutilantior auro.

Rutilātus, a, um. Partic. Tacit. 4. Hiſt. 61. Propexum rutilatumque crinem patrata demum cæde legionum, depoſuit.
Comæ promiſſæ & rutilatæ. Liv. 38. 17.

Rutilesco, [πυῤῥακοῦμαι] ĕre. Rutilum fieri. Plin. lib. 8. cap. 55. In Alpibus candidi lepores, quibus hibernis menſibus pro cibatu nivem credunt eſſe: certe liqueſcente ea rutileſcunt annis omnibus.

Rutilus, cognomen gentis Marciæ. C. Marcius Rutilus Cenſorinus, teſte Valerio de Moderatione lib 4. cap. 1. 3. iterum Cenſor creatus, in concione populum corripuit, quod eam poteſtatem bis ſibi detuliſſet, cujus majores, quia nimis magna videretur, tempus coarctandum judicaſſent.
Item Nautiæ. V. Rupert. in Pompom. de O. J. lib. 3. cap. 6.

Rutŭlus, i. m. Idem, quod Rutilus. V. Salmaſ. ad Hiſt. Aug. in Vopiſc. Prob. cap. 19. p. 705.

Rutrum, i. n. pr. com. [σκάφη] Inſtrumentum quo quid eruitur. A ruendo. Nam ſicut Aratum, aratrum; ſic Rutum, rutrum facit. Feſtus, Rutrum tenentis juvenis eſt effigies in Capitolio, Ephebi, more Græcorum, arenam ruentis, exercitationis gratia, quod ſignum Pompejus Bithynicus ex Bithynia, ſupellectilis regiæ, Romam deportavit. Cato R. R. c. 11. Oportet habere villicum palas ſex, rutra quatuor, raſtros quadridentes duos. Plin. lib. 36. cap. 23. Experimentum marmorati eſt in ſubigendo, donec rutro non cohæreat. Adde Plin. lib. 28. cap. 45.

Rutellum, i. n. dimin. [σκαφίον] Lucil.
Frumentarius eſt, modium hic ſecum, atque rutellum,
Una adfert. Nonius 1. 66. a radendo dici putat, proinde quaſi inſtrumentum ſit hoſtorium ad æquandam menſuram & radendam: cum tamen ſignificari poſſit inſtrumentum, quo fruges corruuntur in modium, id eſt, conjiciuntur. Turnebus Adverſ. 8. 6.

Rŭtŭba, æ. m. [Ῥύτουβα] Fluvius Liguriæ ex Apennino fluens, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 5.
Cavus Rutuba. Lucan. lib. 2. 422.
Dexteriora petens montis declivia Tibrim
Unda facit, Rutubamque cavum.

Rutubam, [τύρβην] Veteres Perturbationem appellabant. Varro Sexageſima, Ergo tum Romæ parce, pureque pudentis vivere in patriam: nunc ſumus in rutuba. Nonius, 2. 750.

Rutŭli, orum. m. Antiquiſſimi Italiæ populi, qui Latium tenuerunt, teſte Plin. lib. 3. cap. 5. Virgil. 8. Æn. 474. & paſſim.

Rutŭlus, a, um. Adj. ut,
Caſtra Rutula. Tibull. lib. 1. 5. 47.
Colles Rutuli. Virg. 7. Æn. 798.
Hoſtes Rutuli. Ovid. 1. Triſt. 5. 22.

Rutŭlus, i. m. Viri proprium. ut,
Magnanimus Rutulus. Ovid. 1. de Pont. 3. 63.
Et grave magnanimi robur mirare Rutuli
Non uſi reditus conditione dati. al. Rutili. V. RUTILIUS.

Rutupiæ, arum. f. [Ῥουτούπιαι] Britanniæ inſulæ portus, apud Ptolemæum lib. 2. cap. 3. Vulgo *Sandvvich.*

Rutupīnus, a, um. Adj. [Ῥουτουπινὸς] Lucan. lib. 6. 67.
Aut vaga quum Thetys, Rutupinaque litora fervent,
Unda Caledonios fallit turbata Britannos.

R U Z

Ruzasus, i. m. Auguſti colonia in Tingitania. Plin. lib. 5. cap. 2. Ruſazus legit Harduinus.

S

LITTERA semivocalis, quæ tantam habet cum H aspiratione cognationem, ut veteres eam loco ipsius H aspirationis posuerint, in hujusmodi vocibus & aliis; ἅλς, sal: ἕξ, sex: ἑπτά, septem: ἕ, se.
A Græcis derivata est ejus figura, & facili mutatione ex Σ fit S. Apud veteres Græcos pingebatur ad instar Romanæ G, a qua haud multum differt minuscula C. Sicut Græca σ in initiis & mediis, ς autem tantum in fine vocum scribitur; sic apud Latinos [hac ætate] ſ principium & medium solummodo, s vero finem nec ullum alium locum occupat, excepto immediate ante aliam ſ; non enim scribitur *posſum*, sed *poſsum*, vel *poſſum*.

S literam in fine dictionis veteres elidebant subsequente consonante. Quintil. lib. 9. cap. 4. de compositione, Ceterum consonantes quoque, eæque præcipue, quæ sunt asperiores, in commissura verborum rixantur, & s ultimâ cum x proxima, quarum tristior etiam, si binæ collidantur, stridor est; ut Ars studiorum. Quæ fuit causa & Servio (ut dixi) subtrahendæ s litteræ, quoties ultima esset, aliaque consonante susciperetur. Quod reprehendit Lauranius: Messala defendit. Nam neque Lucilium putant uti eadem ultima, quum dicit Serenu' fuit, & Dignu' loco. Quinetiam Cicero in Oratore plures antiquorum tradit sic loquutos. Hactenus Quintilianus. Cic. in Orat. 161. Quinetiam, quod jam subrusticum videtur, olim autem politius, eorum verborum, quorum eædem erant postremæ duæ litteræ, quæ sunt in Optumus, postremam litteram detrahebant, nisi vocalis sequebatur. Ita non erat ea offensio in versibus, quam nunc fugiunt poetæ novi. Ita enim loquebamur,

Qui est omnibu' princeps. non, Omnibus princeps. &,
Vita illa dignu' locoque. non, Dignus, V. & Gell. 12. 4. qui hoc affert Ennii exemplum;
Suavis homo, facundu', suo contentu', beatus. [Quam plurima exempla suppeditant Plautus & Lucretius. In soluta tamen oratione hac elisione abstinuisse veteres videntur, præterquam in compositis vocabulis, ut in seq. apparebit.

Tollebatur etiam in dictionibus, quibus annexa est conjunctio enclitica NE, ut Scin' pro Scisne; Satin' pro Satisne.

Tollebatur etiam in dictionibus, quæ a Græcis derivatæ fuerunt, ut a ποιητὴς, Poeta. [Dorice ποιητάς. Nonnullis Vocativus videtur pro recto. V. Priscian. l. 17. extr. Sed rectius habetur pro Æolicæ dialecti proprietate. conf. eundem lib. 6. fol. 61. a. Aldi.

Ciceronis temporibus, paulumque infra (ut inquit Quintil. lib. 1. cap. 7.) fere quoties ſ littera media vocalium longarum, vel subjecta longis esset, geminabatur: ut Caussa, Cassus, Divissiones; quo modo & ipsum, & Virgilium quoque scripsisse, manus eorum docent. Atque paululum superiores etiam illud quod nos gemina ſ, dicimus Jussi, una dixerunt.

Huic litteræ magna cum T cognatio est, & cum R, ut idem Quintilianus testatur lib. 1. cap. 4. nam & T in S, & rursus S in T transit, similiterque de R: dicit enim, Nam ut Valesii & Fusii, in Valerios Furiosque venerunt: ita Arbos, Labos, Vapos, etiam & Clamos, ac Lases, ætatis fuerunt. Et hæc ipsa S littera ab his nominibus exclusa, in quibusdam ipsa alteri successit: nam Mertare, atque Pultare dicebant. [Pro Pulsare & Mersare. Lases, pro Lares. V. f. l.

Nonnunquam transiit in X, ut Αἴας, Ajax; πίστρις, Pistrix. [Sic Ulixes in Mss. optimæ notæ, pro Ulysses.

S, si sequatur nomen proprium, denotat Servum vel servam; sic AVG. N. S. Augusti nostri servus. [Nisi est, Augusti numini sacrum.

Item S. pro Sacellum, Sacrum, Scriptus, Semis, Senatus, Sepulcrum, Sequitur, Sibi, Silentium, Stipendium.

S Semuncia. [vel Semis, ut dictum.

ꟺ Uncia, vel Centuria.

S — Bes.

S. A. Sub ascia. SA. Sua. $\overline{\text{SA}}$. Sanguis.

S A B

SAB. Sabatina.

SĂBĀ, [Σαβᾶ, Σαβαὶ Steph.] Civitas regia Æthiopiæ, inquit Josephus, quam postea Cambyses sororis suæ nomine, Meroen denominavit. Hanc Nilus circumdans, inexpugnabilem reddebat. Dicta Saba, ἀπὸ τοῦ σέβειν, quod est Revereri: quia tus mittit, quo in sacrificiis utuntur: V. SABÆI. Et ideo Turiferam vocat Ptolemæus. Sunt qui dicant, Saba Arabum lingua Mysterium significari. Saba appellatur, quod significare Græci Mysterium dicunt. Plin. lib. 12. cap. 14. Hieronymus vero Conversionem sonare autumat.

Saba quidem civitas est regalis Æthiopiæ, ut scribit Hieronymus in libro de Locis Hebraicis: sed tunc scribitur Saba per litteram Samech. Esajæ 43. 3. Dedi propitiationem tuam Ægyptum, Æthiopiam, & Saba pro te, sortiturque nomen a Saba filio Chus. Genesis 10. 7. Filii autem Chus: Saba, Hevila, & Sabatha. Nam aliud vocabulum Saba scribitur per Sin litteram, & significat Arabiam, a suo auctore Saba filio Regma, ut Genesis 10.7. Et ab eo dicuntur Sabæi, non Æthiopici, ut supra, sed Arabici, de quibus Strabo libro 16. postquam de Nabathæis multa loquutus est. Unde quando invenitur per Sin litteram scriptum, transfertur Arabia, ut Psalmo 72.15. Dabitur ei de auro Arabiæ. Et paulo superius 10. reges Arabum & Saba dona adducent. Ubi utraque vocabula in eodem versiculo reperies. Solent itaque in hoc vocabulo facile decipi qui negligenter intuentur orthographiam. Saba igitur per Sin, Arabia est turifera, ad mare Rubrum, odorifera, & dives, ac Beatæ cognomine inclyta. Per Samech autem, Æthiopica. Unde facile est intelligere reginam Saba, quæ ad audiendum Salomonem accesserat, 3. Regum 10. non fuisse Æthiopissam, sed Felicis Arabiæ reginam.

SABÆUS, a, um. Adj. [Σαβαῖος] ut, Tus Sabæum, Quod in Saba regione invenitur, vel quod apud Sabæos crescit. Virg. 1. Æn. 420.

— centumque Sabæo
Ture calent aræ.

Flores Sabæi. Stat. 5. Silv. 1. 211.
Myrrha Sabæa. Sen. OEth. 376.
Ros Sabæus. Flacc. 6. Argon. 709.

SABÆI, [Σαβαῖοι] Arabiæ felicis populi, quorum metropolis est Saba, quam Strab. lib. 16. Meriabam vocat: His proxima est (inquit) felicissima Sabæorum terra, quæ maxima natio est. Apud hos tus & myrrha, & cinnamomum nascitur, in ora etiam balsamum, &c. Meriaba, Sabæorum urbs, in monte jacet arboribus pleno. Sub rege sunt, qui judiciorum ac ceterarum rerum potestatem habet. Hæc & plura ibidem Strabo. Hos Josephus lib. 1. a Saba Chusi filio, qui a Cham ortus fuit, dictos affirmat. Sabæos dictos putat Servius ἀπὸ τοῦ σέβεσθαι, hoc est, venerari: quod deos per ipsorum tura veneramur, enarrans illud. Virg. 1. Georg. 57.

India mittit ebur, molles sua tura Sabæi.

Dociles Sabæi. Claud. 4. Conf. Hon. 305.
Leves Sabæi. Claud. 1. in Eutrop. 321.
Turiferi Sabæi. Valer. 6. Argon. 138.

SABACUS, Æthiopum rex, qui Anisim Ægypti regem fugavit, & illius regnum quinquaginta annis obtinuit, teste Herodoto, lib. 2.

SABĀJA, æ. f. apud Illyricos Cerevisiæ genus vocatur. Ammian. 26. 8. Est sabaja ex hordeo vel frumento in liquorem conversis paupertinus in Illyrico potus. Ubi V. Lindenbr. qui & Sabajum, i, n. ex Hieron. in Esaj. 6. 19. affert.

SABĀJĀRIUS, i. m. Sabajam potans. Ammian. 26. 8. Injuriose compellabatur ut sabajarius.

SABĂNUM, i. n. [σάβανον] Linteæ vestis genus. Marc Empir. cap. 26. In sabanis constitutus. V. Casaubon. ad Suet. Aug. cap. 83. Gloss. Græc. Lat. Σάβανον, Sabanum, Lentium. [Ut in N. T. λέντιον, pro Linteum.

SABAOTH, f. pl. [σαβαὼθ] Hebræis Militiæ vel exercitus: unde Dominus sabaoth. V. Tertul. advers. Jud. cap. 13.

SĀBĀTA, [Σαββατία Steph.] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Sabatium, Plin. lib. 3. cap. 4. Sabatia, Pomponio lib. 2. 4. Maritima civitas Liguriæ, vulgo *Savona*, aliis *Saona*. V. SAVONA.

SABĀTIUS, a, um. Adj. ut, Stagna Sabatia. Sil. lib. 8. 491.

Quique tuos, Flavina, focos, Sabatia quique
Stagna tenent. Strab. lib. 4. Ad Genuam Ligusticum emporium, & Sabatia vada nuncupata, quæ paludes sunt, Apenninus quidem a Genua, Alpes vero a Sabatiis initium capiunt: Inter Genuam vero & Sabatios ducenta ac sexaginta stadia intersunt.

SABATE, Lacus Italiæ est. Unde fit

SABATINUS, a, um. Adj. Columel. lib. 8. cap. 16. Inde Velinus, inde etiam Sabatinus, & item Volsiniensis, & Ciminus, lupos, auratasque procreaverunt.

SABATINA Tribus. V. TRIBUS.

SABATHRA, [Σάβαθρα] Ptolemæo lib. 4. cap. 3. Urbs parvæ Syrtis, Plinio Sabrata dicta, vulgo *Raxamabes*. V. Drakenb. ad Sil. 3. 256.

SABĀZIUS, i. m. [Σαβάζιος] Bacchus sive Dionysus ita dicitur ab σάζειν, quod barbari, præsertim Phryges, σαβάζειν vocant. Auctor Suidas. Est autem σαβάζειν Bacchari, tripudiare, & more furentium saltare. Valer. Max. lib. 1. cap. 3. 2. de Cornelio Hispalo, Idem, qui Sabazii Jovis cultu

cultu ſimulato mores Romanos inficere conati ſunt, domos ſuas repetere coegit. Eundem vero eſſe & Dionyſum, cum alii, tum Amphitheus in ſecundo libro Heracleæ. Mnaſeas vero Pataræus Sabazium ait filium eſſe Dionyſi. V. Cælium lib. 7. cap. 15. [Vel potius Suid.
Item nomen fuit Jovis, in cujus honorem Cretenſes Orgia celebrabant, & eum Sabazium vocabant. V. Valer. paulo ante.

SABAZIA, orum. n. [Σαβάζια] Sacra in honorem Bacchi inſtituta; de quibus. V. Cic. 3. de Nat. Deor. 58. & Arnob. 5. p. 171.

SĀBĂTUM, vel SABBĂTUM, i. n. [τὸ σάββατον] Vox Hebraica, inflexione Latina declinata, ſignificans Quietem, ceſſationem ab opere. Eſt autem Septimus dies, quo requievit Deus ab operibus ſuis. Prima itaque ſabbati dicitur, primus dies ſeptimanæ, quem Dominicum etiam nominamus: ſecunda ſabbati, ſecundus dies: tertia ſabbati, tertius dies: quarta ſabbati, quartus dies: quinta ſabbati, quintus dies: ſexta ſabbati, ſextus dies, a die Dominico: & ipſum Sabbatum ſeptimus dies. Hæc Ethnici Planetarum nominibus appellant: quod nunc quoque retinemus: ut prima a Sole, ſecunda ſabbati a Luna fit, tertia a Marte, quarta a Mercurio, quinta a Jove, ſexta a Venere, ipſum Sabbatum a Saturno. Apud Græcos & Romanos, ſemper pro Septimo die, Saturno ſacra. Sueton. in Auguſt. cap. 76. Ne Judæus quidem, mi Tiberi, tam diligenter ſabbatis jejunium ſervat, quam ego hodie ſervavi. Verba ſunt Auguſti. Idem in Tiber. cap. 32. Diogenes Grammaticus diſputare ſabbatis Rhodi ſolitus, venientem, &c. Hor. 1. Serm. 9. 69. Hodie triceſima ſabbata. V. Juſtin. 36. 2. 14. Tertul. Apol. cap. 18. Plin. 31. 2. In Judæa rivus ſabbatis omnibus ſiccatur. V. & Sen. Epiſt. 95. Rutil. Itin. v. 389. De Sabbato gentilitio peculiaris eſt Jo, Jac. Syrbii diſquiſitio. conf. item Broeckh. in Tibul. 1. 3. 18.
Σάββατον, Sabata. Gloſſ. Græc Lat. In Singulari apud Latinos antiquiores rarius occurrit.
Feſta ſabbata obſervare. Juven. 6. Sat. 158.
Obſervant ubi feſta mero pede ſabbata reges.
Peregrina ſabbata. Ovid. Rem. Amor. 219.
Nec pluvias opta, nec te peregrina morentur
Sabbata, nec damnis Allia nota ſuis.

SABBATĀRIUS, a, um. Adj. ut Sabbatarius luxus, i. e. Magnus & Feſtivus. Sidon. 1. Epiſt. 2.

SABBATĀRIUS, i. m. [ὁ σαββατίζων] Qui ſabbatum colit & obſervat, quod faciunt Judæi. Unde & Sabbatarii a Martiale dicuntur, lib. 4. 4.
Quod jejunia ſabbatariorum,
Mæſtorum quod anhelitus reorum, &c.

SABBATIZO, āre. [σαββατίζω] Tertull. adv. Jud. cap. 2. Juſtos ſabbatizaſſe.

SABBATISMUS, i. m. [σαββατισμὸς] Sabbati celebratio. Auguſtin. de Civ. Dei, 22. 30.

SABE, Syrorum lingua, Menſis Februarius dicitur.

SABELLUS, SABELLICUS. V. SABINUS.

SĂBĪDIUS, Vir Romanus, gulæ deditus. Cujus voracitatem & fœtorem ex eo animæ, inſectatur Martial. lib. 3. 17.
Circumlata diu menſis ſcriblita ſecundis,
Urebat nimio ſæva calore manus.
Sed magis ardebat Sabidi gula: protinus ergo
Sufflavit buccis terque quaterque ſuis.
Illa quidem tepuit, digitoſque admittere viſa eſt:
Sed nemo potuit tangere, merda fuit.
Eundem & hoc epigrammate inſectatur, lib. 1. 33.
Non amo te, Sabidi, nec poſſum dicere quare:
Hoc tantum poſſum dicere, non amo te.

SABIM, Arabes Deum appellant, & illi decimas menſura, non pondere perſolvunt.

SĂBĪNA, æ. f. [τὸ βράθυ] Herba de qua ſic Plin. lib. 24. cap. 11. Herba Sabina, brathy appellata a Græcis, duorum generum eſt. Altera tamaricæ ſimilis folio eſt, altera cupreſſo. Columel. lib. 6. cap. 4. Alii ſabinam herbam, rutamque cum mero diluunt.

SĂBĪNA, æ. f. Illyrii appellabant Telum venabuli ſimile. Ennius apud Paulum,
Illyrii reſtant ſicis ſabiniſque fodentes.
al. Sibynis. V. ſuo loco.

SĂBĪNI, ōrum. m. [Σαβῖνοι] Antiquiſſimi Italiæ populi ſunt & indigenæ atque aborigines. Ab iis Picentes, Samniteſque in colonias defluxere. Sabinorum agrum Tiberis alluit, quemadmodum Umbriam, Latiumque. Quippe inter Umbros ac Latinos ſunt Sabini, extenduntur que uſque ad Nomentum oppidum, & a religione & deorum cultu, hoc eſt ἀπὸ τοῦ σέβειν, dicti ſunt Sabini, quaſi Sebini. Auctor Plin. lib. 3. cap. 12. Quanquam Silius a Sabo, gentis auctore, Sabinos dici putat, qui lib. 8. 423. ſic ait,
— pars laudes ore ferebant,
Sabe, tuas: qui de proprio cognomine primus
Dixiſti populos magna ditione Sabinos.
Sabum iſtum Sanci vel Sancti eſſe filium tradit Dion. Halicarn. Antiq. 2. 51.
Sabinos vocat fortiſſimos & florem Italiæ. Cic. pro Ligar. 32.
Triſtem & tetricam diſciplinam antiquis Sabinis tribuit Liv. 1. 18.
Mulieres Sabinæ præ ceteris placuerunt tanquam pudicæ & caſtæ; V. Ovid. 1. Amor. 101. &c. Hor. Epod. 2. 39. Martial. 1. 63.
Ardui Sabini. Hor. 3. Carm. 4. 21.
Baccifero Sabino nutrita gens. Sil. lib. 3. 596. ob oleæ copiam.
Incultæ Sabinæ. Ovid. 1. Amor. 8. 39. al. Immundæ.
Rigidi Sabini. Hor. 2. Epiſt. 1. 25.
Tetricæ Sabinæ. Ovid. 3. Amor. 8. 61.
Veteres Sabinæ. Juven. 10. Sat. 299.
Hordeum, quod Fordeum Sabini dixerunt. Pontanus de Aſpir. p. 18. Idem p. 49. Nam Foſtem & Foſtiam (antiqui) dixiſſe inveniuntur, idque ex Sabinorum lingua. H. St. V. fol. 27. a. Aldi, ubi de O ante S.

SABĪNUS, a, um. Adj. [Σαβῖνος] ut,
Ager Sabinus. Hor. 2. Serm. 7. 118.
Cælum. Idem 1. Epiſt. 7. 77.
Diota. Hor. 1. Carm. 9. 7.
Gens Sabina. Ovid. 15. Met. 4.
Herba Sabina. Propert. lib. 4. 3. 58. V. ſupra SABINA.
Sol Sabinus. Stat. 5. Silv. 1. 123.
Vile Sabinum. Hor. 1. Carm. 20. 1.
— vile potabis modicis Sabinum
Cantharis.
Subaudi, Vinum.

SĂBELLUS, a, um. aliud Adj. Juven. 3. Sat. 169.
Fictilibus cœnare pudet, quod turpe negavit
Translatus ſubito ad Marſos, menſamque Sabellam.
Virg. 2. Georg 167. de Italia loquens,
Hæc genus acre virûm Marſos, pubemque Sabellam,
Aſſuetumque malo Ligurem, Volſcoſque verutos
Extulit, &c.
Idem 8. Æn. 510.
Gnatum exhortarer, ni miſtus matre Sabella
Hinc partem patriæ traheret.
An quaſi Sabinellus? H. St. Gloſſ. Græc. Lat. Σαβίνη, Sabella. Stephano Σαβίνη eſt etiam regionis nomen, quod apud Latinos ita abſolute poſitum non reperi. Semper enim illi gentile ponunt, additis præpoſitionibus, ut In Sabinos, vel Sabinis, Ex Sabinis &c. Suſpicor tamen Sabium dixiſſe, ut Samnium. Quod de aliorum Sabinorum trans Padum regione ſatis conſtat, quæ adhuc *Val di Sabio* vocatur.
Anus Sabella. Hor. 1. Serm. 9. 29.
Carmina Sabella. Hor. Epod. 17. 28.
Jaculator Sabellus. Sil. lib. 4. 221.
Ligonibus Sabellis verſare glebas. Hor. 3. Carm. 6. 38.
Pubes Sabella. Virg. 2. Georg. 167. V. ſupra.

SABELLĬCUS, a, um. aliud Adj. ut, Sus Sabellicus. Virg 3. Georg. 255.
Ipſe ruit, denteſque Sabellicus exacuit ſus.

SABELLIUS, i. m. [Σαβέλλιος] Hæreticus Trinitatem Perſonarum in Deitate negans. V. Arat. 1. Apoſt. v. 924. A quo Sabelliani.

SABĪNUS, i. m. [Σαβῖνος] Cognomen multarum gentium Romæ fuit. Sabinus Declamator tempore Senecæ, lepido vir ingenio. Cujus meminit Seneca in Declamationibus. [Forſan Aſellius Sabinus, de quo Suet. in Tib. cap. 42.
Flavius Sabinus, Veſpaſiani frater, Præf. Urb. per ann. XII. ſub Nerone & Othone, interfectus a Vitellio, qui Veſpaſiano res contra Judæos gerente, poſt Othonis mortem; Capitolium cum æde Jovis occupaverat. V. Suet. Veſp. pr. & Vitell. 15. Tac. Hiſt. 1. 46. Plut. in Othon. p. 1068. edit. Francf.
Sabinus, Sergius, Zeugmatenſis ſophiſta, ſub Adriano principe. Scripſit Iſagogen ad materias & hypotheſes, Declamationum libros quatuor, præterea in Thucydidem enarrationem. Suidas in Σαβῖνος & Σέργιος.
Sabinus Maſurius J. C. ſub Ti. Cæſare, ſcripſit Faſtorum & memorabilium rerum libros, Ejus meminit Pompon. Enchir. C. 13. §. 2. ubi V. Rupert.
Sabinus Syrus, memorandæ fortitudinis, qui tempore Titi, primus Hieroſolymorum muros aſcendit: auctor Joſephus lib. 7. cap. 1.
Sabinus Tiro, qui ſcripſit περὶ κηπευτικῶν, id eſt de Hortenſibus, ut ſcribit Plin. lib. 19. cap. 10.

SABIS, Fluvius inter Belgas. V. SAMAROBRINÆ.

SABIUSA, Porta Romæ dicebatur, quæ recta in Sabinos ducebat. [Quis auctor?

SABOTA, [Σάβω Steph.] Urbs Arabiæ in monte excelſo, a quo octo manſionibus differt regio eorum turifera. Auctor Camers, Solini interpres.

SABRATHA, vel SABRATA, cum tenui [Σαβράθα Ptol.] Plin. 5. 4. Syrticæ regionis urbs, contingens Syrtim minorem. Meminit Itin. Anton. Solin. cap. 27. Videtur eadem ac Sabathra Ptol. V. SABATHRA. Hinc

SABRATENSIS, e. Adj. gentile. Suet. Veſp. cap. 3. pr. Statilii Capellæ equitis Romani Sabratenſis ex Africa delicatam.

SABRIANA, Ptolemæo lib. 2. cap. 3. Æſtuarium Britannici maris.

SABRINA, æ. f. [Σαβριάνα Ptol.] Fluvius Angliæ celeberrimus, qui ortus in comitatu Montgomerienſi, deinde per Angliam fluens, Salopiam & Vigorniam irrigat. Hodie vocatur, *Severn*. Hujus meminit Tacit. 12. Annal. 31.

SABUCUS, V. SAMBUCUS.

SĂBŬLUM, i. n. [ἄμμος] Arena tenuior & minutior. Plin. lib. 17. cap. 4. Invicem ſabulum album in Ticinenſi, multiſque in locis nigrum, itemque rubrum, etiam pingui terræ permiſtum, infecundum eſt. Curt. 4.6.9. Deſidens ſabulum. Gloſſ. Lat. Gr. Sabulum, γῆ μιλίνη, Ἀμμώδης.

SABŬLO, ōnis. m. Idem. Columel. lib. 4. cap. 33. de caſtanea. Pullam terram & reſolutam deſiderat, ſabulonem humidum, vel refractum tophum non reſpuit. Varro 1. de R. R. cap. 9. In quis lapis marmor, rudus, arena, ſabulo, argilla, &c. Ibidem 4. Præterea diſcrimina etiam omnium horum generum ſubtiliora alia, ut in ſabuloſa terra, quod ibi refert, ſabulo albus ſit, an rubicundus. Columel. lib. 3. cap. 11. Nigrum tamen & rutilum ſabulonem, qui ſit humidæ terræ permiſtus, probaverunt antiqui.
Item Qui ſabulo canit. Macrob. 2. Saturn. 1. [Niſi Subulonis legendum. q. V.

SABULŌSUS, a, um. [ἀμμώδης] Adj. Plenum ſabulo. Columel. lib. 2. cap. 9. Nec in ſabuloſo ſolo, ſed in arena quoque proveniunt modo humido cælo, vel riguo ſolo. Plin. lib. 13. cap. 4. Palma gignitur levi, ſabuloſaque terra. Apud Columel. 6. cap. 23. Stabula ſabuloſa.

SABULĒTUM, i. n. [ψαμμαθών] Locus qui ſabulo abundat. Plin. lib. 27. cap. 8. Crocodilium naſcitur in ſabuletis.

SĀBŬRA, æ. m. Nomen viri proprium, qui ſecundum poſt regem Jubam obtinuit locum apud Numidas. Lucan. lib. 4. 723.
Mittitur, exigua qui prælia prima laceſſat,
Eliciatque manu, Numidis a rege ſecundus,
Ut ſibi commiſſi ſimulator Sabura belli.
V. Cæſ. Civil. 2. 38. ſeq.

SĂBURRA, æ. f. [ἕρμα, θεμέλιος Gl. L. G.] Arena craſſior & vilior, qua naves onerari uſque ad certam menſuram, quo ſtabiliores ſint, conſueverunt. Plin. lib. 10. cap. 23. Certum eſt, Pontum transvolaturas, primum omnium anguſtias petere, inter duo promontoria Criu metopum, & Carambin: mox ſaburra ſtabiliri. De gruibus. Liv. 37. 14. Se in animo habuiſſe tota claſſe Epheſum petere, & onerarias ducere, multa ſaburra gravatas, atque eas in faucibus portus ſupprimere. Virg. 4. Georg. 195.
— & ſæpe lapillos,
Ut cymbæ inſtabiles fluctu jactante ſaburram,
Tollunt.

SABURRĀLIS, e. Adj. Saburra conſtans. Vitruv. 9. 9. V. SACOMA.

SABURRO, [ἑρματίζω] āre. Satagere in ſabulo, ac merſare. Plin. lib. 18. cap. 35. Echini affigentes ſeſe, aut arena ſaburrantes, tempeſtatis ſigna ſunt.

ſunt. Solin. cap. 15. Grues volaturæ arenas devorant, ſublatiſque lapillis ad moderatam gravitatem ſaburrantur.

SABURRĀTUS, a, um. Partic. [ἑρμαποθείς] Saburra oneratus; & per translationem, Plenus, oppletus. Plaut. Ciſtel. 1. 2. 1. Quæ ubi ſaburratæ ſumus, largiloquæ extemplo ſumus.

SABUS, V. SABINI.

SABYLLUS, Gelæ urbis Siciliæ tyrannus, poſt a ſe ipſo interfectum Cleandrum. Auctor Herodotus lib. 6.

S A C

SAC. Sacerdos, Sacrum.

SAGA, V. AMANUS & ANANITIS.

SACÆ, ārum. m. pl. [Σάκαι] ſunt Scythiæ populi, quos Herodotus tradit vocari a Perſis omnes Scythas: item Plin. lib. 6. cap. 17. Ultra (inquit) ſunt Scytharum populi, Perſæ illos Sacas univerſos appellavere a proxima gente, antiqui Aramæos, Scythæ ipſi Perſas Chorſaros. Horum meminit & Strabo lib. 11. Dicuntur & Sagæ, teſte Mela lib. 3. cap. 5. & 6. V. infra.

Sacarum, Regio eſt (ut Ptolemæus lib. 6. cap. 13. ait) in Aſia ultra mare Caſpium, Sogdianis contermina: in qua nec urbes nec vicos eſſe teſtatur: ſed incolæ ejus regionis nemora & ſpecus habitant, ſagittandi arte peritiſſimi. Qui olim Bactrianam provinciam occupavere; & optimam Armeniæ regionem adepti ſunt, ut lib. 11. Strabo refert, atque uſque ad Cappadocas proceſſerunt. Sed quum ex ſpoliis feſta celebrarent, Perſarum imperatores eos noctu adorti, funditus delevere. Hos quidam Saccaſanos vocant.

SACCARIA, SACCARIUS, SACCATUS, SACCELLUS, SACCIA, SACCIPERIO, SACCIPERIUM, SACCO, SACCULARIUS, SACCULUM, SACCULUS, V. SACCUS.

SACCHARUM, i. n. [τὸ σάκχαρον] Succus ex certi generis arundinibus collectus, concretuſque gummi, vel ſalis modo, candidus, ac fragilis & mellei ſaporis. Quibuſdam Mel arundinaceum dicitur. Plin. lib. 12. cap. 8. Saccharum & Arabia fert, ſed laudatius India. Eſt autem mel in arundinibus collectum, gummium modo candidum, dentibus fragile. Ampliſſimum, nucis avellanæ magnitudine, ad medicinæ tantum uſum. V. Harduin. ad loc.

SACCUS, i. m. [ὁ σάκκος] Receptaculum ad pecuniam, frumentum, aut aliud quidpiam condendum; necnon ad vinum percolandum & defæcandum.

Saccus, peccuniæ ſervandæ. Hor. 1. Serm. 1. 70.

— congeſtis undique ſaccis
Indormis inhians. Idem 2. Serm. 3. 149.
— menſam poni jubet, atque
Effundi ſaccos nummorum.

Saccus frumentarius, Quo frumentum geritur. Cic. 3. Verr. 95. Quum iſte civitatibus frumentum, coria, cilicia, ſaccos imperaret, neque ea ſumeret: pro his rebus pecuniam exigeret.

Saccus nivarius, ſic loquitur apud Martial. lib. 14. 140.

Attenuare nives norunt & lintea noſtra,
Frigidior colo non ſalit unda tuo. Domitius, Nives in penu ſervatæ vina refrigerabant hoc pacto. Cola, vel ſacci nivibus implebantur, per quas effuſa vina colabantur gratiſſimo frigore. Hinc Colum nivarium apud Martialem, & Saccus nivarius. V. Nivarius in NIX. Cola autem ſerviebant lautioribus, erantque majoris pretii: Nam ex politis viminibus, aut certe panno craſſiore conſtabant. Conficiebantur item ſacci ad eundem uſum linteis, ſed minore pretio. Huc faciunt Plinii verba lib. 19. cap. 4. Heu, inquit, prodigia ventris. Hi nives, illi glaciem potant, pœnaſque montium in voluptatem gulæ vertunt. Servatur algor æſtibus, excogitaturque ut alienis menſibus nix algeat. Decoquunt alii aquas, mox & illas hiemant. Paulo ante dixerat, Inveterari vina, ſaccisque caſtrari. Tunc autem Caſtrari vina dicuntur, quum vires ſacco franguntur. Plin. lib. 23. cap. 50. Utiliſſimum omnibus ſacco viribus fractis.

Saccis vina caſtrare. V. CASTRO.

Saccus vinarius. [Ὑλιστήρ. Gloſſ Lat. Græc] Plin. lib. 24. cap. 1. de quo idem lib. 14. cap. 22. Quinimmo ut plus capiamus, ſacco franguntur vires. Columel. 9. cap. 15. Saligneus qualus, vel tenui vimine rarius contextus ſaccus inverſæ metæ ſimilis. Idem lib. 12. cap. 17. Poſtea in junceis fiſcellis, vel ſparteis ſaccis percolant.

Biſaccia, Commentator Horatii. Vide in Schediaſmate quodam in Chartario, quod eſt aſſutum Theſauro col. 104. b. Gall. *Il fait ſes Bouges.* H. St. Sed Theſaurus iſte Gallicus ad manus non erat nobis, ut ſatis quo pertineat hæc animadverſio appareret. conf. AVERTA & BISACCIUM. Dictum autem Biſaccium, quod ſacco duplici conſtaret.

SACCIA, æ. f. Gloſſ Græc. Lat. Σάκκος, Saccia, ſaccus.

SACCŬLUS, i. m. dimin. [σακκίον] Cic. 2. de Fin. 23. Cui nihil dum ſit, jus & ſacculos abſtulerit. Vetus codex legit Sarculos. V. not. locus deſperatus. Martial. lib. 5. 40.

Excuſſi loculoſque ſacculumque. Plaut. Capt. 1. 1. 20.
Vel ire extra portam trigeminam ad ſacculum licet. Al. Saccum.

Catul. 13. 8. Plenus ſacculus eſt aranearum.

Pleno cum turget ſacculus ore. Juven. 14. Sat. 138.

SACCŬLUM, i. n. Idem. Vet. Gloſſ. Græc. Lat. Βαλλάντιον, Sacculum, Sacculus. Βαλλαντίδιον, Sacculum.

SACCELLUS, i. m. aliud dimin. Vet. Gloſſ. Lat. Gr. Saccellus, Βαλάντιον. Petron. cap. 40. Sonantes ære ſaccellos mittere. [Suid. Σακέλλιον, Βαλάντιον, μαρσίπιον: ἐξ οὗ καὶ Σακελλάριος. Scribendum fuit Σακκέλλιον & Σακκελλάριος. Sed ita & alibi Μάρσιππος, σάκκος, θυλάκιον, σακκέλλιον. Etſi litteram in primitivo geminaverat.

SACCĀRIUS, a, um. Adj. ut,

Saccaria navis. Quintil. lib. 8. cap. 2. Fallunt etiam verba, vel regionibus quibuſdam magis familiaria, vel artium propria, ut Atabulus ventus & navis Saccaria. V. Cælium lib. 25 cap. 20.

SACCARIUS, i. m. Bajulus vel gerulus [ὁ σακκοφόρος] qui ſaccis geſtandis victitat. Paulus in l. Qui fundum, De contrahend. empt. Ceterum ſecundum verba non eſſe exceptum quod ex ſtipula naſceretur, non magis, quam ſi quid ex eo quod ex ſacco ſaccarii cecidiſſet, aut avibus ex ore cecidiſſet, natum eſſet. Budæus.

Item, Qui ſaccos conficit. Vet. Gloſſ. Gr. Lat. Σακκοπλόκος, Saccarius.

SACCARIA, æ. f. [ἡ τῶν σάκκων ἐμπολησις] Saccorum mercatura. Apul. lib. 1. de Aſino, Saccariam faciens merebam. Sagariam legit Elmenh. pag. 105.

SACCULĀRIUS, i. m. [βαλαντιοκλέπτης] quid ſignificet, declarat Ulpianus, De extraordin. criminibus, L. Saccularii, his verbis, Saccularii, qui vetitas artes exercentes, in ſacculos partem ſubducunt, partem ſubtrahunt.

SACCO, āre. [ὑλίζω Gl. L. G.] Sacco percolare, uti explicat Columel. 12. 17. Martial. 2. 40.

Cæcuba ſaccentur, quæque annus coxit Opimi. Plin. 29. 2.

Quæ pinguitudo in linteo ſaccatur.

Dicitur interdum in eodem ſenſu Caſtrare vinum, ut apud Plin. 19. 1. & Vinum liquare, apud Hor. 1. Carm. 11. 16.

SACCĀTUS, a, um. Partic. [ὁ διὰ σάκκου κεχυμένος] Plin. lib. 20. cap. 19. De diacodio, fit autem hujus papaveris aut cujuſcunque ſilveſtris capitibus CXX in aquæ cæleſtis ſextariis tribus biduo maceratis, in eademque diſcoctis: deinde ſaccatis, iterumque cum melle decoctis ad dimidias partes vapore tenui. Idem lib. 29. cap. ult. Saccatuſque lineis ſaccis, & in fictili novo repoſitus loco frigido, minus putreſcit addito melle. De adipe avium præparando. Saccatus, i. e. Per ſaccum colatus, ſic vinum Hippocraticum colant pharmacopolæ. Sen. Epiſt. 86. Non ſaccata aqua lavabatur, ſed ſæpe turbida. Sic MSS; ſed alia eſt lectio quorundam exemplarium.

Saccatus corporis humor, Urina. Lucret. 4. 1022.

SACCĬPĒRIO, ōnis. m. Marſupium majoris modi; a Sacco & Pera. Non. cap. 12. 50. Nubentes aſſem in ſacciperione condidiſſent. V. Cæl. Rhodig. Lect. Antiq. 11. 12.

SACCIPERIUM, i. n. Idem. Plaut. Rud. 2. 6. 64.

Quod plenum argenti fuit in ſacciperio.

SACELLUM, [τὸ ναΐδιον] V. SACER.

SĂCER, acra, um. pr. comm. [ἅγιος, ἱερὸς Gloſſ. Lat. Gr.] Venerabilis, Religione ſanctum. Virg. 8. Æn. 591.

Suſtulit os ſacrum cælo. Plaut. Men. 5. 5. 38.
At ego te ſacram coronam ſurripuiſſe Jovi ſcio. Plin. Epiſt. 177.

Reverere gloriam veterem, & hanc ipſam ſenectutem, quæ in homine venerabilis, in urbibus ſacra eſt.

Confundere ſacra profanis. Claud. 4. Conſ. Honor. 238.

Miſcere ſacra profanis. Hor. 1. Epiſt. 16. 54.

Ædes ſacra. Cic. 13. Fam. 12.

Amor ſacer. Valer. 3. Argon. 367. Sic vulgati codices; ſed rectius in hodiernis editionibus legitur Acer.

Tib. Elegia 2. libri primi. H. St. Reliqua reſecta fuerunt. Puto verſum 27. ejuſdem elegiæ adſcripſiſſe hunc,

Quiſquis amore tenetur eat tutusque ſacerque. Unde forſan non inſcite & Amor ipſe Sacer dicetur.

Aræ ſacræ. Virg. 3. Georg. 160.

Aut aris ſervare ſacris, aut ſcindere terram. Sic ſcriptum legimus in nonnullis editionibus, ſed in Romano & Mediceo codice legitur Sacros, quod Pierio potius arridet.

Arvum ſacrum Martis. Ovid. 7. Met. 100.

Chorus ſacer. Ovid. 2. Faſt. 156.

Dies ſacer. Hor. 2. Carm. 12. 20.

Effigies ſacræ divûm. Virg. 3. Æn. 148.

Fontes ſacri. Virg. 1. Ecl. 53.

Horror ſacer. Claud. 6. Conſ. Hon. 33.

Ignibus ſacris imponit libamina. Virg. 6. Æn. 244.

Jura ſacerrima lecti. Ovid. 9. Epiſt. 159.

Locus ſacer, & Profanus, contraria. Cic. 1. de Invent. 38. & Nep. 2. 6.

Lucus late ſacer. Virg. 5. Æn. 761.

Medicamen ſacrum, Divinum. Ovid. 2. Met. 122.

Mens ſacra. Ovid. 6. Faſt 6.

Eſt deus in nobis, agitante caleſcimus illo,
Impetus hic ſacræ ſemina mentis habet. i. e. Divinæ.

Signa ſacra & religioſa. Cic. 3. de Legib. 31.

Voce ſacra profatur Tellus. Ovid. 2. Met. 278. Alii hic leg. Voce ſicca locuta eſt.

Vulgus ſacrum. Cœtus dearum. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 71.

Sacer, cum Genitivo. Plin. lib. 8. cap. 21. Feram nomine Axim, hinnuli pelle, pluribus candidioribuſque maculis, ſacram Liberi patris. Græco more. H. St. V. ejuſd. not. ad primum epigram. Anthologiæ ipſius edit.

Sacer, cum Dativo. Plin. lib. 16. cap. 4. Civica iligna primo fuit, poſtea magis placuit ex æſculo Jovi ſacra. Ibidem cap. 33. Diti ſacra cupreſſus.

Sacrum eſt ritu. Plin. lib. 11. cap. 37. Morientibus oculos operire, rurſuſque in rogo patefacere, Quiritium magno ritu ſacrum eſt.

Sacer, Exſecrandus, ſceleſtus. [ὁ καὶ ὁ ἐναγής] Virg. 3. Æn. 56.

— quid non mortalia pectora cogis
Auri ſacra fames? Plin. lib. 33. cap. 1. Utinamque poſſet e vita in totum abdicari aurum, ſacra fames, ut celeberrimi auctores dixere.

Homo ſacer, inquit Feſtus, is eſt, Quem populus judicavit ob maleficium, neque fas eſt eum immolari, ſed qui occidit, parricidii non damnatur. Nam lege Tribunicia prima cavetur, Si quis eum, qui plebiſcito ſacer ſit, occiderit parricida ne ſit. Ex quo quivis homo malus atque improbus, Sacer appellari ſolet. Hor. 2. Serm. 3. 181.

— uter Ædilis fuerit, vel
Veſtrûm Prætor, is inteſtabilis & ſacer eſto. Budæus, Antiqui Sacros homines vocabant, quaſi Exſecrandos & deteſtandos. Unde, Sacra fames Virgilio: & Sacer atque inteſtabilis Horatio, e XII Tabulis ſumptum vocabulum: quod more Gallorum Servius translatitium eſſe ait. Nam quum Maſſilienſes peſte laborarent, unus ſe ex egentibus offerre ſolebat annum integrum alendum publicis cibis & purioribus. Poſtea verbenis, veſtibuſque ſacris ornatus circumducebatur per urbem cum exſecrationibus, precabantur enim ut in eum omnia mala civitatis incumberent & inciderent: ſicque projiciebatur. Plaut Bacchid. 4. 6. 14.

Men' criminatus eſt? optume eſt: ego ſum malus,
Ego ſum ſacer, ſceleſtus.

Sæpe additur Dativus. Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 7. Hoc loco, inquit, non alienum videtur de conditione eorum hominum referre, quos leges diis ſacros eſſe jubent: quia non ignoro quibuſdam mirum videri, quod

quum cetera facra violari nefas fit, hominem facrum jus fuerit occidi. Cujus rei caufa hæc eft: Veteres nullum animal facrum in finibus fuis effe patiebantur, fed abigebant ad fines deorum, quibus facrum effet: animas vero facratorum hominum diis debitas effe exiftimabant. Liv. 3. 55. Ejus caput Jovi facrum effet. Inde Sacratæ leges dictæ, ut Feftus alibi auctor eft, Quibus fanctum eft, qui quid adverfus eas fecerit facer, alicui deorum, ficut familia pecuniaque. Hactenus Budæus. [Lego, Deorum fit, ut.

Sacer item pro Magnus. Sil. 8. 100.

Heu facri vatum errores. Ubi Heinfius interpretatur Sacros, Magnos ex Græcorum more. Lucanus utrumque conjunxit, 9. 983.

O facer & magnus vatum labor.

Sacer ignis, [ἐρυσίπελας, ἡ ἐρυσίπελας Gl. L. G. & G. L.] Morbus, cujus multa funt genera, quæ apud Plin. lib. 25. cap. 11. habentur. Columel, lib. 7. cap. 5. Eft etiam infanabilis facer ignis, quam pufulam vocant paftores. Ea nifi compefcitur intra primam pecudem, quæ tali modo correpta eft, univerfum gregem contagione profternit: fic quidem quod nec medicamentorum, nec ferri remedia patitur: nam pæne ad omnem tactum excandefcit. V. IGNIS. Lucret. lib. 6. 600.

Et fimul ulceribus quafi inuftis omne rubere
Corpus, ut eft, per membra facer quum diditur ignis.

Ignis facer edit contactos artus. Virg. 3. Georg. 566.

Sacer morbus, appellatur Comitialis. Gloff. Græc. Lat. Ἱερὰ νόσος, Sacer morbus, Morbus fonticus, Morbus comicialis, V. COMITIUM.

Os facrum. Gloff. Gr. Lat. Ἱερὸν ὀστοῦν, Coxendix, Mafpina. [l. Ima fpina.

SACER Mons, appellatur trans Anienem, paulo ultra tertium milliarium, quod eum plebes (Romana) cum feceffiffet a patribus, creatis Tribunis plebis, qui fibi effent auxilio, difcedentes Jovi confecraverunt. Feftus. Cic. in Brut. 54. Videmus item, inquit, paucis annis poft reges exactos, quum plebs prope ripam Anienis ad tertium milliarium confediffet, eumque montem, qui Sacer appellatus eft, occupaviffet, M. Valerium Dictatorem dicendo fedaviffe difcordias, eique ob eam rem honores ampliffimos habitos, & eum primum ob eam ipfam caufam Maximum effe appellatum. Hactenus Cicero. Sunt qui Sacrum effe dictum putant, quod in eo leges facratæ fint latæ, & magiftratus facrofancti creati. Fefto præit Cic. Fragm. Or. pro C. Cornel. V. p. 1794. Verburg.

SACRA Via, Locus in urbe Roma, ubi Romulus & Tatius fœdus fecerunt: cujus meminit Cicero pro Planc. 17. his verbis, Equidem, inquit, fi quando, ut fit, jactor in turba, non illum accufo, qui eft in fumma Sacra via, quum ego ad Fabium fornicem impellor: fed eum qui in me ipfum incurrit atque incidit. Hac, triumphantes in Capitolium ibant. Tendebat autem a regia ufque in arcem. Hor. 1. Serm. 9. 1.

Ibam forte via facra, fic ut meus eft mos. Hanc idem auctor Sacrum clivum nuncupavit. V. 4. Carm. 2. & Feft. in Sacram viam.

SACRUM Promontorium, Lufitaniæ locus, tefte Ptolemæo lib. 3. cap. 2. *Caput fancti Vincentii* hodie dicitur, ubi Cuneus ager. *Cabo de fan Vincente.*

SACRUM, i. n. [ἱερὸν, θεῖον Gl. L. G.] dicitur Omne quod nomine deorum habetur. Frequenter pro Sacrificio.

Familiare facrum, erat Sacrificium privatum fingularum familiarum. V. Macrob. 1. Saturn. 16.

Non gratum facrum. Lucan. lib. 1. 611.

Novendiale facrum. V. NOVEM.

Piaculare facrum facere, h. e. Sacrificium pro expiatione fceleris. Liv. 29. 19. Sacrum piaculare fieri. Et 29. 21. Prætor Legatique Locros profecti, primam, ficuti mandatum erat, religionis curam habuere. Omnem enim facram pecuniam, quæque apud Pleminium, quæque apud milites erat, conquifitam, cum ea quam ipfi fecum attulerant, in thefauris repofuerunt, ac piaculare facrum fecerunt.

Populare facrum dicebatur Publicum, quia pro populo publice fiebat. Feftus.

Publicum vocabatur, Quod publico fumptu pro populo fiebat, quodque pro montibus, pagis, curiis & facellis. Feftus.

Seclufum facrum fuit, quod Græci Myfterium vocabant. Feftus.

Solenne, Quod certis temporibus annifque fieri folet. Feftus. Vocabatur etiam Statum. V. infra.

Solenne, & neceffarium facrum. Tacit. 9. Ann.

Solenne facrum luftri Troici. Sen. Troad. 8.

Facere facrum. Liv. 29. 19. V. Piaculare facrum.

Inftaurabat facrum diis loci. Tacit. 2. Hift. 70. h. e. Adornabat. Sic enim hoc verbum ufurpant auctores aliquando.

Jurare per commune facrum doloris. Stat. 12. Theb. 392.

Sacrum, dicitur Templum; [ἱερὸν] Paulus Jureconf. D. Ad legem Juliam peculatus, L. Sacrilegi capite puniantur, Sunt autem Sacrilegi, qui publica facra compilarint. At qui privata facra, vel ædiculas incuftoditas tentaverint, amplius quam fures, minus quam facrilegi, merentur. [Gloff. Lat. Gr. Sacrum, τὸν σηκὸν, & Græc. Lat. Ἱερὸν, Sacrum, Templum.

Sacrum, facrove commendatum qui clepferit rapferitque, parricida efto. Cic. 2. de Legib. 22.

Inter facrum & faxum ftare: proverbialis locutio, pro In periculo effe. Plaut. Capt. 3. 4. 84.

Nunc ego inter facrum faxumque fto, nec quid faciam fcio. i.e. In fummo vitæ periculo fto. Apulejus in Afino Aureo, lib. 11. extr. p. 271. Elm. Plurimum ergo, duritia paupertatis intercedente, quod ait vetus proverbium, Inter facrum & faxum pofitus, cruciabar. Explicat hic Apulejus allegoriam adagii, videlicet alludens ad facerdotium, cui erat initiandus: & paupertatem faxo duriorem, per quam non fuppetebant fumptus. Sumptum apparet ex prifcis fœderis feriendi cærimoniis, in quibus Fecialis porcum faxo feriebat, hæc interim pronuntians, Qui prior populus fœdus rumpet, Juppiter ita eum feriat, quemadmodum ego porcum hoc lapide ferio. Sed undecunque fluxit adagium, fatis liquet dici folitum in eos, qui perplexi, ad extremum periculum rediguntur. Ex Erafmo. [Hic Sacrum puto ipfam Victimam intelligi. Gloff. Gr. L. Ἱερεῖον, Victima, Sacrum.

Sacra pl. [ἱερὰ, ἀπόρρητα, μυστήρια. Gl. L. G.] In priori fignificatione fæpius apud poëtas. Virgilius quoties Sacra nominat, additionem fere deorum facit, ut 3. Æn. 19.

Sacra Dionææ matri divifque ferebam. Idem 4. Æn. 638.
Sacra Jovi Stygio, quæ rite incœpta paravi,
Perficere eft animus. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 16. Sacra, Celebritas eft, vel quum facrificia diis offeruntur, vel quum dies divinis epulationibus celebratur: vel quum ludi in honorem aguntur deorum, vel quum feriæ obfervantur. Al. Sacra celebritas, rectius.

Ne quid de facrorum religione mutetur. Cic. pro Domo 36.

Vates facrorum. Ovid. 11. Met. 68.

Accerfita facra. V. ACCERSO.

Anniverfaria facra. Cic. 1. Att. 18.

Annua facra. Virg. 1. Georg. 338. & 8. Æn. 173.

Arcana facra. Ovid. 10. Met. 436.

Fera facra. Ovid. 13. Met. 454.

Funebria facra. Ovid. 4. Trift. 4. ad finem.

Gentilicia facra; ita vocabantur Sacrificia Gentium Romanarum propria. Liv. 5. 52. An gentilitia facra ne in bello quidem intermitti, publica facra & Romanos Deos etiam in pace deferi placet? V. Macrob. 1. Saturn. 16.

Horrida facra. Sil. lib. 3. 140.

Jugalia facra. Nuptiarum celebritas aut celebratio. Ovid. 7. Met. 700.

Municipalia facra. V. MUNUS.

Myftica facra. Ovid. 2. Epift. 42.

Nefanda facra. Ovid. 10. Met. 227.

Nuptialia facra. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Peregrina facra. V. PEREGRINUS.

Privata facra perpetua manento. Cic. 2. de Legib. 22.

Pura facra. Ovid. 2. Met. 713.

Sancta facra generis. Sen. Herc. fur. 13.

Socialia facra, Conjugium. Ovid. 21. Epift. 155.

Stata facra, dicuntur, Quæ ftato & certo tempore fingulis annis recurrunt, diverfa ab illis quæ Indicta vocantur, quæ nimirum vel in alia tempora rejici poffunt, vel etiam omitti penitus. Ovid. 1. Faft. 660.

Ter, quater evolvi fignantes tempora Faftos,
Nec Sementinæ eft ulla reperta dies.
Tum mihi (fenfit enim) lux hæc indicitur, inquit
Mufa, quid a Faftis non ftata facra petis?

Veneranda facra. Sil. lib. 7. 382.

Accedere caftis facris. Stat. 1. Achil. 370.

Alligari facris. V. ALLIGO.

Aftringere fe facris. V. ASTRINGO.

Canere facra. Virg. 2. Æn. 239.

— circum pueri innuptæque puellæ
Sacra canunt. i. e. Hymnos dicunt. Servius.

Conficere facra. V. CONFICIO.

Facere facra. Cic. de Arufp. Refp. 57. Itaque ne quis meorum imprudens introfpicere tuam domum poffit, ac te facra illa tua facientem videre, tollam altius tectum.

Frequentare facra. Ovid. 3. Met. 581.

Initiari facris. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Obire facra. V. OBEO.

Parare facra. Ovid. 12. Met. 11.

Parcere facris. Hor. 1. Serm. 1. 75.

Peragere facra de more. Ovid. 5. Faft. 444.

Peregiffe mihi videor facra tradentium artes. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Sacra, Magicum quoddam facrificium, ad compefcendas detrahentium linguas. Ovid. 2. Faft. 571.

Ecce anus; in mediis refidens annofa puellis,
Sacra facit tacite, nec tamen ipfa tacet.

Magica facra. Virg. 8. Ecl. 66.

Legationis facra. Tacit. 1. Ann. 42. Hoftium quoque vis, & facra legationis, & fas gentium rupiftis.

Menfæ facra. Tacit. 13. Ann. 17. Quanquam intra facra menfæ, &c. properata fit. fc. Mors.

De facris autem (qui locus patet latius) hæc fit una fententia, ut conferventur, & deinceps familiis prodantur, & (ut in lege pofui) perpetua fint facra. Cic. 2. de Legib. 42.

SĂCELLUM, i. n. [ναΐσκιον Gl. Gr. L.] Dimin. a Sacrum; fignificat Locum parvum deo confecratum cum ara. Trebatius Jureconf. fcribit, Sacellum, compofitum verbum, quafi Sacra cella. Virg. 3. Ecl. 9.

Novimus & qui te, tranfverfa tuentibus hircis,
Et quo, fed faciles Nymphæ rifere, facello. Plin. lib. 8. Epift. 8.

ad Romanum, Sparfa funt circa facella complura, totidemque dei: fua cuique veneratio, fuum nomen. Cic. 2. Lege Agr. 36. Sunt enim loca publica urbis, funt facella, quæ poft reftitutam Tribuniciam poteftatem nemo attigit: quæ majores in urbe, partim periculi perfugia effe voluerunt. Idem 1. de Divin. 104. Quum vellet fororis fuæ filiam in matrimonium collocare, exiffe in quoddam facellum, ominis capiendi caufa: quod fieri more veterum folebat. Plin. lib. 6. cap. 29. Delubrum Ammonis eft ibi religiofum, & toto tractu facella. Propert. lib. 4. 3. 57.

Flore facella tego.

A Sacrum, ut a Lucrum Lucellum. At ego puto dici, quafi Sacra cella. H. St. Dicitur & Ædicula. q. V.

Ponere modicum facellum alicui deo. Tacit. 3. Hift. 74. Modicum facellum Jovi Confervatori, aramque pofuit.

SACRĀRIUS, i. m. Æditus, vel Sacrorum cuftos. Infcript. apud Gruter. p. 308. n. 1. SACRARIVS IVNONIS QVIRITIS.

SACRĀRIUM, i. n. [Ἱερεῖον, θυσιαστήριον, ἱεροθήκη, ναΐσκιον. Gl. L. G.] Locus facer in templo, in quo facra reponuntur. Unde a Cicerone pro Milon. 86. Sacrarium Bonæ deæ nominatur. Ulpian. l. Sacra. De divifione rerum, Sacer locus eft, locus confecratus. Sacrarium, eft locus in quo facræ res ponuntur. Propert. 3. 24. 19.

Mens bona (fi qua dea es) tua me in facraria dono. Al. Condo. Liv. 7. 20. Cære, facrarium Populi Rom. diverforium facerdotum, ac receptaculum Romanorum facrorum, intactum, inviolatumque crimine belli, hofpitio Veftalium, cultifque diis darent.

Diri facraria Ditis. Virg. 12. Æn. 199.

Probro vetito temerat facraria; Templum polluit & violat concubitu nefario. Ovid. 10 Met. 695.

Sacrarium, [τὸ ναΐδιον] pro Sacello, locoque facrato fumpfit Suetonius, de Augufto loquens, cap. 5. Natus eft, inquit, Auguftus ad capita bubula, ubi nunc facrarium habetur, aliquanto poft, quam exceffit conftitutum. Cic. 6. Verr. 4. Erat apud Heium facrarium cum magna dignitate

tate in ædibus a majoribus traditum, perantiquum Ibidem 99. Sacrarium Cereris est apud Catinenses, eadem religione, qua Romæ, qua in ceteris locis. conf. Tacit. 2. Ann. 41.
Sacrarium Fidei fuit in urbis regione prima. Liv. 1. 21.
Sacrarium Martis Gradivi fuit locus in ipsius templó, in quo Ancilia servabantur. V. Servium in Virg. 7. Æn. 603.
Sacrarium, pro Larario in ædibus privatis. Cic. 13. Fam. 2. Cajo Aviano Evandro, qui habitat in tuo sacrario, & ipso multum utor, & patrono ejus M. Æmilio familiarissime.
Sacrarium vocabatur locus, in quem conveniebant senatores, apud Vopiscum in Tacito 294. H. St. In oratione Metti Falconii Nicomachi in senatu habita. cap. 6. Nulla unquam neque gravior, neque prudentior in hoc sacrario dicta sententia est.
Testor mentis sacraria, Jovis jusjurandum. Stat. 3. Theb. 246.
Scelerum sacrarium. Cic. 2. in Catil. 13. Quum aquilam illam argenteam (cui ille etiam sacrarium scelerum domi suæ fecerat) scirem esse præmissam.
Sacrarium principis, pro Interiore ejus consilio usurpatur. V. Inscriptionem Romæ repertam apud Pitisc. in Lex. Ant. Ro.

Sacris, e. Adj. Sincerus, ad sacrificium idoneus. ut, Sacres porci appellabantur, quoniam puri essent ad sacrificium, ut immolarentur. Plaut. Men. 2. 2. 16.
Adolescens, quibus hîc pretiis porci veneunt
Sacres, sinceri? Et in Rud. 4. 6. 4. Sunt domi agni & porci sacres. Varr. 2. de R. R. cap. 1. Fere ad quatuor menses a mamma non disjunguntur agni, hœdi tres, porci duo, e quîs, quoniam puri sunt ad sacrificium, ut immolentur, olim appellati sacres: quos appellat Plautus quum ait, Quanti sunt porci sacres? Ibidem cap. 4. Porci, qui a partu decimo die habentur puri, ab eo appellantur ab antiquis sacres, quod tum ad sacrificia idonei dicuntur primum. V. Turneb. Advers. 29. 32.

Sacro, pr. comm. [ἱερόω] āre. Deo dicare, & sacrum facere. Plin. lib. 36. cap. 11. Ejusdem remanet & alius centum cubitorum, quem post cæcitatem visu reddito, ex oraculo Soli sacravit. Cic. 1. de Divin. 22.
Quod patriæ vocis studiis, nobisque sacrasti. Ex poeta.
Aras sacrare. Virg. 5. Æn. 305.
Conditionem parentum sacrare. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 11. Parentum conditionem sacravimus, quia expediebat liberos tolli.
Honorem sacrare alicui. Virg. 12. Æn. 413.
— hunc illi rex ætheris altus honorem
Juppiter erepta pro virginitate sacravit.
Nomen alicujus sacrare. Martial. lib. 1. 117.
Condidit hic natæ cineres, nomenque sacravit.
Templum sacrare deo. Plin. lib. 8. cap. 16. extr. Libero patri templum in Samo Elpis sacravit.
Vota sacrare diis, quod & Consecrare dicimus. Virg. 8. Æn. 715.
— votum immortale sacrabo.
Fœdus sacrare, pro Sancire. Liv. 38. 33. Fœdus, quod in Capitolio, quod Olympiæ, quod in arce Athenis sacratum fuisset, irritum per illos esse.
Carmina sacrarunt avum tuum, Immortalem fecerunt. Ovid. 4. de Pont. 8. 64.
Sacrare, [ἐναγίζειν] Devovere, & detestabile decernere, & ita morti addicere, ut impune occidi & violari possit. Liv. 2. 8. Ante omnes de provocatione adversus magistratus ad populum, sacrandoque cum bonis capite ejus, qui regni occupandi consilia inisset, gratæ in vulgus leges fuere. Aliter lib 5. 25. extr. Eum prædam Vejentanam publicando, sacrandoque ad nihilum redegisse, absentes ferociter increpant.

Sacror, ari. Pass. ut, In aris sacrari. Ovid. 1. Fast. 535.
Utque ego perpetuis olim sacrabor in aris,
Sic Augusta novum Livia numen erit.

Sacrātus, a, um. [ὁ ἱερωθείς] Partic. Ponitur pro Sacro, ut
Caput sacratum. Virg. 3. Æn. 371.
Exorat pacem divûm, vittasque resolvit
Sacrati capitis.
Corona. Ovid. 4. de Pont. 14. 55.
Tempora sacrata mea sunt velata corona. i. e. Corona hederacea Baccho sacra, qua coronabantur poëtæ.
Dona ducum sacrata. Lucan. lib. 1. 138.
Jura. Virg. 2. Æn. 157.
Fas mihi Grajorum sacrata resolvere jura. i. e. Jusjurandum militare. Serv. [Aperire juris jurandi religione celanda.
Homines sacrati dicebantur, Qui diis sacra faciunt, & sese dicant. Macrob. 3. Saturn. 7. Augustin. de Civ. Dei, 2. 26.
Leges sacratæ, Quibus sacer jubetur esse alicui deorum, qui quid adversus eas fecerit, sicut familia, pecuniaque. ex Fest. q. V. Liv. 2. 54. Præcipuus pavor Tribunos invaserat, quam nihil auxilii sacratæ leges haberent morte Collegæ monitos. Idem 36. 38. pr. Sub idem ferme tempus Ligures, lege sacrata coacto exercitu, nocte castra Proconsulis aggressi sunt. conf. Cic. pro Domo 43.
Opus alicui sacratum. Ovid. 2. Trist. 552.
Sede sacrata recondere. Virg. 1. Æn. 685.
Compar. Plin. lib. 16. cap. 44. Nihil habent Druidæ (ita suos appellant magos) visco, & arbore, in qua gignatur, sacratius.
Numen nullum sacratius. Sil. lib. 8. 228.
Superl. [ἱερώτατος Gl. Gr. L.] Plin. lib. 33. cap. 4. Aurea statua prima omnium nulla inanitate, & ante quam ex ære aliqua illo modo fieret, quam vocant holosphyratum in templo Anaitidis posita dicitur, quod in situ terrarum nomine hoc significavimus, numine illis gentibus sacratissimo.
Pontifices sacratissimi. Sidon. 7. 6.

Sacrate, Adv. August. Epist. 22. Aliud bene, aliud sacrate vivere.

Sacratio, ōnis. f. Macrob. Saturn. 3. 7. Sacrationis vocabulo observantiam divini juris implevit. Conf. Fest. in Sacramento.

Sacrātor, ōris. m. August. Epist. 140. Sacrator justitiæ.
Item nomen proprium apud Virgil. 10. Æn. 747.
Cædicus Alcathoum obtruncat, Sacrator Hydaspen.

Sacrāmentum, i. n. [ὁρκωμόσιον, Gl. L. G.] Quod jusjurandi sacratione interposita geritur, ut ait Paulus. conf Festus.
Contendere sacramento. Cic. 7. Fam. 33. Nisi cetera, quæ sunt a me in secundo libro de Oratore, per Antonii personam, disputata de ridiculis, ἔντεχνα & arguta apparebunt, ut sacramento contendas mea non esse. Est autem Contendere sacramento, Contendere deposita certa summa pecuniæ, sicut fiebat in sponsione. Qua de re vide paulo post, Sacramentum ex Varronis, &c.
Contendere justo sacramento. Cic. 1. de Orat. 41. Quod vero in extrema oratione tua, Crasse, quasi tuo jure sumpsisti, oratorem in omnis sermonis disputatione copiosissime posse versari, id nisi hic in tuo regno essemus, non tulissem: multisque præissem, qui aut interdicto tecum contenderent, aut te ex jure manu consertum vocarent, quod in alienas possessiones tam temere irruisses. Agerent enim tecum lege, primum Pythagoræi omnes atque Democritici, ceterique in suo genere Physici: vindicarentque ornati in dicendo & graves, quibuscum tibi justo sacramento contendere non liceret. Justo sacramento cum Pythagoræis & Democriticis contendere oratori non licere dixit Scævola, propter præstantiam ingenii eorum hominum, qui fundatores auctoresque fuerunt magni nominis sectarum, quibuscum sacramento & vindicatione contendendo de Physicæ speculationis explicationisque professione, nullus sane orator litem vincere posset: vel propter tanti nominis præjudicium, vel quia impudentiæ daretur, si quis illis viris doctrinarum possessione non cederet, qui nomina sua professione earum rerum usque adeo illustrarunt. Hæc Budæus.
Obstringere aliquem religione sacramenti. Justin. 1. 9.
Rogare aliquem sacramento. Quintil. lib. 12. cap. 2 Sed hæc inter ipsos, qui velut sacramento rogati, vel etiam superstitione constricti, nefas ducunt a suscepta semel persuasione discedere. i. e. Jurejurando adacti & jurati. Budæus. V. ROGO.
Sacramentum, ex Varronis verbis intelligi potest lib. 4. de Lingua Latina 36. extr. Sacramentum (inquit) a Sacro. Et qui petebat, & qui inficiabatur, de aliis rebus utrique quingenos æris ad pontem deponebant: de aliis item rebus certum alium legitimum numerum assium. Qui judicio vicerat, suum sacramentum a sacro auferebat: victi, ad ærarium redibat. Id est, ut Budæus exponit, victus ea pecunia, quam deposuerat, mulctabatur in pœnam injustæ litigationis, quæ ærario cedebat. Sacramentum dixit, ipsam Pecuniam lite depositam apud Pontificem. Decipi enim docti putant eos, qui in Varrone legunt, Ad pontem: quum sit legendum, Apud Pontificem, vel forte rectius Ad Pontificem. Erat igitur Sacramentum, Litis genus simile Sponsionis. Cic. 1. de Orat 42. Quibuscum tibi justo sacramento contendere non liceret. i. e. Deposita pecunia contendere. In privatis enim controversiis, ne calumniatores impune discederent, moris erat, ut qui litem intenderet, adversarium sponsione certæ pecuniæ lacesseret, ni veram causam haberet. V. Vindiciæ in VINDEX. Festus lib. 17. Sacramentum Æs significat, quod pœnæ nomine penditur, sive eo qui interrogatur, sive contenditur. Id in aliis rebus L assium est, in aliis rebus D inter eos, qui judicio inter se contenderent. Et id quidem propter ærarii inopiam, & sacrorum publicorum multitudinem, consumebatur in rebus divinis. Hæc Festus. Cic. pro Cæcin. 97. Quum Aretinæ mulieris libertatem defenderem, & Cotta Decemviris religionem injecisset, non posse sacramentum nostrum justum judicari, quod Aretinis adempta civitas esset, &c.
Sacramentum militare. [ὅρκος στρατιωτικός Gl. L. G. & G. L.] Veget. de Re Mil. lib. 2. 5. Milites jurare solent, & ideo militiæ sacramenta dicuntur. Jurant autem se omnia strenue facturos, quæ præceperit Imperator, nunquam deserturos militiam pro Romana Repub. Plin. 10. Epist. 29. ad Trajanum, De servis inter tirones inventis, Ipse enim dubito ob hæc maxime, quod, ut jam dixerant sacramento militari, ita nondum distributi in numeros erant.
Longum sacramentum. Tacit. 1. Hist. 5.
Solenne sacramentum. Tacit. 1. Hist. 55.
Accedere sacramento alicujus. V. ACCEDO.
Adigere sacramento alicujus. V. ADIGO.
Dicere sacramento. Cato apud Fest. in voce. V. DICO, ĕre.
Dicere sacramentum. Tacit. 5. Hist. 59. Instantibus Tribunis dixit sacramentum. Idem 1. Ann. 28. Percennio ne, & Vibuleno sacramentum dicturi sumus? V. DICO, ĕre.
Dicere perfidum sacramentum. i. e. Falso jurare, pejerare. Hor. 2. Carm. 17. 9.
Exuere sacramentum. Tacit. 3. Hist. 42. Cujus sacramentum cunctis circa hostilibus non exuerat.
Imbutus sacramento. Tacit. 1. Hist. 76. Miles urbanus longo Cæsarum sacramento imbutus, &c.
Interrogari sacramento. Fest. in voce bis. Frequentius tamen Rogare. q. V.
Obligare sacramento. Cic. 1. Off. 36. Secundo eum obligaret militiæ sacramento.
Renovare sacramentum in nomen alicujus. Tacit. 1. Ann 8. Addebat Messala Valerius, renovandum per annos sacramentum in nomen Tiberii.
Rogare sacramento milites. Cæs. de Bell. Gall. 6. 1.
Teneri sacramento. Suet. in Cæs. 42. Sanxit, ne quis civis major viginti annis, minorve decem, qui sacramento non teneretur, plus triennio continuo Italia abesset.
Sacramenta, Milites ipsi a Juvenale dicuntur, 16. Sat. 36.
Præmia nunc alia, atque alia emolumenta notemus
Sacramentorum. h. e. Militum juratorum & sacramento rogatorum. [Nisi potius Militiam, vel Ipsa stipendia intelligit, i. e. Annos militiæ. Gloss Græc. Lat. Στρατεία, Milicia, Sacramentum.
Sacramentum sodalitii juris, est Formula seu pactio, in quam se obligant sodales vel collegiati. Justin. 20. 4. Sed trecenti ex juvenibus, cum sodalitii jure sacramento quodam nexi separatam a ceteris civibus vitam exercerent, quasi cœtum clandestinæ conjurationis haberent, civitatem in se converterunt. Sic Plin. 10. Epist. 97. de Christianis ad Trajanum refert, Eos se sacramento, non in scelus aliquod obstringere, sed ne furta, ne latrocinia, ne adulteria committerent, ne fidem fallerent, ne depositum appellati abnegarent. Et hoc sensu accipitur, cum Christiani per Sacramentum baptismi Ecclesiæ inseruntur. Sic utuntur Hieronymus, Tertullianus aliique Scriptores Ecclesiastici.
Inviolati cubilis sacramenta custodiat. Lactant. Divin. Institut. Epit. cap. 6. p. 540. Plant. H. St.
Aliquando etiam pro Mysterio ponitur. ut, Redemptionis sacramentum, pro Mysterio Redemptionis. Fulgent. de Incarn. cap. 2.

Sacramentālis, e. Adj. Ad sacramentum pertinens. Gloss.

SACRĬCŎLÆ, arum. m. pl. [ἱερόδουλοι] Tacit. 3. Hist. 74.pr. Domitianus prima irruptione apud æditum occultatus, solertia liberti lineo amictu turbæ sacricolarum immistus, ignoratusque, apud Cornelium Primum, paternum clientem, juxta Velabrum delituit. Macrob. 5. Saturn. cap. 19. Velut ad sacricolarum, sagarumque, carmina & devotiones fugientem. Et ipsi Ciceroni hanc vocem refert Guiliel. 6. Verr. 111. Omnes sacricolæ & Antistites Cereris esse videntur. Vulgo, Accolæ.

SACRĬFĔR, ĕra, um. [ἱεροφόρος] Adj. Qui fert sacra: ut
Rates sacriferæ, Quæ sacra vehunt. Ovid. 4. Fast. 252.
Quum Trojam Æneas Italos portaret in agros,
Est dea sacriferas pæne secuta rates.

SACRĬFĬCUS, a, um. [ἱερατικὸς] Adj. Quod ad sacra facienda pertinet. ut, Sacrificæ tibiæ, Quibus utebantur in sacrificiis. Plin. lib. 16. cap. 36. Nunc sacrificæ Tuscorum e buxo tibiæ.
Aræ sacrificæ. Valer. 8. Argon. 243.
Dies sacrifici. Ovid. 13. Met. 590. — diesque
Des mihi sacrificos, calituras que ignibus aras.
Os sacrificum. Ovid. 1. Fast. 130.
Preces sacrificæ. Sen. Med. 2.
Ritus sacrifici. Ovid. 15. Met. 483.
Vestis sacrifica. Sil. lib. 3. 27.

SACRIFĬCUS, i. m. [ἱερουργὸς, ἱεροποιὸς] Qui sacra facit.
Ancus sacrificus. Ovid. 6. Fast. 803.

SACRIFICŬLUS, i. m. [ἱερομνήμων] Diminut. ut pleraque, contemptum denotans. Liv. 35. 48. extr. Sueton. in Domit. cap. 1. Ardente templo, apud æditum clam pernoctavit: ac mane Isiaci celatus habitu, interque sacrificulos vanæ superstitionis, &c.
Sacrificulus & Vates. Liv. 25. 1. & 39. 8.
Rex sacrificulus, qui, Rex sacrorum, in locum Regum expulsorum, ad sacra patranda creatus. Liv. 2. 2. Idem 6. 41. Vulgo ergo Pontifices, Augures, Sacrificuli reges creentur, cuilibet apicem Dialem, dummodo homo sit, imponamus. Unde apparet ex Patriciis lectum. Meminit. Gell. lib. 10. cap. 15. conf. REX.

SACRIFICIUM, i. n. [θυσία, ἱερουργία Gl. L. G.] Sacrum, seu res divina. Liv. 1. 28. Sacrificium lustrale in diem posterum parat.
Sacrificium facere. Cic. de Clar. Orat. 56. Quum M. Popilius sacrificium publicum cum læna faceret, quod erat Flamen Carmentalis. Idem 15. Fam. 11. In eo sum majorum exemplum secutus, qui hunc honorem mulieri Laurentiæ tribuerunt, cujus vos Pontifices ad aram in Velabro sacrificium facere soletis. Et de Arusp. Resp. 12. De illo ipso sacrificio quod fit pro salute Pop. Rom.
Anniversaria sacrificia. Cic. 6. Verr. 128.
Penetrale sacrificium, V. Penetralis in PENETRO.
Perpetrare sacrificium. Liv. lib. 44. 37. extr. Sacrificio rite perpetrato.

SACRIFICĀLIS, vel SACRIFICIALIS, e. [ἱερουργικὸς] Adj. ut,
Apparatus sacrificalis. Tacit. 2. Ann. 69. Sacrificalem apparatum, festam Antiochensium plebem per lictores proturbat. Al. Sacrificialem. Apul. Met. 9. pr. Epulæ sacrificiales. V. Tertull. adv. Hæret. cap. 40. Macrob. Saturn. 3. 2.

SACRIFĬCO, [ἱερουργέω, Gl. L. G.] āre. Sacrum facere. Plaut. Mostel. 1. 3. 84.
Edepol summo Jovi si vivo argento sacrificassem. Idem Capt. 2. 2. 41.
Quin etiam, ut magis noscas, genio ubi suo quando sacruficat,
Ad rem divinam quibus est opus, Samiis vasis utitur.
Deæ forti sacrificare. Ovid. 3. Fast. 850.
Suem sacrificare. Ovid. 4. Fast. 414.
Sacrificare, & Litare. Plaut. Pœn. 2. 42.
Si hercle istuc unquam factum est, tum me Juppiter
Faciat, ut semper sacruficem, neque unquam litem. De differentia inter Sacrifico & Lito V. Non. 5. 12. & LITO. s. l.
Sacrificare alicui deo vel Deæ. Plin. lib. 3. cap. 5. Namque diva Angerona, cui sacrificatur ante diem XII Cal. Januarii, ore obligato, &c.
Orco sacrificare. Plaut. Epid. 2. 1. 7. V. ORCUS.
Sacrificare absolute, Immolare hostias. Nepos 23. 2. 4.
Videtur Varro innuere, dictum fuisse Sacrificor, pro Sacrifico. H. St. V. Varr. de L. L. 8. 61. In edit. Lugd. desiderabatur locus sequens.
Sacrificor pro Sacrifico scribit Nonius ex Varrone 7. 98.

SACRIFICANS, antis. Partic. [θύων] Vulg. Interp. Isai. 66. 3. Sacrificans de grege.

SACRIFICĀTUS, a, um. Partic. Cypr. Epist. 52.

SACRIFICĀTIO, ōnis. f. [τὸ ἱερούργημα] Cic. 2. de Nat. Deor. 67. Itaque in ea dea, quod est rerum custos intimarum, omnis & precatio & sacrificatio externa est.

SACRIFICĀTUS, ûs. m. Apul. Met. 7. Nullum pecus sacrificatui habere.

SACRIFICĀTOR, ōris. m. Tertull. de Spectac. cap. 8

SACRĬLĔGUS, i. m. [ἱερόσυλος Gl. L. G. & G. L.] Qui sacra, aut de sacro legit, id est furatur. Plin. lib. 24. cap. 17. Ophiusam in Elephantine ejusdem Æthiopiæ, lividam, difficilemque aspectu, qua pota terrorem minasque serpentium obversari, ita ut mortem sibi eo metu consciscant, ob id cogi sacrilegos illam bibere.
Sacrilegum interpretatur Cicero, Qui aliquid e sacro abstulerit. Cic. 2. de Legib. 40. Sacrilego pœna est, neque ei soli, qui sacrum abstulerit, sed etiam ei, qui sacro commendatum, quod & nunc multis fit in fanis.
Sacrilegus & Hostis sacrorum. Cic. 3. Verr. 3. Non sacrilegum, sed hostem sacrorum, religionumque.
Græcos vocat Cicero sacrilegos, 5. Verr. 69. Juven. 13. Sat. 150.
Hæc tibi si non sunt, minor exstat sacrilegus, qui &c.

SACRILEGUS, a, um. Adj. ut
Bellum sacrilegum. Cic. 7. Verr. 187. Ceteros iterum deos, deasque omnes imploro atque obtestor, quorum templis & religionibus iste, nefario quodam furore & audacia instinctus, bellum sacrilegum semper, impiumque, habuit indictum.
Furores sacrilegi, Bellum contra Principem sacratum. Martial. lib. 9. 85.
Quum tua sacrilegos contra, Norbane, furores
Staret pro domino Cæsare sancta fides.
Ignes sacrilegos admovere templis. Tibul. lib. 3. 5. 11.
Lingua sacrilega. Ovid. Rem. Amor. 367.
Manus sacrilega. Hor. 2. Carm. 13. 2. Cic. 12. Philipp.
Sanguis sacrilegus. Virg. 7. Æn. 595.
Sacrilegus in conviciis quoque fuit. Ter. Adelph. 2. 4. 1. Ubi est ille sacrilegus? Idem Eun. 5. 1. 13. Quid ais, sacrilega? Adelph. 3. 2. 6. O genera sacrilega!
Artes sacrilegæ meretricum. Ovid. 1. de Arte Am. 435.
Superl. Plaut. Rud. 3. 4. 1.
Exi e fano, natum quantum est, hominum sacrilegissume.

SACRILEGE, Adv. Tertull. Apol. cap. 12. Contumeliosissime & sacrilege.

SACRILEGIUM, i. n. [ἱεροσυλία Gl. Gr. L.] Ipsum sacrarum rerum furtum.
In sodalitium sacrilegii alicujus abire. Cic. in Sallust. 14.
Admittere sacrilegium. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Committere sacrilegium. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Facere sacrilegium. Quintil. lib. 5. cap. 10. Si quis sacrilegium faciet, faciet & furtum.
Reum esse sacrilegii. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Sacrilegium verius, quam sacrum videbatur. Curt. 4. 3.
Prope sacrilegium ratus sum. Liv. 4. 20.

SACRILEGO, ἱεροσυλῶ. Gloss. Græc. Lat.

SACRIM, Ἀπαρχὴ γλεύκους. Gloss. Lat. Gr.

SACRIMENSIS, m. ἱερομηνία. Gloss. Græc. Lat.

SACRIPORTUS, ûs. m. Sacer portus. Locus Romæ sic dictus. Varr. de L. L. 4. 8. In hac regione sacriportus est. conf. Aur. Vict. Vir. ill. cap. 68. 75.

SACROSANCTUS, a, um. Adj. [ἅγιος, ἱερὸς, καθωσιωμένος, ἀφιερωμένος. Gl. L. Gr.] Maxime sanctus, vel Inviolabilis.
De quantitate antepenultimæ ambigi potest; Corripitur a Vossio Arte Gram. 2. 20. auctoritate Drepanii, cujus hic versus est,
Te laudet cæli sacrosancto exercitus ore. [Verum si quondam separatim constructum fuit Sacro sanctus, quemadmodum dicitur, Edicto, Fide, Lege, Jurejurando sanctum quid esse, ut admodum verisimile est, rectius producitur o, ut in his, quæ cum Adv. in o composita sunt. Cui sententiæ accedit Borrichius. ad v. 135. Parnass.
Sacrosanctum, Quod jurejurando interposito est institutum: si quis id violasset, morte pœnas penderet: ut ait Budæus. Cic. pro Corn. Balb. 35. Quid fuit in rogatione ea, quæ de Pompejo a Gellio, & a Lentulo COSS. lata est, in quo aliquid sacrosanctum videretur?
Sacrosanctum nihil esse potest, nisi quod per populum, plebemve sancitum est. Cic pro Corn. Balb. 35.
Sacrosanctus Trib. pleb. dicebatur, quem violare nefas erat: qui sine capitali piaculo attingi violenter non poterat. [ὁ ἱεροθεσπισμένος] Plin. lib. 7. cap. 44. Quum resistendi sacroque sanctum repellendi jus non esset, virtutis suæ opera & censura periturus, &c. Liv. 9. 8. Tum Postumius, Interea dedite, inquit, profanos nos, quos salva religione potestis: dedetis deinde & istos sacrosanctos, quum primum magistratu abierint. Ibid. Pro eo, quod spondendo pacem, servassent exercitum Populi Romani, pœnam nullam meritos esse: neque ad extremum, quum sacrosancti essent, dedi hostibus violarive posse. Ideo principes Romanos legimus Tribuniciam potestatem assumere sibi solitos: ut augustiores se & sacrosanctos facerent: id quod in numismatis quoque eorum exstat. Tranquil. in Aug. cap. 27. Tribuniciam potestatem perpetuam recepit. Tacit. 1. Hist. 47. Accurrunt Patres: decernitur Othoni Tribunitia potestas, & nomen Augusti, & omnes principum honores. De hac potestate, multa Cic. lib. 2. de Legib.
Sacrosancta potestas, h. e. Tribunicia. Liv. 29. 20. Comprehendere Tribuni juberent, ac jure sacrosanctæ potestatis reducerent.
Sacrosanctæ possessiones. Cic. 2. in Catil. 18. Ergo in vastatione omnium tuas possessiones sacrosanctas futuras putas? h. e. Intactas, & ab omni injuria tutas.
Sacrosanctæ ecclesiæ dictæ, In quibus est jus asyli.
Compar. Valer. Max. lib. 5. cap. 3. in Phocionem, Honore aræ decoratos cineres sacrosanctiores colis.

SACRŎVIR, ĭri. m. Cognomen Julii apud Tacit. 3. Ann. 40. 1. & 3. 44. 3.

SACROVIRIĀNUS, a, um. Adj. ut, Bellum sacrovirianum. Tacit. 4. 18. 1.

SĂCERDOS, ōtis. c. [ὁ ἱερεὺς, καὶ ἱέρεια. Gl. L. G.] Qui deo dicatus est ad sacrificia facienda: a Sacris dictus. Apud Romanos varia erant Sacerdotum genera, Flamines, Dialis, Martialis, Quirinalis, &c. Salii, Pontifices minores, Pontifices maximi, Reges sacrorum, sacrificuli, Augures, &c. V. Liv. 10. 6. & Lucan. 1. 595. qui multa sacerdotum genera descripserunt. Cic. 4. Acad. 121. Sed quum sacerdotes deorum vacationem habeant, quanto est æquius habere ipsos deos?
Musarum sacerdos; Poeta, vates. Hor. 3. Carm. 1. 3. Ovid. 3. Amor. 8. 23.
Ille ego Musarum purus, Phœbique sacerdos.
Casti sacerdotes. Virg. 6. Æn. 661.
Doctus sacerdos. Claud. 6. Cons. Hon. 326.
Religiosus libertatis sacerdos. Cic. pro Domo 111.
Stuprorum sacerdos. Cic. pro Sext. 39. Cum sororis adultero, cum stuprorum sacerdote, cum venefico.
Maximum sacerdotem creare. Cic. 4. Verr. 128.
Furiata sacerdos. Stat. 2. Theb. 21.
Magna sacerdos. Virg. 6. Æn 544.
Longæva sacerdos. Virg. 6. Æn. 321.
Sacra Cereris per Græcas semper curata sunt sacerdotes. Cic. pro Corn. Balb. 53.
Pro Augure Romano. Plin. 2. Epist. 1. Illo die, quo sacerdotes solent nominare. conf. 4. Epist. 8.
Est etiam Sacerdos in propriis nominibus. V. Quintil. 6. 3. Cic. in Verr. passim.

SACERDŌTISSA, æ. f. Vet. Inscriptio Hispanica; CORNELIAE CLEMENTIS FILIAE TVSCAE SACERDOTISSAE PERPETVAE. Sed raro admodum invenitur; Sacerdos potius frequentissime de femineo sexu dicitur. [Forte in Inscr. distinguendum SACERDOTI SSÆ. i. e. Sacrosanctæ.
Sacerdotissa Flaminica. Gell. lib. 10. cap. 15. Eædem ferme cerimoniæ sunt, quas Flaminicas sacerdotissas Dialis seorsum ajunt observitare. Ita vett. edit. Idem tamen lib 13. cap. 19. Sacerdotes feminas dicit: & istud Sacerdotissa eruditi plerumque, ut Glossema, rejiciunt.

SACERDŌTŬLA, æ. f. Varro de L. L. 4. 24. Sacerdotulæ in capite capital nunc solent habere. V. Gronov. ad Gell. l. c.

SACERDŌTIUM, i. n. [ἱερωσύνη, ἱερατεία, Gl. L. G.] Sacerdotis dignitas. Liv. 30. 26. Augur in locum ejus inauguratus Q. Fabius Max. Filius: in ejusdem

ejuſdem locum Pontifex, (nam duo ſacerdotia habuit) Ser. Sulpicius Galba Idem lib. 9. 29. Gens Potitia, cujus ad aram Herculis familiare ſacerdotium erat.
Auctus ſacerdotiis & honoribus. V. AUGEO.
Inire ſacerdotium. Cic. pro Domo 135.
Mandare ſacerdotia per religionem populus non poterat. Cic. 2. de Lege Agr. 18.
Præditus ſacerdotio. Cic. pro Domo 136 Quum Licinia virgo Veſtalis, ſummo loco nata, ſanctiſſimo ſacerdotio prædita, T. Flaminino, Q. Metello COSS. aram & ædiculam & pulvinar ſub ſacro ſaxo dedicaſſet. Idem 1. de Divin. 89. In qua & reges augures, & poſtea privati eodem ſacerdotio præditi Rempub. religionum auctoritate rexerunt. Tacit. 11. Ann. 11. Iiſque intentius affui, ſacerdotio Quindecimvirali præditus.
Venire in ſacerdotium. Cic. pro Domo 37. Cur enim quiſquam vellet Tribunum plebis ſe fieri non licere? anguſtiorem ſibi eſſe petitionem Conſulatus, in ſacerdotium quum poſſit venire, quia Patricio non ſit is locus, non venire?
SACERDOTALIS, e. Adj. [ἱερατικός] Quod ad ſacerdotem pertinet. Liv. 5. 40. extr. Virgines, ſacraque in plauſtrum impoſuit, & Cære, quo iter ſacerdotalibus erat, pervexit. Emendatis in codd. ſcriptum eſt, Sacerdotibus.
Lex ſacerdotalis. Tertull. adv. Jud. cap. 5.
Nomen ſacerdotale. Macrob. 3. Saturn. 5.
SĀCŌMA, ătis. n. [σήκωμα, σήκωμα] eſt Æquipondium, hoc eſt quod in libra apponitur ad æquilibrium faciendum, vel quod lanci trutinæ ſurſum latæ adjungitur, ut graviori fiat æqualis. Teſtis Julius Pollux lib. 4. cap. 24. Ariſtoteles in Mechanicis dicit σήκωμα ποιεῖν, pro Æquilibrium facere. Vitruvius lib. 9. cap. 3. de Archimede, Quum auream coronam votivam diis immortalibus in quodam fano conſtituiſſet ponendam, immani pretio locavit faciendam, & aurum ad ſacoma appendit redemptori. Is ad tempus, opus manufactum ſubtiliter, regi approbavit, & ad ſacoma pondus coronæ viſus eſt præſtitiſſe. Idem eod. lib. cap. ult. Pendet ex una parte phellos ſive tympanum, quod ab aqua ſublevatur, ex altera æquo pondere phelli ſacoma ſaburrale.
SACRAMENTUM, &c. V. SACER.
SACRĀNI, Populi ſunt, quorum origo ſic Servio narratur in illud Virg. 7. Æn. 795.
Et Sacranæ acies, & picti ſcuta Labici. Dicunt quendam Corybantem veniſſe ad Italiam, & tenuiſſe loca, quæ nunc Urbi vicina ſunt. Et ex eo populos ducentes originem, Sacranos appellatos. Nam ſacrati ſunt Matri deûm Corybantes. Alii Sacranas acies Ardeorum volunt, qui aliquando quum peſtilentia laborarent, Ver ſacrum voverunt, unde Sacrani dicti ſunt. Hactenus Servius. [Nugæ ſunt. Scripſit Maro Satricanæ.
SACRATUS, SACRIFICO, SACRILEGUS, SACRO, SACRUM. V. SACER.

S A D

SADDŪCÆI, [Σαδδουκαῖοι] Judæorum de gente dicebantur, Qui Sadducæum (Σαδδὼκ) quendam magiſtrum legis ſequentes, neque reſurrectionem credebant, neque angelos, neque ſpiritus eſſe. V. Hieron. in Matt. cap. 22. Tertul. adv. Hæret. cap. 45.
SADYATTES, fuit Ardyos filii Gygis filius, qui poſt patrem regnavit in Lydia. Vide Herodotum lib. 1. Hiſtoriarum.

S Æ

SÆCŬLUM, ſive per Sync. SÆCLUM, i. n. [αἰὼν Gl. G. L. & L. G.] pro Certo annorum ambitu uſurpari ſolet. Spatium centum annorum, inquit Feſtus. Et Varro de L. L. 5. 2. extr. Sæculum ſpatium annorum centum vocarunt. Liv. lib. 1. 18. pr. ſcribit Numam Pompilium ante Pythagoram centum amplius annis fuiſſe. Unde Cic. 2. de Orat. 154. Ex quo etiam quidam Numam Pompilium, regem noſtrum, fuiſſe Pythagoræum ferunt, qui annis permultis ante fuit quam ipſe Pythagoras: quo etiam major vir habendus eſt, quum illam ſapientiam conſtituendæ civitatis, duobus prope ſæculis ante cognorit, quam eam Græci natam eſſe ſenſerunt. Virg. 4. Ecl. 5.
Magnus ab integro ſæclorum naſcitur ordo.
Sæculum, nonnulli ſcribunt, & revera legitur Σαικλάρια apud Dionem cum αι. Vide SÆCULARIS. H St. Nempe in edit. Lugd. cum e Seculum ſcriptum fuerat. Cum diphthongo autem rectius ſcribi ſatis conſtat inter eruditos. V. Cellarii Orthogr. p. 144. Sic & in nummis perpetuo ad infimam uſque ætatem ſcribitur.
Seculum alii ſcribunt, a Sequendo, eo quod ſequatur ſe, atque in ſe revolvatur. Varro l. c. a Sene derivat, quod longiſſimum ſpatium ſeneſcendorum hominum id putaverunt. Sed V. paulo ſupra.
Sæculum, ſpatium XXX annorum nonnulli dici putant. Servius in illud Virg. 8. Æn. 508.
Sed mihi ſera gelu, ſæcliſque effeta ſenectus. Notandum, inquit, dicta ſæcula etiam in uno homine, ſecundum eos, qui dicunt ſæculum triginta annos habere. Nam alii volunt centum & decem: alii mille annis putant ſæculum contineri. Hæc ille. Plaut. Milit. 4. 2. 87.
Quin mille annorum perpetuo vivunt ab ſæculo ad ſæculum. [Sed rectius ante Ab diſtinctio ponitur. Millenarium ſæculum in nummis. V. Oiſel. Tab. C.
Aliquot ſæcula, vel ſæculis. Cic. 6. Verr. 73. Aliquot ſæculis poſt P. Scipio bello Punico tertio Carthaginem cepit. Idem de Univerſ. 1. Quum aliquot ſæcula in Italia viguiſſet.
Tot annis & ſæculis. Cic. 5. Verr. 21. Verres tot annis, atque adeo ſæculis, inventus eſt, qui hæc, non commutarit, ſed everterit.
Tot ſæculis, vel ſæcula. Cic. 6. Verr. 122. Parietes, quorum ornatus tot ſæcula manſerat Idem 4. Acad. 15. Nihilne tot ſæculis, ſummis ingeniis, maximis ſtudiis explicatum putamus?
Multis ſæculis ante. Cic. de Clar. Orat. 74. Atque utinam exſtarent illa carmina, quæ multis ſæclis ante ſuam ætatem in epulis eſſe cantitata a ſingulis convivis, &c.
Sæculis multis ante gymnaſia inventa ſunt, quam in his philoſophi garrire cœperunt. Cic. 2. de Orat. 21.
In multa ſæcula, i. e. Diu & in multos annos. Cic. 11. Fam. 14. In multa ſæcula videbamus Remp. liberatam.
Poſtera ſæcla. Lucret. lib. 3. 980.
Priora ſæcla ſcriptorum. Lucret. lib. 3. 629.
Proximum ſæculum. Cic in Brut. 41. Deniqúe Piſiſtratum proximo ſæculo Themiſtocles inſequutus eſt. h. e. Ætate ſequenti. Nam ſæculum integrum, id eſt ſpatium centum annorum, eſſe non potuit: ſiquidem annis ſeptuaginta poſt Piſiſtratum Themiſtocles fuit.
Serere arbores, quæ alteri ſæculo proſint. Cic. de Senect. 24.
Sempiternis ſæculorum ætatibus non immutari. Cic. 2. de Nat. Deor. 53.
Vitæ veſtræ tot ſæcula aguntur. Ovid. 3. Met. 444.
Proinde licet quotvis vivendo condere ſæcla. Lucret. lib. 3. 1103.
Senectus effeta ſæclis. Virg. 8. Æn. 508.
Animantum ſæcla brevi ſpatio mutantur. Lucret. lib. 2. 77.
Propagare multa ſæcula Reip. Cic. 2. in Catil. 11.
Sæcula & poſteri. Martial. lib. 10. 19.
Multaque vivendo vitalia vincere ſæcla. Lucret. lib. 1. 203. Poſt multa ſæcula, & ætates multas, ſupereſſe adhuc in vivis, Multas ætates vixiſſe, & adhuc vivere.
Sæculum, pro Tempore ſæpe uſurpatur: ut, Sæculum ſterile, effetum. Plin. Epiſt. 112. Cic. in Parad. 6. Etiam ipſe fortaſſe in hujus ſæculi errore verſor. Idem 9. Philipp. 13. Hujus ſæculi inſolentia. Virg. 1. Æn. 295.
Aſpera tum poſitis miteſcent ſæcula bellis. [Hic non tam tempus, quam ætatis alicujus homines & mores denotat.
Æreum ſæculum. V. ÆS.
Aurea ſæcula. V. AURUM.
Fecunda culpæ ſæcula. Hor. 3. Carm. 6. 17.
Impia ſæcula. Virg. 1. Georg. 467.
Rude ſæculum. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Sæculum, pro Moribus ſæculi. Tacitus in lib. de Moribus German. 19. verba faciens de eorum in puniendis adulteriis ſeveritate: Nemo, inquit, illic vitia ridet, nec corrumpere & corrumpi ſæculum vocatur. h. e. Nemo arridet, applaudit & blanditur vitiis: nemo vitia excuſat, hoc illis prætexens, Sic ſæculum eſt. Nunc vero nullis non vitiis, flagitiiſque obtendimus illud, Sic ſæculum eſt, culpamque corrupti moris in ſæculum rejicimus.
Inſipiens ſæclum & inficetum. Catull. 41. 9.
Sæculum, ſive potius Sæclum, ſæpius Lucret. uſurpat pro Genere, ſobole, multitudine: ut, Serpentia ſæcla. lib. 6. 766. & lib. 3. 753.
Deſiperent homines, ſaperent fera ſæcla ferarum. i. e. Feræ beſtiæ. Idem lib. 4. 1221.
Et muliebre oritur patrio de ſemine ſæclum. & lib. 2. 994.
Et genus humanum parit omnia ſæcla ferarum.
Ut propagando poſſit procudere ſæcla. Lucret. lib. 5. 848.
Efficis ut cupide generatim ſæcla propagent. Lucret. lib. 1. 21.
Sæva ſæcla leonum. Lucret. lib. 5. 861.
Bucera ſæcla. Idem 5. 864. V. Bucerus in BOS.
SÆCULĀRIS, e. Adj. Quod centeſimo quoque anno inſtauratur: ut, Ludi ſæculares apud Romanos. Plin. lib. 7. cap. 48.
Carmen ſæculare apud Horat. exſtat & Catullum.
Sæculares ludi apud Romanos, poſt centum annos fiebant, ſæculum in centum annos extendi exiſtimabant. Paulus.
Auctores Chriſtiani utuntur pro Mundano & perituro. ut,
Viri ſæculares. Tertull. de Corona, cap. 7. i. e. Mundanis curis dediti.
Codices ſæculares, i. e. Profani. Hieron. Epiſt. 22. 13.
SÆCULARIA, orum. n. pl. cum æ. Τότε σαικλάρια, τὰ τιμηθὲν ἐπετέλεσε. Dio 363. Pariſ. Αὐγουστῷ ὀνομάζεσθ. 358. H. St. Subauditur Sacra. V. Oiſel. Tab. C.
SÆPĔ, [πολλάκις] Adv. ius, iſſime. i. e. Frequenter. Recipit diphthongum, ut differat a Sepe Ablativo nominis Sepes. Sed V. Voſſ. Etym. qui utrumque diphth. ſcribi vult. Ter. Eun. 5. 2. 34.
—ſæpe ex hujuſmodi re quapiam,
Malo ex principio, magna familiaritas
Conflata eſt. Idem Heaut. 4. 1. 53.
Non licet hominem eſſe ſæpe ita ut vult, ſi res non ſinit.
Multum & Sæpe. Cic. 1. de Invent. pr. Sæpe & multum hoc mecum cogitavi, boni ne, an mali plus, &c. Idem pro Quint. 3. M. Junius, &c. in hac multum & ſæpe verſatus.
Sæpe ac diu. Cic. pro Quint. 96.
Sæpius, Πλειστάκις, πυκνότερον. Gloſſ. Lat. Gr.
Semel, atque iterum, ac ſæpius. Cic. pro Font. 16.
Sæpe, & Sæpius. Cæſar Ciceroni, 9. Att. 6. Etſi hoc & feci ſæpe, & ſæpius mihi facturus videor.
Quod etſi ſæpe dictum eſt, dicendum tamen eſt ſæpius. Cic. 3. Off. 69.
Iterum & ſæpius te rogo. Cic. 13. Fam. 43.
Nimium ſæpe. Cic. 2. de Fin. 41. Interdum, vel potius nimium ſæpe. V. NIMIS.
Non ſæpe. Cic. 1. Fam. 7. Scis temporibus illis non ſæpe in Senatu fuiſſe. Subaud. Pompejum.
SÆPIOR, us. Compar. & Superl.
SÆPISSIMUS, a, um. Adjectiva antiqua ab adv. Sæpe, ut teſtatur Priſcian. lib. 15.
SÆPICŬLE, Adv. Idem quod Sæpe. Frequens vox eſt apud Apul. ut 1. Met. p. 107. Elmenh. Ut lacrimæ ſæpicule de gaudio prodeant. & 2. pr. Sæpicule nomen inter tuos frequentatum educatores. Sic 6. p. 185. & 9. p. 235. Occurrit & ſemel in Plaut. Caſ. 3. 5. 59. Sæpicula peccas. Sed
SÆPIUSCŬLE, Adv. Priſcianus aſſerit a Sæpius derivari; & ita legit Plaut. l. c.
SÆPENUMĔRO, Adv. [πολλάκις] compoſita dictio ex Sæpe & Numero. Idem ſignificat quod ſimplex Sæpe. Plin. lib. 11. cap. 37. Septimo menſe genitis ſæpenumero foramina aurium & narium defuere. Cic. 16. Fam. 21. Sum totos dies cum eo, noctiſque ſæpenumero partem. Cic. de Senect. 1. Sæpenumero mirari ſoleo, &c.
Sæpiuſnumero. Gell. 3. 16. pr. Gigni hominem ſeptimo rarenter, nunquam octavo, ſæpe nono, ſæpiuſnumero decimo menſe. Ita Mſſ.
SÆPINUM, Σαίπινον, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Urbs Samnii. Hodie *Supino*.
SÆTABIS, [Σαίταβις] Urbs ad Sucronem fluvium apud Ptolemæum lib. 2. cap. 6. Auguſta Valeria alio nomine dicta, Sectanis olim, nunc *Xativa*.
SÆVIO, SÆVITIA. V. poſt SÆVUS.
SÆVUS, a, um. Adj. [χαλεπὸς, δεινὸς] Significationes varias recipit, proprie tamen tribuitur iratis.
Sævus, [ἐχθρὸς] Inimicus. Virg. 1. Æn. 8.
—ſævæ memorem Junonis ob iram.

Sævus, [κρατερὸς] Fortis. Virg. 1. Æn. 105.
Sævus ubi Æacidæ telo jacet Hector.
Manibus ſævum eſſe. Tibull lib. 1. 10. 67.
Sed manibus qui ſævus erit, ſcutumque, ſudemque
Is gerat.
Sævus alicui, Iratus. Virg. 1. Æn. 462.
— & ſævum ambobus Achillem.
Sævus, Magnus. Virg. 12. Æn. 107.
— maternis ſævus in armis.
Sævus, Potens. Virg. 1. Æn. 142.
Non illi imperium pelagi, ſævumque tridentem,
Sed mihi ſorte datum.
Sævus, Durus, crudelis. Virg. 5. Æn. 270.
Quum ſævo e ſcopulo multa vix arte revulſus. Ter. Adel. 5. 4. 12.
Ergo ille agreſtis, ſævus, triſtis, parcus truculentus, tenax. Ex Nonio 4. 413 hæc omnia. [Subtilius, quam verius diſtantia notata. Gloſſ. Lat. Græc. Sævus, Χαλεπός. & Græc. Lat. Χαλεπὸς, Sevus, Severus, Acerbus, Durus, Atrox. A Scævus deducit Voſſ.
Adulationes ſævæ. Tacit. 4. Ann. 20. Nam pleraque ab ſævis adulationibus aliorum, in melius flexit. De Lepido.
Amor ſævus. Virg. 8. Ecl. 47.
Amore ſævo ſaucia Medea. Cic. pro Cœl. 18.
Armis ſævis cominus certare. Virg. 12. Æn. 890.
Belluæ ſævæ. Hor. 1. Carm. 12. 22.
Belli ſævi certamina. Lucret. lib. 1. 476.
Cædes ſæva. Ovid. 1. Met. 161.
Catenæ ſævæ. Hor. 3. Carm. 11. 45.
Dolor ſævus. Sil. lib. 13. 234.
Dolores ſævi animo exciderant. Virg. 1. Æn. 29.
Facies ſæva ac deformis. Tacit. lib. 3. Hiſt. 83.
Faces ſævæ. Virg. 4. Æn. 566.
Feræ ſævæ. Ovid. 7. Met. 387.
Gelu ſævum. Valer. 1. Argon. 512.
Gens ſæva. Cic. 2. Tuſc. 20.
Horror ſævus. Virg. 2. Æn. 556.
Hiems ſæva. Valer. 7. Argon. 52.
Jocus ſævus. Hor. 1. Carm. 33. 12. Idem 2. Epiſt. 1. 148. Jocus ſcil. Deus.
Ira ſæva. Ovid. 1. Met. 453.
Lea ſæva. Ovid. 4. Met. 102.
Militia ſæva. Hor. 1. Epiſt. 18. 55.
Neceſſitas ſæva. Hor. 1. Carm. 35. 17.
Noverca ſæva. V. NOVERCA.
Odor vini ſævus. V. ODOR.
Paupertas ſæva. Hor. 1. Carm. 12. 43.
Rabies ventorum ſæva. Ovid. 5. Met. 6.
Scopulo e ſævo revulſus. Virg. 5. Æn. 270.
Tempeſtates ſævæ. Tacit. in vita Agric. 22.
Turbines ſævi. Cic. 3. de Orat. 155.
Venenum ſævum. Virg. 12. Æn. 857.
Ventus ſævus. Cic. 5. Att. 12. A. d. VIII Iduum ab Ceo jucunde inde ad Gyarum ſævo vento, non adverſo.
Verbera ſæva. Virg. 3. Georg. 252.
Verba ſæva. Hor. Epod. 12. 13.
Vox ſæva. Cic. 2. de Divin. 115.
Unde ſuperſtitioſa primum ſæva evaſit vox fera. [Obſcurus locus. An Sæcla evaſit?
Sævum, Adverbialiter. ut, Cui ſævum arridens, Sil. 1. 398. Sævum fremere, Claud. de Rapt. Proſerp. 1. 285. & 2. 242.
Compar. Juvencis indomitis ſævior. Ovid. 13. Met. 798.
Peſtis nulla ſævior. Virg. 3. Æn. 214.
Superl. Centaurorum ſævorum ſæviſſimus Eurytus. Ovid. 12. Met. 219.
Sæviſſimus quam qui unquam. Liv. 34. 32. pr. Et tyrranno, quam qui unquam, ſæviſſimo & violentiſſimo in ſuos?
Juno ſæviſſima. Virg. 2. Æn. 612.
Juſſa ſæviſſima matris ferre. Valer. 3. Argon. 47.
SÆVE, Adv. [χαλεπῶς. Gl. G. L.] Suet. Tiber. cap. 59. Multa ſæve & atrociter factitavit.
Compar. Aut ſævius aut lenius, agendo. Columel. 11. 1.
Superl. Quædam loca æſtate ſæviſſime candent. Idem 1. 4.
SÆVĬTER, Aliud Adv. Plaut. Pſeud. 5. 2. 3.
Num mea gratia pertimeſcit? magis cogito, ſæviter, blanditerne alloquar.
Nimium ſæviter. V. NIMIS.
SÆVĬTIA, æ. f. [ἡ ὠμότης] Crudelitas. Plin. lib. 6. cap. 17. Proxima inculta ſævitia gentium. Idem lib. 18. cap. 31. Hoc non tam ſæpe proventu nimio evenit, quam ſævitia inſidiantium caritati civili. Tibull. lib. 1. 6. 3. Quid tibi ſævitiæ mecum eſt?
Clementia & Sævitia, contraria. Cic. in Partit. 11. Quas res ſibi proponet in iſtis tribus generibus orator? C. P. Delectationem in exornatione: in judicio, aut ſævitiam, aut clementiam.
Inteſtabilis ſævitia, ſed obtectis libidinibus. Tacit. 6. Ann. 51.
Intolerabilis ſævitia. V. INTOLERABILIS.
Nefandæ ſævitiæ mos, parcere morti pereuntis. i. e. Crudele eſt hominem ita cruciare, ut non ſtatim moriatur, ſed efficere ut elangueat, quo ſint cruciatus graviores. Lucan. lib. 2. 180.
Adhibere ſævitiam in aliquem. V. ADHIBEO.
Afflictat ſævitia. Tacit. 13. Ann. 30. Italiam luxuria, ſævitiaque afflictaviſſet.
Demere aliquid ſævitiæ. Catull. ad Juventium 96. 6.
Da breve ſævitiæ ſpatium, pelagique, tuæque. Ovid. 7. Epiſt. 73.
Gliſcit ſævitia. Tacit. 6. Ann. 19. Quantumque ſævitia gliſceret, miſeratio arcebatur.
Relinquere ſævitiam. Ovid. 6. Met. 688.
Trahere aliquid ad ſævitiam. Tacit. 3. Ann. 22. Exemit etiam Druſum Conſulem deſignatum dicendæ primo loco ſententiæ quod alii civile rebantur, ne ceteris aſſentiendi neceſſitas fieret: quidam ad ſævitiam trahebant.
SÆVITIES, ēi. f. Idem. Tacit. 11. Ann. 10. Per ſævitiem & luxum adegit Parthos.
SÆVĬTAS, ātis. f. Idem quod Sævitia. Firmicus lib. 5. cap. 5. Semper ad arma parati, unde alios ſua fortitudine aut ſævitate deterreant. Apul. Met. 9 En rei ſævitatem. Scævitatem Elmenh. p. 221.
SÆVITŪDO, ĭnis. f. Plaut. apud Non. 2. 796. Mole ſævitudo mala fit pejor.
SÆVĪDĬCUS, a, um. Adj. Ter. Phorm. 1. 4. 36.
Ne te iratus ſuis ſævidicis dictis protelet. Al. Sævidictis, aut Sævis dictis.
SÆVIO, īvi, vel ii, ītum, [μαίνομαι, χαλεπαίνω] īre. Crudeliter in aliquem agere, aut Vehementius iraſci. Virg. 6. Æn. 544.
— ne ſævi, magna ſacerdos. Liv. 28. 34. extr. Ceterum ſe neque arma iis adempturum, neque ſe in obſides innoxios, ſed in ipſos, ſi defecerint, ſæviturum. Idem 3. 45. Sævite in tergum, & in cervices noſtras, pudicitia ſaltem in tuto ſit.
Graviter ſævire. Virg. 4. Georg. 456.
Flagellis ſævire. Juven. 10. Sat. 180.
Rabie fameque ſævit. Ovid. 11. Met. 369.
Accipiter in aves omnes ſævit. Ovid. 11. Met. 345.
Amor reſurgens ſævit. Virg. 4. Æn. 532.
Dolor ſævit in erepto amore. Propert. lib. 2. 8. 36.
Ira ſævit in illum. Ovid. 14. Met. 193.
— ô ſi quis referat mihi caſus Ulyſſem,
Aut aliquem ex ſociis, in quem mea ſæviat ira.
Quo fortuna magis ſævit, magis ipſe reſiſtis. Ovid. 2. de Pont. 3. 51.
Latratus canum ſævit in auras. Virg. 5. Æn. 257.
Sævitur. Imperſ. Liv. 7. 19. pr. In Tarquinienſes acerbe ſævitum, multis mortalibus in acie cæſis. conf. 28. 19. pr.

S A G

SĀGA, æ. f. [ἡ φαρμακίς, ἡ φαρμακεύτρια, ἡ ἐπῳδός] Mulier prudens, verſuta, quæ multa ſcire vult, inquit Cic. 1. de Divin. 65. Item Perita ſacrorum, & divina. Acron, Saga dicta eſt Incantatrix & malefica, quod ſatis agat: & ea eſt quæ carminibus & herbis mala hominibus dicebatur vel arceſſere, vel pellere. Hor. 1. Carm. 27. 21.
Quæ ſaga, quis te ſolvere Theſſalis
Magus venenis, quis poterit deus? Columel. lib. 11. cap. 1. Sacrificia, niſi ex præcepto domini, facere neſciat, aruſpicem ſagamque ſua ſponte non noverit: quæ utraque genera, vana ſuperſtitione rudes animos infeſtant.
Rapacis ſagæ præcepta. Tibull. lib. 1. 5. 59.
Theſſala ſaga. Propert. lib. 3. 24. 10.
Saga eſt etiam, virorum Indagatrix ad libidinem, ut interpretatur Nonius 1. 86.
Saga, Veſtis. V. SAGUM.
SAGÆ, [Σάκαι] Iidem qui Sacæ antea dicti, Auctor Pomponius Mela lib. 3. cap. 5. & 6.
SAGĂNA, æ. f. Priſcian. 4. Sagana & Saga idem ſignificant.
Item celebris Venefica apud Hor. Epod. 5. 25. [Non videtur proprium.
SAGAPĒNUM, i. n. [σαγάπηνον, ἢ σαγαπηνόν] Succus eſt herbæ ferulaceæ, quæ in Media naſcitur. Optimum eſt tranſlucens, fulvo foriſecus colore, & intus albo, neſcio quid inter laſer & galbanum redolens, guſtu acri. Auctor Dioſcorides lib. 3. cap. 95. Officinæ interpolato vocabulo Serapinum appellant. Sagapeni meminit Plin. lib. 20. cap. 18. & alibi. Dicitur & Sacopenium. V. & Suid.
SAGARIA, SAGARIUS. V. SAGUM.
SAGĀRIUS, ſive SAGARIS, [Σαγγάριος Steph. & Suid.] Fluvius Phrygiæ, teſte Herodoto lib. 3. Livius autem in octavo de bello Macedonico fluvium eſſe dixit Gallogræciæ, qui per Phrygiam defluens; & ad Berecynthum pertingens, in Propontidem tandem influit. Emendati codd. Livii ſic habent, lib. 38. cap. 18. Sangarius ex Adoreo monte per Phrygiam fluens, miſcetur ad Bithyniam Tymbri fluvio: Inde major jam, geminatis aquis, per Bithyniam fertur, & in Propontidem ſeſe effundit, non tamen tam magnitudine memorabilis, quam quod piſcium accolis ingentem vim præbet. Strabo lib. 12. Sangarius fontes habet apud Sangiam vicum. Diſtat a Peſinunte CL. ſtad. & magnam Phrygiæ Epicteti ac Bithyniæ partem percurrit, ut ab urbe Nicomedia paulo pluribus quam CCC. ſtad. abſit, ubi Gallus amnis in eum influit, &c. Homerus apud eundem Strabonem lib. 13.
Ὅς Φρυγίην ναίεσκε ῥοῆς ἐπὶ Σαγγαρίοιο. id eſt,
Sangarium Phrygiæ campos habitantis ad amnem. Plin. lib. 6. cap. 1. ſub finem, Sagaris fluvius ex inclytis. Oritur in Phrygia, accipit vaſtos amnes, inter quos Tembrogium & Gallum. Idem Sangarius a pleriſque dictus. V. & Solinum cap. 55. pr. Ovid. 4. de Pont. 10. 47.
Huc Lycus, huc Sagaris, Peniusque, Hypaniſque, Crateſque
Influit, & crebro vortice tortus Halys. Apparet igitur hunc fluvium & Sagarim dici & Sangarium. [Et Sagarum & Sangarum appellant alii. V. Burm. ad Ovid. & infra SANGARIUS.
SAGATUS, V. SAGUM.
SAGACITAS, SAGACITER, SAGAX, V. SAGIO.
SĂGĒNA, æ. f. [σαγήνη] Genus retis piſcatorii. Gloſſ. Græc. Lat. Σαγήνη, Verriculum., & Lat. Græc. Verriculum, Σαγήνη. conf. Suid. Manilius lib. 5. 678.
Excipitur vaſta circumvallata ſagena.
SĂGĪNA, æ. f. [σιτεία, ἢ σίτευσις Gl. G. L.] Cibus quo animalia pinguia efficiuntur. Plin. lib. 9. cap. 56. Saginam cochlearum commentatus eſt ſapa & farre, aliiſque generibus. Columel. lib. 8. cap. 14. Eſt facilis harum avium ſagina. [Gloſſ. Lat. Gr. Sagina, παραπλήρωμα.
Immunda ſagina. Propert. lib. 4. 8. 25.
Qui dabit immundæ venalia fata ſaginæ. Al. Farta.
Sagina, Nepotatus. Juven. 4. Sat. 67.
— genialis agatur
Iſte dies, propera ſtomachum laxare ſaginis. Plaut. Mil. 3. 2. 31.
Poſtules ſagina ejicere cellaria.
Cedere ſaginam. Plaut. Moſt 1. 1. 62.
Quomodo occœpiſtis, bibite, pergræcamini,
Eſte, effercite vos, ſaginam cædite. Scriver, Tendite. V. Salmaſ. not. Ibid. 1. 3. 79. — dies noctesque eſtur,
Bibitur, neque quiſquam parcimoniam adhibet. ſagina plane eſt.
Sagina, Largitiô. Cic. pro Flacc. 17. Qui multitudinem illam, non auctoritate, ſed ſagina tenebat. De Mithridate. V. loc.

Sagina, [τὸ λῖπος, τὸ πῖος] Pinguedo ſupervacua, arte, non natura adaucta, per totum corpus diſperſa. Juſtinus lib. 21. 2. pr. Sublatis deinde æmulis in ſegnitiem lapſus, ſaginam corporis ex nimia luxuria, oculorumque valetudinem contraxit.

Conjicere ſe in ſaginam. V. CONJICIO.

Sagina dicendi, Ubertas. Quintil. lib. 10. cap. 5. Forenſibus certaminibus exercitatos, & quaſi militantes reficit ac reparat hæc velut ſagina dicendi.

Inanis ſagina. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Sagina, Onus jumenti. Gloſſ. Græc. Lat. Σάγμα, Sagina. [Hæc videtur propria vocis ſignificatio, ceteræ translatæ. V. in ſeq. dict.

SAGĪNO, [σιτίζω Gl. Gr. L.] āre. Pinguefacere. Columel. lib. 6. cap. 37. Ea herba viridis, nec tarde tamen arida, fœni vice ſaginat jumenta, verum modice danda, ne nimio ſanguine ſtranguletur pecus. Ibid. cap. 27. Ordeo ſaginandus equus. Ibid. Quidam etiam præcipiunt eodem ritu quo mulos admiſſarium ſaginare, ut hac ſagina hilaris plurimis feminis ſufficiat. Varro 3. de R. R. cap. 3. Et nata nutricare, ſaginareque in macellum ut perveniant.

Saginat aſinum, Σάττει ὄνον. Saginatus, Σεσαγμένος Gloſſ. Lat. Græc. [Eſt autem Σάττω, Onus, vel Clitellas impono. V. Henr. Steph. Theſ. Gr. Voſſ. legit Sagmat, & Sagmatus. Sed parum ſibi conſtat, quum τὸ Sagina a Σάττω, Onero deducat, de ceteris, quaſi ab eadem radice non ſint, neget. Suidas etiam Σάγην pro Sagmate dici docet, Σάγη, τὸ τοῦ ὄνου ἐπίθεμα. Sed & Telum notare in Σάγμα docet. Gloſſ. Græc. Lat. Σάγμα, Sagina. Σαγματοποιὸς, Saginarius. An potius Sagma & Sagmarius ſcribendum? conf. ſeqq. dict.

Saginare exquiſitis epulis. Plin. lib. 9. cap. 35.

Saginari ſanguine civium. Cic. pro Sext. 78.

Saginare plebem populares ſuos ut jugularentur. Liv. 6. 17. pr.

SAGINĀTUS, a, um. Partic. [ὁ σιτιστὸς] ut, Porcus ſaginatus. Propert. lib. 4. 1. 23.

SAGINATIO, ōnis. f. [λιπασμὸς, πιασμὸς] Plin. lib. 8. cap. 51. Pingueſcunt ſexaginta diebus, ſed magis tridui inedia ſaginationem orſa.

SAGINATOR, ōris. m. Gloſſ. Græc. Lat. Σιτευτὴς βοῶν, Saginator.

SAGIMEN, ĭnis. n. Calepinus probat ex Columel. lib. 6. cap. 38. Ne nimio ſagimine ſtrangulentur pecora. Ubi nunc legimus, Ne nimio ſanguine ſtranguletur pecus.

SAGINĀRIUS, a, um. Adj. Quod ſaginatum eſt. Unde a Servio Mulus ſaginarius, Bos ſaginarius.

SAGINĀRIUM, i. n. [τὸ σιτιστήριον] Locus ubi ſaginantur altilia. Varro lib. 3. de R. R. cap. 10. Ad ſaginandum eligunt pullos circiter ſeſquimenſe qui ſunt natu, eos includunt in ſaginario, ibique polentam & pollinem aqua madefacta dant cibum, ita ut perinde ſe ſaturent.

SAGINARIUS, i. m. Qui ſaginas conficit. [Gloſſ. Græc. Lat. Σαγματοποιὸς, Saginarius. Miror Voſſ. non hic quoque legere S-gmarius.

SĀGIO, [πυλῶς ὀσφραίνομαι] īre. Acute ſentire. Cic. 1. de Divin. 65. Sagire enim, ſentire acute eſt: ex quo Sagæ anus, quia multa ſcire volunt, & Sagaces dicti canes. Is igitur qui ante ſagit, quam oblata res eſt, dicitur Præſagire, id eſt futura ante ſentire. Hæc Cic. conf. Priſcian. 4. & Voſſ. Etym. [Quantitas tamen diſcrepat.

SĂGAX, ācis. Adj. [ἐχέφρων, ἀγχίνους, πανοῦργος, προγνωστικὸς Gl. L. G.] Acutus, ſolers. Feſtus, Sagaces appellantur, multi ac ſolertis acuminis. Martial. lib. 12. 87.

Excogitavit homo ſagax & aſtutus. Cic. 6. Att. 3. Quæſtorem nemo dignum putat: etenim eſt levis, libidinoſus, ſagax. Al. Tagax. An Fugax?

Mens ſagax. Cic 2. deFinib. 45. Homines enim, etſi multis aliis, tamen hoc uno a beſtiis plurimum differunt, quod rationem habeant a natura datam, mentemque & acrem & vigentem, celerrimeque multa ſimul agitantem, & ut ita dicam, ſagacem, quæ & cauſas rerum, & conſequutiones videat.

Sagax ad. Cic. 10. Fam. 23. Sed certe nimia ejus indulgentia in Lepidum, ad hæc pericula perſpicienda fecit eum minus ſagacem. Cic. in Catil. 1. 19. Quem tu videlicet & ad cuſtodiendum te diligentiſſimum, & ad ſuſpicandum ſagaciſſimum, & ad vindicandum fortiſſimum fore putaſti.

Acies oculorum ſagax. V. ACIES.

Animus ſagax. Lucret. lib. 1. 403.

Curæ ſagaces. Hor. 4. Carm. 4. 75.

Cura ſagaci aliquid videre. Cic. 1. de Divin. 22.

Mens ſagax. Lucret. lib. 1. 1021. conf. ſupra.

Naris ſagax. Lucan. lib. 7. 829.

Palatum ſagax in guſtu. Plin. lib. 8. cap. 37. de muribus, Quorum palatum in guſtu ſagaciſſimum, auctores quonam modo intellexerint, miror.

Ratione ſagaci videndum eſt. Lucret. lib. 1. 131.

Naturæ rerum ſagaciſſimus, Peritiſſimus. Columel. lib. 1. cap. 1. Nam qui ſe in hac ſcientia perfectum volet profiteri, ſit oportet rerum naturæ ſagaciſſimus, declinationum mundi non ignarus.

Naſum ſagax, apud Plaut. in Curc. 1. 2. 17.

Canem eſſe hanc quidem magis par fuit: ſagax
Naſum habet.

[Niſi poſt Sagax diſtinguas, ut Naſum habet, ſit exegeſis ejus vocis. V. Martial. 1. 42. 18.

Sagaces canes dicuntur, auctore Feſto, Qui ferarum cubilia præſentiunt. V. SAGIO.

Catulo ſagaci ſectari leporem. Ovid. Rem. Amor. 201.

Anſer ſagacior canibus. Ovid. 11. Met. 599.

Superl. Sagaciſſimus, Ἀγχίνους, Φρονιμώτατος. Gloſſ. Lat. Græc. V. ſupra.

SAGACĪTER, Adv. [ἀγχίνως] Perſpecte, prudenter, callide. Cic. 1. de Orat. 123. Acuto homine nobis opus eſt, & natura uſuque callido, qui ſagaciter perveſtiget, quid ſui cives, iique homines, quibus aliquid dicendo perſuadere velit, cogitent, ſentiant, opinentur, exſpectent. Columel. lib. 7. cap. 12. Satiſque pulchre funguntur officio, ſi & advenientem ſagaciter adoriuntur, & latratu conterrent. Liv. 27. 28. pr. Ibi duo duces ſagaciter moti ſunt, alter ad inferendam, alter ad cavendam fraudem.

Compar. Odorari ſagacius. Hor. Epod. 12. 4. Cic. 6. Att. 4.

Superl. Sagaciſſime odorari. Cic. 2. de Orat. 186. Omni mente in ea cogitatione curaque verſor, ut odorer, quam ſagaciſſime poſſim, quid ſentiant, quid exiſtiment, quid exſpectent, quid velint.

SAGĀCĪTAS, ātis. f. [ἡ ἐυαισθησία] Calliditas. Cic. 6. Verr. 29. Tuam tantam fuiſſe ſagacitatem, ut eas per illum ipſum inſpiceres, ubi erant depoſitæ, &c. Idem 3. Verr. 105. Utrum admonitus, an tentatus, an (qua eſt iſte ſagacitate in his rebus) ſine duce ullo, ſine indice pervenerit ad hanc improbitatem, neſcio.

Narium ſagacitas. Cic. 2. de Nat. Deor. 158.

Sagacitas etiam ſenſuum corporis. Sen. Epiſt. 96.

Vigili ſagacitate occulta facinora perquirere. Firmic. lib. 5. cap. 5.

SĂGITTA, æ. f. [βέλος, καὶ βέλα Gl. L. Gr.] Jaculi genus, quod arcu emittitur. Dicta Sagitta, quod ſatis longe agatur. Vel a Satis & Ictus: ad longum enim ſpatium profert ictum ſuum. Vel quod Sagax ſit ictus ejus. V. Voſſ. Etym.

Aculeus ſagittæ. V. ACULEUS.

Acuta ſagitta. V. ACUO.

Hamatæ. Ovid. 3. Triſt. 10. 63.

Infeſtæ. Juven. 15. Sat. 74.

Leves. Virg. 5. Æn. 68.

Miſſiles. Hor. 3. Carm. 6. 16.

Pennigeræ. Sil. lib. 8. 375.

Sceleratæ. Ovid. 1. de Arte Am. 199.

Volucris ſagitta. Sil. lib. 7. 646.

Acuere ſagittas. V. ACUO.

Aptare nervo ſagittas. Virg. 10. Æn. 131.

Armatus ſagittis ac face Cupido. Quintil. lib. 2. cap. 4. Et quid ita crederetur Cupido puer, ac volucer, & ſagittis ac face armatus?

Aſperare ſagittas oſſibus. Tacit. de Germ. 46. Sola in ſagittis ſpes, quas inopia ferri oſſibus aſperant.

Configere ſagittis. V. CONFIGO.

Celeres ſagittas corripere. Virg. 1. Æn. 191.

Depromere ſagittam pharetra. Virg. 11. Æn. 858.

Diverberat auras ſagitta. Virg. 5. Æn. 503.

Primaque per cælum nervo ſtridente ſagitta
Hyrtacidæ juvenis volucres diverberat auras.

Emittere ſagittas arcu. V. EMITTO.

Expellere ſagittas arcu. V. ARCUS.

Ire in aliquem ſagittis. Stat. 3. Silv. 5. 4.

Non metuo ne læſa fides, aut pectore in iſto
Alter amor, nullis in te datur ire ſagittis.

Imbuit ſagittas Phœbi primus draco. i. e. Tinxit cruore ſuo. Sen. Herc. fur. 6.

Imponere ſagittam nervo. Ovid. 8. Met. 380.

Impellere. Virg. 12. Æn. 856.

Non ſecus ac nervo per nubem impulſa ſagitta.

Infigere ſagittarum venabula prætereuntibus. V. INFIGO.

Pendebant ſagittæ ab humero. Cic. 6. Verr. 74.

Promere celeres ſagittas. Hor. 3. Carm. 29. 9.

Volans ſagitta. Ovid. 3. Triſt. 10. 55.

Uti nudis ſagittis ad bella. Ovid. Rem. Amor. 25.

Sagitta, Signum cæleſte. Plin. lib. 18. cap. 26. Pridie Nonas Januarii Cæſaris Delphinus matutino exoritur, & poſtero die Fidicula, quo Ægypto Sagitta veſperi occidit.

Sagittam, inquit Columel. lib. 3. cap. 17. ruſtici vocant Noviſſimam partem ſurculi: ſive quia longius receſſit a matre, & quaſi emicuit atque proſiluit: ſeu quia cacumine attenuata, prædicti teli ſpeciem gerit. Idem lib. 3. cap. 10. Nam ſi ſagittam, id eſt ſuperiorem partem malleoli, vituperandam cenſebant, quum eſſet eadem pars ſurculi frugiferi: quanto magis vel ex optima vitis parte natum flagellum, ſi eſt ſterile improbatum ab his ratio ipſa declarat? Sic Plin. lib. 17. cap. 21. pr.

Sagitta, Herba. Plin. lib. 21. cap. 17. extr. Item piſtanam dicit a Græcis vocari, quam inter ulvas ſagittam appellamus.

SAGITTŬLA, æ. f. dimin. Apul. Met. 10. p. 254. Elmenh. Pinnulis & ſagittulis.

SAGITTĀRIUS, a, um. Adj. [ὁ περὶ τὸ βέλος ποιῆσαι ἐπιτήδειος] Quod ad ſagittam pertinet, ſive idoneum eſt ut ex eo fiant ſagittæ. Plin. lib. 16. cap. 36. Suum genus ſagittario calamo.

SAGITTARIUS, i. m. [τοξότης Gl. L. G. & G. L.] Qui ſagittas emittit, Artis ſagittandi peritus. Cic. 5. Att. 20. Magna tormentorum copia, multis ſagittariis, magno labore, apparatu, multis fauciis noſtris, incolumi exercitu negotium confecimus. Idem 15. Fam. 4. Uſuſque multis tormentis, multis ſagittariis, magno labore meo, ſine ulla moleſtia ſumptuve ſociorum, ſeptimo & quinquageſimo die rem confeci.

Translate. Idem pro Sext. 133. Neque putavi, quum omnibus machinis ac tormentis, vi, exercitu, copiis oppugnarer, de uno ſagittario me queri convenire.

Sagittarius, Signum cæleſte. Plin. lib. 17. cap. 24. Quum ſit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario.

Sagittarius, Numiſma erat Perſicum, a notæ genere ita nuncupatum. Quod genus nummi iidem erant qui Darici quoque dicuntur, auctore Plutarcho in Apophthegmatis Lacon. p. 211. ed. Francf. Ex quo celebre manavit Ageſilai dictum, ſe ex Aſia pulſum triginta millibus ſagittariorum, quum Perſarum rex, ea nummorum ſumma corruptis per Timocratem Athenienſibus, effeciſſet ut is de provincia decederet. conf. eund. in Ageſ. p. 604. & in Arat. p. 1021.

SAGITTĬFER, Adj. [βελοφόρος] Qui fert ſagittas: ut Geloni ſagittiferi. Virg. 8. Æn. 725.

Pecus ſagittifera. Claud. de Hiſtrice, 48.

Pharetræ ſagittiferæ. Stat. 1. Achill. 416. & Ovid. 1. Met. 468.

SAGITTĬPŎTENS, [βελοκράτωρ] Cic. in Arato v. 311.

Menſe ſagittipotens ſolis quum ſuſtinet orbem.

SAGITTO, [τοξεύω Gl. Gr. L.] āre. Sagittas emittere. Curt. 7. 5. 42. Sagittandi celebris uſus. conf. Juſtin. 41. 2. 5. Voſſ. de Vit. Serm. 1. 23. & 4. 23.

SAGITTĀTUS, a, um Partic. Cæl. Aurel. Tard. 2. 12. Quidam in bello ſagittatus. Plaut. Trin. 2. 1. 16.

Quam extemplo ſaviis ſagittatis percuſſus eſt. [Hic videtur Adj. non Partic. τὸ Sagittatis. i. e. Sagittis inſtructis.

SAGITTATOR, ōris, m. Pontanus de bello Neapol. 519. Sagittatorem petiiſſe. Id eſt eum, qui ſagittam emiſiſſet. H. St.

SAGMA, æ. f. vel SAGMA, ătis. n. [σάγμα] Sella, quam vulgus *baſtum* vocat, ſuper qua componuntur ſarcinæ: vel inſtratum, quo mollior fiat ſeſſio. Sed & pro Sarcina quandoque ponitur. Ex Cælio lib. 11. cap. 47. V. in SAGINA & derivatis ab eodem conf. Polluc. lib. 10. ſ. 161. & 142. & 7. 157.

SAGMARIUS, a, um. Adj. Sarcinarius: ut, Equus ſagmarius, qui onera portat. V. Salmaſ. ad Vopiſc. Aurel. cap. 7. Voſſ. Etymol. & paulo ſupra

in

in SAGINATUS. Suid. Σαγμάρια, τὸ παρ' ἡμῖν λεγόμενον τῦλον, τὰ βαστάζοντα τὴν ἀποσκευὴν καὶ τὴν μετακομιδὴν τῶν ἐπιτηδείων.

SAGMEN, inis n. [ὁ ἀβέστερνον] quaſi Segmen; Herba vulgaris ubique ſponte ſua creſcens, de qua ſic Feſtus, Sagmina vocantur verbenæ, id eſt herbæ puræ, quia ea loco ſancto arcebantur a Conſule, Prætoreve, legatis proficiſcentibus ad fœdus faciendum, bellumque indicendum. Vel a Sanciendo, id eſt confirmando. Nævius, Jus ſacratum Jovis jurandum ſagmine. Et alibi, teſte Paulo, Scapos atque verbenas ſagmine ſumpſerint. Liv. 1. 24. Jubeſne me, rex, cum Patrepatrato populi Albani fœdus ferire? Jubente rege: Sagmina, inquit, te, rex, paſco. Rex ait, Puram tollito. Fecialis ex arce graminis herbam puram attulit: ita poſtea regem interrogavit: Rex, faciſne me tu regium nuntium, Populique Rom. Quiritium, vaſa, comiteſque meos? Rex reſpondit, Quod ſine fraude mea, Populique Rom. Quiritium fiat, facio. Hactenus Livius. V. Idem 30. 43. Plin. lib. 22. cap. 2. Quoniam non aliunde ſagmina in remediis publicis fuere, & in ſacris, legationibuſque verbenæ. Certe utroque nomine idem ſignificatur, hoc eſt Gramen ex arce cum ſua terra evulſum. Marcianus in l. Sanctum. D. de diviſione rerum. Sanctum eſt, quod ab injuria hominum defenſum atque munitum eſt. Sanctum autem dictum eſt a ſagminibus. Sunt enim Sagmina quædam Herbæ, quas legati populi Romani ferre ſolebant, ne quis eos violaret. conf. SANCTUS.

SAGOCHLAMYS, V. SAGUM.

SAGRA, æ, f. [Σάγρας Strab.] Fluvius eſt in ora magnæ Græciæ in Italia. Auctor Plin. lib. 3. cap. 10. de Locris & Italiæ fronte. Hujus meminit & Cic. 2. de Nat. Deor. 9. Quum ad fluvium Sagram Crotoniatas Locri maximo prælio deviciſſent. Ibid. 3. 13. De Sagra Græcorum eſt vulgare proverbium, qui, quæ affirmant, certiora eſſe dicunt, quam illa quæ apud Sagram.

SAGULATUS, SAGULUM, V. SAGUM.

SĂGUM, i. n. [τὸ σάγον] Veſtimentum apertum & infibulatum, quodque reliquis veſtimentis ſuperindueretur. Sil. 17. 531.

— humeris imponit honorem
Fulgentis ſaguli.

Siniſtras ſagis involvunt. Cæſ. de Bell. Civil. 1. 75.

Sagum fuit Index belli, ut Toga pacis, quam tamen Conſulares non geſtabant: id quod oſtendit Cic. 8. Philipp. 32. Equidem, Patres Conſcripti, quanquam hoc honore uſi togati eſſe ſolent, quum eſt in ſagis civitas: ſtatui tamen a vobis, ceteriſque civibus in tanta atrocitate temporis, tantaque perturbatione Reip. non differre veſtitu. Non ita nos gerimus hoc bello Conſulares, ut æquo animo pop. Rom. viſurus ſit noſtri honoris inſignia. Budæus. [Magno exorto bello populus univerſus nempe, poſitis togis, ſaga ſumebat, nec ante ad priſtinum habitum revertebatur, quam belli periculum depulſum eſſet. V. Ferrar. de Re Veſt. 2. 3. 3. & 7.

Sagum autem Militare ac bellicum geſtamen fuiſſe, cum ex Nonio 14. 10. tum ex Tranquilli verbis in Auguſto, cap. 26. intelligimus, Conſulatum (inquit) viceſimo ætatis anno invaſit: admotis hoſtiliter ad Urbem legionibus, miſſiſque, qui ſibi nomine exercitus depoſcerent. Quum quidem, cunctante Senatu, Cornelius Centurio, princeps legationis, rejecto ſagulo, oſtendens gladii capulum, non dubitaſſet in curia dicere, Hic faciet, ſi non feceritis vos. Capitolinus in M. Antonino Philoſopho cap. 27. Per Brunduſium veniens in Italiam, togam & ipſe ſumpſit, & milites togatos eſſe juſſit, nec unquam fuerunt ſagati ſub eo milites. Hæc Budæus.

Ad ſaga ire, & redire ad togas. Cic. 14. Philipp. 2.

Lugubre ſagum mutare Punico. Hor. Epod, 9. 28.

Sumere ſagum. Cic. 7. Verr. 93. Tum iſte excitatus exit, audit rem omnem ex Timarchide, ſagum ſumit.

Sagum, eſt etiam Veſtis ſtragulæ genus, non diſſimilis cilicio. Suet. in Oth. cap. 2. Ferebatur & vagari noctibus ſolitus, & invalidum quemque obviorum, vel potulentum corripere, ac diſtento ſago impoſitum in ſublime jactare. Plin. lib. 16. cap. ult. ad finem, de viſco loquens, Sacerdos candida veſte cultus arborem ſcandit, falce demetit, candido id excipitur ſago. Ceterum quod Tranquillus, In ſublime ſago jactare, dicit, vulgo *bernare* dicunt, i. e. Sago excutere ſurſum verſus. Hæc Budæus. Cic 7. Fam. 10. Valde metuo ne frigeas in hibernis: quamobrem camino luculento utendum cenſeo. Idem Mucio & Manilio placebat, præſertim qui ſagis non abundares: quanquam vos nunc iſtic ſatis calere audio. Columel. lib. 1. cap. 8. Quæ cuncta prohibentur pellibus manicatis, centonibus confectis, vel ſagis cucullis. [Videtur tamen omnibus his locis de veſte eadem exponendum, quæ non ſoliis a militibus geſtabatur. conf. CUCULLUS.

SAGA, æ. f. Veſtimenti idem genus. Cato de R. R. cap. 59. Quoties cuique tunicam aut ſagam dabis, prius veterem accipito, unde centones fiant. [Niſi Sagum Cato reliquit.

SAGUS, i. m. [Σάγος Gl. G. L.] Idem. Ennius apud Non. 3. 201.

— tergum ſagus pinguis opertat.

SAGŬLUM, i. n. dimin. [σάγιον] Brevius ſagum. Virg. 8. Æn. 660.

Virgatis lucent ſagulis.

Cæſ. 5. Bell. Gall. 41. Gladiis cæſpites circumcidere, manibus, ſaguliſque terram exhaurire cogebantur. Cic. in Piſon. 54. Togulæ lictoribus ad portam præſto fuerunt: quibus illi acceptis, ſagula rejecerunt, & catervam Imperatori ſuo novam præbuerunt. [Gloſſ. Græc. Lat. Σάγιον, Lodix. Hæc autem eſt Stragula veſtis. Ceterum non videtur eſſe Diminutivum, niſi quod Sagum, quia contractius erat, eo etiam Sagulum, quaſi diſtaret a Sago, diminutiva voce, dicebatur.

Fulgentis ſaguli honor. Sil. lib. 17. 531.

— atque humeris imponit honorem
Fulgentis ſaguli.

Sagulum gregale. Liv. 7. 34. Hæc omnia ſagulo gregali amictus, centurionibus item manipularium militum habitu ductis, ne ducem circumire hoſtes notarent, perluſtravit.

Sagulum Hiſpanum, apud Liv. 27. 19. extr.

Sagulo militari opertus. Liv. 21. 4. de Annibale, Multi ſæpe militari ſagulo opertum, humi jacentem, inter cuſtodias, ſtationeſque militum conſpexerunt. [Forte hic Lodicula eſt.

SAGĀTUS, a, um. Adj. [σαγοφόρος] Qui ſago indutus eſt. Suet. in Cæſ. cap. 48. Convivatum aſſidue duobus tricliniis, uno quo ſagati, palliative, altero quo togati cum illuſtrioribus provinciarum diſcumberent. Martial. lib. 6. 11.

Vis te purpureum, Marce, ſagatus amem?

Deinde cras ſagati prodeamus. Cic. 14. Philip. 1.

Sagati milites erant ad bella exeuntes, ut Paludati Conſules, & reliqui exercituum duces, qui Imperatores etiam vocabantur. Budæus. V. ſupra & Lex. Pitiſc.

Galli ſagati, bracchatique. Cic. pro Font. 23.

SAGULĀTUS, a, um. Adj. [σάγιον ἐνδεδυμένος] Sagulo indutus. Suet. in Vitell. cap. 11. Urbem denique ad claſſicum introiit paludatus, ferroque ſuccinctus, inter ſigna atque vexilla, ſagulatis comitibus, ac detectis commilitonum armis.

SAGARIUS, a, um. Adj. Ad ſaga pertinens. ut Ulp. in l. procuratores. D. de Tributaria actione, Duas negotiationes exercebat, puta ſagariam & linteariam.

Sagaria communio. Ulp. in l. Cum duobus. §. Quidam. D. pro ſocio, Quidam ſagariam communionem inierunt.

Senatus auctoritate ſagaria. Siſenn. apud Non. 14. 10.

SAGARIUS, i. m. [σαγοπώλης] Qui ſaga vendit. Gruter. Inſcript. p. 650. n. 2. MERCATOR SAGARIVS.

SAGARIA, æ. f. [σαγοπωλεία] Exercitium vendendi ſaga: ſicut ab Argento, Argentaria.

SAGESTRE, is. n. Lucil. Turnebus 12. 16. ſic explicat; Operimentum craſſum, ut ſagorum erat craſſior pannus. V. SEGESTRE.

SAGŎCHLĂMYS, ȳdis. f. [Σαγοχλαμύς] Veſtis compoſita ex Sago Romano, & Chlamyde Græcanica. Treb. Poll. in Claud. cap. 14.

SĂGUNTIA, [Σαγουντία] Ptolemæo lib. 2. cap. 4. & Plin. lib. 3. cap. 3. Hiſpaniæ urbs. Eidem etiam Saguntia dicta, cap. 1. Seguntia Liv. 34. 19. Nunc *Seguenza*.

SĂGUNTUS, i. m. vel SAGUNTUM, i. n. [Σάγουντος] Hiſpaniæ civitas ultra Iberum fluvium a Zacynthiis condita. Florus 2. 6. Saguntus vetus Hiſpaniæ civitas, & opulenta, fideique erga Romanos magnum quidem, ſed triſte monumentum. Strabo, Saguntus (inquit) occurrit a Zacynthiis condita, quam Annibal, contra populi Romani fœdera, diruens belli Punici ſecundi ſuſcitavit incendium. Hactenus ille lib. 3. Hujus urbis ſitum eleganter deſcribit lib. 1. Silius. v. 270. ſeq. Meminit cladis Liv. lib. 21. cap. 7. ſeq. Nunc vulgo dicitur *Morvedre* teſte Olivario in Melam.

S A I

SĂII, [Σάιοι] ſunt Populi, qui Thracia relicta, in Samum inſulam navigarunt, eamque coluerunt. Strabo lib. 10. Sunt qui a Saiis, priſcis Thraciæ cultoribus, & qui continenti finitimam habitant, Samum appellatam eſſe dicunt. Seu illi ſint, qui Sapæi aut Sinti vocabantur, quoſque poeta Sintias nuncupat, aut alii. Saiorum quidem meminit Archilochus,

Ἀσπίδι μὲν Σαΐων τις ἀγάλλεται, κ. τ. ε.

SĂIS, aëos, f. [Σάϊς] Civitas eſt in Ægypto, paulo infra Oſiridis aſylum. diſtat a Naucrate Fluvio ſchœnis duobus. Strabo lib. 17. Plin. 5. 10. extr.

SAĪTES, [Σαΐτης νόμος] Præfectura in Ægypto, hinc dicta, auctore Plin. lib. 5. cap. 9.

SAITÆ, [Σαῖται] Populi in Aſia, juxta Suſianen, teſte Plin. 6. 27. de quibus ſic ſcribit Alexander Alexandrinus lib. 3. cap. 2. Genial. dier. Sicut Saitanis reges qui imperitarunt, intra ſepta templi ſepelire aſſuetum erat, hoc ſepulturæ genus optimum pietatis ultimum officium æſtimantes.

S A L

SĀL, ſălis. m. & n. conf. Non. 3. 197. & Priſcian. 5. 1. extr. fol. 46. Aldi. [ἅλς] Quo in condendis cibis utimur. Dictio Græca, ὁ ἅλς, metatheſi litterarum. [Non eſt Metatheſis, ſed mutatio ſpir. aſp. in s, & apocope. Maſcul. Cato l. c. Ex ſale, qui apud Carthiginienſes fit. Saluſtius in Jugurtha cap. 89. extr. Neque ſalem, neque alia gulæ irritamenta quærebant.

Modius ſalis. Cic. de Amicit. 69. Verumque eſt illud, quod dicitur, multos modios ſalis ſimul edendos eſſe, ut amicitiæ munus expletum ſit.

Concha ſalis puri. Hor. 1. Serm. 3. 14.

Animam pro ſale datam ſui ait Chryſippus. Cic. 2. de Nat. Deor. 160.

Sal torridum. Columel. lib. 7. cap. 5.

Sal foſſilis. Celſ. lib. 6. cap. 13.

Fuſile ſal. Columel. lib. 6. cap. 33. Al. Foſſile rectius.

Flos ſalis. Plin. lib. 32. cap. 10.

Flumina ſalis. Plin. lib. 31. cap. 7. Sed & ſumma fluminum denſantur in ſalem, amne reliquo veluti ſub gelu fluente, ut apud Caſpias portas, quæ ſalis flumina appellantur.

Grumus ſalis. Plin. lib. 33. cap. 4. Torretur & cum ſalis grumo.

Montes ſalis nativi. Plin. lib. 32. cap. 7. Sunt & montes nativi ſalis, ut in Indis Oromenus, in quo lapicidinarum modo cæditur renaſcens: majuſque regum vectigal ex eo eſt, quam ex auro atque margaritis.

Aſpergere ſalem carnibus, & Sale carnes. V. ASPERGO.

Obruere ſale. V. OBRUO.

Sales pl. [ἅλες, ἅλατα. Gl. L. G. & G. L.] pro Condimento ipſo. Columel. lib. 7. cap. 8. Aſpergitur tritis ſalibus.

Sal, interdum eſt Vitium in gemmis. Plin. lib. 37. cap. 2. De myrrhinis.

Sal, aliquando Mare dicitur, [ἡ ἅλς] quia ſalſum eſt, & ex cujus aqua ſal elicitur. Virg. 1. Æn. 39.

— & ſpumas ſalis ære ruebant.

Idem 5. Æn. 848.

Mene ſalis placidi vultum, fluctuſque quietos
Ignorare jubes?

Idem 3. Æn. 383. & 10. 214.

Tremuli ſalis adverſæ undæ. Catul. Argon. 64.

Veſco ſale ſaxa pereſa. Lucret. lib. 1. 327.

Sal, Translate, pro Sapientia. Ter. Eun. 3. 1. 10.

Labore alieno magno partam gloriam,
Verbis ſæpe in ſe tranſmovet, qui habet ſalem,
Qui in te eſt.

Ubi Donatus; Sal neutraliter, Condimentum: maſculinum, pro Sapientia. Sed V. ſupra ex Non. & Priſc.

Sal, [ἀστειότης Gl. L. G.] Urbanitas, jocus, & dicta ad riſum vel delectationem compoſita, tam ſingulari, quam plurali numero. Catul. de Quintia 84. 4.

Nulla in tam magno eſt corpore mica ſalis.

h. e. Nihil venuſtum. Quintil. lib. 6. cap. 3. non recte exponi dicit, Nihil in corpore ejus eſſe ridiculum. Victorius lib. 12. Variar. lect. cap. 13. Salem apud Catullum interpretatur Venuſtatem, argutiamque ac leporem: quomodo Græci ſalſam ſua voce, quæ huic reſpondet, acremque pulchritudinem appellabant, ἁλμυρὸν καὶ δριμὺ κάλλος, intelligentes, non inertem, nec parum aptam ad conciliandos ſibi eos qui vidiſſent: ſed contra miſtam venuſtate quadam, ac factam ad alliciendum, quæque tanquam pungit

pungit ac vehementer commovet, ut dapes ſale conditæ delectare magis excitareque deſiderium cibi conſueverunt. Id teſtatus eſt Plutarchus in 5. lib. συμποσιακῶν capite extremo. Plin. lib. 31. cap. 7. Ergo hercule vita humanior ſine ſale nequit degere, adeoque neceſſarium elementum eſt, ut tranſierit intellectus ad voluptates animi quoque. Nam ita ſales appellantur, omniſque vitæ lepos & ſumma hilaritas: laborumque requies non alio magis vocabulo conſtat.
Salis enim ſatis eſt, ſannionum parum. Cic. 9. Fam. 16. V. SANNA.
Sal dicendi & facetiæ. Cic. 1. Q. frat. 2. §. 2. Quibus quidem in rebus, ſi apud te plus auctoritas mea, quam tua, ſive natura paulo acrior, ſive quædam dulcedo iracundiæ, ſive dicendi ſal, facetiæque valuiſſent, nihil ſane eſſet quod nos pœniteret.
Sal humanitatis. Cic. 1. Att. 10. Pure loquuntur, cum humanitatis ſparſæ ſale, tum inſignes amoris notis.
Sal & lepor, vel facetiæ. Cic. 5. Tuſc. 55. C. Cæſaris, in quo mihi videtur fuiſſe ſpecimen humanitatis, ſalis, ſuavitatis, leporis. Idem 1. Off. 135. Sale vero & facetiis Cæſar, Catuli patris frater, vicit omnes.
Sal & venuſtas. Cic. 1. de Finib. 8. Quem quidem locum cum multa venuſtate & omni ſale, &c.
Facetus ſal. Plin. lib. 36. cap. 63.
Verſiculi habent ſalem ac leporem. Catul ad Aurelium, 16. 7.
Frequentius plurali numero Sales Martial. lib. 3. 20.
Lepore tinctos Attico ſales narrat.
Librorum ſales. Propert. lib. 3. 21. 28.
Amari ſales. V. AMARUS.
Aſperſi ſales. Claud. 2. in 1. Conſ. Stilich. 170.
Liberi ſales. Seneca Suaſoria prima. Calliſthenem occidit Alexander propter intempeſtive liberos ſales.
Periculoſi ſales. Sen. lib. 1. de Tranquill. vitæ, cap. 4. Quidam urbanitatem neſciunt continere, nec periculoſis abſtinere ſalibus.
Protervi ſales. Stat. 1. Silv. 6. 6.
Et ridens jocus, & ſales protervi.
Vehemens ſalibus natis intra pomœria, h. e. Urbanis, non ruſticis. Juven. 9. Sat. 11.
Urbani ſales. Cic. 9. Fam. 15.
Sale, in nominativo etiam dicitur, auctore Priſciano. Ennius lib. 4. Annal.
Cæruleum ſpumat ſale conferta rate pulſum. i. e. Mare.
SALARIUS, a, um. Adj. [ὁ ἁλὸς] Quod ad ſal pertinet. Plin. lib. 31. cap. 7. Sicut apparet ex nomine Salariæ viæ, quoniam illa ſal in Sabinos portari conſueverat. Varr. lib. 3. de R. R. cap. 2. 11.
Salaria via Romæ eſt appellata, quia per eam Sabini ſal a mari deferebant. Liv. 7. 9.
Annona ſalaria. Liv. 29. 37. Vectigal etiam novum ex ſalaria annona ſtatuerunt.
SALARIUS, i. m. [ἁλοπώλης] Qui ſal, vel ſalſamenta vendit. Martial. lib. 1. 42.
Quod viles pueri ſalariorum.
SALARIUM, i. n. dicitur Stipendium, ſeu Merces, quam quis pro ſervitio meritus eſt. [Gloſſ. Lat. Græc. Salarium, Ὀψώνιον, παροχή, συνήθεια, ἁλατικόν. Poſterius ſynonymon originem vocis declarat. V. hic ſeqq. Vox Συνήθεια corrupta videtur.
Salarium, a Sale originem habere, vel ipſius vocabuli ſono notum eſt: accedit auctoritas Plinii (31. 7.) verborum non incallidi inveſtigatoris. Nam honoribus, inquit, etiam militiæque interponitur, ſalariis inde dictis. Salaria autem tribunorum militarium & ducum erant Annonæ ipſorum: proinde ἀλάριον Græci, ſic enim recentiores hoc nomen æmulati ſua effinxerunt lingua, interpretantur σιτηρέσιον. Vopiſcus in Aureliano cap. 9. Nam illi Romam venienti ſalaria ſui ordinis ſunt decreta. Deinde ſic ſcribit, Panes militares numero ſedecim, panes militares caſtrenſes quadraginta, vini menſalis ſextarios quadraginta, porcellum dimidium, gallinaceos duo, porcinæ pondo triginta, & quæ ſequuntur. E quibus quis non intelligit annonam cuique deſtinatam & aſſignatam Salarium dici? Latius tamen patuit hoc vocabulum, ſignificavitque non tantum eorum Annonam, verum etiam Commoda & Stipendium. Plin. 34. 3. pr. Nec pudet tribunorum militarium ſalariis emere. Quod Juvenalis dicit, 3. Sat. 133.
Alter enim, quantum in legione Tribuni
Accipiunt, donat Calvinæ vel Catienæ. Hæc ex Turnebo.
Salario aliquem ſuſtentare. Suet. Tiber. cap. 46.
Salarium Proconſuli ſolitum offerri. Tacit. Agric. 42. 5.
Salarium annuum, & Salarium conſtituere. Scævola in l. ult. D. de act. & obligat.
SALARIARIUS, i. m. Cui ſalarium ſolvitur. Ulpian. Niſi ſi ſalariarius fuit, & hoc convenit, ut ſumptus de ſuo faceret ad hæc itinera. hoc eſt, de ſalario. lib. 17. Dig. t. 1. leg. 10. §. 9.
SĂLĪNA, æ. f. [ἁλυκίς] Locus ubi fit ſal. Frequentius pl. Salinæ [ἁλαί, ἡ ἅλαι Gl. L. G. & G. L.] Cic. 5. Att. 12. De ſtrue ſalinarum plane rogo. Idem pro Lege Manil. 16. Quum publicani familias maximas, quas in ſalinis habent, quas in agris, quas in portubus atque cuſtodiis, magno periculo ſe habere arbitrentur. al. Saltibus. V. Turneb. Adverſ. 1. 5.
Salinæ ab ora maritima remotiſſimæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 132.
Salis magna vis ex ſalinis congeſta. Cæſ. 2. Bell. Civil. 37.
Stagnum ſalinarum. Hirt. Bell. Afr. 8.
Salinæ pro Salibus & jocis ex ambiguo. Cic. 7. Fam. 32. Quibus in litteris omnia mihi perjucunda fuerunt, præter illud, quod parum diligenter poſſeſſio ſalinarum mearum a te procuratore defenditur. Sic Salinas celebrare. Manil. 5. 682.
SALINARIUS, a, um. Adj. Ad ſalinas ſpectans. ut Areæ ſalinariæ apud Vitruv. 8. 3.
SALINATOR, ōris. m. Qui rei ſalariæ operam dat. Arnob. inter artifices numerat lib. 2. Et hinc Livio Salinatori cognomen eſt inventum. Liv. 29. 37. de M. Livio & C. Claudio Cenſoribus loquens. Vectigal etiam novum ex ſalaria annona ſtatuerunt, ſextante ſal & Romæ, & per totam Italiam erat. Romæ pretio eodem, pluris in foris & conciliabulis, & alio alibi pretio præbendum locaverunt. Id vectigal commentum alterum ex Cenſoribus ſatis credebant, populo iratum, quod iniquo judicio quondam damnatus eſſet: & in pretio ſalis maxime oneratas tribus, quarum opera damnatus erat, credebant. Inde Salinatori Livio inditum cognomen. Hæc T. Livius. Hunc ſolo cognomine appellat Cic. in Bruto 73. Ludi juventutis, quos Salinator Senenſi prælio voverat. Quo in loco πρόληψις eſt; quum ludos enim vovit, nondum Salinator dicebatur, ut ex verbis Livii apparet, ſcribentis eum, quum Cenſor eſſet, id eſt annis tribus poſt, quam Conſul ludos voverat, Salinatorem appellatum fuiſſe. Prælium autem Senenſe deſcribit Liv. lib. 27. cap. 46. & ſeqq.
SĂLĪNUM, i. n. [ἁλοδοχεῖον] Vaſculum in quo ſal reponitur, tum ad menſæ uſum, tum ad ſacrificia paratum. In eo enim cum ſale diis primitiæ offerebantur. Perſ. 3. Sat. 25.
— purum & ſine labe ſalinum. Liv. 26. 36. Ut ſalinum patellamque deorum cauſa habere poſſint.
Exiguum ſalinum. Stat. 1. Silv. 5. 131.
Reguſtatum ſalinum digito terebrare. Perſ. 5. Sat. 138.
Salinum ponitur pro quocunque Vaſe fictili menſæ pauperis. Hor. 2. Carm. 16. 13.
Vivitur parvo bene, cui paternum
Splendet in menſa tenui ſalinum. [Si ſplendet, argenteum ſane, non fictile ſalinum intelligitur. Indicat pro omni argento menſæ, unicum ſalinum pauperi ſufficere.
Uterque patellam Deorum & ſalinum habuit. Val. Max. 4. 4.
Salinum in menſa pro Aquali ſolitum eſſe poni ait (Cincius) cum patella, quia nihil aliud ſit ſal, quam aqua. Salinum cum ſale in menſa ponere figulis religioni habetur, quod quondam in Eſquilina regione figulo, cum fornax plena vaſorum coqueretur, atque ille proxime eam convivatus, ſuper modum potus, ſomno eſſet oppreſſus cum convivis ſuis, præteriens quidam petulans, oſtio patente, ex menſa ſalinum conjecit in fornacem, atque ita, incendio excitato, figulus cum ſuis concrematus eſt. Hæc Feſtus.
SĂLILLUM, i. n. Dimin. Plaut. Trin. 2. 4. 91.
— verum nos homunculi,
Salillum animæ qui cum extemplo amiſimus, &c.
Purior ſalillo. Catull. ad Furium, 23. 19.
SALMĂCĬDUS, a, um. Adj. [ἁλμυρὸς] Gloſſ. Lat. Græc. Ibid. Salmacidum, ἁλμυρόν. Et Salmacia aqua, ἁλμυρὸν ὕδωρ. De alia v. notione V. in SALACIA. Salinacida contendit legendum Salmaſ. Sed receptam lectionem ex Plinio Valeriano aſſerit Turneb. Adverſ. 28. 37. Nec aliter in Plinii codicibus lib. 31. cap. 3. V. in SALMACIS.
SALĬFŎDĪNA, æ. f. Vitruv. 8. 3. Per ſalifodinas percurrentes fontes & lacus.
SALNITRUM, vel SALŎNITRUM, i. n. Plin. 31. 10. Salnitrum ſulphuri concoctum vertitur in lapidem. Hard. Sal nitrum, diviſe.
SALLO, li, ſum, [ἁλίζω] ĕre. Idem, quod Salire, & quidem antiquiore uſu. V. SALIO. Lucil. Sat. 4.
Sallere murænas, mercem in frigidaria ferre. Salluſt. in tertio Hiſtor. Parte conſumpta, reliqua cadaverum ad diuturnitatem uſus sallerent. Hæc ex Priſciano lib. 10. extr. q. V.
Pecus occidere & ſallere. Varr. de L. L. 4. 22.
SALSUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἁλικὸς, ἁλυκὸς, ἁλμυρὸς, ἁλμυρώδης] Quod ſale conditum aut aſperſum eſt, ſive Quod ſalis ſaporem habet. Plaut. Rud. 2. 7. 31. Itaque alvum prodi ſperavit nobis ſalſis poculis.
Æquora ſalſa. Hor. Epod. 16. 34.
Fluctus ſalſos pectore revomere. Virg. 5. Æn. 182.
Lacrimæ ſalſæ. Lucret. lib. 1. 126.
Rubigo ſalſa. Virg. 2. Georg. 220.
Saporis ſalſi humor. Lucret lib. 4. 223.
Sudor ſalſus. Virg. 2. Æn. 273.
Compar. Marina aqua ſalſior. Plin. 31. 7.
Superl. Mare ſalſiſſimum. Plin. 31. 6.
Salſus etiam pro Facetus, a ſale qui facetias ſignificat. Cic. 2. Philipp. 42. Salſum omnino hominem. Hinc
Salſum, in conſuetudine, pro Ridiculo tantum accipimus, inquit Quintil. lib. 6. cap. 3. Cic. 9. Fam. 15. Accedunt non Attici, ſed, ſalſiores quam illi Atticorum, Romani veteres atque urbani ſales.
Dictum ſalſum. Quintil. lib. 6. cap. 3.
SALSE, Adv. [ἀστείως] Cic. 2. de Orat. 275. Valde hæc ridentur, & hercule omnia quæ a prudentibus, quaſi per diſſimulationem non intelligendi, ſubabſurde ſalſeque dicuntur. i. e. Acute, & quaſi cum quadam reprehenſione.
Dicere ſalſe. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Compar. Nihil dicitur ſalſius. Quintil. ibid.
SALSŬLUS, a, um. Adj. Dimin. Ammian. 28. 4. Aqua ſalſula. conf. SALSULÆ. f. l.
SALSIUSCŬLUS, a, um. Adj. dimin. Auguſtin. Confeſſ. 8. 3. Ebrioſi ſalſiuſcula comedunt.
SALSŪRA, æ. f. [ταρίχευμα] Idem quod Salſamentum. Columel. lib. 8. cap. 17. Nulla tamen æque, quam prædictæ ſalſuræ pabulum, commode dantur, quoniam odorata ſunt. Idem frequenter lib. 12. cap. 53. Et Varro de R. R. 2. 4. Corpus ſuis in ſalſura fuit. Plaut. Curc. 2. 1. 27.
Nunc dum ſalſura ſat bona eſt. Idem Stich. 1. 2. 35.
Quia ita meæ animæ ſalſura evenit.
SALSĪLĀGO, ĭnis. f. Plin. 31. 7. Salſilago tota liquida.
SALSŪGO, ĭnis. f. Plin. 31. 7. Appellatur in ſalinis ſalſugo.
SALSĬTŪDO, ĭnis. f. Plin. 20. 14. Salſitudo corporis. Vitruv. 1. 4. Inconſueta ſalſitudo.
SALSĒDO, ĭnis. f. [ἁλυκότης] Ipſe ſalis ſapor. Onomaſt. vet. Lat. Gr.
SALSĬPŎTENS, entis. Adj. Plaut. Trin. 4. 1. 1. Salſipotens Neptunus.
SĂLIO, [ἁλίζω] īre. Sale condire. Columel. lib. 12. cap. 53. Cocto ſale, nec nimium minuto, ſed ſuſpenſa mola infracto, diligenter ſalito. Celſ. lib. 2. cap. 18. Item piſces omnes, qui ſalem non patiuntur, ſolidive ſaliuntur.
SALLIO, īvi, ītum, īre. veteres dixerunt. Siſenna, Sic meam paludem multi piſcium ſalliendorum cauſa a navibus ſemionuſtis commeant. Ex Priſciano lib. 10. extr. ubi plura V.
SALLĪTUS, a, um. Partic. [ἁλισθεὶς] Corn. Severus, (apud Priſcian. l. c.) Ad quem ſalliti pomiliones adferebantur. Sed rectius cum ſimplici L ſcribitur.
SALĪTOR, ōris. m. [ταριχευτὴς] Gloſſ. Lat. Græc.
SALITŪRA, æ. f. [ταρίχευσις] Condimentum cum ſale factum. Columel. lib. 12. cap. 21. Fœnum Græcum, quum eſt aridum factum, molitur, & ex eo molito poſt ſalituram muſti cochlear cumulatum.
SALSO, āre. [ταριχεύω] Gloſſ. Græc. Lat. Hinc

Salsātio, ōnis. f. [ταρίχευσις] Gloff. Græc. Lat.

Salsāmen, ĭnis. n. Arnob. 7. Pulpamenta & falfamina. [Gloff. Lat. Græc. Salamen, παρόψημον. [An Salfamen? Nam in Græc. Lat. Ταρίχιον, Salfamen.

Salsāmentum, i. n. [τάριχος Gl. L. G. & G. L.] Quod fale conditur ad ufum diuturnum, ut pifces, & cetera id genus. Ter. Adel. 3. 3.27.

— falfamenta hæc, Stephanio,
Fac macerentur pulchre.

Varr. 3. de R. R. cap. 17. Præterea falfamenta in eas pifcinas emptitia conjiciebat. Sic Cic. 2. de Divin. 117. De vino aut falfamento putes loqui, quæ evanefcunt vetuftate. Adde Columel. 12. 13. Gell. 2. 7.

Salsamentārius, a, um. Adj. [ταριχοπωλικὸς] Quod ad falfamenta pertinet. Plin. lib. 32. cap. 8. Quin &, teftis cadi falfamentarii tufis cum axungia vetere, mirum in modum prodeft. Columel. lib. 2. cap. 10. In vafis oleariis, falfamentariifque. Plin. lib. 28. cap. 9. Parotidas admifta farina falfamentariæ teftæ. Subaud. Sanat.

Salsamentarius, i. m. [ταριχοπώλης G. G. L.] Qui falfamenta vel facit, vel vendit. Auctor ad Herennium. lib 4.67. Ut fi falfamentarii filio dicas: Quiefce tu, cujus pater cubito fe emungere folebat. Suet. in Vita Hor. pr. Patre, ut ipfe tradit, libertino, & exactionum coactore, ut vere creditum eft, falfamentario. [Leg. Ut vero.

Sala, [Σάλα] Oppidum & Fluvius Mauritaniæ. Plin. 5. 1. [An Stephani Σαλγας;
Eft item Sala, Oppidum magnæ Phrygiæ, Pannoniæ fuperioris atque Armeniæ. Ptolem. lib. 4. cap. 1.
Eft & Franciæ orientalis fluvius. V. salii Germaniæ populi.

Salabastræ, Gentes funt circa Indum, auctore Plin. lib. 6. cap. 20.

Salabria, quæ & Sarabrea, civitas eft Cappadociæ, Ptolemæo lib. 5. cap. 6.

Sălācia, æ. f. Amphitrite, Dea aquæ, a Salo ciendo appellata. Paulus apud Feftum, Salaciam, inquit, dicebant Deam aquæ, quam putabant falum ciere, hoc eft mare movere: unde Ovidius,

— Nymphæque falaces.

Quo vocabulo poetæ pro Aqua ufi funt. Pacuvius, Hinc fævitiam falaciæ fugimus, id eft fluctuum. Hæc ille.
Oceanus & Salacia, cæli fatu, terræque conceptu generati. Cic. de Univerf. 35.
Salacia, fcribit Gellius 13.21. in Romanis comprecationibus quæ ritu Romano fiebant, nominari Latiam Saturni, Salaciam Neptuni, Horam Quirini. Eft autem Salacia, quam poetæ Amphitriten appellant, Neptuni uxor.
Salmacia item dicitur, ut in antiquo lexico legiffe fe Turnebus fcribit. V. Auguft. 4. de Civit. Dei, & Lilium 5. Syntagm. [Gloff. Lat. Græc. Salmacia, Ἀμφιτρίτη, Νηρεΐς.

Salacia, Urbs imperatoria ad Tagum Lufitaniæ fluvium. Plin. lib. 4. cap. 22. Nunc pagus cui nomen *Alcazar de fal.*

Salacōma, ătis. n. [σαλάκωμα] Cic. 14. Att. 2. Altera epiftola de Madaro fcripta: apud quem nullum falacoma. i. e. Apud quem nulla mea fuit inanis jactantia, tanquam interitu Cæfaris recuperata Republica al φαλάκρωμα.

Sălăcōn, vel **Salăco**, ōnis. m. [Σαλάκων] Autolyci pater, molliculus, & deliciis diffluens, defamatufque propterea, ut vult Scholiaft. Ariftoph. Hinc fit fubftantivum nomen Salaconia, (σαλακωνία) quo Deliciæ molliores fignificantur. Ariftoteles in Rhetoricis lib. 2. cap. 16. pr. a Delicato difparare Salaconem videtur: nam divitum mores exprimens, eos effe ait Trypheros, id eft deliciofos & Salaconas. Et Trypheros quidem ob delicias & felicitatis oftentationem: Salaconas autem & Solœcos, quia infueverint omnes circa id quod amant immorari, quodque admirantur, ac putare eifdem ceteros affici, quibus ipfi. Eft vero deductum nomen a verbo σαλακωνίζειν, quod nos Cevere dicimus. Cæl. Rhodig. lib. 12. cap. 16. Hefychio & Suidæ, is dicitur Salacon, qui totidem fere litteris ἀλάζων vocatur, id eft Superbus, arrogans, gloriofus, jactabundus, infolens, præferox. Cic. 7. Fam. 24. Cognofti meam caufam & iftius falaconis iniquitatem. [Nec aliter Ariftot. d. l. At Suidas & Hefy. Divitias in paupertate fimulantem exponunt, qui & πλουταλαζὼν dicitur.

Salacōnīa, æ. f. [σαλακωνία] Græca vox a Latinis ufurpata, Jactantiam fignificans cum vanitate & fuperbia conjunctam. Quidam & Mollitiem interpretantur. V. dict. fuper.

Salæ, Populi Themifcyrenæ regionis apud Plin. lib. 6. cap. 4.

Sălămandra, æ. f. [σαλαμάνδρα] Plin. lib. 10. cap. 67. Sicut falamandra, animal lacerti figura, ftellatum, nunquam nifi magnis imbribus proveniens & ferenitate deficiens. Huic tantus rigor, ut ignem tactum exftinguat, non alio modo quam glacies. Ejufdem fanie, quæ lactea ore vomitur, quacunque parte corporis humani contacta, toti defluunt pili: idque quod contactum eft, colorem in vitiliginem mutat. Ariftoteles de natura animalium, fcribit effe animal in igne vivens. V. Ælian. Hift. An. cap. 31. Petron. cap. 107. extr. Quæ falamandra fupercilia tua excuffit?

Salamantica, [Σαλμάντικα] Ptolemæo lib. 2. cap. 5. Oppidum eft in orientali tractu Lufitaniæ in Hifpania Verronum, vulgo *Salamanca.*

Salambo, ōnis. Salambonem Babylonii Venerem dicunt. Lampridius in Heliogabalo cap. 7. Salambonem (inquit) omni planctu Syriaci cultus & jactatione exhibuit.

Salambriæ, [Σαλαμβρίαι] Civitas eft Cappadociæ in Gardaucrotæ præfectura Ptolemæo lib. 5. cap. 6.

Salaminus, Unus ex iis diis, qui Idæi appellantur. Lilius lib. Hiftoriæ Deorum, Syntag. 1. Sunt qui Idæos quatuor tantum numerent; Salaminum, Damnancum, Herculem & Acmonem. Hos Rheæ Deûm matris miniftros, id eft Dactylos dixerunt.

Sălămis, vel **Salămīn**, īnis: five **Salamīna**, æ. f. [Σαλαμὶς, ῖνος] Infula in mari Euboico contra Athenas fita, in qua urbs eft ejufdem nominis, ubi Telamon, Ajacis & Teucri pater, regnavit. Sed quum reverteretur Teucer a bello Trojano, nec inimicos Ajacis ultus fuiffet, expulfus a patre, in Cyprum navigavit: ibique urbem aliam condidit nomine Salaminam. Inde Jovis Salaminii cognomen Teucro auctore, qui ad Salaminem Cypri huic deo infigne & magnificum templum exftruxit, ut auctor eft Tacitus, 3. Ann. 62. Cic 1. Off 75. Citeturque Salamis clariffimæ teftis victoriæ. De qua V. Nepot. Themift cap. 5.
Salamina. Cic. 1. Tufc. 119. Ante enim Salaminam ipfam Neptunus obruet, quam, &c
Item Urbs Cypri a Teucro condita. V. fupra. Hor. 1. Carm. 7. 28.

— Teucer, Salamina patremque
Cum fugeret, &c.
Certus enim promifit Apollo,
Ambiguam tellure nova Salamina futuram.

Salamīnius, a, um. Adj. poffeff. [Σαλαμίνιος] Ex Salamine urbe: unde Solon Salaminius dicitur. Cic. pro Arch. 19. Homerum Colophonii civem effe dicunt fuum, Chii fuum vendicant, Salaminii repetunt, Smyrnæi vero fuum effe confirmant.
Salaminia pugna. Nepos 3. 2.
Salaminium trophæum. Cic. 1. Tufc. 110.

Salaminiăcus, [Σαλαμινιακὸς] aliud Adj. ut, Mare Salaminiacum. i. e. Mare Salaminis infulæ. Lucan. lib. 5. 109.
Salaminiaca tropæa. Sil. 14. 283.

Salaphitanum, Urbs Africæ provinciæ apud Plin. lib. 5. cap. 4.

Sălăpia, [Σαλαπία] Urbs eft Apuliæ Daunorum, meretricio Hannibalis amore nobilitata. Plin. lib. 3. cap. 11.

Salapitta, æ. f. [ῥάπισμα] Gloff. Lat. Gr.

Sălăpūsius, a Sale & Pufius compofitum nomen. Pufius enim, five pufus, & pufio, apud Latinos dicitur Puer. Quo nomine dictus eft Calvus, Catulli familiaris, tanquam puer, ob ftaturam puerilem, plenus falis & oratoriæ mordacitatis. Catul. 54. 5.

Di magni, falapufium difertum.

[Sed mira lectionum varietas V. not. If. Voff. An Salapufius, pumilio falitus? V. Sallitus in sallio.

Sălar, aris. m. Pifcis. Aufon. Mofel. v. 88.

Purpureifque falar ftellatus tergora guttis

Rapaciffimi falares. Sidon. 2. Epift. 2.

Sălāria, Regio, vel via potius, Italiæ, fuis caftaneis Romæ nobilitata; quas & Salarianas appellarunt. Meminit Varr. R. R. 1. 14. Hinc

Salariānus, a, um. Adj. Plin. lib. 15. cap. 23. Pura & plana eft ex eis & Salariana. Subaud. Caftanea. V. in sal.

Salarium, V. sal.

Sălas, [Σάλας] Fluvius Germaniæ, inter quem & Rhenum quum Drufius Germanicus belligeraret, domitis hoftibus, victor oppetiit. Strabo lib. 7. Vulgo Ifala, *Yfel.*

Sălassi, [Σαλασσοὶ] nunc Saluffiani, *Saluffes.* Regio feu Marcha eft nobiliffima inter Alpium juga, auro abundans, quæque olim Ebrodunum Pedylorum metropolim attingebat: ea Salaffos habitatores habuit, de quibus fic fcribit Strabo lib. 4. Poft iftos & Padum Salaffi funt. Et paulo poft, Salafforum quidem regio magna eft, profundam utrinque vallem, agrumque claudentibus rupibus, eorum etiam pars in fuperiora extenditur cacumina. Item paulo poft; Tellus Salafforum aurifodinas habet, quas Salaffi, quum olim potentia valerent, poffidebant, &c. conf. salisii.

Salauces, Colchorum rex ditiffimus ob peritiam auri inveniendi. De eo fic Plin. lib. 33. cap. 3. Jam regnaverat in Colchis Salauces & Efubopes, qui terram virginem nactus, plurimum argenti aurique eruiffe dicitur in Suanorum gente, & alioqui velleribus aureis inclyto regno. Sed & illius aureæ cameræ, & argenteæ trabes narrantur, & columnæ atque paraftatæ, victo Sefoftre Ægypti rege, tam fuperbo, ut prodatur annis quibusque forte reges fingulos e fubjectis jungere ad currum folitus, ficque triumphare.

Sălax, ācis. Adj. [καταφερὴς, καταγύναιος Gl. L. G.] Libidinofus, vel qui præceps in libidinem fertur. Voffius in Etym. a Salio eft Salax; ut ab Audeo, Audax. Alii a Sale deducunt, quia Sal libidinem excitare putatur. Columel. lib. 7. cap. 9. Maximeque quod ad rem pertinet, quam falaciffimos oportet effe mares, qui & annicula ætate commode progenerant. [Salacia primum pecora mafcula dicta videntur, quæ cupidius falirent, i. e. feminas inirent. Inde ad homines, ut alia, translatum. V. salio, ire, infra.
Aquæ falaces. i. e. Scaturientes, quafi e terra profilientes. [Quis auctor?
Aries falax. Ovid. 4. Faft. 771.
Cibi falaces, Venerem concitantes; ut, Erucæ falaces. Ovid. de Rem. Amor. 799.
Herba falax. Ovid. 2. de Arte Am. 422.
Taberna falax. Catull. ad contubernales, 37. 1.

Salācĭtas, ātis. f. Lafcivia & propenfio in Venerem, [τὸ ἀφροδισιαστικὸν] Plin. lib. 10. cap. 36. Pafferi minimum vitæ, cui falacitas par. conf. Columel. 8. 2. Pallad. 1. 29.

Saldæ Colonia, [Σάλδαι κολώνια] Mauritaniæ Cæfarienfis urbs Ptolemæo auctore lib. 4. cap. 2. hodie *Algier* vel *Algeria*, olim Barbaroffæ regnum. Saldæ colonia Tingitanæ provinciæ apud Plin. lib. 5. cap. 2. Al. Salde.

Salduba, Urbs Hifpaniæ apud Melam. lib. 2. 6. Nunc vulgo dicitur *Ubeda* tefte Olivario.

Sale, Stagnum eft Mæoniæ, eodem in loco, in quo olim Sipylum, totius regionis caput, terræ hiatu defedit. Plin. lib. 5. cap. 29.
Sale, is. n. pro Sal. V. in sal. De Sale promont V. salentinum.

Sălebra, æ. f. fec. com. [ὀχεύγμα] Frequentius pl. Salebræ, a Saltu dictæ, ut ait Nonius 2.828. edit. Gothofr. Nam Mercerus hæc verba omifit: funt Loca inæqualia & afpera, quæ quafi fine faltu præteriri non poffunt. Martial. lib. 11. 91.

Carmina nulla probas, molli quæ limite currunt,
Sed quæ per falebras, altaque faxa cadunt.

Hic per tranflationem. Propert. lib. 3. 15. 15.

Luna miniftrat iter, demonftrânt aftra falebras.

Hor. 1. Epift. 18. 53.

Qui queritur falebras & acerbum frigus.

Tranflate Cic. 2. de Finib. 30. Hic fi diffinire & dividere didiciffet, fi loquendi vim, fi denique confuetudinem verborum teneret, nunquam in tantas falebras incidiffet. i. e. In tantas afperitates, & incultas orationis formulas.
Salebra recto fing. Valer. Max. 6. 9. 5. Triftitiæ falebra. Apul. lib. 1. Met. Verborum falebra. Cic. 5. de Finib. 84. Quod veftri non item, tria genera bonorum, proclivius currit oratio, venit ad extremum, hæret in falebra. Sed numerus fingularis minus eft frequens. [Gloff. Lat. Gr. Salabræ, (Sic enim fcriptum) Ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀνωμαλίαι, καὶ βόθυνοι. Onomaft. vet. Salebræ, Ἐχρήγματα.

Salebrātus, a, um. Adj Sidon. 2. Epift. 2. Fluvio intratur, qui falebratis faxorum obicibus anfractus, &c.

Salebratim, Adv. Sidon. ibid. ut alii legunt.

Salebrōsus, a, um. Adj. [ἐχρηγματώδης] Quod multas habet falebras, quodque eft afperum. Martial. lib. 11. 2.

Lectores tetrici, ſalebroſum ediſcite Santram. Per translationem. Quintil. lib. 11. cap. 2. Inde interruptus actionis impetus, & reſiſtens ac ſalebroſa oratio.

Salebroſa & exſiliens oratio. Sen. Epiſt. 101.

SALEBRĪTAS, ātis. f. Aſperitas viæ. Apul. Met. 6. p. 178. Elmenh. Inacceſſa ſalebritate lubricus.

SĂLĒJUS, i. m. Pauper quidam Poeta. Juven. 7. Sat. 80.

—tenuique Salejo
Gloria quantalibet. conf. Quintil. 10. 1.

SĀLENTIA, [Σαλεντία] Urbs Meſſapiorum, a qua

SALENTĪNUS, a, um. Adj. [Σαλεντῖνος] Nomen gentile, Stephano Sallentinus litt. gem. Ovid. 15. Met. 51.

Præterit & Sybarim, Salentinumque Neæthum.

Campi Salentini. Virg. lib. 3. Æn. 400.

Et Salentinos obſedit milite campos.

Salentini campi, peninſulæ forma intra Tarentinum & Adriatici fauces propanſi, Iſthmo ſe juxta Brunduſium & Rudias contrahente, non amplius CCCX ſtadiis lato, quod ex Ptolemæi tabula diſcitur.

Cohortes Salentinæ. Sil. lib. 8. 576.

SALENTINI, [Σαλεντινοὶ] Populi dicti, quod in ſalo amicitiam fecerint Idomeneus & Locrenſes. Hos, Strabo ſcripſit eſſe Cretenſes. V. Serv. ad 3. Æn. 400.

Regio Salentinorum, quæ nunc (ut quidam volunt) *Terra Idrunti*, ſive *Terra di Bari* vocatur, in Italia ſita eſt, & Apuliæ finitima. In ea eſt Iapygium promontorium, quod & Salentinum dicitur. Saluſtius, Omnis Italia coacta in anguſtias ſcinditur in duo promontoria, Pachynum & Salentinum. Salentini Illyrici, Cretæ. Feſtus Pompejus: Salentini a ſalo dicti ſunt, Cretæ & Illyrici, qui cum Locrenſibus navigantes ſocietatem fecerunt ejus regionis Italiæ, &c. V. ſeq. dict.

SALENTĪNUM, i. n. [Σαλεντῖνον] Ptolemæo promontorium eſt extremum totius Italiæ, quo illa quam longiſſime in mare excurrit, quod alio nomine Acran Iapygian Græci appellant. Plin. lib. 3. cap. 11. Sale dicitur a Pomponio Mela lib. 2. 4. de Italiæ ſinubus, Primus (inquit) Tarentinus dicitur, inter promontoria Salen, & Lacinium, in eoque ſunt Tarentus, Metapontum, Heraclea, Croto, Turium.

SALERNUM, i. n. [Σάλερνον] Picentinorum oppidum in Italia. Plin. lib. 3. cap. 5. A Surrento ad Silarum amnem XXX. M. paſſ. ager Picentinus fuit Tuſcorum, templo Junonis Argivæ, ſub Jaſone condito, inſignis. Intus oppidum Salerni, Picentia. Volaterranus dicit Salernum fuiſſe ab Romanis contra Picentes & Lucanos munitum, ob initam cum Annibale ſocietatem. Caſtrum Salerni. Liv. 32. 29.

SALERNUS, i. m. Gentile, ut

Pugnax Salernus. Sil. lib. 8. 583.

SALETES, Una ex Jovis filiabus, quam Nilo ortam, Minervam Ægyptii fabulantur: Alexandrinus Alexander Genial. Dierum, lib. 6. cap. 4.

SALGĂMA, orum. n. pl. [σάλγαμα] appellabantur a priſcis Quæcunque conditanea ad victum in vaſis ſervabantur, interdum ſicca, ſæpe cum liquamine & jure: ut puta mala, pyra, fici, uvæ, rapæ. Columel. lib. 10. 117.

Tempore non alio vili quoque ſalgama merce,
Capparis, & triſtes inulæ, ferulæque minaces,
Plantantur. Idem lib. 12. cap. 4. Poſt hoc præceptum, locum & vaſa idonea ſalgamis præparari jubent. Locum eſſe debere averſum a ſole, quam frigidiſſimum & ſicciſſimum, ne ſitu penora mucorem contrahant. In Codice Imperatorio, lib. 12. legimus Salgami nomine contineri culcitram, lignum, oleum.

SALGAMĀRIUS, i. m. [σαλγαμοπώλης] Columel. lib. 12. cap. 44. Libros tres edidit, quos inſcripſit nominibus coci, & cetarii, & ſalgamarii.

SALGANEUS, [Σαλγανεὺς] Perſarum dux a Metabate non procul ab Euripo interfectus. Suſpicabatur Metabates præ malitia claſſem eo fraude illum conjeciſſe, & anguſtum in mare minime pervium induxiſſe. At ubi intellexiſſet falſum ſe, Barbarus ille pœnitentia ductus, ipſum claſſis ductorem indigna cæde peremptum cernens, honore ſepulturæ decoravit. Strabo lib. 9. V. ſubjecta.

Salganeus item Locus in Aulide ad Euripum fluvium de quo ſic Strabo lib. 9. Prope quidem locus eſt ſublimis cognomento Salganeus, ab Salganeo cognomentum aſſequutus ibi ſepulto. Is homo fuit Bœotius origine, qui ſeſe navigantibus e Malea hoc mare Perſis ducem præbuit. Ipſum vero claſſis præfectus Metabates, priuſquam Euripum attingeret, occidit, & occiſum in eo loco ſepelivit.

SALI, orum. m. Aviculæ ſunt, quas Ariſtoteles αἰγίθους, & αἰγιθοὺς appellat, fecunditatis magnæ, ut Perdices, gallinæque. Plin. lib. 10. cap. 52. Plurima ova pariunt ſtruthiocameli, gallinæ, perdices, ſali.

SALIA, [Σάλια] Fluvius eſt Hiſpaniæ ad oram Britannici maris, a quo Saleni accolæ dicti, quos Selinos Ptolemæum lib. 2. cap. 6. nominaſſe exiſtimat Hermolaus

SALIARIS, V. SALIUS in SALIO.

SALICA LEX, V. SALII Germaniæ populi.

SALICASTRUM, SALICETUM, SALICTUM, SALIGNEUS. V. SALIX.

SALICI, Populi ſunt in Cordubenſi conventu. Plin. lib. 3. cap. 1. Conventus vero Cordubenſis circa flumen ipſum Oſſigi, quod cognominatur Laconicum, Illiturgi, quod Forumjulium, Ipaſturgi, quod Triumphale. Et paulo poſt, Mox Ripepora fœderatorum, Salici.

SĂLII, [Σάλιοι] Germaniæ populi, qui & Franci dicuntur, ejus regionis incolæ quæ vulgo *Franconia* vocatur. Sidonius, in Paneg. Socero dict.

Sauromata, clypeo, Salius pede, falce Gelonus. Ammianus Marcellinus lib. 17. cap. 8. de Conſtantio ſcribens, Quibus, inquit, paratis, petit primos omnium Francos, eos videlicet quos conſuetudo Salios appellavit. Andreas Althamerus in Tacitum, ſuſpicatur ita fuiſſe nuncupatos ab Sala fluvio. Francia enim illa Orientalis irrigatur fluminibus Mœno, Radiantia, Æſto, Sala, Sinna, & Tubero. Hi Gallis expulſis, eorum ſedes occuparunt, Franciamque de ſuo nomine appellarunt. Ab his Saliis putat Alciatus Legem Salicam nomen duxiſſe, quaſi dicas Francicam.

Salii, Appellativ. V. in SALIUS.

SALINÆ, arum. Urbs Siciliæ juxta Lilybæum palmis abundans.

Sunt & aliæ non paucæ ejuſdem nominis urbes, a ſalſis fontibus nomen ſortitæ, inter quas minime convenit præteriri, quæ apud Sequanos viſuntur, & ſtructuræ genere, & ſalis proventu adeo admirandæ, ut non immerito octavum ſibi locum inter orbis miracula poſſint vendicare. Vulgo a nobis dicuntur *Salins* non procul a Claudiano monte.

SALINÆ, Appellativum, SALINATOR, SALINUM, &c. V. SAL.

SĂLIO, ſalīvi, vel ſalii, vel ſalui, ſaltum, [πηδάω, ἅλλομαι Gl. G. L. & L. G.] īre. Virg. 2. Georg. 383.

Mollibus in pratis unctos ſaliere per utres. Quidam legunt Saluere. Plin. lib. 10. cap. 38. Saliunt aliquæ aves, ut paſſeres.

Ad ſtrepitum tibicinæ ſalire. Hor. 1. Epiſt. 14. 26.

Sallendo ſe exercere. Plaut. Bach. 3. 3. 25.

Salire de muro. Liv. 25. 24.

Salire e terra. Lucret. lib. 1. 188. i. e. Prodire, emitti.

Grando ſalit in tectis. Virg. 1. Georg. 449.

Salit mihi cor, per tranſlationem. Plaut. Ciſtel. 2. 6. 62.

Salire dicuntur animalia ratione carentia, Quando mares ineunt feminas, nam ſaliendo aſcendunt. Ovid. 2. de Arte Am. 485.

Læta ſalitur ovis, tauro quoque læta juvenca eſt.

Salire matrem; de equo dictum. Varr. 2. de R. R. cap. 7.

Salire in aqua. Varr. 3. de R. R. cap. 10.

SALIENS, Partic. [ἀλλόμενος] ut Mica ſaliens. Ovid. 4. Faſt. 409.

Farra deæ, micæque licet ſalientis honorem
Detis, & in veteres turea grana focos. Micam ſalientem pro Sale accipit. [Non tamen, ut in Lond. Theſ. a ſale, verum a ſaltu arceſſendum epitheton, quod in igne crepitent & ſubſiliant ſalis micæ.

Aqua ſaliens, pro Currente. Plin. 2. Epiſt. 17. 24. & Suet. Aug. cap. 82.

Grandine ſaliente graves ceciderunt nimbi. Ovid. 14. Met. 543.

Rivo ſaliente ſitim reſtinguere. Virg. 5. Ecl. 47.

Vena ſaliens ſanguine. Virg. 3. Georg. 460.

SALIENS, m. Salientes Latinis dicuntur Capita fiſtularum, atque etiam ipſæ tubulorum, fiſtularumque Scaturigines, quæ & Siphunculi dicuntur & Sipunculi, ab aquæ expreſſione, tanquam ex ſiphone ſalientis. Hos Græci κρουνὸς dicunt, Vitruvius lib. 8. cap. 3. Hæc maxime conſiderantur Athenis: ibi enim ex ejuſmodi locis fontibus, & in Aſty, & ad portum Piræum, ducti ſunt ſalientes, e quibus bibit nemo, ſed lavationibus & reliquis rebus utuntur, bibunt autem ex puteis. Ibid. cap. 7. Budæus. Cic. 3. Q. frat. 1. Equidem hoc quod melius intelligo, affirmo, mirifica ſuavitate te villam habiturum piſcina & ſalientibus additis palæſtra & ſilva viridicata.

Κρουνηδὸν, In vulg. exp. Inſtar ſalientium. H. St.

SALITIO, ōnis. f. Actus ſaliendi. Veget. de Re Milit. 1. 18. Salitio equorum.

SALTUS, ûs. m. [πήδημα Gl. G. L.] Qualis eſt cervorum & leporum. Virg. 9. Æn. 554.

—ſaltu ſupra venabula fertur. Dicitur & de hominibus. Sic Virg. de Turno 9. Æn. 815.

Tum demum ſaltu præceps, ſeſe omnibus armis
In fluvium dedit.

Superbus ſaltu. Virg. 12. Æn. 326.

Agreſtis ſaltus. Ovid. 14. Met. 521.

Facilis ſaltus. Claud. de Bell. Get. 178.

Rapidus ſaltus. Stat. 1. Achil. 178.

Volucer ſaltus. Stat. 6. Theb. 569.

Dare ſaltum. Ovid. 1. Faſt. 507. i. e. Salire.

Inſilire ſaltu. V. INSILIO.

Superare viam ſaltu. Virg. 3. Georg. 141.

Uti excurſione & ſaltu. Cic. de Senect. 19.

Saltus, Silva, V. cum derivatis ſuo ordine.

SALTUOSUS, a, um. Adj. [πηδητὴς] Gloſſ. Græc. Lat.

SALTĬCUS, a, um. Adj. Tertull. adv. Gnoſt. cap. 8. Contumelioſa cæde truncatur in puellæ ſalticæ lucar.

SALTUĀRIS, e. Adj. [πηδηματικὸς] Plin. lib. 2. cap. 95. Sunt & in Nymphæo parvæ inſulæ, Saltuares dictæ, quoniam in ſymphoniæ cantu ad ictus modulantium pedum moventur.

SALTUĀTIM. Adv. [πηδηματικῶς] h. e. Per ſaltus. Gell. lib. 9. cap. 4. Atque item eſſe alia apud ultimas Orientis terras miracula: homines, qui monomeri appellantur, ſingulis cruribus ſaltuatim currentes, vivaciſſimæ pernicitatis.

Saltuatim ſcribere; h. e. Non ſcribere rem aliquam ſuo ordine, ſed ut ſeſe offert, id eſt digredi. Siſenna lib. 1. Hiſtor. Nos una ætate in Aſia & Græcia geſta litteris idcirco continentia mandavimus: ne vellicatim, aut ſaltuatim ſcribendo, lectorum animos impediremus. ex Non. 2. 758. conf. Amm. 26. 12. Sidon 4. 3.

SALTO, [ὀρχῶ, ὀρχέομαι] āre. Frequent. Tripudiare. Cic. in Catil. 2. 23. Hi pueri tam lepidi, ac delicati, non ſolum amare & amari, neque cantare & ſaltare, ſed etiam ſicas vibrare, & ſpargere venena didicerunt. Vetus exemplar legit, Pſallere. Idem 3. Off. 93. At ſi dares hanc vim M. Craſſo, ut digitorum percuſſione heres poſſet ſcriptus eſſe, qui revera non eſſet heres, in foro, mihi crede, ſaltaret.

Nemo fere ſaltat ſobrius. Cic. pro Muren. 13.

Nudus in convivio ſaltaret. Cic. in Piſon. 22.

Laudes alicujus ſaltare, pro Saltationibus immiſcere, ut ait Budæus. Plin. in Paneg. cap. 54. pr. Ita Cantari ſaltarique commentarios dixit Tacit. de Orat. 26. [Veteres nimirum, non ad organorum ſonum duntaxat, ſed & Cantica deſaltabant, ſumpto etiam habitu Deorum aut Heroum, quorum perſonas cantando agebant. Apud Tac. eſt Fracta modulis oratio.

In oratione ſaltare. Cic. in Orat. 226. Saltat, incidens particulas.

Carmina ſaltantur theatro. Ovid. 5. Triſt. 7. 25. i. e. Populus ſaltat ad carminum menſuras.

Saltata poëmata populo. Ovid. 2. Triſt. 5. 9.

SALTĀBUNDUS, a, um. Adj. Gell. 20. 2. Saltabundi canebant, quæ nunc ſtantes canunt.

SALTĀTIO, ōnis. f. [ὄρχησις, ὀρχηθμὸς Gl. Gr. L.] Cic. pro Muren. 135. Intempeſtivi convivii, amœni loci, multarum deliciarum comes eſt extrema ſaltatio. Idem 3. de Fin. 24.

Cordax ſaltatio. V. Cordax, in COR.

Saltationi Titius nomen. Cic. de Clar. Orat. 225. Quos Sex. Titius conſequutus, homo loquax ſane & ſatis acutus, ſed tam ſolutus & mollis in geſtu, ut ſaltatio quædam naſceretur, cui ſaltationi Titius nomen eſſet.

Armatam ſaltationem Curetes docuere: Pyrrichen Pyrrhus. Plin. lib. 7. cap. 56.

SALTĀTIUNCŬLA, æ. f. dimin. Vopiſc. in Aurel. cap. 6. Pueri ſaltatiunculas in Aurelianum componerent.

SALTĀTUS, ûs. m. [ὀρχηθμὸς] Ipſa ſaltatio. Liv. 1. 20. Per urbem ire canentes carmina cum tripudiis ſolennique ſaltatu juſſit. Ovid. 14. Met. 637.

Quid non & ſatyri, ſaltatibus apta juventus,
Fecere?

SALTĀTOR, ōris. m. [ὀρχηστὴς Gl. L. G. & G. L.] apud Romanos nomen contemptum inſinuans. Cic. pro Muren. 13. Idem 1. Off. 150. Adde huc, ſi placet, unguentarios, ſaltatores, totumque ludum talarium. conf. Suet. Calig. cap. 54. Plin. 35. 11. Quintil. 6. 3.
Facere aliquem ſaltatorem. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Motus certus datus ſaltatori. Cic. 3. de Fin. 24.

SALTĀTRIX, īcis. f. [ὀρχήστρια Gl. G. L.] Cic. in Piſon. 18. Tu ex tenebricoſa popina Conſul extractus, cum illa ſaltatrice tonſa, Senatum Reip. occaſum atque interitum lúgere vetuiſti. Gabinium intelligit. conf. Juſtin. 9. 8. Plin. 10. 23.

SALTATRICŬLA, æ. f. [ὀρχηστρίσκη] dimin. a Saltatrix. Gell. lib. 1. cap. 5. Dionyſiamque eum, notiſſimæ ſaltatriculæ nomine, appellaret.

SALTATŌRIUS, a, um. Adj. [ὀρχηστικὸς] Quod ad ſaltationem pertinet: ut, Ludus ſaltatorius, In quo ſaltare docetur. Scipio Africanus Æmilianus, apud Macrob. Saturn. lib. 2. 10.
Orbis ſaltatorius. Cic. in Piſon. 22. Quumque ipſe nudus in convivio ſaltaret, in quo ne tum quidem, quum illum ſuum ſaltatorium verſaret orbem, Fortunæ rotam pertimeſcebat.

SALTĬTO, āre. Frequent. a Salto. Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 14. Sed quid loquor de hiſtrionibus, quum Appius Claudius, vir triumphalis, qui Salius aduſque ſenectutem fuit, pro gloria obtinuerit, quod inter collegas optime ſaltitabat. Arnob. l. 2. Saltitaret & caneret. Adde Quintil. 9. 4. Vopiſc. in Aurel. cap. 6.

SALISSATIO, ōnis. f. [παλμὸς] Palpitatio. Gloſſ. Gr. Lat. [In iiſdem Gloſſ. Salatio, παλμός vitioſa puto lectione, pro Saltio. Nam in Græc. Lat. Παλμὸς, Salcio. c. pro t. ante i ubique ponit.

SALISATOR, ōris. m. Gloſſ. Iſid. 8. 9.

SALAX, SALIUS, V. ſuo ordine.

SALIALIUM, i. n. Στρατιωτικὸν; φιλάνθρωπον. Gloſſ. Lat. Gr. Quod Oedipo indiget enarratore.

SALIOCANUS, Portus Galliæ, Urbs apud Ptolemæum lib. 2. cap. 8. Vulgo *S. paulus*.

SĂLĪSII, vel SALĒSII, [Σαλήσιοι] Stephano pars Pannonum. Forſan iidem ac Salaſſi.

SALISUBSULUS, V. SALIUS.

SĂLĪVA, æ. f. vel SALĪVUM, i. n. [σίαλον Gl. L. G. & G. L.] Sputum: quod fere ſalis ſaporem habeat. Vel a ſaliendo, quod in ore ſaliat & creſcat. Plin. lib. 28. cap. 4. Quidam vero aggravant ictus ante conatum ſimili modo ſaliva in manu ingeſta.
Jungere ſalivas oris. Lucret. lib. 4. 1101.
Jejuna ſaliva. Plin. lib. 28. cap. 4.
Spurca ſaliva lupæ commiſtæ. Catul. ad Juventium, 96. 10.
Mercurialis ſaliva, pro Lucro. Perſ. 5. Sat. 12.
Tenuis ſaliva turdorum, i. e. Guſtus, aut ſapor. Perſ. 6. Sat. 24.
Item in genere pro quovis Succo aut humore. Plin. 9. 36. Purpuræ conchæ vivunt ſaliva ſua.
Saliva lacrimationum, Humor lacrimarum. Plin. lib. 11. cap. 37.
Saliva ſiderum. Plin. lib. 11. cap. 12. Sive eſt cæli ſudor, ſive quædam ſiderum ſaliva.
Saliva vino innocentiſſima. Plin. lib. 23. cap. 1. Sua cuique vino ſaliva innocentiſſima, ſua cuique ætas gratiſſima, hoc eſt media.

SALĪVŌSUS, Adj. [σιαλώδης] Quod ſalivæ ſaporem habet, vel ſalivæ eſt ſimile. Plir. lib. 16. cap. 38. Humor ulmis ſalivoſus. Sub finem carminis obſcæni,

Quibus repletus, aut ſalivoſis aquis,
Obeſam ad uxorem redis.

SALIVATUM, i, n. V. Salviatum in SALVIA, etſi hæc verior lectio videtur.

SALIVĀRIS, e. Adj. ut, Herba ſalivaris. [πύρεθρον] Dioſc. 3. 86.

SALIVĀRIUS, a, um. Adj. [σιαλικὸς] Plin. lib. 9. cap. 51. Quæ durioris teſtæ ſunt, ut murices, purpuræ, ſalivario lentore proveniunt. i. e. Viſcoſitate ſalivæ ſimili.

SALĪVO, [σιαλόω] āre. Salivam facere, ſive emittere. Plin. lib. 9. cap. 36. Congregantur verno tempore purpuræ, mutuoque attritu lentorem cujuſdam ceræ ſalivant.
Salivare etiam eſt, quod Salviare quoque a nonnullis dicitur. Quid autem hac voce intelligant vide infra ſuo loco. Columel. lib. 6. cap. 5. Tunc panacis & eryngii radices fœniculi ſeminibus miſcendæ, & cum defruti ac moliti tritici farina, candentique aqua conſpergendæ, eoque medicamine ſalivandum ægrotum pecus. Ibid. cap. 37. de aſino admiſſario, Et defecto viridi pabulo, & largo ordeo firmandus, nonnunquam etiam ſalivandus erit.

SALIVATIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Acut. 3. 2. Plurima ſalivatio.

SALIUNCA, æ. f. [ἀγριόναρδον, λευκόροδον Gl. L. G] Nardus Celtica, ut putat Ruellius, lib. 2. cap. 7. Herba ſtatim e terra exſiliens. Plin. lib. 21. cap. 7. Saliunca folioſa quidem eſt, ſed brevis, & quæ necti non poſſit. Radici numeroſæ cohæret: herba verius quam flos, denſa veluti manu preſſa, breviterque cæſpes ſui generis. Pannonia hanc gignit, & Norici, Alpiumque aprica.
Humilis ſaliunca. Virg. 5. Ecl. 7.

SALIUNCANUS Portus, maritimum Galliæ Celticæ oppidum ea in parte, qua Britanniam inſulam ſpectat. Auctor Ptolemæus lib. 2. cap. 8.

SALIUS, i. m. [Ἱερεὺς, ὁ τὰ ἀσπιστῆ ὅπλα θρησκεύων, ὑμνῳδὸς, σκύτευσις. Gl. L. G.] Martis Gradivi ſacerdos. Pompejus Feſtus, Salios a ſaliendo & ſaltando dictos eſſe, quamvis dubitari non debeat: tamen Polemon ait, Arcada quendam fuiſſe nomine Salium, quem Æneas a Mantinea in Italiam deduxerit, qui juvenes Italicos ἐνόπλιον ſaltationem docuerit. At Critolaus Saonem ex Samothrace cum Ænea Deos Penates, qui Lavinium tranſtulerit, Saliare genus ſaltandi inſtituiſſe, a quo appellatos eſſe Salios, quibus per omnes dies ubicunque manent, quia amplæ ponuntur cœnæ, ſi quæ aliæ magnæ ſunt, ſaliares appellantur.
Salii, Sacerdotes Martis dicti, quod in portandis Ancilibus ſaltare eos mos eſſet. Liv. 1. 20. Numa item Salios duodecim Marti Gradivo legit, tunicæque pictæ inſigne dedit, & ſuper tunicam æneum pectori tegumen, cæleſtiaque arma (quæ Ancilia appellantur) ferre, ac per urbem ire canentes carmina cum tripudiis ſolennique ſaltatu juſſit. V. Plin. lib. 21. cap. 3. Cic. 3. de Orat. 197. Ut epularum ſolennium fides ac tibiæ. Saliorumque verſus indicant. Ovid. 3. Faſt. 387.

Jam dederint Saliis a ſaltu nomina dicta.

Exſultantes Salii. Virg. 8. Æn. 285.
Curia Saliorum. Cic. 1. de Divin. 30.
Iidem vocantur Saliſubſuli, a Catullo, 18. 6. V. infra.

SALIUS, a, um. Adj. ut, Salius mos. Hor. 1. Carm. 36. 12.

Neu, morem in Salium, ſit requies pedum. i. e. Neu ceſſemus

Saliorum more ſaltare. Erant autem Salii Martis Gradivi ſacerdotes a Numa Pompilio inſtituti, qui certis anni temporibus carmina cantabant cum tripudiis & ſaltibus ſolennibus: de quibus qui plura ſcire volet, legat Dionyſ. Halycarn. lib. 2. Ex Lambino.
Saliæ virgines, Cincius Salias virgines eſſe ait Conductitias, quæ ad Salios adhibebantur cum apicibus paludatæ, quas Ælius Stilo ſcripſit ſacrificium facere in Regia cum Pontifice paludatas cum apicibus in modum Saliorum. Feſtus. Ego Salias, illis non abſimiles exiſtimo, quas Saliis Provincialibus Aquarum Sextiarum (quæ urbs in Provincia eſt Maſſilienſium) cives Sacramentario die, per vicos ſalire, rident.

SALIĀRIS, e. Adj. Ad Salios pertinens. Saliare Numæ carmen. Tacit. 2. Ann. 83. conf. Hor. 2. Epiſt. 1. 86.
Curſus Saliaris. Sen. Epiſt. 15.
Saliares Cœnæ, Dapes, Epulæ, [Σαλιακοὶ δεῖπνοι] auctore Feſto, Magnæ & copioſæ cœnæ dicebantur, & opiparæ, quales ſolebant facere Salii ſacerdotes Martis. Hor. 1. Carm. 37. pr.

Nunc eſt bibendum, nunc pede libero
Pulſanda tellus, nunc Saliaribus
Ornare pulvinar Deorum
Tempus erat dapibus. V. SALIUS.

Epulari Saliarem in modum. Cic. 5. Att. 9.

SĂLĬSUBSŬLUS, Mars dictus a ſaliendo ſubſultandoque: Nonius ex Pacuvio. Catull. 18. 6.

Sic tibi bonus ex tua pons libidine fiat,
In quo vel Saliſubſuli ſacra ſuſcipiunto.

[Sed vocem nihili eſſe contendit Iſ. Voſſius, & a Mureto ſuppoſitum verſum, qui pro Pacuviano affertur, vultque legi Salii ipſulis.

SĂLIX, ĭcis. f. [ἰτέα Gl. L. G. & G. L.] Arbor: a Saliendo dicta: vel quia caſu terræ impacta ſalit ac repente ſurgit. V. Plin. lib. 16. cap. 37. Virg 10. Ecl. 40.

Mecum inter ſalices lenta ſub vite jaceret.

Salicem, Verrius, Virgulti genus, non Arboris dicit, & ridicule interpretatur dictam, quod ea celeritate creſcat, ut ſalire videatur, Feſtus.
Amaræ ſalices. Virg. 1. Ecl. 79.
Amnicolæ ſalices. Ovid. 10. Met. 96.
Curva ſalix. Ovid. 5. Met. 594.
Erratica. Vitruv. 8. 1.
Fecundæ ſalices viminibus. Virg. 2. Georg. 446.
Frugiperda ſalix. V. Frugiperda, in FRUGES.
Glaucæ ſalices. Virg. 4. Georg. 182.
Lenta ſalix. Virg. 3. Ecl. 83.
Munda ſalix apud Juriſconſultum, Ea dicitur, quæ omni ſpurcitia & frondibus liberata & purgata eſt, aptaque eſt ad vinciendum & alligandum: ut quum ex arundine juga fiunt, aut pedamenta adminiculaque vitium. Verba Juriſconſulti ſunt, Et ſalicis mundæ annua librarum viginti millia. Ex Turnebo. V. l. Cajus. D. de ann. legatis.
Perticalis ſalix. V. Perticalis, in PERTICA.
Teneræ ſalices. Lucret. lib. 2. 361.
Viminalis ſalix. V. Viminalis, in VIMEN.
Salicis tria genera. V. Columel. lib. 4. cap. 30. & Plin. lib. 16. cap. 37.
Salix Græca, Ἄγνος, δένδρον. Gloſſ. Lat. Græc.

SALIGNEUS, a, um. Adj. [ἰτεϊνὸς] Quod ex ſalice factum eſt. Columel. lib. 7. cap. 10. Deinde ab ictu virgæ oportet tumentem venam ferro reſcindi, detractoque ſanguine colligari ſaligneo libro, vel etiam ulmeo. Idem lib. 11. cap. 3. Et lib. 6. cap. 2. Salignea clava.
Virgas ſaligneas inſtituendi ſalicti cauſa ſi quis defixerit, hæque radices egerint. Ulp. in l. 3. §. j. D. arb. furt. cæſar.

SALIGNUS, a, um. Adj. Idem. Columel. lib. 7. cap. 1. Quippe vel foliis, ſpininiſque, vel perticis ſalignis alitur.
Crates umbonum ſalignæ. Virg. 7. Æn. 632.
Falx ſaligna. Virg. 4 Georg. 110.
Fores ſalignæ. Stat. 4. Theb. 161.
Fuſtis ſalignus. Hor. 1. Serm. 5. 22.
Lectus ſalignus. Ovid. 8. Met. 659.

SALĬCĒTUM, & per ſyncopen, SALICTUM, i. n. quod eſt uſitatius, [ἰτεών Gl. G. L.] Locus ſalicibus conſitus. Varro, Idoneus locus eligendus ubi faciat ſalictum.
Flos ſalicti. Virg. 1. Ecl. 55.
Amœna ſalicta. Cic. 1. de Divin. 40.
Canentia ſalicta fronde glauca. Virg. 2. Georg. 13.
Denſis ſalictis obſeſſa palus. Ovid. 11. Met. 363.
Humile ſalictum. Juven. 11. Sat. 67.
Incultum ſalictum. Virg. 2. Georg. 415.
Udum ſalictum. Hor. 2. Carm. 5. 8.
Inſtituere ſalictum, V. paulo ante Virgas ſaligneas.

SALICTARIUS, a, um. Adj.
Adjective apud Plin. 21. 15. Lupus ſalictarius; Herba quædam.

SALICTARIUS, i. m. Qui ſalictum curat, & ex eo materiam ſalignam viti pedandæ jugandæque parat. Meminit Cato de R. R. cap. 11. ubi de vinea inſtruenda loquitur.

SALICASTRUM, i. n. [ἀγριάμπελος] Labruſca in ſalicetis naſcens. Plin. 23. 1. Eſt labruſcæ ſimilis, ſed in ſalictis naſcens, ideo diſtinguitur nomine, quum eoſdem uſus habeat, & ſalicaſtrum vocatur.

SALLIO, SALLO, V. SAL.

SALLUSTIUS, i. m. [Σαλλούστιος] C. Salluſtius Criſpus. Natus eſt Amiterni, oppido Sabinorum. A. U. C. 668. Obiit autem A. U. C. 723. Scripſit Hiſtoriam Romanam, egregium opus, de quo Martial. 14. 191.

Criſpus Romana primus in hiſtoria.

Tacit. lib. 3. Ann. 30. Criſpum Equeſtri ortum loco, C. Salluſtius rerum Romanarum florentiſſimus

mus auctor, ſororis nepotem in nomen adſcivit. V. CRISPUS. V. Quintil. lib. 2. cap. 5. Hodie ejus exſtant tantum,
1. Bellum Jugurthinum.
2. Bellum Catilinarium, ſive de Conjuratione Catilinæ liber.
3. E ſex libris Hiſtoriarum populi Romani, a morte Sullæ A. U. C. 626. uſque ad Catilinæ conjurationem, pauca quædam fragmenta.
4. Duæ Orationes (ſive Epiſtolæ) de Republica ordinanda: quas quidem nonnulli Salluſtii eſſe negant.
5. Declamatio in Catilinam, & alia in Ciceronem; de quibus V. Voſſium de Vit. Serm. 3. 6.

Subtiliſſimæ brevitatis artifex dicitur Gell. 3. 1.

SALLŪSTIĀNUS, a, um. Adj. ut Tacit. 13. Ann. 47. Horti Salluſtiani. Salluſtiana brevitas. Quintil. lib. 4. cap. 2.

SALMĂCIS, ĭdis f. [Σαλμακίς] Nympha Cæli & Terræ filia, fertur cauſa fontis Halicarnaſſi aquæ appellandæ fuiſſe Salmacidis, quam qui bibiſſet vitio impudicitiæ molleſceret, ob eam rem, quod ejus aditus anguſtatus parietibus, occaſionem largitur juvenibus petulantibus antecedentium [alias accedentium] puerorum puellarumque violandarum, quia non patet refugium. Ennius, Salmacidas ſpolia ſine ſudore & ſanguine. Feſtus. Ita enim legendus eſt ille ſenarius, non Salmaci da. Itaque M. Cicero lib. 1. de Off. 61. Intelligendum eſt, &c. ſic reſtituendus eſt: Et ſi quid ejuſmodi: Salmacidas ſpolia ſine ſanguine & ſudore. [Salmacida ſpolia Scalig. ad Feſt. Alii tamen diviſe Salmaci, da ſpolia malunt. V. Ant. Auguſt. Dacer. ad Feſt. Turneb. Adverſ. 28. 37. & interpp. Cic.
Item Fons in Caria, juxta Halicarnaſſum. Dictus Venereus ab amœnitate incolarum, ubi paulatim homines illecti, omnem feritatem depoſuerunt. Strabo lib. 14. Salmacis fons, neſcio quamobrem calumniatus, tanquam emolliens eos qui inde bibant. Hominum enim mollities videtur ab aëre, vel ab aqua cauſam trahere, quum ea minime ſint cauſa mollitiei, ſed divitiæ, & victus incontinentia. Spolia quoque ſine labore parta, Salmacia dicuntur, & Salmacida Bajas dixit Macer. [ap. Sen. puto] Ovid. 4. Met. 285.

Unde ſit infamis, quare male fortibus undis
Salmacis enervet, tectoſque remolliat artus,
Diſcite. V. ibi fabulam.

Undæ obſcænæ Salmacis. Ovid. 15. Met. 319.
Oppidum Cariæ hoc nomine memorat Steph.

SALMĂCIS, Adj. [Σαλμακίς] ut, Salmacides aquæ. Plin. lib. 31. cap. 3. Nam nitroſas atque Salmacides, in deſertis Rubrum mare petentes, addita polenta, utiles intra duas horas faciunt. [Immo Salmacidas Accuſ. pl. f. ab Adj. Salmacidus, a, um. quo de ſupra V. & Harduin. ad loc.

SALMANI, Gentes ſunt in Arabia. Auctor Plin. lib. 6. cap. 26.

SALMANTICA. V. SALAMANTICA.

SALMO, ōnis. m. Genus piſcis. Alii a Sale, alii a Saliendo ducunt. Plin. lib. 9. cap. 18. In Aquitania ſalmo fluviatilis, marinis omnibus præfertur. Quibuſdam tamen Sulmo rectius placet dici. Auſon. in Moſel. v. 97.

Nec te, puniceo rutilantem viſcere, ſalmo,
Tranſierim, latæ cujus vaga verbera caudæ
Gurgite de medio ſummas referuntur in undas.

Onomaſt. Vet. Salmo, Ἀτλακτύς.

SALMŌNA, æ. f. Fluvius in Moſellam profluens. Auſon. Moſell. v. 366.
Nec faſtiditos Salmonæ uſurpo fluores.

SALMŌNE, [Σαλμώνη] Una ex octo urbibus Piſanæ regionis, in qua olim Salmoneum imperaſſe auctor eſt Strabo lib 8. conf. Steph & Actor. 27. 7.

SALMŌNEUS, ĕos. vel i. m. triſyllabum, [Σαλμωνεύς] Æoli filius, non regis ventorum, ſed cujuſdam apud Elidem, ubi regnavit: qui fabricato ponte æreo, ſuper eum agitabat currus, ad imitanda tonitrua: & in quem jaculatus eſſet facem, eum jubebat occidi. Hic poſtea verum expertus eſt fulmen. Hactenus Servius enarrans locum Virg. 6. Æn. 580.
Vidi & crudeles dantem Salmonea pœnas, &c.

SALMŌNIS, ĭdis. f. [Σαλμωνίς] patronym. Ovid. 3. Amor. 6. 43.
Siccus ut amplecti Salmonida poſſet Enipeus.
Nympha Salmonis, Tyro Salmoneos filia. Valer. 5. Argon. 478. [V. Ovid. 6. Met. 116. vel potius Homer. Odyſſ. λ. 235.
Ex hac & Cretheo natus eſt Æſon Iaſonis pater.

SALMOXIS, Dæmon quidam Thracum. Herodot. lib. 4.

SALMYDESSUS, [Σαλμυδησσός] Regio Ponti ſiniſtra, quam cœno increviſſe Strabo lib. 1. auctor eſt. V. eundem lib. 7. & Steph.

SAL-NITRUM, ut vulgo nunc dicitur, factitium eſt, & ad tormenta ignium miſſilia repertum, veteribus autem fuiſſe videtur incognitum ἁλόνιτρον. Corrupta tamen dictio eſt: nam legitur apud Plinium 31. 10. Sal nitrum ſulphuri concoctum in lapidem vertitur. V. in SAL & NITRUM. & Hard. in loc.

SĂLO, ōnis. m. [Σάλων] Fluvius eſt apud Celtiberos non procul a Bilbili oppido, optima ferri temperatura nobilis. Martial. lib. 10. 96.
Auriferumque Tagum ſitiam patriumque Salonem.
Salo, Dalmatarum emporium, quod Cæſar vaſtavit incendio. Strabo lib. 7. Dehinc Dalmatarum litus & eorum emporium Salo. Ea gens annos complures adverſus Romanos bella geſſit. Caſtella ad quinquaginta habuerunt dignitate præſtantia, In his & oppida quædam Salo, Priamo, Ninia, atque Sinotium & novum & vetuſtum, quæ Cæſar Auguſtus vaſtavit incendio. conf. SALO & SALONÆ.

SALOBRIASÆ, Populi ſunt circa Indum, apud Plin. lib. 6. cap. 20.

SALŌME, es. f. [Σαλώμη] Soror ejus Herodis, qui data Antonio pecunia regnum Judæorum invaſerat, quo tempore Jeſus Chriſtus de Maria virgine natus fuit. Strabo lib. 16. Cæſar & Herodis filios, & ſororem Salomen, & Berenicen ejus filiam, honore proſecutus eſt.

SĂLŎMŌN, ōnis. m. [Σαλομών] Nomen regis Hieruſalem, & Pacificus interpretatur. Pacem enim habuit cum omnibus regibus, ſapientiſſimus judicatus. Templum Deo pulcherrimum exſtruxit, ut in litteris Sacris habetur. Ab Hebræis Schelomoh ſcribitur, a Græcis vero Solomon, Σολομών.

SALOMONIUS, a, um. Adj. poſſeſſ. [Σαλομώνιος] ut, Templum Salomonium, apud Lactant. 4 13.

SALON, [Σάλων] Regio eſt Bithyniæ paſcendis bobus idonea. Unde etiam Salonenſis caſeus dicitur. Strab. lib. 12. conf. Steph. in Σαλώνεια, & SALO ſupra.

SALONA Litorea, Oppidum in Provincia, medio itinere inter Avenionem Cavarûm & Phocenſium Maſſiliam, nobilitatum Craucea lapidea Craucea eſt planities, quæ cum quinquaginta miliaria per circuitum habeat, non poſſis tamen digito terram tangere, quin te ſaxum impediat: tantus eſt lapidum (quos ex Herculis pugna relictos fabulantur) in ea planitie

numerus. Sunt & apud Salonem Marii monumenta & Cæſaris: nempe callata via, murus Marius, Auguſti lapides, & miſſilia multa paſſim inveniuntur. Gallice, *Salon de crau.*

SALŎNÆ, arum. f. pl. [Σαλῶναι] Urbs Dalmatiæ, capta olim ab Aſinio Pollione. Hor. 2. Carm. 1. 15. conf. SALO, SALONINUS, & Steph.

SALŌNIUS, a, um. Adj. [Σαλώνιος] ut, Quercus Saloniæ. al. Chaoniæ. Claud. 3. Conſ. Hon. 118.

SALŌNĪNUS, [Σαλωνῖνος] Serv. in 4. Ecl. pr. Aſinius Pollio, inquit, ductor Germanici exercitus, quum poſt captas Salonas, Dalmatiæ civitatem, primo meruiſſet lauream, poſt etiam Conſulatum adeptus fuiſſet, eodem anno ſuſcepit filium, quem a capta civitate, Saloninum vocavit, cui nunc Virgilius Genethliacon dicit, quem conſtat natum riſiſſe ſtatim: quod parentibus omen eſt infelicitatis: nam ipſum puerum inter ipſa primordia periiſſe manifeſtum eſt.
Saloninus dictus eſt & Gallieni Imp. filius a matre Cornelia Salonina. Periit a militibus Poſtumianis occiſus Coloniæ Ubiorum, & a patre Romæ fuit conſecratus.

SALONENSIS, [Σαλωνίτης] In SALON.

SALONIĀNI, Catones, Catonis Cenſorii genus apud Romanos celebre, ex Salonio cliente Catonis, cujus ille filiam uxorem duxit, atque genuit anno ſuæ ætatis LXXX. Plin. lib. 7. cap. 14.

SALPA, æ. f. [σάλπη] Genus piſcis circa Ebuſum, obſcænus alibi, & qui coqui non poſſit, niſi verberatus, ut ait Plin. lib. 9. cap. 18. Ibid. cap. 51. Salpæ Autumno gignuntur.

SALPIÆ, [Σαλαπίαι] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Apulorum urbs in Ionio pelago: Salapia Plinio. q. V.

SALPINA, Palus in Apulia juxta Salpiam civitatem meretricio amore Hannibalis inclitam. Lucan. lib. 5. 377.
Quos recipit Salpina palus. Sunt qui non Salpiam: ſed Salapiam & Salapinus ſcribant, de quo ſuo loco ſcripſimus.

SALPŪGA, æ. f. Genus formicarum. Plin. 29. 4. & 34. 4.

SALSAPARILLA, æ. f. aut, ut nonnulli voluerunt, Sparta parilia, Ebulo ſimilis herba, de qua ad Dioſcoridem ſcribit Matthiolus lib. 11. cap. 111.

SALSAMENTUM, &c. SALSE, V. SAL.

SALSICORTEX, ĭcis. a nonnullis appellatur Arbor ex genere glandiferarum, quam Græci ἁλίφλοιον nominant. Eſt autem hæc arbor cortice atque caudice craſſiſſimo & plerumque cavo, fungoſoque. Sola corde caret etiam quum vivit putreſcens, fulmine frequenter icitur, etiamſi altitudine non excellat: ideo ad ſacrificia uti nefas erat apud Æoles. Eadem fere ſterilis eſt, & ſi quando glandem tulerit, ea adeo eſt amara, ut præter ſues, a nullo attingatur animali, ac ne ab iis quidem quum aliud pabulum poſſunt nanciſci. [V. Plin. 16. 6. ad fin.

SALSILAGO, SALSITUDO, V. SAL.

SALSOS, Amnis in Caſſandro Indiæ. Plin. lib. 6. cap. 25.

SALSŬLÆ, ārum. f. pl. [Σάλικες] Fons Narbonenſis Galliæ juxta Ruſcinonem, non dulcibus, ſed ſalſioribus, quam marinæ ſunt, aquis defluens. Pomponius Mela lib. 2. 5. Vulgo *Saulſes*: ubi eſt arx munitiſſima regum Galliæ ditionis.

SALSURA, V. SAL.

SALTATOR, SALTATRICULA, SALTATRIX, V. SALIO, & SALTO.

SALTEM, [κἄν, γοῦν Gl. L. G.] Conjunctio adverſativa, per defectionem dicitur, quaſi Si aliter non poteſt. Perottus.
An Si autem aliter non poteſt? H. St.
Servius in 4. Æn. 327. Saltem, Vel hoc. Eſt autem ſermo tractus a captivis, qui quum tenerentur ab hoſtibus, dicebant ſublatis manibus, Salutem concede. Inde per ſynæreſin, hic natus eſt ſermo, ut in contemptu rerum multarum petituri aliquid ſaltem dicamus. Donatus in Andr. 2. 1. 13. Deſperatis rebus, ſolam petentes ſalutem, hoc verbo utimur. V. Gellium lib. 12. cap. 14. Ter. And. 3. 2. 14.

— itane tandem idoneus
Tibi videor, quem tam aperte fallere incipias dolis?
Saltem accurate, ut metui videar, certe ſi reſciverim.

Idem Phorm 2. 1b. 2. Cic. 8. Att. 16. Quare nunc ſaltem ad illos calculos revertamur. Eidem, 9. 6. Eripe mihi hunc dolorem, aut minue ſaltem.
Atque aliquo, ſi non bono, at ſaltem certo ſtatu civitatis hæc inter nos ſtudia exercere poſſemus. Cic. 9. Fam. 8.
Vix ſaltem. Quintil. lib. 6. cap. 5. Illud vix ſaltem præcipiendum videtur.
Nonnulli ſcribunt Saltim. V. Priſcian. 15. & Voſſ Etymol.

SALTIÆ, Populi ſunt juxta Pontum Euxinum, poſtea Pheirophagi a tenuitate victus appellati.

SALTITO, SALTO, SALTUARES, SALTUS verbale, &c. V. SALIO.

SALTUS, ûs. m. [νάπη, ὑλώδης τόπος Gl. G. L.] Denſior ſilva & invia, quod ibi arbores ſaliant, in quo paſci & æſtivare pecudes ſolent: ut ait Valla lib. 4. Sunt qui dicant Saltus eſſe Loca arboribus expedita, quia facile in his ſaltetur. Virg. 3. Georg. 143.

Saltibus in vacuis paſcant, & plena ſecundum
Flumina.

Plaut. Caſ. 5. 2. 41.
Ubi illum ſaltum video obſeptum, rogo ut altero ſinat ire.

Saltum, Gallus Ælius libro ſecundo ſignificationum, quæ ad jus pertinent, ita definit: Saltus eſt, ubi ſilvæ, & paſtiones ſunt, quarum cauſa caſæ quoque. Si qua particula in eo ſaltu, paſtorum aut cuſtodum cauſa, aratur, ea res non perimit nomen ſaltui, non magis, quam fundi, qui eſt in agro culto, & ejus cauſa habet ædificium, ſi qua particula in eo habet ſilvam. Feſtus.
Significat etiam Campi ſpatium. Vide Pontanum in 3. Georgic. 471.
Saltus, ſalti, ſecundæ declinat. antiquis. Accius Menalippo, Hic Menalippum interea trajectus nemorum in ſalti faucibus. Nonius. 8. 18.
Nemorum ſaltus. Virg. 6. Ecl. 57.
Apti ſaltus venatibus. Ovid. 5. Epiſt. 17.
Floriferi ſaltus. Lucret. lib. 3. 11.
Innoxius ſaltus. V. INNOXIUS.
Invii ſaltus. V. INVIUS.
Profundi. Virg. 2. Georg. 391.
Umbriferi ſaltus. Juven. 10. Sat. 194.
Cingere ſaltus indagine. Virg. 4. Æn. 121.
Circumdare magnos ſaltus canibus. Virg. 1. Georg. 140.
Depaſcere ſaltus. Ovid. 5. Faſt 283.
Detrudi de ſaltu agroque communi. Cic. pro Quint. 28.
Occupare ſaltus. V. OCCUPO.
Peragrare virides ſaltus. Lucret. lib. 2. 355.

Sepire ſaltum plagis. Lucret. lib. 5. 1250.
Pyrenæi. Cæſ. Bell. Civil. 1. 37. Celeriter Pyrenæos ſaltus occupari jubet. Sic cap. ſeq. pr. Alter a ſaltu Caſtulonenſi, &c.
Saltum pro Magna poſſeſſione accepit Catullus, ut a Varrone memoratum eſt in libris de R. R. 1. 10. extr. Sic autem ſcribit Epigr. penult.
Firmano ſaltu non falſo mentula dives. Turnebus. V. Iſ. Voſſ.

SALTUĀRIUS, vel SALTARIUS, i. m. [ὀρεοφύλαξ, Gl. L. G. & ἀγροφύλαξ Gr. L.] Silvarum ſeu ſaltus cuſtos. Pomponius de Uſu & Habit. lib. 7. l. Si ita, D. Dominus proprietatis, etiam invito uſufructuario vel uſuario, fundum, vel ædes, per ſaltuarium, vel inſularium, cuſtodire poterit. Petron. cap. 53. Saltuariorum teſtamenta.

SALTUENSIS, e. Adj. Qui ſaltus a publico redimit, conducitve, Diocletianus & Maximianus Principes. Cura pervigili obſervare debebit Sublimitas tua, ne coloni, vel ſaltuenſes, ultro etiam ſe offerentes ad militiam ſuſcipiantur armatam, aut cogantur inviti. Per ſaltus paſcunt pecora, ſunt enim herboſi ſaltus, quos ſi cultore deſtituas, deſerta ſilvæ fient: itaque eos haud eſſe avocandos ab opere principes conſtituunt; Ex agris quippe ſitia: ex ſaltibus carnes accipimus. Antoninus. vide l. j. de fugit. Colon. lib. 11. C. & l. 13. Qui militar. non poſſunt. l. 13. De fundis patrimonial. eodem lib.

SALTUOSUS, a, um. Adj. [νaπώδης] Locus ſaltibus plenus. Liv. 27.12. Aperta erat regio ſine ullis ad inſidias latebris: itaque in loca ſaltuoſa cedere inde cœpit. Nepos 14. 4. 2. Regio ſaltuoſa.

SALUBER, SALVEO. V. SALUS.

SALVIA, æ. f. [ἐλελίσφακον, ἡ ἐλελίσφακος] Herba, dicta quod diverſos ſanet morbos. Plin. lib. 22. cap. 25. Noſtri, qui nunc ſunt, herbarii eleliſphacon Græce, Latine ſalviam vocant, mentæ ſimilem, canam, odoratam. Partus emortuos ea appoſita extrahunt. Item vermes aurium ulcerumque. Idem lib. 26. cap. 6.

SALVIĀTUM, i. n. Genus potionis, quo veterinarii ſeu mulomedici utuntur in ægrotantium animalium curatione. Græce ποτὸν vocant, a Salvia, quam veteres pro ſucco accipere conſueverunt. Quidam tamen volunt Salviatum, a Salviæ ſucco deduci. Columel. lib. 6. cap. 10. pr. Recens tuſſis optime ſalviato farinæ ordeaceæ diſcutitur. Plin. lib. 27. cap. 11. Ex hac in tres modios ſalviati additur. Docti quidam contendunt legendum eſſe Salivatum, & ita in vetuſtis haberi codicibus teſtis eſt Harduinus, in loc. & Victor. ad Colum. 6. 9. pr. Porro Salivatum appellant, quod Apſyrtus & alii, qui de medicina equorum ſcripſerunt, πυρεπότισμα vocant & Salivare, quod illi πυρεποτίσαι.

SALVIO, āre. Salviatum in potum dare, vel, ut alii volunt, Salviati more demittere. Columel. lib. 6. cap. 24. Vel tenero olere, commiſto torrido, molitoque milio, & per unam noctem lacte macerato ſalviatur. Alii legunt Salivatur.
Salviandum pecus, h. e. Salviato potionandum. Salviatum, quod a quibuſdam Salivatum dicitur, Potionis genus eſt, quo in veterinis jumentiſque maxime utuntur veterinarii, hoc eſt, medici veterinorum. Sunt autem Veterina, Animalia quæ vehere poſſunt. Salivatum a Saliva quaſi ſucco dictum videtur. Qui Salviatum legere mavult, a Salvia ſive Sale nuncupationem trahit. Hæc in Columellam Beroaldus. V. Geſneri indicem.

SALVIA, Mater Apuleji.
Salvia, Oppidum Treienſium in quinta Italiæ regione. de quo Plin. lib. 3. cap. 13. Hard. conjuncte, Urbeſalvia Pollentini.

SALVIUS Fuſius inter eximii roboris viros recenſetur a Plin. lib. 7. cap. 20. in hunc modum: Fuſius Salvius duo centenaria pondera pedibus, totidem manibus, & ducenaria duo humeris contra ſcalas ferebat. [Harduinus dividit, ut duo nomina gentilicia ſint. Homines Italici generis ſæpe occurrunt cum Cognomine ſimili gentili in *ius*, aut forte corruptum fuit cognomen hominis Romani. An Salvinus?
Salvii in Romana hiſtoria in primis memorandi Othones cognomine, de quibus V. Suet pr. vitæ Othonis Imp.
Salvius Julianus cognomento Severus, origine Mediolanenſis, nobili familia, juris peritiſſimus fuit. Is perpetuum edictum diligentiſſime compoſuit: floruit ſub Hadriano, poſt Chriſtum anno 134. V. Rutilium lib. ſingulari de vita Juriſcon.

SALVIANUS, a, um. Adj. ut, Salvianum interdictum de quo lib. 43. P. tit. 33. quo adverſus ſe fruſtrantes creditores, ad pignora recuperanda, agunt.
Fuit & proprium nomen Presbyteri Maſſilienſis, cujus exſtant de Gubernatione Dei libri VIII. & Adverſus avaritiam IIII. ut & Epiſtolæ.

SĂLUM, i. n. [ἅλς] Mare dicitur a ſapore ſalis. Vel a verbo Græco σαλεύω, quod ſignificat movere, fluctuare. Virg. 1. Æn. 541.
Perque undas ſuperante ſalo. Cic. 3. Tuſc. 67. Nec tam ærumnoſo navigaſſem ſalo. [Ex Gr. Σάλος. de q. V. Suid.
Spumante ſalo ſit ſonitus. Virg. 2. Æn. 209.
Salus, maſculine protulit Ennius Hecuba, Undantem ſalum. Non. 3. 199.

SĀLŪS, ūtis. f. [ὑγεία, σωτηρία Gl. L. G.] Incolumitas Plaut. Capt. 3. 3. 3.
Hic ille eſt dies, quum nulla vitæ ſalus ſperabilis eſt mecum. Ter. Adel. 4. 1. 3.
—utinam quidem
(Quod cum ſalute ejus fiat) ita ſe defatigarit velim,
Ut triduo hoc perpetuo prorſum e lecto nequeat ſurgere. h.e. Sine malo aliquo. Ibid. 3. 2. 2.
Salus, contrarium habet Exitium. Cic. pro Roſc. Amer. 149.
Rerum ſalus. Lucan. lib. 2. 221.
Reipub. ſalus. Cic. 5. Verr. 207. Reip. ſalus deerit, ſi improborum exemplis improbi judicio ac periculo liberabuntur.
Salus omnis in ſociis. Plin. lib. 9. cap. 46.
Cum ſalute. V. CUM præpoſitionem.
Dubius ſalutis Æneas. Ovid. 15. Met. 437.
Incertus ſum ſalutis meæ. Ovid. 3. Triſt. 3. 4.
Socius ſalutis. Virg. 5. Æn. 174.
Via prima ſalutis. Virg. 6. Æn. 96.
Afflicta ſalus. V. AFFLIGO.
Dulcis ſalus. Ovid. 5. Triſt. 7. 3.
Infeſta alicui ſua ſalus. V. INFESTUS.
Afferre ſalutem. Cic. 3. de Legib. Cui ne reditus quidem ad bonos, ſalutem a bonis potuit afferre.
Amittere ſalutem. V. AMITTO.
Confidere de. V. CONFIDO.
Conſiſtit ſalus. V. CONSISTO.
Conſulere ſaluti. Cic. 4. Fam. 14. Idem 2. Att. 19. Saluti, ſi me amas, conſule. V. CONSULO.
Conſulere de ſalute alterius. V. CONSULO.
Continetur ſalus publica incolumitate illius. V. CONTINEO.
Dare ſalutem. Cic. 1. de Or. 32. Dare ſalutem, liberare periculis. Ovid. 4. Ep. pr.
Debere ſalutem ſuam alicui. Ovid. 4. de Pont. 15. 3.
Deſerere ſalutem. Cic. 1. Fam. 7. Multum enim intereſt, utrum laus minuatur, an ſalus deſeratur.
Deſperare ſalutem. Ovid. 3. de Pont. 7. 23.
Donatus æterna ſalute. Lucret. lib. 5. 1214.
Ferre opem & ſalutem indigentibus. Cic. 2. de Finib. 118. Et pro Arch. 1. Huic profecto ipſi, quantum eſt ſitum in nobis, & opem & ſalutem ferre debemus.
Fulcire ſalutem. Lucret. lib. 3. 125.
Habere ſalutis rationem. Cic. 1. Fam. 6.
Jacere ſalutem in reliqua. V. JACIO.
Impetrare precibus ſalutem. V. IMPETRO.
Incumbere ad ſalutem Reipub. V. INCUMBO.
Inviſa eſt mihi ipſa quoque ſalus. Ovid. 4. de Pont. 14. 5.
Juncta ſalus noſtra eſt. Ovid. 20. Epiſt. 233.
Monſtrat ſalutis iter Fortuna. Virg. 2. Æn. 387.
O ſocii, qua prima, inquit, Fortuna ſalutis
Monſtrat iter.
Periclitanda ſalus. V. PERICLITOR.
Petere ſalutem. Cic. 6. Fam. 19.
Poſita eſt noſtra ſalus in te uno. Ovid. 3. Met. 648.
Potiri ſtabili ſalute, Firma eſſe valetudine. Ovid. 20. Epiſt. 179.
Quæſita ſalus fuga. Ovid. 14. Met. 236.
Recuperare ſalutem. Cic. 14. Fam. 1.
Reducere ad ſalutem. Cic. Poſt redit. ad Quirit. 15. An ego quum mihi eſſet exploratiſſimum, &c. dubitarem quin is me confectum conſularibus vulneribus, conſulari medicina ad ſalutem reduceret.
Reſtituere ſalutem. Cic. pro Domo 75.
Retinere ſalutem. Cic. 6. Fam. 21.
Sperare. Virg. 2. Æn. 354.
Saluti eſſe alicui. Cic. 9. Att. Quum ei ſaluti, qui mihi fuerit, fuiſſes, tamen lectis ejus litteris, quas, &c.
Supereſt ſalus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Vocari ad perniciem, & Ad ſalutem, contraria. Cic. 2. de Orat. 35. Eadem facultate fraus hominum ad perniciem, & integritas ad ſalutem vocatur.
Utitur medicis ſuis, non ad ſalutem, ſed ad necem. Cic. de Aruſp. Reſp. 35.
Salus, Remedium. Virg. 2. Æn. 354.
Una ſalus victis, nullam ſperare ſalutem.
Suprema ſalus in aliquo. Virg. 12. Æn. 653.
Salutem dicere alicui, Salutare, ſalutem precari. Plaut. Capt. 2. 3. 29.
Omnium primum ſalutem dicito matri & patri. Cicero ſalutem dicit Appio Pulchro, lib. 3. ad Fam. atque ita in ceteris epiſtolis. Idem 5. Tuſc. 90. Anacharſis Hannoni ſalutem. Subaudi Dicit. Sic 4. Att. 47. Dionyſio plurimam ſalutem. [Gloſſ. Lat. Græc. Salutem, Χαίρειν. Et plenius Græc. Lat. Χαίρειν λέγω, Salutem dico.
Accepta, redditaque ſalute. Liv. 7. 5.
Adſcribere ſalutem alicui. Cic. 6. Att. 20. Filiola tua gratum mihi fecit, quod tibi diligenter mandavit, ut ſalutem mihi adſcriberes. V. ASCRIBO.
Dicere multam, plurimam ſalutem. V. MULTUS.
Dicere multam ſalutem foro & curiæ. Cic. 7. Fam. 33. Quas ſi ut volumus exceperimus, ego vero multam ſalutem & foro dicam, & curiæ: vivamque tecum, & cum communibus noſtris amatoribus. h. e. Jubebo valere curiam: nihil mihi amplius cum curia erit commune.
Dic a me illi ſalutem. Cic. 14. Fam. 1.
Data redditaque ſalute. Liv. 3. 26. [An Dicta?
Impertire ſalutem alicui, & Impertire aliquem ſalute. Cic. 2. Att. 12. Ter. Eun. 2. 3. 39.
Mittere ſalutem alicui. Ovid. 16. Epiſt. 1. & 4. 1.
Mittere ſalutem, & Referre ſalutem: pro Salutare, & Reſalutare. Cic. 16. Att. 4. Atticam noſtram cupio ſuaviari: ita mihi dulcis ſalus viſa eſt, per te miſſa ab illa. Referes igitur ei plurimam ſalutem.
Nuntiare ſalutem. V. NUNTIO.
Referre, V. MITTERE.

SALUS, [Ὑγεία] Dea apud Martianum Capell. In ſedecim, inquit, diſcernitur cœlum omne regiones, in quarum prima, ſedes habere memorantur poſt Jovem dei Conſentes, Penates, Salus ac Lares. Lilius Syntag. 1. lib. Hiſtoriæ deorum. Ferebatur Æſculapii filia, & hanc precari ſolebant, ut morbos depelleret. Ter. Hec. 3. 2. 2.
Male metuo, ne Philumenæ magis morbus ingraveſcat,
Quod te, Æſculapi, & te, Salus, ne quid ſit hujus, oro. Et Plaut. Capt. 3. 3. 14.
Neque jam ſervare, Salus ſi vult, me poteſt: nec copia eſt. Item meminit Tacit. 12. Ann. 23. Ejus typus frequens in nummis. V. Oiſel. Tab 80.

SALŪBER, bris, bre: vel SALŪBRIS, bre. Adj. [ὑγιεινὸς, ἡ ὑγιεινὸς Gl. L. G. & G. L. σωτήριος idem Gl.] Quod præbet ſanitatem, ut ait Valla: unde Aer, Cibus, Locus, Salubres dicuntur. Columel. lib. 1. cap. 2. Salubri cælo.
Annus ſalubris, & Peſtilens, contraria. Cic. 1. de Divin. 130.
An Saluber? H. St.
Aquæ ſalubres. Hor. Carm. ſæcul. 31.
Aura ſalubris. Ovid. 3. de Arte Am. 693.
Fluvius ſaluber. Virg. 1. Georg. 272.
Herbis ſalubribus ſanare curas. Tibul. lib. 2. 3. 13.
Locus. Varr. de R. R. 1. 2.
Lympha ſalubris. Propert. lib. 3. 22. 26.
Malvæ ſalubres corpori. Hor. Epod. 2. 58.
Verba ſalubria. Ovid. 6. Faſt. 753.
Salubris huic rei. Plin. lib. 8. cap. 27.
Adoptio ſalubris pupillo, i. e. Utilis. Ulpian. in l. Nec ei. §. Et primum. D. de adoption.
Conſilium ſalubre. Cic. 8. Att. 12. Quare nunc ſaltem ad illos calculos reverta-

revertamur, quos tum abjecimus, ut non ſolum glorioſis conſiliis utamur, ſed etiam paulo ſalubribus. [An Salubrioribus? vel Paulum ſalubribus?
Factum ſalubre. Ovid. Rem. Amor. 316.
Liber ſtudiis ſalubrior, quam dulcior. Quintil. lib. 3. cap. 1.
Princeps. Sueton. in Aug. cap. 42. pr. Sed ut ſalubrem magis, quam ambitioſum principem ſcires. H. St.
Sententia Reipub. ſaluberrima. Cic. pro Domo 16.
Quicquid ſalſum aut ſalubre in oratione, id proprium Atticorum eſt. Cic. in Orat. 90.
Salubris, pro Sano aliquando accipitur. Liv. 3. 8. Graviore tempore anni jam circumacto, defuncta morbis corpora ſalubriora eſſe cœpere. Cic. 9. Fam. 12. Gratulor Bajis noſtris, ſiquidem, ut ſcribis, ſalubres repente factæ ſunt. [Hoc vel de Aquis Bajanis, vel de Cælo, ſub quo poſitæ ſunt intelligendum eſt, neque proinde Salubre pro Sano.
Comp. & Superl. exempla ſupra exſtant. Gloſſ. Græc. Lat. Ὑγιεινότατος, Saluberrimus. Item Σωτηριώδης, Saluberrimus.

Salubrĭter, Adv. [ὑγιεινῶς] Liv. 3. 62. Et trahi bellum ſalubriter, & mature perfici poteſt.
Emere ſalubriter. V. emo.
Refrigerari ſalubrius. Cic. de Senect. 57. Ubi enim poteſt illa ætas aut æque caleſcere vel apricatione melius, vel igni; aut viciſſim umbris, aquisve refrigerari ſalubrius?
Superl. Plin. lib. 27. cap. 3. Sed majores, oculorum quoque medicamentis aconitum miſceri ſaluberrime promulgavere.

Salubrĭtas, ātis. f. [τὸ ὑγιεινὸν] Sanitas. Plin. lib. 37. cap. 13. Jam ſitu ac ſalubritate cæli atque temperie, acceſſu cunctarum gentium facili, &c. Cato R. R. cap. 157. De braſſica Pythagorea, quid in ea boni ſit, ſalubritatiſque. Cæſ. 8. Bell. Gall. cap. 52. Quantum ſatis eſſet ad mutationem locorum, propter ſalubritatem.
Urbis vel alicujus loci ſalubritas. Cic. 2. de Lege Agrar. 94.
Afferre ſalubritatem. V. affero.
Vini ſalubritas. Plin. 14. 6.
Dictionis ſalubritas, per translationem. Cic. de Clar. Orat. 51. Ita peregrinata tota Aſia eſt, ut ſe externis oblineret moribus: omnemque illam ſalubritatem Atticæ dictionis, quaſi ſanitatem perderet, ac loqui pæne dediſceret. De eloquentia. V. Succus orationis, in succus.
Salubritates in plur. dixit Vitruv. 5. 3.

Salutāris, e. Adj. [ὑγιεινός, σωτήριος Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Saluber, hoc eſt ſalutem præſtans, vel ad ſalutem idoneum. Cic. ad Octav. Nulla enim remedia quæ vulneribus adhibentur, tam faciunt dolorem, quam quæ ſunt ſalutaria.
Cultura agrorum generi univerſo ſalutaris. Cic. de Senect. 56.
Salutaris ſtella ad ortus puerorum. Cic. 1. de Divin. 85. Quid aſtrologus, cur ſtella Jovis aut Veneris conjuncta cum Luna ad ortus puerorum ſalutaris ſit, Saturni Martisve contraria?
Acceſſus ad res ſalutares, A peſtiferis receſſus, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 34.
Civis beneficus & ſalutaris. Cic. pro Milon. 20.
Salutares litteræ, Quæ conſolationem afferunt. Cic. 6. Att. 9. Sic ergo habeto, ſalutares te mihi litteras miſiſſe: neque ſolum has longiores, quibus nihil poteſt eſſe explicatius, nihil perfectius, ſed etiam illas breviores, &c. Idem 2. de Nat. Deor. 27. Salutaris calor. Et 3. de Fin. 66. Salutaris Juppiter.
Salutaris ſeveritas vincit inanem ſpeciem clementiæ. Cic. ad Brut. 2.
Salutaris littera dicitur A, quod Abſolutionis nota fuit in tabulis judicum. V. a præpoſitionem.
Salutaris digitus, Qui pollici eſt proximus, qui & Index dicitur. Suet. de Auguſt. Cæſ. cap. 80.
Salutaris porta appellata eſt ab æde Salutis, quæ ei proxima fuit. Paulus.
Compar. Cic 14. Fam. 17. Nihil magnificentius, nihil præclarius actum unquam, nihil Reipub. ſalutarius.

Salutarĭter, Adv. [σωτηριωδῶς Gl. G. L.] Cic. de Clar. Orat. 8. Tum arma ſunt ea ſumpta, quibus illi ipſi, qui didicerant eis uti glorioſe, quemadmodum ſalutariter uterentur, non reperiebant. Cic. 10. Fam. 24.

Salutarium, i. n. Munus a convaleſcentibus debitum. Tertull. Apol. 46. Statuis & ſalutariis remunerari.

Salutĭfer, ĕra, ĕrum. Adj [σωτηρίαν φέρων] Ferens ſalutem. Martial. lib. 5. 1.
Puer ſalutifer orbi. Ovid. 2. Met. 642. de Æſculapio.
Venit urbi ſalutifer. Ovid. 15. Met. 744.
Opem ſalutiferam dare. Ovid. 21. Epiſt. 174.
Sorte ſalutifera ſuccurrere rebus miſeris. Ovid. 15. Met. 632.

Salutificator, ōris. m. Salvator. Apud Eccleſiaſticos.

Salutĭger, ĕra, ĕrum. Idem quod Salutifer. Auſon. Ecl. de Nom. 7. dier.

Sexta ſalutigerum ſequitur Venus alma parentem.

Item Qui ſalutem nuntiat. Apul. de Deo Socr. p. 4. Elmenh. Interpretes & ſalutigeri.

Salutigĕrŭlus, a, um. Adj. Idem. Plaut. Aulul. 3. 5. 28.

Salutigerulos pueros, vehicula, qui vehar. Pueros ſalutigerulos vocat, Servos qui juſſu dominæ hunc illum ſalutant, ſuntque Nuntii & Renuntii. al. Sandaligerulos legunt.

Salutigerulus, i, m. ἐπισκέπτης Gloſſ. Lat. Græc. i. e. Salutator.

Salūto, [ἀσπάζομαι, προσαγορεύω Gl. L. G. & G. L.] āre. Salutem dicere, quod non accedentibus ſolum, ſed abeuntibus quoque attribuitur. Ter. Eun. 2. 2. 29

Salutant, ad cœnam vocant, adventum gratulantur. Idem Adel. 3. 3. 92.

Opperiar hominem hic, ut ſalutem, & colloquar. Cic. 5. Att. 23. Domus te tota noſtra ſalutat. Idem de Univerſ. 2. Veniſſetque eodem Mitylenis me ſalutandi & viſendi cauſa.
Salutare benigne, comiter appellare unumquemque. Cic. 13. Philip. 4. Liv. 23. 4. pr. Plebem adulari, ſalutare, benigne invitare.
Salutare, Salutem precari. Plin. lib. 28. cap. 2. Cur ſternutamentis ſalutemur? h. e. Quum ſternutamus.
Salutabant antiqui, non homines modo, ſed & loca, quo veniebant, vel redibant. Virg. 3. Æn. 524.

Italiam læto ſocii clamore ſalutant. Ovid. 1. Triſt. 1. 19.
Vade liber, verbiſque meis loca grata ſaluta.

Agros ſalutare. Ovid. 3. Met. 25. Idem 15. Met. 687.

Aſſuetaſque domos, habitataque templa ſalutat.

Salutare, pro eo quod Vale dicere vulgo dicitur. Plaut. Milit. 4. 8. 29.

Etiam nunc ſaluto te familiarius, priuſquam eo.
Conſervi, conſervæque omnes bene valete & vivite. Stat. 4. Theb. 31.
Stant tamen, & nota puppim de rupe ſalutant.

Salutare deum, Venerari. Ter. Phorm. 2. 1. 81. Cic. pro Roſc. Amer. 55. Quod ſi luce quoque canes latrent, quum deos ſalutatum aliqui venerint, opinor iis crura ſuffringantur. Plaut. Bacch. 2. 3. 113. Salutatum ire Deos. Ter. Phorm. 1. 5. 81.

At ego Deos Penates ſalutatum domum
Devortar. [Ob adventum ſcilicet felicem ture ſupplicabant.

Salutare deum precibus. Martial. lib. 12. 74.
Deum læto clamore ſalutare. Ovid. 15. Met. 731.
Salutare, Appellare, ut Regem, Imperatorem &c. Hor. de Arte Poet. 87.

Deſcriptas ſervare vices, operumque colores
Cur ego, ſi nequeo, ignoroque, poeta ſalutor? V. Liv. 1. 6. Cic. 2. Fam. 10. Suet. Aug. 58.

Salutare: Servare. Plin. lib. 17. cap. 22. Sequenti anno palmites ſalutentur, pro viribus matris, ſinguli aut gemini. Salutentur dixit, pro Serventur incolumes, nec reſecentur. [Sed lectio dubia eſt. Dalec. legit Summittantur, Harduin. Salventur. Sed quum paulo poſt Nutriantur dicat, cum idem intelligi velit, ſuſpicor Plinium reliquiſſe, Palmites alitentur, verbo frequentativo ab Alo deducto; ut quaſi alludere videatur ad fetus animantium, qui pro viribus matris aluntur, aut macello deſtinantur, vel ad liberos quoque, qui pro facultatibus patris familias, vel tollebantur, vel exponebantur.
Salutari, Paſſivum. Cic. de Senect. 62. Salutari, appeti, decedi, &c. Viſne ſalutari ſicut Sejanus? Juven. 10. Sat. 90.
Eſſe ſalutatum te vult mea littera primum. Ovid. 2. de Pont. 7. 1.
Salutanti mutuam ſalutationem reddere. Senec. 2. de Tranquil. Vitæ, cap. 13.

Salutābundus, a, um. Adj. Mart. Capel. l. 7.

Salutatio, ōnis. f. [ἀσπασμὸς Gl. L. G. & G. L.] Cic. in Piſon 96. Quis enim te aditu, quis ullo honore, quis denique communi ſalutatione dignum putet?
Dare ſe ſalutationi, Admittere ſalutantes. Cic. 7. Fam. 28. Quum enim ſalutationi nos dedimus amicorum, &c. [De matutinæ ſalutationis officio intelligendum eſt, quod ſolenne domi potentiorum civium fuit. conf. lib. 9. Ep. 20. Sall. Catil. cap. 28. pr. & Cort. not. Lampr. Alex. 18. & dict. ſeq.
Tempus conſumere ſalutationibus. V. consumo.
Facere ſalutationem. Liv. 2. 1. Curt. 10. 8. extr. Utrumque agmen, mutua ſalutatione facta, coït. Ritus militaris eſt. conf. in facere, & consaluto.

Salutātor, ōris. m. [προσαγορευτής] Cic. de Petit. Conſul. 28. Jam deductorum officium, quo majus eſt, quam ſalutatorum.
Salutator mercenarius. Columel. in præfat. lib. 1. An honeſtius duxerim mercenarii ſalutatoris mendaciſſimum aucupium, circumvolitantis limina potentiorum, &c. Eos notat, qui ſportularum ſpe ſingulis matutinis veniebant potentiores ſalutatum. V. Juvenal. Sat. 5. v. 15. ſeq. [Togati autem & calceati id officium obire cogebantur ſalutigeruli iſti.
Regum ſalutator. Stat. 2. Silv. 4. 29.

Salutātrix, īcis. f. Adjective, Turba ſalutatrix. Juven. 5. Sat. 21. Charta ſalutatrix. Martial. 9. 109.

Salutatōrius, a, um. Adj. [ἀσπαστικὸς Gl. G. L.] Plin. lib. 15. cap. 11. Omnia jam & virorum ſalutatoriis cubilibus incluſa. i. e. Veſtibulis.
Salutatorius caſus, qui & Vocativus dicitur: ut, Salve Ænea. Priſcian. lib. 5. cap. de Caſu.

Salutatōrium, i. n. Senec. 2. de Tranquil. Vitæ, ſeu de Conſt. c. 14. Itaque illi quoque, quiſquis erit, qui ſalutatorium publicum exerceat, donabit. Qui ſalutatorium publicum exercet, is eſt, quem Seneca & Janitorem & Oſtiarium appellat. [Salutator ſcilicet, ſeu Salutigerulus. Sed emendati codd. præferunt, Salutationum publicum. V. Grut. not. Certe etſi veterem lectionem ſequaris, tamen non erit ſubſtantivum, ſed Adj. & Salutatorium, refereturque, ad dict. Publicum, Quaſi nempe Salutatores non minus laboris ſuſtineant in colligendo lucello ex hoc moleſto officii genere, quam qui Publicum exercent, in vectigalibus po. Ro. exigendis.

Salve, [χαῖρε Gl. L. G. & G. L.] Verbum defectivum, ſic conjugatur, Imper. Salve, ſalveto. Pl. ſalvete, ſalvetote, Infin. ſalvere. Ter. Phorm. 2. 1. 56.

Here ſalve, ſalvum te adveniſſe gaudeo.
d. ô Bone cuſtos ſalve. Hor. lib. 1. Epiſt. 10. 1.
Urbis amatorem Fuſcum ſalvere jubemus
Ruris amatores.

Multum ſalve. V. multus.
Salve cura deûm. Tibul. lib. 3. 4. 43.
Salve læta dies. Ovid. 1. Faſt. 87.
Salve ſancte parens. Virg. 5. Æn. 80.
Dionyſium ſalvere jubeas. Cic. 4. Att. 15.
Salve & Vale. Salve dicimus in ſalutatione matutina: Vale, quum diſcedimus. Sueton. in Galba c. 4. Ut liberti ſervique bis die frequentes adeſſent: ac mane ſalvere, veſpere valere ſibi ſinguli dicerent. Utrumque Virgilius poſuit, quum ſcripſit, 11. Æn. 97.

— Salve æternum mihi maxime Palla,
Æternumque vale. Turnebus.

Salveo, ēre. dixit Plaut. pro Salvus & ſanus ſum: in Trucul. 2. 2. 4.

Salve. s. ſatis eſt mihi tuæ ſalutis, nihil moror, non ſalveo.

Salvebis, in futuro, dixit Cic. 6. Att. 6. Valebis igitur, & valere Pyliam & Cæciliam noſtram jubebis litteris, & ſalvebis a meo Cicerone. i. e. Cicero meus te ſalutat. [Puto Salveo, Salvus ſum, ēre. ut Audeo, Auſus; Gaudeo, Gaviſus; Prandeo, Pranſus &c.

Salvus, a, um. Adj. [σῶος, σωθεὶς Gl. Lat. Gr.] i. e. Sanus. Ter. Phorm. 2. 1. 56. Salvum te adveniſſe gaudeo. Idem And. 4. 5. 7.

— ô Myſis ſalve. m. ſalvus ſis, Crito. Ubi Donatus;

Salvus ſis, Aſſeveratio ſalutantis eſt, non quaſi reſponſio.
Te ſalvum veniſſe in Epirum vehementer gaudeo. Cic. 5. Att 20.
Sum ſalvus, ſi hæc vera ſunt: h. e. Tutus, extra periculum. Ter. Andr. 5. 6. 9.
Salvus & incolumis. Cic. 2. de Invent. 169.
Salvus, ad inanimata transfertur. Plaut. Merc. 1. 62.

Quid alia armamenta? A. ſalva & ſana ſunt. h. e. Integra. Ter. Eun. 2. 2. 37. Salva res. & 2. 2. 27.

Quibus & re ſalva & perdita profueram, & proſum ſæpe. h. e. Dum divites erant. Plura infra V.

Salva res eſt, quum ſaltat ſenex; ab Apollinaribus ludis tractus mos. Servius in 8. Æneidos v. 110. conf. 3. 279. Feſtus, Salva res eſt, quum ſaltat ſenex, quare Paraſiti Apollinis in ſcæna dictitent, cauſam Verrius reddit: quod P. Sulpicio & Cn. Fulvio conſulibus, M. Calpurnio Piſone Prætore Urbis faciente ludos, ſubito ad arma exierint, nuntiato adventu hoſtium, victoresque in theatrum redierint, ſolliciti, ne intermiſſi religionem adferrent, inſtaurandique eſſent, inventum eſſe ibi C. Pomponium libertinum mimum, magno natu, qui ad tibicinem ſaltaret. Itaque gaudio non interruptæ religionis editam vocem nunc quoque celebrari. De Ludis Apollinaribus V. ſuo loco.

Clypeus ſalvus, Servatus. Cic. 2. de Fin. 97. Simulatque ipſe gravi vulnere exanimari videret ſe, ut primum diſpexit, quæſivit, ſalvusne eſſet clypeus. Quum eſſe flentes ſui reſpondiſſent, &c.

Epiſtola ſalva. Cic. 7. Fam. 26. Quod epiſtolam conſciſſam doles, noli laborare: ſalva eſt domi.

Res ſalva eſt. Plaut. Capt. 2. 2. 34. V. ſupra. conf. Satin' ſalvæ? in SATIS.

Reſpublica ſana ac ſalva. Cic. 12. Fam. 23.

Salvum me fac, Σῶσόν με, Gloſſ. Græc. Lat. Hinc Salvifico ductum verbum.

Salvus, Illæſus, inviolatus, integer, & fere duobus Ablativis. ut

Auſpiciis proſcriptionem illam ſalvis rogatam eſſe dicebant. Cic. de Provinc. Conſ. 45.

Capite ſalvo. Cic. pro Cæcin. Cecinæ placuit & amicis, quoad videretur ſalvo capite fieri poſſe, experiri.

Fide ſalva aliquid facere. Cic. 3. Off. 44. Itaque præclarum a majoribus morem accepimus rogandi judicis, ſi eum teneremus, quæ ſalva fide facere poſſit.

Gratia ſalva. Quintil. lib. 11. cap. 3. Quum aliquid detrahere ſalva gratia velis, concedas alia omnia.

Jure ſalvo amicitiæ. Cic. 13. Fam. 77. pr. Quum his temporibus non ſane in ſenatum ventitarem, tamen ut tuas litteras legi, non exiſtimavi me, ſalvo jure noſtræ amicitiæ veteris, multorumque inter nos officiorum, facere poſſe, ut honori tuo deeſſem.

Lege ſalva. Cic. 3. Fam. 6. Et ut habere rationem poſſis, quo loco me, ſalva lege Cornelia, convenias. Idem 1. Fam. 2. Ne quid agi cum populo, aut ſalvis auſpiciis, aut ſalvis legibus, aut denique ſine vi poſſit, &c.

Magnitudine ſalva tua, domine, deſcendas oportet ad meas curas, quum jus mihi dederis referendi ad te. Plin. Epiſt. 248.

Officio ſalvo aliquid facere. Cic. pro Roſc. Amer. 4.

Pietate ſalva. Ovid. 15. Met. 109.

Corpora miſſa neci ſalva pietate fatemur.

Pudore ſalvo. Ovid. 1. de Pont. 2. 68.

Gratia quod veſtro ſalva pudore queat.

Reverentia ſalva, &c. Martial. lib. 1. 29.

Virginitate ſalva. Ovid. 16. Epiſt. 160.

Urbe. Cic. 16. Fam. 12. Modo ut Urbe ſalva.

SALVE, Adv. Plaut. Men. 5. 2. 26. Salven' arceſſi jubes? Apul. Mileſ. 1. extr. Quam ſalve agit, inquit, Demeas noſter? conf. Satin ſalve, in SATIS.

SALVIFĬCUS, a, um. Adj.
SALVIFĬCO, āre. Salvum facere. V. SALVUS.
SALVIFICATIO, ōnis. f. σωτηρία, Gloſſ. Græc. Lat.
SALVIFICATOR, ōris. m.
} Apud Eccleſiaſticos.

SALVO, [σώζω Gl. G. L.] āre. Salvum reddere, Conſervare. Quintil. lib. 12. cap. 10. Quod ſi non eveniret, omnes pares eſſent, & idem omnes deceret. At loquuntur, & ſalvant perſonarum diſcrimen, ita quo quiſque plus efficit dicendo, hoc magis ſecundum naturæ eloquentiam dicit. In caſtigatis exemplaribus legitur Servant. Cic. 2. de Nat. Deor. 9. Itaque maximæ Reipub. partes in iis bellis, quibus Reipub. ſalus continetur, nullis auſpiciis adminiſtrantur, nulla perennia ſalvantur. Hoc verbum apud veteres doctiſſimorum judicio non invenitur: ideoque hi duo loci ſuſpecti ſunt, cum & in meliore ſenſu legi poſſit, Servant & Servantur. Quintil. Decl. 5. 7. Perdiderunt pulchritudinem ſanctitatemque naturæ, qui putant illis parentibus jura ſuccurrere, quibus apud liberos ſalvanda eſt de mutua caritate reverentia. Caſtigatiores codices habent Salvaeſt, &c. Apud Lactantium tamen legitur Salvare, oppoſitum verbo Perdere, de ira Dei cap. 5. 449. Vivificare, quam occidere: ſalvare, quam perdere. H. St. Sic apud alios Latinos patres, ut Sedul. 1. 109.

SALVĀTIO, ōnis. f. vox apud Eccleſiaſticos ſcriptores non infrequens.

SALVĀTOR, ōris. m. [σωτὴρ Gl. L. G.] Verbale, de quo nullum exemplum legi apud idoneos Latinæ linguæ auctores. Servator enim Latine magis dicitur. Cic. 4. Verr. 254. negat exſtare Latinum nomen, quod reſpondeat Græco vocabulo σωτήρ. V. dictionem SOTER. Sed Lactantius, Arnobius, aliique Patres Latini hac voce utuntur. Et veterem fuiſſe & vere Latinam probare videtur vetus Inſcriptio apud Gruter. p. 19. IOVI CVSTODI QVIRINO SALVATORI PRO SALVTE CAESARIS NERVAE TRAIANI AVG. COL. SARM.

Salvator quidem plus ſignificat, quam Servator; Servare enim eſt vox militaris denotans Parcere in bello, quos interimere poſſumus: Salvare autem eſt, non tantum Vitam, ſed & Felicitatem & meliorem omnino ſtatum impertire. V. SERVO.

SALVĀTRIX, īcis. f. Fulgent. de Nativ. Chriſti. Et Proſper. Aquit. Epiſt. 16. Salvatrix gratia Chriſti.

SALYES, um; vel SALYI, orum. m. pl. [Σάλυες] Straboni & Ptolemæo, Populi ſunt Narbonenſis Galliæ Liguribus finitimi, Plinius tamen Sallyos vocat & Salluvios, Liguriæ eos adſcribens: Ligurum celeberrimi ultra Alpes. Salyes Liv. 21. 26. Salyi Flor. 2. 3. 5.

Vocantur & Salvii in Epitome Livii. Et Salluvii apud Plin. & Marcellin.

Salyes, ſunt Populi, qui Salonam atque vicinos agros inhabitant. Salona caſtellum eſt provinciæ ejus noſtræ, quæ Maſſiliam & Sextias Aquas principes civitates habet. Strabo poſt princip. lib. 4. A Maſſilia itaque initio capto, & ducto per medium agrum inter Alpes, & Rhodanum curſu uſque ad Druentiam amnem, per ſtadia quingenta Salyes incolunt.

S A M

SAMA, æ. f. Creta Italica. Iſidor. 20. 4. Al. Samia.

SAMACIA, [σαμάκια] Ornamenta quædam muliebria ex Polluce lib. 5. cap. 16.

SAMÆNA, [σάμαινα, ἢ Σαμαίνη] eſt Navigium dicrotum, hoc eſt bireme, rotundum, concavum, ac in ventris ſimilitudinem formatum, ut mare percurrere & celeriter converti poſſit. Alii Samænam, Numiſma intelligunt. Cæl. lib. 7. cap. 31. V. Heſych. & Suid.

SAMANÆI, orum. m. pl. ſunt Gymnoſophiſtæ apud Indos, quos Porphyrio ſolis pomis, oryzis, aut farina vivere aſſerit. Eos rex veneratur ut deos, quod illorum precibus omnia a Deo impetrare ſe credit. Vitam hanc faſtidiunt, itaque emori ſtudent, beatos tum demum ſe futuros opinati. Cæl. Rhodig. lib. 13. cap. 25.

SAMARA, V. SAMERA & SAMAROBRINA.

SAMARABRIÆ, Gentes circa Indum, auctore Plin. lib. 6. cap. 20.

SĂMĂRĪA, [Σαμάρεια] Judææ Paleſtinæ regio eſt, ut ſcribit Plin. lib. 5. cap. 13.

Eſt autem Civitas regalis in Iſrael, a qua tota regio decem Tribuum eſt Samaria. Poſtea Sebaſte dicta ab Auguſti nomine. Dicitur quoque Sichar, & Sichem, & Sichima: ea eſt Paleſtinæ inter Judæam & Galilæam ſita. Hinc

SAMARĪTĀNI & SAMARĪTÆ, [Σαμαρεῖται] dicti ſunt, qui Samariam habitant, quorum frequens mentio in Bibliis.

SAMAROBRĪNA aut SAMAROBRĪVA, æ. f. [Σαμαροβρίνη] civitas Galliæ dicitur Cæſari & Ptolemæo lib. 2. cap. 9. inter Belgas, ubi Cæſar Gallorum concilium indixit. Cæſ. de Bell. Gall. 5. 24. pr. Hanc Cameracenſem eſſe urbem nonnulli autumant, quam Scaldis fluvius interfluit. Conſtantior tamen opinio urbem eſſe putat Novioduno vicinam, quam vulgo Sancti Quintini dicunt: hanc enim præterfluit Samara fluvius.

SAMBICUS, i. m. [Σάμβικος] Famoſi ſacrilegi nomen, qui cum Dianæ τῆς ἐπισκόπου, fanum aliquoties expilaſſet: tandem deprehenſus annum perpetuum in quæſtione tormentiſque habitus, miſerrimo mortis genere excarnificatus, ſacrilegii pœnas luit. Hinc factus eſt locus proverbio, ut Sambico graviora pati dicamus, quem ſignificare volumus Exquiſitiſſimo tormenti genere excruciari. V. Cæl. lib. 18. cap. 3.

SAMBRACATÆ, Inſulæ & oppidi nomen in Chaldæorum Arabia apud Plin. commemoratur lib. 6. cap. 28.

SAMBRUCENI, Populi ſunt circa Indum teſte Plin. lib. 6. cap. 20.

SAMBŪCA, æ. f. [σαμβύκη] Auctore Feſto, Organi & inſtrumenti muſici genus. Vitruv. 6. 1. Sambuca, inquit Porphyrius in Ptolemæi harmonica, Triangulum inſtrumentum eſt, quod ex inæqualibus longitudine ſicut & craſſitudine nervis efficitur. V. Iſidor. 3. 20. Athen. lib. 14. Suid. & Barth. Adverſ. 55. 9.

Sambuca primo uſam Sibyllam produnt aliqui a Sambyce quodam inventa, unde & nomen. Eſt vero organum id, oxyphthongon, quo tetrachordo Parthi ſunt uſi, ac Troglodytæ. Cæl. lib. 9. cap. 4.

Sambucam citius caloni aptaveris alto. Perſ. 5. Sat. 95.

Sambuca, eodem Feſto auctore, Machina, qua urbes expugnantur, ſimiliter vocatur: nam ut in organo chordæ, ſic in machina intenduntur funes. conf. Veget. de Re Mil. 4. 21. Athenæus 14. 8. & Polyb. 8. 5. & Suid.

SAMBUCĪNA, æ. f. [σαμβυκίστρια] Quæ ſambuca canit. Plaut. Stich. 2. 2. 57.

Poſt, ut occœpi narrare, fidicinas, tibicinas,
Sambucinas advexit ſecum forma eximia.

SAMBUCISTRIA, æ. f. [σαμβυκίστρια] apud Feſtum, Idem quod Sambucina. Liv. 39. 6. Tunc pſaltriæ, ſambuciſtriæque, & convivalia ludionum oblectamenta addita epulis. conf. Arnob. 2.

SAMBŪCUS, i. f. [ἀκτὴ] Arbor. V. Plin. lib. 24. cap. 8. Scribitur & Săbucus. Seren. cap. 4. & ſæpius. Gloſſ. Lat. Gr. Sabucus, Ἀκτὴ, εἶδος βοτάνης. Et Græc. Lat. Ἀκτή, τὸ φυτὸν, Sabucus.

SAMBUCEUS, a, um. Adj. [ἀκτινὸς] Quod ex ſambuco eſt. Auctor de Viris Illuſt cap. 10. Juvenibus regiis Delphos euntibus, ridiculi gratia comes adſcitus, baculo ſambuceo aurum infuſum deo donum tulit.

Sambucea arbor. Plin. lib. 29. cap. 4

SAMBULOS, Mons in Perſide Herculi ſacer. Alex. ab Alex. lib. Genial. dierum 2. cap. 14.

SAMBYCE, V. SAMBUCA.

SĂMĒ, [Σάμη] Inſula ante ſinum Ambracium, quæ & Samos, & Cephalenia dicta eſt, non procul ab Ithaca, ſi Ovidio credimus 1. Triſt. 4. 67.

Nec mihi Dulichium domus eſt, Ithaceve, Sameve.

Dulichiumque Sameque. Virg. 3. Æn. 271.

Item Oppidum ejuſdem inſulæ a Romanis dirutum. Plin. lib. 4. cap. 12. V. & SAMOS.

SAMĔRA, æ. f. [πτελέας σπέρμα] Columel. lib. 5. cap. 6. Atineam ulmum Trimellius Scrofa non ferre ſameram (quod eſt ſemen ejus arboris) falſo eſt opinatus. Plin. lib. 16. cap. 17. Atineæ, inquit, non ferunt ſamaram: ita vocatur ulmi ſemen: omneſque radicum plantis proveniunt: reliquæ ſemine. Scribitur enim & Samara.

SAMIA, SAMIARIUS, SAMIATOR, &c. V. SAMOS.

SAMICUM Litus, ubi ſacellum eſt Neptuni maxima veneratione cultum, in Aſia ſitum eſt. Strabo lib. 8.

SAMIO, SAMIUS, V. SAMOS.

SAMMŌNIUM, [Σαμμώνιον] Promontorium eſt Cretæ, adverſum Rhodo, apud Plin. lib. 4. cap. 12. Al. Samonium, & Salmone. q. V.

SAMNĪTES, um, & ium. m. [Σαμνῖται, ἢ Σαυνῖται] Populi in Samnio, quod nunc Aprucium vocamus, regio Italiæ inter Picenum, Campaniam & Apuliam. V. Liv. 7. 29. Flor. 1. 16. Urbes in ea ſunt Adria, Aquila, Amiternum, Sulmo, Ortona, Arpinum, Aquinum, Athina, Beneventum, Corfinium. Quidam etiam Sannites per duplex N ſcribunt. Rectus ſing. eſt Samnis.

Samnites quondam apud Caudinas furculas Romanum exercitum profligaverunt, quos poſtea L. Papirius ſub jugum miſit. De Samnitibus multa Strabo lib. 5. & hiſtoriæ Romanæ ſcriptores. V. Liv. maxime l. 7. 29.

Samnitibus, inquit Feſtus, nomen factum ab haſtis, propter genus haſtæ, quod σαυνία appellant Græci. Alii dicunt Sabinis, vere ſacro voto, hoc genus hominum extra fines ejectum, Comio Caſtronio duce, occupaſſe collem, cui nomen Samnio, a quo Samnites.

Curio ad focum ſedenti magnum auri pondus Samnites quum attuliſſent, repudiati ſunt. Cic. de Senect. 55.

Samnites, Gladiatorum genus quoddam fuit. Ductum autem eſt nomen a Samnitibus illis, qui diu ancipiti Marte cum Romanis bella geſſerunt, ut teſtatur Livius 9. 40. Et Romani quidem ad honorem Deûm inſignibus armis hoſtium uſi ſunt: Campani ab ſuperbia & odio Samnitium, gladia-

gladiatores, eo ornatu armarunt, Samnitiumque nomine appellarunt. V. Lipf. Saturn. 2. 11. vel Lex. Pitisc.

Samnium, i. n. [Σάμνιον, Σαυνῖτις] Regio Samnitium. Flor. 1. 16. Populus Romanus ruinas ipsas urbium diruit, ut hodie Samnium in ipso Samnio requiratur. conf. Varro de R. R. 2. 1.

Samnītĭcus, a, um. Adj. [Σαμνιτικὸς] Flor. 1. 16. Bellum Samniticum. Suet. Vitell. cap. 1.

Samnitius, a, um. Adj. Liv. 7. 29. pr. Samnitium bellum ancipiti Marte gestum. [Nisi vel Samniticum legendum, vel Genitivus pl. est Samnitium. Sic Bellum fugitivorum Cic. 7. Verr. 5. & 2. Agrar. 83. Bellum Pyrrhi. 5. Epist. 12. Bello Latinorum. 2. de Nat. Deor. 6. Affert etiam Σάμνιος ἐθνικὸν Steph. apud quem pro Βρεττανίας, Βρεττίας legendum puto. Sed apud Latinos non invenio. Samniti bello dixit Plin. 34. 6.

Samonium, Cretæ insulæ promontorium Rhodo obversum, sicut contrario litore Cyrenas versus, κριοῦ μέτωπον prominet. Pomponius Mela, lib. 2. 7.

Samornion, [Σάμορνος, ἢ Σάμορνα Steph.] Urbs Ephesus apud Plin. lib. 5. cap. 29.

Sămos, vel Samus, i. f. [Σάμος] est Nomen duarum insularum, quarum altera est in mari Icario, modica, & Junoni dicatissima, quod in ea nata fuerit & educata, & Jovi nupta. Unde Virg. 1. Æn. 20.

Posthabita coluisse Samo. Scribit Varro, Samon prius Partheniam nominatam, ubi antiquissimum fuit templum, & simulacrum (Junonis) in habitu nubentis figuratum: & sacra ejus anniversaria nuptiarum ritu celebrabantur. A qua & Juno Samia dicta est. In ea Pythagoras quoque philosophus ortum habuit, necnon & una ex Sybillis, quæ exinde Samia dicta est, quam ferunt de Christo prædixisse. Fiebant etiam in ea vasa fictilia egregie ex creta fabricata, quæ Samia vocabantur. Ferunt hanc insulam Thraciæ adjacere, quæ postea ex commistis Thraciæ populis Samothracia appellabatur. Virg. 7. Æn. 208.

Threïciamque Samum, quæ nunc Samothracia fertur. Nunc vulgo vocatur *Samo*.

Altera vero est Samos insula, a Plinio collocata prope Ithacam apud Dulichium: de qua videtur Suetonius intelligere, quum non multum distet ab Epiro, ubi de Augusto ait cap. 17. Ab Actio quum Samum insulam in hiberna se recepisset. Same vero, ut ait Servius, in 3. Æn. 271. civitas Thraciæ est Cephalenia. Apud Strabonem tamen legimus Samum & Samen, Samum urbem esse, Samen vero insulam. Sunt qui scribant Samothraciam insulam esse, quæ prius Dardania vocabatur a Dardano, qui Palladium Minervæ secum ferens, eo confugisse traditur. Post Samiis insula bello ejectis, quum eo se in Thraciam ex Asia reciperent, inditum nomen, ut pro Dardania, Samothracia vocaretur. [Samus Ioniæ oræ adjacet, e regione ostii Caystri fl. Samothrace vero in ora Thraciæ ad ostium Hebri fluvii, & ipsa olim Samos Thracia dicta. V. Geographos, & Suid. in Σαμοθράκη. Mela quoque 2. 7. Samon & Samen vocat.

Juno Sami colebatur. Cic. 6. Verr. 71.

Concinna Samos. Hor. 1. Epist. 11. 2.

Sămius, a, um. Adj. [Σάμιος] Quod e Samo insula est. ut

Asserit his Samius, i. e. Pythagoras. Sidon. Carm. 15. 52.

Bathyllus Samius. Hor. Epod. 14. 9.

Terra Samia. Plin. 35. 16.

Testæ Samiæ. Tibull. lib. 2. 3. 51.

Vasa Samia, Fictilia. Plaut. Capt. 2. 2. 41. Cic. pro Muren. 75. Plin. 35. 12. conf. Plaut. Men. 1. 2. 65. Gell. 17. 8. Plin. 36. 21. Isidor. 20. 4.

Samium, est Testeum. Lucil. Sat. lib. 14. apud Non. 4. 434.

Et non pauper uti Samio, curtoque catino. Cic. 6. de Republ. Exstat oratio Lælii, quam omnes habemus in manibus, quam sympuvia Pontificum diis immortalibus grata sint, Samiæque, ut is scribit, capedines.

Confringi vas cito Samium solet. Plaut. Bacch. 2. 2. 24.

Samium, Acutum, si credimus Nonio l. c. unde & Samiare dicimus Acuere, quod in Samo hoc genus artis polleat. Lucil. Sat. lib. 8.

Hanc ubi vult male habere, ulcisci pro scelere ejus,
Testam sumit homo Samiam, sibique illico telo
Præcidit caulem, testesque una amputat ambo.

Samiŏlus, a, um. Adj. dimin. [Σαμίδιον] Plaut. Stich. 5. 4. 12. Nos nostro Samiolo poterio tamen vivimus.

Samia, æ. f. [Σάμιος πλακοῦς] Placentæ genus, veteribus nobilitatæ. Tertull. adv. Marc. 3. 5. Non tamen ut de Glebis credas te unquam placentas & Samias cocturum. Athenæus 14. p. 644. C. Excellere Samias placentas, V. Salmas. in Vopisc. Aurel. cap. 7. Jun. in Tertull. Casaubon. in Athen.

Samio, āre. Veteres pro Acuere ponebant, & quasi Samiæ testæ acumen inducere, auctore Nonio 4. 434. V. paulo ante Samium, Acutum, &c. conf. Stewech in Veget. 2. 14. Auson. Epist. 4. 68. [De Samio Lapide V. Plin. 36. 21. Unde Samiare, ut a Pumice Pumicare, & Pumicator, pro Politore.

Samiatus, a, um. Partic. Vopiscus Aureliano cap. 7. Ferramenta samiata. Nonius l. c. Acuta & mucronata explicat: & recte, quod ex eo credo, quia Samia creta polita & nitida acuerentur. Vim enim in ea detergendi esse noverunt omnes: igitur & detergendo ferramenta acuit, unde ducta Nonii interpretatio, quæ mihi valde probatur. Nam & Samiator in vetere lexico ἀκονητὴς exponitur, & in antiqua inscriptione, Samiariis doryphoron legitur. Ex Turnebo. V. super & seq. dict.

Samiātor, ōris. m. Qui arma acuit & tergit. Gloss. Lat. Græc. Samiator, Ἀκονητής. Litem Cotiarius & Samiator, Ἀκονητής. V. Salmas. in Vopisc. Aurel. cap. 7.

Samiarius, i. m. Idem. Turneb. Adv. 27. 21. ex antiqua Inscriptione, SAMIARIIS DORYPHORON. Gloss. Græc. Lat. Ἀκονητὴς, Samiarius, Cociarius, Acuciator. in Lat. Græc. Samiator, q. V.

Samŏlus, i. m. Herba. Plin. 24. 11.

Samŏsăta, n. pl. [Σαμόσατα] Urbs Asiæ ad Euphratem, auctore Strabone, lib. 14. Samosata Luciano sophista alumno nobilis. V. Steph.

Sămothrāce, es. sive Samothracia, æ. f. sec. com. [Σαμοθράκη] Stephano insula est maris Ægei, Thraciæ adjacens ea in parte, qua Hebrus in mare influit. Olim Dardania dicta, a Dardano quodam Trojano, qui Palladium secum ferens eo traditur confugisse. Gentilia sunt Samothrax & Samothracius. Virgil. 7. Æn. 208.

Threïciamque Samum, quæ nunc Samothracia fertur. Fuit hæc insula religione & templo Junonis celeberrima; ubi Cereris & Proserpinæ mysteria celebrata fuerunt. V. Strab. & Liv. 45. 5. Diod. Sic 5. 47.

Hic & inventum fuit annulorum genus ferreorum; unde Lucret. 6. 1042.

Exsultare etiam Samothracia ferrea vidi. conf. samos.

Sămothrācia, Gemma nigri coloris ab insula Samothracia nomen sortita, quia in illa invenitur. Plin. lib. 37. cap. 10. Samothracia insula, ejusdem nominis gemmam dat, nigram ac sine pondere, similem ligno.

Samothrāces, um. m. pl. [Σαμοθρᾷκες] Populi hujus Insulæ. Curt. 8. 1. 26.

Dii Samothraces, i. e. Castor & Pollux. Varr. de L. L. 4. 10. V. & Macrob. 3. Saturn. 4.

Samothracĭcus, a, um. Adj. [Σαμοθρακικὸς] Macrob. 3. Saturn. 4. Samothracicis religionibus mystice imbutus.

Sampsa, V. samsa.

Sampsĭcĕramus, [Σαμψικέραμος] Bassi Cæcilii filius fuit, qui juxta Apamiam & Arethusam regnavit: Phylarcha quoque genti Emisenæ præfuit. Strab. lib. 16.

Sampsiceramus, Pompejus vocatus est a Cic. 2. Att. 14. a regulo quodam in Syria Sampsiceramo devicto, ut est apud Strabonem. [V. quæ Græv. de hoc nomine ex Reinesio affert. Puto tamen Tullium scripsisse Sampsiceramius, vel Sampsiceramicus noster. Ut sit nomen triumphale, datum Pompejo ob victoriam de Sampsiceramo reportatam. Sic alibi Hierosolymarium vocat, ob Hierosolyma capta.

Sampsūchum, i. n. sive Sampsȳchus, i. m. [σάμψυχον] Herba quæ & Amaracus dicitur. Plin. lib. 21. cap. 22. Sampsuchum, sive amaracum, in Cypro laudatissimum & odoratissimum. conf. Idem 13. 1. Scribitur & Sansucus. V. amaracus. Columel. lib. 10. 172.

Nataque jam veniant hilari sampsucha Canopo. [Gloss. Græc. Lat. Σάμψυχον, Casia, Sambuchum. Scribendum Sambsuchum.

Sampsuchīnus, a, um. Adj. [σαμψύχινος] ut, Sampsuchinum oleum. Plin. lib. 21. cap. 22. & 13. 1.

Samsa, sive Sampsa, sive sansa, æ. f. Cum ossulis pressa oliva dicitur. Columel. lib. 12. cap. 49. Et quum est in samsam redacta, tunc sal coctus, tritusque manu permiscetur cum ceteris aridis condimentis. Idem lib. 12. cap. 50. Et aut regulis, si consuetudo erit regionis, aut certe novis fiscinis sampsæ exprimi.

Samula, vel Samulla, ob diuturnam vitam (vixit enim centum decem annis) ab Asconio Pediano primum, deinde a Plinio lib. 7. cap. 48. nobilitata mulier. Al. Sammula. [Forte Samiola, ut sit gentile Samiæ muliercuIæ.

S A N

Sanabilis, Sanatio. V. sano.

Sanātes, um. m. pl. dicti sunt, inquit Paulus, Qui supra, infraque Romam habitaverunt: quod nomen iis fuit, quia quum defecissent a Romanis, brevi post redierunt in amicitiam, quasi sanata mente. Itaque in XII cautum est, ut idem juris esset Sanatibus quod fortibus, id est, bonis, & qui nunquam defecerant a Populo Romano. conf. Festus. Gell. 16. 10.

Sanaus, Phrygiæ oppidum, Apolloniæ metropolis, teste Strabone libro 12. Ptolemæus *Vanida* appellat.

Sanazarius, Jac. Libertus Accii Sinceri apud Alex. ab Alex. lib. Genial. dier. 2. cap. 1. Sed V. elogium ejus apud Jov. p. 149.

Sanchoniathon, ŏnis. m. [Σαγχωνιάθων] Berytius, Scriptor inter antiquissimos numeratus, quem vel ante tempora Trojana floruisse prodiderunt Porphyrius Tyrius philosophus in quarto eorum, quos adversus Christianos libros evomuit, & Eusebius Pamphil. lib. 1. Præpar. Evang. Eam theologiam Philon Byblius, non ille Hebræus, in Græcam linguam transtulit. Lilius Syntag. 1. Hist. deorum. conf. Suid.

Sancio, īvi, ītum, vel sanxi, sanctum, [κυρῶ, θεσπίζω Gl. L. G. & G. L.] īre. Confirmare, religiose instituere. Cic. de Amicit. 40. Hæc igitur prima lex in amicitia sanciatur, ut neque rogemus res turpes, nec faciamus rogati. Virg. 12. Æn. 200.

— qui fœdera fulmine sancit. Ubi Servius; Sancit, Confirmat, sancta esse facit: quia quum fiunt fœdera, si coruscatio fuerit, confirmantur. Vel certe quia apud majores aræ non incendebantur, sed ignem divinum precibus eliciebant. Sancire autem proprie est Sanctum aliquid, id est, consecratum facere, fuso sanguine hostiæ: & dictum sanctum, quasi sanguine consecratum. Hactenus Servius. Cic. 1. de Legib. 20. Populariter interdum loqui necesse erit, & eam legem, quæ scripto sanciat quod vult, aut jubendo, aut vetando, ut vulgus, appellare.

Cavere & Sancire. Cic. 2. de Fin. 101. Quum reliqui nihil sit omnino quod pertineat ad nos, tam accurate, tamque diligenter caveat & sanciat. V. Hotom. in 6. Verr. 114.

Sancire ne. Cic. 6. Verr. 9. Sanxerunt, ne quis emeret mancipium, nisi in demortui locum. i. e. Vetuerunt & interdixerunt lege.

Sancire de. Cic. 4. Verr. 123. In quibus multa sanxit de ætate hominum.

Cæsar digna scelere hominum perditorum sancit. Cic. 4. in Catil. 8.

Cærimonias violatas religione sancire. Cic. 1. Tusc. 27. Quas maximis ingeniis præditi, nec tanta cura coluissent, nec violatas tam inexpiabili religione sanxissent.

Dubia sancire. Cic. 3. de Lege Agr. 13. Quæ dubia sunt, per vos sancire vult. i. e. Possessiones dubii juris confirmare legis auctoritate.

Exsilium sancire. Tacit. 1. Ann. 65.

Fidem sancire. Stat. 5. Theb. 155.

Leges sancire. Cic. 2. Tusc. 33. Cretum quidem leges, quas sive Juppiter, sive Minos sanxit, de Jovis quidem sententia, ut poëtæ ferunt. [Gloss. Lat. Græc. Sancit legem, Κυροῖ νόμον ὅρκῳ. Non tamen omnes leges jure jurando sancitæ, sed pœnis. V. Cic. pro Corn. Balb. 3.

Leges de ambitu sancire. Cic. pro Planc. 44.

Legem sancire in aliquem. Hor. 1. Serm. 3. 67.

Quam temere in nosmet legem sancimus iniquam!

Orbem purgatum sanxerat Hercules. Propert. 4. 9. al. 10. 73. [i. e. Purum & sanctum fecerat.

Pacem victoria sancit mundo. Claud. de Bell. Get. 573.

Pœnas sancire malorum. Stat. 3. Theb. 244.

Præcepta sancire. Quintil. lib. 2. cap. 13. Neque enim rogationibus, plebisve scitis sancta sunt ista præcepta.

Regnum ab Antonio Herodi datum victor Augustus sanxit. Tacit. 5. Hist. 9.

Societatem sancire. Sen. de Benef lib. 1. cap. 4. Quibus tam convenit hæc adhortatio, quam vobis, societatem humani generis sancientibus.

Templum sancire. Coripp. 4. 264.

Augurem ſancire aliquem. Cic. 13. Philipp. 12.
Carmina ſancire alicui, Dicare, conſecrare. Stat. 3. Silv. 3. 215.
Capite ſancire. Cic. 10. Att. 1. Ego vero Solonis, popularis tui, ut puto, etiam mei, legem negligam, qui capite ſanxit. i. e. Multavit, vindicavit, punivit lege ſua.
Dictis connubia ſancire. Claud. in Epithal. Pallad. 129.
Dolore ſuo ſancire militaris imperii diſciplinam. Cic. 1. de Fin. 33.
Edicto ſancire ne. Cic. pro Flacc. 67. Prætor ſanxit edicto, ne ex Aſia exportari liceret de frumento.
Exſecrationibus publicis ſancire. Cic. 3. Off. 55. Quod Athenis exſecrationibus publicis ſanctum eſt. i. e. De quo lege cautum eſt ſi quid admitteretur hujuſmodi, &c. Budæus.
Fidem dextra ejus volebat ſancire. Liv. 28. 35. pr. i. e. Firmare, ut cap. 17.
Fide ſancire. Liv. 25. 8. Congreſſi cum Annibale, rurſus fide ſanxerunt, liberos Tarentinos, leges, ſuaque omnia habituros.
Fœdera ſancire fulmine. de Jove, Virg. 12. Æn. 200.

Audiat hæc genitor, qui fœdera fulmine ſancit.

Fœdus capite, vel ſanguine, alterius cum aliquo ſancire. Liv. 25. 16. Niſi imperatoris, & ejuſdem hoſpitis, proditi capite ac ſanguine fœdus cum hoſtibus ſanxiſſet. conf. 23. 8. extr.
Jurejurando ſancire. Liv. 39. 37.
Lege ſancitum eſt. Cic. 2. de Legib. 65. Id quoque ne fieret, lege ſancitum eſt.
Lege nat. Communi jure Gentium ſancitum. Cic. de Aruſp. Reſp. 32. Hoc ſi minus jure Civili perſcriptum eſt, lege tamen naturæ, communi jure Gentium, ſancitum eſt.
Pœna ſancire aliquid. Cic. pro Planc. 47. Religione. V. Cærimonia ſancire.

Sanciendus, a, um. Partic. Gloſſ. Lat. Græc. Sancienda, κυρωθέα.

Sanctus, a, um. [κεκυρωμένος Gl. L. G.] Partic. uſurpat Liv. 10. 9. De provocatione legem diligentius ſanctam. conf. Exſecrationib. ſancire.
Sanctus, Adj. Ulpian. ff. de diviſione rerum. l. Sacra loca, ſcribit Sanctum eſſe, Quod nec ſacrum, nec profanum eſt, ſed ſanctione aliqua firmatum: ut, Sanctæ leges, h. e. Sanctione quadam ſubnixæ. Marcian. in l. Sanctum ff. De diviſione rerum, ait Sanctum proprie dici, Quod ab injuria hominum defenſum atque munitum eſt. Tractum a ſagminibus herbis, quas legati Populi Romani ferre ſolebant, ne quis eos violaret. V. sagmen. Alii dicunt Sanctum eſſe Religioſum, ſacrum, & incorruptum. Virg. 12. Æn. 648.

Sancta ad vos anima, atque iſtius inſcia culpæ
Deſcendam. i. e. Incorrupta. Idem lib. 11. 158.
— tuque, ô ſanctiſſima conjunx,
Felix morte tua. i. e. Caſtiſſima. Juven. 14. Sat. 68.
— & ſanctam filius omni
Aſpiciat ſine labe domum, vitioque carentem.

Unde, Sanctus vir, dicitur Integer moribus. Donatus in Ter. Adelph. 5. 7. pr. Sanctum dicitur, Quod omni obſervatione inviolatum eſt.
Sanctus, ὅσιος; ἅγιος. Sanctum, ἁγνὸν, κεκυρωμένον, ἅγιον, Sancta, ἱερά. Sanctiſſimus, Ἱερώτατος, θειότατος, ὁσιώτατος. Hæc Gloſſ. Lat. Gr. In Græc. Lat. Ὅσιος, Sanctus, Juſtus. Item Ἅγιος, Sanctus. Ἁγιώτατος, Sanctiſſimus.
Sanctus & perſonis & rebus variis modis tribuitur, & vel quid Sanctione, venerationeve inviolabile denotat, ut. Cic. 2. Philip. 60. Tanta enim eſt caritas patriæ, ut veſtris etiam legionibus ſanctus eſſem, quod eam a me ſervatam eſſe meminiſſent. Sic
Amicitiæ ſanctum nomen & venerabile. Ovid. 1. Triſt. 8. 15.
Animal ſanctius. Ovid. 1. Met. 76.
Antiquius & ſanctius. Cic. 12. Att. 19.
Concilium ſanctum patrum. Hor. 4. Carm. 5. 4. Al. Conſilium.
Conſilium ſanctiſſimum graviſſimumque. Cic. in Catil. 1. 9. Hic, hic ſunt, in noſtro numero, P. C. in hoc orbis terræ ſanctiſſimo graviſſioque conſilio.
Fides induciarum ſancta. Liv. 8. 36.
Fidem ſanctam violare. Catul. 74. 3.
Jus ſanctum atque integrum. Cic. pro Roſc. Amer. 109.
Leges ſanctæ. Hor. 2. Serm. 1. 81.
Libertas. Liv 3. 52.
Memoria ſancta. Tacit. 4. Hiſt. 10.
Officium ſanctum & ſolenne. Cic. pro Quint. 26.
Teſtimonia firmiſſima & ſanctiſſima. Cic. pro Roſc. Com. 43. Firmiſſimis enim & ſanctiſſimis teſtimoniis virorum optimorum cauſa Roſcii communita eſt.
Sanctus, ad Mores relatum inculpatos, pro Caſto & Puro,
Sanctus atque integer. Cic. pro Roſc. Amer. 109.
Sanctus & innocens. Liv. 32. 27.
Nihil jam ſanctum atque ſincerum in civitate. Cic. pro Quint. 5.
Ætate grandis natu, natura ſanctus & religioſus homo. Cic. pro Roſc. Com. 44.
Sanctum, auguſtum, & religioſum. Cic. de Aruſp. Reſp. 12.
Sanctius & reverentius viſum eſt nomen Auguſti. Flor. 4. 12. 66.
Amor ſanctus. Cic. 3. de Fin. 61. Ne amores quidem ſanctos a ſapiente alienos eſſe arbitrantur.
Di ſancti. Ovid. 3. Amor. 8. 54.
Flumen ſanctum. Virg. 8. Æn. 72.
Fons ſanctus, auguſtusque. Cic. 5. Tuſc. 36. Ex hoc igitur Platonis, quaſi quodam ſancto auguſtoque fonte, noſtra omnis manabit oratio.
Numina ſancta Palladis. Virg. 3. Æn. 543.
Ornatus ſanctus. Quintil. lib. 8. cap. 3. Hic. ornatus virilis, fortis & ſanctus ſit, nec effeminatam levitatem, nec fuco eminentem colorem amet.
Pietas ſancta. Sen. Octav. 4.
Præmia virtutis ſancta & caſta eſſe oportet. Cic. 2. de Invent. 114.
Pudicitia. Liv. 3. 52.
Sententia ſancta. Lucret. lib. 3. 372.
Vates ſanctiſſima. Virg. 6. Æn. 65.
Vir ſanctiſſimus. Cic. 10. Fam. 21. At Laterenſis, vir ſanctiſſimus, ſuo chirographo mittit mihi litteras, &c. Plin. 2. Epiſt. 9. Nam pater ejus Erucius, clarus vir, ſanctus, antiquus, diſertus. Ad Mores perfectiſſimos, vitæque integritatem refertur hic Sanctus.
Sanctum, Interius, arcanum, ſecretum, ut

Ærarium ſanctius. V. æs, æris. Cic. 6. Verr. 140. Primum mihi litteras publicas, quas in ærario ſanctiore conditas habebant, proferunt.
Aula ſanctior. Martial. lib. 5. 6.

Admittas timidam, brevemque chartam
Intra limina ſanctioris aulæ. V. aula.

Sanctum ad ſilendum. Liv. 23. 22. extr. Et ſi quid unquam arcani ſanctive ad ſilendum in curia fuerit. conf. sanctuarium.

Sanctŭlus, a, um. Adj. dimin Hieron.

Sancte, Adv. [ὁσίως] Auguſte, Religioſe. Cic. pro Font. 12. Cum his vos teſtibus veſtram religionem conjungetis, ab his quicquam ſancte aut moderate dictum putabitis?
Pie ſancteque Deum colere. Cic. 1. de Nat. Deor. 57.
Auguſte ſancteque conſecrare aliquem. Cic. 2. de Nat. Deor. 62.
Sancte, Firmiter. Ter. Hec. 2. 2. 26.

— ſancte adjurat,
Non poſſe apud vos Pamphilo ſe abſente perdurare.

Cic. 5. Fam. 8. Meque ea, quæ tibi promitto ac recipio, ſanctiſſime obſervaturum, diligentiſſimeque eſſe facturum. Idem 13. Fam. 20. Quam ego neceſſitudinem ſancte colendam puto.

Sanctio, ōnis. f. [κυρωσις Gl. Gr. L.] Lex cum terrore pœnæ. Cic. pro Corn. Balb. 3. Primum enim ſacroſanctum nihil eſſe poteſt, niſi quod populus, plebſve ſanxiſſet. Deinde ſanctiones ſacrandæ ſunt, aut genere ipſo, aut obteſtatione & conſecratione legis aut pœnæ, quum caput ejus, qui contra facit, conſecratur. Idem 6. Verr. 149. Niſi vehementius homini minatus eſſem, niſi legum ſanctionem, pœnamque recitaſſem, tabularum mihi poteſtas facta non eſſet. Liv. 4. 41. Ægerrime plebs ferebat jacere tamdiu irritas ſanctiones, quæ de ſuis commodis ferrentur.
Fœderis ſanctio. Cic. pro Corn. Balb. 36.

Sanctor, ōris. m. [κυρωτὴς] Qui aliquid ſancit. Tacit. 3. Ann. 26. Sed præcipuus Servius Tullius ſanctor legum fuit.

Sanctĭtas, ātis. f. [ἁγιότης, ἁγιωσύνη, ὁσιότης Gl. G. L.] eſt (ut ait Cic. 1. de Nat. Deor. 116.) Scientia colendorum deorum. Idem Poſt red. in Senat. 33. Mecum libertas, mecum etiam frugum ubertas, mecum deorum & hominum ſanctitates omnes & religiones affuerunt. Sic pro Cœl. 32. Si matremfamiliâs, ſecus quam matronarum ſanctitas poſtulat, nominamus. Item 3. Philip. 15. Quod in juventute habemus illuſtrius exemplum veteris ſanctitatis?
In genere Sanctitas eſt Innocentia, integritas, juſtitia. Nepos 6. 4. 1. Petiit ut ſibi teſtimonium daret, quanta ſanctitate bellum geſſiſſet. conf. Sidon. 6. 10. Tacit. 14 Ann. 60.
Sanctitas regum, Majeſtas. Suet. Cæſ. cap. 6.
Conſtituere ſanctitatem in aliquo. V. constituo.

Sanctĭmōnia, æ. f. [ἁγιότης, ὁσιότης. Gl. G. L.] Idem. Cic. pro Rabir. perd. reo, 30. Quæ mihi videntur ex hominum vita ad deorum religionem & ſanctimoniam demigraſſe. Idem pro Quint. 55. Quid mihi, inquit, cum iſta ſumma ſanctimonia ac diligentia?
Habere domum clauſam pudori & ſanctimoniæ. Cic. pro Quint. 93.
Nuptiarum ſanctimonia. Auct ad Herenn. lib. 4. 45.
Femina ſanctimonia inſignis. Tacit. 12. Ann. 6.

Sanctimonium, i. n. Ἁγιασμὸς, ἁγιότης. Gloſſ. Græc. Lat.

Sanctimoniālis, e. Adj. Sanctimoniæ addictus. Auguſtin. de Civ. Dei, 1. 16.
Sanctimoniales appellant Imperatores Virgines, Deo devotas, dicatas & conſecratas. Rub. de Rapt. Virg. & l. unic. ad finem. lib. 9. C. tit. 13. Ut hæc tantummodo lex (inquit Princeps) in hoc capite pro omnibus ſufficiat, quam de ſanctimonialibus, & virginibus, & viduis, locum habere ſancimus.

Sanctimonialĭter, Adv. Juſt. Cod. 1. tit. 3. l. 56. §. 1.

Sanctĭtūdo, ĭnis. f. [ἁγίασις] Idem ac Sanctimonia, ſed antiquius. Accius Tereo, Alia hic ſanctitudo eſt, aliud & nomen, & numen Jovis. Idem Phœniſſis, Delubra cæli, tu maris ſanctitudines. Cic. lib. 4. de Rep. Eoſdem terminos hominum curæ, atque vitæ, ſic Pontificio jure ſanctitudo ſepulturæ. Nonius 2. 805. conf. Gell. 17. 2. & 13. 3.

Sanctuārium, i. n. [ἁγιαστήριον] Sacer locus, templum, ſacrarium. Sanctuarium, ſive Sanctuaria Mithridatis appellavit Plinius, Quæ alio loco Arcana, lib. 23. cap. 8. In ſanctuariis Mithridatis, maximi regis, devicti, Cn. Pompejus invenit in peculiari commentario ipſius manu compoſitionem antidoti. conf. sanctus extr.
Sanctuarium non ſolum Locum ſacrum, aut Sacroſanctum ſignificat: ſed etiam Tabulas, aut Librum, in quo ſancta referuntur, reſcribuntur, ſubnotantur. Hinc, Sanctuarium principis dixit Siculus Flaccus, pro Libris atque Commentariis, in quos agrorum formæ referebantur, vel potius Locum ipſum & tabularium, in quo hujuſmodi libri repoſiti adſervabantur, ſignificare voluit. Sic. Flacc. in libro de Conditionibus agror p. 16. Gœſ. Quod ſi quis contradicat, Sanctuarium Cæſaris reſpici ſolet. Omnium enim agrorum, & diviſorum & adſignatorum, formas, ſed & diviſionem commentarius & principatus in ſanctuario habet Qualeſcunque enim formæ fuerint, ſi ambigatur de earum fide, ad ſanctuarium principis revertendum erit. Al. Diviſionum commentarios princ.

Sanctesco, ĕre. Accius apud Non. 2. 576.

Sanctifĭcus, a, um. Adj.

Sanctificium, i. n.

Sanctifĭco, āre. Ἁγιάζω. Gloſſ. Græc. Lat. Prudent. Cath. 3. 15.

Sanctificātus, a, um. Partic. [ἡγιασμένος] Vulg. Interp. Joh. 17. 19.

Sanctificatio, ōnis. f. Ἁγίασμα, ἁγιασμὸς, ἁγιωσύνη. Gloſſ. Græc. Lat.

Sanctificātor, ōris. m.

Sanctilŏquus, a, um. Adj. Prudent. Apoth. 1002. Septem hæ voces leguntur paſſim in Scriptoribus Eccleſiaſticis.

Sancus, i. m. Unus ex iis diis, quos in 16. cælorum ordinibus Marcianus Capella enumerat. Ex duodecima (inquit) Sancus tantummodo advocatur. Refert Syntagmate 1. lib. Hiſtor. Deor. Lilius Giraldus.
Sabinis Sangus, Græcis Hercules, Latinis Dius Fidius appellatur. Varr. de L. L. 4. 10. Nomen a Sanciendo ductum. Propert. 4. 10. extr.

Nunc quoniam manibus purgatum ſanxerat orbem,
Sic Sancum Tatiæ compoſuere Cures.

Sandălĭdes, um. f. pl. [σανδαλίδες] Palmæ genus, a ſimilitudine ſandalii dictum. Plin. lib. 13. cap. 4. de palmis, Quarta, inquit, auctoritas, ſandalidum, a ſimilitudine appellatarum.

Sandalion, [Σανδάλιον] Inſula in mari Ionico auctore Plinio lib. 5. c. 31.

SANDALIŌTIS, [Σανδαλιῶτις] Sardinia insula denominata est, ab effigie sandalii, hoc est soleæ, quam nonnulli Ichnussan vocant, a similitudine vestigii, quod Græce ἴχνος dicitur. Plin. 3. 5.

SANDĂLIUM, i. n. [σανδάλιον, βλαυτίον] Calceamenti muliebris genus, quod & viri gestabant, Græci σανδάλιον, voce diminutiva a σάνδαλον, vocant. Ter. Eun. 5. 7. 4.

Utinam tibi commitigari videam sandalio caput. [Gloss. Græc. Lat. Σανδάλιον, Gallicula. An Caligula? Sed V. Gallicæ in GALLUS. Sandalium, Farris Gallici genus. Plin. lib. 18. cap. 7. Galliæ quoque suum genus farris dedere, quod illi brance vocant: apud nos sandalium nitidissimi grani. Hard. Bracem, & Sandalam, cujus not. V.

SANDALIĀRIUS, a, um. Adj. Sandaliarius vicus, ab Apolline Sandaliario, cujus effigiem ornatam sandalio,quod est calceamenti genus, in quarta urbis regione auctores ponunt. Alex. ab Alex. lib. 9. Genial. Dier. cap. 18. Meminit Suet. Aug. cap. 57. Gell. 18. 4.

SANDALIĀRIUS, i. m. Qui sandalia conficit. Reinef. Inscript. class. 1. n. 299. GENIO VIARVM L. LVTATIVS L. L. PACCIVS SANDALIARIVS.

SANDALĪGĔRŬLUS, a, um. Adj. [σανδαλιοφόρος] Qui sandalia fert. Plaut. Trinum. 2. 1. 22. Flabelliferæ, sandaligerulæ.

SANDANIS, Vir fuit quidam Lydus, qui frustra Crœso suadere conatus est, ne bellum Persis inferret. Herodotus lib. 1. & 2. Sardanis a quibusdam appellatur.

SANDĂPĬLA, æ. f. [νεκροφορεῖον, Gl. L. G.] Genus feretri, quo mortui efferebantur. Martial. lib. 2. 81. Idem lib. 8. 75.

Permutatur onus, stipataque tollitur alte
Grandis in angusta sarcina sandapila.

Fabri sandapilarum. Juven. 8. Sat. 157.

Sandapilam antiqui dici voluerunt Feretrum mortuorum, id est, Loculum, non in quo nobilium corpora,sed in quo plebejorum, atque damnatorum, cadavera portabantur, sicut Stesimbrotus Thasius de morte Polycratis Samiorum regis scripsit, dicens, Posteaquam de cruce depositus, sandapila etiam deportatus est. Ex Fulgentio de Prisc. serm. §. 1.

SANDAPILĀRIUS, i. m. [νεκροθάπτης] Sidon. 2. Epist. 8. Vespillonum sandapilariorum ministeria.

Sandapilarii erant Vespillones, aut ex eorum grege, quos Vulturios seu Codonophoros, id est tintinnabula gestantes, sive anteambulones, feralesve præcones, appellarunt. Budæus in notis ad Pand.

Vide POLLINCTOR. H. St.

SANDAPILO, ōnis. m. Idem. Gloss. Lat. Græc. Sandapelo, Νεκροθάπτης. V. Voss. Etymol.

SANDĂRĂCHA, æ. f. [σανδαράχη] Festus, Sandaraca scribit & Sandaracinus. Plin. lib. 34. cap. 18. Sandarachæ quoque propemodum dicta natura est. Invenitur autem & in aurariis, & in argentariis metallis, melior quo magis rufa, quoque magis virus redolens, ac pura friabilisque. Valet purgare, sistere, excalefacere, perfodere. V. idem lib. 35. cap. 6. Vitruvius architecturæ lib. 7. cap. 12. Cerussa vero, quum in fornace coquitur, mutato colore ad ignem incendii sandaracha fit. Id autem, incendio facto, ex casu didicerunt homines: & ea meliorem usum præstat, quam quæ de metallis, per se nata, foditur. Hinc conjicere licet duplicem esse sandaracham metallicam, Fossitiam nempe & Factitiam. Fossitia est colore cinnabaris. Vulgo *Arsenicum rubrum* vocatur. de qua Vitruv. 7. 7. extr. Factitia fit, cerussa in fornace cremata. Plin. l. c. Adulterinam vocat. Errant Arabes medici, qui putant Sandaracham esse nostrum Vernicem: quum hic sit Juniperi gummi. Philander in Vitruvium l. c. & Ruell. lib. 1. cap. 90.

Sandaraca, Genus coloris. Festus.

Sandaraca, Herbæ nomen apibus gratissimæ, quam alio nomine Cerinthum & Erithacen appellant. Plin. lib. 11. cap. 7.

SANDARACHĪNUS, a, um. Adj. [Σανδαράχινος] Colore sandarachino. Nævius, Merula sandaracino ore. Festus.

SANDARACHĀTUS, a, um. aliud Adj. [σανδαραχωτὸς] Cui sandaraca admista est. Plin. lib. 35. cap. 15. Item lendes (tollit) in palpebris, aceto sandarachato admisto.

SANDARACURGIUM, [Σανδαρακούργιον] Mons est concavus in Ponto de quo sic scribit Strab. lib. 12.Sandaracurgium mons est concavus propter metallorum effossionem: hunc operarii maximis cuniculis subeunt. Solebant olim publice operari & fossoribus utebantur servis, ex aliquo maleficio redemptis. Nam præter operandi laborem, qui maximus est, dicunt aërem ex metallis letiferum esse, atque intolerabilem, propter odoris gravitatem e glebis prodeuntem. Unde corpora cito ibi mori, sæpeque metallorum effossionem deficere, propter operariorum incommoditatem, qui cum plures sint quam ducenti, continue & morbis, & labe absumuntur. Hæc ille. [Videtur Σανδαρακουργεῖον, Sandaracurgium penult. prod. dicendum, id enim Sandarachæ officinam, seu fabricam denotat.

SANDARESOS, Gemma, a Sandareso Indiæ loco sic dicta. Plinius de Carbunculis, lib. 37. cap. 7. Cognata est huic Sandaresos, quam aliqui Garamantitim vocant: nascitur in India, loco ejusdem nominis.

SANDASEL, seu SANDARESEON, Gemma quæ expolita, ad Sandaresi splendorem quamproxime accedit: Plin. lib. 37. cap. 7.

SANDASTROS, Gemma eadem. Plin. l. c.

SANDIX, V. SANDYX.

SANDOBANES, Fluvius est Albaniæ, qui in Caspium mare erumpit: Strabo lib. 11.

SANDRACORA, Locus Cappadociæ. Strabo lib. 14.

SANDYX, ȳcis. f. [σάνδυξ] Herba. Virg. 4. Ecl. 45.

Sponte sua sandyx pascentes vestiet agnos. Plinius de Sandyce herba intelligit, & ut verum fateamur, est concinnior sententia agnos inter pascendum ejus herbæ, quam comedant, fuco colorari. Contra tendunt Grammatici recentiores: censent enim Sandycem esse Colorem sandaracha & rubrica temperatum, quod & Plinius retulit. Videtur & de Herba loquutus potius quam de Pigmento Gratius cum scripsit Cyneg. 86.

Interdum Libyco fucantur sandyce pinnæ. Quasi ea stirps in Lybia proveniat: nisi si quis censeat metallum illius pigmenti illic fuisse, aut officinam, quando in factitiis pigmentis erat: sed illud alterum de planta verius crediderim in Gratio, ut & in Vopisco cap. 29. extr. cujus hæc verba sunt, Dicitur enim sandyx Indica talem purpuram facere si curetur. Hæc ex Turneb. Adverf. 15. 20.

Sandyx, Genus coloris metallici, auctore Plinio lib. 35.cap.6. Sandaracha (inquit) si torreatur, æqua parte rubrica admista, sandycem facit.

Amictus sandycis, i. e. Sandycini coloris. Propert. lib. 2. 25. 45. V. & Hesych. Suid. Σάνδυξ, χρῶμα κόκκινον.

SANE, SANESCO, V. SANUS.

SANGA, [Σάγγα] Plinio lib. 4. cap. 20. Fluvius Cantabrorum in Hispania citeriori.

Est etiam Servi nomen. Terent. in Eunucho.

SANGĀRIUS, [Σαγγάριος] Fluvius est Lycaoniæ apud Plin. lib. 5. cap. ult. Oritur in Phrygia. Idem auctor lib. 6.cap. 1. Ejus meminit & Servius in 6. Æn. 785. Alio nomine dicitur & Sagaris, & Coralius, ut testatur Plin. lib. 6. cap. 1. sub finem. Vulgo *Zagari*. conf. SAGARIS. Hesiod. in Theog. v. 344. Magnum vocat.

SANGĀRIUS, a, um. Adj. [Σαγγάριος] ut, Sangarius puer, Ganymedes. Stat. 3. Silv. 4. 41. V. Steph.

SANGĒNOS, i. m. Gemma ex Opalorum genere. Plin. lib. 37. cap. 6. Sunt & qui privatum genus ejus faciunt, Sangenonque ab Indis vocari dicunt. Traduntur vero nasci & in Ægypto & in Arabia, & vilissimi in Ponto. Item in Galatia ac Tharso & Cypro.

SANGUEN, ĭnis. n. usurpabant antiqui pro m. Sanguis, ĭnis. Lucret. 1. 836.

Visceribus viscus gigni, sanguenque creari. Charisius lib. 1. Sanguis masculino genere dicitur, & facit hunc Sanguinem. Sed Cato de habitu ait, Sanguen demittatur. [Hoc ex loco falso colligebat Thes. Lond. compilator, Sanguen etiam masculino in genere veteres posuisse, quum contrarium Charisius velit intelligi.

Sanguen illi fervet. Petron. cap. 59. conf. Non. 3. 203.

SANGUIS, inis. m. [αἷμα] a Sanguen veteri, unde Sanguinis in Genitivo: Humor est vitalis in venis contentus. Celsus lib. 5.cap. 26.20. de sanguine & sanie, &c. Malus est sanguis, nimium aut tenuis, aut crassus, colore vel lividus vel niger, aut pituita mistus, & varius. Optimus, calidus, rubens, modice crassus, non glutinosus. Itaque protinus ejus vulneris expedita magis curatio est, ex quo sanguis bonus fluxit.

Sanguis interdum ultimam producit. Sil. 10. 23.

Et color, & sanguis, & tela minora periclo. V. Drakenb. ad loc. Ovid. 6. Fast. 488. Et 10. Met. 459.

Amore sanguinis asper. Sil. lib. 1. 148.

Dulcedine sanguinis asper lupus. Ovid. 11. Met. 402.

Detractio sanguinis, Cels. lib. 2. cap. 8. & Sanguinis missio. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Fluxio sanguinis. [αἱμοῤῥαγία] Plin. lib. 23. cap. 1. & lib. 20. cap. 19.

Habitus sanguinis. Cels. lib. 2. cap. 10. Incidenda ad medium vena est: ex qua cum sanguis erumpit,colorem ejus,habitumque oportet attendere.

Profluvium sanguinis, per nares. Columel. 6. 33.

Tenuitas sanguinis. Plin. lib. 11. cap. 39.

Vitio occurrit sanguinis quinquefolii succus. Plin. lib. 26. cap. 7.

Altilis sanguis. V. ALO.

Ater sanguis. V. ATER Adjectivum.

Conglobatus sanguis. V. CONGLOBO.

Corruptus sanguis. Claud. 2. in Eutrop. 17.

Crassus sanguis. V. CRASSUS.

Generosus sanguis. Ovid. 13. Met. 457.

Integer sanguis. V. INTEGER.

Juvenilis sanguis. Ovid. 7. Met. 334.

Largus sanguis. Claud. Conf. Mall. Theod. 309.

Niger sanguis. Ovid. 12. Met. 326.

Pinguis, Pinguior, pinguissimus sanguis. Plin. lib. 11. cap. 38.

Rapidus sanguis. Claud. 3. Conf. Hon. 101.

Rutilus sanguis. Lucan. lib. 1. 610.

Salsus sanguis. Ennius in Cresphonte, apud Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 2.

Neque miseræ lavere lacrimæ salsum sanguinem.

Tenuis sanguis. Plin. lib. 11. cap. 38.

Tætri sanguinis profluvium. Lucret. lib. 6. 1203.

Vitiosus sanguis. Cels. lib. 2. cap. 10. Nam si is crassus & niger est, vitiosus est (subaud. Sanguis), ideoque utiliter effunditur.

Vitiosus sanguis, & Verus, opponuntur. Cic. de Clar. Orat. 282. Metuensque, ne vitiosum colligeret, verum sanguinem deperdebat.

Astringit rigens sanguis sicca vulnera. Lucan. lib. 4. 291.

Avertere aliquo profusionem sanguinis. Cels. lib. 2. cap. 11.

Avertitur interdum sanguis, ubi alia parte prorumpens, alia emittitur. Cels. lib. 2. cap. 10.

Augere sanguinem. Plin. lib. 20. cap. 7.

Coagulant sanguinem, & ideo rejicientibus sanguinem prosunt. Plin. lib. 24. cap. 11. De gummium generibus.

Coit celerrime taurorum sanguis,atque durescit:ideo pestifer potu maxime. Aprorum & cervorum, capraruınque & bubalorum omnium non spissatur. Plin. lib. 11. cap. 38.

Cohibere sanguinem vulnerum. Plin. lib. 22. cap. ult.

Concrescere sanguinem non patitur thymum e melle. Plin. lib. 21. cap. 21.

Concretum sanguinem ventris, aut vesicæ absumit heliochrysum. Plin. lib. 21. cap. 25.

Concreti sanguine crines. Valer. 3. Argon. 286.

Concutitur sanguis. al. Quatitur. Lucret. lib. 3. 250.

Conquievit sanguis. Cels. lib. 4. cap. 4. ad finem.

Densari sanguinem prohibet Balsaminum. Plin. lib. 23. cap. 4.

Detrahere sanguinem. Cels. lib. 2. cap. 10.

Detractus sanguis venis. Lucret. lib. 3. 443.

Diffunditur sanguis per venas in omne corpus. Cic. 2. de Nat. Deor. 138.

Discutit conglobatum sanguinem acetum. Plin. lib. 23. cap. 1.

Dare alternum sanguinem dicuntur, Qui se invicem vulnerant. Sen. Thyest. v. 339.

Quis vos exagitat furor,
Alternum dare sanguinem,
Et sceptrum scelere aggredi? V. infra.

Duratur sanguis, h. e. Concrescit. Quintil. Decl. 2.

Editur sanguis per urinam. Cels. lib. 2. cap. 7. [An Redditur?

Effunditur sanguis. Cels. lib. 2. cap. 10.

Egestus sanguis per immensos fletus. Ovid. 10. Met. 136.

Emicat sanguis. Lucret. lib. 4. 1043.

Emittere sanguinem. Cels. lib. 2. cap. 10.

Erumpit sanguis. Cels. lib. 2. cap. 10.

Erumpit graviter sanguis. Cels. lib. 4. cap. 7. 5. De tussi.

Exit ſanguis ex gingivis, ex ore. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. De tuſſi.
Exonerare oculos ſuffuſos ſanguine. Plin. lib. 8. cap. 5.
Exſcreare ſanguinem ſpumantem. Celſ. lib. 2. cap. 7.
Exſpirans ſanguinis flumen de pectore. Lucret. lib. 2. 354.
Exſpuere ſanguinem. Celſ. lib. 4. cap. 7. De tuſſi. Plin. lib. 26. cap. 7.
Extrahunt inutilem ſanguinem raphani. Plin. lib. 20. cap. 4.
Extrahit denſatum ſanguinem abiga pota. Plin. lib. 24. cap. 6.
Extundit ſanguinem frequens tuſſis. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. De tuſſi.
Facere ſanguinem, Fundere. Liv. 2. 30. extr. Pluſque ibi ſanguinis, promiſcua omnium generum cæde, quam in ipſa dimicatione factum. Idem. lib. 35. 51. pr. Nondum, aut indicto bello, aut ita commiſſo, ut ſtrictos gladios, aut ſanguinem uſquam factum audiſſent.
Fertur ſanguis ex pectore, aut ex latere, aut ex jecinore. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. de tuſſi.
Ferveſcit ſanguis. Perſ. 3. Sat. 115.
Fluere mihi ſolet ſanguis. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. De tuſſi.
Fluit mihi ſanguis ex naribus. Celſ. lib. 2. cap. 7. [Gloſſ. Græc. Lat. Αἱμοῤῥαγῶ, Sanguinem fluo.
Fluens ſanguis per nares. Plin. lib. 26. cap. 13.
Fundere ſanguinem. Celſ. lib. 2. cap. 10.
Fuſo per venas ſanguine exſtinguitur. Tacit. 4. Hiſt. 11. De cæde Calpurnii Galeriani. i. e. Inciſis venis.
Fundere ſanguinem de rege, h. e. Ob regem. Curt. lib. 10. 5. 13.
Hebet gelidus ſanguis tardante ſenecta. Virg. 5. Æn. 395.
Incitatur ſanguis ex ea parte. Scribonius Largus comp. 84.
Incitatur ſanguinis eruptio muſculorum compreſſione. Scribonius Largus comp. 84.
Inficere æquor ſanguine. Hor. 3. Carm. 6. 34.
Inficere rivos rubro ſanguine. Hor. 3. Carm. 13. 8.
Madens veſtis ſanguine. V. MADEO.
Manat cicatrix multo ſanguine. Sen. Troad. 3.
Minuere ſanguinem. Plin. lib. 32. cap. 9.
Miſcetur letifero ſanguine orbis. Ovid. 1. Faſt. 123.
Mittere ſanguinem ex brachio, Venam ſecare in brachio. Celſ. lib. 2. cap. 10. conf. MITTO.
Mittere ſanguinem in brachiis. Celſ. lib. 2. cap. 10. Mitti vero is debet, ſi totius corporis cauſa fit, ex brachio: ſi partis alicujus, ex ea ipſa parte, aut certe quamproxima: quia non ubique mitti poteſt, ſed in temporibus, in brachiis, juxta talos.
Miſſus ſanguis e corpore. Lucret. lib. 2. 194.
Mittere ſanguinem tranſlate dicuntur oratores, quum adverſariorum argumenta ita ſolvunt, ut cauſa ipſa ſtare non poſſit. Unde Quintil. lib. 8. cap. 6. Illa agendis cauſis jam detrita, Pedem conferre, & Jugulum petere, & Sanguinem mittere, inde ſunt: nec tamen offendunt.
Obſtiterit frigidus circum præcordia ſanguis. Virg. 2. Georg. 484.
Occupare ſanguinem. Celſ. lib. 8. cap. 4. Inter quæ ſi ſanguis fertur, ſpongia ſubinde in aceto tincta cohibendus eſt, occupanduſque objectis linamentis, & caput altius excitandum.
Pellere ſanguinem per urinam. Plin. lib. 35. cap. 15.
Pellit copioſum ſanguinem per nares. Plin. lib. 27. cap. 8. De crocodilo.
Perfuſus ſanguine. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Perſolves calido ſanguine pœnas mihi. Virg. 9. Æn. 422.
Procedit ſanguis ex ore. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. De tuſſi.
Profluit ſanguis. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. De tuſſi.
Prorumpit ex naribus ſanguis. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. De tuſſi.
Redditus ſanguis per os. Plin. lib. 26. cap. 13.
Reddere ſanguinem per urinam, vel alvum. Scribonius Largus. comp. 149.
Refugere ſanguinem in metu, certum eſt: multiſque non transfluere transfoſſis. Plin. lib. 11. cap. 38.
Rejicientibus ſanguinem datur ſuccus porri. Plin. lib. 20. cap. 6.
Rejicientibus ſanguinem occurrit quinquefolii ſuccus. Plin. lib. 26. cap. 7.
Reliquit ſanguis corpus. Ovid. 3. Met. 39.
Reſpondet ſanguis per menſtrua. Celſ. lib. 4. cap. 7. 4. Sæpe feminæ, quibus ſanguis per menſtrua non reſpondet, hunc exſpuunt. De tuſſi.
Revocetur ſanguinis curſus. Celſ. lib. 5. cap. 26. De curatione adverſus profuſionem ſanguinis in vulneribus.
Saliens vena ſanguine. Virg. 3. Georg. 460.
Satiare ferrum ſanguine. Ovid. 5. Faſt. 575.
Siſtere ſanguinem. Plin. lib. 25. cap. 8.
Siſtit ſanguinem ex vulnere glycyrrhiza commanducata. Plin. lib. 22. cap. 9.
Siſtit ſanguinem interiorem ruta pota, & narium indita. Plin. lib. 20. c. 13.
Siſtit æque maribus ac feminis ſanguinem menta. Plin. lib. 20. cap. 14.
Siſtunt ſanguinem vulnerum folia vitium. Plin. in procem. lib. 23. Sic lib. 31. cap. ult.
Trahere ſanguinem. Celſ. lib. 2. cap. 10. Plin. lib. 21. cap. 19.
Venit ſanguis. Celſ. lib. 2. cap. 10.
Vocatus in corpus ſanguis. Ovid. 2. Met. 235.
Vomens globos ſanguinis. Ovid. 12. Met. 238.
Vomere ſanguinem. Celſ. lib. 2. cap. 6.
Vomens rivos ſanguinis. Virg. 11. Æn. 668.
Sanguis ærarii, per tranſlationem, pro Subſtantia, quæ in ærario continetur. Cic. 5. Verr. 83. Quæ quum de Populi Romani victu, de vectigalium nervis, de ſanguine de traxiſſet ærarii, Tertiæ mimæ condonavit.
Sanguis ſæpe pro hominibus, vel hominum vita, nonnunquam & pro cæde, ut Plenus ſanguinis homo, Sanguinis effuſionem appetens, ſanguine coinquinatus.
Captivus ſanguis. V. Captivus in CAPIO.
Venalis ſanguis. Valer. 6. Argon. 558.
Dare ſanguine pœnas. Virg. 2. Æn. 366.
Dandus invidiæ eſt ſanguis, nihil ne ego quidem moror, quominus Decemviratu abeam. Livius 3. 54. pr. conf. ſupra.
Exſorbere. ut, Ne judicio iniquo exſorbeatur ſanguis tuus. Cic. 1. de Orat. 225.
Luere quippiam ſanguine. V. LUO.
Poſcere pœnas cum ſanguine Virg. 2. Æn. 72.
Sitire ſanguinem. Sen. Troad. 10.
Sumit pœnam ſcelerato ex ſanguine. Virg. 12. Æn. 949.
Sanguis, pro Vigore & viribus. Cic. 4. Att. 16. Amiſimus, mi Pomponi, omnem ſuccum & ſanguinem, ſed etiam colorem & ſpeciem priſtinam civitatis: nulla eſt Reſp. quæ delectet, in qua acquieſcam.
Sanguis orationis incorruptus tranſlate, Cic. in Brut. 36. Succus ille, & ſanguis incorruptus uſque ad hanc ætatem oratorum fuit, in qua naturalis ineſſet, non fucatus nitor. Sanguis, i. e. Oratio fortis, robuſta, vires, lacertos, & nervos habens. Sic enim ſolet a Cicerone per tranſlationem dici, ut Viri fortes & robuſti dicuntur, Qui plurimum ſanguinis habent: unde Plaut. Bacch. 1. 2. 45.

Nihil moror diſcipulos mihi eſſe jam plenos ſanguinis:
Valens afflictat me nunc jam vacuum virium.

Incorruptus, h. e. Purus, ſanus, integer, non vitioſus. Hinc eodem in dialogo 51. dixit, Salubritatem Atticæ dictionis, quaſi Sanitatem, & Sanum genus dicendi in Calidio: in libello vero de Opt. gen. orat. 8. Incorruptam ſanitatem, & bonam valetudinem. Semper enim Athenienſium, ut in Orat. 25. ſcribitur, ita prudens ſincerumque judicium fuit, ut nihil poſſent, niſi incorruptum & elegans, audire.
Sanguis, Progenies. Virg. 1. Æn. 19.

Progeniem ſed enim Trojano a ſanguine duci
Audierat, &c.

Auctor ſanguinis. Virg. 7. Æn. 49.
Cognatio ſanguinis Tranſalpini. Cic. Poſt redit. in Senat. 14. Is non me, quanquam equidem non cognorat eum, propter Piſonum affinitatem, quam longe hinc ab hoc genere cognatio materna Tranſalpini ſanguinis abſtuliſſet.
Degener ſanguinis. Stat. 9. Theb. 619.
Gradu ſanguinis propior. Ovid. 3. Epiſt. 28.
Nomina ſanguinis, Nomina conſanguinitatis: ut pater, frater, ſoror, &c. Ovid. 9. Met. 465. de Byblide quæ fratrem amabat,

Jam dominum appellat, jam nomina ſanguinis odit,
Byblida jam mavult, quam ſe vocet ille ſororem.

Vincula cari ſanguinis, Conſanguinitas. Propert. lib. 1. 15. 16.
Alto a ſanguine genus. Virg. 4. Æn. 230.
Aureus ſanguis, Proles aurea ſub Saturno. Stat. 3. Theb. 559.
Carus ſanguis. V. Vincula &c. paulo ante.
Claro ſanguine genitus. Sen. Octav. v. 90.
Cognatus ſanguis. Virg. 12. Æn. 29.
Conſors ſanguis. Ovid. 8. Met. 444.

— calidumque prioris
Cæde recalfecit conſorti ſanguine telum.

i. e. Occidit etiam fratrem ejus.
Obſcuri ſanguinis deformes ortus. Stat. 5. Silv. 3. 116.
Paternus & maternus ſanguis. Cic. pro Roſc. Amer. 66. Magnam vim, magnam neceſſitatem, magnam poſſidet religionem paternus, maternuſque ſanguis.
Regius ſanguis. Hor. 3. Carm. 27. 65.
Attingere aliquem ſanguine. V. ATTINGO.
Cohærere ſanguine alicui, pro Conſanguineum eſſe. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Conjungi ſanguine alicui, Idem. Cic. 2. de Invent. 66.
Hortamur fari, quo ſanguine cretus. Virg. 2. Æn. 74.
Rumpere vincula ſanguinis. Propert. 1. 15. 16.
Sanguis pro Morte, vide in TRANSCENDO. H. St.
Sanguinum, αἱμάτων, Gloſſ. Lat. Græc. Sic Interp. vulg. Joh. 1. 13. Sanguinibus.

SANGUĬCŬLUS, i. m. [αἱμάτιον] Sanguis hœdi, ſive ſuis, &c. in cibum formatus. Plin. lib. 28. cap. 14. Utuntur ad utrunque vitium & coagulo hœdi in vino myrtite, magnitudine fabæ poto: & ſanguine ejuſdem in cibum formato, quem ſanguiculum vocant.

SANGUĬNEUS, a, um. Adj. [αἱματώδης Gl. G.L.] Ad corpus aliquando refertur, & Plenum ſanguine, vel Sanguinolentum ſignificat.
Caput ſanguineum. Ovid. 3. Triſt. 9. 30.
Guttæ ſanguineæ. Ovid. 2. Met. 360.
Imber ſanguineus. Cic. 2. de Divin. 60.
Pulmo ſanguineus. Plin. lib. 11. cap. 37.
Color ſanguineus. Plin. lib. 14. cap. 3.
Cometæ ſanguinei. Virg. 10. Æn. 273.
Frutices ſanguineæ. V. Virga ſanguinea infra.
Mora ſanguinea. Virg 6. Ecl. 22.
Virga ſanguinea, Cujus cortex ad ſanguinis ſimilitudinem rubet. Plin. lib. 24. cap. 10. Sic, Frutices ſanguineæ. Idem lib. 16. cap. 18.
Aliquando ad animum, pro Crudeli, cruentoque. Apulejus, Immani ac ſanguinea voce perterruit. Virgil. 4. Æn. 642.

At trepida, & cœptis immanibus effera Dido,
Sanguineam volvens aciem, &c.

Bellum ſanguineum, Cruentum. Stat. 5. Theb. 5.
Cædes ſanguinea. Ovid. 13. Met 65.
Rixæ ſanguineæ. Hor. 1. Carm. 27. 4.

SANGUINĀLIS, e. Adj. ut, Sanguinalis herba, [πολύγονον] eadem quæ Sanguinaria, inde nomen habens, quod ſanguinis fluorem, undecunque feratur, ſiſtat. Columel. lib. 6. cap. 12. Celſ. lib. 2. cap. ult. Herba ſanguinalis, quam Græci πολύγονον vocant.

SANGUINĀRIUS, a, um. aliud Adj. [φιλαίματος] Sævus, crudelis ſanguinem ſitiens. Cic. Itaque gravem illam ac ſanguinariam vocem audivimus. Sic Sanguinarius homo, Qui gaudet humano ſanguine.
Juventus ſanguinaria. Cic. 2. Att. 7.
Nuntius ſævus, ſanguinarius. Plin. lib. 19. cap. 4.
Sententia ſanguinaria. Plin. lib. 4. Epiſt. 17. De hujus nequitia, ſanguinariiſque ſententiis, in commune omnes ſuper cœnam loquebantur. i. e. Iis quibus morti homines adjudicaverat.
Herba ſanguinaria dicta eſt, cujus ſuccus infuſus naribus, ſupprimit ſanguinem. Columel. lib. 7. cap. 5. Eſt etiam gravis pernicies herbæ ſanguinariæ, quam ſi paſta eſt ovis, toto ventre diſtenditur, contrahiturque, & ſpumam quandam tenuem tætri odoris exſpuit. conf. SAGUINALIS, ubi aliud etymon allatum.

SANGUINARIUS, i, m. Beſtiola, inſectorum generis, quæ & Hirudo. Onomaſt. vet. Lat. Græc. in tit. de Serpentib. Sanguinarius, αἱμοπότης. Gloſſ. Græc. Lat. Αἱμοπότης, Sanguinarius.

SANGUĬNŎLENTUS, a, um. Adj. a Genit. Sanguinis. [αἱματώδης Gl. G. L.] Plenus ſanguinis, & ſanguine conſperſus. Auctor ad Heren. lib. 4. 52. Sanguinolenta palma.
Color ſanguinolentus. Ovid. 1. Amor. 12. 12.

Littera ſanguinolenta, Quæ exitio ſit alicui. Ovid. in Ibin, 4.
Pectora ſanguinolenta. Ovid. 3. Epiſt. 50.
Seditio. Varro de Vita pop. Rom. apud Non. 6. 101. Magiſtratus gravatim ſeditionibus ſanguinolentis urbem perturbavere.
Sanguinolentos appellant Juriſconſulti Ro. & Principes, Infantes recenter editos, quique vixdum ſordes materni uteri amiſerunt, cum aut venduntur aut exponuntur. Conſtantinus, Si quis, propter nimiam paupertatem, egeſtatemque, victûs cauſa, filium, filiamve ſanguinolentos vendiderit. l. ii. C. de patribus. qui fil. diſtraxer. lib. 4. C. tit. 43. non enim ibi Sanguinolentus legendum eſt: ſed Sanguinolentos. Auctor mihi eſt ea Rubrica, quæ 8. lib. C. tit. 52. inſcribitur, De infantibus expoſitis liberis & ſervis, & de iis qui ſanguinolentos nutriendos acceperunt.

SANGUILENTUS, a, um. aliud Adj. a genit. Sanguis Idem. Scribon. Largus Compoſ. 143. Etiamſi ſanguilentam urinam faciant. Idem comp. 182. Oculi ſanguilenti conſpiciuntur. Semperque ita uſurpat hic auctor. V. Lexic. Rhodii.

SANGUINŌSUS, a, um. Adj. Idem Cæl. Aurel. Acut. 3. 4.

SANGUĬSŪGA, æ. [βδέλλα] Vermis in aqua degens, qui & Hirudo dicitur. Plin. lib. 32. cap. 7. Idem præſtare ſanguiſugarum cinis ex aceto illitus putatur. Idem lib. 8. cap. 10. [In Gloſſ. Græc. Lat. Βδέλλα, Suga. Βδέλλα χερσαία, Hirudo. Βδέλλα ὕδατος, Sanguiſuga. At Lat. Græc. Hirudo, λιμναία βδέλλα, & Sanguiſuga, βδέλλα, λιμναία. conf. SANGUINARIUS.

SANGUĬNO, [αἱμάσσω, αἱμάττω Gl. G. L.] āre. Sanguine manare. Quintil. in Declam. 10. Tum repetitis ſanguinavere planctibus jam convaleſcentes lacerti. Ibid. non procul a fine, Quando non lividum pectus & ſanguinantes vidit lacertos.
Coluber veneno noxio colla ſanguinans. Apul. Met. 5. p. 166. Elmenh.
Lex a contactu feminæ ſanguinantis ſubmovet. Tertull. ad Marc. 4. 40.
Eloquentia lucroſa & ſanguinans. Tacit. in Orat. 12. Plin. lib. 30. cap. 9. Si pedes ſanguinent. Sed varia eſt lectio. [Apud Tacit. ſuſpicor Saginantis legendum. In Gloſſ. Græco Lat. Φλεβοτομῶ, Sanguino. Φλεβοτομοῦμαι, Sanguinor. Ubi Sanguinem mittere ſignificat. Unde eſt Gall. *Saigner.* At alibi in iiſdem Gloſſ. αἱμάσσω, Sanguino, αἱμάττω, Sanguino, Sanguinor. Quod Italis *Sanguinare*, illud vero *Sanguinarſi.*

SANGUINATIO, ōnis. f. [αἱμοῤῥαγία] Cæl. Aurel. Tard. 4. 6. & 1. 4. Gingivarum ſanguinatio.

SANGUS, i. m. Deus Sabinorum ex quo & Sangi dicti ſunt. Sangi ſacellum urbis regione ſeptima ſtatuit P. Victor. Cæl. lib. 2. cap. 3. V. SANCUS.

SANICULA, æ. f. Herba, quam nos *Ozeille* vel *aigrette* appellamus, a Matthiolo deſcribitur in Dioſcoridis lib. 4. cap. 9.

SĂNIES, ēi. f. [λύθρος, ἰχὼρ Gl. L. G. & G. L.] Celſ. lib. 5. 28. Sanguis omnibus notus eſt: Sanies eſt tenuior hoc, varie craſſa, & glutinoſa, & colorata: Pus craſſiſſimum albidiſſimumque, glutinoſius & ſanguine & ſanie. Exit autem ſanguis ex vulnere recenti, aut jam ſaneſcente: ſanies eſt inter utrunque tempus. Pus ex ulcere jam ad ſanitatem ſpectante. Virg. 8. Æn. 487.
— & ſanie taboque fluentes. Cic. in Piſon. 43. Saxa ſpargens tabo, ſanie, ſanguine atro.
Jocinoris recentis inaſſati ſanies. V. INASSATUS.
Putris ſanies. Stat. 12. Theb. 569.
Serpentium ſanies. Sen. Med. 9.
Ejectat ſaniem permiſtus viſcere ſanguis. Lucan. lib. 3. 658.
Emittere ſaniem conjecto ferro. Ovid. 7. Met. 338.
Eructare ſaniem. Virg. 3. Æn. 632.
Exſpirant ſaniem tabificam. Sil. lib. 6. 276.
Vomunt ſaniem ſerpentes. Ovid. 4. Met. 493.
Sanies, pro Infectura purpuræ. Plin. lib. 9. cap. 38. Rurſuſque mergitur carminata, donec omnem ebibat ſaniem.
Pro Peſtifero ſerpentis afflatu. Sil. 12. 10.
— ſaniem ſublatis faucibus efflat. conf. ſupra.
Oleæ ſanies amara, pro Fæce. Plin. lib. 15. cap. 3.

SANIŌSUS, a, um. Adj. [ἰχωρώδης] Sanie & impuro ſanguine conſperſus. Plin. lib. 7. cap. 15. Ergo quum gravidis fluxit, invalidi, aut non vitales partus eduntur, aut ſanioſi, ut auctor eſt Nigidius.

SANITAS, V. SANUS.

SANNA, æ. f. [μῶκος Gl. L. G. & G. L.] Solutus deriſus dicitur, a narium ſonitu. vel in genere, Deriſus aliquis geſtu mimico expreſſus. Juven. 6. Sat. 305.
I nunc, & dubita, qua ſorbeat aëra ſanna
Tullia, quid dicat notæ Collatia Mauræ.
Poſtica ſanna. Perſ. 1. Sat. 58.
Rugoſa ſanna cadat naſo. Perſ. 5. Sat. 91. i. e. Subſannatio, quæ fit cum criſpatione & corrugatione naſi, remittatur. V. Schol. Juven. l. c.
Sanna, pro Deriſore. Gloſſ. Lat. Græc. Sanna, Subſannator, Μῶκος.

SANNAS, æ. m. [σάννας] apud Cratinum, Fatuum indicat: unde & Sanna verbum Latinis frequens, defluxit, etiamſi a narium ſonitu Grammatici opinentur ductum. Cæl. Rhodig. Ant. Lect. 8. 43.

SANNIO, ōnis. m. [χλευαστὴς] Qui ſoluto riſu, & contortis corporis totius partibus immoderatam quandam alios deridendi formam effingit, & aliorum mores inepto quodam geſtu per contemptum exprimit, ut ſtultus propemodum videatur, ac ridiculus. Cic. 2. de Orat. 251. Quid enim poteſt eſſe tam ridiculum, quam ſannio eſt? ſed ore, vultu, imitandis moribus, voce, denique corpore ridetur ipſo. Idem 9. Fam. 16. Salis enim ſatis eſt, ſannionum parum. Proverbii forma.
Sanniones, dicuntur, a Sannis, qui ſunt in dictis fatui, & in motibus, & in ſchemis, quos μωροὺς vocant Græci, inquit Nonius 1. 302. [Sic legit & Mercer. Suſpicor tamen Μώκους ſcribendum. Quæ vox & Sannam & Sannionem denotat. V. Suid. in ea dict. Gr.

SANNO, āre. vel SANNOR, āri. Dep. unde Deſannnare, & Subſannare compoſ. Gloſſ. Græc. Lat. Μυκτηρίζω, Sannor, Deſanno.

SANNATOR, ōris. m. Μυκτηριστής. Gloſſ. Lat. Græc. & in Græc. Lat. Μυκτηριστής.

SANNALI, Populi ſunt immani auricularum patularum prolixitate totum corpus tegentes, de quibus, ut ſuſpicor, prodigioſa illa fabula ficta eſt, quia toto corpore pelliti & bracchati erant, ut cum hinc inde penderent pellium prægrandes alæ, aures viderentur. Pomponius Mela. 3. 6. Et Sannalos, quibus magnæ aures, & ad ambiendum corpus omne patulæ, nudis alioqui, pro veſte ſunt. Vulgo *Satmalos* legitur, ſed ex veteri libro ſic Turnebus reſtituit. Al. Otomegalos.

SANNAUS, Lacus de quo Plin. lib. 2. cap. 103. Lacus Sannaus in Aſia circumnaſcente abſinthio inficitur.

SANNYRION, ōnis. [Σαννυρίων] cognomine Canabus, poëta comicus Athenienſis, de quo V. Cæl. Rhodig. lib. 8. Lect. Antiq. cap. ult. vel potius Athen. & Suid.

SANO, āre. Sanor, āri. V. SANUS.

SANQUĀLIS, is. f. Avis. Plin. lib. 10. cap. 7. Sanqualem avem atque immuſſulum, augures Romani in magna quæſtione habent. Immuſſulum aliqui vulturis pullum arbitrantur eſſe, & ſanqualem oſſifragæ. Maſſurius ſanqualem oſſifragam dicit eſſe, Immuſſulum autem pullum aquilæ, prius quam albicet cauda. al. Sangualis. conf. IMMUSSULUS.
Sanqualis avis appellatur, quæ in commentariis Auguralibus Oſſifraga dicitur, quia in Sangi Dei tutela eſt. Feſtus.
Sanqualis porta appellata eſt, ab avi Sanquali, ideoque eodem eſt nomine, quo avis ipſa appellatur. Feſtus. Paulus dicit, eſſe proximam ædibus Auci. Al. Ædi Sangi.

SANSŪCUS, V. SAMPSUCHUM.

SANTĂLUM, i. n. [σάνταλον] (quod vulgus noſtrum Sandalum vocat) Græcis recentioribus, inquit Ruellius, Lignum eſt quod India mittit. Hujus tria genera apud pharmacopolas, candidum, rubrum, luteum: quibus ſimul commiſtis, fit compoſitio vulgaris, quæ Triaſandali appellatur, vel trium ſandalorum, ad roborandum ventriculum, & cardiacos affectus. Quin etiam nullæ non fere medicorum potiones hodie his ſantalis imbuuntur, ut gratiam a ſumentibus ineant, & aliquid jucundi ſaporis habeant. Ex Ruellii commentariis.

SANTERNA, æ. f. [χρυσοκόλλα] Plin. lib. 33. cap. 5. Chryſocollam & aurifices ſibi vendicant agglutinando auro, & inde omnes appellatam ſimiliter utentes dicunt. Temperatur autem ea Cypria ærugine, & pueri impubis urina, addito nitro. Teritur Cyprio ære in Cypriis mortariis: ſanternam vocant noſtri. Idem lib. 34. cap. 12.

SANTŎNES, & Santŏni, ſive Xantŏnes, [Σάντωνες Steph.] populi Galliæ, non longe a Toloſatium finibus, quæ civitas eſt in Provincia, ut Cæſar Comment. lib. 1. cap. 10. pr. ſcribit. Lucan. lib. 1. 422.
— gaudetque amoto Santonus hoſte. Vulgo *Xaintonge.* Aliis *Santonges*, & oppidum ipſum *Saintes*, *Xaintes.*

SANTŎNĬCUS, a, um. Adj. [Σαντωνικός] Juven. 8. Sat. 145.
Tempora Santonico velas adoperta cucullo. V. Martial. lib. 14. 128.
Oceani litora Santonici. Tibul. lib. 1. 8. 10.
Santonica Herba, quam Abſinthium Santonicum vocat Plin. lib. 27. cap. 7. a Galliæ civitate nomen accepit, eſtque abſinthii genus illius, quod nobis in vulgari uſu eſt. Columel. lib. 6. cap. 25. Poteſt etiam cum arida fico & ervo conteri herba Santonica, & formata in offam, ſicut Salviatum demitti. V. Dioſc. 3. 28. qui Σαντόνιον vocat.

SANTONICUM, i. n. [Σαντονικόν] Semen herbæ Santonicæ, vel ipſa herba. Gloſſ. Lat. Græc. Sandonicum, Θηλυκλόνον, βοτάνη. Quod vermes ſcil. necat.

SANTONUM Portus, [Σαντόνων λιμὴν] Ptolem. lib. 2. cap. 7. Galliæ urbs. Vulgo *La Rochelle.*

SANTONUM Promontorium [Σαντόνων ἄκρον] in Gallia. Ptolem. lib. 2. cap. 7. Vulgo *Blaye.*

SĀNUS, a, um. Adj. [σῶος, Gl. L. G. ὑγιὴς] Integer & incorruptus, bene valens. Cic. pro Sext. 135. Non ea eſt medicina, quum ſanæ parti corporis ſcalpellum adhibetur. Idem pro Sext. 97. Qui integri ſunt, & ſani.
Sanum facere aliquem. Cic. 2. Philipp. 101. Quaſi medicus ille te ſanum feciſſet. [Ambiguo ſenſu.
Medicamento ſanum fieri. Cic. 3. Off. 92. Si quis medicamentum cuipiam dederit ad aquam intercutem, pepigeritque, ſi eo medicamento ſanus factus eſſet, &c.
Fieri ſanum ex morbo. Cato R. R. cap. 157.
Sanum abire ex. Propert. lib. 2. 12. 12.
Nec quiſquam ex illo vulnere ſanus abit.
Reſpub. ſana ac ſalva, translate. Cic. 12. Fam. 23. Nullam partem per ætatem ſanæ ac ſalvæ Reip. guſtare potuiſti.
Sanum genus dicendi. Cic. in Brut. 202. i. e. Incorruptum. V. SALUBER.
Sanus, Ad animum translatum. Ter. Eun. 3. 5. 8. Quid mihi quæram? ſanus ſim: anne inſaniam? Idem Heaut. 4. 3. 29. Satin' ſanus eſt, aut ſobrius? Sic Cic. 2. de Divin. 94. Sanus homo.
Pro ſano aliquid facere. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 7. extr. Nihil hunc ſe abſente pro ſano facturum arbitratus, qui præſentis imperium neglexiſſet.
Homo ſanus, cui opponitur Furioſus. Cic. 4. Acad. 89.
Male ſanus, i. e. Inſaniens. Cic. 9. Att. 15.
Mentis ſanus. Plaut. Trin. 2. 4. 53.
Mens bene ſana. Hor. 1. Serm. 9. 44.
Mentis ſanæ homo. Cic. 2. de Nat. Deor. 44. Eſſe igitur deos ita perſpicuum eſt, ut, id qui neget, vix eum ſanæ mentis exiſtimem.
Mentis ſanæ vix compos. Ovid. 8. Met. 35.
Mente ſana ſcribere. Cic. 9. Att. 18. Miſi etiam Cæſaris ad eos ſana mente ſcriptas litteras, quomodo in tanta inſania?
Compar. Hor. 2. Serm. 3. 241. — qui ſanior, ac ſi
Idem illud in rapidum flumen, jaceretve cloacam?
Saniores oratores. Cic. de Clar. Orat. 51.

SANE, Adv. [ὑγιῶς, ὑγιεινῶς Gl. L. G. & G. L.] Plaut. Curc. 1. 3. 20.
Nam bonum eſt pauxillum amare ſane, inſane non bonum eſt.
Sane, [μέντοιγε, εἰκότως, ὑγιῶς, ὡμολογημένως, ὅμως. Gl. L. G.] Adv. a Sanus. Quandoque (inquit Valla) affirmative ponitur pro Certe: ut, Ita ſane. Cic. 1. Fam. 9. Sane moleſte Pompejum id ferre conſtabat. [In Gloſſ. male ὁμοίως, pro ὅμως.
Sane, pro Quidem. Cic. in Verr. 6. 182. Sane homini præter opinionem improviſo incidi. [Pro ſane quidem.
Herennius tribulis tuus, ſane homo nequam. Cic. 1. Att. 19.
Sane; Permiſſiva particula, quando aliquid adverſario tribuimus: ut, Sit, ſane, ut vis. Cic. Quid enim habet commodi, quid non potius laboris? ſed habeat ſane. Quintil. in Corpore projecto, Tulerit ſane filius noſter merito pœnas, dederit ſpiritum ſupplicio. h. e. Eſto tulerit, fac tulerit.
Sane, pro Satis, ac Valde aliquando ponitur: quando qui ſani ſunt, iidem & validi, ut ait Donatus in illud Ter. Adelph. 4. 2. 41.
Sane hac multo propius ibis, & minor eſt erratio. [Pro Certe, puto.
Sane bene, pro Bene quidem. Cic. pro Quint. 12. Erat ei pecuaria res ampla, & ruſtica, ſane bene culta & fructuoſa. [ꝯ Bene abundat, nec recte cum Sane copulatur. Etiam hic Certe eſt.

Sane, quod. Ter. Eun. 4. 7. 15.
Sane, quod tibi nunc vir videatur esse hic, nebulo magnus est, ne metuas.
Ne sit sane. Cic. 4. Acad. 57. Negas tantam similitudinem in rerum natura esse, pugnas omnino cum adversario facili: ne sit sane videri recte potest. [Dist. Ne sit, sane.
Sane si placet, Responsive. Cic. in Partit. 2. Si ego te vicissim eisdem de rebus Latine interrogem? C. P. Sane si placet.
Sane; in principio sententiæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 44. Sane restat, ut qualis eorum natura sit, consideremus. Budæus. Vetus exemplar non habet Sane.
Sane, pro Satis. Cic. 4. Verr. 69. Sopater, cum hoc belli improvisum accidisset, commotus est sane. Sic apud eundem sæpe. Budæus.
Sane autem vellem obsequi voluntati tuæ. Cic. 3. Fam. 5.
Et sane; Affirmativum est. Quintil. lib. 1. cap. 2. Et sane concipiat quis vel declamantis habitum, vel orantis vocem, incessum, pronuntiationem, illum denique animi & corporis motum, nonne, &c.
Sane quam, Admirantis. Cic. 11. Fam. 13. Sane quam sum gavisus. Idem 2. Q. frat. 5. Nam quod de Pomponio Caninius, sane quam refrixit.
Sane quidem, Permittentis. Ter. And. 1. 2. 24.
Nempe ergo aperte vis, quæ restant, me loqui? D. sane quidem. Cic. 2. de Legib. 8. Sane quidem hercle, & est ista recte dicendi via.
Sane tamen; in principio sententiæ. Quintil. in Mathematico, Sane tamen claritas patriæ privatos vicerit metus.
Sane quia vero. Ter. Eun. 1. 2. 9. —quid taces?
PH. Sane quia vero hæ mihi patent semper fores. Ironicon est.
Sane pol, Multum. Ter. Andr. 1. 4. 2.
Sane pol, illa temulenta est mulier & temeraria. Donatus.
Recte sane. Ter. Adelph. 4. 2. 48. Ubi potetis vos. D. recte sane. Ubi Donatus; Recte sane, hic ironia est, non approbatio.
Non sane, pro Non admodum. Cic. 3. Tusc. 74. Mediocritatem, vel perturbationum, vel morborum mihi non sane probant. i. e. Non valde eos probo. Idem 2. de Fin. Post enim Chrysippum non sane est disputatum. Idem de Senect. 3. Rem haud sane, Scipio & Læli, difficilem. Budæus.
Non sane, Responsive. Cic. in Partit. 3. Semperne igitur ordinem collocandi, quem volumus, tenere possumus? C. P. non sane.
Non ita sane vetus. Cic. de Clar. Orat. 41.
Compar. Sanius. in propria signif. Hor. 2. Carm. 7. 26.
—non ego sanius
Bacchabor Edonis: recepto
Dulce est mihi furere amico. i. e. Libet mihi Edonos illos Thraciæ populos, intemperanter bibendo, imitari. [Immo Bacchantes.
SANĬTER, Adverbium priscum auctore Nonio 11. 51. Afran. Megalensibus, Adesto, assentio te non amare me, at adorare saniter.
SANĬTAS, ātis. f. [ὑγίεια, ἴαμα, ῥῶσις Gl. Gr. Lat.] proprie ad corpus pertinet. Quintil. lib. 5. cap. 10. Si robur corporibus bonum non est, minus sanitas.
Petere sanitatem ægri. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Reddere sanitatem veram. Cels. lib. 8. cap. 2.
Reddita sanitas. Cels. lib. 5. cap. 20.
Metri sanitas. V. METRUM.
Insulsitatem & insolentiam tanquam insaniam quandam orationis odit, sanitatem autem & integritatem quasi religionem & verecundiam oratoris probat. Cic. de Clar. Orat. 283. V. Succus orationis, in SUCCUS.
Eloquentia omnem illam salubritatem Atticæ dictionis, quasi sanitatem, perdidit. Cic. de Clar. Orat. 51.
Qui incorrupta sanitate sunt, quod est proprium Atticorum. Cic. de Opt. gen. Orat. 8.
Animi sanitas. Cic. 3. Tusc. 9. Ita fit ut sapientia sanitas sit animi, insipientia autem quasi insanitas quædam, quæ est insania eademque dementia.
Sanitas, Absolute sæpissime, pro Bono statu mentis, & Animo quieto ac tranquillo. Cic. 12. Fam. 10. Quibus tamen ad sanitatem redeundi ante Cal. Septemb. potestas facta est.
Suum quemque scelus de sanitate ac mente deturbat. Cic. in Pison. 46.
Alienus a sanitate. Cic. pro Sull. 83. Adeone vobis alienus a sanitate, adeo oblitus constantiæ meæ, adeo immemor rerum a me gestarum esse videor?
SANITAS Dea, cujus tessera, seu symbolum ab Alexandro illo Magno tribunis datum legitur, ut eorum vestibus insueretur. Lilius Syntag. 1. Historiæ Deorum. [Nisi est Hygea, seu Salus.
SANO, [σώζω, θεραπεύω, Gl. L. G. & ὑγιάζω, ἰάομαι G. L.] āre. Sanum facere. Cic. 4. Tusc. 82. Citiusque repentinus oculorum tumor sanatur, quam diuturna lippitudo depellitur.
Corpora vix ferro quædam sanantur. Ovid. Rem. Amor. 227.
Medicina sanat dolores. Propert. lib. 2. 1. 57.
Carmine & herbis sanare. Ovid. 10. Met. 397.
Vulnera sanare. Ovid. 1. de Pont. 3. 22.
Sanare vulnera Reipublicæ; per translationem. Cic. 4. de Finib. 66.
Remediis sanare vulnera. Cic. 7. Verr. 121. Qui te existimares, avaritiæ vulnera crudelitatis remediis posse sanare.
Animos sanare & mentes consolatione. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 38. Idem 1. Bell. Civil. cap. 35. conf. infra.
Curas sanare. Tibull. lib. 2. 3. 13.
Dolorem levare, minus quam sanare. Cic. 5. Fam. 16. Quæ levare dolorem tuum posset, si minus sanare potuisset.
Malum sanabunt vina. Propert. lib. 3. 17. 10.
Malum nativum sanare. Cic. pro Domo 12.
Rempublicam ægram & labentem sanare & confirmare. Cic. pro Milon. 69.
Sanare, Ad sanam mentem perducere. Cic. 2. in Catil. 17. Quos quidem ego, si ullo modo fieri posset, non tam ulcisci studeo, quam sanare, & ipsos placare Reip.
Sanor. Lucret. lib. 3. 509
Et quoniam mentem sanari, corpus ut ægrum,
Cernimus, &c.
Domi sanata discordia. Liv. 2. 32.
Sanari est ad consilium redire. Cæsar. lib. 2. de Bello civili. Uti majore spatio temporis interjecto, militum mentes sanarentur. Et sic identidem. Bud. H. St. Exstant cap. 30. extr.

SANĀTOR, ōris. m. [ἰάμενος] Vulg. Interp. Exod. 15. 17. Ego Dominus sanator tuus.
SANĀTIO, ōnis. f. [ἴασις] Cic. 4. Tusc. 35. Eorum igitur malorum in una virtute posita sanatio est. Ibid. 60. Hæc est propria, & certa sanatio, si doceas, &c.
SANĀBĬLIS, e. Adj. [ἰάσιμος Gl. G. L.] Quod facile sanatur. Cic. 4. Tusc. 80. Qui autem natura dicuntur iracundi, aut misericordes, aut invidi, aut tale quid, ii sunt ejusmodi, constituti quasi in mala valetudine animi, sanabiles tamen.
Genus vulneris sanabile. Ovid. 2. de Pont. 2. 59.
Vulnus sanabile. Ovid. Rem. Amor. 101.
SANESCO, [ῥώννυμαι] ĕre. Sanum fieri. Columel. lib. 8. cap. 7. Sed vulnera facta igne, dum sanescunt, defricare bubula urina convenit. Plin. lib. 17. cap. 23. Diu enim dolent talia quoque ulcera & difficile sanescunt. Adde Cels. 3. 18. & 5. 26.
Sanescere pro Sanari identidem Celsus dicere solet, & de morbo & de homine. Bud. H. St. V. loc. præced. & CONSANESCO.
SANATES, V. in suo loco.

S A O

SAOCONDARIUS Castor, [Σαοκονδάριος] qui regiam habuit ad amnem Sangarium Phrygiæ, uti auctor est Strabo lib. 12
SAOS, [Σάος] vel SAOCE, [Σαώκη] Mons Samothraces insulæ apud Plin. lib. 4. cap. 12. Attollitur monte Saoce decem M. pass. importuosissima omnium.
SAOS, fl. V. SAVUS.

S A P

SĂPA, æ. f. [ἕψημα, Gl. L. G.] a Sapiditate dicitur; & est Mustum coctum ad mediam, vel tertiam partem, de quo Plin. lib. 23. cap. 2. Vino cognata res sapa est, musto decocto, donec tertia pars superfit. Ex albo hoc melius. Idem lib. 9. cap. 56. de cochleis, Quin & saginam earum commentus est sapa & farre, aliisque generibus. Varro lib. 3. de R. R. cap. 14.
Sapa, inquit Nonius 17. 14. quod nunc Mellacium dicimus, mustum ad mediam partem decoctum. Varro de Vita pop. Rom. lib. 1. Sapam appellabant, quod de musto ad mediam partem decoxerant. hæc Nonius. conf. DEFRUTUM.
Purpurea sapa. Ovid. 4. Fast. 778.
SĂPÆI, [Σαπαῖοι] Populi sunt in Thracia. Plinius lib. 4. cap. 11. Inter Eletos, Diobesos, Carbylesos, inde Brysas, Sapæos. Ovid. 1. Fast. 389.
Exta canum vidi Triviæ libare Sapæos.
SĂPERDA, æ. m. [κορακῖνος] Saperdæ, inquit Nonius 2. 823. quasi Sapientes ut elegantes. Varro Modio, Omnes videmur nobis esse belli, festivi, saperdæ, quum simus copriæ: ut legit Lipsius; i. e. Scurræ, ut exponit Scaliger. V. Voss. Instit. Or. 5. 5. 1. vel σαπροί, i. e. Putidi, ut legit & exponit Junius, cum eoque Mercerus. [Forte Σαπέρδαι quum simus σαπροί, conjuncte legendum. q. d. Pisciculi putidi, vel Nugatorii. Nam quemvis sale conditum piscem eo nomine comprehendi docet Etymologus. Saperda, [σαπέρδης] est Ponticum (inquit Cæl. Rhodig. lib. 13. cap. 26.) obsonium. Pers. 5. Sat. 134.
—saperdam advehe Ponto. Athenæus lib. 7. Saperdam appellat Coracinum. Photion Saperdam pro Apua inveterata arundini inserta usurpat. Item pro Succidia & larido.
SAPERDION, [Σαπέρδιον] cognomen alterius Phrynes meretricis. Cæl. Rhod. lib. 14. cap. 15. Scribit Apollodorus Phrynas fuisse duas: quarum alteram Clausigelota cognominarunt, Saperdion alteram. Ex Athen. lib. 13.
SAPHAR, Urbs regia Arabum, apud Plin. lib. 6. cap. 23.
SAPHON, onis. m. Funis in prora positus ut ex Cæcilio habet Isidor. 19. 4.
SAPHIRUS, V. SAPPHIRUS.
SAPIDUS, SAPIENS, SAPIENTIA. V. SAPIO.
SAPINOS, Gemma ex genere Iaspidum. Plin. lib. 37. cap. 9. Dilutior ex eodem sapinos vocatur.
SAPĪNUS, i. f. [ἐλάτη] Plin. lib. 16. cap. 39. Abietis quæ pars a terra fuit, enodis est: hæc qua diximus ratione fluviata decorticatur, atque ita sapinus vocatur: superior pars nodosa duriorque, fusterna. Et in ipsis autem arboribus robustiores Aquiloniæ partes. Et in totum deteriores ex humidis opacisque: spissiores ex apricis & diuturnæ. Ideo Romæ infernas abies supernati præfertur. conf. Vitruv. 1. 2. & Varr. de R. R. 1. 6. [Videtur primam longam habere, quum in Gloss. Lat. Græc. geminetur littera, Sapinus, πίτυς. Sappinus, πεύκη. At in Græc. Lat. Πίτυς, Pinus. Πεύκη, Larix, Pinus, Tæda. Quasi nihil distaret a Pinu, & Picea, quæ Abies rubra Botanicorum, Mas Theophr. & forsan Sapinus nigra Catoni R. R. cap. 31. Pro Plinio, qui, non arboris sui generis, sed Materiæ abiegnæ nomen esse docet, consuetudo Gallorum stat, quibus adhuc *Sapinus* Abies dicitur.
SAPINĔUS, a, um. Adj. [ἐλάτινος] Columel. lib. 12. cap. 5. Alii nucibus sapineis ardentibus idem efficiunt. conf. Vitruv. 2. 9.
SĂPIO, ĭvi vel ii, ĭtum, vel (quod frequentius) ui, ĭtum, [χυμίζω] ĕre. Proprie pertinet ad sensum gustūs: diciturque res ipsa sapere, quæ aliquem habet saporem. Juven. 11. Sat. 81.
Qui meminit, calidæ sapiat quid vulva popinæ.
Jucundissime sapit. Columel. lib. 7. cap. 8.
Mare sapit. Plin. lib. 14. cap. 7.
Oleum male sapiet. Cato de R. R. cap. 66.
Palatus sapit. Cic. 2. de Finib. 24. Nec enim sequitur ut cui cor sapiat, ei non sapiat palatus. h. e. De saporibus recte judicet.
Sapio, interdum refertur ad odorem: ut apud Plinium 13. 3. cum dicuntur jucundiora unguenta esse, quæ terram sapiunt, quam quæ crocum. i. e. Redolent. Plaut. Pseud. 2. 4. 47.
Sed istic servus, ex Carysto huc qui advenit, quid sapit?
CH. Hircum ab alis. Editi habent, Usque a cunabulis, nullo aut inepto sensu. Turnebus.
Sapere, [νοεῖν, φρονεῖν Gl. L. G.] ad animum sæpissime transfertur, pro Sapientem esse, seu Rectam sententiam vel opinionem habere. Ter. Adel. 3. 3. 32.
Istuc est sapere, non quod ante pedes modo est
Videre, sed etiam illa, quæ futura sunt,
Prospicere. Ibid. 5. 3. 41.
—video,

—video, eos ſapere, intelligere, in loco
Vereri, inter ſe amare. Cic. 14. Fam. 1. Nam quid ego de Cicerone dicam? qui quum primum ſapere cœpit, acerbiſſimos dolores miſeriaſque percepit.

Intelligere & Sapere. Cic. 2. Off. 48. Quem qui audiunt, intelligere etiam & ſapere plus quam ceteros arbitrantur.

Nemo mortalium omnibus horis ſapit. Plin. lib. 7. cap. 40.

Pectus ſapit illi. Plaut. Bacch. 4. 4. 12.

Rem ſuam ſapit. Plaut. Pſeud. 1. 5. 81.
Deſiſte, recte ego meam rem ſapio, Callipho. h. e. Scio quid mihi agendum ſit.

Semitam ſibi ſapere. Cic. 1. de Divin. 133.
Qui ſibi ſemitam non ſapiunt, alteri monſtrant viam. Ex poëta.

Sapiunt male miſeri. Plaut. Merc. 4. 6. 8.

Sapere pleno pectore. Plaut. Epid. 2. 2. 101.

Sapitis plus, vel ſatis. Plaut. Epid. 2. 2. 77. Idem Trin. 3. 2. 10.

Sapere recta. Cic. 14. Att. 5. Nam iſta quidem Cæſaris libertorum conjuratio facile opprimeretur, ſi recta ſaperet Antonius.

Sapere ad. Plaut. Perſ. 1. 3. 28. Sapis multum ad genium. h. e. Noſti probe curare cuticulam & indulgere genio. Plaut. Truc 4. 4. 1.
Blittea & lutea eſt meretrix, niſi quæ ſapit in vino ad rem ſuam.

Aliquid ſapere. Cic. 7. Fam. 29. Quanquam quis, qui aliquid ſapiat, nunc eſſe beatus poteſt?

Nihil ſapere. Cic. 2. de Divin. 81. Idem 1. Verr. 55. Hic plane nihil ſapit.

Per ſe ſapere. Hor. in Arte Poet. 367.

Sapivi, pro Sapui antiquis. Novius Virgine prægnante, Quando ego plus ſapivi, qui fullonem compreſſi quinquatribus. V. Nonium 10. 31.

Sapiſti, Præterit. Martial. lib. 9. 6.
Nubere vis Priſco, non miror, Paula, ſapiſti.

SAPIENS, entis. Adj. ex Partic. [σοφὸς, φρόνιμος. Gl. L. G.] Qui ſapit. Cic. 1. Off. 16. Ut enim quiſque maxime perſpicit, quid in re quaque veriſſimum ſit, quique & acutiſſime, & celerrime poteſt videre & explicare rationem, is prudentiſſimus & ſapientiſſimus rite haberi ſolet. Idem pro Cluent. 84. Sapientiſſimum eſſe dicunt eum, cui quod opus ſit, ipſi veniat in mentem: proxime accedere illum, qui alterius bene inventis obtemperet.

Miſera mors ſapienti non poteſt accidere. Cic. 4. in Catil. 3.

Sapiens ad. Cic. 10. Philipp. 17. Quis aut ſapientior ad conjecturam rerum futurarum?

Ad normam alicujus ſapiens. V. NORMA.

Facere ſapientem. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Formare ſapientem Quintil. lib. 1. cap. 10.

Judicatus ſapiens. V. JUDICO.

Dictum ſat ſapienti. Plaut. Perſ. 4. 7. 19.

Ætas ſera & ſapientior. Ovid. 1. de Arte Am. 65.

Conſilium ſapiens. Ovid. 13. Met. 433.

Excuſatio ſapiens. Cic. 1. Att. 16.

Mores ſapientes. Plaut. Rud. 4. 7. 25.

Nutrices ſapientes. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Populus ſapiens. Hor. 2. Epiſt. 1. 18.

Puella ſapiens. Ovid. 10. Met. 622.

Vir bonus & ſapiens. Hor. 1. Epiſt. 7. 22.

Sapientes κατ' ἐξοχὴν apud Græcos memorantur ſeptem, Cleobulus, Solon, Chilo. Pittacus, Thales, Bias, Periander, quorum multæ ſunt ſententiæ, quas leges vitæ vocat Quintil. 5. 11. Lactantius 4. 1. temere eos ſibi ſapientum nomen tribuiſſe affirmat. conf. Cic. de Amic. 6.

Saniens cognomento dictus eſt C. Lælius. Cic. l. c. & de Senect. 5.

SAPIENTIA, æ. f. [σοφία, φρόνησις, Gl. L. G.] in primo ſenſu ad ſenſus corporeos pertinet, & de Sapore dicitur. Sic luſit in hac voce, ut quidam volunt, Ter. Adel. 3. 4. 72.
Hoc ſalſum, hoc aduſtum eſt, hoc lautum eſt parum:
Illud recte: iterum ſic memento: ſedulo
Moneo, quæ poſſum, pro mea ſapientia. Sed plerumque ad animum refertur, & eſt (ut ait Cic. 4. Tuſc. 51.) Rerum divinarum & humanarum ſcientia cognitioque, quæ cujuſque rei cauſa ſit. conf. Idem 2. Off. 5.

Princepſque omnium virtutum eſt illa ſapientia, quam σοφίαν Græci vocant. Cic. 1. Off. 153.

Ita fit, ut mater omnium bonarum rerum ſapientia ſit: a cujus amore, Græco verbo Philoſophia nomen invenit. Cic. 1. de Legib. 58.

Sapientia, hominis cuſtos & procuratrix. Cic. 4. de Finib. 1.

Sapientia, moderatrix omnium rerum. Cic. 1. de Invent. 5.

Doctores ſapientiæ, pro Philoſophis. Tacit. 14. Ann. 16.

Præcepta ſapientiæ. Quintil. lib. 1. cap 4.

Profeſſores ſapientiæ. Quintil. in procem. lib. 1. de philoſophis.

Studia ſapientiæ. Tacit. 14. Ann. 56.

Sapientia cuſtodiendæ civitatis, Politices ſcientia. Cic. 2. de Orat. 154.

Cæleſtis ſapientia. Hor. 1. Epiſt. 3. 27.

Compoſitiſſima ſapientia. Plin. lib. 18. cap. 3. in fine; qui locus nunc aliter legitur:

Conſummata ſapientia. V. CONSUMMO.

Erudita ſapientia. Cic. Philipp. 13. 6. Næ ego iſtam eruditam ſapientiam non audiam.

Fracta ſapientia cadet. Ovid. 5. Triſt. 12. 13.

Inops dicendi ſapientia. V. INOPS.

Inſaniens ſapientia Epicureorum. Hor. 1. Carm. 34. 2. Oxymoron.

Oſcitans & dormitans ſapientia. Cic. 2. de Orat. 144. Iſtam oſcitantem & dormitantem ſapientiam, Scævolarum & ceterorum beatorum otio concedamus. Sapientiam vult accipi Juriſprudentiam. Oſcitantem & dormitantem, quia languet otio, domique ſecura manet. Signum languoris & ſecuritatis eſt oſcitatio. Significat Juriſconſultos non agitari tumultu forenſium cauſarum dictionumque, quibus inſudant cauſidici: ſed in otio ſecuraque tranquillitate de jure conſulentibus domi reſpondere.

Par ſapientis. V. PAR.

Perverſa ſapientia Tuberonis. Cic. pro Muren. 75.

Compilare ſapientiam alicujus. V. COMPILO.

Sapientiam pro Judicio videtur ponere Cic. in Orat. 70. Sed eſt eloquentiæ, inquit, ſicut reliquarum rerum, fundamentum ſapientia. Ut enim in vita, ſic in oratione nihil eſt difficilius, quam quid deceat videre. πρέπον appellant hoc Græci, nos dicamus ſane decorum. Certe multa ſunt vocabula, quæ Cicero pro Animi ſagacitate uſurpat: ut, Prudentia, Sapientia, Judicium, Conſilium, Ratio, Intelligentia, Mens & nonnulla alia, quæ ſæpenumero idem ſignificant: ut non mirum ſit hoc loco Sapientiam pro Judicio poni. Eſt igitur Judicium, Eloquentiæ fundamentum: ſicuti etiam reliquarum rerum omnium. Nam ſi quis judicio careat, non tantum infans erit, ſed etiam omnia perquam inſipienter tractabit. Hanc interpretationem plurimum juvant ipſius Ciceronis verba præcedentia. [Et Horatii imitatio in Arte v. 309.
Scribendi recte ſapere eſt & principium & fons.

SAPIENTIĀLIS, e. Adj. Sapientia pollens. Tertull. de Anim. 15. Summus in anima gradus vitalis & ſapientialis.

SAPIENTIPŎTENS, Adj. [σοφοκράτωρ] Cic. 2. de Divin. 116. Poſtremo quanquam ſemper fuit, ut apud Ennium eſt, ſtolidum genus Æacidarum, bellipotentes ſunt magis quam ſapientipotentes, tamen hanc Amphiboliam verſus intelligere potuiſſet.

SAPIENTER, Adv. [σοφῶς] Plaut. Men. 5. 7. 2.
Vitam ſapienter inſtituere. Ter. And. 1. 1. 40.
Fallaciter & Sapienter, contraria. Cic. pro Domo 77. Quia jus a majoribus noſtris, qui non ficte & fallaciter populares, ſed vere & ſapienter fuerunt, ita comparatum eſt, &c.
Agendum ſapienter. Ovid. 13. Met. 377.
Amare ſapienter. Ovid. 21. Epiſt. 57.
Facere ſapienter. Cic. pro Roſc. Amer. 70.
Facere aliquid ſapienter & fortiter. Cic. 1. Fam. 7.
Monere ſapienter. Cic. 3. de Finib.
Uti ratione ſapienter. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Compar. Cic. 2. Fam. 6. Nemo eſt, qui tibi ſuadere ſapientius poſſit te ipſo.

SAPOR, ōris. m. a Sapio, [γεῦσις, νόος Gl. L. G. & G. L.] Qualitas illa, quæ lingua ſive guſtu deprehenditur. Interdum etiam ipſe Senſus, quo aliquid ſapimus, vel quale ſit dignoſcimus. i. e. Guſtus. Plin. lib. 15. c. 27. Interim quæ ſunt communia & pomis omnibuſque ſuccis ſaporum genera, tredecim reperiuntur, dulcis, ſuavis, pinguis, amarus, auſterus, acer, acutus, acerbus, acidus, ſalſus, &c. Cic. 3. de Finib 34. Ut enim mel, etſi dulciſſimum eſt, ſuo tamen proprio genere ſaporis, non comparatione cum aliis, dulce eſſe ſentitur.
Sapor oris. Plin. lib. 30. cap. 4. Oris ſaporem commendari. [ἴσως Emendari.
Acumen ſaporis. V. Acumen in ACUO.
Acidulo ſapore jucunda pira. Plin. lib. 15. cap. 15.
Aſper in ore ſapor. Virg. 4. Georg 277. Plin. lib. 2. c. 100. Sapor maris aſper.
Aſperrimus ſapor. V. ASPER.
Calidus ac vinoſus ſapor. V. Calidus, in CALOR.
Cerealis ſapor. V. Cerealis, in CERES.
Cibarius ſapor. V. CIBUS.
Dulcis ſapor. Hor. 3. Carm. 1. 19.
Durus ſapor. Virg. 4. Georg. 102.
Ferruginei ſaporis aqua. Plin. lib. 31. cap. 2. V. FERRUM.
Fœdus ſapor. Lucret. lib. 2. 401.
Horridus ſapor. Plin. lib. 3. cap. 13.
Ingrati ſaporis caſeus. V. INGRATUS.
Infirmi ſaporis vinum. V. INFIRMUS.
Inimitabilis ſapor. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Jucundus ſapor. V. JUCUNDUS.
Medicatus ſapor. V. MEDICO.
Mulſeus ſapor. V. MULSUM.
Salſi ſaporis humor. Lucret. lib. 6. 928.
Tardus ſapor. Virg. 2. Georg. 126.
Triſtis ſapor. Ovid. 4. Triſt. 6. 12.
Vinoſus ſapor. Plin. lib. 12. cap. 13.
Adjudicare ſaporem. V. ADJUDICO.
Capi aliquo ſapore. Cic. pro Cœl. 42.
Conſpurcare tætro ſapore omnia. Lucret. lib. 6. 21.
Domare ſaporem durum. Virg. 4. Georg. 102.
Imbuere ſapore. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Infuſcare ſaporem. V. INFUSCO.
Noſſe ſaporem. V. NOSCO.
Perficere ſaporem. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Redolere ſaporem, Translate. Quintil. lib. 6. cap. 3. Atticiſmos, redolens Athenarum proprium ſaporem. conf. SAPIO.
Sapor, per tranſlationem, pro Jucunditate ſermonis. Cic. de Clar. Orat. 172. Granius obruebat neſcio quo ſapore vernaculo. Budæus. V. Urbanius recinere & reſonare, in URBS.
Sermonem habere non publici ſaporis. Petron. cap. 3.
Sapor item, pro Sapientia. Arnob. 3. Quiſquamne eſt hominum rationis alicujus ſapore contactus. Et Ennod. Epigr. 15.
Tu mea vel tenui perfundis corda ſapore. conf. Barth. Adverſ. 43. 19.

SAPŌRO, āre. Sapore imbuere. Petr. Chryſol. Serm. 15. Chriſtus in nuptiis aquas ſaporavit in vinum.

SAPORĀTUS, a, um. Petron. Fragm. p. 675. Burm.
Mille ſaporatam medicatis frugibus offam. Haud multum differt ab illo Virg. 6. Æn. 420.
Melle ſaporatam & medicatis frugibus offam
Objicit. ſed alii legunt Soporatam: de qua lectione V. Turnebi Adverſ. 28. 45. & 29. 6. V. in SOPOR.
Saporatos cibos dixit Ammian. 3. 2.
Pulmenta bene ſaporata. Tertull. de Spectac. cap. 27.
Comparativo uſus eſt Arnob. 5. Ex ſanguine ſaporatiore genus ducunt.

SAPŌRUS, a, um. Adj. Lactant. 3. 16. extr. vocat Piper & Palmas, merces ſaporas, Tanquam, inquit, ſapientia cum ſaporis mercibus fuerit invecta. [Ubi Genitivum ego ſing. eſſe puto τὸ Saporis. Sed exſtat apud Prudent. 4. Cathem. 94.
Nil eſt dulcius ac magis ſaporum.

SAPORŌSUS, a, um. aliud Adj. Conſtant. Afer. de Febr. cap. 4. Sanguis eſt omnibus elementis ſaporoſior. [Hinc Gallorum *Savoureux*.

SAPĬDUS, a, um. Adj. Quod gratum habet ſaporem. Apic. 9. 10. Jus ſapidum. & cap. 11. Piſces ſapidiores. conf. Apul. Met. 2. p. 117. Elm. Attamen barbaram eſſe hanc vocem cenſet Voſſius. V. Borrich. Cogit. p. 232.

SAPĬDE, Adv. Superl. apud Apul. Met. 8. extr. Femur ſapidiſſime concoctum.

SAPĪRES, [Σάπειρες] Stephano, Populi in Ponti mediterraneis, qui & Sabires, Σάβειρες dicuntur. Orphæus in Argonauticis 753. Sapiri a quibuſdam appellantur.

SĀPIS, is. m. Fluvius Italiæ in Flamminia prope Cæſenam urbem. Plin. lib. 3. cap. 15.
Eſt & Sapis, Galliæ Ciſalpinæ fluvius Senogalliam urbem ſubterlabens, juxta quam & Iſaurus fluit. Lucan. lib. 2. 406.
Cruſtumiumque rapax & junctus Sapis Iſauro. adde Sil. 8. 450.
[Idem qui ſuperior fluvius eſt, nec Junctus hic proximitatem indicat, verum ad omnes, quos ibidem recenſet Lucanus, Italiæ fluvios jungendum, & hunc cum Iſauro dicit.

SĀPIUM, vel SAPPIUM, i. n. Picis genus. Plin. lib. 16. cap. 12. Inter hæc genera proprium quidam fecere ſapium, quoniam ex cognatione earum ſeritur, qualis dicta eſt in nucleis. V. not. Hard. [An Sappinium.

SAPLŪTUS, V. ZAPLUTUS.

SAPO, onis. m. pr. dub. [σαπὼν Gl. G. L.] Plin. lib. 28 cap. 12. Prodeſt & ſapo: Gallorum hoc inventum rutilandis capillis, ex ſevo & cinere. Optimus fagino & carpino duobus modis, ſpiſſus ac liquidus; uterque apud Germanos majore in uſu viris, quam feminis.

SAPOR. V. SAPIO.

SAPPHĪRUS, i. f. [σάπφειρος] Lapis pretioſus cæruleus opacus. Plin. lib. 37. cap. 2. Sapphirorum, æquo cum purpura, optimæ apud Medos, nuſquam tamen perlucidæ. Præterea inutiles ſcalpturæ intervenientibus cryſtallinis centris. Quæ ſunt ex iis cyanei coloris, mares exiſtimantur. conf. Dioſc. 5. 100. Tertull. adv. Marc. 2. 10. [Differt a Sapphiro juniorum Sapphirus Plinii. Forſan eſt Lazuli dictus lapis officinis.

SAPPHIRĬNUS, a, um. Adj. [σαπφείρινος] ut, Lapis ſapphirinus Plin. lib. 37. cap. 2. De Cyano loquens, Ineſt ei aliquando & aureus pulvis, non qualis in ſapphirinis. In ſapphiris enim aurum punctis collucet cæruleis.

SAPPHIRĀTUS, a, um. Adj. [σαπφειρωτὸς] Sapphiris intertextis variegatus. Sidonius 2. Epiſt. 10. Ac ſi ſub verſicoloribus figuris vernans herbida cruſta ſapphiratos.

SAPPHŌ, ûs. f. [Σαπφῶ] Nomen mulieris vatis. Unde Sapphici verſus appellati. Ferunt autem nonnulli fuiſſe duas hoc nomine, quarum una Ereſia, quæ & antiquior Lyrica: qua tempeſtate Alcæus claruit, Steſichorus, & Pittacus, tempore Tarquinii Priſci. Ea plectrum prima invenit. Scripſit Lyricos modulos, Epigrammata, Elegeia, Iambos, & Monodias. Altera Mytilenæa, longe junior, cujus pulcherrimum opuſculum ad amicum Phaonem exſtat. Scripſit & alia multa apud Græcos, ut merito nona inter Lyricos poëtas annumeretur. V. Suid. Ælian. V. H. 21. 19. Strab. lib. 13. & Hor. 2. Carm. 13. 25. In eam exſtat Antipatri Sidonii epigramma in Anthologia cap. ξ ζ. 9. E junioribus V. Tanaq. Faber de Poët. Græc. Perizon. ad Ælian. l. c. & Fabric. Bibl. Græc. Vol. 1. p. 589.
Maſcula Sappho. Hor. 1. Epiſt. 19. 28.
Lesbia Sappho. Ovid. 2. Triſt. 365.

SAPPHĬCUS, a, um. Adj. [Σαπφικὸς] ut, Carmen Sapphicum. Diomed. p. 508.
Muſa Sapphica. Catull. ad libellum, 35. 17.

SAPRŎS, pr. com. [σαπρὸς] Nugatorius, nugax, fœdus in Gl. G. L. exponitur. Sed & Putrem denotat, unde de caſeo loquens Plin. lib. 28. cap. 9. Sapron, inquit, vocant, qui cum ſale & ſorbis ſiccis e vino tritus potuſque medetur cœliacis.

SAPROPHĂGUS, i. m. [σαπροφάγος] Qui ſaprum devorat. Martial. lib. 3. 77.
Neſcio quod ſtomachi vitium ſecretius eſſe
Suſpicer: ut quid enim Bætice ſaprophagis? [Græce ſcribendum σαπροφαγεῖς, ut ſit ſecunda præſ. Indic. τοῦ Σαπροφαγέω, Putribus veſcor, nequaquam vero nomen. Explicationem pete ex ſuperiore Plin. loco. An Ad quid enim?

SAPSA, a veteribus dictum eſt pro Ipſa, vel Seipſa. Ennius,
Quæ res ſapſam loco ſeſe oſtendat. conf. SAS.

SAPULA, æ. f. Λάμβα in duobus Gloſſ. Lat. Gr. Piſcis genus.

S A R

SARABALLUM, i. n. Veſtis erat Parthorum fluxior. Hieronymus in Danielem. [Puto eſſe dict. ſeq. diminutivum Saraballium, Σαραβάλλιον.

SARABARA, ōrum. n. pl. [σαράβαρα] Veſtis erat Medica fluxa. Alii interpretantur crurum Operimenta & indumenta. Ejus mentio apud Septimium Florentem de Pall. cap. 4. Monuit Turneb. 7. 10. V. Salmaſ. not. p. 321. Suid. & Heſych.

SARACA, [Σάρακα] Ptolemæo lib. 6. cap. 2. Oppidum in mediterraneis Mediæ. Steph. in Arabia collocat.
Eſt & Ptolem. lib. 5. cap. 10. Sarace civitas in Colchide.

SĀRĂCĒNI, ōrum. m. pl. [Σαρακηνοὶ Suid.] Arabum gens, vaga & inculta. Sarraceni Steph. q. V.

SARANGÆ, Populi ſunt Caucaſi juga incolentes apud Plin. lib. 6. cap. 16.

SARAPANI, Populi ſunt Colchidis, de quibus ſic ſcribit Strabo: Navigatur autem uſque ad Sarapanos, quæ munitio urbis habitatores recipere poſſet. Strabo lib. 10.

SARAPARÆ, Populi ſunt circa Caucaſum, non procul ab Hyrcano: Plin. lib 6. cap. 16.

SĂRĂPIS, V. SERAPIS.

SĂRAPŪS, ŏdis. m. [σαράπους] Homo latos pedes habens, qualem Alcæus Pittacum fuiſſe refert. A naturæ quippe deformitate multi cognomina ſua traxerunt. Alex. ab Alex. lib. Genial. Dier. 2. cap. 11. ex Suid.

SARASA. Urbs Parthorum quos Carduchos appellabant. Strabo lib. 16.

SARASTES, V. SARRASTES.

SARBONIS, idis. Lacus in Ægypto extrema apud Strabonem lib. 1.

SARCASMUS, i. m. [σαρκασμὸς] Latine dicitur Jocus cum amaritudine: ut apud Virg. 2. Æn. 547. — referes ergo hæc, & nuntius ibis
Pelidæ genitori: illi mea triſtia facta,
Degeneremque Neoptolemum narrare memento. V. Suid.

SARCINA, æ. V. SARCIO.

SARCIO, ſi, tum, [ἀναπληρῶσαι Gl. L. G.] īre. eſt Integrum facere, inquit Feſtus. Proprie eſt Veſtes conſuere. Transfertur tamen etiam ad alia. Plin. lib 11. cap. 10. Apes ruentes ceras fulciunt, pilarum intergerinis a ſolo fornicatis, ne deſit aditus ad ſarciendum. Cato R. R. cap. 31. pr. Vimina matura: ſalices per tempus legantur, uti ſit unde corbulæ fiant, & veteres ſarciantur. conf. 23. pr.
Sarcire, Rependere beneficium. Cic. 13. Fam. 62. Primum tibi ago gratias, &c. deinde impudentia proſequor, ſed idem ſarciam.
Damna ſarcire, Reparare. Columel. lib 9. cap. 15.
Detrimentum ſarcire, Reſtaurare. Cæſ. 1. Bell. Civil. 45. Dum ſarcire acceptum detrimentum volunt, temere inſecuti fugientes, &c.
Fideicommiſſum ſarcire. Ulpian. in l. Fideicommiſſa. §. ſi quis alicui decem. ff. de legat. 3.
Infamiam ſarcire, Delere. Cæſ. 3. Bell. Civil. 74.
Ruinas ſarcire generis lapſi. Virg. 4. Georg. 449.
Uſuram longi temporis, magnitudine officiorum ſarcire. Cic. 3. Fam. 1. Quod cum ita ſit, perficiam profecto, ut longi temporis uſuram, qua caruimus intermiſſa noſtra conſuetudine & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorum meorum ſarciam.

SARTUS, a, um. Partic. [ἐπισκευασθεὶς] ut, Male ſarta gratia nequicquam coit. Hor. 1. Epiſt. 3. 31.
Sarta tecta vocabantur, auctore Feſto, Opera publica, quæ locabantur, ut integra præſtarentur.
Sarta tecta exigendi cura ad Cenſores ſpectabat, interdum etiam ad Ædiles, raro ad Prætores, nec niſi quum Senatus decreverat. Cic. 3. Verr. 128. In ſartis tectis vero quemadmodum ſe geſſerit. Ibid. 130. Quum L. Octavius C. Aurelius Conſules ædes ſacras locaviſſent, neque potuiſſent omnia ſarta tecta exigere, neque ipſi, neque ii Prætores, quibus erat negotium datum, C. Sacerdos & M. Cæſius: factum eſt Senatuſconſultum, quibus de ſartis tectis cognitum & judicatum non eſſet, uti C. Verres, P. Cælius Prætores cognoſcerent, & judicarent. Idem paulo poſt, 131. Quæſivit quis ædem Caſtoris ſartam tectam deberet tradere. Et rurſus, Monumentum illa amplitudine, illo opere, quamvis ſartum tectum, integrumque eſſet: tamen aliquid ſe inventurum, in quo moliri prædarique poſſet, arbitrabatur. Ex cujus orationis lectione, facile intelligimus quomodo ſarta tecta locari ſolerent exigique. Hæc Budæus. [At hic coſſ. exigunt Gloſſ. Lat. Græc. Sarta tecta ὑπεργάφθαι. Scribendum, ὑπεργαφαί.
Cenſores ſarta tecta acriter & cum ſumma fide exegerunt. Liv. 29. 37. Idem 42. 3. Cenſorem moribus regendis creatum, cui ſarta tecta exigere ſacris publicis, & loca tuenda more majorum traditum eſſet.
Quibus ſarta tecta ædium ſacrarum locorumque communium tueri poſſunt. Cic. 13. Fam. 11.
Dicitur interdum cum conjunctione, Sarta tectaque, & Sartum & tectum, quum plena eſt locutio, quomodo Cicero ſæpe uſus eſt. Budæus. [Cic. 3. Verr. 136. Verum etiam in his ſartis tectiſque dominata eſt. Ubi Aſcon. Addidit *que*, ut eſſet plenum dictum. Nam *Sarta tecta* dicuntur.
Sartum tectum habere aliquid, per translationem eſt Integrum & incorruptum ſervare. Budæus. Nonnunquam & cum præpoſ. a. V. poſt.
Sartum & tectum Cic. de homine. H. St. Vide locum ex 13. Fam. infra.
Utuntur & hac locutione antiqui metaphoricôs. Cic. Anteq. iret in exſil. 14. Si igitur aliquo tempore his hominibus conſuluiſtis, quorum animus eſt religionis pietate defunctus, debetis mihi quoque proſpicere, qui numini deorum conſecratum ſartum tectum ab omni periculo conſervavi, & vos ut tutam tranquillamque fortunam traheretis, mea perfeci vigilantia. Quo tamen in loco, non Periculo, ut in omnibus exemplaribus legitur, ſed Piaculo lego: hoc ſenſu, ut Cic. ſignificet animum ſuum integrum intactumque ab omni piaculo conſervaſſe: id eſt indigno facinore & gravi aliqua pœna expiando, ac nihil in ſeſe ſceleſtum admiſiſſe. Idem 13. Fam. 50. Hoc mihi da atque largire, ut M. Curium ſartum & tectum, ut ajunt, ab omni incommodo, detrimento, moleſtia ſincerum integrumque conſerves. Plaut. Trinum. 2. 2. 36. joculari metaphora uſus eſt,
Sarta tecta tua præcepta uſque habui mea modeſtia. h. e. Omnibus numeris obedientiæ tibi parui: unguem latum, aut digitum tranſverſum, a tuis præceptis non diſceſſi. Budæus.

SARTE, Adv. Feſtus, Sarte in Auguralibus pro Integre ponitur, Sane, ſarteque audire videreque.

SARTOR, ōris. m. [ἠπητὴς] Non. 1. 24. Sartores dicti, non ſolum a ſarciendo, verum etiam a ſarriendo. Plaut. Capt. 3. 5. 3.
Sartor, ſatorque ſcelerum & meſſor maxume. Et in ſubſequentibus aperuit. V. loc. & infra in SARRIO.

SARTRIX, īcis. f. apud Frontonem.

SARTŪRA, æ. f. Refectio, inſtauratio. Columel. 4. 26. Jugo; ſi non erit opus nova ſartura, recentia vincula inſerantur. conf. in SARRIO.

SARSŪRA, æ. f. Idem. Varr. R. R. 3. 9. Ego quæ requiro, ſarſuræ, aſſuræ, membra de palumbis. V. Turnebi Adverſ. 24. 22. al. Farſuræ. conf. Aſſura, in ASSO.

SARCĬNA, æ. f. [φορτίον ὁδοιπορικὸν Gl. L. G.] a Sarcio derivatur, ut ait Perottus: & proprie Utenſilium eſt, & eorum quæ ad cultum, ad ornatum, & ad reliquum uſum pertinent, veluti Faſcis, quem quis in itinere faciendo portare poſſit. Plaut. Moſtel. 2. 1. 83.
Unde advenienti ſarcinam imponam feni.
Fida ſarcina. Propert. lib. 4. 3. 46.
Magna ſarcina. Ovid. 3. Epiſt 68.
Conſtringere ſarcinam. Plaut. Trin. 3. 2. 93.
Sarcinæ pl. Σκεύη ὁδοιπορικὰ, τόμοι. Gloſſ. Lat. Græc. Et Græc. Lat. Σκεύη ϛρατιωτικὰ, Sarcinæ, ſingulare non habet [Nam fere de Militum onere, qui Sub ſarcinis eſſe dicuntur, dum iter faciunt. Cæſ. 2. Bell. Gall. cap. 17. Hanc (legionem) ſub ſarcinis adoriri. Quod Metaphr. Græc. reddit, ἐν τοῖς σκευοφόροις ἐπιτίθεσθαι.
Colligere ſarcinas dicuntur milites, Quum caſtra movere volunt: & qui in aliam domum immigrant, ſarcinas ſuas componere ſolent. [Immo Vaſa colligere id eſt. Colligere vero ſarcinas ſolebant, inſtante pugna. Sall. Jugurth. 97. Et ipſi hoſtes aderant, & priuſquam exercitus aut inſtrui, aut ſarcinas colligere, denique antequam ſignum ullum accipere quivit, equites &c. Tranſlate tamen in priore ſignificatione poſuiſſe videtur Varro 1. de R. R. pr. Annus enim octogeſimus admonet me, ut ſarcinas colligam, antequam proficiſcar e vita.
Conjicere ſarcinas in medium. V. CONJICIO. conf. Liv. 8. 11.
Sarcinas etiam vocamus Res noſtras domi, ciſtis capſiſque compoſitas. Quintil. in Paſtu cadaverum, Jacent relictæ ſine herede ſarcinæ. Hæc ex Valla lib. 4. cap. 49.

SARCINAS, ātis. neutro genere dixit Plaut. Moſtel. 3. 2. 83.
Quid ſarcinatis ecqua eſt, ſi umbram non habes? De hac voce varia eſt Auctorum opinio. V. Interp. in loc. In emendatis codd. Sarſinatis, V. in SARSINA.

SARCINULA, æ. f. dimin. [ἀποσκευάριον] Juven. 3. Sat. 161.
Aptæ sarcinulæ, & expeditæ. Catul. ad Veranium, 28. 2.
Colligere sarcinulas. Juven. 6. Sat. 145. conf. Petron. 81.

SARCINALIS, e. Adj. Ad sarcinas pertinens. Ammian. 15. 7. Sarcinalium jumentorum actuarius. itemque

SARCINARIUS, a, um. Adj. [σκευοφορικός] Quod ad sarcinas pertinet. Cæs. 1. Bell. Civil. 81. Illi & inopia pabuli adducti, & quo essent ad id expeditiores, omnia sarcinaria jumenta interfici jubent.

SARCINARIUS, i. m. Ἀχθοφόρος, Gerulus, Onera ferens, Sarcinarius, Bajolator. Gloss. Græc. Lat.

SARCINOSUS, a, um. Adj. Saginatus. Apul. 8. Met. p. 208. Elmenh. Lupos enim numerosos, grandes, & vastis corporibus sarcinosos, &c.

SARCINO, [σκευάζω] āre. Vet. Onom.

SARCINATUS, a, um. Partic. [σκευοφορῶν] Sarcinis onustus. Plaut. Pœn. 5. 2. 19. Viden' homines sarcinatos consequi?

SARCINATOR, ōris. m. Sartor, qui resarcit ac reparat; vel Qui sarcinas compingit. Plaut. Aul. 3. 5. 41. Petunt fullones, sarcinatores petunt. Lucilius apud Non. 2. 818.
Sarcinatorem esse summum, suere centonem optime. Paulus De furtis: in L. Fullo, Fullo vel sarcinator, qui polienda & sarcienda vestimenta accepit, ex contrectatione eorum furtum facit. [At in Gloss. Græc. Lat. est Idem qui Sarcinarius, nempe σκευοφόρος.

SARCINATRIX, īcis. f. [ἠπήτρια, Gl. L. G. ἀκέστρια, ἡ ῥαμματίστρια G. L.] Quæ vestes suit & reficit. Cajus in l. Et ancillarum, De peculio, D. Et ancillarum nomine, & filiarumfamilias in peculio actio datur: maxime si qua sarcinatrix, aut textrix erit, aut aliquod artificium vulgare exerceat.
Sarcinatricis in machinis. Varro apud Non. 1. 276. V. SARCITRIX.

SARCITOR, ōris. m. Idem ac Sarcinator. Inscript. apud Fabrett. p. 753.
M. PVPIVS. M. L. VRBANVS. SARCITOR. SIBI. ET CLARAE. CONLIBER. ET LAVRENTINAE. F.

SARCITRIX, īcis, f. Non. 1. 276. improbat. Sarcinatricis, inquit, non (ut quidam volunt) Sarcitricis, quasi a Sarciendo; sed magis a Sarcinis, quod plurimum vestium sumant. [Videtur jocus Varronis.

SARCIMEN, ĭnis. n. [ῥαφή] Sutura. Apulejus Met. 4. p. 149. Elmenh. Tunc tenui sarcimine summas oras ejus adæquavimus, & juncturæ rimam setæ densitate sepsimus.

SARCITECTOR, ōris. m. Isidor. 19. 19. Sarcitector dictus, quod ex multis hinc inde conjunctis tabulis unum tecti faciat corpus; idem & tignarius.

SARCION, [σάρκιον] est veluti Caro quædam gemmarum. Vena, vitiumque Carchedoniis & Smaragdis peculiare. Plin. 37. 5. Caruncula Lat.

SARCITES, [σαρκίτης] Gemma, quæ bubulas carnes repræsentat. Plin. lib. 37. cap. 10.

SARCOCOLLA, æ. f. [σαρκοκόλλα] Lacrima arboris in Perside nascentis, inquit Dioscorides; dicta ab effectu, quem præstat, & vi potestateque sua, nempe a vulneribus glutinandis, hoc est carnibus, quas Græci σάρκας vocant, κόλλαν enim illi glutinum vocant. Plin. lib. 24. cap. 14. Sunt qui & sarcocollam spinæ lacrimam putent, pollini turis similem, cum quadam acrimonia dulcem. Idem lib. 13. cap. 11. Fit & ex sarcocolla (ita vocatur arbor) gummi utilissimum pictoribus ac medicis, simile pollini thuris. Vides quemadmodum Plinius & Arborem ipsam & Gummi, eodem nomine appellet. conf. Diosc. 3. 90. Apul. de Herb. cap. 31.

SARCOMA, ătis. n. [σάρκωμα] Isidor. 4. 7. Superfluum carnis incrementum, quo ultra modum corpora saginantur. [A v. σαρκόω. Gloss. Gr. Lat. Σάρκωμα, Pulpamentum.

SARCOPHAGOS, i. m. [σαρκόφαγος] Sepulchrum, auctore Nonio 1. 13. Macer in l. Funeris sumptus. D. de relig. &c.
Sarcophagus, Lapis. Plin. lib. 2. cap. 96. At circa Asson Troadis lapis nascitur, quo consumuntur omnia corpora: sarcophagus vocatur.
Contentus sarcophago. Juven. 10. Sat. 172.

SARCULUM, i. n. & SARCULUS, i. m. [σκαλὶς, σκαφίον Gl. L. G.] a Sarriendo dicitur, Instrumentum est rusticum, quo segetes purgantur. Cato de R. R. cap. 10. Sarcula octo, palas quatuor. Plaut. Trucul. 2. 2. 21. Ita me amabit sarculum, ut ego me ruri &c.
Cessant sarcula. Ovid. 1. Fast. 699.
Dispersa per agros sarcula. Ovid. 11. Met. 36.
Arare sarculis. Plin. lib. 18. cap. 19.
Agros findere sarculo patrio. Hor. 1. Carm. 1. 11.
Sarculi vel simplices vel bicornes. Pallad. Jan. tit. 43.

SARCULO, [σκαλίζω Gl. L. G.] āre. Sarculo abscindere. Columel. lib. 5. 9. Primo (plantæ) sarculari debent, ita ut simplex stilus altitudinem maximi scrobis non excedat. Al. Surculari. q. V.

SARCULATIO, ōnis. f. [σκάλισις] Idem quod Sarritio. Plin. lib. 18. cap. 21. Sarculatio induratam hiberno rigore soli tristitiam laxat temporibus vernis. Videtur legendum Teporibus.

SARDA, æ. f. [σάρδιος] Genus gemmæ. Plin. lib. 37. cap. 7. Omnia autem hæc genera, scalpturæ contumaciter resistunt, partemque ceræ in signo tenent. E diverso ad hæc sarda utilissima, quæ nomen cum sardonyche communicavit. Ipsa gemma vulgaris & primum Sardibus reperta.
Sarda, Piscis ex genere pelamidum. Plin. lib. 32. cap. ult. V. SARDINIA.

SARDABALA, Fluvius Tingitanæ provinciæ. Plin. lib. 5. cap. 2.

SARDACHATES, Gemma Achates a Sardinia nomine accepto, quod ibi inveniatur a ceteris degenerans. Plin. lib. 37. cap. 10.

SARDANAPALUS, i. m. [Σαρδανάπαλος] Ultimus Assyriorum rex, de quo Justinus lib. 1. 3. Fuit hic omnis generis luxuriæ deditus: nec erubuit inter scortorum greges nere, quin & muliebri habitu feminas omnes lascivia anteibat. Quamobrem indignati Assyrii tali femine parere, duce Arbace desciscentes, bellum Sardanapalo intulerunt. Qui victus, in regiam se recepit, & exstructa pyra, se atque divitias in incendium misit. Hic fuit a Nino trigesimus rex, ut ait Diodorus lib. 3. Biblioth. Et moriens condidit hoc epitaphium,
Ede, bibe, lude, post mortem nulla voluptas. Cic. 5. Tusc. 101. Quomodo igitur jucunda vita potest esse, a qua absit prudentia, absit moderatio? ex quo Sardanapali, opulentissimi Syriæ regis, error agnoscitur, qui incidi jussit in busto:
Hæc habui, quæ edi, quæque exsaturata libido
Hausit, at illa jacent, multa & præclara relicta. [Scribendum videtur Assyriæ, ut 2. de Fin. 106.
Athenæus autem aliud huic Epitaphium attribuit. V. 12. 7. conf. Max. Tyr. Diss. 29. extr. & Clem. Strom. 1. 2. extr. Juven. 10. Sat. 362.
—& potiores
Herculis ærumnas credat, sævosque labores,
Et Venere, & cœnis, & plumis Sardanapali.

SARDANAPALICUS, a, um. Adj. Sidon. 2. Epist. 13. Sardanapalicum in morem.

SARDEMISOS, Tauri montis promontorium est, quod inter Lyciam & Pamphyliam in nostrum mare imminet. Plin. lib. 5. cap. 27.

SARDESSUS, [Σάρδησσος] Urbs Lyciæ, quæ a Lyrnesso non multum distabat: ab ea urbe dictus est Sardessius Juppiter, quod in ea urbe sanctissime coleretur Σαρδήσσιος Ζεύς. Auctor Stephanus.

SARDI, V. SARDINIA.

SARDIA, [σαρδία] inter Ornamenta muliebria recensentur a Polluce lib. 7. cap. 22. ad finem.

SARDIÆI, [Σαρδιαῖοι]. Populi ad Pannonias gentes relati a Strabone lib. 7. Sunt & Sardiæi (inquit) ad meridiem procedenti, quorum ab initio Adriæ sinus regio montana, ad Rhizonicum sinum progrediens, agrumque Sardiæorum inter mare gentesque Pannonias cadit. Alii Sardiæos provinciam inter Illyricanos statuunt. Casaub. Ardiæos putat esse.

SARDICA, æ. f. [Σαρδική] Illyrii civitas; de qua Epiphanius Tom. 2. l. 2. Scribitur & Serdica. Hodie *Triadizza*.

SARDICENSIS, e. Adj. Attributum a Sardica. Sardicensis synodus (inquit Spiegel.) non a Sardibus, sed Sardica Illyrii civitate dicta, de qua post Epiphanium lib. 2. Tom. 2. V. & Vadianum, Illyria, Histor. tripart. lib. 4. cap. 21. Theodor. lib. 2. cap. 4.

SARDINIA, [Σαρδὼ] Insula maris Mediterranei. Sallustius, Sardinia, in Afro mari, facie humani vestigii, in Occidentem, quam in Orientem, latior prominet. A Sardo Herculis filio dicta, ut lib. 12. Silius, & Solinus scribunt. De ea Plin. lib. 3. cap. 7. Eadem Sandaliotis & Ichnusa, a forma sandalii, vel humani vestigii dicta. Claud. de Bello Gildon. 508.
Humanæ speciem plantæ sinuosa figurat
Insula: Sardiniam veteres dixere coloni. Sardiniam Ptolemæus multo longiorem facit, quam sit lata. Nam Eoum litus CLXXVIII mil. pas. longitudinis habet, maxima latitudine CXXII mil. pas. cognita. Eadem prope & Pomponii Melæ 2. 7. sententia est. Nam angustius spectare eam in Ortum quam Occasum ait, litoribus videlicet medio contractis: in universum autem ubique spatiosiorem esse, quam Corsica sit, etiam tractu quo latissima est. De Sardinia Pausanias in Phocic. p. 332. Wech. & Cæl. Rhodig. lib. 12. cap. 16.
Ferax est, & inter subsidia frumentaria Romæ, ut scribit Varro de R. R. lib. 2. præf. conf. Plin. 3. 7.
Opima Sardinia. Hor. 1. Carm. 31. 3.
Aere fuit insaluberrimo infamis. Unde Cic. 7. Fam. 27. Sardum quendam patria sua pestilentiorem fuisse dixit. V. SARDI. Et in hoc Martialis Sardiniam Tiburi opponit lib. 4. 60.
Nullo fata loco possis excludere: quum mors
Venerit, in medio Tibure Sardinia est. Et Claud. de Bello Gildon. extr.
Hinc hominum pecudumque lues, hinc pestifer aer
Sævit, & exclusis regnant Aquilonibus Austri. V. & Tacit. 2. Ann. 85.

SARDUS, a, um. Adj. [Σάρδος] Hor. de Arte Poet. v. 375. Mel sardum; i. e. Pessimum.

SARDI, [Σάρδοι, Σαρδῷοι, Σαρδῶνες] Indigenæ, qui in Sardinia nati sunt. A Græco insulæ nomine Σαρδὼ, ut vult Steph.
Sardi venales. In eo libello cui titulus est, De Viris illustribus, quem alii Plinio, nonnulli Suetonio tribuunt, utriusqué reclamante stilo, cap. 57. hujusmodi quoddam adagium refertur, Sardi venales: de negotio infinitæ prolixitatis atque inexplicabili. Idque hinc esse ortum tradunt, quod Ti. Sempronius Gracchus, quum altero consulatu Sardiniam domuisset, tantum ex ea captivorum adduxit, ut longa venditione res in proverbium abierit. Plutarchus in problematis Rom. Quæst. 53. aliam affert causam, nimirum olim inolevisse morem apud Romanos solennem, ut qui ludos ederent in Capitolio, Sardos venales pronuntiarent, prodiretque puer quispiam, per ludibrium monili cinctus, quam bullam vocant. Eum morem hinc ortum putat, quod Vejentes Hetruscorum populi multum temporis cum Romulo bellum gessissent, quod horum urbem postremam Romulus expugnasset. Usus est hoc adagio Cic. 7. Fam. 24. Habes, inquit, Sardos venales, alium alio nequiorem. Sentit Cicero de contemptis & improbis, & ni fallor, patria quoque Sardis. Nam ita scribit paulo ante hunc locum, Id ego in lucris pono, non ferre hominem pestilentiorem patria sua. Erasmus.

SARDOUS, a, um. Adj. [Σαρδῷος] ut
Sardoa herba selino similis, id est apio: eam Pausanias in Phocic. p. 333. Wech. nasci in ambitu fontium ait, ac eam mortem cum risus specie afferre. Inde Homerum ac posteros, Sardonium risum, nuncupasse. V. in RISUS, & infra SARDONIUS.
Sardoa lex est, Senescentes jam parentes fustibus letaliter a filiis cædi ac mox contumulari. Cæl. Rhodig. lib. 19. Lect. Antiq. cap. 26.
Regna Sardoa. Ovid. 4. Fast. 289.

SARDONIUS, a, um. Adj. [Σαρδόνιος] Solin. cap. 4.
Sardonius risus, [Σαρδόνιος γέλως] Proverbium de risu ficto aut amarulento, aut insano denique. Sensus & origo proverbii varie traditur auctoribus. Zenodotus in collectaneis suis Æschylum citat, qui hujusmodi ferme tradiderit in opere de parœmiis, Gentem esse quandam Carthaginiensium coloniam, quæ Sardonem regionem inhabitet: ei morem esse, senes septuagesimum prætergressos annum Saturno sacrificare, ridentes interim, ac mutuo sese complexantes. Nam turpe ducebant, in funere aut ejulatum edere, aut lacrimas profundere. Hinc adsimulatum risum, Sardonium vocari cœptum. Timæus apud eundem Zenodotum ait, Sardoniis consuetudinem fuisse, ut filii parentes jam grandiores juxta fossam aut præcipitium, in quo sepeliendi forent, collocarent: atque inde fustibus cædentes, in eam darent præcipites. At illi interim pereuntes ridebant, existimantes eam mortem felicem atque egregiam, quod liberorum impietate interirent. Sunt qui dicunt in Sardorum insula herbam nasci quandam, cui Sardoæ cognomen sit, apiastro similem: eam sapore quidem esse dulcem, verum gustatam, ora hominum in rictus dolore contrahere, ut veluti ridentes emoriantur. Hoc sensisse videtur Solinus, cumque hoc Servius grammaticus, enarrans hunc Virgiliani Thyrsidis versum ex Eclog. 7. 41.
Imo ego Sardois videar tibi amarior herbis. M. Tull. 7. Fam. 21.

Videris, inquit, mihi vereri, ne ſi iſtum habuerimus, rideamus γέλωτα Σαρδώνιον. Significans futurum, ut ſi Cæſar rerum potiretur, multis arridere atque applaudere cogerentur, quæ magnopere diſplicerent. Alii riſum Sardonium ridere, in hoc Ciceronis loco interpretantur, Præſentis, & qualiſcunque delectationis cauſa perniciem ſibi arceſſere: ſive in ea re eſſe hilarem, quæ paulo poſt magnum malum eſt allatura. Plura de origine proverbii apud Eraſmum in Chiliadibus, unde hæc deſumpta ſunt.

Sinus Sardonii. Claud. de Bell. Get. 218.

SARDŎNĬCUS, a, um. Adj. [Σαρδωνικὸς] Rutil. 1. 354.

Nec quæ Sardonico ceſpite maſſa fluit. Al. Sardonio. [Sed o longum Græca conſuetudo poſtulat. Aut igitur Sardoo legendum, aut poëticæ licentiæ tribuendum.

SARDINIENSIS, e. aliud Adj. Nepos, 24.1.4. Triumphus Sardinienſis.

SARDINIA, Piſcis genus ad condimenta & ſalituras utilis, apud Italos plurimus. Columel. lib. 8. cap. 17. Tabentes haleculas, & ſalibus exeſam chalcidem, putremque ſardiniam. Sardelam exp. Beroald.

SARDĪS, [Σάρδις] Urbs Lydiæ magna, ad latus Tmoli montis maxime celebris, ut teſtis eſt Herodotus lib. 1. Et Plin. lib. 5. cap. 29. Eadem fuit olim regia Crœſi Lydorum regis, ut late oſtendit Herodotus, & Hor. 1. Epiſt. 11. 2.

Quid concinna Samos, quid Crœſi regia Sardis? Terminat autem nominativum & accuſativum in IS productam, quomodo Tralis & Syrtis.

Frequentius legitur pluralis Sardes. Nepos, 1. 4. 1. Athenienſium auxilio Iones Sardes expugnaſſent.

Magnæ Sardes. Ovid. 11. Met. 137.

Vade ait, ad magnis vicinum Sardibus amnem. Intelligit Pactolum.

SARDIANUS, a, um. Adj. [Σαρδιανὸς] Sardiani balani a Græcis dictæ ſunt Caſtaneæ, quod circa Sardis primum fuerint inventæ. Plin. lib. 15. cap. 23.

SARDO, āre. Antiquum verbum, quo Nævius uſus eſt. Paulus: Sardare, intelligere: Nævius,

Quod bruti nec ſatis ſardare queunt.

SARDONICI, [Σαρδόνιον ὄρος] Montes Liburniæ. Ptolemæo lib.2.cap.17. Vulgo *Maranai.*

SARDŎNYX, ȳchis. m. & f. [σαρδόνυξ] Lapis pretioſus. Componitur ex Sarda, quæ lapis fuit in Sardinia primum compertus, coloris rubentis, & Onyx gemma, cui eſt candor ſubcandidus, unguis humani ſimilitudine, quaſi utriuſque colorem obtineat. Plin. lib. 37. cap. 7. E diverſo ad hæc ſarda utiliſſima, quæ nomen cum ſardonyche communicavit. Juven. 6. Sat. 382.

— organa ſemper
In manibus, denſi radiant teſtudine tota
Sardonyches. Perſ. 1. Sat. 16.
Et natalitia tandem cum ſardonyche albus.

SARDONȲCHUS, i. m. Idem. [σαρδόνυχος] Juven. 13. Sat. 139.

Arguit ipſorum quos littera, gemmaque princeps
Sardonychus, loculis quæ cuſtoditur eburnis. Sed in emendatis codd. Sardonychum. Genitivo pl.

SARDONYCHĀTUS, a, um. [σαρδονυχωτὸς] Sardonyche ornatus. Martial. lib. 2. 29.

Cujus & hinc lucet ſardonychata manus.

SARDOUS, V. SARDINIA.

SARDUS, i. m. [Σαρδος] Urbs Illyrici, teſte Steph. &

SARDĒNUS, a, um. Adj. [Σαρδηνὸς] f. Sardina, Θρῆσσα, Gloſſ Lat. Gr.

SARDUS, [Σάρδος] Herculis filius, qui adhuc puer, ab Iolao eorum furori ſubtractus, quos Hercules vivens laceſſierat, cum fratribus aliquot in Sardiniam inſulam pervenit, eamque, quæ antea Sandaliotis, ſeu Ichnuſa vocabatur, a nomine ſuo Sardiniam creditur appellaſſe.

SAREPTA, æ. f. [Σαρέπτα] Urbs Sidoniorum, inter Tyrum & Sidonem ſita; ubi divinus vates Elias eſurientem viduam miraculo paviſſe ſcribitur in Sacris litteris. Sarapta, Σάραπτα. Steph. Hinc

SAREPTĀNUS, a, um. Adj. poſſeſſ. [Σαρεπτανὸς] Sidonius Apoll. Carm. 17. 15.

Vina mihi non ſunt Gazetica, Chia, Falerna,
Quæque Sareptano palmite miſſa bibas.

SARGĂCÆ, Populi juxta Mæotidem, quorum oppida Murmetion, Panticapæum, Theodoſia, Hermiſium. Pomponius eos Satarchas appellat cap. 1. lib. 2. De Scythia Europæa de quibus ſuo loco.

SARGAPISES, Tomyris filius, qui a Cyro Perſarum rege captus, cum manicas & brachiorum vincula eximi ſibi impetraſſet, ſe ipſum interfecit. Herodotus.

SARGAURASANÆ, Regio Cappadociæ apud Plin. lib. 6. cap. 3.

SARGUS, i. m. [σάργος] Piſcis genus, inquit Feſtus, qui in Ægyptio mari fere naſcitur. Lucil. in Sat.

Quem præclarus elops, quem Ægypto ſargu' movebit. Plin. lib. 9. cap. 51. Ibid. cap. 17. Lutarium ſemper comitatur ſargus nomine alius piſcis: &, cænum fodiente eo, excitatum devorat pabulum

SĂRI, n. indecl. [σάρι] Genus fruticis proveniens in aqua, radice dura intortaque, ferrariis officinis utile, de quo Plin. lib. 13. cap. 23. Fruticoſi eſt generis & Sari, circa Nilum naſcens, duorum cubitorum altitudine, pollicari craſſitudine, coma papyri, ſimilique manditur modo, radice ferrariis officinis præcipua, carbonis uſu, propter duritiam. Vocatur & Saripha.

SĂRISSA, æ. f. [σάρισσα] Haſtæ Macedonicæ genus, auctore Feſto. Liv. 9. 19. Arma, clypeus, ſariſſæque illis: Romano ſcutum majus, corpori tegumentum. Idem 37. 42. Ibi ſimul perturbati ordines, & impeditus intercurſu ſuorum uſus prælongarum haſtarum (ſariſſas Macedones vocant) intulere ſigna Romanæ legiones.

Macedonia ſariſſa. Ovid. 12. Met. 466. Lucan. lib. 8. 298.

Primi Pellæas arcu fregere ſariſſas. Idem lib. 10. 47.

SARISSŎPHŎRUS, i. m. [σαρισσοφόρος] Alexander lib. 6. Genial. Dierum cap. 13. Sequutis inde tempeſtatibus, Græcorum duces diverſas turmas legioneſque deſcripſere, inter quas Macedonum robur ſariſſophorus magni æſtimatur; quo velut firmiſſimo munimento in poſterum uſi ſunt.

SARMATIA, æ. f. [Σαρματία] Sarmatarum regio. Sunt autem duæ Sarmatiæ ſecundum Ptolemæum: quarum una eſt in Europa, quæ (ut libro tertio ſcribit) a Septentrione Oceano terminatur, ab Occaſu parte Germaniæ, a Meridie Lazigibus Metanaſtis. In ea eſt Olbia, quam nunc Ruſſiam & Tartariam eſſe crediderunt. Altera Sarmatia eſt in Aſia, ut idem lib. 5. refert, quæ a Septentrione terra incognita terminatur, ab Occaſu Sarmatia Europæ, & Tanai fluvio. In ea ſunt Caucaſii montes.

SARMĂTÆ, arum. m. pl. [Σαρμάται] Populi Scythiæ ſunt, qui a Græcis Sauromatæ dicuntur ab oculis lacertarum, σαῦρος enim lacerta eſt, ὄμμα oculus. Nomina diverſa habent Sarmatæ, habitant montes & ſaltus, utuntur plauſtris pro domibus, paſcunturque lacte equino, unde quidam eos vocant ἱππομολγοὺς, hoc eſt equarum mulſores: alii γαλακτοφάγους, hoc eſt lacte veſcentes. Sunt etiam quidam interius habitantes, qui ſanguinem equinum lacte miſtum potant, quos vocant Gelonos. Virg. 3. Georg. 115.

Item Sarmatæ alii ſunt, qui cruda farina equino ſanguine miſta, e cruris venis aluntur. Alii etiam, qui pro victimis homines immolant. Alii bellorum & cædis amatores, quibus bellantibus mos eſt cruorem ejus, quem primum interemerint, ex ipſius vulneribus bibere: & ut quiſque plures interemerit, ita apud eos eximius habetur.

Sunt etiam in Scythiæ extremis Sarmatæ, qui carne equina veſcuntur, alii qui humanæ carnis alimento vitam ducunt, propter quod vocantur Anthropophagi, ἀπὸ τοῦ φαγεῖν τοὺς ἀνθρώπους, hoc eſt ab hominibus edendis. Iidem ab uſu plauſtrorum Hamaxobitæ Pomponio, Hamaxobii Ptolemæo vocantur. Hi, ut auctor eſt Mela lib. 2. 1. auri & argenti, maximarum peſtium ignari, vice rerum commercia exercent: atque ob ſæva hiemis admodum aſſidue demerſis in humum ſedibus, ſpecus aut ſuffoſſa habitant, totum braccati corpus, & niſi qua vident etiam ora veſtiti. Horum meminerunt Plin. lib. 4. cap. 12. Et Strabo libro 11. Sarmatæ nunc Poloni vocantur. Olivarius in Melam.

Diſcors Sarmata. Claud. 4. Conſ. Hon. 484.
Frigidus Sarmata. Sen. Herc. OEth. 2.
Intonſi Sarmatæ. Sen. Herc. fur. 7.
Refugi Sarmatæ Stat. 4. Silv. 7. 50.
Vagus Sarmata. Sen. Hippol. 1.

SARMATĬCUS, a, um. Adj. [Σαρματικὸς] ut,

Belli Sarmatici jejunia. Lucan. lib. 3. 282.
Braccæ Sarmaticæ. Valer. 5. Argon. 424.
Hiemes Sarmaticæ. Stat. 5. Silv. 1. 128.
Juga Sarmatica. Ovid. 1. Triſt. 7. 40.

SARMATĬCE, Adv. [Σαρματιστὶ] Ovid. 5. Triſt. 12. 59.

Jam didici Græce, Sarmaticeque loqui.

SARMĂTIS, ĭdis. f. [Σαρματὶς] patronym. Adjective. Ovid. 1. Pont. 2. 11.

Terreat haud manes Sarmatis umbra meos.

Tellus Sarmatis. Ovid. 1. Triſt. 2. 82.

SARMENTITIUS, SARMENTOSUS, SARMENTUM, V. SARPO.

SARMENTUS, i. m. [Σάρμεντος] Nomen viri proprium, qui ſcurrilitate claruit, cujus meminit Hor. 1. Serm. 5. 52. — nunc mihi paucis
Sarmenti ſcurræ pugnam, Meſſique Cicerri,
Muſa, velim memores. conf. Voſſ. Etymol. in Sarmentum.

SĀRNUS, i. m. [Σάρνος] Campaniæ fluvius, ex Sarno, ejuſdem nominis monte, ortum ducens, juxta oppidum in Sarni redicibus ſitum: primoque magno cum murmure defluit, mox in paludes amplas deſinit, quæ graves incolis nebulas toto anno emittunt: deinde coactus rupibus Veſevum montem radit, & inde parvo contentus curſu, in Tyrrhenum mare influit. Strabo lib. 5. Plin. 3. 5.

Mitis Sarni opes. Sil. lib. 8. 539.
Pompejanus Sarnus. Stat. 1. Silv. 2. 265.

SARUN, [Σάρων] Deus marinus, qui arti nauticæ præeſſe exiſtimabatur, a quo datum eſt mari nomen. Lilius Syntag. 5. Hiſtor. deorum.

Stephano eſt locus apud Trœzenem. Hinc

SARŌNĬCUS, [Σαρωνικὸς] Portus in Achaia, ad Iſthmum Corinthiacum. Ptolemæus ſinum facit Saronicum. Plinius quoque lib. 4. cap. 5. Sinus (inquit) Saronicus, olim querno nemore redimitus, unde nomen, ita Græcia antiqua appellante quercum. Multi a Sarone deo marino. Nam Saronem fuiſſe regem, qui illic poſt Althepum, Neptuni filium, regnarit, in Corinthiacis ſcribit Pauſanias. p. 73. Wech. Saronicus ſinus, dictus & Megaricus.

SAROPHAGES, Gentes Indicæ ſunt, accolæ Indi fluminis, auctore Plinio lib. 6. cap. 20. [Forte Saurophagi, Σαυροφάγοι, quod Lacertis veſcerentur.

SARPĒDON, ŏnis. m. [Σαρπηδὼν] teſte Homero lib. Iliad. 16. Jovis filius ex Laodamia Bellerophontis filia. Herodotus vero in Polyhymnia ſcribit eum fuiſſe Jovis filium ex Europa, ac Minois fratrem. Hic quum aliquando rex eſſet Lyciæ, & in armis ſtrenuus, Trojanis contra Græcos favit; & multa bellando virtutis documenta demonſtrans, a Patroclo tandem interfectus eſt, ut idem Homerus ſcribit.

Sarpedon Jovis progenies. Virg. 10. Æn. 471.
Ingens Sarpedon. Virg. 1. Æn. 100.
Lycius Sarpedon. Ovid. 13. Met. 256.

Eſt & Sarpedon, Ciliciæ promontorium, finis aliquando regni Sarpedonis, & quod Ciliciam a Pamphylia diſtinguit. Pomponius Mela lib. 1. 13. in deſcriptione Ciliciæ. Stephano Urbs Thraciæ.

SARPO, pſi, ptum, ĕre. Idem quod Putare, apud Priſcianum: unde Vineta ſarpta. Hinc nos hodie Falcem vinitoriam, Sarpam vocamus. Sed fortaſſe tamen verius ſit Sarpam ab Harpe deduci, & ſibilum, ut plerumque, in denſum ſpiritum exaſperari: atque adeo Falcem lignatoriam ſic vocamus, propterea quod cedit & putat arbuſculas. Turnebus Adverſ. 6.16. V. Voſſ. Etymol.

SARPTUS, a, um. Partic. ut Sarpta vineta, Putata, id eſt pura facta. Virgulæ enim relictæ impedimento vitibus ſolent eſſe, quæ ideo abſcinduntur: inde etiam Sarmenta ſcriptores dici putant. Sarpere enim antiqui pro Purgare dicebant. Hæc Feſtus. V. Turnebi Adverſ & Voſſ. l. c.

SARMENTUM, i. n. frequentius pl. Sarmenta [κλήματα ἢ φρύγανα Gl. L G.] Sarmenta ſunt Virgulæ vitium ſupervacuæ abſciſſæ V. SARPO. Varro de R. R. lib. 1. cap. 31. Juncidum enim ſarmentum propter infirmitatem ſterile, neque ex ſe poteſt ejicere vitem, quam minorem vocant flagellum, majorem etiam unde uvæ naſcuntur, palmam.

Sarmentum pro Palmite. [κλῆμα τὸ βότρυς ἔχον, Gl. G.L.] Columell. lib. 3. cap. 16. Nec tamen eam vitem feracem dixerim, cujus ſingulæ uvæ in ſingulis ſarmentis conſpiciuntur: ſed ſi per unumquemque pampinum major uvarum numerus dependet. Idem lib. 3. cap. 10. Et lib. 4. cap. 6.

Amputa.

Amputatio ſarmentorum, & Immiſſio, contraria. Cic. de Senect. 52.
In vitibus nova ſarmenta cultura excitantur. Cic. 2. de Orat. 88.
Silveſcere ſarmentis dicitur vitis. Cic. de Senect. 52. Vitis, quæ natura caduca eſt, &, niſi fulta ſit, ad terram fertur: eadem ut ſe erigat claviculis ſuis, quaſi manibus, quicquid eſt nacta complectitur: quam ſerpentem multiplici lapſu & erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum, ne ſilveſcat ſarmentis, & in omnes partes nimia fundatur.
Sarmenta, Lignoſi illi ramuſculi quibus ſtipatim affiguntur uvarum acini. Plin. lib. 23. cap. 1. Sarmenta earum, in quibus acini fuere, aſtringendi vim habent, efficaciora ex ollis.
Frequentius de Aridis, ſeu vitium, ſeu aliarum fruticum virgultis uſurpant antiqui, unde utrumque apud Græcos nomen habent, Nam κλῆμα proprie Fragmentum ſignificat, & φρύγανον Arefactum quid, a φρύγω vel φρύττω, Torreo, Arefacio. Gloſſ. Græc. Lat. Κλῆμα ξηρὸν, Sarmentum. Quidam etiam Cremia vocant. Cato R. R. cap. 37. extr. De vinea & arboribus putatis ſarmenta degere. Al. Deterge, vel Digere.
Devecta ſarmenta cremare. Virg. 2. Georg. 408.
Ligna & ſarmenta circumdare, ignem ſubjicere cœperunt. Cic. 3. Verr. 69.

Sarmentītius, a, um. Adj. [φρυγάνιος] Quod eſt ex materia ſarmentorum. Columel. lib. 6. cap. 26. Verum vulnera ejus ſarmentitio cinere cum argenti ſpuma linienda ſunt. Cæl. lib. 10. cap. 8. Lego denique Chriſtianos quandoque Sarmentitios & Semaſſios probroſe nuncupatos, quod ad ſtipitem dimidii aſſis revincti, ſarmentis circumjectis comburerentur.

Sarmentōsus, a, um. aliud Adj [φρυγανώδης] Quod plurimum habet ſarmenti. Plin. lib. 25. cap. 11. Pſyllion alii cynoides, alii cryſtallion, alii ſicelion, alii cynomyian appellant, radice tenui, ſupervacua, ſarmentoſum.

Sarra, æ. f. [Σάῤῥα] Nomen civitatis, quæ poſtea Tyrus dicta eſt, teſte Gellio lib. 14. cap. 6. a qua Sarranum Oſtrum eſt nominatum. Sed id quoque a piſce quodam accepit, qui illic abundat, & Sar Tyria lingua vocatur, ex cujus ſanguine ſericum in purpuram tingebatur.

Sarrānus. a, um. Adj. [Σαῤῥανὸς] Quod ex Sarra eſt. Unde, Sarranæ veſtes, Tyriæ dictæ ſunt, quæ & Oſtrinæ & Purpureæ. Virg. 2. Georg. 506.
—Sarrano dormiat oſtro.
Aulæa Sarrana. Juven. 10. Sat. 38.
— aut pictæ Sarrana ferentem
Ex humeris aulæa togæ, i. e. Togam pictam & purpura diſtinctam: ut ſit periphraſis Togæ triumphalis.
Gens Sarrana. Sil. lib. 1. 72.
Numina Sarrana. Sil. lib. 8. 46.
Viola Sarrana. Columel. lib. 9. cap. 4.

Sarraca, [Σάῤῥακα] Duarum urbium nomen, quarum una eſt in Media: altera in felici Arabia. Ptolem. lib. 6. cap. 2. & 8.

Sarracēni, [Σαῤῥακηνοὶ] Populi poſt Nabathæos Arabiæ populos, ut auctor eſt Stephanus Al. Saraceni.

Sarrācum, i. n. Quo ligna, marmora, & grandiores lapides vehi conſueverunt. Juven. 3. Sat. 255.
— longa coruſcat,
Sarraco veniente, abies. Idem 5. Sat. 23.
— illo tempore, quo ſe
Frigida circumagunt pigri ſarraca Bootæ. Quintil. lib. 8. cap. 3. p. 685 Burm An quum dicit in Piſonem Cicero, Quum tibi tota cognatio in ſarraco advehatur, incidiſſe videtur in ſordidum nomen?
Nonnulli ſcriptum eſſe potius Soracum volunt, ducentes a Gr. Σώρακος. Et Soracum habet Plaut. Perſ. 3. 1. 64. Feſtus, Soracum dicitur, Quo ornamenta portantur ſcænicorum. Plautus d. l. in Perſa,
Librorum eccillum habeo plenum ſoracum. Sunt tamen qui Soracum, de quo Pollux lib. 1. ſ. 245. & lib. 10. ſ. 129. 130. & Suid. a Sarraco, vel Saraco, vel Serraco, tot modis enim ſcribitur, diſtinguunt, Gloſſ. Lat. Græc. Sarraca, Ἅμαξα. Plauſtra exponit Schol. Juvenal. loc. poſter.

Sarrastes, [Σαῤῥάσται] Populi Campaniæ Sarno amni vicini, a quo & nomen accepiſſe putantur. Virg. 7. Æn. 738.
— late jam tum ditione premebat
Sarraſtes populos, & quæ rigat æquora Sarnus.

Sarrio, īvi, ītum, [σκάλλω, σκαλίζω, σκαλεύω] īre. Sarculis fodere, purgare, quod fit quum ſegetes leviter ſcalpendo, & raſtris a noxiis herbis purgamus. Plaut. Capt. 3. 5. 5.
Nam ſemper occant prius, quam ſarriunt ruſtici. Varr. 1. de R. R cap. 29. Prata purgari, ſalicta ſeri, ſegetes ſarriri.
Sarrire frumenta. Cato R. R. cap. 37. extr.
Sarrire ſaxum. Martial. lib. 3. 93.
Scribitur & Sario. Gloſſ. Lat. Græc. Sario, Βοτανίζω. Sic fere Mſſ.

Sarrītio, ōnis. f. [σκάλλευσις] Varro de R. R. lib. 2. cap. 12. Peracta ſementi, ſequens cura eſt ſarritionis. Columel. lib. 2. cap. 9. Frequentem tamen exigunt ſarritionem.

Sarritūra, æ. f. [σκάλισις] Columel. lib. 11. cap. 2. Sarritura quoque frumentorum iteratur egregie, modios tres una opera recte ſarrit. Et apud Plin. 18. 27. legitur Sartura. Ab æquinoctio ſartura nocere & vineæ & ſegeti æſtimatur. conf. dict ſeq.

Sarritor, ōris. m. [σκαλευτὴς] Qui ſarrit. Columel. lib. 2. cap. 13. Tritici modii quatuor vel quinque bubulcorum operas occupant quatuor, occatoris unam, ſarritoris duas primum, & unam quum iterum ſarriuntur. Scribitur & pro Sarritor, Sartor apud Plaut. Capt. 3. 5. 3.
Sator ſartorque ſcelerum, & meſſor maxime. V. SARTOR.

Sarritōrius, a, um. Adj. Columel. 2. 13. Opera ſarritoria.

Sarsenna, æ. m. Pater & filius, nobiliſſimi ſcriptores, quos Plinius commemorat damnaſſe arbuſtorum rationem ad vites ſublevandas, lib. 17. cap. 23.

Sarsīna, æ. f. [Σάρσινα] Plin. lib. 3. cap. 14. Oppidum in Umbria, ex quo Plaut. poeta comicus ortus eſt. Sil. lib. 8. 463.
— his Sarſina dives
Lactis, &c. V. Drakenb. ad loc. qui oſtendit quoſdam hunc locum nominare Saſſinam. Martial. 9. 59.
Nec tua Bajanas Sarſina malit aquas.

Sarsinas, ātis m. Ibi natus. Plin. 3. 14.
Sarſinatis Fem. Plaut. Moſt. 3. 2. 83.
Quid, Sarſinatis ecqua eſt? ſi Umbram non habes.

Sarsūra, V. in SARCIO.

Sartāgo, ĭnis. f. [τήγανον Gl. L. G. & G. L.] Patella ænea, in qua caro frigitur. V. Voſſ. Etym. Plin. lib. 16. cap. 11. Item terebinthinam in ſartagine referventi. Juven. 10. Sat. 64. de ſtatuis Sejani conflatis,
Fiunt urceoli, pelves, ſartago, patellæ. conf. Onomaſt. vet.
Sartago loquendi, translate. Perſ. 1. Sat. 79.
Hos pueris monitus patres infundere lippos
Quum videas, quæriſne unde hæc ſartago loquendi,
Venerit in buccas? h. e. Hic linguæ ſtridor, qualis ex ſartagine, cum aliquid frigitur, ſonat; vel, Hic corruptus ac depravatus loquendi mos. Frigendo enim ſartago confuſum & diſſonum reddit ſtrepitum. V. Caſaubon. ad loc. qui aliter exp.

Sartor, V. SARCIO, & SARRIO.

Sarus, Fluvius Cappadociæ apud Plin. lib. 6. cap. 3.

S A S

Sas, Verrius putat ſignificare Eas, teſte Ennio, qui dicat libro primo,
Virgines nam ſibi quiſque domi Romanus habet ſas: quum Suas magis videatur ſignificare. Sicuti ejuſdem libro quarto fatendum eſt Eam ſignificari, quum ait, Nec quiſquam philoſophiam, (quam doctrinam Latina lingua non habet, ſapientiaque perhibetur,)
Inſomnis vidit, prius quam ſam diſcere cœpit. Feſtus. [Puto, Quam ipſam licuit, idque omnino intelligi voluit poëta.

Sason, ōnis. m. [Σάσων] Inſula eſt inter Epirum & Brunduſium, ut auctor eſt Strabo lib. 6. Sil. lib. 7. 480.
Adriaci fugite infauſtas Saſonis arenas.

Sassumini, Populi ſunt in Aquitanica Gallia apud Plinium lib. 4. cap. 19.

Sasuri, Gentes ſunt in India auctore Plin. lib. 6. cap. 19.

S A T

Sat, V. SATIS.

Satagitæ, Populi in Aſia Scythica apud Herodotum lib. 4.

Satago. V. SATIS.

Satan, indecl. **Sătănas**, æ. m. [σατανᾶς] Hebraicum verbum, quod Adverſarium hoſtemque ſignificat. Quo nomine appellatus eſt Diabolus, quod bonorum adverſarius ſit: nam & διάβολος calumniantem, impoſtoremque ſignificat. Quicquid enim animæ ad deum tendenti reſiſtit & adverſatur, & quicquid paci eſt contrarium, hoc verbo Satanas recte exprimitur: ſicut legitur in Regum libris. Quia ſuſcitavit deus Salomoni Satanam, adverſus eum qui erat pacificus. Et, filii Sarviæ cur efficimini mihi hodie in Satan? Ex Jobi hiſtoria apparet Malum genium eo verbo, velut propria notatione, deſignari. Item in Evangelio Matthæi, Ductus eſt Jeſus Chriſtus Dei ſpiritu in deſertum, ut ibidem a Satana tentaretur. Sed cum idem Chriſtus Jeſus D. Petrum, fatalia impedire volentem, redarguendo Satanam appellavit, figurate loquutus eſt. Dæmones enim ſcelerati, quoſque ad bonos exercendos Deus plerumque commovet atque excitat, proprie peſſimi ſunt mortales, eorum ductu. [V. tu Suid. vel potius Suic. Theſ. Eccl.
Satanas princeps hujus mali generis. Tertull. Apol. cap. 22.
Satanas præter Notam calumniantis ſignificationem, Terræ malleum apud Hieremiam cap. 50. denotat. Cæl. lib. 2. cap. 9

Sătarchæ, [Σατάρχαι] Populi ſunt Septentrionales, ad paludem Mæotin vergentes, ut ſcribit Pomponius Mela lib. 2. 1. Hi bellicoſiſſimi ſunt. De quibus Valer. Flacc. 6. Argon. 144.
Exomatæ, Torinique, & flavi crine Satarchæ.

Satarchei, Gentes ſunt eædem circa Mæotim. Plin. lib. 6. cap. 7.

Sataros, notiore nomine Patara, Urbs in Lycia apud Plin. lib. 6. cap. 27.

Sataspes, is. m Vir Archæmenius fuit, Theaſpis filius, qui cum Zopyri filiam violaſſet, & ob eam rem a Xerxe cruci deſtinatus eſſet, interceſſione matris, quæ Darii erat ſoror, impetravit ut in exſilium ageretur, donec Africam univerſam luſtraſſet, cumque jam aliquot menſes aliqua in peregrinatione conſumpſiſſet, navigationis tædio adductus in Perſidem rediit, regique retulit ſeſe reliquum itineris conficere non potuiſſe, quod naves a magnetibus retinerentur; quod quum Xerxi fabuloſum videretur, hominem, ut antea deſtinarat, cruci affixit. Herodot. lib. 4.

Sătelles, ĭtis. m. [δορυφόρος, σωματοφύλαξ] Miles mercede conductus, ut ab dominantis latere non diſcedat. Plin. lib. 12. cap. 14. Sed præter hos, & cuſtodes ſatelliteſque, & oſtiarii, & miniſtri populantur Liv. 2. 12. Comprehenſum regii ſatellites retraxiſſent ad tribunal regis. Ovid. 5. Faſt. 538.
Ille deæ cuſtos, ille ſatelles erat.
Adminiſtri & ſatellites alicujus. Cic. pro Quint. 90.
Vides tamen tyranni ſatellites in imperiis Cic. 14. Att. 5.
Per medios ire ſatellites. Hor. 3. Carm. 16. 9.
Rigidus ſatelles. Hor. 1. Epiſt. 17.
Satelles Jovis, Aquila. Cic. 2. Tuſc. 24.
Triſti advolatu, aduncis lacerans unguibus,
Jovis ſatelles paſtu dilaniat fero. Ex Poeta. Sic 1. de Divin. 106.
Satellites alicujus dicuntur, Qui partibus ejus devoti ac mancipati ſunt. Liv. 23. 12. Iſta, quæ modo Mago jactavit, Himilconi, ceteriſque Annibalis ſatellitibus jam læta ſunt conf. loca Cic. ſupra.
C. Manlius audaciæ ſatelles atque adminiſter tuæ. Cic. 1. in Catil. 7.
Miniſtri ac ſatellites cupiditatum alicujus. Cic. 5, Verr. 21. Qui primus certos inſtituerit, nomine Decumanos, re vera miniſtros ac ſatellites cupiditatum ſuarum.
Satellites voluptatum virtutes. Cic. 2. de Fin. 37.

Satellĭtium, i. n. [δορυφόρημα, τὸ δορυφορικὸν] Luciano collectivum nomen eſt, ipſos ſignificans Satellites, tuendi corporis cauſa adhibitos, quemadmodum Servitium accipitur pro ipſis Servis, Sodalitium pro ipſis Sodalibus. Gloſſ. Vet. V. SODALIS.
An Lucano? H. St.

Satellius Quadratus, (uti ait Seneca Epiſt. 27.) fuit quidam ſtultorum divitum arroſor, & quod ſequitur arriſor, & quod duobus his annexum eſt, deriſor.

Satias, V. in SATIS.

Sătīculus, i. m. Populus Campaniæ moribus aſper, de quo Virg. 7. Æn. 729. — amniſque vadoſi
Accola Vulturni: pariterque Saticulus aſper. Al. Satriculus.

Saties, **Satietas**, **Satin'**, **Satio** verbum, &c. V. in SATIS.

Sᴀᴛɪᴏ, ōnis. V. ꜱᴇʀᴏ, ſevi.
Sătĭs, Adv. [ἅλις, ἱκανῶς] & per apocopen Sat; ſignificat Quantum opus eſt. Plaut. Men. 5. 5. 49.
Arceſſe homines, qui illunc ad me deferant. s. quot ſunt ſatis? Hor. 1. Epiſt. 2. 6.
Quod ſatis eſt cui contingit, nihil amplius optet. Cic. de Amicit. 98. Satis erat reſpondere magnas, ingentes inquit.
Puto ex Ἅλις, mutato λ in τ. Hinc conſtruitur cum Genitivo Satis. H. St. Imitatione nempe Græcorum, ut & reliqua Adv. copiæ. Exempla infra V.
Satis ad. Cic. 5. Verr. 172. Sed ab iis, quos repudias, exigis tantum pecuniæ, quantum ad eum numerum frumenti ſatis ſit, quem civitati Imperas.
Mihi autem ad vincendum ſatis eſt, fuiſſe procuratorem, quicum experiri poſſet, quales is, &c. Cic. pro Quint. 68.
Satis cum periculo. Ter. And. 1. 1. 104.
Satis audacter. Plaut. Amph. 3. 1. 208.
Satis bene. Plaut. Pœn. 1. 2. 73.
Satis certe, vel certo, ſcio. Ter. Adelph. 2. 3. 3. Idem Heaut. 1. 1. 19.
Hæc non voluptati tibi eſſe, ſatis certo ſcio.
Satis diu hoc jam ſaxum volvo. Ter. Eun. 5. 9. 55.
Satis recte mones. Plaut. Perſ. 4. 4. 53.
Satis ſæpe jam & virtutem militum & fortunam tentatam. Salluſt. in Jugurth. cap. 62. pr.
Satis, ſatis. Ter. Heaut. 3. 1. 30.
Non poſſum; ſatis jam, ſatis pater durus fui. Gloſſ. Lat. Græc.
Satis ſatis eſt, Ἀρκεῖ, πολύ ἐστι.
Satis tempore. Cic. 4. Verr. 128. Satis putabat ſe ad comitia tempore venturum, ſi pridie veniſſet. h. e. Satis tempeſtive.
Satis abundeque, Ἱκανῶς καὶ ἐκτενῶς. Gloſſ. Lat. Græc.
Satis abundeque coerceri menſorem viſum eſt, ſi &c. Ulpian. in l. 1. §. Hæc actio. ff. Si menſor falſum modum dixerit. Papinianus l. Tutores qui poſt. §. 1. ff. de adminiſtratione tutorum. Quum ſatis abundeque ſit, vel in una ſpecie per amici laborem domino conſuli.
Satis ſuperque. [ἐξαρκούντως, περιττῶς] Virg. 2. Æn. 642.
— ſatis una ſuperque
Vidimus excidia. Cic. 2. de Nat. Deor. 2. Nam contra Epicurum ſatis ſuperque dictum eſt. Hor. Epod. 1. 31.
Satis ſuperque me benignitas tua
Ditavit.
Reſponſa non dabantur fida ſatis. Virg. 2. Æn. 375.
Satis fortis homo, & ſatis plane frugi. Cic. 5. Verr. 67.
Imbrem ſatis largum cælo demittere. Virg. 1. Georg. 23.
Satis magna pecunia. Cic. 1. Offic. 25. Ut nuper M. Craſſus negabat ullam ſatis magnam pecuniam eſſe ei, qui in Repub. princeps vellet eſſe.
Satis multa. Cic. 11. Fam. 10. Satis me multa ſcripſiſſe, quæ litteris commendari poſſint, arbitror. Idem 4. Acad. 147. Et quoniam ſatis multa dixi, eſt mihi perorandum.
Satis ſanus. Curt. lib. 4. 1. 23. Interdum, ſatiſne ſani eſſent, qui tam proterve ſibi illuderent, percontabatur. conf. Satin'.
Satis, cum Genitivo; Satis cauſæ. Ter. And. 1. 1. 111.
Nec ſatis ad objurgandum cauſæ. V. ſupra Satis ad.
Satis exemplorum alienæ clades præbent. Liv. 32. 21.
Satis hiſtoriarum eſt? Plaut. Bacch. 1. 2. 50.
Orationis ſatis eſt. Vide Oratio in ᴏʀᴏ.
Satis eſt mihi tuæ ſalutis, nihil moror. Plaut. Trucul. 2. 2. 4.
Satis temporis ad dicendum. Cic. 4. Verr. 1.
Satis jam verborum eſt. Plaut. Capt. 1. 2. 16.
Satis credo. Ter. Eun. 5. 9. 21.
Gaudeo. c. ſatis credo; nihil eſt Thaide hac, frater, tua dignius.
Satis jam deluſum cenſeo: nunc rem, ut eſt eloquamur. Plaut. Aſin. 3. 3. 141.
Satis habeo. Plaut. Capt. 2. 3. 86. Ter. Adelph. 3. 2. 15.
Satis mihi id habeam ſupplicii, dum illos ulciſcar modo. Salluſt. in Jugurth. 31. 20. Satis habebatis animam retinere. [conf. Cic. 5. Fam. 2. 14. Vulgo dicunt Contentum eſſe.
Et ne ſatis habeas ſemel circuire. Cato cap. 1. R. R.
Satis mirari nequeo. Ter. Eun. 3. 4. 9. Quid illud mali eſt? nequeo ſatis mirari.
Nec ſatis, extremas Coriti penatravit ad urbes. Virg. 9. Æn. 10.
Non ſatis alere. Cic. 1. de Nat. Deor. 75. Sed quum agellus eum non ſatis aleret, ut opinor, ludimagiſter fuit. [i. e. Non ſufficeret ad alendum.
Non eſt ſatis æſtimare, parens melior homini, an triſtior noverca fuerit. Plin. lib. 7. in præfat. h. e. Non ſatis æſtimari poſſit.
Non enim ſatis intelligebam; per parenthesim poſitum. Cic. 4. Acad. Me quoque jocanſne, an ita ſentiens? (non enim ſatis intelligebam) cœpit hortari, ut ſententia deſiſterem.
Satis pernoſti qualis ſim. Ter. Adelph. 3. 2. 23.
Satis proſpicere oculis, Satis cernere, Satis videre. Plaut. Amph. 5. 1. 7. Ter. Adel. 3. 3. 85.
Sed quis illic eſt, quem video procul? eſtne hic Hegio,
Tribulis noſter? ſi ſatis cerno, is hercle eſt.
Plus quam ſatis opus eſt, doleo. Cic. 7. Verr. 122.
Satis præceptum. Plaut. Pœn. 3. 2. 17.
Satis ſcire. Liv. 1. 9.
Quum hominem nomino, ſatis mihi videor dicere. Cic. pro Quint. 40.
Quare de hoc ſatis. Cic. 6. Att. 9. Subaudi Dictum eſt.
Satis hoc tibi eſt. Ter. Eun. 4. 7. 39. Hic furti ſe alligat. ᴄʜ. ſatis hoc tibi eſt.
Quod ſatis eſt ſapio mihi. Perſ. 3. Sat. 78.
Satis eſt, Ἱκανόν ἐστι. Gloſſ. Græc. Lat.
Non eſt ſatis, niſi præſens confirmaſſem, ne id quidem ſatis eſt. Cic. 5. Verr.
Non ſatis eſt id, cur alia percipi poſſe dicas, alia non poſſe. Cic. 4. Acad. 44.
Satin', pro Satiſne. Ter. Eun. 5. 2. 12. Satin' id tibi placet? c. non. Idem And. 4. 5. 10. Satin' ſanus es, qui me id rogites?
Satin' ſalvæ? Modus loquendi apud veteres, quum ubi quid turbati erat, interrogabant an ſatis ſalvæ res eſſent. Ter. Eun. 5. 5. 8.
Hem quid eſt? quid trepidas? ſatin' ſalvæ? dic mihi. Alii ſic legunt,
Hem quid eſt quod trepidas? ſatiſne ſalve? dic mihi. In quem locum ſic ait Donatus; Salve, Integre, recte, commode. Plaut. Trinum. 5. 2. 53. Satin' ſalve? dic mihi. Nunc Adverbium eſt: producta eſt ᴇ litterá. Salluſtius, Inde ortus ſermo, percontantibus utrinque, ſatin' ſalve? quam grati ducibus ſuis, quantis familiaribus copiis agerentur. Hactenus Donatus. [Sed errat magiſter, & ſine dubio Satin' ſalvæ ſcribendum, ſubauditurque Res. Quod & ſæpius additur. Liv. 1. 58. Quærentique viro, Satin' ſalvæ? Minime, inquit. Quid enim ſalvi eſt mulieri, amiſſa pudicitia. Qua ex reſponſione apparet ſatis, non eſſe Adv. Salve h. l. Sic
Satin' ſalva omnia. Liv. 3. 26. Admiratus, rogitanſque ſatin' ſalva omnia? togam propere e tugurio proferre uxorem Raciliam jubet.
Săт, [ἱκανὸν Gl. G. L.] Adv. per apocopen, a Satis; ſignificat Abunde, vel Quantum opus eſt. Virg. 10. Ecl. 70.
Hæc ſat erit divæ veſtrum ceciniſſe poetam.
Sat bonum te facit. Cic. pro Roſc. 89.
Sat commode. Ter. And. 3. 1. 17.
Sat diu vixit. Plaut. Capt. 4. 2. 12. Cic. 15. Att. 3. Modo & libenter fuerit, & ſat diu.
Sat eſt. Ter. And. 1. 1. 143. Sat eſt, curabo. Cic. de Senect. 48. Quantum ſat eſt.
Sat eſt oſculi. Plaut. Stich. 1. 2. 34. Sat litium; apud eundem legitur in Rud. 2. 7. 25. Cic. 2. de Fin. 62. Teſtium ſat eſt.
Sat fecit officium. Ter. Eun. 4. 5. 3.
Sat habere. Ter. And. 4. 2. 22. Sat habeo. Idem Eun. 3. 2. 32.
Ubi tempus tibi erit, ſat habet, ſi tum recipitur.
Sat ſcio. Ter. Adelph. 3. 3. 6. Perſuaſit ille impurus, ſat ſcio. Ibid. 4. 1. 10.
Pone hic ꜱᴀᴛɪᴏ. H. St. quia in Lugd. ſeparata erat hæc dictio a ꜱᴀᴛɪꜱ.
Sătăgo, ēgi, [ἀγωνιάω. Gl. L. G.] ĕre. Sat habere quod agas, Anxium eſſe, anxie diſtorqueri difficultate alicujus rei conficiendæ. Cum Genitiv. Ter. Heaut. 2. 1. 13.
Nam hic Clinia, etſi is ſuarum rerum ſatagit. Al. Sat agitat.
Satagere, Diligentem eſſe, ſeu feſtinare. Plaut. Aſin. 2. 4. 34.
Nunc ſatagit, adducit domum etiam ultro, & ſcribit nummos.
Satagere de. Gell. lib. 9. cap. 11. Conſulibus de vi ac multitudine hoſtium ſatagentibus. h. e. Sollicitis.
Agere & Satagere. Quintil. lib. 6. cap. 4. Afer venuſte Manlium Suram multum in agendo diſcurſantem, ſalientem, manus jactantem, togam dejicientem & imponentem, Non agere dixit, ſed ſatagere. h. e. Anxie multa ſimul agere, ſed ita, ut nullum pro dignitate conficiat.
Sᴀᴛɪꜱᴀᴄᴄĭᴘɪᴏ, ēpi, eptum, [ἱκανῶς λαμβάνω, συγγράφομαι, κατεγγυάω] ĕre. dictum eſt eodem modo, quo Satisfacere. Nam quia id, quo quis contentus erat, ei præſtabatur, Satisfieri dictum eſt: ita quia tales quibus contentus quis futurus eſſet, ſic dabantur, ut verbis obligarentur, Satiſaccipi dictum eſt. Hæc Pomponius in l. ſtipulationum aliæ. ff. de verbor. obligat. Plaut. Stich. 4. 1. 4. Cic. pro Roſc. Com. 40. Qua de cauſa Flavius, quum de tota lite faceret pactionem, neque ſatiſacciperet a Roſcio, neque judicio abſolveretur a Fannio. Idem pro Quint. 44. Si veretur ut res judicio facto parata ſit, judicatum ſolvi ſatiſaccipiat. Cato R. R. cap. 2. Quæ ſatiſaccipienda fient ſatiſaccipiantur.
Plerumque ſeparatim ſcribitur, Satis accipio. Idque more veteri rectius.
Satiſaccipere, contrarium habet Satiſdare. q. V.
Satis acceptum, per tranſlationem pro Certum, compertum, & firmum, veluti datis fidejuſſoribus & ſponſoribus. Satis enim accipit, cui prædes & ſponſores dantur. Plaut. Moſtel. 1. 3. 90.
Si acceptum ſat habes, tibi fore illum amicum ſempiternum. Et in Stich. 4. 1. 4.
Satis abs te accipiam, niſi videam mihi te amicum eſſe, Antipho. Ex Turnebo.
Sᴀᴛɪꜱᴀᴄᴄᴇᴘᴛɪᴏ, ōnis. f. [ἱκανοληψία] Stipulatio. Satiſacceptionem appellat Pomponius in l. Stipulationum aliæ. de Verb. obligat. Stipulationem, quæ ita obligat promiſſorem, ut expromiſſores quoque ab eo accipiantur: id eſt qui idem promittunt.
Sᴀᴛɪꜱᴅᴏ, dĕdī, dătum, [ἱκανὸν δίδωμι] ăre. ſignificat Fidejubere, promittere per vadem, ſive fidem ſuam pignori dare, & re ipſa certum facere. Cajus ff. Qui ſatiſdare cog. l. 1. Satiſdatio eodem modo appellata eſt, quo Satisfactio. Nam ut Satisfacere dicimur ei, cujus deſiderium implemus: ita Satiſdare dicimur adverſario noſtro, quum pro eo, quod a nobis petit, ita cavemus, ut eum hoc nomine ſecurum faciamus, datis fidejuſſoribus. Cic. 5. Att. 1. De ſatiſdando te rogo quoad eris Romæ, tu ut ſatiſdes. Cic. pro Quint. 30.
Judicatum ſolvi ſatiſdare. Cic. 4. Verr. 60. Amici, ſi quis quid peteret judicio, ſecum agi paſſuros, judicatum ſolvi ſatiſdaturos eſſe dicebant.
Satiſdare Genitivo junctum. Cic. 3. Ver. 146. Qui redemerit, ſatiſdet damni infecti. Scilicet Nomine.
Sᴀᴛɪꜱᴅᴀ̀ᴛᴜᴍ, i. n. [ἱκανοδοθέν] Cic. 16. Att. 15. Sed & illi turpe arbitror, eo nomine, quod ſatiſdato debeat, procuratores ejus non diſſolvere. Pomponius, in l. Et magis. ff. de ſolut. Potius enim eo nomine exſolviſſe videor, quod ſatiſdato, quam quod ſine ſatiſdatione debeo.
Satiſdato promittere. Papinian. in l. 2. in princip. ff de cuſtod. reor. Ulpianus duobus locis in l. Sed & ſi quis §. Quæſitum eſt. ff. Si quis caution.
Sᴀᴛɪꜱᴅᴀᴛɪᴏ, ōnis. f. [ἱκανοδοσία Gl. G. L.] Cic. 5. Att. 1. De ſatiſdando vero te rogo quoad eris Romæ tu ut ſatiſdes: & ſunt aliquot ſatiſdationes ſecundum mancipium, in his Memmianorum prædiorum vel Attilianorum.
Capitalis ſatiſdatio, Cum aliquid in nos recipimus cum obſtrictione capitis. Plin. lib. 36. cap. 5. Nec minor quæſtio eſt in Septis, Olympum & Pana Chironemque cum Achille qui fecerint, præſertim quum capitali ſatiſdatione fama judicet dignos. Hoc autem & ipſe Plinius lib. 34. cap. 7. apertius declarat his verbis, Ætas noſtra vidit in Capitolio, priuſquam id noviſſime conflagravit, a Vitellianis incenſum, in cella Junonis, canem ex ære, vulnus ſuum lambentem: cujus eximium miraculum & indiſcreta veri ſimilitudo, non eo ſolum intelligitur, quod ibi dicata fuerat, verum & nova ſatisdatione: nam ſumma nulla par videbatur: capite tutelarios cavere pro ea, inſtituti publici fuit.
Satiſdationem implere non potuit. Papinian. in l. 2. ff. de cuſtod. reor.
Præſtare ſatiſdationem. Ulpian. in l. ſi fidejuſſor. §. ſi neceſſaria. ff. qui ſatiſd. cog. Si neceſſaria ſatiſdatio fuerit, & non facile poſſit reus ibi præſtare, ubi convenitur: poteſt audiri, ſi in alia ejuſdem provinciæ civitate ſatiſdatioem præſtare paratus ſit. Si autem ſatiſdatio voluntaria eſt, non in alium locum remittitur.

SATISDĀTOR, ōris. m. [ἱκανοδότης Gl. L. G. & G. L.] Sidon. 4. Epist. 24. Curatori necdum satisdator est inventus.

SATIS EXĬGERE, vel non exigere; ea forma dicitur, qua Satisdare, vel non dare. Ulpian. in l. Julianus. §. Si tibi. ff ad exhibendum. Paulus in l. Lucius Titius. §. Cum in testamento. ff. de administrat. tutorum, A quo magistratus satis exegerunt rem salvam fore. [Semper divise legas.

SATISFĂCIO, ēci, actum, [πληροφορέω Gl. Gr. L] ĕre. Tantum facere quantum satis sit irato, ad vindictam, inquit Asconius in 3. Verr. 79.

Publice satisfacere, h. e. Publico nomine. Cic. 3. Verr. 70. Sed aliqua ex parte violatus sit, nisi publice satisfactum sit, ei civitati bellum indici atque inferri solere. i. e. Nisi decreto publico traditi ad pœnam sint culpæ auctores, inquit Ascon.

Dativo jungitur. Plaut. Amph. 3. 2. 8. — quin ego illum aut deseram,
Aut satisfaciat mihi ille, atque adjuret insuper. Cic. 7. Att. 23.
Cui nos valde satisfacere multi ad me scripserunt. conf. 11. Fam. 13. pr.

Satisfaciat, quibus debet. Cic. 11. Att. 16. extr. [i.e. Solvat debita. Al. Quibus debeat.

Satisfacere, & fraudata restituere. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 60. extr.

Satisfacere de visceribus suis, pro Suis visceribus æs alienum dissolvere, hoc est suâ ipsius pertenui re. Cic. 1. Q. frat. 3. Sentio quid sceleris admiserim, quum de visceribus tuis & filii tui satisfacturus sis quibus debes, ego acceptam ex ærario pecuniam tuo nomine frustra dissiparim.

Satisfacere alicui in pecunia. Cic. 8. Fam. 12. Ut si mihi in pecunia minus satisfecisset, per hanc speciem simultatis eum consectarer.

De re aliqua plene & statim satisfacere. Quintil. lib. 4. cap. 5.

Deo alicui satisfacere, Pro ope præstita sacrificare. Cic. 14. Fam. 7. Cui quidem tu deo, quemadmodum soles, pie & caste satisfacias: id est Apollini & Æsculapio.

Satisfacere alicui, pro Purgare se ei, Cic. 2. Philip. 49. Acceperam enim jam ante Cæsaris litteras, ut mihi satisfieri paterer a te. i. e. Ut acciperem tuam excusationem & purgationem. Inde, Satisfactio, pro Purgatione & excusatione.

Satisfacere cumulate alicui. Cic. 2. Q. frat. 4. Idem in Topicis.

Satisfacere de injuria. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 1. Seseque paratos esse demonstrant, omnibus rationibus de injuriis satisfacere. [i e. Reparare damnum.

Existimationi hominum satisfacere, Purgare se hominibus. Cic. 5. Verr. 133. Commoveri te oportuit, vocare Apronium, nec illum ante tibi satisfacere, quam tu omnium existimationi satisfecisses.

Opinioni omnium ut satisfiat. Cic. pro Rabir. Post. 45.

Suspicioni alicujus satisfacere. Cic. pro Rabir. Post. 45. Sed ut omnium vel suspicioni, vel malevolentiæ, vel crudelitati satisfiat, occultat pecuniam Postumus, latent regiæ divitiæ. [Pro Crudelitati, lego Credulitati, ut sententia postulat. Error frequens in MSS.

Frequens usus hujus verbi in his, quæ ad officium pertinent, ut,

Amicitiæ satisfacere. Cic. 10. Fam. 1. conf. infra ad fin.

Causæ & officio suo satisfacere. Cic. 1. Verr. 40.

Mandatis alicujus satisfacere. Cic. 6. Att. 1. Noli enim putare, me quidquam maluisse, quam ut mandatis tuis satisfacerem, nec ulla de re plus laborasse. Vetustum exemplar hîc habet, Ut mandat is facerem.

Naturæ & legibus satisfacere. Cic. pro Cluent. 29. Morte & Exsilio ipse exp.

Officio erga aliquem in re aliqua satisfacere, Fungi officio. Cic. 2. Q. frat. 2. In ea re nos, & officio erga Lentulum mirifice, & voluntati Pompeji præclare satisfecimus.

Promisso nostro ac recepto satisfactum est. Cic. 7. Verr. 138.

Vitæ satisfacere, vel ætate, vel factis, vel gloria. Cic. 10. Fam. 1. pr.

Voluntati voluntate satisfacere. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 35.

Loco in disputatione alicui satisfacere. Cic. 1. de Legib. 5. Nec enim satis fieri censent huic loco, qui nunc est in manibus, nisi hoc ipsum naturæ jus esse disputarint.

Immortalitati laudum alicujus satisfacere. Cic. 13. Fam. 17. Nunc autem incensus studio rerum tuarum, eas litteris Græcis mandare cupiebat. Posse arbitror: valet ingenio: habet usum: jampridem in eo genere studii, litterarumque versatur: satisfacere immortalitati laudum tuarum mirabiliter cupit. i. e. Laudes tuas reddere immortales.

Histriones in dissimillimis personis satisfaciunt. Cic. in Orat. 109.

Sæpe interjectis quibusdam ponitur, ut Cic. 4. Fam. 8. extr. Me certe in omnibus rebus satis nostræ conjunctioni amorique facturum.

SATISFĪO, [πληροφοροῦμαι] ĕri. Ovid. de Rem. Amor. 698.

Quanqum a te quidem cumulate satisfit & mihi & omnibus. Cic. 13. Fam. 33. Plura supra V.

Satisfacitur, pro Satisfit. Varr. apud Priscian. 8.

SATISFACTIO, ōnis. f. [πληροφόρημα Gl. L. G.] Purgatio, excusatio. Cic. 7. Fam. 13. Hic tu me etiam insimulas, nec satisfactionem meam accipis. Idem 4. Att. 6. Et simul ne βαθύτης mea, quæ in agendo apparuit, in scribendo sit occultior, & aliquid satisfactio levitatis habere videatur.

SATISPRÆSTO, [ἱκανῶς παρέχω] āre. Idem quod Satisdare. [Divise melius.

SĂTIOR, us; ōris. Adj. Melior. Plin. lib. 17. cap. 5. Erit igitur hæc optima, & operi satior. De terra tenera. Harduinus exhibet, Optima & operi & satis.

SĂTIUS, [ἄμεινον Gl. L. G.] Adv. compar. a Satis, & significat Melius, quasi ultra id, quod opus est. Ter. Heaut. 3. 1. 66. — & tibi perdere
Talentum hoc pacto satius est, quam illo minam. Virg. 2. Ecl. 15.
Nonne fuit satius tristes Amaryllidis iras,
Atque superba pati fastidia? Cic. 7. Att. 1. Video cum altero vinci satius esse, quam cum altero vincere. [Comparativum a Satis esse dubitare nos non sinit Glossographus Græcus, Ἱκανῶς, Abunde, Satis. Ἱκανώτερον, Sacius.

Non igitur satius esset, dicet aliquis, ab initio, præsertim quum scribas, ad optimum & electissimum verbum devenire? Est quum non est satius, si &c. Auctor ad Herenn. lib. 4. 36.

Multo satius est. Lucret. lib. 5. 1126.

Nimio satius. V. NIMIS.

SATIĔTAS, ātis. f. [χορτασία τροφῆς Gloss. Lat. Gr. Κόρος Gr. Lat.] Fastidium ex copia abundanti cibi, alteriusve rei. Cic. 7. Verr. 99. Posteaquam e portu piratæ, non metu aliquo affecti, sed satietate exierant. Cibi satietas & fastidium, aut subamara aliqua re relevatur, aut dulci mitigatur. Cic. 1. de Invent. 25.

Omnibus in rebus similitudo est satietatis mater. Cic. 1. de Invent. 76.

Satietas vitæ. Plin. lib. 4. cap. 12.

Satietas hominum. Ter. Eun. 3. 1. 13.

Satietas nostri & Desiderium, contraria. Cic. 2. Att. 5.

Satietas & Aviditas, contraria. Plin. lib. 12. cap. 17.

Citra satietatem. V. CITRA præpositionem.

Abire in satietatem. Plin. lib. 8. cap. 16.

Affert hæc res multum hominibus satietatis ac fastidii. Cic. pro Muren. 21.

Afficere satietate. Cic. 7. Verr. 99. V. supra.

Capere satietatem. Ter. Eun. 3. 1. 13. Sumere. Phorm. 5. 4. 6.

Deesse non. ut, Satietas voluptatibus non deest. Plin. lib. 5. cap. 1.

Defatigari satietate, vel Defessum esse. Cic. 2. de Orat. 177. Et 2. Fam. 3.

Dare satietatem. Cic. 3. de Nat. Deor. 90.

Explere naturam satietate vivendi. Cic. pro Marcell. 28.

Facere. ut, Omnium rerum satietas, vitæ facit satietatem. Cic. de Senect. 76.

Ferre satietatem ex copia. Quintil. lib. 5. cap. 14. Et odium ex quadam servitute, & ex copia satietatem, & ex amplitudine fastidium tulerit.

Fugere satietatem. Cic. Facillime fugiant satietatem.

Habere satietatem, pro Afferre. Cic. 15 Att. 16.

Occurreret varietas satietati. Cic. in Orat. 174.

Parere satietatem. Cic. 4. ad Herenn. 7.

Superare satietatem. Cic. pro Mur. 21. Ego mei satietatem magno meo labore superavi.

Tenet me alicujus rei satietas. Sallust. in Jugurth. 31. Nisi forte nondum etiam vos dominationis eorum satietas tenet. [i. e. Pœnitet nondum.

Trucidare ad satietatem. Liv. 24. 38. extr.

Vincere satietatem. Cic. 3. de Orat.

Vitare satietatem. Cic ad Herenn.

SATIAS, ātis. f. [πλησμονή] pro Satietas aliquando ponitur. V. Non. 2. 791. Ter. Eun. 5. 5. 3.
Ubi satias cœpit fieri, commuto locum. Idem Hec. 4. 2. 18.
Satias me jam tenet studiorum istorum. Lucret. lib. 5. 40.
Nil, ut opinor, ita ad satiatem, &c.

Fessus satiate vivendi. Lucret. lib. 2. 1037.

Facta satias frumenti. Sallust. Frumentique ex inopia gravi satias facta.

Satias eum cepit amoris in uxore. Liv. 30. 3.

Cibi satias. Lucret. lib. 5. 1390.

Satias capit. Macrob. lib. 7. Saturnal. cap. 12. Cur qui avidius vorant, facilius satias capit, quam qui eadem quietius ederint? Male al. Capiunt.

SATIES, ēi. f. Idem. [κόρος Gl. G. L.] Nec finis satiesve. Sil. lib. 4. 110.

Satie necari. Plin. lib. 8 cap 51.

Sed non satis certa est hæc vox Saties. Nam in utroque loco (scil. tam Plinii, quam Silii) datur lectionum varietas V. Drakenb. ad Sil. l. c.

SĂTIO, [κορέννυμι, κορέω, ἐμφορέω, χορτάζω] āre. a Sat deduci videtur; significatque Saturare, seu explere, & habere quod satis sit. Pertinet ad omnes sensus, & frequenter ad animum transfertur.

A Sat sejungi non debet, quum sit inde. H. St. Id factum fuit in Lugd.

Ad corpus. Columel. lib. 8. cap 9. Satiatque semodius cibi in diebus singulis vicenos & centenos turtures.

Satio populum tritico, χορτάζω τὸν δῆμον σίτῳ Gloss. Græc. Lat.

Ad animum. Cic. de Senect. 52. Satiari delectatione non possum, ut meæ senectutis requietem, oblectamentumque noscatis.

Legendo non posse satiari. Cic. 3. de Fin. 7.

Nunquam expletur, nec satiatur, cupiditatis sitis. Cic. in Parad. 1.

Animum non posse satiare in lacerando alicujus corpore. Cic. 11. Philipp. 8.

Cor satiare. Ovid. 9. Met. 178.

Cupiditatem satiare. Plin. lib. 34. cap. 8.

Desideria naturæ satiare. Cic. 2. de Fin. 15. Veniebat enim ad cœnam, ut satiaret animo quieto desideria naturæ. [i. e. Famem & sitim.

Iram satiare. Ovid. 3. Trist. 8. 19.

Lumina satiavit longo visu. Stat. 4. Silv. 6. 34.

Oculos satiemus amore. Propert lib. 2. 16. 23.

Odium satiare, cupiditates explere. Cic. in Partit. 96.

Pectora sua satiare luctu alterius. Ovid. 6. Met. 281.

Fretum non satiatur aquis. Ovid. 8. Met. 836.

Numerus satiat. Cic. in Orat. 215.

Satiare videtur a Plinio positum pro Abundare, lib. 5. cap. 9. Propterea observatum est, prout in Mauritania nives imbresve satiaverint, ita Nilum increscere. [Subaudi Ipsum Nilum. scil. aquis

SATIANS, antis. Partic. Apul. Met. 5. p. 162. Elmenh. Hæc autem novissima, quam fetu satiante postremus partus effudit.

SATIĀTUS, a, um. Partic. [κεκορεσμένος, διακορής, διάκορος] ut, Cruore hostium satiatus. Tacit. 2. Ann. 21.

Longo nimis ludo satiate. Hor. 1. Carm. 2. 37. ad Martem.

Somno satiatus. Liv. 2. 65

Suppliciis satiati nocentium. Liv. 8. 20.

Ira nondum satiata cædibus. Lucan. lib. 7. 803.

Libido mentis satiata. Catul. Argon. 62. 147.

Senecta vita longa satiata. Sen. Herc. fur. 10.

SATIATE, Adv. Vitruv. 2. 9.

SATIANTER, Adv. Apul. Met. 7. p. 195. Elm. Satianter pastus.

SĂTŬR, ŭra, ŭrum. Adj. [κορεσθείς, ἔμπλεως] Quod est cibo plenum. Ter. Hec. 5. 2. 2.
Sed quum tu satura atque ebria eris, puer ut satur sit facito. Cic. 1. de Divin. 77. Præclara vero auspicia, si esurientibus pullis res geri poterit, saturis nihil geritur.

Altilium satur. Hor. 1. Epist. 7. 35. h. e. Saturatus altilibus.

Rerum satur omnium. Ter. Adel. 5. 1. 3.

Fricando satur. Plaut. Pœn. 1. 2. 21.

Capellæ saturæ. Virg. 10. Ecl. 77.

Colonus satur, Locuples, copiosus. Tibul. lib. 2. 1. 23.

Conviva satur. Hor. 1. Serm. 1. 119.

Cor saturum. Catull. 46. 4.

Verna satur, Bene pastus. Martial. 2. 90.
Sit mihi verna satur; sit non doctissima conjux;
Sit nox cum somno; sit sine lite dies.

Satur, Fecundus & abundans. Pers. 1. Sat. 71.
— nec rus saturum laudare. Virg. 2. Georg. 197.
Saltus, & saturi petito longinqua Tarenti. Ubi Servius; Saturi, aut Fecundi: aut Quod juxta oppidum Saturum. Tarentum enim & Saturum

Saturum vicinæ ſunt Calabriæ civitates. [Nugæ.exp. Juvenal. Sat.6.297.
Adque coronatum, & petulans, madidumque Tarentum.

Præſepia ſatura. Virg. 3. Georg. 214.

Satur color, Plenus, vehemens, & quem vulgus noſtrum *oneratum* vocat. Plin. lib. 37. cap. 10. Ion apud Indos violacea eſt, ſed raro ſaturo colore lucet.

Vellera fucata ſaturo colore. Virg. 4. Georg. 335.

Satura jejune dicere. Cic. in Orat. 132. Eloquens nec ſatura jejune dicet, nec grandia minute, nec item contra: ſed erit rebus ipſis par & æqualis oratio. Senſus eſt, Si quæ res ſunt ſaturæ, hoc eſt plenæ, & quæ magna dicendi copia explicari poſſunt, non eas jejune & exiliter tractabit orator, eſſet enim indecorum: ſed quantam maximam poterit ubertatem orationis illis adjunget.

Compar. Saturior lactis agnus. Columel. lib. 7. cap. 4. Sen. Q. Nat. 1. 5.

SATULLUS, a, um. Adj. dimin. Varr. de R. R. 2. 2. Ut agni ſatulli fiant lacte.

SĂTŪRA, æ. f. Lanx variis frugum, pomorum, vel ſimilium, generibus referta. Porphyr in Hor. 1. Serm. 1. pr. Lanx plena diverſis frugibus in templum Cereris infertur, quæ Saturæ nomine appellatur. Diomed. 3. p. 483. Lanx referta variis multiſque primitiis in ſacro apud priſcos Diis inferebatur, cujus generis lancium meminit Virg. 2. Georg. 194.
Lancibus & pandis fumantia reddimus exta. Et Ibid. 394.
— lanceſque & liba feremus.

Nimirum mos erat apud antiquos, quando Cereri, Baccho, aut aliis Diis agri, annua vota ſolverent pro læto frugum fructumque proventu, ut primitias rerum collectarum, in lancem congeſtas, cuique Deo pro ratione ejus cultus, offerrent. Et cum lances refertæ fuerunt variarum rerum copia, Lances ſaturæ appellabantur, vel uno verbo Saturæ. Et hinc, Aliarum rerum mixturas, vocarunt Saturas. Poſtea ad multa alia vox translata eſt. [Pro ipſa Satietate in Gloſſ. Græc. Lat. Κόρος, Satura, Sacietas, Sacies.

Satura vocabatur Farciminis genus variis rebus refertum. Varro Plautin. Quæſt. 2. Satura eſt, ubi uva paſſa & polenta & nuclei pinei ex mulſo conſperſi: ad hæc addunt alii de malo Punico grana. Diomed. 3.

Satura etiam vocabatur Poematis genus e vario metrorum genere compoſitum, ab illa Saturæ ſignificatione, qua quod varium eſt, confuſumque ſic dicitur. Diomed. 3. p. 483. Olim carmen, quod ex variis poëmatibus conſtabat, Satura vocabatur, quale ſcripſerunt Pacuvius & Ennius. At Varro non tantum vario & metro & argumento ſaturam condidit; ſed etiam proſam miſcebat carmini. Has ſaturas a Menippo, philoſopho Cynico, quem imitatus eſt, Menippeas dixit. Gell. 2. 18. Servus Menippus fuit, cujus libros M. Varro in ſaturis æmulatus eſt, quas alii Cynicas, ipſe Menippeas appellat. Quintil. 10. 1. Alterum illud eſt, & prius ſaturæ genus, quod non ſola carminum varietate miſtum condidit Terentius Varro. Quod, ſi non ſolum carmine conſtitit, proſa etiam ſcriptum fuiſſe conſequitur. V. Voſſ. Inſtit. Poet. 3. 10. 1. & Voſſ. Etymol. Schott. Obſervat. Philolog. 1. 4. Caſaubon. 2. de Sat. Poeſ. J. C. Scal. Poet. 1. 12. Poſtea ſuaviori littera Satira dici cœpit. V. SATYRA.

Per ſaturam, antiqui ritu proverbii, pro Re confuſa ac miſta, ſcribit Juſtinian. in Procem. de Rat. diſc. Jur. Et primi anni (ait) hoc opus legentibus tradebatur, non ſecundum edicti perpetui ordinationem, ſed paſſim, & quaſi per ſaturam collectum, & utile cum inutilibus mixtum. Et pro Eo quod inordinate & nullo recto inſtituto, (ſed more quodam ſaltantis & ludentis ſatyri.) Conſt. de Lat. lib. toll. Cum dedititii liberti jam ſublati ſunt, ea propter imperfecta Latinorum libertas incertis veſtigiis titubat, & quaſi inducta per ſaturam adhuc remanet. Quomodo dixit Salluſt de Bell. Jugurth. cap. 31. Poſtero die quaſi per ſaturam ſententiis exquiſitis in deditionem accipitur. i. e. Paſſim, & nullo ordine, nec more majorum, &, ut poeta quidem loquitur, Seminatim hinc inde exquiſitis ſententiis.

Item, Lex vocabatur Satura, quæ multa ſimul comprehendit. [νόμος πολλὰ περιέχων. Gl. L. G.] Diomed. & Feſto auctore, Satura eſt Lex multis aliis legibus conferta. Hinc, Per ſaturam fieri dicitur, Quicquid raptim & confuſe fit. Lucil. apud Diomed. 1. 3.
Per ſaturam ædilem factum qui legibu' ſolvat.

SATURIO, ōnis. m. [Διάκορος] Idem quod Satur. Plaut. Perſ. 1. 3. 23.
Nam eſurio venio, non advenio Saturio. [Jocus eſt ex proprio nomine Saturionis paraſiti. Gr. Σατυρίων.

SATURĬTAS, ātis. f. [χορτασία Gl. L. G.] Plaut. Capt. 4. 2. 85.
Proin tu deum hunc ſaturitate tranquillum facias tibi. conf. v. 97.

De colore Plin. lib. 9. cap. 39. Sic gignitur laudatus ille pallor, ſaturitate fraudata.

Saturitas, pro Abundantia. Cic. de Senect. 56. Neque ſolum officio, quod hominum generi univerſo cultura agrorum eſt ſalutaris, ſed etiam delectatione, quam dixi, & ſaturitate, copiaque rerum omnium, quæ ad victum hominum, & cultum etiam deorum pertinent.

Saturitas, pro Excrementis ventris. Plin. lib. 10. cap. 33. Notabili munditia egerunt excrementa pullorum, adultioreſque circumagi docent, & foris ſaturitatem emittere.

SATŪRO, [κορεννύω, χορτάζω Gl. G. L.] āre. Explere. Ad omnes ſenſus pertinet, proprie tamen ad guſtum. Virg. 10. Ecl. 30.
Nec cythiſo ſaturantur apes, nec fronde capellæ.

Nuper nati mammas appetunt, earumque ubertate ſaturantur. Cic. 2. de Nat. Deor. 118.

Famem epulis ſaturare. Claud. de Phœnice 13.

Expleri & Saturari hanc habent differentiam: Expleri eſt tantummodo plenum eſſe; Saturari, ſupra modum. Cic. lib. 6. de Repub. Quæ quia expleri, nec ſaturari ullo modo poſſunt. Non. 5. 13. Al. Satiari.

Placare & Saturare. Cic. pro Domo 44. Explevi animos invidorum, placavi odia improborum, ſaturavi etiam perfidiam & ſcelus proditorum.

Saturare ſe ſanguine. Cic. 2. Philip. 59. Verſatus in bello eſt, ſaturavit ſe ſanguine diſſimillimorum ſui civium.

Odium ſaturare ſanguine. Cic. pro Flacc. 95. Mactare victimam gratiorem, quam ſi L. Flacci ſanguine illius nefarium in vos omnes odium ſaturaveritis?

Saturnus appellatus quod ſe ſaturat annis. Cic. 2. de Nat. Deor. 64.

Stercore ſaturare terram. Columel. lib. 2 cap. 9.

Cum Genitiv. conſtr. in Gloſſ. Lat. Græc. Saturo exercitum commeatus, Χορτάζω τὸ στράτευμα ἐπιτηδείων.

SATURĀTUS, a, um. [διάκορος, χορτασθεὶς] Partic. ut, Juno ſaturata. Virg. 5. Æn. 608.
Multa movens, necdum antiquum ſaturata dolorem. Synecdoche.

Expletus & Saturatus. Cic. 5. Verr. 100. Ut aliquando ex eorum agris, atque urbibus expleti atque ſaturati, cum hoc cumulo quæſtus, decederent.

Cæde armenti ſaturati leones. Ovid. 10. Met. 541.

Homines ſaturati honoribus. Cic. pro Planc. 20.

Mens ſaturata bonarum cogitationum epulis. Cic. 1. de Divin. 61.

Lumina ſaturata cara figura. Catul. Argon. 62. 220.

Saturatæ veſtes murice, i. e. Tinctæ. Martial. lib. 8. 48.

Compar. ut, Saturatior color. Plin. lib. 21. cap. 8.

SATURANTER, Adv. Compar. Fulgent. Mytholog. 3. Hæc ſaturantius Apulejus enarravit.

SATURĀTIM, Adv. [κατακόρως] Gloſſ. Gr. Lat.

SATURATIO, ōnis. f. [χορτασία τροφῆς] Gloſſ. Vet. Lat. Græc.

SATURATUS, ûs. m. χορτασία Gloſſ. Græc. Lat.

SATURABĬLIS, e. Adj. [χορταστικὸς] Gloſſ. Vet. Lat. Gr.

SATULLO, [χορτάζω] āre. Idem quod Saturare. Varro apud Non. 2. 786. Neque in pulvere mythico coquam carnes, quibus ſatullem corpora, & famem ventris.

SATOR, SATIVUS. V. SERO, ſevi.

SATRÆ, Populi Græcorum in litoribus Thraciæ. Herodotus lib. 7.

SATRĂPA, vel SATRĂPES, æ. m. pr. comm. [σατράπης] dictio Perſica, quæ apud nos Præfectum ſignificat. Ter. Heaut. 3. 1. 43.
— ſatrapes ſi ſiet
Amator, nunquam ſufferre ejus ſumptus queat. Al. Satrapa.

Mardonius, ſatrapes regius, natione Medus, regis gener. Nepos 4. 1. 2. V. Gell. 10. 18. Plin. 6. 26. Freinſh. indic. in Curt.

SATRAPS, ăpis. m. Idem. Sidon. Carm. 2. 78.
Quiſque ſedet, ſub rege ſatraps.

Non eſt prætereundum factum Pharnabazi ſatrapis regii. Nepos 6. 4. 1. Sed de hoc Genitivo, (qui vel a Satraps, vel a Satrapes deduci poteſt) V. Voſſ. de Anal. 2. 3.

SATRAPĪA, æ. f. [σατραπεία] Præfectura, vel Provincia apud Perſas. Plin. lib. 6. cap. 20. Etenim plerique ab Occidente, non Indo amne determinant, ſed adjiciunt quatuor ſatrapias, Gedroſos, Arachotas, Arios, Paropamiſadas.

Dicitur & Satrapēa. Curtius lib. 5. 1. 44. Mazeum transfugam ſatrapea Babyloniæ donat. Idem lib. 6. 2. 11.

SATRĬCUM, i. n. pr. comm. [an Σατρία Steph.?] Clara Latii civitas apud Plinium lib. 3. cap. 5. conf. SATICULUS.

SATRĬCUS, i. m. pr. comm. Quidam a Silio memoratus, quem filius ſuus interfecit. Sil. lib. 9. v. 68. 77. 104. 111.

SATRUS, a, um. Adj. Vietus. Plin. 8. 5. Cato eum, qui fortiſſime præliatus eſſet in Punica acie ſatrum tradidit vocatum, altero dente mutilato. Al. Surum. V. Harduin. in loc.

SATULLO, & SATULLUS. V. SATUR, in SATIS.

SATUM, i. n. [σάτον] Genus menſuræ Palæſtinæ, quæ capit ſeſquimodium, ſive, ut nos lingua noſtra dicimus, Seſquibœetium. V. Suid.

SATUR, SATURA, Appellativ. V. in SATIS.

SATURA, æ. f. Palus, quæ & Pomtina, juxta Circejos fuit viginti trium olim urbium locus, ut eſt Muciani ſententia apud Plinium lib. 3. cap. 5. Hæc ad viam uſque Appiam pertinebat, ubi & navibus trajiciebatur inter Appii forum & Anxuren. Virg. 7. Æn. 801.
— queis Juppiter Anxurus arvis
Præſidet, & viridi gaudens Feronia luco,
Quæ Saturæ facit alta palus, geliduſque per imas
Quærit iter valles atque in mare conditur Ufens. conf. Sil. 8. 381.

SATURABILIS, SATURANTER, SATURATIM, SATURATIO, SATURATUS, SATURIO, SATURITAS, SATURO, V. SATUR, in SATIS.

SĂTŪRĒJA, æ. f. [θύμβρα Gl. L. G.] Herba fragrantis odoris, quæ & Cunila dicitur, & Origanum Heracleoticum: a Saturo dicta, quod nullum fere condimentum ſine ea fiebat, propter quod ſaturitatem inducere videbatur. Columel. lib. 10 233
Et ſatureja thymi referens thymbræque ſaporem. Plin. lib. 19. cap. 8. Thymbram vero, quæ ſit cunila. Hæc apud nos habet vocabulum & aliud, ſatureja dicta, in condimentario genere. Seritur menſe Februario, origano æmula.

SATUREJUM, i. n. Idem. Ovid. 2. de Arte Am. 415.
Sunt qui præcipiunt herbas ſatureja nocentes
Sumere. Martial. 3. 74.
Improba nec proſunt jam ſatureja tibi.

SĂTŬRĒJUM, i. n. Urbs in Apulia. Scribitur & Saturum. Hinc

SATUREJĀNUS, a, um. Adj. ut, Caballus Saturejanus. Hor. 1. Serm. 6. 59.

SATURCHEI, Populi ſunt circa Mæotim apud Plinium lib. 6. cap. 7.

SATURNIA, V. SATURNUS.

SATURNIA, æ. f. Colonia civium Romanorum in agro Caletrano, teſte Liv. 39. 55. Hinc

SATURNINI Populi in Etruria. Plin. 3. 5.

SATURNINUS Voluſius, Urbis præfectus, cui, ut Plinius lib. 11. cap. 38. commemorat, quotannis ſanguis per ora profluxit, tametſi nonageſimum exceſſerit annum.

L. Apulejus Saturninus, Tribunus plebis fuit ſeditioſus, qui cum pernicioſis legibus rempublicam perturbaret, ſumptis ex Senatuſconſulto armis, in Capitolio occiſus eſt a Scæva quodam Q. Crotonis ſervo, cui idcirco libertas præmii loco data eſt. Fuerunt multis poſt annis, qui a C. Rabirio occiſum dicerent, quo nomine ille a T. Labieno in judicium vocatus, & perduellionis reus factus, a Cicerone defenſus eſt pulcherrima illa oratione, quæ pro C. Rabirio Poſtumo perduellinis reo, inſcribitur. V. Flor. 3. 16. & Aur. Vict. de Vir. Ill. cap. 73.

Saturninus, item Hæreticus, de quo Iren. 1. 22. Euſeb. H. Eccl. 4. 7.

SATURNUS, i. m. [Κρόνος] Cæli filius, auctore Cicerone lib 2. de Nat. Deor. 63. Vetus (inquit) hæc opinio Græciam opplevit, ſcilicet exſectum Cælum a filio Saturno, vinctum autem Saturnum ipſum a filio Jove. Phyſica ratio non inelegans incluſa eſt in impias fabulas. Cæleſtem enim altiſſimam æthereamque naturam, id eſt igneam, quæ per ſeſe omnia gigneret, vacare voluerunt ea parte corporis, quæ conjunctione alterius egeret

egeret ad procreandum. Saturnum autem eum esse voluerunt, qui cursum & conversionem spatiorum, ac temporum contineret, qui deus Græce id ipsum nomen habet: Κρόνος enim dicitur, qui est idem χρόνος, id est Spatium temporis. Saturnus autem est appellatus, quod saturetur annis. Ex se enim natos comesse fingitur solitus, quia consumit ætas temporum spatia, annisque præteritis insaturabiliter expletur. Vinctus autem a Jove, ne immoderatos cursus haberet, atque ut eum siderum vinclis alligaret. Hactenus Cicero. V. & Macrob. Saturn. lib. 1. cap. 40. 41. 42. Alii philosophi interpretantur Saturnum Cronon, veluti a satietate intellectûs, eo quod Græce Satietas κόρος; Intellectus vero sive mens νοῦς dicitur, ut sit nomen compositum Saturnus ex prima parte Latina, & posteriore Græca, ipsa Satietas mentis. Sunt qui Saturnum a Satu deducant, quoniam peritiam ruris, & satorum omnium primus edocuisse fertur. V. Fest. & Varr. L. L. 4. 10. Quidam a verbo quod Græci dicunt σάθην, quo Virilia significantur, quod patris pudenda abscidisse, atque in mare projecisse dicitur: unde Venerem procreatam ferunt, quæ a spuma, unde coaluit, Aphrodites nomen accepit.

Rarissime in monumentis veterum apparet. Alias pingebatur homo senex & canus, barba prolixa, incurvo corpore, capite aperto, tristis & pallidus cum falce adunca. Albric. de Deor. Imag. f. 1. Macrob. 1. Saturn. 7. De quo Virg. 7. Æn. 179.

Vitisator curvam servans sub imagine falcem,
Saturnusque senex. Dextra serpentis portabat imaginem, qui caudam propriam dentibus commordebat. Sinistra vero filium parvum ad os applicabat, & eum devorare videbatur.

Saturno, dies festus celebratur mense Decembri, quod eo ædis est dedicata, & is culturæ agrorum præsidere videtur, quod etiam falx est ei insigne. Festus.

Dies Saturni religiosa habebatur. Tibull. 1. 3. 17.

Aut ego sum causatus aves, aut omina dira,
Saturni aut sacrum me tenuisse diem. V. SABBATUM. & Broekh. not.

Dens curvus Saturni, i. e. Falx. Virg. 2. Georg. 406. Servius.
Saturnus regnis a Jove pulsus erat. Ovid. 3. Fast. 796.
Aureus Saturnus. Virg. 2. Georg. 538. Quia sub Saturno fuit ætas aurea.
Gravis Saturnus. Pers. 5. Sat. 50.
Impius Saturnus. Hor. 2. Carm. 27. 22. Quia liberos devoravit, & patrem vinxit.
Senex Saturnus. Virg. 7. Æn. 180.
Saturni stella, Phænon Græce, XXX fere annis cursum suum conficit. Cic. 2. de Nat. Deor. 53.
Sidus grave Saturni. Propert. lib. 4. 1. 84.
Stella Saturni frigida. Virg. 1. Georg. 336.

SATURNIUS, a, um. Adj. [Σατούρνιος, Κρόνιος] ut,
Arva Saturnia. Virg. 1. Æn. 573.
Conjux Saturnia. Sil. lib. 10. 338.
Juno Saturnia. Virg. 3. Æn. 380. V. SATURNIA.
Mons Saturnius, Tarpejus & Capitolinus, Romæ notissimus. V. ibid.
Regna Saturnia. Virg. 4. Ecl. 6.
Stella, quam in terris Saturniam nominant. Cic. de Somn. Scip. 9.
Tellus Saturnia frugum parens. Virg. 2. Georg. 173.
Versus quoque antiquissimi, inquit Festus, quibus Faunus fata cecinisse hominibus videtur, Saturnii appellantur: quibus & a Nævio bellum Punicum scriptum est, & a multis aliis plura composita sunt.

SĀTURNIA, æ. f. [Σατουρνία] Nomen regionis, & oppidi. Virg. 8. Æn. 358.

Janiculum huic, illi fuerat Saturnia nomen.

Æditiora etiam loca (ut Diodorus scribit) Saturnia dici consueverunt.
Saturnia, Italia: & Mons, qui nunc est Capitolinus, Saturnius appellabatur, quod in tutela Saturni esse existimatur. Saturnii quoque dicebantur, Qui castrum in imo clivo Capitolino incolebant, ubi ara dicata ei deo (Saturno) ante bellum Trojanum videtur, quia apud eam supplicant apertis capitibus. Nam Italici, auctore Ænea, velant capita, quod is, cum rem divinam faceret in litore Laurentis agri Veneri matri, ne ab Ulysse cognitus interrumperet sacrificium, caput adoperuit, atque ita conspectum hostis evitavit. Hæc Festus.
Item Cognomen Junonis, quod sæpe absolute ponitur Ovid. 1. Trist. 2. 7.

Oderat Æneam, propior Saturnia Turno.

SATURNĀLIA, ōrum. n. pl. [Κρόνια] Festa septem, seu quinque dierum, mense Decembri, Saturno dicata: erantque dies illi pleni lætitiæ, in quibus Romani synthesin vestem sumebant. Diebus quoque his munera ultro citroque mitti remittique solebant, quæ Saturnalitia dicebantur. Suet. in August. cap. 75. Saturnalibus, & si quando alias libuisset, modo munera dividebat, vestem & aurum & argentum: modo nummos omnis notæ. Cic. 5. Att. 20. Saturnalibus mane, &c. Hor. 2. Serm. 3. 5.
De Saturnalibus vide Macrobium lib. 1. Saturnal. cap. 7. 8. & 10.
Secundis & tertiis Saturnalibus, pro Secundo & tertio die Saturnaliorum. Cic. 13. Att. 50. Sed quum secundis Saturnalibus ad Philippum vesperi venisset, villa ita completa militibus est, &c. Paulo post, Ille tertiis Saturnalibus apud Philippum ad horam, nec quenquam admisit.
Hilara Saturnalia. Cic. 5. Att. 20.
Saturnalia, Proverbii modo, Vitam lautam & Securam vocabant. Petron. cap. 44. Seneca in Apocoloc.

SATURNĀLĪTIUS, a, um. Adj. [Κρόνιος] Quod ad Saturnalia pertinet. Martial. lib. 5. 19.

Saturnalitiæ ligulam misisse selibræ. Ibid. 30.
— potiusque videtur
Saturnalitias perdere, Varro, nuces. V. Gell. 18. 2. Spartian. in Hadr. cap. 7.

SATURNĪGĔNA, æ. m. Nomen Jovis a Saturno geniti. Auson. Idyll. 15. 22.

Testatur Saturnigenam nec nomine cessat
Incusare Jovem. conf. Sidon. Carm. 9. 132.

Apposuit, sed sine exemplo Hen. Steph. quum in Lugd. desideraretur.

SATURO, V. SATUR.

SATUS, V. SERO, sevi.

SĂTȲRA, æ. f. [σατύρα] quasi Satura dici videtur, ob carminis varietatem, seu propter copiam rerum, quæ ibi tractantur. Est enim Satyra, Carmen maledicum, & ad carpenda hominum vitia compositum: quale scripserunt Lucilius, Horatius, Juvenalis, Persius. Accepit & id carminis hunc titulum, quod personis, factisque satiatum abundare videatur. Quidam a Satura lance, quæ referta multis variisque primitiis, in sacrificiis diis offerebatur. Alii a Lege Satura, dictam existimant, quæ uno rogatu multa simul comprobat. De qua lege supra V. Varro a quodam farciminis genere, quod multis rebus referciebatur, dictam Saturam esse scribit. Unde in 2. lib. Plautinarum quæstionum habetur, Satura est uva passa & polenta, & nuclei pinei ex musto conspersi. Donatus in Terentium, Deinde aliud genus fabulæ, id est satyra, sumpsit exordium, quæ a Satyris, quos illotos semper ac petulantes esse legimus, vocitata est. Potest etiam dici, Satyram ideo vocatam, quod in antiqua satyra introducebantur Satyrorum personæ, aut si quæ erant ridiculæ similes Satyris. Duo quippe satyrarum genera fuisse constat. Alterum antiquius, quod sola carminum varietate constabat: Alterum recentius, apertam hominum reprehensionem continens, & acrem vitiorum objurgationem.
Nondum satis inter doctos convenit, utrum quando de Horatii, Persii, aut Juvenalis carminibus sermo sit, scribendum sit Satyra, an Satura, an Satira. If. Casaubonus de Poes. Sat. contendit veram orthographiam esse Saturam, aut Satiram, non Satyram; atque adeo non a Satyris, sed a Satura lance nomen esse factum. Eadem sentit Scaliger ad Manil. lib. 5. p. 408. At Heinsio contra videtur nulla esse firma ratio, quare non scribatur Satyra ex recepto modo, & a Satyris deducatur. [V. Voss. Etymol. in utraque dictione Satura & Satyra. Omnino Latinum nomen videtur, & Græcam litteram respuere. Satyra Romanis Satyrici generis feminam denotat, ut infra dicetur. Græci nunquam omnino hoc genus poëmatis, nec nomen ejus, usurparunt. Nam quod illi Σατυρικὸν vocant, subaudita voce δρᾶμα, id fabulæ genus est, multum a Satura Latinorum discrepans; quæ casu inventa, ante fabulas in theatro Romæ, producta fuit, teste Livio lib. 7. cap. 2. quem omnino vide.
Livens satyra. Stat. 1. Silv. 3. 103.

SATYRA, femina, SATYRIASIS, SATYRIASMUS, SATYRICE, SATYRICUS, SATYRIDES, SATYRION, SATYRISCUS, SATYRISMUS, V. SATYRUS.

SĂTȲRUS, [Σάτυρος] Satyri Animalia sunt in ultimis Libyæ gentibus, quæ nihil hominis, præter effigiem, habent. Simiarum genus. Plin. 9. 45. Satyri autem dicti esse creduntur Grammaticis, quod in libidinem semper sint proni, a virili membro, quod Græci σάθην dicunt. V. Etymolog. magn. Veteres hujusmodi monstra pro semideis, sive pro silvestribus diis, coluerunt, quemadmodum Faunos, Silvanosque: Faunos ac Satyros, nemorum deos esse dicentes, Panas agrorum, Silvanos silvarum: confunduntur tamen hæc omnia a poetis. Ovid. 1. Met. 192.

Sunt mihi semidei, sunt rustica numina Fauni, &c.

Ex superiori parte forma hominis induti sunt (nisi quod capite cornuti) ex altera vero capri; unde Capripedes nominari solent. V. Plin. 7. 2. Solin. cap. 44. Hor. 2. Carm. 19. 3. — aures

Capripedum Satyrorum acutas.

Recte observat Casaubonus Poes. Sat. 1. 2. Satyros haud esse in rerum natura, sed omnia de iis dicta a Poetis esse meras fabulas & figmenta. V. Melam lib. 3. 10. in descriptione Æthiopiæ.
Juventus Satyrorum in Venerem prona. Ovid. 1. Fast. 397.
Agrestes Satyri. Hor. in Arte Poet. 221.
Lascivus Satyrus. Sil. lib. 3. 103.
Leves Satyri. Ovid. 1. de Arte Am. 542.
Protervi Satyri. Hor. in Arte Poet. 233.
Saltantes Satyros imitari. Virg. 5. Ecl. 73.
Satyrus de Simulacro Cic. 6. Verr. 135. Satyrus, qui apud Tarentinos in æde Vestæ est.
Item Satyrus, est scriptor Satyrarum apud Hor. de Arte Poet. 225.

Verum ita risores, ita commendare dicaces
Conveniet satyros. [Immo hic Satyri sunt Dramatis Satyrici Græcorum personæ, Satyri effigie sumpta.

Suidas pro Saltatore ponit, Σάτυρος, ὁ χορευτής. [Nempe quia Satyri assidue tripudiantes fingebantur. At in Gloss. Græc. Lat. Σατυριστὴς, ὁ σκηνικὸς, Ludio.

SATYRISCUS, i. m. dimin. [Σατυρίσκος] Cic. de Divin. 1. 39. Dionysii mater somniavit se peperisse Satyriscum.

SATYRA, æ, f. [Σατύρα] Satyrum generis, vel Satyris similis femina. Lucret. lib. 4. 1162.

Simula, Silena ac Satyra est; labiosa Philema

SĂTYRĬCUS, a, um. Adj. [σατυρικὸς] Vitruv. 5. 8. Genus scænarum satyricum.
Satyricum signum. i. e. Priapi effigies, quæ in hortis constitui solet ad fascinationes hortorum arcendas, Græce σατυρικὸν ἄγαλμα. Plin. lib. 19. cap. 4. Quam rem comitata est & religio quædam: hortosque & fores tantum contra invidentium fascinationes dicari videmus, in remedio Satyrica signa. Quanquam hortos Veneris tutelæ Plautus adsignat. V. Harduin. in loc. & Fest. in Rustica vinalia.

SATȲRICUS, i. m. [σατυρικὸς] Qui satyras scribit. Sidon. 4. 1. Si quid satyricus figuratum condidit. Sed V. in SATURA.

SATYRICE, Adv. [σατυρικῶς] Acriter, cum convitio. V. ibid.

SATYRISTES, æ. m. [σατυριστὴς] Ludio. V. in Satyrus ad fin.

SATYRIDES, ĭdum. f. [Σατυρίδες] Insulæ, in quibus inhabitent Satyri. Lubet ad hunc locum ea adscribere, quæ Pausanias in Atticis narrat se a quodam Euphemo Care de Satyris accepisse. Dicebat igitur Euphemus (inquit Pausanias) cum in Italiam navigaret, se vi ventorum & tempestate abreptum, a recto cursu longe admodum aberrasse, atque in mare peregrinum, & inauditum, in quo denique navigari non solet, delatum esse. In eo mari insulas esse multas desertas atque incultas, in quibus habitarent tamen homines feri, & agrestes, & rufi; quibus caudæ, non multo caudis equinis minores, ad coxas usque propenderent: insulas autem illas appellari Satyridas. Hæc Pausanias in Attic. p. 21. Wech. V. & Ptolem. 7. 2.

SATYRISMUS, i. m. [σατυρισμὸς] apud Hippocratem Tuberculum prælongum, cujus visuntur modi sub ipsas Satyrorum aures. Cæl. Rhod. lib. 14. cap. 8. V. Isidor. 4. 8. qui vocat Satyriasin, vel potius Fœsii Oecon. Hippocr. in voce.

SATYRIĂSIS, vel SATYRIASMUS, i. m. [σατυρίασις, σατυριασμὸς] Pulsus testium, & velut Singultus quidam inguinis sequens inflammatam quandam passionem seminalis receptaculi, cum intentione & tentigine. Quod si non cessaverit pulsus ille, solent seminaria vasa intendi, vel spasmus nasci. Satyriasmus (inquit Galenus lib. 2. Methodi) est Virilis membri

membri præter naturam arrectio, σατυριᾶν enim Græcis Arrigere est: & rei Venereæ pruritu exstimulari. Idem & Priapismus dicitur, ab obscœno hortorum custode ducto nomine, qui veretro prægrandi sculpi solet, & erecto. [V. Fœs. l. c. Accurata morbi hujus descriptio exstat apud Cæl. Aurel. Acut. 3. 18.

SATYRION, i. n. [σατύριον] Herba. Plin. lib. 26. cap. 10. Concitatricem vim habet satyrion. Duo ejus genera: una longioribus foliis quam oleæ, caule quatuor digitorum, flore purpureo; radice gemina, ad formam hominis testium, alternis annis intumescente ac residente. Altera satyrion, orchis cognominatur, & femina esse creditur: distinguitur internodiis, & ramosiore frutice, radice fascinis utili. Nascitur fere juxta mare. Rura, inquit Ruellius lib. 3. cap. 65. vocant *testiculum sacerdotis.*
Satyrion bibisse, pro Ad libidinem esse incitatum & inflammatum, e vi illius herbæ. Petronius cap. 8. Ubique omnes mihi videbantur satyrion bibisse. conf. Apul. de Herb. cap. 15. & in dict. ORCHIS.

SATYRUS, i. m. [Σάτυρος] Insignis quidam architectus quem commemorat Plin. lib. 36. cap. 9. A Satyro (inquit) architecto aliqui devectum tradunt rate.

S A U

SAUCIO, [τραυματίζω, ἐπιτρώσκω Gl. G. L.] āre. Vulnerare. Plaut. Rud. 3. 4. 53.
Quid causæ est, quin virgis te usque ad saturitatem sauciem? Cic. 3. Verr. 67. Servi nonnulli vulnerantur, ipse Rubrius in turba sauciatur.
Genas sauciat ungue. Ovid. 3. de Arte Am. 708.
Per latus alicujus sauciari, Metaphora proverbialis. Cic. in Vatin. 13. Omniaque mea tela sic in te conjicientur, ut nemo per tuum latus (quod soles dicere) saucietur.
Vites sauciare. Columel. lib. 4. cap. 4.
Ferro sauciare vitem. Columel. lib. 4. cap. 24. Si neque is reperiatur, sauciandа ferro est, atque exulceranda vitis in ea parte, qua pampinum studemus elicere.
Famam sauciare, translate Plaut. Bacch. 1. 1. 30.
Animum fodicant, bona destimulant, facta & famam sauciant.
Sauciabitur. Fut. Pass. Cic. de Fato 36. Ex his igitur necesse est invito Epicuro, alterum verum esse, alterum falsum; ut sauciabitur Philocteta, omnibus ante sæculis verum fuit: non sauciabitur, falsum.

SAUCIATUS, a, um. Partic. [τρωθεὶς Gl. G. L.] Columel. lib. 11. cap. 1. Sive quis (quod plerumque accidit) sauciatus in opere noxam ceperit, adhibeat fomenta.

SAUCIATIO, ōnis. f. [τρῶσις] Cic. pro Cæcin. 41. Et sauciatio quæretur, quum fugam factam esse constabit?

SAUCIUS, a, um. [τραυματίας Gl. L. G. & G. L.] Adj. quod nascitur a Participio Sauciatus: quomodo Lassus, a Lassatus, & Lacerus vel Lacer, a Laceratus. Significat Vulneratus. Virg. 2. Æn. 223.
Quales mugitus, fugit quum saucius aras
Taurus. Cic. pro Cæcin. 40. Nemo inquit, occisus est, neque saucius.
Leviter saucius. V. LEVIS.
Vulnere gravi saucius. Virg. 12. Æn. 5.
Pectus saucia Bellona. Tibull. lib. 1. 6. 49. Al. 7. 55.
Brachia direpta saucia fecit acu. Ovid. 1. Amor. 14. 18.
Gladiator confectus & saucius. Cic. 2. in Catil. 24.
Saucius, ex Labore etiam dicitur. Apulejus lib. 2. de Asino p. 121. Elmenh. cum Genitivo junxit, Mihi vero, fatigationis hesternæ etiam nunc saucio, da veniam.
Nubila dividuis clarescunt saucia fulcis. Claud. Conf. Prob. 102.
Terra saucia vomeribus. Ovid. 1. Met. 102.
Trabs securi saucia. Ovid. 10. Met. 372.
Saucia vina mero. Martial. 4. 6.
Saucius sævo amore. Cic. pro Cœl. 18.
Animus saucius, Iratus. Cic. 1. Att. 17. Subesse nescio quid opinionis incommodæ, sauciumque ejus animum, & insedisse quasdam odiosas suspiciones.
Mens saucia amore. Lucret. lib. 4. 1041.
Saucius pro Ebrius. Martial. 4. 66.
Incaluit quoties saucia vena mero. [Ad libidinem quoque & Saucius refertur, quomodo sæpe Apulejus. Sic idem 3. 68.
Hic, jam deposito post vina rosasque pudore,
Quid dicat nescit, saucia Terpsichore.
Mulieres sauciæ. Petron. cap. 67. Interim muleres sauciæ inter se riserunt, ebriæque junxerunt oscula. conf. Justin. 24. 8. & 1. 8. [An Ebriaque?

SAUCIĒTAS, ātis. f. Læsio. Cæl. Aurel. Chron. 2. 13. 179.

SAVĒRA, æ. f. [Σάβατρα] Vicus est Lycaoniæ, qui postea in urbem magnam evadens, metropolim regionis obtinuit. Strabo lib. 12.

SAUFĒJUS, i. m. prænomine Appius Romanus quidam, qui cum a balneo reversus mulsum bibisset, ovumque sorberet, morte repentina absorptus a Plin. lib. 7. cap. 53. commemoratur.
Licet me Saufeium putes esse, nihil est me inertius. Cic. 2. Att. 8. conf. Nepos 25. 12. 3. Cic. 4. Att. 6. & 7. 1. Fulv. Ursin. in Famil. Ro.

SAVILLUM, SAVIOR, SAVIUM. V. SUAVIUM.

SĀVO, ōnis. m. Fluvius est in finibus Campaniæ. Plin. lib. 3. cap. 5.
Piger Savo. Stat. 4. Silv. 3. 66.
Item oppidum Liguriæ, alias

SAVŌNA, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Vadum Sabbatium Plinio 3. 5. Sabatia Pomponio 2. 4. Urbs Liguriæ notissima: hodie Genuensium ditionis. Vulgo *Savone.* [Priscis Savo, ōnis. m. ut Narbo, Salo &c. Apud Pomp. Sabatia n. pl. esse putant, & subaudiri Vada. V. Cellar. Geogr. Ant. 2. 9. 1. 52. Steph. tamen Σαββατία. f. g.

SAURA, æ. f. [σαύρα] Lacerta, quæ in maceriis & in sepibus delitescit. Gloss. Lat. Gr. Scribitur & m g. Σαῦρος, Saurus. q. V.
Est & Piscis nomen, quem & Latini Lacertum nominant. Diosc. 2. 57. Gloss. Græc. Lat. Σαῦρος, ἑρπετὸν, Σαῦρος, ἰχθὺς, Lacertus.

SAURITES, æ. f. [σαυρίτης] Gemmæ species, quæ in ventre viridis lacertæ traditur inveniri. Plin. lib. 37. cap. 10. Harduin. Sauritis.

SAUROCTONOS, i. m. [σαυροκτόνος] Signum, quod Praxiteles mira arte fabricasse dicitur. Plin. lib. 34. cap. 8. Fecit & puberem subrepenti lacertæ cominus sagitta insidiantem, quem Sauroctonon vocant. [q. d. Lacerticidam.

SAUROMĂTÆ, arum. m. pl. [Σαυρομάται] Iidem populi Græcis dicuntur qui Latinis Sarmatæ. V. SARMATÆ. Soli usurpant poetæ.
Inter Sauromatas Getasque. Ovid. 5. Trist. 3. 6.
Truces Sauromatæ. Juven. 15. Sat. 125.
Avidi Sauromatæ. Stat. 3. Theb. 352.

SAURUS, i. m. [Σαῦρος] Nobilis statuarius, cujus opera commemorat Plin. lib. 36. cap. 5.
Item Latro ab Hercule interfectus. Pausan. lib. Eliac. p. 199. Wech.
Item Piscis ita vocatus. Plin. 32. 8. V. SAURA, & LACERTUS.

SĀVUS, i. m. [Σάος] Fluvius qui ex Alpibus defluit in Germaniam, mox intrat Illyricum: labitur per mediam Segestem, Pannoniam & Tauriscos. Strabo lib. 4.
Pannonius potorque Savi. Claudian. de Laud. Stil. 2. 192.

S A X

SAXŎNES, um. m. pl. [Σάξονες] Ptolemæo lib. 3. cap. 11. Germaniæ populi, non longe a Cimbris, in Oceani Septentrionalis litoribus & paludibus inviis. Unde nomen ducitur vix constat.
Domitus Saxo. Claud. 1. in Eutrop. 392.

SAXONIA, æ. f. Duplex hodie est, superior & inferior. V. Cluver.

SAXONICUS, a, um. Adj. ut, Domus Saxonica.

SAXUM, i. n. [πέτρα Gl. L. G. & G. L.] majus, (asperius, duriusque,) quam Lapis. Cic. de Fato 6. Quid mirum igitur, ex spelunca saxum in crura ejus incidisse?
Saxum, aliquando pro Lapide accipitur.
Saxum silex. Liv. 1. 24. extr. Id ubi dixit, porcum saxo silice percussit.
Radices validæ saxi. Lucret. lib. 2. 102.
Robur saxi. Lucret. lib. 1. 881.
Adamantina saxa. V. ADAMAS.
Antiqua saxa, Ingentia. Virg. 12. Æn. 897.
Arentia. Ovid. 13. Met. 691.
Avulsa saxis saxa. Virg. 2. Æn. 608.
Circumlita musco saxa. Hor. 1. Epist. 10. 7.
Cruda. Valer. 2. Argon. 542.
Dura. Virg. 3. Georg. 230.
Frigida. Stat. 10. Theb. 52.
Grave. Ovid. 13. Met. 26.
Ingens. Virg. 6. Æn. 616.
Intemerata gradu, Inaccessa. Sil. lib. 3. 499.
Liquefacta saxa. Virg. 3. Æn. 576.
Liquefacta saxa volvit Ætna. Virg. 1. Georg. 472.
Lucida saxa. Stat. 3. Silv. 3. 200.
Missilia saxa. V. Missile in MITTO.
Obliqua saxa. Ovid. 8. Met. 552.
Obluctantia saxa. Stat. 3. Silv. 1. 20.
Præruptis oppida saxis. Virg. 2. Georg. 156.
Putria saxa. Claud. in Eutrop. 2. 277.
Rigidum saxum. Ovid. 4. Met. 517.
Rubrum saxum quadratum. Vitruv. lib. 2. cap. 8. V. ORTHOSTATA.
Scruposa saxa. Lucan. lib. 5. 675.
Surda saxa. Ovid. 3. Amor. 7. 58.
Venerabile tumuli saxum. Lucan. lib. 8. 855.
Vivum saxum. Ovid. 14. Met. 712. in Iphis fabula,
Durior & ferro, quod Noricus excoquit ignis,
Et saxo, quod adhuc vivum radice tenetur. h.e. Quod nondum e terra est effossum. Saxa enim nondum a sua radice avulsa, & viva dicuntur, & duriora sunt.
Aptant saxorum orbes altis murorum turribus. Lucan. lib. 2. 451.
Asperari saxo pugionem, & mucronem ardescere jussit. Tacit. 15. Ann. 54.
Avulsa saxis saxa. Virg. 2. Æn. 608.
Cavari. Ovid. 1. de Arte Am. 476.
Dura tamen molli saxa cavantur aqua.
Conjicere grandia saxa. Virg. 4. Georg. 26.
Defendere saxis. Virg. 10. Æn. 130.
Facere molle manu, Sculpere scienter. Ovid. 3. Fast. 832.
Quique facis docta mollia saxa manu.
Frangere corpora ad saxum. Virg. 3. Æn. 625.
Ingerere saxa. V. INGERO.
Intorquere saxum. Sil. lib. 7. 623.
Perrumpere saxa. Hor. 3. Carm. 16. 10.
Pertundunt guttæ saxa. Lucret. lib. 4. 1281.
Peti saxis a populo. Ovid. de Nuce, 2.
Revulsum saxum e monte. Ovid. 12. Met. 341.
Rotare mœnibus avulsa saxa. Stat. 10. Theb. 528.
Signare carmine saxum, Insculpere epitaphium. Ovid. 2. Met. 326.
Structum saxo. Virg. 3. Æn. 84.
Templa Dei saxo venerabar structa vetusto.
Subigere saxum, Rotare, volvere. Sil. lib. 13. 610.
Volant faces & saxa. Virg. 1. Æn. 154.
Volvere saxa infesto pondere. Virg. 9. Æn. 512.
Volvere saxum. Ter. Eun. 5. 9. 55. Satis diu jam hoc saxum volvo. Donatus admonet Proverbium fuisse, dictum in eos, qui inextricabili sudore affligerentur: tractumque putat a notissima Sisyphi fabula, saxum apud inferos sursum ac deorsum volventis. Unde Virg. 6. Æn. 616.
Saxum ingens volvunt alii.
Saxum, pro Scopulo. Virg. 1. Æn. 112.
Tres Notus abreptas in saxa latentia torquet. Ibid. 541.
Perque undas superante salo, perque invia saxa
Dispulit.
Ardua saxis insula. Virg. 3. Æn. 271.
Acuta saxa. Hor. 3. Carm. 27. 61.
Asperum saxum. Cic. in Pison. 43. Tu naufragio expulsus uspiam, saxis fixus asperis, &c. ex Ennio.
Aspera saxa. Ovid. 6. Met. 76.
Cæca saxa. Virg 5. Æn. 165.
Candentibus late saxis Anxur impositum. Hor. 1. Serm. 5. 26.
Cava saxa. Virg. 3. Æn. 566.
Dolosa saxa, Sub undis latentia. Sen. Troad. 9.
Fera. Valer. 4. Argon. 585.

Gelida. Lucret. lib. 3. 905.
Immania. V. IMMANIS.
Invia. Virg. 1. Æn. 541.
Lævia ſaxa. Virg. 1. Georg. 110.
Latentia ſaxa. Virg. 1. Æn. 112.
Naviſraga ſaxa. Stat. 5. Theb. 415.
Pereſa. Lucret. lib. 1, 327.
Præcipitia. Ovid. in Ibin, 495.
Procurrentibus in ſaxis infelix hæſit. Virg. 5. Æn. 204.
Rauca. Virg. 5. Æn. 866.
Reſonantia. Virg. 3. Æn. 432.
Rigentia ſaxa. Sen. Herc. OEth. 2.
Salebroſa ſaxa. Ovid. 4. Epiſt. 103.
Uudiſonum ſaxum. Valer. 4. Argon. 44.
Illidere ſaxis. V. ILLIDO.
Saxum, pro Monte. Virg. 2. Æn. 307.
—ſtupet inſcius alto,
Accipiens ſonitum ſaxi de vertice paſtor. Servius.
Apricis in ſaxis mitis coquitur vindemia. Virg. 2. Georg. 522.
Concava ſaxa. Virg. 5. Æn. 677.
Hirta dumis ſaxa. Stat. 3. Silv. 1. 13.
Immobile ſaxum Capitolii. Virg. 9. Æn. 448.
Nubiloſa ſaxa. Lucan. lib. 6. 91.
Ducere ſaxa, ac ſilvas. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Saxum, Genus cretæ. Plin. 35. 17.

SAXŬLUM, i. n. Dimin. [πετρίδιον] Cic. 1. de Orat. 196. Ut Ithacam illam in aſperrimis ſaxulis, tanquam nidulum affixam, &c.

SAXEUS, a, um. Adj. [πέτρινος, λίθινος Gl. L. G.] Quod eſt e ſaxo. Plin. lib. 12. cap. 1. Saxeæ intus crepidinis corona muſcoſos complexa pumices.
Diſſepta ſaxea domorum. Lucret. lib. 6. 951.
Effigies ſaxea. Catul. 62. Argon. 61.
Imber ſaxeus ingruit. Sil. lib. 13. 181.
Moles ſaxea. Ovid. 12. Met. 283.
Pons ſaxeus. Lucan. lib. 4. 15.
Septa ſaxea. Lucret. lib. 4. 703. —quoniam per ſaxea ſepta
Non penetrat.
Strata ſaxea detrita vulgi pedibus. Lucret. lib. 1. 317.
Tecta ſaxea. Ovid. 10. Epiſt. 128.
Umbra ſaxea. Virg. 3. Georg. 145.

SAXŌSUS, a, um. Adj. [πετρώδης Gl. G. L.] Quod abundat ſaxis. Columel. lib. 5. cap. 10. Loca aprica, calculoſa, glareoſa, interdum & ſaxoſa amat.
Flumina ſaxoſa. Virg. 5. Ecl. 84. Plin. lib. 5. cap. 24. Mox ubi perfregit, (Taurum ſcil.) Euphratem, ultra quoque ſaxoſum & violentum.
Frutex ſaxoſus, In ſaxis creſcens, vel ſaxoſis locis. Plin. lib. 15. cap. 7.
Incendia ſaxoſa Phlegethontis. Sil. lib. 13. 565.
Montes ſaxoſi. Virg. 2. Georg. 111.
Viam ſaxoſam terere. Propert. lib. 4. 5. 20.
Hypanis ſonans ſaxoſum. Virg. 4. Georg. 370.

SAXUŌSUS, a, um. Adj. Sicul. Flacc. Goeſ. p. 4. Locis ſaxuoſis & ſterilibus.

SAXŌSĬTAS, ātis. f. Cæl. Aurel. Tard. 3. 6. 82. &

SAXĬTAS, ātis. f. [σκίῤῥωσις] Idem 3. 4. pr. Saxeam duritiem vocat. 3. 6. pr.

SAXIĀLIS, e. Adj. Frontinus de Colon. p. 132. Goeſ. Termini lapidei, alii ſaxiales, alii morales.

SAXĀTĬLIS, e. Adj. [πετραῖος Gl. L. G.] Quod ſaxa incolit: ut, Piſces ſaxatiles. Columel. lib. 8. cap. 16. Rurſus optime ſaxoſum mare nominis ſui piſces nutrit, qui ſcilicet, quod in petris ſtabulentur, ſaxatiles dicti ſunt, ut merulæ, turdique, nec minus melanuri. Sic Plin. lib. 9. cap. 15. [Peculiare quoque genus piſcium faciunt ejus nominis Gloſſographi. In Lat. Græc. Saxatilis, φύκος, εἶδος ἰχθύος, Saxatiles, φυκίδες. In Græc. Lat. Φυκὶς, ἰχθὺς, Saxatila.
Saxatilis piſcatus, Qui inter ſaxa fit. Plaut. Rud. 2. 1. 10.
Saxatiles aves, Quæ ſaxa incolunt. Varro 3. de R. R. cap. 7. Unum agreſte, ut alii dicunt ſaxatile, quod habetur in turribus ac columinibus villæ, a quo appellatæ columbæ.

SAXĒTUM, i. n. [τραχὼν] Locus ſaxoſus & petricoſus. Cic. pro Lege Agr. 2. 66. Quod ſolum tam exile & macrum eſt, quod aratro perſtringi non poſſit? aut quod eſt tam aſperum ſaxetum, in quo agricolarum cultus non elaboret?

SAXETĀNUS, a, um. [πετρικὸς] Adj. Quod in ſaxetis habitat. Martial. lib. 7. 77.
Quum ſaxetani ponatur cauda lacerti.
Colias ſaxetanus. Plin. 32. 11. al. Sexitanus, ab oppido Bæticæ Sex. [Atque ita etiam apud Martialem ſcribendum eſſe ex eodem Plinii loco liquet.

SAXĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Valer. Flacc. 5. Argon. 60.
— ſaxiferæ ſurgat quibus imber arenæ.

SAXIFĬCUS, a, um. Adj. [πετροποιὸς] ut, Os ſaxificum, i. e. Vultus temere aſpicientes in ſaxa vertens. Sen. Herc. fur. 11.
Saxifica Meduſa. Lucan. lib. 9. 670.
In quo ſaxificam juſſit ſpectare Meduſam.
Vultus ſaxificus. Ovid. 5. Met. 217.

SAXIFRĂGUS, a, um. Adj. Saxifragæ undæ. Cic. 3. de Orat. 165.

SAXIFRĂGUM, i. n. & SAXIFRĂGA, vel SAXIFRAGIA, æ. f. Herba, cujus permulti variam ſententiam habent: alii enim eam eſſe putant Bipinnellæ ſimilem, folio tantum minore ac magis ſerrato & minime piloſo, quam vulgus *parvam acum paſtoris* vocat. Græci Empetron, alii genus alterum adianti eſſe putant: de quo Plin. lib. 2. cap. 21. Calculos e corpore mire pellit, frangitque, utique nigrum: Qua de cauſa potius, quam quod in ſaxis naſceretur, & a noſtris Saxifragum appellatum crediderim.

S C

S.C. Senatus conſultum, i, &c. SC. Sicut. SCA. Sancta. SCA. vel SCAPT. Scaptia, ſcil. Tribus. SCAPHAR. Scapharum. SCD. Secundum. S. C. D. Senatus conſultus decrevit. SCDO. CSL. Secundo conſul.

S. C. D. E. R. I. C. Senatus conſultus de ea re, ita cenſuit. S. C. D. S. Sibi curavit de ſuo. S. C. E. C. Simul cum eo conditus. SCE. ECCL. ROM. Sanctæ eccleſiæ Romanæ. S. C. FAC. C. vel S. C. F. C. Senatus conſulto faciundum curavit. SCI. Sancti. SCATE. Sanctitate. SC. IMP. Scipio Imperator. SCL. Scilicet. SC. L. Sacræ largitionis. SC. L. CM. Sacrarum largitionum comes. SCM. Sanctum. SC. MM. Sanctæ memoriæ, vel ſacræ. SCOR. Sanctorum. S. C. P. S. Senatus conſulto Plebiſcitum. SCR. Scriba. SCS. Sanctus. SCTI. Sancti.

SCABELLUM, V. SCAMNUM.

SCĂBĔR, abra, brum. Adj. pr. comm. [τραχὺς, τραχώδης] a Scabie deducitur; & Aſperum ſignificat: quod ſcabies aſperitatem inducat ipſi cuti. Virg. 1. Georg. 495.
Exeſa invenies ſcabra rubigine pila. Hinc Ungues & Dentes dicuntur ſcabri, qui ſordidi ſunt, etiamſi non ſint aſperi tactu: ut ait Valla in Raudenſem.
Intonſus & ſcaber. Hor. 1. Epiſt. 7. 90.
Aſpectu ſcabro res, pro Re quæ aſpectu ſcabra apparet. Plin. lib. 12. cap. 25.
Corticem ſcabrum myrrhæ quidam dixere. Plin. lib. 12. cap. 15.
Dentes ſcabri rubigine. Ovid. 8. Met. 802.
Enſis. Lucan. lib. 1. 243.
Et ſcabros nigræ morſu rubiginis enſes.
Molæ ſcabræ. Ovid. 6. Faſt. 312.
Oves ſcabræ. Plaut. Trin. 2. 2. 140.
Pectus ſcabrum. Cic. 3. Tuſc. 26.
Atque intonſa infuſcat pectus illuvie ſcabrum. Subaudi Barba.
Pecus ſcabrum, pro Scabioſo. Cato R. R. cap. 96. Si hæc ſic feceris, non ſcabræ fient, & lanæ plus, & meliorem habebunt. Columel. lib. 7. cap. 4. ad finem.
Rubigo ſcabra. Virg. 1. Georg. 495.
Verſus ſcabri. V. Verſus in VERTO.
Unguis ſcaber. Ovid. 3. de Arte Am. 276. Celſ. lib. 6. cap. ult. ad finem, At ubi ſcabri ungues ſunt, circumaperiri debent, qua corpus contingunt.
Compar. Plin. 33. 6. Lapis ſcabrior & horridior.

SCABRUM, i. n. [τὸ τραχὺ] Idem quod Scabritia. Plin. lib. 37. cap. 2. Infeſtantur plurimis vitiis, ſcabro, ferrugine, maculoſa nube, &c. De cryſtallis.

SCABRĒ, Adv. [τραχέως] Aſpere. Varro Manio, apud Non. 2. 761. Ager derelinquetur, ac periret, ſquale, ſcabreque illuvie & vaſtitudine.

SCABRITIA, æ. f. [τραχύτης] Aſperitas: unde Plinius Unguium ſcabritiam dixit. Idem lib. 20. cap. 7. Communia autem ſponte naſcentibus, candor, caulis interdum cubitali longitudine, & ipſo & foliis ſcabritia.
Arteriæ ſcabritias ſanat ex paſſo. Plin. lib. 17. cap. 12.
Cutis ſcabritias in facie emendat oleum raphaninum. Plin. lib. 23. cap. 4.
Faucium ſcabritiæ. Plin. lib. 29. cap. 3.
Genarum ſcabritiæ. Plin. lib. 23. in procem.
Oculorum ſcabritias ac prurigines emendare. Plin. lib. 28. cap. 7. V. mox.
Unguium ſcabritias expolit. Plin. lib. 14. cap. 4.

SCABRITIES, ēi. f. [τραχύτης] Idem. Columel. lib. 7. cap. 5. Poteſt etiam ſcabritiem tollere ſuccus viridis cicutæ. Plin. lib. 31. cap. 9.

SCABRĒDO, ĭnis. f. Idem quod Scabrities, hoc eſt aſperitas & inæqualitas, τραχύτης, quo verbo Hieronymus eſt uſus in Divi Hilarionis vita. Et Apul. de Herb. cap. 73.

SCABRO, ōnis. m. l. 12. §. ult. D. de ædil. edict. Qui illuvie laborat, nec os colluit. Voſſ. Etym. V. Cujac. Obſerv. 2. 10.

SCABRŌSUS, a, um. Adj. [τραχώδης] Idem quod Scaber. Plin. lib. 20. cap. 21. Hippolapathi radices privatim ungues ſcabroſos detrahunt. Harduin. legit Scabros.

SCABRĀTUS, a, um. Adj. [τετραχυσμένος] Columel. lib. 4. cap. 24. extr. Quo plerumque fit, ut quod præcidi debeat, perfringatur, & ſic vitis laniata ſcabrataque putreſcat humoribus, nec plagæ conſanentur. [Videtur Partic. a Scabro, āre. Scabrum reddere.

SCĂBIĒS, ēi. f. [ψώρα Gl. L. G. & G. L.] a Scabo, vel a corporis Scabritia, i. e. aſperitate dicta eſt, quæ ut Celſus ſcribit lib. 5. cap. 28. ſegm. 16. eſt Durior cutis, rubicundior, ex qua puſtulæ oriuntur, quædam humidiores, quædam ſicciores. Exit ex quibuſdam ſanies, fitque ex his continuata exulceratio pruriens. [Ita vett. edit. Alii Humor cutis rubicundus, al. Tumor durior. Al. Durities cutis, quod Lind. ſecutus eſt. Morgan. Aſpritudo cutis. Sane Oculorum vitium Aſpritudinem memorat Celſus lib. ſeq. cap. 6. 26. Sed Duritiem ex finitione ſcabiei non exterminandam eſſe apparet ex ſubjecta deſcriptione Impetiginis, quæ ſimilitudine ſcabiem repræſentet, Nam & rubet, inquit, & durior eſt, & exulcerata, & rodit. Forte excidit vocabulum, ſcribendumque Aſpritudo, vel, ut alias quoque ſolet, Aſperitas durior cutis, &c. Nomen ſine dubio a Scabendo habet, ut Prurigo a Pruriendo. Attamen Gloſſ. Lat. Gr. Scaber, Scaver, ψωρός. Id autem eſt Scabioſus, quaſi hinc dicta ſit Scabies.
A Pſora diſtinguere videtur Plin. lib. 20. cap. 17. Ad ſcabiem, pruriginem, pſoras. [Scribo Porriginem. Sic & 28. 7. V. ſupra.
Vetuſta ſcabie lævis canis. Juven. 8. Sat. 34. Idem 2. Sat. 79.
— grex totus in agris
Unius ſcabie cadit & porrigine porci.
Ferre ſcabiem. Virg. 3. Georg. 299.
Tentat turpis oves ſcabies. Virg. 3. Georg. 441.
Urget illum mala ſcabies. Hor. de Arte Poet. 453.
Scabies voluptatis, Titillatio. Cic. 1. de Legib. 47. Animis omnes tenduntur inſidiæ, vel ab iis, quos modo enumeravi, &c. vel ab ea, quæ penitus in omni ſenſu implicata inſidet, imitatrix boni, voluptas, malorum autem mater omnium: cujus blanditiis corrupti, quæ natura bona ſunt, quia dulcedine hac & ſcabie carent, non cernuntur ſatis.
Modo haud multum abſimili Scabiem dixit Horatius de nimio Lucri ſtudio, quod, ſcabiei ad inſtar, animum ſollicitat ac pungit, 1. Epiſt. 12. 14.
Cum tu inter ſcabiem tantam & contagia lucri
Nil parvum ſapias. Dicitur & Scabia, æ. in utroque Gloſſ.

SCABIOLA, æ. f. Dimin. [ψώρα] Onomaſt. Græc. Lat. vet.

SCABĬTŪDO, ĭnis. f. Idem. Petron. cap. 99. Omnem ſcabitudinem animo, tanquam bonarum artium magiſter, deleret ſine cicatrice.

SCABIŌSUS, a, um. Adj. [ψωρὸς, ψωραλέος Gl. G. L.] Qui ſcabie laborat. Plin. lib. 29. cap. 2. Utile tale exiſtimantes eroſis, & duris genis, angulis ſcabioſis & lacrimantibus. Perſ. 2. Sat. 13.

— namque eſt ſcabioſus, & acri
Bile tumet. Gloſſ. Lat. Græc. Scabioſus, ψωρὸς, λεπρὸς.

Scabio, āre. Scabie laborare. Gloſſ. Græc. Lat. Ψωριῶ, Scabio.

Scăbo, ſcābi, [κνήθω Gl. L. G.] ĕre. Scalpere, quaſi unguibus fodere. In Gloſſ. Lat. Gr. Scavere, frigare, pro Scabere, Fricare. Plin. lib. 8. cap. 27. Si vero ſquamæ obtorpuere, ſpinis juniperi ſe ſcabit. Ibid. cap. 25. Mox dentes, & intus fauces quoque ad hanc ſcabendi dulcedinem quammaxime inhiantes.
Caput ſcabere. Hor. 1. Serm. 10. 71.
— & in verſu faciendo
Sæpe caput ſcaberet, vivos & roderet ungues.
Mulum muli ſcabunt. Proverbium, in mutua facientes. V. Eraſm. Chil.
Aliæ ſcabentes ſeſe. Plin. 36. 25. Scil. Columbæ.

Scabile, Scabillum. V. scamnum.

Scabīnus, i. m. Conſul civitatis ſeu rector: Gallice *Echevin*, appellatur. Inſulanus, Nihil vetat (inquit) omnino, quin judices vulgo *Scabinos*, aut ejuſmodi homines vocemus *Juratos*, quo nomine etiam ſcimus in pleriſque orbis terrarum partibus a plebe recenſeri. Profert exemplum e Cic. lib. de Invent. 1. 48. Religioſum eſt quod jurati legibus adjudicaverunt. Exſtat quoque verbum hoc in Pontificio jure, cap. 1. §. 1. De immunitate Eccleſiæ, lib. 6. Decretal. & cap. 2. De alienat. judic. mutan. cauſ. fact. [Jurati erant Judices Romæ. Sed hoc nil ad Scabinos, de quibus V. Cang. Gl.

Scadira, æ. f. Una ex Sporadibus inſulis in ſinu Pagaſico. Plin. lib. 4. cap. 12. Sed Cycladum & Sporadum extimam, Gerontiam, Scadiram, &c. Harduin. legit Scandılam.

Scææ, ārum. pl. f. [Σκαιαὶ] Porta Trojana, in qua ſepulcrum fuit Laomedontis, ut Homerus lib. 3. Iliados ſcribit. Virg. 2. Æn. 612.
— hîc Juno Scæas ſæviſſima portas
Prima tenet. Sil. lib. 13. 73.
Scæa porta, i. e. Siniſtra. Cæl. lib. 1. cap. 10. Quod ſi dextra cæli pars Oriens eſt, ſignificat vero ipſum hoc Grammaticorum ratio, Scæas portas aſtruentium dici, quod Occidentales forent: nam Scæa intelligi ſiniſtra, Occidentaliaque. [Immo potius a Scæis Thraciæ populo, ut vult Strabo. V. scæus.

Scæna, V. scena.

Scæva, V. scævus.

Scævus, a, um. Adj. [σκαιὸς] Paulus, Scæva res dicitur Mala, quaſi ſiniſtra, σκαιὸς enim Græce, ſiniſtrum dicitur: At Feſtus, Scævam volgus quidem & in bona & in mala revocat: cum ajunt bonam, & malam ſcævam. At ſcriptores in mala ponere conſueverunt, ut apud Græcos invenitur poſitum. Pro ſiniſtro Scævum uſurpavit Hoſtius. Vulgus Scævam & malam rem vocat. Varro de L. L. 6. 5. Dicta ab ſcæva, id eſt ſiniſtra, quod quæ ſiniſtra ſunt bona auſpicia exiſtimantur.
Translate Gell. lib. 12. cap. 14. Scævus profecto & cæcus animi forem.
In bonam partem Gloſſ. Græc. Lat. Σκαιὸς, Scævus, Oportunus. [Niſi forte Importunus legendum.

Scæva, æ. f. Omen & augurium ſignificat, eſtque & bona ſcæva & mala. Plaut. Caſ. 5. 4. 4.
Hac ibo, caninam ſcævam ſpero meliorem fore. Eſt igitur Canina ſcæva, Cum canis latrat, aut ringitur. Ait enim minus grave fore ſeni latratum canis, quam probra & contumelias & jurgia, quibus ab uxore rixoſa onerabitur. Turnebus 8. 11. Quem reprehendit Gronov. cujus not. Plautin. V.
Scæva, æ. f. [σκαιὰ] Latine dicitur Siniſtra. apud Feſt. & Varr. de L. L. 6. 5.
Scæva, Ἀριστερὰ χεὶρ. Gloſſ. Latino Gr.

Scæva, æ. m. [Σκαιὸς] Qui ſiniſtra manu pro dextera utitur: quos Ulpianus l. Qui clavum, De Ædilitio edicto, ait non eſſe morboſos aut vitioſos, præterquam ſi imbecillitate dexteræ validius ſiniſtra utuntur: ſed hos non ſcævas, ſed mancos dici. conf. scævola.
Scæva etiam in Cognomen tranſiit. Hor. 1. Epiſt. 17. 1.
Quamvis, Scæva, ſatis per te tibi conſulis, & ſcis. In quem locum obſervat Torrentius illud Juniorum & Caſſiorum cognomen fuiſſe. conf. Heſych.

Scævĭtas, ātis. f. Perverſitas. Ammian. 30. 12. Artium ſcævitas. i. e. Perverſa earum abuſio. Gellii Præfat. Male doctorum hominum ſcævitas. i. e. Siniſtra voluntas. Arnob. 2. Scævitas innumerabilis vitiorum. Apul. Met. 9. p. 221. Elmenh. En indignæ rei ſcævitatem.

Scævŏla, æ. m. [Σκαιόλας] a Scæva appellatus eſt, uti nos docet Varro de L. L. 6. 5. Unde ita dictus eſt Mucius nobilis vir Romanus, qui debilitata dextra, ſiniſtra uſus eſt. Liv. 2. 12. V. mucius.

Scæus, a, um. Adj. [σκαιὸς] Thrax, aut Trojanus: Strabo lib. 13. Multa enim apud Troes & Thraces eiſdem nominibus appellantur, ut Scæi Thraces quidam, & Scæus amnis, & Scæus murus, & Scææ Trojanæ portæ. conf. Steph. in Σκαιοί. & Heſych.

Scāla, æ. vel Scalæ, arum. f. pl. [κλίμαξ, κλίμακες Gl. L. G. & G. L.] a Scandendo, quod iis altiora ſcandamus. Nam proprie Scalæ ſunt, Quæ ex pluribus gradibus conſtant. Plaut. Rud. 3. 1. 10. Rogare ſcalas ut darem utendas ſibi.
Vide grallæ. H. St.
Lapſu ſcalarum exanimatus. V. labor, laberis.
Applicare ſcalas parieti. Liv. 26. 44.
Admovere. Curt. 9. 1. 18.
Aſcendere ſcalis muros. Virg. 9. Æn. 507.
Conjicere ſe ſub ſcalas tabernæ librariæ. Cic. 2. Philipp. 21.
Hærent parietibus ſcalæ. Virg. 2. Æn. 442.
Induere ſcalas. Ovid. 14. Met. 650.
Induerat ſcalas, lecturum poma putares. Qui ſcalas ferunt, videntur eas induere, quum collo, per interſtitia ſcalæ transmiſſo, ferunt.
Scalam, a Scalis diſtinguunt quidam hoc pacto: ut Scala ſit, quæ ex teretibus lignis, aut funibus, aliave materia ſimili, huc atque illuc transferri poſſit. Cajus Jureconſ. in l. Si pignore, D. de furtis Vel ſcalam ſciens accommodaverit ad aſcendendum. Scalæ vero, latiores habent gradus, & immobiles permanent. Plin. lib. 14. cap. 1. Etiam nunc ſcalis tectum Epheſiæ Dianæ ſcanditur. Confunditur tamen ſæpe hæc differentia. Salluſt in Jugurth. cap 60. extr Deinde ubi unæ atque alteræ ſcalæ comminutæ: qui ſuperſteterant, afflicti ſunt. Cæſ 7. Bell. Gall. cap. 81. Cic. pro Milon. 41 Quum ſe ille fugiens in ſcalarum tenebris abdidiſſet. Sic Columel. lib. 12. cap. 50.

Scalāris, e. Adj. Vitruv. 10. 13. Regulæ ſcalari forma compactæ.

Scalarium, i. n. [κλιμακεῖον] Gloſſ. Gr. Lat. [Hinc Gall. *Eſcalier.*

Scalabis, [Σκαλαβὶς] alio nomine, Præſidium Julium: Municipium civium Romanorum, & Colonia in Oceano Luſitaniæ, a qua Scalabitanus conventus legitur apud Plin. lib. 4. cap. 22. Hæc

Scalabiscus, [Σκαλαβίσκος] Ptolemæo lib. 2. cap. 5. eadem Luſitaniæ civitas, antea Julium præſidium, ſive Turris Julia: hodie Troſilum, vulgo *Trugillo.* Harduin. putat Σκαλαβὶς κολ. i. e. κολωνία ſcribendum.

Scalde, [Σκάλδη] Fluvius Galliæ Belgicæ, ex Cæſaris commentariis notiſſimus. Plin. lib. 4. cap. 17. A Scalde ad Sequanam Belgica, &c. Aliis vocatur Scaldis: in Veromanduis ortus inter Arteſiam & Hannoniam, per Flandriam & Brabantiam infra Antverpiam in Oceanum decurrit, Cameraco, Valencenis, Tornaco, Gandavo & Antverpia urbibus irrigatis. V. Cluver. lib. 2. cap. 12.

Scāli, orum. m. pl. Piſces plani, qui ſupine veſcuntur. Plin. 9. 24.

Scalmus, i. m. [σκαλμὸς] Lignum teres, cui nautæ remos loro quódam alligant, ut ad navigandum firmius remigent: ſive ut alii volunt, Lignum crenatum ac feneſtratum in apſidem capiens remum, ut facilius ac ſolidius impellatur. Vitruv. 10. 8. Remi circa ſcalmos ſtrophis religati. Cic. 3. Off. 59. Venit ipſe mature: ſcalmum nullum videt. Idem de Clar. Orat. 196. At vero ut contra Craſſus ab adoleſcente delicato, qui in litore ambulans, ſcalmum reperiſſet, ob eamque rem ædificare navem concupiviſſet, exorſus eſt: ſimiliter Scævolam ex uno ſcalmo captionis centumvirale judicium hæreditatis effeciſſe.
Navicula duorum ſcalmorum. Cic. 1. de Orat. 174.
Græca vox eſt. Gloſſ. Græc. Lat. Σκαλμὸς, ἔνθα ἡ κώπη δεσμεῖται, Scalmus, Strurus. conf. Polluc. 1. ſegm. 87. & 10. 134. & Etymol. M.

Scalphas, æ. f. eſt Aſopiæ terræ locus apud Strabonem lib. 9.

Scalpo, pſi, ptum, [γλύφω, κνήθω Gl. L. G. & Gr. L.] ĕre. Fodere, & unguibus pruritum auferre: ſcalpunt enim homines unguibus, & gallinæ pedibus. Plin. lib. 9. cap. 45. Contactos piſces, attrituque petræ ſcalpentes pruritum, invadit. De urtica marina.
Caput ſcalpere uno digito. Juven. 9. Sat. 133.
Terram ſcalpere unguibus. Hor. 1. Serm. 8. 26.
Scalpere morſu. Columel. lib. 7. cap. 5.
Scalpere, Fodere. Gloſſ. Græc. Lat. Σκαλιδεύω, Scalpo.
Scalpere gemmam [γλύφω] aut aliquid aliud dicimus, auctore Diomede, non Sculpere. Cic. 2. de Nat. Deor. 150. Itaque ad pingendum, fingendum, ad ſcalpendum, ad nervorum eliciendos ſonos ac tibiarum, apta manus eſt admotione digitorum.
Scalptus e ſaxo. Cic. 4. Acad. 100. Non enim eſt e ſaxo ſcalptus, aut e robore dolatus: habet corpus, habet animum, movetur mente. Vetus codex legit Sculptus: & ſic optima exemplaria.
Scalpere querelam ſepulcro. Hor. 3. Carm. 11. 50.
— i ſecundo
Omine, & noſtri memorem ſepulcro
Scalpe querelam. conf. sculpo.

Scalptus, a, um. Partic. [γλυπτὸς Gl. G. L.] ut Hor. 2. Serm. 3. 23.
Quid ſcalptum infabre, quid fuſum durius eſſet. Plura ſupra V.

Scalptum, i. n. [γλυφὴ Gl. G. L.] Scalptura.

Scalptor, ōris. m. [γλύπτης] Qui ſcalpit. Plin. lib. 37. cap. 4. Expetuntur a ſcalptoribus, ferroque includuntur, nullam non duritiem ex facili cavantes. Plin. 3. Epiſt. 10. Sed tamen ut ſcalptorem, ut pictorem, qui filii veſtri imaginem faceret, admoneretis, &c.

Scalptūra, æ. f. [γλυφὴ] Plin. lib. 37. cap. 7. Omnia autem hæc genera, ſcalpturæ contumaciter reſiſtunt, partemque ceræ in ſigno tenent. Adde Vitruv. 4. 1. & 3. 3. Solin. cap. 33. Pallad. Nov. t. 15.

Scalptōrium, i. n. Inſtrumentum, quo ſcapulæ prurientes fricantur. Martial. 14. 83. habet hunc titulum,
Scalptorium
Defendet manus hæc ſcapulas, mordente moleſto
Pulice, vel ſi quid pulice ſordidius. [An ſcarifando utile ferramentum?

Scalper, pri. m. [ἐγκοπεὺς] Quo quid exciditur. Celſ. lib. 8 cap. 3. Tunc exciſorius ſcalper, ab altero foramine ad alterum malleolo adactus, id, quod inter utrumque medium eſt, excidit. Ibid. cap. 4. Ab eoque ſcalper duabus lineis ad rimam agendus. Unde apud eundem Scalpellus pro Ferramento veniſecæ identidem accipitur. lib. 2. cap. 9.

Scalprum, i. n. [σμίλα Gl. G. L.] Scalpra ſunt, Ferramenta ſutoria, primore parte curva, & a flexu procurrentia acie recta quibus corium ſecant. Hor. 2. Serm. 3. 106.
Si ſcalpra & formas non ſutor. Subaudi Quis emat. Sed & a ſimilitudine in falce vinitoria pars illa, quæ ſic acie eſt recta, poſt ſinum curva, Scalprum vocatur a Columella. Nomen adeptum eſt a ſcalpendo. Eo enim commodius ſic poſt flexum procurrente, quam directo, ſcalpi poteſt. V. Turnebum.
Scalpro utuntur diverſi artifices. Cato de R. R. cap. 42. Ficos & oleas altero modo. Quod genus aut ficum, aut oleam eſſe voles, inde librum ſcalpro eximito. Columel. lib. 4. cap. 2. Quæ pars vinitoriæ falcis a flexu procurrit, ſcalprum: quæ deinde adunca eſt, roſtrum appellatur.
Scalprum librarium. Suet. in Vitell. cap. 2. Ac poſt Præturæ honorem inter Sejani conſcios arreptus, & in cuſtodiam fratri datus, ſcalpro librario venas ſibi incidit.
Scalprum fabrile vocat Livius, Quo magiſtri elephantos interimebant. Liv. 27. 49.
Scalprum inter Inſtrumenta chirurgica numerat Cornelius Celſus, inquiens lib. 8. cap. 4. Tum demum ad manum ſcalprumque veniendum eſt. Scalper ab eodem dicitur. V. paulo ante. [Nec hic Neutrum videtur.
Studiorum ſcalprum. Tacit. 5. Ann. 8.

Scalpium, i. n. Idem. Gloſſ. Lat. Gr. Scalpium, Σμίλα.

Scalprātus, a, um. Adj. [κολαπτηροειδὴς] Ferramentum ſcalpratum dixit Columel. lib. 9. cap. 15. Ad ſimilitudinem ſcalpri formatum, quo ait opus eſſe ad caſtrandos apum alveos.

Scalpellus, i. m. vel Scalpellum, i. n. dimin. [σμιλίον Gl. L. G. & G. L.] Inſtrumentum Iatricum. Cic. pro Sext. 135. Non ea eſt medicina, quum ſanæ parti corporis ſcalpellum adhibetur, atque integræ. Celſ. lib. 7. cap. 7. Non nimium adducto ungue, ſcalpellus adhibendus eſt. Ibid. cap. 19. Sed primo rectus ſcalpellus quam leviſſima manu teneri debet, donec ſcrotum ipſum diducat.
Reſecare linguam ſcalpello. Cic. 2. de Divin. 96.
Scalpellus, Ferramentum, quo chirurgi venas incidunt. Celſ. lib. 2. cap. 10. At ſi timide ſcalpellus demittitur, ſummam cutem lacerat: neque venam incidit. *Lanceolam* vulgo vocant.

Scalpellum agricolæ. Columel. lib. 5. cap. 11. Medium truncum acuto ſcalpello permodice findito.

Scalpello, āre. Scalpello incidere. Gloſſ. Lat. Gr. Scalpellat, κατασχίζει, κατακνίζει.

Scalptūro, [γλύφω] āre. Plin. lib. 36. cap. 25. Pavimenta credo primum facta, quæ nunc vocamus barbarica, &c. Romæ ſcalpturatum in Jovis Capitolini æde primum factum eſt poſt tertium Punicum bellum initum. Hoc eſt (ut ego quidem interpretor) Variis ſcalpturis elegantius factum.

Scalpŭrio, īre. Idem quod Scalpere, quod proprie eſt galli gallinacei quum terram frequentibus ictibus percutit. Plaut. Aul. 3. 4. 8.

Ubi erat hæc defoſſa, occœpit ibi ſcalpurire ungulis
Circumcirca. al. Scalpturire. V. not. Glandorpii ad Cic. 4 Fam. 5. conf. Non. 2. 789.

Scalpurīgo, ĭnis. f. Prurigo. Solinus cap. 45. Os beluæ hujuſce paulatim ſcalpit, & ſenſim, ſcalpurigine blandiente, aditum ſibi in uſque fauces facit.

Scămander, dri. m. [Σκάμανδρος] Fluvius Trojæ, ex Ida monte deſcendens, quem Heſiodus in Theog. v. 345. θεῖον Σκάμανδρον, id eſt, Divinum Scamandrum appellavit. Catull. 65. 353. Unda Scamandri. Parvi Scamandri frigida flumina. Hor. Epod. 13. 14.

Scamandria, æ. f. [Σκαμάνδρεια] Urbs parva a portuYlienſi parum remota. Plin. lib. 4. cap. 30.

Scamandrius, i. m. [Σκαμάνδριος] Hectoris & Andromaches filius, quod nomen ei pater Hector impoſuerat; teſte Homer. lib. 6. Iliados 400. ſed ceteri Aſtyanacta vocari maluerunt, quod ſolus illius pater urbem tutaretur.

Scambus, i. m. [σκαμβὸς] Qui crura depravata habet curvaque. Suet. in Othon. cap. ult. pr. Fuiſſe, inquit, traditur & modicæ ſtaturæ, & male pedatus ſcambuſque. In quibuſdam editis Calvus legitur: ſed cum calvitium nec ad corporis habitum pertineat, nec officiat in rebus gerendis, quis merito hunc locum ambiguæ fidei eſſe non credat? Turnebus in manuſcriptis modo Campus, modo Cambus reperiſſe ſe quodam loco ſcribit: quo fit ut legendum cenſeat Scambus, ſicut repoſuimus. Nec mirum eſſe debet, hanc vocem uſurpaſſe Suetonium, cum & tanta ſcribendi libertate uſus ſit, & hanc appareat vocem Latinis uſitatem fuiſſe. Sic enim apud Nonium 1. 109. legitur: Strabones ſunt, quos Scambos nunc dicimus: videlicet a depravata oculorum acie. [Sed in edit. Gothof. Quos ſtrabos. Mercer. Sunt Strambi quos nunc dicimus. Utrumque Græcum vocabulum, idem oculorum vitium denotans, ut ſuo loco dicetur, Strabo & Strabus. Sic enim legendum, unde Strabo Gallo adhæſit cognomen. Sed apud Sueton. certatim docti viri Turnebi conjecturæ applaudunt, Torrent. Caſaub. Salmaſ. quum in optimis Mſſ. Cambus, in aliis ipſa vox expreſſa legatur. Facili nimirum, & frequenti librariorum mendo, præcedentis vocis ultima littera primam ſequentis eliſit. Gloſſ. Græc. Lat. Σκαμβὸς, Scaurus, Valgus, Σκαμβὸς, Curvus, Lat. Gr. Scaurus, Σκαμβὸς, Σκελλὸς, Στρεβλόπους. Valgium, Στρεβλόν. Scribe Valgum. conf. Suid. in ipſa voce.

Scamma, ătis. n. [σκάμμα] Spatium definitum certamini & foſſa vel ſtadiis circumſcriptum. Hieron. Epiſt. 61. 5. De ſcammate egredi, eſt E propoſito divagari. [Proprie Foſſam ſignificat, a Σκάπτω. Gloſſ. Græc. Lat. Σκάμμα, Foſſum.

Interdum pro ipſo Certamine athletico intelligitur. Tertull. ad Martyr. cap. 3. Epiſtates veſter vos ſpiritu unxit, & ad hoc ſcamma produxit. conf. Heſych.

Scammōnĕa, vel **Scammonĭa**, æ. f. vel **Scammonium**, i. n. [σκαμμώνιον] Herba in tranſmarinis regionibus, præſertimque Aſia & Colophonio agro creſcens, cujus ſuccus valet ad medicinas, quanquam quidam Scammoniam, fem. gen. pro Herba: Scammonium autem neutro, pro Succo radicis ponunt. Plin. lib. 24. cap. 15. Sed Græci clematidas & alias habent, unam quam aliqui echitem vocant, alii laginem, nonnulli tenuem ſcammoniam: & pedales, folioſos, non diſſimiles ſcammoniæ ramos habet, niſi quod nigriora, minoraque ſunt folia. Cic. 1. de Divin. 16. Quid ſcammoneæ radix ad purgandum, quid ariſtolochia ad morſus ſerpentum poſſit. Adde Caton. de R. R. cap. 157. Celſ. 3. 24. [Et præcipue Plin. 26. 8. qui n. g. pro Succo ponit, qui Græcis ὀπὸς σκαμμωνίας.

Scamnum, i. n. [βάθρον Gl. L. G. & G. L.] Quod lecto veluti gradus apponitur, ut per id in lectum facilius aſcendatur. Varro de L. L. 4. 35. Quia ſimplici ſcanſione ſcandebant in lectum non altum ſcabellum, in altiorem Scamnum, duplicata ſcanſio Gradus dicitur. Ovid. 1. de Arte Am. 162.

Et cava ſub tenerum ſcamna dediſſe pedem.

Scamnum, pro Subſellio ſæpe ponitur, quoniam in his ſedere conſuevimus. Ovid. 6. Faſt. 305.

Ante focos olim ſcamnis conſidere longis
Mos erat. [Gloſſ. Græc. Lat. Βάθρον, Sedilium, Scampnum, Subſellium, hæc Seſſio.

Scamnum in agris. Plin. lib. 18. cap. 19. Scamna inter duos ſulcos cruda ne relinquantur, glebæ ne exſultent. Columel. lib. 2. cap. 2. Sed ita necubi crudum ſolum & immotum relinquat, quod agricolæ ſcamnum vocant. Idem lib. 4. cap. 13.

Scamna etiam in arboribus dicuntur, Rami & brachia per quæ vites aſcendunt. Plin. lib. 12. cap. 1. Aliud exemplum Caji principis in Veliterno rure mirati, platani unius tabulata, laxiſque ramorum trabibus ſcamna patula.

Scamnum regni, Thronus. Cic. 1. de Divin. 108.

Auſpicio regni ſtabilitaque ſcamna ſolumque.

Scamnatus, a, um. Adj. In ſcamna diviſus. ut, Ager ſcamnatus. Frontin. de Colon. p. 333.

Scamnellum, vel **Scamellum**, vel **Scamillum**, i. n. Dimin. Parvum ſcamnum. Ut enim a Mamma Mamilla diminuitur, ſic a Scamnum Scamillum, auctore Priſciano 3. p. 615. qui & illud affert, Verum infirma ſcamillorum obice fultæ fores. Alii Scabillorum legere malunt. Uſus eſt hac voce & Vitruvius 5. 9. m. g. cum ſcribit, Adjectionem per ſcamillos impares, i. e. Per parvula ſcamna. Hæc Turneb. 2. 2. [Utrumque ut ſynonymon affertur in Gloſſ. Græc. Lat. Ὑποπόδιον, Scabellum, ſubſellium, ſcamillum, ſuppoſitorium.

An a Scamnum Scamellum, eliſa littera n ut Columella, pro Columnella; Deinde b. præpoſito Scabellum? H. St. Niſi hoc ex Scandibulum forte eſt.

Scabellum, vel **Scabillum**, i. n. dimin. [ὑποπόδιον Gl. L. G & G. L.] Cato de R. R. cap. 10. Sbamnum in cubiculo unum, ſcabilla tria, ſellas quatuor. al. Scabilia, ſed male.

Scabellum, quo ſcænici ſaltabant pedibus ſubjecto. Cic. pro Cœl. 65. Mimi ergo eſt etiam exitus, non fabulæ: in quo quum clauſula non invenitur, fugit aliquis e manibus, deinde ſcabella concrepant, aulæum tollitur. Suet. in Calig. cap. 54. Repente magno tibiarum & ſcabellorum crepitu cum palla tunicaque talari proſiluit.

Scamos, Oppidum in Arabia. Plin. lib. 6. cap. 29.

Scandalium, [Σκανδάλιον] Nomen (opinor) inſulæ apud Strabonem, quam Pomponius Mela lib. 2. cap. 7. Scandillas nominat. Sita eſt in mari mediterraneo, apud quam eſt Con civitas Coum. V. Strabonem lib. 14.

Scandălum, i. n. [σκάνδαλον, πρόσκομμα] Græca vox eſt, quam nos Offendiculum, vel Ruinam, vel Impactionem poſſumus dicere. Verbum adeo frequens apud Sacrarum litterarum ſcriptores, ut in noſtrum quoque idioma tranſitum fecerit. Ejus duo ſunt genera: Scandalum datum, Scandalum acceptum. Datum, eſt cum antea inculpatæ vitæ homo, in ſcelera prolabitur, eo utique judicio, ut probus nihilominus videri velit, cum tamen ſit nequiſſimus facto, ſive oratione. Acceptum dicitur cum viri boni, nihil contra virtutem aut dicentes, aut facientes: vitæ ſuæ integritate offenſioni ſunt nefariis, aut alias imperitis, hypocritiſve: quæ res nihil bonos viros movere debet, uti ſæpe Jeſus Chriſtus docuit. V. Tertull. de Virg. Veland. cap. 3. & alibi ſæpe.

Effertur & m. g. Gloſſ. Lat. Gr. Scandalum, σκάνδαλος. Niſi error eſt.

Scandalizo, [σκανδαλίζω] āre. Præbere ſcandalum, Offendere. Tertull.

Scandia, vel **Scandinavia**, æ. f. Regio in Europæ partibus, Borealibus, quam veteres Inſulam credidere. Ita Plin. lib. 4. cap. 13. refert Inſulam eſſe incompertæ magnitudinis; ſed certo certius hodie compertum eſt tractum eſſe telluris ſatis amplum, & revera Continentem; quæ dividitur in Sueciam & Norvegiam. V. Cluver. Introd. Geogr. lib. 3. cap. 19.

Notandum eſt autem, quoſdam fuiſſe, qui Scandinaviam exiſtimarunt eandem eſſe quam Codonaniam, de hac recitantes Melæ lib. 3. cap. 6. & Solin. Polyhiſt. cap. 33. ſed perperam.

Scandianus, a, um. Adj. ut, Scandiana mala. Columel. lib 5. cap. 9. Præterea malorum genera exquirenda, maxime Scandiana, Matiana, orbiculata. Ab inſitore Scandio, teſte Plin. 15. 14. [Malim tamen Scantius & Scantiana ſcribere per t. Scantiæ Veſtalis meminit Tacit. 4. An. 16. extr. Scandiorum nuſquam mentio. conf. infra ſuo ordine.

Scandix, ĭcis. f. [σκάνδιξ] Herba, quæ inter olera ſilveſtria a Græcis ponitur. Plin. lib. 21. cap. 15. Reliqua vulgarium in cibo apud eos herbarum nomina condrylla, hypochœris, & caucalis, anthriſcum, ſcandix, quæ ab aliis tragopogon vocatur, foliis croco ſimillimis. Idem lib. 22. cap. 22. Scandix quoque in olere ſilveſtri a Græcis ponitur, ut Opion. & Eraſiſtratus tradunt. conf. Suid.

Scando, di, ſum, [βαίνω, ἀναβαίνω] ĕre. In altum ingredi. Cic. de Senect. 27. Ut ſi qui gubernatorem in navigando nihil agere dicant, quum alii malos ſcandant, alii per foros curſent.

In adverſum ſcandere. V. Adverto.

In ſubjectum ſcandere, felium modo. Plin. lib. 10. cap. 18.

In aggerem ſcandere. Liv. 3. 67.

In arces Tarpeias ſcandere. Ovid. 2. de Pont. 1. 57.

Cymbam. Propert. lib. 3. 18. 24.

Scandenda eſt torvi publica cymba Canis.

Equum ſcandere. Virg. 2. Æn. 401.

Montem ſcandere. Catul. 102. 1.

Muros ſcandere. Virg. 2. Æn. 237.

— ſcandit fatalis machina muros.

Gradus ætatis paulatim ſcandere adultæ. Lucret. lib. 2. 1121.

Super titulos majorum ſuorum ſcandere. Lucan. ad Piſon. 33.

Scandere verſum, apud Grammaticos eſt, Pedibus ſuis menſurare.

Scandor, Paſſ. Plin. lib. 14. cap. 1. Etiam nunc ſcalis tectum Epheſiæ Dianæ ſcanditur vite una Cypria. Sic lib. 2. cap. 16. Quæ quum ita ſint, manifeſtum erit ab exortu matutino latitudines ſcandi.

Scansio, ōnis. f. Aſcenſio per gradus. Vitruv. 6. 1. Scanſiones fanorum. conf. Varr. L. L. 4. 35.

Scanſio verſuum. V. ſupra Scando.

Scansor, ōris. m. [καταστρώτης] Strator, qui equum ſcil. parat ut inſcendatur. Vet. Gloſſ. Lat. Græc. [Fortaſſis tamen eſt is, qui Cataſtroma conſcendere conſuevit, nauticis nempe in operis; Vel faber, qui Cataſtromata facit. In eodem Gloſſ. Στρώτης, Strator.

Scansōrius, a, um. Adj. Vitruv. 10. 1. Machina ſcanſoria.

Scansĭlis, e. Adj. [ἀνάβατος] Per quod facile aſcenditur. Plin. lib. 17. cap. 11. Ficumque ſic etiam ſcanſilem fieri. Ficum arborem vocat ſcanſilem, quæ ita aſſurgit, & ita provenit, ut ſcandi facile poſſit.

Scanſilis annorum lex, Per quam ad ætatem veluti quibuſdam annorum gradibus aſcendimus. Plin. lib. 7. cap. 49.

Scandŭla, æ. f. [σχίδαξ] Scandulæ, Parvæ tabellæ, hoc eſt in parvas laminas ſciſſæ, quibus tecta teguntur. a Scando, vel, ut aliis placet Scindo. Plin. lib 16. c. 10. Scandulæ e robore aptiſſimæ, mox e glandiferis aliis, fagoque: facillimæ ex omnibus, quæ reſinam ferunt: ſed minime durant, præter quam e pinu. Scandula contectam fuiſſe Romam uſque ad bellum Pyrrhi annis quadringentis LXX, Cornelius Nepos auctor eſt. Columel. lib. 8. cap. 3. Ab cohorte forinſecus prædictis feneſtellis ſcandulæ ſimiliter injungantur, quibus irrepant aves ad requiem nocturnam. De gallinariis. conf. Cæſ. 8. Bell. Gall. cap. 42.

Scandulārius, i. m. Faber eſt lignarius, qui ſcandulas tegendis domibus aptas fabricat. Scandularios jure immunitatis gaudere teſtatur Aurelius Arcadius libro ſingulari de muneribus civilibus. Quibuſdam (inquit) aliquam vacationem munerum gravior conditio tribuit, ut ſunt menſores, carpentarii, ſcandularii, gladiatores, aquilices &c. Ultimo reſponſo. de Jure immunitatis, lib. 50. P. titu. ſexto, Quod ideo receptum fuiſſe putem, quia, ut Cornelius Nepos auctor eſt: Scandulis Roma contecta fuit, uſque ad bellum Pyrrhi, annis videlicet, CCCLXX. Bud. V. l. 6. D. de jure immunit.

Scandulāris, e. Adj. Apul. Met. 3. p. 137. Elmenh. Tectum ſcandulare conſcendit. Al. Scindulare.

Scandulaca, Herba eſt, quam Scandulatam vocari debere Turnebus opinatur, quaſi Scandulas habeat. Ea herba ſtrangulat frumenta. ac orobanche videtur eſſe. Nos Convolvulum appellamus. V. Feſtum.

Scantace, is. f. Oppidum Zamarenorum apud Nabatæos. Plin. lib. 6. cap. 28.

Scantianus, a, um. Adj.
Scantiana poma, a Scantio inventore dicta, quæ Cato tradit in doliis, optime condi, referente Plinio lib. 15. cap. 14.
Scantiana uva a Varrone dicta eſt, quæ alio nomine Amminea major appellatur, ut refert idem Plin. lib. 14. cap. 4. conf. SCANDIANUS.

Scanius, V. SCATINIUS.

Scăpănē, es. f. [σκαπάνη] Ligonem indicat, quem & Scaphium vocant: communius etiam Tzapion, inquit Theocriti interpres. Cæl. lib. 9 cap. 22. Gloſſ. Græc. Lat. Σκαπάνη, Raſtrum. conf. SCAPHIUM.

Scăpha, æ. f. [σκάφη] Navicula ex ligno cavata: a σκάπτω, fodio, cavo. Unde & σκάφη a multis Fiſſura, Alvus, Linter traducitur, quæ navim majorem ſequitur. Et, Parvæ ad piſcandum naves, Scaphæ dicuntur. Liv. 25. 3. Quum merſiſſent eas in alto, exceptis in præparatas ſcaphas nautis, multiplices fuiſſe merces ementiebantur. Cic. de Invent. In ſcapham confugeret.
Biremis ſcapha. Hor. 3. Carm. 29. 62.
Conſcendere in ſcapham. Auctor ad Heren. lib. 1. 19.
Scapha piſcatoria. Juſtin. 2. 14. 10. Gloſſ. Græc. Lat. Σκάφη, τὸ πλοιάριον, Alveum, Alveus, Cumba. Σκάφη, Scapha, Lintreum, Alveum. Σκαφὴ, τὸ ὄρυγμα, Foſſura.

Scaphē, es. f. [σκάφη] Vitruv. 9. 9. pr. Vas concavum ad hemiſphærii formam confectum. conf. SCAPHIUM.

Scaphŭla, æ. f. dimin. [σκαφίδιον] Veget. de Re Mil. 3. 7.

Scaphīta, æ. m. [σκαφίτης] Scaphitæ ſunt, Qui ſcaphis navigant. Cæl. lib. 8. cap. 3. Sic & Scapharii dicuntur.

Scapharius, i. m. Qui ſcaphis negotiatur. Gruter. Inſcript. p. 258. n. 1. SCAPHARII QVI IVLIAE ROMVLAE NEGOTIANTVR.

Scaphalos, i. m. [σκάφαλος, ἀντλητὴρ] Hauſtor. Cæl. lib. 8. cap. 3. ex Heſych.

Scaphis, ĭdis, f. [σκαφὶς] Scaphides Vaſa ſunt, in quibus melicerides, id eſt favi collocantur. Cæl. lib. 8. cap. 3.

Scaphistērium, i. n. [σκαφιστήριον. Gl. G. L.] Inſtrumentum Columellæ purgandis ſeminibus aptum. Cæl. lib. 8. cap. 3.

Scăphĭum, i. n. [σκάφιον] Proprie Alveolum denotat, Dimin. a Σκάφη, vel σκάφος.
Vas, quod ſordidum & ventris purgandi cauſa fit. Ulpianus in l. Q. Mucius. D. de aur. arg. &c. Scaphia, habita ventris cauſa, non puto argento legato contineri. Apud Julium Pollucem 10. 9. pr. Matula eſt, in quam mejunt feminæ. Juven. 6. Sat. 264.
Et ride, poſitis ſcaphium cum ſumitur armis. [Alii de Capitis ornamento exponunt. Male ſcholiaſtes de poculo. V. infra.
Scaphium mœchæ. Martial. 11. 12.
Vas amplum. Lucret. lib. 6. 1044.
Et ramenta ſimul ferri furere intus ahenis
In ſcaphiis, &c. Ex Lambino. conf. Vitruv. 8. 1.
Scaphium. Plaut. Bacch. 1. 1. 37.
Pro galea ſcaphium, pro inſigni ſit corolla plectilis. Ubi Scaphium non videtur eſſe Vas illud, cui ſolent immejere mulieres. Nec Ornamentum capitis meretricii videtur, quod forma ſcaphæ & rotunditate colligeret capillum. Scribunt & Grammatici Græci, Genus eſſe tonſuræ meretriciæ ſed pro certo, Poculum eſt oblongioris figuræ laterumque in ſcaphæ ſimilitudinem flexorum. Plaut. Perſ. 1. 3. 44.
Ampullam, ſtrigilem, ſcaphium, ſoccos, pallium. Habet autem aliquam ſimilitudinem ejus forma cum galeæ figura, ut pro ea indui poſſe videatur. Hæc Turnebus 2. 30. [Verum ut capiti indui poſſet vix poculi modulus recipit. Quare nil vetat etiam hic ſpurcius illud vaſculum intelligere, quod Σκαφίδα Heſych. appellat. Quem omnino conf. & ad omnia hæc Lexic. Pitiſci. Nec abhorret Plautina jocandi licentia. V. & Henr. Steph. Theſ. Græc. in voce, & Voſſ. Etymol. Scaphia pro Poculis Cic. 6. Verr. 37. & Plaut. Stich. 5. 4. 11. planiſſime.
Scaphia, inquit Marcianus Capella 5. 1. Vaſa ſunt ex ære rotunda, quæ horarum ductus ſtili, ſeu gnomonis proceritate diſcriminant. Cæl. lib. Lect. Antiq. 8. cap. 3. conf. Philand. in Vitruv. 9. 9. pr.
Scaphīum, [σκαφεῖον] Inſtrumentum ruſticum, ἀπὸ τοῦ σκάπτω, hoc eſt fodio. Ligonem intelligit Eraſmus. [Etiam hoc per jota ſcribitur in Gloſſ. Græc. Lat. Σκάφιον, ἤτοι ὄρυξ κηπουρική, Aciſculum. Et Lat. Græc. Sarculum, Σκαλὶς, σκαφίον. Junge Polluc. 10. 29. ſect. 129. At Suid. Σκαπάνη, Σκαφεῖον, ὀρύγιον, δικέλλιον, ὁ παρ' ἡμῖν τζόκος λεγόμενος. A τζόκος Gall. *Soc.* conf. SCAPANE.

Scaphus, i. m. Rei cujuſvis civitas. Vitruv. 9. 9. Æqualiter per id cavum influens aqua ſublevat ſcaphum inverſum, quod ab artificibus phellos, ſive tympanum dicitur. V. not. ſeq.
Eſt etiam Meatus aurium tortuoſus. Cæl. Rhodig. lib. 3. cap. 29. Quærat hic forte quiſpiam, cur meatus ille aurium (ſcaphum vocant) anfractu ſit tortuoſo. [Græcum eſt, σκάφος, ut ex Polluc. 2. ſ. 85. apparet, & gen. neutri. Neutrum & Vitruv. facit. Quare ſuſpicor Scaphīum reliquiſſe.

Scapos, i. f. Inſula deſerta eſt maris mediterranei non procul a Cherroneſo. Plin. lib. 4. cap. 12.

Scaptēsula, æ. f. [Σκαπτησύλη] Feſto, Locus, ubi argentum effoditur in Macedonia, dictus a fodiendo, quod eſt Græce σκάπτειν. Ut autem notior ſit hujus vocabuli origo, Scapteſula dicta eſt, quaſi σκαπτὴ ὕλη, id eſt, foſſilis materia, mutata eſt enim aſpirationis nota in s, Scapte hula, Scapteſula, ut in ὗς ſus, ὑπὲρ ſuper, &c. Lucret. 6. 810.
Quales exſpirat ſcapteſula ſubter odores. Sic legit Lambinus. Giſanius autem aliique Scaptenſula. [V. Steph. de Urb. in ipſa dict. Græc.

Scaptia, [Σκαπτία] Plin. lib. 3. cap. 5. Oppidum in Latio, a quo

Scaptius, a, um. Adj. ut
Scaptia Tribus vocitata eſt. V. TRIBUS.
Pubes Scaptia. Sil. lib. 8. 397.
Eſt & gentile Ro. P. Scaptius, homo de plebe, Ardeatium agrum teſtimonio ſuo ad Pop. Romanum tranſtulit. Liv. 3. 71.

Scăpŭla, æ. f. [συνωμία, ὠμοπλάτη Gl. L. G. & G. L.] Humerus unde pendet. Fere pl. A ſcandendo, ut quidam volunt: quia mobilis veluti mollibus jugulis a cervice demittitur. V. Iſid. 11. 1. A Gr. Σκάπτω Voſſ. Plaut. Trin. 4. 3. 2.
Ne ſubito metus exoriatur ſcapulis, ſtultitiam abde.
Varro 2. de R. R. cap. 7. Lumbis deorſum verſum preſſis, ſcapulis latis, ſpina maxime duplici.
Tutari ſcapulas. Claud. 1. in Eutrop. 76.
Radiantibus ſcapulis geſtati enſes. Claud. 2. in 1. Conſ. Stil. 91. al. Capulis.
Seni fidelis dum ſum, ſcapulas perdidi. Ter. Phorm. 1. 2. 26.

Scapulāris, e. Adj. Ad ſcapulas pertinens.
Scapulares, Servi dicti ſunt, quia ſcapulis cæduntur.
Scapularis veſtis, Quæ tantum ſcapulas tegit. V. Cang. Gloſſ.

Scapilium, i. n. [μετάφρενον] Veteres pro Tergo uſurparunt, & aliquando pro ipſa Scapula. Unde & Spatium, quod inter ſcapulas quaſi vallicula, Interſcapilium dicitur. Perott. V. in dict. ipſa.

Scāpus, i. m. [στῦλος] Columnæ pars inter baſin & capitellum. Columnæ partes, inquit Budæus, ſunt, ſcapus, quaſi columnæ corpus: ſupra ſcapum, capitulum: infra ſcapum, ſpira, quæ baſis ſæpe appellari ſolet: infraque ſpiram, ſtylobates. Hactenus ille ex Vitruvio. Vitruvius lib. 3. cap. 3. In ſummis columnarum ſcapis. Ibid. Imus ſcapus. Sic alibi frequenter.
Scapus alio nomine Cardinalis. Rectum illud & paulo craſſius lignum in valvis, quo fores ipſæ ſuſtinentur & reguntur præcipue, & cujus capitibus ſeu ambabus extremitatibus in ſuperiori & inferiori cardine inſertis, valvæ ipſæ volvuntur aut aperiendæ aut claudendæ. Vitruvius lib. 4. cap. 6. Fores ita compingantur, uti ſcapi cardinales ſint ex altitudine luminis totius duodecima parte. Inter duos ſcapos tympana ex duodecim partibus, &c.
Candelabrorum ſcapi. Plin. lib. 34. cap. 3.
Scapus trutinæ. V. AGINA.
Scapus, [καυλὸς] Ruell. lib. 1. cap. 2. Radix, eſt in quo alimentum allicitur, & terræ cohæret. Caulis vero, in quod idem defertur nutrimentum, ſimplexque ſupra terram aſſurgit. Is ſi in ſtili modum ſurſum prorepat, aut in altum feratur, Scapus Latinis nominari conſuevit, ducta a columnaribus ſcapis ſimilitudine. Varro de R. R. lib. 1. cap. 31. Quibus quum ſurſum ſerpit, ad ſcapum lupini. Plin. lib. 18. cap. 10. Inventus eſt jam & ſcapus unus centum fabis onuſtus. Iis conſtat claſſicis auctoribus, ſcapum pro caule frequenter uſurpatum. Idem quoque, quod in virgulæ modum, vel teli rectitudinem conſurgat, thyrſi nomen ſibi vindicavit. Hactenus Ruellius. V. & THYRSUS.
Albuci ſcapus. Plin. lib. 21. cap. 17.
Aſphodeli ſcapus. Columel. lib. 9. cap. 4.
Ferulæ ſcapus. Plin. lib. 22. cap. 4.
Loti ſcapus. Plin. lib. 13. cap. 8.
Arbores grandiſcapiæ. Pincianus apud Senecam. Sed malim Grandiſcapæ. Vide in mea Proodop. H. St. Exſtant verba Ep. 86. extr. Vulgo legitur Grandis copiæ.
Scapos quidam interpretantur Siliquas leguminum: citantes Plinianum illud lib. 18. cap. 10. Inventus eſt jam & ſcapus unus centum fabis onuſtus. Sed hi vehementer falluntur. Non enim dicit Plinius inventam ſiliquam, quæ centum fabas contineret, ſed ſcapum, ſeu colem fabaceum, in quo tam multæ erant ſiliquæ, & in iis ſiliquis tam multæ fabæ, ut centenarium explerent numerum.
Scapus, in chartarum ratione, pro Plagularum congerie. [χάρτου τόμος, τόμος βιβλίων, χάρτης. Gl. L. G.] Plin. lib. 13. cap. 12. Premitur deinde prelis, & ſiccantur ſole plagulæ, atque inter ſe junguntur, proximarum ſemper bonitatis diminutione ad deterrimas. Nunquam plures ſcapo quam vicenæ. Id putatur eſſe, quod vulgo *manum papyri* vocamus, aut *ramam* potius. V. PAPYRUS.
Scapus, ut aliqui putant, dicitur In quo ſemina quarundam herbarum dependent, ut in papavere. In papavere enim & ſimilibus Scapus, in arundinibus, in glandulis, in avellanis, Panicula appellatur. V. Cæl. lib. 12. cap. 14. & quæ paulo ſupra exſtant.
Scapi, In quibus uvarum grana ſunt. Varro de R. R. lib. 1. cap. 54. Quæ calcatæ uvæ erunt, earum ſcapi cum folliculis ſubjiciendi ſub prelum, ut ſi quid reliqui habeant muſti, exprimatur in eundem lacum. Vetus exemplar habet Scopi. Meminit Cælius lib. 12. cap. 14. V. SCOPUS.
Scapi, [κανόνες γερδιακοὶ Gl. L. G.] Inſtrumonta textoris, quorum pulſu tela coarctatur & condenſatur. Lucret. lib. 5. 1352.
Inſubula, ac fuſi, radii, ſcapique ſonantes. Ex Lambino in Lucretium.

Scarabantia, æ. f. Oppidum Bojorum in Norico: Plin. lib. 3. cap. 24.

Scărăbæus, i. m. [κάνθαρος Gl. L G. & G. L.] Animal, inſectorum generis, volatile. Plin. lib. 11. cap. 28. Quibuſdam pennarum tutelæ cruſta ſupervenit, ut ſcarabæis: quorum tenuior fragiliorque penna, his negatus aculeus. Sed in quodam genere eorum grandi cornua prælonga, biſulcis dentata forcipibus, in cacumine quum libuit ad morſum coeuntibus, infantium remediis etiam ex cervice ſuſpenduntur. Lucanos vocat hos Nigidius. Aliud rurſus eorum genus, qui e fimo ingentes pilas averſis pedibus volutant: parvoſque in iis contra rigorem hiemis vermiculos fetus ſui nidulantur. Volitant alii magno cum murmure ac mugitu. Alii focos & prata crebris foraminibus excavant, nocturno ſtridore vocales.

Scardōna, æ. f. [Σκαρδῶνα] Ptolemæo lib. 2. cap. 17. Liburniæ urbs, hodie *Scardo.*
Item Amnis Liburniam a Dalmatia ſegregans. Plin. lib. 3. cap. 22. Ab ea fit attributum.

Scardonitanus, a, um. Adj. quo utitur Plinius eodem lib. cap. 21. Conventum Scardonitanum petunt Iapides, inquit ille.

Scārĭfĭco, [ἐπιξέω, ἐπιχαράσσω, ἀποξέω] āre. Scalpello aperire, quo aliquid facilius exeat. Plin. lib. 22. cap. 23. Pedum clavos, circum ſcarificatos ferro, miſtum ceræ extrahit. Legitur & Circumſcarificatos, unica dictione. Idem lib. 32. cap. 7. Dentium dolores ſedantur, oſſibus draconis marini ſcarificatis gingivis. Idem 28. 1. Vi interempti dente gingivas in dolore ſcarificari Apollonius efficaciſſimum ſcripſit. Cato R. R. cap. 52. Quem radicem capere voles ſcarificato, trajicitoque.
Scarificare etiam dolorem aliquando dicimus, h. e. Scarificando dolorem expellere. Plin. lib. 28. cap. 11.

Scarificatio, ōnis. f. Apertio facta tenui vulnere, ut humor facilius exeat. Columel. 6. 12. Poſt ſacrificationem ferro factam.

Scaripīo, ĕri. Scribonius Largus Comp. 262. Malagma ad lumborum dolorem, qui ante leniter ſcarifiant.

Scārĭfo, āre. Id quod Scarifico. Gloſſ. Lat. Græc. Scarifo, Χαράσσω, Κατα-

κνίζω. Scarifat, Κατακνίζει, Κατακνίζει, Καταχαράσσει. [Recte, opinor. Est enim ex Græco Σκαριφάω, quod & σκαριφεύω & σκαριφίζω dixerunt, unde forsan apud Plin. & R. R. scriptores Scarifizare scribendum, vel Scarifare reponendum, ut vult cum Voss. Salmas. codd. Mss. astipulantibus.

Scariŏla, æ. f. Herba est Seridi similis, de qua apud Dioscoridem Matthiolus lib. 2. cap. 125. ex Serapionis sententia. Al. Seriola.

Scariphismos, i. m. [σκαριφισμὸς] Oratio philosophorum tanquam umbra & ænigma: auctor Aristophanes. Cæl. Rhodig. lib. 11. cap. 6. V. Suid. Hesych.

Scarites, æ. f. [σκαρίτης] Gemma est quæ Scari piscis colorem refert, ut ait Plin. lib. 37. cap. 11.

Scarphēa, sive Scarphīa, æ. f. [Σκάρφεια] Insula Helladi adjacens in mari Ægeo, non procul ab Attica: de qua Plin. lib. 4. cap. 12.
Est & Scarphia, Urbs Locrorum Epicnemidiorum decem stadiis distans a mari. Strabo lib. 9. a Stephano Phocidi falso adsignata.
Scarphia, Civitas in Græcia, quam Demetrius Calatianus terræ motu eversam fuisse prodidit, ab imisque fundamentis humi esse dejectam, septingentis ac mille non minus corporibus oppressis. Strabo lib. 1.

Scarthon, Fluvius Asiæ ex Pholoë in Heliensem agrum viginti locis fertur. Strabo lib. 13.

Scărus, i. m. [σκάρος Gl. G. L.] Piscis. Plin. lib. 32. cap. 2. Mihi videntur mira & quæ Ovidius prodidit piscium ingenia, in eo volumine quod Halieuticon inscribitur v. 9.
— sic & scarus arte sub undis   Incidit, &c.
Scarum inclusum nassis, non fronte erumpere, nec infestis viminibus caput inserere: sed aversum caudæ ictibus crebris laxare fores, atque ita retrorsum erumpere. Quem luctatum ejus si forte alius scarus extrinsecus videat, apprehensa mordicus cauda, adjuvare nisus erumpentis. Diphilus apud Athenæum libro 8. scarum commendat his verbis, Scarus molli, seu tenera carne præditus est, friatilis, dulcis, levis, ad concoquendum facilis, facile redditur, ventrem mollit. Addit idem, recentem scarum esse suspectum, propterea quod lepores marinos captat, iisque vescitur, idcirco ejus intestina vim bilis effectricem habent. Idem libro 7. hunc solum ex omnibus piscibus dormire dicit, & propter eam causam nunquam noctu capi. Oppian. lib. 1. Ἁλιευτ. 134. solum vocalem esse scribit. [Solus & ruminat. V. Ovid. Halieut. 119. & Suid.

Scătebra, Fluvius in Cassinate, frigidus, abundantior æstate. In eo, ut in Arcadiæ Stymphali enascuntur aquatiles musculi. Plin. lib. 2. cap. 103.
Scatebra, Nomen commune V. post scateo.

Scăteo, ui, [βρύω, βράζω] ēre. Ebullire, & ita plenum esse ut exsiliat quod continetur. Cic. 1. Tusc. 69.
Fontes scatere, herbis prata convestirier.   Ex poëta.
Ablativo jungitur. Columella lib. 6. cap. 16. Solent etiam neglecta ulcera scatere vermibus.
Amore scatet tuus animus. Plaut. Pers. 2. 1. 9.
Belluis pontus scatens. Hor. 3. Carm. 27. 26. h. e. Repletus, pullulans, fremens, ebulliens. Acron.
Miraculis scatet. Plin lib. 7. cap. 2.
Remediis scatet urtica plurimis. Plin. lib. 22. cap. 13.
Scateo, cum Genitivo. Gell. lib. 1. cap. 17. Irarumque & molestiarum muliebrium per diem, perque noctem scatebat.
Terra scatet ferarum. Lucret. lib. 5. 41.

Scato, ĕre. per tertiam. Idem quod Scateo. Lucret. lib. 5. 597.
— ita ad satiatem terra ferarum
Nunc etiam scatit, & trepido terrore repleta'st.   Et ibid. 950.
Largifluum fontem scatere, atque erumpere flumen.

Scatebra, æ. f. sec. com. [βρασμὸς] Ebullitio aquæ surgentis. Virg. 1. Georg. 110.
— scatebrisque arentia temperat arva.   Ubi Servius, Scatebris, Ebullitionibus, quæ fiunt quum aqua in aliquas rimas defluxerit. Plin. lib. 19. cap. 10. Mirum est & illud, scatebra fonticuli semper emicante, lacum nec augeri nec effluere.
Fontium scatebræ. Plin. lib. 5. cap. 1. [Gloss. Lat. Græc. Scatebra, Βράσμα ὕδατος ἀπὸ γῆς, πίδαξ ὕδατος, πομφόλυξ. Scatebris, Πομφόλυξιν, Βόθροις.

Scatūrīgo, ĭnis. f. Idem. Columel. lib. 3. cap. 13. Nam præstat non conserere, quam in summa terra suspendere: nisi tamen si scaturigo palustris obvia (sicut in agro Ravennate) plusquam sesquipedem prohibeat infodere. Plin. lib. 31. cap. 3. In nigra scaturigines non fere sunt perennes.
Scaturigines turbidæ & tenues emicare cœperunt. Liv. 44. 33.

Scaturigĭnōsus, a, um. Adj. Columel. lib. 5. cap. 8. Creta ex toto repudianda est, magis etiam scaturiginosa, & in qua semper uligo consistit.

Scatūrex, vel Scatūrix, īcis. f. Idem. Varr. Est modus matulæ, &c. Ismenias hic Thebogenes fluit scaturex. Ex Nonio 2. 794.

Scatūrio, [βλύω, βλύζω, φλύζω, ἀνακλύζω] īre. Idem quod Scatere: quod est, non solum aquarum, sed herbarum, & ceterorum sua sponte ubertim nascentium. Columel. lib. 3. cap. 1. Modice tamen roscidum solum, quod fontibus non in summo, non in profundo terræ scaturiat, sed ut vicinum radicibus humorem subministret.
Scaturire aliquid. Cic. 8. Fam. 4. de Curione, Totus, ut nunc est, hoc scaturit. Id est, undique bonum virum olet, & Cæsaris adversarium sapit. Alii legunt, Hoc statu erit, Alii, Hic scaturit. V. Turneb. Advers. 13. 20. [Scribitur & geminata littera, Scaturrio. Gloss. Lat. Gr. Scaturrit, Πηδᾷ, καὶ βράζει, καὶ τραυλίζει. At Græc. Lat. Βράζω, Scaturio.

Scătīnia Lex, vel ut nonnulli, Scantinia, est Qua præposteræ Veneris usus coërcebatur, ita a Scatinio latore dicta. Juven. 2. Sat. 38.
Quod si vexantur leges ac jura, citari
Ante omnes debet Scatinia.
Postulandum me lege Scantinia curant. Cic. 8. Fam. 12. conf. ibid. 14. V. Lex. Pitisc. [P. Scantinii Pontif. meminit Liv. 23. 21. extr. Sed rectius sine n scribi puto. Apud Varr. enim L. L. 7. 38. extr. Scatinia familia jungitur Atiniæ, ut ἀνάλογον. Sic & Vatinia.

Scaurus, i. m. [σκαῦρος] Qui talos pedum tumentes ac porrectos habet. Hor. 1. Serm. 3. 48.
— hunc varum distortis cruribus, illum
Balbutit scaurum, pravis fultum male talis.   Acron, Scauri sunt Qui exstantes talos habent. Alii dicunt Scauros esse, Qui habent talos inversos. Plin. lib. 11. cap. 45. Vola homini tantum, exceptis quibusdam. Namque & hinc cognomina inventa Planci, Plauti, Scauri, Pansæ. conf. scambus.

Scaurus, [Σκαῦρος] Cognomen Æmiliæ & Aureliæ gentis Ro.
M. Æmilius Scaurus, cujus pater, quamvis Patricius, carbonarium ob paupertatem negotium exercuit; ipse primo dubitavit, honores peteret, an argentariam faceret. Sed eloquentiæ consultus, ex ea gloriam peperit. Consul Ligures & Gantiscos domuit, atque de his triumphavit. Censor viam Æmiliam stravit, pontem Mulvium fecit: utrique nomine ab se imposito. Hæc Victor de V. I. c. 72. Plinius lib. 34. c. 7. Nat. Hist. dicit eum principem fuisse civitatis, & Marianarum rapinarum socium. Sallust in Jugurth. cap. 15. Scaurus homo nobilis, impiger, factiosus, audax, sed vitia sua callide occultans.
Scaurus alter, superioris filius, L. Sullæ privignus, de cujus Ædilitate lege Plinium lib. 34. cap. 7.
M. Aurelius Scaurus, Cos. ut Vellej. 2. 12. vel ut Liv. scribit, consularis legatus, a Cimbris fuso exercitu captus est: & quum ad consilium ab his evocatus eos deterreret, ne Alpes transirent Italiam petituri, eo quod diceret Romanos vinci minime posse, a Bolo rege, feroci juvene occisus est. Liv. Epit. lib. 67.
Frontinus in 4. 1. 13. scribit, Scaurus filium suum, quod in saltu Tridentino hosti loco cesserat, in conspectum suum venire vetuit: adolescens verecundiæ ignominia pressus, mortem sibi conscivit. Eadem Victor l. c. Huic alii codd. T. plures M. prænomen adscribunt.

Scāzōn, ontis. m. [σκάζων] Quoddam genus Iambici versus delumbe & claudum, quod & Choliambum appellant. Habet enim in fine pro iambo spondeum. Differt autem a perfecto senario iambico, quod hic in sexta sede spondeus esse debet, tum in quinta semper iambus: nam quum scandantur jugati hi pedes in choliambo, tertius pes jugatus, semper esse debet epitritus primus, id est, prima brevis ante tres longas. Cavendum igitur ne in quinta sede ponatur spondeus, aut alii, quos integer senarius iambicus in ea suscipit. Hanc legem accurate servavit Persius his versibus claudis, in Præfat. 1.
Nec fonte labra prolui Caballino,
Nec in bicipiti somniasse Parnasso, &c.   Ecce in quinta sede semper est iambus, & in sexta spondeus, vel pro spondeo trochæus. Dicitur autem Scazon a Græcis, quia claudicat: nam sextus pes in hoc metro major est, quam sextus, qui in senario perfecto. Σκάζω enim, est Claudico: unde Σκάζων, σκάζοντος, Participium, id est, Claudicans. Eadem ratione χωλίαμβον dicunt. Χωλὸς enim Græce, Latine Claudus: unde Choliambus componitur, quasi Claudiambus. Hujus carminis inventor fuisse dicitur Hipponax.
Scazonta mittit ad Apollinarem. Martial. 7. 25.
Scazontes convicio extorquent. Plin. 5. Epist. 11.

S C E

Scraceriges, Fluvius Cercetarum in Colchide ex Caucasi jugis defluens. Plin. lib. 6. cap. 5.

Scelatiti, Populi sunt in Africæ regionis Mauritania. Plin. lib. 5. cap. 1.

Scelbæ, arum. f. pl. [σκελεαὶ] inter Calceamentorum genera positæ a Polluc lib. 7. cap. 22. ubi scribit nonnullos existimare, easdem esse cum Autopodiis, de quibus supra. Has autem Gualtherus vertit Ocreas. [Immo cum ibi, tum aliis locis, idem genus calceamenti ac Anaxyrides facit, αὐτοποδίων nusquam meminit. Nec erat his opus in Lexico Latino.

Sceleratus, Scelestus, &c. V. scelus.

Scĕlĕtus, i. m. [σκελετὸς] Cadaver exarefactum, vel decarnatum, sola ossium compage constans. Vet. Gloss. Græco lat. Σκελετὸς, Larva, Sceletus. [Ejus descriptionem hanc affert. Apul. Apolog. p. 314. Elmenh. Macilentam, vel omnino evisceratam formam dici cadaveris fabricatam, prorsus horribilem & larvalem. Subjicit enim p. seq Dudum ergo cum audirem sceletum perquam impudenti mendacio dictitari. Et rursus, En vobis, quem scelestus ille sceletum nominabat. Et p. p. Hiccine est sceletus? hæccine est larva? Et rursus, Hunc, qui sceletum audet dicere, &c. & Hunc denique, qui larvam putat. Suid. Σκελετὸς, ὁ ξηρός. Etymol. M. Σκελετὸς, ὁ νεκρὸς, ἀπὸ τοῦ σκέλλεσθαι. τὸ ξηραίνεσθαι. Eadem Plutarchi sententia Sympos. 8. extr. quam sequitur etiam Henr. Steph. Pollux tamen 4. 2. s. 194. ἀπὸ τῶν σκελῶν arcessit. conf. Galen. de Ossib. pr. Imperite vulgo n. g. faciunt.

Scelio, onis. m. [σκυλῶν] Petron. Fragm. cap. 50. Annibal, homo vafer & magnus scelio. Al. Scelero. q. V. in scelus.

Scelithria, [σκελίθρια] sunt Parvi tripodes. Cæl. Rhodig. lib. 8. Lect. Antiq. 15.

Scĕlŏtyrbe, es. f. [σκελοτύρβη] Morbi genus, quo compages in genibus resolvuntur. Plin. lib. 25. cap. 3. In Germania trans Rhenum, castris a Germanico Cæsare promotis, maritimo tractu, fons erat aquæ dulcis, qua pota intra biennium dentes deciderent, compagesque in genibus solverentur, stomachacen medici vocant, & scelotyrben. Hoc mali genere Ælii Galli exercitum laborasse ex Arabicorum fructuum esu, auctor est Strabo lib. 15. Fit etiam mali hujus mentio in medicis definitionibus Galeno attributis. conf. Voss. Etymol.

Scĕlus, ĕris. n. [ἀνομία, ἀσέβημα, μύσος Gl. L. G.] Flagitium, facinus, nefas. Plaut. Stich. 1. 2. 24.
Advorsari sine dedecore & scelere summo haud possumus.   Virg. 9. Ecl. 17.
Heu! cadit in quemquam tantum scelus?
Ἐλέρρα apud Suidam pro Scelera, ut puto. Vide col. 456. H. St.
Pygmalion, scelere ante alios immanior omnes. Virg. 1. Æn. 351.
Ministri sceleribus. Tacit. 6. Ann. 36.
Affinis scelerum. Cic. pro Sull. 70.
Artifex scelerum. Sen. Troad. 8.
Conatus scelerum. Stat. 5. Silv. 2. 87.
Hortator scelerum. Virg. 6. Æn. 529.
Imago sceleris. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Instinctor sceleris. Tacit. 1. Hist. 22.
Machinator, vel architectus scelerum. Cic. pro Cluent. 60.
Molimen sceleris. Ovid. 6. Met. 473.
Ministri atque socii scelerum. Lucret. lib. 3. 61.
Ferox scelerum. Tacit. 4. Ann. 12.

Lugubris fceleris ara. Ovid. 10. Met. 224. [Sed vexatæ lectionis locus eft. Lugubris fcelerum reliquiffe poëtam puto. Conftructio Græca offudit tenebras fciolis.
Clandeftinum fcelus. V. Clandeftinus in CLAM.
Crudele fcelus. Virg. 2. Æn. 124.
Deteftabile fcelus. Cic. de Amicit. 27.
Exitiale fcelus Lacænæ. Virg. 6. Æn. 511.
Graviffimum fcelus. Quintil. lib. 4. cap. 3.
Importunum fcelus. V. IMPORTUNUS.
Impunita fcelera. V. IMPUNITUS.
Infandum fcelus. Senec. Agam. 13.
Infeftum fcelus & immane. Cic. pro Cluent. 188.
Ingens fcelus. Senec. Octav. 3.
Invifum fcelus. Senec. Herc. fur. 1.
Leve fcelus. Sen. Theb. 2.
Nefandum fcelus. Lucan. lib. 4. 228.
Nefarium fcelus. Cic. 1. Fam. 9.
Sævum fcelus. Lucan. lib. 7. 766.
Non ufitatum fcelus. Sen. Theb. 2.
Abeffe ab aliquo fcelere. V. ABSUM. Ovid. 3. Faft. 310.
Abuti fcelere, Abuti fcelere & perfidia ad alicujus exitium. V. ABUTOR.
Accepi fcelus majus pretium fceleris. Sen. Theb. 1.
Addere fcelus in fcelus. V. ADDO.
Admittere fcelus. Hor. 2. Serm. 3. 212.
Affluere fcelere. Cic. pro Cluent. 189.
Aggredi fcelus. Ovid. 2. Amor. 2. 63.
Alligare fe fcelere. Cic. pro Flac. 41.
Anhelare fcelus. V. ANHELO.
Arcere fcelus. Senec. Thyeft. 1.
Aftringi fcelere. Cic. pro Sext. 108.
Coarguere fceleris. V. COARGUO.
Committere fcelus. Quintil. lib 3. cap. 6.
Conari fcelus. Quintil. lib. 5. cap. 3.
Concipere fcelus. V. CONCIPIO.
Contaminari fcelere. Cic. de Provinc. Conful. 14. Hoc ftatuit fenatus primum homini fceleribus flagitiis contaminatiffimo nihil effe credendum, &c.
Convictus fcelere. Sen. OEdip. 12.
Coopertus fceleribus. V. COOPERIO.
Cruentari fcelere. V. CRUENTUS.
Cumulare fcelus fcelere. V. CUMULO.
Damnare aliquem fceleris. Ovid. 5. Faft. 624.
Defungi fcelere aliquo. Senec. Theb. 2.
Devincire fe fcelere. Cic. de Arufp. Refp. 5.
Edere fcelus in aliquem. Cic. pro Sext. 58.
Effe in fcelere. Cic. pro Sull. 38.
Exercent curæ fupplicium fceleris parati. Stat. 3. Theb. 4.
Expendere fcelus. Virg. 2. Æn. 229. — & fcelus expendiffe merentem
Laocoonta ferunt. h. e. Supplicium: ab eo quod præcedit, id quod fequitur. Servius, Meritas fceleris pœnas dediffe.
Expiare fcelus. Cic. in Pifon. 85.
Facere fcelus. Cic. pro Rofc. Amer. 25. Intelligitur, Judices, id quod jam ante dixi, imprudente L. Sulla fcelera hæc & flagitia fieri.
Facere palam aliquod fcelus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Imbuere fcelere gladium. Cic. 5. Philip. 20.
Liberare fcelere, vel A fcelere. Cic. pro Marcell. 13.
Loquuntur mera fcelera. V. MERUS.
Moliri fcelus. Cic. Sexcenta alia fcelera moliri.
Obligare aliquem fcelere. V. OBLIGO.
Pendere eos pœnas immani pro fcelere omnes. Lucret. lib. 5. 119.
Perficere fcelus. Cic. pro Cluent. 194. Neque ad fcelus perficiendum cæfis hoftiis poffe placari.
Prætermittere, vel præterire fcelus. Cic. 1. Fam. 9.
Refugere. Ovid. 3. Faft. 51.
Amne jubet mergi geminos, fcelus unda refugit.
Relinquere monimenta fcelerum. Ovid. 1. Amor. 7. 31.
Rependere pœnas fceleribus pares. Senec. OEdip. 14.
Refiftere fceleri. Ovid. 10. Met. 322.
Solvere breves pœnas magnis fceleribus. Sen. OEdip. 12.
Sufcipere fcelus aliquod. Cic. 11. Philip. 2.
Sufpectare fcelus alicujus. Tacit. 1. Annal. 5.
Tegendis fceleribus obfcurum. Tacit. 6. Ann. 24.
Velandum fcelere fcelus. Senec. Hippol. 5.
Ulcifci fcelera. Senec. Thyeft. 3.
Volutari in fcelere. Cic. 9. Fam. 3.
Scelus & Flagitium, differunt. Flagitium, peccatum eft ab aliqua animi mollitie, aut ignavia profectum, quod dedecus ac turpitudinem affert: Scelus autem, vel cum aliqua crudelitate & cæde, vel cum impietate conjunctum eft. Itaque Libidines flagitiofas dicimus, & Flagitiofam vitam. Cic. 9. Att. 12. Spes me fuftentabat fore, ut aliquid conveniret potius, quam aut hic tantum fceleris, aut ille tantum flagitii admitteret. Sceleratum Cæfarem, flagitiofum Pompejum effe fignificat.
Scelus, pro Scelerato aliquando ponitur. Terent. Andr. 5. 2. 3. Scelus quem hic laudat? Ubi Donatus, Non eft hic folœcifmus, ad fenfum enim, non ad verba refpexit. Ibid. 3. 5. 1.
Ubi illic fcelus eft, qui me perdidit? Donatus; quia Scelus, Sceleftus intelligitur, Qui fubjunxit, non Quod.
SCELESTUS, a, um. Adj. [ἀνόσιος, ἀθέμιτος] Qui fcelus committit. Plaut. Milit. 3. 1. 139.
Et minus audacter fcelefta facerent facta, &c. Et paulo ante,
Qui improbi effent & fcelefti, iis adimerent animam cito.
Quo, quo fcelefti ruitis? Hor. Epod. 7. 1.
Civis fceleftus. Cic. in Salluft. 6.
Cœna fcelefta. Plaut. Rud. 2. 6. 24.
Facinus fceleftum ac nefarium. Cic. pro Rofc. Amer. 37.
Manus fceleftas evitare. Senec. Agam. 11.
Pectus fceleftum. Senec. OEdip. 12.
Res fcelefta, atrox, nefaria. Cic. pro Rofc. Amer. 62.
Servitus fcelefta, lenonis ædium. Plaut. Curcul. 1. 1. 40.
Sceleftus, Infelix. Plaut. Moftel. 3. 1. 1.

Sceleftiorem ego annum argento fœnori
Nunquam ullum vidi, quam hic mihi annus obtigit.
Plebs fcelefta, Mifera Hor. 2. Carm. 4. 17.
Compar. Liv. 5. 27. Sceleftior fermo.
Superl. Plaut. Amph. 2. 1. 2. Sceleftiffimum te arbitror.
SCELESTE, Adv. [ἀνοσίως] Cic. 6. Att. 1. Illud de geftu hiftrionis tu fcelefte fufpicaris, ego ἀφελῶς fcripfi.
Scelefte atque impie. Liv. 24. 25. pr.
SCELERŌSUS, a, um. Adj. [κατάρατος] proprie dicitur, ut vult Donatus, Auctor fcelerum multorum. Ter. Eunuch. 4. 3. 1.
Ubi ego illum fcelerofum, mifera, atque impium inveniam? conf. Lucil. & Afran. apud Non. 2. 809.
Facta fcelerofa atque impia. Lucret. lib. 1. 84.
SCELĔRO, ōnis. m. Cic. 9. Att. 18. In qua erat Eros fcelero. Sed varia eft Lectio. Lambinus legit, Eros celeris; alii, Eros celeri; alii, Oratio celeris; alii, Area fcelerum; alii ἄλως fcelerum, & MS. Pal. Æro fcelerum. Gronovius autem l. ἀγγάρη leti. V. Verburg. in loc. Barth. Adverf. 11. 17. Petron. cap. 50. Annibal, homo vafer, & magnus fcelero. Al. Scelio, vel Stellio. V. Reinef. in Petron. p. 74. & reliquos interpp.
SCELĔRO, [μιαίνω] āre. Polluere fcelere. Virg. 3. Æn. 42.
Parce pias fcelerare manus. Ubi Scelero verbum non dici, aït Serv.
Dextram fanguine fcelerare. Stat. 9. Theb. 666.
Sanguine vivo fauces fcelerare. Stat. 8. Theb. 761.
Animum fcelerare. Sil. lib. 16. 122.
Penates fcelerare. Catul. in Argon. 65. 404.
Impia non verita eft divos fcelerare penates.
SCELERĀTUS, a, um. [ἀνόσιος, μυσαρὸς Gl. L. G.] Adj. ex Partic. dicitur auctore Donato in 4. Eun. 3. pr. In quo fcelus fit conftitutum, vel commiffum. Significat proprie Scelere pollutum. Cic. 9. Att. 15. Ego autem illum male fanum femper putavi, nunc etiam impurum & fceleratum puto. Ovid. 3. Met. 5. — facto pius & fceleratus eodem.
Amor habendi fceleratus. Ovid. 1. Met. 131.
Arma fcelerata devovere. Ovid. 5. Met. 102.
Audacia fcelerata. Plin. lib. 7. cap. 44.
Gens fcelerata. Virg. 9. Æn. 137.
Hafta fcelerata, Sub qua bona profcriptorum civium venduntur. Cic. 2. Off. 29. Idem fexto & tricefimo anno poft a fceleratiore hafta non receffit. conf. 7. Att. 2.
Ignes fcelerati. Ovid. 6. Faft. 59.
Mens ftulta, non fcelerata nobis fuit. Ovid. 1. Trift. 2. 100.
Miles fceleratus. Lucan. lib. 3. 130.
Prælia fcelerata. Lucan. lib. 2. 251.
Puellæ fceleratæ facta. Ovid. Rem. Amor. 299.
Sanguis fceleratus. Ovid. 5. Faft. 575.
Terra fcelerata. Virg. 3. Æn. 60.
Telum fceleratius. Sen. de Ira, 3. 14.
Vox inhumana & fcelerata. Cic. 3. de Fin. 64.
Campus fceleratus, Romæ appellatus eft, proxime portam Collinam, in quo virgines Veftales, quæ inceftum fecerant, defodiebantur. Et, Sceleratus vicus Romæ, in quo, quum Tarquinius Superbus interficiendum curaffet Servium regem, focerum fuum, corpus ejus jacens filia carpento fupervecta eft, properans in poffeffionem domus paternæ. Hæc omnia fcelerata dicta funt, h.e. Polluta fcelere. V. Feft. & Liv. 1. 48. & 8. 15.
Porta fcelerata, quæ & Carmentalis dicitur vocata, quod per eam fex & trecenti Fabii, cum clientium millibus quinque, egreffi adverfus Hetrufcos, ad amnem Cremeram omnes funt interfecti. Feftus. V. & Serv. ad Virg. 8. Æn. 337.
Sedes fcelerata, Impiorum apud inferos proprie dicta. Tibull. 1. 3. 67.
Vicus fceleratus. Liv. 1. 48. V. paulo ante Campus fceleratus.
Compar. Alio fceleratior. Ovid. 11. Met. 781. Plura fupra exempla.
Superl. Homini poft homines natos fceleratiffimo. Cic. pro Domo 23. conf. Quintil. Declam. 10. & 372. Salluft. Jugurth. cap. 102.
Sceleratus, ad inanimata etiam aliter transfertur. Virg. 2. Georg. 256.
— at fceleratum exquirere frigus,
Difficile eft. h. e. Nocens, omnia exurens. Servius. Plaut. Pfeud. 3. 2. 28.
Teritur finapis fcelerata cum illis: qui triverunt,
Priusquam triverunt, oculi ut exftillent facit.
In Infcriptionibus fceleratos fe vocant Ii, qui parentibus aut filiis monumenta ponunt; quafi Infelices. Fabrett. p. 237. FILIIS SVIS INFELICISSIMIS FECIT MATER SCELERATA [q. d. Impia, quod fupervixit.
SCELERĀTE, Adv. [μιαρῶς] Cic. 1. Q. frat. 1. Quare peccavi, fcelerateque feci.
In aliquos loqui fcelerate. Cic. Anteq. iret in exfil. 15.
Bellum fcelerate fufceptum. Cic. 1. in Catil. 26.
Superl. Cic. pro Sext. 133. Omnes eft infidias fceleratiffime machinatus.
SCĒNA, vel SCÆNA, æ. f. [σκηνὴ μίμων, θυμέλη Gl. G. L.] Inumbratio, ἀπὸ τῆς σκιᾶς. Apud antiquos enim theatralis fcena parietem non habuit: fed de frondibus umbracula quærebant, ut docet Servius. Inumbrationis igitur caufa reperta fuit fcena, ubi prius carmina incondita decantabantur. Quare & a nonnullis Tabernaculum ac Papilio traductum fuit: poftea tabulata cœperunt componere in modum parietis. Sed quum in orbem deducta fuit fcena, redactum eft nomen ad eam partem theatri, quæ ab uno ejus cornu ad aliud ducebatur. Conftat autem fcenam theatri frontem, binis pluribusve contignationibus conftructam, in quibus hiftriones recitabant, mimique, & ceteri ludii, varios ludos ac gefticulationes edebant. In fcena autem, quum hemicycli formam haberet, gradus fediliaque fuere: de quibus primarii magiftratus, honoratioresque fpectarent: eorumque fedilium pars intima Orcheftra eft dicta.
Placidus Grammaticus fcribit effe cameram hinc inde compofitam, quæ in umbræ locum in theatro erat, in quo ludi actitabantur. Item Scenam dici arborum in fe cubantium, quafi concameratam denfationem, ut fubter pofitos tegere poffit. Item fcenam vocari compofitionem alicujus carminis, quæ digna fit agi in theatro, exclamationibus tragicis.
Scena fic definitur a Labeone, apud Ulpianum, De his qui notantur infamia. l. 2. Quod ait Prætor §. 5. Ait Præt. Quæ ludorum faciendorum caufa quolibet loco, ubi quis confiftat, moveaturque, fpectaculum fui præbiturus, pofita fit in publico, privatoque, vel in vico: quo tamen loco paffim homines fpectaculi caufa admittantur Hactenus Labeo.
Scena autem verfatilis erat, aut ductilis. Verfatilis, quæ fubito tota quibuf-

quibuſdam machinis vertebatur, & aliam picturæ faciem oſtendebat. Ductilis, quæ tractis tabulis hac atque illac, interiorem picturæ ſpeciem denudabat. Virg. 3. Georg. 24.

Vel ſcena ut verſis diſcedat frontibus. Idem 1. Æn. 433.
— immaneſque columnas
Rupibus excidunt, ſcenis decora alta futuris. [Pro Theatro.

Scæna cum diphthongo ſcribit perpetuo Varro, etſi fatetur ex Græco σκηνὴ ductum eſſe vocabulum. Rationem autem hanc affert, quod in pluribus verbis A ante E alii ponant, alii non ponant. V. ipſum de L. L. 6. 5. conf. Cellar. Orthogr.

Scenæ ſpectacula amantur. Ovid. 3. de Arte Am. 351.

Scena ſine arte. Ovid. 1. de Arte Am. 106.

Struere ſcenam. Tacit. 1. Ann.

Sceleribus ſcena referta. Cic. 3. de Nat. Deor. 69. Nec ſolum ſcena referta eſt iis ſceleribus, ſed multo vita communis pæne majoribus.

Idque tum in vita, tum in ſcena intelligi poteſt ex iis fratribus, qui in Adelphis ſunt. Cic. de Senect 65.

Oreſtes agitatus ſcenis. Virg. 4. Æn. 471. Ἐκτετραγῳδημένος.

Agere geſtum in ſcena. Cic. 2. de Orat. 233.

Stare in ſcena. Hor. 2. Epiſt. 1. 205.

In ſcenam producere, & Reducere in ſcenam. Plin. lib. 7. cap. 48.

Dignus qui ſpectetur in ſcena. Cic. pro Quint. 78. Etenim cum artifex ejuſmodi ſit, ut ſolus dignus videatur eſſe, qui in ſcena ſpectetur, tum ubi ejuſmodi eſt, ut ſolus dignus videatur, qui eo non accedat.

In ſcena, in concione, in qua rebus fictis & adumbratis loci plurimum eſt. Cic. de Amicit. 97.

Scena totius rei hæc eſt, pro eo quod eſt, Hæc eſt totius rei actio, metaphora e fabularum actione. Cic. 8. Fam. 11. Scena rei totius hæc, Pompejus, tanquam Cæſarem, &c. Scenæ, Partes actuum in fabulis. Scena totius rei hæc eſt. i. e. Actio.

Diſcutiendæ tamen oratione hujuſmodi ſcenæ. Quintilianus lib. 6. cap. 1.

Servire ſcenæ, M. Tullius dixit, pro eo quod eſt Servire tempori, & rebus præſentibus ſeſe accommodare. Translata ab hiſtrionibus fabularum metaphora, qui non ſuopte ingenio agunt, ſed hoc unum ſpectant, ut quovis modo populi oculis placeant, alioqui explodendi exſibilandique. Sic enim ſcribit ad Brut. 9. Tibi nunc populo, & ſcenæ, ut dicitur, ſerviendum eſt. Eraſmus.

Ne quid ſcenæ deeſſet; i. e. Apparatui ad fallendum compoſito. Petron. cap. 117. conf. MIMUS.

Scena minore, pro Minore apparatu & oſtentatione, uſus eſt Suetonius Calig. cap. 15.

In ſcena eſſe dicitur, Qui oculos hominum ad ſe convertit. Ovid. 1. Triſt. 8. 48.

Scena manet dotes grandis, amice, tuas.

Scena, Inumbratio montis, ſilvæ, aut alius rei ſimilis. Virg. 1. Æn. 168.

— tum ſilvis ſcena coruſcis
Deſuper horrentique atrum nemus imminet umbra.

Scena ab aliis, a quibuſdam Sacena, appellatur Dolabra pontificia apud Feſtum. Et ibid. Livius, Corruit quaſi ictus ſcena. V. loc. & not. [An Secina a Secando?

SCENĀLIS, e. Adj. [σκηνάλιος] ut, Species ſcenalis. Lucret. lib. 4. 77.

Namque ibi conſeſſum caveaï ſubter, & omnem
Scenalem ſpeciem patrum, matrumque, deorumque,
Inficiunt. h. e. Colorant omnem ornatum & cultum ſcenæ.

SCENARIUS, a, um. Adj. Idem. Ammian. 28. 4. Artifices ſcenarii per ſibilos exploduntur.

SCENATĬCUS, a, um. Adj. Idem. Comici nitidi, ſœnatici. Varr. apud Non. 2. 822.

SCENATĬLIS, e. Adj. Idem. Varro apud Non. 2. 822.

Sed, ô Petrulle, ne meum taxis librum,
Si te pigeat hic modi ſcenatilis. Mercer. Pepigat hic modo.

SCENĬCUS, a, um. Adj. Idem. [σκηνικὸς, θυμελικὸς Gl. G. L.] Quod ad ſcenam pertinet, vel in ſcena agit.

Nihil ſcenicum apud Græcos pudori eſt. Liv. 24. 24.

Actores ſcenici. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Adulteria ſcenica. Ovid. 2. Triſt. 514.

Artifices ſcenici. Cic. pro Arch. 10. Quod ſcenicis artificibus largiri ſolebant, id huic, ſumma ingenii prædito gloria, noluiſſet.

Decor ſcenicus. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Dicacitas ſcenica. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Oſtentatio ſcenica. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Plebs ſcenica. Stat. 1. Silv. 6. 73.

Venuſtas ſcenica. Cic. 3. de Orat. 27. Quis unquam res præter hunc tragicas pæne comice, triſtes remiſſe, ſeveras hilare, forenſes ſcenica prope venuſtate tractavit?

SCENICUS, i. m. abſolute, pro Actore in ſcena, vel Hiſtrione. Cic. pro Planc. 30. Quod dicitur Atinæ factum a juvene, vetere quodam in ſcenicos jure, maximeque oppidano. Idem 1. Off. 114. Suum igitur quiſque noſcat ingenium, acremque ſe & bonorum & vitiorum ſuorum judicem præbeat, ne ſcenici plus quam nos videantur habere prudentiæ. conf. Suet. Neron. cap. 21. Tacit. 15. Ann. 59.

SCENICE, Adv. [σκηνικῶς] ut, Facere aliquid ſcenice. Quintil. lib. 6. cap. 1.

SCENOFACTŌRIUS, a, um. Adj. [σκηνοποιητικός] ut, Ars ſcenofactoria, Qua fiunt umbracula & tabernacula, quacunque re fiant, ut aulæis vel pellibus. Legitur in vulg. Act. Apoſt. 18. 3. de Paulo, & Aquila, Erant autem ſcenofactoriæ artis. In Græco eſt σκηνοποιοί.

SCENOPEGIA, ōrum. n. pl. [σκηνοπήγια] Feſta tabernaculorum, in quibus Judæi faciebant tabernacula ad ſimilitudinem tabernaculorum, in quibus habitaverant, quum, ex Ægypto profugi, peregrinarentur in eremo. Ab σκῆνος, & πήγνυμι. Vulg. Int. Joh. 7. 2. V. Levit. 23. 34.

Aliter in Gloſſ. Græc. Lat. Σκηνοπήγια στρατιωτικὰ, Tentoria.

SCENEOS, Indeclinatum nomen loci cujuſdam in Aſiæ limitibus, non procul ab inſula Sadano, quæ eſt maris Troglodytici, apud Plinium lib. 6. cap. 29.

SCĒNÆ, ārum. pl. f. [Σκηναὶ] Urbs Perſica nobilis. Steph. ex Strab. lib. 16. Hinc, ut idem vult,

SCENĪTÆ, [Σκηνῖται] Populi.

Sed alii ſunt Arabiæ Felicis, auctore Plinio lib. 6. cap. 28. vagi, & a tabernaculis cognominati, quæ ciliciis metantur ubi libuit. De his & Solinus cap. 46. his verbis, Scenitæ carnibus ſuillis abſtinent. Sane hoc animalis genus, ſi invectum illo fuerit, moritur illico. Hos Scenitas deinde Saracenos appellatos, indicat Ammianus lib. 22. cap. 15. & lib. 23. cap. 6. Scribitur & Schenitæ.

SCENOGRAPHIA, æ. f. [σκηνογραφία] dicitur quaſi Scenæ imaginaria excitatio, vel potius, ex definitione Vitruvii 1. 2. eſt Frontis & laterum abſcedentium adumbratio, ad circinique centrum omnium linearum reſponſus. Quomodo differat ab Orthographia & Ichnographia plenius docet Salmaſ. Exercitat. Plin. p. 577.

SCENSA, æ, f. Scenſas antiqui dicebant, quam nunc cenas, quæ autem nunc Prandia pro Cenis habebant, & pro Cenis Veſpernas appellabant. Feſtus. Sed locus contaminatus videtur, ut & Pauli ibidem ſubjectus.

SCEPTĬCA, æ. f. [σκεπτικὴ] Philoſophorum ſecta, ſic dicta ἀπὸ τοῦ σκέπτομαι, i. e. Cogito, conſulto, quod ſemper quærat, & nunquam inveniat, inquit Diogenes Laertius in Pyrrhonis vita ſ. 70. Idem paulo poſt ſ. 74. Sceptici ſectarum omnium dogmata evertere perſtabant, nihil ipſi dogmatis afferentes, ceterorum tantum enuntianda dogmata atque enarranda proponentes, nihil definiendo. Gell. lib. 11. cap. 5. Quod Pyrrhonios philoſophos vocamus, ii Græco cognomento σκεπτικοὶ appellantur. Id ferme ſignificat, quaſi Quæſitores & conſideratores. Vide ibidem multo plura, ubi quærit, quid inter Pyrrhonios, & Academicos philoſophos interſit. Utrique enim nihil affirmant, nihilque comprehendi poſſe putant. Sed ex omnibus rebus perinde viſa fieri dicunt, quas Phantaſias appellant, non ut ipſarum natura eſt, ſed ut effectio animi corporiſve eſt eorum, ad quos ea viſa perveniunt. Tandem reſpondet, in hoc potiſſimum differre inter ſeſe, quod Academici quidem ipſum illud, Nihil poſſe comprehendi, quaſi comprehendunt: & Nihil poſſe decerni, quaſi decernunt: Pyrrhonii Ne id quidem ullo pacto videri verum dicunt, quod nihil eſſe verum videtur. V. Sext. Empiric. l. 1. & Suid. in Πύῤῥων.

SCEPTICUS, a, um. Adj. [σκεπτικὸς] V. dict. ſuper. In Gloſſ. Græc. Lat. redditur, Conſultus, Meditativus. Philoſophi Sceptici dicuntur Græcis & οἱ ἀπὸ τῆς σκέψεως, & ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, aliiſque nominibus.

SCEPTRUM, i. n. [σκῆπτρον] Virga, qua reges pro majeſtatis inſigni utuntur. Proprie autem Sceptrum Jovis erat, ab eo ad reges & principes & magiſtratus translatum. Hinc ad fœdera facienda ſemper adhiberi ſceptrum conſuevit, quando veteres in hoc Jovis ſimulacrum adhibere ſolebant cum ſceptro. Quod quum difficile eſſet aliquando præſertim quando fœdera cum remotiſſimis fiebant, inventum eſt ut ſceptrum, quaſi imaginem Jovis tenentes fœdus percuterent. Cic. pro Sext. 57. Sedens cum purpura & ſceptro & inſignibus illis regiis. De rege Ptolemæo.

Gravitas ſceptri. Ovid. 2. Met. 847.

Eburno ſceptro innixus. Ovid. 1. Met. 178.

Exitiale ſceptrum tyrannis, Stat. 1. Theb. 34.

Gemmantia ſceptra. Ovid. 3. Met. 264.

Regale ſceptrum. Ovid. 3. Amor. 1. 13.

Sublime ſceptrum Jovis. Claud. 2. Conf. Stilich. 210.

Superba ſceptra. Lucret. lib. 5. 1136.

Sceptrum figurate uſurpatur pro ipſo Imperio. ut,

Accipere ſceptra alicunde. Virg. 7. Æn. 173.

Capit ſceptra loci, rerumque moderamen. Ovid. 6. Met. 677.

Potiri ſceptris. Virg. 9. Æn. 267.

Potiri perenni ſceptro & regem eſſe. Ovid. 15. Met. 585.

Reponere aliquem in ſceptra, Regno reſtituere. Virg. 1. Æn. 257.

Tenere ſceptra. Virg. 1. Æn. 61.

Transferre ſceptrum alio. Stat. 11. Theb. 649.

SCEPTRĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [σκηπτροφόρος] ut, Manus ſceptriferæ. Ovid. 6. Faſt. 480. Sil. 17. 143.

Sceptriferas arcta palmas vinxere catena.

SCEPTRĬGER, ĕra, ĕrum. Adj. Idem. Sil. 16. 244.

Sceptrigero cum rege pari ſub honore reſidunt.

SCEPTŪCHUS, i, m. [σκηπτοῦχος] Latine Sceptrum tenens. Tacit. 6. Ann. 33. Contra Pharaſmanes adjungere Albanos, accipere Sarmatas, quorum ſceptuchi, utrinque donis acceptis, more gentico, diverſa induere. Al. Sceptruchi. [Sed altero Homerus reges denotare ſolet. V. Iliad. α. 278.

SCERIA, V. SCHERIA.

S C H

SCHASTERIA, æ. f. [σχαστηρία] Pars quædam navis, ubi interquieſcente remigatione reponebantur remi. Plaut. Aſin. 3. 1. 16.

Quin pol ſi, repoſivi remum, ſola ego in ſchaſteria. Sic legit Turnebus Adverſ. 4. 13. ſed perperam; nam codices omnes caſtigatiores exhibent Caſteria.

SCHĔDA, æ. f. [σχίδη, σχίδος] Tabella ſive pagella philyracea hoc eſt tiliacea, qua pro chartis priſcos uti ſolitos Euſtathius & Ælianus aſſeverant. Hodieque Græcorum vulgus Schedas vocat Tabulas eas, quibus ſupputatores numeris ſcribendis utuntur, ut mox litu ſpongiæ leviter aboleri poſſint.

Scheda, Folium chartæ, ſive papyri, nondum compactæ & ligatæ, quod & Philyram Græco vocabulo nuncupamus. Plin. lib. 13. cap. 12. Sed ratio deprehendit vitium, unius ſchedæ revulſione. Cic. 1. Att. 17. Nunc, ſi amas me, ſi te a me amari ſcis, enitere per amicos, clientes, hoſpites, libertos denique ac ſervos tuos, ut ſcheda ne qua depereat. Nam & Græcis his libris, quos ſuſpicor, & Latinis, quos ſcio illum reliquiſſe, mihi vehementer opus eſt. Vetus codex legit Schida.

Schedæ, pro Libris monumentiſque litterarum. Martial. lib. 4. 91.

Nec ſumma potes in ſcheda teneri.

Excutere omnes ſchedas. Quintil. lib. 1. cap. 8. conf. Iſidor. 6. 14.

SCHEDŪLA, æ. f. dimin. [σχεδάριον] Cic. 15. Fam. 16. Hæc te tertia jam epiſtola ante oppreſſit, quam tu ſchedulam, aut litteram. Vetuſtum exemplar legit Schedam. V. Suid. in Σχεδάριον.

SCHEDIA, æ. f. [σχεδία] Ratis eſt Latine, ut in Gloſſ. utroque expreſſum, id eſt, navigium temere factum, & inconditum, ut trabes connexæ, & ſine fabrica compactæ, quæ navigii vicem præbent, auctore Feſto & Suid. Ulpian. in l. 1. D. de exercit. act. Navem accipere debemus, ſive marinam, ſive in aliquo ſtagno naviget, ſive ſchedia ſit. Sic enim legunt Budæus & Haloander. Pandectæ quoque Florentinæ ſic habent. Sunt tamen qui legant Synedria.

Schedia, ponitur aliquando pro Ponte, ſeu Loco fluminis quoquo modo juncto

juncto, auctore Suida. Herodotus certe Pontem, quo Darius Bosphorum junxit, Schediam vocat. Pons tumultuarius.

Schĕdion, i. n. [σχέδιον] dicitur a Græcis Extemporaneum, id est, quicquid inelaboratum, quicquid temere factum est, nec satis confectum. Budæus. Gloss. Græc. Lat. Σχέδιον, Ex tempore dictum. Suid. Σχέδιον, ἐκ τοῦ ἐπιόντος. Unde

Schedia, orum. n. pl. [σχεδιάσματα] Incondita & extemporanea carmina dicuntur, quæ nostri Silvas appellant. Et Græci σχεδιάζειν usurpant pro eo quod est Ex tempore dicere. Gloss. Græc. Lat. Σχεδιάζω, παρὰ χεῖρα λέγω, Ex tempore dico. Schedia, inquit Festus, usus quoque poëmata dicit & versus, non satis perfecti qui essent. Sic Ausonius Libellum Epigrammatum, gratia puellæ conscriptorum, vocat Schedium,

Bissula in hoc schedio cantabitur, aut Erasinus. V. Sidon. 9. 16.

Schedicus, a, um. [σχέδιος] Extemporarius, subitarius, tumultuarius, inelaboratus, qua voce usus est Apulejus in Florid. In ipso (inquit) schedico & incondito experimini, an idem sim repentinus, qui præparatus. Sed Elmenh. p. 364. exhibet, Etiam in isto, ut ait Lucilius, scedio. pro Schedio.

Schĕdius, [Σχέδιος] Phocensium princeps fuit, cui & honorificum sepulcrum ædificarunt in Daphno antiqua sua urbe, ac diruta. Huic sepulcro nomen est Schedieum, Σχεδίειον. Strabo lib. 9.

Schēma, ătis. n. [σχῆμα] Forma Latine dicitur, figura, sive cultus, ornatusve. Gloss. Græc. Lat. Σχῆμα, Figura, cultus, habitus. Lat. Gr. Figuræ, Σχήματα.

Geometrica schemata. Vitruv. in præfat. lib. 6.

Schema, Rhetoribus, inquit Quintil. lib. 9. cap. 1. proprie dicitur, Quod est a simplici ac in promptu posito dicendi modo poëtice vel oratorie mutatum. Cic. de Clar. Orat. 275. Erant autem & verborum & sententiarum illa lumina, quæ vocant Græci σχήματα, quibus, tanquam insignibus in ornatu, distinguebatur omnis oratio.

Ornamenta verborum, sententiarumque, quæ appellantur σχήματα. Cic. in Topic. 34.

Non injucunda schemata. Quintil. lib. 4. cap. 5.

Schemata cognationum, non Stemmata dici putat Alciatus lib. 2. Parergôn cap. 30. Sicque apud Paulum in l. penult. de gradib. legendum esse admonet.

Schema, Figura, Scomma ambiguo sensu jactum, ut

Dubium schema. Martial. lib. 3. 68.

Schemate non dubio, sed aperte nominat illam,
Quam recipit sexto mense superba Venus. Illam, Mentulam.

Sexto mense, Augusto, quo matronæ Romæ eam in fanum Veneris extra Collinam portam ritu solenni ferebant. V. figura.

Schema, æ. f. Idem pro Ornatu & habitu. Plaut. Amphit. prol. 117.

Nunc ne hunc ornatum vos meum admiremini,
Quod ego huc processi sic cum servili schema. In antiquioribus codicibus Scema absque aspiratione scriptum visitur.

Forma quædam concubitus, & complexus. Sueton. in Tiber. cap. 43. Ne cui in opera edenda exemplar impetratæ schemæ deesset. Quibus verbis significatur Forma ea concubitus & complexus, quam a portentosis illis & extremæ libidinis hominibus impetrarat imperator, qui hiantibus & avidissimis oculis talem impuritatem spectabat. Ex Turneb. Al. codd. Imperatæ, vel Impuratæ, vel Perpetratæ. [Quid si Impatratæ scripsit Tranquillus, i. e. Nondum patratæ? Sed omnino placet Imperatæ cum Casaub. Ex saltatorum vario flexu ac statu arcessitum vocabulum videtur. V. Polluc. lib. 4. segm. 105. & Suid. in Ἀσυνάρτα.

Schema, pro Schemate sermonis obliqui. Petron. cap. 44. Nec schemas loquebatur.

Schematismus, i. m. [σχηματισμός] Figuratio, a Σχηματίζω, Figuro. Quintil. 1. 8. Vitia in carmine metaplasmos, & schematismos & schemata vocamus. [Hic sunt Grammaticæ figuræ.

Schenitæ, V. scenitæ.

Schĕria, æ. f. [Σχερία] Insula est ex adverso Thesprotiæ, a Buthroto xii m. pass. distans, quæ aliis nominibus Phæacia & Corcyra dicitur, Alcinoi hortis celeberrima, olim etiam Drepane appellata. Plin. lib. 4. cap. 12.

Schĕsis, [σχέσις] vox Græca est, Habitum, vel Habitudinem significans, ut est in Gloss. Græc. Lat. Accipitur autem apud Rhetores pro Figura non absimili anthypophoræ, qua adversariorum affectum quemlibet fingimus, cui mox respondeamus. Exemplum vide apud Rufinianum.

Schidia, orum. n. pl. [σχίδια] a σχίζω, Findo, sunt Fragmenta quæ fabri materiarii ex ligno dejiciunt. Ex Cæl. lib. 14. cap. 13. Vitruv. lib. 2. cap. 1. Intervallaque, quæ relinquuntur propter crassitudinem materiæ, schidiis & luto obstruunt.

Schinalus, Piscis vulgo, notiore nomine Sphondylus. Cæl. Rhodig. lib. 4. cap. 2.

Schinis, [Σχίνις] Pausanias in Corinthiacis, in Isthmi initio locus est, ubi Schinis latro apprehensas piceas in terram flectebat, & quos pugna vicisset, hos alligatos sinebat in aerem efferri: quocirca quum utraque arbor alligatum ad se traheret, vinculique nodus in neutram laxaretur partem, sed utrinque pariter convelleret, eveniebat ut, qui alligatus esset, laceraretur. Eodem pacto ipsum quoque Schinim Theseus dilaniavit, viamque, quæ ex Trœzene Athenas ducit, latronibus infestam, tutam reddidit. In edit. Wech. p. 44. Sinis, Σίνις. V. scinis.

Schīnos, [σχῖνος] Arbor est eadem cum Lentisco, mastichen exsudans, ex cujus ligno cuspides fiunt, purgandis dentibus accommodæ, unde σχινοτρῶκται a Græcis dicti sunt Homines delicatiores, qui ut dentibus candorem concilient, perpetuo lentiscum arrodunt. Ex Cœlio. V. lentiscus.

Schinussa, æ. f. [Σχίνουσσα] Insula est Asiatici maris, auctore Plin. lib. 4. cap. 12.

Schisma, ătis. n. [σχίσμα] in Gloss. Græco Latino Scissura, Scissus, a verbo Græco σχίζω, quod est Scindo, Findo. Hinc Divisionem in Religione Schisma dicimus, cum varii varia de ejus partibus sentiunt, integris manentibus principiis. Hinc &

Schismătĭcus, a, um. Adj. [σχισματικός] Schismatici, dicti sunt Qui in Ecclesia diversum ab Orthodoxis sentiunt & statuunt, salvis principiis, Tertull. adv. Marc.

Schismaticum accurate definit Augustinus, & ab Hæretico distinguit. V. libr. de Fide & Symb. cap. 10.

Schistos, [σχιστός] Fissilis, Scissilis; vel Fissus, Scissus, ut Σχιστὸν γάλα, Serum lactis. Plin. lib. 28. cap. 9. Medici speciem unam addidere lactis generibus, quod schiston appellavere.

Schista ova. Plin. lib. 29. cap. 3. Fiunt & tota lutea, quæ vocant schista quum triduo incubata tolluntur.

Schistus, sive Schistos, i. m. [σχιστός] etiam Lapis est, crocei coloris, in tenuissimas bracteas fissilis, unde & nomen habet ἀπὸ τοῦ σχίζεσθαι, idque κατ' ἐξοχήν. Multi enim præterea sunt lapides fissiles, quos hoc nomine non dignamur. Effoditur in quibusdam Hispaniæ locis circa Iberum fluvium, morsus omnino expers: unde & ophthalmicis medicamentis in primis idoneus est. Hodie Seplasiarii ejus loco utuntur Creta alba.

Schœneus, [Σχοινεύς] qui & Iasius, rex Arcadiæ fuit, filius Abantis & Atalantæ pater. Hinc

Schœnēius, a, um. Adj. [Σχοινήϊος] ut, Virgo Schœneia, Atalanta. Ovid. 2. Trist. 399. &

Schœnēis, ĭdis. patronym. f. [Σχοινηΐς] Ovid. 16. Epist. 263.

Ut tulit Hippomenes Schœneida, præmia cursus.

Schœnĭcŏlæ, vel Schœnĭcŭlæ, ārum. f. pl. Meretrices, propter usum unguenti schœni sic appellatæ. Festus. Varro de L. L. 6. 3. Diobolares, schœnicolæ, miraculæ: Meretrices dicuntur quæ schœno unguentario (sic enim in Varrone legendum existimo) nonnullam odoris gratiam arcesserent, quas & schœno delibutas ipsemet Plautus dixit Pœn. 1. 2. 55. Turneb. V. seq. dict.

Schœnus, i. m. [σχοῖνος] Latine dicitur Funis & Juncus. Gloss. Lat. Gr. Juncus, Σχοῖνος, Græc. Lat. Σχοῖνος, Funis. Plaut. Rud. 2. 1. 5. Hi schœni enim, atque hæ arundines sunt nobis, quæstu & cultu. Al. Hisce hami, atque &c. Cato de R. R. cap. 105. Schœnum & calamum in pila contundito, quod fiet sextarium unum. Columel. lib. 12. cap. 20. Est Unguenti genus sordidissimi ex σχοίνῳ seu junco odorato confecti. Turneb. Adversf. 23. 18.

Schœno delibutæ. Plaut. Pœn. 1. 2. 55.

Miseras, schœno delibutas, servolicolas, sordidas. Meursius tamen explodit hanc sententiam, & Scænum pro Cæno dixisse antiquo sermone Plautum putat. [Certe si quod fuit Schœninum unguentum ex junco odorato, id non potuit vilius esse, quum juncus iste inter pretiosa exotica numeratus sit.

Schœnus, Mensura est Ægyptiaca, sexaginta stadia capiens, auctore Herodoto: licet Plin. lib. 5. & 12. quadraginta stadia dicat, id est quinque millia; nisi sit error notarum. Budæus. Porro loci Pliniani sunt lib. 5. cap. 10. & lib. 12. cap. 14.

Schœnus, untis. f. [Σχοινοῦς] Urbs Græciæ infra Thebas. Plin. lib. 4. cap. 7.

Schœnus, Portus in Græcia, in ora Megarensium. Plin. lib. 4. cap. 7.

Schœnus sinus maris Carpathii. Plin. lib. 5. cap. 28.

Schœnus, untis. f. [Σχοινοῦς] Flumen Athenis proximum (ut ait Strabo) a juncis dictum, proindeque juncarios in Hispania campos Schœnuntas vocat. Sed & in Arcadia Schœnuntis fit mentio, ab amne quem Schœnicam appellant. V. Steph.

Schœnus, i. m. [Σχοῖνος] Fluvius est Bœotiæ per ejusdem nominis oppidum labens quinquaginta stadiis a Thebis. Strabo lib. 9. Puto eundem esse, cum eo quem Schœnuntem Plin. lib. 4. cap. 7. appellat.

Schœnisma, ătis. n. [σχοίνισμα] &

Schœnismos, [σχοινισμός] Mensura quædam terræ est, & torturæ genus, quod fit per funes.

Schœnŏbătes, æ. m. [σχοινοβάτης] Qui per funes ludendo graditur, a σχοῖνος funis, & βαίνω ascendo. Gloss. Græc. Lat. Σχοινοβάτης, Funambulus. Juven. 3. Sat. 77.

Augur, schœnobates, medicus, magus, omnia novit.

Schœnobatĭcus, a, um. Adj. [σχοινοβατικός] Quod ad schœnobatem pertinet. Cic. 8. Fam. 1. Ego, qui scirem Q. Pompejum Baulis schœnobaticam facere, & usque eo, ut ego misererer ejus esuriei. Ubi interpres, Schœnobaticam facere artem, id est, qui scirem eum propter paupertatem factum schœnobatem, id est funambulum. Vetus autem codex habet Embæneticam. V. suo loco.

Schœnoplocos, [σχοινοπλόκος] Qui funes torquet, quem Latini Restionem appellant. Gloss. Græc. Lat. Σχοινοπλόκος, Resticularis, Restio.

Schŏla, æ. f. [σχολή] Litterarum ludum significat, a verbo Græco σχολάζω, inquit Paulus, quod est Vaco: quia ceteris rebus omissis, vacare liberalibus studiis pueri debent. Auson. Eidyll. 4. 16.

— Grajo schola nomine dicta est,
Justa laboriferis tribuantur ut otia Musis. Et huc pertinet illud Virg. 4. Georg. 564.

— studiis florentem ignobilis oti. Ideo & Ludus vocatur, quia studia sunt animi liberalis ludus.

De Scholæ & Ludi vocabulis ita Festus: Scholæ dictæ sunt, non ab otio ac vacatione omni, sed quod ceteris rebus omissis vacare liberalibus studiis pueri debent: ut etiam Ludi appellantur, in quibus minime luditur, ne tristi aliquo nomine fugiant pueri fungi suo munere.

At Schola, in significatione maxime usitata, est Locus, in quo ars aliqua publice docetur. Plin. 7. Epist. 24. extr. Lætor etiam, quod domus aliquando C. Cassii hujus, qui Cassianæ scholæ princeps & parens fuit, serviet domino non minori. Hic est Schola Jurisconsultorum.

Philosophorum scholæ. Quintil. in procem. lib. 1. Cic. in Orat. 95. E philosophorum scholis tales fere evadunt.

Epicuri schola. Cic. 2. de Fin. 67. Nunquam audivi, in Epicuri schola Lycurgum, &c. nominari.

Cœtus scholarum. Quintil. lib. 2. cap. 9.

Consuetudo scholarum. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Exercitationes scholarum. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Frequentia scholarum. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Magnæ scholæ. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Audire hominem de schola. Cic. 2 de Orat. 8.

Definire in schola. Cic. 5. de Finib. 89. Nec ego solus, sed tu etiam, Chrysippe, in foro, domi, in scholis definis.

Eligere scholas. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Explicare scholam, Præcepta doctrinæ exponere. Cic. 2. de Finib. 1.

Fugere scholas. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Institutæ severe scholæ. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Homo politus e schola. Cic. in Pison. 59.

Vitare scholas. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Erat & in balneis Schola, apud Vitruvium lib. 5. cap. 10. Pars labri sive alvei, a præstolando, ut Hermolaus arbitratur dicta: ut occupato ab his, qui priores venissent, labro, in schola ceteri circumspectantes recte stare possent. Aliis magis placet, Scholam apud Vitruvium esse Porticum in circuitu labri, sive solii aut alvei, id est fossæ lapideæ, balneorum.

Erat & in porticibus, auctore Plinio lib. 35. cap. 18. Et Hesionam nobilem pinxit, & Alexandrum (inquit) & Philippum cum Minerva, qui sunt in schola, in Octaviæ porticibus. conf. 36. 5.

Scholæ, pro Disputationibus & controversiis atque dissertationibus, quæ in scholis inter doctorem & discipulos otiose agitari solent, apud Cic. 1. Tusc. 8. Ponere jubebam de quo quis audire vellet, & id aut sedens, aut ambulans disputabam. Itaque dierum quinque scholas (ut Græci appellant) in totidem libros contuli. Ibid. lib. 3. 81. Separatim autem certæ scholæ sunt, de exsilio, de interitu patriæ, &c. Hæc Græci in singulas scholas, & in singulos libros dispertiunt.

Explicare scholam aliquam. Cic. 2. de Finib. pr.

Regestæ scholæ in commentarios. Quintil. lib. 3. cap. 6. Sunt enim velut regestæ in hos commentarios, quas adolescens deduxerat, scholæ. De Ciceronis rhetoricis. Alii sic legunt, Sunt enim velut res regestæ in hos commentarios, quas adolescens deduxerat schola.

Vertere se ad alteram scholam. Cic. in Pison. 60. Vertes te ad alteram scholam, differes de triumpho.

Pomeridianis scholis Aristoteles præcipere artem oratoriam cœpit. Quintil. lib. 3. cap. 1. h. e. Disputationibus & prælectionibus pomeridianis.

Schola, non solum est eorum collegium, qui bonarum litterarum studia persequuntur: sed ut diximus militum: Scholas porro militum undecim fuisse Justinianus in l. ultima. C. de loc. & conduct. significat. In qua lege, non Opinionibus, uti hactenus lectum est, sed Optionibus est legendum. Et in l.7. C.de aquæductib. ubi Calculis scriptum est quum esse debeat Scholis. Veget. de Re Mi. 2. 21. In orbem quendam per diversas cohortes & diversas scholas promoveantur. Scholæ illæ tametsi ex Vegetio colligi possunt, nonnullas tamen earum formas referre lubet. Est igitur;

Schola Equitum, Peditum, Scutariorum, Clibanariorum, Agentium in rebus, Domesticorum, Silentiariorum, Palatinorum, Societatis sacrarum largitionum, Gentilium. Ex l. 6. C. de advocat. diversor. judic. l. 9. de annon. civilib. in C. Theod. & in Notitia imperii Romani, & apud Marcellinum lib. 14. 22. & lib. 26. l. penult. C. de offic. milit. judic. l. j. de agentib. in reb. l. 12. C. l. j. C. de offic. magistr. offic. l. 12. C. de offic. sacror. scrin. l. j. C. de præposit. agent. in reb. l. 7. C. de principal. agentib. l. 3. C. ubi Senator. l. 4. C. de Silentiar. lib. 12. l. 11. §. sin autem. & §. illo proculdubio. C. de judic. l. 13. C. de palat. sacrar. larg. lib. 12. C. Marcellinus lib. 26. 2. & in Notitia. Inde Scholaris militia l. 38. de Decurionib. in C. Theod. quum ait Scholari nomen quidam dederunt militiæ. Notavit Brissonius in eo libro, quem de Verborum, quæ ad jus pertinent, significatione edidit lib. 17.

Sunt aliæ vocis Scholæ significationes, quas V. apud Vales. ad Ammian. lib. 14. conf. LUDUS & Lex. Pitisc.

SCHOLĀRIS, is. c. novatum a novitiis Jurisperitis verbum, Eum significat, qui scholas cujuscunque ordinis assidue frequentat. Utitur Fridericus Imperator in sua. l. Habita. quæ subjicitur tit. Ne filius pro patre. lib. 4. C. tit. 13. Omnibus (inquit) qui causa studiorum peregrinantur scholaribus, & maxime divinarum atque sacrarum legum professoribus, &c.

Scholares militantes sunt in sacro Palatio. Nam & Scholæ militum sunt, Vegetio, Severo Sulpicio in vita Martini c. 2. Alciatus in tit. De privilegiis scholar. lib. 12. C. V. dict. præc. & Cellar. Cur. sec. p. 319. seq.

SCHOLASTER, vel SCHOLIARCHUS, i. m. Is recte dicitur, qui in collegiis sacerdotum Scholasticus barbare vocatur. Erasm. in opusculo de Pronuntiatione. Spieg. [Quasi illa minus barbara sint.

SCHOLĬCUS, a, um. Adj. [σχολικὸς] Gell. lib. 4. cap. 1. pr. Ostentabat quispiam Grammaticæ rei doctior scholica quædam nugalia, de generibus & casibus vocabulorum differens. Nisi malis Scholica Substantivum n. esse.

SCHOLASTICUS, a, um. Adj. [σχολαστικὸς] Quod ad scholam pertinet. Unde, Scholastica disciplina; & Scholastici discipuli, Qui discendi causa scholas frequentant. Quintil. lib. 7. cap. 2. Quædam in scholasticis ponuntur ad conjungendam modo rei seriem.

Controversiæ scholasticæ. Quintil. lib. 4. cap. 2. 66. & 69.

Scholasticus, pro Declamatore, solum in fictis causis & otiosis versato, non in veris litibus. Plin. 2. Epist. 3. Scholasticus tantum est. Quo genere hominum nihil, aut simplicius, aut sincerius, aut melius. Nos enim, qui in foro verisque litibus terimur, multum malitiæ, quamvis nolentes, addiscimus. Schola & auditorium & ficta causa res inermis, innoxia est, nec minus felix, senibus præsertim.

SCHOLASTICUS, i. m. est, Qui sese litteris dedit. Plin. Epist. ult. lib. 1. Scholasticis porro, ut hic est, sufficit abunde tantum soli &c. Sever. Sulp. Dial. 1. 5. Quia scholasticus es, non immerito te versu comici illius admonebo. i. e. Eruditus. [Atque ita Plin. supra, & sæpe Apulejus.

SCHŎLĬUM, i. n. [σχόλιον] Interpretatio brevior, breve scriptum. Cic. 16. Att. 7. Velim σχόλιον aliquod elimes ad me, oportuisse te istuc facere. (Hæc sunt Attici ipsa verba) Itane, mi Attice, defensione eget meum factum, præsertim apud te, qui id mirabiliter approbasti? ego vero istum ἀπολογισμὸν συντάξομαι, sed ad eorum aliquem, quibus invitis & dissuadentibus profectus sum. Etsi, quid jam opus est σχολίῳ; si perseverassem, opus fuisset. Eidem, lib. 3. 18. Hic autem jam languescit, & ait tibi illum jure iratum; sed utar tuo consilio. σχόλια enim tibi video placere. [Suid. Σχολεῖον, τὸ διδασκαλεῖον, σχόλιον δέ. Σχόλια, σημειολογήματα, ἢ ὑπομνήματα, καὶ ἑρμηνεῖαι.

S C I

SCIÆNA, æ. [σκίαινα] Piscis, ex illorum genere, qui lapidem in capite habere perhibentur. Plin. lib. 9. cap. 16. [Gloss. Græc. Lat. Σκιὰς, ἰχθύς. Nulla adjecta interpretatione. Hujus vero femininum est Σκίαινα, ut a λύκος, λύκαινα. At Onomast. vet. Umbra, σκία. de Pisce item.

SCIAGRAPHIA, [σκιαγραφία] Prima illa & rudis picturæ delineatio, quæ & Ichnographia dicitur, quum scilicet futuri operis lineamenta carbone, creta, vel rubrica ducuntur. Vitruv. 1. 2. V. ICHNOGRAPHIA. [Latine Adumbrationem sonat.

SCIAMACHIA, [σκιαμαχία] Umbratilis pugna: ut Gell. lib. 13. cap. 21. transtulit. ad quam Juvenalis alludens Sat. 7. 173. dixit,

Ad pugnam qui rhetorica descendit ab umbra. Umbratilis autem pugna propterea dicebatur, quia hujusmodi pugnæ simulacra sub tecto fieri solita erant: non ut vera pugna, in sole & pulvere. V. paulo ante in SCHOLASTICUS.

Talem sciamachiam, seu pugnam umbratilem ex Ennio descripsit Virg. 5. Æn. 363.

Sciamachia, Pugna umbratilis, quæ in proverbium abiit de iis, quæ fieri nequeunt. Cæl. Rhodig. Lect. Antiq. 11. 6. Ex Suid. q. V.

SCIĂPŎDĒS, [Σκιάποδες] Populi sunt Troglodytis finitimi, ut ex Ctesiæ sententia tradit Plin. lib. 7. cap. 2. Qui & Monosceli a singulis cruribus sunt appellati, miræ pernicitatis ad saltum. Sciapodes inde dicti, quod in majore æstu humi jacentes resupini, umbra pedum se protegant. Augustinus in lib. de Civitate Dei. V. Suid.

SCIĂTHĒRĬCON, i. n. [σκιαθηρικὸν] Horologium apud Plinium dicitur lib. 2. cap. 76. i. e. Umbræ indagatorium. Est autem Solarium, quo hodie utimur ad horas æquales æquinoctialesque colligendas: antiqui autem ad inæquales & temporales. Alii Scioterícon legunt apud Plinium.

SCIATHĒRAS, æ. m. sive SCIOTHERON, i. n. [σκιαθήρας ἢ σκιόθηρον] Instrumentum gnomonicum, quo umbras indagamus. Hoc Architecti in metandis urbibus utebantur, octoque cæli regiones exacte colligentes, ventorum vim, molestam urbibus, oppositis platearum angiportorumque angulis, frangebant aut amoliebantur: aurasque corporibus salubres platearum directionibus admittebant. Vitruv. 1. 6. A Græcis autem σκιαθήρας vocatur, quod θήρα indaginem significet. [Apud Suid. Σκιόθηρον, εἶδος πλοίου.

SCIĂTHOS, i. f. [Σκίαθος] Insula est in mari Ægæo, teste Plin. lib. 4. cap. 12. & Herodoto in Polymnia. Valer. 2. Argon. 8.

Jam Sciathos subsedit aquis.

SCIATĬCA, æ. f. Lumbago, quæ vocatur & Morbus sciaticus. Vox corrupta est a medicis, pro Ischiacus, ab ἰσχίον coxendix. V. Voss. de L. L. 1. 1. & 2. & suo ordine h. v.

SCIBILIS, V. SCIO.

SCIBONES, Telorum genus antiquis, ut refert Gellius 10. 25.

SCIENS, SCIENTER, SCIENTIA, SCILICET, V. SCIO.

SCILLA, Saxum. V. SCYLLA.

SCILLA, æ. f. [σκίλλα Gl. L. G. & G. L.] sive ut Varro appellat, Squilla, Hippocrates vero etiam Scella per ε; Herba & terra & mari crescens. Radix tamen sit, an bulbus, an cyma, sive fructus, a Theophrasto 7. 11. dubitatur. Plin. lib. 21. cap. 17. Notabilis & scillæ crocique natura, quod quum omnes herbæ folium primum emittant, moxque in caulem rotundentur, in iis caulis prior intelligitur, quam folium. Et in croco flos quidem impellitur caule, in scilla vero caulis exit, deinde flos ex eo emergit. Idem lib. 19. cap. 5. Nobilissima est scilla, quanquam medicamini nata, acetoque exacuendo. Nec ulli amplitudo major, sicut nec vis asperior. Duo genera medica: Masculus albis foliis, femina nigris: & tertium genus est cibis gratum: epimenidium vocatur, angustius folio, ac minus aspero: Seminis plurimum omnibus. Columel. lib. 5. cap. 10. At si jam arborem satam habueris, scillam secundum radicem arboris serito.

Scilla, Piscis, V. SQUILLA.

SCILLĪNUS, a, um. Adj. [σκιλλινὸς] Quod ex scilla factum est. ut Acetum scillinum. Plin. lib. 23. cap. 2. Acetum scillinum inveteratum magis probatur: prodest super ea, quæ diximus, acescentibus cibis: gustatum enim discutit pœnam eam, &c.

SCILLĪTĬCUS, a, um. aliud Adj. [σκιλλιτικὸς] Idem. ut, Acetum scilliticum. Columel. lib. 12. cap. 34.

SCILLĪTES, æ. m. [σκιλλίτης] Vinum factitium ex scilla, vel etiam oleum, &c. Columel. lib. 12. cap. 33. Vinum scillites ad coquendum, & ad corpus reficiendum: itemque ad veterem tussim, & ad stomachum, hoc modo condire oportet.

Acetum scillites, h. e. In quo scillarum bulbi ad medicamentum infusi sunt. Plin. lib. 32. cap. 10. Urtica marina trita ex aceto scillite, &c.

SCILURUS, V. SCYLURUS.

SCIN' pro Scisne. Vide SCIO. H. St.

SCINCUS, i. m. [σκίγκος] Animal Niliacum. Plin. lib. 8. cap. 25. Similis Crocodilo, sed minor etiam Ichneumone, est in Nilo Scincos, natus contra venena, præcipuus antidotis: item ad inflammandam virorum Venerem.

SCINDO, scĭdi, scissum, [σχίζω Gl. L. G.] ĕre. Notæ significationis. Cic. 5. Fam. 20. Hanc epistolam cur non scindi velim, causa nulla est. [Gloss. Græc. Lat. Σχίζω γῆν, Hiulco, Scindo. Σχίζω ἱμάτιον, Scindo. Σχίζω ξύλον, Findo. Virgil. tamen loc. seq. de Ligno posuit. conf. SCISSUS, m.

Cuneis robur fissile scinditur. Virg. 6. Æn. 181.

Aquam scindit remus. Ovid. 3. Trist. 10. 48.

Nec poterit rigidas scindere remus aquas.

Fluvios scindere natatu. Claud. 4. Conf. Hon. 346.

Fretum scindens Glaucus. Ovid. 13. Met. 904. al. Findens.

Humum scindere vomere. Ovid. 12. Epist. 94. al. Findere. [Vide quæ supra ex Gloss. Ubique Scindere rectius puto. Finduntur arida, quæ dissiliunt.

Mare scindere navigiis. Ovid. 2. de Arte Am. 671. al. Findere.

Nebulas scindere, Ire per nebulas. Ovid. 2. Met. 159.

Penulam scindere: hodie vulgo tritissimum est, pro eo, quod est Impensius retinere hospitem, atque invitare prolixius: quod qui faciunt, manu in penulam injecta, quasi vi conantur retinere. Id adagium ex antiquitate fluxit, ut alia complura. Cic. 13. Att. 33. de Varrone loquens, Venit enim ad me, & quidem id temporis, ut retinendus esset: sed ego ita egi, ut non scinderem penulam. Memini enim tuum, & multi erant, nosque imparati. Quid refert? Paulo post C. Capito cum T. Carinate. Horum ego vix attigi penulam, tamen remanserunt.

Solum scindere. Virg. 2. Georg. 399.

Tellurem mare scindit. Lucan lib. 3. 61.

Terram scindere vomere. Ovid. 2. de Arte Am. 671.

Viam scindens per stagna Nerei Orion. Virg. 10. Æn. 765.

Unda scindit se in sinus reductos. Virg. 4. Georg. 420.

Scindere, pro Laniare & vellere, ut in illo poetæ prisci versu a Cicerone in 3. Tusc. 62. prolato,

Scindens dolore identidem intonsam comam. Ita autem Scindere accipi hinc apparet, quod Bionis facetum dictum, Agamemnonem irridentis, statim proferens ita dicit, In quo facetum illud Bionis. Perinde stultissimum regem in luctu sibi capillum evellere, quasi calvitio mæror levaretur. Atque, ut interea hoc moneam, puto hic distractas esse particu-

particulas, quæ conjungendæ ſunt in ordinanda ſyntaxi. Nam perinde quaſi dicendum arbitror. Hæc Turnebus.

Capillos ſcindere. Ovid. 3. Triſt. 3. 51.

Crines ſcindere. Virg. 12. Æn. 870.

Latus ſcindere flagello. Ovid. in Ibin, 184.

Scinde translate varie accipitur, ut

Dolorem ſuum ſcindere, Aperire, & commemorando patefacere, vel refricare. Cic. 3. Att. 15. pr. Nolo commemorare quibus rebus ſim ſpoliatus, non ſolum quia non ignoras, ſed etiam ne ſcindam ipſe dolorem meum. Græv. Reſcindam. [Paulo poſt dicit, Suis vulneribus manus afferre, quo ſatis docet quid intelligi velit.

Neceſſitudines ſanctiſſimas ſcindere, Dirimere. Plin. in Paneg. cap. 37. extr.

Sententiam ſcindere. Cic. 13. Att. 20. extr. Putas autem me voluiſſe aliquid, quod perfectum non ſit? Non licet ſcindere ſententiam ſuam. Sed tamen quæ tum acta ſunt non poſſum non probare. Sed emendati codd. præferunt, Non licet ſcilicet &c. oratione elliptica, ubi alii Mutare, alii Oſtendere ſubauditum volunt.

Sententia diſcors ſcinditur vario motu. Stat. 12. Theb. 173.

Studium deinde ſe ſcidit. Quint. in proœm. lib. 1. [i.e. In partes diviſum eſt.

Verba fletu ſcinduntur, Interrumpuntur. Ovid. 3. de Pont. 1. 157.

Vulgus ſcinditur in contraria ſtudia. Virg. 2. Æn. 39.

Scinditur incertum ſtudia in contraria vulgus: i. e. Dividitur, & in diverſas ſententias, veluti partes quaſdam, it.

Scindidi, Præteritum antiquum apud Plaut. Pſeud 3. 2. 42.

Nam ego cicilendrum quando in patina ſcindidi. Giſan. Sciſcidi. Al. In patinas indidi.

Seſcidi, Antiquum item Præteritum a verbo Scindo. Gell. lib. 7. cap. 9. extr. Inveni a verbo Scindo ſimili ratione, non Sciderat, ſed Seſciderat dictum eſſe. L. Attius in Sotadic. lib. 1. Seſciderat dixit. Verba hæc ſunt, Non ergo aquila, ita uti prædicant, ſeſciderat pectus. Sciſcidi affert Priſcianus lib. 10. cap. penult. p. 551. & 890. [Forſan eſt Seſcidi, a Seſcindo.

SCISSUS, a, um. Partic. [ἐσχισμένος Gl. L. G.] Liv. 3. 58. Teſtis productus, qui ſeptem & viginti enumeratis ſtipendiis, octies extra ordinem donatus, donaque ea gerens in conſpectu populi, ſciſſa veſte, tergum laceratum virgis oſtendit. [Puto Emeritis ſtipendiis Livium ſcripſiſſe. V. EMEREO & STIPENDIUM.

Sciſſus comam, per Synecdochen. Virg. 9. Æn. 478.

Alumen ſciſſum. Columel. lib. 6. cap. 13. i. e. Sciſſile. V. SCHISTOS.

Capilli ſciſſi. Tibul. lib. 1. 10. 55.

Tunica ſciſſa. Ovid. 11. Epiſt. 57.

Veſtis ſciſſa. Virg. 12. Æn. 609.

Viſcera ſciſſa. Ovid. in Ibin, 280.

SCISSIM, Adv. Prudent. Tetraſt. 9.

Ecce Dei famulis ſciſſim freta rubra dehiſcunt.

SCISSIO, ōnis. f. Macrob. Somn. Scip. 1. 6. Ratione ſciſſionis.

SCISSUS, ûs. m. [σχισμὸς] pro ipſa Sciſſura. Varro, Sciſſu materiæ fatigatus, quieſcebat lectulo. Gloſſ. Cyrill. Σχίσμα, Sciſſura, Sciſſus.

SCISSŪRA, æ. f. [σχίσμα Gl. G. L.] Plin. lib. 11. cap. 28. Pennæ inſectis omnibus ſine ſciſſura.

Sciſſura Nili. Plin. lib. 5. cap. 9. Adde Celſ. 6. 18. & Senec. N. Q. 3. 14.

SCISSOR, ōris. m. [χειρονόμος] Qui obſonia conſcindit. Petron. cap. 36. Proceſſit ſtatim ſciſſor, & ad ſymphoniam ita geſticulatus laceravit obſonium. V. Douſ. in loc. & Lipſ. Sat. 2. 2.

SCISSĬLIS, e. Adj. [σχιστὸς] Quod ſcindi poteſt; vel Quod ſciſſum eſt: ut, Sciſſile alumen, apud Celſum lib. 6. cap. 11. ubi quinquies hac dictione uſus eſt.

SCINDŬLA, æ. f. Vegetius & alii dixerunt pro Scandula, quod vide. conf. Turneb. Adverſ. 22. 18.

SCINDULĀRIS, e. Adj. Apul. Met. 3. Tectum ſcindulare. V. ibid.

SCINGOMAGUS, i. m. [Σκιγγόμαγος] Vicus eſt trans noſtras Alpes, a quo Italia incipit. Strabo lib. 4.

SCĪNIS, vel SINIS, is. m. [Σίνις] Latro Corinthius, Iſthmum obſidens, quem memorarunt Propert. 3. 20. 37. Ovid. 7. Met. 440. & Stat. 12. Theb. 576. Pauſan. Attic. p. 35. Wech.

SCINTILLA, æ. f. [σπινθὴρ Gl. L. G. & G. L.] proprie eſt, Quæ e ſilice, quum is cæditur, exſilire ſolet. Ovid. 4. Faſt. 795.

Pars quoque, quum ſaxis paſtores ſaxa feribant,
Scintillam ſubito proſiluiſſe ferunt.

Scintillis plurimis carbo. Plin. lib. 16. cap. 66.

Agere ſcintillas. Lucret. lib. 2. 674.

Excudere ſilicis ſcintillam. Virg. 1. Æn. 174. Al. Silici. [l. Silice, ult. poſ. prod.

Proſiluit ſcintilla. Ovid. 4. Faſt. 796.

Ad alia etiam eleganter transferri poteſt. Cic. 10. Fam. 14. Scintilla belli, pro Reliquiis. Cic. Anteq. iret in exſil. 14. Et quoniam animadvertiſtis illam conſpirationem conflatam ita eſſe reſtinctam, ut nulla ſcintilla compareat incendii, vos quoque Tribuniciam ſedate temeritatem. Cic. 4. Acad. 61. Iſti autem, quos tu probas, tantis offuſis tenebris, ne ſcintillam quidem ullam nobis ad aſpiciendum reliquerunt.

SCINTILLŬLA, æ. f. dimin. [σπινθήριον] Cic. 5. de Fin. 43. Non ſine cauſa eas, quas dixi, in pueris virtutum quaſi ſcintillulas videmus, e quibus accendi philoſophi ratio debet.

SCINTILLO, [σπινθηρίζω] āre. Splendere, micare, & veluti ſcintillas quaſdam emittere. Plaut. Men. 5. 2. 77. Ut oculi ſcintillant vide. Plin. lib. 20. cap. 1. Hoc enim veri experimentum eſt, ſi admotum prius quam exſtinguat, ſcintillare ſurſum ac deorſum cogat.

Criſtæ ſcintillant. Sil lib. 7. 593.

Oleum ſcintillat cum ardente teſta. Virg. 1. Georg. 392.

SCINTILLATIO, ōnis. f. [σπινθηρισμὸς] Plin. lib. 20. cap. 9. Prodeſſe tradit capitis doloribus, oculorum caligini, ſcintillationibuſque, vel ſtomacho, præcordiis crudam ex aceto, &c.

SCĬO, ſcīvi, ſcītum, [οἶδα Gl. L. G. & G. L.] ſcīre. Noſſe, gnarum eſſe, cognitum habere. Ter. And. 1. 1. 68.

Scias poſſe habere jam ipſum ſuæ vitæ modum. Idem Hec. 3. 2. 25.
Quid? non ſciunt ipſi viam, domum qua redeant?

Scire de argento ut factum ſit, pro Quid factum ſit de argento. Plaut. Aſin. 3. 3. 153.

Scire de aliquo, pro Referre ab aliquo. Cic. pro Sull. 67. De quo aliquid ſcire ipſe atque exiſtimare potuiſſet. Ibid. 39.

Scire ex aliquo. Plaut. Curcul. 2. 2. 7. Nam quod ſcio, omne ex hoc ſcio. Ter. Heaut. 3. 1. 2.

Scire utrum. Cic. 15. Fam. 19. Velim ſcire, utrum iſta ſollicito animo, an ſoluto legas?

Ordine rem ſcire. V. ORDO.

Scire certum de cognitione virginis. Ter. Eun. 5. 3. 12. Cic. 1. de Orat. 222. Nihil certum ſciri, nihil plane cognoſci & percipi poſſit.

Scire pro certo. Liv. 25. 10. pr. Quid rei eſſet nemo ſatis pro certo ſcire.

Certe & certo ſcire. V. CERTUS.

Incerto ſcio. V. INCERTUS.

Haud ſcio. Cic. 2. de Orat. 72. Magnum eſt quoddam opus, atque haud ſciam, an de humanis operibus longe maximum. V. HAUD.

Quod ſciam. Cic. 16. Att. 2. Sed non venerat, quod ſciam.

Volo te ſcire illud, &c. Cic. 2. Att. 23. Primum igitur te ſcire volo, Sampſiceranum, &c.

Ut ſcires. Puto apud Ovid. Sciendo. Sic Senec. Sueton. Aug. cap. 42. pr. Sed ut ſalubrem magis, quam ambitioſum principem ſcires. H. St. Scires ſæpe apud Ovid. omiſſa conj. ſed paulo aliter tamen. V. Indicem Burm.

Tenere & ſcire, ut. Cic. pro Muren. 22. Ille tenet & ſcit, ut hoſtium copiæ: tu ut aquæ pluviæ arceantur.

Scit omnes linguas, h. e. Novit, ſive callet. Plaut. Pœn. prol. 112.

Scire fidibus, ſubaud. Canere. Ter. Eun. 1. 2. 53. Vetuſta ellipſis, inquit Donat.

Scire Latine vel Græce. Cic. de Clar. Orat. 140. Non enim tam præclarum eſt ſcire Latine, quam turpe neſcire. Idem 2. de Fin. 15. Quum Græce ut videor, luculenter ſciam. [An ſubauditur Loqui?

In Imperativo. Cic. 6. Verr. 77. Apud Segeſtanos repertum eſſe, Judices, ſcitote neminem, neque liberum, neque ſervum, neque civem, neque peregrinum, qui illud ſignum auderet attingere.

Scire, in Infinitivo, pro Nomine. Perſ. 1. Sat. 27.

Scire tuum nihil eſt, niſi te ſcire hoc ſciat alter.

Sciri, Paſſivum. Cic. 2. de Orat. 30. Ars enim earum rerum eſt, quæ ſciuntur: oratoris autem omnis actio opinionibus, non ſcientia continetur. V. Non. 2. 836.

Sciri poteſt de aliquo. Cic. 12. Att.

Scibo in futuro facit, antiquis, & Sciam. Ter. Heaut. 5. 2. 43. Aut ſcibis cujus ſis. Idem Phorm. 5. 1. 38. Nemo ex me ſcibit. Idem Eun. 4. 4. 59.

Magis ſcibo. V. MAGIS.

Scibĭtur. Imperſ. Plaut. Capt. 4. 2. 5.

Quod quum ſcibitur, per urbem irridebor.

Sciebatur inter eum. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Scin', pro Sciſne. Ter. Eun. 4. 7. 30. Scin' tu ut tibi res ſeſe habeat?

SCIENS, entis. [εἰδὼς Gl. L. G. & G. L.] Partic. cui contrarium eſt Neſciens. Ter. Andr. 3. 2. 28.

Id ego jam nunc tibi renuntio, here, futurum, ut ſis ſciens. Idem Heaut. 4. 8. 32.

Nam te ſcientem faciam quicquid egero.

Sciens, Prudens. cui contrar. Inſciens. Idem Adel. 4. 5. 78.

Ne forte imprudens faciam quod nolit, ſciens cavebo. Ubi Donatus, Sciens per alios. Sic Phorm. 2. 1. 7.

Verum ſcientem, tacitum, cauſam tradere adverſariis. Idem Heaut. 5. 5. 6.

— egon' mea bona ut dem Bacchidi dono ſciens? h. e. Data opera, de induſtria, ſi reſcivero. Cic. 7. Verr. 25. Certe nihil ſciens prætermiſi. [Vulgo Bene ſciens, Scienter.

Si ſciens fallo, Jurisjurandi formula. Idem 4. Acad. 146. Deinde ita teneri, Si ſciens falleret, quod inſcientia multa verſaretur in vita. conf. SCIENTER.

Nullum a me ſciente facinus occultatur. Cic. pro Sull. 86.

Scientem ludificari & calumniari. Cic. pro Roſc. Amer. 55. Quum enim aliquid habeat, quod poſſit criminoſe & ſuſpicioſe dicere, aperte ludificari, & calumniari ſciens non videatur.

Contra fœdera ſcientem & inſcientem facere. Cic. pro Corn. Balbo 13.

Scientibus omnibus. Cic. 6. Verr. 37.

Sciens prudenſque. Cic. 8. Fam. 16. Etiam atque etiam, Cicero, cogita, ne te, tuoſque omnes funditus evertas, ne te ſciens prudenſque eo demittas, unde exitum vides nullum eſſe. Ulpian. in l. Si procuratorem. §. Si ignorantes. ff. Mandat. Scientes & prudentes auxilium appellationis omiſerunt. Idem in l. j. §. ult. ff. de ventr. in poſſ. mittend. Si ſciens prudenſque ſe prægnantem non eſſe, conſumpſerit.

Sciens Adj. [ἔμπειρος Gl. L. G. Εἰδήμων Græc. Lat.] Fere cum Genitivo, ut

Sciens locorum, ἔμπειρος τῶν τόπων. Gloſſ. Lat. Gr.

Sciens, cum Genitivo. Varro 3. de R. R. cap. 3. Primum, inquit, dominum ſcientem eſſe oportet eorum animalium, quæ in villa, circumve eam ali poſſunt. Sic Gell. lib. 18. cap. 5. Sciens Latinæ linguæ. In Macrobio tamen legitur lib. 6. cap. 9. Linguæ Latinæ ſcius. Et apud Quintil. lib. 9. cap. 3.

Sciens agendi. Paterc. lib. 2. 88. Vir, ubi res vigiliam exigeret, ſane exſomnis, providens, atque agendi ſciens. De Mæcenate loquitur.

Sciens citharæ. Hor. 3. Carm. 9. 10.

Fieri ſcientem conſilii alicujus. Senec. Thyeſte 3.

Sciens pugnæ, Doctus ad pugnandum. Acron. Hor. 1. Carm. 15. 24.

Compar. [εἰδημονέστερος] Cic. pro Lege Manil. 28. Quis igitur hoc homine ſcientior unquam aut fuit, aut eſſe debuit?

Venefica ſcientior. Hor. Epod. 5. 72.

Superl. Cic. 1. de Orat. 214. Regendæ Reip. ſcientiſſimus. Columel. lib. 11. cap. 3. Sit oportet idem ſcientiſſimus, robuſtiſſimuſque.

Scientiſſimus regionum. Salluſt. Jugurth. cap. 100.

SCITŪRUS, a, um. [εἰδήσων] Partic. Lucan. lib. 6. 168.

— ſequuntur Scituri juvenes.

SCIENTER, [εἰδημόνως, ἐμπείρως, καὶ ἐπισταμένως Gl. L. G.] Adv. Cum ſcientia Plin. in Paneg. cap. 64. Explanavitque verba, quibus caput ſuum, domum ſuam, ſi ſcienter fefelliſſet, deorum iræ conſecraret.

Cum aliquibus moderate & ſcienter uti. Cic. 2. Off. 18.

Scienter, Scite, perite. Cic. de Clar. Orat. 199. Ut enim ex nervorum ſono in fidibus, quam ſcienter ii pulſi ſint, intelligi ſolet. Suet. in Tito, cap 3. Sed ne muſicæ quidem rudis, ut qui cantaret & pſalleret jucunde ſcienterque.

Perite & Scienter. Cic. de Clar. Orat. 195. Quam omnino multa de conſervando jure Civili? quæ quidem omnia, cum perite & ſcienter, tum ita breviter & preſſe & ſatis ornate & pereleganter diceret.

Animadvertere & interpretari aliquid ſcienter. Cic. 1. de Divin. 92.

Compar.

Compar. Cic. in Orat. 175. Nam neminem in eo genere scientius versatum Isocrate confitendum est. i. e. Eruditius, peritius.
Superl. Cic. 1. de Divin. 16. Hetruria autem cælo tacta scientissime animadvertit. Idem 4. de Fin. 21. Perge porro, sequentur enim quæ tu scientissime complexus es.

SCIENTIA, æ. f. [εἴδησις, γνῶσις Gl. L. G.] Qua aliquid scitur; ut, Conjurationis scientia. Tacit. 16. Ann. 17.
Futurorum malorum ignoratio utilior est, quam scientia. Cic. 2. de Divin. 23.
Scientia, Alicujus rei parta cognitio. Cic. 1. de Nat. Deor. 117. Sanctitas autem est scientia colendorum deorum. Idem 1. Offic. 153. Prudentia est rerum expetendarum, fugiendarumque scientia. Idem 1. Acad. 41. Et si ita erat comprehensum, ut convelli ratione non posset, scientiam: sin aliter, inscientiam nominabat.
Citra scientiam. V. CITRA, præpositionem.
Hominibus nihil est jucundius suavitate scientiæ. Cic. 3. de Orat. 53.
Cognitio & scientia. Cic. 1. Off. 18. Omnes enim trahimur & ducimur ad cognitionis & scientiæ cupiditatem. Idem 5. de Fin. 48. Tantus est innatus in nobis cognitionis amor & scientiæ, ut nemo dubitare possit, &c.
Legitur & Amor cognitionis & scientia. 5. de Fin. ubi de pueris loquitur. H. St. Idem locus est. Sed Scientiæ omnino cum emendatis codd. legendum est.
Disciplina & Scientia. Cic. 1. de Divin. 91. Nec quisquam rex Persarum potest esse, qui non ante Magorum disciplinam, scientiamque perceperit.
Juris Civilis scientia: cui opponitur Ignoratio juris. Cic. 1. de Legib. 18.
Machinalis scientia, Mechanice. V. MACHINA.
Militaris rei scientia. Cic. pro Lege Manil. 28.
Officiorum civilium scientia. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Bene dicendi scientia. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Recte loquendi scientia. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Usus & Scientia. Cic. in Orat. Usum loquendi populo concessi, scientiam mihi reservavi. H. St. V. paulo infra Reservare scientiam.
Scientia de. Cic. pro Sull. 39. Cujus scientiam de omnibus constat fuisse, ejus ignoratio de aliquo, purgatio debet videri.
Efficax scientia. Hor. Epod. 17. 1.
Multa scientia. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Trivialis scientia. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Afferre scientiam. V. AFFERO.
Comprehendere aliquid scientia. Cic. 6. Fam. 12.
Consequi omnium magnarum rerum atque artium scientiam. Cic. 1. de Orat. 20.
Dare scientiam artium. Cic. 2. de Divin. 123. Musæ scribendi, legendi, ceterarum artium scientiam somniantibus non dabunt.
Efficere scientiam. Cic. 1. de Divin. 2. Chaldæi diuturna observatione siderum scientiam putantur effecisse, ut prædici posset, quid cuique eventurum, & quo quisque fato natus esset.
Exercere scientiam. Quintil. lib. 1. cap. 4. Sed exercere altissimam quoque eruditionem ac scientiam possit.
Habere scientiam magnarum artium. Cic. 7. Fam. 3. Et 2. de Divin. 131. Si dii ea nobis objiciunt, quorum neque scientiam, neque explanationem habeamus. Al. Explanatorem.
Habeo scientiam natandi. Cels. lib. 5. cap. 27. tit. secundo.
Habere scientiam in re aliqua. Cic. 2. Philip. 8. Quo me teste convinces? an chirographo, in quo habes scientiam quæstuosam?
Profiteri scientiam. Cic. 2. de Orat. 36.
Reservare scientiam sibi. Cic. in Orat. 160. Quum extorta mihi veritas esset, usum loquendi populo concessi, scientiam mihi reservavi.
Sumere certam scientiam rei, Cui suspicio opp. Auctor ad Heren. lib. 4. 54. Vestrum est, Judices, his in unum locum collatis, certam sumere scientiam, non suspicionem maleficii.
Tenere medicinæ scientiam. Cic. 4. Fam. 5. Qui in alienis morbis profitentur tenere se medicinæ scientiam, ipsi se curare non possunt.
Tenere stabilem rerum scientiam. Cic. 1. de Finib. 65.
Tentare auguratus scientiam. Cic. 1. de Divin. 32.

SCIENTIŎLA, æ. f. dimin. Arnob. 2. Concinnavit scientiolas artium.

SCIUS, a, um. Adj. Idem quod Sciens. Unde composita Conscius, Inscius, Nescius, Præscius, &c. Gloss. Lat. Græc. Scius, Εἰδώς. V. Voss. Etym. in Scio.
Scius, alicujus rei. Macrob. lib. 6. cap. ult. Lucilius vir apprime linguæ Latinæ scius. Apud Gellium tamen lib. 18. cap. 5. legitur, Linguæ Latinæ sciens. V. SCIENS.
Scius & Conscius hoc differunt, quod Scius secum: Conscius cum alio scius est: licet Conscium indifferenter positum legerimus. Nonius 5. 29. In Gloss. Lat. Gr. Εἰδὼς Scius, in Græc. Lat. Conscius, Sciens redditur.

SCIŎLUS, a, um. Adj. i. e. Semidoctus, litteris leviter tinctus, qui quum in musarum ædem vix a limine inspexit, nihil tamen non audet, falsaque eruditionis opinione intumescit. Arnob. 2.

SCIBĬLIS, e. Adj. Quod sciri potest. Tertull. advers. Marc. 5. 16.

SCĪTUS, a, um. Adj. [ἐπιδέξιον, χαρίεις Gl. L. G.] Sciens & argutum. Ter. Eun. 2. 2. 23.

Scitum hercle hominem, hic homines prorsus ex stultis insanos facit.

Interrogationes scitæ. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Scitus lyræ, Sciens lyra canere. Ovid. 5. Fast. 54.

— & curvæ scita Thalia lyræ.

Vadorum scitus. Ovid. 9. Met. 108. h. e. Peritus.
Scitus, Placens, elegans. Plaut. Merc. 4. 4. 15. Satis scitum filum mulieris. Ter. And. 3. 2. 6. Per ecastor scitus puer natus est Pamphilo. conf. Fest.
Scitum est, Argutum, elegans, & prudenter factum. Ter. Heaut. 1. 2. 36.

Scitum est, periculum ex aliis facere, tibi quod ex usu siet.

Idem Phorm. 5. 4. 2.

Quam scitum est, ejusmodi parare animo cupiditates,
Quas quum res adversæ sient, paulo mederi possis?

Cic. 3. de Orat. 226. Scitum est enim causam conferre in tempus, cum, &c.
Scitum est enim, quod Carneades noster dicere solebat. Idem in Orat. 51. Idem 2. de Divin. 51. Vetus autem illud Catonis admodum scitum est. Idem pro Planc. 35. Ego autem, si quid est, quod mihi scitum esse videatur, & homine ingenuo dignum atque docto, non aspernor. [i. e. Scite dictum, facetum.
Consilium scitum Plaut. Trin. 3. 3. 35.

Scitum, ut ego opinor, consilium inveni.

Scitum, pro Jussu vel Decreto. V. paulo infra in SCISCO.

SCITE, Adv. [εὐφυῶς] Docte, artificiose, venuste. Ter. Heaut. 4. 5. 16.

At si scias, quam scite in mentem venerit.

Satis scite. Cic. 11. Fam. 16. Satis scite & commode tempus ad te cœpit adeundi.
Mire scite. Idem 4. Verr. 87. Capella quædam, ea quidem mire, ut etiam nos qui rudes harum rerum sumus, intelligere possimus, scite facta & venuste.
Scite scitus. Plaut. Casin. 3. 1. 8. Eho nimirum scite scitus es.
Scite & litterate perscriptæ rationes. Cic. in Pison. 61.
Superl. Scitissime separare. Gell. 10. 11.

SCITŬLUS, a, um. Adj. dimin. Plaut. Rud. 2. 7. 7. Qua sunt facie? s. scitula. Ibid. 4. 1. 3.

Atque ambas forma scitula atque ætatula.

SCITULE, Adv. dimin. Apul. 7. Met. p. 192. Elmenh. Tuceta concinnat, apponit scitule. Idem lib. 2. p. 123. Puellæ scitule ministrantes. [Sed melius Scitulæ.

SCĪLĬCET, [δηλαδὴ Gl. L. G.] Confirmandi Adverbium, idem quod Scire licet, Videlicet, vel Certe: sed per amaritudinem quandam cum derisu permistam, ut ait Valla lib. 2. ut sit Adverbium negandi per ironiam. Virg. 4. Æn. 379.

Scilicet is superis labor est.

Ter. And. 1. 2. 14.

Meum gnatum rumor est amare. D. id populus curat scilicet.

Hoc est, veluti per sensum contrarium, nimirum, Id populus non magnopere curat. Ita existimato, populo non maxime esse curæ, filius tuus amet, necne. Cic. 4. Acad. 96. Quid enim faceret huic conclusioni, Si lucet lucet: lucet autem, lucet igitur? Crederet scilicet. Ovid. 2. Met. 471.

Scilicet hoc etiam restabat, adultera, dixit,
Ut fecunda fores, &c.

Scilicetque. Cic. pro Milon. 48. Scilicetque latronem ac sicarium abjecti homines & perditi describebant.
Scilicet. Virg. Georg. lib. 1.

Ter sunt conati imponere Pelio Ossam
Scilicet, atque Ossæ frondosam imponere Olympum.

Ubi Scilicet alii finem præcedentis versus, alii principium sequentis esse volunt. H. St. Exstant v. 281. 282.
Scilicet; interrogativum. Cic. pro Rabir. perd. reo 14. Scilicet tibi graviorem dolorem patrui tui mors attulit, quam C. Graccho fratris?
Quis? tu ipse scilicet laudator & factorum & scriptorum meorum. Cic. 7. Att. 1.
Quid ad hæc Nævius? ridet scilicet nostram amentiam. Cic. pro Quint. 55.
Scilicet, nonnunquam sine amaritudine dicitur, & irrisione: & Adverbium affirmandi est, pro Certe. In responsione. Ter. And. 5. 4. 48. Idem Eun. 5. 8. 10. Fratris igitur Thais tota est? G. scilicet. Cic. 4. Att. 6. Si taceo, oppressus & captus, quo dolore esse debeo? quo sum scilicet.
Seq. Nunc. Ter. Heaut. 4. 5. 44.

— neque tu scilicet
Eo nunc confugies; quid mea? num mihi datum est?

De Lentulo scilicet sic fero ut debeo, virum bonum & magnum hominem perdidimus. Cic. 4. Att. 6.
Peto igitur a te, tanto scilicet studio, quanto intelligis debere me petere pro homine tam mihi necessario & tam familiari. Cic. 13. Fam. 26.
Suspenso animo exspecto primum te scilicet, deinde Marionem. Cic. 16. Fam. 3.
Scilicet id agitur, utrum hac petitione, an proxima Prætor fias. Cic. 10. Fam. 26.
Scilicet, si ista Juppiter significaret, tam multa frustra fulmina emitteret? Cic. 2. de Divin. 44.
Scilicet, [ἤγουν] pro Id est, vel Nempe, sive Nimirum ponitur. Ter. Heaut. 5. 1. 18.

— nam ubi desponsam nuntiasti filio,
Continuo injecisse verba tibi Dromonem, scilicet,
Sponsæ vestem, aurum, ancillas, opus esse argentum ut dares.

Cic. 2. in Catil. 19. Quibus hoc præcipiendum videtur, unum scilicet & idem, quod ceteris omnibus, ut desperent se id quod conantur consequi posse. Idem 2. Q. frat. 5.
Quid tu in eo potes? nihil scilicet. Cic. 11. Att. 7.
Pro Scilicet, aliquando Nimirum posuit Cicero; ut pro Rosc. Amer. 128. Opinor enim esse in lege, quam ad diem proscriptiones, venditionesque fiant: nimirum ad Calend. Junias. Aliquando, Videlicet; ut pro Cluent. 148. Qui eorum, quorum? videlicet qui supra scripti sunt.
Nonnunquam eleganter ipse Cicero subticet ipsum Scilicet; ut pro Muren. 66. Quem non pœnitebat facere idem, quod tu, habere eruditissimum hominem, & pæne divinum, domi, cujus oratione & præceptis &c. asperior non est factus. h. e. Habere scilicet hominem.
Et scilicet. Cic. 1. Q. frat. 2. Et Flavii causa, & scilicet Pompeji omnia facies.

SCISCĬTOR, [γινώσκω, πυνθάνομαι, φιλοπυστῶ Gl. L. G.] āri. dep. Idem quod Scitari. Cic. in Orat. 33. Quod quidem ego, Brute, ex tuis litteris sentiebam, non te id sciscitari, qualem ego in inveniendo & in collocando summum esse oratorem vellem: sed id mihi quærere videbare, quod genus ipsius orationis optimum judicarem. Ter. Eun. 3. 4. 10.

Nisi quicquid est, procul hinc libet prius quid sit sciscitari.

Cic. 1. de Nat. Deor. 17. Epicuri ex Vellejo sciscitabar sententiam.
Sciscitari aliquem. Sueton. in Domit. cap. 15.

SCISCĪTO, [πεύθω] āre. Activum protulit Plaut. in Merc 2. 3. 52.

Paucula etiam sciscitare prius volo CH. dic quid velis.

SCISCITATUS, a, um. Partic. Pass. Ammian. 25. 8. Omnium sententiis sciscitatis.
Active apud Petron. cap. 137. Sciscitata causam tristitiæ.

SCISCITĀBUNDUS, a, um. Adj. Percontareturque Antonium P... sciscitabundus, qui &c. H. St. Videntur Pontani verba ex Antonio dialogo.

SCISCITĀTIO, ōnis. f. Petron. cap. 24. Diligentissima sciscitatione quærere. Ammian. 25. 4. Præsagiorum sciscitationi nimiæ deditus. [An Nimie?

SCISCITĀTOR, ōris. m. Martial 82. 16.

— sciscitator urinæ. al. Suscitator rectius.

Sciſco, ſcīvi, ſcītum, [πυνθάνομαι Gl. L. G.] ĕre. Idem ſignificat quod Scire, vel Reſcire. Plaut. Amph. 5. 1. 17. Accurro ut ſciſcam quod velit. Sciſco, Sententiam dico. Paulus. Al. Sciſcito. [Neutrum probe.

Sciſcere, [κυρῶν, νομοθετῶν] Sancire, Decernere. Plaut. Curcul. 4.2.23.

Rogitationes plurimas propter vos populus ſcivit. Cic. pro Flacc. 15. Quæ ſciſceret plebs, aut quæ populus juberet, ſummota concione, diſtributis partibus, &c. Idem de Provinc. Conſul. 36. Simul oſtendit etiam ſe ſciſcere legem, quam eſſe legem neget. Idem 2. de Legib. 13. Quid quod multa pernicioſe, multa peſtifere ſciſcuntur in populis, quæ non magis legis nomen attingunt, quam ſi latores aliquas conceſſu ſuo ſanxerunt? Sic pro Planc. 35. Plancus primus legem ſcivit de publicanis. Sil. lib. 7. 543.

— nunc munera Martis
Æquent imperio, & ſolem concedere nocti
Sciſcant, &c. V. SCITUM infra.

Sciſcor & Sciſco in eadem ſignificatione fuerunt apud veteres, teſte Priſcian. 8.

Scītum, i. n. [δόγμα, ψήφισμα Gl. G. L.] Juſſum, decretum, ſancitum. Liv. 10. 22. Et L. Volumnio ex Senatuſconſulto & ſcito plebis prorogatum in annum imperium eſt. Cic. pro Corn. Balb. 42. Potuit magis fundus populus Gaditanus fieri, &c. ſi tum ſit fundus, quum ſcita ac juſſa noſtra ſua ſententia comprobat, quam quum hoſpitium fecit?

Fatalis ſciti lex. Firmic. lib. 1. cap. 3.

Scitum facere. Cic. de Opt. gen. Or. 19. De hoc igitur Cteſiphon ſcitum fecit, nullis ab ipſo rationibus relatis, ut corona aurea donaretur. conf. præced.

Scita artium, quæ Græci vocant Dogmata. Senec. Epiſt. 96. Præterea nulla ars contemplativa ſine decretis ſuis eſt, quæ Græci vocant dogmata: nobis vel Decreta licet appellare, vel Scita, vel Placita.

Scitum populi dicebatur, quod ſine plebe cunctus patricius ordo, rogante patricio, ſuis ſuffragiis juſſit. Quod autem aliquo interrogante ex patribus, & plebe ſuffragante, ſcitum eſſet, id jam Leges ſcriptæ dicebantur. Sed illud Plebei ſcitum eſt, quod Tribunus plebis ſine patriciis plebem rogavit; id eſt, conſuluit; plebſque ſcivit. Plebes autem eſt omnis populus, præter Senatores, & præter Patricios. Hæc Feſtus.

Scīto, āre. frequent. pro Scire. Ammian. 30. 5.

Scītor, [πεύθομαι] āri. a Sciſco. Interrogare, ſeu Inveſtigare, quæ occulta magis ac ſecretiora ſunt. Virg. 2. Æn. 114.

Suſpenſi, Eurypylum ſcitatum oracula Phœbi
Mittimus. Ovid. 10. Met. 357. — ſcitatur ab ipſa,
Nominibus dictis, cujus velit eſſe mariti? Hor. 1. Epiſt. 7. 60.
Scitari libet ex ipſo, quodcunque refers, dic.

Scitari cauſam viæ. Ovid. 2. Met. 511.

Nomen ſcitari. Ovid. 2. Met. 741.

Scitātio, ōnis. f. Interrogatio. Ammian. 18. 9.

Scitātor, ōris. m. Ammian. 22. 8.

Scitāmentum, i. n. [κομψότης] Gell. lib. 18. cap. 8. Ceteraque hujuſmodi ſcitamenta. i. e. Scite & argutule, ut ipſis videntur, excogitata orationis ornamenta. Utitur & Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 14.

Scitamenta apud Plaut. ſunt Cibi ſciti aut elegantes, Men. 1. 3. 26.

Atque aliquid ſcitamentorum de foro obſonarier.

Poſt SCITUS. H. St. Formam tamen ſervat nominis verbalis.

Sciographia, V. SCIAGRAPHIA.

Sciōne, [Σκιώνη] Plin. lib. 4. cap. 10. Oppidum Macedoniæ in ſinu Thermaico.

Sciopodes, V. SCIAPODES.

Scioterricon, Horologium, V. SCIATHERICON.

Scipio, ōnis. m. [σκίμπων] Baculus. Plaut. Aſin. 1. 1. 110.

Nam ego illud argentum tam paratum filio
Scio eſſe, quam me hunc ſcipionem contui. Idem Amph. 1. 3. 22.

[Gloſſ. Lat. Græc. Scipio, Σκιπίων. [Forte Σκίμπων. Unde fluxiſſe Lat. dictio videtur. Apud Polluc. 10. 29. extr. σκίπων. Mſſ. σκήπων.

Scipio eburneus, aquilam ſuſtinens, fuit inter inſignia Conſularis poteſtatis apud Romanos. Veteres autem conſules Scipionem tantum gerebant die triumphi. Dionyſ. 5. Hinc, triumphanti tribuit. Juven. 10. Sat. 43.

Da nunc & volucrem, ſceptro quæ ſurgit eburno. At poſtea quotidie geſtabant, & cum Scipione curiam ingrediebantur. V. Serv. ad Virg. 11. Æn. 238. Liv. 5. 41. M. Papirius unus ex his dicitur Gallo barbam ſuam (ut tum omnibus promiſſa erat) permulcenti, ſcipione eburneo in caput incuſſo, iram moviſſe. [Conſularis ſcipio in nummis utrinque præpilatus, Triumphalis cum aquila.

Scipio eburneus in donis Regum. Idem 30. 15. Ibi Maſiniſſam primum Regem appellatum, eximiiſque ornatum laudibus, aurea corora, aurea patera, ſella curuli, & ſcipione eburneo, toga picta, & palmata tunica donat.

Scipio, in vite, quo ipſa uva veluti baculo ſuſtinetur: Scapum Varro, noſtri Caudam appellant, alii Pedem uvæ. Columel. lib. 12. cap. 43. Tum vinaceorum pes bene prelo expreſſus proruitur, & modice ſeparatis ſcipionibus, reſolutaque intrita folliculorum, in dolio ſubſternitur. Idem de arboribus, cap. 8. Quum ſcipionis amplitudinem acini habuerint, radice tenus vitem præcidito.

A Scipione Gens patricia Romæ Scipionum nomen ſortita eſt.

Scipio, Corneliorum cognomen. [Σκιπίων] Scipiones dicti, teſte Macrobio 1. Sat. 6. quod Cornelius quidam cognominem patrem, luminibus carentem, pro baculo regebat, quem ſcipionem veteres appellabant, uti jam obſervatum fuit.

P. Cornelius, Cn. F. L. N. Scipio, cum quo primum imperatore Annibal ſigna in Italia, ad Ticinum, contulit. Is quum Cn. fratri conjunctus, multas eſſet in Hiſpania victorias conſecutus, reſque geſſiſſet memoratu dignas, demum, cum Magone Pœno & Indibili Hiſpano loco difficili congreſſus, dum ſe offert ubi plurimum periculi erat, una cum exercitu, occiditur. Livius lib. 21. & 25.

P. Cornelius, Scipio Africanus, hujus filius, cujus vitam ac res geſtas multi veterum litteris mandavere. Is puer certis diei horis ſecretum templi petere ſolebat, putabaturque apud vulgus cum Jove loqui: annum agens decimum ſeptimum, a patre in caſtra ductus eſt principio bel. Pun. 2. Conſtatque jam tunc in congreſſu Annibalis primo circunventum ab hoſtibus, ac ſaucium patrem liberaſſe, ut ſunt auctores. Reliqua apud Livium, Plutarchum, Aurel. Vict. &c. V.

P. Cornelius Scipio Æmilianus, qui & Africanus minor L. Æmilii Pauli fil. ab P. Africani majoris filio adoptatus, Numantiam evertit, in qua expeditione militem corruptum in diſciplinam priſtinam, ejectis ſcortis, reſtituit. Factus etiam Conſul ante ætatem, ac Carthaginem miſſus, eam penitus ſuſtulit: idque de ſententia Catonis in Senatu, qui præmaturas ac recentes oſtentans ficus, ait, Eæ, Patres Conſcripti, Carthagine nuper allatæ ſunt, tam prope domum hoſtem habemus. V. Sil. 13. 615.

P. Cornelius Scipio Naſica, Cn. Scipionis, qui una cum P. fratre in Hiſpania cecidit, filius, a Senatu vir optimus judicatus, Matrem deúm, tunc primum advectam, apudque virum optimum ex oraculo hoſpitio recipiendam, excepit. Quum adverſus auſpicia Conſulem ſe a Graccho nominatum comperiſſet, magiſtratu ſe abdicavit. Cenſor ſtatuas, quas ſibi Conſul quiſque in foro per ambitionem habebat, ſuſtulit. Conſul Delminium, Dalmatiæ urbem, expugnavit, Imperatoriſque nomen a militibus, & a Senatu triumphum oblatum recuſavit. Eloquentia primus, juriſconſultiſſimus, ingenio ſapientiſſimus fuit; unde vulgo Corculum dictus. Hæc fere auctor de Viris Ill. cap. 44. Quem filium cum patre confundere putant viri docti. V. Schott. not.

P. Scipio item, qui Serapio cognominabatur, propter ſimilitudinem ſuarii cujuſdam negotiatoris. Ob id erat in Tribunatu plebi admodum gratus, dignuſque Africanorum familia. Nec erat in bonis funeris impenſa. Aſſes ergo contulit populus, ac funus elocavit: quaque præferebatur, flores e proſpectu omni ſparſit. Hactenus Plin. lib. 21. cap. 3. [Idem ac ſuperior eſt Valerio 9. 14. 3.

Cn. Scipio Africani filius, ponitur inter eos apud Valerium 3. 5. pr. qui a parentibus claris degeneraverunt: inter eruditos tamen a Cic. in Brut. deſcribitur. Plutarchus in Africano, nihil ſane de eo ſe compertum habere dicit, niſi eum Præturam geſſiſſe, & in ea conſequenda, a Cicerejo patris ſcriba adjutum fuiſſe.

Q. Cæcilius Metellus Pius Scipio, Pompeji Magni ſocer, poſt bellum Pharſalicum inter Pompeianos bellum refoventes in Africam ſe recepit cum exercitu & Catone, Juba etiam rege adſcito. Qui primo feliciter adverſus Cæſarianos pugnans, victus tandem in fuga occubuit. V. Hirt. de Bello Afric.

Scipionem cognomento Salutionem, e Corneliorum familia, alioquin virum deſpectiſſimum, inter præliandum in Africa, perinde ac exercitus ducem Cæſar prapoſuit, quod cognoſceret adverſarios vetuſto quodam confidere vaticinio, quod ſemper in Africa, vincere fatale Scipionum generi foret. Plutarch. in Cæſare.

Scipiăda, vel **Scipiades**, æ, m. [Σκιπιάδης] patronym. Pl. Scipiadæ, pro Scipionibus ipſis. Virg. 2. Georg. 170.

Scipiadas duros bello.

Fortis Scipiada. Hor. 2. Serm. 1. 17.

Scipiadæ duces rapidi. Virg. in Culice v. 369.

Gentis fulmina Scipiadæ. Sil. lib. 7. 106.

Scira, orum. n. pl. [Σκίρα] Celebritas fuit populi Athenienſium, in qua umbracula & ſcenæ fiebant, quæ eo nomine dicerentur, fere, ut ſimilis eſſet Scenopegiæ Hebræorum. Lil. Syntag. 17. Hiſtor. Deorum.

Sciras, ădis, f. [Σκιρὰς] Ægina quondam dicta eſt, unda & Minerva Sciras appellatur, & locus alter Atticæ Scira, & menſis Scirophorion. Strab. lib. 9.

Sciressa, Mons in Achaia notiſſimus, de quo Plin. lib. 4. cap. 5.

Sciroma, V. SCIRRHOMA.

Scīron, ōnis. m. [Σκίρων ἢ Σκείρων] Latro fuit, cujus oſſa quum in mare cecidiſſent, in ſcopulos converſa feruntur, quæ adhuc Scironia ſaxa vocantur. Ovid. 7. Met. 443.

Tutus ad Alcathoen Lelegeia mœnia limes
Compoſito Scirone patet: &c. Filius fuit Canethi & Heniocles.

[An Henioches? H. St.] Pythei locum in Megara habitavit, quem dixerunt petras Scironides, unde viatores ſpoliatos præcipites agebat. Alii tradunt hoſpitibus jejunare coactis, panem pedibus offerre conſueviſſe: & apprehendentes, calcibus in mare de præcipitio deturbare. Megarenſes ſcribunt virum bonum fuiſſe: & ejus filiam Endeidem Æaco Jovis filio nupſiſſe: & ex his natos eſſe Peleum & Telamonem: ut Plutarch. auctor eſt. Scironem Theſeus interemit. Hujus meminit Ovid. 2. Epiſt. 69.

Quum fuerit lectus Sciron, torvuſque Procuſtes. Propert. lib. 3. 14. 12.
Nec tamen eſt quiſquam, ſacros qui lædat amantes,
Scironis media ſit licet ille via.

Item ventus Caurus, ſpirans a ſaxis Scironiis, haud procul Athenis. Sen. Quæſt. Nat. 5. 17. Athenas infeſtat Sciron. V. & Dalechamp. ad Plin. 2. 47.

Scirōnius, a, um. Adj. [Σκιρώνειος ἢ Σκειρώνιος] ut,

Scironia ſaxa, [Σκειρωνίδες πέτραι] Scopuli ſunt non longe ab Athenis, de quibus Strab. lib. 9. Poſt Crommyona igitur Scironides Atticis finibus imminent petræ, juxta mare tranſitum non relinquentes. Super eas autem via eſt in Atticam atque Megara ab Iſthmo ducens. Adeo autem magis ac magis via petris propinquat: ut in multis ejus partibus præcipitium viatori minetur: tam excelſus & tranſitu periculoſus mons incumbit. Hoc in loco Scironis res in monte geſtæ, latronumque, & flectentes ad terram arbores pinus, fabulis memorantur, quos Theſeus obtruncavit. Ab hiſce locis extremis flantem, procellaſque cientem ſævum Caurum produnt, Athenienſes Scironem appellant. V. SCIRON ſupra. Hic paulo ab Argeſte deflexus eſſe dicitur, qui & Olympius vocatur, & a nonnullis Helleſpontius. Claud. de Bell. Get. 188.

— vallata mari Scironia rupes.

Scirpus, i. m. [φλοῦς, πάπυρος. Gl. L. G. & G. L.] eſt, ut ait Donatus in Ter And. 5. 4. 39. ſine nodo, & levis Junci ſpecies, paluſtris res. Feſtus, Scirpum eſt id, quod in paluſtribus locis naſcitur, leve & procerum, unde tegetes fiunt. Hic neutro genere declinat Feſtus. Al. tamen legunt Scirpus. Scribitur nonnullis abſque c poſt s primam litteram, Sirpus. Scyrpus a nonnullis per y pſilon.

Inde proverbium, Nodum in Scirpo quærere, ductum eſt, de iis qui difficultates vident, ubi non ſunt; vel ut ait Feſtus, In eas natum res, quæ nullius impedimenti ſunt. Ennius apud eundem,

Quærunt in ſcirpo (ſoliti quod dicere) nodum. Plaut. Men. 2. 1. 22. Ter. Andr. 5. 4. 39. Et Phorm. 4. 5. 3.

Scirpi, [γρῖφοι] apud Gell. dicuntur Captiunculæ, Argutiæque, vel Ænigmata. Sic enim ait lib. 12. cap. 6. Quæ dicunt ænigmata, hoc genus quidam ex noſtris veteribus ſcirpos appellarunt. Petrus tamen Crinitus & Cælius legunt Scrupos. Qui Scirpos legunt ſuam ſententiam ſic tuentur. Scirpis uſos fuiſſe antiquos in vineis ligandis auctor eſt Varro lib. 4. de L. L. 31. Unde Scirpare pro Ligare uſurparunt. Quæ autem ligantur,

ligantur, ea nodo non carent. Nodum autem pro Difficultate, ſententiæque obſcuritate capi, nemo dubitat. Unde eſt illud Horat. in Arte Poet. 191.

Nec deus interſit, niſi dignus vindice nodus
Inciderit.

Qui vero Scrupos legendum putant, hac nituntur ratione. Scrupus proprie Lapillus eſt brevis, qui preſſus ſollicitudinem creat: unde Scrupus, pro Moleſtia & animi angore uſurpatur. Porro ænigmatum iterpretatio mentem viri ſtudioſi nihilo reddit minus moleſtam, quam ſcrupulus in calceo, aut via ſcrupuloſa pedem offendit. Moſellanus putat Scirpos dici Ænigmata per antiphraſim. Alias enim proprie Scirpus, Herbam quandam junceam, omnino enodem, ſignificat. Unde proverbium extulit Ter. And. 5. 4. 39. Nodum in ſcirpo quæris. i. e. Scrupulos in re manifeſta inveſtigas. Apud Gellium vero ſermones maxime nodoſi & involuti, ſcirpi vocantur. Hæc ille. [Alii Scirpum, vel Sirpum apud Gell. Naſſam piſcatoriam exponunt.

SCIRPEUS, a, um. Adj. [σχοινινὸς] Ex ſcirpo factum. Plautus Aulul. 4. 1. 9.

Quaſi pueri, qui nare diſcunt, ſcirpea induitur ratis.

Imago ſcirpea. Ovid. 5. Faſt. 659. conf. Varr. 6. L. L. 3. ubi de Argeis.

SCIRPEA, æ. f. dicitur, Quæ virgis ſcirpatur, hoc eſt colligando implicatur, in qua ſtercus, aliudve ſimile vehitur jumentis. Ovid. 6. Faſt. 680.

— in plauſtro ſcirpea lata fuit.

Cato de R. R. cap. 10. Crates ſtercorarias vimine contextas appellat Scirpeas. Al. Sirpeas. V. Scheff. de Re ve hic. 1. 7. & 2. 20.

SCIRPĬCŬLA, æ. f. [δρεπανὶς] Falx, qua in ſcirpandis, hoc eſt ligandis vineis utuntur, ad amputanda ſuperflua ligamentorum. Varr. de L. L. 4. 31. Idem de R. R. 1. 22. Falces dicuntur vineaticæ opus eſſe ſex, ſcirpiculæ quinque. Cato de R. R. cap. 11. Al. Sirpicula.

SCIRPICŬLUM, i. n. [σχοινινὸν σκεῦος] Caniſtrum quod ſcirpis aut viminibus confectum eſt: a ſcirpando dicitur. Apud Columel. 10. 304.

— cavo jam vimine textum
Scirpiculum ferrumineis onerate hyacinthis.

Propert. 4. 2. 40.

Scirpiculis medio pulvere ferre roſam.

Alii ſcribunt Sirpiculum, & Sirpiculis. V. ſ. l.

SCIRPICŬLUS, i. m. Dimin. Parvus ſcirpus. Varro 2. de R. R. cap. 2. Cum inter hæc bina loca, ut jugum continet ſcirpiculos, ſic colles publice diſtantes paſtiones, &c.

Eis ego ora verberabo ſcirpiculis. Plaut. Capt. 4. 2. 36. al. Surpiculis.

SCIRPO, āre. non occurrit; niſi in Varr. de L. L. 4. 31. & ibi ſemper legitur Sirpo. Sirpiculæ, inquit, a Sirpando, id eſt Alligando. Sic Sirpata dolia, Quaſſa, cum alligata dicta.

SCIRRHŌMA, ătis. n. [σκίῤῥωμα] Duritia. Eſt & Affectio hepatis, vel aliarum corp. partium, curari neſciens. Plin. lib. 25. cap. 8. Hæc cum cera ſcirrhomata diſcutit. Suidas ſcribit σκίρωμα, cum littera ſolitaria.

SCIRRHUS, [σκίῤῥος] Tumor induratus cum nullo aut modico dolore, originem trahens ab atra bile, aut a pituita. Galen. lib. 14. Method. V. Plin. lib. 7. cap. 15. conf. dict. præced.

SCIRTARI, Populi Liburniæ apud Plin. lib. 3. cap. 22.

SCISCITOR, SCISCO, V. in SCIO.

SCISSILE, V. SCINDO. SCITOR, SCITUM, V. SCIO.

SCIŪRUS, i. m. [σκίουρος] Animal parvum, murini generis: ſic dictum ἀπὸ τῆς σκιᾶς, καὶ τῆς οὐρᾶς, id eſt ab umbra caudæ. Nam quoties ſub dio, atque non ſub tecto eſt, cauda illi pro tecto eſt atque umbra. Plin. lib. 8. cap. 38. Prævident tempeſtatem & ſciuri: obturatiſque, qua ſpiraturus eſt ventus, cavernis, ex alia parte aperiunt fores: de cetero ipſis villoſior cauda pro tegmento eſt. Martial. lib. 5. 37.

Cui comparatus indecens erat pavo,
Inamabilis ſciurus.

S C L

SCLAVI vel SLAVI, orum. m. plur. Populi Germaniæ teſte Tacit. Germ. 46. 1. 2. Alii rectius e Sarmatia fuiſſe exiſtimant, uti judicat Cluver Ant. Germ. 3. 44.

SCLAVONIA, æ. f. Eorundem ſedes, olim Pannonia, inter Savum & Dravum ſita.

SCLŌPUS, i. m. [ψόφος] Sonus, qui ex inflatione buccarum erumpit. Perſ. 5. Sat. 13.

Nec ſclopo tumidas intendis rumpere buccas.

Aliis Stlopus dicitur per T.

S C N

SCNIPS, ĭpis. f. [σκνίψ] Scnipes Vermiculi ſunt culicibus ſimiles; vitium oculos erodentes, quos ruſtici ampelitide terra enecabant. Galen. lib. 9. Simplic. Medicam. [Gloſſ. Græc. Lat. Σκνίψ, ἡ μύρμηξ, σκνὶς, ἢ κώνωψ, Curculo. ſcribe Curculio. Scribitur & Scips, σκίψ. V. Suid. in utraque voce.

S C O

SCOBINA, V. SCOBS.

SCOBS, & SCŎBIS, is. f. ſecundum Priſcianum: vel SCOBIS, is. m. ſecundum Phocam; [πρίσμα, Gl. L. G. ῥίνημα G. L.] eſt Id quod ab aliqua materia minutiſſimum decidit, dum vel ſerra ſcinditur, vel terebra perforatur, vel lima teritur: necnon ex attritione laterum ſcobs habetur, qua frequenter ad metalla & pavimenta tergenda ſeduli miniſtri utuntur. Hor. 2. Serm. 4. 81.

Vilibus in ſcopis, in mappis, in ſcobe quantus
Conſiſtit ſumptus? &c.

Plin. lib. 34. cap. 18. Alii elimatam ſcobem in fictili crudo coquunt in caminis, donec percoquatur figlinum.

Eburnea. Columel. lib. 7. cap 10. Nauſeantibus quoque ſalutaris habetur eburnea ſcobis ſale fricto, &c.

Abiegna ſcobe. Colum. lib. 12. cap. 43.

Centroſa ſcobs. V. CENTRUM.

Semodium ſcobis. Juven. 14. Sat. 64.

Scobem facit terebra. Columel. lib. 4. cap. 29.

SCOBĪNA, æ. f. [ῥίνη] a Scobe, inquit Varro L. L. 6. 3. Lima enim materia fabrilis eſt. [An Limæ?

Scobina fabri. Plin. lib. 11. cap. 37. Poſtea arteria & ſtomachus denticulatus callo, in modum rubi ad conficiendos cibos, decreſcentibus crenis quicquid appropinquat ventri. Noviſſima aſperitas, ut ſcobina fabri.

SCODRA, [Σκόδρα] Albaniæ, qua contingit Dalmatiam, urbs, Turcarumque, cujus nunc eſt ditionis, Præfecti ſedes. Italis vulgo *Scutari*, ipſis autem Turcis *Eſcodar*. V. Plin. lib. 3. cap. 22. & Ptolem. lib. 2. cap. 17.

SCOLAX, acis. m. Funale. Iſidor. 20. 10. Funalia Græci ſcolaces vocant, quod ſint ſcoliciæ, id eſt mortis. Sic vulgo legitur. Al. Quod ſint σκολιοὶ id eſt intorti. Quod magis congruum videtur. [Nec Latinos, Græcos dictionis hujus apud Lexicographos veſtigia ſunt.

SCOLEX, ēcis, m. [σκώληξ] Cæl. lib. 19. cap. 1. Scoleoas autem Vermes interpretamur, quorum ſpecies aliquot ſunt: nam qui ſunt in virentibus lignis, ac humectis vocantur ἶπες, qui in aridis, Thrypes: vitium dicuntur Ices, cornuum Ipes, leguminum Troges, veſtium σῆτες: ſicuti chartis qui adnaſcuntur, appellantur Tilphæ.

SCŌLĒCIA, æ. f. [σκωληκία] Plin. lib. 34. cap. 12. Eſt & alterum genus æruginis, quam vocant ſcoleciam, in Cyprio ære: hoc trito, alumine & ſale, aut nitro pari pondere cum aceto albo quam acerrimo, &c. Teritur autem donec viride fiat contrahatque ſe in vermiculorum ſpeciem, unde & nomen. Hactenus Plin. σκώληξ Græce Vermis dicitur.

SCŌLĒCIUM, i. n. [σκωλήκιον] Plin. lib. 24. cap. 4. Coccum autem ilicis, vulneribus ex aceto recentibus imponitur. Epiphoris ex aqua, & oculis ſuffuſis ſanguine inſtillatur. Eſt autem genus ex eo in Attica fere, & Aſia naſcens, celerrime in vermiculum ſe mutans, quod ideo ſcolecion vocant, improbantque. Gloſſ. Græc. Lat. Σκωλήκιον, Vermiculum.

SCOLIUM, vel SCOLIUS, Mons in Pylo Arcadiæ, vel Theſſalia. diſputant enim de finibus Strabo & Sceptius. Strab. lib. 8.

SCŌLŎPAX, ăcis. f. [σκολόπαξ] Avis roſtro oblongo, in partibus noſtris frequens, *Beccatiam* appellamus. Noctu capitur retibus dum roſtro exſugit terram. Quidam Gallinaginem appellant. V. Geſner. de Avib.

SCŎLŎPENDRA, æ. f. [σκολόπενδρα] Piſcis. Plin. lib. 9. cap. 43. Scolopendræ terreſtribus ſimiles, quas centipedes vocant, hamo devorato omnia interanea evomunt, donec hamum egerant, deinde reſorbent. [Gloſſ. Græc. Lat. Σκολόπενδρα, Contiſes, Centipes. Prior vox quid ſignet neſcio.

SCOLOPENDRION, i. n. [ἄσπληνον] eſt herba, quam totus officinarum chorus herbariorumque, Ceteracum vocant, vel Ceterac, ſine caule, ſine flore, ſine ſemine, pediculo nigro, &c. Ruellius lib. 3. cap. 67. Ad calculoſos herba ſcolopendrion, quam nos calcifragam appellamus, belle facit contuſa. Scrib. Larg. Comp. 150.

SCOLOPOMACHÆRION, i. n. [σκολοπομαχαίριον] Cultellus pali imagine inter chirurgica organa a Galen. numeratus. Rhodig. 19. Lect. antiq. 1. [Gloſſ. Græc. Lat. Σκόλοψ, Sudis. Apud Henr. Steph. exſtat Σκολομαχαίριον.

SCŌLUS, i. m. [Σκῶλος] Urbs in Græcia eſt, juxta Thebas, notat Plin. lib. 4. cap. 7.

Apud Scolum Bœotiæ præſtantes fieri panes conſueſſe ſcribit Cæl. lib. 9. cap. 16.

Scolus, [Σκῶλος] Strab. lib. 9. Pagus eſt in ora Aſopia ſub Cythærone, ſedes injucunda atque aſpera. Indeque natum eſt proverbium, Ad Scolon neque ipſe vades, neque alteri comes ibis. V. Chiliad. Ex eo quoque loco deductum Pentheum diſcerptum fuiſſe memoriæ proditur.

SCŎLȲMOS, i. f. [σκόλυμος] Herba, quæ & Strobilus, quod echinum habeat nuci pineæ ſimilem: & Cinara, quod cineribus gaudet, appellatur. Theodorus Carduum vertit. Eſt enim revera carduus ſativus, quem vulgus *articocallum* vocat. Plin lib. 22. cap. 22. Scolymon quoque in cibos recipit Oriens, & alio nomine limoniam appellat. Frutex eſt nunquam cubitali altior, criſtiſque foliorum ac radice nigra, ſed dulci. V. CINARA. Nec me fugit (inquit Ruell. lib. 3. cap. 14.) Æginetam Paulum Aetiumque ſcolymon a cinara diremiſſe, hanc officere ſtomacho, illum prodeſſe monſtrantes. Nec invenio Græcis aliud habere diſcriminis, quam quod ſcolymos ferus eſt & ſilveſter, cinara vero domita cultu ruditate mitior & altilis. [Cinara, vox Græcæ originis eſt. Gloſſ. Græc. Lat. Κινάρα, Hic carduus, Carix. — & carice paſtus acuta.

SCOMBRARIA, æ. f. [Σκομβραρία] Herculis inſula eſt ad Carthaginem ſpectans, quam a Scombrorum multitudine, qui inibi capiuntur, eo nomine appellatam Strab. lib. 3. notat.

SCOMBER, vel SCOMBRUS, i. m. [σκόμβρος] Genus piſcis marini. Plin. lib. 9. cap. 15. Cum thynnis hæ & pelamides in Pontum ad dulciora pabula intrant gregatim cum ſuis quæque ducibus, & primi omnium ſcombri, quibus eſt in aquis ſulphureus color, extra qui ceteris. Plaut. Capt. 4. 2. 71. Plin. lib. 32. cap. 11. Laudatiſſimi, ſcomber, ſalpa, ſparus, &c. V. Columel. 8. 17. & Catul. 96. 8.

Iberum piſcem vocat Hor. 2. Serm. 8. 46.

Scomber, Ruellio ſignificat eum piſcem, qui apud Gallos dicitur *Maquereau*, a frequentibus ſcilicet maculis. Angl. *Mackerel*. Et vitiligines tibiarum variegatarum ab igne per hiemem (cujus exemplum videre eſt in vetulis) dicuntur *Maquereaux*.

SCOMMA, ătis. n. [σκῶμμα] Latine dicitur Cavillum; eſt (ut ait Macrob. lib. 7 Saturn. cap. 3.) Morſus figuratus, quia ſæpe fraude vel urbanitate tegitur, ut aliud ſonet, aliud intelligas, nec tamen ſemper ad amaritudinem pergit: ſed nonnunquam in quos jacitur & dulce eſt τὸ σκῶμμα. [Gloſſ. Græc. Lat. Σκῶμμα, Cavillacio. Σκώπτω, Cavillor.

SCŌPÆ, ārum. f. pl. pr. dub. [σάρος, σαρὸν Gl. L. G. & G. L.] Inſtrumenta quibus pavimenta verruntur. Plaut. Stich. 2. 2. 23.

Munditias volo fieri hic: ferte huc ſcopas, ſimulque arundinem
Ut operam omnem aranearum perdam, & texturam improbem.

Scopæ, quaſi Scobæ dicuntur, quod his purgamenta veluti ſcobem educimus. Perott. Sed diſcrepat quantitas.

Viles ſcopæ. Hor. 2. Serm. 4. 81. V. SCOBS.

Scopas diſſolutas, Homines nihili nulliuſque prorſum conſilii Cicero vocat 7. Att. 13. L. Cæſarem vidi Minturnis ad VIII Calend. Febr. mane, cum abſurdiſſimis mandatis, non hominem, ſed ſcopas ſolutas, ut id ipſum mihi ille videatur irridendi cauſa feciſſe. Idem in Orat. 235. agens contra eos, qui numeros orationis contemnunt, Scopas diſſolvere dixit, pro eo quod eſt, Rem prorſus inutilem efficere. Nam Scopæ colligatæ, & ſpeciem videntur habere qualemcunque, & ad verrendum pavimentum ſunt accommodatæ: porro ſi diſſolveris, nihil inutilius, nihil inelegantius. Eraſm.

Scopæ, dicuntur Virgæ & putamina, quaſique frondamenta virgultorum vel herbarum & fruticum: ut, Scopæ manuales chamæmeli, quas medici vulgo *manipulos* vocant. Plin. lib. 24. cap. 15. Cato de R. R. cap. 152. Facito ſcopas virgeas ulmeas aridas, in aſſerculo alligato, duabus

latera

latera doliis intrinſecus uſque bene perfricato, ne fæx in lateribus adhæreſcat. Veget. de Re Mil. 2. 33. Sagittarii, vel funditores, ſcopas, hoc eſt fruticum. vel ſtraminum faſces pro ſigno ponebant.

Scopa regia, [Σιδηρῖτις Gl. L. G.] Herba. Plin. lib. 25. cap. 5. De achilleo herba, quæ & millefolia appellatur, Etiamnum aliam ſimilem huic, ſed candidioribus foliis & pinguioribus, tenuioribus cauliculis, in vineis naſcentem. Aliam vero binûm cubitorum, ramulis exilibus, triangulis, folio filicis, pediculo longo, betæ ſemine, omnes vulneribus præcipuas. Noſtri eam, quæ eſt latiſſimo folio, ſcopam regiam vocant. Ruellius dicit eam eſſe quam vulgus *herbam carpentariorum* appellat, quod materiarii fabri ſæpicule hac utantur ad glutinanda vulnera. [Alias, ut obſervarunt Grammatici & Gloſſularii in Singulari hæc dictio non invenitur. Quædam Gloſſ. Lat. Græc. tamen, Scopa, Σάρον. Scopam regiam, ὀξυμυρσίνην interpretatur Scribon. comp. 153.

SCOPELISMUS, V. poſt SCOPUS.

SCOPŬLA, æ. f. Dimin. [σαρώθριον] Columel. lib. 12. cap. 18. Deinde peniculo detergitur, & ferventiſſima pice infuſa, novo alio rutabulo & ſcopula picatur. Idem lib. 12. cap. 38. Scopulis aridæ myrti ſeria ſuffriatur.

SCOPIUM, i. n. & SCOPUS, i. m. Ramoſum id, ex quo dependent acini. Cato de R. R. cap. 112. extr. Tum acina de uvis miſcellis decerpito de ſcopio in idem dolium.

Scopus uvæ Ruell. lib. 1. cap. 2. Uva, ſcopo & frequentibus acinis compacta. Scopus, ramoſum id, quo dependent acini. Quibuſdam etiam proprie Racemus exiſtimatur, etſi plerumque cum Uva confundatur. Varr. 1. de R. R. cap. 54. Quæ calcatæ uvæ erunt, earum ſcopi cum folliculis ſubjiciendi ſub prelum: ut ſi quid reliqui habeant muſti, exprimatur in eundem lacum. Acini conſtant folliculo, vinaceis, muſto. Meminit & Cæl. lib. 12. cap. 14. Sed V. SCAPUS.

SCOPO, āre. Verro. Cæl. Rhodig. lib. 10. cap. 5. In fuſtium virgarumque per tintinnaculos admonitione uſurpat ſimplex vulgus, quo tamen ſcientiſſimus ac eloquentiſſimus utitur Hieronymus, quum in Eſajæ tralatione ita ſcribit: Scopabo Babylonem in ſcopa terens, dicit dominus exercituum. Dignum vero ſcitu eſt: Scopam, ſeu verius Scopas, uti Fabio placet, dici a Græcis κόρημα, ἀπὸ τοῦ κορεῖν, quod ſcopare, ornareque nobis indicat. Unde illud apud Ariſtophanem elegantiſſimum, Μὴ κόρει τὴν Ἑλλάδα. Ne ſcopes Græciam. i. e. Ne in deſolationem redigas.

SCOPĀRIUS, i. m. [σαρωτής] Miniſter, cujus miniſterium eſt ut deverrat pavimenta ſordentia. Ulpian. in l. Inſtrumento fundi. D. de fund. inſtruct. Quibuſdam in regionibus accedunt inſtrumento, ſi villa cultior eſt, etiam atrienſes, ſcoparii.

SCŎPAS, æ. m. [Σκόπας] Statuarius eminentiſſimus, qui Mauſoleum cælavit. Plin. lib. 35. cap. 5. Hor. 4. Carm. 8. 6.

Quas aut Parrhaſius protulit, aut Scopas,
Hic ſaxo, liquidis ille coloribus. conf. Vitruv. 9. 9. & Suid.

SCŎPĔLOS, [Σκόπελος] Inſulæ nomen, quæ eſt ante Troada Aſcaniæ apud Plin. lib. 5 cap. 31.

SCŌPES, um. f. pl. [σκῶπες] Aves ſunt nocturnæ ex genere noctuarum, eædem cum his, quos Bubones Latini appellant. Dictæ Scopes, quaſi σκαιὰν ὄπα ἔχοντες: ſunt enim raucæ & minime canoræ. V. Plin. lib. 10. cap. 49.

SC[illegible]US, Mons in Macedonia apud Plin. lib. 4. cap. 10.

SCOPTŬLA, n. pl. Scoptula operta [ὠμοπλάται] quæ medicis dicantur, docet Celſus his verbis, lib. 8. cap. 1. A cervice duo lata oſſa utrinque ad ſcapulas tendunt, noſtri ſcoptula operta, ὠμοπλάτας Græci nominant. Ea in ſummis verticibus ſinuata, ab his triangula, paulatimque lateſcentia, ad ſpinam tendunt: & quo latiora quaque parte ſunt, hoc hebetiora. Hactenus Celſus. Latos humeros quidam vocant, alii Oſſa humeraria. [Sed Celſi verba ſine dubio corrupta ſunt. Neque enim ὠμοπλάται, i. e. Scapulæ, ut alias ipſe Celſus vocat, ad ſcapulas tendunt. Puto reliquiſſe, Ad humeros tendunt; noſtri lata ſcapularum oſſa &c. Sic enim ibidem ſæpius vocat deinceps.

SCŎPUS, i. m. [σκοπὸς] Finis in quem emittendo tela dirigimus: a Græco σκοπέω, quod eſt conſidero, contemplor, ſpeculor. Macrob. Propoſitum vocat, quod Græci σκοπὸν nominant.

Scopus, metaphorice pro Eo, quò mens & propoſitum noſtrum dirigitur. Cic. 8. Att. 11. Eidem lib. 15. 18. Σκοπὸς hic eſt enim huic noſtro, nihil præbere. Idem 12. Philipp. 22. quid ſit ſcopus declarat his verbis, Quum omnes actiones horum menſium, omnes ſententiæ meæ pervenerint ad eum exitum, qui mihi fuit propoſitus.

Scopum vocat Cic. 16. Fam. 24. Proram & Puppim. [Gloſſ. Græc. Lat. Σκοπὸς, ἔνθα βάλλεται, Scopulus. Σκοπὸς, ἡ, προαίρεσις, Voluntas. Ubi forſan Scopus legendum. V. tamen in SCOPULUS.

SCŎPŬLUS, i. m. dimin. [σκόπελος, σκοπιὰ] Saxum eſt eminens, ut ait Servius: a ſpeculando ita vocatus, σκοπεῖν enim ſpeculari eſt. Plin. lib. 12. cap. 14. Saba regio a dextra maris, ſcopulis inacceſſa. Cæſ. 3. Bell. Gall. 13. Et eadem de cauſa minus incommode ſcopulis continebantur. Virg. 1. Æn. 49. — ſcopuloque infixit acuto. [V. Suid. Apud Latinos tamen non fere niſi Maris vel Litoris ſcopulos legimus. Hinc Gall. *Eſcueil.*

Vertex ſcopulorum. Catull. 62. 244.
Altus. Virg. 5. Æn. 220.
Exeſi. Sen. Herc. fur. 2.
Frequentes. Juven. 13. Sat. 246.
Immanis. Ovid. 14. Met. 182.
Piſcoſi. Virg. 4. Æn. 255.
Præruptus ſcopulus, ſicut Rupes prærupta. Ammian. Marcell. lib. 30. Oblitus profecto, quod regenti imperium omnia nimia, velut prærupti ſcopuli, ſunt devitanda. H. St. In edit. Valeſ. cap. 8. exſtat, Proceri ſcopuli.
Sævus. Virg. 5. Æn. 270.
Sonantes. Virg. 1. Æn. 204.
Turriti. Virg 3. Æn. 536.
Vomentes æquor ſcopuli. Lucan. lib. 6. 24.
Accedere ad ſcopulos. V. ACCEDO.
Appellere ad ſcopulos. V. APPELLO.
Conſcendere ſcopulum. Virg. 1. Æn. 184.
Dant clamorem ſcopuli. Virg. 3. Æn. 566.

Ter ſcopuli clamorem inter cava ſaxa dedere.

Ire ad ſcopulum, pro Perire, & in nihilum redigi; metaphora eſt a navibus ſumpta, quæ quum ad ſcopulos impingunt, diſſolvi ſolent, atque ſummergi. Lucret. lib. 2. 1172.

Excutere aliquem præcipitem ſcopulo. Virg. 12. Æn. 532.
Exſtruere immanes ſcopulos. Claud. 4. Conſ. Hon. 103.
Minantur ſcopuli gemini in cælum. Virg. 1. Æn. 163. i. e. Eminent. Servius.
Pendere minaci ſcopulo. Virg. 8. Æn. 668.

Scopulus, per translationem. Cic. pro Roſc. Amer. 79. Reſtare tibi videbatur ſervorum nomen, quo quaſi in portum rejectus a ceteris ſuſpicionibus confugere poſſes: ubi ſcopulum offendis ejuſmodi, ut non modo ab hoc crimen reſilire videas, verum omnem ſuſpicionem in voſmet ipſos recidere intelligas.

Ad eoſdem ſcopulos navem appellere. Cic. pro Rabir. perd. reo, 25. Nec tuas unquam rationes ad eos ſcopulos appuliſſes, ad quos Sexti Titii afflictam navem, & in quibus C. Deciani naufragium fortunarum videres.

Geſtare ſcopulos in corde, dicitur Is qui nulla movetur miſericordia. Ovid. 7. Met. 33.

Scopulus, pro Scopo. Suet. Domit. cap. 19. extr. Nonnunquam in pueri procul ſtantis, præbentiſque pro ſcopulo diſpanſam dextræ manus palmam, ſagittas tanta arte direxit, ut omnes per intervalla digitorum innocue evaderent. [Niſi Scopo, ut doctis placet, ſcribendum. Etiam in Gloſſ. tamen legitur. V. ſupra in SCOPUS. Poſſis etiam Pro ſcopula legere. V. quæ ex Veget. in SCOPÆ afferuntur.

SCOPULŌSUS, a, um. Adj. [σκοπελώδης] Scopulis plenum. Plin. lib. 9. cap. 18. Dejectumque per ſcopuloſa & abrupta, ubi primum mollis planities contingat, in quodam lacu hoſpitari.

Colles ſcopuloſi. Sil. lib. 7. 274.
Limes ſcopuloſus. Stat. 1. Theb. 332.
Rupes ſcopuloſa. Lucan. lib. 2. 619.
Scopuloſus locus & difficilis, translate. Cic. 1. Verr. 36. Intelligo quam ſcopuloſo difficilique loco verſer: nam cum omnis arrogantia odioſa eſt, tum illa ingenii, atque eloquentiæ multo moleſtiſſima. Idem 3. de Orat. 66. Oratores autem in inferum hoc, Tuſcum & Barbarum, ſcopuloſum, atque infeſtum laberentur, in quo etiam ipſe Ulyſſes erraſſet.

SCOPĔLISMUS, i. m. [σκοπελισμὸς] Ulp. in l. Saccularii. D. de extraord. crimin. Sunt quædam, quæ more provinciarum coercitionem ſolent admittere: utputa in provincia Arabia σκοπελισμὸν crimen appellant, cujus rei admiſſum tale eſt. Plerique inimicorum ſolent in prædium inimici σκοπελίζειν, id eſt lapides ponere, indicio futuros, quod ſi quis eum agrum coluiſſet, malo leto periturus eſſet inſidiis eorum, qui σκοπέλους poſuiſſent: quæ res tantum terrorem habet, ut nemo ad eum agrum accedere audeat, crudelitatem timens eorum, qui σκοπελισμὸν fecerunt. Hanc rem præſides exſequi ſolent graviter uſque ad pœnam capitis: quia & ipſa res mortem comminatur.

SCORDALUS, i. m. velut Scorodalus, i. e. Homo alliatus, fœdus, impurus, & ſordidus illuvie ſqualoreque. Seneca in epiſt. 83. Tullius, inquit, Cimber, & nimius erat in vino, & ſcordalus. Idem Epiſt. 57. pr. Adjice nunc ſcordalum, & furem deprehenſum. Hoc verbum etiam exſtat in Petronio cap. 95. Ego autem, inquit, nactus occaſionem vindictæ, Eumolpum excludo, redditaque ſcordalo vice, ſine æmulo ſcilicet, & cella utor & nocte. Ut tamen verum fatear, Scardalus in Petronio ſcribitur, ut exiſtimo, perperam. Eſt & hodie Græcis Scordalus, Morbus in oculis equorum, in angulo creſcente caruncula. Ex Turneb. 7. 4. V. Pitiſc. in Suet. Aug. 65. & not. var. ad Petron. [Apud Senecam alius intelligi nequit, niſi πορνοδύτης, i. e. Ganeo, vel Stuprator aliquis. Nolim igitur ab Allio vocem arceſſere.

SCORDISCUS, i. m. [ἐφίππιον] Ephippium. Vet. Gloſſ. Lat. Græc. Hinc

SCORDISCĀLE, is. n. Idem. Gloſſ. Græc. Lat. Ἐφίππιον, Scordiſcale.

SCORDISCĀRIUS, i. m. apud Hieronymum, Qui talia ſtrata vel coactilia facit & tegumenta. Turnebus. conf. Lex. Pitiſc.

SCORDISCI, [Σκορδίσκοι] Populi Pannoniam incolentes in montis Claudii fronte, quo monte dividuntur a Tauriſcis. Plin. lib. 4. cap. 25. Scordiſci etiam gens Gallica a Cimbris devexata traditur a Strabone lib. 7.

SCORDIUM, i. n. [σκόρδιον] Herba eſt apud Dioſcoridem, tam in montoſis, quam in paluſtribus locis naſcens, foliis Trixaginis, majoribus tamen, & in ambitu non uſqueadeo diviſis, caule quadrangulo, flore ſubrubro. Dictum Scordion ἀπὸ τοῦ σκορόδου, hoc eſt ab allio, cujus odorem refert, & acrimoniam. Galen. lib. 8. Simplic. facultat.

SCORDONA, Inſula Dalmatiæ adjacens, auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 17. Vulgo *Malconſeglio.*

SCORDŌTIS, [σκορδῶτις] Herba, magnitudine cubitali, quadrangulo caule, ramoſa, quernæ ſimilitudine, foliis lanuginoſis, amari guſtus: reperitur in campis pinguibus. Ea a quibuſdam appellatur Scordion. Ex Plin. lib. 25. cap. 6. pr.

SCŌRIA, æ. f. [σκωρία] Metallorum purgatio, & recrementum, quaſi fæx, ſicut ſpuma, quæ ex ferveſcente materia tollitur. Plin. lib. 33. cap. 4. Quæ e catino jactatur ſpurcitia, in omni metallo vocatur ſcoria.

Æris ſcoria. Plin. lib. 34. cap. 11.
Argenti ſcoria. Plin. lib. 33. cap. 6.
Plumbi ſcoria. Plin. lib. 34. cap. 18.

SCŎRŎDON, i. n. [σκόροδον] Herba eſt notiſſima, Allium Latini appellant. Gloſſ. Græc. Lat. Σκόροδον, Allium, Neccar. V. ALLIUM.

Eſt & Silveſtris allii genus, quod Græca appellatione, ὀφιοσκόροδον, quaſi allium anguinum, vocitatur. Dioſc. 2. 141.

SCORODOPRASUM, i. n. [σκοροδόπρασον] magnitudine porrum æquans herba. Participat ſapore allium & porrum: unde ſibi vires promiſcuas ex utroque vendicavit, effectus allii & porri præbens: inefficacius tamen Coctum, porri modo, dulceſcit, & in olerum vicem tranſit. Dioſcorid. lib. 2. cap. 142. apud Matthiolum.

SCORPÆNA, æ. f. [σκόρπαινα] Genus piſcis apud Plin. lib. 32. cap. ult. Meminit ejus & Ambroſius: Scorpæna (inquiens) quoque caſtitatem immaculati connubii generi ſuo ſervat, non percutit ſed reficit.

SCORPIO, ōnis. & SCORPIUS, i. m. [σκορπίος] Beſtiola, venenato caudæ ictu nocens. Plin. lib. 11. cap. 25. Semper cauda in ictu eſt, nulloque momento meditari ceſſat, nequando deſit occaſioni. V. plura in eodem capite. V. etiam Celſ. lib. 5. cap. 27. Dicitur & Nepa. Gloſſ. Græc. Lat. Σκορπίος, Scorpius, Nepa; & alibi Γήϊνος σκορπίος, Nepa. Lat. Græc. Nepa, Σκορπίος.

Metuendus acumine caudæ ſcorpius. Ovid. 4. Faſt. 163.

Scorpius, ſive Scorpio, Signum cæleſte. Columel. lib. 11. cap. 2. Sol ingreditur Scorpium XIIII Calend. Novemb. Plin. lib. 17. cap. 24. Quum ſit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario. Ardens

Ardens Scorpius. Virg. 1. Georg. 35.
Cauda minax ſcorpius. Lucan. lib. 1. 654.
Concavat brachia Scorpius. Ovid. 2. Met. 195. V. BRACHIUM.
Formidoloſus Scorpius. Hor. 2. Carm. 17. 17.

Scorpio, Militare inſtrumentum, quod parvis ac ſubtilibus ſpiculis inferat mortem: ſive quod ſcorpionis ſimilitudinem habeat, quum arcus hinc atque hinc chelarum ſimilitudinem præ ſe ferat, ſpiculum caudæ. Sunt qui Arcubaliſtam appellant. Quidam etiam accipiunt Scorpium pro Genere inſtrumenti torquendi, ut ſunt rubi aculeati, vel flagellum virgarum, ut ſcutica habens in ſummitate glandes plumbeas. Plin. lib. 7. cap. 56. Et in tormentis ſcorpionem Cretas inveniſſe dicunt. Cæſ. 7. Bell. Gall. 25. extr. Scorpione ab latere dextro trajectus concidit. [Metaphr. Βέλους πρὸς βολῇ. Sic Liv. 26. 47. Unde liquet Miſſile telum eſſe. Suidas σκορπίδιον vocat ex Polyb. q. V.

Scorpio, Tormentum eſt bellicum, ſed telum etiam illius tormenti, id eſt quod eo tormento mittitur. Hirt. de Bello Afric. cap. 29. extr. Scorpione accuratius miſſo, atque eorum decurione percuſſo & ad terram defixo. Videtur enim potius Telum hic, quam Tormentum ſignificari: quanquam ſi quis Tormentum velit, non repugnabo. conf. Lex. Pitiſc. & Etymol. Voſſ.

Scorpio, Piſcis. Plin. lib. 32. cap. 11. Onomaſt. Lat. Græc. Scorpios, Σκορπίος. [Scribe Scorpio, vel Scorpius. Idem f. σκόρπαινα, & σκορπίς.

Scorpius, [σκορπιοειδὲς] Herba eſt ſemen habens ad ſimilitudinem caudæ ſcorpionis, quæ valet adverſus animal ſui nominis. Plin. lib. 22. cap. 15.

SCORPIŌNĪUS, a, um. Adj. [σκορπιόνειος] Plin. lib. 20. cap. 1. Aliqui etiam ab eo ſcorpionium cucumim vocant, efficaciſſimum contra ſcorpionum ictus.

SCORPĪTES, [σκορπίτης] Gemma eſt ſcorpionis colore. Plin. lib. 37. cap. 11.

SCORPIŪROS, [Σκορπίουρος] Herba quam Tricoccum appellant, foliis parvis, in terram declinantibus: ſemen ei eſt effigie ſcorpionis caudæ: qua ex re ei nomen. Plin. lib. 22. cap. 21.

SCORTATOR, SCORTATUS, SCORTEUS, SCORTILLUM, SCORTOR, SCORTULUM, V. poſt SCORTUM.

SCORTUM, i. n. proprie Corium eſt animalium, præſertim eorum, quæ craſſiorem pellem habent, ac duriorem. V. Varr. de L. L. 6. 5. & Feſt.

Scortum, dicitur etiam Meretrix. [ἑταίρα, πόρνη, ἐρωμένη, φιλουμένη, Gl. L. Gr.] Plaut. Aſin. 4. 2. 5. Idem 5. 2. 17.

Is apud ſcortum corruptelæ & liberis luſtris ſtudet.

Cic. 2. in Catil. 10. Quod ſi in vino & alea comeſſationes ſolum & ſcorta quærerent, eſſent illi quidem deſperandi, ſed tamen eſſent ferendi.

Scorta appellantur Meretrices, quia, ut pelliculæ, ſubigantur. Omnia namque ex pellibus facta, ſcortea appellantur. Scortes id eſt pelles teſtium arietinorum ab eiſdem pellibus dictæ. Paulus apud Feſtum. Hinc & Scrotum Chirurgi noſtri dicunt, pro Scortum. [Immo ipſe Celſus. V. f. l.

Scortum devium; non proſtitutum in propatulo omnium libidini, ſed honeſtius, minuſque vulgare, ab Horatio dicitur 2. Carm. 11. 21. V. DEVIUS.

Scortum preſſum quaſillo. Tibull. 4. 10. 4.

— preſſumque quaſillo
Scortum, quam Servi filia Sulpicii.

Scortillum ſignificat Egenum, & ſe meretricio quæſtu male tolerans, lanificioque miſeram trahens vitam. Quæ enim ad extremam redactæ erant paupertatem meretrices & mulieres, lanam demum faciebant, & illa ſe Minerva exhibebant. Turnebus.

Honeſtum officium ſcorto poſtponere. Hor. 1. Epiſt. 18. 34.
Scortis impliciti. Vide IMPLICITUS. H St.
Scortum etiam dicitur de Pueris muliebria patientibus. Liv. 39. 42. Philippus nobile ſcortum. [In Gloſſ. Græc. Lat. Πόρνος, Scortus.

SCORTA, æ. f. Gloſſ. Lat. Græc. Scorta, Χαμαιτύπη, Χαμαιτυπεῖον. Græc. Lat. Πόρνη, Lupanaria, Scorta, Meretrix, Fornix. [Forte in priore ſcribendum Χαμαιτύπιον, voce diminutiva, i. e. Scortillum. Nam Χαμαιτυπεῖον eſt πορνεῖον, Lupanar.

SCORTŬLUM, i. n. Gloſſ. Vet. Lat. Gr. Scortulum, Πόρνη.

SCORTILLUM, i. n. dimin. [ἑταιρίδιον] Catull. de Varo & ſua amica, 10. 3.

Scortillum mihi quum repente viſum eſt,
Non ſane illepidum, nec invenuſtum.

SCORTEUS, a, um. Adj. [σκύτινος, δερμάτινος Gl. L. G. & G. L.] dicitur Omne id, quod ex pellibus factum eſt, ut ait Feſt. conf. Varr. d. l. & Ovid. 1. Faſt. 629.

Scorteum, ab eadem cauſa, qua Scortum, vocabatur Pelliceum, in quo ſagittæ reconduntur: ab eo quod ex pellibus factum eſt: quia pellibus nomen a σκῦτος, quod Pellis, unde Scuticæ & Scuta, quia non ſine pellibus ſunt. Feſtus.

SCORTEA, æ. f. Subaudito Veſtis. Gloſſ. Lat. Gr. Scortea, Δερματοχιτών. [Scribe Δερματοχιτών. Hæc

Pænula ſcortea. Martial. lib. 14. 130.

Ingrediare viam cælo licet uſque ſereno,
Ad ſubitas nuſquam ſcortea deſit aquas.

Subaud. Penula, quod in Lemmate expreſſum eſt.

SCORTOR, [ἑταιρίζω, Gl. L. G. πορνεύω G. L.] āri. Eſt, ut Varro de L. L. 6. 5. exponit, Sæpius meretriculam ducere. Ter. Heaut. 1. 2. 32.

Scortari crebro nolunt, nolunt crebro convivarier.

Idem Adel. 1. 2. 22.

Non eſt flagitium (mihi crede) adoleſcentulum
Scortari, neque potare.

SCORTĀTOR, ōris. m. [πορνευτὴς] Scortorum ſectator. Cic. 2. in Catil. 24. O bellum magnopere pertimeſcendum, quum hanc ſit habiturus Catilina ſcortatorum cohortem Prætoriam. Hor. 2. Serm. 5. 75.

SCORTATUS, ûs. m. Apul. 5. Mileſ. p. 171. Elmenh. Quod ille quidem montano ſcortatu, tu vero marino natatu ſeceſſeritis.

SCŌTI, vel SCOTTI, [Σκότοι] Britanniæ Septemtrionalis populi, quondam Anthropophagi. Hieronymus contra Jovinianum lib. 2. Quid loquar de ceteris nationibus, quum ipſe adoleſcentulus in Gallia viderim Scotos, gentem Britannicam, humanis veſci carnibus, & quum per ſilvas porcorum greges, & armentorum, pecudumque reperiant, paſtorum nates, & feminarum papillas ſolere abſcindere, & has ſolas ciborum delicias arbitrari? Hæc ille. Cui divus Chryſoſtomus in ſermone Pentecoſtes, ſtudio pietatis ſubſcribit, Ante hoc (inquit) quoties in Britannia humanis veſcebantur carnibus? Nunc jejuniis reficiunt animam. Lingua omnibus ſibila. Ideo Strabo lib. 4. Britannos balbutientes vocat, quos ipſe Romæ viderit.

SCŌTIA, vel SCOTTIA, æ. f. Regio Septemtrionalis Britanniæ, quam incolunt Scoti, de quibus ſupra. Olim Caledonia vocata eſt. V. Tacit. in Agric. Vita. Vulgo *Albayn*; hodie vero *Scotland*. V. plura apud Boeth. & Buchanan. in Hiſt. Scot.

SCŌTĬCUS, a, um. Adj. Claud. de Laud. Stil.

— ne bella timerem
Scotica, vel Pictum tremerem.

SCŎTIA, æ. f. [σκοτία Gl. G. L.] Idem quod σκότος, Tenebræ. Item Cavitas in alicujus rei fundo.

Eſt & verbum Architecturæ proprium, quod Heſychius Triglyphum dicit ſignificare. Uſus eſt Vitruvius 4. 3. cum ſcribit Scotiam a Græcis trochilon appellari. V. Turnebum & Baldi Lex.

SCOTĪNUS, a, um. Adj. [σκοτεινὸς] Tenebroſus, obſcurus. Gloſſ. Græcol. Scotinus dictus eſt Heraclitus Epheſius, vir nobilis & memoratu dignus, ſed in Phyſicis valde obſcurus; de quo vide Strabon. lib. 14. conf. Cic. 2. de Fin. 15. & Diog. Laert.

SCOTITAS, [Σκοτιτὰς] Locus eſt apud Lacedæmonios, denſis quercubus umbroſus, in quo Juppiter colebatur, cognomento Scotitas, ut eſt auctor Pauſanias in Lacon. p. 91. Wech.

SCOTŌMA, ătis. n. [σκότωμα] Hermolaus, Scotomata, ſive ſcotodiniæ, ex frigidis & lentis humoribus in cerebrum devocatis oriuntur: ita ut ſic affecti occaſione parva ſuccidant. Vertigines eas appellant noſtri, quoniam ob oculos eorum verticoſa quædam & rotatilia circumagi videantur. [Verbale eſt a Σκοτοῦμαι, quod a Σκότος. Gloſſ. Græc. Lat. Σκοτοῦμαι, Verticinor. Scribo Vertiginor. Dicitur & Σκοτοδινία, quod ibidem Cæcia redditur. Suid. Σκοτοδινιῶ, Σκοτοῦται, μετὰ σκότους ὀφθαλμῶν συμφέρεται, ὅ ἐστιν ἰλιγγιῶ.

SCOTOMĂTĬCUS, a, um. Adj. [σκοτωματικὸς] Vertigine laborans. Scribonius Largus comp. 99. Item ſanat, quibus ſubitis tenebris obſcurantur oculi cum vertigine, ſcotomaticos hos Græci vocant.

SCOTUSSA, [Σκότουσσα] Oppidum eſt in confinio Macedoniæ ad Neſſum amnem, locum habens, quem κυνὸς κεφαλὰς, hoc eſt Canis capita appellant, in quo Romani & Ætoli, T. Quintio duce, Philippum, Demetrii filium, Macedoniæ regem, ingenti prælio ſuperarunt. Auctor Strabo lib. 9. conf. Liv. in Hiſt. belli Macedonici.

SCOTUSSÆUS, a, um. Adj. [Σκοτουσσαῖος] Scotuſſæi, Populi liberi in Macedonia apud Plin. lib. 4. cap. 10.

S C R

SCRACIA, æ. f. æque deſpicienda ac contemnenda ut ſcrea ſputaque, ſic vocata quaſi Screacia. Verſus Accii exſtat apud Varro. de L. L. 6. 3. Scraciæ, ſcrupedæ, ſtrictabillæ, tantulæ. Videtur Varro Scraciam explicare Siccam. Nam in eo videtur legendum, Scracia Siccam ſignificat, vel Exſiccam ſignificat. Nam cum ſiccæ ſunt & arentes fauces, magno & difficili ſtrepitu & roncho velut trochlea ſcreatum trahimus. Turnebus. At plerumque longe aliter legitur hic verſus. viz. Strateæ, ſcrupede, ſtrativolæ, ſordidæ. V. Gell. 3. 3. Al. vero, Scraptæ, ſcrupedæ, &c. Nempe.

SCRAPTA, æ. f. Vox Plautina apud Non. 2. 765. q. V.

Scraptæ, dicebantur Nugatoriæ, ac diſpiciendæ mulieres, ut ait Verrius, ab iis, quæ ſcrea iidem appellabant, id eſt, quæ quis exſcreare ſolet, quatenus id faciendo ſe purgaret. Titinius in Prilla:

Rectius mecaſtor piculetæ poſtumæ
Lectum hodie ſtratum vidi ſcraptæ mulieris.

Feſtus.

SCREO, [χρέμπτομαι] āre. Cum conatu quodam de pectore ſputum ejicere. Nonio 2. 811. Screare idem eſt ac Exſpuere. Plaut. Curc. 1. 2. 22.

Vini pollens lepidus Liber,
Tibi qui ſcreanti ſiccæ, ſemiſomnæ
Affert, potionem & te ſedatum it.

Plin. lib. 26. cap. 1. Eadem, in jumento homineque, phlegma aut ſanguinem qui ſcreatur, talos circum ligata, ſanat. De radice aſparagi. Vetus exemplar ſcriptum legit, Flemina, aut ſanguinem, qui ſe ad talos dejecerit, circumlig.

SCREĀTUS, ûs. m. [χρέμψις] Ter. Heaut. 2. 3. 132. Gemitus, ſcreatus, tuſſis, &c. V. Suet. Neron. cap. 24. Tacit. 16. Ann. 4.

SCREĀTOR, ōris. m. [χρεμπτὴς] Qui ſcreat. Plaut. Milit. 3. 1. 52.

Minime ſputator, ſcreator ſum, itidem minime muccidus.

SCREĀBĬLIS, e. Adj. [χρεμπτὸς] Quod ſcreari poteſt. Non legitur extra compoſitum Exſcreabilis. V. EXSCREO.

SCRIBA, V. SCRIBO.

SCRIBLĪGO, ĭnis. f. [σολοικισμὸς] a vetuſtioribus Latinis dicebatur Solœciſmus, a tortuoſæ orationis pravitate ac verſura. Sed ſcribendum potius Stribligo. V. ſuo loco.

SCRIBLĪTA, æ. f. Genus cibi appellatum eſt, quod in circuitu ad reſtis modum torqueretur. Hoc ſolum differens a placenta, quod ſine melle coquebatur, & ferventiſſima edi ſolebat. Cato R. R. cap. 78. Martial. lib. 3. 17.

Circumlata diu menſis ſcriblita ſecundis,
Urebat nimio ſæva calore manus.

Plaut. Pœn. prol. 43.

Nunc, dum ſcriblitæ æſtuant, occurrite.

Alii Striblita. Vide STRIBLIGO. H. St. Male. Gloſſ. Lat. Græc. Scriblita, Ἐγχύτου πλακοῦς. Sic enim, ſublata diſtinctione legendum. Eſt enim Ἐγχύτης inſtrumentum, per quod maſſa ad has cruſtulas conficiendas in ſartaginem, oleo vel butyro liquato fervidam, demittitur.

SCRIBLITĀRIUS, i. m. Qui ſcriblitas conficit. Afran. apud Non. 2. 483.

SCRĪBO, pſi, ptum, [γράφω] ĕre. notæ ſignificationis. Plaut. Aſin. 4. 1. 10.

Et ſcribas vide plane & probe.

Idem Pſeud. 1. 5. 131.

Quaſi in libro quum ſcribuntur calamo litteræ.

Sunt qui Partic. Scribtum faciunt, atque ſimiliter, per b, inde derivata. Quaſi ſcilicet ex Scribitum contractum ſit. Atque ita apud Non. Mercerus V. Voſſ. de Analog. 3. 25.

Corticibus ſcribere. Propert. lib. 1. 18. 22.
Notis ſcribere, & Celeriter excipere. Quintil. lib. 11. cap. 2. V. NOTA.
Notis, & Sermonibus ſcribere, opponuntur. Varro apud Servium in 6. Æn. 74. In foliis palmæ, interdum notis, interdum ſermonibus ſcribebat. Turnebus.
In animo ſcribere. Ter. And. 1. 5. 49.
In aqua ſcribere. Catull. 68. 4.
Scribere ſua manu, non autem Propria manu. Nuſquam enim apud bonos auctores poſterius reperitur. Cic. 5. Att. 14. Antequam aliquo loco conſedero,

ro, neque longas a me, neque ſemper mea manu litteras exſpectabis. Ibid. lib. 7. 2. pr. Sexcentas uno tempore accepi, aliam alia jucundiorem, quæ quidem erat tua manu. Idem 3. in Catil. 10. Legimus, erat ſcriptum ipſius manu. Liv. 37. 10. Coram nuncio ejus Polyxenidas ſua manu ſcripſit. Junge Plin. 23. 8.
Fœdera Amilcaris ſcripta manu. Liv.
Ab ſingulari amore ſcribere. V. A vel AB præpoſitiones.
Ad aliquem ſcribere, quemadmodum. Cic. 14. Fam. 2.
Ad aliquem ſcribere de rebus, &c. Cic. 4. Acad.
Ad aliquem de re aliqua in aliam ſententiam ſcribere. Cic. 3. Q. frat. 1. In ejus ſermone ego utcunque ſoleo admirari, & te de ſuburbano emendo quum ad illum ſcribas, non modo ad me non ſcribere, ſed etiam aliam in ſententiam de ſuburbano ſcribere: & quæ ad illum ſcribas, nihil te recordari de ſe, de epulis illis, quas tu in Tuſculano ejus mihi oſtendiſti. [Omnibus fere his locis ſubauditur & Litteras, vel Epiſtolam, ut & in ſequentibus multis.
Ambitioſe ſcribere. Cic. 4. Acad. V. AMBITIOSE.
Caute. Cic. 4. Fam. Caute perſcribas. V. CAUTE.
Commodius. Cic. 5. Fam. V. COMMODE.
Enucleate. Cic. 3. Q. frat. 3.
Explorate. Cic. ad Q. frat. V. EXPLORATE.
Fruſtra. Cic. 13. Att. 13.
Graviter. Cic. 1. Q. frat.
Humane. Cic. 3. Fam.
Humaniter. Cic. 2. Fam. Scripſit ad me Cæſar perhumaniter.
Liberius. Cic. 5. Fam.
Officioſe ſcribere. V. Officioſus in OFFICIUM.
Plane. Cic. 2. Fam. 13.
Pleniſſime. Cic. Quampleniſſime ad me ſcribas.
Raptim. Cic. 2. Att. 9.
Recte, i. e. Non fruſtra. Cic. Id ipſum ſcire cupio, quod ad tempus recte ad te ſcribere poſſim. V. RECTE.
Sæpiſſime. Cic. 3. Fam.
Subtiliter. Cic. ad Att.
Summatim. Cic. 5. Att. 16.
Velociter ac bene. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Verboſe. Cic. 7. Fam. 3. extr. Hæc ad te ſcripſi verboſius, tibique moleſtus fui.
Pluribus ſcribere. ſubaud. Verbis. Cic. 2. Fam. 13. Hæc eo pluribus ſcripſi, quod nonnihil ſignificabant tuæ litteræ ſubdubitare, qua eſſem erga illum voluntate. Al. Quod mihi ſig.
Quod in buccam. Cic. 7. Att. 10.
Quod in mentem venerit. Cic. ad Q. frat.
Tectis verbis. Cic. 9. Fam. 22.
Vacuo animo. Cic. 1. Q. frat. 8.
Scribere, proprie eſt eorum, qui aliquod ingenii monumentum condunt, vel aliquod opus faciunt, quod & Conſcribere dicitur. Ter. Eun. prol. 36.
Qui magis licet currentes ſervos ſcribere, &c. Cic. 12. Fam. 17.
Sed proxime ſcripſi de optimo genere dicendi. Idem 1. Fam. 9. Scripſi etiam verſibus tres libros de temporibus meis. Ovid. 1. Triſt. 1. 41.
Carmina ſeceſſum ſcribentis, & otia quærunt.
Accurate, & cogitate. V. COGITO.
Concinne. V. CONCINNUS.
Diligentiſſime ſcripta. Quintil. in procem. lib. 1.
Licenter. Hor. de Arte Poet. 265.
Luculente. V. LUCULENTUS.
Mendoſe. V. MENDA.
Separatim de re aliqua. Quintil. in procem. lib. 4.
De integro ſcribere. Quintil. lib. 2. cap. 4. Expertus ſum prodeſſe, quoties eandem materiam, rurſus a me retractatam, ſcribere de integro juberem.
De Græcis Latine ſcribere. Cic. 1. de Finib. 8. Sed ex eo credo, quibuſdam uſu venire ut abhorreant a Latinis, quod inciderint in inculta quædam & horrida, de malis Græcis Latine ſcripta deterius.
De hac re in utramque partem & dicta ſunt, & ſcripta multa. Cic. 4. Acad. 124.
Aliquem ad hiſtoriæ fidem ſcribere. Cic. 1. Q. frat. 19. Cyrus ille a Xenophonte, non ad hiſtoriæ fidem ſcriptus, ſed ad effigiem juſti imperii.
Formulam alicui ſcribere. V. Formula, in FORMA.
Libellum ſcribere. Ovid. 4. de Pont. 13. 19.
Litteras ex ſermone alterius ſcribere. Cic. 10. Fam. 4. Gratiſſimæ mihi tuæ litteræ fuerunt, quas ex Furnii ſermone te ſcripſiſſe animadverti. Ego autem præteriti temporis excuſationem affero, quod te profectum audieram: nec multo ante rediiſſe ſcivi, quam ex epiſtola tua cognovi. Plura ſupra V. ubi & abſolute poni diximus.
Salutem alicui ſcribere. Plaut. Bacch. 4. 4. 79. V. SALUS.
Orationes ſcribere. Cic. de Clar. Orat.
Poemata ſcribere. Hor. 2. Epiſt. 1. 117.
Verſus ſcribere. Cic. 5. Verr. 77. De qua muliere verſus plurimi, ſupra tribunal & ſupra Prætoris caput, ſcribebantur.
Amor ſcribendi te rapit. Hor. 2. Serm. 1. 10.
Laborem ſcribendi ferre. Hor. 1. Serm. 4. 12.
Nulla voluptas ſcribendi eſt mihi. Ovid. 4. de Pont. 2. 29.
Scriptum eſt. Cic. 1. de Divin. 123. Scriptum eſt item, cum Critonis, &c.
Scriptum reliquit. Cic. 1. de Divin. 36. Nonne, ut C. Gracchus filius ejus ſcriptum reliquit, duobus anguibus domi comprehenſis, aruſpices convocavit? conf. 33. & 56.
Scriptum video. Cic. 4. Acad. 129. Cujus, ut ſcriptum video, princeps Xenophanes, quem modo nominavi, deinde eum ſequuti Parmenides & Zeno.
Scribere, Accuſare. Martial. in præfat. lib. 1. Abſit a jocorum noſtrorum ſimplicitate malignus interpres, nec epigrammata mea ſcribat. Catanæus, Scribat, dictum putat pro Accuſet. Eſt tamen qui apud Martialem Cribret legat, non autem Scribat. Forte ſenſus eſt, Epigrammata mea ne legat quidem, indigna putet quæ ſibi deſcribat legenda. [Lego Nec in epigr.
Dicam alicui ſcribere. Cic. 2. Verr. 37. V. DICA.
Hæredem aliquem ſcribere; Inſtituere, Facere teſtamento. Martial. lib. 10. 97. Quintil. lib. 3. cap. 6. p. 264. Burm. Hæredi ſcripto opponitur lex. Idem Declamat. 1. Neque graviſſimum patrem ſuprema ſua juveni jactaſſe ediderim, ut hæredem filiam ſcriberet. Hor. 2. Serm. 5. 48.
Hæredem aliquem teſtamento ſcribere. Hirt. Bell. Alex. cap. 33.

Leges ſcribere, quod & Condere, & Dicere, & Facere dicitur. Cic. pro Roſc. Amer. 70. Ejus porro civitatis ſapientiſſimum Solonem dicunt fuiſſe eum, xui leges, quibus hodie quoque utuntur, ſcripſerit.
Legem ſcribere de, &c. Cic. 2. de Legib. 10. Nec ſi regnante Sex. Tarquinio nulla erat Romæ ſcripta lex de ſtupris, idcirco non contra illam legem ſempiternam Sex. Tarquinius vim Lucretiæ, Tricipitini filiæ, attulit?
Libertatem ſervo ſcribere, eſt, Ei libertatem teſtamento relinquere. Ulpian. in l. Si ſervum. D. de acquir. vel omittenda.
Nummos alicui ſcribere, Per menſæ ſcripturam dare: ut ait Budæus. Plaut. Aſin. 2. 4. 34. i. e. Nummos, non præſentes ſolvere, ſed pro his in certum diem ſolvendis per ſcriptum ſe obligare.
Supplementum ſcribere legionibus. Cic. 3. Fam. 3. Cenſebant enim omnes fere, ut in Italia ſupplementum meis & Bibuli legionibus ſcriberetur.
Scribere, Pingere. Plinius de Nicomacho pictore, lib. 35. cap. 10. Scripſit & Apollinem & Dianam, deumque Martem in leone ſedentem. Unde & Picturam legere dicimus. Virg. 6. Æn. 33.
— quin protinus omnia
Perlegerent oculis. Vetus exemplar Plinii habet Pinxit. V. Harduin. in loc. Stat. 1. Silv. 3. 9.
Viſa manu tenera tectum ſcripſiſſe Voluptas. [Niſi forſan Struxiſſe a manu poetæ relictum fuit.
SCRIPTUS, a, um. Partic. [γεγραμμένος] ut, Notæ ſcriptæ. Ovid. 3. de Pont. 2. 90.
Abſumere igne ſcriptos libellos. Ovid. 5. Triſt. 13. 61.
Diem ſcriptum proferre, Diem prædefinitum. Sen. Herc. fur. v. 190.
Scriptum lapidem eſſe ait, & ita vocari, Antiſtius Labeo in agro Menullino, ubi Scribæ divinam rem facerent. Feſtus. [Pro Menullino, ſcribendum Medullino.
SCRIPTUM, i. n. [γεγραμμένον G. L. G.] dicitur Id quod de re aliqua ſcribitur. Ovid. 1. de Arte Am. 469.
Si non accipiet ſcriptum, illectumque remittet. Idem 6. Epiſt. 4.
Debueram ſcripto certior eſſe tuo.
Veterum ſcriptorum Muſæ. Catull. ad Manl. 66. 7. [Hic eſt a recto Scriptor.
Copia magna ſcriptorum. Catull. 66. 33.
Antiquiſſima ſcripta. Hor. 2. Epiſt. 1. 28.
Electiſſima ſcripta poetæ peſſimi. Catul. in Annal. Voluſii, 34. 6.
Nefaria ſcripta. Catull. ad Fundum 42. 18.
Optima ſcripta Græcorum. Hor. 2. Epiſt. 1. 28.
Regale ſcriptum Tragicis cothurnis. Ovid. 2. Triſt. 533.
Adire aliquem ſcripto. Tacit. 4. Hiſt. 39.
Dicere de ſcripto. V. DE præpoſitionem.
Exardeſcere ſcriptis. Ovid. 3. de Arte Am. 481.
Ah quoties dubius ſcriptis exarſit amator.
Mandare ſcriptis. V. MANDO.
Peccare ſcripto. Quintil. lib. 3. cap. 5.
Recitare ſcripta. Hor. 1. Serm. 4. 75.
Relinquere ſcriptum aliquid. Quintil. lib. 6. cap. 1. V. in ipſo verbo.
Sequi ſcripta oculis. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Tradere aliquid ſcripto. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Abdicare ſeſe ſcripto. Piſo apud Gell. lib. 6. cap. 9. i. e. Officio notarii vel ſcribæ renuntiare. &
Facere ſcriptum, pro Scribendo victum lucrari: apud Gellium lib. 6. cap. 9. V. SCRIPTUS, ûs.
Scripturam facio. H. St. Sed longe aliud eſt Scripturam, ac Scriptum facere. V. SCRIPTURA, & SCRIPTUS, us. m.
SCRIPTIO, ōnis. f. [συγγραφὴ] Actus ſcribendi. Varro, apud Nonium 2. 807. Avarus fœnerator ſpe lucri rem ſcriptione duplicarat. Cic. 9. Fam. 12. Oratiunculam pro Dejotaro, quam requirebas, habebam mecum, quod non putaram: itaque eam tibi miſi: quam velim ſic legas, ut rem tenuem & inopem, nec ſcriptione magnopere dignam. Idem lib. 2. de Orat. 5. Illud autem eſt hujus inſtitutæ ſcriptionis. i. e. Hujus rei quæ ſcribitur ad memoriam diuturnam.
Scriptio, Epigramma, ſive Id quod ſcribitur, ut ſit memorabile. Cic. pro Arch. 14. Quam multas nobis imagines, verum etiam ad imitandum fortiſſimorum virorum expreſſas ſcriptiones & Græci & Latini reliquerunt. Ubi tamen nonnulli, & inter ceteros Gruterus legit Imagines expreſſas ſcriptores &c.
Scriptiones philoſophicæ. i. e. Libri de philoſophia ſcripti. Cic. 5. Tuſc. 121. Ad Brutum noſtrum hos libros alteros quinque mittemus, a quo non modo impulſi ſumus ad philoſophicas ſcriptiones, verum etiam laceſſiti.
Scriptio, aliter. Cic. in Orat. 37. Quoniam plura ſunt orationum genera, eaque diverſa, neque in unam formam cadunt omnia, laudationum, ſcriptionum, & hiſtoriarum: &c. Laudationes vocat Encomia; quibus, non homines tantum laudantur, ſed etiam res aliæ: ut Ariſtides Romam laudavit, Alcidamus mortem, Syneſius calvitium, Lucianus muſcam, Eraſmus ſtultitiam. Scriptiones appellat, Exercitationes quidem oratorias, ſed quæ remotæ ſint a foro: qualis eſt Paræneſis Iſocratis ad Demonicum, Nicocles de regno: tales ſunt Chriæ, Declamationes, & ſiqua ſunt alia ejus generis. [Niſi ſynonymum & Hiſtoriarum.
SCRIPTIUNCŬLA, æ. f. Salvian. Præf. libror. de Gub. Dei.
SCRIPTIONĀLIS, e. Adj. Ad ſcriptionem pertinens. Mart. Capell. l. 5.
SCRIPTUS, ûs. m. Scribæ officium. Gellius ex Piſon. Annal. lib. 6. cap. 9. Cn. Flavius, Annii filius, dicitur tabulas poſuiſſe, ſcriptu ſeſe abdicaſſe. Alii codices habent, Scripto. [Idque rectius, ut in SCRIPTUM, i. n. extr. quo & ſeq. Livii locus pertinet. Non ſatis conſtat igitur de hoc verbali. Scriptum facere; i. e. Exercere ſcripturam, ſive Scribam agere. Liv. 9. 46. V. in FAGIO.
SCRIPTOR, ōris. m. [γραφεὺς Gl. omn.] Qui ſcribit, ſive texit epiſtolam, orationem, librum, opuſve aliquod. Liv. lib. 1. in Procem. Et, ſi in tanta ſcriptorum turba, mea fama in obſcuro ſit. Donatus in Prolog. Terentii, Indifferenter, inquit, omnis, qui aliquid ſcripſiſſet, Scriptor a veteribus dicebatur. Cic. 7. Att. 16. Qui quum ſcriptor luculentus eſſet, tantas res, atque eas, quæ in omnium manus venturæ eſſent, Seſtio noſtro ſcribendas dederit. Martial. lib. 3. 20.
An quæ Neroni falſus aſtruit ſcriptor? Cic. in Orat. 29. Vetuſtiſſimus ille ſcriptor & politiſſimus Lyſias. Idem de Clar. Orat. 15. Lyſias, ipſe quidem in cauſis forenſibus non verſatus, ſed egregie ſubtilis ſcriptor atque elegans.

Artium

Artium scriptores. Quintil. lib. 2. cap. 13. Cic. 1. de Orat. 158. Omnium bonarum artium scriptores ac doctores, & legendi & pervolutandi.
Belli Trojani scriptor, Homerus. Horat. 1. Epist. 2. 1.
Carminum scriptores. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Assiduus scriptor. V. ASSIDUUS.
Delirus inersque scriptor. Horat. 2. Epist. 2. 126.
Nobilium scriptorum auditor. Horat. 2. Epist. 19. 39.
Scriptor, simpliciter pro Eo qui scribit alteri. Cic. 2. Fam. 4. Domesticarum rerum habes & scriptores & nuncios.
In Epist. Scriptorem rerum domesticarum. H. St. Idem locus 2. Fam. 4. pr. Tuarum enim rerum domesticarum habes & scriptores & nuntios.
Scriptor, A manu servus. Cic. 1. de Orat. 136. Neque precibus unquam, nec insidiando, nec speculando assequi potuit, &c. ex ejus scriptore & lectore Diphilo suspicari liceret.
Scriptor legum, pro Legumlatore. Cic. ad Brut. 15. Neque solum ut Solonis dictum usurpem, qui & sapientissimus fuit ex septem, & legum scriptor solus ex septem.

SCRIPTŌRIUS, a, um. Adj. [γραφικὸς] Quod aptum est ad scribendum, seu Quod ad scriptorem pertinet. ut, Atramentum scriptorium. Celsus lib. 6. cap. 4.
Calamus scriptorius. Cels. lib. 5. 28. 12. de fistulis.

SCRIPTŪRA, æ. f. [γραφὴ Gl. G. L.] Id quod scribimus.
Scriptura, Compositio libri. Auctor ad Heren. lib. 3. 27. Non sum nescius quantum susceperim negotii, qui motus corporis exprimere verbis, & imitari scriptura conatus sum voces. Scriptura, i. e. Scribendo Idem lib. 4. Reliquum scripturæ consumetur in exemplis. i. e. Ejus quod scribendum est. Ter. in prol. Adelph. 1.

Postquam poeta sensit scripturam suam
Ab iniquis observari, &c.

Scriptum facere ex Gellio p. præced. forte Scripturam. H. St. V. quæ subjeci ibidem.
Diurna actorum scriptura. Tacit. 3. Ann. 3.
Persequi scriptura. Cic. 15. Fam. 21. Quum vero ea, quæ scriptura persecutus es, sine summo amore cogitare non potueris. V. PERSEQUOR.
Scriptura, Stilus quo quis utitur in scribendo. Cic. 6. Fam. 7. Genus autem hoc scripturæ, non modo liberum, sed incitatum atque elatum esse debere quis ignorat?
Levis scriptura. Ter. Phorm. prol. 5.
Scriptura, pro Inscriptione. Vell. Paterc. 2. 61. 3. Statuæ ætatem scriptura indicat.
Scriptura, pro Vectigali quod percipitur e pascuis: vel ipsa ratio eorum qui præsunt hujusmodi vectigalibus. Et tam ii, quam qui portus aut portoria curabant, vectigalia describentes, aut colligentes, Magistri scripturæ & portus dicebantur. In illa autem societate & Magistri, & pro Magistris erant. V. s. l. Plaut. Truc. 1. 2. 42.

Illa, haud ego, habuit publicum, pervorse interpretaris.
Nam adversum legem a me ob meam scripturam pecudem accipi,
Fierique. A. idem quod tu facis, faciunt rem male gerentes:
Ubi non est scriptura, unde dent, incusant publicanos.

Quem locum sic restituit Turnebus,

Nam adversum legem a me, ob meam scripturam, pecudem accepit.
Æraque. A. idem, quod tu facis, faciunt rei male gerentes:
Ubi non est, scripturam unde dent, incusant publicanos.

Pecuarii, inquit, & qui greges habebant, certam in singula pecudum capita pecuniam pendebant publicanis pro pastione, quæ pecunia Scriptura vocabatur. Cic. 2. Att. 10. P. Terentius, meus necessarius, operas in portu, & scriptura Asiæ pro magistro dedit. h. e. Portorio & scripturæ Asiæ magistri loco præfuit. Idem 4. Verr. 169. In scriptura Siciliæ pro magistro est quidam L. Carpinatius. Ibidem 171. Portum autem, & scripturam eadem societas habebat. Asconius in Divin. 33. Mancipes, sunt publicanorum principes. Romani homines, qui, quæstus sui causa, decumas redimunt, Decumani appellantur: Si portum, aut pascua publica, Portitores, aut Pecuarii, quorum ratio Scriptura dicitur. Hi omnes exigenda a sociis suo periculo exigunt, & Reipublicæ repræsentant: providentes etiam in illa redemptione commodis suis. [Sic puto scribendum & distinguendum locum. Scriptura autem ad solos Pecuarios pertinet. V. pro Manil. 15.
Magister scripturæ, Qui vectigal scripturæ manceps curabat. Cic. 5. Attic. 15. extr. Sæpe dare tabellariis publicanorum poteris, per magistros scripturæ & portus nostrarum diœcesium. V. supra & MAGISTER, ac PROMAGISTER.

SCRIPTURĀRIUS, a, um. Adj. Ad scripturam pertinens, ut Scripturarius ager publicus appellatur, In quo, ut pecora pascantur, certum æs est; quod Publicanus scribendo conficit rationem cum pastore. Fest.

SCRIPTURĀRIUS, i. m. Idem quod Magister scripturæ. Scripturarii dicebantur a Nonio & Festo, Ii qui mancipum rationes faciebant: quales hodie sunt quos *clericos & commissarios* vocant octavanorum & vicesimanorum. Ex Budæo. V. seq.
Scripturarios veteres, quos nunc Tabularios dicimus, dici volunt, quod scripturis, vel commentariis omnia, vel urbium, vel provinciarum complecterentur. Lucil. lib 26. Publicanus vero ut Asiæ fiam, ut scripturarius. Non. 1. 172.

SCRIPTĪLIS, e. Adj. Ammian. 17. 8. Elementa scriptilia, i. e. Quæ scribi possunt. [Immo Quæ scripturæ serviunt, i. e. Litteræ.

SCRĪBA, æ. m. [γραμματεὺς Gl. L. G. & G. L.] Qui litteras, vel gesta, vel tabellas, & alia quæcunque scribit nomine regis vel alterius.
Scribas proprio nomine antiqui & librarios & poetas vocabant. At nunc dicuntur scribæ quidem librarii, qui rationes publicas scribunt in tabulis. Itaque quum Livius Andronicus bello Punico secundo scripsisset carmen, quod a virginibus est cantatum, quia prosperius resp. Pop. Rom. geri cœpta est, publice attributa est, & in Aventino ædes Minervæ, in qua liceret scribis histrionibusque consistere, ac dona ponere in honorem Livii, quia is etiam & scribebat fabulas & agebat. Hactenus Fest.
Scriba, Qui a manu est, vel Amanuensis. Liv. 2. 12. de C. Mucio loquens, Ibi, quum militibus stipendia forte darentur, & scriba cum rege sedens pari fere ornatu multa ageret. Et paulo post, Scribam pro rege obtruncat. Cic. 5. Fam. 20. Ad ea quæ scripsi commodius equidem possem de singulis ad te rebus scribere, si M. Tullius, scriba meus, adesset.
Scribæ, qui peculiarem ordinem Romæ efficiebant, numerantur in Apparitoribus Præsidum provinciarum a Cic. 5. Verr. 183. & seq. ubi de eorum officio plura V.
Scribæ fuerunt diversi a Notariis, ut Litteræ a Notis. Notis enim excipiebantur, quatenus illæ pro elementis ipsis, vel memoriæ juvandæ causa sumuntur, Litteris vero describebatur, quod legendum erat. V. Paull. C. 40. de testam. milit. Barth. Advers. 50. 1. [V. Suid. in Γραμματεὺς.
Scribarum varia sunt nomina, pro munerum ratione. ut,
Scriba Ædilicius. Solebant nimirum sibi scribæ ea adscribere elogio, quibus magistratibus scribæ fuissent; uti testatur vetus titulus. CAPITONI SCRIBAE AEDILITIO. Reines. Inscr. Class. 11. n. 17. Turneb. Advers. 11. 10.
Ærarius. V. ÆS.
Censualis erat, Apud quem testamenta aperiebantur, publicabantur, seu actis inserebantur. l. 18. C. de Test.
Cubicularius est, quem vocant Galli *Secretaire de la chambre*. Inscript. apud Gruter. p. 575. n. 7.

IANVARIVS DOMITIANI CAESARIS
L. SCRIB. CVB. CONTVBERNALI
OPTIMAE FECIT.

Epistolaris vocatur, Qui epistolis scribendis inserviebat. Inscr. apud Gruter. p. 577. n. 8.

TI. CLAVDIVS. ALCIBIADES. MAG.
A. BIBLIOTHECA. LATINA. APOLLINIS.
ITEM. SCRIBA. AB. EPISTVLIS. LAT.

Libellensis est, Qui libellis scribendis inserviebat. Inscr. apud Gruter. p. 582. n. 1.

TI. CLAVDIO. TI. AVGVSTI. LIB.
ARRIO. CLAVDIANO. SCRIB. LIBELL.

Navalis scriba, Qui in nave apparebat, inter aliud genus scribarum minimæ dignationis habebatur, quod periculis quoque ejus ministerium esset objectum. Plaut. in Fragment. apud Festum.

Non ego te novi, navalis scriba, columbar impudens? Al. Columbari.

Prætorius fuit, Qui prætori apparebat. Inscript. Jaderæ,

C. MODIVS. S C R.
PR. VERRONA.
ANN. XX.

Quæstorius denique scriba, inferior erat ordine, quam Ædilicius, aut Prætorius. Et huic Elogium hoc adscribebatur, cujus magistratus scriba esset;

SVLPICIANO SCRIBAE QVAESTORIO.

Turneb. Advers. 11. 10. Inscript. Reines. Class. 11. n. 16. & 120. Notandum vero omnes, qui Magistratibus & Sacerdotibus publicis ministrabant, Scribas publicos, & absolute Publicos appellatos fuisse. Vetus Lapis apud Gruter. p. 306. n. 7. Q. INGENVVS. MAXIMIANVS. SCRIB. PVBLICVS. PONTIF. ET CVRATOR. AERARI.
Σκρίβας, Σκρίβων, κατὰ Λατίνους, ὁ τῶν σωματοφυλάκων ὑπερφερόμενος. Suid. Unde apparet posterioribus temporibus & Scribones dictos.
Insanus scriba. Hor. 1. Serm. 5. 35.
Recoctus scriba. Hor. 2. Serm. 5. 56. V. RECOQUO.

SCRIBĀTUS, ûs. m. Scribæ munus & officium. Imp. Philipp. in l. Si ad scribatum. C. De appellationibus.

SCRĪPTO, āre. Frequent. Hor. 1. Serm. 6. 122.

Ad quartam jaceo, post hanc vagor, aut ego lecto,
Aut scripto, quod me tacitum juvet: ungor olivo.

In quem versum sic scribit Vet. Scholiast. Lecto producta syllaba enuntiare debemus, quia frequentativum est, ab eo quod est Lego. Bentlejo autem Lecto & Scripto sunt Ablativi participiorum Lectus & Scriptus; eumque illorum miseret, qui Lecto hic & Scripto verba esse volunt, pro Lectito & Scriptito, quoniam (inquit) verba sunt inaudita, & in ultimam barbariem releganda.
Scribit Non. 2. 781. Scriptat, constat esse rarum. V. Gell. 9. 6.

SCRIPTĪTO, [συχνογραφέω] āre. frequent. a Scripto. Cic. 7. Att. 12. Et hæc, & si quid aliud, ad me scribas, vel potius scriptites. Idem 1. de Orat. 152. Neque ea quisquam, nisi diu multumque scriptitarit, etiamsi vehementissime se in his subitis dictionibus exercuerit, consequetur.

SCRIPTŬRIO, īre. Sidon. 7. Epist. 18.

SCRIBŌNIUS, [Σκριβώνιος] Nomen Rom. gentile.
Gens scribonia Plebeja Curionum & Libonum familiis emicuit.
Cn. Octavio C. Scribonio Consulibus. Plin. lib. 2. cap. 35.
Aphrodiseus, Orbilii servus atque discipulus, mox a Scribonia Libonis filia, quæ prius Augusti uxor fuerat, redemptus & manumissus. Hujus meminit Suet. de Ill. Gram. 19. de Scribonia Aug. cap. 62.
Scribonius Largus, Medicus sub Tiberii principatu. Cujus in hoc opere sæpe Compositiones memorantur.

SCRIBONIĀNUS, a, um. Adj. Tacit. 2. Ann. 27. Ala Scriboniana.

SCRĪNIUM, i. n. [χαρτοφυλάκιον Gl. G. L.] a secernendo; dicitur Locus in quo servantur pretiosa ac secreta. Plin. lib. 7. cap. 25. Captis apud Pharsaliam Pompeji Magni scriniis epistolarum. Ibid. cap. 29. Inter spolia Darii Persarum regis unguentorum scrinio capto, quod erat auro, gemmisque ac margaritis pretiosum. Hor. 2. Epist. 1. 113.

— & prius orto
Sole, vigil calamum, & chartas, & scrinia posco.

Librariorum scrinia. Catull. 14. 17.
Clausa scrinia. Propert. lib. 3. 6. 14.
Compilare scrinia alicujus. Hor. 1. Serm. 1. 120.
Retegere scrinia. Juven. 6. Sat. 277.
Scrinia, sunt Plutei, vel Loculi, in quibus acta Principum, libelli & commentarii asservantur. V. Plin. & Horat. supra.
Sueton. in Nerone cap. 47. Inventus est postea in scriniis ejus hac de re sermo formatus. Ubi Beroald. Scrinio, in quo sc. epistolæ reponuntur. Seneca in ult. Controvers. pr. Et scrinium, in quo missæ erant ab hostibus litteræ sustulit. Hinc Magister scrinii dictus. H. St. V. seq. dict.

SCRINIĀRIUS, i. m. [χαρτοφύλαξ] Qui scrinium custodit. In jure Civili Scriniarii dicuntur, qui iidem Chartularii appellantur. Quod enim chartæ in scrinia referuntur, & ab Scriniariis, i. e. Scriniorum custodibus, quos quondam Æditu os Pontificesque dixerunt, custodiantur, Scriniarios dixerunt. V. l. ult. C. de Castren. pecul. lib. 12. & l. 8. & 10. C. de numerat. lib. 12. l. ult. de appar. præfecti præto. Alexander Ulpianum suum

ſuum ſcriniarium appellat. Lamprid. Vide l. ultima. C. de teſtam. milit. [Lampridii verba puto hæc ſunt cap. 26. Nam & conſiliarius Alexandri & Magiſter ſcrinii Ulpianus fuiſſe perhibetur. Suidas, Σκρινιάριος, ὁ Χαρτουλάριος τῶν ἐπάρχων, ὁ αἴρων τὸ σκρίνιον, ἤτοι τὸ κιβώτιον. Lamprid. in eadem vita cap. 31. omnino vide, ubi eos, Qui ſcrinium gerebant ab his, qui Ab epiſtolis & A libellis & A memoria appellabantur, nominatim diſtinguit. Gloſſ. Græc. Lat. Χαρτοφύλαξ, Chartularius, Χαρτοφυλάκιον, Scrinium. conf. Favorin. Lex.

SCRIPTITO, SCRIPTURA. V. SCRIBO.

SCRIPTULUM, SCRIPTUM, SCRIPULUM. V. SCRUPUS.

SCRIPULA, Vitis genus. Plin. lib. 14. cap. 3. Item ſcripula paſſo acino.

SCROBS, ſcrŏbis. m. & f. ſecundum Priſcianum: Servio tamen maſculini potius. [βόθρος Gl. L. G. & G. L.] Sunt autem Scrobes, Foſſiones, ut putei vel foveæ, intra terram manufactæ, ad vineas, vel arbores conſerendas, vel ad metalla & quæcunque alia fodienda. Columel. lib. 4. cap. 1. pr. Nimium me profundos cenſuiſſe fieri ſcrobes. Ibidem p. p. Contenti bipedaneo ſcrobe. Ibidem, Melius conſurgunt altioribus demiſſa ſcrobibus: nam bipedanei etiam provincialibus agricolis vix approbari poſſunt. Idem lib. 4. cap. 15. Ex alto ſcrobe ſubmerſa perducitur ad vacantem palum. Plin. lib. 9. cap. 51. Mus marinus in terra, ſcrobe effoſſa, parit ova, & rurſus obruit terra.

Ternarii ſcrobes & quaternarii. Columel. lib. 11. cap. 2. Scrobes omnis generis, quos eris Autumno conſiturus, hoc tempore præparare oportebit. (menſem Martium intelligit.) Eorum quaternarii, hoc eſt quoquoverſus pedum IIII. ſi eſt commodum terrenum, XIIII. ab uno fiunt: ternarii autem XVIII.

Repletæ ſcrobes. Virg. 2. Georg. 235.

Subactæ ſcrobes. Virg. 2. Georg. 50.

Invertere ſcrobes oleis. V. INVERTO.

Scrobis etiam in Nominativo dicitur. Columel. lib. 5. cap. 6. Sed arboris maritandæ cauſa ſcrobis viviradici fieri debet, latus pedum duorum. Ibid. cap. 10. Sed ſcrobis clibano ſimilis fiat. Non. 3. 207. [Gloſſ. Lat. Græc. Scrobis, Βόθρος. & Græc. Lat. Βόθρος, Borago, Scrobis, Scrobes, Foſſa, Fovea, Lacuna. Borago, pro Vorago. An igitur & in recto ſing. Scrobes?

SCRŎBĬCŬLUS, i. m. dimin. [ὀρυγμάτιον] Plin. lib. 21. cap. 5. Atque ita in ſcrobiculis ſeruntur, heminis fæcis circumfuſis. Columel. lib. 4. cap. 15. Et id, quod a matre abſciſſum recens erit, confeſtim alte circumfoditur, & ſcrobiculo facto ad imum ſolum præciditur. Non. 3. 207.

SCRŌFA, æ. f. [Γρόμφαινα, Gl. L. G. & G. L. & Onomaſt.] Sus, quæ multos peperit porcos: tamen etiam pro Porca ipſa peculiariter ſumitur. Varro 2. de R. R. cap. 4. Scrofa in ſua quæque hara, ſuos alat oportet porcos. Plaut. Capt. 4. 2. 29.

Eorum ſi cujuſquam ſcrofam in publico conſpexero, &c. Columel. lib. 7. cap. 9. Scrofæ probantur longiſſimi ſtatus, & ut ſint reliquis membris ſimiles deſcriptis verribus. [Gloſſ. Græc. Lat. Γρόμφαινα, ὗς, ἡ θηλειῶν. An Θηλάζουσα intelligi voluit? Suid. Γρομφὰς, ὗς, ἡ παλαιὰ Σκρόφα. Porca igitur feta, ſeu mater eſt. conf. Heſych.

Candida ſcrofa. Juven. 12. Sat. 73.

SCRŌFA [Σκρόφας] Tremellius ponitur in lib. 2. cap. 4. Varronis de R. R. ubi de avo ſuo, Avus, inquit, meus primum appellatus eſt Scrofa. Qui, Quæſtor quum eſſet Licinio Nervæ Prætori in Macedonia provincia, relictus, qui præeſſet exercitui, dum Prætor rediret, hoſtes arbitrati occaſionem ſe habere victoriæ, impreſſionem facere cœperunt in caſtra. Avus, quum hortaretur milites ut caperent arma, atque exirent contra: dixit celeriter ſe illos, ut ſcrofa porcos, disjecturum, id quod fecit: Nam eo prælio hoſtes ita fudit atque fugavit, ut eo Nerva Prætor, Imperator ſit appellatus: & avus cognomen invenerit ut diceretur Scrofa. Itaque proavus, & ſuperiores de Tremelliis nemo appellatus Scrofa. Nec minus ſeptimus ſum deinceps Prætorius in gente noſtra. Hactenus Varro.

Scrofa, ſcripſit de Re ruſtica libros, quos Plin. allegat lib. 17. cap. 23.

SCROFĪNUS, a, um. Adj. ut Scrofinum fel. Plin. 28. 11. ut legit Hard. Al. Hircinum.

SCROFŬLA, æ. f. [χοιράς] Dimin. Medicis junioribus quid Morbi ſit, vide in STRUMA.

Scrofulas dici a Scrofa ſue, palam eſt: quoniam eas Græci ab ejuſmodi bruto χοιράδας appellarunt. Solenne eſt Francorum regibus, eas ſola manuum attrectatione fideliter curare. Utitur Veget. Mulom. 2. 23. pr.

SCROFĬPASCUS, i. m. [χοιροβοσκὸς] Qui paſcit ſcrofas. Plaut. Capt. 4. 2. 27.

Tum piſtores ſcrofipaſci, qui alunt furfure ſues.

SCRŌTUM, i. n. [ὄσχεον, ὀσχεός] Cutis, quæ teſticulos continet. V. Celſum lib. 7. cap. 19. & cap. 20. ubi frequenter hanc vocem uſurpat. *Burſam teſticularem* nominant. conf. SCORTUM.

SCRUPĔDA, æ. c. a Scauro pede, quaſi Scauripeda: Scaurus autem exponitur στρεβλόπους & σκαμβὸς, σκελλὸς a vetere Critico. Hor. 1. Serm. 348.

Balbutit ſcaurum pravis fultum male talis. Accius apud Varr. de L. L. 6. 3. Scrantiæ, ſcrupedæ, ſtritabillæ, tantalæ. Turneb. Ad hæc verba notat Gellius 3. 3. Poetam delectatum faceta verborum antiquitate, meretricum vitia atque deformitates ſignificantium. V. loc & ſup. SCRATIÆ.

SCRUPEUS, SCRUPOSUS, SCRUPULUS. V. infra ſub dict. ſeq.

SCRŪPUS, i. m. [λίθαξ, λιθάριον] Lapillus brevis, qui preſſus ſollicitudinem creat. Serv. Feſtus, Scrupi dicuntur Aſpera ſaxa & difficilia, petræ etiam attrectari inſuetæ, aut naufragiorum pollutæ ſcelere; unde & Scrupuloſam rem dicimus, Quæ aliquid in ſe habet aſperi. [Gloſſ. Græcolat. Τὸ ἔχουσα χάλικα, Scurpus. lege Scrupus.

Per omnes ſcrupos trahere cruentos pedes. Petron. cap. 79.

Scruporum luſus, apud Quintil. lib. 11. cap. 2. Cic. 1. de Orat. 217. Pila bene, & duodecim ſcrupis ludere. Hujus ludi meminit Ovid. 3. de Arte Am. 363. ubi inquit,

Eſt genus in totidem, &c. Scruporum luſus eſſe putatur, qui vulgo *Dominarum luſus* vocatur. Victor. lib. 5. Variar. Lect. cap. 13. legendum putat Duodecim ſcriptis, tum apud Ciceronem, tum apud Quintilianum, propterea quod apud Nonium in litera s ita ſcribitur. Scripta conſtat eſſe rarum. [Immo Scriptat. V. in SCRIBO] M. Tullius in Hortenſio, Itaque tibi concedo, quod in duodecim ſcriptis ſolemus, ut calculum reducas, ſi te alicujus dati pœnitet. Huc accedit Chariſius lib. 1. ſic inquiens: Scriptulum, quod nunc vulgus ſine T dicit, Varro in Plautorino dixit. Item in Annali nummum argenteum conflatum primo a Servio Tullo dicunt: is quatuor ſcriptulis major fuit, quam nummi. Hinc apparet a Scriptum forma diminutionis factum Scriptulum, deinde per ablationem litteræ T Scripulum. Voluſius Mæcianus in libro de Aſſe, Uncia, inquit, dividitur in ſcriptula viginti quatuor. Drachma, inquit Budæus, in terna ſcrupula diſtribuitur, quæ a Græcis γράμματα, id eſt Litteræ, ideo dicuntur, quod quatuor viginti litteras Græci in alphabeto ſuo habent, quod uncia ſcrupulos capit. Quidam, teſte Glareano in libro de Aſſe, ut Gramma exprimant, Scriptulum primum vocatum putant, poſtea Scripulum abjecto T. Argentarii hodie Denarium vocant, & viginti quatuor grana continere ajunt. Fannius,

Semioboli duplum eſt obolus: quem pondere duplo
Gramma vocant, Scrupulum noſtri dixere priores.

V. Gronov. de Pec. vet. lib. 3. cap. 15. & paulo infra SCRUPULUS.

Scrupus, [αἴνιγμα] Ænigma ſignificat apud Gell. lib. 12. cap. 2. V. Scirpi apud Gellium, in dictione SCIRPUS.

SCRUPEUS, a, um. [λιθώδης Gl. G. L.] Lapilloſus. Virg. 6. Æn. 236.

Spelunca alta fuit, vaſtoque immanis hiatu,
Scrupea, tuta lacu nigro, nemorumque tenebris.

i. e. Lapilloſa. Serv. Scrupeus. Varr. Ex eo ab Accio poſitum in Curioſa. Itaque eſt in Menalippa, Rejicis abs te religionem ſcrupeam pone. Accius, inquit, Scrupeum pro Curioſo uſurpavit in Menalippa, cum Religionem ſcrupeam dixit, quam poſt tergum rejiciendam ait. Ex Turnebo. Sed aliter apud ipſum Varr. L. L. 6. 3. q. V. conf. Enn. apud Feſt. in Scrupi.

SCRUPŌSUS, a, um. Adj. [λιθακώδης] Plenum ſcrupis. Lucan. lib. 5. 675.

Scrupoſiſque anguſta vacant ubi litora ſaxis.

Scrupoſus, Difficilis, aſper. Tralatio a viis. Scrupi autem dicuntur Saxa aſpera. Ex quo Scrupoſam rem dicimus, Quæ aliquid habet in ſe aſperitatis. Lucret. lib. 4. 526.

— haud quaquam ratio ſcrupoſa relicta eſt. Lambin.

Saxum ſcrupoſum. Apul. 6. extr. Super aliquod ſaxum ſcrupoſum.

Via ſcrupoſa. Plaut. Capt. 1. 2. 82.

SCRIPTŬLUM, i. n. [γράμμα] Vigeſima quarta pars unciæ. Scribitur & Scripulum, omiſſa T, & per contractionem Scriplum. Soſip. Chariſ. 1. 81. V. ſupra SCRUPUS. [Barbaris Scrupulus. Gloſſ. Lat. Græc. Scripulum, Γράμμα, σταθμός. Alt. Gloſſ. & tert. Scripulum, Γράμμα, ὁ σταθμός. Scripulum ſemper, abjecto t. Sic autem & Columellæ codd. Mſſ. lib. 5. pr. ut & Varronis, Ciceronis, &c. Primam producunt Ovid. & Martial. Corripit Rhemn. Fannius ubique, qui ſub Claudio vixiſſe putatur, quod ægre mihi perſuadeo. Porro nec pro Pondere niſi in neutro genere poſitum apud antiquiores reperio, ita ut diſtent Scripulum & Scrupulus.

SCRŪPŬLUM, i. n. vel SCRŪPŬLUS, i. m. dimin. [ψηφὶς] proprie Lapillus brevis & aſper, qui in calceo latens, pedem lædit, & preſſo pede, dolorem creat. V. ſuper. dict.

Scrupulus, translate pro Sollicitudine, dubitatione, & difficultate aliquando ponitur. Unde, Injicere ſcrupulum, & Eximere ſcrupulum alicui dicimus. Ter. Phorm. 5. 9. 30.

Ea mortem obiit; e medio abiit: qui fuit in re hac ſcrupulus?

Scrupulum, Μέριμνα, ἡ Μέριμναν. Scrupulo, Ψυχῆς κίνησις. Gloſſ. Lat. Gr. [An Scrupulus ſcribendum? non memini enim in hac ſignificatione aliter legere. An poſteriore loco Scrupuloſitas? Occurrunt enim trunca quædam in eo Lexico.

Sine ſcrupulo. Columel. lib. 5. cap. 11.

Odioſus ſcrupulus. V. Odioſus in ODIUM.

Aculei ſollicitudinum & ſcrupuli. Cic. 1. Att. 15. At domeſticarum quidem ſollicitudinum aculeos omnes & ſcrupulos occultabo.

Evellere ſcrupulum alicui. Cic. pro Roſc. Amer. 6. Hunc ſibi ex animo ſcrupulum, qui ſe dies noctesque ſtimulat ac pungit, ut evellatis poſtulat.

Eximere. Idem 5. Att. 13. Exime, quæſo, quoad potes, de illo domeſtico ſcrupulum, quem non ignoras.

Injicere ſcrupulum alicui. Ter. Adelph. 2. 2. 20. Timet, injeci ſcrupulum homini.

Injicere ſcrupulum & dubitationem. Cic. pro Cluent. 76. Hic tum injectus eſt hominibus ſcrupulus, & quædam dubitatio, quidnam eſſet actum.

Scrupulus unus reſtat. Ter. And. 5. 4. 37.

Scrupulum, ſive Scrupulus, Nomen ponderis. Scrupulum, inquit, Budæus, in binos obolos dividitur, ut obolus in binos ſemiobolos. Glareanus in libro de Aſſe, Obolum Columella ſemiſcrupulum vocat: eſt enim ſcrupuli dimidium: drachma igitur ſex habet obolos. V. SCRUPUS & SCRIPTULUM. Valer. Max. lib. 4. 4. 9. De paupertate Æliorum, Eadem gens nullum ante ſcrupulum auri habuit. Cic. 4. Att. 16. Etiam illud jam cognitum eſt, neque argenti ſcrupulum eſſe ullum in illa inſula, neque ullam ſpem prædæ, niſi ex mancipiis. Al. Scripulum. Ex Budæo. Martial, lib. 4. 88.

Ergo nec argenti ſex ſcrupula Septitiani, &c. Al. Scripula. Ovid. de Medicam. faciei, 92.

Quinque trahant marathri ſcrupula, myrrha novem. Al. Scripula.

Scrupulum, etiam Menſura eſt in metiendis terris. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 10. Ab hoc principio menſores nonnunquam dicunt in ſubciſivum eſſe unciam agri, aut ſextantem, aut quid aliud, quum ad jugerum pervenerunt, id habet ſcrupula ducenta octoginta octo. Quem locum explicat Budæus in Aſſe. Columel. lib. 5. cap. 1. Igitur, ut diximus, jugerum habet quadratorum pedum viginti octo millia & octingentos, qui pedes efficiunt ſcrupula ducenta octoginta octo. Ut autem a minima parte, id eſt ab dimidio ſcrupulo incipiam, pars quingenteſima ſeptuageſima ſexta pedes efficit quinquaginta, id eſt jugeri dimidium ſcrupulum: pars ducenteſima octogeſima octava pedes centum, hoc eſt ſcrupulum: pars centeſima quadrageſima quarta, pedes CCLX, hoc eſt ſcrupula duo. Al. Scripula & Scripulum. [Quæ ſine dubio ſequenda lectio eſt. V. in SCRIPTULUM.

Hora etiam in ſcrupulos dividitur, ut patet ab inſcript. apud Fabrett. p. 96. SYLVANA QVÆ HIC DORMIT VIXIT ANN. XXI. MENS. III. HOR. IV. SCRVPVLOS VI.

SCRUPULŌSUS, a, um. Adj. [σποραγγώδης, μικρολόγος Gl. L. G] Plenus ſcrupulis. Plaut. Capt. 1. 2. 82. Nam meus ſcrupuloſam victus commeat viam. Scalig. hic legit Scrupoſam. Sic, Scrupuloſæ cotes apud Cic. 4. Tuſc. 33. Al. Scrupoſæ. V. CAUTES. Et apud Plin. lib. 15. cap. 23. Ceteræ ſuum pabulo gignuntur, ſcrupuloſa corticis intra nucleos quoque ruminatione. De caſtaneis.

Scrupuloſus, Sollicitus & anxius. Plin. 3. Epiſt. 5. Miraris, quod tot volumina, multaque in his tam ſcrupuloſa, homo occupatus abſolverit. De Plinio avunculo.

Diſputatio ſcrupuloſa. Quintil. 9. 1.

Scrupu-

Scrupuloſus in deſ. ,... Amm. Marcell. 501. in fine edit. Francf. H. St. Marcellini reliqua verba culter empectæ ſuſtulit, ſed explebunt facile quibus ea editio in promptu erit.

Ventorum paulo ſcrupuloſior obſervatio. Plin. lib. 18. cap. 33.

Scrupuloſiſſima ſaltatio. Columel. in præfat. lib. 1. i. e. Quæ anxie & cum cura & ſtudio exercetur. Al. Scrupuloſiſſime. V dict. ſeq.

SCRUPULŌSE, Adv. [ὑπερακριβῶς] Columel. lib. 9. cap. 8. At quæ dono vel aucupio contingunt minus ſcrupuloſe probantur. Plin. 8. 14. Minutius & ſcrupuloſius ſcrutantur omnia. Quintil. lib. 5. cap. 14. Scrupuloſiſſime requirant. Colum. lib. 1. pr.

SCRUPULOSĬTAS, ātis. f. [ὑπερακρίβεια] Anxietas, difficultas. Columel. lib. 11. cap. 1. In hac autem ruris diſciplina non deſideratur ejuſmodi ſcrupuloſitas. Utitur & Tertull.

SCRUPULĀRIS, e. Adj. Quod ad ſcrupulum nummum, vel pondus pertinet. Plin. lib. 33. cap. 8. His coticulis periti, quum e vena ut lima rapuerint experimentum, protinus dicunt quantum auri ſit in ea, quantum argenti vel æris, ſcrupulari differentia. Hard. Scripulari.

SCRUPULĀTIM, Adv. Per ſcrupula. Plin. lib. 22. cap. 24. Scrupulatim quidem colligere ac miſcere vires, non conjecturæ humanæ opus, ſed impudentia eſt. [Niſi Scripulatim legendum.

SCRŪTA, orum. pl. [γρύτη Gl. L. G. & G. L.] Attritæ uſu veſtes, dimidiatæ ſtrigiles, & jumentorum ſoleæ, refixi clavi, idque genus alia, quæ viliſſimi proxenetæ venalia habent, quos antiqui Scrutarios appellabant. Cæl. lib. Antiq. 10. cap. 56. Verbo, Scruta, Veteramenta omnifaria ſignificari puto, quæ cum uſu jam detrita ſint, pretio item deminuta cenſentur. Horat. 1. Epiſt. 7. 65.

Vilia vendentem tunicato ſcruta popello. Ex qua origine factum ut Scrutaria dicantur Viliſſima quæque. Lucil. apud Gell. Noct. Attic. lib. 3. 14.

Quidni? & ſcruta quidem ut vendat, ſcrutarius laudat
Præfractam ſtrigilem, ſoleam improbus dimidiatam.

Sidonius item Apollinaris vocabulum in Centurias allegiſſe videtur, Nunc, inquit, frivola quædam, nunc ludo apta virgineo ſcruta donabat. Quo in loco ſunt qui Imagunculas pueriles operis dulciarii Scruta poſſe accipi, augurentur. Ad hæc quæ de ſcrutorum ſignificantia pronuntiavimus, plane alluſit Apulejus fabulæ Græcanicæ lib. 4. p. 146. Elmenh. Enimvero vos, bonæ frugi latrones, inter furta parva atque ſervilia, timidicule per balneas & aniles cellulas reptantes, ſcrutariam facitis. Hæc Cæl. Quidam perperam ſcribunt Scutra. V. Burman. ad Petron. cap. 62.

SCRUTĀRIA, æ. f. [γρυτοπωλία] Scrutorum venditio, ut ſagaria, cœnacularia, lintearia. Apul. lib. 4. Scrutariam facitis. V. dict. præced.

SCRUTĀRIUS, i. m. [γρυτοπώλης Gl. G. L.] Scrutorum venditor. Gell. 3. 14. V. ſupra in SCRUTA.

SCRUTARIUM, i. n. [γρυτοπωλεῖον Gl. G. L.] Locus, ubi ſcruta venum proponuntur.

SCRUTILLUS, i. m. Iſidor. Gloſſ. Scrutulus, vel Scrutillus eſt ventriculus fartus.

SCRUTATOR, SCRUTINIUM. V. poſt SCRUTOR.

SCRUTOR, [γρυτεύω, ἐρευνάω Gl. L. G. & G. L.] āri. Inquirere. Plaut. Aul. 4. 4. 24. Jam ſcrutari mitte.

Excutere & ſcrutari. Cic. pro Roſc. Amer. 97. Non excutio te, ſi quid forte ferri habuiſti: non ſcrutor, nihil ad me arbitror pertinere. Idem 1. Q. frat. 1.

Tabellarios ſcrutari. Cic. 10. Fam. 31. Tamen nequaquam tanta in mora eſt, quanta qui locis omnibus diſpoſiti ab utraque parte ſcrutantur tabellarios & retinent.

Abdita terræ ferro ſcrutantes. Lucret. lib. 6. 809.

Fretum ſcrutari. Lucan. lib. 3. 698.

Ignem gladio ſcrutari. Hor. 2. Serm. 3. 276. Parœmia.

Orbem ſcrutari. Plin. lib. 5. cap. 5.

Arcanum alicujus ſcrutari, Exquirere. Hor. 1. Epiſt. 18. 37.

Argumenta ſcrutari & quærere. Cic. in Partit. 8.

Mentes deûm ſcrutantur in extis. Ovid. 15. Met. 136.

Veſtigia ſcrutari domini ſui dicitur canis. Plin. lib. 8. cap. 40.

Scruto, active dixerunt Veteres. V. Non. 7. 6. & Priſcian. 8. Nec aliter in Gloſſ. Græc. Lat.

SCRUTĀTUS, a, um. Partic. Paſſ. Aur. Vict. Or. gent. Rom. cap. 6. Scrutatis omnibus latebris.

Idem active. Curt. 6. 5. 17. Ille venantium modo latibula ſcrutatus.

SCRUTANTER, Adv. Ambroſ. Epiſt. 40. Scrutanter diſcutere.

SCRUTATIO, ōnis. f. [ἔρευνα Gl. L. G. & G L.] Seneca de Vita beata cap. 23. Ita dico ſi tuto & ſecurus ſcrutationem populo præbuerit. i. e. Permiſerit ſua ſcrutanda.

SCRUTĀTOR, ōris. m. [ἐξεταστὴς] ut, Pallidus ſcrutator auri. Lucan. lib. 4. 298.

Profundi ſcrutatores, Marini piſcatores. Stat. 3. Silv. 1. 84.

Quodque legit merſus pelagi ſcrutator Eoi. i. e. Urinator ſcrutans uniones in mari Indico. conf. Quintil. Decl. 18.

Scrutatores dicebantur ſervi, qui Salutatores, ſive eos, qui mane ad principem ſalutandi cauſa veniebant, ſcrutabantur, & excutiebant, ne telum, aliudve armorum genus, abſconditum geſtarent. Suet. Claud. cap. 35. Reliquo autem tempore ſalutatoribus ſcrutatores ſemper appoſuit. Et hic mos a Claudio ad Veſpaſianum. Suet. Veſpaſ. cap. 12. Conſuetudinem ſalutantes ſcrutandi manente adhuc bello civili omiſerat. [Repetitus tamen a malis ſubinde principibus.

SCRUTĀTRIX, īcis. f. Alcim. Avit. 2. 326.

—ſcrutatrix Eva malorum.

SCRUTĬNO, āre. Idem, quod Scrutor. Vulg. Int. 4. Eſdr. 16. [Gl. L. G. Rutilat, Ἐρευνᾷ, σκυβαλίζει. Scribe, Scrutinat, Ἐρευνᾷ. Nam in Græc. Lat. Ἔρευνα, Scrutinacio, Indagacio. Ἐρευνῶ, Scruto, Rimor. & in ipſo rurſus Lat. Gr. Scrutatio, Ἔρευνα, Scrutatur, Γρυτεύει, ἐρευνᾷ. Hinc

SCRUTĬNIUM, i. n. [ἐξέτασις, ἔρευνα] Inveſtigatio. Apul. lib. 9. Met. extr. Poſtremum magiſtratibus placuit obſtinate denegantem ſcrutinio detegere. Ammian. 29. 2. Inter ſcrutinia ſupellectilis.

S C U

SCULNA, æ. f. [συνθηκοφύλαξ Gl. L. G.] Antiquum verbum, dictum quaſi Sequulna: quem qui elegantius loquuntur Sequeſtrem appellant. Utrumque vocabulum a ſequendo factum eſt: quod ejus, qui electus ſit, utraque pars fidem ſequatur. Hæc Gell. apud quem vide plura lib. 20. cap. 10.

SCULPO, pſi, ptum, [γλύφω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Cædendo imaginem aliquam effingere. Plin. lib. 36. cap. 4. Marmore ſculpendo primi omnium inclaruerunt Dipœnus & Scyllis, geniti in Creta inſula. Alii legunt Scalpendo. V. mox.

Ebur ſculpſit mira arte. Ovid. 10. Met. 248.

Scalpo, non Sculpo dici debere, auctor eſt Diomedes. V. in dictione SCALPO. [Promiſcue fere hæc dictio ponitur in codd. Mſſ. ut & in vet. Gloſſ. ſimiliterque in derivatis & compoſitis. Nec ſatis diſtat ſignificatio, ut duo verba putentur. Lapidibus tamen ſculpturam proprie tribuere videtur Gloſſographus Lat. Gr. Scalpit, Γλύφει, κνήθει. Sculpit, Γλύφει λίθον. Sed Græc. Lat. Γλύφω, Scalpo, Cudo, Γλύψον, Sculpa. V. paulo poſt.

SCULPTUS, a, um. Partic. [γεγλυμμένος] ut, Animalia ſculpta. Lucan. lib. 3. 224.

SCULPTOR, ōris. m. [λιθογλύφος Gl. L. G. & G. L.] Qui ſculpit. Plin. lib. 36. cap. 5. Jam fuerant in Chio inſula Malas ſculptor, dein filius ejus Micciades, &c. Idem lib. 20. cap. 13. Sculptores & pictores utuntur. Alii legunt Scalptores. Gloſſ. Al. Lat. Gr. Scalptor, Γλύπτης.

SCULPTŪRA, æ. f. [γλυφὴ] Ars, quæ auro, argento, ære, ferro, ligno, ebore, marmore, vitro, gemmis, opera efficit. Plin. lib. 16. cap. 40. Habent in ſculpturis facilitatem. Sic lib. 35. cap. 12. Vitruv. 4. 6.

SCULPTĬLIS, e. Adj. [γλυπτὸς] ut, Opus ſculptile. Ovid. 4. de Pont. 9. 28.

SCULPO, āre. occurrit in Gloſſ. Græc. Lat. Γλύψον, Sculpa. Modo ſcil. imperandi. Inde

SCULPĀTOR, ōris. m. Γλύπτης. Ibidem.

SCULPTŪRO, āre. Sculptura ornare. Verbum a Sculptura ductum, ut a Pictura, Picturare. Inde

SCULPTURĀTUS, a, um. Partic. Fortunat. 9. Carm. 15.

Et ſculpturata luſit in arte faber.

SCULPONEA, æ. f. apud Catonem de R. R. cap. 59. Calceamentorum genus eſt: nomenque Turnebo habere videtur a Sculpo vel Scolpo. Nihil enim differt, cum u & o propter ſoni vicinitatem ſæpe alternis commutentur. Scolpus autem fictitio verbo Sonum ſignificat, qualem ipſum nomen repræſentat. Fulgentius tamen de Priſc. ſerm. 21. Sculponeas explicat Ceſtos plumbo ligatos. Plautus in Caſ. 2. 8. 59.

Soleas. C. quî quæſo potius, quam ſculponeas?

SCULPONEĀTUS, a, um. Adj. Sculponeis calceatus dicitur a Varrone in Serano; Dum in agro, inquit, ſtudioſius ruror, aſpicio Triptolemum ſculponeatum bigas ſequi cornutas, &c. Non. 2. 731.

SCURGUM, [Σκοῦργον] Germaniæ urbs, Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 11. Vulgo *Schmeben*.

SCURRA, æ. m. [εὔστροφος, γελωτοποιὸς, εὐτράπελος, θρασυστὴς, σκώπτης, ἡδυλόγος. Gl. L. G.] Scurra dictus eſt, ut quidam volunt, a ſequendo, quod & tenuioris fortunæ homines, & ceteri alioqui, qui honoris gratia proſequerentur quempiam, non antecedere, ſed ſequi ſint ſoliti. Feſt. ex Verrio. Itaque Scurra nihil aliud fuit, quam Sectator aut Pediſſequus; neque primum inhoneſtum ſenſum præ ſe ferebat, ſed Homines denotabat urbano otio aſſuetos. Non fuit, Qui jocularia & ſcurrilia loqueretur, ſed Homo urbanus: non Ruſticus, ſed Elegans. Plaut. Moſt. 1. 1. 14.

Tu urbanus vero ſcurra, delitiæ popli,
Rus mihi tu objectas?

Epid. 1. 1. 13. T. Scurra es. E. ſcio te eſſe quidem hominem militarem. Trin. 1. 2. 165.

Quam urbani aſſidui cives, quos ſcurras vocant. Videntur autem ſic appellati fuiſſe, Qui aſſidue in urbe eſſent, nunquam in agris, quod Sine cura fortaſſe & opere omni eſſent. Turneb. De hac & aliorum opinionibus V. Voſſ. Etymol.

Poſtea, cum otioſi divites effuſos riſus ex omni materia quærerent, adeoque in omnem licentiam jocantium ſtudia erumperent, male audire Scurrarum nomen cœpit, & iis ſolis attribui; qui riſum ab audientibus captant, non habita verecundiæ ratione aut dignitatis. Cic. pro Quint. 55. Memini, vetus eſt, De ſcurra multo facilius divitem, quam patremfamilias fieri poſſe. Idem [de Carbone, puto. V. 9. Fam. 21. extr.] Quoniam frequentiſſime uſus eſt jocis, & notiſſimos ſæpe hoc dicendi genere tutatus eſt, ſcurra ab inimicis ſuis eſt dictus. Et 5. Verr. 146. Albam habebo judicem, eum hominem, qui ſe ipſe ſcurram improbiſſimum exiſtimari vult, qui a ſcurris potius ſemper gladiator, quam ſcurra appellatus ſit.

Scurræ etiam vocabantur, Qui geſtu & imitatione (ut mimi & geſticulatores) riſum movere conati ſunt. Sic Phædrus 5. 5. 27. Scurram vocat, Qui porcelli vocem imitabatur ſua. [Notum urbano ſale, non Mimum.

Non parum facetus ſcurra. V. NON.

Fugitivus ſcurra. Juven. 13. Sat. 111.

Improbus atque petulans ſcurra. Cic. pro Cluent.

Inſidus ſcurra. Hor. 1. Epiſt. 18. 4.

Vagus ſcurra. Hor. 1. Epiſt. 15. 28.

Veles ſcurra, Promptus ad alios laceſſendos, ut vult Gronov. Cic. 9. Fam. 20. Me autem a te, ut ſcurram velitem, malis oneratum eſſe, non moleſte tuli. [Forſan legendum in Gloſſ. Græc Lat. Scurra veles, pro Scurræ vili, ubi tamen interpretatio Gr. deeſt. Dicitur & Scurrus. Gloſſ. Græc. Lat. Εὐτράπελος, Scurra, Scurrus.

SCURRŬLA, æ. m. dimin. Arnob. 6. Urbanus ſcurrula. Apul. Met. 10. p. 246. Elmenh. Quidam denique præſens ſcurrula, &c.

SCURRĪLIS, e. Adj. [βωμολοχικὸς] Ridiculum cum turpitudine. Cic. 2. de Orat. 239. Ne aut ſcurrilis jocus ſit, aut mimicus.

Dicacitas ſcurrilis & ſcænica. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Luſus ſcurriles, pro Levibus & nugatoriis ſine turpitudine, poſuit Valer. lib. 7. cap. 8. 9.

Strepitus ſcurrilis. Auctor Philomelæ v. 34.

SCURRILĬTER, Adv. [βωμολόχως] Procaciter. Plin. 4. Epiſt. 25. Quid hunc putamus domi facere, qui in tanta re, tam ſerio tempore, tam ſcurriliter ludat? Juſtin. 24. 6. 4. Scurriliter jocatus.

SCURRILĬTAS, ātis. f. [εὐτραπελία Gl. L. G. & G. L.] vitium Urbanitati oppoſitum, Turpis & procax dicacitas. Auctor Dialog. de Orat. cap. 22. Fœda & inſulſa ſcurrilitas.

SCURROR, [θρασύζω Gl. L. G.] āri. Scurram agere. Hor. 1. Epiſt. 17. 19.

Scurror ego ipſe mihi, populo tu.

SCURRANS, antis. [βωμολοχῶν] Scurriliter agens. Hor. 1. Epiſt. 18. 2.

Scurrantis ſpeciem præbere, profeſſus amicum. h. e. Turpiter adulantis Porphyrio.

SCUTALE, SCUTARIUS, &c. V. SCUTUM.

SCŬTĬCA, æ. f. [σκύτ☉ Gl. L. G.] Flagellum ex pelle. Martial. lib. 10. 62.

Scuticaque loris horridis Scythæ pellis,
Qua vapulavit Marſyas Celenæus. Al. Cirrata loris.

Habenis ſcuticæ tremefactus. Ovid. 9. Epiſt. 81.
Rubere ſcutica. Juven. 6. Sat. 478.
Dignus ſcutica. Hor. 1. Serm. 3. 117.

SCUTĬLUS, a, um. Adj. Tenue, & macrum, & in quo tantum exilis pellicula cernitur. Paulus apud Feſtum. V. Voſſ. Etymol.

SCUTRA, æ. f. [χαλκίον Gl. L. G. λέβης Al.] Vaſis ænei genus. Plaut. Perſ. 1. 3. 8.

Commiſce mulſum, ſtruthea, colutheaque appara,
Bene ut in ſcutris concaleat, & calamum injice. In quem locum tradit Camerarius, a Scutris dici forma diminutiva Scutulas, ut a Culcitra dicitur Culcitula. Certe a Mitra ſic fit Mitella, a Capra Capella. Servius a Scaturire deducit, ſed minus recte.

SCUTRISCUM, i. n. Vaſis genus apud Catonem R. R. cap. 10. & 11. a Scutra derivatum.

SCŬTŬLA, æ. f. [σκῦτλα Gl. G. L.] Errant, qui a Scuto deducunt, nam in Scuto prima producitur, at in Scutula corripitur. Igitur a Scutra deducimus, cum ſignificet Vaſis genus concavum. Martial. lib. 8. 71.

Beſſalem ad ſcutulam ſexto pervenimus anno. Idem lib. 11. 32.
Sic implet gabatas, paropſidaſque,
Et leves ſcutulas, cavaſque lances. Gloſſ. Græco lat. Σκῦτλα, σκύπελλον, Scutella. Σκυτάλη, Scutula. pro Scutala.

Scutulis veſtes dividere Gallia inſtituit. Plin. lib. 8. cap. 48. V. SCUTULATUS.

Scutulæ in pavimentis vocantur Fruſta marmoris rotunda, a ſcuti videlicet figura. V. Vitruv. lib. 7. cap. 1. & Pallad. lib. 1. cap. 9.

Scutula in arboribus emplaſtratis. Plin. lib. 17. cap. 16. Ergo amputatis omnibus ramis, ne ſuccum avocent, nitidiſſima in parte, quaque præcipua cernatur hilaritas, exempta ſcutula (ita ne deſcendat ultra ferrum) cortici, imprimitur ex alia cortex par cum ſui germinis mamma. Vulgus Gallicum vocat *un eſcuſſon.*

Scutula, Particula quædam balliſtæ apud Vitruvium. Sic enim ſcribit, Deſcribatur, inquit, ſcutula, quæ Græce περίτρητ☉ appellatur. Hæc ſcutula, auctore Turnebo, eſt in ſummo & imo capitulo, dextra & ſiniſtra, atque inde nomen habet Græcum, quod multis locis pertuſa & perterebrata eſt. Itaque & perinfirma eſt, ſed laminis ferreis, & regulis & clavis confixa continetur firmaturque. In ea eſt foramen, quo tenduntur toni, id eſt nervi, qui brachia balliſtarum continent. Inſunt & foramina, quibus induntur cardines. Hæc Turnebus.

Scutula, Haſta teres, qua lina tunduntur. Quapropter & exigua haſtula, in qua Lacedæmonii membranam involventes, litteras ſcribebant, ſcutula vocabatur: Perottus. Rectius tamen dicitur Scytala. [Quia dictio Græca eſt, quam tamen Gloſſographus hac Latina reddit.

Scutula, Serpentis genus in Africa.

SCUTELLA, æ. f. Dimin. [παροψίδιον] Genus vaſis concavi, rotundi, quo minutal ex carne vel oleribus in menſam exhibebatur. Cic. 3. Tuſc. 45. Eripiamus huic ægritudinem. Quomodo? collocemus in culcitra plumea, pſaltriam adducamus, hedychrum incendamus, demus ſcutellam dulciculæ potionis, aliquid provideamus & cibi. [Hinc *Eſcuelle* Gall. V. SCUTRA.

SCUTULĀTUS, a, um. Adj. [παροψιδωτὸς] Forma rotunda factum, quale aranea texit. Plin. lib. 11. cap. 24. Quanta arte celat pedicas ſcutulato rete graſſantes, &c.

Scutulata veſtis. a Scutula, quæ habet quoſdam orbes, vel circulos, quaſi Scutulis diſtincta. Nam ſicut diverſos colores picturæ Babylonii, plurimis vero liciis Alexandrini texere, quæ polymita appellant: ita Galli ſcutulis veſtes dividere, quæ ſcutulata dixerunt, inſtituere. Plin. lib. 8. cap. 48. Iſtriæ, Liburniæque pilo propior. quam lanæ, pexis aliena veſtibus, & quam ſola ars ſcutulato textu commendat in Luſitania. Juven. 2. Sat. 97.

Cærulea indutus ſcutulata, aut galbina raſa.

Scutulatus color, apud Palladium in Menſe Martio, cap. 13. Colores (inquit) hi præcipui, albineus, ruſſeus; murteus, cervinus, gilbus, ſcutulatus, albus guttatus, candidiſſimus, niger preſſus. De coloribus equorum loquitur. Eſt autem Scutulatus equus, qui nunc vulgo *pomulatus* vocatur. [Locum vulgo aliter diſtinguunt.

SCUTULUM, V. in SCUTUM.

SCŪTUM, i. n. [θυρεὸς, ἀσπίδα καὶ ὅπλον Gl. L. G.] Oblongum tegumen militis, ut Clypeus rotundum. Dictum ἀπὸ τοῦ σκύτ☉, id eſt a pelle, quod non ſine pellibus fiat, inquit Feſtus in Scorteum. Plin. lib. 35. cap. 3. Scutis enim, qualibus apud Trojam pugnatum eſt, continebantur imagines. Cæſ. 5. Bell. Gall. 43. Quo percuſſo & exanimato, hunc ſcutis protegunt hoſtes, & in illum univerſi tela conjiciunt. Cic. 2. Tuſ. 54. Ignavus miles ac timidus, ſimul ac viderit hoſtem, abjecto ſcuto, fugiat quantum poſſit.

Scutum quid a Clypeo differat, V. in CLYPEUS. & Voſſ. Etymol.

Scuta autem oblonga erant & ampliora; Clypei rotundi & minores. V. Liv. 8. 8. Et 9. 19. & 40. In Gloſſ. utroque confunduntur invicem.

Scutorum impulſus. V. IMPELLO.
Fulgentia ſcuta. Virg. 8. Æn. 93.
Longa ſcuta. Virg. 8. Æn. 539.
Cælare ſcuta auro. V. CÆLO.
Incumbere in ſcuta. V. INCUMBO.
Reclinare ſcuta. Virg. 12. Æn. 130.
Rejicere ſcutum, i. e. Poſt tergum. Cic. 2. de Orat. 294.
Vitare periculum ſcuto. Cæſ. 2. Bell. Civil. 35.
Scutum eleganter pro quovis Præſidio. Liv. 3. 53. Scuto magis, quam gladio, plebi opus eſt.

SCUTUS, i. maſculino genere dixit Turpil. Demiurgo, Quia non minus res hominem, quam ſcutus tegit. Ex Non. 3. 233.

SCUTĀLE, is. n. Corium, cujus loris conſutis habena facta erat: ſic appellatum, quod ex eo genere corii ſcuta conficerentur. Nam, ut apud Polybium eſt, exterior ſcuti facies corio vitulino obducta erat. Liv. 38. 29. Sed triplex ſcutale crebris futuris duratum. Ex Turneb.

SCUTĀRIUS, a, um. Adj. [ἀσπιδάρι☉] Quod ad ſcuta pertinet. Veget. Rei Mil. lib. 2. 11. In Romana militia habebant fabricas ſcutarias & loricarias, quibus armorum genera formabantur.

SCUTĀRIUS, i. m. [ἀσπιδοποιὸς Gl. G. L.] Qui ſcutorum curam habet, vel Qui ſcuta facit. Plaut. Epid. 1. 1. 35.

Id modo videndum, ut materies ſuppetat ſcutariis.

Scutarius fuit & Miles, qui Principem comitabatur. Zoſ 3. 29. conf. Suet. Aug. cap. 56. Ammian. 20. 5. Gloſſ. 2. Lat. Græc. Scutarius, Ὁπλίτης.

SCUTĀTUS, a, um. [ὁπλίτης] Adj. Scuto tectus & munitus. Cic. 2. Philipp. 108. Agmine quadrato, cum gladiis, ſequuntur ſcutati milites, ſicas portari videmus. Liv. 28. 2. Virg. 9. Æn. 370. Cæſ. de Bell. Gall. 1. 39.

SCUTĬGĔRŬLUS, a, um. Adj. Scutum geſtans. Scutigerulum Plaut. Caſ. 2. 3. 44. pro Armigero uſurpat, nempe pro eo ſervo, qui ſcutum domini gerit;

Qui (malum) homini ſcutigerulo dare lubet.

SCUTŬLUM, i. n. dimin. [ἀσπίδιον] Cic. 1. de Nat. Deor. 83. Cum pelle caprina, cum haſta, cum ſcutulo, cum calceolis repandis. Plin. 8. 48. Scutulis veſtes dividere Gallia inſtituit. Alii a recto ſing. Scutula ducunt. ut & Scutulatus, q. V.

S C Y

SCYATHUS, vel potius SCIATHUS, [Σκίαθ☉] Inſula eſt cum oppido in Ægeo mari prope Thraciam, ut ſcribit Pomponius Mela lib. 2. 7. vulgo *Sciatho.*

SCYDISSA, [Σκυδίσσης] Mons aſperrimus, & Moſchicis montibus conjunctus, qui ultra Colchidem ſunt, cujus ſumma ab Heptacometis obtinentur, & Paryadra, qui uſque in Armeniam protenditur, & locis Sidenæ Themiſcyræ proximis, & orientale Ponti latus efficit. Strabo lib. 12.

SCYDRA, [Σκύδρα] Oppidum Macedoniæ, in ora Heraclea. Plin. lib. 4. cap. 10.

SCYLACE, [Σκυλάκη] Urbs circa Cyzicum ut inquit Hecateus. Pomponius 1. 19. Placia & Scylace parvæ Pelaſgorum coloniæ.

SCȲLĂCĒUM, i. n. [Σκυλάκειον] Oppidum Calabriæ; de quo Virg. 3. Æn. 553.

Cauloniſque arces, & navifragum Scylaceum. Al. Scyllæum. ſed vide Pier. not. & Turneb. Adverſ. 19. 21. Valer. Flacc. 3. Argon. 36.

Spumoſumque legunt fracta Scylaceon ab unda. al. Scylacæon cum diphthongo ſcribunt cum Servio. Sed eo rectius ſine ea, quod & ſcribitur

SCYLACIUM, [Σκυλάκιον] Bruttiorum civitas, auctore Ptolemæd lib. 3. cap. 1. Scylletium, Σκυλλήτιον Strab. Vulgo *Squillacci.*

SCYLLA, æ. f. [σκύλλα] Herba, V. SCILLA.

SCYLLA, [Σκύλλα] Saxum in mari Siculo, periculoſum mare faciens nautis. V. paulo infra.

Scyllæ duæ fuerunt: Una, Niſi, Megarenſium regis, filia: contra quos cum devictis jam Athenienſibus pugnaret Minos, propter filii Androgei interitum, quem Athenienſes & Megarenſes dolo necaverant, amatus eſt a Scylla, Niſi filia: quæ ut hoſti poſſet placere, comam purpuream patri abſciſſam ei obtulit: quam Niſus ita habuerat conſecratam, ut tam diu regno potiretur quamdiu illam habuiſſet intactam. Poſtea & Scylla a Minoë contempta, dolore in avem cirin, quæ & alauda dicitur, converſa eſt: & Niſus exſtinctus, deorum commiſeratione in halyæeti avis mutatus eſt formam. Virg. 1. Georg. 405.

Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo. V. fabulam apud Ovid. 8. Met. Fab. 1.

Altera fuit Scylla, Phorci filia, quæ verſa fertur in ſaxum, cui nomen eſt Scylla, in mari Siculo periculoſum. Ovid. 14. Met. 52.

Evitata Charybdi incidere in Scyllam, h. e. Vitato gravi malo, in aliud, diverſum licet, incidere. Servius indicat Scyllam Phorci & Chreteidos Nymphæ filiam. Hanc quum amaret Glaucus, Circe, quæ illius amore tenebatur, quod eum in Scyllam propenſiorem eſſe videret, fontem in quo nympha lavare conſueverat, magicis venenis infecit: In quem quum illa deſcendiſſet, pubetenus in varias mutata eſt formas. Horrens itaque ſuam deformitatem, ſeſe in mare præcipitem dedit, ac fabulæ præbuit argumentum. Hanc poſtea Glaucus deam marinam fecit: quæ claſſem Ulyſſis & ſocios evertiſſe narratur. Virg. 6. Ecl. 74.

Quid loquar? aut Scyllam Niſi, &c. De rei veritate diverſa eſt ſcriptorum opinio. Saluſtius putat eſſe ſaxum in mari prominens, quod procul viſentibus muliebrem formam imitetur, in quod illiſi fluctus, quoniam & luporum ejulatum, & canum latratum videntur imitari, finxerunt illam a pube hujuſmodi feris ſuccinctam eſſe. De Charybde vero narrant poetarum fabulæ, hanc feminam fuiſſe voraciſſimam, quæ quod Herculis boves rapuiſſet, a Jove fulmine icta, in mare præcipitata eſt, & in hujuſmodi verſa eſt monſtrum, quod adhuc priſtinam ſervat naturam. Abſorbet enim univerſa: quæque abſorbuerit, ea circa Taurominitanum egerit litus, ut Saluſtius eſt auctor. Unde tanquam proverbio Scortum vorax, & aviditatis nunquam ſatiatæ, Charybdim appellat Hor. 1. Carm. 27. 19.

— ah miſer
Quanta laboras in Charybdi,
Digne puer meliore flamma. Servius ait Scyllam in Italia eſſe, Charybdim in Sicilia. Virg. 3. Æn. 414. tranſitum hunc inter duo pericula anguſtum eleganter deſcribit,

Hæc loca vi quondam vaſta convulſa ruina, &c. Plura in Eraſmi Chiliad. Cic. 7. Verr. 145. Non enim Charybdim tam infeſtam, neque Scyllam nautis, quam iſtum in eodem freto fuiſſe arbitror.

Cærulea Scylla. Virg. 5. Æn. 122.
Informis Scylla. Virg. 3. Æn. 432.
Rapax Scylla. Ovid. 12. Epiſt. 123.
Vorax Scylla. Catull. 62. 156.
Propertius ex ambabus unam fecit, lib. 4. 4. 39. quum ait,

Quid mirum in patrios Scyllam ſæviſſe capillos,
Candidaque in ſævos inguina verſa canes? Lucret. lib. 5. 890.
Aut rapidis canibus ſuccinctas ſemimarinis
Corporibus Scyllas.

Biformes Scyllæ. Virg. 6. Æn. 286.

SCYLLÆUS, a, um. Adj. [Σκυλλαῖ☉] ut, Monſtra Scyllæa. Stat. 5. Silv. 3. 280.

Litora Scyllæa. Ovid. 15. Met. 702. al. Scylacea. q. V.
Rabies Scyllæa. Virg. 1. Æn. 200.
Undis Scyllæis clauditur Italia. Lucan. lib. 2. 433.

SCYLLÆUM, i. n. [Σκύλλαιον] Promontorium, in Peloponneſo, ut Plin. 3. 5. Straboque lib. 6. teſtantur, ſed ſinu Argolico juxta Hermionem, quo Scylla Niſi filia fluctibus ejecta creditur. Nunc Damala vocatur, ut ſcribit Olivarius in Melam.

Eſt & Oppidum Bruttiorum in Italia, ut eſt auctor Pomponius Mela lib. 2. 3. Nunc *Deſquillacho*, vel *Eſquillacho*, ut tradit idem Olivarius in eundem Melam lib. 2. cap. 4.

SCYLLIAS, [Σκυλλίας] Herodoto lib. 8. Vir quidam Scionæus, omnium ea tempeſtate hominum optimus urinator, qui etiam in naufragio, ad Pelium facto, multam pecuniam Perſis ſervavit, multa & ſibi lucratus eſt. Hunc Pauſanias in Phocic. p. 334. Wech. Scyllin vocat, de quo inquit, Scyllis Scionæus homo cum Cyane filia claſſis Perſicæ, qua Xerxes Græciæ bellum intulerat, anchoras natando urinandoque præcidit ad Pelium montem & Sepiada Magneſiæ: idque ſignum in Apollinis templo poſitum ab Amphyctionibus, quod erat commune Græciæ concilium, a Nerone principe Romam translatum. Plin. lib. 35. cap. 11. Androbius pinxit Scyllin ancoras Perſicæ claſſis præcidentem.

SCYLLIS, [Σκύλλις] Scalptor egregius. Plin. lib. 36. cap. 4. Marmore ſcalpendo primi omnium inclaruerunt Dipœnus & Scyllis, geniti in Creta inſula.

Scyllis, Urinator. V. in dictione SCYLLIAS. conf. Alex. ab Alex. l. 2. cap. 21.

SCYLLUS, untis, f. [Σκυλλοῦς] Oppidum Achajæ, ut Strabo ſcribit, quo Xenophon a Lacedæmoniis donatus eſt. conf. Laërt. 2. 52.

SCYLŪRUS, i. m. [Σκύλουρος] Nomen Scytharum regis proprium, qui, ut Plutarchus auctor eſt de Garrulit. p. 511. ed. Francf. quum, relictis maribus filiis octoginta, diem eſſet obiturus, haſtilium faſcem cuique obtendens, illum confringere jubebat. Id autem ſingulis ſe poſſe negantibus, ipſe ſigillatim educta haſtilia omnia facile confregit. Ita docens illos, ubi una eſſe perſeverarent, firmos ac potentes fore: imbecillos autem, ſi ſepararentur ac diſſiderent. Apud Plut. ſcribitur Σκιλοῦρος. Scylurus, [Σκύλουρος] Cherſoneſi rex, a quo multa caſtella condita fuiſſe commemorantur a Strabone lib. 7.

SCYMNUS, [Σκύμνος] inter eos qui cælare argentum egregie noverant, commemoratur a Plin. lib. 34. cap. 8.

SCYMNUS, i. m. [σκύμνος] Græcis ſignificat Catulum leonis, ut aliarum ferarum ſcylacia, Julio Polluce 5. 2. auctore. Lucret. lib. 5. 1035.

At catuli pantherarum, ſcymnique leonum. [Gloſſ. Græc. Lat. Σκύμνος, Canulus. An Catulus? conf. Suid.

SCYPHIUS, Equus Neptuni. Lilius Hiſt. Deor. Syntag. 5. ex Probo. Campi ſunt in Theſſalia Petræi, in quibus locus Petra nomine, percuſſus tridente Neptuni, equum, qui Scyphius vocatus eſt, edidit.

SCȲPHUS, i. m. [σκύφος] Vaſis potorii genus, quo veteres uſi ſunt in conviviis. Cic. 6. Verr. 54. Hinc illa Verrea nata ſunt, hinc in convivium Sextum Cominium protrahi juſſit, in quem ſcyphum de manu jacere conatus eſt. Plin. lib. 33. cap. 11. L. vero Craſſus orator duos ſcyphos, Mentoris artificis manu cælatos, ſeſtertiis centum habuit. Bayfius, Scyphum, quem ſciphum nonnulli ſcribunt, Græci σκύφον dicunt, & σκύπφον, ut docet Athenæus in undecimo, Vaſculum eſt potorium. Plutarchus tamen in Antonio, ſtatim in ipſo principio, Scyphum poſuiſſe videtur, pro eo vaſe quod vulgo *baſſin* dicimus. Martialis quoque 8. 6. Scyphos avorum vocat Vaſa potoria, quæ & Archetypa dicuntur ab eodem. Hæc ille. [Gloſſ. Græc. Lat Σκύφος, Scifus. An ita vox Latina ſcribenda eſt? Nil monuit tamen Pier. ad 8. Æn. 278.

Cælatus ſcyphus. V. CÆLO.

Capaciores adfer huc, puer, ſcyphos. Hor. Epod. 9. 133.

Faginus ſcyphus. Tibull. lib. 1. 11. 8.

Nati in uſum lætitiæ ſcyphi. Hor. 1. Carm. 27. 1.

Sacer ſcyphus. Virg. 8. Æn. 278. Valer. 2. Argon. 272.

Scyphus, pro Navigio. ſi fides Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 21. extr.

SCYRETICUM Metallum. In Scyro Inſ. ut vult Hard. Plin. lib. 31. cap. 2. In Scyretico metallo arbores quæcunque flumine alluuntur, ſaxa fiunt cum ramis.

SCYRI, Populi ſunt in Arabia, Indorum lingua loquentes, apud Plin. lib. 6. cap. 23.

SCYRĪTÆ, [Σκυρῖται] Gentes ſunt inter Nomadas Indos, quæ narium loco habent foramina tantum. Plin. lib. 7. cap. 2.

SCYRON, pro Gypſo poſitum inveniri notat Cæl. Rhodig. lib. 14. Lect. Antiq. cap. 13. unde & Scyria terra, pro Alba dicitur quandoque.

SCȲROS, i. f. [Σκῦρος] Inſula eſt contra Magneſiam, in mari Ægeo, una ex Cycladibus, Lycomedis regis patria, in qua eſt urbs ejuſdem nominis. Patet hæc inſula, Plinio teſte, longitudine XXV. M. paſſuum, ex qua lapidem integrum fluctuare tradunt, eundem comminutum mergi. Dicta eſt autem Scyros, quia σκῦρος dicatur ſalebra & aſperitas, ut ait Euſtathius.

Scopuloſa Scyros. Stat. 2. Achil. 17.

In hac Achilles ſub puellari habitu adolevit: atque ejus regis filiam Deidamiam vitiavit, quæ ab inſula & ipſa Scyrias eſt appellata. Ovid. 1. de Arte Am 882.

SCȲRĪAS, ădis. f. [Σκυριάς] Patron. Scyriades pl. mulieres, ex Scyro inſula. Stat. 2. Achill. 147.

Nec minus egreſſæ thalamis Scyriades ibant
Oſtentare choros.

SCYRIUS, a, um. Adj. poſſeſſ. [Σκύριος] Ovid. 8. Epiſt. 112.

Ignara tetigit Scyria membra manu. Propert. lib. 2. 9. 16.
Scyria nec viduo Deidamia viro.

Pubes Scyria, A Scyro inſula. Virg. 2. Æn. 477.

SCYRICUS, a, um. Adj. [Σκυρικὸς] aliud poſſeſſivum. Unde

SCYRICUM, i. n. Genus coloris cærulei. Plin. lib. 33. cap. 7. & 8.

SCYTALA, æ. f. [Σκυτάλη] eſt Inſula ſinus Troglodytici, apud Plin. lib. 6. cap. 29.

SCȲTĂLA, æ. vel SCYTĂLĒ, es. f. [σκυτάλη] Mus araneus Latine dicitur. Plin. lib. 32. cap. 5. Eadem vis contra venenatorum omnium morſus, privatim ſcytalen & angues. V. Colum. l. 6. c. 17. [Ubi tamen alii μυγάλην legi volunt. q. V. ſ. l. & quæ mox ſeq.

Scytale, Genus ſerpentis. Solinus, cap. 40. Scytale, tanta præfulget tergi varietate, ut notarum gratia videntes retardet: & quoniam reptando pigrior eſt, quos aſſequi nequit, miraculo ſui capiat ſtupentes. In hoc tamen ſquamarum nitore hiemales exuvias prima ponit. Lucan. lib. 9. 720. [Nec de alio genere Plinius agere videtur.

Scytala Laconica, [σκυτάλη Λακωνικὴ] Genus erat furtivarum litterarum, quibus utebantur publice Lacones. Rationem & modum pulchre deſcribit Gell. lib. 17. cap. 9. cui junge Plut. in Lyſandro p. 444. ed. Francf. Harpocr. & Suid. Cur autem Scytala dicta ſit V. in SCUTULA.

SCYTALIS, ĭdis. f. [σκυταλὶς] Dimin. Parva ſcytala. Scytalides dicti ſunt Articuli, qui ſubſunt digitis pedis. Cæl. Rhodig. lib. 4. Lect. Antiq. cap. 3. ex Polluc. 2. 4.

SCYTHA. V. SCYTHIA.

SCYTHAS, æ. m. [Σκύθας] Nomen filii Herculis, a quo & Scythæ dicti ſunt; licet nonnulli dictos putent ἀπὸ τοῦ σκύζεσθαι, quod Iraſci ſignificat: ſunt enim Scythæ iracundiores. Notat Cæl. Rhodig. lib. 18. Lect. Antiq. cap. 24.

SCYTHES, [Σκύθης] Plin. lib. 7. cap. 56. Jovis fuit filius, qui primus arcus ſagittarumque uſum reperiſſe dicitur.

SCȲTHĬA, [Σκυθία] Regio Septemtrionalis, a Scytha Herculis filio, ut ait Herodotus, ita dicta. Hæc dividitur a Tanai fluvio: & pars una remanet in Europa, altera in Aſiam protenditur. Scythia Europæ terminatur ad Thraciam: in ea ſolum eſt aurum producens (ut Pomponius refert 2. 1. pr.) inhabitabile tamen, propter gryphos aurum cuſtodientes. Ibi Boryſthenes, qui gentem ſui nominis alluit inter Scythiæ amnes amœniſſimus. Scythia vero Aſiæ ita a Juſtino lib. 2. cap. 2. deſcribitur, Scythia in Orientem porrecta, includitur ab uno latere Ponto, & ab altero montibus Riphæis, a tergo Aſia & Tanai flumine. Multum in longitudinem & latitudinem patet. Hominibus inter ſe fines nulli: neque enim agrum exercent, nec domus illis ulla, aut tectum, aut ſedes eſt, armenta & pecora ſemper paſcentibus, & per incultas ſolitudines errare ſolitis. Uxores liberoſque ſecum in plauſtris vehunt, quibus, coriis imbrium hiemiſque cauſa tectis, pro domibus utuntur. Juſtitia gentis ingeniis culta, non legibus. Nullum ſcelus apud eos furto gravius. Quippe, ſine tecto & munimento pecora & armenta habentibus, quid ſalvum eſſet, ſi furari liceret? Aurum & argentum perinde aſpernantur, ac reliqui mortales appetunt. Lacte & melle veſcuntur. Lanæ iis uſus ac veſtium ignotus. Et quanquam continuis frigoribus urantur, pellibus tantum ferinis aut murinis veſtiuntur. Scythæ ab alieno imperio, aut intacti, aut invicti manſerunt. Darium regem Perſarum turpi a Scythia ſubmovere fuga. Cyrum cum omni exercitu trucidarunt. Alexandri Magni ducem Zopyrona cum copiis univerſis deleverunt. Romanorum audivere, non ſenſere arma. Gens & laboribus & bellis aſpera. Vires corporum immenſæ. Hi hodie Tartari appellantur.

SCȲTHĂ, vel SCYTHĒS, æ. m. [Σκύθης] Qui ex Scythia eſt. ut, Anacharſis Scythes, apud Cic. 5. Tuſc. 90. & Phædr. 3. prol. 53.

Gelidus Schythes. Hor. 4. Carm. 5. 25.

Profugus. Hor. 4. Carm. 14. 42. i. e. Aut ſub Aquilone interius conſtitutus, aut qui nunquam in eodem loco maneat. Acron.

Scythæ, arum. pl. [Σκύθαι] frequentiore in uſu.

Campeſtres Scythæ. Hor. 3. Carm. 24. 9.

Superbi Scythæ. Hor. in Carm. ſæcul. 55.

Vagi Scythæ. Sen. Troad. 1.

SCYTHIS, ĭdis. patronym. f. [Σκυθὶς] Ovid. 15. Met. 360.

Exercere artes Scythides memorantur eaſdem.

SCYTHISSA, æ. f. Corn. Nep. 14. 1. Matre Scythiſſa natus. Al. Ciliſſa.

SCYTHĬCUS, a, um. Adj. poſſeſſ. [Σκυθικὸς] Apulejus, Plerique eorum Scythicis moribus vivebant. Cic. 5. Tuſc. 90. Mihi amictus eſt Scythicum tegmen.

Aura Scythica. Ovid. 5. Triſt. 6. 19.

Gens Scythica. Stat. 12. Theb. 519.

Herba Scythica. Plin. 25. 8.

Montes Scythici. Ovid. 15. Met. 285.

Orbis Scythicus. Ovid. 3. Triſt. 12. 51.

Poli Scythici ſidera. Martial. 6. 58.

Pontus Scythicus. Ovid. 3. Triſt. 4. 46.

SCYTHICÆ, [Σκυθικαὶ] Calceamenti genus apud Alcæum & Stephanum, auctore Cælio Rhodig. lib. 18. cap. 24.

SCYTHICE, es. f. [σκυθικὴ] Herba, quæ cum ex Scytharum ſolertia cognita ſit, ab illis proprium nomen accepit. Plin. lib. 25. cap. 8. Scythia primum eam, quæ Scythice vocatur, circa Bœotiam naſcens, prædulcis. Idem lib. 26. cap. 5. Peucedani ſuccus pectoris doloribus, & acorum ſubvenit, & ideo antidotis miſcetur, tuſſi daucum: Item Scythica herba. V. cap. 1. lib. 27. ejuſdem.

SCYTHISSO, āre. [Σκυθίζω] Scythiſſare apud Scythas, proverbii figura, erat Intemperantius bibere. Alex. Alexandrinus Genial. Dier. lib. 5. cap. 22. Ælian. Varr. Hiſt. 2. 41. Cæl. Rhod. 14. 60.

SCȲTHŌN, ōnis. m. [Σκύθων] Nomen proprium viri, quem poetæ fabulantur, pro ſuo arbitrio, modo in feminam ſeſe commutaſſe, modo rurſus in virilem formam rediiſſe. Ovid. 4. Met. 280.

Quid loquar, ut quondam, naturæ jure novato,
Ambiguus fuerit, modo vir, modo femina Scython.

SCYTHŎPŎLIS, is. f. [Σκυθόπολις] Urbs eſt in Decapolitana Syriæ regione, nomen habens a Scythis in eam deductis, quum antea a Liberi patris nutrice ibi ſepulta Nyſa diceretur. Plin. lib. 5. cap. 18. conf. Steph.

SCYTHOTAURI, orum. m. pl. [Σκυθόταυροι] Populi Scythiæ Tauricæ regionis juga incolentes, qui ut Solinus cap. 25. refert, pro hoſtiis advenas cædere conſueverunt. Meminit horum & Plinius lib. 4. cap. 12.

SCYTOPOLIS, is, f. [Σκυτόπολις] non aſpirato verbo, Libyæ oppidum eſt, ut ex Polyhiſtoris ſententia tradit Stephanus.

SCYZINUM, [σκύζινον] Vinum, cujus (cum ex herba fieret) obliterata ratio eſt. Plin. lib. 14. cap. 16.

S E

S. E. Sibi et, Sita vel Situs eſt. SEBERA. Severa. SEC. Secundus. SEPT. September. [Septimius, in numm. Severi Imp.] SEQ. Sequanus. S. EQ. Senatus, equeſter. SER. Servus, vel Servius. S. E. S. O. Sibi & ſuis omnibus. S. E. T. L. Sit ei terra levis. S. ET. S. Sibi & ſuis. SEV. Severus. SEX. Sextus.

SĒ, Pronomen, V. SUI.

Sē, pro διὰ Græca præpoſitione, ſeparativa eſt: ut Separo, Seduco. Eſt etiam abnegativa, ut Securus, Sine cura. Hæc Priſcianus lib. 14. in fine. V. hic ſeq.

Se, dicebant etiam veteres pro Sine. Cic. 2. de Legib. 60. Aſt im cum illo ſepelire urereve, ſe fraude eſto. Verba ſunt legis XII Tabularum, ut & illa apud Gellium lib. 20. cap. 1. Tertiis nundinis partes ſecanto.

Si plus minusve secuerint, se fraude esto. Sic enim legit Budæus, & recte, non autem Sine, quod vulgo Gelliani habent codices. Porro in primo exemplo Im accusativus est antiquus pro Eum, a nominativo Is.

Se, particula, interdum valet Semis, i. e. Dimidium: ut in Selibra, Semodius, Semuncia. [Pro Semilibra, Semimodius &c. quæ ipsa quoque occurrunt. Est autem ex Gr. ἡμι, quod solum in compositione occurrit. Porro repræsentat etiam Sex, in quibusdam inde compositis, ut Sedecim, pro Sexdecim; Sepedes, pro Sexpedes; Sevir, pro Sexvir, &c.

S E B

SĔBASTE, [Σεβαστὴ] Urbs Judææ, ante Samaria dicta, quam Herodes in honorem Augusti Sebasten, i. e. Augustam, appellavit. Auctor Strabo lib. 16. Meminit hujus Plin. lib. 5. cap. 13. extr.
Item Sebastia post dicta Armeniæ, auctore Steph. Item Cherronesus ad Corycum Ciliciæ.

SEBASTĒNUS, a, um. Adj. [Σεβαστηνὸς] gentile. Sebasteni, orum. m. pl. Samaritani a Sebaste, id est Augusta, civitate Judææ extremæ. Eorum meminit Jurisconsultus Scævola in tit. De annuis legatis in P.

SEBASTIA, [Σεβαστία] Oppidum in Colopena Cappadociæ regione, de quo Plin. lib. 6. cap. 3.

SEBASTŎPŎLIS, [Σεβαστόπολις] Ponti Cappadocii urbs Ptolemæo lib. 5. cap. 6. & Plin. l. c. Vulgo *S. Gregorius*.

SEBENNYTUS, [Σεβέννυτος] Stephano, Urbs in Ægypto, ubi & palus & amnis sunt cognomines. Unde præfectura quoque Sebennytica Σεβεννύτης νομὸς, & Sebennyticum Nili ostium Σεβεννυτικὸν στόμα, vocari constat, quod in duo alia dividitur scilicet in Saiticum & Mendesium: Herodotus lib. 2.

SĒBĒTHOS, i. m. [Σέβηθος] Fons apud Neapolim, cujus aqua vicatim decurrens, omnes fere usus Neapolitanis præstat. Stat. 1. Silv. 2. 263.
— & pulchra tumeat Sebethos alumna. Hujus & Virgilius & Columella meminerunt, quod quidem nomen sine R littera procul dubio scribendum est (etsi sciam esse qui Sebethrus per R legant) testis est, ut alia omittam, tabella marmorea vetustissima Neapoli in murorum fundamentis reperta, quæ habet, P. MEVIVS EVTYCHVS AEDICVLAM RESTITVIT SEBETHO. [Quod fontis ipsius Numen, seu Deus.

SEBĒTHIS, ĭdis. f. [Σηβηθὶς] Virg. 7. Æn. 734.
Nec tu carminibus nostris indictus abibis,
OEbale, quem generasse Telon Sebethide Nympha
Fertur.
Item Adjective. Columel. lib. 10. v. 134.
Doctaque Parthenope Sebethide roscida lympha, &c.

SĒBĪNUS, [Σέβινος] Lacus, quem facit fluvius Lollius apud Sarnicum, vallis Calepinæ oppidum. Hodie vulgus, ipsum lacum, *Isei* appellat. Plin. lib. 3. cap. 19.

SEBRITÆ, arum. m. pl. [Σεβρῖται] Populi Ægyptii, Nili insulam incolentes, non procul a Meroe. Sebritæ dicti quasi advenæ eo quod Psammethicum Regem fugientes in Æthiopiam commigrarint. Strabo lib. 17.

SEBO, SEBUM, V. SEVUM.

S E C

SĔCĀLE, is. n. Frugis genus, quod inquit Ruellius, Galli detrita una littera *Seclam* vocant. Plin. lib. 18. cap. 16. Id autem, quod secale, atque farrago, appellatur, occari tantum desiderat. Secale Taurini sub Alpibus asiam vocant, deterrimum, & tantum ad arcendum famem utile: fecunda, sed gracili stipula, nigritia triste, sed pondere præcipuum. Admiscetur huic far, ut mitiget amaritudinem ejus, & tamen sic quoque ingratissimum ventri est. Nascitur qualicunque solo, cum centesimo grano ipsumque pro lætamine est. Hæc Plinius. conf. FARRAGO.

SECAMENTUM, SECARIUS. V. SECO, āre.

SĔCĒDO, ssi, ssum, [ἀναχωρέω Gl. L. G.] ĕre. Seorsum cedere, vel ire.
A lusu secedere. Propert. lib. 1. 10. 9.
Secedere de via. Plaut. Curc. 2. 3. 2.
Secede huc. Plaut. Capt. 2. 1. 23.
Secedere & secernere se a bonis. Cic. 1. in Catil. 32.
Secedere in. Liv. 27. 17. Eadem causa &c. cum omni popularium manu, relicto Asdrubale, secedendi in imminenteis castris ejus tumulos.
In hortos vacuos secedere. Ovid. 4. Trist. 8. 87.
Ad stilum secedere, Secessum scribendi causa petere. Quintil. lib. 1. cap. 12. p. 123. Burm.
Secedere; verbum judiciale aut senatorium. Sen. Epist. 117. pr. Antequam incipio secedere, & in aliam partem considere. Translatum a discessionibus, quæ fiebant in Senatu.
Trabes pondere commoto secessere. Stat. 12. Theb. 436.
A corpore sensus secedent. Catull. Argon. 62. 189.

SECESSIO, ōnis. f. [παραχώρησις, μεταχώρησις] Defectio, præcipue vero militum, aut vulgi. Cæs. 1. Bell. Civil. 20. Divulgato Domitii consilio, milites secessionem faciunt. Cic. pro Muren. 49. Etenim te inquirere videbant, tristem ipsum, mæstos amicos, obversationes, testificationes, seductiones testium, secessionem subscriptorum, animadvertebant. Budæus Secessionem verbum criminosum esse dicit. Id enim est in bello Secessio, quod Defectionem vocamus. Cic. pro Ligar. 10. Secessionem tu illam existimavisti, Cæsar, initio, non bellum. Tacit. 16. Ann. 22. Secessionem jam id, & partes, etsi idem multi audeant, bellum esse dictabat.
Secessiones, Narrationes dicebant. Paulus. [Immo Sectiones. q. V.

SECESSUS, ûs. m. [ὑποχώρησις, ἀναχώρησις Gl. L. G. & G. L.] significat modo Discessum, modo Locum secretiorem.
Secessus, Locus a turba & tumultu separatus. Plin. 2. Epist. 13. Ille meus in urbe, ille in secessu contubernalis. i. e. In villa. Et 3. Epist. 15. Petis ut libellos tuos in secessu legam.
Altus pinguisque secessus. Plin. 1. Epist. 3. ad Caninium, Quin te in alto isto pinguique secessu studiis adseris?
In secessibus agere, i. e. Morari. Ulp. in l. Quid tamen. §. Si arbiter jusserit. D. de recept. arbit. [Vulgo *Retractionem* vocant, & Est actus ipse ejus, qui se a negotiis & frequentia in solitudinem reduxit, proprie.
Secessus, Sinus remotus maris. Virg. 1. Æn. 163.
Est in secessu longo locus.
Secessus avium. Plin. lib. 10. cap. 29.

SECERNO, crēvi, crētum, [χωρίζω, διαχωρίζω Gl. L. G.] ĕre. Dividere, separare. Cic. 4. de Fin. 63. Itaque illa, non dico me expetere, sed legere: nec optare, sed sumere: contraria autem, non fugere, sed quasi secernere. Varro 2. de R. R. cap. 2. Arietes, quibus sis usurus ad feturam, bimestri tempore ante secernendum & largius pabulo explendum.
Secernere, Discernere. Cic. de Amicit. 95. Secerni autem blandus amicus a vero, & internosci tam potest, adhibita diligentia, quam omnia fucata & simulata a sinceris atque veris.
Aliquem populo secernere. Hor. 1. Carm. 1. 32.
E grege secernere. Liv. 35. 14.
Facultatem dicendi a majore, ac magis expetenda vitæ laude secernunt. Quintil lib. 2. cap. 15.
Iniquum secernere justo. Hor. 1. Serm. 3. 113.
Nucleos secernere. Cato R. R. cap. 10. Pilum seminarium unum, qui nucleos secernat. h. e. Quo nucleos a putaminibus separet. De fabis enim loquitur.
Publica privatis secernere. Hor. de Arte Poet. 397.
Res apertas a dubiis secernere. Lucret. lib. 4. 469.
Voluptatem a bono secernere. Cic. 2. de Fin.
Est ratio secernendi, seorsumque vivendi. Lucret. lib. 2. 472.
Secernere, pro Seligere. Hor. Epod. 16. 63.
Juppiter illa piæ secrevit litora genti.

SĒCRĒTUS, a, um. [κεχωρισμένος] Partic. Separatus. Cic. 2. de Nat. Deor. 55. Habent igitur suam sphæram stellæ inerrantes ab ætherea conjunctione secretam & liberam. Lucret. lib. 4. 87.
Nec sigillatim possunt secreta videre.
Secretus a voluptate. Cic. 2. de Fin.
Sejunctum & secretum ab inani. Lucret. lib. 1. 432.
Secretum & extra vulgarem usum positum. Quintil. lib. 9. cap. 3.
Consultant secretæ. i. e. Seorsum. Plaut. Bacch. 5. 2. 35.
Firmabat domi secretus animum adversus suprema. Tacit. 15. Ann. 59.
Aure secreta divisos stridere susurros. Hor. 2. Serm. 8. 78.
Colloquium secretum. Auctor de Viris Illust. cap. 28.
Cubilia secreta. Ovid. 1. Fast. 427.
Domus secreta. Virg. 2. Æn. 299.
Iter secretum. Hor. 1. Epist. 18. 103.
Locus secretus & Celebris, contraria. Cic. 2. de Legib. Loco publico, privato ne; celebri, an secreto; aliena civitate, an tua; in castris, an foro dicas, interest plurimum.
Loca secreta petere. Hor. de Arte Poet. 298.
Pabulationes secretissimæ, Longissime remotæ. Columel. lib. 9. cap. 4.
Questus secreti. Tacit. 3. Ann. 17.
Studia secreta. Quintil. lib. 2. cap. 18.

SECRĒTUM, i. n. [ἀπόκρυφον, ἀπόλυτον, λεληθὸς Gl. L. G.] pro Secessu. Plin. 3. Epist. 1. Quam pulchrum illud, quam dulce secretum, quantum ibi antiquitatis?
Venire in secreta. Ovid. 13. Met. 555.
Facere secretum. Quintil. lib. 10. cap. 3.
Stilus secreto gaudet. Quintil. lib 10. cap. 7.
Secreti licentiam nactus. Sueton. in Tiber. cap. 42.
Secretum, [μυστήριον Gl. L. G.] pro Re secreta, & separata, quam nulli communicavimus, eamque apud nos tacitam servamus: Quintil. lib. 1. cap. 1. Profert enim mores plerumque oratio, & animi secreta detegit. Ovid. 2. Met. 556.
Et legem dederat sua ne secreta viderent.
A Secretis. V. SECRETARIUS, &, A, præp.
Mentis secreta ore confuso exserit. Senec. Herc. OEth. 4.
Est mihi libertas tecum secreta loquendi. Ovid. 9. Met. 558.
Occulere secretum. Senec. Hippol. 7.
In hujusmodi secretis. Vide Fabii locum in SITUS. in phr. Dicere situm. H. St.

SECRETŌ, [κατ' ἰδίαν Gl. L. G.] Adv. Sine arbitris. Cic. 7. Att. 8. Una Formias venimus, & ab hora octava ad vesperum secreto collocuti sumus. Idem 7. Fam. 25. Secreto hoc audi, tecum habeto, ne Apellæ quidem liberto tuo dixeris. Item 6. Verr. 100. Ex his quæritur secreto in curia, quid esse factum arbitrarentur.
Loqui cum aliquo secreto. Hor. 1. Serm. 9. 67.
Secreto narrare. Cic. 8. Fam. 1. Inter paucos, quos tu nosti plane, secreto narrantur.
Secreto rogare. Plin. 3. Epist. 1.
Secreto occidere filium. Quintil. lib. 9. cap. 2.
Secreto ab aliis coquere consilia. Liv. 3. 36. pr.
Secretius, [ἰδιαίτερον] Separatius. Columel. lib. 11. cap. 2. His diebus commode instruuntur horti, de quibus suo loco dicam secretius. Justin. 21. 4. 3. Ut secretius senatum, & sine arbitro, interficeret. conf. Sen. Quæst. Nat. 5. 4.

SECRĒTE, Adv. Idem. Tertull. de Orat. cap. 1. & de Pallio cap. 4.

SECRĒTIM, Adv. Ammian. 29. 1.

SECRETIO, ōnis. f. [διαχωρισμὸς] Cic. 1. Tusc. 71. Est enim interitus quasi discessus & secretio, ac diremptus earum partium, quæ ante interitum junctione aliqua tenebantur.

SECRETĀRIUM, i. n. Aula, in qua judices conveniunt, & jus redditur, fere eo sensu, quo Auditorium, id est, audiendarum litium locus, in l. Lecta. Si certum petat. in P. lib. 12. tit. 1. Secretarii sæpe habetur mentio in C. Theod. Hinc deduci putem verbum Secretarius, quo in summis consessibus pro Scriba in Galliis, non illepide abutimur, quia in Secretario decreta excipiat, vulgo non communicanda.

SECRETARIUS, i. m qui A secretis Latinius dicitur. V. in dictione SECRETARIUM. Videnda sunt ecclesiasticarum synodorum monumenta, in quibus Secretarii verbo pro Scriba, usos fuisse patres certissimum est, & adnotavit Spiegelius. [Suid. Σήκρητον, καὶ πρωτασηκρῆτις. Idem in Γραμματεὺς, Γραμματεὺς, ὁ νοτάριος, τὸν τῶν ἀποῤῥήτων γραμματέα Ἀσηκρῆτις καλοῦσι τὸ ἀξίωμα Ῥωμαῖοι.

SECESPĬTA, æ. f. Culter ferreus oblongus, manubrio eburneo, rotundo, solido, vincto ad capulum argento auroque, fixo clavis æneis, ære Cyprio, quo Flamines & Flaminicæ virgines Pontificesque ad sacrificia utebantur: a secando dicta. Paulus ex Festo. Idem Secespitam alii Securim, alii Dolabram æneam, alii Cultellum putant. Alii scribunt Secepista. V. not. var. Sueton. in Tiber. 25. Nam & inter Pontifices sacrificanti simul pro secespita plumbeum cultrum subjiciendum curavit. V. Lex. Pitisc.

Secessio, Secessus. V. secedo.
Secium, Libum eſt, quod ſeceſpita ſecabatur. Feſtus.
Secius, Adv. [ἧττον] Perottus putat e Secus comparativum eſſe, & aliquando pro Secus, id eſt prope, poni. Feſtus a Sero. V. infra.
Notandum eſt Virgilium primam in Secius ſemper producere, in Secus vero corripere. [Fere autem ſubjungitur negationi.
Nihilo ſecius, eſt Nihilo minus. Feſtus. Ter. And. 3. 2. 27.
Sed nihilo ſecius mox deferent puerum huc ante oſtium.
Secius, Minus. Apul. Nec eo ſecius approbabitur tibi nunc etiam firmitas animi mei. Virg. 2. Georg. 277.
— nec ſecius omnis, in unguem
Arboribus poſitis, ſecto via limite quadret. Idem 3. Georg. 367.
Interea toto non ſecius aëre ningit.
Secius, Tardius. Accius,
Si forte paulo, quam veniam ſecius. Feſtus citans iſta Accii verba, a Sero dicit derivari, indicans ſimul geminam eſſe lectionem hoc loco, Serius. conf. Sectius in sectus Partic. & secus.
Sēclūdo, ſi, ſum, [ἐκκλείω] ĕre. Seorſum claudere. Cic. 1. Tuſc. 72. Nam qui ſe humanis vitiis contaminaſſent, & ſe totos libidinibus dediſſent, &c. iis devium quoddam iter eſſe, ſecluſum a concilio deorum. i. e. Clauſum. Propert. lib. 1. 20. 29.
Ille ſub extrema pendens ſecluditur ala.
Aliquem inter ſimiles puellas ſecludere. Stat. 1. Achill. 359.
Nemus ſecluſum in valle reducta. Virg. 6. Æn. 704.
A communi luce ſecluſum. Cic. 6. Verr. 23.
Secludere, Excludere. Virg. 1. Æn. 561.
Solvite corde metum, Teucri, ſecludite curas.
Vitam corpore ſecludere, Emori. Plaut. Rud. 1. 4. 1.
Quid mihi melius eſt, quid magis in rem eſt, quam corpore vitam ſecludam? i. e. Quam ut me occidam?
Seclūsus, a, um. Partic. Virg. 6. Æn. 703.
— videt Æneas in valle reducta
Secluſum nemus. i. e. Separatum.
Secluſa ſacra a priſcis dicebantur, quæ Græci μυστήρια, appellant, ab eo quod ſeparata ac ſeorſum clauſa a nobis, propter ſanctitatem aliquam, eſſe debeant. Id genus ſacra Plinius appellat Opertanea, quod in operto occulta ſint, ne oculis profanorum obvia polluantur V. Feſt.
Seclusōrium, i. n. [ἐκκλειστήριον] In quo aliquid ſecluditur. Varro 3. de R. R. cap. 5. Quum opus ſunt ex hoc aviario ut ſumantur idoneæ, excluduntur in minuſculum aviarium, quod eſt conjunctum cum majore oſtio & lumine illuſtriore, quod ſecluſorium appellant.
Sĕco, ſecui, ſectum, [πρίζω, τέμνω Gl. L. G.] āre. Excidere. Cicero, Id totum ſecuit in duas partes.
In fruſta ſecare. Virg. 1. Æn. 212.
Infinite ſecare atque dividere. V. infinitus.
Congeriem diſpoſitam Deus ſecuit. Ovid. 1. Met. 33.
Capillos ſecare. Martial. lib. 5. 49.
Crinem ſecare. Virg. 4. Æn. 704.
Herbas ſecare. Virg. 3. Georg. 126. Columel. lib. 2. cap. 11. Quum ſecueris autem (herbam medicam,) ſæpius eam rigato.
Pabulum ſecare. Cæſ. 7. Bell. Gall. cap. 14.
Marmora ſecanda locare, Cædenda. Hor. 2. Carm. 18. 17.
Varices ſecare alicui. Cic. 2. Tuſc. 35.
Membra alicujus ſecare, Exſecare aliquem. Ovid. in Ibin, 275.
Terga ſecare verbere intorto, Cædere. Tibul. lib. 1. 9. 22.
Corpora ſecant hirſuti vepres. Virg. 3. Georg. 444.
Plantas teneras ſecat glacies. Virg. 10. Ecl. 49.
Æquora ultima ſecare fuga. [διαπερᾶν] Virg. 5. Æn. 218.
Æquora ſecare ærata nave. Virg. 10. Æn. 166.
Æthera pennis ſecare. Virg. 1. Georg. 408.
Campos ſalis ære ſecare, Secare mare navibus æratis. Virg. 10. Æn. 214.
Culta pinguia ſecat fluvius. Virg. 8. Æn. 63.
Ventos ſecare. Virg. 4. Æn. 257.
Viam ſecare. Virg. 6. Æn. 899.
Ille viam ſecat ad naves. i. e. Tenet, ut ait Servius.
Seneca lib. 6. de Benef. c. 15. Certam ſecanti viam. H. St. V. locum totum.
Spem ſecare. Virg. 10. Æn. 107.
Quæ cuique eſt fortuna hodie, quam quiſque ſecat ſpem. Ubi Servius; Secat, Sequitur, tenet, habet: ut, Ille viam ſecat ad naves. Unde & Sectas dicimus, Habitus animorum, & inſtituta philoſophica circa diſciplinam. [q. d. Metit ſpem. An potius pro Præcidit?
Magnæ lites ſecantur bono viro judice. i. e. Dirimuntur. Hor. 1. Epiſt. 16. 42.
Exſors ſecandi cos. Hor. de Arte Poet. 305.
Sectus, a, um. Partic. [τετμημένος] Cic. 2. Tuſc. 53. At vero C. Marius, ruſticanus vir, ſed plane vir, quum ſecaretur, ut ſupra dixi, principio vetuit ſe alligari, nec quiſquam ante Marium ſolutus dicitur eſſe ſectus. i. e. Cum ipſi varices ſecarentur.
Capilli ſecti. Ovid. 3. Met. 506.
Corpus ſectum. Hor. 4. Carm. 4. 61.
Herbæ ſectæ. Hor. 2. Serm. 4. 67.
Pellis ſecta. Ovid. 2. Faſt. 31.
Unguis ſectus. Hor. 1. Epiſt. 1. 104.
Annus ſectus. Stat. 8. Theb. 64.
Compita ſecta in multas vias. Ovid. 3. Amor. 1. 18.
Diviſio ſcrupuloſe in partes ſecta. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Limes. Virg. 2. Georg. 278.
Arboribus poſitis ſecto via limite quadret.
Sectius, inſtar Comparativi, pro Secius refert Gell. 18. 9. ex Plauti Men. 5. 7. 57. conf. Trin. 2. 3. 6. V. secius.
Secātūrus, a, um. Partic. [τμήξων] pro Secturus. Columel. lib. 5. cap. 9. Supra quam ramum ſecaturus es.
Secāmentum, i. n. [πρίσμα] Quod ſecando dividitur. Plin. lib. 16. cap. 10. Piceæ ad fiſſiles, ſcandulas, cupaſque, & pauca alia ſecamenta.
Secarius, a, um. Adj. [πριστικός] Cato R. R. cap. 11. Villicum habere oportet, ſportas ſecarias tres, molas aſinarias tres, truſatiles unas. Vetus exemplar habet Fæcarias.
Sectio, ōnis. f. [τμῆμα, Gl. L. G. τομή G. L.] Secandi actus dicitur Plin. lib. 25. c. 13. Bibitur & contra ſerpentes, & ante ſectiones, punctioneſque ne ſentiantur.

In infinitum ſectio. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Dividi ſectionibus. Vitruv. 2. 2.
Sectiones a veteribus appellatæ ſunt, quas Narrationes dicimus. Gell. 18. 9. [Al. Inſectiones. Male apud Paulum Seceſſiones.
Sectio, Media, vel aliqua pars bonorum, ſive omnia, quibus quis multatur. Cic. 2. Philipp. 64. Exſpectantibus omnibus, quiſnam eſſet tam impius, tam demens, tam diis hominibuſque hoſtis, qui ad illud ſcelus ſectionis auderet accedere, inventus eſt nemo præter Antonium, præſertim quum tot eſſent circa haſtam illam, qui alia omnia auderent. Cic. 1. de Invent 85. Hoc commode reprehenditur, ſi dici poſſit ex hoſtibus equus eſſe captus, cujus prædæ ſectio non venierit. V. ſeq.
Sectio, Bona ipſa, confiſcata quæ vocant. Tacit. 1. Hiſt. 90. Reliquias ſectionum Neronianarum, nondum in fiſcum converſas, revocatis ab exſilio conceſſit. Cæſ. 2. Bell. Gall. 33. extr. Poſtridie ejus diei, refractis portis, quum jam defenderet nemo, atque intromiſſis militibus noſtris, ſectionem ejus oppidi univerſam Cæſar vendidit. i. e. Bona oppidi vendidit ſub haſta. [Non particulatim tamen, ſed univerſa ſimul, ne moram faceret, addixit plurimum offerenti. Græcus interpres. ἐμπορίαν reddit. V. dict. ſeq.
Sectio, Perſequutio juris. Hinc Sector, de quo verbo, præter nobilem ſignificationem, ſic Paulus apud Feſtum: Sectores, & qui ſecant, dicuntur, & qui empta ſua perſequuntur. V. dict. ſeq.
Sector, ōris. m. [πρίστης Gl. G. L.] Qui ſecat. ut Sector zonarius, Plaut. Trinum 4. 2. 20. — mira ſunt,
Ni illic homo eſt, aut dormitator, aut ſector zonarius.
Sectores, inquit Aſcon. in 3. Verr. 61. dicti ſunt, qui, ſpem lucri ſui ſecuti, bona condemnatorum ſemel auctionabantur, proque his pecunias penſitabant ſingulis, ac poſtea, pro compendio ſuo, ſingulas quaſque res pecunia populo venditabant. Unde a Cicerone 2. Philipp. 65. Antonius, Sector Pompeji appellatur, quoniam in ſubhaſtatione bona Cn. Pompeji redemerat. Idem pro Roſc. Amer. 80. Neſcimus per iſta tempora eoſdem fere ſectores fuiſſe collorum & bonorum? [Senſu duplici.
Sectores Budæus dicit proprie eos appellari poſſe, qui delationibus faciendis, confiſcationes a principibus impetrant, ut homines interdum inſontes fortunis omnibus evertant. Cic. pro Roſc. Amer. 80. Nonne cogitas te a ſectoribus huc adductum eſſe? Et 2. Philipp. 39. Et ejus viri nomine me inſectari audes, cujus me amicum, te ſectorem eſſe fateare? Sic 3. Verr. 19. Hæc, inquam, duo, quæ in ædibus tuis ſola jam ſunt, quæ ſectorem exſpectant, relicta ac deſtituta a ceteris ſignis.
Populus ſui favoris ſector. Lucan. lib. 1. 178. i. e. Emptor & venditor, ſive auctionator ſuffragiorum comitialium.
Voluit Annibal contra fiduciam imitari; ſubjecitque argentarias Urbis tabernas; nec ſector inventus eſt. Flor. 2. 6. 48. [Male Valla 1. 2. ex Sectore Accuſatorem facit. Gloſſ. Lat. Græc. Sector, Βιώνης. Et Græc. Lat Βιώνης, ὁ ἀπόδημος, ἢ ὁ ἀγοράζων οὐσίαν, Sector. Ubi v. ἀπόδημος corrupta videtur. Quod autem in Lat. Græc. ſequitur, id ſublata diſtinctione ſic legendum, Sector, Secundarius auctor, Δεύτερος, καὶ Ἴσος, καὶ Οὖρος, καὶ Θυμήρης, Βεβαιωτής. Omnia enim Adjectiva pendent a Subſtantivo βεβαιωτής, licet id in Græc. Lat. abſolute poſitum ſit, Βεβαιωτής, Secundus auctor. Non memini me in ea ſignificatione alibi vocem legere. An, Secutor? De ſectoribus ad haſtam publicam conf. Pedian. ad 3. Verr. 52.
Sectrix, īcis. f. Plin. lib. 36. cap. 15. Unde enim illi vitricus Sulla, & Metella mater, proſcriptionum ſectrix?
Sectūra, æ. f. [τμῆσις] Idem quod Sectio. Plin. lib. 17. cap. 17. Ut ſectura inferior ponatur ſemper. Idem lib. 37. cap. 8.
Secturæ ærariæ. Cæſ. 3. Bell. Gall. 21. Illi alias eruptione tentata, alias cuniculis ad aggerem vineaſque actis, cujus rei longe peritiſſimi ſunt Aquitani, propterea quod multis locis apud eos ærariæ ſecturæ ſunt. Videtur, pro Fodinis accipere; ubi æs dividitur vel ſecatur. [Al. Stricturæ, q. V. & Æraria in æs.
Sectĭlis, e. Adj. [τμητὸς] Quod ſectum eſt, aut excidi poteſt: vel potius, quod in noſtros uſus ſecari ſolet ut, Sectile porrum, i. e. Sectum & ſua ſponte conciſum (ut ait Valla lib. 1.) Juvenal. 3. Sat. 293. V. sectivus.
Ebur ſectile. Ovid. De medicamine faciei, v. 10.
Medulla ſectilis. Plin. lib. 16. cap. 39.
Sectiles laminæ, Sectæ. Plin. lib. 16. cap. 43. Magna autem & glutini ratio, propter ea, quæ ſectilibus laminis, ac in alio genere operiuntur.
Sectilis, pro Sectibilis, quod facile ſecari poteſt. Plin. lib. 16. cap. 43. Durabilia ac ſectilia, quæ modice humida. Ibid. Dat & alnus tuber, ſectile, ſicut citrus acerque.
Teſſellata & ſectilia pavimenta. Sueton. in Jul. cap. 46. Multi eum prodiderunt in expeditionibus teſſellata & ſectilia pavimenta circumtuliſſe. Vitruv. lib. 7. cap. 1. Ad regulam & libellam exacta pavimenta ſtruantur, ſive ſectilibus, ſeu teſſeris. Per Sectilia intelligimus Sectas parvas marmoreas cruſtas in varios interdum colores. i. e. Opus amuſſeatum, ſive Muſivum, ut Spartianus in Peſcennio, aut Moſaicum vocamus. Per Teſſeras, Quadrata grandia. conf. in musivus, Pavimentum, tessera.
Sectīvus, a, um. Adj. Idem. ut, Sectivum porrum, quod folia ejus ſæpius ſecantur, ut profundius creſcat. Columel. lib. 11. cap. 3. Apud Martialem titulus eſt, Porri ſectivi, lib. 13. 1. Plin. lib. 19. cap. 10. Sectivi duo genera. conf. sectilis.
Secābĭlis, e. aliud Adj. Lactant. de Ira Dei, cap. 10. Dividua & ſecabilia ſunt. Auſon. Ecl. 1. 7. Secabile ſegmen.
Secāle, is. n. Frumenti genus, V. ſuo ordine.
Secŭla, æ. f. Inſtrumentum ruſticum. Varro de L. L. 4. 31. Seculæ falces, a ſecando. Claud. Conſ. Hon. 6. 391. Circumflexa ſecula.
Segmen, ĭnis. n. [τμῆμα] Quicquid ab aliquo reſecatur: a ſecando, quaſi Secamen dictum, c in g mutato. Plin. lib. 13. cap. 12. Segminibus utrinque amputatis. Gell. lib. 10. cap. 15. Unguium Dialis & capilli ſegmina ſubter arborem felicem terra operiuntur.
Segmentum, i. n. [πρίσμα, ἀπότμημα] Idem Plin. lib. 36. cap. 6. Craſſior arena laxioribus ſegmentis terit, & plus erodit marmoris.
Segmenta, etiam Inciſuræ & virgulæ ſectæ ex gemmis & unionibus.
Segmenta ſunt Partes ſphæræ, vel circuli, apud Geometras.
Segmenta, [κλίματα] dicuntur Partes, &, ut ita dicam, Membra mundi, in quæ univerſa terra digeritur. Plin. lib. 6. cap. 33. Plura ſunt autem hæc ſegmenta mundi, quæ noſtri circulos appellavere: Græci parallelos. Idem, Quod ſupereſt terrarum, tribus aſſignatur ſegmentis.

Segmentum, Ornamentum colli, quod monile vocatur, ſic dictum, quod ex ſegmentis fieri conſuevit, id eſt ex bracteolis argenteis, aureiſve. Val. Max. lib. 5. cap. 2. pr. In Coriolani mentione, Senatus matronarum ordinem benigniſſimis decretis adornavit. Sanxit namque, &c. Permiſit quoque his purpurea veſte, & aureis uti ſegmentis. Juven. 2. Sat. 124.

Segmenta, & longos habitus, & flammea ſumit. Sunt tamen qui ibi Segmenta interpretantur Faſciolas, quæ in ordine veſtis extrema parte aſſutæ, junctæque, ornamento ſint indumentis muliebribus, vel quibus nova nupta amicitur, ut ait Probus. Alii accipiunt pro Margaritis & murenulis, hoc eſt torquibus. Ovid. 3. de Arte Am. 169.

Quid de veſte loquar? non jam ſegmenta requiro.

SEGMENTĀTUS, a, um. Adj. Segmentatæ veſtes, dicuntur Purpureæ bracteolis argenteis, aureiſque depictæ. Plautus, Quam pulcre ſegmentatam veſtem. Martial. lib. 6. 74.

Segmentatum, Quicquid ex tenuiſſimis ſegmentis vermiculatim compoſitum eſt, etiamſi ſegmenta lignea ſunt. Juven. 6. Sat. 89.

Et ſegmentatis dormiſſet parvula cunis. i. e. Vermiculato emblemate pictis, vel præſegminibus, id eſt tenuiſſimis ligneis ramentis, ac verſicolo: ibus depictis. [Rectius opinor Schol. vet. Segmenta dicit, vittam pendentem de veſtibus, intextam auro. Vitta autem Ταινία in Gl. exp.

SECORDIA, SECORS. V. SOCORS.

SECRETARIUM, SECRETARIUS, SECRETO, SECRETUM, SECRETUS, V. SECERNO.

SECTA, SECTARRIUS, SECTATOR. V. SEQUOR.

SECTILIS, SECTIO, SECTOR, ōris, SECTUS. V. SECO.

SECTOR, āri. V. SEQUOR.

SĔCŬBO, ui, ĭtum, [ἀποκοιτῶ] āre. Separatim ſive ſeorſum cubare. Liv. 39. 10. Per jocum adoleſcens vetat eam mirari, ſi per aliquot noctes ſecubuiſſet. Suet. in Tiber. cap. 7. Cum Julia primo concorditer & amore mutuo vixit: mox diſſedit, & aliquanto gravius, ut etiam perpetuo ſecubaret. Aliter Propert. lib. 2. 25. 5. Brœkh. 19. 41.

Miles depoſitis annoſus ſecubat armis. [i.e. Abditus latet, ut vult Brœkh. vel potius; Solus cubat, non excubat in cohorte.

In vacuo toro ſecubare. Ovid. 3. Amor. 9. 34.

A papillis alicujus ſecubare. Catul. 59. 105.

SECUBĬTUS, ûs. m. [ἀποκοίτησις] ut, Puellæ ſecubitus. Catul. Argon. 379. Triſtes ſecubitus ferre. Ovid. 3. Amor. 10. 43.

SECULA, V. ſupra in SECO. SECULARIA, SECULARIS, SECULUM, V. SÆCULUM.

SECUM, V. SUI.

SĔCUNDUS, a, um. Adj. [δεύτερος Gl. L. G.] quaſi Sequundus, vel Sequebundus, a Sequor. Quod ſequitur primum: & tam numerum, quam ordinem denotat. Plaut. Pœnul. 1. 2. 118.

— primum prima ſalva ſis,
Et ſecunda tu ſecundo ſalve in pretio: tertia
Salve extra pretium.

Secundus de tribus. Cic. in Orat. 50. Quoniam id ſecundum erat de tribus.

Secundus alicui re quapiam. Virg. 11. Æn. 441.

Nulli virtute ſecundus. Sil. lib. 7. 55.

Forma nulli ſecunda. Ovid. 1. Amor. 8. 25.

Secundus a rege. Hirt. Bell. Alex. 66.

Secundus ad. Cic. 3. de Fin. 32. Nemo dicit, in regia regem ipſum quaſi productum eſſe ad dignitatem, ſed eos, qui in aliquo honore ſunt: quorum ordo proxime accedit ut ſecundus ſit ad regium principatum.

Facies toto orbe ſecunda. Juvenal. Sat. 10. 63. de Sejani facie, qui ſecundus a Cæſare Tiberio fuit.

Hæres ſecundus, Subſtitutus. V. HÆRES.

Loco ſecundo, Deinde. Cic. pro Cæcin. 23. Maxime fuit optandum Cæcinæ, Recuperatores, ut controverſiæ nihil haberet: ſecundo loco, ut ne cum tam improbo homine: tertio, ut cum tam ſtulto haberet.

Locus in dicendo ſecundus. Cic. 2. Att. Et ille ſecundus in dicendo habet auctoritatem pæne principis, & voluntatem non minus devinctam beneficio COS.

Lumen ſecundum, Dies ſequens. Cic. 7. Att. 26. Si te ſecundo lumine hic offendero.

Menſa ſecunda. Cic. 14. Att. 6. Hæc ad te ſcripſi appoſita ſecunda menſa. Idem 16. Fam. 21. In lacinia ſervantem ex menſa ſecunda ſemina. Virg. 2. Georg. 101.

Non ego te, diis & menſis accepta ſecundis,
Tranſierim, Rhodia, &c.

Partes tractare ſecundas, Tragœdiæ ſcilicet. Hor. 1. Epiſt. 18. 14.

Partium eſſe ſecundarum. Cic. 1. Verr. 48. Ut in actoribus Græcis fieri videmus, ſæpe illum, qui eſt ſecundarum, aut tertiarum partium, quum poſſit aliquanto clarius dicere, quam ipſe primarum, multum ſummittere, ut ille princeps quam maxime excellat. V. PARS.

Interdum reticetur ſubſtantivum. Plin. lib. 7. cap. 12. Ejuſdem familiæ Scipioni poſt eum cognomen Salutio mimus dedit; ſicut Spinter ſecundarum, tertiarumque Pamphilus, collegio Lentuli & Metelli COSS.

Secundas agere, pro Aſſentiri alicui, & pæne aſſentari. Senec. lib. 3. de Ira, cap. 8. Cœlium oratorem fuiſſe iracundiſſimum conſtat: cum quo cœnabat in cubiculo lectæ patientiæ cliens: ſed difficile erat illi, in crapulam conjecto, rixam ejus, cum quo edebat, effugere. Optimum judicavit, quicquid dixiſſet ſequi, & ſecundas agere. Non tulit Cælius aſſentientem, ſed exclamavit, Dic aliquid contra, ut duo ſimus. conf. PARS.

Auctoritatis ſecundæ, Proximum primæ. Plin. lib. 35. cap. 6. Rubricæ genus in ea voluere intelligi quidam, ſecundæ auctoritatis; Palmam enim Lemniæ dabant.

Notæ ſecundæ vites, h. e. Bonitatis & præſtantiæ. Columel. lib. 3. cap. 2.

Panis ſecundus, idem qui Secundarius. Hor. 2. Epiſt. 1. 123.

— vivit ſiliquis, & pane ſecundo.

Secundus, pro Pari. Hor. 1. Carm. 12. 18.

Unde nil majus generatur ipſo,
Nec viget quicquam ſimile, aut ſecundum:
Proximos illi tamen occupavit
Pallas honores. [Proximos longo intervallo, non quaſi gradu unico diſtans, quod proprie ejus eſt, quod ſecundum locum obtinet.

Secundus, Pronus, De his, quæ fluxum, curſumve habent.

Amni ſecundo pars cetera defluit. Virg. 8. Æn. 549.

Amni ſecundo miſſus defluit aries. Virg. 3. Georg. 447. Defluit, Cum aqua ſcilicet. Servius.

Aura ſecunda, Grata, aſpirans, proſpera. Plin. lib. 8. cap. 32.

Currus. Virg. 1. Æn. 160.

Flectit equos, curruque volans dat lora ſecundo. i. e. inquit Servius, Obſequenti Trojanis. Et tractus eſt ſermo a ſequentibus ſervis, i. e. pediſequis ſecundis. Unde & Secundam fortunam dicimus: quod ſecundum nos eſt, i. e. prope nos. [Immo quod Sequitur nos, V. infra.

Flumen ſecundum, Pronum. Tacit. 5. Hiſt. 23. Ovid. 4. de Pont. 15. 27.

— ſed flumine ſæpe ſecundo
Augetur remis curſus euntis aquæ.

Mare ſecundum. Liv. 29. 7.

Ventus ſecundus, [οὔριος ἄνεμος, Gl. L. G.] Proſper, gratus. Cic. 3. de Nat. Deor. 83. Iſque, quum ſecundiſſimo vento curſum teneret, ridens, Videtis ne, inquit, amici, quam bona a diis immortalibus navigatio ſacrilegis detur? Plaut Merc. 5. 2. 34.

Huc ſecundus ventus nunc eſt, cape modo verſoriam. Cic. 2. Att. 16. Quid ſi etiam Cæſarem, cujus nunc venti valde ſunt ſecundi, reddo meliorem? Hic per translationem.

Vela intendere ventis ſecundis. Virg. 3. Æn. 683.

Verba iræ ſecunda, pro Apta & congruentia. Liv. lib. 2. 38. pr. Sedulo audientes ſecunda iræ verba.

Secundus, [αἴσιος Gl. G. L.] Fauſtus, Lætus, Proſper.

Avibus ſecundis, Bonis, Lætis auſpiciis. Liv. 6. 12. Deos, qui ſecundis avibus in prælium miſerint.

Auſpicia ſecunda. Hor. 4. Carm. 14. 16.

Numinibus ſecundis, Propitiis. Tacit. 15. Ann. 34. pr. Illic, ut plerique arbitrabantur, triſte, ut ipſe, providum potius, & ſecundis numinibus, evenit.

Omine ſecundo ire. Hor. 3. Carm. 11. 50.

Secundus, [οὔριος, δεξιὸς Gl. L. G.] Benevolus & favens, item Lætus & facilis. Et contrarium habet Adverſus.

Admurmurationibus ſecundis Senatus illum accuſavi. i. e. Senatu ſubmiſſis verbis aſſentiente. Cic. 2. Q. frat. 1. Multa feci verba de toto furore latrocinioque P. Clodii: tanquam reum accuſavi, multis & ſecundis admurmurationibus cuncti Senatus.

Actiones ſecundæ. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Amor ſumme ſecundus. Lucret. lib. 4. 1135.

Auribus ſecundis aliquid accipere, Benevolis. Liv. 6. 40. Omnia ne ſemper, quæ magiſtratus ille dicet, ſecundis auribus: quæ ab noſtrûm aliquo dicentur, adverſis accipietis?

Clamor ſecundus. Virg. 5. Æn. 591.

Curſus ſecundos dare. Virg. 3. Æn. 460.

Di faciles, & in amore ſecundi. Ovid. 18. Epiſt. 3.

Exiſtimatio ſecunda, h. e. Fama proſpera. Suet. in Claud. Cæſ. cap. 7.

Exitus ſecundi, Felices. Hor. 4. Carm. 14. 38.

Fama ſecunda, Bona, proſpera. Liv. 27. 10. extr. conf. Compar.

Fortuna ſecunda, & Dubia. Cic. 3. Verr. 38. Si nullam religionem ſors habebit, nullam ſocietatem conjunctio ſecundæ dubiæque fortunæ, nullam auctoritatem mores atque inſtituta majorum. [Hæc & Obſequens fortuna dicitur. conf. Currus, ſupra.

Fortuna adverſa, & Secunda, contraria. Virg. 9. Æn. 282.

Laboribus ſecundis crevit Romana pubes. i. e. Proſperis. Horat. 4. Carm. 4. 45.

Oratione ſecunda extollere aliquem, Grata, plauſibilis. Sall. in Jugurth. c. 65.

Plauſuque volat fremituque ſecundo. Virg. 5. Æn. 338.

Populo ſecundo aliquid facere, Favente, non repugnante. Cic. 2. Tuſc. 4. Eſt enim Philoſophia paucis contenta judicibus, multitudinem conſulto ipſa fugiens, eique ipſi & ſuſpecta & inviſa; ut vel ſi quis univerſam velit vituperare, ſecundo id populo facere poſſit.

Prælium ſecundum. Tacit. 4. Hiſt. 79. Secundum prælium fecit.

Res ſecundæ, Proſperæ, ex animo ſuccedentes. Dictæ (ut ait Feſtus) non a numero, ſed quia ut velimus ſequantur. Cic. de Amicit. 22. Nam & ſecundas res ſplendidiores facit amicitia, & adverſas, partiens, communicanſque, leviores. Ter. And. 5. 6. 11. Age, me in tuis ſecundis rebus reſpice. Hor. 1. Epiſt. 10. 30.

Quem res plus nimio delectavere ſecundæ.

Res ſecundæ de. Ter. Heaut. 2. 2. 1.

Si mihi ſecundæ res de amore meo eſſent, jamdudum, ſcio,
Veniſſent.

Rumor ſecundus. Hor. 1. Epiſt. 10. 9. Virg. 8. Æn. 90.

Ergo iter incœptum celerant rumore ſecundo. V. RUMOR.

Tempeſtas ſecunda. Tacit. in Vita Agric. 38.

Tempora ſecunda. Horat. 4. Carm. 9. 35.

Vires ſecundæ. Virg. 2. Æn. 617.

Voluntate ſecunda hominum. Cic. 13. Fam. 19. Panſam noſtrum ſecunda voluntate hominum paludatum ex urbe exiſſe, cum ipſius cauſa gaudeo, tum mehercle etiam omnium noſtrûm.

Secunda in aliquem voluntas. Cæſar 2. Bell. Civil. cap. 17. Tanta ac tam ſecunda in Cæſarem voluntas provinciæ reperiebatur.

Compar. Suet. in Jul. cap. 2. Reliqua militia ſecundiore fama fuit. i. e. meliore.

Secundiores res concedere Deos. Cæſ. 1. Bell. Gall 14.

Superl. Hirt. Bell. Alex. cap. 11. Prælium ſecundiſſimum.

Omnia ſecundiſſima nobis accidiſſe videntur. Cic. 10. Att. 8.

Secundus, Cognomen frequens apud Romanos, ut C. Plinius Secundus. V. infra.

SECUNDO, Adv. [δεύτερον] Secundo Conſul, pro Iterum. Et, Secundo eum noveram, i. e. Bis. Cicero, Semel hominem allocutus fueram: an ſecundo mihi redeundum eſſet, ignorabam. [Ita Nizol. Sed alius locus eſt pro Planc. 50. quem ſubnotat. Ubi Secundum maſim.

SECUNDUM, [κατὰ, Gl. G. L.] Præpoſitio Accuſativo caſui ſerviens, pro Juxta ſive prope. Nam quod ſecundo loco poſitum eſt, prope eſt. Cic. 4. Fam. 12. Duo vulnera accepiſſe, unum in ſtomacho, alterum in capite ſecundum aurem. Plaut. Rud. 1. 2. 60.

Proh dii immortales! quid illuc eſt, Sceparnio,
Hominum ſecundum litus? Cic. 8. Att. 12. Cn. Magn. L. Dom. Et ſi ſecundum mare ad me ire cœpiſſet, confeſtim in Samnium ad me venturum.

Secundum, Poſt. Plaut. Capt. 2. 1. 42.

Nam ſecundum patrem tu es pater proximus. Cic. 2. Offic. 11.

Proxime autem & ſecundum deos, homines hominibus maxime utiles eſſe poſſunt. Liv. 28. 9. Se vero ea, quæ poſtularent, decernere, Patres, merito Deorum primum, dein, ſecundum deos, Conſulum, reſponderunt.

Secundum fratrem illis plurimum tribuebat. Cic. 4. Acad.

Secundum te nihil eſt mihi amicius ſolitudine. Cic. 12. Att. 16.

Hæres ſecundum aliq. inſtitutus. Cic. 3. Verr. 114. Appellat hæredem L. Annium, qui erat inſtitutus ſecundum filiam.

Secundum hunc diem, Cras. Cic. 1. de Orat. 264. Hoc facilius nobis expones ea, quæ abs te de officiis, præceptiſque oratoris quæſita ſunt: ſed, opinor, ſecundum hunc diem: ſatis enim multa a nobis hodie dicta ſunt.

Secundum ea quæro, ſervariſne in eo fidem. i. e. Poſtea, vel Præter hæc. Cic. in Vatin. 15.

Secundum & Ante, contraria. Cic. 2. Verr. 33. Tua ratio eſt, ut ſecundum binos ludos mihi reſpondere incipias: mea, ut ante primos ludos comperendinem.

Secundum, Pro. ut, Secundum te litem do, i. e. Pro te: Secundum me judica, Pro me. Suet. in Claud. Cæſ. cap. 15. Abſentibus ſecundum præſentes facillime dabat. Cic. 4. Verr. 41. Utatur inſtituto ſuo, ne cogat ante horam decimam de abſente ſecundum præſentem judicare. Ulpianus, Et poſt edictum ſecundum præſentem judicabitur, ac ſi præſens eſſet.

Secundum cauſam multa diſputare; In favorem cauſæ. Cic. 4. Att. 2.

Secundum te decrevit. Cic. 4. Att. 2. Nunciat jam populo, Pontifices ſecundum ſe decreviſſe.

Secundum Buthrotios judicavit. Cic. 16. Att. 18.

Secundum, In. Cic. 1. de Divin. 126. Quumque ſolidam inveniſſet, ſtatuiſſetque tollere: ei ſecundum quietem viſam eſſe Junonem: prædicere ne id faceret.

Secundum quod poſſibile eſt. Paulus in l. 1. D. De fundo dotal.

Secundum, alio modo. Ter. Eun. 5. 9. 60.

— poſtquam eis mores oſtendi tuos,
Et collaudavi ſecundum facta & virtutes tuas,
Impetravi.

Secundum jus faſque. Liv. 30. 31. Dii teſtes ſunt: qui & illius belli exitum ſecundum jus faſque dederunt, & hujus dant, & dabunt.

Secundum arbitrium tuum, pro Ad arbitrium tuum. Cic. 7. Verr. 163.

Judicare ſecundum aliquem. Cic. pro Roſc. Com. 3. V. paulo ſupra.

Secundum, Super. Salluſt. in Jugurth. Secundum ea uti deliberetis. [Error videtur. Cap. 14. exſtat, Vellem potius ob mea &c. ſecundum ea, ſi deſideranda erant, uti debitis uterer. V. Priſcian. in 14. fol. 157. b. Aldi & 18. 240. a. ubi docet Secundum pro κατὰ, vel μετὰ, Græcorum imitatione dici.

Secundum Platonem, i. e. Juxta Platonis ſententiam.

SECUNDUM, Adv. pro Secundo, vel Iterum. [δεύτερον Gl. G. L.] Varro apud Non. 2. 621.

SECUNDE, Adv. Idem. Gell. 7. 3.

SECUNDÆ, ārum. f. pl. [ὕστερα] Membrana illa, quæ poſt partum utero prodit, quæ & Secundina vocatur. Dictæ ſecundæ, quod naſcentem infantem ſequantur. Plin. lib. 20. cap. 9. Braſſicæ ſuccus contra ardorem febrium & ſtomachi vitia, utiliſſime imponitur, & ad ſecundas. Idem lib. 20. cap. 13. Feminarum etiam purgationes, ſecundaſque, etiam emortuos partus, ut Hippocrati videtur, ex vino dulci nigro pota. Vulgo *L'arriere-fau.*

SECUNDĀRIUS, a, um. Adj. [δευτερεῖος Gl. G. L.] quaſi Secundi ordinis. ut, Panis ſecundarius. Suet. in Auguſt. cap. 76. Plin. lib. 18. cap. 9. Præterea floris ſemodium, & cibarii, quod ſecundarium vocant, ſextarios quatuor, furfuris ſextarios quatuor. Sic, Secundarium minium, apud eundem lib. 33. cap. 7. conf. CIBARIUS.

Secundarium, pro Proximum, vel Secundum. Cic. 2. de Invent. 24. In hoc autem loco, caput illud erit accuſatori, ſi demonſtrare poterit, alii nemini cauſam fuiſſe faciendi: ſecundarium, ſi tantam, aut tam idoneam nemini.

SECUNDARIUS, i. m. [δευτεραγωνιστής] Actor ſcenicus ſecundarum partium. Cicero metaphorice uſus eſt in Bruto 244. Quod idem faciebat, inquit, Q. Arrius, qui fuit M. Craſſi quaſi ſecundarius. Budæus interpretatur, Secundæ & proximæ claſſis. Sunt qui legunt Secundarum: ſubaudiuntque Partium. Alii Secundanus: nec deſunt qui Secundator legendum putent. [Gloſſ. Lat. Græc. Secundarius, Subdiga, Ὑποκεντής.

SECUNDĀNUS, a, um. Adj. [δευτερανὸς] Secundæ legionis miles, vel emeritus. Plin. lib. 3. cap. 4. In mediterraneo coloniæ Arelate ſextanorum, Bliterræ ſeptumanorum, Arauſio ſecundanorum. h. e. Sextæ, ſeptimæ, & ſecundæ legionis militum. Liv. 34. 46. extr. Quartæ hic, ille ſecundæ legionis (rem in aſperis præliis ſæpe tentatam) ſigna, adempta ſigniferis, in hoſtes jecerunt: Dum repetunt enixe ſignum, priores ſecundani ſe porta ejecere. Idem 34. 15. Secundani terga hoſtium cædunt.

SECUNDĬCERIUS, i. m. [σεκουνδικήριος] non Secundocerius, aut Sericerius, legendum eſt in Codice Juſtiniani lib. 12. titul. 7. in Rub. Eſt autem Secundicerius, Secundarius; ſicut Primicerius, Primarius: i. e. Qui ſecundum locum in dignitate primicerii obtinet: quaſi notarius ſecundarius & poſt protonotarium. V. l. Scriniis omnibus. §. Scrinii. De palatinis. lib. 12. C. tit. 24. conf. PRIMICERIUS.

SECUNDO, [δευτερῶ] āre. Gemino, Itero. Gloſſ. Græc. Lat.

Secundo, [αἰσιοποιῶ Gl. G.L.] Proſperum reddere. Propert. lib. 3. 21. 14.

Jam liquidum nautis aura ſecundat iter. Virg. 7. Æn. 259.

— di noſtra incœpta ſecundent. [In Gloſſ. Lat. Græc. mendoſe ſcriptum puto, Secundo, προφόρω, ἢ αἰσίω, pro προφορῶ, αἰσιῶ.

Aura blanda ſecundat aquas. Ovid. 13. Epiſt. 136.

Viſus ſecundare, & omen levare. Virg. 3. Æn. 36.

Deus ſecundet votum noſtrum. Senec. Herc. fur. 9.

Secundare, In melius convertere. vel obſequi, ut ait Donatus. Ter. Adelph. 5. 9. 37.

Hæc reprehendere & corrigere me, & ſecundare in loco. Emendata exemplaria hoc loco legunt Obſecundare.

Tempus ei rei ſecundat. Plaut. Rud. 4. 2. 3.

SECUNDANS, antis. Partic. [ἐπουριάζων] ut, Vento ſecundante. Tacit. 2. Ann. 24.

SECUNDATIO, ōnis. f. Auguſtin.

SECUNDĀTUS, ûs. m. Locus ſecundus. Tertull. de Anima, cap. 27. Alteri primatum damus, alteri ſecundatum. [Non eſt verbale.

SECUNDATOR, ōris. m. Hieron.

SECUNDUS, [Σεκοῦνδος] Philoſophus fuit Athenienſis, quem aliqui Epithyrum vocant, quod Architecti filius fuerit, multæ quidem doctrinæ, mediocris eloquentiæ, æqualis æmulusque Herodis Attici, qui illud Heſiodi eleganti mutatione in eum cavillatus eſt,

Figulus æqualem exagitat, tu Rhetora tecton. Nihilominus tamen ſenem poſtea mortuum & epicedio & lacrimis honoravit. Ex Philoſtrato.

Secundus alter Tridentinus, vir ſanctus, Agiulphi regis Longobardorum tempore, ſcripſit breviter Longobardorum hiſtoriam. auctor Paulus Forojulienſis.

Fuit etiam hoc illuſtris Veronenſis familiæ cognomen, ex qua fuit Plinius Secundus, Naturalis hiſtoriæ ſcriptor. V. PLINIUS. Fuit & multis aliis Ro. gentibus uſurpatum cognomen.

SECUPLUM, V. SESQUIPLUM.

SECURIDACA, æ. f. Herba eſt ciceris foliis puſilla, ſoliculos habens corniculorum modo aduncos, & in his ſemen rufum, ſecuriculæ ancipitis figura, a quo argumento & nomen invenit, πελεκῖνος. Naſcitur in hordeo & tritico, quæ & amplexu ſuo non raro enecat. Alio nomine Hedyſarum dicitur. Apud Gallos varia ſortitur nomina; aliis Fabam lupinam, aliis Erbum, aliis Granum appellantibus.

Securidàca, Nomen eſt in Latinis ſcriptoribus non rarum. Turnebus tamen iſtam nominis formam non agnoſcit, cum præſertim Græce πελεκῖνος a ſecuri vocetur, & a ſecuritate nomen oriri non poſſit. Ex eo fit ut contra fidem omnium librorum Securiclatam ſcribi debere contendat, id eſt Securiculatam, a ſecuricula, cujus figuram ſemen refert.

SĔCŪRIS, is. f. [πέλεκυς Gl. L. G.] Inſtrumentum fabrile, ad ſecanda ligna; quaſi Semiquiris, ut ait Servius. Sabini enim Quirim haſtam appellabant. Virg. 11. Æn. 656.

— æratam quatiens Tarpeja ſecurim.

Acies ſecurium. V. ACIES.

Anceps ſecuris. Ovid. 8. Met. 397. Ex utraque parte incidens, utrimque acuta. [Niſi periphraſis eſt Bipennis. Gloſſ. Græc. Lat. πέλεκυς δίστομος, Bipennis.

Curvæ ſecures. Virg. 7. Æn. 184.

Ex adamante facta ſecuris. Ovid. 3. Faſt. 805.

Hebetes ſecures. Juven. 8. Sat. 137.

Laurigeræ ſecures, Imperatoris victoris faſces laureati, cum ſecuribus. Claud. 4. Conſ. Hon. 14.

Pacificæ ſecures. Lucan. lib. 7. 64.

Sacrifica ſecuris. Ovid. 12. Met. 249.

— veluti qui candida tauri
Rumpere ſacrifica molitur colla ſecuri.

Sævæ ſecures. Virg. 6. Æn. 819.

Tenedia, V. Infligere ſecurim infra.

Valida ſecuris. Virg. 11. Æn. 696.

Rara ſecuris eo fertur, i. e. Eo raro venitur cædendorum lignorum gratia. Hor. 1. Serm. 7. 27.

Cædere ſecuri. Virg. 3. Georg. 364.

Impacta ſecuris cædit rotas bigarum. Juven. 10. Sat. 59.

Infligere ſecurim, vel Injicere, dicuntur, qui vehementer lædunt, ac vulnerant. Cic. pro Muren. 48. Sed tamen, Servi, quam te ſecurim putas injeciſſe petitioni tuæ, quum tu populum Rom. in eum metum adduxiſti, ut pertimeſceret, &c. Atque inibi paulo ſuperius, quod hic Securim dixit, velut exponens, appellat Plagam: Atque ex omnibus illa plaga eſt injecta petitioni tuæ, non tacente me, maxima. Item pro Planc. 70. Graviorem potuerunt Reip. infligere ſecurim. Idem 2. Q. frat. 10. Tenediorum igitur libertas, ſecuri Tenedia præciſa eſt. Et Demoſthenes Phocionem appellare ſolet ſuorum argumentorum ſecurim. Omnia tela in patriam intenta, dixit Cic. de Provinc. Conſ. 23. Eraſmus.

Percutere ſecuri. Cic. 3. Verr. 7. Agunt eum præcipitem pœnæ civium Romanorum, quos partim ſecuri percuſſit, partim in vinculis necavit.

Subjicere cervices ſecuri. Cic. in Piſon. 83. Quum miſer ille ſecuribus hoſpitis ſui cervices ſubjicere geſtiret.

Secures faſcibus inſerebantur, & ſolebant Conſulibus Romæ, & Prætoribus in provincia faſces & ſecures præferri. Liv. 24. 9. Conſul admonuit cum ſecuribus ſibi faſces præferri. Idem 2. 18. Creato Dictatore primum Romæ, poſtquam præferri ſecures viderunt, magnus plebem metus inceſſit. [Immo Romæ detractæ erant Conſularibus faſcibus ſecures. V. in FASCES & SUBMITTO.

Secures pro ipſo honore curulis magiſtratus, cui competunt ſecures. Hor. 3. Carm. 2. 19.

Nec ſumit, aut ponit ſecures
Arbitrio popularis auræ.

SECURA, æ. f. & SECURUM, i. n. etiam dicitur, ſi credimus Gloſſographo Græcolat. Πέλεκυς, Secura, hoc Securum.

SECURĪCŬLA, æ. f. [πελέκιον Gl. G. L.] dimin. Plin. lib. 18. cap. 19. Securiculam in ſtiva pendere oportet, qua intercidantur radices.

Securicula, Ligneum retinaculum, quod etiam fuſcus, ſubſcuſque dicitur, quo duo ligna tenaciſſime inter ſe vinciuntur: Unde Securiclati cardines, apud Vitruvium lib. 10. 15. Noſtri (ut arbitror) *hirundinum caudas* appellant. Bud. Philand. in Vitruv. 2. 8. & 4. 7.

Securicula [πελεκῖνος] in fabrica balliſtæ apud Vitruvium l. c. ea eſt, quæ incluſa & inſita, operitur chelonii pulvino. Turneb.

Legitur per contractionem Securicla. Unde

SECURICLĀTUS, a, um. Adj. Securiclis compactus. Vitruv. 10. 15. extr. Securiclati cardines. V. SECURICULA.

SECURĬFER, a, um. Adj. [πελεκυφόρος] Qui fert ſecurim: ut Pyracmon ſecurifer. Ovid. 12. Met. 460.

SECURĬGER, a, um. [πελεκυφόρος] aliud Adj. Idem.

Catervæ ſecurigeræ. Valer. 5. Argon. 137.

Dextra ſecurigera. Sil. lib. 16. 48.

Puellæ ſecurigeræ, Amazones. Ovid. 4. Epiſt. 117.

SĒCŪRUS, a, um. Adj. [ἀμέριμνος Gl. L. G.] Qui ſine cura eſt, quaſi ſeorſum a cura. Ac proprie de hominibus ipſis dicitur, atque ad animum refertur. Ovid. 1. Met. 100.

Mollia ſecuræ peragebant otia gentes. Plin. 3. Epiſt. 14. Vides

quot

quot periculis, quòt contumeliis, quot ludibriis simus obnoxii: nec est quod quisquam possit esse securus, quia sit remissus ac mitis.
Securus ab afflatu. Plin. lib. 12. cap. 1. i. e. Nullum afflatum timens sibi.
Securus de bello. Liv. 36. 41.
Reddere securum ab aliqua parte aliquem. Cic. 10. Fam. 24. Si Africanæ legiones celeriter venerint, securos vos ab hac parte reddemus.
Animi securi homo. Cic. 12. Att. 52. De lingua Latina securi es animi, dices, qui talia scribis.
Securus, Dissolutus, sine ulla cura, quem & Supinum Jurisconsulti vocare solent, id est, socordem, & desidem.
Genitivo jungitur. Quintil. de Tautologia loquens, lib. 8. cap. 3. Hæc enim quanquam non magnopere summis auctoribus vitata, interim vitium videri potest, in quod sæpe etiam incidit Cicero, securus tam parvæ observationis. i. e. Negligens & contemptor. [Vel potius Parvipendens, quod & Incuriosus dicitur.
Atque etiam de Bestiis dicitur, ut apud Lucan. lib. 1. 212. de leone,
Per ferrum tanti securus vulneris exit.
Amorum securus. Virg. 10. Æn. 329.
Conjugii secura. Valer. 8. Argon. 206.
Damni secura libido. Tacit. Agric. 43. 6.
Decoris securus. Tacit. 3. Hist.
Famæ securus, Sine cura comparandæ laudis. Ovid. 1. Trist. 1. 49.
Fortunæ secura virtus. Claud. de Conf. Mall. Theod. 2.
Futuri secura. Ovid. 6. Met. 137.
Odii securus. Tacit. in Vit. Agric. 43.
Pœnæ securus. Hor. 2. Epist. 2. 17.
Potentiæ securus. Tacit. lib. 4. Ann. 60.
Veniæ securus. Lucan. lib. 8. 784.
Securus eleganter ad res etiam inanimatas transfertur, A quibus cura & metus abest. Estque tum fere synonymum τῷ Tutus. ut,
Securus a metu somnus. Plin. lib. 28. cap. 9.
Securæ ab hoste res. Liv. 24. 19. Et nec dum securæ res ab Annibale essent.
Ævum securum agere. Lucret. lib. 6. 57.
Damno securo ruit porticus. Martial. lib. 1. 83.
Dies securos ire tibi non sinit puella. Tibull. lib. 3. 4. 54.
Domus securæ stant. Plin. in Paneg. cap. 51. pr., A metu ruinæ scil.
Otia secura agere. Virg. 3. Georg. 376.
Somnos securos rumpere. Lucan. lib. 3. 25.
Testamentum securum, Testamenti factio libera a metu calumniæ delatorum. Plin. in Paneg. cap. 34.
Virtus secura. Lucan. lib. 3. 25.
Casuum secura loca. Tacit. 1. Hist. 86. Non modo jacentia, & plana urbis loca, sed secura hujusmodi casuum implevit.
Æther terris securior. Ovid. 1. Met. 151.
Securissimus, apud Sidon. 8. Epist. 12. Tertull. & August.
Secūre, Adv. [ἀδεῶς] Paterc. 2. 129. 4. Secure aliquid continere.
Securius pugnare pro aliena domo. Justin. 9. 10.
Secūritas, ātis. f. [ἄδεια, ἀμεριμνία, ἀφροντισία] Curæ & anxietati opponitur: estque Animi recta placidaque constitutio, malorum impendentium cura vacans. Cic. 5. de Fin. 23. Democriti autem securitas, quæ est animi tanquam tranquillitas, quam appellant εὐθυμίαν. Idem 5. Tusc. 42. Qui autem illam, maxime optatam & expeditam securitatem, (securitatem autem nunc appello vacuitatem ægritudinis,) in qua vita beata posita est, habere quisquam potest, cui aut adsit, aut adesse possit multitudo malorum? Plin. lib. 9. cap. 47. Certissima est securitas vidisse planos pisces: quia nunquam sunt, ubi maleficæ bestiæ.
Infelix securitas. Quintil. in Procem. lib. 6.
Inhumana securitas. Tacit. 3. Hist. 83.
Compositus in securitatem, Securitatem simulans. Tacit. 3. Ann.
Consequi securitatem. Ulpian. in l. Si servus communis. D. de noxalib. action.
Parere securitatem. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Præstare securitatem. Cic. 15. Fam. 5. Vale, & nos dilige: & instituto itinere securitatem, diligentiamque sociis & Reipub. præsta.
Ut tranquillitas animi adsit, & securitas. Cic. 1. Off. 69.
Sĕcus, n. per omnes casus integra forma declinatur, Veteres dixere pro Sexus. Sallust. Fragm. cap. 15. Muliebre & virile secus. i. e. Sexus. Auson. Edyll. 11. 8.
Vesta, Ceres & Juno, secus muliebre, sorores. Dixit & Arnob. 5. Femineum secus. V. Gronov. ad Liv. 26. 47. & Elmenh. Indic. in Apulej. Cort. ad Sall. fragm. p. 960.
Sĕcus, [πλησίον Gl. L. G.] Præpositio, Accusativo jungitur, significatque Prope. ut, Secus decursus aquarum feruntur salices.
Nascitur secus fluvios. Plin. 24. 15. Ubi tamen Secundum legi vult Manut. V. Charis. 1.
Secus viam stare. Quintil. 8. 2.
Utrinque secus. Cato R. R. cap. 21. Dextra sinistra foramina utrimque secus laminas. Et p. p. Cupam, qui fini in modiolos erit, utrinque secus imbricibus ferreis IV desues, ibi utrimque secus facito, qui figas. Rursusque ibid. Foramen librarium ferreum, digitos VI latum, indito, pertusum utrinque secus, qua clavus eat.
Undique secus. Solin. cap. 64. Arcent fane afflatum noxium colles, quæ salubri apricitate undique secus objecti, prohibent auras pestilentes.
Sĕcus, [ἑτέρως, Gl. L. G.] Adv. significat Aliter, præsertim quando Non vel Haud comites habet. Plaut. Epid. 2. 2. 94.
Ubi erit empta, ut aliquo ex urbe amoveas; nisi quid tua
Secus sententia est. Cic. de Clar. Orat. 229. Nemo dicet secus.
[Sic Secus admissa in remp. Suet. Tib. 2. Ubi alii Secius, vel Sequius ex MSS. Sed Casaubonus κατ' εὐφημισμὸν dictum docet, pro κακῶς.
Recte an secus, nihil ad nos. Cic. in Pison. 68.
Secus quam. Plaut. Cas. prol. 46. Et Aul. 3. 2. 22. Quid diximus tibi secus, quam velles. Cic. 6. Att. 2. Mihi autem erit maxime curæ, ne quid fiat secus, quam volumus, quamque oportet.
Non secus ac. Cic. pro Muren. 10. Non secus, ac si meus frater esses, Et 2. de Orat. 24. Non dixi secus, ac sentiebam. Virg. 3. Æn. 236.
Haud secus, ac jussi, faciunt.
Secus atque. Cic. 3. de Orat. 117. Sed paulo secus a me atque ab illo partita ac distributa. Idem 2. de Nat. Deor. Quoniam cœpi secus agere, atque initio dixeram.

Longe secus. V. LONGUS.
Multo secus. V. MULTUS.
Secius compar. a Secus. V. in suo loco.
Secusses, Populi sunt in Alpibus, ut notat Plin. lib. 3. cap. 20.

S E D

Sed, [ἀλλὰ, Gl. L. G.] Conjunctio adversativa, aliquando Transitum significat ad mentionem alterius rei, inquit Donatus. Ter. Phorm. 1. 4. 37.
Sed quis hic est senex, quem video in ultima platea? A. ipsus est.
Puto Politianum solitum scribere Set. H. St. Ut postea Lindenbrogius in Terentio suo, & nuper Bentlejus, ex MSS. V. ad fin. dictionis ex Cassiod. allata.
Sed, contrariæ sententiæ significationem habens. Ter. And. 3. 1. 4.
Sed hic Pamphilus. S. quid dicit? M. firmavit fidem. Idem 3. 2. 45.
Atque haud scio, an, quæ dixit, sint vera omnia,
Sed parvipendo. Donat. Virg. 9. Ecl. 55.
Sed, incœptivum, pro Atque. Ter. And. 2. 1. 12.
Tu si hic sis, aliter sentias. B. age age, ut lubet. C. sed Pamphilum
Video. Donatus.
Sed mane, quasi Incipientis, demonstrantisque aliquid novi se invenisse. Ter. And. 4. 1. 59.
Faciam. P. at jam hoc opus est. D. hem! sed mane: concrepuit a Glycerio ostium. Donat.
Sed quid hoc! non Interrogantis, sed Mirantis & non intelligentis est, inquit Donat. Ter. And. 4. 5. 2.
Sed videon' ego Philotion? Ter. Hec. 1. 2. 6. Sic solet (inquit Donatus) dubitari, advenientibus ipsis, quos post multum temporis intervallum vident. conf. a pr.
Sed, interdum auget. V. Certus homo, in CERTUS.
Sed, Epitrope servit. Cic. 4. Acad. 75. Idem mihi quidem non videtur: sed dissolverit sane, certe tam multa non collegisset, quæ nos fallerent probabilitate magna. Idem pro Ligar. 35. Sed ierit ad bellum, dissenserit non a te solum, verum etiam a fratribus.
Sed, in objectione ponitur, & in anthypophora. Cic. 12. Philip. 26. Sed effugi insidias, perrupi Apenninum: nempe in Antonii congressum, colloquiumque veniendum est. i. e. Verum esto ut effugerim, vel effugiam, &c. Budæus.
Sed, in confirmatione, superiorum positum. Cic. 5. Verr. 67. Sunt homines Siculi non contemnendi, si per nostros magistratus liceat, sed homines & satis fortes, & satis plane frugi ac sobrii.
Non, sed. Cic. 1. Att. 15. Non odio adductus alicujus, sed animo corrigendæ & sanandæ civitatis.
Sed non, sed. Cic. 4. Acad. 66. Sed, non de me, ut dixi, sed de sapiente quæritur. Idem 2. de Orat. 299. Sed non de præstanti quadam & eximia, sed prope de vulgari & communi prudentia disputo.
Sed vellem non solum, &c. sed etiam, &c. Cic. 1. Fam. 9. V. NON.
Non modo, sed ne. Cic. pro Rabir. perd. reo, 13. Non modo hujus libertatis, mansuetudinisque non sunt, sed ne Romuli quidem aut Numæ Pompilii, sed Tarquinii. V. NON.
Sed, sive est ars, sive artis quædam similitudo, non est quidem ea negligenda, verum intelligendum, &c. Cic. 1. de Orat. 109.
Sed, pro Sed etiam. Cic. 1. de Nat. Deor. 110. Tuus autem deus, non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, poplitibus, manibus. Idem 1. Fam. 6. Non interfuit modo, sed præfuit. Cic. pro Milon. Obliti estis, Judices, recenti illo nuntio necis Clodianæ, non modo inimicorum Milonis sermones & opiniones, sed nonnullorum imperitorum. Idem in Pison. 64. Senatus odit te, quod eum tu facere jure concedis, afflictorem & proditorem, non modo dignitatis atque auctoritatis, sed omnino ordinis ac nominis sui. Et sic fere ubique. Bud.
Sed, pro Sed is. Cic. 5. Verr. 109. In quo etiam erat aliquis quæstus, sed honestus atque concessus.
Sed de perceptione hactenus. Cic. 4. Acad. 17.
Sed, plerunque in oratione vacat. Sed eo solent interdum uti Latini, cum inchoatum sensum, & longo tractu productum, aut interpellatum interjectione, & distractum, revocare & continuare volunt: ut apud Hor. 1. Serm. 1. 27.
Sed tamen amoto quæramus seria ludo. Cic. 2. Tusc. 3. Etenim si orationes, quas nos multitudinis judicio probari volebamus: popularis est enim illa facultas, & affectus eloquentiæ audientium approbatio. Sed si reperiebantur nonnulli qui nihil laudarent, nisi quod se imitari posse confiderent, quemque & sperandi sibi, eundem & bene dicendi finem proponerent, quid futurum putamus, cum adjutore populo, quo utebamur antea, nunc minime nos uti posse videamus? Ex Turneb.
Sed pro Quin etiam. Plin. 7. 30. Sed & nostrorum gloriam percenseamus.
Sedecum, Ἐπιδὲ. Gloss. Lat. Græc. [Scribe Sed eccum, divise. V. ECCUM.
Sed autem. Plaut. Rud. 2. 5. 15.
Sed autem, quid si hanc hinc abstulerit quispiam
Sacram urnam Veneris?
Sed contra. Cic. 1. Acad. 35. Zeno igitur nullo modo is erat, qui, ut Theophrastus, nervos virtutis inciderit, sed contra qui, &c.
Sed enim, pro Certe. Plaut. Curc. 1. 3. 19.
Sed enim nequeo durare, quin herum accusem meum. Al. Enimvero. Cic. 6. Att. 1. Sed enim, οἰκονομία si perturbatior est, tibi assignato. Gell. lib. 1. cap. 11. Cic. pro Cœl. 60. Sed revertar ad crimen: sed enim hæc facta illius, &c. al. Etenim.
Sed enimvero. Liv. 45. 19. Sed enimvero, quum detestabilis altera res & proxima parricidio sit, quid ad deliberationem dubii superesse?
Sed vero, pro Sed potius. Cic. 7. Verr. 14. O præclarum Imperatorem, nec jam cum M. Aquilio, fortissimo viro, sed vero cum Paulis, Scipionibus, Mariis conferendum, [conf. 25. ubi Vero omisit.
Sed nunc vero. Curt. lib. 3. 6. 10. Rex, inquit, semper quidem spiritus meus ex te pependit: sed nunc vero arbitror sacro & venerabili ore trahitur. Verba sunt Philippi medici ad Alexandrum. [In emendatis codd. Nunc vere legitur.
Antiqui Sedum pro Sed ponebant. Charis. l. 1. [Cassiod. de Orthogr. cap. 1. Sed cadit in quæstionem, & aliis per t, aliis per d placet scribi. Apud antiquos enim Scio Sedum fuisse: unde nos, duabus litteris novissimis ablatis, reliquas litteras, salva d, in usum habemus. Quem admodum

admodum si quæras, Sat qualiter scribi oportet? Dicemus per t, quia integrum ejus sit Satis.

Sedate, Sedatio, Sedatus. V. sedo, are.

Sedecennis, Sedecies, Sedecim, V, sex.

Sĕdeo, ēs, sēdi, sessum, [κάθημαι, Gl. L. G. & G. L.] ēre. componitur ex Se, & Eo; quasi Seorsum eo: nam seorsum ire videmur, & quasi a ceteris separari dum sedemus. Quidam a Do fieri existimant, quod qui sedet, seorsum dare se videtur. Virg. 10. Ecl. 71.

Dum sedet, & gracili fiscellam texit hibisco. Plaut. Capt. prol. 12.
Si non, ubi sedeas, locus est: at est, ubi ambules.

Immo Sedes ab ἕδος, a quo Sedes est Sedeo. H. St. Rectius Voss. Etymol. ab ἕδω, quod est idem ac ἕζομαι. Ut sit nomen a verbo potius, unde & Sido.

Ad aliquem sedere. Ovid. 1. de Arte Am. 421.

Ad latus alicujus sedere. Cic. 7. Verr. 106. Atque eum vident sedere ad latus Prætoris, & ad aurem familiariter, ut solitus erat, insusurrare.

Ad gubernacula Reipubl. sedere. Cic. pro Rosc. Amer. 51. Cum apud majores nostros, summi viri, clarissimique homines, qui omni tempore ad gubernacula Reip. sedere debebant, tamen in agris quoque aliquantum operæ temporisque consumpserint.

In subselliis, sella, rheda, sedere. Plaut. Pœn. prol. 5. Cic. 4. Att. 9. Maloque in illa tua sedecula, quam habes sub imagine Aristotelis, sedere, quam in istorum sella curuli. Idem pro Milon. 55. Quum alter veheretur in rheda penulatus, una sederet uxor.

In equo sedere, pro Equitare. Cic. 7. Verr. 27. Ut eum nemo unquam in equo sedentem videret.

Equo, vel Carpento sedere. Martial. 5. 39.

Uno credis equo posse sedere duos? Liv. 1. 34. Ibi ei, carpento sedenti cum uxore, aquila, suspensis demissa leniter alis, pileum aufert. Subauditur præpositio In.

Vehiculo sedere. Cels. lib. 4. cap. 19. In hoc autem affectu corporis, neque ambulatione, neque frictione opus est: vehiculo sedisse, vel magis etiam equo prodest.

Post equitem sedet atra Cura. i. e. A tergo ejus sedet. Hor. 3. Carm. 1. 40.

Sedere super. Quintil. lib. 2. cap. 4. Plin. lib. 35. cap. 4. Nemeam sedentem supra leonem, palmigeram ipsam, &c.

Altis sedibus sedere. Ovid. 6. Met. 73.

Gremio tuo sedi. Ovid. 8. Epist. 94.

Humo sedere. Ovid. 4. Met. 261.

Sedere de avibus dicitur, In loco altiore esse: ut, Passer sedet in tecto. Virg. 12. Æn. 864.

Nocte sedens, serum canit importuna per umbras.

Sedere, aliquando Ignaviam cessationemque denotat; Sedere enim dicuntur, qui otio languent: & qui quod agendum est non agunt, & tempus otiose terunt. Virg. 12. Æn. 15.

— sedeant, spectentque Latini. Ter. Adel. 4. 5. 38. Cic. 16. Fam. 7. His ventis istinc navigatur, qui si essent, nos Corcyræ non sederemus. [Hic moram tantum diuturnam notat.

Sedere ad. Liv. 22. Id horreum fuit præsidium Pœnis sedentibus ad Trebiam.

Sedere apud hostes. Plaut. Amph. 2. 1. 52.

Ordine omne, ut quicquid actum est, dum apud hostes sedimus, Edissertavit.

Vestibulo sedet custodia. Virg. 6. Æn. 575.

Sedere, vox militaris, pro Castra posita habere. Liv. 2. 12. Sedendoque expugnaturum se urbem spem Porsenna habebat. Valer. Max. 7. 4. 5. Apud mœnia armatum sedendo.

Sedere, Considerare. Virg. 1. Æn. 60.

— celsa sedet Æolus arce. i. e. Curat. Servius. Idem 9. Æn. 4. — Turnus sacrata valle sedebat. Ubi Servius, Sedebat, ut Asper dicit, Erat: quæ clausula antiqua est, & de usu remota. Secundum Plaut. Frag. 3. 54. Sedere, est Consilium capere, qui inducit servum dicentem, Sine juxta aram sedeam, & dabo meliora consilia. Sed secundum augures, est Augurium captare: nam post designatas cæli partes, a sedentibus captantur auguria: quod & supra ipse ostendit latenter, inducens Picum solum sedentem: ut, — parvaque sedebat

Succinctus trabea. Aut Erat, aut Consilia capiebat, aut Augurabatur.

Ars sedendi, Cunctatio. Sil. lib. 8. 13. De Fabio, qui cunctando dicitur rem restituisse.

Totos dies sedere in villa. Cic. 2. Att. 43.

Continenter sedere. Catul. 35. 6.

Sedere nives diutinas. Plin. lib. 17. cap. 2.

Sedere, pro Placere, Dativo construitur. Virg. 5. Æn. 418.

Idque pio sedet Æneæ, probat auctor Acestes. Idem 2. Æn. 660.
Et sedet hoc animo. Plin. lib. 2. cap. 7. Sedere cœpit sententia hæc, pariterque & eruditum vulgus, & rude in eam cursu vadit.

Animo sedet fixum, immotumque, Statutum est. Virg. 4. Æn. 15.

Sedere judicium dicitur, pro Constare vel firmum esse. Sen. Epist. 46.

Sedens auribus vox, Hærens. Quintil. lib. 11. cap. 3. Vox clara, pura, secans aëra, auribus sedens. Ovid. 3. Epist. Sabin. 23.

Nondum Tyndaridis nomen mihi sederat aure. i. e. Nondum audiveram.

Nomen in ore sedet. Stat. 12. Theb. 114. — unum Polynicis amati

Nomen in ore sedet. i. e. Nil aliud loquitur quam Polynicem.

In ingenio alicujus sedere, Hærere in memoria alicui. Ovid. 2. Epist. 76.

Sedere, Figi. Flor. lib. 4. cap. 2. Egregia virtus Scævæ centurionis emicuit, cujus in scuto centum atque viginti tela sedere. De hoc sic ait Cæsar. lib. 3. Bell. Civil. 53. Scutoque ad eum relato Scævæ centurionis, inventa sunt in eo foramina CCXXX.

Judicem in aliquem sedere. Cic. pro Rabir. Post. 10. Modo vos iidem in A. Gabinium Judices sedistis.

Sedere, dicuntur judices, cum sui copiam faciunt & cognitionibus vacant. Unde & Dies *Sessionum* apud hodiernos. Cic pro Cluent. 105. Sedissent judices in C. Fabricium. Liv. 3. 46. Ne ejus rei causa sedisse videretur. Plin. 10. Epist. 8. Ubi cum sedissem cogniturus.

In proximo Senatui sedendi jus, Plin. lib. 16. cap. 4. [i.e. Post orchestram.

Sella curuli sedere, In magistratu curuli esse. Liv. 29. 37. pr.

In ovis sedere, pro Incubare. Plin. lib. 9. cap. 51.

Sedere, de locis depressis usurpatur. ut, Lucan. 3. 380.

— mediisque sedent convallibus arva.

Per udos Alba sedet campos. Sil. 8. 508.

Flumina sederunt viso Jovis nutu, Quieverunt cursu. Stat. 9. Theb. 115.

Sedet morbus penitus. Martial. lib. 1. 90.

Adeone penitus sedit hic tibi morbus,
Ut sæpe in acrem, Cinna, Cæsarem laudes.

Sedere vestis dicitur, quæ Apta est. Quintil. lib. 11. cap. ult. Nam & ita sedet melius toga, & continetur.

Sedet imperium humeris alicujus, Sustinetur. Plin. in Paneg. cap. 10. extr. Quum abunde expertus esset, quam bene humeris tuis sederet imperium.

Partes, quascunque flectimus sedendo. Ovid. 2. Met. 820.

Sessum deducere in. Cic. 10. Fam. 32. Herennium Gallum histrionem, summo ludorum die, annulo aureo donatum, in quatuordecim sessum deduxit.

Sedetur, Impers. Pass. legitur in Gell. 2. 2. In domestica re atque vita sedetur. [Add. Varr. L. L. 5. 1.

Sedens, entis. Partic. Cic. de Amicit. Suet. Cæs. 78. pr. Adeuntes se, cum plurimis honorificentissimisque decretis, universos Patres conscriptos sedens pro æde Veneris Genetricis excepit.

Prope limina tecti sedens janitor. Ovid. 1. Fast. 137.

Adversus sedens. Catul. 49. 2.

Adjective apud Martial. lib. 10. 48. Sedens lactuca legitur, quæ Sessilis etiam dicitur. q. V.

Sessūrus, a, um. Partic. [ἑδρευσόμενος] Hor. de Arte Poet. 154.

Si plausoris eges, aulæa manentis, & usque
Sessuri, donec cantor, vos plaudite, dicat.

Sessio, ōnis. f. [καθισμα Gl. L. G.] Cic. 2. de Orat. 20. Num tandem, aut locus hic non idoneus videtur, in quo porticus hæc ipsa, ubi inambulamus, & palæstra, & tot locis sessiones, gymnasiorum & Græcarum disputationum memoriam quodammodo commovent? Idem 1. de Nat. Deor. 94. Accubatio, inclinatio, sessio. Sic 1. Off. 128. Status, incessus, sessio, accubatio, &c. teneant illud decorum.

Sessio, Sedile. Gloss. Græcolat. Βάθρον, Sedilium &c. hæc Sessio.

Sessio, pro Mora, & ignavia. Nam sedere quandoque valet Nihil agere, tempus otiose terere. Cic. 14. Att. 14. Illam sessionem Capitolinam mihi non placuisse, tu testis es. Reprehendit Brutum & Cassium, qui illo ipso primo die Capitolino, post Cæsarem interfectum, senatum in Capitolium non vocarint, sed otiosi tempus consumpserint.

Dies sessionum sunt, In quibus ad jus dicendum judex sedere consuevit. Vox apud JCtos frequens. Ulpian. 36. Dig. t. 4. l. 19. conf. in ipso verbo.

Sessiuncŭla, æ. f. Scaliger hanc vocem legit in Cic. 5. de Finib. 56. Circulos aliquos & sessiunculas consectari. Ubi Vulgo, Semicirculos.

Sessus, ûs. m. Ut in comp. Assessus, Consessus, &c. Apul. Flor. 3. p. 353. Elmenh. Locum sessui impertiunt.

Sessor, ōris. m. [ἑδράτης] Hor. 2. Epist. 2. 130.

In vacuo lætus sessor, plausorque theatro.

Sessores veteres ex urbe ejecit. i. e. Habitatores. Nep. 5. 2. 5.

Sessores, Otiosi. Catull. 38. 8. Me una ducentos irrumare sessores.

Sessorem recusare. Sen. de Conf. cap. 12. de Equo.

Sessōrium, i. n. Sella bajulatoria. Petron. Fragm. cap. 77. Viperæ hujus sessorium.

Sessĭlis, e. Adj. [ἑδραῖος] Quod sedet, vel sedere videtur. Plin. lib. 15. cap. 3. de piris, Incerta nominum causa est barbaricis, venereisque, quæ colorata dicunt: regiisque, quæ minimo pediculo sessilia: patriciis, &c.

Tergum sessile, Latum, in quo quis possit sedere. Ovid. 12. Met. 401. De Cyllaro Centauro dixit. Passive accipitur.

Sessilis lactuca, quæ & Sedens dicitur; h. e. Quæ ita humi projecta est, ut sedere videatur, neque sursum vecta esse, aut in sublime ascendere. Martial. lib. 3. 47. Carm. Priap. 51. 19.

Sessĭbŭlum, i. n. [ἑδραστήριον] Super quod sedemus & quiescimus. Plaut. Pœn. 1. 2. 56.

Quæ tibi oleant stabulum, statum, sellam & sessibulum merum.

Sessĭtius, a, um. Adj. Sidon.

Sessĭmōnium, i. n. Ubi simulacra reponuntur. Vitruv. præf. lib. 7. In deorum sessimonio.

Sessius, a, um. Adj. Tertull.

Sessīvus, a, um. Adj. Sext. Placit.

Sedīmen, ĭnis. n. Cæl. Aurel. 5. Tard. 4. Id quod fundum petit, Feces.

Sedīmentum, i. n. Idem. Plin. 35. 10.

Sedentārius, a, um. Adj. [ἑδραῖος] Quod sedendo fit: unde, Sedentarium laborem dicimus, Qui sedendo peragitur. Apulejus procem. Miles. Ut etiam fatigationem sedentariam incessus vegetatione discuterem.

Sedentaria assentiendi necessitas. Plin. in Paneg. cap. 76. Ceteri quidem defixi & attoniti ipsam illam mutam ac sedentariam assentiendi necessitatem, quo cum dolore animi, quo cum totius corporis horrore perpetiebantur?

Opera sedentaria, Quæ sedendo fit. Columel. lib. 12. cap. 13.

Vita sedentaria. H. St.

Sedentarii, orum. m. pl. [ἑδραῖοι] Qui sedendo opus faciunt. Plaut. Aul. 3. 5. 39.

Propolæ, linteones, calceolarii,
Sedentarii sutores, diabathrarii. conf. Sellularius, in sella.

Sessĭto, [καθίζομαι] āre. frequent. Cic. de Clar. Orat. 59. Ejus autem Cethegum medullam fuisse vult, ut quam deam in Periclis labris scripsit Eupolis sessitavisse, hujus hic medullam nostrum oratorem fuisse dixerit. i. e. Sæpius sedisse. [Vel potius Sedere consuesse.

Sēdes, is. f. [ἕδρα, θῶκος, Gl. L. G. καθέδρα G. L.] In qua sedemus. Plin. in Paneg. 52. Horum unum si præstitisset alius, illi jamdudum radiatum caput, & media inter deos sedes, auro staret, aut ebore. [Suid. Σέδας, Καθέδρας.

Ab ἕδος. H. St. V. in sedeo.

Locare in sede sacra. Virg. 2. Æn. 525.

Celsa sedes. Pers. 1. Sat. 17.

Solidæ, Firmæ & stabiles. Ovid. 2. Met. 147.

Considere in sedibus. Cic. 1. de Orat. 29.

Celsissima sedes honoris. V. celsus.

Sedes, Habitaculum ac domicilium. [[illegible] Gl. L. G.] Cæsar, Crescente enim populi multitudine, mutare sedes statuerunt. [Vereor ut hæc Cæsaris verba sint.

Ætheree sedes. Ovid. 15. Met. 449.

Auguſta ſedes. V. AUGUSTUS.
Beatæ ſedes. Virg. 6. Æn. 639.
Dulcis ſedes. Stat. 1. Silv. 1. 40.
Exiguam ſedem parituræ terra negavit. Ovid. 6. Met. 187.
Horrida ſedes Tænari. Hor. 1. Carm. 34. 10.
Imæ ſedes Erebi. Virg. 4. Georg. 471.
Infauſta ſedes. Sen. Thyeſt. 1.
Inferna ſedes. Ovid. 4. Met. 433.
Infida inſtabiliſque ſedes. V. INFIDUS.
Lætæ ſedes. Hor. 1. Carm. 10. 17.
Maligna ſedes. Stat. 4. Silv. 3. 45.
Moribunda ſedes Piſauri. Catull. 79. 3.
Nemoralis ſedes. Ovid. 2. Amor. 6. 57.
Optatæ ſedes. Virg. 6. Æn. 203.
Patria ſedes. Virg. 7. Æn. 193.
Peregrina ac ſordida ſedes. Lucan. lib. 5. 9.
Quietæ ſedes. Virg. 1. Æn. 209.
Sanctæ ſedes deûm. Lucret. lib. 5. 147.
Secreta. Virg. 2. Æn. 568.
Stabilis ſedes & domicilium certum. Cic. pro Marcel. 29. Sedem quidem ſtabilem, & domicilium certum non habebit.
Superæ ſedes, Cælum. Ovid. 3. Faſt. 324.
Siderea ſedes. Virg. 10. Æn. 3.
Tenebroſa ſedes. Ovid. 5. Met. 359.
Verendæ ſedes. Lucan. lib. 5. 123.
Capere ſedem. V. CAPIO.
Commovere ſedibus. V. COMMOVEO.
Deſerere ſedem. Virg. 3. Æn. 190.
Deſtituere ſedem. Claud. de Bell Get. 509.
Exuere aliquem ſedibus. Tacit. 13. Ann. 39.
Figere ſedem alicubi. Juven. 3. Sat. 2.
Habere ſedes. Cæſ. 1. Bell. Gall. 44. pr.
Incolere ſedem aliquam. Cic. Anteq. iret in exſil. 24. Dii deæque immortales, qui excellenti tumulo civitatis ſedem Capitolii in ſaxo incolitis conſtitutam.
Inire ſedes lucidas, Cælo recipi. Hor. 3. Carm. 3. 33.
Mutare ſedem. V. MUTO, & quæ ſupra.
Ponere ſedes. Virg. 3. Æn. 8.
Præbere ſedem & domicilium. Cic. de Provinc. Conſ. 34.
Reviſere ſuas ſedes. Virg. 1. Æn. 419.
Succedere ſedibus alicujus. Virg. 4. Æn. 10.
Tenere ſedem Jovis Optimi Max. Capitolium captum obtinere. Tacit. 3. Hiſt. 72.
Transferet regnum a ſede Lavini. Virg. 1. Æn. 275.
Sedes: per translationem, pro Statu. Cic. 2. contra Rull. 96. Coloni Capuæ, in domicilio ſuperbiæ, atque in ſedibus luxuriæ, collocati. Idem pro Arch. 9. At domicilium Romæ non habuit is, qui tot annis ante civitatem datam. ſedem omnium rerum & fortunarum ſuarum Romæ collocavit.
Sedes belli. Tacit. 3. Hiſt. 8. 1. Quæſitum inde, quæ ſedes bello legeretur.
Sedes, vocatur Statio militum. Veget. de Re Mil. 3. 4. Qui in ſedibus otioſe delicateque vixerunt, armorum exercitia declinant.
Sedes, Sepulcrum. Virg. 6. Æn. 371.
Sedibus ut ſaltem placidis in morte quieſcam. [Sedes apud inferos ſepultorum manium intelligit. Exempla plura ſupra occurrunt.
Sedes, Locus proprius cujuſque rei. Cic. 1. Tuſc. 19. Alii in cerebro dixerunt animi eſſe ſedem & locum.
Reponere in ſedem ſuam oſſa. Celſ. lib. 8. cap. 10.
Habent ſedem argumenta in. Quintil. lib. 6. cap. 1. ad fin.
Sedes, Fundamentum, ut.
Convellere ex ſuis ſedibus. V. CONVELLO.
Labefactare animam ſedibus. Lucret. lib. 6. 798.
Sedes, aliquando pro Natibus, & tota ea parte corporis accipitur, ſuper qua ſedentes innitimur. Plin. lib. 24. cap. 7. Lacrima ſedis vitiis prodeſt, ne quid ſiccari, excalfierive opus ſit. [Non ſunt Nates, ſed imi inteſtini orificium, vel ipſe Anus, Ἕδρα Græcis. Gloſſ. Græcolat. Ἕδρα, ὁ δακτύλιος, Anus. Et alibi, Δακτύλιος, ὁ τῆς ἕδρας, Anus.
Procidentia ſedis. V. PROCIDO.
Sedes procidua. Plin. lib. 21. cap. 20. ad finem. Teſtes vero, ut ſedem prociduam, quæque ibi ſint vitia, &c.
Scribitur & Sedis in recto ſingulari, ut in Gloſſ.
SEDĒCŬLA, æ. f. dimin. [ἑδράριον] Parva ſedes. Cic. 4. Att. 10. Sic litteris ſuſtentor & recreor, maloque in illa tua ſedecula, quam habes ſub imagine Ariſtotelis, ſedere, quam in iſtorum ſella curuli. Valla mavult Sedicula. [Ut Ædicula ab Ædes. At Nubecula, a Nubes, &c.
SEDICULUM, i. n. Sedile. Paulus. Sed Varro de L. L. 7. 30. negat dici Sediculum. H. St.
SEDĪLE, is. n. [ὁ θρόνος, θῶκος Gl. L. G.] Super quod ſedemus. Plin. 5. Epiſt. 6. Sunt locis pluribus diſpoſita ſedilia e marmore.
Sedile avium. Varr. 3. de R. R. cap. 5.
Sedilia vivo ſaxo. Virg. 1. Æn. 167.
Complere ſedilia. Claud. 1. in Eutrop. 470. Hor. de Arte Poet. 205.
Nondum ſpiſſa nimis complere ſedilia flatu.
Fuſi per dura ſedilia nautæ. Virg. 5. Æn. 837.
Facta de vivo ſaxo ſedilia. Ovid. 5. Met. 317.
Relevare membra ſedili. Ovid. 8. Met. 639.
Vitrea ſedilia Nympharum. Virg. 4. Georg. 350.
SEDILIUM, i, n. [βάθρον] Gloſſ Græcolat.
SEDULĀRIUM, i. n. Lectica, ſeu Sella: inquit cum Spiegelo Nebriſſenſis. At rectius Antonius Auguſtinus, ut homo eſt prudentiſſimi acutiſſimique ingenii: Sunt autem (inquit ille lib. 1. Emendat. cap. 4.) Sedularia, Quæ in rheda ſedenti ſubjiciebantur. Paulus in l. Rhedæ. De ſupellectile legata lib. 33. P. titul. 10. Rhedæ & Sedularia ſupellectili adnumerari ſolent. Male repoſuerant Sellularia, & Seliquaſtra.
Sedularia, Sedilia videntur eſſe, eaque multa, ut a Cathedraria, Cathedræ; ſicut Roſaria, Roſæ; Cibaria, Cibi: ſuntque Sedularia, tanquam Sedillaria. Turneb. Adverſ. 8. 9.
SĒDŬLUS, a, um. Adj. [ἐγκάθετος, μόνιμος, σπουδαῖος Gl. L. G.] Donato in And. 4. 1. extr. Eun. 1. 2. Adel. 1. 1. & Hec. 1. 1. & Nonio 1. 171. teſtibus, dicitur Qui ex animo & ſine dolo, inſtanterque intentus eſt alicui rei, ut ſit quaſi aſſiduus: quia negligentes doloſi dicuntur. Cic. de Clar. Orat. 176. Eloquentes enim videbare, non ſedulos, velle conquirere.
Sedulus, quaſi Sine dolo. Acron in Horat. lib. 1. Epiſt. 13. 5. [Utramque originem, & a Sede, & a Dolo ducti vocabuli, Synonymis expreſſit Gloſſographus Latinogræcus, qui & Latinum, Efficiolus adjunxit, niſi forte Officioſus ſcripſit. Sed ſine dubio vox a Sedes, ut & Voſſio placuit, arceſſitur, videturque Diminutivum, pro Seduolus, ab inuſitato Seduus, a, um; cui reſpondet Aſſiduus in compoſitis. Nec obſtat diſcrepans primæ ſyllabæ quantitas, quum eadem & in Sedeo & Sedes obſervetur, niſi forſan a Sido, quod veteres Seido efferebant, Seidis vel Seides, & poſtea Sedes. Itemque Seiduus, Seduus, &c.
Anus ſedula. Tibul. lib. 1. 3. 84.
Turba ſedula. Ovid. Rem. Amor. 182.
SEDŬLE, Adv. [σπουδαίως Gl. L. G.] Idem quod Sedulo. Columel. lib. 9. cap. 9. Semper quidem cuſtos ſedule circumire debet alvearia.
SEDULO, Adv. [ἀδόλως, ἀκιβδήλως, σπουδαίως, καρτερικῶς, προσεδρικῶς. Gl. L. G.] Ex animo & ſine dolo, Inſtanter, Impenſe exponit Donatus. V. SEDULUS. Plaut. Aul. 1. 2. 35.
Nam nunc, quum celo ſedulo omnes, ne ſciant,
Omnes videntur ſcire. Ter. Phorm. 2. 4. 13.
Ego ſedulo hunc dixiſſe credo. i. e. Simpliciter, inquit Donatus. Idem Hec. 4. 2. 2. Etſi ea diſſimulas ſedulo. Idem Eun. 2. 3. 70.
Obſecro hercle, Parmeno, fac ut potiar. P. faciam ſedulo. Plaut. Men. 5. 6. 17.
—propterea heri imperium
Exſequor, bene & ſedulo ſervio. conf. 5. 7. 20. Cic. 3. de Finib. 13. Sedulo inquam faciam, ſed fortuna fortis.
SEDULĬTAS, ātis. f. [προσεδρεία, ἐπιείκεια, σπουδὴ Gl. L. G.] Inſtans & fidele officium, & diligentia, aſſiduitas. Cic. pro Cæcin. 14. Quis igitur? Ille quem ſupra deformavi, voluntarius amicus mulieris, non neceſſitudine aliqua, ſed ficto officio, ſimulataque ſedulitate conjunctus, magis opportuna opera nonnunquam, quam aliquando fideli. Idem 11. Att. 9. pr. Quæ ſi non eſſent ſedulitate effectæ, & benevolentia tua, liceret mihi abire in ſolitudines aliquas.
Apta ſedulitas. Ovid. 10. Met. 409.
Arguta ſedulitas. Cic. 8. Fam. 1.
Blanda ſedulitas. Ovid. 2. de Arte Am. 334.
Mundæ ſedulitatis anus. Ovid. 3. Faſt. 668.
Officioſa ſedulitas. Hor. 1. Epiſt. 7. 8.
Senilis ſedulitas. Sil. lib. 7. 186.
Placere ſedulitate. Ovid. 1. de Arte Am. 384.
SĔDUM, i. n. [ἀείζωον] herba, quæ & Sempervivum dicitur, a ſemper ſedendo. V. Varr. L. L. 4. 28. pr. ubi al. Solium. Plin. lib. 18. cap. 17. Democritus ſucco herbæ, quæ appellatur aïzoon, in tegulis naſcens, tabuliſve, Latine vero ſedum aut digitellum, medicata ſeri jubet omnia ſemina. Columel. lib. 2. cap. 9. Id ne fiat, remedio eſt miſtus ſuccus herbæ, quam ruſtici ſedum appellant. [Gloſſ. Lat. Græc. Seduus, Ἀείζωος, βοτάνη. An igitur Sedum, pro Seduum?
SELICASTRUM, vel potius SELĬQUASTRUM, i. n. Sedile muliebre. Seliquaſtra, inquit Feſtus, Sedilia antiqui generis appellantur, D littera in L converſa, ut etiam in Sella factum eſt, & Subſellio, & Solio, quæ non minus a Sedendo dicta ſunt. conf. Varr. de L. L. 4. 28. Paulus in l. 4 D. de ſuppellectili legata, Inſtrumenti ſignificatione rhedæ & ſelicaſtra in ſuppellectili adnumerari ſolent. Ita legit Haloander. Antonius vero Auguſtinus Sedularia, id eſt quæ in rheda ſedenti ſubjiciuntur. V. ſ. l.
SELLA, æ. f. [δίφρος, καθίσμα Gl. L. G.] quaſi Seda, a ſedendo. Plaut. Curcul. 2. 3. 32.
Vide ut expalluit, datin' iſti ſellam ubi aſſidat cito? Cic. 1. de Divin. 104. Ut in ejus ſella requieſceret. Cato R. R. cap. 10. Scabilia tria, ſellas quatuor, ſolia duo, &c. [An quaſi Sedela?
Aurea ſella. Propert. lib. 4. 11. 28.
Curulis ſella. [θρόνος ἡγεμονικὸς Gl. G. L.] Quintil. lib. 6. cap. 3. V. CURULIS in CURRUS.
Sella, Abſolute, pro Sella curuli. Cic. 3. Verr. 119. Quod vos oblitos eſſe non arbitror, quæ multitudo, qui ordo ad Piſonis ſellam, iſto Prætore, ſolitus ſit convenire. Idem 5. Verr. 135. Jam antea in ſella ſedens Prætor, quum Provinciam Siciliam obtineret.
Sella familiaris, ſive familiarica. V. FAMILIA.
Geſtatoria ſella. V. Geſtatorius in GERO.
Sella, apud medicos, pro Dejectione. Scribonius Largus comp. 193. Qui id biberint, primum ab ore ſanguinem exſpuunt, deinde & ſtomacho cruorem rejiciunt, poſtea per ſellas abundantius eundem dejiciunt.
Græci recentiores uſi ſunt. Nam Suidas Ἕδραι exp. αἱ Σέλλαι. H.St. Gloſſ. Cyrill. Σέλλα, Sella.
SELLĀRIA, æ. f. A ſellis, ubi ſcorta proſtabant. Sueton. in Tiber. c. 43. Seceſſu vero Capreenſi etiam ſellariam excogitavit, ſedem arcanarum libidinum. Loca in quibus ſedes diſponi ſolebant. Plin. lib. 34 cap. 8. Violentia Neronis in urbem convecta, & in ſellariis domus aureæ diſpoſita.
SELLARIUS, i. m. Gloſſ. Græcolat. Sellarius, Διφροφόρος. [Eſt qui ſellam geſtatoriam humeris portabat, ut qui Lecticam, Lecticarius.
Sellarius, qui Sellas conficit, a quibuſdam dictum fuit, ſive quod repertum fuit apud aliquem ex antiquis, ſive quod analogia id ferre videretur. H. St.
SELLĀRIUS, a, um. Adj. ut Meretrices ſellariæ ſunt, Quæ ſedentes in ſellis emptores captabant. Tacit. Ann. 6. 1. Unde Juven. 3. Sat. 13.
Et dubitas alta Chionem deducere ſella.
SELLARIA, ōrum. n. pl. Σελλάρια, Σωτήρια. Suid. in Ἕδραι.
SELLARIŎLUS, a, um. [ἑδραῖκὸς] Adj. dimin. Martial. lib. 5. 71.
In ſellariolis vagus popinis. Sellariolæ popinæ dicuntur, In quibus deſident homines ignavi ad libidinem & luxum.
SELLISTERNIUM, i. n. [σελλάστρωσις] Munus ſternendi ſellas. Gloſſ. Cyril. Feſtus ait, Sellas ſternere dicuntur, qui ſelliſternium habent.
SELLULA, æ. f. Dimin. Unde
SELLULĀRIUS, a, um. Adj. [ἑδραῖος] ut, Sellularii opifices, Qui ſedendo opus faciunt, quos Livius lib. 8. 20. ſcribit militiæ minime aptos.
Vita ſellularia. Jo. Picus in epiſt. p. 378. Inde fortaſſe audies quid tuus Picus in vita umbratili & ſellularia contemplando profecerit. Alii dicunt Sedentaria. H. St.
SEDIGITUS, V. SEX.

Sēdĭtio, ōnis. f. [στάσις Gl. L. G. & G. L.] Tumultus, diſſenſio; a Se, id eſt, ſeorſum, & Itio, quod ab Eo, īre, derivatum eſt, interpoſita d, euphoniæ cauſa. V. Non. 1. 96. Iſidor. 5. 26. Cic. lib. 6. de Rep. declarat Seditionis proprietatem a Diſſenſione civium dictam eſſe, quod ſeorſum eunt alii in alium. Eſt enim proprie Quum populo diſcordante itur ad manus, qualem deſcribit Virg. 1. Æn. 153.

Ac veluti magno in populo, quum ſæpe coorta eſt
Seditio, ſævitque animis ignobile vulgus:
Jamque faces & ſaxa volant, furor arma miniſtrat.

Dicitur autem Seditio in exercitu, in claſſe, in campo, & ubicunque eſt mulitudo hominum.
Incurſio ſeditionis. V. incurro.
Adulta ſeditio. V. adoleo.
Clamoſa. Claud. de Bell. Get. 467.
Recens. Ovid. 12. Met. 61.
Turbida ſeditio. Ovid. 9. Met. 426.
Abſtinere ſeditionibus. V. abstineo.
Afferre ſeditiones. V. affero.
Agitare ſeditionibus plebem. V. Agito in ago.
Ardere ſeditiones. Liv. lib. 6.
Colere ſeditiones. V. colo.
Commota ſeditio. Cic 2. Att. 1.
Comprimere ſeditionem. Tacit. 1. Ann. 69.
Concire ſeditionem. V. concieo.
Concitare ſeditionem & diſcordiam. Cic. pro Muren. 89.
Conferre ſeditionem. V. confero.
Conflare ſeditionem. V. conflo.
Deflagrante paulatim ſeditione. Tacit. 2. Hiſt. 29.
Diſcuſſa eſt ſeditio. Paterc. lib. 2. 81. pr. Subita deinde exercitus ſeditio, partim ſeveritate principis diſcuſſa eſt.
Exſtinguere ſeditionem. Liv. lib. 6.
Facere ſeditionem. Cic. 10. Fam. 32. Singulæ quædam cohortes ſeditionem fecerunt. Idem ad Brut. Ep. 2. pr. Quod ſcribis de ſeditione, quæ facta eſt in legione quarta, de Catoniis (in bonam partem accipies) magis mihi probatur militum ſeveritas, quam tua.
Seditionem facit lien, dixit Plaut. Merc. 1. 2. 14. jocularíter.
Gliſcente in dies ſeditione. Liv. 6. 14. pr.
Inceſſere ſeditio milites dicitur, pro Subire. Tacit. 1. Ann. 16. Quum Pannonicas legiones ſeditio inceſſit.
Inducere ſeditionem. Tacit. 2. Ann. 15. pr. Al. Induere.
Inducere ſeditionem in civitatem. V. induco.
Lenire ſeditionem. Liv. lib. 6. 16.
Oritur ſeditio. Cæſ. 7. Bell. Gall. 28.
Redintegratur ſeditio. Tacit. 4. Hiſt. 34.
Reſtincta ſeditio eſt. Cic. 3. de Legib. 24.
Sedata militum ſeditio ab Appio. Cic. 5. Att. 14.
Suſtinere ſeditionem. Liv. de Bell. Maced.
Prope ſeditionem ventum. Tacit. 3. Hiſt. 21.
Juxta ſeditionem ventum. Tacit. Germ. 6.
Maris ſeditio, Tempeſtas. Stat. 9. Theb. 142.
Seditio, Καλάμη. Gloſſ. Lat. Græc. [Quod quid ſit neſcio, cum Græca vox Stipulam denotet.

Sēdĭtiōsus, a, um. Adj. [στασιαστικός Gl. L. G. & G. L.] Qui ſeditionem amat. Cic. 3. Verr. 37. Malus civis, improbus Conſul, ſeditioſus homo Cn. Carbo fuit. Idem 3. de Legib. 44. Initis ſeditioſis Tribuniſpl.
Seditioſa vita, & tumultuoſa. Cic. 1. de Invent. 4.
Superl. Val. Max. 3. 8. 3. Tacit. 1. Ann. 44.

Sēdĭtiōse, Adv. [στασιωδῶς] Contentioſe. Cic. pro Cluent. 2. Altera autem, quæ procul a judicio remota eſt, quæ concionibus ſeditioſe concitatis accommodatior eſt, quam tranquillis, moderatiſque judiciis
Superl. Idem 2. Att. 21. Multa quum ſeditioſiſſime diceret, vocem exprimere non potuit.

Sēdo, [καταστέλλω, πραΰνω Gl. L. G. ἑδράζω G. L.] āre. Mitigare, placare, lenire, exſtinguere. Variis nominibus jungitur. [A Sede arceſſendum videtur. Nam proprie Ad quietem redigere ſignificat, unde & ἑδράζειν Gloſſulario.
Animum ſedare. Salluſt. Catil. 15. extr. Namque animus impurus, diis hominibuſque infeſtus, neque vigiliis, neque quietibus ſedari potuit, ita conſcientia mentem excitam vexabat. Al. Vaſtabat.
Arrogantiam. Cic. pro Flacc. 53. Remittant ſpiritus, comprimant animos ſuos, ſedent arrogantiam.
Bellum. Cic. 2. in Catil. 28. Atque hæc omnia ſic agentur, Quirites, ut res maximæ, minimo motu: pericula ſumma, nullo tumultu: bellum inteſtinum ac domeſticum, poſt hominum memoriam crudeliſſimum, & maximum, me uno togato duce & imperatore ſedetur.
Controverſiam. Cic. 1. de Legib. 54. Hoc dico controverſiam totam iſtam poſſe ſedari.
Diſcordias. Cic. 1. Philipp. 1.
Flamma per incenſas citius ſedetur ariſtas. Propert. lib. 3. 19. 5.
Fletus. Propert. 2. 16. 31.
Jejunia carne. Ovid. 15. Met. 83.
Incendia. Ovid. de Rem. Amor. 117.
Infamiam. Cic. 2. Verr. 1. Quod unum ad invidiam veſtri ordinis, infamiamque judiciorum ſedandam maxime pertinebat, id, non humano conſilio, ſed prope divinitus, datum atque oblatum vobis, ſummo Reipub. tempore, videtur.
Iram. Plaut. Merc. 5. 4. 1.
Laſſitudinem. Plaut. Bacch. 1. 1. 75. Nep. 18. 9.
Lites. Cic. 5. Verr. 132.
Mentes commotas. Plin. lib. 20. cap. 13.
Metum ſedat dies. Sen. Thyeſt. 8.
Miſerias. Plaut. Pœn. 5. 4. 93.
Motus animi. Cic. 3. Tuſc.
Pavorem. Liv. 1. 16. pr.
Queſtus. Sen. Herc. OEth. 14.
Sitim. Lucret. lib. 4. 848.
Tempeſtatem. Cic. 3. Verr. 46. Tempeſtas ſedatur.
Tumultum. Cæſ. 3. Bell. Civil. 106.
Vulnera, Cohibere dolorem. Stat. 2. Silv. 1. 208.
Paſſive uſurpat Cn. Gellius apud A. Gell. 18. 12. Poſtquam tempeſtas ſedavit, Adherbal taurum immolavit.
Incendere & Sedare, contraria. Cic. 3. de Legib. 24. At aliquando incenditur, & quidem ſæpe ſedatur. Scil. Populi impetus

Sedulo, āre. in eadem ſignificatione, niſi error eſt, in Gloſſ. Lat. Græc. Sedulo, Καταστέλλω, Καταπραΰνω.

Sēdātus, a, um. [ἠρεμής, πεπαυμένος] Partic. & Adj.
Amnes ſedati. Virg. 9. Æn. 30.
Animo ſedatiore ſcribere. Cic. 8. Att. 3.
Corde ſedato reſpondere. Virg. 12. Æn. 18.
Curæ ſedatæ. Stat. 12. Theb. 514.
Homo ſedatus. Minime præceps, moderatus. Hor. 1. Epiſt. 18. 90.

Oderunt hilarem triſtes, triſtemque jocoſi,
Sedatum celeres;

i. e. Præcipites oderunt ſedatum.
Orator ſedatus in numeris. Cic. in Orat. 176. Eſt enim, ut in transferendis, faciendiſque verbis tranquillior, ſic in ipſis numeris ſedatior.
Pectus ſedatum. Virg. 9. Æn. 740. & Sil. 11. 261.
Tempore ſedatiore. Cic. pro Cluent. 103. Paulo ſedatiore tempore eſt accuſatus, quam Junius, ſed eadem fere lege, & crimine.
Venti ſedati. Ovid. 15. Met 349.
Sedatiſſima voce uti. Auct. ad Heren. 3. 24.

Sēdāte, Adv. [ἠρεμαίως] Conſtanter. Cic. 2. Tuſc. 58. Non conſtanter & ſedate feres? Sic in Orat. 92. Cujus oratio cum ſedate placideque loquitur, &c.
Exercitu ſedatius procedente. Ammian. 25. 2.

Sēdātio, ōnis. f. [ἠρέμησις] Cic. 1. de Finib. 64. Sic e phyſicis fortitudo ſumitur contra mortis timorem, & conſtantia contra metum religionis, & ſedatio animi, omnium rerum occultarum ignoratione ſublata.
Afferre ſedationem. Cic. 3. Tuſc. 65. Ut apud Homerum quotidianæ neces interituſque multorum ſedationem mærendi afferunt.
Perturbationum ſedatio. Cic. 1. Off. 93.

Sēdātor, ōris. m. Arnob. 3. Sedator militaris inſaniæ.

Sēdāmen, ĭnis. n. Sen. Hippol. v. 1188.

O mors, amoris una ſedamen mali.

Sēdūco, xi, ctum, [εἰς τὸ κατ' ἰδίαν ἀπαγαγεῖν, καὶ ἐξάγειν. Gl. L. G.] ĕre. proprie Seorſum ducere ab aliis, quaſi de re quapiam colloquendi cauſa. Ter. Hec. 1. 2. 69.

Poſt Pamphilus me ſolum ſeduxit foras.

Ibid. 4. 1. 7.

Uxor ubi me ad filiam ire ſenſit, ſeduxit foras.

Al. Se educit. Cic. 5. Att. 21. Quum hæc diſſeruiſſem, ſeducit me Scaptius.
Manu blanda ſeduxit eum. Ovid. 2. Met. 691.
Oculos ſeducere. Propert. lib. 1. 9. 27.

Quippe ubi non liceat vacuos ſeducere ocellos.

Seducere, ad animum tranſtulit Cic. 1. Tuſc. 75. Quum a negotio omni ſevocamus animum, quid, inquam, tum agimus, niſi animum ad ſe ipſum advocamus, ſecum eſſe cogimus, maximeque corpore ſeducimus? Legitur alibi Abducimus.
Mors ſeducit artus anima. Virg. 4. Æn. 385.
Caſtra ſeducere, Copias in duas partes dividere. Ovid. 13. Met. 611. de Memnonidibus avibus.
Seducere, in malam partem per translationem ſignificat Decipere. Cic. 10. Att. 15. extr. Me vero adjuvarent iis in anguſtiis ſeductum. In emendatis codicibus abeſt Seductum. Ter. And. 4. 1. 20.

Quid tandem? etiam nunc me ſeducere iſtis dictis poſtulas?

al. Subducere, vel Ducere. [Quod poſterius docti præferunt. Suſpecta igitur hæc phr.
Frequentius apud Chriſtianos ſcriptores pro Corrumpere, vel In vitia ducere. Tertull. adv. Marc. 2. 8. Angelus, qui ſeduxit. V. Burm. ad Quintil. 7. 2. [Gloſſ. Lat. Græc. Seduco, Πλανῶ, ὑποσυλῶ, ἐξαπατῶ. Et Græc. Lat. Ἀπατῶ, Seduco, Fallo, &c.

Seductus, a, um. Partic. [ἀπαχθεὶς] Seorſum ductus vel diſcretus. Liv. 30. 5. Singulos deinde ſeparatim, Lælium ac Maſiniſſam, ſeductos obteſtatur, ut quantum nox providentiæ adimat, tantum diligenti expleant cura. Sic Suetonius in Claud. Cæſ. cap. 37.
Receſſus ſeducti, Sinus ſecreti. Ovid. 13. Met. 902.
Terræ ſeductæ ex æthere, Separatæ, ſejunctæ. Ovid. 4. Met. 622.
Seductus, pro Diſtincto ſeu diſcreto. Sen. Epiſt. 118. Si proprium habent quiddam & a corporibus ſeductum.

Seductio, ōnis. f. [ἀπαγωγή] Cic. pro Muren. 49. Mæſtos amicos, obſervationes, teſtificationes, ſeductiones teſtium, ſeceſſionem ſubſcriptorum animadvertebant.
Mors eſt corporis animæque ſeductio. Lactant. 2. 12.
Corruptio apud ſcriptores eccleſiaſticos. Tertull. adv. Marc. 2. 2. Adam confeſſus eſt ſeductionem. [Gloſſ. Græcolat. Ἀπάτη, Fraus, Seductio, &c.

Seductus, ûs. m. pro Seceſſu. Senec. de Tranquil. vitæ, 3. Sic hominum, quorum maximæ in ſeductu actiones ſunt, &c.

Seductor, ōris. m. [ἀπατητής] Gloſſ. Vet. Al. Ἐνεδρευτής.

Seductrix, īcis. f. Tertull.

Seductĭlis, e. Adj. [εὐεξαπάτητος] Auguſtin. Confeſſ. 2. 3. Seducebat me, quia ſeductilis eram.

Sedularium, Sedule, Sedulitas, Sedulo, Sedulus, V. sedeo.

Sedum, pro Sed vett. ut ex Satis factum Sat. Caſſiod. de Orthogr. quidem, & dicuntur Arſes. Vide sed. H. St. Apocopen Grammatici vocant.
Sedum, i. n. V. in sedeo.

Sēdūni, Populi in Alpibus, quos commemorat Plin. lib. 3. cap. 20.

S E G

Sĕgĕs, ĕtis. f. [ἄρουρα, καὶ λήϊον, καὶ θέρος Gl. L. G.] proprie Fruges eorum ſeminum, ex quibus conficitur panis, nondum demeſſa, ut ait Valla lib. 4. Plin. lib. 18. cap. 17. Si in articulum ſeges ire cœperit, runcare remedium eſt, ne herbæ vincant. Et paulo poſt, Luxuria ſegetum caſtigatur dente pecoris, in herba duntaxat. Ovid. 1. de Arte Am. 351.

Fertilior ſeges eſt alienis ſemper in agris.

Segetibus, Καρποῖς, Γεννήμασιν, ἀρούραις. Gloſſ. idem Lat. Græc.
Luxuries ſegetum. Virg. 1. Georg 112.
Rapinæ præmaturæ ſegetum. Lucan. lib. 7. 98.
Ægra ſeges negabat victum. Virg. 3. Æn. 142.
Altæ ſegetes. Virg. 3. Georg. 198.

Arida

Arida seges. Ovid. 2. Met. 213.
Cana seges. Ovid. 10. Met. 655.
Dura seges. Tibul. lib. 2. 3. 65.
Gravida seges. Virg. 1. Georg. 319.
Immatura seges. Sil. lib. 15. 536.
Intacta seges. Virg. 7. Æn. 808.
Lætæ segetes. Virg. 1. Georg. 1.
Quid faciat lætas segetes. V. LÆTUS.
Meliores segetes existimantur esse campestres. Varr. lib. 1. de R.R. cap. 6.
Opimæ segetes. Hor. 1. Carm. 31. 4.
Opportuna pecori seges. Virg. 4. Georg. 129.
Teneræ segetes. Ovid. 4. Fast. 923.
Facit mora validas segetes. Ovid. Rem. Amor. 84.
Ferre. Ovid. 2. de Arte Am. 668.
Iste feret segetes, iste serendus ager.
Fluctuat adulta leni Zephyro seges. Sen. Herc. fur. 9.
Indui segetibus dicitur terrra. V. INDUO.
Intereunt segetes. Virg. 1. Georg. 152.
Metere segetem. Sil. lib. 16. 616.
Obducunt herbæ segetem. Virg. 2. Georg. 411.
Occare segetes. Horat. 2. Epist. 2. 167.
Pectinare segetem. V. Pectino in PECTEN.
Prætendere sæpem segeti. Virg 1. Georg. 270.
Proculcare crescentes segetes. Ovid. 8. Met. 290.
Resecanda falce seges. Ovid. 1. Epist. 53.
Runcare segetes. Varro lib. 1. de R. R. cap. 30.
Senescit seges nimio imbre. Stat. 5. Silv. 1. 147.
Sternuntur segetes. Ovid. 1. Met. 272.
Surgit matura seges. Senec. Thyest. 5.
Veniunt hic segetes, illic felicius uvæ. Virg. 1. Georg. 54.
Urit campum seges lini. Virg. 1. Grorg. 77.
Seges, de leguminibus. Columel. lib. 2. cap. 14. Quod prædictorum leguminum segetibus fatiscit. Plura supra exempla.
Seges, [ἄρωτος, ἐξεργασμένη] accipitur nonnunquam pro ipsa Humo arata, & ad accipiendum semen subacta. Varro lib. 1. de R. R. cap. 29. Seges dicitur, quod aratum, satum est: Arvum, quod aratum, necdum satum est. V. ARVUM. Festus, Seges dicitur ea pars agri, quæ arata & consita est. Virg. 1. Georg. 47.
Illa seges demum votis respondet avari
Agricolæ, bis quæ solem, bis frigora sensit. Plin. 18. 11. Segetes, quæ interquievere, fundunt rosam odoratiorem sativa: adeo terra non cessat parere.
Fecunda seges. Lucan. lib. 6. 521.
Segetes fecundæ, & uberes. Cic. in Orat. 48. Segetes fecundæ & uberes, non solum fruges, verum herbas etiam effundunt inimicissimas frugibus.
Seges de aliis quoque per metaphoram, ut
Picturata seges. Claud. de Histrice 12.
Ferrea seges strictis horret mucronibus. Virg. 12. Æn. 663.
Stimulorum seges, apud Plaut. Aulul. 1. 1. 6.
Telorum ferrea seges. Virg. 3. Æn. 45.
Virûm seges. Virg. 2. Georg. 142. Ovid. 6. Epist. 11.
Seminibus jactis segetes adolesse virorum.
Clypeata seges virorum. Ovid. 3. Met. 110.
Seges ac materia gloriæ. Cic. pro Milon. 36. Quid enim odisset Clodium Milo, segetem ac materiam suæ gloriæ.
SEGETĀLIS, e. Adj. Apul. de Herb. 78. Gladiolus segetalis.
SEGESTA, vel SEGETIA, æ. f. [Σεγέστα] Deæ nomen, teste Plin. lib. 18 cap. 2. V. SEJA, infra. Divus Augustinus Civitatis divinæ libro 4. Sata, inquit, frumenta, quamdiu sub terra essent, præpositam voluerunt habere deam Sejam. Quum vero jam essent super terram, & segetem facerent, deam Segetiam. Frumentis vero collectis atque conditis, ut tuto servarentur, deam Tutilinam præposuerunt.
SEGESTA, æ. f. [Σεγέστα] quæ nunc appellatur, Oppidum in Sicilia est, quod videtur Æneas condidisse præposito ibi Egesto, qui eam Egestam nominavit, sed præposita est ei s littera, ne obscæno nomine appellaretur, ut factum est in Malevento, quod Beneventum dictum est, & in Epidamno, quod usurpant Dyrrachium. Festus. Plin. lib. 3. cap. 5, & 8. Cic 6. Verr. 72. & seqq. Steph. est Ἐγέστα, Strab. Αἰγέστα.
SEGESTĀNUS, a, um. Adj. [Σεγεσταῖος] Qui Segestam incolit. Cic. 6. Verr. l. c. Segestani non solum perpetua societate, &c.
SEGESTENSIS, e. [Σεγεσταῖος] aliud Adj. Cic. 5. Verr. 83. Multo etiam impudentius in decumis Segestensium versatus est.
SEGESTRE, is. n. Quo aliquid involvitur. Varr. de L. L. lib. 4. 35. Quo lecticam involvebant, quod fere stramenta erant e segete, segestria appellabant, ut etiam nunc in castris. Festus Pompejus lib. 4. Διφθέρας Græci appellant pelles nauticas, quas nos vocamus segestria. Nonius Marcellus 1. 35. Lecticam quo involvebant, segestria appellabant. Plin. lib. 13. cap. 12. De chartarum generibus, Nam emporetica inutilis scribendo, involucris chartarum segestriumque usum præbet, & ideo a mercatoribus cognominata. Suet. Aug. cap. 83. Augustum refert exercendi corporis causa deambulasse segestro, vel lodicula involutum. Al. Sestertio. [Scribitur enim & Segestrum, i. n. Gloss. Lat. Gr. Segestrum, Στέγαστρον, περίδερμον.
Hinc puto Gallicum *Guestres*, ut ex Bracæ *Brayes*. H. St.
SEGETIA, V. SEGESTA Dea.
SEGMEN, SEGMENTARIUS, SEGMENTATUS, SEGMENTUM, V. SECO.
SEGNESCO, V. SEGNIS.
SEGNIS, e. Adj. [Βραδύς. Κυρίως, δὲ ὁ Ἀδρανὴς καὶ ἀργὸς, Gl. L. G. νωχελὴς, G L.] quasi Seorsum a recto nitens, G interposita, causa euphoniæ, componitur enim a Se, & Nitor, ěris. Vel Segnis quasi Sine igne: unde Segnis dicitur Tardus & ignavus; cujus contrarium Ardens, qui festinans, & acuto ingenio est. Virg. 3. Æn. 513.
Haud segnis strato surgit Palinurus, & omnes
Explorat ventos. Cic. 8. Att. 13. Ego, si cui adhuc videor segnior fuisse, dum ne tibi videar, non laboro.
Ad credendum alicui segniorem fieri. Liv. 24. 13. extr.
Ad imperandum segnior. i. e. Tardior. Cic. pro Font. 7. Segniores ad imperandum posthac ceteri sint, quum videant eos oppugnari, quibus oppressis, populi Roman. imperium incolume esse non possit.

Segnis & jacens. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Acta segnia, Ignavia. Ovid. 12. Met. 500.
Animus segnis. Plin. lib. 11. cap. 52.
Anni segnes, In quibus nihil præclari gestum est. Ovid. ad Liviam, 449.
Campus segnis situ durescit. Virg. 1. Georg. 72.
Cultus terræ segnior. Cic. 2. de Legib. 45. Terræ cultum segniorem suspicor fore, si ad eam tuendam, ferroque subjiciendam, superstitionibus aliquid accesserit.
Dextra non segnis dare vulnera, h. e. Ad vulnera inferenda. Ovid. 5. Trist. 7. 19.
Discordia non segnior domi. Liv. 2. 43. pr.
Epistola non segnis, Non lenta mora. Stat. 4. Silv. 4. 1.
Exitus segnis. Stat. 5. Silv. 3. 258.
Indoles segnis. Tacit. 12. Ann. 26.
Iter lucis non segne. Valer. 1. Argon. 788.
Mens segnis ad lætitiam. Ovid. 3. de Pont. 4. 50.
Mora segnis. Liv. 25. 8. extr. Suspecta esse jam segnis mora ejus desierat.
Moras segnes rumpere. Virg. 3. Georg. 42.
Mors segnis, Lenta. Liv. 40. 4. extr. Haurite poculum, si segnior mors juvat.
Otium segne. Ovid. 1. de Pont. 5. 43.
Pes segnis. Hor. 3. Carm. 12. 8.
Prælium persegne. Liv. 25. 15. & 27. 2.
Pugna segnior. Liv. 3.
Sopor segnis. Lucan. lib. 5. 689.
Segnis, cum Genitivo. Tacit. 16. Ann. 14. pr. Inquietus animo, & occasionum haud segnis. i. e. Haud negligens.
Segnis, Inutilis. Virg. 1. Georg. 151.
— segnisque horret in arvis
Carduus. Servius.
SEGNĬTER, Adv. [ῥαθύμως] Liv. 2. 58. Segniter, otiose, negligenter, contumaciter, omnia agere, nec pudor, nec metus coërcebat. Plin. lib. 14. cap. 22. Nec segniter vita in eo elaboravit. Virg. 9. Æn. 441.
Positi artus segniter. Stat. 1. Silv. 4. 106.
Segnius [βραδύτερον Gl. L. G.] oppugnare. Liv. 40. 27.
Segnius irritant animos. Hor. de Arte Poet. 180.
Ire non segnius sagitta Scythica. Ovid. 10. Met. 588.
Nihilo segnius. Nepos 14. 3. 5. Liv. 7. 18.
Segnissime torpere. Cassiod. 1. Edict. 35.
SEGNE, pro Segniter. Ammian. 21. 10.
SEGNITIA, æ, vel SEGNITIĒS, ēi. f. [νωχελία, ῥαθυμία Gl. G. L.] Tarditas ac negligentia ad agendum, inquit Donatus: quod ut ait Festus, sit sine nitendo quid utile & honestum. Plaut. Trin. 3. 3. 67.
Diem sermone terere, segnities mera est. Ter. And. 1. 3. 1.
Enimvero, Dave, nihil loci est segnitiæ, neque socordiæ. Cic. 1. de Fin. 5. Rudem enim esse omnino in nostris poëtis, aut inertissimæ segnitiæ est, aut fastidii delicatissimi.
Segnities & inertia. Cic. 1. de Orat. 185. Et quoniam de imprudentia dixi, castigemus etiam segnitiem hominum atque inertiam.
Sera segnities. Virg. 2. Æn. 374.
Immunda segnities. V. IMMUNDUS.
Segnities, pro Sterilitate. Plin. Hinc negligentia cultorum, hinc agrorum segnities. i. e. Sterilitas. Perottus.
SEGNITAS, antiquis pro Segnitia. Acc. Ænead. apud Non. 2. 808. Eo nunc quod eorum segnitate ardet focus. V. plura ibid.
SEGNESCO, ěre. Segnem fieri. Cæl. Aurel. Acut. 2. 18. Segnescentibus sputis.
Segnesco alicubi. Sed & apud Livium Segnescerent consilia puto legendum, ubi est Senescerent. Vide SENESCO. H. St. V. & quæ nos ibid.
SEGNĬPES, ědis. c. [βραδύπους] Qui tarde incedit. Juven 8. Sat. 66.
— tritoque trahunt epirhedia collo
Segnipedes. De equis hic loquitur.
SEGOBRIGA, [Σεγόβριγα] Oppidum Hispaniæ citerioris, Celtiberiæ totius caput; circa quod Sertorius & Metellus prælium commisere. Strabo lib. 3.
SĒGŌR, [Σηγὼρ] fuit quinta civitas post Sodomam & Seboim, quæ (ut Sacræ testantur litteræ) ad preces Loth servata est. Moses in Genesi.
SEGOREGII, Populi, de quibus sic Alex. Alexand. lib. 1. cap. 24. Segoregiorum vetus erat mos, ut paratis instructisque mensis, inter epulas virgo introducatur: & cui ex convivis aquam dederat, eum sibi virum delegisse videbatur.
SĒGRĔGO, [διαχωρίζω, διαστέλλω] āre. Ab aliorum numero, vel societate & grege separere; quasi Seorsum a grege ponere. Plaut. Mil. 3. 1. 60. Ter. And. 1. 5. 56.
Te obtestor, ne abs te hanc segreges, neu deseras.
Sejungi & segregari. Lucret. lib. 1. 453.
Segregare e senatu aliquem. Plaut. Mostel. 5. 1. 9.
Ab agmine semet segregare. Stat. 12. Theb. 184.
A numero civium segregare. Cic. pro Arch. 4. Quod si mihi a vobis tribui, concedique sentiam, perficiam profecto, ut hunc A. Licinium, non modo non segregandum, quum sit civis, a numero civium, verum etiam, si non esset, puteris asciscendum fuisse.
Segregare ab se culpam vel suspiciones. Plaut. Trin. 1. 2. 42.
Virtutem segregare a summo bono. Cic. 3. de Fin. 30.
Pugnam segregare. Liv. 1. 25. Ut segregaret pugnam eorum, capessit fugam. i. e. Ut singulos seorsum aggredi posset.
Sermonem segregare. Plaut. Milit. 3. 1. 60. Idem Pœn. 1. 2. 136. Segrega sermonem, tædet. h. e. Tace.
Seque gregari, pro Segregarique, apud Lucret. lib. 1. 453.
Dissidio potis est sejungi, seque gregari.
SEGREGĀTIO, ōnis. f. Tertull. de Anim. cap. 42.
SEGREGATOR, ōris. m. Idem.
SEGREX, ěgis. Adj. ut, Segrex vita, i. e. Solitaria. Seneca de Benef. lib. 4. 18. [Ab hoc nomine verbum Segrego ductum videtur.
SEGRĔGUS, a, um. Adj. Auson. Parent. carm. 9.
Ipse tuo vivens segregus arbitrio.
SEGREGĀTIM, Adv. Prudent. in præf. Hamart. v. 39.
Et segregatim numen æternum colens.
SEGULLUM, i. n. Plin. 33. 4. Aurum qui quærunt, ante omnia segullum tollunt, ita vocatur indicium. Alveus ubi id est, arenæque lavantur, atque

atque ex eo quod resedit conjectura capitur, ut inveniatur aliquando in summa tellure protinus, rara felicitate.

SEGUNTIA, V. SAGUNTIA.

SAGUSIUM, [Σεγύσιον] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Segusianorum urbs in Græcis Alpibus. Vulgo *Sion.*

S E I

SĔJA, æ, f. & SEGESTA, Dearum apud veteres nomina, de quibus sic Plinius lib. 18. cap. 2. Sejamque, a ferendo: Segestam, a segetibus appellabant, quarum simulacra in circo videmus: tertiam ex his nominare sub tecto religio est. Codex manuscriptus Seriam exhibet, quam Tertullianus Sessiam vocat, Macrobius 1. Sat. 16. Sajam, ut Segestam Segetiam: aitque, Qui nominasset Salutem, Semoniam, Sajam, Segetiam, Tutilinam, ferias observabat. Tertia autem illa, quam religiosum erat sub tecto nominare, Tutilina, ut reor, erat. Turneb. In emend. codd. Seja. V. SEGESTA supra.

SĒJĀNUS, i. m. [Σηϊανὸς] Cognomen L. Ælii, ex paterna stirpe ductum, siquidem Seji Strabonis, Equitis Romani, Vulsinis oriundi, filius fuit, in Æliam, maternam, opinor, nobilissimam gentem adoptatus. Hunc Ti. Cæsar ad Præfecturam Prætorii una cum patre Strabone evectum, etiam collegam sibi in Consulatu A. U. C. 782. ascivit, tantoque favore amplexus est, ut per omnia sibi æquaret, feroque, imperium sibi, sublatis Principis liberis, destinantem, timere cœpit, atque absens per epistolam Senatui detulit, hostemque judicatum unco trahi voluit, omnibus, etiam in ejus superstites liberos, & innocentes amicos, crudelitatis exemplis editis. Quæ plenius relata V. apud Vellej. Paterc. 2. 27. & 28. Tacit. Ann. lib. 1. 3. 4. & 5. Sueton. in Tiber. cap. 48. 61. & 62. Juven. 10. Sat. 66.

— Sejanus ducitur unco
Spectandus.

SEIR, [Σηὶρ] Mons in terra Edom, in quo habitavit Esau in regione Gabalena, quæ ex eo, quod Esau pilosus esset & hispidus; Seir, id est pilosi nomen accepit.

SEJUGES, SEJUGI, V. in SEX.

SĒJŬGO, [διαζεύγνυμι] āre. Idem quod Sejungere. Cic. 1. de Divin. 70. Humani autem animi eam partem, quæ sensum, quæ motum, quæ appetitum habeat; non esse ab actione corporis sejugatam.

SEJUGĀTIO, ōnis. f. Augustin.

SEJUNGO, nxi, nctum, [διαζεύγνυμι, ἀποζεύγνυμι. Gl. L. G.] ĕre. Seorsum jungere, sive seorsum ponere & separare. Cic. 1. Fam. 9. Tibi autem multo notior atque illustrior meus in te animus esset, si hoc tempore omni, quo sejuncti fuimus, & una & Romæ fuissemus.
Discidio perniciali sejungi. Lucret. lib. 1. 451.
Sejungendus ab Antonio. Cic. 15. Att. 12. extr.
Ab honestate sejungi. Cic. 1. Acad. 7.
A spe pariendarum voluptatum sejungi non potest. Cic. 1. de Finib. 33.

SEJUNCTUS, a, um. Partic. [διεζευγμένος] Propert. lib. 2. 16. 23.
Dolor sejunctus abest corpore. Lucret. lib. 2. 18.
Sejunctum & secretum a corpore. Lucret. lib. 1. 432.
Semota, & sejuncta a rebus nostris. Lucret. lib. 1. 59.

SEJUNCTIO, ōnis. f. [διάζευξις] Cic. 3. de Orat. 201. Propositoque quid sis dicturus, & ab eo quod est dictum sejunctio, & reditus ad propositum, & iteratio, & rationis apta conclusio.

SĒJUS, i. m. [Σήϊος] gentile Ro. nomen: a quo Sejanus cognomen, &

SEJĀNUS, a, um. Adj. ut Equus Sejanus. Gell. lib. 3. cap. 9. Cajus Bassus in commentariis suis, item Julius Modestus in XI. Quæstionum confusarum, historiam de equo Sejano tradunt, dignam memoria atque admiratione. Cn. Sejum quempiam scribunt fuisse, eumque habuisse equum, natum Argis, in terra Græcia: de quo fama constans esset, tanquam de genere equorum progenitus foret, qui Diomedis Thracis fuissent, quos Hercules, Diomede occiso, e Thracia Argos perduxisset. Eum equum fuisse dicunt, magnitudine inusitata, cervice ardua, colore phœniceo, flava & comanti juba, omnibusque aliis equorum laudibus quoque longe præstitisse: sed eundem equum tali fuisse fato, sive fortuna ferunt, ut quisquis haberet eum, possideretque, is cum omni domo, familia, fortunisque omnibus suis ad internecionem deperiret. Itaque primum illum Cn. Sejum dominum ejus a M. Antonio, qui postea Triumvir Reipub. constituendæ fuit, capitis damnatum, miserando supplicio affectum esse. Eodem tempore Corn. Dolabellam COS. in Syriam proficiscentem, fama istius equi adductum, Argos divertisse, cupidineque habendi ejus exarsisse, emisseque eum H-S. centum millibus. Sed ipsum quoque Dolabellam in Syria bello civili obsessum, atque interfectum esse. Mox eundem equum, qui Dolabellæ fuerat, C. Cassium, qui Dolabellam obsederat, abduxisse. Quem Cassium postea satis notum est, victis partibus, fusoque exercitu suo, miseram mortem oppetisse. Deinde Antonium post interitum Cassii, parta victoria, equum illum nobilem Cassii requisisse: & quum eo potitus esset, ipsum quoque postea victum atque desertum detestabili exitio interisse. Hinc proverbium de hominibus calamitosis ortum, dicique solitum, Ille homo habet equum Sejanum. conf. SEJANUS, i. m.

S E L

SELACHE, n. pl. [σελάχη] a Sing. τὸ Σέλαχος, εος, appellantur apud Græcos omnes Pisces plani, quod nomen eis Aristoteles imposuit. V. Aristot. Hist. Anim. 3. 1. Plin. 9. 24.

SELĀGO, ĭnis. f. Herba Sabinæ similis. Legitur sine ferro, dextra manu, per tunicam, qua sinistra exuitur, velut a furante, candida veste vestito, pureque lotis nudis pedibus, sacro facto prius, quam legatur, pane vinoque. Fertur in mappa nova. Hanc contra omnem perniciem habendam prodidere Druidæ Gallorum, & contra omnia oculorum vitia fumum ejus prodesse. Plin. lib. 24. cap. 11.

SELECTI Dii, SELECTIO, SELECTUS. V. SELIGO.

SĔLĒNĪTES, æ. m. [σεληνίτης] Gemma in Arabia nascens, ex candido translucens melleo fulgore, imaginem Lunæ continens, reddensque in dies singulos, crescentis minuentisque numeris. Plin. lib. 37. cap. 10.

SELENITIUM, i. n. Hederæ genus, cujus est minor acinus, sparsior racemus. Plin. lib. 16, cap. 34. V. not. Hard.

SĔLEUCĪA, æ. f. [Σελεύκεια] Prima Syriæ civitas, ut ait Strabo lib. 11. & 14. & 15. juxta quam Orontes affluit amnis. Hodie *Solda* vocatur, teste Olivario in Melam 1. 12. Hanc a Seleuco Nicanore, sive Nicatore conditam ferunt. Strabo, Seleuciam (inquit) ad Tigrim amnem, juxta Babylonem, tercentis fere stadiis, Seleucus Nicator exædificavit. Scribit Plin. lib. 11. Seleuciam plerumque Mesopotamiam dictam fuisse. [Error videtur.
Ptolemæus tres Seleucias fecit, Pieriam, ad Euphraten, ad Belum. De priore Cic. 2. Att. 20. Plures memorat Plinius. De Seleuco infra.

SELEUCIĀNUS, a, um. Adj. Cic. 4. Att. 18. Perspice æquitatem animi mei, & ludum, & contemptionem Seleucianæ provinciæ. h. e. Nobilis provinciæ Ciliciæ, quam Seleucus urbibus auxit. Vide, inquit, me nihil laborare, ut Proconsul in Ciliciam mittar. Al. Selicianæ. Gronov. Seleucianæ, de Macedonia exp.

SELEUCIS, ĭdis. f. [σελευκὶς] Calceamentum muliebre, apud Pollucem lib. 7. cap. 22. Item poculum. V. Hesych. & Steph in Σελεύκεια.
Seleucides, Aves vocantur, quarum adventum ab Jove precibus impetrant Cassii montis incolæ, fruges eorum locustis vastantibus. Nec unde veniant, quove abeant, compertum, nunquam conspectis, nisi cum præsidio earum indigetur. Plin. lib. 10. cap. 27.

SĔLEUCUS, [Σέλευκος] Unus fuit ex ducibus Alexandri, qui post ejus mortem primus in Syria regnavit. De quo Appianus clarissimus historicus Græcus in Syriaca. V. Justin. 15. 4.
Dictus Nicanor, vel potius Nicator. H. St. V. Suid. in dict. & Νικάνωρ.
Item Citharœdi nomen apud Juven. 10. Sat. 211.

SELIBRA, V. SEMILIBRA, in SEMIS.

SELICASTRUM, f. SELIQUASTRUM, V. in SEDEO.

SĒLĬGO, ēgi, ectum, [διακρίνω, ἀφορίζω] ĕre. Seorsum colligere, secernere. Ovid. 3. Amor. 11. 49.

— tu selige tantum.

Cic. in Orat. 103. Quæ exempla selegissem, nisi vel nota esse arbitrarer, vel posse eligere qui quærerent. Idem in Orat. 47. Nec utetur vero imprudenter hac copia, sed omnia expendet & seliget. Et 3. de Finib. 22. Sed hoc quasi ultimum, quale nos summum in vita bonum dicimus: illud autem, ut feriat, quasi seligendum, non expetendum.

SELECTUS, a, um. Partic. [ἀφωρισμένος] ut, Selectæ, brevesque sententiæ. Cic. 1. de Nat. Deor. 86.
Pectora selecta. Ovid. 5. Fast. 71.
Selecti Dii, apud Romanos vocabantur Præcipui & Summates, qui habebant ampliorem potestatem, quique celebriores, & in majori haberentur cultu ac veneratione. Hi a D. Augustino ex Varrone viginti numerantur, duodecim videlicet mares: Janus, Juppiter, Saturnus, Genius, Mercurius, Apollo, Mars, Vulcanus, Neptunus, Sol, Orcus, Liber pater: feminæ octo, Tellus, Ceres, Juno, Luna, Diana, Minerva, Venus, Vesta. Certe selecti alii erant a Consentibus. Augustinus lib. 4. de Civit. Dei. priorib. capp. Lilius Gyraldus Syntag. 1. lib. Historiæ deorum.
Selecti Judices, [ἀπόλεκτοι] Equites dicti sunt. Cic. pro Cluent. 121. Deinde Prætores tantum urbani, qui jurati debent optimum quemque in selectos judices referre. Hor. 1. Serm. 4. 123.

— habes auctorem, quo facias hoc:
Unum ex judicibus selectis objiciebat.

i. e. Ex Equestri ordine. Cic. 4. Verr. 32. Ceterarum rerum selecti judices ex civium Romanorum conventu proponi solent. i. e. Equitibus qui illuc conveniunt. Ibid. 5. 137. Hic tu medicum & Aruspicem & Præconem tuum, recuperatores dabis? aut etiam illum ipsum, quem tu in cohorte tua Cassianum judicem habebas, si qua res major esset, Papirium Potamonem, hominem severum ex veteri illa Equestri disciplina? Quæ verba per ironiam dicta sunt. Selecti judices, sunt præcipui. Unde Dii selecti & præcipui, de quibus supra. Hæc Budæus. [Non puto tamen in priore Cic. 4. Verr. loco nominatim Equites intelligi. V. quæ ibidem sequuntur.
De Selectis sub Augusto, & deinceps. Plin. lib. 33. cap. 2. pr. Decuriæ quoque ipsæ pluribus discretæ nominibus fuere. Tribunorum æris, & Selectorum, & Judicum: præter hos etiamnum Nongenti vocabantur, ex omnibus selecti, ad custodiendas cistas suffragiorum in comitiis. Et divisus hic quoque ordo erat superba usurpatione nominum, quum alius se Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret. [Puto Nongentorum.
Selecti in Militia Ro. de quibus Polyb. 6. 28. & ex eo Lips. de Mil. Ro. 5. Dial. 3. plura V. in Lex. Pitisc.

SELECTIO, ōnis. f. [διάκρισις] Cic. 2. de Finib. 43. Dum enim in una virtute sic omnia esse voluerunt, ut eam rerum selectione exspoliarent: nec ei quicquam, aut unde oriretur, darent, aut ubi niteretur. Idem 3. de Legib. 32. Selectio vitiorum.

SĔLĪNŌĪDĒS, is, m. [σελινοειδής] Brassicæ genus crispum. Plin. lib. 20. c. 9. In tres species divisere eam (de Brassica loquitur) Græci antiquissimi Crispam, quam Selinoidea vocaverunt, a similitudine apii foliorum, stomacho utilem, alvum modice mollientem. vide Cato c. 157. de R.R. Est autem

SĔLĪNON, [σέλινον] a Græcis appellata herba notissima, quam Latini Apium nominant. Inde fiunt composita Petroselinon, Hipposelinon & Eliosèlinon. V. Dioscor. 2. 206.

SELĪNŪS, [Σελινοῦς] Multorum fluviorum nomen. Unius in Asia, qui in mare Ionium influens, Dianæ Ephesiæ templum alluit, teste Strab. Alius ad Pergamum. Plin. lib. 5. cap. 29. Σελινοῦς in nummis.
Est & Selinus alius in Ægiensium agro, qui est Achajæ proprie dictæ. Item alius in Elide.
Rursus alius in Sicilia juxta Megara & Hyblam montem, quorum omnium meminit Strabo lib. 8. Alius Ciliciæ, de quo idem lib. 14.
Selinus, untis, m. & f, [Σελινοῦς] Siciliæ, inquit Servius, Civitas juxta Lilybæum, abundans palmis, quibus vescuntur, & apio. Virg. 3. Æn. 705.

Teque datis linquo ventis, palmosa Selinus,
Et vada dura lego saxis Lilybeïa cæcis.

Sil. 14. 201.

Audax Hybla favis, palmis quoque onusta Selinus.

Al. Palmæque arbusta.

SELINUNTIUS, a, um. [Σελινούντιος] ut Selinuntiæ, Aquæ in Ætna salsæ ad Himeram, Egestanæ potabiles. Strabo lib. 6.

SELINUSIUS, a, um. [Σελινούσιος] aliud attributum; ut, Terra Selinusia, quæ a Galeno lib. 9. simplicium Medic. inter Medicamenta ophthalmica ponitur. Plin. 35. 16.
Selinusius, est Lacus post Caystri ostia ex pelago refusus. Strabo lib. 14.

SELIQUASTRUM, i. n. V. in SEDEO SELICASTRUM.

SELLA, SELLARIA, SELLARIOLUS, SELLARIUS, SELLISTERNIŪM, SELLULARIUS, V. in SEDEO ad fin.

Sellæ, vel Selli, [Σελλοὶ] Populus eſt Epiri, qui & Dodonæi dicuntur. Lucan. lib. 3. 179. — quercuſque ſilentes

Chaonio veteres liquerunt vertice Sellæ.

Sellēis, entis. m. [Σελλήεις] Fluvius eſt proximus Pylo in finibus Arcadiæ. Strabo lib. 8.

Sĕlymbria, æ. f. [Σηλυμβρία] Civitas eſt Thraciæ ad Propontidem, propinqua Byzantio. Herodot. lib. 6.

S E M

Semáxius, Sembella, V. in semis.

Sĕmĕl, Adv. [ἅπαξ Gl. G. L.] quaſi Una, non diviſim, vel uno (ut ita dicam) tempore: nam quod ſemel fit, nullam recipit diviſionem. Plaut. Capt. 3. 5. 99. Satis ſum ſemel deceptus. Ter. Heaut. 1. 2. 34.

Verum animus ubi ſemel ſe cupiditate devinxit mala,
Neceſſe eſt, Clitipho, conſilia conſequi conſimilia. Cic. 7.

Verr. 63. Verum hoc erat, ſi ille ſemel vetus archipirata ſecuri percuſſus eſſet: pecuniam illam non haberes.

Semel anno. Plin. lib. 12. cap. 14. Tus meti ſemel anno ſolebat.

Semel atque iterum. Cic. pro Cluent. 49. Cognoſcite nunc ita reum citatum eſſe illum, ut re ſemel atque iterum præjudicata, condemnatus in judicium venerit.

Semel, iterum. Liv. 1. 19. Semel T. Manlio conſule, poſt Punicum primum perfectum bellum: iterum, quod noſtræ ætati dii dederunt ut videremus.

Semel ac vicies. Plin. lib. 7. cap. 48. Idem ſella curuli ſemel ac vicies ſedit, quoties nemo alius.

Semel unquam. Plin. lib. 2. cap. 35. Dein quum in cælum ſe reciperet, lampadem factam, ſemel unquam proditur, Cn. Octavio, C. Scribonio coss.

Semel, inquit Aſconius, vicinum eſt ad Pæne nunquam, in illuc Cic. 2. Verr. 5. Semel ait ſe in vita pertimuiſſe, tum quum primum a me reus factus ſit. Quaſi dicat, Fere nunquam. Simile eſt quod ſemel in vita riſiſſe Craſſum ſcribit Lucilius.

Semel a condito ævo. Plin. lib. 7. cap. 34. Vir optimus, ſemel a condito ævo, judicatus eſt Scipio Naſica a jurato Senatu. Ibid. cap. 35. Pudiciſſima femina ſemel matronarum ſententia judicata eſt, Sulpicia Paterculi filia. Hic particula, Semel, affirmantis venuſtatem habet, ut quod veriſſimum eſſe aſſeverare volumus, id ſemel tantum dixiſſe ſufficiat. [Pro Nonniſi ſemel, vel Semel duntaxat. Sic & in ſeq.

Semel, Irrevocabiliter. Quintil. lib. 1. cap. 3. Nec ſemel de hoc decretum erat: triceſimus dies reddebat victo certaminis poteſtatem. Budæus.

Semel, omnino & prorſus, ita ut iterum obtineri non neceſſe ſit. Cic. pro Dejot. 9. Cum facile exorari Cæſar, tum ſemel exorari ſoles. Budæus.

Semel, Ad ſummam, vel In ſumma. Valla de Ad ſummam loquens, Quintilianus in ſenſu priore ſolet uti tali genere dicendi per adverbium Semel; lib. 9. cap. ult. Denique, ut ſemel finiam, ſic fere componendum, quomodo pronuntiandum erit. Et lib. 11. cap. 1. Et ut ſemel omnia complectar. Id eſt, Ut in ſumma dicam. Cujus rei cauſa eſt ipſum illud Semel, quod ſignificat Una vice pro omnibus, ita ut poſtea non oporteat quid addi. Quod enim ſemel tantum fit, id non habet regreſſum ut iterum fiat. Virg. 11. Æn. 417.

— qui ne quid tale videret,
Procubuit moriens, & humum ſemel ore momordit. Ovid. 5.

Epiſt. 103. — nulla reparabilis arte
Læſa pudicitia eſt, deperit illa ſemel. Bud. & hic Irrevocabiliter exp. Lucan. lib. 9. 578.

— dixitque ſemel naſcentibus auctor
Quicquid ſcire licet. Semel, inquit, ut nullum poſtea verbum addat. Hactenus Valla lib. 6. [Barbari dicunt Pro ſemel & ſemper. V. quæ ſupra.

Sĕmĕla, æ. & ſæpius Semelē, es. f. [Σεμέλη] Filia Cadmi regis Thebarum, ex qua Juppiter Bacchum genuit, Hinc Horatio 1. Carm. 19. 2. Thebanæ Semeles puer, dicitur.

Proles Semeles, Bacchus. Tibul. lib. 3. 4. 45.

Semelēius, a, um. Adj. [Σεμελήϊος] ut, Thyoneus Semeleius. Hor. 1. Carm. 17. 23.

Proles Semeleia. Ovid. 5. Met. 329. h. e. Bacchus.

Semen, V. in sero.

Semestris, V. semis, & sex.

Semestrium, Semesus. V. semis.

Semet, V. sui.

Semianimis, & cetera a Semis, ſive Semi compoſita, V. semis.

Sēmigro, ſec. com. [ἀποικίω] āre. Idem quod Migro: ut, Semigrare ab aliquo. Cic. pro Cœl. 18. Reprehendiſtis, a patre quod ſemigrarit: quod quidem jam in hac ætate minime reprehendendum eſt: qui quum & ex Reipub. cauſa eſſet mihi quidem moleſtam, ſibi tamen glorioſam victoriam conſecutus, & per ætatem magiſtratus petere poſſet: non modo permittente patre, ſed etiam ſuadente ab eo ſemigravit.

Semiguntus, [Σεγιμοῦντος] Segeſti filius Cheruſcorum ductor, a Germanico bello captus, & ductus eſt in triumpho. Strabo lib. 7.

Seminarium, Seminium, Semino. V. semen, in sero.

Sĕmīrămis, is & ĭdis. f. [Σεμίραμις] unde Accuſativum Semiramin vel Semiramidem facit: fuit nomen Aſſyriorum reginæ, Nini regis uxoris, quæ mortuo viro res præclaras geſſit. De hac lib. 3. Diodorus, Juſtinus, Oroſius, Euſebius, Auguſtinus, Joſephus, Plutarchus, Philoſtratus, ſcripſerunt & alii. Ea, mulierum omnium, quarum ex hiſtoria ad nos perlata notitia eſt, longe celeberrima: quamque cum Cyro præcipue Alexander admiratus fertur, quod in illa & magnitudo quædam animi, & rerum claritas plurima emicuiſſet: quum ſibi jam magno natu monumentum, in quo perfuncta humanis reconderetur, ſtrueret, inſcriptionem ejuſmodi exſculpendam curaſſe dicitur; Quicunque ex regibus pecuniæ inopiam ſenſerit, conditorio recluſo ſumat inde quicquid viſum fuerit. Id quum legiſſet Darius, ut qui auri foret avidior, ſepulcrum juſſit recludi: ſed in eo pecuniam quidem invenit nullam, in eas autem incidit litteras; Ni malus vir fores, & pecunia prorſum inexplebilis, non utique mortuorum loculos moveres: exprobratione lepida in ſacram auri famem, ut eminentiſſimi auctores tradidere. Hæc Cæl. Rhodig. lib. 23. cap. 5. ex Plutarchi Apophthegmatis. Verum eadem impudica & mollis fuiſſe traditur, utpote quæ filii concubitum expetierit, & equum uſque ad coitum adamaſſe dicatur. Semiramis, lingua Syriaca, Avem ſignificat. Namque ab avibus adhuc infans nutrita dicitur. V. derceto. Scribit Valerius Maximus lib. 9. cap. 3. extr. Cum ei circa cultum capitis ſui occupatæ nuntiatum eſſet, Babylonem defeciſſe, altera parte crinium ſoluta adhuc, protinus ad eam expugnandam cucurrit: nec prius decorem capillorum in ordinem, quam tantam urbem in poteſtatem ſuam redegit. Juven. 2. Sat. 108.

Quod nec in Aſſyrio pharetrata Semiramis orbe. Propert. lib. 3. 11. 21.
Perſarum ſtatuit Babylona Semiramis urbem, &c. Si tamen Eroticum Plutarchi legeris, Semiramin ancillam fuiſſe invenies, quæ Ninum interfici juſſit, precario accepto ſceptro.

Semiramius, Adj. [Σεμιράμιος] Claud. Conſ. Prob. & Olyb. 162.

Noſtra Semiramiæ timeant inſignia turres. i. e. Aſſyriæ.

Sanguine Semiramio cretus. Ovid. 5. Met. 85.

Sēmĭs, vel Semĭ, indecl. [ἥμισυ Gl. L. G. & G. L.] Dimidium ſignificat, & melius deſinit in Semi: quo extra compoſitionem raro utuntur: ut Semivivus, a Græco deducitur ἡμι, & S habet pro aſpiratione Græca. Feſtus. conf. Vitruv. 4. 1.

Semi, puto ex ἡμι, quo utebantur in compoſitione. H. St.

Semis, Semodius, Semuncia: qua ratione ex Græco trahuntur alia, quod S litteram pro aſpiratione eorum habent, ut ἑπτὰ, Septem: ὕλη, Silva: ſic iſta ab eo, quod illi ἥμισυ dicunt, declinata videntur. Feſtus.

Significat & Semiſſem. Gloſſ. Lat. Græc. Semis, ἥμισυ, ἡμιασσάριον. Componitur varie cum Subſt. Adj. & Partic. rarius cum Verbis, ut

Sematus, a, um. Adj. Gloſſ. Latinogræc. Sematum, Ἡμίκενον, ἀπηρμένον, & Semum, ἡμίκενον.

Semiassis, & contr. Semissis, is. m. Gloſſ. Lat. Græc. Semiſſem, Ἡμισέας, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ νομίσματος. [Dimidia pars Aſſis, quo omne totum denotabant. V. as.

Semiſſis, is. m. [ἥμισυ] Idem quod Semis. Cic. 15. Att. 29. pr. De Tulliano ſemiſſe Maxianam adhibebis, ut ſcribis. Al. M. Axianum.

Semiſſis, Monetæ pars. Lampridius in Alexandro cap. 39. Vectigalia (inquit) publica in id contraxit, ut qui decem aureos ſub Heliogabalo præſtiterant, tertiam partem aurei præſtarent, hoc eſt triceſimam partem. Tuncque primum Semiſſes aureorum formati ſunt: nunc etiam quum ad tertiam partem aurei vectigal deciđiſſet, Tremiſſes: dicente Alexandro etiam Quartarios futuros, quod minus non poſſet, quos quidem jam formatos in Moneta detinuit, exſpectans, ut ſi vectigal contrahere potuiſſet, & eos ederet. Sed quum non potuiſſet, per publicas neceſſitates, conflari eos juſſit, & Ttremiſſes tantum, Solidoſque formari. Formas binarias, ternarias, quaternarias, & denarias etiam, atque amplius uſque ad quinquagenarias quoque & centenarias, quas Heliogabalus invenerat, reſolvi præcepit, neque in uſu cujuſquam verſari. Atque ex eo iis materiæ nomen inditum eſt, quum diceret plus largiendi hanc eſſe Imperatori cauſam, ſi, quum multos ſolidos minores dare poſſet, dans decem vel amplius, una forma triginta & quinquaginta & centum dare cogeretur. Ex his verbis Lampridii, quæ vulgo corruptiſſime leguntur, facile intelligimus, Solidos primum dictos eſſe aureos nummos, certi cujuſdam, ſuique ponderis, quaſi integros. Erant dimidiati aurei, & tertiarii, a tertia parte dicti, qui Semiſſes, Tremiſſeſque dicebantur: quemadmodum binarii, ternarii, quaternariique, & deinceps ſic dicti ſunt, qui binos aureos & ternos, & quaternos, denoſque penderent. Sic intelligendi Tremiſſes, in l. Jubemus, De erogatione mil. an. lib. xii. Cod. Trientales autem Latine dici poſſent. Hæc Budæus. Cic. pro Sext. 55. Sed ab uno gladiatore innumerabilia alia nova conſcriberentur: ut, remiſſis ſemiſſibus & trientibus, quinta prope pars vectigalium tolleretur, &c.

Semissis, e. Adj. ut, Homo ſemiſſis, dicitur Homo vilis, & quaſi Semihomo: ſicut Semiſſem, Semiaſſem dicimus. Cic. 5. Fam. 10. Simius, non ſemiſſis homo, contra me arma tulit, & eum bello cepi. [Niſi ellipſis eſt, pro Non ſemiſſis faciendus. Ut dicitur Non aſſis facere.

Uſura dicitur Semiſſis, quoties de centum nummis ſenus nummus uſuræ nomine percipitur. Capitolinus in Alexandro cap. 21. Trientarium fenus ait eum ut æquiſſimum & leviſſimum exercuiſſe ad uſum Reip. Hæc Budæus. Plin. lib. 14. cap. 4. Ex his tamen uſura multiplicata ſemiſſibus. Scævol. in l. Qui ſemiſſes. D. de uſur. & fructib. Qui ſemiſſes uſuras promiſerat, &c. Semiſſis uſura (ait Paulus Manutius) eſt, quum pro centum aſſibus (aſſis autem ad noſtratis pecuniæ rationem redactus quadrantes æreos tres efficiet) ſemis aſſis, id eſt dimidius aſſis, ſingulis menſibus penditur. Quod ſi ad annuam uſuram ſubducamus, aſſes ſex in anno pendentur. Quum igitur pro centum nummis aureus in menſe pendetur: ſi hæc ſumma in aſſes dividatur, pendi pro centenis aſſibus dimidium aſſem reperietur. Itaque Semiſſis ſemper dicetur, quum pro Centum nummis, ſive argenteis, ſive magni pretii, ſive parvi, dimidius uſuræ nomine pendetur [In menſes ſcil. V. Gronov. de Pec. Vet. 3. 13.

Semissālis, e, Adj. Modeſtin. in l. Septitia. D. De pollicitat. Septitia certamen patriæ ſuæ pollicendo, ſub hac conditione pollicita eſt, uti ſors apud eam remaneret, & ipſa uſuras ſemiſſales ad præmia certantium exſolveret.

Semissārius, a, um. Semiſſarius coheres, pro Ex Semiſſe, apud Florentinum in l. Lēgatum. 116. De legat. lib. 1. Pandect. lib. 30. A coherede vero ſemiſſario, inquit Florentinus, duobus extraneis concurrentibus, non amplius tertia parte.

Semisso, are. Veget. de Re Vet. 1. 26. extr. Semiſſare animal. Quod 3. 41. Urere ad menſuram ſemiſſis.

Semĭbos, ŏvis. c. [ἡμίβους] Ovid. 4. Triſt. 7. 18.

Centimanumque Gygen, ſemibovemque virum.

Semicăper, pri. m. Ovid. 5. Faſt. 101.

Semicaper coleris ſuccinctis, Faune, Lupercis.

Deus ſemicaper. Ovid. 4. Faſt. 752.

Pan ſemicaper. Ovid. 14. Met. 515.

Semicaput, V. sinciput.

Semicinctium, i. n. [ἡμιζώνιον] quod & Ventrale dicitur, vulgo *demi-ceint*, quod medium hominem cingat. De hoc eſt illud Martialis apophoretum lib. 14. 15.

Det tunicam dives: ego te præcingere poſſum,
Eſſem ſi locuples, munus utrumque darem. Alii Semicinctium, Veſtem breviſſimam, interpretantur.

Semicircŭlus, i. m. [ἡμίκυκλος] Dimidium circuli. Columel. lib. 5. cap. 2. Cic. 5. de Fin. 56. Quumque non habeant ex doctrina oblectationes, circulos aliquos, & ſemicirculos conſectari. conf. semiorbis.

Semi-

Semicirculāris, e. Adj. [ἡμικύκλιος] Columel. lib. 5. cap. 2. Semicircularis agri forma.

Semicirculātus, a, um. Adj. Celſ. lib. 7. cap. 26. tit. 2. extr. Ferramentum fecit rectum, in ſumma parte labroſum, in ima ſemicirculatum acutumque.

Semicubitus, i. m. &

Semicubitālis, e. Adj. Liv. 41. 65. Bipalme ſpiculum haſtili ſemicubitali infixum.

Semideus, a, um. Adj. [ἡμίθεος] Indiges. Gloſſ. Græcolat. ut, Canes ſemidei. Lucan. lib. 8. 831.

Nos in templa tuam Romana accepimus Iſin,
Semideoſque canes. Anubim intelligit.

Genus ſemideum. Ovid. in Ibin, v. 80.

Nos quoque plebs ſuperûm Fauni, Satyrique, Lareſque
Fluminaque, & Nymphæ, ſemideumque genus. Deos indigetes ſignificare putatur poëta. [Poteſt eſſe Genetiv. pl. a Semideus, i. m. Et omnino in ceteris locis per appoſitionem dictum puto. V. Priſcian. lib. 1. fol. 4. a. Aldi.

Semidea, æ. f. Auſonius Grip[illegible] v. 21.

Tres volucres, tres ſemideæ, tres ſemipuellæ.

Semĭdĭgĭtus, i. m. &

Semidigitālis, e. Adj. Vitruv. 10. 22. Terebratur foramen ſemidigitale, &c.

Semihŏmo, ĭnis. c. [ἡμιάνθρωπος Gl. G. L.] Columel. lib. 10. 19.

Quamvis, ſemihominis veſano gramine feta,
Mandragoræ pariat flores, mæſtamque cicutam. Quadriſyll.

Cacus ſemihomo. Virg. 8. Æn. 194.

Naſamones ſemihomines. Sil. lib. 11. 36.

Semihōra, æ. f. [ἡμιώριον] Cic. pro Rabir. perd. reo 6. Nunc quoniam, T. Labiene, diligentiæ meæ, temporis anguſtiis obſtitiſti, meque ex comparato & conſtituto ſpatio defenſionis, in ſemihoræ curriculum coegiſti, parebitur, &, quod iniquiſſimum eſt, accuſatoris conditioni, &, quod miſerrimum, inimici poteſtati. Adde Plin. 28. 29. Ammian. 17. 13. & 18. 8.

Semijūgĕrum, i. n. [ἡμίπλεθρον] Columel. lib. 5. cap. 1. At Galli Candetum appellant in areis urbanis, ſpatium centum pedum, in agreſtibus autem pedum CL; quod aratores Candetum nominant: Semijugerum quoque Arepennem vocant. Idem lib. 4. cap. 18. Vel in ſemijugera omnibus modis dirimatur.

Semilătĕres, pl. m. ἡμιπλίνθοι Gloſſ. Græcolat.

Semilībra, & per Syncopen **Sĕlībra**, æ. f. [ἡμίλιτρον Gl. L. G. & G. L.] Dimidia libra. Plin. lib. 14. cap. 16. Malobathri ſelibris in muſti congios duos additis. Liv. 5. 47. Selibras farris, & quartarios vini ad ædes ejus, quæ in arce erant, contulerunt. Gell. lib. 7. cap. 18. Darent argenti pondo libram ſcilicet & ſelibram. Fit autem ſelibra e Semi libra, per ſyncopen, licet prima brevi, Martial. lib. 4. 46.

Et turis, piperiſque tres ſelibræ.

Vide PONDO. H. St.

Semilībella, & contracte **Sembella**, æ. f. [ἡμίλιτρον] Quod ſit libellæ dimidium, quod Semis aſſis, inquit Varro de L. L. lib. 4. 36.

Semilixa, æ. m. [ἡμισκευοφόρος] Liv. 28. 28. Sed illi primum, non Annium Umbrum, ſemilixam, nominis etiam abominandi ducem, ſed Decium Jubellium Tribunum militum ſecuti ſunt.

Semilixula, æ. g. dub. Dimidia lixula. Panificii genus, Sabina vox. Varr. L. L. 4. 22.

Semĭmās, ăris. c. [ἡμιάῤῥην] Caſtratus, eviratus. Varro 3. de R. R. cap. 9. Capi ſemimares, quod ſunt caſtrati.

Ovis ſemimas. Ovid. 1. Faſt. 588.

Semimaris flammis viſcera libat ovis.

Semimares, dicuntur etiam Androgyni. Ovid. 4. Met. 381. de Hermaphrodito,

Ergo ubi ſe liquidas, quo vir deſcenderat, undas
Semimarem feciſſe videt, &c. Liv. 31. 12. Ante omnia abominati ſemimares, juſſique in mare extemplo deportari.

Semimithra, æ. f. Vox reperitur apud Juriſconſultum, tanquam Dimidium mithræ eſt. Eſt autem minor quædam Mithra, ut Semicinctium ante explicavimus. Quæ enim ſimilis & geminæ formæ ſunt, ex proportione parem explicationem deſiderant. Turneb. Suid. Ἥμισυς, ὁ βραχύς.

Semimodius, contr. **Sēmŏdius**, i. m. [ἡμιμόδιος] Dimidius modius. Juven. 14. Sat. 67. — & tamen uno

Semodio ſcobis hæc emundat ſervulus unus. Columel. lib. 2. cap. 11. Martial. lib. 7. 53.

Semodiuſque fabæ cum vimine Picenarum. Plin. lib. 18. cap. 9. Præterea floris ſemodium.

Semodium, i, n. Idem. ἡμιμόδιον Gloſſ. Græco lat.

Semodiālis, e. Adj. Semodium continens. ut, Olla ſemodialis. Marcell. Emp. cap. 16.

Placenta ſemodialis. Cato de R. R. cap. 76. extr.

Semiorbis, is. m. [ἡμικύκλιον] Semicirculus. Senec. Quæſt. Nat. 1. 8. In ſemiorbe nihil prohibet aſpici totam pilam.

Oſtendere ſemiorbem. Ammian. 20. 4.

Semipăter, ătris. m. [ἡμίπατρος] Ovid. 6. Faſt. 214.

Quærebam nonas Sanco, Fidione referrem,
An tibi, ſemipater: tunc mihi Sancus ait, &c. Al. Semo Pater, rectius.

Semĭpēs, ĕdis. m. [ἡμίπους Gl. G. L.] Columel. lib. 3. cap. 19. Paulo minor dodrante, longior utique ſemipede. Plin. lib. 12. cap. 19. Varro 3. de R. R. cap. 8. Infimum ordinem oportet abeſſe a terra non minus tres pedes, inter reliquos dodrantes, a ſummo ad cameram ad ſemipedem.

Semipĕdālis, e. Adj. [ἡμιποδιαῖος] Quod dimidii pedis longitudinem habet. Plin. lib. 13. cap. 4. Semipedales ramorum relinquentes truncos. Idem lib. 36. cap. 25. Materia craſſitudine ſemipedali ad regulam & libellam exigitur.

Semipedāneus, a, um. Adj. Idem. Columel. 4. 1. Abunde eſt, ſemipedaneam conſitis reſolutam vitibus terram ſubjicere.

Semiphalarica, æ. f. inter Tela recenſetur Gell. 10. 75. V. FALARICA.

Semiplotia, orum. n. pl. Latinis Soleæ dimidiatæ, quibus utebantur in venando. Feſt. V. Turneb. Adverſ. 19. 19.

Semipuella, æ. f. de Harpyiis, Auſon. Gripho v. 21.

Tres volucres, tres ſemideæ, tres ſemipuellæ.

Semisŏnārius, i. m. Qui crotalia ſonitat, quæ veluti medii tintinnabuli formam gerit. Plaut. Aul. 3. 5. 42.

Strophiarii aſtant, aſtant ſemiſonarii. Al. Semizonarii rectius. i. e. Qui ſemicinctia faciunt.

Semispatha, æ. f. & **Semispathium**, i. n. [ἡμισπάθιον] Brevior enſis; quaſi Dimidiata ſpata. Veget. de Re Mil. 2. 15. & 19.

Semitŏgium, i. n. Brevis & quaſi dimidiata toga, a quo Semitogatus, ἡμιτήβεννος.

Semitonium, i. n. [ἡμιτόνιον] Macrob. in Somn. Scip. 2. 1. extr. Sonum tono minorem veteres ſemitonium vocitare voluerunt.

Semĭvir, ĭri. m. [ἡμιάνωρ] Ovid. 9. Epiſt. 141.

Semivir occubuit vi, Lerniferoque veneno
Neſſus. Dubia lectio eſt. V. Heinſ.

Semivir, pro Effeminato. Liv. 33. 28. Errare ait homines, qui tam atrocem cædem pertinere ad illos ſemiviros crederent. Virg. 4. Æn. 215.

Et nunc ille Paris cum ſemiviro comitatu. Ovid. 4. Met. 386.
Quiſquis in hos fontes vir venerit, exeat inde
Semivir, & tactis ſubito molleſcat in undis. V. Suid. Ἥμισυς ἀνήρ.

Chorus ſemivir. Sil. lib. 17. 20. De ſacerdotibus Cybeles.

Semiuncia, vel **Semuncia**, æ. f. [ἡμιούγκιον Gl. G. L. ſed L. G. κεράτιον, item Γράμματα δώδεκα] Perſ. 5. Sat. 121.

— ſed nullo ture litabis,
Hæreat in ſtultis brevis ut ſemuncia recti. Cic. pro Cæcin. 17.

Facit hæredem ex deunce & ſemuncia Cæcinam. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars viceſimaquarta, pedes mille ducentos: hoc eſt ſemuncia, in qua ſunt ſcrupula duodecim. [Quod & Gloſſularius indicat.

Semunciālis, e. Adj. Quod ad ſemunciam pertinet. Plin. lib. 33. cap. 3. Mox lege Papiria ſemunciales aſſes facti.

Semunciārius, a, um. Adj. Idem. Liv. 7. 27. Semunciarium tantum ex unciario fœnus factum.

Semizonārius, i. m. Qui ſemizonia, ſive ſemicinctia conficit. Plaut. Aul. 3. 5. 42.

Strophiarii aſtant, aſtant ſemizonarii. Al. mendoſe Semiſonarii.

Semĭădăpertus, a, um. Adj. Ovid. 1. Amor. 6. 4.

— aditu fac janua parvo
Obliquum capiat ſemiadaperta latus.

Semiagrestis, e. Adj. ſec. com. Aur. Vict. in Diocl. cap. 39. Maximianum, quanquam ſemiagreſtem, Imperatorem jubet. [Poteſt eſſe Subſt.

Semiambustus, a, um. Adj. Idem quod Semuſtus. Sil. lib. 2. 681.

Semiambuſta jacet nullo diſcrimine paſſim,
Infelix, obiens permiſto funere turba.

Semiambuſtum cadaver. Suet. Calig. cap. 59.

Semiămictus, a, um. Adj. Apul. Met. 1. p. 104. Elmenh.

Semĭănĭmis, e. & **Semianĭmus**, a, um. Adj. [ἡμίπνους, ἡμίψυχος Gl. G. L.] Quaſi exanimatus. Auctor de Viris Illuſtr. cap. 39. Ipſe cum trecentis pugnans cecidit: poſtea ab Attilio ſemianimis inventus, & ſanatus, magno poſtea terrori hoſtibus fuit. Liv. 3. 57. pr. Ubi tollentes corpus ſemianime virginis. Idem 28. 23. Quum turbam feminarum, puerorumque imbellem, inermem cives ſui cæderent, & in ſuccenſum rogum ſemianima pleraque injicerent corpora, &c.

Poetæ quadriſyllabum faciunt, neglecta i. Ovid. 1. Triſt. 3. 92.

Semianimis media procubuiſſe domo.

Anguis. Cic. 1. de Divin. 106.

Arboris e trunco ſerpentis ſaucia morſu,
Subigit ipſa, feris transfigens unguibus, anguem
Semianimum, & varia graviter cervice micantem. Ex Ennio.

De aquila. Daviſ. Subjugat.

Artus ſemianimes Ovid. 14. Met. 209.

Clamor ſemianimis. Stat. 8. Theb. 598.

Corpore ſemianimo languida membra. Lucret. lib. 6. 1266.

Cruor ſemianinis. Stat. 10. Theb. 477.

Equi ſemianimes volvuntur. Virg. 11. Æn. 635.

Heram ſemianimem attollere terra. Lucan. lib. 8. 66.

Semĭăpertus, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιάνοικτος] Liv. 26. 39. extr. Paucos ex multis, trepida fuga incidentes ſemiapertis portarum foribus, in urbem compulit.

Semiassus, a, um. Adj. [ἡμίοπτος] Cic. 1. Tuſc. 106.

Heu reliquias ſemiaſſi regis denudatis oſſibus. Ex poeta.

Semiaxius, vel **Sĕmaxius**, a, um. Adj. Semaxii Chriſtiani vocabantur, quod ad ſtipitem dimidii axis exurerentur. Tertull. Apol. cap. 50. V. in dictione SARMENTITIUS; & Cæl. Rhodig. lib. 10. Lect. Antiq. cap. 9.

Semicoctus, a, um. Adj. [ἡμίεφθος Gl. G. L.] Plin. lib. 18. cap. 11. Ex tritico candidiſſima atque grandiſſima eligunt grana, & ſemicocta in ollis. Columel. lib. 8. cap. 5. Semicoctum hordeum. Et apud Plin. lib. 22. cap. 25. Semicocta aqua.

Semicombustus, a, um. Adj. ex Partic. Prudent. Roman. v. 859.

Alunt olivo ſemicombuſtas faces.

Semicorpŏrālis, e. Adj. Firmic. lib. 2. cap. 12. Aries eſt ſignum in cælo, maſculinum, ſemicorporale, oculis languidis, erraticum.

Semicorporĕus, a, um. Adj. Firmic. lib. 2. cap. 12. Cancer ſignum eſt in cælo, femininum, mobile, ſemicorporeum, irrationale. Rurſus ibid. Libra ſignum eſt in cælo maſculinum, mobile, ſemicorporeum, rationale.

Semicrĕmus, a, um. Adj. Ovid. 12. Met. 287.

Semicremoque novat repetitum ſtipite vulnus. i. e. Qui dimidia ex parte crematus erat.

Semicremātus, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίκαυτος] ut, Membra ſemicremata. Ovid. in Ibin, v. 364. Et Martial. lib. 11. 55.

Turaque de medio ſemicremata rogo.

Semicrūdus, a, um. Adj. [ἡμίεφθος Gl. G. L.] Semicoctus. Columel. lib. 6. cap. 26. Si jam tali vitio laborant, lupini ſemicrudi conteruntur, & offæ, ſalviati more, faucibus ingeruntur. Stat. 4. Silv. 9. 48.

Quid ſi cum bene mane ſemicrudus
Illatam tibi dixero ſalutem? ubi Semicrudus eſt Semiſopitus. [Immo, Ante peractam concoctionem cibi ſomno excitatus.

Semidoctus, a, um. Adj. [ἡμιπαίδευτος] Cic. 2. de Orat. 177. Hæc, ut & properans, & apud doctos, & ſemidoctos, ipſe percurro, ut aliquando ad illa majora veniamus. Plaut. Aſin. 1. 3. 74.

Tua iſta culpa eſt, quæ diſcipulum ſemidoctum abs te
Semoves. [Hic eſt Adj ex Partic.

SEMIERMIS, e. Adj. [ἡμίοπλος Gl. G. L] Partim tantum armatus. Liv. 25. 19. Haud dubia res eſt, quippe inter Annibalem ducem & centurionem, exercituſque, alterum vincendo veteranum, alterum novum totum, & magna ex parte etiam tumultuarium, & ſemiermem. Ibid. lib. 22. 50. Binis in caſtris quum multitudo ſemiermis ſine ducibus eſſet, &c. Dicitur & Semermis ut Idem 30. 28. Ex agreſtium ſemermi turba.

SEMIĒSUS, vel SEMĒSUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίβρωτος Gl. G. L.] Semicomeſtum. Eadem forma dicitur, qua Ambeſum & Comeſum. Sueton. in Tiberio cap. 34. Solemnibus ipſe cœnis pridiana ſæpe ac ſemeſa obſonia appoſuit. Virg. 8. Æn. 297.
Oſſa ſuper recubans antro ſemeſa cruento.
Fruſta lardi ſemeſa. Hor. 2. Serm. 6. 85.
Membra ſemeſa. Sil. lib. 6. 338.
Præda ſemeſa. Virg. 3. Æn. 244.
Piſces ſemeſi. Hor. 1. Serm. 3. 81.

SEMĬFACTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίεργος] ut, Opera ſemifacta. Tacit. 15. Ann. 7.
Portæ ſemifactæ. Hirt. Bell. Afric. cap. 83.

SEMĬFERUS, ĕra, ĕrum. Adj. [ἡμιθήρος] Plin. lib. 8. cap. 57. Semiferum & ipſum animal, cui vivaria in doliis idem, qui apris, inſtituit.
Caput ſemiferum Panis. Lucret. lib. 4. 591.
Corpus ſemiferum. Valer. 6. Argon. 51. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
Tum, gelidum valido de pectore frigus anhelans,
Corpore ſemifero magno Capricornus in orbe. Ex Arato.
Fremitus virorum ſemiferi. Valer. 6. Argon. 233.
Lupi ſemiferi. Valer. 1. Argon. 455.
Pectus ſemiferum. Virg. 10. Æn. 212.
Species hominum ſemiferæ. Lucret. lib. 2. 701.

SEMIFER, i. m. Ovid. 2. Met. 633.
Semifer interea divinæ ſtirpis alumno
Lætus erat. De Chirone Centauro.

SEMIFORMIS, e. Adj. [ἡμίμορφος] Columel. lib. 4. cap. 25. pr. Cui ſuperpoſita ſemiformis lunæ ſpecies, ſecuris dicitur. Idem lib. 8. cap. 5. Pullique ſemiformes interimuntur, ante quam totis partibus ſuis conſummentur.

SEMIFULTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιστήρικτος] Martial. lib. 5. 14.
Subſellioque ſemifultus extremo, &c.

SEMIFŪMANS, antis. Adj. ex Partic. Sidon. 1. Epiſt. 7. Qui adhuc in eo ſemifumantem præfecturæ nuper extortæ dignitatem venerabatur.

SEMIGERMĀNUS, a, um. Adj. [Ἡμιγερμανὸς] Liv. 21. 38. Utique quum, quæ ad Apenninum ferant, obſepta gentibus Semigermanis fuiſſent.

SEMIGRÆCUS, a, um. Adj. [Ἡμιέλλην] Varro 2. de R. R. cap. 1. Ut Semigræcis paſtoribus dicam Græce.

SEMIGRĂVIS, e. Adj. [ἡμιβαρὺς] Liv. 25. 24. Quia magna pars in turribus epulati, aut ſopiti vino erant, aut ſemigraves potabant.

SEMIHIANS, antis. Adj. ex Partic. Catull. 61. 220. Semihiante labello.
Labiæ ſemihiantes. Apul. 10. Mileſ. p. 252. Elmenh.
Vox ſemihians. Idem 5. Mileſ. p. 166.

SEMIHIULCUS, a, um. Adj. Gell. 19. 11.
Dum ſemihulco ſuavio, &c. Semihulco pro Semihiulco dixit metri cauſa. [Nil vetat Semihiulco ſcribere, ut Semianimis quadriſyll.

SEMINĀNIS, e. Adj. pro Semiinanis. [ἡμίκενος] Plin. lib. 2. cap. 18. Itaque in quadrato ſolis dividua eſt, in triquetro ſeminani ambitur orbe, impletur autem in adverſo. De Luna. conf. in SEMIS ſupra.

SEMIINTĔGER, gra, grum. Adj. Ammian. 20. 11. Pauca, quæ ſemiintegra ſunt relicta.

SEMILĂCER, ĕra, ĕrum. Adj. [ἡμιῤῥαγὴς] Ovid. 7. Met. 344.
Ille cruore fluens, ſubito tamen allevat artus,
Semilacerque toro tentat conſurgere.

SEMILĪBER, ĕra, ĕrum. Adj. [ἡμιελεύθερος] Cic. 13. Att. 31. Obſecro, abjiciamus iſta, & ſemiliberi ſaltem ſimus.

SEMIMĂDĬDUS, a, um. Adj. [ἡμίβροχος] Columel. lib. 2. cap. 4. Ne lutoſus ager tractetur, neve exiguis nimbis ſemimadidus.

SEMIMĂRĪNUS, a, um. Adj. [ἡμιάλιος] Lucret. 5. 890.
Aut rapidis canibus ſuccinctas ſemimarinis
Corporibus Scyllas. Tanquam canes, Scyllam circumlatrantes, ſint partim piſces, partim terrena animalia. V. SCYLLA.

SEMIMĀTŪRUS, a, um. Adj. Pallad. Jun. 12. Hordeum ſemimaturum.

SEMENSTRIS, e. Adj. ἡμιμηνιαῖος, & SEMENSTRE, is. n. Ἡμιμήνιον. Gloſſ Lat. Græc. & hinc contr.

SEMESTRIUM, i. n. Dimidia menſis pars. Columel. 11. 2.

SEMIMORTUUS, a, um. Adj. [ἡμιθανὴς] ut, Membra ſemimortua. Catul. ad Licin. 47. 14.

SEMĬNEX, ĕcis. Adj. [ἡμιθανὴς, Gl. G. L. & L. G. & ἡμίθνης] Semimortuus, parum adhuc vivens. De ſaucio. Liv. 29. 2. Tandem poſtquam ii, qui circa regem ſeminecem reſtantem, deinde pilo terræ affixum, pugnabant, obruti telis occubuerunt. Ibid. lib. 23. 15. Seminecem eum ad Cannas, in acervo cæſorum corporum inventum, curatumque benigne, etiam cum donis Annibal domum remiſerat.
Artus ſemineces. Ovid. 1. Met. 228.
Oculi ſemineces. Ovid. ad Liviam, 394.

SEMINECIS, idem. ἡμίπνικτος. Gloſſ. Græcolat. & rurſus Ἡμισφαγὴς, Seminecis.

SEMINŪDUS, a, um. Adj. [ἡμίγυμνος] Liv. 9. 6. pr. Primi Conſules prope ſeminudi ſub jugum miſſi, tum ut quiſque gradu proximus erat, ita ignominiæ objectus. Idem 31. 35. Ita nec eques regius equiti par erat, inſuetus ad ſtabilem pugnam, nec pedes, concurſator, & vagus, & prope ſeminudus, genere armorum veliti Romano, parmam gladiumque habenti.

SEMIPAGĀNUS, a, um. Adj. [ἡμικωμήτης] Perſius in prologo, v. 6.
— ipſe ſemipaganus
Ad ſacra vatum carmen affero noſtrum. V. Paganus in PAGUS.

SEMIPERFECTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιτελὴς] ut, Opera ſemiperfecta. Suet. Calig. cap. 21.
Sententia ſemiperfecta. Ambroſ. 2. Off. 3. pr.
Virtutes ſemiperfectæ. Apul. 2. Dogm. Plat. p. 17. Elmenh.

SEMIPLACENTĪNUS, a, um. Adj. [Ἡμιπλακεντῖνος] Cic. in Piſon. 14. Quum eſſes interrogatus, quid ſentires de Conſulatu meo, gravis auctor, Calatinus credo aliquis, aut Africanus, aut Maximus, & non Cæſonius Semiplacentinus Calventius, reſpondes, altero ad frontem, &c.

SEMIPLĒNUS, a, um. Adj. [ἡμιπληρὴς] Liv. 25. 30. Qui improviſo adorti ſemiplenas ſtationes, & adapertas fores portæ. Cic. 7. Verr. 62. Semiplenæ naves. Et apud Columel. lib. 5. cap. 5. Semiplenæ ſcrobes.

SEMIPLENE, Adv. Sidon. 4. Epiſt. 22. Præterita infructuoſe, præſentia ſemiplene dicuntur.

SEMIPŬTĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμικλάδευτος Gl. G. L.] ut, Vitis ſemiputata. Virg. 2. Ecl. 70.
Semiputata tibi frondoſa vitis in ulmo eſt.

SEMIQUĪNĀRIUS, a, um. Adj. [πενθημιμερὴς] Semiquinaria verſus cæſura, ſeu diviſio eſt, quum in ſcandendo quinque pedes per dimidium dividuntur, ita ut poſt duos pedes, ultima dictionis ſuperſit, ut Arma virumque cano. Semiſeptenaria autem diviſio, quum poſt tres primos pedes ſyllaba ſimiliter relinquatur dictionem terminans: ut Arma virumque cano Trojæ.

SEMIRĀSUS, a, um. Adj. ex Partic. pro Eo qui eſt extremæ ultimæque conditionis & ſortis. Nam ſervitia, præſertim, quæ in machinis habebantur, ergaſtulis, piſtrinis, ſemiraſa [illegible]. Apulejus 9. Met. p. 222. Elmenh. Frontes litterati, & capillum ſemiraſi, & pedes anulati. Catull. 60. 5.
A ſemiraſo tonderetur uſtore. i. e. Extremæ ſortis viro. Turnebus.

SEMIRĔDUCTUS, a, um. Adj. ex Partic. Ovid. 2. de Arte Am. 614.
Protegitur læva ſemireducta manu. [i. e. Semiretracto corpore.

SEMIRĔFECTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιανασκευασμένος] ut, Claſſis ſemirefecta. Ovid. 7. Epiſt. 176.
Et ſocii requiem poſcunt: laniataque claſſis
Poſtulat exiguas ſemirefecta moras.

SEMIRŎTUNDUS, a, um. Adj. Apul. 5. Met. p. 160. Elmenh. Viſo proximo ſemirotundo. ſubaudi, Lecto.

SEMIROTUNDUM, i. n. Apul. 11. Met. p. 260. Elmenh. In ipſo ſubterraneo ſemirotundo. h. e. Hemiſphærio.

SEMIRŬTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίχωστος Gl. G. L.] quaſi Semidirutus. Liv. 32. 17. Purgato loco, qui ſtrage ſemiruti muri cumulatus erat. Et lib. 28. 44. Semiruta Bruttiorum caſtella.
Patria ſemiruta ac ſpoliata; Fere deleta. Liv. 26. 32. Quum ubi ſemirutam ac ſpoliatam patriam reſpexerit, ingrediens Romam, &c.
Tecta ſemiruta. Lucan. lib. 1. 24.
At nunc ſemirutis pendent quod mœnia tectis. conf. Liv. 10. 4.
Vultus ſemiruti. Stat. 5. Silv. 3. 104.

SEMISĔNEX, is. vel SEMISENEUS, antique. [ἡμιγέρων] Plaut. Milit. 3. 1. 54.
O lepidum ſemiſeneum, næ, ſi, quas memorat, virtutes habet! Quædam exemplaria Semiſenem legunt, alia Senicem. q. V. in SENEX.

SEMISEPULTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιταφὴς] ut, Oſſa ſemiſepulta. Ovid. 1. Epiſt. 55.
Semiſepulta virûm curvis feriuntur aratris
Oſſa: ruinoſas occulit herba domos.

SEMISOMNIS, e. Adj. [ἡμίυπνος Gl. G. L.] Adhuc ſomnolentus, neque dum experrectus ſatis. Cic. 7. Verr. 94. Confirmant ipſi ſe, cum is etiam tum ſemiſomnis ſtuperet, arma capiunt. Liv. 37. 20. Sparſos per negligentiam, & ſemiſomnes prope, adorti ſunt.

SEMISOMNUS, a, um. Adj. Idem. Plaut. Curc. 1. 2. 22.
Vini pollens lepidus Liber:
Tibi qui ſcreanti, ſiccæ, ſemiſomnæ,
Affert potionem. Cic. 7. Fam. 1. Quum illi interea, qui te iſtic reliquerunt, ſpectarent communes mimos ſemiſomni. Liv. 40. 15. E convivio & comeſſatione, prope ſemiſomnus, raptus ſum ad cauſam parricidii dicendam. Tacit. 1. Ann. 51. Sine vulnere milites, qui ſemiſomnos, inermes, aut palantes cæciderant.

SEMISŎNANS, antis. Adj. ex Partic. Idem quod Semivocalis. ut, Litteræ ſemiſonantes. Apul. de Mundo p. 66. Elmenh.

SEMISŌPĪTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμικοίμητος] Liv. 25. 39. Pars ſemiſopitos hoſtes cædunt. Gronovius ex MSS. reſtituit Semiſomnos. Ovid. 1. Amor. 14. 20.
Purpureo jacuit ſemiſopita toro. Sed Heinſius metri gratia ex Mſſ. legit Semiſupina. Ita ut adhuc hujus dictionis exemplum deſideremus.

SEMISŎPŌRUS, a, um. Adj. Idem. Sidon. 11. Carm. 60.
Semiſopora levi ſcalpebat lumina penna.

SEMISŬPĪNUS, a, um. Adj. [ἡμιύπτιος] Martial. lib. 6. 35.
Ampullis potas ſemiſupinus aquam. Ovid. 3. de Arte Am. 788.
Quum jacet in dextrum ſemiſupina latus. conf. SEMISOPITUS.

SEMITECTUS, a, um. Adj. ex Partic. ut, Capituli ſemitecti. Apul. 4. Met. p. 150. Elmenh. conf. Arnob. 6. p. 299. Ammian. 19. 11.

SEMITRĪTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμιτριβὴς] Columel. lib. 1. cap. 6. Huic autem nubilarium applicari debet, maximeque in Italia, propter inconſtantiam cæli, quo collocata ſemitrita frumenta protegantur, ſi ſubitaneus imber inceſſerit.

SEMIVIĒTUS, a, um. Adj. Mollis, fere conſumptus. Columel. lib. 12. cap. 16. Aliis foliis vitigineis, nonnulli plataninis, ſemivietas uvas contegunt, & ita in amphoras recondunt.

SEMIVĬRĬDIS, e, Adj. Gloſſ. Græcolat. ἡμιθαλὴς, & ἡμίχλωρος.

SEMIVĪVUS, a, um. Adj. [ἡμιθανὴς Gl. L. G.] Idem quod Semimortuus. Cic. 3. Verr. 45. Ibi hominem ingenuum, domi nobilem, Populi Romani ſocium atque amicum, fumo excruciatum, ſemivivum reliquit. Semivivus, Fracto animo. Cic. in Piſon. 31. Qui non admurmuratione, ſed voce & clamore abjecti hominis & ſemivivi, &c.
Vox ſemiviva. Cic. pro Sext. 126. Et quum erat reclamatum ſemivivis mercenariorum vocibus, &c.

SEMIVŌCĀLIS, e. Adj. [ἡμίφωνος Gl. G. L.] Quod proxime ad vocalem litteram ſono accedit. Earum ſemivocalium meminit Plutarchus in Sympoſiacis, quarum Latinis numero ſex ſunt, ut ex Grammaticorum regulis cuicunque cognitum eſt. V. Priſcian. lib. 1. De accid. litt.

SEMIVOCĀLE, is, n. [ἡμίφωνον] Gloſſ. Græcolat.

SEMIVOCĀBĬLIS, e. Adj. Idem. Vet. Interpr. Irenæi 1. 10. Litteræ inloquibiles novem: octo ſemivocabiles.

SEMIUSTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἡμίκαυστος] Liv. 22. 40. pr. Se populare incendium priore Conſulatu ſemiuſtum effugiſſe. conf. AMBUSTUS.
Cadaver ſemiuſtum. Suet. Domit. cap. 15.
Caſtra ſemiuſta. Sil. 17. 104.

SEMUSTUS, a, um. Adj. Idem [ἡμίφλεκτος Gl. L. G. ἡμίκαυστος G. L.] Corpus

Corpus semustum fulmine. Virg. 3. Æn. 578.
Fax semusta. Ovid. 4. Fast. 167.
Membra semusta. Lucan. lib. 9. 3. legitur Semiusta. [Et patitur metrum.
Robora semusta. Lucan. lib. 8. 735. al. Semiusta.

SEMIUSTŬLANDUS, a, um. Adj. ex Partic. Suet. in Tiber. cap. 75. Corpus, ut moveri a Miseno cœpit, conclamantibus plerisque Atellam potius deferendum, & in amphitheatro semiustulandum, Romam per milites deportatum est, crematumque publico funere.

SEMIUSTULĀTUS, a, um. aliud Adj. ex Partic. [ἡμίοπτος] Idem quod Semiustus. Cic. pro Milon. 34. Tu P. Clodii cruentum cadaver ejecisti domo, tu in publicum ejecisti, tu spoliatum imaginibus, exsequiis, pompa, laudatione, infelicissimis lignis semiustulatum, nocturnis canibus dilaniandum reliquisti.

SĒMĬTA, æ. f. [ἀτραπὸς, ἡμιόδιον Gl. L. G. pr. & G. L.] quasi Semiiter, arcta via, sive dimidia via. Virg. 9. Æn. 383.
Rara per occultos ducebat semita calles. Plaut. Casin. 1. 33.
Post id locorum, quando ad villam veneris,
Dabitur tibi amphora una, & una semita,
Fons unus, unum ahenum, & octo dolia. Meurs. legit Semina, antique pro Hemina. Cæs. 7. Bell. Gall. 27.
Ferri semitis. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Semita pro Via. Cic. 4. Verr. 57. Attendite, jam intelligetis, hanc pecuniam, qua via modo visa est exire ab isto, eadem semita revertisse.
Semita, Vestigium gubernaculi navis abeuntis. Valer. 2. Argon. 430.
Jam remi rapuere ratem, jam flumina portant,
Spumea subsequitur fugientis semita clavi.
Velox semita Lunæ, pigra Saturni. i. e. Cursus, vel motus. Claud. 2. Paneg. 438.
Vitæ fallentis semita, Vita occulta & solitaria. Hor. 1. Epist. 18. 103.
In semitam rectam reverti, metaphorice dicitur a Plauto. Casin. 2. 8. 33.
Nunc pol ego demum in rectam redii semitam.
Semitæ sunt in urbe, qui Limites etiam dicuntur. Inde

SEMITĀLIS, e. Adj. ut, Semitales dii, Semitarum præsides. Auctor ejus Iambici, quod est inter obscæna carmina, cujus titulus est, De Sabino,
Neque ulla vota semitalibus Deis
Sibi esse facta.

SEMITĀRIUS, a, um. Adj. Quod ad semitas pertinet. Catull. ad Contubernales, 35. 15.
Omnes pusilli & semitarii mœchi. Semitarios mœchos vocat, Qui vulgaria scorta & in semitis prostituta sectantur.

SEMĬTO, āre. eo modo dictum, quo Limitare. Plin. lib. 17. cap. 22. Vineas limitari decumano, XVIII pedum latitudinis, ad contrarios vehiculorum transitus, aliisque transversis limitibus denûm pedum distingui per media jugera. Aut, si major modus sit, totidem pedum cardine, quot decumano, limitari. Semper vero quintanis semitari, hoc est, ut quinto quoque palo singulæ jugo paginæ includantur. Al. Seminari.

SEMITĀTUS, a, um. Partic. Divisus in semitas. Martial. 6. 74.
Calvam trifilem semitatus unguento. Alii legunt Semitactus.

SEMITATIM, Adv. Per semitas. Titinnius apud Sosipatrum 2. p. 194. Fugi atque effugi semitatim.

SEMITECTUS, SEMITONIUM, SEMITRITUS, SEMIVIETUS, SEMIVIR, SEMIVIRIDIS, SEMIVIVUS, SEMIUSTUS, & cetera deinceps a Semis composita, V. in SEMIS.

SEMNESERTEUS, i. m. Rex fuit Ægypti, quo regnante Pythagoras navigavit in Ægyptum. V. Plin. lib. 36. cap. 8. qui de eo in hunc modum adnotat, Is autem obeliscus, quem Divus Augustus in circo magno statuit, excisus est a rege Semneserteo, quo regnante Pythagoras in Ægypto fuit, centum viginti quinque pedum, & dodrantis, præter basim ejusdem lapidis. Is vero qui est in campo Martio, novem pedibus minor, a Sesostride. Inscripti ambo rerum naturæ interpretationem Ægyptiorum opera philosophiæ continent. V. not. Hard.

SEMNION, i. n. Herba a Majestate sic dicta, Pavonis picturis similis, odore eximio. Hanc a Persarum regibus comedi, aut bibi contra omnia corporum incommoda, instabilitatemque mentis commemorant. Theombrotium a Plin. lib. 24. cap. 17. appellatur.

SĒMO, ōnis. & SEMONES, um. m. pl. inquit Fulgentius de Prisc. serm. 11. dici voluerunt deos, quos nec cælo adscriberent ob meriti paupertatem, sicut sunt Priapus, Epona, Vertumnus: nec terrenos eos deputare vellent pro gratiæ veneratione, sicut Varr. in Mystagog. ait,
Semoneque inferius derelicto
Deum depennato attollam orationis eloquio. Hæc ille.
Bona Semoni Sanco censuerunt consecranda. Liv. 8. 20. V. loc. & Ovid. 6. Fast. 213. & supra SANCUS.

SEMODIALIS, SEMODIUM, SEMODIUS, V. SEMIMODIUS, in SEMIS.

SĒMŎVEO, ōvi, ōtum, [ἀποκινέω] ēre. Seorsum movere. Plaut. Asin. 1. 3. 74.
Tua isthæc culpa, quæ discipulum semidoctum abs te semoves.
Alii legunt Amoves.
Semovere & Segregare. Cic. de Arusp. Resp. 26. Itaque qui antea voce præconis a liberis semovebantur, tuis ludis, non voce, sed manu liberos segregabant.
A contemplatu mali semoveo me. Ovid. 5. Trist. 7. 66. Alii legunt Submoveo.
A disciplina semovere. Cic. 1. Acad. 34. Nam Strato, ejus auditor, quanquam fuit acri ingenio, tamen ab ea disciplina omnino semovendus est.
Voluptas est igitur semovenda, non solum ut recta sequamini, sed etiam ut loqui deceat frugaliter. Cic. 2. de Fin. 39.

SEMŌTUS, a, um. Partic. [ἀποκινηθεὶς] ut,
A curis semotus. Lucret. lib. 1. 46.
Sententiis semotis. Cic. 2. de Fin. 44.
Compar. Lactant. 5. 15. Nihil a sapientis ratione semotius.

SEMOTĒ, Adv. Plin. Valer. 3. 4. Terere semote.

SEMPĔR, Adv. temporis. [ἀεὶ, πάντοτε Gl. L. G. & G. L.] Ter. Andr. 4. 4. 27. Recte ego semper fugi has nuptias. Cic. 1. Tusc. 53. Quod semper movetur, id æternum est. Idem 1. Off. 31. Ea quum tempore commutantur, commutatur officium, & non semper est idem.

SEMPERFLORENS, entis. Adj. ut, Semperflorens Homerus. Lucret. lib. 1. 125.
Unde sibi exortam semperflorentis Homeri
Commemorat speciem. V. Ovid. 7. Met. 702.

SEMPERFLŌRIUM, i. n. Herba semper viridis atque vigens. Apul. de Herb. cap. 123.

SEMPERLĒNITAS, ātis. f. unica dictio, auctore Donato. Ter. And. 1. 2. 4.
Mirabar, hoc si sic abiret: & heri semperlenitas
Verebar quorsum evaderet.

SEMPĬTERNUS, a, um. Adj. [αἰώνιος, Gl. L. G. ἀΐδιος, G. L.] quasi Perpetuus, & quod semper durat. Plaut. Merc. 2. 3. 2.
Homo me miserior nullus, æque, opinor,
Neque advorsa cui plura sint sempiterna. Ter. And. 5. 5. 3.
[Apud Plaut. puto Sempiterne scribendum.
Gloriæ sempiternæ per aliquem commendari. Cic. 5. Fam. 12. Neque autem ego sum ita demens, ut me sempiternæ gloriæ per eum commendari velim.
Potentia sempiterna. Tacit. 3. Ann. 30.
Ratio perfecta & sempiterna. Cic. 4. Acad.

SEMPITERNĒ, Adv. antiquum, pro Semper. Pacuvius Medo,
Populoque ut Medum sempiterne sospitent. Nonius 2. 778.

SEMPITERNŌ, Adv. Solinus cap. 53. At juxta Ilium Memnonis stat sepulcrum, ad quod sempiterno ex Æthiopia catervatim aves advolant, quas Ilienses Memnonias vocant. Idem cap. 48. Tenacibus foliis sempiterno inumbrantur.

SEMPITERNUM, aliud Adv. [αἰώνιον] Gloss. Lat. Græc. [Nisi est Adj.

SEMPITERNĬTAS, ātis. f. Apul. in Trismegisto p. 94. Elmenh. Mundus stabili sempiternitate vivendi circumvallatus.

SEMPERVĪVUM, i. n. [ἀείζωον] Herba. Plin. lib. 25. cap. 13. Aizoi duo genera, Majus in fictilibus vasculis seritur. Et paulo post, Alterum minusculum quod erithales vocant, alii tritales, quia ter floreat, alii chrysothales, aliqui isoetes: sed aizoum utrumque, quoniam vireat semper, aliqui sempervivum. Majus cubiti altitudinem excedit, crassitudine plus quam pollicari. Vulgus nostrum *Jovis barbam* vocat.

SEMPRŌNIUS, [Σεμπρώνιος] Nomen gentile Romanum.
De P. Sempronio J. C. Pomponius De origine juris, l. Necessarium, sic ait, Fuit post eos maximæ scientiæ Sempronius, quem Pop. Rom. σοφὸν appellavit: nec quisquam ante eum, aut post hunc, hoc nomine cognominatus est. Fuerunt autem plures Sempronii: de quibus multa apud Livium. [V. not. Ruperti ad Pompon. 3. 3. §. 37.
Semproniorum, qui præclara gesserunt, seriem legito apud Volaterranum, lib. 19.

SEMPRONIUS, a, um. Adj. ut, Leges Semproniæ. Cic. 7. Verr. 162. Sempronia horrea, qui locus dicitur, in eo fuerunt lege Gracchi, ad custodiam frumenti publici. Festus. Subaud. Horrea, ut vult Ant. August.

SEMPRONIĀNUS, a, um. Adj. ut, Sempronianum senatusconsultum. Cic. 12. Fam. 29.

SEMURIUM, i. n. Campus erat Romæ propinquus, in quo, ut reor, templum erat Apollinis. Cic. 6. Philip. 14. Quis est iste ordo? multi fuerunt multis in legionibus per tot annos: his quoque divisit Semurium. Cato apud Macrob. Saturn. 1. 10. Larentiam post excessum suum pop. Romano agros Turacem, Semurium, Lutirium, & Solinium reliquisse scribit. Hinc

SEMURĪNUS, a, um. Adj. ut, Semurini campi. Martial. 9. 49.
Campis dives Apollo Semurinis. Perottus & Domitius aliter legunt, ut videre est, sed perperam, ut doctissime Turnebus adnotavit.

SEMUSTUS, V. in SEMIS.

S E N

SĒNA, vel SENNA, æ. f. Herba dissolvendo alvo utilissima, quam egregie depictam, viribusque illustratam tradit Matthiolus in Dioscoridis lib. 3. cap. 70. Is videndus, ne prolixiores simus, & pro Grammaticis medici videri velimus.

SENA, æ. f. Britannici maris insula, Osismicis adversa litoribus, Gallici numinis oraculo insignis, cujus antistites perpetua virginitate sanctæ Gallicænas edidere nomen, ingenii potestate, ac magici carminis vi in mari procellas dicuntur mire concitare, sed & in quæ collibuerit animalia identidem sese efformare: quin & medicam prorsus manum respuentia, divinitus persanare: futurorum item sibi vendicare scientiam, ac destinato ad eas profectis stupenda subinde præcinere. Cæl. Rhodig. lib. Lect. Antiq. 12. cap. 33. Quæ ille, suppresso nomine, ex Pomponio Mela de Situ orbis lib. 3. cap. 6. pæne ad verbum expressa extulit. Præceptor vero meus Adrianus Turnebus in notis ad Plutarchum de Oraculorum defectu, non Gallicænas, aut, ut apud Pomponium Gallicenas, legi debere statuit: sed Galli Senas aut Zenas distinctis verbis.

SĒNA, æ. f. [Σῆνα] quæ & Sena Julia, Colonia Hetruriæ, octingentis stadiis a Roma distans. Profertur etiam numero multitudinis Senæ, Senarum. de qua Plin. lib. 3. cap. 5.
Sena alia Umbriæ, quæ & Senogallia, de qua in hac dict. V.

SENENSIS, e. Adj. ut, Colonia Senensis. Plin. 3. 14. Senogallia scil. Prælium Senense. Cic. de Clar. Orat. 73. Alii legunt Senonense. [Qui merito vapulant Corrado. q. V. & Cellar. Geogr. Ant. 2. 9. 2. 167. & 228.

SENACŬLUM, V. SENATUS.

SENARIUS, V. SEX.

SENATOR, SENATŌRIUS, V. SENATUS.

SĔNĀTUS, ûs, & i, m. [σύγκλητος Gl. L. G. & G. L.] tam Locum, in quem senatores conveniunt, quam ipsos Senatores significat. Cic. de Arusp. Resp. 158. Senatus princeps salutis, mentisque publicæ. Idem 4. Fam. 1. Atque ipse ad te antea scripsissem, te frustra in senatum, sive potius in conventum senatorum esse venturum. Et 3. de Legib. 18. Nam ita se res habet, senatus dominus publici consilii, &c. Item 1. in Catil. 2. Hic tamen vivit: vivit? imo in senatum venit, publici consilii particeps.
Primi sententias in senatu a Consule rogabantur Consules designati: si modo post Consularia comitia senatus haberetur: sin ante, rogabat Consul arbitratu suo, non quem vellet ex omni senatorum frequentia, sed quem vellet e numero Consularium: & antiquæ consuetudini dabatur, ut, quem ordinem interrogandi sententias Consul calendis Januariis instituisset, eum toto anno conservaret. Quo ordine Cæsar neglecto, primum Pompejum post affinitatem Consul rogare sententiam cœpit, eum

cum antea Crassum solitus esset. (Suet. Jul. 21.) Quoniam autem cum designati Consules fuissent, ii sententiam primi rogabantur: venit in mentem, quæri posse, uter ex ipsis designatis prior rogaretur? Nec difficile est quærenti respondere. Nam me quoque olim ex ipsa re in eandem dubitationem adductum, & aliquamdiu hærentem, observatio vetusti moris expedivit. Sciendum igitur, sive patricius, & plebejus, sive duo plebeji designati Consules essent, qui priore loco declaratus esset Consul, eum in magistratu priorem quoque sententiam rogasse: ideoque rogavit in re Catilinaria, non C. Antonius, sed M. Cicero, quia consul priore loco declaratus: nam genere pares erant, uterque plebejus. & lib. 1. Epist. ad Attic. rogat sententiam M. Pupius Piso consul, ex familia plebeja: M. Valerius Messala, etsi patricius, tamen non rogat. Plebejus igitur anteponitur Patricio. Cur? quia priore loco declaratus Consul. Uter in magistratu prior rogaret, ostendi. Quo conjicitur, & uter rogaretur, cum designati essent. Ex Pauli Manutii commentario in epist. ad Attic. 1. 13.

Legitimi habendo senatui dies erant, Calendæ, Nonæ, Idus: reliquis diebus, modo comitiales non essent, haberi quidem senatus poterat, sed certus, neque lege, neque more statutus erat dies. Positum id erat in voluntate magistratuum. Ex nostro commentario ad Q. fratrem. Animadversione dignum est, quod legendo observavimus: qui ex Equestri ordine Senatoriæ dignitatis ad gradum ascendissent, eos inter Senatores quidem esse censos, ut, si quid ordine Senatorio minus dignum admisissent, Senatu moverentur, verum eosdem, cum deinde equitum centuriæ recognoscerentur inter Equites, quandoquidem ipsi quoque equum publicum haberent, citatos esse, ut, si flagitium ullum, quod in equite Romano dedeceret, fecissent, equum publicum amitterent. Patet hoc apud Livium duorum Censorum exemplo, Neronis, & Salinatoris: quorum alter alteri, cum census Equitum ageretur, equum ademit: quos tamen ante, quum senatorum census ageretur, in recitandis senatorum nominibus esse lectos, dubitari non potest. Atque ego, hujus generis cives, minime crediderim, sua manu, ut ceteros Equestris ordinis, equum per forum traduxisse. Proprius enim eorum census, non in Equestri, sed in Senatorio erat ordine: nec Equestris ordinis, sed Senatorii dicebantur: nec ideo, quod Equestris essent ordinis, quem adepti Senatorium amiserant, sed quia equum publicum haberent, inter Equites citabantur. Qui vero in Senatum, etsi nondum a censoribus lecti, jure tamen Magistratus, quem aut gererent, aut gessissent, aditum haberent, eos video, si Equites essent, equum publicum, inter ceteros Equestris ordinis cives, ante Censores per forum traduxisse, nec inter Senatores, cum tamen irent in Senatum, esse lectos. Quod de Pompejo, qui postea cognomentum Magni est adeptus, a Plutarcho traditum observavimus. Is enim Eques adhuc, nondum in senatum lectus, Consul, ob virtutem ac singularia in Remp. merita, ante legitimam ætatem creatus, (solvebantur enim legibus boni viri) equum publicum ipse ad Censores adduxit: præclarumque fuit populo Romano spectaculum, Consulem sua manu equum publicum ducentem intuenti. Atque hæc, quæ diximus de civibus Romanis, & ex Equestri ordine, & ex plebe in Senatum lectis, ita tradimus, ut ad reipub. tempora spectemus. Nam regum ætate solis Patriciis curia patuit; cum tamen, quod Dionysius Halicarnasseus docet, non omnes Patricii Senatores essent, sed alii Senatores, alii Equites, alii de plebe: ut vere diceres: Senator est, ergo Patricius: non contra: Patricius est, ergo Senator: & quanquam ex familiis, tum Patriciis, tum plebejis Senatus constaret, veteres tamen ita locutos animadverti, ut de universo plane Senatu Nobilitatis nomen usurparent: quia scilicet summus ordo Senatus esset, eumque adepti præter ceteros Nobiles esse viderentur: quandoquidem ob virtutem, quæ nos sola nobiles, sola patricios, sola reges vere facit, dignitas illa mandaretur. Hæc Paulus Manutius lib. de Senatu Rom.

Princeps senatus. V. PRINCEPS.

Senatus frequens divinus fuit in supplicatione Gabinio deneganda. Cic. 2. Q. frat. 8.

Clarus. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 19.

Floreat, & claro cingatur Roma senatu.

Prætextus Senatus, A toga prætexta. Propert. lib. 4. 1. 11.

Curia, prætexto quæ nunc nitet alta senatu,
Pellitos habuit, rustica corda, patres. [Gloss. Græcolat. Συγκλητικὸς ἀνὴρ, ὁ ἔχων πορφύραν, Penulatus. Συγκλητικὸν φόρημα ὁλοπόρφυρον, Prætexta. Συγκλητικὸν φόρημα, Toga. An divulsa verba conjungenda sunt, Συγκλητικὸν φόρημα, Ὁλοπόρφυρον συγκλητικὸν φόρημα, Prætexta toga?

Purpureus senatus. Stat. 2. Silv. 7. 47.

Et doctos equites, & eloquente
Cantu purpureum trahes senatum.

Sanctus senatus. Virg 1. Æn. 430.

Cogere senatum, Senatores in consilium convocare, quod Consulum fuit, & secundum hos Prætoris Urb. vel Tribunorum pleb. Cic. 5. Fam. 2. Recordare cetera, quam cito senatum illo die, facta sortitione, coegerim. Et 3. de Fin. 7. Quippe qui, ne reprehensionem quidem vulgi reformidans, in ipsa curia soleret legere, dum senatus cogeretur. De Catone.

Convocare senatum, Idem. Cic. 10. Fam. 12. Senatus est continuo convocatus, frequensque convenit, propter famam atque exspectationem tuarum litterarum.

Contrahere. Idem. Valer. 2. 2. 6. V. SENACULUM.

Vocare. Idem. Cic. 10. Fam. 28. Nam quum Senatum a. d. XIII Cal. Januar. Tribunipl. vocavissent, deque alia re referrent, totam Remp. sum complexus, &c.

Dare senatum alicui. Senatum cogere, super deliberatione rei ad aliquem spectantis. Cic. 2. Q. frat. 13. Eodem igitur die Tyriis est senatus datus frequens. conf. DO.

Discedit Senatus, Quum senatores a Cos. vel Prætore missi facti, domum abeunt. Cic. Tum in ipsum discessum senatus incidisse credo meas litteras. [Nisi hic Discessus ab urbe est: quærat lector locum.

Haberi senatum, pro Senatum cogi. Cic. 1. Fam. 4. Senatus haberi ante Calend. Feb. per legem Pupiam, id quod scis, non potest. Idem 2. Q. frat. 2. Consequuti sunt dies comitiales, per quos senatus haberi non potuit.

Mitti vel Dimitti senatus dicitur, Quando datur facultas senatoribus abeundi domum: quod a Cos. vel Prætore apud Romanos fiebat his verbis, Nihil vos moramur, Patres conscripti. Cic. 2. Q. frat. 1. Sed fecit humaniter Licinius, quod ad me, misso senatu, vesperi venit. Idem de Amicit. 12. Quum, senatu dimisso, domum reductus ad vesperam est a Patribus Conscriptis. [V. Capitolin. in Marc. cap. 10.

Esse senatum, pro Convocari. Cic. 1. Fam. 2. Eo die senatus erat futurus. Idem 12. Fam. 25. Eo die non fuit Senatus, neque postero.

Cooptare senatum, pro Senatum constituere. Cic. 4. Verr. 122. Quum haberent inter se controversias de senatu cooptando; leges a senatu nostro petiverunt. conf. 123. & COOPTO.

Efficere frequentem senatum, pro Facere ut frequens conveniat. Cic. 8. Fam. 5. Marcellus idem illud de provinciis urget: neque adhuc frequentem Senatum efficere potuit.

Legere senatum. V. LEGO legis, & CENSOR.

Lectus senatus. Ovid. 1. de Arte Am. 463.

Legere in senatum, pro Senatorem facere. Cic. 13. Fam. 54. Hoc autem tempore eum Cæsar in senatum legit: quem ordinem ille, ista possessione amissa, tueri vix potest.

Movere senatu, quod Censorum fuit. Auctor de Viris Illust. cap. 47. Censor L. Flamininum Consularem senatu movit. V. MOVEO.

Rejicere ex senatu. Idem. Cic. pro Domo 123. Atqui C. Atinius patrum memoria, bona Q. Metelli, qui eum ex Senatu Censor rejecerat, avi tui, Q. Metelle, & tui, P. Servili, & proavi tui, P. Scipio, consecravit; foculo posito in Rostris, adhibitoque tibicine.

Venire vel Pervenire in senatum, pro Senatorem fieri. Cic. pro L. Flacc. 42. Temni usque ad illam ætatem in Senatum venire non potuit. Ibid. 43. Pari felicitate una legatus Nicomedes, qui neque in senatum ulla conditione pervenire potuit, & furti, & pro socio damnatus est.

Expulsus senatus. Lucan. lib. 5. 270.

Exstinguere senatum, Senatus auctoritatem & dignitatem deprimere, vel Senatus auctoritatem tollere. Cic. 3. Off. 3. Nostrum autem otium negotii inopia, nec requiescendi studio constitutum est. Exstincto enim Senatu, deletisque judiciis, quid est quod dignum nobis aut in curia aut in foro agere possimus?

Regere consiliis senatum. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Revocare ad virtutem pristinam senatum jam languentem & defessum. Cic. 10. Fam. 28. Senatum jam languentem & defessum ad pristinam virtutem consuetudinemque revocavi.

Senatum consilii in cor convocare. Plaut. Most. 3. 1. 158. Idem Epid. 1. 2. 56.

Jam senatum convocabo in corde consiliarium. h. e. Consulam memet ipsum, quid agendum sit.

Senati, Genitivus antiquus, ut testantur Non. 8. 10. Quintil. 1. 6. p 78. Burm. Sosipater 1. p. 116. Priscian. 6. p. 711. & ex his Cort. ad Salust. Catil. cap. 30.

SENATUSCONSULTUM, i. n. [Δόγμα, ἢ ψήφισμα, τῆς συγκλήτου] i. e. Senatus sententia. Quod fiebat aut per Rogationem, quum rogabatur unusquisque sententiam, quam verbis efferebat. Aut per Discessionem, quando plerique idem sentientes, in unam partem pedibus ibant, sicut testatur Gell. lib. 3. cap. 18. & lib. 14. cap. 7. Flavius Vopiscus de Aureliano cap. 20. pr. Deinde aliis manum porrigentibus, aliis pedibus in sententiam euntibus, plerisque verbo consentientibus, conditum est senatusconsultum.

Honorificum senatusconsultum. Cic. 4. Verr. V. paulo post Facere S. C.

Magnificentissimum senatusconsultum. V. MAGNUS, & ibid.

Tacitum senatusconsultum dicebatur, Quod a solis senatoribus, exclusis servis publicis, fieri solebat. V. Capitolin. in Gordian. Sen. cap. 17.

Facere Senatusconsultum de. Cic. 1. de Divin. 59. Ut audivisses in monumento Marii de tuo reditu magnificentissimum illud senatusconsultum esse factum.

Facere S. C. in. Cæs. 1. Bell. Gall. 43. Quæ Senatusconsulta, quoties, quamque honorifica, in eos facta essent.

Senatusconsultum facere contra aliquem. Cic. de Arusp. Resp. 8.

Senatusconsultum per discessionem facere de. Cic. 3. Philipp. 24. Effugere festinans, senatusconsultum de supplicatione per discessionem fecit, quum id factum esset antea nunquam.

Senatusconsultum fuit vetus, ne liceret Africanas in Italiam advehere. Plin. lib. 8. cap. 17.

SENĀTOR, ōris, m. [συγκλητικὸς, Gl. G. L.] Ulpian. D. de Senatoribus. l. Nuptæ. dici senatores dicit, qui a Patriciis & Consularibus usque ad omnes viros Illustres descendunt, quia hi soli in senatu dicere sententiam possunt. Appellatique sunt ab ætate provecta, quod tales in principio in senatum electi fuere. Festus, Senatores a Senectute dici satis constat, quos initio Romulus elegit centum: quorum consilio Remp. administraret. Itaque etiam Patres appellati sunt, & nunc, quum Senatores adesse jubentur, quibusque in Senatu sententiam dicere licet, quia hi post lustrum conditum ex junioribus magistratum cepere, & in Senatu sententiam dicunt, & non vocantur Senatores ante, quam in senioribus sint censi. Cic. 3. de Legib 40. Senatori tria jussa sunt, Ut adsit; nam gravitatem res habet, quum frequens ordo est: Ut loco dicat, id est rogatus: Ut modo, ne sit infinitus. De numero Senatorum Romanorum, V. Carol. Sigon. de Antiq. Jure Civ. 2. 2. & Berneg ad Suet. Aug. cap. 35. Senatori ab Urbe diutius abesse non licebat, nisi jure liberæ legationis impetrato.

SENĀTŌRIUS, a, um. Adj. [συγκλητικὸς Gl. G. L.] Cic. 3. Verr. 4. Socios, leges, Remp. senatorio consilio maxime posse defendi.

Ætas senatoria. Tacit. 15. Ann. 28.

Decuria senatoria. Cic. 4. Verr. 79.

Judicia senatoria. Cic. pro Cluent. 61.

Lex senatoria. Cic. pro Rabir. Post. 17.

Litteræ senatoriæ. Cic. 2 Off 3.

Munera senatoria. Cic. 1. Tusc. 1.

Ordo senatorius. Cic. pro Cluent. Idem pro Flacc. 43.

Potentia senatoria. Cic. 2. Att. 24.

SENĀCŬLUM, i. n. [γερουσία Gl. G. L.] Ubi Senatores consultandi gratia consistebant. Paulus. Senaculum, Locus Senatorum. Valer. lib. 2. cap. 2. 6. scribit, Senatus assiduam stationem eo loci peragebat, qui hodieque Senaculum appellatur, nec exspectabat, ut edicto contraheretur, sed inde citatus protinus in curiam veniebat. [V. Varr L L 4. 32.

Senacula tria, inquit Festus, fuisse Romæ, in quibus Senatus haberi solitus sit, memoriæ prodidit Nicostratus in libro, qui inscribitur, De Senatu habendo. Unum ubi nunc est Ædes Concordiæ, inter Capitolium & forum, in quo solebant Magistratus de Republica cum senioribus deliberare.

deliberare. Alterum ad portam Capenam. Tertium citra ædem Bellonæ, in quo exterarum nationum legatis, quos in Urbem admittere nolebant, Senatus dabatur. Hæc Festus.

SENATŬLUS, i. m. Mulierum ſenatus, apud Cæl. Rhodig. lib. 13. cap. 33. dicitur. [Ex Lamprid. Elag. cap. 4. & Vopiſc. Aurel. 49. Ubi tamen Senaculum in codd. emendatis legitur.

SENĔCA, æ. m. cognomen Annejorum, vel Annæorum, cujus originem V. in SENICA. Duo clari fuerunt Senecæ, Pater & Filius.

M. Annæus Seneca pater, Cordubenſis Hiſpanus, inſignis Equeſtri ordine, ſed doctrina liberiſque longe nobilior. Floruit Rhetor, Imperante Auguſto & Tiberio. V. Lipſ. Elect. lib. 1. cap. 1. Scripſit declamationes, quarum unam memorat Quintilianus 9. Inſt. 11. ſed jam omnes deperditæ ſunt.

L. Annæus Seneca M. Filius, inter Philoſophos præclarum nomen obtinuit; & ſcripſit libros quamplurimos, e quibus hodie ſuperſunt;

1. De Ira, ad Novatum, libri tres.
2. De Conſolatione, liber unus ad Polybium, pr. mutilus.
3. Alter de Conſolatione, ad Helviam matrem.
4. Tertius de Conſolatione ad Marciam.
5. Liber de Providentia; extrema parte mutilus.
6. De Animi Tranquillitate, ad Serenum.
7. De Conſtantia ſapientis, vel Quod in ſapientem non cadit injuria.
8. De Clementia, ad Neronem Cæſ.
9. De Brevitate vitæ, ad Paulinum.
10. De Vita beata, ad Gallionem fratrem.
11. De Otio aut ſeceſſu ſapientis, libri pars.
12. De Beneficiis, ad Ebucium Liberalem libri ſeptem.
13. Epiſtolæ CXXIV, ad Lucilium Siciliæ procuratorem.
14. Naturalium Quæſtionum libri ſeptem.
15. Satyra Menippea de morte Claudii Cæſ. quæ & Apocolocyntoſis Claudii inſcribitur.

Neronem inſtituit, qui poſtea eum e vita excedere juſſit, ideoque ferro ſibi ipſi venas exſolvit, balneumque ingreſſus obiit A. C. 65.

Princeps eruditionis vocatur a Plin. 14. 4. Martial. lib. 4. 39.

Et docti Senecæ ter numeranda domus. Idem lib. 7. 45.
Facundi Senecæ potens amicus. Idem lib. 1. 62.
Duoſque Senecas, unicumque Lucanum
Facunda loquitur Corduba. [Ex hoc diſticho quidam putant in priore loco τὸ Ter numeranda domus de tribus Annæis exponendum Senecis patre & filio, tertioque Lucano poëta. Ego non dubito, quin Ter memoranda ſcribendum ſit, quod idem eſt ac In primis memoranda.

Utrum tertius fuerit Seneca, qui Tragœdias ſcripſit, an idem, qui ultimo memoratur, haud convenit inter auctores. Senecæ Philoſopho tribuuntur a Fr. Petrarcha, Petro Crinito, Dan. Cajetano, Mart. Delrione, &c. Aliis (ut Balth. Bonifacio lib. 15. cap. 7.) videntur ſcriptæ a M. Seneca nepote Philoſophi. Aliis vero (ut Joan. Boccatio) dubium eſt, utrum filius Annæi, vel frater, vel ex fratre nepos, M. Annæus Lucanus eas ſcripſerit. Senecam Philoſophum a Tragico diſtinguit Sidon. Apollinaris Carm. 9. v. 231. Aliud autem hodie ſentiunt plerique inter eruditos, & non ſine ratione, quoniam procul omni dubio eſt, Senecam Philoſophum carmine valuiſſe, & aliquas tragœdias ad eum recte referri. V. Senecæ Epiſt. 107. & 115. & Lipſ. ad Tacit. 14. Ann. 52.

SENECIO, SENECTA, SENECTUS, SENESCO. V. SENEX.

SĔNEX, is. [γέρων, πρεσβύτης Gl. G. L.] omn. gen. ſecundum Priſcianum 3. pr. fol. 26. a. Aldi. Pompon. apud Varr. de L. L. 6. 3. Et tua amica ſenex. V. infra Senex Adj. Cic. pro Cœl. 38. Huic triſti ac decrepito ſeni reſponderet Cœlius. Et pro Sext. 24. Imbecillus ſenex. Idem de Senect. 20. Nec enim unquam ſum aſſenſus illi veteri, laudatoque proverbio, quod monet, mature fieri ſenem, ſi diu velis eſſe ſenex.

Senex, quaſi Seminex Perottus. H. St. V. Voſſ. Etymol.

Genitivus eſt Senis, vel Senĭcis antique. Plaut. Clitell. Frag. 1. 34.

Datores belliſſimi negotioli ſenicis ſoletis eſſe.

O Lepidum ſenicem. Idem Mil. 3. 1. 54. conf. Voſſ. l. c.
Ingenio ſenex. Plaut. Mil. 3. 1. 37.
Acheronticus ſenex, vietus, decrepitus. Plaut. Merc. 2. 2. 20.
Anheli. Virg. 2. Georg. 135.
Annoſus. Ovid. 1. de Arte Am. 14.
Aprici ſenes. Perſ. 5. Sat. 179. h. e. Sole gaudentes, ſive Qui libenter apricantur.
Comici ſenes. V. Comicus, in COMŒDIA.
Delirus. Hor. 2. Serm. 5. 71.
Grandævus. Lucan. lib. 3. 518.
Invalidus. Virg. 12. Æn. 132.
Juſtus. Ovid. 1. Epiſt. 29.
Longævus. Virg. 5. Æn. 715.
Maturus. Hor. in Arte Poet. 115.
Miſerabilis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Odioſus. Ovid. de Rem. Amor. 461.
Parcus. Hor. 2. Carm. 8. 20.
Priſcus. Ovid. 10. Met. 646.
Rugoſi paſſique ſenes. Lucil apud Nonium 1. 38.
Sanctus. Claud. 2. in pr. Conſ. Stilich. 71.
Siccus. Hor. 2. Serm. 3. 261.
Verendus. Claud. 2. in pr. Conſ. Stilich. 433.
Vetus. Tubull. lib. 1. 9. 50.
Vietus. V. VIEO.

Adjective ſæpe veteres uſurpant, atque ad alia etiam transferunt. ut,
Miles. Ovid. 1. Amor. 9. 4.

Turpe ſenex miles, turpe ſenilis amor. [Niſi Subſtantivum eſt.

Cervus. Lucret. 3. 614.
Anni ſeniores. Ovid. 15. Met. 470.
Autumnus ſenex. Martial. 3. Epigr. 58. 7.
Dies ſenex. Plaut. Stich. 5. 1. 8. i. e. Jam ad occaſum perductus.
Memoria ſenex, Antiqua. Cic. pro Sext. 21. Et quia valet apud nos clarorum hominum ſenex de Rep. meritorum memoria, etiam mortuorum. Correctiora exemplaria non legunt dictionem Senex, ſed ejus loco habent Bene.
Oratio ſenior. Cic. in Brut. Exſtat in eam legem ſenior (ita dicam) quam illa ætas ferebat, oratio. i. e. Stilo & dicendi genere remiſſiore & maturiore, quali ſenes uti ſolent, ſcripta. [Niſi Ætas eſt Sæculum. Videat lector.

Senior, Compar. [γεραίτερος, πρεσβύτης Gl. G. L.] Valde ſenem ſignificat. Ovid 12. Met. 182.

Tum ſenior, quamvis obſtet mihi longa vetuſtas. Quintil. lib. 3. cap. 1. de Iſocr. Eoque jam ſeniore, octavum enim & XC implevit annum: &c.

An Serior? Jam Senior in ſoluta Oratione, apud poëtam autem dici poteſt ſenior ceteris omnibus. Ita fere præcedente particula Jam, & aliquid ſubaudiendum videtur. q. d. Jam ſenior, quam ut talia præſtare poſſet, vel tali oneri par eſſe, vel Jam ſenior, quam ut ejus auctoritas elevari debeat, aut aliud quidpiam, pro loco. Valer. lib. 4. cap. 3. Sophocles autem, ætate jam ſenior, quum ab eo quidam quæreret, &c. H. St. quædam adhuc ſequebantur, cultro reſecta. Apud Valer. externor. exemplum eſt 2. Virgil. 2. Æn. 435.

— Iphitus ævo
Jam gravior.

In ſenioribus eſt. V. IN, præpoſit.

Vis & ætas ſenior. Cic. 2. de Legib. 9. Sed vero intelligi ſic oportet & hæc, & alia juſſa ac vetita populorum, vim non habere ad recte facta vocandi, & a peccatis avocandi: quæ vis non modo ſenior eſt, quam ætas populorum & civitatum, ſed qualis illius, cælum atque terras tuentis & regentis, Dei.

Seniores, pro Senatu, quoniam ex provectioris ætatis hominibus fieret. Liv. 34. 60. Scriptum erat: Ariſtonem, privatim ad neminem, publice ad Seniores (ita Senatum vocabant) mandata habuiſſe De Carthagi nienſi ſenatu. [Sic Hebræorum Seniores, πρεσβύτεροι, in N. T.

SENĔCIO, ōnis. m. Dimin. [γεροντάριον] Gloſſ. Græcolat. [Ut Homuncio, ſcilicet ab Homo, Pumilio, Puſio, &c.

Senecio, Planta. [ἠριγέρων] Plin. lib. 26. cap. 13. Erigeron, noſtris vocatur ſenecio. Et paulo poſt, Herba eſt, trixaginis ſpecie & mollitia, cauliculis ſubrubicundis, naſcitur & in tegulis & in muris. Nomen hoc Græci dederunt, quia Vere caneſcit. Caput ejus numeroſa dividitur lanugine (qualis eſt ſpinæ) inter diviſuras exeunte. Iſidor. 17. 9.

Eſt & Cognomen Romanum, ut Claudius Senecio, Tullius Senecio, &c. quorum meminit Tacitus. Et ſic Herennius Senecio, apud Plin. 3. Epiſt. 11.

SENĬCA, æ. m. ſignificat Senex, teſte Nonio 1. 59. Pompon. Præcon. poſter.

Sed me exercet ſenica nequam, neque illo quid faciam ſcio. Obſoletum. Hinc Senecæ cognomen deducit Voſſ. q. V.

SENECTA, æ. f. [γῆρας Gl. L. G. & G. L.] Senilis ætas. Virg. 6. Æn. 114.

— vires ultra ſortemque ſenectæ.

Amara ſenectæ pondera. Ovid. 9. Met. 436.
Annoſa ſenecta. Ovid. 7. Met. 237.
Curva. Ovid. 2. de Arte Am. 670.
Extrema. Catull. Argon. 62. 217.
Frigens. Sil. lib. 5. 570.
Gravis. Ovid. 7. Met. 299.
Infirma. Tibull. lib. 1. 4. 31.
Longæ ſenectæ extrema tempora. Ovid. 6. Met. 37.
Neſtorea ſenecta. Stat. 1. Silv. 3. 110.
Occiduæ ſenectæ declive iter. Ovid. 15. Met. 227.
Orba ſenecta luminibus. Plin. lib. 9. cap. 22. V. ORBUS.
Rugoſa ſenecta. Tibull. lib. 3. 5. 16.
Sacra ſenecta. Juven. 13. Sat. 59.
Tarda ſenecta. Ovid. 4. Triſt. 8. 23. Sen. Herc. fur. 9.
Tardante ſenecta gelidus ſanguis. Virg. 5. Æn. 395.
Lenior, & melior ſis accedente ſenecta. Hor. 2. Epiſt. 2. 211.
Confectus longa ſenecta. Ovid. 6. Met 37.
Finire ſenectam morbis. Lucan. lib. 5 282.
Trahere inopem ſenectam. Ovid. 7. Met. 2.
Ventura. Propert. lib. 4. 12. 93.

Diſcite venturam jam nunc ſentire ſenectam. Ovid. 3. de Arte Am. 59.
Venturæ memores jam nunc eſtote ſenectæ.

In ſenecta. V. IN præpoſitionem.

Senecta, Ablativus, pro In ſenecta. Plin. lib. 7. cap. 18. Naturam feciſſe conſuetudinem, & ſenecta caruiſſe potu.

Senecta dies. V. DIES.

Senecta, Sexta hominum ætas. Ætas enim prima, ut placet quibuſdam, eſt ab infantia uſque ad ſeptimum annum, quæ quidem ætas nomen accepit a non fando, quia homo in ea non fatur: vel ſi fatur, imperfectus eſt ejus ſermo. Secunda, pueritia; cujus pars eſt pubertas, uſque ad XIIII annum. Tertia, adoleſcentia. Quarta, juventa. Quinta, virilis ætas. Sexta, ſenecta; cujus pars eſt ætas decrepita.

Senecta tribuitur & Plantis. Plin. lib. 16. cap. 27. Eſt etiamnum ætatis differentia. Amygdala enim, & pirus, in ſenecta fertiliſſimæ, ut glandiferæ, & quoddam genus ficorum.

Senecta, Serpentium vernatio, ſive Corium illud, quod verno tempore exuunt. Plin. lib. 20. cap. 23. Fœniculum nobilitavere ſerpentes, guſtatu, ut diximus, ſenectam exuendo, oculorumque aciem ſucco ejus reficiendo. Idem lib. 28. cap. 11. Alii cum ſenecta ſerpentium & aceto includunt lanas, ante aqua calida collutas.

SENECTAS, ātis. f. [γῆρας] Idem Gloſſ. Græcolat.

SENECTUS, ūtis. f. [γῆρας Gl. L. G. & G. L.] Idem. Cic. in Topic. 32. Senectus eſt occaſus vitæ. Ter. Phorm. 4. 1. 9. Senectus ipſa eſt morbus.

Balba ſenectus. Hor. 1. Epiſt. 21. 18.
Cana. Ovid. 14. Epiſt. 109.
Carioſa. Ovid. 1. Amor. 12. 29.
Cruda ac viridis Tacit. in Vita Agric. 29.
Deſerta. Sen. Herc. fur. 13.
Effeta ſæclis. Virg. 8. Æn. 708.
Exhauſta. Stat. 3. Silv. 3. 156.
Exſanguis. Lucan. lib. 1. 343.
Infeſta. V. INFESTUS.
Longa. Hor. 2. Carm. 16. 30.
Longa & cervina. Juven. 14. Sat. 251.
Loquax. V. LOQUOR.
Placida. Hor. in Carm. ſæc. 46.
Provecta. Tacit. 1. Ann. 4.
Queribunda. Sil. lib. 13. 583.
Sera. Sen. Herc. fur. 11.

Summa.

Summa. Cic. 8. Philipp. 31. Quum esset summa senectute & perdita valetudine.
Tarda. Hor. 2. Serm. 2. 88.
Tranquilla. Hor. 2. Serm. 1. 58.
Tristis. Virg. 3. Georg. 67.
Turpis. Virg. 3. Georg. 96.
Vivax. Sen. Herc. fur. 11.
Urgens & adventans senectus. Cic. de Senect. 25. Hoc enim onere (quod mihi tecum commune est) aut jam urgentis, aut certe adventantis senectutis, & te & me ipsum levari volo.
Adipisci senectutem. Cic. de Senect. 4. Quo in genere in primis est senectus, quam ut adipiscantur, omnes optant, eandem accusant adepti.
Adjuvat senectus iners baculo gradum. Sen. Herc. fur. 9.
Confectus senectute. Cic. 5. de Finib. 32.
Degere turpem senectutem. Hor. 1. Carm. 31. 20.
Desipere senectute. Cic. 1. Fam. 9. Quod quum offendisset populum Atheniensem prope jam desipientem senectute, &c.
Exarat frontem rugis vetus senectus. Hor. Epod. 8. 4.
Habet senectus auctoritatem. Cic. in Orat. 69. Habet autem, ut in ætatibus auctoritatem senectus, sic in exemplis antiquitas.
Obrepit non intellecta senectus. Juven. 9. Sat. 129.
Venit ægra senectus tremulo gradu. Ovid. 14. Met. 143.
Vivere ad summam senectutem. Cic. de Clar. Orat. 179.
Senectus orationis, Maturitas, gravitas. Cic. de Clar. Orat. 8. Quumque oratio jam nostra canesceret, haberetque suam quandam maturitatem & quasi senectutem.
Plena litteratæ senectutis oratio. Cic. de Clar. Orat. 265.
Senectus, Pellis quam verno tempore serpentes exuunt, quæ & Vernatio dicitur. Unde Senectutem exuere dicuntur. Plin. lib. 8. cap. 30. Idem lib. 29. cap. 5. Membrana, sive senectus anguium, vernatione exuta, cum cancro masculo trita.

SENIUM, i. n. [γῆρας Gl. L. G. & G. L.] Idem. Dicimus enim Hominem confectum senio, pro Sene decrepito.
Anguis senio liber. Stat. 4. Theb. 96. — ceu lubricus alta
Anguis humo verni blanda ad spiramina solis
Erigitur liber senio, & squallentibus annis
Exutus. Deposita enim pelle dicuntur serpentes in juventutem redire. Herba quædam dicitur Mathios, quam cum comederint, senium deponunt ætatis. Lactantius.
Mens senio fluxa. Tacit. 6. Ann. 38.
Deforme senium. Sen. Hippol. 912.
Senium a fenili acerbitate, & vitiis dictum posuit Cæcil. in Hymnide, Sine (inquit) suam senectutem ducat utique ad senium sorbitio. Festus.
Senium, dicitur Tædium, & Odium, ut ait Nonius 1. 1. dictum a Senectute, quod senes omnibus odio sint, & tædio. Turpilius, Quia odio ac senio mihi nuptiæ sunt. Nævius Senium sonticum appellat, quasi nocens: quia senectus, naturalis morbus est, ut inquit Aristoteles.
Torpescere senio rerum. Sil. lib. 16. 14.
Componere senium patria terra. Stat. 3. Silv. 5. 13.
Senium ad convicium retulit Ter. Eun. 2. 3. 10. pro Improbo & moroso sene;
Ut illum di, deæque senium perdant, qui me hodie remoratus est.
Lucil. At quidem te senium, atque insulse sophista.
Senium, pro Tristitia & squalore. Cic. pro Milon. 20. Luget Senatus, mæret Equester ordo, tota civitas confecta senio est, squalent municipia, afflictantur coloniæ.
Senium lunæ, pro Decursu. Plin. lib. 7. cap. 48.

SENĪLIS, e. Adj. [γεροντικός] Gloss. Græcolat.
SENĪLIS, e. Adj. [γέροντος, γεώσιος, γηραλέος] Quod ad senem pertinet: ut, Cic. 4. Verr. 87. Erat etiam Stesichori poetæ statua senilis.
Animus senilis. Claud. in Cons. Prob. & Olyb. 174.
Annis senilibus fessus. Ovid. 7. Met. 163.
Corpus senile. Plin. lib. 34 cap. 18.
Declamatio senilis. Cic. 1. Tusc. 7. Ut enim antea declamitabam causas, quod nemo me diutius fecit, sic hæc mihi nunc senilis est declamatio.
Genæ seniles. Ovid. 8. Met. 210.
Guttur senile. Hor. Epod. 3. 2.
Hiems senilis. Ovid. 15. Met. 212.
Inde senilis hiems tremulo venit horrida passu. i. e. Senectus hiemi similis.
Judicio senili adolescens. Cic. pro Sext. 111. Te sororis filius Postumius, adolescens gravis, senili judicio, notavit, quum in magno, &c.
Prudentia senilis. Cic. 3. de Divin. 30. Is autem Tages, ut in libris Hetruscorum, puerili specie dicitur visus, sed senili fuisse prudentia.
Ruga senilis. Ovid. 3. Trist. 7. 34.
SENILĬTER, Adv. [γεροντικῶς] at, Tremere seniliter. Quintil. lib. 1. cap. 11.
SENEO, ui, [γηράω Gl. G. L.] ēre. Senem esse. Catul. 4. 26.
Sed hæc prius fuere: nunc recondita
Senet quiete, seque dedicat tibi.
SENESCO, [γηράσκω Gl. G. L.] ĕre. Senem fieri. Plin. lib. 7. cap. 42. Feminas gigni celerius, quam mares, sicut celerius senescere. Ovid. 6. Fast. 771.
Tempora labuntur, tacitisque senescimus annis.
Ævo & macie senescere. Lucret. lib. 1. 326.
Fama senescere dicitur quis, quando declinat ab existimatione & auctoritate. Liv. 29. 3. extr. Annibalem ipsum, jam & fama senescere, & viribus.
Amor senescet. Ovid. 3. de Arte Am. 594.
Caseus in salem senescens. Plin. lib. 11. cap. 42.
Civitas otio senescit, Torpescit otio. Liv. 1. 22.
Consilia senescunt, quum nimia diuturnitate & mora vana fiunt. Liv. 35. 12. Ne cunctando senescerent consilia.
Ubi lego Segnescerent. H. St. Ego vero hic nil mutem, etsi non negem hæc videri nonnusquam in codicibus confusa. V. interim quæ Cort. ad Salust. Jugurth. cap. 35. pr. adnotavit. Forsan ita scripsit Liv. 25. 7. Vir inquietis animi, & minime otium (quo tum diutino segnescere videbatur) patientis. Ubi legitur Senescere.
Equus senescens. Hor. 1. Epist. 1. 8.
Fama senescens. Tacit. 2. Hist. 24. Liv. 27. 20. Fulvii senescere fama.
Forma, nisi admittas, nullo exercente senescit. Ovid. 1. Amor. 8. 53.
Humus lassa senescit. Ovid. 1. de Pont. 4. 14.
Hiems senescit, Declinat. Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Et ea duo tempora, quorum alterum hiemi senescenti adjunctum est, alterum æstati.
Laus senescit, Deprimitur. Cic. 2. de Orat. 7. Vel mehercule etiam ut laudem eorum, jam prope senescentem, quantum possem ab oblivione hominum, atque a silentio vindicarem.
Litteræ senescunt. Plin. Epist. 165.
Luna senescens, cui Crescens opponitur. Varr. 1. de R. R. cap. 37. Quædam facienda in agris potius crescente luna, quam senescente.
Mens. Lucret. lib. 3. 447.
Crescere sentimus, pariterque senescere mentem.
Morbus senescit, Remittitur, relaxatur. Cic. 7. Fam. 26. Sed visa est mihi, vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipsa fortasse jam senescentis morbi remissio profuisse.
Pugna senescit. Liv. 5. 21.
Rumores senescunt. Tacit. 2. Ann. 77.
Seges alta imbre nimio senescit. Stat. 5. Silv. 1. 147.
Virtus paulatim evicta senescit. Sil. lib. 3. 581.
Vitia senescunt, maturescunt virtutes. Liv. 3. 12. ad fin.
SENESCENS, entis. Partic. V. exempla in SENESCO.
SENECTUS, a, um. Adj. ex Partic. Lucret. lib. 3. 779.
Quidve foras sibi vult membris exire senectis? Alii legunt Senectus.
Ætas senecta. Plaut. Aul. 2. 2. 75. Idem Trin. 1. 2. 5.
Hic ille est, senecta ætate qui factus est puer. Lucret. lib. 5. 884.
Post ubi equum validæ vires ætate senecta,
Membraque deficiunt, &c.
Corpus senectum. Salust. apud Prisc. 10.
Dies senecta. V. DIES.
SENI, æ, a. V. SEX.
SENIA, Oppidum est Illyrici apud Plin. lib. 3. cap. 21.
SENILIS, SENILITER, V. SENEX.
SENIO, V. SEX.
SENIUM, V. SENEX.
SENNA, V. SENA, & SENOGALLIA.
SENNAAR, [Σενναάρ] Campus Babylonis, in quo a Nimrod exstructa est turris illa celsissima, divortio linguarum notissima. Inde egressus Assur Niniven ædificavit. V. Mosem in Genesi cap. 11.
SĔNŎGALLIA, [Σηνογαλλία Strab.] Italiæ urbs, quam Plinius 3. 14. pr. & Ptolemæus infra Anconam, Ariminum versus, statuunt, Pomponius Mela lib. 2. 4. Senogallia maritima, ad Aterni fluminis ostia. Senogallia autem est dicta a Senonibus Gallis, qui eam condiderunt. De hac Sil. lib. 8. 455. & 15. 555. ubi Senam appellat, quæ Sena Gallica Ptol. 3. 1. Sunt qui & Senegallia scribunt. Nunc *la Romandiola & Campagna*, Olivarius in Melam. conf. SENA. [An hæc Σήνη Stephani? Aliis est regionis nomen.
SĔNŎNES, m. pl. [Σένονες] Populi Galliæ Lugdunensis, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 17. finitimi Belgis, qui olim urbem Romam incenderunt, & Capitolium obsederunt. Hos Furius Camillus adgressus adeo cæcidit, ut incendiorum vestigia Gallici sanguinis inundatione deleret.
Senonas Gallos, Verrius ait existimari appellari, quia novi venerunt ex Transalpina regione: ac primum appellatos ξένους, postea Senonas. Festus. Sil. lib. 4. 160.
— sociata examina densant
Infandi Senones. Stat. 5. Silv. 3. 198.
Et Senonum furias Latiæ sensere cohortes.
Motus Senonum. Lucan. lib. 1. 254.
SENSIBILE, SENSIM, SENSUS, &c. V. SENTIO.
SENTA Fauna, [Σέντα Φαῦνα] Filia fuit Pici regis, & conjux Fauni fratris sui, teste Lactantio. Hanc Varro scripsit tantæ pudicitiæ fuisse, ut nemo illam, dum vixit, præter suum virum, mas viderit, nec nomen ejus audierit. Propter quod in operto mulieres illi sacrificabant, & Bonam deam nominabant. Augustin. lib. 4. c. 11. de Civitate Dei Sentiam appellat. V. Lactantium lib. 1. cap. 22. Ubi non Senta Fauna legitur, sed Fatua Fauna. conf. FATUA. & Lex. Pitisc.
SENTENTIA, SENTENTIOSUS. V. SENTIO.
SENTES, V. SENTIS.
SENTICA, [Σεντίκη] Hispaniæ urbs Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Vulgo *Simancas*.
SENTĪNA, æ. f. [ἀντλία πλοίου Gl. L. G. & G. L.] Pars navis inferior: in quam quicquid instillat aquarum, defluit, corruptæque male olent. A Sentio, sentis, quod ejus fœtor sentiatur. Nam odorem fœdum emittit.
Sentina, per translationem, Receptaculum sceleratorum hominum, vel Ipsi scelerati homines. Cic. 2. in Catil. 7. O fortunatam Rempublicam, si quidem hanc sentinam hujus urbis ejecerit: uno mehercle Catilina exhausto, relevata mihi & recreata Resp. videtur, &c. Idem pro Lege Agr. 69. Hoc enim verbo est usus, quasi de aliqua sentina, ac non de optimorum civium genere loqueretur.
Sentina, pro Loco infimo in Repub. Cic. 9. Fam. 15. Sedebamus enim in puppi, & clavum tenebamus: nunc autem vix est in sentina locus.
Sentina, pro Nausea ex sentina, quod & Sentinæ vitium dicitur. Juven. 6. Sat. 99.
Si jubeat conjux, durum est conscendere navim:
Tunc sentina gravis, tunc summus vertitur aër. Cæs. 3. Bell. Civil. 28. At veteranæ legionis milites, item conflictati & tempestatis & sentinæ vitiis. conf. NAUSEA.
SENTINŌSUS, a, um. Adj. Sordibus sentinæ plenus. Cato apud Non. 2. 645. Naves putidæ & sentinosæ.
SENTĪNO, āre. Satagere: dictum a Sentina navis, quam quis, ut aqua liberet, evacuare contendit. Cæcilius in Æthrione, Cum Mercurio capit consilium, postquam sentinat satis. Est itaque Sentinare, Periculum subtilitate evitare. Festus.
Complorantibus nostris omnibus, atque sentinantibus, dies quidem tandem illuxit. Gell. 19. 1. ut legit Scalig. & ex eo Laurenb. in Antiquar. Al. In sentina fatis agentibus. [Sentinare proprie est Sentinam exhaurire, ut ex Paulini ad Macarium Epist. docet Laurenb. Atque ita puto & apud Cæcil. ac Gell. exponendum omnino.
SENTINĀTOR, ōris. m. Qui sentinam exhaurit. Paulin. Nolan. Epist. 49. cap.

49. cap. 12. Quid huic, quæſo, obfuit ſeni perſona ſentinatoris, & in nautis viliſſima.
SENTĪNUM, i. n. [Σεντῖνον] Italiæ oppidum in finibus Umbriæ & Piceni, a quo
SENTINĀTES, Populi, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 14.
SENTĪNUS, i. m. Deus apud D. Auguſtinum lib. 7. de Civitat. Dei cap. 2. a veteribus cultus, quod ſenſus a puerperio largiri crederetur. V. Lil. Syntag. 1. Hiſtor. Deor.
SENTIO, ſi, ſum, [αἰσθάνομαι Gl. G. L.] īre. Senſu percipere: ad corpus pertinet proprie. Plaut. Curc. 1. 2. 69.
Sonitum ſentio. Lucret. lib. 1. 299.
Sentire, Effectum alicujus rei experiri, Pati; Etiam de inanimatis. Virg. 1. Georg. 136.
Tunc alnos primum fluvii ſenſere cavatas.
Cariem ſentit ea res. Plin. lib. 12. cap 7. h. e. Efficitur carioſa.
Clavem ſenſit janua. Tibul. lib. 2. 4. 31.
Famem ſentire. Liv. lib. 25. 13. Famem Campani ſentiebant, quia ſementem eos facere prohibuerant Rom. exercitus. Sic Sentire ſitum aut vitium, pro Contrahere. Budæus.
Labor non ſentitur ſedulitate. i. e. Vehemens ſtudium laborem fallit. Ovid. 4. Faſt. 434.
Lætitiam toto pectore ſentire. Ovid. 10. Met. 443.
Medicinam ſentire, pro Melius habere poſt medicinam, apud Celſum. Sic Plin. lib. 22. cap. 25. Quæ cibum non ſentiunt. Et lib. 29. cap. 5. Vermiculo, qui lytta vocatur, exempto infantibus catulis, nec rabidi fiunt, nec faſtidium ſentiunt. Budæus.
Teredinem ſentire dicitur herba, caro, aut res alia. V. TEREDO.
Vetuſtatem non ſentire. Plin. lib. 11. cap. 42. i. e. Non ſeneſcere.
Animo ſentire. Cic. 1. de Fin. 55. Nam corpore nihil niſi præſens, & quod adeſt ſentire poſſumus: animo autem & præterita & futura.
Mature ſentire. V. MATURUS.
Sentire, Intelligere. Ter. And. 1. 2. 25.
Si ſenſero hodie quicquam in his te nuptiis
Fallaciæ conari. Idem Adelph. 3. 3. 8. — ſi me ſenſerit
Eum quæritare, nunquam dicet carnufex. Ovid. 2. Met. 545.
Senſit adulterium Phœbeius, utque latentem, &c.
Sentire, Videre, Experiri ſynon. Cic. 1. Fam. 5. Te videre, & ſentire, eandem fidem eſſe hominum in tua dignitate, quam ego in mea ſalute ſum expertus, ex tuis litteris intellexi.
Villicus ſentit te dominum. Hor. 2. Epiſt. 2. 160.
Sentire, Scire. Plaut. Trin. 3, 2. 13.
Scio ego & ſentio ipſe quid agam, neque a me officium migrat.
Ibid. 2. 3. 29. Ter. Eun. 1. 1. 21.
Mori me malim: ſentiet qui vir ſiem.
Sentire, Judicare, opinari, exiſtimare, ſtatuere. Cic. de Amicit. 18. Sed hoc primum ſentio, niſi in bonis, amicitiam eſſe non poſſe.
Recte ſentire. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Sentire de. Cic. de Amicit. Hactenus mihi videor de amicitia quod ſentirem, potuiſſe dicere.
Bene de rep. Idem 1. Off. 149. Bene de Republica ſentientes ac bene meritos, aut merentes, aliquo honore aut imperio affectos, obſervare & colere debemus.
Omnes idem ſentiunt de. Cic. de Amicit. 81. De amicitia omnes ad unum idem ſentiunt. h. e. Idem omnes judicant.
Ab aliquo ſentire. Plaut Rud. 4. 4. 56.
Omnia ego facile patior, dum hic hinc a me ſentiat.
Sentio pro te. Gell. lib. 5. cap. 10.
Cum aliquo ſentire. Ter. And. 2. 1. 24.
Sponſam hic tuam amat. P. næ iſte haud mecum ſentit. Cic. 1. de Invent. 6. Nam neque cum iis ſentimus, qui civilem ſcientiam eloquentia non putant indigere.
Sentire graviter de aliquo, eſt Ei male cupere & optare. Cæſ. 2. Bell. Civil. 32. Quid enim irati gravius de vobis ſentire poſſent, quam ut eos prodatis, qui ſe vobis omnia debere judicant: & in eorum poteſtatem veniatis, qui ſe per vos periſſe exiſtimant? Sic dicitur ut, Graviter de aliquo judicare & ſtatuere; quo idem ſcriptor utitur. Budæus.
Male ſentire de aliquo. Quintil. lib. 2. cap. 2.
SENSUS, a, um. Partic. Paſſ.
Senſum eſt. Cic. 3. de Orat. 165. Non ut dictum eſt in eo genere intelligitur, ſed ut ſenſum eſt.
Legitur & Senſitus ſum apud Frontin. de Colon. p. 333.
SENSŪRUS, a, um. Partic. [αἰσθησόμενος] Ovid. 13. Met. 287.
Eſt animus certe veſtros ſenſurus honores.
SENSUM, i. n. Vix legitur niſi in numero plurali. Cic. 1. de Orat. 32. Hoc enim uno præſtamus vel maxime feris, quod colloquimur inter nos, & quod exprimere dicendo ſenſa poſſumus. Ibid. lib. 3. 52. Senſa mentis & conſilia ſic verbis explicat.
Mentis conceptus ex Quintil. lib. 8. cap. 5. V. paulo infra, SENSUS.
Senſus & Senſa hoc ſeparantur. Senſus enim ſunt, qui ſentiunt: Senſa, quæ ſentiuntur. Cic. 1. de Orat. 32. Et quod exprimere dicendo ſenſa poſſumus. Nam primum manifeſtum eſt, & ſapere nos cum incitatio ſit, vel ſenſus. Ex Non. 5. 41. [Locus depravatus, & hiulcus.
SENSUS, ûs. m. [αἴσθησις Gl. L G. & G. L.] Quo ſentimus. Unde dicimus quinque eſſe ſenſus, Tactum, Guſtum, Viſum, Odoratum, Auditum. Plin. lib. 10. cap. 69. Ex ſenſibus ante cetera homini tactus, deinde guſtus: reliquis ſuperatur a multis: aquilæ clarius cernunt, vultures ſagacius odorantur, liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam denſo atque ſurdo naturæ elemento. Cic. 2. de Nat. Deor. 145. Guſtatus præclare ſæptus eſt: ore enim continetur, & ad uſum apte, & ad incolumitatis cuſtodiam: omniſque ſenſus hominum multo antecellit ſenſibus beſtiarum.
Caſſa ſenſu ſimulacra. Lucret. lib. 4. 127.
Accenſi ſenſus, Incitati, vegetati, anima & vitalitate donati. Lucret. lib. 2. 958.
Acerrimus ſenſus. V. ACER Adject.
Integer ſenſus. V. INTEGER.
Nitidi ſenſus. Claud. de Conſ. Mall. Theod. 193.
Abſtulit timor mihi omnem ſenſum. Ovid. 14. Met. 177.
Accendere ſenſus. V paulo ante & ACCENDO.
Accipere ſenſum. Quintil. lib. 6. cap. 1. Non enim audire judex videtur aliena mala deflentes, ſed ſenſum ac vocem auribus accipere miſerorum.
Affluit corpus ſenſu. Lucret. lib. 3. 685.
Avertere ſenſus infandos non ſani pectoris. Sen. Herc. fur. 11.
Avertere ſanos ſenſus alicujus ſacris magicis. Virg. 8. Ecl. 67. Servius; Avertere, A ſanitate mutare: aut Avertere ait, pro Convertere, ut ſit mutata præpoſitio.
Ceſſerunt attonito pectore ſenſus. Lucan. lib. 5. 760.
Credere ſenſibus. Lucret. 4. 437.
Deducere ſenſum membris. Lucret. lib. 3. 534.
Deperdere vitalem ſenſum membratim. Lucret. lib. 3. 526.
Deponere ſenſum. Cic. 1. Fam. 8.
Fruatur mens jucundo ſenſu. i. e. Jucunditate, & delectatione. Lucret. lib. 2. 19.
Haurire ſenſibus. Claud. de Conſ Mall. Theod. 193.
Impellunt ſenſum vox & ſonitus. Lucret. lib. 4. 530. i. e. Laceſſunt & commovent.
Intendere ſenſus ad res percipiendas. V. INTENDO.
Labefactantur ſenſus. Lucret. lib. 4. 437.
Lædere ſenſus. Lucret. lib. 2. 429.
Obſtruere ſenſus. V. OBSTRUO.
Orbare ſenſibus. Cic. 4. Acad. 61.
Pellere ſenſum, Movere. Lucret. lib. 4. 528.
Præbere ſenſum & materiam malis. Ovid. 4. de Pont. 16. 50.
Reconflatur ſenſus, i. e. Reſuſcitatur. Lucret. lib. 4. 925.
Reducere ſenſum, Redire ad ſe. Claud. 2. in Eutrop. 518.
Reddere vitalem ſenſum. Lucret. lib. 2. 889.
Titillare ſenſus. Lucret. lib. 2. 429.
Uti ſenſibus. Leviter feriri. Lucret. lib. 3. 561.
Senſus humanitatis. Cic. 3. Verr. 47. Non dubito quin, tametſi nullus in te ſenſus humanitatis, nulla ratio unquam fuit religionis, nunc tamen in metu periculoque tuo, tuorum tibi ſcelerum veniat in mentem.
Affici ſenſu doloris. Cic. 7. Verr. 123. An vos quoque hic acerbiſſimus innocentium cruciatus & mæror pari ſenſu doloris afficit?
Amittere ſenſum humanitatis. V. AMITTO.
Auferre humanum ſenſum. Cic. in Orat. 109. Detrahit præterea actionis dolorem, aufert humanum ſenſum actoris. Senſus eſt, Judiciis non convenit concinna & compoſita oratio, quoniam non patitur ut orator indignetur, conqueratur, ſupplicet, doleat, illacrimet: quæ res ab humano ſenſu proveniunt. Dum enim in numeris & concinnitate occupatus eſt, affectus illi graviores evaneſcunt. Ita neque actor ipſe movetur, neque alios movet. Oportet autem oratorem ipſum primo commoveri, ſi alios commovere ſtudet, ut M. Anton. 2. de Orat. teſtatur. Et Hor. Arte Poët. 102.
— ſi vis me flere, dolendum eſt
Primum ipſi tibi.
Ineſt ſenſus formicis. Plin. lib. 7. cap. 15. conf. 9. 42.
Percipere ſenſum & voluptatem. Plin. 1. Epiſt. 10. ad Arrium, Neque enim ego, ut multi, invideo aliis bonum, quo ipſe careo: ſed contra ſenſum quendam voluptatemque percipio, ſi ea, quæ mihi denegantur, amicis video ſupereſſe. h. e. Velut quandam titillationem cum delectatione, Supereſſe, id eſt, abundare.
Senſus, Mentis conceptus, Quod mentis ſenſu comprehenditur. Cic. 1. Acad. 41. Quod autem erat ſenſu comprehenſum, id ipſum ſenſum appellabat. Quintil. lib. 8. cap. 5. Sententiam veteres quod animo ſenſiſſent vocaverunt. Id cum eſt apud oratores frequentiſſimum, tum etiam in uſu quotidiano quaſdam reliquias habet. Nam & juraturi ex animi noſtri ſententia, & gratulantes ex ſententia dicimus. Non raro tamen & ſic loquuti ſunt, ut Senſa ſua dicerent: nam Senſus, corporis videbantur. Sed conſuetudo jam tenuit, ut mente concepta, ſenſus vocaremus: lumina autem, præcipueque in clauſulis poſita, ſententias Plin. Jun. Nihil enim tam ridiculum, quam verborum ſonitus inanis, ſine ſenſu ac ſcientia.
Senſus, Mens, voluntas. Ter. Adel 4. 1. 17.
Quin tu otioſus es: ego illius ſenſum pulchre calleo. i. e. Quid ille ſentiat.
Senſus, Intellectus, [νοῦς, Gl. L. G.] per metaphoram. Ovid. 4. de Pont. 12. 48.
Et ſenſus cum re conſiliumque fugit.
Manus eſt miniſtra ſenſus. i. e. Voluntatis, ſeu Animi. Litteris enim exprimit, quod habemus in animo. Ovid. 18. Epiſt. 24.
Arcanus ſenſus. V. ARCANUS.
Communis ſenſus. Quintil. lib. 1. cap. 1. Senſum ipſum qui communis dicitur ubi diſcet, quum ſe a congreſſu, qui non hominibus ſolum, ſed multis quoque animalibus naturalis eſt, ſegregarit? ubi interpres, Communis ſenſus accipitur pro rerum peritia ex multorum hominum congreſſu comparata, non pro ſenſu communi, qui in interiore cerebri ventriculo a phyſicis collocatur. Diſcere ſenſum communem Budæus interpretatur *Apprendre ſon entregens*. Phædrus 1. 8. 3.
Hoc illis dictum eſt, quibus honorem & gloriam,
Fortuna tribuit, ſenſum communem abſtulit.
Carere communi ſenſu. Hor. 1. Serm. 3. 68. De ſtupidis & imperitis dictum eſt.
Permodeſtus ſenſus. Tacit. 1. Ann. 7.
Unus ſenſus bonorum omnium. Cic. 1. Fam. 9. Idemque memineram nobis privatis uſque ad Cæſarem & Bibulum Conſules, cum ſententiæ noſtræ magnum in Senatu pondus haberent, unum fere ſenſum fuiſſe bonorum omnium.
Vulgatiſſimi ſenſus. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Ad meum ſenſum. V. AD præpoſitionem.
Abſtrahere a ſenſu mentis. V. ABSTRAHO.
Accipere ſenſum oculis & animo. Cic. 5. Verr. Non mehercule criminis augendi cauſa dicam, Judices, ſed quem accepi ipſe oculis, animoque ſenſum, hunc vere apud vos, & ut potero, planiſſime exponam.
Convertere ſe ad ſenſum alterius. V. CONVERTO.
Expromit varios ſenſus animus. Lucret. lib. 2. 886.
Fateri alicui ſuos ſenſus. Ovid. 21. Epiſt. 204.
Gerere ſenſus abditos. V. Abditus, in ABDO.
Judico de meo ſenſu. V. JUDICO.
Orta a falſo ſenſu oratio. Lucret. lib. 4. 485.

Ostendere sensum suum. Plaut. Most. 5. 1. 22.
Remota a sensibus nostris natura deûm. Lucret. lib. 5. 149.
Suffugere sensum res dicitur, quam sensu percipere non possumus. Lucret. lib. 4. 361.

SENSICŬLUS, i. m. [νοημάτιον] dimin. a Sensus. Quintil. lib. 8. cap. 5. Inde minuti, corruptique sensiculi, & extra rem petiti.

SENSIM, Adv. [αἰσθητικῶς Gl. G. L.] Cum sensu. Sed hujus signif. desideratur exemplum.
Sensim, Paulatim [σχολῇ, ἠρέμα Gl. L. G.] Quia ea maxime sensum faciunt, quæ morantur, quasi cum meditatione & sensu. Plin. in Paneg. Gratius tamen, quod sensim & placide, & quantum respectantium turba pateretur, indiceres.
Sensim & Repente, contraria. Cic. 1. Off. 120. Magis decere censent sapientes sensim diffuere, quam repente præcidere.
Sensim postulare & Passim, veluti contraria. Liv. 2. 45.
Sensim & moderate arrepere. Cic. 5. Verr. 158. Quibus rebus non sensim atque moderate ad istius amicitiam arrepserat, sed brevi tempore totum hominem, totamque ejus Præturam possederat.
Sensim & modice crescere. Plin. lib. 5. cap. 9.
Sensim ad montes succedit. Liv. 1. 27.
Sensim progredi. Cic. 5. de Fin. 41.

SENSĬBĪLIS, e. Adj. [αἰσθητὸς] dicitur tam Quod sentit, quam Quod sentitur. Apul. Trismeg. ad Asclep. p. 97. Elmenh. Mundus, qui dicitur sensibilis, receptaculum est omnium sensibilium specierum. Hinc Insensibilis apud Gell. lib. 17. cap. 10. V. in suo loco.

SENSIBILĬTER, Adv. Arnob. 7. Nec odor sensibiliter commovere eos potest aura nidoris alicujus.

SENSIBILITAS, ātis. f. Non. 12. 30. Sensibilitatis ejus non levis ratio est.

SENSĬLIS, e. Adj. [αἰσθητὸς] Idem quod Sensibile, quod sensui subjectum est. Lucret. lib. 2. 887.
Ex insensilibus ne credas sensile gigni. i. e. Corpus sensum habens.

SENSĀTUS, a, um. Adj. [νουνεχὴς Gl. L. G.] Sensu i. e. Intelligentia præditus. Firmic. lib. 3. cap. 10. Sensatos quidem & intelligentes, & quorum dicta & rationes ab omnibus comprobentur. Idem lib. 5. cap. 12. Mars homines faciet sensatos, callidos, astutos.
O insensati Galatæ in vet. interp. N. T. H. St. V. Ep. ad Galat. 3. 1. In Græco, ἀνόητοι. Hinc Gall. *Sensé* & *Insensé*.

SENSUĀLIS, e. Adj. Sensu præditus. Tertull. de Anim. cap. 43. pr. Stoici somnum resolutionem sensualis vigoris affirmant.

SENSUALĬTAS, ātis. f. Idem de Anim. cap. 17. pr. Plato irrationalem pronuncians sensualitatem.

SENSĬFĬCUS, a, um. Adj. [αἰσθηματοποιὸς] Quod sensus causam præstat. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 9. Spiramentum sensificum ad sua quæque loca naturali lege ducentes.

SENSĬFER, ĕra, ĕrum. [αἰσθηματοφόρος] aliud Adj. Lucret. lib. 3. 273.
— ideo conclusa movebunt
Sensiferos motus. i. e. Motus qui faciunt sensus. Ibid. 937.
Longe ab sensiferis primordia motibus errant.

SENSĬLŎQUUS, a, um. Adj. Non. 2. 898.

SENTIFĬCO, āre. Claud. Mamert. de Statu Anim. 1. 17. Universum corpus movere & sentificare. [An Sensificare?

SENTISCO, [αἰσθάνομαι] ĕre. Meditativum. Lucret. lib. 3. 394.
Quam primordia sentiscant concussa animaï. Idem lib. 4. 587.
Et genus agricolûm late sentiscere, quum Pan
Unco sæpe labro calamos percurrit hiantes.

SENTENTIA, æ. f. [ἀπόφασις, γνώμη Gl. L. G.] i. e. Quod animus sentit; quod & Opinio vocari solet, sive ipsum Judicium. V. quæ ex Quintil. in SENSUS afferuntur.
Hæc mea sententia est. Plaut. Pseud. 1. 3. 145.
Hæc mea sententia est, ut hinc porro quid agas, consulas. Cic. 3. Off. 116. Cum his, velis equisque (ut dicitur) si honestatem tueri ac retinere sententia est, decertandum est.
Meâ sententiâ. V. MEUS. Ter. Phorm. 2. 2. 21.
Alere nolunt hominem edacem, & sapiunt mea quidem sententia. Cic. pro Rosc. Amer. Postremo, Judices, id quod ad rem, mea sententia, maxime pertinet, utrum inimicus potius, an filius?
Sententia de. Ter. Adel. 3. 5. 5.
Si ita est, facturus ut sit officium suum,
Faciat: sin aliter de hac re est ejus sententia, &c. Idem And. 1. 3. 2.
Quantum intellexi senis sententiam de nuptiis.
Testis mearum centimanus Gyges sententiarum. Hor. 3. Carm. 4. 69.
Benignior sententia. Ulpian. 1. Per servum. ff. de usu & habitatione.
Discors sententia. Stat. 12. Theb. 173.
Divina futuri sententia. Divinatrix rei futuræ. Hor. in Arte Poet. 219.
Dubia est sententia nobis. Ovid. 3. de Pont. 4. 87.
Exquisita sententia. Tacit. 12. Ann. 23.
Fallax hominum sententia. Ovid. 5. Fast. 191.
Fida & felix. Ovid. 13. Met. 318.
— non hæc sententia tantum
Fida, sed & felix quum sit, facit esse fidelem.
Levi sententia puer. V. LEVIS.
Libera sententia. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Melior sententia menti. Virg. 2. Æn. 35.
Mollis sententiæ. V. MOLLIS.
Muliebris sententia. V. MULIER.
Nulla sit hac potior sententia. Hor. Epod. 16. 17.
Saluberrima sententia. V. Saluber, in SALUS.
Sancta sententia. Lucret. lib. 3. 372.
Velox sententia. Lucan. ad Pison.
Abesse a sententia. Cic. 1. de Orat. 255.
Adducere in sententiam. Cic. 2. Fam.
Cedit loco sententia. Virg. 9. Æn. 220.
Nec mea jam mutata loco sententia cedit.
Confirmare sententiam. Cic. 1. Philipp. 7. Cum hominis amplissima fortuna, auctoritate, gratia, fluctuantem sententiam confirmassem, &c.
Constat animo sententia. Virg. 5. Æn. 748.
Deducere de sententia. Cic. de Clar. Orat. 97.
Dejicere de sententia. Cic. 2. Tusc 28.
Desistere sententia, vel de sententia. Cic. 1. de Fin. 63.

Destinare sententiam. Cic. 2. Tusc.
Deterrere de sententia. Cic. 2. de Divin. 81.
Detrudere de sententia. Cic. 14. Fam.
Dicere ex sententia alicujus. Cic. 3. de Legib. 42. Quod vero actoris esse jubeo fraudem, id totum dixi ex Crassi sapientissimi hominis sententia.
Discrepat sententia. Hor. in Arte Poet. 219.
Dissidet & variat sententia. Ovid. 15. Met. 648.
Ducere in sententiam. Cic. 1. de Invent.
Habere sententiam. Cic. 6. Verr. 138.
Illigari sententiam verbis. V. ILLIGO.
Inclinat sententia. V. INCLINO.
Inspicere sententiam alicujus. Plaut. Mil. 2. 1. 51.
Ego quoniam inspexi mulieris sententiam, &c.
Intelligere sententiam alicujus. V. INTELLIGO.
Loqui in eandem sententiam. V. LOQUOR.
Manere in sententia. V. MANEO.
Manent in sententia philosophorum. V. MANEO.
Movere aliquem de sententia. V. MOVEO.
Mutare sententiam. V. MUTO, are.
Nata est sententia. V. NASCOR.
Ostendere sententiam suam. V. OSTENDO.
Ostendere sententiam suam per alium. Ter. Heaut. 2. 1. 7.
Non ut meus, qui mihi per alium ostendit suam sententiam.
Pensata diu sententia alicujus rei, Examinata. Sil. lib. 7. 223.
Stat pensata diu belli sententia.
Perducere ad sententiam. Cic. 16. Att. 8.
Perseverare in sententia. V. PERSEVERO.
Perstare in sententia. V. PERSTO.
Ponere suam sententiam. Quintil. lib. 3. cap. 1. Non tamen post tot ac tantos scriptores pigebit meam quibusdam locis posuisse sententiam.
Positus in multis sententiis, De quo variæ sunt hominum sententiæ. Plaut. Epid. 3. 4. 80.
Quid nunc, qui in tantis positus sum sententiis,
Eumne ego sinam impune?
Scire sententiam alicujus. Plaut. Cist. 2. 1. 32.
Non remittes? M. scis jamdudum omnem meam sententiam. Ter. Phorm. 5. 9. 54. Immo ut jam scias meam sententiam.
Sic stat sententia. Ovid. 1. Met. 243.
Sic est sententia. Plaut. Trin. 3. 2. 90.
Ego amicus nunquam tibi ero alio pacto: sic sententia est. i. e. Ita statui in animo.
Sum in ea sententia, Ita sentio. Cic. 3. de Legib. 33. Nam ego in ista sum sententia, qua te fuisse semper scio. Idem 2. de Fin. Ut facile intelligi possit, eos qui aliquid sibi videri dicant, non ipsos in ea sententia esse, sed audire velle contraria.
Sententiæ alicujus esse. Liv. 1. 8. Me haud poenitet eorum sententiæ esse, qui, &c.
Hæc sententia est mihi cordi. Sil. lib. 16. 649.
Surgit animo sententia. Virg. 1. Æn. 586.
Nate dea, quæ nunc animo sententia surgit? i. e. Oritur.
Tenere vel retinere sententiam. Cic. de Fato, 29.
Traducere aliquem ad suam sententiam. Cic. pro Cluent. 144.
Variant sententiæ. V. VARIUS.
Vertit te sententia, Mutavit. Virg. 1. Æn. 241.
— quæ te, genitor, sententia vertit? Idem 10. Æn. 7.
Cælicolæ magni, quianam sententia vobis
Versa retro?
Sententia, pro Voto, Hor. in Arte Poet. 76.
Versibus impariter junctis querimonia primum,
Post etiam inclusa est voti sententia compos. Sed fere cum præpos. Ex. Sic Nepos 7. 7. 1. Minus ex sententia rem gessit.
Ex sententia navigare. Cic. 4. Acad. 148. Quid enim conscendens navem sapiens, num comprehensum animo habet atque perceptum, se ex sententia navigaturum? Adde Quintil. 11. 1.
Sententia aliquando dicitur Judicatum, hoc est quum ex lege, ex æquo & bono sententia dicitur. ut, Judex in causa mea sententiam dixit. i. e. Sancivit, quod jus vellet. Estque, cum Judicis, tum Prætoris, quum Judicii decretum pronuntiat. Dicere sententiam (inquit Paulus, ff. De arbitris) æstimatur is, qui ea mente id pronuntiat, ut secundum hoc discedere eos, qui litigant, a tota controversia velit. Quintil. lib. 5. cap. 13. Apud judices quidem secundum leges dicturos sententiam, de confessis præcipere ridiculum est.
Candida sententia, Qua quis obsolvitur. Alludit ad calculos. Ovid. 15. Met. 47.
Contrariam sententiam accipere, Causam in judicio perdere. Papinian. in l. Judicatæ. §. fi. D. De except. rei ju. Si debitor de dominio rei, quam pignori dedit, non admonito creditore causam egit, & contrariam sententiam acceperit: creditor, &c.
Dicere sententiam, Proferre. Ulpian. in l. 1. D. De feriis & dilationibus. Sed si Prætor sententiam dixerit, præsentibus illis, & sponte litigantibus: sententia valebit. Sin vero, quum abesse perseveraverint, sententiam protulerit, etiam absentibus illis: consequens erit dicere, sententiam nullius esse momenti. Citra igitur appellationem sententia infirmabitur.
Dicere sententiam. Quintil. lib. 1. cap. 10. V. eundem paulo supra.
Ferre sententiam de re aliqua. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Tristis sententia lata est, Condemnatus est reus. Ovid. 15. Met. 43.
Inclinabant eo sententiæ. i. e. Judices. V. INCLINO.
Omnibus sententiis, pro Omni consensu, omnibus sentientibus & deliberantibus. Cic. 12. Fam. 10. Idem 2. Q. frat. 4. Omnibus sententiis absolutus est. Et. 6. Verr. 100.
Servare sententiam suam dicitur judex, quum id agit ut in solidum, non partim ea observetur. Papin. in l. Judicat. in prin. D. de excep. rei. jud. Nec in servitute videtur peti post rem pro libertate judicatam, nondum ex causa fideicommissi manumissus: sed Prætoris oportet in ea re sententiam servari, quam pro parte victi præstare non potest.
Sententia apud Romanos proprie, Quod quis censet in consilio aliquo, & maxime in Senatu. Unde & S. C. fieri in alicujus sententiam dicitur.
Salutaris sententia. Liv. 6.
Accipere sententiam. Liv. 36. 12. pr. Media visa est Clyti sententia, eoque accepta est. *On a pris ceste opinion pour la meilleure.*

Decedere ſententia. Tacit. 14. Ann. 49. Non ideo aut Conſules mutavere relationem, aut Thraſea deceſſit ſententia.
Depellere de ſententia. Cic. 1. Fam.
Diiſcedere a ſententia. Cæſ. 1. de Bell. Civil. 2. 5.
Divdere ſententiam. Cic. 1. Fam. 2. Itaque quum ſententia prima Bibuli pronuntiata eſſet, ut tres legati Regem reducerent, &c. Poſtulatum eſt ut Bibuli ſententia divideretur. Quatenus de religione dicebat, ei rei Bibulo aſſenſum eſt: de tribus legatis, frequentes ierunt in alia omnia. Senſus hic eſt: Quum Bibulus ſententia ſua duas res complexus eſſet, de religione, & de tribus legatis: poſtulatum eſt ut ejus ſententia divideretur. Ut ſingulis de rebus ſeparatim referretur. Ac de religione quatenus dixit, ut ſcilicet ne contra Sibyllinos libros decerneretur, qui Regem Ægyptium cum exercitu reduci vetarent: aſſenſum eſt. Caput illud, de tribus legatis, qui Regem reducerent, improbatum. V. DIVIDO.
Frangere ſententiam alicujus, Labefacere, infirmare. Cic. 1. Fam. 4. Quum in ſenatu pulcherrime ſtaremus, quod jam illam ſententiam Bibuli de tribus legatis pridie ejus diei fregeramus.
Ire in ſententiam alicujus. Cic. 1. Fam. 2.
Numerantur ſententiæ, non ponderantur. Plin. 2. Epiſt. 12.
Peragere ſententiam ſuam alicui. V. PERAGO.
Repudiare ſententiam. Cic. 6. Philip. 3.
Rogatus ſententiam. Salluſt. Catil. cap. 52. pr. At M. Porcius Cato, rogatus ſententiam, hujuſcemodi orationem habuit.
Rogantur ſententiæ de re aliqua. Quintil. lib. 3. cap. 8. Et primum, aut propter ipſam rem, de qua ſententiæ rogantur, conſultabitur, aut, &c.
Sequi ſententiam. Cic. 6. Philip. 3.
Perrogare ſententias. Tacit. 4. Hiſt. 9. Quum perrogarent ſententias Conſules, Vulcatius Tertullinus, &c.
Ornare aliquem ſententiis. V. ORNO.
Ornatiſſima ſententia. V. Ornatus, in ORNO.
Verborum ſententia, Senſus. Lucret. lib. 4. 565.

Ergo fit, ſonitum ut poſſis ſentire: neque hilum
Internoſcere verborum ſententia quæ ſit.

Currit ſententia. Hor. 1. Serm. 10. 8.

Eſt brevitate opus, ut currat ſententia: neu ſe
Impediat verbis, laſſas onerantibus aures.

Sententia, [γνώμη, ἐπιφώνημα, λόγος, Gl. L. G.] Lumen orationis dicitur, quod in clauſulis breviter collectum eſt. ut Ter. And. 1. 1. 41.

Obſequium amicos, veritas odium parit.

V. paulo ante, SENSUS, Mentis conceptus. Auctor ad Heren. lib. 4. 24. Sententia eſt oratio ſumpta de vita, quæ aut quid ſit, aut quid eſſe oporteat in vita, breviter oſtendit, hoc modo, Difficile eſt primum virtutes revereri, qui ſemper ſecunda fortuna ſit uſus. Inde dictæ ſunt ſententiæ, quod ſimiles ſunt conſiliis & decretis. Quintil. lib. 8. cap. 5.
Grrndes ſententiæ. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Otioſæ ſententiæ. V. Otioſus, in OTIUM.
Populares ſententiæ. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Præcipites vel obſcuræ ſententiæ. Quintil. lib. 5. cap. 2.
Dictare ſententiam. Quintil. lib. 2. cap. 15. Formæ pulchritudo ſententiam dictat.
Ducere ſententias ex quæſtionibus. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Eminent ſententiæ. Quintil. lib. 2. cap. 12. Sententiæ quoque ipſæ, quas ſolas petunt, magis eminent.
Reficere ſententia ſtomachum Judicis. Quintil. lib. 4. cap. 3. Ne ſententia quidem, velut fatigatum intentione, ſtomachum judicis reficere diſſuaſerim.

SENTENTIŎLA, æ. f. dimin. [γνωμίδιον] Cic. 3. Philipp. 21. At in rebus triſtiſſimis quantos excitat riſus? ſententiolas edicti cujuſdam memoriæ mandavi, quas videtur ille peracutas putare. Quintil. lib. 5. cap. 13.

SENTENTIĀLĬTER, Adv. Macrob. 5. Saturn. 6. Sententialiter proferri. Tertull. de Carne Chriſt. cap. 18. Sententialiter & definitive pronunciare.

SENTENTIŌSUS, a, um. Adj. [γνωμολογικός, ἀποφθεγματικός] Quod ſententiis abundat, & dictis quibuſdam breviter collectis. Cic. de Clar. Orat. 325. Genera autem Aſiaticæ dictionis duo ſunt. Unum ſententioſum & argutum, ſententiis, non tam gravibus & ſeveris, quam concinnis & venuſtis.

SENTENTIOSE, Adv. [γνωμολογικῶς] Cic. 2. de Orat. 268. Sæpe etiam ſententioſe ridicula dicuntur. Idem in Orat. 236. Res autem ſe ſic habet (ut breviſſime dicam quod ſentio) compoſite & apte, ſine ſententiis dicere, inſania eſt: ſententioſe autem ſine verborum & ordine & modo, infantia.

SENTIS, is. m. [ἄκανθα] teſte Phoca, Spina, quod a tangentibus quamprimum ſentiatur. Frequentius in pl. Sentes [ἄκανθαι Gl. L. G. & G. L.] Plaut. Caſ. 3. 6. 1.

Vide fur, ut ſenteis ſub ſignis ducas. C. qui vero ſunt ſentes?
O. Quia quod tetigere, illico rapiunt: ſi eas ereptum, illico ſcindunt. Idem Capt. 1. 2. 85.
Aſper meus victus ſane eſt. E. ſenteſne eſitas?

Aſpri ſentes. Virg. 2. Æn. 379.

Improviſum aſpris veluti qui ſentibus anguem
Preſſit, humi nitens, trepiduſque repente refugit
Attollentem iras, & cærula colla tumentem.

Denſi complerant undique ſentes. Virg. 9. Æe. 382.
Hamati ſentes. Ovid. 2. Met. 799.

— pectuſque manu ferrugine tincta
Tangit, & hamatis præcordia ſentibus implet.

Inculti. Virg. 4. Ecl. 39.

Incultiſque rubens pendebit ſentibus uva.

Secant crura ſentes. Ovid. 1. Met. 529.
Liberantur arva ſentibus, qui æſtivo tempore per Caniculæ ortum reciſi, plerumque intereunt radicitus. Columel. lib. 6. cap. 3.
Sentis canis, Major ille rubus in agris creſcens, & numeroſa atque craſſiora mora ferens. Columel. lib. 11. cap. 3. Modum altitudinis & latitudinis eorum abunde eſt eſſe bipedaneum, ſed eos vacuos perhiemare patiemur, præparatis ſeminibus, quibus obſerantur: ea ſunt vaſtiſſimarum ſpinarum, maximeque rubi, & paliuri, & ejus quam Græci vocant κυνόσβατον, Sentem canis appellamus.

Senticem habet Apulejus de Herb. cap. 87.

SENTICŌSUS, a, um. Adj. [ἀκανθώδης] Sentibus plenum, ſpinoſum & aſperum. Afran. apud Feſt.

Quam ſenticoſa verba pertorquet turba.

Apul. Florid. p. 361. Elmenh. Merces Protagoræ tam aſpera, tam ſenticoſa, &c. Mart. Capell. 2. p. 59.

SENTOSUS, a, um. Adj. Fulgent. Gloſſ. Græcolat. Ἀκανθώδης, Sentoſus, Spinoſus.

SENTICĒTUM, i. n. [ἀκανθών] Locus in quo ſentes ſunt. Plaut. Capt. 4. 2. 80.

Non enim es in ſenticeto, eo non ſentis.

SENTIA, æ. f. Idem. Gloſſ. Græcolat. Ἀκανθών, ὁ τόπος, Dumetum, Hæc ſentia.

SENTUS, a, um. Adj. [ἀκανθώδης, Onom. Antiq.] Horridus, inquit Donatus: quaſi ſpinoſus, Laceras veſtes habens. Ter. Eun. 2. 2. 5.

Video ſentum, ſquallidum, ægrum, pannis, anniſque obſitum.

Loca ſenta ſitu. Virg. 6. Æn. 462.

S E O

SEORSUM, Adv. pr. com. [κατ' ἰδίαν Gl. L. G. χωρὶς G. L.] Separatim, Secreto; quaſi Secus vorſum. Plaut. Epid. 3. 3. 21.

In ædiculam hanc ſeorſum concludi volo.

Liv. 22. 52. In caſtra hoſtes acceperunt: traditique in cuſtodiam omnes ſunt, ſed ſeorſum cives, ſociique.
Seorſum a patre ſi filiusfamilias habitet. Cajus in l. ex maleficio §. penult. D. de actionibus & obligationibus. Seorſum a domino rationem habere. Pompon. in l. 4. in princ. D. de pecul.
Seorſum ab altero aliquid parare. Cic. 8. Fam. 9. Hoc vehementius laboro nunc, quod ſeorſum a Collega puto mihi omnia paranda.
Seorſum a te ſentio, Diverſam habeo a te opinionem. Plaut. Capt. 3. 5. 52.

Sed male ne id arbitrare factum? AR. peſſume.
T. At ego ajo, recte: qui abs te ſeorſum ſentio.

h. e. Aliud ſentio quam tu.
Seorſum, Nominatim, præſertim. Ter. Adel. 5. 9. 14.

Omnibus gratiam habeo, & ſeorſum tibi præterea, Demea.

SEORSUS, Idem quod Seorſum, antique. Plaut. Rud. 5. 2. 27.

Præterea centum mnæ Philippicæ in paceolo ſeorſus.

Al. Seorſum. Seorſus diſſyll. Lucret. lib. 4. 497.

Seorſus item ſapor oris habet vim: ſeorſus odores,
Naſcuntur, ſeorſum ſonitus, &c.

SEORSUS, a, um. Adj. Separatus. Virgilio tribuitur; ſed falſo. Legitur autem in Auſon. Idyll. 17. 5.

Alterutro pariter nonnunquam, ſæpe ſeorſis
Obſiſtunt ſtudiis.

[Ubi tamen Seorſus legi poteſt, quod τῷ Pariter opponitur.

S E P

SEPA, æ. f. V. SEPS.

SĒPAR, ăris. Adj. ex Se & Par, ut Impar, Compar, Diſpar. Separatus. Valer. Flacc. 5. 58.

Oſſaque nec tumulo nec ſepare contegat urna.

Tu ſepare cœtu. Stat. 4. Theb. 482.
Eſt ratio ſepar, ait, ac diverſum genus. Phædr. 1. 31. 7. Sed in pleriſque codd. legitur, Eſt ratio ſeparata; ſed melius conſtabit metrum, ſi legitur Separ. Alii aliter. V. not. Burm. & Bentl.

SĒPĀRO, [διαχωρίζω, χωρίζω Gl. L. G.] āre. Dividere, diſtrahere; a Se, & Paro compoſitum. Plin. lib. 13. cap. 17. Mox ſeparant lavando, & ſiccata tundunt. [Mendoſe in Gloſſ. Latinogr. Sepaſum, pro Separat.
A domina ſeparari. Ovid. 1. Amor. 4. 60.
Separare vera a falſis. Cic. 4. Acad. 141. Quoniam vera a falſis nullo diſcrimine ſeparantur.

SEPARĀTUS, a, um. [κεχωρισμένος] Partic. Cic. 4. Tuſc. 34. Quando igitur virtus eſt affectio animi, &c. & virtus ipſa per ſe, ſua ſponte, ſeparata etiam utilitate, laudabilis. Idem 14. Att. 18. Iſta vero, quæ tu contexi vis, aliud quoddam ſeparatum volumen exſpectant.
Separatum extra. Cic. 1. de Invent. 64. Separatum quiddam eſt, extra aſſumptionem approbatio.

SEPARĀTIM, Adv. [χωρὶς, κεχωρισμένως Gl. L. G.] Idem quod Seorſum. Cæſ. 7. Bell. Gall. 36. At Vercingetorix, caſtris pro oppido in monte poſitis, mediocribus circum ſe intervallis, ſeparatim ſingularum civitatum copias collocaverat.
Conjunctim & Separatim, contraria. Cic. 3. de Finib. 44. Etenim ſi & ſapere expetendum ſit, & valere. Conjunctim utrumque magis expetendum ſit, quam ſapere ſolum: neque tamen, ſi utrumque ſit æſtimatione dignum, pluris ſit conjunctim, quam ſapere ipſum ſeparatim. Legitur & Conjunctum, ac Separatum.
Communiter, & Separatim. Cic. 13. Fam. 12. pr. Alia epiſtola communiter commendavi tibi legatos Arpinatium, ut potui diligentiſſime, ac ſeparatim Q. Fufidium, quocum mihi omnes neceſſitudines ſunt, diligentius commendo.
Separatim de re quapiam dicere, pro Peculiariter. Cic. 13. Fam 10 Videor mihi, quum ſeparatim de probitate ejus & moribus dicturus fuiſſem, ſi prius cauſam, cur eum tantopere diligerem, tibi expoſuiſſem, in ipſa cauſa exponenda ſatis etiam de probitate dixiſſe.
Separatim a. Cic. 2. Fam. 16. Nihil accidit ei ſeparatim a reliquis civibus.

SEPARATE, aliud Adv. In gradu compar. legitur apud Cic. 2. de Invent. 156. Quare in hoc quoque genere cauſæ quædam argumentationes communiter, ac ſimiliter tractabuntur; quædam ſeparatius ad finem, quo referri omnem rationem oportet, adjungentur.

SEPARATIO, ōnis. f. [χωρισμὸς Gl. L. G. & G. L.] Cic. 2. de Invent. 55. Facti ab illa definitione ſeparatio. Gell. 2. 8. Separatio animi & corporis. Adde Quintil. 7. 1. & Columel. 3. 21.

SEPARĀTUS, ûs. m. Apul. Flor. p. 350. Elmenh. Crinibus fronte parili ſeparatu per malas revulſis.

SEPARĀTOR, ōris. m. [χωριστὴς Gl. G. L.] Tertull. de Præſcrip. cap. 30. Factum ſeparatum oſtendit ſeparatorem.

SEPARĀTRIX, īcis. f. Auguſtin. de Trin. 11. 10. Voluntas conjunctrix ac ſeparatrix hujuſcemodi rerum.

SEPARĀBĬLIS, e. Adj. Cic. 1. Tuſc. 21. A corpore ſeparabilem eſſe.

SEPARĀTĪVUS, a, um. Adj. [διαζευκτικὸς] Gloſſ. Gr. Lat.

SĔPĔLIO, ſepelīvi, ſepultum, [θάπτω, Gl. L. G. & G. L.] īre. Humo injecta

injecta contegere, vel Terræ mandare mortuum. Cic. 2. de Legib. 58. Hominem mortuum, inquit lex in XII Tab. in urbe ne ſepelito, neve urito. Credo, vel propter ignis periculum. Quod autem addit, Neve urito, indicat, non qui uratur ſepeliri, ſed qui humetur. Plin. lib. 17. cap. 54. Sepultus intelligitur quoquo modo conditus: humatus vero, humo tectus. conf. in SEPULCRUM.
Sepelire dolorem, per translationem, pro Deponere, Tollere. Cic. 2. Tuſc. 43. Amittenda igitur fortitudo eſt, aut ſepeliendus dolor. Propert. lib. 1. 17. 19.
Illic ſi qua meum ſepeliſſent fata dolorem.
Cuncta tuus ſepelivit amor. Propert. lib. 3. 15. 9.
Somnum ſepelire. Plaut. Moſt. 5. 2. pr.
Ubi ſomnum ſepelivi, omnemque obdormivi crapulam.
Se vino & epulis ſepelire. Sen. Epiſt. 12.
SEPULTUS, a, um. Partic. [τεθαμμένος, ταφεὶς] Cic. in Piſon. 10. Hæc ſunt, ô carnifex, in gremio ſepulta Conſulatus tui.
Templis & auro ſepultus. Lucan. lib. 8. 859.
Cuſtos ſepultus, Sopitus. Virg. 6. Æn. 424.
Somno ſepultus, Sopitus, dormiens. Lucret. lib. 1. 134.
Nam ſimul expletus dapibus, vinoque ſepultus,
Cervicem inflexam poſuit. Virg 2. Æn. 265.
Invadunt urbem ſomno, vinoque ſepultam. Ovid. de Rem. Amor. 806.
Et ſtupeant multo corda ſepulta mero.
Aſſiduo mero lingua ſepulta. Propert. lib. 3. 11. 56.
Sepultus ſum, pro Perii. Ter. Phorm. 5. 8. 49.
Lemni habuit aliam. C. nullus ſum. P. ex qua filiam
Suſcepit, & eam clam educat. C. ſepultus ſum. Ubi Donatus, αὔξησις: plus eſt enim, quam Nullus ſum.
Bellum ſepultum, ac ſublatum. Cic. pro Lege Manil. 30. Quod bellum exſpectatione Pompeji attenuatum atque imminutum eſt, adventu ſublatum ac ſepultum.
Domus ſepulta. Catul. 66. 94.
Tecum una tota eſt noſtra ſepulta domus.
Fama ſepulta. Ovid. 7. Epiſt. 92.
Inertia ſepulta. Hor. 4. Carm. 9. 29.
Urbs ſepulta. Tacit. 3. Hiſt. 35. Ceterum aſſidere ſepultæ urbis ruinis noxia tabo humus haud permiſit. De urbe exciſa.
Sepelitus pro Sepultus, Cato uſus eſt, teſte Priſciano p. 909.
SEPULTUS, ûs. m. [τάφος] Gloſſ. Græcolat. pro Sepultura.
SEPULTŪRA, æ. f. [ταφὴ Gl. G. L.] Funus & exſequias proprie denotat. Cic. 2. de Legib. 65. Nec de mortui laude, niſi in publicis ſepulturis, nec ab alio, niſi qui publice ad eam rem conſtitutus eſſet, dici licebat. Cic. 1. Philipp. 5. Qui illam inſepultam ſepulturam effecerant. [Oxymôron.
Sepultura, Sepeliendi actus. Cic. 1. Tuſc. 102. Cujus hoc dicto admoneor, ut aliquid etiam de humatione & ſepultura dicendum exiſtimem.
Mos ſepulturæ. Lucret. lib. 6. 1276.
Afficere ſepultura. V. AFFICIO.
Fata ſepulturæ. Propert. lib. 2. 28. 26.
Aliquando Sepulcrum ſignificat. Cic. 4. Fam. 12. Ab Athenienſibus locum ſepulturæ intra urbem ut darent, impetrare non potui.
Juſtæ ſepulturæ tradere. Martian. in l. Divi fratres. D. de relig. & ſumpt. funer. Divi fratres edicto admonuerunt, ne juſtæ ſepulturæ traditum, id eſt terra conditum, corpus inquietetur.
SEPULTOR, ōris. m. [θάπτης] Qui ſepelit. Auguſt. de Trin. 4. 3. Sepultores corporis mortui.
SEPULTŌRIUS, a, um. Adj. Unde
SEPULTORIUM, i. n. [θαπτήριον] Gloſſ. Gr. Lat. pro Sepulcro.
SEPELĪBĪLIS, e. Adj. [ἐνταφιαστὸς] Quod ſepeliri debet, aut eſt ſepultum. Plaut. Ciſt. 1. 1. 64.
Indidem, unde oritur, facito ut facias ſtultitiem ſepelibilem.
SEPULCHRUM, vel potius SEPULCRUM, i. n. [τάφος Gl. L. G.] Locus, in quo corpus defunctum, vel oſſa cremati cum cineribus ſepeliuntur. Dictum eſt quaſi Seorſum a pulchro, ut ait Servius, propter recordationem doloris. Vel dicitur a Semis: quia pulchrum ſuperficie, intus oſſibus plenum eſt. Vel ut ait Donatus, quod ſine re pulchra ſit. Aut quod ibi ſine pulſu ſint, id eſt mortui. Aut a ſeparando, quod illis animæ a vivis ſeparentur. Rectius tamen videbitur ſi Sepulcrum dicatur a Sepeliendo; ut Fulcrum a Fulcio, Simulacrum & Lavacrum a Simulando & Lavando. [Unde & apparet rectius ſine aſpirata ſcribi.
Sepulcri appellatione, Omnis ſepulturæ locus continetur, ut ait Ulpianus De ſepulcro violato, l. Prætor ait. D. Idem de Religioſis & ſumpt. fun. l. Locum, Sepulcrum eſt, ubi corpus, oſſave hominis condita ſunt. Cic. 9. Philipp. 17. Utique locum ſepulcro in campo Eſquilino C. Panſa Conſul, ſeu quo alio in loco videtur, pedes triginta quaqua verſus deſignet, quo Servius Sulpicius inferatur. Quod ſepulcrum ipſius, liberorum, poſterorumque ejus ſit, uti quod optimo jure ſepulcrum publice datum eſt. Idem de Senect. 21. Nec ſepulcra legens vereor (quod ajunt) ne perdam memoriam.
Sepulcri violator, Τυμβωρύχος. Gloſſ. Lat. Græc.
Cauſa ſepulcri. Ovid. 9. Met. 561.
Neve merere meo ſubſcribi cauſa ſepulcro.
Clauſum ſepulcrum. Ovid. 15. Met. 389.
Commune ſepulcrum rerum terra. Lucret. lib. 5. 260.
Familiaria ſepulcra, l. 5. D. de religioſ. Familiaria ſepulcra dicuntur, quæ quis ſibi familiæque ſuæ conſtituit.
Hereditaria ſepulcra. l. 5. & 6. D. de relig. Hereditaria autem, quæ quis ſibi heredibusque ſuis conſtituit: vel quod paterfamilias jure hereditario adquiſivit.
Inane ſepulcrum. Ovid. 6. Met. 658. V. CENOTAPHIUM.
Patrium ſepulcrum. Ovid. 15. Met. 405.
Aſterni ſepulcro. V. ASTERNO.
Condere corpus ſepulcro. Ovid. 8. Met. 234.
Condere animam ſepulcro. Virg. 3. Æn. 67.
Donare cinerem ſepulcro. Stat. 3. Silv. 3. 216.
Effoſſis mirabitur oſſa ſepulcris. Virg. 1. Georg. 498.
Excire animas ſepulcris. V. EXCIO.
Latere poſt magna ſepulcra. Hor. 1. Serm. 8. 36.
Reddere corpus ſepulcro. Virg. 2. Æn. 542.
Stat ſepulcrum. Hor. 1. Serm. 8. 10.
Hoc miſeræ plebi ſtabat commune ſepulcrum.
Sacra fuiſſe Romanis jura ſepulcrorum, antiquæ (XII. tabb.) legis illa verba declarant: Ubi corpus demortui hominis condas, ſacer eſto. Et illa, Ne quis veſtibulum aditumve ad ſepulcrum, uſucapito, neu buſtum violato. Et illa, Deorum manium jura ſancta ſunto. Quod & antea ſervatum eſſe, irrogata violantibus pœna, poſteriores juriſconſulti Ulpianus, Paulus, Cajus tradiderunt. Quod autem Cic. ſcripſit lib. 2. de Legib. 58. Credo fuiſſe, aut eos, quibus hoc ante hanc legem virtutis cauſſa tributum eſt, ut Poplicolæ, ut Tuberto: quod eorum poſteri jure tenuerunt: aut eos, ſi qui hoc, ut C. Fabricius, virtutis cauſſa ſoluti legibus, conſecuti ſunt. Id plane ſignificat, etiam ante XII Tab. intra urbem ſepeliri non licuiſſe, ſiquidem Poplicolæ & Tuberto virtutis cauſſa tributum eſt. Quod ipſum & Dionyſius confirmat, & Plutarchus. Servius quidem, ubi exponit illud Virg. 11. Æn. 206.
Finitimos tollunt in agros, urbique remittunt.
Duilio conſule primum a Senatu decretum eſſe ait, ne quis in urbe ſepeliretur: quod Imperatores quoque Adrianus & Antoninus prius renovarunt: & fuiſſe hanc veterem conſuetudinem patet in lege Mortuorum, C. de religioſis, & ſumptibus funerum. Legis quidem XII Tab. illa nota ſunt: In urbe ne ſepelito, neve urito. (V. in ipſo verbo.) Quæ ſcripta ſunt ob eam cauſſam, tum ut ab oculis viventium cadavera, quæ mæſtitiam animis inferunt, quamprimum amoverentur, tum ne cælum illud urbanum, unde proxime ſpiritus duceretur, tætro putreſcentium corporum nidore corruptum, peſtem aliquam importaret. Datum autem decreto Senatus iis, qui triumphaſſent, ut cum eorum corpora extra urbem cremata eſſent, in urbem oſſa & cineres referrentur, humique mandarentur. Hoc Pyrrhonem Liparæum ſcripſiſſe tradit Plutarchus in libro Romanarum rerum. (Quæſt. Ro. 78.) Illa vero, non inutile eſt cognoſcere, in agris ſepulcra fuiſſe, in agri venditione, jura tamen ſepulcrorum penes eum, qui venderet, remanſiſſe, eumque ſibi tantum agri in venditione excepiſſe, quantum adeundo ſepulcro ſatis eſſet: quod qui non faceret, ei ſummo probro ac turpitudini fuiſſe. Unde illud in oratione Cic. pro Roſc. Amer. 24. Cui, de tanto patrimonio, ne iter quidem ad ſepulctum patrium relictum eſt. Hac autem ipſa de re Pomponius Juriſconſultus ita ſcripſit: Dominis fundorum, in quibus ſepulcra fecerint, etiam poſt venditos fundos adeundorum ſepulcrorum jus eſt. Tum igitur in agris, tum juxta militares, vel publicas vias cadavera, aut, ſi cremata eſſent, cineres condebantur. Nam & ſepeliendi cadaveris, & cremandi conſuetudinem fuiſſe, indicat illud in XII Tab. In urbe ne ſepelito, neve urito. & illud quod in 2. de Legib. (56.) ſcripſit Cicero: P. Cornelium Africanum ſepultum eſſe, L. Cornelium Sullam primum e Corneliis cremari voluiſſe. Sepeliri autem antiquius fuiſſe, quam cremari, Plin. lib. 7. cap. 54. declarat his verbis: Ipſum cremari, apud Romanos non fuit veteris inſtituti: terra condebantur. At poſtquam longinquis bellis obrutos erui cognovere, tunc inſtitutum, & tamen multæ familiæ priſcos ſervavere ritus: ſicut in Cornelia nemo ante Sullam Dictatorem traditur crematus, idque voluiſſe veritum talionem, eruto C. Marii cadavere. Hæc Plin. Cui, quod ante XII Tab. in more fuerit, id vetus non videri, mirum eſt. Cremandi conſuetudo uſque ad Antoninorum Imperatorum ætatem perduravit. Rurſus terra condi cœptum eſt. Legimus & illud, Majores natu ad tubas, minores ad tibias ad ſepulcrum eſſe Delatos: qui vero claris majoribus orti eſſent, his eorum imagines in funere prælatas. Addit Servius Honoratus, ante ſepulcrum aram fieri ſolitam: quod & Cicero in epiſtolis ad Atticum ſignificat: tametſi non aram modo, ſed fanum quoque filiæ mortuæ cogitabat. Illud ex Feſto (in Membrum) ſcitu dignum, ante quam cadaver ad pyram deferretur, digitum abſciſſum eſſe, ut reliquo corpore peruſto, ad eum juſta fierent. Cadavere pyræ impoſito, qui propinquitate mortuo devinctus arctiſſime fuerat, is averſus rogo facem accenſam inferebat. Signum hominis ſepulti non unum fuit; nam & lapis, & tegula, & cæſpes, & tumulus, & cippus ſepulturæ locum indicabant. Ex lib. P. Manutii de Legibus Romanis. c. 16. conf. Lex. Pitiſc.
SEPULCRĀLIS, e. [ἐντάφιος] Quod ad ſepulcrum pertinet: ut, Cærimoniæ ſepulcrales, quæ pertinent ad impenſam, ſtructuramque ſepulcrorum.
Aræ ſepulcrales. Ovid. 8. Met. 480.
Fax ſepulcralis. Ovid. 2. Epiſt. 120.
SEPULCRĒTUM, i. n. Locus, ubi multa ſunt ſepulcra. Catull. 59. 1.
Uxor Meneni, ſæpe quam in ſepulcretis
Vidiſtis ipſo rapere e rogo cœnam. i. e. In cœmeteriis, ut poſteriores locuti ſunt.
SĒPES, vel SÆPES, is. vel SÆPS, ſæpis. f. [φραγμὸς Gl. G. L] Quæ objecta inter agrorum diviſiones, vel ipſis hortis, introitum prohibet. Cic. 1. de Nat. Deor. 120. Prætereo Samothraciam eaque, quæ Lemni nocturno aditu occulta coluntur, ſilveſtribus ſæpibus denſa. Columel. lib. 10. 27.
Talis humus vel parietibus vel ſæpibus hirtis
Claudatur, neu ſit pecori, neu pervia furi. Virg. 8. Ecl. 37.
Sæpibus in noſtris parvam te roſcida mala
(Dux ego veſter eram) vidi cum matre legentem.
Rectius cum Diphthongo SÆPES ſcribi docent monumenta antiqua, itemque & inde derivata omnia. Quomodo & Gloſſ. Latino Græc. ſcribit, ſed Græcolat. per e.
Longæ ſæpes. Ovid. 3. Faſt. 267.
Opaca ſæpes. V. OPACUS.
Siniſtræ ſæpes. Ovid. 2. Faſt. 501. al. Nubes ſiniſtræ.
Structiles ſæpes. V. Viva ſæpes.
Texendæ ſæpes. Virg. 2. Georg. 371.
Virgea ſæpes. Columel. lib. 11. cap. 3.
Viva ſæpes. Columel. lib. 11. cap. 3. Vetuſtiſſimi auctores vivam ſæpem ſtructili prætulerunt.
Prætendere ſæpem ſegeti. Virg. 1. Georg. 270.
Sæps legitur apud Auſon. Monoſyll. ſ. Edyll. XII. v. 151. & 154.
Seps pro Serpente. V. infra.
Sepes, ĕdis, V. SEX.
SÆPĬCŬLA, æ. f. Apul. Met. 8. p. 210. Elmenh. Dum forte paſſerem, incantantem ſæpiculæ, confectatur.
SÆPIO, ſæpſivi, ſæpītum, vel ſæpſi, ſæptum, [φράσσω Gl. G. L. περιφράσσω, L. G.] īre. dictum a Sæpibus, quæ objectæ iter claudunt, inquit Nonius 1. 193. Virg. 1. Æn. 415.
At Venus obſcuro gradientes aëre ſæpſit. Cic. 2. de Nat. Deor. 142.
Quæ

Quæ primum oculos membranis tenuiſſimis veſtivit & ſæpſit, quas primum perlucidas fecit, ut per eas cerni poſſet. Ibid. 143. Latent præterea utiliter, excelſis undique partibus ſæpiuntur.

Circumdare & ſæpire. Cic. 15. Fam. 4. Vallo & foſſa circumdedi: ſex caſtellis, caſtriſque maximis ſæpſi.

Acribus namque cuſtodiis domum & vias ſæpſerat Livia. Tacit. 1. Ann. 5.

Abitus ſæpire. V. Abitus in ABEO

Sæpire ſe difficultate abrogationis dicitur lex. Cic. 3. Att. 23. Neque enim ulla eſt lex, quæ non ipſa ſe ſæpiat difficultate abrogationis.

Sæpire, veteres ambage quadam verborum rem obſcurare, & quadam ſæpe obducere dixerunt, ut & Circumveſtire. Cic. 3. de Orat. 156.
Quandoquidem iſte circumveſtit dictis, ſæpit ſedulo. Turnebus.

Sæpire, Tenere, Impedire. Non. 1. 193. ex Afran. Perii, lacrimæ linguam ſæpiunt.

SÆPTUS, a, um. Partic. [πεφραγμένος] Stat. 1. Silv. 1. 32.
Ipſe autem puro celſum caput aëre ſæptus.

A gentibus belligeris ſæptus. Ovid. 3. Triſt. 11. 13.

Sæpta ab armatis pubes. Liv. 1. 28. Ad hæc Albana pubes, inermis ab armatis ſæpta, in variis voluntatibus, communi tamen metu cogente, ſilentium tenet.

Aggere ſæptus. Sil. lib. 16. 2.

Armis ſæptus. Virg. 1. Æn. 508.

Caritate ſæptus. Plin. in Paneg. cap. 49. Fruſtra ſe terrore ſuccinxerit, qui ſæptus caritate non fuerit. Armis enim arma irritantur.

Comitatu ſæptus. Cic. in Parad. 2. Non denique animus ipſe, qui tot virtutum præſidio, tantoque comitatu virtutis ſæptus. In quibuſdam exemplaribus deſiderantur hæc verba, Virtutis ſæptus.

Fraude locorum ſæpti. Sil. lib. 7. 279.

Nebula ſæptus. Virg. 1. Æn. 443.

Opibus ſæptus & munitus contra conſcientiam. Cic. 1. de Finib. 51. Quod ſi qui ſatis opibus hominum ſibi contra conſcientiam ſæpti eſſe, & muniti videntur, deorum tamen numen horrent, &c.

Præſidiis philoſophiæ ſæptus. Cic. 16. Fam. 23.

Loca ſæpta. Lucret. lib. 6. 87.

SÆPTUM, i. n. [χαράκωμα Gl. L. G.] Idem quod Sæpes vel Sæpimentum. Sæpta, pl. [φραγμοὶ Gl. L. G.] autem generali vocabulo dicuntur omnia Loca quodam munimento circumdata, ſeu vallata. Inde Stabula, Ovilia, Bubilia, Caprilia, & id genus reliqua, Sæpta nuncupantur. Unde & Sæpta aliquando pro Ovilibus ponuntur. Virg. 1. Ecl. 34.
Quamvis multa meis exiret victima ſæptis.

Domorum ſæpta. Lucret. lib. 1. 490.
Tranſit enim fulmen cæli per ſæpta domorum.

Varro de Re ruſtica vocat Sæpta, Omnia quæ habent incluſa animalia, quæ paſcuntur; 1. de R. R. cap. 11. Intra ſæpta villæ habeat aquam. Apud eundem inſcriptio eſt, De fundo & ſæptis, lib. 1. de R. R. cap. 14.

Septum, Sæpes, & Sæpimentum, idem ſignificare declarat his verbis Varr. 1. de R. R. cap. 14. Nunc de ſæptis, quæ tutandi cauſa fundi, aut partis fiant videamus, Earum tutelarum genera IV. Unum naturale, alterum agreſte, tertium militare, quartum fabrile. Horum unumquodque ſpecies habet plures. Primum naturale ſæpimentum, quod obſeri ſolet virgultis, &c. Secunda ſæpes eſt ex agreſti ligno, &c.

Sæpta, pro Obicibus & clauſtris quibus utimur ad impetus fluviorum coërcendos accipiunt Juriſconſulti. Ulpianus D. de rivis l. prima, Sæpta ſunt, quæ ad incile opponuntur, aquæ derivandæ compellendæve ex flumine cauſa, ſive ea lignea ſunt, ſive lapidea, ſive ex alia qualibet materia, ad continendam, tranſmittendamque aquam excogitata.

In Martio campo loca incluſa tabulatis, in quibus ſtans Pop. Rom. ſuffragia ferre conſueverat, Sæpta dici meruerunt ad ſimilitudinem ovilium, ubi & rerum venalium forum erat. Martial. lib. 9. 60.
In Sæptis Mamurra diu, multumque vagatus,
Hic ubi Roma ſuas aurea vexat opes. Ovid. 1. Faſt. 53.
Eſt quoque, quo populum fas eſt includere Sæptis. V. Lex. Pitiſc.

SÆPTIO, ōnis. f. Actio ſæpiendi. Vitruv. 5. 12. Locus qui in ea ſæptione finibus fuerit.

Item Murus, apud Vopiſc. Aurel. cap. 22. Quæ ad ſæptiones atque urbis ſtatum pertinent.

SÆPĪMEN, ĭnis. n. Apul. pr. Colliculus ſæpimine conſecratus

SÆPĪMENTUM, i. n. [θριγγὸς, θριγκὸς] Id dicitur quo aliquid ſæpitur. V. SÆPTUM. Varro 1. de R. R. cap. 14. Primum naturale ſæpimentum, quod obſeri ſolet virgultis, aut ſpinis, quod habet radices vivæ ſæpis. Cic. 1. de Legib. 62. Atque hæc omnia, quaſi ſæpimento aliquo vallabit, diſſerendi ratione, veri & falſi judicandi ſcientia.

SÆPTUOSE, Adv. a Sæpio, i. e. Obſcure. [ἀσαφῶς] Livius Antiopa, Ita ſæptuoſe dictio abs te datur, quod conſecutam ſapiens ægre contulit. Non. 2. 777.

SÆPTO, āre, Frequent. unde

SÆPTATUS, a, um. Partic. Mart. Capel. lib. 2. p. 46. Culmen ſæptatum.

SĒPIA, æ. f. [σηπία] Genus piſcis, atrum cruorem per aquam ſpargens, cum ſe prehenſum videt, atque ita piſcatoribus iter ſæpit & occludit. Perſ. 3. Sat. 13.
Nigra quod infuſa vaneſcat ſepia lympha. Plin. lib. 9. cap. 29.
Sepiarum generis mares varii & nigriores, conſtantiæque majoris. Percuſſæ tridente feminæ auxiliantur, at femina icto mare fugit. Ambo autem ubi ſenſere ſe apprehendi, effuſo atramento, quod pro ſanguine his eſt, infuſcata aqua abſconduntur. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Aliæ fuga ſe, aliæ occultatione tutantur, atramenti effuſione ſepiæ, torpore torpedines.

SEPIŎLA, æ. f. dimin. [σηπίδιον] Plaut. Caſin. 2. 8. 57.
Emito ſepiolas; lepadas, lolligunculas.

SĒPIAS, [Σηπίας] Magneſiæ promontorium eſt. Herodot. lib. 6. & Plin. lib. 4. cap. 9. unde

SEPIĂCUS, a, um. Adj. [Σηπιακὸς] Ripa Sepiaca: Strabo extremo lib. 9. Tamen ipſam ripam Sepiacam tragœdiarum ſcriptores vulgarunt, poſteaque collaudarunt, cum ibi Perſarum claſſis interierit, & in nihilum omnino redacta fuerit. Ripa quidem ipſa ſaxoſa eſt: inter illam vero vicumque Caſtanæum, ſub Pelio locatum litus jacet, in quo claſſis ipſa Xerxis, cum ſtaret in anchoris, ingenti flante Euro, periit.

SEPIMEN, SEPIMENTUM, V. SEPIO.

SEPINĀTES, vel potius SÆPINATES: [Σαιπινᾶται] Populi ſunt inter Samnites, in quarta regione Italiæ a Plinio collocati. Horum oppidum Sæpinum commemoratur a Ptolemæo lib. 3. cap. 1.

SEPIO, V. SEPES.

SEPIUSSA, Urbs in Ceramico Aſiæ ſinu, apud Plin. lib. 5. cap. 31.

SĒPLASIA, æ. f. ſec. com. [Σεπλασία] fuit Forum Capuæ, in quo unguentarii negotiabantur, cujus deliciis fractam fuiſſe Punicam ferociam teſtatur Valer. Max. lib. 9. 1. ext. 1. Cic. 2. de Lege Agr 93. Jam vero qui metus erat tunicatorum illorum? & in Albana, & Seplaſia, &c. Hinc Seplaſiarius, pro Unguentario & Salgamario. Plin. lib. 34. cap 11. Nunc quoties incidere in libellos, componere ex his volentes aliqua, hoc eſt impendio miſerorum experiri commentaria, credunt Seplaſiæ, ea omnibus quidem fraudibus corrumpenti, factaque jampridem emplaſtra & collyria mercantur, tabeſque mercium. Idem lib. 16. cap. 10. Et inde fraus Seplaſiæ. Scribitur & geminata litt. Seplaſſia. Certe in Gloſſ. Seplaſſarius.

SEPLASIUM, i. n. [παντοπωλεῖον Gl. G. L.] Varr. apud Non. 3. 234.
Doti dato inſulam Chium, agrum Cæcubum,
Seplaſia Capuæ, macellum Romuli.

SEPLASIĀRIUS, i. m. Unguentarius. Lamprid Heliog. cap. 30. Pinxit ſe, ut cupedinarium, ut popinarium, ut ſeplaſiarium. al. Finxit. In Gloſſis Philoxeni, ſeu Latinogræcis, exponitur παντοπώλης, i. e. Qui omnia vendit. Sed nimis laxa videtur hæc interpretatio. In Græcolat. Παντοπώλης, Seplaſiarius, Salgamarius.

SĒPŌNO, pŏſui, pŏſĭtum, [ἀποτίθημι Gl. L. G.] ĕre. Seorſum ponere.

Seponere & occultare. Cic. 11. Att. 22. Sed equidem venire nunc nil poſſe, ſed ſeponi & occultari poſſunt, ut extra ruinam ſint eam, quæ impendet.

Seponere a. Cic. 2. de Orat. 22. Græci ſepoſuerunt a ceteris dictionibus eam partem dicendi, quæ &c.

Seponere ad. Cic. 15. Att. Quodque ex iſtis fructuoſis rebus receptum eſt, id ego ad illud fanum ſepoſitum putabam.

Seponere extra. Liv. 6. 37. Seponendum extra certamen alterum Conſulatum, ad quem plebi ſit aditus: quoniam in certamine relictus, præmium ſemper potentioris futurus ſit.

Seponere pecuniam in ædificationem. Liv. 1. 53. Captivam pecuniam in ædificationem ejus templi ſepoſuit. conf. 55. extr.

Divitiæ ſepoſitæ. Stat. 2. Silv. 2. 150.

Seponere ſibi tempus ad rem aliquam. Cic. in Orat. 143. Alteros enim reſpondentes audire ſat erat, ut ii, qui docerent, nullum ſibi ad eam rem tempus ipſi ſeponerent: ſed eodem tempore & diſcentibus ſatisfacerent, & conſulentibus.

Seponere aliquid alicui. Phædr. 4. 4. 21.
Seponit mœchæ veſtem, mundum muliebrem, &c.

Onus tutum conjugii ſeponere, i. e. Uxorem in loco tuto. Lucan. lib. 5. 724.

Sepoſitum ac reconditum. Cic. 6. Verr. 23. Quod celari oportuerat, habebant ſepoſitum ac reconditum. Idem 2. de Divin. 112. Quamobrem Sibyllam quidem ſepoſitam & conditam habeamus, ut id quod proditum eſt a majoribus, &c.

Sepoſitæ veſtes dicuntur, Quæ non ſunt quotidiani uſus. Tibull. 2. 5. 8.

Seponere, Diſcernere. Hor. Arte Poet. 273.
Scimus in urbanum lepido ſeponere dicto.

Fontis ſepoſiti aquam quærere, Secreti. Propert. lib. 1. 20. 24.

Sepoſitus, pro Remoto, qui in longinquis habitat finibus. Martial. 2. 3.
Quæ tam ſepoſita eſt, quæ gens tam barbara, Cæſar,
Ex qua ſpectator non ſit in urbe tua?

Seponi etiam dicuntur, qui ut odioſi & graves removentur, & quaſi relegantur. Sueton. Aug. cap. 65. Agrippam ob ingenium ſordidum ac ferox abdicavit, ſepoſuitque Surrentum. Tacit. 1. Hiſt. 13. Mox ſuſpectum in provinciam Luſitaniæ, ſpecie legationis, ſepoſuit.

SEPOSITUS, a, um. Partic. V. in ipſo verbo.

SEPS, ſepis; pro Sæpe, f. g. V. SÆPES.

SEPS, ſēpis. m. [σὴψ] Parvus ſerpens, ex cujus ictu membra percuſſa putreſcunt: a σήπω putrefacio. Nam quicquid momorderit, reſolvitur in putredinem. Solin. cap. 40. §. 582. Lucan. lib. 9. 723.
Oſſaque diſſolvit cum corpore tabificus ſeps.

Lacertæ genus, Plin. 29. 5. [Male Sepa, æ. f. in Lond.

SEPTA, orum. V. Sepio, in SEPES.

SEPTEM, Numerale nomen, indecl. VII. Græci ἑπτὰ dicunt, Latini ſpiritu aſpero in S mutato, & terminatione græca in EM Latinam, Septem dicunt. Virg. 6. Æn. 646. Obloquitur numeris ſeptem diſcrimina vocum.

SEPTĒNUS, a, um. [ἀνὰ ἑπτὰ] Adj. Idem quod Septem in diſtributione. Cic. in Somn. Scip. 3. Quum ætas tua ſeptenos octies Solis anfractus reditusque converterit. Idem 4. Verr. 122. [Singulariter vix reperietur poſitum.

Epiſtolæ ſeptenæ. Plin. lib. 7. cap. 25.

Fiſtula diſpar cannis ſeptenis. Ovid. 2. Met. 683.

Corpora ſeptena quotannis. Virg. 6. Æn. 21. — tum pendere pœnas
Cecropidæ juſſi (miſerum) ſeptena quotannis
Corpora natorum: ſtat ductis ſortibus urna.

Noctes ſeptenæ, Septem. Propert. lib. 2. 16. 23.
Non quia ſeptenas noctes ſejuncta cubaris.

Portæ ſeptenæ. Stat. 3. Theb. 39.

Volumina anguis traxit ſeptena. Virg. 5. Æn. 85. i. e. Multa.

SEPTENĀRIUS, a, um. Adj. [ἑπταδικὸς] Idem quod Septimus: ut, Septenarius numerus. Macrob. Somn. Scip. 1. 6.

Septenarius verſus, Qui conſtat ſeptem pedibus. Cic. 1. Tuſc. 106. Non intelligo quid metuat, quum tam bonos ſeptenarios fundat ad tibiam.

Septenaria ſyntheſis. Martial. lib. 1. 152.
Piceno quoque venit a cliente
Parcæ ciſtula non capax olivæ,
Et craſſo figuli polita cæno
Septenaria ſyntheſis Sagunti.

Septenaria ſyntheſis vaſorum dicitur, Quæ ſepties mutari poterant pro vario menſæ ornatu.

SEPTĬMUS, a, um. Adj. [ἕβδομος] Numerus ordinalis a Septem. Plin. lib. 7. cap. 52. Ut tamen in ſeptimum & quinquageſimum atque centeſimum vitæ duraret annum. Plaut. Pſeud. 2. 2. 3. Ædes eſſe ſeptimas a porta.

SEPTIMUM, Adv. [ἕβδομον] Septies. Cic. 3. de Nat. Deor. 81. Cur enim Marius tam feliciter ſeptimum Conſul domi ſuæ ſenex eſt mortuus?

SEPTIMĀNUS, a, um. Adj. Septimeſtris. Arnob. 3. Præpropero partu ſeptimanæ feturæ.

SEPTIMĀNUS, i. m. Miles e ſeptima legione. Plin. 3. 4.

Septimāna, æ. f. Vox apud recentiores haud infrequens, ſed veteribus ignota; qui pro ea uſurparunt Hebdomas vel Hebdomada. V. Voſſ. de Vit. L. L. 1. 3.

Septimania, æ. f. Locus quem Septimani occuparunt. Sidon. 3. Epiſt. 1. conf. Scal. Lect. Auſon. 1. 24.

Septimātrus, ûs. m. Feſtus dies Minervæ, ſeptimus ab Id. Martiis. V. Varr. de L. L. 5. 2. Alex. Alexandrin. Genial. dier. 2. 22.

Septemplex, ĭcis. Adj. [ἑπταπλοῦς] Quod in ſeptem partes diviſum eſt: ut Clypeus ſeptemplex. Virg. 12. Æn. 925.
— & clypei extremos ſextemplicis orbes
Per medium ſtridens tranſit femur. Ovid. 13. Met. 2.
Surgit ad hos clypei dominus ſeptemplicis Ajax.
Iſter ſeptemplex. Ovid. 2. Triſt. 189.
Nilus ſeptemplex. Ovid. 5. Met. 187.

Septŭplus, a, um. Adj. [ἑπταπλάσιος] Gloſſ. Cyrilli. Vulg. Interpr. Prov. 6. 31. Septuplum reddet fur. conf. Hieron. 1. Epiſt. 8.

Septies, Adv. [ἑπτάκις] Plin. lib. 16. cap. 40. Septies reſtituto templo. Cic. 2. Philip. 93. Ubi eſt ſepries millies ſeſtertiûm, quod in tabulis quæ ſunt ad Opis, patebat. conf. Liv. 28. 6.

Septifariam, Adv. In ſeptem partes. ut Multifariam. Santra de Verborum antiquitate, In quod volumen unum nos lectitavimus, & poſtea invenimus ſeptifariam diviſum. Nonius 2. 779.

September, bris. m. [Μαιμακτηριών] Menſis dictus eſt, quod ſit ſeptimus in ordine. Cic. 1. Att. 1. Menſe Septembri. [Quod in ſolitario nomine ſubauditur, hic expreſſum eſt. Nam revera eſt Adj. ut reliqua id genus. Aliquando ſumitur adjective: ut
Horæ Septembres. Hor. 1. Epiſt. 16. 16.
Hæ latebræ dulces, etiam (ſi credis) amœnæ,
Incolumen tibi me præſtant Septembribus horis.

Septennis, vel **Septuennis**, e. Adj. [ἑπταέτης] Quod eſt ſeptem annorum. Plaut. Bacch. 3. 3. 36.
At nunc, prius quam ſeptuennis eſt, ſi attingas eum manu. Idem Men. prol. v. 24.
Poſtquam jam pueri ſeptuennes ſunt, pater &c. Sic enim legitur in multis Plauti exemplaribus. Sed Pœn. prol. 66.
Puer ſeptennis ſurripitur Carthagine. [Immo Septuennis hic, illic Septennis legitur. V. Prudent. Periſteph. 10. 656.

Septennium, i. n. [ἑπταετία] Intervallum ſeptem annorum.

Septĭcollis, [Ἑπτάλοφος] urbs Roma, quod ſeptem colles habeat, Palatinum, Quirinalem, Aventinum, Cœlium, Viminalem, Exquilium, & Janicularem. conf. septimons.

Septemfluus, a, um. Adj. [ἑπτάρροος] Quod ſeptem alveis, rivis, aut fontibus fluit. ut
Flumina ſeptemflua Nili. Ovid. 15. Met. 753.
Perque papyriferi ſeptemflua flumina Nili
Victrices egiſſe rates.

Septĭfŏlium, i. n. [ἑπτάφυλλον] Apul. de Herb. cap. 116.

Septiforis, e. Adj. Habens ſeptem foramina. Sidon. 2. Epiſt. 12.

Septiformis, e. Adj. Iſidor. Orig. 7. 3.

Septemgemĭnus, a, um. Adj. [ἑπταπλοῦς] alius Adj. ut
Nilus ſeptemgeminus. Catul. ad Furium, 11. 8. Virg. 6. Æn. 801.
Et ſeptemgemini turbant trepida oſtia Nili.

Septemmestris, e. Adj. Cenſorinus cap. 11. Partus ſeptemmeſtris.

Septĭmons, tis. Adj. [ἑπτάλοφος Gl. G. L.]

Septimontium, i. n. [Ἑπτάορον Gl G. L] Varro lib. 5. de L. L. 3. Dies, inquit, Septimontium nominatus ab his ſeptem montibus, in queis ſita urbs eſt: feriæ non populi, ſed montanorum. Hoc etiam teſtatur Feſtus lib. 17. auctorem citans Antiſtium Labeonem. Septimontium, ait Lilius in hiſtoria deorum, inveni nuncupatum, quum ſeptimus collis Urbi eſſet additus: in cujus celebritate in locis ſeptem ſacrum factum fuiſſe, teſtis eſt Varro, Palatio, Velia, Fagutali, Suburra, Cœlio, Oppio, & Ciſpio. Quo die per urbem vehiculis vehi, criminoſum habitum fuit. [Octo tamen loca commemorat Feſtus, nam ſeptem enumeratis Cermalum addit.] Plutarchus in Problemat. Roman. 68. Quid eſt quod Septimontio vehiculis junctis uti cavebant, & nunc etiam, qui vetera non contemnunt, cavent? Septimontium vero diem feſtum agunt Romani, quod quum ſeptimus collis Urbi attributus eſt, ſepticollis Roma facta eſt. An, ut quidam Latini accipiunt, quod urbs nondum ſuis partibus penitus conjuncta erat? An, hoc quidem ad rem non pertinet? Magna vero re effecta, conſtituta civitate, quod urbem jam augeri, & quaſi ulterius progredi deſiiſſe exiſtimarent, cum ſe ipſos, tum vero jumenta quibus fuerant uſi, quiete affecerunt, & communis feſti otio frui voluerunt? An quod cum omnes dies feſtos civium præſentia ornari ac celebrari ſemper voluerunt, tum illum præcipue qui propter civitatis habitationem ageretur? Quapropter ne urbem cujus dies feſtus ageretur, relinquerent, eo die vehiculis uti permiſſum non eſt. V. Lexic. Pitiſc.

Septimontiālis, e. Adj. Columel. lib. 2. cap. 10. De fabis loquens, Media ſementi ſeri, & pars ultima debet, quæ ſeptimontialis ſatio dicitur. Suetonius in Domitiano cap. 4. Septimontiali ſacrorum quidem die ſenatui, equitique panariis, plebejis ſportellis cum obſonio diſtributis, Initium veſcendi primus fecit: &c. h. e. Domitianus die urbis feſto, qui Septimontialis vocatur, epulum largiſſimum inter ſpectacula dedit: in quo ordini ſenatorio, & equeſtri panaria diſtributa ſunt cum obſonio, ſicut plebejis ſportellæ. In eo autem epulo ipſe princeps primus fecit initium veſcendi.

Septempedālis, e. Adj. [ἑπταπόδαιος] Quod eſt menſuræ ſeptem pedum. Plaut. Curc. 3. 69. — ibi nunc ſtatuam vult dare auream
Solidam faciundam ex auro Philippeo, quæ ſiet ſeptempedalis.

Septemstădium, i. n. [Ἑπταστάδιον] Seceſſus eſt in Alexandria. auctor Strabo lib. 17.

Septemtrio, ōnis. m. [Ἄρκτος, ἡ κατ' οὐρανόν, Ἀπαρκτίας Gl. L. G.] Septemtriones ſunt ſeptem ſtellæ polares, ex quibus quaſi juncti triones figurantur. Scribit Varro de L. L. 6. 4. triones ruſticorum vocabulo boves vocari, quaſi teriones, hoc eſt arandæ terræ ac colendæ idonei. Vel ideo magis hæ ſeptem ſtellæ triones appellatæ ſunt, quoniam ita ſitæ ſunt, ut ternæ quæque ſtellæ proximæ inter ſe trigona, id eſt triquetram figuram conſtituant, quam recentiores vocant triangulum. Ex ſeptem ſiquidem ſtellis duæ pariles uno in loco videntur, quæ pro bobus accipiuntur: reliquæ plauſtri figuram deſignant. Itaque & proximum hujus ſidus, Bootes, id eſt bubulcus appellatur, qui more bubulci currum ſequitur. Hoc ſidus a figura, quia ſimile plauſtro videtur, antiqui Græcorum ἅμαξαν id eſt Plauſtrum dixerunt: noſtri a bobus junctis, Septemtriones appellarunt. V. Gellium lib. 2. cap. 21. Plaut. Amph. 1. 1. 117.
Nam neque ſe Septemtriones quoquam in cælo commovent. Cæſ. 7. Bell. Gall. 83. Erat a Septemtrionibus collis. Cic. 2. de Nat. Deor. 50. Inflectens autem Sol curſum tum ad Septentriones, tum ad Meridiem, æſtates & hiemes efficit. Diviſe Virg. 3. Georg. 381.
Talis Hyperboreo Septem ſubjecta trioni
Gens effrena virum Ripæo tunditur euro.
Septentrio, Polus Septentrionalis. Plin. lib. 6. cap. 22. Siderum in navigando nulla obſervatio, Septentrio non cernitur. Plura ſupra V.
Ab his etiam ventus ſpirat, qui Auſtro objectus eſt, & Latine Septemtrio, & Septemtrionalis ventus, & Septemtrionarius: Græce vero, quod ab Arcto flat, Aparctias appellatur. Liv. 26. 45. uſus eſt in numero ſingulari pro Vento Boreali: Acer Septemtrio ortus, &c. Plinius 2. 47. A Septemtrionibus Septemtrio ſpirat.
Septentriones venti, pl. [Ἀπαρκτίαι] Cic. 9. Att. 4. Ex ea die fuere Septentriones venti: naves quibus uſus non eſt, omnes aut præcidiſſe aut incendiſſe dicunt.

Septemtrionālis, e. Adj. [Ἀρκτῷος Gl. L. G.] ut, Septemtrionalis ventus, a Septemtrione flans. Plin. lib. 9. cap. 17.
Septemtrionalis pars terræ. Juſtin. 2. 1. 15.
Septemtrionales, οἱ ἀρκτῷοι. Gloſſ. Latinogræc. Scil. Populi.

Septemtrionārius, a, um. Adj. Ventus qui a Septemtrione flat Latinis dicitur, quem Græci Ἀπαρκτίαν vocant. De hoc Gellius lib. 2, c. 22.

Septemvir, ĭri. m. [εἷς τῶν ἑπτὰ] ea forma dictum, qua Triumvir; Nomen magiſtratus apud Romanos. Septemvirorum officium erat facere ſacrificium epulare, vel convivium ludorum, & Septemviri epulonum nominabantur. Plin. l. 2. Ep. 11. Vet. Inſcr. apud Grut. p. 227. n. 1. SACERDOT. BONAE DEAE. ET. COLLEG. VII. VIR. EPVLON. i. e. Septemvirum epulonum. V. de iis Buchnerum ad Plin. 10. Epiſt. 8. Cic. 15. Att. 25. Cajus Antonius noluitne fieri ſeptemvir? Idem 5. Philip. 21. Judicandumque nullos Septemviros fuiſſe. conf. epulo.

Septemvirālis, e. Adj. [τῶν ἑπτὰ] Quod ad Septemviros pertinet. Liv. 24. 45. Ut proditio pro ſeptemvirali judicio eſſet, ſemperque aliud ſentiret, infidus ſocius, vanus hoſtis, &c.

Septemvirātus, ûs. m. [ἑπταρχία] ipſa Septemvirorum dignitas. Cic. 2. Philip. 99. Eundem in Septemviratu nonne deſtituiſti? intervenit enim. Plin. 10. Epiſt. 8.

Septunx, uncis. m. [ἑπτούγκιον Gl. G. L.] nomen dictum a Septem & Uncia: eſtque Pondus ſeptem Unciarum. Interdum etiam Menſura jugeri, hoc eſt partis mediæ & unius duodecimæ ipſius jugeri. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars dimidia & una duodecima, pedes ſexdecim millia & octingentos, hoc eſt ſeptunx, in quo ſunt ſcripula CLXVIII. Liv. 5. 24. Triumvirique ad id creati, terna jugera & ſeptunces viritim diviſerant.
Septunx, pro Septem vini cyathis. Solebant enim veteres, quando ſe paulo liberalius invitabant, tot vini cyathos hauſtibus ſingulis ebibere, quot erant litteræ in ſuorum amicorum amicarumve nominibus, ſingulosque cyathos appellabant uncias. Martial. lib. 8. 51. De phiala ab Inſtante Rufo ſibi data.
Det numerum cyathis Inſtantis littera Rufi,
Auctor enim tanti muneris ille mihi.
Si Thelethuſa venit, promiſſaque gaudia portat:
Servabor dominæ Rufe triente tuo.
Si dubia eſt: ſeptunce trahar, ſi fallit amantem:
Ut jugulem curas, nomen utrumque bibam. Inſtans conſtat ſeptem litteris, Rufe vocativus quatuor. Si Thelethuſa Martialis amica venit, epoturus eſt trientem. id eſt quatuor cyathos, quot ſunt litteræ in vocativo Rufe. Si dubia eſt, ventura ſit necne: bibet ſeptuncem, hoc eſt ſeptem cyathos, quot ſunt litteræ in Inſtans. Si omnino ventura non eſt: bibet utrumque nomen, id eſt undecim cyathos. Tot enim litteras habent duo hæc nomina Inſtans & vocativus Rufe. V. Sextarius Romanus in sex.
Item Moneta apud Liv. 23. 19. Septuncis auri in ſingulos pretium convenit.

Septunciālis, e. Adj. [ἑπτουγκιαῖος] ut, Septuncialis ſatio, quando media & ultima pars ſementis ſeritur. Columel. lib. 2. cap. 10. Media ſementi pars ſeri, & pars ultima debet, quæ ſeptuncialis ſatio dicitur. Alii legunt Septimuncialis.

Septemdĕcim, [δεκαεπτὰ] nomen indecl. XV. Liv. 38. 33. Septemdecim interfecti ſunt. Notandum eſt autem plerumque ſcribi litteris numeralibus XVII, vel diviſim Septem & decem.

Septuāginta, indecl. LXX. [ἑβδομήκοντα] Cic. 5. Verr. 121. Unus ager Agyrinenſis centum ſeptuaginta aratoribus inanior quum ſit, vos conjecturam totius provinciæ non facietis?

Septuagēnus, a, um. Adj. [ἀνὰ ἑβδομήκοντα] Numerale diſtributivum. Plin. lib. 26. cap. 10. Septuageno coitu durare libidinem contactu herbæ cujuſdam, &c. h. e. Septuageſimo. Columel. lib. 5. cap. 2. Hoc in ſe multiplicato, ſeptuagies ſeptuageni fiunt quatuor millia & noningenti.

Septuagēnārius, a, um. Adj. [ἑβδομηκονταέτης] Annos ſeptuaginta natus. l. 5. Dig. de Jure immun. §. 7. Antequam ſeptuagenarius fieret.

Septuagēsimus, a, um. Adj. [ἑβδομηκοστός] Cic. 1. de Divin. 46. Cyrus ad ſeptuageſimum pervenit, cum XL annos natus regnare cœpiſſet.

Septuāgies, Adv. [ἑβδομηκοντάκις] V. septuagenus paulo ante.

Septingenti, æ. a. DCC. [ἑπτακόσιοι Gl. G. L.] pluraliter tantum. Plin. lib. 35. cap. 2. Et M. Varro benigniſſimo invento, inſertis voluminum ſuorum fecunditati nominibus tantum ſeptingentorum illuſtrium. Liv. 23. 20. pr.

Septingēni, æ. a. Idem diſtributive. Plin. 33. 3. Auri unciæ in ſeptingenas & quinquagenas bracteas. conf. Lampr. Commod. cap. 10.

Septingenārius, a, um. Adj. Quod ſeptingentorum numerum complectitur, [ὁ ἑπτακοσιαῖος, ἑπτακοσιαπλοῦς] ut, Septingenarius grex. Varro de R. R. 2. cap. 10. In quibus ſeptingentæ ſunt oves.

Septingentēsĭmus, a, um. Adj. [ἑπτακοσιοστὸς] Liv. 1. in proœmio, Res eſt præterea & immenſi operis, ut quæ ſupra ſeptingenteſimum annum repetatur.

Septingenties, Adv. Plin. 36. 15. & Lamprid. in Commod. cap. 11.

Septianus, a, um. Adj. ut, Septiana mala: aut verius Sextiana, a quodam Sextio libertino, eorum primo inſitore, inſigni rotunditate prædita. Columel. lib. 5. cap. 10.

SEPTĬCUS, a, um. Adj. [σηπτικὸς] Corrosivus, a verbo Græco σήπω, Putrefacio. Unde σηπτὸν, & σηπτικὸν, medicamenta, quæ vim habent erodendi, putrefaciendique. Plin. lib. 28. cap. 9. Quin & sanguis equorum septicam vim habet. Idem lib. 34. cap. 18. Summa ejus dos septica.
SEPTIMANA, V. SEPTEM.
SEPTĬMIUS, [Σεπτίμιος] Nomen gentile Romanum, ut Septimius cujus amores describit Catullus. A quo
SEPTIMILLUS, dimin. Catul. de Acme, 46. 13.
Sic, inquit, mea vita, Septimille,
Huic uni domino usque serviamus.
SEPTIMIUS, a, um. Adj. ut Mons Septimius apud Varr. 4. L. L. 8.
SEPTIMIĀNUS, a, um. Adj. ut, Septimiana porta, novitia denominatione in urbe dicta fuisse perhibetur. Alexan. Alexandrinus lib. Genial. Dier. 4. cap. 1.
SEPTĬMŬLEJUS, C. Gracchi interfector, tametsi antea familiaris. Is auro repensum caput Gracchi ad Opimium tulit, plumboque in os addito, parricidio Rempublicam etiam circumscripsit. Plin. lib. 33. cap. 3.
SEPTIMUS, SEPTUAGIES, SEPTUAGINTA, &c. V. in SEPTEM.
SEPTIO, SEPTUM, SEPTUOSE, V. supra in SEPES.
SEPULCHRUM, SEPULTURA. V. SEPELIO.
SEPUM. V. SEVUM.

S E Q

SEQUACITAS, SEQUACITER, SEQUAX, V. SEQUOR.
SĒQUĂNA, æ. f. [Σηκουάνα] Fluvius Provinciæ Belgicæ & Celticæ in Gallia, & Lugdunensis limes, juxta quem habitantes, Sequani dicti sunt. Plin. 4. 17. pr. Hodie Burgundiæ ducatum incolentes, Helvetiis, Heduis, ac Lingonibus finitimi.
SEQUĀNUS, a, um. Adj. Plin. lib. 14. cap. 1. sub finem, Arverno, Sequanoque, & Helvico, generibus non pridem illustrata.
Gens Sequana. Lucan. 1. 425.
Optima gens flexis in gyrum Sequana frenis.
SEQUANĬCUS, a, um. Aej. Martial. 4. 19.
Hanc tibi, Sequanicæ pinguem textricis alumnam.
SEQUAX, SEQUELA. V. SEQUOR.
SEQUESTER, is, & e. vel SEQUESTRIS, e. & SEQUESTER, tra, trum, vel SEQUESTER, i. m. [μεσίτης, ἐνεχυρ..., συνθηκοφύλαξ Gl. L. G.] dicitur (inquit Modestinus de Verb. signific.) Apud quem plures eandem rem, de qua controversia est, deposuerunt. Dictus a Sequendo, ut docet Gell. lib. 20. cap. 11. Quod ejus, qui electus sit, utraque pars fidem sequatur. Plaut. Rud. 4. 3. 65.
Tu istunc hodie non feres, nisi das sequestrum aut arbitrum,
Cujus hæc res arbitratu fiat. Idem Merc. 4. 3. 36. Immo sic sequestro mihi data est. [Ut Dare arrhaboni, pignori, &c. V. infra.
Pace sequestra, dixit Virg. 11. Æn. 133. Inducias intelligens, quod sit media inter bellum præteritum & futurum. Servius.
Pacis sequester, Sil. lib. 6. 347. Mediator, Arbitrator in Gloss. Cyrill.
Sequestres sunt, inquit Asconius, in Cic. 2. Verr. 36. Apud quos pecunia deponitur. Budæus, Corrumpendarum tribuum conductorem sequestrum exp. Cic. 4. Verr. 108. Qui tabulas tenet? qui scribit? qui monet? qui proximus est? is est C. Clodius, qui in Sicilia sequester istius, interpres, confector negotiorum, prope Collega Timarchidi, numerabatur. Idem pro M. Cœl. 16. Quod haud scio, an de ambitu, & de criminibus istis sodalium ac sequestrium, quoniam huc incidi, similiter respondendum putem Idem pro Cluent. 25. Quo sequestre in illo indice corrumpendo dicebatur esse usus.
Rem perficiendam suscipere, & inde lucrum facere, ut redemptores solent, hoc genus Cicero Sequestres (teste Budæo) appellare solet, ut in prima in Verrem actione. Loco, in quem Pediani verba modo adduximus.
Sequester, apud Quintilianum, pro Eo, qui a litigatore doctus, docet patronum, lib. 12. cap. 8. Quo modo autem sequester ille, & media litium manus, & quidam interpres impendit æquo animo laborem in alienas actiones, quum dicturus ipse non sit? [Hic Cic. & Ascon. Cognitor. V. f. l.
SEQUESTRĀRIUS, a, um. Adj. ut, Sequestraria actio, quæ adversus sequestrem datur. l. 12. §. cum sequestre. Cum sequestre (inquit Pomponius) recte agetur depositi sequestraria actione. in tit. Depositi. vel contra. lib. 16. P. tit. 16.
SEQUESTRUM, i. n. Paulus lib. 3. Ad Edictum, Proprie (inquit) in sequestro est depositum, quod a pluribus in solidum certa conditione custodiendum reddendumque traditur. l. 6. Depos. vel contr. lib. 16. P. tit. 3.
SEQUESTRO, Adv. ut vult Gell. Sequestro ponere, pro Apud sequestrem deponere. Cato de Ptolemæo contra Thermum, Per deos immortales, nolite vos sequestro ponere. Meminit Gellius lib. 20. cap. 11. [Nisi Dativus est. V. in SEQUESTER loc. Plaut.
SEQUESTRĀTIM, Adv. Separatim. Cassiodor. Varr. 11. Epist. 1. Quæratis forsitan sequestratim Principis bona.
SEQUESTRO, āre. [μεσιτεύω, Gl. G. L.] Intervenire, Deponere. Prudent. Hymn. Exseq. 127.
Hominis tibi membra sequestro.
SEQUESTRĀTUS, a, um. Partic. Macrob. 7. Saturn. 11. Sequestrata verecundia, i. e. Abjecta, seposita. Ammian. 20. 7. Sequestrata ira.
SEQUESTRATIO, ōnis. f. [μεσιτεία Gl. G. L.] est Rei, de qua agitur in controversia, vel separatio, vel compositio, vel possessionis interdictio. Est autem duplex. Quædam est Voluntaria, quando partium consensu deponitur res litigiosa. Et hæc semper potest fieri ante judicium, vel pendente judicio. l. 1. in principio. D. depositi. l. Si solutorus. D. de solutionib. Quædam vero est Contentiosa, seu ut nonnulli vocant, Necessaria sequestratio, quæ per judicem decernitur causa cognita, etiam invitis utrisque litigatoribus, & altero eorum petente. V. tit. C. de prohibit. sequestrat. [In Gloss. Cyrilli redditur & Arbitrium, Arbitratus.
SEQUESTRATOR, ōris. m. Idem qui Sequester. Symmach. 8. Epist. 54.
SEQUESTRATŌRIUM, i. n. Locus, ubi aliquid sequestratur, vel deponitur. Tertull. de Resur. Carnis, cap. 52.
SĒQUIOR, us. [χεῖρον, Gl. L. G.] Ulp. in l. Cum hi. § Sed & personarum. D. de transact. Sed & personarum contemplatio habenda est, hoc est, cujus vitæ sint hi, quibus alimenta relicta sunt: utrum frugi vitæ, & qui alias sufficere sibi possint: an sequioris, qui de alimentis pendeant. Sequius, pro Deterius. Apul. Met. 10. p. 249. Elm. Sequior sexus, pro Muliebri. Hac voce Varro etiam apud Non. (2. 746.) utitur, Non modo absens quicquam sequius de te cogitat, sed etiam ruminabitur humanitatem. Nam Sequior pro Deterior dici, non est perinde infrequens, quod a sequendo reor deduci: deteriora enim sequi, meliora præcedere solent. Sed & Nihilo deterius, quod insolentius videri poterat, pro Nihilo secius apud Asconium legi. Petebat, inquit, nihilo deterius consulatum. Turnebus.
Quomodo... Sequiore genere utramque vocem enuntiandam putat. In Sorite autem, quem Latini Acervalem interpretantur, fallitur. Ablegata nempe omni suspicione nostri generis est. H St. Priora verba cum mentione auctoris cultro empectæ recisa sunt. Suspicor autem Pontanum esse.
SĒQUIUS, pro Secius, Adv. Liv. 2. 37. pr. Invitus, inquit, quod sequius sit, de meis civibus loquor: non tamen admissum quicquam ab iis criminatum venio, sed cautum ne admittant. V. SECIUS, & SECUS. [Apud Liv. tamen non videtur Adv. sed Adj. neut. Et forte Secus legendum. Mirandum autem non est confusa hæc frequenter in MSS. cum & vox ipsa prope eadem sit, & significatio ejus.
SĔQUOR, sequūtus, vel, ut plerumque scribitur, secutus sum, [ἀκολουθέω, Gl. L. G. & G. L.] sequi. a Seco secas, derivatur, ut vult Perottus. Ter. Andr. 1. 1: 101.
— funus interim
Procedit, sequimur, ad sepulcrum venimus. Varro 1. de R. R. cap. 47. Nam aridæ factæ rixantur, ac celerius rumpuntur, quam sequuntur.
Sequi & Assequi. Cic. 1. Off. 10. Neque enim attinet repugnare naturæ, nec quicquam sequi, quod assequi non queas.
A tergo sequi. Virg. 1. Æn. 190.
Discordia vadit, hanc Bellona sequitur. Virg. 8. Æn. 703.
Fames sequuta est. Plin. lib. 7. cap. 3.
Intervallo magno sequi aliquem. Cæs. 1. Bell. Gall. 32.
Ordinem vitæ sequi. Plin. lib. 12. in proœm.
Otiose sequi. V. otiosus, in OTIUM.
Pedibus sequi. Liv. 34. 7. Illas vehi per Urbem, se pedibus sequi.
Pone sequi. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 453.
Sponte sequi. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Vestigiis sequi aliquem. Liv. 9. 45. Pergunt hostem vestigii sequi.
Voce aliquem sequi. Virg. 9. Æn. 17.
Sequitur ut. Cic. 2. de Finib. 24. Nec enim sequitur, ut cui cor sapiat ei non sapiat palatus. Idem de Fato, 18. Nec si omne enuntiatum verum aut falsum est, sequitur ilico esse causas immutabiles & æternas.
Cibum sequitur somnus. Lucret. lib. 4. 951.
Cogitationes lætus eventus sequitur. Plin. Epist. 231.
Fama sequitur aliquem. Virg. 6. Ecl. 47.
Necessitas militandi sequitur vos, quam fugitis, Consequitur. Liv. 3. 68.
Pœna damnatum sequitur. Cæs. 1. Bell. Gall cap. 4.
Studia sequuntur dispares dispares mores. Cic. de Amicit. 76. Dispares enim mores, disparia studia sequuntur, quorum dissimilitudo dissociat amicitias.
Sequitur, absolute, pro Hinc est. Cic. 4. Acad. 78. Illud certe, opinatione & perceptione sublata, sequitur omnium assensionum retentio.
Sequitur videre de eo, quod veteres constituerunt. Paul. in l. Si servum. §. sequitur. ff. de verbo. obligat.
Sequi, Obsequi, Amplecti.
Amicum sequi, Facere quod amico placet, obtemperare illi. Cic. de Amicit. 43. Quare talis improborum consensio, non modo excusatione amicitiæ tegenda non est, sed potius omni supplicio vindicanda est: ut ne quis concessum putet, amicum bellum patriæ inferentem sequi. Plaut. Merc. 4. 6. 5. suppos. Quicquid complacitum, id sequuntur.
Auctoritatem alicujus sequi. Cic. 2. de Finib. Hujus ego nunc auctoritatem sequens, idem faciam. V. AUCTORITAS in AUGEO.
Consilia alicujus sequi. Vell. Paterc. 2. 72. 3.
Consuetudinem sequi, Facere secundum consuetudinem. Plin. 2. Epist. 6.
Disciplinam philosophorum sequi. Cic. 4. Acad. 7.
Aliquem sequi, Partium ejus esse. Cæs. 3. Bell. Civil cap. 102. Quicunque ex fuga Pompejum sequerentur, atque in insulam venissent, oppido ac portu recepti erant. i. e. Quicunque fugientium sequerentur Pompejum.
Fidem alicujus sequi. Cæs 5. Bell. Gall. cap. 20. pr. Ex qua Mandubratius adolescens, Cæsaris fidem sequutus, ad eum in continentem Galliam venerat. V. FIDES.
Fidem Populi Romani sequi, Populo Romano fidem servare, non discedere a fide. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 21. Cic. 2. de Divin. 17. Quod fidem sequutus amicitiamque populi Romani functus sit officio. Vulgo, *Tenere bonum pro populo Romano.*
Fortunam suam sequi. Liv. 22. 27. pr.
Judicium alterius sequi. Cic. ad Brut. 8. Optimus enim quisque vir, & civis, maxime sequitur tuum judicium, tibique omnes fortes viri navare operam & studium volunt.
Magistrum sequi. Plin. 5. Epist. 19.
Meliora sequi. Virg. 3. Æn. 188.
Cedamus Phœbo, & moniti meliora sequamur.
Naturam ducem sequi, Facere quemadmodum natura aliquò inclinat. Cic. 1. Off. 22. In hoc naturam ducem debemus sequi, & communes utilitates in medium afferre. Idem 1. de Legib. 56. Sed certe ita res se habent, ut ex natura vivere, summum bonum sit: id est, vita modica, & apta virtute perfrui: aut naturam sequi, aut ejus quasi lege vivere; id est, nihil, quantum in ipso sit, prætermittere, quo minus ea, quæ natura postulet, consequatur.
Officium sequi. Cic. 2. de Finib. 68. Tamen ea faciatis, e quibus appareat, non voluptatem vos, sed officium sequi.
Opportūnitatem sequi. Cic. 1. Off. 35. Sed credo illos secutos oportunitatem loci, maxime ne posset aliquando ad bellum faciendum locus ipse adhortari. [i. e. Spectasse loci opportunitatem, vel Ea adductos fecisse.
Promissa vana sequi. Liv. 24. 20.
Sectam, imperium, auspiciumque alicujus sequi. Liv. 29. 27. pr.
Sententiam alicujus sequi. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 2. Inviti & coacti Scipionis sententiam sequuntur. Cic. 2. de Finib. 55. Unde si secutus esset eorum sententiam, qui honesta & recta emolumentis omnibus & commodis anteponerent, nummum nullum attigisset.
Verbum aliquod sequi. Cic. pro Cæcin. 49. Nonne, si verbum sequi volumus,

volumus, hoc intelligamus neceſſe eſt, eum detrudi, cui manus afferantur?
Feras ſequi, Perſequi. Ovid. 2. Met. 498.
Librum lapſum ſequi. Plin. Epiſt. 2. 1. Al. Conſequitur.
Sequi, Sectari, Quærere, Appetere.
Compendia temporis ſequi. Columel. lib. 9. cap. 4.
Famam ſequi. Hor. in Arte Poet. 119.
Gratiam Cæſaris. Cæſ. 1. Bell. Civil. pr.
Lites ſequi. Ter. Adel. 2. 2. 40.
Matrimonium divitis ſequi. Plin. 8. Epiſt. 18.
Militiam ſequi. Cic. pro Muren. 19. Servius hic nobiſcum hanc urbanam militiam reſpondendi, ſcribendi, cavendi, plenam ſollicitudinis ac ſtomachi, ſequutus eſt.
Quæſtum & ſumptum ſequi. Cic. pro Quint. 94. Non uſque eo tamen, ut in capite fortuniſque hominum honeſtiſſimorum dominentur hi, qui relicta bonorum virorum diſciplina, & quæſtum & ſumptum Gallonii ſequi maluerunt.
Ratione ſequi voluptatem. Cic. 1. de Finib. 17.
Utilitatem ſequi. Cic. de Amicit. 101. Amare autem nihil aliud eſt, niſi eum ipſum diligere, quem ames, nulla indigentia, nulla utilitate quæſita: quæ tamen ipſa effloreſcit ex amicitia, etiamſi tu eam minus ſis ſequutus.
Sequo in Activa forma uſurparunt veteres, ut teſtis eſt Priſcianus 8. unde & Inſequo. V. Gell. 18. 9.

SEQUENS, entis. Partic. [ἀκόλουθον, ἑπόμενον Gl. L. G.] Cæſ. 8. Bell. Gall. 50. Anni ſequentes.
Sequentia, τὰ ἑξῆς. Gloſſ. Lat. Græc. [Sic enim ſcribendum, pro Sequientes, vel certe Sequientia. Nam & ita ſcribitur in Gloſſ.

SEQUŪTUS, a, um. Partic. Plin. lib. 13. cap. 22. ad finem, Nero Cæſar claritatem ei dedit initio imperii, nocturnis graſſationibus converberatam faciem illinens ſibi cum ture ceraque, & ſequuto die contra famam cutem ſinceram circumferens.
In recentioribus libris plerumque ſcribitur, Secutus.

SECUTŪRUS, a, um. Partic. [ἀκολουθήσων] Gloſſ. Lat. Græc.

SEQUENDUS, a, um. Partic. Paſſ. Tryphoninus in l. penul. D. de curatoribus furioſo dandis. Per omnia judicium teſtatoris ſequendum eſt. Ulpian. in l. Item videndum. D. de petitione hereditatis. Octaveni ſententia ſequenda eſſe videtur.

SEQUŪTIO, vel SECŪTIO, ōnis. f. Gell. 18. 9. Secta & ſecutio conſuetudine loquendi differunt. Al. Sectio. V. loc.

SEQUŪTOR, vel SECŪTOR, ōris. m. [ἀκόλουθος Gl. G. L.] Qui ſequitur. Marti tribuit cognomen Apul. 7. Mileſ. p. 192. Elmenh.
Secutor Gladiator dictus eſt, qui cum Retiario pugnabat. Armaturam ejus ſic deſcribit Iſidorus 18. 55. Secutor, inquit, eſt ab inſequendo Retiarium dictus. Geſtabat enim cuſpidem & maſſam plumbeam, quæ adverſarii jaculum impediret, ut antequam ille feriret rete, iſte ſuperaret. Quem tamen refellit Juſtus Lipſius, Secutori arma tribuens, gladium, clypeum, & galeam. q. V. Saturn. 2. 7. Sunt qui eundem cum Mirmillone faciunt, ſed præter veterum auctoritatem. Acron in illud Hor. 2. Serm. 6. 44. — Thrax eſt Gallina Syro par. Thrax, inquit, dicebatur gladiator Sequutor. Retiarius Mirmillo. Gallina nomen eſt gladiatoris. Sed fallitur Acron. Melius Schol. Cruq. Thrax Gallina fuit Secutor, Syrus autem Retiarius, uterque gladiator. De Retiario V. ſ. l. Diſpeſcit pulcre quatuor genera, ubi pugnam Gracchi Retiarii expreſſit, Juven. 8. Sat. 200.

Dedecus Urbis habes: nec mirmillonis in armis,
Nec clypeo Gracchum pugnantem, aut falce ſupina:
Damnat enim tales habitus; ſed damnat & odit:
Nec galea faciem abſcondit; movet ecce tridentem,
Poſtquam vibrata pendentia retia dextra
Necquicquam effudit, nudum ad ſpectacula vultum
Erigit, & tota fugit agnoſcendus arena. Dein paucis interjectis,
Ergo ignominiam graviorem pertulit omni
Vulnere cum Graccho juſſus pugnare Sequutor. Clypeo Hoplomachi,

Galea Secutoris, Falce ſupina Threcis armaturam deſignat. Suet. in Calig. cap. 30. Retiarii tunicati quinque numero gregatim dimicantes, ſine certamine ullo, totidem ſequutoribus ſuccubuerant, quum occidi juberentur, unus, reſumpta fuſcina, omnes victores interemit. V. Gladiator in GLADIUS.

SECŪTŬLĒJA, æ. f. Quæ virum ſectatur. Petron. cap. 81. Tanquam mulier ſecutuleja, unius noctis tactu omnia vendidit. [Secutuleja mulier eſt, Quæ amatorem ſequitur, ſecura fortunarum & famæ. Cujusmodi Eppiam, vel Hippiam, deſcribit Juvenal. Sat. 6. v. 82. ſeq. & Fabullam Martial. Epigr. 4. 9.

SEQUĒLA, æ. f. [ἀκολουθία Gl. G. L.] Scævola in l. Si duo rei. ff. de ſolut. Ut ubi ei obligationi, quæ ſequelæ obtinet locum, principalis accedit, confuſa ſit obligatio: quoties vero duæ ſint principales, &c. Lactant. de Opific. Dei cap. 4. Mors ſequela morborum eſt.

SEQUAX, ācis. Adj. [ἀκολουθητικὸς] Quod aliquid facile ſequitur. Plin. in Paneg. cap. 45. Flexiles quamcunque in partem ducimur a principe, atque, ut ita dicam, ſequaces ſumus. Plin. lib. 11. cap. 37. Sequax natura.
Capreæ ſequaces. i. e. Perſecutrices. Servius. Vineta enim ſequuntur, & eis plurimum nocent. Virg. 2. Georg. 374.
Curæ ſequaces. Lucret. lib. 2. 47.
Flammæ ſequaces. Virg. 8. Æn. 432. — ſonitumque metumque
Miſcebant operi, flammiſque ſequacibus iras. h. e. Perſequutricibus. Servius.
Hederæ ſequaces. Perſ. in prol. 6.
Lanæ ſequaces. Martial. lib. 13. 57.
Oculi ſequaces. Stat. 3. Theb. 500.
Telum ſequax. Sil. lib. 15. 723. Quo perſequimur hoſtem.
Undæ ſequaces. i. e. Perſecutrices. Servius. Virg. 5. Æn. 193.
Materia ſequax, pro Inhærente manibus tractantis, & tenaci. Plin. lib. 11. cap. 2.
Bitumen ſequax, Lentum, & quod attactum digitos ſequitur, picis vel viſci more. Plin. lib. 7. cap. 5.
Mores ſequaces. Qui ſequuntur cujuſque naturam. Lucret. lib. 3. 316. [Flexiles, ceræ inſtar tractatu faciles, & formam quamvis recipientes.
Compar. Plin. lib. 36. cap. 26. Nec eſt alia nunc materia ſequacior, aut etiam picturæ accommodatior. De vitro & ſimilibus loquitur.

SEQUĀCĬTER, Adv. [ἀκολούθως] Conſequenter. Arnob. lib. 2. adverſus gentes, Concludere acutiſſime ſyllogiſmos, ordinare ſequaciter inductiones ſuas. Rurſus lib. eodem, Non enim ſi negemus muſcas, ſcarabæos, & cimices omnipotentis eſſe opus regis: ſequaciter poſtulandum a nobis eſt, ut quis ea fecerit dicamus.

SEQUACĬTAS, ātis. f. Sidon. 4. Epiſt. 11. Pigra ſequacitas.

SEQUĬTAS, ātis. f. Idem. Gloſſ. Lat. Gr. Sequitas, Παρεδρεία, σπουδή, Ἐπιείκεια. [Niſi Sequacitas omnino ſcribendum. Pro Obſequio certe ponit.

SECTOR, āri. [διώκω, παρατηρέομαι, ἐπακολουθέω, μιμέομαι. Gl. L. G.] frequent. Sectari aliquem dicitur, qui eum ſequitur frequenter, ut eum poſſit vel videre vel alloqui. Cic. 6. Verr. 148. Qui illic ejuſmodi eſt, ut eum pueri ſectentur, ut omnes, quum loqui cœperit, irrideant. Idem in eund. 4. 169. Is Prætorem circum omnia fora ſectaretur. Et pro Muren. 70. Sectari aliquem totos dies.
Aliquem pennis ſectari. Ovid. 2. de Arte Am. 57.
Sectari aliquem, convenienter ſequi, ut fit, quum quempiam in ſermonibus, in ſententiis, in diſciplinis & ceteris factis ſedulo, perpetuoque ſequimur ac imitamur. Ter. Eun. 2. 2. 31. Sectari juſſi. V. Donat. in Phorm. 1. 2. 36.
Sectabar eum diſcendi gratia. Gell. 3. 17.
Sectari belluas, apros, cervos; Venando perſequi, inveſtigare, perquirere, ſequi. Plaut. Milit. 2. 2. 23.

Ille mihi abiens ita reſpondit, ſe ſectari ſimiam. conf. v. 7. Ter. in prol. Phorm. 6.
Quia nuſquam inſanum fecit adoleſcentulum
Cervam videre, fugere, & ſectari canes. Virg. 3. Ecl. 75.
Si, dum tu ſectaris apros, ego retia ſervo.

Leporem ſectari. Hor. 2. Serm 2. 9.
Ad gulam transfert Hor. 2. Serm. 4. 44.

Fecundi leporis ſapiens ſectabitur armos.

Sectantem lenia nervi deficiunt. Hor. in Arte Poet. 26. i. e. Enervatos verſus ſcribet, qui dat operam ut ſcribat delicatos.
Aratrum ſectari, Pone ſequi. Tibull. lib. 2. 3. 7.

SECTO, āre. Active apud antiquos, teſte Priſciano lib. 8. unde Sector Paſſive, apud Varr. de R. R. 2. 9. 6. Qui vellet ſe a cane ſectari.

SECTĀTIO, ōnis. f. Tertull. ad Uxor. 1. 6. Homines ſectationibus perdere.

SECTĀTOR, ōris. m. [ἀκόλουθος] Qui frequenter aliquem conſequitur. Cic. pro Muren. 70. Quid opus eſt, inquit, ſectatoribus.
Sectator, Sectæ alicui addictus. Plin. lib. 18. cap. 28. Hoc poſtea Sextius, e Romanis ſapientiæ ſectatoribus, Athenis fecit eadem ratione. Gell. lib. 1. cap. 3. Sectatores Philoſophiæ.
Apud Hieronymum in libro de Eccleſiaſticis ſcriptoribus videtur Sectator de Diſcipulo dici, ubi ſcribit, Tatianum fuiſſe Juſtini Martyris ſectatorem. Vide præfationem meam in Juſtini libellos. H. St.

SECTA, æ. f. [αἵρεσις, φιλοσόφου δόγμα, ἀγωγή, Gl. L. G.] Formula diſciplinæ. a Sector, ari, vel a Sectus: Græce Hæreſis dicitur, unde Sectæ Philoſophorum, familiæ & diſciplinæ. apud Cic. 1. de Orat. 120. Eſt autem ſecta, diſciplina, certa quædam diſciplinæ formula, factio, ſtudium, ratio vitæ.
Secta in proſcindendis agris. Columel. lib. 2. 2. ſub fin. Quam vel ut ſectam, legemque in proſcindendis agris ſequantur agricolæ. Al. Secta, vel Scita, legemque.
Secta & ratio vitæ. Cic. pro Cœl. 40. Qui hanc ſectam rationemque vitæ re magis, quam verbis, ſecuti ſumus. [Gloſſ. Latinogræc. Sectum, Τὸν τρόπον. Sectam puto emendandum. Ibidem, Sectæ, Ἐνφιλοσοφῆθει. Puto Ἐν φιλοσόφῳ ἤθει.
Aſperrima ſecta. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Immota Catonis ſecta. Lucan. lib. 2. 381.
Severiſſima ſecta. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Exſequi ſectam alicujus. Catull. de Berecynth. 61. 15.
Viam & ſectam quandam ſequi. Cic. 2. de Nat. Deor. 57. Omnis natura artificioſa eſt, quod habet quaſi viam quandam, & ſectam, quam ſequatur.
Sectam & inſtituta aliquorum perſequi. Cic. 7. Verr. 180. Horum nos hominum ſectam atque inſtituta perſequimur.
Sequi ſectam aliquorum. Cic. de Clar. Orat. 120. Quo magis tuum, Brute, judicium probo, qui eorum, id eſt ex vetere Academia Philoſophorum, ſectam ſequutus es.

SECTĀRIUS, a, um. Adj. ut, Vervex ſectarius, Qui gregem agnorum præcedens ducit. Plaut. Capt. 4. 2. 40.

Qui Petroni nomen indunt verveci ſectario. Cato de R. R. cap.

150. Menſes decem ab coactore releget porcos ſectarios.

SECTACŬLA, æ. f. [αἱρεσείδιον] dimin. a Secta; quaſi Sequela quædam & propagatio. Apulejus Met. 5. Occipiunt ſciſcitari qualis ei maritus, & unde natalium ſectacula proveniret? Ita Colv. p. 80. Sed Elmenh. p. 165. Unde natalium, ſecta cuja provenerit?

S E R

SĒR, eris. m. [σήρ] Vermiculus apud Seres, qui ſericum procreat. Bayſ. de Re veſtiar. cap. 5.
Item nominis Seres nomen ſingulare. V. SERES.

SĔRA, æ. f. [μοχλὸς θύρας, Gl. L. G. & G. L.] Inſtrumentum, quo clauduntur oſtia. Juven. 6. Sat. 346.

Pone ſeram, cohibe, ſed quis cuſtodiet ipſos
Cuſtodes? Varro de L. L. 6. 6. Nec ſatis Reſarrire ab Serra

dictum, id eſt aperire: hinc etiam Seræ, quibus remotis fores panduntur. [In Gloſſ. Latinogræc. bis ſcribitur Seria, mendoſe opinor.
Aſſerere manum eſt admovere, quod ea quoque, quæ in terram dimittuntur Seri dicuntur: unde etiam Seræ appellantur, quia foribus admotæ opponuntur, defixæ poſtibus, quemadmodum ea, quæ terræ inferuntur. Feſtus.
Dura ſera. Tibul. lib. 1. 2. 6.
Rigidæ ſeræ. Ovid. 1. Faſt. 124.
Mille domos clauſere ſeræ. Ovid. 8. Met. 629.
Excutere ſeram poſte. Ovid. 1. Amor. 6. 24.

SERO, āre. a Sera; Claudere. Columel. 6. 38. Feminæ ſerari & interdum inuri ſolent. al. Secari. Mantuan.

Tartareæ ſerat antra domus.

SĒRĀNUS, i. m. [Σερανὸς] Roman. Atiliorum familiæ cognomen, ductum a C Atilio Serano Regulo: cui, quum ſuum agrum & araret & ſereret, Conſulatus a populo Romano delatus eſt. Unde a ferendo Seranus

nus appellatus eſt. V. Plin. 18. 3. Virgil. 8. Æn. 844. Sil. 6. 62. [Male hunc cum T. Quintio Cincinnato, Cui Dictatura in opere ruſtico verſanti delata eſt, Servius aliique confundunt. Ceterum quum id cognomen in denariis gentis Atiliæ, & vett. lapidibus conſtanter per *a* Saranus ſcribatur, ſuſpicor ab ipſiſmet antiquis confuſis vocabulis, pro Sarano, cui cognomen Saritio dederat, quod ſarientem eúm agellum legati populi Romani invenerint, Seranum poſteris fuiſſe obtruſum, quaſi a Serendo ducta appellatione, licet quantitas primæ ſyllabæ repugnet, unde & plerumque Serranus metri cauſa ſcribunt. Sario autem pr. prod. & Sarrio promiſcue ſcribi ſolet.

Seranus, Satira una fuit Varronis, ſic inſcripta, quod ex agro evocatus eſſet Seranus, quem ſerentem dati honores invenerunt. Turneb. Apud Non. Varro Serrano περὶ ἀρχαιρεσιῶν ſæpe allegatur.

SERAPEUM, V. SERAPIS.

SĔRĂPHIM, [σεραφίμ] vox eſt Hebraica, pluralis numeri, idem ſignificans quod Igniti, candentes, a verbo שׂרף ſaraph, ſuccendo, uro, exuro, comburo. V. Suid. Numeri 21. Miſit Dominus in populum hanneaſim haſeraphim, id eſt ignitos ſerpentes.

Significat & certum ordinem Angelorum cæleſtis hierarchiæ, eſtque generis, tam maſculini, quam neutri. Iſajæ 6. Seraphim ſtabant ſubter illud. Ibidem, Et volavit ad me unus de Seraphim. Divus Hieronymus ad Furiam: Hæc ſunt duo Seraphim ter glorificantia Trinitatem.

SERAPIAS, [ὄρχις σεραπιάς] Herba quæ & Orchis dicitur, quod (inquit Dioſcorides) ejus radix inter pauca ſit utilis. Dicitur & Cynoſorchis, Latine Teſticulus canis, quod nomen vulgus retinet. Aetius & Paulus Ægineta Triorchin appellant, a tribus teſticulis in radice dependentibus. Plin. lib. 26. cap. 10.

SERAPINUS, V. SERAPIS infra.

SERAPION, vel SARAPION, [Σεραπίων ἢ Σαραπίων] Ælius dictus, orator Alexandrinus, ſcripſit ad Adrianum principem Panegyricum: Orationes in genere deliberativo, apud Alexandrinos: item Utrum Plato jure removerit Homerum a ſua Republica: præterea Artem rhetoricam. Auctor Suidas.

Serapion, Pictor cognominatus Rhyparographus, auctor Plin. lib. 35. cap. 10. V. in hac dict.

Serapion, Præſul Antiochenus ſub Commodo principe, cujus meminit Hieronymus.

Serapion alter Chriſtianus, qui ob elegantiam ingenii Scholaſticus meruit cognominari, carus Antonio monacho: ſcripſit contra Manichæos egregium volumen, & quædam alia; laudatus etiam ob fidei conſtantiam ſub Conſtantino principe, ut idem Hieronymus auctor eſt.

Alius item Iſidoro ſoli notus, alias ſupra modum lucifuga. de quo plura apud Suidam. Forſan idem, quem laudat Pallad. in Lauſiaca c. 84.

Serapion, herba Serapias ſic vocatur apud Apul. de Herb. cap. 15.

SĔRĀPIS, vel SĂRĀPIS, is & ĭdis. f. [Σέραπις ἢ Σάραπις] Serpens; Deus apud Ægyptios, qui apud Græcos Pluto, quem colunt qui Nilum inhabitant. Tacit. 4. Hiſt. 84. Monitu Serapidis Dei, quem dedita ſuperſtitionibus gens ante alios colit. Martial. lib. 9. 30.

Heu quæ lingua ſilet? non illam mille cataſtæ
Vincebant, nec quæ turba Serapin amat.

Mart. Capella auſus eſt corripere penultimam, lib. 2.

Te Serapin Nilus, Memphis veneratur Oſirin.

Reprehenſus eo nomine a Lil. Gyraldo. Plin. lib. 37. cap. 5. Apion, cognominatus Pliſtonices, paulo ante ſcriptum reliquit, eſſe etiam in labyrintho Ægypti coloſſeum Serapin e ſmaragdo novem cubitorum. Hujus meminit Cic. 3. de Nat. Deor. 47. V. Cæl. Rhodig. lib. 2. cap. 13. conf. APIS & OSIRIS.

SERĀPĬCUS, vel SARAPICUS, vel SERAPĪNUS, a, um. Adj. Cœna Serapica, i. e. Sumtuoſa. Tertull. Apol. cap. 39.

De Serapinis Ammian. 28. 4.

SERAPĒUM, i. n. [Σαραπεῖον] Templum Serapidis. Ammian. 22. 16.

SERARIUS, a, um. in SERUM, i. n.

SERBŌNIS, [Σερβωνὶς] Palus eſt, juxta quam eſt mons Caſſius, teſte Herodoto lib. 2.

SEREN, Civitas Arabum non procul a Troglodytis. Plin lib. 6. cap. 29.

SĔRĒNA, [Σερήνη] ex Hiſpania oriunda, uxor fuit Stiliconis, ſocrus Honorii Imperatoris, qui Mariam filiam ipſius, uxorem duxit. Hujus Serenæ laudes eleganti carmine celebravit Claudianus.

Docta Serena. Claud. de concha 3.

SĔRĒNUS, a, um. Adj. [αἴθριος, εὔδιος Gl. L. G. & G. L.] Tempeſtati proprie tribuitur, ſignificatque Tranquillum, ſine nubibus, ſine imbre, quod id maxime tempus ſationi aptum ſit. Plaut. Merc. 5. 2. 35.

Hic Favonius ſerenus eſt, hic Auſter imbricus.

Hic Siccum ſignificare poteſt, quod ſereno cælo ſicca ſit maxime tempeſtas. V. Non. 2. 812.

Æſtas ſerena. Virg. 6. Æn. 707.

Cælum ſerenum. Martial. lib. 1. 170.

Hiemes ſerenæ. Virg. 1. Georg. 100.

Lumen ſerenum. Lucret. lib. 2. 149.

Lux ſerena. Virg. 5. Æn. 105.

Lux ſerena & tranquilla ex turbido die. Liv. 1. 16. pr.

Nubes ſerenæ, Siccæ. Virg. 1. Georg. 461. Nonius 2. 812..

Sidera ſerena. Lucret. lib. 4. 213.

Tempeſtas ſerena. Sueton. Veſp. cap. 10.

Venti ſereni. Ovid. 1. Faſt. 681.

Ver ſerenum. Virg. 1. Georg. 340.

Ad alia item transfertur; ut,

Color ſerenus, Lucidus, purus. Plin. lib. 9. cap. 35.

Animus ſerenus. Ovid. 1. Triſt. 1. 39.

Horæ ſerenæ, Tranquillæ, felices. Sil. lib. 15. 53.

Sed current albuſque dies, horæque ſerenæ.

i. e. Vita felix & ſine perturbatione.

Pectora facta ſerena. Ovid. 1. Triſt. 9. 40.

Vitam ſerenam degere. Lucret. lib. 2. 1093.

Nam (prô ſancta deûm tranquilla pectora pace
Quæ placidum degunt ævum, vitamque ſerenam!)

Doctrina ſerena. Lucret. lib. 2. 8

Frons tranquilla & ſerena, pro Læta. Cic. 1. Tuſc. 31. Nec vero eadem frons erat, quæ M. Craſſi illius veteris, quem ſemel ait in omni vita riſiſſe Lucilius, ſed tranquilla & ſerena. Martial. l. 7. 11.

Gravitate ſerena plenus vultus. Lucan. ad Piſon. 88.

Ore ſereno annuere. Martial. lib. 2. 24.

Vultu ſereno fortis. Hor. 1. Carm. 37. 26.

Vultu ridet fortuna ſereno. Ovid. 1. Triſt. 4. 27.

Sereniſſimus, [εὐδιέστατος, γαληνότατος Gl. L. G.] Pleniſſimus, ut ita dicam, tranquillitate: non triſtis, affabilis, lætus.

Sæpius Principes hoc titulo honorificantur, uti notat Barthius Adverſ. 143. 3. [Capitolin. in Macrino extr. Serenitati tuæ.

Sereniſſimo principi ſupplicare, dixit Juſtinianus in l. Imperialis benevolentiæ. §. ſimilis vero. De nuptiis lib. 5. C. tit. 4. Sed & ſi (inquit) non ſereniſſimo principi ſupplicaverim, &c.

SERĒNUM, i. n. [αἰθρία, εὐδία Gl. L. G.] Serena tempeſtas. Virg. 1. Georg 394.

Nec minus ex imbri ſoles, & aperta ſerena
Proſpicere.

Caligo in terras nitido reſoluta ſereno. Sil. 5. 58

Sereno, Ablativus, pro Sereno tempore, cui Nubilo opponitur. Plin. lib. 11. cap. 24. Aranei ſereno non texunt, nubilo texunt. Liv. 31. 12. Sereno per diem totum. Sen. Nat. Quæſt. 2. 18. Et ſereno tonat.

SERĒNE, Adv. Auguſt. de Trin. 8. 9.

SERENĬTAS, ātis. f. [αἰθρία, γαληνότης Gl. G. L.] Tranquillitas, claritas. Plin. lib. 10. cap. 67. Salamandra ſerenitate deficiens.

Serenitas, & Perturbatio cæli, contraria. Cic. 2. de Divin. 94. Hæc igitur cum ſit, tum ſerenitas, tum perturbatio cæli, eſtne ſanorum hominum hoc ad naſcentium ortus pertinere non dicere? quod certe non pertinet.

Mira ſerenitas cum tranquillitate oriebatur. Liv. 26. 11.

Tranquilla ſerenitas eſt. Liv. 2. 62.

Legitur in plurali apud Columel. 3. 1. Vitis imbribus magis, quam ſerenitatibus, offenditur. [Serenitas tua. V. in Sereniſſimus ſupra.

SERENĬFER, ĕra, ĕrum. Avien. in Arati Phænom. 989.

Axe ſereniferi deſcendit ſol Aquilonis.

SERENESCO, V. SERESCO, infra ſ. l.

SERĒNO, [αἰθριοποιῶ, εὐδιοποιῶ, Gl. G. L.] āre. Serenum reddere, & clarum. Virg. 1. Æn. 259.

Olli ſubridens hominum ſator, atque deorum,
Vultu, quo cælum, tempeſtateſque ſerenat.

Plin. lib. 2. cap. 6. de Sole, Atque etiam nubila humani animi ſerenat.

Domum ſerenare largo igne. Lætificare, vel illuſtrare. Stat. 1. Achill. 120.

Afflatibus vivis ora ſerenat. i. e. Auræ vitalis afflatu fit lætior. Stat. 2. Theb. 57.

Spem ſerenare fronte. Virg. 4. Æn. 477.

Conſilium vultu tegit, ac ſpem fronte ſerenat.

In SPES exp. Sereno. H. St. V. SPES.

Triſtia fronte ſerenare. Sil. lib. 11. 369.

SERENĀTUS, a, um. Partic. [ἠθριασμένος] Sil. 12. 637.

Ecce ſerenato clarum jubar emicat axe.

Phœbus ſerenatus, pro Placato. Sil. 5. 181.

SERENĀTOR, ōris. m. Jovis cognomentum apud Apul. de Mundo p. 75. Elmenh.

SĒRES, [Σῆρες] Scythiæ Aſiaticæ populi, a quibus nobilis illa lana ex arboribus, ex qua fit ſericum, advehi dicitur. Hi ex Virgilio, Plinio, Strabone, Solino notiſſimi ſunt. De quibus Marcellinus libro ſuæ hiſtoriæ 23. 6. Agunt (inquit) ipſi quietius Seres, armorum ſemper & præliorum expertes: utique hominibus ſedatis & placidis eſt otium voluptabile: nulli finitimorum moleſti, cæli apud eos jucunda ſalubriſque temperies: aëris facies munda, leviumque ventorum commodiſſimus flatus, & abunde ſilvæ ſublucidæ: a quibus arborum fetus aquarum aſperginibus crebris, velut quædam vellera mollientes, ex lanugine & liquore miſtam ſubtilitatem tenerrimam pectunt: nenteſque ſubtegmina, conficiunt ſericum ad uſus antehac nobilium, nunc etiam infimorum ſine ulla diſcretione proficiens. Ipſi præter alios frugaliſſimi, pacatioris vitæ cultores, vitant reliquorum mortalium cœtus: quumque ad coëmenda fila, vel quædam alia tranſeunt flumen advenæ, nulla ſermonum vice, propoſitarum rerum pretia ſolis oculis æſtimantur: & (ita ſunt abſtinentes) apud ſe tradentes genita, nihil ipſi comparant adventitium. Hæc Ammianus Marcellinus. Ceterum ut plurali numero Seres dicitur, ita ſingulari Ser, hujus Seris. Virg. 2. Georg. 121.

Sub juga jam Seres, jam Barbarus iſſet Araxes.

Sidonius Apollinaris, 5. 43.

Aſſyrius gemmas, Ser vellera, tura Sabæus.

Ex Hermol. V. SER.

Ad Seras aliquid petere. V. AD.

Colorati Seres. Ovid. 1. Amor. 14. 6.

Nobiles vellere Seres. Sen. Thyeſt. 4.

SERĬCUS, a, um. Adj. [Σηρικὸς] ab eo quod Seres vocantur. Serica enim eſt gens Parthis vicina ſagittandi arte famoſa, a qua & Sericum vocatur, ut ait Acron. Hor. 1. Carm. 29. 8.

Doctus ſagittas tendere Sericas.

Arcu paterno. h. e. Parthicas.

Hoſtis Sericus. Propert. lib. 4. 3. 8.

Carpenta Serica. Propert. lib. 4. 8. 23. [Hic ſunt Serico obducta.

SERĬCUM, i. n. [σηρικὸν] Id dici pot[illegible] quod a Seribus fiebat, & depectebatur ex arboribus ad veſtimentorum nobilitatem, ut refert Plin. lib. 6. cap. 17. Unde Virg. 2. Georg. 121.

Velleraque ut foliis depectant tenuia Seres.

Vulgus autem noſtrum Sericum accepit pro Eo texturæ opere, quod ex bombycum lanificio depecti ſolet.

Serica variis textilibus. Propert. lib. 1. 14. 22.

An a Bombycinis differant Serica, diſputarunt viri docti. Arborum eſſe fetum ait Ammian. 23. 6. V. in SERES. Alii arboribus depecta agnoſcunt, verum non ex arborum natura, ſed bombycum opere fieri tradunt. Sic Iſidor. 19. 27. Sericum dictum, quia id Seres primi miſerunt. Vermiculi enim ibi naſci perhibentur, a quibus hæc circum arbores fila ducuntur. Vermes autem Gr. βόμβυκες nominantur. V. plura in Pitiſci Lex. Rom. Antiq. Suid. in Σῆρες & Σηρική.

SERĬCUS, a, um. Adj. [σηρικινὸς] Quod confectum eſt ex ſerico: ut, Veſtis ſerica. Plin. lib. 21. cap. 3. i. e. Quas Seres ex bombycino texunt.

Pallia ſerica. Stat. 3. Silv. 4. 89.

Pulvilli ſerici. Hor. Epod 8. 15.

SERICĀTUS, a, um. aliud Adj. Serica veſte indutus. Suet de Calig. cap. 52. Armillatus in publicum proceſſit, aliquando ſericatus & cycladatus.

SERICĀRIUS, i. m. Textor ſericorum. Julius Firmicus lib 8. Matheſeôs, refert ſericarium textorem naſci, qui habuerit horoſcopum in 28. parte Arietis.

SERICŎBAPTÆ, m. pl. i. e. Serici tincti, βάπτω enim ſignificat tingo.

Inde Baptæ apud Juvenalem dicti, quod faciem fuco illinerent, μέταξα Græcis, nobis sericum dicitur: cujus tinctores Baphii, παρὰ βάπτειν, quod est tingere. Juven. 2. Sat. 91.

Talia secreta coluerunt Orgia tæda
Cecropiam soliti Baptæ lassare Cotytto. Hinc, Baptosericum pallium. Alciatus in l. Baluca. de metal. lib. 11. Cod. V. BAPTÆ.

SERESCO, ĕre. per syllabæ detractionem curtatum, valet Serenescere & siccare. Lucret. 1. 305.

— dispansæ in sole serescunt.

Significare & hoc verbum potest, In serum abire mutarique, quæ tenuissima pars lactis est; ut si lac serescere diceres, qua notione accipi in veste non potest: nisi si quis ut caseus exeunte sero siccatur, sic exeunte humore siccari vestem diceret: quam translationem vix probaverim. Probabile est a sero, priore correpta, serenum deductum, a quo & seresco; sed & serum casei est ejus siccatio, & tanquam serenum cum exit foras. Hæc Turneb. 6. 14. [V. Non. 2. 812. & infra in SĔRUM, i.

SERGESTUS, i. m. Æneæ nauta apud Virg. 4. Æn. 288. Et lib. 5. 121.

Sergestusque, domus tenet a quo Sergia nomen. Nam a Sergesto Sergia familia fuit, a Cloantho Cluentia. Servius. conf. 1. Æn. 514.

SERGIUS, nom. gentis Ro. Patriciæ, ex qua sunt Sili & Catilinæ, item Fidenates & Planci cognomine. de cujus origine V. dict. super.

SERGIŎLUS, i. m. Dimin. Juvenal. Sat. 6. 105.

SERGIUS, a, um. Adj. ut Sergia tribus; legitur apud Alexandrinum lib. 1. Genial. Dier. cap. 17.

SERIA, æ. f. [οἰνόχημα] Vas vinarium oblongum. Liv. 24. 10. Ter. Heaut. 3. 1. 51.

Relevi dolia omnia, omnes serias. Pers. 2. Sat. 11. Columel. lib. 12. cap. 18. Dolia quoque & seriæ, ceteraque vasa ante quadragesimum vindemiæ diem picanda sunt.

Seriæ oleariæ. Varro 3. de R. R. cap. 2.

SERIŎLA, æ. f. dimin. [οἰνοχημάτιον] Persius 4. Sat. 29.

Seriolæ veteris metuens deradere limum.

SERICARIUS, SERICATUS, SERICOBAPTÆ, SERICUM, SERICUS, V. in SERES.

SĔRIES, ēi. f. [τάξις, εἱρμὸς, συνάφεια, ἅλυσις χρόνου, καὶ ὁρμαθός, Gl. L. G.] Ordo & quasi quædam rerum continuata progressio, a serendo, id est ordinando, dicta. Quintil. 1. 5. Nihil tamen horum, nisi in complexu loquendi, serieque contingit. Plin. lib. 7. cap. 16.

Ordo & series causarum. Cic. 1. de Divin. 125. Fatum autem id appello, quod Græci εἱμαρμένην, id est ordinem seriemque causarum. Idem 1. de Nat. Deor. 9. Est enim admirabilis quædam continuatio seriesque rerum, ut alia ex alia annexa, & omnes inter se aptæ, colligatæque videantur.

Series & connexio. Cic. in Partit. 137. Tanta series artis est; & sic inter se sunt pleraque connexa & apta, &c.

Ævi series. Stat. 4. Silv. 3. 145.

Vidi, quam seriem morantis ævi
Pronectant tibi candidæ sorores.

Series historiæ. Val. Max. in Procem. Quis compos mentis domesticæ peregrinæque historiæ seriem, felici superiorum stilo conditam, vel attentiore cura, vel præstantiore facundia traditurum se speraverit?

Series nectens. Cic. 4. Acad. 21. Cetera series deinde sequitur, majora nectens, ut hæc, quæ quasi expletam rerum comprehensionem amplectuntur: Si homo est, animal est mortale rationis particeps. Idem 1. de Legib. 52

Atra series tuæ vitæ. Ovid. in Ibin, 64.
Immensa series laborum. Ovid. 9. Epist. 5.
Inexplicabiles series. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Innumerabilis annorum series. Hor. 3. Carm. 30. 4.
Longissima series rerum. Virg. 1. Æn. 645.
Longe porrecta viarum series, Viæ longo tractu sternendæ. Stat. 3. Silv. 3. 102.
Evolvere seriem fati. Ovid. 15. Met. 152.
Scribitur & Seria, æ. [Certe in Gloss. Latinogræc. Seriam, Ἀκόλουθον, quod non alio pertinere videtur.

SERIETAS, V. SERIUS.

SERILIA, vel SERILLA, um. n. pl. [Ἰστρικὰ πλοῖα] (inquit Festus) Verrius appellari putat Navigia Istrica, ac Liburnica, quæ lino ac sparto condensantur, a conserendo & contexendo dicta, quia dicat Pacuvius in Nuptiis,

Nec ulla subscus cohibet compagem alvei,
Sed suta lino & sparteis serillibus. Quum περιφραστικῶς & ficto vocabulo usus sit, pro Funiculis, qui sparto conseruntur. Σπάρτον enim a σπείρω, id est Sero deducitur. hinc Funiculi spartei Græcis σπάρτα vocantur. V. Voss. Etymol.

SERIO, Adv. V. SERIUS adjectivum.

SERIOLA, V. supra SERIA.

SĔRĪPHOS, i. f. [Σέριφος] Insula una ex Sporadibus in Ægeo mari: quam notiorem fecerunt ranæ, quæ illic, ut ajunt, non coaxant, orto inde adagio, Rana Seriphia, in mutos aut taciturnos. Plura Erasmus in Chiliadibus. Plin. lib. 8. cap. 58. Mutæ, inquit, etiamnum sunt ranæ in Seripho insula.

Humilis Seriphos. Stat. 1. Achill. 205.
Parva Seriphos. Juven. 6. Sat. 564.
Plana Seriphos. Ovid. 7. Met. 465.

SERIPHIUS, a, um. Adj. [Σερίφιος] ut in illo Themistoclis, Neque enim vel tu, si Atheniensis esses, clarus exstitisses: aut ego, si Seriphius essem, ignobilis. Tacit. 4. Ann. 21. Saxum Seriphium.

SERĪPHIUM, i. n. [σερίφιον] Genus absynthii, quod & Marinum dicitur. Plin. lib. 27. cap. 7.

SĔRIS, is. f. [σέρις] Genus Cichorii. Vocant autem Latini Intybam, sive intybum. Vulgus nostrum *Endiviam*. Varro 3. de R. R. cap. 10. Anseres pascunt in humidis locis, ubi pabulum serunt, quod aliquem fructum ferat, seruntque his herbam quæ vocatur seris, quod ea aqua tacta etiam quum est arida, fit viridis. conf. Plin. 20. 8.

SĔRIUS, [Σέριος] Fluvius Cisalpinæ Galliæ, per Bergomatem agrum in Aduam fluens, a quo Vallis Seriona in eodem agro populosa artificiosaque nominata est.

SĒRIUS, a, um. Adj. [σπουδαῖος Gl. L. G.] Quod cum assertione, & non per jocum dicitur. Accius, Vos nugas asseritis, nos seria loquimur. Nonius, 1. 144. Serium, inquit, triste, & quasi sine risu. V. Voss. Etymol. Plaut. Pœn. 2. 51. Ter. Eun. 3. 3. 7.

Ait rem divinam fecisse, & rem seriam
Velle agere mecum.

Serium opponitur Ludo. Plin. in Paneg. cap. 82. extr. Simul cogito, quum sint ista ludus, & avocamentum hujus: illæ seriæ, & intentæ, & a quibus se in tale otium recipit, voluptates. conf. Voss. l. c.

Serium & Jocosum, contraria. Cic. 1. Off. 103. Ludo autem & joco uti illo quidem licet, sed sicut somno, & quietibus ceteris, tum cum gravibus seriisque rebus satisfecerimus. Ibidem paulo supra. & 134. Ac videat in primis quibus de rebus loquatur: si seriis, severitatem adhibeat: si jocosis leporem. Quintil. lib. 6. cap. 4. Dictorum urbanorum alia seria, alia jocosa, alia media.

Verba seria. Tibul. lib. 3. 7. 20.
Dictu seria. Hor. de Arte Poet. 107.

SERIA, n. pl. [σπουδαῖα Gl. L. G.] Ovid. 5. Fast. 341. Hor. 1. Serm. 1. 27.

— sed amoto quæramus seria ludo. Virg. 7. Ecl. 17.
Posthabui tamen illorum mea seria ludo.

Joca seriaque cum eo conferre dicimur, Quocum omnia nostra communicamus. Cic. 2. de Fin. 85. Ac quicum joca & seria, ut dicitur, quicum arcana, quicum occulta omnia? Tecum optime, deinde etiam cum mediocri amico. Erasmus.

Laxare seria, Remittere. Pers. 5. Sat. 44.
Vertere seria ludo. Hor. de Arte Poet. 226.
Seria ac jocos celebrare. Liv. 1. 4. Per seria & ludum. Curt. 9. 7. 16.
Seria, Necessaria, Σπουδαῖα, ἀναγκαῖα, Gloss. Latinogræc.

SERIO, Adv. [σπουδαίως] Sine joco. Plaut. Amph. 3. 3. 9.

An id joco dixisti? equidem serio ac vero ratus. Ter. Eun. 3. 3. 22.
Misit porro orare ut venirem serio. Cic. 5. Att. 15. Inde ad Taurum cogitabam, ut cum Mophragene, signis collatis, si possem, serio apparatu &c. Vetus exemplar sic habet, Si possem, de servo tuo deciderem. Al. Decertarem. Plin. lib. 9. cap. 35. Ne serio quidem &c.

Serio rem agere. Liv. 4. 25.

SERIĔTAS, ātis. f. a Serius; Gravitas. Auson. 2. Parent. 6.

Et gravitas comis, lætaque serietas. Sidon. 23. 440. Risus, serietas, dicacitas.

SERMO, ōnis. m. [λόγος, ὁμιλία, Gl. G. L.] Loquela, a consertis & contextis verbis. Servius, in Virg. 4. Æn. 277. Sermo est consertio orationis, & confabulatio duorum vel plurium. Et in illud Virg. 6. Æn. 160.

Multa inter sese vario sermone serebant: sic ait, Hinc proprie dictus est Sermo, qui inter duos seritur, & inter utrumque agitur. Cic. de Senect. 28. Sed tamen decorus est sermo senis, quietus, & remissus.

Sermo & Colloquutio. Cic. 1. Fam. 9. Hac me mente fuisse, & Senatus ex me te Cos. audivit, & tu in nostris sermonibus, colloquutionibusque ipse vidisti.

Sermo & Oratio differunt. Est enim Sermo, locutio qua communiter omnes utuntur: Oratio vero proprie oratorum est. Cic. in Orat. 64. Mollis est oratio philosophorum, & umbratilis: nihil iratum habet, nihil invidum, nihil atrox, nihil mirabile, nihil astutum. Itaque sermo potius, quam oratio dicitur. Quanquam omnis locutio oratio est, tamen unius oratoris locutio hoc proprio signata nomine est. Hactenus Cicero. [Gloss. Græcolat. Λόγος, ἡ ὁμιλία, Dictum, sermo, ratio, verbum, oracio. Λόγος ῥητορικός, Oracio.

Sermo de. Cic. de Arusp. Resp. 34. De Alexandrinis video esse sermonem, quem ego non refuto. Idem in Somn. Scip. 17. Quid autem interest ab iis, qui postea nascentur, sermonem fore de te, quum ab iis nullus fuerit, qui ante nati sunt?

Sermonem cum. Cic. in Vatin. 3. Cum Albinovano sermonem, non modo de Sestio accusando, sed nulla unquam de re fuisse, paulo ante imprudens indicasti.

Sermo cum litteris. Cic. 12. Att. 15. extr. Secundum te, nihil est mihi amicius solitudine. In ea mihi omnis sermo est cum litteris.

In sermone. Cic. 12. Fam. 16. Quum mihi in sermone injecisset, se velle Asiam visere. V. INJICIO.

Eccum tibi lupum in sermone: h. e. De quo loquebamur, adest. Plaut. Stich. 4. 1. 71. Dicitur & Lupus in fabula. V. LUPUS.

Sermo, [Διάλεκτος] Lingua. Hor. 3. Carm. 8. 5.

Doctus sermones utriusque linguæ.

Tractare aliquid Græco sermone vel Attico. Cic. 1. de Finib. 1.
Græcus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Latialis sermo. V. Latialis, in LATIUM.
Latinus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Patrius sermo. Lucret. lib. 1. 832.
Romanus sermo. Quintil. lib. 2. cap. 14.
Imitatus sermones hominis turdus. V. IMITOR.
Perhibet se vel nobis nolentibus Latinus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Scribere contra aliquem scito sermone & Attico. Cic. 1. de Nat. Deor. 93.
Affluentia sermonis verbosa. Firmic. lib. 8. cap. 10.
Caput & pes sermonis, pro Principio & Fine. Plaut. Asin. 3. 3. 139.
Honos sermonis. Hor de Arte Poet. 69.
Insolentia sermonis. V. INSOLENS.
Littera sermonis fida ministra mei. Ovid. 3. Trist. 7. 2.
Particeps sermonis. Cic. 3 de Orat.
Accuratus sermo. V. Accuratus in ACCURO.
Amari sermonis homo. Hor. 1. Serm. 7. 7.
Benignus sermo. Hor. 1. Epist. 5. 11.
Blandus sermo. V. BLANDUS.
Brevis sermo. V. BREVIS.
Comis sermo. Tacit. 15. Ann. 48.
Communis sermo. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Concinnus sermo utraque lingua. Hor. 1. Serm. 10. 23.
Credibilis sermo. Ovid. 1. de Arte Am. 467.
Curatus sermo. V. CURO.
Dilucidus sermo. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Distinctus sermo. Quintil. Ibid.
Doctissimus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Horridus sermo. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque ignoro quosdam esse, qui curam omnem compositionis excludant, atque illum horridum sermonem, ut forte effluxerit, modo magis naturalem, modo etiam magis virilem esse contendant.

Imperitus

Imperitus ſermo. Cic. in Orat. 23.
Iniqui ſermones. V. INIQUUS.
Intentior ſermo. V. Intentus, in INTENDO.
Intimus ſermo. V. Intimus, in INTRA.
Jocoſus ſermo. Hor. 1. Serm. 10. 11.
Latus ornatuſque ſermo. Quintil. lib. 5. cap. 14. Argumenta ſermone puro, & dilucido, & diſtincto, ceterum minime lato, ornatoque putant eſſe dicenda.
Longinquus ſermo. V. Longinquus, in LONGUS.
Longus ſermo. V. LONGUS.
Medius ambiguuſque ſermo. V. MEDIUS.
Pacificus ſermo. Lucan. lib. 3. 305. — duramque viri deflectere mentem
Pacifico ſermone parant, &c.
Pedeſtris ſermo, Humilis, non magniloquus. Hor. de Arte Poet. 95.
Perpetuus ſermo. Lucret. lib. 4. 541.
Politi ſermonis mella. Claud. Conſ. Mall. Theod. 251.
Promptus ſermo illi. Juvenal. 3. Sat. 73.
Purus, dilucidus, & diſtinctus ſermo. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Purus & nihil ſe ſupra modum extollens ſermo. Quintil. lib. 1. cap. 9.
Quotidianus & in quemcunque etiam indoctorum cadens ſermo. Quintil. lib. 4. cap. 2. & Cic. 1. Fam. 1. Cum in ſermone quotidiano, tum in ſenatu, ſic egit &c. [Loco pr. eſt Elocutio, ut in aliis his locis.
Rectus & ſecundum naturam enuntiatus ſermo. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Triſtis ſermo. Hor. 1. Serm. 10. 11.
Truncus ſermo. Stat. 12. Theb. 479.
Vetus ſermo. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Vitioſus ſermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Vulgaris ſermo. Quintil. lib. 12. cap. 10.
Vulgati ſermones. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Abrumpere ſermonem. Virg. 4. Æn. 388. V. ABRUMPO.
Abſtinere ſermonem de re aliqua. V. ABSTINEO.
Abuti aliquo ſermone pro mandatis. V. ABUTOR.
Accedere ad ſermonem. Cic. 2. de Orat.
Accipere ſermonem ab ipſa rerum natura. Quintil. lib. 3. cap. 2.
Adjungere ad ſermonem. Cic. 12. Fam. 16.
Agere aliquid dignum ſermone. Hor. 2. Serm. 3. 4.
Arripere ſermonem. V. ARRIPIO.
Avertere ſe a ſermone. V. AVERTO.
Averſus ſermo a. Quintil. lib. 4. cap. 1. Sermonem a perſona judicis averſum, qui ἀποστροφὴ dicitur, quidam in totum a procemio ſubmovent.
Captare ſermonem. Ovid. 3. Met. 279. V. Capto in CAPIO.
Celebrare ſermone. Cic. pro Cluent. 35. Id multo ſermone celebratur.
Cohæret ſermo. V. COHÆREO.
Conferre ſermonem cum aliquo. Cic. 1. Off. 136. Maximeque curandum eſt, ut eos, quibuſcum ſermonem conferimus, & vereri & diligere videamur. V. CONFERO.
Conficere ſermonem. V. CONFICIO.
Copulare ſermonem cum aliquo. V. COPULO.
Crebreſcit ſermo. Virg. 12. Æn. 222.
Declament medio ſermone diſerti Ovid. 2. de Arte Am. 507.
Dies deficiens ſermoni. Ovid. 5. Triſt. 13. 28.
Defugere ſermonem. Cæſ. 6. Bell. Gall. 12. Aditum ſermonemque defugiunt.
Delabi in aliquem ſermonem. Cic. 1. de Orat. 96. Inſperanti mihi, inquit, & Cottæ, ſed valde optanti utrique noſtrûm cecidit, ut in iſtum ſermonem, Craſſe, delaberemini.
Detinuit ſermone diem. Ovid. 1. Met. 683.
Devenire ſermonem in alienas manus. Cic. 1. Att. 13.
Diſperſus ſine ullo certo auctore ſermo. Quintil. lib. 5. cap. 1.
Diſſipatus ſermo. Cic. pro Flacc. 14.
Datus ſermo per civitatem, Diffuſus, diſſeminatus. Liv. 2. 2.
Dare ſermonem alicui, pro Dare cauſam obloquendi. Cic. 9. Fam. 3. Dabimus ſermonem iis, qui neſciunt, nobis, quocunque in loco ſimus, eundem cultum, eundem victum eſſe. Budæus.
Dare aliquem teſtem ſermoni. Ovid. 1. Amor. 8. 21.
Ducere ſermonem alicunde. Cic. in Brut. 21. Nempe igitur hinc tum Pomponii ductus eſt ſermo.
Emanat ſermo. V. EMANO.
Excitare ſermonem. Cic. 8. Fam. 10.
Exhauriri ſermonem. Cic. 1. Q. frat. 1.
Exprimere ſermonem. Cic. 9. Att. 18. Meumque ſermonem expreſſum ſtatim mittam.
Exſequi ſermonem cum aliquo, Verba facere, loqui. Plaut. in Trin. 2. 2. 5.
— nolo ego cum improbis te viris,
Gnate mi, neque in via, neque in foro ullum ſermonem exſequi.
i. e. Ulla verba facere.
Facere ſermonem. V. FACIO.
Fremebant ſuperi ſermone vario. Ovid. 9. Met. 418.
Habere ſermonem. Cib. de Senect. 30. Cyrus quidem apud Xenophontem eo ſermone, quem habuit moriens.
Habere ſermonem cum. Idem de Amicit. 3. Itaque tum Scævola, cum in eam ipſam mentionem incidiſſet, expoſuit nobis ſermonem Lælii de amicitia, habitum ab illo ſecum, & cum altero genero C. Fannio, M. F. paucis diebus poſt mortem Africani.
Habere ſermonem per biduum. Quintil. in procem. lib. 1.
Habere multum ſermonem de aliquo. V. MULTUS.
Habuit primus annus de hac reprehenſione plurimum ſermonis. Cic. 1. Q. frat. 1.
Incidit ſermo, &c. V. INCIDO.
Incidere in ſermonem aliquem fortuito. Cic. 1. de Orat. 111. V. INCIDO.
Incœptus ſermo. Virg. 6. Æn. 470.
Increbuit ſermo. V. INCREBRESCO.
Inferre ſermonem delicatum in, &c. V. INFERO.
Inferre ſermonem de re aliqua. V. INFERO.
Injicere ſermonem, & injicere in ſermone. Cic. 12. Fam. 16.
Inſinuare ſe familiariter in ſermonem aliquem. V. INSINUO.
Inſtituere ſermonem cum aliquo. Cic. 2. de Orat. 296.
Intercipere medium ſermonem. V. INTERCIPIO.
Interrumpere ſermonem, vide INTERRUMPO. H. St.
Intereſſe ſermoni alicui. Cic. 11. Fam. 7. pr.

Labare ſermone. V. LABO, āre.
Legere ſermonem alterius. V. LEGO, ĕre.
Manare ſermonem. Cic. pro Corn. Balb.
Mittere ſermonem. Cic. 3. de Orat.
Moritur ſermo. V. MORIOR.
Ordiri ſermonem. Cic. 1. de Orat. 98.
Oritur ſermo ab iis. V. ORIOR.
Oritur ſermo de re aliqua. Hor. 2. Serm. 6. 71.
Percrebuit omnium ſermone. V. PERCREBRESCO.
Perferre ſermonem alicujus ad aliquem. Cic. 1. Fam. 9.
Pervagatus ſermo. Cic. pro Milon. 29.
Probare aliquid largo ſermone. Lucret. lib. 5. 156.
Producere ſermonem. Cic. in Somn. Scip. 17.
Profari medio viri ſermone. Sil. lib. 6. 295.
Quærere ſermonem. Ter. Eun. 3. 3. 10.
— accumbere
Mecum, mihi ſeſe dare, ſermonem quærere.
Referre ſermones aliquorum. Cic. 1. Fam. 9.
Refrigerare ſermonem. Cic. 3. Fam. 8.
Relinquere verba imperfecta ſermonis. Ovid. 1. Triſt. 3. 69.
Replere ſermone populum. Virg. 4. Æn. 189.
Hæc tum multiplici populos ſermone replebat.
Reprimere ſermonem. Cic. 3. Fam. 8.
Requirunt ſermone amiſſos ſocios. Virg. 1. Æn. 221.
Reſtringere ſermonem. Cic. 13. Att. 10.
Rumpere ſermone ſilentia. Ovid. 1. Met. 208.
Sedare ſermonem. Cic. 13. Att. 10.
Serebant multa inter ſeſe vario ſermone. Virg. 6. Æn. 160.
Subire ſermonem. Cic. 11. Att. 6.
Sum. ut, In ſermone omnium eſſe. Cic. 10. Philipp. 14. Erat enim in deſiderio civitatis, in ore atque in ſermone omnium.
Sermo eſt omnibus. Plaut. Pſeud. 1. 5. 4.
Sermo eſt mihi apud deos. Cic. 2. de Legib. 41. Tamen quoniam mihi ſermo eſt apud deos, nihil reticebo. Locus obſcurior.
Plurimus ei de honeſto ac bono ſermo ſit. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Multi ſermonis ſunt iſta. Cic. 7. Att. 3. Sed hæc coram: nam multi ſermonis ſunt.
Multus eſt ſermo me judicium jam de cauſa publica feciſſe. Cic. 7. Att. 12.
Sermo eſt eum reginam amare, &c. Plin. lib. 35. cap. 11.
Suſcipere ſermonem. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Extendere noctem æſtivam benigno ſermone. Hor. 1. Epiſt. 5. 11.
Trahere noctem vario ſermone. Virg. 1. Æn. 752.
Venire in ſermonem hominum. Cic. 6. Verr. 13. In ſermonem hominum atque in tantam vituperationem veniret.
Verſantur aures in pervagato ſermone civitatis. Cic. pro Milon. 13. An vero Judices, vos ſoli ignoratis? vos hoſpites in hac urbe verſamini, veſtræ peregrinantur aures, neque in hoc pervagato civitatis ſermone verſantur?
Vitare ſermonem. Cic. 9. Fam.
Utendumque plane ſermone, ut nummo, cui publica forma eſt. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Sermo, pro Dialogo, ut Platonis ſermo. H. St. V. Orat. Cic. 23.
Sermones pl. pro Colloquio plerumque, vel Repetito ſermone, nonnunquam Rumore. Virg. 6. Æn. 535.
Hac vice ſermonum, roſeis Aurora quadrigis, &c.
In ſermonibus. Plaut. Trin. 1. 2. 62. Cic. 1. Att. 16. Uſque eo ut noſtri iſti comiſſatores conjurationis, barbatuli juvenes, illum in ſermonibus Cn. Ciceronem appellent.
Compoſiti ſermones ad coarguendos qui contra diſputant, a Græcis ἐλεγκτικοὶ vocantur. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Compoſiti ad præcipiendum ſermones, qui δογματικοὶ appellantur. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Sermonibus de induſtria compoſitis excipi, ex Livio. Vide EXCIPIO. H. St.
Fideles ſermones, Quibus fides haberi debet. Catul. Argon. 62. 144.
Fortuiti ſermones. Tacit. 4. Ann. 68.
Multiplices variique ſermones. Cic. in Orat. 12. Solebant Academici de rebus omnibus in utramque partem diſputare: atque ideo ſermones eorum Cicero multiplices & varios appellat.
Obſcæni ſermones. Hor. 2. Epiſt. 1. 127.
Otioſi ſermones. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Siniſtris ſermonibus aliquem carpere. i. e. Maledicis, & iniquis. Plin. 1. Epiſt. 9. ad Fundanum, Nemo me apud quenquam ſiniſtris ſermonibus carpit: neminem ipſe reprehendo.
Cedere ſermones. Ter. Heaut. 2. 3. 1. Interea dum ſermones cedimus, illæ ſunt relictæ. h. e. Dum ſermones miſcemus, dum colloquimur. Putant figuram dicendi ortam eſſe a crebra inter loquentes verbi iteratione. Sunt qui Cædimus ſcribant. [Recte. V. CÆDO.
Commeant ſermones. Tacit. 2. Ann. 28.
Communicare ſermones. Cic. 2. de Invent. 144.
Confundere ſermones in unum. V. CONFUNDO.
Deferre ſermones de aliquo ad aliquem. Cic. 3. Fam. 8.
Dictare in ſermonibus. Cic. 1. Fam. 9. ad fin. Al. Dictitare rectius.
Differre ſermonibus, Divulgare. Liv. 34. 49. Qui male commiſſam libertatem pop. R. ſermonibus diſtulerint.
Divulgare ſermonibus rem aliquam. V. DIVULGO.
Effugere ſermones. Cic. Cujus frater germanus ſermones iniquorum effugere potuit.
Erumpunt ſermones in nomen alicujus. Cic. 1. ad Q. frat. 2. 1.
Ferre ſermonibus aliquid. Liv. 4. 5. extr.
Jacere ſermones. Tacit. 4. Ann. 68. Latiaris jacere fortuitos primum ſermones.
Jactis ſermonibus iræ intumuere. Stat. 1. Theb. 411.
Imbuere aures alicujus honeſtis ſermonibus. Tacit. 4. Hiſt. 7.
Incidere nobis varii ſermones. Catul. de Vario 10. 5.
Laceſſere ſermones. V. LACESSO.
Mittere aliquem in fabulas & ſermones. Quintil. Declam. 14. p. 302. Burm.
Moveri ſermonibus alicujus. V. MOVEO.
Obmuteſcere ſermones. Cic. Denique etiam de ſermonibus hominum, niſi obmutuerint.
Perferuntur ſermones. V. PERFERO.
Perſcribere ſermones. 1. Q. frat. 2. 1.

Pervulgari ſermonibus. Cic. pro Cœl. 69. Audita, & pervulgata, & percrebrata ſermonibus res eſt. Al. Audita & percelebrata emendatius.
Refercire ſermonibus. Cic. pro Rabir. Poſt. 40.
Serere ſermones. V. SERO, ſevi.
Suſtinere. Cic 15. Fam. 14. Abſens hominum ſermones facilius ſuſtinebis.
Vapulare ſermonibus. Cic. 2. Att. 14.
Verberatæ aures ſermonibus. Tacit. in Vita Agric. 41.
Uſurpare ſermonibus crebris. Cic pro M. Marcel. 5.

SERMUNCŬLUS, i. m. dimin. [λογίδιον] Cic. 13. Att. 10. Sermunculum enim omnem aut reſtrinxerit, aut ſedarit. Plin. 5. Epiſt. 8. Ut ſermunculis etiam, fabelliſque ducantur. Cic. pro Deiot. 35. Nonne intelligis, Cæſar, ex urbanis malevolorum ſermunculis, hæc ab iſtis eſſe collecta?

SERMŌNĀLIS, e. Adj. Tertull. in Prax. cap. 5. Non ſermonalis, ſed rationalis Deus.

SERMŌNOR, āri. Gell. lib. 17. cap. 2. Sermonari ruſticius videtur, ſed rectius: ſermocinari crebrius eſt, ſed corruptius. Hæc ille.

SERMŎCĬNOR, [ὁμιλέω Gl. L. G. & G. L] āri. Loqui, colloqui. Plin. lib. 10. cap. 42. Super omnia humanas voces reddunt, pſittaci quidem etiam ſermocinantes. Cic. 2. de Invent. 54. Et quibus in rebus homines in conſuetudine ſcribendi aut ſermocinandi eo verbo uti ſoleant, conſiderabitur. Idem 3. Verr. 138. Reſpondit illa, ut meretrix, non inhumane: libenter ait ſe eſſe facturam, & ſe cum iſto diligenter ſermocinaturam: reverti jubet.

SERMOCINANTER, Adv. Sidon. 8. Epiſt. 6. Sermocinanter horas extrahere.

SERMOCINATIO, ōnis. f. [διάλεκτος Gl. G. L.] Quintil. lib. 9. cap. 2. Sermones hominum aſſimulatos dicere διαλόγους malunt, quam quod Latinorum quidam dixerunt ſermocinationem.
Sermocinatio quidem levi de re, ſed a Latinæ Linguæ ſtudio non abhorrens. Gell. 19. 8.

SERMOCINĀTRIX, īcis. f. [καθομιλητὴς] Quintil. lib. 3. cap. 4. Quam ſane permittamus dicere ſermocinatricem.

SERMYLIA, æ. f. [Σερμυλία] Civitas in Sithonia Macedoniæ. Herodot. lib. 7.

SERO, āre. V. SERA.

SĔRO, ſēvi, ſătum, [σπείρω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Seminare & plantare ſignificat. Plin. lib. 12. cap. 3. Qualiter omnia tranſitura longius, ſeri arctiſſime, transferrique meminiſſe convenit. Cic. 1. Tuſc. 32. Serit arbores, quæ alteri ſæculo proſint. Virg. 2. Georg. 433.
Et dubitant homines ſerere, atque impendere curam.
Manu ſerere. Cæſ. 3. Bell. Civil. 44. Multaque erant intra eum locum manu ſata. [Ut manu facta. V. MANUS.
Denſa ſerere. Virg. 2. Georg. 275.
Fruges ſerere. Tacit. 14. Ann. 38.
Hordea campis ſerere. Virg. 1. Georg. 210.
Vitem ſerere, Plantare. Columel. lib. 3. cap. 20.
Piſces ſerere. Plin. lib. 9. cap. 17.
Serere, per translationem. Liv. 21. 10. Incuſaverat, bella ex bellis ſeri, ne pace unquam frui plebs poſſet.
Bella ſermonibus ſerere. Liv. 4. 5. extr. Si hæc impediet aliquis, ſerite ſermonibus, & multiplicate fama bella. Alia exemplaria habent, Ferte.
Certamina ſerere. Liv. 27. 12. Annibal turmatim per equites, peditumque jaculatores levia certamina ſerens, caſum univerſæ pugnæ non neceſſarium ducebat.
Certamina ſerere cum aliquibus, Movere lites & diſſenſiones. Liv. 2. 1.
Colloquia cum aliquo ſerere, Colloqui. Liv. 24. 31. Quæ licentia Cretenſium eſſet rogitantes ſerendi colloquia cum hoſte. i. e. Verba faciendi. Sic cap. 32. & lib. 34.
Crimina ſerebant in Senatum, optimateſque. Liv. 24. 23. extr.
Curas Erycina ſerens in pectore. Catull. 62. 72.
Diſcordias ſerere. Liv. 3. 40.
Fabulam ſerere argumento. Liv. 7. 2. pr. Aliter 38. 56.
Lites ſerere. Plaut. Pœn. 3. 2. 10.
Mentionem alicujus rei ſerere ad vulgus ſermonibus occultis. Liv. 3. 43. pr.
Negotium ſerere. Plaut. Moſt. 5. 1. 51.
Prælium ſerere. Tacit. 5. Hiſt. 11.
Rumores varios ſerere. Virg. [illegible]. Æn. 228.
V. SUBSERO. H. St.
Sermonem ſerere. Locutio eſt Plauto uſitata & frequens: & a ſerendo τὸ Sermo declinatum eſſe Varro cenſet. V. SERMO. Plaut. Caſ. Quæ hujus ſimiles ſermones ſerunt. Idem Curc. 1. 3. 37.
Quod quidem mihi pollutus virgis ſervos ſermonem ſerat? Turneb. conf. in Aulul. 4. 5. 7. Sciopp. & SERO, ui.
Sermonibus occultis ſerere aliquid. Liv. 7. 39. conf. Mentionem, paulo ante.
Vulnera ſerere. Lucret. lib. 5. 1289.
Seritur, Imperſ. Plaut. Epid. 2. 2. 80.
Mihi iſtic nec ſeritur, nec metitur: niſi ea quæ vis, nolo. Adag. V. METO, ĕre.

SERENDUS, a, um. Partic. [φυτευτέος] ut, Arva ſerenda. Tibul. lib. 2. 3. 8.

SĂTUS, a, um. alind Partic. [σπαρεὶς Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 12. cap. 1. Satæ platani regeneravere vitium.
Frumenta ſata. Virg. 3. Georg. 176.
Meſſes ſatæ. Virg. 8. Ecl. 99.
Satus, Genitus. Virg. 2. Æn. 540.
At non ille, ſatum quo te mentiris, Achilles.
Satus Anchiſa. Virg. 7. Æn. 152.
Genitore Lucifero ſatus. Ovid. 11. Met. 271.
Satus & creatus. Cic. 1. Tuſc. 118. Non enim temere nec fortuito ſati & creati ſumus.
Animi ſati & quaſi ſparſi. Cic. de Univerſ. 35.
Ætas aurea ſata eſt prima. Ovid. 1. Met. 89.

SATA, ōrum. n. pl. [σπόριμα, Gl. L. G.] pro Segetibus. Virg. 1. Georg. 113.
Quique ſatis largum cælo demittitis imbrem. Quintil. lib. 8. in procem Et velut læto gramine, ſata ſtrangulant.
Dare ſtragem ſatis, & ruinas arboribus. Virg. 12. Æn. 454.
Sternit torrens ſata læta. Virg. 2. Æn. 306.
Tollent animos ſata. Virg. 2. Georg. 350.
Urere ſata. Virg. 4. Georg. 331.

SATIO, ōnis. f. [σπορὰ, σπόριμον, Gl. L. G. σπόρος G. L.] Serendi actus, quod & Satus. Cic. de Univerſ. 35. Poſt autem eam ſationem, diis, ut ita dicam, junioribus permiſit, ut corpora mortalia effingerent. Cic. 5. Verr. 44. Ne, ſi tempus ſationis præteriiſſet, granum in provincia Sicilia nullum haberemus.
Specimen ſationis. Lucret. lib. 5. 1360.
Optima vinetis ſatio eſt, quum, &c. Virg. 2. Georg. 319.
Perpetua atque æquabilis ſatio. Cic. 5. Verr. 112. V. PERPETUUS.
Jugera ſationum ſuarum profiteri. Cic. 5. Verr. 38.

SATUS, ûs. m. [σπορὰ] Plin. lib. 17. cap. 17. Quapropter de talearum ſatu nunc dicendum eſt. i. e. Plantatione. Cic. de Senect. 52. Quid ego vitium ortus, ſatus, incrementa commemorem?
Conceptus, & ſatus animalium. Cic. 1. de Divin. 93. Ob eandem cauſam multa inuſitata partim e cælo, alia ex terra oriebantur: quædam etiam hominum pecudumve conceptu & ſatu.
Genitalis ſatus. Lucret. lib. 4. 1227.
Cæli ſatus, & terræ conceptus. Cic. de Univerſ. 35. Oceanum, Salaciamque cæli ſatu, terræque conceptu gerneratos, editoſque memoremus.
Humanus ſatus. Cic. 2. de Divin. 93. Herbam autem aſperam, credo avium congeſtu, non humano ſatu.
Hercules Jovis ſatu editus. Cic. 1. Off. 118.
A primo ſatu. Cic. 5. de Finib. 65.
Satus accipere. Cic. 2. Tuſc. 13. Cultura autem animi Philoſophia eſt, quæ extrahit vitia radicitus, & præparat animos ad ſatus accipiendos.
Primus ſatus. Cic. 5. de Finib. 65. Et ipſa caritas generis humani, quæ nata a primo ſatu, quo a procreatoribus nati diliguntur.
Vitalis ſatus. Plin. lib. 13. cap. 4.

SATOR, ōris. m. [σπορεὺς Gl. L. G. & G. L.] Qui ſerit, aut plantat. Varr. 1. de R. R. cap. 45. Idque ita eſſe docent ſilveſtria, ad quæ ſator non acceſſit. Columel. lib. 3. cap. 15. Satoris officium eſt primum, &c.
Sator cæleſtium, Creator, genitor. Cic. 2. Tuſc. 21.
Videte cuncti (dii,) tuque cæleſtum ſator,
Jace, obſecro, in me vim coruſcam fulminis.
Sator mundi, Janus. Martial. lib. 10. 28.
Omnium rerum ſator & ſeminator mundus. Cic. 2. de Nat. Deor. 86.
Hominum ſator atque deorum. Virg. 1. Æn. 258.
Divûm ſator, Juppiter. Propert. lib. 4. 2. 55.
Sator litis, per translationem, Qui litem diſſeminat & creat, vel litis cauſa eſt. Liv. 21. 6.

SATŌRIUS, a, um. Adj. [σπορευτικός] Quod ad ſatorem pertinet: ut, Trimodiæ ſatoriæ. Columel. 2. 9.

SATĪVUS, a, um. [σπόριμος Gl. L. G.] aliud Adj. Quod ſeritur: ſive plantatur & excolitur: cui contrarium eſt Agreſtis. Plin. lib. 15. cap. 7. Eadem ratio & in ſativa myrto.
Sativum tempus, Sationi aptum. Plin. lib. 19. cap. 8.

SĒMEN, ĭnis. n. [σπέρμα, σπορὰ Gl. L. G.] a Sero, ſeris, quaſi Serimen, ut vult Voſſ. notæ ſignificationis. Columel. lib. 1. cap. 7. Et cetera pecora mala paſcunt, nec induſtrie terram vertunt, longeque plus imputant ſeminis jacti, quam quod ſeverint.
Semina, Fruges. Plin. Paneg. cap. 30. pr. Ægyptus alendis, augendiſque ſeminibus ita gloriata eſt.
Pinguia ſemina. Hor. Epod. 16. 55.
Abire in ſemen. Plin. lib. 21. cap. 11. conf. Exire.
Committere ſemina ſulcis. Virg. 1. Georg. 223.
Differere ſemina in areas. Columel. lib. 11. cap. 3. 31. Al. Differre.
Data ſemina rudi humo, Ovid. 5. Met. 646.
Eruere roſtro ſemina. Ovid. 15. Met. 112.
Exire in ſemen. Plin. lib. 19. cap. 6. conf. Abire.
Jactare ſemen. V. JACIO.
Ingerere ſemen ſolo. V. INGERO.
Mandare ſemina terræ. V. MANDO, āre.
Mittere rude ſemen in ignotam humum. Ovid. 3. Triſt. 8. 2.
Mollit humus ſemina valido prætincta veneno. Ovid. 7. Met. 123. De dentibus ſerpentis, quos Cadmus ſeminaverat.
Perceptum ſemen. Ovid. 11. Met. 144.
Permiſto ſemine conſtant omnia. Lucret. lib. 2. 585.
Reddere ſemen. Plin. lib. 16. cap. 26.
Spargere ſemina per arva. Ovid. 12. Epiſt. 45.
Spargere ſemina fruſtra. Quintil. lib. 2. cap. 9.
Turgeſcere ſemen in agris prima Ceres docuit. Ovid. 3. Amor. 10.
Verſata Cerealia ſemina terra. Ovid. Rem. Amor. 173.
Vitiata ſemina. Ovid. 5. Met. 480.
Semina, dicuntur etiam de virgultis & ſurculis. Virg. 2. Georg. 354.
Seminibus poſitis, ſupereſt deducere terram
Sæpius. Ibid 2. 14.
Pars autem poſito ſurgunt de ſemine: ut altæ
Caſtaneæ. Columel. lib. de arboribus cap. 2. extr. Si compluribus vindemiis eundem tenorem ſervaverint, ejuſmodi vitibus lecta ſemina multum bonumque vinum præbebunt. Ibid. cap. 1. Semina appellat ſurculos depactos, qui quum radices egerunt, in vineam transferuntur. Idem lib. 5. cap. 10. Arbores & ſemina cum radicibus Autumno ſerito. V. Non. 6. 53.
Oleagineum ſemen. V. Oleagineus in OLEA.
Ordinaria ſemina. V. Ordinarius in ORDO.
Deponere ſemina. Columel. lib. de Arboribus cap. 20. Quum ſemina depones, dextra ſiniſtraque uſque in imum ſcrobem faſciculos ſarmentorum brachii humani craſſitudine demittito.
Semina, pro Surculis qui inſeruntur arbori, *des Greffes.* Columel. lib. 5. cap. penult. Surculos ſic inſerito, ut ſemipede, nec amplius de arbore exſtent: ſupra deinde muſcum imponito, & ita ligato, ne pluvia dilabatur. Quoſdam tamen magis delectat in trunco arboris locum ſeminibus ſerra facere, inſectaſque partes tenui ſcalpello levare, atque ita ſurculos aptare. Paulo poſt, Surculos utraque parte deraſos demittito, ſic ut librum ſeminis libro arboris æqualem facias.
Semen, Cujusvis rei prima origo, & principium, ut
Semine ab æthério equi. Virg. 7. Æn. 281.
Concepta ſemina arietis. Ovid. 4. Faſt. 771.
Cæleſti ſumus omnes ſemine nati. Lucret. lib. 2. 990.
Diſſona partu ſemina. Claud. 2. in Eutrop. 42.

Divinum semen. Ovid. 1. Met. 78.
Flammæ abstrusa semina in venis silicis. Virg. 6. Æn. 6.
Semina limus habet virides generantia ranas. Ovid. 15. Met. 375.
Semen, per translationem, significat Auctorem alicujus rei, & eum a quo quid ortum est. Cic. 2. Philipp. 55. Ut igitur in seminibus causa est arborum & stirpium, sic hujus luctuosissimi belli semen tu fuisti.
Semen urbanitatis. Cic. 7. Att. 2. Veni igitur, quæso, ne tamen semen urbanitatis una cum Rep. intereat. Idem 5. de Fin. 18. Quorum similia sunt prima in animis, quasi virtutum igniculi & semina.
Nequitiæ semina languidiora. Ovid. 3. Amor. 4. 10.
Probationum semina spargere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Semen alicujus, pro Genere. Sueton. in Calig. cap. 25. Nec ullo firmiore indicio sui seminis esse credebat, quam feritatis.
Generoso semine implere uterum. Ovid. 9. Met. 280. al. Germine.
Impia semina ferre utero. Ovid. 10. Met. 470.
Inclyta semina trahere. Sil. lib. 13. 30.

— inclyta namque
Semina ab OEnei ductoris stirpe trahebat.

Mortale semen. Ovid. 3. Met. 105.
Virile semen. [γονὴ] Lucret. lib. 4. 1202.
Veterino semine partum genus. Lucret. lib. 5. 863.
Semen etiam apud Latinos est Genus quoddam frumenti, quod a Græcis Zea dicitur. Plin. 18. 8. pr.

SEMĬNĬUM, i. n. Aliud Semen, aliud Seminium quibusdam esse videtur, nisi forte bis idem, Æschyli more & Homeri, locutum Lucretium opinamur, quum dixit, lib. 3. 764.

Si non certa suo cum semine seminioque
Vis animi pariter crescit cum corpore quoque.

Quod sane non censent, satiusque putant ista distingui, quæ origine & propinquitate orationis videntur cohærere & eadem esse. Esse igitur Semen credunt illam Materiam genitalem, unde animalia oriuntur, plantæque, resque inanimæ, si quis Elementa earum Semina vocare velit: at Seminium, Sobolem esse dicunt ipsam & fetum. Id adeo ex eo sciri posse existimant, quod Seminium leonum Lucretius dicit, leonum Sobolem & genus indicans, 3. 742.

Denique cur acris violentia triste leonum
Seminium sequitur.

Seminium tamen apud Plautum Semen est, Mil. 4. 2. 68.

Dixi hoc tibi dudum, & nunc dico, nisi huic verri affertur merces,
Non, hic suo seminio quamque porculenam impartiturus est.

Quanquam & pro Prole intelligi posset. Et apud Lucretium, 3. 746.

Hæc aliquo sine seminio graviore coorta est.

Atque vocabulum videtur rusticum fuisse, ut e Varrone de R.R. 2. 6. apparet, & Lucretius duobus verbis idem elocutus est, quum Semen & Seminium posuit. Hæc Turnebus.
Seminium, Seminis lucrum. Plaut. Rud. Venundatur merces non hoc suo seminio. [Error videtur. Porro, sic Femen & Femininum dicebant.

SEMINĀLIS, e. Adj. [σπερματικὸς] Quod ad sementem faciendam pertinet. Columel. lib. 11. cap. 2. Viciæ pabularis modios septem vel octo, viciæ seminalis modios quinque vel sex. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. ult.

SEMĬNĀRIUM, i. n. [Φυτώριον, Φυτεῖον Gl. L. G.] Locus subactus, in quo semina aut vitium aut arborum panguntur: ut quum ad certam quantitatem excreverint, in vinetum vel arbustum vel pomarium transferantur. Columel. lib. de Arboribus, cap. 1. Qui vineam vel arbustum constituere volet, seminaria prius facere debebit; sic enim sciet cujus generis vitem positurus sit. Idem lib. 5. cap. 6. Operam dabit, ne emortuis arboribus rarescat, ac primam quamque senio aut tempestate afflictam summoveat, & invicem novellam sobolem substituat. Id autem facile consequi poterit, si ulmorum seminarium paratum habuerit. Varro 3. de R. R. cap. 16. Quidam thymum contundunt in pila, & diluunt in aqua tepida: ea conspergunt omnia seminaria consita apium causa. Idem lib. 1. cap. 29. In primo intervallo inter Favonium & Æquinoctium vernum hæc fieri oportet, Seminaria omne genus ut serantur, putari in primis, circum vites ablaqueari, &c. Cato R. R. cap. 46. Seminarium ad hunc modum facito: Locum, quam optimum & apertissimum & stercorosissimum poteris, & quam simillimum genus terræ eæ, ubi semina positurus eris, & uti ne nimis longe semina ex seminario ferantur, eum locum bipalio vortito, delapidato, circumque sæpito bene, & in ordine serito, in sesquipedem quoquo versum taleam demittito, opprimitoque pede: si parum deprimere poteris, malleo aut mateola adigito: digitum supra terram facito semina emineant; fimoque bubulo summam taleam oblinito, signumque apud taleam apponito, crebroque sarrito. Si voles cito semina crescant, ad eundem modum alia semina serito.
Seminarium, per translationem, in bonum & malum, pro Origine, & eo, unde alterutrum dependet. In malum. Cic. 2. in Catil. 23. Qui nisi exeunt, nisi pereunt, etiamsi Catilina perierit, scitote hoc in Repub. seminarium Catilinarium futurum. [Rectius Catilinarum.
Fons & seminarium triumphorum, In bonum. Cic. in Pison. 67. Ex illo fonte & seminario triumphorum, quum arida folia laureæ retulisses, quum ea abjecta ad portam reliquisti, tum tu ipse de te sententiam tulisse videris, tum judicium pronuntiavisti.
Principium urbis, & seminarium Reipub. Cic. 1. Off. 54. Id autem est principium urbis & quasi seminarium Reip.
Bellatricem illam viris armisque nobilem Hispaniam, illam seminarium hostilis exercitus, illam Hannibalis eruditricem. Flor. 2. 6. 38.

SEMINŌSUS, a, um. Adj. ut, Cucurbitæ seminosæ, seminibus abundantes. Auctor Carm. 51. Iambici, cujus inter Priap. initium est, Quid hoc negotii est? v. 17.

Nec seminosas ad cucurbitas quenquam,
Ad ocimumve, cucumeresve humi fusos
Venire credo, sessilesve lactucas.

SEMĬNO, [σπείρω, Φυτεύω] āre. Semen in terram projicere. Columel. lib. 2. cap. 9. Seminari debet hordeum post Æquinoctium. Seminatur autem hordeum, & seminatur ager, sicut aspergitur humor, & aspergitur humore vestis. Idem lib. 2. cap. 4. Neque in lira, sed sub sulco talis ager seminandus est. Et lib. 2. cap. 8. Ne seminarentur agri, nisi cum terra pluviis maduisset. Virg 6. Æn. 206.

Quale solet silvis brumali frigore viscum
Fronde virere nova, quod non sua seminat arbos.

Seminare marem, quod Generare dicimus. Columel. lib. 6. cap. 24. De tauris.
Seminatus puer. Plaut. Amph. 1. 2. 19.

Alter decumo post mense nascetur puer,
Quam seminatus, alter mense septimo.

SEMINĀTIO, ōnis. f. [σπορά] Varro 2. de R. R. cap. 6. Ad seminationem onagrus idoneus, quod e fero fit mansuetus facile, & e mansueto ferus nunquam. adde Tertull. adv. Marc. 5. 10.

SEMINĀTOR, ōris. m. [σπορεὺς] Cic. 2. de Nat. Deor. 86. Omnium autem rerum, quæ natura administrantur, seminator & sator, & parens, ut ita dicam, atque educator & altor est mundus, omniaque sicut membra & partes suas nutricatur & continet.
Seminator omnium malorum versus: apud Cic. lib. 3. de Nat. Deor. 66.
Seminator verborum. [σπερμολόγος] Interp. vulg. Actor. 17. 18.

SEMENTIS, is. f. [σπόρος Gl. L. G. & G. L.] ipsa Satio, seu Seminatio, sed percipue frugum & leguminum. Plin. lib. 18. cap. 14. Sunt qui properent, atque ita pronuntient, festinatam sementem sæpe decipere, serotinam semper. Ovid. 1. Fast. 679.

Vos date perpetuos teneris sementibus auctus.

Magnas sementis. Columel. lib. 11. 2. 54. Quibus magna sementis præparatur. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 3. Sementes quam maximas facere, ut in itinere copia frumenti suppeteret.
Sementis, Seminandi tempus. Columel. lib 2. cap. 9. Prima sementis rarius serere permittit: novissima spissius postulat. i.e. Primum tempus sationis.
Sementis, pro Segete. Gell. lib. 2. cap. 29. In sementes forte consederat tempestiviores.
Sementis, Semen ipsum jam terræ mandatum. Columel. lib. 2. cap. 8. Nam quod sicco loco ingestum, & inoccatum est, perinde ac si repositum in horreo, non corrumpitur: at ubi venit imber, multorum dierum sementis uno die surgit.
Proscriptionis facere sementem, Translate. Cic. 4. Att. 7. In agro Sabino sementem fieri proscriptionis, Senatores multos esse Romæ, nos quoque audieramus. De Cæsare intelligit.
Malorum facere sementim. Cic. 3. de Nat. Deor. 75. Hanc igitur tantam a diis immortalibus arbitramur malorum sementim esse factam.
Sementim, in Accusativo apud antiquos. Columel. lib. 2. cap. 10. Cato de R. R. sæpe ut cap. 28. Sementim facito ita.
Sementi, in Ablativo. Columel. lib. 2. cap. 9. Media fere sementi, &c. Sic ibidem, cap. 10. & cap. 12. Peracta sementi.

SEMENTA, æ, f. Si fides Gloss. Græcolat. in Σπόρος.

SEMENTĬCUS, a, um. Adj. [σπέρμιος] Quod seminari potest. Plin. lib. 18. cap. 7. Sementica autem, triticum, hordeum, fabam, napum, rapam appellant. Al. Sementiva.

SEMENTĪNUS, a, um. [σπορευτικὸς] Adj. ut, Sementina pira; vel a seminum multitudine, vel quod usque ad sementis tempus durent, dicta. Cato R. R. cap. 7. Pira volema, aniciana & sementina.
Dies sementina, Festum fuit antiquis celebratum, postquam terræ manmandassent semina agricolæ. Ovid. 1. Fast. 658.

Ter quater evolvi signantes tempora fastos
Nec sementina est ulla reperta dies.

Al. Sementiva.
Sementinæ feriæ, fuerant institutæ, quasi ex iis fruges grandescere possint. Paulus. conf. dict. seq.

SEMENTĪVUS, a, um. Adj. Quod seminatur. ut, Sementiva frumenta, Sementivum triticum, hordeum, faba, napus, rapa. Plin. lib. 18. cap. 7.
Sementivæ feriæ. Varro de R. R. lib. 1. cap. 2. In ipso statim initio, Sementivis feriis in ædem Telluris veneram. Paulo post, Num feriæ sementivæ otiosos vos huc adduxerunt? Sic enim habent plerique codices, non Sementinæ, nec Sementinis.

SEMENTIUM, i. n. σπέρμιον. Gloss. Græcolat. [Nisi Sementivum scribendum.

SEMENTĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Virg. in Ciri, 477. Sementifera Seriphos. Al. Serpentifera. Sic legit Taubm. cum Scalig.

SEMENTO, [σπερματίζω] āre. Semen producere. Plin. lib. 18. cap. 28. Est enim in primis inutile nasci herbas sementaturas.

SEMENTATIO, ōnis. f. Tertull. de Spectac. cap. 18.

SEMENTESCO, ĕre. Semen producere. *Venir a graine, Grainer.* Utitur semel & iterum Ruellius lib. 2. cap. 82.

SĔRO, serui, sertum, [πλέκω] ĕre. Admovere. Unde Asserere manum, veteres dicebant Comprehendere, quum eam reprehendebant in libertatem.
Serere, Texere, ordinare: quoniam ea, quæ ordinantur, annectuntur invicem atque cohærent. conf. in SERVIÆ.
Serere sermonem. i. e. Connectere. [Quod alii tamen, rectius opinor, a Sero, sevi arcessunt. Nam & Spargere sermones dicitur simili metaphora, & Græcis tritum σπείρειν λόγους, unde & composita vox σπερμολόγος.

SERTUS, a, um. Partic. [πλεκτὸς] Idem quod Contextus, compositus. ut, Sertæ coronæ. Lucan. lib. 10. 164.

Accipiunt sertas nardo florente coronas.

SERTUM, i. n. & SERTA, æ. f. [στέφανος, στέμμα, Gl. L. G. & G. L.] Serta dicuntur Coronæ; a Sertis, id est, digestis invicem floribus frondibusque ex quibus fieri coronæ solebant. Carisius lib. 1. Serta neutro genere dicuntur, ut Virg. 6. Ecl. 16.

Serta procul tantum capiti delapsa jacebant.

Sed Propert. 2. 24. 37. feminine extulit,

Quum tua præpendent demissæ in pocula sertæ.

Et Corn. Severus,

Huc ades Aonia crinem circundata serta.

Hæc Carisius. Propertii locus in quibusdam codd. aliter legitur, sed ita docti certatim restituerunt. V. Brœkh. not. Plaut. Asin. 4. 1. 58.

Tum si coronas, serta, unguenta jusserit
Ancillam ferre Veneri.

Incendes odores, & sertis redimiri jubebis, & rosa. Cic. 3. Tusc. 43.
Delapsa capiti serta. Virg. 6. Ecl. 16.
Flaventia serta. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 126.
Florida. Tibul. lib. 1. 1. 12.
Genialia. Ovid. 13 Met. 929.
Recentia. Virg. 1. Æn 421.
Spicea. Ovid. 3. Amor. 9. 36.
Stellantia serta. Claud. de Nupt. Honor. & Mar. 274.
Textilibus sertis omne rubebat iter. Martial. lib. 6. 80.

Variis sertis florentia limina. Virg. 4. Æn. 202.
Gerit myrtea serta. Tibul. lib. 1. 3. 66.
Innectunt odoratis tempora sertis. Ovid. 5. Trist. 3. 3.
Intendere locum sertis. V. INTENDO.
Legere serta. Virg. 10. Ecl. 41.
Ponere laurea serta in coma. Ovid. 2. Trist. 172.
Texere serta. Sen. Med. 10.
Vinctus Hymen tempora sertis. Ovid. 6. Epist. 44.

SERTOR, ab eodem verbo, V. in suo loco.

SERTO, āre. [στεφανόω] Gloss. Latinogræc. Sertat, στεφανοῖ.

SERO, adv. SEROTINUS. V. SERUS.

SEROPTA, SEROPTĀNUS, V. SAREPTA.

SERPENS, SERPERASTRUM, V. SERPO.

SERPO, psi, ptum, [ἕρπω, ἑρπύζω Gl. G. L.] ĕre. Repere, paulatim decurrere & progredi. Plin. lib. 9. cap. 13. Pinnis quibus in mari utuntur, humi quoque vice pedum serpunt. Et proprie Reptilibus animalibus tribuitur. Cic. 5. de Finib. 42. Serpere anguiculos.
Vipera serpit humo. Ovid. 3. de Pont. 3. 102.
Serpit draco subter supraque revolvens sese. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
Per humum serpere. Ovid. 15. Met. 689.
Serpere per humum dicitur herba. Plin. lib. 21. cap. 16.
Humi serpere, Oratione humili uti. Hor. de Arte Poet. 28.
Hedera serpit. Virg. 8. Ecl. 13.
Serpere, Manare, Propagari, Latius extendi, translate.
Ardor. Cic. 2. Tusc. 21. Nunc serpit ardor. i. e. Crescit.
Contagium serpit. Virg. 3. Georg. 469.
Dira per incautum serpunt contagia vulgus.
Cura altius serpit. Plin. lib. 14. cap. 11. i. e. Augetur.
Flamma. Liv. 30. 6. Ignibusque in proxima tecta conjectis, effusa flamma primo veluti sparsa pluribus locis reluxit: dein per continua serpens, uno repente omnia incendio hausit.
Flammæ tacitæ serpunt in viscera. Ovid. Rem. Amor. 105.
Lues. Martial. lib. 1. 79.
Indignas premeret pestis quum tabida fauces,
Inque ipsos vultus serperet atra lues.
Ulcera serpentia, Græci herpetes vocant. Plin. lib. 34. cap. 15.
Serpentia ulcera oris, quæ ἄφθας Græci nominant. Cels. lib. 2. cap. 1.
Ulcus serpit alte atque late. Cels. lib. 6. cap. 18.
Ad alios etiam hæc res serpit, i. e. Spectat. Ulp. in l. Si quis pecuniam. §. Quanquam. D. Si quis omissa causa.
Serpere in immensum. Cic. 3. de Nat. Deor. 52. Ergo hoc aut in immensum serpet, aut nihil horum recipiemus, nec illa infinita ratio superstitionis probabitur. conf. 51.
Serpit enim nescio quo modo per omnium vitam amicitia. Cic. de Amicit. 88.
Argumentum. Cic. 1. de Nat. Deor. 98. Etenim si semel, Velleji, suscipimus genus hoc argumenti, attende quo serpat.
Consuetudo. Cic. 1. Verr. 68. Putant fore uti si paulatim hæc consuetudo serpere ac prodire cœperit, &c.
Res etiam Serpere dicitur, per translationem, Quando paulatim provehitur sive procedit. Cic. de Amicit. 41. Serpit enim deinde res, quæ proclivius ad perniciem, quum semel cœpit, labitur.
Injuria. Cic. 4. Verr. 53. Quam facile serpat injuria, & consuetudo peccandi quam non facile reprimatur, videte Judices.
Lacrimæ serpunt per vulnera, Augetur luctus. Stat. 11. Theb. 608.
Malum. Cic. 5. Verr. 53. Ita serpit illud insitum in natura malum consuetudine peccandi libera, finem ut audaciæ statuere sibi non possit. Idem 4. in Catil. 6. Latius opinione disseminatum est hoc malum: manavit non solum per Italiam, verum etiam transcendit Alpes, & obscure serpens multas jam provincias occupavit.
Murmur serpit per agmina. Virg. 12. Æn. 239.
Rumor. Cic. pro Muren. 45. Jacet, diffidit, abjecit hastas: serpit hic rumor.
Simulatio. Cic. 14. Att. 16. Sustulisse mihi videtur simulationem desiderii, adhuc quæ serpebat in dies, & inveterata verebar ne periculosa nostris tyrannoctonis esset.
Serpere rem latius, vel longius. Liv. 28. 15. extr. Cic. 1. Att. 10.

SERPENS, entis. Partic. [ἕρπων] Quod longius ac latius serpit & divagatur. Cic. de Senect. 5. Quam serpentem multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum, ne silvescat sarmentis. De vite.
Sæcla serpentia ferarum. Lucret. lib. 6. 766.

SERPENS, entis. c. subst. [ἑρπετὸν Gl. L. G. & G. L.] Generale nomen est ad omnia, quæ humi repunt, citra usum pedum. Plin. lib. 8. cap. 14. Nota est, in Punicis bellis ad flumen Bagradam a Regulo imperatore, balistis tormentisque, ut oppidum aliquod, expugnata serpens CXX pedum longitudinis. Idem lib. 8 cap. 23. Nec pedibus pavendas tantum serpentes, sed & missili volare tormento.
Lapsus serpentum. V. LABOR, ĕris.
Oculi serpentium ignei. Sen. Herc. fur. 4. 3.
Pares serpentum spiræ. Virg. 12. Æn. 848.
Immani corpore serpens. Lucret. lib. 5. 34.
Atris ille malum virus serpentibus addit. Virg. 1. Georg. 129.
Attollens minas serpens. V. ATTOLLO.
Cæruleus serpens. Ovid. 3. Met. 38.
Dira. Ovid. 2. Met. 651.
Letiferi serpentes. Lucan. lib. 9. 384.
Lubrica. Lucret. lib. 4. 58.
Minax vibrante lingua. Lucret. lib. 3. 658.
Pigra. Ovid. 2. Amor. 13. 13.
Tumens. Claud. 6. Paneg.
Malthios herba, quam quum serpentes comederent, senium deponerent ætatis. Lactant. in lib. 4. Thebaid. H. St.
Serpentes, pro Pediculis. Plin. lib. 7. cap. 51. Morborum vero tam infinita est multitudo, ut Pherecydes Syrius copia serpentium ex corpore ejus erumpente exspiraverit. Diog. Laert. lib. 1. in Pherecyde, Alii a pediculis consumptum, obiisse diem tradunt. Idem tradit Ælianus Var. Hist. 5. 2. Serenus cap. 5. Proinde Cornarius in 7. cap. lib. 1. Galeni de Compositione pharmacorum secundum locos, recte sic exponit verba Plinii: Neque aliud serpentium genus accipio, quam pediculorum. Solent enim Græci ἑρπετὰ simpliciter, & ἑρπετὰ ἐν τῇ κεφαλῇ, pediculos appellare, quos Plinius eorum imitatione, serpentium voce expressit. [Cic. 3. de Offic. 54. Serpentes sunt Cimices.

SERPENTĪNUS, a, um. Adj. Justin. 32. 4. 6. Omne serpentinum genus. al. Serpentium.

SERPENTARIA, æ. f. herba, quæ vocatur & Viperina. Apul. de Herb. cap. 5. V. Botanicos.

SERPENTĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Virg. in Ciri, 477. Seriphus serpentifera. Sic enim legendum est cum Scaligero; non ut quidam, Sementifera.

SERPENTIGĔNA, æ, c. [ὀφιογενής] Ex serpentibus natus. Ovid. 7. Met. 212.
Vos serpentigenis in se fera bella dedistis.

SERPENTĬGER, ĕra, ĕrum. Adj. [ὀφιοῦχος] Ovid. 4. Trist. 7. 17.
Sphyngaque, & Harpyias serpentigerosque Gigantes. al. Serpentipedes.

SERPENTIPES, V. SERPENTIGER.

SERPĔRASTRUM, i. n. Instrumentum, quod geniculis puerorum ambulare discentium alligabatur, ne vari fierent, aut compernes. Varr. lib. 8. de L. L. 5. Non sequitur ut stulte faciant, qui pueris in geniculis alligent serperastra, ut eorum depravata corrigant crura, &c.
Serperastri translate. Cic. 7. Att. 3. De serperastris cohortis meæ nihil est quod doleas. Ipsi enim se collegerunt admiratione integritatis meæ. Serperastros interpretatur Turneb. Advers. 21. 7. Homines avarissimos & sordidissimos, quales erant Prætorum & Proconsulum comites, velut omnia radentes, assimiles rastris per humum serpentibus, & radentibus: jocoseque sic appellavit, ad illa interim alludens serperastra, quæ geniculis infantium adminicula, juvandi gressus causa, alligata adhibebantur, ne compernes fierent. Paul. Manut. explicat, Homines qui nihil sublime cogitent, sed humi serpant, pecuniæ, qua nihil sordidius, addicti. Suspicatur tamen legi posse Cerberastris, quasi Cerberi imitatoribus, famelicis videlicet hominibus, & ad pecuniam, tanquam Cerberus offam latrantibus. Bos. Sirpirastris, quasi a Sirpando, h. e. Ligando. [Quod minus probo. Pessime, qui masculinum faciunt, quasi a Serperaster. Serperastra sunt, quibus pueri Serpere, i. e. Repere, sensimque ambulare discebant. Sic vero Cohortem suam Tullius vocat, quod ejus adminiculo in provinciæ administratione non minus indigeret, quam pueri serperastris ad rependdum, prohibendumque, ne vaciæ fiant.

SERPĪGO, ĭnis. f. Mantuanus,
— longa serpigine tandem
Munda cutis nitet.

SERPICŬLA, æ. f. Propert. 4. 2. 40.
Serpiculis medio pulvere ferre rosam. Sed rectius legitur Sirpiculis. q. f. l. V.

SERPULA, a verbo Serpo; Serpens a Festo dicitur. Messala, Serpula serpserit, serpens inrepserit. Paul.

SERPYLLUM, i. n. vel SERPYLLUS, i. m. [ἕρπυλλος, ἢ ἕρπυλλον, εἶδος βοτάνης, Ἀγριόσπαρον Gl. L. G.] Herba parvorum foliorum. Plin. lib. 20. cap. 22. Serpyllum a serpendo putant dictum. Quod in silvestri evenit, in petris maxime. Sativum non serpit, sed ad palmi altitudinem increscit. Pinguius voluntarium, & candidioribus foliis, & ramis adversus serpentes efficax, maxime cenchrin. Varro 1. de R. R. cap. 35. A Favonio usque ad Arcturi exortum recte serpyllum. Virg. 2. Ecl. 11.
Allia, serpyllumque, herbas contundit olentes.
Olentia serpylla. Virg. 4. Georg. 31. Quidam per i Latinum Serpillum scribi malunt, in Gloss. exstat per u, Serpullum.

SERRA, æ. f. [πρίων Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum dentatum, quo ligna potissimum secantur. Columel. lib. 5. cap. 6. Uno ictu arborem præcidi: si minus, serra desecari. Martial. 14. Epigr. 143.
Et pingues tunicas serra secare potest. Columel. de Arborib. cap. 9. Vitem serra præcidito, & plagam lævato: taleas recidito.
Usum serræ repperit Perdix. Ovid. 8. Met. 246.
Serra, Instrumentum ligneum, quo trahentibus bobus homines torquebantur.
Serra, Genus aciei militaris. Veget. de Re mil. 3. 19. extr. Item, inquit, serra dicitur, quæ ab strenuis directa, ante frontem opponitur hostibus, ut turbata acies reparetur.
Serra præliari dicitur, cum assidue acceditur, recediturque, neque ullo consistitur tempore. Cato de Re Milit. Sive forte opus sit cuneo, aut globo, aut forcipe, aut turribus, aut serra, uti adoriare. Festus.
Serram ducere cum aliquo. Varr. 3. de R. R. 6. pr. De pavone, inquit, libere licet dicas, quia discessit Fircellius, qui, secus si quid diceres de iis, gentilitatis causa, fortasse an tecum duceret serram. Quidam locum explicant de Serra militari, Festi & Vegetii auctoritate freti. Nam Serra pugnari dicitur, cum subinde acceditur ad hostem & receditur. Verum hanc expositionem ingeniosiorem, quam veriorem Turnebus credit, existimatque Varronem dicere, Fircellium Pavonem, propter nomen commune & gentilitatem, quæ ei cum pavonibus intercedebat, si quis de eis secus, id est male loqueretur, streperum & odiosum putaturum fuisse, neque libentius hominem eum auditurum, quam stridentem & obstrepentem serram, cujus argutia auribus molesta est. Hæc ille Advers. 8. 7. Ante Scalig. legebatur, Fortasse ante eum. Sed hæc lectio, codd. meliorum. Est autem Serram ducere cum aliquo, Altercari. [Sunt qui Sertam legunt, & de conjuncta opera in eadem re exponunt. Cui sententiæ repugnare videtur, quod præcedit, Qui, secus si quid diceres de iis. Quæ altercationis minas postulant.
Serra, Genus piscis marini, apud Plin. lib. 32. cap. 11.
Serra, Tiberini fluvii cognomen. Servius in illud 8. Æn. 63.
— ego sum, pleno quem flumine cernis
Stringentem ripas, & pinguia culta secantem,
Cæruleus Tibris, cælo gratissimus amnis. Stringentem, (inquit) Radentem, imminuentem. Nam hoc est Tiberini fluminis proprium, adeo ut ab antiquis Rumon dictus sit, quasi ripas ruminans & exedens: in sacris etiam Serra dibebatur: unde ait nunc,
— & pinguia culta secantem. In aliqua etiam urbis parte Terentum dicitur, eo quod ripas terat. Hactenus Servius.

SERRŬLA, æ. f. dimin. [πριόνιον] Columel. de Arbor. cap 6. Et si fieri potest, juxta aliquem nodum serrula desecato. Cic. pro Cluent. 180. Quidam ex amicis Sassiæ recordatus est, se nuper in auctione quadam vidisse in rebus minutis aduncam ex omni parte dentium, & tortuosam venire serrulam, qua illud potuisse ita circumsecari videretur.

SERRĀTUS, a, um. Adj. [πριονωτὸς] Ad modum serræ factus. Plin. lib. 11. cap. 37. Dentium tria genera, Serrati, aut continui, aut exserti. Serrati

rati pectinatim coeuntes, ne contrario occurſu atterantur, ut ſerpentibus, piſcibus, canibus. Continui, ut homini, equo. Exſerti, apro, hippopotamo, elephanti.
Serrato ambitu folia. Plin. lib. 25. cap. 6.
Serrati nummi, ab impreſſa ſerræ nota appellati. Tacit. de Morib. German. 5. 7. Pecuniam probant veterem, & diu notam, ſerratos bigatosque. Quem ſane locum Rhenanus in caſtigationibus in Tacitum ex Plinii lib. 33. cap. 3. hunc in modum explicat, Nota argenti, inquit, fuere bigæ atque quadrigæ, & deinde bigati, quadrigatique dicti. Porro argenti bigati ex Gallis Bojis, item ex Liguribus Romam allati ſæpe fit mentio Livio. Nec aliter apparet ſerratos ab impreſſa ſerræ nota appellatos. [Immo, quia ſerratim in ambitu inciſi erant, cujus generis adhuc reperiuntur. Id autem factum, ne ſubærato nummo deciperentur.
SERRATIM, Adv. Serræ modo. Vitruv. 6. 11. Serratim conſtrui.
SERRĀGO, ĭnis. f. Scobs, quæ humi cadit, cum quid ſerra ſcinditur. Plin. 37. 2. Infeſtantur plurimis vitiis, ſcabro, ſerragine. Cæl. Aurel. Acut. 1. 14. Cornu caprinum nigrum, ſed ſerrago ejus alba.
SERRĀRIUS, i. m. [λιθοπελεκὺς] Gloſſ. Cyrilli. i. e. Marmoris ſector.
SERRO, [πρίζω Gl. L. G. & G. L.] āre. Serram ducere, vel Serra diſſecare. Sil. lib. 6. 184.
Auro ſerravit ramos Junonius anguis. [Immo Servavit. Imperat. Serra, πρίσον. Gloſſ. Latinogræc.
SERRĀTUS, a, um. Partic. [πεπρισμένος] Quod ſerra ſectum eſt.
SERRĀTŪRA, æ. f. [πρίσις Gl. G. L.] Actus ſerrandi. Pallad. 3. 17. [In Gloſſ. exſtat tantum Serr. ſed Serratura, vel Serracio legendum.
SĔRRĀBĪLIS, e. Adj. Quod ſerra facile ſecari poteſt. Plin. 16. 43. Serrabilia ac ſectilia, quæ modice humida. Sic legit Harduinus, quem vide in locum.
SERRĀCUM, i. n. Quod ſerræ inſtar radit. Sidon. 4. Epiſt. 18. V. SARRACUM.
SERRACULUM, i. n. dimin. Gloſſ. Vet. Græc. Lat. πηδάλιον, Gubernaculum, Clavum, Serraculum.
SERRĀTŌRIUS, a, um. Adj. Ammian. 23. 4. Serratoria machina.
SERRĀTRINA, æ. f. ut, Moletrina apud Non. 1. 320.
SERRĀNUS, C. ſeu M. Atilius Serranus a Serendo dictus, ut vult Plin. & Serv. in illud Virg. 6. Æn. 844.
— parvoque potentem
Fabricium, vel te ſolco Serrane ſerentem? Subaud. Tacitum relinquat? Sed V. SERANUS, ſuo loco.
SERRĀTA, æ. f. [χαμαίδρυς] Herba, a ſerrato foliorum ambitu ſic dicta. Plin. lib. 24. cap. 16. Chamædrys herba eſt, quæ Latine triſſago dicitur. Aliqui eam chamæropem, alii ſerratam, &c. appellavere.
SERRATŬLA, æ. f. [κέστρον] Herba. Plin. lib. 25. cap. 8. Vettones in Hiſpania eam, quæ Vettonica dicitur in Gallia, in Italia autem ſerratula, a Græcis ceſtros, aut pſychotrophon, ante cunctas laudatiſſima.
SERRHĒUM, ſive SERRHĪUM, i. n. [Σέῤῥειον] Mons Thraciæ, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 11. Meminit & Stephanus.
SERRHI, [Σέῤῥοι] Populi ſunt Colchidi vicini inter Cercetas & Cephalotomos ſiti, quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 5.
SERTOR, ōris. m. Prænomen Æquiçolarum, eoque appellatus eſt Sertor Reſius, qui primus jus feciale inſtituit. Fuit vero ita vocatus, qui per ſationem natus eſt. Prob. in epit. Val. Max. de Nom. rat. De Sertore hæc habet Feſtus: Sertorem quidam putant dictum a prendendo, quia cum cuiquam adſerat manum, educendi ejus gratia ex ſervitute in libertatem, vocetur adſertor; cum veriſimilius ſit dictum quod ſereret aliquid, ac potius adſertorem a ſerendo accepiſſe nomen, cum aliquem ſerat, petendo in libertatem eandem, qua ipſe ſit, id eſt jungat, quia fruges cum ſeruntur terræ jungit.
SERTŌRIUS, i. m. Gentile nomen, item a Sertore ductum; quo raro uſi ſunt Romani.
Hujuſce nominis celeberrimus fuit C. Sertorius, Nurſia oriundus, qui partium Marianarum fuit una cum Cinna, moderatius tamen ſe geſſit quam alii. Sulla redeunte e bello Mithridatico, Urbisque potente, ipſe quoque in Hiſpaniam aufugit: ubi brevi tempore ob virtutem, ſibi gratiam earum gentium conciliavit, traditurque per eum Hiſpanos, diſciplinam rei militaris Romanam didiciſſe, ac fortiores deinde fuiſſe. Dux Luſitanorum delectus, parvis copiis multas urbes ſubegit. Sed & quatuor Romanorum duces contra ſe miſſos variis cladibus afflixit. Primum Cottam navali prælio ſuperavit. Aufidium Hiſpaniæ Prætorem cum duobus millibus civium Romanorum interfecit. Domitium Proconſulem contrivit. Poſtremo Toranium a Metello miſſum cum toto exercitu delevit. Denique a Perpenna, ſocio belli & ejuſdem factionis, per proditionem in cœna interfectus eſt. Ex Plutarcho. Hic Cervam albam a Luſitano quodam nactus, hanc ſibi divinitus oblatam, & inſtinctam Dianæ numine colloqui ſecum, monereque ac docere quæ utilia factu eſſent prædicabat, quo facilius barbari duriora imperata perficerent. teſtis Gell. 15. 22. Lucan. lib. 2. 549.
Quique feros movit Sertorius exſul Iberos.
SERTULA Campana, [μελίλωτος] Herba, quæ Melilotus alias dicitur. Plin. lib. 21. cap. 9.
SERTUM, V. SERO, ſerui.
SERVIA, æ. f. [στέφανος] Sertum quod ex floribus fiebat. Plin. lib. 21. cap. 2. Tenuioribus utebantur antiqui ſtrophia appellantes, unde nata ſtrophiola. Quin & vocabulum ipſum tarde communicatum eſt, inter ſacra tantum & bellicos honores, coronis ſuum nomen vindicantibus. Quum vero e floribus fierent ſerta, a ferendo ſerviæ appellabantur: quod apud Græcos quoque non adeo antiquitus placuit. Hard. conj. Fierent, ſerta a ſerendo ſerieve.
SERVIA, æ. f. item Regio in Europa inter Danubium & Illyriam ſita; olim Mœſia ſuperior dicta eſt.
SERVILIUS, i. m. [Σερβίλιος] Nomen gentis Albanæ primum, deinde Romanæ plebejæ, in qua clari viri plures fuerunt, quos memorarunt Cicero, Livius, Tacitus, Valerius & alii.
SERVILIA, æ. f. [Σερβιλία] M. Bruti mater, cujus meminit Sueton. Cæſ. cap. 50.
SERVILIUS, a, um. Adj. ut, Lex Servilia, ſcil. Agraria, quæ lata eſt a P. Servilio Rullo, Trib. pl. quam Cicero tribus orationibus oppugnavit. V. Tacit. 12. Ann. 60.
Servilius Lacus, appellabatur ab eo qui eum faciendum curaverat, in principio vici Jugati, continens Baſilicæ Juliæ, in quo loco fuit effigies Hydræ poſita a M. Agrippa. Feſtus.

SERVILIANUS, a, um. Adj Tacit. 15. Ann. 55. Horti Serviliani.
SERVILIS, SERVILITER, SERVIO, SERVITIUM, SERVITUDO, SERVITUS. V. Servus, in SERVO, are.
SERVIUS, [Σέρβιος] Prænomen apud Romanos fuit, ejus qui mortua matre in utero ſervatus eſt. Prob. in Val. Max. epit. de Nomin. conf. in PRÆNOMEN.
Servius Tullius præcipuus ſanctor legum fuit. Tacit. 3. Ann. 26.
SERVIANUS, a, um. Adj. a nomine Servius, ut pleraque alia a ſimilibus. derivata. Serviana actio. §. item Serviana. De actionib. lib 4. Inſtitutionum civilium. l. ult. De Salviano interd. in P. [An Serviliana?
SĔRUM, i, n. [ὀῤῥὸς τοῦ γάλακτος Gl. L. G. & G. L.] Aqua lactis. Plin. lib. 11. cap. 41. Mirum, Barbaras gentes, quæ lacte vivant, ignorare aut ſpernere caſei tot ſæculis dotem, denſantes id alioquin in acorem jucundum, & pingue butyrum: ſpuma id eſt lactis, concretiuſque, quam quod ſerum vocatur. Idem lib. 28. cap. 9. Quidam & ipſum ſerum jam multo potentiſſimum decoquunt ad tertias partes, & ſub dio refrigerant. Virg. 3. Georg. 406. — acremque moloſſum
Paſce ſero pingui.
Liquidum ſerum. Ovid. 4. Faſt. 770.
Serum, in alia ſignificatione, V. SERUS, adj.
SERĀRIUS, a, um. Adj. ut Porcus ſerarius, V. in PORCUS.
SERESCO, ĕre, In ſerum abire. Plin. lib. 11. cap. 41. Omne autem (lac) igne ſpiſſatur, frigore ſereſcit.
De alia verbi ſignificatione V. ſuo ordine.
SERVO, [τηρέω, φυλάττω, Gl. G. L. & L. G] āre. Tutor, tueor, cuſtodio.
Hœdos paſcentes ſervare. Virg. 3. Eclog. 12.
Cura ſervandi dominam penes Bagoum. Ovid. 2. Amor. 2. 1. Ovid. 2. Amor. 3. 1.
Hei mihi, quod dominam, nec vir nec femina, ſervas.
Dare ſervandam aliquam alicui. Ovid. 1. Met. 624.
Servare aliquid alicui, Cuſtodire, tueri. Ter. Eun. 5. 8. 19. Juppiter ſerva obſecro hæc nobis bona.
Veſtimenta. Plaut. Rud. 2. 3. 52. — qui it lavatum
In balineas, ibi quum ſedulo ſua veſtimenta ſervat,
Tamen ſurripiuntur.
Servare domum, & Domi in Indice in Terentium ex pag. H. St. Voluit paginam forſan adſcribere. V. Donat. in Eun. 4. 7. 10. Al. Domi.
Limen ſervare. Virg. 6. Æn. 402.
Muros tuto aggere ſervare. Virg. 9. Æn. 43.
Pecudes ſervare vallibus. Ovid. 1. de Arte Am. 28.
Retia ſervo dum tu ſectaris apros. Virg. 3. Ecl. 75.
Intus ſerva, V. INTUS. conf. Domum ſervare ſupra.
De cælo ſervare, eſt Nuntiare aut pluiſſe aut intonuiſſe: ideoque diremptum eſſe auſpicium, vel contra auſpicia eſſe factum. Cic. pro Domo 39 Negant fas eſſe agi cum populo, quum de cælo ſervatum ſit. Et 2. Att 10. Bibulus de cælo tum ſervaſſet, necne, ſibi quærendum non fuiſſe. Eidem 4. 3. Proſcripſit, ſe per omnes dies comitiales de cælo ſervaturum. Ex Budæo. [Verbum Augurale, quod ad omnia, in cælo obſervata pertinebat, quæ auſpicia vitiare poſſent.
Amicitiam ſervare, Conſervare. Cic. de Amicit. 25.
Amicos ſervare & retinere. Hor. 1. Serm. 1. 89.
Amorem nati ſervare. Virg. 2. Æn. 789.
Animi rectum ſervare. Hor. 2. Serm. 3. 201.
Concentum ſervare. Cic. 4. de Fin. 75. Ut, inquit, in fidibus pluribus, ſi nulla earum ita contenta numeris ſit, ut concentum ſervare poſſit, omnes æque incontentæ ſint.
Connubia ſervare, Connubio junctum eſſe. Virg. 3. Æn. 319.
Hectoris Andromache Pyrrhin' connubia ſervas?
Conſuetudinem. Columel. lib. 11. cap. 3. Servantque adhuc antiquorum conſuetudinem religioſiores agricolæ.
Conſuetudinem in re aliqua facienda. Cic. 5. Fam. 9. Si tuam conſuetudinem in patrociniis tuendis ſervas, P. Vatinius cliens advenit.
Conſulta qui patrum, qui leges, juraque ſervat. Hor. 1. Epiſt. 16. 41.
Curſum eundem conſtantiſſime ſervare. Cic. 1. Tuſc. 72. Tum in eodem orbe, in duodecim partes diſtributo, quinque ferri ſtellas, eoſdem curſus conſtantiſſime ſervantes diſparibus inter ſe motibus.
Fidem ſervare, Præſtare promiſſum. Plaut. Moſtel. 4. 3. 29. Ter. And. 1. 5. 45.
Ut neque me conſuetudo, neque amor, neque pudor
Commoveat, neque commoneat, ut ſervem fidem?
Fidem ſervare, & manere promiſſis. Virg. 2. Æn. 161.
Fidem ſervare in eo quod dixeris. Ter. Hec. 3. 3. 42. Cic. in Vatin. 15. Secundum ea quæro, ſervariſne in eo fidem?
Fidem ſervare de re aliqua. Cæſ. 6. Bell. Gall. cap. 35.
Fidem veritatis ſervare. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Fœdera ſervare. Ovid. 2. Faſt. 159.
Gloriam alicujus rei ſervare. Plaut. Rud. 2. 6. 40.
Qui ſemper ſervas gloriam aritudinis.
Inſtitutum ſervare. Cæſ. 3. Bell. Civil. cap. 75. Cic. 4. Acad. 123. In eodem tanta prudentia fuit in conſtituendis temperandisque civitatibus, tanta æquitas, ut hodie ſtet Aſia Luculli inſtitutis ſervandis, & quaſi veſtigiis perſequendis.
Jura induciarum ſervare. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 85.
Jusjurandum ſervare. Nepos, 17. 2. 5.
Modum, h. e. Menſuram tenere & obſervare. Columel. lib. 8. cap. 5.
Morem ab antiquis traditum ſervare. Hor. 1. Serm. 4. 117.
Odorem, Retinere. Hor. 1. Epiſt. 2. 69.
Quo ſemel eſt imbuta recens, ſervabit odorem Teſta diu.
Officium adverſus inimicum. Cic. 1. Off. 34. Sunt autem quædam officia etiam adverſus eos ſervanda, a quibus injuriam acceperis.
Ordinem. Liv. 26. extr. Hunc ordinem laboris quietiſque, quoad Carthagine morati ſunt, ſervarunt.
Otia intrepido vultu ſervare. Sil. 11. 230. De Decio loquitur, qui quum Annibalem intra mœnia ſuſcipi audiret, non ſolum non fugiebat, ſed otioſe in foro ambulabat.
Promiſſum. Plaut. Amph. 5. 3. 1. Cic. 1. Off. 51. Nec promiſſa igitur ſervanda ſunt ea, quæ ſint iis, quibus promiſeris, inutilia.
Pudicitiam. Virg. 2. Georg. 524.
Religionem ſervare. Nepos, 13. 2. 5.
Temperamentum. Plin. lib. 15. cap. 3. Qui medium temperamentum in hoc ſervant, perticis decutiunt.

Vices

Vices deſcriptas ſervare, & operum labores. Hor. in Arte Poet. 86.

Servare, [σώζειν] Conſervare, Liberare. Plaut. Epid. 3. 2. 43. Me quidem certo ſervavit conſiliis ſuis. Cic. 1. Att. 9. Cic. 14. Fam. 2. Te nunc, mea Terentia, ſic vexari, ſic jacere in lacrimis & ſordibus: idque fieri mea culpa, qui ceteros ſervavi, ut nos periremus!

Clodium, Appii filium, credo te audiſſe cum veſte muliebri deprehenſum domi C. Cæſaris, quum pro populo fieret, eumque per manus ſervulæ ſervatum & eductum.

Ope noſtra ſervare aliquem. Ovid. 7. Met. 39.

Invitum qui ſervat, idem facit occidenti. Hor. in Arte Poet. 467.

Servare ſuum, pro Recuperare. Ulpianus. D. de fidejuſſ. & mandat. in l ſi mandatu meo, x. Titio credideris; & cum Titio egeris, ego non liberabor. Sed in id duntaxat tibi obligatus ero, quod a Titio ſervare non potueris. Modeſt. in l. ſi fidejuſſores. D. eod. tit. Si fidejuſſores in id accepti ſunt, quod a curatore ſervari non poſſit, & poſt impletam legitimam ætatem, tam ab ipſo, quam ab hæredibus, ejus ſolidum ſervari potuerit. Cic. 5. Fam. 20. Sed ego putavi eſſe viri boni, quum populis ſuum ſervaret, conſulere fortunis tot vel amicorum vel civium. Idem 3. Q. frat. 1. Calvus ajebat aqua dempta, & ejus aquæ jure conſtituto, & ſervitute illi fundo impoſita, tamen nos pretium ſervare poſſe, ſi vendere vellemus. Budæus. [Sic Creditum ſervare. Suet. Claud. 16.

Ad reditum, vel ad alia tempora ſervare. Cic. 8. Att. 2. Non expulſi, ſed evocati e patria, quam non ſervandam ad reditum noſtrum, ſed diripiendam & inflammandam reliquimus. Idem 2. Offic. 75. Utinam, inquit, C. Pontius Samnis, ad illa tempora fortuna me ſervaſſet.

Eo me ſervavi. Cic. 5. Att. 17. Paucis diebus habebam certos homines, quibus darem litteras: itaque eo me ſervavi.

Integra omnia principi ſervare. Plin. Epiſt. 126.

Vinum ſervare in vetuſtatem. Cato R. R. cap. 114. Columel. 12. 28.

Vulnus æternum ſervare ſub pectore. Virg. 1. Æn. 40.

Diligenter ac ſuſpicioſe ſervare, Obſervare. Ter. Heaut. 4. 4. 12. Dic me hic oppido eſſe invitam, atque ſervari. Al. Adſervari. Virg. 1. Georg. 335.

Hoc metuens, cæli menſes & ſidera ſerva. Idem 6. Æn. 338.
Qui Lybico nuper curſu dum ſidera ſervat
Exciderat puppi. Non. 4. 411.

Servaveris, pro Vide ne feceris. Plaut. Amph. 1. 1. 157.

Quid, ſi ego illum tractim tangam, ut dormiat? s. ſervaveris.

Διαφυλάξαι. *Garde toi bien.* H. St.

Servare, Inhabitare, poſſidere. Virg 4. Georg. 383.

Centum quæ ſilvas, centum quæ flumina ſervant. Philarg. & Nonius l. c.

Servare, Tenere. Virg. 7. Æn. 179.

— curvam ſervans ſub imagine falcem.

SERVANS, antis. [φυλάσσων καὶ φύλαξ, Gl. L. G.] Partic. Lumina ſervantia. Ovid. 1. Met. 684.

Servans æqui, Φύλαξ τοῦ δικαίου. Gloſſ. Latinogræc.

Æqui ſervantiſſimus. Virg. 2. Æn. 427. i. e. Obſervantiſſimus.

SERVĀTUS, a, um. [πεφυλαγμένος] aliud Partic. ut Ovid 8. Met. 459.

Servatusque tuos juvenis ſervaverat annos. De ramo, qui quamdiu duraturus erat, tamdiu etiam victurus Meleager.

Centum clavibus ſervatus. Hor. 2. Carm. 14. 25.

Amores ad finem ſervati. Ovid. 11. Met. 750.

Odium ſervatum perenni ſtudio. Sil. lib. 1. 17.

Servatus [σεσωσμένος] Ovid. 3. Triſt. 1. 48.

Servatos cives indicat hujus ope.

Vitam ſervatam dote aliqua rependere. Ovid. 5. Met. 15.

SERVĀTOR, ōris. m. [τηρητὴς, φύλαξ Gl. G. L.] Qui ſervat, Cuſtodit. Servator, qui & Salvator, [σωτὴρ] Qui ſervat & liberat. Liv. 34. 50. Quorum agmen imperator ſecutus, proſequentibus cunctis, ſervatorem, liberatoremque acclamantibus, ſalutatis dimiſſisque eis, eadem qua venerat via, Elatiam rediit. Senec. Nec ſervatoris illum loco numerabo, ſed fœneratoris, cui ſciam reddendum quod accepi.

SERVĀTRIX, īcis. f. [σώτειρα] Ter. Hec. 5. 4. 16.

O Bacchis, ô mea Bacchis, ſervatrix mea. Cic. 5. de Fin. 29. Non dubitemque dicere omnem naturam eſſe ſervatricem ſui, idque habere propoſitum, quaſi finem & extremum, ſe ut cuſtodiat quam in optimo ſui generis ſtatu. Inſcript. Gruteri, p. 97. n. 7. PROSERPINAE SERVATRICI. [Frequentius tamen diis Conſervatorum & Conſervatricum deabus, cognomina tribuuntur, ut ſæpe in nummis.

SERVATŌRIUM, i. n. [φυλακτήριον] Gloſſ. Gr. Lat.

SERVABĬLIS, e. Adj. [σώσιμος] Quod poteſt ſervari. Ovid. 4. Triſt. 5. 21.

Et tutare caput nulli ſervabile.

Duracina ſine ullis vaſis in vite ſervabilis. Plin. lib. 14. cap. 3.

SERVACŬLUM, i. n. pro Anchora, quaſi σωτήριον. Ulpianus l. 29. §. 2. D. ad l. Aquil. Parvi refert, navem immittendo, aut ſervaculum ad navem ducendo, an tua manu damnum dederis. Serraculum Cujac.

SERVUS, i. m. [δοῦλος, Gl. omn. L. G. & λάτρις, G. L. οἰκέτης] a Servo, āre, dictum, dicit Perottus: quia in bello ſervi non necabantur, ſed vivi ſervabantur. Eſt autem ſervus, Qui domino alieno contra naturam, juris conſtitutione ſubjicitur. Cic. 5. Verr. Quum vero hoc nemini perſuadere poſſis, te tam amentem fuiſſe, ut Apronium & Turpionem, ſervos homines, tuo, liberorumque tuorum periculo divites fieri velles.

Ad limina ſervus. V. LIMEN.

Comicus ſervus. V. Comicus teſtis, in TESTIS.

Fallax ſervus. Ovid. 1. Amor. 15. 17.

Infidus ſervus. V. INFIDUS.

Lautiores ſervi. V. LAUTUS.

Mali ſervi lingua, pars peſſima. Juven. 9. Sat. 120.

Peculioſus ſervus. V. Peculioſus, in PECULIUM.

Perfidi ſervi. Hor. Epod. 9. 10.

Servi miniſteria; modo ab officio, quod in familia exercent, modo ab alio eventu nomina acceperunt: ut,

Atriarii Servi, qui & Atrienſes, ab Atrio, quod eſt proprie locus (auctore Volſcio) ante vel circa domum, remotius tamen, ſed ad domum, pertinens.

Adſcriptitii.

Amanuenſes.

Apolides.

Aquarii.

Artifices l. ult. De oper. ſerv. in Pandect.

Capſarii, vel Carpſarii.

Diſpenſatores. l. ult. de ſerv. corrupt.

Focarii.

Fornacarii, a Fornace calcaria.

Fructuarius. l. Sed & ſicuti. D. de uſu fruct.

Hercitæ, Qui verſantur in agris.

Hereditarius.

Heres neceſſarius.

Inſularii.

Integræ opinionis.

Lecticarii.

Mediaſtini.

Orcini.

Ordinarius ſervus, Qui præeſt aliis. Juſtinian. lib. 2. tit. De legatis. §. Si qui ancillas. conf. in ORDO.

Originarii.

Peculiaris ſervus. V. Peculiaris, in PECULIUM.

Pileati, Budæus in notis ad Pand.

Publicus, l. Non aliter. De adoption. in Pandectis, & aliis multis in jure Civili locis.

Receptitius, Qui, aut excipitur, aut redhibetur ob vitium.

Saccularii.

Supellecticarius. l. 12. D. De de Inſtruct. vel inſtr.

Vicarius, Qui ſerviebat ſervo ordinario, ejuſque vices gerebat. Huc reſpicit Martial. 2. 18. 7.

Eſſe ſat eſt ſervum, jam nolo vicarius eſſe. [Gloſſ. Græcolat. Δοῦλος οἰκέτου, Vicarius.

Urbanus. l. ſervis urbanis. de legat. 3. Hæc & alia ex Civilis juris voluminibus facile ſciri poterunt; Budæus porro in notis, Ferrarius, Cujacius & alii finitiones monſtrabunt, ſed & ſub ſuis attributis omnia ſunt explicata. Plenius ap. Pignor. de Serv. vel Pitiſc.

Manumittere ſervum. V. Manumitto, in MANUS.

Mercari ſervum. Hor. 1. Epiſt 6. 50.

Libidinum ſervus, translate. Plin. Epiſt. 175.

Servorum feriæ Idibus Auguſti Romæ celebrabantur, quia eo die Rex Tullius, filius ancillæ, ædem Dianæ dedicaverit in Aventino, cujus tutelæ ſint cervi, a quorum celeritate fugitivos vocent ſervos. Feſtus. V. Dacer.

SERVA, æ. f. [δούλη, Gl. L. G.] Ancilla. Ulp. in l. doli. D. de ſervo corrupto, Si ſervus, ſervave dicetur, &c. Rurſus in l. 1. in princip. eod. tit. Matre ſerva creatus; de Servio Tullio Florus, 1. 6. 1. [De eodem Liv. 1. 39. extr. Ut ſerva natus crederetur. Et 47. Servum, ſervaque natum. Et 4. 3. Captiva Corniculana natum, patre nullo, matre ſerva. Ubi Serva per appoſitionem poſitum.

SERVUS, a, um. Adj. [δουλεῦον] ut, Serva prædia, Quæ alicui obſtricta ſunt. Cic. 3. de Lege Agr. 19. Optimo enim jure ea ſunt profecto prædia, quæ optima conditione ſunt, libera meliore jure ſunt, quam ſerva. Hic Liberum oppoſuit Servo. Lucan. lib. 6. 162.

O famuli turpes, ſervum pecus.

Horat. O imitatores ſervum pecus! H. St. Hor. 1. Epiſt. 19. 19. Deſiderabatur in Lugd.

Ædes ſervæ. Marcianus in l. ſi binarum. D. de ſervit. urb. præd.

Aqua ſerva. Ovid. 1. Amor. 6. 26.

Area ſerva. Julian. in l. Et qui duas. D. de ſervit. urb. præd.

Fundus ſervus. Ulp. in l. traditio. §. 1. De acquir. rer. domin.

Manus ſerva. Ovid. 6. Faſt. 558.

Pectus ſervum vitiis. Ovid. Rem. Amor. 54.

SERVŬLUS, i. m. dimin. [δουλάριον Gl. G. L.] Ter. And. 1. 1. 56.

— obſervabam mane illorum ſervulos
Venientes, aut abeuntes, rogitabam, heus, puer! Cic. 3. Off. 89. Quærit, ſi in mari jactura facienda ſit, equine pretioſi potius jacturam faciat, an ſervuli vilis? Idem 4. de Fin. At quid inter parentem & ſervulum interſit, intelligi & poteſt & debet.

Infelix ſervulus. Juven. 3. Sat. 253.

SERVŬLA, æ. f. dimin. [θεραπαινίδιον] Cic. 1. Att. 2. Eumque per manus ſervulæ ſervatum & eductum.

SERVĪLIS, e. Adj. [δουλικὸς, Gl. G. L.] Quod ad ſervum pertinet. Cic. 2 de Legib. 60. Quæ ſervilis unctura tollitur, omniſque circumpotatio. Hor. 2. Serm. 7. 111.

Animi ſerviles alte tumeſcunt. Claud. 1. in Eutrop. 177.

Bellum ſervile. Cic. pro Lege Manil. 28. Servile, navale bellum, varia & diverſa genera & bellorum & hoſtium.

Capita ſervilia. Liv. 27. 16.

Color ſervilis. Cic. in Piſon. 1. Non enim nos color iſte ſervilis, non piloſæ genæ, non dentes putridi deceperunt.

Horror ſervilis præcordia concutit. Claud. de Bell. Get. 372.

Indoles minime ſervilis. Liv. 1. 5. extr.

Jugum ſervile. Cic. 1. Philip. 6.

Manus ſervilis. Hor. Epod. 4. 19.

Modi ſerviles. Idem 1. Serm. 8. 32.

Officia ſervilia facere. Propert. lib. 4. 10. 47.

Supplicio ſervili animadvertere. Liv. 24. 14.

Vernilitas ſervilis. Quintil. lib. 1. cap. 11.

SERVILĬTER, Adv. [δουλικῶς] Servorum more. Cic. 5. Tuſc. 55. Sed hoc quidem in dolore maxime eſt providendum, ne quid abjecte, ne quid timide, ne quid ignave, ne quid ſerviliter, muliebriterve faciamus.

SERVĬTUS, ūtis. f. [δουλεία, Gl. omn. & L. (ἡ. λατρεία] Ipſa ſerviendi vel ſervorum conditio. Cic. 2. Philipp. 113. Pax eſt tranquilla libertas: ſervitus, poſtremum malorum omnium, non modo bello, ſed morte etiam repellendum. Idem 10. Philipp. 19. Omnis eſt miſera ſervitus.

Vinculum ſervitutis. Tacit. 13. Ann. 27.

Clemens. V. CLEMENS.

Juſta. V. JUSTUS.

Intolerantior. Tacit. 3. Ann. 45.

Muliebris. Liv. 34. 7. V. Exuere ſervitutem, infra.

Perſica ſervitus. Senec. de Benefic. lib. 2. cap. 2.

Abducere in ſervitutem. V. ABDUCO.

Abſtrahere in ſervitutem. V. ABSTRAHO.

Addicere in ſervitutem, *Aſſervir, ou aſſervager aucun.* V. ADDICO.

Adducere ad vel in servitutem. V. ADDUCO.
Asserere in servitutem urbes. V. ASSERO.
Astringere se ad servitutem juris. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Colere servitutem. V. COLO.
Nova servitus crescit tibi. Hor. 2. Carm. 8. 18. [Turba servientium tibi.
Exuere servitutem. Liv. 34. 7. extr. Nunquam salvis suis exuitur servitus muliebris.
Habere in servitute. V. IN præpositionem.
Imponere servitutem. V. IMPONO.
Injungere servitutem. V. INJUNGO.
Mittere urbes in servitutem. V. MITTO.
Pati servitutem. Tacit. 1. Hist. 16.
Reddere levem servitutem. V. LEVIS.
Servire servitutem. Quintil. lib. 7. cap. 4. V. infra in SERVIO.
Servitus est Jus agendi quicquam habendive in prædio alieno, ad sui prædii utilitatem, quod jure communi agere, habere non liceat. Idque præter notiorem significationem in juris Civilis libris significat.

	Negativa,	Agendi,
	Affirmativa,	Ambulandi,
	Urbana,	Piscandi,
	Rustica,	Hauriendi,
Servitutes sic	Luminum,	Recipiendi,
distinguunt,	Prospectûs,	Colendi,
quod alia sit	Stillicidiaria,	Appellendi,
	Coquendi,	Fodiendi,
	Tollendi,	Habitandi,
	Immittendi,	Utendi,
	Eundi,	Fruendi,

& hujusmodi, quæ ex Pandectarum libris septimo & octavo, facile poterunt intelligi.
SERVITIUM, i. n. [δουλεία Gl. G. L.] tam idem quod Servitus, quam Multitudinem significat servorum. Ter. And. 4. 1. 51.
Ego, Pamphile, hoc tibi pro servitio debeo. i. e. Pro servili officio.
Acre servitium. Pers. 5. Sat. 127.
Crudum. Tacit. 1. Ann. 8.
Durius servitium. Tacit. 11. Ann. 10.
Grave servitium. Senec. Octav. 6.
Molle servitium. Tacit. 4. Hist. 57.
Nobile servitium. Stat. 2. Silv. 2. 109.
Superbum servitium, i. e. Servitium sub domino superbo. Propert. lib. 3. 17. 41.
Datur triste servitium. Tibul. lib. 2. 4. 1.
Exire servitio. Virg. 1. Ecl. 41.
Ferre servitium. Ovid. 1. Amor. 2. 18.
Genitus in servitio. Plin. lib. 7. cap. 39. i. e. In servili conditione.
Esse in servitio. Ulp. in l. Ædiles. §. ii. D. de Ædil. edict.
Jugum servitii ferre. Stat. 3. Silv. 4. 34.
Levare aliquem longo servitio. Hor. 2. Serm. 5. 99.
Premere servitio. Virg. 1. Æn. 288.
Servitium, & frequentius Servitia, in plurali, dicuntur Servi ipsi. Cic. 7. Verr. 9. Et tamen cœptum esse in Sicilia moveri aliquot locis servitium suspicor. & 4. in Catil. 4. Sollicitantur Allobroges, servitia excitantur. & 4. in Catil. 13. Hic ad evertenda fundamenta Reipublicæ, Gallos arcessivit, servitia concitavit, Catilnam evocavit.
Esse e servitio alicujus. Tacit. 1. Ann. 23. pr. Ut pars militum gladiatores, qui e servitio Blæsi erant, pars ceteram ejusdem familiam vincirent.
Infida servitia. V. INFIDUS.
Servitia rectiora, politioraque immenso pretio comparavit. Suet. in Cæs. cap. 47.
Ampliare servitia. Tacit. 2. Hist. 78.
SERVITUDO, inis. f. Idem. [δουλεία Gl. G. L.] Liv. 24. 22. pr. Servitudinis indignitatisque homines expertos adversus notum malum irritatos esse.
SERVIO, ivi, itum, [δουλεύω, Gl. L. G. & G. L. in hoc & λατρεύω] Ire. proprie servorum est, dum heri præceptis obsequuntur. Plaut. Men. 5. 6. 17.
— propterea heri imperium
Exsequor bene, & sedulo servio. Idem Truc. 1. 2. 25. Tibi servio, atque audiens sum imperii.
Æternum servire. Hor. 1. Epist. 10. 41.
Benigne servire alicui. Catul. ad Januam 65. 3.
Fideliter servire. Propert. lib. 3. 25. 3.
Fidelius alicui servire. Ovid. 7. Met. 563.
Ingrate servire. Ovid. 2. de Arte Am. 435.
Servire liberaliter. V. Liberalis, in LIBER adjectivo.
Utiliter servire. Hor. 1. Epist. 16. 70.
Uni domino servire, Amori. Catul. de Septimio 45. 14.
Puellæ servire. Ovid. 2. Amor. 17. 1.
Mens mea tibi dedita servit. Tibul. lib. 1. 2. 101.
Servio apud te. Plaut. Aul. 1. 1. 12.
Servis servire. Cic. 2. Att. 1. An libertinis, atque etiam servis, serviamus.
Servitutem servire. Plaut. Aul. 4. 1. 6.
Nam qui amanti hero servitutem servit, quasi ego servio. Gell. lib. 1. cap. 1. Item cujus parentes alter ambove servitutem servierunt. Liv. 40. 18. extr.
Servire alicui rei, pro Illi, sive ad illam, & in illam incumbere. Cæs. 7. Bell. Gall. cap. 34.
Ætati alicujus servire, i. e. Ætatis gratia, & ætatis habita ratione, alicui morem gerere, vel obsequi. Cic. 1. de Fin. 27. Hæc igitur nobis explicanda sunt: sed si enodatius, vos ignoscetis: hujus enim ætati, & huic, non hoc primum fortasse audienti, servire debemus.
Amori alterius servire. Cic. 2. in Catil. 8. Qui alios ipse amabat turpissime, aliorum amori flagitiosissime serviebat.
Auribus alicujus servire, Blandiri, grata loqui. Cæs. 2. Bell. Civil. 27.
Commodis alterius servire, Dare operam utilitatibus alterius. Ter. in prol. Heaut. 50. Cic. 1. Verr. 64. Etenim, si probabilis est eorum causa, qui injurias suas persequi volunt, qua in re dolori suo, non Reipub. commodis serviunt: quanto &c. conf. ad fin.
Culturæ servire, pro Dare operam culturæ. Columel. lib. 3. cap. 4.
Cupiditatibus servire. Cic. de Amicit. 84. Cum homines benevolentia conjuncti, primum cupiditatibus iis, quibus ceteri, serviunt, &c. Al. Inserviunt.
Defensioni & gloriæ patriæ servire. Plin. Epist. 2. 5. Al. Deservire.
Dolori suo, V. Commodis.
Existimationi suæ aut alterius servire. Cic. 5. Att. 11. Videntur mihi nosse nos, nostram causam, & conditionem professionis suæ, plane serviunt existimationi suæ.
Existimationi populi servire. Cic. 2. Verr. 29. Non solum effugiemus, inquit, hominem in quærendo nimium diligentem, nimium servientem populi existimationi, M. Glabrionem. conf. Laudi
Famæ servire. Cic. 5. Att. 10. Persuasum est omnibus meis serviendum esse famæ meæ, belle adhuc. Et Nep. 2. 1. conf. Matrimonio.
Gloriæ servire, Dare operam. Cic. 5. Tusc. 9. Alios gloriæ servire, alios pecuniæ, raros esse quosdam, qui ceteris omnibus pro nihilo habitis, rerum naturam studiose intuerentur. conf. Defensioni.
Laudi atque existimationi alicujus servire. Cic. 3. Verr. 5. Itaque mihi videor magnam, & maxime ægram, & prope depositam, Reip. partem suscepisse, neque in eo magis meæ, quam vestræ, laudi existimationique servisse.
Matrimonio puellæ servire, pro Consulere & providere. Cic. 14. Fam. 4. Sed certe quomodo se res habebit, illius misellæ & matrimonio & famæ serviendum est.
Necessitatibus servire. Cic. 1. de Divin. 110. Sed vigilantes animi vitæ necessitatibus serviunt, disjunguntque se a societate divina, vinculis corporis compediti. Al. Impediti.
Petitioni servire. Cic. 2. Verr. 24. Petitioni toto animo servire propter judicium non licebat.
Posteritati servire. Cic. 1. Tusc. 35. Cum optimus quisque maxime posteritati serviat, esse aliquid, cujus is post mortem sensum sit habiturus.
Quæstui ac reditibus servire. Columel. lib. 9. cap. 1.
Rei familiari servire. Cic. pro Rosc. Amer. 43. Patres familias, qui liberos habent, præsertim homines istius ordinis ex municipiis rusticanis, nonne optatissimum sibi putant esse, filios suos rei familiari maxime servire? V. RES.
Rei servire. Idem. Ter. Hec. 2. 1. 27.
Rus habitatum abii, concedens vobis, & rei serviens.
Rumori. Plaut. Trin. 3. 2. 14. Nec tuis depellor dictis, quin rumori serviam.
Scænæ servire, proverbialis locutio: pro Obsequi & inservire tempori. Cic. ad Brut. 9. Ac mihi tum, Brute, officio solum erat & naturæ: tibi nunc populo, & scænæ, ut dicitur, serviendum est. V. SCENA.
Tempori servire. Cic. 3. Tusc. 66. An est ullum tempus, cui non ponendæ curæ ægritudinis causa serviamus? Idem 8. Att. 3. Et quum sit necesse servire tempori, & non amittere tempus, quum sit durum. conf. TEMPUS.
Valetudini servire. Cic. 1. Q. frat. 1. fin. Reliquum est ut te orem, valetudini tuæ, si me & omnes tuos valere vis, diligentissime servias.
Servibo & Serviam in futuro facit. Plaut. Men. 5. 9. 42.
Tanquam si emeris me argento, liber servibo tibi. Ter. Hec. 3. 5. 45. Matris servibo commodis.
Ire servitum. Virg. 2. Æn. 786.
Non ego Myrmidonum sedes, Dolopumve, superbas
Aspiciam, aut Grajis servitum matribus ibo.
SERVIOR, iri. passive apud Senec. de Tranquil. Anim. cap. 9. Assuescamus ergo cœnare posse sine populo, & servis paucioribus serviri.
Servitur, Imperf. Cic. 1. Off. 31. Primum, ut ne cui noceatur, deinde ut communi utilitati serviatur. Martial. lib. 2. 32.
Non bene (crede mihi) servo servitur amico.
SERVITURUS, a, um. Partic. [δουλεύσων] ut, Ovid. 15. Met. 828.
Servitura suo Capitolia nostra Canopo.
SERUS, a, um. Adj. [ὄψιος, ὄψιμος] Tardum significat. Proprie de tempore inclinato diei dictum videtur, unde & Serum absolute, pro Serotino, seu vespertino tempore.
Crepuscula sera. Ovid. 1. Met. 219.
Hora serior. Ovid. 19. Epist. 14.
Lumen serum, Nocti vicinum. Virg. 1. Georg. 251. Serv.
Nox sera. Virg. 8. Ecl. 88.
Vesper serus. Virg. 1. Georg. 462.
Tribuitur & personis, ut Quid tam sera advenis? Plaut. [Nisi error est.
Serus, Tardus, [βραδὺς Gl. G. L.] Cic. 2. Fam. 7. Sera gratulatio reprehendi non solet, præsertim si nulla negligentia prætermissa est. Martial. lib. 1. 16.
Sera nimis vita est crastina, vive hodie.
Anni seri. Ovid. 6. Met. 30.
Conviva Tonantis serus, Qui sero moritur. Martial. lib. 8. 39.
Frondes seræ, Sero cadentes. Virg. 2. Georg. 403. Serv.
Ira sera. Stat. 5. Theb. 688.
Nepotes seri. Virg. 2. Georg. 521.
Tarda venit, seris factura nepotibus umbram. De arbore.
Pedes seros, serasque assumere pennas. Ovid. 15. Met. 384. de Apibus.
Pœna tamen tacitis sera venit pedibus. Tibull. 1. 10. 3.
Posteritas sera. Ovid. 1. de Pont. 4. 24.
Segnities sera, Quæ seros, id est tardos, facit. Virg. 2. Æn. 373. Serv.
Spectator serus longis ab oris. Martial. lib. Spectac. 24.
Vires seræ ad fortia, Segnes. Virg. 8. Æn. 509.
Ulmus sera. Virg 4. Georg. 114. i. e. Major. Serv.
Seri studiorum, Horatio sunt hi, Qui sero discunt, aut didicerunt scilicet, neque sunt παιδομαθεῖς, sed ὀψιμαθεῖς. Quintil. lib. 1. cap. ult. Non sine causa dici eos παιδομαθεῖς, qui in sua quidque arte optime faciant. Ex Turneb. [Gloss. Græcolat. Ὀψιμαθὴς, Cunctator. Βραδεῖα, Sera, Remoratrix.
Serum est. Martial. lib. 4. 40.
Nil facis, & serum est alium mihi quærere regem.
Serum, Grave, triste. Virg. 5. Æn. 524
Seraque terrifici cecinerunt omina vates. Idem lib. 12. 864. de noctua, — serum canit importuna per umbras. Salluſt. Serum bellum in angustiis futurum. Serv. [More suo omnia miscens. Nam Serum canit noctua Sero diei, quod tempus inauspicatum fuit antiquis, & Serum, pro Sero Adv. posuit poëta. Apud Sall. autem Serum bellum, est Post tempus opportunum. Sic Serum auxilium, apud Liv. 10. 5. Quod sero venit, & post occasionem rei gerendæ Sic ap. Martial.
Compar. Columel. lib. 2. cap. 10. de Lente, Sationes ejus duas servamus:

mus: alteram maturam per mediam sementim, seriorem alteram mense Februario.

Ætas serior. Tibul. lib. 1. 4. 33.

Superl. Plin. lib. 15. cap. 15. Patriæ nomina habent serissima omnium Amerina

Serum, i. n. [ὀψία, δείλη, δείλης] Extrema pars diei. Liv. 7. 8. Castrorum oppugnatione quia serum erat diei, abstinuere. Ibid. lib. 10. 28. pr. Extrahebaturque in quam maxime serum diei certamen.

In serum. Suet. in August. cap. 17. In serum dimicatione protracta, ut in navi victor pernoctaverit. i. e. In horam vespertinam. V. in.

Rem in serum trahere. Liv. 32.

Sero, Adv. [ὀψὲ, ὀψίμως Gl. G. L.] Vesperi, quod est post occasum: atque hæc vera est ejus significatio, teste Valla lib. 4. Cic. 7. Att. 20. Eo die venit sero alter Consul.

Sero, [βραδέως Gl. G. L.] Tarde. Cic. 2. Fam. 7. Longe enim absum, audio sero.

Sero, aliquando tamen. Cic. pro Quint. 43. De rationibus & controversiis societatis vult judicari: sero, verum aliquando tamen, concedamus.

Nimis sero. V. nimis.

Sero, post tempus: quæ significatio eadem fere cum præcedenti, ut ait Valla lib. 4. Cic. Quum accusator Milonis identidem interrogatus perstaret quo tempore Clodius esset occisus, urbane respondit, Sero. Non tam horam intelligens, quam tardius occisum & post tempus, quo debuisset occidi. Ex Quintiliano lib. 6. cap. 4. Cæs. 5. Bell. Gall. 29. Contra ea Titurius sero facturos clamitabat. Plaut. Trin. 2. 4. 14. Sero atque stulte.

Reddita etiam mihi est pervetus epistola, sed sero allata. Cic. 3. Q. frat. 1.

Sero est. Cic. 1. Q. frat. 2. Hoc de genere nihil te nunc quidem moneo: sero est enim.

Medicina sero paratur. Ovid. Rem. Amor. 91.

Sero post tempus, apud Plaut. Capt. 4. 2. 90.

Sero sapiunt Phryges: proverbium est natum a Trojanis, qui decimo denique anno velle cœperant Helenam, quæque cum ea erant rapta, reddere Achivis. Fest.

Compar. Serius. [βράδιον G. L. G.] Accius, Ne si forte paulo, quam tu, veniam serius. Plin. lib. 16. cap. 26. Cic. 1. Catil. 5. Serius a me, quam quicquam crudelius factum. Idem 3. de Orat. 75. Ad quæ (mysteria) biduo serius veneram.

Egredi serius. Ovid. 4. Met. 105.

Superl. [ὀψιαίτατα] Tardissime. Plin. lib. 17. cap. 2. Tarentina serissime legi. Cæs. 3. Bell. Civil. 75. Ut quam serissime ejus profectio cognosceretur.

Sera, Adv. [ὀψὲ] Idem quod Sero. Virg. 4. Georg. 122.

— nec sera comantem
Narcissum, aut flexi tacuissem vimen acanthi.

h. e. Sero flores habentem. Serv. Al. Sero. V. not. Pier. & Emmen. de ult. quant. in Sero.

Serōtīnus, a, um. Adj. [ὀψινὸς, Gl. G. L.] a Sero pro Vespere: ut, Serotina hora, Tempus serotinum. Colum. 11. 2. conf. Annotinus in annus.

Serotinus a Sero, pro Tarde; ut, Poma serotina, Quæ post legitimum tempus, consuetumque ceteris pomis, vel tarde maturescunt: ut ait Valla lib. 4. Columel. lib. de Arbor. cap. 21. Idem lib. 8. cap. 5. Item serotini pulli, qui a Solstitio nati, capere justum incrementum non potuerunt.

De quantitate penultimæ lis inter doctos orta est. Vulgo corripitur, at Jul. Scaligero de L. L. 4. 98. produci videtur; eadem ratione ac Vespertīnus, Matutīnus: quoniam cum non occurrat apud Poetas, analogiam aliarum vocum sequi debet. Sed recte notat Vossius Scaligerum in errorem incidisse, Art. Poet 2. 23. Etenim non eadem est ratio inter Vespertinum, &c. & Serotinum; cum hæc ab Adverbio, illa a nomine originem trahant. Nam quæ ab Adverbiis ducuntur, unam eandemque sequuntur normam, scil. ut corripiant penultimam. sic a Diu profluit Diutĭnus; a Perendie, Perendĭnus; & similiter a Sero, Serotĭnus. Sed quæ a nominibus sunt, omnino eandem producunt, ut a Vesper, Vespertīnus; a Collis, Collīnus; ab Adulter, Adulterīnus: & sic de ceteris. [Dubia & antepenultimæ quantitas, quum o in Sero produci, & corripi possit. V. auctores in sera adduct.

Serĭtas, ātis. f. [βραδύτης Gl. G. L.] Symach 3. Epist. 28. Desine animum nostrum epistolarum seritate metiri.

Servus, V. servo.

S E S

Sēsăma, æ. f. & Sesamum, i, n. & Sesamus, i, m. [σήσαμον Gl. G. L.] Genus frumenti Indici. Plin. lib. 18. cap. 10. Æstiva frumenta diximus, sesamam, milium, panicum. Sesama ab Indis venit, & ex ea oleum conficiunt. Color ejus candidus. Huic simile est in Asia, Græciaque erysimum: idemque erat, nisi pinguis esset, quod apud nos vocant irionem, medicaminibus adnumerandum potius, quam frugibus. Plaut. in Pœn. 1. 2. 112.

— nihil nisi laterculos,
Sesamum, papaveremque, triticum & frictas nuces.

Sesamum genere neutro, & Sesama in plurali sæpius apud Columel. legitur, ut lib. 11. cap. 2. Sesami sextarius.

Sesama a Columel. lib. 2. cap. 7. inter Legumina recensentur. Idem lib. 2. cap. 10. Sesama, quæ rigantur maturius, &c.

Sesamĭnus, a, um. Adj. [σησάμινον] ut, Sesaminum oleum. Plin. lib. 23. cap. 4. Idem lib. 28. cap. 11.

Sesamŏīdes, is. f. [σησαμοειδὴς] Herba a similitudine nomen accepit, grano amaro, folio minore. Nascitur in glareosis. Detrahit bilem in aqua potum. Semen illinitur igni sacro, discutit panos. Est etiamnum, aliud Sesamoides Anticyræ nascens, quod ideo aliqui Anticyricon vocant: cetera simile erigeronti herbæ. Hæc Plin. lib. 22. cap. 25.

Sesamum, i. n. [Σήσαμον] Steph. Urbs Paphlagoniæ, postea Amastris appellata. Plin. lib. 6. cap. 2.

Sesamus, Melæ lib. 1. 20. in descriptione Paphlagoniæ.

Sesamus, Amastris arx dicitur. Strabo lib. 12.

Sesanium, Oppidum Cataduporum in Arabia regione. Plin. lib. 6. cap. 29. [Forte Sesindium, Σεσίνδιον Steph.

Sesarasii, Populi sunt in Phrygia: Strabo lib. 7. Prope vero adsunt argentifodinæ in Damastio, ubi potentatum constituere Perysadies, quos Enchelios & Sesarasios nominant.

Sĕsărēthus, [Σεσάρηθος] Oppidum est Taulantiorum, qui sunt in ea parte Macedoniæ, quæ Adriatico mari incumbit. Steph. ex Hecatæo.

Sescenar, aris. m. Liv. 41. 15. Bovis sescenaris, quem immolavit, jecur. i. e. Sescena, vel dolabra pontificali percussi: ut interpretatur Gutherius. V. Gronov. ad loc. & Lex Pitisc. in bos.

Sesculysses, Sescuncialis, Sescunx, Sescuplex, Sescuplum, V. in sesqui.

Sēsē, [ἑαυτὸν] Accusativus a Sui pronomine. Gell. lib. 5. cap. 10. Is in disciplinam Protagoræ sese dedit. V. sui.

Sĕsĕli, eos, n. vel Sĕsĕlis, is. f. [σέσελι, ἢ σέσελις] Herba est folio fœniculi, sed crassiore, semine quoque non absimili, sed callosiore & habiliore, capite anethi, in quo granum habet oblongum & angulosum: & quum estur, acre: radice autem longa, & odore non ingrato. Vulgus herbariorum, *Saxifragiam majorem* appellat. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Cervæque paulo ante partum perpurgant se quadam herbula, quæ seselis dicitur. Hoc idem Aristoteles confirmat, in libris de Hist. animalium. 9. 5. V. Plin. lib. 8. cap. 32. Seseli neutro genere vocat Dioscorides, estque multorum generum.

Sesithacus, Ægimeri filius, Cheruscorum ductor is fuit. Strab. lib. 7.

Sĕsostris, [Σέσωστρις] Rex Ægypti, qui, regibus captivis curru junctis vectus, triumphasse dicitur; conatus est navigabilem alveum ex Rubro mari in Nilum perducere, ut scribit Herod. lib. 2. Valer. 5. Argon. 418.

— quum prima Sesostris
Intulerit Rex bella Getis.

V. Plin. 33. 3. Lucan. 10. 276. Auson. Epist. 19. 19.

Sesquĭ, [τρίημι] Vocabulum in appositione inventum, pro Hemiolio accipiendum est, quod perinde est ac si dicas, Tantundem & semis. Cic. in Orat. 188. Pes enim, qui adhibetur ad numeros, partitur in tria, ut necesse sit partem pedis, aut æqualem esse alteri parti, aut altero tanto, aut sesqui esse majorem: ita fit æqualis dactylus, duplus iambus, sesqui pæon. Sesqui appellavit pæona, quia pes omnis pæon longa una syllaba & brevibus tribus constat, at longa syllaba in temporum metricorum ratione duas breves æquare dicitur. Ita fit ut tres breves longam unam dimidio superent. nam ternarius ad binarium relatus sesquialteram proportionem habet. Quomodo igitur dactylus æqualibus partibus constat, quia prima longa, duabus brevibus æqualis est: sic pæon alteram partem dimidio majorem habet. Iambus etiam altero tanto majorem, hoc est duplam: brevis enim syllaba est dimidiata. Fortasse autem illa verba Ciceronis sic legerentur rectius, Aut altero tanto majorem, aut sesqui: hoc sensu, ut pes altero tanto major, in secunda sui parte sit duplus: qui autem non altero tanto, sed dimidio major est, sit sesqui, ad priorem partem posteriore parte relata: non autem Sesqui major: quia sesquiplum minus est duplo. Sesquipedalia tigna apud Cæsarem, hoc est pedis unius & dimidiati: quod ad crassitudinem referendum est. Hoc autem sesqui significat, sive cum vocabulo componatur mensuram, aut numeri, aut temporis, aut modi, significante: sive etiam cum alio quocunque vocabulo, ut Sesquiplaga apud Tacit. 15. Ann 67. Et Sesculysses in Præfatione Plinii: quo verbo si recte emendatum est, ego Hominem summe astutum & veteratorem plane expolitum intelligo. Fit ejus mentio apud Nonium in dictione Alumnus. V. sesculysses. Plaut. Capt. 3. 5. 67.

Ibi quum alii octones lapides effodiunt,
Nisi quotidianum sesquiopus confeceris,
Sexcentoplago nomen indetur tibi.

h. e. Nisi tu duodenos effoderis. Budæus.

Sesquĭplum, i. per s scriptum, quod & Sescŭplum dicitur, [ἡμιόλιον] Numerum parem cum dimidio significat, qui Latine etiam Sesquialter dicitur, ut quum dicimus senarium sesquiplum esse quaternarii: continet enim eum totum, & insuper dimidiam ejus partem. Bud. V. Quintil. 9. 4. p. 843. Burm.

Sēcuplus, a, um. Adj. contr. Idem. Gloss. Græcolat. Ἡμιόλιον, Secuplum. [Nisi Sescuplum scribendum.

Sesquiplāris, e. vel Sesquiplārius, a, um. Adj. Sesquiplaris vocatus est, Qui annonam unam semis nimirum in duo capita, unam equitis, alteram calonis vel servi accipiebat. Veget. de Re mil. 2. 7. Sesquiplares unam semis consequebantur annonam. Sic enim legitur in membranis. Ita ἡμιόλιον annonam vel stipendium auctum dimidio vocat Arrian. Tactic. cap. 64. Inscriptio Romæ in hortis Justin.

D. M.
TITO. AVRELIO.
SPERATO. EQ. SING.
TVRMA. AERELI.
SABINIANI. NATIONE.
RAETO. VIX. A. XXXVII.
MILITAVIT. A. XVIIII.
AVRELIVS. QVINTVS.
DVPLICARIVS. HAERES.
ET. AVRELIVS. AVRIANVS.
SESQ. SECVNDVS. HAERES.
AMICO. OPTIMO. F. C.

V. Reines. Inscript. class. 8. n. 13.

Sesquĭplex, ĭcis. Adj. [ἡμιόλιος] Idem quod Sesquialter, vel dimidio tantum major. Cic. in Orat. 193. Ita fit æqualis dactylus, duplex iambus, sequiplex pæon. Quo in loco in correctis codd. Sesqui tantum legitur, V. paulo ante sesqui.

Sesquĭalter, ĕra, erum. Adj. [ἡμιόλιος Gl. L. G. & G. L.] Pars altera dimidio major quam prior: dicitur enim ternarii ad binarium relati sesquialtera proportio. Cic. de Univers. 21. Unam principio partem detraxit ex toto: secundam autem primæ partis duplam; deinde tertiam quæ esset secundæ sesquialtera, primæ tripla.

Sesquimensis, is. m. [τριημιμήνιον] Varr. 1. de R. R. cap. 27. Ejus cursus annalis primum fere circiter ternis mensibus ad fructus est divisus in quatuor partes, & idem subtilius sesquimensibus in octo. Idem lib. 3. cap. 10. Ad saginandum eligunt pullos circiter sesquimense qui sunt natu.

Sesquitertius, a, um. Adj. [ἐπίτριτος Gl. L. G.] V. sesquioctavus.

Sesquioctāvus, a, um. Adj. [ἐπόγδοος] Cic. de Univers. 21. Sesquialteris autem intervallis, & sesquitertiis, & sesquioctavis, sumptis ex

ex his colligationibus, in primis intervallis ſesquioctavi intervallo ſesquitertia omnia explebat.

SESQUALTALIA, Ἡμιολία. Gloſſ. Latinogræc. [Scribendum Sesquialtera, quod & in ſequentibus ponit, ſubauditurque Pars, ita ut ſit ſubſtantivum.

SESQUIAS, vel SESQUAS, aſſis. m. [ἓν ἥμισυ ἀσσάριον, χαλκοῖ ἕξ Gloſſ. Latinogræc.]

SESQUICULLEUS, i. m. & SESQUICULEARIS, e. Adj. ut, Sesquiculeare dolium. [τριημικαδιαῖος πίθος] Columel. lib. 12. cap. 18. Sunt autem ſatis ſesquiculearibus doliis picis duræ pondo vicenaquina.

SESQUICYĂTHUS, Celſ. lib. 6. cap. 7. de aurium morbis & curationibus, Mellis ſesquicyathus.

SESQUIDIGĬTUS, i. m. Vitruv. 8. 6. Canalis altus ſesquidigitum.

SESQUIDIGITĀLIS, e. Adj. Vitruv. 10. 22. Terebratur foramen ſesquidigitale.

SESQUIHŌRA, æ. f. [τριημιώριον] Plin. Epiſt. 4. 9. Egeram horis tribus & dimidia: ſupererat ſesquihora.

SESQUIJUGĔRUM, i. n. [τριημιπλεθρον] Plin. lib. 18. cap. 19. Iterari ſesquijugerum.

SESQUILĪBRA, æ. f. [λίτρα καὶ ἥμισυ Gl. L. G.] Columel. lib. 12. cap. 36. Sat erit autem roriſmarini ſesquilibram in duas urnas muſti adjicere. Plin. lib. 14 cap. 20. Pulegii vel ſalis ſesquilibra.

SESQUIMŎDIUS, i. m. [τριημιμέδιμνος]. Varr. 1. de R. R. cap. 42. Scribunt opus eſſe medicæ ſesquimodium. Cic. 5. Verr. 215. Nunquam tam grati hi ſesquimodii, Q. Hortenſi, fuiſſent.

SESQUIŎBŎLUS, i. m. [τριημιόβολον] Plin. lib. 26. cap. 8. Dejectoque quod ſupernatat, reliquus ſuccus purgat, utraque parte ſesquioboli in aqua mulſa.

SESQUĬPES, ĕdis. m. [τριημιπόδιον] Varro 2. de R. R. cap. 43. Cytiſum ſeritur in terra bene ſubacta, tanquam ſemen braſſicæ: inde differtur, & in ſesquipedem ponitur. Martial. lib. 8. 60.

Summa Palatini poteras æquare Coloſſi,
Si fieres brevior, Claudia, ſesquipede.

SESQUIPEDĀLIS, e. Adj. [τριημιποδιαῖος] ut, Sesquipedalis craſſitudo. Plin. lib. 16. cap. 40. Et apud Catonem R.R. cap. 10. Sesquipedalis paries. Dentes ſesquipedales. Catul. 94. 5.

Tigna ſesquipedalia. Cæſ. 4. Bell. Gall. 17. de pontis Rhenani ſtructura. h. e. Pedis unius & dimidiati: quod ad craſſitudinem eſt referendum. conf. Vitruv.

Verba ſesquipedalia apud Horat. non tam intelligo Longa & extenſa, quam Turgida & inflata ac prætumida. Nam ab architectis eſſe translationem ſumptam puto, apud quos ſunt Tigna ſesquipedalia, materies craſſior: ita loquitur non raro Vitruvius. Inde igitur Horatium explicandum arbitror cum ait, in Arte Poet. 97.

Projicit ampullas & ſesquipedalia verba. Ampullarumque figura, quæ tumidæ ſunt, huic congruit interpretationi: quanquam ſi de longis quis accipiat, qualia ſunt dithyrambica, non repugnabo, præſertim cum dicat Martial. 7. 13. etſi hoc obſcænius eſt,

Mentula cui nondum ſesquipedalis erat. Verba ſunt Turnebi. conf. AMPULLA & AMPULLOR.

SESQUIUNX, vel SESCUNX, cis. m. & SESCUNCIA, æ. f. [τριημιούγκιον] Unciam ſignificat & unciæ dimidium, ut ait Budæus. Columel. lib. 12. cap. 57. Laſeris radicis, quod σίλφιον Græci vocant, ſescuncem. Idem lib. 5. cap. 2. Quæ ſumma efficit jugeri ſescunciam, &c.

SESCUNCIĀLIS, e. Adj. [τριημιουγκιαῖος] Quod ſescunciæ pondus, vel menſuram habet. Plin. lib. 13. cap. 15. Tota craſſitudine ſescunciali. h. e. Unius pollicis & dimidii.

SESQUIŎPĔRA, æ. f. [τριημιέργιον] Columel. lib. 2. cap. 13. Occantur ſesquiopera, ſarriuntur ſesquiopera, iterum ſarriuntur una opera, & tertio una, metuntur una: ſumma fit operarum, octo vel ſeptem.

SESQUIŎPUS, ĕris. n. Plaut. V. in SESQUI extr.

SESQUIPLĀGA, æ. f. V. in SESQUI ad fin.

SESQUISĔNEX, pro Pluſquam anus. Senex enim de muliere etiam dicitur; ut, Tua amica ſenex. Hæc vox exſtat apud Varr. de L. L. 6. 3. quo tamen loco Eſqui ſenex mendoſe legitur, auctore Turneb. Adverſ. 23. 16.

SESQUIULYSSES, vel SESCULYSSES, is. m. pro Aſtutiſſimo & calidiſſimo in cujusdam Satiræ titulo Varro poſuerat. Turneb. Adverſ. 17. 24. V. Plin. Præf. Hiſt. Nat. & Non. paſſim.

SESSILIS, SESSIO, &c. V. SEDEO.

SESSIMONIUM, i. n. eſt Templum & ſedes, deduciturque a Seſſu vel Sede; ut a Merce, Mercimonium. Vitruv. lib. 7. in præf. Suſpectus habent in deorum ſeſſimonio: id eſt in deorum ædificandis templis: & ſedibus ſtatuendis: ac ſeſſimonium dici videtur, ut ἕδος Græce. Turneb Adverſ. 2. 3.

SESTERTIUS, i. m. [τρίτον ἡμίδραχμον] Apud Romanos genus nummi argentei. Dicitur & Nummus abſolute. [Ubi tamen ſubauditur attributum Seſtertius, ut in Seſtertius, abſolute poſito ſubauditur Nummus.

Seſtertius ex eo dictus eſt, quod duos aſſes & ſemiſſem valeret. Qua ratione quaterni ſeſtertii denarium Romanum valebant. Et Seſtertius dictus, quia tertius ſemis eſt, duo ſunt ſolidi aſſes, & ſemis. V. Vitruv. 3. 1.

Seſtertius dicitur quarta pars denarii, quo tempore is decuſſis valebat, id eſt dupondius & ſemis. Paul.

Seſtertium, δραχμή, δηνάριον. Gloſſ. Latinogræc. Et Græcolat. Δηνάριον, Seſtertium, Denarius [Solebant hæc Græculi confundere.

Seſtertius, dicitur quaſi Semis tertius, eo quod contineat in ſe aſſes duos & dimidiatum tertium. Unde nota vetus pro ſeſtertio ponebatur, IIı, ſcil. duæ lineæ & dimidia, qua utitur Harduinus in Plin. ut in MSS. invenit. Deinde hoc modo IIS, quæ tandem coaluit in HS notam hodie vulgatiſſimam. Veteris conſuetudinis fuit ut Semis anteponerent, ut Semisquartus, Semisquintus, Semistertius, a quo Seſtertius, & eſt compoſitio Attico more facta. Illi enim ἑπτὰ ἥμισυ τάλαντα, hoc eſt ſeptem ſemi talenta dixerunt, ſervantes illud ut expreſſus numerus pro dimidio caperetur.

Seſtertius unde appellatur, inquit Chariſius lib. 1. ſolet quæri. Quod manifeſtum erit, ſi ſciamus apud antiquos denarium decem aſſes habuiſſe. Ideoque in rationibus faciendis denarium decuſſi x inductum notamus, cujus quarta pars, dupondius ſemis, ſeſtertius dicitur, quod de tribus aſſibus ſemis deficiat. Denique & nota nihil aliud quam dupondium & ſemis H-S. oſtendit. Varro 4. de L. L. 36. Seſtertius, quod Semistertius. Dupondius enim & ſemis, antiquus ſeſtertius eſt: & veteris conſuetudinis, ut retro æra dicerentur, ita ut ſemiſtertius, ſemisquartus pronunciarent. Seſtertius igitur, ab Semistertius dictus. Hæc Varro. conf. Feſt.

Mille ſeſtertii æſtimatione noſtra viginti quinque coronatos valent. Dicitur autem Mille ſeſtertii, & Mille nummi: vel Mille ſeſtertiûm, & Mille nummûm: vel copulate, Mille ſeſtertiûm nummûm. Quum autem Mille ſeſtertii, i. e. Ducenti quinquaginta denarii duas libras argenti & ſemiſſem valerent, ſequitur ut libra Romana, quæ & Mina dicitur & Pondo, decem aureos coronatos valuerit. Coronatos autem ita intelligi volo, ut ſinguli triginta quinque ſolidos valeant: quod eſt legitimum pretium. Igitur decem millia nummûm, vel Decem millia ſeſtertiûm, quod idem eſt, ducentos & quinquaginta aureos coronatos valebant. Hæc etiam Decem ſeſtertia dicuntur, quum ſingula ſeſtertia, n. pl. ſingula millia ſignificent.

Mercari ſeſtertiis ſexcentis. V. MERCOR.

Qui totam rem de ſeſtertio intelligere volunt, adeant Jo. Fr. Gronov. de Seſtertio vel pecunia veteri, vel Jo. Caſp. Eiſenſchmidii de Ponder. & menſur. & Pec. vet. libellum.

SESTERTIUM, i. n. Idem ac Mille ſeſtertii. [Non eſt n. ſing. V. infra.

Libra Romana, quæ & Mina & Pondo dicitur, centenas drachmas habebat. Quum igitur denarius quaternos ſeſtertios æquaret pondere & æſtimatione, liquet in libra Romana quadringentos fuiſſe ſeſtertios, & in duabus libris & ſelibra mille ſeſtertios. Qua ratione fit, ut Seſtertia ſingula numero plurali millenos ſeſtertios valeant, hoc eſt, duas libras & ſemiſſem. Ut enim Seſtertius nummus dicitur ex eo, quod duos aſſes & ſemiſſem valebat, hoc eſt, duas libras æris gravis, & ſelibram: ita Seſtertia numero plurali & genere neutro ideo dicuntur, quod ſingula, duas libras & ſelibram argenti valerent, hoc eſt ducentos & quinquaginta denarios, ſive mille ſeſtertios, quod idem eſt. Sic fit ut decem ſeſtertia, & decem millia ſeſtertiûm nummûm pro eodem ab antiquis dicerentur. Hor. 2. Epiſt. 2. 33.

Accipit & bis dena ſuper ſeſtertia nummûm. Juven. 13. Sat. 17.
Intercepta decem quereris ſeſtertia fraude.

Decies ſeſtertiûm, idem eſt quod Decies centena millia ſeſtertiûm, quæ ſumma centies major eſt decem ſeſtertiis. Idem eſt enim Decies ſeſtertiûm, quod Mille ſeſtertia. Quum enim ſingula ſeſtertia millenos nummos ſeſtertios valeant, ſi mille ſeſtertia millies multiplices, fient decies centena millia, quem lingua vernacula *millionem* vocant. Decies igitur ſeſtertiûm, centies ducentos & quinquaginta aureos valet, hoc eſt viginti quinque millia. Sic fiet ut millio Romanus viginti quinque millia coronatorum valeat. Hoc igitur tenere oportet, quod quemadmodum, quum a nummis ſeſtertiis ad ſeſtertia genere neutro fit tranſitus, numerus millies multiplicatur: ita quum ad eam locutionem ventum eſt, quæ per adverbia numeralia enuntiatur, ſeſtertia ſingula conduplicata creſcunt, ut verbi gratia, ſi Centum ſeſtertia dicam, centum millia ſeſtertiûm intelligere debes. Quod ſi centies ſeſtertiûm dicam, non jam centum ſeſtertia, ſed centies centena ſeſtertia, ſeu centies millia ſeſtertiûm intelligendum ſit. Hæc omnia ex Budæi Aſſe. [Qui primus Seſtertiariam veterum rationem expediſſe videtur.

Seſtertiûm, in hujusmodi locutionibus, Duo millia ſeſtertiûm, genitivi caſus eſt pluralis numeri, pro Seſtertiorum: ideo more veterum, circumflexum adſcripſimus. [Ut Nummûm, Medimnûm modiûm, &c.

SESTERTIUM, i. n. Genus veli triplici licio texti, ut tertium filum duobus impar ſit. Suet. in Auguſt. cap. 83. Ita ut in extremis ſpatiis ſubſultim decurreret, ſeſtertio vel lodicula involutus. al. Segeſtro indutus.

SESTERTIŎLUS, i. m. dimin. Martial. lib. 1. 59.

Sed ſeſtertiolûm donavit mentula Phœbo
Bis decies, hoc da tu mihi, pluris emam.

SESTERTIĀRIUS, i. m. Pauper, qui nil niſi ſeſtertium in cenſu habet. Petron. cap. 45. Seſtertiarius homo. Et Gladiatores ſeſtertiarii. [Qui auctoramento ſeſtertii pugnant.

SESTIUS, V. SEXTIUS.

SESTOS, [Σηστὸς] Urbs erat in litore Thracio ad Helleſpontum, ſita e regione Abydûs, Leandri & Herûs amoribus nobilitata, apud Ovid. 18. Ep. & Muſæum. V. Strabo lib. 13. Mela lib. 2. 2.

Seſtonque admovit Abydo. Lucan. lib. 2. 674. De Xerxe, qui pontem in Helleſponto fecerat.

SESTIAS, ădis. f. patronym. [Σηστιὰς] a Seſto. Stat. 6. Theb. 547.

Contra autem fruſtra ſedet anxia turre ſuprema
Seſtias in ſpeculis.

SESTIS, ĭdis. f. Idem, ut vult Heinſ. apud Ovid. 18. Ep. pr.

SESTIACUS, a, um. Adj. [Σηστιακὸς] Auſon. in Moſell. 287. Seſtiacum pelagus.

S E T

SĒTA, æ. f. [θρὶξ, χαίτη Gl. L. G.] Pilus craſſior, rigidiorque, atque erectus, qualem habent ſues, aliaque animalia. Cic. 5. Tuſc. 62. In hoc medio apparatu fulgentem gladium e lacunari, ſeta equina aptum, demitti juſſit, ut impenderet illius beati cervicibus.

Hirtæ ſetæ. Ovid. 13. Met. 850.

Terga horrentia rigidis ſetis. Ovid. 8. Met. 428.

Protinus exuvias, rigidis horrentia ſetis
Terga, dat. De apro Calydonio.

Setæ leonis. Cic. 3. de Orat. 220. Oculos autem natura nobis, ut equo & leoni ſetas, caudam, aures, ad motus animorum declarandos dedit.

Setis os hirtum muſculis marinis. Plin. lib. 11. cap. 37.

Vellera hirſuta ſetis. Ovid. 2. Faſt. 339.

Io obſita ſetis. Virg. 7. Æn. 790.

SETŬLA, æ. f. dimin. Arnob. lib. 7. Vulſæ ex hoſtiis ſetulæ.

SETŌSUS, a, um. Adj. [λάσιος Gl. L. G.] Quod ſetis abundat. Plin. l. 8. c. 45. Tauris in aſpectu generoſitas, torva fronte, auribus ſetoſis. Celſ. lib. 2. 8. Corpus id, quod minime tenue, maximeque lati pectoris, & ſetoſi.

Aper ſetoſus. Virg. 7. Ecl. 29.

Verbera ſetoſa. Propert. lib. 4. 1. 25.

Verbera pellitus ſetoſa movebat arator. I. e. Ex caprina pelle villoſa.

SETĬGER, ĕra, ĕrum. Adj. [χαιτοφόρος] Quod ſetas gerit.

Pecus ſetigerum. Ovid. 14. Met. 289.

Sus ſetigera. Virg. 12. Æn. 170.

Frons ſetigera. Stat. 8. Theb. 532.

SETĬGER, i. m. Martial. lib. 13. 93. Ovid. 8. Met. 376. de Apro Calyd.
Vulnera fecissent, nisi setiger inter opacas,
Nec jaculis isset, nec equo loca pervia, silvas. [Sic Laniger pro Ove.

SĒTĂBIS, vel SÆTĂBIS, is. [Σιταβὶς Strab. Σαιταβὶς Ptolem.] Fluvius est Hispaniæ, secundum Strab. Ptolem. & Melam.
Est & Oppidum Hispaniæ, lino tenuissimo, & arte texendi maxime celebre. Plin. lib. 19. cap. 1. A Setabi tertia in Europa lino palma. Silius lib. 3. 373.
Sætabis & telas Arabum sprevisse superba,
Et Pelusiaco filum componere lino. Volaterr. lib. 2. Geogr. Setabis lino tenuissimo nobilitata, unde Sudaria setaba a Catullo commemorata. Hanc abluit Sucro e montibus oriens Orospedanis. Hodie *Xativa*, in regno Valentiæ. Hinc

SETABUS, a, um. Adj. Catull. ad Asin. 12. 14.
Nam sudaria Setaba ex Hiberis, &c.

SETHRON, i, n. [Σέθρον] Ægypti urbs. Steph. unde

SETHROITES, [Σεθροΐτης] Præfectura Thebaidis est apud Plin. lib. 5. cap. 9.

SĒTIA, æ. f. [Σητία] Urbs Campaniæ, ex cujus agro Setinum vinum commendatur. Plin. lib. 3. cap. 5. Martial. lib. 13. 112.
Pendula pampineos quæ spectat Setia campos,
Exigua vetulos misit ab urbe cados.

SETĪNUS, a, um. Adj. [Σητινὸς] Plin. 3. 5. Agri Setini. V. supra SETIA.

SETIGER, SETOSUS. V. SETA.

SETUBIA, [Σετουβία] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Urbs Hispaniæ, alio nomine Sepulveda.

S E U

SEU, [ἤτοι, εἴτε Gl. G. L.] Disjunctiva particula, idem significans, quod Sive, qua jungimus ea, quorum alterum, non utrumque affirmamus. Cic pro Quint. 69. Quemadmodum solent homines nobiles, seu recte, seu perperam facere cœperunt, ita in utroque excellunt, ut nemo nostro loco natus assequi posset. Quintil. in procem. lib. 8. A corruptissimo quoque poetarum figuras, seu translationes, mutuamur.
Seu & Sive sæpius alternatim ponuntur. Ter. And. 1. 5. 59.
Sive hæc te solum semper fecit maximi,
Seu tibi morigera fuit in rebus omnibus. Virg. 8. Ecl. 6.
Tu mihi, seu magni superas jam saxa Timavi,
Sive oram Illyrici legis æquoris.

SEVACEUS, V. SEBACEUS. in SEVUM.

SEVECTUS, a, um. Partic. a Seveho. Propert. lib. 3. 2. 21.
Cur tua præscripto sevecta est pagina gyro? Sevecta dicitur Egressa, & seorsum vecta quam ire debebat. Cur ausa est tua pagina elegiaca egredi spatium sibi præscriptum, tentando materiam stilumque grandiorem. [Sed in emendatis libris legitur, Præscriptos evecta est pagina gyros. Nec proinde vox hæc Latina censetur.

SĔVĒRUS, a, um. Adj. [αὐστηρὸς, μισοπόνηρος Gl. L. G.] quasi Secus, id est juxta verum, Gravis & censorius. Opponitur Jocoso. Plaut. Pœn. 5. 3. 51.
Opinor hercle hodie, quod ego dixi per jocum,
Id eventurum esse, & severum & serium.
Personis proprie tribuitur. Ter. Heaut. 5. 3. 20.
Sed ipse egreditur, quam severus: rem quum videas, censeas. Virg. 8. Æn. 638.
Romulidis, Tatioque seni, Curibusque severis.
Severus ad judicandum. Cic. 2. Verr. 30. L. Cassius ex familia, tum ad ceteras res, tum ad judicandum severissima.
Acerbe severus in filium. Cic. 3. Off. 112. Magnus vir in primis, & qui perindulgens in patrem, idem acerbe severus in filium.
Agricolæ severi. Lucret. lib. 5. 1356.
Auctor severissimus. Plin. lib. 11. cap. 52. Addidit morum aspectus simili modo apud nos Trogus, & ipse auctor severissimus.
Custos legis severus, Gravis & accuratus. Cic. 1. Verr. 10. Cujus legis, non modo a Pop. Rom. sed etiam ab ultimis nationibus, jampridem severi custodes requiruntur.
Eques severus. Ovid. 3. Amor. 8. 56.
Homo severus. Cic. 2. de Finib.
Judex severus. Cic. 5. Verr. 121. Si ex provincia tota centum septuaginta ejecisses, possesne severis judicibus salvus esse.
Prætor severus ac Diligens. 7. Verr. 28.
Senes severiores. Catull. ad Lesbiam, 5. 2.
Consilium severissimum. Cic. 3. Q. frat. 1. Annali pergratæ litteræ tuæ fuerunt, quod & curares de se diligenter, & tamen consilio severissimo juvares.
Disciplina. Cic. 7. Verr. 93. Hujus autem præclari Imperatoris ita erat severa domi disciplina.
Imperii severissimi vir. Liv. 4. 26.
Lex severa. Ovid. 3. de Pont. 3. 37.
Pectus severum. Ovid. 18. Epist. 63.
Non sinit Endymion te pectoris esse severi.
Vita severa. Ovid. 2. Amor. 10. 16.
Hostibus eveniat vita severa meis.
Frons severa. Ovid. 2. Trist. 241.
Supercilium severum. Ovid. 2. Trist 309.
Vultus severos advertere. Stat. 1. Theb. 88.
Vultus exuere severos. Ovid. 3. Amor. 4. 43.
Canities severa. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 49.
Comas severas ligare fronde. Stat. 1. Achil. 288.
Fidibus voces crevere severis. Hor. de Arte Poet. 216.
Severus mons, Asper. Virg. 7. Æn. 713.
Qui Tetricæ horrentes rupes, montemque severum. Servius putat esse nomen proprium.
Severus amnis Cocyti, Tristis, vitabilis. Virg. 3. Georg. 37.
Invidia infelix Furias, amnemque severum
Cocyti metuet, tortosque Ixionis angues.
Falernum severum. Hor. 1. Carm. 27. 9.
Vultis severi me quoque sumere
Partem Falerni? i. e. Austeri, ut vult Schol. [Nisi potius attributum ad Sodales referendum est.
Hiems severa. Quintil. Decl. 4. 14.
Silentia severa noctis. Lucret. lib. 4. 462. i. e. A vero seorsa & separata: quoniam per id tempus animus erraticus est, nihilque fere videt, quod sit veritati congruum. [Severa, i. e. Tristia, horrida, ab effectu.

SEVĒRE, Adv. [σεμνῶς] Graviter, aspere.
Graviter & severe. Cic. 2. de Finib. 60. Ita graviter & severe voluptatem secernit a bono.
Vehementer ac Severe. Cic. 7. Verr. 133. Etiam in cives, militesque nostros persæpe esse severe ac vehementer vindicatum. conf. 19.
Severe dicere. Cic. 3. Tusc. 72. Video enim ab eo dici multa severe, multa præclare.
Agere severe. Cic. 3. de Legib. 34. Primum enim obsistitur, quum agitur severe: deinde opprimi in bona causa est melius, quam male cedere. Al. Malæ.
Severius acturi. Tacit. 4. Ann. 2. Judicare. Cic. 7. Verr. 19.
Severissime exacta ætas. Cic. pro Rosc. Com. 44. Nihil mihi detraham, quum illis exactæ ætatis severissime fructum, quem meruerunt, retribuam.

SEVERĬTER, [ἀποτόμως] aliud Adv. Idem. Titinnius apud Non. 11. 5. Severiter hodie sermonem amica mecum contulit.

SEVERĬTAS, ātis. f. [στερρότης, αὐστηρότης, ἐπιστροφεια Gl. L. G. αὐστηρία G. L.] Ipsa severorum gravitas. Cic. 7. Verr. 178. Quum iste, vestra severitate permotus, multa signa dederat, quamobrem is responsurus non videtur, &c. conf. 22.
Aculeus severitatis. V. ACULEUS.
Lætissimæ vir severitatis. Paterc. lib. 2. sub finem.
Animadversionis severitas. Cic. 9. Fam. 14. Contigit enim tibi, quod haud scio an nemini, ut summa severitas animadversionis, non modo non invidiosa, sed etiam popularis esset.
Disciplinæ severitas. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Disputandi severitas. Cic. 3. de Finib. 13. Ne blanditiis ejus, illecebrisque impediatur disputandi severitas.
Emendationis nimia severitas. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Imperii severitas. Cic. 7. Verr. Summæ diligentiæ summam imperii severitatem addidit. conf. 133.
Fuit ista severitas in judiciis. Cic. 7. Verr. 45. Severitas vetus ac dignitas reip. ibid. 46.
Salutaris severitas vincit inanem speciem clementiæ. Cic. ad Brut. 2.
Vitii unguentorum severitas, Asperitas. Plin. lib. 13. cap. 3.
Adhibere severitatem. Cic. 1. Off. 88. Et tamen ita probanda est mansuetudo atque clementia, ut adhibeatur Reip. causa severitas: sine qua administrari civitas non potest.
Commodare severitatem magnis peccatis. Tacit. in vita Agric. cap. 19. Omnia scire, non omnia exsequi, parvis peccatis veniam, magnis severitatem commodare.
Contorquere ad severitatem. Cic. 2. de Orat. 72.
Habere severitatem Cic. in Brut. 148. Crassus in summa comitate habebat etiam severitatis satis.
Mitigare severitatem. Cic. 1. Q. frat. 1.
Revocare ad severitatem. Cic. 1. Att.

SEVERITŪDO, ĭnis. f. [σκυθρωπότης] Idem. Plaut. Epid. 5. 1. 3.
Quid illuc est, quod illi caperat frons severitudine? Antiquum.

SEVĒRUS, i. m. [Σεβῆρος] Proprium multorum virorum nomen, ut Severi Cæsaris. V. SEPTIMIUS, & Spartian. Herodian. Suid. Severi Atilii ad quem Lactantius scripsit duo epistolarum volumina, cujus meminit Hieronymus.
Severus alius sophista, de quo Suid. V.
Est & Severus, proprium montis in Italia, auctore Servio, cujus meminit Virg. 7. Æn. 713.
Qui Tetricæ horrentis rupes, montemque Severum,
Casperiamque colunt.

SEVERIĀNUS, a, um. [Σεβηριανὸς] Adj. a Severus ortum.
Severiana pira, a Severo insitore dicta. Eorum meminit Plin. lib. 15. cap. 15.

SEVERIANI, Hæretici quidam fuerunt a Tatiano primum propagati, deinde & a Severo aucti, qui matrimonio penitus abstinendum prædicabant. Meminerunt horum Hieronym. & Sophronius. V. Isid. 8. 5.

SEUMĂRA, n. pl. [Σεύμαρα] Armeniæ, vel potius Siberiæ, civitas est. Strabo lib. 11. Ex Armenia vero angustiæ, quæ secus Cyrum sunt atque Aragum, qui prius quam invicem concurrant, urbes natura munitas habent, quæ saxis impositæ, XVI inter se stadiis absunt, prope Cyrum Armozycam, prope Aragum Seumara, quorum ingressuum priore Pompejus usus est, ex Armenia movens, postea vero Canidius. In MSS. exstat Σευσάμορα, Seusamora.

SEVO, V. infra SEVUM.

SĒVŎCO, [ἀποκαλοῦμαι] āre. Seorsum, seu in alteram partem vocare. Plaut. Aul. 3. 6. 13.
Quid tu te solus e Senatu sevocas? Ovid. 2. Met. 836.
Sevocat hunc genitor, nec causam fassus amoris.
Sevocare plebem in. Cic. pro Muren. 15. Facit ut rursus plebs in Aventinum sevocanda esse videatur.
Cura me sevocat a Musis Catull. ad Ortalum, 63. 2.
Etsi me assiduo confectum cura dolore
Sevocat a doctis, Ortale, virginibus.
Sevocare se ab aliquo. Plaut. Merc. 2. 3. 45.
Quid illuc, quod ille a me solus se in consilium sevocat? Al. non habent A me, nec versus requirit.
Sevocare animum ab omni negotio Cic. 1. Tusc. 75. Quum a re familiari, quæ est ministra & famula corporis, quum a Repub. quum a negotio omni sevocamus animum.
Sevocare se a corporibus. Cic. 1. Tusc. 72. Quibusque fuisset minima cum corporibus contagio, seseque ab his semper sevocassent: essentque in corporibus humanis vitam imitati deorum.
Sevocatur animus a societate corporis. Cic. 1. de Divin. 63. Quum ergo est somno sevocatus animus, a societate & contagione corporis, &c.
Sevocare ad se, in privatam domum, de communi, Intercipere. Cic. pro Quint. 13. Itaque hercule haud mediocriter de communi quicquid poterat, ad se, in privatam domum, sevocabat.

SEVOCĀTOR, ōris, m. [χωριστὴς, ἀπαιτητὴς] Gloss. Latinogræc.

SĒVUM, i. n. quod & SEBUM, vel SEPUM dicitur, [στέαρ] Pinguedo ex

ex animalium omentis detracta, & elota ac curata, ut in usum nostrum convertatur: unde nos hodie candelas concinnamus & componimus. Plin. lib. 15. cap. 25. Sevum ex omento pecudis. Idem lib. 28. cap. 9. Quæ ratio adipis, eadem in his, quæ ruminant, sevi est, aliis modis non minoris potentiæ. [Gloss. Lat. Græc. Sebrum, λίπος. Scribe Sebum, vel Sevum. Græc. Lat. λίπος, Sevum, Pinguamen, Adeps. Miror. Græcolat. Σπίαρ, Spassum, Adeps, Pingue. An Sepaceum?

Habet unde excoquat sevum senex: Proverbium est apud Plaut. Capt. 2. 2. 31.

Sebāceus, a, um. Adj. Quod ex Sevo seu Sebo est. unde

Sebaceus, i, m. pro Candela sebacea. Apul. 4. Met. p. 151. Elmenh. Tædis, lucernis, cereis, sebaceis, & ceteris nocturni luminis instrumentis, clarescunt tenebræ. Al. Sepaceis.

Sevōsus, a, um. Adj. [στεατώδης] Quod instar sevi ungit. Plin. lib. 11. cap. 37. Sevosa cornigeris medulla.

Sevo, vel **Sebo**, [στεατόω] āre. Sevum imponere, seu Candelas ex sevo facere. Columel. lib. 2. cap. 22. Feriis autem ritus majorum etiam illa permittit, far pinsere, faces incidere, candelas sevare. Al. Sebare.

S E X

Sex, numerale nomen, VI. indecl. Fest. [ἕξ] Ex Græco, mutata aspiratione densa in S.

Sex suffragia appellantur in Equitum centuriis, quæ sunt adjectæ ei numero centuriarum, quas Priscus Tarquinius rex constituit. Fest.

Sex Vestæ sacerdotes constitutæ sunt, ut populus pro sua quaque parte haberet ministram sacrorum, quia civitas Romana in sex est distributa partes, in primos secundosque Titienses, Ramnenses, Luceres. Idem.

Sex septem, pro Sex septemve. V. Plebs, de uno tantum; in PLEBS.

Sēni, æ, a. [ἀνὰ ἕξ] Numerus distributivus, a Sex derivarus. Cic. 4. Verr. 22. Ab isto, & præco qui voluit, istum ordinem pretio mercatus est, & pueri annorum senûm septenûmque denûm, Senatorium nomen nundinati sunt.

Anni decies seni, Sexaginta. Ovid. 3. Fast. 163.

Senis crinibus nubentes ornantur, quod is ornatus vetustissimus fuit. Quidam, quod eo vestales virgines ornentur, quarum castitatem viris suis spondent. [Ubi Crines sunt πλόκαμοι, seu plegmata capilli. Gloss. Græcolat. πλόκαμος, Crinis.

Senārius, a, um. Adj. [ἑξὰς, ἑξαδικὸς] Quod constat sex rebus: ut, Senarius numerus, Hinc

Senarii versus, qui & Senarioli dicti sunt, a sex pedibus. Cic. 5. Tusc. 64. Tenebam enim quosdam senariolos, quos in ejus monumento esse inscriptos acceperam, qui declarabant in summo sepulcro sphæram esse positam cum cylindro.

Senariŏlus, i. m. dimin. V. SENARIUS præced.

Senio, ōnis. m. Sex puncta in tesseris. Pers. 3. Sat. 48.

— quid dexter senio ferret,
Scire erat in voto. Et Martial. 13. 1.
Senio nec nostrum cum cane quassat ebur.

Fuit enim Senionis jactus nonnunquam damnosus. V. Suet. Aug. cap. 71. conf. CANIS.

Senio pro Numero senario. Pontanus in Dial. 325. H. St.

Sexies, Adv. [ἑξάκις] Sex vicibus. Liv. 4. 32. Vejentem hostem sexies victum pertimescant. Columel. lib. 5. cap. 2.

Sextus, a, um. Adj. [ἕκτος] Numerus ordinalis a Sex. ut, Sextus ab Hercule. Vellej. Paterc. 1. 3. 3.

Sextum, Adv. pro Sexta vice.

Sextum Consul, [ἑξάκις ὕπατος] ut Tertium Consul. Cic. in Pison. 20. Qui C. illi Mario, fortissimo viro, & Consuli, & sextum Consuli, &c.

Sextānus. a, um. Adj. Plin. 3. 4. Sextani, scil. Milites, i. e. Sextæ legionis.

Sextŭla, æ. f. Æris minima pars: dicta quod sit sexta pars unciæ. Cic. pro Cæcin. 18. Facit heredem ex deunce & semuncia Cæcinam, ex duabus sextulis M. Fulcinium, libertum superioris viri, Æbutio sextulam aspergit. Hereditatem, i. e. assem his verbis Cic. in deuncem, semunciam, & tres sextulas divisit. Ex quo liquet sextulam tertiam esse partem semunciæ, & unciæ sextam. Duas sextulas dixit pro tertia parte unciæ: quum tamen aliud vocabulum Latinum haberet, duellam scil. Nam duæ sextulæ duellam faciunt, quæ tertia pars est unciæ. V. in in Asse Bud.

Sextula, Mensura agri. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars septuagesima secunda, pedes CCCC. hoc est sextula, in qua sunt scrupula quatuor.

Sextans, antis. m. [ἑκτημόριον] Sexta assis pars. Erat & Nummulus duas uncias valens. Plin. lib. 33. cap. 10. ad finem. Nam quod Agrippæ Menenio sextantes æris in funus contulit, honoris id, necessitatisque, propter paupertatem Agrippæ, non largitionis esse dixerim. Liv. 2. 33. extr. Extulit eum plebs sextantibus collatis in capita. De eodem.

Sextans, Genus ponderis, Duæ unciæ. Plin. lib. 26. cap. 11. Prodest & vino myrteo fovere: mentæ sextans, vivi sulphuris unciæ.

Sextans, Duorum cyathorum mensura. Suet. in August. cap. 77. Vini quoque natura parcissimus erat. Non amplius ter bibere eum solitum super cœnam in castris apud Mutinam, Corn. Nep. tradit. Postea quoties largissime se invitaret, senos sextantes non excessit: aut si excessisset: rejiciebat. Senos sextantes pro Sextario dixit, sed significare voluit, Senis haustibus sextarium tantum bibere eum solitum. Bud. in Asse. V. SEXTARIUS Romanus infra.

Sextans agri, Pars sexta jugeri: h. e. Duæ unciæ. Est antem uncia, duodecima pars jugeri, ut assis. Varr. 1. de R. R. cap. 10. Columel. lib. 5. cap. 1. Pars sexta, pedes quatuor millia & octingentos, hoc est sextans, in quo sunt scrupula XLVIII.

Sestans a veteribus interdum scriptum est, sed mendose.

Sextantālis, e. Adj. Vitruv. 10. 6. Fusi sextantales.

Sextantārius, a, um. Adj. [ἑκτημοριαῖος] Quod sextantis habet pondus. Plin. lib. 33. cap. 36. Libræ autem pondus æris imminutum bello Punico primo, quum impensis Respub. non sufficeret, constitutumque ut asses sextantario pondere ferirentur.

Sextantarii asses (inquit Festus Pompejus) in usu esse cœperunt ex eo tempore, quo propter bellum Punicum secundum, quod cum Hannibale gestum est, decreverunt patres, ut ex Assibus, qui tum erant librarii, fierent sextantarii, per quos cum solvi cœptum esset, & populus ære alieno liberaretur, & privati, quibus debitum publice solvi oportebat, non magno detrimento adficerentur. Septuennio quoque (anno) usus est, ut priore numero: sed id non permansit in usu, nec amplius processit in morem. V. Antonii August. notas ad Festum.

Sextārius, i. m. [ξέστης, μέτρον Gl. L. G] dicitur quod sit sexta pars congii, quæ mensura apud antiquos, tam liquidis, quam aridis serviebat. Capit autem sextarius cotylas binas, quæ Latine Heminæ dicuntur.

Ad sextarios decoquere. V. AD.

Sextarius Romanus, ut in Asse docet Budæus, eam mensuram capit, quam *ternos septariolos* lingua nostra appellat, hoc est ternos semisextarios: qui est dodrans pintæ nostræ Parisiensis. Hic sextarius in XII cyathos distribuitur, quemadmodum as vel libra in uncias duodecim. Proinde pinta Parisiensis sedecim cyathos implet. Notum est autem, antiquos, cum hilariori convivio sese ad potus solutiores invitabant, tot cyathos haustibus singulis ebibere solitos, quot erant litteræ in nominibus amicorum, vel amicarum: a quo more illud Martialis emanavit, lib. 1. 72.

Nævia sex cyathis, septem Justina bibatur,
Quinque Lycas, Lyde quatuor, Ida tribus.
Omnis ab infuso numeretur amica Falerno.

Inde inventa sunt vocabula triens, quadrans, quincunx, septunx, bes, dodrans, deunx, & reliqua, quæ non magis pocula, quam mensuras significant: id quod aperte docet idem poëta lib. 8. 51.

Det numerum cyathis Instantis littera Rufi:
Auctor enim tanti muneris ille mihi.
Si Telethusa venit, promissaque gaudia portat,
Servabor dominæ, Rufe, triente tuo.
Si dubia est, septunce trahar: si fallit amantem,
Ut jugulem curas, nomen utrumque bibam.

Septuncem pro haustu septem cyathorum dixit, tot enim sunt elementa in recto Instantis: & trientem pro phiala & haustu quatuor cyathorum. Et rursus in undecimo, quincuncem pro quinque cyathis, & bessem pro octo; epigr. 37.

Quincunces & sex cyathos, bessemque bibamus,
Caïus ut fiat Julius & Proculus. Et 12. 28.
Poto ego sextantes, tu potas, Cinna, deunces,
Et quereris quod non, Cinna, bibamus idem.

Deunces undenos cyathos intelligit, ut sextantes binos. Romani autem sextarium quasi legitimam ac quotidianam virilis potus mensuram statuentes, ab eo quasi ab asse incipientes, reliqua vocabula partes ejus fecerunt: quomodo & nos pintam virilem mensuram ponentes, semissem ejus parcis vini destinamus, dodrantem autem continentibus, quadrantem ægrotis, sesquipintam bibacibus, in quotidiano quidem convivio. Cyathis vero antiquos potus sui mensuram metiri solitos etiam inter epulas, ex eo colligitur, quod servi quidam Ad cyathos stare vel esse dicebantur, ut servi ad limina & ad pedes. V. & SEPTUNX in SEPTEM.

Sextarius aquæ. Cic. 2. Off. 56. At ii, qui ab hoste obsidentur, si emere aquæ sextarium cogerentur, hoc primo incredibile nobis videri.

Sextarius olearius. Cato R.R. cap. 13.

Sextarius vini. Hor. Arte Poet. 74.

Ducere sextarium, Ebibere. Juven. 6. Sat. 426.

Sextarius, aridorum mensura. Columel. lib. 2. cap. 9. de Panico & Milio verba faciens, Nec impensa gravi sationem cultoris onerant, quippe sextariis fere quatuor jugerum implent. Idem lib. 12. cap. 5. Salis sextarium subterito. Paulo post, Quidam hordei tosti sextarios quatuor. Cato R. R. cap. 105. Schœnum & calamum in pila contundito, quod fiet sextarium unum, eodem in dolium infundito, ut odoratum fiet.

Sextariŏlus, i. m. Aug. apud Sueton. in Vita Hor.

Sextīlis, is. m. dicebatur mensis, qui post Augustus dictus est: quod sextus esset in ordine mensium a Martio, anni Romulei. Hor. 1. Epist. 7. 2.

Quinque dies tibi pollicitus me rure futurum,
Sextilem totum mendax desideror.

Mensis sextilis. Hor. 1. Epist. 11. 19. [Revera Adj. est.

Sextŭplex, ĭcis. Adj. Multiplicitatem notans.

Sextŭplus, a, um. Adj. [ἑξαπλοῦς] Gloss. Cyrilli. Numeri proportionem indicans.

Sextuplum, i. n. [ἑξαπλοῦν] Idem Gloss.

Sexātrus, Sextus dies est a feriis, ut Triatrus, tertius. Festus. V. Quinquatrus, in QUINQUATRIA.

Sexangŭlus, a, um. Adj. [ἑξαγώνιος] Quod habet sex angulos. Plin. lib. 11. cap. 11. Apum sexangulæ omnes cellæ. Ovid. 15. Met. 382.

Nonne vides, quos cera tegit sexangula, fetus
Melliferarum apum sine membris corpora nasci?

Sexangulātus, a, um. Adj. Solinus cap. 46. Invenit & iridem in mari Rubro, sicut crystallum sexangulatam, &c.

Sexennis, e. Adj. [ἑξαετὴς] Quod est sex annorum. Plaut. Pœn. 4. 2. 80.

Ibidem gnatus, inde surreptus fere sexennis. Plin. lib 8. cap. 32.

Sexennium, i. n. [ἑξαετία Gl. G. L.] Tempus sex annorum. Cic. 1. de Divin. 100. Quod quidem sexennio post Vejos captos factum esse vidimus. Idem 6. Att. 1. Confeceram ut solverent centesimis sexennii ductis cum renovatione singulorum annorum.

Sēdĭgĭtus, a, um. Adj. [Σεδίγιτος] Cognomento Sedigiti sunt, a Sex digitis. Plin. lib. 11. cap. 43. Digiti quibusdam in manibus seni: C. Horatii ex patricia gente filias duas ob id Sedigitas appellatas accepi: Volcatium Sedigitum, illustrem in poetica. [Gloss. Græcolat. Ἑξαδάκτυλος, Sexdigitus.

Sejŭges, sive **Sējŭgi**, m. pl. [ἕξιπποι] dicuntur Equi seni ad unum currum juncti. Apulejus in Floridis p. 356. Elmenh. Uni cui omnes provinciæ, quadrijuges & sejuges currus ubi gentium ponere gratulantur. Plin. lib. 34. cap. 5. Serum hoc, & in his non nisi a divo Augusto sejuges, sicut & elephanti.

Sejuga, æ. f. [ἑξάιππον] Gloss. Græcolat.

Semestris, e. Adj. [ἑξαμηνιαῖος Gl. L. G. & G. L.] Quod est sex mensium; ut, Semestris Consulatus. Plin. Hist. Nat. lib. 10. cap. 25. Temporum magna differentia avibus: perennes, ut columbæ: semestres, ut hirundines: trimestres, ut turdi & turtures: & quæ quum fetum eduxere, abeunt, ut galguli, upupæ.

Censura annua ac semestris. Liv. 4. 24. [i. e. Mensium XVIII. V. eundem 9. 33.

Dictatura semestris. Liv. 9. 34.

Tribunatus. Plin. 4. Epist. 41.

Infans ſemeſtris. Liv. 21. 62.
Regnum ſemeſtre. Cic. 10. Att. 8. Sed tamen ea pone ante oculos, jam intelligere id regnum vix ſemeſtre eſſe poſſe.
Vitam ſemeſtrem excedere. Plin. lib. 8. cap. 39.
Semeſtria D. Marci, in libris Civilis juris, ſic accipienda ſunt, quæ in ſemeſtribus conſiliis conſtituta ab eo, & reſcripta erant. Auguſtum quoque ſemeſtria ſibi conſilia inſtituiſſe Suetonius in ejus vita ſcribit cap. 35. V. Dionem lib. 53. & l. 46. De pactis. in P. l. ulti. De ſervis exportan. l. 12. de acquir. heredit. §. Item Divus. de excuſat. tutorum, libro 1. Inſtitutionum Civilium. Erat enim moleſtum D. Principi annum totum miſeris hominum controverſiis hærere: itaque ſufficere viſum eſt, ſi ſemeſtre tempus litibus dijudicandis incumberet.
De alia ſignificatione V. in SEMIS.
Semenſter, ἑξαμηναῖος, Semenſtruum, Ἑξαμηνίδιον, Gloſſ. Græcolat.

SĒPES, ĕdis. Adj. Quod ſex pedes habet. Onomaſt. vet. Sepedes, Ἑξάποδες. Apul. Mileſ. 6. p. 177. Sepedum populorum undæ. Formiculas intelligens.

SĒNĬPES, ĕdis. Adj. Idem. Sidon. Carm. 23. 131.
Hic dum ſenipedem ſtilum polibat. i. e. Iambum ſenarium, de Menandro poeta.

SĒVĬR, ĭri. m. Dignitatis nomen, quaſi Sexvir; ut Duumvir, Decemvir. Sic dicebatur, qui alæ univerſæ equitum præerat. Capitol. in Anton. Phil. cap. 6. Sevirum turmis equitum Romanorum jam Conſulem deſignatum creavit. Sex erant Romanorum equitum decuriæ, Rhamnenſes, Tatienſes, Luceres primi ſecundique: erant enim primi Luceres & ſecundi, ac ſic quoque Tatienſes & Rhamnenſes geminati erant. His qui præerant Seviri vocabantur: ac in inſcriptionibus antiquis Sevirum equitum Romanorum reperimus: ut in hac, TRIB. MIL. LEG. VII. GEM. FELIC. VI. VIRO. EQVIT. ROMANO. & in illa, X. VIRO. A LITIB. IVDIC. VI. VIRO. EQVIT. ROMAN. TVRM. Turneb. Adverſ. 11. 9. [Al. inſcript. C. CALVISIVS. SECVNDINVS. VIVIR. IVN. DECVR. i. e. Sevir juniorum decuriæ. Niſi ad Auguſtales ſeviros pertinet, de quibus poſt.
Fuit & Sevirorum quorundam dignitas civilis, & magiſtratus fuerunt in Municipiis, Coloniis & Præfecturis; nimirum, cum VI Collegæ curiam adminiſtrabant; ut, Quatuorviri, cum quatuor, Duumviri cum duo. In antiquius Inſcriptionibus haud ſemel legimus; SEVIR IVRI DICVNDO; SEVIR VRBANVS.
Seviri Auguſtales, quorum frequens in inſcriptt. mentio, Sex primi collegii Sodalium. i. e. Sacerdotum Auguſtalium, de quibus V. in AUGUSTUS. conf. Petron. 30. & 57.

SEVIRĀLIS, e. Adj. Ad Seviros ſpectans. Capitol. in Marc. cap. 6. Ludi Sevirales.

SEVIRĀTUS, ûs. m. Dignitas Sevirorum. Petron. cap. 71. Huic Seviratus abſenti decretus eſt. Et Vet. Inſcriptio apud Gruter. p. 400. n. 7. HIC PRO SEVIRATV IN REMP. DEDIT HS ∞ ∞.

SEXDĔCIM, vel SĒDĔCIM, [δεκαέξ, ἑκκαίδεκα] indecl. XVI. Ter. Eun. 3. 3. 20. Annos nata eſt ſedecim. Liv. 37. extr. Sexdecim elephanti.

SEXDECIS, vel SEDECIES, Adv. [ἑκκαιδεκάκις] Plin. lib. 6. cap. 29. Seboſus ab Ægypti extremis ſexdecies centena LXXV. M. paſſuum. Al. Sedecies.
Sexdecies Xylander apud Dionem pr. libri 43. Sed ſi x ponitur & ante ſp in Exſpecto, cur non & ante d poneretur? H. St.

SEDECENNIS, e. Adj. Auſon. Epitaph. Heroum tit. 32. In tumulum ſedecennis matronæ.

SEXĀGINTA, indecl. LX. [ἑξήκοντα] Cic. 3. Verr. 125. Poſſum ſexaginta decreta proferre, in quibus, ut ego pecuniam non dicam interceſſiſſe, ipſa decretorum novitas, iniquitaſque declarat. Al. Sexcenta rectius.

SEXAGĒNUS, a, um. Adj. [ἀνὰ ἑξήκοντα] Idem quod Sexaginta. Plin. lib. 8. cap. 40. Gerunt utero ſexagenis diebus. Diſtributive. Liv. 8. 8. Ordo ſexagenos milites, duo centuriones, vexillarium unum habebat. Sexagena millia modiorum. Cic. 7. Verr. 52.

SEXAGENĀRIUS, a, um. Adj. [ἑξηκονταετής, ἢ ἑξηκοντούτης] Natus LX annos. Suet. Claud. cap. 23. An ſexagenarius generare poſſit?

SEXAGĒSĬMUS, a, um. Adj. [ἑξηκοστὸς] Numerus ordinalis a Sexaginta. Cic. 6. Att. 1. Die ſeptingenteſimo ſexageſimo quinto. i. e. DCC. LX. V.

SEXAGESIES, Adv. Idem ac Sexagies. Mart. Capel. lib. 6.

SEXAGIES, Adv. [ἑξηκοντάκις] Cic. 2. Philipp. 45. Orabat ut te contra ſuum patrem, ſi ſeſtertiûm ſexagies peteret, defenderem. [Subauditur Centena millia. V. in SESTERTIUS.

SEXCENTI, æ. a. [ἑξακόσιοι Gl. G. L.] plur. tantum. Ter. Phorm. 4. 3. 63.
Sexcentas perinde potius ſcribito dicas. Ubi Donatus, Apud nos Sexcenta dicere pro Infinito numero, fere uſitatum eſt. Cic. 2. de Divin. 34. Sexcenta licet ejuſmodi proferre. Cic. pro Roſc. Amer. 90. Sexcenti ſunt qui inter ſicarios & de veneficiis accuſabant.

SEXCENTĒNUS, a, um. Adj. [ἀνὰ ἑξακόσια] Columel. lib. 3. cap. 5. Qui ducentos quadragenos pedes obtinent, ſexcenteni malleoli pangendi ſunt. i. e. Sexcenti unicuique.

SEXCĒNUS, a, um. Adj. Syncopat. pro Sexcentenus. Cic. 7. Verr. 61. Civitatibus pro numero militum pecuniarum ſummas deſcribere, certo pretio ſexcenos nummos nautarum miſſione conſtituere. Columel. lib. 3. cap. 3.

SEXCENTĒSĬMUS, a, um. Adj. [ἑξακοσιοστὸς] Ordinale. Plin. 8. 7. Anno urbis ſexcenteſimo quinquageſimo quinto. Sic 14. 12.

SEXCENTIES, Adv. [ἑξακοσιάκις] Cic. 4. Att. 15. Ut forum laxaremus, & uſque ad atrium Libertatis explicaremus, contempſimus ſexcenties H-S.

SEXCENTOPLĀGUS, a, um. Adj. [ἑξακοσιόπληγος] fictum a Plauto nomen, in Capt. 3. 5. 68.
Sexcentoplago nomen indetur tibi. h. e. Sexcentas plagas accipies.

SEXTILIUS, i. m. nomen Romanorum quorundam a Sexto deductum. Unde

SEXTILIA, æ. f. Vitelliorum mater. Tacit. 2. Hiſt. 64.

SEXTIUS, i. Nomen Romanum gentile, iis forſan primum tributum, qui a Sexto aliquo deſcendunt.
P. Sextius, civis Romanus, qui Ciceroni adverſus Clodium, contractis armatis, in tribunatu ſuo auxilio fuit, quo nomine in judicium vocatus, reuſque de vi, l. Lutatia factus, defenſus fuit a Cicerone in Oratione, quæ inſcribitur Pro P. Sextio. Quædam exemplaria exhibent Seſtium ſed minus recte. V. Gruteri not. in Inſcriptionem hujuſce Orationis.
Sextius Caballus, [Σέξτιος Κάβαλλος] Scurra maximus, qui a calcitratu, Caballi nomen adeptus eſt. Martial. lib. 1. 42.

SEXTIUS, a, um. Adj. Cic. pro Quint. 25. Tabula Sextia, i. e. Sextii argentarii tabula, uti interpretatur Hotomann.

SEXTIANUS, a, um. Adj. Columel. 5. 10. Mala Sextiana, A Sextio inſitore. al. Seſtiana.

SEXTUS, i. m [Σέξτος] Prænomen Romanum; ut, Sextus Pompejus.
Sextus, Philoſophus Chæronenſis, Plutarchi nepos, qui doctor fuit Marci Antonini imperatoris, de quo Julius Capitolinus cap. 3. pr. Audivit & Sextum (philoſophum) Chæronenſem, Plutarchi nepotem.
Fuerunt & alii Sexti multi. de quibus V. Suid. & Fabric Bibl. Græc.

SEXUS, ûs. m. [φύσις, γονὴ, ὁμιλοῦσα, γένος Gl. L. G.] Columel. lib. 6. cap. 24. Certis ſignis comprehendere licet quem ſexum generaverit.
Sexus a Græco dicitur ἕξις, quod eſt habitus: ſignificatque naturam & habitum, auctore Feſt. Unde maſculinum & femininum ſexum dicimus. Auctor de Viris illuſtr. cap. 2. Ad quos quum utriuſque ſexus multitudo conveniſſet, dato ſuis ſigno virgines raptæ ſunt.
Sexus a Sedendo ſecundum quoſdam, quod ſedendo occulatur pars ea corporis noſtri, quæ eſt obſcænior. Pontanus in Actio 256. 257. H. St.
Sexus naturæ, Εἶδος φύσεως. Gloſſ. Latinogræc. [Mirum quod in eodem Gloſſ. additur, Sexit, ὁμιλεῖ, Quaſi inde ducta verbo.
Sexum muliebri motu mentiri. Columel. Præf. lib. 1.
Adoleſcens ambiguo ſexu. Liv. 27. 11.
Pluraliter utitur Lactant. 1. 16. Ex duobus ſexibus alter fortior, alter infirmior eſt.
Peculiariter dicitur de Femineo ſexu, uti notat Dan. Heinſ. ad Sil. 3. 114.

SEXUS, i. n. ſic enim uſi ſunt veteres. Plaut. Rud. 1. 2. 19.
Virile ſexus nunquam habui ullum.
Affluxere avidi talium virile & muliebre ſexus. Tacit. 4. Ann. 62.
Veteres interdum Secus dixere pro Sexus, priore correpta. Auſon. Epigr. 70.
Corrupit totum qui puerile ſecus. [Nec aliter apud Plaut. & Tacit. codd. exhibent correcti. V. SECUS ſ. I.

SEXUĀLIS, e. Adj. Ad ſexum ſpectans. Cæl. Aurel. Acut. 3. 18. 184. Manibus ſexualibus. i. e. Alterius feminæ.

S E Y

SEYA, Fortuna Romæ templum habuit, a Servio Tullio conſtructum, quod ſerva Seya natus ad regni faſtigia conſcendiſſet. Alexand. Alexandrin. lib. 1. cap. 13. V. SEJA.

S I

S.I. Soli invicto SIB.L.S.P.E. Sibi libertis ſuis poſteris eorum. SICIL. Sicilia. SIC. V. Sicuti voluit. SIC. V. SIC X. Sicuti quinquennalia, ſic decennalia. S. I. F. P. R. E. A. D. P. Suſcepit in Foro pro Roſtris, & ante diem pridie. SIG. Signum. SIGN. Signifer. SIG. S. P. VOT. VOV. Signum ſua pecunia votum vovit. SIIX. Sex; duplici I pro E. SING. Singuli. S. I. R. Sacrum Junoni reginæ. SISC. Siſcia. SIVIS. pro Suis. S. IX. Stipendiis novem.

SĪ, [εἰ, καὶ νῦν, καὶ ἐὰν Gl. L. G.] Conjunctio conditionalis. Quando res facta ſignificatur: finitivis jungitur, auctore Diomede. Cic. 1. in Catil. 6. Si illuſtrantur, ſi erumpunt omnia. Nec enim dubitat, an illuſtrentur: ſed quia illuſtrantur, ſuadet ut mutet Catilina mentem. Virg. 6. Æn. 119.
Si potuit manes arceſſere conjugis Orpheus. Affirmat enim potuiſſe. [Si hic pro Siquidem. i. e. Quandoquidem.
Subjunctivis jungitur, quoties conditionalis & incertus eſt ſermo: veluti, Si facias, Si faceres. Qui enim ſic loquitur, non factum interim declarat. Hæc Diomedes. Cic. pro Cluent. 71. Tum ei quadraginta millia, ſi eſſet abſolutus, Oppianicus, pollicetur.
Finitivis, Græce τοῖς ὁριστικοῖς, id eſt Indicativis etiam jungitur quum conditionem ſignificat. Ter. And. 1. 3. 5.
Si illum relinquo, ejus vitæ timeo: ſin opitulor, hujus minas. Ibid. 2. 1. 23.
Si id facis, hodie poſtremum me vides. Idem Eun. 1. 1. 6.
Verum incipies, neque perficies naviter. Virg. 1. Georg. 219.
At ſi triticeam in meſſem, robuſtaque farra
Exercebis humum. Ubi Serv. dicit, Exercebis pro Exercueris poſitum.
Si, cum futuro Indicativi. Cic. 2. Fam. 6. Nunquam labere, ſi te audies. Idem 2. Fam. 17. Si me audies, vitabis inimicitias: & poſteritatis otio conſules.
Si cum Subjunct. in principio orationis. Cic. pro Cœl. pr. Si quis, Judices, forte nunc adſit, ignarus &c. Et 49. Si quæ non nupta mulier domum ſuam patefecerit &c. ibid. Si auctoritates patronorum in judiciis valerent, ab ampliſſimis viris, &c. [Frequentius Quodſi. ut ſeq.
Si quum fungi munere debeamus. Cic. 4. Acad. Quod ſi, quum fungi munere debeamus, non modo operam noſtram nunquam a populari cœtu removemus. V. Quodſi in QUOD.
Si ulli rei ſapiens aſſentietur unquam, aliquando etiam opinabitur. Cic. 4. Acad. 136.
Si poteſt. Cic. 2. de Orat. 283. Vide, inquit, Scaure, mortuus rapitur, ſi poteſt eſſe poſſeſſor.
Si, pro Quamvis, Subjunctivo jungitur. Ter. And. 4. 2. 12.
Non, ſi capiundos mihi ſciam eſſe inimicos omnes homines.
Si, pro Etſi. Ter. Eun. 5. 2. 26.
— non te dignum, Chærea,
Feciſti: nam ſi ego digna hac contumelia
Sum maxime, at tu indignus, qui faceres tamen. Ubi Donatus, Deeſt ET, ut ſit, Etſi.
Si, Etiamſi. Plaut. Merc. 4. 2. 3.
Decem vocaſſet ſi ad cœnam ſummos viros,
Nimium obſonavit.
Si pro Cum, ut non conditionem, ſed tempus ſignificet. Hor. 1. Epiſt. 7. 10.
Quod ſi bruma nives Albanis illinet agris. i. e. Cum bruma advenerit. V. plura apud Lambinum in hunc locum. & Quodſi, in QUOD.

Si, pro An positum Græcorum more. Liv. 33. 35. pr. Percunctatus, si consilium, non utile solum, sed etiam salutare, admittere auribus posset, &c. Hor. 1. Epist. 7. 39.

Inspice si possum donata reponere lætus. Lambin.

Si alias pro An, sic ponitur. Ter. Heaut. 3. 4. 7. Visam si domi est. Columel. lib. 8. cap. 5.

Si, pro O si, vel Utinam, aliquando ponitur. Virg. 6. Æn. 187.

Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus
Ostendat nemore in tanto. Ubi Serv. Si, Adverbium rogantis & optantis est, per se plenum.

Si, pro Postquam. Ter. Phorm. 1. 2. 69.

Non, si redisset, pater ei veniam daret? Virg. 5. Æn. 64.
Præterea si nona diem mortalibus almum
Aurora extulerit. Donat.

Si redierit, pro Si rediit. Ter. Adel. 4. 2. 11. Donat.

Si, pro Siquidem. Virg. 1. Georg. 7.

Liber & alma Ceres, vestro si munere tellus
Chaoniam pingui glandem mutavit arista. Ubi Serv. Si, Siquidem: nam si confirmantis est. Idem 5. Æn. 798.
Si concessa peto, si dant ea mœnia Parcæ. V. supra a pr. & paulo post.

Si, per aposiopesin, sive reticentiam dictum. Ter. And. 4. 4. 51.

— ne me attingas,
Scelefte: si, pol Glycerio non omnia hæc.

Si deus, si dea es, pro Sive. Cato de R. R. cap. 139. Sic verba concipito: Si deus, si dea es. Hæc verba erant in precibus Romanorum solennia, cum deos sexu distinctos, ut & homines, existimarent: in quo ab Arnobio illuduntur merito & reprehenduntur, cujus hæc sunt verba, Nam consuestis in precibus, Sive tu deus, sive tu dea, dicere.

Si nihil aliud: saltem, &c. Cic. 3. Verr. 152. Hic istius scelerata locatione nefarioque latrocinio bonis patriis fortunisque omnibus spoliatus, venit in judicium, si nihil aliud, saltem ut eum, cujus opera ipse multos annos est in sordibus, paulo tamen obsoletius vestitum videret. Compendiaria locutio sumpta a Græcis, teste Budæo.

Si pareret; verba sunt formulæ judicii recuperatorii. Cic. 1. Verr. 56. Judicium dat statim, si pareret, eam se & sua Veneris esse dixisse: judicant Recuperatores id, quod necesse erat. Sic legendum est ex Festo in dictione Paret, Pareret per R liquidam, non Pateret.

Si ego hos bene novi. Cic. pro Rosc. Amer. 57. Sed si ego hos bene novi, litteram illam, cui vos usque eo inimici estis, ut etiam omnes eas oderitis, ita vehementer ad caput affingent: ut postea neminem alium nisi fortunas vestras accusare possitis.

Si id est defendere. Cic. pro Quint. 7. Qui communi studio, summis opibus Sext. Nævium defendunt: si id est defendere, cupiditati alterius obtemperare, quo is facilius, quem velit, iniquo judicio opprimere possit.

Si me amas. Cic. 5. Fam. 11. De Dionysio, si me amas, confice, Quasi dicat, Rogo te per amorem. Et est modus adjurandi. [conf. Amo te in AMO.

Si per commodum Reip posset. Liv. 31. 11. pr. Ipse, si per commodum reip. posset, ad opprimendum Gallicum tumultum proficisceretur.

Si videtur, per parenthesim positum. Cic. 1. Acad. 35. Eam quoque (si videtur) correctionem explicabo, sicut solebat Antiochus. Idem 4. Fam. 2. Tu (si videbitur) ita censeo facias.

Si diis placet; proprium est exclamantis propter indignitatem alicujus rei, sive temeritatem, & indignantis, inquit Donatus. Ter. Eun. 5. 3. 11. Vide ut otiosus sit, si diis placet. Cic. 3. de Orat. 93. Etiam Latini, si diis placet, hoc biennio magistri dicendi exstiterunt. Idem 5. Tusc. 31. Qua gloria commotus Epicurus exoritur, cui etiam, si diis placet, videtur semper sapiens beatus.

Si est ut. Ter. Hec. 3. 5. 51.

Si est ut velit reducere uxorem, licet. i. e. Si velit. Idem Phorm. 2. 1. 40.
Si est, patrue, culpam ut Antipho in se admiserit, &c. pro, Si admisit, ut Donatus interpretatur. Rursum Hec. 4. 1. 44. conf. SIN.

Si te in germani fratris dilexi loco, Sic dicimus, inquit Donatus, quando præstitimus aliquid, & tamen nolumus exprobrare. Ter. And. 1. 5. 57.

Te obtestor, ne abs te hanc segreges, neu deseras,
Si te in germani fratris dilexi loco;
Sive hæc te solum semper fecit maxumi. Virg. 9. Æn. 406.
Si qua tuis, &c. Idem 4. Æn. 317.
Si bene quid de te merui. [Imitatio Græcorum est. V. Iliad. α. v. 39. seq. & Si pro Siquidem paulo supra.

Si sapis, pro Si sapias, ait Donatus. Ter. Eun. 1. 1. 31.

Dicis, si facies modo. Plaut. Trinum. 5. 2. 63. [Pro Dum facias etiam.

Si sis homo. Ter. Adel. 5. 8. 11. Si tu sis homo, hic faciat. Ubi Donatus; Si sis, pro Si esse volueris, & si credi homo volueris. Rursum idem, Si tu sis, non Si tu es, dixit: quasi in eo se hominem sit Æschinus probaturus.

Si, aliquando subauditur. Hor. 1. Serm. 3. 17.

— decies centena dedisses
Huic, parco, paucis contento, quinque diebus
Nil erat in loculis. Bud.

Si minus, [εἰ δὲ μὴ Gl. L. G.] Si non. Cic. pro Cluent. 15. Non timuisse, si minus vim deorum, hominumque famam; at illam ipsam noctem, facesque illas nuptiales? Et 2. Fam. 5. Propter ipsius excellentem in eo genere, vel gratiam, vel diligentiam, nostram suffragationem, si minus potentem, at probatam tamen. [Ibid. 5. 16. pr. Adhibere aliquam modicam consolationem, quæ levare dolorem tuum posset, si minus sanare potuisset. Sic ibid. p. p. Quo minus, pro Quin: Neque esse recusandum, quo minus ea, qua nati sumus, conditione vivamus. Sic Etiamsi minus. de Amic. 101.

Aliqui Sin minus. H. St. Quod non idem. V. SIN infra.

Si modo. Cic. 14. Att. 19. Quæ diligenter a me expressa acumen habent Antiochi, nitorem orationis nostrum, si modo is est aliquis in nobis.

Si non, pro Sin minus. Plin. 3. Epist. 6. Si adsunt amici, honestissimi sermones explicantur: si non, liber legitur.

Si non faciat, &c. Cæs. 1. Bell. Civil. 2. Uti ante certam diem Cæsar exercitum dimittat: si non faciat, eum adversus Remp. facturum videri.

Si non, at; vel, Si nequaquam, at. Cic. in Orat. 103. Nulla est enim ullo in genere laus oratoris, cujus in nostris orationibus non sit aliqua, si non perfectio, at conatus tamen. Idem 3. de Orat. 14. Alicui si nequaquam parem illius ingenio, at pro nostro tamen studio meritam gratiam debitamque referamus.

Si non maximus. Cic. in Orat 98. Hoc uno perfecto magnus orator est, si non maximus. [Pro, Ne dicam maximus.

Si tamen, pro Si modo. Plin 3. Epist. 1. Liber legitur, interdum etiam præsentibus amicis, si tamen illi non gravantur.

Si maxime. Cic. 4. Verr. 142. Neque enim, si maxime statuæ dejectæ essent, eas ego vobis possem jacentes ostendere.

Si forte. Cic. 1. Q. frat. 2. Intelliges esse nihil a me, nisi orationis acerbitatem & iracundiam, & si forte raro litterarum missarum indigentiam reprehensam.

Si, cum Quis, Indicativo fere jungitur. V. infra. Ovid. 1. de Arte Am. 1.

Si quis in hoc artem populo non novit amandi. Cic. 1. Offic 21.
Equo si quis sibi (plus æquo) appetet, violabit jus humanæ societatis.

SĪCŬBI, Adv. [ἄπου Gl. G. L.] i. e. Si alicubi, Si usquam. Ter. Eun. 3. 1. 14.

— tum sicubi eum satietas
Hominum, aut negotî siquando odium ceperat. Virg. 3. Georg. 332.
Sicubi magna Jovis antiquo robore quercus
Ingentes tendat ramos. [Dicitur Siquubi, pro Si qua ubi.

SĪCUNDE, Adv. [ἄποθεν] pro Si qua unde, Si alicunde. Liv. 26. 38. Nec Consul Romanus tentandis urbibus, sicunde spes aliqua se ostendisset, deerat. Cic. 13. Att. 30. Sicunde potes eruere qui, &c.

SIN, [εἰ δὲ, κἂν, ἂ] ex Si & Ne componitur, abjecta E, ut Quin, ex Quine: significatque Si non, vel etiam Si vero. Quod nunquam in prima parte collocatur, & nisi præcesserit Si: sed in secunda, ubi fere duorum est oppositio. Ter. Hec. 4. 4. 13.

Ego, Pamphile, esse inter nos, si fieri potest,
Affinitatem hanc sane perpetuam volo:
Sin est ut aliter tua siet sententia,
Accipias puerum. Ibid. 4. 1. 45. Cic. 5. Fam. 16. Si resideat sensus, immortalitas illa potius, quam mors, ducenda sit: sin sit amissus, &c.

Si & Sin minus. Cic. 9. Att. 15. Si mihi veniam, quam peto, dederit, utar illius conditione: sin minus, impetrabo aliquid a me ipso. [Differunt Si minus, & Sin minus. Illud significat Si non, hoc Si vero non. Cic. 5. Fam. 16. extr. His ego litteris si quid profecissem, existimabam optandum quiddam me esse consecutum; sin minus forte valuissent, officio tamen esse functurum &c. Gloss. Latinogræc. Sin minus, Εἰ δὲ μή. Quod tamen in Græcolat. Si minus exponitur.

Sin positum non præcedente Si. Cic. 3. de Orat. 134. Nunc contra plerique ad honores adipiscendos & ad Remp gerendam nudi veniunt atque inermes, nulla cognitione rerum, nulla scientia ornati. Sin aliquis excellit, unus e multis, effert se, &c. i. e. Quod si aliquis, &c. Salluft. in Jugurth.

Sin, pro Sin autem. Cic. 10. Att. 13. Verumtamen, si pares æque inter se; quiescendum: sin latius manabit, & quidem ad nos, deinde communiter.

Sin, pro Sin aliter. Priapejorum auctor Carm. 31.

Donec protervâ nil mei manu carpes,
Licebit ipsa sis pudicior Vesta.
Sin: hæc mei te ventris arma laxabunt.

Sin aliter. Cic. 11. Fam. 14. Si ita est, omnia faciliora: sin aliter, magnum negotium.

Sin autem. Cic. 10. Att. 6. Si vir esse volet, præclara synodia: sin autem, erimus nos qui solemus.

Sin autem, pro Sin minus. Jul. Capitolinus in M. Antonino Philos. 154. Ubi margini adscriptum, esse pro Sin minus. H. St.

Primum, sin. Ter. Adelph. 3. 4. 46.

Hæc primum ut fiant, deos quæso, ut vobis decet.
Sin aliter animus vester est, &c Cic. de Amicit 80. Quamobrem primum danda opera est, ne qua amicorum dissidia fiant: sin tale aliquid evenerit, ut exstinctæ potius amicitiæ, quam oppressæ videantur.

SĪQUANDO, Adv. temporis. [ἄποτε Gl. G. L.] i. e. Si aliquando, vel aliquo tempore; primam productam & acutam habet. Ter. Eun. 3. 1. 14.

— tum sicubi eum satietas
Hominum, aut negotî siquando odium ceperat. Cic. de Amicit. 52. Non ergo erunt homines divitiis diffluentes audiendi, siquando de amicitia, quam nec usu, nec ratione habent cognitam, disputabunt. Et 3. de Fin. 15. Et tamen puto concedi nobis oportere, ut Græco verbo utamur, siquando minus occurret Latinum. Item 6. Verr. 142. Siquando taceant omnes, tunc coguntur sortito dicere. Al. Si quando divise.

SĪQUĬDEM, [εἰ μήνγε; εἰ μὲν, ἄπερ, ἐὰν μὲν οὖν, Gl. L. G.] Conjunctio, accentum habet in prima syllaba. Significat enim Certe, nam, quoniam. Ter. Heaut. 2. 3. 90.

Quid aliud tibi vis? CLIT. siquidem hoc fit. S. siquidem experiundo scies. Cic. 9. Fam. 12. Gratulor Bajis nostris, siquidem, ut scribis, salubres repente factæ sunt. Idem 1. Tusc. 3. Antiquissimum e doctis genus sit poëtarum: siquidem Homerus fuit & Hesiodus ante Romam conditam.

Si quidem, interdum duæ dictiones sunt, pro Si certe. Plaut. Curc. 1. 3. 55.

Si quidem hercle mihi regnum detur, nunquam id potius persequar. Ter. Eun. 1. 2. 102.
Ego impetrare nequeo hoc abs te, biduum
Saltem ut concedas solum. PH. si quidem biduum. [Nec dubitare licet, quin apud antiquos id perpetuum fuerit, & usu demum volente in unam dictionem coaluerint.

SĪQUIS, siqua, siquod, vel siquid. Pronomen [εἴτις, ἄν τις Gl. G L] Si aliquis. Plin. 3. Epist. 6. Nec vitia, siqua sunt, celant. [Divise rectius scribes.

Siquis alius, Elocutio ornata: ut quum dicimus, Varro doctus est, siquis alius. h. e. Siquis alius doctus est, vel reperiri potest. Sueton. in Claud. cap. 40. Siquem alium, & se liberum esse, &c.

Siquid tale acciderit. Cic. 16. Att. 3. Itaque non mihi videor erraffe, quod ad Balbum scripsi apertius: ut siquid tale accidisset, ut non concurrerent nomina, subveniret: meque tibi etiam mandasse, ut siquid ejusmodi accidisset, cum eo communicares.

Siquid cum periculo experiri velis, in Caria id potissimum esse faciendum. Cic. pro Flacc. 65.

Siquo modo, Εἴπως, εἴ πῃ τρόπῳ, Si usquam. Gloss Græcolat.

Siquo pacto. Cic. 1. Att. 9. Et nebulonem illum, siquo pacto potes, ex istis locis amove.

Siquo usui. Liv. 40. 26. extr. Imperatum ut classem primo quoque tempore duceret in Ligurum oram, siquo usui esse L. Æmilio, atque ejus exerci-

exercitui poſſet. Forte accipitur Siquo, pro Siquo pacto. [Vel Loeo. i. e. Si uſquam. Sed forte Siquoi, pro Sicui ſcriptum fuit, vel Siquà ſcribendum.

Sīs, [εἰ βέλῃ] pro Si vis, dixere veteres. Ad verba enim imperativa, quia videbantur contumelioſa, addebant Sis pro Si vis: ut Fac ſis, Vide ſis. Plaut. Amph. 1. 1. 130.

Accipiam: modo ſis veni huc, invenies infortunium. Cic. pro Roſc. Amer. 48. Age nunc, refer animum ſis ad veritatem.

Frequens vox eſt apud Scriptores comicos. Ter. Eun. 4. 7. 29.

Cave, ſis: neſcis cui nunc maledicas viro.

Inde in plurali Sultis, pro Si vultis. q. V.

Sīve, [εἴτε Gl. L. G. & G. L.] Conjunctio, quum ex Si & Ve compoſita ſit, duorum generum vim ſimul obtinere videtur. Itaque quum orationem inchoat, minime mirum eſt, ſi præter morem aliarum conjunctionum tres minimum ſenſus poſtulat, quum & Si continuativa ſuam apodoſin, & Ve alteram disjunctivam exigat: ut, Sive me amas, ſive odiſti, non magni æſtimo. Aliquando quatuor. Ovid. 1. Epiſt. 15.

Sive quis Antilochum narrabat ab Hectore victum,
Antilochus noſtri cauſa timoris erat:
Sive Menœtiaden falſis cecidiſſe ſub armis:
Flebam ſucceſſu poſſe carere dolos.

In qua figura notandum eſt ſolere eleganter cum protaſibus apodoſes miſceri. Ex Linacro.

Sive, disjunctiva conjunctio. Ter. And. 1. 3. 11.

Sive iſta uxor, ſive amica eſt, gravida e Pamphilo eſt.

Cic. 4. Acad. 33. Quamobrem ſive tu probabilem viſionem, ſive improbabilem, & quæ non impediatur, ut Carneades volebat, ſive aliud quid proferes, &c.

Sive, cum Subjunctivo. Plin. 2. Epiſt. 17. extr. Quæ præſtant multarum urbium faciem, ſive ipſo mari, ſive litore utare.

Sive dolo: ſubaudi, Id fecerit: ſequente Seu. Virg. 2. Æn. 34.

Sive dolo, ſeu jam Trojæ ſic fata ferebant.

Sive, quinquies repetitum. Quintil. lib. 11. cap. 3. Manus ſiniſtra nunquam ſola recte geſtum facit, dextræ ſe frequenter accommodat, ſive in digitos argumenta digerimus, ſive averſis in ſiniſtrum palmis abominamur, ſive objicimus adverſas, ſive in latus utrumque diſtendimus, ſive ſatisfacientes, aut ſupplicantes. conf. SEU.

Si priore loco, deinde Sive, pro Vel ſi. ut, Si hæc placet, accipe, ſive illa magis tibi probatur, eam tibi concedo. pro Vel ſi illa. Verum ponitur & in principio Sive, pro ſimplici Si. H. St.

Sive, interdum non geminatum. Hor. 2. Serm. 5. 10.

—turdus
Sive aliud privum dabitur tibi, devolet illuc.

Et 1. Carm. 6. 19.

Cantamus vacui, ſive quid urimur, &c.

Sic aliis pleriſque in locis, & apud alios quoque auctores.

Sive, aliquando Explanandi vim habet, ſive declarandi. Quintil. lib. 1. cap. 6. Ut Ariſtarchus, & ætate noſtra Palæmon, qui vocabulum, ſive appellationem, nomini ſubjecerunt.

Sive etiam, pro Vel etiam. Cic. 1. Q. frat. 1. Contraque erigas ac reſiſtas, ſive etiam ultra occurras negotiis.

Siambis, [Σίαμβις] Inſula eſt in Oceano Britannico. Plin. lib. 4. cap. 16.

S I B

Sibaræ, Indiæ ſunt populi apud Plin. lib. 6. cap. 20.

Sibaris, V. SYBARIS.

Sibde, es. f. [Σιβδη] Cariæ oppidum, Halicarnaſſo ab Alexandro Magno attributum. Plin. lib. 5. cap. 29.

Sibi, dativus a SVI pronomine. q. V. ſuo loco.

Sībĭlus, i. [συριγμὸς, Gl. G. L. & Onom. vet.] in ſingulari m. g. eſt, in plurali m. & n. Eſt autem Sonus oris, qui compreſſis dentibus, & parum diductis labris fieri ſolet. Columel. lib. 2. cap. 3. Sibiloque allectari, quo libentius bibant.

Dare ſignum ſibilo. Liv. 25. 8.

Edere ſibilum. Catull. 4. 12.

Mittere horrenda ſibila. Ovid. 3. Met. 38.

Paſtoria ſibila. Ovid. 13. Met. 785.

Stridula ſibila. Lucan. lib. 9. 634.

—angues,
Stridula fuderunt vibratis ſibila linguis.

Trepidantia ſibila torſit draco. Valer. 7. Argon. 525.

Vibrata ſibila ſævis linguis. Sil. lib. 3. 185.

Sibilo Quirites in concione, in ſpectaculis, ſignificabant, vel odium, vel tædium & contemptum. V. EXSIBILO.

Plauſus & Sibilus, contraria. Cic. pro Sext. 115. Ei vero, qui pendet rebus leviſſimis, qui rumore, & (ut ipſi loquuntur) favore populi tenetur & ducitur, plauſum immortalitatem, ſibilum mortem videri neceſſe eſt.

Conſcindere ſibilis. V. CONSCINDO.

Conſectari ſibilo aliquem. Cic. 2. Att. 18. Fuſium clamoribus, & conviciis, & ſibilis conſectantur.

Explodi e ſcæna ſibilo & convicio. Cic. pro Roſc. Com. 30. Qui poſteaquam e ſcæna, non modo ſibilis, ſed etiam convicio explodebatur, &c.

Intactus a ſibilo. V. INTACTUS.

Sibilus poetice, pro Venti flatu acri. Virg. 5. Ecl. 82.

Nam neque me tantum venientis ſibilus Auſtri, &c.

Sibĭlum, i. n. ut apud Serenum, Suave ſibilum. Auctor. Nonius 3. 220. Plural. exempla ſupra habes.

Sibĭlus, a, um. Adj. ut, Ora ſibila, pro Sibilantia, inquit Servius. Virg. 2. Æn. 211.

Colla ſibila. Virg. 3. Georg. 421.

Torvæ coma ſibila frontis: i. e. Sibilans. Val. Flacc. 3. Argon. 50.

Sibĭlo, [συρίττω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Sibilum emittere. Cic. 2. Att. 19. Populares iſti jam etiam modeſtos homines ſibilare docuerunt.

Populus me ſibilat. Hor. 1. Serm. 1. 66.

Ore ſibilat draco. Virg. 11. Æn. 754.

Sibilātus, ûs. m. Cæl. Aurel. Acut. 2. 27. Cum quodam vehementi ſibilatu.

Sibilātrix, īcis. f. Adjective Mart. Capel. lib. 9. Sibilatrix fiſtula.

Sibini, ſunt Populi contermini Suevis, Mugilonibus & Butonibus. Strab. lib. 7.

Sibus, i. m. an attributive per omne genus? Sibus (inquit Feſtus) ſignificat Callidum, vel acutum πανοῦργος.

Siby, Oppidum Elamitarum, apud Plin. lib. 6. cap. 28.

Sibylla, æ. f. [Σίβυλλα] in ſenſu appellativo eſt Virgo fatidica, ſive Puella, cujus pectus numen recipit, & quæ vaticinatur, inquit Varro, apud Serv. in 3. Æneid. 445. Et a conſiliis deorum nuntiandis veteres hoc nomen impoſuerunt. Æoles enim σιὺς deos dicunt, βουλὴ ſententia ſeu conſilium dicitur. Sibyllas igitur, quaſi Siubulas dixerunt, quæ Dei ſententias enuntiarent. Hæc Serv. l. c. Cui junge Lactant. 1. 6. 7. Iſidor. 8. 8. Cic. 2. de Divin. 110. Sibyllæ verſus obſervamus, quos illa furens fudiſſe dicitur, quorum interpres nuper falſa quædam hominum fama dicturus in Senatu putabatur, eum, quem revera regem habebamus, appellandum quoque eſſe regem. ſi ſalvi eſſe vellemus. V. Quindecimvir, in QUINQUE.

Sibyllam Apollo pio amore dilexit: & ei obtulit poſcendi quod vellet arbitrium. Illa hauſit arenam manibus, & tam longam vitam popoſcit. Cui Apollo reſpondit, id poſſe fieri, ſi Erythræam, in qua habitabat, inſulam relinqueret, & eam nunquam videret. Profecta igitur, Cumas tenuit: & illic, defecta corporis viribus, vitam in ſola voce retinuit. Quod quum cives ejus cognoviſſent: ſive invidia, ſive miſeratione commoti: ei epiſtolam miſerunt creta antiquo more ſignatam. Qua viſa, quia erat de ejus inſula, in mortem ſoluta eſt. Unde nonnulli hanc eſſe dicunt, quæ Romana fata conſcripſit, quod incenſo Apollinis templo inde Romam allati ſunt libri, unde hæc fuerat. Hæc Servius in illud 6. Æn. 321.

Olli ſic breviter fata eſt longæva ſacerdos.

Ovid. tamen 14. Met. fabulam recitat paulo aliter.

Sibyllæ, ut auctor eſt Varro in libris rerum divinarum, decem fuerunt. Prima, de Perſis, cujus mentionem fecit Nicanor, qui res geſtas Alexandri Macedonis ſcripſit. Secunda, Lybica: cujus meminit Euripides in Lamiæ prologo. Tertia, Delphica: de qua locutus eſt Chryſippus in eo libro, quem de Divinatione compoſuit. Quarta, Cimmeria, in Italia, quam Nævius in libris belli Punici, Piſo in Annalibus nominat. Quinta, Erythræa: quam Apollodorus Erythræus affirmat ſuam fuiſſe civem: eamque Grajis Ilium petentibus vaticinatam, & perituram eſſe Trojam, & Homerum mendacia ſcripturum. Sexta, Samia: de qua ſcripſit Eratoſthenes in antiquis annalibus Samiorum reperiſſe ſe ſcriptum. Septima Cumana, nomine Amalthæa, quæ ab aliis Demophile vel Erophile nominatur: eamque novem libros attuliſſe ad regem Tarquinium Priſcum, ac pro eis trecentos philippeos poſtulaſſe, &c. (V. Gell. lib. 1. cap. 19.) Octava, Helleſpontiaca, in agro Trojano nata, vico Marmeſſo, circa oppidum Gergitium: quam ſcribit Heraclides Ponticus, Solonis & Cyri fuiſſe temporibus. Nona, Phrygia: quæ vaticinata eſt Ancyræ. Decima, Tiburs nomine Albunea, quæ Tiburi colitur ut dea, juxta ripam amnis Anienis: cujus in gurgite ſimulacrum ejus inventum eſſe dicitur, tenens in manu librum: cujus ſacra ſenatus in Capitolium tranſtulit. Harum omnium Sibyllarum carmina & feruntur & habentur, præterquam Cumææ: cujus libri a Romanis occuluntur, nec eos ab ullo niſi a Quindecimviris inſpectos habent. Et ſunt ſingularum ſinguli libri: qui, quia Sibyllæ nomine inſcribuntur, unius eſſe creduntur: ſuntque confuſi, nec diſcerni, ac ſuus cuique aſſignari poteſt, præterquam Erythrææ, quæ & nomen ſuum carmini verum inſeruit, & Erythræam ſe nominatum iri prælocuta eſt, quum eſſet orta Babylone. Ex Lactant. ibidem.

Horrendæ ſecreta Sibyllæ. Virg. 6. Æn. 10.

Caſta Sibylla. Virg. 5. Æn. 735.

Cumæa Sibylla. Virg. 6. Æn. 98.

Viva Sibylla. Ovid. 4. Faſt. 875.

Sibyllīnus, a, um. Adj. [Σιβυλλινὸς] Quod eſt Sibyllæ, vel quod a Sibylla fit: ut, Sibyllini libri. Auctor de Viris illuſtr. cap. 46. pr. Cic. de Aruſp. Reſp. 26. Ne hoc quidem in mentem tibi veniebat, Sibyllino ſacerdoti, hæc ſacra majores noſtros ex veſtris libris expetiſſe? Sibyllinum ſacerdotem XVvirum vocat, cui jus erat Sibyllinos libros aperire & proferre, ſi quando vaticinium aliquod petendum erat.

Fata Sibyllina. Cic. 3. Catil. 9 & 11.

Verſus Sibyllini. Hor. in Carm. ſæc. 5.

Sibўna, æ. f. [σιβύνη] Genus erat haſtæ Græcis. Eo verbo uſus eſt Ennius apud Feſt.

Illyrii reſtant ſicis ſibyniſque fodentes.

Reperias apud Gellium 10. 25. Scibones pro Sibynæ mendoſe. Turneb. [Gloſſ. Græcolat. Σιβύνη, Venabulum. conf. Heſych. Suid. Σιβύνη, Ἀκόντιον Ῥωμαϊκόν. Non male ergo Paulus, Sibinam appellant Illyrici, telum venabuli ſimile. Videntur tamen Græculi Sibuna per u, reperiſſe. conf. Voſſ. Etymol..

Sibyrtus, [Σίβυρτος] Oppidum Cretæ, ut ex Polybii ſententia tradit Stephanus. Hinc

Sibyrtius, [Σιβύρτιος] gentile nomen.

S I C

Sīc, Adv. affirmantis [οὕτως, Gl. L. G. & G. L.] Ter Phorm. 2. 2. 2.

Itane patris ais conſpectum veritum hinc abiiſſe? G. admodum.
P. Phanium relictam ſolam? G ſic.

Plaut. Amph. 3. 2. 20.

Eja autem inimicos? A. ſic eſt, vera prædico.

Ter. And. 2. 1. 2.

[Particula ſimilitudinis natura ſua, ſeu Comparativa eſt. V. Liv. 6. 17. pr. Affirmativa fit per ellipſin verbi ſubſtantivi, Sic, pro Sic eſt, ut Ita. q. V.

Sic eſt factum, Sic eſt res, Sic res habet. Ter. Adelph. 3. 4. 2.

Pro di immortales facinus indignum: Geta,
Quid narras? G. Sic eſt factum.

Idem And. 3. 4. 9.

Simulavi, vos ut pertentarem. D. quid ais? S. ſic eſt res.

Cic. pro Roſc. Amer. 66. Sic res habet, judices: magnam vim, magnam neceſſitatem, magnam poſſidet religionem paternus maternuſque ſanguis.

Lactant. lib. 3. p. 143. Sic autem & Cicero ponit hanc particulam cum hoc verbo, ut opinor, quum poſſet omitti H. St. Lactantii verba, imprudentia (poſſeſſoris dicam, an empectæ?) reſecta, reſtituere non licuit, quum editio Plantini, quam noſter ſecutus eſt, ad manus non eſſet. Puto eo pertinere hanc obſervationem, ut Cic. dicat Sicut res eſt, Lactantium brevius Sicut eſt dixiſſe. Qua formula ſæpe utitur, ut 1. 8. 4. Quod ſi eſt verum, ſicuti eſt. Ubi V. Cellar. conf. Ita eſt, in ITA.

Sic, Ita, aut Quemadmodum. Virg. 2. Æn. 496.

Non ſic, aggeribus ruptis, quum ſpumeus amnis　Exiit. Ter. Eun. 3. 5. 16.

Noſtin' hanc, quam amat frater? A. novi: nempe opinor Thaidem.
C. Iſtam ipſam. A. ſic commemineram.　Plaut. Stich. 1. 2. 27.

Cic. pro Quint. Sic cogitabam, &c.

Sic, demonſtrat. Ter. Eun. 3. 5. 54.　— ego limis aſpecto
Sic per flabellum clanculum, & ſimul alia circumſpecto.　Idem Phorm. 1. 2. 95.
Quid ille pædagogus, qui cithariſtriam?
Quid rei gerit? G. ſic tenuiter. D. non multum habet
Quod det fortaſſe.　Ibidem 1. 2. 90.
— ad precatorem adeam credo, qui mihi
Sic oret: nunc omitte quæſo hunc, &c.　Sic And. 1. 1. 83.
Sic cogitabam, hic parvæ conſuetudinis
Cauſa, mortem hujus tam fert familiariter, &c.

Sic eſt, Sic ſum, Sic vita erat: pro, Hoc ingenio, his moribus. Ter. Phorm. 1. 2. 20.
Cui tanta erat res, & ſupererat? G. deſinas:
Sic eſt ingenium.　Idem And. 1. 1. 35.
Sic vita erat, facile omnes perferre, ac pati.　Idem Phorm. 3. 2. 42.
Itane tandem facere oportet? D. ſic ſum: ſi placeo, utere. Cic. pro Roſc. Com. 29. Sic eſt vulgus, ex veritate pauca, ex opinione multa æſtimat. Idem pro Roſc. Amer. 84. Sic vita hominum eſt, &c.

Sic ago, ſic me decet. Plaut. Pœn. 2. 13.

Sic, Leviter, & negligenter. Ter. And. 1. 2. 4.
Mirabar hoc ſi ſic abiret.

Sic agam. Ter. Adelph. 5. 2. 11.

Sic, Tam. Plaut. Trinum. 3. 1. 42. Nihil ſic celere eſt, nec volat. De amore. Apulejus, Nec ego rebar ſic multorum id opus dierum eſſe. [Pro Adeo, ut & Ita poni conſuevit.

Sic; cum aliquid ab altero petimus, id ut facilius impetremus, ea ſolemus illi precari & optare, quæ ſcimus ei eſſe optatiſſima, addita particula Sic. Eſtque hoc genus omnibus poëtis Græcis & Latinis perquam uſitatum. Hor. 1. Carm. 3. 1. Sic te Diva potens Cypri, &c. Virg. 9. Ecl. 30.
Sic tua Cyrnæas fugiant examina taxos.　V. plura apud Lambinum in illud Horatianum, quod attulimus.

Sic, Conjunctio illativa. Cic. Sic tot ſimul virtutes, continentiæ, gravitatis, juſtitiæ, fidei, defecerunt. i. e. Igitur.

Sic, ſic. Virg. 4. Æn. 660.
Sed moriamur, ait: ſic, ſic juvat ire ſub umbras.　Ubi Serv. Quaſi interrogatio & reſponſio, Et placet ſic inultam perire? Placet.

Sic ſatis. Ter. Heaut. 3. 2. 12.
Et quidem hercle forma luculenta? C. ſic ſatis.

Sic, ut. Cic. 7. Fam. 17. Sic ei te commendavi, & tradidi, ut graviſſime diligentiſſimeque potui.

Sic ut quimus. Ter. And. 4. 6. 9.

Sic, ut; pro Tam, quam. Hor. 2. Serm. 8. 36.
Tum parochi faciem, nil ſic metuentis, ut acres
Potores, &c.

Sic tamen ut. Ulp. in l. Si quis pecuniam. D. Si quis omiſſa cau. Et maxime, ſi ob evertenda judicia id fecit, ibi dicendum eſt adverſus poſſeſſorem competere actionem; ſic tamen, ut ubi quidem pecunia accepta repudiavit, &c.

Sic, Quaſi. Plaut. Amph. 2. 2. 51.
Sic ſalutas atque appellas, quaſi dudum non videris.

Sic, Quomodo. Cic. 8. Fam. 4. Ego tamen ſic nihil exſpecto, quomodo Paulum, Conſulem deſignatum, primum ſententiam dicentem.

Sic demum, pro Ad poſtremum. Virg. 6. Æn. 154.
Sic demum lucos Stygios, regna invia vivis,
Aſpicies.

SICCĬNE, [ἔτως ἄγω Gl. G. L.] Adv. Interrogantis, pro An ſic? vel Sicne? Itane? Ter. Eun. 4. 7. 34. Ain' vero canis? ſiccine agis? Ibid. 1. 2. 19. Cic. 1. de Fin. 34.
Siccine lente jaces. Propert. lib. 2. 15. 8. [Etiam Siccĕ uſurpant quidam.

SĪCUT, SICŬTI, [ὡς Gl. omn. ὥσπερ, καθὼ, καθάπερ, καθὼς Gl. G. L.] Adverbia ſimilitudinis. Plaut. Rud. 4. 2. 23.
Nunc ſic faciam, ſicut conſilium eſt, ad herum ut veniam docte atque aſtute.　Al. Sic conſilium eſt. Ibid. 4. 4. 67.
Quibuscum parva Athenis periit, ſicuti dixi prius.　Idem Bach. 4. 4. 67. Sicut dicis.

Sicuti ſic. Cic. 2. de Orat. 310. Reliquæ duæ, ſicuti ſanguis in corporibus, ſic illæ in perpetuis orationibus fuſæ eſſe debebunt.

Sicut & Sicuti, interdum non res ſimiles, ſed diverſas & plane contrarias denotant: & Ita in ſecundo membro ponitur. Quintil. lib. 10. cap. 1. Sed hæc eloquendi præcepta, ſicuti cognitioni ſunt neceſſaria, ita non ſatis ad vim dicendi valeant, niſi illis firma quædam facilitas, quæ apud Græcos ἕξις nominatur, acceſſerit. Idem lib. 1. cap. 3. Sed ſicut firmiores in litteris profectus alit æmulatio, ita incipientibus atque adhuc teneris jucundior eo ipſo, &c.

Sicut, pro Ut. Cic. pro Lege Manil. 14. Sinite hoc loco, Quirites, ſicut poëtæ ſolent, qui res Romanas ſcribunt, præterire me noſtram calamitatem. Idem 1. Acad. 35. Eam quoque (ſi videtur) correctionem explicabo, ſicut ſolebat Antiochus.

Sicut, Tanquam. Cic. pro Roſc. Com. 30. Qui poſtea, quam e ſcena, non modo ſibilis, ſed etiam convicio explodebatur, ſicut in aram, confugit in hujus domum, diſciplinam, patrocinium, nomen. Quintil. lib. 10. cap. 1. Ennium, ſicut ſacros vetuſtate lucos, adoremus.

Sicut, habet nonnunquam venuſtatem magnam atque utilitatem in diſponendo, quoties antecedentem annectit cum ſequente ſententiam. Quintil. in procem. lib. 1. Sed nonnunquam ita deſunt, ut bona etiam ingenii ſtudiique corrumpant, ſicut & hæc ipſa ſine doctore perito, ſtudio pertinaci, legendi, ſcribendi, dicendi multa & continua exercitatione per ſe nihil proſunt. Plin. lib. 7. cap. 19. Ferunt Craſſum, avum Craſſi in Parthis interempti, nunquam riſiſſe, ob id ἀγέλαςον vocatum, ſicut nec fleſſe multos.

SĪCA, æ. f. [μάχαιρα, Θρακικὸν ξίφος ἐπικαμπὲς, ἐγχειρίδιον Gl. L. G.] Genus gladii brevioris, quaſi Seca. Cic. 3. in Catil 8. Ex quibus ille maximum ſicarum numerum & gladiorum extulit. Ibid. 2. 1. Non enim jam inter latera noſtra ſica illa verſabitur. Et 3. de Nat. Deor. 74. Tum hæc quotidiana, ſicæ, venena, peculatus, &c.

Σικάριοι, λῃστῶν γένος. Σικὰς δὲ τὰ ἐπικαμπῆ ξίφη Ῥωμαῖοι καλοῦσιν, οἷς οἱ χρώμενοι ἐλέγοντο Σικάριοι. Suid.

SICĀRIUS, i. m. [σφάκτης, ἀνδροφόνος, σφαγεὺς, λῃστὴς Gl. L. G.] Qui ſicam gerit maleficii alicujus gratia, & pro Interfectore accipitur. Cic. pro Roſc. Amer. 8. Ab his hoc poſtulare homines ſicarios atque gladiatores, non modo ut ſupplicia vitent, &c. Idem pro eodem 39. Vetus videlicet ſicarius, homo audax, & ſæpe in cæde verſatus. Hor. 1. Serm. 4. 4. Sicarii appellantur a Sica, quæ ſignificat Ferreum cultrum. Auctor Juſtin. lib. 4. Inſtit. De public. jud. V. Suid. in dict. præced.
Immittere in forum ſicarios. V. IMMITTO.

SICŪLA, vel SICĬLA, æ. f. dimin. [σμίλα, ἀρβήλιον, χειροτόμος Gl. L. G.] Plaut. Rud. 4. 4. 125.
Poſt eſt ſicula argenteola, & duæ connexæ maniculæ.　Al. Sicilicula. Siculæ ſunt Falces Varroni de L. L. 4. 31. Sane hoc nomine, quicquid ſecandi vim habet, venire videtur. V. Cang. Gloſſ.
Senſu obſcæno Catul. Carm. 68. 21.
Languidior tenera cui pendens ſicula beta.　[Licuit Mentula.

SICILUM, i. n. Ξυρὸν σκυτέως. Gloſſ. Latinogræc. Idem quod Sicila.

SICILIS, is. f. & in plurali SICILICES; uti legunt Feſtus; & Gellius 10. 25. quorum prior exponit de Haſtarum ſpiculis latis, poſterior vero de Telo aut Gladio.
Gloſſ. Græcolat. Ἀρβῆλον, Ficilis. [Scribe Sicilis.

SICILICULA, æ. f. dimin. Sic quidam legunt apud Plaut. Rud. 4. 4. 125. Alii vero Sicula, quod vide ſupra.

SICILIO, īre. Falce ſecare. Varro de R. R. 1. 49. Prata ſicilienda. conf. Plin. 18. 28. & Columel. 2. 22.

SICILĪMENTUM, i. n. Quod ſicilitur. Cato de R. R. cap. 5. diſtinguit inter Fœnum & Sicilimentum.

SĬCAMBRI, ōrum. m. pl. [Σίκαμβροι] Populi Germaniæ, Menapiis finitimi, ad utramque Rheni ripam habitantes. Hi crines natura flavos, habent, quos creſcere ſinunt & artificio quodam intorquent. Quidam cum y Græco ſcribunt. Hodie Geldrenſes vel Clivanos volunt eſſe. Meminit horum Srab. lib. 14. Martial de Spectac. 3.
Crinibus in nodum tortis venere Sicambri.
Cæde gaudentes Sicambri. Hor. 4. Carm. 14. 51.
Indomiti Sicambri. Ovid. ad Liv. 17.

SICAMBRIA, æ. f. Regio Germaniæ, quæ hodie Geldria. Claud. in Eutrop. 1. 383.　Militet ut noſtris detonſa Sicambria campis.

SĬCĀNI, [Σικανοὶ] Populi Hiſpani, a fluvio Sicore dicti. Hi duce Siculo, excluſis Aboriginibus, Italiam tenuerunt: ipſique poſtea ab ipſis pulſi, quos ante pepulerant, inſulam vicinam Italiæ occupaverunt, & eam Sicaniam a ſuo nomine nuncupaverunt. Serv. in 8. Æneid. 328. [conf. Steph. in Σικανία. De pr. & ſec. quantitate infra. V.

SĪCĀNIA, [Σικανίη] dicta eſt inſulæ Siciliæ quædam pars, in finibus Agrigentinis. Et amnis in ea Sicanus olim fuit. Sed & inſula quandoque tota, Sicania dicta eſt, a Briarei Cyclopis filio Sicano: vel a Sicanis populis, qui primi eam inſulam incoluiſſe feruntur: qui tamen non ſunt indigenæ, ſed Hiſpani. Sicilia vero a ducis nomine: quanquam Thucydides dicat de Sicilia Italum regem veniſſe, & ab eo eſſe Italiam appellatam. Hæc Servius illud Virgilii enarrans 8. Æn. 328.
Tunc manus Auſoniæ, & gentes venere Sicanæ. De hac vide in dictione SICILIA. De quantitate pr. & ſec in ſeq. dict. duabus.

SĬCĀNUS, a, um. Adj. [Σικανὸς] Virgilius primam ſemper corripit, ſecundam producit; ut 5. Æn. 23.
Fida reor fraterna Erycis, portuſque Sicanos.　Contra Silius 14. 259. primam producit, ſecundam corripit,
Cetera Eliſſæis aderit gens Sicana votis.　Horatius ſecutus eſt Virgilium, quoad utriuſque ſyllabæ quantitatem, Epod. 17. 32.
— nec Sicana fervida
Furens in Ætna flamma.　V. ad ſeq. dict.
Ætna Sicana. Hor. Epod. 17. 32.
Fluctus Sicani. Virg. 10. Ecl. 4.
Portus Sicani. Virg. 5. Æn. 24.
Saxo Sicano patientior. Propert. lib. 1. 16. 29.

SĪCĂNIUS. a, um. aliud Adj. [Σικάνιος] Virgilius primam producit, ſecundam corripit, 3. Æn. 691.
Sicanio prætenta mari jacet inſula.　conf. SICANIA. [Virgilius Homerum ſecutus eſt, qui in Σικανίη eandem quantitatem exhibet. Odyſſ. v. 306. At Callimachus in Σικανὸς utramque corripuit. h. Dian. v. 57.
Arenæ Sicaniæ. Ovid. 15. Met. 279.
Populi Sicanii. Lucan. lib. 3. 177.
Sinus Sicanius. Virg. 3. Æn. 692.
Urbes Sicaniæ. Lucan. lib. 3. 59.

SĬCĂRIS, Fluvius Hiſpaniæ, V. SICORIS.

SICARIUS, V. SICA.

SICCA, æ. f. [Σίκκα] cognomine Veneria, Urbs Numidiæ, Romanorum colonia, apud Plinium lib. 5. cap. 3. Incolæ Siccenſes. Sall. Jug. 56.

SICCANEUS, SICCATIO, SICCESCO. V. SICCUS.

SICCINE, V. SIC.

SICCIUS, i. m. cognomine Dentatus, [Σίκκιος Δέντατος] Strenuus bellator, qui ob ingentem fortitudinem Achilles Romanus appellatus eſt. Is pugnaſſe dicitur centum & viginti præliis. Cicatricem averſam nullam, adverſas quadraginta quinque tuliſſe fertur. Coronis aureis octo donatus eſt. Triumphavit cum imperatoribus ſuis triumphos novem. V. Plin. lib. 7. cap. 38. Item lib. 22. cap. 5.

SICCUS, a, um. Adj. [ξηρὸς Gl. L. G. & G. L.] Aridum & ſine humore, inquit Nonius 4 426. Virg. 5. Æn. 180.
Summa petit ſcopuli, ſiccaque in rupe reſedit.
Egon' ſalva ſim, quæ ſiti ſicca ſum? Plaut. Curc. 1. 2. 24.
Agri ſicci. Hor. 2. Serm. 4. 15.
Arena ſicca. Virg. 1. Georg. 389.
Cibi ſicci. Celſ. 1. 3.
Fauces ſiccæ fluminum. Virg. 4. Georg. 427.
Fervores ſicci. Ovid. 1. Met. 119.
Herba ſicciſſima. Plin. lib. 19. cap. 40.
Hiems ſicca. Ovid. 3. Amor. 6. 106.
Litus ſiccum. Virg. 3. Æn. 135.
Loca ſicca. Cato de R. R. cap. 50.
Ocelli ſicci. Propert. lib. 1. 17. 11.
Os ſiccum. V. OS, oris.

Pedibus ſiccis currit ſuper æquora. Ovid. 14. Met. 50.
Pocula ſicca. Tibul. lib. 3. 6. 18.
Pulvis ſiccus. Ovid. 1. Triſt. 4. 48.
Rupes ſicca. Virg. 5. Æn. 180.
Senex ſiccus. Hor. 2. Serm. 3. 281.
Sitis ſicca. Ovid. 4. Triſt. 8. 26.
Solum ſicciſſimum. Columel. 2. 18.
Tempora ſicca æſtivi Canis. Tibul. lib. 1. 4. 6.
In ſicco, i. e. Extra aquam. Plin. lib. 9. cap. 8. Virg. 1. Georg. 363. Liv. 1. 4. Alveum tenuis in ſicco aqua deſtituit.
Sicca, abſolute apud Plautum Mil. 3. 1. 192. pro Puella, quæ nondum lavit. Siccam, inquit, ſuccidam. Alii Sobriam, alii Non ſputatricem, Caſtam. Burm. ad Petron. c. 37. exponit. [An ſcripſit Plautus Succam ſuccidam? Epexegeſis eſt, ut Purus putus, de quo V. Gronov. ad Gell. 6. 5.
Siccus, Sobrius. Hor. 1. Carm. 18. 3.

Siccis omnia nam dura deus propoſuit.

h. e. Sobriis & jejunis, vel vino abſtinentibus. Plaut. Aſin. 5. 2. 6.

At ſceleſta ego, præter alios meum virum fui rata
Siccum, frugi, continentem, amantem uxoris maxime.

Cic. 2. Acad. apud Non. 4. 426. Alius adultis, alius ſenibus, alius ægris, alius ſiccis, alius vinolentis. Ibid. lib. 4. 87. Dormientium & vinolentorum & furioſorum viſa imbecilliora eſſe dicebas, quam vigilantium, ſiccorum, ſanorum.
Sicci & Uncti opponuntur. Hor. 1. Epiſt. 17. 12.

Si prodeſſe tuis, paulloque benignius ipſum
Te tractare voles, accedes ſiccus ad unctum.

Uncti ſunt, qui lautius victitant; Sicci, qui ſumptibus parcunt, adeoque proſunt ſuis. V. Unctus in UNGO.
Modo haud abſimili Sicci & Uvidi opponuntur ab eodem 4. Carm. 5. extr.

— dicimus integro
Sicci mane die, dicimus uvidi
Cum Sol Oceano ſubeſt.

Sicci ſunt, qui nondum biberunt; Uvidi, qui adveniunt bene poti.
Siccus etiam ad Caſtitatem refert Petron. cap. 37. ut vult Burm. Mulier Fortunata vocatur ſicca. i. e. Caſta. Sicca, inquit, ſobria, bonorum conſiliorum. [Nollem priore ſpreta exegeſi, novam commentum Clariſſimum virum. Se ipſum explicat Petronius adjunctis ſynonymis.
Ad Preſſum & caſtum orationis genus transfert Cicero de Clar. Orat. 202. Nihil erat in ejus oratione niſi ſincerum, nihil niſi ſiccum atque ſanum. i. e. Nihil tumidum aut elatum. Eodem modo Quintil. 2. 4. p. 138. Burm. Audeat hæc ætas plura, & inveniat, & inventis gaudeat, ſint licet illa non ſatis interim ſicca & ſevera.

SICCE, Adv. [ξηρῶς] Columel. lib. 6. cap. 12. Maximeque datur opera ne in aquam pedem mittat, & ut ſicce ſtabuletur. Declarat ſe ipſum Columella.
Sicce dicere, per translationem, quemadmodum & Jejune contrario ſenſu. Cic. in Orat. 12. Id vero deſinant dicere, qui ſubtiliter dicunt, eos ſolos Attice dicere, id eſt quaſi ſicce & integre: & ample, & ornate & copioſe, cum eadem integritate Atticorum eſt.

SICCĬTAS, ātis. f. [αὐχμὸς, ξηρασία, ξηρότης Gl. L. G. & G. L.] Humoris vacuitas. Varro de Liberis educandis, Perſæ propter exercitationes pueriles modicas eam ſunt conſecuti corpore ſiccitatem, ut neque ſpuerent, neque emungerentur, ſuffocatoque corpore eſſent. Non. 4. 426.
Siccitas, Tempeſtas ſicca. Cic. 3. Q. frat. 1. Aquamque, quam ii ducebant, non longe a villa, belle ſane fluentem, vidi, præſertim maxima ſiccitate, uberioremque aliquanto ſeſe collecturos eſſe dicebant.
Siccitas, Firmitas, interprete Nonio 4. 426. Cic. de Senect. 34. Nullo imbre, nullo frigore adduci ut capite operto ſit: ſummam eſſe in eo corporis ſiccitatem.
Siccitas orationis. Cic. 2. de Nat. Deor. 1.

SICCĀNEUS, a, um. Adj. [ἐξικμασμένος] cui contrarium eſt Irriguum & humidum. Quod eſt naturaliter ſiccum, vel quod nullo humore irriguum vel aſperſum eſt. Columel. lib. 2. cap. 17. Ejus prati animadvertimus duo genera: quorum alterum eſt ſiccaneum, alterum riguum. Ibid. cap. 2.

SICCĀNUS, a, um. Adj. Idem. Plin. lib. 16. cap. 17. de ulmorum generibus, Italia Atinias vocat excelſiſſimas, & ex iis ſiccanas præfert, quæ non ſint riguæ. Rem ipſam exponit Plinius, De ulmorum generibus. Al. Siccaneas.

SICCIFĬCUS, a, um. Adj. Macrob. 7. Saturn. 16. Ineſt æri vis quædam remedialis & ſiccifica. i. e. ut loquuntur, Deſiccativa.

SICCŎCŬLUS, a, um. Adj. [ξηρόφθαλμος] Plaut. Pſeud. 1. 1. 75.

— genus noſtrum ſemper ſiccoculum fuit.

Nomen videtur a Plauto fictum, pro eo quod eſt ſiccis oculis, id eſt, nec lippis, nec lacrimoſis. [Immo de eo, qui flere nequit.

SICCESCO, [ξηραίνομαι] ĕre. Siccum fieri. Columel. lib. 12. cap. 28. Fœnum Græcum vetere vino macerato: deinde in ſole exponito, aut in furno ut ſicceſcat.

SICCO, [ξηραίνω Gl. G. L.] āre. Siccum, i. e. Sine humore, efficere. Columel. lib. 2. cap. 2. Si humidus erit, abundantia uliginis ante ſiccetur foſſis.
Capillos rorantes ſiccabat. Ovid. 4. Faſt. 141.
Cruóres ſiccabat veſte. Virg. 4. Æn. 687.
Lacrimas ſiccaverat ardor. Ovid. 8. Met. 469.
Lumina humida ſiccabat impreſſa lana. Propert. lib. 3. 6. 17.
Vulnera ſiccabat lymphis. Virg. 10. Æn. 834.
Calices ſiccare, Ebibere. Hor. 2. Serm. 6. 68.
Ubera ovis capreoli ſiccant. Virg. 2. Ecl. 42.
Siccari, Infinitivus pro nomine. Plin. lib. 13. cap. 7. Cæſa ſtatim ſtagnis mergitur: hoc eſt, ejus ſiccari.

SICCĀTUS, a, um. Partic. [ξηρανθεὶς] ut, Fontes ſiccati. Ovid. 13. Met. 690.

SICCĀTIO, ōnis. f. Plin. lib. 34. cap. 13. Additur & in emplaſtra, quibus lenis quæritur refrigeratio & ſiccatio.

SICCĀMEN, ĭnis. n. Idem. Iſidor.

SICCABĬLIS, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 5. 1. Siccabile humoris. i. e. Siccans humorem.

SICCATĪVUS, a, um. Adj. Idem Acut. 4. 3. Malagma ſiccativum.

SICCATŌRIUS, a, um. Adj. Th. Priſc. de Diæt. cap. 10. Origanum eſt ſiccatorium.

SICELION, i. n. [ψύλλιον] Dioſcoridi, Herba, quæ alio nomine Pulicaris dicitur, a ſemine pulicis ſimilitudinem referente. Plin. lib. 25. cap. 11.

SICELIS, V. SICILIA.

SICENDOS, Lacus eſt Theſſaliæ, mutas habens ranas, quæ tamen alio translatæ coaxant, vocalesque fiunt. Plin. lib. 8. cap. 58.

SICĒNUS, [Σίκηνος] Inſula eſt, non procul ab Io, ſed ex Io ad occaſum naviganti ea occurrit. Strab. lib. 10. V. Steph. & Plin. lib. 4. cap. 12. Cui Sicinus, per i. q. V.

SICHÆUS, i. m. pr. com. [Σιχαῖος] Didonis maritus, qui & Sicharbas dictus eſt, teſte Servio apud Virg. 1. Æn. 347.

Huic conjunx Sichæus erat, ditiſſimus agri
Phœnicum, &c.

SICHÆUS, a, um. Adj. Virg. 4. Æn. 552.

Non ſervata fides cineri promiſſa Sichæo.

SICHEM, [Σιχὲμ] Filius Chanaam, qui civitatem ſui nominis ædificavit in Phœnice, quæ Sidon a Græcis appellata eſt. V. Geneſ. 32.

SĪCILA, V. SICA.

SĬCĬLIA, æ. f. [Σικελία] Inſula maris Tyrrheni, quæ vocatur & Trinacria; nempe ex ejus figura; & olim habita eſt pars Italiæ. Claudian. 1. de Rapt. Proſerp. 140.

— Trinacria quondam
Italiæ pars una fuit; ſed pontus & æſtus
Mutavere ſitum.

[Prima ob neceſſitatem produci poteſt, ut in dict. Italia.
Sicilia, a Siculo Neptuni filio dicta. Vel quaſi Sicilita, hoc eſt exſecta. Nam olim agro Bruttio annexa, mox interfuſo mari Siculo avulſa. Ob hoc Græci Rhegio nomen dedere, quaſi Abrupto. Virg. 3. Æn. 414. Plin. lib. 3. cap. 8. Sicilia quondam agro Bruttio cohærens, mox, interfuſo mari avulſa eſt. Nam & Siciliam Italiæ, Cyprum Syriæ, Eubœam Bœotiæ, Eubœæ Atalantem & Macrim, &c. creditum eſt, ut idem Plin. lib. 2. cap. 88. annotavit. Sicania etiam dicta eſt hæc inſula a Sicano rege, qui, ut Solinus & Capella ſcribunt, cum Iberica manu in eandem terram ante bella Trojana pervenit: dehinc Siculus, Neptuni filius, a quo nomen commutatum, nam Trinacria dicta, quod tribus promontoriis triangula eſt. Ovid. 4. Faſt. 420. Vel Triquetra, quod trianguli figuram habeat hujuſmodi Δ. Quorum unus angulus, qui in Meridiem vergit, Pachynus dicitur: alter Pelorus, qui ad Septentrionem ſpectat, & ab Italia mille quingentis paſſibus diſtat: tertius Lilybæus, qui Carthaginem maxime ſpectare videtur, & ab Africæ litoribus CXX millibus paſſuum diſtare dicitur. Sil. lib. 5. 489.

Hunc Ætnæa cohors Triquetris quam miſerat oris
Rex, Arethuſa, tuus.

Sicilia ab Oriente & Occidente Septentrioneque Tyrrheno mari: a Meridie Africo alluitur. Patet in longitudine a Peloro uſque ad Pachynum, millia paſſuum centum octoginta ſeptem: in latitudine centum octoginta novem. Hæc a principio, ut Juſtinus lib. 4. pr. ſcribit, Cyclopum patria fuit: quibus exſtinctis, Æolus regnum inſulæ occupavit. Virg. 3. Æn. 569. Elegantiſſima eſt ejus inſulæ deſcriptio apud Claudianum de raptu Proſerpinæ 1. 140. Meminit & Lucret. lib. 1. 718. Silius Italicus lib. 14. Polybius lib. belli Punici 1. Diodorus lib. 6. & 16.
Sicilia optima inſularum omnium, antiquitate rerum ceteras antecellit. In ea ſunt Panormus, Catana, Syracuſæ, undecima Olympiade conditæ. Præterea Meſſana, Eryx, & Leontium, Gorgiæ rhetoris patria. Ibi Arethuſa fons; Eryx & Ætna montes. In ea comœdia primum inventa. Hinc Archimedes natus, qui ſiderum diſciplinam machinatus eſt. In ea ſpecus Læſtrygonum, ubi habitabant, & Achates lapis invenitur. Locorum vero Siciliæ frequens eſt apud Ciceronem in Verrinis, Thucydidemque lib. 6. mentio. Alias ex profeſſo Dionyſius. Strabo lib. 6. Plin. lib. 3. cap. 8. & multa ad ejus imitationem Julius Solinus cap. 11.

SICĔLIS, ĭdis. f. [Σικελὶς] patronym. forma Græca a Sicelia fit. Virg. 4. Ecl. 1.

Sicelides muſæ, paulo majora canamus.

SICILIENSIS, e. [Σικελιώτιος] Adj. poſſeſſ. Quod ex Sicilia, vel in Sicilia eſt, vel ad Siciliam pertinet.
Annus Sicilienſis. Cic. de Clar. Orat. 318. Interim me Quæſtorem Sicilienſis excepit annus.
Bellum Sicilienſe. Cic. 7. Verr. 18. Punicis, Sicilienſibusque bellis.
Fretum Sicilienſe. Cic. 3. de Nat. Deor. 24.
Pecunia Sicilienſis. Cic. 2. Verr. 24. Reperiebam fiſcos complures cum pecunia Sicilienſi a quodam Senatore ad equitem eſſe translatos.
Prætura Sicilienſis. Cic. 4. Verr. 17. De iſtius prætura Sicilienſi non recuſo, quin ita me audiatis.
Quæſtura mea Sicilienſis. Cic. 13. Att. 38.
Spiritus Sicilienſes. Cic. 5. Verr. 22. Aſpicite, Judices, vultum hominis & aſpectum, & ex ea contumacia, quam hic in perditis rebus retinet, illos ejus ſpiritus Sicilienſes, quos fuiſſe putetis, cogitate ac recordamini. [i. e. Quos in Sicilienſi negotio ſumebat.

SICŬLUS, [Σικελὸς, Σικελιώτης] Qui e Sicilia eſt, vel incola vel indigena.
Laſcivi & dicaces Siculi. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Siculus, a, um. Adj. [Σικελὸς] ut Siculus poëta, Empedocles: nam fuit Agrigentinus. Hor. in Arte Poet. 463.

— Siculique poëtæ,
Narrabo interitum.

Dapes Siculæ. Hor. 3. Carm. 1. 18.
Montes Siculi. Virg. 2. Ecl. 21.
Regiones Siculæ. Virg. 1. Æn. 553.
Tyranni Siculi. Hor. 1. Epiſt. 2. 58.
Siculum mare, Bocatio, ambit Siciliam, a qua ita denominatur. Ab Occaſu Sardum habet, ab Aquilone Tuſcum, ab Oriente Ionium, a Meridie Africum. Hoc mare, teſte Strabone lib. 1. Eadem cum Oceani æſtuariis pati dicitur. Quolibet enim die, ac nocte bis fluxum alternat, ſicuti & Oceanus bis inundat, totieſque recidit.
Mare Siculum purpureum Pœno ſanguine. Hor. 2. Carm. 12. 2.

SICILISSO, [Σικελίζω] āre. Sicula lingua loqui. Plaut. Men. prol. 12. Non Atticiſſat, ſed Siciliſſat. al. Siciliciſſitat.

SICILIMENTUM, SICILIO, SICILIS, SICILICES. V. in SICA.

SĬCĬLĬCUM, i. n. vel SICILĬCUS, i. m. [δίδραχμον] Duæ drachmæ. Plin. lib. 13. cap. 15. Tribus ſicilicis infra quatuor pedes. Priſcianus in libello de ponderibus,

Drachmam

Drachmam ſi gemines, aderit quem dicier audis
Sicilicus. Voluſius, Dividitur uncia in quatuor ſicilicos, id eſt quatuor quartas. Feſtus, Sicilicum dictum, quod ſemunciam ſecet. Alii per QU ſcribunt Siciliquus. In ſumma, Sicilicus eſt, Quarta pars unciæ. eſt igitur dimidium ſemunciæ, proinde ſemunciam ſecat.
Sicilico utimur non ſolum in ponderibus, ſed etiam in menſuris. V. Columel. lib. 5. cap. 1.
Sicilici lectorum quid ſint, V. SILICIUS.

SICIMINA, V. SYCAMINOS.

SICINNIUM, i. n. [σίκιννις] Saltationis ſatyricæ genus, teſte Athenæo, a Sicinno inventore, ſive is Barbarus fuit, ſive Cretenſis, ita dictum, a quo & Satyri ipſi Sicinniſtæ appellantur. Gell. 20. 3.

SICINNISTA, æ. m. [σικιννιϛὴς] Tubicinum genus quoddam fuit a Sicinnio ſic dictum, quod ſpecies veteris ſaltationis fuit. Saltabundi autem canebant, quæ nunc ſtantes canunt. Poſuit hoc verbum L. Accius in Pragmaticis, ut refert Gell. lib. 20. cap. 3. conf. Cæl. Rhod. Lect. Antiq 5. 3.

SĪCĬNUS, i. f. [Σίκινος] Inſula eſt non procul a Creta, una Sporadum antea Oenoe dicta teſte Plinio lib. 4. cap. 12. A Strabone tamen & Stephano Sicenus, Σίκηνος, appellatur, de quo antea ſcripſimus.

SICLUS, i. m. [σίκλος, τετράδραχμον] Hebræorum numiſma, quatuor drachmas Atticas valens, ut ait Joſephus Antiq. 3. 10.

SĬCŎRIS, is. m. [Σίκορις] Plin. lib. 3. cap. 3. Fluvius Hiſpaniæ, juxta Ilerdenſes Surdaonum gentis. Lucan. lib. 4. 14.
Heſperios inter Sicoris non ultimus amnes.
Ad Sicorim Cæſar Afranii & Petreji exercitum inopia rerum neceſſariarum ad deditionem compulit, ut ipſe refert lib. 1. de Bell. Civ. extr. Sunt qui Sicaris ſcribunt, ſed perperam.

SICRICA, a ritu, quod Romano ritu feminæ facientes ſacrificium, ea capita velabant. ex Varr. loco lib. 4. de L. L. 29. [Corrupto ſcil. Sic Rica, enim legitur in emendatis libris. V. RICA.

SICUBI, V. SI.

SICULA, V. SICA.

SICULUS, V. SICILIA.

SICUNDE, V. SI.

SICUT, V. SIC.

SICYA, æ. f. [σικύα] Græca vox eſt, Latinis Cucurbitam, ſeu cucurbitulam, ſignificans. Sic Medicis dicitur vaſculum, quod materiæ exinaniendæ in corporibus humanis aptiſſimum eſt. Uſus eſt Horatius ex Lambini ſententia 2. Epiſt. ad Julium Florum 2. 53.
Quæ poterunt unquam ſatis expurgare ſicyæ? Senſus eſt, quibus cucurbitis ſatis expurgari potero? quæ cucurbitæ ſanguinem vitioſum ex univerſo meo corpore exhaurire poterunt, niſi melius putem dormire quam verſus ſcribere? Eſt autem tralatio perpetua a corpore non ſano, & corrupto, ad animi, ut ita dicam, inſanitatem, qua ſignificat ſe parum ſanæ mentis merito viſum iri, ſi nunc verſus ſcribat potius quam dormiat. Repoſuit Lambinus ex ſuo ingenio Sicyæ; ſed hanc lectionem improbant uno ore viri docti & omnes Horatii Editores, retinentes veterem Cicutæ. De Cucurbitula V. ſ. l. conf. Suid.

SĬCȲON, ōnis. f. [Σικυὼν] Urbs vetus Achàjæ, a qua Sicyonii, quorum vetuſtiſſimus rex Ægialeus terram illic late tenuit, ut Pauſanias in Corinthiacis refert p. 49. Wech. E Sicyone Aratus ille fuit, cujus meminit in Catalogo præſtantium virorum Plutarchus. In Sicyone ſpectatiſſima quondam Occaſionis imago exſtitit, auctoris Lyſippi, cujus erudita eſt apud Politianum in Miſcellaneis explicatio. Regiuncula & ipſa Sicyonia dicta. Juxta Sicyonem Aſopus fluit, olea lauroque virens. Unde
Olivifera Sicyon. Ovid in Ibin, 317. Stat. 4. Theb. 50.
Qui Drepani ſcopulos; & oliviferæ Sicyonis
Culta ferunt.

SICYŌNIUS, a, um. [Σικυώνιος] Virg. 2. Georg. 519.
Venit hiems, teritur Sicyonia bacca trapetis.
Sicyonem, fuiſſe officinarum omnium metallorum patriam Plin. lib. 36. cap. 4. ſcribit. In ea etiam, Cicerone teſte, molles & muliebres calcei confici ſolebant. Unde Sicyonia, Calceamenta dicta ſunt. Lucilius apud Feſtum,
Et pedibus læva Sicyonia demit honeſta. Cic. 1. de Orat. 231. Sed, inquit, ut ſi mihi calceos Sicyonios attuliſſes, non uterer, quamvis eſſent habiles & apti ad pedem, quia non eſſent viriles: Sic illam orationem diſertam ſibi & oratoriam videri, fortem & virilem non videri.

SICYONIA, n. pl. Calcei Sicyonii. Lucret. lib. 4. 118.
— & pulchra in pedibus Sicyonia rident. V. dict. ſuper.

S I D

SIDA, æ. ſive SIDE, es. f. [Σίδη] Pamphyliæ urbs teſte Plinio lib. 5. cap. 27. & Pomponio Mela, lib. 1. 15. in deſcriptione Pamphyliæ.

SIDĒNE, es, f. [Σιδήνη] Lyciæ urbs. Steph.

SIDĒNUM, Flumen, quo alluitur oppidum Polemonium in Themiſcyrena regione, ab Amiſo CXX. M. paſſ diſtans. Inde

SIDENI, [Σιδηνοὶ] populi. Auctor Plin. lib. 6. cap. 4.

SIDERARI, SIDERATIO, SIDERATUS, SIDEREUS. V. SIDUS.

SĬDĒRĪTIS, ĭdis. f. [σιδηρῖτις] Herba eſt cujus tria genera, Dioſcorides memorat lib. 4. cap. 33. 34. 35. unde deſcriptionem & ex Plinio lib. 25. cap. 17. tibi petendam relinquimus.
Sideritis ſive Siderites, Gemma item eo nomine, Adamantis genus. Ferrum ad ſe, naturæ vi occulta, rapiens: Magnes, & Heracleus lapis, aliis nominibus appellatus: eo quod primum inventus fuerit in Magneſia Aſiæ, circa Heracleam urbem. Plinius tamen in Ida monte primum repertum arbitratur, a Magnete quodam paſtore, & ab eo nomen accepiſſe. Plin. lib. 37. cap. 4. Poſt hunc eſt Siderites, ferrei ſplendoris, pondere ante ceteros, ſed natura diſſimilis. Nam & ictibus frangitur, & alio adamante perforari poteſt: quod & Cyprio evenit: breviterque, ut degeneres, nominis tantum auctoritatem habent. V. Dioſcoridem lib. 4. cap. 27.

SĬDĒRION Heracleon, [σιδήρειον Ἡρακλεῖον] Herba eſt ab Hercule inventa, caule tenui, digitorum quatuor altitudine, flore puniceo, foliis coriandri, juxta amnes & lacus naſcens, & omnia vulnera ferro illata ſanans. Plin. lib. 25. cap. 4.

SĬDĒRŎPŒCĪLOS, [σιδηροποίκιλος] quæ Siderites, ferro ſimilis gemma, litigio illata diſcordias facit: quæque naſcitur in Æthiopia, Sideropœcilos ex ea fit variantibus guttis. Plin. lib. 37. cap. 10.

SIDETĀNI, Populi ſunt Africæ, qui oras Carthaginenſium occupant. Strab. lib. 3.

SĬDĬCĪNUM, i, n. [Σιδικινὸν] Apulorum Dauniorum civitas mediterranea, quod & Teanum dicitur, teſte Plinio lib. 3. cap. 5. De Teano, vide Ptolemæum lib. 3. cap. 1.

SIDICĪNUS, a, um. Adj. [Σιδικινὸς] ut,
Æquora Sidicina. Virg. 7. Æn. 727.
Bella Sidicina, apud Sil. lib. 11. 176.

SĪDO, ſēdi vel ſīdi, ſeſſum, [ἱζάνω] ĕre. Præteritum mutuatur a Sedeo; Deorſum tendere ſignificat. Ova plena ſidunt in aquis. Aves ſidunt, quum ad quieſcendum in arbore, devolant. Virg. 6. Æn. 203.
Sedibus optatis, gemina ſuper arbore ſidunt. Plin. lib. 6. cap. 22. Mare intereſt vadoſum, ſenis, non amplius, altitudinis paſſibus, ſed certis canalibus adeo profundum, ut nullæ anchoræ ſidant. Idem lib. 2. cap. 103. Ejuſdemque ponderis alia ſidere, alia invehi. Et lib. 10. cap. 54. Et in aqua eſt experimentum, inane fluitat, itaque ſidentia, hoc eſt plena, ſubjici volunt. De ovis.
In aqua ſidit. Plin. lib. 12. cap. 25.
Sidens ad ima vaſis gutta balſami. Plin. Ibidem.
Submerſæ ſedere rates. Claudian. 4. Conſ. Honor. 628.
Sido habet proprium Præteritum, nempe Sidi, apud Columel. lib. 12. cap. 24. Deinde patiemur picem conſidere, & quum ſiderit, aquam eliquabimus.

SIDENS, entis. Partic. ut, Sidens fundamentum imperii, i. e. Dehiſcens, metaphoricôs dicitur a Plinio lib. 15. cap. 18.

SĪDON, ōnis, f. [Σιδὼν] Urbs Phœnices inſignis Chananæorum ad Aquilonem reſpiciens, & poſtea regionis Judææ. Hanc Phœnices, ut quidam ajunt condidere, qui terræ motu, relicto patrio ſolo, Aſſyrium ſtagnum primo, mox mari proximum litus incoluere, condita ibi urbe, quam a piſcium ubertate Sidona vocavere, eo quod tali nomine piſcem vocent. Sed deinde poſt multos annos expugnati cives ſunt, qui navibus appulſi, Tyron urbem anno Trojanæ cladis condiderunt. Hanc Euſtathius a Sida Beli filia dictam putat. Joſephus a Sichem filio Chanaam, quæ apud Hebræos etiam Sichem vocatur. Nunc vulgo dicitur *Sidoni*, Olivarius in Melam.

SIDONIA, æ. f. [Σιδωνία] Regio. Juſtin. 11. 10. 8. Abdalonimus, rex ab Alexandro Sidoniæ conſtitutus.
Item Troadis oppidum. Steph.

SIDONIUS, a, um. ſec. com. Adj. poſſeſſ. [Σιδώνιος ἢ Σιδόνιος] ut, Veſtis Sidonia, i. e. Purpurea. Et licet D o ſyllabam correptam habeat, ut apud Virg. 4. Æn. 75.
Sidoniaſque oſtentat opes. Invenitur tamen quandoque producta, ut apud eundem 1. Æn. 613.
Obſtupuit primo aſpectu Sidonia Dido. ſicut in primitivo, 1. Æn. 623.
— Teucrum memini Sidona venire.
Equus Sidonius. Virg. 5. Æn. 575.
Mœnia Sidonia. Ovid. 1. de Pont. 3. 77.
Urbs Sidonia. Virg. 1. Æn. 682.
Amictus Sidonius, i. e. Purpureus. Stat. 11. Theb. 648.
Chlamys Sidonia. Virg. 4. Æn. 137.
Oſtro Sidonio fulget. Ovid. 4. Triſt. 2. 27.

SIDONII, [Σιδώνιοι] Populi Sidonis urbis. De Sidoniis & Tyriis ſcribit Juſtin. lib. 18. 3.

SIDŌNIS, patronym. f. pro gentili, [Σιδωνὶς] Ovid. 5. Faſt. 610.
Sidoni, ſic fueras aſpicienda Jovi. [Steph. & m. patronym. Sidon, ōnis. Σιδὼν, agnoſcit.

SĪDUS, ĕris. n. [ἄστρον Gl. L. G. & G. L.] Quod in aliquod ſignum complurium ſtellarum compoſitione formatum eſt; ut Aries, Taurus, Andromeda, Perſeus, Corona, & quæcunque variarum genera formarum feruntur in cælum recepta. Auctor Macrobius in Somn. Scip. lib. 1. cap. 14. V. Plin. lib. 2. cap. 18. Virg. 1. Georg. 32.
Anne novum tardis ſidus te menſibus addas.
Sidera, inquit Varro de L. L. 6.2. quod quaſi inſidunt; unde manifeſtum eſt eos erraſſe qui per Y & non per I ſcribunt, ducentes ἀπὸ τοῦ σὺν ſimul, & εἰδεῖν videre. Derivatio plane inepta & inſulſa. Non enim denominatur Sidus, quoniam (ut iis placet) plures ſtellæ ſimul conſpiciantur, ſed quoniam Sidus in eadem ſede fixum maneat, & eo nomine diſtinguatur a Planeta, qui in orbita movetur & Erraticus ideo vocatur.
Abruptum ſidus. V. ABRUPTUS.
Alta ſidera. Virg. 3. Æn. 619.
Amicum ſidus. Hor. Epod. 10. 9.
Aurea ſidera. Virg. 1. Æn. 496. al. Cingula.
Candida ſidera. Lucret. lib. 5. 1209.
Convexa ſidera. V. CONVEHO.
Clarum ſidus Tyndaridæ. Hor. 4. Carm. 8. 31.
Clemens ſidus. Claud. in Epithal. Pallad. 120.
Decretorium ſidus. V. DECRETUM.
Fervidum ſidus, Canicula. Hor. Epod. 1. 27.
Inſana ſidera Capræ, Tempeſtuoſa. Hor. 3. Carm. 7. 6.
Lætabile ſidus. Valer. 6. Argon. 606.
Lugubre refulſit ſidus. Valer. 8. Argon. 58.
Lucida ſidera. Hor. 1. Carm. 3. 2.
Micantia ſidera Catull. in Epithal. Mallii, 59. 207.
Nivoſum ſidus Pliadum. Stat. 1. Silv. 1. 95.
Publica ſidera, Quæ omnes ſpectare ſolent. Ovid. 18. Epiſt. 150.
Radiantia ſidera. Ovid. 7. Met. 325.
Sparſa mundo ſidera. Sen. Hippol. 9.
Surgentia ſidera. Virg 6. Æn. 850.
Sublime ſidus Arctos. Sen. Herc. fur. 1. 2.
Adire uſque ad ſidera. V. ADEO.
Non apparet ſidus amicum nocte atra. Hor. Epod. 10. 9.
Pallent ſidera turbata vicino die. Stat. 12. Theb. 406.
Paſcet dum ſidera polus. Virg. 1. Æn. 612.
Suadent cadentia ſidera ſomnos. Virg. 2. Æn. 9.
Tegunt ſidera latitantia nubes. Ovid. 10. Met. 449.
Volvuntur ſidera lapſu. Virg. 4. Æn 524.

Sidus pro Sole & Luna. Plin. lib. 7. cap. 60. Inclinato ſidere ſupremam pronuntiavit. Idem lib. 8. cap. 1. Atque ita ſalutato ſidere in ſilvas reverti.
Maſculum ſidus, Sol. Plin. lib. 2. cap. 100.
Regina ſiderum luna. Hor. Carm. ſæc. 35.
Femineum ac molle ſidus, Luna. Plin. lib. 2. cap. 101.
Torrentia agros ſidera. Hor. 3. Carm. 1. 32.
Clarior ſidere. Hor. 3 Carm. 1. 42.
Pulchrior ſidere. Hor. 3. Carm. 9. 21.
Æthereum ſidus. Ovid. 1. Met. 424.
Cavum ſidus. Simias Solinus ait cap. 40. §. 607. exſultare nova luna, triſtes eſſe cornuto & cavo ſidere. Cavum autem ſidus, Luna eſt corniculata & contraria rectæ, quæ dividua eſt, & utrinque gibboſæ, quæ ἀμφίκυρτος vocatur. Nam hæc utrinque tumida & extuberans eſt, etſi nondum plena: iſta recto ſegmento dividua, illa in ſinum falcata. Sic ab Ariſtotele lib. 2. de cælo cap. 11. extr. vocatur.
Sidera, pro Planetis. Plin. lib. 2. cap. 6. Inter hanc (terram) cælumque eodem ſpiritu pendent, certis diſcreta ſpatiis, ſeptem ſidera, quæ ab inceſſu vocamus errantia, quum errent nulla minus illis.
Palantia ſidera. Lucret. lib. 2. 1030.
Vaga ſidera. Sen. Octav. 1.
Ducunt volantia ſidera crinem. Virg. 5. Æn. 528.
Tranſcurrunt refixa cælo ſidera. Virg. 5. Æn. 527. *Stellas cadentes* vulgus appellat.
Æmulum ſidus. V. ÆMULOR.
Salubre ſidus Veneris. Lucan. lib. 1. 657.
Hebet ſidus Veneris. Lucan. lib. 1. 657.
Affixa mundo ſidera. V. AFFIGO.
Attributa ſidera ſingulis nobis. V. ATTRIBUO.
Dextro ſidere editus. Stat. 2. Silv. 4. 63.
Timendi ſideris crinis, Cometæ. Lucan. 1. 524.
Ferre ad ſidera nomen alicujus, Summis laudibus celebrare. Virg. 9. Ecl. 29.
Ferit ſidera clamor, It cœlo. Virg. 2. Æn. 488.
Ferire ſidera vertice, Contingere cælum. Hor. 1. Carm. 1. 36. &
Tangere ſidera vertice, i. e. Feliciſſimum eſſe. Ovid. 7. Met. 61.

— quo conjuge felix
Et dis cara ferar, & ſidera vertice tangam.

Gentis ſuæ ſidus, Decus & ornamentum, translate. Ovid. 3. de Pont. 3. 2.
Sidus, Vox blanditiarum. Suet. Calig. 13. Lætiſſimo obviorum agmine inceſſit, ſuper fauſta omina, ſidus & pullum & puppum & alumnum appellantium. Hor. Epod. 17. 40.

— tu pudica, tu proba
Perambulabis aſtra, ſidus aureum.

Sidus pro Plaga & inclinatione mundi. Plin. 2. 67. Sub eodem ſidere pars tota (mundi) vergens in Caſpium mare pernavigata eſt. De Septemtrionali loquens Oceano.
Sidus pro Tempeſtate. Virg. 1. Georg. 204.

Præterea tam ſunt Arcturi ſidera nobis
Hœdorumque dies ſervandi, &c.

Ubi Servius; Arcturi, inquit, ortus & occaſus tempeſtates graviſſimas facit: unde Sidera, i. e. Tempeſtates, ut lib. 11. Æn. 260.

— ſcit triſte Minervæ
Sidus, & Euboicæ cautes.

Hæc ille.
Sidus confici, & confectum. Sidera quædam tempeſtatem inferunt, quæ tum confici dicuntur & confecta eſſe cum ea tempeſtas ſævit. Plinius 2. 41. pr. Cum tempeſtatibus confici ſidus intelligimus. Oppius de Bell. Afric. cap. 47. pr. Namque Vergiliarum ſigno confecto, circiter vigilia ſecunda noctis, nimbus cum ſaxea grandine ſubito eſt exortus ingens. Quod etiam de quacunque aëris mutatione, rerumque affectu vi cæli & influxu ſiderum eveniente uſurpatur. Plin. lib. 18. 28. Quamobrem eas manibus agricolarum ingeſſit, vertique juſſit ipſa die folia, ut eſſet confecti ſideris ſignum. Turnebus Adverſ. 3. 10.
Sidus, Morbi genus, quod & Sideratio, medicis Epilepſia, vel potius Apoplexia, dicitur. Martial. 2. 86.

Sidere percuſſa eſt ſubito tibi Zoile lingua.

h. e. Uſum linguæ amiſiſti. V. PERCUTIO.
Afflari ſidere. V. AFFLO. item SIDEROSUS, & SIDERO verbum.
SIDĔRĀLIS, e. Adj. [ἀστρικὸς] Quod ad ſidus pertinet. Plin. lib. 18. cap. 24. Prius tamen ſideralis difficultas ſubjicienda contemplationi eſt. Idem lib. 7. cap. 49. pr. Sideralis ſcientiæ.
SIDEREUS, a, um. Adj. [ἀστρῷος] Quod ex ſidere eſt; ut, Splendor ſidereus. Virg. 10 Æn. 3.

Sideream in ſedem.

i e. In aſtriferum circulum.
Æſtus ſidereus, Calor ſolis. Ovid. 6. Met. 341.
Arx ſiderea, Cælum. Ovid. 3. Amor. 10. 21.
Canis ſidereus, Canicula. Ovid. 4. Faſt. 941.
Cælum ſidereum. Ovid. 10. Met. 140.
Ignes ſiderei. Ovid. 1. Met. 779.
Lux ſiderea. Ovid. 4. Met. 169.
Polus ſidereus. Valer. 4. Argon. 643.
Vultus ſiderei. Stat. 2. Achill. 135.
Sidereus, Fulgens. Virg. 3. Æn. 586.

— nec lucidus æthra
Siderea polus.

Sidereus, Altus. Martial. lib. 1. 2.

Hic ubi ſidereus propius videt aſtra coloſſus.

Artus ſiderei Veneris, Cæleſtes. Stat. 1. Silv. 2. 141.
Aves ſidereæ Junonis. Claud. 2. in Eutrop. 330.
Sideream in ſedem convocat Juppiter deos. Virg. 10 Æn. 3.
SIDERŌSUS, a, um. Adj. Idem quod Sideratus. Gloſſ. Latinogræc. Sideroſus, Ἀστροπλὴξ, ἐπιληπτικός.
SIDĔROR, [ἀστροβολίζομαι] āri. Sidere afflari. Plin. lib. 9. cap. 16. Fluviatilium ſilurus Caniculæ exortu ſideratur, & alias fulgure ſopitur, i. e. Obtorpeſcit, velut ſidere ictus.
SIDERĀTUS, a, um. Partic. [ἀστρόβλητος] Qui ſideratione morbo affectus eſt. Plin. lib. 28. cap. 16. Sideratis urina pulli aſinini, nardo admiſto, perunctione prodeſſe dicitur.
SIDERĀTIO, ōnis. f. [ἀστροβολία, ἀστροβολισμὸς] Morbus eſt arborum afflatarum ſidere, quocunque modo id acciderit. Plin. lib. 17. cap. 24. Sideratio tota e cælo conſtat. Quapropter & grando in his cauſis intelligi debet, & carbunculatio, & quod pruinarum injuria evenit. Hæc enim, verno tempore invitatis, & erumpere audentibus ſatis, mollibus inſidens, adurit lacteſcentes germinum oculos, quod in flore carbunculum vocant. Budæus.
Sideratio, Græce dicitur ἀστροβολισμὸς, quaſi ſideris percuſſio, quam σφακελισμὸν quidam appellant, ut ait Theoph. lib. 5. 10. De cauſis, qui ſideratas arbores ἀστρόβλητα appellat, quaſi ſidere percuſſas. Budæus.
Sideratio, Morbi genus, partem aliquam corporis, ſæpe pæne totum corpus percutientis ſubito, atque exſiccantis, & plerumque hominem enecantis: quod quum repentino quodam eveniat impetu, e cælo vi quadam ſideris provenire veteres putarunt.
Sideratio, Siderum conjunctio. J. Firmic. 4. 13. Maximos ſane ex tali ſideratione pollicebuntur homines. i. e. Tali ſiderum conjunctione.
SIDŪS, untis. f. [Σιδοῦς] Oppidulum eſt in agro Megarenſium. Plin. lib. 4. cap. 7. Hinc deducitur gentile
SIDUNTIUS, a, um. Adj. [Σιδούντιος] Stephano.

S I F

SĪFĪLO, āre. inquit Nonius, quod nos, vilitatem verbi vitantes, Sibilare dicimus, & eſt maledica vocis ſignificatio, vel contumelioſa popularium, cum ſifilationibus quis exploditur. A Græco ducere originem invenimus. Hujus auctor eſt Homerus Iliad. 14. 142.

Ἀλλ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλοιτο, θεὸς δέ ἑ σιφλώσειε.

Hæc Non. 12. 49. Nos græciſmo retento gallice *Sifler* dicimus. [Eſt autem σιφλὸς, Reprehenſio, & σιφλόω, Reprehendo. V. Suid. & Heſych.
SIFILATIO, ōnis. f. Non. ibid. conf. SIBILO.

S I G

SIGA, [Σίγα] Civitas, Colonia Mauritaniæ Cæſarienſis, Auctore Ptolemæo lib. 4. cap. 2. Syphacis olim regia. Plin. lib. 5. cap. 2. Olivarius in Melam ſcribit nunc vocari *La guardia.*
SĪGĀLĔŌN, ōnis. m. [Σιγαλεὼν] Harpocrates, Silentiarius Deus, quem digito labellum comprimere finxerunt Ægyptii. Hunc & Silentium appellarunt & Piceum deum. Auſonius ad Paulinum, Epiſt. 25. 27.

Aut tua Sigaleon Ægyptius oſcula ſignet.

Παρὰ τὸ σιγᾶν καὶ λεὼς, id eſt a ſilendo & populo, quod ſcilicet populis ſilentium indicat. Lil. Syntag. 1. Hiſtor. Deor. [Immo a σιγαλέος, α, ον. Adj. Tacitus Latine, idem quod σιγηλός. Auſon. tamen per i ſcribit, Sigalion.
SĪGĒUM, i. n. [Σίγειον] Trojæ promontorium. Servius, Duo ſunt, inquit, Trojæ promontoria, Rhœteum & Sigeum, quod dictum eſt propter Herculis taciturnitatem, qui prohibitus hoſpitio, ſimulavit abſceſſum, & inde contra Trojam per ſilentium venit, quod dicitur σιγή. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 2. Æn. 312.

— Sigea igni freta lata relucent.

Suidas dicit Sigeum eſſe urbem Troadis: a qua Sigeeus & Sigeum promontorium, quod nunc vocatur Caput ſanctæ Mariæ, ut teſtatur Olivarius in Melam. 1. 18. *Capo ſanta Maria.*
SIGEUS, a, um. Adj. [Σίγειος] ut, Litora Sigea. Ovid. 4. Faſt. 279.
SIGĒĪUS, a, um. aliud Adj. [Σιγήϊος] ut, Tellus Sigeia. Ovid. 1. Epiſt. 33.
Litora Sigeia. Ovid. 13. Met. 3.
SIGILLUM, SIGILLO, &c. V. poſt SIGNUM.
SIGILLĀTIM, V. SINGULUS.
SIGIUS, Mons Galliæ Narbonenſis, a quo ſinus Gallicus incipit. Strab. lib. 4. Vernaculo idiomate dicitur, *Puech, ou Pui de Sete.*
SIGLUM, i. n. vel SIGLA, æ. f. & in plurali SIGLA, vel SIGLÆ. a Sigillo per contractionem; Notæ ſunt, quibus uti librarii in ſcribendo ſolebant. Utitur Juſtinian. in Conſt. P. priore. Bud. auctore, §. Ne autem. Nec etenim (inquit) per ſpecialia ſigla numerorum manifeſtari, ſed per litterarum conſequentiam explanari concedimus. Et in Conſtit. Omnem. §. Illud autem. Nemo (inquit) audeat eorum qui libros conſcribunt ſigla in his ponere, & per compendium ipſi legum interpretationi, vel compoſitioni maximum adferre diſcrimen. Idem in Conſt. Tanta. §. Hoc autem. verſic. Eandem. Eandem autem (inquit) pœnam falſitatis conſtituimus & adverſus eos, qui in poſterum leges noſtras per ſiglorum obſcuritates auſi fuerint conſcribere: omnia enim, id eſt & nomina prudentium & titulos & librorum numeros per conſequentias litterarum volumus, non per ſigla manifeſtari, ita ut qui, &c.
Siglæ autem ſunt Litteræ ſingulariæ ſine coagmentis ſyllabarum. Ita litterarum initio ſcribi ſolet S. i. e. Salutem; vel S. P. D. Salutem plurimam dicit. [Exempla f. g. deſidero. Licet & Cang. in Gloſſ. a Singulæ contractum putet.
SIGMA, n. indecl. [σίγμα] Littera duodevigeſima Græcorum elementorum, Latinorum S reſpondens. A cujus figuræ ſemicircularis ſimilitudine dicta eſt
SIGMA, ătis n. [σίγμα] Menſa exculta, vel potius lectus accubitorius, qui duntaxat ſeptem caperet convivas, in ſimilitudinem elementi Græcanici factus. Lampridius de Heliogabalo cap. 25. Primus invenit ſigma in terra ſternere. Idem cap. 29. Habuit & hanc conſuetudinem, ut octo calvos rogaret ad cœnam, item octo luſcos, & item octo podagroſos, octo ſurdos. octo nigros, octo longos, & octo pingues, quum capi non poſſent uno ſigmate, ut de his omnibus riſus citaret. Martial. lib. 10. 48.

Septem ſigma capit: ſex ſumus, adde Lupum.

V. Crinit. lib. 19. cap. 10. de Hon. diſcipl. vel Lex. Pitiſc.
SIGNANTER, SIGNATIO, &c. V. SIGNUM.
SIGNIA, Plin. lib. 5. cap. 29. Mons eſt, in cujus radicibus ſita eſt Apamia. Eſt item Latii oppidum. Plin. lib. 14 cap. 6. Liv. 1. 56. Unde
SIGNĪNUS, a, um. Adj. [Σιγνῖνος] ut, Signinum opus, quod confractis tuſiſque teſtis, addita calce, conficiebatur. Columel. lib. 1. cap. 6. Cujus ſolum terrenum prius quam conſternatur perfoſſum, & amurca recenti, non ſalſa, madefactum, velut Signinum opus, paviculis condenſatur. Idem lib. 8. cap. 17. pr.
Signinum vinum. Celſ. lib. 4. cap. 5. Potui quidem aptiſſimum eſt vinum frigidum, vel certe bene calidum meracum, potiſſimum Ræticum vel Allobrogicum, aliudve quod & auſterum, & reſina conditum eſt: ſi id non eſt, quam aſperrimum: maximeque Signinum.
Signinum pirum. Juven. 11. Sat. 73. Plin. lib. 15. cap. 15. Patriæ

nomina habent ſeriſſima omnium Amerina, &c. & in his Tarentina, Signina, quæ alii a colore Teſtacea appellant. De piris.
Signini, Incolæ oppidi Signiæ. Plin. 3. 5.
SIGNIFER, SIGNIFICO, &c. V. SIGNUM.
SIGNUM, i. n. [σημεῖον, Gl L.G. & G.L.] Nota, indicatio. Eſt Parva quædam ſignificatio, indicans totius rei qualitatem, inquit Donatus. Ter. And. 5. 3. 7.

Num ejus color pudoris ſignum uſquam indicat? Virg. 3. Æn. 388.
Dicam ſigna tibi, tu condita mente teneto.

Signa ad ſalutem, Salutis prognoſtica. Ter. And. 3. 2. 2.
Morborum cauſæ & ſigna. Virg. 3. Georg. 440.
Mortis ſigna, Prognoſtica mortis. Lucret. lib. 6. 1180.
Clarum ſignum. V. CLARUS.
Dubia ſigna. Virg. 4. Georg. 253.
Immutabilia ſigna. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Inſolubile ſignum. Quintil. lib. 5. cap. 9.
Magnum ſignum, Argumentum. V. MAGNUS.
Colligere aliquid ſignis. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Comprehendere ſignis. V. COMPREHENDO.
Dicere aliquid ſigno. Ovid. 15. Met. 595.
Dare ſigna manifeſta. Ovid. 5. Met. 468.
Dare ſigna quamobrem. Cic. 7. Verr. 178. V. SEVERITAS. Ovid. 2. Met. 450.

Sed ſilet, & læſi dat ſigna rubore pudoris.

Facere conjecturam ex ſignis. Ter. Adel. 5. 3. 36.
Loqui nutu & ſignis. Ovid. 4. Met. 63.
Ponere ſigna novis præceptis. Hor. 2. Serm. 4. 2.
Sequentur certiſſima ſigna ſolem. Virg. 1. Georg. 439.
Signi id erit, me, &c. Cic. pro Roſc. Amer.
Signum, quo quid facere admonemur ex compacto, vel more.
Paſtorale ſignum. V. PASTOR.
Convenerat id ſignum. V. CONVENIO.
Dare ſignum militibus. Ter. Eun. 4. 7. 11.
Exſpectant ſignum intenti. Virg. 5. Æn. 137. Intelligit ſignum quod certaturis ſolet dari, ineundi certaminis.
Canere ſigna. V. CANO.
Efferre belli ſignum ab arce. Virg. 8. Æn. 1.
Signum in militia aliquando Teſſeram denotat, certa voce notatam, quæ a duce tribuno dabatur, & ab hoc per lectos viros per totum exercitum diſcurrebat. V. Lex. Pitiſc. conf. TESSERA. Sil. 15. 475.

— tacitum dat teſſera ſignum.

Signum, Signaculum, Notaculum, additum rei, ut cognoſcatur.
Imprimere ſignum pecori. Virg. 1. Georg. 263.
Signum, [Σημεῖον, τὸ τέρας Gl. G. L.] Monſtrum. pro Oſtento & augurio. Cic. 1. de Divin. 77. Equus ejus repente concidit: nec eam rem habuit religioni, objecto ſigno, ut peritis videbatur, ne committeret prælium. Budæus.
Proſpera ſigna. Ovid. 19. Epiſt. 152.
Signum, quod jaculantibus propoſitum eſt, quo collineent. Gloſſ. Græcolat. Σημεῖον, ὁ σκοπὸς, Signum.
Signum, [σημεῖον τάγματος στρατιωτικοῦ, Gl. G. L.] Vexillum, ab effigie animalium quæ in vexillis fieri conſueverunt. Lucan. lib. 1. 7.

— infeſtiſque obvia ſignis
Signa: pares aquilas, ac pila minantia pilis.

Cic. pro Font. 34. Ac infeſtis prope ſignis inferuntur Galli in Fontejum, & inſtant atque urgent ſummo cum ſtudio. Hor. 1. Epiſt. 19. 55.

— Cantabrica bella tuliſti
Sub duce, qui templis Parthorum ſigna refixit.

[Signa militaria veterum diſtare a Vexillis, quæ & ipſa ſignorum loco erant, res nota eſt. Erant autem ſingula ſingulis cohortibus & manipulis, totiuſque Legionis ſignum proprium Aquila. Occurrunt paſſim in nummis & marmoribus antiquis. V. Lipſ. de Mil. Rom. lib. 4. Dial. 5. Oiſel. Theſaur. tab. 93. & 94. Omnis autem fere motus copiarum Signis tribuitur, ut ex ſeqq. exemplis apparet, quia Signifer præcedebat, miles ſequebatur.
Militaria ſigna. Hor. Epod. 9. 15.
Minantia pugnam ſigna, Infeſta. Lucan. lib. 6. 9.
Attollere ſigna. V. ATTOLLO.
Conferre ſigna, Committere pugnam. Cic. 7. Fam. 3.
Conſtituere ſigna. Liv. de Bell. Pun.
Convertere ſigna. Liv. 4. 29.
Defigunt vallo infelicia ſigna. Sil. lib. 8. 625.
Expedire ſigna. Liv. de Bell. Pun.
Habere ſigna, pro Conſtituere. Liv. de Bell. Pun.
Inferre ſigna. Cic. 5. Philipp. 23.
Movere ſigna. Liv. de Bell. Pun.
Referens ſigna Camillus. Virg. 6. Æn. 825.
Revellere ſigna. Lucan. lib. 7. 77.
Tollere ſigna. Liv. de Bell. Pun.
Transferre ſigna, Ad hoſtem tranſire. Cæſ. 1. Civ. 24.
Vellere ſigna caſtris. Virg. 4. Georg. 108.
Abeſſe a ſignis milites dicebant, Qui ab exercitu aberant. V. ABSUM.
Convenire ad ſigna jubentur milites. Cæſ. 6. Bell. Gall. 1. *Se retirer chacun a ſon enſeigne.*
Dilabi a ſignis. Liv. 23. 18. extr.
Militare ſub ſignis alicujus. Liv. 23. 42. extr.
Revocare ad ſigna. Liv. de Bell. Pun.
Sequi ſigna. Liv. 24. 48.
Signum, [σημαία] pro ipſo Manipulo, vel tagmate ſub Sgnifero uno conſtituto, ut ex Polyb, docet Suid. in Σημαία. conf. Lex. Pitiſc.
Signum. [σφραγὶς, Gl. L. G. & G. L.] Quo quid conſignamus & nota certa imprimimus, quod & Sigillum dicitur. Cic. pro Quint. 25. Tabulæ maximæ ſignis hominum nobilium conſignantur.
Adulterina ſigna. V. ADULTER.
Impreſſis ſignis pacta conventaque cuſtodire. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 15.
Signum, Quod ad tabernas ſolet ſuſpendi. Quintil. lib. 6. cap. 4. Tabernæ autem erant circa forum, ac ſcutum illud ſigni gratia poſitum.
Signa, [ζώδια, Gl. L. G. & G. L.] dicuntur Sculptilia, ſive fuſilia ad ad effigiem animalium, hominum, Deorum, vel aliarum rerum fabricata. Plaut. Rud. 2. 7. 2.

Hic in fano Veneris ſignum flentes amplexæ tenent.

conf. 3. 3. 27. Cic. de ſigno Cupidinis loquens, 6. Verr. 1. In auctione ſignum æneum, non magnum, HS CXX millibus venire non vidimus? Ibid. 3. 48. Delum venit: ibi ex fano Apollinis religioſiſſimo, noctu, clam, ſuſtulit ſigna pulcherrima atque antiquiſſima, eaque in onerariam ſuam navem conjicienda curavit. Liv. 2. 41. extr. Signum inde factum eſſe, & inſcriptum, EX CASSIA FAMILIA DATVM.
Aſpera ſignis pocula, quæ & Sigillata dicebantur, hoc eſt, ſignis decorata & ornata ſculptilibus, qui antiquorum mos fuit. Virg. 9. Æn. 263.

Cymbia argento perfecta, atque aſpera ſignis. Virg. 5. Æn. 267.

Ahenea ſigna. Hor. 2. Epiſt. 1. 248.
Dædala ſigna. Lucret. lib. 5. 1450.
Nobile ſignum. Ovid. 3. de Arte Am. 223.
Rigida ſigna. Cic. de Clar Orat. 70. Quis non intelligit Canachi ſigna rigidiora eſſe, quam ut imitentur veritatem? Calamidis dura illa quidem, ſed tamen molliora, quam Canachi. Nondum Myronis ſatis ad veritatem adducta, jam tamen quæ non dubites pulchra dicere. Pulchriora etiam Polycleti, & jam plane perfecta. Rigidiora, i. e. Aſperiora, duriora, quibus opponit Molliora, quæ quum ita ſint rigida, non imitantur veritatem, non videntur vere homines referre, qui natura ſunt molles: cum ſignorum ſumma ſit commendatio ad veritatem proxime accedere. conf. MOLLIS.
Spirantia. Virg. 3. Georg. 34.

Stabunt & Parii lapides, ſpirantia ſigna.

Exſculpere ſignum. Qnintil. lib. 2. cap. 19.
Factum de marmore ſignum. Ovid. 14. Met. 313. Unde Signifex.
Formatum e marmore Pario ſignum. Ovid. 3. Met. 419.
Surgere ſigna ſolent. Ovid. 3. Met. 112.

Sic, ubi tolluntur feſtis aulæa theatris,
Surgere ſigna ſolent, primumque oſtendere vultus.

Signum, pro Sidere. Ovid. 13. Met. 619.

— quum ſol duodena peregit
Signa.

[Unde & Signifer orbis dictus. V. infra.
Orientia ſigna noctis. Virg. 7. Æn. 138.
Rabioſi tempora ſigni, Dies caniculares. Hor. 1. Serm. 5. 126.
Splendida ſigna, Aſtra. Lucret. lib. 4. 446.
Stata ſigna. Ovid. 1. Faſt. 310.
Diffundere nox cœlo ſigna parat. Hor. 1. Serm. 5. 10.
Speculari obitus ſignorum. Virg. 1. Georg. 257.
Ortus ſignorum ſuſpicere. Virg. 9. Ecl. 46.
Signum, pro Sidere alio ab illis duodecim Zodiaci ſignis. Ovid. 5. Faſt. 113.

Naſcitur Oleniæ ſignum pluviale Capellæ;
Illa dati cælum præmia lactis habet.

Proximo carmine Stellam vocarat,

— prima mihi nocte videnda
Stella eſt in cunis officioſa Jovis.

Certe Hyginus Poët. Aſtron. 2. 13. de Auriga ſive Heniocho ſic ait, Habet præterea ſtellam unam in capite: in utroque humero unam, ſed in ſiniſtro clariorem, quæ vocatur Capra. Idem quoque tradit Aratus, & ejus interpres Germanicus. ſive (ut alii malunt) Baſſus: in hoc ſigno, inquit, & Capra eſt, quam in humero portat, quæ Jovem nutrivit. Et paulo poſt: Auriga ſtellas habet, in capite unam, in ſingulis humeris ſingulas: ſed ea eſt clarior, quæ in ſiniſtro humero eſt, & appellatur Capra. Idem lib. eodem v. 494. de Orione,

Quorum ſi mediis Bœoton Oriona quæris,
Falſus eris: ſigni cauſa canenda mihi.

h. e. Canam quis fuit Orion, & qua cauſa locatus ſit in cælo. Conſtat Orion, Hygino teſte, ſtellis decem & ſeptem. Rurſus 724. de Canicula,

Nocte ſequente diem Canis Erigoneius exit;
Eſt alio ſigni reddita cauſa loco.

SIGNĀRIUS, i. m. [ζωδιοποιὸς] Gloſſ. Græc. Lat. Qui ſigna fabricat.
SIGNĬFĔR, ĕra, um. Adj [σημειωτὸς] Signa ferens. ut
Puppis ſignifera. Lucan. lib. 3. 558.
Polus ſignifer. Lucan. lib. 3. 254.
Crater ſignifer, Ornatus ſignis. Valer. 1. Argon. 337.
Signifer dicitur circulus, in quo XII ſigna ſunt, qui Græce Zodiacus [Ζωδιακὸς Gl. L. G. Ζωδιοφόρος, G. L.] appellatur, ab effigie animalium, quæ in eo ſunt. Plin. lib. 2. cap. 4. Cic. 2. de Nat Deor. 54. Infra autem hanc ſtella Mercurii eſt, quæ anno fere vertente, ſigniferum luſtrat orbem. Idem 2. de Divin. 89. Vim quandam eſſe ajunt ſignifero in orbe, qui Græce ζωδιακὸς dicitur.
SIGNĬFER, i. m. [σημειοφόρος Gl. L. G. & G. L.] Qui fert ſigna, quæ erant Cohortium, & Manipulorum: ſicut Aquilifer, qui Aquilam; Vexillifer, qui vexillum. Cic. 4. Tuſc. 55. Et quidem ipſam illam iram Centurio habeat, aut Signifer, vel ceteri, de quibus dici non neceſſe eſt, ne rhetorum aperiamus myſteria. Idem 1. de Divin. 77. Quo tempore quum ſignifer primi haſtati ſignum non poſſet movere loco. Ovid. 2. Amor. 12. 14.

Ipſe eques, ipſe pedes, ſignifer ipſe fui.

Sævus ſignifer. Stat. 10. Theb. 549. [Gloſſ. Græcolat. Σιγνοφόρος, Manipularius. Qui manipuli nempe ſignum ferebat.
SIGNĬFEX, ĭcis. m. Signorum ſeu ſtatuarum fabricator, ſtatuarius. Arnob. lib. 6. adverſ. gent. Inter ſignifices ille memoratus Phidias. Apul. 2. Met. p. 116. Elmenh. In quo ſummum ſpecimen operæ fabrilis egregius ille ſignifex prodidit.
Sidonius Apollinaris lib. 6. Epiſt. 12. p. 135. Quem Græcia ſua, cæmentariis, pictoribus, ſignificibuſque illuſtris, ſignavit templis &c. H. St.
SIGNĬFĂCIO, ĕre. pro Significare: Mæcianus, l. 65. §. iij. D. ad SC. Trebel. Nam ſi auditus capaces ſunt, vel interrogati nutu poſſint ſignifacere, velle ſe periculo ſuo hereditatem adire.
SIGNĬFĬCO, [σημαίνω, Gl.G.L.] āre. Signum facere, ſive per ſigna notum facere, Demonſtrare. Plaut. Truc. 4. 3. 14.

Omnium primum diverſæ ſtate, hem ſic, iſtuc volo:
Ne inter vos ſignificetis, ego ero paries: loquere tu.

Significare & annuere. Cic. 5. Verr. 213. Hoc enim mihi ſignificaſſe & annuiſſe viſus eſt.
Significare de. Cic. ad Brut. pr. Scribis mihi mirari Ciceronem, quod nihil ſignificem unquam de ſuis actis.
Res ſignificanda per geſtum. Ovid 5. Triſt. 10. 36.
Significare, Oſtendere. Cic. pro Roſc. Amer. 97. Quid hæc tanta cita celeritas feſtinatioque ſignificat?
Significare, atque adeo aperte oſtendere. Cic. 4. Verr. 148. Ex tua Prætura

primum nata eſt hæc poſtulatio: qua quum utuntur, hæc ſignificant, atque adeo aperte oſtendunt, ſeſe ad ſtatuas pecuniam, metu ac malo coactos, invitiſſimos contuliſſe.

Significare puto minus, quam Declarare. Vide DECLARO. H. St. Sic in ſuperiore exemplo minus, quam Oſtendere.

Significare clare. Cæſ. 7. Bell. Gall. 3. Nam ubi major atque illuſtrior incidit res, clare per agros, regioneſque ſignificant. [Immo Clamore, ut in emendatis libris legi puto.

Significare aliquem in appellando. Cic. pro Font. 29. Is igitur vir, quem ne inimicus quidem ſatis in appellando ſignificare poterat, niſi ante laudaſſet. De Piſone, cui cognomen Frugi fuit.

Significare per litteras. Cic. 1. Att. 11. Ac ne illud mirere, cur quum ego antea tibi ſignificarem per litteras, me ſperare illum in noſtra poteſtate fore, nunc idem videar diffidere.

Significare ſi. Cic. pro Roſc. Amer. 56. Anſeribus cibaria publice locantur, & canes aluntur in Capitolio, ut ſignificent, ſi fures venerint.

Vultu ſignificare. Cic. pro Font. 18. Vultu denique laboratis, ne qua ſignificari poſſit ſuſpicio cupiditatis.

His verbis tria ſignificari Stoici dicunt: unum &c. Alterum ſignificare idem &c. Cic. 4. de Fin. 14. & 15.

SIGNIFĬCOR, āri. patiendi verbum pro activo Significo poſuiſſe veteres teſtis eſt Gell. lib. 18. cap. 12.

SIGNIFĬCANS, [σημαίνων] Partic. Quintil. lib. 4. cap. 2. Verbis propriis & ſignificantibus. Et lib. 9. cap. 2. Dilucida & ſignificans deſcriptio. Compar. Quintil. lib. 8. cap. 1. Quo nihil inveniri poteſt ſignificantius. Vocabulum ſignificantiſſimum dixit Gellius 1. 15.

SIGNIFICANTER, Adv. [σημαντικῶς] quod vulgus Intelligibiliter dicit, vel Notabiliter. Quintil. lib. 6. cap. 3. Non parum ſignificanter etiam illa in ſcholis ἤθη dixerimus.

Dicere ſignificanter atque ornate. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Diſponere ſignificantius. Quintil. lib. 3. cap. 6. Colligere tantum eadem, ac diſponere paulo ſignificantius.

Acrius, apertius, ſignificantius dignitatem tuam defendiſſem. Cic. 3. Fam. 12.

Significantiſſime comprehendite. Quintil. Decl. 247.

SIGNIFICANTIA, æ. f. [ἔμφασις, ἔννοια, Gl. L. G.] Uſi ſunt frequenter ſcriptores eccleſiaſtici; ut Arnobius, Tertull. Lactant. &c. conf. & Non. 4. 217. & alibi.

SIGNIFICĀTUM, i, n. [σημασία] Gloſſ. Græcolat.

SIGNIFICATIO, ōnis. f. [σημασία, ἔμφασις Gl. L. G. pr. & G. L.] Indicatio, indicium. Auctor ad Herenn. lib. 4. 22. Exclamatio eſt, quæ conficit ſignificationem doloris.

Dare ſignificationem. Cic. 2. de Orat. 153.

Facere, V. FACIO.

Habere ſignificationem. Cic. 5. Fam. 7.

Significatio virtutis vel probitatis. Cic. de Amicit. 49. Quum autem contrahat virtus amicitiam, ut ſupra dixi, ſi qua ſignificatio virtutis eluceat, ad quam ſe ſimilis animus applicet & adjungat, id cum contigerit, amor exoriatur neceſſe eſt.

Significatio fit adventus, Declaratio. Cæſ. 6. Bell. Gall. 28.

Jacere ſignificationes. V. JACIO.

Significatio, [μήνυσις] Nuntius. Cæſ. 1. Bell. Civil. 86. pr. Id vero militibus fuit pergratum & jucundum, ut ex ipſa ſignificatione potuit cognoſci. [Quam Significationem intelligi velit, ipſemet ibidem declarat ſcriptor.

Uno nuntio, atque una litterarum ſignificatione, cives Romanos necandos, trucidandoſque denotavit. Cic. pro Lege Manil. 7.

Significatio magna fit. Cic. 1. Off. 131. Ex quibus magna ſignificatio fit non adeſſe conſtantiam.

Falſa atque aliena verbi ſignificatio. V. Inveteravit aliena verbi ſignificatio, in INVETERO. conf. Cic. 4. de Fin. 15.

SIGNIFICĀTUS, ûs. m. [σημασία Gl. G. L.] Plin. lib. 18. cap. 25. Ipſi dies raro non aliquos tempeſtatum ſignificatus habent. Idem lib. 2. cap. 25. Acontiæ jaculi modo vibrantur ocyſſimo ſignificatu. Et lib. 18 cap. 31. Vehementiſſimo ſignificatu.

SIGNIFICĀBĪLIS, e. Adj. Varro de L. L. 5. 7. Faturis, qui primum homo ſignificabilem ore emittit vocem. i. e. Loquelam, qua res ſignificatur.

SIGNIFICĀTŌRIUS, a, um. Adj. Tertull. adv. Hermog. cap. 32. Verbum ſignificatorium.

SIGNIFICĀTĪVUS, a, um. Adj. Ulp. in l. Ubi autem. in prin. D. de verb. obligat. Quo fit, ut boni appellatio non ſit certæ rei ſignificativa. Paulo poſt, Quæ res efficit, ut ea appellatio certi ſignificativa ſit.

SIGNITĔNENS, entis. Adj. Ennius apud Varr. de Lingua Latina 4. 3.

Quæ cava cæli ſignitenentibus conficis bigis.

SĬGILLUM, i. n. dimin. [ἀνδριαντάριον, Gl. L. G. & G L. ζώδιον L. G.] Parvum ſignum. Cic. 6. Verr. 48. Appoſuit patellam, in qua ſigilla erant egregia. Apud Martial. lib. 14. 182. titulus eſt, Sigillum Gibberi fictile.

Perparvula ſigilla. V. PERPARVULUS.

Sigillum, [σφραγὶς, σύνθημα, ἐκτύπωμα Gl. L. G. σημείωσις, G. L.]

Imprimere ſigilla annulo. V. IMPRIMO.

Grata ſigilla pudico. Hor. 1. Epiſt. 20. 3.

Odiſti claves & grata ſigilla pudico. Horatius dicit librum ſuum non optare ut includatur, & non amare eſſe ſub ſigillo, quod verecundi ſolent.

SIGILLIŎLUM, i. n. dimin. a Sigillis: Eſt autem Sigilliolum, (ſi quid Arnobio lib. 6. diſputationum Chriſtianarum adverſus gentes, credimus) Parvum ſignum, aut ſimulacrum, effigies, idolum: Ait enim, Abſtinetis a riſu, cum pro Diis immortalibus, ſigilliolis hominum, formis ſupplicatis humanis. Quinimmo Deos eſſe ſigillaria ipſa creditis.

SIGILLĀRIS, e. Adj. Quod ad ſigillum pertinet. Unde, Sigillaria opera dicuntur Parvæ imagines fictilibus deſcriptæ: dicta a Sigillis, id eſt, parvis ſignis. Arnob. lib. adverſ. gent. Quinimmo deos eſſe ſigillaria ipſa cenſetis. V. SIGILLIOLUM paulo ante.

SIGILLĀRIA, pl. n. [Σιγιλλάρια] Viculi erant Romæ, ubi ſigilla vendebantur. Gell. lib. 5. cap. 4. Apud Sigillaria forte in libraria, ego & Jul. Paul. poëta, vir memoria noſtra doctiſſimus, conſederamus. Idem lib. 2. cap. 3. Oſtendiſſe mihi librum Æneidos ſecundum mirandæ vetuſtatis, emptum in Sigillariis x x aureis. [An Sigillariæ ſcil. Tabernæ. Sigillaria, n. pl. [Σιγιλλάρια] Dies feſti, Saturnalibus additi, ut teſtatur Macrobius lib. 1. Saturn. cap. 10. ad finem. In his ſigilla, id eſt, parva ſigna miſſitabant amici, ut in Saturnalibus cereos. Originem eorum deſcribit Macrobius 1. Saturn. cap. 11. & 7. multis verbis explicat. Sueton. in Claud. cap. 5. Tiberius patruus petenti honores, Conſularia ornamenta detulit. Sed inſtantius legitimos flagitanti, id ſolum codicillis reſcripſit, quadraginta aureos in Saturnalia, & Sigillaria miſiſſe ei.

SIGILLIARIUS, i. m. [ζωδιοποιός] Inſcript. Reineſ. claſſ. 11. n. 89. FLATVARIO SIGILLIARIO; i. e. Confectori ſtatuarum, vel Sculptori. Sigillarii, Νευρόσπαστοι. In Gloſſ. Gr. Lat. [Qui ſunt hi ſcilicet, Qui ſigillis ligneis motus hominum imitantur, nervis mobilibus.

SIGILLO, [σφραγίζω] āre. Sigillum alicui rei apponere.

Sigillare, Claudere. Varr. apud Non. 2. 785. Contra, lex minus impia eſt, ne filii parentibus luce ſigillent oculos. al. Sugillent.

SIGILLĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ζωδιωτὸν Gl. G. L.] Cic. 1. Att. 10. Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atrioli poſſim includere, & putealia ſigillata duo. Alii legunt Sigilla. V. PUTEAL.

Scyphi ſigillati dicuntur, emblematis & incruſtamentis ſculptilibus ornati. Cic. 6. Verr. 32. Accurrit Venerius: jubet me ſcyphos ſigillatos ad Prætorem ſtatim afferre. i. e. In quibus erant ſigilla: ut ibidem, Patella grandis cum ſigillis ac ſimulacris deorum.

Aſpera ſignis pocula. Virg. H. St. ex Æneid. 9. 264.

SIGNO, [σημειοῦμαι. Gl. G. L.] āre. Signare ſignificat modo Scribere, modo Anulo ſigna imprimere, modo Pecora ſignis notare. Paulus apud Feſtum.

Signare, Signo indicare. Plaut. Ciſt. 4. 2. 28.

Certe, eccam locum ſignat, ubi ea excidit. Idem, Hic meretricem deperit, ſignat tamen ſe eam non amare. [Si Plautina ſunt.

Area ſignabitur noſtro curru. Ovid. 1. de Arte Am. 39.

Cera ſignatur figuris. Ovid. 15. Met. 169.

Humum ſignare limite. Ovid. 3. Amor. 8. 42.

Mœnia aratro ſignat Romulus. Ovid. 4. Faſt. 819.

Signare in animis. Cic. 4. Acad. 71. Nihil ita ſignari in animis noſtris a vero poſſe, quod non eodem modo poſſit a falſo.

Oculis ſignare. Virg. 12. Æn. 3.

Diem ſignare honore celebri, Inſignem facere. Ovid. 5. Faſt. 474.

Signare, Signum imprimere. Virg. 3. Georg. 171.

— & ſummo veſtigia pulvere ſignent.

Nomina ſignata ſaxo. Epitaphium in ſaxo ſculptum. Ovid. 8. Met. 539.

Saxum carmine ſignare. Ovid. 2. Met. 326.

Imago ſignatur titulo. Ovid. 2. Epiſt. 73.

Signare numeris vetus præceptum, Verſibus declarare, & exprimere. Columel. lib. 1. cap. 3.

Carmine rem ſignare. Sepulcri ſaxo epitaphium inſcribere. Virg. 3. Æn. 287.

Verbo ſuo ſignare aliquid, Enuntiare, declarare. Quintil. lib. 2. cap. 14.

Signare appellatione aliquid. Quintil. lib. 4. cap. 1. Idem lib. 6. cap. 3. Et ut proxime utriuſque differentiam ſignem, illud comœdiæ, hoc tragœdiæ ſimile.

Argentum ſignare, Signo publico percutere, ut pro Moneta ſit. Cic. 13. Fam. 29. Quum ſignaretur argentum Apolloniæ, non poſſum dicere eum præfuiſſe, neque poſſum negare affuiſſe. V. Iſidor. 15. 17.

Signare ex auro denarium. Plin. lib. 33. cap. 3.

Signare, Obſignare [σφραγίσαι Gl. L. G. & G. L.]

Vota ſignare. Veteribus erat votum ſuum nuncupatum, & in charta conceptum conſcriptumque, deorum genibus cera obſignatum adfigere. Plin. 10. Epiſt. 36. ad Trajanum, Solennia vota pro incolumitate tua, qua publica ſalus continetur, & ſuſcepimus, domine, pariter, & ſolvimus, precati deos, ut velint ea ſemper ſolvi, ſemperque ſignari. Turneb. Adverſ. 1. 17. Revera obſignabantur, atque Deorum ſtatuis affigebantur. V. Rutgerſ. Var. Lect. 5. 5.

SIGNANDUS, a, um. Partic. [πηκτέος] ut, Jura ſignanda. Propert. lib. 3. 20. 15. Al. 19. 5.

Fœdera ſunt ponenda prius, ſignandaque jura.

SIGNĀTUS, a, um. [σφραγισθεὶς] Partic. Ulpianus, De rebus eorum, qui ſub tutela vel cura ſunt. l. Ad teſtium. Signatas tabulas accipi oportet, etſi linteo, quo tabulæ involutæ ſunt, ſigna impreſſa fuerint. Juven. 14. Sat. 132.

Pectus ſignatum ſanguine. Ovid. 1. de Arte Am. 384.

Tabellis ſignatis mandare aliquid. Tibull. lib. 4. 7. 7.

Cicatrix ſignata in ſtirpe. Virg. 2. Georg. 13.

Signatus, [δόκιμος] pro Inſigni aliquando captum a veteribus legitur: unde Signatam virginem dicebant, quaſi Inſignem virginitate, vel Integram, ut ait Non. 2. 783. Plaut. Negat ſe puellam ſignatam domum reverſuram. Lucil. lib. 29. Primum Chryſidem negat ſignatam reddere. Non. loc. cit. [Apud quem tamen Plautinus locus non exſtat, nec apud ipſum poëtam, quod ſciam.

SIGNĀTE, Adv. Macrob. 6. Saturn. cap. 7. Qui proprie & ſignate locuti ſunt. Eadem omnino verba ſunt apud Gell. lib. 2. cap. 6.

SIGNANTER, Adv. Hieronym. Adverſ. Jovin. 1. 7. extr.

SIGNATIO, ōnis. f. Tacit. de Orat. cap. 16. Sed primum hoc rogabo, quos vocetis antiquos, quam oratorum ætatem ſignatione iſta determinetis.

SIGNĀTOR, ōris. m. [σημάντωρ, σφραγιστὴς] Qui teſtamentis ſignandis adhibetur. Suet. in Tiber. cap. 23. Illatum deinde Auguſti teſtamentum, non admiſſis ſignatoribus niſi Senatorii ordinis. Salluſt. in Catil. cap. 16. pr. Ex illis teſtes, ſignatoreſque falſos commodare. Juvenal. Sat. 1. 67.

Signator falſo, qui ſe lautum atque beatum
Exiguis tabulis & gemma fecerat uda. JCtis Falſarii dicuntur.

SIGNATŌRIUS, a, um. Adj. [σφραγιστικὸς] Quod ſignat, ſeu quo ad ſignandum utimur. Paul. Jureconſ. l. 74. t. 17. lib. 50 D. Annulus ſignatorius ornamenti appellatione non continetur. conf. Valer. Max. 8. 14. 4.

SIGNÁTORIUM, i, n. [σφραγιστήριον] Signaculum. Gloſſ. Græcolat.

SIGNATŪRA, æ. f. Suet. in Neron. cap. 17. Cautum ut in teſtamentis primæ duæ ceræ, teſtatorum modo nomine inſcripto, vacuæ ſignaturis oſtenderentur.

SIGNĂCŬLUM, i. n. [σφραγιστήριον, Gl. L. G. & G. L. σφραγιστὴρ L. G.] Idem. Tertull. Apol. cap. 21. Signaculum corporis.

SIGOVESUS, V. AMBIGATUS.

SIGRIUM, i, n. Promontorium eſt, Lesbiæ regionis initium. Strab. lib. 13.

Sīl, ſilis. n. Genus pigmenti, luteum colorem, quemadmodum ochra reddens. Plin. lib. 13. cap. 12. In argenti & auri metallis naſcuntur etiamnum pigmenta, ſil & cæruleum. Sil proprie limus eſt. Optimum ex eo, quod Atticum vocatur. Ibid cap. 13. Sile pingere primi inſtituere Polygnotus & Mycon: Attico duntaxat. Adde Vitruv. 7. 14.

Silāceus, a, um. Adj. ut, Silacei cunei. Vitruv. 7. 5.
Silaceus color, apud Plin. lib. 35. cap. 6. h. e. Sile compoſitus & luteus.

Sīla, æ. f. Mons eſt ſilvæ Lucaniæ. Virg. 12. Æn. 715.
Ac voluti ingenti Sila, ſummove Taburno. Salluſt. de fugitivis. In ſilva Sila fuerunt. Hinc quod apud Cic. in Brut. 85. ſcribitur, Nam cum in ſilva ſua ita facta cædes eſſet, &c. Procul dubio inquinatum eſt, & fortaſſe ex ſupradictis, Cum in ſilva Sila facta cædes eſſet, ſcribendum eſt. Non me latet alios emendare, Cum in ſilva Scantia, &c. Ex Turneb. Adverſ. 11. 1. & 26. 12. Perperam Al. Syla.

Silaceni, qui ſint, V. Strab. lib. 16. & in dictione SAGAPENI.

Silănion, ōnis. m. [Σιλανίων] Statuarius & cælator. Plin. lib. 34. cap. 8. Silanion Apollodorum fecit, fictorem & ipſum, ſed inter cunctos diligentiſſimum artis, & inimicum ſui judicem, crebro perfecta ſigna frangentem, dum ſatiare cupiditatem nequit artis, & ideo inſanum cognominatum.

Silanius, [Σιλάνιος] Mons Hiberniæ inſulæ altiſſimus a Silanio rege in vertice ejus ſepulto dictus.

Silanus, i m. [κρουνὸς, Gl. L. G.] Tubus & fiſtula dicitur, e quibus erumpit aqua. Lucret. lib. 6. 1263.
— proque voluta
Corpora ſilanos ad aquarum ſtrata jacebant. Celſ. 3. 18. Confert etiam aliquid ad ſomnum ſilanus juxta cadens. [Ita vett. Celſi editt. al. Saliens. q. V. Male in Gloſſ. editum Silvanus conf. Etymol. Voſſ.

Sĭlăris, vel **Silărus**, [Σίλαρος] m. Lucaniæ amnis cujus hæc natura eſt, ut in eum, non virgulta modo immerſa, verum & folia lapideſcant, alias ſalubris potus ejus aquæ. Plin. lib. 2. cap. 103. Sil. item lib. 8. 583.
Hoc amne Lucanus ager terminatur. V. Strab. lib. 5. extr. Virg. 3. Georg. 146.
Eſt lucos Silari circa, ilicibuſque virentem
Plurimus Alburnum volitans, &c. Al. Sylarus, male.

Silátarus, i. m. πλάνος. Gloſſ. Latinogræc.

Sĭlātum, i. n. antiqui (inquit Feſtus) dicebant quod nunc Jentaculum dicimus, eo quod tum jejuni vinum Sili herba conditum abſorbebant ante meridiem.

Silaus, ut nonnulli apud Plin. legunt lib. 26. cap. 8. Herba eſt in perennibus & glareoſis rivis naſcens, Apii ſimilitudine. Hermolaus tamen in caſtigationibus Plinianis exemplaria corrupta aſſerit. Contenditque Laver eſſe legendum: ſumitque Laver pro ea herba, quam vulgus *Creſſionem* vocat. Officinæ Berulam, Sium appellat Dioſcorides lib. 2. cap. 119.

Silēni, m. pl. [Σιληνοὶ] Populi ſunt Indum accolentes auctore Plin. lib. 6. cap. 20.

Silentium, V. SILEO.

Silēnus, i. m. pr. com. [Σιληνὸς, Gl. L. G. & G. L.] Bacchi nutritius, vel pædagogus. De quo Virg. 6. Ecl. 14.
Famuluſque dei Silenus alumni. Hor. de Arte Poet. 239.
Nyſigeni Sileni. Catul. 62. 252.
Pater Silenus. Propert. lib. 3. 3. 29.

Sĭleo, ſilui, [σιγάω, σιωπάω Gl. G. L.] ēre. Silere dicitur qui nondum cœpit, vel deſiit, loqui. Frequenter præpoſitioni De adjungitur. Cic. 6. Verr. Me non ſolum ſilere de veſtris monumentis oportebit, ſed etiam lætari, &c.
Silere, Tacere ſignificat, ficto verbo ab s littera, quæ nota ſilentii eſt. Paul. V. Voſſ. Etymol.
Muta ſilet virgo. Ovid. 10. Met. 389.
Facti culpam ſilere. Ovid. 2. Triſt. 208.
Cauſa mali ſilenda eſt. Ovid. 3. de Pont. 1. 247.
Sileo verbum facere. Auctor de Bell. Hiſpan. 3. Unus ex noſtris reſpondit, ut ſileat verbum facere. Pro, Ne verbum faciat. Rarum.
Et nunc omne ſtratum ſilet æquor, Tranquillum eſt. Virg. 9. Ecl. 57.
Loca late ſilent. Virg. 9. Æn. 190.
Jura ſilent, Juſtitium eſt. Ovid. ad Liv. 185.
Silent inter arma leges, Non exercentur. Cic. pro Milon. 10. Silent enim leges inter arma, nec ſe exſpectari jubent.
Leges bello ſiluere coactæ. Lucan. lib. 1. 277.
Silent Muſæ Varronis. Cic. 1. Acad. 2. Silent enim diutius Muſæ Varronis, quam ſolebant. h. e. Nihil ſcribit, nihil edit Varro.
Sileor. Paſſ. Ovid. 1. Faſt. 47.
Ille nefaſtus erit, per quem tria verba ſilentur. V. VERBUM.
Siletur, Imperſ. Ter. Phorm. 5. 2. 13. De jurgio ſiletur. Cic. 11. Fam. 6. Nefas eſſe duxi, aut ita haberi Senatum, ut de tuis divinis in Remp. meritis ſileretur, aut, &c.
Sileatur ille, apud Plin. 8. Epiſt. 22. extr Quiſquis ille, qualiſcunque, ſileatur: quem inſignire, exempli non nihil: non inſignire, humanitatis plurimum refert. Plin. lib. 12. in proœm. 1. Nullum ſileatur rerum naturæ opus. Plin. lib. 16. cap. 21. Idque mirum eſt, Græcis auctoribus proditum, apud nos poſtea ſileri.

Silens, entis. [σιγῶν] Partic. Adjective dicitur, de his, Quæ a ſtrepitu feriantur.
Cælum ſilens, pro Tempore ſereno. Plin. lib. 18. cap. 28.
Dies ſilens a ventis. Columel. lib. 4. cap. 29.
Luci ſilentes. Sil. lib. 17. 22.
Nox ſilens. Virg. 4. Æn. 517.
Spiritus ſilentis dies. Columel. lib. 3. cap. 19. Verumtamen præſtat eligere ſationi ſilentis, vel certe placidi, ſpiritus diem.
Venti ſilentes. Columel. lib. 12. cap. 25.
Umbræ ſilentes. Virg. 6. Æn. 264. V. paulo infra.
Unda ſilens. Valer. 5. Argon. 522.
Anni ſilentes. V. ANNUS.
Flos ſilens, Qui non amplius creſcit & quodammodo declinat. Columel. lib. 12. cap. 7. Item ferulæ cum coliculo ſilentes quam tenerrimum florem paſtinacæ agreſtis, vel ſativæ cum coliculis, ſilentem florem vitis albæ, & aſparagi, &c. Ego tamen Florem ſilentem dici putaverim, Qui nondum ſe explicat & aperit. Tunc enim ſilet, nec ſe promit.
Surculi ſilentes, Nondum germinantes. Columel. lib. 11. cap. 2.
Vineæ ſilentes. Columel. lib. 4. cap. 27. i. e. Nondum gemmantes.
Luna ſilens, Deficiens & declinans: quando non amplius apparet ſuper terram, utpote in interlunio, nobis non lucens. Plin lib 16 cap 39. Inter omnes vero convenit utiliſſime in coitu ejus ſterni, quem diem alii interlunium, alii ſilentis lunæ appellant. conf. SILENTIUM.
Silentes pl. ſubſt. pro Mortuis. Ovid. 5. Faſt. 483.
Mox etiam lemures animas dixere ſilentum. h. e. Mortuorum.
Cœtus ſilentum. Ovid. 15. Met. 66.
Concilium ſilentum. Virg 6. Æn. 432.
Sedes ſilentum. Ovid. 15. Met. 772.
Vulgus ſilentum. Senec. Med. 10.

Silentium, i. n. [σιγὴ, Gl. omn. L. G. σιωπὴ, G. L. ἡσυχία] Plin. lib. 10. cap. 69. Silentium in mari piſcantibus.
Silentium noctis, pro Intempeſta nocte; quam alii Concubium, alii Conticinium vocant. Liv. 5. 32. Eodem anno M. Cæditius ex plebe enuntiavit Tribunis, ſe in nova via, ubi nunc ſacellum eſt, ſupra ædem Veſtæ vocem noctis ſilentio audiſſe clariorem humana.
Acre ſilentium, & intentum, & cupidum ulteriora audiendi. Plin. 2. Epiſt. 10. extr. V. ACER, Adj.
Sacrum ſilentium. Hor. 2. Carm. 13. 29. Inferorum ſcil.
Vaſtum ſilentium. Tacit. 3. Hiſt. 13.
Agere ſilentium de aliquo. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Animadvertere cum ſilentio. Ter. Eun. Prol. 44.
Confiteri ſilentio, Tacendo. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Continere ſuos ſilentio. V. CONTINEO.
Deſcendere in ſilentium. Quintil. lib. 10. cap. 3.
Diſſimulare aliquid ſilentio. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Facere ſilentium. Quintil. lib. 2. cap 5.
Præterire ſilentio, Indictum. Cic in Partit. 82.
Prætervectus ſilentio ſum periculoſiſſimum locum. Cic. 7. Philip. 8.
Silentium eſſe a. V. A, præp.
Eſt ſilentium de. Cic. 5. Att. 16. De Partho ſilentium eſt, ſed tamen conciſos equites noſtros a barbaris nuntiabant ii, qui veniebant.
Tranſire quidpiam ſilentio Quintil. lib. 2. cap. 3.
Tranſmittere aliquem ſilentio. Tacit. 1. Ann. 13.
Poetæ frequentius plurali numero ponunt. Ovid. 2. de Arte Am. 603.
Eximia eſt virtus præſtare ſilentia rebus.
Somni ſilentia. Ovid. 4. Faſt. 549.
Alta ſilentia. Ovid. 1. Met. 349. Virg. 10. Æn. 63.
Cæca ſilentia. Sil. lib. 7. 350.
Muta ſilentia noctis. Ovid. 7. Met. 184.
Rabioſa ſilentia. Perſ. 3. Sat. 81.
Severa ſilentia noctis. Lucret. lib. 4. 462. V. SEVERUS.
Taciturna ſilentia. Ovid. 2. de Arte Am. 505.
Tranquilla ſilentia noctis. Stat. 1. Theb. 441.
Agere alta ſilentia. Ovid. 1. Met. 349.
Facta tectis ſilentia. Virg. 1. Æn. 734.
Facere longa ſilentia. Ovid. 1. Faſt. 183.
Facere ſilentia majeſtate manus. Perſ. 4. Sat. 7.
Jubere ſilentia. Lucan. lib. 1. 298.
Rumpere ſilentia ſermone. Ovid. 1. Met. 208.
Rumpere alta ſilentia. Virg. 10. Æn. 63.
Rumpere taciturna ſilentia Lucret. lib. 4. 587. Ovid. V. ſupra.
Suadere ſilentia digito. Ovid. 9. Met. 691.
Tenuere ſilentia cuncti. Ovid. 1. Met. 206.
Torquent illam furibunda ſilentia. Stat. 10. Theb. 890.
Silentium, Augurale vocabulum eſt, cum in augurio vitium non eſt. Nam vitium iis, quæ auſpicata ſunt & augurata opponitur. Cic. 2. de Div. 71. Peritum autem, inquit, eſſe neceſſe eſt eum, qui ſilentium quid ſit intelligat. Id enim Silentium dicimus in auſpiciis, Quod omni vitio caret. Hoc intelligere perfecti Auguris eſt. V. & ſeqq. Ex Turneb.
Silentio, vice adverbii. Liv. 9. 38. Nocte deinde, ſilentio, ut mos eſt, L. Papirium, Dictatorem dixit.
Audire ſilentio. V. AUDIO.
Conveniſſe ſilentio videtur, inter locatorem & conductorem. i. e. Tacite, quamvis diſerte non ſit verbis expreſſum. Jabolenus in l. Ea lege. D. locati. [Hic Silentium eſt Tacitus conſenſus.
Ferre aliquid ſilentio. Cic. 2. Tuſc. 46.
Silentium, Taciturnitas. Hor. 3. Carm. 2. 25.
Eſt & fideli tuta ſilentio Merces.
Alti & egregii ſilentii homo Hor. 2. Serm. 6. 58.
Suſpicax ſilentium. Tacitt. 3. Ann. 11. extr.
Silentium cauſarum & juris. Cic. 7. Verr. 31. In foro ſilentium eſſe ſummum cauſarum atque juris. q. d. Juſtitium. V. paulo ſupra.
Tranſigere vitam ſilentio; i. e. Otioſe & obſcure. Salluſt. Catil. cap. 1.
Venimus per ſilentium ad exactæ ætatis terminos, Per oblivionem. Tacit. Agric. 3. extr.
Silentium, pro Quiete. Liv. lib. 37. 38. Silentium deinde biduum fuit, neutris tranſgredientibus amnem. Intelligit, non fuiſſe ad certamen congreſſos.
Plus, quam ſi dixiſſet, ἡσυχία. H. St.
Silentium lunæ. Virg. 2. Æn. 255.
— tacitæ per amica ſilentia lunæ. Aliud eſt autem Silente nocte, aliud Luna ſilente, ut docet Plin. lib. 28. cap. 7. Nam Silentium lunæ, Interlunium intelligitur, i. e. tempus id quo luna non lucet. Ex Lambin. V. ſuper dict.
Regit ſilentium Diana. Hor Epod. 5. 51.
— Diana, quæ ſilentium regis. Ex ritu ſacrorum dictum eſt, in quibus imperabatur a Præcone, ut qui aderant, linguam paſcerent, id eſt tacerent, & linguis faverent. Spectatricem igitur & arbitram magici ſacri Lunam, cui & ſilentium tribuitur, ut a Marone 2. Æn. 255.

Silentiārius, i. m. [ἡσυχαστὴς Gl. G. L.] Tria hominum apud veteres officia ſignificat. Eſt Silentiarius, Qui ſilentium indicit, & murmur cohibet tumultuantium. Eſt Silentiarius, Secretarius, qui ſilenda audit. Eſt Servus ſilentiarius, Qui garrientes ſervos coercet, & tacere jubet. Erat ſilentiariorum ſchola Conſtantinopoli, ut docet Nicephorus lib. 16. cap. 24.
De ſilentiariis ſacri palatii, id eſt illis, qui ſunt in ſecretis Principum aſſidui, meminit Juſtin. l. ultima de excuſat. tuto. lib. 6. C. l. 30. §. ulti. C. de inofficioſo teſtamen.

teſtamen. Hi Spectabiles ſilentiarii appellantur ab eodem Juſtiniano ibidem: Galli appellamus *Conſiliarios privati conſilii*: id eſt ſacri. Salvian. Maſſilienſis lib. 4. de vero Dei judicio: Paverit quippe actores, paverit ſilentiarios. De ſervis aut miniſtris, non de Spectabilibus loquitur. Procop. lib. 2. de Bell. Perſ. de Spectabilibus in hunc modum loquitur: Silentiarii ſunt miniſtri ad ea, quæ ſilentii, quietiſque ſunt interiores in Principis domo, arcanorum principis conſcii, quique ſilendis, & arcanis principis conſiliis intereſſe ſolent. Quidam eos Auricularios appellant. V. l. 3. C. de Silentiar. lib. 12. conf. Auricularius ſ. l. & Cang. Gloſſ. utrumque.

SILENTIŌSUS, a, um. Adj. Tacitus. Apul. Met. 11. pr. Nactuſque opacæ noctis ſilentioſa ſecreta.

SILENTUS, a, um. Adj. Lævius apud Gell. 19. 7. Loca ſilenta.

SILESCO, [σιωπάω] ĕre. Tacitum fieri, Silere. Ter. Adelph. 5. 2. 10.
Niſi dum hæ ſileſcunt turbæ, interea in angulum
Aliquo abeam. i. e. Dum ſedabitur hic tumultus.
Deûm domus Jove dicente ſileſcit. Virg. 10. Æn. 101.
Furor cæli ſileſcit. Catull. 47. 2.

SĬLĔR, ĕris. n. Frutex nonnunquam arboreſcens, ut baculos ruſtici ex eo faciant: aquoſis locis creſcit quaſi pumila ſalix, cujus etiam generibus annumerari creditur, inquit Ruellius, contenditque non eſſe id quod *Seſeli Maſſilienſe* officinæ, & Siler montanum appellant. Virg. 2. Georg. 2.
—ut molle ſiler, lentæque geniſtæ. Plin. lib. 24. cap. 10.
Sileris folia illita fronti, capitis dolores ſedant.

SĬLEX, ĭcis. c. [μυλίτης λίθος Gl. L. G. χάλιξ G. L.] Lapis durus, ex quo ignis excuti ſolet. Dictus quod de eo ignis ſaliat: vel quod ictu ferri graviter percuſſus diſſiliat: vel quod latentem & velut ſilentem intra ſe ignem habeat, qui attritu, aut percuſſu excitetur. Virg. 8. Æn. 233.
Stabat acuta ſilex præciſis undique ſaxis. Ovid. 7. Met. 107.
Aut ubi terrena ſilices fornace ſoluti.
E ſilice ignem Pyrodes invenit. Plin. 7. 9.
Venæ ſilicis. Virg. 1. Æn. 135.
Acutus ſilex. Catul. 61. 5.
Atra ſilex. Virg. 6. Æn. 602.
Durus ſilex. Ovid. 2. Met. 706.
Impenetrabilis ſilex ferro. V. IMPENETRABILIS.
Nuda ſilex. Virg. 1. Ecl. 17.
Numidicus ſilex. V. NUMIDIA.
Ordinarius ſilex. V. Ordinarius in ORDO.
Rigidi ſilices. Ovid. 9. Met. 225.
Validi ſilices. Lucret. lib. 1. 572.
Excudere ſcintillam ſilicis. Virg. 1. Æn. 178. Al. Silice. Virg. 1. Georg. 135.
Et ſilicis venis abſtruſum excuderet ignem.
Tenuantur ſilices ab uſu. Ovid. 3. de Arte Am. 91.
Stat tibi ſilex in corde. Tibul. lib. 1. 1. 64.

SILĬCEUS, a, um. Adj. [ἐκ πυρίτου] Quod eſt ex ſilice. Cato de R. R. cap. 18. Saxa ſilicea. Vitruv. 8. 3.

SILICĀRIUS, i. m. inter opifices refert Frontin. de Aquæduct. lib. 2.

SILICATUS, a, um. Adj. Quod eſt ex ſilice factum. Unde Stratæ ſilice viæ dicuntur Silicatæ.

SILICĪDA, æ. m. [σκληρουργὸς] Gloſſ. Latinogræc.

SILIA, æ. f. [Σιλία] Aſiæ fluvius eſt, de quo Strab. lib. 15. In regione Montana, Siliam flumen eſſe, in quo nihil innatet: quanquam id Democritus non credat, qui magnam Aſiæ partem peragravit: ſed nec id Ariſtoteles concedit, etſi aeres quidam ſunt adeo tenues, ut nulla in eis volatilia inveniantur. conf. SILLA.

SĬLĬCERNIUM, i. n. [περίδειπνον, λύχνος γὰρ ἅπτειν ἐν πένθει οὐ θέμις. Gl. L. G.] ſcribit Nonius 1. 235. eſſe Funebre convivium, quod ſenibus exhibetur.
Verrius apud Feſtum docet eſſe Farciminis genus, quo familia in luctu a fletu purgatur: quia cujus nomine inſtituebatur ea res, is jam ſolum cerneret. Cæcil. Credidi me ſilicernium ejus eſſe eſurum.
Donatus inquit eſſe Cœnam quæ infertur diis Manibus: vel quod eam ſilentes cernant umbræ, i. e. umbræ poſſideant, vel quod qui hæc inferant, cernant, neque deguſtent. Nam de his quæ libantur inferis, quiſquis ederit vel biberit, funeſtatur. Hinc Ter. in Adelph. 4. 2. 48. appellat Senem ſilicernium, Qui jamjam ſilentibus cernendus ſit:
I ſane, ego te exercebo hodie ut dignus es, ſilicernium.
Alii Silicernium nomen fictum a Terentio exiſtimarunt pro Sene, quod incurvitate ſilices ſpectet. [[Quod etymon rejicit cum Nonio Donatus, amplectitur Fulgentius. Minus abſurdum alterum, Quod ſolum cernat, quaſi Solicernium, vel Sulicernium, ut Exſul, & Exſilium, ab eadem voce. V. tamen ad ſeq. dict.
Qui recte ſentiunt, affirmant Silicernium, Funebre convivium eſſe: quod apud veteres ſenibus exhiberi ſolebat, dictum quod cum ſilentio edentes cernerentur: vel quod cogitarent ſe mox illum ſecuturos. Quapropter abeuntes a convivio, veluti ſe amplius non viſuri, mutuo ſe ſalutabant. Varr. apud Non. 1. 234. Funus exſecuti, laute ad ſepulcrum antiquo more ſilicernium confecimus. i. e. Convivium in quo pranſi diſcedentes dicimus aliis alii Vale. Silicernium ergo Terentius Senem vocat, atque decrepitum. i. e. dignum, vel cui ſilicernium fiat, vel qui ad ſilicernium vocetur.

SILICERNIUS, a, um. Adj. Silicernios dici voluerunt, Senes incurvos, quaſi jam ſepulcrorum ſuorum ſilices cernentes. Unde Cincius Alimetus Hiſt. de Gorgia Leont. ſcribit dicens, Qui dum jam ſilicernius finem ſui temporis exſpectaret, etſi morti non potuit, tamen infirmitatibus inſultavit. Hæc Fulgent. Exp. Serm. Ant. 8. [De etymo, & ſignificatione varia hujus dictionis prolixa eſt diſquiſitio apud Voſſ. in Etymol. ita tamen ut in medio rem relinquat. Gloſſographus Græcolatinus dici innuere videtur quaſi Selucernium, quod Se, i. e. Sine lucerna peragatur, niſi potius Silicernium a Silente lucerna. V. in dict. ſuper.

SILICES, Populi ſunt montana Armeniæ ad Tigridis oſtia incolentes. Plin. lib. 6. cap. 6.

SILICIA, æ. [τῆλις] Herba, de qua ſic Plin. lib. 24. cap. 19. Nec fœnogræco minor auctoritas, quod telin vocant, alii carphos, alii buceras, alii ægoceras, quoniam corniculis ſemen eſt ſimile, nos ſiliciam. [Forte Siliquam. V. in hac dict. Colum. paulo infra. Niſi mavis Siliculam.

SILICIUS, i. m. Plin. lib. 16. cap. 16. Si magnitudinem menſarum caperet haud dubie præferretur cedro. Nunc intra pugillares, lectorumque ſilicios aut laminas raro uſu ſpectatur. Quo in loco legendum eſt Sicilicos, a verbo Sicilio, ſicilis, quod a verbo Seco, ſecas, derivatur. Sicilicos autem interpretor Segmenta & teſſellas. Sed omnes Codd. exhibent Silicos. Nonnulli legere malunt Silaceas laminas, i. e. Silis colore tinctas. V. Harduin. in loc.

SĬLĪGO, ĭnis. f. [σιλίγνιον, Gl. G. L. σεμίδαλις L. G.] Frumenti genus, ex quo panis optimus fiebat. Juven. 6. Sat. 471.
—coctæque ſiliginis offas. Columella 2. 9. R. R. tritici vitium eſſe ait, & quamvis candore præſtet, pondere tamen vinci. Item aliquanto infra, Omne triticum uliginoſo in loco tertia ſatione in ſiliginem converti.
Exceptitia ſiligo. Plin. lib. 18 cap. 10. V. ORIZA.

SILIGĬNĀRIUS, i. m. Siliginis venditor, vel diſtributor. Ulpian. in l. Si quis uxori. §. Apud. D. De furtis. Siliginario quis dixerit, &c.

SILIGINEUS, a, um. Adj. [σιλιγνίτης] Ex ſiligine factum. Plin. lib. 18. cap. 9. Siligineæ farinæ modius, Gallicæ XXII libras panis reddit, &c.
Siligineum panem pro Delicato ſumit Seneca: unde Plebejo opponit, Epiſt. 120. Item Epiſt. 124. Malum panem dicis: exſpecta, bonus fiet, etiam tenerum tibi & ſiligineum fames reddet.

SĬLĬQUA, æ. f. [κεράτιον, καὶ κυάμου, καὶ φασήλου λοβοί, καὶ ξυλόγλυκον, λοβὸς τῶν χεδρόπων, Gl. L. G.] Folliculus, ſeu integumentum, ubi grana leguminum includuntur, & ſi quid leguminibus ſimile. Plin. lib. 18. cap. 12. de fabis, Nam ſiliquæ, cauleſque gratiſſimi ſunt pabulo pecori. Hor. 2. Epiſt. 1. 123.
—vivit ſiliquis, & pane ſecundo. Perſ. 3. Sat. 55. [In Gloſſ. ξυλυγλύκυ ſcribendum puto: facili errore, permutatum υ cum ν. Intelligitur autem Glycyrrhiza: Si nil mutes, Siliqua dulcis.
Quaſſans legumen ſiliqua. Virg. 1. Georg. 74.
Siliquæ fallaces. Virg. 1. Georg. 195.
Grandior ut fetus ſiliquis fallacibus eſſet. i. e. Quæ fallere plerumque ſolent. Interdum enim leguminum folliculi majores videntur, quum inanes ſint.
Siliqua, Fœnumgræcum alias dicitur. Columel. lib. 2. cap. 11. Fœnumgræcum, quod ſiliquam vocant ruſtici, duo tempora ſationum habet, quorum alterum eſt Septembris menſis (quum pabuli cauſa ſeritur) iiſdem diebus, quibus vicia, circa Æquinoctium. Alterum autem menſis Januarii ultimo, vel primo Februarii, quum in meſſem ſeminatur. Idem lib. 2. cap. 2. Siliquæ modii ſex vel ſeptem totidem operis obruuntur, metuntur una.
Siliqua, Arbor. Galen. lib. 7. Simplic. Latinis etiam Siliqua Græca, quod fructum fert ſiliqua obtectum, fabæ cujuſdam more. Columel. lib. 5. cap. 10. ubi de Pomario conſerendo: Siliquam Græcam, quam quidam ceration vocant, & perſicum, ante brumam per Autumnum ſerito.
Siliqua, Fructus prædictæ arboris lignoſus, falcatus, digitali longitudine, latitudine pollicari, quatuor intus grana continens, quæ ceratia a cornu ſimilitudine appellantur. Plin. lib. 15. cap. 24. Dulces ſiliquas vocat, quod dum eduntur, prædulces ſentiantur, & ſuccum caſſiæ referant,
Siliqua, alia arbor quam Iones Ceranniam appellant, omnino diverſa a ſiliqua Græca. De hac ſic Plin. lib. 13. cap. 8. Similis his ſiliqua, quam Iones ceranniam vocant, trunco & ipſa fertilis, ſed pomo ſiliqua, &c.

SILICŬLA, vel SILIQUULA, æ. f. dimin. Varr. de R. R. 1. 23. Lupinum, cum necdum ſiliculam cepit. V. ſeq. dict.

SILĬQUOR, [κεράτια ποιῶ] āri. Siliquas capere, hoc eſt integi ſiliquis, quod de leguminibus ſiliquis tectis dicitur. Plin. lib. 17. cap. 9. Inter omnes autem conſtat nihil eſſe utilius lupini ſegete, prius quam ſiliquetur, aratro vel bidentibus verſa. Idem lib. 18. cap. 7.

SILIQUASTRUM, i. n. [κερατέα] Herba quæ & Piperitis dicitur, a piperis ſapore, vulgus noſtrum *coſtum* appellat. Plin. lib. 19. cap. 12. Panax piperis ſaporem reddit, magis etiam ſiliquaſtrum, ob id piperitidis nomine accepto. Idem lib. 20. cap. 17.
Siliquaſtrum, alio ſignificatu. Hyginus lib. 2. 10. Poet. Aſtron. in Caſſiopeia: De hac, inquit, Euripides & Sophocles & alii plures dixerunt, ut gloriata ſit ſe forma Nereidas præſtare. Pro quo facto inter ſidera ſedens in ſiliquaſtro conſtituta eſt. Idem lib. 3. 9. Caſſiopeia ſedens in ſiliquaſtro collacata eſt: cujus ſedilis & ipſius Caſſiopeiæ pedes poſiti in ipſa circumductione circuli, qui Arcticos vocatur, effigies autem corporis ad æſtivum circulum pervenit. Paulo poſt rurſus Sedile vocat, & in fine Sellam. Commentarius in Aratum Germanici, Ita autem, inquit, eſt Caſſiopeia in ſella ſedens. Pompejus Feſt. lib. 17. Siliquaſtra, ſedilia appellantur antiqui generis, D littera in L converſa, ut etiam in Sella factum eſt, & Subſellio, & Solio, quæ non minus a ſedendo dicta ſunt. Hinc apparet, apud Hyginum legi debere Seliquaſtrum per ſecundam vocalem. V. Sella in SEDEO.

SILIQUĀTĬCUM, i. n. Vectigal quod in nundinis penditur fiſco ob venditionem proponendam. V. Cujac. Obſerv. 16. 23. Caſſiod. Varr. Epiſt. 2. 4. pr. Idem 30. extr. Qui ita commercium negotiationis exerceat, quatenus, nec monopolii, nec ſiliquatici, nec aurariæ aliquid penſionis, impendat. [Forte ex ſiliquarum, i. e. Leguminum, venditione nomen invenit id genus penſionis.

SILIS, [Σίλις] Plin. lib. 3. cap. 18. Fluvius eſt Venetiæ ex montibus Tarviſanis fluens: Sylis vero, cum y Græco in ultima, nomen eſt, quo, ut idem teſtatur lib. 6. cap. 7. & 16. Scythæ Tanaim fluvium appellant. Hard. utrobique Silis.

SILIUS, Nomen gentis Ro. ex qua. Silius, cognomine Italicus, Poeta eximius, cujus exſtant libri XVII de Bello Punico. Floruit Nerone Imper. quo tempore & Conſul fuit. V. Plin. Ep. 3. 7. Martial. 9. 88.
Silius Auſonio non ſemel ore potens.

SILLA, æ, m. V. SULLA.

SILLA, æ, f. ut vult Diodorns V. SILIA.

SILLI, Æthiopum gens, quam cum Struthiophagis bellum gerere continuo, annotat Strab. lib. 16. [In Gr. eſt Sili, Σίλοι.

SILLUS, i. m. [Σίλλος] Sillos Græci vocant Dicacitates & ſales mordaciores. Unde Gell. lib. 3. cap. 17. refert Timonem quendam ſcripſiſſe librum maledicentiſſimum, qui Silli inſcribitur. Cujus ſæpe meminit Diog. Laert. Suid.

SILLOGRAPHUS, i. m. [σιλλογράφος] Sillorum, id eſt ſalium, atque dicacitatum ſcriptor, qualis fuit Timon ille Phliaſius, qui librum quendam, conviciorum & irriſionis plenum, in Philoſophos edidit, Sillos inſcriptum, quo nomine Græci maledicta & irriſiones intelligunt. Ammian. 22. 16. V. dict. præced.

SILLŸBUS, i. m. [σίλλυβος] Membranula, ex qua indices fiunt; ut ait Cic. 4. Att. 4. in quem locum ſic ſcribit Grævius; Legendum eſt σιλλύβους, non

non, ut quidam, σύλλαβοι. Dicuntur aliter πιττάκια illi indices, five membranæ, quibus infcribebantur nomina auctorum, & quæ voluminibus adglutinabantur. Σίλλυβοι & σίλλυβα funt etiam Pelles, quas oræ veftium adfuebant, ut ex Polluce, Hefychio, & Euftathio docuit Salmafius ad Hiftoriam Auguftam. Sicut autem pelles oris veftium adfuebantur, fic etiam pelliculæ feu membranulæ cum nominibus fcriptorum & operum affigebantur tergis voluminum & codicum. Hinc etiam dicit Cic. 4. Att. 5. & 8. Bibliothecam fuam talibus fillybis illuftratam & pictam fuiffe ab his librariis. Nam & in illis fic legendum eft, non Sittybis, ut libri præ fe ferunt. Hæc Grævius.

SĪLO, ōnis. m. [σιμὸς, Gl. L. G.] Qui prominentia habet fupercilia, a Sileno, quem hirfutis fuperciliis fuiffe tradunt: ut auctor eft Feft. Plaut. Rud. 2. 2. 11.

Recalvum, ac filonem fenem, ftatutum, ventricofum.

Silonem quidam Nafo repando hominem dicunt: quod Plinius fenfiffe videtur lib. 11. cap. 37. V. SILUS & SIMUS.

SILON, Infulam Indiæ docet effe Auguftinus in lib. de Civit. Dei, fect. 21. Quæ ex eo ceteris terris præfertur, quod omnis arbor, quæ in ea gignitur, nunquam foliis nudatur.

SILOSON, V. SYLOSON.

SILPE, es. f. σίλφιον, Gloff. Latinogræc. & in Græc. Lat. Σίλφιον, Blatta. Silphe, σίλφη, Diofc. 2. 35.

SILPHIUM, i. n. [σίλφιον] Idem quod Laferpicium. V. LASER. Plin. lib. 19. cap. 3. & lib. 22. cap. 23.

SILPHIUM, Regio Libyæ, ab infula Plateæ ufque ad os Syrtium protenfa, tefte Herod. lib. 4.

SILVA, æ. f. [ὕλη Gl. L. G. & G. L.] generale nomen eft, proprie arborum, & quæ cædua eft, hoc eft quæ habetur in eum ufum, ut ex ea cædatur materia. Servius; Quam Græci ὕλην vocant, poëtæ nominant filvam, id eft, elementorum congeriem, unde cuncta procreantur. Virg. 3. Æn. 681.

— filva alta Jovis, lucufve Dianæ.

Locus in media filva maxime opacus & frigidus. Cic. 1. de Orat. 18.
Brachia filvarum, Rami. Stat. 1. Theb. 362.
Comæ filvarum, Frondes. Stat. 3. Silv. 3. 98.
Filia filvæ pinus. Hor. 1. Carm. 14. 12.
Gloria filvarum pinus. Stat. 5. Silv. 1. 151.
Agreftis. Ovid. 7. Met. 142.
Alta. Ovid. 14. Met. 364.
Antiqua. Virg. 6. Æn. 179.
Ardua. Ovid. 1. Faft. 243. al. Incædua.
Arens. Virg. 12. Æn. 522.
Barbarica. V. BARBARUS.
Cædua. V. CÆDO.
Comata. Catul. 4. 11.
Confeminea. V. CONSEMINEUS.
Denfiffima. Virg. 2. Georg. 17.
Formidolofis filvis latent feræ. Hor. Epod. 5. 55.
Frequens trabibus filva. Ovid. 8. Met. 329.
Frondiferæ. Lucret. lib. 1. 257.
Glandaria. V. Glandarius, in GLANS.
Immenfa. Virg. 6. Æn. 186.
Incædua filva. Stat. 6. Theb. 90. Ovid. 3. Amor. 1. 1.

Stat vetus, & multos incædua filva per annos.

Ingentes filvæ. Lucret. lib. 5. 1242.
Jugofæ filvæ. Ovid. 4. Epift. 85.
Magna. Virg. 3. Georg. 219.
Nemorofæ. Ovid 10. Met. 687.
Nigræ. Hor. 1. Carm. 21. 7.
Opacæ. Ovid. 6. Met. 687.
Palaris filva. V. Palaris in PALUS, pali.
Pafcua filva eft, Quæ pafcuis pecudum deftinata eft. Paul. in l. Silva. D. de verbor. fignific.
Pineæ. Virg. 9. Æn. 85.
Proceræ. Ovid. 16. Epift. 107.
Profundæ. Lucret. lib. 5. 42.
Rudes. h. e. Materia nondum cæfa, nec dolata. Claud. 3. de Rapt. Proferp. 366.
Rufticæ. Ovid. 4. Epift. 102.
Salubres. Hor. 1. Epift. 4. 4.
Secretæ. Ovid. Rem. Amor. 591.
Steriles. Virg. 2. Georg. 440.
Vernantes. Sen. Herc. OEth. 4.
Vetuftæ. Ovid. 6. Met. 521.
Virentes. Catull. 32. 10.
Viridicatæ. Cic. 3. Q. frat. 17.
Virides. Ovid. 3. Met. 324.
Umbrofæ. Ovid. 1. Met. 693.
Abftrufi mane me in filvam denfam & afperam, non exeo inde ante vefperam. Cic. 12. Att. 16. V. ABSTRUDO.
Ambire filvas plagis. Ovid. 2. Met. 499.
Aucta filva fororibus. Ovid. 2. Met. 372.
Canit filva avibus. Lucret. lib. 1. 257. V. AVIS.
Cædere filvas. V. CÆDO.
Convellere viridem filvam ab humo. Virg. 3. Æn. 24.
Ducere filvas. Quintil. lib. 1. cap. 1. De Orpheo.
Decutere honorem filvis, Folia. Virg. 2. Georg. 404.
Eruere filvas. Virg. 4. Georg. 329.
Excidere filvas. Lucret. lib. 5. 1265.
Exederat ardor flammeus filvas. Lucret. lib. 5. 1252.
Miniftrat alta filva tædas. Virg. 2. Georg. 431.
Nutat obfcura filva. Senec. Thyeft. 8.
Nudata cacumina filvæ. Ovid. 1. Met. 346.
Pacantur incultæ vomere filvæ, Domantur aratro, Fiunt novalia. Hor. 1. Epift. 2. 45.
Reboant filvæ. Virg. 3. Georg. 223.
Rotat filvas amnis. Stat. 4. Silv. 3. 79.
Violata vetus filva nulla fecuri. Ovid. 3. Met. 28.
Silva, de Herbis aliquando dicitur. Virg. 3. Georg. 385.

— fubit afpera filva,
Lappæque, tribulique. Servius.

Silva de Vitibus. Virg. 2. Georg. 26.

Silvarumque aliæ preffos propaginis arcus
Exfpectant.

Horrida filva ficcæ comæ. Juven. 9. Sat. 13.

— horrida ficcæ
Silva comæ, nullus tota nitor in cute.

Medicinæ filva, i. e. Copia atque congeries ejufmodi rerum, unde medicamenta parari poffint. Plin. præf. lib. 35.
Silva aliquando dicitur, [ὕλη λόγων Gl. G. L.] Quod ex tempore fcribitur velociffime: eftque veluti prima materia. Quintil. lib. 10. cap. 3. Cic. 3. de Orat. 101. Primum filva rerum ac fententiarum comparanda eft, qua de parte dixit Antonius. h. e. Maxima congeries & ubertas.
Silva dicendi. Cic. in Orat. 12. Sed & hujus & aliorum philofophorum difputationibus & exagitatus maxime orator eft, & adjutus. Omnis enim ubertas, & quafi filva dicendi, ducta ab illis eft. i. e. Omnis copia & dicendi materia. Nihil eft enim de quo philofophi non loquantur, quum res omnes divinas atque humanas fibi tractandas fumant.

SILVŬLA, æ. f. dimin. [δρυμίδιον] Columel. lib. 8. cap. 15. Sunt enim quibus cordi eft vel in filvulis tamaricum, aut firporum frutectis immorari: nec ob hanc tamen caufam totus locus filvulis occupetur.

SILVESTER, & SILVESTRIS, e. Adj. [ὑλικὸς, Gl. omn. ὑλώδης, ὑλαῖος, G. L.] Quod eft filvæ. Virg. 1. Ecl. 2.

Silveftrem tenui Mufam meditaris avena. Idem 2. Georg. 51.

Silveftris, Quod eft in filva. Cic. de Amicit. 70. Quum locis etiam ipfis delectemur montuofis & filveftribus. h. e. In locis qui in montibus funt, & filvis.
Agrum filveftrem mitigat flammis. Hor. 2. Epift. 2. 186.
Antra filveftria. Ovid. 13. Met. 47.
Arbor filveftris. Virg. 3. Ecl. 70.
Coitio filveftris Lupercorum. Cic. pro Cœl. 26.
Dona filveftria. Catull. Argon. 62. 279.
Homines filveftres. Hor. de Arte Poet. 391. i. e. Rudes.
Materia filveftris & Culta, Quæ ex filva decerpitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Arborum autem confectione omnique materia & culta & filveftri, partim ad calfaciendum corpus, igni adhibito, & ad mitigandum cibum utimur, partim ad ædificandum, ut tectis fepti frigora caloresque pellamus.
Montes veftiti atque filveftres. Cic. 2. de Nat. Deor. 132.
Numina filveftria. Ovid. 3. Faft. 302.
Saltus filveftris. Curt. lib. 4. 3. 21.
Sæpibus filveftribus loca denfa. Cic. 1. de Nat. Deor. 120.
Tecta filveftria. Cic. 1. de Invent. 2. Qui difperfos homines in agris & in tectis filveftribus abditos, ratione quadam compulit in unum locum, & congregavit.
Tumulus filveftris. Liv. 27. 26.
Via inculta & filveftris. Cic. de Clar. Orat. 59.
Vita filveftrium. Cic. 2. de Nat. Deor. 99. Subaudi Animalium.
Compar. Plin. lib. 16. cap. 27. Silveftriora omnia tardiora. [An Silveftria?

SILVESTER, tri. m. [ὑλίσκος] Gloff. Græcolat.

SILVĀTĬCUS, a, um. Adj. [ὑλαῖος] Quod ad filvam pertinet; ut, Silvaticus mus, apud Plin. lib. 30. cap. 9. Habitans in filvis.
Falces filvaticæ. Cato R. R. cap. 11.
Laurus filvatica, Crefcens in filvis. Cato R. R. cap. 8.

SILVŌSUS, a, um. Adj. [ὑλήεις, ὑλώδης] Ubi multæ filvæ five arbores funt. Liv. 9. 2. Saltus duo alti, filvofique funt, montibus circa fe perpetuis inter fe conjuncti. Plin. lib. 12. cap. 5. Superiores ejufdem rami in excelfum emicant filvofa multitudine.

SILVICŎLA, æ. m. [ὑλοκατοικος Gl. G. L.] Qui filvam incolit. Propert. lib. 3. 13. 34.

His tum blanditiis furtiva per antra puellæ
Ofcula filvicolis empta dedere viris.

SILVICULTRIX, īcis. f. [ὑλειῶτις] Catull. 61. 72.

Ubi cerva filvicultrix, ubi aper nemorivagus?

SILVIFRĂGUS, a, um. Adj. Silvas frangens: qualis eft ventus a quo arbores in filvis & franguntur & eruuntur. Lucret. lib. 1. 276.

— montefque fupremos
Silvifragis vexat flabris. De vi & impetu ventorum.

SILVĬGER, ĕra, ĕrum. Adj. [ὑληφόρος] ut, Silvigeri montes. Plin. lib. 31. cap. 3. De montibus Hircanis.

SILVESCO, [ὑλομανέω, ὑλημανέω] ĕre. In filvam redigi, feu filveftres, aut infructuofas arbores farmentave fieri. Cic. de Senect. 52. Ne filvefcat farmentis, & in omnes partes nimia fundatur. Columel. lib. 4. cap. 11.

SILVESCENS, entis. Partic. Arnob. 3. p. 109. Capilli filvefcentium crinium velleribus involuti.

SILVĀNUS, i. m. [Πὰν, θεὸς ὑλαῖος Gl. omn. Σιλβανὸς L. G.] Servius; Silvanus, deus eft filvarum. Hic amavit puerum Cypariffum nomine, qui habebat manfuetiffimam cervam. Hanc quum Silvanus nefcius occidiffet, puer eft exftinctus dolore, quem amator deus in cupreffum arborem ejus nominis vertit, quam pro folatio portare dicit Virg. 1. Georg. 20.

Et teneram ab radice ferens, Silvane, cupreffum. De Silvanis & Faunis Plin. lib. 12. cap. 1.

Arbiter umbræ Silvanus. Stat. 6. Theb. 111.
Deus arvorum pecorifque Silvanus. Virg. 8. Æn. 600.
Horridus Silvanus. Hor. 3. Carm. 29. 23.
Potentes nemorum Silvani. Lucan. lib. 3. 403.

SILVIUS, i. m. [Συλβίος] a Silva: Feftus, Silvii funt appellati Albani reges, a Laviniæ filio, quem poft exceffum Æneæ gravida relicta timens periculum, & fuæ vitæ, & ejus, quem utero gerebat, in filvis latens enixa eft. Qui reftitutus in regnum eft poft mortem Afcanii prælatus Iulo fratris filio, cum inter eos de regno ambigeretur.
Silvius, Æneæ filius: a quo poftea omnes Albani reges, Silvii dicti funt ab hujus nomine: ficut hodie Romani imperatores Augufti vocantur: Servius enarrans hunc locum Virg. 6. Æn. 763.

— primus ad auras
Ætherias Italo commiftus fanguine furget
Silvius. V. Auctor. de Orig. Gent. Rom.

SILVIA, æ. f. [Συλβία] Nomen, quo Ilia, Romuli mater, vocata eft. Virg. 7. Æn. 487. Ovid. 2. Faft. 383.

Silvia Veftalis cæleftia femina partu
Ediderat, patruo regna tenente fuo. al. Ilia Veftalis.

SILŪRES, um. m. pl. [Σίλυρες Ptol.] Britanniæ populi, quos memorat Tacit. 12. Ann. 32. Silurum colorati vultus. Idem Agric. 11. 3. Eadem est regionis pars, quæ hodie ab Anglis vocatur *Southwales*. Silures autem Cambdenus statuit in Herefordia, Radnoria, Brechinia, Monumethia & Glamorgiana.
Silurum insulæ; Solin. cap. 35. vulgo, *les Sorlingues*; Anglice *Silly*; ab occiduo Angliæ triginta milliaria distantes.

SĬLŪRUS, i. m. [σίλουρος] Piscis, vulgo in Germania *beldb*, in Ungaria *accia*. Peculiaris Nili piscis traditur: quanquam & in Danubio reperiatur: quem non absimilem ei putant quidam doctissimi, quem Sturionem appellamus. Plin. lib. 9. cap. 15. Juven. 4. Sat. 33.
Vendere municipes fracta de merce siluros.

SĬLUS, i. m. [σιμὸς Gl. L. G.] Nasus sursum versum aduncus. Unde, Galeæ quoque a similitudine, Silæ appellatæ sunt. Hæc Festus. Cic. 1. de Nat. Deor. 81. Ecquos silos, flaccos, frontones, capitones, quæ sunt in nobis? Sil. 10. 413.
Et silus occulitur cæcum in vestigia telum. Ubi Marsus Silum interpretatur Telum in terram infixum, habens aciem sursum versam. Sed hoc in loco quidam legunt Stilus. V. SILO & SIMUS.

SILYBON, [σίλυβον] Lata spina est, folia ferens Chamæleonis albi. Hæc recens cum sale oleoque cocta estur. Dioscorides lib. 4. cap. 153. apud Matthiolum.

SILYS, Fluvius Europam ab Asia discriminans, quem notiore nomine Tanaim appellamus. Plin. lib. 6. cap. 7. Tanaim Scythæ Silyn vocant. V. SILIS.

S I M

SIMA, æ. f. pl. Simæ, [σιμαὶ] a σιμὸς declinis. Vitruv. 3. 3. Simæ, quas Græci ἐπιτιθίδας dicunt, faciendæ sunt altiores octava parte coronarum altitudinis. V. Philand. Sunt & Citharæ partes. V. Hesych.

SIMÆTHIS, SIMÆTHIUS, SIMÆTHUS, V. SYMÆTHUS.

SIMBELLA, V. SEMILIBELLA, in SEMIS.

SIMBRUINA stagna. In Sabinis. Tacit. 14. Ann. 22. Nam quia discumbentis Neronis apud Simbruina stagna, cui Sublaqueum nomen est, ictæ dapes mensaque disjecta erat.

SIMENIA, n. pl. ossa in tergo nuncupatur a Græcis κυνόλοφα id est Canina prominentia. Cæl. lib. 3. cap. 17. [Ex Polluc. 2. sect. 180. ubi quidem de mulo, qui Græcis ἡμίον@, nihil vero de Simeniis ossibus.

SIMĒNUS, Cælator argenti apud Plin. lib. 34. cap. 8.

SIMIA, æ. f. & SIMIUS, i. m. [πίθηκ@ Gl. L. G. & G. L.] Hominum figuris proxima animalia, quæ cauda carent, & in Libya nascuntur: unde Ennius in Cic. 1. de Nat. Deor. 97.
Simia quam similis turpissima bestia nobis? Dictæ, quod Simæ sint, id est naribus depressis: vel quasi Mimæ, id est imitatrices. Martial. lib. 14. 202.
Callidus emissas eludere simius hastas. V. Plin. lib. 8. cap. 54. Cic. 1. de Divin. 76. Simia, quam rex Molossorum in deliciis habebat, & sortes ipsas, & cetera, quæ erant ad sortem parata, disturbavit, & aliud alio dissipavit.
Simulator humani oris simius. Claud. 1. in Eutrop. 303.
Simia, per translationem, Qui alium imitatur. Plin. 1. Epist. 5. In quo Rusticum insectatur, atque etiam Stoicorum simiam appellat. Hor. 1. Serm. 10. 18. Demetrium simium vocat.
Per translationem, & quidem proverbialem. H. St.

SIMIŎLUS, i. m. dimin. [πιθήκιον] Qui utcunque alterum imitatur. Cic. 7. Fam. 2. Hic simiolus animi causa, me, in quem inveheretur, delegerat.

SIMINĪNUS, a, um. Adj. Julius Obsequens in lib. de Prodigiis, C. Mario & C. Flacco coss. in Lucanis duo agni equinis pedibus nati, alter siminino capite.

SĬMĬDĂLA, æ. f. [Σιμίδαλις] Gloss. Græcolat. In Latinogræc. Siligo redditur, & per s scribitur, V. f. l. SEMIDALIS, Idem ac

SĬMĬLA, æ. f. [σεμίδαλις] Farina alba & flos, seu deliciæ farinæ triticeæ. Martial. lib. 13. 10.
Nec poteris similæ dotes numerare, nec usus.

SIMILĀGO, inis. f. Idem Plin. 18. 8. Ægyptus similaginem conficit e tritico suo.

SIMILAGĬNEUS, a, um. Adj. ut, Panis similagineus, apud Senecam, Epist. 119. V. SILIGO, & derivata supra.

SIMĬLIS, e. Adj. [ὅμοι@ Gl. L. G. & G. L.] quasi Simul is. Ter. in prol. Phorm. 32.
Ne simili utamur fortuna, atque usi sumus. Plaut. Mostel. 1. 2. 21. Sibi quisque simile sumit.
Similis atque eadem. V. IDEM.
Magis similis. V. MAGIS.
Similis, Genitivo junctum, ad morum, vel doctrinæ, vel hujusmodi, imitationem refertur. Ter. Eun. 3. 2. 43. Domini similis es. Plaut. Amph. 1. 1. 128.
Ain vero, verbero? deos esse similes tui putas? Cic. 12. Fam. 22. Spes tamen una est, aliquando Populum Romanum majorum similem fore.
Similis, Dativo junctum, de forma, vel ætate, vel fortunis, aut aliis hujusmodi rebus. Virg. 1. Æn. 593.
Os humerosque deo similis. Plinius, Effigie ac lineamentis corporis patri similis. Hæc differentia Diomedis dicentis, Sum similis tui, moribus; similis tibi, figura: non semper vera est: quia utrumque indifferenter reperitur. Cic. 1. de Legib. 29. Nihil est enim unum uni, tam simile, tam par, quam omnes inter nosmet ipsos fuimus. Idem 7. Verr. 30. Sed non video, cur non potuerit patri similis esse filius. De figura in Genitivo. Plaut. Men. 5. 9. 30.
Neque aqua aquæ, neque lacte est lacti (crede mihi) usquam similius,
Quam hic tui est, tuque hujus. Cic. 1 Tusc 81. Quærerem ex eo, cujus suorum similis fuisset Africani fratris nepos, facie patris: vita, iste omnium perditorum ita similis, ut esset facile tæterrimus.
Anhelanti similis. Virg. 5. Æn. 254.
Hinnuleo similis. Hor. 1. Carm. 23. 1.
Nimbo similes. Virg. 5. Æn. 317.
Primus ad extremum similis sibi. Hor. in Arte Poet. 254.
Sæpius tamen per Genitivum mores significamus. Ter. Adel. 3. 3. 57.
Salvus sit, spero est similis majorum suûm.
Similes eorum, vel illorum. Cic. 4. Acad. 13. Quum aliquos ex antiquis claros viros proferunt, quos dicunt fuisse populares, ut eorum ipsi similes esse videantur. Idem 4. de Fin. Stoici autem, quod finem bonorum in una virtute ponunt, similes sunt illorum.
Similis mærenti. Plin. lib. 9. cap. 8. Tristis, & mærenti similis, ipse quoque (quod nemo dubitaret) desiderio exspiravit.
Simile veri & vero. Cic. 4. Acad. 99. Etenim is quoque, qui a vobis sapiens inducitur, multa sequitur probabilia, non comprehensa, neque percepta, neque assensa, sed similia veri. Quintil. lib. 6. cap. 3. Vero similis dolor. Idem lib. 3. cap. 10. Quod est vero similius. Quod conjuncte alii scribunt Verisimilis. V. f. l.
Similis ac. Cic. 4. de Fin. 31. Nec si ille sapiens ad tortoris eculeum a Tyranno ire cogatur, similem habeat vultum, ac si ampullam perdidisset. Liv. 6. 28. Similem pavorem inde, ac fugam fore, ac bello Gallico fuerit.
Similis atque. Cic. pro Rabir. perd. reo, 14. Et similis viri tu ulcisceris patrui mortem, atque ille persequeretur fratris sui, si ista ratione agere voluisset? Idem 5. de Fin. 40. Itaque & similis erit finis boni atque antea fuerat.
Similes inter se. Cic. 4. Acad. 118. Anaxagoras materiam infinitam, sed ex ea particulas similes inter se minutas, eas primum confusas, postea in ordinem adductas mente divina. Idem pro Cluent. 40. Homines inter se cum forma, tum moribus similes, municipum autem suorum dissimillimi.
Similis in re dissimili. Cic. 1. Fam. 7. Simillimamque in re dissimili tui temporis nunc, & nostri quondam fuisse rationem.
Similes sunt, ut si qui gubernatorem in navigando agere nihil dicant, quum alii malos scandant, alii per foros cursent, alii sentinam exhauriant: ille autem clavum tenens sedeat in puppi quietus, &c. Cic. de Senect. 17.
Simile est, pro Similis est, pro masculino positum neutrum. Titinnius Fullonib.
Formicæ pol persimile est rusticus homo. Novius Militibus Pomet.
Tu pueri pusilli simile es:
Quia enim ad os fers, quicquid nactus es. Ex Non. 3. 205.
Compar. Similior. Plin. lib. 12. cap. 17. Mastice tertia in Ponto bituminis similior. Quintil. lib. 10. cap. 5.
Alii tantum in Superlativo Simillimus, cum ll, alii ne hic quidem geminant litteram l, nisi apud Poëtas. H. St. Sed, quum Comparativus regulariter formetur, l geminari non debet. In Superlativo vero geminari ideo videtur, quia Simillimus euphoniæ causa per syncopen ex Similissimus fecerunt antiqui, ad evitandam repetitionem litteræ i. Quemadmodum & in Agilis, Facilis, Gracilis, Humilis eandem euphoniam secuti sunt, licet nonnunquam & alterius declinationis exempla occurrant, præsertim apud antiquiores. Sic & r geminatum in his quorum Positivus hac littera terminatur, ut Acerrimus, &c. Alioqui ratio nulla apparet, cur antepenultima e. g. in Similimus producatur, quum eadem in Positivo & Comparativo correpta sit, ut & in ceteris a Similis derivatis.
Superl. Cic. pro Marcel. 8. Hæc qui faciat, non ego eum cum summis viris comparo, sed simillimum deo judico.
Furtis & fraude simillimus illi. Ovid. 13. Met. 32.
Amni puro simillimus. Hor. 2. Epist. 2. 20.
Buxo simillimus. Ovid. 11. Met. 417.
Flos violæ simillimus. Ovid. 4. Met. 268.
Pallor simillimus buxo. Ovid. 11. Met. 417.
Quies simillima morti placidæ. Virg. 6. Æn. 522.

SIMILE, [παραπλήσιον] Adverbialiter positum. Cic. 4. Acad. 14. Simile vos, quum perturbare, ut illi Remp. sic vos philosophiam, bene jam constitutam, velitis, Empedoclem, Anaxagoram, Democritum, &c. profertis. al. Similiter.
Superl. Cic. 2. Tusc. 54. Simillime animus intentione sua depellit pressum omnem ponderum: remissione autem sic urgetur, ut se nequeat extollere.
Simillime atque. Cic. pro Lege Agr. 1. 13. Hic tamen excipit Pompejum: simillime, ut mihi videtur, atque in illa lege, qua peregrini Roma ejiciuntur, Glaucippus excipitur.

SIMILĬTER, Adv. [ὁμοίως Gl. L. G. & G. L.] Pariter, eodem modo. Cic. pro Rosc. Amer. 3. Ego etiam si omnia, quæ dicenda sunt, libere dixero, nequaquam tamen similiter oratio mea exire atque in vulgus emanare poterit.
Similiter ac. Cic. 3. de Nat. Deor. 8. Tu autem quid quæris? similiter facis ac si me roges, cur te duobus contuear oculis.
Similiter atque. Cic. 1. Philip. 9. Neque vero illum similiter atque ipse eram, commotum esse vidi.
Similiter, ut. Cic. 1. Off. 87. Similiter facere eos, qui inter se contenderent, uter Remp. potius administraret, ut si nautæ inter se certarent, quis eorum potissimum gubernaret.
Similiter, cum Dativo. Plin. lib. 11. cap. 25. Similiter his & scorpiones terrestres, vermiculos ovorum specie pariunt.

SIMILĬTAS, ātis. f. [ὁμοιότης] antiquum pro Similitudine. Cæcil. apud Non. 2. 827. Vide quid ferat morum similitas.
Nec ceteræ easdem habent inter se naturæ rerum similitates. Vitruv. 9. 9.

SIMILĬTŪDO, inis. f. [παραβολὴ, ὁμοίωσις, Gl. L. G. & G. L.] Ipsa rei similis forma. Cic. 1. Off. 56. Nihil autem amabilius, nec copulatius, quam morum similitudo bonorum. [Gloss. Græcolat. ὁμοιότης, ἡ ἰσότης, Paritas, æqualitas; Ὁμοιότης ὄψεως, Similitudo.
Ad similitudinem. V. AD præpositionem.
Similitudo periculi. Cic. 7. Verr. 94.
Similitudo veri. Plin. lib. 34. cap. 7. conf. Verisimilitudo, in VERUS.
Abripere a parentis similitudine. V. ABRIPIO.
Accedere ad similitudinem alicujus rei. V. ACCEDO.
Arripere alicujus similitudinem. V. ARRIPIO.
Similitudine veri capi. Liv. 25. 16.
Eludere similitudines. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Ducere similitudinem. Cic. in Orat. 9. V. Formam alicujus facere, in FORMA.

Simili-

Similitudo cum. Cic. 2. Tusc. 54. Sunt enim quædam animi similitudines cum corpore.

SIMĬLO, [ὁμοιόω] āre. Similem esse, construitur cum Accusativo. Martial. lib. 2. 35.

Quum sint crura tibi, similent quæ cornua Lunæ, &c. Alii legunt Simulent, per ultimam vocalem. Simulare enim dicimus & Assimulare; non autem Similare, ut quidam indocti præcipiunt. Hæc Raphael Regius in illud Ovid. 5. Met. 6.

Assimulare freto possis. [Sic Simulatio pro Similitudine. V. in SIMUL.

SIMISSATOR, ōris. m. Σιξωτὴς οἴνυ, ἢ ἄλλυ τινὸς ὑγρῦ. Gloss. Græcolat. [An Semissator scribendum?

SIMITU, [ἅμα] pro Simul posuere veteres. Plaut. Stich. 1. 3. 94.

Mecum simitu ut ires ad sese domum. Sic Amphit. 2. 1. 84.

Non enim ego cum vino simitu ebibi imperium tuum. Idem Trinum. 2. 1. 1.

Multas res simitu in meo corde verso. V. & Lucil. apud Non. 2. 814.

SIMIOLUS, SIMIUS. V. SIMIA.

SIMMIAS, [Σιμμίας] Philosophus Thebanus, Socratis auditor, cujus scripta enumerantur a Suida. V. Diogen. Laërt. lib. 2. s. 113. & 124.

Simmias Rhodius Grammaticus, de quo Strabo l. 14. & Suid.

SIMO, ōnis. m. Simones [σίμωνες] iidem qui & Simi, id est qui nares habent pressas, quos insolenti vocabulo *Camusos* appellamus. V. SIMUS.

SIMON, is. m. [Σίμων] & SIMEON, [Συμεὼν] plures hoc nomine fuerunt, post Philippum Græcis, Latinis, Hebræisque pariter communi.

Ex his antiquissimum sane legimus Atheniensem, ex coriario philosophum, & Socratis discipulum fuisse, qui scripsit dialogos V. Diog. Laërt. lib. 2. s. 122.

Simon Magnesius, musicus egregius, qui & ipse superiorum musicorum more corrupto, Simodiam introduxit, quemadmodum etiam & Lysis Lysiodiam. Strabo lib. 14.

Simon Constantinopolitanus, ludi magister, annos abhinc circiter quadringentos composuit Græce Metaphrases. id est sanctorum vitas, quæ habentur in bibliotheca Vaticana, unde & Metaphrastæ cognomen invenit.

Ex Hebræis vero Simon Petrus, Apostolus, notus ex sacris Scripturis.

Item Simon Magus, caput & auctor totius Hæreseos; de quo Eusebius lib. 2. latissime: & Justinus in apologia ad Antoninum principem: & Irenæus in primo adversus hæreses libro. Simon idem ille qui a Petro Spiritus sancti gratiam mercari volebat. Actor. 8. 9. seq.

Præter hos, Simon Tridentinus puer. Hic sedente Sixto quarto Pontifice, die Veneris sanctæ septimanæ a Judæis clam comprehensus, ac omnibus cruciatibus prius affectus, demum cruci affixus est. Ex quo templum ei velut martyri dicatum est. Volaterranus.

Simon, Persona comica apud Ter. Unde

Emunctus Simon. Hor. in Arte Poet. 238. conf. SIMO, āre.

SĬMŌNĪA, ut putatur, a Simone mago dicta, vox est non Latina, qua soli theologi utuntur. Dicitur autem quando quis vult dare aut accipere dona Dei, data aut accepta pecunia. V. loc. Actor. 8. jam indicat.

SIMONIĀNI, Simonis magi asseclæ. Isidor. Orig. 8. 5.

SĪMO, āre. Deprimere: antiquum. Non. 2. 771. Simat, Deprimit. Lucil. lib. 7.

Simavit taxim ad nares, delphinus ut olim. Sic emendat Turnebus, cum in Nonio legatur Simat. Moveri se dicit & sententia, & quod delphini simi sint: unde & simonis nomine eos gaudere Plinius refert. V. Plin. 9. 8. conf. SIMUS.

SĬMŎĪS, entis. m. [Σιμόεις] Fluvius, qui ex Ida monte Trojano defluens, juxta Trojam labitur: & mari appropinquans, commiscetur Xantho, ac in paludem cogitur. Deinde exit in mare juxta Sigeum promontorium. Virg. 6. Æn. 88.

Non Simois tibi nec Xanthus, nec Dorica castra
Defuerint.

Lubricus Simois. Hor. Epod. 13. 21.

Phrygius Simois. Virg. 1. Æn. 622.

SĬMŎĪSIUS, a, um. Adj. [Σιμοέσιος] attributum: Campus Simoesius, Σιμοέσιον πεδίον, hoc est Troadis campus Simoente irrigatus. Strab. lib 13.

SĬMŎĪSIUS, i. m. [Σιμοέσιος] Nomen adolescentis Trojani, sic nominati, quod apud Simoentem fluvium esset natus. Homer. lib. 4. Iliad. 488.

SĬMŌNĬDES, is. m. [Σιμωνίδης] Ex Julide Ceus poeta, inter principes Lyricos numeratus. De quo Quintil. lib. 10. cap. 1. Cic. 2. de Orat. 351. Simonides Ceus primus artem memorandi invenisse fertur. Vide ibidem plura. Plinius 7. 56. octavam chordam in lyra invenisse scribit: Eustathius vero tres duplices litteras, ξ, ψ, θ.

Simonides alius Iambicus poeta: quem Strabo Amorginum fuisse dicit, Suidas vero Carystium, sive Eretriensem: qui scripsit Græcorum apud Aulidem conventum, trimetrorum libros duos, & alia. [Suid. duos facit, q. V.

Præter hos alios duos ponit Suidas: unum filium sororis Simonidis Cei, cognominatum Melicertam, qui ante bellum Peloponnesiacum fuit, scripsitque genealogiam libris tribus. Alterum Simonidem Magnetem, poetam Antiochi magni tempore, cujus res gestas scripsit, ac bellum adversus Galatas.

Somnium de Simonide. Cic. 1. de Divin. 56.

SĬMŌNĬDĒUS, a, um. [Σιμωνίδειος] Adj. Catul. 39. 8.

Mæstius lacrimis Simonideis. V. Quintil. l. c.

SIMPLEX, ĭcis. Adj. [ἁπλόος, ἁπλοῦς, Gl. L. G. & G. L.] Nomen numerale, Quod Unum est neque ex pluribus conflatum; adeoque opponitur Duplici aut multiplici; dicitur quasi Sine plica. Ter. in prol. Heaut. 6.

Duplex quæ ex argumento facta est simplici. [Unde igitur Simplus?

Iter simplex & directum. Cic. 2. de Nat. Deor. 144. Flexuosum iter habet, ne quid intrare possit, si simplex & directum pateret.

Natura vocis simplex. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Cornua simplicia. Plin. lib. 11. cap. 37.

Via mortis simplex. Virg. 3. Georg. 482.

Utilitas simplex. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Simplex, [ἀφελὴς Gl. L. G. & G. L.] Sine cura, neglectus.

Crinis erat simplex, nodum collectus in unum. Ovid. 8. Met. 319.

Cibus simplex, Purus, non exquisitus, aut alio condimento corruptus vel compositus. Martial. lib. 4. 30. Plin. lib. 11. cap. 53. Homini cibus utilissimus simplex.

Condimentum orationis simplex. Quintil. lib. 6. cap. 3. Salsum igitur erit, quod non erit insulsum, velut quoddam simplex orationis condimentum.

Simplex, Verum & sincerum: cui Falsum opponitur. Cic. 11. Fam 28. Trebatio nostro magnas ago gratias, quod tuum erga me animum simplicem atque amicum aperuit. Idem 2. de Fin. 46. His initiis inducti omnia vera diligimus, id est fidelia, simplicia, constantia: tum vana, falsa, fallentia odimus, ut fraudem, perjurium, malitiam, injuriam. Hic Simplici opposuit Falsum.

Munditiis simplex mulier. Hor. 1. Carm. 5. 5. i. e. inquit Acron, Animo factiosa. Meretricis enim astutias insectatur, quæ simplici munditia insidias moliretur. [Oxymôron est. Quæ ornatu neglecto maxime ornata.

Bonum simplex & verum. Cic. 1. Acad. 7.

Simplex de homine. Simplicem appellant Latini Apertum, liberum, nihil dissimulantem, omnia & loquentem & facientem, quæ sentit & recta judicat, sic item & Græci. Hor. 1. Serm. 3. 52.

—at est truculentior, atque
Plus æquo liber, simplex fortisque habeatur. Huic opponitur Duplex. Hor. 1. Carm. 6. 7.

Nec cursus duplicis per mare Ulyssei. Ex Lambino.

In docendo simplicem esse. Quintil, lib. 2. cap. 2.

Ætas simplex. Stat. 9. Theb. 878.

Anni simplices, Primi & qui simplici numero efferuntur, nempe usque ad decimum: vel in quibus simplex toga & pura quæ post eam, quæ prætexta dicebatur, sumi solebat. Martial. lib. 10. 20.

Tu mihi simplicibus, Mani, dilectus ab annis,
Et prætextata cultus amicitia. [i. e. Puerilibus, rudibus.

Domus simplex & inscia fraudum. Stat. 3. Silv. 1. 32.

Homo simplex, Purus, apertus, nihil tectum, nihil simulatum habens. Cic. 4. Acad. 112.

Rura simplicia, Prisca simplicitate rudia. Plin. lib. 12. pr.

Compar. Hor. 1. Serm. 3. 63.

Simplicior si quis, qualem me sæpe libenter
Obtulerim tibi, Mæcenas.

Simplicissimus, Superl. Sen. de Brev. vit. 12.

SIMPLICĬTAS, ātis. f. [ἁπλότης, Gl. L. G. & G. L.] Martial. lib. 10. 47.

Prudens simplicitas, pares amici.

Fabularum convivalium simplicitas. Tacit. 6. Ann. 5. 3.

Nuda simplicitas. Ovid. 1. Amor. 3. 14.

Rudis simplicitas. Ovid. 3. de Arte Am. 113.

Gloriari simplicitate. Quintil. lib. 5. cap. 7.

SIMPLICĬTER, Adv. [ἁπλῶς Gl. G. L.] Cic. in Topic. 84. Quum autem quæritur quale id sit, aut simpliciter quæritur, aut comparate.

Pure, aperte. Plin. 5. Epist. 3. pr. Me tamen amice simpliciterque reprehenderent. Idem Epist. 2. lib. 5. Recipies ergo epistolas steriles & simpliciter ingratas.

Dicere simpliciter. Martial. lib. 14. 215.

Oberrare simpliciter. Plin. lib 8. cap. 4. Elephas homine obvio, forte in solitudine, & simpliciter oberrante, clemens placidusque etiam demonstrare viam traditur.

Vivere simpliciter. Cic. 1. Off. 92. Hæc præscripta servantem, licet graviter, magnifice, animoseque vivere, atque etiam simpliciter, fideliter, & vitæ hominum amice.

Simpliciter, quasi dicas Generaliter, sine alia adjectione aut interpretatione. Paulus in l. Lecta. D. Si cert. petat. Pactum autem, quod subjectum esset, quidam dicebat ad sortis solutionem tantum pertinere, non etiam ad usurarum, quæ priore parte simpliciter in stipulationem venissent. Ulpian. in l. Ab hostibus. §. ult. D. Ex quib. caus. major. &c.

Compar. Sequi docentes simplicius. Quintil. lib. 2. cap. 12. [Cit. falsa.

SIMPLICĬTUS, Adv. antiquum, pro Simpliciter. Plaut. Mercat. Prol. 14.

Sed eam simplicitus dicam, si opera est auribus. Non. 2. 825. Al. Sed, ea ut sim implicitus.

SIMPLUS, a, um. Adj. [ἁπλοῦς Gl. G. L.] Unicus, vel semel tantum. Plaut. Mostel. 2. 2. 73.

Scelestæ hæ sunt ædes, simpla est habitatio. Rectius al. Impia. Varr. 2. de R. R. cap. 10. Aut si mancipio non datur, dupla promitti: aut si ita pacti, simpla.

SIMPLUM, i. n. Liv. 29. 15. Simplum imperare; quod duplicato militum numero aut vectigalium opponitur. Plaut. Pœn. 5. 6. 25.

Verum obsecro te ut liceat simplum solvere.

SIMPLĀRIUS, a, um. Adj. Simplariæ venditiones sunt, pro quibus necesse venditor non habet de dupla emptori repromittere, quarum meminit Ulpianus in l. Emptori. D. de evictionibus. Ita enim simplariæ venditiones a Pomponio dicuntur, ut simplariæ actiones, dupliariæ, & quadruplariæ dicebantur, quæ in simplum, duplum, quadruplum dabantur. Eadem ratione armaturæ simplares, duplaresque a Vegetio dicuntur, lib. 2. 7. de Re militari: quas qui gestabant, singulas & duplas consequebantur annonas. Et ab cod. ibid. & a Modesto De vocabulis rei militaris, Torquarii simplares, duplaresque. Budæus. conf. Stewech. ad Veget. l. c. & Lex. Pitisc.

SIMPLUDIĀREUS, a, um. Adj. Quasi Simpliludiarius, ut vult Scalig. Festus, Simpludiarea funera sunt, quibus adhibentur D. T. ludi corbitoresque. Quidam ea dixerunt esse, quibus neutrum genus interesset ludorum: nam indictiva sunt, quibus adhibentur, non ludi modo, sed etiam desultores, quæ sunt amplissima. Lectio mendosa, sic restituo cum Ant. August. Ludi desultoresque. D. T. i. e. Duntaxat, ut vult Scalig.

Simpludiarea opponuntur Indictivis, in quibus & Ludii & Desultores, ac etiam ludorum quædam genera. Cic. 2. de Legib. 61. Funus ut indicatur, si quid ludorum: dominus funeris utatur accenso atque lictoribus Hæc Cic. At in simpludiariis simpli ludii. Unde nomen; dicta enim quasi *simpli-ludiaria*. Simpli ludii autem sunt Saltatores, vel cernuatores. Al. Corbitores. V. Dacerius in loc. Festi citatum.

SIMPŬLO, & contracte SIMPLO, ōnis. m. Simpulones dicuntur Convivæ: nam & Amicus sponsi, qui cum eo per convivia ambulat, Simplator dicitur. Sutrius Piscatoria,

Summates viri simplones facti sunt ganei. Est autem Ganeum Taberna. Fulgent. de Prisc. Serm 49.

SIMPULĀTOR, ōris. m. Amicus sponsi. Isid. Gloss.

SIMPŬLUM, sive SIMPŬVĬUM, i. n. [κύαθος Gl. L G] a sumendo, quod eo prolibaretur minutatim. Baysius autem legendum putat Simpullum,

pullum, ea forma qua Ampullam dicimus. [In Gloſſ. ſcribitur Simpalum corrupte. Apud Varr. Sempulum.
In ſimpulo aliquid facere, proverbialis locutio. Cic. 3. de Legib. 36. Et avus quidem noſter, inquit, ſingulari virtute, in hoc municipio, quoad vixit, reſtitit M. Gratidio, cujus in matrimonio ſororem, aviam noſtram, habebat, ferenti legem Tabellariam. Excitabat enim fluctus in ſimpulo, ut dicitur, Gratidius, quos poſt filius ejus Marius in Ægeo excitavit mari. Quantum igitur conjectura conſequi licet, In ſimpulo fieri dicebant, quod vel clanculum, vel in re minuta atque humili fieret. Eſt enim Simpulum, auctore Feſto, Vas parvum, non diſſimile cyatho; quo vinum in ſacrificiis libabatur: unde & Mulieres divinis rebus deditæ, Simpulatrices dicuntur. M. Varro L. L. 4. 26. extr. ſcribit Vas eſſe minutim fundens, in cujus locum ſucceſſerit epichyſis: unde veteres Res minutas, nulliuſque pretii, ſimpularias appellabant. Plin. lib. 35. cap. 12. In ſacris quidem, etiam inter has opes, non murrhinis, cryſtalliniſve, ſed fictilibus prolibatur ſimpulis innocentius. Et M. Varro apud Nonium 15. 12. Marcellam ait, deos ipſos vili ſimpulo invitari. Sunt qui pro Simpulo legunt Simpuvium, cujus meminit Juvenal. 6. Sat. 342.
Simpuvium ridere Numæ, nigrumque catinum. Proinde non abſurdum mihi videtur, ſi quis exiſtimet ſumptam allegoriam a puerorum luſu, quo ſolent per fiſtulam anguſtam in ſimpulum inflantes, quaſi fluctus quoſdam & aquæ ſtrepitum excitare. Hæc Eraſmus. V. infra SIMPUVIUM.
Simpulariæ res, priſcis Minutæ, nullius fere pretii: Notat Eraſmus in parœmia, In ſimplo. Sed vereor ne non legendum ſit, Simplariæ res, & In ſimpulo, ut erraſſe Spiegelum facile percipi poſſit.
SIMPŬVIUM, i. n. eſt Vas ligneum, ut videtur Nonio 15. 12. Varro Eſt Modus matulæ, Non vides, inquit, ipſos deos, ſi quando volunt guſtare vinum, derepere ad hominum fana, & tamen tum ipſi illi libero ſimpuvio vinitari?
SIMPULĀTRIX, īcis. f. Mulier rebus divinis dedita. Feſtus.
SĬMUL, [ὁμοῦ, καὶ ἅμα, ὁμόσε Gl. L. G. & G. L.] Adv. congregandi. Ter. Eun. 2. 2. 10. Simul conſilium cum re amiſti. Plin. Epiſt. 136. Simul militavimus.
Simul tecum. Plaut. Amph. 2. 2. 122. Virg. 9. Ecl. 18.
— heu tua nobis
Pæne ſimul tecum ſolatia rapta, Menalca? Cic. pro Font. 23. Niſi aliquoties ex ipſis accuſatoribus, vobiſcum ſimul, judices, audiſſem. Idem pro Domo 79. Sed etiam optimi cives fruuntur nobiſcum ſimul hac civitate.
Simul cum. Cic. de Amicit. 13. Neque enim aſſentior iis, qui hæc nuper diſſerere cœperunt, cum corporibus ſimul animos interire, atque omnia morte deleri. Idem 3. Tuſc. 40. Quod ſi cui, ut ait idem, ſimul animus cum re concidit, &c.
Simul, pro Simul cum, Ablativum regit. Sil. 5. 418.
— avulſa eſt protinus hoſti
Ore ſimul cervix. Tacitus ſæpe ita locutus eſt; ut 3. Ann. 64. Quindecimviri ſeptemviris ſimul. Tacit. 4. Ann. 55. Verum Hypæpeni, Trallianique Laodicenis ac Magnetibus ſimul tranſmiſſi. Idem 6. Ann. 9. Acervatim ex eo Annius Pollio, Appius Silanus, Scauro Mamerco ſimul, ac Sabino Calviſio, majeſtatis poſtulantur. Nam ſic ſuum ἅμα, Græci cum Dativo copulare ſolent, ut, ἅμα δὲ χιτῶνι ἐκδυομένῳ συνεκδύεται καὶ τῇ αἰδῶ ἡ γυνή.
Simul, Deinde etiam, vel præterea. Cic. 5. Fam. 13. Cives Romanos occidit, abripuit, diſperdidit, regiones vaſtavit, ſimul vero ſemiſſis homo contra me arma tulit. Vetus exemplar legit Semius, non Semiſſis homo.. al. Simius. Ter. And. 1. 1. 132. Simul ſceleratus Davus ſi quid &c. conf. infra Simul &.
Simul, quod. Salluſt. Catil. 16. His amicis, ſociiſque confiſus Catilina, ſimul quod æs alienum per omnes terras ingens erat. i. e. Etiam.
Simul, cum particula Que junctum & cum Ac vel Et. Quintil. lib. 10. cap. 1. Qualis ferri fulgor quo mens ſimul viſuſque perſtringatur. Plin. lib. 9. cap. 35. Superbo ſimul ac procaci faſtu, ut regina meretrix. Plin. 2. Epiſt. 7. Sordidum ſimul & ſumptuoſum. [Hic eſt Pariter.
Simul, pro Eadem opera. Plaut. Merc. prol. 1.
Duas res ſimul nunc agere decretum eſt mihi.
Simul, quandoque geminata legitur, & habet eandem pæne vim, quam Cum & Tùm, ſive Partim. Quintil. in Præf. lib. 1. Simul ut pleniore obſequio demererer amantiſſimos mei: ſimul ne vulgarem viam ingreſſus, alienis demum veſtigiis inſiſterem. Liv. 1. 9. Nuſquam benigne legatio audita eſt, adeo omnes ſimul ſpernebant, ſimul tantam in medio creſcentem molem ſibi ac poſteris ſuis metuebant. Idem 27. 3. pr. Milites ædificiis emotos, ſimul ut cum agro tecta urbis fruenda locarentur: ſimul metuens ne ſuum quoque exercitum, ſicut Annib. &c.
Simul ac; ſignificat Ubi primum, vel Statim quum, ſive poſtquam. Virg. 4. Æn. 90. Quam ſimul ac tali perſenſit peſte teneri.
Simul ac, ſeq. Statim. Cic. 3. Verr. 27. Verres ſimul ac tetigit provinciam, ſtatim Meſſanam litteras dedit. Idem 6. Fam. 19. Simul ac accepi a Seleuco tuo litteras, ſtatim quæſivi e Balbo per codicillos quid eſſet in lege.
Simul ac primum. Cic. 3. Verr. 34. Simul ac poteſtas primum data eſt, adeunt hi, quos dixi. Idem 2. de Nat. Deor. 124. Quædamque ſerpentes, ortæ extra aquam, ſimul ac primum niti poſſunt, aquam perſequuntur.
Simul atque. Idem. Cic. 1. de Fin. 51. Omne animal, ſimul atque natum ſit, voluptatem appetere, eaque gaudere, ut ſummo bono. Idem 5. Verr. 125. Ut temporibus illis, ſimul atque hoſtis ſuperatus eſſet, ager araretur omnis.
Simul &, pro Atque etiam, vel præterea. Cic. 3. Verr. 106. Quemadmodum ſine periculo ſuo dare poſſent, non videbant, ſimul & iſtum fore tam improbum non arbitrabantur. [Hic eſt Copulans. V. ſupra.
Simul ut. Idem, quod Simul ac. Cic. 2. de Fin 33. Omne autem animal, ſimul ut ortum eſt, & ſe ipſum, & omnes partes ſuas diligit. Idem 4. Acad. 51. Itaque ſimul ut experrecti ſumus, viſa illa contemnimus.
Simul primum. Liv. 6. 1. Quum civitas in opere ac labore reficiendæ urbis teneretur, interim Q. Fabio ſimul primum magiſtratu abiit; ab C. Marcio Tribuno pleb. dicta dies eſt.
Simul, ſine particulis Ac, vel Atque, Ut. Cic. 4. Acad. 86. Et ſimul inflavit tibicen, a perito carmen agnoſcitur. Liv. 26. 43. Qui ſimul in poteſtate veſtra erunt, extemplo omnia, quæ nunc ſub Carthaginenſibus ſunt, in ditionem tradent. Simul dixit pro Simul ac.

Simitu, antiquum pro Simul. V. in ſuo loco.
SIMULACRUM, SIMULATE, SIMULATOR, &c. V. poſt ſeq. dict.
SĬMŬLO, [προσποιοῦμαι, σχηματίζομαι Gl. L. G.] āre. Imitari & referre. A Similis derivatur: vel, ut quidam volunt, a Simul. Nihil enim aliud eſt Simulare, quam ea, quæ abſunt, ſimul eſſe oſtendere. Hor. 2. Epiſt. 1. 241.
— duceret æra
Fortis Alexandri vultum ſimulantia.
Simulare, Fingere, ac pro vero falſum tradere, ut ait Donatus. Ter. Heaut. 4. 1. 23.
Non ſimulare mortem verbis, re ipſa ſpem vitæ dare. Cic. de Amicit. 99. Et, litigare ſe ſimulans, blandiatur. Et Cic. 2. Verr. 15. Simulat his ſe rebus confidere, ſed video quid agat.
Simulare anum. Ovid. 3. Met. 275.
Lumine tecto ſomnus ſimulatur. Ovid. 21. Epiſt. 199.
Simulare amicitiam. Cæſ. 1. Bell. Gall. 44.
Morbum ſimulare. Cic 3. Verr. 12. Ut tertius dies ſic hominem proſterneret ut, morbo ſimulato, non quid reſponderet, ſed quemadmodum non reſponderet deliberaret.
Gaudia vultu ſimulare. Ovid. 1. de Arte Am. 678.
Spem vultu ſimulat. Virg. 1. Æn. 213.
Simulo non ſentire, pro Diſſimulo. Plin. 3. Epiſt. 14.
Non es quod ſimulas, inquit Hor. 2. Serm. 7. 56.
Simulat quaſi. Plaut. Amph. 1. 1. 45.
Verum tamen, quaſi affuerim ſimulabo, atque audita eloquar. Idem Curc. 3. 21. Simulabo quaſi non noverim.
Simulare cupreſſum, Pingere. Hor. de Arte Poet. 19.
Sed nunc non erat his locus, & fortaſſe cupreſſum
Scis ſimulare, &c. Proverbium in eos convenit, qui id, quod unum ſciunt, fortaſſe non valde magnum, quovis loco inepte atque intempeſtive inculcant, ab illo imperito pictore natum, qui a naufrago conductus, ut in tabula naufragium ejus depingeret, quærebat ab eo, num cupreſſum appingi vellet. Ex Lambino.
Inter Simulare & Diſſimulare. Simulare eſt fingere ſcire, quæ neſcias: Diſſimulare, fingere neſcire, quæ ſcias. Salluſt. in Catil. 5. Cujus rei libet ſimulator ac diſſimulator. Ex Nonio 5. 72. Virg. 1. Æn. 520.
Diſſimulant & nube cava ſpeculantur amicti. In quem locum Servius: Diſſimulamus nota; Simulamus ignota: Diſſimulamus quod ſumus; Simulamus quod non ſumus. Quidam Simile per i ſcribunt.
SIMULANS, antis. [ὑποκρίνων] Partic. Hor. 2. Epiſt. 1. 241.
— aut alius Lyſippo duceret æra
Fortis Alexandri vultum ſimulantia. Ovid. 2. Amor. 6. 23.
Non fuit in terris vocum ſimulantior ales. al. Simulacior.
SIMULĀTUS, a, um. [ὑποκριτικὸς Gl. L. G.] Adj. ex Partic. paſſ. ut Dolor ſimulatus. Lucan. lib. 10. 83.
Amorem ſimulatum fingere. Propert. lib. 2. 24. 47.
Conſcientia ſimulata. Tacit. lib. 2. Ann. 40.
Verba ſimulata. Virg. 1. Æn. 714.
SIMULANTER, Adv. Apul. Met. lib. 8. p. 205. Elmenh. Quoad ſimulanter evicta Charite ſuſcipit. [i. e. Evictam ſe ſimulans.
Simulanter Pontanus de Serm. p. 381. Sic autem Diſſimulanter Cic. H. St. Deſiderabatur hæc vox in Lugd.
SIMULĀTE, [σχηματισμένως] Adv. cui opponitur Ex animo. Cic. 2. de Nat. Deor. 68. Mala enim & impia conſuetudo eſt, contra deos diſputandi: ſive ex animo id fit, ſive ſimulate.
SIMULĀTIO, ōnis. f. [σκῆψις Gl. L. G. & G. L.] Fictio, Ficta alicujus rei per vultum, geſtus, &c. repræſentatio. Unde pro Deceptione & circumventione ponitur, quod animi voluntate vultu ſimulata fiat. Cic. 1. Fam. 9. A quibus tuendus fuerat: derelictus: idque non ſolum fronte, atque vultu, quibus ſimulatio facillime ſuſtinetur. Ter. Heaut. 4. 5. 34. Non mea eſt ſimulatio.
Simulatione officii, Specie, Prætexto. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 9. Cic. 3. Verr. 39. Nullæ ſunt occultiores inſidiæ, quam hæ, quæ latent in ſimulatione officii, aut in aliquo neceſſitudinis nomine. conf. 11. Fam. 13.
Fallax imitatio, ſimulatioque virtutis. Cic. 4. Acad. 140.
Induere ſimulationem alicujus rei. V. INDUO.
Simulatio, pro Similitudine. Plin. lib. 11. cap. 44. Simiarum genera perfectam hominis ſimulationem continent, facie, naribus, auribus, palpebris, &c.
SIMULĀTOR, ōris. m. [ὑποκριτὴς Gl. G. L.] Cic. 1. Off. 108. De Græcis autem dulcem & facetum, feſtivique ſermonis, atque in omni ratione ſimulatorem, quem εἴρωνα Græci nominaverunt, Socratem accepimus. Idem 1. Q. frat. 3. Meſſalam tui ſtudioſum eſſe arbitror, Pompejum etiam ſimulatorem puto. Ovid. 2. de Arte Am. 311.
Tantum ne pateas verbis ſimulator in illis.
Artifex & ſimulator figuræ Morpheus. Ovid. 11. Met. 634.
SIMULĀTRIX, īcis. f. Simulatrices, ſcribit Feſtus eſſe Mulieres ſagas & expiatrices, vel ſacerdotes, quæ expiare ſunt ſolitæ, quod verbum putem ex eo natum, quod in ſacris multa ſimulentur, & ſimulata pro veris haberentur: ut apud Virg. 4. Æn. 512.
Sparſerat & latices ſimulatos fontis Averni. Alioqui mulieres rebus divinis deditæ Simulatrices dicebantur. Sed & Simpulatrices legitur. Turneb. Adverſ. 16. 22. Stat. 4. Theb. 551.
Colchis & Ææo ſimulatrix litore Circe.
SIMULĀMEN, īnis. n. [προσποίημα] Simulacrum. Ovid. de Adonide interempto ab apro, lib. 10. Met. 726.
Annua plangoris peraget ſimulamina noſtri. Singulis annis Adonia, id eſt ſacra in Adonis honorem celebrantur; in quibus Adonis plangebatur, ac luctus Veneris referebatur.
SIMULAMENTUM, i. n. Idem. Gell. 15. 22. in tit. De commentitiis ſimulamentis.
SĬMŪLĀCRUM, i. n. [ἀπεικόνισμα, εἴδωλον, ξόανον Gl. L. G.] a Simulo; proprie dicitur Imago alicujus rei ficta. Simulacra, enim, principio ex deſiderio mortuorum orta ſunt, ut qui jam defecerant, vivere viderentur. Cic. pro Domo 111. Mulieris ſimulacrumque e marmore. Ibid. 110. Libertatis ſimulacrum in ea domo collocabas.
Effigies, ſimulacrumque Mithridatis. Cic. 4. Verr. 159.
Divûm ſimulacra, Statuæ. Virg. 2. Æn. 517.
Non ita antiqua ſimulacra. V. NON.
Augusta ſimulacra. V. AUGUSTUS.
Aurea ſimulacra. Lucret. lib. 2. 24.

Inania

Inania ſimulacra. Ovid. 3. Met. 668.
Lignea ſimulacra deorum. Ovid. 10. Met. 694.
Nitentia ſimulacra fragili cera. Juven. 12. Sat. 88.
Imbecilla ac mortalia vultus ſimulacra. Tacit. in vita Agric. 46.
Vaſta ferarum ſimulacra, Signa ſiderea. Ovid. 2. Met. 194.
Infelix ſimulacrum, atque ipſius umbra Creüſæ. Virg. 2. Æn. 772. ubi Servius: Simulacra, ſunt Deorum; Umbræ, Inferorum; Animæ, quæ cælum petunt. Virg. 7. Æn. 19.

Multa modis ſimulacra videt volitantia miris.

Quicquid fictum & ſimulatum eſt, appellatur Simulacrum.
Simulacrum ac veſtigium civitatis, metaphoricôs pro Signo & nota. Cic. 10. Fam. 1. In qua nec Senatus, nec populus vim habet ullam, nec leges ullæ ſunt, nec judicia, nec omnino ſimulacrum aliquod ac veſtigium civitatis. [i. e. Species reſidua.
Civilitatis particulæ ſimulacrum. Quintil. lib. 2. cap. 15. p. 182. Burm.
Simulacra animorum. Cic. pro Arch. 30. Statuas & imagines, non animorum ſimulacra, ſed corporum, ſtudioſe ſummi homines reliquerunt.
Simulacra virtutum. Cic. 2. de Finib. 110. Ergo in beſtiis erunt ſecreta a voluptate humanarum quædam ſimulacra virtutum: in ipſis hominibus virtus niſi voluptatis cauſa nulla erit?
Belli ſimulacra cientes. Lucret. lib. 2. 42.
Pugnæ ſimulacra. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Simulacrum oratoris. Cic. in Orat. 22. Atque utinam in Latinis talis oratoris ſimulacrum reperire poſſemus: eſſet egregium, non quærere externa, domeſticis eſſe contentos. Simulacrum vocat, Quod ad perfectæ eloquentiæ ſimilitudinem formatum ſit.
Simulacrum, pro Signo, & re viſa. Eucl. in Specularia Theor. 21. In convexis ſpeculis ſimulacrum ſpectans minus eſt. Item Theor. 22. In convexis ſpeculis a minoribus ſpeculis minora ſimulacra ſpectantur. [Sed hæc Euclidea Latina non ſunt.

SIMULTER, antique, pro Similiter. Plaut. Pſeud. 1. 3. 149.

Exoſſabo ego illum ſimulter itidem, ut murænam coquus. Sic Nonius 2. 780. legit. Al. Similiter.

SĬMULTAS, ātis. f. [ἀπεχθεία, ἔχθρα, ἀντιπολιτεία, Gl. L. G.] Latens odium, inquit Valla in Raudenſem: Ea ſimultas plerumque intelligi contenta eſt, quum inimicitia opere ſe oſtendat. Plaut. Pſeud. 1. 3. 50.

Nam hic id metuit, ne illam vendas ob ſimultatem ſuam.

Simultas (inquit Feſtus) eſt Odium: dicta ex contrario, quia minime ſint odientes ſe ſimul. Poteſt & a Simulatione dicta exiſtimari, quia ſimulata loquuntur adinvicem.
Vetus atque antiqua ſimultas inter finitimos. Juven. 15. Sat. 33.
Accipere ſimultates. Cic. pro Lege Manil. 71. Ut multas etiam ſimultates, partim obſcuras, partim apertas, intelligam, mihi non neceſſarias, vobis non inutiles accepiſſe. Al. Suſcepiſſe.
Deponere ſimultatem. Cic. 2. Fam. 19.
Exercere ſimultatem. Cic. pro Flacc. 88.
Habere ſimultatem cum aliquo. Cic. pro Cluent. 80.
Intercedit ſimultas huic cum Curione. Cæſ. 2. Bell. Civil. 25.
Subire ſimultatem. Cic. pro Lege Manil.
Eſſe ſimultatem alicui cum aliquo. Cic. 8. Fam. 6.
Suſcipere ſimultatem. Cic. 1. Q. frat. 1. Ex quibus nonnullas ſimultates cum magna mea lætitia ſuſceptas habemus. conf. Accipere.

SIMUS, i. m. [Σιμὸς] Pictor. Plin. lib. 35. cap. 11. Simus pinxit juvenem requieſcentis in officina fullonis, Quinquatrus celebrantem.
Simus [σιμὸς] herba eſt, de qua ſic Plin. lib. 22. cap. 22. Simus lapides renum in vino decocta atque pota eximit. Mures enecat caverna eorum ſimo præcluſa. Ulcera jumentorum ſimi radix tollit.

SIMUS, a, um. Adj. [σιμὸς] Quod eſt preſſum. Plin. lib. 11. cap. 37. Et altior homini tantum, quem novi mores ſubdolæ irriſioni dicavere, naſus. Non alii animalium nares eminent. Avibus, ſerpentibus, piſcibus foramina tantum ad olfactus, ſine naribus. Et hinc cognomina, Simorum, Silonum. Virg. 10. Ecl. 7.

Dum tenera attondent ſimæ virgulta capellæ. Martial. 6. 39.
Atque ille ſima nare, turgidis labris. [Gloſſ. Græcolat. Σιμὸς, Simus, Cilico. conf. SILUS. Suid. Σιμὸς, ὁ ἐνδεής τοῦ γρυποῦ. σιμὸς τὴν ῥῖνα. Idem. Γρυπὸς, ὁ καμπυλόῤῥιν.

SIMŬLUS, a, um. Adj. diminut. Martial. lib. 5. 61.

Simulus iſte quis eſt, uxori ſemper adhæret
Qui, Mariane, tuæ? ſimulus iſte quis eſt? Al. Criſpulus.

Simula, æ. f. V. Satyra in SATYRUS. Eſt & nom. proprium.

S I N

SIN, V. SI.

SINA, æ. f. Urbs Meſopotamiæ. Eo nomine etiam dictus eſt mons Petreæ Arabiæ. Quidam montem Sinai vocant. In N. T. Σινᾶ indecl. Juſtin. lib. 36. cap. 2. appellat Sinæum. Al. Synæ. Nomen habet a vepribus & dumetis quibus ſeptus eſt. Eſt enim Hebræis Senah, arbor ſpinoſa.

SINA, æ. f. [Σῖναι Steph.] Aſiæ regio maxima & excultiſſima, cujus incolæ Sinæ, Σῖναι Steph. Limites habet, ab Occaſu Damaſios montes, quibus ab India extra Gangem & Tartaria ſeparatur; ab Septentrionibus Ottorocoram, & murum CCCC. mil. German. inter hujus crepidines contra Tartarorum (ſed fruſtra) irruptiones exſtructum: ab Ortu, Oceanum Sinenſem ſive Eoum; a Meridie, eundem Oceanum, & regnum *Tonquin*. V. Cluver. lib. 5. cap. 6. Vulgo vocatur *China*.

SINĬCUS, a, um. Adj. [Σινικὸς] Chinenſis.

SINADA, V. SYNNADA.

SINĀPE, vel SINAPI, n. vel SINAPIS, f. indecl. [σίνηπι Gl. L. G. & G. L.] Plurali caret. Herba quam Græci etiam Napi quaſi Naphi vocant; ut Athenæus interpretatur: quoniam acri, & proinde incommoda natura eſſe videtur. Sinapi vero dici putat, quia olfactu luminibus officiat. Plin. lib. 20. cap. 22. Sinapi cujus in ſativis tria genera diximus, Pythagoras principatum habere ex his, quorum ſublime vis feratur, judicavit, quoniam non aliud magis in nares & cerebrum penetret.
Sinapis, is. f. etiam legitur [σινήπις] Plaut. Pſeud. 3. 2. 28. Teritur ſinapis ſcelerata cum illis. Plin. lib. 19. cap. 8. Colum. 12. 55. pr. Semen ſinapis.
Sinape, is. n. Columel. lib. 11. cap. 3. Sinape atque coriandrum, nec minus erucam & ozimum, ita uti ſata ſunt, ſua ſede immota permanent. Al. Sinapi. Varr. 1. de R. R. cap. 59. Servare rapa conjecta in ſinape, nuces juglandes in arena. Vetus exemplar habet Confecta. Proinde Sinape accuſativus non eſt, ſed ablativus a nominativo Sinapis.

SINAPĬNUS, a, um. Adj. [σινάπινος] Dioſc. 1. 8. Oleum ſinapinum; quod & una voce σιναπέλαιον ibidem dicitur..

SINAPISMUS, i. m. [σιναπισμὸς] a v. σιναπίζω. Compoſitio medica ex ficubus & ſinapi, efficaciſſima ad morbos permultos. Cæl. Aurel. Chron. 3. 8. 112.

SINCERASTUM, V. SYNCERASTUM.

SINCĒRUS, a, um. Adj. [ἁπλοῦς, ἀκέραιος, εἰλικρινὴς, ἀβλαβὴς Gl. L. G.] proprie Quod eſt integrum ſignificat: & cum I non Y ſcribendum eſt, uti probat Voſſius in Etym. contra Vallam, qui per Y contendit, ex σὺν compoſitionis parte deducens. Significat autem Incorruptum & non fucatum, i. e. quaſi Sine cera. Sic enim Donatus in Ter. Eun. 1. 2. 97. Sincerum, Purum, ſine fuco, & ſimplex, ut mel ſine cera. Plaut. Rud. 3. 4. 51.

Poſtea aſpicito meum, quando ego tuum inſpectavero,
Niſi erit tam ſincerum, ut quivis dicat ampullarius
Optumum eſſe opere faciendo corium, & ſinceriſſimum.

Corpus ſincerum, & ſine vulnere. Ovid. 12. Met. 100.
Genæ ſinceræ. Ovid. 3. de Arte Am. 202.
Membra ſincera. Lucret. lib. 3. 717.
Truncus ſincerus. Ovid. de Nuce 35.
Sincerus, Incorruptus & immaculatus. Cic. 2. de Divin. 118. Quod licet exiſtimare in aliis quoque oraculis Delphicis aliquid non ſinceri fuiſſe. Hor. 1. Epiſt. 2. 55.

Sincerum eſt niſi vas, quodcunque infundis, aceſcit. Plaut. Bacchid. 3. 4. 11. Sincera mens.

Porci ſinceri. Plaut. Men. 2. 2. 16. i. e. Puri.
Simplex & ſincerum. Cic. 10. Att. 6. Mirabilia multa, nihil ſimplex, nihil ſincerum.
Nihil eſt tam ſanctum atque ſincerum in civitate. Cic. pro Quint. 5.
Sincerus, verus, Simulatus, & fucatus, contraria. Cic. de Amicit. 95.
Sanum, ſiccum ac ſincerum. Cic. de Clar. Orat. 208.
Fide ſincera agere. Liv. 29. 4.
Fortuna ſincera. Lucan. ad Piſon. 242.
Judicium ſubtile & ſincerum. Cic. 15. Fam. 6.
Judicium prudens ſincerumque. Cic. in Orat. 25.
Laus ſincera. Claud. de Sext. Conſ. Hon. 404.
Pronunciator ſincerus & grandis Thucydides. Cic. de Clar. Orat. 286.
Voluptas nulla eſt ſincera. Ovid. 7. Met. 453.
Conſervare aliquem ſincerum atque integrum. Cic. 13. Fam. 50. Si me a tuis omnibus amari vides, hoc mihi da atque largire, ut M. Curium ſartum & tectum, ut ajunt, ab omnique incommodo, detrimento, moleſtia ſincerum integrumque conſerves.
Sonere ſincerum. Lucret. lib. 3. 886.

Scire licet non ſincerum ſonere, atque ſubeſſe
Cædum aliquem cordi ſtimulum. i. e. Intelligere potes verba illius non ex animo, & vere dici. Perſ. 5. Sat. 25. Solidum crepare dixit. Eſt a vaſis fictilibus deſumpta locutio, quæ tinnitu cognoſcuntur ſintne ſolida & ſincera, an fracta & rimoſa.

SINCĒRE, Adv. [γνησίως, ἀκεραίως, ἀπονδαίως, Gl. L. G.] Pure & integre. Cæſ. 7. Bell. Gall. 20. Hæc ut intelligatis, inquit, ſincere a me pronuntiari, audite Romanos milites.
Temperate, prudenter, & ſincere agere. Cic. 9. Att. 12.
Loqui ſincere. Cic. 3. Att. 15. Craſſi libertum nihil puto ſincere locutum.

SINCERĬTER, aliud Adv. Idem quod Sincere. Gell. lib. 13. cap. 15. Quas qui ſinceriter cupiunt.

SINCERĬTAS, ātis. f. [εἰλικρινότης, ἀκεραιότης, Gl. L. G.] Puritas, integritas. Plin. lib. 31. cap. 7. Salinarum ſinceritas ſummam fecit ſuam differentiam.
Sinceritatem habere; i. e. Integritatem. Columel. lib. 4. cap. 26.

SINCINIA, æ. f. Sincinia (inquit Feſtus) eſt Cantio ſolitaria. [An Secinium?

SINCĬPUT, ĭtis. n. [βρέγμα] quaſi Semicaput, inquit Phocas grammaticus: ſignificatque Partem capitis porcini conditam & ad edendum paratam: nam inter edulia annumeratur. Plin. lib. 8. cap. 51. Interdictaque cœnis abdomina, glandia, teſticuli, vulvæ, ſincipitia verrina. Juven. 13. Sat. 85.

— comedam, inquit, flebile nati
Sinciput elixi, Parioque madentis aceto.

Fumoſum ſinciput. Perſ. 6. Sat. 70.
Sinciput, Anterior pars capitis. Cornut. in Perſ. Sinciput anterior; occipitium, dicitur poſterior pars capitis.
Sunt qui ſcribunt Syncipat littera Græca. [Perperam, quum vox haud dubie Latina ſit, contracta ex Semicaput. Gloſſ. Latinogræc. Simicipium, ἡμικεφάλιον. Sinciput, ἡμικεφάλαιον. Græcolat. Ἡμικέφαλον, Sinciput.

SINDA, æ. f. [Σίνδα] Oppidum Lycaoniæ in confinio Galatiæ, atque Cappadociæ, teſte Plin. lib. 5. cap. 27. [Immo Synnada.
Stephanus Sindam aliam in India collocat ad ſinum magnum a Sindis populis habitatam.

SINDI, [Σινδοὶ] ſunt Populi Mæotidis. Strab. lib. 11. & Steph.

SINDON, ŏnis. f. [σινδὼν] Velum ſubtiliſſimum, linteum. Martial. lib. 4. 19.

Nec ſic in Tyria ſindone tutus eris.

SĬNĔ, [ἄνευ, χωρὶς Gl. L. G.] Præpoſitio ſemper ſeparativa, ſignificat Abſque. Ter. Heaut. 2. 3. 47. Sine auro tum ornatam.
Sine adfectione, ἀπαθὴς, ἄστοργος. Gloſſ. Latinogræc.
Sine delectu. Ulp. in l. 1. §. 1. D. de poſtulando.
Sine dubio. Pomp. in l. Liber homo. D. de acquir. rer. domin.
Sine intermiſſione, ἀδιαλείπτως, χωρὶς ὑπερθέσεως, Gloſſ. Latinogræc.
Sine liberis, ἄτεκνος. Gloſſ. Latinogræc.
Sine ſtudio, ἀφιλόπονος, Gloſſ. Latinogræc.
Sine ulla varietate, ἄνευ ποικιλίας τινὸς, ἢ ἀμφισβητήσεως, Gloſſ. Latinogræc.
Sine cortice nare. Hor. 1. Serm. 4. 120.

— ſimul ac duraverit ætas
Membra, animumque tuum, nabis ſine cortice. i. e. Citra cuſtodem ac pædagogum ipſe te reges ac moderaberis. Acron proverbii admonet, putat metaphoram mutuo ſumptam a juvenibus, qui quum primitus nare diſcunt, corticibus aut ſuberibus ventri ſubligatis natant: deinde exercitatiores, citra hujuſmodi adminicula natare incipiunt.

Sine rivali amare, Proverbiali translatione in eos aptabitur, qui ea magni faciunt,

faciunt, aut magnopere expetunt, quæ nemo alius magni admodum æſtimet. Utitur Cic. 3. Q. frat. 8. Hirrus auctor fore videtur. ô dii quam ineptus, quam ſe ipſe amat ſine rivali!

SINGA, [Σίγγα] Palladis nomen apud Phœnices, cujus nominis ſimulacrum Thebis Cadmus conſtituit; ut docet Pauſanias. [Σίγα, vel potius Ὄγγα, ut vult Sylburg. V. in Bœot. p. 291. Wech.

SINGÆ, Indici populi apud Plin. lib. 6. cap. 20.

SINGARA, æ. f. [Σίγγαρα] Arabiæ urbs, Rhetanorum caput. Plin. lib. 5. cap. 24.

SINGULARIS, V. infra SINGULUS.

SINGULTUS, ûs. m. [λύγξ, λυγμὸς Gl. G. L.] dicitur quoties ſpiritus vacans ab humore, in loco ſpiritui deputato retinetur: hic enim dum emittitur, nec poteſt erumpere, & diſtentionem inducit, quæ appellatur ſingultus. Tribuunt oratores & poetæ ſæpe flentibus, quorum vox crebro quaſi ſingultu interrumpitur. Cic. pro Planc. 76. Non modo lacrimulam, ſed multas lacrimas, & fletum cum ſingultu videre potuiſti. Ovid. Rem. Amor. 598.

Ruptaque ſingultu verba loquentis erant.

Ciere ſingultus. Catul. Argon. 65. 131.

Frigidulos udo ſingultus ore cientem.

Coarctans membra ſingultus. Lucret. lib. 6. 1158.

Concutiente ſingultu ſonant ora. Ovid. 3. Amor. 9. 12.

Frequens ſingultus corripit nervos. Lucret. lib. 6. 1158.

Impediente ſingultu medios ſonos. Ovid. 1. Triſt. 3. 42.

Longis ſingultibus ilia pulſat. Virg. 9. Æn. 416.

Tendere ilia ſingultu. Virg. 3. Georg. 507.

Crebris quaſi ſingultibus ſiſtunt quod effundunt ampullæ. Plin. 4. Epiſt. ult.

Singultus, de gallinis. Columel. lib. 4. cap. 11. Reducuntur ad villam, perſequentes, ut dixi, nutricis ſingultus. Idem lib. 8. cap. 5.

SINGULTIO, īvi, ītum, [λύζω, Gl. L. G.] īre. Singultum emittere. Plin. lib. 23. cap. 1. Nec ſingultientibus, nec ſi cum febre diſpnœa ſit, &c.

SINGULTIENS, entis. Partic. ut, Singultiens gallina. Columel. lib. 8. cap. 11.

SINGULTO, āre. [λύζω, συῤῥέω, Gl. L. G. & G. L.] Idem. Sidon. 2. Epiſt. 2. Vis undæ ferventis ſingultat.

Active, pro Emittere cum ſingultu. Stat. 5. Theb. 260.

— trepidas in limine vitæ
Singultant animas. conf. Partic. ſeq.

SINGULTANS, antis. [λύζων] Partic. Qui frequentes ſingultus emittit, ut fere nunquam ſolus ſingultus auditur: apud Quintil. lib. 10. cap. 7. Virg. 9. Æn. 333.

Tum caput ipſi aufert domino, truncumque relinquit
Sanguine ſingultantem. i. e. Cum ſingultu animam efflantem, ut ait Servius.

Singultans animam. Ovid. 5. Met. 134. &c. i. e. Animam cum ſingultu exhalans.

SINGULTĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. Ovid. 3. Triſt. 5. 16.

Brachiaque excepi preſſo pendentia collo,
Et ſingultatis oſcula miſta ſonis. h. e. Cum frequenti ſingultu emiſſis.

SINGULTIM, Adv. [μετὰ λυγμοῦ] Hor. 1. Serm. 6. 56.

Ut veni coram, ſingultim pauca locutus. Eſt autem Singultim loqui, Sermone interrupto, & veluti voce identidem compreſſa loqui: quod uſu venire ſolet verecundis & timidis natura. Talem autem locutionem, ἰσχνοφωνίαν vocant Græci, non ἰσχοφωνίαν, quæ eſt vocis gracilitas. Lambinus. [Immo poſterius nuſquam reperitur, & prius utramque ſignificationem recipit.

SINGŬLUS, a, um. frequentius pl. SINGULI, æ, a. [ἕκαστοι, καθ' ἕνα, καθ' ἕν. Gl. L. G.] quaſi Sine angulo: quod ea quæ unica ſunt nequeant conſtituere angulum. Dicitur autem Singulum, Unum quodque per ſe, h. e. ſeparatum ab aliis. Plaut. Ciſt. 4. 2. 29. Atat ſingulum video veſtigium. h. e. Unum tantum, vel unius tantum hominis. Cic. 3. de Orat. 209. Refert etiam qui audiant, Senatus, an populus, an judices, frequentes, an pauci, an ſinguli. Idem in Orat. 224. Sæpe ſingulis utendum eſt, plerumque binis, & utriſque addi pedis pars poteſt, non fere ternis amplius.

Luſtrare ſingula. Virg. 1. Æn. 457.

Pandere ſingula ordine Virg. 6. Æn. 723.

In ſingulis annis. Cic. 2. de Nat. Deor. 102. Sol binas in ſingulis annis reverſiones ab extremo contrarias facit.

Singulis diebus Cic. 2. de Nat. Deor. 88. Quod efficitur in cælo ſingulis diebus & noctibus. Idem pro Muren. 25. Qui ſingulis diebus ediſcendos faſtos populo propoſuit.

In ſingulos dies. Cic. 5. Att. 7. Quotidie, vel potius in dies ſingulos, breviores litteras ad te mitto. Et 1. in Catil. 5. Creſcit in dies ſingulos hoſtium numerus.

In ſingulos annos. Cic. 4. Verr. 126. Lex eſt de religione, quæ in annos ſingulos Jovis ſacerdotem ſortito capi jubeat. Item 6. Att. 3. Scaptius centeſimis renovato in ſingulos annos fenore contentus non fuit.

Verba inter ſingula fudit lacrimas. Virg. 3. Æn. 348.

SINGULĀRIS, e. Adj. [ἑνικὸς Gl. L. G.] Quod eſt unicum. Plin. lib. 28. cap. 10. Democritus etiamnum affectus auget ejus, qui ſingularis natus ſit.

Certamen ſingulare, Prælium ſingulare. V. ſuis locis. [Gloſſ. Latinogræc. Singularis, μονομάχος, ἀπερίσκεπτος. An ἀπερίσκεπτος; Certe tollenda diſtinctio eſt. Videtur is intelligi, quocum nullus in arenam audet deſcendere. Al. Gl. Singularis, Μοναχὸς. Sic & Gr. Lat. item μονογενής.

Pugna ſingularis. V. PUGNA.

Verbis ſingularibus gratias agere, h. e. Quæ unum tantum, non etiam plures complecterentur. Cic. 4. in Catil. 5. Primum quod mihi gratias egiſtis ſingularibus verbis, & mea virtute atque diligentia perditorum hominum patefactam eſſe conjurationem decreviſtis. [Immo Singularibus, Non vulgaribus, ſed exquiſitis. V. infra.

Rate ſingulari fluctum ſecans. Sen. Troad. 11. i. e. Unica.

Singulares milites vocat Cæſ. 4. Bell. Gall. cap. 26. Qui ab aliis ſeparati ſunt. Ubi ex litore aliquos ſingulares ex navi egredientes conſpexerant.

Singulares, pro Singulis. Cic. in 1. Acad. 26. Quintum genus eſſe dicunt, e quo aſtra ſunt, menteſque ſingulares. i. e, Singulæ, vel ſingulorum Nizolius.

Singularia in te quædam. Cic. 5 Verr. 206. Sunt quædam omnino in te ſingularia, quæ in nullum alium hominem, neque dici, neque convenire poſſint; quædam tibi cum multis communia.

Singularis, [διάφορος] Accipitur aliquando pro Excellenti: & tam in malum quam in bonum ſumitur. Cic. pro Sull. 35. Me ſingulari immanitate & crudelitate præditum. Idem 4. Verr. 13. Quo facilius de ſingulari ejus impudentia exiſtimare poſſitis. Sic pro Cluent. 56. Singulare ſcelus. Et 5. de Finib. 56. Homines, neſcio qua, ſingulari nequitia præditos.

Singularis in: Cic. 4. Acad. 132. Omitto per ipſum Ariſtotelem, meo judicio in philoſophia prope ſingularem. [i. e. Unicus, Incomparabilis.

SINGULARIS, ſubſt. Gloſſ. Græcolat. Μονὰς, Singularis, Unio.

SINGULĀRIUS, a, um. Adj. antiquum. Plaut. Capt. 1. 2. 3.

His indito catenas ſingularias. h. e. Singulis catenam unam.

Utitur & Caſſiodorus lib. 11. Varr.

Homo ſingulariæ velocitatis. Gell. 9. 4. V. Non. 8. 60.

SINGULARIE, pro Singulariter, quaſi Unice, teſte Chariſ. lib. 2. p. 195.

SINGULARĬTER, Adv. [ἑνικῶς Gl. L. G.] Magnopere, mirum in modum. Plin. 3. Epiſt. 5. De vita Pomponii Secundi duo: a quo ſingulariter amatus, hoc memoriæ amici, quaſi debitum munus explevit. Cic. 4. Verr. 117. Quem ego in Prætura mea ſingulariter dilexiſſem.

Singulariter & mirari & diligere aliquem. Plin. 1. Epiſt. 22. ad Catilium Severum. [Quod & Unice dicitur.

Singulariter declinari, i. e. Numero ſingulari. Chariſ. lib. 1. Sunt quædam, quæ ſingulariter quum declinentur, in pluralibus mutant genera: Hic locus, pluraliter Hæc loca, & Hi loci. Tale eſt illud Ulpian. in l. 1. D. Quod falſ. tutor. Item hoc edictum, licet ſingulariter ſcriptum ſit, ſi tamen plures intervenerint, qui tutores non erant, locum habere Pomponius ſcribit.

Singlariter, pro Singulariter, per ſyncopen. Lucret. lib. 6. 1065.

Quæ memorare queam inter ſe ſinglariter apta.

SINGULARĬTAS, ātis. f. Tertul. adv. Gnoſt. cap. 10. Salva & proprietate generis & ſingularitate.

SINGULĀTIM, Adv. [καθ' ἕκαστον, Gl. L. G.] Unumquodque per ſe. Cæcilius, apud Non. 2. 820. Primum malo publico ſingulatim gratias agere. h. e. Unicuique ſeparatim. Cic. 1. Verr. 71. Ut ea, quæ ſingulatim, ac diu, collecta ſunt, uno tempore univerſa perdamus.

Singulatim unicuique reſpondere. Cic. 1. Verr. 50.

Singulatim de unoquoque genere in ſecundo libro dicemus. Cic. 1. de Invent. 49.

SINGILLATIM, ſive SĬGILLATIM, [καθ' ἕκαστον Gl. L. G.] aliud Adv. Idem. Cic. 5. Tuſc. 94. Hæque voluptates ſingillatim extenuantur. Idem 7. Verr. 142. Quærit ex his ſigillatim, quot quiſque nautas habuerit. Et 6. 76. Sigillatim unicuique calamitati fore ſe denuntiabat, univerſam ſe funditus everſurum eſſe civitatem minabatur. Ter. Phorm. 5. 9. 43.

— quid ego nunc commemorem, Demipho,
Singillatim qualis in iſtum fuerim? Al. Singulatim.

Singillatim, & Generatim ſive Univerſe; contraria. Cic. 7. Verr. 142. Nam quid ego de ceteris civium Rom. ſuppliciis Sigillatim potius, quam generatim atque univerſe loquar?

Singillatim noſtrum unuſquiſque movetur. Lucil. apud Non. 2. 820.

SINGULATOR, ōris. m. ἐκπαιστὴς κέλης. Gloſſ. Latinogræc.

SINISTER, tra, trum. Adj. [ἀριστερὸς, Gl. G. L. εὐώνυμος, ἐπαρίστερος L. G.] Quod ad ſiniſtram eſt. ut, Siniſtrum cornu. Liv. 3. 70.

Cubitus ſiniſter. Ovid. 3. de Pont. 3. 11.

Lateri ſiniſtro affixus. Virg. 10. Æn. 160.

Pars ſiniſtra murorum. Virg. 9. Æn. 468.

Siniſtrum ſoli. Columel. lib. 1. cap. 5. Fere peſtilens habetur quod eſt remotum ac ſiniſtrum ſoli, & apricis flatibus.

Compar. cum ſignif. Poſitivi. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Siquidem ſi mas eſt, in dexteriorem partem abit: ſi femina, in ſiniſteriorem. Galb. ad Cic. 10. Fam. epiſt. 30. Cornu ſiniſterius, quod erat infirmius.

Rota ſiniſterior. Ovid. 2. Met. 139.

Siniſtrum, quantum ad augurium pertinet, ſignificat Proſperum. Plaut. Pſeud. 2. 4. 72.

Omnes ordines ſub ſignis ducam, legiones meas,
Avi ſiniſtra, auſpicio liquido, atque ex ſententia. Cic. 3. de Legib. 9. Iſque ave ſiniſtra dictus, populi magiſter eſto. Idem 2. de Divin. 82. Quanquam haud ignoro quæ bona ſint, ſiniſtra nos dicere, etiamſi dextra ſint: ſed certe noſtri ſiniſtrum nominaverunt, externi dextrum.

Siniſtrum auſpicium, Lætum, proſperum, felix: At ſilentium dubii duntaxat vacat vitio. Igitur ſilentio ſurgere cum dicitur, ſignificat non interpellari, quo minus rem gerat. Ad ſiniſtrum hortari quoque auſpicia ad agendum, quod animo quis propoſuerit. Feſt.

Siniſtra, meliora quare ſint auſpicia, quam quæ Dextra, declarat Varro lib. 5. Epiſtolicarum quæſtionum, his verbis, A deorum ſede quum in meridiem ſpectes, ad ſiniſtram ſunt partem mundi Exorientes, ad dexteram Occidentes, factum arbitror ut ſiniſtra meliora auſpicia, quam dextera eſſe exiſtimentur. Idem fere ſentiunt Sinnius Capito & Cincius. Feſtus. Virg. 9. Ecl. 15.

Ante ſiniſtra cava monuiſſet ab ilice cornix. [Ubi peculiaris ratio eſt de cantu ſiniſtro Cornicis, V. Cic. 1. de Div. 12. & 84. Phæd. 3. 18.

Tonitrus ſiniſtri. Ovid. 1. Triſt. 8. 49.

Siniſter, a, um. [ἐναντίος, Gl. L. G.] Adverſum, noxium: quòd quæ ſiniſtra manu fiunt, minus recte fieri videmus. Virg. 1. Georg 445.

Arboribuſque, ſatiſque Notus, pecorique ſiniſter. Plin. 7. Epiſt. 28. Igitur ad alios hanc ſiniſtram diligentiam conferent. Idem 1. Epiſt. 9. Nemo me apud quenquam ſiniſtris ſermonibus carpit.

Aves ſiniſtræ. Ovid. 2. Epiſt. 115.

Fama ſiniſtra. Tacit. 6. Ann. 32.

Hora. Ovid. 21. Epiſt. 68.

Et fuit ad cœptas hora ſiniſtra vias,

Liberalitas ſiniſtra. Catul. 27. 15.

Omen ſiniſtrum. Ovid. 13. Epiſt. 49. conf. LÆVUS.

SINISTRA, æ. f. [ἀριστερὰ] Manus læva dicitur: a Sino, ſinis, quod gerere nos dextra manu, quæ aptior eſt, ſinat.

Infirma ſiniſtra. Ovid. 3. Faſt. 869.

Siniſtra, pro Ea parte quæ verſus manum ſiniſtram eſt. Cic. 1. de Divin. 84. Cur a dextra corvus, a ſiniſtra cornix faciat ratum. Idem 16. Philipp. 12. Aſpicite a ſiniſtra.

Ad ſiniſtram. Plaut Merc. 5. 2. 39.

SINISTRA, Adv. [ἐπ' ἀριστερᾷ] pro A parte ſiniſtra. Cic. 4. Acad. 125. Et quum in uno mundo ornatus hic tam ſit mirabilis, innumerabilis, ſupra, infra, dextra, ſiniſtra, ante, poſt, &c.

SINISTRE, Adv. [σκαιῶς] ut, Accipere cædem sinistre. Tacit. 1. Hist. 7. i. e. In malam partem.
Exceptus sinistre. Hor. in Arte Poet. 452. i. e. Contrarie. Acron.

SINISTĔRĬTAS, ātis. f. [σκαιότης] Plin. 9. Epist. 5. ad Tironem, Plerique autem dum verentur, ne gratiæ potentium nimium impertire videantur, sinisteritatis atque etiam malignitatis famam consequuntur. i. e. Asperitatis: quia nimium severe in potentes provinciales se gerunt.

SINISTROVERSUS, Adv. Lactant. 3. 6. Omnes, qui se in alteram partem inclinaverunt, aut dextro aut sinistroversus ceciderunt.

SINISTRORSUM, aliud Adv. [ἐπ' ἀριστερά] Versus sinistram. Apud Festum Sinistrorsus etiam legitur. Cæs. 6. Bell. Gall. 24. Hinc se flectit sinistrorsus, diversis a flumine regionibus.
Sinistrorsum, cui opponitur Dextrorsum. Hor. 2. Serm. 3. 50.
Ille sinistrorsum, hic dextrorsum abit.

SINISTĬMUS, a, um. Adj. veteres usurpasse docet Fest. in Sinistræ aves.

SINNACA, n. pl. [Σίνναχα] Mesopotamiæ civitas est, in qua Surena Parthorum imperator Crassum dolo captum interemit. Strabo lib. 16.

SĬNO, sīvi, sĭtum, [ἐάω Gl. L. G.] ĕre. Permittere. Ter. And. 1.1.126.
Sine nunc meo me vivere interea modo. Ibid. 5. 3. 30. Sine te hoc exorem. s. sino.
Sine ut veniat. Ter. And. 3. 5. 16.
Sed paululum sine ad me ut redeam. Idem Eun. 4. 6. 1.
Sines, Passus fueris; ἀνασχεθήσῃ. Gloss. Latinogræc.

SINOR, sĭtus sum. Pass. Cic. pro P. Sext. 95. Accusare eum moderate, a quo ipse nefarie accusatur, per Senatus auctoritatem non est situs.

SĬTŪRUS, a, um. Partic. Cic. 2. Q. frat. 5. Cato concionatus comitia haberi non siturum.

SĬNON, ōnis. m. [Σίνων] Insignis proditor apud Virgilium. De quo Servius, Autolycus quidam fur fuit, qui se varias formabat in species. Hic habuit liberos, Sisyphum, unde natus est Sinon: & Autolycum, unde Ulysses. Consobrini ergo sunt: nec immerito Virgilius Sinoni dat & fallaciam, & proditionis officium, ne multum discedat a fabula: quia secundum Euphorionem Ulysses hoc fecit. Hæc Servius, enarrans hunc locum Virg. 2. Æn. 79. —nec si miserum fortuna Sinonem
Finxit, vanum etiam, mendacemque improba finget.
Perjurus Sinon. Virg. 2. Æn. 195.

SINONIA, æ. f. Insula Corsicæ ultra Tiberina ostia, in Antiano. Plin. lib. 3. cap. 6.

SĬNŌPE, es. f. [Σινώπη] Urbs Ponti, Cynici Diogenis patria, Gymnasio olim clarissima fuit, & rubrica Sinopica cognominata celebris. Cicero in orat. pro Lege Manil. 21. haud obscure indicat in Sinope & Amiso, Mithridatis olim domicilia fuisse omnifariis rebus ornatissima refertissimaque. De Sinope item Strabo lib. 12. Olivarius in ultimo cap. lib. 1. Melæ dicit eam hodie vocari *Sinopi.*
Magna Sinope. Valer. 5. Argon. 108.
Opima Sinope. Valer. 5. Argon. 109.
Sinope etiam Sinuessa olim dicta. V. SINUESSA.

SINŌPEUS, a, um. trisyllabum, [Σινωπεύς] Qui est ex Sinope. Ovid. 1. de Pont. 3. 66.
Non doluit patria Cynicus procul esse Sinopeus. De Diogene. Male Despaut. dicit Sinopeus esse viri nomen. H. St. [Puto Sinope reliquisse Nasonem.

SINŌPIS, ĭdis. f. [σινωπίς] Color quidam nativus seu rubrica. Plin. lib. 35. cap. 6. pr. Nascuntur sinopis, rubrica, paraetonium, melinum, eretria, auripigmentum. Et p. p. Sinopis inventa est primum in Ponto, inde nomen a Sinope urbe. Nascitur & in Ægypto, Balearibus, Africa: sed optima in Lemno & in Cappadocia, effossa & in speluncis. Quæ saxis adhæsit, excellit. Glebis suus colos, extra maculosus: hacque usi sunt veteres ad splendorem. Species sinopidis tres, rubra, & minus rubens, & inter has media. Pretium optimæ in libras X. I I I denarii. Usus ad penicillum, aut si lignum colorare libeat. [Gloss. Græcolat. Σινωπίς, Miltum. V. in hac dict.
An Cinnabari, ut dicit Euseb. præfatione ante Canones, διὰ κινναβάρεως? H. St.

SINOPĬCUS, a, um. Adj. [σινωπικός] Sinopicam rubricam vocat Philand. in Vitruv. lib. 7. c. 7. de qua Strabo lib. 12. sic scribit, In Cappadocia nascitur ea quæ sinopica rubrica dicitur, omnium optima, quæ cum Iberia decertat. Idcirco sinopica appellatur, quod eam mercatores eo deferebant, prius quam Ephesiorum emporium tam celebre esset.

SINOPICA, æ. f. Rubrica. Vide Despauter. 549. ex Vitruvio & Hieronymo.

SINOTIUM, Urbs Dalmatiæ. V. in SALO.

SINTI, Populi Thracum, qui Samum insulam habitarunt, quos & Saios nominarunt. V. Strabo lib. 10. & in dictione SAII.

SĬNŬESSA, æ. f. [Σινύεσσα, Σινόεσσα] Civitas mediterranea Campaniæ, vino nobilis, quod Sinuessanum dicitur. Plin. lib. 3. cap. 5. Oppidum Sinuessa, extremum in adjecto Latio, quam quidam Sinopen dixere vocitatam. Liv. 10. 21. In saltu Vestino, Falernum contingente agrum, Sinope dicitur Græca urbs fuisse, Sinuessa deinde a Romanis colonis appellata. Strabo lib. 5. Sinuessa in Setino sita est sinu, a quo nomen vendicat. Ei proximæ calidæ sunt balneæ ad ægritudines quasdam accommodatissimæ. Hor. 1. Serm. 5. 40.
Tepens Sinuessa. Sil. lib. 3. 529.

SINUESSĀNUS, a, um. Adj. [Σινοεσσαῖος, & Σινοεσσηνός] Hor. 1. Epist. 5. 5.
Inter Minturnas, Sinuessanumque Petrinum. V. PETRINUS.

SINUO, SINUOSUS. V. SINUS.

SĬNUS, ūs. m. [κόλπος Gl. L. G. & G. L.] dicitur Pars illa corporis, quæ est intra pectoris brachiorumque complexum, inquit Valla, & tunc SI corripitur, teste Servio.
Tepidus sinus. Ovid. 3. Epist. 114.
Abstrahere sinu vel gremio. V. ABSTRAHO.
Complecti sinu. V. COMPLECTOR.
Fovens nepotem blando sinu. Sen. Troad. 12.
Fovere dextram sinu. Ovid. 1. Amor. 4. 5.
Ferre. Ovid. 20. Epist. 48.
Inque tui cupido rapta ferere sinu.
Gestare. Ter. Adel. 4. 5. 76.
Hic non amandus? hiccine non gestandus in sinu est? [Metaphora proverbialis. Sic In sinu habere. V. Erasm.
Sinus, in veste pro Lacinia, quæ sub humero dextro missa ad lævum recurrebat, & oblique, tanquam balteus, ducebatur. Suet. in Jul. Cæs. cap. 82. Toga caput obvolvit, simul sinistra manu sinum ad ima crura deduxit. Erat autem sinus, pars quædam laxior, & tanquam excurrens in dextra lacinia vestis, ut cum corpus toga amictum involutumque esset, a dextra in sinistrum humerum rejiceretur, & e sinistro humero in brachium pleromque descenderet, aut statim principio brachio sinistro exciperetur, aut ipsum involveret. Tum enim sic sibi togam injiciebant, ut & in humerum sinistrum sibi sinum rejicerent: quem Julius Cæsar, cum sibi moriendum videret, ne quid e corpore renudaretur inhoneste, deduxit ad crura sinistra manu, qua eum fortasse tum gerebat. Id autem quod diximus esse sinum, ostendamus e Quintiliano, cujus hæc verba sunt lib. 11. c. 3. p. 1028. Burm. Illud vero non ferendum, quod quidam, rejecta in humerum toga, cum dextera sinum usque ad lumbos reduxerunt, sinistra gestum facientes, spatiantur & fabulantur. Hic Quintilianus illos improbat, qui ad lumbos usque sinum reducunt, rejecta in humeros illa parte togæ. Nam non debet tam alte descendere sinus, neque tam deprimi, ut ad lumbos detrahatur. Iterum p. 1030. Nam veteribus nulli sinus: perquam breves post illos fuerunt. De veterum togis loquitur, quæ eam non habebant laxitatem ultra humeros exspatiantem. Rursum p. 1035. Dextera, quum jam incipiendum erit, paulum prolata ultra sinum, gestuque modestissimo. Hic sinum vocat quicquid vestis ante pectus natat, brachioque vel humero innatat. Nam ultra eum sinum humero & brachio lævo injectum, paulum proferenda dextra est. Rursum p. 1032. Sinum vero in dextrum humerum ab imo rejicere solutum ac delicatum. Romanorum moribus erat soluti & delitiis diffluentis sinum, qui in sinistrum humerum rejici solebat, in dextrum rejicere. Ex Turnebo. [Non minus autem muliebri, quam virili vesti tribuitur, sicut & in statuis ac nummis expressum cernitur. V. Oisel. Tab. tab. 73. 74. 75. ubi Liberalitatis effigies soluto sinu exhibetur.
Diffusus sinus. Ovid. 1. Fast. 408.
Altera diffuso pectus aperta sinu. i. e. Veste.
Enormes sinus, Vestes laxiores. Stat. 2. Silv. 1. 131.
Lacer sinus. Ovid. 15. Epist. 122.
Laxo sinu ferre nuces. Hor. 2. Serm. 3. 172.
Onerato sinu portare aliquid. Sen. Hippol. 10.
Purpurei sinus, Vestes. Ovid. 14. Epist. 51.
Facere sinum. Ovid. 1. Amor. 14. 26.
Ut fieret torto flexilis orbe sinus.
Ex toga facere sinum. Liv. 21. 18. extr. Tum Romanus, sinu ex toga facto, Hic, inquit, vobis bellum & pacem portamus, utrum placet sumite. Sub hanc vocem haud minus ferociter, Daret utrum vellet, succlamatum est: & quum is iterum, sinu effuso, Bellum se dare dixisset. h. e. Excussa toga, quam in sinum collegerat. Budæus.
Rumpere sinum. Ovid. 10. Met. 722.
Solvere sinus. Catul. in Epithal. Juliæ 59. 53.
Subducere sinum bonis. Sen. Thyest. v. 429.
Quæ causa cogit, genitor, a patria gradum
Referre visa? cur bonis tantis sinum
Subducis? i. e. Cur sinum subtrahis tantis bonis, quæ tibi offeruntur, nolens eis frui?
Substringere sinus veste remissa. Sen. Troad. 2.
Sinus, pro ipsis Præcordiis. Ovid. 5. Epist. 37.
Attoniti micuere sinus: gelidusque cucurrit,
Ut mihi narrasti, dura per ossa timor.
Sinus pro Mamma. Propert. 4. 4. 70.
Illa ruit, qualis, celerem prope Thermodonta,
Strymonis abscissos fertur aperta sinus.
E, vel De sinu alicujus esse dicimus, quos ex intima familiaritate volumus intelligi. Cic. 3. Verr. 27. Calumniatores ex sinu suo apposuit, qui illam hereditatem Veneri Erycinæ commissam esse dicerent. Ibid. 4. Qui e Chelidonis sinu in provinciam, profectus esset. Idem 2. in Catil. 22. De ejus delectu, immo vero de complexu ejus ac sinu. Erasmus.
In sinu suo habere. Scævola in l. Qui testamentum. D. de probation. Titio centum do lego, quæ mihi pertulit, quæ ideo ei non cavi, quod omnem fortunam & substantiam, si quam a matre susceperat, in sinu meo habui sine ulla cautione. In sinu meo dixit, pro In occulto, & penitus apud me & in potestate mea. Cic. 2. Q. frat. 13. pr. Mihi crede, in sinu est: neque ego discingor. Ac si diceret, In potestate habeo: neque periculum est ut imprudenti mihi, vel immemori, excidat. Vel, In sinu, hoc est in occulto: neque periculum est ut indicio meo excidat. Budæus. [In sinu, Togæ scil. unde subjicit, Neque ego discingor, alludens ad Cæsaris cincturam fluxiorem. Innuit enim Pompejum sibi cariorem esse, quam Cæsari fuerit, a quo se diligi falso putarat. Exponendum enim ut Erasmus vult, non ut Budæus. Sed locus alter ex 3. Verr. 4. ad libidinem potius Verris pertinet.
In sinu alicujus deflere. Plin. 2. Epist. 1. Necesse est tanquam immaturam mortem ejus in sinu tuo defleam.
In sinu gaudere, est Tacitam apud se voluptatem sentire. V. GAUDEO.
Soluto sinu. Budæus, Sinus pro Copia ponitur. Seneca, Non recipit sordidum virtus amatorem: soluto ad eam sinu veniendum est. i. e. Plena liberalitate & copia effusa.
Sinus, pro Tutela & præsidio. Plin. in Paneg. cap. 56. Gestus (consulatus) non in hoc urbis otio & intimo sinu pacis. [i. e. Ubi omnia pacata.
Confugit in sinum tuum concussa Resp. Idem ibid. c. 6. i. e. In præsidium.
Sinus urbis. Sallust. in Catil. cap. 52. Alii intra mœnia, atque in sinu urbis sunt hostes. [i. e. In media Urbe.
In tuum ipsius sinum inspue, dicimus alicui, tanquam admonentes ut domesticorum malorum recordatione, desinat arrogantius insectari vitam alienam. Idem antiquis fieri solitum, colligi utcunque potest ex verbis Plinianis, qui lib. 28. cap. 4. scribit hunc in modum, Veniam quoque a deis spei alicujus audacioris petimus, in sinum spuendo. Idem in eodem capite scribit ex auctoritate Salpæ, torporem sedari quocunque membro instupente, si quis in sinum exspuat. Quorum utrumque non prorsus abhorret a nostro vulgato proverbio. Siquidem qui carpit aliena, spe quadam improba peccat, quasi speret sibi nihil simile a quoquam opprobrari posse, quum nemo sit qui non aliquo vitio teneatur. Erasmus. [V. Brœckh. ad Tibull. 1. 6. extr.
Sinus, per translationem vocantur Litora, quæ curva sunt ad similitudinem sinus, quæ Maris brachia Juniores appellatunt. Plin. lib. 12. cap. 10. Tylos insula in eodem sinu est. Virg. 11. Æn. 606.
—extremamque sinu perfudit arenam. Servius, Curvatione

vatione & flexu undarum. Sinus igitur, ſunt Flexuoſi litorum anfractus: excavati maris in terram receſſus: terra ſpatioſe in mare excurrens: curva litora, mare quaſi brachiis amplectentia. Quod in fluminibus vocant cornua, hoc in mari ſunt ſinus, terra videlicet in fretum excurrens. V. Plin. lib. 3. cap. 3.
Ater ſinus Adriæ. Hor. 3. Carm. 27. 19.
Perſicus ſinus. V. Perſicus, in PERSIA.
Orbis extremi ſinus. Virg. 2. Georg. 123.
Anguſtus ſinus. Virg. 2. Georg. 76.
Curvi ſinus. Stat. 6. Theb. 217.
Falcatus ſinus. Ovid. 2. Epiſt. 131.
Gelidi ſinus. Ovid. 1. de Pont. 9. 52.
Immenſo ſinu labitur amnis. Sen. Herc. fur. 9.
Monſtriferos agit unda ſinus. Lucan. lib. 5. 620.
Profundus ſinus. Sen. Troad. 6.
Reductos in ſinus unda ſe ſcindit. Virg. 4. Georg. 420. Et 1. Æn. 165.
Vadoſi ſinus, Aquarum flexiones. Sen. Troad. 10.
Vaſtus ſinus. Virg. 4. Georg. 362.
Laxant arva ſinus, Zephiri tepentibus auris, Terræ viſcera calore ſolvuntur. Virg. 2. Georg. 331.
Sinus ulceris, Cavitas, Apertura. Celſ. lib. 5. cap. 28. Sequitur enim ſub medicamentis erodentibus cruſta, undique a viva carne diducta, quæ trahit ſecum quicquid corruptum erat, puruſque jam ſinus curari poteſt implentibus.
Imus ſinus exitum habeat. Celſ. lib. 7. cap. 2.
Late ſe ſinus ſuffundit. Celſ. lib. 7. cap. 2.
Sinus, Concavitas oculorum, ſcilicet palpebræ, ubi lacrimarum conceptacula ſunt, propter quandam ſimilitudinem. Virg. 4. Æn. 30.
Sic effata, ſinum lacrimis implevit obortis. Ex Servio. [Immo Sinum pectoris. Sic Ovid. Epiſt. 8. 62.
Sinus, Velum quod ventis flantibus curvatur, & ſinum facit. Juven. 1. Sat. 150.
Totos pande ſinus. Ovid. 3. de Arte Am. 500.
Plenaque curvato pandere vela ſinu.
Crepantes ſinus carbaſei. Virg. 11. Æn. 775.
Obliquat ſinus in ventum. Virg. 5. Æn. 16.
Sinus, in Caſſibus & plagis venatorum, a Gratio in libro de Venatione nominatur v. 33. his verbis:
Ingrati majora ſinus diſpendia ſument. Plin. lib. 11. cap. 24. Atque ut in plagis lineæ offenſæ præcipitant in ſinum. Martial. lib. 13. 101.
Pulcher adeſt onager: mitti venatio debet
Dentis Erythræi: jam removete ſinus.
SĪNUS, i, m. vel SINUM, i, n. [δῖνος] Vaſis genus ventris tumidioris & rotundioris formæ. Virg. 7. Ecl. 33.
Sinum lactis & hæc te liba, Priape, quotannis
Exſpectare ſat eſt. Idem nomen & in Plaut. Curc. 1. 1 82. exſtat. A Græco δῖνος defluxiſſe auctor eſt Turneb. Adverſ. 1. 16. [V. Varr. L. L. 4. 24.
SINUŌSUS, a, um. Adj. [κολπώδης] Quod habet multos ſinus, ut Mare ſinuoſum, Vela ſinuoſa, quæ ſinus, id eſt curvationes faciunt. Claud. lib. 1. de Rapt. Proſerp. 179. —ſinuoſa draconum.
Membra tegens. i. e. Flexuoſa. Plin. lib. 11. cap. 37. Cor prima domicilia intra ſe animo & ſanguini præbet, ſinuoſo ſpecu, & in magnis animalibus triplici, in nullo non gemino. [Utrumque falſum.
Æquora ſinuoſa. Valer 3. Argon. 277.
Arcus ſinuoſus. Ovid. 1. Amor. 1. 23.
Flexu ſinuoſo elabitur anguis. Virg. 1. Georg. 244.
Narratio ſinuoſa, Perplexa.. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Pectus ſinuoſum. Perſ. 5. Sat. 27. i. e. Intimum.
Terga ſinuoſa draconis. Stat. 5. Theb. 520.
Vela ſinuoſa. Propert. lib. 4. 1. 15.
Veſtis ſinuoſa. Ovid. 5. Met. 68.
Volumina ſinuoſa ſerpentis. Virg. 11. Æn. 753.
Vorago ſinuoſa. Stat. 9. Theb. 504.
SINUŌSE, Adv. Compar. apud Gell. 12. 5. Dicturum puto ſinuoſius atque ſolertius.
SINUO, [κάμπτω] āre. Curvare, in ſinus flectere. Virg. 2. Æn. 208.
—ſinuatque immenſa volumine terga. i. e. In ſinus flectit. Ovid. 2. Met. 875.
—tremulæ ſinuantur flamine veſtes. i. e. Formantur, rugantur, vel in ſinus colliguntur. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 268.
Cœperat & vitreis ſummo jam margine texti
Oceanum ſinuare vadis. Plin. lib. 9. cap. 33. Denſata, porrecta, ſinuata, brevi nodo ligatis, toto latere connexis.
In orbem luna ſinuata. Plin. lib. 2. cap. 9.
Arcus ſinuare. Ovid. 8. Met. 30. Idem 3. Met. 42.
Ille volubilibus ſquamoſos nexibus orbes
Torquet, & immenſos ſaltu ſinuatur in arcus. de Serpente,
Sinuare, Cavare. Celſ. lib. 7. cap. 2. Dandaque opera, ut imus ſinus exitum habeat, ne quis humor intus ſubſidat, qui proxima & adhuc ſana rodendo ſinuet.
SINUĀTUS, a, um. Partic. [καμπτὸς] ut,
Gurges ſinuatus in curvos arcus. Ovid. 14. Met. 51.
Chlamydem ſinuatam implere re aliqua. Stat. 10. Theb. 132.
SINUĀTIO, ōnis. f. Fulgent. 1. Myth. Corniculata lunæ ſinuatio.
SINUĀMEN, ĭnis. n. Prudent. Pſych. 873. —ſinuamine ſubter
Subductus conchæ in ſpeciem.
SIO, āre. Mejere. Gloſſ. Latinogræc. Siat, Οὐρεῖ, ἐπὶ βρέφους. De infante tantum.
SĪON, i. n. [σίον] Herbæ nomen, vulgo *gorgoleſtro*. Plin. lib. 22. cap. 22. His adnumerant ſion, latius apio, in aqua naſcens, pinguius, nigriuſque, copioſum ſemine, ſapore naſturtii. Prodeſt urinis, renibus, lienibus, mulierumque menſibus, &c. Ruell. lib. 2. cap. 59. docet Sion ſive Laver herbam eam eſſe, quam officinæ *berulam* vocant, expunctis a Lavere duabus litteris prioribus, *laberlam* Gallicum vulgus, vel *berlam* adhuc appellat. In quo nomine veteris vocabuli relucent veſtigia; ut quod antiquitas Laver dixerit, ſequuta ætas, diminutione gaudens, Laverulum pronuntiarit: & tandem, ut in pleriſque moris eſt, extritis prioribus elementis, in Verulum & Berulum appellationem deflexit. Paulo poſt, Non ſunt audiendi, qui herbam vulgo *creſſionem* dictam, ſion ſeu laver eſſe contendant. Idem Ruel. lib. 1. cap. 20. Sion ſibi nomen aſcivit a concuſſu, quod Græci σείειν dicunt. nam excutiendi vim nactum eſt, utpote quod renibus calculos emoliatur, urinam & menſes exigat. Laver, ut mea fert opinio, nomen a lavatu contraxit, quod perſonantibus aquis enatum ſemper elui gaudeat.
SION, m. indecl. [Σιὼν] Collis Hieroſolymitanus. Unde ſæpe ponitur in S. Litteris & ſcriptis eccleſiaſticis pro ipſa Eccleſia, cum Judaica, tum Chriſtiana.

S I P

SĪPĂRIUM, i. n. [περιπέτασμα] Velum mimicum, quod Apulejus Met. 1. p. 106. Elmenh. appellat ſcænicum. Eo utebantur mimi, ſcænicique ad ſcænam velandam. Prætendebatur enim populo, dum fabularum actus mutabatur. Et hæc Siparia, pro Aulæis poſtera ætas uſurpavit. Cic. de Provinc. Conſul. 14. Itaque ille alter, aut ipſe eſt homo doctus, & a ſuis Græcis ſubtilius eruditus, quibuſcum jam in orcheſtra helluatur, antea poſt ſiparium ſolebat. Quintil. lib. 9. cap. 4. Scribitur & apud Poetas Sipparium duplici P. Juven. 8. Sat. 185.
Conſumptis opibus vocem, Damaſippe, locaſti
Sippario, clamoſum ageres ut phaſma Catulli.
SIPHNOS, is. f. [Σίφνος] Inſula eſt maris Ægei, non procul a Scyro XXVIII. M. paſſ. ambitu; ante Meropia & Acis appellata, ut tradit Plin. lib. 4. cap. 12. Hæc inſula locupletiſſima erat, teſte Herod. lib. 3. Ut in qua auraria & argentaria metalla eſſent: unde tantum pecuniæ fiebat, ut ex decima ejus parte reponeretur apud Delphos theſaurus locupletiſſimo cuique aut par, aut ſuperior, Siphniis pecuniam quæ quotannis conficiebatur diſtribuentibus. Gentile eſt Siphnius, Σίφνιος, Stephan. Siphnus a quibuſdam.
SĪPHO, vel SIPHON, ōnis. m. [σίφων] Canalis fiſtula, vel tibia, per quam urgente aere aqua vel alius liquor emittitur. A ſono, quem efficit, dictus σίφων. Plin. lib. 2. cap. 65. de aqua in ſummis jugis erumpente, Quo ſpiritu acta, & terræ pondere expreſſa, ſiphonum modo emicat. Columel. lib. 3. cap. 10. Naturali enim ſpiritu omne alimentum virentis, quaſi quædam anima, per medullam trunci, veluti per ſiphonem, quem diabeten vocant mechanici, trahitur in ſummum. Idem lib. 9. cap. 14.
Sipho, Ipſe jactus aquæ expreſſus. Juven. 6. Sat. 308. de mictione,
Effigiemque deæ longis ſiphonibus implent. [Gloſſ. Græcolat. Σιφὼν, ἡ καλάμη τῆς ἀγρίας καλάμης, Avena, Cicuta. Σιφὼν, μεθ' οὗ τὸν οἶνον ἀντλοῦσι, Ubi deeſt interpretatio. V. & Etymol. M.
Sipho, Inſtrumentum adverſus incendia comparatum, quod altiſſime in ipſa uſque ædium faſtigia aquam exprimit & ejaculatur. Subſcribit huic ſententiæ Heſychius his verbis, σίφων, ὄργανόν τι εἰς πρόσεσιν ὑδάτων ἐν τοῖς ἐμπρησμοῖς. Plin. 10. Epiſt. 42. Et alioqui nullus uſquam in publico ſipho, nulla hama, &c. Turneb. Adverſ. 19. 23. Al. Sipo.
SIPHUNCŬLUS, i. m. dimin. [σιφώνιον] Plin. 5. Epiſt. 6. ad Apollinarem, In hoc fonte crater, circa ſiphunculi plures miſcent jucundiſſimum murmur.
SIPILLUS, i, m. Novacula, ξυρόν.
SIPHO, vel SIPO, āre. obſoletum verbum, relictis compoſitis Diſſipo, Inſipo, & Obſipo: Spargere, in partes divellere. σκεδάζειν, πάσσειν. V. Feſt. in Proſapia.
SĪPONTUM, i, n. [Σιποῦς] Urbs Apuliæ juxta Garganum montem a Diomede ædificata. quæ & Sipus, & a Græcis (ob multitudinem ſepiarum quæ ibi capiuntur) Sepius, Sepiuntis, dicitur. Vulgo *Siponto*. V. Pompon. lib. 3. cap. 1. Lucan. 5. 377. Sil. 8. 636.
SIPONTĪNUS, i. m. Incola Siponti, quo nomine ſæpius laudatur Nic. Perottus, de quo V. Præfationem. [Adjective utitur Cic. 2. Agrar. 71.
SIPYA, [σιπύη] eſt apud Ariſtophanem Arca panaria. Cæl. lib. 9. cap. 16. V. Suid.
SĬPY̆LUS, i. m. [Σίπυλος] Urbs eſt, & mons Phrygiæ. Strab. lib. 1. Dicta quoque ad hæc ab Democle memoria repetit, qui ingentes quoſdam olim circa Lydiam & Ioniam uſque Troadem factos terræmotus ſcribit. A quibus & vici ſunt abſorpti, & Sipylus ſubmerſa regnante Tantalo. Idem lib. 12. Ovid. 6. Met. 149.
Phrygius Sipylus. Sen. Herc. fur. 6. De urbe V. Strabon. & Plin. 5. 29.
Flebile ſaxum Sipyli, Niobe in ſaxum converſa. Sen. OEth. 3.
SIPYLĒIUS, a, um. Adj. [Σιπυλήιος] ut, Genitrix Sipyleia, Niobe. Stat. 5. Silv. 1. 33.

S I Q

SIQUANDO, SIQUIDEM, SIQUIS, V. SI.

S I R

SIRA, æ. f. Σαῦρα, τὸ αἰδοῖον. Gloſſ. Latinogræc. At Græcolat. Σειρὰ, Ciuiſa. [Forte Cerviſia. Unde Siræum.
SIRACI, [Σιρακοί] Populi ſunt Scythici, Caucaſi radicibus ad Septentrionem proximi, quorum meminit Strab. lib. 11.
SIRÆUM, i. n. [σίραιον] inquit Paulus Ægineta, plerique appellaverunt Decoctum ficorum, quod & Defruto nomen eſt, Græciſque etiam ἕψημα dicitur. Hippocrates συκῶν vocat.
SIRBIS, Xanthus fluvius, quem in Lycia cognitum eſſe conſtat. Strab. lib. 14.
SIRBON, ōnis: ſive SIRBONIS, idis. [Σίρβων, καὶ Σιρβωνὶς] Stephan. Paleſtinæ lacus, non procul a Caſſio monte olim, CL. M. paſſ. circuitu. Plinii vero ætate in exiguæ paludis anguſtiam contractus. Herodot. Serbonitidem vocat. Plin. lib. 5. cap. 13. Strab. lib. 16.
SIREMPS, dicitur quaſi Similis res ipſa. Habetur hoc in libris Catonis. Paulus. Soſipater lib. 1. Inſtitutionum, tradit Siremps nominativo tantum caſu dici, & ablativo Ab hac ſirempſe: ſignificare autem, Similiter lex eſto. V. notas Antonii Auguſtini & Scalig. ad Feſtum in dictione Siremps. Plaut. Amph. prol. 73.
Sirempſe legem juſſit eſſe Juppiter.
SĪRĒN, ēnis. f. [Σειρὴν] Monſtrum maris, ab εἴρειν, quod connectere vel retinere ſignificat. Vel ab σειρὰ catena, eo quod libidinis vinculum Sirenes fuerint. Quidam hoc nomen a σύρω, traho deducunt, & per y ſcribunt. Malé. Παρὰ τὸ εἴρω, τὸ λέγω, inquit Etymologus Εἰρὴν, καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ Σειρήν. De Sirenibus V. Suid.
Sirenes ſecundum fabulam partim virginis formâ fuerunt, partim volucris, Acheloi fluminis & Calliopes Muſæ filiæ. Harum una voce, altera tibiis, alia lyra canebat: & primo juxta Pelorum, poſt in Caphareis inſulis habitaverunt; quæ illectos ſuo cantu in naufragia deducebant. Secundum veritatem

veritatem meretrices fuerunt, quæ tranſeuntes, quoniam eos ducebant ad egeſtatem, his fictæ ſunt inferre naufragia: has Ulyſſes contemnendo deduxit ad mortem. Hæc Serv. apud Virg. 5. Æn. 864.

Jamque adeo ſcopulos Sirenum advecta ſubibat, &c.

Voces Sirenum. Hor. 1. Epiſt. 2. 22.
Scopuli Acheloidum Sirenum. Ovid. 14. Met. 88.
Volucres Sirenes. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 190.
Sirenes, Aves in India. V. Plin. lib. 10. cap. 49.

Sirēnius, a, um. Adj. [Σειρήνειος] Ad Sirenes ſpectans. Gell. 16. 8. Tanquam apud Sirenios ſcopulos conſeneſcas.

Sirenusæ, [Σειρηνοῦσαι] Inſulæ tres ſunt Lucaniæ adjacentes ex adverſo ejus promontorii, a quo ſinus Pæſtanus initium ſumit. Strab. lib. 1. & Ptol. 3. 1.

Sires, [Σῖρες] Thraciæ populi ſupra Byzantios, auctor Stephan

Sīriăsis, is. f. [σειρίασις] Plin. dicitur, lib. 12. cap. 15. Oſſibus in caninoſimo inventis, aduſtio infantium quæ vocatur ſiriaſis, adalligatis emendatur. V. Solſtitialis morbus, in sol. [Dioſc. 4. 93. Σειριῶσι παιδίοις. Rectius σειριῶσι, ut vult Henr. Steph. q. V.

Sīris, [Σῖρις] ab Æthiopibus dicitur Nilus, antequam totus confluat. Nam (ut ait Plinius 5. 9.) non ante Nilus dicitur, quam ſe totum aquis concordibus junxit. Rufus ex Dionyſ.

Hic, qua ſecretis incidit flexibus agros, &c. Dictum Sirin autumat Stephan. & Euſtath. a Sirio, quoniam ſub ortum Canis per introitum Solis in Leonem augeatur, ut Hermolaus ſcribit. V. Dionyſ. v. 223.

Siris, ĭdis. f. [Σῖρις] a qua Siritæ, [Σιρῖται] fuit Civitas in Metaponto. Siritarum felicitatem ampliter admiratur Archilochus. Cæl. Rhodig. lib. 7. Lection. antiq. cap. 10. V. Steph. in voce, & in Μεταπόντιον.

Sirītæ, [Σιρῖται] Populi magnæ Græciæ, Siridis urbis incolæ ne ipſis quidem Sybaritis luxu cedentes. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 10. V. Steph. l. c.

Sirites, [Σειρίτης] Nomadis cujuſdam nomen fuit in Libya, primus auleticæ inventor, qui & Metroa, hoc eſt, magnæ matris ſacra primus fertur tibia ceciniſſe. Cæl. lib. 9. cap. 7.

Sīrius, i. m. [Σείριος, ἀστὴρ Gl. G. L.] Stella in ore Canis, quæ perniciosa antiquis credita eſt. Continet enim Canis, XVIII ſtellas. Stat. 1. Silv. 3. 5.

— nec calido latravit Sirius aſtro.

Ductum nomen ἀπὸ τοῦ σαίρειν, hio: quod per æſtum præcipue canes faciunt, quo tempore plerumque in rabiem convertuntur. Vel ἀπὸ τοῦ σειραίνω, quod eſt areſacio: quia tunc maxima ſiccitas eſt, amnibus ac fontibus deficientibus. Vel dicitur Sirius, a longo tractu, quoniam magnitudine ſua trium ſignorum ſpatium occupare videtur. Hæc annis omnibus, ut ait Servius, oritur circa VIII Calend. Julii. Ea quantum in ipſa eſt, peſtifera eſt: ſed pro qualitate adjacentium aut vincitur, aut majoribus utitur viribus. Hinc eſt quod, quum tempore certo oriatur, non ſemper eſt noxia. Servius enarrans illud Virg. 10. Æn. 273.

Non ſecus ac liquida ſi quando nocte cometæ
Sanguinei lugubre rubent, aut Sirius ardor.

Rapidus Sirius. Virg. 4. Georg. 425.
Tum ſteriles exurere Sirius agros. Virg. 3. Æn. 141.
Sirius, interdum Solem ſignificat, ut tradunt grammatici Græci, ac quos accendit canicula morbos, ſoli acceptos ferre debemus: & Siriaſis morbus eſt non tantum infantium, ſed etiam virorum. Turnebus. V. ſupra ſuo ordine. [Suid. Σείρ, σειρὸς, ὁ ἥλιος. καὶ Σείριος. Unde apparet, cum diphthongo Gr. ſcribendum. conf. Etymol. M. in Σειραίνω.

Sirmium, i. n. [Σίρμιον] Urbs eſt Pannoniæ inferioris, longiuſcule a Danubio flumine diſſita. Ptolem. lib. 2. cap. 16. Vulgo *Simach.*

Sirnides, [Σιρνίδες] Inſulæ aliquot ante Sammonium Cretæ promontorium jacentes. Plin. lib. 4. cap. 12. Mſſ. Syrnides.

Sirpĭces, Regula cum pluribus dentibus, quam ut plauſtrum boves trahunt, ut eruant quæ in terra ſunt. V. Varr. 4. de L. L. 31.

Sirpĭcula, æ. f. Sirpiculæ vocatæ a Sirpando, id eſt ab alligando. Sic Sirpata dolia quaſſa cum alligata dicta. Auctor Varr. 4. de L. L. 31. V. in scirpus.

Sirpo, āre, **Sirpus**, V. ibidem.

Sirrha, æ. f. [Σίῤῥα] Thraciæ oppidum eſt apud Theopompum referente Stephan. a quo gentile Sirrhæus.

Sirrhus, V. sirus.

Sirulugus, Plin. lib. 31. cap. 15. Iidem auctores nominavere Sirulugum, quod nec quale eſſet animal, nec ubi naſceretur tradiderunt.

Sīrus, [σιῤῥός, ſive σιρός] Sirrhus Suidæ, Spelunca eſt ſubterranea, manu facta, condendo adſervandoque frumento accommodata. Suid. Σιῤῥὸς, ὁ λάκκος. καὶ Σιῤῥοῖς, ὀρύγμασιν, ἐν οἷς κατατίθενται τὰ σπέρματα. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 57. Item hujus generis granaria alia quidem habent ſub terra, uti ſpeluncas, quas vocant Siros, ut in Cappadocia, ac Thracia; alii ut in Hiſpania citeriore, puteos, ut in agro Carthaginienſi & Oſſenſi. Horum ſolum paleis ſubſternunt & curant ne humor, aut aër tangere poſſit, niſi cum promitur ad uſum. Curt. 7. 4. 24. Siros vocabant barbari. Quos ita ſolerter abſcondunt, ut niſi qui defoderunt invenire non poſſint. In iis conditæ fruges erant. Plin. 18. 30 Utiliſſime tamen ſervantur in ſcrobibus, quos Siros vocant, ut in Cappadocia, & in Thracia, Hiſpania & Africa. conf. Etymol. M.

S I S

Sis, [εἴης, Εἰ θέλεις Gl. L. G.] V. in sum & si.

Sīsachthīa, [σεισάχθεια] Lex apud Lacedæmonios qua fenoribus obrutis ſuccurſum eſt. Alex. Alexand. lib. 1. Genialium dierum cap. 7. Ferunt Ægyptios & Athenienſes, cum hæc contagio mali latius ſerperet, pluribus decretis caviſſe, ne ob fenus corpora adjudicari, vel addici poſſent, neve ſuper corporibus fenerari fas foret, nec citra debitoris facultatem ſævire, quæ lex Siſachthia & Chreocopia dicta eſt: adeo, ut Lycurgus e tota Sparta fenus & uſuras exterminaſſe dicatur. Adde lib. 6. cap. 10. [Falſo Lycurgo tribuit, quod fuit Solonis proprium. V. Plut. in ejus vita p. 86. Francof. & Laertium Diogenem lib. 1. Segm. 45. ibidemque Caſaub. & Menag. De nominis ratione V. Etymol. M. Heſych. & Suid.

Sisama, **Sisamus**, V. sesama & sesamus.

Sisăpo, ōnis. m. [σισάπων] teſte Plin. lib. 3. cap. 1. Oppidum eſt Hiſpaniæ, unde & Siſaponenſis regio in Bætica, ubi optimum minium naſcebatur, eodem Plin. auctore lib. 33. cap. 7.

Sisăra, æ. f. [ἐρείκη] Frutex eſt, quem & Ericam ſive Ericen vocant. Plin. lib. 11. cap. 16.

Sisăron, ſive **Sisărum**, i. n. V. siser.

Sisarra, æ. f. [πρόβατον μεῖζον ἐνιαυτοῦ] Gloſſ. Latinogræc.

Siscia, [Σισκία] Pannoniæ ſuperioris urbs. Ptolem. lib. 2. cap. 15. hodie *Lablatum*, *Lublana.* conf. Strab. lib. 7.

Sĭser, ĕris. n. [σίσαρον] quod Siſarum appellant Græci: inter ea olera annumeratur a Dioſcoride, quorum radix tantum in uſu eſt: duorum generum eſt, ſativum & erraticum Ruellius putat eam eſſe radicem, quæ vulgo *Servilla*, vel *Cherville* vocatur, & *Chervy* Plin lib. 20. cap. 5. Siſer erraticum ſativo ſimile eſt & effectu: ſtomachum excitat, faſtidium abſtergit. Gloſſ. Latinogræc. Siſer, εἶδος σταφυλίνου. & Græcolat Σταφυλῖνος, Paſtinax, σταφυλίνου εἶδος, Siſer.

Sison, ōnis. m. [σίσων] Semen eſt exiguum in Syria naſcens Apio ſimile, nigrum, fervens & oblongum. Dioſcor. lib. 3. cap. 53.

Sispes, ĭtis. m. & **Sispita**, æ. f. pro Soſpes & Soſpita. Vetus Inſcript. apud Reineſ. p. 383. SACERDOS. IVNONIS. REGINAE. SISPITAE. LANVMVIANAE. Et paulo poſt, SACERDOTE. IOVI. SISP. i. e. Siſpiti. [Niſi potius Siſpitatori, pro Soſpitatori. V. in sospes. Siſpitem Junonem, quam vulgo Soſpitem appellant, antiqui uſurpabant, cum ea vox ex Græco videatur ſumpta, quod eſt σώζειν. Feſt. [Lego Siſpitam & Soſpitam.

Sissăra, æ. f. [σίσαρα] nuncupatur apud Hebræos, Omnis potio, quæ inebriare poteſt.

Sissio, āre. Cacare. Siſſiat, Κάθηται, ἐπὶ βρέφους. Gloſſ. Latinogræc. [An Siſſitat, frequent. a Sido, ĕre.

Sisto, ſtĭti, ſtătum, [ἵστημι, Gl. L. G. ἵσταμαι G. L.] ĕre. Facere ut aliquid ſtet.
Siſtere, Conſtituere, Exhibere.
Tramite facili vos ſiſtam. Virg. 6. Æn. 676.
Opus præſens. Ovid. 3. Met. 153.
Templum iiſdem veſtigiis ſiſteretur. Tacit. 4. Hiſt. 53. h. e. Conderetur.
Siſtere, quaſi Præſentiam corporis exhibere. Cic. 3. Att. 25. Des operam, id quod mihi affirmaſti, ut te ante Calend. Januarias, ubicunque erimus ſiſtas. Idem 10. Att. 16. extr. Te vegetum nobis in Græcia ſiſte.
Frequentius de Judicio. Cic. 3. Off. 45. Vas factus eſt alter ſiſtendi ejus: ut ſi ille non revertiſſet, moriendum eſſet ipſi. Ulpian. in l. Si ſervum. D. Si ex noxali cauſa agatur, Si ſervum in eadem cauſa ſiſtere quis promiſerit, & liber factus ſiſtatur, &c. Plaut. Curc. 1. 3. 6.

Ubi tu es, qui me libello Venerio citaviſti? ecce me
Siſto, ego tibi me, & mihi contra itidem te ut ſiſtas, ſuadeo.

Siſtere aliquem judicio. Ulpian. in l. 1. §. 1. de eo per quem, &c. Verum qui alios quoque rogaverit, ut eum detinerent, vel abducerent ne in judicio ſiſteret. Et paulo ante, Qui impedit aliquem judicio ſiſti.
In judicium ſiſti. Ulpian. D. In jus vocat. ut eant. l. ult. & D. Si quis in jus vocat. non ier. ult. Pandectæ. Florentinæ utrobique habent In judicio.
In judicio ſiſtere. Paul. D. de eo per quem factum erit, &c. l. 2. Si actoris ſervus, domino ſciente, & (quum poſſit) non prohibente, dolo fecerit, quo minus in judicio ſiſtam.
Se ſiſtere in judicio. Ulpian. D. Si quis caution. l. Non exigimus.
Siſtere ſe judicio. Cajus in l. Etſi poſt. D. Si quis caution.
Siſtere fana, cum dicerent, ſignificabatur Lectiſternia certis in fano locis componere. Paul. Feſtus vero Siſtere fana, ait, cum in urbe condenda dicitur, ſignificat Loca in oppido futurorum fanorum conſtituere, quod Antiſtius Labeo ait in commentario quinto decimo juris Pontificii, Fana ſiſtere, eſſe Lectiſternia certis locis & diis habere.
Siſtere capite, eſt Capite præbere, & in caput invergere. Plaut. Mil. 3. 2. 36.

— poſtea
Huic illecebroſo capite ſiſtebas cadum?
Non hercle tam iſtoc valide caſabunt cadi.

i. e. Quia eos capite ſiſtebam, non tam valide cadebant, quod feciſſent, cum ſit illic lubricus locus. Turneb. 2. 29. Al. Inclinabas cadum, cujus quidem caput illecebroſum erat, quod eſt, Ad potandum illiciebat. Alii aliter priora legunt & exponunt. conf. infra.
Siſtere, Retinere, reprimere, de his, quæ fluxum, motumve habent. Virg. 6. Æn. 465.

Siſte gradum, teque aſpectu ne ſubtrahe noſtro.

Alvum ſiſtere, Reprimere. Plin. lib. 20. cap. 6.
Aquam ſiſtere fluviis. Virg. 4. Æn. 489.
Profluvium genitale. Plin. lib. 7. cap. 14.
Sanguinem ſiſtit. Idem 20. 7.
Sanguinis profluvium ſiſtit herbæ pæoniæ ſemen rubrum. Plin. lib. 26. c. 12.
Siſtere ventrem. Martial. lib. 13. 116.
Siſtere ulcera. Apud Plin. lib. 20. cap. 4.
Non ſiſti poteſt. Plaut. Trin. 3. 2. 94. i. e. Retineri.
Aciem ſiſtere. V. acies.
Bellum ſiſtitur pace. Ovid. 14. Met. 803.
Fletus ſiſtere. Ovid. 14. Met. 835.
Fugam. Liv. 30. 12. pr. & Tacit. 12. Ann. 39.
Labores immenſos. Ovid. 5. Met. 490.
Lacrimas. Ovid. 6. Faſt. 154.
Legiones ferociter inſtantes. Liv. 1. 37.
Metum. Ovid. 20. Epiſt. 179.
Mentem. Sil. 10. 408.
Minas. Ovid. 1. Triſt. 2. 60.
Modum. Ovid. 15. Met. 493.
Pedem. Ovid. Rem. Amor. 80.
Querelas Ovid. 7. Met. 711.
Siſtere, Confirmare, corroborare. Plin. in Paneg. 82. Magnum hoc tuum, non erga homines modo, ſed erga tecta ipſa meritum; ſiſtere ruinas, ſolitudinem pellere, ingentia opera eodem, quo exſtructa ſint, animo, ab interitu vindicare. Virg. 6. Æn. 858.

Hic rem Romanam magno turbante tumultu
Siſtet eques.

Siſtere capite, pro In caput cadere. Plaut. Curc. 2. 3. 8.

Quin cadat, quin capite ſiſtat in via de ſemita.

Siſtere, pro Confiſtere & ſtare. Cic 5. Verr. 223. Qui Remp. ſiſtere negat poſſe, ni ad Equeſtrem ordinem judicia referantur? Al. Subſiſtere. Virg. 1. Georg. 479. — ſiſtunt amnes, terræque dehiſcunt. i. e. Stant, vel Siſtuntur, non præfluunt. Pomponius Sabinus exponit, Siſtunt, ſubaud. Suos curſus.
Siſtere ore. Plaut. Capt. 4. 2. 13.

Eminor, interminor, ne quis mihi obſtiterit obviam, &c.
Nam qui obſtiterit, ore ſiſtet. i. e. Ore terram calcabit, quemadmodum pedibus ceteri ſiſtere ſolent.

Stiti, Præteritum. Ulp. in l. 1. §. 3. D. de eo per quem factum erit, &c. Si reus dolo actoris non ſtiterit, non habebit ex hoc edicto adverſus eum actionem. Al. Steterit. V. Gell lib. 2. cap. 14.

STĂTUS, a, um. Partic. paſſ. a Siſtor. Ulpian. in l. Si ſervus. D. Si quis cautionibus. Si plurium ſervorum nomine, judicio ſiſtendi cauſa, una ſtipulatione promittatur: pœnam quidem integram committi, licet unus ſtatus non ſit, Labeo ait: quia verum ſit omnes ſtatos non eſſe. Neratius in l. Si procurator. D. eod. tit. Si procurator ita ſtipulatus, ut ſiſtat duntaxat eum quem ſtipularetur: non etiam pœnam, ſi ſtatus non eſſet, ſtipuletur: propemodum nullius momenti eſt ea ſtipulatio. Paulo poſt, Ut quantum domini litis interfuit ſiſti, tantum ex ea ſtipulatione, non ſtato reo, procuratori debeatur. Ulpian. in l. 1. D. Si ex noxali cauſa agatur.

STĂTOR, ōris. m. [κλητὴρ] Qui apud magiſtratum aſſidue eſt, quales ſunt nuntii vel tabellarii, vel apparitores, qui reos in jus vel in carcerem ducunt. Cic. 2. Fam. 17. Litteras a te mihi ſtator tuus reddidit Tharſi. Cic. 2. Fam. 19. Ut ad te ſtatores meos & lictores cum litteris mitterem.
Stator Juppiter dictus eſt Quia ſtitit, id eſt Stare fecit Romanos, in fugam a Samnitibus verſos. Cic. 2. in Catil. 12. Senatum in ædem Jovis ſtatoris vocavi. Idem Anteq. iret in exſil. 42. Juppiter ſtator, quem vere hujus imperii ſtatorem majores noſtri nominaverunt. Sic 3. de Fin. 66. Jovem quum Optimum & Maximum dicimus, quumque eundem Salutarem, Hoſpitalem, Statorem dicimus, hoc intelligi volumus ſalutem hominum in ejus eſſe tutela. Ovid. 6. Faſt. 793.
Tempus idem Stator ædis habet, quam Romulus olim
Ante Palatini condidit ora jugi. V. Liv. 1. 12.

SISTRUM, i. n. [σεῖστρον] Muſicum inſtrumentum, peculiare Ægyptiorum, quo utuntur in Iſidis ſacris, argutum & ſonorum, dum percuteretur: unde Iſiaci Siſtrati dicuntur. Ovid. 2. Amor. 13. 11.
Per tua ſiſtra precor, per Anubis ora verendi. Apul. 11. Met. p. 261. Elmenh. Æreis, & argenteis, immo vero aureis etiam ſiſtris argutum tinnitum conſtrepentes. Martial. lib. 14. 54.
Hæc quatiat tenera garrula ſiſtra manu. Perottus, Siſtrum, Æneum crepitaculum, cujus per anguſtam laminam, in modum baltei recurvatam, trajectæ mediæ paucæ regulæ criſpante brachio trigeminos ictus reddunt argutum ſonum.
Siſtrum, apud Ægyptios vicem Tubæ exhibebat. Virg. 8. Æn. 696.
— patrio vocat agmina ſiſtro. [Inde Propert. 3. 9. 43.
Romanamque tubam crepitanti pellere ſiſtro. Figuram ejus exhibet Oiſel. Tabb. 117. conf. Suid. & Voſſ. Etymol.
Ægyptia ſiſtra. Ovid. 3. Amor. 9. 34.
Multiſonum ſiſtrum. Stat. 3. Silv. 2. 103.
Ovanti ſiſtro perſonat Io. Valer. 4. Argon. 418.
Sonabile ſiſtrum crepuit. Ovid. 9. Met. 783.
Tinnula ſiſtra. Ovid. 1. de Pont. 1. 38.

SISTRĀTUS, a, um. Adj. i. e. Siſtrum geſtans, quod eſt proprium epitheton ſacerdotum Iſidis. Martial. lib. 12. 29.
Linigeri fugiunt calvi, ſiſtrataque turba.

SISYGAMBIS, [Σισυγάμβις] Mater fuit Darii, quam victo Dario Alexander, non ſolum non violavit, ſed & matrem & reginam appellavit, ſummamque adhibuit curam, ne quis captivo corpori illuderet. V. Curt. 3. 12.

SĬSYMBRION, i. n. [σισύμβριον] inter Ornamenta muliebria poſitum, Polluci lib. 5. cap. 16. Verum apud Ariſtophanem Siſymbria vocantur Folia & flores, quibus ſponſi coronantur; ut etiam annotavit, Cæl. lib. 28. cap. 24. Lect. Antiq.
Siſymbrium, i. n. [σισύμβριον] Herbæ genus quod provenit, ut Dioſcoridi placet, in incultis, hortenſi mentæ proximum, latioribus tantum foliis, & odoratioribus. Hoc nunc noſtrates officinæ, *balſamitam & mentam Romanam* vocant, quod quandam mentæ ſpeciem exprimat, & riguos tractus plerumque ſequatur. Ovid. 4. Faſt. 869.
Cumque ſua dominæ data grata ſiſymbria myrto. Gloſſ. Græcolat. Σισύμβριον, εἶδος λαχάνου, Cunila. V. in hac dict.

SĪSŸPHUS, i. m. [Σίσυφος] fuit Æoli filius, qui ob latrocinia a Theſeo fertur occiſus, & hac pœna apud inferos affici, ut grande ſaxum ſupra montem portare coactus, quum ad apicem deduxerit, continuo ad ima relaxetur. unde Ovid. 4. Met. 460.
Aut petis, aut urges rediturum, Siſyphe, ſaxum. Sic 13. Met. 26. Quod etiam reſpexit Virg 6. Æn. 616.
Saxum ingens volvunt alii, radiiſque rotarum
Diſtricti pendent.
Æolides Siſyphus. Hor. 2. Carm. 14. 20.
Siſyphus alius, Corinthiorum rex, qui Meropem, Atlantis filiam, uxorem duxerat. Ovid. 4. Faſt. 175.
Septima mortali Merope tibi, Siſyphe, nupſit.

SISYPHĬUS, a, um. Adj. [Σισύφειος] ut, Saxum Siſyphium, ſeu Lapis Siſyphius, [Σισύφειος λίθος] quem apud inferos ob latrocinia volvere Siſyphum poëtæ fabulantur. Sen. in Herc. fur. v. 751.
Cervice ſaxum grande Siſyphia ſedet.
Sanguis Siſyphius. Ovid. 13. Met. 32.
— quid ſanguine cretus
Siſyphio furtiſque & fraude ſimillimus illi
Inferis Æacidis alienæ nomina gentis. Et paulo ante,
Æacus huic pater eſt, qui jura ſilentibus illic
Reddit, ubi Æolidem ſaxum grave Siſyphon urget.

SISYPHIUM, i. n. [Σισύφειον] Locus juxta Corinthum, de quo ſic ſcribit Strabo lib. 8. Sub ipſam inde Pyrenen Siſyphium jacet, ſive ſacellum quoddam, ſive regale domicilium, albo conſtructum lapide, in quo non modica ſervantur adhuc rudera. E ſummo autem cacumine, in Aquilone Parnaſus aſpicitur & Helicon, montes excelſi, atque nivales.

SISYRA, æ. f. [Σισύρα] vocab. Græcum, quo ut Latino utebantur, ſed ita ut vulgus id corruperit in Suſurra, vide in Vulgaris. H. St. Genus eſt veſtis Barbaricæ, vel tegetis quoque. Meminit Ammian. lib. 16. cap. 5. quem locum noſter innuit. conf. Heſych. Henr. Steph. Theſ. Gr. tom. ult. Ferrar. de re Veſt. 2. 3. 9. vel Lex. Pitiſc. ut & Suid.

SISYRINCHIUM, i. n. [σισυρίγχιον] Bulbi genus, cujus imæ radices hieme creſcunt, verno autem tempore cum apparuerit viola, minuuntur ac contrahuntur, bulbo interim pingueſcente. Plin. lib. 19. cap. 6.

SĪTA, [σῖτα] aut potius, ut notavit Dioſcorides lib. 2. cap. 77. Sitanion, V. f. l. aut σιτα, pro σιτία. Cibus. A quo, Sitagogus, Navis frumentaria. Sunt etenim σιτία, Frumenta omnis generis apta cibis. Hinc Sitarchia, Præfectura annonæ, Annona militaris, militare ſtipendium, annona civilis. Budæus. conf. Suid.

SITAGE, V. SITTAGE.

SĪTĂNION, i. n. [σιτάνιον] Frumenti genus, quod quoniam tertio menſe a ſatu metitur, a Græcis τρίμηνον, a Latinis etiam Trimeſtre dicitur, toti Alpino tractui, atque adeo omnibus regionibus, notiſſimum, certiſſimumque agricolis famis levamen, quoties aut nives altiores, aut aquæ affluentiores, maturam tempeſtivamque ſationem prohibuerunt. Hinc Sitanius panis. V. Dioſcor. lib. 2. cap. 77. [Revera Adj. eſt, ſubauditurque in m. πυρὸς, in n. ἄλευρον. V. ſeq. dict.

SITANIUS, a, um. Adj. [σιτάνιος] Sitanius panis dicitur ex novo frumento intra trimeſtre a tempore meſſis factus. Græci enim σῖτον, frumentum dicunt, νέον, novum. Hinc σιτάνιος, quaſi σῖτος νέος. Plin. lib. 22. cap. 25. Sitanius, hoc eſt e trimeſtri, incuſſa in facie, aut deſquamata cum melle aptiſſime curat. conf. 18. 7.

SITARCHIA, [σιταρχία] eſt in frumentum & alia cibaria præpoſitura. Situs enim σίτως Cereris ara fuit. σιτὼ enim vocabant, a cibariis videlicet: eſt enim σῖτος frumentum. Lilius Syntag. 14. Hiſtor. Deorum. Apul. 2. Mileſ. p. 119. Elmenh. Hac enim ſitarchia navigium Veneris indiget ſola, ut in nocte pervigili, & oleo lucerna, & vino calix abundet. Voſſ. in Etym. legit Sitarcia, σιταρκία, i. e. Annonæ ſufficientia.

SITARCHUS, [σιτάρχος] Annonæ, vel Commeatus præfectus, a Græco, σῖτον, ſive σῖτος, quorum illud cibum, hoc frumentum ſignificat, & ἀρχὴ, quod præfecturam denotat.

SITELLA, V. SITULA.

SĪTHŌNIA, æ. f. [Σιθωνία] Regio litoralis Macedoniæ, verſus Thermopontum, teſte Herodoto lib. 7. 122. in qua mons eſt Sithon nivoſus. Latini ſec. corrip. Virg. 10. Ecl. 66.
Sithoniaſque nives hiemis ſubeamus aquoſæ. Hoc etiam nomine dicta fuit Thracia, ut inquit Gellius lib. 10. unde ſpirat Aquilo, quoniam ad Septentrionem expoſita. [Niſi falſa loci notatio.

SITHŎNIS, ĭdis. f. [Σιθωνὶς] patronym. pro poſſeſſivo. Ovid. 2. Epiſt. 6.
Nec vehit Actæas Sithonis unda rates.

SITHŎNIUS, a, um. Adj [Σιθώνιος] ut,
Agri Sithonii. Ovid. 13. Met. 571.
Aquilo Sithonius. Ovid. 11. Epiſt. 13.
Matres Sithoniæ. Sen. Herc. OEth. 15.
Nives, V. SITHONIA.
Nurus Sithoniæ. Ovid 6. Met. 588.

SITIA, [Σιτία] Hiſpaniæ Bæticæ oppidum in conventu Tarraconenſi. Plin. lib. 3. cap. 1.

SITICINES: ut Liticines a Lituo, ut Tubicines a Tuba, ita Siticines, qui apud funeratos, & ſepultos, hoc eſt, Jam ſitos, canere ſoliti erant, honoris cauſa, cantus lamentabiles. Hoc in libris conlectaneis Attei Capitonis invenitur, & Cato id vocabulum indubitanter appoſuit. Hæc Nonius 1. 268. V. Gell. lib. 20. cap. 2.

SITIOGAGUS, Flumen eſt, quo Paſſargadas ſeptimo die navigatur. Oritur, per quam fluit in Carmania. Plin. lib. 6. cap. 23.

SĬTIS, is. f. [δίψα, Gl. G. L.] Bibendi appetitus, transferturque ad cujuſvis rei cupiditatem. Plin. lib. 11. cap. 34. Æque eſt mira ſanguinis & hirudinum generi, in paluſtri aqua, ſitis.
Anhela ſitis, Quæ homines reddit anhelantes. Lucret. lib. 4. 873.
Avida. V. AVIDUS.
Inſedabilis. V. INSEDATUS.
Importuna. Hor. 1. Epiſt. 18. 23.
Moroſa ſitis, i. e. Difficilis. Martial. lib. 14. 105.
Rabida. Sen. OEth. 8.
Abluitur ſitis de corpore, Reſtinguitur. Lucret. 4. 873.
Accendere ſitim. V. ACCENDO.
Ardere ſiti. Claud. 1. in Ruff. 104.
Avertere ſitim fluvio. Sil. lib. 8. 574.
Colligere ſitim. Ovid. 5. Met. 446.
Compeſcere ſitim multa unda. Ovid. 4. Met. 103.
Conſumi ſiti. V. CONSUMO.
Defendere ſitim fonte. Sil. lib. 7. 170.
Depellere ſitim potione. Cic. 1. de Finib. 37. Quum cibo potioneque fames ſitiſque depulſa eſt.
Deponere ſitim in unda. Ovid. 4. Met. 98.
Enectus ſiti Tantalus. Cic. 1. Tuſc. 10.
Exceſſit ſitim potio. Celſ. lib. 1. c. 2. h. e. Major largiorque quam pro ſiti fuit.
Excutere ſitim undis. Sen. OEth. 8.
Explere ſitim. Ovid. 3. Triſt. 11. 57. Cic. de Senect. 26. Græcas litteras ſenex didici, quas quidem ſic avide arripui, quaſi diuturnam ſitim explere cupiens.
Exſtincta eſt ſitis bibendo. Ovid. 7. Met. 569.
Exurit miſeros ſitis. Lucret. lib. 3. 930.
Finit ſitim copia lymphæ. Hor. 2. Epiſt. 2. 146.
Flagrat ſiti incenſum cor. Sen. Thyeſt. 1.
Levare ſitim de fonte. Ovid. 15. Met. 322.
Pellere ſitim. Hor. 2. Carm. 2. 14.
Pulſa ſitis fluvio. Stat. 5. Theb. 1.
Quærere ſitim. Cic. 5. Philipp. 19. Ipſe interea, &c. de me in Tiburtino Scipionis declamitavit, ſitim quærens: hæc enim ei cauſa eſſe ſolet declamandi.
Relevare ſitim. Ovid. 6. Met. 354.
Reſtinguere ſitim rivo. Virg. 5. Ecl. 47.
Sedare ſitim flumine. Lucret. lib. 2. 662. Ovid. 3. Met. 415.
Dumque ſitim ſedare cupit, ſitis altera crevit.
Siſtere & Alere ſitim, contraria. Ovid 3. de Pont. 1. 17.
Nec tibi ſunt fontes, laticis niſi pæne marini:
Qui potus dubium eſt, ſiſtat alatne ſitim.
Sorbet ora ſitis. Stat. 3. Theb. 329.
Torret miſeros ſitis arida. Lucret. lib. 3. 930.
Vincere ſitim. Sen. OEth. 5.
Urit guttur arida ſitis. Ovid. 11. Met. 130.
Adduxere ſitim tempora, Æſtum ſiticuloſum. Hor. 4. Carm. 12. 13.
Findit ſiti arva Canis æſtifer. Virg. 2. Georg. 353.

Torret arenti siti arva Canis. Tibull. lib. 1. 4. 42.
Usserat herbas sitis. Ovid. 4. Fast. 299.
Deserta siti regio, Inaquosa. Virg. 4. Æn. 42.
Sitis, Ingens cupiditas cujuscunque rei dicitur, per translationem. Plaut. (suppos.) Cupio te amplecti, neque aliter sitim jam diu conceptam sedare possum. Cic. in Parad. 1. Neque enim unquam expletur, nec satiatur cupiditatis sitis.
Argenti sitis. Hor. 1. Epist. 18. 23.
Famæ sitis. Juven. 10. Sat. 140.
Scelerata sitis prædæ. Claud. 1. in Ruff. 220.
Facere alicui sitim audiendi. Quintil. lib. 6. cap. 3.

SITĪCŬLA, æ. f. Dimin. [διψάς] Gloss. Latinogræc.

SITICULŌSUS, a, um. Adj. [διψαλέος Gl. G. L.] Plin. lib. 23. cap. 6. Melimela, & reliqua dulcia, stomachum & ventrem solvunt, siticulosa, æstuosa, sed nervos non lædunt.
Siticulosa loca, Inaquosa & arida. Columel. de Arbor. cap. 16. Sed si aspera & siticulosa loca arboribus obserenda erunt. Idem lib. 3. cap. 11. Id autem solum, vel uliginosum est, vel salsum, vel amarum: & vel siticulosum & peraridum, &c.
Appulia siticulosa. Hor. Epod. 3. 16.

SITIO, īvi, īre. [διψῶ Gl. L. G. & G. L.] Cic. in Pison. 61. Ipse cum hominibus quindecim, male vestitis, ad portam Cœlimontanam sitiens pervenerim.
Ipsi fontes jam sitiunt. Cic. 3. Q. frat. 1.
Gemmant vites, sitiunt agri. Cic. in Orat. 81. Et, Sitire segetes. Quintil. lib. 6. cap. 6.
Herba sitit. Virg. 7. Ecl. 57.
Aret ager: vitio moriens sitit aëris herba. Idem 4. Georg. 402.
Tellus tota sitit. Ovid. 4. Fast. 940.
Sitire, per translationem, pro Vehementer cupere. Cic. 3. Q. frat. 4. Nec sitio honores, nec desidero gloriam. Idem 5. Philipp. 20. Sanguinem nostrum sitiebat: suum in illa gladiatoria pugna multum profuderat.
Sitiri, Passivum. Plin. lib. 17. cap. 2. Humor ex his, non universus ingurgitans, diluensque, sed quomodo sititur distillans.
Aquæ sitiuntur. Ovid. 1. Fast. 216.

SITIENS, entis. Partic. ut,
Voluptates sitiens. Cic. 5. Tusc. 16. Quoque affluentius voluptates undique hauriat, eo gravius, ardentiusque sitientem, nonne recte miserrimum dixeris!
Annus sitiens, Æstuosus. Plin. lib. 13. cap. 4.
Hortus sitiens. Ovid. 1. de Pont. 8. 60.
Loci sitientes. Plin. lib. 12. cap. 28.
Aures sitientes, Translate. Cic. 2. Att. 14. Proinde ita fac venias ad sitientes aures.
Famæ sitiens, Percupidus, Adjective. Sil. lib. 3. 578.
Sermonis sitiens. Claud Cons. Mall. Theod. 251.
Virtutis sitiens. Cic. pro Planc. 13. Deinde sitientem me virtutis tuæ deseruisti, ac dereliquisti.
Sitientia Africæ. [τὰ διψάδη] Plin. lib. 10. cap. 73. Orygem perpetuo sitientia Africæ generant, & natura loci potu carentem, & mirabili modo ad remedia sitientium.
Sitientia, sine adjuncto. Plin. lib. 25. cap. 11. Nascitur in sitientibus.

SITIENTER, Adv. [διψαλέως] Ardenter. Cic. 4. Tusc. 37. Nec sitienter quid expetens.

SITĬBUNDUS, a, um. Adj. [διψαλέος] Vehementer sitiens. Plaut. Aul. suppos. 29.
Et sitibundi in medio Oceani gurgite.

SITĪTOR, ōris. m. Translate. Apul. 1. Met. pr. Sititor novitatis.

SITLÆ, [σίτλαι] Aurium muliebrium ornamentum apud Dores, teste Polluce lib. 5. cap. 16. [Sed Siglas, Σίγλας ex MSS. & Hesych. reponunt certatim docti. V. Henr. Steph. Thes. Gr. & not. Jung. cons. in hac voce.

SĪTŎCŌMIA, [σιτοκομία] ἀπὸ τοῦ σίτου, quod frumentum significat, & κομέω, Curo. Est autem σῖτος annua pensitatio, ad alimentum viduarum, pupillorum & militum, quæ a Curatoribus bonorum, vel Sitarchis, vel a viris uxoribus repudiatis debetur. Hinc opinor Sitocomiæ verbum eductum, quod in solis Civilis juris voluminibus legimus, pro σιτοδοσία, id est præbitione frumenti: aut, ut ait Ulpianus, pro Sitonia l. ij. pr. De vacation. muner. lib. 50. tit. 5. Alciatus in libris posterioribus Cod. Sitocomiam nomen magistratus esse dicit, ejus scilicet Qui frumenta & annonam curabat.

SĪTŌNIA, æ. f. [σιτωνία] Venditio frumenti. ab Ulpiano Rei frumentariæ cura, in l. 2. Sextumdecimum ætatis. De Vacatione & excusat. muner. lib. 50. P. tit. 5. meo judicio, appellatur. Sextumdecimum (inquit) ætatis annum agentem ad munus Sitoniæ vocari non oportet. Idem Ulpianus in l. ij. de Administrat. rer. ad civit. per. lib. 50. P. tit. 8. de hujusmodi munere copiose differit: eum si placet legito, Antonianus. [Suid. Σιτώνης, ὁ φροντιστὴς τοῦ δημοσίου σίτου. Estque proinde Annonæ præfectus, & Σιτωνία ejusdem Præfectura. V. Cang. Gloss. Med. Gr. in Σιτωνικόν.

SĪTOSTASIUS, i. m. [σιτοστάσιος] dicitur in Cod. Justin Qui vendendo frumento præest, certamque stationem seu locum ad illud officium exercendum tenet. Honorius Imp. In æstimatione frumenti, quod ad civitatem Alexandrinam convehitur, quicquid decreto elogii in Sitostasii munere Eminentia tua disposuit, imperiali auctoritate roboramus. Ex l. j. De frumento Alexandrino lib. 11. Cod. tit. 27. Quo in loco studiose se torquet Alciatus cum Pyrrho. Al. Quicquid de Crithologia & Zygostasii. V. ZYGOSTASIUM.

SITTA, æ. f. [Σίττα] Urbs, ut Suid.

SITTACE, vel SITACE, es. f. [Σιτάκη] Urbs Persica. Steph. ex Hecatæo. Unde

SITTACĒNE, [Σιττακηνὴ] Regio Asiæ, Medis ad meridiem proxima, alio nomine Arbelitis dicta. Sittacene autem appellata a Sittace urbe regionis totius capite. Plin. lib. 6. cap. 26. & 27.

SITTYBUS, V. SYLLIBUS.

SĬTŬLA, æ. f. [κάδος Gl. L. G. & G. L.] Cista, qua populi suffragia in creandis magistratibus legibusque ferendis colligebantur. Plaut. Cas. 2. 6. 7. Sortiar illa in situla. Idem Cas. 2. 4. 17.
Et situlam huc tecum afferto cum aqua, & sortes. al. Sitellam.
Situla etiam Vas ad hauriendam aquam accommodum, quod aquam sitiat. Plaut. Amph. 2. 2. 39. — si situlam cepero, &c.
Ni ego illi puteo, si occepso, animam omnem intertraxero.

SITŬLUS, i. m. [κάδος Gl. G. L.] Idem. Situli pendentes ærei congiales. Vitruv. 10. 9.
Situlus aquarius. Cato de R. R. cap. 10. & 11.

SITELLA, æ. f. dimin. [καδίον Gl. G. L.] Plaut. Cas. 2. 5. 34.
Conjiciam sortes in sitellam, & sortiar. Cic. pro Corn. Balb. 1. Neque majus est legere codicem quum intercedatur, quam sitellam ipsam cum ipso intercessore deferre. Liv. 25. 3. Sitella allata est.

SITELLUM, i. n. [καδίον] Gloss. Græcolat.

SĪTUS, a, um. [κείμενος Gl. L. G.] Plaut. Capt. 3. 4. 4. Mihi res omnis in incerto sita est. [Forte a Sino Partic. ut vult Voss. q. V. & in SINO.
Situs, pro Conditus. Tacit. 3. Ann. 38. Urbemque Philippopolim a Macedone Philippo sitam. Idem 3. Hist. 72. Iisdem rursus vestigiis situm est.
Ara sita Druso, pro Posita, sive constituta Druso. Tacit. 2. Ann. 7.
Situs in. Liv. 30. 24. Ea sinum ab alto claudit, in quo sita Carthago est.
Siti (inquit Cicero lib. 2. de Legib. 57.) dicuntur ii, qui conditi sunt, nec tamen eorum ante sepulcrum est, quam facta justa & corpus incensum est. Liv. 26. 25. Hic siti sunt Acarnanes, qui adversus vim atque injuriam Ætolorum pro patria pugnantes, mortem occubuerunt. [Idem 1. 2. extr. Æneæ etiam ultimum operum mortalium fuit. Situs est, quemcunque eum dici jus fasque est, super Numicium flumen. Sic passim in Inscriptt. vett. & apud poetas. in epitaphiis.
In te spes omnis, Hegio, nobis sita est. Ter. Adel. 3. 4. 9. [i. e. Relicta.
Situm est in te. Cic. 1. de Finib. 57. Est autem situm in nobis, ut & adversa quasi perpetua oblivione obruamus, & secunda jucunde ac suaviter meminerimus. Ter. And. 1. 5. 41. Haud verear, si in te sit solo situm.
Situm in potestate. Cic. 4. Acad. 7. Aut ei sensus adimendus est, aut ea, quæ in nostra potestate sita, reddenda assensio.
Sita potestas hujus rei in te. Cic. pro Muren. 83. Quanquam hujusce rei potestas omnis in vobis sita est, Judices, totam Remp. vos in hac causa tenetis, vos gubernatis.

SĪTUS, ûs. m. [θέσις Gl. L. G. & G. L.] Positus, sive positio. Virg. 1. Georg. 72.
Et segnem patiere situ durescere campum. i. e. Sicut stat. Colum. lib. 2. pr. Longo ævi situ, longique jam temporis exercitatione fatigatam & effetam humum consenuisse.
Membrorum situs. Cic. 1. Tusc. 45.
Regalis situs pyramidum. Hor. 3. Carm. 30. 2.
Aquilonius situs. V. AQUILO.
Cæruleo tenebrosa situ tellus. Valer. Flacc. lib. 3. 400.
Situs [τοποθεσία Gl. L. G. & G. L.] Loci positio. Quæ & Natura, seu Qualitas loci dicitur. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 55. Situm castrorum cognoscere. Ibid. lib. 3. cap. 12. Erant ejusmodi fere situs oppidorum. Cic. 6. Verr. 3. Nam ipsa Messana, quæ situ, mœnibus, portuque ornata sit, ab his rebus, quibus iste delectatur, sane vacua atque nuda est. [An, Quum situ?
Terrarum situs dicere. Hor. 2. Epist. 1. 252.
Situs [εὐρώς] est etiam, ut ait Servius in lib. 6. Æn. 462. Lanugo ex humore procreata, quæ fit in locis sole carentibus. Donatus, Situs est corruptio ex humore & diuturnitate contracta, qua deteriores fiunt species uno loco & prolixo tempore constitutæ. Valla lib. 6. Situs sordes illa & illuvies, qualis nascitur inter opaca domus, quæ diu non repurgatur. Plin. lib. 21. cap. 6. Pessimum crocum, quod situm redolet. Plin. in Paneg. cap. 50. Datur intueri pulcherrimas ædes, deterso situ, auctas, ac vigentes.
Situs [αὐχμός] est etiam in vultu, capite, totoque corpore & habitu, præsertim inopum, qualem Lucanus describit lib. 6. 516.
Fœda situ macies. Virg. 7. Æn. 440.
Sed te victa situ, verique effeta senectus. i. e. Senio & nihil agendo corrupta. Ex Valla lib. 6.
Situs in vetustate sentit celerrime malobathrum. Plin. lib. 12. cap. 26.
Situs, in vitibus. Columel. lib. 4. cap. 24. Jam vero muscus, qui more compedis crura vitium devincta comprimit, situque & veterno macerat, ferro distringendus & eradendus est.
Loca senta situ, Squalida. Virg. 6. Æn. 462.
Araneosus situs. Catul. ad Thallum, 23. 3.
Immundus situs. Ovid. 1. Amor. 12. 30.
Iners situs, Ignava desidia. Ovid. 1. de Pont. 6. 8.
Informis situs & deserta vetustas. Hor. 2. Epist. 2. 117.
Turpi situ canescunt tecta. Ovid. 1. Amor. 8. 52.
Corrumpi situ. Plaut. Truc. 5. 29.
Depellere situm curis. Stat. 5. Silv. 3. 34.
Detergere situm ferro. Sil. lib. 7. 534.
Ducere situm. Quintil. lib. 1. cap. 2. Excitanda mens & attollenda semper est, quæ in hujusmodi secretis, aut languescit, & quendam, velut in opaco, situm ducit, aut contra tumescit inani persuasione.
Exesi situ ligones. Claud. 2. in 1. Cons Stil. 195.
Horrent situ campi. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 37.
Obductus cano situ color. V. OBDUCO.
Obrutum situ vetustatis. V. OBRUO.
Obsitus situ. Paterculus lib. 2. cap. 126. Sepultæ, ac situ obsitæ, justitia, æquitas, industria, civitati redditæ.
Pati situm indignum. Stat. 3. Theb. 100.
Pigro situ perit forma. Ovid. 2. Am. 3. 14 [Hic & in seq. est Neglectus, incuria.
Rigido situ relicta cessat terra. Ovid. 3. Trist. 10. 70.
Squalent fœdo situ sceptra Claud. 1. de Rapt. Proserp. 81.

SITUĀTUS, a, um. Adj. Florus lib. 2. cap. 18. Numantia edito in tumulo apud flumen Durium situata. al. Sita. [Variant codd. Forte Statuta. Ut *Urbem, quam statuo.* De v. *Situari.* V. Cellar. Cur. post. p. 367.

S I V

SIVE, V. SI.

S M

S. M. Sacrum manibus, Sibi monumentum, Signata moneta, Solvit (vel Suo) merito. S. M. A. G. S. Sacrum memori animo gratis solvit. S. M. D. Sacrum matri Deûm, Sibi monumentum dedit. S. M. M. Sacrum Magnæ matri. S. M. P. E. Sibi monumentum publice elegit. S M. P. I. Sibi monumentum poni jussit. S. N. Socii, vel Sui nominis. S. N. S. Q. Si negat sacramento quæsito.

S M A

Smaragdus, i. f. ſec. com. [σμάραγδ@ Gl.G.L.] Gemma, qua oculorum acies recreatur, eaque nihil viridius. Plin. lib. 37. cap. 5. Smaragdos verò tanto libentius, quoniam nihil omnino viridius comparatum illis viret. Præterea ſoli gemmarum contuitu oculos implent, nec ſatiant, &c. Martial. lib. 5. 11.

Sardonychas, ſmaragdos, adamantas, iaſpidas, uno
Portat in articulo.

Claris ſmaragdis lucens ſolium. Ovid. 2. Met. 24.
Grandes viridi cum luce ſmaragdi. Lucret. lib. 4. 1119.
Graves ſmaragdi. Claud. de Nupt. Hon. 88.
Virides ſmaragdi. Ovid. 2. Amor. 6. 21. Scribitur & Zmaragdus.

Smaragdinus, a, um. Adj. [σμαράγδινος] Quod factum eſt ex ſmaragdo, vel ejus coloris. Apic. 3. 1. Olus ſmaragdinum.

Smaragdites, æ. m. [σμαραγδίτης] Genus marmoris ſmaragdum referens colore.
Item Mons juxta Chalcedonem, in quo legebantur ſmaragdi. Plin. lib. 37. cap. 5.

Smaris, ĭdis. f. [σμαρὶς] Piſcis exigui genus, mari peculiare, quod Theodorus ex Ariſtotele Cerrum vertit. Plin. lib. 22. cap. 2. Mulieribus copiam facit Glauciſcus e jure ſumptus, & Smarides cum ptiſana ſumptæ, vel cum fœniculo decoctæ.

S M E

Smegma, ătis. n. [σμῆγμα] dicitur Omne illud quod purgat, a σμήχω, purgo, abſtergo. Plin. lib. 22. cap. 25. Si vero cæleſti aqua diſcoquantur, ſuccus ille ſmegma fit, quo fovere gangrænas utiliſſimum.
Smegma, Deterſorium medicamentum. Plin. lib. 24. cap. 7. Item maſtiche lentiſci replicandis palpebris, & ad extendendam cutem in facie, & ſmegmata adhibetur. [Gloſſ. Græcolat. Σμῆγμα, Lomentum; Σμηγματοπώλης, Lomentarius; Σμήκτης, Pumicator; Σμήχω, Lomento. conf. Suid.

Smegmăticus, a, um. Adj. [σμηγματικὸς] Plin. lib. 31. cap. 7. Sudorem ciet, alvum ſolvit in vino & aqua, acopicis & ſmegmaticis utilis. h. e. Medicamentis quæ laſſitudinem tollunt, & deterſoriis.

Smecticus, a, um. Adj. [σμηκτικὸς] dicitur Quod habet vim abſtergendi & purgandi. Unde Smectica vis, quæ & Smegmatica. Plin. lib. 30. cap. 4. Omnium quidem cochlearum cinis ſpiſſat, calfacit ſmectica vi.

Smerdis, [Σμέρδις Suid.] Cambyſæ Perſarum regis frater, quem cum Cambyſes per ſomnium vidiſſet regio throno inſidentem, metuens ne regnum occuparet, occidi juſſit.
Fuit & Oropaſtes Magus, qui poſt Cambyſæ mortem, Smerdim fratrem ſe illius eſſe adſimulavit eoque aſtu in regni ſucceſſionem irrepſit. Regnavitque aliquot menſes, donec fraude per Phædimam Oſtanis filiam detecta, conſpiratione ſeptem optimatium eſt interfectus. Herodotus lib. 2. & Juſtin. lib. 1. cap. 9.

S M I

Smīlax, ăcis. f. [σμίλαξ] Arbor. Plin. lib. 16. cap. 10. Similis etiamnum his aſpectu eſt taxus minus virens, gracilîſque & triſtis ac dura, nullo ſucco, ex omnibus ſola baccifera. Et paulo poſt, Hanc Seſtius ſmilacem a Græcis vocari dixit, &c. Vetus codex habet Milacem. Dioſcor. lib. 4. cap. 83. Smilax a Græcis, Taxus a Latinis appellatur, &c. conf. MILAX. [Gloſſ. Latinogr. Taxus, Σμίλαξ, ῥοδοδάφνη.
Smilax, [σμίλαξ] Genus herbæ denſis geniculatæ caulibus, ſpinoſæ, fruticoſæ ramis, folio hederaceo, flore candido, olente lilium, infauſtæ omnibus ſacris atque coronis. Plin. lib. 24. cap. 10. Smilax quoque qui & Nicophoros cognominatur, ſimilitudinem hederæ habet, tenuioribus foliis. Coronam ex eo factam impari foliorum numero, ajunt capitis doloribus mederi. Quidam duo genera ſmilacis dixere. Alterum, &c. Hactenus Plinius, Smilacum autem multa genera. Eſt enim hortenſis, quæ noſtris phaſeolis rubentibus a Ruellio comparatur. Eſt & ſmilax, quæ Græcis λεῖα, Latinis Lævis, & alia quæ Smilax aſpera dicitur, de qua Plin. loco ſuperiori.

Smīlax, ăcis. f. [Σμίλαξ] Puella, quæ amore Croci juvenis tabeſcens, mutata fertur in herbam ſui nominis, quæ ſimilis eſt hederæ. Ovid. 4. Met. 283.

Et Crocon in parvos verſum cum Smilace flores.

Smilion, i. n. [σμιλίον] unde Smilion collyrium apud Celſum lib. 6. cap. 6. ubi ejus docet compoſitionem. Et paulo poſt, At ſi craſſæ cicatrices ſunt, extenuat vel ſmilion, vel canopite collyrium. Smilii meminit & Galenus lib. 3. cap. 2. De compoſitione pharmacorum ſecundum locos. Videtur autem ſic appellatum, quod inſtar ſcalpelli ſeu aciculæ abſceſſum rumpat. Sic enim ibi ait Galenus: Aut ſane per acre pharmacum abſceſſum rumpere, quale eſt Smilium appellatum. [Gloſſ. Græcolat. Σμίλα, Scalprum, Σμιλίον, ſcalpellum.

Smintheus, [Σμινθεὺς] Nomen eſt, quo Apollo vocitatus eſt: cujus duplicem originem refert Homeri interpres. Primam hanc, fuiſſe in Chryſe oppido Myſiæ, Crinim ſacerdotem Appollinis: cui deus iratus, immiſit in agros illius mures, qui fructus illius vaſtabant. A quo exoratus deus, quum rurſum placatus peſtem hanc tollere vellet, ad Ordem paſtorem illius venit: a quo hoſpitio acceptus, pollicituſque mali remedium, mures ſagittis omnes interfecit: eoque facto juſſit paſtorem Crinidi indicare, ipſum Apollinem humana ſpecie apud ſe divertiſſe, & ab eo mures occiſos: quod audiens Crinis, templum deo conſtruxit, vocavitque Apollinis Sminthei, quod ejus linguæ dialecto mures σμίνθαι, vocantur. Altera talis eſt, Quum Cretenſes aliquando coloniam deducturi eſſent, ab Apolline reſponſum acceperunt, ut ibi urbem conderent, ubi eis terra geniti obſtitiſſent. Venientibus igitur ad Helleſpontum, noctu mures clypeorum lora arroſerunt: itaque mane, quum id factum viderent, memores oraculi, urbem poſuerunt, eamque Sminthias appellaverunt.
Intonſus Smintheus. Ovid. 12. Met. 585.

Sminthium, ſive **Sminthrum**, Apollinis delubrum, [Σμινθεῖον] id circa urbem Chryſam, quæ fuit in confinio Troadis & Æolidis, erat. Strab. lib. 13.

S M U

Smurna, ut in Pandectis Piſanis legitur, alioqui Smyrna, ea eſt quam vulgus *Myrrham* appellat. Marcianus libro ſingulari de Delatoribus. relatum in l. Interdum, nec videndus eſt. §. Species. De Publicanis & vectigal. lib. 38. P. tit. 4. Dioſc. 1. 77. Lucret. 2. 502. [Gloſſ. Græcolat. Σμύρνα, Murra.

S M Y

Smyrna, Græcis Myrrha eſt. V. ſuo ordine & præc. SMURNA. conf. infra SMYRRHIZA.

Smyrna, æ. f. Poema Cinnæ vatis inſcriptum fuit, novem perpetuis elaboratum annis. De Cinnæ poemate Catullus ſcribit, Carm. 94.

Smyrna mei Cinnæ, nonam poſt denique meſſem,
Quam cœpta eſt, nonamque edita poſt hiemem.

Videtur tamen poema obſcurum fuiſſe, unde Martialis ſcripſit, 10. 22.

Judice te melior Cinna Marone fuit.

Ego crediderim argumentum ejus fuiſſe de nefandis & inceſtis amoribus Myrrhæ, quæ deperiit patrem ſuum Cinyram. Eam ego conjecturam facio ex verſu uno poematis illius, quem profert Priſcianus,

At ſcelus inceſto Cinyræ creſcebat in alvo.

Nam quæ Myrrha, eadem Smyrna dicitur. Hæc Turneb. 17. 17. V. MYRRHA.

Smyrna, æ. f. [Σμύρνα] urbs Ioniæ in Aſia, de qua Strabo lib. 14. Quum Lydi Smyrnam evertiſſent, circiter annos quadringentos in vici modum manſit habitata: poſtmodum Antigonus eam ſuſcitavit, deinde Lyſimachus, & nunc omnium pulcherrima eſt. Ejus pars in monte ſita eſt, pars maxima in campo præter portum, & gymnaſium, & matronarum locum. Viæ ſunt in rectum pro viribus diſtinctæ, & lapidibus inſtratæ, porticus magnæ, quadratæ, plenæ & altæ. Habet etiam bibliothecam & Homereum & porticum quadratam cum Homeri templo & ſtatua. Nam & hi maxime hunc poetam ſibi vendicant, unde & nummus quidem æneus apud eos, Homerus vocatur. Urbis mœnia Melas amnis præterfluit: ad ceteram ſtructuram etiam portum clauſum habet. Hactenus Strabo lib. 14.

Smyrnæus, a, um. Adj. [Σμυρναῖ@] ut
Plectra Smyrnæa, Homerica. Sil. lib. 8. 595.
Smyrnæi vatis honores; i. e. Homeri. Lucan. 9. 984.

Smyrnion, [σμύρνιον] Herba eſt ex Dauci generibus, myrrhæ odorem referens, unde & nomen accepit, Vulgus *Leviſticum* appellat. Plin. lib. 12. cap. 15. Theophraſtus lib. 6. cap. 3. Dioſcorid. lib. 3. cap. 79. Smyrnion, quod in Cilicia Petroſelinum vocant, plurimum in Amano monte gignitur. Caulem habet Apii, & ſtolones multos, folia latiora, ſubpinguia, ad terram infracta, robuſta, &c. [Gloſſ. Græcolat. Σμυρνίον, λάχανον, Oleaſtrum.

Smyrrhiza, æ. f. quam alii Myrrham, alii Myrrhidem vocant, ſimillima eſt cicutæ, caule foliiſque & flore minor tantum & exilior, cibo non inſuavis. Plin. lib. 24. cap. 16. Hard. putat Smyrrhizuſa legendum.

Smyrus, i. m. [σμύρ@] Piſcis, quem Plinius commemorat lib. 32. cap. 11. V. Rondeletium.

Smyræna, æ. f. [σμύραινα] genus piſcis, teſte Suida. [Idem arbitror, terminatione f. quod ſuperius, ut in aliis multis uſu venit. Latinis autem Muræna. q. V. f. l. Onomaſt. vet. Murena, Σμύραινα.

S O

S. O. Suis omnibus. SOCR. P. B. M. Socrui poſuit bene merenti. SOD. Sodali. SOL. Solidis. SOL INV. Soli invicto. SOL. L. M. Solvit libens merito. SOL. PVB. S. P. D. D. D. Soli publico ſibi poſuit dato decreto decurionum.

S O A

Soana, n. pl. [Σόανα] apud Ptolemæum lib. 11. dicta ſunt Oſtia fluvii cujuſdam in Taprobane inſula.

Soandus, Locus eſt in Cappadocia. Strabo lib. 14.

Sŏanes, [Σόανες] Scythiæ populi ſunt. Strabo lib. 11. Soanes veneno ad ſpicula mirifice utuntur, quod eos etiam, qui non venenatis ſagittis ſaucii ſunt, odore offendit.

S O B

Sobolatæ, eſt Sabæorum civitas ad Mare rubrum, includens ſuis muris templa ſexaginta. Plin. lib. 6. cap. 28.

Sŏbŏles, is. f. [ἐπιγονὴ, γονὴ, Gl. L. G & G. L. γενεὰ L. G.] Succeſſio, aut rectius Propago dicitur; a Sub & Oleſcendo, id eſt creſcendo, ut Grammatici putant, dicta; unde nonnulli malunt ſcribere Suboles. V. Voſſii Etymol. Et eo modo Livius 29. 3. Juventutem ſuboleſcentem dixit.
Suboles eſſe antiquam & veram ſcripturam contendit Lambinus apud Ciceronem. Vide Feſtum. H. St. V. omnino Voſſium. Suboles & in utroque Gloſſ ſcribitur.
Amor utrique ſobolis æqualis. Plin. lib. 10. cap. 34.
Propagatio & ſoboles. Cic. 1. Off. 54. Sequuntur connubia & affinitates, ex quibus & jam plures propinqui: quæ propagatio & ſoboles origo eſt Rerumpub.
Nova ſoboles. Stat. 3. Silv. 1. 177.
Cara deûm ſoboles. Virg. 4. Ecl. 49.
Suſcepta ſoboles. Virg. 4. Æn. 327.
Denſior ſoboles. Virg. 3. Georg. 308.
Robur & ſoboles militum interiit. Cic. 10. Fam. 33.
Soboles in plurali. Cic. 3. de Legib. 7. Cenſores, populi ævitates, ſoboles, familias, pecuniaſque cenſento.
De apibus Columel. lib. 9. cap. 14. Ne novæ ſoboles diffugiant.
Soboles vitium e radicibus caudicum ſuper terram fuſas revellentem. Gell. lib. 19. cap. 12. Gallice, *les ſourgeons, les jettons, ou rejettons.* [Et hæc eſt propria vocis ſignificatio.

Sobolesco, ĕre. V. in dict. præced. & SUBOLESCO.

Soblices, V. sublicæ.

Sobrīnus, i. m. pr. comm. [ἀνεψιὸς Gl. G. L. ἀνεψιαδοῦς L. G.] Sobrini, duarum pluriumve sororum filii, quasi Sororini dicuntur. Justinian. lib. 3. Instit. tit. 6. de grad. cogn. Item sobrini, sobrinæ, id est qui quæve ex fratribus vel sororibus, patruelibus vel consobrinis, vel amitinis progenerantur. Ter. And. 4. 5. 6.

Quem video? estne hic Crito, sobrinus Chrysidis? Ubi Donatus, Sobrini, sunt consobrinorum filii: nam sic dicit Menander. Verum, ut alii putant, de sororibus nati: ut sint sobrini, quasi Sororini. Cic. 1. Off. 54. Sequuntur fratrum conjunctiones, post consobrinorum sobrinorumque, qui cum una domo jam capi non possunt, in alias domos, tanquam in colonias, exeunt. [Altero proin post Consobrinos gradu Sobrini.

Sobrinus, est Patris mei consobrini filius, & matris consobrinæ filius. Paulus. Festus, Sobrinus est, ut ait Gallus Ælius, Patris mei consobrini filius, & matris meæ consobrinæ filius. Femina iisdem de causis appellat fratrem & fratrem patruelem, & consobrinum propius sobrino & sobrina. Iidem gradus in sobrina quoque sunt.

Sobrinus, pro quocunque Cognato. Ter. Phorm. 2. 3. 37.

Eho tu, sobrinum tuum non noras? Hunc superius paulo, Cognatum vocaverat.

Sobrīna, æ. f. [ἀνεψιὰ] Plaut. Pœn. 5. 2. 198. Mihi sobrina tua mater fuit.

Sobrinitas, ātis. f. [ἀνεψιότης] Gloss. Græcolat.

Sōbrius, a, um. Adj. [νηφάλαιος, Gl. L. G. & G. L. νηφάλιος G. L. νήφων, L. G.] Qui in cibo ac potu temperans est, quasi Sine ebrietate.

Sobrius, Qui non est actu ebrius. Cic. 4. Acad. 52. Ne vinolenti quidem, quæ faciunt, eadem approbatione faciunt, qua sobrii. Hic Sobrium opposuit Vinolento. Idem in Orat. 99. Furere apud sanos, & quasi inter sobrios bacchari vinolentus videtur.

Sobrius, Sanæ mentis. Ter. And. 4. 5. 39. Tu pol, homo, non es sobrius.

Cor sobrium. Plaut. Trucul. 4. 4. 2.

Mens sobria. Claud. 1. in Eutrop. 229.

Nox sobria. Propert. lib. 3. 17. 11.

Opera sobria. Plaut. Perf. 4. 5. 2.

Edepol dedisti, virgo, operam laudabilem,
Probam, & sapientem, & sobriam.

Paupertas sobria. Claud. 4. Conf. Hon. 411.

Pocula sobria. Tibul. lib. 1. 6. 28.

Rura sobria, In quibus vinum non nascitur. Stat. 4. Silv. 2. 37.

Terræ sobriæ, In quibus vineta succidi jusserat Domitianus, ut est auctor Sueton. in Domit. cap. 7. Stat. 4. Silv. 3. 12.

Verba non sobria. Martial. lib. 1. 84. in Procillum.

Sobrius, Vicus Romæ. Paulus ex Festo, Sobrium vicum Romæ dictum putant, vel quod in eo taberna nulla fuerit, vel quod in eo Mercurio, lacte, non vino supplicabatur.

Sobrie, Adv. [σωφρόνως Gl. G. L.] Temperanter. Cic. 1. Off. 106. Intelligemus quam sit turpe diffluere luxuria, & delicate ac molliter vivere, quamque honestum, parce, continenter, severe, sobrie.

Sobrie, Prudenter. Plaut. Pseud. 4. 1. 29. Idem Milit. 3. 1. 217. Hæc præcepta sobrie ut cures face.

Sobrie & frugaliter accurare rem aliquam. Plaut. Perf. 4. 1. 1.

Sobriĕtas, ātis. f. [νηφαλεότης Gl. G. L.] Senec. Tranq. Anim. cap. ult. Tristis sobrietas removenda paulisper.

Sobriōsus, a, um. Adj. Idem quod Sobrius. Cyprian.

Sobriefactus, a, um. Adj. ex Partic. Apul. 8. Met. p. 205. Elmenh. Sobriefactus sermone.

Sobrio, āre. [νήφω] Gloss. Græcolat.

S O C

Soccatus, **Soccifer**. V. infra seq. dict.

Soccus, i. m. [κρηπὶς Gl. G. L.] pl. Socci, [ἐμβαδίδες Gl. L. G.] Genus calceamenti, a Sacco deductum, ad cujus similitudinem erat factum, ita quod ligatum supra pedem, plicas multas per totum effundebat. [Nugæ. V. Voss. Etym.

Soccis utebantur viri, quemadmodum etiam mulieres. Plaut. Bacch. 2. 3. 98.

Sed divesne est illic Theotinus? G. etiam rogas,
Qui soccis habeat auro suppactum solum? Idem Cistel. 4.2.29.
Sed is hac, aut hac: socci video vestigium
In pulvere. Ter. Heaut. 1. 1. 72.
Assido: accurrunt servi, soccos detrahunt. Cic. pro Rabir. Post. 27. Consularis homo soccos habuit & pallium. Idem 3. de Orat. 125. Sed annulum, quem haberet; pallium, quo amictus; soccos, quibus indutus esset, se sua manu confecisse.

Luteus soccus. Senec. Hippol. 3.

Muliebris. Sueton. de Calig. cap. 52.

Adimere soccos. V. adimo.

Calceare soccis. V. Calceo, in calx.

Soccis utebantur & Comœdi, ut Tragœdi Cothurnis. Hor. de Arte Poet. 80.

Hunc socci cepere pedem. Plin. lib. 7. cap. 30. Magnum & Menandro in comico socco testimonium regum Ægypti & Macedoniæ contigit. Quintil. lib. 10. cap. 2. Hor. de Arte Poet. 90.

Indignatur item privatis, ac prope socco
Dignis carminibus narrari cœna Thyestæ. Idem 2. Epist. 1.174.
Quam non adstricto percurrat pulpita socco.

Risus socci & Luctus cothurni, contraria. Claud. in Eutrop. 1. 299.

Soccŭlus, i. m. dimin. [ἐμβαδίδιον] Sueton. in Vitell. cap. 2. Pro maximo munere a Messalina petiit, ut sibi pedes præberet excalceandos: detractumque socculum dextrum, inter togam tunicasque gestavit assidue. Plin. lib. 9. cap. 35.

Soccātus, a, um. Adj. Senec. lib. 2. de Benef. cap. 12. Parum fœde furioseque superbus fuerat qui de capite viri Consularis soccatus audiebat, &c.

Soccĭfer, ĕra, ĕrum. Adj. Sidon. Carm. 9. 215. Soccifer Menander.

Sŏcer, ĕri. m. [πενθερὸς Gl. L. G. & G. L. ἑκυρὸς G. L.] Uxoris meæ pater. Cic. 1. Off. 129. Nostro quidem more cum parentibus puberes filii, cum soceris generi non lavantur. Sic 2. Tusc. Absocer, is, §. 1. Rer. amotar. V. suo ordine.

Gener & socer. Ovid. 7. Met. 144.

— non hospes ab hospite tutus,
Nec socer a genero.

Magnus socer. V. magnus.

Socĕrus, i. m. Idem. Plaut. Men. 5. 5. 54.

Abiit socerus, abiit medicus, nunc solus sum, pro Juppiter!

Socĕra, æ. f. Inscriptio apud Gruter. p. 546. n. 5. PATRI. PIENTISSIMO. ET. SOCERAE. TENACISSIMAE.

Socrus, ûs. f. pr. comm. [πενθερὰ Gl. G. L.] Uxoris mater, aut mariti. Nam & ad generum, & ad nurum refertur. Cic. pro Cluent. 188. Nubit genero socrus, nullis auspicibus, nullis auctoribus, funestis ominibus omnium.

Arida socrus. Claud. 1. in Eutrop. 269.

Magna socrus. V. magnus.

Socrus & mascul. genere veteres dici posse voluerunt. [πενθερὸς Gl. L. G. & G. L. θεῖος L. G.] Nævius Pellic. Desine socri tuo, fratri, patri meo. Non. 3. 198. [V. Priscian. lib. 6. fol. 59. b. Aldi.

Socruālis, e. Adj. Sidon. 7. Epist. 2. Socrualis munificentia.

Sochis, [Σῶχις] Ægypti rex, qui numini solis apud Heliopolin obeliscos quatuor, quadraginta octo cubitorum longitudine, dedicavit. Plin. lib. 36. cap. 8.

Socia, **Socialis**, **Socienus**, **Societas**, **Socio**. V. socius.

Sŏcius, i. m. [κοινωνὸς Gl. G. L. κοινωνὸς ἐμπορίας L. G. ἑταῖρος G. L.] Socii dicuntur, Qui pari consilio & auctoritate rem aliquam simul aggrediuntur.

Ad malam rem socius, & ad salutem. Plaut. Asin. 2. 2.22. Idem Cistell. 4. 2. 78. Sociam te mihi opto ad meam salutem. h. e. Volo ut me adjuves.

In negotio aliquo socius. Ter. Heaut. 3. 1. 9.

Item ut filium meum amico atque æquali suo
Video inservire, & socium esse in negotiis.

Consiliorum socius & particeps consiliarius. Plaut. Mil. 4. 2. 22. Cic. 11. Att. 12. Et eo minùs quod hujus consilii jam ne socium quidem habeo quenquam.

Culpæ socius. Cic. 11. Att. 14. Ita præter Lælium, neminem habeo culpæ socium.

Doloris & periculorum socius. Plin. lib. 35. cap. 11. Cic. 13. Fam. 71. T. Agusius & comes meus fuit illo miserrimo tempore, & omnium itinerum, navigationum, laborum, periculorum meorum socius.

Hereditatis socius, apud Plinium in Paneg. cap. 38.

Operum socii. Hor. 2. Epist. 1. 142.

Regni socii. Lucan. lib. 1. 92.

Addere se socium alicui. Virg. 2. Æn. 339.

Adhibere aliquem socium sibi. Virg. 8. Æn. 56.

Adjungere sibi socium. V. adjungo.

Amissa sociorum pars. Ovid. 14. Met. 242.

Asciscere sibi socios. V. ascisco.

Adscribere se socium. Cic. 14. Att. 19.

Capere aliquem socium consiliis. Virg. 5. Æn. 712.

Habere socium. Cic. 1. Fam. 9.

Inferre se socium. Virg. 4. Æn. 142.

Profiteri se socium. Cic. 3. Famil.

Recusare socium. Senec. Agamem. 7.

Socii etiam, Qui in re seria & laboriosa, aliquorum pares sunt. Unde Socii Pop. Rom. dicebantur, ita cum his fœdere conjuncti, ut pacis ac belli participes essent. Plin. in Paneg. cap. 60. Bellorum istud sociis, olim periculorum consortibus, parce tamen tribuebatur.

Socius, κύριος, cui se quis in negotio conjunxit. Cic. pro Rosc. Com. 16.

Socii putandi sunt, quos inter res communicata est. Cic. 5. Verr. 50.

Socii, Publicani ejusdem societatis. Nam publicanorum erant societates, quæ publica vectigalia redimebant, conducebantque a Censoribus, ut sæpe apud Ciceronem leges, ut in Brut. 85. Quum in silva Scantia (al. Sila) facta cædes esset, notique homines interfecti: insimulareturque familia, partim etiam liberti societatis ejus, quæ pecuarias de P. Cornelio, L. Mummio Censoribus redemisset: decrevisse senatum, ut de ea re cognoscerent & statuerent consules: causam pro publicanis accurate eleganterque dixisse Lælium. Paulo post, Tum Lælium, quum eum socii domum reduxissent, egissentque gratias, &c. Paulo post, Itaque multis querelis, multaque miseratione adhibita, socios, omnibus approbantibus, illa die quæstione liberatos esse.

Socii, Fœderati, Societate & amicitia pop. Ro. juncti, etiam sine fœdere.

Conditione socii. Cic. 3. Verr. 81. Porro autem populi Ro. conditione sociis, fortuna servis, voluntate supplicibus.

Socii Latini, dicebant veteres conjuncte, cum tamen & de Sociis, id est Italis extra Latium, & de Latinis intelligerent: sicuti Æquum bonum, copula omissa, pro Æquum & bonum, sic Socii Latini nominis, pro Socii, & qui erant Latini nominis. Nam Latini, cum ipsi quoque socii essent, proprio tamen nomine a reliquis Italis distinguebantur, & proprio etiam jure fruebantur, unde, jus Latii, & jus Italicum, diverse posita. Erat igitur Socii nomen generale, sicuti & Fœderati. Tam enim socii fœderatique Latini, quam reliqui Itali. Liv. lib. 41. (cap. 12.) Moverunt senatum, inquit, legationes sociûm nominis Latini. Summa querelarum erat: Cives suos, Romæ censos, plerosque Romam commigrasse: quod si permitteretur, perpaucis lustris futurum, ut deserta oppida, deserti agri, nullum militem dare possent. Dixit Sociûm nominis Latini, pro, Sociorum, & Nominis Latini. Quod idem Livius ibidem ostendit: subjungit enim: Lex sociis, ac nominis Latini, qui stirpem ex sese domi relinquerent, dabat, ut cives Romani fierent: ea lege male utendo, alii sociis, alii populo R. injuriam faciebant. Nam & ne stirpem domi relinquerent, liberos suos, quibusquibus Romanis in eam conditionem, ut manu mitterentur, mancipio dabant, libertinique cives essent: & quibus stirps deesset, quam relinquerent, cives Romani fiebant. Hic duo sunt animadvertenda: primum, de quibus dixerat, Sociûm nominis Latini, de iisdem intulisse, Sociis ac Nominis Latini: deinde, cum in eo, Sociis ac Nominis Latini, distinxisset ac separasset Socios a Latinis, uno tamen postea nomine simul omnes comprehendisse, cum dixerit, Alii sociis, alii populo R. injuriam faciebant. Apparet, quanquam Latini ac reliqui Itali non eodem jure essent, æque tamen omnes societate junctos fuisse populo R. Est etiam eadem de re, versibus aliquot interjectis, ejusdem generis exem-

 plum.

plum. (cap. 13.) Legem, inquit de ſociis C. Claudius tulit S.C. & edixit; qui ſocii ac nominis Latini ipſi majoreſve eorum, M. Claudio T. Quinctio cenſoribus, poſtque ea apud ſocios nominis Latini cenſi eſſent, ut omnes in ſuam quiſque civitatem ante cal. Novemb. redirent. Et lib. 42. cum de iiſdem loqueretur, (cap. 10. pr.) L. Poſtumius, inquit, Conſul pro concione edixerat: Qui ſociûm Latini nominis ex edicto C. Claudii Conſulis redire in civitates ſuas debuiſſent, ne quis eorum Romæ, ſed omnes in ſuis civitatibus cenſerentur. Sexcenta ſunt hujuſmodi tum apud hunc, tum apud alios: quæ legendo, ſi quis voluerit, obſervet. Ex obſervationibus P. Manut.
Jugales ſocii. Sil. lib. 16. 401. de Equis dixit.
Navalès ſocii. Liv. 21. 50. i. e. Remiges. V. in NAVIS.
SOCIA, æ. f. [ἑταίρη] Ovid. 10. Met. 268.
Appellatque tori ſociam.
Thalami ſocia. Senec. Hippol. 8.
Addere ſe ſociam alicui. Virg. 6. Ecl. 20.
Aſſumere ſociam. Plaut. Stich. 1. 2. 44. conf. ſeq. dict.
SOCIUS, a, um. Adj. [κοινωνὸς Gl. L. G. & G. L.] ut, Acies ſociæ. V. ACIES.
Agmina ſocia. Virg. 2. Æn. 371.
Arma ſocia ferebat auxilio. Sil. lib. 7. 635.
Civitas flagitiorum & rapinarum ſocia. Cic. 4. Verr. 13. Te, omnium Siculorum patronum, una Mamertina civitas, ſocia furtorum ac flagitiorum tuorum, publice laudat. [Niſi eſt Subſt.
Claſſis ſocia. Ovid. 13. Met. 352.
Honor ſocius. Ovid. 13. Met. 949.
Linguæ ſociæ commercia. Ovid. 5. Triſt. 10. 35.
Nox ſocia, Quæ alicujus facinoris perpetrationem juvat. Cic. 2. Philipp. 45. Quum tamen tu, nocte ſocia, hortante libidine, cogente mercede, per tegulas demitterere. Aliter uſus eſt Statius 3. Silv. 5. 1.
Quid mihi mæſta die, ſociis quid noctibus uxor
Anxia, &c. i. e. Quas ſimul tranſigimus. [In Cic. loco eſt Subſt.
Sanguis ſocius. Ovid. 2. Amor. 14. 32.
Sermo ſocius. Ovid. 2. de Arte Am. 143.
Noſtri ſocia ſanguinis ſoboles. Cic. 2. Tuſc. 23.
Titanum ſoboles, ſocia noſtri ſanguinis. Ex poeta.
Urbe ſocia frui. Virg. 3. Æn. 352.
SOCIĔTAS, ātis. f. [κοινωνία, ἑταιρεία Gl. G. L.] quaſi Participatio, quæ fit dum ſocium ad aliquod negotium gerendum nobis adjungimus. Cic. pro Roſc. Com. extr. Quum præſertim ex tua oratione, quodcunque tibi peteres, huic peteres: quodcunque tibi exigeres, id in ſocietatem recideret. Idem 5. Verr. 134. Primum eam, quum poſita eſſet apud eas ſocietates, unde erat attributa, binis centeſimis feneratus eſt. V. poſt.
Societas rei alicujus cum altero, ut Criminis. Cic. 1. Verr. 30. Video enim permulta eſſe crimina, quorum tibi ſocietas cum Verre ejuſmodi eſt, ut ea in accuſando attingere non audeas,
Captioſa ſocietas. V. Captio, in CAPIO.
Interior & propior ſocietas. V. INTRA.
Infida regni ſocietas. Liv. 1. 14.
Accedere ſocietatem alicujus. V. ACCEDO.
Accipere ſocietatem. Cic. 12. Fam. 28. pr. V. ACCIPIO.
Adjungere aliquem in ſocietatem. V. ADJUNGO.
Aſſumere in ſocietatem. Juſtin. 10. 1. 5.
Auctus ſocietate. Tacit. 4. Hiſt. 66.
Coire ſocietatem. V. COEO.
Coire ſocietatem ſalutis & periculi cum aliquo. Cic. pro Rabir. perd. reo 21. An cum Mario, Scauro, Catulo, Metello, Scævola, cum bonis denique omnibus, coire, non modo ſalutis, verum etiam periculi ſocietatem?
Cum eo voluntariam ſocietatem coibas, qui te in hereditaria ſocietate fraudarat. Cic. pro Quint. 79.
Coitur ſocietas. Cic. pro Roſc. Amer. 87.
Colere ſocietatem fide. Cic. pro Quint. 29. Etenim ſi veritate amicitia, fide ſocietas, pietate propinquitas colitur, &c.
Componere ſocietatem. V. COMPONO.
Conferre ſe in ſocietatem. V. CONFERO.
Confirmare ſocietatem. Cic. 2. Philip. 89.
Conflare ſocietatem. V. CONFLO.
Conjunctus ſocietate. Cic. 1. Acad. 21. Hominem eſſe cenſebant quaſi partem quandam civitatis & univerſi generis humani, eumque eſſe conjunctum hominibus humana quadam ſocietate.
Convocare ad vitæ ſocietatem. V. CONVOCO.
Copulare ſocietatem cum deo. V. COPULO.
Devincire ſocietatem. Cic. 1. Off. 22. Tum artibus, tum opera, tum facultatibus, devincire hominum inter homines ſocietatem.
Dirimere ſocietatem. Cic. pro Domo ad Pontif. 28. Hanc noſtram conjunctionem, hanc conſpirationem in Repub. bene gerenda, hanc jucundiſſimam vitæ atque officiorum omnium ſocietatem, certi homines fictis ſermonibus & falſis criminibus diremerunt.
Facere ſocietatem cum aliquo. Cic. pro Quint. 12. Qui ſocietatem cum Sex. Nævio fecerit.
Gerere ſocietatem magna fide. Cic. pro Quint. 12. Qua in re diligens erat, quaſi ii, qui magna fide ſocietatem gererent, &c.
Habere ſocietatem. Cic. de Fato 3.
Implicare ſe ſocietate omnium. V. IMPLICO.
Ingeneravit Natura ſocietatem utriſque. V. INGENERO.
Inire ſocietatem alicujus rei cum aliquo. Cic. 13. Philipp. 36. Parumque videtur, omnium facinorum ſibi cum Dolabella ſocietatem initam confiteri?
Jungere ſocietatem alicui. V. JUNGO.
Jungi ſocietate alicui regi. V. JUNGO.
Labefactare ſocietatem. Cic. 5. Fam. 2.
Manet ſocietas. V. MANEO.
Paciſci ſocietatem. Aſcon. Pedian.
Pangere ſocietatem. V. PANGO.
Perſtare in ſocietate. V. PERSTO.
Renovare ſocietatem. Cic. 12. Fam. 28. pr.
Renuntiare ſocietatem alicui, pro Diremptam ſignificare. Liv. 38. 21.
Sejungere ſe a ſocietate. Cic. 10. Fam. 6.
Servare ſocietatem. Cic. 1. Off. 17.
Societas eſt. Cic. pro Quint. 14. Quum annos jam plures ſocietas eſſet, & quum ſæpe ſuſpectus Quintio Nævius eſſet, &c.
Venire in ſocietatem. Cic. 9. Fam. 14.
SOCIOFRAUDUS, i. m. Qui ſocium fallit. Plaut. Pſeud. 1. 3. 128.
—furcifer. B. factum optime.
C. Sociofraude. B. ſunt mea hæc iſta.
P. Parricida B. perge tu.
SOCIĀLIS, e. Adj. [συμμαχικὸς] Quod eſt ſociorum, vel Societatis: ut, Res ſocialis. Senec. de Benefic. lib. 5. cap. 11. Beneficium dare, ſocialis res eſt: aliquem conciliat, aliquem obligat. Sibi dare non eſt ſocialis res: neminem conciliat, neminem obligat. [Hic ab effectu.
Amor ſocialis: ab effectu, quod ſocios reddat. Ovid. 7. Met. 800. [Immo Conjugalis intelligitur.
Anni ſociales, Conjugii. Ovid. 2. Triſt. 161.
Carmina ſocialia, Nuptialia. Ovid. 12. Epiſt. 139.
Jura ſocialia lecti. Ovid. 3. Amor. 11. 45.
Sacra ſocialia, Nuptiæ. Ovid. 21. Epiſt. 155.
Torus ſocialis. Ovid. 2. Faſt. 729.
Cœtus ſocialis, Sociorum exercitus. Liv. 7. 25.
Equitatus ſocialis. Liv. 26. 5.
Exercitus ſocialis. Liv. 3.
Fœdus ſociale. Liv. 34. 56.
Judicium ſociale, Ad ſocios pertinens. Cic. 4. Verr. 13. Primum ſi ita eſſet, tamen vos in quæſtione de pecuniis repetundis, quæ ſociorum cauſa conſtituta eſt, lege judicioque ſociali, ſociorum querimonias audire oporteret.
SOCIALĬTAS, ātis. f. [τὸ συμμαχικὸν] Plin. in Paneg. 49. Non remiſſionibus tuis eadem frequentia, eademque illa ſocialitas intereſſet?
SOCIALĬTER, Adv. [συμμαχικῶς] Hor. de Arte Poet. 258.
—non ut de ſede ſecunda
Cederet, aut quarta ſocialiter.
SOCIENNUS, i. m. Idem quod Socius, antique. Plaut. Aul. 4. 4. 32.
Ibo hinc intro, atque illi ſocienno tuo jam interſtringam gulam.
SOCIO, [κοινοποιῶ Gl. G. L.] āre. quaſi Socium ſocio apponere, adjungere, conjungere. Columel. lib. 3. cap. 3. At ſi quis cum ſcientia ſociaverit diligentiam. Liv. 39. 13. Eos eſſe, qui aut conjurare, aut ſociari facinoribus, aut ſtuprum pati noluerint. Cic. pro Flacc. 21. Quid ſi teſtium ſtudium cum accuſatore ſociatum eſt? Sil. lib. 1. 76.
Et ſe participem caſus ſociarat in omnes.
Aliquem ſociare urbe & domo. Virg. 1. Æn. 605.
Cubilia ſociare cum aliquo. Ovid. 10. Met. 635.
Curas ſociare. Valer. 5. Argon. 280.
At Juno, & ſummi virgo Jovis intima ſecum
Conſilia, & varias ſociabant pectore curas.
Dextras ſociare, & fœdere jungi. Sil. lib. 11. 149.
Gaudia ſociare cum aliquo. Tibul. lib. 3. 3. 7.
Juvencos ſociare impoſito aratro. Stat. 1. Theb. 131.
Se cui vinclo ſociare jugali. Virg 4. Æn. 16.
Vires ſociarunt juncto aggere. i. e. Caſtris junctis. Sil. lib. 17. 110.
SOCIANS, antis. Partic. ut,
Carmina ſocians nervis. Ovid. 11. Met. 5.
SOCIANDUS, a, um. aliud Partic. [κοινοποιητέος] ut, Verba ſocianda chordis. Hor. 4. Carm. 9. 4.
SOCIATUS, a, um. Partic. [κοινὸν Gl. L. G.] Conjunctus, Copulatus. ut, Fœdere lecti ſociata mihi. Ovid. in Ibin, 15.
Corpus ſociatum. Ovid. 2. Amor. 8. 5.
Labor ſociatus. Ovid. 8. Met. 546.
Vitem ſociatam palmite ulmus amat. Stat. 5. Silv. 1. 48.
SOCIĀBĬLIS, e. Adj. Quod facile ſociatur alteri. Plin. lib. 19. cap. 42. Eadem & curribus, maxime ſociabilis glutino, in tantum ut findatur ante quam ſolida eſt. De abiete.
Sociabilis conſortio, pro Sociali. Liv. 40. 8. Meliora quoque exempla parte altera poſui, ſociabilem conſortionem inter binos Lacedæmoniorum reges, ſalutarem per multa ſæcula ipſis patriæque.
SOCIATIO, ōnis. f. Mart. Capel. 2. Rata inter eos ſociatio copulam nuptialem conſtrinxit. conf. Novat. de Trinit. 19.
SOCIĀTRIX, īcis. f. Valer. 5. Argon. 499.
Sed me nuda fides, ſanctique potentia juſti
Huc tulit, ac medii ſociatrix gratia Phryxi.
SŌCORS, ordis, qui & SĒCORS dicitur apud Feſtum, [ἀκάρδιος, ἄνους, ἄφρων, ῥᾴθυμος Gl. L. G.] Qui nihil ſe ad probitatem exercet, & qui tardus vel negligens eſt in conſulendo, meditando, proſpiciendove quid opus ſit facto: quaſi Sine corde & ignavus. Ter. Adel. 4. 5. 61.
Nolim ceterarum rerum te ſocordem eodem modo. In quem locum ſic Donatus: *Segnitia* eſt ad agendum, *ſocordia* ad conſiderandum. Cic. 1. de Nat. Deor. 5. Ut excitaret homines non ſocordes ad veri inveſtigandi cupiditatem. Idem de Clar. Orat. 239. Nam ejus æqualem M. Glabrionem bene inſtitutum avi Scævolæ diligentia, ſocors ipſius natura, negligenſque tardaverat. Columel. lib. 1. in Præfat. Itaque iſtam vitam ſocordem perſequitur valetudo.
Futuri ſocors. Tacit. 3. Hiſt. 31.
SOCORDIA, ſive SECORDIA, æ. f. apud Feſtum, [μωρία, ἡ ἀδρανία, Gl. L. G.] Ignavia. Ter. And. 1. 3. 1.
Enimvero, Dave, nihil loci eſt ſegnitiæ neque ſocordiæ. Plaut. Pœn. 1. 2. 104. Nimia nos ſocordia hodie tenuit. Liv. 22. 14. Sed Pœnus, advena ab extremis orbis terrarum terminis, noſtra cunctatione & ſocordia jam huc progreſſus.
Induſtria, Socordiæ opponitur. Tacit. 2. Ann. 38.
Socordia cæca ac ſopita. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Per ſocordiam. Liv. 7. 35. Cum hoſte res eſt, qui heſterno die delendi omnis exercitus fortuna per ſocordiam uſus non ſit,
Abjicere ſocordiam. V. ABJICIO.
Accedere ad majorem ſocordiam. V. ACCEDO.
Compellere ſocordiam. V. COMPELLO.
Intendere ſocordiam. Tacit. 2. Ann. 38. Langueſcet alioqui induſtria, intendetur ſocordia. h. e. Augebitur.
Socordia, Ἀφόδευμα ὑός, Gloſſ. Latinogræc. [Quod Stercus ſuillum denotat, Eſt enim, ut in Gloſſ. Græcolat. ἀφοδεύω, Caco.
SOCORDĬTER, Socordius, Socordiſſime. [ῥαθύμως] Liv. 1. 22. Ab Albanis ſocordius res acta.

Sŏcrătes, is. m. [Σωκράτης] Philosophus Athenienfis, unus omnium fapientiffimus judicatus. Pater Socratis fuit Sophronifcus lapidarius, mater Phænareta obftetrix. Qui in paupertate beatiffimus, amicis olim audientibus, Emiffem, inquit, pallium fi nummos haberem. Neminem popofcit, omnes admonuit, a quo acciperet ambiguus fuit. Hic auditor fuit Anaxagoræ & Damonis, poftea ad Archelaum Phyficum fe contulit. Sed animadvertens, naturalis fpeculationis fructum nullum effe, invenit primus Ethicen, id eft moralem philofophiam, ad quam tranfiens fertur dixiffe, Quæ fupra nos, nihil ad nos. Auctor eft Xenophon Socratem nunquam de natura rerum, neque de fublimioribus rebus difputaffe, quum ea fint fupra captum hominum. Quod ipfe præter ceteros fuo tempore mortales, & vita caftiffimus, & moribus patientiffimus fuerit, exempla utriufque rei conftant. V. Gell. 2. 1. Caftitatis illud ab Æliano memoratur, quod Zopyrus Phyfiognomus dixiffe fertur, Socratem ex Phyfiognomia omnium libidinofiffimum effe: civibus autem tanquam falfa locutum eum ridentibus, Socrates minime mentitum dixit, fed naturæ vim fe animi virtute attuliffe. Cic. tamen de Fat. 10. non lafcivum, fed bardum ac mente ftupidum & obtufum dixiffe ait. Nihil unquam fcripfiffe conftat, fed ejus differtationes a Xenophonte & a Platone commemorantur. Dæmonem fe habere fatebatur, qui ei futura prædiceret. Accufatus poftremo ab Athenienfibus, quod de diis male fentiret, ac in carcere caufam dicere juffus, neglexit, & Lyfiæ orationem elegantiffimam refpuit, ut fcribit Cic. lib. 1. de Orat. 231. qui pluribus perfequitur hiftoriam de morte Socratis, eodem lib. 1. de Orat. 90. Hic æquabilitatem in omni vita fervavit, ut idem femper vultus, eademque frons, five profperis, five adverfis rebus exftiterit ufque ad extremum. V. Plin. lib. 7. c. 19.

Ex Socratis variis & in omnem partem diffufis difputationibus, plures fluxêre difcipuli. Et quum alius aliud apprehenderet, profeminatæ funt quafi familiæ diffentientes inter fe, quum tamen omnes fe philofophos, Socraticos & dici vellent & effe arbitrarentur. Primum ab ipfo Socrate Plato, a Platone Ariftoteles & Xenocrates. Deinde ab Antifthene, qui patientiam & duritiam in Socratico fermone maxime adamarat, Cynica: ab Ariftippo, quem maxime voluptariæ difputationes delectarunt, Cyrenaica philofophia manaverunt. Quintil. lib. 1. cap. 10. Quid de philofophis loquor, quorum fons ipfe Socrates jam fenex inftitui lyra non erubefcebat?

Clarus fcientia Socrates. V. clarus.

De Græcis dulcis & facetus Socrates. Cic. 1. Off. 108.

Socrates alter Pictor, inter cujus opera, Piger, qui appellatur ὄκνος, fpartum torquens quod afellus arrodit. Auctor Plin. lib. 35. cap. 11. Paufanias autem dicit hunc a Polygnoto pictum. V. ocnus.

Alius Socrates Conftantinopolitanus, qui hiftoriam ecclefiafticam, a tempore Apoftolorum ufque ad Chryfoftomum fcripfit, quo tempore fuiffe par eft, unus ex his qui in Tripartita connectitur hiftoria. V. Voffius de Hiftor. Gr. p. 328.

Socrătĭcus, a, um. Adj. [Σωκρατικός] ut,

Chartæ Socraticæ. Hor. in Arte Poet. 310.

Domus Socratica, Secta, familia. Hor. 1. Carm. 29. 14.

Opus Socraticum. Ovid. in Ibin. 496.

Sermones Socratici. Hor. 3. Carm. 21. 9.

Socrus, V. socer.

Sŏcus, [Σῶκος] Vir Trojanus Hippafi filius, generofus animo & corporis dignitate. Hic tefte Homero Iliad. λ. v. 425. feq. magno animo Ulyffem vulneravit: fed ab eo deinde ipfe interfectus eft.

S O D

Sŏdālis, is. c. [ἑταῖρος Gl. G. L.] dicitur in rebus levioribus: & fere in conviviis dicuntur Sodales, quafi Simul edales: vel, ut quibufdam placet, quia una fedeant, & fint fimul in menfa. Plaut. Merc. 5. 2. 4.

Domi erat, quod quæritabam, fex fodales repperi,
Vitam, amicitiam, civitatem, lætitiam, ludum, jocum.

Cic. 4. Acad. 118. At hoc Anaximandro, populari & fodali fuo, non perfuafit. Quintil. in Gladiat. Et tempeftiva convivia & pervigiles jocos, advocata fodalium turba, folutus atque affluens agerem.

Sodales quidam dictos putant, quod una federent, effentque, alii quod ex fuo dapibus vefci foliti fint, alii quod inter fe invicem fuaderent quod utile effet. Feftus.

Cari fodales. Hor. 1. Carm. 36. 5.

Dilecti fodales. Ovid. 4. Trift. 5. 1.

Fidus fodalis. Ovid. 1. de Arte Am. 741.

Ingrati fodales. Juven. 11. Sat. 190.

Jucundus fodalis. Ovid. 1. de Pont. 8. 25.

Primus meorum fodalium. Hor. 2. Carm 7. 5.

Se alicui fodalem facere. Martial. lib. 12. 34.

Nulli te facias nimis fodalem.

In fodalibus illis es. V. in.

In morbo fodalis. Cic. 3. Verr. 91. Nam ille quoque fodalis iftius erat in hoc morbo & cupiditate. i. e. Eodem animi vitio tenebatur.

Turba fodalis. Adjective. Ovid. Rem. Amor. 586.

Sodales funt (inquit Cajus Jureconf. in l. ult. D. de collegiis & corporibus) Qui funt ejufdem collegii. Tacit. lib. 1. Ann. 54. Idem annus novas cærimonias accepit, addito fodalium Auguftalium facerdotio, ut quondam T. Tatius retinendis Sabinorum facris fodales Tatios inftituerat. conf. Auguftales, in augustus.

Sodalĭtas, ātis. f. [ἑταιρία Gl. G. L.] Collegium fodalium, feu convivium. Cic. de Senect. 45. Sodalitates autem me Quæftore conftitutæ funt. Idem pro Planc. 37. Cujufcunque tribus largitor effet, & per confenfionem magiftratuum, quæ honefte fodalitas nominaretur.

Paftoritia fodalitas. V. pastor.

Sodalĭtium, i. n. [ἑταιρία, Gl. L. G. & G. L. ἑταιρικὸν G. L.] Idem Auct. ad Herenn. lib. 4. 64. Venit in ædes quafdam, in quibus fodalitium erat eodem die futurum. Cic. pro Planc. 36. Lex Licinia, de fodalitiis

Dulce fodalitium. Catul. 101. 4.

Fraternum fodalitium. Idem ibid.

Sodalitium facrilegii. Cic. in Salluft. 14. Non ita eft, fed abiit in fodalitium facrilegii Nigidiani. Al. Sacrilegi.

Sōdes, [δέομαι] Blandientis vel exhortantis adverbium feu mavis interjectio, quafi tu dicas Quæfo, rogo, obfecro. Prifcianus putat effe verbum: ait enim quædam verba effe, quæ in ufu deficiunt perfonis, ut cedo, fodes, falve, ave.

Sodes, dictum quafi Si audes, ut Sis, pro Si vis, & Illico, pro In loco, inquit Feftus. Cic. in Orat. 154. Libenter etiam copulando verba jungebant, ut fodes pro fi audes, fis, pro fi vis. Plaut. Trin. 2. 1.

— da mihi hoc, mel meum, fi me amas, fi audes.

Cic. 7. Att. 3. Tarteffium iftum tuum mihi exeunti jube, fodes, nummos curare. Ter. Heaut. 4. 4. 16. At fcin' quod fodes? Hor. de Arte Poet. 438.

Sodii, Populi funt in Iberia auctore Plin. lib. 6. cap. 10.

Sodinus, fluvius Capiffenæ eft apud Plin. lib. 6. cap. 23.

Sŏdŏma, æ. f. Sodomum, i. & Sodoma, orum. plur. n. [Σόδομα] Oppidum fuit unum ex illis, quæ igne cælefti conflagrarunt in Judæa, de quo in Genefi cap. 19. Solin. de fitu Judææ cap. 48. Duo ibi oppida, Sodomum nominatum alterum, alterum Gomorrhum. Hinc

Sodomīta, æ. m. [Σοδομίτης] Sodomorum incola. Steph. Tribuunt vulgo & Sodomitarum fcelera patranti.

S O G

Sogdiāna, [Σογδιανὴ] Provincia Afiæ, quæ, ut fcribit Ptolemæus lib. 6. cap. 12. a Septentrione parte Scythiæ terminatur, ab Oriente Sacis, a Meridie & Occafu Bactriana. In ea funt urbes, Oxiana, Maruca, & Alexandria, quam, ut Solinus cap. 62. ait, Alexander tertiam condidit, ad conteftandos itineris fui terminos. Hinc

Sogdiani, [Σόγδιοι & Σόγδοι Steph.] Populi hanc regionem habitantes; quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 16.

Sogdonacus, Pafinis regis Arabum pater fuit, qui Characem urbem Perfici finus intimam, a fluminibus infeftatam reftauravit. Plin. lib. 6. cap. 27.

Sogiontii, Populi in Alpibus, auctor Plin. lib. 3. cap. 20.

S O L

Sōl, fōlis. m. [ἥλιος G. L. G. & G. L.] Plaut. Stich. 1. 2. 53.

Quam illa fuit, meliorem neque tu reperies, neque fol videt.

Sol, a Solus fit, quia folus ex omnibus fideribus fit tantus: vel quia, quum eft exortus, obfcuratis omnibus folus apparet. Ita Cic. 2. de Nat. Deor. 68. V. Voff. Etymol.

A primo fole, h. e. Poft folis ortum. Juven. 2. Sat. 133.

Primo cum lumine folis. Virg. 7. Æn. 130.

Acceffus folis. V. accedo.

Defectus folis varii. Virg. 2. Georg. 478.

Fulgura folis. Lucret. lib. 2. 163.

Imago folis nitidiffima. Ovid. 14. Met. 768.

Incurfus folis. V. incurro.

Labores folis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Lumina folis radiantia Ovid. 2. Trift. 325.

Meatus folis lunæque. Lucret. lib. 1. 129.

Obfcuratio folis. Quintil. lib. 1. cap. 10. ad fin.

Occafus folis. Virg. 1. Georg. 402.

Ortus folis. V. Ortus, in orior.

Plaga iniqui folis, Plaga feu Zona torrida. Virg. 7. Æn. 227.

Acer fol. V. acer adjectivum.

Acutus, i. e. Penetrativus. Hor. 1. Epift. 10. 17.

Æftivus. Virg. 4. Georg. 28.

Ætherii folis orientia lumina. Virg. 8. Æn. 68.

Algentem rapiat cœnatio folem. Juven. 7. Sat. 183. h. e. Ab hiberno fole, eoque breviori curriculo, illuftretur.

Alius & idem fol. Alius, quia alio quotidie loco oritur, vel quia alius eft dies hodiernus ab hefterno; vel quia alio colore eft propter cæli, temporifque diffimilitudines. Idem autem, quia femper unus eft. Hor. Carm. fæcul. 10.

Alme Sol, curru nitido diem qui
Promis & celas, aliufque & idem
Nafceris, poffis nihil urbe Romā
Vifere majus.

conf. alius.

Almus. Hor. ibid.

Ardens. Virg. 2. Ecl. 13.

Affiduo curata cuticula fole. Perf. 4. Sat. 18.

Affus. V. assus.

Aureus. Virg. 1. Georg. 231.

Auricomus. Valer. 4. Argon. 92.

Cadens. Virg. 3. Georg. 401.

Candidus. Ovid. 15. Met. 30.

Clariffimus. Quintil. lib. 5. cap. 12.

Exoriens. Virg. 1. Georg. 438.

Flammeus. Stat. 4. Silv. 3. 156.

Flammiger. Valer. 5. Argon. 591.

Gravis. Hor. 2. Serm. 4. 23.

Igneus. Claud. 2. in pr. Conf. Stilich. 60.

Incertus. Ovid. 2. Met. 808.

Liquitur ut glacies incerto faucia fole.

i. e. Debili, & parum vehementi. conf. incertus.

Infufus. Virg. 9. Æn. 461.

Luridus. V. luridus.

Medius operum fol. Stat. 5. Theb 85.

Sol medius operum fummo librabat Olympo
Lucentes, feu flaret, equos.

Niger fol furrexit mihi, Infauftus dies fuit. Hor. 1. Serm. 9. 73.

Nitidus. V. Nitidus, in niteo.

Novo fole. Virg. 1. Georg. 208. i. e. Oriente die & fole adhuc recenti, necdum fervent. Servius.

Novus fol proprie eft octavo Calend. Jun. Virg. 7. Æn. 720.

Vel quum fole novo denfæ torrentur ariftæ.

i. e. Prima æftatis parte. Serv.

Ortus, Primus. Liv. 27. 2. Poftero die Romani ab fole orto in multum diem ftetere in acie.

Potens. Virg. 2. Georg. 373.

Pulcher. Hor. 4. Carm. 2. 47.

Purus. Hor. 3. Carm. 29. 45.

Præclarus. Lucret. lib. 5. 121.

Rapidus,

Rapidus, pro Veloci. Virg. 1. Georg. 92. Serv.
Roseus. Claud de 3. Cons. Honor. 131.
Supremo sole, i. e. Sub occasum. Hor. 1. Epist. 5. 3.
Surgens. Hor. 1. Serm. 4. 29.
Tepidus. Virg. 1. Georg. 92.
Veniens, Oriens. Virg. 7. Æn. 218.
Vernus. Ovid. 3. Trist. 12. 27.
Abiit sol. V. ABEO.
Accendit sol medios æstus. Virg. 4. Georg. 401. Meridiem notat.
Admittere solem. V. ADMITTO.
Adurit solis calor. V. ADURO.
Arcere solem. V. ARCEO.
Caligare in sole. V. Caligo, are, in CALIGO, ĭnis.
Carens sole domus. Ovid. 2. Met. 761.
Circumvolvitur sol magnum annum. Virg. 3. Æn. 284.
Collucet sol. V. COLLUCEO.
Colorat sol. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Condit se sol in undas. Virg. 1. Georg. 438.
Coqui sole. V. COQUO.
Discutit umbras sol. Virg. 3. Georg. 357.
Dissipat ardorem sol. Lucret. lib. 2. 210.
Decedens sol crescentes duplicat umbras. Virg. 2. Ecl. 67.
Exuri in sole. Cels. lib. 1. cap. 3. Si quis vero exustus in sole est, &c.
Fecerat exiguas sol altissimus umbras. Ovid. 3. Met. 50.
Fervescunt acri sole terræ. Lucret. lib. 6. 851.
Frangunt solem frigora. Stat. 1. Silv. 3. 7.
Hauserat medium sol igneus orbem. Virg. 4. Georg. 427. Meridiei est periphrasis.
Inardescit nubes solis radiis. Virg. 8. Æn. 623.
Inclinat se sol. V. INCLINO.
Incoqui sole. V. INCOQUO.
Insistit sol culmini ædium. Plin. 2. Epist. 17. ad Gall. Ipsa vero cryptoporticus tum maxime caret sole, quum ardentissimus culmini ejus insistit.
Laxavit pruinas sole Ortus. Dissolvit gelu. Stat. 3. Theb. 469.
Lustrans omnia sol. Lucret. lib. 6. 1436.
Procedere in solem & pulverem. Cic in Brut. 37. Processerat enim in solem & pulverem, non ut e militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti doctissimi hominis umbraculis. De Demetrio Phalereo loquitur. Hoc est, in aspectum, in lucem, in medium, in locum ubi publice oraret: quemadmodum milites, a quibus ducta est translatio, e tabernaculo in Solem & pulverem pugnaturi prodeunt. V. Umbracula eruditorum in UMBRA. [V. Horat. 1. Carm. od. 8. pr.
Proferre in solem. V. IN præpositionem.
Repercussum sole lumen. Virg. 8. Æn. 23.
Ruit sol. Virg. 3. Æn. 508.
Tepescunt occiduo litora sole. Ovid. 1. Met. 63.
Soles, in plurali numero, fere pro Diebus legimus. Virg. 3. Æn. 203.

Tres adeo incertos cæca caligine soles
Erramus pelago. Aliter Martial. lib. 10. 6.
Felices, quibus urna dedit spectare coruscum
Solibus Arctois, sideribusque ducem.

Arcti soles, Dies breves. Stat. 1. Silv. 3. 88.
Blandi soles. Ovid. 1. Fast. 157.
Candidi soles fulsere mihi, i. e. Fortunatus fui. Catul. 8. 3. 8.
Dulces soles mihi surgunt. Valer. 4. Argon. 132.
Hiberni soles properant se tingere Oceano, i. e. Dies breviores sunt. Virg. 2. Georg. 481.
Longi soles. Virg. 9. Ecl. 52. —sæpe ego longos
Cantando puerum memini me condere soles. i. e. Æstivos dies finire, inquit Serv.
Longos consumere soles cum aliquo. Pers. 5. Sat. 41.
Occidunt soles & redeunt. Catul. 5. 4.
Soles, Solis splendores vel radii dicuntur. Martial. lib. 8. 14.

Hibernis objecta notis specularia puros
Admittunt soles, & sine fæce diem.

Ætherei soles. Ovid. 1. Met. 435.
Incerti cæca caligine soles. V. paulo supra, & Incertus sol.
Maturi soles. Virg. 1. Georg. 66.
Pulverulenta coquat maturis solibus æstas. i. e. Vehementer fervidis, magnis. Servius. Sabinus tamen exponit Festinis.
Rapidi soles. Ovid. 3. Amor 6. 106.
Solibus coctus. Plin. lib. 12. cap. 5. ad fin.
Solibus expositus locus. Plin. lib. 15. cap. 5. ad fin.
Solibus ostentus locus. Plin. lib. 14. cap. 4.
Soles nocent capiti. Tibull. lib. 1. 4. 2.
Longis solibus tepuerunt sidera. Stat. 5. Theb. 460.
Soles, Æstus, vel ardores solis. Hor. 1. Epist. 21. 24.
Corporis exigui, præcanum, solibus aptum. [i. e. Apricationi, patiensque æstus. V. paulo supra Procedere in.
Æstas evocat soles. Sen. OEth. 5.
Altis solibus obruta hiems. Stat. 4. Silv. 5. 6.
Assiduis solibus perusta pars terræ. Lucret. lib. 5. 253.
Assiduis solibus usta arista. Ovid. 5. Epist. 112.
Perusta solibus uxor. Hor. Epod. 2. 41.

SOLIS dies, quem nos Dominicum diem dicimus, sæpe in Civilis juris voluminibus legitur. Cum enim septem sint Planetæ, cuilibet suum diem tribuerunt veteres: Lunæ primum, quem Lunarium dixerunt: Marti secundum, quem & Martium: Mercurio tertium ei indito Mercurii nomine: Jovi quartum, quem & Jovis diem nuncuparunt: Veneri, Venereum quintum: Saturno sextum, Saturnium: a quo & Saturnalia: nos ex ritu Judaico Sabbathum appellavimus: Postremo Solis diem, de quo in l. 3. C. de feriis. Dion. lib. 37. Auson. Eclog. de Nom. 7. dier. & l. 10. & 13. de exactionibus in C. Theod. l. 2. & l. ult. C. de feriis. Nicephorus lib. 15. cap. 25. Gregor. Turonens. lib. 3. cap. 13. Aimonus lib. 2. cap. 11. De gestis Francorum.

SOLIS Fons. Pompon. 1. 8. V. in dictione FONS Solis.

SOLIS Gemma, quæ ad instar solis fulgentes in orbem radios habet, ἡλίου λίθος. Plin. lib. 37. cap. 10.

SOLIS Insula, [Ἡλίου νῆσος] est in mari Indico semper rubens, & (ut Solinus c. 68. refert) omni animantium generi inaccessa, quoniam eo ingressos, vis circumfusi aëris confestim exanimat. Plin. lib. 6. cap. 23. Insula, quæ Solis appellatur, & eadem Cubile Nympharum, rubens, in qua nullum animal non absumitur.

SOLIS Mensa. [Ἡλίου τράπεζα] Æthiopiæ locus apparatis epulis semper refertus, & quia ut libet, inquit Pomponius 3. 10. vesci volentibus licet, Ἡλίου τράπεζαν, (i. e. Solis mensam) appellant: & quæ passim apposita sunt, affirmant nasci subinde divinitus. Ad quem locum Severus imperator, quum Alexandriam venisset, rei fama permotus profectus est. Auctor Spartianus. [Respici puto ea, quæ leguntur cap. 17. ubi nihil tamen de Solis mensa.
Solis mensam, adagio dici divitum opulentorumque hominum domos, omni rerum copia ubertim affluentes, expositasque inopum necessitatibus & alimentis, scribit Cæl. Rhodig. lib. Antiq. Lect. 29. cap. 4.

SOLIS Ostia, Loca sunt, ob æstum intolerabilem & aquarum longo tractu penuriam, sic dicta apud Indos extremos, quibus in locis periclitatum Alexandri exercitum Diod. lib. 17. scribit. Pompon. in descriptione Indiæ 3. 7.

SOLIS urbs Ægypti [Ἡλιούπολις] apud Pompon. 3. 9. extr. V. HELIOPOLIS.

SOLANEUS, a, um. Adj. Theod. Prisc. 1. 16. Lacerta solanea.

SOLĀNUS, a, um. Adj. [ἡλιώτης] Idem quod Solaris. Unde, Subsolanus ventus, Qui sub sole oriente nasci videtur.
Nonnullis placuit esse ventos quatuor, ab Oriente æquinoctiali solanum, &c. Vitruv. 1. 6.

SOLĀRIS, e. Adj. [ἡλιακὸς] Quod est solis. ut, Radii solares. Lucret. 2. 125.
Annus solaris, Quum sol, expleto per omnia signa circuitu, ad id punctum, unde digressus fuerat, rediit: quod fit fere CCCLXV diebus.
Arcus solaris, Iris. Sen. Nat. Quæst. 1. 10.
Lumen solare. Ovid. 5. Trist. 9. 37.
Solaris herba. [ἡλιοτρόπιον] Corn. Cels. lib. 5. cap. 27. 5. Adversus ictum scorpionis. Bibere autem oportet herbæ solaris, quam Heliotropium Græci vocant, semen, vel certe folia ex vino. V. infra SOLSTITIALIS.

SOLĀRIUM, i. n. [ὡρολόγιον ἡλιακὸν] Instrumentum, quod in sole umbra horas indicat. De ejus inventore, V. Plin. 7. 60. Cic. 2. de Nat. Deor. 87. Aut cum solarium vel descriptum, aut ex aqua contemplere, intelligere declarari horas arte, non casu. Plaut. Bœot. apud Gell. 3. 3.

Ut illum Dii perdant, primus qui horas repperit,
Quique adeo primus statuit hic solarium:
Qui mihi comminuit misero articulatim diem;
Nam me puero uterus erat solarium,
Multo omnium istorum optimum & verissimum.

Solarium. [ἡλιαστήριον Gl. G. L. & Onom. v.] Locum editum significat, in quo veteres apricari & solem captare solebant, l. 13. D. De servit. urban. prædior. Macrob. lib. 2. cap. 4. de Augusto, Cum de Tyriæ purpuræ, quam emi jusserat, obscuritate quereretur, dicente venditore: Erige altius ac suspice, his usus est salibus, Quid? ego, ut me popul. Rom. dicat bene cultum, in solario ambulaturus sum? Veteres enim hiberno tempore valetudinis gratia in sole apricari, &, ut Seneca ait, in sole percoqui solebant, habebantque in ædibus ad eum usum loca accommodata, quæ teste Isidoro lib. 15. cap. 3. Solariorum inde nomen acceperant. Quod & Imperator Leo constit. ultima, tradit. [Potest exp. de loco in Urbe. V. Lex. Pitisc. &
Ad solarium versari, in AD præpositionem.
Est & Solarium, Soli pretium, aut census, qui pro solo annuatim solvitur. V. SOLUM.

SOLOR, āri, vel SOLICULOR, āri. [ἡλιάζομαι] Gloss. Latinogræc. poster. [Nisi quod Soliclari & Solidari corrupte legitur.

SOLĀTUS, a, um. Partic. [ἡλιωθεὶς] Sole correptus, quemadmodum Sideratus, qui sidere. Plin. lib. 29. cap. 6. Sic & solatis prosunt.

SOLATUM, i. n. Morbi genus, maxime a rusticantibus dicitur. Festus. Cujus verba mutilata sunt.

SOLĀGO, ĭnis. f. Heliotropium. Duplex est, major & minor; uti patet ex Apul. de Herbis cap. 49. & 63.

SOLĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [ἡλιοφόρος] Sen. Herc. OEth. 159.

Aut qui soliferæ suppositus plagæ,
Vicino Nabathæ vulnera dirigit.

SOLIFUGA, V. SOLIPUGA, paulo post.

SOLIGĔNA, æ. c. [ἡλιογενὴς] Valer. 5. Argon. 317. —nec fama fefellit
Soligenam Æeten media regnare sub Arcto.

SOLĪPŪGA, vel SOLPUGA, æ. f. [ἡλιόκεντρις, μύρμηκος εἶδος Gl. L. G.] Genus formicarum venenatum, inquit Plin. 29. 4. non fere in Italia, Solipugas Cicero appellat, Salpugas Bætica. Idem lib 22. cap. 25. & ult. Et leguminibus innascuntur bestiolæ venenatæ, quæ manus pungunt, & periculum vitæ afferunt, solipugarum generis. Lucan lib. 9. 837.
Quis calcare tuas metuat solpuga latebras? Ubi quidem corrupte legunt, Salpinga. Al. quasi a fugiendo solem, Solifuga: concitari enim acrius fervore solis: ideoque eum fugere quantum potest. [Male & in Gloss. Solipaga. quæ veram scriptionem, quam ex MSS. tuetur Hard. interpretatione adjecta tamen confirmant.
Solpugæ sunt Minuta animalia, a quibus civitates & gentes deletæ sunt, Plin. lib. 8. cap. 29. Citra, inquit, Cynamolgos Æthiopas, late deserta regio est, a scorpionibus & solpugis gente sublata.
Solipunga, inquit Fest. genus bestiolæ maleficæ, quod acrius, concitatiusque fit fervore solis, unde etiam nomen traxit.

SOLSĔQUIUM, i. n. [ἡλιοτρόπιον] Idem quod Solaris herba. Apul. de Herb. cap. 49.

SOLSTĪTIUM, i. n. [τροπὴ θερινὴ Gl. L. G. & G. L. ἡλιοστάσιον G. L.] Solis statio, quum sol ultra non progreditur, sed retrocedere incipit. Singulis quippe annis duo sunt solstitia, unum æstivum, alterum hiemale: sunt enim duo tropici, hibernus & æstivus. Hibernus est, per quem sol transmittens octavam Capricorni partem, solstitium hibernum facit IV Idus Decembres, quo tempore sol altiores incipit circulos petere. Æstivus vero, per quem sol octavam partem Cancri transmittens, solstitium æstivum facit IV Idus Junii, quo tempore remeare sol ad inferiores incipit circulos.
Solstitium veteres fere vocant Æstivum, licet nihil adjiciatur, ut in Gloss. Virg. 1. Georg. 100.

Humida solstitia atque hiemes optate serenas,
Agricolæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 19. Possetne uno tempore florere,

dein

dein vicissim horrere terra, aut tot rebus ipsis se immutantibus solis accessus, discessusque solstitiis brumisque cognosci.
Solstitium æstivum & hibernum. Columel. lib. 7. cap. 3. Magis ad rem pertinet, ut ante æstivum quam hibernum solstitium convalescat.
Solstitium brumale. Columel. lib. 11. cap. 2. non ita procul a fine.
SOLSTITIĀLIS, e. Adj. [τροπικὸς] Quod ad solstitium pertinet: ut, Solstitialis circulus. Plin. lib. 2. cap. 11. Et Solstitialis dies. Cic. 1. Tusc. 64. Et Solstitialis orbis. Idem 3. de Nat. Deor. 37.
Annus solstitialis, i. e. Solaris. Serv. in illud 4. Æn. 653.

Vixi, & quem dederat cursum Fortuna, peregi. Tribus, inquit, humana vita continetur. Natura, cui ultra centum & viginti solstitiales annos concessum non est, &c. Ambrosius Hexaemeri libro quarto, cap. 5. in fine, Solstitialis, inquit, annus est, quum sol, expleto per omnia signa circuitu, in id, unde cursus sui duxit initia, recurrit. Annua enim fertur ejus spatii totius esse perfunctio.

Herba solstitialis. Plin. lib. 26. cap. 5. Condurdum herba solstitialis, flore rubro, suspensa in collo, comprimere dicitur strumas. Plaut. Pseud. 1. 1. 36.

Quasi solstitialis herba paulisper fui,
Repente exortus sum, repentino occidi.

Herbam solstitialem suspicantur interpretes hujus Plautini loci Heliotropium esse: de quo sic Plin. lib. 22. c. 21. Heliotropii miraculum sæpius diximus, cum sole se circumagentis, etiam nubilo die: tantus sideris amor est. Noctu velut desiderio contrahit cæruleum florem. De hac herba, inquiunt, Forte hoc loco Plautus intellexit, alludens ad naturam herbæ, quod sole existente super terram floreat, occidente autem florem contrahat: quasi simul cum sole stare, cumque eo videatur occidere. Cæl. Solstitialem interpretatur, Vitæ brevis: putatque probabilius esse, Plautum universim herbas intellexisse, vel flores, uno tantum perseverantes die, aut spatio prorsum minimo: quoniam & solstitium unius tantum diei est, sole videlicet Cancri obtinente partem primam. Plin. lib. 14. cap. 16. Acinorum, inquit, labruscæ pars æstu moritur prius, quam reliqui, qui solstitiales dicuntur: universi nunquam maturescunt. [Hic locus nodum expedit. Forte, Unquam maturescant scribendum.

Morbus solstitialis. Plaut. Trin. 2. 4. 143.

Hominum nemo exstat, qui ibi sex menses vixerit,
Ita cuncti solstitiali morbo decidunt. i. e. Subitaneo. Morbo solstitiali, ait interpres, i. e. Subversione sensuum. Ut enim quum sol ad primam Cancri partem venit, solstitium æstivum facit, ita plurimæ fiunt mutationes. Ex vino optimo fit vapa. Ita hominum mentes nonnullorum avertuntur. Inde, Morbus solstitialis, quum repente aversis sensibus quispiam concidit. Hæc ille. At Cæl. lib. 29. cap. 4. sic, Solstitialem intelligunt ægritudinem, quam Siriasin, quando nimia solari exustione, quæ provenit in primis quum astrum Sirium divexat sol, carbunculantur arbores, & intermoriuntur. Plin. lib. 17. cap. 24. Proprium siderationis est, sub ortu Canis siccitatum vapor, quum insitæ ac novellæ arbores moriuntur. Siriasin idem Plinius nunc Distillationem infantium interpretatur, nunc Adustionem. lib. enim 22. cap. 21. Verrucariæ, inquit, folia infantium distillationibus, quod Siriasin vocant, illita medentur. lib. autem 30. cap. 15. Ossibus, ait, in canino fimo inventis, adustio infantium, quæ vocatur Siriasis, adalligatis emendatur. Advertendum item, quum Plin. lib. 20. cap. 2. Ardores capitis dicit, Siriasim intelligere. In infantibus privatim Paulus Ægineta Siriasim intelligit, ubi cerebro circumjecta inflammantur cum membranis, recedere visitur sinciput, recedunt item in cavum oculi cum pallore. [Videtur Plautus alludere ad Solstitialis herbæ flores deciduos, quum ait Decidunt, & plane morbum hunc ex suo ingenio, ridiculi causa, ut solet, exsculpsisse.

Spina solstitialis. Columel. lib. 2. cap. 18. Primum ne stirpes aut spinas validiorisque incrementi herbas inesse patiamur: atque alias ante hiemem, & per autumnum exstirpemus, ut rubos, virgulta, juncos: alias per ver evellamus, ut intuba, ac solstitiales spinas. Cæl. lib. 29. cap. 4. Columella, inquit, solstitialem vocat spinam, vel quia solstitio proveniat, vel floreat, ut putant.
Tempus solstitiale. Ovid. 6. Fast. 790.
Solstitialis, etsi a Solstitio deducitur, tamen in eo sæpenumero Solis tantum significatio attenditur, ut idem quod Solaris sit. Liv. 35. 49. Desuntque dies solido anno, qui solstitiali circumagitur orbe. Id est Solari. Et Solin. Qua solstitiali plagæ obvia est: id est Solari plagæ, & meridiei. Turneb. [Videntur Solstitialem orbem, qui Tropicus est, & quidem geminus, cum ipso Zodiaco, seu Signifero orbe confudisse.
Nox solstitialis. Ovid. 2. de Pont. 4. 26.
SOLANIDÆ, Insula est maris Arabici apud Plin. lib. 6. cap. 28.
SOLĀNUM, i. n. [στρυχνὸς] Herba quam Græci Strychnon vocant, ut tradidit Corn. Cels. 6. 17. huic vis reprimendi, refrigerandique. Plin. lib. 27. cap. 13. Sunt autem multæ solani species: est enim hortensis: est & quæ vesicaria dicitur. Item Solanum somniferum, *Solatro maggiore*, herba *Bella donna* vulgo dicitur, & Solanum, quod Manicum dicitur, de quibus videto quid Ruell. doceat.
SOLARIS, SOLARIUM. V. SOL, & SOLUM, soli.
SOLATIUM, V. SOLOR.
SOLDUM, SOLDUS, V. SOLIDUS.
SOLDURII, m pl. [Σολδέριοι] apud Gallos, Latine dicuntur Devoti. Cæs. Bell. Gall. 3. 22. Adcantuanus, qui summam imperii tenebat, cum sexcentis devotis, quos illi Soldurios appellant: quorum hæc est conditio, ut omnibus in vita commodis una cum his fruantur, quorum se amicitiæ dediderint: Si quid iis per vim accidat, aut eundem casum una ferant, aut sibi mortem consciscant. Neque adhuc hominum memoria repertus est quisquam, qui eo interfecto, cujus se amicitiæ devovisset, mori recusaret. Gallice, *Soldats*. [Immo hi a *Solde*, quod ex Lat. Soldum, suntque Conductitii, qui Solidum accipiunt pro stipendio. Accedit propius Germanorum *Soldner*.
SŎLĔA, [σανδάλιον Gl. L. G.] Id genus calceorum est, quo plantæ tantum obteguntur, ceteris prope relictis nudis pedis partibus, superne pedem vinciens ansis, quas ligulas vocant. Alio nomine Suberes dicuntur, & a Græcis Crepides: licet hæc differre putent aliqui. Soleæ dictæ, quod solo pedis subjiciantur, ut ait Fest. Plaut. Cas. 3. 5. 63.

Si effexis, soleas tibi dabo, & annulum in digito. Cic. de Arusp. Resp. 44. P. Clodius a crocotá, a mitra, a muliebribus soleis, purpureisque fasciolis, a strophio. Propert. lib. 2. 22. 40.

Prosilit in laxa nixa pedem solea. Hor. 1. Serm. 3. 128.
Nec soleas fecit, sutor tamen est bonus. Catull. 66. 72.
—arguta constitit in solea.

Solea puer objurgabere rubra. Pers. 5. Sat. 169.
Solearum lanatarum epigramma est Martial. lib. 14. 65.
Soleæ ligneæ, Compedum genus. Cic. 2. de Invent. 149. Quidam judicatus est patrem occidisse; ei statim, quod effugiendi potestas non fuit, ligneæ soleæ in pedes inductæ sunt.
Soleæ ferreæ equis & mulis applicantur. Catull. 18. 26.

Et supinam animam gravi derelinquere cæno,
Ferream ut soleam tenaci in voragine mula. Suet. in Neron. cap. 30. Nunquam carrucis minus mille fecisse iter traditur, soleis mularum argenteis, Canusinatis mulionibus.

Induere soleas jumentis. V. INDUO. Plin. lib. 33. cap. 11.
Solea, Instrumentum oleo conficiendo aptum. Columel. lib. 12. cap. 50. Oleo autem conficiendo molæ utiliores sunt, quam trapetum: trapetum quam canalis & solea.
Solea, Materia roborea, super quam paries cratitius exstruitur. Fest.
Solea, [βούγλωσσον, βούγλωσσος Gl. L. G. & G. L. & Onom. vet.] Piscis, plani generis, a similitudine soleæ. Plin. lib. 9. cap. 20. Marinorum alii sunt plani, ut rhombi, soleæ, passeres. Plin. Epist. 2. 17. extr. Scribitur & Solia.
SOLEĀRIUS, i. m. [κρηπιδοποιὸς] Solearum sutor. Plaut. Aul. 3. 5. 40. Solearii astant.
SOLĒATUS, a, um. Adj. Cic. in Verr. 7. 85. Stetit soleatus Prætor Pop. Rom. cum pallio purpureo tunicaque talari. Romani non solebant in publico uti soleis, sed vel in triclinio, vel in cubiculo: foris calceis utebantur, atque ea de causa crimini vertit Cic. Verri, quod soleatus fuerit. Meretricula apud Plaut. Truc. 2. 5. 26. puerperam mentiens, & decipere militem cupiens, soleas poscit, Soleas, inquit, mihi date: omninoque foris solea muliebre potius quam virile calceamentum habebatur. Catull. 66. 72.

Arguta constitit in solea. Turneb.

SOLEADÆ, Populi sunt Indum fluvium accolentes apud Plin. lib. 6. cap. 20.
SOLEAGINEA, æ. f. Gluma. Veget. Mulom. 2. 41. Soleagineis aliquid regulare. Al. Regulas oleagineas. V. loc. & not.
SŌLĒNES, [σωλῆνες] Concharum genus quod & Onychas, & Digitos vocamus, itemque Donacas & Aulos. Solenes dicti a Canaliculata longitudine, σωλῆνας enim Græci canales appellant.
SOLENISTÆ, ārum. m. pl. [σωληνισταὶ] dicuntur Qui id genus concharum piscantur, quo cognomine Philoxenum quendam dictum legimus quod primus σωληνοθήρας, fuisset: deinde Demagogus, & postremo tyrannus effectus. Cæl. lib. 13. cap. 5. Ex Athenæo.
SOLEMNIS, vel SOLLEMNIS, vulgo usitatius SOLENNIS, e. Adj. [ἔθιμος Gl. L. G. & G. L.] Quod omnibus annis præstari debet; anniversarium, legitimum, ordinarium, præscriptum, in formulam redactum. Compositum nomen ex Sollo & Anno, ut vult Fest. Valer. Max. lib. 1. cap. 1. pr. Majores nostri statas solennesque cærimonias Pontificum scientia, bene gerendarum rerum auctoritates, Augurum observatione &c.
Aræ solennes. Virg. 2. Æn. 202.
Auspicia solennia. Claud. 2. in pr. Cons. Stilich. 363.
Cursus solennis. Claud. 2. in Ruff. 47.
Dapes solennes, Legitimæ, Anniversariæ. Servius. Virg. 3. Æn. 301.
Dies solennes. Suet. in Octav. Aug. cap. 53. Officia cum multis mutuo exercuit: nec prius dies cujusque solennes frequentare desiit, quam grandior jam natu, & in turba quondam sponsaliorum die vexatus.
Dies solennis mihi. Hor. 4. Carm. 11. 17.
Epulæ solennes. Tacit. 1. Ann. 50.
Festum solenne. Ovid. 2. Fast. 247.
Habitus solennis. Liv. lib. 37. 9. Fanatici Galli primum cum solenni habitu ante portam occurrunt.
Ignis solennis. Ovid. 3. Trist. 13. 16.
Imperium solenne. Virg. 12. Æn. 193.
Iter solenne. Cic. pro Milon. 27. Interim quum sciret Clodius (neque enim erat difficile scire) iter solenne, legitimum, necessarium, ante diem XIII Calend. Februarii Miloni esse Lanuvium, ad Flaminem prodendum, quod erat Dictator Lanuvii Milo, &c.
Ludi solennes. Ovid. 6. Fast. 597.
Lustrale solenne exercitus. Tacit. 10. Ann. [Sed non exstat lib. 10. Itaque haud dubie error est.
Mos solennis sacrorum. Lucret. lib. 1. 97.
Opus solenne. Hor. 1. Epist. 16. 49.
Pompas solennes ducere. Virg. 3. Georg. 22.
Preces solennes movere. Ovid. 6. Fast. 622.
Sacramentum solenne. Tacit. 1. Hist. 55.
Sacrum solenne. Sen. Troad. 778.
Sacra solennia, inquit Fest. dicuntur, Quæ certis temporibus anni fieri consueverunt. Sallust in Catil. 22. Sicuti in solennibus sacris fieri consuevit.
Verba solennia. Ovid. 10. Met. 4.
Vota solennia reddere. Virg. 5. Ecl. 74.
Sacrificium solenne & statum. Cic. 1. Tusc 113. Quum enim illam ad solenne & statum sacrificium curru vehi jus esset, satis longe ab oppido ad fanum, morarenturque jumenta, &c.
SOLENNE, is. n. [ἔθιμον Gl. L. G.] Tacit. 12. Ann. 69. Et funeris solenne perinde ac divo Augusto celebratur.
Instituere solenne. Liv. 1. 5. Et soli Fidei solenne instituit, ad id sacrarium Flamines bigis curru arcuato vehi jussit.
Habere solenne. Plin. lib. 28. cap. 9. Certe novæ nuptæ intrantes, etiamnum solenne habent postes eo attingere. Subaudi, Adipe suillo.
Solenne, pro Solitum, [ἔθος, σύνηθες, Gl. G. L.] Suet. in August. cap. 44. Feminis ne gladiatores quidem, quos promiscue spectari solenne olim erat, nisi ex superiore loco spectare concessit. Cic. 7. Att. 6. Tantum igitur nostrum illud solenne servemus, ut ne quem istuc euntem sine litteris dimittamus.
SOLENNIA, ium. n. pl. [ἔθιμα Gl. G. L.] Festa, quæ singulis annis certo tempore fiunt. [Immo, ut in Gloss. Sueta. i. e. Ritus, quos mos solemnis requirit.
Funerum solennia. Tacit. 3. Ann. 6.
Nuptiarum solennia. Tacit. 11. Ann. 26.

Pietatis ſolennia. Tacit. in Vit. Agric. 7.
Regni ſolennia. Tacit. 5. Ann.
Magna ſolennia. Juven. 10. Sat. 259.
Mittere ſolennia tumulo, Inferias. Virg. 6. Æn. 380.
Referre tumulo ſolennia. Virg. 5. Æn. 605.

SOLEMNĬTAS, ātis. f. [ἑορτὴ] Quæ quotannis celebratur. Gell. lib. 2. cap. 24. Per dierum varias ſolemnitates.
Solennitatem peragere. Ulpian. l. Poſt mortem. D. de optionibus. Neque adoptare, nec arrogare quis abſens, nec per alium ejuſmodi ſolennitatem peragere poteſt. conf. Solin. cap. 12.

SOLEMNĬTER, Adv. [ἐθίμως, Gl. L. G. συνήθως L. G. & G. L.] Liv. 5. 46. Ibique omnibus ſolemniter peractis, eadem revertens, ſimiliter conſtanti vultu graduque ſatis, propitios eſſe deos ſperans.

SOLEMNĬTUS, Adv. pro Solemniter. Liv. Ægyſtho, apud Non. 2. 821. Solemnituſque adeo ditem laudet lubens.

SŎLEO, ſolui & ſolĭtus ſum, [εἴωθα Gl. L. G. & G. L.] ēre. Soleo, inquit Perottus, ſignificat Conſuevi, quaſi Solus, hoc eſt totus eo. Ter. And. 3. 4. 4.
Ego dudum non nil veritus ſum abs te, Dave, ne faceres idem,
Quod vulgus ſervorum ſolet, dolis, ut me deluderes.
Solui Præterito uſus eſt Salluſt. Fragm. cap. 14. Neque ſubſidiis uti ſoluerat compoſitis. V. Nonium 10. 35.
Solitus. Virg. 2. Æn. 462.
— unde omnis Troja videri,
Et Danaûm ſolitæ naves, & Achaica caſtra. Cic. 3. de Orat. 92. Antipater ille Sidonius, ille quem tu probe, Catule, meminiſti, ſolitus eſt verſus hexametros alioſque, variis modis atque numeris, fundere ex tempore. Idem de Amicit. 60. Si prius, quod maxime reprehendere ſolitus ſit, edixero.
Solere, Conſuetudinem habere. Plaut. Ciſt. 1. 1. 38.
Viris cum ſuis prædicant nos ſolere.
Solet & Solitum eſt, Imperſ. [εἴωθεν, Gl. L. G.] Ut ſolet, pro Ut fere fit. Cic. pro Cluent. 161. Quum quædam in collibus, ut ſolet, controverſia paſtorum eſſet orta. Idem 1. de Orat. 100. Ut in conditionibus ſcribi ſolet. Ibid. 2. 56. Quod optimo cuique Athenis accidere ſolitum eſt.
Solinunt pro Solent, dixere veteres, uti teſtatur Feſtus in voce Nequinunt.

SOLENS, Partic. [εἰωθὼς Gl. G. L.] Plaut. Amph. 1. 1. 43.
Si dixero mendacium, ſolens meo more fecero. Et Caſ. 5. 1. 14.
Lubens fecero, & ſolens.

SOLĬTUS, a, um. [συνήθης] Partic. ut, Mos ſolitus. Ovid. 3. de Pont. 1. 165.
Labori ſolito finem impoſuere. Ovid. 6. Met. 240.
Solitum mel Plinio vocatur, Quod e floribus colligitur, cui alterum accedit non ita ſolitum, quod exuberat ea tempeſtate, magnorum ſiderum exortu ex aëre in ſtirpes cadens. Locus Plinii lib. 11. cap. 14. pr. eſt, Præterea ſoliti, cum thymum & uva florere incipiunt. In editis Solſtitio perperam legitur. Turneb. [Quem ſolidis argumentis refellit Harduinus.

SOLITO, [τῷ συνήθει] Ablativus a Solitus Participio verbi Soleo, qui niſi Adverbiis aut nominibus Comparativis non jungitur. Liv. 25. 7. Reate ſaxum ingens viſum volitare: ſol rubere ſolito magis, ſanguineoque ſimilis. [Quod & Præter ſolitum dicitur, ſeq. Poſitivo. Hor. 1. Carm. 6. extr.
Non præter ſolitum leves. conf. PRÆTER.
Blandior ſolito. Ovid. 2. de Arte Am 411.
Tardior ſolito orta eſt dies. Ovid. 1. Amor. 13. 48.
Velocius ſolito currere. Ovid. 14. Met. 388.

SOLITĀNEUS, a, um. Adj. Theod. Priſcian. 3. 1. Solitaneum libellum conficere. Marcell. Empir. cap. 20. Solitanei dolores ſtomachi. [Forte pro Solitarius a SOLUS. Certe ſic opinor exponendum priorem locum.

SOLĬTO, āre. frequent. a verbo Soleo. Gell. lib. 7. cap. 1. Id etiam dicere haud piget, quod iidem illi, quos ſupra nominavi, litteris mandaverint, Scipionem hunc Africanum ſolitaviſſe noctis extremo, priuſquam diluculaнет, in Capitolium ventitare, &c.

SOLERS, SOLERTER, SOLERTIA, V. SOLLERS.

SOLI, V. SOLŒ. SOLIAR, V. SOLIUM.

SOLICITE, SOLICITO, SOLICITUS, &c. V. SOLLICITUS.

SOLIDĀGO, ĭnis. f. Herba, Conſolida a quibuſdam appellata, deſcribitur a Matthiol. poſt Dioſcorid. lib. 4. cap. 9.

SŎLĬDUS, a, um. Adj. [ὁλόκληρος Gl. L. G. & G. L.] Plenum, integrum, nihil cavi aut vacui habens. Unde, Solidum corpus dicimus, quod conſtat longitudine, latitudine, & altitudine. Virg. 6. Æn. 552.
— ſolidoque adamante columnæ. Idem 3. Georg. 26.
In foribus pugnam ex auro, ſolidoque elephanto
Gangaridum, faciam. i. e. Ex ebore integro, non ſectili, ut ait Servius. Plura infra V.
Solidum, Juge ac continuum ſignificat. Plaut. Decem annos ſolidos erravit puer. Ter. Eun. 5. 2. 32.
Ut ſolidum parerem hoc mihi beneficium, Chærea. [Plautina fruſtra quæras. Varronis verba ſunt apud Non. 4. 451. in Seſquiulyſſe, Navibus duodecim domo profectum, decem annos ſolidos erraſſe. conf. infra Liv. Horat. &c.
Annus ſolidus, Integer. Liv. 1. 19. Deſuntque dies ſolido anno.
Beneficium ſolidum. Ter. Eun. 5. 2. 32.
Cervos ſolidos haurire. Plin. lib. 8. cap. 14.
Columna ſolida. Cic. 1. de Divin. 48. Quum columnam auream, quæ eſſet in fano Junonis Laciniæ, auferre vellet, dubitaretque utrum ea ſolida eſſet, an extrinſecus inaurata.
Corpus ſolidum. Ter. Eun. 2. 3. 26.
Color verus, corpus ſolidum, & ſucci plenum. Ubi Donat. Solidum corpus, quia non vitiatum.
Solidus dies, qui idem & Integer, dicitur, quo nihil quis edit, nec bibit. Solebant enim magna ex parte Romani illi veteres totum fere diem in rebus agendis ponere: ſub veſperum autem, aut certe ſub meridiem corpora curare, vinoque & epulis operam dare. Fractus autem dies opponitur Solido & integro; ut Integer ſit, de quo nihil ſit detractum, quod in curando corpore ponatur: Fractus vero, qui totus in negotio non ſit poſitus, ſed diviſus ita, ut ejus pars, vel multo maxima, vel quantacunque ſit, ad vinum atque epulas, ejuſmodique delitias & voluptates, ſive neceſſarias, ſive non neceſſarias conferatur. Hor. 4. Carm. 5. 38. — dicimus integro
Sicci mane die, &c. Et 1. Carm. 1. 20.
Nec partem ſolido demere de die
Spernit. Ex Lambin. [Dicitur, ut Annus ſolidus, &c. Diei diſpenſationem apud Romanos V. apud Martial. 4. 8.
Effigiem tenere ſolidam & expreſſam virtutis. Cic. 3. Off. 69. V. loc.
Felicitas ſolida, Integra. Plin. lib. 7. cap. 40.
Vide ex Seneca, in CRUSTA. Non eſt iſta ſolida & ſincera felicitas; cruſta eſt, & quidem tenuis. Ut dicitur aliquid eſſe Ex ſolido auro, quod non eſt tantum deauratum, ſed aureum. H. St.
Gaudium ſolidum. Ter. And. 4. 1. 23. Donat. Plenum, idoneum, integrum.
Gratia ſolida. Ovid. 12. Met. 576. Plaut. Curc. 3. 35.
Inibis a me ſolidam & grandem gratiam.
Infortunium ſolidum. Plaut. Merc. prol. 21.
Legata ſolida, integra. l. 14. §. 1. D. ad l. Falc.
Montes ſolidi. Ovid. 4. Met. 645.
Proprietas ſolida, Plena & non deducto uſufructu. l. 26. D. de uſufruct. legat.
Summa ſolida. V. Summa excurrit, in EXCURRO.
Argento ſolido, Maſſivo vulgo. Virg. 9. Æn. 357.
Auro ſolido. Ovid. 3. Amor. 8. 53.
Ferro ſolido. Ovid. 15. Met. 810.
Marmore ſolido. [μονολίθου] Virg. 6. Æn. 69.
Solidus, [σφυρήλατος, Gl. L. G. στερεὸς G. L.] Durus, firmus, ſtabilis. Quia quæ Solida, i. e. Integra, ſunt, eo ipſo ſunt robuſtiora.
Mare ſolidum, Ponte conſtratum. Juven. 10. Sat. 176.
Fragile & Solidum, contraria. Hor. 2. Serm. 1. 77.
Agger ſolidus. Stat. 4. Silv. 4. 3. — molles ſolidus premit agger arenas.
Cautes ſolida. Ovid. 12. Met. 124.
Cornu ſolido graviter ſonat ungula. Virg. 3. Georg. 88.
Corpus ſolidum, Durum. Lucret. lib. 1. 487.
— nam ſolido vincunt ea corpore demum.
Glacies ſolida. Virg. 3. Georg. 365.
Humus ſolida, Dura. Ovid. 12. Epiſt. 94.
Mens ſolida. Firma & conſtans, translate. Hor. 3. Carm. 3. 4.
Nix ſolida, i. e. Grando. Stat. 8. Theb. 408.
Pax ſolida, Firma, ſtabilis. Senec. Troad. 6.
Robur ſolidum. Virg. 2. Georg. 64.
Spiritus ſolidus. Lucan. ad Piſon. 251.
Tellus ſolidiſſima. Ovid. 15. Met. 262.
Vires ſolidæ ſuo ſtant robore. Virg. 2. Æn. 639.
Nequitia ſolida, Inveterata. Sen. de Ira, 1. 16.
Nomen ſolidum. Cic. 1. de Fin. 61. Illi enim negant bonum quicquam eſſe, niſi neſcio quam illam umbram, quod appellant honeſtum, non tam ſolido, quam ſplendido nomine.
Utilitas ſolida. Cic. 1. de Fin. 72. An ille tempus aut in poetis evolvendis conſumeret, in quibus nulla ſolida utilitas, omniſque puerilis eſt delectatio? [An ut ſupra Felicitas ſolida?
Solidum & Solido ſæpe abſolute ponuntur. Senec. de Benef. 3. 4. Præſentia bona nondum in ſolido ſunt. [i. e. Firmo pede fulta.
In ſolido rurſus fortuna locavit. Virg. 11. Æn. 427.
Obligari in ſolidum, In totum. Ulpian. Dig. 35. t. 2. l. 8.
Petere ſolidum. Quintil. lib. 5. cap. 10. Argentarius ab argentario ſolidum petit.
Solidum ſuum cuique ſolvere. Cic. pro Rabir. Poſt. 46. At hoc etiam optat miſer, ut condemnetur a vobis, ita bona veneant, ut ſolidum ſuum cuique ſolvatur. i. e. Integrum. [An ſalvetur?
Crepa ſolidum. Adv. vice. Perſ. 5. Sat. 25.
Solidum, [στερεὸν] apud Mathematicos, eſt Quod longitudinem, latitudinem & profunditatem habet. Eucl. 11. elem. Solidi autem extremum eſt ſuperficies.

SOLĬDUS, i. m. Genus nummi, quod pro Aureo accipitur. Solidi ideo dicuntur, quia juſto & integro pondere erant percuſſi, non dimidiati, aut trientales. Lampridius in Alexand. cap. 39. Vectigalia publica in id contraxit, ut qui decem aureos ſub Heliogabalo præſtiterant, tertiam partem aurei præſtarent: tuncque primum Semiſſes aureorum formati ſunt: tum etiam, quum ad tertiam partem aurei vectigal decidiſſet, Tremiſſes, dicente Alexandro, etiam Quartarios futuros: ſed quum non potuiſſet per publicas neceſſitates, conflari eos juſſit, & Tremiſſes tantum, Solidoſque formari. Ex his verbis Lampridii facile intelligimus, Solidos primum dictos eſſe aureos nummos certi cujuſdam, ſuique ponderis, quaſi Integros. Budæus.
Fuit autem ſolidus quidam æreus, ut As apud Romanos, Duodenarius vero apud nos: quidam etiam Argenteus, ut Siclus apud Hebræos, Drachma tam apud veteres quam recentiores. Et in ſumma, Solidus eſt Nummus integer & conſummatus, qui aſſis inſtar in partes aliquot, certo numiſmate expreſſas, dividitur, ut apud nos Duodenarius nummus dicitur Solidus. V. Gronov. de Pecun. Vet. 3. 6. & 4. 13.

SOLDUS, i. m. pro Solidus. Numiſma. Martial. 4. 37.
Ex inſulis fundiſque tricies ſoldum
Ex pecore redeunt ter ducenta Parmenſi. Ubi forſan ponitur pro Solidorum, ut Seſtertiûm pro Seſtertiorum. [Niſi potius Solidum, i. e. Integrum tricies ſeſtertiûm, Adverbio ſubſtantive poſito.

SOLIDUM, i. n. [νόμισμα Gl. L. G.] Idem quod Solidus, i. m.

SOLIDE, Adv. [ὅλως] Integre, Omnino. Plaut. Trinum. 4. 2. 8.
Neque novi, neque natus necne is fuerit, id ſolide ſcio. Ibid. 4. 2. 47.
Hic homo ſolide ſycophanta eſt. Ter. And. 5. 5. 8.
Nam hunc ſcio mea ſolide ſolum gaviſurum gaudia.

SOLIDĬTAS, ātis. f. [στερεότης] Cic. 1. de Fin. 17. Ille atomos, quas appellat, id eſt corpora individua, propter ſoliditatem cenſet in infinito inani: &c. Idem de Univerſ. 13. Sed quum ſoliditas mundo quæreretur.

SOLIDĬPES, ĕdis. c. [στερεόπους] Quod ſolidos habet pedes, non bifurcatos. Plin. lib. 10. cap. 64. extr. Contra naturam ſolidipedum, aut biſulcorum.

SOLĬDO, [ἐδαφίζω Gl. L. G.] āre. Roborare, firmare, glutinare, ferruminare. Virg. 1. Georg. 179.
Area tum primum ingenti eſt æquanda cylindro,
Et vertenda manu, & creta ſolidanda tenaci.
Solidor. Paſſ. V. infra SOLIDESCO.

Fracta

Fracta ſolidantur. Plin. 8. Epiſt. 20.
Facies ſolidata veneno. Lucan. lib. 8. 691. h. e. Medicamento firmata contra putrefactionem.
Ita vir eadem lege teneatur, quia Deus viro uxorem unius corporis conjugio ſolidavit. Lact. Firm. Divin. Inſtit. Epit. cap. 6. p. 541. Plant. H. St.

SOLIDĀTIO, ōnis. f. Vitruv. 5. 3. Solidationes ita erant faciendæ.

SOLIDĀTRIX, īcis. f. Arnob. lib. 4. Solidatrix oſſium cartilago.

SOLIDĀMEN, ĭnis. n. Fortun. 6. Carm. 2.
Unus amor vivo ſolidamine junctus aleſcat.

SOLIDAMENTUM, i. n. Lactant. de Opific. Dei, cap. 7. pr. Deus igitur ſolidamenta corporis, quæ oſſa dicuntur, nodata, & adjuncta invicem, nervis alligavit atque conſtrinxit.

SOLIDESCO, [στερεοῦμαι] ĕre. Solidum fieri, Solidari. Plin. lib. 11. cap. 37. Veſica membrana conſtat, vulnerata cicatrice non ſolideſcit. h. e. Non glutinatur. Sic enim ait Celſ. lib. 8. cap. 6. Illud & in hac, & in naribus ignorari non oportet, non quidem cartilaginem ipſam glutinari, circa tamen carnem increſcere, ſolidarique eum locum.

SOLIFER, V. SOL.

SOLIFERREUM, i. n. [ὁλοσιδήρεον] Genus teli, appellatum quaſi Totum ferreum. Liv. 34. 14. Ut emiſſis ſoliferreis falaricisque gladios ſtrinxerunt, tum velut redintegrata eſt pugna. conf. Gell. 10. 25. & Feſt. in Sollo, qui geminata litt. ſcribit Solliferreum.

SOLIFŬGA, V. SOLIPUGA, in SOL.

SOLIGENA, V. SOL.

SOLIMNIA, æ, f. Inſula eſt in mari Ægæo, auctor Plin. lib. 4. cap. 12.

SOLINO, āre. Verrius idem eſſe ait, quod Conſulere, teſte Feſt.

SOLINUS, i. m. C. Julius Solinus, Hiſtoriographus Plinii ſumme æmulus, ſcripſit de Geographia libros nobiliſſimos, quibus De ſitu orbis, inſcriptiorem dedit, præter opus præcipuum, narrat præclara multa incredibilia. Scaliger in Animadverſ. Euſeb. appellat Scriptorem leviſſimum.

SOLIPAGA, SOLIPUNGA, V. SOLIPUGA, in SOL.

SOLISTĬMUM, vel SOLLISTIMUM, i. n. (inquit Feſt.) Ap. Pulcher Auguralis diſciplinæ lib. primo, ait, eſſe Tripudium, quod avi excidit ex eo, quod illa fert, ſaxumve ſolidum, aut arbos viviradix ruit, quæ nec præ vitio, humanive cædanturve, jacianturve, pellanturve. Al. Humana vi. Cic. 1. de Divin. 28. Quod autem ſcriptum habetis, aut tripudium fieri, ſi ex ea quid in ſolum ceciderit, hoc quoque, quod dixi coactum, tripudium ſoliſtimum dicitis. [Apud Feſt. lego, Humanave vi. Tripudium ſoliſtimum Conſuli nuntiavit. Liv. 10. 40.

SOLITĀNUS, a, um. Adj. [Σολιτανὸς] ut, Cochleæ Solitanæ, quæ in Africa reperiuntur. Plin. lib. 30. cap. 6. Laudatiſſimæ autem ſunt cochleæ Africanæ, ex his Solitanæ. Varr. 3. de R. R. cap. 14. Nam & valde amplæ ſunt quædam ex Africa, quæ vocantur Solitanæ, ita ut earum calices quadrantes octoginta capere poſſint. [A Solis promontorio, ut vult Hard. ad 9. 56. Plin.

SOLITARIUS. V. SOLUS, SOLEO.

SOLITAURILIA, vel SOLLITAURILIA, ōrum. n. pl. [θυσία ἐκ τ̓ χοίρου καὶ ταύρου Gl. L. G.] Feſta erant, ſive ſolemnia ſacrificia Romanorum, in quibus trium diverſi generis beſtiarum immolatio fiebat, tauri, arietis, & verris: quia omnes ſolidi integrique corporis ſint. Sollum enim lingua Oſcorum, ſignificat Totum & ſolidum. Unde tela quædam ſolliferrea vocantur tota ferrea. Hæc Feſt. lib. 17. Hoc ſacrificium Cenſores, ut ſcribit Aſcon. in Divin. 8. Urbem, completo quinquennio, luſtrantes, de ſue, ove, tauro faciebant. Liv. 8. 10. extr. Telo, ſuper quod ſtans Conſul precatus eſt, hoſtem potiri fas non eſt: ſi potiatur, Marti ſolitaurilibus piaculum fieri. Alius codex habet Suovetaurilibus. Chariſ. lib. 1. Suovetaurilia quidam putant dicenda a victimis ſue, ove, & tauro. Sed Valgius de rebus per epiſtolam quæſitis, Solitaurilia dicta ait eſſe, & a ſolis maribus ſumptum eſſe. Quintil. lib. 1. cap. 5 de virtutibus & vit. Orat. non ita longe a fine, Capſis Cicero dicit compoſitum eſſe ex Cape & Si vis: & inveniuntur qui Lupercalia æque tres partes orationis eſſe contendant, quaſi Luere per caprum. Nam Solitaurilia (alii legunt Suovetaurilia) jam perſuaſum eſt eſſe ex ſue, ove, & tauro. Et ſane ita ſe habet ſacrum, quale apud Homerum quoque eſt. Sed hæc non tam ex tribus, quam ex particulis trium coëunt. Liv. 1. 44. pr. Cenſu perfecto edixit, ut omnes cives Romani equites peditesque in ſuis quiſque centuriis in campo Martio prima luce adeſſent. Ibi inſtructum exercitum omnem ſolitaurilibus luſtravit. Alii legunt Suovetaurilibus. V. Caton. R. R. cap. 141. pr. Voſſ. Etymol. vel potius Lex. Pitiſc.

SOLITO, are. & SOLITO ablativus. V. SOLEO.

SOLITUDO. SOLIVAGO, SOLIVAGUS. V. SOLUS.

SŎLIUM, i. n. [βασιλικὸς θρόνος Gl. L. G. & G. L.] Armarium ex uno ligno factum, in quo reges ob corporis ſui tutelam ſedebant. Dictum quaſi Solidum, quoniam ex prædura materia roboris fiebat. Vel dicitur quaſi Solum; quod in his ſoli ſederent. Vel, ſecundum Aſperum, per antiſtœchon, quaſi Sedium a ſedendo: nam & ſella, quaſi ſeda dicta eſt. Ex Serv. V. Feſt. in Solla infra. [Ubi ſine dubio Solia legendum.
Eburno ſolio fultus. Claud. in ſec. Conſ. Stilich. 199.
Rudi ſolio fultus. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 79.
Aureum ſolium. Virg. 10. Æn. 116.
Solium, abuſive quandoque ponitur pro Sella regali. Virg. 11. Æn. 301.
Præfatus divos, ſolio rex infit ab alto.
Regale ſolium. Ovid. 6. Faſt. 353. Liv. 1. 47. Dii te penates, patriique, & patris imago, & domus regia, & in domo regale ſolium, & nomen Tarquinium creat vocatque regem.
Sublime ſolium. Ovid. 14. Met. 262.
Surgere ſolio. Virg. 10. Æn. 116.
Tollere ſe a ſolio. Virg. 8. Æn. 178.
Solium, pro Sella juriſconſulti, in qua jus reſpondere ſolebat. Cic. de Legib. lib. 1. 10. Quum præſertim non recuſarem, quo minus more patrio, ſedens in ſolio, conſulentibus reſponderem.
Solium, pro Vaſe ſaligno, vel abiegno ponitur, quo etiam utimur ad vinum, plurimoſque liquores transferendos: & ad pannos lineos cum lixivio calido & cinere emaculandos.
Eſt & Solium, [ἔμβασις Gl. G. L. ἐμβάτη L. G.] Vas quo in balneis veteres utebantur, & in quo ſedentes lavabantur. *Une baignoire.* Unde nobiles Romanas ait Plin. lib. 33. cap. 12. Soliis argenteis ad delicias uſas. Celſ. lib. 7. cap. 26. Quæ curatio calculo evulſo habenda ſit: Interpoſitis duabus horis, in ſolium aquæ calidæ reſupinus demittendus eſt, ſic ut a genubus ad umbilicum aqua teneat. Cato R. R. cap. 10. Solium unum. Suet. in Auguſt. cap. 82. Ac quoties nervorum cauſa, marinis, Albulisque calidis utendum eſſet, contentus hoc erat, ut inſidens ligneo ſolio, quod Hiſpanico verbo *duretam* vocabat, manus ac pedes alternis jactaret. [Ridicule Solium Regali illi ſimile depingi curavit Mercurial. de Arte Gymn. lib. 1. cap. 10. Meliorem balnearis ſolii iconem exhibet Jo. Rhodius ad calcem Lexici Scriboniani.
Deſcendere in ſolium. Celſ. lib. 1. cap. 3.
Deſidere in ſolio. Celſ. lib. 2. cap. 17.
Solium, Loculamentum ſepulcrale, in quo conduntur defuncti. Plin. lib. 35. cap. 12. Quin & defunctos ſeſe multi fictilibus ſoliis condi maluere. Vetus exemplar habet Doliis. Curt. lib. 10. ad finem. Septimus dies erat, ex quo corpus regis jacebat in ſolio. Paulo poſt, Purgavere corpus, repletumque eſt odoribus aureum ſolium. V. Lex. Pitiſc.

SOLIAR, Quo ſolium tegebatur; ut Toral, quo torum. Varro. Phrygio qui pulvinar poterat pingere, ſoliar depigebat. Turneb. 17. 21. Ex Non. 1. 10.

SOLLA, SOLIA, vel SOLA, appellantur Sedilia, in quibus non plures ſingulis poſſint ſedere, ideoque ſolla ſternere dicuntur, qui ſolliſternium habent, & ſolaria vocantur Babylonica, quibus eadem ſternuntur, quæ, ut ait Verrius, omnia ducta ſunt a ſolo. Alvei quoque lavandi gratia inſtituti, quo ſinguli deſcendunt, ſolla dicuntur, quæ a ſedendo potius dicta videntur, quam a ſolo. Feſtus. [V. in SOLIUM paulo ſupra.

SOLLERS, ertis. Adj. [ἀγχίνους, συνετὸς, φρόνιμος, Gl. L. G. ἐντρεχής. G. L.] contrarium eſt Inerti; In omni re prudens, quaſi ſollus in arte ſit; Ingenioſus; perſpicax, ſagax. Cic. de Senect. 54. Nec conſitiones modo delectant, ſed etiam inſitiones: quibus nihil invenit agricultura ſollertius. Ter. Eun. 3. 2. 25. —fac periculum in litteris,
Fac in palæſtra, in muſicis: quæ liberum
Scire æquum eſt adoleſcentem: ſollertem dabo.
Sollers dictus quaſi ὅλος ἀρετὴ, id eſt totus ars ſeu virtus: Sollers, In omni re prudens, uti ſcribit Feſtus a voce Sollo Oſce, i. e. Toto & Arte. Unde apparet rectius ſcribi cum duplici L. ut vult Manut. q. V.
Sollers & Ingenioſus. Cic. pro Roſc. Com. 31. Jam quo quiſque eſt ſollertior, & ingenioſior, hoc docet iracundius & laborioſius.
Sollers & Subtilis. Cic. 2. de Nat. Deor. 121. Quam ſollers, ſubtiliſque deſcriptio partium, quamque admirabilis fabrica membrorum.
Ambagibus ſollers. Plin. lib. 28. cap. 8.
Cunctandi ſollers Fabius. Sil. lib. 7. 126.
Ancilla ſollers. Ovid. 1. Amor. 8. 87.
Animo ſollerti rem novam excogitare. Liv. 7. 14.
Auditu ſollerti animal. Plin. lib. 8. cap. 28.
Cor ſollers. Catul. Argon. 62. 294.
Cuſtodia ſollers. Columel. lib. 8. cap. 13.
Dimicatio ſollers. Plin. lib. 10. cap. 17.
Ingenium ſollers. Ovid. 3. Faſt. 840.
Manu ſollerti facere aliquid. Tibul. lib. 1. 8. 29.
Natura hominum ſollers. Ovid. 3. Amor. 8. 45.
Provida ſollerſque natura. Cic. 2. de Nat. Deor. 128.
Stultitia ſollers. Plin. lib. 38. cap. 36. Oxymōron.
Vir ſollers. Ovid. in Ibin, 279.
Compar. Lucret. lib. 5. 1355.
Et ſollertius eſt multo genus omne virile.
Superl. Salluſt. Jugurth. cap. 96. De Sulla, Sollertiſſimus omnium in paucis tempeſtatibus factus eſt.

SOLLERTER, Adv. [ἀγχινόως] Ingenioſe, perſpicaciter, ſubtiliter. Cic. 1. de Legib. 26. Res ad vitam neceſſarias ſollerter conſequuta eſt. Idem 2. de Nat. Deor. 91. Præſertim cum multis partibus ſint illa perfecta, quam hæc ſimulata ſollertius. Idem 6. Verr. 98. Tu illius æris temperationem, tu operum lineamenta ſollertiſſime perſpicis?

SOLLERTIA, æ. f. [ἀγχίνοια, Gl. L. G. ἐντρέχεια L. G. & G. L.] In omni re prudentia & induſtria, perſpicacitas & ingeniorum acumen. In bonam & in malam partem accipitur.
In bonam. Cic. de Senect. 59. Tum eum dixiſſe, mirari ſe, non modo diligentiam, ſed etiam ſollertiam ejus, a quo eſſent illa dimenſa, & deſcripta. Idem 4. Acad. 120. Negatis hoc tam polite, tamque ſubtiliter, effici potuiſſe ſine divina aliqua ſollertia.
In malam partem. Cic. 1. Off. 33. Decipere hoc quidem eſt, non judicare. Quocirca in omni re fugienda eſt talis ſollertia. Plin. lib. 14. cap. 22. Heu mira vitiorum ſollertia. Claud. lib. 3. de Rapt. Proſerp. 32.
— rerumque remotas
Ingenioſa vias paulatim explorat egeſtas,
Utque artes pariat ſollertia, nutriat uſus.
Adhibere ſollertiam. V. ADHIBEO.
Sed in venatu ſollertia & ſagacitas præcipua eſt. Plin. lib. 8. cap. 40.
Machinatio & Sollertia. Cic. 2. de Nat. Deor. 123. Data eſt quibuſdam etiam machinatio quædam atque ſollertia, ut in araneolis.
Mentis agitatio atque ſollertia. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Belli ſollertia penes quem. Sil. lib. 6. 309.
Sollertia agendi & cogitandi. Cic. 1. Off. 157. Sic homines, ac multo etiam magis, natura congregati, adhibent agendi cogitandique ſollertiam.

SOLLICĬTUS, a, um. Adj. [μεριμνητικὸς Gl. G. L.] Inquietus, & curis affectus. In carmine, gemino L ſcribitur, ut prima producatur. V. SOLLICITUDO infra. Plaut. Merc. 2. 3. 31.
Sollicitus mihi neſcio quare videtur. [i. e. Conturbatus, quod in Gloſſ. Latinogræc. Synonymum habet, deficiente interpretatione.
Sollicitum eſſe & Angi. Cic. 9. Att. 4. Antea ſollicitus eram, & angebar, ſicut res ſcilicet ipſa cogebat, quum conſilio explicare nihil poſſem.
Suſpenſus & Sollicitus. Cic. pro Domo 96. Suſpenſa ac ſollicita tota civitate, &c.
Suſpecta atque ſollicita ſemper omnia in vita tyrannorum. Cic. de Amicit. 52.
Sollicitus de. Cic. 16. Fam. 7. Q. autem pater & filius Buthroti ſolliciti eramus de tua valetudine mirum in modum.
Sollicitus es ea re. Ter. And. 1. 5. 33.
Sollicitus in. Quintil. lib. 8. cap. 3. Nec ſum in hoc ſollicitus, cum res ipſa volentibus diſcere appareat.
Sollicitus pro anima. Gell. lib. 19. cap. 1.
Sollicitus quid. Cic. 10. Fam. 11. Mirifice ſum ſollicitus, quidnam de provinciis decernatur. Idem 8. Att. 6. Quam ſum ſollicitus quidnam futurum ſit.
Sollicitus ſuſpicione. Cic. 1. de Lege Agr. 23. Sollicitam mihi civitatem

ſuſpicione, ſuſpenſam metu, perturbatam veſtris legibus & concionibus, & ſeditionibus tradidiſtis.
Sollicitus vicem alicujus. Liv. 28. 19. extr. Quum clamor undique ab ſollicitis vicem imperatoris militibus ſublatus.
Agere ſollicitum. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Habere ſollicitum. Cic. 7. Fam. 3. Sollicitum autem te habebat cogitatio, cum officii, tum etiam periculi mei. Idem de Senect. 66. Quarta reſtat cauſa, quæ maxime augere, atque ſollicitam habere noſtram ætatem videtur.
Tenere aliquem ſollicitum. Liv. 2. 64. extr. Sollicitumque hoſtem ad lucem tenere.
Tribuitur Animo & ejus Affectibus, nonnunquam & actionibus humanis, atque inanimis etiam rebus a poetis.
Amores ſolliciti. Virg. 10. Ecl. 6.
Amor ſollicitus atque anxius. Cic. 2. Att. 24.
Animi ſolliciti. Hor. 1. Epiſt. 5. 18.
Anxio & ſollicito animo eſſe. Cic. 2. de Fin. 55. Non igitur eum poſtea cenſes anxio animo aut ſollicito fuiſſe.
Curæ ſollicitæ. Stat. 9. Theb. 603.
Cuſtodia rei ſollicita, & Libera; contraria. Cic. 2. Off. 78. Id enim eſt proprium, ut ſupra dixi, civitatis atque urbis, ut ſit libera, & non ſollicita ſuæ rei cujuſque cuſtodia. Al. Cuique. [An Suæ cujusque rei?
Diligentia ſollicita. Quintil. in procem. lib. 6.
Dolor ſollicitus. Ovid. 3. de Arte Am. 374.
Mentes ſollicitæ pavent. Ovid. 3. Faſt. 362.
Metus ſollicitus, Sollicitudinem injiciens. Ovid. 3. Triſt. 11. 10.
Pectore ſollicito repetens ſuſpiria. Ovid. 2. Met. 125.
Timor ſollicitus. Ovid. 1. Epiſt. 12.
Vita ſollicita. Propert. 3. 7. 1.
Actiones accuratæ, & ſollicitæ. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Armis ſollicitis quæritur victoria. Ovid. 14. Met. 453.
Aures ſollicitæ. i. e. Inquietæ. Lucret. 6. 1183.
Lepus ſollicitus. i. e. Timidus. Ovid. 5. Faſt. 372.

Imbelles capreæ, ſollicitusque lepus.

Manus ſollicitæ, Dubiæ, & quæ aliquid frangere metuunt. Martial. lib. 14. 111.

Frangere dum metuis, frangis cryſtallina, peccant
Securæ nimium, ſollicitæque manus.

Mare ſollicitum ſtridet refluentibus undis, i. e. Ventis impulſum & agitatum. Virg. 4. Georg. 262.
Pecus ſollicitum. Martial. lib. 5. 32. Ne lædat ſcil.
Status civitatis ſollicitus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Voce ſollicita invocare aliquem. Ovid. 10. Met. 639.
Carcer ſollicitus, Ab effectu. Ovid. 1. Amor. 6. 64.
Opes ſollicitæ, Quæ ſollicitos faciunt. Hor. 3. Serm. 6. 79.
Res ſuſpecta & ſollicita, Plena ſollicitudinis. Cic. de Amicit. 52. Omnia ſemper ſuſpecta atque ſollicita ſunt, nullus locus eſt amicitiæ.
Comparat. Cic. 10. Fam. 18. Quintil. lib. 7. cap. 2. Quibus nos circa lites raras ſollicitiores ridiculi videmur.
Sollicitior locus. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 13.
Superl. Senec. de Brevit. vitæ, cap. 15. Breviſſima ac ſollicitiſſima ætas.

SOLLICITE, Adv. [ἐπιμελῶς] Quintil. lib. 2. cap. 15. Ovid. 4. de Pont. 6. 44.

Qui mala ſollicite noſtra levatis. Al. Solliciti recte.

Compar. Plin. 1. Epiſt. 19. ad Romanum, Nam ſollicitius cuſtodiendus eſt honor, in quo etiam beneficium amici tuendum eſt.
Sollicitiſſime puto legi apud Sueton. H. St. Nempe in Claud. cap. 18. pr. Urbis, annonæque curam ſollicitiſſime ſemper egit.

SOLLICITŪDO, ĭnis. f. [μέριμνα, ἀγωνίαι, φροντίδες Gl. L. G. & G. L. ſed ſing. num.] Cura & inquietudo quæ mentibus inhæret. In verſu, duplici L ſcribitur, ut producatur prima ſyllaba. [Atque ita perpetuo ſcribendum contendit Manut. quo modo & in Gloſſ. ſcribitur. V. Cellar. Orthogr. & Voſſ. Etymol.
Sollicitudo, eſt ægritudo cum cogitatione. Cic. 4. Tuſc. 18. Ibid. 1. 96. Nulla reliqua cura, nulla ſollicitudo futura. Idem 3. Offic. 84. Angores, ſollicitudines, diurni & nocturni metus. Et 2. de Divin. 150. Perfugium videtur omnium laborum & ſollicitudinum eſſe ſomnus.
Aculei ſollicitudinum. V. ACULEUS.
Altior ſollicitudo. Quintil. in procem. lib. 4.
Mordaces ſollicitudines. Hor. 1. Carm. 18. 4.
Abducere animum a ſollicitudine. V. ABDUCO.
Abſtrahere ſe a ſollicitudine. V. ABSTRAHO.
Acuere ſollicitudines. Cic. 11. Fam. 16.
Adducere in ſollicitudinem. V. ADDUCO.
Adire ſollicitudinem pro aliquo. Plin. 2. Epiſt. 9.
Afferre ſollicitudinem. V. AFFERO.
Afficit me ſollicitudo duplex. Cic. de Clar. Orat. 332.
Allevare ſollicitudines. V. ALLEVO.
Conficere alicui ſollicitudines. V. CONFICIO.
Demere ſollicitudinem. Tacit. 2. Hiſt. 68.
Duplicare ſollicitudines. Cic. 5. Fam. 14.
Exedi ſollicitudinibus. Cic. 1. de Fin. 51. Easque ipſas ſollicitudines, quibus eorum animi noctes diesque exeduntur, diis immortalibus ſupplicii cauſa importari putant.
Exſolvere aliquem ſollicitudine. Plin. lib. 1. Epiſt. 22. ad Catil. Sever. V. EXSOLVO.
Habere ſollicitudinem. Cic. pro Cluent. 51. Quicquid hoc tempore habeat ſollicitudinis ac negotii, id omne a matre eſſe conflatum.
Hærere ſollicitudinem in animis. Cic. Nec hærere in animis horum ſollicitudinem ſempiternam.
Importare ſollicitudines. V. IMPORTO.
Levare pectora diris ſollicitudinibus. Hor. Epod. 13. 15.
Liberare ſollicitudine. Cic. 6. Att. 1.
Liberari ſollicitudine. V. Exſolvere aliquem ſollicitudine, in EXSOLVO.
Omittere ſollicitudinem. V. OMITTO.
Pati ſollicitudinem. V. PATIOR.
Perferre ſollicitudinem. V. Plane mane, in MANE adverbium.
Struere ſollicitudinem alicui. Cic. 5. Att. 21. Sed dices me ipſum mihi ſollicitudinem ſtruere.
Subveniri ſollicitudini. Cic. 2. Fam.
Eſſe ſollicitudini alicui. Plaut. Milit. 3. 1. 76.
Eſſe ſollicitudini dicitur res aliqua. Ter. Phorm. 4. 1. 22.

Scio ita eſſe, & iſtæc mihi res ſollicitudini eſt.

Eſſe magna ſollicitudine. Cic. ad Brut. Non minore nunc ſunt ſollicitudine, quam tum erant ſtudio.
Suſtinere ſollicitudinem. Cic. 10. Fam. 4.
Torqueri ſollicitudine diſtrictum. Hor. 2. Serm. 8. 8.
Urgeri ſollicitudine. Cic. 6. Att. 5. Sollicitudine provinciæ tamen vel maxime urgebamur.

SOLLICĬTO, [μεριμνοποιῶ. Gl. G. L.] āre. Inquietare, & curam injicere, ſeu contriſtare, ut ait Vall. lib. 5. Ter. And. 5. 3. 16.

Cur meam ſenectutem hujus ſollicito amentia? Idem Eun. 1. 2. 82.
Egone, id timeo? PH. quid te ergo aliud ſollicitat cedo? Idem Hec. 4. 4. 54.
Aut, quid ſit id quod ſollicitere ad hunc modum? i. e. Perturberis, commoveare, inquit Donat.

Arcu ſollicitare. Ovid. 1. Amor. 7. 14.
Excruciare & Sollicitare. Cic. 1. de Fin. 50. Quemadmodum temeritas & libido & ignavia ſemper animum excruciant, & ſemper ſollicitant, turbulentæque ſunt.
Sollicitare & Angere. Cic. 1. de Fin. 50. Nec præterea eſt res ulla, quæ ſua natura aut ſollicitare poſſit, aut angere.
Cura quietos ſollicitat. Virg. 4. Æn. 380.
Metus ſollicitans. Ovid. 4. Triſt. 8. 6.
Bello ſollicitare aliquem. Ovid. 5. Faſt. 40.
Sollicitare pacem, Turbare. Liv. 34. 16. extr. Iterum ſubacti. Sed non eadem venia victis fuit, Sub corona venierunt omnes, ne ſæpius pacem ſollicitarent. [Male exponebatur, Inſtare ut fiat pax.
Sollicitare, [ὑπονοθεύειν, Gl. L. G. & G. L. πείθειν, ἀναπείθειν, ὑποπείθειν, προπηλακίζειν, πλαγιάζειν, ἐξαπατᾶν, L. G.] Inſtare, & velut Allicere, vel Spem oſtendendo, vel metum, ut ait Vall. lib. 5. Curt. lib. 4. 11. 18. Verum enimvero quum modo milites meos litteris ad proditionem, modo amicos ad perniciem pecunia ſollicitet. Ter. And. 5. 4. 2.

— tune hic homines adoleſcentulos,
Imperitos rerum, eductos libere, in fraudem illicis?
Sollicitando, & pollicitando, eorum animos lactas?

Sollicitare pretio animos egentium. Cic. 4. in Catil. 17. Quare ſi quem veſtrum commovet hoc, quod auditum eſt, lenonem quendam Lentuli concurſare circum tabernas, pretio ſperantem ſollicitari poſſe animos egentium atque imperitorum: eſſe id quidem cœptum atque tentatum.
Judicium alicujus ſollicitare donis. Ovid. 16. Epiſt. 20.
Precibus ſollicitare aliquem. Ovid. 9. Met. 682.
Votis ſollicitare numina. Tibul. lib. 2. 4. 53.
Sollicitare ad. Cic. pro Cluent. 47. Cujus ſervum Diogenem Fabricius ad venenum Avito dandum ſpe & pretio ſollicitare cœpit. Liv. 1. 30. Inde, ob reſiduas bellorum iras maxime ſollicitatis ad defectionem animis, voluntarios traxere.
Ad laborem ſollicitare. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 11.
Toros legitimos ſollicitare. Ovid. 3. de Pont. 3. 50.
Voluptas ſollicitat concubitus. Virg. 3. Georg. 131.
Sollicitant hæc toreumata furem, Alliciunt ad furtum. Martial. lib. 12. 75.
Sollicitare ad ſe aves. Plin. lib. 8. cap. 23.
Forem ſollicitare, Movere aut aperire januam. Ovid. 3. Amor. 1. 50.
Stamina ſollicitat docto pollice, Citharæ chordas percutit. Ovid. 11. Met. 170.
Sollicitare terram ferro, Terram vertere eſt. Tibull. lib. 1. 8. 30.

Primus aratra manu ſolerti fecit Oſiris,
Et teneram ferro ſollicitavit humum.

Componitur (ait Parrhaſius) ex Solo & Cito, quod (ut Verrio placet) eſt moveo. Solum vero maris etiam nomen eſt. Virg. 5. Æn. 19.

Subtrahiturque ſolum.

[Si modo hic Solum pro Mari ponitur. Nec minus ſuſpecta eſt Feſti iſtæc de origine vocis opinio. V. infra. Terra autem Sollicitari dicitur, quum, intacta prius, primum quaſi inquietatur.
Tellus ſollicitanda. Virg. 2. Georg. 418.
Sollicitare, pro Navigare aliquando ponitur, quod Solum de mari etiam dicatur. Claud. in præfat. lib. 1. de Rapt. Proſerp. 2.

Et rudibus remis ſollicitavit aquas.

h. e. Movit, & agitavit. Immo non eſt fortaſſe hæc ratio. H. St. V. paulo ſupra veriorem.
Sollicitor, [μεριμνῶ] Paſſ. Cogito, ſatago. Gloſſ. Græcolat. [Sic enim ſcribendum, non ut editum Sollicito.
Sollicitare, eſt Solo citare, id eſt ex ſuo loco movere. Solum autem quin ſignificet locum quis dubitat, quum Exſules quoque dicantur Solo patriæ ſuæ pulſi? Feſt. [Cujus ſententiam non injuria rejicit Voſſ. quum quantitas pr. ſyllabæ & orthographia antiqua repugnet. Veriſimilius eſt a Sub & Lacio, ut ipſe vult, deduci. Sic Soblica & Sublica, Suboles & Soboles &c. veteres uſurparunt. Sic Soblacito, & euphoniæ cauſa Sollicito, pro Sublacito, freq. a Sublacio. An a Sollum & Cito, vel Lacio?

SOLLICITĀTIO, ōnis. f. [ὑπονόθευσις Gl. G. L.] dicitur, Quæ ab alio fit, ut ait Donat. Ter. And. 1. 5. 26.

Tot me impediunt curæ, quæ meum animum diverſe trahunt;
Amor, miſericordia hujus, nuptiarum ſollicitatio.

Cic. pro Cluent. 53. Et de ſollicitatione Diogenis recenti re ſecum Cleophantum locutum eſſe dicebat.

SOLLICITĀTOR, ōris. m. [ὑπονοθευτὴς Gl. G. L.] Paul. de extraord. crimin. l. 1. Sollicitatores alienarum nuptiarum, itemque matrimoniorum interpellatores. Sen. Controv. 15. Teſtamento ſollicitatoris.

SOLLICURIA, In omni re curioſa: nam Sollo Oſcis, dicitur id quod nos Totum vocamur. Liv. Sollicuria, in omni re curioſa. Feſtus.

SOLLIFERREA, V. SOLIFERREUM.

SOLLO, Oſce dicitur id quod nos Totum & ſolidum vocamus. Feſt.

SOLLISTERNIUM, i. n. Solla ſternere dicuntur, qui ſolliſternium habent. Feſtus. Al. Selliſternium. V. Sella in Sedeo.

SOLO, ſolas. V. SOLUS.

SŎLŎCE, es. f. [Σολόκη] Civitas magna, quæ notiore nomine Seleucia dicitur, de qua ſuo loco. V. Strab. lib. 16.

SŎLŒ, vel SOLI, ōrum. m. pl. [Σόλοι] Solœ more Græcorum pro Soli, ſicut Dioſcurœ pro Dioſcuri, ut placet Hermolao, Civitas eſt Ciliciæ. Ab hac, Solenſes, ut Solenſis Aratus, Chryſippus Stoicus, & Philemon, poeta comicus. Strab. lib. 14. Euſtathius Dionyſii interpres, hoc oppidum, ab exſulante Solone colonis Atticis ornatum fuiſſe ſcribit.

Quum vero barbari linguam Atticam paulatim coinquinassent, Solœcissare, Σολοικίζειν, dicti sunt, & inde Solœcismus, σολοικισμός. Lege in Solonis vita Laërt. s. 51. & Strab. lib. 4.

SOLŒCISMUS, i. m. [σολοικισμὸς] Impar & inconveniens compositura partium orationis. A nostris Imparilitas, a vetustioribus Latinis Stribiligo dicebatur: nempe inversura & pravitas quædam tortuosa orationis, tanquam Strebligo. Siquidem στρεβλόω torqueo, & depravo significat. V. Gell. lib. 5. cap. 20. Quintil. lib. 1. cap. 5. Quædam tamen & faciem solœcismi habent, & dici vitiosa non possunt.
Fœditas solœcismi. Quintil. lib. 1. cap. 5. Prima barbarismi, ac solœcismi fœditas absit.
Facere solœcismum. Juven. 6. Sat. 455.
— solœcismum liceat fecisse marito. Martial. 5. 39.
Unus quum sitis, duo, Calliodore, sedetis:
Surge, solœcismum, Calliodore, facis. [Quasi per translationem dictum ponebatur in edit. Lond. Sed nulla est translatio.

SOLŒCON, i. n. [σόλοικον] dicitur Vitium sermonis. Solœci autem nomen a Solone deductum Laërtius lib. 1. s. 51. testatur. V. Gell. lib. 5. cap. 20. V. etiam paulo ante SOLŒ, & Menag. ad Laert. lib. 7. s. 59.

SOLŒCŎPHĂNES, is. f. [σολοικοφανὴς] Solœcismi speciem habens: quæ & Alleosis, figura est: ut, Præneste sub ipsa: quum Præneste sit neutri generis, sed retulit ad Civitatem. Et Ter. in prol. Eun. 32. In Eunuchum suam: referens ad Comœdiam cogitatum. [Sic constr. n. pl. cum verb. in sing. ut vult Apollon.

SŎLON, ōnis. m. [Σόλων] Salaminius genere, unus e septem sapientibus, Atheniensibus leges dedit: ac eas, quas Draco tulit, præter quam quæ de cæde erant, omnes abrogandas curavit, ob magnitudinem pœnarum. Nam una omnibus pœna constituta fuerat, ut etiam qui otii damnati essent, aut qui olera surripuissent, capite plecterentur, &c. Florebat tunc in Repub. Pisistratus æmulus Solonis, cui & genere propinquus erat. Illius igitur eloquentia plus potuit apud populum, quam hujus sapientia. Cessit sponte Solon, tyrannum fugiens, primum in Ægyptum, deinde in Cyprum, postremo ad Crœsum regem, indeque in Ciliciam profectus, civitatem a suo nomine Solos dixit, in qua Athenienses colonos statuit. Decessit in Cypro annorum LXXX. mandavitque ossa sua Salaminem transferri, ibique per regionem projici ac dissipari, ne unquam Athenas inferrentur, quoniam discedens jurejurando cives adegit, non antiquaturos leges suas, donec rediret. Reliquit etiam Elegos & epistolas quasdam. Epigramma sepulchro Inscriptum commemorat Cic. 1. Tusc. 117.
Mors mea ne careat lacrimis, linquamus amicis
Mærorem, ut celebrent funera cum gemitu. Plura V. apud Plutarch. Diog. Laert. & Suid.
Ærumnosi Solones. Pers. 3. Sat. 79. Per Solones intelligit aut Philosophos, aut quoscunque viros bonos. [Vel potius Bonos cives & patriæ amantes, eaque de causa exsilii ærumnas expertos, cujusmodi fuit Solon.
Justus Solon. Juven. 10. Sat. 274.
Solon Smyrnæus alius, qui de Herbis scripsit. Plin. lib. 20. cap. 20.

SŌLOR, [παραμυθοῦμαι Gl. G. L.] āri. quasi Solidum redintegrare. Plaut. Asin. 3. 1. 37.
Aliquam habet peculiarem, qui spem soletur suam. Virg. 1. Georg. 293.
Interea, longum cantu solata laborem,
Arguto conjunx percurrit pectine telas.
Allocutione solare aliquem. Catull. 39. 5.
Amicis dictis solari aliquem. Virg. 5. Æn. 770.
Amicis verbis solari aliquem. Ovid. 5. Fast. 237.
Amorem solatur Musa. Virg. 10. Æn. 191.
Famem solari, Levare cibo. Virg. 1. Georg. 159.
Lacrimas alicujus solari. Ovid. 2. Fast. 821.
Metum alicujus solari. Virg. 12. Æn. 110.
Lenire dolentem solando. Virg. 4. Æn. 394.

SOLANDUS, a, um. Partic. [παρηγορητέος] Ovid. 5. Trist. 4. 42.
— qua consolatus amicum
Sis ope, solandus quum simul ipse fores.

SOLĀTOR, ōris. m. [παρήγορος Gl. G. L.] ut, Solator lugentum. Stat. 5. Silv. 5. 40.

SOLĀMEN, ĭnis. n. [παραμυθία] Id, quod solatur. Hoc tamen soli poetæ frequentius utuntur. Cic. de Amicit. extr. Etsi illis plane orbatus essem, magnum tamen afferret mihi ætas ipsa solamen. Vetus exemplar legit Solatium.
Mali solamen. Virg. 3. Æn. 661.
Breve solamen malorum. Sen. Octav. 66.
Petere solamen. Sen. Med. 7.

SOLĀTIUM, i. n. [παραμυθία, παρηγορία, Gl. L. G. & G. L.] Doloris, Mærorisve levamentum: quod & Solamen dicitur. Quintil. in Pariete palmato, Cæcitatis miseræ solatium est, habere rem videntium. Cic. 7. Fam. 3. Vacare culpa, magnum est solatium. Virg. 9. Ecl. 18.
— heu tua nobis
Pæne simul tecum solatia rapta, Menalca!
Oblectamentum & solatium servitutis. Cic. 6. Verr. 134. Ut illi &c. haberent hæc oblectamenta & solatia servitutis.
Solatium & fomentum dolorum. Cic. 2. Tusc. 59. Hæc sunt solatia, hæc fomenta summorum dolorum.
Dulcia solatia. Lucret. lib. 5. 21.
Exigua solatia ingentis luctus. Virg. 11. Æn. 62.
Frigida solatia. Ovid. 4. de Pont. 2. 45.
Mæsta solatia. Stat. 2. Achill. 278.
Unicum adversorum solatium, litteræ. Quintil. in procem. lib. 6.
Adhibere solatia. V. ADHIBEO.
Admittere solatia. V. ADMITTO.
Afferre solatium. V. AFFERO.
Afficere solatio. Tacit. 3. Ann. 24.
Consolari se solatio. Cic. de Amicit. 10. Sed non egeo medicina: me ipse consolor, & maxime illo solatio, quod &c. Idem 4. Att. 6. Nosque malo solatio, sed non nullo tamen consolamur, quod ipsius vicem minime dolemus.
Dare solatia. Cic. de Clar. Orat. 11. Vos vero, inquam, Attice, & præsentem me cura levatis, & absenti magna solatia dedistis. Et 4. Att. 85. Multa mihi dant solatia.
Habet hæc res aliquid solatii. Cic. 3. Att. 49. Quæ quidem tamen aliquid habebant solatii antequam eo venisti a Pompejo.
Luctum alicujus nullo solatio levare posse. Cic. 6. Philipp. 12.
Præbere solatium adversis rebus. Cic pro Arch. 16. Hæc studia adolescentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, adversis perfugium ac solatium præbent.
Proponere sibi aliquid solatii. Cæs. 7. Bell. Gall. 15.
Recolere aliquem honoribus in solatium. Tacit. 1. Hist. 77.
Reportare solatium ex aliqua re. Cic. 7. Verr. 127.
Sum, ut, In solatio esse. Plaut Amph. 2. 2. 13.
Solatio esse ad. Cæs. 1. Bell. Civil. 22. Quod de sua salute impetraverit, fore etiam reliquis ad suam spem solatio.
Uti solatio. Cic. 2. Fam. 6. Maximo meo dolore, hoc solatio utor, quod, &c.
Solatium, pro Leviuscula mercede usurpavit Ulpian. lib. 6. Opinion. Si constat (inquit) in tuo agro lapicidinas esse: invito te, nec privato, nec publico nomine, quisquam lapides cædere potest, cui id jus faciendi non est: nisi talis consuetudo in illis lapicidinis consistat, & si quis voluerit ex his cædere, non aliter hoc faciat, nisi pro his solitum pro hoc solatium domino præstet. l. 13. in fine. Communia prædiorum, in P. lib. 8. tit. 4. Callistrat. in l. 33. A tutoribus scribit Solatium in §. ultimo: Nisi (inquit) ab eo certum solatium constitutum sit.
Solatium item pro Subsidio, vitæque adjumento, vel alimento ponitur in l. Si cum dotem. §. Si maritus. versic. Sin vero dotem. Solut. matrim. lib. 24. P. tit. 1. Sin vero (inquit) dotem ita dissipaturus, ita manifestus est, ut non hominem frugi, oportet tunc dotem sequestrari, quatenus ex ea mulier competens habeat solatium, una cum sua familia.
In Codice Solatium a Principibus pro Commodo & salario militum. l. 15. C. de advocat. diversor. judic. & eo. tit. l. 3. 5. 6. l. penult. C. de præd. Decur. lib. 10. l. 3. C. de agentib. in reb. lib. 12. l. ultim. C. de silentiar. lib. 12. Inde Solatia annonarum in l. un. C. de annon. & capit. lib. 12. C. l. 17. C. de erogat. militar. annonæ lib. 12. C. l. 4. C. de Navicülariis. lib. 11. l. 32. eodem titul. in C. Theod. In Novellis porro Justiniani ea vox non uno in loco legitur. Hæc significat Solatium, præter notam ejus verbi significationem, de qua supra dictum est.

SOLATIŎLUM, i. n. dimin. [παραμυθίδιον] Catul. ad passerem Lesbiæ 2. 7.
Ut solatiolum sui doloris.

SOLOX, ōcis. Adj. o. g. [ἱερὸν, τὸ παχὺ, Gl. L. G.] Crassus. ut, Solox lana, i. e. Crassa, quasi Solida: item Pecus lana contectum. Titinnius in Barathro, Lana soloci ad purpuram data. Lucil. apud Festum in Solox,
Pascali pecore, & montano hirco, atque soloce. [Vox pr. in Gloss. suspecta.

SOLPUGA, SOLSEQUIUM, SOLSTITIUM, V. SOL.

SOLUBILIS, V. SOLVO.

SOLVENSE, Oppidum in Norico Germaniæ. Plin. lib. 3. cap. 24.

SŎLUM, i. n. [ἔδαφος Gl. G. L.] dicitur Omne quod sustinet, & unicuique rei subjacet. Unicuique enim rei quod subjacet, solum est ei cui subjacet: unde est Solum navis, Mare: & Aër avium. Serv. in 5. Æn. 199.
Aquæ solum superficies dicitur, quæ navium fundamentum est. Virg. 5. Æn. 199.
Subtrahiturque solum. [An Salum?
Fossæ solum. Cæs. 7. Bell. Gall. 72.
Solum, Mensam appellavit Virg. 7. Æn. 111.
Et cereale solum pomis agrestibus augent.
Solum oratoris. Cic. in Brut. 258. Solum quidem, inquit ille, & quasi fundamentum oratoris, vides locutionem emendatam, & Latinam. Solum, i. e. Basim, firmamentum.
Cæleste solum, Cælum. Ovid. 1. Met. 73.
Astra tenent cæleste solum.
Solum, proprie Terra dicitur, inquit Fest. Nævius lib. 1.
Tarquinio dedit imperium, simul & sola regni. Et alibi,
Sed sola terrarum postquam permensa parumper.
Sedere viridi solo. Virg. 6. Æn. 192.
Tellus tremefacta solo. Virg. 10. Æn. 102.
Terræ solum. Lucret. lib. 1. 213.
Agri solum, quod Jurisconsulti Fundum vocant. *Le tresfond.* Cæs. 1. Bell. Gall. 9. Allobroges, qui trans Rhodanum vicos possessionesque habebant, fuga se ad Cæsarem recipiunt, & demonstrant sibi præter agri solum nihil esse reliqui.
Solum, Terra: quia hominum & animalium fundamentum est. Columel. lib. 2. cap. 8. Nam quod sicco solo ingestum, & inoccatum est, perinde ac si repositum in horreo, non corrumpitur. Ovid. 2. Met. 420.
— inque solo, quod texerat herba, jacebat.
Sabulosum solum. Plin. lib. 35. cap. 14. Lateres non sunt e sabuloso, neque arenoso, multoque minus calculoso ducendi solo, sed e cretoso & albicante.
Acclive solum. V. ACCLIVIS.
Bonitas soli. Quintil. lib. 2. cap. 19.
Crudum solum. V. CRUDUS.
Culti soli magna jugera. Tibull. lib. 1. 1. 2.
Exiguum solum. Tibul. lib. 1. 1. 22.
Ferax & fecundum solum. Ovid. 7. Met. 416.
Fecundum. Quintil. lib. 1. cap. 19.
Macrum. V. MACER.
Lætum. V. LÆTUS.
Marmoreum. Tibul. lib. 3. 3. 16.
Mite. Hor. 1. Carm. 18. 2.
Natale solum, Patria, hoc est terra in qua nati sumus. Ovid. 1. de Pont. 3. 3.
Nudum. Claud. 2. in Eutrop. 298.
Præpingue. Virg. 3. Æn. 698.
Pingue. Virg. 1. Georg. 64.
Putre. Virg. 2. Georg. 204.
Pulvereum. Ovid. 7. Met. 113.
Siccum, & sine humore ullo. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Sitiens solum. Idem. Columel. lib. 2. cap. 8.
Summum. Quintil. lib. 1. cap. 3. Ut quæ summo solo sparsa sunt semina, celerius se effundunt, &c.
Triste, Infecunda, & infructuosa terra. Ovid. 8. Met. 789.
Vile. Ovid. 15. Epist. 146.
Vivax, Vitam subministrans animalibus, e cœno terræ procreatis. Ovid. 1. Met. 420.

Appellare ſolum. V. APPELLO.
Compingere ſolum axibus. V. COMPINGO.
Concedere ſolum. V. CONCEDO.
Diſſilit omne ſolum. Ovid. 2. Met. 260.
Exercere ſolum preſſo ſub vomere. Virg. 2. Georg. 356.
Findere ſolum. Tibul. lib. 1. 3. 47.
Hæret ſolo immobilis. Virg. 7. Æn. 250.
Ingredi ſolo. Virg. 4. Æn. 177.
Inſultare ſolo. Virg. 3. Georg. 117.
Invertant pingue ſolum fortes tauri. Virg. 1. Georg. 64.
Recubans ſolo. Virg. 3. Æn. 392.
Reptans ſolo. Stat. 5. Silv. 5. 83.
Æquare ſolo magiſtratum, Deprimere, evertere funditus, Translate. Liv. 24. 47.
Mutare ſolum. V. MUTO.
Vertere ſolum, [ἀνάστατον γίνεσθαι, καταλείπειν τὴν πατρίδα Gl. L. G.] Cic. pro Cæcin. 100. interpretatur his verbis, Nam qui volunt pœnam aliquam ſubterfugere, aut calamitatem, eo ſolum vertunt, hoc eſt ſedem ac locum mutant. Idem pro Corn. Balb. 28. Hanc ante amittere non potuiſſent, quam hujus ſolum civitatis mutatione vertiſſent.
Exſilii cauſa ſolum vertere. Licebat reis, poſt primam actionem, exſilium ſibi conſciſcere, ante judicium peractum, idque appellabant, Exſilii cauſa ſolum vertere. Liv. 3. 58. de Decemviris loquens, Itaque ſpe inciſa, priuſquam prodicta dies adeſſet, Appius ſibi mortem conſcivit. Paulo poſt, Oppius quoque ductus in vincula eſt, & ante judicii diem finem ſibi vitæ fecit. Bona Claudii Oppiique Tribuni publicavere: collegæ eorum, exſilii cauſa ſolum verterunt: bona publicata ſunt.
Sola dura, in plurali dixit Catull. 61. 40.
Sed ubi horis aureis ſol radiantibus oculis
Luſtravit æthera album, ſola dura, mare ſecum.
Arida ſola. Virg. 1. Georg. 80.
Saturare ſola fimo pingui. Virg. 1. Georg. 80.
Solum, Inferior pars pedis, quam vulgus *ſoleam* vocat, quæ calloſa fit, & dura etiam diſcalceatis. Cic. 5. Tuſc. 90. Mihi amictui eſt Scythicum tegmen, calceamentum ſolorum callum, cubile terra.
Solum, pro Solea calceamenti, & corio. Martial. lib. 9. 75. in Sutorem,
Et mordere luto putre vetuſque ſolum.
Qui ſoccis habeat auro ſuppactum ſolum. Vide SUPPINGO. H. St. Vel. in SOCCUS. Gloſſ. Latinogræc. alt. Solum caligarium, κάσσυμα, & Græcolat. Κάσσυμα, Solum. Quod Luciano κάττυμα.
Sola, inquit Feſt. lib. 17. appellantur Sedilia, in quibus non plures ſingulis ſedere poſſunt. V. SOLLA.
Solum etiam pro Solio & ſede regia dixit Ennius apud Cic. lib. 1. de Divin. 108.
Auſpicio regni ſtabilita ſcamna ſolumque.
SŎLĀRIUM, i. n. quid ſit declarat Ulpian. D. Ne quid in loco vel itinere publico fiat. l. j. §. Si quis nemine prohibente. Si tamen obſtet ædificium id publico uſui: utique is, qui operibus publicis procurat, debebit id deponere: aut ſi non obſtet, ſolarium ei imponere. Sic enim Vectigal hoc appellatur, ex eo quod pro ſolo pendatur.
Sōlarium in alio ſignificatu, V. SOL.
SOLVO, ſolvi, ſŏlūtum, [λύω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Quod ligatum erat, non ligatum facere. Virg. 7. Æn. 403.
Solvite crinales vittas, capite Orgia mecum. Ter. Andr. 5. 4. 53.
Pater, non recte vinctu'ſt. S. at ita juſſi. P. jube ſolvi obſecro.
Ab amplexu alicujus ſolvi. Ovid. 13. Epiſt. 12.
Capillos ſolvere. Ovid. 3. Amor. 9. 3.
Crinem ſolvere. Ovid. 3. de Arte Am. 782.
Epiſtolam ſolvere; i.e. Aperire, inciſo lino, quo colligata eſt. Nepos 23. 11.
Juga tauris ſolvit arator. Virg. 4. Ecl. 41.
Nodum ſolvere. Hor. 3. Carm. 21. 22.
Texta ſolvere, Telam retexere, diſſolvere quod textum erat. Propert. lib. 2. 9. 6.
Vincla ſolvere alicui. Tibul. lib. 2. 1. 7.
Animum arctum ſolvere, Translate. Hor. 2. Serm. 6. 83.
Corpora ſolvere in Venerem, In Venerem reſolvi. Virg. 4. Georg. 198.
Curas ſolverat ſomnus. Ovid. 10. Met. 369.
Ebrietatem ſolvere, pro Diſcutere. Celſ. lib. 2. cap. 6.
Membra ſolvit formidine torpor. Virg. 12. Æn. 867.
Membra ſolvuntur frigore. i. e. Metu. Virg. 1. Æn. 96.
Membra ſolvuntur frigore. i. e. Morte. Virg. 12. Æn. 951.
Mentes ſolvere, Liberare curis. Virg. 4. Æn. 487.
Metum ſolvere corde. Virg. 1. Æn. 566.
Quies ſolverat homines, In ſomnum erant reſoluti. Ovid. 7. Met. 186.
Vitam ſolvere alicui. Propert. lib. 2. 9. 39.
Cæde ſolvere aliquem, i. e. Purgare a crimine cædis. Ovid. 2. Faſt. 40.
Crimine ſolvere aliquem, Abſolvere. Stat. 11. Theb. 64.
Dementia ſolvere aliquem, Liberare. Hor. Epod. 17. 45.
Formidine ſolvent terras. Virg. 4. Ecl. 14.
Legibus ſolvere. Liv. 31. 50. V. LEX. Sic Jurejurando, V. in Partic. SOLUTUS.
Luctu longo ſolvit ſe Teneria. Virg. 2. Æn. 26.
Metu & curis ſolvere animum, vel aliquem: h. e. Liberare metu & curis. Virg. 1. Æn. 566.
Solvite corda metu, Teucri, ſecludite curas. Ter. Hec. 2. 1. 33.
Obſidio ſolvere urbem. Auctor de Vir. Ill. cap. 74.
Vita ſolvere aliquem, Occidere. Plaut, Men. 5. 5. 5.
Amores aliquorum ſolvere, Diſſolvere. Propert. lib. 1. 4. 15.
Fidem ſolvere, Rumpere & non ſervare. Ter. And. 4. 1. 19.
Alii pro Liberare, ex Planco lib. 10. Familiar. Suam fidem ſolutam eſſe. Steph. Dolet. H. St. Exſtant. Ep. 21. ejus libri. V. ibi Cort. conf. infra, Voti fidem &c. ſolvere.
Fœdera ſolvere. Virg. 10. Æn. 91.
Majeſtatem ſolvere. V. MAJESTAS.
Morem ſolvere, Antiquare. Liv. 1. 49.
Obſidionem ſolvere, pro Recedere ab obſidione. Liv. 24. 41.
Obſidium ſolvere. Tacit. 4. Ann. 73. Vict. de Cæſarib. c. 33. 20.
Jejunia ſolvere. Ovid. 5. Met. 534.
Iras ſolvere, Ponere. Ovid. 9. Met. 274.
Lacrimas ſolvere, Flere. Stat. 2. Achil. 337.
Linguam ſolvere ad jurgia. Ovid. 3. Met. 261.
Lumina alicujus ſolvere in lacrimas. Lucan. lib. 8. 106.
Pudorem ſolvere. Virg. 4. Æn. 55.
Solvere dicuntur, qui navi vehuntur, Quum ſoluto fune, quo navis retinetur, recedunt. Dicimus autem vel
Solvere, Simpliciter, nulloque adjecto, vel plenius Solvere navem. Cic. 16. Fam. 9. Nos eo die cœnati ſolvimus. Plaut. Milit. 4. 4. 51.
Niſi eat, te ſoluturum eſſe navim, ventum operam dare.
Alexandria ſolvere. Cic. 3. Off. 50. Si idem ſciat complures mercatores Alexandria ſolviſſe, naveſque in curſu frumento onuſtas petentes Rhodum viderit, dicturuſne ſit Rhodiis id?
E portu ſolvere. Cic. pro Muren. 4. Quod ſi e portu ſolventibus, ii, qui jam in portum ex alto invehuntur, præcipere ſummo ſtudio ſolent, &c.
E portu naves ſolvere. Cæſ. 4. Bell. Gall. cap. 28. Plaut. Amph. 1. 1. 256.
Nam noctu hac ſoluta eſt navis noſtra e portu Perſico.
De litore iter ſolvit puppis. Stat. 5. Silv. 1. 243.
Vela ſolvere. Virg. 4. Æn. 474.
Solvere, Aperire. Columel. lib. 6. cap. 14. Ea porro vena, quæ in aure videtur eſſe ampliſſima, ſarmento prius verberatur: deinde quum ad ictum intumuit, cultello ſolvitur.
Ergaſtula ſolvere. Cic. 11. Fam. 10. Revertor nunc ad Antonium, &c. ergaſtula ſolvendo. V. Ordinatim, in ORDO, & ERGASTULUM.
Argumentum ſolvere. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Contradictiones ſolvere. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Solvere, pro Diſſolvere, aut molle facere. Hor. 1. Carm. 4. 1.
Solvitur acris hiems grata vice Veris & Favoni. Plin. lib. 2. cap. 39.
Soluti humores. Ovid. 2. Met. 853.
Nives ſolvuntur. Ovid. ad Liviam, 102. [Græcorum Imitatio eſt. Gloſſ. Græcolat. Λύω κηρὸν, ἢ ἄλλην ὕλην, Liquefacto.
Æſtu ſolvi. Ovid. 2. de Arte Am. 317.
Anima ſolvitur in aëra, Reſolvitur. Ovid. 15. Met. 845.
Cælum ſolvere in Tartara. Virg. 12. Æn. 205.
Solvere, Satisfacere, Debitas pecunias creditori numerare.
Pro frumento nihil ſolvi omnino. Cic. 5. Verr. 169.
Argentum ſolvi. Ter. Adel. 4. 4. 19.
Æs alienum. Salluſt. Catil. 35.
Miſimus, qui pro vectura ſolveret. Cic. 1. Att. 3.
Ad denarium ſolvere, i. e. Ad Romanæ pecuniæ rationem. Cic. pro Quint. 17. Decidis, ſtatuiſque tu, propter neceſſitudinem, quæ tibi cum Scapulis eſt, quid iis ad denarium ſolveretur. Quem locum ſic interpretantur viri docti. Romani non uno genere conficiebant ſuas rationes: alii ad Denarium, alii ad Seſtertium: fortaſſe etiam ad Quinarium ſeu Victoriatum. Igitur ut facilius explicaretur ſolutio pecuniæ, quæ Scapulis debebatur, ea denariis æſtimata eſt. Proinde intelligunt univerſum debitum ad eam monetæ ſpeciem redactum: ut conſtaret quot in ſumma denarii Scapulis eſſent perſolvendi.
Ad diem ſolvere. Cic. 16. Att. 16. Ut pecuniam reliquam Buthrotii ad diem ſolverent.
Aliquem ſolvere, i. e. Alicui ſatisfacere, & pecunia reddita aliquem dimittere. Plaut. Bacch. 4. 9. 137.
Ego ad forum autem hinc ibo, ut ſolvam militem. Hoc etiam dicitur per Abſolvere. V. in ABSOLVO.
Ab trapezita meo rem ſolvi. V. A, vel AB.
A me ſe ſolvere. V. A, vel AB.
Pugnis rem ſolvant, ſi quis poſcat durius. Plaut. Curc. 3. 9.
Verbis ſolvere. Ter. Adel. 2. 1. 10.
Neque tu verbis unquam ſolves, quod mihi re malefeceris. Ubi Donatus; Solves, Lues, perſolves, i. e. Satisfacies & te purgabis.
Solvendo eſſe, i. e. Satisfacere pro eo, quo obligatus ſum, ſive pecunia, ſive remuneratione, poſſe. Cic. 2. Off. 79. Ne videatur non fuiſſe ſolvendo. Idem 13. Att. 10. Quanquam nihil habeo quod dubitem, niſi ipſi Magio quæ fuerit cauſa amentiæ, pro quo quidem etiam ſponſor Sunii factus eſt nimirum id fuit: ſolvendo enim non erat. [Subauditur Æri alieno. ut
Solvendo æri alieno reſp. non eſſet. Liv. 31. 13. extr.
Fidem ſolvere, Datam exhibere. V. ſupra, & infra Voti fidem. Sic
Inferias ſolvere alicui. Sen. Hippol. 12.
Juſta ſolvere alicui. Sen. Hippol. 12.
Juſta ſolvere funeri. Cic. pro Roſc. Amer. 24. Hunc miſerum luctu perditum, qui nondum etiam paterno funeri juſta ſolviſſet, nudum ejicit domo.
Munera ſolvere. Ovid. 11. Met. 104.
Pœnas meritas fidei violatæ ſolvere. Curt. 6. 3. 14.
Tempus ſolvendi pœnarum quid. Lucret. lib. 5. 1224.
Suprema alicui ſolvere, pro Parentare. Tacit. 1. Ann. 61.
Votum ſolvere, pro Adimplere. Martial. lib. 12. 87.
Ne votum ſolvat, nunc Maro vota facit. Liv. 31. 9. extr. Quod niſi factum eſſet: votum rite ſolvi non poſſe. Cic. 15. Att. 11. Etenim erat abſurdum, quæ ſi ſtetiſſet Reſp. bonis non ſolvere, at everſa illa vota diſſolvere. Correctius exemplar ſic legit, Voviſſem, ea me everſa illa vota diſſolvere.
Voti ſolvere fidem. Ovid. 1. Faſt. 642.
Vota ſolemnia pro incolumitate tua ſolvimus. Plin. 10. Epiſt. 44.
Menſtrua ſolvere, eſt Sacra ſolvere, ut ait Turneb. Adverſ. 15. 1. quæ menſe quoque debentur. Salluſt. lib. 4. Hiſt. p. 991. Cort. Conventum vitantes ad menſtrua ſolvenda montem aſcendunt.
Operam ſolvere, eſt interdum Sacra facere & ſolvere rem divinam, quæ debebatur. Operari enim verbum eſt in ſacris frequentiſſimum. Afranius, Solvo operam Dianæ. Turnebus. [Ubicunque ſcilicet obligatio intercedit, huic verbo locus eſt.
Solvere eſt item medicorum verbum; ut,
Alvum ſolvere, Liberam facere. Plin. 14. 18.
Ventrem ſolvere. Celſ. 3. 18. Columel. lib. 9. cap. 13.
Ventris onus. Martial. lib. 13. 29.
Denique pro Mori ponitur; ut
Corpora, quæ ſenectus ſolvit. Q. Curt 8. 9. 32. conf. Membra ſolvere ſupra.
Soluiſſe, quatuor ſyllabarum per diæreſim. Tibull. lib. 4. 5. 16.
Sed potius valida teneamur uterque catena,
Nulla queat poſthac quam ſoluiſſe dies.

Sŏlūtus, a, um. [λελυμένος, ἀφειμένος Gl. L. G. λυτὸς G. L.] Partic. Cic. 1. Att. 10. Tertiam, quam, ut ſcribis, anchoris ſolutis, de phaſelo dediſti.
Zonæ ſolutæ. Hor. 1. Carm. 30. 6.
Culpa liberatus, & crimine nefario ſolutus. Cic. pro Roſc. Amer. 143.
A cupiditatibus ſolutus, liber a delictis. Cic. 1. pro Lege Agrar. 17.
Cura belli ſolutus, Dormiens. Plin. lib. 22. cap. 4.
Jurejurando ſolutus. Cic. 1. Off. 59. Deinde egreſſus e caſtris, jurejurando ſe ſolutum putabat: & erat verbis, re non erat.
Legibus ſolutus, pro Abſolutus, Diſpenſatus. Cic. pro Lege Manil. 62. Quid tam ſingulare, quam ut, ex S.C. legibus ſolutus, Conſul ante fieret, quam ullum alium magiſtratum per leges capere licuiſſet? Idem 1. Att. 13. Lurco autem Trib. plebis, qui magiſtratum ſimul cum lege Ælia iniit, ſolutus eſt & Ælia & Fufia, ut legem de ambitu ferret. Hor. 2. Serm. 6. 68.
Expeditus, ſolutus & liber. Cic. 4. Acad. 105. Sic igitur indicta & conſtituta probabilia, & eo quidem expedito, ſoluto, libero, nulla re implicato. Idem 4. Acad. 8. Hoc autem liberiores & ſolutiores ſumus, quod integra nobis eſt judicandi poteſtas.
Ad dicendum ſatis ſolutus, atque expeditus. Cic. in Brut. 245.
Operum famuli ſoluti. Hor. 3. Carm. 17. 16. h. e. Vacantes, & ab opere feriati. Acron.
Animo ſoluto ac libero. Cic. 7. Verr. 185.
Animo cœpi, multo magis vacuo ac ſoluto, nihil aliud, niſi de judicio agere, & cogitare. Cic. 2. Verr. 26.
Animo ſoluto ac quieto eſſe. Cic. pro Roſc. Com. 43. Hoc ego loco ſoluto & quieto ſum animo: & quorſum recidat reſponſum tuum non magnopere laboro.
Cura ſolutiore. Liv. 3. 8.
Libido ſolutior. Liv. 2. 3.
Optio ſoluta eligendi, Libera. Cic. 1. de Legib. 33. Nam libero tempore, cum ſoluta nobis eſt eligendi optio, quumque nihil impedit quominus id, quod maxime placet, facere poſſimus, omnis voluptas aſſumenda eſt, omnis dolor depellendus.
Ratio ſoluta & facilis. Cic. 3. Fam. 5. Quo mea ratio facilior & ſolutior eſſe poſſet.
Languore molli ſolutus. Ovid. 11. Met. 648.
Luxu ſolutus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Morbo ſolutus, Mortuus. Auctor de Viris Illuſt. cap. 3. extr.
Morte ſolutus Ovid. in Ibin, 148.
Somno ſolutus. Cic. 1. de Divin. 129. Sic animum, cum aut ſomno ſoluti vacant corpore, aut mente permoti per ſe ipſi liberi incitati moventur, cernunt ea, quæ permiſti cum corpore animi videre non poſſunt. Liv. 5. 45. pr. Nuda corpora & ſoluta ſomno trucidantur.
Vino ſolutus. Virg. 9. Æn. 189.
Æquor ſolutum. Stat. 3. Theb. 255. i. e. Tranquillum & quietum.
Agri ſoluti ſunt, quorum fines deprehendi non poſſunt, ut ait Siculus Flaccus.
Cœtu ſoluto diſcedunt. Ovid. 13. Met. 898.
Gradu ſoluto labitur moriens. Sen. Hippol. 4.
Riſus ſolutus, Magnus & a curis liber. Virg. 2. Georg 386.
Verſibus incomptis ludunt, riſuque ſoluto. h. e. Cachinno, inquit Servius.
Sopor ſolutus clamore, Sublatus. Ovid. 3. Met. 630.
Solutus eſt, quod vulgo dicimus, *Il eſt payé.* Paulus in l. Cum fundus in princip. D. Si cert. petat. conf. in ipſo verbo.
Culpa ſoluta mea eſt. Ovid. 4. Triſt. 4. 10.
Merces ſoluta. Ovid. 1. Amor. 10. 45.
Nix ſoluta verno ſole. Ovid. 3. Triſt. 12. 27.
Oratio ſoluta, Quæ metrica lege non tenetur, & pedibus non obvincitur, alias Proſa. Plin. 1. Epiſt. 16. Plautum vel Terentium metro ſolutum legi credidi. Varr. 1. de R. R. cap. 1. Ii, quos dixi, omnes ſoluta oratione ſcripſerunt. Quintil. lib. 9. cap. 4. Oratio alia vincta atque contexta, alia ſoluta, qualis in ſermone, & epiſtolis.
Terra ſoluta, Rara, contraria Spiſſæ. Plin. lib. 18. cap. 6. & Columel. lib. 2. cap. 2. pr. Soli pinguis vel macri, ſoluti vel ſpiſſi, humidi vel ſicci.
Solutior Compar. cujus ſupra exempla occurrunt.
Solutiſſimus. Cic. 1. Fam. 9. Si eſſent omnia mihi ſolutiſſima, tamen in Rep. non alius eſſem atque nunc ſum. i. e. Etiamſi liberrimum eſſet mihi.
Solutum, abſolute poſitum, pro Debiti ſolutione. Senec. Epiſt. 8. Hoc non imputo in ſolutum.

Sŏlūte, Adv. [λελυμένως] Cic. 2. de Divin. 100. Si, aut furore divino incitatus animus, aut ſomno relaxatus, ſolute moveatur ac libere.
Solute, leniter & oſcitanter agere. Cic. in Brut. 277.
Dicere ſolute & ſuaviter. V. dico, ĕre.
Volvere ſententias facile ſoluteque. Cic. in Brut. 280.

Sŏlūtim, Adv. Tertull. de Pallio, cap. 5. Tota molitio pallii eſt operire ſolutim.

Sŏlūtio, ōnis. f. [λύσις Gl. G. L.] ut, Solutio ſtomachi, quod & Diſſolutio dicitur, nempe quum vires ventriculi infirmæ diſſolvuntur. Plin. lib. 20. cap. 22.
Solutio linguæ. Cic. 1. de Orat. 114. V. Solute ac ſuaviter dicere, in dico, ĕre.
Solutio, ad omnem Liberationem quoquomodo factam transfertur: magisque ad ſubjectum obligationis, quam ad nummorum ſolutionem. Ulp. de Verb. ſignif. Solutionis verbo ſatisfactionem quoque omnem accipiendam placet. Solvere dicimus eum, qui facit id quod facere promiſit.
Solutio crediti. [καταβολὴ, ἀπόδοσις Gl. G. L.] Cic. 2. Off. 84. Nec enim ulla res vehementius Remp. continet, quam fides: quæ eſſe nulla poteſt, niſi erit neceſſaria ſolutio rerum creditarum.
Explicata ſolutio, Penſio. Cic. 15. Att. 20. extr. Tamen, niſi explicata ſolutione, non ſum diſceſſurus. i. e. Niſi videro eſſe, unde ſatisfiat creditoribus meis.

Sŏlūtor, ōris. m. [καταβολεύς] Gloſſ Gr. Lat. Qui ſolvit. Tertull. adv. Marc. 4. 17. Solutori pignus reſtituendum.

Sŏlūbĭlis, e. Adj. [λυτὸς Gl. G. L.] Minuc Felix cap. 34. Mundus Deo ſoli ſolubilis Ammian. 16. 8. Pons ſolubilis.
Item active apud Cæl. Aurel. Acut. 2. 37. Aer ſolubilis. i. e. Qui diſſolvit.

Sŏlūtĭlis, e. Adj. [λυτὸς] quaſi Solubilis; Quod facile ſolvi poteſt, vel Quod ſolutum & non fideliter conſutum eſt; ut navis qua Nero matri Agrippinæ fecit naufragium. Suet. in Neron. cap. 34. Solutilem navem, cujus vel naufragio vel cameræ ruina periret, commentus eſt.
Cur non Solubilis, ut Inſolubilis? H. St. Deſiderabatur ſuperior dict. in Lugd. conf. in camera.

Sōlus, a, um. gen. ſolius: dat. ſoli. [μόνος, μόνη, Gl. L. G. & G. L.] Adj. a Sollo dicitur, quod Oſcorum lingua Totum ſignificat. Cic. 3. Off. 41. Cui quum viſum eſſet utilius, ſolum ſe, quam cum altero, regnare, fratrem interemit. V. sollicuria.
Solus, more Superlativorum, Genitivum aliquando regit; ut, Solus omnium acipenſer ſquamis ad os verſis, contra aquas natando meat. Apud Plin. lib. 9. cap. 17. Unus omnium, legitur. Ibidem, cap. 51. Ita fit, ut ſola piſcium & animal pariant & ova concipiant.
Solus ex omnibus, vel inter omnes, etiam dicimus. Cic. de Provinc. Conſul. 21. Tiberius Gracchus, ſolus ex toto illo collegio, &c. Idem 3. de Orat. 65. Stoicos autem, &c. ſoli ex omnibus eloquentiam virtutem ac ſapientiam eſſe dixerunt.
Solum id eſt carum mihi. Vide carus. H. St.
Solus, Deſertus. Virg. 3. Georg. 249.
Heu male tum Lybiæ ſolis erratur in agris.
Locus ſolus, i. e. Solitudo. Cic. 1. de Divin. 59. Quum in locis ſolis mæſtus errares. Ter. And. 2. 4. 3.
Venit meditatus alicunde ex ſolo loco. i. e. Deſerto, ut ait Donat.
Sola ſub rupe jacentem. Virg. 10. Ecl. 14.
Terræ ſolæ, oræque ultimæ. Plaut. Moſt. 4. 3. 3. Ter. Phorm. 5. 8. 85.
Nonne hoc publicitus ſcelus hinc deportarier
In ſolas terras? Unde
Solus, pro Innuptus, Viduus. Propert. 3. 5. 23.
Gaudet me ſolam vacuo tabeſcere lecto.
Sedibus ſolam exteris deſerere. Sen. Med. 119.
Solæ in plurali dicimus, quum in ſingulari pluralitatem ſignificet. Ter. Adel. 3. 1. 4. Solæ ſumus.
Solis tribus ictibus. Plaut Bacch. 4. 9. 51. Ter. Phorm. 3. 3. 24. Solæ triginta minæ. Cic. 5. Att. 17. Quod Scævolæ contigit, qui ſolos novem menſes Aſiæ præfuit. Idem 3. Verr. 156. Is mihi etiam queritur quod a nobis novem ſolis diebus prima actio ſui judicii tranſacta ſit. [Hic Adverbii vicem ſupplet cum numeralibus. q. d. Non amplius, duntaxat.
Pro Soli in dat. legitur Solæ apud Ter. Eun. 5. 7. 3. Mihi ſolæ ridiculo fuit.

Sōlum, Adv. [μόνον Gl. G. L.] a Solus; i. e. Tantum, Tantummodo, Duntaxat, ut in Gloſſ. exp. Cic. in Philipp. 2. 81. Nos nuntiationem ſolum habemus, Conſules & reliqui magiſtratus etiam ſpectionem. Idem 2. de Legib. 54. De re una ſolum diſſident, de ceteris mirifice congruunt.
Non ſolum oratione, ſed multo etiam magis vi & dolore. Cic. 2. de Orat. Et pro Corn. Balb. 28. Neque etiam dicatione, &c. ſed etiam poſtliminio poteſt civitatis fieri mutatio.
Quaſi ſolum, ac non, vel non etiam. Cic. 3. Tuſc. 11. Quaſi vero atra bili ſolum mens, ac non ſæpe vel iracundia graviore, vel timore, vel dolore moveatur. Idem 2. de Finib. 17. Quaſi vero inquit, perpetua oratio rhetorum ſolum, non etiam philoſophorum ſit.

Sōlummŏdo, Adv. Idem. Plin. 34. 8. Una ſolummodo Zenonis ſtatua. Quintil. Decl. 247. Sed non hoc ſolummodo erit.

Sōlĭtārius, a, um. Adj. [μονήρης Gl. G. L.] Qui ſolus eſt. Cic. de Amicit. 88. Sic natura ſolitarium nihil amat, ſemperque ad aliquid, tanquam adminiculum, annititur. Ibid. 83. Ut quoniam ſolitaria non poſſet virtus ad ea, quæ ſumma ſunt, pervenire, conjuncta & ſociata cum altera perveniret. [Virtus ſolitaria. i. e. Per ſe.
Solitario homini, atque in agro vitam agenti. Cic. 2. Off. 39.
Solitarium & Rarum. Cic. 1. de Invent. 81. Oportet autem animadvertere, ne cum aliter multa ſint judicata, ſolitarium aliquod, aut rarum judicatum afferatur.

Sōlitarius, i. m. [μοναχὸς] Gloſſ Græcolat.

Sōlitūdo, ĭnis. f. [μόνωσις Gl. G. L. & L. G.] Ubi unus vel nullus habitat, receſſus, inhabitata plaga. Cæſ. 6. Bell. Gall. 23. pr. Civitatibus maxima laus eſt, quam latiſſimis circum ſe vaſtatis finibus ſolitudines habere. [Videtur Latiſſimas, vel Latiſſime ſcribendum.
Ab oratoribus quædam in foro ſolitudo. Cic. de Clar. Orat. 227. i. e. Paucitas, ſeu Pænuria oratorum.
Ante oſtium ſolitudo. Ter. And. 2. 2. 25. i. e. Neminem ante oſtium ſtare vidi. Cic. 5. de Finib. pr. Solitudo erat ea, quam volueramus.
Inſueta ſolitudo. V. insuetus.
Captare ſolitudines. V. Capto, in capio.
Collocare in ſolitudinem. V. colloco.
Confidere in ſolitudinibus. V. considero.
Mandare fugæ, ſolitudinique vitam. V. mando.
Obturbare alicujus ſolitudinem. V. obturbo.
Hominis ſolitudo dicitur, quando neminem habet qui eum defendat. Ter. Adel. 3. 2. 5.
Tot res repente circumvallant, unde emergi non poteſt:
Vis, egeſtas, injuſtitia, ſolitudo, infamia.
Puerorum ſolitudo. Cic. 3. Verr. 153. Habemus enim labores parvos, incertum eſt quam longa noſtrum cujusque vita futura ſit: conſulere vivi ac proſpicere debemus, ut illorum ſolitudo & pueritia quam firmiſſimo præſidio munita ſit.

Sōlĭtas, ātis. f. pro Solitudo. Accius Euryſace, apud Non. 2. 803. Tuam ſolitatem memoras, formidas tibi.
Opportune nactus Myrmecis ſolitatem. Apul. Met. 9. p. 225. Elmenh. i. e. Myrmecem ſolum nactus.

Sōlĭvăgus, a, um. Adj. [οἰοπόλος] Qui ſolus vagatur: cui opponitur Congregatus. Plin. lib. 8. cap. 7. Nec niſi laceſſiti noceant, ideoque gregatim ſemper ambulent, minime ex omnibus ſolivagi. Cic 5. Tuſc. 38. Alias volucres cælo frui libero, ſerpentes quasdam, quasdam eſſe gradientes: earum ipſarum partim ſolivagas, partim congregatas.
Cælum ſolivagum. Cic de Univerſ. 18. Deinde cum circumdedit corpore, & veſtivit extrinſecus, cæloque ſolivago, & volubili, & in orbem incitato, complexus eſt.
Solivaga cognitio, & jejuna. Cic. 1. Off. 157. Itaque ea virtus, quæ conſtat

constat ex hominibus tuendis, id est ex societate generis humani, attingat rerum cognitionem, solivaga cognitio & jejuna videatur.

Solivago, ōnis. m. [μονήρης] Gloss. Latinogræc.

Solo, [ἐρημόω] āre. Solum & desertum facere locum aliquem, Vastare. Stat. 5. Theb. 148.

— furor omnibus idem,
Idem animus solare domos: juvenumque, senumque
Præcipitare colos, plenisque adfrangere parvos
Uberibus, ferroque omnes exire per annos.

Solare, pro Desolare. H. St.

Solātus, a, um. Partic. Senec. OEdip. v. 4.
Perspiciet avida peste solatas domos. i. e. Incolis destitutas.

Sŏlūs, untis. f. [Σολοῦς] Stephano, Cypri insulæ oppidum a Phalerio & Acamante Atheniensibus conditum, portum nobilem habens, cum flumine, item Veneris & Isidis delubro. Strabo lib. 14.
Est & Solus, Siciliæ oppidum non procul a Lilybæo promontorio. Plin. lib. 3. cap. 8.

Sŏlȳmi, orum. m. pl. [Σόλυμοι] Straboni lib. 1. Populi juxta Lyciam, quos Homerus pugnacissimos fuisse scribit, & a Bellerophonte devictos. Corn. Tacitus Hist. 5. 2. extr. de Judæorum origine. Alii clara Judæorum initia, Solymos, carminibus celebratam Homeri gentem, conditæ urbi Hierosolyma nomen e suo fecisse. De Solymis ita Strabo lib. 14. Poëta Solymos diversos facit a Lyciis, nam Bellerophontes a rege Lyciorum missus,
Hic Solymis iterum præstantibus intulit arma. Quod vero Lycios prius Solymos vocatos dicunt, postea Termilas, qui ab iis, qui cum Sarpedone ex Creta venerunt, & postea Lycios a Lyco Pandionis filio, qui quum a propria terra exisset, in regni partem a Sarpedone acceptus est, cum Homero non concordant. At qui dicunt eos a poëta Solymos dici, qui nunc Milyes appellantur, melius sentiunt. V. Iliad. ζ. 184. & 204. Odyss. ε. 283. Valer. 1. Argon. 13.
Namque potens Solymo nigrantem pulvere fratrem.

Solyma, Mons in Coryceo litore Strab. lib. 14.

Solyma, æ. f. & Solyma, ōrum. n. pl. Urbs Judææ, notior nomine Hierosolymorum.

Solymus, a, um. Adj. attributum ex Solymis Metropoli Judæorum. Juven. 6. Sat. 543.
Interpres legum Solymarum. [An Solymorum?

S O M

Sōmătŏphylax, ăcis. m. [σωματοφύλαξ] Satelles, Stipator. Gloss. Græcolat. Proprie Custos corporis. Hos Latini prisco vocabulo Latrones dixerunt quasi Laterones, quod Principum latera cingerent adversus vim insidiantium.

Sōmătŏpœia, [σωματοποιΐα] Figura oratoria, affinis prosopopœiæ, qua rei corporis experti, corpus, vocemve, tribuimus.

Somnialis, Somniculosus, Somnium, V. infra somnus.

Somnurnus, a, um. V. somnorinus ibidem.

Somnus, i. m. [ὕπνος Gl. L. G. & G. L. ὄνειρος al. L. G.] dicitur quum quiescimus, Actus ipse dormiendi. Ter. Heaut. 3. 1. 82.
Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis.
Somnus Græce dicitur ὕπνος. Apud antiquissimos autem primum dicebatur Supnus: postea Sopnus, mutata aspiratione in s, & υ in ο, sicut fit in Herpyllon, Serpullum. Frequentius nunc Somnus, quam Sopnus dicimus. V. Gell. 13. 9. & Voss. Etymol.
Somnus, cibus est in corpore macilento. Ovid. 1. de Pont. 10. 21.
Is quoque, qui gracili cibus est in corpore, somnus
Non alit officio corpus inane suo.
Perfugium omnium laborum & sollicitudinum est somnus. Cic. 2. de Divin. 150.
Mortis imago & simulacrum est somnus. Cic. 1. Tusc. 92.
Nihil morti est tam simile, quam somnus. Cic. de Senect. 80.
Expertia lumina somno. Lucret. lib. 6. 1179.
Fessus somno. Tibul. lib. 1. 3. 88.
Ac circa gravibus pensis affixa puella
Paulatim, somno fessa, remittat opus.
Gravis somno. Ovid. 3. Met. 608.
Languidus somno. Quintil. lib. 4. cap. 2. Somnone te languidum, an gravi lethargo putem pressum?
Marcidus somno. V. marceo.
Vacuus somno. Ovid. 1. Amor. 2. 3.
Vini somnique benignus, Qui bene dormit, indulgens vino & somno. Hor. 2. Serm. 3. 13.
Inertia somni. Ovid. 14. Epist. 75.
Domitor curarum somnus. Sen. Agam. 2.
Domitor malorum somnus. Sen. Herc. fur. 2.
Arctior somnus. Cic. in Somn. Scip.
Brevis somnus. V. brevis.
Celer somnus. Sen. Hippol. 4.
Deterior somnus. Stat. 1. Theb. 434.
Difficilis somnus est omnibus phreneticis, & præcipue necessarius. Cels. lib. 3. cap. 18.
Dulces somni. Virg. 1. Georg. 342.
Facilis somnus. Hor. 2. Carm. 11. 8.
Fallax somnus. Catul. Argon. 62. 56.
Furentes somni. Lucan. lib. 7. 764.
Ignavus somnus. Ovid. 11. Met. 593.
Immodici somni. Ovid. Rem. Amor. 145.
Incestus somnus, Stupris quæsitus. Claud. de Bell. Gildon. 447.
Lenis somnus. Hor. 3. Carm. 1. 21. Ovid. 8. Met. 823.
Lethæo somno perfusa papavera. Virg. 1. Georg. 78.
Levis somnus. Sil. lib. 7. 300.
Liquidus somnus. Valer. 4. Argon. 16.
Longus somnus, Tranquillus. Hor. 3. Carm. 11. 38.
Medicatus somnus. Ovid. 12. Epist. 107.
Molles somni. Virg. 2. Georg. 370. Ovid. 1. Met. 685.
Parcus & brevis somnus. V. parcus.
Placidus somnus. Ovid. 6. Met. 489.
Primo somno prodita tentoria. Virg. 1. Æn. 474.
Quieti somni. Sen. Herc. fur. 10.
Salubres somni. Virg. 3. Georg. 530.
Soporifero cesserunt languida somno Membra. Lucan. lib. 3. 8.
Tacitus somnus. Tibul. lib. 2. 1. 90.
Tener somnus. Ovid. 2. de Arte Am. 546.
Tumultuosi somni per somnia. Cels. lib. 8. cap. 4. Si vero sub prima curatione febris intenditur: brevesque somni, & iidem per somnia tumultuosi sunt: ulcus madet, &c.
Volucer somnus. Virg. 6. Æn 702.
Abducere somnum. V. abduco.
Abiit somnus. Ovid. 3. Fast. 389.
Abrumpere somnum. V. abrumpo.
Abrumpere matutinos murmure somnos. Stat. 2. Silv. 1. 62.
Abrumpit somnos cura. Virg. 3. Georg. 530.
Abstinere somno. Cels. lib. 3. cap. 18.
Accedit somnus. V. accedo.
Accipere otia somni, Dormire. Stat. 3. Theb. 3.
Adimere somnum. V. adimo.
Adoperta somno lumina. Ovid. 1. Met. 714.
Afferre somnum. V. affero.
Allicere somnum. V. allicio.
Amovere somnum. V. amoveo.
Aptum est somno papaver, lactuca, &c. Cels. lib. 3. cap. 32.
Arcere somnos. Ovid. 2. Met. 735. & Plin. lib. 30. cap. 15.
Arcessere dulces somnos. Stat. 5. Silv. 5. 85.
Arcessitus somno. V. arcesso.
Avertere somnum alicui. Hor. 1. Serm. 5. 15.
Auferre somnos pavore. Hor. Epod. 5. 96.
Capere somnum. Cic. 8. Att. 1. Ego si somnum possem capere, tam longis te epistolis non obtunderem.
Capiunt somnum nimio e labore sine Cerere. Catul. 61. 3.
Captare somnos. V. Capto in capio.
Carpere somnos. V. carpo.
Complectitur nos somnus arctior. Cic. in Somn. Scip. 1. Deinde ut cubitum discessimus, & arctior quam solebat, somnus complexus est.
Conciliare somnum. V. concilio, & infra Fugare.
Concitare somnum. V. concito.
Condit lumina natantia somnus. Virg. 4. Georg. 496.
Confert ad somnum gestatio post cibum. Cels. lib. 3. cap. 18.
Confert multum somno porrum capitatum. Plin. lib. 20. cap. 6.
Conterere partem ævi somno. Lucret. lib. 3. 1060.
Corripere corpus e somno. Virg. 4. Æn. 572.
Defendit somnos excubitor, Vigil, qui extra cubiculum est, dormientem dominum tuetur. Senec. Thyest. 5.
Defluxit ignavus pectore somnus. i. e. Excitatus sum. Tibull. lib. 3. 4. 81.
Depellere somnos. Senec. Troad. 6.
Devincti somno. Lucret. lib. 4. 1021.
Dulci devictus lumina somno. Catul. Argon. 62. 122.
Divellit cura somnos. Hor. 2. Epist. 10. 18.
Dare corpora somno. Ovid. 2. Fast. 327.
Dare se somno. Cic. 1. Tusc. 115. Post epulatos cum matre adolescentes somno se dedisse.
Ducere somnos. Virg. 4. Æn. 560.
— potes hoc sub casu ducere somnos?
Ducere somnos & Arcere. Ovid. 2. Met. 735. De caduceo Mercurii loquitur, quo, ut canit Virg. 4. Æn. 244.
Dat somnos, adimitque, & lumina morte resignat.
Eo. ut, Ire in somnum. Plin. lib. 26. cap. 8. Datur & in somnum euntibus. [Unde Inire somnum. V. infra.
Eripitur somnus. Cels. lib. 2. cap. 7.
Evincere somnos. Ovid. 1. Met. 685.
Excitare ex somno. Cic. in Somn. Scip. 4. Quæso, inquit, ne me ex somno excitetis. Et 4. Tusc. 43. E somno suscitari.
Excitus somno. Sil. lib. 17. 101.
Excutior somno. Virg. 2. Æn. 302.
Exigere somnos pingues. Lucan. lib. 10. 354.
— tu mollibus, inquit,
Nunc incumbe toris, & pingues exige somnos. h. e. Usque ad satietatem age somnos longos & quietos, unde pinguis fias.
Fieri somnum, lepore sumpto in cibis, Cato arbitratur. Plin. lib. 28. cap. 10. conf. facio.
Frui somno. Ovid. 2. Met. 779. in descriptione Invidiæ,
Nec fruitur somno vigilantibus excita curis.
Fugare somnum. Plin. lib. 14 cap. 18. Thasios duo genera vini diversa facere proditur. Unum quo somnus concilietur, alterum vero quo fugetur.
Fusa corpora vino somnoque. Virg. 9. Æn. 722.
Gignit odor somnum. Plin. lib. 21. cap. 19.
Gravatus somno. Virg. 6. Æn. 520.
Habet somnus animalia. i. e. Dormiunt animalia. Virg. 3. Æn. 147.
Jacens somno. Virg 6. Ecl. 14.
Imitantia nigros murmura somnos. Stat. 1. Silv. 3. 42.
Impedit somnum intentio febris. Cels. lib. 3. cap. 18.
Inducere somnum. Cels. lib. 5. cap 25.
Indulgere somno. Claud. de Theod. Adrian. 1.
Inire somnum. V. ineo, inis.
Interrumpere somnos. V. interrumpo.
Invitat somnos rivus. Ovid. 11. Met. 604.
Labitur somnus in artus. Ovid. 11. Met. 631.
Moliri somnum. Cels. lib. 3. cap. 18. Quidam somnum moliuntur, potui dando aquam, in qua papaver decoctum sit.
Moliri corpora ex somno. V. molior.
Movere somnum. Cels. lib. 3. cap. 32.
Mulcens pectora somnus. Ovid. 18. Epist. 27.
Obrepsit fessis genis brevis somnus. Senec. Troad. 6.
Obrepens somnus movet caput. Ovid. 19. Epist. 46.
Obruta somno legio. Stat. 10. Theb. 188.
Oppressit somnus virginem. V. opprimo.
Parere somnum. Plin. lib. 19. cap. 8. Omnes lactucæ somnum parere creduntur.
Parere somnum alicui mero. Tibul. lib. 1. 6. 27.

Pellere inertes ſomnos. V. PELLO.
Perfundere ſecuros juvenum ſomnos ſanguine. Stat. 5. Theb. 119. i. e. Occidere dormientes juvenes. Satis licenter.
Perfuſa papavera ſomno lethæo, Vi ſoporifera. Virg. 1. Georg. 78.
Petere ſomnum. Quintil. lib. 9. cap. 4. Virg. 7. Æn. 88.
— ſub nocte ſilenti
Pellibus incubuit ſtratis, ſomnosque petivit.
Porrectus ſomno ſub frondibus. Stat. 2. Achill. 75.
Præbent ſilentia ſomnum. Ovid. 5. Faſt. 429.
Premi gravi ſomno. Plin. lib. 9. cap. 13. & lib. 8. cap. 36.
Privare ſomno. Cic. 9. Att. 12. Quum me ægritudo, non ſolum ſomno privaret, verum ne vigilare quidem ſine ſummo dolore pateretur.
Proflare ſomnum pectore. Virg. 9. Æn. 326.
Prohibet ſomnum vulva dolens. Celſ. lib. 5. cap. 25.
Quærere ſomnum odore mandragoræ. Plin. lib. 25. cap. 13.
Quærere ſomnum multa frictione. Celſ. lib. 3. cap. 18.
Recubant imbelli litora ſomno. Stat. 3. Theb. 256.
Reducere ſomnum alicui. Hor. 3. Carm. 1. 21.
Reliquit me ſomnus. Virg. 8. Æn. 67.
Repetere ſomnum. Cic. 13. Att. 37.
Sepulti ſomno dicuntur, qui profundo maxime ſomno tenentur. Lucret. lib. 1. 134. Idem. lib. 5. 973.
Sepulta urbs ſomno vinoque. Virg. 2. Æn. 265.
Secuta eſt fugam ſomni lux alma. Ovid. 15. Met. 664.
Serpit ſomnus. Plin. lib. 7. cap. 24. ad finem.
Solutus vino ſomnoque. Virg. 9. Æn. 88.
Sopitus ſomno. Virg. 1. Æn. 684.
Sternere ſe ſomno. Virg. 4. Georg. 432.
Tegit ocellos ſomnus quiete. Catul. 48. 10.
Torpebant pigro æquora ſomno. Stat. 3. Silv. 2. 73.
Trahere ſomnum per ſuſpiria. Ovid. 2. Amor. 19. 55.
Turgeſcere irriguo ſomno. Perſ. 5. Sat. 56.
Videre ſomnum, Dormire. Cic. 7. Fam. 3. Ita Caninio Conſule ſcito neminem prandiſſe: nihil tamen eo Conſule mali factum eſt: fuit enim mirifica vigilantia, qui toto ſuo conſulatu ſomnum non viderit. Jocatur in Caninium, cujus Conſulatus paucarum fuit horarum. De quo Suet. in Cæſar. cap. 76. Pridie autem Kalendas Januarias repentina Conſulis morte ceſſantem honorem in paucas horas petenti dedit. Et Macrob. Saturnal. lib. 2. cap. 3. Vigilantem habemus Conſulem Caninium, qui in Conſulatu ſuo ſomnum non vidit. Ter. Heaut. 3. 1. 81.
Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis.
Vinctura papavera ſomnos. Columel. lib. 10. 104.
Urgeri ſomno ultra debitum. Celſ. lib. 2. cap. 4.
Uti medicamento aliquo ad ſomnum. Plin. lib. 20. cap. 18.
Somnus, Nox. Virg. 1. Georg. 208.
Libra die, ſomnique pares ubi fecerit horas.
In ſomnis. Ter. And. 2. 5. 18.
— quo æquior ſum Pamphilo,
Si ſe illam in ſomnis, quam illum amplecti maluit. Donatus;
In ſomnis, Per noctem. Cic. 1. de Divin. 42.
Quia mater gravida parere ſe ardentem facem
Viſa eſt in ſomnis Hecuba. Ex poëta. conf. IN præp.
Ferreus ſomnus, Mors. Virg. 10. Æn. 745.
Olli dura quies oculos, & ferreus urget
Somnus: in æternam clauduntur lumina noctem. Epitheton eſt Homericum χάλκεος ὕπνος, ut adnotavit Servius quoque.
Frigidus ſomnus, Mors. Valer. 3. Argon. 179.
Inexcitabilis ſomnus. V. INEXCITABILIS.
Somnus, pro Somnio. Tibul. lib. 3. 4. 12.
Mendaci ſomno credere ſive volent.
Per ſomnum. Cic. 2. de Divin. 27. Illud autem naturale aut concitatione mentis edi, & quaſi fundi videbatur, aut animo, per ſomnum ſenſibus & curis vacuo, provideri.
SOMNUS, i. m. [Ὕπνος] pro Deo ab antiquis habitus, ut apud Lucianum videre licet, & paſſim apud poëtas.
Circumdatus ſomnus fulvis alis. Tibul. lib. 2. 1. 91.
Delapſus ab aſtris ætheriis levis ſomnus. Virg. 5. Æn. 838.
Sopit ſomnus. Tibul. 3. 4. 19.
Nec me ſopierat, menti Deus utilis ægræ,
Somnus, ſollicitas deficit ante domos. Non enim ad tectum uſque ingreditur.
Velat aliquem ſomnus fuſco amictu. Tibul. lib. 3. 4. 56.
Et quum te fuſco ſomnus velavit amictu,
Vanum nocturnis fallit imaginibus.
SOMNUM, i. n. Idem, quod Somnus in Gloſſ. Græcolat. niſi mendum.
SOMNŌSUS, a, um. Adj. [ὑπνωτικός] Gloſſ. Latinogræc.
SOMNĪCŬLŌSUS, a, um. [ὑπνωτικός Gl. L. G.] ſimiliter Adj. ut Meticuloſus, a Metu. Somno plenum & ignavia. Cic. de Senect. 36. Quæ vitia ſunt non ſenectutis, ſed inertis, ignavæ, ſomniculoſæ ſenectutis. Columel. lib. 3. cap. 8. Socors & ſomniculoſum genus id mancipiorum, otiis, campo, circo, aleæ, popinæ, lupanaribus conſuetum, nunquam non eaſdem ineptias ſomniat.
Glires ſomniculoſi. Martial. 3. 58.
Somniculoſus interdum dicitur, non Qui ſomno indulget, ſed Qui ſomnum inducit, habetque vim ſomnificam: unde Siſenna Aſpidem vocat Somniculoſam, non quod ipſa dormiat, ſed quod vi ſomnifica homines percuſſos enecet.
SOMNICULŌSE, Adv. [ὑπνωτικῶς] Negligenter. Plaut. Capt. 2. 1. 31. Haud ſomniculoſe hoc agendum eſt.
SOMNŎLENTUS, a, um. Adj. [ὑπνώδης] Somno plenus. Occurrit in Solin. cap. 33. De Elephanto. Somnolentum arbor ſuſtinet. Uſus eſt & Apul. lib. 1. Mileſ. extr. In verba media ſomnolentus deſinit.
SOMNOLENTIA, æ. f. Sidon. 2. Epiſt. 2. Ubi ſomnolentiæ cubiculariorum dormiendi locus eſt.
SOMNORĪNUS, a, um. Adj. apud antiquos dicebatur Id quod in ſomnis videbatur. Varro Prometheo, lib. 1. apud Non. 2. 790.
Leviſomna mens ſomnorinas imagines
Affatur, non umbrantur ſomno pupulæ. Alii Sonorinas: & quidam legunt Somnurnas, ut Mercer. [Sicut Diurnus, Nocturnus.
SOMNĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [ὑπνοφόρος] Quod affert ſomnum, & Soporiferum etiam dicitur. Plin. lib. 18. cap. 25. Visque ſomnifera etiam ſativo papaveri.
Venena ſomnifera. Ovid. 9. Met. 693.
SOMNIFĬCUS, a, um. [ὑπνοποιός] item Adj. Plin. lib. 37. cap. 10. Et viſo dracone ſpargere ſomnifica medicamenta. Idem lib. 29. cap. 4. Quoniam vincatur aſpidum ſomnifica vis.
SOMNIUM, i. n. [ἐνύπνιον, ὄναρ Gl. L. G. & G. L. ὄνειρος G. L.] Illuſio phantaſiæ, quam patimur quum dormimus. Cic. 1. de Lege Agrar. 1. Hæc, per deos immortales, utrum eſſe vobis conſilia ſiccorum, an vinolentorum ſomnia: & utrum cogitata ſapientum, an optata furioſorum videntur? Idem 4. Acad. 10. Vera eſſe aruſpicum auſpicia, oracula, ſomnia, vaticinationes.
Ægri ſomnia. Hor. de Arte Poet. 7.
Vigilantium velut quædam ſomnia. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Admonitio in ſomniis. Cic. 1. de Divin. 5. Eandem in ſomniis admonitionem fuiſſe tertiam. [Niſi In ſomnis ſcribendum.
Colores ſomniorum & ſuperſtitionum. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Concurſatio ſomniorum. Cic. 2. de Divin. 146.
Conjector ſomniorum, qui & Conjector per ſe. Cic. 2. de Divin. 124.
Interpres ſomniorum vaferrimus Chryſippus. Cic. 1. de Nat. Deor. 39.
Ratio ſomniorum. Cic. 4. Acad. 51.
Crudelia ſomnia. Tibull. 3. 4. 95.
Hæc Deus in melius crudelia ſomnia vertat,
Et jubeat tepidos irrita ferre Notos.
Dira ſomnia. Valer. 3. Argon. 59.
Lymphatica ſomnia. V. LYMPHA.
Nigra ſomnia. Tibul. lib. 2. 1. 90.
Poſtque venit tacitus fulvis circumdatus alis
Somnus, & incerto ſomnia nigra pede. Al. Vara.
Nocturna ſomnia. Hor. 4. Carm. 1. 37.
Sæva ſomnia. Senec. Herc. fur. 12.
Sollicitum ſomnium. Senec. Troad. 5.
Somnia fallaci ludunt temeraria nocte. Tibul. lib. 3. 4. 7.
Triſtia ſomnia. Virg. 5. Æn. 840.
Tumultuoſa ſomnia facit ſemen nymphææ. Plin. 26. 8. Celſ. 2. 2.
Vaga ſomnia. Stat. 10. Theb. 106.
Vera ſomnia. Hor. 1. Serm. 10. 33.
Cernere ſomnia. Lucret. lib. 3. 1061.
Conjicere alicui ſomnium. Plaut. Curc. 2. 2. 3.
Enarrare alicui ſomnium. Cic. 1. de Divin. 5.
Explicare interpretatione ſomnia. Cic. 1. de Divin. 39.
Fingere ſomnia. Lucret. lib. 1. 106. Virg. 8. Ecl. 108.
Interpretari ſomnium. V. INTERPRETOR.
Pertinet ſomnium ad hoc. V. PERTINEO.
Videre ſomnia. Ovid. 9. Met. 474.
Uti ſomniis jucundiſſimis. Cic. 5. de Fin. 55. Itaque ne ſi jucundiſſimis quidem nos ſomniis uſuros putemus, Endymionis ſomnum nobis velimus dari: idque ſi accidat, mortis inſtar putemus.
Somnium, ironice dictum, quemadmodum Nugæ, & ſimilia. Ter. Phorm. 5. 6. 35.
Quid ais? G. cum ejus conſuevit matre olim in Lemno clanculum.
P. Somnium: utine hæc ignoraret ſuum patrem? Quaſi dicat, Non eſt verum. Idem Adelph. 2. 1. 50.
Ubi me dixero dare tanti, teſtes faciet ilico
Vendidiſſe me; de argento ſomnium, mox, cras redi. i. e. Nulla mentio, negligitur, non curatur.
Somnium de Homine inerte dicitur, abſtractum pro concreto. Ter. Adelph. 3. 3. 41.
Tu, quantus quantus, nihil niſi ſapientia es;
Iſte futilis, ſomnium. i. e. Somniculoſus. Sicut alibi Scelus pro Sceleſto.
Somnium, φροντὶς, ἰδιωτικῶς, & Somnium, Φθίσις, Gloſſ. Latinogræc.
SOMNIĀLIS, e. Fulgent. Adj. Mythol. 1. Fabula ſomniali figmento deluſa.
SOMNIŌSUS, a, um. Adj. [ὀνειρώδης] Qui crebris ſomniis vexatur. Plin. lib. 28. cap. 19. Somnioſos fieri, lepore ſumpto in cibis, Cato arbitratur. al. Somnos.
SOMNIORTĀTOR, ōris. m. [ὀνειροπόλος] Gloſſ. Græcolat. [An Somniator?
SOMNĪSŎLŪTOR, ōris. m. [ὀνειροκρίτης] Conjector, Somniorum interpres. Gloſſ. Græcolat.
SOMNIO, [ἐνυπνιάζομαι, ὀνειρώττω Gl. G. L. μερμηρῶ L. G.] āre. Per quietem aliquid, quaſi ſi quis vigilaret, videre Ter. And. 5. 6. 7. Num ille ſomniat ea, quæ vigilans voluit? Plaut. Curc. 4. 3. 14.
Quos tu mihi luſcos libertos, quos ſumanos ſomnias? i. e. Somniando loqueris.
Si ita natura paratum eſſet, ut ea dormientes agerent, quæ ſomniarent, alligandi omnes eſſent, qui cubitum irent. Cic. 2. de Divin. 122.
Mortuum ſe eſſe ſomniare. Cic. 4. Acad. 51.
Somniare aliquem, In ſomnis amplecti. Ter. Eun. 1. 2. 113.
Dies noctesque me ames: me deſideres,
Me ſomnies, me exſpectes, de me cogites. Cic. 9. Att. 15.
Somniare canterino ritu. Plaut. Men. 2. 3. 44.
Certe hæc mulier canterino ritu ſomniat. Jocus ex ambiguo eſt. Nam & Somniare, Somnia eſt videre inter dormiendum: dormiunt autem equi ſtantes plerumque, tamen canterii magis, qui quod caſtrati ſunt, mitiores & placidiores, ſomniculoſique & dormitantes magis, ob torporem, videntur. Somniare etiam Delirare, nugaſque & deliramenta effutire valet, ut in Curcul. 4. 3. 14. Quos ſumanos ſomnias? i. e. Nugaris & blateras. Mulierem igitur inſanire & delirare dicit. Ex Turneb.
Somniare ineptias. Columel. lib. 1. cap. 8. Cic. 7. Att. 132. Sine Senatu, ſine magiſtratu, ne ſomniare quidem poterit quicquam πολιτικῶς. Vetus codex habet Simulare.
Somniari, Paſſ. Imperſ. Plin. lib. 28. cap. 4. Ariſtoteles & Fabianus plurimum ſomniari circa Ver & Autumnum tradunt.
SOMNIANS, antis. Partic. [ὀνειρώττων] Cic. 1. de Divin. Hæc ſomniantis eſt divinatio.
Miracula, non differentium philoſophorum, ſed ſomniantium. Cic. 1. de Nat. Deor. 18.

SOMNIĀTOR, ōris. m. [ὀνειροπόλος] Tertull. adv. Gnost. cap. 2. Ne audiatis sermonem prophetæ aut somniatoris illius.

SOMPHOS, [σομφὸς] Cucurbitæ silvestris genus, digitali crassitudine, non nisi in locis saxosis nascens, intus inane, unde & nomen invenit: nam Græci σομφὸν, vocant inane, Quidam *Cucurbitam marinam* appellant. Plin. lib. 20. cap. 3. Harduin. legit Spongos. [Gloss. Græcolat. Σομφὸς, ὁ χαῦνος καὶ παχύς. Fungidus, fungosus.

S O N

SONABILIS, V. SONUS.

SONCHUS, i. m. [σόγχος] Herba quam Latini, atque adeo Columel. Cicerbitam vocant, intybi, sive ambubejæ, & lactucæ quædam species: nam & lacte abundat, quæ antiquis esui erat, & in hortis serebatur: nunc autem nobis neglecta, & tantum cuniculorum cibis commendata. Plin. lib. 22. cap. 22. Estur & sonchos, ut quem Theseo apud Callimachum apponat Hecate, uterque albus & niger: lactucæ similes ambo, nisi spinosi essent, caule cubitali anguloso, intus cavo, sed qui fractus copioso lacte manat. Gallice *Du laitron.* [De Cicerbita error.

SONDRÆ, Gentes sunt in India, apud Plin. lib. 6. cap. 20.

SONIPES, SONITUS, & SONO. V. SONUS.

SONS, sontis. Adj. [αἴτιος, ὑπεύθυνος, βλαβερὸς, Gl. L. G. & G. L.] proprie dicitur Cujus culpa jam sonat: h. e. Qui erroris convictus est. Festus, Sons, nocens: Insons, innocens. Cic. 3. de Legib. 6. Vincula sontium servanto, capitalia vindicanto. Et 1. Off. 82. Punire sontes.
Animam sontem dare. Virg. 10. Æn. 854.
Fœdatus sanguine sonti. Ovid. 13. Met. 563.
Impulsus furiis sontibus. Valer. 5. Argon. 42.
Protegere sontes. Ovid. 2. Trist. 274.
Thalami sontes. Stat. 4. Theb.
Turbæ sonti decreta plaga. Sen. Herc. fur. 13.
Dei sontes apud Stat. 5. Theb. 610. sunt Noxii & malevoli;
— qui te, mea gaudia, sontes
Exstinxere Dei? [Sontes ob facinus tantum.
Compar. apud Eugen. Toletan. Episc. Carm. 5.
Sontior est igni, viroso sontior angue. Et Theodulf. 1. 299.
— tribus est nam sontior una.

SONTĬCUS, a, um. Adj. [βλαβερὸς Gl. G. L.] Quod nocet. Unde, Sonticus morbus, qui perpetuo nocet, & totum invadit corpus. Plin. lib. 36. cap. 19. Venulejus in l. ult. D. de ædil. edicto. Quoties morbus sonticus nominatur, eum significari Cassius ait, qui noceat, Nocere autem intelligi, qui perpetuus sit, non qui tempore finiatur. Sed & morbum sonticum videri, qui inciderit in hominem postquam is natus sit. Sontes etenim nocentes dicuntur. [Gloss. Latinogræc. Sonticus morbus, Ἱερὰ νόσος. Item Sontius, Ἀληθής. Scribendum Sonticus.
Sonticum morbum in duodecim, significare ait Ælius Stilo, Certum, cum justa causa, quem nonnulli putant esse qui noceat, quod sontes significat nocentes. Sed V. in MORBUS.
Causa sontica. Tibul. lib. 1. 9. 51.
Sonticus, pro Justo aliquando accipitur. Nævius, Sonticam esse oportet causam, quamobrem perdas mulierem. Ex Paul.

SŎNUS, i. m. [ἦχος, Gl. L. G. ἠχὼ, G. L.] Omnis vox, & quicquid auribus percipi potest. Cic. 1. de Divin. 114. Qui sono quodam vocum & Phrygiis cantibus incitantur.
Sonus pronuntiandi. Cic. 1. de Orat. 187.
Acuti soni. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Amœnior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Cæcus sonus, Profundus, vel Cujus causam ignoramus. Senec. Troad. v. 171.
Quum subito cæco terra mugitu fremens,
Concussa cæcos traxit ex imo sonos. Al. Totos t. e. i. sinus.
Creber sonus. V. CREBER, adj.
Dulcis sonus. Cic. in Somn. Scip. 11. Quis est, qui complet aures meas, tantus & tam dulcis sonus?
Elegantior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Firmior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Gravis sonus. Gell. lib. 2. cap. 8.
Immanis sonus ferri. Stat. 4. Silv. 3. 2.
Imus. V. IMUS.
Inanis sonus vocis. Cic. 5. Tusc. 73.
Laxior vocis sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Legitimus. Hor. de Arte Poet. 274.
Lenis sonus. V. LENIS.
Magici soni. Ovid. 2. de Arte Am. 102.
Mistaque cum magicis Marsa venena sonis. [i. e. Carminibus.
Medius. Quintil. lib. 2. cap. 8.
Miserabilis. V. MISER.
Peregrinus sonus. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Rauci soni. Ovid. 4. Met. 391.
Repens sonus. Senec. Med. 12. i. e. Repentinus.
Resultans sonus. V. Resultans in RESILIO.
Sonus summus, medius, imus. V. MEDIUS.
Vastus sonus. Senec. Herc. furen. 9.
Viridior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Vocalior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Auditur gravior sonus. Virg. 4. Georg. 260.
Audire longe remotos sonos. Senec. Thyest. 1.
Concipere sonos aure. Senec. Theb. 1.
Dare sonum. Virg. 3. Georg. 83.
Elicere sonum nervorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 150. Itaque ad pingendum, fingendum, ad scalpendum, ad nervorum eliciendos sonos, ad tibiarum, apta manus est.
Inflare vi sonum. V. INFLO.
Infuscare sonum. V. INFUSCO.
Multiplicare sonos. Stat. 6. Theb. 30.
Reddit sonum chorda. Hor. de Arte Poet. 348.
Reddere verba blæso sono. Ovid. 2. Amor. 6. 24.
Sonus vocis, [προσῳδία Gl. L. G. & G. L.] pro Accentu, seu prosodia. Cic. in Orat. 57. Mira est enim quædam natura vocis, cujus quidem e tribus omnino sonis, inflexo, acuto, gravi, tanta sit & tam suavis varietas perfecta in cantibus. [An Profecta?
Addere sonum vocis historiæ. V. ADDO. Cic. 2. de Orat. 54. Paululum se erexit, & addidit historiæ majorem sonum vocis, vir optimus, Crassi familiaris, Antipater.
Admovere certum sonum vocis. V. ADMOVEO.
Efficere sonum distinctum, &c. Cic. 2. de Nat. Deor. 146. In ore sita lingua est, finita dentibus, &c. quæ sonos vocis distinctos & pressos efficit, &c.
Summisere sonum fremitus virorum. Stat. 10. Theb. 42.
Adire aliquem blandis sonis, Alloqui blandis verbis. Ovid. 16. Epist. 258.
Dicere aliquid concordi sono. Ovid. 5. Met. 664.
Fundere sonum de. Cic. 4. Acad. 74. Furere tibi Empedocles videtur: at mihi dignissimum rebus his, de quibus loquitur, sonum fundere. Idem 5. Tusc. 73. Dicatque nos in vocibus occupatos, inanes sonos fundere.
Peragere sonos. Ovid. 3. Fast. 26.
Sonus, Plausus. Hor. 2. Carm. 17. 26.
— tum populus frequens
Faustum theatris ter crepuit sonum.
Sonus, ûs, per quartam antiquis aliquando declinatum. Sisenn. Histor. lib. 4. Postquam in sonu signorum prælium magno cum clamore virorum commissum est. Ex. Non. 8. 67.

SONOR, ōris. m. [ἦχος] Vehementior sonus. Virg. 7. Æn. 462.
— magno veluti quum flamma sonore, &c. Idem 9. Æn. 651. Et crines albos, & sæva sonoribus arma.
Clarus sonor. Lucret. lib. 4. 571.
Sentire sonorem. Lucret. lib. 4. 230.
Plenæ sonoribus aures. Lucret. lib. 6. 1183.
Ut spernerent sonores barbarorum. Tacit. 14. Ann. 36.

SONŌRUS, a, um. Adj. [ἠχητικὸς Gl. G. L.] Resonans.
Cithara sonora. Tibul. lib. 3. 4. 69.
Flumina sonora. Virg. 12. Æn. 139.
Tempestates sonoræ. Virg. 1. Æn. 57.
Tonitru sonoro cuncta concutiens. Claud. 2. in pr. Cons. Stilich. 26.

SONŌRE, Adv. Gell. 4. 20. Clare nimis ac sonore oscitavit.

SONORĪNUS, a, um. Adj. Varro apud Non. 2. 790.
Levisomna mens sonorinas imagines
Affatur, non umbrantur somno pupulæ. Sed varia lectio est. V. Somnorinus, in SOMNUS.

SONO, ui, ĭtum, [ἠχέω, ῶ, Gl. L. G. & G. L.] āre. Sonum facere. Plaut. Curc. 1. 2. 18. Amabo, cuja vox sonat procul? Hor. 1. Serm. 4. 44.
— cui mens divinior atque os
Magna sonaturum, des nominis hujus honorem.
Acerba sonans. Virg. 3. Georg. 149.
Diversa sonare. Ovid. 10. Met. 147.
Dulce sonant tenui gutture carmen aves. Tibul. lib. 1. 3. 60.
Grande sonare. Stat. 3. Silv. 1. 130.
Lene sonans aqua. Ovid. 2. Fast. 704.
Pingue & peregrinum sonare dicuntur rudes poëtæ. Cic. pro Arch. 26. Qui præsertim usque eo de suis rebus scribi cuperet, ut etiam Cordubæ natis poëtis, pingue quiddam sonantibus atque peregrinum, tamen aures suas dederet.
Raucum quiddam sonare. Ovid. 3. de Arte Am. 280.
Rauca sonans amnis. Virg. 9. Æn. 125.
Saxosum sonans Hypanis. Virg. 4. Georg. 370.
Acute sonare. V. Acutus in ACUO.
Graviter. Virg. 3. Georg. 88.
Leviter sonant cachinni. Catull. Argon. 62. 273.
Plenius sonans aureo plectro. Hor. 2. Carm. 13. 26.
Plausu ingenti sonuerunt omnia. Virg. 5. Æn. 506.
Sic Persono cum Ablativo. H. St.
Plangore sonat mæsta domus. Ovid. ad Liv. 179.
Tinnitibus acutis sonuit ensis. Ovid. 5. Met. 204.
Nimbi sonuerunt toto æthere. Virgil. 2. Æn. 113.
Pro In toto. H. St.
Ripæ sonant balatu pecorum. Virg. 3. Georg. 555.
Rupes sonant carmina. Virg. 5. Ecl. 63.
Tela sonant humeris. Virg. 4. Æn. 149.
Idem sonant hæc verba, pro Significant. Cic. 3. Off. 83. Honestate igitur dirigenda utilitas est, & quidem sic, ut hæc duo verbo inter se discrepare, re unum sonare videantur. Idem 2. de Fin. 6. Non intelligere interdum quid sonet hæc vox voluptatis: id est, quæ vis huic voci subjiciatur. Hic Cicero quid Sonare significet, declarat.
Vox hominem sonat. Virg. 1. Æn. 328.
Nec mortale sonans. Virg. 6. Æn. 50. De Sibylla.

SONO, ĕre. tertia conjugandi forma dixerunt veteres. Lucret. lib. 3. 157.
Caligare oculos, sonere aures, succidere artus.
Sincerum sonere. Lucret. lib. 3. 887.

SONANS, antis. [ἠχῶν] Partic.
Æs sonans. V. ÆS.
Auræ sonantes. Virg. 11. Æn. 863.
Fila sonantia, Cithara. Ovid. 10. Met. 89.
Ora sonantia centum linguis. Ovid. 8. Met. 532.
Pharetram fuga sensere sonantem. Virg. 9. Æn. 660.
Scopuli sonantes. Virg. 1. Æn. 204.
Turba sonans. Virg. 3. Æn. 233.
Verba sonantia, Grandia. Plin. 1. Epist. 16.

SONANDUS, a, um. Partic. [ἠχητέος] Ovid. 5. Fast. 494.
— signi causa sonanda mihi est. Alii legunt Canenda, Ore magno sonandus. Ovid. 1. de Arte Am. 206.

SONĀBĬLIS, e. Adj. [ἠχητὸς] ut, Sistrum sonabile. Ovid. 9. Met. 783.

SONĬTUS, ûs. m. [ἦχος, Gl. L. G.] Idem quod Sonor. Virg. 6. Æn. 586.
Dum flammas Jovis & sonitus imitatus Olympi. Plaut. Trin. 5. 2. 52.
Quis homo tam tumultuoso sonitu me excivit subito foras? [A Sonĭtus, Partic. F Sonĕre formatur.
Sterilia sonitu corpora. Lucret. lib. 2. 844.
Æris innumeri sonitus. Stat. 1. Silv. 1. 68.
Aquæ sonitus. Tibul. lib. 1. 2. 80.
Armorum sonitus. Virg. 1. Georg. 475.
Flammæ sonitus, i. e. Strepitus. Nepos 7. 10. 5.
Plangoris sonitus. Ovid. 3. Met. 493.

Tubarum

Tubarum ſonitus fracti. Virg. 4. Georg. 72.
Perterricrepus ſonitus. Lucret. lib. 6. 128.
Quadrupedans ſonitus, equi currentis. Virg. 8. Æn. 596.
Sonans ſonitus. Lucret. lib. 1. 826.
Terribilis ſonitus. Virg. 9. Æn. 503.
Vagus ſonitus Aſopi fluentis. Propert. lib. 3. 15. 27.
Adeſt ſonitus creber ad aures. Virg. 2. Æn. 731.
Agnoſcere ſonitum. V. AGNOSCO.
Capere ſonitum. V. CAPIO.
Captare ſonitum. V. Capto, in CAPIO.
Clareſcunt ſonitus. Virg. 2. Æn. 301.
Dare acrem ſonitum. Virg. 4. Georg. 409.
Dedit ignis ſonitum ingentem. Virg. 2. Georg. 306.
Dare ſonitus vaſtos. Virg. 5. Æn. 435.
Excitur ſonitus pedibus. Lucret. lib. 2. 329.
Faciunt ſonitus venti. Lucret. lib. 6. 132.
Ferunt venti ſonitum ad litora. Virg. 12. Æn. 455.
Increpuit ſonitum tuba. Virg. 9. Æn. 503.
Quatit ſonitu campum ungula. Virg. 8. Æn. 596.
Terrere aves ſonitu. Virg. 1. Georg. 156.

Soniti, Genitivus antiquus pro Sonitus. Pacu. Duloreſte: Quidnam autem hoc ſoniti eſt, quod ſtridunt fores? Cæcil. χαλκείοις: Nam quidnam fores fecere ſoniti? Non. 8. 67.

SONAX, ācis. Adj. Apul. Mileſ. 4. p. 157. Elmenh. De tritone, Hic concha ſonaci leviter buccinat. Et p. 202. lib. 8. de apro, Dentibus attritu ſonaci ſpumeus. Et ſemel apud Ovid. 1. Met. 333.

Cæruleum Tritona vocat, conchæque ſonaci
Inſpirare jubet. In nonnullis Sonanti. Et unus Strozzæ habet Conchæque tonanti.

SONĪTO, āre. Frequent. Solin. de Italia cap. 8. Locrenſium cicadæ ultra ceteras ſonitant.

SONĪPES, ĕdis. m. [καναχήπους] ſignificat Celerem equum, a ſonitu pedis, quod pedibus ſonet. Cic. 3. de Orat. 183. Aut a brevibus deinceps tribus, extrema producta atque longa, ſicut illa ſunt, Domuerant, Sonipedes.

Acrior ſonipes. Stat. 5. Theb. 3.
Celſos ſonipedes ocius ſubigit jugo. Sen. Hippol. 10.
Inſignis oſtro & auro ſtat ſonipes. Virg. 4. Æn. 135.
Martius ſonipes. Sil. lib. 1. 222.
Nobilis ſonipes. Claud. de Nupt. Hon. & Mar. 289.
Vegeti ſonipedes. Catul. 61. 41.

SONĪVIUS, a, um. Adj. Vox Auguralis. Feſt. Sonivio ſignificat in carmine Saliari & Augurali Sonanti. Sonivium tripudium, ut ait App. Pulcher, quod ſonet, cum pullo excidit puls, quadrupedive ex ore. Cic. 6. Fam. 6. Non igitur ex alitis involatu, nec e cantu ſiniſtro oſcinis, ut in noſtra diſciplina eſt: nec ex tripudiis ſoliſtimis, aut ſoniviis tibi auguror: ſed habeo alia ſigna, quæ obſervem.

S O P

SŌPHĒNÆ, [Σωφῆναι] Armeniæ populi, quos Plin. lib. 6. cap. 9. vocat Sophenos; eorumque regionem Sophenen lib. 5. cap. 12. & lib. 6. cap. 13. Molles Sophenæ. Lucan. lib. 2. 593.

SŎPHĬA, æ. f. [σοφία] Latine Sapientia dicitur. Martial. lib. 1. 112.

Quum tibi ſit ſophiæ par fama, & cura deorum. Cic. 1. Off. 153. Princepsque omnium virtutum eſt illa ſapientia, quam σοφίαν Græci vocant. Gloſſ. Græcolat. Σοφία, Sapientia, Prudentia.

SOPHUS, i. m. [σοφὸς] Sapiens. Virg. [Ubi?

Hinc omnis certat dialectica turba ſophorum. Cic. 5. Tuſc. 7. Itaque & illos ſeptem, qui a Græcis σοφοὶ, ſapientes a noſtris, & habebantur & nominabantur. Martial. lib. 7. 31.

Te pia Cecropiæ comitatur turba Minervæ:
Te ſecreta quies, te ſophos omnis amat. Gloſſ. Græcolat. Σοφὸς, Prudens.

Sophos, quaſi g. n. ut Grande ſophos, i. e. Magna voce acclamatum. Martial. lib. 1. 4. Perottus, Mos eſt Græcorum, dum ſcripta alicujus vel legerint vel audierint, aſſentando dicere, σοφὸς, hoc eſt ſapiens, doctus. Neutro autem genere dixit poeta, Grande ſophos, i. e. Grandem illam & adulatoriam vocem tot hominum clamantium Sophos. Sic 6. 48.

Quod tam grande ſophos clamet tibi turba togata, &c. Idem lib. 1. 50.

Mercetur alius grande & inſanum ſophos. Et lib. 3. 46. ad Candidum.

At tibi tergeminum mugiet ille ſophos.

SOPHĪZO, [σοφίζω] Sapientiam præſto. Gloſſ. Græcolat. Σοφίζομαι, Cavillor, Comminiſcor, Commentor. Idem Gloſſ. Hinc

SOPHISMA, ătis. n. [σόφισμα] quid ſignificet, declarat Cic. 4. Acad. 75. his verbis, Atqui habebam moleſtos vobis, ſed minutos, Stilponem, Diodorum, Alexinum, quorum ſunt contorta & aculeata quædam ſophiſmata. Sic enim appellantur Fallaces concluſiunculæ. V. Cavillatio, in CAVILLA. Gloſſ. Græcolat. Σόφισμα, Commentum.

SOPHISMĂTĬCUS, a, um. Adj. [σοφισματικὸς] Captioſus. Gell. 18. 13. tit. A Dialectico quodam ſophiſmatico impudenti. [Sed al. Sophiſmatio, rectius. i. e. Interrogatiuncula captioſa. Eſt enim σοφισμάτιον, Dimin. a σόφισμα.

SOPHISTA, vel SOPHISTES, æ. m. [σοφιστὴς] Orator, præceptor, ſapiens. Olim autem Sophiſtæ dicebantur, Philoſophi & ſapientiæ profeſſores: deinde vero Rhetores: poſtremo abiit nomen in invidiam, ut Sophiſtæ dicerentur, Qui fictam quandam ſapientiæ ſpeciem jactitarent. Cic. 1. de Nat. Deor. 63. Abderites quidem Protagoras, cujus a te modo mentio facta eſt, ſophiſtes temporibus illis vel maximus. Idem 4. Acad. 72. At quis eſt nunc hic ſophiſtes? Sic enim appellantur hi, qui oſtentationis aut quæſtus cauſa philoſophantur. Gloſſ. Græcolat. Σοφιστὴς, Diſertor, Sophiſta. [Scribe Diſſertor. Solebat nimirum hoc nomen ſub Principibus Romanis iis tribui, qui eloquentiæ ſtudium profeſſi, intra docendi ſcribendique facultatem ſubſiſterent. V. Suid. Olim Cavillatores, ut ex Cic. liquet.

SOPHISTĬCUS, a, um. Adj. [σοφιστικὸς] Gell. 7. 3. Res admodum inſidioſa & ſophiſtica. Idem 18. 2. Sophiſticæ captionis ſolutio.

SOPHISTICA, æ. f. [σοφιστικὴ] Pars dialecticæ plus verborum, quam veritatis, pluſque oſtentationis, quam utilitatis habens, qua docemur fallacibus concluſiunculis adverſarium irretire, atque argumenta ita acute invenire, ut quæ falſiſſima ſunt atque fallaciſſima, veriſſima eſſe videantur. V. & Apul. 2. de Dogm. Plat. p. 17. Elmenh.

Sophiſtam declamandi magiſtrum dixerunt olim Cæl. Rhod.

SOPHISTICE, Adv. Apul. ibid. [Sic in Theſ. Lipſ. Sed revera Subſtantivum eſt, Sic ſophiſtice, imitata juridicialem ſtatum, &c. i. e. ἡ σοφιστικὴ, ſubaudito τέχνη.

SŌPHĬLUS, [Σώφιλος] Sicyonius, vel Thebanus Comicus, mediæ Comœdiæ ſcriptor, cujus fabulæ nonnullæ commemorantur a Suida.

SŎPHŎCLĒS, is. m. [Σοφοκλῆς] Athenienſis poëta Tragicus, æqualis Periclis, ejuſque collega quandoque in Prætura: docuit fabulas CXXIII. victorias retulit XXIII. auctore Suida. Deceſſit poſt Euripidem annos VI. cui ſtili magnitudine præfertur, licet ejus ſententiis inferior. Filios habuit Iophonem, Leoſthenem, Ariſtonem, Stephanum, Meneclidem. Hæc ex Suida De quo plura ibid. V. & Cic. de Senect. 22. qui ipſum divinum poëtam lib. 1. de Divin. 54. vocavit. Sophoclem ex inſperato gaudio ob victoriam ex tragœdia quadam repentino obiiſſe, Valerius 9. 12. ext. 5. auctor eſt. Scripſit Tragœdias CXX, e quibus VII tantum hodie ſuperſunt.

Sophocles non ignobilis Tragicus. Quintil. lib. 1. cap. 12. Hor. 2. Epiſt. 1. 163.

* Et poſt Punica bella quietus, quærere cœpit
Quid Sophocles, & Theſpis, & Æſchylus utile ferrent.

Sophocles ſuperioris nepos, poeta item Tragicus, quem Suidas ait docuiſſe XL tragœdias, alios vero dicere XI. ſeptem vero victorias adeptum eſſe.

Sophocles etiam Grammaticus, minor appellatus, enarravit Lycophronem, Apollonium, aliosque poetas, cujus opera habemus.

Sophocles alius, Dux Athenienſium Soſtratidæ filius, apud Thucydidem.

SOPHOCLĒUS, a, um. ſec. com. Adj. poſſeſſ. [Σοφόκλειος] unde, Carmina Sophoclea. Cic. 16. Fam. 18. An pangis aliquid Sophocleum? Martial. lib. 5. 31. Virg. 8. Ecl. 10.

Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno.

SŌPHRON, ŏnis. m. [σώφρων] Sobrius, moderatus. Cic. 3. Tuſc. 16. Veriſimile etiam illud eſt, qui ſit temperans, quem Græci σώφρονα appellant: eamque virtutem σωφροσύνην vocant, quam ſoleo equidem tum temperantiam, tum moderationem appellare, nonnunquam etiam modeſtiam. Gloſſ. Græcolat. Σώφρων ἀνὴρ, Pudicus, caſtus, Σώφρων γυνὴ, Pudica, caſta.

SOPHRŎSȲNE, es. f. [Σωφροσύνη] Temperantia, modeſtia, caſtitas. Hieronymus contra Jovinianum: Non enim, ut male habetur in Latinis codicibus, ſobrietas eſt legendum: ſed caſtitas, id eſt, σωφροσύνη. Gloſſ. Græcolat. Σωφροσύνη, Modeſtia, pudicitia.

SŌPHRON, [Σώφρων] Comicus, cujus meminit Athenæus. Implicitum hunc vocat Stat. 5. Silv. 3. 158.

Sophron, Poeta, mimorum ſcriptor fuit, tanti a Platone æſtimatus, ut moriens libros ejus capiti ſubjectos narretur habuiſſe. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 1.

SOPHRŎNIA, [Σωφρονία] Matrona Romana fuit, quam ob inſignem pudicitiam Lucretiam Chriſtianam vocant. Hæc cum ſe vim Decii principis videret non poſſe effugere, conſentiente viro, arrepto gladio ſe ipſam transfixit, & in Divarum numerum eſt relata. Euſeb. in Eccleſiaſt. hiſtor.

SOPHRONISTÆ, [Σωφρονισταὶ] Magiſtratus quidam erant apud Athenienſes, non diſſimiles iis, quos Romani Cenſores vocabant, licet longe plures eſſent, & poteſtate aliquanto inferiores: legebantur enim ex ſingulis tribubus decem, qui juvenum mores cenſerent. [Gloſſ. Græcolat. Σωφρονίζω, Compeſco, Σωφρονισμὸς, Compeſcatio, Σωφρονισμὸς ἐπὶ τιμωρίας, Coercitio. Hinc & σωφρονιστὴς, coercendis moribus præfectus. V. Etymol. Magn.

SOPHRONISTĒRES, [σωφρονιστῆρες] Dentes duo, qui omnium extremi naſcuntur, circa annum ætatis vigeſimum, hoc eſt circa id tempus, quo jam ſapere incipimus. Et vocantur Dentes ſapientiæ. V. Etymol. M.

SŌPHRŎNIUM, i. f. [Σωφρόνιον] Meretriculæ nomen apud Plaut. amatoria quadam adulatione per diminutionem prolatum ἀπὸ τῆς σωφροσύνης, quod temperantiam, modeſtiam ſive caſtitatem ſignificat. [Immo a Σώφρων, F. proprio ex Appellativo facto, ut a m. fit Σωφρονίσκος, quo nomine fuit pater Socratis, quem Latine Catulum diceres.

SOPHUS. V. SOPHIA.

SOPIO, V. SOPOR.

SŌPĪTHES, ithis. m. [Σωπείθης] Rex fuit Indicæ regionis ejus, quam Sopithem appellari diximus. Strab. lib. 15. In eadem terra eſſe canes optimos narrant, atque Alexandrum centum & quinquaginta canes a Sopithe accepiſſe, atque ut periculum faceret, duos Leoni immiſiſſe: quibus illum tenentibus, alios duos ſolviſſe, qui cum jam in certamine conſiſterent, Sopithes juſſit, ut unus ex canibus crure apprehenſus abſtraheretur a morſu: & niſi obtemperaret, crus amputaretur, quod Alexander primo non conceſſit, cani videlicet parcens. Sed cum Sopithes diceret ſe quatuor pro uno daturum, conceſſit. Canis vero prius ſibi crus incidi profundo vulnere paſſus eſt, quam morſum dimitteret.

SŎPOR, ōris. m. [κάρος, κάρωσις Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Somnus. Cic. in Salluſt. 15. Noli nobis languorem ac ſoporem nimium exprobrare.

Sopor interdum differt a Somno & eo gravior eſt. Plin. lib. 21. cap. 18. Hujus ſemine ſomnum allici: ſed modum ſervandum, ne ſopor fiat.

Sopor e vino, Κάρος ἐξ οἴνου. Gloſſ. Latinogræc.
Leti conſanguineus ſopor. Virg. 6. Æn. 278.
Altus ſopor. Virg. 8. Æn. 27.
Doloſus ſopor. Stat. 1. Silv. 2. 162.
Dulci ſopore languidus. Hor. Epod. 5. 56.
Felix ſopor. Stat. 5. Theb. 451.
Graviſſimus ſopor. Lucret. lib. 4. 953.
Impavidus ſopor. Sil. lib. 13. 257.
Piger ſopor. Catull. 61. 37.
Perpetuus, i. e. Mors. Hor. 1. Carm. 24. 5.
Semiſomnus ſopor. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Temulentus ſopor. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Trepidus ſopor. Stat. 1. Achil. 646.
Collocare aliquem in ſoporem. Plaut. Amph. 1. 1. 148.
Complectitur artus ſopor. Virg. 2. Æn. 253.
Continuans ſe ſopor interdiu noctuque. Celſ. lib. 2. cap. 4.

Ducere ſoporem. Tibul. lib. 1. 1. 65.

Nam neque tum plumæ, nec ſtragula picta ſoporem,
Nec ſonitus placidæ ducere poſſet aquæ. i. e. Inducere.

Firmare ſoporem alicui. Ovid. 1. Met. 715.
Devinxit ſuavi ſopore membra ſomnus. Lucret. lib. 4. 455.
Habet ſopor altus animalia. Virg. 8. Æn. 27.
Irrigat artus ſopor. Virg. 3. Æn. 511.
Languens ſopore. Lucret. lib. 4. 40.
Mulcens ſecuro membra ſopore. Sil. lib. 3. 170.
Occupat artus ſopor. Virg. 4. Georg. 190.
Pati ſoporem. Ovid. 15. Met. 321.
Preſſus gravitate ſoporis. Ovid. 15. Met. 21.
Profligatus temulento ſopore. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Receptus ſopor parte oculorum. Ovid. 1. Met. 686.
Removet ſoporem cura. Ovid. 6. Met. 493.
Tenuit corpora noſtra ſegnis ſopor. Lucan. lib. 5. 690.
Vincere caput ſopore. Propert. lib. 3. 17. (al. 15.) 42.
Victa ſopore corpora. Ovid. 1. Faſt. 422.
Urget illum ſopor perpetuus, Mortuus eſt. Hor. 1. Carm. 24. 5.
Sopor, pro Poculo ſoporifero. ut, Patri ſoporem medicos dare coëgit. Hoc ergo ſumpto ſomno ſopitus, diem obiit ſupremum. Nepos 10. 2. 5.
Sopor, pro Segnitie. Tacit. 2. Hiſt. 76. Torpere ultra & polluendam perdendamque Remp. relinquere ſopor & ignavia videretur.

Sopōrus, a, um. Adj. [καρωτικὸς] ut, Nox ſopora. Lucan. lib. 2. 236. Stat. 1. Theb. 403. Virg. 6. Æn. 390.

Sopōrĭfer, vel **Soporifĕrus**, a, um. Adj. [καροφόρος, Gl. G. L.] Quod ſoporem inducit. Plin. lib. 9. cap. 13. Præterea dextræ pinnæ vim ſoporiferam ineſſe, ſomnosque allicere ſubditam capiti tradunt. Idem lib. 19. cap. 8. A copia lactis ſoporiferi.
Aula ſoporifera Somni. Ovid. 11. Met. 586.
Flos ſoporifer. Stat. 10. Theb. 107.
Lethe ſoporifera. Ovid. 4. Triſt. 1. 47.
Noctis ſoporiferæ dona. Sil. lib. 7. 287.
Papaver ſoporiferum. Virg. 4. Æn. 486.

Sopōro, [καρῶ, Gl. L. G. & G. L.] āre. Soporem inducere. Plin. lib. 28. cap. 8. Cauda, flumina & aquarum impetus ſiſti, ſerpentes ſoporari. Stat. 11. Theb. 94. —& inſuetos angues nimia aſtra ſoporant.

Soporātus, a, um. Partic. [κεκαρωμένος Gl. L. G.] Plin. lib. 10. cap. 75. Aquatilia ipſa quiete cernuntur placida, ceu ſoporata.
Artus ſoporatos premit quies. Valer. 5. Argon. 333.
Dolor ſoporatus. Curt. lib. 7. 1. 8. h. e. Sopitus, & qui interquieverat.
Offa ſoporata melle. Virg. 6. Æn. 420.

Melle ſoporatam & medicatis frugibus offam
Objicit.

Sunt qui legendum putent Saporatam, quod mel ſoporem non faciat, ſed ſaporem. [Inſcite, quum Medicamentis, melle exceptis & ſubactis, intelligat ſoporatam.
Ramus ſoporatus vi Stygia, Morte plenus. Serv. Virg. 5. Æn. 855.

Sōpio, īvi, ītum, [καρῶ Gl. G. L.] īre. Soporem inducere. Liv. 24. 46. Lentior denique æqualiorque accidens auribus, magnam partem hominum ſopivit.
Somno ſopire aliquem. Ovid. 7. Met. 213.
Deus me ſopierat. Tibul. lib. 3. 4. 19.

Sopītus, a, um. Partic. [κατακοιμηθεὶς] Liv. 25. 9. Nico, ex improviſo adortus ſopitos vigiles, in cubilibus ſuis obtruncat, portamque aperit. Idem 27.
Lecto ſopitus, In lecto dormiens. Lucret. lib. 3. 917. al. Leto.
Quiete ſopitus. Lucret. lib. 3. 1051.
Somno ſopitus. Virg. 1. Æn. 680.
Vino & epulis ſopitus. Liv. 8. 16.
Anguis ſopitus cantibus magicis. Columel. lib. 10. 367.
Aras ſopitas excitat ignibus. Virg. 8. Æn. 542.
Brachia ſopita. Ovid. 14. Epiſt. 69.
Furor armorum ubique ſopitus. Paterc. lib. 2. cap. 89.
Ignis ſopitus, Non apparens, occultus. Virg. 8. Æn. 410.

Impoſitum cinerem, & ſopitos ſuſcitat ignes. Idem 5. Æn. 743.

Manus ſopitæ. Ovid. 3. Faſt. 306.
Quies ſopita. Liv. 9. 37. Quod æſtivis noctibus ſopitæ maxime quietis tempus eſt.
Sopitus, Qui ſenſus amiſit. Liv. 1. 41. Jubet bono animo eſſe: ſopitum fuiſſe regem ſubito ictu, ferrum haud alte in corpus deſcendiſſe.

S O R

Sōra, æ, f. [Σῶρα] Oppidum Volſcorum in Campania, cujus meminit Plin. lib. 3. cap. 5. Liv. 10. 1. Meminit etiam Juven. quum ait 3. Sat. 223.

— optima Soræ,
Aut Fabrateriæ domus. & Sil. lib. 8. 396.

Sōractĕ, n. & **Soractes**, is. m. [Σώρακτον ὄρος] Mons in Phaliſcis, Apollini ſacer, ubi in ſpelunca cooperta latebram ſibi elegit divus Silveſter. Virg. 11. Æn. 785.

Summe deûm ſancti cuſtos Soractis Apollo. Sil. lib. 8. 494.
— & ſacrum Phœbo Soracte frequentant.

Plin. lib. 7. cap. 2. Sacrificio annuo, quod fit ad montem Soractem Apollini. Hor. 1. Carm. 9. 1.

Vides ut alta ſtet nive candidum
Soracte?

Phœbeum Soracte. Sil. lib. 7. 662.

Soractĭnus, a, um. Adj. Vitruv. 2. 7. Soractinæ lapicidinæ.

Sōrācum, i. n. Quo ornamenta portantur ſcænicorum: Paul. ex Feſto. Notat Antonius Aug. Refertur, ut opinor, a Feſto verſus Plauti in Perſ. 3. 1. 64.

Librorum enim ecce illum plenum ſoracum habeo.

Sed verbum, Enim, non agnoſcit Feſtus, & pro Ecce illum, ſive Eccillum, Ic illum ſcripſit librarius, quod in margine notatum eſſe video littera, R. Varie hoc nomen ſcriptum reperi Soracum, Saracum, Sarracum & Serracum. Vitruv. lib. 10. cap. 1. Portationes eorum non eſſent, niſi plauſtrorum, aut ſarracorum per terram, navicularum per aquam inventæ eſſent machinationes.
Sed quibuſdam inter doctos Soracum non idem videtur eſſe ac Sarracum. Ajunt autem tantum intereſſe, quantum inter Cophinum & Plauſtrum. V. Pitiſci Lexic. Rom. Ant. & ſupra sarracum.

Soraculum, vel potius **Serraculum**, i, n.
Ulpian. ſub tit. ad legem Aquiliam cap. 29. Quia parvi refert (inquit) navem immittendo, aut ſerraculum ad navem ducendo, an tua manu damnum dederis. Quem locum non intelligentes pro Serraculo, Servaculum, vel Verriculum; vel Gubernaculum, vel Ferraculum ediderunt. V. serraculum.

Soræ, Gentes in Capiſſena ſunt, auctore Plin. lib. 6. cap. 23.

Soranus, Pluto eſt cognominatus. Item Hirpini Sorani dicti ſunt, veluti Ditis patris Lupi: tum quia is deus inibi coleretur: tum quod rapto viverent ex reſponſo. Cæl. Rhodig. lib. Lection. antiquar. 10. cap. 18. Lupi autem Sabinorum lingua Hirpi vocantur. [V. Serv. ad 11. Æn. 785.

Sōrānus, [Σωρανὸς] Epheſius medicus, Alexandriæ vixit: deinde Romam venit, ubi artem exercuit Trajani & Hadriani temporibus. Suid.

Sorbeo, ui, ĭtum, vel pſi, ptum, [ῥοφάω, ῥοφέω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Deglutire ſenſim quicquam liquidum. Factitium verbum a ſono vocis quem faciunt qui ſorbent. Plaut. Mil. 3. 2. 7.

— ſorbet dormiens.
pa. Quid ſorbet? lu. illud, ſtertit volui dicere:
Sed quia conſimile eſt, quod ſtertas quaſi ſorbeas?

Sorbere ovum. Plin. lib. 7. cap. 53.
Aquas cæleſtes ſorbet terra arida. Ovid. 2. de Arte Am. 352.
Charybdis ſorbet fluctus in abruptum. Virg. 3. Æn. 422.
Charybdis ſorbet fretum. Ovid. 7. Met. 64.
Cruor veſtigia ſorbet. Sil. lib. 4. 163. h. e. Cruor ita replet veſtigia, ut non cognoſcantur.
Flumina ſorbentur a terra. Ovid. 1. Met. 40.
Medullas ſorbere. Lucan. lib. 7. 843.
Puppis ſorbet mare vaſto hiatu. Valer. 1. Argon. 638.
Sitis ſorbet ora. Stat. 3. Theb. 329.
Sanguis ſorbetur ab ubere. Lucan. lib. 4. 315.
Odia alicujus ſorbere, per translationem, pro Perferre. Cic. 3. Q. frat. 9. Ut ejus iſta odia non ſorbeam ſolum, ſed etiam concoquam.
Sorbere animo. Cic. 11. Philip. 10. Quem gurgitem, quam voraginem, quid eum non ſorbere animo, quid non haurire cogitatione, cujus ſanguinem non bibere cenſetis?
Sorbui, Præterit. Plin. lib. 22. cap. 23. His qui coagulum lactis ſorbuerint. [Sorbſi & Sorbtum ſcribendum contendunt multi cum b. Eſt autem hoc a forma tertiæ declinationis, antiquis uſitata.
Archaice in tertia conjugatione uſus eſt Tibullus 4. 1. 72.

Quum canibus rabidas inter freta ſorberet undas.

Sic leg. Heinſ. & Broeckh..

Sorbĭtio, ōnis. f. [ῥόφημα Gl. G. L.] Ipſe ſorbendi actus: & interdum Id quod ſorbetur. Perſ. 4. Sat. 2.

— ſorbitio tollit quem dira cicutæ. De Socrate.

Sorbitio, Juſculum ad ſorbendum præparatum. Columel. lib. 6. cap. 10. Sextarii duo, factaque ſorbitio per cornu infunditur. Celſ. lib. 4. cap. 7. Ergo primis diebus danda eſt ſorbitio ptiſanæ, vel alicæ, vel orizæ.

Sorbitiuncŭla, æ. f. dimin. [ῥοφημάτιον] Hieron. Epiſt. 30.

Sorbicīna, æ. f. [ῥόφημα] Gloſſ. Græcolat. Idem.

Sorbillum, i. n. [ἀπόῤῥόφημα] Potio ſorbitioni apta. Plaut. Pœn. 1. 2. 185.

Hem, mihi jam video propter te victitandum ſorbillo. Al. Sorbilo.

Sorbĭlis, e. Adj. [ῥοφητὸς Gl. G. L.] Quod facile ſorbetur. Columel. lib. 8. cap. 17. Et nuces digitis infractæ ſunt dandæ, nec minus elixum molle ſorbum, quique ſunt cibi ſorbilibus proximi, ut mulctra, recens caſeus.
Ova ſorbilia craſſiorem faciunt pituitam. Celſ. lib. 2. cap. 23.
Ovum durum valentiſſimæ materiæ eſt: molle vel ſorbile imbecilliſſimæ. Celſ. lib. 2. cap. 18. conf. Petron. cap. 23.

Sorbillo, [ῥοφῶ Gl. G. L.] āre. dimin. a Sorbeo: proprie eſt Parum, & frequenter ſorbere. Ter. Adelph. 4. 2. 53.

Nam jam adibo, atque unum quidquid, quod quidem erit belliſſimum,
Carpam; & cyathos ſorbillans, paulatim hunc producam diem.

Sorbus, i. f. [ὄη, ὄα, οὔα] Arbor eſt procera, cujus fructum Sorba vocamus. Ejus pleniorem deſcriptionem videbis apud Theophraſt. lib. 3. cap. 21. Columel. lib. 5. cap. 10. Sorbi quoque & Armeniaci, & Perſici, non minima eſt gratia. [Immo eſt a ſeq. dict. & ſubauditur Mali.

Sorbum, i. n. [ὄον] pl. Sorba [οὔα Gl. L. G.] Prædictæ arboris fructus, quod Malum ſorbum etiam Columella appellat lib. 5. cap. 10. Martial. lib. 13. 26.

Sorba ſumus, molles nimium durantia ventres:
Aptius hæc puero, quam tibi, poma dabis.

Plin. lib. 15. cap. 21. Sorbis quadruplex differentia. Aliis enim eorum rotunditas mali, aliis turbinatio piri, aliis ovata ſpecies, ceu malorum aliquibus. Hæc obnoxia acori. Odore & ſuavitate rotunda præcellunt. Ceteris vini ſapor. Generoſiſſima, quibus circa pediculos tenera folia. Quartum genus torminale appellant, remedio tantum probabile, aſſiduum proventu, minimumque pomo, arbore diſſimili, foliis pæne platani. Non ferunt ante trimatum ex ullo genere. Cato R. R. cap. 7. Sorba in ſapa quum vis condire vel ſiccare, viridia facias.
Acida ſorba. Virg. 3. Georg. 380.

Sordes, is. f. pl. Sordes, ium. [ῥύπος, Gl. L. G. ῥύπος G. L.] Immunditia. Plaut. Pœn. 1. 2. 101.

Viden' tu pleni oculi ſordium qui erant, jam ſplendent mihi?
n. Immo etiam in medio oculo parum ſordis eſt.

Al. Paullum ſordet. Cic. 2. de Nat. Deor. 14. Sordes aurium. [Male negat Gloſſularius Latinum Sordes ſingulare non habere.
Collecta ſorde dolentes auriculæ. Hor. 1. Epiſt. 2. 53.
Accipere ſordes. V. accipio.
Sordes hominis. Cic. 7. Fam. 1. Putas enim, ut ſcribis, propter hominis ſordes minus me magnam illam lætitiam putare.
Sordem urbis, Homines nequam, vel potius plebem vocat Cic. 1. Att. 13. Apud bonos iidem ſumus, quos reliquiſti: apud ſordem urbis & fæcem, multo melius nunc, quam reliquiſti.
Sordes pro Reorum ſqualore. Quintil. lib. 6. cap. 2. At ſordes, & ſqualores, & propinquorum quoque ſimilem habitum, ſcio profuiſſe, & magnum ad ſalutem momentum preces attuliſſe. Idem Decl. 17. Non exuo, non depono ſordes: & mihi quoque ſenex tanquam accuſaturus occurrit.
Nove, ſed non ineleganter, Sordes pro Veſte ſordida, atque habitu, quo in reatu utebantur, ac conſequenter pro reatu dixit Suet. in Vitell.

V. Torr.

V. Torr. 509. H. St. Verba ipsa Torrentii sunt ad cap. 8. pr. Nihil autem novum in hoc loquendi genere, quo & ipse Suet in Aug. cap. 32. usus est, passimque Cic. utitur, & omnes, qui consuetudine Romana loquuntur.

Lugubres sordes. V. LUGEO.

Jacere in sordibus. V. JACEO.

Sordes, pro Avaritia. Cic. 1. Q. frat. 1. 3. Neque enim mihi sane placet, præsertim quum ii mores tantum jam ad nimiam lenitatem & ambitionem incubuerint, scrutari te omnes sordes, excutere unumquemque eorum. Plin. 2. Epist. 12. Damnatumque sordium, vel damnare alios, vel absolvere. Quintil. lib. 6. cap. 4. Incusans ejus sordes, calceos eum veteres dicebat vendere solere. Idem lib. 4. cap. 1. Sed ut præcipua in hoc dicentis auctoritas, si omnis in subeundo negotio suspicio sordium, aut odiorum, aut ambitionis abfuerit: & ita, &c. Hor. 2. Serm. 5. 104.

— sepulcrum,
Commissum arbitrio, sine sordibus exstrue.

Ubi Horat. dicit, Neque avaritiam, neque sordes. At in poster. exp. Avaritiam. Vide illum Commentatorem in edit. Cruquii. Qui non avaritiam sectatur, multo minus sordes sectabitur. Conjunct. Disjunctiva pro copulativa est, Non objiciet Avaritiam & sordes. H. St. Priora verba culter subtraxit empectæ. Est autem locus Horatii, qui infra subjicitur, ubi Scholiastes Cruquianus, inscite, Sordes libidinum intelligi putat, cum duo synonyma sint, Avaritia & Sordes, nisi quod posterius αὐξητικόν. Rectius autem Cruq. ex Mss. Nec pro Ac.

Luxuriæ sordes quis feret. Juven. 1. Sat. 140. i. e. Summam prodigalitatem cum insigni avaritia conjunctam. Loquitur enim de illis qui quum ventribus suis indulgerent omnia, in aliorum egestate sublevanda parcissimi essent. Gaudet autem Juvenalis antitheta hoc pacto conjungere, ut alibi, Socraticos Cinædos, Tristes obscænos, Lacernatam amicam. Hor. 1. Serm. 6. 68.

Si neque avaritiam, neque sordes, ac mala lustra,
Objiciet vere quisquam mihi. [Luxuriæ sordes, Oxymôron.

SORDICŬLA, æ. f. dimin. Marcell. Emp. cap. 8.

SORDITŪDO, ĭnis. f. [ῥύπωσμα] Idem quod Sordes. Plaut. Pœn. 5. 2. 10.

Ut mihi absterserunt omnem sorditudinem. Sorditudinem pro Sorde inquit Nonius 2. 799.

SORDIDICIA, æ. f. [ῥυπαρία] Pedor, Squalor. Gloss. Græcolat. [Nisi forte Sordidacio scribendum, ut sit verbale nomen a Sordido.

SORDĬDUS, a, um. Adj. [ῥυπαρὸς, Gl. G. L.] Pædidus. Sordibus plenum. Cic. 3. Tusc. 56.

Sæpe est etiam sub palliolo sordido sapientia. Ex Cæcil.

Amictus sordidus. Virg. 6. Æn. 301.

Caput sordidum tabo. Sen. Herc. fur. 9.

Casæ sordidæ. Sen. Herc. OEth. 2.

Cera sordida. Propert. lib. 3. 23. 8.

Color sordidus. Columel. lib. 8. cap. 8.

Fumus sordidus. Hor. 4. Carm. 11. 11.

Lana sordida. Ovid. 3. de Arte Am. 222.

Mappa sordida. Hor. 1. Epist. 5. 22.

Pulvis sordidus. Ovid. 3. Amor. 2. 42.

Rura sordida. Virg. 2. Ecl. 28.

Sanguis sordidus. Lucan. lib. 4. 315.

Sordidus homo, Egens vel vilis, & nullius existimationis; aut Tenax, avarus. Cic. 3. de Finib. 38. Quis non odit sordidos, varios, leves, futiles? Idem 3. de Legib. 35. Quos & quantos viros homo omnium infimus & sordidissimus Trib. pleb. P. Curiatius in vincula conjecit? Sic 1. Off. 150. Sordidi etiam putantur, qui mercantur a mercatoribus quod statim vendant. [Pro Tenaci seu Avaro positum hic non occurrit, sed infra, ut Sordes pro Fœdiore avaritia.

Sordido loco natus, plus est, quam Humili. Liv. 22. 25. extr. Loco, non humili solum, sed etiam sordido ortus.

Stirpes sordidæ, quæ Ingenuis natalibus opponuntur. l. Super statu. C. de pœnis.

Sordidum ad famam. Cic. 2. Off. 50. Id cum periculosum ipsi est, tum etiam sordidum ad famam, committere ut accusator nominere.

Cupido sordidus, Avaritia, cupiditas. Acron. & Porphyr. Hor. 2. Carm. 16. 15.

Illiberalis & sordidus quæstus. Cic. 1. Off. 150. Illiberales autem & sordidi quæstus mercenariorum, omniumque, quorum operæ, non quorum artes emuntur. V. totum illud caput.

Lingua sordida, Impura, mendax, perjura. Tibull. lib. 3. 7. 14.

Gaudia sordida. Stat. 3. Silv. 5. 17.

Sordidum consilium, pro Corrupto. Cic. 3. Q. frat. 4. pr. Gabinius absolutus est: omnino nihil accusatore Lentulo, subscriptoribusque ejus infantius, nihil illo consilio sordidius. Budæus.

Sordida oratio, cui opponitur Nitida. Quintil. lib. 8. cap. 3. Quædam hebes, sordida, jejuna, tristis, ingrata, vilis oratio est. Quæ vitia facillime fiunt manifesta contrariis virtutibus. Nam primum acuto, secundum nitido, tertium copioso, deinceps hilari, jucundo, accurato diversum est.

Compar. ut, Nubes sordidior. Sen. Hippol. 785.

Caro sordidior. Plin. 16. 6.

Superl. ut, Res sordidissimæ. Sen. Controv. præf. lib. 3.

SORDĬDE, Adv. [ῥυπαρῶς] Avare. Plin. 3. Epist. 9. pr. Proconsulatum in ea, non minus violenter, quam sordide gesserat.

Sordide dicere & concionari. i. e. Avare, Cic. 15. Att. 2. Lucium Antonium concionatum esse cognovi tuis litteris & aliis sordide, sed id quale fuerit, nescio. Idem 2. de Orat. 352. Si aspere, si arroganter, si turpiter, si sordide, si quoquo animi vitio dictum esse aliquid videatur. [Videtur his locis pro Fœde, turpiter, poni.

SORDIDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Plaut. Pœn. 1. 2. 58.

Servulorum sordidulorum scorta diobolaria?

Toga sordidula. Juven. 3. Sat. 149.

SORDĬDO, [ῥυπαίνω Gl. G. L.] āre. Sordidum facere, fœdare. Hoc verbo usi sunt scriptores ecclesiastici, sed veteres non nisi Participio. Hieron. Epist. 29. Vitiis sordidamur. Cyprian. Epist. 52. 6. Alienis rumoribus sordidantur. Lactant. Instit. 5. 19. Mens malis cupiditatibus sordidatur. August. Serm. 244. Toties Dei imaginem sordidamus.

SORDIDĀTUS, a, um. Adj. ex Partic. Sordide indutus. Plaut. Asin. 2. 4. 90.

— quanquam ego sum sordidatus,
Frugi tamen sum, nec potest peculium enumerari.

Cic. 2. Philipp. 73. Argentea vasa collisa, sordidata mancipia. i. e. Ob inopiam vel avaritiam obsoleta veste, vel detrita induta Ter. Heaut. 2. 3. 56.

Scin' hanc, quam dicit, sordidatam & sordidam?

Sordidata turba. Liv. 42. 28.

Sordidatissima conscientia. Sidon. 3. Epist. 13.

Sordidati item vocantur, qui Sordes, i. e. rei habitum induerunt. Liv. 6. 20. Postquam sordidatum reum viderunt. Cic. Post redit. in Senat. 11. Quum innumerabilis multitudo bonorum de Capitolio supplex ad eum sordidata venisset. Idem 4. in Verr. 62. Sordidati, maxima barba & capillo, Romæ biennium prope fuerunt. Ibid. 6. 41. Diodorus Romæ sordidatus circum patronos atque hospites cursare, rem omnibus narrare. Idem in Pison 99. Nec minus lætabor, quum te semper sordidum, quam si paulisper sordidatum viderem. Sordidum dixit, Vilem & abjectum, ac sine ullo vitæ nitore ac lautitia vitam agentem. Sordidatum autem Accusatum & reum Budæus.

SORDULENTUS, a, um. Adj. Tertull. de Pœnit. cap. 11. Sordulentus, illotus.

SORDEO, ui, [ῥυπόω, ῥυπάω, ῥυπόω] Sordidum esse. Martial. lib. 1. 32.

Dum nulla teneri sordent lanugine vultus.

Iter sordet. Stat. 3. Silv. 1. 100.

Sordere alicui res aliqua dicitur, i. e. Contemni, & vilis æstimari. Cic. ad Octav. Cui sordebat Macedonia provincia, quam victor sibi sumpserat Cæsar.

Sordent tibi munera nostra. Virg. 2. Ecl. 44.

Voluptas sordet oculis. Stat. 1. Silv. 3. 98.

Sordere suis, & contemni ab eis. Liv. 4. 25. Plin. lib. 35. cap. 10. Sordebat ille suis, ut plerumque domestica.

SORDESCO, [ῥυπαίνομαι, ῥυποῦμαι] ĕre. Sordidum fieri. Plin. lib. 11, cap. 12. Nunc vero e tanta cadens altitudine, multumque dum venit sordescens. Hor. 1. Epist. 20. 11.

Contrectatus ubi manibus sordescere vulgi
Cœperis. Alloquitur librum suum.

SŌREX, ĭcis. m. [μῦς ποντικός, Gl. L. G. μῦς ἀρουραῖος, L. G. & G. L.] Animal parvum, a sono vocis, quem rodendo facit. Quidam dicunt esse Murem silvestrem. Columel. lib. 12. cap. 31. Si serpens, aut mus, sorexque in mustum ceciderit. Idem lib. de Arboribus, cap. 15. Vites, quæ secundum ædificia sunt, a soricibus aut muribus infestantur. Ter. Eun. 5. 6. 23.

Egomet meo indicio miser, quasi sorex, hodie perii.

Soricem & Murem pro eodem usurpavit Plin. lib. 11. cap. 37. & lib. 2. cap. 41. V. FIBRA.

Sorex suo occentu inauspicatus erat Plin. 8. 57. Soricum occentu dirimi auspicia, annales refertos habemus.

Scribitur & Surix. Onomast. Lat. Græc. Surix, Μῦς. [Unde Gallorum *Souris*. Unde & pr. longam facit, quam proinde & Seren. produxit.

SORĪCĪNUS, a, um. [μυϊκὸς] Adj. Plaut. Bacch. 4. 8. 48. Soricina nænia.

SORĪCŬLĀTUS, a, um. Adj. ut, Soriculata vestis, Quæ variis conserta coloribus erat. Plin. lib. 8. cap. 48. Calcagninus legendum putat Surculata. In Mss. exstat Sororiculata, teste Hard. qui & ex Tiron. notis Sororeclatum pannum affert. V. Turneb Advers. 24. 19.

SORGÆ, Populi sunt in India, apud Plin. lib. 6. cap. 20.

SORILLA, Navigia Istrica vocantur, quod lino & sparto conserantur & condensentur.

SORĪTÆ, Populi sunt Ichthyophagi, quos Arabis fluvius ab Indis disterminat, nullum alium cibum noscentes quam piscium, quos unguibus dissectos torrent sole, panemque ex eis conficiunt. Plin. lib. 7. cap. 2. Oritas vocat.

SŌRĪTES, æ. m. [σωρείτης] Argumentationis species est, constans ex multis propositionibus ita collocatis, ut prædicatum propositionis præcedentis fiat subjectum sequentis, indeque prædicatum ultimum concludatur de subjecto primo. Dicitur a σωρὸς, id est Acervus, quia est quædam propositionum quasi coacervatio. Acervalem syllogismum JCtus vocat l. 77. Dig. de verb. signif. & l. 65. Dig. de Reg. Juris. Persius etiam Acervum dixit Sat. 6. 80.

Inventus, Chrysippe, tui finitor acervi. Ubi Vet. Schol. Chrysippus Philosophus Stoicus syllogismum σωρείτην vocavit, quem per adjectionem & detractionem ex acervi frumentarii similitudine ostendit. & Cic. 4. Acad. 49. Soritas hos vocant, qui acervum efficiunt uno addito grano. Idem ibid. 93. In quo utroque loco vide sis exemplum. Idem 4. Acad. 90. Soritas vocat Lubricum & periculosum locum. [Gloss. Græcolat. Σωρείτης, Cavillacio. V. Menag. ad Laert. 2. 108.

SOROADIOS, Dæmonis nomen apud Indos pro Deo habiti, quod in linguam Græcam translatum verbum οἰνοποιόν, id est vini factorem, significat. Cæl. lib. 2. cap. 7.

SŎRŎDÆMON, ŏnis. m. [σοροδαίμων] Sorodæmones, sunt Sepulcrales larvæ. Cæl. Rhodig. lib. 1. Lect. Antiq. cap. 7.

SŎROR, ōris. f. [ἀδελφὴ, Gl. L. G. & G. L.] dicta est, quod quasi seorsum a sua stirpe nascitur, separaturque ab ea domo, in qua oritur, & in aliam familiam transgreditur. Vel Soror, quasi diversa sorte orta.

Soror germana. [ἀδελφὴ ὁμοπατρία Gl. G. L.] Cic. pro Milon. 74. Eum, quem cum sorore germana nefarium stuprum fecisse L. Lucilius juratus, se quæstionibus habitis dicit comperisse. De Clodio. Dicitur & Germana sine adjectione. V. s. l.

Sororis filius. Cic 6. Verr. 22. Ita C. Cato duorum clarissimorum hominum nepos, L. Pauli & M. Catonis & P. Africani sororis filius.

Nymphæ sorores. Virg. 2. Georg. 494.

Piæ sorores. Ovid. 8. Met. 520.

Pulchræ sorores. Stat. 1. Achil. 296.

Maxima sororum. Ovid. 2. Met. 346.

Doctæ sorores. Ovid. 5. Met. 255. sic vocat Musas.

Lanificæ sorores, Parcæ. V. Lanificus in LANA.

Vipereæ sorores. Ovid. 6. Met. 662. Furias sic appellat.

Poetæ interdum Parcas vocant Sorores absolute. Sic Hor. 2. Carm. 3. 15.

Dum res & ætas & Sororum
Fila trium patiuntur atra. [Designat adjecto Trium.

Dictitare Minervam esse sororem suam. Cic. pro Domo 92. V. loc.

Sorores arbores. Plin. lib. 13. cap. 4. Minus speciosæ, sed sapore caryotarum sorores, ab hoc Adelphides dictæ.

Et eo modo Sorores lodices, apud Martial. 14. 148.

Sorŏrcŭla, æ. f. dimin. Plaut. in Fragm. Clitell. 25. Germana mea ſororcula.

Sorōrius, a, um. Adj. ut, Sororia cœna. Plaut. Curc. 5. 2. 60.
Oſcula ſororia, Caſta & pudica, qualia ſorores decent. Ovid. 4. Met. 334. in Salmacidis fabula.
Stuprum ſororium. Cic. pro Sext. 16. Qui enim in ejuſmodi vita nervi eſſe potuerunt, hominis fraternis flagitiis, ſororiis ſtupris, omni inaudita libidine infamis.
Sororium tigillum, Locus ſacer Romæ in honorem Junonis. Sororium tigillum appellatur hac de cauſa: ex conventione Tulli Hoſtilii Regis, & Metii Suffetii ducis Albanorum, Trigemini Horatii & Curiatii cum dimicaſſent, ut victores ſequeretur imperium, & Horatius noſter exſuperaſſet, victorque domum reverteretur, obvia ſoror, cognita morte ſponſi, ſui fratris manu occiſi, averſata eſt ejus oſculum, quo nomine Horatius interfecit eam, & quanquam a patre abſolutus ſceleris erat, accuſatus tamen parricidii apud Duumviros, damnatusque provocavit ad populum, cujus judicio victor duo tigilla, tertio ſuperjecto, quæ pater ejus conſtituerat, velut ſub jugum miſſus ſubit, conſecratisque ibi aris Junoni Sororiæ, & Jano Curiatio, liberatus omni noxia ſceleris eſt, auguriis adprobantibus. Ex quo Sororium id tigillum eſt appellatum. Feſtus.

Sororĭcīda, æ. c. Qui, vel quæ ſororem occidit. Cic. pro Domo 26. Quid de me quod tuliſſe te dicis, parricida, fratricida, ſororicida, nonne extra ordinem tuliſti?

Sororior, āri. Sororiari puellarum mammæ dicuntur, cum jam intumeſcunt; quod non ſingulæ, ſed veluti geminæ ſorores ſimul naſcantur: ſicut Fraterculare puerorum. Plaut. in Fribol. Fragm. v. 11. apud Feſt.

Sororians, antis. Partic. Plin. lib. 31. cap. 6. Mammas ſororiantes, præcordia, maciemque corporis piſcinæ magis corrigunt.

Sororiculātus, a, um. Adj. Lino & ſparto condenſatus.
Sororiculatæ veſtes, apud Plin. 8. 48. ſunt Quæ perpetuis quibuſdam ſuris, & latioribus virgis regulatæ erant, & eo toto texendi genere confectæ: ut ſint tanquam Surorigulatæ, a Suro, cujus diminutio eſt ſurculus: niſi ſi quis a Sura deducere malit. Quod ſi a Regula derivari non placet, certe a Rica & Ricula deducatur. Turneb. Adverſ. 24. 19. V. & Harduin. ad Plin.

Sors, ſortis. f. [κλῆρος, λάχος Gl. L. G. & G. L.] a Serie ſecundum Varronem dicitur, Fortuitus alicujus rei eventus. Cic. 2. de Divin. 85. Dicendum igitur putas de ſortibus? Quid enim ſors eſt? Idem propemodum quod micare, quod talos jacere, quod teſſeras: quibus in rebus temeritas & caſus, non ratio, nec conſilium valet. Cic. 1. Verr. 65. Accuſavi eum, quicum Quæſtor fueram, quicum me ſors, conſuetudoque majorum, quicum me deorum, hominumque judicium conjunxerat. conf. 61. & 46. Virg. 5. Æn. 490.

— dejectamque ærea ſortem
Accepit galea.

Cæca ſors. Lucan. lib. 5. 66.
Deterior ſors. Sen. Theb. 2.
Improviſa ſors. Claud. de Bell. Get. 370.
Inaudita Græcis ſors iſta. V. inaudio.
Iniqua ſors. Virg. 6. Æn. 332.
Mala ſors prædæ. Pars, Portio quæ ſorte evenit ſeu contigit. Ovid. 13. Met. 485.
Nova pugnæ ſors. Virg. 12. Æn. 54.
Ut Sortem armorum. H. St.
Arripere id quod ſors offert. Cic. 6. Verr. 95.
Aſſignare aliquid alicui ſorte. Cic. 11. Fam. 20.
Cernere ſors dicitur, cum ejus aleæ aliquid permittitur, ut id diſceptet, ut eventus ſit quem dijudicaverit. Liv. lib. 43. 14. pr. Priuſquam id ſors cerneret, in incertum, ne quid gratia momenti faceret; in utramque provinciam, quod res deſideraret, ſupplementi decerni. Turneb.
Conjicere ſortem in urnam. Cic. 8. Fam. 8. In hydriam. 4. Verr. 127.
Conjicere provincias in ſortem. Liv. 30. 1.
Contigit ſors Tyrrhenum. Vell. Paterc. 1. 1. 4.
Dejicere ſortem. Cæſ. 1. Bell. Civil. 6. & Liv. 21. 42.
Damnari ſorte. Sil. 6. 341.
Duci ſorte dicuntur, qui ad aliquid deſtinantur. Virg. 2. Æn. 205.

Laocoon ductus Neptuni ſorte ſacerdos.

Excidit ſors alicujus. Liv. 21. 42.
Exire ſors dicitur, cum ex urna educitur. Cic. 1. Att. 19. Cum de conſularibus mea prima ſors exiſſet. Et Hor. 2. Carm. 3. 25.

— omnium
Verſatur urna: ſerius, ocius,
Sors exitura.

Legunt ſorte loca. Virg. 5. Æn. 132.
Nanciſci ſortem. V. nanciscor.
Revocatur res ad ſortem. Cic. 4. Verr. 127.
Renunciari extra ſortem. Cic. 4. Verr. 127. Cui contrar. Sorte, vel Sortito.
Trahere ſorte. Virg. 1. Æn. 512.

— operumque laborem
Partibus æquabant juſtis, & ſorte trahebant.

Tueri ſortem quam tribuit fortuna. Ovid. 17. Epiſt. 113.
Verſat omnia ſors. Virg. 9. Ecl. 5.
Humana ſors. Ovid. 3. Triſt. 11. 67.

Humanæque memor ſortis, quæ tollit eosdem,
Et premit; incertas ipſe verere vices.

Intentata ſors. Virg. 10. Æn. 39. i. e. Regnum, inquit Servius.
Irrequieta ſors. Ovid. 2. Met. 386.
Miſerandæ ſortis aſellus. Ovid. 2. Amor. 7. 15.
Mortalis ſors. Ovid. 2. Met. 56.
Oneroſa ſors. Ovid. 9. Met. 675.
Dedit ratio mihi ſortem. i. e. Propoſitum, ſeu profeſſionem, & inſtitutum vivendi. Acron. Hor. 1. Serm. 1. 1.
Gaudens ſorte tori. Ovid. 3. Faſt. 463.
Gaude ſorte tua. Hor. 1. Epiſt. 14. 11.
Objecit Fors mihi ſortem. Hor. 1. Serm. 1. 1.
Acerba ſors. Sen. OEth. 7.
Aſpera ſors. Stat. 1. Theb. 196.
Crudelis ſors. Sen. Octav. 3.
Divina ſors. Cic. 3. Philipp. 26.
Duriſſima ſors. Claud. 1. in Eutrop. 71.
Duriſſima ſors fati. Lucan. lib. 9. 1049.
Ferrea difficiliſque ſors vitæ me premit. Ovid. 5. Triſt. 3. 28.
Funeſta ſors. Stat. 11. Theb. 315.
Peſſima ſors rerum. Ovid. 14. Met. 489.
Suprema ſors. Virg. 5. Æn. 132.
Toleranda nulli ſors. Stat. 1. Theb. 195.
Ultima ſors rerum. Lucan. lib. 5. 692.
Inter Sortem & Sortes, hæc eſt differentia; quod Sortes [κλῆροι, Gl. L. G.] velut teſſellæ quædam aut taleolæ ligneæ inſcriptæ fuerant, ipſaque ſortis inſtrumenta: Sors autem ipſa ſortitio. Cic. 1. de Divin. 76. Et ſortes ipſas & cetera, quæ ad ſortem erant parata, diſturbavit. Idem ibid. 2. 69. Monſtruoſiſſimam beſtiam urnam evertiſſe, ſortes diſſipaviſſe.
Convivales ſortes. Lamprid. cap. 22. Sortes ſane convivales ſcriptas in cochlearibus habuit tales, ut alius exhiberet decem camelos, alius decem muſcas. De ejusmodi ſortibus exſtat integer liber Martialis, 14. qui epigr. 1. v. 5. ſic ait,

Divitis alternas & pauperis accipe ſortes,
Præmia convivæ det ſua quiſque ſuo. [V. Suet. Aug. cap. 75.]

Ducere ſortes. Virg. 6. Æn. 22.

— ſtat ductis ſortibus urna.

Sors, pro Vice & munere ſorte oblato. Liv. 35. 6. pr. Si id facere gravaretur, quod non ſuæ ſortis id negotium eſſet, ſe quidem id facturum, quodcunque Senatus cenſuiſſet. Budæus.
Æqualis ſors. Hor. 3. Carm. 24. 16.

Defunctumque laboribus
Æquali recreat ſorte vicarius.

i. e. Æquali conditione, nimirum ſuccedendo ei in laboribus.
Gratam ſortem habemus. Noſtra ſorte ſumus contentæ. Ovid. 5. Met. 272.
Sors, Judicium. Virg. 6. Æn. 431.

Nec vero hæ ſine ſorte datæ, ſine judice, ſedes.

Tractum ex Romano more. Non enim audiebantur cauſæ, niſi per ſortem ordinatæ: nam quo tempore cauſæ agebantur, conveniebant omnes, & ex ſorte, dierum ordinem accipiebant, quo poſt triceſimum diem cauſas ſuas exſequerentur. Ex Serv. Virg. 1. Æn. 143.

Non illi imperium pelagi ſævumque tridentem,
Sed mihi ſorte datum.

Sors, pro Progenie. Ovid. 6. Faſt. 30.

Si genus aſpicitur, Saturnum prima parentem
Feci: Saturni ſors ego prima fui.

Verba ſunt Junonis. Sum, inquit, prima Saturni proles: prima enim ex illo ſum genita.
Sors, pro Statu hominum. Suet. Calig. cap. 35. Nullus denique tam abjectæ conditionis, tamque extremæ ſortis fuit. H. St.
Sors, Fatalis neceſſitas. Virg. 2. Æn. 554.

— hic exitus illum
Sorte tulit.

V. Serv. in loc.
Sors & Patrimonium ſignificat, unde Conſortes dicimus, & Dei reſponſum, & Quod cuique accidit in ſortiendo. Paulus & Feſtus.
Sors, [κεφάλαιον, ἐπὶ δανείῳ, Gl. G. L.] Summa eſt, ſive caput, & prima pecunia, quæ confertur in ſocietatem, ut inde lucrum fiat. Plaut. Moſt. 3. 1. 122.

Quatuor quadraginta illi debentur minæ,
Et ſors, & fœnus. Ibid. 3. 1. 64.
Sortem accipe. D. immo fenus: id primum volo. Ter. Adel. 2. 2. 35.
Etiam de ſorte nunc venio in dubium, miſer.

h. e. De pretio quo empta erat fidicina. Ex Donat.
Solvat creditum ſorte; i. e. Deducta uſura reliquum ſolvat. Liv. 6. 36.
Sortes, numero plurali in hoc ſignificatu. [αἱ κεφαλαὶ δανεισμάτων, Gl. L. G.] Papinian. in l. Uxori. D. de uſu & uſufr. leg. Fœnus quoque ſortium, quas defunctus collocavit. Ibid. Igitur uſuras nominum in hereditate relictorum, ante cautionem interpoſitam debitas, velut ſortes, in cautionem deduci neceſſe eſt.
Sortes, [χρησμοὶ, Gl. L. G. & G. L.] Oracula ſeu reſponſa, ſive ſyngrapha, in quibus reſponſa inſcripta continebantur. Valer. lib. 1. 6. 3. Cujus rei explorandæ gratia, legati, ad Delphicum oraculum miſſi, retulerunt, præcipi ſortibus, ut aquam ejus lacus emiſſam per agros diffunderent.
Duræ ſortes. Ovid. 13. Met. 180.
Faticinæ ſortes. Ovid. 15. Met. 436.
Malignæ ſortes tacita ambage. Claud. de Bell. Get. 552.
Obſcuræ ſortis ambages. Ovid. 4. Faſt. 261.
Sacræ ſortes. Ovid. 1. Met. 368.
Fatigare ſortes. Lucret. lib. 4. 1233.
Salutifera ſors, Apollinis reſponſum ſalutem afferens. Ovid. 15. Met. 633.

Sortis, is. f. pro Sors. Teſte Priſciano lib. 7. Plaut. Caſ. 2. 6. 28.

Vide, ne qua illic inſit alia ſortis ſub aqua.

Sorti, Adv. [κλήρῳ] Virg. 4. Georg. 165.

Sunt quibus ad portas cecidit cuſtodia ſorti.

Ubi Servius; Sorti, Ex ſorte: nam adverbium eſt, quod traxit a militia. Sed rectius hoc in loco legendum videtur, Sorte.

Sortĭcŭla, æ. f. dimin. [κληρίδιον] Sueton. in Neron. Claud cap. 21. Ac ſine mora nomen ſuum in albo profitentium citharœdorum juſſit aſcribi, ſorticulaque in urnam cum ceteris demiſſa, intravit ordine ſuo.

Sortĭlĕgium, i. n. [χρησμολογία] Actus legendæ ſortis. Plin. lib. 28. cap. 4. De quibuſdam ſortilegiis.

Sortilegus, i. m. [χρησμῳδότης, χρησμολόγος, χρησμῳδὸς, Gl. G. L.] Qui per ſortes futura prænuntiat, Hariolus. Cic. 1. de Divin. 133. Nunc illa teſtabor, non me ſortilegos, nec eos, qui quæſtus cauſa hariolentur, nec pſychomantia quidem, quibus Appius, amicus tuus, uti ſolebat, agnoſcere. Lucan. 9. 584.

Sortilegis egeant dubii, ſemperque futuris
Caſibus ancipites.

Apud Porphyrionem in Hor. Sat. 6. lib. 1. Aſſiſto divinis, exp. Sortilegis, & addit, Sortilatores dicit. Apud Commentatorem, qui eſt in edit. Cruquii, Sarmadacis & ſortilegis. H. St. Leguntur ſub finem ejus Satiræ.

Sortilĕgus, a, um. Adj. [χρησμικὸς] Hor. de Arte Poet. 219.

— & divina futuri
Sortilegis non diſcrepuit ſententia Delphis.

Sortio, īre. [κληρῶ] activ. pro Sortiri: antiquum. Var. Rer. Human. lib. 20. Cum venerint Cenſores, inter ſe ſortiant. Ex Non. 7. 22.
Tibi permitto, tute ſorti. Plaut. Caſ. 2. 6. 43.
Inter ſe ſortiunt agros. Ennius apud Non. 7. 24.

Sortior, [κληροῦμαι Gl. G. L.] īri. Sortes facere. Plaut. Caſ. 2. 4. 19.
Nam ſi ſic nihil impetrare potero, ſaltem ſortiar.
Sortita ſunt, τετύχηκεν. Gloſſ. Latinogræc.
Sortiri aliquibus. Plaut. Caſ. 2. 4. 27.
Ad pœnam ſortiri. Cic. pro Cluent. 129.
Sortiri quid loquare. Cic. 1. de Nat. Deor. 99. h. e. Non conſiderare, ſed quaſi ſortiri quid loquare.
Dicas ſortiri. V. DICA. Cic. 4. Verr. 37. Interea dies advenit, quo die ſeſe, ex inſtituto ac lege Rupilia, dicas ſortiturum Syracuſis iſte edixerat.
Domos ſortiri, Sorte dividere. Virg. 5. Æn. 756.
Judices ſortiri, Per ſortem eligere. Cic. 2. Q. frat. 1. Is cum graviter de Clodianis incendiis, trucidationibus, lapidationibus, queſtus eſſet, ſententiam dixit, ut ipſe Judices per Prætorem Urbanum ſortiretur.
Laborem ſortiri. Virg. 8. Æn. 445.
Ocius incubuere omnes, pariterque laborem
Sortiti.
Periculum ſortiri. Virg. 9. Æn. 174.
Omnis per muros legio ſortita periclum
Excubat, exercetque vices quod cuique tuendum eſt. i. e. Sorte diviſa ad defenſionem pericli.
Remos ſortiri. Virg. 3. Æn. 510.
Sternimus optatæ gremio telluris ad undam
Sortiti remos. Ubi Serv. Sortiti remos, Per ſortem diviſi ad officia remigandi, quis eſſet proreta, qui pedem teneret.
Sortiti coſſ. uter dedicaret. Liv. 2. 8.
Sortiri, vel comparare inter ſe provincias. V. COMPARO.
Magiſtratum cum alio ſortiri, Per ſortem, ſive Sorte inire. Cic. 6. Philipp. 16. Eſt enim patronus triginta quinque tribuum, quarum ſua lege, qua cum C. Cæſare magiſtratum ſortitus eſt, ſuffragium ſuſtulit.
Provinciam, Sorte dividere. Idem 1. Fam. 9. Si licitum eſſet legem Curiatam ferre, ſortiturum eſſe cum Collega provinciam. Liv. 7. 19.
Amicum ſortiri, Nanciſci. Hor. 1. Serm. 6. 53.
— felicem dicere non hoc
Me poſſit, caſu quod te ſortitus amicum. i. e. Non caſu aliquo & fortunæ beneficio factus ſum tibi amicus, ſed virorum proborum commendatione & meis virtutibus.
Spatium brevis vitæ ſortiri, Obtinere a Parcis. Ovid. 3. Met. 124.
Tempora noviſſima ſortitus. Ovid. 11. Met. 758.
Sortiri filium. l. 3. §. ſi emancipatus. D. de bon. poſſ. contr. tab.
Fortunam oculis ſortitus. Virg. 2. Æn. 520. Locum ad feriendum oculis eligens, quem fortuna deſtinarat vulneri.
Sortiri ſecundas, Nanciſci. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 28.
Sortiri, Diſponere. Virg. 3. Æn. 376.
— ſic fata deûm rex
Sortitur, volvitque vices, is vertitur ordo.
Æqua lege neceſſitas ſortitur inſignes & imos. Hor. 3. Carm. 1. 1.
Sortiri, aliter. Virg. 3. Georg. 71.
Semper enim refice: ac ne poſt amiſſa requiras,
Ante veni, & ſobolem armento ſortire quotannis. Ubi Serv. Sortire, Subſtitue, ſubminiſtra. Et eſt verbum judiciorum. Nam Subſortiri dicuntur judices, qui occupatorum funguntur officio.
Sortitum in ſingulos, Sorte datum. Cic. 4. Att. 16. Senatus decrevit, ut tacitum judicium ante comitia fieret: ab iis conſiliis, quæ erant omnibus ſortita in ſingulos candidatos, magnus timor candidatorum.

Sortīto, [κατὰ κλῆρον] Adv. Ex ſorte, vel per ſortem. Plaut. Merc. 1. 1. 25. At tibi ſortito id obtigit. Idem Caſin. 2. 6. 38. Mihi ſortito ut eveniat. Cic. 8. Fam. 8. in form. vet. S. C. Quos eorum ex S. C. cum imperio in provincias pro Prætore mitti oporteret, eos ſortito in provincias mitti placere. Cic. pro Sext. 134. Quum vero ne de venalibus quidem homines electos, ſed ex ergaſtulis emptos, nominibus gladiatoriis ornarit, & ſortito alios Samnites, alios Provocatores fecerit. [i.e. Facta ſortitione, vel ſorte ducta.
Sortito dicere. Cic. 6. Verr. 142. Si quando taceant omnes, tunc ſortito coguntur dicere.
Sortito ſacerdotem capere. Cic. 4. Verr. 126. Syracuſis lex eſt de religione, quæ in annos ſingulos Jovis ſacerdotem ſortito capi jubebat.
Sortito obtingere. Hor. Epod. 4. 1.

Sortītio, ōnis. f. [κλήρωσις] Cic. pro Cluent. 128. Ecce tibi ejuſmodi ſortitio, ut in primis Bulbo & Staleno, & Guttæ eſſet judicandum. Ibid. 129. Statuerunt enim ita majores noſtri, ut ſi a multis eſſet flagitium rei militaris admiſſum, ſortitione in quoſdam animadverteretur: ut metus videlicet ad omnes, pœna ad paucos perveniret. Quibus verbis Cicero morem antiquum ſignificat, quo, ut ait Livius 2. 59. extr. decimus quiſque militum ſorte ad ſupplicium lecti ſunt. Unde & legimus Decimatas legiones. V. in DECEM.
Sortitio provinciarum. Cic. 3. Philip. 24.
Sortitio judicum. Cic. 2. Q frat. 1. Sententiam dixit ut ipſe Judices per Prætorem urbanum ſortiretur: judicum ſortitione facta comitia haberentur.
Prærogativæ ſortitio. Cic. 2. Philip. 82. Subaudi, Tribus.
Religioſa ſortitio veſpertina provinciarum. Cic. 3. Philip. 24. Ironia eſt.
Judicare nullam ſortitionem. Cic. 3. Philip. 25.

Sortītus, ûs. m. [κλήρωσις, κληρουχία] pro Sortitione. Cic. pro Domo 50. Quid ſi etiam pluribus de rebus uno ſortitu retuliſti?
Sortitus verſare. Stat. 6. Theb. 389.
Et jam ſortitus Prothous verſarat ahena
Caſſide.
Perferre ſortitus. Virg 3. Æn. 323.
— quæ ſortitus non pertulit ullos,
Nec victoris heri tetigit captiva cubile.
Specula (i. e. Parva ſpes) in ſortitu eſt mihi. Plaut. Caſ. 2. 4. 37.

Sortītor, ōris. m. [κληρωτὴς] Senec. Troad. 982. Et iniquæ ferus ſortitor urnæ.

Sorsum, Adv. antique pro Seorſum. Plaut. Epid. 3. 3. 21.
In ædiculam iſtam ſorſum concludi volo. Al. Seorſum. Catull. Carm. 20. 17.
Manumque ſorſum habebis. [Falſa loci notatio, & forſan auctoris.

Sōry, ĕos. m. [σῶρυ] Corpus metallicum, ſimillimum melanteriæ, niſi quod hæc denſior eſt & ſolidior, illud rarius & fiſtuloſius, facultates habet eaſdem cum Chalciti & Miſy, aſtrictoriam videlicet & cauſticam, craſſioris tamen eſt eſſentiæ, unde & in metallis infimo loco naſcitur, ſub Chalciti nimirum quemadmodum & Chalcitis ſub Miſy. Eſt autem Sory tantum foſſile, quod & temporis progreſſu in Chalcitim commutatur, quemadmodum Chalcitis in Miſy. Plin. lib. 34. cap. 12. Celſ. 6. 9. Dioſc. 5. 73. Vulgus hodie, ut cetera fere omnia ejus generis, *Vitriolum* appellat.

S O S

Sos, pro Eos antiqui dixerunt. Feſtus. Ennius lib. 1.
Conſtitit inde loci propter ſos dia dearum. Item,
Circum ſos quæ ſunt magnæ gentes opulentæ. Et
Dum cenſent terrere minis, hortantur ei ſos. Ex emend. Scalig.
Sos interdum pro Suos ponebant. Per dativum caſum idem Ennius effert; Poſtquam lumina ſis oculis. pro Suis. Idem.

Sōsandra, æ. f. [Σωσάνδρα] Inſula Cretæ adjacens, ita dicta quod incolas ſuos a vi Lyctiorum ſervarit incolumes. Stephanus.

Sosianus, Apollinis cognomen, cujus Romæ erat ſtatua e cedro (ex Suſia advecta) teſte Plinio lib. 13. cap. 5. conf. 36. 5. ibique Hard.

Sōsias, ſive Sosia, æ. m. [Σωσίας] Philoſophus quidam impius, qui ſublata penitus providentia omnia temere ferri aſſerebat: quo in errore & Euhemerum, Diagoram, Hipponem & Epicurum verſatos accepimus.
Eſt item hoc perſonæ protaticæ nomen in Terentiana Andria.

Sōsĭbius, i. m. [Σωσίβιος] Grammaticus Lacedæmonius, cujus meminerunt Suidas, Diog. Laert. 2. 115. Athenæus, aliique.
Fuit & alter Soſibius homo aſtutus, qui falſo tutoris nomine aſſumpto Ptolemæi regnum invaſit, & Lyſimacho Arſinoes filio machinatus eſt necem. Suid.

Sōsiclēs, is. m. [Σωσικλῆς] patria Syracuſius, Poeta tragicus, circa noviſſima Philippi Amyntæ filii tempora, unus ex iis, quos a ſideris nomine, quod ſeptem numero eſſent, Pleiadem appellarunt. Docuit fabulas ſeptuaginta tres: victorias retulit ſeptem. Suidas.

Sōsĭgĕnes, [Σωσιγένης] Aſtrologus inſignis fuit, cujus opera uſus eſt Cæſar Julius, cum annum ad Solis rationem redigeret. Plin. lib. 18. cap. 25.

Sōsĭmĕnēs, [Σωσιμένης] Auctor nobilis, de herbarum viribus ſcripſit. Citatur a Plin. lib. 20. cap. 17.

Sosipăter, tri. m. [Σωσίπατρος] prænomine Flavius, nobilis grammatici nomen e Chariſto Eubœæ oppido. Hujus libri quatuor inſtitutionum Grammatices ad nos, ſed mutili, pervenerunt: quos Frobenius Baſilienſis, Fabricii ſtudio in lucem emiſit. V. CHARISIUS.

Sosipătra, æ. f. [Σωσιπάτρα] Femina ac vatès doctiſſima e Libya, uxor Ædeſii ſophiſtæ, educata dicitur a quibusdam numinibus. Auctor Eunapius.

Sōsĭpŏlis, [Σωσίπολις] Dæmon, ſeu genius, cultus fuit ab Eleis, quod urbem ab Arcadibus ſervarit: unde illi nomen. Pauſanias in Eliacis alteris p. 197. Wech. Nam cum bellum eſſet inter Eleos & Arcadas, & Eleos Arcades urgerent, forte, imminentibus Arcadibus, mulier cum infante ſe Eleis obtulit, ſeque monitam ait, ut eis cum infante, quem ſinu gerebat, opem ferret: eiſque puerulum exhibuit, quem illi prima parte campi depoſuere: irruentibus vero Arcadibus, eis viſus is non puerulus, ſed ſerpens: qui territi retrocedere cœperunt. Inſequentes vero Elei Arcadas fuderunt, & victoria potiti ſunt. Hinc ab Eleis templum excitatum eſt, ubi ſeſe ſerpens viſus eſt recipere, & Deus ab eventu liberatæ urbis Soſipolis vocatus eſt. Sed & ibidem Ilithyæ ara erecta eſt, ſeu ab ipſa Soſipolis eſſet productus, quem puerili ſpecie effingebant, chlamyde ſtellata indutum, & manu altera tenentem Cornucopiæ, quale ſcilicet Fortuna geſtare ſolet. Soſipoli rem divinam ejus templi antiſtes faciebat, caput & faciem albo obtecto velamine, ſolaque ipſa templi adytum ingrediebatur. Huic denique Deo maxima omnia ſua deferebant negotia, maximumque eis jusjurandum erat. De Jove Soſipoli nuncupato, & Strabo lib. 14. ſcribit, & Lilius in Jove, Syntag. 1. Hiſtor. Deorum.

Sōsĭthĕus, [Σωσίθεος] Poeta tragicus, patria Syracuſanus, aut, ut alii volunt, Athenienſis: quanquam non deſunt, qui ex Alexandria Troadis ortum malunt, unus ex iis, quos Pleiadas appellarunt, quod ad inſtar Pleiadum ſeptem numero eſſent: Homeri tragici æmulus. Suidas.

Sŏsius, i. m. [Σόσιος] Nomen gentile Romanum. C. Soſii Prætoris meminit Cic. 8. Att. 6.
Soſii, Bibliopolæ olim erant celeberrimi, quorum meminit Hor. de Arte Poet. 345.
Hic meret æra liber Soſiis. Idem 1. Epiſt. 20. 2. Alloquitur librum ſuum. [Semper pr. corr. apud Suidam tamen ſcribitur geminata littera Σόσσιος, niſi aliud eſt nomen. Nam apud Tacit. quoque Soſius & Soſia.

Sospes, ĭtis. Adj. [σῶος Gl. L. & G. L.] non ſolum ſignificat Eum qui ſervatur, id eſt ſalvus eſt; ſed etiam Eum qui ſervat: unde Ennius Soſpitem pro Servatore poſuit, teſte Feſto. Plaut. Aſin. 1. 1. 2.
Sicut tuum vis unicum gnatum tuæ
Supereſſe vitæ ſoſpitem & ſuperſtitem, &c. Idem Capt. 4. 2. 93.
Tuum modo in portu Philopolemum, vivum, ſalvum & ſoſpitem
Vidi. Liv. 2. 49. Soſpiteſque brevi in patriam parentes reſtituant.
Natus ſoſpes. Virg. 11. Æn. 56.
Curſu ſoſpite mutare lares. i. e. Navigatione proſpera, & incolumi. Hor. in Carm. ſæcul. 40.
Domus ſoſpes. Ovid. 10. Met. 400.
Navis ſoſpes ab ignibus. Hor. 1. Carm. 37. 13.
Juvenes ſoſpites. Hor. 3. Carm. 14. 10. conf. SISPES.

Sospĭta, æ. f. Junonis cognomen. Cic. pro Muren. 90. Nolite a ſacris patriis Junonis Soſpitæ, cui omnes Conſules facere neceſſe eſt, &c. Idem 1. de Nat. Deor. 83. Ovid. 2. Faſt. 56.
Soſpita delubris dicitur aucta novis. conf. SISPES.

Sospitālis, e. Adj. [σωτηριώδης] Qui ſoſpitem facit. Plaut. Pſeud. 1. 3. 18.
— quis eſt, qui moram occupato moleſtam obtulit?
P. Qui tibi ſoſpitalis fuit.

Sospĭtas, ātis. f. Salus, incolumitas. Macrob. 1. Saturn. 17. Auctor publicæ ſoſpitatis. Ammian. 19. 4. Soſpitas corporum firma.

Sospĭto, [σώζω] āre. Incolumem ſervare. Plaut. Merc. 4. 7. 28. Suppoſ.
Periſtra-

Periſtrata, ſic dî tibi unicum gnatum ſoſpitent. Idem Aſin. 3. 3. 93.

Quæſo hercle, Libane, ſis herum tuis factis ſoſpitari, &c. Sis, i. e. Sivis. Liv. 1. 16. Pacem precibus expoſcunt, uti volens propitius ſuam ſemper ſoſpitet progeniem.

Bona ſoſpites ope gentem. Catull. Carm. ſæc. 35. 24.

Soſpitare, Verrius ait eſſe, Bona ſpe afficere, aut bonam ſpem non fallere. Feſtus. [Quaſi Soſpes a Σῶ𝔊 & Spes ducatur. V. Voſſ. Etymol. qui a *pes* derivat. Sed mera terminatio videtur, ut in Hoſpes, ult. pr.

Soſpitent, Salvent, inquit Nonius 2. 819. Ennius Menalippa, Regnumque noſtrum ſoſpitent, ſuperſtitentque.

Sospitātor, ōris. m. Apul. Met. 9. p. 218. Elmenh. De cælo mihi miſſus ſoſpitator. Et in Caracallæ nummo arg. apud Vaillant. Tom. 1. p. 123. IOVI SOSPITATORI.

Sospitātrix, īcis. f. Apul. Met. 11. p. 261. Elmenh. Dea ſoſpitatrix.

Sostratus, i, m. [Σώςρατ𝔊] Gnidius, Architectus, qui Pharum in Ægypto, ſaluti navigantium conſulens poſuit. Strab. lib. 17. Ipſumque inſulæ promontorium eſt petra quædam, mari circumluta, quæ turrim habet, multis tabulatis excelſam ex albo lapide mirifice ſtructam, eodem nomine quo inſula. Eam Soſtratus Gnidius, regum amicus, poſuit ob navigantium ſalutem, ut epigramma declarat,

Soſtratus Gnidius, Dexiphanis filius,
Diis ſervatoribus, pro navigantibus.

Soſtratus, Sculptor, qui ex ære ſigna faciebat. Plin. lib. 36. cap. 12.

Soſtratus item alter Cereris ſacerdos, apud Tacitum Hiſt. 2. 4. 3.

Soſtratus, etiam Vates quidam fuit, qui per furorem Græcis multa prædixit. Nam Bacchis, Nauſeus, & Soſtratus, Athenienſibus Xerxis adventum prædixerunt, ut eſt auctor Herodotus.

Soſtratus item Sicyonius, Athleta, cognomento Acrocherſites, ut ſcribit Suidas.

Sōsus, Strator pavimentorum induſtrius apud Plin. lib. 36. cap. 25. [Niſi forſan Soſis, Σῶσις, is fuit.

S O T

Sōtădēs, [Σωτάδης] Maronites Cretenſis, poeta fuit, turpiſſimi carminis auctor, in quo omnes nefandarum libidinum refert ſpecies. Hoc carminis genus ſumpto nomine ex argumento, Cinædos inſcripſit. Suidas.

Sotades cinædus, apud Martial. lib. 2. Epig. 86.

Sotades alius Athenienſis, Mediæ Comœdia poeta. Suid.

Alius item Philoſophus. Idem.

Sotădēus, a, um. [σωτάδει𝔊] Sotadeum carmen conſtat e quinque pedibus, primis duobus Ionicis a majore, & tribus reliquis trochæis. Et quia Ionicus a majore conſtat e duabus primis longis, & reliquis duabus brevibus, primus pes interdum ſoluta prima Ionici in duas breves, fit meſomacros conſtans e media longa, & duabus utrinque brevibus: ſoluta ſecunda, fit parapæon, conſtans e prima longa & quatuor brevibus. De hoc ſic eſt Atilii Fortunatiani fragmentum: Primus ſpondeus, ſecundus pariambus, tertius ſpondeus, quartus pariambus, quintus tribrachys, ultimus ſpondeus. Et quod magis mirum videri poteſt, totus ſotadeus numerus e trochæis poteſt conſtare pedibus, & duo habet Ithyphallica metra, & unum trochæum pedem, &c. V. Aldum in ſuis grammaticis. De ſotadeis ne præcipiendum quidem eſt, amoveantur, ſi fieri poteſt. Quintil. lib. 1. cap. 8. conf. Idem 9. 4.

Sotadĭcus, a, um. [Σωταδικὸς] aliud Adj. Plin. 5. Epiſt. 3. Verſus ſotadici.

Sōtēr, ēris. m. [σωτὴρ] Salvator, conſervator, Gloſſ. Græcolat. Cic. 4. Verr. 154. Itaque eum, non ſolum patronum iſtius inſulæ; ſed etiam Sotera inſcriptum vidi Syracuſis. Hoc quantum eſt? Ita magnum ut Latino uno verbo exprimi non poſſit, is eſt nimirum Soter, qui ſalutem dedit. Vetus codex ſcribit per aſpirationem, Sother. [Contra Græcorum conſuetudinem.

Soter Bacchus. Cæl. lib. 7. cap. 13. Bacchum legimus σωτῆρα nuncupatum Græcis, quod eos in Myſia, Telepho graſſante, ſervarit, objecta forte illi vite, quæ res ab dolo id genus dicta Sphaltes eſt.

Sotēria, orum. n. pl. [σωτήρια] Munera quæ convaleſcentibus, & a morbo aut aliquo ſervatis periculo ab amicis mittebantur. Martial. lib. 12. 56. in Polycarmum,

Ægrotas uno decies, aut ſæpius anno:
Nec tibi, ſed nobis hoc, Polycarme, nocet.
Nam quoties ſurgis, ſoteria poſcis amicos:
Sit pudor, ægrota jam, Polycarme, ſemel.

Dicuntur & σῶτρα Græcis.

Soteria etiam dicuntur Vota vel ſacrificia pro ſalute amici perſoluta. Unde Stat. lib. 1. Silv. 4. Carmen gratulatorium quod pro reſtituta Rutilio Gallico ſalute cecinit, inſcripſit Soteria.

Sōtērĭchus, [Σωτήριχ𝔊] Verſificator fuit ex Aſſo Troadis, qui Diocletiani encomium ſcripſit, Dionyſiacorum libros duos & alia nonnulla, quæ commemorantur a Suida.

Sōtērĭcus, i, m. [Σωτηρικὸς] Artifex quidam fuit conſtruendorum lectorum rudis, & inelegans, a cujus nomine Soterici lecti dicti ſunt impoliti a Seneca apud Gell. 12. 2. Meminit Turnebus in Adverſ. 1. 18.

Sōtērĭdas, æ. m. [Σωτηρίδας] Epidaurius grammaticus, Pamphilæ doctiſſimæ mulieris pater. Hujus facit mentionem Suidas.

Sōtĭōn, ōnis, m. [Σωτίων] Philoſophus Peripateticus, genere Hiſpanus, polygraphus, cujus ſæpe meminit Gell. & Diog. Laërt.

Sōtīra, æ. f. [Σώτειρα] Urbs Arienorum ab Antiocho Seleuci filio condita. Stephanus.

Sotira, obſtetrix commemoratur a Plinio lib. 28. cap. 7. Tertianis quartaniſque febribus, plantis ægri menſtruo mulieris ſanguine illitis, mederi ſolitam, maxime vero ſi æger ſubterlinatur ab ipſa muliere, & ignoranti, efficaciorem quippe ea ratione medelam fieri.

S O Z

Sōzūsa, æ. f. [Σώζουσα] Trium oppidorum nomen, quorum unum in Phœnice collocatur a Stephano, ſecundum in Piſidia, tertium in Æthiopia.

Sozuſa, Item [σώζουσα] Herba Athenienſibus ſic dicta; alias vero Artemiſia. Apul. de Herb. cap. 10.

S P A

Spaco, [Σπακὼ] Uxor fuit Mithridatis, bubulci Aſtyagis Medorum regis & nutrix Cyri: quæ vox, quoniam Medorum lingua canem ſignificat, factum eſt, ut Cyrus ſit creditus a cane nutritus. Herodot. lib. 1. Juſtin. 1. 4. ext.

Spādix, īcis. m. [σπάδιξ] quid ſit declarat Gellius lib. 2. cap. 26. his verbis, Et rutilus & ſpadix, phœnicei ſynonymos, qui factus Græce noſter eſt, exuberantiam, ſplendoremque ſignificant ruboris: quales ſunt fructus palmæ arboris, non admodum ſole incocti: unde ſpadici & phœniceo nomen eſt. Spadica enim Dorici vocant avulſum e palma termitem cum fructu. Virg. 3. Georg. 81.

Spadices glaucique, color deterrimus albis, &c.

Spadix, Inſtrumentum muſicum, Julius Pollux auctor lib. 4. ſ. 59. Meminit & Cælius lib. 9. cap. 4. Quintil. lib. 1. cap. 17. de Muſica, Sed qua laudes fortium canebantur, quaque & ipſi fortes canebant (nam pſalteria & ſpadices etiam virginibus probis recuſanda) ſed, &c.

Spadīceus, a, um. Adj. [φοινίκε𝔊] Idem quod Puniceus, ſive baius, quod coloris genus in equis potiſſimum commendatur, ſignificantia quadam ruboris, ſplendoriſque, qualis cernitur in termitibus palmarum, qui ſpadices appellantur. Thileſius, in libello de Coloribus.

Spadīcārius, i. m. Julius Firmicus lib. 3. cap. 7. Faciet autem Saturnus, ſi ſic poſitam Venerem forti radiatione reſpexerit, aut ſpadicarios, aut textores, vel pigmentorum inventores. h. e. Spadicei coloris infectores, qui carus erat.

Spădo, ōnis. m. [σπάδων Gl. G. L. εὐνοῦχος, L. G. εὐνοῦχ𝔊 ἀπὸ φύσεως G. L.] dictio Græca, idem quod Eunuchus ſignificans, nempe cui cremaſteres ſunt evulſi, id eſt nervi, quibus colei ſuſpenſi ſunt. A σπάω, quod eſt evello, quod ab eo pars maxima virilitatis auferatur. Plin. lib. 21. cap. 37. Defluvium capillorum in ſpadonibus non viſum.

Rugoſis ſpadonibus ſervire. Hor. Epod. 9. 13.

Spadonum genera ſunt varia: Caſtrati, qui penitus non arrigunt, ſive qui naturaliter ſine teſtibus progeniti ſunt, ſive qui ante pubertatem omnino exciſi. Thlaſiæ, quibus teſtes fracti ſunt: θλάω enim frango ſignificat: hi & θλαδίαι, dicuntur. Thlibiæ, qui attritos eos habent; ἀπὸ τοῦ θλίβειν. Eunuchi quia τὴν εὐνὴν, id eſt lectum virginum, cuſtodiunt. Dicti, ut aliis placet, quod bonæ ſint mentis, ab εὖ & νόος, & a venereis ſemotæ. His non ſolum teſtes, ſed & totus coleus ipſe amputari ſolebat. Sunt &, quibus quum uterque adeſſet, altero tamen exſecti ſunt. Caſtrari quoque mulieres in Lydia repertum eſt. Hæ omnes ſpecies ſub Spadonis appellatione comprehenduntur. V. Alciatum de Ver. ſig. in l. Spadonum, & Jureconſ. in l. Si ſervo. §. ij. de jure dotium.

Spadones, Surculi qui nihil adferunt. Columel. lib. 13. cap. 10. Ejuſmodi ſurculos, qui nihil attulerint, ſpadones appellant: quod non facerent, niſi eos ſuſpicarentur inhabiles frugibus: quæ & ipſa appellatio rationem mihi ſubjecit non eligendi malleolos, quamvis probabili parte vitis enatos, ſi fructum non tuliſſent, quamquam & hos ſciam non in totum ſterilitate affectos.

Spadōnius, a, um. Adj. Sterilis.

Spadonia laurus. Plin. lib. 15. cap. ult.

Spadōnātus, ûs. m. Conditio caſtratorum. Tertull. de Cultu fem. 2. 9. Se ſpadonatui aſſignant propter regnum Dei.

Spagas, Picis ſive reſinæ genus. Plin. lib. 14. cap. 20. In Aſia, quæ fit e picea admodum candida, ſpagas vocatur.

Spalathra, æ, f. [Σπάλαθρα] Magneſiæ oppidum apud Plin. lib. 9. cap. 9. Σπαλέθρη Steph.

Spalei, Populi circa Mæotim auctore Plin. lib. 6. cap. 7.

Spargănium, i. n. [σπαργάνιον] Herba eſt, folia habens gladioli inſtar, ſed arctiora, & in terram magis procumbentia: in ſummo caule veluti pilulæ prominent, in quibus ſemen. Ab aliis, Sparganion, aliquibus Xiphidion dicitur. Dioſcorides lib. 4. cap. 21. Plin. lib. 25. cap. 9. Σπάργανα, Cunabula Græcis dicuntur.

Spargapises, [Σπαργαπίσης] Filius fuit Tomyridis Maſſagetarum reginæ, qui captus a Cyro Perſarum rege ſe ipſum interfecit. Herodot. lib. 1.

Spargo, ſi, ſum, [ῥαίνω Gl. L. G. & G. L. πάσσω, σκορπίζω G. L.] ĕre. Paſſim aliquid jactare, quaſi per ſpatium aliquid agere. Plaut. Truc. 2. 4. 15. Sparſiſti aquam: jam rediit animus. Al. Aſperſiſti. Virg. 9. Æn. 629.

Jam cornu petat, & pedibus qui ſpargat arenam.

Spargere ſe in ariſtas dicitur herba, quando ſuccreſcit. Plin. lib. 12. cap. 12. Cacumina in ariſtas ſe ſpargunt. Idem. lib. 3. cap. 9. Differt quod in brachia ramorum ſpargitur. i. e. Expanditur.

Spargit ſe in amnem Moſam Rhenus. Plin. lib. 4. cap. 15. extr.

Sparſerant ſe toto paſſim campo. Liv. 37. 20.

In fluctus ſpargere aliquem, Projicere in fluctus. Virg. 3. Æn. 605.

Spargere per. Virg. 3. Æn. 126.

— niveamque Paron, ſparſaſque per æquor
Cycladas.

Sparſi per agros & per vias. Liv. 29. 2.

Auxilium toto ſpargit in orbe ſuum. Ovid. de Nuce, 146.

Bellum ſpargere per æquora. Lucan. lib. 2. 682.

Diem ſparſere ſolis equi. Sil. lib. 5. 56.

Fama ſpargitur in turmas. Stat. 9. Theb. 33.

Flammas per nubila ſpargit Juppiter. Ovid. 3. Faſt. 286.

Flores ſpargere. Virg. 6. Æn. 884.

Humum ſpargere foliis. Virg. 5. Ecl. 40.

Spargite humum foliis, inducite fontibus umbras.

i. e. Implete. Servius.

Eurus ſpargens naufragium. Sil. lib. 10. 324.

Nebulam ſpargere ſtellis candidis, Nebula ſtellas obſcurare. Hor. 3. Carm. 15. 6.

Nomen per urbes fama ſparſerat. Ovid. 8. Met. 267.

Oculos ſpargere. Perſ. 5. Sat. 33.

— totaque impune Suburra
Permiſit ſparſiſſe oculos jam candidus umbo.

i. e. Libere & ſine metu circumſpicere feminas in Suburra proſtantes.

Semen ſpargere. Cic. pro Roſc. Amer. 50. Etenim qui præeſſe agro colendo flagitium putes, profecto illum Attilium, quem ſua manu ſpargentem ſemen, qui miſſi erant convenerunt, hominem turpiſſimum atque inhoneſtiſſimum judicares. i. e. Seminantem.

Humo ſpargere ſemina. Ovid. 5. Met. 646.

Semina ſpargere in ſolum ſterile. Senec. lib. 1. de Benef. cap. 1.

Suſpiciones quammaxime varie ſpargere. Quintil. lib. 7. cap. 5.

Terram ſpargere imbribus. Senec. de Benef.

Voces ambiguas ſpargere in vulgus. Virg. 2. Æn. 98.

Vulcanum ſpargere totis tectis. Virg. 7. Æn. 77.
Spargere, Guttatim infundere, & miſcere. Virg. 12. Æn. 339.
— ſpargit rapida ungula rores
Sanguineos. Idem 4. 486.
Spargens humida mella, ſoporiferumque papaver. Ex Servio.
Spargere, Madefacere. Lucil. lib. 19.
Latere pendens, ſaxa ſpargens tabo, ſanie, & ſanguine atro. apud Cic. 1. Tuſc. 107. Unde Aſpergere dicimus. Solebant enim veteres aqua corpus purgationis cauſa madefacere, diis inferis ſacrificaturi.
Spargere corpus aqua. Virg. 6. Æn. 635.
Occupat Æneas aditum, corpuſque recenti
Spargit aqua: ramumque adverſo in limine figit.
Ora ſpargunt lacrimis. Lucret. lib. 2. 976.
Spargere venena. Cic. 2. in Catil. 23. Sed etiam ſicas vibrare, & ſpargere venena didicerunt.
Spargere ſe in. ut, Genus in multas ſpecies ſe ſpargens. h. e. Diviſum eſt. Plin. lib. 21. cap. 8.
Spargere, Complere. Virg. 9. Æn. 459.
Et jam prima novo ſpargebat lumine terras. Idem 4. Æn. 584.
Comæ canæ ſparguntur per caput omne. Ovid. 3. de Arte Am. 75.
Spargendus, a, um. Partic. [σπαρείς] ut,
Ignis ſpargendus. Senec. Herc. OEth. 15.
Membra ſpargenda procellis dare. Lucan. lib. 5. 684.
Sparsus, a, um. [σπαρμένος] aliud Partic. Ter. Heaut. 5. 5. 18.
— ruſamne illam virginem,
Cæſiam, ſparſo ore, adunco naſo? non poſſum pater.
Sparſus albo. Virg. 2. Ecl. 41.
Præterea duo, nec tuta mihi valle reperti,
Capreoli, ſparſis etiam nunc pellibus albo. Ubi Servius: Sparſis pellibus albo, Qui habent adhuc maculas a prima ætate venientes. Acceſſu enim temporis mutant colorem: & eorum maculæ eſſe gratiæ minoris incipiunt.
Tempora ſparſus raris canis. Ovid. 8. Met. 567.
Arena ſparſa. Virg. 3. Georg. 234.
Capilli ſparſi. Propert. lib. 2. 1. 7.
Corpus ſparſum Senatus. Lucan. lib. 7. 293.
Humerus ſparſus capillis. Hor. 3. Carm. 20. 14.
Humus ſparſa cæleſti rore. Ovid. 1. Faſt. 313.
Manus ſparſæ cruore. Virg. 4. Æn. 665.
Sparſæ manus. Plin. lib. 7. cap. 17. Vetus exemplar habet Paſſis manibus.
Sparſæ humanitatis ſale litteræ. Cic. 1. Att. 10. Pure loquuntur cum humanitatis ſparſæ ſale, tum inſignes amoris notis.
Veſtigia ſparſa ſunt laceri currus, Diſperſa. Ovid. 2. Met. 318.
Sparſior, compar. apud Plin. 26. 34.
Sparsim, Adv. [σποράδην] Paſſim. Huc atque illuc. Plin. lib. 36. cap. 7. Auguſtum undatim criſpum in vertices: Tiberium ſparſim convoluta canitie. Hard. Sparſa, non conv. q. V. Gell. lib. 11. cap. 2. Præterea ex eodem libro Catonis hæc etiam ſparſim & interciſe conmeminimus.
Sparsio, ōnis. f. Actus ſpargendi, de qua ſic Statius 1. Silv. 6. 11.
Hunc rorem veniens profudit Eurus.
Quicquid nobile Ponticis nucetis,
Fecundis cadit aut jugis Idumes:
Quod ramis pia germinat Damaſcus. Subjicitque,
Non tantis Hyas inſerena nimbis
Terras obruit, aut ſoluta Pleias. Rurſus 66.
Dives ſparſio quos agit tumultus? V. Turneb. Adverſ. 3. 7.
Sparſio, Κρόκος ὁ ῥαινόμενος. Gloſſ. Latinogræc. V. in crocus.
Sparsĭlis, e. Adj. Quod ſpargi poteſt. Tertull. de Pudic. cap. 2. Tanta ſparſilia eorum, quibus Deo adulantur.
Sparsīvus, a, um. Adj. Petron. cap. 27. Pila ſparſiva exerceri. Al. Praſina. [Sparſiva, ubi ſparſim ſtabant ludentes, non in trigonum.
Sparta, æ. & Sparte, es. f. [Σπάρτη] Eadem eſt quæ & Lacedæmon, urbs Laconiæ in Peloponneſo, [vel regio potius circumjecta urbi] a Sparto Phoronei filio, qui eam condidit, appellata Sparta. Fuit autem civitas Græciæ inſignis, quæ diu cum Athenienſibus, de principatu certans, gravia bella geſſit, quæ Lycurgi legibus optime inſtituta fuit. Virg. 3. Georg. 405.
Veloces Spartæ catulos, acremque moloſſum
Paſce ſero pingui.
Animoſa Sparte. Stat. 5. Silv. 3. 108.
Immunita Sparte. Ovid. 10. Met. 170.
Nobilis Sparte. Senec. Theb.
Potens Sparta. Stat. 1. Achil. 402.
Spartam, quam nactus es, orna; i. e. Officio ſtrenue fungere. Adagium eſt apud Cic. 4. Att. 6. Et 1. 20.
Spartiates, æ. m. [Σπαρτιάτης] Nomen gentile. Cic. 5. Fam. 12. Spartiates Ageſilaus.
Spartānus, a, um. Adj. ut,
Gens Spartana. Ovid. 3. Met. 209.
Virgo Spartana. Virg. 1. Æn. 320.
Spartăcus, i. m. [Σπάρτακος] Famoſus gladiator fuit, ut ſcribit Appianus lib. 1. Emphyl. ex Thracia oriundus, robore animi & corporis præſtans, qui una cum Chyſo & OEnomao, effracto Lentuli ludo gladiatorio, cum ſeptuaginta gladiatoribus erupit Capua, manuque ſervorum congregata, quaſi juſto exercitu comparato, bellum ingens excitavit: ſed victus a Craſſo fuit; de quo Lucan. lib. 2. 554.
Ut ſimili cauſa caderes, qua Spartacus hoſtis. V. Appianum & Plutarch. in Vita Craſſi. Cic. 4. Philip. 15. Eſt igitur, Quirites, Populo Romano victori omnium gentium, omne certamen cum excurſore, cum latrone, cum Spartaco.
Acer Spartacus. Hor. Epod. 16. 5.
Vagans Spartacus. Hor. 3. Carm. 14. 19.
Spartarium, Sparteus, &c. V. infra spartum.
Spartopolios, [σπαρτοπόλιος] ſignificat Canitiem. Sed in Tragœdia, virili ſpecie, nigra ac ſubpallida: in Comœdia vero muliebri erat habitu perſona. Nam inter perſonas tragicas & comicas (ut ait Julius Pollux lib. 4. ſ. 133.) numerantur Polia & Spartopolios. Polia (inquit) erat anus, ætate dignitateque ceteris anteſtans. Gloſſ. Græcolat. Σπαρτοπόλιος, Incanus.

Spartum, i. n. [σπάρτιον] Herba geniſtæ ſimilis, ex qua funes fiebant. Dioſcoridi lib. 4. 158. id eſt quod noſtri Geniſtam appellant, fortaſſis, quia genu modo flexilis ad nexus ſit, vel quia genibus medeatur dolentibus. Eſt & aliud ſparti genus quod in Hiſpania naſcitur, de quo Plin. lib. 19. cap. 2. Idem lib. 24. cap. 9. Geniſta quoque vinculi uſum præſtat. Flores apibus gratiſſimi. Dubito an hæc ſit, quam Græci auctores ſparton appellavere, quum ex ea lina piſcatoria apud eos factitari docuerim: & nunquid hanc deſignaverit Homerus, quum dixit, Navium ſparta diſſoluta. Nondum enim fuiſſe Africanum vel Hiſpanum ſpartum in uſu certum eſt. Et quum ſutiles fierent naves, lino tamen, non ſparto unquam ſutas. Semen ejus, quod Græci eodem nomine appellant, in folliculis phaſeolorum modo naſcens, purgat ellebori vice, drachma & dimidia pota in aquæ mulſæ cyathis quatuor, jejunis. conf. Gell. 1. 17.
Sparto fiebant funes nautici. Liv. 22. 20. Gloſſ. Græcolat. Σπάρτος, Reſtis, Reſticula. Σπάρτος, Linia. Latinogræc. Spartum, Λευκαία ἐν ψιάθοις.
Spartarium, i. n. [σπαρτών] Locus in quo ſpartorum frequentia eſt, vel ſpartis conſitus. Plin. lib. 11. cap. 8. Falſo excipitur ſpartum, quippe cum in Hiſpania multa in ſpartariis mella herbam eam ſapiant.
Spartarius, a, um. Adj. Idem 31. 8. Carthago Spartaria, a ſparti proventu ſic dicta.
Sparteus, a, um. Adj. [σπάρτινος] Sparto compactum & compoſitum. Columel. lib. 6. cap. 12. At ſi jam in ungulis eſt, inter duos ungues cultello leviter aperies. Poſtea linamenta ſale atque aceto imbuta applicantur, ac ſolea ſpartea pes induitur. i. e. Ex ſparto facta.
Spartei funes. Cato R. R. cap. 3.
Spartea ſporta. Columel. lib. 12. cap. 6.
Sparteæ urnæ, & Sparteæ amphoræ. Cato R. R. cap. 11. [i. e. Sparto circumtextæ, ſicut Stramineis funiculis, vel ſalice fiſſa circumdari nunc vitreæ ampullæ ſolent, quo minus offenſæ frangantur.
Sparteŏlus, i. m. Sparteoli vocati ſunt Milites, qui vigilias agebant. Nomen per contemptum iis inditum vel a calceamentorum genere, vel a ſparteis tunicis, quibus amicti fuerunt, vel a funibus, quorum multus uſus in ignibus reſtinguendis. V. Caſaubon. in Suet. Aug. 30. Lipſ. in Tacit. 3. Hiſt. cap. 64. pr. Schol. in Juven. 14. Sat. 305.
Ad fumum cœnæ Serapicæ ſparteoli excitabuntur Tertul. Apol. cap. 39.
Spărus, i. m. [ὅπλον ἀγροτικόν Gl. L. G.] vel Sparum, i. n. Telum ruſticum in modum pedis recurvum, ut ait Servius. Virg. 11. Æn. 682.
Agreſtisque manus armat ſparus. [Scribe In modum pedi, & V. reliqua Servii.
Eſt & militare quoque, ut in ſequentibus exemplis patet. Salluſt. Catil. c. 56. Sed ex omni copia circiter quarta pars, militaribus armis inſtructa: ceteri, ut quemque caſus armaverat, ſparos, aut lanceas, alii præacutas ſudes portabant. [Immo hic non militare.
Spara, inquit Feſtus, minimi generis ſunt jacula, a ſpargendo dicta. Lucil.
Tum ſpara, tum murices portantur, tragula porro. conf. Sil. 1. 388. & Non. 18. 12. & 21. Gell. 10. 25.
Sparus item, Piſcis marinus. Plin. 9. 51. [Gloſſ. Græcolat. Σπάρος, ἰχθύς, Cammarus, Sparus.
Sparŭlus, i. m. dimin. Piſcis idem, de quo Ovid. Halieut. Fragm. 106.
Et ſuper aurata ſparulus cervice refulgens.
Res mihi cum ſparulo. Martial. 3. 60.
Spasmus, i. m. ſive Spasma, ătis. n. [σπασμός] Contractio, nervorum rigor, ſive diſtenſio, convulſio. Plin. lib. 22. cap. 8. Item ex mulſa auxiliatur renibus, ſtranguriæ, opiſthotonicis ſpaſmis, lumbis. Idem lib. 20. cap. 22. Raptis, convulſis, ſpaſmatum nervis ſalutare. Quo loco Hermolaus admonet ex veteri lectione legendum, Ruptis, convulſis, ſpaſticis nervis. [Sic & Hard. ſed Raptis malim. Gloſſ. Græcolat. Σπάσμα, Ruptum. Scribe Raptum. V. in rapio.
Spasmōsus, a, um. Adj. Veget. Mulom. 3. 32.
Spastĭcus, a, um. Adj. [σπαστικός] dicitur Cui aliquid intus convulſum eſt. Plin. lib. 21. cap. 19. Radicem decoctam bibere ſpaſticis, everſis, convulſis, ſuſpirioſis ſalutare eſt. Sic lib. 23. cap. 1.
Spatăle, is. n. [σπατάλη] Laſcivia, deliciæ. Gloſſ. Græcolat. Vàrro apud Non. 1. 223. Spatale eviravit omnes venerivaga pueros. al. Spatula. Spatale, item nomen mulieris apud Martial. 2. 52. Mammoſa Spatale.
Spatalium, i. n. Ornamentum muliebre inter delicias mulierum annumeratum. A verbo Græco σπαταλάω, quod ſignificat, delicias ago & laſcivio. Plin. lib. 13. cap. 25. extr. Juba tradit circa Troglodytarum inſulas fruticem in alto vocari Iſidis crinem, corallio ſimilem, ſine foliis, præciſum mutato colore in nigrum dureſcere: quum cadat, frangi. Item alium qui vocetur charitoblepharon, efficacem in amatoriis. Spatalia eo facere & monilia feminas. [Rectius cum aſpirata Spathalium.
Spatha, æ. f. [σπάθη] Longior enſis, ac latior a quibuſdam eſſe dicitur: a σπάζω, ſcindo, vel dilacero: vel a σπάω, quod evello ſive evagino ſignificat. Apulejus Met. 1. Et militaris ſacramenti genium ob amiſſam ſpatham verebatur. Vegetius de Re Mil. 2. 15. gladios majores, ſpathas vocari docet: minores vero, ſemiſpathas.
Spathis & haſtis auxiliarium ſternebantur. Tacit. 12. Ann. 35.
Spatha etiam dicitur, Qua copturæ in vaſis permiſcentur & agitantur. Plin. lib. 23. cap. 7. Permiſcentes ſpatha coquebant. Sic in vetuſto codice, & in omnibus. Apud Celſum Spatha ſæpe legitur. Hæc Budæus. Columel. lib. 12. cap. 22. Deinde permiſceto ſpatha lignea. V. Celſ. 7. 10.
Spathŭla, æ. f. dimin. [σπάθιον] Celſus lib. 8. 15. At ſi vaſtius corpus, nervique robuſtiores ſunt, neceſſaria eſt ſpathula lignea, & quæ craſſitudinem duorum digitorum habeat. Quidam Rudiculam vocant. Gloſſ. Græcolat. Σπάθη, τὸ ξίφος, Spathula.
Spathe, es. f. [σπάθη] Genus arboris. Plin. lib. 12. cap. 28.
Spathe, Ramus palmæ. Theophraſtus Corticem palmæ vocat. Plin. lib. 16. cap. 26. Palma ſola, ut dictum eſt, in ſpathis habet fructum racemis propendentem. Idem lib. 23. cap. 5. Palma, ſive elate, ſive ſpathe, medicinæ confert germina, folia, corticem.
Spathalium, i. n. [σπαθάλιον] dimin. Palmæ ramulus cum dactylis dependentibus: de quo eſt Martialis epigr. lib. 13. 27. V. Salmaſ. not. & spatalium.
Spathĭcus, a, um. Adj. Firmic. lib. 4. cap. 1. Si Luna feratur ad Solem, interdum facit ſpathicos, & qui aſſiduis valetudinum vitiis contrahantur. Sed legendum ſuſpicor Spaſticos, nimirum a Spaſmo, id quod admonere videtur verbum Contrahantur. Utcunque ſit, Spathicos interpretor Contractos, convulſos.
Spathula. V. spatha.

SPATIOR, SPATIOSUS. V. SPATIUM.

SPĂTIUM, i. n. [διάστημα, περίοδος Gl. L. G. & G. L.] non ſolum de Loco dicitur, ſed etiam de Tempore.

De loco. Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Sidus ſpatiis immutabilibus ab Ortu ad Occaſum commeans.

Spatium cum de loco dicitur, eſt Quantum alicujus loci patet magnitudo. Sic etiam ejus ſpatii Ambulatio & decurſus vocatur. Cic. 1. de Orat. 24. Tum Scævolam, duobus ſpatiis tribusve factis, dixiſſe. i. e. Cum bis aut ter totum ambulationis ſpatium perambulaſſet. Tranquillus in Domit. cap. 4. Singulos (miſſus) a ſeptenis ſpatiis ad quina corripuit. i. e. A ſeptenis curſibus, a ſeptenis curriculis. Turnebus.

Diſcrimina ſpatii. Ovid. 8. Met. 577.
Interius ſpatium, pulcherque receſſus. Ovid. 7. Met. 671.
Adverſa ſpatia. Virg. 5. Æn. 584.
Deſertum ſpatium. Lucret. lib. 1. 1103.
Diſtans ſpatium. Quintil. lib. 2. cap. 20.
Extremum ſpatium. Virg. 5. Æn. 327.
Immenſum & enorme ſpatium. Tacit. in Vita Agric. 10.
Latum ſpatium, Ευρυχωρία, Gloſſ. Græcolat.
Maxima campi ſpatia. Virg. 3. Georg. 203.
Mediocre ſpatium. V. Mediocris, in MEDIUS.
Multiplex loci ſpatium. Lucret lib. 2. 162.
Remotum ſpatium. Ovid. 2. de Arte Am. 487.
Silveſtria ſpatia. Cic. 1. de Legib. 15.
Tritum ſpatium. i. e. Via trita. Ovid. 2 Met. 168.
Abeſſe ſpatio, tranſitu, paſſibus, &c. V. ABSUM.
Addere ſe in ſpatia. Virg. 1. Georg. 514.
Complere ſpatium. Lucan. lib. 5. 153.
Conficere viam ſpatiis. Virg. 2. Georg. 541.
Corripere ſpatium. V. CORRIPIO.
Diſcluſus iniquis ſpatiis. Virg. 4. Georg. 147. i. e. Anguſtis. Nimium enim excreviſſet Georgicorum liber, ſi hortorum culturam inſeruiſſet.
Diſtare æquali ſpatio. Ovid. 8. Met. 248.
Diſtare pari ſpatio utrinque. Ovid. 10. Met. 175.
Diſtare quadrageno ſpatio. Plin. lib. 17. cap. 23.
Emetiri ſpatium oculis. Virg. 10. Æn. 772.
Evadere ſpatium. Virg. 12. Æn. 907.
Facere ſpatium. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Facere ſpatia, Ambulare. Cic. 1. de Orat. 24. Poſtero autem die, cum illi majores natu ſatis quieſſent, in ambulationem ventum eſſe dicebat: tum Scævolam duobus ſpatiis tribusve factis dixiſſe, Cur non imitamur, Craſſe, Socratem illum, &c. h. e. Bis aut ter emenſo ambulationis ſpatio. *Apres avoir fait deux ou trois tours en ſa promenade.* conf. ſupra a pr. & Spatium unum Baſilicæ, &c. infra.
Inſurgere patenti ſpatio. Ovid. 3. Amor. 2. 79.
Interſtincta ſpatia columnis. Stat. 3. Silv. 5. 90.
Laxantur vacuis locis ampla ſpatia. Sen. Herc. fur. 9.
Nobilitata ſpatia Academiæ. V. NOBILIS.
Notata inſcriptis lapidibus ſpatia. Quintil. lib. 4. cap. 6.
Porrigere membra in ſpatium. Ovid. 2. Met. 197.
Planis ſpatiis porrectus locus. Hor. 1. Epiſt. 7. 42.
Relicto ſpatio ſequi aliquem, i. e. Poſt intervallum ſpatii. Virg. 5. Æn. 321.
Tenere ſpatii aliquid. Ovid. 1. Met. 440.
Terret me ſpatium viæ. i. e. Viæ longitudo. Ovid. 8. Met. 794.
Tranſcurrere ſpatium. Lucret. lib. 2. 162.
Vacat infinitum ſpatium. Idem lib. 2. 1052.
Spatium unum baſilicæ, pro Uno verſu ambulationis. Cic. pro Muren. 70. de ſectatoribus loquens, A quibus ſi domus noſtra celebratur, ſi interdum ad forum deducimur, ſi uno baſilicæ ſpatio honeſtamur, diligenter obſervari videmur, & coli. Budæus.
Spatium, pro Curriculo. Lucret. lib. 4. 1193.
— ſollicitat ſpatium decurrere amoris.
Spatium & Curriculum. Cic. de Amicit. 40. Deflexit enim jam aliquantulum de ſpatio curriculoque conſuetudo majorum. Idem in Orat. 12. Fateor me oratorem, ſi modo ſim, aut etiam quicunque ſim, non ex Rhetorum officinis, ſed ex Academiæ ſpatiis exſtitiſſe: illa enim ſunt curricula multiplicium, variorumque ſermonum. Ex Academiæ ſpatiis, h. e. Ex Platonica philoſophia, quoniam Plato in Academia docuit. Spatia vocat Ambulationes, in quibus philoſophi docebant. Curricula pro Exercitationibus capere videtur. Idem pro Rabir. perd. reo 6. Meque, ex comparato & conſtituto ſpatio defenſionis, in ſemihoræ curriculum coegiſti. [Ubi Spatium & Curriculum Synonyma ſunt, ut & in in priori loco.
Spatium hominum a veſtigio ad verticem, Menſura, dimenſio altitudinis. Plin. lib. 7. cap. 17.
De tempore, Dies finitus, ut in Gloſſ. Græcol. exp. ut, Spatium cogitandi. Ter. Andr. 1. 2. 11.
Ut ne eſſet ſpatium cogitandi ad diſturbandas nuptias. Ter. Phorm. 4. 4. 20.
Spatium quidem tandem apparandis nuptiis,
Vocandi, ſacrificandi dabitur paululum. Cic. 1. Off. 119. Spatium etiam deliberandi habuerunt, quem, &c.
Spatium & Tempus. Cic. pro Quint. 6. Quæ quanta ſit, niſi tempus & ſpatium datum ſit, intelligi non poteſt.
Spatium ad. Cic. 4. de Finib pr. Aut ſpatium ſumamus ad cogitandum. Idem 10. Fam. 23. Pontesque, quos feceram, interrupi: ut ſpatium ad ſe colligendum haberent homines.
Biennii ſpatium. Cic. 1. Q. frat. 1. 11. Qui tibi biennii ſpatio nunquam in ſuſpicionem avaritiæ venerit.
Dierum quinque ſpatium. Liv. 1. 17. Quinque dierum ſpatio finiebatur imperium. Cic. 4. Verr. 96. Et erat ſpatium dierum fere triginta ante Cal. Decemb.
Temporis præteriti ſpatium reſpicere. Cic. pro Arch. 1. Quoad longiſſime poteſt mea mens reſpicere ſpatium præteriti temporis.
Vitæ ſpatium. Cic. pro Arch. 29. Si quibus regionibus vitæ ſpatium circumſcriptum eſt, &c.
Vitæ ſpatium & longinquitas. Plin. lib. 7. cap. 48.
Vitæ extentum ſpatium. i. e. Longum. Patercul. lib. 1. 11. 6.
Spatium vitæ, pro Anno. Plin. 7. 51. Sexageſimum vitæ ſpatium.
Sine fine ſpatium. Lucret. lib. 2. 91.
In medio ſpatio. Cic. 3. de Orat. 7. O fallacem hominum ſpem, fragilemque fortunam, & inanes noſtras contentiones, quæ in medio ſpatio ſæpe franguntur.
Hoc ſpatio. Cic. 2. de Orat. 353. Hoc interim ſpatio conclave illud, ubi epularetur Scopas, concidiſſe.
Annuum ſpatium. Plin. lib 9. cap. 10.
Breve ſpatium. Lucret lib. 2. 77.
In tam brevi ſpatio. V. IN præpoſitionem.
Diurnum & nocturnum ſpatium. Cic. 1 de Invent. 39.
Longo ſpatio Cic. 2. Off 81. Propterea quod tam longo ſpatio multa hereditatibus tenebantur.
Longius ſpatium anno Ovid 18. Epiſt. 25.
Medium noctis ſpatium. Ovid. 9. Met. 685.
Parvum ſpatium Propert. lib. 2. 24. 43.
Velocis ſpatii meta noviſſima, Mors, finis vitæ. Sen. Troad. 5.
Arcto ſpatio coercere aliquem. Ovid 2. Triſt. 531.
Dari ſpatium alicui. Cic. 1. de Orat. 252. Quantum in hac acie quotidiani muneris ſpatii nobis datur. conf. Spatium & Tempus ſupra.
Evaneſcit dolor ſpatio. Ovid. in Ibin 11. Spatio ſcilicet temporis.
Habere ſpatium ad dicendum. Cic. 2. Verr. 56. Etiam ſi ſpatium ad dicendum noſtro commodo, vacuosque dies habuiſſemus.
Intercedit ſpatium dum. V. INTERCEDO.
Interjecto ſpatio. V. INTERJICIO.
Interponere ſpatium. V. INTERPONO.
Interpoſitum ſpatium longius æquo. Lucret. lib. 4. 561.
Occidit ſpatium. V. OCCĬDO.
Sortitus ſpatium brevis vitæ. Ovid. 3. Met. 125.
Sum. ut, Quum erit ſpatium, utrumque dabo. Cic. 5. Att. 14. Et 9. Fam. 5. Mihi ſi ſpatium fuerit, in Tuſculanum ante Nonas veniendi, iſtic te videbo.
Sumere ſpatium ad aliquid faciendum. V. SUMO, & ſupra Spatium ad.
Surripere aliquid ſpatii. Cic. 5. Att. 14.
Tranſcribere vitæ ſpatium alicui. i. e. Tranſponere. Metaphora eſt ab iis, qui nomina ſive pecuniam aliis creditoribus tranſcribunt. Ovid. 7. Met. 173.
Spatium, pro Dilatione. Liv. 8. 32. Orabant ut rem in poſterum diem differret: & iræ ſuæ ſpatium, & conſilio tempus daretur. Budæus.
Spatium, pro Menſura & temporibus pedum in carmine. Cic. in Orat. 193. Trochæum autem, qui eſt eodem ſpatio, quo choreus, cordacem appellat. Quintil. lib. 9. cap. 4. Poëma nemo dubitavit perito quodam initio fuſum, & aurium menſura, & ſimiliter decurrentium ſpatiorum obſervatione eſſe generatum.

SPATIŎLUM, i. n. dimin. Arnob. lib. 4. Quædam ſpatiola defamata. Pallad. 1. 38. Spatiolis inter ſe patentibus.

SPATIŌSUS, a, um. Adj. [εὐρύχωρος Gl. G. L.] Amplum, ſeu Capax, ut vult Gloſſ. ſignificat. Columel. lib. 6. cap. 2. Idem lib. 5. cap. 5. Laxiora interordinia relinquenda: ſive bidentibus anguſtiora: ſed neque ſpatioſiora quam decem pedum, neque contractiora quam quatuor.
Ævum ſpatioſum. Ovid. 8. Met. 529.
Corpus ſpatioſum. Ovid. 3. Met. 56.
Theſes ad exercitationem dicendi ſpatioſæ atque uberes. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Bellum ſpatioſum, Quod diu durat. Ovid. 13. Met. 206.
Nox ſpatioſa. Ovid. 1. Epiſt. 9.
Senectus ſpatioſa, Longa. Ovid. 12. Met. 186.
Tempus ſpatioſum. Ovid. 1. Amor. 8. 81.
Vetuſtas ſpatioſa. Ovid. 15. Met. 623.
Compar. Æquo ſpatioſior. Ovid. 2. de Arte Am. 644.
Superl. Spatioſiſſimus paries domus. Quintil. Decl. 1.
Sedes ſpatioſiſſima. Plin. Paneg. 63.

SPATIŌSE, [εὐρυχώρως] Spatioſius, Spatioſiſſime; Uberius, copioſius, diffuſius. Plin. 3. Epiſt. 18. pr. Eadem illa ſpatioſius & uberius volumine amplecti. Plin. lib. 25. cap. 8. Et in Creta autem non ſpatioſe naſcitur. Idem lib. 13. cap. 5. Quoniam ſpatioſe fruticat. Propert. lib. 3. 20. 11.

SPATIOSĬTAS, ātis. f. Sidon. 2. Epiſt. 2. Exactiſſima ſpatioſitate quadrari.

SPATIOR, [περιπατέω, περινοστέω] āri. Deambulare. Virg. 4. Æn. 62.
Aut ante ora deûm pingues ſpatiatur ad aras. Plin. lib. 5. cap. 9. de Nilo, Per totam ſpatiatus Ægyptum, fecundus innatat terræ. Ovid. 2. Met. 573. — ſumma ſpatiarer arena.
In umbra ſpatiari. Propert. lib. 4. 9. 40.
Palæſtrice ſpatiari. Cic. de Opt. gen. orat. 8. Sed ita ut palæſtrice ſpatiari in xyſto liceat. V. PALÆSTRA.
Paſſibus conjunctis ſpatiantur ambo. Ovid. 11. Met. 64.
Spatiari, metaphorice, pro Latius vagari. Sen de Ira 3. 10. Proderit morbum ſuum noſſe, & vires ejus, antequam ſpatientur, opprimere.

SPATIANS, antis. Partic. [περιπατῶν] Plin. lib 57. cap. 8 Petitur ex alto, in centenos pedes actis plerumque puteis, ore anguſtatis, intus (ut in metallis) ſpatiante vena.
Flumine lato ſpatiantem Gangem bibit. Ovid. 5. Triſt. 3. 23.
Brachia ſpatiantia compeſcere. Ovid. 14. Met. 629. Brachia intelligit arborum aut vitium.

SPATIATUS, a, um. [περιπατηθεὶς] Partic. ut
Litore curvo ſpatiata conjux. Ovid. 3. Faſt. 469.

SPATIĀTOR, ōris. m. [περιπατητικὸς] Macrob. 2. Saturn. 10. M. Cato Senatorem non ignobilem Cæcilium ſpatiatorem & Feſcenninum vocat. Spatiatorem pro Erratore poſuit Cato, auctore Feſto.

SPATULA, V. Spathula, poſt SPATHA.

S P E

SPECIALIS, SPECIALITAS, SPECIALITER, SPECIARIUS, SPECIATIM, SPECIES, SPECILLUM, SPECIMEN, V. infra in SPECIO.

SPĔCIO, vel SPĬCIO, xi, ctum, [βλέπω] ĕre. apud antiquos in uſu fuit, quod Videre ſignificat. Unde augures Specere, hoc eſt inſpicere aves dicebantur. Ennius,
Vos epulo poſtquam ſpexit. Plaut. Caſ. 3. 1. 2.
— nunc ſpecimen ſpecitur, nunc certamen cernitur. Plaut. Truc. 5. 8.
Supplicium ad te hanc minam fero auri, ſi mihi rides, ſpice.
i. e. Cerne. Al. Eſpice. V. Accidal. not. Hoc verbo Plaut. Mil. 3. 1. 100.
utitur,

utitur, ne quis hic insolens putet. In editis Ridespice male legitur. Turneb. 11. 21.
Spicit & spiciunt ex Plauto & Catone adduxit Festus. Et apud eundem sic scribit Ennius:
Quod ubi rex paulo spexit, de contibus celsis. conf. Varr. de L. L. 5. 8. Plaut. Mil. 3. 1. 98.
Spectio, ōnis. f. a Specio verbo antiquo. Varr. lib. 5. de L. L. 8. Et quod in auspiciis distributum est: qui habeant spectionem, qui non habeant, &c.
Spectio, in auguralibus ponitur pro Aspectione & nuntiato, quia omne jus sacrorum habent, auguribus spectio duntaxat, quorum consilio rem gererent magistratus, non ut possent impedire nuntiando, quæ cum vidissent satis, spectio sine nuntiatione data est, ut ipsi auspicio rem gererent, non ut alios impedirent nuntiando. Festus. [V. Cic. 2. Phil. 81. ejusdemque & Festi interpretes.
Spectus, ûs. m. Adspectus. Pacuv. apud Festum, Spectu protervo ferox. Apul. Met. 3. pr. Obliquato spectu conspicio. al. Aspectu. Plin. 2. 52. In sedecim partes cælum in eo spectu divisêre Tusci. Hard. Aspectu.
Specĭmen, ĭnis. n. [δεῖγμα Gl.L. G. & G.L.] Argumentum quoddam, & probatio, sive Exemplar rei alicujus occultæ: quale est quod in mercibus emptori solet ostendi, ut in pannis; vel degustatio in esculentis. Plaut. Most. 1. 2. 52.
Unum ubi emeritum est stipendium, igitur tum
Specimen cernitur, quo eveniat ædificatio.
Egregium specimen. Sen. Theb. 1.
Popularis judicii specimen. Cic. de Clar. Orat. 188.
Adhibere specimen. V. adhibeo.
Capere specimen. Cic. 1. Tusc. 32. Quid illud? num dubitas quin specimen naturæ capi deceat ex optima quaque natura? [An Debeat?
Capere specimen omnis affectus. Sen. Med. 6.
Dare specimen. Virg. 2. Georg. 241.
Salsa autem tellus, & quæ perhibetur amara,
Tale dabit specimen, &c.
Dare specimen ceteris, & Sui periculum facere. Cic. 1. Verr. 27. Tu vero, Cæcili, quid potes? quo tempore, aut qua in re, non modo specimen ceteris aliquod dedisti, sed tute tui periculum fecisti? V. do.
Esse aliquibus specimen. Cic. 3. de Legib. 10.
Sumere specimen. Plin. lib. 7. cap. 55.
Specimen, i. e. Indicium. Cic. in Pison. 95. Damnatio ista, quæ in te flagitatur, obstitit P. Rutilio, quod specimen habuit hæc civitas innocentiæ. i. e. Exemplum, ut ait Budæus. Idem 3. de Nat. Deor. 80. Cur temperantiæ, prudentiæque specimen, ante simulacrum Vestæ, Pontifex Maximus est Q. Scævola trucidatus?
Dare specimen indolis. V. indoles.
Habeo hoc specimen probitatis illius. Plin. in Paneg. cap. 61. Ingentis animi specimen haberetur. conf. specio supra.
Species, ēi. f. [εἶδος, Gl. omn.] Effigies, facies, imago; ab antiquo verbo Specio, quod vide. Plaut. Bacch. 4. 7. 40. Bellan' videtur specie mulier? Idem Mostel. 1. 3. 23. Ain' alios meam speciem irridere? Species ab aspectu dicta est, inquit Gell. lib. 13. cap. 28.
Confingere quandam formam & speciem deorum. Cic. 1. de Nat. Deor. 37.
Accipere speciem. V. accipio.
Gemma specie crystallina. Plin. lib. 31. cap. 10.
Gemma specie vitrea. Plin. lib. 37. cap. 10.
Humana species & figura. Cic. pro Rosc. Amer. 63. Portentum atque monstrum certissimum est, esse aliquem humana specie & figura, qui tantum immanitate bestias vicerit.
Magnificæ species, cultusque locorum. Stat. 3. Silv. 5. 89.
Oris species. Liv. 2. 23. pr. Ad hoc promissa barba & capilli efferaverant speciem oris.
Ovorum specie. Plin. lib. 11. cap. 25. Similiter his & scorpiones terrestres, vermiculos, ovorum specie, pariunt.
Soli species, Forma, & qualitas. Columel. lib. 2. cap. 2.
Urbis species, pro Forma & situ. Plaut. Pers. 4. 4. 2.
Vertuntur species animorum. Virg. 1. Georg. 420. i. e. Qualitates & naturæ in brutis & hominibus variantur, Animi mutantur.
Decolor æris species. V. decolor.
Decora species. V. decorus.
Eximia pulchritudinis species. Cic. in Orat. 18.
Fœda specie tæter. Lucret. lib. 2. 421.
Formosa & illustris species. Cic. 3. de Orat. 52.
Globosa species. Plin. lib. 37. cap. 10.
Liberalis species. Cic. 1. Off. 141.
Miranda species. Lucret. lib. 2. 1036.
Misera & flebilis species. Cic. 11. Philip. 7.
Multiformes species. V. post multus.
Ovata species. V. Ovatus in ovum.
Sacra species. Sen. Octav. v. 488. —generis humani arbiter
Electus, orbem tu sacra specie regis,
Patriæ parens. i. e. Specioso & magnifico titulo Patris patriæ.
Semiferæ hominum species. Lucret. lib. 2. 701.
Serena species mundi. Serenitas vel pulchritudo. Lucret. lib. 4. 138.
Commovere animos aliquorum natura & specie sua. Cic. 2. Off. 32.
Habere. ut, Tephritis gemma novæ lunæ speciem habet, curvatæ in cornua. Plin. lib. 37. cap. 10.
Reddere speciem alicujus rei. Plin. lib. 37. cap. 10.
Repræsentat cordis speciem Encardia gemma. Plin. lib. 37. cap. 10. Rursus, ibidem, Enorchis divisa testium effigiem repræsentat.
Spargere radios fulgentes in orbem ad speciem sideris. Plin. lib. 37. cap. 10.
Sum. ut, Est Pæantidibus gemmis species aquæ glaciatæ. Plin. 37. 10.
Species, sine Genit. adjecto, pro Pulchritudine, seu Forma. Liv. 1. 1. 7. Boves mira specie. Et cap. 9. Unam longe ante alias specie & pulchritudine insignem.
Cum Genit. Ovid. 5. Fast. 353. —ætatis specie, dum floreat, uti.
Species, pro eo quod videtur aliquid esse, nec est. ut, Cic. de Amicit. 47. Securitas, specie quidem blanda, sed re ipsa multis locis repudianda.
Adulationis species. Plin. 5. Epist. 3. Ne quam in speciem adulationis incidam.
Amicitiæ specie deceptus. Tacit. 1. Ann. 10. i. e. Simulatione.
Honestatis species neque probabilis, neque satis idonea. Cic. 3. Off. 41.

Veri species. Hor. 2. Serm. 3. 208.
Præter speciem stultus es. Plaut. Mostel. 4. 2. 49. h. e. Stultior, quam vel ex vultu appareat.
Vera comitia adumbrata ad speciem & vetustatis usurpationem. Cic. 2. de Lege Agr. 30.
Ferre præ se speciem boni viri. Cic. 2. Off. 39.
Habere humanitatis primam speciem. Cic. 4. Tusc. 32.
Insidebat in ejus mente species eloquentiæ. Cic. in Orat. 18.
Induere speciem percussoris. Liv. 40. 12.
Intueri hujus vitæ speciem. Cic. 1. Fam. 9.
Præbere speciem scurrantis. Hor. 1. Epist. 18. 2.
Sustinere alicujus dignitatem, non solum consilio, sed ipsa specie. Cic. pro Domo 5.
Rixæ specie. Liv. 1. 40. i. e. Simulatione.
Ad speciem accommodatus. V. accommodo.
Ad speciem adornari. V. ad, præpos.
In fictæ simulationis specie pietas inesse non potest. Cic. 1. de Nat. Deor. 3.
In speciem, h. e. Ipsa specie, ipso externo conspectu. Cic. 7. Verr. 85. Præclara classis in speciem, sed inops & infirma propter dimissionem propugnatorum atque remigum.
In speciem modo preces jactantur, Simulate. Liv. 4. 42.
Per speciem legationis in Asiam ablegatus est, ut invidiæ subtraheretur. Auctor de Viris Illust. 64. Liv. 1. 41. Celata morte Tarquinii, per speciem alienæ fungendæ vicis, suas opes firmavit.
Adumbrare speciem excellentis eloquentiæ. Cic. in Orat. 43.
Devincere aliquos specie clementiæ. Cic. 2. Philipp. 116.
Dedit exercitus speciem hosti abeuntis. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Duci utilitatis specie. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Efficere speciem exercitus. Cic. 12. Fam. 13. Ex quibus utrisque civitatibus, Græcorum militum numero, speciem exercitus effecit.
Habere gloriæ speciem. Cic. 10. Fam. 12. Hæc omnia, quæ habent speciem gloriæ, collecta ex inanissimis splendoris insignibus, contemne. Idem 13. Fam. 30. Non dubito quin scias, in his necessariis, qui tibi a patre relicti sunt, me tibi esse conjunctissimum, non his modo causis, quæ speciem habent magnæ conjunctionis, sed iis etiam, quæ familiaritate & consuetudine tenentur.
Habere speciem utilitatis voluptas dicitur. Cic. 3. Off. 12.
Habet interim aliquam speciem probationis. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Induere speciem latronis. V. induo.
Præbere speciem atque opinionem pugnantium. Cæs. 3. Bell. Gall. 25.
Esse in speciem, i. e. In decorum. Plaut. Most. 1. 2. 41.
Ut & in usum boni, & in speciem populo Sint.
Species, Aspectus, res visa. Virg. 2. Æn. 407.
Non tulit hanc speciem furiata mente Chorœbus.
Aulæ tacitæ flebilis species, Lugubris aspectus atrii deserti. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 148.
Rei alicujus speciem præbere, Referre. Plin. lib. 20. cap. 19. Foliis (si procul intuearis) speciem passerum præbentibus.
Species, pro Visionibus nocturnis. Liv. 26. 19. Pleraque apud multitudinem, aut per nocturnas visa species, aut, velut divinitus mente monita, agens. De P. Cornelio Scipione loquitur.
Cælestium species oblata. Liv. 1. 31. extr.
Variæ illudunt species. Virg. 4. Georg. 406.
Eadem est in somniis species eorum, quæ vigilantes videmus. Cic. 4. Acad. 52.
Vanæ finguntur species, velut ægri somnia. Hor. de Arte Poet. 7.
Moveri falsa visione & specie doloris. Cic. 2. Tusc. 42.
Species, Lucretio etiam est, Actio ipsa cernendi, quæ Græce ὄψις dicitur, vel potius Sensus cernendi, ut cum scribit, lib. 5. 723.
Denique eam partem, quæcunque est ignibus aucta
Ad speciem nobis vertit. i. e. Oculos nostros versus. Turneb.
Species etiam a Vitruvio 9. 4. usurpatur, cum res aliquam in partem conversa spectat. Nam cum de Luna dixisset, Superiora spectat: subjecit, Totum lumen ad superiorem speciem retineri: id est totum ejus sic retineri lumen, ut sursum spectet. Ex Turnebo. [Species, pro Facie.
Species [εἶδος Gl.G. L.] definitur a Dialecticis, ut sit, Id quod dicitur de pluribus differentibus numero: ut homo est species, sub qua comprehenduntur Socrates, Plato, &c. Cic. in Topic. 30. In divisione formæ sunt, quas Græci εἴδη vocant: nostri, si qui hæc forte tractant, species appellant: non pessime id quidem, sed inutiliter ad mutandos casus in dicendo. Nolim enim, ne si Latine quidem dici possit, specierum & speciebus dicere: & sæpe his casibus utendum est, at formis & formarum velim, &c. Forma est notio, cujus differentia ad caput generis & quasi fontem referri potest. Idem 1. Acad. 30. Mentem volebant rerum esse judicem, solam censebant idoneam, cui crederetur, quia sola cerneret id, quod semper esset simplex, & unius modi, & tale quale esset. Hanc illi ἰδέαν appellabant, jam a Platone ita appellatam: nos recte speciem possumus dicere. conf. forma.
Vivere specie dissimili. Diverso genere. Lucret. lib. 2. 663.
Partes generis, communione quadam similes, specie autem differentes. Cic. 1. de Orat. 189.
Objici formæ, & offerre speciem. Cic. 1. de Divin. 81.
Summæ species duæ, sicca & liquida. Plin. lib. 24. cap. 7. De resina.
Optima species, & figura dicendi. Cic. in Orat. 2. Quid enim est majus, quam quum tanta sit inter oratores bonos dissimilitudo, judicare quæ sit optima species, & quasi figura dicendi? Utrumque per translationem dictum. Nam Species proprie forma est cujusque rei, quam aspicimus: Figura vero a fingendo dicta est. Verum quia Species ea est, quæ rebus omnibus appellationem & proprietatem quandam attribuit, ideo pro cujuslibet rei propria natura poni solet. ut Species hominis sit idem, quod Natura hominis: atque ita de reliquis. Itaque dicunt Species rerum æternas esse: quia licet singularia atque individua intereant, tamen ipsa natura conservatur. Ut post centum annos nullus erit eorum hominum, qui nunc sunt: & tamen erit hominum species & natura, sed in aliis hominibus. Hoc autem in loco Species ponitur pro Modo quodam, & quasi Facie orationis: quæ tunc optima est, quum res eas, de quibus sermo est, ita exprimit, ut ante oculos ponere videatur, & res humiles presse ac subtiliter, mediocres æqualiter ac temperate, magnas sublimiter & graviter enuntiet.

Speciem priſci Juriſconſulti appellant, quod recentiores Legis caſum. Ulpianus in Tract. Donat. inter virum & uxorem, cap. Sed interim. Quando itaque non retro agitur, emergunt vitia, ut Marcellus animadvertit in ſpecie hujuſmodi. Paulus in Tractatu 2. de Legat. cap. Largus. Proxime ex facto incidit ſpecies talis. Ibidem tamen, In hunc caſum, inquit ille, ancillas ſubſtitutas videri, in quem caſum fideicom. mereri. Quintil. Thema vocat, quaſi facti poſitionem vel eventus. In hac igitur ſpecie, ſignificat Quum ita contingit.

Species in plurali, pro Aromatibus aliquando ſumitur. Macrob. lib. ult. Saturn. cap. 8. Species & acres & calidæ, ſuperficiem, cui apponuntur, exulcerant. Martianus in l. ult. D. de publican. Species pertinentes ad vectigal, cinnamomum, piper longum, piper album, &c.

Species auri, *Des Eſpeces.* V. Præ manu, in MANUS. H. St. Ita ſæpe, puto, J. Cti.

Reſiſtentes ſpecies. V. in dictione ADÆRO.

SPECIĀLIS, e. Adj. [ἰδικὸς, ἰδικὸς Gl. G. L.] non tam Particulare, quam Proprium, & veluti Peculiare ſignificat. Julius Capitolinus in M. Phil. cap. 17. Macrianorum familiam id ſpeciale ſemper habuiſſe, ut Alexandrum Magnum in auro atque argento exſculptum ſemper haberent. Sen. Epiſt. 58. ait, Genus generale & genera ſpecialia eſſe. V. Quintil. 5. 7. & 12. 2.

SPECIALĬTER, Adv. [ἰδικῶς Gl. L. G. ἰδικῶς G. L.] Columel. lib. 3. cap. 9. Atque de cura eligendi malleoli generatim præcepimus: nunc illud proprie ſpecialiter. Quintil. lib. 6. cap. 11.

Compar. Qui ſpecialius jactantur. Cæl. Aurel. Acut. 3. 13. 141.

SPECIALĬTAS, ātis. f. Tertull. adv. Marc. 5. 8. In diſtributione facienda, & in ſpecialitate interpretanda.

SPECIĀRIUS, a, um. Adj. Specialis. Cæſ. 3. Bell. Civil. 53. ubi de Scevæ centurionis ſcuto loquitur: Cohortemque, inquit, poſtea duplici ſtipendio frumento, vel ſpeciariis militaribusque donis ampliſſime donavit. Dubitarunt aliquando docti de lectione hujuſce loci. Turneb. Adverſ. 27. 24. in antiquis depravate ſcribi ait, Frumento, veſpeciariis, militaribus donis. Ex quo ille facit, Veſte, pecuniariis, militaribus. Jac. Dur. Caſſellius 2. 15. Variar. vulgatam lectionem tuetur, & Speciaria dona interpretatur Triticum, lardum, oleum, vinum, ceteraque legumina, quæ a JCtis aliisque auctoribus priſcis trito vocabulo Species dicuntur. Caſſellii lectionem approbat Lipſius, & profecto quicquid alii ſubſtituant, retinenda illa videtur. [Immo vero merito cordatioribus ſuſpecta eſt, vel propter importunam prorſus Disjunctivam particulam, quum ſententia loci Copulativam requirat. Itaque locum Rob. Steph. ut & Fulv. Urſin. aſteriſco notarunt, quum Aldina & Juntina vulgatam exprimant. Ant. Auguſtinus legit, Frumento, Veſte, pecunia, aliisque militaribus donis. P. Victorius vero Var. lect. 1. 23. Frumento, veſte, diariis, militaribus donis. Sed quorſum Diaria, ſervile præmium? Lege, Veſte, peculiaribusque mil. don.

SPECIARIA, æ. f. Inſcriptio vetus in lapide Romæ, apud Reineſ. Inſcr. claſſ. 5. §. 39. THALASSIAE. MIMAE. C. PISONIS. NOTHI. SPECIARIAE. CONTVBERN. BENE. MERENT. V. Lex. Pitiſc.

SPECIĀTIM, Adv. [κατ' εἶδος] contrarium habet Generatim. Cic. Poſt redit. in Senat. 20. Multa de me C. Meſſinius & amicitiæ & Reipublicæ cauſa dixit, legem ſpeciatim initio de ſalute mea promulgavit. Vetus exemplar legit Separatim.

SPECIŌSUS, a, um. Adj. [εὐειδὴς, Gl. L. G. al. εὔμορφος] Pulcher ſpecie, i. e. forma. Plin. lib. 13. cap. 4. Minus ſpecioſæ, ſed ſapore caryotarum ſorores.

Corpus ſpecioſiſſimum. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Eloquentia locuples & ſpecioſa. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Fabula ſpecioſa locis. Hor. de Arte Poet. 319.

Frons ſpecioſa altis cornibus. Ovid. 3. Met. 20. al. Spacioſa. [Quod nollem Doctiſſ. interpretibus tantopere ſe probaſſet. confundi autem hæc ſolent. V. Ulmus ſpecioſa.

Juventus ſpecioſa. Valer. 7. Argon. 556. al. Pegaſea.

Mulier ſpecioſa, Formoſa. Ovid. 3. de Arte Am. 421.

Miracula ſpecioſa. Hor. de Arte Poet. 144.

Ulmus ſpecioſa nitentibus uvis. Ovid. 14. Met. 661. al. Spatioſa.

Vocabula ſpecioſa. Hor. 2. Epiſt. 2. 116.

Honore tituli ſpecioſus. Ovid. ad Liv. 269.

Familiam nemo ſpecioſiorem producit. Sen. Epiſt. 87.

Familia admodum ſpecioſa. Vellei. Paterc. 2. 59.

Perſonas ſpecioſas accipere debemus, Clariſſimas perſonas utriusque ſexus: item eorum, qui ornamentis Senatoriis utuntur. Hæc Ulpianus in l. Specioſas. D. de verb. ſignific.

Dictu ſpecioſus. Liv. 1. 23. Sed ſi vera potius, quam dictu ſpecioſa dicenda ſunt.

Specioſus, [πιθανὸς Gl. L. G.] pro Dictu ſpecioſo.

Criminatio minus ſpecioſa, Quæ parum coloris habet. Liv. 1. 54.

Cauſas juſtas, magnas, & ſpecioſas habere. Cic. 16. Att. 7.

Nomina ſpecioſa imponere culpæ, Pulchra & honeſta. Ovid. 7. Met. 69.

Compar. Plin. lib. 19. cap. 30. Triticum quo celerius, eo ſpecioſius & robuſtius. Celſ. lib. 2. cap. 2. Si plenior aliquis, & ſpecioſior, & coloratior factus eſt.

Superl. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 7. Hoc enim ſpecioſiſſimum eſt in illo, quod dedimus vel perdituri, quod totum permiſimus accipientium arbitrio.

SPECIOSE, [εὐπρεπῶς] ius, iſſime. Adv. Ornate. Liv. 34. 7. Et equus tuus ſpecioſius inſtratus erit, quam uxor veſtita.

Africani humanitas late ſpecioſeque patuit. Val. Max. 5. 1. 6.

Specioſius ingredi, Cum ornatu. Columel. lib. 2. cap. 2. Hor. 1. Epiſt. 18. 52.

— adde, virilia quod ſpecioſius arma
Non eſt qui tractet.

Haſta ſpecioſiſſime contorta. Quintil. 9. 4.

SPECIOSĬTAS, ātis. f. Tertull. de Cultu fem. cap. 2. Naturalis ſpecioſitas.

SPECTRUM, i. n. [εἴδωλον, φάσμα] Spectra ſunt, quæ Græce Idola dicuntur. h. e. Simulacra & imagines rerum intellectui occurrentium. Cic. 15. Fam. 16. Fit enim neſcio quid, ut quaſi coram adeſſe videare, quum ſcribo aliquid ad te, neque id κατ' εἰδώλων φαντασίας, ut dicunt tui amici novi, qui putant etiam διανοητικὰς φαντασίας ſpectris Catianis excitari. Nam ne te fugiat, Catius Inſuber Epicureus, qui nuper eſt mortuus, quæ ille Gargettius, etiam ante Democritus εἴδωλα, hic Spectra nominat. His autem ſpectris etiam ſi oculi poſſent feriri, quod vel iis ipſa occurrunt: animus qui poſſit, ego non video. Doceas tu me oportebit, quum ſalvus veneris, in meane poteſtate ſit ſpectrum tuum, ut ſimul ac mihi collibitum ſit de te cogitare, illud occurrat, neque ſolum de te, qui mihi hæres in medullis, ſed ſi inſulam Britanniam cœpero cogitare, ejus, εἴδωλον mihi advolabit ad pectus. Ex his imaginibus fiunt viſa, id eſt phantaſiæ: quorum in Academicis longa eſt diſputatio apud eundem. [Ridet autem Cic. Catianam interpretationem, nec omnino probat. Forſan jam olim Larvas & Lemures hac voce appellabant ſolum.

SPĔCŬLA, æ. f. [σκοπὴ, σκοπιὰ, ἄποπτος, περιωπὴ] accipitur pro Loco edito & eminenti, unde aliquid longe videri & proſpici poteſt, ſive ſit mons, ſive turris, ſive lapis, ſive arbor, ſive quid aliud eminens. Valla in Raudenſ. Specula, locus unde fiunt excubiæ, an hoſtes veniant, tranſeantne, an maneant, quot ſint, & quæ ſunt id genus. Virg. 8. Ecl. 59.

Præceps aërii ſpecula de montis in undas
Deferar. Ovid. 18. Epiſt. 12.
— in ſpeculis omnis Abydos erat. Cic. 7. Verr. 93. Non enim, ſicut antea conſuetudo erat, prædonum adventum ſignificabat ignis e ſpecula ſublatus, aut tumulo.

Specula & Speculum ſicut genere, ita ſignificantia differunt. Nam Specula, deſpicientiam ſignificat; Speculum, quo imago redditur. Ex Nonio 5. 47.

Alta ſpecula. Virg. 3. Æn. 239.

In ſpeculis eſſe. Cic. 9. Att. 32. Satius eſſe exiſtimo vos diſpertitos, & in ſpeculis eſſe. Liv. 34. 26. pr. Diem inde unum in ſpeculis fuit, ſi quid novi motus oriretur.

Ex ſpecula proſpectare tempeſtatem futuram. Cic. 4. Fam. 3.

Speculæ ſunt quod nos Gallice dicimus *Carneaux.* Virg. 4. Æn. 586.

Regina, e ſpeculis ut primum albeſcere lucem
Vidit, &c.

Specula, dimin. a Spe. V. SPES.

SPECULOR, [κατασκοπῶ Gl. G. L.] āri. a Specula fit, quaſi E ſpecula proſpectare, vel, Ut aliquis videat, intendere. Plaut. Moſt. 2. 1. 82.

Concedam a foribus huc: hinc ſpeculabor procul,
Unde advenienti ſarcinam imponam ſeni. Cic. 1. in Catil. 6.

Multorum te etiam oculi & aures non ſentientem, ſicut adhuc fecerunt, ſpeculabuntur atque cuſtodient. Idem 7. Verr. 160. Tum iſte ſe comperiſſe ait, eum ſpeculandi cauſa in Siciliam ab ducibus fugitivorum eſſe miſſum.

Obitus & ortus ſignorum ſpeculamur. Virg. 1. Georg. 257.

Offenſas principum acriter ſpeculari. Tacit. 3. Hiſt. 38.

Inſidiari & ſpeculari. Cic. 1. de Orat. 173.

Obſidere & ſpeculari. Cic. pro Flacc. 57.

Perſcrutari & ſpeculari. Cic. 5. Tuſc. 9.

SPECULĀTUS, a, um. Partic. Vell. Paterc. 2. 118. 2. Haud imprudenter ſpeculatus.

SPECULĀBUNDUS, a, um. Adj. Tacit. 4. Hiſt. 50. Feſtus, Adrumeto ubi ſpeculabundus ſubſtiterat, ad legionem tendit.

Speculabundus ex rupe. Suet. in Tiber. cap. 65. Aptatis etiam navibus, ad quaſcunque legiones meditabatur fugam, ſpeculabundus ex altiſſima rupe identidem. h. e. Subinde ſpeculans.

SPECULATIO, ōnis. f. [καθόπτευσις Gl. L. G. κατασκοπὴ G. L.] Ammian. 26. 10. Speculationibus doctus.

SPECULĀTUS, ûs. m. [θεώρησις] Plin. lib. 10. cap. 73. Feles quam occulto ſpeculatu in muſculos exſiliunt.

SPECULĀMEN, ĭnis. n. Prudent. Apoth. v. 20.

— hebes intuitus ſpeculamine glauco.

SPECULĀTOR, ōris. m. [κατάσκοπος Gl. L. G. & G. L.] qui ex ſpecula proſpicit. Ovid. 3. Triſt. 9. 11.

Quem procul ut vidit tumulo ſpeculator ab alto.

Speculatores oculi. Cic. 2. de Nat. Deor. 140. Nam oculi, tanquam ſpeculatores, altiſſimum locum obtinent, ex quo plurima conſpicientes fungantur ſuo munere.

Speculator, Qui tacite conſilia & molitiones hoſtis explorat & rimatur. Cæſ. 2. Bell. Gall. 11. Hac re Cæſar ſtatim per ſpeculatores cognita, inſidias veritus, &c. Cic. 7. Verr. 162. Gavium iſtum, quem repentinum ſpeculatorem fuiſſe dicis, oſtendam in lautumias Syracuſis a te eſſe conjectum.

Speculator etiam dicitur, [ἐπόπτης, Gl. L. G. κατάσκοπος Onom. vet.] Qui quovis modo aliorum conſilia perſcrutatur. Varro de L. L. 5. 8. Speculator, quem mittimus ante, ut reſpiciat quæ volumus. Suet. Aug. cap. 27. Pinarium Equitem Rom. curioſum & ſpeculatorem ratus, coram confodi imperavit. Cic. 1. Verr. 51. Etenim fides mea cuſtodem repudiat, diligentia ſpeculatorem reformidat.

Naturæ ſpeculator. Cic. 1. de Nat. Deor. 83. Non pudet igitur phyſicum, id eſt ſpeculatorem, venatoremque naturæ, ab animis conſuetudine imbutis petere teſtimonium veritatis?

Amicæ matutinus ſpeculator. Propert. lib. 2. 29. 31.

Communium miſeriarum ſpeculator. Cic. pro Domo 18.

Speculator, [Δήμιος, ὁ ἀποκεφαλίζων Gl. L. G.] Speculatores dicti ſunt Satellites principum. Tacit. 1. Hiſt. 24. Dilapſis ſpeculatoribus, cetera cohors non aſpernata concionantem. al. Spiculatoribus, quaſi a Spiculis, quæ geſtant. V. mox.

Neque convivia inire auſus eſt, niſi ut ſpeculatores cum lanceis circumſtarent. Suet. Claud. 35. Idem Galb. 18. Deſcendentem ſpeculator impulſu turbæ lancea prope vulneravit. conf. ejuſdem Calig. 52. Cum E ſemper ſcribendum eſſe docet Torrentius in Sueton. loc. cit. [Quomodo perſpicue expreſſum legitur in vett. monumentis V. M. Antonii Triumviri nummum cum epigraphe COHORTIS SPECULATORUM, apud Fulv. Urſin. nec aliter Græci codd. cum N. T. tum aliorum ſcriptorum. Suid. Σπεκουλάτωρ, ὁ Δορυφόρος.

Centurio condere gladium ſpeculatorem jubet. Sen. de Ira, cap. 16.

Apud arbitrum ſpeculatorem. Tertull. ad Uxor. 2. 5.

SPECULĀTRIX, īcis. f. [ἐπίσκοπος] Adjective. Cic. 3. de Nat. Deor. 46. Furiæ deæ ſunt, ſpeculatrices, credo & vindices, & facinorum & ſceleris. Stat. 2. Silv. 2. 3.

Celſa Dicarchæi ſpeculatrix villa profundi.

SPECULATŌRIUS, a, um. Adj. [κατασκοπικὸς] Quod ad ſpeculatorem pertinet:

pertinet: ut, Speculatoria navigia, Quibus in mari ſpeculamur quid fiat. Cæſ. 4. Bell. Gall. 26. Metaphr. Græc. reddit κατασκοπικὰ πλοιάρια.

Speculatoria, æ. f. Subaudito, Navis. Abſolute. Liv. 22. 19. Inde duæ Maſſilienſium ſpeculatoriæ præmiſſæ retulerunt, &c. V. CATASCOPUS.

Speculābĭlis, e. Adj. Stat. 12. Theb. 634.
Linquitur Eois longe ſpeculabile proris
Sunion. [Niſi Spectabile ſcripſit.

Specŭlum, i. n. [κάτοπτρον, ἔσοπτρον Gl. L. G. & G. L.] In quod inſpicimus, ac ſpeciem, id eſt imaginem noſtram, contemplamur. Plaut. Moſtel. 1. 3. 93.
Mulier quæ ſe, ſuamque ætatem ſpernit, ſpeculo ei uſus eſt:
Quid opus ſpeculo tibi, quæ tute ſpeculo ſpeculum es maximum?
Ter. Adelph. 3. 3. 61.
Inſpicere, tanquam in ſpeculum, vitas omnium. Cic. de Univerſ. 42. Id fit, quum ſpeculorum lævitas hinc illincque altitudinem aſſumpſit, & ita dextra detruſit in lævam partem oculorum, levaque in dextram. [Suid. Σπέκλον ὑελίον, τὸ σπέκλον. Gloſſ. Græcolat. Σπέκλον, Speculum. Unde apparet uſos eſſe Græcos juniores. conf. SPECULARIUS.
Imago ſpeculi. Lucret. lib. 4. 280.
Nobile ſpeculum gemmato auro. Stat. 3. Silv. 4. 94.
Conſulere ſpeculum. Ovid. 3. de Arte Am. 136.
Intueri vitam in ſpeculo. Cic. in Piſon. 71.
Naturæ ſpeculum. Cic. 2. de Fin. 32. Nec tamen argumentum hoc Epicurus a parvis petivit, aut etiam a beſtiis, quæ putat eſſe ſpecula naturæ.

Specŭlāris, e. Adj. [διαφανής] Tranſlucida, inſtar ſpeculi. Tertull. Apol. cap. 35. Specularis materia.
Specularis lapis, Quo olim ſpecularia fiebant. Plin. lib. 36. cap. 22. Specularis lapis (quoniam & hic lapis nomen obtinet) faciliore multo natura finditur in quamlibet tenues cruſtas. Idem lib. 3. cap. 3. Metallis, plumbi, ferri, æris, argenti, auri, tota ferme Hiſpania ſcatet: Citerior & ſpecularibus lapidibus: Bætica & minio. V. Hard. not.

Specŭlāre, is. n. [ἔσοπτρον] & per apocopen SPECULAR, Idem quod Speculum.
Speculare, interdum pro Vitreata, ſive pro ocularis: utpote olim facta e ſpeculari lapide tranſlucido, nunc autem e vitreis orbibus vel teſſellis plumbo junctis. Ulpianus in l. Quæſitum. §. Si domus. D. de fund. inſtruct. Specularia & vela, quæ frigoris cauſa, vel umbræ, in domo ſunt, inſtrumento domus non contineri Caſſius exiſtimavit. Budæus, A ſpeculari lapide ſpecularia dicebantur Integumenta, quibus ambulationes in hortis tectæ erant. Juven. 4. Sat. 21.
Quæ vehitur clauſo latis ſpecularibus antro. Plin. 2. Epiſt. 17. ad Gallum, Egregium hæc adverſum tempeſtates receptaculum: nam ſpecularibus, ac multo magis imminentibus tectis muniuntur. Hic autem Ulpianus de iis ſpecularibus intelligi voluit, quibus feneſtrarum hiatus obſtruebantur ad tranſmittendam lucem: quæ tamen exemptilia erant, ut quum liberet, auferrentur. Nunc vitro utimur. Senec. Epiſt. 87. Nunc aliqui ruſticitatis damnant Scipionem, quod non in caldarium ſuum latis ſpecularibus diem admiſerat. Paulo ante dixerat, In hoc balneo Scipionis minimæ ſunt rimæ, magis quam feneſtræ. Itaque videtur Seneca Feneſtras vitreatas vocare Specularia. Poſſumus & de ſpecularibus intelligere, quibus pars quædam domus ad voluptatem operiebatur, varium enim uſum ſpecularia præſtabant. Martial. lib. 8. 13.
Hibernis objecta Notis ſpecularia puros
Admittunt ſoles, & ſine fæce diem. Seneca de Provid. 4. Quem ſpecularia ſemper a flatu vindicarunt, &c. hunc levis aura non ſine periculo ſtringet. [In Juvenalis loco errat, quum is de Specularibus lecticæ muliebris loquatur, ut recte monuit Schol. antiquus.

Specŭlārius, i. m. [σπεκλοποιός Gl. G. L.] Qui ſpecula facit.
Poſſunt & Specularii dici, Qui feneſtris ſpecularia ad arcendum hieme frigus componunt: quorum meminit Ulp. in l. Quæſitum. §. Si domus. De fundo inſtructo. Meminit & Juſtinian. lib. 10. Codicis. Alciatus.

Spĕcium, i. n. [μήλη] Inſtrumentum teres & parvum, quo medici ad tentandum vulnerum ac fiſtularum viam & profunditatem utuntur. Pacuvius, Ut medici faciunt, qui pejus ſpecio vulnus tentant.

Specillum, i. n. dimin. [μήλη Gl. L. G.] Inſtrumentum Chirurgicum, ad varios uſus. Cornel. Celſ. lib. 5. cap. 28. de fiſtulis & earum curationibus, Ante omnia autem ſpecillum demitti in fiſtulam convenit, ut quo tendat, & quam alte perveniat, ſcire poſſimus.
Specillum lana involutum. Celſ. lib. 6. cap. 8. De narium morbis, In narem ipſam mel &c. conjiciatur, quod ſpecillo quoque involuto lana fit, &c.
Terere medicamentum ſpecillo. Celſ. lib. 6. cap. 7. De aurium morbis, &c. [Emendatius legitur Piſtillo.
Specillum, dicimus Inſtrumentum, quo oculos inungimus. Plin. lib. 7. cap. 53. Per oculum ſpecillum trahens, exſpiravit. Celſ. lib. 6. Specillo ſuper oculum inducatur.
Aſperato ſpecillo eradunt palpebras. Celſ. lib. 6. cap. 6. Idem lib. 7. cap. 7. §. 6. Igitur adverſum ſpecillum inſerendum, diducendæque eo palpebræ ſunt. [Puto Averſum ſcalpellum ſcripſiſſe.
Specillum, Inſtrumentum vitreum, quod oculis admovemus, quo facilius ſpectemus aliquid. Varro de L. L. lib. 5. 8. Hinc quo oculos inungimus, quibus ſpecimus, ſpecillum. [Ex ſuperioribus liquet etiam hoc loco μήλην, inſtrumentum Chirurgicum intelligi, quo collyria oculis inſtillant Ocularii medici. conf. in CONSPICILLUM dicta. Specilla, quæ vulgo appellant, rectius Specularia dicerentur, vel per dimin. Speculariola.
Specillum, dicimus Inſtrumentum, quod curandis auribus adhibetur. Celſ. lib. 5. & lib. 6. cap. 7. 9. de iis quæ in aures inciderunt, extrahendis, Specillum, lana involutum, in reſinam quam glutinoſiſſimam, maximeque terebinthinam, demittendum. Ibid. ſæpius.
Specillum oricularium. Idem lib. 7. cap. 30. extr. Oriculario ſpecillo linamenta educenda. Add. 6. 7. 5. pr. &c.

Specĭto, āre. frequent. antiquum a Specio. Plaut. Ciſt. 1. 1. 92.
Mater pompam me ſpecitatum duxit. al. Spectatum.

Specto, [θεωρῶ Gl. L. G.] āre. aliud frequent. Sæpe, ſeu diu intueri. Plaut. Amph. 2. 2. 118. Age, me huc aſpice. s. ſpecto. Cic. 3. Verr. 53. Palam, ſpectantibus omnibus, ploſtris evecta aſportataque eſſe. Ter. Eun. 5. 5. 18.
Here, ne me ſpectes: me impulſore hæc non facit.
Spectare fabulas. Plaut. in Caſ. prol. 6. Hor. 1. Epiſt. 1. 66.
Ut propius ſpectes lacrimoſa poëmata Pupi. [i. e. In orcheſtra ſedeas ſpectator, quod Senatorio cenſui lex Roſcia tribuit.
Viſere & ſpectare aliquid. Cic. 1. Tuſc. 4.
Oculis protervis ſpectare aliquem. Ovid. 17. Epiſt. 77.
Oculo irretorto ſpectare aliquid. Hor. 2. Carm. 2. 24.
Spectare ad aliquem. Ovid. 1. Met. 628.
Intro ſpectare. V. INTRO, adverbium.
Tergo ſpectari. Ovid. 3. de Arte Am. 774.
In omnem partem ſpectare. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Non tam faſtidioſe in nobis, quam in hiſtrionibus ſpectari puto. Cic. 1. de Orat. 258.
Specto, [σκοπῶ] Conſidero. Cic. 1. Fam. 9. Non idem ſemper dicere, ſed idem ſemper ſpectare debemus.
Spectare aliquem, Rationem habere alicujus. Cic. 2. Off. 70. At vero ille tenuis, quum quicquid factum ſit, ſeſe ſpectatum, non fortunam, putat. i. e. Non ob gratiæ relationem exſpectatam beneficium ſibi collatum arbitratur, quum dives aliter opinetur & potens. Budæus.
Ad ſuam enim magis, quandam ille gloriam, quam ad perſpicuam ſalutem reip. ſpectarat. Cic. pro Sext. 37. Al. Sumſerat.
Trademus quæ nos ſequi in dicendo, quæque maxime ſpectare ſolemus. Cic. 2. de Orat. 204.
Quid in judicando ſpectare oportet. Cic. pro Milon. 15.
Spectare ſemper ut. Cic. 5. Fam. 8. Sed ut primum forum attigerim, ſpectaſſe ſemper, ut tibi poſſem quammaxime eſſe conjunctus.
Virtus vetat, dum præſtatur fides, fortunam ſpectare. Cic. 2. de Divin. 78.
In pactionibus faciendis legem ſpectare. Cic. 1. Q. frat. 1.
Juvenes magna ſpectare, & ad ea rectis ſtudiis contendere debent. Cic. 2. Off. 45.
Nihil niſi ſempiternum ſpectare. Cic. pro Rabir. perd. reo, 29.
Victoriam ſpectare. Quintil. lib. 5. cap. 12.
In tuo ore vultuque acquieſco, te unum intueor, ad te unum omnis mea ſpectat oratio. Cic. pro Dejot. 5.
Spectare voluntatem alicujus, Diligenter conſiderare. Cic. 4. Verr. 33. Voluntatem ſpectet ejus, quem ſtatim de capite ſuo putet judicaturum.
Spectat, [ἀποβλέπει] Tendit, pertinet, aſpirat: ut, Quo, vel quorſum ſpectat illud? Cic. 1. Tuſc. 60. Quorſum igitur hæc ſpectat oratio? Idem 4. Acad. 144. Quo enim ſpectat illud, quum artificia tolli quereris a nobis, niſi ut opifices concitentur? Idem 3. de Finib. 33. Sed eorum definitiones paulum oppido inter ſe differunt, ſed tamen eodem ſpectant.
Quæ ſcripta ſunt, eo ſpectant, ut te hortet & ſuadeam. Cic. 13. Fam. 4.
Quid iſta edicta valeant, aut quo ſpectent, plane non video. Cic. 16. Att. 7. extr.
Ad aliquid ſpectare. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Conſilium ejus ad bellum ſpectat. Cic. 15. Att. 4.
Spectat ad concordiam. Cic. 4. Fam. 2. Omnia utriusque conſilia ad concordiam ſpectaverunt. Et 4. Fam. 5. Ad arma rem ſpectare.
Sermo tuus ad perorandum ſpectare videtur. Cic. de Clar. Orat. 291.
Spectat res ad interregnum. Cic. 3. Q. frat. 2.
Spectat ad rebellionem res. Liv. 34. 56.
Spectat ad ſeditionem. Liv. 25. 3.
Beneficia quæ ad ſingulos ſpectant, & ad univerſos pertinent. Cic. 2. Off. 72.
Spectat res ad vim. Liv. 1. 9.
Aliquid inquirere quod ad bene beateque vivendum valeat & ſpectet. Cic. 2. Off. 6.
Prima & media verba ad ultimum ſpectare debent. Cic. in Orat. 200.
Spectat in unum exitum. Cic. 1. de Orat. 192. Artem vero negabat eſſe ullam, niſi quæ cognitis penituſque perſpectis, & in unum exitum ſpectantibus, & nunquam fallentibus rebus contineretur.
Spectare ne, pro Cavere. Plaut. Aſin. 4. 1. 33.
Spectandum ne cuiquam annulum det, neque roget.
Spectat Græciam, pro Tendit in Græciam. Cic. 9. Att. 12. Ille, ut ad me ſcripſit, legiones ſingulas poſuit Brunduſii, Tarenti, Siponti. Claudere mihi videtur maritimos exitus, & tamen ipſe Græciam ſpectare potius, quam Hiſpanias.
Spectat Orientem, & ſimilia: pro E regione ejus eſt, & vergit ad. Plin. lib. 6. cap. 17.
Spectat ad, h. e. Verſus. Cic. 7. Verr. 169. Te jubere in ea parte figere, quæ ad fretum ſpectaret. Subaud. Crucem. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 13.
Spectare in Meridiem, in ventum Favonium. Cato R. R. cap. 1. Varro 1. de R. R. cap. 24.
Spectent deorſum ora urceolorum. Columel. lib. 12. cap. 16.
Retro ſpectare. Celſ. lib. 7. cap. 29. Cervix replicatur, retroque caput, ac reliquum corpus ſpectat.
Spectare aliquem ex bona vita, ex cenſu, &c. pro Conſiderare aliquem. Cic. pro Roſc. Com. 29. Quem ſi tu ex cenſu ſpectas, eques Romanus eſt: ſi ex vita, homo clariſſimus eſt: ſi ex te, judicem ſumpſiſti: ſi ex veritate, id quod ſcire potuit, & debuit, dixit.
Spectare & Æſtimare aliquem ex re. Cic. pro Roſc. Com. 28. Nemo enim illum ex trunco corporis ſpectabat, ſed ex artificio comico æſtimabat. [Sumptum a conſuetudine eorum, qui ſervos de cataſta emebant, undique ſpectantes, ut equos, canes, pecora mercari ſolent.
Philoſophi, non ex vocibus ſingulis ſpectandi ſunt, ſed ex perpetuitate atque conſtantia. Cic. 5. Tuſc. 31.
Spectare animum alterius ex ſuo. Ter. And 4. 1. 22.
Vitam alicujus, non ex oratione, ſed ex moribus ſpectare debemus. Cic. in Salluſt. 3.
Aurum ſpectatur in ignibus, Probatur. Ovid. 1. Triſt. 4. 25.
Scilicet ut fulvum ſpectatur in ignibus aurum,
Tempore ſic duro eſt inſpicienda fides. conf. SPECTATU infra.
Spectare beneficium a deteriore parte. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 28. extr.
Rem, non hominem ſpectari oportet, Æſtimare. Auctor ad Heren. lib. 1. 9.
In judice debet & fortuna & dignitas ſpectari. Cic. 1. Philipp. 20.

Si ſpectes ad vitulam. Virg. 3. Ecl. 48.
Si ad vitulam ſpectes, nihil eſt quod pocula laudes. De duobus poculis loquitur Damon, quæ fecerat illi Alcimedon. [Hic Spectare, eſt Conferre, Contendere, Comparare cum. V. AD præpoſ.
Spectari, Paſſ. Plaut. Stich. 1. 2. 59.
Ubi facillime ſpectatur mulier, quæ ingenio eſt bono? Plura ſupra habes.
Spectatur, Imperſ. Plin. lib. 10. cap. 70. Plauſu congregari feros ad cibum, conſuetudine ſpectatur. De piſcibus.
SPECTANDO, gerund. [τοῦ θεᾶσθαι] Propert. lib. 3. 21. 3.
Creſcit enim aſſidue ſpectando cura puellæ.
SPECTATUM, ſupinum, [πρὸς τὸ θεᾶσθαι] Hor. de Arte Poet. 5.
Spectatum admiſſi, riſum teneatis amici? conf. SPECITO ſupra.
SPECTATU, ſupinum ſecundum. Cic. 2. Off. 38. Maximeque admirantur eum, qui pecunia non movetur: quod in quo viro perſpectum ſit, hunc dignum ſpectatu arbitrantur. [Mſſ. Hunc igni ſpectatum. Quam lectionem Docti viri certatim adſtruunt. An, Ut igni?
SPECTANS, antis. Partic. [ἐποπτεύων] ut
Invicem ſpectans ambos. Ovid. 6. Met. 631.
SPECTANDUS, a, um. Partic. [θεατὸς] ut,
Oculis nigris ſpectandus. Hor. de Arte Poet. 37. Plin. lib. 1. cap. 42. Nec vulgaris pſittacis forma, quamvis non ſpectanda.
SPECTĀTUS, a, um. [τεθεαμένος] Partic. Hor. de Arte Poet. 190.
Fabula, quæ poſci vult, & ſpectata reponi.
Spectatus, [δοκιμαζόμενος, Gl. L. G.] Probatus, cujus ſcilicet plurimum conſiderata ac probata & cognita jam virtus eſt. Virg. 8. Æn. 151.
— ſunt nobis fortia bello
Pectora: ſunt animi, & rebus ſpectata juventus. Ter. Adel. 5. 6. 5.
Nam is mihi eſt profecto ſervus ſpectatus ſatis. Idem And. 5. 1. pr.
Satis, jam ſatis, Simo, ſpectata erga te amicitia eſt mea.
Homo in rebus judicandis ſpectatus & cognitus. Cic. 2. Verr. 29.
Spectatus in litteras. Gell. lib. 13. cap. 21. pr. Summa vir auctoritate gravitateque, & a Divo Hadriano in mores atque litteras ſpectatus.
Homines ceterarum artium ſpectati & probati. Cic. 1. de Orat. 124.
Medicus ignobilis, ſed ſpectatus homo. Cic. pro Cluent. 47.
Vir perfectus, & ſpectatus. Cic. de Amicit. 9.
Viri fortes, ſpectatique homines. Cic. 1. Verr. 24.
Adoleſcentia ſpectata. Cic. Poſt redit. in Senat. 36.
Fides noſtra ſpectata eſt per mala. Ovid. 2. de Ponto, 7. 82.
Ad meam fidem, quam habent ſpectatam jam & diu cognitam, confugiunt. Cic. 1. Verr. 11.
Forma ſpectata. Ovid. 14. Met. 653.
Integritas in multis & magnis rebus ſingularis ſpectata. Cic. 3. Philip. 26.
Integritatis ſpectatæ vir. Liv. 26. 49. extr.
Pietas ſpectata. Ovid. 4. Faſt. 37.
Virtus ſpectata belli domique. Hor. 2. Epiſt. 1. 230.
Virtus nobilitata & ſpectata. Cic. pro Flac. 62.
Spectatus, Honoris fere epitheton apud Cic. ut, Eques Ro. ſpectatus atque honeſtus. Cic. 5. Verr. 67.
Compar. Quo non ſpectatior alter. Sil. 1. 44.
Superl. Id cuique ſpectatiſſimum ſit, quod &c. Liv. 1. 57.
Spectatiſſimus ſui ordinis P. Potitius. Cic. 3. Verr. 137.
Femina ſpectatiſſima. Cic. pro Roſc. Amer. 147.
SPECTATE, Adv. [εὐδοκίμως] Feliciter, egregie. Plin. lib. 21. cap. 1. Flores vero, odoreſque in diem gignit: magna, ut palam eſt, admonitione hominum, quæ ſpectatiſſime floreant, celerrime marceſcere.
SPECTATIO, ōnis. f. [θεωρία Gl. L. G.] Cic. 5. Verr. 180. Ex omni pecunia, quam aratoribus ſolvere debuiſti, certis nominibus deductiones fieri ſolebant. Primum pro ſpectatione & collybo: deinde pro neſcio quo cerario. Hic δοκιμασίαν, i. e. Probationem ſignificat.
SPECTĀTOR, ōris. m. [θεατὴς, Gl. L. G. & G. L.] Qui ludos, aut aliud quidpiam, animi cauſa ſpectat. Plaut. Amphit. 5. 3. extr.
Nunc, ſpectatores, Jovis ſummi cauſa, clare plaudite.
Equorum ſpectator. Ovid. 3. Amor. 2. 7. al. Agitator rectius.
Superbi ſpectatoris faſtidia. Hor. 2. Epiſt. 1. 215.
Spectator, Qui ſatis habet ſpectare quid. Cic. 2. Off. 26. Spectatoreſque ſe otioſos præbuerunt Leuctricæ calamitatis?
Ineptiarum alicujus conſtituere teſtem & ſpectatorem. Cic. 1. de Orat. 112.
Laudis ſpectator & gloriæ auditor. Cic. pro Domo, 64.
Laudum alicujus ſpectator. Cic. 2. Fam. 6.
Operum multorum ſpectator Senex. Ovid. 12. Met. 187.
Rerum ſuperarum atque cæleſtium ſpectator. Cic. 2. de Nat. Deor. 140.
Formarum ſpectator, Æſtimator, judex. Ter. Eun. 3. 2. 18.
Quum ipſum me noris, quam elegans formarum ſpectator ſiem. Ubi Donatus: Spectator elegans eſt, Qui ſit cunctantis & faſtidioſi judicii: cui non quid placet facile; Spectator, Probator: ut Pecuniæ ſpectatores dicuntur.
Officiorum cujuſpiam diligens ſpectator. Cic. de Petit. Conſ. 18.
SPECTĀTRIX, īcis. f. [θεάτρια] Plaut. Merc. 3. 4. 12.
Divûm atque hominum quæ ſpectatrix atque hera eadem es hominibus.
Scelerum ſpectatrix turba, Adjective. Lucan. lib. 3. 129.
SPECTĀBĬLIS, e. Adj. [περίβλεπτος Gl. G. L.] Luſtrabilis, Quod ſpectari poteſt. ut Ovid. 3. Met. 709.
— ſpectabilis undique campus.
Corpus ſpectabile, Quod videri poteſt, conſpicuum. Ovid. 3. Triſt. 8. 35.
Spectabilis, Spectari dignus; vel etiam magni nominis. Apul. Jubet conſtrui pulchrum & ſpectabilem currum. Plin. lib. 11. cap. 14. Aliubi enim favi cera ſpectabiles gignuntur.
Ore placido ſpectabilis. Ovid. 2. de Ponto 2. 81.
Facie ſpectabilis puer. Ovid. 4. Faſt. 223.
Heros ſpectabilis. Ovid. 7. Met. 496.
Opus ſpectabile. Valer. 1. Argon. 428.
Signum ſpectabile, Statua digna quæ ſpectetur. Juven. 8. Sat. 110.
Victoria pulchra & ſpectabilis. Tacit. in vita Agric. 34.
Spectabilis, titulus honorificus fuit. V. SILENTIARIUS. H. St. V. Lex. Pitiſc.
SPECTABILITAS, ātis. f. Περιβλεπτότης, Gloſſ. Græcolat.

SPECTĀTĪVUS, a, um. Adj. [θεωρητικὸς] Quintil. lib. 3. cap. 5. Ut illa ſit ſpectativæ partis, hæc activæ.
SPECTĀMEN, ĭnis. n. Idem quod Specimen. Plaut. Men. 5. 6. 1.
Spectamen bono ſervo id eſt, qui rem herilem
Procurat, videt, collocat.
Spectamen, pro Spectaculo. Apul. 4. Mileſ. p. 151. Elmenh. Miſerum funeſtumque ſpectamen aſpexi. Sic & ſæpius alias.
SPECTĀCŬLUM, i. n. [θεωρία, Gl. L. G. & G. L. θέαμα, θέατρον G. L.] dicitur Id quod ſpectatur, ut Ludi, &c. Virg. apud Donat. Vit. Virg.
Nocte pluit tota, redeunt ſpectacula mane. Plin. in Paneg. 46. Obtinuit aliquis ut ſpectaculum pantomimorum populo Romano tolli pateretur.
Apparatiſſimum ſpectaculum. Cic. 1. Philip. 36.
Aliter Cic. 3. Verr. 5. Conſtituitur in foro Laodiceæ ſpectaculum acerbum, & miſerum, & grave toti Aſiæ provinciæ. V. MISER. Liv. 1. 25. pr. Itaque ergo erecti, ſuſpenſique in minime gratum ſpectaculum animo intenduntur. Idem 1. 28. extr. Avertere omnes a tanta fœditate ſpectaculi oculos.
Acerbum ſpectaculum. Cic. 2. Q. frat. 12. in fine, De Republ. nimium te laborare doleo, & meliorem civem eſſe quam Philocteten, qui accepta injuria, ea ſpectacula quærebat, quæ tibi acerba eſſe video. Quo in loco nomine Spectaculorum ea ſignificatur Voluptas, quæ tum capitur, quando qui fuerunt nobis auctores malorum, affliguntur. Querebatur Quintus Rempubl. eo tempore in magnis malis verſari, valdeque de ejus miſeriis animo cruciabatur. Reprehendit hominem Marcus, quod tantum ei publica damna dolerent, & meliorem civem eum eſſe dicit, quam Philocteten, qui accepta injuria a Græcis, in illas eos calamitates cecidiſſe gaudebat. Fuerat enim ab eis in inſula deſtitutus.
Admiranda ſpectacula levium rerum. Virg. 4. Georg. 3.
Magnum ſpectaculum uterque. Hor. 1. Serm. 7. 21.
Circuitus Solis & Lunæ præbent hominibus ſpectaculum. Cic. 2. de Nat. Deor. 155.
Rerum cæleſtium ſpectaculum ad hominem ſolum pertinet. Cic. 2. de Nat. Deor. 140.
Sæpe pl. Spectacula. [θεωρίαι Gl. L. G. & G. L.] Cic. 5. de Fin. Ut pompa, ludis, atque ejuſmodi ſpectaculis, teneantur, &c.
Populi ſenſus maxime theatro & ſpectaculis perſpectus eſt. Cic. 2. Att. 19.
Annua ſpectacula. Ovid. 5. Faſt. 295.
Amantur ſcenæ ſpectacula. Ovid. 3. de Arte Am. 351.
Concelebrare ſpectaculum. V. CONCELEBRO.
Indicere ſpectacula. V. INDICO.
Spectacula, Locus unde ſpectatur. Suet. Calig. cap. 35. Ita ſe proripuit e ſpectaculis, ut &c. Liv. 1. 35. Loca diviſa patribus equitibuſque, ubi ſpectacula ſibi quiſque faceret, fori dicti.
Excitatus eſt plauſus ex omnibus ſpectaculis. Cic. pro Sext. 124.
Reſonant ſpectacula plauſu. Ovid. 10. Met. 668.
SPECTABILIS, SPECTACULUM, SPECTATOR, SPECTATUS, SPECTIO, SPECTO, SPECTRUM, SPECULA, SPECULOR, &c. SPECULUM, &c. V. SPECIO.
SPĔCUS, ûs. m. & f. & SPECUS, n. indecl. [σπέος, σπήλαιον Gl. L. G.] Spelunca. Ulpian. l. 1. §. 3. De rivis, Specus autem locus eſt ex quo deſpicitur. Inde ſpectacula ſunt dicta. [Immo In quod deſpicitur rectius diceret. Sed verum etymon σπέος Gr. ut docet Voſſ. in Etymol.
Specus ædificant urſi. Plin. lib. 8. cap. 36. Specus, ſi non habuere, ramorum fruticumque congerie ædificant, impenetrabiles imbribus, mollique fronde conſtratos.
Ingens ſpecus in latere exeſi montis. Virg. 4. Georg. 418.
Eſt ſpecus in medio, ſilvis & vimine denſus. Ovid. 3. Met. 29.
Ex infimo ſpecu vocem redditam ferunt. Liv. 1. 56.
Per occultos ſpecus. Tacit. 15. Ann. 69.
Acheruſium ſpecus. Ammianus Marcellinus. Vide Μυχοπόντιον Specus, in Theſauro meo Gr. H. St. Marcellin. lib. 22. cap. 8. Valeſ.
Aonii ſpecus. Catul. in Epithal. Jul. 59. 28.
Specum quandam nactus, remotam latebroſamque, &c. Gell. lib. 5. cap. 14.
Advenio in ſcrupuloſam ſpecum. Pacuv.
Specus oppoſita, quo aqua de via abiret. Cato R. R.
Defoſſæ ſpecus. Virg. 3. Georg. 376.
Hic ſpecus horrendum, &c. Virg. 7. Æn. 568.
Inviſum cælo ſpecus. Sil. 13. 425.
Tabificam exſpirat ſaniem ſpecus ultima. Sil. 6. 276. i. e. Poſtrema concavitas alvi ſerpentis.
Specis, pro Specubus, Antiquum. Acc. Alcmæone, Quod dii interdum inferam penitus depreſſum altis clauſere ſpecis? Ex Nonio, 8. 31.
SPĒLÆUM, i. n. [σπήλαιον] Idem, ex Græco Latinum factum. Virg. 10. Ecl. 52.
Certum eſt in ſylvis, inter ſpelæa ferarum,
Malle pati.
Metuenda ferarum ſpelæa. Claud. de Bell. Get. 354.
SPELUNCA, æ. f. [σπήλαιον, Gl. L. G. & G. L. Al. L. G. μάνδρα] ex Gr. σπῆλυγξ, Rupes excavata. Virg. 6. Æn. 237.
Spelunca alta fuit, vaſtoque immanis hiatu,
Scrupea, tuta lacu nigro, nemorumque tenebris. Cic. 1. Tuſc. 37.
Per ſpeluncas, ſaxis ſtructas aſperis, pendentibus. Ex poeta.
Idem 6. Verr. 107. Etenim propter eſt ſpelunca quædam, converſa ad Aquilonem, infinita altitudine, qua Ditem patrem ferunt repente cum curru exſtitiſſe.
Atræ ſpeluncæ. Virg. 1. Æn. 64.
Viridis ſpelunca. Propert. lib. 3. 3. 27.
Jacere in ſpelunca. Cic. 2. de Fin. 95. At jam decimum annum in ſpelunca jacet.
Tabulas ſe publicas ad ſpeluncas perdidiſſe dixerunt. Cic. pro Flac. 39. [Ubi forſan proprium alicujus loci nomen eſt, Ad ſpeluncas.
SPELUNCŌSUS, a, um. Adj. [σπηλαιώδης] Cæl. Aurel. Acut. 2. 37. Loca ſpeluncoſa.
SPERABILIS, SPERATUS, &c. V. SPES.
SPERCHĒUS, vel SPERCHĪUS, i. m. [Σπερχειὸς] Theſſaliæ fluvius, ortus in jugis Pelii montis, & velociſſimo curſu in Maliacum ſinum defluens. Auctor Strab. lib. 8. Virg. 2. Georg. 487.
Spercheoſque, & virginibus bacchata Lacænis, &c.
Minax Sperchius. Stat. 4. Theb. 838.

Populifer

Populifer Sperchius. Ovid. 1. Met. 579.
SPERCHIŎNĬDES, æ. m. [Σπερχειονίδης] patronym. Ovid. 5. Met.86. Caucafeumque Abarim, Sperchionidemque Lycetum.
SPERCHĬAS, ădis. f. [Σπερχειάς] Patronymic. Ovid. 2. Met. 250. Æftuat Alphæus, ripæ Sperchiades ardent.
Undæ Sperchiades. Ovid. 7. Met. 230.
SPERES, pro fpes. Vide poft SPES. H. St.
SPERMO, Filius Apollinis ex uxore Dorippe. Cæl. Rhodig. lib. 7. cap. 15.
SPERMŎLŎGOS, [σπερμολόγος] Aviculæ nomen apud Ariftotelem, quam Frugilegam Gaza interpretatur, utroque nomine a femine legendo originem fumente.
Alioqui σπερμολόγος, appellatur Græcis, quem nos Locutulejum dicimus, hoc eft, hominem magnam verborum vim inaniter profundentem. V. Seminator verborum in SERO, & Suid.
SPERMŎPHAGI, [Σπερμοφάγοι] Populi in extrema Ægypto poft Meroen. Strab. lib. 16. Sunt etiam Spermophagi non procul, qui deficientibus feminibus, pomis nutriuntur, ea conficientes quemadmodum Rhizophagi radices.
SPERNO, fprēvi, fprētum, [ἐξουθενῶ, καταφρονῶ, ὑπερορῶ, Gl. L. G. & G.L. ἐξουθενῶ G. L.] ĕre. Faftidire, defpicere. Ter. Eun. 1. 2. 91. Ob hæc facta abs te fpernor. Cic. 1. de Fin. 4. Qui Ennii Medeam aut Antiopam Pacuvii fpernat, aut rejiciat?
Modice fpernere. V. MODUS.
Animo fpernere aliquem. Virg. 3. Ecl. 74.
Repudiare & fpernere aliquem. Cic. in Orat. 13.
Repelli & fperni a quibufdam. Cic. in Orat. 36.
Retinere & Spernere, oppofita. Cic. 2. de Nat. Deor. 9. Veritas aufpiciorum fpreta eft, fpecies tantum retenta.
Spernere & parvi putare. Catul. ad Furium, 21. 25.
A quibufdam fperni, & pro nihilo putari. Cic. 13. Philipp. 21.
Cibum vilem fpernere. Hor. 2. Serm. 2. 15.
Confilium alicujus fpernere. Ovid. 6. Met. 30.
Dives vicinia fpernebat inopes generos. Idem 3. Faft. 189.
Monentem vera fpernere. Idem 13. Met. 775.
Numina divûm fpernere. Idem 8. Met. 740.
Voluptates fpernere. Hor. 1. Epift. 2. 55.
Spernere, pro Separare pofuerunt veteres. Ennius, Jus atque æquum fe a malis fperni procul. Nonius, 4. 435.
Nunc, fpes, opes, auxiliaque a me fegregant fpernuntque fe. Plaut. Captiv. 3. 3. 2.
SPERNO etiam, quafi Synon. τῷ Sperno jungitur in Gl.Græcol.[AnSpreto?
SPRĒTUS, [καταφρονηθεὶς Gl. L. G. & G. L. ὑπερορασθεὶς, ἐξουθενηθεὶς, ὑπερηφανηθεὶς, L. G.] Partic. ut, Preces fpretæ. Ovid. 1. Met. 701. [In Gloff. mendofe Spernatus, quum ordo Spretus poftulet. V. infra.
Fides fpreta. Senec. Octav. 6.
Forma fpreta. Virg. 1. Æn. 27.
Legum fpretarum reus. Ovid. 15. Met. 36.
SPERNENDUS, a, um. Partic. [καταφρονητέος] ut, Morum fpernendus. Tacit. 14. Ann. 40. Marcellus Afinio Pollione proavo clarus, neque morum fpernendus habebatur.
SPRĒTIO, ōnis. f. [ἐξουθένωσις] Liv. 40. 5. Sermones ad fpretionem Romanorum trahebant.
SPRĒTUS, ûs. m. [ἐξουθενισμὸς Gl. G. L.] Contemptio. Apul. de Deo Socr. p. 43. Elmenh. Infolentiffimo fpretu Deos negligit. Sidon. lib. 3. extr. Spretui maximo eft judiciis otioforum linguæ Latinæ proprietas.
SPRĒTOR, ōris. m. [ἐξουθενητὴς] ut, Deorum fpretor. Ovid.8.Met.613.
— utque deorum
Spretor erat, mentifque ferox Ixione natus.
SPERNAX, ācis. Adj. Sil. lib. 8. 465.
Ductor Pifo viros fpernaces mortis agebat. i. e. Contemptores mortis.
SPERNULIS, is. m. [καταφρονητὴς] Gloff. Græcolat. [Nifi lectio vitiofa eft.
SPERNO, āre. &
SPERNATUS, a, um. Partic. Ὑπερορασθεὶς, ἐξουθενηθεὶς, καταφρονηθεὶς, ὑπερηφανηθεὶς. Gloff. Latinogræc. [Nifi error eft. V. SPRETUS. Partic.
SPERO, āre. V. SPES.
SPĒS, fpĕi. f. [ἐλπὶς Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Tufc. 80. Spes eft exfpectatio boni futuri.
Plenus fpei bonæ atque animi. Cæf. 2. Bell. Civil. cap. 5. Curtius lib.3. 6.12. Non fecurum modo hæc vox, fed etiam lætum regem, ac plenum bonæ fpei fecit. conf. infra Bona fpes, & Bona cum fpe, & Complere &c. Confligit &c.
Nihil fpei. Cic. 3. Att. 23. Sin, ut ego perfpicio, cum tua conjectura, tum etiam mea, fpei nihil eft, oro, obteftorque te, ut Q. fratrem ames.
Malorum fpes. Cic. 1. Att. 17. A fpe malorum ad mearum rerum laudem convertiffem.
Avaræ fpes. Hor. 4. Carm. 11. 26.
Bona fpes dat vires. Ovid. 11. Epift. 61. V. fupra Plenus fpei.
Caduca fpes. Ovid. 16. Epift. 169.
Certiffima fpes. Plin. lib. 4. Epift. 19. ad Hifpullum.
Commodior fpes. Tranquill. in Claud. cap. 3. Verum ne fic quidem quidquam dignitatis affequi, aut fpem de fe commodiorem in pofterum facere potuit.
Credula fpes. Tibull. lib. 2. Eleg. 7. H. St. Hor. 4. Carm. 1. 30.
Defperatiffima fpes. Balbus Cic. 9. Att. 8. [Oxymōron.
Dives fpes. Hor. 2. Epift. 15. 19.
Dubia fpes, certa defperatione eft potior. Celf. lib. 7. cap. 16.
Non dubia fpes. V. NON.
Exigua fpes. Cic. 3. Att. 22.
Explorata fpes. Cic. 10. Philipp. 19. Magna nos quidem fpe, & prope explorata, libertatis caufam fufcepimus.
Fallax fpes. Cic. pro Milon. 95. O fruftra, inquit, fufcepti mei labores, ô fpes fallaces, ô cogitationes inanes meæ!
Firmior fpes. Cic. 8. Att. 9. Quoniam auctoritate & confilio tuo in fpe firmiore fumus.
Immodicæ fpes. Stat. 6. Theb. 691.
Inanes fpes. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Incerta fpes futuri. Virg. 8. Æn. 580.
Inconceffa fpes. Ovid. 9. Met. 638.
Indubitata fpes. V. INDUBITO.
Invidiofa fpes, Invidiæ plena. Ovid. 4. Met. 794.
— clariffima forma,
Multorumque fuit fpes invidiofa procorum
Illa.
Irrita fpes. Ovid. 3. de Pont. 7. 21.
Læta fpes. Virg. 5. Æn. 183.
Lenta fpes, Tarda. Ovid. 2. Epift. 9.
Leves fpes. Hor. 1. Epift. 5. 8.
Mitte leves fpes, & certamina divitiarum.
Longa fpes. Hor. 1. Carm. 4. 15.
Longinqua fpes. Stat. 2. Silv. 1. 52. Idem 12. Theb. 339.
O ubi venturæ fpes non longinqua juventæ.
Mera fpes. V. MERUS.
Minuta hoftium fpes. Tacit. in vita Agric. 17.
Mifella fpes. Lucret. lib. 4. 1090.
Mitior fpes. Tacit. 5. Ann. 15.
Obfcæna fpes. Ovid. 9. Met. 467.
Obfcura & cæca fpes. Cic. 2. de Lege Agrar. 65. V. OBSCURUS.
Pertenŭis fpes oftenditur. Cic. 14. Fam. 3.
Stulta fpes. Ovid. 3. Faft. 686.
Tenuis fpes. Cic. 3. Att. 19.
Non timida fpes, Certa, firma. Ovid. 16. Epift. 375.
Vana fpes. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Anni fpes, Seges. Ovid. 15. Met. 113.
Credere fpem anni terræ. Virg. 1. Georg. 224.
Gentis fpes; de apibus dicitur. Virg. 4. Georg. 162.
Gregis fpes gemelli, Mas & femina: reparatio enim gregis, in fexu utroque confiftit. Servius. Virg. 1. Ecl. 15.
Fidiffima fpes Teucrûm, Hector. Virg. 2. Æn. 281.
Publica fpes, Drufus. Ovid. ad Liv. 365. [Sic in Invidiofa fpes fupra.
Bona cum fpe adolefcentes. V. CUM præpofitionem. conf. fupra Plenus fpei bonæ.
Eximia fpe adolefcens. Cic. 1. Fam. 7. Lentulum, eximia fpe, fummæ virtutis adolefcentem, cum ceteris artibus, quibus ftuduifti femper ipfe, tum in primis imitatione tui fac erudias.
Summa fpe & animi & ingenii præditus adolefcens. Cic. 2. Philipp. 46.
Spe hac. Terent. Adelph. 2. 2. 19.
Dare aliquid ea fpe. Ulpian. in l. 3. §. Sed etfi fervus. D. de condict. cauf. dat.
Contra fpem. V. CONTRA.
Citius fpe. Ovid. 4. Faft. 606.
Inter fpem metumque. V. INTER.
Dubii inter fpem & metum. Virg. 1. Æn. 222.
Abiit falutis fpes. Ovid. 7. Met. 564.
Abjicere fpem de aliquo. Cic. 11. Fam. 11. Ne de Planco quidem fpem adhuc abjecit, ut ex libellis ejus animadverti, qui in me inciderunt. Idem 3. Verr. 59. Socii vero, nationesque exteræ, fpem omnium tum primum abjecere rerum. h. e. Defperare cœperunt de fuis rebus omnibus.
Abjicere fpem faciendi aliquid. Cic. 2. de Orat. 132.
Abrumpere fpem & metum. V. ABRUMPO.
Abrupta fpes e medio. Sil. lib. 8. 51.
Abfciffa fpes. Liv. 35.45. Nec nifi abfciffa omni fpe, auxilium Antiochi imploraturos fuiffe.
Abeffe longe a fpe Confulatus. V. ABSUM.
Accedit fpes, V. Difcedit, infra.
Accendere fpem. V. ACCENDO.
Accingere ad fpem majorem. V. ACCINGO.
Addita fpes tacitis votis. Stat. 2. Achil. 141.
Adducere nos in fpem dicuntur, quæ faciunt ut fperemus. Cic.3. Att.19. Me tuæ litteræ nunquam in tantam fpem adduxerunt, quantam aliorum: attamen mea fpes etiam tenuior femper fuit, quam aliorum.
Adduci magnam in fpem. Cic. pro Milon. 79. In fpem maximam, & (quemadmodum confido) veriffimam adducti fumus, hunc ipfum annum, &c.
Adduci in fpem ut. Cic. 2. Att. 22. In eam fpem adducimur, ut nobis ea contentio, quæ impendet, interdum non fugienda videatur.
Adimere fpem. Cic. pro Manil. 35.
Admota fpes. V. ADMOVEO.
Affecta fpes. Valer. 4. Argon. 300. al. Effeta.
Affectare fpem aliquam. Ovid. 5. Met. 377.
Afferre fpem. Cic. 3. Fam. 5. Mihi non dubiam fpem mei conveniendi afferebas. Idem 6. Fam. 9. Spem mihi magnam afferebat fummæ probitatis, fummæque eloquentiæ.
Affirmare fpem. V. AFFIRMO.
Affulget fpes. Liv. 27. 28. Quum ex infperato obftinatis mori fpes affulfit. V. AFFULGEO.
Agitare inanes fpes. Ovid. 7. Met. 336.
Alere fpem. Cic. 1. in Catil. 30. Qui fpem Catilinæ mollibus fententiis aluerunt, conjurationemque nafcentem non credendo corroboraverunt.
Amplecti fpem. Ovid. 3. de Pont. 7. 21.
Spem juvat amplecti, quæ non juvat irrita femper. Delectat homines in ea fpe femper verfari, quæ non fallax femper auxiliatur.
Arrectæ fpes juvenum. Virg. 3. Georg. 105.
Affumere fpem. Tacit. in vita Agric. 3. Nec fpem modo ac votum fecuritas publica, fed ipfius voti fiduciam ac robur affumpferit.
Avertere a fpe. Cic. pro Muren. 43. Primum accufandi terrores, & minæ, quibus tu quotidie uti folebas, funt fortis viri: fed & populi opinionem a fpe adipifcendi avertunt & amicorum ftudia debilitant.
Auferre fpem. Cic. 3. Off 10.
Augere fpem. Cic. 12. Philipp. 2. Auxerat autem meam quidem fpem, credo item veftram, quod domum Antonii afflictam mæftitia audiebam, &c.
Cadit fpes ad irritum. V. AD.
Calent fpe animi. Curt. lib 4. 1. 29.
Capere fpem de aliquo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Captus inani fpe. Virg. 11. Æn. 49.
Carere fpe. Cic. 6. Fam. 1. Sed fi eft fpes aliqua rebus communibus, ea tu, quicunque ftatus eft futurus, carere non debes.
Collocare fpem in aliquo. Cic. 1. de Orat.25. Exierant autem cum ipfo Craffo

Craſſo duo adoleſcentes, & Druſi maxime familiares, & in quibus magnam tum ſpem majores natu dignitatis ſuæ collocarant.
Complere aliquem bona ſpe. Cæſ. Bell. Civil. lib. 2. 21.
Conciderunt omnes ſpes atque opes, h. e. Perierunt, perditæ ſunt atque amiſſæ. Cic. 3. in Catil. 16. Nunc quoniam, Quirites, ſceleratiſſimi periculoſiſſimique belli nefarios duces captos jam & comprehenſos tenetis, exiſtimare debetis omnes Catilinæ copias, omnes ſpes, atque opes, his depulſis urbis periculis, concidiſſe.
Concipere ſpem. V. CONCIPIO.
Concipere aliquid ſpe. V. CONCIPIO.
Confidere animo & ſpe. Cæſar. V. CONFIDO. H. St.
Confirmare ſpem. Cic. 13. Fam. 30. Hanc rem, mi Plance, ſi effeceris, meam de tua erga me benevolentia ſpem confirmaris. Idem 14. Fam. 4. Si eſt ſpes noſtri reditus, eam confirmes, & rem adjuves.
Confligit bona ſpes cum omnium rerum deſperatione. Cic. 2. in Catil. 25.
Conſolatur aliquem ſpes. Cic. 5. Fam. 13. Te enim ſpes conſolatur.
Conſolari aliquem ſpe. V. CONSOLOR.
Conſolari ſpe inani & tenui. V. INANIS.
Conſtituere ſpem in aliquo. V. CONSTITUO.
Convertere in fidem ſpem alicujus. V. CONVERTO.
Debilitare ſpem. Cic. 7. Philipp. 5. Faveas tu hoſti? litteras ad te ille mittat de ſua ſpe rerum ſecundarum ſuarum? eas tu lætus proferas? recites? deſcribendas etiam des improbis civibus? eorum augeas animos? bonorum ſpem virtutemque debilites?
Decerpere ſpes. Quintil. in Proœm. lib. 6.
Deciderit a vel de ſpe. V. DECĬDO.
Deficit ſpes. Cic. 7. Att. 20. Deficit enim, non voluntas, ſed ſpes.
Defigere ſpem in cujuſdam poteſtate. Cic. pro Flacc. 4.
Demittere animo ſuo ſpes obſcænas. i. e. Concipere, & immittere in animum. Ovid. 9. Met. 467.
Depelli magna ſpe. Liv. 31. 25. extr.
Depelli de ſpe & conatu. Cic. 2. in Catil. 14. V. DEPELLO.
Deponere ſpem, Omittere, perdere. Hor. 2. Serm. 5. 26.
Deponere in, Ponere. Curt. 10. 9. 7. Unicam ſpem ſalutis ſuæ in Meleagri morte deponebat. [Lego Reponebat.
Deſerit ſpes. Cic. 2. de Invent. 112. Si tum, cum ſpes deſeruiſſet, opitulatus ſit.
Deſtituit ſpes. Liv. 1. 41.
Deturbare ſpe, vel ex ſpe. Cic. 12. Fam. 25. Neque ſolum ſpe, ſed certa re jam, & poſſeſſione deturbatus eſt.
Deturbari ex magna ſpe. Idem 5. Fam. 7. Sed hoc ſcito, tuos veteres hoſtes novos amicos, vehementer litteris perculſos, atque ex magna ſpe deturbatos jacere.
Devolvi ad ſpem inanem. Cic. 7. Philipp. 13. Cui cum pridie frequentes eſſetis aſſenſi, poſtridie ad ſpem eſtis inanem pacis devoluti.
Devovere ſpem. Ovid. 3. Epiſt. 94.
Diſcedit ſpes. Cæſ. Bell. Gall. lib. 2. 7. Quorum adventu & Remis cum ſpe defenſionis ſtudium propugnandi acceſſit, & hoſtibus eadem de cauſſa ſpes potiundi oppidi diſceſſit.
Diſſolvere ſpem nuptiarum. Ulpian. in l. Si puellæ. D. de Sponſalibus.
Dare ſpem alicui. Cic. 5. Fam. 4. Litteræ Q. frat. & Pomponii neceſſarii mei tantum ſpei dederant, ut in te non minus auxilii, quam in tuo collega mihi conſtitutum fuerit.
Dare ſpem bonæ indolis. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Dare ſpem dubiæ menti. Virg. 4. Æn. 55.
Datur ſpes opis. Virg. 2. Æn. 803.
Domare ſpem. Stat. 2. Silv. 2. 125.

—qui pectore magno
Spemque, metumque domas.

Duci ſpe. Cic. 1. de Lege Agrar. 27. Quod ſi quis veſtrûm ſpe ducitur, ſe poſſe turbulenta ratione honori velificari ſuo, &c.
Elucet ſpes plurimorum in pueris. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Emere ſpem. Ter. Adelph. 2. 2. 11. Spem pretio non emo. [Hoc frequens apud Juriſconſultos, etſi alio ſenſu.
Erigere ſpem. Cic. pro Domo 25.
Erigere ad ſpem. V. ERIGO.
Erectus in ſpem. Tacit. 1. Hiſt. 4.
Eripere ſpem. Cic. 4. in Catil. 8. Adjungit gravem pœnam municipibus, ſi quis eorum vincula ruperit: horribiles cuſtodias circumdat, & digna ſcelere hominum perditorum ſancit, ne quis eorum pœnam, quos condemnat, aut per Senatum, aut per populum levare poſſit: eripit etiam ſpem, quæ ſola hominem in miſeriis conſolari ſolet.
Evaneſcit ſpes. V. paulo poſt, Extenuare ſpem.
Everſa ſpes cum mœnibus. Ovid. 13. Met. 624.
Exardeſcere ad ſpem libertatis, i. e. Incitatum eſſe. Cic. 4. Philip. 16.
Excitare ad ſpem. Cic. pro Planc. 55. Alia te ratio, alia cogitatio ad ſpem hujus opprimendi excitavit.
Excluſa ſpes. Cic. in Brut. 329. Quum pacis ſpem a publico conſilio eſſe excluſam videremus.
Exſpectare ſpem. Cic. 3. Att. 22. extr. Ego jam, aut rem, aut ne ſpem quidem exſpecto.
Extendere ſpem in regionem aliquam. Livius. Vide EXTENDO. H. St.
Extenuare ſpem. Cic. 3. Att. 14. Poſteaquam extenuari ſpem noſtram & evaneſcere vidi, mutavi conſilium.
Facere ſpem. Cic. 2. Att. 16. Tuæ litteræ, quo ſæpius a me leguntur, hoc ſpem faciunt mihi minorem, quam quum latæ ſunt: tum id quod attulerunt ad ſpem, infirmant. V. not. Ovid. 16. Epiſt. 14.
Fallere ſpem alicujus. Cic. 1. Fam. 9.
Fallit eum ſpes. Cic. 1. Verr. 4. Ut aut eos homines ſpes falleret, &c.
Favere ſpei. Plin. lib. 17. cap. 14.
Firmare aliquem ad ſpem. Tacit. 14. Ann. 10.
Fluit ſpes, Dubia eſt. Virg. 2. Æn. 169. V. FLUO.
Fruſtratur eum ſpes rei alic. Cic. 12. Fam. 14. Ut ſi Syriæ ſpes eum fruſtrata eſſet, conſcenderet in naves.
Habere ſpem, Sperare. Cic. 2. Fam. 5. Sive habes aliquam ſpem de Republica, ſive deſperas. Idem 3. Fam. 10. V. HABEO.
Habere ſpem in fide alicujus. Cic. 1. de Invent. 71.
Miſerum eſt non habere ne ſpei quidem extremum, & commune ſolatium. Cic. 3. de Nat. Deor. 14.
Habere ſpem, pro Spem oſtendere. Cic. 2. Q. frat. 16.
Habere aliquid in ſpe, Sperare. Cic. 11. Att. 21.
Habere ſpem in manibus. Cic. 2. Verr. 16. Quam ſpem nunc habet in manibus, & quid moliatur, breviter jam, Judices, exponam. Cic. 10. Fam. 8.
Hæret ſpes in aliquo. Curt. 9. 5. 18. In Ariſtonô ſpes ultima hærebat.
Impellere in ſpem certiſſimam Conſulatus. Cic. 10. Fam. 4. Sed Cæſarem, meis conſiliis adhuc gubernatum, plæclara ipſum indole, admirabilique conſtantia, improbiſſimis litteris quidam, fallacibusque interpretationibus & nuntiis, impulerunt in ſpem certiſſimam Conſulatus.
Implere ſpem, quam quis de nobis concepit. V. IMPLEO.
Inchoare ſpem longam. Hor. 1. Carm. 4. 15.
Inciſa ſpes. V. INCĪDO.
Incitant me ſpe non dubia. V. INCITO.
Incumbit illi ſpes. V. INCUMBO.
Inducere in ſpem. V. INDUCO.
Induci in ſpem. Cic. pro Planc. 104. Ego magno in metu meorum in ſpem ſubito inducor, vos eoſdem in hoc conſervando futuros, qui fueritis in me, quoniam iſtis veſtris lacrimis de illis recordor, quas pro me ſæpe, & multum profudiſtis.
Inducta ſpes rapinæ. Ovid. de Nuce 39.

Non odium facit hoc, ſed ſpes inducta rapinæ.

Inductus falſa ſpe. V. INDUCO.
Inferre ſpem. V. INFERO.
Inflammari ſpe potiendi. V. INFLAMMO.
Inflare ſpem alicujus. V. INFLO.
Inflari ſpe. Cic. in Piſon. 89. Quo in oppido cum tibi ſpe falſa, quod Q. Ancharium non eſſe ſucceſſurum putares, animos rumor inflaſſet, quo te modo ad tuam intemperantiam ſcelerate innovaſti? Idem pro Muren. 33. Hoſtium claſſis Italiam, ſpe atque animis inflata, peteret.
Infringi ſpes dicitur. Cic. in Orat. 6. Spes infringatur, aut langueſcat induſtria.
Infringere ſpes immodicas. Stat. 6. Theb. 691.
Ingredi in ſpem. Cic. 12. Fam. 25. Ego, mi Cornifici, in ſpem libertatis ingreſſus ſum. V. INGREDIOR.
Inhibere ſpem alicujus. Curt. lib. 9. 6. pr.
Injicere ſpem. Cic. 3. Att. 22. Spes homini eſt injecta, non eadem quæ mihi, poſſe nos una decedere.
Intercipere ſpem. Ovid. 15. Met. 113.
Intercludere ſpem commeatus. V. INTERCLUDO.
Interdictæ ſpes, Quæ ſperare non licet nec æquum eſt. Ovid. 10. Met. 336.
Inveteraſcit ſpes. Cic. 14. Fam. 3. Nunc ſpes reliqua eſt in novis Trib. plebis, & in primis quidem diebus: nam ſi inveterarit, actum eſt. [Res inveteraverit ſcil. non Spes.
Invitat ſpes. V. INVITO.
Irritus ſpei. Curt. lib. 6. 5. 31. Illa, cauſata ſine cuſtode regnum reliquiſſe, petere perſeverabat, ne ſe irritam ſpei pateretur abire. h. e. Sua ſpe fruſtratam.
Labi aliqua ſpe. Cæſ. Bell. Gall. lib. 5. 55. Hac ſpe lapſus Indutiomarus, nihilominus &c.
Ludere aliquem ſpe vana. Virg. 1. Æn. 356.
Spem mentita ſeges. Hor. 1. Epiſt. 7. 87.
Minuere ſpem. V. MINUO.
Nanciſci ſpem. Cic. 13. Fam. 8.
Niti ſpe. Cic. 3. Att. 9. extr. Nunc, ſi ita ſunt quæ ſperas, ſuſtinebimus nos, & ſpe, qua jubes, nitemur. V. NITOR.
Objecta ſpes dedendæ urbis. Liv. 34. 29.
Obtentat me ſpes. Cic. 9. Att. 12. Urbem autem & populum noſtrum ſervandum ad immortalitatem, quantum in nobis eſſet, putabam. Et tamen ſpes quædam me obtentabat. V. OBTENTO.
Occidit ſpes noſtra. V. OCCĬDO.
Offerre ſpem. V. OFFERO.
Omittere ſpem. Curt. lib. 3. 2. pr.
Orbari ſpe. Cic. 6. Fam. 6. Quibus te conſoler ut afflictum, & jam omni ſpe ſalutis orbatum.
Oſtendere ſpem alicujus rei. Cic. 5. Fam. 7. Tantam enim ſpem otii oſtendiſti, quantam ego ſemper omnibus te uno fretus pollicebar. V. OSTENDO.
Ne ſpes quidem ulla oſtendatur fore melius. Cic. 11. Att. 11. Sic 3. 12.
Oſtendere improbis ſpem, & injicere bonis timorem. Cic. 1. de Lege Agr. 23.
Oſtentare ſpem. Cic. pro Cluent. 22. Mulier, amiſſis liberis, cum unius filii recuperandi ſpes eſſet oſtentata, omnes ſuos propinquos, filiique ſui neceſſarios convocavit: & ab his flens petivit, ut negotium ſuſciperent: adoleſcentem, &c.
Pendet ſalus ſpe exigua & extrema. Cic. pro Flacc. 4. Quamobrem niſi hoc loco, niſi apud vos, niſi per vos, Judices, non auctoritatem, quæ amiſſa eſt, ſed ſalutem meam, quæ ſpe exigua extremaque pendet, tenuerimus: nihil eſt præterea quo confugere poſſumus. V. PENDEO.
Percuſſit magna ſpes laudis meum cor. Lucret. lib. 1. 922.
Perdere ſpem. Cic. pro Muren. 28. Itaque, non modo beneficii collocandi ſpem, ſed etiam illud, quod aliquando fuit, Licet conſulere, jam perdidiſtis.
Perſequi ſpem infinitam. Cic. pro Dejot. 13. Pharſalico prælio facto, Dejotarus a Pompejo diſceſſit: ſpem infinitam perſequi noluit. h. e. Incertam. Qui enim victi fuerunt, inſtaurato bello victoriam ſperabant: ut Scipio, Cato, & alii. [i. e. Aliam ex alia ſine fine.
Ponere falſam ſpem, h. e. Deponere. Ovid. ad Liv. 17.
Ponere ſpem in aliquo, vel in re aliqua. Cic. 10. Fam. 26. Quod de Planci & Bruti concordia ſcribis, in eo vel maximam ſpem pono victoriæ. Idem 6. Att. 1. In Pompejo te ſpem omnem otii ponere non miror. Al. Pompejum. Idem de Somn. Scip. 18. Nec in præmiis humanis ſpem poſueris rerum tuarum.
Ponere ſpem in arcto. Ovid. 9. Met. 682.
Ponere ſpem in armis. Virg. 2. Æn. 676.
Ponere majorem ſpem ſuæ emptionis in alicujus exitio. Cic. pro Roſc. Amer. 146.
Ponere delectationis ſpem in cujuſpiam humanitate. Cic. 1. Att. 4.
Ponere & defigere ſpem in cujuſpiam poteſtate. Cic. pro Flacc. 3.
Ponere in ſpe. Cic. 13. Att. 22. Alteris jam litteris nihil ad me de Attica: ſed

ſed id quidem in optima ſpe pono. Idem 3. Q. frat. 8. Plura ponuntur in ſpe, quam in pecuniis, reliqua ad jacturam ſtruentur.
Præbere ſpem alicujus rei. Cic. 12. Fam. 13. Qui ſpem ſæpe tranſitionis præbendo, neque unquam non decedendo, noviſſime Corycum ſe contulit.
Præcidere vel incidere ſpem alicui. Cic. 3. Verr. 20. Id ſum aſſecutus, ut una hora, qua cœpi dicere, reo audaci, pecunioſo, profuſo, perdito, ſpem judicii corrumpendi præciderem. Liv. 3. 58. V. INCIDO.
Præcipere ſpem. V. PRÆCIPIO.
Præditus ſpe. Cic. 3. Philip. 46.
Præſumere aliquid ſpe. Virg. 11. Æn. 18.
Producere aliquem falſa ſpe. Ter. And. 4. 1. 24.
Producere ſpem vitæ. Tacit. 12. Ann. 8. Die nuptiarum Silanus ſibi mortem conſcivit, ſive eo uſque ſpem vitæ produxerat, ſeu delecto die augendam ad invidiam.
Proponere ſpem. Cic. pro Rabir. 15. Niſi forte hanc conditionem vobis eſſe vultis, quam ſervi, ſi libertatis ſpem propoſitam non haberent, ferre nullo modo poſſent. conf. 3. Att. 20.
Rapi ad ſpem immortalitatis. Cic. 5. Fam. 12. Neque enim me ſolum commemoratio poſteritatis ad ſpem quandam immortalitatis rapit.
Rapere ſpem. Tacit. 1. Hiſt. 13.
Redintegrare ſpem. Cæſ. 7. Bell. Gall. 25.
Reducere ſpem anxiis mentibus. Hor. 3. Carm. 21. 17.
Referre domum ſpem falſam. Cic. pro Roſc. Amer. 110.
Refulget ſpes. Paterc. lib. 2. 103. extr. Tum refulſit certa ſpes liberorum parentibus, viris matrimoniorum, dominis patrimonii, omnibus ſalutis.
Remorari ſpem. Cic. 3. Att. 14. Etſi ſcio te me iis epiſtolis potius, & meas ſpes ſolitum eſſe remorari.
Repelli a ſpe. Cæſ. 5. Bell. Gall. 42. pr.
Reponere ſpem in aliquo. Cic. 5. Tuſc. 36. Quintil. in Procem. 6. 3.
Reſidet ſpes in. Cic. Anteq. iret in exſil. 9. Quomodo ſpes ſalutis reliquis reſidebit? Idem 12. Fam. 3. Etiam nunc reſidet ſpes in virtute tua.
Reſpondere ſpei. Paterc. lib. 2. 103. extr. Adeo ut nec plus ſperari potuerit, nec ſpei reſponderi felicius.
Secare ſpem, Sequi ſpem. Virg. 10. Æn. 107.

Quæ cuique eſt fortuna hodie, quam quiſque ſecat ſpem. V. SECO.

Sequi ſpem. Cic. 9. Fam. 6. Sequuti enim ſumus, non ſpem, ſed officium: reliquimus autem, non officium, ſed deſperationem. Ovid. 17. Epiſt. 140.
Serenare ſpem vultu, i. e. Sereno vultu ſpem bonam præ ſe ferre. Virg. 4. Æn. 162. V. in SERENUS.
Simulare ſpem. Virg. 1. Æn. 213.

Spem vultu ſimulat, premit altum corde dolorem. Ubi Serv. Spem, Lætitiam. Eſt & crebra apud Virgilium figura, quæ fit quoties ſignificatur ab eo quod præcedit, id quod ſequitur. Nam ſpem lætitia ſequitur: ſpes vero in vultu non videtur, ſed lætitia.

Subducere ſpem. Paterc. lib. 2. 103. pr. Sed fortuna, quæ ſubduxerat ſpem magni nominis, jam tum Reipub. ſua præſidia reddiderat.
Subeſt ſpes. Curt. lib. 4. 14. 22.
Subminiſtrare ſpem alicujus ſceleris. Porc. Latr. decl. in Catil. ſubject. Salluſt. §. 10. Nunc videndum eſt, ſpem atrociſſimi ſceleris unde illi ſubminiſtratam fuiſſe judicemus.
Sum. ut, Eſſe ſpe bona, pro Bene ſperare. Cic. 12. Fam. 27.
Eſſe in ſpe, pro Sperare. Cic. 13. Fam. 20. Etſi eramus in magna ſpe, te meis litteris, commendationeque diligentiſſime facturum id quod feciſti.
Eſſe in ſpe firmiore. Cic. 8. Att. 13.
Eſſe in ſpe dicitur aliquis, pro Sperari. Cic. 14. Fam. 3. Sed tamen quando vos eritis in ſpe, non deficiam, ne omnia mea culpa cecidiſſe videantur. i. e. Dum & de vobis, & de ſtatu veſtro ſpes aliqua erit. Idem 3. Att. 18. pr. An eſt aliquid in ſpe? Eidem lib. 8. 15. Dum in ſpe pax fuit.
Eſt ſpes. Cic. pro Quint. 94. Spes eſt & hunc miſerum atque infelicem aliquando tandem poſſe conſiſtere. conf. 32. & 3. Att. 7.
Eſt ſpes de argento. Plaut. Moſt. 3. 1. 40.
Eſt nulla ſpes juventutis, ſeſe omnes amant. Plaut. Capt. 1. 2. 19. Cic. 2. Att. 6. Vide quid narrent, & quæ ſpes ſit denarii.
Erat ſpes in curſu. Ovid. 6. Faſt. 362.
Eſt ſpes in anguſto. Celſ. lib. 5. cap. 27. in curatione adverſus canis rabioſi morſum, Miſerrimum genus morbi, in quo ſimul æger & ſiti, & aquæ metu cruciatur: quo oppreſſis in anguſto ſpes eſt.
Eſt ſpes omnis in aliquo. Cic. 10. Fam. 22. In te & collega omnis ſpes eſt. Idem ad Brut. 10. Spes omnis eſt in te. Sic 1. Verr. 48. In hoc ſpes tuæ ſunt omnes. Subaudi Homine.
Una ſpes eſt, quemadmodum Una ſalus, pro Sola. Cic. 12. Fam. 22. Spes tamen eſt una, aliquando Populum Ro. majorum ſimilem fore.
Superare ſpem. Cic. de Amicit. 11. Qui ſummam ſpem civium, quam de eo jam puero habuerant, continuo adoleſcens incredibili virtute ſuperavit.
Superare & fallere ſpem alicujus. Cic. 4. in Catil. 23.
Tenet aliquem ſpes. Cic. pro Cluent. 7. Quamobrem magna me ſpes tenet, ſi ea, quæ ſunt in cauſa, explicare, atque omnia dicendo conſequi potuero, &c.
Teneri ſpe. Idem 14. Att. 15. Quo confugient ſocii? quem implorabunt? qua ſpe denique, ut vivere velint, tenebuntur?
Tollere ſpem. Cic. 3. Att. 24. pr. Quod illa ipſa ſpes exigua, quæ erat, videtur eſſe ſublata.
Trahere ſpem mora. Ovid. 3. Faſt. 686.
Trahi ſpe. Ovid. 3. Triſt. 5. 25.

Et ſtultam dubia ſpem trahit uſque mora.

Venire in ſpem. Cic. 9. Fam. 1. pr. In ſpem tamen venio appropinquare tuum adventum. Cæſ. 1 Bell. Gall. 18. extr. V. IN.
Verſat me lubrica ſpes. Stat. 1. Achil. 547.
Videre ſpem. Cic. 3. Att. 10. Nam ſi erat cauſa, ſi quid agetur, ſi ſpem videro, aut ibidem opperiar, aut me ad te conferam.
Vincere ſpem. Cic. 14. Fam. 5. Saluſtius officio vincet omnes ſpes. [Abeſt vox ult. a libris emendatis.
Vocare in ſpem. Cic. 3. Att. 15. Hæc niſi videris expediri, quam in ſpem me vocas?

Adduci ſpe mercedis. V. ADDUCO.
Agitare animum alicujus ſpe, metu, admonitionibus, &c. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Alternant ſpeſque timorque fidem. Ovid. 6. Epiſt. 38.
Devorare ſpe aliquid, Sperare futurum ut aſſequamur & devoremus. Cic. 1. Att. 15. Ille autem regis hereditatem ſpe devorarat. Idem pro Flacc. 57. Amiſſum eſt enim præter ſpem, quod erat ſpe devoratum, lucrum. Idem 3. Verr. 135. Iſte, qui jam ſpe & opinione prædam illam devoraſſet. V. DEVORO.
Fluitare ſpe dubiæ horæ. Hor. 1. Epiſt. 19. 110.
Incubare ſpe alicui rei. Cic. pro Cluent. 72. Hic ille planus improbiſſimus, quæſtu judiciario paſtus, qui illi pecuniæ, quam condiderat, ſpe jam atque animo incubaret, contrahit frontem. V. INCUBO.
Laborare in ſpem. Ovid. 15. Met. 367.
Laudati, non tam re & maturitate, quam ſpe & exſpectatione. Cic. in Orat. 107.
Nati in ſpem honorum. V. NASCOR.
Nuntiare ſpem ſummam. Cic. Summam ſpem nuntiabant, fore ut Antonius cederet.
Paſcit amorem ſpes. Ovid. 9. Met. 748.

Spes eſt quæ capiat, ſpes eſt quæ paſcat amorem.

Spes, pro Metu. Stat. 9. Theb. 129.

— hunc retro converſum, & tela petentem,
Dum ſpes nulla necis, crinito a vertice figit.

Et in eodem ſenſu apud Lucan. 5. 454.

— cælo languente fretoque
Naufragii ſpes omnis abit.

Spes in plurali. Plaut. Curc. 2. 3. 28. Spes meæ ubi ſunt? Liv. 1. 34. Has ſpes cogitationeſque ſecum portantes, urbem ingreſſi ſunt. Cic. 3. in Catil. 16. Exiſtimare debetis omnes Catilinæ copias, omnes ſpes atque opes, his depulſis urbis periculis, concidiſſe. Hor. 1. Epiſt. 5. 17.

Spes jubet eſſe ratas, ad prælia trudit inermem. Plura ſupra occurrunt.

SPES, Dea apud Romanos, cujus ædes in foro olitorio fuit. Liv. 21. 62. Ædem Spei (inquit) quæ in foro olitorio fuit, fulmine ictam fuiſſe. M. Cicero 2. de Legib. 28. ait Spem fuiſſe a Calatino conſecratam. Videndus Lilius Gyraldus Syntag. 1. Hiſtor. Deor. Ovid. 1. de Arte Am. 445.

Spes tenet in tempus, ſemel eſt ſi credita, longum,
Illa quidem fallax ſed tamen apta Dea eſt. V. etiam Broeckhuſ. ad Tibull. 1. 1. 5. Ejus typos in nummis exhibet Oiſel. Theſaur. tab. 54.

Spes & Metus divinationem & auguria repererunt. V. Amantes ſibi ſomnia fingunt, in AMO.
SPĒRES, is. f. [ἐλπίς] pro Spes, ſpei, antiqui dixerunt, auctor Feſt. Varr. Quibus ſuam delectet ipſe amicam, & ſeſe ſperibus jactet ſuis. Unde Aſpere, quaſi Sine ſpere: & Proſpere, Pro ſpere. V. Non. 2. 788. Ennius,

Spero, ſi ſperes quicquam prodeſſe potis ſunt. H. St. Ex Feſto, q. V.

SPĒCŬLA, æ. f. dimin. [ἐλπίδιον] Plaut. Moſt. 3. 1. 112.

Nam quid ita ſpecula clamas clamorem merum? Emendati codd. Speculo claras clarorem. Idem Perſ. 2. 5. 9.
Ecquid quod mandavi tibi, eſt mihi in te ſpeculæ? Plaut. Caſ. 2. 4. 27.
Si non impetravit, etiam ſpecula in ſortitu'ſt mihi. Cic. 2. Fam. 16. Et eo magis, quod in communibus miſeriis hac tamen oblectabar ſpecula.

Deguſtare aliquid ſpeculæ ex ſermone alicujus. Cic. pro Cluent. 72.
SPĒRO, [ἐλπίζω Gl. L. G. & G. L.] āre. Spem habere, & vel ad bonum vel ad malum refertur. Speramus ad diem, & læta, inquit Donat.
Spero confore. Ter. And. 1. 1. 140. Cic. 1. Tuſc. Spero fore ut contingat id nobis.
Sperare de re aliqua. Cic. 9. Att. 6. Neque de otio noſtro ſpero jam, nec ullam acerbitatem recuſo.
Deſperare & Sperare, contraria. Cic. in Piſon.
Sperare & Exſpectare. Cic. ad Octav. Quid de hoc ſperare aut exſpectare nos oportebat?
Auxilium ſperare. Catul. Argon. 62. 180.
Pretium ſperare. Ovid. 6. Met. 84.
Salutem ſperare. Virg. 1. Æn. 455.
Spero; pro Credo, tam de præſenti, quam de præterito dicitur. Ter. Eun. 1. 2. 123.

— nam me ejus ſpero fratrem propemodum
Jam reperiſſe adoleſcentem adeo nobilem. Idem Eun. 5. 3. 11.
Spero me habere, quî hunc meo excruciem modo. Quintil. in Gladiatore, Facilis (ut animadvertere vos ſpero) defenſionis meæ curſus eſt. Hic de præterito. Et Cic. Spero jam probatam eſſe amicitiam noſtram. Idem 1. Att. 1. Spero tibi me cauſam probaſſe, cupio quidem certe.

Ut ſpero, prope diem te videbo. Cic. 6. Att. 1.
Spero non veniet uſus. Ter. Heaut. 3. 2. 42. Non uſus veniet ſpero.
Sperare & Confidere. Cic. 12. Fam. 18. Ego & ſperaram, prudentia tua fretus, & ut confiderem, fecerunt tuæ gratiſſimæ mihi litteræ. V. CONFIDO.
Bene de aliquo ſperare. Cic. 9. Att. 7.
Jubeo te bene ſperare, & bono animo eſſe. Cic. pro Dejot. 38.
Melius ſperavi. Ovid. 2. Epiſt. 61.
Lenius ſperare aliquid de ſe. Ovid. 3. de Pont. 7. 31.
Sperare recte. Cic. 13. Fam. 17.
Sperare temere. Cic. 3. Att. 18. extr.
Sperare in malum. Virg. 4. Æn. 419.

Hunc ego ſi potui tantum ſperare dolorem,
Et perferre, ſoror, potero. Sperare, inquit Serv. i. e. Futurum opinari, ſive timere. Ibid. 292.
— & tantos rumpi non ſperet amores. Hor. 1. Epiſt. 4. 14.
Grata ſuperveniet, quæ non ſperabitur, hora. Cic. 1. Att. 10. A quo nihil ſperes boni Reip. quia, &c.

Sperare pro Timere. Virg. 1. Æn. 547.

At ſperate deos memores fandi atque nefandi. Ubi Servius; Sperate, pro Timete, ut lib. 4. 419.

Hunc ego ſi potui tantum ſperare dolorem. Quum ſperemus bona, timeamus adverſa. Item lib. 11. 275.

Hæc adeo ex illo mihi jam ſperanda fuerunt, &c.

Deos ſperavimus. Plaut. Caſ. 2. 5. 38.

Bene dice, Diis ſum fretus, deos ſperavimus. Al. Sperabimus.

Sperare, Gaudere. Donat. Ter. Adel. 1. 2. 72.

Sperabam jam deferviſſe adoleſcentiam. Ubi Donat. Recte Sperabam, pro Gaudebam. Sic enim dicimus, quum erraſſe nos cernimus.

Sperans, Partis. [ἐλπίζων] Virg. 6. Æn. 526.

Speratus, a, um. aliud Partic. [ἐλπισθεὶς] & ſæpius Adjective [ἀγαπητὸς, εὐέλπης, Gl. L. G.] Plaut. Merc. 5. 2. 2.

Spem ſperatam quoniam obtuliſti hanc mihi, grates ago.

Aura ſperata deſerit ratem. Ovid. 4. de Pont. 12. 42.

Laborare de reliqua & ſperata gloria. Cic. 1. Q. frat. 1. 34.

Favor ſperatus. Hor. 2. Epiſt. 1. 9.

Honos ſperatus fugit. Stat. 5. Silv. 3. 232.

Voluptas ſperata. Ovid. 2. Met. 862.

Speratum veteres dicebant Eum, qui uxorem petit, & Speratam, Virginem, quæ petitur. Afran. Curre, & nuntia venire, & mecum ſperatam adducere, ut videat puellam. Speratam ſuam vocat Uxorem Plaut. in Amph. 2. 2. 44.

Amphitruo uxorem ſalutat lætus, ſperatam ſuam. V. Non. 5. 69.

Sperābĭlis, e. Adj. [ἐλπιστὸς] Quod ſperari poteſt. Plaut. Capt. 3. 3. 3.

Hic ille eſt dies, quum nulla vitæ meæ ſalus ſperabilis eſt. Inſcriptio apud Gruter. p. 860. n. 5. NIHIL EST SPERABILE DATVM.

Spetile, is. n. vocatur infra umbilicum ſuis quod eſt carnis, proprii cujuſdam habitus, exos, qua etiam antiqui per ſe utebantur. Plautus enumerandis vilibus obſoniis in Carbonaria ſic meminit:

Ego pernam, ſumen, ſueres, ſpetile, callum, glandia. Feſt. Al. ex Pſeud. 1. 2. 33. Sed alia lectio in libris Plautinis. q. V.

Speusippus, [Σπεύσιππος] Philoſophus Athenienſis, Platonis ex ſorore nepos, qui octo annos poſt ejus deceſſum ſcholæ ejuſdem præfuit. Ferunt hunc ſenio confectum, ſibi mortem conſciviſſe mærore impulſum. Plutarchus vero ſcribit, illum pediculis effervescentibus interiiſſe. Primus invenit, quo pacto ex gracilioribus lignis fierent vaſa capacia. V. Diog. Laert.

Speustĭcus, a, um. Adj. [σπευστικὸς] dicitur Panis, qui celerrime fit & coquitur: a verbo σπεύδω, quod eſt Feſtino. Plin. lib. 18. cap. 11. Panis ipſius varia genera, alias ab obſoniis appellati, ut oſtrearii; alias a deliciis, ut artolagani; alias a feſtinatione, ut ſpeuſtici.

S P H

Sphacelismus, V. sphacelus.

Sphăcēlus, [σφάκελος] proprie Oſſium eſt affectus, teſte Galeno comm. in 2. de Fract. cum tota illorum ſubſtantia corrumpitur; Latini, Oſſium cariem appellant.

Sphacelus, i. m. Herba ſalviæ ſimilis, Theophraſt. lib. 6. cap. 2. De plantarum hiſtoriis, Shacelus (inquit) & Salvia inter ſeſe diſtant; quaſi alterum urbanum, alterum genus ſilveſtre dixeris. Sphacelo folium levius, contractius, minusque ſqualens: Salviæ ſcabrius. Hæc ille.

Sphacelismus, [σφακελισμὸς] Morbi idem genus, ipſis etiam plantis cum animalibus commune, de quo abunde multa ſupra diximus in vocibus Aſtroboliſmus & Sideratio. V. Fœſ. Oecon. Hipp.

Sphacos, V. in sphagnos.

Sphactēria, quæ & Sphagia, [Σφακτηρία] Inſula eſt Meſſeniæ adjacens e regione Pyli, cujus meminit Strab. lib. 8. V. Steph.

Sphæra, æ. f. [σφαῖρα] Latine dicitur Globus, nempe qui ex omni parte exteriore rotundus apparet. Cic. 2. de Nat. Deor. 47. Quumque duæ formæ præſtantes ſint, ex ſolidis globus (ſic enim σφαῖραν interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis, qui κυκλὸς Græce dicitur, his duabus formis contingit ſolis, ut omnes earum partes ſint inter ſe ſimillimæ, a medioque tantum abſit extremum, quantum idem a ſummo: quo nihil fieri poteſt aptius. Gloſſ. Græcolat. Σφαῖρα, Pila, Globus.

Sphæra, Orbita cæli. Cic. 2. de Nat. Deor. 56. Habere ſecretam & liberam ſphæram. Idem 3. de Orat. 160. Quamvis ſphæram in ſcænam (ut dicitur) attulerit Ennius, tamen in ſphæra fornicis ſimilitudo non poteſt ineſſe.

Sphærālis, e. Adj. [σφαιροειδὴς] Macrob. 7. Saturn. cap. 9. Ex his ſeptem motibus, unus tantum in divinis corporibus invenitur, ſphæralem dico, quo movetur cælum, quo ſidera.

Convexitas ſphæralis. Macrob. Somn. Scip. lib. 1. cap. 16.

Forma ſphæralis. Macrob. 7. Saturn. cap. 16. Ex forma tereti ac pæne ſphærali, atque undique verſum clauſa.

Natura ſphæralis. Macrob. 7. Saturn. cap. 9. Sphæralis enim natura, & ad nos de alto veniens, partem in homine & altam & ſphæralem tenuit.

Sphærĭcus, a, um. Adj. [σφαιρικὸς] Rotundus. Macrob. Somn. Scip. 2. 14. Sphærico motu in orbem rotari. Iſidor. 2. 7. Numerus ſphæricus.

Sphærica, æ. f. [σφαιρικὴ] Placentæ genus, quæ ex multis globulis in ſphæram & rotundam formam coactis, ac deinde ſimul compactis fiebat. Cato R. R. cap. 82. Sphæricam ſic facito, ita uti ſpiram, niſi ſic fingito, detractis caſeo, melle: ſphæras pugnum altas facito, eas in ſolo componito, denſas eodem modo componito, atque ſpiram, itemque coquito. Vetus exemplar habet Spæritam; ſed minus recte.

Sphærista, æ. m. [σφαιριστὴς] Qui pila ludit. Sidon. 2. Epiſt. 9. Gloſſ. Græcolat. Σφαιριστὴς, Pilarius.

Sphæristērium, i. n. [σφαιριστήριον] Locus balinei, in quo veteres frictiones ſuas & varia exercitationum genera facere ſolebant, a ſphæræ, i. e. pilæ ludo nomen habens, quam Græci σφαῖραν appellant, a quo Sphæriſtæ, ejus ludi ſtudioſi; & Sphæriſtici, ejus ludi periti, dicebantur, inquit Budæus. Sueton. in Veſp. cap. 20. Valetudine proſperrima uſus eſt, quamvis ad tuendam eam nihil amplius quam fauces, ceteraque membra ſibimet ad numerum in ſphæriſterio defricaret. Plin. 5. ad Apollinarem Epiſt. 6. Apodyterio ſuppoſitum eſt ſphæriſterium, quod plura genera exercitationis, pluresque circulos capit. Lamprid. in Alexand. cap. 30. Poſt lectionem operam palæſtræ, aut ſphæriſterio, aut curſui, aut luctaminibus mollioribus dabat. V. pila.

Sphæromachia, æ. f. [σφαιρομαχία] Certatio, quæ fit pila vel globo. Seneca Epiſt. 81. Hodierno die non tantum meo beneficio mihi vaco: ſed ſpectaculi, quod omnes moleſtos ad ſphæromachiam avocavit. Stat. 4. Silv. in præfat. Sphæromachias ſpectamus & pilaris luſio admittitur. V. Beroald. Var. Annot. 2. 8.

Sphăgia, æ. f. [Σφαγία] Inſula e regione Pyli, Meſſeniæ, & Lepræi. Strab lib. 8.

Sphăgītĭdes, [σφαγίτιδες] Venæ duæ inſignes utrinque ad jugulum apparentes, omnes, tum colli, tum capitis partes nutrientes. Latini Jugulares venas interpretantur, σφαγὴν enim illi jugulum appellant. Galen. lib. 6. De uſu partium. V. in jugulum.

Sphagnos, [σφάγνος] ſive Bryon, ſive Sphacos, ſunt Cani arborum villi, quales in quercu maxime videmus, ſed odore præſtantes. Plin. lib. 12. cap. 23.

Sphenida, Pilæ genus majus paganica & tenuius quam follis, ex panno fere conſtans: nonnunquam etiam ex pelle. Alio nomine dicitur Harpaſtum. Hoc Perottus: Sed Cæl. lib. 20. cap. 14. non Sphenida, ſed Sphennida ſcribendum eſſe [σφεννίδα] affirmat. V. pila.

Sphinx, ingis. f. [σφίγξ] Æthiopicum animal eſt, e ſimiarum genere, fuſco pilo, mammis in pectore geminis, ad hominis ſpeciem accedens, ſolo pilo & ſolitudine feram aſſimulans. De ſphingibus Diod. Sicul. lib. 4. Plin. lib. 8. cap. 21. 1.

Sphinx [Σφίγξ] Monſtrum, quod poetæ faciem habere virginis fingunt, pennas avium, pedes leonis.

Sphinx ab effectu nomen ſortita: quod homines ſuis quæſtionibus ita ſtringeret, ut ſe expedire non poſſent. Nam Græce σφίγγειν Conſtringere, vel Vincire dicitur: vel quaſi omnium mentes ſuis propoſitionibus ligare. Lactant. in primum Theb. ſcribit, Sphinga monſtrum fuiſſe, alas & ungues habens in ſimilitudinem Harpyarum: quod inſidens ſcopulo viæ imminenti, inſolubilia ænigmata tranſeuntibus proponebat: quæ quum ſolvere non poſſent, ex improviſo veniens, alis & unguibus ad ſe in rupem trahebat. Hoc autem ænigma proponebat: Quod animal bipes, idemque tripes, ac quadrupes eſſet. Cujus locutionis ambages tandem calliditate ſua ita OEdipus diſſolvit, ut Hominem eſſe diceret, qui in infantia manibus & pedibus nitens, quadrupes eſt. Factus vir, ut qui nullo alio quam pedum auxilio gradiatur, bipes. At in ſenectute, viribus deficientibus, baculo utens, tripes. Inde origo hujus adagii apud Ter. And. 1. 2. 23. Davus ſum, non OEdipus. i. e. Servili officio non quæſtionibus ſolvendis aptus. V. Plin. lib. 31. cap. 1. Auſon. in Idyll. 11. 41.

Terruit Aoniam volucris, leo, virgo, triformis
Sphinx, volucris pennis, pedibus fera, fronte puella.

Ænea ſphinx. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Iniqua ſphinx. Stat. 1. Theb. 66.

Victa cadit ſphinx. Stat. 11. Theb. 490.

Sphinga, æ. f. Idem. Solin. cap. 30. Iſid. 20. 11.

Sphingium, i. n. [σφίγγιον] Dimin. ejuſdem. Plin. 6. 29.

Sphrāgis, ĭdis. f. [σφραγὶς] Species eſt optimæ rubricæ, apud Plin. lib. 36. cap. 6. Quæ in Lemno inſula effodiebatur, ita dicta quod ſignata venderetur, ſicut apud nos ſapo, σφραγίζειν, enim Græci dicunt, quod nos ſignare. Quo autem in loco, quibusque cærimoniis hæc terra colligatur, diximus in dictione lemnos.

Eſt item Sphragis, Gemma viridis, ſed non tranſlucida; ita dicta quod ea optime ſignemus. Plin. lib. ult. cap. 8. Gloſſ. Græcolat. Σφραγὶς, Signum, Obſignacio, Sigillum.

Sphygmos, [σφυγμὸς] eſt Motus arteriæ, celerius tardiusve ſalientis, pro ratione dilatationis, & contractionis ipſius cordis, dictus Sphygmos ἀπὸ τοῦ σφύζειν, quod Salire, reſultare, pulſare, ſignificat. Gloſſ. Græcolat. Σφυγμὸς, Turges, Σφύζει, Palpitat.

Sphȳræna, æ. f. [σφύραινα] Græcis Animal marinum, quod Latinis Sudis dicitur, ut ait Plin. lib. 32. cap. 11. Sunt præterea a nullo auctore nominati, Sudis Latine appellata, a Græcis Sphyræna, roſtro ſimilis nomine, magnitudine inter ampliſſimos, rarus, ſed tamen non degener. Gloſſ. Græcolat. Σφύραινα, ἰχθὺς, Sudis. V. Oppian. 1. Halieut. 172.

S P I

Spīca, æ. f. [στάχυς Gl. L. G. & G. L. & Onom. v. ἄσταχυς G. L. καλάμη L. G.] dicitur, quum per culmi folliculum, id eſt extremum tumorem, ariſtæ adhuc tenues in modum ſpiculi eminent, ut ait Serv. Cic. 5. de Finib. 91. Ne ſeges quidem igitur ſpicis uberibus & crebris, ſi avenam uſpiam videris.

Spica dicta eſt a Spe, ut ait Varr. de R. R. lib. 1. cap. 48. Nam quum fruges in ſpicam exit, ſpem præbet hominibus.

Spica in hordeo & tritico tria habet continentia, granum, glumam, ariſtam: & etiam primitus ſpica quum oritur, vaginam. Varr. 1. de R. R. cap. 48.

Flaventes ſpicæ. Ovid. 9. Met. 688.

Minuta & inanis. Plin. lib. 18. cap. 24.

Minuta & vana. Columel. lib. 2. cap. 9.

Spica mutica, Quæ non habet ariſtam. Ariſtæ enim ſunt quaſi cornua ſpicarum. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 48. V. Muticus in mutus.

Fruges ſpicæ ordine ſtructæ. Cic. de Senect. 51. Quanquam, non modo fructus quidem me, ſed etiam ipſius terræ vis ac natura delectat, &c. vaginis jam quaſi pubeſcens includitur: e quibus cum emerſerit, fundit frugem, ſpicæ ordine ſtructam, & contra avium minorum morſus munitur vallo ariſtarum.

Cererem in ſpicis intercipere. Ovid. 8. Met. 292. de apro Calydonio,

Is modo creſcentes ſegetes proculcat in herba:
Nunc matura metit fleturi vota coloni,
Et Cererem in ſpicis intercipit.

Quid ſit Cererem in ſpicis intercipit, jam expoſuit ipſe quum inquit, Matura vota coloni. Primo enim herbeſcit ſeges, unde illud eſt, Segetes proculcat in herba. Deinde vero ubi maturuit, In ſpica eſſe dicitur.

Spica, Signum in cælo oriens in Virginis parte decima. Firmicus, Quicunque in ortu Spicæ natus fuerit, erit ruralibus officiis ſemper applicatus, & multas fruges horreis condet. Columel. lib. 11. cap. 2. 14. Calend. Octob. Spica Virginis exoritur.

Spica, Nucleus quo numeroſo caput allii compactum eſt. Columel. lib. 11. cap. 3. de Ulpico. Habet enim, velut allium, plures cohærentes ſpicas. Inter palmaria ſpatia ſpicæ ulpici. Ruel. lib. 1. cap. 2. Cohærentes bulbi, in quos allii caput extumuit, qui ſeorſum conſiti novam creant ſobolem, & nuclei & ſpicæ Latinis auctoribus appellantur.

Nardi ſpica. Plin. lib. 12. cap. 12. Nardi cacumina in ariſtas ſe ſpargunt, ideo gemina dote Nardi ſpicas ac folia celebrant. Paulo poſt, Pretium ſpicæ in libras xc. folia diviſere annonam, &c. Dioſcorides quoque lib. 1. cap. 6. Nardo ſpicas tribuit. Oculata etiam fides id abunde teſtatur.

Spica

Spica Ciliſſa. Ovid. 1. Faſt. 76.
Cernis odoratis ut luceat ignibus æther,
Et ſonet accenſis ſpica Ciliſſa focis. Propert. lib. 4. 6. 74. de pugna Actiaca navali,
Bella ſatis cecini, citharam jam poſcit Apollo
Victor, & ad placidos exuit arma choros.
Candida nunc molli ſubeant convivia luco,
Blanditiæque fluant per mea colla roſæ.
Vinaque fundantur prelis eliſa Falernis,
Terque lavet noſtras ſpica Ciliſſa comas. Sunt qui per Spicam Ciliſſam, Crocum intelligant, aut Oleum potius crocinum. Præſtantiſſimum enim crocum in Cilicia naſcitur ad antrum Corycium. Plin. lib. 21. cap. 6. Prima nobilitas Cilicio croco, & ibi in Coryco monte. Hoc majores utebantur in rogis ac ſacrificiis. Stat. 6. Theb. 220. in Archemori funere,
Necnon Aſſyriis pingueſcunt robora ſuccis
Pallentique croco. Ovid. 1. Faſt. 337.
Ante deos homini quod conciliare valeret
Far erat, & puri lucida mica ſalis.
Nondum pertulerat lacrimatas cortice myrrhas
Acta per æquoreas hoſpita navis aquas:
Tura nec Euphrates, nec miſerat India coſtum,
Nec fuerant rubri cognita fila croci.
Ara dabat fumos, herbis contenta Sabinis,
Et non exiguo laurus aduſta ſono. Crocum præterea vino mire congruere, præſertim dulci, ſcribit Plin. lib. 21. cap. 6. Quo nituntur argumento, qui Spicam Ciliſſam apud Propertium putant dici Crocum. Dicuntur enim Spicæ, non ſolum quales in frumento ſunt, ſed quales in allii aut croci & ſimilium bulbis videmus. Sunt tamen & qui Spicam Ciliſſam interpretantur Spicam nardi: pro quibus facere videtur illud Ovidianum ſupra citatum,
Et ſonet accenſis ſpica Ciliſſa focis. Quid enim eſt in croco, quod uri cum crepitu queat?

SPICUS, i. m. in utroque numero legitur. & SPICUM, i. n. tantum in ſingulari, auctore Servio in 1. Georg. 111. Cic. 2. de Nat. Deor. 110.
Spicum illuſtre tenens ſplendenti corpore virgo. Ex poeta. Varro apud Non. 3. 230. Neque in bona ſegete nullum eſt ſpicum nequam, neque in mala non aliquid bonum.
Spicum maſculine antiqui dicebant, ut hunc ſtirpem & hanc amnem. Verſus eſt antiquis:
Quaſi meſſim permiſſim unumquemque ſpicum colligit. Feſtus. Dacer. Quaſi meſſor per meſſim.

SPICIŎLA, æ. f. dimin. Mart. Capel. lib. 2. Roſarum ſpiciolis redimita.

SPICEUS, a, um. Adj. [σταχΐνος] Quod ex ſpicis eſt: ut,
Corona ſpicea. Tibull. lib. 1. 1. 15.
Corona ſpicea, quæ vitta alba colligeretur. Plin. 8. 2.
Meſſis ſpicea. Virg. 1. Georg. 314.
Serta ſpicea. Ovid. 2. Met. 28.

SPICĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [σταχυοφόρος] Quod fert ſpicas; ut, Spicifera Ceres a poetis dicitur.
Nilus ſpicifer. Martial. lib. 10. 74. [i. e. Spicis fecundus, vel quod cum corona ſpicea depingerent, ob fertilitatem Ægypto impertitam.
Dea ſpicifera, Ceres. Sen. Herc. OEth. 5. Manil. 2. 442.
Ora ſpicifera. Sil. lib. 3. 403.

SPICĬLĔGIUM, i. n. [σταχυολογία] Collectio ſpicarum. Varr. 1. de R. R. cap. 53. Meſſe facta, ſpicilegium venire oportet, aut domi legere ſtipulam.

SPICO, [σταχύομαι] āre. Spiculo & ferro aſperare. Grat. v. 118.
Quid Macedûm immenſos libeat ſi dicere contos,
Quam longa exigui ſpicant haſtilia dentes. Longas & ſupervacuas Macedonum ſariſſas exiguo præfixas eſſe ferro dicit. Inde putaverim apud nos haſtam Macedonicam, Picam, quaſi Spicam vocari, quod ferro ſpicata ſit exiguo. Inde Picare tanquam Spicare dicimus. Turneb. Adverſ. 21. 25.
Et Inſpico Deſpaut. 457. ſine exemplo. H. St. Veriſimilius tamen eſt a Spiculo, quod juniores pro Pilo uſurparunt, nomen Gallicum tractum.

SPICOR, āri. i. e. Spicam efficere, legitur apud Plin. lib. 18. cap. 7. Grana in ſtipula crinito textu ſpicantur.

SPICATUS, a, um. Partic. [σταχυωτὸς] Quod habet ſpicas. Plin. lib. 21. cap. 17. Aliud rurſus ſpicatarum genus herbarum. Idem lib. 24. cap. 15.
Unguentum ſpicatum Romæ dici ſolitum Galenus prodidit, & feminis præſertim divitibus familiare. Idem & Nardinum dictum, ut refert Hermol. in Coroll. Dictum Spicatum quod ex ſpica nardi conficiatur, ut docet Marcell. interpres Dioſcorid.
Pavimentum ſpicatum. Plin. lib. 36. cap. 25.
Teſtacea ſpicata. Vitruv. 7. 1. V. Lex. Pitiſc.

SPICIO, V. SPECIO.

SPICŬLUM, i. n. [Σαυρωτὴρ, ἀκόντιον, ἀκὶς, ἐπιδορατὶς, Gl. L. G.] Lancea brevis, ita dicta a ſpicæ ſimilitudine. ſeu ut Vegetius 2. 15. de Re Mil. ait, Telum miſſile, cujus ferrum eſt triangulum unciarum novem, haſtile pedum quinque & ſemis. Quæ Pili deſcriptio eſt. Cic. in Piſon. 62. L. Craſſus, homo ſapientiſſimus noſtræ civitatis, ſpiculis prope ſcrutatus eſt Alpes, ut ubi hoſtis non erat, ibi triumphi cauſam aliquam quæreret.
Spiculum, Haſtæ in ſpicarum ſpeciem aculeus Deſp. Vide præcedent. ex Turn. in SPICO. H. St.
Lucida ſpicula lævato ferro. Virg. 5. Æn. 307.
Contorquent lenta ſpicula lacertis. Virg. 7. Æn. 165.
Contorſit manu emiſſa ſpicula. Virg. 11. Æn. 676.
Fundere ſpicula. Sil. lib. 17. 133.
Quatere ſpicula. Ovid. 8. Met. 375.
Vellere ſpicula. Virg. 10. Æn. 88.
Vibrare ſpicula. Virg. 11. Æn. 606.
Spiculum accipitur pro Sagitta. Virg. 11. Æn. 606.
Spicula converſo fugientia dirigit arcu.
Scelerata ſuccis ſpicula. Sil. lib. 3. 273. h. e. Venenatæ ſagittæ,
Dirigere certa ſpicula. Ovid. 12. Met. 606.
Exercere ſpicula debita fatis Trojanis. Ovid. 13. Met. 54.
Promere ſpicula de pharetra. Ovid. 3. de Arte Am. 516.
Tincta venenis ſpicula. Ovid. 4. de Pont. 10. 31.
Spiculum, Sagittæ ferrum, ſeu Cuſpis ipſa, & aculeus: ut Ovid. 3. de Arte Am. 516.
Spicula de pharetra promit acuta ſua. [i. e. Sagittas ipſas.
Avelli ſibi ſpiculum jubet. Cic. 5. Fam. 12.
Calami ſpicula Gnoſſii. Hor. 1. Carm. 15. 17.
Haſtarum ſpicula. Ovid. 8. Met. 375.
Spicula, Aculei apum. Virg. 4. Georg. 237.
— & ſpicula cæca relinquunt
Adfixæ venis. De apibus. Ovid. in Ibin, 544.
Noxia luminibus ſpicula condat apis.
Defigunt ſpicula crabrones nudo vertice. Ovid. 3. Faſt. 754.
Exacuunt ſpicula roſtris. Virg. 4. Georg. 74. de Apibus.
Spiclum, per ſyncopen pro Spiculum. Lucret. lib. 3. 199.
At contra lapidum conjectum, ſpiclorumque, &c.

SPICŬLO, [ἀκονάω] āre. In ſpiculi modum acuere. Plin. lib. 11. cap. 2. Telum vero perfodiendo tergori, quo ſpiculavit ingenio?

SPICULATOR, V. SPECULATOR.

SPICŬLUS, a, um. Adj. Tertull. de Pudic. cap. 7. Iis exquirendis, non lucernæ ſpiculo lumine, ſed totius ſolis lancea opus eſt. [Niſi Subſt. eſt, per appoſitionem poſitum, cui opponitur, ut Lancea.

SPICŬLA, æ. f. Herba, apud Apul. de Herb. cap. 26.

SPĪNA, æ. f. [ἄκανθα Gl. L. G. & G. L.] Id in ſentibus & rubis, aut aliis fruticibus vel herbis, quod, dum tangitur, aculeatum ſentitur, & pungit. Plin. lib. 10. cap. 32. Putant ex ſpinis aculeatis.
Conſertum tegmen ſpinis. Virg. 3. Æn. 594.
Spinam facere dicitur aſparagus, quum percrevit, & ſpinoſus fit. Columel. lib. 11. cap. 3. §. 46.
Acutis ſpinis ſurgit paliurus. Virg. 5. Ecl. 39.
Variæ ſunt ſpinarum ſpecies apud Plinium; ut
Ægyptia ſpina: lib. 24. cap. 11.
Alba. Idem 24. 12. Βάτραχον, ῥάμνος. Gloſſ. Latinogræc. & Græcolat.
Arabica. Idem 24. 12.
Fullonia. Idem 16. 44.
Indica. Idem 12. 5.
Regia. Idem 13. 24.
Sitiens. Idem 13. 25.
Spina ſolſtitialis. V. Solſtitium in SOL.
Spinæ, per translationem, pro Difficultatibus. Cic. 4. de Fin. 79. Quam illorum triſtitiam atque aſperitatem fugiens Panætius, nec acerbitatem ſententiarum, nec diſſerendi ſpinas probavit, fuitque in altero genere mitior, in altero illuſtrior. Idem 4. Tuſc. 9. Spinas partiendi & definiendi prætermittunt.
Vellere ſpinas. Cic. 4. de Fin. 6. Deinde ea, quæ requirebant orationem ornatam & gravem, quam magnifice dicta ſunt ab illis! quam ſplendide! de juſtitia, &c. de fortitudine hominum, de ſpinas vellentium, &c.
Spina, pro Aculeo, qualis ſerpentibus & hyſtricibus, & piſcibus vel ullis animalibus ineſt. Plin. lib. 8. cap. 35. Hyſtrices generat India & Africa, ſpina contectas. Idem lib. 9. cap. 9. Iidem anthiæ quum unum hamo teneri viderint, ſpinis, quas in dorſo ſerratas habent, lineam ſecare traduntur.
Animantes aliæ villis veſtitæ, aliæ ſpinis hirſutæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
Spina [ἄκανθα ἀνθρώπου καὶ ἰχθύος, ῥάχις, Gl. G. L & L. G.] etiamnum appellatur, Vertebrarum in quocunque animali contextus inter ſe, qui eſt a collo ad extremum uſque os, quod ſacrum dicitur: ſic autem appellata eſt, quod ipſæ vertebræ in ſuo contextu proceſſus utrinque oſtendant, ſpinis haud abſimiles. Plin. lib. 11. cap. 37. Spina lumbis oſſea, ſed tereti ſtructura per media foramina, a cerebro medulla deſcendente. Eandem eſſe ei naturam quam cerebro colligunt, quoniam prætenui ejus membrana modo inciſa ſtatim exſpiretur. In ſpinæ igitur parte ſuperiore ſcapulæ, a lateribus dorſa: quæ omnia dicuntur terga. Varr. 2. de Re Ruſt. cap. 7. Scapulis latis, ſpina maxime duplici.
Crates ſpinæ. Ovid. 8. Met. 896. de Fame dea.
Lentæ ſpinæ curvamen. Ovid. 3. Met. 66.
Putrefacta ſpina. Ovid. 15. Met. 389.

SPINŬLA, æ. f. dimin. Arnob. lib. 2. Inhærens callo ſpinula.

SPINEUS, a, um. Adj. [ἀκάνθινος] ut, Spinea corona, Quæ e ſpinis facta eſt.
Tæda ſpinea. Catul. in Epithal. Jul. 59. 15. al. Pinea.
Vincula ſpinea. Ovid. 2. Met. 789.
— baculumque capit, quem ſpinea tortum
Vincula cingebant.

SPINEOLUS, a, um. Adj. dimin. V. in SPINUS.

SPINĀLIS, e. Adj. Ad ſpinam pertinens. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 9. Animæ per ſpinalem medullam præbetur effectus.

SPINŌSUS, a, um. [ἀκανθώδης Gl. G. L.] Adj. Spinis abundans. Varro 2. de R. R. cap. 3. In ſpinoſis locis paſcuntur. Plin. lib. 12. cap. 15. Corticem lævem myrrhæ, ſimilemque unedoni, ſcabrum alii, ſpinoſumque dixere.
Herbæ ſpinoſæ. Ovid. 2. Met. 810.
Jugum ſpinoſum. Propert. lib. 4. 4. 49.
Oratio ſpinoſa, per translationem, h. e. Dura & aſpera. Cic. 1. de Orat. 83. Sed hæc erat ſpinoſa quædam & exilis oratio, longeque a noſtris ſenſibus abhorrebat. Idem in Orat. 114. Nam & ipſe Ariſtoteles tradidit præcepta plurima diſſerendi, & poſtea qui dialectici dicuntur, ſpinoſiora multa pepererunt.
Spinoſum diſſerendi genus. Cic. 3. de Fin. 3.
Hæc enim ſpinoſiora prius ut confitear me cogunt, quam ut aſſentiar. Cic. 1. Tuſc. 16.
Curæ ſpinoſæ. Catul. Argon. 62. 72.

SPINĒTUM, i. n. [ἀκανθὼν] Locus ſpinis conſitus. Plin. lib. 10. cap. 74. Aſinus ſpinetis ſe ſcabendi cauſa atterens, nidos ægithi diſſipat. Virg. 2. Ecl. 9. Nunc virides etiam occultant ſpineta lacertos.

SPINĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [ἀκανθοφόρος] Cic. in Arat. 178.
Quod ſupereſt, gelido delapſum flumine fontis,
Spiniferam ſubter caudam piſtricis adhæſit.
Pruni ſpiniferæ; de pomo dicitur Pallad. lib. 14. 81.

SPINĬGER, ĕra, ĕrum. Prudent. Hippol. 115.
— ſpinigeris ſtirpibus hirtus ager.

SPINESCO, ĕre. Mart. Capel. lib. 6. Sentis ſpineſcere membris.

Spinenſis, Deus, apud Auguſtinum in lib. Civitat. Dei, 4. 21. quod ſpinas ex agris eradicare putaretur, a Romanis cultus eſt. al. Spinienſis. Videndus Lilius Syntag. 1. Hiſtor. Deorum.

Spina, [Σπῖνα] nunc viculus in finibus Græciæ, olim maxima civitas Græca, a qua Spineſium Delphis Theſaurus eſt dictus. Strab. lib. 5.

Spineticum, unum ex Padi oſtiis, quo Claudius Cæſar e Britannia triumphans, prægrandi illa domo verius, quam navi, intravit Adriam. a Spina urbe nomen habet, quam a Diomede conditam eſſe volunt. Plin. lib. 3. cap. 16. [V. Steph. in Σπῖνα.

Spinter, ēris. n [βραχιονιςὴρ] ſignificat aut Fibulam in humeris, aut Armillam, ut ait Priſcianus lib. 5. Feſtus, Spinter armillæ genus, quo mulieres utebantur brachio ſummo ſiniſtro. Plaut. Men. 3. 3. 4.
Jubeasque ſpinter novum reconcinnarier.

Spinthărus, [Σπίνθαρος] nobilis architectus Corinthius, qui Delphicum templum ædificavit. Pauſanias. conf. Suid.

Spintria, æ. m. Qui muliebria patitur, ſeque aliis abutendum præbet. Sueton. in Vitell. 3. Et ipſe perpetuo ſpintriæ cognomine notatus. Certe pro Spintria Dionis compendium πεπορνευκότα dicit, id eſt, proſtitutum & ſtuprum paſſum. Sed & Spintrias a patientia nominatos Tacitus oſtendit his verbis 6. Ann. 1. Tuncque primum ignota ante vocabula reperta ſunt ſellariorum & ſpintriarum, ex fœditate loci & multiplici patientia. Turneb. Adverſ. 5. 1.
Spintriæ, dicti ſunt a Tiberio Cæſare, Monſtroſæ libidinis repertores, novique concubitus. Suet. in Tiber. cap. 43. Monſtroſique concubitus repertores, quos Spintrias appellabat.

Spinturnix, īcis. f. Avis inauſpicata, quæ & incendiaria dicitur. Plin. lib. 10. cap. 13.
Spinturnix, (inquit Feſtus) eſt avis genus turpis figuræ, occurſatrix artificum perdita ſpinturnix: ea Græce dicitur, ut ait Santra σπινθαρίς.
Spinturnices & Spinturnicia Latinis, Sphingas interpretatur Salmaſ. in Plin. Exercitat.

Spinus, i. f. [προῦμνον] Agreſtis ſive ſilveſtris prunus: pruni enim ſilveſtres genera ſpinarum ſunt, inquit Columella. Unde Virg. 4. Georg. 145.
Eduramque pirum, & ſpinos jam pruna ferentes.

Spineŏlus, i. m. [προύμνιον] Fructus ſpini. unde

Spineŏla, æ. f. Roſæ ſpecies apud Plin. 21. 4. [Niſi eſt Adj. dimin. a Spineus, quod a Spina.

Spīo, [Σπειώ] Nympha marina, Nerei & Doridis filia, ſic a ſpeluncis maris appellata, in quibus Nymphæ marinæ habitare dicuntur, σπέος enim ſpelunca eſt. Virg. 5. Æn. 826.
Niſæe Spioque Thaliaque Cymodoceque, &c. [Suid. Σπεῖος, σπέος, σπήλαιον. Σπειώ, ὄνομα κύριον.

Spionia, æ. f. Vitis, quæ & Spinea quibuſdam dicitur. Columel. lib. 3. cap. 2. At ſpionia dapſilis, muſto & amplitudine magis uvarum quam numero fertilis. Plin. lib. 14. cap. 2. Æſtum fert ſpionia, quam quidam ſpineam vocant. Autumniſque & imbribus pingueſcit, quinimo nebulis una alitur, ob id Ravennati agro peculiaris.

Spionĭcus, a, um. Adj. Columel. lib. 3. cap. 21. Jam & illud magnæ dotis eſt, poſſe guſtum cujusque generis non miſtum, ſed vere merum condere, ac ſeparatim reponere, ſive eſt ille bituricus, ſeu baſilicus, ſeu ſpīonicus.

Spīra, æ. f. [σπεῖρα] Spiræ ſunt Revolutiones ſive circuli, qui in ſe ipſos non recurrunt, quales ſunt funium nauticorum & rudentum convolutorum, & ſerpentium. Plin. lib. 37. cap. 10. Capnites plurimis ſpiris fumida. [Gloſſ. Latinogræc. Spira, Σπέρημα, πλεκτάνη. Scribe σπείρημα. Græcolat. πλεκτή, Sira. Scribe Spira.
Spira, proprie (ut ait Servius) eſt Volubilitas funium: ſive (ut vult Feſtus) Funis nauticus in orbem convolutus.
Anguis ſe colligit in ſpiram. Virg. 2. Georg. 154. i. e. In circulum, Idem 2. Æn. 217.
— ſpirisque ligant ingentibus, & jam
Bis medium amplexi. Servius; Spiris, Nodis.
Spira, Subligaculum, ſive ligula, quæ a pileo ad fauces diſtenditur, & ſub mento alligatur. Juven. 8. Sat. 208.
— de faucibus aurea quum ſe
Porrigat & longo jactetur ſpira galero.
Spira, Ornamentum muliebre. Plin. lib. 19. cap. 35. Lolliam Paullinam, quæ fuit Caji principis matrona, ne ſerio quidem aut ſolenni cæremoniarum aliquo apparatu, ſed mediocrium etiam ſponſalium cœna, vidi ſmaragdis margaritisque opertam, alterno textu fulgentibus, toto capite, crinibus, ſpiris, auribus, collo, manibus, digitisque, quæ ſumma quadringenties H-S colligebat.
Spira, Baſis columnæ unius tori, aut duorum, ut ait Feſtus. Plin. lib. 36. cap. 23. In Epheſiæ Dianæ æde primum columnis ſpiræ ſubditæ & capitella addita.
Spira, Genus operis piſtorii, ut ait Feſtus. Cato R. R. cap. 77. Spiram ſic facito, &c.
Spiram hominum multitudinem vocavit Ennius, quum ait, Spiras legionibus nex. Feſtus. [Gloſſ. Græcolat. Σπεῖρα, τάξις στρατιωτική, Cohors. Nomen Græcum pro Latino poſuit. V. omnino Suid.

Spirŭla, æ. f. [σπείριον] Baſis columnarum. Servius in 2. Æn. 217. A Spiris, nodis, Baſes columnarum ſpirulæ vocantur.

Spirarchus, [σπειράρχης] quaſi Primipilaris, aut Cohortis præfectus: nam σπεῖρα inter cetera Cohortem ſignificat.

Spirron, Herba, quæ foliis tenus venit in coronamenta. Plin. lib. 27. cap. 9.

Spirillum, antiqui dicebant Barbam capræ. Feſtus ex ſententia Opilii Aurelii.

Spīro, [πνέω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Anhelare. Plin. lib. 9. cap. 7. extr. Hæc duo genera fiſtulis ſpirant, quæ ad pulmonem pertinent. Cic. pro Roſc. Amer. 65. Qui tantum facinus commiſerunt, non modo ſine cura quieſcere, ſine metu, ſed ne ſpirare quidem poſſunt. [An Spirare hic pro Vivere?
Mali morbi teſtimonium eſt, vehementer & crebro ſpirare. Celſ. lib. 2. cap. 4.
Spirare, [πνέω, ζῶ, Gl. G. L.] Vivo.
Spirare anima ſua. Cic. Poſt redit. ad Quir. 24. Non ſolum dum anima ſpirabo mea, ſed etiam, &c. Vetus exemplar legit, Anima ſuperero meâ. [Male.
Quæ deſeri a me, dum quidem ſpirare potero, nefas judico. Cic. 3. de Nat. Deor. 95.
Spirare, Anhelare, Affectare, Concupiſcere.
Amores ſpirare. Hor. 4. Carm. 13. 19.
Ira ſpirat ſanguinem, Affectat, concupiſcit. Senec. Thyeſt. 6.
Spirare tribunatum, pro Aſpirare ad tribunatum Liv. lib. 3. 46. pr. Inquietum hominem, & tribunatum etiam nunc ſpirantem, locum ſeditionis quærere. [Ubi tamen non eſt Affectare tribunatum, ſed ſumptos inde ſpiritus exſerere.
Spirare, Flare, de vento & aura.
Valentius ſpirat Eurus, h. e. Flat. Ovid. 11. Met. 481.
Auræ æquatæ ſpirant. Virg. 5. Æn. 844.
Auſtri clementius ſpirant. Stat. 2. Silv. 2. 27.
Flamina ſpirant. Ovid. 4. Faſt. 18.
Fons ſpirat dulcis aquaï Lucret. lib. 6. 890.
Spirare, Odorem exhalare, [πνέω ἐπὶ ὀσμῆς καλῆς, Gl. G. L.] Odo, oleo, in utramque partem.
Odoratis floribus aræ ſpirant. Stat. 3. Silv. 3. 211.
Spirare, Accuſativo junctum, ſignificat Emittere. Virg. 1. Æn. 408.
Ambroſiæque comæ divinum vertice odorem
Spiravere.
Tætrum odorem. Columel. lib. 1. 6.

Spirans, antis. Partic. [καταπνεόμενος] Quod ſpirat, & aliquando Quod vivit, vel vivere videtur. Virg. 3. Georg. 34.
Stabunt & Parii lapides, ſpirantia ſigna. h. e. Tam artificioſe facta, ut ſpirare & vivere videantur. Eodem modo,
Æra ſpirantia. Virg. 6. Æn. 847. conf. Vividus in vivo.
Spirans, pro Vivente. Cic. pro Milon. 91. Et ſunt qui de via Appia querantur, taceant de Curia? & qui ab eo ſpirante forum putent potuiſſe defendi, cujus non reſtiterit cadaveri Curia?
Imponere buſtum in caput vivi & jam ſpirantis. Cic. pro Domo 134.
Quædam effigies ſpirantis mortui. Cic. 1. Q. frat. 3. [Oxymôron.
Artus ſpirantes. Lucan. lib. 3. 732.
Aura ſpirans, Vitalis, qua ſpiramus & vivimus. Servius. Virg. 9. Æn. 645.
Corpora ſpirantia. Lucan. lib. 1. 363.
Exta ſpirantia conſulit, Palpitantia, quaſi adhuc viva. Virg. 4. Æn. 64.
Altum ſpirans. Stat. 5. Silv. 3. 11.
Immane ſpirans. Virg. 7. Æn. 510.
Spirans, Ferveſcens & ebulliens. ut, Virg. 1. Georg. 327.
— fervetque fretis ſpirantibus æquor.
Graviter ſpirantis copia thymbræ. Virg. 4. Georg 31. i. e. Redolentis.

Spiratio, ōnis. f. Scribon. Larg. Compoſ. 47. Spiratio interpellatur.

Spirābĭlis, e. Adj. [πνευςὸς] Vitale, quo ſpiramus, inquit Servius. Virg. 3. Æn. 600.
— per ſidera teſtor,
Per ſuperos atque hoc cæli ſpirabile lumen. Cic. 1. Tuſc. 40. Illam vero funditus ejiciamus individuorum corporum lævium & rotundorum concurſionem fortuitam, quam tamen Democritus concalefactam & ſpirabilem, id eſt animalem eſſe voluit. Et paulo ante, Animales, id eſt ſpirabiles. Sic 2. de Nat. Deor. 91. Spirabilis natura.
Igneus & ſpirabilis. Cic. 1. Tuſc. 70. Sed fac igneam, fac ſpirabilem, &c.
Sumere animum ſpirabilem, a pluribus. Cic. 2. de Nat. Deor. 18.

Spirāmen, ĭnis. n. [φύσημα] Per quod exit ſpiritus: ut, Naris ſpiramina. Lucan. lib. 2. 183.
Reficit ſpiramina feſſi ignis, Moribundum ignem flatu reſuſcitat. Stat. 12. Theb. 268.

Spiramentum, i. n. [φυσητήριον] Idem. Virg. 4. Georg. 39.
— neque illæ
Nequicquam in tectis certatim tenuia cera
Spiramenta linunt. Plin. lib. 34. cap. 17. Hoc videtur facere relaxatis ſpiramentis ad ſatietatem infuſus aër. Columel. lib. 9. cap. 11. Et poſito cibo dum converſari conſueſcant, exiguis ſpiramentis relictis, triduo fere clauſas habere.
Spiramenta animæ letali vulnere rupit. ſcil. Sagitta. Virg. 9. Æn 580.
Cæca ſpiramenta, Tenues cavernæ, quæ videri non poſſunt. Virg. 1. Georg. 90.
Spiramentum, Emiſſarium fumi. Plin. lib. 34. cap. 10. Circumlito ſpiramento in caminis. Ubi, In ſpiramento camini legendum videtur. Budæus.
Exhalantia flammam ſpiramenta. Ovid. 15. Met. 343.
Spiramentum cavernæ. Juſtin. lib. 4. pr. de Ætna monte, Ubi acrior per ſpiramenta cavernarum ventus incubuit.
Spiramenta temporum & Intervalla. Tacit. in Vita Agric. 44. Quo Domitianus, non jam per intervalla ac ſpiramenta temporum, ſed continuo, & velut uno ictu Remp. exhauſit.

Spirācŭlum, i. n. Idem. [φύσημα] Virg. 7. Æn. 568.
Hic ſpecus horrendum, & ſævi ſpiracula Ditis
Monſtrantur. i. e. Aditus, inquit Servius. Plin. 2. 93.

Spirĭtus, ûs. m. [πνεῦμα, πνοή, Gl. G. L. ἀναπνοή, L. G.] Halitus, id quod ſpiramus, & quo vivimus. Plaut. Milit. 1. 1. 17.
Cujus tu legiones difflaviſti ſpiritu,
Quaſi ventus folia. Virg. 3. Georg. 506.
— atque attractus ab alto
Spiritus. Cic. 2 de Nat. Deor. 134. Tribus rebus animantium vita tenetur, cibo, potione, ſpiritu. Ibid. 117. Vitalem & ſalutarem ſpiritum præbet animantibus. Ibid. 138. Sanguis per venas in omne corpus diffunditur, & ſpiritus per arterias. [Quaſi a tertia declinatione Spiro, ĕre, quum a Spirare analogia Spiratus velit. Fere autem vett. in omnibus verbis eam flexionem uſurparunt.
Spiritus, Actus ipſe ſpirandi, ſive Spiratio ipſa. Cic. 2. de Nat. Deor. 136. Quum aſpera arteria oſtium habeat adjunctum linguæ radicibus, paulo ſupra, quam ad linguam ſtomachus annectitur, eaque ad pulmones uſque pertineat, excipiatque animam eam, quæ ducta ſit ſpiritu, eandemque a pulmonibus reſpiret & reddat, tegitur quodam quaſi operculo, &c.
Cæli ſpiritus. Cic. 1. in Catil. 15. Poteſtne tibi hujus vitæ hæc lux, Catilina, aut hujus cæli ſpiritus eſſe jucundus?
Odoris fœdi fit ſpiritus. Celſ. lib. 5. cap. 26. 31. De ulceribus, quæ extrinſecus, &c.
Anguſtus ſpiritus, Brevis anhelitus. Cic. 1. de Orat. 261. Deinde cum

spiritus ejus esset angustior, tantum continenda anima in dicendo est assecutus, ut, &c. Idem 3. de Orat. 179. Animæ interclusio, & angustiæ spiritus
Anhelans spiritus. Auct. ad Heren. lib. 4. 46. Anhelans ex imis pulmonibus præ cura spiritus ducebatur.
Animalis spiritus. V. ANIMAL.
Continuus spiritus sive inflexus. V. CONTINEO.
Creber spiritus, ac ingens, raroque coortus. Lucret. lib. 6. 1184.
Dirus spiritus. Senec. Octav. 5.
Extremus spiritus. Cic. de Senect. 27. Quorum usque ad extremum spiritum provecta est prudentia.
Excipere extremum spiritum alicujus. Cic. 7. Verr. 117. Matresque miseræ pernoctabant ad ostium carceris, ab extremo complexu liberûm exclusæ; quæ nihil aliud orabant, nisi ut filiorum extremum spiritum excipere sibi liceret.
Ludere extremo spiritu. Cic. 1. Tusc. 96.
Liber spiritus. ut, Supplicium a libero spiritu & communi luce seclusum. i. e. In carcere. Cic. 7. Verr. 23.
Tæter spiritus manat ore. Hor. 3. Carm. 11. 19.
Uno spiritu. Cic. 1. de Orat. 261. Demosthenes summa voce versus multos uno spiritu pronuntiare consuescebat.
Attractus ab alto spiritus. Virg. 3. Georg. 506.
Citat ex alto spiritum facies flammata, Anhelitum attrahit ex profundo pectore. Senec. Med. 6.
Commeat in pulmonem reciproca vicissitudine spiritus. Lactant. de Opif. Dei, cap. 11.
Continetur vita corpore & spiritu. Cic. pro Marcell. 29.
Ducere spiritum, Spirare. Cic. 2. de Divin. 98. In puero referre, ex qua affectione cæli primum spiritum duxerit.
Alit aër spiritu ductus animantes. Cic. 2. de Nat. Deor. 101.
Ducere spiritum otiosum & tranquillum. Cic. pro Arch. 30. Cum usque ad extremum spatium, nullum tranquillum & otiosum spiritum duxerimus.
Elidere spiritum Cels. lib. 4. cap. 14.
Eo. ut, Infelix spiritus in auras ibit. Ovid. 10. Epist. 121.
Evadit spiritus per angustias. Cels. lib. 4. cap. 4.
Exige ferro spiritum nefastum. Senec. OEdip. 14.
Extenuandus spiritus in auras. Ovid. 1. Trist. 4. 11.
Hausi spiritus rudes. Senec. OEdip. 10.
In pulmonibus inest raritas ad hauriendum spiritum aptissima. Cic. 2. de Nat. Deor. 136.
Obstruitur reluctanti oris spiritus. Virg. 4. Georg. 300.
Petitus latere imo spiritus. Hor. Epod. 11. 15.
Reddere spiritum. Cels. lib. 8. cap. 2. [Error.
Reddere ultimum spiritum. Paterc. lib. 2. 14. Cultello percussus, qui affixus lateri ejus relictus est, intra paucas horas decessit. Sed cum ultimum redderet spiritum, intuens, &c.
Retinere spiritum. Cels. lib. 7. cap. 14.
Suspendere spiritum in lectione. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Trahere spiritum. Cels. lib. 3. cap. 27.
Spiritus, pro Spiritu vitali, seu Ipsa vita.
Auferre spiritum alicui, Occidere aliquem. Senec. Octav. 242.
Auferre spiritum sine sensu doloris. Cic. 7. Verr. 117.
Spiritum ducere, Vivere. Liv. 32. Perire namque semel ipsis satius esse, quam sub acerbissimi carnificis arbitrio spiritum ducere. h. e. Vitam extendere.
Ducere vitam & spiritum. Cic. pro Lege Manil. 33. Atque eos portus, quibus vitam & spiritum ducitis.
Ducere ad tempus spiritum. Cic. 10. Fam. 1.
Firmare cadentem spiritum. i. e. Animum. Senec. Troad. 10.
Frui communi spiritu. Cic. 4. in Catil. 7. Puncto temporis frui vita & hoc communi spiritu non putat oportere. i. e. Vivere.
Privare aliquem spiritu, pro Interficere. Paterc. lib. 2. 87. Sextum Pompejum, Antonius, quum dignitatis quoque servandæ dedisset fidem, etiam spiritu privavit.
Reddere spiritum patriæ. Cic. 11. Philipp. 20. Eum spiritum, quem naturæ quis debeat, patriæ reddere.
Regit artus spiritus. Virg. 4. Æn. 336.
Vanescit spiritus in auras, Anima, Vita. Ovid. 12. Epist. 85.
Spiritus aliquando pro Animi elatione accipitur, quod Græce φρόνημα dicitur. Frequenter in plurali. Cic. 1. Q. frat. 2. Quid L. Cæcilium, nonne omni ratione placavi? quem hominem? qua ira? quo spiritu? Idem pro Sull. 27. Res enim gestæ, credo, meæ, me nimis extulerunt? ac mihi nescio quos spiritus attulerunt?
Fiducia ac spiritus. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 72.
Hostiles spiritus. Tacit. 4. Hist. 57.
Ingentis spiritus vir. Liv. 21. 1. V. INGENS.
Magnus. Seneca in Troade
—spiritus magnos fuge,
Animosque veteres. H. St. Al. Fuga. v. 505.
Minax spiritus. Ovid. ad Liv. 277.
Regius spiritus. Cic. 2. de Lege Agrar. 93.
Superbus spiritus. Ovid. ad Liv. 277.
Tribunitii spiritus. Cic. pro Cluent.
Tumidus spiritus. Sen. Agamemn. 4.
Frangere spiritus alicujus. Liv. 26. 24. Quorum se vim ac etiam spiritus fregisse.
Sumere spiritus. Cæs. 1. Bell. Gall. 33.
Avidus spiritus, Avarus animus. Hor. 2. Carm. 2. 10.
Hic spiritus reddi posset *Esprit*. H. St.
Contaminatus spiritus. Cic. in Pison. 20.
Solidus spiritus. Lucan. ad Pison. 251.
Spiritus pro Ingenio, ut quidem exp. Acro, & Anonymus Commentator in Oden. 16. lib. 2. Horatii (v. 18.)
Spiritum Grajæ tenuem Camenæ. Humile ingenium. Gall. *Esprit*. In indice Histor. Rom. vide Spiritus divini femina. H. St.
Operis spiritus atque animus. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Acer spiritus. Hor. 1. Serm. 4. 46.
Spiritus, pro Vento. [πνεῦμα ἀνέμου Gl. G. L.] Columel. lib. 3. cap. 19.
Verum tamen præstat eligere sationi, silentis, vel certe placidi spiritus diem.
Permulcet aram flatu spiritus Austri. Cic. in Arat. v. 184.
Inde Nepæ cernes propter fulgentis acumen
Aram, quam flatu permulcet spiritus Austri.
Pressæ gravi spiritu antennæ. Senec. OEdip. 11.
Spiritus, pro Aëre. Plin. lib. 2. cap. 5. Proximum spiritus, quem Græci nostrique eodem vocabulo aëra appellant. Ibid. lib. 6.
Fertur spiritus cum sono ex plaga. Cels. lib. 5. cap. 26. In signis pulmonis icti.
Mortiferum spiritum exhalantes scrobes. Plin. lib. 2. cap. 93.
Spiritus, Odor. Virg. 5. Æn. 648.
Ardentesque notate oculos, quis spiritus illi,
Qui vultus, vocisque sonus, vel gressus euntis. Servius.
Unguenti spiritus. Lucret. lib. 3. 223.
Spiritus, Sonus organi pneumatici, ut
Reddit graviorem spiritum tibia. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Spiritus Divinus, Vis numinis. Cic. 2. de Nat. Deor. 19. Hæc ita fieri, omnibus inter se convenientibus mundi partibus, profecto non possent, nisi ea uno divino ac continuato spiritu continerentur.
Suscipi in lucem, & augeri cælesti spiritu. Cic. de Arusp. Resp. 57.
Afflari spiritu divino. V. AFFLO.
SPIRITUM, i. n. Gloss. Græcolat. Πνεῦμα ἀνθρώπου, Spiritum, Spiritus.
SPIRITUĀLIS, & per syncopen SPIRITĀLIS, e. Adj. [πνευματικός, Gl. G. L.] Quod halitum emittit. Unde, Spiritales auras dicimus, i. e. Vitales. Vox apud Ecclesiasticos frequentissima.
Spiritale genus machinæ. Vitruv lib. 10. cap. 1.
SPIRITUALITER, Adv. apud Tertull. Cyprian. aliosque scriptores ecclesiasticos.
SPISSUS, a, um, Adj. [παχὺ καὶ πυκνὸν Gl. L. G.] proprie Densum significat. A sæpium densitate. Virg. 2. Georg. 236.
—& scrobibus superabit terra repletis
Spissus ager.
Aër spissus. Ovid. 1. Met. 24.
Amoma spissa tergit de comis. Ovid. 21. Epist. 166.
Arena spissa. Virg. 5. Æn. 336.
Caligo spissa. Ovid. 7. Met. 528.
Coma spissa. Hor. 3. Carm. 19. 25.
Corona spissa viris. Virg. 9. Æn. 509.
Corpus spissum. Lucret. lib. 6. 126.
Flatu spissa implere sedilia, Tibiæ sono implere theatra spectatoribus referta & plena. Hor. de Arte Poet. 205.
Grandine spissa glomeratur corpus. Aqua concrescit in spissam grandinem. Ovid. 9. Met. 222.
Igne spisso coit Pleiadum chorus. Propert. lib. 3. 5. 36.
Laurea spissa ramis. Hor. 2. Carm. 15. 9.
Litus spissum, Densum & durum. Ovid. 15. Met. 718.
Nubes spissa. Ovid. 1. Amor. 13. 30.
Regio humi solutioris & Spissa, opponuntur. Columel. lib. 2. cap. 2. Fossarum duo genera cognovimus: cæcarum, & patentium. Spissis atque cretosis regionibus apertæ relinquuntur: at ubi solutior humus est, aliquæ fiunt patentes, &c.
Theatra spissa, Repleta spectatoribus. Hor. 1. Epist. 19. 41.
Tunica spissa. Plaut. Epid. 2. 2. 46.
Vestis spissa Plin. 8. 48.
Vimine spisso quali. Virg. 2. Georg. 241.
Umbræ spissæ. Virg. 2. Æn. 621.
Spissus tactus, Qui rem aliquam spissam esse deprehendit Plin. lib. 12. c. 24.
Spissum, Tardum. Plaut. Pœn. 3. 5. 47.
Qui si quid boni promittunt, pro spisso evenit:
Id quod mali promittunt, præsentarium est. De Aruspicibus loquitur. Idem Cistel. 1. 1. 77.
Veniet. s. spissum istud amanti est verbum, veniet, nisi venit. V. Non. 4. 422.
Tardum & spissum. Cic. 10. Att. 20. Sed hoc quoque timide scribo, ita omnia adhuc tarda & spissa. Idem 3. de Orat. 143. Sed etiamsi est aliquanto spissius, aut si ego sum tardior, profecto nunquam conquiescam.
Spissus & productus exitus. Cic. 2. de Orat. 213. Et principia tarda sunt, & exitus tamen spissi & producti esse debent.
Opus spissum, & operosum. Cic. 2. Q. frat. 13. Scribebam illa, quæ dixeram πολιτικά, spissum sane opus & operosum.
Compar. Plin. lib. 12. cap. 21. E diverso Arabica glans viridis ac tenuior: & quoniam montosa sit, spissior.
Superl. Plin. lib. 16. cap. 40. Spississima ex omni materie, ideo & gravissima judicatur ebenus.
SPISSE, Adv. [πυκνῶς] Plin. lib. 36. cap. 25. Dein spisse calcatis carbonibus inducitur sabulo, calce, ac favilla mistis.
Spissius virere. Plin. lib. 17. cap. 8.
Spisse arare. Columel. lib. 2. cap. 11.
Spisse, Tarde. Pacuv. Hermion. Habet hoc senectus in se, cum pigra est ipsa, ut spisse omnia videantur confieri. Nonius 4. 422.
Spisse atque vix. Cic. de Clar. Orat. 138. Est enim propositum, colligere eos, qui hoc munere in civitate functi sint, ut tenerent oratorum locum: quorum quidem quæ fuerit ascensio, atque absolutio, ex eo quod dicam, existimari potest. Quam multi enim jam oratores commemorati sunt, & quam diu in eorum commemoratione versamur? quum tamen spisse, atque vix, ut dudum ad Demosthenem & Hyperidem, sic nunc ad Antonium Crassumque pervenimus. Spisse, i. e. Tarde, difficiliter. Certe res spissa tarde & cum difficultate penetratur: terra spissa tardum iter facit: homo spissus fere tardius ingreditur. Non. Marcel. l. c.
SPISSĬTAS, ātis. f. [πύκνωσις] Plin. lib. 18. cap. 30. Quoniam spissitate sua concalescit.
SPISSITŪDO, inis. [πυκνότης] Idem. Scribonius Largus Compos. 208. Per duplex vas coquitur, donec mellis habeat spissitudinem.
SPISSĬGRĂDUS, i. m. [βραδύπους] A quo Spissigradior, Spissigradissimus. Plaut. Pœn. 3. 1. 3.
Sicut ego hos duco advocatos, homines spissigradissimos,
Tardiores, quam corbitæ sunt in tranquillo mari.

SPISSO, [πυκνόω, Gl. L. G.] āre. Spissum facere. Plin. lib. 11. cap. 41. Omne lac igne spissatur.
Spissari in panem farinæ modo. Plin. lib. 13. cap. 4.
Spissare pectinatim. V. Pectino in PECTEN.

SPISSĀTUS, a, um. Partic. [πυκνωθεὶς] ut, Nubes spissatæ. Lucan. lib. 4. 77.
Ignis spissatus. Ovid. 15. Met. 250.
Humor spissatus. Plin. lib. 2. cap. 49.

SPISSĀTIO, ōnis. f. Sen. Epist. 86. Negat quicquam esse hac spissatione efficacius.

SPISSĀMENTUM, i. n. [στύμμα] Spissamenta vocantur, quæ Græcis στύμματα dicuntur, quæ ad unguentorum confectiones extrema superponuntur, ne fluitet quod conditum fuerit. Columel. lib. 12. cap. 46. De conditura inulæ, Posthæc in umbra triduo siccentur, & ita in fideliam picatam recondantur, adjecto passo vel defruto quod supernatet, spissamentoque cunilæ imposito contectum vas pelliculetur. Sen. Epist. 31. Firmiori spissamento opus est, quam usum in sociis Ulyssem ferunt.

SPISSESCO, [πυκνοῦμαι Gl. L. G.] ĕre. Spissum fieri. Cels. lib. 5. 27. De curatione adversus ictum aspidis: Eadem ergo vi verisimile est spissescentem quoque intus humorem hominis ab eo discuti, & sic dari sanitatem. Al. Tumorem. Lucret. lib. 6. 175.
Fecit ut ante cavam docui spissescere nubem. Subaudi Ventus.

SPĬTHĂMA, æ. f. [σπιθαμή] nuncupatur Mensura ab magno digito extenso ad minimum. Cæl. Rhodig. lib. 4. cap. 3. V. seq. dict. Gloss. Græcolat. Σπιθαμὴ, Palma.

SPITHAMÆI, [Σπιθαμαῖοι] Pygmæorum gens, de qua sic scribit Plin. lib. 7. cap. 2. Supra hos extrema in parte montium Spithamæi Pygmæi narrantur ternas spithamas longitudine, hoc est ternos dodrantes non excedere, salubri cælo, semperque vernante, montibus ab Aquilone oppositis, quos a gruibus infestari Homerus quoque prodidit. Fama est insidentes arietum caprarumque dorsis, armatos sagittis veris tempore universo agmine ad mare descendere, & ova pullosque earum alitum consumere: ternis eam expeditionem mensibus confici, aliter futuris gregibus non resisti. Casas eorum luto pennisque, & ovorum putaminibus construi.

S P L

SPLANCHNOPTES, [Σπλαγχνόπτης] Periclis servus fuit, cui mortuo æream statuam dominus posuit. Plin. lib. 22. cap. 17. & lib. 34. cap. 8. V. in STYRAX.

SPLĒDO, ōnis; [Σπληδών] vel Aspledo: Civitas fuit in agro Phocensium ab Orchomeniis olim culta. Strabo lib. 9. [Suid. Σπληδόνος, ὄνομα πόλεως, omisso recto, ut solet. V. Steph. in Ἀσπληδών.

SPLĒN, ēnis. m. [σπλὴν] Latine dicitur Lien, ut in Gloss. Græcolat. redditur. Plin. lib. 8. cap. 23. Sanguis in corde & circa oculos tantum: viscera sine splene.
Petulanti splene cachinno. Pers. 1. Sat. 12.

SPLĒNĬCUS, a, um. Adj. [σπληνικὸς] Qui ex splene laborat. Lienosus in Gloss. Latinogr. & Græcolat. Firmicus lib. 5. cap. 16. Luna alios tussicos, alios splenicos efficiet.

SPLENĒTĬCUS, a, um. Adj. Idem. Plin. lib. 20. cap. 9. Item spleneticis in vino albo per dies quadraginta. [A σπληνίτης, fit σπληνιτικός. Videntur autem sic Lienis morbum appellasse. Hard. tamen Splenicis.

SPLĒNION, [σπλήνιον] alio nomine Teucrion: Herba est juncos tenues spargens, foliis parvis, asperis locis nascens, austero sapore, nunquam aut florens, aut semen gignens. Plin. lib. 25. cap. 5.

SPLĒNIUM, i. n. [σπλήνιον] ut Julius Pollux inquit, est Caput splenis pinguis. Hinc Splenia velut per similitudinem dicuntur Facta ex panno laneo vel lineo, quibus excepta vel illita medicamenta, ad curam corporis superimponi solent. Plin. lib. 29. cap. 6. Superimponi oportet splenium e melle decoctum, lanamque succidam ex oleo & vino. Quo in loco Cornelius Vitellius Annotationum fol. 181. putat Splenium pro Medicamento accipi. Plin lib. 6. Epist. 2. pr. Quod candidum splenium in hoc, aut illud supercilium transferebat. Quidam frontem liniebant unguento vel cerusa: deinde panniculum sive fasciam ponebant, quod splenium dicebatur: a quibusdam existimatum oculorum operimentum ad arcendam nimiam lucem. Martial. lib. 3. 29.
Et numerosa linunt stellantem splenia frontem:
Ignoras quid sit? splenia tolle, leges.

SPLENIĀTUS, a, um. Adj. [σπληνιόδετος] Splenio obvolutus. Martial. lib. 10. 22.
Cur spleniato sæpe prodeam mento, &c.

SPLENDEO, ui, [λάμπω, στίλβω Gl. L. G. & G. L.] ēre. Lucere, Fulgere. Martial. lib. 4. 79.
Et facies multo splendeat alba pilo.
Late splendere. Hor. de Arte Poet. 15.
Colore claro splendere. Lucret. lib. 5. 1257.
Pontus splendet tremulo sub lumine. Virg. 7. Æn. 9.
Lucere & splendere dicitur virtus. Cic. pro Sext. 60. Quid denique virtus valeret, quæ in tempestate sæva quieta est, & lucet in tenebris, & pulsa loco manet tamen, atque hæret in patria, splendetque per se semper, neque alienis unquam sordibus obsolescit.

SPLENDENS, Partic. [λάμπων] ut, Purius marmore splendens. Hor. 1. Carm. 19. 6.
Ferro splendenti lancea. Ovid. 3. Met. 53.
Fuco splendente comas ornare. Tibul. lib. 1. 8. 11.
Splendentes habeo auctores in equestri ordine. Plin. lib. 9. cap. 5.
Compar. Claud. de Gigant. 77.
— clypeus splendentior igni.

SPLENDESCO, [ἀγλαΐζομαι] ĕre. Splendidum fieri. Apulejus. Quum jam aurora splendesceret. Cic. in Parad. 1. Nihil tam horridum, tam incultum, quod non splendescat oratione, & tanquam excolatur. Hic per translationem. Plin. lib. 13. cap. 15. Nutriuntur optime, splendescuntque.
Corpora splendescunt succo olivæ. Ovid. 10. Met. 177.
Vomer attritus sulco splendescit. Virg. 1. Georg. 46.

SPLENDOR, ōris. m. [λαμπρότης, Gl. L. G. & G. L. λαμπηδὼν, G. L.] Lux dicitur. Plaut. Merc. 5. 2. 39.
Cælum ut splendore est plenum, nonne ex adverso vides?
Aquæ splendor. Lucret. lib. 4. 212.
Argenti splendor. Hor. 1. Serm. 4. 28.
Clarus splendor vestis purpureæ. V. NIGER.
Tremuli splendores. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 123.
Splendor, per translationem ponitur pro Decore, dignitate, gloria. Unde Splendor nominis, Splendor familiæ, Splendor virtutum. i. e. Claritas. Cic. pro Lege Manil. 41. Nunc imperii nostri splendor illis gentibus lucet. Idem pro Flacc. 28. In imperio, atque in publica dignitate omnia ad gloriam, splendoremque revocarent. Et pro Cluent. 198. Honesti homines, & summo splendore præditi. Sic 1. Off. 67. Harum rerum duarum splendor omnis & amplitudo, addo etiam utilitatem in posteriore. Idem pro Cœl. 77. Siquidem etiam minimorum horum aliquid offendit, si purpuræ genus, si amicorum catervæ, si splendor, si nitor, &c.
Splendor & dignitas. Cic. 2. Verr. 27. Constat inter omnes, post hæc constituta judicia quibus nunc utimur, nullum hoc splendore atque hac dignitate consilium fuisse.
Equestris splendor. Cic. pro Rosc. Amer. 140. [Ordini Equestri proprie tribuitur, ut Senatorio amplitudo. V. in SPLENDIDUS & AMPLUS, & ORDO.
Homo eo splendore, ea virtute, qua omnes existimatis, &c. Cic. 5. Verr.
Animi splendor. V. ANIMUS.
Nominis splendor. Cic. 1. de Fin. 42.
Ordinis splendor. Cic. pro Cæcin. 28.
Verborum splendor. Cic. in Bruto. 164. i. e. Ornamenta.
Vocis splendor. Plin. lib. 20. cap. 6.
Arcessere splendorem. V. ARCESSO.
Afferre splendorem. V. AFFERO.
Deformare splendorem. Cic. pro Sull. 73.
Delere splendorem. Cic. 2. Off. 16.
Habere parum splendoris. Hor. 2. Epist. 2. 111.
Habere magnum splendorem. Cic. de Clar. Orat. 239.
Maculare splendorem. Cic. pro Sext. 60.
Obrui splendore. Cic. 3. de Fin. 45.
Obscurare & inquinare splendorem. V. INQUINO.
Obsolevit splendor. V. OBSOLESCO.
Obtinere suæ dignitatis splendorem. Cic. pro Sull. 1.
Esse splendore summo. Cic. 11. Fam. 16.
Trahere splendorem. Plin. lib. 20. cap. 19.

SPLENDŌRĬFER, ĕra, ĕrum. Tertull. de Judic. Dom. cap. 5.
Solque cadit, splendorifero qui lumine clarus.

SPLENDĬDUS, a, um. Adj. [λαμπρὸς, Gl. L. G. & G. L. στιλβὸς, G. L.] Clarus, fulgens. Dicitur etiam Qui operas suas ad liberalitatem convertit. Cic. in Parad. 5. Reviviscat M. Curius, aut eorum aliquis, quorum in villa ac domo nihil splendidum, nihil ornatum fuit, præter ipsos.
Splendidus propter virtutem. Cic. 6. Verr. 37. Homo est, & domi nobilis, & apud eos, quo se contulit, propter virtutem splendidus & gratiosus.
Splendidus domi, gratiosus extra domum. Cic. 2. Q. frat. 14.
Solidum & splendidum nomen. Cic. 2. de Fin. 61.
Bilis splendida. Hor. 2. Serm. 3. 141. [De Atra bile ex Galeno exponit Lambinus. Ut & Schol. vet. Forte tamen Splendidam, per metaph. pro Superba, Generosave dixit. de furibundo enim Oreste loquitur.
Candor splendidissimus. Cic. in Somn. Scip. 7.
Cera splendida. Ovid. 1. Amor. 11. 20.
Crinis splendidus ostro. Ovid. 8. Met. 8.
Certamen honestum, & disputatio splendida. Cic. 2. de Fin. 68.
Domus splendida luxu regali. Virg. 1. Æn. 641.
Eques splendidus. Cic. 2. de Fin. 58.
Facta splendida. Hor. 2. Epist. 1. 237.
Fama splendida. Propert. lib. 3. 20. 8.
Humor splendidus sudoris. Lucret. lib. 6. 1185.
Ingenium splendidum & magnus animus. Cic. 1. Off. 9. In maximis animis, splendidissimisque ingeniis plerumque exsistunt, honoris, imperii, potentiæ, gloriæ, cupiditates.
Lucifer splendidior, quam cetera sidera. Ovid. 2. Met. 722.
Lumina splendida solis Lucret. lib. 2. 107.
Nomen splendidum. Cic. 1. de Fin. 61. Quod appellant honestum, non tam solido, quam splendido nomine.
Nominibus splendidis illuminati. Cic. in Orat. 163.
Magnificentius & splendidius Oratorum genus. Cic. de Clar. Orat. 201.
Orbis splendidus, Oculi. Lucret. lib. 3. 415.
Palla splendida multo croco. Ovid. 21. Epist. 162.
Rationem splendidam tenere. Cic. de Clar. Orat. 261.
Signa splendida. Lucret. lib. 4. 440. intelligit Astra.
Sol splendidior. Tibul. lib. 4. 1. 123.
Verba splendida. Ovid. Rem. Amor. 240.
Vir ornatissimus & splendidissimus. Cic. pro Flacc. 48.
Compar. Splendidior. Hor. 3. Carm. 13. 1. Fons splendidior vitro.
Superl. Splendidissimus, [λαμπρότατος Gl. G. L.] Cic. 1. Off. 61. Splendidissimum, videri quod animo magno elatoque factum sit. Utriusque plura exempla supra V.

SPLENDĬDE, Adv. [λαμπρῶς Gl. G. L.] ut, Splendide dicta. Cic. 1. de Fin. 64. Quid habent cur Græca anteponant his, quæ & splendide dicta sint, neque sint conversa de Græcis?
Acta ætas splendide & honeste. Cic. 3. Tusc. 61. Et acta ætas honeste ac splendide, tantam adfert consolationem, ut eos, qui ita vixerint, aut non tangat ægritudo, aut perleniter pungat animi dolor.
Dicere ornate & splendide. Cic. 1. Off. 4.
Mendax splendide. Hor. 3. Carm. 11. 32. i. e. Decore.
Nata splendide femina. Plin. 6. Epist. 33.
Ornare convivium magnifice & splendide. Cic. pro Quint. 93.
Recipere aliquem splendide. Auctor ad Heren. lib. 4. 30.
Uti splendide auctoritatis præmiis erga omnes. Cic. de Senect. 64. Quæ sunt igitur voluptates corporum cum auctoritatis præmiis comparandæ? quibus qui splendide usi sunt, ii mihi videntur fabulam ætatis peregisse, nec tanquam inexercitati histriones in extremo actu corruisse.
Compar. Hor. 1. Epist. 17. 20.
— rectius hoc, &
Splendidius multo est; equus ut me portet, alat rex.

SPLENDIDO, āre. Splendidum reddere. Apul. Apol. extr. Dentes ſplendidas.
SPLENDĪCO, āre. Splendidum eſſe. Apul. Met. 5. p. 162. Elmenh. Quæ ſplendicant gemmæ?
SPLENDĪFĪCUS, a, um. Adj. Vet. verſ. apud Fabrett. p. 101.
Splendificumque jubar radianti carperet hauſtu.
SPLENDIFĪCE, Adv. Fulgent. 1. Mythol. Splendifice intermicans.
SPLENDIFĪCO, āre. Mart. Capel. lib. 9. Lumina ſplendificant diem.
SPLENDĪFLUUS, a, um. Adj. Eugen. Toletan. Carm. 19. de Creatione,
Primus in orbe dies lucis primordia ſumſit,
Alter ſplendifluis cælum firmavit in oris.
SPLENETICUS, SPLENION, SPLENIUM. V. SPLEN.

S P O

SPŎDIUM, i. n. [σπόδιον] Latini Cinerulam vertunt: id eſt repurgamentum, quod ex fornacum parietibus everritur, in quibus æs Cyprium aut plumbum decoquitur. Quin etiam exſtinctorum carbonum reliquiæ, & craſſius illud excrementum, quod quidam ſcoriam appellant, comprehendit. V. Plin. lib. 34. cap. 18. & POMPHOLYX. [Gloſſ. Græcolat. Σποδὸς, Cinis. Hinc dimin. σπόδιον.
SPŌLĒTIUM, i. n. [Σπωλήτιον] Civitas in Umbria. Strab. 5. Liv. 24. 17. Rex Gentius cum liberis, & conjuge, & fratre, Spoletium in cuſtodiam ex Senatuſconſulto ductus.
SPOLETĪNUS, a, um. [Σπωλητινὸς] Adj. gentile. Martial. lib. 13. 120.
De Spoletinis quæ ſunt carioſa lagenis
Malueris, quam ſi vina Falerna bibas.
Sic Cic. de Clar. Orat. 270. P. Cominium Spoletinum dixit. Liv. 43. 70. Carvilius Spoletinus, & C. Afranius a præſidio Romano miſſi. Ex quo facile intelligi poteſt, in manuſcripto Taciti codice legi Spoletinus, pro quo Spoletanus quiſpiam vulgatis editionibus ſuppoſuit, ut ait Rhenanus.
SPŎLIUM, i. n. frequentius pl. Spolia, [λάφυρα, σκῦλα, Gl. L. G. & G. L.] Quodcunque hoſtibus detrahitur, ut ait Servius. Plin. lib. 7. cap. 26. Magnique nomine ſpolio inde capto, eques Rom. (id quod antea nemo) curru triumphali revectus eſt. Virg. 10. Æn. 862.
Viximus, aut hodie victor ſpolia illa cruenta,
Et caput Æneæ referes, &c.
Ferarum ſpolia, Pelles. Lucret. lib. 5. 952.
Leonis ſpolium, Pellis. Ovid. 3. Met. 81.
Serpentum ſpolia, Exuviæ ſeu Vernatio. Lucret. lib. 4. 60.
Ampla ſpolia Virg. 4. Æn. 93.
Memorabile ſpolium monſtri viperei. Ovid. 4. Met. 614. Periphraſis eſt capitis Meduſæ.
Nobile ſpolium. Sil. lib. 5. 137.
Opima ſpolia, Quæ dux duci hoſtium, ſua manu cæſo, detraxiſſet: Liv. 4. 20. Spolia in æde Jovis Feretrii prope Romuli ſpolia, quæ prima opima appellata ſola ea tempeſtate erant, cum ſolenni dedicatione dono fixit. V. OPIMUS.
Opimis ſpoliis inſignis Metellus. Virg. 6. Æn. 855.
Onuſtus ſpoliis Orientis. Virg. 1. Æn. 293.
Salmacida ſpolia ſine ſudore & ſanguine. Cic. 1. Off. 61. V. SALMACIS.
Superbus ſpolio. Ovid. 7. Met. 156.
Adimere ſpolia. V. ADIMO.
Advolare ad alicujus ſpolia detrahenda aliquo ſpirante. Cic. pro Sext. 54.
Capere ſpolia. V. CAPIO.
Detrahere cuipiam cruenta ſpolia. Cic. pro Roſc. Amer. 146.
Indutus ſpoliis. Virg. 10. Æn. 775.
Nitens ſpoliis. Sen. Octav. 4.
Occidere hominem cauſa ſpoliorum. Cic. pro Roſc. Amer. 145.
Ornatus locus exuviis nauticis & claſſium ſpoliis. Cic. pro Lege Manil. 55. De Roſtris in foro Ro.
Potiti victores præda ſpoliiſque. Virg. 9. Æn. 450.
Referre ſpolia ampla. Virg. 4. Æn. 93.
SPOLIO, [λαφυραγωγέω, Gl. L. G. σκυλεύω, ἀπεδύω, G. L.] āre. Privare. Ter. Hec. 1. 1. 8. Quin ſpolies, mutiles, laceres.
Aras ſpoliare. Virg. 5. Æn. 661.
Deos ſpoliare, Simulacra deorum. Lucan. lib. 1. 379.
Fanum ſpoliare. Cic. 3. Verr. 52. Seſe, cum eſſet Trierarchus, & Verrem, ex Aſia decedentem, perſequeretur juſſu Dolabellæ, fuiſſe una cum iſto Sami: ſeſeque tum ſcire, ſpoliatum eſſe fanum Junonis, & oppidum Samum.
Templa ſpoliantur triſti rapina. Lucan. lib. 3. 167.
Argento omni aliquem depeculari & ſpoliare. Cic. 6. Verr. 37.
Opibus ſpoliare. Cic. 2. Att. 3.
Veſtitu ſpoliare aliquem. Cic. 3. Off. 29.
Spoliare, ad omnia alia transfertur: ut, Spoliare auxiliis. Cic. 3. Verr. 11. Neſciebas ab eo Cn. Carbonem Conſulem, cujus revera Quæſtor fuit, non modo relictum, ſed etiam ſpoliatum auxiliis, pecunia, nefarie oppugnatum, & proditum?
Animum ſanitate ſpoliare. Cic. 4. Tuſc. 22.
Dignitatem. Cic. pro Cœl. 1. Quæ accuſatores deformandi hujus cauſa, detrahendæ ſpoliandæque dignitatis gratia dixerunt.
Dignitate omni ſpoliari. Cic. pro Muren. 88.
Fama ſpoliare. Cic. 2. Off. 72. Itaque ei dixiſſe Fimbriam, ſe illam rem nunquam judicaturum, ne aut ſpoliaret fama probatum hominem, ſi contra judicaſſet, &c.
Judicio. Cic. 4. Acad. 61. Eam philoſophiam ſequere, quæ confundit vera cum falſis, ſpoliat nos judicio, privat approbatione, omnibus orbat ſenſibus.
Ornatu alieno aliquam artem denudare atque ſpoliare. Cic. 1. de Orat. 235.
Provincia ſpoliare. Cic. 10. Att. 3. Nunc alia ex parte perſequi, ex alia provincia ſpoliare conatur.
Pudicitiam alienam ſpoliare. Cic. pro Cœl. 42. Parcat juventus pudicitiæ ſuæ, ne ſpoliet alienam.
Sociis ſpoliare aliquem. Ovid. 14. Met. 71.
Virtutem ſpoliare ſuo decore imbecillamque reddere. Cic. 1. Acad. 33. Spoliavit enim virtutem ſuo decore, imbecillamque reddidit, quod negavit in ea ſola poſitum eſſe beate vivere.
Vita ſpoliare, Occidere. Virg. 6. Æn. 168.
Urbes ſpoliaverat populis. Stat. 4. Theb. 36.
Robore ſpoliantur ſilvæ, Arboribus cæſis. Lucan. lib. 3. 395.
Terra ſpoliatur lumine. Lucret. lib. 4. 378.

Vitem ſpoliare pampinis. Columel. lib. 11. cap. 2.
Spoliari, Paſſ. Cic. pro Planc. 22. Eſt enim gravius, ſpoliari fortunis, quam non augeri dignitate.
SPOLIOR, āri. Deponens fuit apud antiquos, auctore Nonio 7. 100. Afranius, Quos impune depopulatur & diſpoliatur dedecus.
SPOLIANDUS, a, um. Partic. [σκυλευτέος] ut, Templa ſpolianda. Lucan. lib. 5. 305.
SPOLIĀTUS, a, um. Partic. [λαφυραγωγηθεὶς, Gl. L. G. σκυλευθεὶς G. L.]
Putare ſe ſpoliatum ornamento. Cic. 2. de Orat. 144.
Corpus ſpoliatum lumine. Virg. 12. Æn. 935.
Fortunam ſpoliatam conferre cum fortuna florente. Cic. in Piſon. 38.
Forum ſpoliatum & orbatum voce alicujus erudita. Cic. de Clar. Orat. 6.
Navis ſpoliata armis. Virg. 6. Æn. 353.
Navis ſpoliata magiſtro. Virg. 5. Æn. 224.
Compar. Cic. 6. Att. 1. Et mehercule ego ita judico, nihil illo regno ſpoliatius, nihil rege egentius.
SPOLIATIO, ōnis. f. [σκύλευμα] Cic. 4. Verr. 18. Quum in legatione oppidorum, fanorumque ſpoliationes cogitaret. Ibid. 6. 102. Nulla Græci homines gravius tulerunt, nec ferunt, quam hujuſcemodi ſpoliationes fanorum, atque oppidorum.
Omnium rerum ſpoliatio. Cic. pro Sext. 47.
Nobiliſſimi atque antiquiſſimi templi ſpoliatio. Cic. 1. contra Rull. 9.
Dignitatis ſpoliatio. Cic. 2. Philip. 27.
Miſericordiam ſpoliatio Conſulatus magnam habere debet. Cic. pro Muren. 87.
SPOLIĀTOR, ōris. m. [σκυλευτὴς, Gl. G. L.] Cic. 6. Verr. 80. Neque ſolum ſpoliata illa patiere, ſed etiam eorum ſpoliatorem, vexatoremque defendes. Juven. 1. Sat. 46.
Cum populum gregibus comitum premit hic ſpoliator
Pupilli proſtantis.
SPOLIĀTRIX, īcis. f. [σκυλεύτρια] Martial. 1. 136.
Sic ſpoliatricem commendat Fauſtus amicam.
Cic. pro Cœl. 52. Tune aurum ex armario tuo promere auſa es? tune Venerem illam tuam ſpoliatricem ſpoliare ornamentis?
SPOLIĀRIUM, i. n. [ἀποδυτήριον Gl. G. L.] Ubi homines ſpoliantur. Plin. in Paneg. 36. pr. Nunc templum illud, nunc vere deus, non ſpoliarium civium, cruentarumque prædarum ſævum receptaculum. Senec Controverſ. 5. 33. Volo noſſe illud infantium ſpoliarium. Significat ſpelunculam in qua ſolent latrones ſpoliare prætereuntes.
Eſt & Balinei membrum illud, ubi veſtes lavaturi exuebant, quod Græcis ἀποδυτήριον dicitur, ut in Gloſſ. Græcolat. expreſſum. V. Lex. Pitiſc. ubi & de aliis ſignificationibus vocis. conf. APODYTERION.
SPONDA, æ. f. [ἐνήλατον, Gl. L. G. & G. L.] Latus lecti. Spondæ, ſunt Tabulæ, quæ utrinque latus lecti ſuſtinent. Virg. 1. Æn. 698.
Quum venit, aulæis jam ſe regina ſuperbis
Aurea compoſuit ſponda, mediamque locavit.
Extrema & in ſponda cubet. Hor. Epod. 3. 22.
Orciniana ſponda. Martial. lib. 10. 5.
SPONDAICUS, V. SPONDEUS.
SPONDEO, ſpŏpondi, ſponſum, [ἐγγυῶμαι, Gl. L. G. & G. L. ὁμολογῶ, ἐπαγγέλλομαι, L. G. ἐγγυῶ, G. L.] ēre. a Sponte fit, quod veteres pro Dico uſurpabant: quia qui ſpondet, ſponte, id eſt voluntarie dicit. Poſtea Spondere acceptum eſt pro Sponte promittere. Cic. 16. Att. 2. Egit autem pater & filius ut tibi ſponderent. Idem 14. Philipp. 26. Panſa aut morte, aut victoria ſe ſatisfacturum Reip. ſpopondit. V. Voſſ. Etymol. Spopondit, ὑπέσχετο, ἀντεφώνησεν, ἐνεγυήσατο, συνέθετο, Gloſſ. Latinogræc.
Promittere & ſpondere. Cic. pro Muren. 90.
Officium ſpondere alicui. Ovid. 10. Met. 418.
Spondere pro aliquo. Cic. 12. Att. 15. Sed tamen ſcire velim quomodo dicar ſpopondiſſe, pro patre an pro filio. Idem 1. Fam. 9. Dependendum tibi eſt, quod mihi pro illo ſpopondiſti.
Spondeo de. Cic. 15. Fam. 21. Quod ego, non modo de me tibi ſpondere poſſum, ſed de te etiam mihi.
Fide mea ſpondeo futurum, ut &c. V. FIDES, ei.
Fortuna ſpondet ſalutem, Promittit certam. Virg. 12. Æn. 637.
Sidera nihil placidum ſpondentia. Ovid. in Ibin, 215.
Spondere in incertum apud Senecam, eſt non In certam nummorum ſummam, ſed Quantumcunque quis debeat fide ſua jubere, quæ periculoſiſſima ſponſio erat. Ejus ſunt verba 4. de Benef. cap. 39. Sponſum deſcendam, quia promiſi: Sed non ſi ſpondere in incertum jubebis, ſi fiſco obligabis.
Spondere puellam [μνηστεύεσθαι, Gl. G. L.] dicitur pater alicui, Quum pollicetur petenti futurum eſſe ut eam uxorem ducat. Plaut. Curc. 5. 2. 74.
Spondeſne miles mihi hanc uxorem? M. ſpondeo.
Idem Trin. 5. 2. 33.
SPONSUS, a, um. Partic. [μεμνηστευμένος] Promiſſus. Ter. Phorm. 4. 3. 52.
— etiam nunc, ſi vult Demipho
Dare, quantum ab hac accipio, quæ ſponſa eſt mihi, &c.
Idem Eun. 5. 9. 6.
SPONSUS, i. m. [μνηστὴρ, νυμφίος Gl. G. L.] Cui ſpondetur puella, ſive Qui ſpopondit eam ſe ducturum. Ulpian. l. In poteſtate. D. de ſponſal. In poteſtate manente filia, pater ſponſo nuntium remittere poteſt, & ſponſalia diſſolvere. Cajus eod. tit. l. Sæpe. Valetudo ſponſi ſponſæve ulterius trahunt ſponſalia.
Is animadvertit ſororem ſuam de fratrum morte non laborantem: ſponſi autem nomen appellantem identidem Curiatis, cum gemitu & lamentatione. Cic. 2. de Invent. 78.
Sponſi vita; adagium pro Molli & delicata. V. Chiliad. conf. SPONSUS, ûs.
SPONSA, æ. f. [μνηστὴ, Gl. G. L.] Puella quæ ſpondetur. Plaut. Caſ. 1. 14.
Huc veniſti ſponſam præreptum meam.
Cic. 14. Att. 20. Suam cuique ſponſam, mihi meam: ſuum cuique amorem, mihi meum.
Deducere ſponſam marito. V. DEDUCO.
Turpes ſponſæ. Juven. 1. Sat. 78.
SPONSIO, ōnis. f. [συνθήκη, Gl. L. G. & G. L. ὁμολογία, ἡ ἀπὸ ἐπερωτήσεως G. L] Promiſſio. Paul. de verb. ſignif. l. Sponſio appellatur, non ſolum quæ per ſponſi interrogationem fit, ſed omnis ſtipulatio, promiſſioque.
Sponſio, Genus erat actionis apud antiquos: quæ fiebat interpoſita ſtipulatione certæ pecuniæ, quam perderet is, qui ſponſione vinceretur, & coram Recuperatoribus, aut alio judice diſceptabatur. Erat autem decima

decima pars rei controverſæ in cauſis privatis: in publicis autem quinta apud Græcos, auctore Polluce lib. 8. ſ. 39. & aliis ſcribentibus, τὸ ἐπὶ δέκατον τ̃ τιμήματος τῆς δίκης, pœna ſcilicet temere litigantium. Cic. 3. Verr. 132. Quid, quum palam Syracuſis, te audiente, maximo conventu, P. Rubrius Q. Apronium ſponſione laceſſivit, ni Apronius dictitaret te ſibi in decumis eſſe ſocium? Hæc te vox non perculit? non perturbavit? non ut capiti & fortunis tuis proſpiceres, excitavit? tacuiſti, ſedaſti etiam lites illorum, & ſponſio illa ne fieret laboraſti. Et paulo poſt, Sponſio eſt, ni te Apronius in decumis ſocium eſſe dicat, provincia tua eſt: ades, abs te judicium poſtulatur. Valerius lib. 2. cap. 3. Pertinacius progreſſa contentione, Valerius ſponſione Luctatium provocavit, non ſe petiturum triumphum, ni ſuo ductu Punica claſſis eſſet oppreſſa, nec dubitavit reſtipulari Luctatius. Itaque judex convenit inter eos Attilius Calatinus. Hactenus Valer. Provocans igitur ſponſione, ita dicebat, Spondeo me tantam pecuniam daturum, ni, & reliqua. Provocatus autem contra reſtipulabatur. Cic. 5. Verr. 135. Cum eodem Apronio poſtea P. Scandilius eques Romanus, quem vos omnes noſtis, eandem ſponſionem de ſocietate fecit, quam Rubrius facere voluerat, inſtitit, oppreſſit, non remiſit: facta eſt ſponſio H-S. quinque millibus. Cœpit P. Scandilius Recuperatores aut judicem poſtulare.

Fiebat ſponſio plerumque in interdictis: id quod oſtendit Quintilianus in ſeptimo cap. 5. pr. Exemplum ſponſionis eſt apud Cic. pro Cæcin. 45. Erat enim Cæcina de fundo vi armata dejectus: propterea Prætor interdixerat De vi, id eſt interdicto, Unde vi, conceſſo, juſſerat Æbutium, qui vim fecerat, reſtituere Cæcinam in poſſeſſionem. Quum autem Æbutius Prætoris ſe edicto ſatisfeciſſe diceret: Cæcina autem ſe plane reſtitutum eſſe negaret, facta eſt ſponſio, Ni Cæcina reſtitutus ex edicto Prætoris eſſet. Quum igitur Cicero vim illatam Cæcinæ judicibus ſponſionis expoſuiſſet, ita demum ſubdidit, His rebus ita geſtis, P. Dolabella Prætor interdixit, ut eſt conſuetudo. De vi hominibus armatis, ſine ulla exceptione: tantum ut unde dejeciſſet, reſtitueret. Reſtituere ſe dicit. Sponſione vobis judicandum. Budæus. [conf. Cic. 7. Fam. 21. Pro P. Quint. 30. & 84.

Audax ſponſio. Juven. 11. Sat. 199. V. infra.

Sponſiones facere. Plin. lib. 9. cap. 32.

Sponſionem facere cum aliquo, ſi. Plin. lib. 7. cap. 37. de Aſclepiade medico loquens, Sed maxime, ſponſione facta cum Fortuna, ne medicus crederetur, ſi unquam invalidus ullo modo fuiſſet ipſe.

Sponſionem facere quod. Valer. Max. lib. 6. cap. 1. de C. Feſcennino, Quum de ſtupro nihil negaret, ſed ſponſionem ſe facere paratum diceret, quod adoleſcens ille palam atque aperte corpore quæſtum factitaſſet.

Fit ſponſio, *On parie*, *On gage.* Juven. 11. Sat. 200.

— ſpectent juvenes, quos clamor, & audax
Sponſio, quos cultæ decet aſſediſſe puellæ.

Quem locum exponens Britannicus ſic ait: Sponſio dicitur Contentio & altercatio quæ fit depoſitis pignoribus. Spectatores igitur invicem contendentes ſponſione, id eſt depoſito pignore, alii alium fore victorem aſſerebant. Plin. lib. 33. cap. 1. Ad ſponſiones etiamnum annulo exſiliente. Solent enim annuli in ſponſionibus ſæpe deponi. Idem lib. 9. cap. 35. Ergo ſponſionibus factis, poſtero die magnificam cœnam appoſuit Antonio. De cœna Cleopatræ loquitur. Paulo poſt, Injecit alteri manum L. Plancus judex ſponſionis ejus, victumque Antonium pronunciavit. Rurſus paulo poſt, de Clodio Æſopi filio: Et quidem nulla ſponſione ad hoc productus, ſingulos uniones convivis abſorbendos dedit. Audax autem ſponſio dicitur a Juvenali, quia in diſcrimine res verſatur, quum rei eventus ſit incertus. Martial. lib. 11. 1.

Sed quum ſponſio, fabulæque laſſæ
De Scorpo fuerint, & Incitato.

Sponſionem (ut ait Calderin.) appellat Depoſitionem pignorum uter eſſet futurus victor, an Incitatus, an Scorpus. Nam hi duo aurigæ omnium ſermone celebrabantur. V. Turneb. Adverſ. 18. 33.

Provocare aliquem ſponſione. Valer. Max. 2. 8. 2. & Petron. cap. 70.

Sponſio quæ in verba facta eſt? Si ex edicto Præt. bona P. Quintii poſſeſſa non ſint. Cic. pro Quint. 84.

Sponſio voti. Cic. 2. de Legib. 41. Diligentia votorum ſatis in lege dicta eſt, ac voti ſponſio, qua obligamur deo: pœna vero violatæ religionis juſtam recuſationem non habet.

SPONSIUNCŬLA, æ. f. dimin. Petron. cap. 58. Sponſiunculam deferre.

SPONSUS, ûs. m. [ἀναδοχὴ] Sponſio. Serv. Sulpic. apud Gell. lib. 4. cap. 4. Si poſt eas ſtipulationes uxor non dabatur, qui ſtipulabatur, ex ſponſu agebat, judices cognoſcebant. Varr. de L. L. 5. 7. Quod ſine ſponte ſua dixit, cum eo agi non poteſt ex ſponſu. Phædr. 1. 16. 1.

Fraudator nomen quum locat ſponſu improbo.

[Si ſana lectio eſt, quam tamen certatim conjecturis ſollicitarunt docti interpretes. Non poteſt Sponſus ipſa Fidejuſſio exponi, quum Sponſorem improbum Lupum fabula ſubjiciat. Quare Sponſo ſine dubio legendum eſt, a recto Sponſus, i. Sic autem dicitur, non ſolum ὁ νυμφίος, verum etiam Qui in jure alteri, vel pro altero ſpopondit, ὁ ἐπαγγειλάμενος, ὁ ὁμολογούμενος; reſpondetque Stipulato. V. STIPULOR. Et miror hac in ſignificatione ſuſpectam eſſe hanc vocem viris doctiſſimis ad Ovidii. 1. Amor. 13. 19. quum eadem ratione Sponſus dicatur, Qui feminæ ſpopondit nuptias. V. SPONSALIA. Si τ̃ Sponſum, ut al. placet, Supinum ſtatuas, deerit omnino ſubſtantivum nomen, ad explendam ſententiam neceſſarium. Sed plura addere vetat harum notularum modulus.

SPONSOR, ōris. m. [ἐπαγγειλάμενος, μνηστὴρ, ὁμολογητὴς, Gl. L. G. & G. L. ἐγγυητὴς, G. L.] Qui aliquid ſpondet.

Conjugii ſponſor & obſes. Ovid. 2. Epiſt. 34.

Sponſor, Qui alicui promittit. Cic. 6. Fam. 19. De tuo negotio, quod ſponſor es pro Pompejo, ſi Galba conſponſor tuus redierit. Idem pro Quint. 75. Cur ceteri ſponſores & creditores non convenerint?

Sponſor, in fem. Ovid. 16. Epiſt. 114.

— comitata Cupidine parvo
Sponſor conjugii ſtat dea picta ſui.

SPONSĀLIS, e. Adj. Spectans ad ſponſum, vel ſponſam. Leg. 2. Cod. Theodoſ. de Repudiis; Quæ recedit dotis ſuæ compos, ſponſalem quoque obtineat largitatem.

SPONSALIA, ōrum. n. pl. [ἕδνα Gl. L. G. & G. L. συνθῆκαι, ἐπαγγελίαι, L. G. μνῆστρα G. L.] Serv. Sulpic. in lib. quem ſcripſit De dotibus, apud Gell. lib. 4. cap. 4. Qui uxorem ducturus erat, ab eo, unde ducenda erat, ſtipulabatur eam in matrimonium ductum iri: qui daturus erat, itidem ſpondebat. Is contractus ſtipulationum, ſponſionumque, dicebatur ſponſalia, &c. Ulpian. De ſponſal. l. 2. Sponſalia dicta ſunt a ſpondendo. Nam moris fuit veteribus ſtipulari & ſpondere ſibi futuras uxores. Ibid. Florent. l. 1. Sponſalia ſunt mentio & repromiſſio futurarum nuptiarum. Juven. 6. Sat. 25.

Conventum tamen & pactum, & ſponſalia, noſtra
Tempeſtate paras.

Dies ſponſaliorum. Suet. in Auguſt. cap. 53.

Mediocria ſponſalia. V. MEDIOCRIS.

Conſtituere ſponſalia. Ulp. l. Si puellæ. D. de ſponſal.

Contrahere ſponſalia. Modeſtin. in l. In ſponſalib. contrahendis. D. de ſponſal.

Diſſolvere ſponſalia. Ulp. l. In poteſtate. D. de ſponſal.

Efficere ſponſalia. Modeſtin. l. In ſponſalib. D. de ſponſal.

Facere ſponſalia. Ulp. in l. Quæſitum. D. de ſponſal.

Infirmare ſponſalia. Cajus in l. Furor. D. de ſponſal.

Infringere ſponſalia. Ulp. in l. Si puellæ. D. de ſponſal.

Præbere genero ſponſalia. Cic. 2. Q. frat. 6. pr. i. e. Convivium ob deſponſationem.

SPONSĀLĪTIUS, a, um. Adj. Quod ad ſponſos, aut pertinet, aut refertur: ut, Sponſalitia largitas, i. e. Donatio, quæ a ſponſo ſponſave fit. apud Juſtinian. Novell. 119. & ſæpe in lib. 5. Cod. & Sidon. 7. Ep. 2.

SPONSO, [μνηστεύω] āre. Sponſalia contrahere. ut, Sponſare filiam, Paulus de ritu nuptiarum, l. Si quis officium in aliqua provincia adminiſtrat, inde oriundam, vel ibi domicilium habentem uxorem ducere non poteſt, quamvis ſponſare non prohibeatur: ita ſcilicet, ut ſi poſt officium depoſitum noluerit mulier nuptias contrahere, liceat ei hoc facere, arrhis tantummodo redditis, quas acceperit. Budæus.

SPONDĒUS, i. m. [σπονδεῖος] Pes duabus ſyllabis longis conſtans. Legitimus quidem hic, qui in Heroico verſu omnium ſibi vendicat locum, licet raro quinto loco reperiatur. Dictus, quod in ſacrificiis & libamentis eo maxime uterentur. Nam σπονδὴ libamentum, fœduſque, ac ſponſionem ſignificat.

Lentipes ſpondeus. Auſon. Epiſt. 21. 42.

Stabiles ſpondei. Hor. de Arte Poet. 256.

SPONDAICUS, a, um. Adj. ut, Verſus ſpondaicus, Qui duos habet ſpondeos ad finem. [Rectius Spondiacus, σπονδειακός. Sic Hephæſtion p. 11. Enchirid. ed. 1553. Diſpondeum, quatuor longis conſtantem, σπονδειακὴν τετράποδιαν vocat. Sed indocti Spondæus per diphthongum ſcribunt, unde & Spondaicus formarunt.

SPONDIALIS, e. Adj. Tibicen dicebatur ſpondialis, Qui in ſacris canebat, quod nomen a ſpondeo profectum initio eſt, cujus carmine Græci in libamentis deorum & ſacrificiis uti ſoliti erant. Iſidor. 1. 16. Unde & ii, qui tibiis canebant in ſacris gentilium, ſpondiales nominabantur. Mar. Victor. Spondeus e duabus longis, ut reges, temporum quatuor, dictus a tractu cantus ejus, qui per longas tibias in templis ſupplicantibus editur, unde & Spondiales appellantur, qui hujuſmodi tibias inflare aſſueverunt. Ex Turneb. Adverſ. 20. 17.

Spondialia, Carmina trochaica ſacris adhiberi ſolita Latinis dicebantur, quibus etiam tibicines cum modos faciebant, plerumque uti ſolebant. Cic. 2. de Orat. 193. Tamen in hoc genere ſæpe ipſe vidi, cum ex perſona mihi ardere oculi hominis hiſtrionis viderentur, ſpondialia illa dicentis,

Segregare abs te auſus, aut ſine illo Salaminem ingredi?

Editi libri habent Spondalia, ſed mendoſe, ut Turnebo quidem videtur Adverſ. 20. 17. Salmaſ. legit Spondaulia, σπονδαύλια. Mſſ. Spondali illa. [Quid ſi Spondalus perſonæ tragicæ nomen in Teucro Pacuvii fuit?

SPONDOLICI, Populi Mæotidis apud Plin. lib. 6. cap. 7.

SPONDYLIS, is. f. [σπονδύλη] Plin. lib. 27. cap. 13. Et animalium quidem ceterorum nullum aliud radices a nobis dictas attingit, excepta ſpondyli, quæ omnes perſequitur. Genus id ſerpentis eſt. Verticellam Gaza vertit in Ariſtotelem.

SPONDYLIUM, i. n. ſive SPONDYLION Dioſcoridi, [σπονδύλιον] Plin. lib. 12. cap. 26. Ab hac panace, ferula differt, quæ vocatur ſpondylion, foliis tantum, quia ſunt minora, & platani diviſura: non niſi in opacis gignitur. Semen eodem nomine ſilis ſpeciem habet, medicinæ tantum utile.

SPONDȲLUS, i. m. vel SPONDYLON, vel SPONDYLION, i. n. [σπόνδυλος, σπόνδυλον, σπονδύλιον] Verticulum, quod apponitur fuſis, ut nendo melius vertantur. [Gloſſ. Græcolat. Σπόνδυλον, Verticillum, & Latinogræc. Verticillum, σπονδύλιον, περὶ ἄτρακτον. Eſt autem hæc forma diminutionis. Hinc ob formæ ſimilitudinem,

Spondylus, Nodus ſeu vertebra ſpinæ dicitur. Sunt autem in ipſa ſpina ſpondyli quatuor & viginti, quorum ſeptem collum conſtituunt, duodecim thoracem, quinque aliæ lumbos. [V. Galen. de Oſſib. cap. 6. & ſeq. Gloſſ. Latinogræc. Vertebræ, σπόνδυλοι, περόναι.

Spondylo utitur Martial. pro Oſſiculis animalium, lib. 7. 19.

Roſos tepenti ſpondylos ſinu condit.

Spondylus in mari animal, apud Plin. lib. 32. cap. 11. Columel. lib. 8. cap. 16.

Spondylus, Calculus æneus, quo ſuffragia ſua judices Athenis dabant, ut eſt apud Jul. Polluc. lib. 8. ſ. 17.

Spondylus, Callus ſive caro interior oſtreorum. Plin. lib. 32. cap. 6. Neque in luto capra, neque in arenoſis, ſed ſolido vado, ſpondylo brevi atque non carnoſo, nec fibris lacinioſo, ac tota in alvo.

SPONGIA, æ. f. [σπόγγος, Gl. L. G. & G. L. Attice σπογγιά. Onom. v. σφόγγος] Quiddam eſt in natura tertium ordinem habens, ut neque animal, neque frutex, ſed tertium quiddam ac medium inter utrumque genus dici poſſit, quod Græci zoophyton appellant. Plurimis locis in ſaxis marinis naſcuntur ſpongiæ, diverſiſque nominibus ab antiquis diſtinctæ, quoniam non una ſit earum formæ bonitas & uſus. Spongias antiqui in deliciis habuerunt, ſtrigilum vice linteorumque illis utentes ad diſtringenda & mundanda corpora. Quapropter purpura tingebant eas, alias cura candidas faciebant, tinctas per æſtatem ſalis ſpuma ad lunam & pruinas ſternentes inverſas, ut candorem biberent. Menſas etiam his tergere mos erat. Martial. lib. 14. 144.

Hæc tibi ſorte datur tergendis ſpongia menſis
Utilis, expreſſo quum levis imbre tumet.

Naſcitur in petris, alitur conchis & piſce, & limo. Intellectum ineſſe iis apparet, quia ubi avulſorem ſenſere, contractæ multo difficilius abſtrahuntur. Avulſæ relinquunt in petris veluti cruoris veſtigium, atque ex his quaſi molliores penicilli

penicilli reereſcunt. Quidam ſpongias ita diſtinguunt. Alias ex his mares exiſtimavere, tenui fiſtula, ſpiſſiores, perſorbentes: Alias feminas majoribus fiſtulis, ac perpetuis. Hæc Perottus ex Plin. lib. 9. cap. 45. & lib. 31. cap. 11.

Plenam ſpongiam aquæ manu premere & ſiccare. Lucret. lib. 4. 622.

Spongiæ retiariorum. Spongiis ad ſiccandum vulnerum ſanguinem & reprimendum utebantur: cumque ſæpenumero uſuveniret, ut retiarii, qui cum mirmillonibus depugnabant, vulnerarentur, & ſpongiis egerent, idcirco Septimius de Spectac. ſpongias retiariorum dixit. Neque enim ſatis adverſus parem ſuum muniti erant, cum toti in reti jaciendo intenti eſſent. Verba Tertulliani ſunt, Poterit de miſericordia moveri defixus in morſus urſorum, & ſpongias retiariorum. Annotavit Turneb Adverſ. 18. 33. conf. Lipſ. Saturn. 2. 8.

Spongiæ, quibus columnæ, pavimenta, podia exterguntur. Ulp. in l. Quæſitum. §. canales. D. de fund. inſtruct.

Spongias, olitores antiqui appellabant, Radiculas aſparagorum inter ſe implicatas. Columel lib. 11. cap. 3.

Spongiarum oculi. Columel. lib. 11. cap. 3. Stirpes præfractæ angunt oculos ſpongiarum, & quaſi excæcant, nec patiuntur aſparagum emittere.

Spongiŏla, æ. f. [σπογγίον] dimin. Spongiola, quæ aliis Amentum, aliis Cachrys dicitur, officinis *bedegar*, Id eſt quod præter naturam in quibuſdam fruticibus ut cynorhodo naſcitur, & ſquammatim compactum ſpongiolæ cujuſdam modo propendet e ramis. Plin. lib. 25. cap. 2. Alias apud auctores cynorhodi una medicina erat, ſpongiolæ, quæ in mediis ſpinis ejus naſcitur, cinere cum melle alopecias capitis expleri.

Spongiolæ, Radiculæ aſparagorum inter ſe implicitæ. Columel. lib. 11. cap. 3. Sulci autem inter ſe pedali menſura diſtantes fiunt, non amplius dodrantalis altitudinis, in quam ita ſpongiolæ deprimuntur, ut facile ſuperpoſita terra germinent.

Spongiōsus, a, um. Adj. [σπογγιώδης] Quod ſimilitudinem ſpongiæ habet. Plin. lib. 11. cap. 37. Idcirco pulmo ſpongioſus.

Spongio, āre. Spongia detergere. Apic. 1. 26.

Spongītes, æ. m. [σπογγίτης] Gemma, quæ ſpongiæ (a qua & nomen habet) ſpeciem repræſentat. Plin. 37. 10.

Sponsa, Sponsalis, Sponsio, Sponso, Sponsus. V. spondeo.

Sponte, [ἑκουσίως, Gl. L. G. & G. L. αὐθαιρέτως, L. G. ἑκόντι, ἑκουσίᾳ γνώμῃ G. L] Ablativus a nominativo inuſitato Spons, cujus Genitivus eſt in rariore uſu: ſignificat Voluntate propria, & ſuapte natura, ſine hominis labore. Plaut. Truc. 2. 6. 46. Neque jam queo pedibus mea ſponte ambulare. Ter. And. 4. 2. 9.

Age, ſi hic non inſanit ſatis ſua ſponte, inſtiga. Cic. de Senect. 71. Senes autem, ſicut ſua ſponte, nulla adhibita vi, conſumptus ignis exſtinguitur. Idem 1. Fam. 7. Etenim Pompejum, qui mecum ſæpiſſime non ſolum a me provocatus, ſed etiam ſua ſponte de te communicare ſolet, ſcis temporibus illis non ſæpe in ſenatu fuiſſe.

Oſtia patuere ſua ſponte. Virg. 6. Æn. 82.

Sequi ſponte. Quintil. lib. 5. cap. 10. Et ut litteræ, ſyllabæque ſcribentium cogitationem non exigunt, ſic rationes ſponte quadam ſequantur.

Italiam non ſponte ſequor. Virg. 4. Æn. 361.

Sponte, Arbitrio. Tacit. 3. Hiſt. 16. Nec ſponte Antonii properatum. Lucan. 1. 99. Paxque fuit non ſponte ducum.

Sponte, cum Genitivo. Hæc enim alienatio non ſponte tutorum fit. Ulp. in l. Sed ſi pec. §. 2. D. de reb. eor. qui ſub tut. &c.

Sponte naturæ, h. e. A natura, & per naturam. Plin. lib. 11. cap. 49. Teſtes homini tantum injuria, aut ſponte naturæ franguntur. Idem lib. 9. cap. 51.

Sua ſponte, Ultro, Αὐθαιρέτως. Gloſſ. Græcolat.

Vivere ſua ſponte, Sine aliorum ope ſuſtentare vitam ſuam. Lucret. lib. 5. 870.

Sponte mea componere curas. Virg. H. St. Ex 4. Æneid. 341.

Spontis, Genitivus. Varr. de L. L. 5. 7. Spontis ſuæ ſtatuerat finem. Gell. lib. 13. Spontis ſuæ mortem manet.

Homo ſuæ ſpontis, Liber, ſui juris & arbitrii. Celſ. lib. 1. cap. 1. Sanus homo, qui & bene valet, & ſuæ ſpontis eſt, nullis obligare ſe legibus debet.

Arbor ſuæ ſpontis. Columel. lib. 9. cap. 4. Eſt enim ſativa, & altera ſuæ ſpontis, itemque ſemper virens pinus & minor ilex. V. Voſſ. de Analog. 1. 47.

Sponte, Adv. [ἑκουσίως] Plin. 4. Epiſt. 89. Hic ſponte beatiſſimo otio fruitur, alius exercitum regit. Idem Epiſt. 139.

Imminentem neceſſitatem ſponte prævenit. Tacit. 1. Ann. 30.

Sponte C. Ex provocatione. Vide Ex provocatione in loco Pontani. H.St.

Spontāneus, a, um. Adj. [αὐτόματος, αὐθαίρετος] Voluntarium & naturale. Sen. Epiſt. 121. Agilitas eſt ſpontaneus motus. Macrob. Somn. Scip. 2. 12. Appetitus ſpontaneæ mortis.

Spontālis, e. Adj. [ἑκούσιος] Idem quod Spontaneum & ultroneum. Apul. lib. 4. Mileſ. p. 147. Elmenh. Quumque nulli noſtrûm ſpontale parricidium ſuadens, perſuadere poſſet, gladium per medium pectus ictu fortiſſimo transadigit.

Spontaliter, Adv. Sidon. 8. Epiſt. 9. Id ſpontaliter facio.

Spontīvus, a, um. Adj. Solin. 2. Damnum ſpontivum.

Spŏrădes, um. f. pl. [Σποράδες] Inſulæ quædam circa Cretam in mari Carpathio, vel Ægæo, ſicut Strab. lib. 10. ſcribit. Dictæ quod in mari ſparſæ ſint. Sunt autem harum nomina, Helene, Phacuſa, Nicaſia, Schinuſſa, Pholegandros, Icaros, Thera, Anephe, Aſtypalæa, Laguſa, Ios, ubi ſepultus fertur Homerus, aliæque de quibus V. Plin. 4. 12.

Sporta, æ. f. [σπυρίς Gl. L. G. & G. L. & onom. v.] Vaſis genus quaſi fiſcella. A Sparto herba, quæ frequens apud Hiſpanos naſcitur: aut ab Aſportando, ut ait Non. 2. 833. Salluſt. ibid. Fragm. cap. 14. E muris canes ſportis demittebant. Varr. de vita Pop. Rom. lib. 1. Neque enim obſonium in tota cœna, coëmptum ex variis rebus, quum conjectum in unam ſportam perſpicitur. Columel. lib. 8 c. 7. Locus ad hanc rem deſideratur calidus maxime, & minimi luminis, in quo ſingulæ caveis includantur anguſtioribus, vel ſportis incluſæ pendeant aves.

Sporta auri. Suet. de Clar. Rhet. 1. Diu exſpectaverunt dum retia extraherentur, aliquando extractis, piſcis nullus infuit, ſed ſporta auri obſuta.

Sportæ, Sportulæ, Sportellæ; Nummûm ſunt receptacula, inquit Aſcon. Pedian. in 2. Verr. 22.

Sporta juncea, vel ſpartea. Columel, lib. 12. cap. 6.

Sportæ fæcariæ ſunt, Quibus incluſa fæx prelo ſupponitur, ut vinum fæcatum exprimatur. Idem cap. 133. Catonis de R. R. declaratur. Monuit Turneb.

Sportŭla, æ. f. dimin. [σπυρίδιον] Plaut. Curc. 2. 3. 10.

Qui incedunt ſuffarcinati, cum libris, cum ſportulis. Idem Men. 1. 4. 1.

Sportulam cape, atque argentum. eccos tres nummos habes?
c. Habeo. e. abi, atque obſonium affer.

Sportula aliquando pro Diſtributione quæ ad populum fiebat, aliquando pro ipſis Cibis accipitur, quod in ſportis pecunia, quandoque etiam cibus in quotidianum uſum deferri ſolebat. Martial. lib 8. 50.

Promiſſa eſt nobis ſportula, recta data eſt. i.e. Cœna recta. Sueton. in Claud. Cæſ. cap. 21. Gladiatoria munera plurifariam ac multiplicia exhibuit. Anniverſarium in caſtris Prætorianis: ſine venatione, apparatuque: juſtum, atque legitimum in ſeptis: ibidem extraordinarium & breve, dierumque paucorum, quodque appellare cœpit ſportulam, quia primum daturus edixerat velut ad ſubitam condictamque cœnulam invitare ſe populum.

Τό τε σιτηρέσιον τοῖς πένησι χορηγούμενον ἐν μόνῃ Ῥώμῃ. Appianus Bell Civil. 2. p. 251. An Stips? H. St. Eſt Frumentatio, ſeu Frumenti diſtributio publica, diſtinguenda a Congiario, ceteriſque extraordinariis largitionum generibus, in quibus & Sportula publica. Gloſſ. Græcolat. Σιτηρέσιον, Frumentatio, frumentum. V. in frumentum. Male Suidas littera gemina, Σπόρτελλα, δῶρα ἐπὶ πάντων διδόμενα παῤῥησίᾳ. conf. Voſſ. Etymol.

Sportula, pro Cœna ipſa; quæ, quod initio in ſportula dabatur, inde nomen meruit: unde & a Græcis δεῖπνον ἐν σπυρίδι vocatur, id eſt Cœna in calatho. Juven. 3. Sat. 249.

Nonne vides quanto celebretur ſportula fumo?
Centum convivæ: ſequitur ſua quemque culina.

Ab hac conſuetudine dandi in ſportulis obſonii, aut cœnæ in ſportulis ferendæ, ſportulæ, quæ centum quadrantes æſtimabatur, nomen ortum videtur eſſe, quod obſonii & cibi loco pecunia daretur in victum, quæ cum cœnam ementiretur, & cœnæ loco daretur, Rectæ cœnæ opponebatur, quod Recta ſit cœna, cum clientem laute accipimus & paſcimus: non recta cœna, ſed in locum cœnæ, aſſes cœnæ cauſa numerati, id eſt ſportula data. Suet. Domit. 7. Sportulas, inquit, publicas ſuſtulit, revocata cœnarum rectarum conſuetudine. Turneb. In limine autem domus ſportulæ conſtituebantur. Juven. 1. Sat. 95.

— nunc ſportula primo
Limine parva ſedet, turbæ rapienda togatæ.

Idem 10. Sat. 46.

Defoſſa in loculis quos ſportula fecit amicos.

Arida ſportula. Martial. lib. 10. 75.

Sportula, Locus in atrio domus, in quo proponebantur quæ quolibet die dono danda erant. [Forte ex loco Juven. male intellecto.

Sportulans, antis. Torr. in Sueton. Domit. cap. 7. p. 570. H. St. Ex Cypriani ſcil. Epiſt. 66.

Sportella, æ. f. [σπυρίδιον Gl. G. L.] aliud dimin. Species caniſtri, qua artolagani & bellaria ferebantur. Sed & interdum ſportulis obſonia cœnarum portabant, cum ad aliquem cœnatum ibant, & in cœnationem domeſticam ferebant. Cic. 9. Fam. 20. Dediſcendæ tibi ſunt ſportellæ & artolagani tui. Ego autem putem artolaganos in parabilibus & vulgaribus cibis fuiſſe numeratos. Turneb. [Verum hic cibi, atque adeo Operis piſtorii genus intelligitur, cujusmodi & Artolagani, de quibus V. ſ. l.

Sportellārius, i. m. Κοπριαίρετος. Gloſſ. Latinogræc.

Spŏrus, i. m. [Σπόρος] Spado fuit, a Nerone in deliciis venereis habitus, quem in feminam idem ipſe hominis monſtrum transfigurare anniſus eſt, eundemque, dote inter auſpices conſignata, palam uxorem duxit. Poſt Neronis vero necem juſſus a Vitellio, ut in habitu conſtupratæ puellæ, ſe in theatro ſiſteret, non ferens tantam ignominiam, manus ſibi intulit. V. Sueton. & Dion. in Nerone.

S P U

Spūdarcha, æ. [σπουδαρχίδης Suid.] Anxie dignitates affectans, & imperia. Xenophon in Sympoſio. Cæl. lib. 3. cap. 5.

Spudastes, æ. [σπουδαστής] Fautor, in Gloſſ. Græcolat. Hieronym. in lib. de Scriptor. Eccleſiaſtic. ubi de divo Luca agit. Sed & Tertullianus, vicinus eorum temporum, refert presbyterum quendam in Aſia σπουδαστὴν, id eſt amatorem Pauli convictum apud Joannem, quod auctor eſſet libri, & confeſſum ſe hoc Pauli amore feciſſe, loco excidiſſe.

Spūma, æ. f. [ἀφρὸς, Gl. L. G. & G. L.] Ex ore animantium ebulliens humor, quaſi Spumen, a Spuo, vel Quæ per ebullitionem, vel maximam agitationem fæx ſupernatat, ut mero, æri, ſalo, &c. Ovid. 8. Met. 287.

Fervida cum rauco lato ſtridore per armos
Spuma fluit. Virg. 1. Æn. 39.
— & ſpumas ſalis ære ruebant.

Albentes ſpumæ. Ovid. 7. Met. 415.

Albida ſpuma. Ovid. 3. Met. 74.

Cana ſpuma. Sen. Hippol. 10.

Virides ſpumæ ſerpentum. Claud. de Bell. Gild. 172.

Agere ſpumas. Lucret. lib. 3. 490. V. ago.

Albet mare ſpumis ſonantibus. Ovid. 11. Met. 501.

Eliſa ſpuma. Virg. 3. Æn. 567.

Ter ſcopuli clamorem inter cava ſaxa dedere,
Ter ſpumam eliſam, & rorantia vidimus aſtra.

Fudit ſtridentem cum ſanguine ſpumam. Ovid. 8. Met. 417.

Incaleſcens ſpuma. V. incalesco.

Incanuit unda ſpumis. Catul. Argon. 62. 13.

Oblitus & ſpumis, & craſſo ſanguine rictus. Ovid. 11. Met. 367.

Torquent adnixi nautæ ſpumas. Virg. 3. Æn. 208.

Spuma argentea, λιθάργυρος, Gloſſ. Latinogræc. & Græcolat.

Spuma nitri, Aphronitrum, [ἀφρόνιτρον] Martial. lib. 14. 58.

Spuma vocor nitri, dicor & aphronitrum.

Spumeus, a, um. Adj. [ἀφρώδης Gl. G. L.] Quod ſpumæ colorem refert. Plin. lib. 15. cap. 28 Spumeus color malis. Idem lib. 37. cap. 2.

Amnis ſpumeus, i. e. Spumans, vel ſpumoſus. Virg. 2. Æn 496.

Ora ſpumea. Lucan. lib. 5. 190.

Semen ſpumeum. Plin. lib. 20. cap. 19.
Unda ſpumea. Virg. 10. Æn. 212.

Spumĭdus, a, um. Adj. Apul. Apol. p. 306. Elm. Humor craſſus & ſpumidus.

Spumōsus, a, um. Adj. Quod ſpumam facit. Plin. lib. 12. cap. 7. Lycion aptiſſimum medicinæ, quod eſt ſpumoſum.
Æquor ſpumoſum. Lucan. lib. 2. 627.
Litora ſpumoſa. Catull. Argon. 65. 121.
Unda ſpumoſa. Virg. 6. Æn. 174.
Compar. Claud. de Conſ. Honor. 6. 458.
Addua quo ſciſſas ſpumoſior incitat undas.

Spumĭfer, ĕra, ĕrum. Adj. [ἀφροφόρος] ut, Fluctus ſpumiferi, apud Stat. 1. Achil. 59.

Spumigĕna, æ. c. ut, Cytherea ſpumigena, Ex ſpuma nata. Mart. Capell. 9.

Spumĭger, ĕra, ĕrum. aliud Adj. ut,
Fons ſpumiger, apud Ovid. 11. Met. 140.
Sus ſpumiger. Lucret. lib. 5. 983.

Spumo, [ἀφρίζω Gl. G. L.] āre. Spumas emittere. Plin. lib. 32. cap. 7. Subinde ſpuma pennis deterſa, & poſtquam deſierit ſpumare, tepidum infundere. Virg. 8. Æn. 672.
— ſed fluctu ſpumebant cærula cano.
Aſpergine ſalſa ſpumant cautes. Virg. 3. Æn. 534.
Freta ſpumant verſa lacertis. Virg. 5. Æn. 141.
Vindemia ſpumet plenis labris. Virg. 2. Georg. 6.

Spumans, antis. Partic. [ἀφρίζων] ut
Aper ſpumans. Virg. 1. Æn. 324.
Cymbia ſpumantia lacte. Virg. 3. Æn. 66.
Enſis ſpumans cruore. Virg. 4. Æn. 665.
Equus ſpumans. Virg. 6. Æn. 881.
Frena ſpumantia. Virg. 4. Æn. 135.
Pateram ſpumantem hauſit. Virg. 1. Æn. 745.
Pocula ſpumantia lacte. Virg. 5. Ecl. 67.
Sanguis ſpumans. Virg. 9. Æn. 456. & Celſ. lib. 5. cap. 26.
Uvæ ſpumantes. Columel. lib. 10. 44.

Spumātus, a, um. Partic. [ἠφρισμένος] Cic. 1. de Divin. 13.
Saxaque cana, ſalis niveo ſpumata liquore,
Triſtificas certant Neptuno reddere voces. Ex poeta.

Spumābundus, a, um. Adj. Apul. Apol. p. 303. Elmenh. Faciem tuam ſpumabundus conſpuiſſet.

Spumātus, ūs. m. [ἀφρισμὸς] Stat. 1. Silv. 4. 103.
Dictami florentis opem, quoque anguis abundat
Spumatu.

Spumesco, [ἀφρίζομαι] ĕre. inchoativum: ut
Æquora ſpumeſcunt remo. Ovid. 2. Epiſt. 87.

Spuo, ſpui, ſpūtum, [πτύω Gl. G. L.] ĕre. Salivam emittere. Virg. 4. Georg. 97.
— terram ſicco ſpuit ore viator
Aridus. Plin. lib. 28. cap. 4. Veniam quoque a deis ſpei alicujus audacioris petimus, in ſinum ſpuendo. V. SINUS.

Spūtum, i. n. [πτύσμα Gl. L. G. & G. L.] Saliva. Martial. lib. 2. 26.
Inque ſuos mittit ſputa ſubinde ſinus.
Minuta ſputa. Lucret. lib. 6. 1186.
Salſa ſputa. Lucret. lib. 6. 1187.
Tenuia ſputa. Lucret. lib. 6. 1186.
Edere ſputum ſincerum. Celſ. lib. 2. cap. 9.

Sputus, i. m. Idem. Cæl. Aurel. Tard. 4. 4. Cum plurimo ſputu & ructatione jugi.

Sputisma, ătis. n. Vitruv. 7. 4. extr. Quod poculis & ſputiſmatis effunditur. V. Philand.

Sputo, [ἀποπτύω] āre. frequent. Plaut. Capt. 3. 4. 18.
Nam illic iſtic, qui ſputatur, morbus interdum venit. Idem Merc. 1. 2. 27.
Tua cauſa rupi ramices, jamdudum ſputo ſanguinem.

Sputātor, ōris. m. [πτυστὴς] Plaut. Milit. 3. 1. 52. Minime ſputator, ſcreator ſum.

Sputāmen, ĭnis. n. Cæl. Aurel. Tard. 2. 14. 199. Ægrotantium ſputamina. conf. Ammian. 14. 9. Tertull. adv. Gnoſt. cap. 10.

Sputamentum, i. n. Tertull. de Spectac. cap. 30. Sputamentis decoratus.

Sputātilĭcus, a, um. Adj. [πτυσματολιτικὸς] Levis. Cic. de Clar. Orat. 260. Et ille, fuit accuſator, inquit, vetus, quo accuſante Chritilium, Siſenna defendens, dixit Quædam ejus ſputatilica eſſe crimina. Tum C. Ruſius, Circumvenior, inquit, Judices, niſi ſubvenitis. Siſenna, quid dicas neſcio, metuo inſidias; Sputatilica, quid eſt hoc? Sputa quid ſit ſcio, Tilica neſcio. Maximi riſus: ſed ille tamen familiaris meus recte loqui putabat eſſe, inuſitate loqui. Sputatilica, i. e. Levia. [An Sputatilicia?

Spurcus, a, um. [ἀχρεῖος G. L. G. & G. L. ἀκάθαρτος L. G.] Quod eſt impurum, obſcænum, lutulentum, inquit Non. 4. 425. A ſpuendo dictum, quod tale ſit ut de eo ſpuatur. Lucil. ibid. & apud Cic. 1. Tuſc. 41.
Samnis, ſpurcus homo, vita illa dignus locoque. Hor. 2. Serm. 5. 18.
Viſne tegam ſpurco Damæ latus?
Saliva ſpurca. Catul. 76. 8.
Spurcus, Fœtidus. Apul. Tam multæ res ſpurcæ, & graves, nares infeſtant.
Gladiator ſpurcus & carnifex, Sævus, ſanguinarius. Varr. apud Non. l. c.
Helluo ſpurciſſimus, prægustator libidinum. Cic. pro Domo 25.
Lupæ ſpurcæ. Martial. lib. 1. 35.
Tempeſtas ſpurca. Cic. Jactati tempeſtate ſpurciſſima. i. e. Vehementi, aſpera, interprete Non. l. c.
Spurcus ager. Columel. in Præf. lib. 1.
Vinum ſpurcum eſt, Quod ſacris adhiberi non licet, ut ait Labeo Antiſt. lib. 10. commentarii juris Pontificii, cui aqua admixta eſt, defrutumve, aut igne tactum eſt, muſtumve ante quam deferveſcat. Feſt.

Spurce, ius, iſſime. Adv. [ῥυπαρῶς] Cic. 1. ad Heren. 8. In odium rapiemus, ſi quod eorum ſpurce, ſuperbe, perfidioſe, crudeliter, confidenter, malitioſe, flagitioſe, factum proferemus.
Dicere in aliquem ſpurce. Cic. 2. Philip. 100. An crudelior, qui in illam miſeram tam ſpurce, tam impie dixeris.
Superl. Cic. 11. Att. 13. Deinde perſcribit ſpurciſſime, quas ob cauſas fecerit.

S P U

Spurcitia, æ. vel **Spurcities**, ēi. f. [ῥυπαρία, ἀκαθαρσία] Immunditia. Lucret. lib. 6. 21.
At contra nobis caeni tæterrima cum ſit
Spurcities, eadem ſuibus hæc munda videtur. Plin. lib. 33. cap. 4. Quæ e catino jactatur ſpurcitia, in omni metallo ſcoria vocatur. Idem lib. 17. cap. 9. Proxime ſpurcitias ſuum laudant.

Spurcidĭcus, a, um. Adj. [ῥυπαρολόγος] Qui ſpurca & obſcæna dicit. Plaut. Capt. prol. 56.
Neque ſpurcidici inſunt verſus immemorabiles.

Spurcifĭcus, a, um. Adj. [ῥυποποιὸς] Qui ſpurca & fœda facit. Plaut. Trin. 4. 1. 7.
Spurcificum, immanem, intolerandum, veſanum.

Spurciloquium, i. n. Tertull. de Reſur. cap. ult. Spurciloquio experiri in congreſſibus.

Spurco, [ῥυπόω, ἀσπιλόω] āre: vel **Spurcor**, ari. depon. Fœdare, vitiare. Plaut. Men. 1. 2. 57.
Nam ex iſto loco ſpurcatur naſum odore illutibili.
Aquas ſpurcare. Paul. in l. 1. D. De extraord. crimin. Si quis fimo corrupto aliquem perfuderit: cæno, luto oblinierit: aquas ſpurcaverit: fiſtulas, lacus, quidve ad injuriam publicam contaminaverit.
Vinum ſpurcare. Celſ. Juriſconſ. ait apud Ulpian. in l. Si ſervus. D ad leg. Aquil. Cum eo agi poſſe Aquilia, qui vinum ſpurcavit, vel effudit, vel acetum fecit, vel alio modo vitiavit. V. Vinum ſpurcum in SPURCUS.
Senectus ſpurcata impuris moribus. Catul. in Comin. 105. 2.

Spurcāmen, ĭnis. n. Prudent. Cathem. 9. 56.
Corripit gregis ſuilli ſordida ſpurcamina.

Spurina, æ. m. [Σπουρίνας] Dux regis Parthorum, qui Craſſum interemit. Item Haruſpex & ariolus, qui Cæſari prædixit, ut Martias caveret Idus, cujus Tranquill. in Cæſ. cap. 81. & Valer. 1. 6. 13. meminere.
Tertius hujus nominis Adoleſcens Etruſcus egregia forma, qui quum feminas viroſque ad libidinem aſpectu decoro invitaret, oris pulchritudinem vulneribus ſponte dehoneſtavit. Auctor Valer. de Verecund. 4. 5. ext. 1. De Veſtricio Spurina V. Plin. Ep. 3. 1.

Spuria furfuris, apud Victorem Uticenſ. An Spurcitia? an Scoria? apud Dadræum in Similit. 240. b. H. St. Spurca forte n. pl.

Spurius, i. m. [νόθος, πορνογενὴς Gl. G. L.] Qui ex muliere non nota ortus eſt, vel incerto patre, ab σπείρειν feminare: quia nihil habet a patre niſi ſemen. Unde & Spurios verſus dicimus, Incerti auctoris. Spurium, Modeſtinus D. De ſtat. homin. l. vulgo concepti. vulgo conceptum appellari ſcribit, & eum eſſe qui incerto patre natus ſit, ſive illum, qui eum patrem habet, quem habere non licet. Bud. Plutarch. in Probl. Rom. 103. de hoc verbo loquens: Spurius, inquit, primum nomen eſt apud Romanos, ut Sextus, & Decimus, & Cajus. Prima autem nomina non tota ſcribunt: ſed aut una littera, ut T. Titum: aut duabus, ut Cn. Cneum: aut tribus, ut Sex. Sextum, & Ser. Servium. Sic Spurius, Sp. ſcribebatur. Eos autem qui ſine patre erant, qui ἀπάτορες Græce dicuntur, S & P deſignabant, quaſi Sine patre; hoc errore factum, ut Spurii, Sine patre dicerentur. Hæc ille. Modeſtinus tamen loco ſupra citato vocatos dicit ſpurios παρὰ τὴν σπορὰν, id eſt a ſatione. Plutarch. l. c. aliorum affert rationem, ſed quam putat abſurdam. Dicunt enim, inquit, Sabinos uxoris pudenda Sporion appellare. Item qui legitime natus non ſit, ſed ex concubina, aut ſcorto, contumeliæ cauſa ſpurium appellari ſolitum. Ceterum quos vulgo *baſtardos* vocamus, interdum ſpurii dici poſſunt, interdum non poſſunt: ut hi quos principes agnoſcere ſolenniter ſolent, quoſque adoptare.

Spurius, a, um. Adj. Auſon Epiſt. 2. 29.
Quique notas ſpuriis verſibus appoſuit. i. e. Incerti auctoris.

Spurius, Prænomen ut Sp. Carvilius. V. in eadem dict. paulo ſupra.

Sputamen, **Sputator**, **Sputo**, &c. V. SPUO.

Spyntuna, Urbs Arabiæ verſus Meroën, ut ſcribit Plin. lib. 6. cap. 29.

S Q

S. Q. Si quis, vel Si quid.

S Q U

Squāleo, ui, [αὐχμῶ, ῥυπῶ Gl. G. L.] ēre. Quicquid nimis inculcatum, obſitumque aliqua re erat, ita ut incuteret viſentibus horrorem, a crebritate atque aſperitate ſquamarum, Squalere veteres dicebant. Hinc poſtea tractum, ut Corpora inculta & veluti ſquamoſa, alta congerie ſordium, Squalere dicantur. Virg. 2. Æn. 277.
Squalentem barbam, & concretos ſanguine crines. Hæc Perottus. Quintil. lib. 10. cap. 1. Neque ergo arma ſqualere ſitu ac rubigine velim. Virg. 2. Georg. 348.
Aut lapidem bibulum, aut ſqualentes infode conchas.
Squalere dictum eſt a ſquamarum crebritate aſperitateque, quæ in ſerpentium piſciumque coriis viſuntur, ut Gell. vult. lib. 2. cap. 6. V. & Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 7.
Arva ſqualent abductis colonis. Virg. 1. Georg. 508.
Corpora ſqualebant exſangui morbo. Ovid. 15. Met. 627.
Crines ſqualent a pulvere effuſo. Sil. lib. 4. 252.
Serpentibus atris ſqualet humus. Ovid. 14. Met. 410.
Squalere de his, qui ob luctum, vel reatum alicujus, ſordidati ſunt. Cic. pro Sext. 52. Erat igitur in luctu Senatus, ſqualebat civitas, publico conſilio veſte mutata. Cic. pro Milon. 20. Tota civitas confecta ſenio eſt, ſqualent municipia, afflictantur coloniæ.

Squalens, entis. Partic. [αὐχμῶν] ut,
Squalens auro, Fulgens. Virg. 4. Georg. 91.
Alter erit maculis auro ſqualentibus ardens. Servius, h e. Splendentibus: quod a ſquamis venit, ut Squamis auroque trilicem. Nam a ſqualore ſordidum ſignificat, ut Squalentem barbam. Hæc ille. Squalentibus ergo, i. e. Splendentibus more ſquamarum in piſcibus. Perottus autem Plenum interpretatur. [Loquitur de Apum rege deterioris generis, cui color non rutilantis auri, ſed ſqualore obfuſcati, & obſoleti ſit.
Arva ſqualentia. Lucan. lib. 1. 205.
Barba ſqualens. Virg. 2. Æn. 277.
Campi ſqualentes. Sil. lib. 3. 655.
Coma ſqualens. Ovid. 3. Faſt. 640.

Lorica ſqualens auro alboque orichalco. Virg. 12. Æn. 87.
Maculæ ſqualentes auro. Virg. 4. Georg. 91.
Ora ſqualentia. Ovid. 4. Met. 655.
Tela ſqualentia venenis. Ovid. 5. Faſt. 397.
Veſtes ſqualentes atro pulvere. Lucan. lib. 8. 57.

Squalĭdus, a, um. Adj. [αὐχμηρὸς Gl. L. G. & G. L.] Incultum & ſordidum: quod proxime ſimilitudinem haberet ſquamæ piſcium, ſic appellatum. Feſt. Plaut. Trucul. 5. 41.
Hunccine hominem te amplexarier tam horridum, atque ſqualidum?
Ter. Eun. 2. 2. 5.
Video ſentum, ſqualidum, ægrum, pannis, annisque obſitum.
Squalidi atque deformes. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Corpora ſqualida. Liv. 21. 39. Otium etenim ex labore, copia ex inopia, cultus ex illuvie, tabeque ſqualida & prope efferata corpora varie movebant.
Humus ſqualida humanis albet oſſibus. Ovid. 1. Faſt. 558.
Membra ſqualida. Lucret. lib. 5. 954.
Mors ſqualida. Senec. Med. 10.
Rubigo ſqualida. Catul. Argon. 62. 42.
Sudor ſqualidus. Stat. 3. Theb. 127.
Compar. Cic. in Orat. 115. Sed quia ſua ſponte ſqualidiora ſunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor.

Squālus, a, um. Adj. Antiquum pro Squalidus. Enn. Telam. apud Non. 10. 2.
Strata terra lavere lacrimis veſtem ſqualam & ſordidam.

Squalĭde, Adv. [αὐχμηρῶς] Cic. 4. de Fin. 5. Primum enim ipſa illa, quæ ſubtiliter differenda erant, polite, apteque dixerunt, cum definientes, tum partientes, ut veſtri etiam, ſed vos ſqualidius: illorum vides quam niteat oratio.

Squalor, ōris. m. [ῥύπος, Gl. L. G. & G. L. ξηρότης L. G. αὐχμὸς, ῥυπαρία, G L.] Inquinatio, ſordes. Gell. lib. 2. cap. 6. In corporibus incultis, ſquamoſisque alta congerie ſordium ſqualor appellatur. Liv. 2. 23. Obſita erat ſqualore veſtis, fœdior corporis habitus, pallore ac macie perempti. Cic. 5. Verr. 31. Surrexiſſet Apronius, nova dignitas publicani, non ut Decumanus ſqualoris plenus ac pulveris, ſed unguentis oblitus, vino, vigiliisque languidus.
Incultus ſqualor. Senec. Hippol. 6.
Terribilis ſqualor. Virg. 6. Æn 299.
Detergere ſqualorem rudis ſæculi. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Omni ſordium ſqualore deterſo. Firmic. lib. 5. cap. 3.
Squalor, Reorum ſordes. V. Sordes pro Reorum ſqualore, in SORDES.
Squalor & lacrimæ Siciliæ. Cic. 5. Verr. 207.
Squalor, ſordesque ſociorum. Cic. 7. Verr. 127.
Squalor & mæror. Cic. 14. Fam. 3.
In ſqualore & luctu eſſe. Cic. 5. Fam. 1.

Squalitūdo, ĭnis. f. Idem quod Squalor antiquis. Acc. Euryſac. apud Non. 3. 231. Pro dii immortales, ſpeciem humanam, inuſitatam, egregiam, indignam clade & ſqualitudine.

Squalidĭtas, ātis. f. Ammian. 26. 12. Squaliditate maxima rerum ordinem implicare. conf. Non. 3. 231.

Squalĭtas, ātis. f. Squalor: obſoletum. Acc. Telepho. apud Non. 3. 231. Nam etſi operta ſqualitate eſt, luctuque horrificali.
Squalitate ſumma, ſcabie ſumma, in re ſumma obrutam. Lucil. apud Non. l. c.

Squalus, i. m. Piſcis eſt cujus nomen ab aſperitate fluxit. Nam e Squaror, Squalor & Squalus originem duxere. Eo nomine apud Plin. cenſeri videntur omnes Cartilaginei piſces longæ formæ, ut cum ſcribit, Quo in numero ſunt ſquali quoque, quamvis non plani. Turneb. tamen locum mendoſum putat. V. Plin. lib. 9. cap. 51. Varr. 3. de R. R. cap. 3. Et in ea duntaxat ſqualos & mugiles piſces. al. Galeos. [An Squati, cujus f. g. Squatina? Gloſſ. Latinogræc. Squatus, ῥίνα εἶδος ἰχθύος.

Squāma, æ. f. [λεπὶς, φολὶς Gl. G. L.] Qua corpus piſcis aut ſerpentis tegitur. Plin. lib. 9. cap. 12. Aquatilium tegmenta plura ſunt: alia corio & pilis teguntur, ut vituli, &c. ſquamis, ut piſces. [Sunt qui geminata liquida Squamma ſcribunt, perperam. In Gloſſ. exſtat & Scama.
Aſtantes ſquamæ, Erectæ. Virg. 3. Georg. 545.
Arrectis ſquamis horret ſerpens. Virg. 11. Æn. 754.
Crepitans ſquama. Ovid. 15. Met. 725.
Fulgor incendebat ſquamam. Virg. 5. Æn. 88.
Recenti ſquama nitet ſerpens. Ovid. 9. Met. 267.
Rutilis ſquamis clari. Virg. 4. Georg. 93. De regibus apum.
Squama, ῥύπος τὸ ὑπόπλευρον, νίτρωμα κεφαλῆς. Gloſſ. Latinogræc.
Squamæ, Loricarum catenulæ etiam dicuntur in modum ſquamarum compoſitæ. Virg. 11. Æn. 770.
Spumantemque agitabat equum, quem pellis ahenis
In plumam ſquamis auro conſerta tegebat. Idem 9. Æn. 107.
Nec duplici ſquama lorica, &c.
Nexilis ſquama. Sil. lib. 5. 140.
Eſt & ſquama æris. Plin. lib. 34. cap. 11. Et ſcoria æris ſimili modo lavatur, minori effectu quam æs ipſum. Sed & æris flos medicinæ utilis eſt. Fit ære fuſo, & in alias fornaces tranſlato: ibi flatu crebriore excutiuntur velut milii ſquamæ, quas vocant florem. Cadunt autem quum panes æris aqua refrigerantur, rubentque. Similiter ex eis fit, quam vocant lepida, & ſic adulteratur flos, ut ſquama veneat pro eo. Eſt autem hæc decuſſa vi clavis, per quos panes ærei ferruminantur. In Cypriis maxime officinis omnia. Differentia hæc eſt, quod ſquama excutitur ictibus iisdem panibus, flos cadit ſponte. Squamæ eſt alterum genus ſubtilius, ex ſumma ſcilicet lanugine decuſſum, quod vocant Stomoma. conf. Hard. not.

Squamŭla, æ. f. diminut. Celſ. lib. 7. cap. 26. In ſe attrahens quaſdam quaſi ſquamulas.

Squameus, a, um. Adj. [λεπιδώδης] Plenum ſquamis. Virg. 2. Georg. 154.
Squameus anguis. Idem 2. Æn. 218.
— bis collo ſquamea circum
Terga dati, ſuperant capite & cervicibus altis.
Membrana ſquamea. Ovid. 7. Met 272.

Squamōsus, a, um. Adj. [λεπιδωτὸς] Squamis plenum. Plin. lib. 9. cap. 16. Vagantur gregatim fere cujuſque generis ſquamoſi. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
Hanc Aries tegit, & ſquamoſo corpore Piſces.
Orbes ſquamoſos volubilibus nexibus torquet. Ovid. 3. Met. 41.
Draco ſquamoſus. Virg. 4. Georg. 408.
Squamoſum pecus, pro Piſcibus. Plaut. Rud. 4. 3. 5. Columel. lib. 8. cap. 17. Eorumque alios ſimplices & rectos, quo ſecedant ſquamoſi greges. De piſcinis.

Squamĭfer, ĕra, ĕrum. Cic. in Arat. 328. Squamiferi piſces.

Squamĭger, ĕra, ĕrum. Adj. [λεπιδοφόρος] Quod habet ſquamas. Lucret. lib. 1. 163.
Squamigerum genus. i. e. Piſces. Plin. lib. 11. cap. 37. Simili modo ſquamigeris atque ſerpentibus.
Pecudes natantes ſquamigerum. Lucret. lib. 2. 1082.
Nitentes ſquamigeri. Lucret. lib. 1. 379.

Squamans, antis. q. Partic. a Squamo, āre. Idem, quod Squameus. Manil. 5. 422.
— ſquamans ſtellis imitantibus exit.

Squamātus, a, um. Adj. Tertull. Apol. cap. 21. Squamatus aut cornutus aut plumatus amator.

Squamātim, Adv. Plin lib. 16. cap. 10. Nucamenta ſquamatim compacta dependent. i. e. Velut ſquamæ compacta & colligata.

Squambo, ĕre. λεπίζω, Gloſſ. Græcolat.

Squarōsus, a, um. Adj. [λεπρώδης] A ſquamarum ſimilitudine dicti Squaroſi, quorum cutis exturget ob aſſiduam illuviem. Lucil.
Varonum ac rupicum ſquaroſa incondita roſtra. Feſt. al. Squarroſa: nonnulli Scarroſa. [An Squabroſa, pro Scabroſa?

Squātĭna, æ. f. [ῥίνη] Ex planorum piſcium genere. Plin. lib. 9. cap. 51. Ex planis ſquatina ſola bis, autumno & Vergiliarum occaſu parit. Ibid. cap. 12. Aſpera cute ut ſquatina, qua lignum & ebora poliuntur. conf. SQUALUS.

Squilla herba V. SCILLA.

Squilla, æ. f. [καρὶς, Gl. L. G. & G. L.] Galbacus. Genus piſcis, quod ſocietatem init cum pinna, & in ipſa pinnæ concha invenitur incluſum. Plin. lib. 9. cap. 51. Reliqua mollium tergis coeunt, ut canes. Item locuſtæ, & ſquillæ, cancri ore. Rurſus lib. 9. cap. 42. Naſcitur in limoſis ſubrecta ſemper, nec unquam ſine comite, quem pinnoterem vocant, alii pinnophylacem, is eſt ſquilla parva. Adde 32. 11. Cic. 2. de Nat. Deor. 123. Pinna vero (ſic enim Græce dicitur) duabus grandibus patula conchis, cum parva ſquilla quaſi ſocietatem coit comparandi cibi. Plin. lib. 2. Epiſt. 17. Mare non ſane pretioſis piſcibus abundat, ſoleas tamen & ſquillas optimas gerit. Hor. 2. Serm. 4. 58.
Toſtis marcentem ſquillis recreabis. Idem 8. Sat. 42.
Adfertur ſquillas inter muræna natantes. Juven. 5. Sat. 81. [Emendati codices plerumque Scilla exhibent. Onomaſt. Vet. de Piſcibus, Scillæ, Καρίδες. Et Gloſſ. Græc. Lat. Καρὶς, Scilla, Galbacus. At in Latinogr. Squillæ, Καρίδες θαλάσσιαι.

S R

S. R. Sacrarum remunerationum.

S S

SS. Sanctiſſimus, Seſtertiis, Suaviſſimus, Supraſcripti. SS. HH. Sui hæredes. S. S. Sacri ſcrinii, Sanctiſſimus Senatus, Sententia Senatus, Sibi ſepulcrum, Sibi ſuis, Supra ſcripti, Supra ſcriptum. S. S. C. Sibi ſuis curavit. S. S. D. Sibi ſuis dedit. S. S. E. Sibi ſepulcrum elegit. S. S. M. Sibi ſuis monumentum. S. SOL. DED. Sacerdos ſolis dedicavit, Sacrum ſoli dedit. S. S. P. C. Suo ſumptu ponendum curavit. S.S. V. F. Sibi ſuis vivens fecit.

S T

ST. Sextus, Sententia, Stipendium. STAD. Stadium. S. T. Signata Treveris, Sit tibi. S. T. S. B. Sit tibi ſemper bene. S. T. T. L. Sit tibi terra levis.

St, [ſτ] Vox eſt ſilentium indicentis. Ter. Phorm. 5. 1. 16.
— quid? non is obſecro es,
Quem ſemper te eſſe dictitaſti? c. ſt. s. quid has metuis fores?
Cic. 16. Fam. 24. Ego vix teneor, quin accurram; ſed ſt.

S T A

Stabiæ, arum. f. pl. Campaniæ oppidum bello ſociali a Sulla deletum Cn. Pompejo & L. Carbone COSS. Plin. lib. 3. cap. 7.

Stabianus, a, um. Adj. Plin. lib. 32. cap. 1. In Stabiano Campaniæ, ad promontorium Herculis Melanuri, in mari panem abjectum rapiunt, iidemque ad nullum cibum, in quo hamus ſit, accedunt. Subaudi Agro.

Stabilimen, **Stabilinus**, **Stabilio**, **Stabilis**, **Stabilitas**, **Stabiliter**, **Stabilito**, **Stabilitor**, **Stabularius**, **Stabulatio**, **Stabulo**, **Stabulor**, **Stabulum**, V. in STO.

Stăchys, ys, vel yos. f. [ſτάχυς] Frutex eſt, marrubio ſimilis, ſed longior, folia ferens numeroſa, hirſuta, &c. inquit Dioſcorides 3. 120. Dicta autem quaſi Spica, quod Græcum vocabulum ſignificat, ob caulem quem ex ſe mittit, floribus & ſemine ſpicatum. Plin. lib. 24. cap. 15. Ea quoque, quæ ſtachys vocatur, porri ſimilitudinem habet, longioribus foliis, pluribusque, & odoris jucundi, colorisque in luteum inclinati. Pellit menſtrua.

Stacte, es. f. [ſτακτὴ] (vulgo *Storax liquida*) vocatur, inquit Dioſcorides 1. 73. Pinguitudo recentis myrrhæ cum exigua aqua tuſæ, & organo expreſſæ, a diſtillando dicta, quod Græci ſτάζειν dicunt, quia e ſtillatitia duntaxat myrrha fiat. Lucret. lib. 2. 846.
Sicut amaracini blandum ſtactæque liquorem.
Pro unguento & odoramento ſumpſit. Columel. lib. 10. 173.
Et melior ſtacte ponatur Achaica myrrha. Al. Stactis. Plin. lib. 12. cap. 15. Inciduntur bis & ipſæ, iiſdemque temporibus, ſed a radice usque ad ramos qui valent. Sudant autem ſponte priuſquam incidantur, ſtacten dictam, cui nulla præfertur. Plaut. Curc. 1. 2. 6.
Tu mihi ſtacte, tu cinnamum, tu roſa,
Tu crocum & caſia es. [Gloſſ. Latinogræc. Guttat, ſτάζει. & Græcolat. Στακτὴ, Gutta.

Stactēus, a, um. Adj. [ſτάκτινος] ut, Myrrha ſtactea, Quæ ſtacten producit, & diſtillat unguentum, quaſi ſtillatitia: quam Plaſten, hoc eſt fictitiam Theophraſtus vocat. Plin. lib. 12. cap. 16. Vetus exemplar non habet Stactea.

Stacula, æ. f. Vitis genus, quam Campani Sirculam, alii Veniculam appellant; inter optime deflorescentes Plin. lib. 14. cap. 2. reponit.

Stădium, i. n. [στάδιον, Gl. G. L.] Latine Curriculum dicitur, ut & in Gloss. Græcolat. conversum est. Erat autem apud Græcos locus, ubi cursus, luctæ, pugilatus, disci, & jaculi certamina publica habebantur. Dictum stadium ἀπὸ τῆς στάσεως, hoc est a statione, quod Hercules eo spatio uno spiritu confecto, constitisset Institutum quippe ab Hercule stadium tradunt, eumque pedibus suis metatum esse id stadium, quod est Pisis apud Jovem Olympicum, fecisseque id longum pedes sexcentos. Inde postea cetera stadia terris Græciæ ab aliis instituta pedum quidem simili modo sexcentorum, veruntamen aliquantulum breviora. Ex Gell. lib. 1. cap. 1. Cic. 2. Tusc. 56. Ut in stadio cursores exclamant, quam maxime possunt.
Celebrata stadia. Sen. Thyest. 5.
Currere stadium. V. CURRO.
Conficere stadia. V. CONFICIO.
Olympicum stadium. Sen. Thyest. 2.
Stadium, Mensura intervallorum, quæ auctore Plin. lib. 2. cap. 23. Centum viginti quinque nostros efficit passus, hoc est, pedes sexcentos vigintiquinque. Idem lib. 10. cap. 33. Stadii fere unius spatio. Cic. 16. Att. 6. Quum a Leucopetra profectus (inde enim transmittebam) stadia circiter trecenta processissem, rejectus sum Austro vehementi ad eandem Leucopetram.

Stadius, i. m. Idem quod Stadium. Macrob. in Somn. Scip. lib. 1. cap. 15. Hic horizon, quem sibi uniuscujusque circumscribit aspectus ultra trecentos & sexaginta stadios longitudinem intra se continere non poterit. Centum enim & octoginta stadios non excedit acies contra visentis.

Stadiodrŏmus, i. m. [σταδιόδρομος] Qui in stadio cursu certat, & stadium percurrit. Firmicus lib. 8. cap. 8. Si Mars respexerit Leporem cælestem in horoscopo, faciet stadiodromos.
Stadiodromus etiam Locus, in quo ludi & cursus exercentur. Plin. lib. 34. cap. 8. Eundem vicit & Leontinus, qui fecit stadiodromon Astylon, qui Olympiæ ostenditur. [Immo rectius de Astylo cursore exponitur, quem Pythagoras Leontinus sculpsit. De statuariorum enim, non de Architectorum operibus agit ibidem. V. not. Hard.

Stadiālis, e. Adj. ut,
Stadialis ager habebat passus CXXV, id est pedes DCXXV: cujus mensura octies comparata milliarium facit, qui constat quinque millibus pedum. Ex libello variorum auctorum De limitibus p. 321. Gœs.

Stadiātus, a, um. Vitruv. 5. 11. Porticus stadiatæ, i. e. Tectæ, ut vult Philand.

Stăgīra, æ. f. [Στάγειρα] Oppidum in finibus Macedoniæ, ad sinum Strymonicum, Aristotelis peripatetici patria, qui inde Stagirites, ὁ Σταγειρίτης cognominatur.

Stagnum, i. n. [λίμνη, ὑδροστάσιον, Gl. L. G. & G. L.] a Stando; dicitur Aqua stans, ut ait Servius. Cic. 1. de Divin. 15.
Absurdoque sono fontes & stagna cietis.
Stagnum quidam dici putant, quod in eo aqua perpetuo stet. Alii quod is locus a Græcis στεγνὸς dicitur, quia bene contineat aquam. Hæc Festus in extremo lib. 17. στεγνὸς nomen a verbo στέγω quod Continere, nec pati elabi ac defluere significat, derivatur.
Ripa stagni. Ovid. 6. Met. 373.
Pontis stagna. Virg. 7. Æn. 150.
Alta stagna. Virg. 3. Georg. 329.
Dulcia stagna. Virg. 1. Georg. 384.
Extenta latius stagna. Hor. 2. Carm. 15. 4.
Humida stagna. Virg. 12. Æn. 476.
Immensa stagna. Ovid. 1. Met. 38.
Inferna stagna. V. INFERNUS.
Liquentia stagna. Catul. ad Sirmionem 29. 2.
Mite stagnum. Virg. 8. Æn. 88.
Modesta jacent nullo tumultu stagna. Stat. 2. Silv. 2. 29.
Navale stagnum. Stat. 4. Silv. 4. 6.
Operta carinis stagna. Stat. 1. Achil. 444.
Profunda stagna. Ovid. ad Liv. 242.
Virentia musco stagna. Virg. 4. Georg. 18.
Consuescunt aves stagno. V. CONSUESCO.
Stagnum, pro Mari imitatione Græcorum. Virg. 10. Æn. 765.
Cum pedes incessit, medii per maxima Nerei
Stagna viam scindens.
Stagnum pro Parte maris profundissima posuit Virg. 1. Æn. 130. quod ea minime moveatur, semperque stet, id est quiescat, nisi nimia oriatur tempestas,
Emissamque (inquit) hiemem sensit Neptunus, & imis,
Stagna refusa vadis. Ex Servio. Refusa, i. e. Emissa.

Stagno, [λιμνάζω, Gl. L. G.] āre. de aqua dicitur, quæ non effluit nec sorbetur. Virg. 4. Georg. 288. Nilus stagnans. Plinius, Ubi marini fluctus effusi stagnare solent.
Orbis stagnat paludibus. Ovid. 1. Met. 324.
Stagnare cum casu. Tacit. 1. Ann. 76. Auctus Tiberis plana urbis stagnaverat. h. e. In planis, sive per plana.

Stagnans, Partic. ut
Ripæ stagnantes. Sil. lib. 10. 89.
Undæ stagnantes. Sil. lib. 5. 94.
Stagnans terra dicitur, quæ non absorbet, sed continet aquam. Plinius, Agris humidis atque stagnantibus.
Campi stagnantes infuso æquore. Sil. lib. 3. 48.
Stagnantior, compar. Claud. de Nilo 38.
Effluit Ægeo stagnantior.

Stagnatus, a, um. Partic. [λιμνασθεὶς] Columel. lib. 10. 11.
Nam neque sicca placet, nec quæ stagnata palude
Perpetitur querulæ semper convicia ranæ.

Stagninus, a, um. Adj. Frontinus de Aquæduct. lib. 1. Stagnino colore præviridi.

Stagnōsus, a, um. Plenus stagnorum. Apul. de Herb. cap. 8. Loca stagnosa.

Stăgnātĭlis, e. Adj. Plin. Valer. 1. 42. Pisces stagnatiles.

Stagnĭcŏla, æ. c. ut, Ranæ stagnicolæ. Mantuan. [Pro quo Stagni incola apud Phæd. 1. 6.

Stăgŏnias, æ. m. [σταγονίας] Turis species. Diosc. 1. 82. Plin. 12. 14.

Stagonītis, ĭdis. f. [σταγονῖτις] Galbani ferula, quam ejusdem nominis resinæ modo stagonitin appellant. Plin. 12. 25. extr.

Stajolus, i. m. Mensura, qua agri mensurantur, constans ex palmis quinque, & dodrante ipsius palmi. Pætus de Rom. & Græc. mens. 2. [Quo libro scilicet intervallorum mensuras, quibus hodie Roma utitur, exponit, estque proinde, non Latina vox, sed Italica, quam auctor Lexici Antiquitatum Rom. unde hæc sumpta sunt, pro Veteri Latina arripuit.

Stălagma, ătis. n. [στάλαγμα] Unguentum, quod succo constat, quasi distillatio. Quippe σταλάζω, Stillo significat. Hinc

Stălagmias, æ. m. [σταλαγμίας] i. e. Stiria. Plin. lib. 34. cap. 12. Fit & pluribus modis, genere terræ eo in scrobes cavato, quarum e lateribus distillantes hiberno gelu stirias, stalagmian vocant, neque est purius aliud.

Stalagmium, i. n. Genus inaurium, ut tradit Sext. Pomp. lib. 17. ex auctoritate Cæcilii in Cratino, aut, ut alii scribunt, in Carine: Ex aure ejus stalagmium domi habeo. Hac quoque dictione usus est Plautus in Men. 3. 3. 17.
Amabo, mi Menæchme, inaures da mihi
Faciendas pondo duûm nummûm, stalagmia. Sunt igitur Ornamenta aurium, similitudinem stillarum congelatarum repræsentantia. σταλαγμὸς enim stilla est. Apud Sextum tamen in quibusdam codicibus Stalagnium legitur, in aliis Stalagninum: ubique, arbitror, corrupte. Apud Plinium lib. 34. cap. 12. Stalagmias legimus feminino genere pro purissimo chalcanthi genere in stiriarum formam concreto. [Gloss. Græcolat. Σταλαγμὸς, Stilla, Stillicidium, Stalpa. Apud Plin. est m. V. supra. V. & Bartholin. de Inaurib. vet. cap. 2.

Stamen, **Staminatus**, **Stamineus**, V. STO.

Stamnius Juppiter, [Στάμνιος Ζεὺς] videtur appellari ab Aristophane, ut a P. Favorino notatur, cum inquit Σταμνίου υἱὸς, id est Slamnii filius, Jovis scilicet: sub his enim verbis intelligimus Vinum in vase. Dionysus enim Jovis filius. Stamnos quippe vas est, hoc est ὑδρία, κάλπη, κάλαθος. Quin etiam Stamnia vasa sunt vinaria. Lilius Syntag. 2. Hist. Deor. Gloss. Græcolat. Στάμνος, Matella, Urceus, urna. σταμνίον, Matella, σταμνίσκος Orciolus.

Stannum, vel **Stagnum**, i. n. [κασσίτερον, Gl. L. G. κασσίτερος G. L.] Plin. lib. 34. cap. 16. Plumbi nigri origo duplex est. Aut enim sua provenit vena, nec quicquam aliud ex se parit: aut cum argento nascitur, mistisque venis conflatur. Ejus qui primus fluit in fornacibus liquor, stannum appellatur: qui secundus, argentum: quod remansit in fornacibus, galena, quæ portio est tertia addita venæ. Hæc rursus conflata, dat nigrum plumbum, deductis partibus duabus. Ibidem cap. 17. Stannum illitum æneis vasis, saporem gratiorem facit, & compescit æruginis virus: mirumque, pondus non auget.

Stanneus, vel **Stagneus**, a, um. Adj. [κασσιτέρινος, Gl. L. G.] Quod ex stanno factum est. Columel. lib. 12. cap. 41. In cacabo figuli novo, vel in stanneo coquitur musti arbustivi aminæi urna. Plin. lib. 29. cap. 2. Tum in stannea pyxide conditur.
Vasa stagnea. Plaut. in Fragm. apud Festum in voce Narica.

Stagno, vel **Stanno**, āre. [γανῶ, Gl. L. G. & G. L. κασσιτερῶ, L. G.] Stagno seu Stanno obducere.
Rursus Gloss. Latinogræc. Stagnat, Γναθοῖ, στομοῖ. Forte Γανοῖ & hic legendum. In Græcolat. Στομῶ, Ferrumino, Στόμωμα, Ferramen, στομωτὴς, Indurator. Scribendum Ferrumen. Hinc

Stagnatum, i. n. Vasis genus. Plin. Valer. 1. 31. Coquere in stagnato ad ignem.

Stannātor, ōris. m. [γανωτὴς, κασσιτερουργὸς] Gloss. Gr. Lat.

Stapeda, **Stapes**, V. STAPIA.

Staphis, ĭdis. f. [σταφὶς ἀγρία] Vulgo *Stafusaria*. Quæ etiam Staphis agria, & Latinis Pituitaria & Pedicularis dicitur. Plin. lib. 23. cap. 1. Astaphisagria, sive staphis, quam uvam taminiam aliqui vocant falso, (suum enim genus habet) cauliculis nigris rectis, foliis labruscæ: fert folliculos verius quam acinos, virides, similes ciceri: in his nucleum triangulum. Maturescit cum vindemia, nigrescitque, quum taminiæ rubentes norimus acinos: sciamusque illam in apricis nasci, hanc non nisi in opacis. [Gloss. Græcol. Σταφὶς, Passa.

Staphylīnus, i. m. [σταφυλῖνος ἄγριος] Columel. lib. 9. cap. 4. Tum agrestis pastinaca, & ejusdem nominis edomita, quam Græci σταφυλῖνον vocant. Plin. lib. 20. cap. 5. Alterum genus est staphylinos, quod pastinacam erraticam vocant. Idem lib 25. cap. 9. Si jam maxime tertium genus facere libeat, est simile staphylino, quod pastinacam erraticam appellant. V. PASTINAX, & SISER.

Staphylodendros, i. n. [σταφυλόδενδρος] Arbor, quæ in Alpium jugis excrescit, aceri simillima, alba materia, siliquas ferens, & in eis nucleos nucis avellanæ. Quidam eandem existimant cum Theophrasti colicea. Plin. lib. 16. cap. 16.

Stăphy̆lus, i. m. [Στάφυλος] Anii pater, Thesei filius fuit ex Ariadna, ut in Theseo scribit Plutarchus, vel, ut aliis placet, Bacchi ex Erigone Icari filia, quæ ab hoc deo, in uvæ speciem mutato, compressa legitur apud Ovid. 6. Met. 125.
Liber ut Erigonen falsa deceperit uva. Unde eorum filio nomen impositum Staphylus: quia σταφυλὴ uvam significat. Aristophanis tamen in Plutum commentarius hunc non Bacchi filium, sed amicum appellat. Probus enarrator Virgilii, non Staphylum a staphyle, sed staphylen a Staphylo dictam existimat. Sic enim in illum 1. Georg. versum 9.
Poculaque inventis Acheloia miscuit uvis. scriptum reliquit, Ætolus pastor Staphylus, quum OEnei capellas in pabulum duceret, notavit unam præcipue secedentem a grege, lætiorem ceteris, recipientem se serius in præsepia. Cujus rei ut causam cognosceret, secutus est eam clam. Et in remota stipite animadvertit uvam edentem, pomum sibi incognitum: & sustulit, regique pertulit OEneo. Qui expresso humore delectatus, quum eum vetustate cognosceret mitescere, Libero patri apposuit accepto a se hospitio. Cujus rei cultum quum demonstraret, Liber, ut perpetua inventorum esset gloria, constituit ut ab OEneo, OEnon appellaretur vinum. a Staphylo uva staphyle. Hæc Probus.
Staphylus, [Στάφυλος] Sileni filius, teste Plinio lib. 7. cap. 56. primus vinum aqua misceri docuit.

Stapia, æ. f. Instrumentum ferreum, ab equi lateribus utrinque dependens, cui innituntur atque insistunt equitantium pedes. Voss. de Vit. Serm. 1. 7. Vetus est inscriptio Romæ. AMOR FVIT EQVO DVM ASPECTVI FORMOSISS. DVRMIONIAE PVELLAE VIRGVN.

VIRGVNCVLA SVMMA POLVORIA PLACERE CVPEREM CASV DESILIENS PES HESIT STAPIAE TRACTVS INTERII.
Joan Tortellius in Lexico suo Stapias apud antiquos non fuisse in usu litteris prodidit; cujus sententia eruditorum calculis hodie comprobata est: tamen non ita recentem esse earum usum probabile videtur. V. Hieron. Mag. Miscell. 2. 14. Salmasius ad Spartianum observat has Stapedas & Astrabas, & Astrabaria interdum appellari.

STASANOR, [Στασάνωρ] Alexandri sodalis, vir Solius, & qui principatum in Cypro meruit. Strabo lib. 14. in Fin.

STASEAS, [Στασέας] Neapolitanus Peripateticus philosophus nobilis, ut scribit M. Cicero in lib. 5. de Finib. 75.

STASIS, f. [Στάσις] Urbs est Persidis, edita in petra sita, quam tenuit Antiochus Seleuci filius. Gentile Stasites Στασίτης, Stephano.

STATA, V. STO.

STATANUS, a, um. Adj. Statana vina. Plin. lib. 14. cap. 6. Nam Falerno contermina Statana, ad principatus venere non dubie: palamque fecere sua quibusque terris tempora esse, sicut rerum proventus occasusque.

STATANUS, i. m. [Στάτανος] Deus puerilitatis præses credebatur antiquis, teste Varrone de Liberis educandis. Nonius 12. 56. V. Lilium Syntagmate 1. Histor. Deor. conf. STATILINUS & STATINA.

STATARIUS, V. STO.

STĀTĒR, ēris. m. [στατήρ] Genus nummi, quatuor drachmas habens, valentes quatuordecim solidos nostros, ut auctor est Budæus. Sed V. Gronov. de Pec. Vet. 3. 7. Eisenschmid. de Pond. & Mens. 1. 4. & Sect. 4. & Suid.

STĀTĒRA, æ. f. [ζυγὸς Gl. L. G. & G. L.] a Stando dicta est; Instrumentum, quo res ponderantur. Cic. 2. de Orat. 159. Quæ non aurificis statera, sed quadam populari trutina examinantur. Stat. 4. Silv. 3. 35.
Dum pondus nimium querens sub alta
Repit languida quadrupes statera.
Statera, pro Tympano, & quas Græci Magidas vocabant. Plin. lib. 33. cap. 11. Tympana vero se juvene appellata stateras, & lances, quas antiqui magidas appellaverant.

STATHMUS, i. m. [σταθμὸς] Græca vox pro Latina usurpata, significat vero Stabulum, diversorium, vel stationem. [Gloss. Græcolat. Σταθμὸς, ἔνθα οἱ βόες ἵστανται, Stabulum. Σταθμὸς, Pondera, Ponderatura, Pondus, Pensacio, Pensum.
Item mensuræ Geometricæ genus apud Persas maxime usitatum: quorum regnum universum in stathmos regios divisum erat, dispositis certo intervallo diversoriis, quo, vel quæ in extremis regni angulis gererentur, celerius ad regem possent perferri. Stathmorum mensura varia, variis in locis fuit: fere autem sesquistadium supra centena vicena continebat. de quo vide Herodot. lib. 5.

STATĪCE, es. f. [στατικὴ] Genus herbæ. Plin. lib. 26. cap. 8. Eosdem effectus præstat & statice septem caulibus, veluti rosæ capita sustinens.

STATĪCŬLUM, i. n. Genus gestatorii: sive vehiculi ut essedum, & petorritum. Plin. lib. 34. cap. 17. Similique modo ad aurea quoque & argentea staticula inanis luxuria pervenit, quæque in scyphis cerni prodigium erat, hæc in vehiculis atteri, cultus vocatur. Idem lib. 37. cap. 10. Reddunt enim species fluminum, nemorum & jumentorum etiam esseda & staticula, & equorum ornamenta. Plaut. Stich. 5. 7. 4.
Nunc pariter ambo, omnes voco cinædos, contra
Staticulis stare non magis potis est, quam fungus imbri. Sed Lectio est non satis approbata: nam in plerisque exemplaribus sic legitur:
Nunc pariter ambo. omnes voco cinædos, contra
Satis esse nobis non magis potis est, quam fungo imber.

STATICULUS, i. m. Saltationis genus, in quo nunc subito quasi standum, nunc prosiliendum est. Cato apud Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 14. Præterea cantat ubi collibuit, interdum Græcos versus agit, jocos dicit, voces demutat, staticulos dat. Plaut. Pers. 5. 2. 43.
Nequeo, leno, quin tibi saltem staticulum dem, quem Hegea
Faciebat.

STATIELLI, orum. Populi Liguriæ, teste Plin. lib. 3. cap. 5. quorum oppidum Aquæ Statiellæ [ἄκουαι Στατιέλλαι] collocatur a Strabone ea in via, quæ a Genua Piacentiam ducit. [Sic enim, ut expressimus, apud Strab. legendum est.

STATILINUM, & Statanum, & Fabulinum, Præsides puerilis ætatis deos Varro in Catone, vel de Liberis educandis, affirmat. Ali Statano & Statilino, quorum nomina habent scripta pontifices. Sic cum primo fari incipiebant, sacrificabant divo Fabulino. Refert Nonius, 12. 56.

STATIM, V. STO.

STATĪNA, æ. f. Dea, quæ infanti præerat. Tertull. de Anim. cap. 39.

STATĪNÆ, arum. f. pl. Insulæ sunt in sinu Campano terræ motu enatæ. Plin. lib. 2. cap. 88. Papin. in Silv. 3. 5. 104.
Ænariæque lacus medicos Statinasque renatas.

STATIO, STATIVA, V. STO.

STĀTIUS, [Στάτιος] Servile olim nomen fuit. Plerique enim apud veteres servi eo nomine fuerunt. Cæcilius quoque ille comœdiarum poëta inclitus, servus fuit, & propterea nomen habuit Statius. Sed postea versum est quasi in cognomentum, appellatusque est Cæcilius Statius. V. Gell. lib. 4. cap. ult.
Statius a stabilitate prænomen cepit. Auctor Probus in Epitome. Al. Status.
Cæcilius Statius poëta comicus fuit, cui Volcatius Sedigitus primas in comœdia partes tribuit, quanquam a Cicerone nonnunquam Malus linguæ Latinæ auctor, nonnunquam etiam Ferreus scriptor appelletur.
P. Papinius Statius illustris poëta fuit Neapolitanus, Domitiani temporibus, Juvenalis & Martialis æqualis, cujus multa exstant poëmata: Silvarum libri quatuor: Thebaidos libri duodecim: præterea Achilleidos opus inchoatum, quod, morte præventus, absolvere non potuit. Scripsit & Agaven tragœdiam, quam inopia coactus Paridi histrioni vendidit. Juvenal. 7. Sat. 83.
Curritur ad vocem jucundam & carmen amicæ
Thebaidos, lætam fecit cum Statius Urbem,
Promisitque diem: Tanta dulcedine captos
Afficit ille animos, tantaque libidine vulgi
Auditur. Sed cum fregit subsellia versu,
Esurit, intactam Paridi, nisi vendat Agaven.
Statius Sebosus, auctor celebris, quem Plinius allegat ex libro de natura piscium. Plin. lib. 9. cap. 16.

STATIVUS, V. STO.

STATŌNES, Hetruriæ populi apud Plin. lib. 3. cap. 5. quorum oppidum Statonia [Στατωνία] commemoratur a Strabone lib. 5. In horum agro vinum satis generosum nascebatur, quod Statoniense vinum appellabant. Pro Statones, Statonienses apud Plin. scribendum censet Cellar. Geogr. Ant. 2. 9. 2. 177.

STATONIENSIS, e. Adj. ut
Statoniensia vina, in infero mari Italico seu Latinensi nascuntur. Plin. lib. 14. cap. 6.

STATOR, ōris. V. SISTO.

STATUA, & STATUARIUS. V. STATUO.

STATULIBER, V. Status, in STO.

STATUMEN, STATUMINO. V. STATUO.

STĂTUO, ui, ūtum, [ἵστημι, καθίστημι, Gl. L. G. ἑδράζω, G. L.] ěre. Statuere, Firmare, ponere, collocare. Plaut. Pseud 1. 5. 137.
At nunc disturba, quas statuisti, machinas. Cic 3. in Catil. 21.
Eo ipso tempore signum statueretur, quo collocato atque, &c.
Ante oculos statuere, translate. Cic. 1. de Or. 245. Vel si causam ageres militis, patrem ejus, ut soles, dicendo a mortuis excitasses, statuisses ante oculos, complexus esset filium, flensque eum Centumviris commendasset.
Aras binas statuit e cæspite, Erexit. Ovid. 7. Met. 240.
Crateras magnos statuunt. Virg. 1. Æn. 728.
Statuam statuere. Plaut. Bacch. 4. 4. 1. Plin. 18. 3. Cic. pro Sext. 83. Non dubito, quin si modo esset in Repub. Senatus, si majestas pop. Rom. revixisset, aliquando statua huic, ob Remp. interfecto, in foro statueretur.
Tabernacula statuere in foro. Liv. 39. 46.
Templa statuere. Propert. lib. 2. 6. 25.
Terminos statuere. Liv. 21.
Tumulum statuere. Virg. 6. Æn. 380.
Urbem præclaram statui. Virg. 4. Æn. 655.
Statuere, Dedicare. Virg. 5. Ecl. 68.
Craterasque duos statuam tibi pinguis olivi. i. e. Dedicabo.
Statuere, Concutere. Ter. Adel. 3. 2. 18.
Sublimem medium arriperem, & capite primum in terram statuerem,
Ut cerebro dispergat viam.
Statuo, Sisto. Liv. 1. 13. Equum statuere.
Navem statuimus. Plaut. Bacch. 2. 3. 57.
Sanguinem statuere. Octav. Hor. 4.
Senatus statuit, Decrevit, Sanxit. Cic. 5. Verr. 62. Statuit senatus hoc, ne illi quidem esse licitum, cui concesserat omnia, a populo factarum quæsitarumque rerum summas imminuere.
De aliquo statuere, pro Aliquem damnare. Tacit. 2. Ann. 85. Satis visum de Vistilia statuere. Et 12. Ann. 54. Jus statuendi etiam de procuratoribus dederat. conf. In aliq. stat.
De re aliqua statuere, quasi ex consilii sententia. Plin. 5. Epist. 3.
Statuere de se, est Sibi ipsi mortem afferre, non exspectata principis damnatione. Tacit. 6. Ann. 29. Eorum, qui de se statuebant, humabantur corpora, manebant testamenta, pretium festinandi. Idem 12. Ann. Jus statuendi etiam de procuratoribus dederat, i. e. Damnandi, si mereantur.
Documentum statuere ne. Cic. ad Brut. 15. Dixi igitur sententias in Antonium, dixi in Lepidum severas, neque tam ulciscendi causa, quam ut & in præsens sceleratos cives timore ab impugnanda patria deterrerem, & in posterum documentum statuerem, ne quis talem amentiam vellet imitari.
Exemplum statuere in homine, idem quod Edere exemplum. V. EXEMPLUM. Ter. in prol. Heaut. 51.
Exemplum statuite in me, ut adolescentuli, &c. Plaut. Rud. 3. 2. 6.
Statuite exemplum impudenti, date pudori præmium.
Exemplum in aliquem statuere. Cic. 5. Verr. 132. In quos aliquid exempli Pop. Rom. statui putat oportere, ab iis tu defensionis exempla quæris?
Exsilium in aliquem statuere. Tacit. 6. Ann. 18.
In aliquem gravius quid statuere. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 20. Divitiacus Cæsarem complecti, multis cum lacrimis obsecrare, ne quid gravius in fratrem statueret.
Jus æquabile in omnibus statuere. Auct. ad Heren. lib. 3. 4.
Jus actioni statuere. Cic. 7. Fam. 12. Quod jus statues communi dividendo, cum cummune nihil possit esse apud eos, qui omnia voluptate sua metiuntur.
Legem sibi statuere. Cic. 5. Verr. 5. Ego in isto reo legem hanc, Judices, mihi statuo, vivendum ita esse ut isti, non modo factis, dictisque omnibus, sed etiam oris, oculorumque illa contumacia, ac superbia, quam videtis, dissimillimus esse ac semper fuisse videar.
Statuere ne. Cic. 2. Philipp. 97. Statuiturque, ne post M. Brutum Proconsulem sit Creta provincia.
Stipendium alicui statuere de publico. Liv. 1. 20.
Triste aliquod statuere, Aliquod supplicium. Ovid. 2. de Pont. 2. 119.
Apud animos vel animum statuere. Liv. 6.
Cum animo statutum ac deliberatum habere. Cic. 5. Verr. 95. Tu sic ordinem Senatorium despexisti, sic ad injurias libidinesque tuas occasionem coæquasti, sic habuisti statutum cum animo, ac deliberatum, omnes qui habitarent in Sicilia, aut qui Siciliam te Prætore attigissent, Judices rejicere?
Statuere summum bonum, non dolere. Cic. 2. de Fin. 19. Neque Hieronymus, qui summum bonum statuit, non dolere. Idem 1. Off. 5. Fortis vero, dolorem summum malum judicans: aut temperans, voluptatem summum bonum statuens, esse certe nullo modo potest. Idem Acad. 4. 33. Præcide, inquit, statue aliquando quidlibet. quid? quæ dicuntur quidem.
Sic statuunt. Cic. 4. Acad. 66. Quum Dialectici sic statuant, omne quod ita disjunctum sit, quasi aut etiam, aut non, non modo verum esse, sed etiam necessarium.
Statuere enim qui sit sapiens, vel maxime videtur esse sapientis. Cic. 4. Acad. 9.
Statuere, Decernere, Proponere sibi. Plaut. Amph. 4. 3. 18. Suppos. De summo summus Juppiter sic statuit, sic fatum habet. Liv. 1. 40. Ferro igitur eam arcere contumeliam statuunt.
Velle mori statuit. Ovid. 10. Met. 132.

Deliberare & Statuere. Cic. 3. Verr. 2. Iſte certe ſtatuerat ac deliberaverat non adeſſe.
Statuere & Decernere. Cic. 1. Q. frat. 1. In rebus ſtatuendis & decernendis.
Statuere & Judicare. Cic. 2. de Orat. 122. Sine ulla dubitatione ſic ſtatuo & judico, neminem omnium tot & tanta, quanta ſunt in Craſſo, habuiſſe ornamenta dicendi.
Statuere & perſeverare in eo. Cic. de Provinc. Conſul. 10. Statuit ab initio, & in eo perſeveravit.
Ex alicujus ſermone ſtatuere. Cic. 9. Att. 20.
Quum ſtatuiſſes. Cic. 7. Verr. Præſertim quum ſtatuiſſes, ut ais, cauſam tibi eſſe dicendam.
Cauſam ſibi dicendam eſſe ſtatuerat, jam ante quam hoc uſu venerit. Cic. 7. Verr. 101.
Non poſſum ſtatuere utrum, &c. Cic. 3. de Orat. 79. Neque tamen poſſum ſtatuere, utrum magis mirer, te illa, quæ mihi perſuades maxima eſſe adjumenta, potuiſſe in tuis tantis occupationibus perdiſcere, an ſi non potueris, poſſe iſto modo dicere.
Ex dignitate ſtatuere. Cic. 5. Fam. 8. Quamobrem tu, quantum tuo judicio tribuendum eſſe nobis putes, ſtatues ipſe, & ut ſpero, ſtatues ex noſtra dignitate.
Finem aliquem ſibi ſtatuere. Cic. 6. Fam. 22. Sed quûm conſilii tui bene fortiterque ſuſcepti, eum tibi finem ſtatueris.
Finem ſtatuit cupidinis atque timoris. Lucret. lib. 6. 24.
Tempus, locumque colloquio ſtatuere. Liv. 28. 35.
Mercedem ſtatuere. Cic. ad Brut. 16.
Modum ſtatuere alienæ induſtriæ. Cic. 1. de Finib. 2. Sin laboramus, quis eſt qui alienæ modum ſtatuat induſtriæ? conf. 7. Verr. 163.
Modum ſtatuit natura cupidinibus. Hor. 1. Serm. 2. 111.
Pretium ſtatuere. Ter. prol. Heaut. 48.

Si nunquam avare pretium ſtatui arti meæ.

Quanti. Cic. 7. Verr. 23. Primum inſimulatio eſt repentina, capitalis, atque invidioſi criminis: Statuite, quanti hoc putetis, & quam multo redemiſſe. Al. Multos, ut ad Redemiſſe & Quanti referatur.
Statue, Da vel Fac eſſe, quod & Conſtitue dicitur. Cic. 1. de Finib. 41. Statue contra, aliquem confectum tantis animi corporiſque doloribus, &c. Supra autem dixerat, Conſtituamus aliquem. Budæus.
Statutum eſt. Cic. 12. Att. 9. Equidem neque de genere dubito, placet enim mihi Cluatii: neque de re, ſtatutum eſt enim: de loco nonnunquam.
Jam habeo ſtatutum quid mihi agendum ſit. Cic. 4. Fam. 2.

Stătūtus, a, um. Partic. [ὡρισμένος Gl. L. G.] ut,
Statuta vel Statutus dies, [ὡρισμένη ἡμέρα, προθεσμία Gl. L. G.] Conſtituta, & data ac decreta ex conventione. Liv. 31. 29. pr. Concilium Ætolorum ſtatuta die, quod Panætolium vocant, futurum erat.
Qui ſacrificia gentilitia illo ipſo in ſacello ſtatuto loco anniverſaria factitarint. Cic. de Aruſp. Reſp. 32.
Sollemne ſacrificium & ſtatutum. Cic. 1. Tuſc. 113. Quum enim illam ad ſollemne & ſtatutum ſacrificium curru vehi jus eſſet, ſatis longe ab oppido, &c. Al. Statum.
Statuti pali, quaſi Stantes defixi, id eſt ita collocati in terram, ut ſtantes, non tranſverſi aut obliqui appareant. Varr. 1. de R. R. cap. 14.

Statutum, i. n. [πακτὸν Gl. L. G.] Certum. Cic. 12. Fam. 25. Neque enim ſtatuti quid in tanta perturbatione habere potuiſti.

Statutio, ōnis. f. Collocatio. Vitruv. 10. 5. Una ſtatutio tigni.

Statuus, a, um. Adj. ut Statua n. pl. Στάθμα. Gloſſ. Latinogræc. [Niſi forte Statuta, vel Stata ſcribendum eſt.

Stătŭa, æ. f. [ἀνδριὰς, Gl. L. G. & G. L. στήλη L. G.] a Statuo deduci videtur, & eſt Imago quæ alicui vel mortuo vel etiam viventi antiquitus decernebatur, & in foro aut aliquo loco conſpicuo collocabatur, ad alicujus rei bene geſtæ memoriam: quanquam nonnulli hoc inter ſe differre putent Imagines & Statuas: quod Statuæ ſint æneæ, eboreæ, lapideæ; Imagines, cereæ, & pictæ. Suet. in Tiber. cap. 26. Etiam ſtatuas atque imagines, niſi permittente ſe, poni prohibuit. Cic 9. Philipp. 14. Majores quidem noſtri ſtatuas multis decreverunt, ſepulcra paucis. Idem 5. Philipp. 41. Eique ſtatuam equeſtrem inauratam in roſtris, aut in quo alio loco in foro vellet, ex hujus ordinis ſententia ſtatui placere.
An (Statua) a Stando, ut Græcis dicitur ἵσταξ, unde proverb. Aureus in Olympia ſtato. Puto εἰκόνων voce comprehenſa & Signa a Dione. Sic Dio εἰκόνας & ἀνδριάντας dixit. Dio 408. Poſtquam dixit πολλῶν εἰκόνων, addit, ἐξῆν γὰρ ἀνεῖδεν τοῖς βουλομένοις, ἐν γραφῇ, καὶ ἐν χαλκῷ, λιθῷ τε δημοσιεύσαι. H. St. Ad Suet. locum declarandum hæc pertinent. Statuas & imagines paſſim Cic. componit, ut pro Arch. 30. V. paulo infra.
Statua eſt Ludii ejus, qui quondam fulmine ictus in Circo, ſepultus eſt in Janiculo: cujus oſſa poſtea ex prodigiis, oraculorumque reſponſis, Senatus decreto intra urbem relata, in Volcanali, quod eſt ſupra Comitium obruta ſunt, ſuperque ea columna cum ipſius effigie poſita eſt. Feſtus. [Cic. Effigiem ab Imagine diſtinguit. 3. Off. 69.
Inaurata ſtatua pallidior. Catul. ad Juventium, 79. 4.
Infantes ſtatuas findit Canicula. Hor. 2. Serm. 5. 39. h. e. Mutas. Acron.
Loricata ſtatua. V. lorica.
Mediocris ſtatua. V. mediocris.
Conſecrare alicui ſtatuam. Cæſ. Bell. Civil. 3. 105.
Decernere ſtatuam. V. decerno.
Factæ ſunt ſtatuæ omnibus vicis, ad eas tus & cerei. Cic. 1. Off. 80.
Tempeſtate, vi, & vetuſtate intereunt ſtatuæ. Cic. 9. Philipp. 16.
Statuere ſtatuam alicui. Plin. lib. 18. cap. 3. V. ſupra & in statuo.
Simulacrum, imago & ſtatua. Cic. pro Arch. 30. An quum ſtatuas & imagines, non animorum ſimulacra, ſed corporum, ſtudioſe multi ſummi homines reliquerunt, &c.

Statuarius, a, um. Adj. [ἀνδριαντοποιητικὸς] Plin. lib. 34. cap. 7. Fuiſſe autem ſtatuariam artem familiarem Italiæ quoque & vetuſtam, indicat Hercules ab Evandro ſacratus.

Statuaria, æ. f. Ars faciendi ſtatuas. Plin. lib. 35. cap. 12. Laudat & Praxitelem, qui plaſticem matrem ſtatuariæ ſculpturæque & cælaturæ eſſe dixit. Idem lib. 36. cap. 5. Non omittendum, hanc artem vetuſtiorem fuiſſe, quam picturam, aut ſtatuariam.

Statuārius, i. m. [ἀνδριαντοποιὸς Gl. G. L.] pro Statuarum artifice & ſculptore ponitur a Quintil. lib. 5. cap. 12. Et apud Plin. lib. 34. cap. 7. caput eſt de antiquis ſtatuariis.

Stătūmen, ĭnis. n. [στήριγμα Gl. G. L.] Id quo fulcitur vitis, ut pali & pedamenta, & quicquid pro munimento accedit. Columel. lib. 4. cap. 16. Quum menſem trigeſimum exceſſerit poſita vinea, id eſt tertio autumno, vehementioribus ſtatuminibus ſtatim impedanda eſt. Corrupte paſſim legitur Impedienda. Ibid. cap. 2. Duo viduantur ſtatumina. Idem lib. 5. cap. 4.
Statumen, apud Vitruv. 7. 1. dicitur Quicquid pro ſtrato adjicitur.
Statumina, pro Fixis ſtipitibus cujuſdam machinæ, qua jumenta clauſa curantur. Columel. lib. 6. cap. 19. Primis autem duobus ſtatuminibus imponitur firmum jugum, ad quod jumenta capiſtrantur.
Statumina navis; i. e. Coſtæ. Cæſ. Bell. Civil. 1. 54.

Statumĭno, [χαρακίζω] āre. Statuminibus firmare. Plin. lib. 17. cap. 22. Eodem modo vineam ſtatuminato. Vitruv. 7. 1. V. ſeq. dict.
Statuminare lapidibus. Plin. lib. 18. cap. 6.

Statuminātio, ōnis. f. Verbis Budæi libet explicare Statuminationem & Ruderationem Vitruvii in pavimentis; ſic igitur ſcripſit Budæus: Statuminatio, ut hic apparet (librum Vitruvii intelligit) fit lapidibus & cæmentis libralibus & manualibus ſine calce & arena: Ruderatio vero ſtatumini ſuperinducitur cum calce & arena, aut rudere novo aut redivivo, id eſt ex vetere ædificio ſumpto, non nuper effoſſo, quod conſtat e cæmento, ut hic apparet, ad differentiam nuclei, qui e teſta contuſa conſtat, & tertio loco inducitur. Hæc doctiſſimi hominis oratio, non tam docet ut intelligamus, quam manu prope ducit, ut quid iſta ſint apud Vitruvium pæne palpemus. Sic autem Vitruvius ait lib. 7. 1. Tunc inſuper ſtatuminetur, non minore ſaxo, quam quod poſſit manum implere: ſtatuminibus inductis ruderetur. Et mox, Inſuper ex teſta nucleus inducatur, &c.

Statura, Status, V. sto.

Stauri, Gentes ſunt circa Hyrcanum mare, apud Plin. lib. 6. cap. 16.

S T E

Steatites, [στεατίτης] Gemma eſt ſevi oſtentans, quod Græci στέαρ vocant. Plin. lib. ult. cap. 11.

Stĕătōma, ătis. n. [στεάτωμα] Tumor eſt foris in corpore apparens, pinguem intus materiam continens, ſevo ſimillimam, unde & nomen accepit nam στέαρ, ατος, ſevum ſignificat. Plin. lib. 26. cap. 14. Eadem & contra Steatomata efficax.

Stega, æ. f. [στέγη] Locus in navi contectus, ἀπὸ τοῦ στεγάζειν, quod eſt tegere. Plaut. Bacch. 2. 3. 44. Forte ut aſſedi in ſtega. Hinc Triſtega, τρίστεγα, dicitur pro triplici tabulato. Stegam pro Tugurio recte quoque uſurpes. στεγάζω enim idem eſt, quod tego: στέγη tegumentum. Plaut. in Stich. 3. 1. 12.

Sine advocatis, ibidem in cercuro, in ſtega,
In amicitiam, atque in gratiam convortimus.

[Gloſſ. Græcolat. Στέγη, hoc tectum, στέγασις, Tignacio.

Stegnus, a, um. Adj. [στεγνὸς] Strictus: inde Febres ſtegnæ, quæ & Conſtrictæ vocantur. Plin. lib. 23. cap. 7.

Stēla, æ. f. [στήλη] dicitur Columna: ſtructura conſtat aut lapidea, aut cæmentitia, aut lateritia. Plin. lib. 6. cap. 29. In altera ſtelæ litteris incognitis. Stelæ autem proprie Lapideæ pilæ ſurrectæ, in quibus fœdera inſcribi ſolebant, ut omnibus innoteſcerent, & in quibus etiam homines proſcribi ſolebant. Iſocrates in Paneg. circa finem utitur, & Demoſthenes identidem. Hodie Stelæ proprie vocari poſſunt Lapideæ cruces, vel hujuſmodi monumenta, quæ in militaribus viis exſtructa videmus, litteris interdum inſculptis ad memoriam alicujus rei prodendam. Latine Cippi dicuntur, quales ſuper ſepulcra exſtruuntur. [Gloſſ. Græcolat. Στήλη, Cippus, titulus.

Stĕlĕphūros, i. n. [στελέφουρος] Ortyga, Plantago: herba foliis perpetuo virentibus, ex ſpicatarum genere. Plin. lib. 21. cap. 17.

Stēlis, ĭdis. f. [στηλὶς] larix arbor, ex qua viſcus naſcitur. Plin. lib. 16. cap. ult.

Stella, æ. m. Aruncius Stella, poeta Patavinus nobilis, familia conſulari ortus Violentillam amavit puellam Neapolitanam, quam tandem uxorem duxit. Hæc in deliciis habuit columbam avem dicatam Veneri, quam Stella flevit defunctam pulcherrimo carmine opuſque ipſum Columbam inſcripſit. Martial. lib. 12. 3.

Laurigeros habitat facundus Stella penates.

conf. Stat. Silv. 1. 2.

Stella, æ. f. [ἀστὴρ Gl. L. G. & G. L.] a Stando dicitur: quod ſtellæ in cælo ſtare videantur, cujus innumera exempla apud auctores.
Stellam ſignificare ait Atejus Capito Lætum & proſperum, auctoritatem ſecutus P. Servilii auguris, quæ ex lamella ærea adſimilis ſtellæ, locis inauguratis infigatur. Feſtus.
Sunt autem ſtellæ natura flammeæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 118.
Heraclides errantibus ſtellis divinitatem tribuit. Cic. 1. de Nat. Deor. 34.
Facile vincunt magnitudinem terræ ſtellarum globi. Cic. in Somn. Scip. 6.
Trajectio ſtellæ. Cic. 2. de Divin. 60. Ita te nec terræ fremitus, nec cæli diſceſſus, nec lapideus aut ſanguineus imber, nec trajectio ſtellæ, nec faces viſæ terrebunt.
Acceſſus ſtellarum. V. accedo.
Alba ſtella. Hor. 1. Carm. 12. 28.
Ardentes ſtellæ. Virg. 4. Æn. 482.
Aureæ ſtellæ. Sen. Herc. fur. 1.
Caliginoſa ſtella. V. caligo.
Candidæ ſtellæ. Hor. 3. Carm. 15. 6.
Comans ſtella. Ovid. 15. Met. 749.
Crinita ſtella. V. crinis.
Diurna ſtella. Plaut. Men. 1. 2. 62.

Inde uſque ad diurnam ſtellam craſtinam perpotabimus.

Diurnam ſtellam vocat eleganter Luciferum; ut Heſperum, Noctiferum vocavit Catullus. Monuit Turnebus.
Gelidæ ſtellæ. Lucret. lib. 6. 720.

— quæ gelidis a ſtellis axis aguntur.

Gelidis dixit, non propter ſtellas, ſed propter axem, Septentrionalem ſcilicet.
Micantes ſtellæ. Ovid. 7. Met. 100.
Proterva ſtella canis Icarii. Ovid. 2. Amor. 16. 4.
Salubres ſtellæ. Hor. 1. Serm. 7. 24.
Vagæ ſtellæ. Lucan. lib. 9. 12.
Cogit Lucifer agmina ſtellarum. Ovid. 11. Met. 97.
Depulit ſtellas aurora. Ovid. 7. Met. 100.

Diffugiunt ſtellæ. Ovid. 2. Met. 114.
Dinumerare ſtellas. Cic. 1. Off. 154. Etiam ſi dinumerare ſe ſtellas, aut metiri mundi magnitudinem poſſe arbitretur?
Fixæ ſtellæ. Ovid. 2. Met. 205.
Fugarat dies clara ſtellas. Virg. 5. Æn. 42.
Micant ſtellarum lumina cælo. Sil. lib. 15. 680.
Obtuſa ſtellis acies. Virg. 1. Georg. 395.
Palantes polo ſtellæ. Virg. 9. Æn. 21.
Reſtrinxit ſtellas exortus ſol. Lucret. lib. 3. 1057. Al. Reſtinxit. V. in utroque verbo.
Volvit cælum rapida vertigine ſtellas. Sil. lib. 8. 174.
Stella, pro Sidere ex multis ſtellis conſtante. Ovid. 3. Faſt. 793.

Stella Lycaoniam vergit declivis ad Arcton,
Milvius: hæc illa nocte videnda venit.

Milvius autem, de quo agit poeta, Hygino & Arato vocatur Olor ſive Cygnus. Hic habet, ut tradit Hyginus de Sign. Cæl. 2. 8. in capite ſtellam clare lucentem unam: in collo alteram pari fulgore: in utriſque pennis quinas: ſupra caudam, unam. Sunt qui Aquilam eſſe putent; ſed & hæc quatuor ſtellis conſtat. V. Idem lib. 5. Faſt. 112. De capellæ ſigno.
Stella, Piſcis marinus. Plin. lib. 9. cap. 60. Præter claros ſapientia auctores video mirari ſtellam in mari. Ea figura eſt parva admodum, caro intus, extra duriore callo. Huic tam igneum fervorem eſſe tradunt, ut omnia in mari contacta adurat, omnem cibum ſtatim peragat.

Stellāris, e. Adj. Macrob. Somn. Scip. 1. 14. Anima ſcintilla ſtellaris eſſentiæ.

Stellĭfer, ĕra, ĕrum. Adj. [ἀστροφόρος] Quod fert ſtellas, proprium cæli epitheton. Cic. in Somn. Scip. 12. Quam ob cauſam ſummus ille cæli ſtelliferi curſus.
Olympus ſtellifer. Sen. Herc. OEth. 15.

Stellĭger, ĕra, ĕrum. aliud Adj. ut, Polus ſtelliger. Stat. 12. Theb. 565.
Axis ſtelliger. Stat. 3. Silv. 3. 77.

Stello, [στίλβω, ἀστερίζω] āre. proprie ſtellarum eſt, quum ſplendorem ſuum emittunt. Eſt & Stellare, Lucere ſtellarum in morem. Martial. lib. 2. 29.

Et numeroſa linunt ſtellantem ſplenia frontem.

i. e. Stigmatibus multis notatam & inuſtam, quomodo cælum ſtellis. Plin. lib. 37. cap. 7. Quoniam ſtellarum Hyadum & numero & diſpoſitione ſtellantur.
Stellare, Invidere, a ſtellione animali, cujus natura eſt invida. V. stellio. [Ubi tamen nihil de hoc verbo.

Stellans, antis. Partic. [ἀστερόεις] Claud 2. de Rapt. Proſerp. 363.

Ducitur in thalamum virgo, ſtat pronuba juxta
Stellantes Nox picta ſinus.

i. e. Stellarum ſplendore conſpicuos.
Cæli ſtellantis regia. Virg. 7. Æn. 210.
Fons ſtellans bullis. Plin. lib. 31. cap. 2.
Gemmæ ſtellantes, Oculi caudæ pavoninæ, more ſtellarum fulgentes. Ovid. 1. Met. 723.
Nox ſtellans. Cic. 1. de Divin. 18.

Cum clara ſpeciem concreto lumine luna
Abdidit, & ſubito ſtellanti nocte perempta eſt.

Ex poëta.
Olympus ſtellans. Cic. 1. de Divin. 18.

Nam pater altitonans ſtellanti nixus Olympo.

Ex poëta.
Ora ſtellantia Tauri. Ovid. 5. Faſt. 603.
Volatus ſtellans, h. e. Qui a ſtella fit, vel qui ita in cælo conſpicitur, præſertim æſtate per noctem, quaſi a ſtella aliqua volante fiat. Plin. lib. 18. cap. 26. Ita appellant ruſtici ſtellantes volatus, Græci vero lampyridas.

Stellātus, a, um. Partic. [ἀστερωτὸς Gl. G. L.] Stellis plenum: proprium cæli epitheton, quum eſt clarum & ſerenum: quanquam ad alia etiam transfertur. Plin. lib. 10. cap. 67. Salamandra nimal lacerti figura ſtellatum.
Domus ſtellata. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 8.
Enſis ſtellatus iaſpide fulva. Virg. 4. Æn. 261.
Stellatus, luculenter & eleganter dictum pro Inter ſidera relatus, & ſidus factus, ſed Græcorum modo, quibus hoc ſignificat κατηστερισθεὶς, ut qui mediocriter Græcorum litteris tinctus eſt, novit. Cic. 5. Tuſc. 8. Nec ſtellatus Cepheus, &c.

Stellates, is. m. Campus ſtellates. Suet. Cæſ. cap. 20. Liv. 22. 13. Stellates campi. Sil. 11. 268.

Stellatina Tribus. V. tribus.

Stellatūra, æ. f. Crimen erat interceptæ annonæ militaris. Lampridius in Alexand cap. 15. Annonas militum diligenter inſpexit: Tribunos, qui per ſtellaturas militibus aliquid abſtuliſſent, capitali pœna affecit. Spartian. in Peſcennio cap. 3. Nam & Imperator Tribunos duos, quos conſtitit ſtellaturas accepiſſe, lapidibus obrui ab auxiliaribus juſſit. Budæus.

Stellio, ōnis. m. [ἀσκαλαβώτης Gl. L. G. & G. L.] Animal lacertæ ſimile, tergo circulis quibuſdam depictum, lucentibus guttis ad modum ſtellarum, a Græcis dicitur Aſcalabotes: quod apud eos ἄσκαλος circulus eſt. Stelliones, inquit Marcellinus, in novis domibus cernuntur, forte ii, quos Romanum vulgus *tarentulas* vocat, albas, innocuas, & puſillis lacertis ſimiles. Stelliones, inquit Barbarus, fraudulentiſſima ſunt animalia, phalangiorum fortaſſe generis. Plin. lib. 30. cap. 10. Tunicula ſtellionis, quam eodem modo ut anguis exuit, pota, &c. Operæ pretium eſt ſcire quomodo præripiatur, quum exuitur membrana hiberna, alias devoranti eam, quoniam nullum animal fraudulentius invidere homini tradunt. Inde ſtellionum nomen ajunt in maledictum translatum: Sed eo derelicto, non poteſt remeare. Nihil ei remedio in comitialibus morbis præfertur. Virg. 4. Georg. 243.

— nam ſæpe favos ignotus adedit
Stellio.

Stellionātus, ûs. m. Crimen apud Juriſconſ. a ſtellione nomen ſumpſit, quod fit quum aliquid dolo factum eſt: ut ſi quis rem alii obligatam, diſſimulata obligatione, per calliditatem alii diſtraxerit, vel permutaverit, vel in ſolutum dederit, aut ſi quis merces ſuppoſuerit, vel obligatas averterit, vel corruperit, aut impoſturam fecerit: cujus nulla pœna ordinaria eſt, ſed extraordinarie plectitur, & ad præſidem ſpectat. Hæc ex Ulpiano, De crimine ſtellionatus. l. Stellionatus.

Stemma, ătis. n. [στέμμα] Coronamentum quod ex multis floribus compoſitum eſt. Dictum a Græco, quaſi στεφάνωμα. στέφω enim corono: & στέφανος corona. Firmicus lib. 4. Magnos viros faciet Mercurius, qui ſacris & religioſis ſtemmatibus coronentur. [Gloſſ. Græcolat. Στέμμα, Infula, Offula, Mitra. Στέμματα, Serta, Singulare non habet. Στεφάνωμα, Stema. Formatur a Perf. Paſſ. ἔστεμμαι, ἃ στέφω.
Stemmata, Imagines majorum, quæ poni ſolebant in atriis. Martial. lib. 4. 40.

Atria Piſonum ſtabant, cum ſtemmate toto.

Juven. 8. Sat. pr.

Stemmata quid faciunt? quid prodeſt, Pontice, longo
Sanguine cenſeri, pictoſque oſtendere vultus
Majorum.

Sueton. in Neron. cap. 73. Quod in vetere gentilium ſtemmate C. Caſſii, percuſſoris Cæſaris, imagines retinuiſſet. Plin. lib 35. cap. 2. 3. Expreſſi cera vultus ſingulis diſponebantur armariis, ut eſſent imagines, quæ comitarentur gentilitia funera. Semperque defuncto aliquo totus aderat familiæ ejus, qui unquam fuerat, populus. Stemmata vero lineis diſcurrebant ad imagines pictas. Hæc Plin. Polybius lib. 6. 51. rem ſic explicat, Quum apud eos illuſtris vir aliquis ex hac migravit vita, in funere cum reliquo ornatu in forum fertur in Roſtra, quæ vocantur, interdum ſtans ante omnium oculos, raro recubans. Circumfuſa autem populi corona, in Roſtra aſcendit filius, ſi quem puberem reliquerit, qui forte adſit: ſin minus, propinquus aliquis: & de mortui virtutibus dicit, rebuſque, quas is proſpere geſſerit. Eo deinde ſepulto, juſtiſque factis, mortui imaginem in illuſtriſſimo domus loco ponunt in cellula lignea conditam. Imago autem perſona eſt ad ſimilitudinem egregie expreſſa, & forma, & lineamentis. Has imagines & in publicis feriis aperiunt ornantque magnifice, & quum ex familia clarus aliquis moritur, in funus producunt. V. Imagines majorum in imago. Saluſtius quoque in Jugurth. non ita procul ab initio, Nam ſæpe, inquit, audivi ego, Q. Maximum, P. Scipionem, præterea civitatis noſtræ præclaros viros, ſolitos ita dicere, quum majorum imagines intuerentur, vehementiſſime ſibi animum ad virtutem accendi: ſcilicet non ceram illam, neque figuram, tantam vim in ſeſe habere, ſed memoria rerum geſtarum eam flammam egregiis viris in pectore creſcere: neque prius ſedari, quam virtus eorum famam atque gloriam adæquaverit. Juven. etiam 8. Sat. 19.

Tota licet veteres exornent undique ceræ
Atria, nobilitas ſola eſt atque unica virtus.

A proavis demiſſum ſtemma. Stat. 3. Silv. 3. 44.
Stemma, pro Facinore nonnunquam accipitur: quoniam mos erat apud antiquos, ut qui quicquam bene geſſerant, coronis donarentur, & eædem ſtatuarum capitibus imponerentur. Martial. lib. 1. 16.

Cæſaris atque Jovis confer nunc ſtemma, juventus:
Par onus ut tulerint, altius iſte tulit.

Stemmata, Inſcriptiones ſaxorum. Martial. lib. 10. in Gall. 56.

Triſtia ſaxorum ſtemmata delet herus.

Alii codices rectius habent, Servorum ſtigmata delet Eros. Senſus eſt, Eros medicus delet triſtia ſervorum ſtigmata.

Stennio, V. stennyo.

Stentor, ŏris. m. [Στέντωρ] Unus fuit e ducibus Græcorum, qui ad Trojam profecti ſunt, cujus tantus erat vocis ſonitus, quantus aliorum quinquaginta, ut ſcribit Homer. lib. 5. Iliad. 785. Juven. 13. Sat. 112.

Tu, miſer, exclamas, ut Stentora vincere poſſis.

Stentŏreus, a, um. Adj. [Στεντόρειος] Arnob. 2. Vox Stentorea, i. e. Altiſſima. [Proverbio dicitur, ut ex Suid. apparet.

Stenyclarus, i. f. [Στενύκλαρος] Civitas regia Meſſeniorum, in qua regnavit Creſphon. Strab. lib. 8.

Stĕphănio, ōnis, m. Is eſt, qui primus togatas ſaltare inſtituit, vitæ diuturnioris fuiſſe commemoratur a Plin. lib. 7. cap. 41.

Stephanītæ Vites, [Στεφανῖται ἄμπελοι] h. e. Coronariæ, nempe quæ per ſtatumina calamorum materiis ligatis in orbiculos, gyroſque flectuntur, & materiis ſummiſſis, earundem ſtatuminibus per orbem, & in coronam connectuntur. Columel lib. 3. cap. 2. Nec ſolum quæ jucunditate ſaporis, verum etiam quæ ſpecie commendari poſſint, cenſeri debent: ut ſtephanitæ, ut tripedaneæ. [Suid. στεφανίτης, ὁ ἐστεφανωμένος.

Stephanōma, [στεφάνωμα] Idem quod Coronamentum, hoc eſt, materia coronarum, id eſt, flores frondesve, quæ odoris colorisve gratia coronis ſolent intexi. V. stemma.

Stephanoplŏcos, m. & f. [στεφανοπλόκος] Coronarius, ut in Gloſſ. Græcolat. vel Coronaria. Idem quod

Stephanopōla, æ. m. [Στεφανοπώλης] & Stephanopōlis, ĭdis. f. [στεφανόπωλις] Plin. lib. 35. cap. 11. Amavit in juventa Glyceram municipem ſuam, inventricem coronarum: certandoque imitatione ejus, ad numeroſiſſimam florum varietatem perduxit artem illam: poſtremo pinxit illam ſedentem cum corona: quæ e nobiliſſimis ejus tabula appellata eſt ſtephanoplocos, ab aliis ſtephanopolis, quoniam Glycera coronas venditando ſuſtentaverat paupertatem.

Stephanus, i. m. [Στέφανος] Nomen proprium. Latine verti poteſt Corona: a quo Stephanium & Stephaniſcus diminutiva: a quorum poſteriore fit rurſus aliud diminutivum Stephaniciſdium.
Stephanus diaconus protomartyr. Lucas in Act. Apoſt.
Stephanus, qui de urbibus ſcripſit, Byzantinus.

Sterculius, V. poſt stercus.

Stercus, ŏris. n. [κόπρος, Gl. L. G. & G. L. κοπρία, G. L.] Pl. Stercora, σκύβαλα, Gloſſ. Latinogræc. & Græcolat. Plin. lib. 17. cap. 9. Cato R. R. cap. 37. Stercus unde facias, ſtramenta, lupinum, paleas, fabalia, ac frondes ilignas, quernaſque. Plaut. Aſin. 2. 4. 18

Juſſin' ſceleſte ab janua hoc ſtercus hinc auferri?

Columel. lib. 2. cap. 6. Vineis emaciatis & arvis optimum ſtercus lupinum præbet. Ibid. cap. 15. De generibus ſtercoris. Cic. 1. de Divin. 57. Se interfectum in plauſtrum a caupone eſſe conjectum, & ſupra ſtercus injectum, &c.
Canino ſtercore fœda atria. Juven. 14. Sat. 64.
Tætrum ſtercus. Lucret. lib. 2. 871.
Color fucatus ſtercore crocodili. Hor. Epod. 12. 11.
Ingerere ſtercus vitibus. Columel. lib. 2. cap. 16.
Saturare ſtercore agrum. Columel. lib. 2. cap. 9.
Satiatum ſtercore ſolum. Columel. lib. 2. cap. 10.
Vectare ſtercus. Cato de R. R cap. 10.
Nolo ſtercus curiæ dici Glauciam. Cic. 3. de Orat. 161.

Stercŏreus, a, um. Adj. [κόπρινος Gl. G. L.] Plaut. Milit. 2. 1. 12.

Hoc oppidum Epheſu'ſt, inde miles, meus herus,
Qui hinc ad forum abiit: glorioſus, impudens,
Stercoreus, plenus perjurii, atque adulterii.

Stercorărius, a, um. Adj. [κοπρικὸς] Quod ad ſtercora pertinet: ut, Crates ſtercorariæ. Varr. lib. 1. de R. R. 22.

Stercorōsus, a, um. Adj. [κοπρώδης] Plenum ſtercore. Columel. lib. 8. cap. 3. Nam plurimum refert, aquam non eſſe in ea niſi uno loco, quam bibant, eamque mundiſſimam: nam ſtercoroſa pituitam concitat. Idem lib. 11. cap. 3. Ea quum pingui & ſtercoroſo ſolo poſt idus Februarias ſic obrueris.

Locus ſtercoroſiſſimus. Cato, de R. R. cap. 46. pr.

Sterquilinium, i. n. [κοπροδοχεῖον, κοπρία G. L. G. κοπροθέσιον G.L.] Locus ſtercoribus plenus, ſeu ſtercoris receptaculum. Columel. lib. 1. cap. 6. Sterquilinia duo ſint: unum quod nova purgamenta recipiat, & in annum conſervet: alterum ex quo vetera vehantur: ſed utrumque more piſcinarum devexum leni clivo, & exſtructum, pavitumque ſolum habeat, ne humorem tranſmittant.

Sterquilinium, Lenonem vocat Plaut. in Perſ. 3. 3. 3.

— eho lutum lenonium,
Commictum cænum, ſterquilinium publicum. Ter. Phorm. 3. 2. 4.

Scribitur & Sterculinium in Gloſſ. & Sterculinum.

Stercidum, i. n. [ὀχετὸς] Gloſſ. Latinogræc. & Græcolat. Κοπρισμὸς, Hoc ſtercidium. [An quod eò ſtercus cadit, ut Stillicidium? vel ſcribendum Stercetum?

Sterculius, i. m. Deus apud Macrobium, 1. Sat. 7. Saturnus, quod ſtercorandorum agrorum rationem induxerit & docuerit. In emend. codd. Stercutus. Plin. 17. 9. Stercutium vocat: Stercutius (inquit) Fauni filius, Italiæ rex, ſtercorationis agrorum in Italia inventor, ob id donatus immortalitate. Videndus Lil. Syntag. 1. Hiſtor. Deor. V. Lactant. 1. 20.

Stercŏro, [κοπρίζω Gl. G. L.] āre. Fimum agris fecunditatis gratia inſpergere. Plin. lib. 18. cap. 23. Ager, ſi non ſtercoratur, alget; ſi nimium ſtercoratus eſt, aduritur. Columel. lib. 2. cap. 16.

Colere & ſtercorare agrum. Cic. de Senect. 54. At Homerus, qui multis, ut mihi videtur, ante ſæculis fuit, Laertem lenientem deſiderium, quod capiebat e filio, colentem agrum, & eum ſtercorantem facit.

Spiſſius, vel rarius ſtercorare. Columel. lib. 2. cap. 5.

Stercorare, Pinguefacere. Columel. lib. 12. Vicia & faba ſtercorare agrum dicuntur. Idem lib. 17. cap. 9. Segetem ſtercorant fruges, lupinum, faba, vicia.

Stercorātus, a, um. [κεκοπρισμένος] Partic. Stercore infectum. Columel. lib. 1. cap. 16. Pomaria quoque & hortos oportet ſepto circumdari, & eſſe in propinquo, atque in ea parte, quo poſſit omnis ſtercorata colluvies cortis, ballineorumque, & oleis expreſſa amurcæ ſanies influere.

Ager ſtercoratus. Jabolenus in l. Cum uſum fructum. §. ultim. D. Quibus modis uſufruct.

Stercoratiſſimus locus. Columel. lib. 2. cap. 11.

Stercoratio, ōnis. f. [κόπρισις] Columel. lib. 2. cap. 16. Si tamen aliqua cauſa tempeſtivam ſtercorationem facere prohibuerit, ſecunda ratio eſt, ante quam ſarrias, more ſeminantis, ex aviariis pulverem ſtercoris per ſegetem ſpargere. Sic Plin. lib. 10. cap. 23.

Modica ſtercoratione terra refoveatur. Columel. lib. 2. cap. 1. ad finem.

Sterea, Urbs Græciæ ad Pontamum fluvium. Strab. lib. 9.

Stereobăta, æ. m. [στερεοβάτης] Vitruv. 3. 3. Baſis, vel fulcimentum ſolidi. conf. STYLOBATES.

Stereontium, [Στερεόντιον] Ptolem. lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs; hodie Caſſinum, vulgo *Caſſel.*

Steria, æ. f. Ὅρμαθος. Gloſſ. Latinogræc. [Sed videtur Seria ſcribendum. V. ſ. l. niſi forſan Stiria, quæ & ipſa quaſi Series.

Stĕrĭlis, e. Adj. [στεῖρα, ἄκαρπος, ἄγονος, ἄτεκνος, Gl. G. L.] Infecundus: & fructum non ferens, ſine prole: στερέω enim Græcis privo ſeu careo. Etiam στέριφον Sterile, in Gl. G. L. redditur. Plin. lib. 10. cap. 60. Sunt autem ſterilia, & minora, ac minus jucundi ſaporis ova.

Ex στεῖρος, ſeu στεριφός. H. St.

Sterilis in gignendo. Plin. lib. 11. cap. 39.

Agros ſteriles exurit Sirius. Virg. 3. Æn. 141.

Arena ſterilis. Virg. 1. Georg. 70.

Avenæ ſteriles. Virg. 5. Ecl. 37.

Domus ſterilis. Propert. lib. 4. 12. 62.

Februarius ſterilis. Cic. 2. Q. frat. 11.

Herba ſterilis. Ovid. 3. Amor. 7. 31.

Humo ſterili ponere ſemina. Propert. lib. 2. 11. 2.

Juvenca ſterilis. Ovid. 5. Faſt. 253.

Palus ſterilis. Hor. de Arte Poet. 65.

Rubigo ſterilis. Hor. 3. Carm. 23. 7.

Silvæ ſteriles. Virg. 2. Georg. 440.

Vacca ſterilis. Virg. 6. Æn. 251.

Vir ſterilis, Eviratus. Catul. 61. 69.

Amator ſterilis, Qui non habet quod det amicæ. Plaut. Truc. 2. 1. 30.

Amor ſterilis. Stat. 3. Silv. 4. 42.

Dos ſterilis, ſine commodo aliquo. l. 4. in fi. D. de pact. dotal.

Fama ſterilis. Stat. 6. Theb. 70.

Labor. Martial. 10. 58.

Manus ſteriles, Quæ nihil afferunt. Plaut. in Truc. 1. 2. 3.

Pax ſterilis. Tacit. lib. 1. Ann. 17.

Pecunia ſterilis. Quæ uſuras non parit. l. 3. §. uſuras. D. de contr. tutel. & util. act.

Proſpectus ſterilis. Plaut. Mil. 3. 1. 15.

Sterilis hinc proſpectus uſque ad ultimam plateam probe eſt.

Veri ſterilis, Qui verum neſcit. Perſ. 5. Sat. 75.

Sæculum virtutum ſterile. Tacit. 1. Hiſt. 3.

Corpora ſterilia ſonitu, Carentia & privata ſono. Lucret. lib. 2. 844.

Nullum temporis punctum ſterile beneficio. Plin. in Paneg. cap. 56. pr. Quod momentum, quod immo temporis punctum, aut beneficio ſterile, aut vacuum laude?

Venere ſterilis, Abſtinens. Lucret. lib. 4. 1229.

— pater a gnatis ne dulcibus unquam
Appelletur; & ut ſterilis venere exigat ævum.

Compar. Plin. lib. 16. cap. 12. Arbores ſerenitate ſteriliores.

Sterĭlus, a, um. Adj. pro Sterilis. Lucret. lib. 2. 844.

Et ſonitu ſterila, & ſucco jejuna feruntur.

Sterilēsco, [στειροῦμαι] ĕre. Sterilem fieri. Plin. lib. 8 cap. 50. Capræ pinguedine ſterileſcunt. Idem cap. 16. Is ergo tradit leænam primo fetu parere quinque catulos, ac per annos ſingulos, uno minus, ab uno ſterileſcere.

Sterileſcunt tactæ fruges. Idem lib. 7. cap. 15.

Sterilĭtas, ātis. f. [ἀγονία, ἀκαρπία, ἀφορία Gl. G. L.] Infertilitas, infecunditas. Cic. 1. de Divin. 131. Quorum ex habitu atque ex colore, cum ſalubritatis, tum peſtilentiæ ſigna percipi, nonnunquam etiam quæ ſit vel ſterilitas agrorum, vel fertilitas futura.

Abolere ſterilitatem feminarum. V. ABOLEO.

Annonæ ſterilitas inceſſit hominibus. Columel. lib. 2. cap. 10. V. INCESSO.

Natali & ingenita ſterilitate laborantes. V. INGIGNO & NASCOR.

Continuæ ſterilitates. Plin. 10. Epiſt. 24.

Sternax, V. infra STERNO.

Sterno, ſtrāvi, ſtrātum, [στρωννύω Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Extendere. Vall. 4. 6. Sternimus quidem veſtes humi, ramos arborum, flores, & multa ejuſmodi: tamen frequentius dicimus, Sterno humum floribus, ramis, veſtibus. Hinc eſt quare dicimus, Toros, lectoſque ſternere, & Equum ſternere: non quia ſint diverſi ſenſus, ſed quia reſolvuntur: ut ſit Sternere, verbi gratia, lectos & equos tapetis; idem quod Sternere tapeta lectis & equis. [Gloſſ. Latinogræc. Sternit, στρωννύει ἵππον. Sterne equum, Ἐπίσαξον τὸν ἵππον.

Equos ſternere, Stratis adornare. Liv. 37. 20.

Lectos ſternere, Adornare, inſtruere, apparare. Ter. Heaut. 1. 1. 73. Plaut. Pſeud. 1. 2. 31.

Vorſa, præſterga, ſtrata, lautaque, coctaque omnia uti ſint.

Cic. pro Cluent. 14. Lectum illum genialem, quem biennio ante filiæ ſuæ nubenti ſtraverat, in eadem domo ſibi ornari & ſterni expulſa, atque exturbata filia jubet. Idem pro Muren. 75. Stravit pelliculis hœdinis lectulos Punicanos, & expoſuit vaſa Samia.

Torus ſternitur. Ovid. ad Liv. 316.

Triclinia ſternere. Cic. 2. Verr. 105. Publice ſibi convivia parari, ſterni triclinia etiam in foro jubebat.

Terram ſtravere cæſi juvenci. h. e. Operuerunt. Virg. 8. Æn. 719.

Fama tibi ſtravit benignum iter. Stat. 12. Theb. 813.

Iter argento ſternunt. Lucret. lib. 2. 626.

Viam ſtravit per mare. Lucret. lib. 3. 1043.

Locum ſternere ſaxis. Liv. 9. 35. pr. Aſpreta erant, ſtrata ſaxis. [i. e. Paſſim jacentibus plena.

Solum omne ſternitur jaculis. Virg. 9. Æn. 666.

Venti placidi ſtraverunt æquora. h. e. Plana fecerunt, quæ prius intumuerant. Virg. 5. Æn. 762.

Sternere, Proſternere, Dejicere, & quaſi in terram extendere, unde etiam pro Occidere ſumitur. Liv. 7. 26. Hunc imitare, miles, ajebat, & circa jacentem ducem ſterne Gallorum catervas. Idem 1. 29. pr. Stratis ariete muris.

Corpore toto ſternitur in vultus. Stat. 12. Theb. 318.

Humi ſternere aliquem. Hor. 4. Carm. 14. 32.

Humi pronum ſternere. Ovid. 2. Met. 477.

Terræ ſternitur toto projectus corpore. Virg. 11. Æn. 87.

Aciem ſternere. V. ACIES.

Agros ſternit rapidus torrens. Virg. 2. Æn. 306.

Corda mortalia ſtravit humilis pavor. Virg. 1. Georg. 331.

Exitio gravi ſternere aliquem. Hor. 1. Carm. 16. 18.

Ferro omnia ſternere. Liv. 24. 38.

Hoſtiliter ſternit omnes. Ovid. 11. Met. 372.

Ictu ſternere aliquem. Senec. Med. 8.

Morti ſternere aliquem. Virg. 12. Æn. 464.

Pecus ferro ſtravit Ajax. Hor. 2. Serm. 3. 202.

Segetes ſternuntur. Ovid. 1. Met. 272.

Telo præcipitem ſternere. Sil. lib 4. 182.

Viros ſternere cæde. Virg. 10. Æn. 119.

Vulnere ſterni. Virg. 10. Æn. 781.

Sternere ſe ſomno, pro Ad jacendum ſe collocare, ut quieſcamus. Virg. 4. Georg. 432. Liv. 37. 20. Pars in juveniles luſus, laſciviamque verſi, pars veſcentes ſub umbra, quidam ſomno etiam ſtrati. Idem lib. 7. 36. pr. Strata ſomno corpora. & 27. 47. Feſſique aliquot ſomno ac vigiliis, ſternunt corpora paſſim.

Strātus, a, um. Partic. [στρωτὸς, ἐστρωμένος] Virg. 1. Æn. 700.

— ſtratoque ſuper diſcumbitur oſtro.

Stratus ad pedes alicujus. Cic. 10. Att. 4.

Membra ſub arbuto ſtratus. Hor. 1. Carm. 1. 21.

Lectus lapide ſtratus. V. LECTUS.

Poma paſſim ſtrata jacent. Virg. 7. Ecl. 54.

Vites ſtratæ, quæ & Conſtratæ. Columel. lib. 5. cap. 4. Ultima eſt conditio ſtratarum vitium, quæ ab enata ſtirpe confeſtim velut projectæ per humum porriguntur. V. ſeq. dict.

Iter militari labore ſtratum. Quintil. lib. 2. cap. 13.

Lapis ſtratus. Paul. in l. Si prius. §. j. D. de aqua pluv. arcend. Placuit, non alias per lapidem aquam duci poſſe, niſi hoc in ſervitute conſtituenda nominatim comprehenſum ſit: non enim conſuetudinis eſt, ut qui aquam habeat, per lapidem ſtratum ducat.

Pontes ſtrati. Curt. 4. 3.

Via ſtrata. Liv. 8. 15. extr. Facto judicio, viva ſub terram ad portam Collinam dextra via ſtrata defoſſa, Scelerato campo.

Hoſtes ſtrati. Juſtin. 2. 11. 13.

Æquor ſtratum ſilet. Virg. 9. Ecl. 57.

Unda ſtrata æqualiter. Ovid. 7. Epiſt. 49.

Strata, æ. [στρωτὴ, λεωφόρος Gl. G. L.] abſolute pro Via ſtrata. Strata vetus. Eutrop. 9. 9. 13. Itaque ut præveniretur, ab iiſdem interfectus eſt in itinere medio, quod inter Conſtantinopolim & Heracleam eſt ſtratæ veteris. H. St. Deſiderabatur hæc dictio in edit. Lugd.

Sternite jam ſtratas amplas. Juvenc. 1. 315.

Stratum, i. n. [στρῶμα, στρωμνὴ] Id quod ſtratum eſt, ſuper quod quieſcendum ſit: ut Culmi equis, ſuper quibus dormiant, Strata dicuntur: Lectus item homini paratus, Stratum dici poteſt. Plin. lib. 10. cap. 59. Ova pavonis, niſi molli ſtrato excepta, franguntur. Columel. lib. 11. cap. 2. Nec cubiculis modo, aut exedris, ſed ſtratis etiam, ſimilibuſque per ordinem committunt.

Dura ſtrata. Ovid. 1. Amor. 2. 1.

Mollia ſtrata lecti. Lucret. lib. 4. 847.

Picta ſtrata. Ovid. 8. Met. 33.
Corripere corpus e ſtratis. Virg. 3. Æn. 176.
Excita ſtratis juventus. Lucan. lib. 1. 239.
Exſilire ſtratis. Ovid. 5. Met. 34.
Incubare ſtratis. Virg. 4. Æn. 82.
Recondidit alto ſtrato caput. Ovid. 11. Met. 649.
Reponere membra ſtratis. Virg. 4. Æn. 392.
Surgere ſtrato. Virg. 3. Æn. 513.
Stratum pro Operimento equorum. Senec. Epiſt. 81. Equum empturus ſolvi jubet ſtratum: detrahit veſtimenta ſervis venalibus. Plin. lib. 7. cap. 56. Frenos & ſtrata equorum, Pelethronium inveniſſe dicunt.
Stratum pro Pavimento. Vitruv. 10. 19.
Viarum ſtrata, Viæ ſtratæ. Virg. 1. Æn. 422.
Strata, Εὔστρωτα. In Argenteis ponit Onomaſt. vet.

Sternum, i. n. [στρωμνή] Gloſſ. Græcolat.

Strate, Adv. Juvenc. 3. 655.
Strate tendentem diffuſa umbracula ficum.

Stratus, ûs. m. [στρωμνὴ Gl.G.L.] Solin. cap. 57. Accepto regio ſtratu neminem præter dominum vehere dignatus eſt. Adde Varr.R.R.1.50.3.

Strator, ōris. m. [στρωτὴς Gl. G. L.] Qui equum ſternit, & herum in equum levat. Spartian. in Carac. cap. 7. Illum ſtrator ſuus in equum levaret.
Strator in caſtris vocatus eſt Qui loca diſpiciebat ac præparabat, ut accommodatiora fiant. Meminit Symmach. Epiſt. ad Theod. & Valent. Aug. 1.
Strator officii vocabatur, Qui ad magiſtratus apparitionem referebatur. Vetus Inſcriptio apud Gruter. p. 389. n. 2.

T. CL. CANDIDO.
SILIVS. HOSPES. HASTATVS. LEG. X.
GEMINAE. STRATOR. EIVS.
OPTIMO. PRAESIDI.

Strator viarum dicebatur, Qui vias ſternebat, & pavimentum ubi deficeret, reſtituebat. Inſcriptio Romæ in Via Appia,

DIOMEDES. AP.
STRATOR.
FAVSTAE. HEDIAE.

Suid. Στράτωρ, στράτορος, εἶδος ἀξιώματος. V. STRATIA, & Cang.Gloſſ.

Stratōrius, a, um. Adj. Idem quod Stragulus, a, um. Stratoria ſtramenta, Stratoria veſtis: V. in dictione STRAMENTUM.

Stratūra, æ. f. [στρῶσις, Gl. G. L.] Sueton. in Claud. cap. 24. Quæſtorum collegio pro ſtratura viarum gladiatorium munus injunxit. i.e. Pro cura ſternendarum viarum.
Stratura, aliter. Pallad. in Novembri, cap. penult. Colymbades olivæ fiunt ſic: Alternis cratibus olivarum pulegium ſpargis, & mel, & acetum, & ſales modice, ſtratura intercedente, ſuffundis. Item ſternes olivas ſupra ſurculos fœniculi, &c. Per ſtraturam intelligit, *un lict, ou une couche d'olives eſtendues.* Columel. lib. 12. cap. 48. ad finem, Maturam olivam in ſtratura factam Colymbadem, de muria tollito. Quo in loco omnes quotquot vidi codices habent Statura, ſed corrupte. Paulo ante dixerat, Alterna tabulata olivarum & ſalis.
Stratura, (ſic enim apud Javolenum lib. 2. Ex poſterioribus Labeonis, non Structura legendum eſſe docent antiquiores Codices) eſt Locus alicujus ex tabulis factus, qui æſtate tollatur, & hieme ponatur. Jureconſultus in l. quos nos. §. ultimo. De verb. ſignif. in P.

Stratia, æ. f. Στρατεία, τὸ ἀξίωμα. Suid. Puto & πρωτοστρατεία dictum a recentibus. Vide an κατακοιμιστής. H. St. V. Strator. Intelligit enim τὸ τοῦ στράτορος ἀξίωμα. Rurſus paulo infra, Στρατιά, τὸ τῶν στρατιωτῶν ὑπὸ ἕνα ἔπαρχον τάγμα, στρατεία δὲ τὸ ἀξίωμα.

Strāges, is. f. [στρῶσις νεκρῶν ἐν πολέμῳ, Gl. G. L. Πολυάνδριον, Σωρὸς νεκρῶν, Ἀναίρεσις πολλή, ὡς τὴν γῆν σώμασι καταστρῶσαι, L. G.] Quicquid confuſe & ſine ordine ſtratum jacet. Eſt, inquit Valla, Multitudo cadaverum interfectorum. Liv. 8. 30. Per arma, per viros late ſtragem dedere. Cic. 1. Att. 16. Quas ego pugnas & quantas ſtrages edidi. Idem 1. de Divin. 20. Stragem horribilem, cædemque vereri.
Confuſæ ſtragis acervus. Virg. 6. Æn. 504.
Cruenta ſtrages. Lucan. lib. 2. 212.
Lacera ſtrages. Stat. 12. Theb. 705.
Sanguinea ſtrages. Stat. 2. Theb. 29.
Ciere ſtragem. Virg. 6. Æn. 829.
Cumulata urbs ſtrage virorum. Sil. 15. 409.
Dat late magnam ſtragem. Lucan. lib. 1. 157.
Dare ſtragem catervatim peſtilentia. Virg. 3. Georg. 556.
Meditatur hiatu immani ſtragem tigris. Sil. lib. 4. 335.
Propagare ſtragem. Lucret. lib. 1. 281.
Virûm ſtrage undans amnis. Sil. lib. 17. 603.
Nemorum ſtrages. Sil. lib. 3. 205.
Dat nimbus ſtragem ſatis. Virg. 12. Æn. 454.

Strāgŭla, æ. f. [στρῶμα, στρωματόδεσμος] Genus veſtis, ſive Quicquid inſternitur, vel lecto, vel equo, vel alii rei. Quod in feſtis ante altare ſternunt in pavimento, Stragulum rite vocabimus. Hæc ex Valla lib. 6. c. 46. Veſtis ſtragula. Cic. 4. Verr. 20. Dico te maximum pondus auri & argenti, eboris, purpuræ, plurimam veſtem Melitenſem, plurimam ſtragulam, multam Deliacam ſuppellectilem, plurima vaſa Corinthia, magnum numerum frumenti, vim mellis maximam, Syracuſis exportaſſe. Cic. 4. Verr. 47. Dicebant ſcyphorum paria compluria, hydrias argenteas, pretioſam veſtem ſtragulam, multa mancipia pretioſa, Verri data eſſe. Et Liv. 34. 7. Et quum tibi viro liceat purpura in veſte ſtragula uti: matremfamilias tuam purpureum amiculum habere non ſines? Hor. 2. Serm. 3. 118. — cui ſtragula veſtis,
Blattarum ac tinearum epulæ, putreſcat in arca. [Ut ex Varr. apparet, Adj. erat antiquis, Stragulus, a, um. Fem. abſol. non legi.

Stragŭlum, i. n. [στρῶμα Gl. G. L. πελίστρωμα L. G. & Onom. v.] pro eodem accipitur, nempe pro Lectorum opertorio, ubi & dormiebant vel & diſcumbebant, vario deliniamento figuratum & acu picto. Varr. de L. L. 4. 35. Quicquid inſternebant, a ſternendo ſtragulum appellabant. Tibul. lib. 1. 2. 79. (Al. 1. 1. 65.)
Nam neque tunc plumæ, nec ſtragula picta ſoporem. Martial. lib. 14. 86. Sic Plin. lib. 13. cap. 11. Et e libro vela, tegeteſque, necnon & veſtem atque ſtragula.
Textile ſtragulum. Cic. 5. Tuſc. 61. Quum ſe ille cupere dixiſſet, collocari juſſit hominem in aureo lecto, ſtrato pulcherrimo, textili ſtragulo, magnificis operibus picto, &c. [Puto Pulcherrime Tullium reliquiſſe.
Villoſa ſtragula. Martial. 14. 147.

Strāmen. ĭnis. n. [στρῶσις, Gl. G. L.] Stipula, vel quidvis aliud, quod ſolo quieſcendi gratia ſternitur, Tum id proprie in triticeis culmis, quod terræ hæret, & poſtea ſubſecatur, quod dictum putant a ſtratu, quod id ſubſternatur pecori.
Contecta ſtramine caſa. Ovid. 5. Met. 447.
Agreſte ſtramen. Virg. 11. Æn. 67.

Stramĭneus, a, um. Adj. [καρφινὸς] Quod eſt ex ſtramine. Propert. lib. 2. 16. 20.
Straminea poſſet dux habitare caſa.
Caſæ ſtramineæ. Ovid. 2. Amor. 9. 18.

Stramentum, i. n. [στιβὰς, στιβὴ, στρῶμα, Gl. G. L. στιβάδες, χορτόστρωμα, χορτόστρωτος στιβάδες L. G.] Idem, quod Stramen. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 50. Tertio modo metitur, ut ſtramentum medium ſubſecent, quod manu ſiniſtra ſummum prehendunt, a quo medio meſſem dictam puto. Infra manum ſtramentum, quod terræ hæret, poſtea ſubſecatur. Liv. 25. 39. Pars ignes caſis, ſtramento arido tectis, injiciunt, pars portas occupant. Plaut. Truc. 2. 2. 23.
Cumque eo ita noctem in ſtramentis pernoctare perpetem. Plin. lib. 18. cap. 3. Quies, ſomnuſque in ſtramentis erat. Cæſ. 8. Bell. Gall. 15. Faſces, ubi conſederant, &c. ſtramentorum ac virgultorum, quorum ſumma erat in caſtris copia, per manus inter ſe traditos, ante aciem collocaverunt. Ibid. lib. 6. 42. Et fervefacta jacula in caſas, quæ more Gallico ſtramentis erant tectæ, jacere cœperunt.
Incubare ſtramentis. Hor. 2. Serm. 3. 117.
Stramentum, Quod ſternitur latiore ſignificatu: nam ex Varrone, quid proprie ſit ſtramentum indicatum eſt. Stramentum a Veſtimento ſecernitur. Ofilius ad Atticum ait verbo victus, veſtimenta & ſtramenta ſignificari, contirerique. l. 234. §. ultimo, de verb. ſignif. Sed & ſtragula veſtis recte, qua ſternimur dicitur apud Ulp. in l. 12. §. Sed ſi fundus non ſit. D. de inſtruct. vel inſtrumen. legat. lib. 3. P. tit. 7. Stragulæ veſtes Stratoriæ a Paul. dicuntur lib. 3. Senten. tit. 6. §. Veſte virili. Quo loco ait: Stragula quoque huic legato reddunt. l. veſtis. §. Virilia. De auro & arg. lega. lib. 34. P. tit. 2.

Stramentĭtius, a, um. Adj. Quod ex ſtramento fit: ut, Tectum ſtramentitium, Tegetes ſtramentitiæ. Hirt. Bell. Afr. 16.

Stramentārius, a, um. Adj. Cato de R. R. cap. 10. Falces ſtramentariæ.

Stramentor, āri. Stramentum colligere. Hygin. Fab. 14. Stramentatum exire.

Sternax, ācis. Adj. [ὀχλαγωγικὸς] Equus ſternax, Qui facile ſternit ſedentem. Virg. 12. Æn. 344. Serv.

Sternuo, ui, ūtum, [πταίρω, πταρνύω, πτάρνυμαι] ĕre. Flatum e pectore exſurgentem cum capitis concuſſione emittere. Plin. lib. 7. cap. 6. Oſcitatio quidem in enixu lethalis eſt: ſicut ſternuiſſe a coitu, abortivum. Idem lib. 28. cap. 6. Theophraſt. ſenes laborioſius ſternuere dicit. Propert. lib. 2. 3. 24.
Num tibi naſcenti, primis, mea vita, diebus
Aureus argutum ſternuit omen Amor? ut Brœck. vel ut Macrobius legit,
Candidus auguſtum ſternuit omen Amor.

Sternūmen, ĭnis, & **Sternumentum**, i. & **Sternutum**, i. n. Πταρμός. Gloſſ. Græcolat.

Sternūto, [πτάρνυμαι, Gl. L. G. πτάρομαι, G. L.] āre. frequent. Plin. lib. 10. cap. 3. Capra ſternutante. Idem lib. 28. cap. 8. Proboſcidis tactu capitis dolor levatur, efficacius ſi & ſternutet.

Sternutatio, ōnis. f. [πταρμὸς] Apul. Met. 9. p. 228. Elmenh.

Sternutāmentum, i. n. [πταρμὸς] Idem. Plin. lib. 28. cap. 2. Cur ſternutamentis ſalutamur? Idem lib. 20. cap. 12. Semen tritum & hauſtum naribus ſternutamenta movet. Cic. 2. de Divin. 84. Quæ ſi ſuſcipiamus, pedis offenſio nobis & abruptio corrigiæ, & ſternutamenta erunt obſervanda. Gell. lib. 12. cap. 5. Quum ſternutamentis quatiatur.
Evocare ſternutamenta. Celſ. lib. 3. cap. 30.
Proritare ſternutamenta. Scrib. Larg. comp. 10. Proritat ſternutamentum etiam per ſe contuſum & injectum veratrum album.
Salutare eſt ſternutamentum. Celſ. lib. 2. cap. 8.
Sternutamentum, Medicamentum ſternutationem evocans. Plin. lib. 25. cap. ult. Radix in dolore commanducata diutius, rumpit dentes: eadem ſicca conciſa ſternutamentum eſt.

Stĕrŏpes, ŏpis. m. [Στερόπης] Unus ex Vulcani malleatoribus miniſtris, a fulgure nomen habens. Virg. 8. Æn. 425.
Bronteſque, Steropeſque, & nudus membra Pyracmon.

Sterŏpe, es. f. [Στερόπη] Suidæ, Atlantis filia una Pleiadum, quam nonnulli Aſteropen vocant. V. in dictionibus CYCLOPS & PLEIADES. Ovid. 1. Triſt. 10. 13.
Sæpe ego nimboſis dubius jactabar ab Hœdis,
Sæpe minax Steropes ſidere pontus erat.

Sterota, Dorylai regis Cretenſium uxor fuit. Strab. lib. 10.

Sterquilinium, V. STERCUS.

Sterrhogonia, [στερρογονία] Genus turis, quod Latini Maſculum dicunt a ſoliditate: στερρὸν enim Græci ſolidum dicunt.

Sterto, ui, [ῥέγχω Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Dormire ſonante naſo, ſive dormiendo ronchos emittere, in malum fere ſemper ſumitur. Ter. in Eun. 5. 8. 49.
Fatuus eſt, inſulſus, tardus, ſtertit noctéſque & dies. Perſ. 3. Sat. 3.
Stertimus, indomitum quod deſpumare Falernum
Sufficiat, quinta dum linea tangitur umbra. Cic. 2. de Divin. 129. Et quum ſtertentem aliquem viderint. Idem 4. Acad. 93. Per me vel ſtertas licet, inquit Carneades, non modo quieſcas. Juven. 1. Sat. 57.
Doctus & ad calicem vigilanti ſtertere naſo.
Supinus ſtertit. Hor. 1. Serm. 5. 19.
Vigilans ſtertis. Lucret. lib. 3. 1061.
Diem totum ſtertere. Hor. 1. Serm. 3. 18.

Stertērus, a, um. Adj. Ignavus. Petron. Fragm. Tu autem ſtertera, etiamnum ploras. al. Sterteja.

Stesĭchŏrus, i. m. [Στησίχορος] Nomen poëtæ ex Himera Siciliæ urbe, ex qua Himeræus eſt dictus. Alii ex Metauro urbe natum dicunt.

cunt. Alii ex Palantio Arcadiæ oppido. Floruit trigeſima ſeptima Olympiade, ſextaque & quinquageſima obiit. Ferunt luſciniam aliquando in ore Steſichori infantis ceciniſſe, mirabili auſpicio, ſummum eum poëtam futurum: & cantus ſuavitate omnes, qui ante eum fuerunt, ſuperaturum. Hor. 4. Carm. 9. 8.

Steſichorique graves Camœnæ. Fuit enim excellentiſſimus lyricus: a quo Steſichorium carmen dictum. Ideo autem dictus eſt Steſichorus, quod primus ſaltare ad citharam inſtituit, hoc eſt choream ducere. Ante Tiſias vocabatur. Fratrem habuit Mamertinum, optimum Geometram. Dicitur & ſcripſiſſe Helenæ vituperationem, ex quo exoculatum fuiſſe, rurſuſque ob palinodiam viſum recuperaſſe. V. Suid. & Quintil. lib. 10. cap. 1.

STESICHORITES, [στησιχορείτης] in talis Numerus eſt octonarius, ita dictus, teſte Polluce 9. 100. a Steſichori poëtæ ſepulcro, quod omnibus ſuis partibus octonis conſtaret angulis videlicet columnis & gradibus.

STESICHORIUS, a, um. Adj. [Στησιχόρειος] Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 21. Taxillorum ludus ex octo punctis, vel figuris conſtabat, inter quos unus Steſichorius nomine, hoc eſt, octonarius, præcipuus erat.

STESICLEA, Mulier fuit inſigni forma miraque venuſtate prædita, quæ quum a Themiſtocle, & Ariſtide adamaretur, cauſa fuit diſſidii inter duos præſtantiſſimos duces. Plutarch. in Themiſt.

STĔSIMBRŎTUS, [Στησίμβροτος] vel ut alii volunt STESIBROTUS [Στησίβροτος] Hiſtoricus fuit Tarſenſis, qui Cimonis Athenienſium ducis res geſtas ſcripſit, teſte Plutarcho in vita Cimonis. Steſimbrotus alius fuit Epaminondæ filius, a ſuo patre interfectus, quod cum Lacedæmoniis ipſo inconſulto manum conſeruiſſet, etiamſi ſpecioſiſſimam ex eo prælio victoriam reportaſſet. Plutarch. in Parallel.

S T H

STHĔNĔLUS, i. m. [Σθένελος] Capanei & Evadnes filius, in bello Trojano, cujus meminit Homer. & Virg. 2. Æn. 261.

Tiſandrus, Sthenelusque duces, & dirus Ulyſſes.

Fuit & alter ejuſdem nominis, quem in concione Agamemnonis refert Homerus Perſei filium fuiſſe ex Andromeda conjuge.

Sciens pugnæ Sthenelus. Hor. 1. Carm. 15. 4. Idem 4. Carm. 9. 20.

— non pugnavit ingens
Idomeneus, Sthenelusve ſolus
Dicenda Muſis prælia.

STHENELĒIUS, a, um. Adj. [Σθενελήϊος] Ovid. 9. Epiſt. 25.

Quem non mille feræ, quem non Stheneleius hoſtis,
Non potuit Juno vincere, vicit amor. [i. e. Cycnus, Stheneleí filius, ut vult enarrator vet. Rectius Stheneli. Hic enim fingitur comes Diomedis etiam in Italiam veniſſe.

Proles Stheneleia Cycnus. Ovid. 2. Met. 367.

STHENNYO, [Σθεννυὼ] fuit una ex filiabus Phorci, & belluæ marinæ, Meduſæ ſoror. Scribitur & STENNIO, V. Bocat. 10. 10. & in dictione GORGONES.

STHĔNŎBŒA, [Σθενόβοια] Uxor Prœti regis Argivorum. De qua in dictione BELLEROPHONTES.

S T I

STIB. V. Stipendiis quinque: B pro P. STIP. Stipendiorum, Stipis.

STĬBĂDIUM, i. n. [στιβάδιον] accipitur pro Sella & abaco, quo fulti diſcumbunt convivæ: quod primo herbidum fuit, poſtea vero invaleſcente luxuria, marmoreum. Hic Torus Latine appellabatur, quod a tortis herbis inflectatur. Nam apud Græcos ſtibades, herbæ ſunt aptæ ad diſcumbendum. Hinc Stibadion, Cubile ex ſtibade herba conſtructum. Plin. lib. 5. Epiſt. 6. In capite ſtibadium candido marmore vite protegitur. Vitem quatuor columellæ Caryſtiæ ſubeunt. E ſtibadio aqua, velut expreſſa cubantium pondere, ſipunculis effluit. [Στιβὰς, Stramentum. Gloſſ. Græcolat. Hinc dimin. στιβάδιον. V. Suid. in στιβὰς, ubi & ἀκκούβιτον Latina voce appellat.

Stibadia, ut alii volunt, Parvæ cœnationes erant, in quibus ſcriptum eſſe ſolebat quot convivas cœnatio caperet. De quo titulus eſt Stibadium apud Martial. lib. 14. 87.

Accipe lunata ſcriptum teſtudine ſigma,
Octo capit: veniat quiſquis amicus erit. V. ibi Salmaſ.

Fiebant etiam ſtibadia in tabulis, quæ ebore atque auro ornabantur, transferebanturque de loco ad locum, prout libido animi ferebat. De hoc Martial. lib. 9. 60. 9.

Et teſtudineum menſus quater hexaclinon, &c. Hexaclinon vocat Stibadium ſex capiens convivas. Ex Perotto.

STIBI abſolute, & STIBIUM, i. n. [στίβι, στίμμι] Plin. lib. 33. cap. 6. In iiſdem argenti metallis invenitur, ut proprie dicamus, ſpumæ lapis candidæ, nitentiſque, non tamen translucentis, Stimmi appellant, alii ſtibium, alii alabaſtrum, alii larbaſon. Ubi & pleniorem ejus deſcriptionem, uſumque, quem apud antiquos obtinuit ſubjicit. Sunt qui vulgo *Antimonium* appellatum putant, repugnante Plinii ac Dioſcoridis deſcriptione.

STICHA, æ. f. [στίχα] Ex uva, quam Græci Sticham vocant, nos Apianam. Plin. lib. 14. cap. 9.

STIGMA, ătis. n. [στίγμα] Macula, punctum. Nota ſive ſignum quo quis inuritur, a στίζω, pungo. Martial. lib. 6. 64.

Stigmata nec vafra delebit Cinnamus arte. Plin. ſcribit ſtigmata deleri columbino fimo. Martial. lib. 12. 62.

Frons hæc ſtigmate non meo notanda eſt. [Gloſſ. Græcolat. Στίγμα, Nota. στιγμὴ, Punctum, στίζω, Stingo, Pungo.

Dignus ſtigmate. Juven. 10. Sat. 183.

Triſtia ſervorum ſtigmata delere. Martial. lib. 10. in Gallum, 56.

Stigmata alicui inſcribere. Sen. lib. 4. de Benef. 37. Philippus ita exarſit, ut ſtatim Pauſaniæ mandaret, ut improbiſſimo hoſpiti ſtigmata inſcriberet, ingratum hoſpitem teſtantia. Dignus quidem fuit, cui non inſcriberentur illæ litteræ, ſed inſculperentur.

Stigmata militum, Qui militiæ erant adſcripti, in eorum manibus ſtigmata notabantur, ut ſcribit Aëtius. Veget. de Re Mil. lib. 1. cap. 8. Sed non ſtatim punctis ſignorum ſcribendus eſt tiro delectus. Et lib. 2. 5. Nam victuris in cute punctis milites ſcripti & matriculis inſerti jurare ſolent. V. PUNCTUM. Idem & Fabricenſibus fiebat. Juſtinian. Arcad. & Honor. Stigmata, hoc eſt notæ publicæ fabricenſium brachiis ad imitationem tironum infligantur, ut hoc ſaltem modo poſſint latitantes agnoſci. Turneb. Adverſ. 24. 12.

Stigma, per translationem pro Suggillatione & infamia. Sueton. in Jul. cap. 73. Valerium Catullum, a quo ſibi verſiculis de Mamurra perpetua ſtigmata impoſita non diſſimulaverat, ſatisfacientem, eadem die adhibuit cœnæ: hoſpitioque patris ejus, ſicut conſueverat, uti perſeveravit.

STIGMĂTIAS, æ. m. [στιγματίας] Servus compunctus notis. Non. 1. 194. Stigmatias veteres punctos in notis dici voluerunt. Cic. 2. Off. 25. Qui fideliorem & barbarum & ſtigmatiam putaret, quam conjugem.

STIGMATĬCUS, a, um. Adj. [στιγματικὸς] Famoſus & nocens, qui nota aliqua aduſtus eſt, ut ſemper appareat. Exemplaria quædam tribuunt, Ciceroni l. c. contra fidem Mſſ. & Nonii.

STIGMŌSUS, a, um. aliud Adj. [στιγματώδης] Idem. Plin. 1. Epiſt. 5. ad Vocon. In quo Ruſticum inſectatur, atque etiam Stoicorum ſimiam appellat, adjicit Vitelliana cicatrice ſtigmoſum.

STILBO, ōnis, V. STILPO.

STILBON, ontis. m. [Στίλβων] Mercurii ſtella dicitur: id eſt radians. Fit a verbo Græco στίλβω, reſplendeo, quod ejus orbis ſplendeat. Cic. 2. de Nat. Deor. 54. Infra autem hanc ſtella Mercurii eſt, ea στίλβων appellatur a Græcis, quæ anno fere vertente, ſigniferum luſtrat orbem: neque a ſole longius unquam unius ſigni intervallo diſcedit, tum antevertens, tum ſubſequens.

STĬLĬCO, ōnis. m. [Στιλίκων] Honorii imperatoris ſocer, & Occidentis adminiſtrator, multis laudibus a Claudiano poeta celebratus.

Bellipotens Stilico. Claud. 3. de Conſ. Hon. 144.

Magnanimi virtus Stiliconis. Claud. 1. in Ruff. 259.

Pulcher Stilico. Claud. de 6. Conſ. Hon. 466.

STILICŌNIUS, a, um. Adj. [Στιλικώνιος] Claud. de Nupt. Hon. 177.

Agnoſcat famulum virgo Stiliconia Pontum.

STILLA, æ. f. [σταγὼν, σταλαγμὸς, Gl. L. G. & G. L.] dimin. a Stiria, ut ait Feſtus, accipitur pro Gutta: ut, Stilla olei. Martial. 3. 71. Apul. 1. Mileſ. p. 108. Elmenh. Et ſanguinis eruptionem, utriculo admoto, excipit diligenter, ut nulla ſtilla compareat uſquam. Vitruv. lib. 2. cap. 1. Faſtigia facientes, luto inducto, proclinatis tectis ſtillicidia deducebant, per id ſtillæ decidunt in impluvium. Verba Per id &c. non apparent in codd. emendatis. Plin. lib. 29. cap. 4. Ex eo quum opus ſit ternis ſtillis additis in oleum. Cic. 3. de Fin. 45. Ut interit magnitudine maris Ægæi ſtilla muriæ.

STILLĀTIM, Adv. ut Guttatim. Varro de L. L. 4. 5. Stillicidium, eo quod ſtillatim cadat.

STILLŌSUS, a, um. Adj. Veget. 2. 54.

STILLĬCĬDIUM, i. n. [σταγὼν, σταλαγμὸς, Gl. G. L.] quaſi Stillarum cadium, eo quod ſtillatim cadat, ubi e tectis guttæ fluunt. Cic. 1. de Legib. 14. Quamobrem quo me vocas? aut quid hortaris? ut libellos conficiam de ſtillicidiorum, ac de parietum jure? Plin. lib. 17. cap. 12. Stillicidii brevis definitio eſt. Omnium quæ projectu frondis ita diffunduntur, ut per ipſas non defluant imbres, ſtilla ſæva eſt. Ibid. Stillicidia pinus, quercus, ilicis, ponderoſiſſima.

STILLO, [στάζω, Gl. G. L.] āre. Guttatim fluere. Martial. lib. 1. 7.

Vivebant laceri, membris ſtillantibus, artus. Plin. lib. 28. cap. 7. Et contra morſum ejuſdem bibitur, ſtillaturus.

Stillare frequenter conſtruitur cum Ablativo. Plin. Frutex eſt reſina ſtillans.

Arbor ſtillavit ſanguineis roribus. Lucan. lib. 7. 837.

Coma ſtillabat Tyrio rore. Tibul. lib. 3. 4. 28.

Dies ſtillat plumis. Stat. 3. Theb. 537.

Cernis inexperto rorantes ſanguine ventos,
Et plumis ſtillare diem? De cycnis loquitur, qui in aëre ab aquilis diſcerpebantur, quorumque plumæ & ſanguis in terras defluebant.

Stillare cum accuſandi caſu. Plin. lib. 12. cap. 23. Africa Ammoniaci lacrimam ſtillat in arenis ſuis. Hor. de Arte Poet. 429.

— etiam ſtillabit amicis
Ex oculis rorem. i. e. Illacrimabit gaudere ſe ſimulans. Lambin.

In aurem ſtillare, Inſuſurrare. Juven. 3. Sat. 122. i. e. Alicui alium clanculum noxiis mendaciis traducere.

STILLANS, antis. Partic. [σταλάζων] ut,

Culter ſtillans ſanguine. Ovid. 2. Faſt. 859.

Pugio ſtillans. Cic. 2. Philipp. 30. Ille qui ſtillantem per ſe pugionem tulit, is a te honoris cauſa nominatur.

Sidera ſtillantia ſanguine. Ovid. 1. Amor. 8. 11.

STILLĀTUS, a, um. Partic. [ἐσταλαγμένος] Ovid. 2. Met. 364.

Inde fluunt lacrimæ, ſtillataque ſole rigeſcunt
De ramis electra novis.

STILLĀTĪTIUS, a, um. Adj. [σταλακτικὸς] ut, Reſina ſtillatitia. Plin. lib. 16. cap. 11. Eadem reſina, ſi cum aqua levius decoquatur, coleturque, ruffo colore lenteſcit, ac ſtillatitia vocatur.

STILLATĪVUS, a, um. Adj. Plin. Valer. 1. 18. Mel ſtillativum.

STILOBATÆ. V. STYLOBATÆ.

STILPO, ōnis. m. [Στίλπων] Megarenſis philoſophus, tempore primi Ptolemæi, diſcipulus Paſiclis Thebani, præfuit ſcholæ Megarenſi, ſcripſit dialogos non minus viginti. Auctor Suidas. De hoc Cic. in lib. de Fato, 15. & Laërt. lib. 2. ſegm. 113.

Stilpo, idem, qui Diodorum dialecticum pudore mori coegit, dum ei luſorias quæſtiones objiceret. Plin. lib. 7. cap. 53.

STĬLUS, i. m. [γραφεῖον Gl. G. L.] Sunt qui ex Gr. στῦλος, Columna arceſſunt. Sed in optimis codd. Latina littera per i ſcribitur, non Stylus.

Stilus ſignificat Quicquid, vel ligneum, vel ferreum, vel alterius materiæ, acuminatum eſt. Columel. lib. 11. cap. ult. Deinde eas confecto æquinoctio paululum infra terram ſecare & ligneo ſtilo laxatis, vel rubi, vel ferulæ medullis, ſtercus immittere, atque ita ſemina cucumeris inſerere.

Stilus, Primum illud teres virgultum, unde tandem fit arbor. Columel. lib. 5. cap. 10. Omnis autem nux unam radicem mittit, & ſimplici ſtilo prorepit. Ibidem ſub finem capitis, Danda eſt opera, ut dum teneros ramulos habent, veluti pampinentur, & ad unum ſtilum primo anno ſemina redigantur. Vulgus vocat, *une tige, un ſion, une verge.*

Stilus, Inſtrumentum æneum, vel argenteum, nonnunquam & ferreum, quo in albo, id eſt in ceratis tabellis antiquitus ſcribebatur, ut nunc in libellis ligneis vel codicillis mercatores ſcribunt. Plaut. Bacch. 4. 4. 63.

Nunc

Nunc tu abi, Piſtoclere, ad Bacchidem atque effer cito.
P. Quid? C. ſtilum, ceram, tabellas & linum. Plin. lib. 34. cap. 14. Et ſtilo ſcribere intutum, ut vetuſtiſſimi auctores prodiderunt.

Acumen ſtili. V. Acumen in ACUO.

Vertere ſtilum, eſt Inducendi expungendique cauſa, ſtili partem acutam ſurrigere, qua ſcribimus: altera, quæ retuſior eſt aut latior, proclinata, & ſcriptis delendis impacta. Nam antiquitus in tabellis ceratis ſcriptitabant ſtilo, ſeu graphio, cujus altera parte, nimirum acuta, per æquor cereum ducta, litteras exarabant, altera latiore rurſum obliterabant, quod exaraſſent. Cic. 4. Verr. 101. Quum hæc ad iſtum afferrentur, timuit aliquando, & commotus eſt, vertit ſtilum in tabulis ſuis, quo facto, cauſam omnem evertit ſuam. Hieronymus quoque meliorem ſtili partem vocat, quæ pejora de auctoribus confodiat eradatque. Sed & in Rufinum idem Hieronymus, Illico vertis ſtilum, & omnia, laudata prius, vituperas, de eodem ore & dulce proferens & amarum. In ſumma, Stilum vertere, eſt Mutare quod ſcripſeris. Hor. 1. Serm. 10. 72.
Sæpe ſtilum vertas, iterum quæ digna legi ſint
Scripturus.

Stilus, pro Ipſa ſcriptione, vel Scribendi exercitatione, ut

Stilus dicendi opifex. Cic. 7. Fam. 26. Cic. 1. de Orat. 150. Stilus optimus & præſtantiſſimus dicendi effector ac magiſter.

Exercitatio & Stilus. Cic. 3. de Orat. 190. Hanc igitur ad legem, cum exercitatione, tum ſtilo, qui & alia, & hoc maxime ornat & limat, formanda nobis oratio eſt.

Exercitatus ſtilus. Cic. in Orat. 150. Sed tamen ſtilus exercitatus efficiet facile hanc viam componendi.

Aſſequi ſtilo. Plin. 3. Epiſt. 2. Syllogiſmi circumſcripti & effecti, quod ſtilo quoque aſſequi magnum eſt. i. e. Meditatione, tempore, ſcriptione, cura, diligentia. [Loci nota falſa eſt.

Depaſcere ſtilo ubertatem orationis. Cic. 2. de Orat. 96. In ſumma ubertate ineſt luxuries quædam, quæ ſtilo depaſcenda eſt.

Proſequi aliquid ſtilo, id eſt ſcriptis, aliquid mandare litteris ad memoriam. Plin. 1. Epiſt. 8. ad Saturninum, Quid fuerit utilius, quam munificentiæ rationem etiam ſtilo proſequi?

Requieſcit ſtilus lectione. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Signare rem aliquam ſtilo. Paterc. lib. 1. 16. pr. Nequeo tamen temperare mihi, quin rem, ſæpe agitatam animo meo, neque ad liquidum ratione perductam, ſignem ſtilo. h. e. In mea includam hiſtoria.

Stilus, [φράσις] Structura ipſa orationis. Ter. in prol. And. 12.
Diſſimili oratione ſunt factæ ac ſtilo. Ubi Donatus, Oratio, in ſenſu: ſtilus in verbis. Oratio, ad res: ſtilus, ad verbum.

Unus enim ſonus eſt totius orationis, & idem ſtilus. Cic. de Clar. Orat. 100.

Attico ſtilo ſcriptæ orationes. Cic. de Clar. Orat. 167.

Confuſus ſtilus. Quintil. lib. 1. cap. 1. Tardior ſtilus cogitationem moratur, rudis, & confuſus intellectu caret.

Mollior ſtilus. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 3. ad finem.

Negligens ſtilus. Quintil. lib. 2. cap 4.

Preſſus demiſſuſque ſtilus. Plin. 1. Epiſt. 8. ad Saturn. Onerabit hoc modeſtiam noſtram, etiamſi ſtilus ipſe fuerit preſſus, demiſſuſque.

Rudis ſtilus. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Tardior ſtilus. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Conſcribere ſcelera ſtilo impuro. Cic. de Aruſp. Reſp. 1.

Stilus, pro Punctione ac reprehenſione aliquando accipitur, quæ ſcriptis & invectivis libellis fieri ſolet. Plinius in Præfatione, Quod ſi hoc Lucilius, qui primus condidit ſtili naſum, dicendum ſibi putavit, &c. V. Naſus, pro Reprehenſione, in NASUS. Cic. pro Cluent. 123. Si ideo quia ſubſcripſerint: videte quid agatis, &c. Cenſorium ſtilum, cujus mucronem multis remediis majores noſtri retuderunt, æque poſthac, atque illum Dictatorium gladium pertimeſcamus.

Dare pœnas ſtili. Cic. 6. Fam. 7.

STĪMĬCON, Proprium paſtoris cujuſdam, apud Virg. 5. Ecl. 55.
Jampridem Stimicon laudavit carmina nobis.

STIMMI, indecl. V. STIBIUM.

STĬMŬLUS, i. m. vel STIMULUM, i. n. [κέντρον σιδηροῦν, Gl. L. G. κέντρον, βούκεντρον G. L.] proprie dicitur Fuſtis acutæ cuſpidis, quo ruſtici boves ſuppungunt. Plaut. Truc. 4. 2. 54.
Nugæ ſunt. ſi ſtimulos pugnis cædis, manibus plus dolet. Idem Aul. 1. 3. 9.
Si hodie hercle fuſtem ceperis, aut ſtimulum in manum, &c.

Equorum ſtimuli. Ovid. 2. Met. 127.
Parce, puer, ſtimulis, & fortius utere loris.

Stimulorum ſeges, apud Plaut. Aulul. 1. 1. 6. eſſe videtur, In qua, velut ſegete, ſe ſtimuli cædenda & verberanda, ut in ſegete meſſores, exercent. Turneb. Adverſ. 24. 23.

Stimulus, per translationem, Quicquid nos pungit, & a quo vexamur. Plaut. Truc. 4. 3. 79.
Næ iſta ſtimulum longe habet, quæ uſque illinc cor pungit meum.

Doloris ſtimuli. Cic. 2. Tuſc. 66. Nam ſi omnia fugiendæ turpitudinis, adipiſcendæque honeſtatis cauſa faciamus, non modo ſtimulos doloris, ſed etiam fulmina fortunæ contemnamus licebit.

Invidiæ ſtimulus. Sil. lib. 7. 512.
—nec non Patrum Saturnia mentes
Invidiæ ſtimulo fodit & popularibus auris.

Veneris ſtimuli. Lucret. lib. 4. 1209.

Stimulus, Incitamentum quodvis, & irritamentum. ut

Acres ſtimuli. V. ACER Adj. Tacit. 1. Hiſt. 15. Secundæ res acrioribus ſtimulis animos explorant.

Accenſæ ſtimulis majoribus iræ. Stat. 11. Theb. 497.

Addere ſtimulos. Lucan. 1. 263.

Adhibere ſtimulos. V. ADHIBEO.

Adigere ſtimulos. Sen. Epiſt. 71. Vides quemadmodum extrema quoque mancipia, ubi illis ſtimulos adegit dolor, excitentur.

Adjicere ſtimulos. V. ADJICIO.

Admovere alicui ſtimulos. Cic. pro Sext. 12. Hic ego quid prædicem, quibus hic rebus Conſulem ad rem gerendam excitarit, quos ſtimulos admoverit homini?

Agitatus ſtimulis amoris. Ovid. 2. Faſt. 779.

Avertere ſtimulos cæci amoris. Virg. 3. Georg. 210.

Condidit cæcos ſtimulos, i. e. Furores occultos. Ovid. 1. Met. 726.

Date ſtimulos laudum, Exhortari ad laudes. Stat. 1. Achil. 203.

Frangere ſtimulos nequitiæ; Impetum femineum compeſcere. Propert. lib. 3. 19. 10.

Incitat haud mollibus ſtimulis iras. Virg. 11. Æn. 452.

Movere acres ſtimulos irarum. Lucan. lib. 2. 324.

Subdere ſtimulos animo. Liv. 6. 34.

Subjectare ſtimulos laſſo. Hor. 2. Serm. 7. 94.

Subeſt cæcus aliquis ſtimulus cordi. Lucret. lib. 3. 887.

Suffigere novos ſtimulos dolori, Occulte infigere. Sen. Theb. 206.

Vertere ſtimulos ſub pectore alicui. Virg. 6. Æn. 101.

Stimulus, Inſtrumentum, quo rei & damnati vexati fuerunt. Plaut. Moſt. 1. 1. 53.
O carnificinum cribrum! quod credo fore:
Ita te forabunt patibulatum per vias
Stimulis, ſi noſter huc revenerit ſenex.

Stimulus, Inſtrumentum militare. Cæſ. 7. Bell. Gall. 73. Ante hæc taleæ, pedem longæ, ferreis hamis infixis, totæ in terram infodiebantur, mediocribuſque intermiſſis ſpatiis, omnibus locis diſſerebantur, quos Stimulos nominabant. [Conf. 82. 1. & Curt. 4. 13. 3.

STIMŬLO, [κεντρίζω, Gl. G. L.] āre. Stimulo laceſſere, Pungere. ut Currum ſtimulare. Sil. lib. 16. 366. Currum pro Equis dixit.

Verbere caudæ ſtimulavit ſe leo. Lucan. lib. 1. 208.

Stimulo, Commoveo, Incito, [παροξύνω, ἐπείγω, Gl. L. G.] ut Plaut. Ciſt. 2. 1. 4.
Jactor, crucior, agitor, ſtimulor, verſor in amoris rota miſer.
Ter. Heaut. 2. 1. 11.
Magis me nunc amicæ dicta ſtimulant, da mihi, atque affer mihi.

Stimulare ad arma. Liv. 1.

Accendere & ſtimulare. Liv. 25. 13.

Stimulare & incitare. Liv. 3. 68. ad fin.

Iras functas ſtimulavimus, i. e. Compoſitam litem, & ſopitam iracundiam iterum concitavimus. Stat. 12. Theb. 437.

Stimulat, Caſtigat. [νυθετεῖ, ἐπιπλήττει, Gl. L. G.]

Stimulare ac pungere. Cic. pro Roſc. Amer. 16. Hunc ſibi ex animo ſcrupulum, qui ſe dies noctesque ſtimulat ac pungit, ut evellatis poſtulat.

Solitudo me ſtimulat. Cic. 12. Att. 13.

STIMULĀTUS, a, um. Partic. [κεντρισθεὶς] ut,
Animus rabie furenti ſtimulatus. Catul. de Berecynth. 64. 4.
Jurgia ſtimulata vino. Ovid. 1. de Arte Am. 591.

STIMULĀTIO, ōnis. f. [κεντρισμὸς Gl. G. L.] Plin. lib. 35. cap. 2. Et erat hæc ſtimulatio ſumma, & ingens, exprobrantibus tectis, quotidie imbellem dominum intrare in alienum triumphum. Vetus codex legit, Et erat hæc ſtimulatio ingens, exprobrantibus, &c.

Privata ſtimulatio. Tacit. 1. Hiſt. 90.

STIMULĀTOR, ōris. m. [κέντωρ, κεντρωτής] Cic. pro Domo, 11. Si in cauſa fuit annona, ſeditionis quidem ſtimulator & concitator tu fuiſti. al. Inſtimulator.

STIMULĀTRIX, īcis. f. [κέντειρα] Plaut. Moſt. 1 3. 62.
In anginam ego nunc velim vorti, ut veneficæ illi
Fauces prehendam, atque enicem ſceleſtam ſtimulatricem. conf. 46.

STIMULEUS, a, um. Adj. [κέντρινος] ut, Supplicium ſtimuleum. Plaut. Milit. 2. 6. 31.
Niſi tibi ſupplicium ſtimuleum deditur,
Dedecoris pleniorem herum faciam tuum. i. e. Cruciatus multis ſtimulis infligitur.

STINGO, vel STINGUO, ſtinxi, ſtinctum, [σβεννύω] ĕre. Idem quod Exſtinguere. Cic. in Prognoſt. apud Priſc. lib. 10.
Ut quum luna means Hyperionis officit orbi,
Stinguntur radii cæca caligine tecti. Lucret. lib. 2. 827.
—ut cernere poſſis
Evaneſcere paulatim, ſtinguique colorem. Idem lib. 4. 1091.
Ut bibere in ſomnis ſitiens quum quærit, & humor
Non datur, ardorem qui membris ſtinguere poſſit.

STIPA, V. STUPA.

STIPATOR, V. STIPO.

STIPES, ĭtis. m. [στέλεχος ἄκαρπον, δρύοχος, κορμός. Gl. L. G.] Fuſtis terræ defixus, ut ait Feſtus. Cæſ. 1. Bell. Civil. 27. Foſſas tranſverſas viis præducit, atque ibi ſudes, ſtipiteſque præacutos defigit.

Defoſſus in agro ſtipes. Ovid. 2. Faſt. 642.

Duri ſtipites. Virg. 7. Æn. 524.

Gravis ſtipes. Sen. Herc. fur. 13.

Inanis ſtipes. Ovid. de Nuce 32.

Nodoſo ſtipite mactare aliquem. Ovid. 3. Faſt. 751.

Quernus ſtipes. Ovid. 4. Faſt. 331.

Ramoſo ſtipite nixus. Ovid. 3. Faſt. 751.

Vaſtus ſtipes. Senec. Herc. fur. 13.

Viridis ſtipes. Ovid. in Ibin, 337.

Stipes, per tranſlationem accipitur pro Stulto, inſulſo, & fatuo. Ter. Heaut. 5. 1. 4.
—nunc in me quidvis harum convenit rerum,
Quæ ſunt dicta in ſtultum, caudex, ſtipes, aſinus plumbeus.
Cic. in Piſon. 19. Sed qui, tanquam truncus atque ſtipes, ſi ſtetiſſet modo, poſſet ſuſtinere tamen titulum Conſulatus.

Invenitur & Stips rect. ſig. Gloſſ. Græcolat. Στύπος, Stips. Et Στέλεχος, Stirps, codex, robor. [Ubi puto Stips ſcribendum.

STIPHANA, Lacus in Amaſienſium agro, piſcoſus, & variis paſcuis abundans. Strab. lib. 12.

STĬPHĔLUS, i. m. Unus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius, a Cæneo interfectus in ea pugna, quæ in Pirithoi nuptiis commiſſa eſt inter Lapithas & Centauros. Ovid. lib. 12. Met. 459.
Quinque neci Cæneus dederat Stiphelumque, Bromumque, &c.

STĪPO, [στοιβάζω Gl. G. L.] āre. Claudendo coarctare, denſareque, & quaſi ſtipa ſive ſtupa obturare, quod in navibus fieri videmus. Alii Stypo malunt ſcribere, a verbo Græco στύφω, id eſt obturo, ſtringo: ſed rectius illi qui per i ſcribunt, cum Varrone deducentes a Græco vocabulo στείβω. Varro de L. L. 4. 36. Virg. 3. Æn. 465.
—ſtipatque carinis
Ingens argentum, Dodonæoſque lebetas. Columel. lib. 9 cap. 13.

Quoniam, si non sperant ceras omnes liquoribus stipare, fetibus expleant. Virg. 1. Æn. 432. de apibus, — aut quum liquentia mella
Stipant, & dulci distendunt nectare cellas.

Turba stipat fora. Lucan. ad Pison. 39.

Stipare, vel Stipari Dep. [δορυφορεῖν Gl. G. L.] Circumdare aliquem, defendendi illius causa. Virg. 4. Georg. 216.
Ille operum custos: illum admirantur, & omnes
Circumstant fremitu denso, stipantque frequentes. Cic. pro Muren. 24. Catilinam interea alacrem, atque lætum, stipatum choro juventutis, vallatum indicibus atque sicariis. Idem pro Milon. pr. Non enim corona consessus vester cinctus est, ut solebat: non usitata frequentia stipati sumus. Idem 3. Philipp. 30. Senatum stipaverit armatis.

Cœtus ministrûm hunc stipantur. Stat. 3. Silv. 1. 87.

Caterva magna stipante incessit. Virg. 1. Æn. 501.

Stipare Platona Menandro. Hor. 2. Serm. 3. 11. i. e. Tanquam stipatorem & comitem Platoni Menandrum adjungere: quod non philosophandi tantum causa, sed etiam sermones scribendi in villam secessisset, cum in sermonibus imitari soleret lepores salesque Menandri, Eupolidis, Archilochi. Ex Turneb.

STIPĀTUS, a, um. Partic. [πεπυκνωμένος] ut,

Stipata cohors, συνελθὼν τάγμα. Gloss. Latinogræc.

Curia stipata verendis patribus. Ovid. 3. de Pont. 1. 143.

Comitum turba stipata est dea. Ovid. 3. Met. 186. Virg. 11. Æn. 12.
— omnis eum stipata tegebat Turba ducum.

STIPATIO, ōnis f. [στοιβή, Gl. G. L.] Ipse actus stipandi. Plin. lib. 10. cap. 22. Fessi proferuntur ad primos, ita ceteri stipatione naturali propellunt eos.

Aggressionum, & enthymematum stipatio. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Stipatio, [δορυφορία] Cic. pro Sull. 66. Ejus aspectus, concursatio, stipatio, greges hominum perditorum, metum nobis seditionesque afferebant.

Stipatio, Multorum hominum multitudo densa & stipata. Plin. 4. Epist. 16. ad Paulin. Proxime quum dicturus apud Centumviros essem, adeundi mihi locus, nisi a tribunali, nisi per ipsos judices non fuit: tanta stipatione cetera tenebantur. *Tant estoit la presse grande.*

STIPĀTOR, ōris. m. [στοιβαστής Gl. G. L.] Qui in navibus stipam sive stupam componit, inquit Serv. in Virg. 3. Æn. 456.

Stipatores, [δορυφόροι Gl. L. G. & G. L.] Qui regum vel aliorum corpora custodiunt, a stipe, quam accipiebant: vel quod reges stipent, & undique circumdent. Cic. 2. Off. 25. Præmittebatque de stipatoribus suis, qui scrutarentur arculas muliebres, &c. Idem 5. Verr. 65. Apronius stipatores Venerios secum habebat, ducebat eos circum civitates. Idem pro Lege Agrar. 2. 32. Janitores ex equestri loco, ducentos in annos singulos, stipatores corporis constituit, eosdem ministros & satellites potestatis.

Stipatores, ait Verr. dictos a stipe, quam mercedis nomine accipiant custodes cujusque corporis: unde stipam, in quam amphoræ, quum exstruuntur, formari solent. Fest. Idem alio loco, Stipatores, Corporis custodes, quos antiqui Latrones vocabant. i. e. Mercenarios, qui cum ferro velut circumdant regum corpora.

Stipator, Comes. Hor. 1. Serm. 3. 138.

STIPĀBĪLIS, e. Adj. [στοιβάσιμος] Gloss. Græcolat.

STIPIDŌSUS, a, um. Adj. Apul. de Herb. 67. Radix stipidosa. [An Stipitosa?

STIPTICUS, V. STYPTICUS.

STIPS, vel **STĬPIS**, is. f. [ἔρανος, Gl. L. G. alt.] dicitur Pecunia, quam antiqui vel in ærarium reponebant, vel diis offerebant, vel mendicis porrigebant ad sustentationem vitæ. Plin. 8. Epist. 8. pr. Eluctatusque facit gurgitem, qui lato gremio patescit, purus & vitreus, ut numerare jactas stipes & relucentes calculos possis. V. Buchn. not. conf. Lips. ad Tacit. 14. Ann. 36.

An σιτηρέσιον; Vide in Sportula ex Appiano. Fortasse pro Stipe, deinde & pro Stipendio, dictum σιτηρέσιον, ut apud Latinos, factum Stipendium a Stipe. H. St. Falli ipsum in σιτηρέσιον ibidem docuimus.

Stipem esse nummum signatum, testimonio est & id quod datur stipendium militi, & cum spondetur pecunia, quod stipulari dicitur. Festus.

Mercenariæ stipis ancilla, pro Scorto. Plin. lib. 10. cap. 63.

Cogere stipem, Mendicare. Cic. 2. de Legib. 22.

Colligere stipem. V. COLLIGO.

Conferre stipem. Ulpian. de Collect. illic. Sed tenuioribus permittitur stipem menstruam conferre, dum tamen semel in mense coëant. Liv. 25. 12.

Stipem minimam non confert hæc res. Columel. lib. 8. cap. 1. i. e. Fructum.

Ditantes omnia stipe largifica. Lucret. lib. 2. 627.

Focillare miserum parva stipe. Lucan. ad Pison. 114.

Quærere opes parva stipe. Ovid. 4. Fast. 350.

Spargere stipem. Plin. lib. 33. cap. 10.

Stipem, Ἐλεημοσύνην. Gloss. Latinogræc.

STIPENDIUM, i. n. [μισθὸς στρατιωτικὸς, μισθοφορὰ, ὀψώνιον στρατιωτικὸν, σιτηρέσιον, Gl. L. G. μισθὸς εἰς στρατιώτην, G. L.] Æs militare, seu quod militibus datur. Varro de vit. Pop. Rom. Stipendium appellabatur æs, quod militi semestre aut annuum dabatur: cui datum non sit, propter ignominiam, ære dirutus esset. V. Non. 12. 53. Compositum nomen ex Stipe, & Pendo, quasi Stips ponderata sit. Ulpianus, De verborum signific. l. Ager. Stipendium, a stipe appellatum est, quod per stipes, id est modica æra, colligatur. Plin. lib. 33. cap. 3. Ubi de locutionibus ab assibus appensis ductis. Quin & militum stipendia, hoc est stipis pondera, Dispensatores, Libripendes dicuntur.

Vide STIPS. H. St. Stipendium, quasi Stipipendium a Stipe pendenda recte duci docet Voss. in Etymol. q. V. Nutante Varrone in 4. extr. de L. L.

Accipere stipendium. V. ACCIPIO.

Afficere stipendio. Cic. pro Corn. Balb. 61. Idem in angustiis ærarii victorem exercitum stipendio affecit. V. AFFICIO.

Capere stipendium. V. CAPIO.

Cogere stipendium. V. COGO.

Conferre stipendium. V. CONFERO.

Constituere stipendium militi. Quintil lib. 3. cap. 8.

Decernere triumphum alicui, ac stipendium. Cic. ad Brut. 17. & 1. Fam. 7. Stipendium Cæsari decretum est.

Metiri stipendium. V. METIOR.

Numerare stipendium. Cic. in Pison. 88. Quid stipendium militibus per omnes annos a civitatibus, mensis palam propositis, esse numeratum?

Persolvere stipendium. V. PERSOLVO.

Stipendium etiam significat Annum militiæ, quo miles meret, & per stipendia annos militiæ numerabant veteres. Hinc in Inscriptionibus antiquis, militavit annos VI vel X vel XV, tot stipendia habere legimus, decem aut duodecim, quod est tot annis militasse. Plaut. Epid. 1. 1. 36.
Si in singulis stipendiis ad hostes exuvias dabit. Nep. de Catone 24. 1. 2. Primum stipendium meruit annorum decem septemque. Tacit. 1. Ann. 36. Missionem dari vicena stipendia meritis, exauctorari qui sena dena fecissent. Inscriptio Transilvanica Albæ Juliæ,

P. AELIVS. VETVSTINVS. MIL. LEG.
XIII. G. STIP. XV. VIX. AN. L.

Stipendiis duobus. Plin. lib. 7. cap. 28. Secundo stipendio dextram manum perdidit: stipendiis duobus ter & vicies vulneratus est.

Confectis stipendiis. Cic. pro Lege Manil. 26. Partem militum, qui jam stipendiis confectis erant, dimisit.

Emerita stipendia ambitionis, &c. Cic. de Senect. 49. At illa, quanti sunt, animum, tanquam emeritis stipendiis libidinis, ambitionis, contentionis, inimicitiarum, cupiditatum omnium, secum esse, secumque, ut dicitur, vivere?

Explere quadraginta stipendia. Tacit. 3. Ann. 33. pr.

Facere stipendia pedibus. Liv. 3. 27. V. FACIO.

Facturos se stipendia equis promittunt. Liv. 5. 7.

Qui pedestria stipendia fecisset. Liv. 7. 13. pr.

Opulenta ac ditia stipendia facere. Liv. 21. 43. In oratione Annibalis, ad milites.

Imbui stipendiis castrensibus. Plin. 8. Ep. 14. Inde adolescentuli statim castrensibus stipendiis imbuebantur, ut imperare parendo, duces agere, dum sequuntur, assuescerent. V. IMBUO.

Mereri stipendia. Cic. pro Cœl. 11. Et 2. de Orat. 258. Quum Asellus omnes provincias stipendia merentem se peragrasse gloriaretur. Et pro Muren. 12. Merere stipendia in bello. V. MEREO.

Stipendium quoque Tributum vocatur; Cæs. 1. Bell. Gall. 44. Stipendium capere jure belli, quod victores victis imponere consueverint. Tacit. 4. Hist. 74. Stipendia sine tributis haberi non possunt.

Dependere stipendium. Cæs. 1. de Bell. Gall. 44.

Imponere stipendium. Cæs. 1. de Bell. Gall. 44. & 45.

Pendere stipendium quotannis. Cæs. 1. Bell. Gall. 36. Liv. 2. 9.

Remittere stipendium. Cæs. 1. de Bell. Gall. 44.

Stipendium translate, pro Pœna. Hor. Epod. 17. 37.
Quæ finis, aut quod me manet stipendium? Catull. de Nuptiis Pelei & Thet. 173.
Indomito nec dira ferens stipendia tauro.

STIPENDIĀLIS, e. Adj. [μισθοφορικὸς] Quod pertinet ad stipendium. Sidon. 8. Epist. 9. 47.
Possit fœdere sub stipendiali.

STIPENDIĀRIUS, a, um. Adj. [μισθοφόρος, ὑποτελὴς] Tributarius, qui solvendo stipendio obnoxius est, qui alio nomine vectigalis dicitur. Unde multi populi stipendiarii Reip. Romanæ dicebantur, qui solvebant stipendium. Cæs. 1. Bell Gall. 30. Reliquasque civitates stipendiarias haberent. Sic 36. Æduos sibi, quoniam belli fortunam tentassent, & armis congressi ac superati essent, stipendiarios esse factos. Et 7. Bell. Gall 33. Ne stipendiariis Heduorum expugnatis, cuncta Gallia deficeret. Plin lib. 3. cap. 3. Cic. 1. Verr. 7. Socii, stipendiariique Pop. Rom. afflicti, miseri. Sic pro Corn. Balb. 24. Quæ pateant stipendiariis, pateant hostibus. Plin lib. 5. cap. 4. Stipendiarium oppidum.

Stipendiarium vectigal, i. e. Certum. Cic. 5. Verr. 12. Inter Siciliam ceterasque provincias, Judices, in agrorum vectigalium rationibus hoc interest, quod ceteris aut impositum vectigal est certum, quod stipendiarium dicitur, &c. aut censoria locatio constituta est.

STIPENDIARIUS, i. m. [ὀψωνάτωρ Gl. G. L.] Miles Vegetio dicitur, qui aliquot jam stipendia habet, Tironique opponitur, qui novellus est. Veget. de R. M. 1. 18. Non tantum a tironibus, sed a stipendiariis militibus salitio equorum districte est semper exacta. Annotavit Turneb. conf Liv. 8. 8 pr.

STIPENDIŌSUS, a, um. Adj. [μισθοφορώδης] Stipendiosos Veget. vocat Ærarios milites sive mercenarios, qui stipendia faciunt: quamvis & Stipendiosi dicantur, Stipendiis pleni: hoc est qui stipendia plurima fecerunt. Veget. de Re Mil. 1. 18. in Mss. conf. 2. 23.

STIPENDIOR, [μισθοφορέω] āri. Stipendium recipere. Plin. lib. 6. cap. 19. Regi eorum peditum sexcenta millia, equitum XXX millia, elephantorum novem millia, per omnes dies stipendiantur. i. e. Stipendia faciunt & merent.

STIPENDIATUS, a, um. Partic. Sustentatus. Tertull. adv. Jud. cap. 9. Pannis armati & butyro stipendiati.

STĬPŬLA, æ. f. [καλάμη Gl. L. G. & G. L. κάρφος L. G.] a Stipa, sive Stupa deducitur; sive quod stupæ instar uratur, sive quod ea quoque stipari tectorum rimæ consueverunt: Calamus est frumenti, puta tritici, hordei & similium, quod scilicet continet spicam. Plin. lib. 14. cap. 16. Proximum fit e milii semine maturo cum ipsa stipula. Virg. 3. Ecl. 27.
Stridenti miserum stipula disperdere carmen.

Crepitans stipula. Ovid. 4. Fast. 781.

Fabalis stipula. Ovid. 4. Fast. 725.

Levis stipula. Virg. 1. Georg. 85.

Viridis stipula. Virg. 1. Georg. 315.

Volantes stipulæ. Virg. 1. Georg. 321.

Stipula, Quæ remanet in campo, demesso frumento. Ter. Adel. 5. 3. 62.
Meridie ipso faciam ut stipulam colligat.

STĬPŬLO, [ἐπερωτάω, Gl. G. L.] āre. & **STIPULOR**, [ἐπερωτῶμαι, Gl. G. L.] āri. verbum juris est, Postulare sibi promitti aliquid solennibus verbis. Cic. 2. de Legib. 53. Si is, cui legatum est, stipulatus est id ipsum quod legatum est, ut ea pecunia ex stipulatione debeatur. Idem pro Rosc. Com. 13. Stipulatus es? ubi? quo die? quo tempore? quo præsente? quis spopondisse me dicit? nemo. Jurisconf. Si ita a te stipulatus fuero; Quanto minus a Titio consecutus fuero, tantum dare spondes? non solet dubitari, quin si nihil a Titio fuero consecutus, totum debeas quod Titius debuerit. Columel. in præf. lib. 10. Fenoris tui, Silvine, quod stipulanti spoponderam tibi reliquam pensiunculam percipe.

Stipulor,

Stipulor, Verbum commune eſt ſecundum Priſcianum lib. 8. fol. 225. a. Aldi. quod tam in Activa, quam in Paſſiva ſignificatione Ablativo jungitur, Stipulor a te, pro Interrogo te, & interrogor a te. Plin. 2. Epiſt. 11. non ita procul a fine. Nam & rationibus Marciani, & ſermone, quem ille habuerat in ordine Leptitanorum, operam ſuam Priſco ad turpiſſimum miniſterium commodaſſe, ſtipulatuſque de Marciano quinquaginta millia denariorum probabatur. Plaut. Curc. 4. 1. 12.

Ibidem erunt ſcorta exoleta, quique ſtipulari ſolent. Suetonius, in 4. Prætorum, Lætoriá (alii legunt Lex prætoria) quæ vetat minorem annis viginti quinque ſtipulari. i. e. Interrogari. Citat & alia Priſcianus exempla.

Stipulum, verbum eſt antiquum, quod firmum ſignificabat, hinc Stipulatio dicta, quod promiſſio ſtipulando facta firma eſſe debeat, auctore Paulo lib Sententiarum 5. titulo 8. Vel dicitur Stipulatio a Stipe, id eſt pecunia, auctore Varr. 4. de L. L. extr. nam proprie de pecunia dicitur, licet ad alias quoque res referatur.

Stipulātio, ōnis. f. [ἐπερώτησις, Gl. L. G. & G. L. ἐγγυοδοσία L. G.] Pomponius in l. ſtipulationum aliæ. D. de verb. oblig. Stipulatio eſt verborum conceptio, quibus is, qui interrogatur, daturum, facturumve ſe, quod interrogatus eſt, reſpondet. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 85. Utinam nulla ſtipulatio emptorem venditori obligaret: nec pacta conventaque impreſſis ſignis cuſtodirentur, fides potius illa ſervaret, & æquum colens animus. Cic. 16. Att. 11. Etſi nondum ſtipulationes legeram. Idem 1. de Legib. 14. Stipulationum & judiciorum formulas componam.

Juſtinianus Inſtitut. De verbor. obligat. dictam putat Stipulationem, quod ſtipulum apud veteres firmum appellabatur, forte a ſtipite deſcendens. Alciatus putat legendum ἀπὸ τῦ στύπυς. Sane ſtypos truncum & ſtipitem ſignificat, omnemque arborem duram ac firmam. Omnis autem promiſſio ſtipulando facta debet firma eſſe. Varro tamen lib. 4. de L. L. extr. a ſtipe, id eſt pecunia, ſtipulationem dictam mavult. Nam proprie de pecunia dicitur, licet ad alias res etiam referatur. V. Feſt. in Stipem.

Formulas de ſtipulatione vide in titulo De verborum obligationibus, & titulis ſequentibus. DD.

Stipulatio pure concepta. Paulus in l. 4. D. de pactis.

Reſcindenda ſtipulatio. Ulpian. in l. Juriſgentium. §. Item ſi quis. D. de pactis. Et ſi ſtipulatio ſit interpoſita de his, pro quibus paciſci non licet: ſervanda non eſt, ſed omni modo reſcindenda.

Acceptam facere ſtipulationem, eſt Eum, qui per ſtipulationem promiſit, obligatione liberare. Ulpianus, in l. Julianus. D. de do. ma. & me. except.

Stipulatiuncŭla, æ. f. dimin. [ἐπερωτημάτιον] Cic. 1. de Orat. 174. Tu mihi, quum in circulo decipiare adverſarii ſtipulatiuncula, &c.

Stipulātus, ûs. m. [ἐπερώτημα] Idem quod Stipulatio: Plinius 7. 47. Jovis, deorum ſummi, ſtipulatu. Al. Adſtipulatu. Quintil. Decl. 12. Stipulatu legati noſtri perimus. Ulpian. l. j. in princ. D. de verbor. oblig. Acquiret ei ex ſtipulatu actionem.

Stipulātor, ōris. m. [ἐπερωτητὴς] Qui per interrogationem obligat promiſſorem. Cic. pro Quint. 58. Litteræ P. Quintii, teſtes tot, quibus omnibus cauſſa juſtiſſima eſt cur ſcire potuerint: nulla cur mentiantur, quum a ſtipulatore tuo comparabuntur. al. Adſtipulatore.

Stīria, æ. f. [ὁ τῦ ὕδατος κρεμάμενος κρύσταλλος, Gl. L. G.] proprie eſt Aqua frigore concreta pendens, guttatimque ſtillans. Martial. lib. 7. 36.

Turpis ab inviſo pendebat ſtiria naſo. Virg. 3. Georg. 366.

Stiriaque impexis induruit horrida barbis. Plin. lib. 34. cap. 12. Fit & pluribus modis, genere eo in ſcrobe cavato: quarum e lateribus deſtillantes hiberno gelu ſtirias, ſtalagmias vocant, neque eſt purius aliud, &c.

Stiriăcus, a, um. Adj. Solin. cap. 40. Ubi cum arefactum inolevit, guttis ſtiriacis legitur. De Syrpe.

Stirĭcĭdium, i. n. Feſtus; Stiricìdium quaſi ſtillicidium, cum ſtillæ concretæ frigore cadunt. Stiria enim principale eſt, ſtilla deminutum. V. stillicidium in stilla.

Stirps, ſtirpis. c. [ῥίζα, Gl. L. G. & G. L. κόλοψ, παραφυὰς, L. G.] Stirpes ſunt Radices, ſeu virgulta, quæ de radicibus naſcuntur. Ea & Germina dicuntur, hinc & Germinalis arbor. Paulus in l. Silva cædua. D. de verbo. ſignif. Silvam cæduam, Servius eſſe putat, Quæ ſucciſa rurſus ex ſtirpibus aut radicibus renaſcatur. Ex Alciato. Cic. 7. Verr. 101. Ego naves inanes fuiſſe dico: remiges, nautaſque dimiſſos: reliquos ſtirpibus vixiſſe palmarum.

Stirps, quum de arboribus dicitur, m. g. eſt. Virg. 12. Æn. 208.

Quum ſemel in ſilvis imo de ſtirpe reciſum. V. ibi Serv. Pier. & de la Cerd. Voſſ. de Analog. 1. 23. extr. p. 523. ed. Blæv.

A ſtirpe, pro Stirpitus, vel funditus. Liv. 44. V. a vel ab præpoſ.

Committere ſtirpes ramis. Lucret. lib. 5. 1364.

Cum imis ſtirpibus evellere aliquid. Virg. 2. Georg. 209.

Obruere ſtirpes arvo. Virg. 2. Georg. 24.

Invenitur etiam fem. Hor. 3. Carm. 29. 37.

Stirpeſque raptas, & pecus, & domos. Columel. lib. 2. cap. 2. Præfractas ſtirpes.

Octogenæ ſtirpes. V. Octogenus in octo.

Validæ ſtirpes. Virg. 2. Georg. 367.

Stirps, quum de homine dicitur, f. g. eſt, teſte Servio. Virg. 7. Æn. 293.

Heu ſtirpem inviſam. Idem 3. Æn. 94.

— quæ vos a ſtirpe parentum
Prima tulit tellus. [In hoc & ſeq. non apparet genus.

Stirpes ſceleratorum hominum. Cæſ. 6. Bell. Gall. cap. 33.

Auctor ſtirpis. Sen. Agamem. 4.

Antiqua a ſtirpe ortus. Virg. 1. Æn. 171.

Divinæ ſtirpis alumnus, Æſculapius Apollinis filius. Ovid. 2. Met. 633.

Egregia Priami de ſtirpe. Virg. 5. Æn. 297.

Humili de ſtirpe creatus. Ovid. 14. Met. 699.

Lemniaca ſtirps. V. lemnos.

Nefanda ſtirps. Sen. Agamem. 41.

Præclara ſtirpe deorum. Virg. 4. Georg. 322.

Ultima ſtirps. Sen. Herc. fur. 4.

Stirps, Proles, ſoboles. Stat 1. Silv. 2. 172. Nec formæ, nec ſtirpis egens.

Feminea ſtirps. Ovid. 13. Met. 651. Al. Sors.

Virilis ſtirps. Ovid. 13. Met. 529.

Stirps quæſtionis, Origo, fundamentum: per tranſlationem. Cic. 4. de Finib. 5. Differo eam partem, quæ quaſi ſtirps eſt hujus quæſtionis.

Altæ ſtirpes ſtultitiæ. Cic. 3. Tuſc 3. Audeamus, non ſolum ramos amputare miſeriarum, ſed omnes radicum fibras evellere: tamen aliquid relinquetur fortaſſe, ita ſunt altæ ſtirpes ſtultitiæ.

Stirpītus, Adv. [ῥιζόθεν Gl. G. L.] i. e. Radicitus. Cic. 4. Tuſc. 83. Hunc errorem, quaſi radicem omnium malorum, ſtirpitus Philoſophia ſe exacturam pollicetur.

Stirpesco, [ῥιζοφυτοῦμαι] ĕre. In ſtirpem converti. Plin. lib. 19. cap. 8. Sarriri jubet idem, non ante, quam aſparagus natus fuerit, ne in ſarrienriendo radices vexentur, ex eo velli aſparagum ab radice. Nam ſi defringatur, ſtirpeſcere & intermori.

Stīva, æ. f. [ἐχέτλη τῦ ἀρότρυ, Gl. L. G. & G. L.] Aratri manica, nempe quæ tenetur manibus cum aratur. Virg. 1. Georg 174.

Stivaque, quæ currus a tergo torqueat imos. Dicta Stiva a ſtando, quia per eam regula ſtat, & quaſi temo inter boves. Columel lib. 1. cap. 9. Quod in re ruſtica nullo minus opere fatigatur prolixior, quia in arando ſtivæ pæne rectus innititur. conf. Varr. de L. L. 4. 31.

Innixus ſtivæ arator. Ovid. 8. Met. 218.

Premere ſtivam. Ovid. 4. Faſt. 825.

S T L

Stlāta, vel Stlatta, æ f. [πειρατικῦ σκάφυς εἶδος Gl. L. G.] Genus navigii (inquit Feſtus) latum magis quam altum: a latitudine ſic appellatum: ſed ea conſuetudine qua Stlatum, pro Latum, Stlitem, pro Litem dicebant antiqui: qui dictionibus ab l incipientibus, s & t litteras præponere ſolebant: ut etiam Quintil. docet lib. 1. cap. 4. de Grammatica, ſive de litteris & earum poteſtate. V. Feſtum, & Gell. 19. cap. ult. Auſon. Epiſt. 22. 23.

Phaſelis, lintribus, ſtlatis, rate,
Turnim & Garumnam permeat.

Stlatārius, a, um. Adj. Quod mari portatum eſt, quaſi ſtlata advectum. Petron. cap. 108. Bellum ſtlatarium, i. e. Navale. Juven. 7. Sat. 134..

Spondet enim Tyrio ſtlataria purpura filo. Stlatariam purpuram alii intelligunt Veſtem purpuream latam & amplam: ut ſit Latus clavus, ſeu veſtis ſenatoria. [Illecebroſa, ut vult Schol. vet. quem omnino V.

Stlatarius, vel Stlactarius, i. m. [ἐργόμανος, Gl. L. G.] Qui ſtlata vehit: ſicut a Scapha, Scapharius. [Sed Græca vox Lat. Gloſſ. in Græcolat. exp. Adulator, Ambitioſus, quaſi a Stlatāria purpura.

Stlembus, i. m. Gravis & tardus. Lucilius,

— Apulidæ pedibus ſtlembum. dixit, cum refert equum pigrum & tardum. Feſtus.

Stlinquadrum, Σκληρὸν, ἀυστηρὸν, Gloſſ. Latinogræc.

Stlipes, Δικαίαρχαι. Ibid. [An Stlites? Neutrum ſatis intelligo.

Stludio, Χαμεύνιον. ibid. [ἴσως Χαμεύλκιον.

Stlopus, i. m. Sonus qui ex inflatione buccarum erumpit. Perſ. 5. Sat. 13.

Nec ſtlopo tumidas intendis rumpere buccas. Alii ſcribunt Sclopo. q. V.

S T O

Sto, ſtĕti, ſtātum, [ἵστημι, Gl. L. G. & G. L.] ſtāre. In ſe, ſua mole conſiſtere, cui opponitur Sedere. Plaut. Capt. prol. 1.

Hos, quos videtis ſtare hic captivos duos,
Illi qui ſtant, hi ſtant hic ambo, non ſedent.

Sta illico. G. hem! Ter. Phorm. 1. 4. 18.

Stant adverſis veſtigiis contra noſtra veſtigia Antipodes. Cic. 4. Acad. 123.

Ad undam ſtare. Virg. 4. Georg. 355.

Ad curiam. Cic. 2. in Catil. 5. Hos, quos video volitare in foro, quos ſtare ad curiam, quos etiam in Senatum venire, qui nitent unguentis, qui fulgent purpura, &c.

Ad cyathum ſtare, Stantem miniſtrare. V. cyathus.

Ad Senatum in Capitolio. Cic. 4. Acad. 137.

Ad verbera ſtare. Ovid. 1. Amor. 6. 19.

In æquo alicui ſtare, Conſiſtere, Æqualem eſſe. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 29. Quod infra deos ſumus, quod non in æquo illis ſumus, quod non in æquo illis ſtetimus.

Animis ſtare, Animum non abjicere. Cic. 5. Att. 18. Stamus animis: & quia conſiliis: ut videmur, bonis utimur, ſperamus.

Animo ſtare, & Deſipere, contraria. Hor. 2. Serm. 3. 213.

Ante pedes alicujus ſtare, Coram aliquo. Virg. 9. Æn. 381.

Ante oculos noſtros ſtetit. Ovid. 1. Amor 5. 17.

Stare circum, pro Circumſtare. Virg. 10. Ecl. 16.

In conſpectu ſtare. Liv. 27.

Contra. Virgil. 5. Æn. 477.

Dixit & adverſi contra ſtetit ora juvenci.

In judicio ſtare. *Eſtre en jugement*. H. St.

Juxta aliquem ſtare. Stat. 11. Theb. 618.

Pariter ſtare. Ovid. 4. de Pont. 9. 107.

Stant mihi cum domina prælia dura mea. Propert. lib. 3. 5. 2. i. e. Non exercemus prælia. [Immo Exercemus. Sed Broeckh. mavult Sunt. Cui eſt Eleg. 3. v. 24. Malim Stent. i. e. Decreta, ſtata ſint.

Pretium ſtat merci. Plaut. Milit. 3. 1. 130.

Procul ſtare. Tibul. 1. 6. 42.

Propius ſtare. Hor. de Arte Poet. 361.

Sanguis ſtetit, Subſtitit hæmorrhagia. Plin. Epiſt. 154.

Suppliciter ſtabat. Hor. 1. Serm. 8. 32.

Stare de inanimatis etiam dicitur, ut navis, flumen, currus, ſol quoque & luna ſtare dicuntur. Plaut. Amph. 1. 1. 120.

Neque ſe luna quoquam motat, ſtatque uti exorta eſt ſemel. Al. Atque. Paulo poſt

Ita ſtatim ſtant ſigna, neque nox quoquam concedit die. Virg. 8. Æn. 233.

Stabat acuta ſilex. Stat. 12. Theb. 415.

— flentes ſtabant ad flumina ſilvæ.

Ager ſtat ſentibus, apud Cæcilium, pro Horret.

Fabula dicitur ſtare. Ter. in prol. Hec. 15.
Partim ſum earum exactus, partim vix ſteti. Ubi Donatus, Agitur fabula quum recitatur: ſtat quum placet. Hor. 2. Epiſt. 1. 76.
Securus cadat, an recto ſtet fabula talo.
Mare placidum ſtat ventis. Virg. 2. Ecl. 25.
Mens ſtetit in dubio. Lucan. lib. 7. 246.
Nox ſtetit ante oculos meos. Ovid. 3. Amor. 5. 45.
Stare, In ſententia manere. Cic. ad Brut. 10. Qui ſi ſteterit idem, mihique paruerit, &c. conf. infra.
Conditionibus & conventis ſtare. Cic. 7. Att. 15. Omnes cupiebant Cæſarem ſtare, abductis præſidiis, conditionibus his, quas tuliſſet.
Conventis ſtare. Cic. 3. Off. 95. Facere promiſſa, ſtare conventis, reddere depoſita: commutata utilitate fiunt inhoneſta.
Decreto Senatus ſtare, pro Obedire, & non provocare. Cæſ. 6. Bell. Gall. 12.
Fides parum ſtat apud eum. Plaut. Pſeud. 1. 5. 62.
In fide ſtare, Perſiſtere. Cic. pro Rabir. 28. At ſi fides Saturnino data eſt, quod abs te ſæpiſſime dicitur, non eam C. Rabirius, ſed C. Marius dedit, idemque violavit, ſi in fide non ſtetit.
Ad finem ſtare, Durare uſque ad extremum. Ovid. 2. Amor. 6. 14.
Firmum ſtare, Non moveri ſententia, conſtantem eſſe. Livius 22. 9. Reſiſtes autem adverſus famam, rumoreſque hominum, ſi ſatis firmus ſteteris.
Eo quod judicatum eſt ſtare. Cic. 2. de Finib. 47. Nec enim ſatis eſt judicare quid faciendum, non faciendumve ſit: ſed ſtare etiam oportet eo, quod ſit judicatum. i. e. Obtemperare, aſſentiri, fidem habere, hærere, vel perſiſtere.
In eo quod oſtenderis, ſtes. Cic. 2. Att. 4. Si in eo, quod oſtenderat, non ſtat, mihi maxime placeat, ea quæ male empta ſunt reddi.
Judicio alicujus ſtare, pro Ejus judicio adhærere, obtemperare, aſſentiri. Cic. 8. Att. 4. Dionyſius quidem tuus potius, quam noſter, cujus ego cum ſatis cognoſſem mores, tuo tamen potius ſtabam judicio, quam meo, &c. Idem 2. Tuſc. 35. Stabam judicio multitudinis.
Judicata re ſtare. Cic. pro Flacc. 65. Re judicata ſtari oſtendit placere.
Pacto ſtare. Liv. 9. 11. pr. Quin tu, Spuri Poſtumi, ſi deos eſſe cenſes, aut omnia irrita facis, aut pacto ſtas?
Promiſſis ſtare. Cic. 1. Off. 32. Jam illis ſtandum non eſſe quis non videt, quæ coactus quis metu, quæ deceptus dolo promiſerit?
Sententia ſtat, pro Immobile & fixum eſt. Ter. Eun. 2. 1. 18. Vide quid agas. PH. ſtat ſententia.
Cum Abl. Plaut. Curc. 2. 1. 35.
Quod eis reſpondi, ea omnes ſtant ſententia. Liv. 34. conf. Stat, Certum eſt, infra.
In eadem ſententia ſtare. Liv. 4. 44.
Stare & Fugere, contraria. Cic. 2. Tuſc. 54. Abjecto ſcuto fugiat quantum poſſit, ob eamque cauſam pereat nonnunquam, etiam integro corpore, quum ei qui ſteterit, nihil tale evenerit.
Acies ſtat. Quintil. lib. 6. cap. 4. De altercatione. Lucan. lib. 7. 216.
— ſtetit ordine certo Infelix acies.
In acie ſtare. Cic. 10. Fam. 23. Tu, mi Cicero, quod adhuc feciſti, idem præſta, ut vigilanter nervoſeque nos, qui ſtamus in acie, ſubornes.
A me ſtat. V. in A præpoſitione, A me ſtat.
Vide in ſeq. Stare a mendacio. Sic dicitur Stare a partibus alicujus. H. St.
A cauſa bonorum ſtare. Cic. de Clar. Orat. 273. Talis Trib. pleb. fuit, ut nemo, contra civium perditorum popularem turbulentamque dementiam, a Senatu, & a bonorum cauſa ſteterit conſtantius?
Ab adverſariis ſtare. Cic. 1. de Invent. 81. Ego horum unumquodque in reprehenſione, aut non eſſe ſignum, aut parum magnum eſſe, aut a ſe potius, quam ab adverſariis ſtare.
Stare cum Adverbio per locum ſignificante, ut Hac, Illac, Qua, &c. Ovid. 1. de Pont. 1. 12.
Qua ſteterant artes, pars vacat illa tibi. [Supple Parte.
Contra aliquem ſtare. Virg. 5. Æn. 414.
Hic magnum Alciden contra ſtetit.
Contra ſtudium alicujus. Cic. de Clar. Orat. 128. Quum is contra populi ſtudium ſtetiſſet.
Contra aſpera tela ſtetimus. Virg. 11. Æn. 282.
Contra verum a mendacio ſtare. Cic. 1. de Invent. 4. Quibus in controverſiis, quum ſæpe a mendacio contra verum ſtare homines conſueſcerent, dicendi aſſiduitas abluit audaciam.
Cum aliquo ſtare, pro Partes ejus ſequi, & ei favere. Ter. Phorm. 1. 2. 39. In ejus parte ſtamus, pro quo facimus, inquit Donatus. Liv. 26. 41. Quid igitur minus conveniat, milites, quam quum aliæ ſuper alias clades cumularentur, ac dii prope ipſi cum Annibale ſtarent, &c. Cic. 4. de Finib. 45. Mihi autem æquius videbatur, Zenonem cum Polemone diſceptantem, a communibus vitiis progredientem videre, ubi primum inſiſteret, & unde cauſa controverſiæ naſceretur: non ſtantem cum his, qui ne dicerent quidem ſua ſumma bona a natura profecta. Idem 2. de Invent. 142. Quemadmodum ei dicebamus, qui a ſcripto diceret, hoc fore utiliſſimum, ſi quid de æquitate ea, quæ cum adverſario ſtaret, derogaſſet: ſic huic, &c.
Loco ſtare. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 42. Tertiæ cohortis Centuriones ex eo, quo ſtabant, loco receſſerunt. Virg. 3. Georg. 84.
— tum ſi qua ſonum procul arma dedere,
Stare loco neſcit. Lucan. lib. 1. 144. — ſed neſcia virtus
Stare loco.
Pro aliquo ſtare. Quintil. lib. 5. cap. 11. Pro Juba atque Afris inimiciſſimis Pop. Rom. ſtetiſſe. Liv. 38.
Ratio & fortuna cum aliquo ſtat, Quum quid jure facit, & fortuna arridente. Liv. 5.
Auctore certo ſtare. Liv. 8. 40. Nec quiſquam æqualis temporibus illis ſcriptor exſtat, quo ſatis certo auctore ſtetur. Hujus formæ eſt illud Quintil. lib. 7. cap. 1. Verbis ne legis ſtandum ſit, an voluntate.
Conſilio alicujus ſtare. Liv. 7.
Jurejurando alicujus ſtare. Quintil. lib. 5. cap. 6.
Memoria ſtare eos dicit Seneca, qui nihil habent præter memoriam, Epiſt. 33. Viro captare floſculos turpe eſt, & fulcire ſe notiſſimis & pauciſſimis vocibus, & memoria ſtare.
Opinione alicujus ſtare. Cic pro Cluent. 96. Et ſi uterque Cenſor Cenſoris opinione ſtandum putavit, quid eſt quamobrem quiſquam noſtrûm Cenſorias ſubſcriptiones omnes fixas, & in perpetuum ratas putet eſſe oportere?

Verbis legis ſtare. Quintil. lib. 7. cap. 1.
Voluntate ſtare. Quintil. lib. 7. cap. 1.
Per me ſtat, per te, per illum, quo minus id fiat, Quum ego, aut tu, aut ille cauſa ſumus, ne quid fiat. Plin. lib. 18. cap. 28. Non ſtat per me, quo minus cælum intelligas, & cæleſtia ſcias. Quintil. lib. 3. cap. 8. Non per me ſtetit, ſed per illa. Ter. And. 4. 2. 16.
Si poterit fieri, ut ne pater per me ſtetiſſe credat,
Quo minus hæ fierent nuptiæ, volo.
Si per eum non ſtetit parere defuncti voluntati. i. e. Quin pareretur, &c. Scævol. in l. Pater. §. Tuſculanus. D. de legat. 3.
Stat, Conſtat, & in pretio eſt. Liv. 23. 30. Multorumque ſanguine ac vulneribus ea Pœnis victoria ſtetit. Gellius, Magno ei ſtet ea nocte abſentem fuiſſe. Quintil. Decl. 13. Quanti ſteterit mihi quod ſemel impetrata non feci. Plin. Epiſt. 155.
Morte ſtetit. Paterc. lib. 2. 64. Utrique vindicta libertatis morte ſtetit. *Leur couſta la mort, leur couſta la vie.*
Pretio magno ſtare, Conſtare magno pretio. Hor. 1. Serm. 2. 122.
Stat illi res centum talentis. Liv. 34. 50.
Stare, Poſitum eſſe: & cum In conſtruitur. Virg. 1. Æn. 650.
Omnis in Aſcanio cari ſtat cura parentis. Aliter Sil. 17. 401.
In ducibus ſtabat ſpes & victoria ſolis.
Aliquando ſine præpoſitione In. Plaut. Capt. 3. 5. 82.
Periculum vitæ meæ tuo ſtat periculo.
Stare, Manere, & ad multum tempus durare. Cic. 1. de Legib. 2. Multaque alia multis locis diutius commemoratione manent, quam natura ſtare potuerunt. Virg. 2. Æn. 56.
Trojaque nunc ſtares, Priamique arx alta maneres.
Ad eam diem ſtetit civitas illa Lycurgi legibus, Subſtitit. Liv. 39. 33.
Fide ſtare. Liv. 23. 48. Niſi fide ſtaret reſp. opibus non ſtaturam.
Fiducia belli ſtetit auxiliis Palladis. Virg. 2. Æn. 163.
Gratia facti. Virg. 4. Æn. 539.
Et bene apud memores veteris ſtat gratia facti.
Imperium puero ſtetit Liv.
Inſtitutis alicujus ſervandis ſtare dicitur urbs. Cic. 4. Acad. 3. In eodem tanta prudentia fuit in conſtituendis temperandiſque civitatibus, tanta æquitas, ut hodie ſtet Aſia Luculli inſtitutis ſervandis, &c.
Jus exemplis ſtat. Liv. 27.
Loco meliore ſtare, per translationem. Cic. in Salluſt. 6. At quanto meliore loco Reſp. ſtaret, ſi tu par ac ſimilis ſceleſtorum civium, una cum illis annumeratus eſſes.
Ordine ſtare. Quintil. lib. 7. cap. 1. Nec mihi videntur errare, qui ipſam rerum naturam ſtare ordine putaverunt.
Per aliquem ſtare, pro Manere in ſtatu. Cic. 13. Fam. 30. Quam partem in Rep. cauſamque defenderim, per quos homines ordineſque ſteterim, quibuſque munitus fuerim, non ignorabas.
Statu eodem ſtare. Cic. 2. Off. 3. Atque utinam Reſp. ſtetiſſet, quo cœperat, ſtatu. Liv. 21. 62.
Vi ſua ſtare. Ovid. 6. Faſt 299.
Stat vi terra ſua, vi ſtando Veſta vocatur.
Stare, pro Dignitatem & auctoritatem ſuam retinere. Cic. 1. Fam. 4. Ad XVI Cal. Febr. quum in Senatu pulcherrime ſtaremus, quod jam illam ſententiam Bibuli de tribus legatis pridie ejus diei fregeramus, &c. Idem 6. Fam. 6. Quum me ex Rep. expuliſſent ii, qui illam cadere poſſe, ſtante me, non putaverunt, memini me, &c.
Stat, Certum eſt, decrétum eſt, in animo fixum eſt. Virg. 2. Æn. 750.
Stat caſus renovare omnes, omnemque reverti
Per Trojam. Idem 12. Æn. 678.
Stat conferre manum Æneæ. [Additur ſæpe Mihi. conf. Sententia ſtat.
Non adhuc ſtat, pro Non conſtat, certum, vel deliberatum eſt. Cic. 3. Att. 13. Hinc ſi aliquid a comitiis audierimus, nos in Aſiam convertemus, neque adhuc ſtabat, quo potiſſimum: ſed ſcies.
Stet illud nobis, pro Certum & deliberatum ſit. Cic. 9. Fam. 2. Sed hæc tu melius: modo ſtet nobis illud, una vivere in ſtudiis noſtris, a quibus antea delectationem modo petebamus, nunc vero etiam ſalutem.
Statur, Imperſonale. Plaut. Pſeud. 1. 5. 42.
Salve. quid agitur? P. ſtatur hic ad hunc modum. Ter. Eun. 2. 2. 40. pro Quid agis? ſto, inquit Donatus.
Penultimam in Steterunt corripuit Virg. 2. Æn. 474.
Obſtupui ſteteruntque comæ.
Gerund. Virg. 5. Æn. 384.
Quæ finis ſtandi?
Standum eſt epiſtolis Domitiani. Plin. lib. 10. cap. 62.
STANS, antis. Partic. [ἑστὼς] Cic. 2. in Catil. 2. Quod incolumes cives, quod ſtantem urbem reliquit, quanto tandem illum mærore afflictum eſſe & profligatum putatis?
Anni ſtantes in limine vitæ. Stat. 2. Silv. 1. 38.
Freta ſtantia, Quieta. Ovid. 7. Met. 201.
Oculi ſtantes, Exſtantes vel immobiles. Ovid. 6. Faſt. 133.
Grande caput, ſtantes oculi, roſtra apta rapinæ. Deſcribit Striges.
Paludes ſtantes. Hor. 3. Carm. 27. 9.
Vina ſtantia gelu. Ovid. 4. de Pont. 7. 8.
Stans pede in uno. Hor. 1. Serm. 4. 9.
— in hora ſæpe ducentos,
Ut magnum, verſus dictabat, ſtans pede in uno. i. e. Temporis momento Lucilius vena facili plurimos verſus effundebat. Nam uno pede qui ſtat, adverſarium ſe nullum, vel non fortem habere credit. Cum enim uno pede nos ſuſtinentes pendeamus & vacillemus, ſecurus eſſe videtur, adverſariique vires contemnere, qui ſeſe non utroque pede firmat ſtabiliter: unde & Omni pede ſtandum Quintilianus uſurpat, pro Omni contentione totiſque viribus. Ex Turneb. Adverſ. 7. 19.
STĀTŪRUS, a, um. aliud Partic. [στήσων] Plin. lib. 25. cap. 13. Anaxilaus auctor eſt, mammas a virginitate illitas, ſemper ſtaturas.
Hinc acies ſtatura ducum. Stat. 2. Theb. 566.
STĂTUS, a, um. Adj. ex Partic. [ἀποπεπηγμένος] Firmus. Plin. lib. 18. cap. 29. Jam primum hanc injuriam omnibus annis accidere non poſſe propter ſtatos ſiderum curſus. Idem lib. 2. cap. 13. [A Siſto, puto, non a Sto eſſe. Dies ſtatus cum hoſte vocatur, Qui judicii cauſa eſt conſtitutus cum peregrino. Ejus enim generis ab antiquis appellabantur, quod erant pari jure cum pop. Rom. atque hoſtire ponebatur pro æquare. Plaut. in Curcul. 1. 1. 5.
Si

Si ſtatus condictus cum hoſte intercedit dies,
Tamen eſt eundum, quo imperant, ingratiis.　　Feſtus. Cic. 1. Offic. 37. Indicant XII Tab Aut ſtatus dies cum hoſte.

Dies ſtatus. Plin. 9. Epiſt. 39. ad Muſtium, Ædes, vetus ſane, & anguſta, quum ſit alioqui ſtato die frequentiſſima. i. e. Feſto die. Plin. lib. 10. cap. 29.

Febris ſtata. V. FEBRIS.

Forma ſtata, ea antiquis dicebatur, Quæ a nimiæ pulchritudinis periculo, & a ſummo deformitatis odio vacat, velut forma quædam media. Uſus eſt Ennius in Menalippa, ubi eas fere feminas ait incolumi pudicitia eſſe, quæ ſtata forma forent. Refert Gell. lib. 5. cap. 11.

Lux ſtata. Stat. 5. Theb. 476.

Reditus ſtati. Plin. 5. Epiſt. 14. Idem Statum reditum vocat, 3. Epiſt. 19. ad Calviſium, Conſtant campis, vineis, ſilvis, quæ materiam, & ex ea reditum, ſicut modicum, ita ſtatum præſtant.

Sacra ſtata. Ovid. 1. Faſt. 660.

Sacrificium ſolenne & ſtatum. Cic. 1. Tuſc. 113. Quum enim illam ad ſolenne & ſtatum ſacrificium curru vehi jus eſſet, ſatis longe ab oppido ad fanum, &c. Sic Liv. 23. 35. Et 40. 4.

Sacrificia ſtata ſunt, quæ certis diebus fieri debent. Cato in ea, quam ſcribit de L. Veturio, De ſacrilegio commiſſo cum ei equum ademit; quod tu, quod in te fuit, ſacra ſtata, ſolennia, capite ſancta, deſeruiſti. Feſtus.

Tempeſtates. Plin. 2. 39.

Tempora. Lucan. 10. 240.

Tempus ſtatum. Plin. lib. 9. cap. 23.

STATA MATER, Veſta dicta eſt, ut Græcis Ἑστία. Feſtus, Statæ matris ſimulacrum in foro colebatur, poſtquam id colluſtravit, ne lapides igne corrumperentur, qui plurimus ibi fiebat nocturno tempore, magna pars populi in ſuos quiſque vicos retulerunt ejus Deæ cultum. Scalig. Poſtquam id Cœlius ſtravit.

STĂTUS, ûs. m. [καταστάσεις, Gl. L. G. & G. L. τύχη, L. G.] proprie Actus ſtandi. Gell. lib. 2. cap. 1. Stare ſolitus Socrates dicitur, pertinaci ſtatu, perdius atque pernox.

Status, Habitus. Plaut. Amph. 1. 1. 110. Ter. Eun. 3. 5. 50.
Tum equidem iſtuc os tuum impudens videre nimium vellem,
Qui eſſet ſtatus, flabellum tenere te, aſinum tantum.　　Cic. 3. de Fin. 56. Per ſe ut quidem habitus oris & vultus, ut ſtatus & motus, in quibus ſunt præponenda quædam & rejicienda. Idem in Brut. 59. Motu ſic utetur, ut nihil ſuperſit in geſtu. Status erectus, & celſus, rarus inceſſus, nec ita longus.

Sic Cicero & in Officiis Status & motus corporis. Lact. lib. 3. In terram procumbere ne, ſi velimus, quidem poſſumus: quorum ſtatus rectus eſt. H. St. Locum Cic. hunc, puto, intelligi voluit 1. Off. 128. Status, inceſſus, ſeſſio, accubatio, vultus, oculi, manuum motus, teneant illud decorum. Lactantii habentur verba lib. 3. cap. 10. extr. conf. eundem 7. 9. 11. edit. Cellar. Apud Ter. Status pro Poſitura qualicunque corporis poni videtur, ut apud Nepotem in Chabr. pr. conf. Cic. in 3. Verr. 57. ubi in Pediani Comment. vocabula Figura & Status male a librariis permutata puto.

Status ſtatuæ. Cic. 6. Att. 1. Quam ſtatuam eſſe ejuſdem, ſtatus, amictus, annulus, imago ipſa declarat. conf. Nepot. l. c.

Status bruti animalis. Columel. lib. 7. cap. 9.

Mediocris ſtatus ſermonis. V. MEDIOCRIS.

Statum animi pellere ictu. V. ICO, icis.

Indecorus ſtatus. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Minax ſtatus, Habitus aut geſtus minax. Hor. 3. Carm. 4. 54.

Status pro Fortunæ conditione, ordine, loco, caſuque: variis verbis jungitur.

Rerum mearum ſtatus. Ovid. 7. Met. 507.

Amplus ſtatus. V. AMPLUS.

Baſilicus ſtatus. V. Baſilicus, in BASILICA.

Incolumis ſtatus. V. INCOLUMIS.

Amittere ſtatum vitæ. Cic. 10. Att. 4. Non enim quam dignitatem, quos honores, quem vitæ ſtatum amiſerim, cogito: ſed quid conſecutus ſim, quid præſtiterim, qua in laude vixerim.

Collocare aliquem Reip. ſtatum. Cic. ad Brut. 16. Qua nobis auctoritate opus eſt ad collocandum aliquem Reip. ſtatum.

Collocare in ſtatu ampliſſimo. Auctor ad Heren. lib. 4. 24. Quum nobis facultatem fortuna dediſſet, iniquum erat in eorum ſupplicio conſumere, quos eadem fortuna paulo ante in ampliſſimo ſtatu collocarat.

Concidere ex amplo ſtatu. Cic. 3. Att. 10. Ecquis unquam ex tam amplo ſtatu, in tam bona cauſa, tantis facultatibus ingenii, conſilii, gratiæ, tantis præſidiis bonorum omnium concidit?

Conſiſtere in aliquo ſtatu. Cic. Quod ſi (ut ſpero) victis hoſtibus noſtris veneritis, auctoritate veſtra Reſpub. exſurget, & in aliquo ſtatu conſiſtet.

Convellere aliquem de ſtatu. Cic. 8. Att. 23. Quæ me convellerunt de priſtino ſtatu, jam tamen, ut ante ad te ſcripſi, labantem.

Convellere Reip. ſtatum. Cic. in Piſon. 4. Ego adoleſcentes bonos & fortes, ſed uſos ea conditione fortunæ, ut ſi eſſent magiſtratus adepti Reip. ſtatum convulſuri viderentur, meis inimicitiis, nulla Senatus mala gratia, comitiorum ratione privavi.

Declinare de ſtatu ſuo. Cic. de Provinc. Conſul. 41. Quamvis excipere fortunam, ſubire vim atque injuriam malui, quam aut a veſtris ſanctiſſimis mentibus diſſidere, aut de meo ſtatu declinare.

Deducere aliquem de ſtatu vitæ ſuæ. Cic. 4. Verr. 10. Fecerunt etiam ut me, cujus fidem, continentiamque cognoverant, prope de vitæ meæ ſtatu, dolore ac lacrimis ſuis deducerent: ut ego iſtum accuſarem, a quo mea longiſſime ratio, voluntaſque abhorrebat.

Dejicere adverſarium de ſtatu. Cic. in Orat. 129. Quo genere nos mediocres, aut multo etiam minus, ſed magno ſemper uſi impetu, ſæpe adverſarios de ſtatu omni dejecimus. V. DEJICIO.

Deterrere aliquem de ſtatu ſuo. Cic. 11. Fam. 11. Malevolentiæ hominum in me, ſi poteris, occurres, ſi non poteris, hoc conſolabere, quod me de ſtatu meo nullis contumeliis deterrere poſſunt.

Dimovere de, vel ex ſtatu. Cic. pro Cæcin. 42. Non ea ſola vis eſt, quæ ad corpus noſtrum, vitamque pervenit: ſed etiam multo major ea, quæ, periculo mortis injecto, formidine animi perterritum, loco ſæpe, & certo de ſtatu dimovet. Idem in Parad. 1. Mentem ex ſua ſede & ſtatu dimovet.

Figere & fundare ſtatum Reip. Cic. 1. Att. 13. Reip. ſtatum illum, quem tu meo conſilio, ego divino confirmatum putabam, qui bonorum omnium conjunctione & auctoritate Conſulatus mei fixus & fundatus videbatur, niſi quis nos deus reſpexerit, elapſum eſſe ſcito de manibus uno hoc judicio.

Manere ſuo ſtatu. V. MANEO.

Obtinere eundem vitæ ſtatum. Cic. pro Corn. Balb. 18. Si, quo quiſque loco noſtrûm eſt, Judices, natus: aut ſi, in qua fortuna eſt naſcendi initio conſtitutus, hunc vitæ ſtatum uſque ad ſenectutem obtinere debet.

Pervenit in hunc ſtatum Reſpub. Cic. 9. Att. 8. Quorum artificiis effectum eſt ut Reſp. in hunc ſtatum perveniret.

Redire in antiquum ſtatum. Celſ. lib. 6. cap. 6. de Oculor. morbis.

Reſtituere provinciam in antiquum ſtatum. Cic. 2. Verr. 13. Jam vero omnium vitiorum ſuorum plurima & maxima conſtituit monumenta, & indicia in provincia Sicilia: quam iſte per triennium ita vexavit, ac perdidit, ut ea reſtitui in antiquum ſtatum nullo modo poſſit.

Retinere ſtatum. Cic. de Aruſp. Reſp. 61. Hunc ſtatum, qui nunc eſt, qualiſcunque eſt, nulla alia re, niſi concordia retinere poſſumus.

Revertitur nunquam in antiquum ſtatum fractum femur. Celſ. lib. 8. cap. 10. §. 5. extr.

Tenere ſtatum ſuum. Cic. 4. Fam. 9. Quod honeſto otio tenueris & ſtatum & famam dignitatis tuæ.

Tueri ſtatum ſuum. Cic. 9. Fam. 16. Ego me non putem tueri ſtatum meum ſic poſſe, ut neque offendam animum cujuſquam, nec frangam dignitatem meam.

Status [στάσις] apud Rhetores dicitur, In quo cauſa maxime vertitur. Quintil. lib. 3. cap. 6. Status eſt quod ex prima conflictione naſcitur. Exempli cauſa, Intentio eſt, feciſti homicidium, Depulſio eſt, non feci. Quæſtio an fecerit. Hinc conſtitutio conjecturalis, quæ & ſtatus dicitur. Cic. in Topic. 93. Refutatio accuſationis, in qua eſt depulſio criminis, Græce στάσις dicitur, Latine ſtatus appelletur: in quo primo inſiſtit, quaſi ad repugnandum congreſſa, defenſio.

Conjecturalis ſtatus. Quintil. 3. 6. V. CONJECTURA.

Legalis ſtatus. Quintil. lib. 3. 6.

Ratiocinativus ſtatus, i. e. Syllogiſmus. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Conſtituere ſtatum. Quintil. ibid. V. CONSTITUO.

Facere ſtatum. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Status, pro Ordine. Seneca de Benefic. Quicquid maxime neceſſarium erat, in primum ſtatum conjeci: nunc ſi quid effugit, recolligo.

Status, ex quibus omne genus controverſiarum de agris exoritur, octo omnino ſunt: Injectivus, expoſitivus, ſubjectivus, recuperativus, aſſumptivus, initialis, materialis, effectivus. Injectivus ergo ſtatus eſt generalis, nam ſive de poſſeſſione, ſive de fine controverſia naſcatur, per hoc repetitio juſta injuſtaque injicitur. Expoſitivus eſt ſtatus controverſiæ, quoties finitimorum argumentorum caret demonſtratione, & partium magis exigit narrationem, per quam exponendum ſit, quo ſint genere terminandæ, aut perſuadendum judici, etiam ſi loci natura finitimam exhibeat ſimilitudinem. Subjectivus ſtatus eſt, cum relinquitur ſtatus generalis, & alio quolibet ſtatu controverſia defenditur. Recuperativus eſt ſtatus, quoties non a trifinio, aut quadrifinio, ſed ex quolibet finis loco incipientis termini recturam dirigit, & per inceſſum definitionis loca quædam alteri fundo acquirit, aut ſolum aufert, & ejus loco redditur. Aſſumptivus primæ controverſiæ ſtatus, qui eſt de poſitione terminorum, in rigorem aut in finem tranſcendit. Initialis controverſiæ ſtatus de rigore pertinens ad materiam, tranſcendit in controverſiam, quæ eſt loco tertio: de fine ſtatus materialis non conditionem mutat, neque materiam efficit. Materialis ſtatus eſt, ex quo omnes controverſiæ incipiunt de loco duntaxat. Nam tranſcendentiam non habet de hoc effectivus. ſed, dum conſummatus fuerit, naſcitur. Effectivus eſt, cum de loco litigatur, & idoneas partes ad litigium advocationes inſtituunt. Ex Aggeno de Limitibus agrorum, ubi de Controverſiis agrorum, p. 63. Goeſ.

STATULĪBER, ĕri. m. [ἐλεύθερος χρόνῳ κατὰ διαθήκην ἀφεθείς, Gl. L. G.] ſic una voce ſcribitur apud Feſtum, Qui teſtamento certa conditione propoſita, jubetur eſſe liber. Et ſi per heredem eſt, quo minus ſtatuliber præſtare poſſit, quod præſtare debet, nihilominus liber eſſe videtur. Feſtus. Ulpian. tit. 2. ejus libri qui eſt inſcriptus. Tituli ex corpore Ulpian. Qui ſub conditione teſtamento liber eſſe juſſus eſt, ſtatuliber appellatur. Statuliber quamdiu pendet conditio ſervus heredis eſt.

STATULIBĔRA, æ, f. [ἐπικεκρμένη τὴν ἐλευθερίαν, Gl. L. G.] Ulpian. Dig. 40. t. 7. l. 6. Si ſtatulibera ſerva pœnæ facta ſit.

STĂTIO, ōnis. f. [στάσις, ἡ καταμονή, Gl. G. L. σταθμὸς, συνεδρία, καὶ παρεδρία, στιβάς, L. G.] Ipſe ſtandi actus. Lucret. lib. 4. 398.
Qua vehimur navi, fertur, cum ſtare putatur,
Quæ manet in ſtatione, ea præter creditur ire.

Statio, Locus, in quo naves, aut milites, aut homines, aut jumenta, tuto ad tempus ſtant: vel in quo frequenter conſiſtitur. Plaut. Milit. 5. 9. 12. Namque in ſtatione ſtat ſenex. al. Statu.

Comitiaria ſtatio. V. COMITIA.

Gratiſſima ſtatio mergis. Virg. 5. Æn. 128.

Mortalis ſtatio. Paterc. lib. 2. ſub fin. Quicquid numinum hanc Rom. imperii molem in ampliſſimum terrarum orbis faſtigium extulit, vos publica voce obteſtor atque precor, cuſtodite, ſervate, protegite hunc ſtatum, hanc pacem; eique functo longiſſima ſtatione mortali, deſtinate ſucceſſores quam ſeriſſimos. Ei, h. e. Tiberio. [Ordo eſt, Eique mortali, functo longiſſ. ſtatione.

Publica ſtatio mihi clauſa eſt. Ovid. 3. Triſt. 1. 79.

Peracta ſtatio. Lucan. lib. 1. 45.　　— quum ſtatione peracta
Aſtra petes ſerus.　　Poſt cuſtoditum in terris imperium aſcendes ad ſuperos. Abſoluta gubernatione imperii tui in hac vita, in qua velut in ſtatione verſatur homo. Neronem alloquitur.

Statio, tagma militare, plerumque unius cohortis, pro caſtris ad cuſtodiam conſtitutæ in armis. Curtius, Cognitum id per exploratores, qui ſtationes hoſtium fuerant ingreſſi. Virg. 9. Æn. 222.
— illi
Succedunt, ſervantque vices: ſtatione relicta,
Ipſe comes Niſo graditur.

Agere

Agere stationem. Tacit. 1. Hist. 28.
Disponere stationem. Cæs. 8. Bell. Gall. 12.
Educere stationem. Liv. lib. 1.
Habere stationes dispositas. Cæs. 5. de Bell. Gall. 16. extr.
Relicta portæ statione. Stat. 11. Theb. 240.
Subducere stationes, Abducere. Liv. 22. 42. pr.
Esse in statione pro castris collocatos. Cæs. 5. de Bell. Gall. 15.
Tueri vigili muros statione. Claud. 2. in Ruf. 59. [Usi sunt & Græci Juniores. Gloss. Græcolat. Στατίων, Stacio.
Statio, [ὅρμος Gl. L. G.] Locus navibus in anchoris retinendis natura idoneus, deterior tamen portu. Virg. 2. Æn. 23.

Insula dives opum, Priami dum regna manebant;
Nunc tantum sinus & statio male fida carinis.

Cic. 12. Fam. 15. Tantum enim abfuit ut illorum præsidio nostram firmaremus classem, ut etiam a Rhodiis, urbe, portu, statione, quæ extra urbem est, commeatu, aqua denique prohiberentur nostri milites.
Tutissima statio nautis. Virg. 4. Georg. 421.
Habeo stationem, ὁρμῶ, ἐπὶ λιμένος. Gloss. Græcolat. [Quia in anchoris stabant. Nonnunquam est ipsa classis. V. Liv. 37. 45. pr.
Manere in statione, i. e. Portu. Lucret. lib. 4. 397. V. supra.
Recepi ejectum fluctibus tuta statione. Ovid. 7. Epist. 89.
Statio, Officina, in quam multi conveniunt, ut de aliqua re decernatur, & jus dicatur. Gell. lib. 13. cap. 13. pr. Quæsitum esse memini, in plerisque Romæ stationibus jus publice docentium, &c. Juven. 11. Sat. 4.

— omnis
Convictus, thermæ, stationes, omne theatrum. Perottus.

Stationes interdum sunt Loca publica, in quæ post negotia solent cives convenire confabulandi, vel potius desidendi gratia. Plin. 1. Epist. 13. ad Senecionem, Plerique in stationibus sedent, tempusque audiendis fabulis conterunt. Idem 2. Epist. 9. ad Apollinarem, Itaque prehenso amicos, supplico, ambio, domos, stationesque circumeo: quantumque vel auctoritate vel gratia valeam, precibus experior.
Stationes municipiorum quasdam fuisse in foro Romano auctor est Victor in describenda fori Romani regione, quas significare poeta Satyricus 11. Sat. 4. videtur his verbis,

— stationes, omne theatrum.

De Rutulo. Sed & Plin. lib. 16. 44. de loto in Vulcanali posita, Radices, ait, ejus in forum usque Cæsaris, per stationes municipiorum, penetrant.
STATIUNCŬLA, æ. f. dimin. [σταθίδιον] Parva statio.
STATIONĀLIS, e. Adj. Firmiter stans. Plin. de Sideribus lib. 2. cap. 15. Eadem stationalis, senis mensibus commoratur in signis, alioqui bimestris: quum ceteræ utraque statione quaternos menses non impleant.
STATIONĀRIUS, a, um. Adj. & STATIONARIUS, i. m. [φύλαξ] Stationarii milites dicuntur, Quibus, custodiæ, aut præsidii gratia, statio assignata est; item Qui in urbibus aut provinciis tenentur, ad populorum quietem tuendam. Perottus. Ulpian. in l. 1. §. Hoc autem. D. De fugitivis, Qua declaratur & Præsides, & Magistratus, & milites stationarios dominum adjuvare debere in inquirendis fugitivis. Paul. in l. 4. eodem titulo, Limenarchæ & stationarii fugitivos deprehensos in custodiam retinent.
Stationarii tabelliones, Qui in stationibus, cum subadjuvis ministrisque suis, morabantur & instrumentis subscribebant, quos Justinianus in Novella 44. συμβολαιογράφους, appellat, id est contractuum scribas, qui & tabularii, & tabelliones dicuntur. Alciatus cap. 19. lib. 6. Parerg.
STĂTĪVUS, a, um. Adj. [στάσιμος, Gl. G. L.] ut Castra stativa. Cæs. 3. Bell. Civil. 30. Cic. 7. Verr. 29. Iste novo quodam ex genere Imperator, pulcherrimo Syracusarum loco, stativa sibi castra faciebat.
Præsidium. Idem 12. Philip. 24. Hæc vigilia, hæc custodia, hoc præsidium stativum.
Feriæ stativæ, Solemnes, in certum diem constitutæ. Macrob. Saturn. 1. 6.
Aquæ stativæ, i. e. Stagna. Varr. apud Non. 3. 155.
Stativa perseverantia. Firmic. lib. 3. cap. 6. Caput malitiosis humoribus onerant, & ex humorum stativa perseverantia, qui circa caput collecti fuerint, facient caducos & lunaticos.
Stativa tarditate subsistere. Firmic. lib. 1. cap. 2.
STATĪVA, ōrum, n. pl. [σταθμὸς] Castra dicuntur, sive Munitiones, in quibus, ut propius pugnent, milites considunt. Liv. lib. 1. 57. In iis stativis, (ut fit longo magis, quam acri bello) satis liberi commeatus erant. Idem lib. 9. 23. Stativa nostra munimento satis tuta sunt, sed inopia eadem infesta. Idem 3. 2. In Latino agro stativa habuit. Et 9. 39. Stativa in propinquo habuere. Cic. pro Lege Agr. 2. 40. Nunquid causæ est, quin omnes agros, urbes, stativa, portus, totam denique Bithyniam Decemviri vendituri sint? [Quibus omnibus locis subauditur & Castra.
STĂTĀRIUS, a, um. Adj. [στάσιμος] a Participio Status. Ter. in prol. Heaut. 36.

Statariam agere ut mihi liceat per silentium.

h. e. Comœdiam quietiorem, & quæ magnos vehementesque motus non habeat: cujusmodi est Heautontimorumenos. Comœdiæ, inquit Donatus, aut Motoriæ sunt, aut Statariæ, aut mistæ. Motoriæ, turbulentæ: statariæ, quietiores: mistæ, ex utroque actu consistentes. Idem in prolegomenis Adelphorum: Hujus fabulæ tota actio quum sit mista ex utroque genere, ut fere Terentianæ omnes, præter Heautontimorumenon: tamen majori ex parte motoria est: nam statarios locos perpaucos habet. Rursus idem in prologum Adelph. Ipsi senes in statario charactere partem aperient, in motorio partem ostendent. Nam duo agendi sunt principales modi: Motorius, & Statarius: ex quibus ille tertius nascitur, qui dicitur μικτός. Hæc ille. Terentius in prologo Heautontimorumeni indicat velut digito, quid differat Motoria ab Stataria, his quidem verbis; v. 36.

Adeste æquo animo, date potestatem mihi,
Statariam agere ut liceat per silentium,
Ne semper servus currens, iratus senex,
Edax parasitus, sycophanta autem impudens,
Avarus leno, assidue agendi sint mihi,
Clamore summo, cum labore maxumo.

Perinde quasi diceret, Ne mihi semper agenda sit motoria.
Statarius, Qui statariam agit fabulam. Cic. in Brut. 116. Volo enim ut in scena, sic etiam in foro, non eos modo laudari, qui celeri motu & difficili utantur, sed eos etiam, quos Statarios appellant, quorum sit illa simplex in agendo veritas non molesta. Qui locus sic est explicandus. Inter scænam & forum est quædam similitudo: unde Actores tam in scæna, quam in foro dicuntur: & Scænæ servire, & Uti foro dici solet, eos, quos Motorios vocant Grammatici. Celeri motu & difficili, quo utrique actores, sed hi in scæna, illi in foro utuntur. Actores enim fabularum sæpe clamore summo, ut ait Terentius, cum labore maximo agunt, dum repræsentant, vel servum currentem, vel tale quid agentem: actores vero causarum ingemunt sæpe, inclamant, dolent, queruntur, Rempublicam implorant, supplicant, & pedem supplodunt, ut ait Cic. 1. de Orat. 230. Itaque vere utrique Motorii possunt appellari. Statarios, qui statarias fabulas agunt, ita ut nihil pæne moveantur, sed simpliciter agant: Statarios vero patronos tales, qualis fuit Rutilius, qui non modo supplex judicibus esse noluit, sed ne ornatius quidem aut liberius causam dici suam, quam simplex ratio veritatis ferebat. Simplex veritas, Sincera, sine fuco & ornamentis oratoriis.
Orator statarius. Cic. in Brut. 239. C. deinde Piso, statarius, & sermonis plenus orator. Statarius, quod esset (ut ait Cicero pro Roscio Comœdo 7.) summa fide, virtute, gravitate, auctoritate ornatus.
Miles statarius. i. e. Qui, dum pugnat, ordinem proprium servat. Liv. 9. 19. Statarius uterque miles, ordines servans.
STĂTOR, ōris. m. Servus olim dicebatur, aut Libertus, qui prope herum aut patronum stabat, & ei præsto erat, & si quem quærebat arcessebat sistebatque. Petronius Arbiter cap. 126. Quædam enim feminæ sordibus calent, nec libidinem concitant, nisi aut servos viderint, aut statores diutius cinctos. Discinctos legendum putat Turnebus, idque optime meo quidem judicio. [Rectius al. Altius cinctos. V. Burm.
Juppiter Stator [ὀρθώσιος Gl. L. G. & G. L.] apud Romanos dicebatur secundum historicos, quia post susceptum votum aciem Romanam stitisset. Seneca autem aliam rationem assignat, quia ejus beneficio stant omnia, de Benefic. lib. 4. cap. 7. V. eandem dict. in SISTO, quo revera pertinebat.
STATURIUM, i. n. Ὀρθοστάτης Gloss. Latinogræc.
STĂBĬLIS, e. Adj. [βέβαιος Gl. L. G. ἑδραῖος, στερρὸς, G. L.] Firmum & fixum. Comp. Stabilior, Superl. Stabilissimus. Lucret. lib. 5. 1120.

Ut fundamento stabili fortuna maneret.

Ter. Adel. 1. 1. 41.

Errat longe, mea quidem sententia:
Qui imperium credat gravius esse aut stabilius,
Vi quod fit, quam illud quod amicitia adjungitur.

Stabile est, h. e. Certum & statutum. Plaut. Bacch. 3. 4. 25.
Incertum & Stabile, contraria. Cic. in Topic. 70.
Nihil est enim tam insigne, nec tam ad diuturnitatem memoriæ stabile, quam id, in quo aliquid offenderis. Cic. 1. de Orat. 129.
Stabile & Immutabile. Cic. 4. Acad. 23. Quam nos, non comprehensionem modo rerum, sed etiam stabilem quoque & immutabilem esse censemus.
Animus stabilis & firmus, & magnus. Cic. 3. de Fin. 29. Quod vero negari nullo modo possit, quem unquam stabili, & firmo, & magno animo, quem fortem virum dicimus, effici posse, nisi constitutum sit, non esse malum dolorem?
Bonum permanens fixum & stabile. Cic. 5. Tusc. 40.
Connubium stabile. Virg. 1. Æn. 77.
Domicilium certum & stabile. Cic. pro Marcello 30.
Favor nunquam stabilis. Senec. Thyest. 4.
Fortitudo robusta & stabilis. Cic. 4. Tusc. 52.
Mala stabilia, Non decidua poma, & quæ diutius in arbore stant, vel diu maturitatem retinent, neque cito corrumpuntur. Cato R. R. cap. 7. Eo lotium suillum aut stercus ad radicem eorum addere oportet, ut stabilia mala fiant.
Matrimonium stabile & certum. Cic. 2. Philip. 44.
Patria stabilis, In qua quis perpetuo habitat, nec huc atque illuc discurrit. Plaut. Merc. 3. 4. 68.
Pede stabili manere. Ovid. 5. Trist. 14. 30.
Quæstus stabilissimus. Cato R. R. in præf. Maximeque pius quæstus, stabilissimusque consequitur, minimeque invidiosus.
Ratione stabili firmaque contemnere. Cic. 1. Off. 6.
Regnum haud stabile. Senec. Herc. fur. 6.
Scientiam stabilem rerum tenere. Cic. 1. de Finib.
Sententia certa & stabilis. Cic. 2. de Nat. Deor. 2. Est enim & Philosophi & Pontificis & Cottæ, de diis immortalibus habere, non errantem & vagam, ut Academici, sed ut nostri stabilem certamque sententiam.
Terminus stabilis rerum. Hor. in Carm. sæcul. 26.
Via præceps & lubrica, Plana & stabilis; opponuntur. Cic. pro Flacc. 105.
Vita stabilis, Felix, & non variis casibus subjecta. Lucret. lib. 3. 66.
STABILĬTER, Adv. Vitruv. 10. 14. Tympanum stabiliter includatur. Compar. Suet. Claud. cap. 20. Molem stabilius fundare.
STABILĬTAS, ātis. f. [στερεότης Gl. G. L.] Firmitas. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 33. Ita mobilitatem equitum, stabilitatem peditum in præliis præstant. Plin. lib. 23. cap. 3. Gingivis & oris ulceribus, dentium stabilitati efficacissime subvenit.
Motus & Stabilitas, contraria. Cic. 2. de Fin. 16.
Qui enim poterit aut corporis firmitate, aut fortunæ stabilitate confidere? Cic. 5. Tusc. 40.
Stabilitas, Firmitas, Constantia. Cic. 3. de Fin. 49. Quod idem in artibus non fit, & quod virtus stabilitatem, firmitatem, constantiam totius vitæ complectatur, nec hæc eadem in artibus esse videamus.
Stabilitas amicitiæ vacillat. Cic. 1. de Fin. 66. Quo loco videtur quibusdam stabilitas amicitiæ vacillare.
Dare aliquibus stabilitatem. Cic. 2. de Nat. Deor. 120.
Habere stabilitatem. Cic. 2. de Fin. 9.
STABĪLIO, īvi, ītum, [βεβαιόω, καθίστημι, ἀσφαλίζω] īre. Stabile facere, firmare. Plaut. Amph. 1. 1. 39.

Regique Thebano Creonti regnum stabilivit suum.

Plin. lib. 9. cap. 28. Ex his longissimi & asperi quibus ad ora admovent cibos, & in fluctibus se velut anchoris stabiliunt, ceteri cirri quibus venantur.
Turres quassas stabilire. Senec. Thyest. 568.
Stabilire & Figere. Cic. 1. Tusc. 88. Hoc igitur probe stabilito & fixo, excutiendum est ut sciatur quid sit carere, ne relinquatur aliquid erroris in verbo.
Magis stabilita. Lucret. lib. 3. 203.

Stabilire

Stabilire Remp. cui opponitur Evertere. Cic. 4. de Fin. 85. Niſi fortè cenſeres, Gracchum patrem beatiorem fuiſſe, quam filium, quum alter ſtabilire Remp. ſtuduerit, alter evertere.

STABILĪMEN, ĭnis. & STABILIMENTUM, i. n. [βεβαίωσις] Quod aliquid firmiter retinet. Plaut. Curc. 2. 3. 88.

Hæc ſunt ventri ſtabilimenta: panis, & aſſa bubula,
Poculum grande. Cic. 3. de Nat. Deor. 68.
Addo huc quod mihi portento cæleſtium pater
Prodigium miſit, regni ſtabilimen mei. Ex poeta.

Virtutis ſtabilimentum. Val. Max. 2. 2. 5.

STABILĪTOR, ōris. m. Sen. de Benef. 4.7. Stant omnia beneficio dei, qui ſtator ſtabilitorque eſt. conf. Stator in SISTO.

STABILĬTO, āre. frequent. [ἑδραιῶ] Gloſſ. Græcolat.

STABILINUS, Deaſter quidam de quo Alexand. Alexandrin. lib. ult. Genialium dierum cap. ult.

STĂBŬLUM, i. n. [ἱπποστάσιον, ὀνοστάσιον, πανδοχεῖον, Gl. L. G. & G. L. σταθμὸς, ἔνθα οἱ βόες ἵστανται, ἔπαυλις, αὐλὴ τῶν προβάτων G. L. ἱππόστασις, Onom. vet.] a Stando dicitur; Locus, in quem qui iter faciunt, ſecedere ſolent: quod & Diverſorium, & Hoſpitium dicitur, & Meritorium, quia mercede locatur. Ulpian. in l. Lex Cornelia. D. De injuriis & famoſ. libell. Tantum igitur ad meritoria vel ſtabula non pertinebit. Plaut. Aul. 2. 2. 56.

Neutrobi habeam ſtabile ſtabulum, ſi quid divortii fuat.

Stabulum confidentiæ. Plaut. Moſt. 2. 1. 3. Idem Truc. 2. 7. 31. Stabulum flagitii. Idem Caſ. 2. 1. 13. Stabulum nequitiæ.

Stabulum, Lupanar. Cic. 2. Philipp. 69. Hujus in ſedibus, pro cubiculis ſtabula, pro tricliniis popinæ ſunt.

Exercere ſtabulum. V. EXERCEO.

Stabula, pl. poetis generaliter dicuntur Loca, in quibus armenta, gregeſque conſiſtunt, in agris & ſub dio: ut ſint veluti quædam animalium ſtationes. Virg. 8. Æn. 207.

Quatuor a ſtabulis præſtanti corpore tauros
Avertit.

Alta ferarum ſtabula. Virg. 6. Æn. 179.
Avia ſtabula. Ovid. 6. Met. 596.
Gelida ferarum ſtabula. Catul. 61. 53.
Mollia ſtabula. Virg. 3. Georg. 295.
Munita ſtabula. Sil. lib. 7. 127.
Pinguia ſtabula. Virg. 4. Georg. 14.
Tenent clauſa ſtabulis armenta. Virg. 3. Georg. 352.
Recluſis ſtabulis armenta rapere. Ovid. 8. Epiſt. 17.
Tenere armenta propius ſtabulis. Virg. 1. Georg. 355.
Habitare in ſtabulis. Ovid. 3. Faſt. 191.
Stabulum pavonum. Columel. lib. 8. cap. 11.

Stabulum, Præſepe in hoſpitiis. Apul. Mileſ. 3. p. 140. Elm. Duriſſimo caſui meo ſerviens, ad equum illum, vectorem meum probiſſimum, in ſtabulum concedo: ubi alium etiam Milonis quondam hoſpitis mei aſinum ſtabulantem inveni.

Stabulum etiam ſumitur pro quacunque Statione, ſeu Habitatione & loco, ubi quis ſtare conſuevit. Virg. 7. Æn. 512.

Ardua tecta petit ſtabuli, & de culmine ſummo
Paſtorale canit ſignum.

Staulum, pro Stabulum, Σταῦλον. Euſtath. pag. 1957. circa finem, Παρὰ μὲν τοῖς Ἀττικοῖς τὸ κλίσιον ἁμαξῶν καὶ ζευγῶν ἐστὶ δηλωτικόν. ὁ λέγεται, τὴν Ῥώμην, παρὰ τὴν στάσιν, σταῦλον καλεῖν. H. St.

STABŬLO, [αὐλίζομαι, σηκάζω, ἐπαυλίζομαι] āre: & frequentius STABŬLOR, āri. dep. Stare, divertere, & quaſi ſtationem habere. Virg. 6. Æn. 286.

Centauri in foribus ſtabulant. Serv. Stabulant, Habitant; & uſurpative dixit, ut Populat, Luctat: nam Stabulor dicimus. Idem 3. Georg. 224.

Nec mos bellantes una ſtabulare. Stat. 3. Silv. 2. 101.
Iſi, Phoroneis quondam ſtabulata ſub antris, &c. Gell. lib. 6. cap. 3. Unum ſerpentem in illis locis ſtabulantem, inuſitatæ immanitatis.

Pecudes ſtabulantur in antris. Ovid. 13. Met. 822.

Stabulare pecus. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 21. Si prata ſunt in fundo, neque pecus dominus habet, danda opera ut pabulo vendito alienum pecus in ſuo fundo paſcat, & ſtabulet.

Turdi & pavones ſtabulantur. Varr. 3. R. R. cap. 3. V. ORNITHON.

STABULĀTIO, ōnis. f. Manſio in ſtabulo. Columel. lib. 6. cap. 3. Itaque hibernæ ſtabulationi eorum præparanda ſunt ſtramenta. i. e. Quando tempore hiberno ſtabulabuntur boves. Macrob. lib. 8. cap. 6. & Gell. lib. 16. cap. 5.

STABULĀRIUS, i. m. [πανδοχεὺς, Gl. G. L. & Onom. vet.] Hoſpes, viatores pretio recipiens. Apul. 1. Mileſ. p. 110. Elmenh. Sumo ſarcinulam, & pretio manſionis ſtabulario perſoluto, capeſſimus viam. Ulpian. l. 1. D. Nautæ, caupon. &c. Caupones & ſtabularios, æque eos accipimus, qui cauponam vel ſtabulum exercent.

Stabularius, Qui ſtabuli, hoc eſt loci, ubi animalia ſtant, curam gerit. Columel. lib. 6. 23. Hic enim recognoſci grex poterit, numeruſque conſtare, ſi velut ex militari diſciplina intra ſtabularii caſtra manſerint. Varr. 2. de R. R. cap. 10. In quibus ſtabularii ſolent equas abigere.

STĀMEN, ĭnis. n. [στήμων Gl. L. G. & G. L.] a Stando; dicitur Filum, quod in colo nendo ducitur. Plaut. Mil. 3. 1. 34.

Tam capulari ſtamine tibi diu videor vivere? Al.
Tam capularis, tamne tibi diu videor vita vivere? Alludit ad Parcam, quæ, dum morimur, reſcindere noſtrum ſtamen dicitur. Plin. lib. 8. cap. 48. Inde factum, ut nubentes virgines comitaretur colus compta, & fuſus cum ſtamine. Martial. lib. 6. 58.

Si mihi lanificæ ducunt non pulla ſorores
Stamina, nec ſurdos vox habet iſta deos.

Albi ſtaminis lanificæ. Juven. 12. Sat. 65.
Aurea ſtamina. Stat. 11. Theb. 402.

— & pollice docto
Stamina purpureæ ſociaverat aurea telæ.

Candida ſtamina. Ovid. 6. Met. 576. al. Callida.
Operoſum ſtamen. Ovid. 1. de Arte Am. 695.
Tenuiſſima ſtamina. Ovid. 4. Met. 179.
Ducere levia ſtamina verſato fuſo. Ovid. 4. Met. 221.

Intendere telas gracili ſtamine, Ordiri. Ovid. 6. Met. 54.
Minuunt plenas colos ſtamina. Ovid. 3. Epiſt. 76.
Nectere ſtamina. Sen. Herc. OEth. 8.
Nere ſtamina. Ovid. 2. Faſt. 771.
Nentes fatalia ſtamina Parcæ. Tibul. lib. 1. 7. 2.
Rumpere ſtamina. H. St. V. RUMPO.
Torquere ſtamina digitis. Ovid. 9. Epiſt. 79.
Velare Serum pretioſo ſtamine. i. e. Serico. Claud. 1. in Eutrop. 304.

Stamina in Lyra ſunt Fides, quæ nonnunquam & Fila appellantur. Ovid. 11. Met. 169. — tum ſtamina docto
Pollice ſollicitat.

Stamina in ligno, vel herbis, ſunt veluti Filamenta. Plin. lib. 16. cap. 38. Pulpa mero ſtamine & tenui conſtat. Idem lib. 21. cap. 5. Ita odor colorque duplex, alius calycis, alius ſtaminis, differentia anguſta.

STAMINEUS, a, um. Adj. Plin. lib. 16. cap. 43. Magna autem & glutini ratio, propter ea, quæ ſectilibus laminis, ac in alio genere operiuntur. Stamineam hoc uſu probant venam, & vocant fertilem, argumento ſimilitudinis, quoniam lacrimoſe criſpa.

Rota ſtaminea. Propert. lib. 3. 5. 26.

STAMINĀRIUS, i. m. [νήστης, ὁ τὸν στήμονα Gl. L. G.] Gell. 16. 7. Laberius in ſtaminariis. [In Gloſſ. ultimum verbum deſideratur.

STAMINATUS, a, um. Petron. Fragm. Veſtes ſtaminatæ.

STĀTIM, [εὐθέως, παραχρῆμα Gl. L. G. & G. L. εὐθὺς G. L.] Adv. a Stando; Conſtanter, perſeveranter, continue: quaſi inſiſtendo, & uno ſtatu. Plaut. Amph. 1. 1. 84.

Nec recedit loco, quin ſtatim rem gerat. Ibid. 120.
Nec Jugula, nec Veſperugo, neque Vergiliæ occidunt,
Ita ſtatim ſtant ſigna. Ex Nonio, 4. 423.

Statim, Mox, illico: quod ea quæ mox fiunt, continenter fieri videantur. Cic. 3. in Verr. 27. Verres, ſimul ac tetigit provinciam, ſtatim Meſſanam litteras dedit. i. e. Sine mora, ſine intermiſſione temporis.

Confeſtim & Statim. Cic. in Orat. 200. Ante enim circumſcribitur mente ſententia, confeſtimque verba concurrunt, quæ mens eadem, qua nihil celerius, ſtatim dimittit, ut, &c.

Statim a. Plin. lib. 27. cap. 9. Semipedalibus ramulis quinis, ſenisve a radice ſtatim folioſis.

Statim in ipſo facto. Cic. de Aruſp. Reſp. 2. Haud poteſt gravioribus a me verbis vulnerari, quam eſt ſtatim in facto ipſo a graviſſimo viro P. Servilio confectus ac trucidatus.

Statim, ſequente Ablativo. Cic. in Orat. 35. Itaque hoc ſum aggreſſus ſtatim, Catone abſoluto. [An Statim a Catone?

Statim atque. Ulpian. Ad legem Juliam, l. Si maritus. Et primum Pomponius putat admitti ad accuſationem extraneum poſſe, ſtatim atque negaverit: cui aſſentiendum puto. Idem de ædilitio edicto. l. Ædiles.

Statim adeptus imperium, pro Statim atque eſt adeptus imperium, vel Simul atque. Vopiſcus in fine vitæ Cari. H. St. V. cap. penult.

Statim quam. Martianus de Officio Proconſulis. l. Omnes Proconſules ſtatim, quam urbem egreſſi fuerint, habent juriſdictionem [An Statim, quum?

Statim quam. Ulpianus in l. 1. §. Habet. D. Uſufructuarius quemadmod. caveat, Quarum prior ſtatim committitur, quam aliter fuerit uſus.

Statim ut. Cic. 2. Att. 12. Litteras ſcripſi H. X. Cerealibus, ſtatim ut tuas legeram.

Ut, ſtatim. Cic. 12. Att. 19. Nam ut heri me ſalutavit, ſtatim Romam profectus eſt.

STĀTŪRA, æ. f. [ἀνάστημα, μέγεθος σώματος, μῆκος ἡλικίας, Gl. L. G. μῆκος τοῦ ἀνθρώπου, G. L.] proprie Ipſa corporis qualitas & eminentia aut brevitas. Cic. 5. de Finib. 35. Corporis igitur noſtri partes, totaque figura, & forma, & ſtatura, quam apta ad naturam ſit, apparet. [Statura proprie, Stantis & erecti hominis menſura eſt.

Velim mihi dicas, niſi moleſtum eſt, L. Turſecius qua facie fuerit, qua ſtatura. Cic. 2. Philipp. 41.

Appoſita forma, & ſpecies, & ſtatura ad dignitatem. Auctor ad Heren. lib. 4. 60.

Commoda ſtatura. V. COMMODUS.

Noſcere figuram & ſtaturam. Cic. 1. Tuſc. 52.

Statura arboris. Columel. lib. 5. cap. 5. Producat in tantam ſtaturam, quantam permittit agricola. h. e. Craſſitudinem & altitudinem. Idem lib. 12. cap. 48. extr. Maturam olivam in ſtatura factam colymbadem, de muria tollito. Al. In ſalſura, vel Strictura. [Malim In ſtratura. V. Pallad. Novemb. 22. pr.

STATURIUM, i. n. ὀρθοστάτης, Gloſſ. Latinogræc. At Græcolat. Ὀρθοστάτης, Stavarius. Suid. Ὀρθοστάδιοι, οἱ χιτῶνες, οἱ δὲ συῤῥαμμένοι, συρτοί. [Unde ſuſpicor Veſtis genus intelligi.

STOEBE, es. f. [στοιβὴ] Frutex aculeatus, cum caule tum folio, ſemine molli, rubido, radice pecoris pabulo gratiſſima, non alibi quam in aquaticis naſcens. Plin. lib. 21. cap. 15. Quædam ſpinam habent in folio, & in caule, ut phleos, quod aliqui ſtœben appellavere. Idem lib. 22. cap. 11. Stœbe, quam aliqui phleon vocant, decocta in vino, præcipue auribus purulentis medetur: item oculis ictu cruentatis, hæmorrhagiæ quoque & dyſenteriæ infuſa. Hæc herba non eſt Scabioſa, ut quidam putant, nec ab ullo hodie eſt cognita.

Aliter Gloſſ. Græcolat. Στοιβὴ, Stipacio, Stramentum. V. Henr. Steph. Theſ. Gr.

STOECHĂDES, ădum. f. pl. [Στοιχάδες] Inſulæ tres Maſſilienſium litori vicinæ, ſingulis nominibus, Prote, Meſe, Hype, hoc eſt, prima, media, & infima. Stœchades ob ordinem, quo ſitæ ſunt, dictæ. Auctor Plin. lib. 3. cap. 5. Græci enim στοῖχον, ſeu στίχον dicunt ordinem & verſum. Lucan. lib. 3. 516. ſingulariter protulit,

Venerat in fluctus Rhodani cum gurgite claſſis,
Stœchados arva tenent. *Les Isles d'yeres.* conf. Sueton. Claud. 17.

STOECHAS, ădis. f. [στοιχὰς] Herba eſt, quæ tenues habet circulos, comam hyſſopi, amara guſtu. Hanc hodie vocant imperiti *ſticados citrinum*, namque frutex oſtenditur ſurculoſus, odoratus, capitibus luteolis, ex concoloribus floſculis compactis, unde citrinum vocatur. Plin. lib. 27. cap. 12. Stœchas in inſulis tantum ejuſdem nominis gignitur, odorata herba, coma hyſſopi, amara guſtu. Menſes ciet potu, pectoris dolores levat. Antidotis quoque miſcetur. Idem lib. 26. cap. 7. Iſchiadicos dolores & ſpinæ levat agaricum potum, ut in tuſſi. Item ſtœchadis aut vettonicæ farina ex aqua mulſa. Obſervaverunt (inquit Ruell.) Arabicæ factionis auctores alterum ſtœchados genus, caule ſeſquipedali, pallido, coma tenui, oblonga, ſpica ſterili, quod ſuo gentili

cognomento Arabicum vocaverant, ejuſdem cujus & Gallicum effectus. Suſpicatur præterea idem auctor, Arabicam fere ſtœchadem inter origani genera comprehendi ſub onitide.

Stōĭci, ōrum. m. pl. [Στωϊκοὶ] Philoſophi appellati ſunt a στοὰ, quod ſignificat Porticum, quo convenire ac diſſerere ſolebant. Erat enim porticus Athenis, dicta Pœcile, ex varietate picturæ: Græci enim ποίκιλον varium dicunt. In hac porticu Zeno philoſophus diſcipulos docebat. Unde & ſecta Stoïca, & philoſophi Stoici nuncupati ſunt, qui antea Zenonii dicebantur a Zenone doctore. Hæc eſt illa porticus Stoicorum memoratiſſima, quam Chryſippus dictus eſt fulcire, quam pinxit Polygnotus gratuito, quum prius Piſianactea diceretur. Cic. pro Muren. 61. Fuit enim quidam ſummo ingenio vir Zeno, cujus inventorum æmuli Stoici nominantur. V. Suid. in Στοὰ, & Στωϊκοί.

Ad Stoicos ſe inclinare. Cic. de Fin. 3. 10.

Stoĭcus, a, um. Adj. [Στωϊκὸς] ut, Libelli Stoici. Hor. Epod. 8. 15. Dogmata Stoica. Juven. 13. Sat. 121.

Stoice, Adv. [Στωϊκῶς] Cic. in Parad. 1. De diis immortalibus, de caritate patriæ, Stoice ſolet, nullis oratoriis ornamentis adhibitis, dicere. De Catone. Idem pro Muren. 74. At enim agit mecum auſtere, & Stoice Cato.

Stoicĭda, vel Stoicides, æ. m. patronym. [Στωϊκίδης] Juven. 2. Sat. 65. per contumeliam dixit,

Fugerunt trepidi vera ac manifeſta canentem
Stoicidæ.

Stoidis, Inſula juxta Caïcandrum, apud Plin. lib. 6. cap. 25. Quam quæſtuoſam ait eſſe margaritis.

Stŏla, æ. f. [ἔνδυμα, Gl. L. G. στολὴ, G. L.] apud veteres dicebatur, Quicquid corpus tegeret; nam & apud Græcos στολὴ indumentum ſignificat, unde Stola deducitur. Enn. Telepho, Cedo & caveo conveſtitus ſqualida ſæptus ſtola. Idem in eadem, Regnum reliqui ſæptus mendici ſtola. Ex Non. 14. 6.

Velatus ſtola. Hor. 1. Serm. 2. 1.

Stola, Veſtis honeſtæ mulieris, uſque ad imos pedes demiſſa. Tibull. 1. 6. 68. — quamvis non vitta ligatos

Impediat crines, nec ſtola longa pedes.

Cic. 2. Philip. 44. Sumpſiſti virilem togam, quam ſtatim muliebrem ſtolam reddidiſti. Jocus eſt in Antonium qui ſe Curioni proſtituerat. Hor. 1. Serm. 2. 99.

Ad talos ſtola demiſſa, & circumdata palla.

Stola, pro Honeſta muliere. Stat. 1. Silv. 2. 235.

Hinc eques, hinc juvenum cœtu ſtola miſta laborat.

Martial. 10. 5.

Quiſquis ſtolæve, purpuræve contemptor, &c.

Stolātus, a, um. Adj. [ἐστολισμένος, Gl. G. L.] Stola indutum, nonnunquam Matronale, atque honeſtum dicimus. Martial. lib. 1. 36.

Quis floralia veſtit, & ſtolatum
Permittit meretricibus pudorem?

Stolata mulier, pro Locuplete & primaria: contra, Togata pro Plebeja, & ſecundæ claſſis. Hor. 1. Serm. 2. 82. Budæus. [Stola ingenuas velabat, Togatæ meritoriæ puellæ. V. ibid. v. 62. Scholiaſten Cruquianum. conf. Voſſ. Inſt. Orat. 1. 10. 4.

Stŏlĭdus, a, um. Adj. [ἠλίθιος, ἀνόητος παίων, Gl. G. L.] Excors. Ter. Heaut. 3. 2. 34.

Nonne ad ſenem aliquam fabricam fingit? s. ſtolidus eſt.

Idem Andr. 3. 1. 12. Ah vix tandem ſenſi ſtolidus.

Aures ſtolidæ. Ovid. 11. Met. 175.

Fiducia ſtolida. Liv. 34. 46.

Linguæ ſtolidæ convicia fundere. Ovid. 13. Met. 506.

Mens ſtolida. Ovid. 11. Met. 149.

Pecus ſtolidum. Propert. lib. 2. 16. 8.

Saxum ſtolidum. Plaut. Mil. 4. 2. 33.

Vatum ſtolidiſſimus. Ovid. 13. Met. 774.

Stolidus, Stultus. Enn. lib. 1.

Nam vidi pugnare ſues, ſtolidi, ſolidi ſunt.

Et in Alexand. Hominem appellat, quia laſcivi ſtolide non intelligit. Et Cæcil. in Hypobol. Abi hinc tu ſtolide, illi, ut tibi ſit pater. Et in Andron. Sed ego ſtolidus, gratulatum me oportuit prius. Feſtus. [Lego Laſcivit. V. Scalig. & Dacer.

Compar. Aurel. Victor in Conſtant. Ingenio ſtolidior. Gell. 18. 4. Ipſo Lentulo ſtolidior.

Superl. Liv. 22. 28. Dux ipſe inter ſtolidiſſimos.

Stolide, Adv. [ἠλιθίως] Liv. 25. 19. Id non promiſſum magis ſtolide, quam ſtolide creditum.

Stolide tument pulmonea. Plin. lib. 15. cap. 14. Subaudi Mala.

Ferox ſtolide. Tacit. 1. Ann. 3.

Stolidĭtas, ātis. f. [ἠλιθιότης] Flor. 3. 3. 12. Quadam ſtoliditate Barbarica. Idem 4. 12. 16. Apud homines paris ſtoliditatis.

Stŏlo, ōnis. m. [παραφυὰς, Gl. L. G.] Propago. Quid ſit declarat his verbis Varr. 1. de R. R. cap. 2. Nam Stolonis lex illa, quæ vetat plus quingenta jugera habere civem Romanum, & qui propter diligentiam culturæ Stolonum confirmavit cognomen, quod nullus in ejus fundo reperiri poterat ſtolo, quod effodiebat circum arbores e radicibus, quæ naſcerentur e ſolo, quos ſtolones appellabant. Plin. lib. 17. cap. 1.

Stolo, Stolidus: & certe a ſtolone ſtolidi nomen ortum eſſe videtur, ultroque originem profitetur ſuam. Auſon. Epiſt. 4. 92.

Sed jam non potes, ô ſtolo, doceri.

Niſi ſi quis pro Veteri, & antiquo, & ſene poſitum putet, adjuncta tamen etiam ſignificatione ſtoliditatis & ſtultitiæ. Turneb. Adverſ. 1. 23. In Gloſſ. ſcribitur Stulo per u.

Stŏmăcăcē, es. f. [στομακάκη] Plin. lib. 25. cap. 3. 1. In Germania, trans Rhenum caſtris a Germanico Cæſ. promotis, maritimo tractu fons erat aquæ dulcis ſolus, qua pota intra biennium dentes deciderent, compageſque in genibus ſolverentur. Stomacacen medici vocabant, & Sceletyrben ea mala.

Stŏmăchus, i. m. [στόμαχος] Apud veteres Canalis in genere Stomachus vocatus eſt, & OEſophagum ſignificat, per quem cibus ex ore deſcendit in ventriculum. Plin. lib. 11. cap. 37. Summum gulæ fauces vocantur, extremum ſtomachus. Hoc nomine eſt ſub arteria jam carnoſa inanitas adnixa ſpinæ, ad latitudinem ac longitudinem lagenæ modo fuſa. Cic. 2. de Nat. Deor. 135. Linguam autem ad radices ejus hærens ſtomachus excipit, quo primum illabuntur ea, quæ accepta ſunt. Celſ. lib. 4. cap. 1. Deinde duo itinera incipiunt: alterum aſperam arteriam nominant: alterum ſtomachum. Arteria exterior ad pulmonem, ſtomachus interior ad ventriculum fertur. Illa ſpiritum, hic cibum recipit.

Stomachus ponitur etiam pro Ventriculo, id eſt, receptaculo ciborum. Ab στόμα, τοῦ στόματος ore, & ἔχω habeo, quia os ſic habet, ut effundat alio. Juven. 5 Sat. 49.

Si ſtomachus domini fervet vinoque, ciboque.

Plin. lib. 19. cap. 5. Vivunt hauſti in ſtomacho in poſterum diem, nec perfici queunt in cibis. De peponibus. Hor. 2. Serm. 2. 38.

Jejunus ſtomachus raro vulgaria temnit.

Idem 2. Serm. 2. 18.

— cum ſale panis
Latrantem ſtomachum bene leniet.

Marcens ſtomachus pridiani cibi onere. Suet. Calig. 58.

Acrimoniam ſtomachi roſioneſque ſedant nuclei nucis pineæ. Plin. lib. 23. cap. 8.

Defectus ſtomachi excitat inula. Plin. lib. 9. cap. 5.

Diſſolutio ſtomachi, Vomitus continuus. Plin. lib. 9. cap. 48. De lepore maris Indici.

Fluctuationes ſtomachi ſiſtit beta. Plin. lib. 20. cap. 8.

Fluxiones ſtomachi ſiſtunt caſtaneæ. Plin. lib. 23. cap. 8.

Malacia ſtomachi. Plin. lib. 18. cap. 7.

Reſolutio ſtomachi. Celſ. lib. 4. cap. 5. Vulgatiſſimum vero peſſimumque ſtomachi vitium eſt reſolutio: id eſt, quum cibi non tenax eſt, ſoletque deſinere ali corpus, ac ſic tabe conſumi.

Roſiones ſtomachi. Plin. lib. 20. cap. 14.

Solutiones ſtomachi. Plin. lib. 20. cap. 22.

Tempeſtivitates ſtomachi. Plin. lib. 29. cap. 13.

Torſiones ſtomachi. Plin. lib. 20. cap. 17. & lib. 28. cap. 7.

Imbecillus ſtomacho. Celſ. lib. 1. cap. 2.

Imbecillum ſtomachum habere. Celſ. lib. 1. cap. 2. De vomitu.

Iners ſtomachus, qui ſuum officium non facit, hoc eſt non concoquit. Ovid. lib. 1. de Pont. 10. 14.

Nectar, & ambroſiam, latices epulaſque deorum,
Det mihi formoſa grata Juventa manu:
Non tamen exacuet torpens ſapor iſte palatum,
Stabit & in ſtomacho pondus inerte diu.

Juventa, i. e. Hebe, quæ diis pocula dicitur miniſtrare.

Infirmus ſtomachus. Celſ. lib. 1. cap. 2. De vomitu.

Accipere vulnus in ſtomacho. Cic. 4. Fam. 3.

Corroborare ſtomachum. V. corroboro.

Excitare ſtomachum. Plin. lib. 20 cap. 5.

Facere ſtomachum, Vide facere. H. St.

Fert ſtomacho pituita tumultum. Hor. 2. Serm. 2. 75.

Laborare ſtomacho. Celſ. lib. 1. cap. 8.

Pervellere ſtomachum laſſum. Hor. 2. Serm. 8. 9.

Recreatur ſtomachus vino. Plin. lib. 25. cap. 1.

Reficitur ſtomachus diverſitate ciborum. Quintil. lib. 2. cap. 11.

Reſpuit cibum ſtomachus. Celſ. lib. 3. cap. 6. Sed de cibo facilior quidem cum ægris ratio eſt: quorum ſæpe ſtomachus hunc reſpuit, etiam ſi mens concupiſcit.

Ructans acida ſtomachus. Plin. lib. 20. cap. 17.

Ruens ſtomachus. Hor. 2. Serm. 3. 154.

Sollicitat ſtomachum ægrum mala copia. Hor. 2. Serm. 2. 43.

Languenti ſtomacho, [κακοστόμαχος] Cic. 8. Fam. 13. Idem 16. Fam. 6. Jus enim dandum non fuit, quum κακοστόμαχος eſſes.

Stomachus pro Animo vel Indignatione; quia quemadmodum ſtomachus facile eo cibo movetur, a quo natura abhorret: ſic animus eas res maxime averſatur & abhorret, quas ſuæ naturæ contrarias eſſe ſentit. Plin. 6. Epiſt. 2. Mei certe ſtomachi hæc natura eſt, ut nihil niſi totum & merum velit. i. e. Animi mei.

Ludi non tui ſtomachi. Cic. 7. Fam. 1. Omnino, ſi quæris, ludi apparatiſſimi, ſed non tui ſtomachi: conjecturam enim facio de meo. i. e. Qui tibi minime placuiſſent. Budæus.

Sollicitare ſtomachum. Plin. 1. Epiſt ult. In hoc autem agello, ſi modo arriſerit pretium, Tranquilli mei ſtomachum multa ſollicitant, vicinitas Urbis, opportunitas viæ, mediocritas villæ, &c. h. e. Emendi deſiderium ſtimulant & augent.

Stomacho ſuo vivere. Plin. in Epiſt. i. e. Pro ſententia animi. Budæus.

Stomachus, Æquitas animi. Plin. in præf. Argumentum hujus ſtomachi mei habebis, quod in his voluminibus auctorum nomina prætexui. i. e. Æquitatis meæ, & candoris animi, quod ſcilicet nihil malignitati dederim. Budæus. Non inepte etiam expoſueris ſimpliciter, pro Animi.

Nec tam animum me, quam ſtomachum non habere arbitrantur. Cic. 15. Att. 15.

Stomachus pro Affectu animi. Quintil. lib. 6. 3. extr. Hæc aut Catonis animo, aut Ciceronis ſtomacho ferenda ſunt. Budæus.

Bonum ſtomachum, Martial. pro Æquitate animi poſuit. Quintil. lib. 2. cap. 3. Error tamen in re duplex: unus quod interim ſufficere illis minores præceptores exiſtimant, & bono ſane ſtomacho contenti ſunt. i. e. Contenti ſunt ſtomacho præceptorum, qui hæc elementa diſciplinæ docere non dedignantur, nec faſtidiunt. Budæus.

Stomachus aliquando pro Ira, Odio, & Faſtidio. Cic. 4. Tuſc. 53. Tracta definitionem fortitudinis, intelliges eam ſtomacho non egere. Idem 1. Fam. 16. Hoc aſperſi, ut ſcires me tamen in ſtomacho ſolere ridere. i. e. Etiam in indignatione.

Locus ille animi noſtri, ſtomachus ubi habitabat olim, concaluit. Cic. 4. Att. 16. Ubi ſedes iræ fuit. Concaluit, Calorem concepit ad concoquenda quæ dura ſunt. i. e. Ut non ferenda feram tamen. [Immo Concalluit, i. e. Callum contraxit, obduruit.

Epiſtola plena ſtomachi & querelarum. Cic. 3. Q. frat. 8.

Exardeſcere iracundia & ſtomacho. Cic. 4. Verr. 48.

Faſtidium ſtomachi. Cic. 2. Fam. 16. Noſti enim, non modo ſtomachi mei, cujus tu ſimilem quondam habebas, ſed etiam oculorum, in hominum inſolentium indignitate faſtidium.

Moleſtia & Stomachus. Cic. 16. Att. 2. Mihi autem quo lætiora ſunt, eo plus ſtomachi & moleſtiæ eſt, Pop. Rom. manus ſuas non in defendenda Republica, ſed in plaudendo conſumere.

Sollicitudo ac Stomachus. Cic. ad Brut. 13. Scribere multa ad te, neque poſſum præ ſollicitudine ac ſtomacho, neque debeo. Idem pro Muren. 19. Servius hic nobiſcum hanc urbanam militiam reſpondendi, ſcribendi, cavendi, plenam ſollicitudinis ac ſtomachi ſecutus eſt.

Gravis ſtomachus Pelidæ. Hor. 1. Carm. 6. 6.

Facere ſtomachum, pro Dolore afficere ac commovere. Cic. 1. Fam. 9. Non illi quidem ut mihi ſtomachum facerent, quem ego funditus perdidi: ſed certe ut facere arbitrarentur.
Movere ſtomachum. Idem. Cic. pro Muren. 28. Itaque ſi mihi, homini vehementer occupato, ſtomachum moveritis, triduo me Juriſconſultum eſſe profitebor. Idem 6. Att. 3. In quo tamen ille mihi riſum magis, quam ſtomachum movere ſolet. V. MOVEO.
Stomacho eſſe dicitur res aliqua. Cic. 5. Att. 1. Et multa prætereo, quæ tum mihi majori ſtomacho fuerunt quam ipſi Quinto.
Stomachum erumpere in aliquem. Cic. 16. Att. 3. Hunc tu tralatum in Macrocolum lege in arcano convivis tuis: ſed, ſi me amas, hilaris & bene acceptis, ne in me ſtomachum erumpant, quum ſint tibi irati.
Non ſine ſtomacho. Cic. 3. Q. frat. 5. Puto enim te exiſtimaturum a me illos libros, non ſine aliquo meo ſtomacho, eſſe relictos.
STOMACHĬCUS, a, um. Adj. [στομαχικὸς] Qui e ſtomacho laborat. Plin. lib. 25. cap. 5. ſcribit, helleborum mederi ſtomachicis. Idem lib. 20. cap. 9. Item ad ſpleneticos & ſtomachicos, &c.
STOMACHŌSUS, a, um. Adj. [ἀγανακτητικὸς] ior, iſſimus. Qui facile indignatur, ac cuncta faſtidit. Firmic. lib. 5. cap. 10. Erunt hi quoque animo malo, & ſtomachoſo.
Eques ſtomachoſus. Hor. 1. Epiſt. 15. 12.
Stomachoſa res. Cic. 2. de Orat. 279. Me quidem hercle valde illa movent ſtomachoſa, & quaſi ſubmoroſa ridicula, non quum a moroſo dicuntur, tum enim, non ſal, ſed natura ridetur. Idem de Clar. Orat. 236. Quod erat in reprehendendis verbis verſutum & ſollers, ſed ſæpe ſtomachoſum, nonnunquam frigidum.
Compar. Cic. 3. Fam. 11. pro Eo qui injuriam contumeliamque facit, Stomachoſiores, inquit, meas litteras quas dicas eſſe non intelligo. i. e. Ex nimis magno ſtomacho & indignatione ſcriptas. [Sic opinor, non illo modo accipi.
STOMACHOSE, Adv. Compar. Cic. 10. Att. 5. Reſcripſi ei ſtomachoſius.
STOMĂCHOR, [ἀγανακτέω, δυσκολαίνω, δυσχεραίνω] āri. Indignari ac turbari. Quandoque Accuſativo jungitur, quandoque abſolute, quandoque cum præpoſitione ponitur. Cic. 14. Att. 21. Amariorem enim me ſenectus facit, ſtomachor omnia. Ter. Eun. 2. 3. 31.
Id quidem adveniens mecum ſtomachabar modo.
Abſolute. Cic. 15. Fam. 16. Si enim ſtomachabere & moleſte feres, plura dicemus. Idem 4. Acad. 11. Et homo natura leniſſimus (nihil enim poterat fieri illo mitius) ſtomachari tamen cœpit.
Stomachor ob. Hor. 1. Epiſt. 1. 104.
— & prave ſectum ſtomacheris ob unguem.
Non dubito quin mirere, atque etiam ſtomachere, quod tecum de eadem re agam ſæpius. Cic. Capitoni, 16. Att. ep. ult.
Jucundiſſimis tuis litteris ſtomachatus ſum in extremo. Cic. 10. Fam. 26.
Stomachabatur ſenex, ſi quid aſperius dixeram. Cic. 1. de Nat. Deor. 94.
STOMACHANS, antis. Partic. [ἀγανακτῶν] Cic. 4. Att. 16. Quid aliud novi? & tamen, abſoluto Gabinio, ſtomachantes alii judices.
Videre quempiam iraſcentem & ſtomachantem. Cic. de Clar. Orat. 326.
STOMACHĀBUNDUS, a, um. Adj. Gell. 17. 8. Puer atrocibus oculis ſtomachabundus.
STOMATICE, V. poſt dict. ſeq.
STŎMĂTĬCUS, a, um. Adj. [στοματικὸς] a στόμα, στόματος, quod Os ſive buccam Latine ſignificat: dicitur Qui ulcus aliquod in ore habet. Plin. lib. 24. cap. 14. Hujus flos cum melle epiphoris illinitur, & ignibus ſacris, ſtomaticiſque ex aqua bibendus datur. h. e. Iis qui oris ulceribus laborant, vel cum iis medicamentis, quæ ſtomatica dicuntur. Ob eandem rationem Stomatice eſt, hoc eſt ori confert, & oris affectus ſanat. Plin. lib. 22. cap. 9. De glycyrrhiza, Ideo & commanducata, ſtomatice eſt, ulceribus oris inſperſa ſæpe, & pterygiis.
Stomatica pharmaca dicuntur, quæ ad uvas, tonſillas, ac omnes quæ in ore fiunt derepente inflammationes, conveniunt. Galen. lib. 6. cap. 1. De compoſitione pharmacorum ſecundum locos.
STOMATICE, es. f. [στοματικὴ] Oris medicamentum. Plin. 23. 6.
STŎMIA, [στόμια] a Polluce poſita inter Ornamenta colli, lib. 5. cap. 16. Ubi Gualther. vertit Oreas. [Gloſſ. Græcolat. Στόμιον, Orificium, Oſtium. Bucculas vertit Gualt. lib. 10. ſ. 56. Polluc. ubi pro freni parte ponitur. conf. 2. ſ. 100. & 101.
STŎMŌMA, ătis. n. [στόμωμα] Plin. lib. 34. cap. 1. De ſquama æris, Squamæ eſt alterum genus ſubtilius, ex ſumma ſcilicet lanugine decuſſum, quod vocant ſtomoma.
Stomoma, Ferrum eſt in uſum aliquem formatum, hoc eſt in inſtrumenti alicujus formam redactum, ac chalybe roboratum, a verbo στομόω, quod roboro, ac quaſi os & aciem firmo ſignificat, verbali forma deducta appellatione. Eſt etiam Chalybs ipſe. Id quod facile colligitur ex Aëtio & aliis. Hinc apud Dioſcor. lib. 5. cap. 90. & alios medicos Squama ſtomomatis, eſt Squama chalybis, vel Inſtrumenti alicujus ferrei chalybe roborati, quæ tundendo decutitur. Quod parum intellexiſſe videtur Plinius l. c. Stomoma putans eſſe Squamam æris. Matthiol. in Dioſcorid. hac de re fuſiſſime diſſerit. [Gloſſ. Græcolat. Στομῶ, Ferrumino; στόμωμα, Ferramen, στομωτὴς, Indurator. Scribe Ferrumen, ut exſtat in Latinogræco.
STONI, Populi ſunt imas Alpium radices ex Italiæ parte habitantes: ut prodit Strab. lib. 4.
STOREA, æ. f. [φορυτὸς, φορμὸς] Quam extendimus ſuper terram. Plin. lib. 15. cap. 15. Colligi mala poſt æquinoctium autumnale, neque ante ſextam decimam lunam, neque ante primam horam. Cadiva ſeparari, ſtramentis, ſtoreis, paleiſve ſubſterni. Storea dicta ἀπὸ τοῦ στορέννυμι, quod ſignificat ſternere. Liv. 30. 3. Numidæ præcipue arundine textis, ſtoreaque pars maxima tectis, paſſim &c. habitabant.
Storearum uſus in Poliorceticis. Cæſ. 2. Bell. Civil. 9. Storias autem ex funibus ancorariis tres, in longitudinem parietum turris, latas IV pedes fecerunt, eaſque ex tribus partibus, quæ ad hoſtem vergebant, eminentibus trabibus circum turrem præpendentes religaverunt; quod unum genus tegumenti aliis locis erant experti nullo telo neque tormento transjici poſſe. Et p. p. Ubi quantum ſtoriarum demiſſio patiebatur, tantum elevabant. Quidam enim Storiam, per tertiam vocalem ante a, ſcribunt. V. Dion. Voſſ. ad Cæſ. not.

S T R

STRĂBO, ōnis. m. [στραβὸς, στραβῶν] Qui oculos habet diſtortos. Cic. 1. de Nat. Deor. 81. Redeo ad deos, ecquos, ſi non tam ſtrabones, at pætulos eſſe arbitramur? Plin. lib. 11. cap. 37. Uni animalium homini oculi depravantur, unde cognomina Strabonum & Pætorum. Varr. Flextabulis, Multi enim, qui limina intrarunt integris oculis, ſtrabones ſunt facti. Non. 1. 109.
STRĂBO, [Στράβων] eruditione Græcus, profeſſione geographus & philoſophus Stoicus, ortus ex Amaſia civitate Pontica, id quod ipſe de ſe teſtatur, & Stephanus prodidit, matre fuit e Gnoſo Cretenſi urbe orta. Amicitia uſus eſt Ælii Galli, cum quo Nilum navigavit, & totam fere Ægyptum luſtravit, ac bonam etiam Africæ partem. Claruit Romæ temporibus Auguſti & Tiberii. V. Voſſ. de Hiſt. Gr. 2. 6.
STRĀBUS, a, um. Adj. [στραβὸς, Gl. G. L.] Luſcus. Non. 1. 109. Strabones ſunt, quos Strabos nunc dicimus.
STRABUS, i. m. [Στραβὸς] proprium. ut Strabus Gallus, poëta Medicus.
STRABŌNUS, i. m. Petron. Fragm. cap. 68. Strabonus eſt, non curo.
STRAGES, V. STERNO.
STRAGONA, [Στραγόνα] Ptolem. lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs. vulgo *Poſſenavv.*
STRAGULA, STRAGULUM, STRAMEN, STRAMENTARIUS, STRAMENTITIUS, STRAMENTOR, STRAMENTUM, STRAMINEUS, V. STERNO.
STRANGŬLO, [στραγγαλίζω, Gl. G. L.] āre. Stringendo gulam frangere. Cic. 9. Fam. 22. Nos autem ridicule, ſi dicimus, ille patrem ſtrangulavit, honorem non præfamur. Juven. 10. Sat. 13.
Sed plures nimia congeſta pecunia cura
Strangulat.
Strangulare divitias dixit Papinius, quod tanquam invitæ & conſtrictæ retinerentur conſtipatæ, ut quæ reſpirare nequirent, ſuffocarentur. Stat. 2. Silv. 2. 150.
Non tibi ſuppoſitas infelix ſtrangulat arca
Divitias. Turneb.
Liquor ſtrangulat ora. Ovid. in Ibin, 594.
Strangulat ſegetes nimia terræ lætitia. Quintil. lib. 8. in procem. Columel. lib. 3. cap. 12. Eademque velut concluſa & coarctata ſemina comprimere atque ſtrangulare.
Strangulante ſonitum natura. Plin. lib. 2. cap. 43.
STRANGULĀTUS, a, um. Partic. Plin. lib. 7. cap. 7. Fabius in lactis hauſtu uno pilo ſtrangulatus.
STRANGULATIO, ōnis. f. ut, Strangulatio vulvæ. Plin. lib. 20 cap. 15. &
STRANGULĀTUS, ûs. m. [στραγγαλισμὸς Gl. G. L.] Ipſe ſtrangulandi actus: ut, Strangulatus vulvæ, quæ & Strangulatio dicitur, pro Compreſſione, & anguſtia uteri. Plin. lib. 20. cap. 18. Datur & olfactandum ex aceto in ſtrangulatu vulvæ. Idem lib. 21. cap. 20.
STRANGULĀTOR, ōris. m. Qui ſtrangulat, vel ſtrangulavit. Spartian. Severo cap. 14. Narciſſum, Commodi ſtrangulatorem, leonibus objecit.
STRANGULĀTRIX, īcis. f. Manus ſtrangulatrix faucium. Prudent. in Roman. v. 1103.
STRANGULĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. de Anima, cap. 32. Submerſu piſcinarum ſtrangulabilis.
STRANGŪRIA, æ. f. [στραγγουρία] Difficultas urinæ, quæ ex meatus conſtrictione accidit: unde fit ut ſtillatim urina dimittatur. Unde etiam, Urinæ ſtillicidium, Latinis dicitur. A στραγγαλέω conſtringo, & τὸ οὖρον. Vel ab σταγὼν σταγόνος, quod apud nos ſtillicidium ſignificat: οὐρέω, mejo. Latine Subſtillium dicitur. Plin. lib. 20. cap. 52. Philiſtion in lacte coquit, & ad ſtranguriam dat radicis uncias quatuor. Cic. 2. Tuſc. 45. Quamvis idem forticulum ſe in torminibus & in ſtranguria ſua præbeat. conf. Cato de R. R. 127. Celſ. 2. 1. Gloſſ. Græcolat. Στραγγουρία, Culbicio, Subſtillatio. στραγγουρῶ, Culbo, Subſtillo.
STRĂTĀGĒMA, ſive STRATĒGĒMA, ătis. n. [στρατήγημα] Stratagemata, Aſtutiæ rei militaris, geſta militaria, exempla ſive conſilia militaria, quibus poſteri ad ſimilia facienda ducuntur. Στρατὸς enim, exercitus; ἄγω duco: στρατεία, militia, exercitus. Cic. 3. de Nat. Deor. 15. Conſilium illud imperatorium fuit, quod Græci στρατήγημα appellant, ſed eorum imperatorum qui patriæ conſulerent, vitæ non parcerent. Idem 5. Att. 2. Quum interim Ruſio noſter, quod ſe a Veſtorio obſervari videbat, ſtratagemate hominem percuſſit.
Gelenius apud Dionyſ. Halic. 299. Vaframentum militare interpr. H. St.
STRĂTĒGUS, i. m. [στρατηγὸς] Dux exercitus. Plaut. Curc. 2, 3. 6.
Nec ſtrategus, nec tyrannus quiſquam, nec agoranomus. Gloſſ. Græcolat. Στρατηγὸς Ῥώμης, Prætor. στρατηγὸς Magiſtratus, Duumvir. Hic nempe in pleriſque Coloniis & Municipiis magiſtratus fuit. conf. MAGISTRATUS.
Strategum te facio huic convivio, dixit Plaut. in Stich. 5. 4. 20. tranſlate.
STRATEGIA, æ. f. [στρατηγία] Prætura, imperium rei militaris. Item Præfectura. Plin. lib. 6. cap. 9. De Armenia, Dividitur (quod certum eſt) in præfecturas, quas ii ſtrategias vocant. Idem lib. 4. cap. 11. Gloſſ. Græcolat. Στρατηγία, Magiſtratus, Duumviratus. Στρατηγία Ῥώμης, Prætura.
STRATARCHAS, [Στρατάρχας] Dorylai filius, rex fuit Cretenſium, quem Strabo ſe vidiſſe adſerit lib. 10.
STRATIŌTĒS, [στρατιώτης] Miles Græcis. Sic autem dicitur Millefolium, frutex exiguus, palmi altitudine; foliis aviculatum pennas imitantibus, brevi admodum diſſectoque foliorum exortu. Latini & Militarem herbam appellant, propterea quod vulnera omnia ferro facta intra dies quinque ſanare dicatur ex oleo impoſita.
Eſt & Stratiotes aquaticus ſine radice vivens, aquis tantum ſupernatans folia habens ſempervivo ſimilia: ſed majora. Hujus meminit & Plin. lib. 24. cap. 18. Celebratur (inquit) & a Græcis Stratiotes: ſed ea in Ægypto tantum ex inundatione Nili naſcitur, Aïzoo ſimilis, ni majora haberet folia. Refrigerat mire & vulnera ſanat ex aceto illita.
STRATIOTĬCUS, a, um. Adj. [στρατιωτικὸς] Militaris. Plaut. Pſeud. 2. 2. 9.
Jam pol ego hunc ſtratioticum nuntium advenientem probe percutiam.
STRATIUS, [Στράτιος] Jovis cognomen, qui apud Carrhas colebatur, quod nos Bellicoſum interpretari poſſumus. Herod. lib. 5.
Item unus ex filiis Neſtoris.
STRATO, ōnis. m. [Στράτων] Multi in hujuſce nominis ſocietatem venerunt. Primus Iſocratis auditor.
Secundus Lampſacenus, Arceſilai filius, Theophraſti diſcipulus, qui vocatus eſt Phyſicus, propter ſpeculationem phyſicæ Præceptor fuit Ptolemæi Philadelphi, ſcripſitque multos libros. Cic. 1. de Nat. Deor. 35.

Nec audiendus eſt ejus (ſcil. Theophraſti) auditor Strato, is qui Phyſicus appellatur; qui omnem vim divinam in natura ſitam eſſe cenſet, quæ cauſas gignendi, augendi, minuendi habeat: ſed careat omni ſenſu & figura. De hoc Laërt. Diog. lib. 5. ſegm. 58.

Tertius medicus, qui Eraſiſtratum audivit.

Quartus hiſtoricus.

Quintus poëta Epigrammatum, obſcæniſſimorum, Sardianus.

Sextus antiquus medicus, ut ait Ariſtoteles.

Septimus Peripateticus, qui vixit Alexandriæ. Hæc Diogenes Laertius, ſegm. 61. l. c. conf. Menag. not. & Suid.

Octavum Plutarchus Stratonem ponit Rhetorices præceptorem, ac Bruti familiarem, qui una cum eo in bello Philippenſi fuit: ſoluſque adhibitus, cum ille ſibi mortem conſcivit. Conciliatus poſtea Auguſto per M. Meſſalam, cui comes ad bellum Actiacum fuit.

Straton, Sidonis regulus luxuria nobilis. V. Ælianum. Var. hiſt. 7. 2. Hic (ut Hieronymus ſcribit) manu propria ſe volens confodere, ne imminentibus Perſis ludibrio foret: quorum fœdus Ægyptii regis ſocietate neglexerat, retrahebatur formidine: & gladium, quem arripuerat, adſpectans, hoſtium pavidus exſpectabat adventum. Quem jam jamque capiendum uxor intelligens, extorſit acinacem de manu, & latus ejus tranſverberavit. Compoſitoque ex more cadavere, ſe moriens ſuperjecit, ne poſt virginalia fœdera alterius coitum ſuſtineret.

STRĂTŎNĪCĒ, es. f. [Στρατονίκη] Ariarathis Cappadocum regis filia, uxor Eumenis Pergami regis, cui Attalum peperit, qui illi in regnum ſucceſſit. Strabo lib. 13.

STRATONĪCEA, vel STRATONICIA, æ. f. [Στρατονίκεια] Urbs eſt Meſopotamiæ ad Babylonem, auctore Plin. lib. 6. cap. 26. Al. Stratonice. Stratonicia Civitas eſt nobiliſſima in mediterraneo Aſiæ. Strab. lib. 14.

STRĂTŎNĪCUS, i. m. [Στρατόνικος] Philippi Macedonum quæſtor, vir ditiſſimus; ad quem pertinet Plautinum illud in Rud. 4. 2. 27.

> Poſt animi cauſa mihi navem faciam; atque imitabor Stratonicum:
> Oppida circumvectabor.

Item citharœdus quidam ſub Ptolemæo, cujus meminit Athenæus lib. 8.

STRATOR, STRATORIUS, STRATUM, STRATURA, STRATUS, V. STERNO.

STRATUS, m. & f. [Στρατὸν] Acarnaniæ civitas, ad fluvium Acheloum. Strab. lib. 10.

STRAUTUM, i. n. Θήκη δερματίνη βελῶν. Gloſſ. Latinogræc.

STREBULA, ut Feſtus Pompejus ait, ſignificat, Umbrorum lingua, Coxendices hoſtiarum, quas Græci μηρία dicunt, quæ in altaria imponi ſolebant. Varro de L. L. 6. 3. ex Actio, De ſtrebula ut delumbos cœnabis, Chærea. Strebula, ut Opilius ſcribit, circum coxendices ſunt nobis. Sed alii aliter legunt. Vulgo Ceraſtibola. Arnob. lib. 7. fere ut Varr. interpretatur ſic ſcribens, Non enim placet carnem ſtrebulam nominare, quæ taurorum e coxendicibus demitur. Etymologiam ei Græcam reddit Varr. a verbo στρέφειν, quod eſt Vertere. Id Græcum eſt, inquit, ab hujus loci verſura. [An ergo Strepula?

STRĒNA, æ. f. [εὐαγγισμὸς, Gl. L. G. & G. L. ξωνὸς, L. G.] Munus, quod datur die feſto, ominis boni gratia. Feſtus, Strenam vocamus, inquit, quæ datur die religioſo, ominis boni gratia, a numero, quo ſignificatur alterum tertiumque venturum ſimilis commodi, veluti trenam, præpoſita s littera, ut in Loco & Lite, Stloco, Stlite ſolebant antiqui. Strena, dicta a ſtrenuitate, ut vult Non. 1. 56. Pompon. Piſtorib. Aſſide, ſi qua ventura eſt alia ſtrena ſtrenæ. Sueton. in Calig. cap. 42. Edixit & ſtrenas ineunte anno ſe recepturum, ſtetitque in veſtibulo ædium Calendis Januariis ad captandas ſtipes, quas plenis ante eum manibus ac ſinu omnis turba ferebat.

Strenarum origo, qua felicem ominamur annum ipſius auſpicio & initio, a Tatio rege manaſſe dicitur, qui primum Romuli hoſtis, deinde collega in regno Romano fuit. Symmachus epiſt. 10. 28. Ab exortu pæne urbis Martiæ ſtrenarum uſus adolevit auctoritate Tatii regis, qui verbenas felicis arboris ex luco Streniæ novi anni auſpices primus accepit. DD. Imperatores: nomen indicio viris ſtrenuis hæc convenire ob virtutem. Ex Turneb. 10. 26.

Strenarum commercium, Viciſſitudo dandi & accipiendi ſtrenas. Sueton. in Tiber. cap. 34. Quotidiana oſcula prohibuit edicto: item ſtrenarum commercium ne ultra Calendas Januarias exerceretur. Conſueverat quadruplam ſtrenam, & de mano reddere, ſed offenſus interpellari ſe ab iis, qui poteſtatem ſui die feſto non habuiſſent, ultra non reddidit. Quadruplam, id eſt quadruplo majorem quam accepiſſet. Interpellari, impediri, & a rebus gerendis averti: toto menſe Januario. Strenæ meminit idem Suet. in Auguſt. cap. 57.

STRĒNIA, Dea, quæ & STRENUA dici videtur. Varr. de L. L. 4. 8. Hinc oritur caput ſacræ viæ, ab Streniæ ſacello. Divus Auguſtinus de Civ. D. 4. 16. a ſtrenue faciendo denominatam ait. Lil. Syntag. 1. lib. Hiſtor. Deor.

STRĒNUUS, a, um. Adj. [εὐστραφὴς, Gl. L. G.] Fortis, celer, vigilans, & ad res gerendas promptus. Ter. Phorm. 3. 1. 12.

> Tum Phormio itidem hac re (ut in aliis) ſtrenuum hominem præbuit.

Columel. lib. 7. 6. extr. Magiſter pecoris acer, durus, ſtrenuus, laboris patientiſſimus, alacer, atque audax eſſe debet.

Fortis & Strenuus. Cic. 2. Philipp. 78. Ut cognoſceret te, ſi minus fortem, attamen ſtrenuum.

Noli autem me tam ſtrenuum putare, ut ad Nonas recurram. Cic. 15. Att. 6.

Dextra ſtrenua. Ovid. de Medicam. faciei, 64.

Facies ſtrenua. Plaut. Rud. 2. 2. 8.

Inertia ſtrenua nos exercet. Hor. 1. Epiſt. 11. 28. [Oxymôron.

Membra ſtrenua. Ovid. 4. Faſt. 782.

Miniſtra ſtrenua faciendis juſſis. Ovid. 9. Met. 307.

Mors ſtrenua, pro Cita & celeri. Curt. lib. 9. 8. 20.

Saltus ſtrenuus, pro Celeri. Curt. lib. 9. 1. 15. Tranſiliebantque in vehicula ſtrenuo ſaltu, quum ſuccurrere laborantibus ſuis vellent.

Valde poëtice dictum eſt a Julio Capitol. in fine vitæ Clodii Albini, Armorum ſtrenuus. Ac ne apud poëtam quidem ullum me legere memini. H. St. Exſtant cap. 13. pr.

Strenuior, pro Magis ſtrenuus. Plaut. Epid. 3. 4. 10.

> Nam ſtrenuiori deterior ſi prædicet
> Suas pugnas, de illius ore fiunt ſordidæ.

Superl. Cato de R. R. in præfat. At ex agricolis & viri fortiſſimi, & milites ſtrenuiſſimi gignuntur. conf. Plin. lib. 18. cap. 5. Tacit. 4. Hiſt. 69.

STRENUE, Adj. [σπουδαίως, γοργῶς, Gl. L. G.] Fortiter, diligenter. Cic. 16. Att. 6. Magis commode, quam ſtrenue, navigavi. Idem 2. Q. frat. 2. Domus utriuſque noſtrûm ædificatur ſtrenue.

Capere arma pro aliquibus ſtrenue. Cic. pro C. Rabir. perd. reo. 30.

Comparare aliquid ſtrenue. Auctor. ad Herenn. lib. 4. 64.

Strenue, Adprobantis Adv. Cic. 14. Fam. 5. De navi exeuntibus nobis Acaſtus cum litteris præſto fuit, uno & XX die. Sane ſtrenue.

Strenue, pro Celeriter, ſive prompte. Curt. lib. 8. 2. 30. Revocatoque ſtrenue Oxarte, futurum ſe in regis poteſtate reſpondit. [Sic & apud Cic. exponendum. Auctor ad Herenn. 3. 24. Strenue quod volumus oſtendere factum, celeriuſcule dicemus.

Vide aliud exemplum in DISCURRO. H. St.

STRENUĬTAS, ātis. f. [γενναιότης, Gl. G. L.] Fortitudo, celeritas, agilitas. Ovid. 9. Met. 320.

> Strenuitas antiqua manet.

STRENUO, āre. Strenuum ſe gerere. Plaut. Pſeud. 2. 2. 34. Dum tu ſtrenuas, res erit ſoluta. Sciop. Si tu creduas.

STRĔPO, ui, ĭtum, [ψοφέω, κτυπέω, Gl. G. L.] ĕre. Pedibus, aut alio quocunque modo ſonitum facere. Plin. lib. 11. cap. 10. de Apibus, Quum adveſperaſcit, in alveo ſtrepunt.

Campus omnis ſtrepit murmure. Virg. 6. Æn. 709.

Cornua ſtrepuerunt rauco cantu. Virg. 8. Æn. 2.

Mavors ſtrepit per omnem Auſoniam. Sil. lib. 4. 10.

Strepere aliquid, pro Submurmurare. Liv. 2. 45. Hæc quum ſub ipſo vallo portiſque ſtreperent.

Strepere inter ſe. Cic. 1. de Divin. 29. Inter ſe ſtrepere, aperteque artem obterere, &c.

Strepunt aures clamoribus plorantium. Liv. 22. 14.

STREPĬTUS, ûs. m. [ἦχος, ψόφος, κτύπος, Gl. L. G. & G. L.] proprie, Pedum ambulantium, manuumque aliquid pertractantium ſonus eſt. Cic. 2. Verr. 45. Tum vero, non ſtrepitu, ſed maximo clamore ſuam Pop. Rom. ſignificavit voluntatem. Idem 13. Att. 46. Heri neſcio quid in ſtrepitu videor exaudiſſe, quum diceres te in Tuſculanum venturum.

Arboris ſtrepitus. Plin. lib. 16. cap. 42.

Concurſus hominum forique ſtrepitus. Cic. de Clar. Orat. 317.

Fulminum ſtrepitus. Cic. 1. de Legib. 21.

Pedum crepitus, & ſtrepitus hominum. Cic. in Topic. 52.

Rotarum. Cæſ. 4. Bell. Gall. 33. Atque ipſo terrore equorum, & ſtrepitu rotarum ordines plerumque perturbant.

Tonitruum ſtrepitus, fremitus, clamor. Cic. 8. Fam. 2.

Acerbus plagarum ſtrepitus. Juven. 14. Sat. 19.

Demens ſtrepitus. Hor. 3. Carm. 19. 23.

Dulcis ſtrepitus aureæ teſtudinis. Hor. 4. Carm. 3. 17.

Ingens valvarum ſtrepitus. Hor. 2. Serm. 6. 112.

Nocturni atque diurni ſtrepitus. Hor. 2. Serm. 2. 79.

Popularis ſtrepitus. Hor. de Arte Poet. 82.

Audire ſtrepitum cum fremitu in aliquo loco. Cic. de Aruſp. Reſp. 20.

Fit ſtrepitus tectis. Virg. 1. Æn. 729. Cic. 2. Verr. 45. Factus eſt in eo ſtrepitus & grata concionis admurmuratio.

Haurire ſtrepitum, Audire ſtrepitum. Virg. 6. Æn. 559.

Remugit ſtrepitu janua. Hor. 3. Carm. 10. 5.

Terrere aliquem pedum ſtrepitu. Tibul. lib. 1. 2. 35.

Strepitus, Pompa divitiarum, a comitantium ſtrepitu dicta. Quintil. Declam. 13. Hic quum me evocaſſet ſubito trepidum, totoque fortunæ ſuæ ſtrepitu circumſtetiſſet.

Sttepitus, per ſecundam declinatum antiquis, auctor Non. 8. 52. Enn. Hectoris Lytris; Quid in caſtris ſtrepiti eſt?

STREPĬTO, [κτυπῶ, Gl. G. L.] āre. Sæpe ſtrepitum facere. Virg. 1. Georg. 413.

> Inter ſe foliis ſtrepitant. conf. Val. Flacc. 4. 288.

Alæ ſtrepitantes. Tibull. lib. 2. 2. 37.

Arma ſtrepitantia. Tibul. lib. 2. 5. 73.

STREPSĬCĔRŌS, ōtis. m. [στρεψίκερως] Tranſmarinum animal ſemiferum. Plin. lib. 8. cap. 53.

STREPTOS, i. m. [στρεπτὸς] Uva, quæ cum Sole circumagitur ubique. Plin. lib. 14. cap. 3.

Streptos, Torquis apud Perſas, a στρέφω torqueo. Unde apud Herodotum στρεπτοφόροι, id eſt torquati, ſive torquem ferentes. Polluci autem lib. 5. cap. 16. στρεπτοὶ ponuntur inter ornamenta muliebria.

STREPUS, i. m. Τρεμωτὴς, Gloſſ. Latinogræc. An a Strepo?

STRIA, æ. f. Eminentia illa, quæ eſt inter canaliculos & ſulcos in eo columnarum genere, quod ſtriatum dicitur. Vitruv. lib. 3. cap. ult. Columnarum ſtriges faciendæ ſunt XXIV, ita excavatæ, ut norma in cavo ſtrigis quum fuerit conjecta, circumacta, ita anconibus ſtriarum dextra ac ſiniſtra angulos tangat, ut acumen normæ circumrotundatione tangendo pervagari poſſit. Plin. lib. 22. cap. 22. Quorundam ex his facile noſcuntur venena, diluto rubore, rancido aſpectu, livido intus colore, rimoſa ſtria, pallido per ambitum labro.

Stria & Strix, hoc differunt ex Vitruvii deſcriptione: In columna ſtriata, pars eminula dicitur ſtria: pars cava, ſtrix. Vitruv. lib. 10. cap. 15. Canaliculi, qui Græce στρὶξ dicitur, longitudo, &c. Idem lib. 4. cap. 4. Circa ſtrigium cava, & angulos ſtriarum. V. in STRIGILIS. Budæus Strigiles.

Striæ etiam in herbis (inquit Ruellius) ſunt Partes quædam, &, ut ita dicam, femora quæ protuberant: ἐξοχὰς Græci vocant: ſicut cava canaliculique, ſtriges, ſi Vitruvio credimus, appellantur.

STRIO, āre. Strias facere. Vitruv. lib. 4. cap. 3. Columnas autem ſtriari viginti ſtriis oportet.

Striare etiam dicuntur boves, quum peracto aut non peracto priore verſu, alius ſuper alium innititur. Hoc autem fieri, dum boves adhuc in priore verſu anhelant, non convenit. Plin. lib. 18. cap. 19. In arando verſum peragi, nec ſtriare in actu ſæpius. Ita Hermol. Sed Hard. cum Mſſ. Strigare, q. V.

STRIĀTUS, a, um. Partic. [ξυστωτὸς, Gl. L. G.] Striis diſtinctum: unde & Folia ſtriata, & Columnæ ſtriatæ, & Conchæ ſtriatæ dicuntur. Plin. lib. 21. cap. 5. Candor ejus eximius, foliis foris ſtriatis, & ab anguſtiis in latitudinem paulatim ſeſe laxantibus, effigie calathi. Idem lib. 37. cap. 10. & lib. 1. cap. 33.

Striatus ſcapus. Plin. lib. 26. cap. 7.

Striatam frontem vocat Apul. lib. 10. pr. p. 239. Elmenh. Contractam, caperatamque, & quaſi ſulcos facientem præ triſtitia.

STRIATŪRA, æ. f. Vitruv. lib. 4. cap. 3. Striaturæ paribus lateribus. Paulo poſt, Ita Dorica columna ſui generis ſtriaturæ habebit perfectionem.

STRIBLĪGO, vel STRIBĬLĪGO, ĭnis. f. [σολοικισμὸς] A vetuſtioribus Latinis dicebantur, quæ nunc Imparilitas & Solœciſmus appellatur, qui ab Aſin. Capit. definitur Impar & inconveniens compoſitura partium orationis. V. Gell. lib. 5. cap. 20.

Vide Britannicum p. 127. in Juvenalis Satiram 6. Solœciſmum liceat feciſſe marito. Ibidem Striblita, non Scriblita. H. St. ad v. nempe 456. V. SCRIBLITA.

STRICTABILLÆ, dicuntur, non tam ambulantes, quam ſummo pede, vel talo, terram ſtringentes, quod uſuvenit iis, quibus pedes læſi ſunt, vel crura. Non enim planum ponunt veſtigium pedis, ſed ejus extremo tantum radent ſolum, qui iidem pedibus ſuis ægre ſtant & inſiſtunt. A Stringendo deducitur Strictare: a Strictando Strictillare per diminutionem, & per eandem iteratam Strictibillare vel Strictabillare, ut a Conſcribere Conſcribillare: unde Strictabillæ ſunt appellatæ, ut Var. de L. L. 6. 3. ait: Actius apud Varr. Staciæ, ſcrupedæ, ſtrictabillæ, tantulæ. Ex Turneb. Al. Stritabillæ q. V. in STRITO.

STRICTE, STRICTIM, STRICTURA, STRICTUS. V. STRINGO.

STRIDEO, ui, [τρίζω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Stridere dicuntur proprie funes, quum ſonum faciunt. Transfertur etiam ad alia.

Cardo foribus ſtridebat ahenis. Virg. 1. Æn. 449.

Ignes ſtrident. Lucan. lib. 6. 179.

Mare ſollicitum ſtridet. Virg. 4. Georg. 262.

Merum fuſum in igne ſtridet. Ovid. 5. Triſt. 5. 12.

Silvæ ſtrident. Virg. 2. Æn. 418. Al. Stridunt.

Tibia ſtridebat cantu. Catull. Argon. 62. 264.

Vulnus infixum ſtridet ſub pectore. Virg. 4. Æn. 689.

STRĪDO, di, [τρίζω, Gl. G. L.] ĕre. Idem. Plin. 9. Epiſt. 26. At quum ſtridunt funes, curvatur arbor, gubernacula gemunt. Virg. 8. Æn. 420. Idem 4. Georg. 556.

—liquefacta boum per viſcera toto
Stridere apes utero, & ruptis effervere coſtis.

Stridere ad alia transfertur. Hor. 2. Serm. 8. 78.

Stridere ſecreta diverſos aure ſuſurros.

STRIDENS, entis. Partic. [τρίζων] ut, Horrendum ſtridens bellua. Virg. 6. Æn. 288.

Vide in DISTRICTUS. H. St.

Alis ſtridentibus ludunt cygni. Virg. 1. Æn. 401.

Haſta ſtridens. Virg. 9. Æn. 419.

Plauſtra ſtridentia. Virg. 3. Georg. 536.

Procella ſtridens. Virg. 1. Æn. 106.

Serræ ſtridentis horror. Lucret. lib. 2. 410.

STRIDOR, ōris. m. [τετριγμὸς, Gl. L. G. & G. L. βρυγμὸς, G. L.] Virg. 1. Æn. 87. —ſtridorque rudentum.

De voce animalium Plin. lib. 8. cap. 9. Stridor ſuis. Et lib. 17. cap. 24. Sonumque edunt parvuli ſtridoris.

Acutus ſtridor. V. Acutus, in ACUO.

Denſus ſtridor. Cic. 1. de Divin. 13.

Aut, denſus ſtridor quum celſo e vertice montis
Ortus, adaugeſcit ſcopulorum ſæpe repulſu.

Ferus ſtridor, Sibilus ſerpentis. Ovid. 9. Met. 63.

Horrifer Aquilonis ſtridor. Cic. 1. Tuſc. 68.

Ingens ſtridor. Virg. 7. Æn. 65.

Raucus ſtridor, Grunnitus apri. Ovid. 8. Met. 287.

Terrifici ſtridores. Sil. lib. 5. 189.

Terriſonus ſtridor. Claud. 1. in pr. Conſ. Stilich. 109.

Audire ſtridorem ſerræ. Cic. 5. Tuſc. 16.

Impulit acri ſtridore validas fores. Valer. 2. Argon. 273.

Indignatum magnis ſtridoribus æquor. Virg. 2. Georg. 162.

Reddit ſtridorem janua verſo cardine. Ovid. 11. Met. 608.

Invidiæ ſtridor. V. Invidia, in INVIDEO.

STRIDŬLUS, a, um. Adj. [ῥοιζώδης, τετριγώς] ut, Plauſtra ſtridula. Ovid. 3. Triſt. 12. 30.

Fax ſtridula lacrimoſo fumo. Ovid. 10. Met. 6.

Convicia ſtridula. Lucan. ad Piſon. 258.

STRĪDON, vulgo *Strigna*, Oppidum in agro Juſtinopolitano fuit, in Dalmatiæ & Pannoniæ confinio, D. Hieronymi patria, a Gothis everſum.

STRIGA, æ. f. Strigæ, ordo rerum inter ſe continuate collocatarum, a Stringendo, ut ait Feſt. Columel. lib. 2. cap. 19. de fœno loquens. Utrumque ſiccatum coarctabimus in ſtrigam, atque ita in manipulos vinciemus. Altera lectio habet Striam. Sed forte legendum eſt Struem. Paulo enim poſt vocat Metas.

Striga apud ſcriptores agreſtium menſurarum ſic exponitur; Ager, inquit Frontinus de Limit. agr. p. 38. Goeſ. per ſtrigas & per ſcamna diviſus & aſſignatus eſt more antiquo in hac ſimilitudine, qua in provinciis arva publica coluntur. Hyginus autem p. 198. Goeſ. ſic, Menſuræ quadraturam dimidio longiorem facere debebimus, &, quod in latitudinem longius fuerit, ſcamnum appellare, quod in longitudinem, ſtrigam. Et Aggen. Comment. p. 46. Strigatus, inquit ager eſt, qui a Septentrione in longitudinem in Meridianum decurrit: ſcamnatus autem, qui eo modo ab Occidente in Orientem creſcit.

Striga, Hygino auctore in libello de Caſtrorum metatione, Ordo eſt & ſeries equorum in caſtris tendentium: vel ut Soſipater ait, Striga caſtrenſe eſt vocabulum, Intervallum turmarum ſignificans, in quo equi ſtringuntur.

Striga, pro Strix, V. in hac dict.

Striga, Κιμωλία, Gloſſ. Latinogræc. V. CIMOLIA.

STRIGO, āre. In ſtrigam equos vel mulos junctos agere, & recta dirigere, ne diverſi abeant, hi in hanc, illi in illam partem. Eo verbo uſus eſt, qui parodiam venuſtiſſimam epigrammatis Catulliani luſit in Ventidium mulionem,

Et inde tot per orbitoſa millia
Jugum tuliſſe, læva ſive dextera
Strigare mulas, ſive utrumque cœperat.

Strigo, velut In ſtriga interquieſcere. Plin. 18. 19. per translationem uſurpavit, cum inquit, In arando verſum peragi, nec ſtrigare in actu

ſpiritus: id eſt, in agendo ſulco interquieſcere. Ut enim in ſtriga quieſcunt equi, & ut in ſtrigam dum collocantur ſtrigare dicuntur: ita quoque cum in verſu, qui uno ſpiritu agendus eſt, ad interſpirandum requieſcunt, ſtrigare dicuntur. Fruſtra igitur in editis legas Striare. Interpretationem vero hanc adjuvat Senec. 4. Epiſt. Itaque, inquit, in vanum operoſos culpaverim: rurſus ad honeſta nitentes, quanto magis incubuerint, minuſque ſibi vinci & ſtrigare permiſerint, admirabor & clamabo, tanto melior, ſurge & inſpira, & clivum iſtum, uno, ſi potes, ſpiritu exſupera. Idem tamen error eſt in editis, qui & apud Plin. Sed ſic emendato, auctoribus Guliel. Peliſſer. & Turneb. In hoc etiam dictum eſt apud Phædr. 3. 7. 9.

Namque ubi ſtrigandum, & ubi currendum eſt, ſcio.

STRIGĀTUS, a, um. Adj. Frontin. Ager ſtrigatus, i. e. Per ſtrigas menſuratus. V. STRIGA ſupra.

STRĬGARIUM, i. n. Locus, ubi equi ſtrigantur. Sic legit Salmaſius apud Plin. lib. 28. cap. 17. ubi vulgo legitur Se trigario. V. not. Hard.

STRĬGĬLIS, is. f. & STRIGIL, ĭlis. n. [ξύστρα, Gl. L. G. & G. L. ψῆκτρα, L. G. alt. & G. L.] in Ablativo Strigili; Inſtrumentum ferreum, dentatum. A ſtringendo, id eſt, radendo, quo equos & id genus jumenta expolire ſolent equiſones, e corpore ſordes abradendo. [Immo Ad hominum uſum comparati olim potiſſimum ſtrigiles, & in balneari inſtrumento fuerunt. V. Hieron. Mercur. de Arte Gymn. lib. 1. cap. 8. ubi & iconem exhibet. Invenitur autem & Strigile, is. n. in Gloſſ. alt. Latinogræc. & Strigila, æ. f. in Græcolat. Schol. Juven. ad loc. infra ſeq. Strigla autem eſt, quod Xyſtram dicunt, unde oleum deteritur. conf. Non. 3. 195.

Strigili utebantur veteres in balineis ad radendas corporis ſordes, ſudoremque detergendum, præcipue in frictionibus, ante quam comederent. Fiebat autem hæc ex auro, argento, ære, ferro; interdum etiam lapidibus quibuſdam: nunc lineis utuntur. Perſ. 5. Sat. 126.

I puer, & ſtrigiles Criſpini ad balnea defer. Plaut. Stich. 1. 3. 77.
Rubiginoſam ſtrigilem, ampullam rubidam. De ſtrigili ferrea apud Martial. lib. 14. 51.

Pergamus has miſit curvo diſtringere ferro. Juven. 3. Sat. 263.
—ſonat unctis
Strigilibus, pleno componit lintea gutto. Subaudi Domus. Hor. 2. Serm. 7. 110.
—an hic peccat, ſub noctem qui puer uvam
Furtiva mutat ſtrigili?

Strigiles quidam accipiunt pro Pectinibus fricatoriis. Legimus apud Strab. lib. 15. de moribus Indorum, Illos exercitium, præcipue frictionem probare, & maxime ſtrigilibus hebeni lævibus corpora expolire. Plin. de ſpongiis loquens, lib. 31. cap. 11. Præſtant & ſtrigilum vicem, linteolorumque affectis corporibus. [V. ad ſeq.

Strigilem, aliqui accipiunt pro quodam Vaſis genere. Strab. l. c. Inde ſtrigilum & ampullarum artifices mature evaſerunt. Plaut. Perſ. 1. 3. 34. Cic. 4. de Fin. 30. Si ad illam vitam, quæ cum virtute degatur, ampulla aut ſtrigilis accedat. Quanquam tamen etiam his locis pro Strigili balneatoria ſumi poſſit, quæ cum ampulla unguentaria ferebatur, ut poſt frictionem & ſudoris abſterſionem, quæ ſtrigili fiebat, ungerentur. [Quaſi vero aliter exponere fas ſit. Eſt tamen & in Stabuli inſtrumento Strigil. apud Colum. 6. 31. 2. & Pallad. Apr. 4. 3. Iſidor. 20. 16. extr.

Strigilis, pro Specillo aurifuſorio, ſi verba fingere licet. Specilla vero aurifuſoria Galen. ὠτεγχύται dicuntur, velut μητρεγχύται, ac ῥινεγχύται ab eodem, & medicis omnibus vocantur, quæ nos uterifuſoria, & narifuſoria appellare poſſumus. Celſus ὠτεγχύτας, alias ſtrigiles, alias oricularios clyſteres appellat. Verum ſtrigilis vox videtur plane ex ξύστρα facta eſſe. Nam velut hæc ἀπὸ τοῦ ξύειν, ſic illa a Stringendo deducta apparet, & pro aurifuſorio ſpecillo ambæ accipiuntur. Hæc ex Cornar. in Galen. Celſ. lib. 6. cap. 7. De aurium morbis, & curationibus. In aurem vero infundere aliquod medicamentum oportet, quod ſemper ante tepefieri convenit: commodiſſimeque per ſtrigilem inſtillatur. Ubi auris repleta eſt, ſuper lana mollis addenda eſt, quæ humorem intus contineat. Scribon. Larg. compoſ. 39. in titulo, Ad aurium dolorem, Prodeſt herbæ urceolaris, aut cucurbitæ ramentorum ſuccus tepens per ſtrigilem in foramen auris dolentis infuſus. Paulo poſt, reponitur medicamentum in ampulla vitrea. Quum opus eſt, ad tumorem quidem calidum per ſtrigilem infunditur: deinde foramen ſummum lana ſuccida tegitur. Ad ulcus autem frigidum, per ejuſdem generis lanam & auriſcalpium injicitur. Plin. lib. 29. cap. ult. Murium cinis cum melle inſtillatus, aut cum roſaceo decoctus, aurium dolores ſedat. Paulo poſt, Sed medici malunt e nardo decoqui uſque ad tertias, atque ita aſſervari: deinde, quum opus ſit, ſtrigili tepefacta infundere. Conſtat deplorata aurium vitia eo remedio ſanari. [Per canaliculum nimirum, qui per ſtrigilis balnearis totius flexuram decurrit.

Strigil, Aluminis genus pumicoſum & foraminoſum fiſtulis, ſpongiæ ſimile, rotundumque natura.

Strigiles (inquit Plin. lib. 33. cap. 3.) Hiſpania vocat auri parvulas maſſas, quod ſuper omnia ſolum in maſſa aut ramento capitur, quum cetera in metallis reperta, igni perficiantur. Hoc ſtatim aurum eſt, conſummatamque materiam protinus habet, quum ita invenitur.

Budæus, Strigiles in antiquis libris Vitruvii impreſſis bene legebatur, ubi nunc Striges legitur, & Strigium, lib. 4. cap. 4. Et lib. 5. cap. 7. Nam id verbum apud Celſ. legitur lib. 6. cap. 7. licet in impreſſis Strigem pro Strigilem legatur. Jucundus Veronenſis ita immutavit, qui Strigem affirmat in antiquis legi. Græcum eſt verbum, ut Vitruv. ait, lib. 10. cap. 15. Sic enim appellat partem catapultæ, qui Canaliculus ab eo dicitur. V. in STRIA, Stria & Strix hoc differunt.

STRIGLATUS, a, um. Adj. Ξυστρωτὸς, Gloſſ. Latinogræc.

STRIGILARIUS, i. m. [ξυστροποιὸς, Gl. G. L.] Qui ſtrigiles fabricat.

STRIGILECŬLA, æ. f. [στλεγγίδιον] dimin. a Strigilis pro Vaſe, ut vult Calepinus. Apul. in Flor. p. 346. Elmenh. Qui magno in cœtu prædicavit, fabricatum ſemet ſibi ampullam quoque oleariam, quam geſtabat, lenticulari forma, tereti ambitu, preſſula rotunditate; juxtaque honeſtam ſtrigileculam, recta faſtigiatione clauſulæ, flexa tubulatibus ligulæ, ut & ipſa in manu capulo moraretur, & ſudor ex ea rivulo laberetur. Al. Fabricatum ſibimet. Certe hic locus apertiſſime, vas non eſſe Strigilem notat, ſed Inſtrumentum, quod cum ampulla in balineis ſerviebat, poſt frictionem & ſudorem.

STRIGMENTUM, V. STRINGO.

STRIGIS, is. Avis, quam lac habere nonnulli tradiderunt. Plin. lib. 11. cap. 39. V. STRIX.

STRIGIUM, i. n. Veſtis Hiſpanica. Plaut. Nudus eſt: jurat ſe ſtrigium oppignoraſſe. Hiſpanos enim initio certum eſt ſtrigio, id eſt, ſordido palliolo uſos, quibus ſuas carnes obtegerent: nunc pannoſi quidem ſunt, ſed lautiores.

Item Striatura in columnis. Vitruv. 4. 4. [Niſi g. pl. a Strix. V. STRIGIL & STRIA.

STRIGO, ōnis. m. pr. com. Homo maleficus. Plaut. Bacch. 2. 3. 46.

Dum circumſpecto, atque ego lembum conſpicor;
Longum eſt ſtrigonem maleficum exornarier.

Sic enim legit Muretus; V. ejus Var. Lect. 12. 19. Eandem lectionem probat Salmaſius; nonnullis magis arridet Rigorem; aliis Strigorem.

Strigones, inquit Feſtus in Nelei carmine pro Strigoſis poſitum invenitur, id eſt Denſarum virium hominibus. Strigores in editis legitur, mendoſe, ut Turnebus putat.

STRIGŌSUS, a, um. pr. com. Adj. [ϛρικτὸς, ϛριφνὸς, Gl. G. L.] Quod eſt exhauſtum & macilentum, quaſi ſtringoſum. Unde Jumenta ſtrigoſa dicta ſunt. quod corpora eorum reſtricta ſint fame, aut alia vitii cauſa. Columel. lib. 6. cap. 37. Strigoſum patris præferret habitum. Idem lib. 7. cap. 6. Placide ac lente pabuletur, ut & largi ſit uberis, & non ſtrigoſiſſimi corporis. De capris.

Canis ſtrigoſus. Columel. lib. 7. cap. 12.

Equus ſtrigoſus. Gell. lib. 4. cap. 20. conf. Non. 2. 84. & 762.

Compar. Liv. 27. 47. Et ſtrigoſiores equos.

Orator ſtrigoſior, per translationem. Jejunus, ineptus. Cic. de Clar. Orat. 64. Habet enim certos ſui ſtudioſos, qui non tam habitus corporis opimos, quam gracilitates conſectentur, quos, valetudo modo bona ſit, tenuitas ipſa delectat: quanquam in Lyſia ſunt ſæpe etiam lacerti, ſic ut & fieri nihil poſſit valentius: verum eſt certe genere toto ſtrigoſior, ſed habet tamen ſuos laudatores, qui hac ipſa ejus ſubtilitate admodum gaudeant. i. e. Gracilior & tenuior, ut ipſe ibidem: cui opponit Corporis habitum opimum.

STRIMON, V. STRYMON.

STRINGO, ſtrinxi, ſtrictum, [σφίγγω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Arctare. Plin. Apprehenſamque manu ſtrinxit.

In Gloſſ. Latinogræco redditur & βρύχειν. [Verum id, Stridere potius. An βρέχειν ſcripſit? Redditur ibid. ψώχω. Quod eſt Comminuo, Contero.

Nullum vinculum ad ſtringendam fidem jurejurando majores arctius eſſe voluerunt. Cic. 3. Off. 111.

Vultus ſtringere. Stat. 1. Silv. 2. 244.

Non talis niveos ſtrinxit Lavinia vultus,
Quum Turno ſpectante rubet. [i. e. Vultum nudavit, oſtendit.

Stringere, per translationem, pro Percutere ponitur. Virg. 9. Æn. 294.

Atque animum patriæ ſtrinxit pietatis imago. Non. 4. 442.

Pectora tua ſtringuntur noſtro delicto; Feriuntur & vulnerantur noſtra maledicentia. Ovid. 5. Triſt. 6. 21.

Spiritus hic, Scythica quem non bene ducimus aura,
Quod cupio, membris exeat ante meis,
Quam tua delicto ſtringantur pectoro noſtro:
Et videar merito vilior eſſe tibi.

Stringere, Rarefacere, Excidere. Non. l. c. Virg. 9. Ecl. 61.

— hic ubi denſas
Agricolæ ſtringunt frondes.

i. e. Amputant, decutiunt, ut ait Serv. Idem 1. Georg. 317.

— & fragili jam ſtringeret hordea culmo.

Columel. lib. 6. cap. 3. Aut ſtringere arbores expediat.

Stringere quernas glandes, Decerpere, colligere. Virg. 1. Georg. 305.

Stringere, Cædere, dolare. Sil. lib. 6. 352.

— jam nautica pubes
Aut ſilvis ſtringunt remos, aut abiete ſecta
Tranſtra novant.

Stringunt, i. e. Dolant & præparant ad navigandum. Virg. 1. Æn. 556.

Aut ſilvis aptare trabes, & ſtringere remos.

Stringo, Leviter attingo. [παραψαύω, Gl. L. G.]

Stringere ripas fluminis, Radere. Virg. 8. Æn. 63. Idem 5. Æn. 163.

Litus ama, & lævas ſtringat ſine palmula cautes.

Metas ſtringere rota. Ovid. 3. Amor. 2. 12.

Æquor ſtringitur aura, Raditur, & leviter a vento attingitur. Ovid. 4. Met. 126.

Unda ſtringitur Noto. Ovid. 1. Amor. 7. 56.

Veſtigia leporis ſtringit canis. V. VESTIGIUM.

Stringere verbis, Perſtringere, Breviter enarrare, brevi narratione attingere. [παραλέγομαι, Gl. L. G.] Sil. lib. 8. 48.

Stringere enſem, [σπῶμαι, ἐπὶ μαχαίρας, Gl. L. G. σπῶμαι ξίφος, G. L.] Evaginare, Educere gladium. Virg. 10. Æn. 569. Liv. 7. 5. Procul inde omnibus abire juſſis, cultrum ſtringit.

Gladios ſtringunt manibus. Virg. 12. Æn. 278.

Gladium ſtrixerit. In l. 1. §. 6. Divus Hadrianus. D. ad l. Corn. de ſic. H. St.

Stringere, Vulnerare. Virg. 9. Æn. 577.

— hunc primum levis haſta Themillæ
Strinxerat.

Non. l. c.

STRICTUS, a, um. Partic. [ἐσφιγμένος, Gl. G. L.] ut, Strictus gladius, Evaginatus. Cic. 2. Philip. 21. Quidnam homines putarent, ſi tum occiſus eſſet, quum tu illum in foro, ſpectante Pop. Rom. gladio ſtricto inſecutus es?

Acies ferri ſtricta mucrone coruſco. Virg. 2. Æn. 334.

Epiſtola ſtricta ac libera, pro Vehementi & ſevera. Senec. de Benefic. 4. cap. 37.

Ferro ſtricto ferit retinacula. Virg. 4. Æn. 580.

Gladio ſtricto aliquem inſequi. Cic. 2. Philip. 21.

Manus ſtrictæ in mea fata. Ovid. 1. Amor. 6. 14.

Mucronibus ſtrictis obſedere fores. Virg. 2. Æn. 449.

Folia ex arboribus ſtricta. Cæſ. 3. Bell. Civil. 58.

Homo ſtrictus, Aſtrictus, avarus. Firmic. lib. 5. cap. 2. Faciet ſtrictos, avaros, ſordidos, & qui in omni vita gratiam lætitiæ vitent.

Lex ſtricta, Rigida. Stat. 3. Silv. 5. 87.

Strictus, Anguſtatus. Suid. Στρικτόν. οὕτω καλεῖται παρὰ Ῥωμαίοις τὸ ἐσφιγμένον, καὶ ἀπλατὲς, ἐπὶ παντὸς εἴδους, κυρίως δὲ ἐπὶ ὑποδήματος.

STRICTE, Adv. [ἐσφιγμένως] a quo Strictius & Strictiſſime.

Obſervare ſtricte, ne plus reddat, quam acceperit. Cic. de Amicit. 58. Alii legunt Reſtricte.

Faſciis ventrem ſtrictiſſime ligare. Gell. 16. 3.

STRICTIM, aliud Adv. [ἐσφιγμένως, Gl. G. L.] Compreſſius & breviter. Cic. 2. Att. 1. Quem tu Corcyræ, ut mihi aliis litteris ſignificas, ſtrictim attigiſti. De libro loquitur. Idem pro Cœl. 15. Poſuiſtis enim, atque id tamen titubanter & ſtrictim, &c.

Breviter & ſtrictim. Cic. pro Cluent. 29. Audiſtis quum ea, quæ copioſiſſime dici poſſunt, breviter a me, ſtrictimque dicuntur.

Strictim, & Multa dicere, contraria. Cic. 3. de Nat. Deor. 19. Quibus de quæſtionibus tu quidem ſtrictim, noſtri autem multa ſolent dicere.

Subjungere ſtrictim. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Strictim attondere. Plaut. Capt. 2. 2. 18.

STRICTOR, ōris. m. Qui digitabulis & manu oleam decerpit ex arbore: Legulus contra, Qui manu legit caducam & verberando decuſſam. Cato de R. R. 144. Legulos quot opus erunt præbeto, & strictores. Turneb.

STRICTŌRIUM, i. n. [σφιγκτὴρ, Gl. G. L.] Item Genus veſtis. Strictorium, Στιχάριον, Gloſſ. Latinogr. & Græc. Lat. Στιχάριον, Tunica.

STRICTŪRA, æ. f. [σφίξις, Gl. G. L.] q. d. Strictionem.

Strictura, [σπινθὴρ] Non. 1. 77. Stricturæ dicuntur proprie Scintillæ, quæ de ferro ferventi exeunt, quod aut ſtrictæ emittantur, id eſt celeriter, aut oculos ſui fulgore perſtringant. Gloſſ. Latinogræc. Stricturæ, λελεπτυμμένον, ἢ τὸ ἀπὸ τοῦ σιδήρου πῖπτον, ὥσπερ σπινθῆρες. Virg. 8. Æn. 421.

Stricturæ chalybum & fornacibus ignis anhelat.

Lucil Sat. lib. 3.

Stricturæ, [μέταλλον, Gl. L. G.] pro Maſſis terræ, ex qua ferrum fit. Plin. lib. 34. cap. 14. Aliud rubiginem celerius ſentit, ſtricturæque vocantur eæ omnes, quod non in aliis metallis, a ſtringenda acie vocabulo impoſito. Bud. conf. ÆRARIA, æ, in ÆS.

STRICTĪVUS, a, um. Adj. [δρεπτικὸς] ut, Strictivæ oleæ, Quæ manu colliguntur, ad differentiam Caducarum. Cato de R. R. cap. 146.

STRICTŌSUS, a, um. Adj. σφιγκτὸς, Gloſſ. Græcolat.

STRIGMENTUM, i. n. [γλοιὸς, Gl. L. G. & G. L.] Deſtrigmentum. Sordes quæ ex corporibus raduntur. Celſ. lib. 2. cap. 6. Alvus quoque varia peſtifera eſt, & quæ ſtrigmentum, ſanguinem, bilem, viride aliquid, modo diverſis temporibus, modo ſimul & in miſtura quadam, diſcreta tamen, repræſentat. Plin. lib. 9. cap. 15. Anguillæ atterunt ſe ſcopulis, ea ſtrigmenta viviſcunt.

Strigmenta olei dicimus Ceromata, id eſt, ſordes olei, quæ ex unctorum athletarum corporibus raduntur. Plin. lib. 15. cap. 4. Notum eſt magiſtratus honoris ejus octogenis ſeſtertiis ſtrigmenta olei vendidiſſe. Valer. Max. 9. 14. Gymnicorum ſervo, ſtrigmenta gymnaſii colligenti, ſimilis.

Strigmenta, Ramenta. Plin. lib. 20. cap. 3. de cucurbita ſilveſtri, Succus ex ſtrigmentis illitus cum roſaceo & aceto febrium ardores refrigerat. Ibidem & Ramenta & Strigmenta vocat.

STRICŬLUS, i. m. Striculi, Grandiuſculi pueri vocabantur, a ſtricta quadam corporis ſoliditate & duritie. Arnob. 5. p. 174. Facit ſumere habitum puriorem, & in ſpeciem lævigari, nondum duri atque ſtriculi puſionis. [An Hiſtriculi? Gloſſ. Latinogræc. Hiſtriculus, Δασύστερνος; & Græcolat. Δασύστερνος, Hirſiculus. Corrupte, incertum, utrum pro Hiſtriculus, an Hirſutulus?

STRINGOR, ōris. m. Frigus quo dentes perſtringuntur. Lucret lib. 3. 694.

Morbus ut indicat, & gelidai ſtringor aquai.

V. Pareum in loc.

STRIO, V. STRIA.

STRIX, ſtrĭgis. f. [ὀλολυγὼν, στρουθὸς, Gl. L. G.] Avis quædam nocturna & importuna, a ſtridendo dicta. Plin. lib. 11. cap. 39. Fabuloſum enim arbitror de ſtrigibus, ubera eas infantium labris immulgere. Eſſe in maledictis jam antiquis ſtrigem convenit: ſed quæ ſit avium, conſtare non arbitror. Lucan. lib. 6. 689.

Quod trepidus bubo, quod ſtrix nocturna queruntur.

Stat. 3. Theb. 511. Infauſtæ ſtrigis omen triſte. Senec. Herc. fur. 9.

Violenta ſtrix. Tibull. lib. 1. 5. 52.

De ſtrigibus ita habet Ovid. 6. Faſt. 139.

Sunt avidæ volucres, non quæ Phineia menſis
Guttura fraudabant, ſed genus inde trahunt, &c.
Eſt illis ſtrigibus nomen: ſed nominis hujus
Cauſa, quod horrenda ſtridere nocte ſolent.

Strix, [στρὶξ] Idem quod Canaliculus. Vitruv. 4. 4. Striarum & ſtrigium circuitus. V. STRIA.

Strix pro Muliere malefica. Petron. cap. 134. Quæ ſtriges comederunt nervos tuos.

Stringa, une Eſtriere Italico ſermone. An a Strige, quia veneficiis adhibere ſolebant. H. St. Gloſſ. Latinogræc. Striga, λαμίγαι, καὶ γυνὴ φαρμακίς.

STRIGES, is. Frumenti genus apud Hippocratem, [ubi?] quod tritico levius eſt, & ventrem magis ſolvit: neſcio an pro Trago accipiendum.

Striges, ſunt Olera vilia. Plaut. Pſeud. 3. 2. 31.

Ei homines cœnas ſibi coquunt: quum condiunt,
Non condimentis condiunt, ſed ſtrigibus.

STRITABILLA, æ. f. V. STRICTABILLÆ, & ſeq. dict.

Stritabillæ, inquit a Stritillando, Stritare ab eo, qui ſiſtit ægre. [Quid ſi diminutivum eſt, a Stritavia?

STRITO, āre. ab eo qui ſiſtit ægre. Varr. lib. 6. 3. de L. L. Antiquum.

STRĬTĂVUS, ut Stlocus, Stlis; pro Tritavo, Loco, Lite antiqui dicebant. Feſt.

STRŎBĬLIA, [στροβίλια] poſita inter Ornamenta muliebria a Polluce lib. 5. cap. 16.

STRŎBĬLUS, i. m. [στρόβιλος] Nux pinea integra, quæ etiam Græcis Conus & Conarium appellatur. Pityides vero ſunt Nuclei, qui in ipſis ſunt conis. De Strobilo vide Lexicon Græcum. Ulp. l. ligni, in fine. D. de legat. 30. De pinu etiam integri ſtrobili ligni appellatione continebuntur. Gloſſ. Græcolat. Στρόβιλος καρπὸς, Nucleus.

Strobilus, [στρόβιλος δένδρον] Arbor ex pinaſtrorum genere, e natalium cognitione ſic dicta. Plin. lib. 16. cap. 10. 4. de pinaſtro, Eaſdem arbores, alio nomine eſſe per oram Italiæ, quas ſtrobilos vocant, plerique arbitrantur, ſed graciles, ſuccinctioreſque, & enodes, liburnicarum ad uſus, pæne ſine reſina. Vetus codex legit, Quos tibulos. In Gloſſ. Græcolat. redditur Pinus. Ibidem στροβιλεών, Pinetum, στροβίλινον, Pineum.

Strobi-

Strobilum a Romanis Carduum ſativum appellari Dioſcorides ait, 1. 76. Græca quidem voce, ſed tunc forte quotidiana, & in uſu populi: quæ a pineæ nucis figura, cui ſimile in ſummo carduus capitulum habet, facta eſt. Græci enim ϛρόβιλον, arborem pinum, & nucem ejus pariter vocant. Quæ quoniam coni figura in pinaſtris & oblonga eſt (quam formam cardui capitulum habet) communicata appellatione ſtrobilos carduus hic a Romanis dici potuit. Hæc Marcell. in Dioſcor.

Strŏbus, i. f. [ϛρόβος] Arbor odorifera. Plin. lib. 12. cap. 17. Petunt & in Carmanos arborem ſtrobum ad ſuffitus, perfuſam vino palmeo accendentes. Hujus odor redit a cameris ad ſolum jucundus, ſed aggravans capita, citra dolorem tamen.
Strobus, ex ſucco prædulci, morſu capræ in caule fruticis odorati, & in pulverem conglomerati liquoris fit. Plin. lib. 12. cap. 17.

Strōma, [ϛρῶμα] vox Græca eſt, qua illi quodvis Straguli genus ſignificant. Unde & pro Auleis accipitur, quæ & Periſtromata dicuntur, multa colorum varietate picturatis. Capitol. de Vero Imp. cap. 4. Ut levatus cum ſtromatibus in cubiculum perferretur. Clemens Alexandrin. libros quoſdam miſcellaneos, vario ornamento conſtantes, Stromata inſcripſit. V. Stragulum, & Stramentum, in STERNO.

Strombītes, æ. m. [ϛρομβίτης] Lapis eſt ſtrombi marini figuram omni ex parte referens.

Strombus, i. m. [ϛρόμβος] Animal in mari, ceu concha tortilis, nomen habens a figura intorta. Plin. lib. 32. cap. 11. [Videtur Suidæ Στρόβιλος.

Strongȳlion, ōnis. m. [Στρογγυλίων] Amazonem fecit ex ære nobilis ſtatuarius. Plin. lib. 34. cap. 8.

Strongȳlŏprŏsōpos, [ϛρογγυλοπρόσωπος] Stronguloproſopa dicuntur Quibus rotunda eſt facies. Cæl. Rhodig. lib. 4. Lect. Antiq. cap. 2.

Strongȳlos, & **Strongȳle**, es. f. [Στρογγύλη] Inſula in mari Ægæo: ſic dicta, quia ſit rotunda & globoſa, quod ϛρογγύλον Græce deſignat. Hæc (ut Plin. lib. 4. cap. 12. ſcribit) vinearum fertilis eſt, cujus ambitus patet LXXV millibus paſſuum. Ea nunc Naxos, ſed antea Dia vocata.
Eſt etiam una ex inſulis Æoliis. Plin. lib. 3. cap. 9. Tertia Strongyle, a Lipara M. paſſ. ad exortum ſolis vergens, &c. Sil. lib. 14. 259.
Mille Agathyrna dedit, perflataque Strongylos Auſtris. al. Trogilos.
Eſt etiam Inſulæ nomen in Lycio mari, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 31.

Strŏpha, æ. f. [ϛροφὴ] Acumen, ſubtilitas, cunctatio ſubdola, aut tergiverſatio fraudulenta & ludificatrix fallacia. Tractum a cervis, quum a venaticis canibus urgentur. Budæus *Une ruze*. Plin. 1. Epiſt. 18. Quod dubites ne feceris, id ipſum reſcribe, ego aliquam ſtropham inveniam, agamque cauſam tuam. Martial. 3. 7.
Nihil ſtropharum eſt, jam ſalarium dandum eſt. Idem lib. 11. 8.

Strŏphădēs, um. f. pl. [Στροφάδες] Inſulæ duæ in Ionio mari, ſupra Zacynthum in Meridiem ſitæ, ab aliis Plotæ dictæ, quibus Servius a converſione Harpyiarum ex Arcadia volantium nomen datum voluit. Virg. 3. Æn. 209.
—Strophadum me litora primum
Accipiunt, Strophades Grajo ſtant nomine dictæ. V. Servium.

Strŏphium, i. n. [ϛρόφιον] Faſcia pectoralis, quæ virginalem tumorem papillarum cohibet. Turpil. apud Non. 14. 8.
Me miſeram, quod inter vias epiſtola excidit mihi:
Infelix, inter tuniculam ac ſtrophium collocaram. Catul. Argon. 65. 65.
Non tereti ſtrophio lactantes vincta papillas.
Strophia etiam Coronæ dicebantur ab inſigni, quod imponebatur capitibus ſacerdotum. Quod ſit ἀπὸ τοῦ ϛροφεῖν, hoc eſt a vertendo. Plin. lib. 21. cap. 2. Tenuioribus utebantur antiqui, ſtrophia appellantes, unde nata ſtrophiola. Quin & vocabulum ipſum tarde inde communicatum eſt, inter ſacra tantum & bellicos honores coronis ſuum nomen vindicantibus. V. Feſt. & infra STROPUS.

Strophiŏlum, i. n. [Στροφίολον] Plin. 21. 2. V. in STROPHIUM. Cic. de Aruſp. Reſp. 44. P. Clodius a mitra, a muliebribus ſoleis, purpureiſque faſciolis, a ſtrophio, a pſaltrio, a flagitio, a ſtupro eſt factus repente popularis.

Strophiārius, i. m. [ϛροφιοποιὸς] Qui ſtrophia facit. Plaut. Aul. 3. 5. 42. Strophiarii aſtant, ſemizonarii.

Strophius, [Στρόφιος] Rex Phocidis, pater Pyladis. V. PYLIADE.

Strŏphos, i. m. [ϛρόφος] Dolor inteſtinorum, quod Tormen Latini vocant. Celſ. lib. 6. cap. 2. Ejuſdem morbi nota eſt, cum circa umbilicum inteſtina torquentur, ϛρόφον Græci nominant, coxæque dolores manent. Significat & Funiculum peræ apud Græcos, & Cincinnos tortos, aliaque nonnulla; quæ ſignificationes, quoniam Latinis uſitatæ non ſunt, ex Græcorum monumentis eas petendas relinquimus.

Strophōsus, a, um. Adj. Qui ſtropho laborat. Veget. Mulom. 1. 27. Strophoſa animalia, quibus venter frequenter dolet. conf. Plin. Val. 2. 22.

Stroppus, i. m. Stroppus eſt, ut Atejus philologus exiſtimat, quod Græce ϛρόφιον vocatur, & quod ſacerdotes pro inſigni habent in capite. Quidam coronam eſſe dicunt, aut quod pro corona inſigne in caput imponatur, quale ſit ſtrophium. Itaque apud Faliſcos diem feſtum eſſe, qui vocatur Struppearia, quia coronati ambulent, & a Tuſculanis, quod in pulvinari imponatur Caſtoris, Struppum vocari. Feſt.

Structilis, **Structor**, **Structura**, **Strues**. V. STRUO.

Strufertārii, a Ferto ſacrificii genere dicti ſunt. Paul. apud Feſt. Strufertarios dicebant, qui quædam ſacrificia ad arbores fulguritas faciebant, a ferto ſcilicet quodam ſacrificii genere. Strufertaria ſacra ſic fiebant. Cato in lib. de R. R. cap. 134. ita ſcribit; Priuſquam meſſim facias, porcam præcidaneam hoc modo fieri oportet. Et poſtea: Priuſquam porcam feminam immolabis, Jano ſtruem commoveto ſic. Jane pater, te hac ſtrue commovenda bonas preces precor, &c. Ferctum Jovi moveto, & mactato ſic. Juppiter, te hoc fercto obmovendo bonas preces precor, uti ſies volens propitius mihi, liberiſque meis, domo, familiæque meæ, mactus hoc fercto, &c. V. FERCTUM.

Struix, īcis. f Exſtructio rei cujuſvis. Strues. Arnob. 2. Struices lignorum. Liv. poëta apud Feſtum, Struicem malorum.
Struices, inquit Feſt. antiqui dicebant Omnium rerum exſtructiones. Plaut. Men. 1. 1. 26.
Cereales cœnas dat, ita menſas exſtruit:
Tantas ſtruices concinnat patinarias. V. STRUES.

Strūma, æ. f. [χοιρὰς, Gl. G. L.] Plur. Strumæ, [παρωτίδες, χοιράδες, Gl. L. G.] Tumor, in quo ſubtus concreta quædam ex pure & ſanguine, quaſi glandulæ oriuntur. Quæ vel præcipue fatigare medicos ſolent, quoniam & febres movent, nec unquam facile matureſcunt. Hæc ex Celſ. lib. 5. cap. 28. 7. Naſcuntur maxime, ut idem teſtatur, in cervice: ſed etiam in alis, & inguinibus, & lateribus. Plin. lib. 11. cap. 37. Guttur homini tantum & ſuibus intumeſcit, aquarum, quæ potantur, plerumque vitio. Idem multis locis meminit ſtrumarum morbi. Propter quod quædam tubera ſpongioſa per corpus aliquando inſperſa, ſcrophulæ dicuntur, quæ etiam ſub ſtrumæ appellatione continentur, ut rectius ſtrumulæ, quaſi parvæ ſtrumæ, quam ſcrophulæ nominentur. V. SCROPHULÆ.
Strumas ſemidoctum vulgus Scrophulas vocat, quoniam eas Græci ab ejuſmodi bruto χοιράδας appellaverint. Hæc Cæl. lib. 30. cap. 26. Ubi male, Struma (inquit) Exſtantia quædam in tergo.
Male eum habet ſtruma. Celſ. lib. 5. cap. 28.
Frigida aqua ſtrumas excitat. Celſ. lib. 1. cap. 9.
Struma hominis. Cic. 2. Att. 9. Proinde iſti licet faciant quos volent Conſules, Trib. pleb. denique etiam Vatinii ſtrumam ſacerdotii διβάφῳ, veſtiant: &c. h. e. Vatinii ſcelera & turpitudinem occultent honeſtentque honorum faſtigio. Eſt autem Dibaphum, purpura bis tincta.
Struma civitatis. Cic. pro Sext. 135. Ii medentur Reipub. qui exſecant peſtem aliquam, tanquam ſtrumam civitatis.

Strumă, [Στρέμμας] Nomen viri apud Catull. 50. 2.
Sella in curuli Struma Nonius ſedet. [Niſi Scomma eſt, ut ſupra.

Strumella, æ. f. dimin. Marc. Empir. cap. 15.

Strumōsus, a, um. Adj. [χοιραδικὸς] Qui id vitium patitur. Juven. 10. Sat. 309.
Nec prætextatum rapuit Nero loripedem, nec
Strumoſum, atque utero pariter, gibboque tumentem. Columel. lib. 7. cap. 10.

Strumătĭcus, a, um. Adj. Idem. Jul. Firmic. lib. 8. cap. 19. Viceſima tertia pars arietis ſi in horoſcopo fuerit inventa, ſtrumaticum faciet, exulcerata macularum labe poſſeſſum, vel certe elephantiaca contagione maculatum.

Strumea, æ. f. Herba. Plin. lib. 25. cap. 13. de quarta ranunculi ſpecie, Noſtri, inquit, herbarii ſtrumeam vocant, quoniam medetur ſtrumis, & panis, parte in fumo ſuſpenſa. Vel, addit Ruellius, quod ſtrumoſam radicem habeat. Hæc herba eſt, qua validi mendicantes ſibi crura & lacertos dilaniant, quo poſſint impudentius ſtipem extorquere, vel hac impoſtura pecuniolam aucupari, hinc nonnullis herbariis *ulceraria* vulgo dicitur, aliis *ſcelerata*.

Strumus, i. m. Eadem herba vocatur alio nomine apud Apul. de Herb. cap. 74.

Strŭo, xi, ctum, [κατασκευάζω, οἰκοδομῶ, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Ordinare, in ordinem redigere. Ovid. 1. Met. 153.
Altaque congeſtos ſtruxiſſe ad ſidera montes.
Aciem ſtruere. Cic. ad Octavium, Virg. 9. Æn. 42. V. ACIES.
Convivia ſtruere, Apparare. Tacit. 15. Ann. 37.
Copias ſtruere, Inſtruere. Cæſ. 3. Bell. Civil. V. INSTRUO.
Cubilia ſtruxere congeſtæ frondes. Lucan. lib. 9. 841.
Epulas ſtruere. Tacit. 15. Ann. 55.
Fercula luxurioſe ſtruere. Columel. in præfat.
Penum ſtruere. Virg. 1. Æn. 708.
Pyram ingentem ſtruxere. Virg. 6. Æn. 215.
Orationem ſolutam ſtruere. Gell. lib. 1. cap. 19.
Verba componere, & ſtruere. Cic. 3. de Orat. 171. Collocationis eſt componere & ſtruere verba ſic, ut neve aſper eorum concurſus, neve hiulcus ſit.
Verba dure ſtruere. Quintil. 1. 5. Ceterum etiam ex præpoſitione & duobus vocabulis dure videtur ſtruxiſſe Pacuvius,
— Nerei
Repandiroſtrum, incurvicervicum pecus. i. e. Compoſuiſſe.
Struere aliquid, Machinari, moliri. Ter. Heaut. 3. 2. 3. Num me fefellit hoſce id ſtruere? Tacit. 1. Ann. 15.
Bellum ſtruere. Cic. 9. Att. 12. Ego, ſi Pompejus manet in Italia, nec res ad pactionem venit, longius bellum puto fore: ſin Italiam relinquit, ad poſterum bellum ἄσπονδον ſtrui exiſtimo.
Calamitatem alicui ſtruere & Moliri. Cic. pro Cluent. 178. Ut velle atque optare aliquid calamitatis filio potius, quam id ſtruere & moliri videretur.
Cauſas ſtruere. Tacit. 2. Ann. 42.
Conſilia ſtruere. Liv. 2. 3. Legati cum aliis alia moliri, aperte bona repetentes, clam recuperandi regni conſilia ſtruere.
Controverſiam de nomine & vocabulo ſtruere. Auct. ad Heren. 2. 45.
Crimen alicui ſtruere. Tacit. 1. Hiſt. 58.
Dolos ſtruere. Sen. Herc. OEth. 11.
Inſidias alicui ſtruere. Ovid. 1. Met. 198.
Medicina ſtruitur dolori. Stat. 5. Silv. 1. 16.
Mendacium ſtruere. Liv. 23. 34.
Odium ſtruere in aliquem. Cic. 2. de Orat. Atque iiſdem his ex locis & odium in alios ſtruere diſcemus, & a nobis ac noſtris dimovere.
Opes ſtruere. Liv. 2. 41. pr. Largitione cos. periculoſas libertati opes ſtruere.
Periculum ruinæ ſtruere. Cic. 6. Fam. 7. Quemadmodum igitur ſcalarum gradus, ſi alios tollas, alios incidas, nonnullos male hærentes relinquas, ruinæ periculum ſtruas, non aſcenſum pares.
Reliqua ad jacturam ſtruentur. Cic. 3. Q. frat. 8.
Sollicitudinem ſibi ſtruere. Cic. 5. Att. 21. Sed dices, me ipſum mihi ſollicitudinem ſtruere, cogor, & velim ita ſit.
Sycophantias ſtruere. Plaut. Aſin. 1. 1. 57.
Struere, pro Inſtruere. Tacit. 4. Ann. 67. Struebantur, qui monerent perfugere, &c. h. e. Inſtruebantur.
Aggeres ſtruere, Exſtruere, ædificare. Cæſ. 8. Bell. Gall. 41.
Arcus ſtruere. Tacit. 2. Ann. 64. Structi & arcus.
Domos ſtruere. Hor. 2. Carm. 18. 19.
Moles ſtruere. Tacit. 2. Ann. 1.
Ordine, non acervatim ſtruere. Vitruv. lib. 2. cap. 8. V. ORTHOSTATA.
Structa & a Natura dicimus quædam. Cic. 1. Tuſc. 37.
Per ſpeluncas, ſaxis ſtructas aſperis, pendentibus.
Struere, pro Augere. Feſtus, Struere antiqui dicebant, pro adjicere, augere.

augere, unde Induſtrios quoque. M. Cato, jure, lege, libertate, republica communiter uti oportet: gloria, atque honore quomodo ſibi quiſque ſtruxit. Aut in duodecim quod eſt: Si calvitur, pedemve ſtruit, manum endojacito. Alii putant ſignificare retrorſus ire, alii in aliam partem, alii furere, alii gradum augere, alii minuere, ac vix pedem pedi præfert, otioſe it, remoratur. Paulus adnotat. Struere antiqui dicebant pro adjicere, augere: unde Inſtruere.

STRUCTUS, a, um. Partic. [κατασκευασθεὶς] Cic. de Senect. 51. Fundit frugem ſpicæ ordine ſtructam.
Compoſiti oratoris bene ſtructam collocationem diſſolvere permutatione. Cic. in Orat. 232.
Eloquentia, collocata, & quaſi ſtructa, & nexa verbis. Cic. in Orat. 39.
Atria ſtructa levibus tophis. Ovid. 8. Met. 562.
Mœnia ſtructa meis manibus. Virg. 5. Æn. 811.
Scæna in tempus ſtructa. Tacit. 14. Ann. 20.
Templa ſtructa vetuſto ſaxo. Virg. 3. Æn. 84.
Via ſtructa labore Herculeo. Propert. lib. 3. 18 4.

STRUCTUM, i. n. [οἰκοδομημένον, Gl. L. G.] ut, Structa ſaxorum, i. e. Saxa quæ ſtructa ſunt, ſimili dicendi forma, qua Septa domorum, Strata viarum, & cetera id genus. Lucret. lib. 4. 361.
Fit, quaſi tornata ut ſaxorum ſtructa tuantur.

STRUCTE, Adv. Compar. Tertull. de Cultu fem. cap. 11. Quæ vobis cauſa ſtructius prodeundi.

STRUCTIM, Adv. Apul. Flor. 2. Cithara apta ſtructim. Sed Elmenh. p. 351. Strictim ſuſtinetur.

STRUCTIO, ōnis. f. Firmic. lib. 8. cap. 9. Arma venatoribus aut facient, aut parabunt, ut retia, venabula, ſagittas, & quicquid ad ſtructionem ejus ſtudii pertinet. Pallad. 12. 22. Sternes inter ſpatia ſtructionis.

STRUCTOR, ōris. m. [οἰκοδόμος, Gl. L. G.] Qui aliquid ſtruit. Cic. 2. Q. frat. 5. A puero ut diſceſſi, in aream tuam veni: res agebatur multis ſtructoribus. Sic 14. Att. 3. Structores vocat eos, quorum utebatur opera ad villam ædificandam. Hos ſtructores Bud. interpretatur Fabros cæmentarios.
Structor pro Cellario ponitur, qui inſtruendæ menſæ & ciborum curam habet. A ſtruendo, id eſt, ordinando & componendo. Martial. lib. 10. 48. 15.
Et quæ non egeant ferro ſtructoris ofellæ. Juven. 7. Sat. 184.
—veniet, qui fercula docte
Componat.
Structores annonæ. Cic. 14. Att. 3.

STRUCTŌRIUS, a, um. Adj. ut, Operas ſtructorias alicui locare. Tertull. Apol. cap. 14.

STRUCTŪRA, æ. f. [οἰκοδομὴ, σύνθεσις, Gl. L. G.] Ædificium, ſive Compoſitio & ordinatio lapidum in ædificiis. Columel. lib. 1. Igitur ad ſtructuram quum primum fundamenta jaciuntur, enitendum eſt. Liv. 21. 11. Structura antiqua.
Surgens operum ſtructura. Lucan. lib. 6. 64.
Verborum eſt ſtructura quædam. Cic. de Opt. gen. Orat. 5. Sed & verborum eſt ſtructura quædam, duas res efficiens, numerum & lenitatem, &c.
Carminis ſtructura mirifica. Ovid. 4. de Pont. 13. 4.

STRUCTĬLIS, e. Adj. [κατασκευαστὸς] Quod ſtructum eſt multis de materiis: ut Columel. lib. 11. cap. 3. Vetuſtiſſimi auctores vivam ſæpem ſtructili prætulerunt. Martial. lib. 9. 77.
Non ſilice duro, ſtructilive cæmento.
Columnæ ſtructiles, Quæ non ſunt ex uno lapide, ſed ex multis. Ulp. in l. Sicuti. §. 1. D. Si ſervit. vindic.
Lapis ſtructilis. Ulpian. in l. Etſi forte. §. Modus. D. Si ſervit. vendic. Forte, ut reficiat lapide quadrato, vel lapide ſtructili.

STRUES, is. f. [ξύλων σωρὸς, ἢ θυμάτων Gl. L. G.] proprie Lignorum congeries eſt. Liv. 21. 27. Struem ingentem lignorum faciunt. Cic. 5. Att. 12. Strues ſalinarum. Al. Laterum. Lectio vexata.
Strues uvarum. Plin. lib. 14. cap. 4.
Strues, Genus libi, quod in ſacris antiqui prolibabant. Cato R. R. cap. 134. & cap. 141. Ovid. 1. Faſt. 276.
Hæc adolet flammis cum ſtrue farra ſuis.
Strues genera liborum ſunt, digitorum conjunctorum non diſſimilia, qui ſuperjecta panicula in tranſverſum continentur. Feſtus.

STRUNDIUS, ſive STRUNTUS, Σπίλεθος. Gloſſ. Latinogræc. [Eſt autem σπίλεθος Stercus. Quare non dubito, quin hinc Gallorum fluxerit turpicula dictio *eſtront*, vel *étron*.

STRUPPEARIA, Feſta quædam apud Faliſcos. V. in dict. STROPPUS.

STRUPPI, [Φάκελοι] inquit Feſt. vocabantur in pulvinaribus Faſciculi de verbenis facti, qui pro deorum capitibus imponebantur. Iſidorus 19. 4. ait Dura, craſſa & vilia eſſe vincula.

STRUTHEUS, a, um. Adj. Strutheum in mimis præcipue vocant Obſcænam partem virilem a ſalacitate videlicet paſſeris, qui Græce στρουθὸς dicitur. Feſt. [Forſan dimin. Græcum eſt στρούθιον ſubſt.
Struthea mala. Cato R. R. cap. 7. Mala ſtruthea, cotonea ſcantiana. Columel. lib. 5. cap. 10. Cydonia, quorum genera tria ſunt, ſtruthia, chryſomeliana, muſtea. Plin. lib. 21. cap. 20. Dolori capitis cum cotoneis malis aut ſtrutheis illinitur. Legitur & Struthiis. V. COTONEUM.
Struthea colutheaque appara. Plaut. Perſ. 1. 3. 7.

STRUTHIOMELA, [στρουθιόμηλα] uno vocabulo proferuntur apud Varr. de R. R. 1. 59.

STRUTHIO, ōnis. m. [στρουθοκάμηλος, Gl. L. G. στρουθίων, G. L.] Idem quod Struthiocamelus. q. V.

STRUTHIUM, i. n. [στρούθιον, Gl. G. L.] Latine Paſſerculus dicitur.
Struthium, Herba. Plin. lib. 19. cap. 3. At quæ vocatur radicula, lavandis demum lanis ſuccum habet: mirum quantum conferens candori mollitiæque. Et paulo poſt, Struthion Græci vocant, floret æſtate, &c.

STRUTHIOCAMĒLUS, vel STRUTHOCAMELUS, i. m. [στρουθοκάμηλος] Maxima avium eſt, ſi tamen avis eſt dicenda. Plin. lib. 10. cap. 1. Sequitur natura avium: quarum grandiſſimi & pæne beſtiarum generis, ſtruthiocameli Africi vel Æthiopici, altitudinem equitis inſidentis equo excedunt, celeritate vincunt: ad hoc demum datis pennis, ut currentem adjuvent: cetero non ſunt volucres, nec a terra tolluntur. Ungulæ iis cervinis ſimiles, quibus dimicant, biſulcæ, comprehendendis lapidibus utiles, quos in fuga contra ſequentes ingerunt pedibus. Concoquendi ſine delectu devorata mira natura, ſed non minus ſtoliditas, in tanta reliqui corporis altitudine, quum colla frutice occultaverint, latere ſeſe exiſtimantium. Præmia ex iis ova, propter amplitudinem pro quibuſdam habita vaſis: conoſque bellicos & galeas adornantes pennæ

STRUTHOPHAGI, gens Æthiopica. V. in dictione SILLI.

STRŪTHŎPŪS, ŏdis. c. [στρουθόπους] Struthopodes Plin. 7. 2. vocantur Feminæ, quæ parvas pedum plantas habent, velut paſſerini pedis: ſic Themiſtius Struthocephalos [στρουθοκεφάλους] minimi & paſſerini capitis, in Paraphraſi phyſicorum vocat, ut annotavit Turnebus.

STRUTHOS, [στρουθὸς] Græcis dicitur, quem nos Paſſerem vocamus. Gloſſ Græcolat. Στρουθὸς, Paſſer. Ab antiquis etiam mimorum ſcriptoribus Struthos uſurpabatur pro Virili membro, a paſſeris ſalacitate ſumpta nominis ratione.

STRYCHNUM, i. n. vel STRYCHNUS, i. m. [στρυχνὸς] Herba ſponte naſcens; quam Latini Solanum, vulgo *Solathrum* vocant: multas ſub ſe continens ſpecies, quas vide ſupra in dictione SOLANUM. Plin. 28. 11. Apul. de Herb. cap. 22.

STRȲMON, ŏnis. m. [Στρυμὼν] Civitas, nec non & fluvius Thraciæ, de quo Virg. 4. Georg. 508.
Rupe ſub adverſa deſerti ad Strymonis undam.
Nivoſus Strymon. Ovid. 5. Triſt. 3. 21.

STRYMŎNIUS, a, um. Adj. poſſeſſ. [Στρυμόνιος] ut, Grues Strymoniæ. Virg. 1. Georg. 120.
Aquilo Strymonius. Sen. Agam. 6.
Matres Strymoniæ, Mulieres Thraciæ. Ovid. in Ibin, 602.

S T U

STŬDEO, ui, [σπουδάζω, Gl. G. L. φιλοπονῶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα, L. G. & G. L.] ēre. Operam dare alicui rei. Plaut. Pſeud. 1. 5. 108.
Studeo hercle audire: nam ted auſcultabo lubens. Ter. Eun. 5. 5. 8. Dum ſtudes dare verba nobis. Ibid. 2. 3. 23. Quas matres ſtudent demiſſis humeris eſſe. Cic. in Partit. 1. Studeo, mi pater, Latine ex te audire ea, quæ mihi tu de ratione dicendi Græce tradidiſti.
Stude verum invenire. Auctor ad Herenn. lib. 4. 41.
Studet rem ad arma deduci. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 3. Simul, infamia duarum legionum permotus, quas ab itinere Aſiæ Syriæque ad ſuam potentiam, dominatumque converterat, rem ad arma deduci ſtudebat.
Jungitur hoc verbum Dativo aliquando, aliquando Accuſativo.
Dativo. Plaut. Stich. 5. 3. 5.
Lectis ſternendis ſtuduimus, munditiiſque apparandis.
Artibus & diſciplinis optimis ſtudere. Cic. 1. Verr. 30. In quo ſi te multum natura adjuvaret, ſi optimis a pueritia diſciplinis atque artibus ſtuduiſſes, &c.
Artibus ſtudere. Cic. 1. Fam. 7. Lentulum, eximia ſpe, ſummæ virtutis adoleſcentem, cum ceteris artibus, quibus ſtuduiſti ſemper ipſe, tum in primis imitatione tui fac erudias.
Auribus ſtudere. Martial. lib. 10. 19. de Plinio juniore,
Dum centum ſtudet auribus virorum. h. e. Dum cauſas agit apud Centumviros judices.
Litteris ſtudere, quibus fons eloquentiæ continetur. Cic. de Clar. Orat. 322. Idem 6. Fam. 4. Non tantum litteræ, quibus ſemper ſtudui.
Laudi & dignitati ſtudere. Cic. 4. de Finib. 65. Sed quia ſtudebat laudi & dignitati, multum in virtute proceſſerat.
Student magis mellificiis, quam fetibus apes. Columel. lib. 9. cap. 13.
Semel enim pacem defendi, non ſemper otio ſtudui? Cic. 8. Philipp. 11.
Pecuniæ, imperiis, gloriæ ſtudere. Cic. 1. de Finib. 60.
Rebus novis ſtudere. Cic. 1. in Catil. 3. Cæſ. 1. Bell. Gall. 7. Cupiditate regni adductus, novis rebus ſtudebat. V. RES.
Virtuti, gloriæ. Cic. 2. de Orat. 225.
Studere alicui, Favere. Ovid. 9. Met. 425.
Cui ſtudeat deus omnis habet. Cic. pro Cœl. 12. Studuit Catilinæ, quum jam aliquot annos eſſet in foro, Cœlius. i. e. Favit, coluit, & ſtudioſe ſectatus eſt eum.
Accuſativo junctum, ſignificat Cupere, velle. Cic. Poſt redit. in Senat. 13. Quum vero litteras ſtudere incipit, & helluo immanis cum Græculis philoſophari, tum eſt Epicureus. Idem 5. Fam. Quid ſi nihil aliud ſtudeat, niſi id quod agit. Ter. Hec. 2. 1. 2.
Ut omnes mulieres æque ſtudeant, nolintque omnia. Cic. 6. Philip. 18. Unum ſentitis omnes, unum ſtudetis.
Accuſativo, cum præpoſitione In. Quintil. lib. 10. cap. 2. pr. Quemadmodum quidam pictores in id ſolum ſtudent, ut deſcribere tabulas menſuris ac lineis ſciant.
Ablativo, cum præpoſitione In. Gellius, Si quis in ea re ſtudebat.
Abſolute, Amare ſive favere. Salluſt. in Catil. cap. 51. in oratione Cæſaris, Neque ſtudere, neque odiſſe, ſed minime iraſci decet.
Studere, pro Litteris ſtudere, ſeu operam dare. Quintil. lib. 12. cap. ult. Nunc computamus annos, non quibus ſtuduimus, ſed quibus viximus. Et 1. 2. pr. Utiliuſne ſit domi, atque intra privatos parietes ſtudentem continere, an publicis præceptoribus tradere.
Sic apud Plinium Juniorem ſine adjectione Epiſt. 100. In habitu ſtudentis, & alibi Æſtate pueri ſi ſtudent ſatis valent, puto apud Martial. & ita Plin. Junior. H. St. V. Plin. 5. Epiſt. 5.
Studere, cum Genitivo. Cic. 3. de Nat. Deor. 72.
Parentem habere avarum, illepidum in liberos,
Difficilem, qui te nec amet, nec ſtudeat tui. Ex antiquo poeta.

STUDENS, entis. Partic. [σπουδάζων] Cic. pro Planc. 87. Hiſce ego auxiliis, ſtudentibus, atque incitatis, uti me, Laterenſis, potuiſſe confiteor.

STUDIUM, i. n. [σπουδὴ, ἐπιτήδευμα, φιλοπονία, Gl. G. L. ἄσκησις, L. G.] Donatus, Studium eſt dedita opera voluntatis hominis attentior atque impenſior. Cic. 1. de Invent. 36. Studium autem eſt animi aſſidua & vehemens ad aliquam rem applicata, magna cum voluptate, occupatio, ut philoſophiæ, poëtices, geometriæ, litterarum. Ter. Hec. 2. 1. 5.
Viris eſſe advorſas, æque ſtudium eſt, ſimilis pertinacia eſt. Hor. 2. Serm. 2. 12.
Molliter auſterum ſtudio fallente laborem.
Alacritas ac ſtudium. Cæſ. 4. Bell. Gall. 24.
Feſſus ſtudiorum pondere. Lucan. ad Piſon. 178.
Acre ſtudium. V. ACER adjectivum.
Agile ſtudium, Exercitium ad curſum. Stat. 6. Theb. 557.

Fortia ſtudia. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Inane ſtudium. V. INANIS.
Pertinax ſtudium. Quintil. in Procem. lib. 1.
Plena vecordiæ ſtudia. Tacit. 3. Ann. 50.
Puellare ſtudium. Ovid. 5. Met. 399.
Virilia ſtudia. Ovid. 12. Met. 208.
Adhibere ſtudium. V. ADHIBEO.
Ardere ſtudio belli. V. ARDEO.
Aſſequi ſtudio vel conſequi. Cic. 2. Fam. 5.
Cecidit incautus ſtudio eundi, Cupiditate currendi. Ovid. 8. Met. 378.
Celerare gradum anili ſtudio. Virg. 4. Æn. 641.
Conſurgunt ſtudiis Teucri. Virg. 5. Æn. 450.
Contendere omni ſtudio. V. CONTENDO.
Contendere ad magna rectis ſtudiis. V. CONTENDO.
Deponere belli ſtudia. Juſtin. lib. 1. cap. 2.
Diſpoſita fideli ſtudio dona. Lucret. lib. 1. 47.
Dare ſtudium alicui rei. Quintil. lib. 3. cap. 2.
Dare ſtudium agricolationi. Columel. lib. 1. cap. 1.
Exercere aliquem duris ſtudiis. Claud. 4. Conſ. Hon. 320.
Jactare aliquid inani ſtudio. Virg. 2. Ecl. 5.
Incenſus ſtudio diſcendi. Cic. 2. de Orat. 1.
Incenſi ſtudio, quod ad agrum colendum pertinet. V. INCENDO.
Incitari ſtudio. Cic. 2. de Divin. 5. Quorum ſtudio legendi, meum ſcribendi ſtudium vehementius in dies incitatur.
Inflammatum ſtudium. V. INFLAMMO.
Inhærere ſtudio alicui. Ovid. 8. Met. 165.
Injicere ſtudium alicui. V. INJICIO.
Inſtigare aliquem ſtudiis. Virg. 5. Æn. 228.
Ponere ſtudium lucri. Hor. 4. Carm. 12. 25. V. PONO.
Servatum perenni ſtudio odium, Voluntate perſeveranti. Sil. 1. 18.
Studium in aliquo eſſe. Cæſ. 1. Bell. Civil.
Cicero tuus noſterque ſummo ſtudio eſt Pæonii ſui rhetoris, i. e. Tenetur. Cic. 3. Q. frat. 3.
In ſtudio eſt mihi labor, militia, palæſtra, &c. Cic. 2. Tuſc. 36. Illi autem voluerunt nihil horum ſimile eſſe apud Lacænas virgines, quibus magis palæſtra, Eurotas, ſol, pulvis, labor, militia in ſtudio eſt, quam fertilitas barbara.
Studium in aliquo eſt, h. e. Studiorum & litterarum amor & ſcientiæ ac doctrinæ. Cic. 1. Acad. 7. Sed meos amicos, in quibus eſt ſtudium, in Græciam mitto, id eſt ad Græcos ire jubeo, ut ea &c.
Teneri ſtudio aliquo. Hor. 1. Epiſt. 1. 81.
Vigilare ſeveris ſtudiis. Propert. lib. 2. 3. 7. Pro Invigilare.
Cupiditas & ſtudium defendendæ nobilitatis. Cic. 3. Verr. 35.
Studium, Exercitatio; ut quum dicimus, Studia litterarum. Columel. in præfat. lib. 1. Et ne ſingula perſequar: ei ſtudio, quod quiſque agere velit, conſultiſſimum rectorem adhibeat. i. e. Exercitio, vel operi vel arti. Ter. And. 1. 1. 29.

Ut animum ad aliquod ſtudium adjungant, aut equos
Alere, aut canes ad venandum, aut ad Philoſophos. Idem Heaut. 2. 3. 39.

Quo ſtudio vitam ſuam te abſente exegerit. Cic. de Senect. 50. Atque hæc quidem ſtudia ſunt doctrinæ. Idem 1. de Invent. 4. Mihi videntur cuncta ſtudia recta atque honeſta per otium concelebrata ab optimis enituiſſe. Sic 1. Tuſc. 1. Studio ſapientiæ, quæ philoſophia dicitur.
Belli ſtudiis aſperrima urbs. Virg. 1. Æn. 18.
Formæ ſtudium. Tibul. lib. 1. 7. 43.
Hiſtoriæ ardeo ſtudio. Cic. 16. Att. 13.
Venandi laſſus ſtudio. Ovid. 3. Met. 413.
Hiſtrionale ſtudium. Tacit. 1. Ann. 16.
Muſicum ſtudium. V. Muſicus in MUSA.
Conſortes ſtudii. Ovid. 5. Triſt. 3. 47.
Communia fœdera ſtudii ſacri. Ovid. 4. de Pont. 13. 43.
Habere aliquem participem ſtudiis. Ovid. 2. de Pont. 5. 42.
Lenius ſtudium. Ovid. Rem. Amor. 207.
Adhærere ſtudio alicui. Lucret. lib. 4. 959.
Adhibere multum ſtudii ad dicendum, & ad omnes bonarum rerum diſciplinas. Cic. de Clar. Orat. 161.
Aſſuetus mollibus ſtudiis. Ovid. 1. Triſt. 5. 74.
Celebrare ſtudium agriculturæ. V. CELEBRO.
Collocare ſtudium. V. COLLOCO.
Concitari cohortatione alicujus ad ſtudium cognoſcendæ virtutis. Cic. 1. de Orat. 204.
Conticeſcit ſtudium. Cic. de Clar. Orat. 324. de ſe & Hortenſio loquens; Maxime vero perſpecta eſt utriuſque noſtrûm exercitatio, paulo ante quam perterritum armis hoc ſtudium, Brute, noſtrum conticuit ſubito, & obmutuit. Prius dixerat, Subito in civitate, cum alia ceciderunt, tum etiam ea ipſa, de qua diſputare ordimur, eloquentia obmutuit.
Convertere ſtudium ad operam ſcribendi. V. CONVERTO.
Dedere ſe ſtudio eloquentiæ. Cic. in Orat. 6.
Deditus ſtudio citharæ. Hor. 2. Serm. 3. 105.
Florens otii ſtudiis. Virg. 4. Georg. 564.
Formare boves ad ſtudium atque uſum agreſtem. Virg. 3. Georg. 163.
Formandæ mentes aſperioribus ſtudiis. Hor. 3. Carm. 24. 54.
Frangere ſtudium. Cic. 6. Fam. 7.
Imbuere ſtudio. Cic. pro Dejot. 28.
Impertire ſtudium philoſophiæ. V. IMPERTIO.
Ingredi diſciplinarum ſtudia. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Verſari in ſtudio litterarum. V. LITTERA.
Studia, pl. pro Litterarum ſtudio. Quintil. lib. 12. cap. 3. Lectionis opus eſt, qua nihil eſt in ſtudiis minus laborioſum.
Claritudo ſtudiorum. Tacit. 12. Ann. 8.
Cupidus ſtudiorum. Ovid. 1. de Pont. 5. 35.
Deſerere ſtudia. Cic. de Fato.
Vigere ſtudia. Cic. 1. de Orat. 13.
Acerrimum ſtudium. Cic. in Brut.
Secreta ſtudia. Quintil. lib. 2. cap. 18.
Abducere a ſtudio. Cic. 4. Fam. 4.
Abhorrere ſtudio. V. ABHORREO.
Abruptum ſtudium. V. ABRUPTUS.
Abundare ſtudio. Cic. 1. de Orat.
Affluere ſtudio. Cic. pro Arch. 4.
Arceſſita ſtudia. V. ARCESSO.
Aſſerere ſe ſtudiis. V. ASSERO.
Attingere leviter ſtudia. V. ATTINGO.
Abſcindere ſtudium alicui. Catul. 66. 19.
Colere ſtudia. V. COLO.
Concelebrare ſtudia. V. CONCELEBRO.
Conferre ſe ad ſtudia. V. CONFERO.
Confluere ad ſtudia. V. CONFLUO.
Conquieſcere in ſtudiis. V. CONQUIESCO.
Contine te in tuis perennibus ſtudiis. Cic. in Brut. 332.
Detinere animum ſtudiis. Ovid. 5. Triſt. 7. 39.
Flagrans ſtudium. Cic. 3. de Orat. 228.
Formare ſtudia alicujus ab infantia. Quintil. in Procem. lib. 1.
Jacent ſtudia. V. JACEO.
Impedita ſtudia. V. Impeditus in IMPEDIO.
Incitari in ſtudia. V. INCITO.
Incitare ſtudium. Cic. 2. de Divin. 5.
Incumbere ad vel in ſtudia. V. INCUMBO.
Ingredi ſtudia. V. INGREDIOR.
Mori in ſtudio. V. MORIOR.
Obſoleſcere ſtudia. Cic. de Invent.
Omittere ſtudia. Cic. 1. de Invent.
Referre ſe ad ſtudia. Cic. 4. Att. 16.
Remittere ſtudia. Cic. in Brut. 15.
Renovare ſtudia. Cic. in Brut.
Repetere ſtudia. Cic. de Fato, 4.
Reſtinguere ſtudia. Cic. in Orat. 5.
Revocare intermiſſa ſtudia. V. INTERMITTO.
Silere ſtudia. Cic. Omnia denique bonarum artium ſtudia ſiluerunt.
Teneri acerrimo ſtudio. Cic. in Brut.
Tentare ſtudium inutile. Ovid. 4. Triſt. 10. 21.
Vigent ſtudia. Plin. 1. Epiſt. 13.
Studium, pro Deſiderio. Cic. de Senect. 83. Equidem efferor ſtudio patres veſtros (quos colui & dilexi) videndi. Idem 1. Acad. 43. Arceſilas ſibi omne certamen inſtituit, non pertinacia aut ſtudio vincendi. Idem pro Roſc. Amer. 91. Ut omnes intelligant me non ſtudio accuſare, ſed officio defendere. Sic 2. Verr. Tanto ſtudio requiſivit.
Acuere ſtudia. V. paulo ante Reſtinguere ſtudia.
Alicujus ſtudio & cupiditati morem gerere. Cic. pro Quint. 9.
Immane ſtudium loquendi. Ovid. 5. Met. 678.
Adduci certandi ſtudio. V. ADDUCO.
Famæ ſtudium creſcit honore. Ovid. Rem. Amor. 393.
Ardentibus ſtudiis depoſcunt. Ovid. 1. Met. 199.
Fallens laborem ſtudium. Ovid. 6. Met. 60. Studium, i. e. Vincendi cupiditas.
Minuens labores ſtudium. Ovid. 4. Met. 295.
Petere ardentiore ſtudio. V. ARDEO.
Rapi ad aliquem locum ſtudio inflammato. Cic. pro Lege Manil. 21.
Studium, Favor, amor. Saluſtius, Catil. cap. 51. D. Silanum certe ſcio, quæ dixerit, ſtudio Reip. dixiſſe. Cic. pro Planc. 10. Illud debes putare, comitiis, præſertim Ædilitiis, ſtudium eſſe populi, non judicium, eblandita illa, non enucleata eſſe ſuffragia.
Accendere ſtudium. V. ACCENDO.
Accinctus ſtudio popularium. V. ACCINGO.
Acquirere ſtudia vulgi. V. ACQUIRO.
Amittere ſtudia. Cic. 2. Att.
Conferre ſtudium. Cic. 10. Fam. 1.
Conſtare ſtudium. Cic. 10. Fam.
Conſumere ſtudium. Cic. 6. Fam. 12.
Debilitant hæc amicorum ſtudia. Cic. pro Muren. 43.
Deponere ſtudia. Cic. pro Muren. 43.
Detrahere de ſtudio. Cic. 3. Fam.
Movere ſtudia hominum. V. MOVEO.
Navare ſtudium. Cic. 15. Att. 4.
Præſtare ſtudia. Cic. 2. Fam.
Prætermittere ſtudia. Cic.
Remanere ſtudia erga aliquem. Cic.
Conciliatum ſtudium bonorum ex Tribunatu, &c. Cic. 2. Fam. 6.
Declarare ſtudium, vel ſignificare. Cic. 3. Fam.
Dicare ſuum ſtudium alicujus laudi, &c. Cic. 2. Fam. 6.
Exſpectare ſtudia ab aliquo. Cic. 1. Fam.
Habere ſtudia ſuorum ardentia. Cic. pro Planc. 20.
Interponere ſtudium, operam. V. INTERPONO.
Navare operam & ſtudium tibi volunt. Cic. ad Brut. 8.
Polliceri & profiteri alicui ſuum eximium & ſingulare ſtudium. Cic. 5. Fam. 8.
Reſtinguere ſtudia. V. RESTINGUO. Liv. 10. 13. Acuebat hac moderatione tam juſta ſtudia: quæ verecundia legum reſtinguenda ratus, legem recitari juſſit: &c. Sigonius admonet in vetuſtis libris legi Reſtringenda.
Studio eſſe in aliquem. Cic. 14. Fam.
Studium alicujus in ſalutem alterius. Cic. 3. Q. frat. 1. 3. Quod litteris tuis ſtudium illius in ſalutem noſtram facile perſpexi.
Inſigne ſtudium alicujus erga alterum. V. INSIGNIS.
Studium tuum erga me. Cic. 3. Fam. 10. Neque enim de meo erga te ſtudio dubitare debes, neque id eſt obſcurum cuiquam in provincia, nec Romæ fuit.
Studium meum dignitatis tuæ tuendæ. Cic. 5. Fam. 8. Quantum meum ſtudium exſtiterit dignitatis tuæ vel tuendæ, vel etiam augendæ, non dubito quin ad te omnes tui ſcripſerint.
Studium, Voluntas, ſententia. Virg. 2. Æn. 39.

Scinditur incertum ſtudia in contraria vulgus. Ter. Adel. 1. 1. 16.
Diſſimili ſtudio eſt, jam inde ab adoleſcentia.

Voluntas & Studium. Cic. de Amicit. 15. Voluntatum, ſtudiorum, ſententiarum ſumma conſenſio.
Studio habere aliquid. Ter. Adel. 3. 3. 28.
Indulgere aliquid ſtudio ſuo. V. INDULGEO.
Studium, pro Opera. Martian. in l. Si prægnans. D. de fideicom. libert.

Si prægnans ancilla moram, non ſtudio manumiſſoris, ſed fortuito patiatur, ne manumittatur, &c. [Studio, i. e. Cura.

Studium pro Delectatione ex Cic. & Ter. Vide Goveanum in Epiſt. ad Att. In lib. 1. Epiſt. 6. ubi dicit Cic. Et noſtri ſtudii, i. e. Quibus intelligis nos delectari. Studium pro Delectatione ſæpe apud Ter. legimus, ſæpe apud ipſum Cic. Sic in 2. de leg. Quid plura? hanc vides villam, ut nunc quidem eſt, lautius ædificatam patris noſtri ſtudio: qui cum eſſet infirma valetudine, hic fere ætatem egit in litteris. Sic in Cat. Majore. Nam & ſtudio rerum ruſticarum provectus ſum. H. St. Prior Cic. locus eſt Epiſt. 8. in noſtris codd. Alter 2. de Legg. 3. tertius de Senect. 55.

STUDIŌSUS, a, um. Adj. [σπουδαῖος, Gl. G. L. φιλόπονος, L. G. & G. L. σπουδαστής, L. G.] Aſſiduus & perſeverans in re aliqua. Auctor ad Heren. Ideoque bonis viris & ſtudioſis amicus erat. Cic. 4. Acad. 98. Homo & acutus, ut Pœnus, & valde ſtudioſus ac diligens.
Cohors ſtudioſa. Hor. 1. Epiſt. 3. 6.
Pectora ſtudioſa. Ovid. 4. Triſt. 10. 91.
Studioſa placendi, Cupida. Ovid. 3. de Arte Am. 423.
Studioſiſſimi defenſores, diligentiſſimi. Cic. 4. Verr. 13. Videte, quid potuerit, qui quatuor in provincia Quæſtores, ſtudioſiſſimos defenſores, propugnatoreſque habuerit.
Studioſus, pro Cupido, addicto ſive dedito alicui rei, Genitivo jungitur, rariſſime Dativo. ut, Studioſus laudis, i. e. Cupidus: & Studioſus Cæſaris, i. e. Amator vel benevolus.
Genitivo. Cic. 6. Fam. 8. Viri ſunt optimi, & tui ſimilium ſtudioſi, & mei neceſſarii. Idem de Amicit. 76. Nec ſi qui ineunte ætate venandi aut pilæ ſtudioſi fuerint. Ovid. 14. Met. 625.
Nec fuit arborei ſtudioſior altera fetus.
Habet enim certos ſui ſtudioſos, qui, &c. Cic. de Clar. Orat. 64.
Doctrinarum ſtudioſus. Cic. 4. Fam. 3.
Doloris ſtudioſi & amantes. [φιλόπονοι] Cic. 2. Tuſc. 36. Itaque induſtrios homines illi ſtudioſos, vel potius amantes doloris appellant, nos commodius laborioſos.
Eloquentiæ ſtudioſi. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Equorum ſtudioſus. Ovid. 14. Met. 321.
Exiſtimationis meæ ſtudioſiſſimum, cupidiſſimumque cognovi. Cic. 4. Verr. 117.
Nemorum ſtudioſus. Ovid. 7. Met. 675.
Nobilitatis ſtudioſus. Cic. 4. Acad. 125.
Studioſiſſimus philoſophiæ. Idem. 4. de Finib. 61.
Ille reſtituendi mei quam retinendi ſtudioſior. Cic. 8. Att. 3.
Dativo. Plaut. Milit. 3. 1. 207.
Qui niſi adulterio, ſtudioſus nulli aliæ rei eſt, improbus.
Studioſus, [φιλομαθής] pro Litterarum cupido. Plin. 3. Epiſt. 5. Itaque ſoleo ridere, quum me quidam ſtudioſum vocant.
Suſcepi laborem utilem ſtudioſis. Cic. de Opt. gen. Orat. 13.
Inſtruere ſtudioſos ſcientia alicujus rei. V. INSTRUO.
Studioſum, [ἀξιοσπούδαστον] Operæ pretium. Gloſſ. Græcolat.
Studioſa quæſtio vel diſputatio, Litterata & docta. Quintil. lib. 11. cap. 1.

STUDIŌSE, Adv. Diligenter. Ter. Heaut. 2. 3. 44.
Texentem telam ſtudioſe ipſam offendimus. Cic. de Senect. 58. Multas ad res perutiles Xenophontis libri ſunt, quos legite, quæſo, ſtudioſe.
Audire ſtudioſe. Cic. 4. Acad.
Colere ſtudioſe prædia. Cic. pro Roſc. Amer. 50.
Comparare libellos ſtudioſiſſime. Plin. 4. Epiſt. 26.
Conquirere ſtudioſe omnia. Cic. 4. Acad. 33.
Curare aliquid ſtudioſe diligenterque. Cic. Planco, 16. Att. 16.
Defendere ſtudioſe ſententiam alicujus. Cic. 4. Acad. 120.
Legere aliquid ſtudioſius. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Ludere ſtudioſe pila. Cic. 2. de Orat. 253.
Polliceri ſtudioſe. Cic. 4. Verr. Facturos eſſe, ſi quid imperaſſet, ſtudioſe pollicerentur.
Requirere aliquid ſtudioſe. Ovid. 1. de Arte Am. 145.

STULPINI, Populi ſunt in Illyrico apud Plin. lib. 3. cap. 21.

STULTUS, a, um. Adj. [ἀνόητος, καὶ ἄνους, μωρός, Gl. L. G. ἀνόητος πάνυ, G. L.] Stolidus, Imprudens, improvidus, imperitus. l. 9. §. ſi quis jus. D. de juris & fact ignorant. Afranius, Ego ſtultum me exiſtimo, fatuum eſſe non opinor. Cic. 7. Fam. 29. Quanquam me non ratio ſolum conſolatur, quæ plurimum debet valere, ſed etiam dies, quæ ſtultis quoque mederi ſolet. Ter. Eun. 2. 2. 23. Ex ſtultis inſanos facis. Hor. 1. Serm. 5. 82.
Hic ego mendacem ſtultiſſimus uſque puellam
Ad mediam noctem exſpecto.
Stultorum plena ſunt omnia. Cic. 9. Fam. 22.
Ut hominem ſtultum magis etiam infatuet mercede publica. Cic. 3. Philipp. 22.
Auditor ſtultus & credulus. Cic. pro Font. 13.
Juventa ſtulta. Tibul. lib. 4. 12. 3. [Sed potius Tota juventa, junges.
Senex ſtultus, credulus, obliviosus, diſſolutus. Cic. de Senect. 36.
Stultorum feriæ appellabantur Quirinalia, quod eo die ſacrificabant ii, qui ſolenni die, aut non potuerunt rem divinam facere, aut ignoraverunt. Paulus apud Feſtum.
Amor ſtultus & improbus. Hor. 1. Serm. 3. 24.
Ars ſtulta. Ovid. 2. de Pont. 9. 73. Liber de arte amandi ſtulte ab Ovidio compoſitus.
Conſilium ſtultum capere. Cic. 7. Verr. 23.
Credulitas ſtulta. Ovid. 3. Amor. 3. 24.
Dies ſtulti prætereunt, i. e. In ſtultitia peracti. Tibul. lib. 1. 4. 30.
Stulto ſtultior. Plaut. Curc. 4. 3. 19.
Stultiſſimus homo. Plaut. Bacch. 5. 1. 12.

STULTE, Adv. [ἀφρόνως, ἀνοήτως] Imprudenter. l. 4. D. quod vi aut clam. Nam & multi, non inſipientes, aliquando ſtulte aliquid vel agunt, vel loquuntur. Plaut. Men. 5. 9. 14.
Quæſo ignoſcas, ſi quid ſtulte dixi atque imprudens tibi. Ter. Heaut. 2. 3. 8. Factum a nobis ſtulte eſt.
Agere omnia ſtulte & incaute. Cic. 7. Att. 10.
Credere ſtulte. Cic. 2. de Nat. Deor. 70. Hæc & dicuntur & creduntur ſtultiſſime, & plena ſunt futilitatis, ſummæque levitatis.
Dicere ſtulte. Cic. 4. de Finib. 40. Itemque illa, quæ in corpore excellerent, ſtulte antiquos dixiſſe, per ſe eſſe expetenda, & ſumenda potius quam expetenda? Cic. 2. de Orat. 274. Habet nonnunquam aliquid etiam apud nos loci, ut vel non ſtultus, quaſi ſtulte, cum ſale dicat aliquid, &c.
Mirari ſtulte aliquid. Hor. de Arte Poet. 272.
Nonnunquam & Adjectivis jungitur, ut
Arrogans ſtulte. Cic. 2. de Legib. 16. Quid eſt enim verius, quam neminem eſſe oportere tam ſtulte arrogantem, ut in ſe rationem & mentem putet ineſſe, in cælo mundoque non putet?
Compar. Stultius atque intemperantius matronam duxiſſe. Liv. 30. 13.

STULTŬLUS, a, um. Adj. dimin. Apul. Met. 9. Tu ſtultule, aſine, intra terminos piſtrini contentus. Elmenh. p. 230. Aſtutule.

STULTITIA, æ. f. [ἄνοια, μωρία, Gl. G. L.] Imprudentia, imperitia. l. 15. D. de evictionib. Plin. lib. 11. cap. 52. Auricularum magnitudo loquacitatis & ſtultitiæ nota eſt. Ter. Heaut. 4. 1. 33.
Ut meæ ſtultitiæ in juſtitia tua ſit aliquid præſidi.
Ita ſunt altæ ſtirpes ſtultitiæ. Cic. 3. Tuſc. 13.
Eſt enim proprium ſtultitiæ, aliorum vitia cernere, oblivifci ſuorum. Cic. 3. Tuſc. 73.
Miſerius ſtultitia nihil dici poteſt. Cic. 1. de Nat. Deor. 23.
O delirationem incredibilem! non enim omnis error ſtultitia dicenda eſt. Cic. 2. de Divin. 86.
Sed hujus iſtius facti ſtultitiam major jam ſuperior ſtultitia defendit. Cic. pro Rabir. Poſt. 24.
Loquax ſtultitia. Cic. 3. de Orat. 140. Malo indiſertam prudentiam, quam ſtultitiam loquacem.
Mala. Hor. 2. Serm. 3. 43.
Prava. Ibid. 220.
Abdere ſtultitiam. V. ABDO.
Damnare ſe ſtultitiæ. Lucret. lib. 4. 1177.
Errare ſtultitia. Hor. 2. Serm. 3. 210.
Stultitiane erret, nihilum diſtabit, an ira.
Patiuntur opes ſtultitiam. Hor. 1. Epiſt. 18. 29.
Stultitia eſt a quibus bona precamur, ab iis porrigentibus & dantibus nolle ſumere. Cic. 3. de Nat. Deor. 84.

STULTESCO, ĕre. Plaut. Moſt. 4. 2. 49. Stulteſcere præter ſpeciem.

STULTĬLŎQUUS, a, um. Adj. Plaut. Perſ. 4. 3. 45. Tace, ſtultiloque.

STULTILOQUIUM, i. n. [μωρολογία, Gl. G. L.] Imprudens ſermo. Plaut. Milit. 2. 3. 25.
Nam tibi jam, ut pereas, paratum eſt dupliciter, ni reprimas
Tuum ſtultiloquium.

STULTILOQUENTIA, æ. f. Idem. ut, Occluſior ſtultiloquentia. Plaut. Trin. 1. 2. extr.

STULTĬVĬDUS, a, um. Adj. Qui ſtulte videt. Plaut. Milit. 2. 3. 64. Stultividum ſe fateri.

STŪPA, vel STUPPA, æ. f. vel STYPA, ut quibuſdam placet, [κάνναβις, Gl. L. G. & G. L. στύππη, ἄγγαλη, L. G. στυπεῖον, G. L.] Linum vile, aut, ut Feſtus notat, Linum impolitum. Quod lini cortici proximum eſt, ut ait Plin. lib. 19. cap. 1. A Græco στυπεῖον, quod ſtupam ſignificat: vel a ſtipando, quod ea ſtipetur navis. V. Suid. in στύπη. Liv. 21. 8. Id ſicut in pilo, quadratum ſtupa circumligabant, linebantque pice. Lucret. lib. 6. 880.
Frigidus eſt etiam fons, ſupra quem ſita ſæpe
Stupa jacit flammas concepto protinus igni. Virg. 5. Æn. 682.
Stupa vomens tardum fumum, &c.

STUPĀRIUS, a, um. Adj. Quod ad ſtupam pertinet: ut, Stuparius malleus, Quo lina tunduntur. Plin. lib. 19. cap. 1.

STUPPARIUS, i. m. Καναβάριος. Gloſſ. Græcolat. Qui ſtuppea facit.

STUPEUS, vel STUPPEUS, a, um. Adj. Virg. 2. Æn. 236.
Subjiciunt lapſus, & ſtupea vincula collo
Intendunt. Idem 8. Æn. 694.
Stupea flamma manu, teliſque volatile ferrum
Spargitur: arva nova Neptunia cæde rubeſcunt.
Retinacula ſtupea puppis. Ovid. 14. Met. 547.

STŬPEO, ui, [θαμβέομαι, ἐκπλήσσομαι, Gl. G. L.] ēre. eſt, Ita timere, ut quodammodo ſenſum rerum non habeamus. Stupere proprie dicitur is, qui torpore quodam captus languet immobilis, aut inopia conſilii, aut aliqua re tarditatem injiciente. Ovid. 5. Met. 509.
Mater ad auditas ſtupuit, ceu ſaxea, voces.
Stupere, Senſu carere. Perſ. 3. Sat. 32.
Sed ſtupet hic vitio. i. e. Inſanus factus eſt vitiis. Ter. And. 2. 1. 5.
Ita poſtquam adempta ſpes eſt, laſſus cura confectus ſtupet. Cic. 7. Verr. 94. Confirmant ipſi ſe, quum is, etiam tum ſemiſomnis, ſtuperet.
Occurſu ſtupuere ducis. Lucan. lib. 8. 16.
Acies oculorum ſtupet. V. ACIES.
Ars ſtupet ambiguis malis, Navigandi peritia propter ventos adverſos, & inter ſe pugnantes ſtupet incerta quid agat: Ovid. 1. Triſt. 2. 32.
Corda ſtupent ſepulta mero. Ovid. Rem. Amor. 806.
Verba ſtupuerunt ignavo palato. Ovid. 2. Amor. 6. 47.
Re aliqua ſtupere, i. e. Propter rem aliquam, Nimium admirari. Hor. 1. Serm. 4. 28.
Hunc capit argenti ſplendor, ſtupet Albius ære. Et 1. Serm. 6. 17.
Qui ſtupet in titulis & imaginibus.
Stupere in aliquo, i. e. Aſpectu alicujus ſtupere. Valer. 1. Argon. 262.
Stupere aliquem. Cic. 2. de Finib. 77. Hæc cum loqueris, nos Varrones ſtupemus, tu videlicet tecum ipſe rides. Al. Nos barones, rectius.

STUPENS, entis. Partic. [θαμβούμενος] ut, Carminibus ſtupens bellua. Hor. 2. Carm. 13. 33.
Stupens ad frigus natura vini. Plin. lib. 14. cap. 21.

STUPESCO, [καταπλήσσομαι, Gl. G. L.] ĕre. Stupidum fieri. Cic. 3. de Orat. 100. Incidat, aſpiciat, admiretur, ſtupeſcat. conf. Gell. 6. 13.

STUPĔFĂCIO, ēci, actum, [ἐκπλήσσω, καταπλήσσω, Gl. G. L.] ĕre. Liv. 5. 39. Privatos deinde luctus ſtupefecit publicus pavor, poſtquam hoſtes adeſſe nuntiatum eſt. [i. e. Fecit ut non ſentirentur.

STUPEFĪO, [θάπτω] ĕri. Cic. 3. de Orat. 50. In quo igitur homines exhorreſcunt? quem ſtupefacti dicentem intuentur?
Fratris aſpectu ſtupefactus hæſit. Sen. Thyeſt. 7.
Corda ſtupefacta. Virg. 5. Æn. 643.

STUPEFACTIO. ōnis. f. Auguſtin.

STUPEFACTUS, ûs. m. ἔκπληξις, Gloſſ. Græcolat.

Stupefactor, ōris. m. Sidon.

Stupĭdus, a, um. Adj. [ἐνεὸς, ἐκπλαγὴς, Gl. L. G. & G. L.] Stupefactus. Ter. in prol. Hec. 4.

Ita populus ſtudio ſtupidus, in funambulo
Animum occuparat.

Aliquando diciturStultus. Plaut.Epid.4.2.13.Quid ſtas ſtupida? quid taces?
Stupidus & bardus. Cic. de Fato 10.
Detinere aliquem ſtupidum. Cic. in Parad. 5.
Omnes ſtupidi timore obmutuerunt. Auctor ad Heren. lib. 4. 65.
Stupida membra, Quæ nihil ſentiunt.

Stupidĭtas, ātis. f. [ἔκπληξις] Idem quod Stupor. Cic. 2. Philipp. 80. In quo primum incredibilem ſtupiditatem hominis cognoſcite.

Stupĭdo, āre. Mart. Capel. 1.

Quod pavidum ſtupidet ſapiens ſollertia vulgus.

Stupor, ōris. m. [θάμβος, ἔκπληξις, Gl. L. G. & G. L. κατάπληξις, L. G.] Alienatio quædam ſenſuum, quod ſcilicet ſenſus conſtipentur. Cic. in Piſon. 1. Pauci iſta tua lutulenta vitia noveramus, pauci tarditatem ingenii, ſtuporem, debilitatemque linguæ. Idem Philipp. 3. 16. Qui propter hæſitantiam ſtuporemque cordis, cognomen ex contumelia traxerit. De Bambalione. Idem 3. Tuſc. 12. Immanitas in animo, ſtupor in corpore.
Stupor & Virtus, contraria. Cic. pro Domo 97. Eamque animi duritiem: ſicut corporis, quod, cum uritur, non ſentit: ſtuporem potius, quam virtutem putarem.
Sin autem id non videt, periculum eſt, ne ſe ſtuporis excuſatione defendat. Cic. de Aruſp. Reſp. 5.
Qui morbo aliquo & ſenſus ſtupore, ſuavitatem cibi non ſentiunt. Cic. 2. Philipp. 115.
Oculos ſtupor urget inertes, Oculi hebetes fiunt præ morbo. Virg. 3. Georg. 523.
In verbis ejus eſt ſtupor. Cic. 2. Philipp. 30.
Sed ſtuporem hominis, vel dicam pecudis, attendite. Cic. 2. Philip. 30.

Stuppi, pl. m. Λάπαγες. Gloſſ. Latinogræc. V. H. Steph. Theſaur. in Λάπαξ.

Stuprum, i. n. [φθορὰ, μιασμὸς, Gl. L. G. φθορὰ παρθένε, ἢ ἄῤῥενος, ἢ χήρας διακόρευσις, G. L.] Coitus lege vetitus cum innuptis, nuptisve, commiſſus. Cic. ad Octav. Audiet Brutus eum populum, &c. pro turpi ſtupro datus in ſervitutem. Idem 4. Tuſc. 75. Stupra dico, & corruptelas, & adulteria, inceſta denique. Idem Poſt redit. in Senat. 12. Vini, ſomni, ſtupri plenus.
Stuprum, inquit Nonius 6. 44. quod cum viduis committitur hoc ſolum dici putant: veteres pro Adulterio & Vitio ponunt. Plaut. Amph. 3. 2. 2.

Stupri, dedecoris a viro argutam meo.

Salluſt. lib. 3. Ac ſtatim fugitivi, contra præceptum ducis, rapere ad ſtuprum virgines matronaſque.
Auctor ſtupri. Ovid. 1. de Arte Am. 703.
Fœda ſtupra. Claud. de Bell. Get. 84.
Nefandi ſtupri raptor. Sen. Hippol. 5.
Appellare aliquem de ſtupro. V. appello.
Argui ſtupri ab aliquo. Plaut. Amph. 3. 2. 2. V. ſupra.
Compertus in ſtupro. V. comperio.
Conceptus ſtupro furtivo. Sen. Troad. 4.
Debilitatus ſtupris. V. debilito.
Facere ſtuprum nefarium. Cic. pro Milon. 74.
Illicere in ſtuprum. Cic. 3. de Nat. Deor. 68. Qui non ſat habuit conjugem illexiſſe in ſtuprum.
Inferre ſtuprum reginæ. Cic. 3. Off. 38. Idem in Piſon. 95. Cum ſtuprum Bonæ deæ pulvinaribus intuliſſet.
Inferre ſtuprum in aliquam domum. Cic. in Parad. 3.
Obſidere ſtuprum. V. obsideo.
Offerre ſtuprum. V. offero.
Paſſa ſtuprum ſævi tyranni Lucretia. Sen. Octav. 6.
Polluere ſtupro cærimonias. Cic. pro Domo 105. Qui non ſolum aſpectu, ſed etiam inceſto flagitio & ſtupro polluit cærimonias.
Repetunt pœnas luxuries ac ſtupra alicujus. Cic. Anteq. iret in exſil. 19.
Solutus morbis ſtupriſque. Claud. de Bell. Gild. 446.
Stuprum pro Turpitudine vel quovis flagitio. Nævius apud Feſtum, Seſeque ii perire mavolunt ibidem, quam cum ſtupro redire ad ſuos populares. Item, Sin' illos deſerant fortiſſimos viros, magnum ſtuprum populo fieri pergetis.
Intercutia ſtupra. V. intercus.

Stupre, Adv. pro Turpiter dixiſſe antiquos auctor eſt Feſtus. Neleus, Fœde ſtupreque caſtigor: αἰσχρῶς.

Stuprōsus, a, um. Adj. Valer. lib. 6. 1. 8. Metellus quoque Celer ſtuproſæ mentis acer punitor exſtitit. Mentis, i. e. Voluntatis & animi. Non enim matremfamilias ſtupraverat is, qui puniebatur, ſed ſtuprare voluerat.

Stupro, [διακορεύω, φθείρω παρθένον, Gl. G. L.] āre. Stuprum inferre, vel committere. Plaut. Truc. 4. 3. 47:

Loquere, filiam meam quis integram ſtupraverit?

Cic. 5. Fam. 10. Hominem unum omnium crudeliſſimum, qui tot ingenuas matresfamilias ſtupravit. Cic. 5. de Finib. 64. Qui interficeret filiam, ne ſtupraretur.
Stuprare per vim. Cic. 2. de Finib. 96. Stuprata per vim Lucretia a regis filio, teſtata cives, ſe ipſa interemit.
Polluere religiones, aut ementiendo, aut ſtuprando. Cic. pro Domo 125.
Pulvinar, quod ſtupraras, i. e. Stupro inceſto pollueras. Cic. de Aruſp. Reſp. 33. conf. constupro.

Stuprātio, ōnis. f. [διακόρευσις] Arnob. 2.

Stuprātor, ōris. m. [διακορευτὴς] Quintil. lib. 7. cap. 5. ad finem, Stuprator an decem millia dare debeat, quæ pœna huic crimini conſtituta eſt. Sen. Hippol. 897.

Hic dicet enſis, quem tumultu territus
Liquit ſtuprator.

Stura, æ. Fluvius, qui ex Alpibus irrumpens, in Padum influit, unus ex triginta quos in Adriaticum defert mare. Plin. lib. 3. cap. 16.
Stura flumen in agro Laurenti eſt, quod quidam Aſturam vocant. Feſtus.

Sturii, Populi ad Oceanum Gallicum Rheni quaſdam inſulas incolentes. Plin. lib. 4. cap. 15. Friſiorum partem occupant. Al. Tuſii.

Sturium, i. Inſula eſt Galliæ Narbonenſi adjacens, non procul a Stœchadibus. Plin. lib. 3. cap. 5. extr.

Sturnus, i. m. [ψάρος, Gl. L. G. ψὰρ τὸ ὄρνεον, G. L.] Avis gregatim volans. Plin. lib. 10. 24. extr. & 28. cap. 8. Adulterant amylo aut cimolia, ſed maxime ſturni, quos captos oryza tantum paſcunt. Ex vetuſto exemplari legendum, Sed maxime qui captos. V. Hard. not. Martial. lib. 9. 55.

Nunc ſturnos inopes, fringillarumque querelas,
Audit, & arguto paſſere vernat ager.

Scribitur & Strunus in Gloſſ. poſter. conf. Plin. 18. 17.

S T Y

Styella, [Στύελλα] Caſtellum Megaridis in Sicilia, cujus incolæ dicuntur Styelleni: Στυελληνοὶ, Stephano.

Stygius, V. styx.

Stylobăta, æ. m. [ϛυλοβάτης] Parietes (ait Cæl. lib. 7. cap. 30.) qui ſubjiciuntur columnis, & onera excipiunt, nuncupantur Stereobatæ: quibus mox ſuperponuntur ſtylobatæ: ſuper quos demum diſponuntur columnæ. Hactenus Cælius. Vitruvius lib. 3. cap. 3. Supra terram (inquit) parietes exſtruuntur ſub columnis dimidio craſſiores, quam columnæ ſunt futuræ, uti firmiora ſint inferiora ſuperioribus, quæ Stereobatæ appellantur, nam excipiunt onera. Paulo poſt, Ad libramentum ſtylobatæ ſunt collocandi, ſupra ſtylobatas columnæ diſponendæ. Philander hunc Vitruvii locum explicans ſic ait, Hi parietes, modo Stereobatæ, poſtea Stylobatæ vocantur (vulgus *Pedeſtala* dicit) ſupra quos collocantur baſes. Alias non negaverim Stereobatam poſſe vocari ædificii velut baſim, quod *Baſſamentum* vulgo dicunt, ſicut Stylobatam proprie columnarum fulcimentum. Hæc ille. Varro lib. 1. de R. R. cap. 13. Chortes in fundo magno duæ aptiores: una, ut interius compluvium habeat lacum, ubi aqua ſaliat, qui intra ſtylobatas quum venit, ſit ſemipiſcina. Boves enim ex arvo æſtate reducti, hic bibunt, hic perfunduntur. Idem lib. 3. cap. 5. Subter columnarum ſtylobaten. Budæus, Stylobates apud Varronem idem ſignificat quod Stereobates: vel eſt quod *patinum* vocant.

Stylus, V. stilus.

Stymbara, Civitas quondam Græciæ, non procul a Tripoli, in terra Ionica. Strab. lib. 7.

Stymma, ătis. n. [ϛύμμα] eſt, ut ait Hermolaus, Spiſſamentum, & domitura unguenti, auctore Dioſcoride. Columella Spiſſamentum nominat id Craſſamentum exſuccum, quod poſt expreſſionem remanet, quaſi vinacea ex uva. ϛύφω enim aſtringo & exprimo ſignificat. Vulgo *marcum* vocant. Plin. lib. 13. cap. 1. Narciſſinum quoque ex flore narciſſi deſiit componi. Ratio faciendi duplex, ſuccus & corpus. Ille olei generibus fere conſtat, hoc odorum. Hæc ſtymmata vocant, illa hedyſmata. V. hedysmata.

Stymphālus, i. m. & f. [Στύμφαλος] Arcadiæ urbs & lacus & fons eſt, ex quo eodem nomine, mox Eraſinus, appellatione mutata, fluvius erumpit in Argivam terram.
Acriſonus Stymphalus. Stat. 4. Theb. 298.
Nivalis Stymphalus. Stat. 4. Silv. 6. 101.
Stymphalus, Elati filius, Arcadis nepos, qui Urbi & fluvio nomen dedit.

Stymphālum, i. n. pl. Stymphala, Urbis ejuſdem nomen in Arcadia ad lacum Stymphalum ſitæ. Lucret. lib. 5. 31.

— unciſque timendæ
Unguibus Arcadiæ volucres Stymphala colentes?

Stymphālis, ĭdis. patronym. [Στυμφαλὶς] ut, Stymphalides aves, magnitudine gruibus pares erant (ut tradit Pauſan. Arcad. p. 239. & 253. Wech.) Figura ibibus ſimiles, roſtra habebant ita ſolida & dura, ut arma penetrarent; ſuberi autem ſoli cedebant. Harum meminit Plin. lib. 11. cap. 37. Stymphalia monſtra appellat Catull. carm. ad Mallium. Eas aves ſagittis ſuis confixit Hercules, ut declarant Catullus, & Pauſanias l. c. Sed Diodorus Siculus ſcribit lib. 4. eum conſtructo æneo crepitaculo, & ingenti per id ſonitu excitato, illas abegiſſe.
Undæ Stymphalides. Ovid. 2. Faſt. 273.

Stymphalĭcus, a, um. Adj. [Στυμφαλικὸς] Plaut. Perſ. 1. 1. 4. Aves Stymphalicæ.

Stymphalius, a, um. Adj. [Στυμφάλιος] ut, Monſtra Stymphalia. Catull. ad Mallium, 69. 112.

Stypax, ăcis. m. [Στύπαξ Suid.] Cyprius cælator ſtatuarius. Plin. lib. 34. cap. 8. Stypax Cyprius uno celebratur ſigno, Splanchnopte. Periclis Olympii vernula hic fuit, exta torrens, ignem oris pleni ſpiritu accendens. [Scribe Splanchnopta. Quod ipſum Græcum, tabulæ potius, quam ipſius ſervuli, proprium nomen, declarat. Aſſantem quippe exta ſignat. conf. splanchnoptes. Hard. Stipax expreſſit.

Styptēria, æ. f. [ϛυπτηρία] Alumen. Ulpian. in l. 3. §. ultimo. D. de reb. eorum qui ſub tut. Si (inquit) lapicidinas, vel quæ alia metalla pupillus habuit Stypteriæ, vel cujus alterius materiæ, &c. lib. 27. P. tit. 8. Gloſſ. Græcolat. Στυπτηρία, Alumen, Aluta, ϛυπτηριακὸν δέρμα. Aluta. & Latinogræc. Alumen ſtipum, ϛυπτηρία χισή. Alumen, ϛυπτηρία.

Styptĭcus, a, um. Adj. [ϛυπτικὸς] Strictivus vel Aſtrictorius Latine dicitur: a ϛύφω. Plin. lib. 24. cap. 13. Inter medicamenta quæ ſtyptica vocant, nihil efficacius rubi mora ferentis radice, decocta in vino ad tertias partes. Plin. lib. 21. cap. 23. Quæ ex his Phœnicium colorem habet, radice contrita, cuicunque animalium impoſita, ulcerum facit ſtypticam vim. al. Septicam.

Styra, orum, n. pl. [τὰ Στύρα] Eubœæ inſulæ oppidum fuit, non procul a Caryſto, a Phædro Athenienſium duce bello Maliaco everſum. Strab. lib. 10.

Stўrax, ăcis. m. [ϛύραξ] Arbor eſt cotoneo malo ſimilis, fructu majore, quam avellana, ſpecie candidi pruni. Manat & ex ea liquor ejuſdem nominis, coloris flavi, ſordidi, reſinoſi, albicantibus fragmentis, odoris perſeverantis: hodie officinæ *ſtoracem* appellant. Plin. lib. 12. cap. 17. Ex Syria revehunt ſtyracem, acri odore ejus in focis abigentes ſuorum faſtidium. Cetero, non alia ligni genera ſunt in uſu quam odorata.
Idæus ſtyrax. Virg. in Cyri, 168.

Styx, ўgis. f. [Στὺξ] (inquit Servius) Palus quædam apud inferos dicitur. de qua legimus, 6. Æn. 369.

— Stygiamque paludem,
Dii cujus jurare timent & fallere numen.

Quod ſecundum fabulas ideo eſt, quia dicitur Victoria, Stygis filia, bello Gigantum Jovi faviſſe: pro cujus remuneratione Juppiter tribuit, ut jurantes dii per ejus matrem non audeant fallere. Ratio autem hæc eſt, Styx mærorem ſignificat: unde ἀπὸ τῦ ϛυγερῦ, id eſt, a triſtitia Styx dicta eſt. Dii autem læti ſunt

ſemper; unde & immortales. Ergo quia mærorem non ſentiunt, jurant per rem ſuæ naturæ contrariam, id eſt, triſtitiam, quæ eſt æternitati contraria. Ideo jusjurandum per exſecrationem habent. Hactenus Servius, enarrans hunc locum Virg. 6. Æn. 134.

Bis Stygios innare lacus, &c. Hæc de Styge idcirco ficta ſunt, quia Styx, fons eſt ad Nonacrin Arcadiæ e ſaxis profluens, exitioſus animalibus. Ejus aqua venenum eſt præſentiſſimum, epota illico necat. Eſſe piſces in ea parvos tradit Theophraſtus, letales & ipſos. Noxiam putant eſſe nimio frigore: utpote quum profluens ipſa ſtatim lapideſcat: traduntque etiam æs ac ferrum ea erodi, & ſola mulæ ungula contineri. Cetera vaſa nullo modo eam vim ferre poſſe, ſed ſtatim frigoris magnitudine diſrumpi. V. Plin. lib. 30. cap. 16. Antipatrum hoc venenum, conſilio, ut quidam putant, Ariſtotelis, Alexandro regi tradunt dediſſe.

Eſt & alia palus in Ægypto juxta Memphim, quam veteres Styga vocavere.

Atra Styx. Virg. 1. Georg. 241.

Violenta Styx. Ovid. 3. Faſt. 802.

Stygiălis, e. Adj. Virg. in Ciri, 374.

Hinc magico venerata Jovi Stygialia ſacra.

Stygius, a, um. poſſeſſ. [Στύγιος] ut Rex Stygius, Pluto. Columel. lib. 10. cap. 64.

Tumque, ſimul Stygium regem videre trementem
Tartara.

Amnes Stygii. Ovid. 14. Met. 592.

Aqua Stygia. Tibull. lib. 1. 10. 38.

Canis Stygius, Cerberus. Senec. Herc. fur. 9.

Janitor Stygius, Cerberus. Sil. lib. 3. 35.

Juppiter Stygius, Pluto. Virg. 4. Æn. 638.

Nox Stygia. Ovid. 3. Met. 695.

Palus Stygia. Virg. 6. Æn. 323.

Regnum Stygium, Infernum. Lucan. lib. 7. 169.

Rex Stygius, Pluto. Virg. 6. Æn. 252.

Tenebræ Stygiæ. Virg. 3. Georg. 551.

Vallis Stygia. Ovid. 6. Met. 662.

Umbræ Stygiæ. Ovid. 1. Met. 139.

Undæ Stygiæ. Virg. 3. Æn. 215.

Os Stygium, Venenatum. Ovid. 3. Met. 76.

— quique halitus exit
Ore niger Stygio vitiatas inficit herbas. De ſerpente a Cadmo confecto.

S V

S. V. Sepulcrum voluit, Sibi vivens, Solvit votum. SV. PEC. DD. Sua pecunia dedicavit. SV. COS. Sub conſulatu.

S U A

Suādeo, ſi, ſum, [συμβουλεύω, Gl. L. G. & G. L. πείθω, παραινῶ, L.G.] ēre. Accommodatis verbis conari aliquem in opinionem ſuam perducere: vel Hortari aliquem ad id, quod intendimus faciendum. Ter. And. 4. 1. 38.

Suadere, orare, uſque adeo donec perpulit. Ovid. 1. Amor. 6. 59.
Nox, & amor, vinumque nihil moderabile ſuadent.

Hortari & Suadere, & Rogare. Cic. 13. Fam. 4. Hæc quæ ſupra ſcripta ſunt, eo ſpectant, ut te horter & ſuadeam, reliqua ſunt quæ pertinent ad rogandum.

Suadere & Rogare. Cic. de Provinc. Conſul. 42. Nam poſtea me, ut ſibi eſſem legatus, non ſolum ſuaſit, verum etiam rogavit.

Suadere & Perſuadere. Cic. 13. Att. 37. Tu autem quod ipſe tibi ſuaſeris, idem mihi perſuaſum putato. Idem Philipp. 2. 26. An C. Trebonio perſuaſi, cui ne ſuadere quidem auſus eſſem?

Acerrime ſuadere. V. Vir vita ac morte conſentaneus, in CONSENTIO.

Suadere alicui contra alterum. Cic. 2. Philipp. 24. Duo tempora tamen inciderunt, quibus aliquid contra Cæſarem Pompejo ſuaſerim.

Suadere alicui aliquid per alterum. Cic. 8. Att. 16. Memini quid mihi tum ſuaſeris per Theophanem, per Culeonem.

Fugam ſuadere. Stat. 11. Theb. 52.

Legem ſuadere. Cic. de Senect. 14. Legem Voconiam magna voce & bonis lateribus ſuaſiſſem.

Pacem ſuadere, & de pace. Cic. 7. Fam. 3. Quintil. lib. 3. cap. 10.

Silentia digito ſuadere. Ovid. 9. Met. 691.

Amor ſuaſit facinus. Ovid. 8. Met. 90.

Luxum ſuaſere rapinæ. Lucan. lib. 1. 162.

Multa paupertas ſuaſit. Lucret. lib. 6. 1280.

Nefas ſuaſit egeſtas. Lucan. lib. 1. 173.

Somnos nox humida ſuadet. Ovid. 2. Faſt. 635. al. Ultima.

Somnos ſuadent ſidera cadentia. Virg. 2. Æn. 9.

Suadetur, Paſſ. Plaut. Trinum. 3. 2. 44.

Minus placet magis quod ſuadetur: quod diſſuadetur placet.

Suadens, entis. Partic. ut, Verba ſuadentia. Stat. 11. Theb. 435.

Suadēla, æ. f. [πειθώ, Gl. G. L.] Suaſio dicitur. Plaut. Ciſtel. 2. 3. 24.

Jam perducebam illam ad me ſuadela mea. V. PITHO.

Suadela, [Πειθώ, ἡ θεὸς, Gl. L. G.] Dea fuit apud Romanos, quæ nuptiis una cum Venere præerat, quod ex Plutarcho colligere eſt, cum Qu. Ro. 2. ſcribit, ἢ ὅτι πέντε δεῖσθαι θεῶν τοὺς γαμοῦντας οἴονται, Διὸς τελείου, καὶ Ἥρας τελείας, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Πειθοῦς, ἐπὶ πᾶσι δ' Ἀρτέμιδος. Phurnutus etiam ſcribit De Nat. Deor. 24. aſſidere Veneri Gratias, Suadelam, Mercurium, quod Suadela oratione & gratia amatores pelliciat. Hor. 1. Epiſt. 6. 36.

Scilicet uxorem cum dote, fidemque & amicos,
Et genus, & formam, regina Pecunia donat:
Et bene nummatum decorat Suadela Venuſque. h. e. Qui nummatus eſt, eum decorat Suadela & Venus, eaſque propitias habet & faciles, ut uxorem cum grandi dote facile inveniat, cum omnibus placeat gratuſque ſit. Ex Turneb. Adverſ. 19. 16.

Suada, æ. f. eadem Latinis, Græcis Pitho, ſuaſionis dea dicta eſt. Cic. de Clar. Orat. 59. Πειθὼ, quam Græci vocant, cujus effector eſt Orator, hanc Suadam appellavit Ennius: ejus autem Cethegum medullam fuiſſe vult, ut quam deam in Periclis labris ſcripſit Eupolis ſeſſitaviſſe, hujus hic medullam noſtrum Oratorem fuiſſe dixerit.

Suadus, a, um. Adj. Apul. Met. 11. p. 272. Elmenh. Suada majeſtas. Stat. Theb. 4. 453. Suadus cruor. [Hinc Maleſuadus. Adj.

Suāsor, ōris. m. [γνωμοδότης, Gl. L. G. & G. L. σύμβουλος, G. L.] Qui ſuadet. Cic. 3. Off. 109. Poſtumius ſuaſor & auctor fuit. Idem 16. Att. 7. pr. Etſi, quamvis non fueris ſuaſor & impulſor profectionis meæ, approbator certe fuiſti. Eidem lib. 16. 17. Quanquam hæc epiſtola non ſuaſoris eſt, ſed rogatoris. Idem 2. Philip. 29. Quid enim intereſt inter ſuaſorem facti & probatorem?

Suasōrius, a, um. Adj. [συμβουλευτικὸς] Quod pertinet ad ſuadendum. ut, Suaſorium munus, i. e. Officium ſuadendi. Et Pars deliberativa, a Rhetoricis ſuaſoria dicitur. ut apud Quintil. lib. 3. cap. 8.

Suasoria, æ. f. [συμβουλευτική, Gl. G. L.] Suaſoriæ ſunt apud Rhetores, Materiæ inter rudimenta dicendi. Quintil. lib. 2. cap. 1.

Declamare ſuaſorias. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Suasorium, i. n. [συμβουλή, Gl. G. L.] Conſultum, Conſultatio, Suaſio.

Suasio, ōnis. f. [συμβουλή, Gl. G. L.] Cic. in Orat. 37. Sed quoniam plura ſunt orationum genera, eaque diverſa, neque in unam formam cadunt omnia, laudationum, ſcriptionum, & hiſtoriarum, & talium ſuaſionum, qualem Iſocrates fecit panegyricum. Et 2. de Orat. 333. Præcepta, quæ de ſuaſionibus tradenda ſunt. Sic de Clar. Orat. 140. Suaſio legis Serviliæ.

Suasus, ûs. m. Ulp. in l. Item ſi obſtetrix. §. 1. D. Ad legem Aquil. Si quis per vim, vel per ſuaſum, medicamentum alicui infudit, vel ore, vel clyſtere, &c. [An Perſuaſu?

Davi ſuaſu non repugnat Pamphilus. Ter. Andr. arg. v. 8.

Ne ob meum ſuaſum indigna injuria afficiatur. Ter. Phorm. 5. 1. 3.

Juſſu & increpitu, non ſuaſu. Tertul. adv. Marc. 4. 8.

Suanetes, Populi in Alpibus: auctor Plin. lib. 3. cap. 23.

Sualternicum, i. n. [συαλτέρνικον] Genus electri. Plin. lib. 37. cap. 2. Harduin. legit Subalternicum.

Suamet, **Suapte**, V. SUUS.

Suarius, V. SUS.

Suarni, Indomitæ gentes, quæ auri tantum metalla in Caucaſiæ portis fodiunt. Plin. lib. 6. cap. 51.

Suasio, **Suasor**, **Suasorius**, **Suasus**, V. SUADEO.

Suasum, i. n. Colos appellatur (inquit Feſtus) qui fit ex ſtillicidio fumoſo in veſtimento albo. Plaut. Truc. 2. 2. 16.

Quia tibi ſuaſo infeciſti, propudioſa, pallulam. Quidam autem legunt Inſuaſo: Nec deſunt qui dicant omnem colorem, qui fiat inficiendo, ſuaſum vocari, quod quaſi perſuadetur in alium ex albo tranſire. Hæc Feſtus.

Suāvis, e. Adj. [ἡδὺς, Gl. L. G. & G. L.] Dulcis. Plaut. Ciſtel. 1. 1. 17.

Tranquillo mari ventum gaudeo, ecaſtor: ad te
Ita hodie hic acceptæ ſumus ſuavibus modis.

Amicitia ſuavis. Lucret. lib. 1. 142.

Amor ſuavis. Lucret. lib. 1. 923.

Conſuetudo ſuavis, vel conjunctio. Cic. 13. Fam. 27. Tum pro familiari conſuetudine ſæpe ex me audierat, quam ſuavis eſſet inter nos, & quanta conjunctio.

Lingua ſuavis. Lucret. lib. 1. 414.

Loquelæ ſuaves. Lucret. lib 1. 40.

Sopore ſuavi devinxit membra. Lucret. lib. 4. 455,

Suavis, Suaveolens, [εὐώδης, Gl. G. L.] ut

Flores ſuaves. Lucret. lib 1. 7.

Herbæ ſuaves. Virg. 2. Ecl. 49.

Spiritus. Lucret. lib. 3. 223.

Suavis homo, [χρηστὸς, Gl. L. G. & G. L.] Cic. pro Corn. Balb. 36. Comes, benigni, faciles, ſuaves homines eſſe dicuntur.

Amicus ſuavis. Cic. 2. Fam. 12. Nam & honorificus in me Conſul fuit, & ſuavis amicus.

Homo ſuavis, per ironiam. Ter. Phorm. 2. 3. 64.

Compar. Sermo ſuavior. Hor. 1. Serm. 10. 23.

Superl. Vellej. Paterc. 2. 114. pr. O rem experientia ſuaviſſimam. Plaut. Ciſt. 1. 3. 45. Amor ſuaviſſimus.

Suavĭtas, ātis. f. [ἡδύτης, ἡδονὴ, Gl. L. G. & G. L.] Dulcedo. Cic. 6. Att. 16. Miram in eo pietatem, ſuavitatem, humanitatemque perſpexi. Idem 3. Fam. 1. Sic enim tibi perſuade, cariſſimum te mihi eſſe, quum propter multas ſuavitates ingenii, officii, humanitatis tuæ.

Odoris ſuavitas. [εὐωδία, Gl. L. G.] Plin. lib. 12. cap. 12.

Oris ſuavitas. Quintil. in proœm. lib. 6.

Sermonis ſuavitas. Quintil. proœm. lib. 6.

Suavitūdo, ĭnis. f. Idem. Plaut. Stich. 5. 5. 14.

Age, mulſa mea, ſuavitudo, ſalta: ſaltabo ego ſimul. Auctor ad Heren. lib. 3. 22. Quoniam igitur res eædem vocis firmitudini, & pronuntiationis ſuavitudini proſunt. Aliqui legunt Suavitati.

Suavĭter, Adv. [ἡδέως] Cic. 4. Acad. 139. Verum tamen video, quam ſuaviter voluptas ſenſibus noſtris blandiatur. Idem 1. de Fin. 54. Et ſecunda jucunde ac ſuaviter meminerimus.

Suaviter, Benevole. [χρηστῶς] Cic. 15. Fam. 21. Nunc ad epiſtolam venio, cui, copioſe & ſuaviter ſcriptæ, nihil eſt quod multa reſpondeam.

Multo ſuavius. Hor. 2. Serm. 8. 89.

Amiciſſime & ſuaviſſime optas. Cic. 3. Fam. 12.

Suave, Adv. Idem quod Suaviter. Virg. 3. Ecl. 63.

— & ſuave rubens hyacinthus. conf. idem 4. Ecl. 43.

Suavĭdĭcus, a, um. Adj. [ἡδυεπὴς] Qui ſuaviter dicit: ut, Verſus ſuavidici. Lucret. lib. 4. 181.

Suavilŏquus, a, um. aliud Adj. [ἡδυλόγος] Idem. ut, Verſus ſuaviloqui. Lucret. lib. 2. 528.

Suavilŏquens, entis. Adj. [ἡδυεπὴς] Idem. Cic. de Clar. Orat. 58.

Additur Orator Cornelius ſuaviloquenti
Ore Cethegus Marcus. Ex poeta.

Carmen ſuaviloquens. Lucret. lib. 1. 943.

Suaviloquentia, æ. f. [ἡδυέπεια] Cic. de Clar. Orat. 58. Et oratorem appellat, & ſuaviloquentiam tribuit.

Suaviludius, i. m. Qui ludis delectatur. Tertull. de Spectac. 20. Defenſio ſuaviludii cujuſdam. al. Suadiludius, i. e. Qui ludum ſuadet.

Suaveolens, entis. Adj. Catul. Carm. 62. 7. Amaracus ſuaveolens.

Suaveolentia, æ. f. Sidon. 8. Epiſt. 14. Ad ſuaveolentiam pudicitiæ impellere.

Suavisŏnus, a, um. Adj. Virg. Epigr. 5. Suaviſoni modi teſtudinis.

Suāvium, i. n. [φίλημα ἑταιρικὸν, Gl. L. G.] vel Savium, per detractionem litteræ u. Basium lascivum dicitur. Hor. Epod. 3. 21.

Manum puella suavio opponat tuo.

Suavium quid ab Osculo differat, V. in osculum.

Dare suavium. Cic. 16. Att. 11. Atticæ quoniam (quod optimum in pueris est) hilarula est, meis verbis suavium des. Alii non Optimum legunt, sed Primum.

Facere suavium, Idem. Plaut. Asin. 4. 1. 52.

Sumere suavium. Plaut. Asin. 1. 3. 72.

Savium sæpe apud Plautum aliosque auctores veteres. ut,

Savia super savia. Plaut. Pseud. 4. 1. 38.

Savia sagittata. Idem Trin. 2. 1. 16.

Meum suavium, pro Mea voluptas. Ter. Eun. 3. 2. 3.

— ô Thais mea,
Meum suavium, quid agitur? ecquid nos amas, &c.

Suaviŏlum, i. n. dimin. [φιλημάτιον] Catull. ad Juventium, 98. 2.

Suaviolum dulci dulcius ambrosia.

Suavillum, i. n. aliud Dimin. Genus placentæ a suavitate sic dictum, quod Suavium pro Deliciis dicere consuevimus, ut vult Turnebus. Cato R. R. cap. 84. Savillum hoc modo facito: &c.

Suavio, āre. [φιλῶ ἐρωτικῶς, Gl. G. L.] Pompon. apud Non. 7. 49. Ego illam non amplectar, non suaviem? Et alibi, Mammas teneas, pedes extollas, suavies cum gemit.

Suavior, [φιλέω] āri. Dep. Suavium dare. Gell. lib. 3. cap. 15. Quum ibi eum tres adolescentes amplexi, coronis suis in caput patris positis, suaviarentur. Cic. 16. Att. 3. Atticam nostram cupio suaviari: ita mi dulcis salus visa est per te missa ab illa. Catull. de Acme & Septimio, 46. 12.

Et dulcis pueri ebrios ocellos
Illo purpureo ore suaviata.

Suaviātio, ōnis. f. [φίλησις] Gell. lib. 18. cap. 2. Suaviationes puerorum & puellarum.

Suavis suaviatio. Plaut. Bacch. 1. 2. 8.

S U B

SVB. Suburrana; scil. Tribus. S. V. B. E. E. Q. V. Si vales, bene est, ego quoque [vel Quidem] valeo.

Sub, [ὑπὸ, Gl. L. G. & G. L.] Præpositio, utrique casui servit, & Accusativo & Ablativo: variaque significat, ut sequentibus exemplis docetur.

Sub, Accusativo fere jungitur, quum tempus significatur, ut ait Serv. ut, Sub tempus, & sub idem tempus: hoc est Circa. Sueton. in Tib. Cæs. cap. 58. Sub idem tempus, consulente Prætore. Liv. 1. 35. pr. Quibus indictis, sub tempus pueros venatum ablegavit. Sic 26. Cic. 2. Q. frat. 1. Mense Decembri sub dies festos.

Apud Suetonium, Sub exitu, pro Sub exitum, & alia vide in edit. Plant. quæ notavi. Vide & in Observ. Erasmi. H. St.

Sub finem. Liv. 22. 47. Sub equestris finem certaminis coorta est peditum pugna. h e. Paulo ante finem.

Sub ipsum finem. Virg. 5. Æn. 328.

Sub prima frigora Autumni. Virg. 1. Georg. 321.

Sub horam pugnæ tam arcto repente somno devinctus, ut ad dandum signum ab amicis excitaretur. Suet. de August. cap. 16.

Sub lucem, Surgente sole. Virg. 1. Georg. 445. h. e. Paulo ante lucem.

Sub lucis ortum. Liv. 7. 27.

Primi sub lumina solis & ortus. Virg. 6. Æn. 255.

Sub noctem, Incipiente nocte. Hor. 1. Carm. 9. 19. Cæs. 1. Bell. Civil. 28. Pompejus sub noctem naves solvit.

Sub hoc tempus. Hor. 2. Epist. 2. 34.

Sub judicii tempus. Liv. 4. 44. V. plura supra.

Sub vesperum. Cæs. 3. Bell. Gall. 33. Sub vesperum Cæsar portas claudi, militesque ex oppido exire jussit.

Sub vitem præliari dicuntur milites, Cum sub vinea militari pugnant. Lucilius,

Neque prodire in altum, præliari procul sub vite. Festus. [Ergo ne Sub vitem? V. plura apud Fest.

Sub jugum mitti dicuntur hostes victi, ereptis omnibus armis, telisque, cum hastis defixis duabus in terra, tertiaque ad summum earum deligata, ipsi eam jubentur subeuntes transire. Festus. V. jugum.

Sub adventum, pro In adventu. Liv. 23. 15. pr. Sub adventum Prætoris Romani Pœnus agro Nolano excessit. Ibid. lib. 28.

Sub manum, [ὑπὸ χεῖρα, Gl. L. G.] & Sub manus, Faciliter, non ægre, apposite. Plaut. Milit. 3. 2. 59.

Lepide hoc succedit sub manus negotium. Sic ibid. 4. 4. 7.

Sub oculos adactum pilum in vitalia capitis venerat. Plin. lib. 8. cap. 7.

Sub, seq. Statim. Cic. 10. Fam. 16. Sub eas litteras statim recitatæ sunt tuæ, non sine magnis quidem clamoribus.

Statim sub mentionem. Cic. 8. Fam. 4. Pompejus se legionem adducturum, sed non statim sub mentionem, & convicium obtrectatorum.

Sub ipsos postes, pro Ante. Virg. 2. Æn. 442.

Sub leges pacis tradere se. Virg. 4. Æn. 618.

Sub amplexus alicujus ire. Ovid. 17. Epist. 94.

Sub, Ablativo junctum. Plaut. Epid. 2. 2. 32.

Pleræque hæ sub vestimentis secum habebant retia. Virg. 8. Æn. 616.
Arma sub adversa posuit radiantia quercu.

Sub corona vendere, vel venire, singularis formula: sed elegans. Fest. Sub corona venire dicuntur, quia captivi coronati solent venire, ut ait Cato in eo, qui est De re militari, Ut populus suus, sua opera potius ob rem bene gestam coronatus supplicatum eat, quam re male gesta coronatus veneat. Id autem signum est, nihil præstari a populo, quod etiam Plautus significat in Hortulo, 1. Fragm. 101.

Præco ibi adsit cum corona, cuique liceat veneat.

Sub corona lege belli venire. Liv. 8. 37. extr. Sic

Sub hasta venire. Liv. 23. 37. extr. Supra mille captivorum sub hasta venierunt.

Sub dio, sive divo. Varr. 3. de R. R. cap. 14. Nam & idoneus sub dio sumendus est locus cochleariis, quem totum circum aqua claudas. Sic apud Columel. lib. 1. cap. 8. Nullus dies tam intolerabilis est, quo non sub divo moliri aliquid possit.

Sub divo carpere somnos. Virg. 3. Georg. 434.

Sub his nihil proficitur, Per hæc. Cels. lib. 5. cap. 28.

Sub oculis accipere detrimentum, pro Ante oculos. Cæs. Bell. Civil. 1. 59.

Sub prætextu, ἐπὶ προσχήματι. Gloss. Latinogræc.

Sub somno sanescere, Per somnum. Cels. lib. 3. cap. 18. Sic

Sub frigido sudore mori. Cels. lib. 5. cap. 26. Ubi vero penitus insedit, insanabile est: plurimique sub frigido sudore moriuntur.

Sub veteribus, subaudi Curiis. Plin. lib. 35. cap. 4. Hinc enim Crassi oratoris lepos agentis sub veteribus. Idem cap. 10. E diverso Meviana, inquit Varro, omnia operiebat Serapionis tabula sub veteribus. Sueton. in Augusto cap. 100. Bifariam laudatus est: pro æde Divi Julii á Tiberio, & pro Rostris, sub veteribus a Druso Tiberii filio. Varr. lib. 4. de L. L. 32. Curiæ duorum generum. Nam & ubi curarent sacerdotes res divinas, ut Curiæ veteres: & ubi Senatus humanas, ut Curia Hostilia, quam primus ædificavit Hostilius rex sub Veteribus. Ante hanc Rostra. Pomp. Fest. lib. 12. Novæ curiæ proxime compitum Fabricii ædificatæ sunt, quod parum amplæ erant veteres, a Romulo factæ, ubi is populum & sacra in partes triginta distribuerat, ut in iis ea sacra curarent. Plaut. in Curc. 4. 1. 19.

Sub veteribus, ibi sunt, qui dant, quique accipiunt fœnore. Cic. 4. Acad. 70. qui Lucullus, inscribitur, Ut enim ii, qui sub nube solem non ferunt: item ille, quum æstuaret, Veterum & Menianorum, sic Academicorum umbram secutus est. Sed & (ait in Plin. Hermolaus) pars in foro, Sub novis appellabatur. M. Varro de L. L. 5. 7. Sub noveis dicta pars in foro ædificiorum, quod vocabulum ejus pervetustum, ut Novæ viæ, quæ via jam diu vetus est.

Sub urbe est agelli paululum: i. e. Juxta. Ter. Adel. 5. 8. 27. Sic Varr. 1. de R. R. cap. 50. Tertio modo metitur, ut sub urbe Roma, & locis plerisque. Virg. 3. Æn. 6.

— classemque sub ipsa
Antandro, & Phrygiæ molimur montibus Idæ.

Sub, Post. Virg. 5. Æn. 323.

— quo deinde sub ipso
Ecce volat, calcemque terit jam calce Diores. Serv.

Sub templo ingenti, pro In. Virg. 1. Æn. 457. h. e. In templo.

Exercet sub sole labor. Idem 1. Æn. 435. h. e. In Sole.

Sub nocte, i. e. Per noctem. Virg. 7. Æn. 87. Idem 4. Æn. 527.

Sub exitu vitæ, pro Sub exitum, hoc est circa exitum. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 43.

Sub ictu rem habere dicitur, Qui ita propinquus est ut attingere queat. Senec. Epist. 73. extr. Quam quidem nondum attigerunt: in conspectu tamen, & ut ita dicam, sub ictu habent.

Sub ipsa die. Plin. lib. 8. cap. 32.

Sub manu habere, i. e. In promptu & *ad manum*, quod dicitur. Cic. 10. Fam. 23. Sub manu Vocontii ut essent. Seneca, Sub manu nascitur consilium. V. manus.

Sub domina meretrice. i. e. Sub imperio & in potestate meretricis. Hor. 1. Epist. 2. 25.

Sub imperio alicujus esse. Ter. Heaut. 2. 2. 4.

Sub Alexandro, i. e. Tempore Alexandri. Quintil. lib. 5. cap. 10. Nunc, olim, tunc, sub Alexandro.

Sub hoc sacramento xxxvi annos militavi. Liv. lib. 35. cap. 19. pr.

Sub conditione, Ea lege, hoc pacto. Cic. pro Arch. 25. Statim ex his rebus, quas tunc vendebat, jubere ei præmium tribui, sub ea conditione, ne quid postea scriberet.

Sub exceptione. Plin. 1. Epist. 2. ad Arrianum, Acres enim, non tristes esse volebamus. Nec est quod putes me sub hac exceptione veniam postulare, quod scilicet acres esse volebamus.

Sub exemplo. Plin. 3. Epist. 18. ad Curium Severum, pr. Deinde ut futuri principes, non quasi a magistro, sed tamen sub exemplo præmonerentur, qua potissimum via possent ad eandem gloriam niti.

Sub pœna mortis vel capitis denunciare. Suet. in Calig. cap. 48. Idem in Tiber. Cæs. cap. 36.

Sub umbra fœderis æqui servitutem pati. Liv. 8. 4.

Sub vos placo, precum formula. Festus; Sub vos placo, in precibus fere cum dicitur, significat idem quod Supplico: ut in legibus; Transque dato, Endoque plorato. [Tmesis est, pro Supplico vos, & Transdatoque, Endoploratoque. Supplaco autem, pro Supplico, Transdato, pro Tradito, Endoplorato, pro Implorato in LL. xii. tabb.

Subabsurdus, a, um. Adj. [ὑπάτοπος] Parum, sive utcunque absurdum significat. Cic. 2. de Orat. 275. Sunt etiam illa subabsurda, sed eo ipso nomine sæpe ridicula, non solum mimis perapposita, sed etiam quodammodo nobis.

Subabsurde, Adv. [ὑπατόπως] Cic. 2. de Orat. 275. Valde hæc ridentur, & hercule omnia, quæ a prudentibus, quasi per dissimulationem non intelligendi, subabsurde salseque dicuntur.

Subaccūso, [ὑπομέμφομαι] āre. pro Nonnihil accusare, & leviter. Cic. pro Planc. 86. Sed sunt hæc leviora, illa vero graviora atque magna, quod meum discessum, quem sæpe defleras, nunc quasi reprehendere & subaccusare voluisti. Idem 13. Att. 46. Subaccusa quæso Vestorium. Idem lib. 16. 7. Addebant etiam me desiderari, subaccusari.

Subăcĭdus, a, um. Adj. [ὑπόξυς] Aliquantulum acidum significat. Plin. lib. 12. cap. 25. Esse enim debet lenis, non subacidus. Cato R. R. cap. 108. Si subacidum erit vinum, non durabit. Al. Subacidulum.

Subactus, &c. V. subigo.

Subadjŭvo, (a quo verbo deduxit Zeno Imperator substantivum nomen Subadjuvus, i. & plur. Subadjuvi, orum) non legi apud probatum, licet ex Græco Suida, Sinesio, & Notitia Romani imperii colligi possit: Sed & ejus femininum Subadjuva, æ: nisi attributive id nomen legendum putes. Ait Zeno. l. ultim. §. hujus autem. De agentib. in reb. lib. 12. C. Hujus autem beneficii prærogativam subadjuvis etiam, qui pro singulis inveniuntur temporibus deferri jubemus. Est autem Subadjuvus Adjutoris adjutor.

Subadjuvus, a, um. Adj. V. subadjuvo, & Cang. Gloss.

Subadmŏveo, ōvi, ōtum, ēre. Aliquantum admovere. Columel. lib. 6. cap. 36. Hujuscemodi mari sensim magistri subadmovere debent generis ejusdem feminam.

Subæger, gra, grum. Adj Celsus. Paululum æger. [Si modo Celsi est.

Subærātus, a, um. Adj. [ὑπόχαλκος] Quod habet æs subter. Pers. 5. Sat. 106.

Ne qua subærato mendosum tinniat auro.

Sŭbagrestis, e. sec. c. Adj. [ὑπαγροῖκ☉] Aliquantum agrestis. Cic. de Clar. Orat. 259. Cotta, quia se valde dilatandis litteris a similitudine Græcæ locutionis abstraxerat, sonabatque contrarium Catulo, subagreste quiddam planeque subrusticum, alia quidem, quasi inculta & silvestri, via ad eandem laudem pervenerat.

Subālāris, e. Adj. [ὑπομάχαλ☉] Quod sub alis est. Unde scribit Lamprid. cap. 29. Heliogabalum solitum fuisse in accubitis habere plumas subalares, & subalares culcitras.
Telum subalare. Nepos 7. 10. 5.

Subalbĭco, [ὑπολευκαίνομαι] āre. Aliquantum album fieri. Varr. 3. de R. R. cap. 6. Rostro brevi, acuto, oculis ravis aut nigris, palea rubra, subalbicanti.

Subalbĭdus, a, um. Adj. [ὑπόλευκ☉] Quod aliquantum albidum est. Plin. lib. 21. cap. 25. Ramulos habet candidos, folia subalbida, abrotono similia. Cels. lib. 5. cap. 28. sect. 15. de pustularum generibus, Phlyzacion autem paulo durior pustula est, subalbida, acuta, ex qua ipsa quod exprimitur humidum est.

Subalbus, a, um. Adj. [ὑπόλευκ☉, Gl. G. L.]

Subălo, ui, [ὑποτρέφω, Gl. G. L.] ĕre.

Subalpīnus, a, um. Adj. [Ὑπάλπι☉] Quod sub Alpibus montibus est. Plin. lib. 25. cap. 7. Radice lenta, subnigra, sine odore, aquosa, montibus Subalpinis plurima. Idem lib. 16. cap. 11. Nec nisi in paucis locis Subalpinæ Italiæ.

Subămārus, a, um. Adj. [ὑπόπικρ☉] Aliquantulum amarum significat. Cic. de Fato, 8. At enim quoniam in naturis hominum dissimilitudines sunt, ut alios dulcia, alios subamara delectent. Idem 1. de Invent. 35.

Subamare, Adv. Sidon.

Subamaro, āre. Seren.

Subannŭlātus, a, um. Adj. Crispus, in annulos positus. Arnob.

Subăquāneus, a, um. Adj. Quod sub aqua est. Tertull. de Anim. cap. 32. Subterraneum & subaquaneum viventia carent haustu aëris.

Subaqueus, a, um. Adj. [ὕφυδρ☉] Quod sub aqua manet: ut, Scopulus subaqueus. Perott.

Subăquĭlus, a, um. Adj. [ὑπόφαι☉] Subfuscum. Plaut. Rud. 2. 4. 9.
— eja, corpus cujusmodi!
Subvolturium; illud quidem, subaquilum volui dicere. V. aquilus.

Subārĕsco, ĕre. Vitruv. 7. 3.

Subargūto, āre. Argumentari acute. Macrob.

Subargūtus, a, um. Adj. Aliquantulum argutus. A quo

Subargutŭlus, a, um. Adj. Dimin. apud Gell. lib. 15. cap. 30.

Subārĭdus, a, um. Adj. Tertull.

Subaride, Adv. Gell.

Subarmāle, is. n. Sagulum crassum, quod sub armis indueretur, ut eorum durities minus corpus offenderet. Vopisc. Aurel. cap. 13. Subarmale profundum. Spartian. Sever. cap. 6. Quum Romam Severus venisset, Prætorianos cum subarmalibus inermes sibi jussit occurrere.

Subăro, [ὑπαροτριάω] āre. Subtus arando terram movere. Plin. lib. 16. cap. 27. Item quæ subarantur, aut quæ ablaqueantur, celeriora neglectis. Ibid. cap. 28. Et subarata ocius senescunt.

Subarātio, ōnis. f. [ὑπαροτρίασις] &

Subarātor, ōris. m. Plin. lib. 17. cap. 24. Vel etiam subarator imprudens luxavit radices.

Subarrŏgans, antis. Adj. [ὑπαλαζὼν] Aliquantum arrogans.

Subarroganter, Adv. [ὑπαλαζόνως] Cic. 4. Acad. 114. Vereor ne subarroganter facias, si dixeris tuam.

Subasperatio, ōnis. f. Augustin.

Subāter, tra, trum. Adj. Plaut.

Subatii, Populi sunt inferioris Germaniæ, quos Drusus Germanicus in triumphum traxit Sugambris bello victis. Strab. lib. 7.

Subatio, V. subo.

Subaudio, īre. Quiddam intelligere, quod omittitur. Vox apud Grammaticos usitata.
Apud Gramm. passim, ut Porphyr. in Horat. Ut Gr. ὑπακούω. Item subaudio, pro Aliquantum audio. Pontanus, Utriusque sedium strepitum subaudire visus sum. In Dial. Charonte 102. H. St. Desiderabatur hæc dict. in Lugd.

Subaudītus, a, um. Partic. Subintellectus. Ulpian. fin. leg. 1. Dig. de Hæred. instituend.

Subauditio, ōnis. f. Actus subaudiendi. Hieron.

Subausculto, [ὑπακροάομαι] āre. Leviter, & quasi prætereundo auscultare. Plaut. Mil. 4. 2. 3.
Tace, subauscultemus, ecqua de me fiat mentio. Cic. 2. de Orat. 153. Subauscultando tamen excipere voces eorum, & procul quid narrarent attendere. Idem in Topic. 75. Qui ea locutus est bonis viris subauscultantibus pariete interposito.

Subbājulo, [ὑποβαστάζω, Gl. G. L.] āre.

Subbalbus, a, um. Adj. Unde

Subbalbe, Adv. Spartian. Get. 5. Subbalbe canorus.

Subballio, ōnis. m. Vicarius Ballionis; vox jocose ficta apud Plaut. Pseud. 2. 2. 13.
Tune es Ballio? ps. immo vero ego ejus sum Subballio.

Subbăsĭlĭcānus, a, um. Adj. [ὑποβασιλικανὸς] Qui libenter & frequenter sub basilica spatiatur. ita Priscianus appellari docet. In basilicis namque negotiationes & publicæ conciliationes tractabantur, & judicia quoque in basilicis fiebant. Plaut. Capt. 4. 2. 35.
Quorum odos subbasilicanos omnes abigit in forum.

Subbĭbo, ībi, ībĭtum, [ὑποπίνω] ĕre. Aliquantulum bibere. Plaut. Truc. 4. 3. 58.
— qui improbus est, sive subbibit,
Sive adeo caret temeto, tamen ab ingenio est improbus. Sueton. in Neron. cap. 20. Si paululum subbibisset.

Subblandior, [ὑποθωπεύομαι] īri. Paululum, vel leviter blandiri. Plaut. Cas. 3. 3. 22.
Non matronarum est officium, sed meretricum,
Viris alienis, mi vir, subblandirier.

Subcærŭlĕus, & Subcærulus, a, um. Adj. [ὑποκυάνε☉] Aliquantulum cærulum. Cels. lib. 6. cap. 5. In ea pares portiones sunt myrobalani, magmatis, cretæ, cimoliæ subcerulæ, nucum amararum, &c.

Subcandĭdus, a, um. Adj. [ὑπόλευκ☉] Aliquantulum candidum significat. Plin. lib. 27. cap. 8. Folia bovis linguæ similia, minora, subcandida.

Subcăvus, a, um. Adj. Subter cavus: ut Lucret. lib. 6. 682.
— primum totius subcava montis
Est natura, &c.

Subcenturio, ōnis. m. [ὑφεκατόνταρχ☉] Qui centurioni subditur. Liv. 8. 8. extr. Ut subcenturionem sibi, quem vellet, legeret, qui tutaretur eum ab uno destinato hoste.

Subcenturio, āre. V. succenturio.

Subcernicŭlum, Subcerno, V. succerno.

Subcĭnĕrĭtius, a, um. Adj. [ἐγκρυφίας] Quod sub cineribus coquitur & assatur. Unde subcineritium panem legimus in Sacris litteris, Genes. 18. 6.

Subcingo, &c. Subcingulum, V. succingo.

Subcisivus, V. subsecivus, in subseco.

Subcŏactus, a, um. Adj. Cæs. 3. Bell. Civil. 44. Magnus incesserat metus sagittarum, atque omnes fere milites, aut ex subcoactis, aut ex centonibus, aut ex coriis tunicas, aut tegmenta fecerant, quibus tela vitarent. Al. Ex coactis. V. coacta, in cogo.

Subcœno, [ὑποδειπνέω] āre. Subtus cœnare. Quintil. lib. 6. cap. 3. Et Galba de piscibus, qui quum pridie ex parte adesi, & versati postero die appositi essent, Festinemus, alii subcœnant, inquit. [i. e. Sub mensa latentes inferiorem partem obsoniorum absumunt, dum cœnamus.

Subcontŭmēliōsus, a, um. Adj. [ὑφυβριστὴς] Aliquantulum contumeliosus. A quo

Subcontumeliose, Adv. [ὑφυβριστικῶς] Cic. 3. Att. 7. Hercule, verum ut loquamur, subcontumeliose tractatur noster Publius.

Subcresco, V. succresco.

Subcrispus, a, um. Adj. Qui crines habet aliquantulum crispos. Cic. 4. Verr. 108. Videtis illum, subcrispo capillo, nigrum, qui eo vultu nos intuetur. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Coda profusa usque ad calces, ut habeat inferiorem partem frequentibus pilis subcrispam. conf. 2. 7. 5.

Subcrūdus, a, um. Adj. [ὕπωμ☉] Quod non omnino coctum est. Cato R. R. cap. 156. Sumito brassicam, conjicito in aquam ferventem, coquito paulisper, uti subcruda fiet.
Subcrudum tuberculum, Nondum ad maturitatem perductum. Cels. lib. 6. cap. 13.

Subcruentus, a, um. Adj. [ὕφαιμ☉] Aliquantulum cruentum. Cels. lib. 4. cap. 18. Descendunt autem pituitæ, mucique similia, interdum etiam leviter subcruenta. i. e. Cruentum aliquid admistum habentia.

Subcŭbōnem, positum pro Succuba, Titinnius testis est in Psaltria, Contemplari ancillas, quam arbitrer illarum subcubonem esse. Hæc Non. 3. 204. Al. Subcuboneum.

Subcūrātor, ōris. m. [ὑποκηδεμὼν] Qui curatoris locum tenet. Julian. in l. Ex facto, D. De nego. gestis, Ex facto ferebatur quendam ad siliginem emendam curatorem decreto ordinis constitutum: eidemque alium subcuratorem constitutum, siliginem miscendo corrupisse: atque ita pretium siliginis, quæ in publicum empta erat, curatori inflictum esse: quærebaturque, qua actione curator cum subcuratore experiri posset.

Subcurvus, a, um. Adj. Incurvus paulum. Ammian.

Subcustos, ōdis. c. [ἀντιφύλαξ] Qui pro alio custode substitutus est. Plaut. Mil. 3. 2. 54.
Quia Sceledrus dormit, hunc, subcustodem suum,
Foris ablegavit, dum eapse transire huc placet.

Subcŭtāneus, sive Subtercutaneus, a, um. Adj. [ὑποδερματικὸς] Subcutaneus morbus, qui intra cutem, sive sub cute est, sive subter cutem. Verbum a Calepino, an ab subsartoribus ejus sine auctore subnotatum.

Subdēbĭlĭtātus, a, um. Adj. ex Partic. [ὑποκεκινδυνευμέν☉] Aliquantulum debilitatus. Cic. 11. Att. 5. Quod etiam mea sponte videbam, te subdebilitatum, novas rationes tuendi mei quærere. Vetus codex sic legit, Te subdita re quasi debilitatum, novas, &c.

Subdĕcānus, i. m. Subdiăcŏnus, i. m. Subdiaconātus, ûs. m.	Voces apud Ecclesiasticos scriptores.

Subdiālis, e. Adj. [ὑπαίθρι☉] Quod sub dio est. Plin. lib. 34. cap. 12. Distat a Cadmia, quod illa super terram ex subdialibus petris cæditur, hæc ex obrutis.
Subdiales inambulationes. Plin. lib. 14. cap. 1.
Subdialia pavimenta, apud Plin. lib. 36. cap. 26. quas *terracias* vocamus.

Subdiffĭcĭlis, e. Adj. [ὑποχαλεπὸς] Aliquantum difficile. Cic. de Amicit. 69. Exsistit autem hoc loco quæstio quædam subdifficilis.

Subdiffīdo, ĕre. Aliquantulum diffidere. Cic. 15. Att. 20. Quo die audivi illum tyrannum in concione clarissimum virum appellari, subdiffidere cœpi.

Subdiga, æ. m. Gloss. Latinogræc. Secundus, Subdiga, Ὑποκριτής. [Unde apparet, id nomen tributum fuisse Secundarum partium actoribus.

Subdisjunctīvus, a, um. Adj. [παραδιεζευγμέν☉, Gl. L. G.] Proculus in l. Hæc verba. D. de verbor. signific. Hæc verba ille aut ille, non solum disjunctiva, sed etiam subdisjunctiva orationis sunt. Disjunctivum est, veluti quum dicimus, Aut dies, aut nox est: quorum posito altero, necesse est tolli alterum: item sublato altero, poni alterum. Ita simili figuratione verbum Aut, potest esse subdisjunctivum. Subdisjunctivi autem genera sunt duo, &c.

Subdistinctio, ōnis. f. Diomed.

Subdititius, Subditivus, Subdito, V. subdo.

Subdiu, [καθ' ἡμέραν] Idem significat quod Die. Plaut. Mostel. 3. 2. 78.
Subdiu coli absque sole perpetuum diem.

Subdivālis, e. Adj. Tertull. Subdivalis sentina.

Subdīval, ālis. n. [ὑπαίθριον] Pars ædium quæ sub dio est.

Subdivus, a, um. Adj. [ὕπαιθρ☉, Gl. L. G. & G. L.]

Subdivum, i. n. [ὕπαιθρον, Gl. L. G.] Area.

Subdo, dĭdi, dĭtum, [ὑποτίθημι, ὑποβάλλω, Gl. G. L.] ĕre. Supponere, subjicere. Plin. lib. 14. cap. 12. Furcas subdere his necessarium.
Subdere sub solum, In terram conjicere. Plaut. Curc. 2. 3. 18.

Oculo-

Oculorum viſu ſubdere aliquid. Lucret. lib. 5. 102.
Boves ſubdere jugo. Plin. lib. 8 cap 16.
Calcar ſubdere equo. Ovid. 2. de Arte Am. 732.
Crimina majeſtatis ſubdebantur. Tacit. 3. Ann. 67.
Flamma ſubdita medullis. Virg. 3. Georg. 271.
Ignem. Liv. 8. 30. Cato de R. R. 105. pr. Ignem ſubdito: ubi bullabit vinum, ignem ſubducito.
Ignem ac materiam ſeditioni ſubdere, per translationem, pro Augere, & opem ferre. Liv. 8. 32. extr.
Reum ſubdere. Tacit. 1. Ann. 6.
Rumorem ſubdere. Tacit. 6. Ann. 36.
Spiritus ſubdere. Liv. 7. 40. Ac ſi cui genus, ſi cui ſua virtus, ſi cui etiam majeſtas, ſi cui honores ſubdere ſpiritus potuerunt: iis eram natus. i. e. Animos ſive ſtimulos.
Stimulos ſubdere animo. Liv. 6. 34. Is riſus ſtimulos, parvis mobili rebus, animo muliebri ſubdidit.
Stimulos ingenii ſubdit fama. Ovid. 5. Triſt. 1. 76.
Subdere in locum alterius. Plin. in Paneg. cap. 25. Cic. pro Domo, 85. Quis in meum locum judicem ſubdidit? Quintilian. lib. 3. cap. 6. Sed in horum trium locum ſubditæ quatuor legales.
Partum ſubdere. Paul. in l. Qui falſam. D. ad legem Corneliam, De falſis. Accuſatio ſuppoſiti partus nulla temporis præſcriptione depellitur, nec intereſt, deceſſerit, necne, ea, quæ partum ſubdidiſſe contenditur.
Puerum ſubdere. Plaut. Merc. 2. argument. 10.
Hic filium ſubdiderat vicini, pater
Vicinum. Ter. Heaut. 5. 3. 11.
Subditum ſe ſuſpicatur. c. ſubditum, ain'tu?
Pullum ſubdere. V. Subjicere pullos in SUBJICIO.
Subdere, quaſi Periculo committere. Plin. 3. Epiſt. 19. Contra vereor ne ſit incautum rem tam magnam iiſdem tempeſtatibus ſubdere. Plaut. Epid. 1. 2. 37.
Ut meum tergum ſtultitiæ tuæ ſubdas ſuccedaneum?
Subdor. Paſſ. ὑπεπίσσομαι. Gloſſ. Græcolat.
SUBDĬTUS, a, um. Partic. [ὑποβολιμαῖος, Gl. L. G. ὑποταγεὶς, G. L.] Subtus immiſſus. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Quæ effervescunt, ſubditis ignibus.
Subditus judex dicitur, Qui loco mortui datur iis, qui eum habuerant judicem in aliqua re, vel lite. Paul. D. 5. 1. 60.
Subditus partus, Suppoſitus, hoc eſt ſublatus ab ea muliere, quæ peperit, & alteri ſuppoſitus. V. in ipſo verbo.
Subditum teſtamentum apud Juriſconſultos dicitur, quum vero teſtamento occultato, aliud clam fuit appoſitum.
SUBDITĪVUS, a, um. Adj. [ὑποβολιμαῖος, ὑπολογιμαῖος, Gl. L. G.] Qui ſubditus eſt, & in alterius locum poſitus. Plaut. Amph. 2. 2. 198.
Namque de illo ſubditivo Soſia mirum nimis eſt.
Subditivum ſecretum. Arnob. lib. 5. adverſus gentes, De allegoriis fabularum loquens, Neque enim quod ſcriptum eſt, atque in prima eſt poſitum verborum fronte, id ſignificatur, & dicitur: ſed allegoricis ſenſibus, & ſubditivis intelliguntur omnia illa ſecretis.
SUBDITĪTIUS, aliud Adj. [ὑποβολιμαῖος, Gl. G. L.] Idem. Plaut. Amph. 2. 3. 6. Cic. 7. Verr. 68. Quod eodem ceteros piratas contrudi imperarat, intellexit, ſi hunc ſubdititium archipiratam in eandem cuſtodiam dediſſet, fore, &c.
Libri ſubdititii. Quintil. lib. 1. cap. 4. i. e. Suppoſititii.
SUBDĬTO, āre. Subter admovere. Lucret. lib. 6. 603.
Subditat hunc ſtimulum quadam de parte timoris.
SUBDIVISIO, ōnis. f. [ὑποδιαίρεσις, Gl. G. L.]
SUBDŎCEO, ui, ctum, [ὑποδιδάσκω] ēre. Sub alio docere. Cic. 8. Att. 4. Ciceroneſque noſtros meo potius labore ſubdoceri, quam me alium magiſtrum quærere.
SUBDOCTOR, ōris. m. Auſon. Profeſſ. 22. tit. Victorio ſubdoctori.
SUBDŎLUS, a, um. Adj. [ὕπουλος, Gl. L. G. & G. L. ὑποκριτικὸς, L. G.] Occulte decipiens. Plaut. Aul. 2. 5. 8. Et Capt. 3. 3. 5.
Nec mendaciis ſubdolis mihi uſquam mantellum eſt meis. Sic Mil. 3. 3. 68.
Haud vereor ne nos ſubdola perfidia pervincamur. Martial. lib. 3. 58.
Sed tendit avidis rete ſubdolum turdis.
Lingua ſubdola. Ovid. 1. de Arte Am. 598.
Pellacia ſubdola. Lucret. lib. 5. 1002.
SUBDŎLE, Adv. [ὑπούλως] Caute & fraudulenter. Plaut. Trin. 2. 1. 12. Eos cupit, eos conſectatur, ſubdole blanditur. Cic. de Clar. Orat. 25. Nihil acute inveniri potuit in eis cauſis, quas ſcripſit, nihil (ut ita dicam) ſubdole, nihil verſute, quod ille viderit.
SUBDŎMO, ui, ĭtum, āre. Plaut. Aſin. 3. 3. 112. Sic iſti ſolent ſuperbi ſubdomari.
SUBDŬBĬTO, [ὑπενδοιάζω] āre. Parum dubitare. Cic. 2. Fam. 17. Hæc eo pluribus ſcripſi, quod nonnihil ſignificabant tuæ litteræ, ſubdubitare te, qua eſſem erga illum voluntate. Idem 14. Att. 15. Jam enim dico meum, antea (crede mihi) ſubdubitabam.
SUBDŪCO, xi, ctum, [ὑπάγω, Gl. G. L.] ĕre. Subterducere. Juven. 1. Sat. 15.
Et nos ergo manum ferulæ ſubduximus. h. e. Suppoſuimus.
Alii rectius pro Subtraximus exponunt.
Subducere, Subtrahere: cui opponitur Subdere. Cato de R. R. 105. pr. Ignem ſubdito: ubi bullabit vinum, ignem ſubducito.
Aurum ſubducitur terræ, Effoditur e terra. Ovid. 3. de Arte Am. 123.
Cibum ſubducere athletæ. Cic. 2. Tuſc. 40. Subduc unum diem cibum athletæ, Jovem Olympium, eum ipſum, cui ſe exercebit, implorabit, ferre non poſſe clamabit.
Lac agnis ſubducitur. Virg. 3. Ecl. 6.
Memoriam ſubducere, i. e. Auferre. Sen. de Benef. lib. 3. cap. 1.
Vires ſubducere alicui. Ovid. 13. Met. 61. Idem 2. Met. 661.
Jam mihi ſubduci facies humana videtur.
Producere & Subducere, contraria. Cic. pro Domo 21. Quem tu in eo, non pro illius dignitate produxeras, ſed pro tuo ſcelere ſubduxeras. [i. e. Removeras procul a rep. per ſpeciem honoris.
Ala ex prælio ſubducta. Liv. 35.
Aliquem alicui. Ter. Eun. 4. 7. 25. Et cum eo clam ſubduxti te mihi.
Morti animam ſubducere, Eripere & conſervare a periculo mortis. Ovid. 1. Triſt. 4. 27.

Morti ſubducere aliquem. Claud. in 2. Conſ. Stilich. 74.
Oneri colla ſubducere. Ovid. 1. de Pont. 5. 24.
Pœnæ aliquem ſubducere. Calliſtrat. in l. 2. §. Divus. D. de jure fiſci. Non ut delator pœnæ ſubduceretur, ſi mandatorem haberet. Pandectæ Flor. & Haloander habent, Pœna.
Pugnæ ſubducere aliquem. Virg. 10. Æn. 50.
Cuſtodiæ ſe ſubducere. Sen. Epiſt. 66.
De vel ex aliqua ſocietate, vel loco, ſe ſubducere, eſt Senſim & clanculum diſcedere, ita ut nullus videat. Ter. Eun. 4. 1. 14. Ubi primum poterit, ſe illinc ſubducet ſcio. Plaut. Aſin. 5. 2. 62. Tempus eſt ſubducere hinc me. Cic. 3. Q. frat. 4. De circulo ſe ſubduxit.
Nimbo ſe ſubducere. Ovid. 5. Triſt. 14. 27.
Terra ſe pedibus raptim ſubducit. Lucret. lib. 1. 1099.
Colles ſubducunt ſe, Ex alto in campos diſſolvuntur. Serv. Virg. 9. Ecl. 7.
Subducere aliquem, Decipere. Plaut. Men. prol. 65.
Subducere aliquem dictis, Circumvenire. Ter. And. 4. 1. 20.
Subducere fundamenta alicujus rei. Cic. 4. de Finib. 42. i. e. Eximere, ut ait Budæus.
Subductum omnibus ventis ædificium. Plin. 2. Epiſt. 17. ad Gall.
Subducere, Furtim ſubtrahere. Plaut. Curc. 2. 3. 81.
Caput deponit, quum dormiſcit, ego ei ſubduco anulum. Martial. lib. 12. 29.
Subduxit mappas quatuor Hermogenes. Sic lib. 8. 59.
Lapſa nec a cubito ſubducere pallia neſcit.
Subducere furto obſides. Liv. 9. 11.
Subducere, Surſum ducere, levare, extollere. Auctor de Viris illuſt. 4. Ipſe a Tullo in auxilium arceſſitus, aciem in collem ſubduxit.
Subducere copias in collem. Liv. 23. 26. extr. Aſdrubal, in collem ſatis arduum, tutumque flumine etiam objecto, tum copias ſubducit. Hinc
Subducere naves dicimus, In terram trahere: quod terra mari altior ſit. Virg. 1. Æn. 555.
Quaſſatam ventis liceat ſubducere claſſem,
Et ſilvis aptare trabes. Plaut. Bacch. 2. 3. 71.
Quum ex templo a portu abire nos cum auro vident,
Subducunt lembum capitibus quaſſantibus. Cæſ. 3. Bell. Civil. 23. Naves reliquas, ſi vellet, ſubduci & refici juberet.
Puppes ſubductæ ſicco litore. Virg. 3. Æn. 135.
Succum ſubducere ſpiritu, Surſum trahere. Plin. lib. 20. cap. 14. Recentis ſuccus narium vitia ſpiritu ſubductus emendat.
Surſum e puteo. Plaut. Aul. 2. 7. 3.
Subducere ſurſum animam, Spiritum & anhelitum ſurſum attrahere. Cato R. R. cap. 157.
Naribus ſubducere. Plin. lib. 2. cap. 19. Naribus ſubductum caput purgat.
Supercilia. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 1.
Vultu ſubducto procedere. h. e. Severo & fronte caperata. Propert. lib. 2. 10. 9.
Subducere, cum hoc nomine Ratio, ſignificat Computare; quod & Inire & Habere & Facere rationem dicimus. Plaut. Capt. 1. 2. 89.
Ibo intro, atque intus ſubducam ratiunculam,
Quantillum argenti mihi apud trapezitam ſiet.
Subducta ratione eſſe ad vitam. V. RATIO.
Inita & ſubducta ratione ſcelera meditari. Cic. 3. de Nat. Deor. 71. Medea modo & Atreus commemorabantur a nobis heroicæ perſonæ, inita ſubductaque ratione, nefaria ſcelera meditantes.
Calculos voluptatum ſubducunt. Cic. 2. de Finib. 60. Quid fortes viri? voluptatumne calculis ſubductis prælium ineunt, ſanguinem pro patria profundunt? i. e. Computant quantum voluptatis percepturi ſint. Budæus.
Numerum ſubducere rei alicujus, Numerare rem aliquam. Catull. 59. 208.
Summam ſubducere. Cic. 5. Att. 21. Collaudavi homines, Recte, inquit Scaptius, ſed ſubducamus ſummam. Columel. lib. 5. cap. 2. Id vulgus *ſummare* dicit.
Subducere, non adjecto nomine Ratio. Cic. 5. Att. 21. Quid vos, quantum, inquam, debetis: Reſpondet, Cui? Refero ad Scaptium: homo clamare. Quid opus eſt, inquam? rationes conferatis. Adſidunt: ſubducunt: ad nummum convenit. Sic enim diſtinguit Budæus, non ut alii, Subducunt ad nummum. V. CONVENIO.
SUBDUCTIO, ōnis. f. [ὑπαγωγὴ, ὑπεξαγωγὴ, ὑφαίρεσις] Ratio, & quod vulgus *computum* vocat. Cic. 2. de Orat. 132. Quo perſpecto, ſtatim occurrit naturali quadam prudentia, non his ſubductionibus, quas iſti docent, quid faciat cauſam.
Subductio, Ipſe ſubducendi naves actus. Cæſ. 5. Bell. Gall. 1. Ad celeritatem onerandi, ſubductioneſque paulo facit humiliores, quam quibus in noſtro mari uti conſuevimus.
SUBDUCTOR, ōris. m. JCtus in Digeſt.
SUBDUCTĀRIUS, a, um. Adj. [ὑπαγωγικὸς] ut, Funis ſubductarius, Quo quid levatur. Cato R. R. cap. 12. Funes loreos quinque, ſubductarios quinque, medipontos quinque. Idem cap. 68. [An Subductorios?
SUBDULCESCO, ĕre. Celſus. [Ubi?
SUBDULCIS, e. Adj. [ὑπογλυκὺς] Paulum dulce. Plin. lib. 26. cap. 8. Radix ſubdulcis, in petris naſcens, aut ſub arboribus vetuſtis.
SUBDURATIO, ōnis. f. Columel.
SUBDURĀTOR, ōris. m. Veget.
SUBDŪRUS, a, um. Adj. Q. Cic. de Petit. Conſulat. 36. Verum hoc probabile eſt, illud alterum ſubdurum tibi, homini Platonico, ſuadere: ſed tamen tempori tuo conſulam.
SUBĔDO, ēdi, ēſum, edĕre. Ovid. 11. Met. 783.
Dixit, & e ſcopulo, quem rauca ſubederat unda,
Decidit in pontum.
SŬBEO, īvi vel ii, ĭtum, [ὑπεισέρχομαι, Gl. L. G. & G. L. ὑπέρχομαι, L. G. ὑποβαστάζω, ὑποδύομαι, G. L.] īre. Aſcendere, Intrare. Accuſativo jungitur. Lucan. lib. 8. 116.
Nulla tibi ſubeunda magis ſunt mœnia victor.
Currum ſubiere leones. Virg. 3. Æn. 112.
Tecta ſubire. Virg. 7. Æn. 668. Cæſ. 1. Bell. Gall. 36. Qui intra annos quatuordecim tectum non ſubiiſſent. i. e. Sub tectum non iiſſent.
Vultum alicujus ſubire, In ejus conſpectum venire. Cic. pro Quint. 97. Denique ipſius inimici vultum ſuperbiſſimum ſubiit, ipſius Sex. Nævii
lacrimans

lacrimans manum apprehendit, in propinquorum bonis proſcribendis exercitatam.

Dorſo ſubire onus. Hor. 1. Serm. 9. 21.

Humeris ſubire aliquem, Ferre aliquem humeris. Virg. 4. Æn. 599.

Quem ſubiiſſe humeris confectum ætate parentem, &c.

Q. d. Subiiſſe onus parentis. H. St.

Subire, Intrare. Plin. 9. Epiſt. 26. Inglorius ſubit portum.

Nemus ſubire. Ovid. 2. Met. 418.

Urbem ſubire. Lucan. lib. 3. 98.

Subire cum Dativo. Virg. 9. Æn. 371.

Jamque propinquabant caſtris, muroque ſubibant. Idem 6. Æn. 222. — pars ingenti ſubiere feretro.

Subire ad. Liv. 26. 42. extr. Ut ſubeundi ſæpe ad mœnia urbis recurſus pateret. Sic 34. 16. Subire ad portam.

Subire ad hoſtes. Liv. 2. 31. Quia loco iniquo ſubeundum erat ad hoſtes. Et 1. 27. Senſim ad montes ſuccedit. Inde, ubi ſatis ſubiſſe ſeſe ratus eſt, erigit totam aciem. [His locis de aſcenſu agitur.

Subire in. Plin. lib. 9. cap. 27. Subit in ſumma maria, piſcis ex argumento appellatus lucerna, &c. [Etiam hic Aſcendere ſignificat.

Subire, Aſcendere. Plin. lib. 31. cap. 3. Sed hi rationem adferunt, quoniam leviſſima ſit imbrium aqua, ut quæ ſubire potuerit ac pendere in aëre.

Subire & Vocare, in teſſerarum ludo contraria ſunt. Nam ſubit ille eam partem, quam ſi referat teſſera vincitur: vocat quam partem quemque numerum optat reduci ut vincat. Itaque qui jactat teſſeras, optionem dat colluſori ſubeundi vel vocandi: qui non jacit, is e jactatis deligit quos ſubeat, & quos vocet. Ac ea conditio eſt, ut legamus eum numerum, quem potius rediturum putemus: eum ſubeamus, quem minus rediturum ſperemus, ut auguremur nobis potius lucrum, quam jacturam ominemur. Ovid. 3. de Arte Am. 355.

Et modo tres jactet numeros, modo cogitet apte,
Quam ſubeat partem callida, quamque vocet. Ex Turneb. Adverſ. 6. 10. Numero Burm.

Subire aliquid, pro Suſcipere agendum, onus accipere. Plin. 9. Epiſt. 19. Cujus nunc mihi ſubeunda defenſio eſt. Idem in Paneg. Quis enim curæ tuæ molem ſponte ſubeat?

Amores primos vix ſubit pectus rude. Ovid. 4. Epiſt. 23. i. e. Suſtinet.

Hereditatem ſubire, pro quo uſitatius dicimus, Adire hereditatem. Juriſcon. de verb. [Nempe oneroſam.

Juſſa ſubire. Claud. de 4. Conſ. Hon. 296.

Negotium ſubire. V. NEGOTIUM.

Partes ſubire. Quintil. lib. 6. cap. 1. Et ipſe patronus has partes ſubit.

Subire ſæpe de his, quæ Ardua, difficilia, moleſta, vel oneroſa, vel cum periculo conjuncta ſunt, quæque repugnante animo facimus, vel patimur.

Conditionem deditionis aut pacis ſubire. Cæſ. 7. Bell. Gall. 78.

Deditionem neceſſariam. Cæſ. 1. Bell. Civil. 81.

Labores ſubire. Cic. 3. Att. 15. Iſtos labores, quos nunc in ſuffragiis ſuſcipis, non ſubiſſes.

Labores duros ſubire. Tibul. lib. 1. 4. 47.

Navigationem hiemis ſubire. Cæſ. 4. Bell. Gall. 36. pr. Sed al. Hiemi ſubjicere. V. Hotom.

Aleam ſubire, Fortunam, ac ſortem experiri alicujus rei. Columel. lib. 3. cap. 21.

Calamitatem ſubire. Cic. ad Brut. 12. Atque ille, ſi armis poſitis de vi damnatus eſſet, quo in judicio certe defenſionem non haberet, eandem calamitatem ſubirent liberi, bonis publicatis.

Caſum ſubire. Cic. 8. Att. 1. Eundum, ut quemcunque ſors tulerit caſum, ſubeam potius cum iis, qui dicuntur eſſe boni, quam videar a bonis diſſentire.

Crimen ſubire. Liv. 2. 7.

Cruciatum ſubire. Cic. 3. Off. 105. Qui retinendi officii cauſa cruciatum ſubierit voluntarium?

Dolorem ſubire. Cic. 2. Tuſc. 14. Quæ ut effugias, quis eſt, non modo non recuſandus, ſed ultro appetendus, ſubeundus, excipiendus dolor?

Famam crudelitatis, &c. ſubire. Cic 4. in Catil. 12. Sin remiſſiores eſſe voluerimus, ſummæ nobis crudelitatis, in patriæ civiumque pernicie, fama ſubeunda eſt. Cic. ad Brut. 18. Ne famam ſubeam temeritatis. i. e. Ne dicar temerarius.

Fortunam ſubire. Cic. 14. Fam. 5. Quando ſubeunda fortuna eſt.

Incommoda ſubire. Cic. 3. Off. 28. Cujus ſocietatis arctiſſimum vinculum eſt, magis arbitrari eſſe contra naturam, hominem homini detrahere ſui commodi cauſa, quam omnia incommoda ſubire, vel externa vel corporis, vel etiam ipſius animi, quæ vacent juſtitia. [An Quæ ne?

Infamiam ſempiternam ſubire. Cic. 3. Q. frat. 1.

Inimicitias. Cic. 7. Verr. 181. Inimicitiæ ſunt? ſubeantur: labores? ſuſcipiantur.

Invidiam orationis ſubire. Cic. 1. Verr. 46.

Judicium imperitæ multitudinis ſubire. Cic. pro Flacc. 2. Exiſtimabam L. Flacco multitudinis imperitæ potius, nullo tamen cum periculo, quam ſapientiſſimorum & lectiſſimorum virorum judicium eſſe ſubeundum.

Judicium docti principis pagina ſubitura. Ovid. 1. Faſt. 19.

Leges ſubire, Pati. Stat. 1. Silv. 2. 28.

— ſubiit leges, & frena momordit
Ille ſolutus amor.

Nomen exſulis ſubire. Cic. pro Domo 72. Utrum igitur peccato meo exſulis nomen ſubeo, an re judicata.

Nomina vitiorum ſubire. Cic. 3. Off. 57. Hæc tot & alia plura nonne inutile eſt vitiorum ſubire nomina?

Notam turpitudinis ſubire. Cic. in Piſon. 41. Vos autem ſempiternas fœdiſſimæ turpitudinis notas ſubieritis?

Odium alicujus ſubire. Cic. 11. Att. 7. Quanquam quid mea interſit, ut eorum odium ſubeam, non intelligo.

Omnia prius ſubire, quam. Cic. 8. Fam. 11. Curio omnia potius ſubire conſtituit, quam id pati.

Periculum omne ſubire. Hor. Epod. 1. 4.

Periculum ſubire. Cic. 3. Verr. 144. Si pupilli calamitas, propinquorum lacrimæ, Decimi Bruti, cujus prædia ſubierunt periculum, M. Marcelli tutoris auctoritas, apud te ponderis nihil habebat, ne illud quidem animadvertebas?

Pœnam ſubire. Cic. 3. Off. 65. Nam cum ex duodecim tabulis ſatis eſſet ea præſtari, quæ eſſent lingua nuncupata, quæ qui inficiatus eſſet, dupli pœnam ſubiret.

Pœnas meritas ſubire. Ovid. 12. Epiſt. 119.

Pœnas ſubire ex merito. Ovid. 5. Met. 200.

Sermonem ſubire. Cic. 11. Att. 6. Minus ſermonis ſubiiſſem, minus accepiſſem doloris, ipſum hoc me non angeret. i. e. Non tantus de me ſermo ſiniſter eſſet, Non ita mihi obloquerentur homines.

Supplicia ſubire. Cic. ad Brut. 12.

Tela ſubire. Cic. pro Corn. Balb. 51. Tum certe digniſſimi ſunt, qui civitate ea donentur, pro qua pericula ac tela ſubierunt.

Tempeſtatem invidiæ ſubire. Cic. 2. in Catil. 15.

Tempeſtates ſubire. Cæſ. 8. Bell. Gall. 5.

Triſtitiam temporum ſubire. Cic. 8. Att. 16. Atque ego, qui omnia officio metior, recordor tamen tua conſilia: quibus ſi paruiſſem, triſtitiam illorum temporum non ſubiiſſem.

Turpitudinem ſubire, ſive turpitudines. Cic. 3. Verr. 137. Sic 4. Philipp.

Verbera ſubire. Plin. lib. 20. cap. 13. Hor. 1. Serm. 3. 120.

Vicem eandem ſubire. Ulp. in l. Minor. D. de procurat. Quoniam autem defendere eſt eandem vicem, quam reus, ſubire, &c.

Vim ſubire, atque injuriam malui, quam aut a veſtris ſanctiſſimis mentibus diſſidere, aut de meo ſtatu declinare. Cic. de Provinc. Conſ. 41.

Vim legis ſubire. Cic. pro Cæcin. 100. Qui ſi in civitate legis vim ſubire vellent, non prius civitatem, quam vitam amitterent.

Vituperationem ſubire. Cic. 14. Att. 21. Poſtremo ſe libenter vituperationem ſubire, quod amaret etiam mortuum Cæſarem.

Subire, Succedere. Liv. 27. 2. Primæ legioni tertia, dextræ alæ ſiniſtra ſubiit: & apud hoſtes integri a feſſis pugnam accepere.

Subire per vices. Plin. lib. 8. cap. 7. Equitatu circumventi, infirmos, aut feſſos vulneratosve in medium agmen recipiunt: ac velut imperio ac ratione per vices ſubeunt. De elephantis.

Subire in locum alicujus. Ovid. 1. Met. 130.

— fugere pudor, verumque, fideſque:
In quorum ſubiere locum, fraudeſque, dolique, &c.

In partes alicujus ſubire. Munus ejus & officium obire ſeu peragere. Ovid. 4. de Pont. 9. 7.

Locum alterius ſubire. Martianus in l. Creditor. §. A Titio. D. Qui potiores in pignore, &c.

Subire, Succreſcere. Virg. 1. Georg. 180.

Neu ſubeant herbæ, neu pulvere victa fatiſcat.

Subeunt morbi. Virg. 3. Georg. 67. i. e. Adveniunt, inquit Serv.

Senecta ſubiens. Sil. lib. 7. 596.

Sopor furtim ſubit feſſa lumina. Ovid. 19. Epiſt. 56. Latenter ingreditur oculos.

Curæ ſubeunt. Ovid. 4. Triſt. 3. 23. [Subaudito, Animo, vel Animum.

Tædia ſubeunt animo. Ovid. 4. de Pont. 15. 30.

Religio ſubit animos. Plin. lib. 5. cap. 1.

Timor ſubit animum. Liv. 39.

Spes ſubit animum. Liv. 40. 8.

Subire, abſolute, In memoriam venire. Plin. lib. 7. cap. 46. Subeunt in hac reputatione Delphica oracula.

Dativo. Curt. Cogitationi noſtræ nunquam ſubiit. Quintil. Decl. 6.

Faſtidia ſubeunt mihi. Ovid. 16. Epiſt. 97.

Accuſativo. Plin. 3. Epiſt. 7. Quod me recordantem, fragilitatis humanæ miſeratio ſubit. Curtius lib. 5. 2. 15. Subiit regem verecundia.

Imago me ſubit. Ovid. 2. Faſt. 753.

Infinitivo. Plin. lib. 35. 7. Subit antiquitatem mirari. conf. lib. 12. pr.

Subit recordatio. Plin. 1. Epiſt. 9. ad Fundanum, Tunc enim ſubit recordatio, quot dies, quam frigidis rebus abſumpſit.

Subit cogitatio. Liv. 25. 24. extr. Ea quum univerſa occurrerent animo, ſubiretque cogitatio, jam illa momento horæ arſura omnia, & ad cineres reditura.

Animum cogitatio ſubiit. Curt. lib. 7. pr. Horum cogitatio ſubibat animum.

Animum cogitatio ſubit. Liv. 36. 20. Idem 2. 42. pr. Dulcedo agrariæ legis ipſa per ſe, dempto auctore, ſubibat animos.

Animos ſubit memoria maleficiorum. Liv. 37. 49. Curtius lib. 5. 4. 11. Subiit animum memoria.

Memoria ſubit tibi. Liv. 40. 8. Subituram vobis aliquando germanitatis memoriam, puerilis quondam ſimplicitatis conſuetudiniſque inter vos, meorum denique præceptorum, &c.

Mentem ſubit. Plin. lib. 14. cap. 11. Verum inter hæc ſubit mentem, quum ſint genera nobilia, &c. Virg. 10. Æn. 824.

Et mentem ſubiit patriæ pietatis imago.

Affectu ſubit quicquid abeſt. Ovid. 3. Triſt. 3. 14. Affecto rectius legitur.

Subire, Subdere, ſupponere. Virg. 10. Æn. 798.

Æneæ ſubiit mucronem, ipſumque morando
Suſtinuit. h. e. Lauſus ſe ſuppoſuit enſi Æneæ jam ſublato ad plagam inferendam, ictumque parma ſuſtinuit.

Subire, Aggredi. Valer. Flacc. 6. Argon. 322.

Illum ubi congreſſu ſubiit Geſander iniquo
Territat his, &c. Non erant viribus æquis congreſſuri Geſander & Canthus: id quod probavit mors Canthi.

Subire, Obſequioſe colere, alicui ſe venditare, & eum obſervare. Quintil. lib. 4. cap. 5. Interim vero etiam fallendus eſt judex, & variis artibus ſubeundus, ut aliud agi, quam quod nos petimus, putet. Budæus. [q. d. Tentandus, aggrediendus, velut per cuniculos.

Auxilio ſubire alicui. Virg. 2. Æn. 216.

Subire, Reſpondere, ſeu Reſiſtere. Cic. de Divin. Poteriſne orationem ejus ſubire? Idem pro Roſc. Amer. 31. Quoniam quidem ſemel ſuſcepi, licet, hercules, undique omnes terrores, minæ, periculaque impendeant omnia, ſuccurram, atque ſubibo. [Plura ſupra in hanc ſententiam.

Loquentem ſubire, Reſpondere loquenti. Claud. de Conſ. Mall. Theod. 173.

Subiri, Paſſivum. Plin. lib. 4. cap. 11. Hæmi excelſitas, VI. M. paſſ. ſubitur.

Nam ſi ſubeantur proſpera caſtra. Juven. 16. Sat. 2.

SUBIENS, ĕuntis. Partic. [ὑπεισιὼν, Gl. G. L.]

SUBEUNDUS, a, um. Partic. [ὑποδυτέος, ὑπομενητέος, Gl. L. G.]

Subitus, a, um. Adj. [αἰφνίδιος] Idem quod Repentinus. Ter. Phorm. 1. 4. 23.

Nam quod ego huic nunc subito exitio remedium inveniam miser? Idem Adel. 5. 9. 28.

Quod prolubium? quæ istæc subita est largitas? Cic. 10. Fam. 16. Neve in rebus tam subitis, tamque angustis, a Senatu consilium petendum putes. Idem 2. Verr. 21. Hominis perditi subita lætitia.

Aspectu subito territus hæsit. Virg. 11. Æn. 699.
Concursus subiti. Ovid. 14. Met. 544.
Dolores subiti. Ovid. 11. Epist. 47.
Flammas subitas exstinguere. Ovid. in Ibin, 19.
Formidine subita trepidus. Virg. 6. Æn. 290.
Fragore subito intonuit. Virg. 2. Æn. 692.
Imber subitus. Ovid. 4. Fast. 385.
Morte subita sternere aliquem. Virg. 11. Æn. 796.
Rubor subitus notavit ora. Ovid. 6. Met. 46.
Timore subito intremuere genua. Ovid. 2. Met. 180.
Vim subitam tolerare. Lucret. lib. 1. 287.
Absolute. Tacit. 15. Ann. 59. Fortes viros terreri subitis. Idem 5. Hist. 13. Subita belli.
Subiti nihil est. Plaut. Pers. 4. 4. 36.
Subitum est nimis. Plaut. Aul. 2. 3. 5.
Subitum esse alicui, cum Inf. Cic. 13. Fam. 2. Nam propter opera instituta multa multorum, subitum est ei remigrare Calendis Quintilibus.

Subito, Adv. [ἐξαίφνης, Gl. L. G. & G. L. αἰφνιδίον, αἰφνιδίως, ἐξαπίνης, G. L.] Repente, confestim. Cic. 14. Fam. 8. Nam mihi & scriptum & nuntiatum est, te in febrem subito incidisse.
Mutata semina subito. Virg. 2. Georg. 268.
Subito & improviso. Cic. pro Font. 32. Cum tot bella a nobis necessario suscipiantur, aut subito atque improviso nascantur.
Subito posteaquam litteras communes cum Oppio ad te dedi, ab Cæsare epistolam accepi, cujus exemplum tibi misi. Balbus Ciceroni 9. Att. 9. i. e. Statim ut dedi. Male legebatur Sub pro Subito.
Subito quum mihi dixisset Cæcilius Quæstor puerum se Romam mittere, hæc scripsi raptim. Cic. 2. Att. 9.
Subito, & Propere. Plaut. Amph. 5. 1. 10. Ut subito? ut propere? ut tonuit valide? Idem Trin. 5. 2. 51.

Evocate. ita subito est propere quod eum conventum volo. Al. Subitu'st. Idem Curc. 2. 3. 4. Rectius.

Ita nunc subito, propere, & celere objectum est mihi negotium.

De subito. V. de.

Subitaneus, a, um. Adj. [αἰφνίδιος, Gl. G. L.] Idem quod Subitus. Columel. lib. 1. cap. 6. Si subitaneus imber incesserit.

Subitarius, a, um. aliud Adj. [ἐξαπιναῖος] Idem. Plaut. Mil. 2. 2. 70. Hanc age rem, res subitaria est.
Subitarii milites, pro Repentino auxilio. Liv. 3. 4. Idem 40. 26. Et 31. 2. Duabus legionibus subitariis tumultus ejus causa scriptis.
Ædificia subitaria; i. e. Subito exstructa. Tacit. 15. Ann. 39.
Dictio subitaria. Gell. 9. 15.

Subito, āre. Re subita & insolita percellere. Cyprian. Epist. 57. Ad prælium apparet fortiores nuper subitatos esse, & novæ atque insuetæ rei pavore trepidasse. V. Voss. de Vit. Serm. 4. 26.

Suber, ĕris. m. vel f. sæpius n. [φελλὸς, Gl. L. G. & G. L. δρῦς, L. G.] Plin. lib. 16. cap. 25. Tardissimo germine suber. Ibidem, cap. 8. Suberi minima arbor, glans pessima, rara, cortex tantum in fructu, præcrassus ac renascens, atque etiam in denos pedes undique explanatus. Usus ejus anchoralibus maxime navium, piscantiumque tragulis, & cadorum obturamentis: præterea in hiberno feminarum calceatu. Quamobrem non infacete Græci corticis arborem appellant. Sunt qui feminam ilicem vocent, atque ubi non nascitur ilex pro ea subere utuntur, in carpentariis præcipue fabricis, ut circa Elin & Lacedæmonem. Nec in Italia tota nascitur, aut in Gallia omnino. Columel. lib. 4. cap. 26. Nam est præcipua cuneis fissa olea, quercus, & suber, & si qua sunt similia. Pers. 1. Sat. 97.

Ut ramale vetus vegrandi subere coctum.

Subĕreus, a, um. Adj. [φελλινὸς] apud Columel.

Suberīnus, a, um. Adj. Idem. Sidon. 2. Epist. 2. Piscator retia suberinis corticibus extendit.

Suberies, ēi. f. Idem ac Suber. Festus in Fragm. Suberies arboris genus, ex qua cortex natatorius detrahitur. Ex Lucil. conf. Isid. 17. 7.

Subello, ĕre. Subere defricare. Lucil. apud Non. 2. 202.

Sŭbērĭgo, ĕre. Erigere, vel Aliquantum erigere. Sil. lib. 15. 155.

Ut quum sæva fretis immisit prælia Corus,
Isthmon curvata sublime suberigit unda.

Sŭberro, [ὑποπλανάομαι], āre. Claud. in Cons. Prob. 255.

Indigenas fluvios, Italis quicunque suberrant
Montibus, Alpinasque bibunt de more pruinas. i. e. Fluunt sub montibus.

Subex, V. in subjicio.

Sŭbexhĭbeo, ēre. Arnob. lib. 6. adversus gentes, deorum impugnans simulacra: Non dicitis præsentiam vobis quandam his numinum subexhiberi simulacris?

Subfarraneus, V. suffarraneus.

Subfectus, a, um. V. suffectus.

Subferveo, vel Sufferveo, ēre. Aliquantulum fervere. Apul. de Herb. cap. 115.

Subfervĕfăcio, ĕre. Plin. lib. 18. cap. 11. Vulgo nec subfervefaciunt.

Subfervefīo, ĕri. Plin. lib. 27. cap. 9. Affirmant lapillos qui subfervefiant una rumpi.

Subfervefactus, a, um. [ὑπόζεστος] Partic. a Subfervefacio; Paulum fervefactum significat. Plin. lib. 28. cap. 9. Contra scabiem vero quivis, admisto jumentorum sevo pro parte tertia, & pice, pariterque subfervefactis. Idem lib. 24. cap. 7. Ad mulierum mammas brutia ex vino subfervefacta cum polline farraceo. V. sufferveo.

Subfervĭdus, a, um. Adj. Celsus.

Subfibulum, V. suffibulum.

Subflamen, V. sufflamen.

Subfluo, [ὑποῤῥέω, Gl. G. L.] ĕre.

Subfrīgĭdus, a, um. Adj. [ὑπόψυχρος] Aliquantum frigidum significat. Ammian. 17. 22. Argumentum subfrigidum.

Subfrigĭde, Adv. [ὑποψυχρῶς] Gell. lib. 2. cap. 9. Nimis minute, ac prope etiam subfrigide.

Subfulcio, V. suffulcio.

Subfuscus, a, um. Adj. Tacit. Agric. 12. 9. Gignit & Oceanus margarita, sed subfusca ac liventia.

Subfuscŭlus, a, um. Adj. Ammian. 22. 16. Homines Ægyptii plerique subfusculi sunt & atrati. Apul. 2. Miles. p. 120. Elmenh. Procerus & subfusculus.

Subgrandis, e. Adj. [ὑπομέγας] Utcunque grande vel aliquantulum. Cic. 3. Q. frat. 1. Subgrande cubiculum autem, & hibernum altum valde probavi, quod & ampla erant, & loco posita, ambulationis uno latere, eo quod est proximum balneariis.

Subgrăvis, e. Adj. [ὑποβαρὺς] Aliquantum grave. Plin. lib. 27. cap. 9. Radice tenui, nigra, subgravi odore.

Subgrunda, **Subgrundatio**, **Subgrundia**, V. suggrunda.

Subhæreo, si, ēre. Cels. lib. 5. cap. 28. de Fistulis & earum curationibus. At cartilago ubi subhæsit, ipsa sedes docet.
In suspicione & crimine subhæreat necesse est. Val. Max. 6. 3. 10.

Subhasto, āre. est Sub hastam mittere, h. e. Per auctionem vendere. Solebat quippe hasta figi in publicis auctionibus, in quibus aliquid belli jure vendebatur. Forense verbum & usu frequens. Solin. de Thrac. cap. 10.

Subhastātio, ōnis. f. l. 2. C. de rescind. vendit. Nec sub nomine subhastationis publicæ locus fraudibus relinquatur.

Subhastarius, a, um. Adj. Positus sub hasta vel auctione. Cod. Theod. l. 3. tit. 6. Possessiones subhastariæ.

Subhorrĭdus, a, um. Adj. [ὑποφρικώδης] Aliquantum horridus. Cic. pro Sext. 21. Quia tristem semper, quia taciturnum, quia subhorridum atque incultum videbant.

Subhorride, Adv. Gell.

Subhūmĭdus, a, um. Adj. [ὑπόνυγρος, ὕφυγρος, Gl. G. L.] Cels. 3. 6. Oculi subhumidi.

Subjăceo, ui, [ὑπόκειμαι] ēre. Subtus jacere. Plin. 5. Epist. 6. Sed hi procul a mari recesserunt; quin etiam Appennino, saluberrimo montium, subjacent. Columel. lib. 10. 195.

Et mater facili mollissima subjacet arvo.

Ad aliquid subjacere. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Subjacere, [ὑποπίπτειν, Gl. G. L.] Metaphorice. Flavius Vopiscus in Tacito Imperatore pag. 294. Frob. Manuum magistralium ictibus terrorique subjaceat. Lamprid. in Alex. Severo. p. 221. Frob. Vel ridebatur ingenti cachinno, si ejus dignitas graviori subjacere non posset injuriæ. H. St. Prior locus est cap. 6. posterior 18. vitar. memoratt.

Subjacto, [ὑποῤῥιπτέω] āre. Sæpe in altum jactare, quod fit, quum in areis frumenta a paleis secernuntur. Varr. 1. de R. R. cap. 52. His tritis, oportet e terra subjactari vallis, aut ventilabris, quum ventus spirat lenis.

Subjecto, āre. Idem, vel Sursum jacto. Lucret. lib. 6. 700.

Saxaque subjectare, & arenæ tollere nimbos.

Subĭgo, ēgi, actum, [ὑπάγομαι, ὑποτάσσω, ὑποτάσσομαι, Gl. L. G.] ĕre. ex Sub & Ago, agis, compositum; significat Cogere. Plaut. Most. 3. 3. 14.

Qui subegi, fœnore argentum ab danista ut sumeret. Idem Cist. 1. 1. 103.

Nam eum pater ejus subegit. Tacit. 14. Ann. 14. Notos quoque equites Romanos operas arenæ promittere subegit.

Subigit fateri. Virg. 6. Æn. 567.
Ad deditionem subigere. Liv. 6. 2.
Subigi imperio. Liv. 1. 22.
Subigere, [χειροῦν] Subjicere, domare. Sallustius Catil. cap. 2. Postea vero, quam in Asia Cyrus, in Græcia Lacedæmonii & Athenienses cœpere urbes atque nationes subigere. Plaut. Curc. 3. 1. 77.

Dimidiam partem nationum usque omnium
Subegit solus intra viginti dies.

Arma inimica subegit metu. Lucan. lib. 5. 661.
Subigere armis, & in ditionem redigere. Cic. pro Corn. Balb. 25. Hanc tu igitur, patrone, fœderum ac fœderatorum conditionem statuis tuis civibus, ut quod his, quos Gaditanis adjutoribus armis subegimus, atque in ditionem nostram redegimus, liceat.
Subigere [μαλάσσειν, Gl. L. G. & G. L. ἐργάζεσθαι, L. G.] glebas, sive terram; Colere, arare. Cic. pro Lege Agr. 2. 83. Atque illi miseri, nati in illis agris & educati, glebis subigendis exercitati. Cic. 2. de Nat. Deor. 159. Quibus quum terræ subigerentur fissione glebarum ab illo aureo genere, ut poetæ loquuntur, vis nulla unquam afferebatur. Virg. 1. Georg. 125.

Anse Jovem nulli subigebant arva coloni. Cic. de Senect. 51. Quæ quum gremio mollito ac subacto sparsum semen excepit.

Boves presso subigebant vomere terram. Ovid. 11. Met. 31.
Bovis terga multo oleo & vino subigere. Columel. lib. 6. cap. 13.
Equi terga subigere, pro Defricare. Columel. lib. 6. cap. 30.
Farinam subigere. Cato R. R. cap. 74.
Opus subigere digitis. Ovid. 6. Met. 19.
Scrobem subigere, Fodere. Virg. 2. Georg. 50.
Secures in cote subigere, Acuere. Virg. 7. Æn. 627.
Subigere, Sursum agere, [ἐπιπέμπω, προσβάλλω, Gl. L. G. ὑπελαύνω, G. L.] compositum a Sus, id est sursum. Virg. 1. Georg. 202.

Non aliter quam qui adverso vix flumine lembum
Remigiis subigit. h. e. Urget & impellit contra vim & cursum fluminis. Serv.

Ratem conto subigere. Virg. 6. Æn. 302.
Subigo gallam, quod in mordaci joco sutor apud Macrobium Sat. 2. 2. respondit adversus Plancum, valet Gallam tero. Eam enim sutores tritam atramento sutorio conficiendo aliis rebus miscent. Subest etiam alia turpis significatio ex suspicione & fama, quæ de amoribus Planci & Mæviæ Gallæ manarat. Nam Plancus in ea muliere male audiebat. Turneb. 18. 4. V. & Suet. Cæs. cap. 49. Auson. Epigr. 142.
Subigo, [αὐξάνομαι, Gl. L. G.] [Quod quid sit disquirat lector.

Subactus, a, um. Partic. [συναχθεὶς] ut, Subactus ab imperatoribus, & domitus. Cic. pro Font. 2.
Mundus subactus. Lucan. lib. 1. 160.
Insidiis subactus. Virg. 12. Æn. 494.
Subactus multitudine periclitantium, pro Coactus. Tacit. 6. Ann. 16. Idem 13. Ann. 13. Donec vi amoris subactus.

Emplaſtrum ſubactum ex aceto. Celſ. lib. 6. cap. 3.
Lutum ſubactum. Columel. lib. 4. cap. 29. Fiſſura diligenter ſubacto luto linitur, atque ſuperpoſito muſco ligatur.
Subactus, aliquando idem eſt quod Uſu crebro exercitatus. Liv. 42. 52. Ipſi a pueris eruditi artibus militiæ, tot ſubacti atque durati bellis. Sumpta metaphora a luto, quod ſubigitur, ſi valere debeat, aut farina.
Subactum ingenium, pro Exercitato, per translationem poſuit Cic. 2. de Orat. 131.
Subactus modo ſignificat Mollitus, modo Victus, modo Compulſus: ut cum dicimus, Pecus ſub arbore ſubactum: modo coactus. Paulus apud Feſtum.

Subactio, ōnis. f. [κατεργασία] Cic. 2. de Orat. 131. Subactio eſt uſus, auditio, lectio, litteræ.

Subactus, ûs. m. [κατεργασία] Idem quod Subactio. Plin. lib. 18. cap. 7. Quod in ſubactu congium aquæ capiat.

Subactor, ōris. m. Qui ſubigit; in ſenſu obſcæno. Lamprid. Heliogab. cap. 5.

Subactārius, i. m. Coriarius. Inſcr. Vet. V. Salmaſ. ad Hiſt. Aug. p. 270.

Subĭgus, i. m. Deus adeſſe creditus; de quo Auguſt. de Civ. Dei, 6. 9.

Subăgĭto, [ἐλαύνω, Gl. G. L.] āre. Frequentativum a Subigo. Subtus fodiendo arare. Unde per translationem Subagitare dictis aliquem: h.e. Multis verborum lenociniis allectare & commovere. Plaut. Ciſt. Subagito blandis & benedicis dictis. [Plautus ſcribit & Subigito. V. Mil. 3. 1. 58. Item vox turpis & obſcæna. Plaut. Merc. 1. 2. Scelestus ſubagitare occœpit illam. Ter. Heaut. 3. 3. 6.

Nam iſtæc quidem contumelia eſt,
Hominem amicum ad te recipere, atque ejus amicam ſubagitare.

Subagitatio, ōnis. f. Vox obſcæna. Plaut. epilog. ad Captiv. 1.

Spectatores, ad pudicos mores facta eſt hæc fabula;
Neque in hac ſubagitationes ſunt, neque ulla amatio.

Subagitātrix, īcis. f. Mulier libidine nequiſſima. Plaut. Perſ. 2. 2. 45. Ne me attrecta, ſubagitatrix.

Subjĭcio, ēci, ectum, [ὑποβάλλω, ὑποτίθω, Gl. G. L.] ĕre. Supponere. Virg. 4. Georg. 304.

— & ramea coſtis
Subjiciunt fragmenta.

Brachia ſubjecit collo. Ovid. 3. Amor. 7. 7.
Brachia ſubjicere pallæ, Accipere pallam in ulnas. Ovid. 3. Met. 167.
Cervices ſecuri ſubjicere. Liv. 3. 37. extr. Et jam ne tergo quidem abſtinebatur: virgis cædi alii, alii ſecuri ſubjici. i. e. Occidi. Cic. 2. Philipp. 51. Tum iſte venditum atque mancipatum tribunatum conſiliis veſtris oppoſuit, cervicesque ſuas ei ſubjecit ſecuri, qua multi in minoribus peccatis occiderunt.
Prelo ſubjicere. Columel. lib. 12. cap. 39. Tum permiſcere, & ſubactam briſam prelo ſubjicere, &c. Plin. lib. 15. cap. 6.
Invidiæ alterius faces ſubjicere. Cic. pro Milon. 98. Quin hoc tempore ipſo, cum omnes a tuis inimicis faces invidiæ meæ ſubjiciantur, tamen omni in hominum cœtu, gratiis agendis, & gratulationibus habendis, & omni ſermone celebramur.
Ignem ſubjicere. Cic. 3. Verr. 69. Omnes ad eam domum, in qua iſte diverſabatur, profecti ſunt, cædere januam ſaxis, inſtare ferro, ligna & ſarmenta circumdare, ignem ſubjicere cœperunt.
Ignem ſubjicere fornaci. Ulpian. in l. Si ſervus. §. Si quis inſulam. D. Ad legem Aquiliam.
Ova ſubjicere gallinis. Plin. lib. 10. cap. 53.
Sacculum pulvino ſubjicere. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 10.
Subjicere Acherontem pedibus, Calcare. Virg. 2. Georg. 492.

Atque metus omnes, & inexorabile fatum
Subjecit pedibus, ſtrepitumque Acherontis avari.

Id eo ſcripſit, quod philoſophiæ cognitione tolli inferos crederet, ut & Lucretius, & Epicurei cenſent: quorum metus liquidam omnem voluptatem hominibus adimit, vitamque, ut exiſtimabant, beatam labefactat & evertit. Turneb.
Subjicere ferro terram, pro Colere. Cic. 2. de Legib. 45. Terræ cultum ſegniorem ſuſpicor fore, ſi ad eam tuendam ferroque ſubjiciendam ſuperſtitionis aliquid acceſſerit. Al. Subigendam.
Subjicere ſub alterum regem imbecilliores ſecretas apes. Varr. 3. de R.R. cap. 16. Cic. 5. Tuſc.
Subjicere, Subjugare. Cic. Tot ſibi populis repente ſubjectis.
Subjicere ſe imperio. Cic. 2. Off. 22. Atque etiam ſubjiciunt ſe homines imperio alterius & poteſtati pluribus de cauſis.
Subjicere ſacra publica & privata ſcitis Pontificis. Liv. 1. 20.
Subjici tutelæ alicujus. Cic. 4. de Fin. 38 Quum autem aſſumpta ratio eſt, tanto in dominatu loquatur, ut omnia illa prima naturæ, hujus tutelæ ſubjiciantur.
Omnia ſubjecta eſſe libidini alicujus. Cic. pro Domo 105.
Subjicere aliquid præconi. Cic. 12. Att. 37. De hortis Scapulanis hoc videtur effici poſſe, aliud tua gratia, aliud noſtra, ut præconi ſubjiciantur. Idem 2. Off. 83. Haſtam in foro ponere, & bona civium voci ſubjicere præconis.
Subjicere ſub oculis. Quintil. lib. 8. cap. ult. Nam translatio permovendis animis plerumque, & ſignandis rebus, ac ſub oculis ſubjiciendis reperta eſt.
Subjicere aliquid oculis, Ita aliquid narrare alicui, ut tanquam oculis ſubjectum & oblatum conſpicere videatur. Plin. lib. 5. Epiſt. 6. Similiter nos, ut parva magnis, quum totam villam oculis tuis ſubjicere conamur, ſi nihil inductum, & quaſi devium loquimur.
Subjici oculis, dicuntur, Quæ cernimus. Liv. 3. 69. Et agreſtium fuga, ſpoliatique in agris, & vulnerati, fœdiora his, quæ ſubjiciebantur oculis, nuntiantes, totam urbem ira implevere. i. e. Conſpiciebantur. Idem 27. 26. Subjecta res oculis noſtris certius dabit conſilium. i. e. Quum rem ipſam intuebimur. Hor. de Arte Poet. 181.

Segnius irritant animos demiſſa per aurem,
Quam quæ ſunt oculis ſubjecta fidelibus.

Ita dici fere, ut ὑποτυπῶσθαι apud Herodianum libro primo, Τοιαῦτα δή τινα τοῦ μειρακίου ὑποτυπούμενοι. Eodem modo ita deſcribitur, ut proprie dicitur, Oculis ſubjicerent. H. St. Exſtant 1. 6. 6.
Subjicere ſenſibus. Cic. 1. Acad. 31. Senſus autem omnes hebetes & tardos eſſe arbitrantur, nec percipere ullo modo res eas, quæ ſubjectæ ſenſibus viderentur.
Scientiam ſubjicere, Suppeditare. Celſ. in Præfat. lib. 1. Quod ſi ſcientiam hanc non ſubjiciat evidens cauſa, multo minus eam poſſe ſubjicere, quæ in dubio eſt.
Subjicere, Suggerere, ſubmonere, In memoriam redigere. Ter. Phorm. 2. 3. 40. Si meminiſti, quod olim dictum eſt, ſubjice. Liv. 26. 41. Quod mens ſua ſponte divinat, idem ſubjicit ratio haud fallax.
Subjicere cogitationi ſuæ. Cic. pro Cluent. 6. Ne ipſi, quæ contraria ſunt, taciti cogitationi veſtræ ſubjiciatis, ſed ad extremum exſpectetis, & me meum dicendi ordinem ſervare patiamini.
Has mihi ſpes ſubjicit fortuna Populi Romani. Cic. 8. Philipp.
Subjicere carmina alicui Amor dicitur. Propert. lib. 1. 7. 20.
Subjicere, Addere. Varro 1. de R. R. cap. 7. Subjicit Scropha, De formæ cultura hoc dico, &c.
Cauſam, pro Afferre. Cic. 7. Verr. 143. At quæ cauſa tum ſubjiciebatur ab ipſo, Judices, hujus tam nefariæ crudelitatis?
Exemplum ſubjicere. Columel. lib. 5. cap. 10.
Materiamque ei res omnes, de quibus dicere oporteret, ſubjecimus. Quintil. lib. 3. cap. 1. de Rhetorice. [Hic eſt Attribuere.
Rationem ſubjicere. Cic. 2. de Divin. 104. Et quidem cur ſic opinetur, rationem ſubjicit: ſed nihil eſt neceſſe dicere quæ ſequuntur.
Subjicere, Reſpondere. Virg. 3. Æn. 214.

Subjicio, & raris turbatis vocibus hiſco. Sil. 1. 113.
His acuit ſtimulis, ſubjicitque haud mollia dictu.

Subjicere vim voci alicui, pro Significationem dictionis exprimere. Cic. 2. de Fin. 6. Eumque, qui crebro dicat, Diligenter oportere exprimi, quæ vis ſubjecta ſit vocibus: non intelligere interdum, quid ſonet hæc vox voluptatis, id eſt quæ vis huic voci ſubjiciatur. Ibidem, Huic verbo, omnes qui ubique ſunt, qui Latine ſciunt, duas res ſubjiciunt, lætitiam in animo, commotionem ſuavem jucunditatis in corpore. De voluptate.
Se ſubjicere periculo. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. De pericul. & com. rei vend.
Subjici præliis. Cic. 8. Att. 15. Subjicerer eiſdem præliis, ut mea perſona ſemper ad improborum civium impetus aliquid videretur habere populare.
Calumniæ ſubjicere, per translationem. Liv. 38. 48. ſub fin.
Crimini ſubjici. Liv. 6. 21.
Ficto ſermoni fortunas innocentium ſubjicere. Cic. pro Planc. 56.
Odio civium aliquid ſubjicere. Cic. 1. de Orat. 202. Tum qui ſcelus fraudemque nocentis poſſet dicendo ſubjicere odio civium, ſuppliciοque conſtringere.
Subjicere ſe legibus, Submittere. Plin. in Paneg. cap. 65. pr. In roſtris quoque ſimili religione, ipſe te legibus ſubjeciſti.
Subjicere, pro Submittere vel ſubornare. Quintil. lib. 5. cap. 7. de teſtibus, In iis quoque, qui conſtiterint ſibi, vitandæ inſidiæ. Nam frequenter ab adverſario ſubjici ſolent: & omnia profutura polliciti, diverſa reſpondent. Suet. in Neron. cap. 35.
Subjicere pullos, Supponere, Alienos ſive adulterinos pro veris ponere, quod & Subdere dicitur. Plin. lib. 10. cap. 9. De coccyge.
Subjicere nomen alterius. Ulpian. in l. Quamvis anteceſſor. D. de rebus eor. qui ſub. &c.
Subjicere in, pro Loco alterius ponere. Liv. 29. 24. Relictiſque quos non idoneos credebat, in locum eorum ſubjecit quos ſecum ex Italia adduxerat: ſupplevitque ita legiones eas.
Subjicere teſtamenta, Pro veris falſa ſupponere. Cic. 14. Philipp. 7. Teſtamenta, credo, ſubjiciunt, aut ejiciunt vicinos, aut adoleſcentulos circumſcribunt. Idem in Parad. 5.
Subjicere delatorem vel accuſatorem: Summittere & ſupponere eſt. l. 50. §. 2. D. de legat. 1. 7. 15. D. ad Turpilianum. l. 14. §. is demum videtur. D. de bon. libert.
Subjicere, Surſum jacere. Virg. 12. Æn. 288.

— aut corpora ſaltu
Subjiciunt in equos.

Liv. 31. 37. Saluti fuit eques, qui raptim ipſe deſiluit, pavidumque regem in equum ſubjecit.
Subicio pro Subjicio. Feſtus, Subici aries dicitur, qui agitur, ut cædatur &c. Al. Subigi.

Subjectus, a, um. Partic. [ὑποταγείς, Gl. L. G. ὑπήκοος, ὑποβεβλημένος, ὑποτεταγμένος, ὑποχείριος, G.L.] ut, Subjectus ignis. Cic. in Catil. 3. 2.
Subjecti oculis imperatoris. Liv. 8.
Subjecta oculis urbs. Liv. 25. 24.
Subjectus alicui. Cic. 1. Acad. 31. Omniumque rerum, quæ ſunt ei ſubjectæ.
Nulli naturæ eſt obediens aut ſubjectus Deus. Cic. 2. de Nat. Deor. 77.
Subjectus, & In ſua poteſtate, contraria. Auctor ad Heren. lib. 4. 24.
Omnes res ſubjectæ ſunt naturæ ſentienti. Cic. 2. de Nat. Deor. 77.
Subjectus miſeriis. Cic. 3. Tuſc. 39.
Amori ſubjectus. Propert. lib. 1. 10. 27.
Animus ſubjectus. Plin. in Paneg. 16.
Gentes ſubjectæ triſti ſervitio. Liv. 26. 49.
Lex invidiæ ſubjecta. Liv. 4.
Mare eſt ventis ſubjectum. Cic. 4. Tuſc. 57. In hanc tu igitur, tanquam in mare, quod eſt ventis ſubjectum, perturbationem cadere tibi dixiſti videri.
Nomen invidioſum eſt, & infamiæ ſubjectum Cic. 2. de Fin. 11.
Relligio pedibus ſubjecta, obteritur. Lucret. lib. 1. 79.
Sonitus verborum inanis, nulla ſubjecta ſententia. Cic. 1. de Orat. 51.
Virtus ſub varios caſus ſubjecta. Cic. 5. Tuſc. 2. Sin autem virtus, ſubjecta ſub varios incertoſque caſus, famula fortunæ eſt, nec tantarum virium eſt, ut ſe ipſa tueatur.
Sub metum ſubjecta ſunt pigritia, pudor, terror, timor, &c. Cic. 4. Tuſc. 16.
Verſus ſubjecti, Infra ſequentes. Phædr. 1. Fab. 19.
Compar. Hor. 2. Serm. 6. 47.

Per totum hoc tempus ſubjectior in diem, & horam
Invidiæ.

Subjecti, pl. m. Abſol. Ἀρχόμενοι, ὑποτεταγμένοι, Gloſſ. Latinogræc.

Subjectum, i. n. Pars inferior alicujus rei. Tacit. 1. Ann. 65. pr. Cum barbari feſtis epulis, læto cantu, aut truci ſonore ſubjecta vallium complerent.
Subjectum [τὸ ὑποκείμενον] in Dialectica, eſt De quo aliquid prædicatur.

Subjecte, Adv. Superl. apud Cæſ. 1. Bell. Civil. 84. Hæc, quam poteſt, demiſſiſſime, atque ſubjectiſſime exponit.

Subje-

Subjectio, ōnis. f. [ὑποταγὴ, Gl. G. L.] Cic. 3. de Orat. 200. Rerumque, quaſi gerantur, ſub aſpectum pæne ſubjectio, quæ & in exponenda re plurimum valet, & ad illuſtrandum id quod exponitur.
Rationis ſubjectio. Auctor ad Heren. lib. 4. 25.
Subjectio teſtamentorum. Liv. 39. 18. Qui falſis teſtimoniis, ſignis adulterinis, ſubjectione teſtamentorum, fraudibus aliis contaminati, eos capitali pœna afficiebant.
Subjectio apud Vitruvium in catapultæ deſcriptione, eſt velut Baſis, aut ὑποβλημα, aut ὑπόβασις: certe ὑπόθεμα vocatur a Philone. Vitruvius 10. 15. Subjectio, inquit, foraminum XII. Ex Turneb. Adverſ. 2. 4. al. Subjecto.

Subjectus, ûs. m. Plin. lib. 26. cap. 15. Vulvas quoque procidentes inhibet fotu, vel ſuffitu, vel ſubjectu. conf. Columel. lib. 6. cap. 36.

Subjector, ōris. m. [ὑποβολεὺς, Gl. G. L.] Cic. 2. in Catil. 7. Quis tota Italia veneficus? quis gladiator, quis latro? quis ſicarius? quis parricida? quis teſtamentorum ſubjector? quis circumſcriptor? &c.

Subjectīvus, a, um. Adj. Apul. de Syllog. Categor. p. 30. Elmenh. Pars ſubjectiva nominatur veluti ſubdita. Tertull. de Virg. Veland. cap. 4. Subjectivum prius eſt anteceſſivo.

Subjective, Adv. Mart. Capel. 4.

Subjex, jĭcis, vel **Sŭbex**, ĭcis. m. Subices Ennius Achille, pro Subjectis poſuit, quum dixit, Nubes

Per ego Deûm ſublimes ſubices humidas,
Unde oritur imber ſonitus aerio ſtrepitu.

Hæc Feſtus. Nubes deûm ſubices, i. e. Quæ diis ſubjiciantur. Gell. lib. 4. cap. 17. Congruens igitur eſt, ut ſubjices etiam, quod perinde ut objices compoſitum eſt, u littera brevi dici oporteat. Ennius in tragœdia, quæ Achilles inſcribitur, Subjices pro Aere alto ponit, qui cælo ſubjectus eſt. Pleroſque omnes tamen legere audias u littera producta. Hæc Gell. Nos igitur, quemadmodum Obex, obicis, vel objicis a verbo objicio, recte dicemus. Hinc apud Budæum Subices ephippiarii, *des eſtriers*; Subices focarii, *des chenets, ou landiers.* conf. Non. 2. 764.

Subjĭculum, vel **Sŭbicŭlum**, i. n. [μαστιγίας] ut Subjiculum flagri, Qui ſemper flagris ſubjicitur. Plaut. Perſ. 3. 3. 14.

Vir ſumme populi, ſtabulum ſervitritium,
Scortorum liberator, ſubiculum flagri,
Compedum contritor, piſtrinorum civitas.

Subjecto, [ὑποῤῥιπτίζω] āre. Sæpe ſubjicere. Virg. 3. Georg. 241.

— nigramque alte ſubjectat arenam. Ovid. 4. Met. 359.
Subjectatque manus, invitaque pectora tangit.

Subjectare ſtimulos laſſo, Stimulis urgere. Hor. 2. Serm. 7. 94.

Sŭbicĭto, [ὑποῤῥιπτίζω] āre. aliud frequentat. Plaut. Caſin. 5. 4. 2.

Nunc tu ſi venis ſubicitare me, proba eſt occaſio.

Sŭbĭdus, a, um. Adj. a Sue deduci videtur, ſignificatque Turpem & ſui ſimilem & ineptum. Verſus eſt Valerii Æditui antiqui poetæ apud Gellium 19. 9.

Sic tacitus, ſubidus, duplo ideo pereo.

h. e. Ego tacitus, inquit, & mutus ut ſus adſto, neque explico quid me urat, quidve a te poſcam, ita duplo pereo. In eadem notione & Inſubidus uſurpatur apud eundem, particula In non inficiante, ſed potius augente. Locum autem l. 13. c. 20. eo libentius adſcribam, quod eo vocabulo velut moleſto offenſi emendatores ſubſtituere vicariam operam Inſipidius. Verte enim, inquit, & muta, ut urbes dicas, inſubidius neſcio quid facies. Iterum, l. 12. c. 2. Hæc tamen inepti & inſubidi hominis joca non prætaribo. Turneb. Adv. 17. 1. V. insubidus.

Subimpetrandus, a, um. Partic. a verbo Subimpetro. Tacit. 4. Ann. 23. Nam priores duces ſubimpetrando triumphalium inſigni, ſufficere res ſuas crediderant. [Alii Ubi impetr. ſublata diſtinctione. Quæ lectio ſine dubio præferenda eſt.

Subimpŭdens, entis. Adj. [ὑπαναιδὴς] Aliquantulum impudens. Cic. 7. Fam. 17. Interdum timidus in labore militari, ſæpe autem etiam (quod a te alieniſſimum eſt) ſubimpudens videbare.

Subĭnānis, e. Adj. [ὑπόκενος] Aliquantulum inane. Cic. 2. Att. 17. Quin etiam, quod eſt ſubinane in nobis, & non ἀφιλόδοξον, (bellum eſt enim ſua vitia noſſe) afficitur quadam delectatione.

Subinde, [ὑπὸ χεῖρα, Gl. L. G.] ſignificat Deinde, vel Statim poſt. Hor. 1. Epiſt. 8. 15.

Si dicet, Recte: primum gaudere; ſubinde
Præceptum auriculis hoc inſtillare memento.

Liv. 7. 10. Uno alteroque ſubinde ictu ventrem atque inguina hauſit. Idem lib. 8. Subinde acceptus a populo. Suet. in Galba cap. 1. Ac ſubinde, tacta de cœlo Cæſarum æde, capita omnibus ſimul ſtatuis deciderunt.
Subinde, [πολλάκις, Gl. L. G.] Frequenter, ſive identidem: hoc eſt crebro, ſed tamen cum quodam intervallo. Suet. in Tiber. cap. 57. Sæva natura ne in puero quidem latuit: quam Theodorus Gadareus & perſpexiſſe primus ſagaciter, & adſimilaſſe aptiſſime viſus eſt, ſubinde in objurgando appellans eum, lutum ſanguine maceratum. Plin. 2. Epiſt. 7. Erit ergo pergratum mihi, hanc effigiem ejus ſubinde intueri, ſubinde reſpicere, ſub hac conſiſtere.

Subinfluo, xi, ĕre. Sen. 3. Nat. Quæſt. 30. Quum aliæ aquæ ſubinfluunt terras, aliæ circumfluunt.

Subinsulsus, a, um. Adj. [ὑπάναλος] Aliquantulum inſulſum. Cic. de Opt. gen. Orat. 7. Eſt enim vitioſum in ſententia, ſi quid abſurdum, aut alienum, aut non acutum, aut ſubinſulſum eſt.

Subintellĭgo, ĕre. Senec. [Vox eſt Grammaticorum, pro quo & Subaudio dicunt, damnta Voſſ. de Vit. Serm. 4. 26. Quod ſi Sen. ea uſus eſt, poſuit pro Paulum intelligo.

Subintro, āre. Auguſt. Enchir. cap. 24. Etiam nolentibus ſubintravit ignorantia rerum agendarum. conf. Ambroſ. & Tertull.

Subinvestio, īre. a quo verbum Subinveſtitus eductum, inque Civile jus adductum Friderici temporibus, quibus militibus beneficia diſtribui occœperunt, pulſis ſua ſede hoſtibus, dici cœpit a cliente, quem illi Vaſſalum nominant, ſubſtitutus. Hujuſmodi & alia barbara verba, quæ tamen ſcire eſt neceſſum ab eo, qui Jura ſitit, reperiuntur in feudis. Notat Oldendorpius, in actionum claſſibus. V. investio.

Subinvĭdeo, vīdi, vīſum, [ὑποφθονέω] ēre. Aliquantulum invidere. Cic. 7. Fam. 10. Subinvideo tibi ultro te etiam arceſſitum ab eo, &c.

Subinvīsus, a, um. Adj. ex Partic. [ὑπομισώδης] Aliquantum inviſus Cic. pro Rabir. Poſt. 40. Ille Puteolanus ſermo illius temporis, vectorum curſus atque oſtentatio, tum ſubinviſum apud malevolos Poſtumi nomen, propter opinionem pecuniæ neſcio quam, æſtatem unam compluresaures referſit iſtis ſermonibus.

Subinvīto, [ὑποκαλέω] āre. Aliquantum invitare, & provocare. Cic. 7. Fam. 1. extr Hæc ad te pluribus verbis ſcripſi, quam ſoleo, non otii abundantia, ſed amoris erga te, quod me quadam epiſtola ſubinvitaras.

Subīrascor, irātus ſum, [ὑποργίζομαι] aſci. Nonnihil iraſci. Cic. 9. Att. 11. In Epirum quod me non invitas, comitem non moleſtum, ſubiraſcor: ſed vale. Idem 1. de Orat. 72. Sed ut ſolebat C. Lucilius ſæpe dicere, homo tibi ſubiratus, mihi, propter eam ipſam cauſam, minus, quam volebat, familiaris. Idem 2. de Fin. 12. Etſi ſatis clemens ſum in diſputando, tamen interdum ſoleo ſubiraſci.

Subis, is. f. Avis, quæ aquilarum ova frangit. Plin. lib. 10. cap. 14.

Subitaneus, **Subitarius**, **Subito**, **Subitus**. V. subeo.

Subjŭgis, e. Adj. [ὑποζυγιώδης] Quod ſub jugo eſt. ut, Equa ſubjugis, quæ jugo aſſuevit. Plin. lib. 11. cap. 49. al. Subjuncta.

Subjugium, i. n. [ὑποζύγιον] Jumentum in Gloſſ. Græcolat.
Subjugia, n. pl. Lora, quibus jugum collis boum vel equorum aptabatur. Cato R. R. cap. 63. Subjugia in plauſtrum P. XIX. funiculum P. XV. in aratrum ſubjugia lorum P. XVI. funiculum P. VIII. Idem cap. 135. Subjugia in luſtrum lora ped. XIX. [ἴσως In ploſtrum.

Subjŭgus, a, um. Adj. Idem ac Subjugis. Plin. lib. 30. cap. 15. Animal ſubjugum. Sed varia lectio eſt. V. Harduin. in loc.

Subjŭgo, [ὑποβάλλω, Gl. G. L.] āre. Debellare, & imperio ſuo ſubjicere. Claud. 6. Conſ. Honor. 249.

— nulla eſt victoria major,
Quam quæ confeſſos animo quoque ſubjugat hoſtes.

Pœnæ ſubjugari. Scævola in l. De rebus. D. De arbitris.

Subjugātus, a, um. Partic. Veget. de Re Mil. 3. 10. extr. Metellus in Africa, Albino imperante ſubjugatum, accepit exercitum. [i. e. Sub jugum miſſum. V. Sall. Jug. 38. extr.

Subjugatio, ōnis. f. Columel.

Subjugātor, ōris. m. Apul. de Mor. Phil. p. 16. Elmenh. Malorum ſubjugator.

Subjungo, xi, ctum, [ὑποζευγνύω, Gl. G. L.] ĕre. modo eſt Addere. Plin. 7. Epiſt. 33. Venimus ad Conſules, dicit Severio quæ res ferebat: aliqua ſubjungo. Cic. de Aruſp. Reſp. 37. Video in Aruſpicum reſponſis hæc eſſe ſubjuncta.
Opportune alicui rei quidpiam ſubjungere. Quintil. lib. 4. cap. 3. ſub fin.
Brachia ſubjuncta ſunt lacertis. Ovid. 14. Met. 304. al. Subjecta.
Alias eſt Subjicere vel Subjugare:

Et mihi res, non me rebus ſubjungere conor.

Horat. Epiſt. 1. 1. 19. ubi alii Submittere. H. St.
Oratori omnes artes ſubiungere. Cic. 1. de Orat. 218.
Tigres ſubjungere curru. Virg. 5. Ecl. 29.
Subjungere urbem ſub imperium Romanum. Cic. 3. Verr. 55. Idem 2. de Lege Agr. 67. Ut ſub veſtrum jus, juriſdictionem, poteſtatem, &c. terrarum denique orbem ſubjungeretis.

Subjunctio, ōnis. f. JCt. in Digeſt.

Subjunctīvus, a, um. Adj. [ὑποζευκτικὸς, Gl. L. G. & G. L.] Quod alicui ſubjungitur.
Subjunctivus modus Grammaticis dicitur, quia ſubjungitur alteri verbo: nam eget aliqua re ut impleat ſententiam, ut ſi dico, Quum clamem, quare me tacere dicis?

Subla, æ. f. V. subula.

Sublābor, ĕris, lapſus ſum, [ὑπολισθαίνω] lābi. Latenter, ac fere labi, ſive etiam Subtus labi ac decidere. Virg. 1. Georg. 198.

— ſic omnia fatis
In pejus ruere, ac retro ſublapſa referri.

Sublabitur memoria. Sen. de Ira, 3. 10.

Sublăbro, [ὑποχειλίζω] āre. Cibum intra labra mittere, inquit Nonius 2. 774. Nævius Decuma, Jam ego illis ſubiens ſublabrabo eſui illud ſinciput.

Sublāte, Adv. a Sublatus participio verbi Suſtollo. V. ſuo loco.

Sublăteo, [ὑπολανθάνω] ēre. Varro 1. de R. R. cap. 48. Ariſtæ enim quaſi cornua ſunt ſpicarum: quæ primitus quum oriuntur, neque plane apparent, in qua ſublatent herba, ea vocatur vagina, uti qua latet conditus gladius. Al. Quæ ſub latent diviſe, & ſine præp. *in*.

Sublatio, **Sublatus**. V. sustollo.

Sublĕgo, ēgi, ectum, [ὑπαναγινώσκω, Gl. G. L.] ĕre. Idem quod Curſim, & primis tantum oculis legere, ac in tranſcurſu. Gell. lib. 3. cap. 12. Quum hoc in ea Capitonis epiſtola ſublegiſſemus.
Sublegere, [ὑποσυλᾷν] Furto aliquid ſurripere. Virg. 9. Ecl. 21.

Vel quæ ſublegi tacitus tibi carmina nuper.

Sublegere, [ἀναλέγειν] Colligere, vel potius ab humo legere. Columel. lib. 12. cap. 50. Niſi bacca tempeſtatibus in terram decidit, & neceſſe eſt eam ſublegere, ne a domeſticis pecudibus feriſve conſumatur. Ibid. cap. 17. de ficu, Quæ quum ſublecta eſt, &c.
Sublegere reliquias. Hor. 2. Serm. 8. 12.

— puer alte cinctus, acernam
Gauſape purpureo menſam perterſit, & alter
Sublegit, quodcunque jaceret inutile.

i. e. Reliquias cœnæ collegit.
Sublegere, In locum demortuorum dicebantur Cenſores, quos in locum eorundem in ſenatum legebant. V. lego. Sic Liv. 23. 23. Ulp. l. 2. D. de decurion.
Sublegere ſermonem alicujus, Excipere. Plaut. Mil. 4. 2. 98.

Hic cum mea hera eſt: clam noſtrum hunc ſermonem ſublegerunt.

Sublectus, a, um. Partic. In locum alicujus lectus. Varr. lib. 5. de L. L. 7. Hinc legitima: & collegæ, qui una lecti: & qui in eorum locum ſuppoſiti, ſublecti: additi, adlecti, &c.
Liberi ſublecti. i. e. Surrepti. Plaut. Rud. 3. 4. 43.
Ficus ſublecta. Columel. 12. 17.

Sublectio, ōnis. f. Tertull. in Marc. 4. 31.

Sublestus, a, um. [ἀσθενὴς] Adj. antiquum; Infirmum, debile, tenue, leve, frivolum. Plaut. Mil. 4. 2. 74. Quid ergo tu ſubleſtus? Alii leg. Quid ego? ut ſublecto os! Idem Perſ. 3. 1. 20.

Nam ſi ad paupertatem admigrant infamiæ,
Gravior paupertas fit, fides ſubleſtior.

Et Bacch. 3. 6. 13.

Lingua factioſi, inertes opera, ſubleſta fide.

V. Feſtum & Non. 2. 830.

Sublĕvis, e. Adj. [ὑπόκουφος, Gl. G. L.] Paulum levis.

Sublĕvo, [ὑπευφίζω, Gl. G. L.] āre. Surſum levare, erigere. Cic. 10. Att. 4 pr. Alter is, qui nos, ſibi quondam ad pedes ſtratos, ne ſublevabat quidem.
Stratum atque abjectum ſublevare. Cic. Anteq. iret in exſil. 26.
Erigere & ſublevare ſeſe. Cæſar. 6. Bell. Gall. 26.
Siniſtra mentum ſublevare. Auct. ad Heren. lib. 4. 63.
Sublevare, [ἐπικουρεῖν] Auxilium, defenſionemque præſtare, ut ait Valla lib. 5. Cic. 4. Tuſc. 80. Quum multa in conventu vitia collegiſſet in eum Zopyrus, qui ſe naturam cujuſque ex forma perſpicere profitebatur, deriſus eſt a ceteris, qui illa in Socrate vitia non agnoſcerent. Ab ipſo autem Socrate ſublevatus eſt, quum illa ſibi ſigna, ſed ratione a ſe dejecta, diceret. Idem pro Domo 55. Quid? cum Gabinio Syria dabatur, Macedonia Piſoni, &c. ut tibi omnia permitterent, te adjuvarent, tibi manum, copias, tibi ſuos paratos centuriones, tibi pecunias, tibi familias compararent: te ſuis ſceleratis concionibus ſublevarent. [Sic infra Sublevare teſtimonio.
Evertere & Sublevare, contraria. Cic. 5. Verr. 215. Sed eadem iſta æſtimatione alter ſublevarat aratores, alter everterat.
Sublevare & Lædere, contraria. Cic. pro Cæcin. 23. Etenim non minus nos ſtultitia illius ſublevat, quam lædit improbitas.
Sublevari adjumento & ſolatio aliquo. Cic. pro Quint. 4. Hoc tamen in miſeriis adjumento & ſolatio ſublevatur.
Auxilio ſuo ſublevare aliquem. Ovid. 1. Triſt. 3. 102.
Cauſam inimici ſui ſublevare. Cic. 5. Verr. 12.
Homines defendere & ſublevare. Cic. 1. Verr. 5.
Inopiam ſublevare. Cæſ. 3. Bell. Civil. 80.
Laborem ſublevare militum. Cæſ. 6. Bell. Gall. 31.
Periculis hominum ſublevandis impartire ſuum laborem. Cic. pro Muren. 8.
Res adverſas alicujus ſublevare. Cic. pro Sull. 75.
Vicinos ſuos facultatibus ſuis ſublevare. Cic. 7. Philipp. 24.
Sublevare teſtimonio aliquem, dici debet quod *exonerare* vulgo dicimus, inquit Budæus. Cic. pro Cluent. 17. Pater, inquam, illius adoleſcentis, quem propter animi dolorem pertenuis ſuſpicio potuiſſet illo loco teſtem in Aulum Cluentium conſtituere, is hunc ſuo teſtimonio ſublevat.

Sublevatio, ōnis. f. JCt. in Digeſt.

Sublevātor, ōris. m. Arnob.

Sublĭca, æ. f. quæ & Sublicium dicebatur, [δοκὶς] Pertica & palus ligneus, qui rectus in aquam defigebatur ad pontis alicujus conſtructionem. Cæſ. 4. Bell. Gall. 17. In deſcriptione Rhenani pontis, Non ſublicæ modo, inquit, directæ ad perpendiculum, ſed pronæ ac faſtigiatæ, ut ſecundum naturam fluminis procumberent.

Sublices, ûm. f. [καταπῆγες, οἱ ἐν ποταμῷ τὴν γέφυραν ὑποβαστάζοντες. Gl. L G.] [Quaſi a ſing. recto Sublix, ĭcis.

Sublicium, i. n. [δοκός] Idem quod Sublica. Liv. 23. 37. Quia muro ſatis per ſe alto ſubjectis validis ſubliciis pro ſolo uſus erat. al. Sublicis rectius. [Ita ut hæc dictio ſuſpecta ſit.

Sublicius, a, um Adj. Pons ſublicius Romæ dictus eſt, quia ex ſublicis ita exſtructus erat, ut trabes ſine fulturis eximerentur. Liv. 1. 33. Id non muro ſolum, ſed etiam ob commoditatem itineris, ponte ſublicio, tum primum in Tiberi facto, conjungi urbi placuit. conf. Plin. 36. 15. Ammian. 24. 3.

Sublīdo, ĕre. Paululum oblidere. Prudent. Apoth. 848.
Aut murmur tenerum ſublidit voce minuta.

Sublĭgo, [ὑποδέω] āre. Idem quod Ligare. Plin. lib. 17. cap. 22. Ubi uva varia fieri cœperit, vites ſubligato.
Subligare enſem lateri. Virg. 8. Æn. 459. Idem 11. Æn. 11.
— clypeumque ex ære ſiniſtræ Subligat.

Subligātus, a, um. Partic. Martial. 7. 66. de Puella,
Harpaſto quoque ſubligata ludit. [Intelligitur femina, ſubligari palæſtrico more induta, περιεζωσμένη.

Subligatio, ōnis. f. Pallad. 1. 6. Subligatio acerbis uvis facienda eſt.

Subligatūra, æ. f. Th. Priſcian. 1. 28. Subligatura procurare Hernias.

Sublĭgar, āris. n. [ἀναξυρὶς, περίζωμα] Velamentum, quo pudendæ partes obteguntur. Martial. 3. 87.
Tecta tamen non hac, qua debes, parte lavaris:
Si pudor eſt, transfer ſubligar in faciem. Plin. lib. 12. cap. 14.
Subligaria ſignantur opifici. Juven. 6. Sat. 70. Snbligar Acci.

Subligācŭlum, i. n. [διάζωσμα, περίζωσμα, Gl. L. G.] Idem. Cic. 1. Off. 129. Ut in ſcænam ſine ſubligaculo prodeat nemo.

Sublīmen, ĭnis. n. Scalig. ad Varr. de R. R. p. 235. interpretatur Superius limen. Broekhuſius intelligi vult Inferius limen, ad Propert. 2. 19. 57.
At nullo dominæ teritur ſublimine amor, qui
Reſtat, & immerita ſuſtinet aure minas. [Niſi ſphalma typothetæ eſt. Si quidem Scaligerum ſe ſequi dicit. Ego vero eorum interpretum ſententiæ accedo, in quibus eſt & Turneb. Adv. 17. 11. qui duabus vocibus ſcribunt, Sub limine ap. Propert. Notum eſt crebro ad hanc duro in limine amicæ pernoctationem provocare Veneream hanc militiam profeſſos poetas. V. ipſum Propertium 1. 8. 22. & 14. 22. ibidemque Brœkhuſio notata.

Sublīmis, e. Adj. [μετέωρος, Gl. L. G. & G. L. μετέωρος, ὑψηλὸς, ὑψιπετής, L. G.] In altum elevatus; quaſi Supra limum. Plaut. Men. 5. 7. 3.
Facite illic homo jam in medicinas ablatus ſublimis fiet. Add. v. 6. & 13. Ter. And. 5. 2. 20. Sublimem hunc intro rape, quantum potes. i. e. In ſublime, per altum, inquit Donatus. Idem Adelph. 3. 2. 18. Columel. lib. 2. Quo ſpecioſius ingrediantur ſublimes, & elatis capitibus. Cic. 2. Tuſc. 19.
— ex ſublimi vertice ſaxi. Ex poeta veteri.
Anhelitu ſublimi fugere. Hor. 1. Carm. 15. 31.
Atrium ſuhlime. Hor. 3. Carm. 1. 46.
Carmina ſublimia, Tragœdiæ. Ovid. 3. Amor. 1. 39.
Nomen ſublime. Ovid. 4. Triſt. 10. 121. i. e. Clarum & illuſtre.
Pectora ſublimia Aſtronomorum. Ovid. 1 Faſt. 301.
Sceptrum ſublime Jovis. Claud. 2. Conſ. Stil. 210.
Solio ſublimi ſedet Circe. Ovid. 14. Met. 262. Legitur & Sublimis.
Tectum ſublime centum columnis. Virg. 7. Æn. 170.
Verſus ſublimes ructatur. Hor. de Arte Poet. 457. Vet. Schol. legit Sublimis, & ad hominem refert.
Abire ſublimem, pro In cælum abire. Liv. 1. 16. extr. Hæc (inquit) locutus, ſublimis abiit. de Romulo. Sic Virg. 1. Æn. 263.

— ſublimemque feres ad ſidera cœli
Magnanimum Æneam. Et 5 Æn. 255. de Ganymede:
Sublimem pedibus rapuit Jovis armiger uncis.
In ſublime, In altum. Plin. lib. 2. cap. 5. Levibus in ſublime tendentibus.
Jacere in ſublime. Plin. lib. 8. cap. 7. Abrepta ſcuta jaciens in ſublime. de Elephanto.
Compar. Juven. 11. Sat. 24. Sublimior Atlas. Quintil. 8. 3. Sunt alia aliis ſublimiora.
Superl. Symmach. 6. Epiſt. 56. Vir ſublimiſſimus. Tertull. Apol. cap. 33. Triumphans in ſublimiſſimo curru.

Sublīmus, a, um. Adj. apud Veteres idem ac Sublimis. Lucret. lib. 1. 340.
At nunc per maria, ac terras, ſublimaque cæli, &c. Sublima, pro Sublimia. Accius Phœniſſ.
Aut ſæpe ex humili ſede ſublima evolat. Salluſt. hiſt. l. 3. Et ſublima nebula cœlum obſcurabat. Hæc Nonius 8. 45.
Per alta vade ſpatia ſublimi ætheris. Sen. Medea, extr.

Sublimĭtas, ātis. f. [μετεωρισμὸς] Altitudo, Exaltatio. Columel. lib. 8. cap. 3. Eæque longitudinis & altitudinis duodenos pedes habeant, nec plus latitudinis, quam media ſublimitas. Plin. lib. 19. cap. 5. de Cucumeribus, Natura ſublimitatis avida.
Translate. Idem lib. 7. cap. 25. Nec virtutem conſtantiamque nunc commemoro, nec ſublimitatem omnium capacem, quæ cælo continentur.
Sublimitas orationis pro eo, quod Græci ὕψος vocant, apud Quintil. 8. 3. pr.

Sublimĭter, [μετεώρως] Adv. Alte. Cato R.R. cap. 70. Hæc omnia ſublimiter legi, teri, darique oportet. & p. p. Boſque ipſus & qui dabit, facito ut uterque ſublimiter ſtent. Columel. lib. 8. cap. 11. Quoniam nec ſublimiter poteſt, nec per longa ſpatia volitare. De pavone.

Sublīme, aliud Adv. [ὑψοῦ] pro Sublimiter, cui opponitur Humi. Cic. 2. de Divin. 67. Eaque ſcuta, quæ fuerant ſublime fixa, ſunt humi inventa.
Nihil mea intereſt humi ne, an ſublime putreſcam. Cic. 1. Tuſc. 102.
Ferri ſublime animos. Cic. 1. Tuſc. 40. Perſpicuum debet eſſe animos, cum e corpore exceſſerunt, ſive illi ſint animales, id eſt ſpirabiles, ſive ignei, ſublime ferri.
Ferre ſublime ad ſidera. Virg. 9. Ecl. 29.
Cantantes ſublime ferent ad ſidera cygni.
Extenuatus aër ſublime fertur. Cic. 2. de Nat. Deor. 101.
Solito ſublimius ora levavit. Stat. 2. Silv. 6. 75.

Sublīmo, [ὑψῶ, Gl. L. G.] āre. Extollere, Exaltare, in altum mittere, ireve. Ennius,
Sol qua candentem in cælo ſublimat facem. Nonius 2. 775. Solin. cap. 45.
Sublimavit dixit Cato, i. e. In altum extulit, Originum lib. 2. In maximum decus, atque in excelſiſſimam claritudinem ſublimavit. Id autem dicitur a limine ſuperiore, quia ſupra nos eſt. Feſtus.
Lactant. Divin. Inſt. Epit. c. 6. p. 541. Quanto magis juſtum ſuſcipiet confitentem, eumque in regnis cæleſtibus faciet pro humilitate ſublimari? Sed in margine Sublimem, fortaſſis aliter legendum, Pro humili ſublimem. H. St.

Sublimātus, a, um. Partic. Evectus in altum. Aur. Vict. Epit. in Claudio cap. 4. Prætoriis ornamentis ſublimatus.
Granaria ſublimata, Alta. Vitruv. 6. 9.

Sublimātor, ōris. m. Salvian. de Gubern. Dei, p. 28. Deus eſt ſublimator, quia [Abrahamum] potentiorem omnibus fecit.

Sublingio, ōnis. m. a Sublingendo; Qui avide lingit. Plautus Pſeud. 3. 2. 103.
Jam hic quoque ſceleſtus eſt coqui ſublingio. In editis, verſus hic mirum in modum eſt depravatus; pro Sublingio enim ſubjiciunt, Coquit ſub linteo: Inepta & ſtolida ſententia. V. Turneb. & Salmaſ. not. Al. ὄψον, Coquiſublingio.

Sublingua, æ. f. [ὑπογλώσσιον, Gl. G. L.] Si modo una dictio eſt.

Sublĭno, līni, lēvi, vel līvi, lĭtum, [ὑποχρίω] ĕre. Aliquantulum linere, tingere, vel notare, & quodam modo Illinere. Corn. Celſus, Idem quoque umbilico ſublitum facit. Plin. lib. 35. cap. 6. Hac minium ſublinunt, adulterantque. de Rubricæ genere.
Os ſublinere alicui, pro eo quod eſt, Dare verba, & arte quadam illudere, reperitur aliquoties apud auctores. Nonius Marcellus 1. 219. tractum putat a ridiculo quodam luſus genere, quo dormientibus ora pinguntur, & ut Budæus legit, fuligine inficiuntur. Plaut. Aulul. 4. 6. 1.
Fidei cenſebam maximam multo fidem
Eſſe, ea ſublevit os mihi pæniſſume. Idem Capt. 3. 4. 122. Et Epid. 3. 3. 46.
Ego ſi allegaſſem aliquem ad hoc negotium,
Minus hominem doctum, minuſque ad rem hanc callidum,
Os ſublitum eſſet. Ex Eraſmo. [V. Virgil. Silen.
Sublinitum eſt os cuſtodi mulieris. Plaut. Mil. 2. 1. 57.

Sublĭtio, ōnis. f. [ὑπόχρισμα] eſt quaſi Primum tectorium & fundamentum coloris ejus, quem reddi volumus inductione manus ultima.

Sublippus, a, um. Adj. [ὑπόπτιλλος, Gl. G. L.] Paulum lippus.

Sublīvĭdus, a, um. Adj. [ὑπόπελιος] Aliquantulum lividus. Celſ. lib. 5. cap. 28. Puſtulæ eminent ſublividæ, aut pallidæ.

Sublones, pl. m. ὄρυγες, θήλεα ἐργαλεῖα. Gloſſ. Latinogræc.

Sublūcānus, a, um. Adj. [ὑπ' ἀμφιλύκη] ut Antelucanus. Plin. lib. 11. cap. 12. Venit mel ex aëre, nec omnino prius Vergiliarum exortu, ſublucanis temporibus.

Sublūceo, xi, [ὑποσπλαγίω] ēre. Aliquantulum lucere. Ovid. 1. Amor. 5. 5.
Qualia ſublucent fugiente creſpula Phœbo. Cic. in Arato, 188.
Hunc retinens Aries ſublucet corpore totus.
Nigricantis roſæ colore ſublucens. Plin. lib. 9. cap. 36.
Candida nec miſto ſublucent ora rubore. Ovid. 21. Epiſt. 217.
Violæ ſublucet purpura nigræ. Virg. 4. Georg. 275.

Sublucĭdus, a, um. Adj. Apul. Met. 6. p. 174. Elm. Lucus ſublucidus.

Sublūco, [ὑποκλαδεύω] āre. Feſtus; Sublucare arbores, eſt Ramos earum ſupputare, & veluti ſubtus lucem mittere.

Subluculus, a, um. Adj. [ὑπόμαυρος, ὑποσκότεινος, Gl. G. L.] Obſcurus.

Subluo, ui, ūtum, [ὑπολούω] ĕre. Subtus luere, ſeu lavare. Columel. lib. 6. cap. 32. Intertrigo bis in die ſubluitur aqua calida: mox decocto

ac trito sale cum adipe defricatur, dum saniei vis emanat. Martial. lib. 6. 81.

Iratus tanquam populo, Charideme, lavaris,
Inguina sic toto subluis in solio.

Subluere, [ὑποκλύζειν] Cæs. 7. Bell. Gall. 69. Cujus collis radices duo duabus ex partibus flumina subluebant. Gr. Paraphr. ἔκλυζον.

Sublūtus, a, um. Partic. Martial. lib. 2. 42.

Zoile, quid solium, subluto podice, perdis?

Sublūrĭdus, a, um. Adj. [ὑποπέλιδνος] Aliquantum luridum significat. Plaut. Suppos. in Amph. 4. 4. 64.

Ut primum coivit cicatrix rufula,
Sublurida.

Sublustris, e. Adj. [ὑπόλαμπρος] Sublustria verba dicuntur, non ex toto corpore luminosa, sed aliquid luminis habentia. Gell. lib. 13. 24. de Catonis oratione, Quæ quoniam sunt eloquentiæ Latinæ tunc primum exorientis lumina quædam sublustria, libitum est ea mihi ἀπομνημονεύειν.

Nox sublustris. Hor. 3. Carm. 27. 31.

Umbra sublustris. Virg. 9. Æn. 373.

Sublŭvies, ēi. f. [ὑπόκλυσις, Gl. G. L.] quemadmodum Illuvies, & Proluvies, pro Sordibus & immunditiis accipitur.

Subluvies, Genus morbi in discrimine ungulæ ovium nascens. Columel. lib. 7. cap. 5. Clavi quoque dupliciter infestant ovem: sive quum subluvies atque intertrigo in ipso discrimine ungulæ nascitur: seu quum idem locus tuberculum habet, cujus media fere parte canino similis exstat pilus, eique subest vermiculus. Subluvies & intertrigo pice per se liquida, vel alumine & sulphure atque aceto mistis rite eruentur.

Submentum, i. n. Ἀνθερεών. Gloss. Latinogræc. & Græcolat. [Scribitur & Summentum ibid. Unde liquet unam esse dictionem.

Submergo, si, sum, [ὑποβυθίζω, Gl. G. L.] ĕre. Sub aquas mergere, Demergere. Cic. 2. de Nat. Deor. 114. Propter quæ Centaurus

Cedit, Equi patris properans submergere Chelis. Ibid. 100.

Quot genera, quamque disparia, partim submersarum, partim fluitantium, & innantium belluarum, partim ad saxa nativis testis inhærentium?

Medio in fluctu submersus. Virg. 1. Æn. 589.

Submersus voraginibus. Cic. 1. de Divin. 73. Qui cum, per agrum Leontinum iter faciens, equum ipse demisisset in flumen, submersus equus voraginibus non exstitit.

Submergere tota membra palude. Ovid. 6. Met. 371.

Puppes submersas obruere. Virg. 1. Æn. 73.

Innatare & Submersum esse, contraria. Columel. lib. 12. cap. 4.

Virtus submersa tenebris. Claud. 4. Cons. Hon. 221.

Submersus, a, um. Partic. [ὑποβρύχιος, Gl. G. L.]

Submersio, ōnis. f. Gloss. Vet. G. L. ὑπόδυσις.

Submersus, ûs. m. Tertull. de Anim. cap. 32. Submersu piscinarum.

Submĕrus, a, um. Adj. [ὑπάκρατος] i. e. Fere merus. Plaut. Stich. 1. 3. 116.

Næ iste edepol vinum poculo pauxillulo
Sæpe exanclavit submerum scitissume.

Quædam exemplaria legunt Sub metrum.

Subminia, æ. f. Vestis genus apud Plaut. in Epid. 2. 2. 48.

Supparum, aut subminiam, ricam, basilicum, aut exoticum.

Submĭnistro, [ὑποχορηγέω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Subservire, subporrigere. Cæs. 1. Bell. Gall. 40. Hæc sibi esse curæ, frumentum Sequanos, Leucos, Lingones subministrare: jamque esse in agris frumenta matura. Cic. pro Cœl. 20. Palam in eum tela jaciuntur, clam subministrantur. Idem pro Dejot. 25. Pecuniam subministrare alicui.

Ad manum tela subministrare. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Subministrare auxilia & adjumenta. Cæs. 4. Bell. Gall. 20. Cic. 1. de Invent. 7.

Subministrare tabellarios. Cic. 2. Q. frat. 12. Et quoniam tabellarios subministras, hodierni diei res gestas Lupercalibus habebis.

Subministrare aquam radicibus. Columel. lib. 5. cap. 10.

Subministrare vires. Columel. lib. 4. cap. 24.

Subministrātio, ōnis. f. Tertull. adv. Marc. 4. 39. Excepit pronunciandi subministrationem.

Subministrātus, ûs. m. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12. Cibus autem exiguo subministratu paulatim penuriam consolatur.

Subministrātor, ōris. m. Sen. Epist. 114. extr. Lætus pro suis voluptatibus habet alienarum spectaculum, subministrator testisque libidinum, quarum sibi usum ingerendo abstulit.

Submiscеo, ui, ēre. unde

Submistus, a, um. Partic. Tibul. lib. 3. 4. 88.

Scyllaque virgineam canibus submista figuram. Sunt qui legant Subnixa. [Vera lectio MSS. Subcincta vel Succincta, quam plenius adstruit Broekh. Nullius igitur Vet. Scriptoris auctoritate comprobatum hoc verbum, non debuit temere, quod & in Lipsiensi Thesauro factum, in numerum usitatæ Latinitatis verborum referri, quanquam nec analogiæ repugnet, & Græcis usitatum sit ὑπομίγνυμι.

Submitto, vel Summitto, Converso b in m: (quod & in aliis dictionibus compositis a Sub fere fit, quæ ab m incipiunt.) isi, issum, [ὑποπέμπω, ὑφίημι, χαλάω, ὑποχαλάω, ὑποκατακλίνω] ĕre. Nota significatio verbi propria ex ipsa compositione. [Fere convenit cum Demittere, ut collatis utriusque v. exemplis patebit: Sed pro subjecta materia variam significationem recipit, ut ex infra subjectis constabit. Corn. Celsus in Procœmio commode Antitheto vim verbi expressit. Requirunt etiam, inquit, quare venæ nostræ, modo submittant se, modo attollant. Id quod Germani exprimere solent per *Steigen und fallen*. Item Seneca N. Q. 1. 3. de Iride: Nunquam non adversa soli est, sublimis aut humilis, prout ille se submisit, aut sustulit contrario motu. Illo enim descendente altior est, alto depressior.

Genua submittere, pro Flectere & incurvare. Plin. lib. 8. cap. 1. Nam quod ad docilitatem attinet, regem adorant, genua submittunt, coronas porrigunt. De elephantis. Idem lib. 11. cap. 48.

Genu flexum submisit. Ovid. 4. Met. 340.

In dura submisso poplite terra. Ovid. 7. Met. 191. i. e. Genibus positis.

Procubuit, teneraque latus submisit in herba. Ovid. 3. Met. 23. de Juvenca.

Oculos submittere, Dejicere, Claudere. Ovid. 3. Fast. 372.

A media cælum regione dehiscere cœpit:
Submisere oculos cum duce turba suo.

Ocellos lassos somnus submisit. Ovid. 3. Amor. 5. 1. al. in Fragm.

Submittere capillum, pro Demittere. Plin. lib. 7. Epist. 27. Quia reis moris est submittere capillum, recisos meorum capillos, depulsi, quod imminebat, periculi signum fuisse.

Submittere barbam & capillum. Seneca in Cons. ad Polyb. cap. 36. Suet. Jul. cap. 67. *Laisser croistre sa barbe & ses cheveux.* [Notum est, id veteres, & in luctu, & in reatu, & ubicunque gravior doloris testificandi causa suberat, fecisse. V. Kirchm. de Fun. l. 2. c. 13. pro Submittere vero Promittere dixit Suet. in Calig. c. 24. Rediit barba, capilloque promisso. Etsi nonnulla differentia est, de qua V. in promissus.

Fasces populo submittere a Publicola traditum. Quintil. lib. 3. cap. 7. [V. Liv. Flor. Valer. Dionys. Plut. Græci vocant ὑφεῖναι, & κατακλίνειν, & καταστεῖλαι τὰς ῥάβδους, uti docet Lips. qui ritum plenius illustrat Elect. l. 1. c. 23. Revera enim fasces, versos opinor, inclinabant, ita ut terram superior pars spectaret, cum alias sublimes ferrent, eminente securi, ut in denario M. Bruti ap. Oisel. tab. 96. & Fulv. Ursin. videre licet. Eo respexisse videtur Herodianus in Pertinace l. 2. c. 3. ubi negat ipsum principatus insignia altius attolli passum: οὐδὲ τῶν βασιλικῶν συμβόλων εἰς ὕψος ἀρθῆναι ἐάσας. Quod autem Plutarchus & Valerius docent etiam securibus fasces vacuefecisse Publicolam, id ex eo tempore perpetuum fuisse, ut tantum extra urbem securibus in fascibus uterentur magistratus, planissime docet Dionysius l. 5. p. 292. edit. Lips. ita ut ad eundem ritum id trahi non debeat, quin & Plut. ac Valer. utrumque Poblicolæ factum probe distinguunt.

Translate Plin. l. 7. c. 30. Et fasces litterarum januæ submisit is, cui se Oriens Occidensque submiserat. [De animi moderatione Pompeji, qui fores Posidonii philosophi, honoris ipsius causa, a lictore de more virga percuti vetuit.

Cedere & Fasces submittere alicui. Cic. de clar. Or. 22. Cum enim in maximis causis versatus esses, & cum tibi ætas nostra jam cederet, fascesque submitteret, subito in civitate, cum alia ciciderunt, tum etiam ea ipsa, de qua disputare ordimur, eloquentia obmutuit. V. plura in v. fasces.

Submittere in hac signif. per translationem. ut, Submittere animos. Liv. 6. 34. Adeo ergo obnoxios submiserant animos, non infimi solum, sed principes etiam plebis, ut, &c. i. e. Demiserant animum, fracto animo & humili fuerant.

Animum non submittere ulli periculo, eodem modo dicitur, pro Nullius periculi metu deficere vel animo succumbere. Brut. & Cass. 11. Fam. 3. Quorum fiducia nihil est quod nos terreas; neque enim decet aut convenit nobis periculo ulli submittere animum nostrum.

Cogitur & supplex animos submittere amori. Virg. 4. Æn. 414.

Submittere se, cui Extollere se, opponitur. Cic. de Amicit. 72. Quamobrem, ut ii, qui superiores sunt, submittere se debent in amicitia, sic quodam modo inferiores extollere. Idem pro Planc. 24. Appellavi populum, tribubus submisi me, & supplicavi. Hor. 1. Epist. 1. 19.

Nunc in Aristippi furtim præcepta relabor;
Et mihi res, non me rebus submittere conor.

Legitur in emendatis codd. Subjungere. [Idem annotavit, comprobavitque Henr. Steph. ad Lamb. & Cruquium provocans.

Submittere se in humilitatem causam dicentium. Liv. 38. 52.

Submittere se in fastigium privatum. Liv. 27. 31. de rege Philippo.

Ad mensuram discentis se submittere. Quintil. lib. 2. cap. 3. De officio præceptoris.

Submittere fastigium. V. fastigium.

Submittere aliquid in oratione: cui contrarium est Augere. Cic. 3. de Orat. 102. Neque id actores prius viderunt, quam ipsi poetæ, quam denique illi etiam, qui fecerunt modos: a quibus utrisque submittitur aliquid, deinde augetur, extenuatur, inflatur, variatur, distinguitur. Idem 1. Verr. 48. Ut in actoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum, qui est secundarum, aut tertiarum partium, cum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarum, multum submittere, ut ille princeps quam maxime excellat.

Fidem non submittere tormentis, apud Senecam Ep. 36. pro Nec tormentis succumbere ad prodendam fidem.

Pretia submittere, Minuere, Deprimere. Plin. lib. 29. cap. 1.

Submittere alicui, i. e. Subrogare vel successorem mittere alicui: Cic. de Provinc. Consul. 8. Huic vos non submittetis? Hunc diutius manere patiemini? i. e. An non vultis vos, judices, alium huic subrogare? V. Nonium 4. 417.

Submittere accusatorem, pro Subornare. Senec. lib. 2. de Tranquil. vitæ. Qui alias de Const. inscribitur, vel In sap. non. cad. inj. cap. 9. pr.

Submissus testis, accusator, &c. Sueton. in Neron. cap. 28. Submissis Consularibus viris, qui regio genere ortam pejerarent.

Submittere alicui delatores. Marcianus in l. Divus. D. de jure patronatus. Accusatorem. i. e. Subjicere. l. 1. §. 13. D. Ad SC. Turpil.

Submittere, Clanculum & furtim mittere. Sueton. in Cæsare, cap. 43. Submissis nonnunquam lictoribus atque militibus. Cic. 3. Verr. 105. Iste, tametsi singulari est audacia, tamen ad pupillæ matrem submittebat. Idem 5. Verr. 69. Submittebat iste Timarchidem, qui moneret eos, si saperent, ut transigerent.

Submittere, pro Auxilium vel subsidium mittere, quod & additur sæpius: Cæs. 4. Bell. Gall. 26. Et quos laborantes conspexerat, iis subsidia submittebat. [Idem 5. 58. plenius, Submittit cohortes equitibus subsidio. Idem absolute 5. 15. Cohortibus pluribus submissis. Sic 7. 21. & sexcentis locis alii, ubi præpositionis vis eadem, ac in Succurro, Sublevo, Subvenio.

Fetum submittere matribus. Supponere, subdere, sive alendum præbere. Columel. lib. 7. cap. 4. Singuli agni binis nutricibus submittuntur. Quod & Subjicere & Subrumare dicunt.

Prata submittere in fœnum. Columel. l. 11. cap. 2. Cato R. R. cap. 8. Pratum si irriguum habebis, fœnum non deficiet, si non erit, siccum, ne fœnum desiet, submittito. [Alioqui enim talibus pratis pro pascuis utebantur, quod Columella l. c innuit, ubi de his, quæ mense Jan. Febr. & Mart. villico facienda sunt. q. V. & conf. l. 2. c. 11. ubi de Viciæ depastione agit. Submittere igitur prata Rei Rusticæ auctoribus nihil aliud significat, quam Ad fœni proventum curata relinquere. Similiter eodem verbo & de aliis, quæ ad incrementum aluntur, frequentius

tius utitur Columella, ut jam Beroaldus adnotavit. V. & q. hic ſeq. Ceterum aliter eadem phraſis apud Senec. occurrit in Oedipo v. 845.

Lætus Cithæron pabulo ſemper novo
Æſtiva noſtro prata ſubmittit gregi. Suppeditat exp. Farnab. Malim producit, fundit. Quomodo id verbi ſæpiſſime uſurpat Lucretius, ut in Procemio ſtatim:

— tibi ſuaves dædala tellus
Summittit flores. Nec alio pertinet illud Val. Flacc. l. 3. v. 528.
Ipſa, citatarum Tellus pede pulſa ſororum,
Perſonat & teneris ſubmittit gramina plantis.

Progeniem ſubmittere vel Pampinum vitis. i. e. Non reſecare, ſed ſinere ut creſcat, & uvas progeneret. Columel. lib. 3. cap. 6. Idem lib. 4. cap. 27. Diſpicere, quibus locis in annum debeat materias ſubmittere. Ubi de vitis putatione.

Sarmentum ſubmittere in materiam. Columel. lib. 4. cap. 6. Idem lib. 3. cap. 10. Ideo in reſecem ſubmitti, ut progenerare poſſit.

Tauros ſubmittere. Virg. 1. Ecl. 46.

Paſcite, ut ante, boves, pueri, ſubmittite tauros. Qui locus duplicem habet interpretationem. Aut enim ad arationem refertur: bobus enim arabant Romani: tunc ſenſus erit, Submittite, ſubaudi, Jugo ad arandum: h. e. Domate & ſubjugate tauros, id eſt validiores juvencos. Vel ad ſobolis propagationem pertinet: nam Submittere eſt, Propagandæ ſobolis gratia educare atque alere. Ad quem modum lib. 3. Georg. 73. de Pullis equinis dixit:

Tu modo, quos in ſpem ſtatuis ſubmittere gentis &c. V. exemplum proxime ſequens.

Vitulos ſubmittere habendo pecori, Admiſſarios facere, inquit Servius. Vitulos non caſtrare, ſed alere, ut tandem tauri ſint, ſoboli procreandæ idonei. Virg. 3. Georg. 159.

Et quos, aut pecori malint ſubmittere habendo,
Aut aris ſervare ſacris, aut ſcindere terram, &c. [Servius videtur de maribus duntaxat admiſſuræ deſtinatis exponere. Sed ſine dubio de utriusque ſexus ſobole intelligendum, quam gregi ſimpliciter deſtinabant, cum alias utrumque genus, vel ad ſaginam caſtrarent, vel, priusquam omnino adoleſcerent, venderent villici. Sic paſſim R. R. auctores loquuntur. V. Columell. l. 7. c. 9. a pr. de Porcellis. Miror Nonium 4. 417. qui Submittere tauros, Demittere exponit, niſi forte Dimittere, vel potius Admittere, legendum. Nam de admiſſura, ſive initu animalium id verbum quoque uſurpaſſe veteres notum ſatis eſt. V. Ulit. ad Nemeſian. v. 114. De feminis tamen aptius, quam de maribus dici non temere Barth. contendit: quas eleganter Horatius etiam Subſidere dixit Epod. 16. v. 31.

— juvet ut tigres ſubſidere cervis.

Sic & JCti uſurpant, ita tamen, ut cum v. Supplere ac Subſtituere fere jungant. Ulpian. in l. Vetus fuit quæſtio. in fine. D. de uſufructu. Plane ſi gregis vel armenti ſit uſusfructus legatus: debebit ex natis gregem ſupplere, id eſt in locum capitum defunctorum vel inutilium alia ſubmittere: ut poſt ſubſtituta fiant propria fructuarii, & q. ſ.

SUBMISSUS, vel SUMMISSUS, a, um. Partic. [κεχαλασμένος] Liv. 1. 4. Lupam ſitientem ex montibus, qui circa ſunt, ad puerilem vagitum curſum flexiſſe: eam ſubmiſſas infantibus adeo mitem præbuiſſe mammas, &c. [Poſſet & Submiſſis legi, ut Fetus matribus ſubmitti dicuntur.

Suberat altera, inferior, ſummiſſa faſtigio planities. Liv. 27. 18.

Submiſſus Adj. ad animum translatum, fere in vitio ponitur, de animo fracto, abjecto, & humili. Sic Submiſſus & abjectus, cui contrarium Efferens ſe. Cic. 1. Off. 124. Privatum autem oportet æquo & pari cum civibus jure vivere, neque ſubmiſſum & abjectum, neque ſe efferentem.

Submiſſum dicendi genus Concitato opponitur. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Submiſſa oratione loqui de pace, atque altercari cum Vatinio incipit. Cæſ. 3. Bell. Civil. 19. i. e. Voce ſubmiſſa; Nam antea dixerat Magna voce. Cic. pro Flac. 66. Submiſſa voce agam, tantum ut judices audiant.

Sono ſubmiſſo dicere aliquid. Tibull. lib. 3. 1. 22.

Submiſſa vox & lenis. Quintil. lib. 11. cap. 3. p. 1012. Burm.

Voce ſubmiſſa precari. Martial. 8. 75.

Submiſſa prata. Varr. 1. de R. R. cap. 49. V. ſupra in ipſo verbo.

Submiſſum Subſt. ut Submiſſum & molle aliquid facere. Cic. 4. Tuſc. 64. Nam videndum eſt in utriſque, ne quid humile, ſubmiſſum, molle, effeminatum, fractum, abjectumque faciamus.

Submiſſum & populare. Cic. 1. Att. 20. pr. Et is, de quo ſcribis, nihil habet amplum, nihil excelſum, nihil non ſubmiſſum atque populare.

Compar. Summiſſiorem aliis ædem Honoris & Virtutis C. Marius fecit, ne ſi forte officeret auſpiciis publicis, augures eam demoliri cogerent. Verba ſunt Feſti. Liv. 44. 9. Stantibus primis, ſecundis ſubmiſſioribus, tertiis magis & quartis, poſtremis etiam genu nixis. Loquitur de teſtudine militari, qua de V. ſ. l.

Translate Hirt. de Bell. Gall. 8. 31. Non enim dubitabat, quin recenti calamitate ſubmiſſiores eſſent futuræ: Data vero ſpatio ac tempore, eodem inſtante Dumnaco, poſſent concitari.

SUBMISSE, Adv. [ὑφειμένως, Gl. L. G.] Cic. pro Planc. 12. Meum beneficium potius ad eum detuli, qui a me contenderat, quam ad eum, qui mihi non nimis ſubmiſſe ſupplicarat.

Submiſſe dicere. Cic. 2. de Orat. 215. Quare, qui aut breviter, aut ſubmiſſe dicunt, docere judicem poſſunt, commovere non poſſunt, in quo ſunt omnia.

Loqui ſubmiſſe. Quintil. lib. 6. cap. 5. Aſpere an leniter, an etiam ſubmiſſe loqui expediat.

Submiſſe ſe gerere. Cic. 1. Off. 90. Ut quanto ſuperiores ſimus, tanto nos geramus ſubmiſſius.

SUBMISSIM, Adv. Idem quod Submiſſe. Suet. in Auguſt. cap. 74. Nam & ad communionem ſermonis tacentes, etiam (al. Vel) ſubmiſſim fabulantes provocabat. [Vereor tamen ut hoc Adverbium Romanæ civitatis jus tueri poſſit. Neque enim vero dubito, quin ap. Sueton. *vel jam ſubmuſſim fabulantes* legendum ſit. *Submuſſo* vel *Summuſſo* & *ſummuſſus* veteribus uſitata fuiſſe, teſtis eſt Feſtus. Eſt autem Summuſſus Supinum contractum a v. *Submutio*. Nam a *Mutio* fit *Mutitum*, & contr. *Muttum* vel *Muſſum*, ut a *Careo Caſſum*, more veterum permutatis litteris, quomodo & frequentativum *Muſſo* pro *Mutito* formatum fuit. Quin forte Præteritum quoque habuit *Muſſi*, pro *Mutivi*, ut *Haurio*, *hauſi*, unde *Hauſtum*, pro *Haurivi*. Eadem varietas apud Gell. 17. 8. Hinc formatur ἀναλόγως adv. *Submuſſim*, q. d. Submuſſando. V. Voſſ. de Anal. l. 4. c. 20. extr. & ſ. l. MUTIO, MUSSO, atque inde Derivata.

SUBMISSIO, ōnis. f. [ὑποβολή, Gl. G. L.] Ipſe ſubmittendi actus.

Contentio & Submiſſio vocis, contraria. Cic. 1. Off. 146. Ex locutione, ex reticentia, ex contentione vocis, ex ſubmiſſione, ex ceteris ſimilibus facile judicabimus, quid eorum apte fiat.

Elatio & Submiſſio, contraria. Cic. in Topic. 71. Parium autem comparatio nec elationem habet, nec ſubmiſſionem: eſt enim æqualis.

Submiſſio orationis. Cic. in Orat. 85. Itemque ſi quæ verborum iterationes contentionem aliquam & clamorem requirent, erunt ab hac ſubmiſſione orationis alienæ.

SUBMISSOR, ōris. m. [ὑποβολεύς, Gl. G. L.] JCt. in Dig. [Ex verbis opinor §. 5. l. 70. de Uſufr. male intellectis. V. l.

SUBMISSŌRIUS, a, um. Adj. Senec. Controv. 32. Verbis non ſubmiſſoriis. al. Submiſſioribus rectius.

SUBMŌLESTUS, a, um. Adj. [ὑποδύσφορος] Paulum moleſtus. Cic. 16. Att. 4. Illud eſt mihi ſubmoleſtum, quod parum Brutus properare videtur.

SUBMOLESTE, Adv. [ὑποδυσφόρως] Cic. 5. Att. 21. Te in Epirum ſalvum veniſſe, & ut ſcribis, ex ſententia navigaſſe, vehementer gaudeo: non eſſe Romæ meo tempore perneceſſario, ſubmoleſte fero.

SUBMŎNEO, vel SUMMONEO, ui, ĭtum, [ὑπαναμιμνήσκω] ēre. Latenter, ſive ut ait Donatus, Leviter monere. Ter. Eun. 3. 5. 22. Submonuit me Parmeno ibi ſervus, quod ego arripui. Plin. 1. Epiſt. 2. Quoties paulum itinere decedere non intempeſtivis amœnitatibus ſubmonebamur.

SUBMŌRŌSUS, a, um. Adj. [ὑποδύσκολος] Utcunque moroſum ſignificat. Cic. 2. de Orat. 279. Me quidem, hercule, valde illa movent ſtomachoſa, & quaſi ſubmoroſa ridicula: non quum a moroſo dicuntur: tunc enim non ſal, ſed natura ridetur.

SUBMŎVEO, vel SUMMŎVEO, ōvi, ōtum, [ἀποκινέω, Gl. L. G. & G. L. κωλύω, L. G.] ēre. Clam ſive ſubtus, vel longe Amovere. Liv. 3. 48. I, inquit, lictor, ſubmove turbam, & da viam domino ad prehendendum mancipium. Cic. pro Flacc. 15. Quæ ſciſceret plebs, aut quæ populus juberet, ſubmota concione, diſtributis partibus, &c.

Inſtantes ſubmovere, Repellere reſiſtentes. Ovid. 12. Met. 231.

Longe ſubmotos arcet arena. Virg. 6. Æn. 316.

Patria ſubmotus, Relegatus. Ovid. 4. de Pont. 16. 47.

Populum ſubmovere oppoſita ſera, Arcere. Ovid. 3. Amor. 14. 10.

Pudor ſubmotus, Amotus, expulſus. Hor. Epod. 11. 27.

Submôſſes, pro Submoviſſes per ſyncopen. Hor. 1. Serm. 9. 47.

— diſpeream ni
Submôſſes omnes.

Submovere, ſine nomine adjecto, ut tamen ſubaudiatur Turbam: pro eo quod dicimus *faire place, comme font les bedeaux, & ſergens avec leurs verges.* Liv. 28. 27. In prætorio tetenderunt Albius & Atrius, claſſicum apud eos cecinit: ſignum ab iis petitum eſt: ſederunt in tribunali proconſulis Scipionis: lictor apparuit: ſubmovente eo inceſſerunt: faſces & ſecures prælatæ ſunt. In emendatis codd. Submoto inceſſerunt. Sed V. Liv. 8. 33. & Submovetur Imperſ. infra.

Inſidias ſubmovere. Propert. lib. 1. 20. 30.

Tabes ſubmota eſt capiti. Demptum eſt e calvaria cerebrum corruptum. Lucan. lib. 8. 689.

Submoveri maleficio magnitudine pœnæ. Cic. pro Roſc. Amer. 70. Ut quos natura ipſa retinere in officio non potuiſſet, ii magnitudine pœnæ maleficio ſubmoverentur.

Submovere, Separare. Plin. lib. 3. cap. 19. Germaniam ab Italia ſubmovent.

Submovere aliquos in extremam aciem. V. ACIES.

Arcere & ſubmovere. Plin. in Paneg. 55.

Submovere aliquem a negotiatione. Columel. lib. 1. 7. A Proconſulatu. Plin. 2. Epiſt. 12. Ab haſta. Liv. 39. 44. extr.

Submovetur, Imperſonale: Seneca de Provident. Quid ergo? felix L. Sulla, quod ei, deſcendenti in forum, gladio ſubmovetur? i. e. Quod gladio diſpellitur turba, ne viam ejus impediat.

SUBMŌTOR, ōris. m. Liv. 45. 29. Submotor aditus, præco, accenſus, inſueta omnia oculis auribusque.

SUBMŌTUS, ûs. m. Plin. 8. 4. Apis incedit ſubmotu lictorum. [Sub. moto Livius loco in SUBMOVEO allato. conf. eund. l. 25. c. 3. ſub fin.

SUBMUSSO, SUBMUSSUS. V. SUMMUSSO, SUMMUSSUS.

SUBMŪTO, V. SUMMUTO.

SUBNASCOR, ĕris, nātus ſum, [ὑποφύομαι] naſci. Ultra & poſt jam nata naſci, ſuccreſcere. Plin. lib. 11. cap. 23. Atque ita ſubnaſci ſui generis plumas. Idem lib. 5. cap. 1. Fructibus omnium generum ſponte ita ſubnaſcentibus, ut nunquam ſatietas voluptatibus deſit. Idem lib. 12. cap. 3. Malus Aſſyria omnibus horis pomifera eſt, aliis cadentibus, aliis matureſcentibus, aliis vero ſubnaſcentibus.

SUBNĂTO, āre. Sil. lib. 14. 483. — pars ſubnatat unda
Membrorum, pars exſtat aquis.

SUBNECTO, xui, xum, [ὑποδέω] ĕre. Nectere ſub re aliqua. Virg. 1. Æn. 496.

Aurea ſubnectens exertæ cingula mammæ. Idem 10. Æn. 138.
— fuſos cervix cui lactea crines
Accipit, & molli ſubnectit circulus auro. Et 5. Æn. 313. Plin. lib. 28. cap. 2. Duabus litteris Græcis P & A chartam inſcriptam, circumligatam lino, ſubnectebat collo.

Subnectere, Subtexere, Subjungere. Plin. lib. 24. cap. 24. His ſubnectemus ea, quæ Græci communicatione nominum in ambiguo fecere, anne arborum eſſent. Aliud exemplar habet Subtexemus. Quintil. lib. 3. cap. 3. His adjecerunt quidam ſextam partem, ita ut inventioni judicium ſubnecterent.

SUBNEXUS, a, um. Partic. ut, Comam ſubnexus. Stat. 5. Silv. 3. 115.

SUBNĔGO, [ὑπαρνοῦμαι] āre. Aliquantulum negare. Cic. 7. Fam. 19. Verum tamen, quod præſenti tibi prope ſubnegarem, id abſenti debere non potui.

SUBNERVO, āre. Nervos incidere. Tertull. adv. Jud. cap. 10. Et Apul. Apol. p. 327. Elmenh.

SUBNĬGER, gra, grum. [ὑπομέλας] Aliquantulum nigrum. Plaut. Merc. 3. 4. 55. Subnigris oculis, oblongis malis. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Subnigris labris pecudes. V. SUBLIVIDUS.

Subnītor, ĕris, nixus sum, [ὑπερείδομαι] niti. Idem quod Niti, nihil enim videtur minuere compositio.

Subnixus, a, um. Partic. [ὑποθεὶς, Gl. G. L.] Plaut. Pers. 2. 5. 6.
Subnixis alis me inferam, atque amicibor gloriose. Sic Cic. in Somn. Scip. 15. E quibus duos maxime inter se diversos, & cæli verticibus ipsis ex utraque parte subnixos, obriguisse pruina vides. Idem 1. de Orat. 246.
Solio subnixa resedit. Virg. 1. Æn. 510.
Subnixus & fidens innocentiæ animus. Liv. 4. 42.
Barba subnixa rutilis capillis. h. e. Subjecta. Ovid. 6. Met. 715. al. Submissa. V. Heins. ad l.
Matrimonium liberis subnixum. Ulp. in l. 1. §. ult. D. de lib. exhib.
Privilegio subnixus. Aurel. Arcad. in l. 1. sub fin. D. de off. præfecti prætorio.
Subnixus victoria. Liv. 25. 41.

Subnŏto, [ὑποσημειόω] āre. Clam denotare. Martial. lib. 1. 28.
Et non sobria verba subnotasti. h. e. Notasti & memoriæ mandasti verba, quæ ego potus & ebrius dixi. Idem lib. 6. 82.
Quidam me modo, Ruffe, diligenter
Inspectum, velut emptor aut lanista,
Quum vultu digitoque subnotasset,
Tune es, tune ait, ille Martialis? Subnotasset, i. e. Diligenter considerasset, & inspexisset.
Subnotare libellos, i. e. Subscribere, confirmare. Plin. 1. Epist. 10. ad Arrium, Sedeo pro tribunali, subnoto libellos, conficio tabulas.

Subnotacio, ōnis. f. [ὑποσημείωσις, Gl. G. L.]

Subnŭba, æ. f. Ovid. Epist. 6. 153. al. Succuba. V. Heins.

Subnūbĭlus, a, um. Adj. [ὑπονέφελος] Paulum nubilus, Subobscurus. Ovid. Rem. Amor. 599.
Limes erat tenuis, longa subnubilus umbra. Cæs. 3. Bell. Bell. Civil. 54. Et quinque intermissis diebus, alteram noctem subnubilam nactus, exstructis omnibus castrorum portis, & ad impediendum objectis, tertia inita vigilia, silentio exercitum educit.

Sŭbo, [ὀργιάω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Subare dicuntur sues, quum libidine pruriunt; ut equæ, equire. Plin. lib. 10. cap. 62. Verres subantis audita voce, nisi admittatur, cibum non capit.
Subare etiam de mulieribus dicitur, cum libidine flagrantes marem appetunt. Festus, Suillum genus invisum Veneri prodiderunt poetæ, ob interfectum ab apro Adonim, quem dea illa diligebat. Quidam autem quod immundissimi sint ex omni mansueto pecore, & ardentissimæ libidinis, ita ut opprobrium inde mulieribus tractum sit, cum subare & subire dicuntur. Surire Scalig. Utitur hoc verbo Hor. Epod. 12. 11.
— jamque subando
Tenta, cubilia, tectaque rumpit.

Subātio, ōnis. f. [κραπισμὸς] Plin. lib. 8. cap. 51. Implentur uno coitu, qui & geminatur propter facilitatem abortiendi. Remedium ne prima subatione, neve ante flaccidas aures coitus fiat. De suibus.

Subobscænus, a, um. Adj. [ὕπαισχρος] Cic. in Orat. 88. Illud admonemus tamen, ridiculo sic usurum Oratorem, ut nec nimis frequenti, ne scurrile sit: nec subobscæno, ne mimicum.

Subobscūrus, a, um. Adj. [ὑποσκοτεινὸς] Aliquantum obscurus. Cic. de Clar. Orat. 29. Grandes erant verbis, crebri sententiis, compressione rerum breves, & ob eam ipsam causam interdum subobscuri.

Subŏdiōsus, a, um. Adj. [ὑπομίσητος] Aliquantum odiosum. Cic. 1. Att. 4. Non mihi grave duxi scribere ad te de illius querimoniis, quum eas audire (quod erat subodiosum) leve putassem.

Suboffendo, di, sum, [ὑποβλάπτω] ĕre. Aliquantum offendere. Cic. 2. Q. frat. 5. Nam apud perditissimam illam infimam fæcem populi, propter Milonem suboffendit: & boni multa ab eo desiderant, multa reprehendunt.

Sŭbŏleo, ui, ĭtum, [ὑπόζω] ēre. quasi Quod olet, seu odorem sentire. Plaut. Pseud. 3. 2. 102.
Corrumpitur jam cœna: BA. hem subolet: sis vide. [Edit. Gronov. Subolem sis vide! ut ad seq. referatur.
Subolere, per translationem, Præsentiscere, subdubitare. Plaut. Cas. 2. 3. 48.
Tu te ecastor tibi, homo, malam rem quæris, ST. subolet, sentio. Cum Dativo. Ter. Phorm. 3. 1. 10. Nunquid patri subolet?
Itidem Plaut. (Trin. 3. 1. 14.)
Propemodum quid illic festinet sentio, & subolet mihi.
Ut agrò evortat Lesbonicum, quando evortit ædibus. H. St.

Subŏlesco, [ὑποφύομαι] ĕre. Succrescere. Liv. 29. 3. Illis Romanam plebem, illis Latium juventutem præbuisse, majorem semper, frequentioremque, pro tot cæsis exercitibus, subolescentem.

Soboles, [ἐπιγονὴ, γονὴ, γενεὰ, Gl. L. G.] pro Soboles antique. V. SOBOLES.

Sŭbŏrior, īris vel ĕris, ortus sum, [ὑποφύομαι] īri. Idem quod Oriri. Lucret. lib. 1. 1035.
Ex infinito suboriri copia posset. Plin. lib. 2. cap. 93. Metallorum opulentia, tam varia, tam dives, tam fecunda, tot sæculis suboriens.

Subortus, ûs. m. verbale, a verbo Suborior, quod est, In alterius locum orior. Lucret. lib. 5. 302.
— stellasque putandum
Ex alio, atque alio lucem jactare subortu.

Sŭborno, [ὑποκοσμέω] āre. Aliquantulum ornare, h. e. Honorare, sive Laudare. Cic. 10. Fam. 23. Tu, Cicero, quod adhuc fecisti idem præsta, ut vigilanter, nervoseque nos, qui stamus in acie, subornes. [i. e. Instruas, subleves, adjuves Sic
Apulejana pecunia Brutum subornastis. Idem 13. Philipp. 32.
Subornare aliquem, [κατασκευάζειν] Latenter seducere, [vel potius Subjicere, Submittere.] Plaut. Milit. Perioch. 1. 14.
— mox ei dominus ædium
Suam clientam, sollicitandum ad militem,
Subornat. Gell. In caput meum subornavit. Cic. pro Dejot. 17. Hac suspicione sum perculsus, medicum indicem subornabit, finget videlicet aliquod crimen veneni. Idem pro Rosc. Com. 51. Falsum subornavit testem Roscius Cluvium, cur tam sero? Idem pro Cæcin. 71. Et fictus testis subornari solet, & imponi falsæ tabulæ.
Confessus es, a te accusatores esse instructos & subornatos. Cic. in Vatin. 3.

Subornatus criminibus. i. e. Clam instructus criminandi materia. Liv. 38. 43. pr. Itaque, ad invidiam ei faciendam, legatos Ambraciacenses subornatos criminibus in Senatum introduxit.
Subornare, pro, In speciem aliquam vestire. Senec. lib. 3. de Benef. 28. Quo te penulati isti, in militum, & quidem non vulgarem cultum subornati? quo, inquam, te isti efferunt?

Subornātus, a, um. Partic. [ὑπόβλητος, ἐπίποδες, Gl. L. G.] ut Subornatus testis, ὑπόβλητος μάρτυρ, Gloss. Græcolat.

Subornator, ōris. m. Ammian. 15. 8. Subornatore & conscio Præfecto. Lamprid. Commod. 19. Servorum subornatores.

Subornatio, ōnis. f. [σκευή] Digest.

Subortus, V. SUBORIOR.

Subpallĭdus, a, um. Adj. [ὕπωχρος] Aliquantulum pallidus. Cels. lib. 5. 28. 13. de meliceria, Alterum est minus super corpus eminens, durum, latum, subviride, subpallidum, magis exulceratum.

Subpar, V. SUPPAR.

Subpateo, ēre. Apul. Met. 7. p. 204. Elmenh. Immitto me campis subpatentibus.

Subpinguis, e. Adj. [ὑποπαχὺς] Aliquantum pingue. Cels. lib. 10. cap. 4. Pejus est, quod densam cutem, & subpinguem, & ex toto glabram fecit.

Subpudet, V. SUPPUDET.

Subrādo, [ὑποξύω, Gl. G. L.] ĕre. Cato de R. R. cap. 50. In vinea ficos subradito alte. Ammian. 28. 2. Subradens barbaros fines ultra flumen.

Subrancĭdus, a, um. Adj. [ὑπόσαπρος] Rancidulum, Quod aliquantum rancidum est. Cic. in Pison. 67. Exstructa mensa, non conchyliis, aut piscibus, sed multa carne subrancida.

Subraucus, a, um. Adj. [ὑποβραγχώδης] Utcunque raucum. Cic. de Clar. Orat. 141. Omnisque motus cum verbis sententiisque consentiens, vox permanens, verum subrauca natura.

Subrĕcĭto, āre. ὑπαναγινώσκω, Gloss. Græcolat.

Subrectus, V. SUBRIGO.

Subrĕfectus, a, um. Partic. Aliquantulum refectus. Paterc. lib. 2. 123. Subrefectus primo conspectu alloquioque carissimi sibi spiritus. De Cæsare Augusto moribundo loquitur.

Subrēmĭgo, [ὑπερέσσω] āre. Subtus remigare. Plin. lib. 9. cap. 20. Ceteris subremigans brachiis, media cauda ut gubernaculo se regit. Virg. 10. Æn. 227.
— dextra puppim tenet, ipsaque dorso
Eminet, ac læva tacitis subremigat undis. i. e. Subnatat, ut ait Servius.

Subrēpo, vel Surrepo, psi, ptum, [ὑφέρπω, ὑφερπύζω] ĕre. Latenter repere. Plin. lib. 34. cap. 8. Fecit & puberem Apollinem, subrepenti lacertæ cominus sagitta insidiantem.
Subrepunt clatris animalia. Columel. lib. 9. cap. 1.
Jam subrepit iners ætas, i. e. Senectus tacite advenit. Tibul. 1. 1. 71.
Pestis subrepens in imos artus. Catul. de Lesbia, 74. 21.
Horror tacitus subrepsit fratribus. Stat. 11. Theb. 476.
Subrepere se alicui, Furtim sive clam recedere. Plaut Mil. 2. 3. 62.
Hic obsistam, ne imprudenti huc ea se surrepsit mihi. [Verum errat vehementer Stephanus, qui & *Surrepsit* a v. *Surrepo* deducit, cum sit Præteritum Subjunctivi modi Syncopatum a *Surripio* q. V. Legendum autem *Hinc* pro *Huc*.
Subrepere sub tabulas. Cic. pro Sext. 126. Is, quum quotidie gladiatores spectaret: nunquam est conspectus, quum veniret, emergebat subito, quum sub tabulas subrepserat.
Subrepsit hæc appellatio paulatim. Plin. lib. 21. cap. 2.
Subrepit animo judicis insinuatio, i. e. In animum demittitur. Quintil. lib. 4. cap. 1. Idem 4. 5. Ita subrepetur animo judicis.
Subrepsit illi oblivio. Plin. lib. 8. cap. 22.

Subreptĭto, āre. frequent. Cato apud Gell. 10. 13. In cubiculum subreptitavit e convivio. Al. Surrectitavit.

Subreptitius, V. SURRIPIO.

Subrīcŭla, æ. f. Σκεβρίκιον, Gloss. Græcolat.

Subrīdeo, īsi, īsum, [ὑπογελῶ, ὑπομειδιάω, Gl. G. L.] ēre. Latenter vel aliquantum ridere, vel Risus signa ostendere. Virg. 1. Æn. 258.
Olli subridens hominum sator atque deorum. Cic. pro Rosc. Com. 22. Qua de causa? subridet Saturius veterator, ut sibi videtur.
Subrisi modice lenique nutu. Martial. lib. 6. 82.
Limis subrisit ocellis. Ovid. 3. Amor. 1. 33.
Subrisit crudele pater. Claud. 2. in Eutrop. 108.
Ira mista subridens. Virg. 10 Æn. 742.

Subrīdĭcŭlus, a, um. Adj. Augustin.

Subridicŭle, Adv. [ὑπογελοίως] Cic. 2. de Orat. 249. Quid hoc Nævio ignavius? severe Scipio. At in male olentem, Video me a te circumveniri, subridicule Philippus. [Scribendum Navio. Et quæ sequuntur vitio non carent. An scripsit Tullius, Video a te hircum venire? vel Me a te hircum veniri? ut jocus sit, vel in ambigua vocis significatione, vel ex immutato vocabulo. V. HIRCUS.

Subrĭgo, rexi, rectum, [ὑπορθόω, Gl. L. G. & G. L. ὑποτηρίζω, ἀναβιβάζω, ἀνορθῶ, L. G.] ĕre. Idem quod Paulatim arrigere, & in altum levare. Virgil. 4. Æn. 183.
Tot linguæ, totidem ora sonant, tot subrigit aures. Plin. lib. 9. cap. 29. Supinus in summa æquorum pervenit, ita se paulatim subrigens, ut emissa omni per fistulam aqua, velut exoneratus sentina, facile naviget. Idem. lib. 36. cap. 9. Opus id fecisse dicuntur XX. M. hominum. Ipse rex quum subrecturus esset, verereturque ne machinæ ponderi non sufficerent, &c. Columel. lib. 7. cap. 3.
Caput subrigens. Sen. Herc. fur. 6. Scribitur & Surrigo.

Subrectus, a, um. Partic. [ὑπαρθεὶς] ut, Cuspis subrecta. Sil. lib. 10. 253. Liv. 7. 10. Romanus, mucrone subrecto, quum scuto scutum imum perculisset. Al. Surrecto.

Subrectio, ōnis. f. Cæl. Aurel. Acut. 3. 2. Subrectio inflexibilis.

Subrĭguus, a, um. Adj. [ὑπόβρεχος] Idem quod Irriguus. Plin. lib. 17. cap. 8. In crasso, aut humido, aut subriguo, a messe ad brumam.

Subringo, ĕre. Cic. 4. Att. 5. extr. Erimus uberiores, si & ille libenter accipiet, & hi subringentur, qui villam me moleste ferunt habere.

Subripio, Subreptio, Subreptitius, V. SURRIPIO, &c.

Subrŏgo, vel Surrŏgo, [ὑποβάλλω, Gl. G. L.] āre. Substituere.

Auctor de Viris Illuft. cap. 15. Quia in locum Tricipitini collegæ Confulem non fubrogaverat.
Subrogare collegam Conful dicebatur, qui alterum in demortui collegæ locum, rogatione ad populum lata, fufficiebat. Cic. ad Brut. 5. Liv. lib. 2. 7. Quia nec collegam fubrogaverat in locum Bruti. Idem 9. M. Cornelium Maluginenfem collegam fubrogavit.
Subrogatur lex. V. ABROGO.

SUBROGĀTUS, a, um. Partic. [ὑποκαθιστατὸς, Gl. G. L.] Val. Max. 6. 3. 2. Id egerant ut magiftratibus non fubrogatis, communis libertas in dubium vocaretur.

SUBROGATIO, ōnis. f. Subftitutio: ἀντικαταγωγὴ, Gloff. Vet. Latinogræc.

SUBROSTRANUS, V. dict. feq.

SUBROSTRĀRIUS, a, um. Adj. Cic. 8. Fam. 1. Te a. d. IX. Calend. Jun. fubroftrarii, (quod illorum capiti fit) diffiparant periiffe. Ubi interpres, Subroftrarii, qui erant infra Senatores, hoc eft qui fub roftris fedebant. Vetus tamen exemplar habet Subroftrani. Porro fic alii Subroftrarii, i. e. Qui fub roftris fedent novarum rerum captatores. Nam a Roftris omnia Romæ edicebantur. Subroftrarios ea forma dici arbitrantur, quafi Subbafilicanos, circumforaneos: non ex dignitatis gradu, ut voluit interpres. [Vel potius Subroftrani, quæ verior lectio eft. Videntur dicti a ftatione in foro Romano, quæ Subroftris dicebatur, ubi otiofi verfabantur Quirites. Sic Sub novis, Sub veteribus. V. SUB.

SUBRŬBEO, ui, [ὑπερυθραίνομαι] ēre. Aliquantum rubere. Ovid. 2. de Arte Am. 316.

Plenaque purpureo fubrubet uva mero.

Cælum fubrubet. Ovid. 2. Amor. 5. 36.

SUBRUBĬCUNDUS, a, um. Adj. [ὑπερυθρίας] Aliquantulum rubicundus. Plin. lib. 25. cap. 13. Herba eft trixaginis fpecie & mollitia, cauliculis fubrubicundis. Sic apud Celf. lib. 8. cap. 12.

SUBRŪFUS, a, um. Adj. [ὑπόπυῤῥος] Aliquantum rufus. Plin. lib. 37. cap. 10. Indica gentium fuarum habet nomen, fubrufo colore, in attritu fudorem purpureum emanat. Idem lib. 21. cap. 7. Rhizotomos fubrufa.
Subrufus aliquantum, crifpus, cincinnatus. Plaut. Capt. 3. 4. 116.

SUBRUMPO, ūpi, uptum, ĕre. Arnob. 2. Aliorum fubrumpant & labefaciant fcita.

SUBRUPTUS, a, um. Partic. Hirt. Bell. Afr. cap. 50. Crebris locis fpeluncæ in modum fubruptis. al. Subrutis.

SUBRŪMUS, i. m. [ὑπομάστιος] Agnus qui adhuc fub ruma, i. e. mamma eft. Varr. 2. de R. R. cap. 1. Et, fi parum habet lactis mater, ut fubjiciat fub alterius mammam, qui appellantur fubrumi, id eft, fub mamma: antiquo enim vocabulo mamma rumis, ut opinor. Ibid. cap. 11. Mammæ enim rumis, five rumæ, ut ante dicebant, a rumi: & inde dicuntur fubrumi agni: lactentes, a lacte. V. not. Scalig. & F. Urfin.

SUBRŪMOR, [ὑπομαστεύομαι] āri. dicuntur Hœdi, quum ad mammam admoventur, quia ea rumis vocatur, vel quia rumine trahunt lac fugentes, inquit Feftus. Columel. lib. 7. cap. 43. Diligenti cura fervandum eft, ut & fuis quotidie matribus & alienis non amantibus agni fubrumentur. Idem lib. 12. cap. 37. Nec minus intereffe paftoribus fructum cogentibus, aut fetus ovium aliarumve pecudum fubrumantibus.

SUBRUNCĀTOR, ōris. m. fic Deus invocatus eft a Flamine Cereali, uti notat Servius in Virg. 1. Æn.

SUBRUNCĪVI, m. pl. Limites ita nominantur ab Hygeno p. 152. Gœf. Limites linearii menfuræ tantum difterminandæ cauffa funt conftituti: & fi finitimi interveniunt: latitudinem fecundum legem Mamiliam acceperunt. In Italia itineri publico ferviunt fub appellatione fubruncivorum. Habent latitudinem pedum octonum. Hos conditores coloniarum, fructus afportandi cauffa, publicaverunt.

SUBRUO, ui, ŭtum, [ὑπορύσσω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Deftruere, fubvertere. Cæf. 2. Bell. Gall. 6. Murusque defenforibus nudatus eft, teftudine facta portis fuccedunt, murumque fubruunt.
Ovid. Subruere eft arces & ftantia mœnia virtus. H. St. Exftant 3. Trift. 11. 23.
Dies ventura fubruet arces mundi. Propert. lib. 3. 5. 31.
Muneribus fubruit reges, auro proditoribus dato. Hor. 3. Carm. 16. 14.
Subruor. Lucret. lib. 4. 864.
— & omnis
Subruitur natura, &c. Male in Gloff. L. G. Subrugo.

SUBRŬTUS, a, um. Partic. [κατασκαφὴς] ut, Caftra fubruta ferro. Propert. lib. 3. 9. 55. Liv. 21. 11. Subruta cuniculo mœnia.
Veftigia fubruta limo fallaci, Everfa, & fubtereuntia. Fallaci, id eft qui creditos fibi greffus decipiebat, & nutare faciebat. Stat. 9. Theb. 475.

SUBRUSTĬCUS, a, um. Adj. [ὑποχώριος] Aliquantum rufticus. Cic. de Clar. Orat. 259. Tum etiam ipfo fono, quafi fubruftico, profequebatur atque imitabatur antiquitatem. Ibid. Cotta, quia fe valde dilatandis litteris a fimilitudine Græcæ locutionis abftraxerat, fonabatque contrarium Catulo, fubagrefte quiddam, planeque fubrufticum. Idem in Orat. 161. Quod jam fubrufticum videtur, olim autem politius.

SUBRŬTĬLUS, a, um. Adj. [ὑποπυῤῥάκης] Parum rutilus. Plin. lib. 10. cap. 33. Mærops pallido intus colore pennarum, fuperne cyaneo, priori fubrutilo. Idem lib. 12. cap. 14. Alii lentifco fimilem fubrutilo folio arborem turis prodidere. Idem lib. 10. cap. 3. Media magnitudine, colore fubrutilo, rarum confpectu.

SUBSALSUS, a, um. Adj. [ὑφαλικὸς] Aliquantum falfum fignificat. Plin. lib. 12. cap. 29. Subfalfa guftanti herba.

SUBSANNO, [χλευάζω] āre. activ. Idem fignificat quod Irridere. Nam Sanna, ut fuo loco apparet, Irrifionem fignificat, quæ & Subfannatio dicitur. χλευασμὸς verbum frequens apud facrarum litterarum interpretem. V. SANNA.

SUBSANNATOR, ōris. m. [μῶκος] Gloff. Latinogræc. V. dict. eand.

SUBSARCIO, [ὑποῤῥάπτω, Gl. G. L.] īre.

SUBSCINDO, ĕre. Columel.

SUBSCRĪBO, pfi, ptum, [ὑπογράφω, Gl. G. L.] ĕre. Subnotare, fubfignare. Suet. in Auguft. cap. 27. Pinarium equitem Romanum, quum concionante fe, admiffa turba paganorum, apud milites fubfcribere quædam animadvertiffet, curiofum & fpeculatorem ratus, coram confodi imperavit.
Numerus aratorum quotannis apud magiftratus fubfcribitur. Cic. 5. Verr. 120.
Audita fubfcribere. Quintil. lib. 12. cap. 8. Nec tanta fit acturo memoriæ fiducia, ut fubfcribere audita pigeat. i. e. Subnotare.
Exemplum litterarum alicujus fubfcribere. Cic. 9. Att. 16. Idem Ibid 8.
Subfcribere, Verbum eft judiciis & foro accommodatum, & fignificat Judicium dictare, qufique Dicam fcribere. Plin. 5. Epift. 1. Poft hoc Curienus a matre exheredatus, cum ceteris coheredibus, fubfcripfit centumvirale judicium: mecum non fubfcripfit. i. e. Controverfiam movit hereditatis, teftamentum fcilicet impugnare ut inofficiofum volens. Ibidem, Scis te non fufcripfiffe mecum: & jam biennium tranfiffe, omniaque me ufucepiffe. i. e. Mecum querelam non effe expertum. Budæus. V. hic feqq.
Subfcribere dicebant veteres Jurifconfulti, quod nunc *adjungere fe* dicunt. Subfcribendi igitur facta poteftas dicendum, quod nunc dicunt, *dictum eft quod adjungere fe poterit.* Cic. 3. Verr. 15. Ut ei, qui iftius Quæftor fuiffet, & ab ifto læfus, inimicitias juftas perfequeretur, non modo deferendi nominis, fed ne fubfcribendi quidem, cum id poftularet, facerent poteftatem. Hoc etiam a Cicerone dicitur, Accedere ad caufam, & Defcendere in caufam, & Incumbere in eandem caufam, & Demittere fe in caufam. Budæus. V. SUBSCRIPTOR.
In crimen fubfcribere. Ulpian. l. ult. D. de privat. delict. Si quis actionem, quæ ex maleficiis oritur, velit exfequi: fi quidem pecuniarie agere velit, ad jus ordinarium remittendus erit, nec cogendus erit, in crimen fubfcribere.
Subfcribere fignificat aliquando Favere, aftipulari, & affentiri. Marcellus in l. Non aliter, D. de Adop. Non aliter enim voluntati ejus, qui arrogare pupillum volet, etiamfi caufam ejus ob alia probabit, fubfcribendum erit.
Iræ alicujus fubfcribere. Ovid. 1. Trift. 2. 3.
Luxuriæ cubantis fubfcribere. Celf. lib. 3. cap. 4. Etenim ulterioribus quidem diebus cubantis etiam luxuriæ fubfcripfit, primis vero tortoris vicem exhibuit. De Afclepiade medico.
Odiis alicujus. Liv. 3. 33.
Votis alicujus fubfcribere. Lucan. ad Pifon. 246.
Fortuna voto fubfcripfit. Columel. lib. 1. cap. 2. Quod fi voto fortuna fubfcripferit, agrum habebimus falubri cælo, uberi gleba.
Subfcribere, cum Accufativo eft Caufam fententiæ teftari, & addere. Cic. pro Cluent. 119. Video igitur, Judices, animadvertiffe Cenfores in judices quofdam illius confilii Juniani, quum iftam ipfam caufam fubfcriberent. Ibid. 100. Nam hæc quidem, quæ de judicio corrupto fubfcripferint, quis eft qui ab illis fatis cognita & diligenter judicata arbitretur? In M. Aquilam & T. Guttam video effe fubfcriptum.
Caufam parricidii fubfcribere. Cic. 2. de Invent. 58.
Subfcriptæ rationes. V. EXPUNGO.

SUBSCRIPTIO, ōnis. f. [ὑπογραφὴ, Gl. G. L.] Cic. 1. Verr. 49. Quartum quem fit habiturus, non video: nifi quem forte ex illo grege oratorum, qui fubfcriptionem fibi poftularunt, cuicunque vos delationem dediffetis. id eft, qui poftulaverunt a vobis, ut ad quemcunque Verris accufatio effet delata, fibi liceret accufationi fubfcribere. Hæc Budæus. Cic. pro Cluent. 118. Quare quicquid de fubfcriptionibus eorum mihi dicendum erit, eo dicam animo, ut omnem orationem meam, non de illorum facto, fed de ratione cenforia habitam exiftimari velim.
Subfcriptio, pro Accufatione. Senec. de Benefic. lib. 3. cap. 26. Sub Tiberio Cæfare fuit accufandi frequens, & pæne publica rabies. Excipiebatur ebriorum fermo, fimplicitas jocantium, nihil erat tutum. Cœnabat Paulus Prætorius in convivio quodam, imaginem Tiberii Cæfaris habens exfculptam, eminente gemma. Rem ineptiffimam fecero, fi nunc verba quæfiero, quemadmodum dicam illum matellam fumpfiffe. Quod factum fimul & Maro ex notis illius temporis veftigatoribus notavit. At fervus ejus, cui nectebantur infidiæ, ei ebrio annulum extraxit. Et quum Maro convivas teftaretur admotam effe imaginem obfcænis, & jam fubfcriptionem componeret, oftendit in manu fua fervus annulum. Alii legunt Profcriptionem. [Subfcriptio h. l. eft ipfa nominis delatio cum fubfcriptoribus corrogatis facienda. V. SUBSCRIPTOR.
Subfcriptio Cenforia. Cic. pro Cluent. 118. Ne fubfcriptio cenforia, non minus calamitatis civibus, quam profcriptio acerbiffima poffit afferre. Budæus Cenfuram interpretatur. V. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Subfcriptio ac profeffio agri. Cic. 5. Verr. 113. In Leontino jugerum fubfcriptio ac profeffio non eft plus triginta, decumæ triginta fex medimnum venierunt.
Subfcriptio, Decretum: id eft, quod a principe, vel præfide, libello oblato, fubfcribitur. l. j. D. de conftit. Princip. l. 1. C. Quomod. & quan. judex. l. 1. C. commination epiftol.

SUBSCRIPTOR, ōris. m. Subfcriptores Pædianus in 1. Verr. 47. eos ait effe appellatos Caufidicos, qui adjuvare accufatorem folerent: quos oportebat fummiffius agere, quam eum, quem fequebantur. Cic. 1. Verr. 47. At venit paratus cum fubfcriptoribus exercitatis & difertis. Et paulo infra, Verumtamen L. Apulejum effe video proximum fubfcriptorem, hominem non ætate, fed ufu forenfi, atque exercitatione tironem. Budæus. Cic. 3. Q. frat. 4. Omnino nihil accufatore Lentulo, fubfcriptoribusque ejus infantius. Cic. 8. Fam. 8. Itaque fine ullo fubfcriptore defcendit, & Tuccium reum fecit. [Nep. Att. 6. Neminem fuo nomine, neque fubfcribens accufavit. V. Sigon. de Judic. 2. 9.
Venalis afcriptor & fubfcriptor tuus. Cic. pro Domo 49.
Subfcriptor & approbator. Gell. lib. 5. cap. 21.

SUBSCUS, ūdis. f. Subfcudes tabellæ (inquit Feftus) appellantur, quibus tabulæ inter fe configuntur: fic dictæ, quia qua immittuntur, fucciditur. Pacuvius, Nec ulla fubfcus cohibet compagem. Cato R. R. cap. 18. Orbem olearium, latum pedibus quatuor, punicanis coagmentis facito, craffum digitis fex, fubfcudes iligneas adindito. Eas ubi confixeris, clavis corneis occludito. Vitruv. lib. 4. cap. 7. Et ita fint compactæ fubfcudibus & fevericulis, ut compactura duorum digitorum habeat laxationem.
Subfcudes, a Succudendo nomen videntur potius habere, quam a Succidendo. Etfi enim locus, cui inferuntur, excavatur, fucciditurque inde aliquid, ut immittantur, cum tamen id fiat cudendo fcalpris, malleo percuffis, & immittantur ictu mallei, non video, cur non debeant potius a fuccudendo, quam fuccidendo, deduci. Quod fi Feftus a Succidendo fcripfit, ut & fortaffe fcripfit, næ ab eo libentiffime diffentio. Verba funt Turnebi.
Subfcudes, quæ & Subcudes, & Sufcudes dicuntur: funt Lignea retinacula,

nacula, quæ etiam Securiclæ a forma vocantur, quasi Securiculæ; quibus duo tigna tenacissime inter se vinciuntur: unde Securiclati cardines apud Vitruv. lib. 10. licet vulgo Securidati legatur. Galli *hirundinum caudas* appellant. Apud Augustin. lib. 15. de Civitate, Suscudines legitur. Vitruv. lib. 10. cap. 10. de tympano ad molendam farinam loquens, Secundum id tympanum, majus item dentatum planum est collocatum: quo continetur axis, habens in capite summo subscudem ferream, qua mola continetur. Quod Vitruv. Subscudem hic appellat: nostri *ferrum molendini* vocant, ex quo forma subscudis intelligi potest. Budæus.

SUBSĔCO, ui, ctum, [ὑποτέμνω] āre. Subtus vel paulatim secare. Columel. lib. 2. cap. 9. Quædam etiam subterraneæ pestes, adultas segetes radicibus subsectis enecant. Varr. 1. de R. R. cap. 50. Ubi falce secundum terram succidunt stramentum: & manipulum, ut quemque subsecuerint, ponunt in terra. Plin. lib. 18. cap. 17. Quæ velluntur e terra, non subsecantur. Ovid. 4. Fast. 438.

Illa papavereas subsecat ungue comas.

Ungues ferro subsecare. Ovid. 6. Fast. 230.

SUBSĔCĪVUS, vel SUBSĬCIVUS, a, um. Isidor. lib. 15. Etymol. cap. 13. scribit Subseciva proprie esse, Quæ sutor de materia præcidens, quasi supervacua abjicit. Indeque Subsecivos agros dictos, Quos in pertica divisos recusant quasi steriles, vel palustres. Itemque, Subseciva, Quæ in divisione agri non efficiunt Centuriam, id est jugera ducenta, quæ a subsecante linea ita appellata esse Frontinus in libro de Agrorum qualitate p. 39. Gœs. scribit. A quo & ejus interprete Aggeno Urbico p. 68. Gœs. Subsecivorum duo esse genera didici: unum quod in extremis assignatorum finium centuria expleri non potuit. Aliud, quod in mediis assignationibus & integris centuriis intervenit. Quicquid enim inter quatuor limites minus, quam interclusum fuerit, adsignatum in hac remanet appellatione, ideo quod is modus, qui assignationi superest, linea eludatur & subsecetur. Et generaliter subsecivum appellatum, quod inter mensuralem lineam & Centuriæ extremitatem minus, quam ut Centuriam expleret, supererat.

Ager subsicivus is est Boëthio lib. 2. Geometriæ, Qui secundum suas determinationes ascriptus in finibus suis tabulario Cæsaris infertur, & qui beneficio concessus, aut assignatus Coloniæ fuerit: sive is proximus, sive longius positus: quem Colonia in tabulario Cæsaris manu subscriptum habere debet. Item, Ager similis subsicivus est, Qui non assignatus Reipublicæ, populoque, aut Coloniæ cujus fine circumdatur, remanet in ejus potestate, qui assignare potuerit, hoc est principis.

In subsicivum esse, Mensorum agrorum apud antiquos locutio, aliquid, præter id quod demetiendum erat, superesse videbatur. Varr. 1. de R. R. cap. 10. Ad hoc principio mensores nonnunquam dicunt in subsicivum esse unciam agri, aut sextantem, aut quid aliud, quum ad jugerum pervenerint.

Hinc Subsiciva, apud Sueton. in Domit. cap. 9. Subsiciva, quæ divisis per veteranos agris carptim superfuerunt, veteribus possessoribus, ut usucapta, concessit. Quem locum exponens Beroald. In codicibus, inquit, luculentorum scriptorum multijugis, modo Subsiciva, modo Subcisiva scribi deprehendes. Eadem tamen hujus verbi vis est, & significantia: nam Subcisiva dicuntur, quæ subcisa sunt, & quasi subtracta: a subcidendo dicta, quasi relicta. Quod si Subsiciva legeris a subsecando inclinabitur. Plin. in procem. Nat. Hist. & Aulus Gellius in novissimo Noctium Atticarum, Subcisiva sive Subsiciva tempora dixerunt, Quæ subducta, subtractaque sunt, & veluti subcisa, sive subsecta a rebus necessariis. Eadem dictione usus est Cic. 1. de Legib. Apul. in ultimo de Asino aureo: (ad fin.) Quod subsicivum, quamvis iteratæ jam, traditioni remansisset? ubi Subsicivum posuit pro Reliquum. Idem in eadem significatione dixit in octavo: Ac me relictum solum, ac subsicivum, cum fastidio plerique præteribant. Itidem Tranquill. Subsiciva appellat Portiunculas agrorum, quasi subcisas relictasve, quæ velut reliquiæ in dividendis agris superfuerant. Talia Domitianus concessit veteribus possessoribus, qui videlicet illos agros prius possederant, quam veteranis dividerentur. Idem Apul. scribit in Apolog. p. 294. Elmenh. Pythagoram animadvertisse everriculum, quod genus retis est, trahi a piscatoribus juxta Metapontum in litore Italiæ suæ, quam subsicivam Græciam fecerat. Ubi Subsiciva Græcia accipi videtur, quasi pro Subsecta, succisaque & veluti Secundaria Græcia, quæ est Italiæ portio, quam Græci Magnam Græciam appellaverunt. Hæc Beroald.

Subsecivus, translate, [πάρεργος] ut Tertul. lib. 1. adversus Marcionem, Et videndum, ne qua adhuc illi vacent subseciva, in quibus & tertius aliquis stipare se Deus possit. Apul. lib. 8. Miles. p. 212. Elmenh. Ac me relictum solum, & subsecivum, cum fastidio plerique præteribant. De asino venalitio.

Operæ subsecivæ. Sunt autem Operæ subsecivæ, non principales (ut ita dicam) sed proximæ, quas ludis, & feriis scilicet, quas a functione muneris in Rempublicam, forum, amicos, studiis ac musis damus. Dictæ Subsecivæ, ab iis, quæ in agrorum assignationibus Subseciva nominantur: de quibus Frontin. & nos paulo ante ex eodem. Ab hac similitudine Operæ, Horæ, Tempora, quæ amicorum, fori, reipublicæ supersunt, atque ex iis eripiuntur, & quasi subsecantur: quæ nobis reservamus, nec perire sinimus, sed in legendo, commentando, scribendo consumimus, subseciva nuncupantur. Quare apud Varr. lib. 1. de R. R. In subsecivum, non subcissivum, apud M. Tullium multis in locis, apud ceteros scriptores eodem modo etiam scribendum esse contendunt docti.

Tempus subsicivum. Gell. Præf. in Noct. Att. al. lib. 20. cap. 11. Quantum autem vitæ mihi deinceps deum voluntate erit, quantumque a cura publica, & a re familiari, procurandoque cultu liberorum meorum dabitur otium, ea omnia subsiciva & subsecundaria tempora ad colligendas hujuscemodi memoriarum delectatiunculas conferam. Cic. 1. de Legib. 9. Subsiciva quædam tempora incurrunt, quæ ego perire non patior: ut si qui dies ad rusticandum dati sint, ad eorum numerum accommodentur quæ scribimus.

Operæ subsicivæ, Quæ post necessarias fiunt, & quasi intermissariæ. Cic. 2. Philipp. 20. Nec vero tibi de versibus respondebo: tantum dicam breviter, neque illos, neque ullas te omnino litteras nosse: me nec Reip. nec amicis unquam defuisse: & tamen in omni genere monimentorum meorum perfecisse operis subsicivis, ut meæ vigiliæ, meæque litteræ, & juventuti utilitatis, & nomini Romano laudis aliquid afferent. Idem 2. de Orat. 364. An se nescire, quæ ego fero, quæ cursim arripui, quæ subsicivis operis, ut ajunt, iste a puero summo studio, summis doctoribus?

Temporum subsiciva. Substantive. Quintil. lib. 1. cap. 12. Quibus potius studiis hæc temporum velut subsiciva donabimus?

SUBSECUNDĀRIUS, a, um. Adj. [ὑποδευτεραῖος] Idem quod Subsicivus, & Quod quasi secundo tempore advenit. Gell. in Præf al. lib 20. cap. ult. Ea omnia subsiciva & subsecundaria tempora ad colligendas hujusmodi memoriarum delectatiunculas conferam. V. paulo supra Tempus subsicivum.

SUBSELLIUM, V. SUBSIDEO.

SUBSENTIO, si, sum, [ὑπαισθάνομαι] īre. Aliquantulum sentire, advertere. Ter. Heaut. 3. 1. 62.

— falli te sinas
Technis per servulum, etsi subsensi id quoque,
Illos ibi esse, & id agere inter se clanculum.

SUBSĔQUOR, ūtus sum, [ὑπακολουθέω, Gl. L. G.] sĕqui. Statim sequi. Plaut. Merc. 5. 2. 31.

Si quidem mecum fabulari vis, subsequere.

Sequimur eminus, subsequimur cominus. V. Taubmann. ad Plaut. Amph. 2. 1.

Ipse cum legionibus subsequor. Cic. 10. Fam. 15. Cæs. 8. Bell. Gall. 39. C. Calenum legatum cum legionibus duabus reliquit, qui justis itineribus se subsequeretur.

Furtim subsequi aliquem. Ovid. 20. Epist. 131.

Omnes hos motus subsequi debet gestus. Cic. 3. de Orat. 218.

Subsequi aliquem, & imitari. Plin. in Paneg. cap. 84.

Judicium alicujus subsequi. Ovid. 4. Epist. 40.

Subsequitur Prætor voluntatem Imperatoris. Ulpian. in l. certum. D. de Confessis.

Aliud illico subsequatur, aut atomos ullas, e quibus quicquid efficiatur, illarum sit dissimillimum. Cic. 4. Acad.

Subsequi sermone aliquid. Cic. 3. Fam. 1. Mirifice ipse suo sermone subsequutus est humanitatem tuarum litterarum.

SUBSEQUENS, entis. Partic. [ὑπακολουθῶν, Gl. L. G.] Plin. lib. 12. cap. 29. Subsequenti anno exitu veris emittunt parvas locustas.

SUBSEQUENTER, Adv. Pseudo-Messala Corvin. ad Cæs. August. p. 13. Nunc ad reges Romanos, consules, dictatores, tribunos militares ac plebejos subsequenter calamum deducam. Paulo post, Hinc adversus Crustuminos subsequenter tumultuantes, in armis Romulus profectus, &c.

SUBSĒRĪCUM, i. n. est, Cujus subtemen ex serico est. Bayf. lib. de Re Vestiar. cap. 5.

SUBSĔRO, ēvi, sĭtum, [ἀντικαθιστᾶν, ἐπὶ δένδρων. Gl. G. L.] ĕre. Columel. lib. 4. cap. 15. Plurimum interest, adhuc nova consitione pedamen omne vestiri: nec mox vineam tum subseri, quum fructus capiendus est. h. e. In demortuæ locum serendo substitui.

Arbores subserere. Ulp. in l. Usufruct. legato. §. ult. D. de usufruct.

Fieri motus barbaricos inter alia subserebat. Pro Disseminabat. Amm. Marcell. lib. 30. p. 501. Francf. in M. Vide & in illo Indice. H. St.

SUBSERVIO, īvi, ītum, [ὑπουργῶ, Gl. G. L.] īre. Serviendo obtemperare. Plaut. Men. 5. 2. 16.

Ita istæc solent, quæ viros subservire
Sibi postulant, dote fretæ, feroces.

Subservire alicui servi habitu. Plaut. Amph. 2. Perioch. 4.

Orationi. Ter. And. 4. 3. 20.

— tu ut subservias
Orationi, utcunque opus sit verbis, vide.

SUBSESSA, SUBSESSOR, V. SUBSIDEO.

SUBSĪDEO, ēdi, essum, [ὑποκάθημαι, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Subtus sedere, vel in fundo manere. Colum. 12. 50. Confestim villica debet adhibere curam, ut si quæ fæces, aut amurcæ, in fundis vasorum subsederint semel, statim emundentur. Idem lib. 12. cap. 19. [Potest esse a Subsido.

Subsidet pecunia apud eum. Plin. 4. Epist. 12. i. e. Remanet.

Subsidere in castris. Cæs. 6. Bell. Gall. 36. extr. Cic. in Sallust. 18. Quicquid impudicorum, cyllonum, parricidarum, sacrilegorum, debitorum fuit, in urbe, municipiis, coloniis, Italia tota, sicut in fretis, subsederant. Virg. 5. Æn. 498.

Extremus, galeaque ima subsedit Acestes. Ubi Serv. Subsedit, Remansit: nec enim proferebatur sors, quæ remanserat sola: aut certe delituit.

Subsidere in via. Cic. 5. Att. 16. Itaque subsedi in ipsa via, dum hæc, quæ longiorem desiderant orationem, summatim tibi perscriberem. [Hoc quoque & seqq. potest esse a Subsido.

Subsidere, pro Clam subsistere, & in insidiis delitescere. Virg. 11. Æn. 268.

— devicta Asia subsedit adulter.

Subsidere, pro Insidiari. Cic. pro Milon. 52. Cur neque ante occurrit, ne in villa resideret? nec eo in loco subsedit, quo noctu venturus esset? Budæus.

SUBSESSA, æ. f. [ἐνέδρα] Subsessæ a Veget. lib. 3. cap. 6. de Re Mil. dicuntur Insidiæ, quibus in itinere exercitus imparatus, ac nihil tale suspicans, opprimi solet. In his locis, inquit, quæ sibi opportuna intelligunt, subsessas occultius collocant. Et p. p. Deprehensa vero subsessa, si circumveniatur utiliter, plus periculi sustinet, quam parabat inferre. Cui subscribit Serv. in illud 11. Æn. 268.

— devicta Asia subsedit adulter.

SUBSESSOR, ōris. m. [ἐπίβουλος] Qui delitescens insidiatur, vel insidiis struendis subsidet. Subsessores, vocantur Qui occisuri aliquem delitescunt. Serv. in illud 5. Æn. 498.

— galeaque ima subsedit Acestes.

Subsessor, Qui clam domi subsidet, insidiaturque ad adulterium obeundum. Valer. Max. lib. 2. cap. 1. §. 5. Nulli enim tunc subsessores alienorum matrimoniorum oculi metuebantur. ex Turneb. Advers. 5. 8.

SUBSELLIUM, i. n. [ἐπιπόδιον, ὑποπόδιον, Gl. G. L. ἕδρον, Onom. v.] Subsellia antiquis dictæ sunt Sedes & pulpita, vel, ut ita dicam, Scamna, in quibus e. g. vel spectatores in spectaculis, vel Judices in judiciis, vel qui recitantes audiebant in auditoriis, sedere consueverant. A subsedendo dicta, quasi Subsedia, permutatione D in L: ut Sella pro Seda.

Subsellium, Varr. 4. de L. L. 28. Ut subsipere, quod non plane sapit: sic quod non plane erat sella, subsellium dictum.

Subſellia, ſcribit Aſcon. in Divinationem Ciceronis 48. eſſe Tribunorum, Triumvirorum, Quæſtorum, & hujuſmodi, minora judicia exercentium, qui non in ſellis Curulibus, nec Tribunalibus, ſed in ſubſelliis conſidebant. Perſ. 1. Sat. 82.

Troſſulus exſultat tibi per ſubſellia lævis. Plaut. Stich. 3. 2. 33.
Scis tu me dudum eſſe imi ſubſelli virum. i. e. Qui ſoleam ſedere in infimo loco.

Homo reſupinus ſuper ſubſellium, aut lectum, eſt collocandus. Celſ. lib. 7. cap. 26.

Deſtituere ſubſellia. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Subſellia item erant in Curia, ubi Senatores ſedebant, ut oſtendit Cic. 1. in Catil. 16. [Hinc Pompeji dictum apud Cic. 3. Fam. 9. Longi ſubſellii judicatio.

Subſellia etiam erant judicum, id eſt eorum, qui publicis judiciis diſceptandis operam dabant, auctor Aſcon. in 4. in Verr. 72. Cic. pro Cluent. 93. Accuſabat Tribunus pleb. idem in concionibus, idem ad ſubſellia. Idem in Vatin. 34. Quæro ex te, &c. num quis reus poſt urbem conditam in Tribunal ſui quæſitoris aſcenderit, eumque vi deturbarit, ſubſellia diſſiparit, urnas deleverit, eaſque denique omnes res in judicio diſturbando commiſerit, quarum rerum cauſa judicia ſunt conſtituta. Hoc in loco Tribunal Cicero Prætori aſſignavit, qui judiciis publicis præerat, & Quæſitor vocabatur: Subſellia vero judicibus, qui reos ſententiis ſuis tabellaribus judicabant. Hæc Budæus.

Occupare locum in ſubſelliis. Cic. de Clar. Orat. 289.

Subſellia in Judiciis publicis dicebantur, quæ in foro Romano exercebantur ſub divo. Quintil. lib. 12. cap. 8. Nonnunquam etiam inter ipſa ſubſellia didiciſſe ſe gloriantur. Idem lib. 10. cap. 5. Quod accidiſſe Porcio Latroni traditur, ut, quum ei, ſummam in ſcholis opinionem obtinenti, cauſa in foro eſſet oranda, impenſe petiverit, uti ſubſellia in Baſilicam transferrentur: ita illi cælum novum fuit, ut omnis ejus eloquentia contineri tecto ac parietibus videretur. Ex Budæo.

Optima fide & fama verſari in ſubſelliis. Cic. 13. Fam. 10.

Grandiorem & pleniorem vocem deſiderant ſubſellia. Cic. de Clar. Orat. 288. V. COMITIA, orum.

A ſubſelliis in roſtra rem deferre. i. e. A foro ac judicio in concionem populi. Cic. pro Cluent. 111. Is, quaſi non eſſet ullo modo ferendum, ſe ex judicio diſceſſiſſe victum, rem ab ſubſelliis in roſtra detulit.

Subſellia, Ubi ſedebant rei, & accuſatores, & teſtes. Cic. pro Roſc. Amer. 17. Erant ei veteres inimicitiæ cum duobus Roſciis Amerinis, quorum alterum ſedere in accuſatorum ſubſelliis video, alterum tria hujuſce prædia poſſidere audio.

Subſellia, Sedes in theatro. Suet. in Auguſt. cap. 44. pr. Facto igitur decreto Patrum, ut quoties quid ſpectaculi uſquam publice ederetur, primus ſubſelliorum ordo vacaret Senatoribus.

Subſellia, pro ipſis Sedentibus aliquando accipitur. Martial. lib. 1. 27.

Sextiliane, bibis quantum ſubſellia quinque. Budæus.

SUBSĬDIUM, i. n. pl. SUBSIDIA, [βοήθεια, βοήθημα, συμμαχία, Gl. L. G.] dicitur Id (inquit Feſt.) quod poſtpoſitum eſt ad ſubveniendum laborantibus. Erant autem triarii milites, nempe qui tertio ordine in acie conſtituerentur. Hi enim poſt omnes acies, cum ſcutis, galeis, ocreis, gladiis, plumbatis, locabantur: ut ſi forte prima acies vinceretur, ab iis, veluti de integro reparato certamine, victoria ſperaretur. Subſidebant itaque nixi genibus, a quo Subſidium dictum. Plaut. Fragm. 1. 92.

Agite, ſubſidete omnes, quaſi ſolent triarii.

Subſidium, inquit Budæus, eſt Ultima acies, quæ ad extremum diſcrimen ſuccenturiata eſt: id quod Græci ἐπίταγμα dicunt. Unde fit, ut Subſidium ſit Auxilium & opitulatio pæne ad extremum caſum ſervata. Cæſ. 4. Bell. Gall. 31. Cæſar ſubſidia ad omnes caſus parabat. Idem 2. Bell. Gall. 6. Ad eum mittit, niſi ſubſidium ſibi mittatur; ſeſe diutius ſuſtinere non poſſe.

Subſidium, Quicquid nobis adjumento eſt. Cic. 15. Fam. 4. His ego ſubſidiis ea ſum conſecutus, quæ nullis legionibus conſequi potuiſſem.

Belli ſubſidia. Cic. pro Lege Manil. 6. Aguntur certiſſima Pop. Rom. vectigalia & maxima, quibus amiſſis, & pacis ornamenta, & ſubſidia belli requiretis.

Induſtriæ ſubſidia, pro Adminiculo & auxilio. Cic. 2. in Catil. 9. Quum induſtriæ ſubſidia, atque inſtrumenta virtutis, in libidine, audaciaque conſumerentur

Senectutis ſubſidium. Cic. 15. Att. 13. Res Hiſpanienſes valde bonæ, modo Balbirium incolumem videam, ſubſidium ſenectutis.

Belliſſimum ſubſidium. V. BELLUS.

Fidiſſimum ſubſidium. Tacit. 5. Ann. 8.

Inutile bellis. Stat. 6. Theb. 553.

Lautiſſima facultatum ſubſidia, i. e. Ampliſſimæ facultates, ſeu opes. Firmic. lib. 5. cap. 11.

Comparare ſubſidium. V. COMPARO.

Conſtabilitæ ſubſidiis legiones. V. CONSTABILIO.

Currere alicui ſubſidio. V. CURRO.

Invocare ſubſidium. V. INVOCO.

Ire ſubſidio alicui. Nep. 17. 8.

Mittere ſubſidium. V. MITTO. & ex Cæſ. ſupra.

Miſſus ſubſidio globus. Stat. 3. Theb. 10.

Parare ſubſidium. V. PARO.

Servari quempiam ſubſidio beſtiæ. Cic. 2. Q. frat. 3.

Venire ſubſidio. Cic pro Font. 35. Venit huic ſubſidio, miſero atque innocenti, Maſſilienſium cuncta civitas. V. Liv. 5. 13.

Subſidium, pro Loco, in quo navigia ſubſidere poſſunt, & ſtare, & ſuffugia habere. Ita, Subſidium ſimile quiddam eſt Portui & ſtationi, etſi minus. Tacit. 4. Ann. 67. Quoniam importuoſum mare, & vix modicis navigiis pauca ſubſidia. Hæc ſubſidia Græci videntur ἐφόρμους appellare.

SUBSIDIĀRIUS, a, um. Adj. [ἐπιβοηθός] Quod in ſubſidium datur aut venit. Liv. 5. 38. Paulum erat ab dextera editi loci, quem ſubſidiariis repleri placuit. ſubaudi Militibus. Ibid lib. 9. 27. Qui ſubſidiarias cohortes, quæ integræ ad longioris pugnæ caſus reſervabantur, in primam aciem extemplo emiſit.

Acies ſubſidiariæ. Liv. 30. 33.

Actio ſubſidiaria. l. 1. §. non tantum. D. de magiſtrat. conveniend.

Palmes ſubſidiarius, qui & Præſidiarius & Reſex a Columella, a Catone Cuſtos, & Vicarius appellatur palmes. Columel. lib. 4. cap. 14. Subſidiarius, idemque cuſtos, in pollicem reſecari non debet, quum palmæ, ex quibus proximi fructus ſperantur, idoneo loco ſitæ ſunt.

SUBSIDIOR, āri. In ſubſidiis eſſe. Hirt. 8. Bell. Gall. 13. Perterriti non ſolum ii, qui cominus opprimebantur, aut eminus vulnerabantur, ſed etiam qui longius ſubſidiari conſueverant.

SUBSĪDO, Præteritum & Supinum mutuatur a Sedeo, ſubſedi, ſubſeſſum, [ὑφίζαμαι] ĕre. Subtus cadere, deſcendere: fit enim cum motu. conf. SUBSIDEO. Virg. 5. Æn. 820.

Subſidunt undæ, tumidumque ſub axe tonanti
Sternitur æquor aquis. Ovid. 1. Met. 43.
Juſſit & extendi campos, ſubſidere valles. i. e. Depreſſas eſſe.

Columel. lib. 6. cap. 1. Lateribus porrectis, lumbis latis, dorſo recto, planoque, vel etiam ſubſidente, &c.

Subſidò, ſignificat Ita ſidere, ut planitiem efficiant. Lucret. lib. 5. 494.

— neque enim poterant ſubſidere ſaxa.

Poplite ſubſidens. Virg. 12. Æn. 491.

Mare ſubſidit. Ovid. 1. Triſt. 2. 73.

Venti ſubſidunt. Propert. lib. 1. 8. 13.

Urbes ſubſidunt, terræque dehiſcunt. Lucan. lib. 1. 640.

Subſidere dicitur femina in coitu. Hor. Epod. 16. 31.

Novaque monſtra junxerit libidine
Mirus amor, juvet ut tigres ſubſidere cervis. i. e. Succumbere, ſe ſubjicere ad ineundum.

Subſidere & Conſurgere, contraria. Liv. 28. 2.

Subſidere, Invadere, aliquando ſignificat. Lucan. lib. 5. 226.

Jure ſed incerto mundi ſubſidere regnum
Chalcidos Euboicæ, vana ſpe rapte, parabas. i. e. (ait Beroald.) Invadere. Inde dicti Subſeſſores, Occulti inſidiatores. Sulpicius & Badius ſic ordinant, O Appi rapte, id eſt ſeducte vana ſpe, parabas regnum Chalcidos Euboicæ ſubſidere, i. e. Suppoſitum iri tibi, jure mundi incerto, id eſt dubio cui cedat.

Subſidere in loco aliquo, pro Commorari: cui opponitur Proficiſci. Cic. 6. Fam. 8. Quid ſim tibi auctor, in Siciliane ſubſidas, an ut ad reliquias Aſiaticæ negotiationis proficiſcare? [Niſi forte Subſiſtas ſcripſit.

Impetus dicendi ſubſidit, Remiſit ſe. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Mulierum menſes ſubſidunt. Plin. lib. 22. cap. 8. Mulierum menſibus, ſive ſubſidant, ſive abundent, &c.

SUBSIGNĀNUS, a, um. Adj. Subſignani, Milites olim dicebantur, qui ſub ſignis habebantur, & a Legionariis differebant, quia ſub aquila non erant. Tacit. 1. Hiſt. 70. Penino itinere ſubſignanum militem, & grave legionum agmen, hibernis adhuc nivibus, traduxit. [i. e. Sub ſignis & agmine quadrato, non paſſim, incedentes.

SUBSIGNO, [ὑπογράφω, ὑποσφραγίζω, Gl. G. L.] āre. Feſtus; Subſignare, pro Subſcribere utimur. Plin. 3. Epiſt. 1. Eundem mihi curſum, eundem terminum ſtatuo, idque jam nunc apud te ſubſigno, ut, ſi me longius evehi videris, in jus voces ad hanc epiſtolam. i. e. Subſcribo, ſigillo, obligo, affirmo. Calliſtratus De jure immunitatis, Sed ne extenuentur facultates eorum, quæ ſubſignatæ ſunt fiſco. Paulus Jureconſ. D. de verb. ſignif. l. 39. Subſignatum dicitur, quod ab aliquo ſubſcriptum eſt: nam veteres ſubſignationis verbo pro ſubſcriptione uti ſolebant. Cic. pro Flacc. 80. Illud quæro, ſintne iſta prædia cenſui cenſendo, habeant jus civile: ſubſignari apud ærarium, apud Cenſorem poſſint?

SUBSIGNĀTIO, ōnis. f. Tertull. de Pœnit. cap. 2. Subſignatio pœnitentiæ. Veteres Subſignationis voce pro Subſcriptione uſi ſunt. Paul. l. 39. ff. de verborum ſignif. V. dict. præced.

SUBSĬLIO, ui & īvi, ultum, [ὑποπηδάω] īre. Paululum ſalire. Plaut. Curc. 1. 2. 64. Peſſulos alloquens,

Subſilite, obſecro, & mittite iſtanc foras.

Ignes ſubſiliunt ad tecta domorum. Lucret. lib. 2. 191.

SUBSULTIM, Adv. [ὑφαλλομένως] Subſiliendo. Sueton. in Auguſto, cap. 83. Mox nihil aliud quam vectabatur & deambulabat: ita ut in extremis ſpatiis ſubſultim decurreret.

SUBSULTO, [ὑφάλλομαι] āre. frequent. Idem. Plaut. Capt. 3. 4. 104.

Tu ſubſultas, ego miſer vix aſto præ formidine. Idem Caſin. 2. 7. 10.
Ut ſubſultabat, poſtquam vicit villicus?

SUBSILLES, dicebantur quædam Lamellæ ſacrificiis neceſſariæ. Paulus ex Feſti ſententia.

SUBSĪMĬLIS, e. Adj. Celſ. lib. 5. cap. 26. de ſanguine, ſanie, & pure, Μελικηρία craſſior, & glutinoſior, ſubalbida, mellique albo ſubſimilis fertur. Et Ulp. l. 1. §. 5. D. Si cui plus.

SUBSĪMUS, a, um. Adj. [ὑπόσιμος, Gl. G. L.] Paulum ſimus. Varro lib. 2. de R. R. cap. 5. Ut ſint bene compoſitæ, ut integris membris, &c. piloſis auribus, compreſſis malis ſubſimisve, gibberibus demiſſis, &c.

SUBSIPIO, ĕre. Quod non plane ſapit, ut vult Varro lib. 4. de L. L. 28.

SUBSISTO, ſtĭti, ſtĭtum, [ὑφίσταμαι, Gl. G. L.] ĕre. Contra ſiſtere. Cæſ. 1. Bell. Gall. 15. Quo prælio ſublati Helvetii, quod quingentis equitibus tantam multitudinem equitum propulerant, audacius ſubſiſtere: nonnunquam ex noviſſimo agmine prælio noſtros laceſſere cœperunt.

Clypeo & dextra ſubſiſtere. Virg. 9. Æn. 806.

Ergo nec clypeo juvenis ſubſiſtere tantum
Nec dextra valet.

Vires infirmæ ſubſiſtere valent. Tibul. lib. 4. ad Meſſalam 1. 2.

Subſiſtere feras, Excipere, non cedere irruentibus, ut ait Budæus. Liv. 1. cap. 4. extr. Hinc robore corporibus, animiſque ſumpto, jam non feras tantum ſubſiſtere, ſed in latrones præda onuſtos impetum facere, paſtoribus rapta dividere. [An Non in feras?

Subſiſtere, [ἐφίστασθαι] Quieſcere, morari aliquandiu. Virg. 2. Æn. 243.

— quater ipſo in limine portæ
Subſtitit, atque utero ſonitum quater arma dedere.

Subſiſtere, Remanere. Liv. 4. 55. Conſules an ambo profecti ſint ad arcem Carventanam, an alter ad comitia habenda ſubſtiterit, incertum diverſi auctores faciunt.

Subſiſtere & exſpectare. Cic. pro Milon. 50. Sic Miloni, quum inſidiator eſſet, ſi illum ad urbem noctu acceſſurum ſciebat, ſubſiſtendum atque exſpectandum fuit.

Circa ima ſubſiſtere. Quintil. in procem. lib. 1.

Lingua ſubſtitit in medio ſono, Hæſit. Ovid. 1. Faſt. 538.

Lingua ſubſtitit timore. Ovid. 13. Epiſt. 86.

Ingeniumque meis ſubſtitit omne malis; Repreſſum eſt. Ovid. 15. Epiſt. 196.

Subſiſtit unda, Stat, conſiſtit. Virg. 8. Æn. 87.

Subſiſtere liti. Celſus in l. Si rem quæ. D. de evictionibus. Si de induſtria non venerint in judicium, unus tamen ex his liti ſubſtitit. Sic habent Pandect. Florent. & vulgati codices: quamvis Haloander legat, Litem ſuſtineat.

Subſiſtere ſumptui. Cic. 11. Fam. 10. Non ſi Varronis theſauros haberem, ſubſiſtere ſumptibus poſſem.

Subſiſtunt opes Romanorum apud eas gentes. Plin. lib. 6. cap. 28.

Subſiſtit proceritas balſami intra bina cubita: h. e. Procera eſt balſamus duos cubitos, nec amplius. Plin. lib. 12. cap. 25.

Subſiſtere, pro Dubitare. Ulpian. in l. Servum. §. 1. D. de procur. Et quantum ad filium familias, verum eſt: in ſervo vero ſubſiſtimus.

Subsōlānus, a, um. Adj. Sub ſole poſitus. Plin. 7. 2. Subſolani Indorum montes.

Subsolānus, i. m. [ἀπηλιώτης] Ventus Favonio contrarius, ut ait Plin. lib. 2. cap. 46. Hic ſole oriente ſubnaſci videtur. Gell. 2. 22. Eurus a Romanis nauticis ſubſolanus cognominatur.

Subsortior, ītus ſum, [ὑποκληρόω, ἀντικαθίστημι, ἐπιλαγχάνω] īri. Sorte in alterius locum ſubſtituere. Unde Subſortitos judices dicimus, rejectorum in locum lectos, qui etiam Subſtituti dicuntur. Cic. 3. Verr. 51. Cur ea quamdiu alium Prætorem, cum iis judicibus, quos in horum locum ſubſortitus es, de te in conſilium iturum putaſti, tamdiu domi fuerunt? Idem pro Cluent. 62. Si ex lege ſubſortitus non erat Junius, aut ſi in legem aliquando non juraverat, idcirco illius damnatione aliquid de Cluentio judicabatur? Ibid. 67. Ab illo enim ſive quod in legem non juraſſet, ſive quod ex lege ſubſortitus judicem non eſſet, mulcta petita eſſe dicitur. conf. ſeq. dict.

Subsortītio, ōnis. f. [ἀντικατάστασις] Suffectio. Suet. in Jul. Cæſ. cap. 41. Ac ne qui novi cœtus recenſionis cauſa moveri quandoque poſſent, inſtituit, quotannis in demortuorum locum, ex his qui recenſiti non eſſent, ſubſortitio a Prætore fieret.

Aſconius actione 2. in Verrem 17. moris fuiſſe ſcribit, celebrata judicum rejectione, haberi in officio Prætoris & in arca reponi nomina judicum ſelectorum. Rejectionemque ideo dictam, quia quum multi judices in conſilio cum Prætore ſuo judicaturi eſſent, qui Quæſitor fuiſſet in publica aliqua cauſa, verbi gratia Repetundarum, Ambitus, Majeſtatis: neceſſe fuerat eos primum de Decuria Senatoria conſcribi: (eo ſcilicet tempore, quum Senatus judicaret:) deinde in urnam ſortito mitti, ut de pluribus neceſſarius numerus confici poſſet. Tertio, id eſt poſt urnam, permitti accuſatori ac reo, ut ex illo numero rejicerent, quos putaverint ſibi aut iniquos, aut ex alia re incommodos fore. Solitum autem ex moribus, ac fama judicum illorum, quos aut rejiciebant, aut retinebant, voluntatis conjecturam facere populum, quis cauſæ ſuæ confidere, quis corrumpere judices vellet. Rejectione (autem) celebrata, in eorum locum, qui rejecti fuerant, Prætorem alios ſubſortiri conſueſſe, quibus ille judicum legitimus numerus compleretur, quæ Subſortitio dicebatur. Prima enim (delectio) Sortitio dicebatur. His perfectis, jurabant judices in leges, ut obſtricti religione judicarent; quum juraſſent omnes præter ipſum Prætorem, nomina eorum libellis continebantur, & ubique habebantur, ne pro ſelectis judicibus, ut fit in multitudine, aliqui ſuppoſiti corruptiſſime judicarent. Hactenus ex Aſconio. Cic. 3. Verr. 157. Nam de ſubſortitione illa Juniana Judicum nihil dico. Idem pro Cluent. 91. Et quod C. Verres, Prætor urbanus, homo ſanctus & diligens, ſubſortitionem ejus in eo codice non haberet, qui tum interlitus proferebatur.

Subsortītor, ōris. m. Digeſt.

Substāmen, ĭnis. n. Nomen textorium. Schol. in Juven. 2. Sat. 66. Multicia, Veſtes molli ſubſtamine intextæ. V. SUBTEGMEN, in SUBTEXO.

Substantia, V. SUBSTO.

Substerno, ſtrāvi, ſtrātum, [ὑποστρωννύω, Gl. G. L.] ĕre. Sternere ſub re aliqua. Ter. And. 4. 3. 9.

— ex ara hinc ſume verbenas tibi,
Atque eas ſubſterne.

Plin. lib. 15. cap. 16. Cadiva ſeparari, ſtramentis, ſtoreis, paleisve ſubſterni. Varro 2. de R. R. cap. 9. Subſternitur ei acus, aut quid aliud, quo molliore cubili facilius educentur.

Subſternere nidos molliſſime. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. Jam gallinæ, avesque reliquæ, & quietum requirunt ad pariendum locum, & cubilia ſibi nidosque conſtruunt, eosque quam poſſunt molliſſime ſubſternunt, ut quam facillime ova ſerventur. [conf. Juſtin. lib. 3. cap. 3.

Subſternere ſemina hordei. Columel. lib. 5. cap. 9.

Subſternere herbam ovibus. Cato R. R. cap. 37. Stipulas, ebulum & cicutam, & circum ſata herbam altam ſuccide, & eam ſubſternito ovibus, bubuſque.

Brachia ſubſternens collo. Catull. Carm. 65. 332.

Languidulosque paret tecum conjungere ſomnos,
Lævia ſubſternens robuſto brachia collo.

Subſternere alicui pudicitiam ſuam. Sueton. de Auguſt. cap. 68.

Subſternere animo omnia, Subjicere, ſupponere. Cic. de Univerſ. 23. Omne, quod erat concretum atque corporeum, ſubſternebat animo, interiuſque faciebat.

Delicias multas ſubſternere, Abunde ſuppeditare. Lucret. lib. 2. 22.

Substrātus, ûs. m. [ὑπόστρωσις] Ipſe ſubſternendi actus: & aliquando Id quod ſubſternitur. Plin. lib. 18. cap. 30. Culmum ſaxoſis locis, quum inaruit, baculo frangunt, ſubſtratu animalium. Et 24. 9. Suffitu quoque, aut ſubſtratu fugant venenata.

Substrāmen, ĭnis. n. [ὑπόστρωμα] Quod animalibus ſubſternitur. Varr. 3. de R. R. cap. 10. Eaſque cellas provident, ne habeant in ſolo humorem, ſed habeant molle ſubſtramen e palea, aliave qua re. Ibidem cap. 6. §. 5.

Subſtramen aliud ſignificat apud Silium, nimirum Rotas, & lapſus; 12. 444.

Lubrica roboreis aderant ſubſtramina plauſtris.

Substrāmentum, i. n. Idem. Cato de R. R. 161. Aſparagum ſubſtramentis per hiemem operito. Al. Sub ſtramentis.

Substillo, [ὑποστάζω, Gl. G. L.] āre. Gloſſ. Latinogræc. Subſtillat, Στραγγουρεῖ. & Græcolat. στραγγουρῶ, Culbo, Subſtillo. & Στραγγουρία, Culbicio, Subſtillatio.

Substillum, i. n. [ὑπούριον, Gl. G. L.] Tempus ante pluviam jam pæne uvidum, & poſt pluviam non perſiccum, quod jam ſtillaret, aut nondum deſiiſſet. Paulus ex Feſto.

Subſtillum, morbus eſt, quem Stranguriam medici vocant, ſic dictus antiquis eleganter, quod ſtillatim cadat urina in eo genere valetudinis. Cato de R. R. 156. Nunc de illis, inquit, quibus ægre lotium it, quibuſque ſubſtillum eſt. Annotavit Turnebus.

Substinctio, ōnis. f. [ὑποστιγμή, Gl. G. L.] [quaſi a SUBSTINGO. Niſi Subdiſtinctio legendum.

Substĭtuo, ui, ūtum, [ὑποκαθίστημι, Gl. L. G. & G. L. ἀντικαθίστημι, L. G.] ĕre. Subordinare, in locum alterius ſupponere. Plin. lib. 10. cap. 54. Proque eis alia ſubſtituenda.

Subſtituere & Supponere in. Cic. 7. Verr. 71. Tum iſte homo nefarius, in eorum locum, quos domum ſuam de piratis abduxerat, ſubſtituere & ſupponere cœpit cives Romanos, quos in carcerem antea conjecerat.

Permutare & ſubſtituere. Plin. lib 5. cap. 9.

Subſtituere in locum alterius, quod & ſufficere dicimus. Columel. lib. 11. cap. 1. Etenim qui me abſente in meum locum ſubſtituitur, & vicarius meæ diligentiæ ſuccedit, is ea, quæ egi, ſcire debet Cic. 6. Verr 89.

In vicem. Colum. lib. 5. cap. 6. Primam quamque ſenio aut tempeſtate afflictam ſummoveat, & in vicem novellam ſobolem ſubſtituat.

Subſtituere aliquem crimini. Plin. 6. Epiſt. 31. Tertio die inducta cognitio eſt, multis ſermonibus & vario rumore jactata, de Julii Tironis codicillis, quos ex parte veros eſſe conſtabat, ex parte falſi dicebantur. Subſtituebatur crimini Sempronius Senecio, eques Romanus. i. e. Accuſabatur, agebatur reus, tanquam id crimen admiſſet.

Subſtituere aliquem pro altero. Cic. 2. de Divin. 7.

Subſtituere animo ſpeciem quandam. Liv. 28. 35.

Heredem ſubſtituere. V. HÆRES.

Substitūtus, a, um. Partic. Subſtituti, ὑποκαταστάθεντες, Gloſſ. Latinogræc. ut Heres ſubſtitutus, in SUBSTITUTIO.

Substitutus, i. m. [ὑποκατάστατος, Gl. G. L.] Subrogatus judex.

Substitutio, ōnis. f. [ὑποκατάστασις, Gl. G. L.] Paulus Jureconſul. In vulgari ſubſtitutione, qua ei, qui ſupremus morietur, heres ſubſtituitur, recte heres ſubſtitutus etiam unico intelligitur. V. Subſtituere heredem in HÆRES.

Substo, ſtiti, ſtitum, [ὑφίστημι] āre. Conſtantem eſſe. Ter. Andr. 5. 4. 11. Perii, metuo ut ſubſtet hoſpes.

Subſtare, Subſtantiam eſſe. Cic. in Topic. 27. Non eſſe rurſus ea dico, quæ tangi demonſtrarique non poſſunt, cerni tamen animo atque intelligi poſſunt: ut ſi uſucapionem, ſi tutelam, ſi agnationem definias: quarum rerum nullum ſubſtet quaſi corpus. h. e. Subſtantia ſit. Budæus.

Substantia, æ. f. [ὑπόστασις, οὐσία, Gl. L. G. & G. L. ὕπαρξις, G. L.] eſt, Quæ per ſe ſubſtat, & fundamentum eſt rei alicujus.

Subſtantia, Materia, & quaſi eſſentia & ſoliditas, ac nervi cujuſque rei. Quintil. in prooemio lib. 1. p. 10. Burm. Subſtantia Rhetorices.

Subſtantia omnis orationis fuit cohortatio ejus ad pacem. Affertur ex Plin.

Subſtantia, Opes, Facultates. Quintil. Ut plus ſubſtantiæ filio relinquerem. Scævola l. Qui teſtamentum. D. De probationibus, Titio centum do lego, quæ mihi pertulit: quæ ideo ei non cavi, quod omnes fortunas & ſubſtantiam, ſi quam a matre ſuſceperat, in ſinu meo habui ſine ulla cautione. Item eidem Titio reddi & ſolvi volo de ſubſtantia mea centum quinquaginta, quæ ego ex redditibus prædiorum ejus percepi. Ulp. l. Tutor. D. Suſpectis tutoribus, Si pupilli ſubſtantiam expilavit, ſed ante quam tutor eſſet, accuſari debet expilatæ hereditatis: ſi minus, furti. Firmicus, lib. 4. cap. 2. Sed & paternam maternamque ſubſtantiam varia laceratione dilapidat. Paulus D. Vi bonorum raptorum. l. 1. non ita procul a fine, Ut ex bonis meis, hoc eſt ex ſubſtantia mea res ablata eſſe proponatur. [conf. Auctor de Orig. gent. Ro. 19. pr.

Subſtantiæ facultas. Firmic. lib. 5. cap. 1. Propriis tamen laboribus, ſubſtantiæ facultatem acquirens. Aliquot poſt verſibus, Erit etiam in aliqua poſitus poteſtate, unde paternæ ſubſtantiæ augeat facultatem. Idem lib. 4. cap. 18. Hi maximas conſequentur ſubſtantiæ facultates.

Substantiālis, e. Adj. & **Substantialiter**, Adv.

Substantivalis, e. Adj. Voces apud Tertullian.

Substantivus, a, um. Adj. ut Subſtantivum nomen apud Grammaticos dicitur, Quod per ſe ſtare poteſt. V. Priſcianum lib. 2.

Substantivor, āri. Subſtantivum fieri: Valla lib. 3. cap. 4. Mille hominum licet dicere, quia mille ſubſtantivatur.

Substio, ōnis. f. Ὑποκόλλημα. Gloſſ. Latinogræc. [Subſutio legendum, q. V.

Substomăchor, āri. Auguſtin. Confeſſ. lib. 3.

Substrābus, a, um. Adj. [ὑπόστραβος, Gl. G. L.] Etſi ibi Strabus.

Substraho, V. SUBTRAHO.

Substramen, **Substramentum**, V. SUBSTERNO.

Substrĕpo, ĕre. Apul. Met. 5. p. 166. Elmenh.

Substringo, ſtrinxi, ſtrictum, [ὑποσφίγγω, Gl. G. L.] ĕre. Subtus conſtringere. Quintil. lib. 10. cap. 5. Omiſſa ſupplere, & effuſa ſubſtringere. Martial. lib. 12. 29.

Feſtinant trepidi ſubſtringere carbaſa nautæ. i. e. Colligere.

Bilem ſubſtringere. Juven. 6. Sat. 432.

Nauſeat, atque oculis bilem ſubſtringit opertis.

Comas ſubſtringens ligatas auro. Lucan. lib. 3. 281.

Subſtringere aurem. Hor. 2. Serm. 4. 95.

—aurem ſubſtringe loquaci. i. e. Si tibi res eſt cum loquaci ſene, aures tuas, ſi fieri poteſt, comprime, vel obtura, ut ne ejus loquacitate offendaris: ſed potius, ut eum, quamdiu ei videatur, loquentem perferre ac perpeti poſſis. Sic explicat Lambinus aliter quam Acro & Porphyr. [Schol. Cruq. Subjunge, patienter eum audi. Rectius.

Substrictus, a, um. [ὑπόσφιγκτος] Partic. cui contrarium eſt Promittens & effuſus. Columel. lib. 6. cap. 20. Ut ſit magna portio corporis, ventre paulo ſubſtrictiore, qui magis rectus, & ad ineundas feminas habilis ſit. De tauri forma.

Crura ſubſtricta gerens, mergus. Ovid. 11. Met 752.

Frenis ſubſtrictis ora domita ligat. Senec. Hippol. 1003. i. e. Aliquantulum arctis.

Ilia ſubſtricta, Conſtricta & parva. Ovid. 3. Met. 216.

Subſtricti teſtes. Plin. lib. 32. cap. 3. Quinimmo parvos eſſe ſubſtrictoſque & adhærentes ſpinæ, nec adimi ſine vita animalis poſſe.

Substruo, xi, ctum, [ὑποσχίζω οἰκοδομεῖν, Gl. G. L.] ĕre. Subtus ſtruere, ſubædificare. Plaut. Moſt. 1. 2. 40.

Et fundamentum liberorum ſubſtruunt. Liv. 6. 4. Capitolium quoque ſaxo quadrato ſubſtructum eſt : opus vel in hac magnificentia urbis conſpiciendum.

SUBSTRUCTIO, ōnis. f. [ὑποδομή, Gl. L. G. ὑποσκαφή, G. L.] Cic. pro Milon. 53. Ante fundum Clodii, quo in fundo, propter inſanas illas ſubſtructiones, facile hominum mille verſabatur valentium. Ibid. 85. Subſtructionum inſanis molibus oppreſſerat. Cæſ. 2. Bell. Civil. 25. Columel. lib. 1. cap. 5. Sed & pro fultura & ſubſtructione fungentur adverſus ea, &c. [In Gloſſ. mendoſe Subructiones, ὑποδομαί.

Inſanæ ſubſtructiones. Plin. lib. 36. cap. 15. V. INSANUS.

SUBSULTO, &c. V. SUBSILIO.

SUBSŬLUM, i. n. eſt Oculi vibrata ſubſultatio, quam Barbari *Oeilliade* vocitant. Cæl. Lect. Ant. lib. 7. cap. 29.

SUBSUM, es, fui, [ὕπειμι, Gl. G. L.] eſſe. Infra eſſe. Plin. Suberant tecto abiegnæ trabes.

Subeſt, Latet, Subes, Ἀναδίδωσιν. Gloſſ. Latinogræc. [q. d. Scaturit.

Subeſſe, Latenter ineſſe. Virg. 2. Georg. 49.

Quippe ſolo natura ſubeſt. Quia naturaliter rerum omnium mater eſt terra : & univerſa in ſe continet ſemina, licet non appareant.

Cauſa ſubeſt. Ovid. 4. Faſt. 368. Cic. 5. de Fin. 29. Intelligatur aliquam ſubeſſe ejuſmodi cauſam. Idem 1. Off. 38. Quum vero de imperio decertatur, belloque gloria quæritur, cauſas omnino ſubeſſe tamen oportet eaſdem, quas dixi paulo ante, &c.

Cura ſubeſt tacita, ne &c. Liv. 34. 33. extr.

Simultas ſubeſt. Cic. pro Cœl. 61. Sin autem jam ſuberat ſimultas, extincta erat conſuetudo, diſſidium exſtiterat, hinc, &c.

Spes ſubeſt. Cic. 3. Att. 25. Neque enim (ſed bonam in partem accipias) ſi ulla ſpes noſtræ ſalutis ſubeſſet, tu pro tuo amore in me hoc tempore diſceſſiſſes.

Suſpicio ſubeſt. Cic. 9. Philipp. 1. At ea fuit legatio Octavii, in qua periculi ſuſpicio non ſubeſſet.

Vulnus intra cutem ſubeſt. Cic. 10. Fam. 18.

Subeſſe, Adjuvare. Plaut. Trin. 5. 1. 3.

Ita commoda, quæ cupio, eveniunt: quod ago aſſequitur, ſubeſt,
Subſequitur; ita gaudiis gaudium ſuppeditat.

SUBSUO, ui, ūtum, [ὑπορράπτω] ĕre. Subtus ſuere. Hor. 1. Serm. 2. 29.

— ſunt qui nolint tetigiſſe niſi illas,
Quarum ſubſuta talos tegat inſtita veſte. Subſutam veſtem prætextam intelligit, quæ fimbriæ inſtitarum ſubſuebatur.

SUBSŪTIO, ōnis. f. ὑποκόλλημα, ὑποραφή. Gloſſ. Latinogræc.

SUBSŪMEN, ĭnis. n. ἀνακόλλαφή, ὑποκόλλημα, Idem Gloſſ.

SUBSURDUS, a, um. Adj. [ὑπόκωφος, Gl. G. L.] Aliquantum ſurdus; ut, Vox ſubſurda, apud Quintil. lib. 11. cap. 3. Deinde (vox) non ſubſurda, rudis, immanis, &c. V. SURDUS.

SUBTAL, ālis. n. ex Sub & Talus componitur, ſignificatque Cavum pedis : quamvis & pro Vola ponatur. Perott.

SUBTEGMEN, V. SUBTEXO.

SUBTĔGO, ĕre. Vitruv. 9. 6.

SUBTĒGŬLĀNEUS, a, um. Adj. [ὑπόστεγος] Loca ſub tegulis : diſtinguunturque a Subdialibus, quæ Græci vocans ὑπαίθρια, ſicut priora illa ὑπόστεγα, & κατάστεγα ſive στεγαστά. Plin. lib. 36. cap. 25. Pavimenta, credo, primum facta, quæ nunc vocamus barbarica, atque ſubtegulanea.

SUBTENDO, vel SUSTENDO, di, tum & ſum, [ὑποτείνω] ĕre. Subtus extendere. Cato R. R. cap. 10. Lectum in cubiculo unum, lectos loris ſubtentos quatuor, & communes tres. Lectos loris ſubtentos appellat, de ſolario loris propendentes, qui mos antiquorum erat.

Inſidias ſubtendere. Salluſt. Jugurth. cap. 113. Numidæ inſidias ſubtendit. al. Tendit.

Item Surſum tendere. Virg. in Ciri, 7.

Altius ad magni ſuſtendit ſidera mundi. Sed nonnulla exêmplaria hic exhibent, Suſpendit. [An Suſcendit?

SUBTENTO, [ὑποπειράζομαι] āre. Idem quod Tentare. Plaut. Truc. 2. 2. 15.

Adveniſti huc ſubtentatum exornatis oſſibus. al. Nos tentatum. al. Siſtentatum.

SUBTĔNUIS, e. Adj. [ὑπόλεπτος] Aliquantum tenue. Varr. 2. de R.R. cap. 74. Non anguſta juba, crebra, fuſca, ſubcriſpa, ſubtenuibus ſetis, implicata in dexteriorem partem cervicis.

SUBTER, [ὑποκάτω, Gl. L. G. & G. L. ὑπὸ, G. L.] Præpoſitio utrique caſui ſerviens, Accuſativo & Ablativo. Relativum habet Super. Fere autem ſemper Accuſativum habet, ſive quies fuerit, ſive motus. Stat. 12. Theb. 711.

Deſilit in campos, qui ſubter mœnia nudos
Aſſervat manes. Cic. in Somn. Scip. 10. Deinde ſubter mediam fere regionem ſol obtinet, dux, & princeps, & moderator luminum reliquorum. Plin. lib. 3. cap. 19.

Subter mare, ὑπὸ τὴν θάλασσαν. Gloſſ. Græcolat.

Subter radices earum. Virg. 3. Æn. 695.

Poëtice Ablativum habet. Virg. 9. Æn. 514.

— quum tamen omnes
Ferre libet ſubter denſa teſtudine caſus. Catull. ad Ortalum, 63. 7.
Troïa Rhœteo quem ſubter litore tellus,
Ereptum noſtris obterit ex oculis.

Subter, ſine caſu, cui opp. Supra. Cic. 3. de Orat. 20. Qui omnia hæc, quæ ſupra & ſubter, unum eſſe & una vi, atque una conſenſione naturæ conſtricta eſſe dixerunt. In Gloſſ. ſcriptum Supter.

SUBTERNUS, a, um. Adj. Infernus. Prudent. Hamart. 922.

— rapidos ſubterna nocte caminos.

SUBTERCAVĀTUS, a, um. Partic. Solin. cap. 8. Sic contegunt ſubtercavata. [Niſi diviſe ſcribendum.

SUBTERCŬTĀNEUS, a, um. Adj. Aur. Vict. Epit. in Hadriano, Morbus ſubtercutaneus. i. e. Hydrops.

SUBTERDŪCO, xi, ctum, [ὑποφεύγω] ĕre. verbum Plautinum, pro Subterfugere, & clam ſeſe proripere ex aliqua ſocietate vel loco. Dativo jungitur. Plaut. Milit. 2. 3. 71.

— ſerva iſtas fores,
Ne tibi clam ſe ſubterducat iſtinc, atque huc tranſeat. i. e. Ne hinc abeat, te inſcio.

Subterduxit ſe tempus huic occaſioni. Plaut. Aſin. 2. 2. 12.

SUBTERDUCTIO, & SUBTERDUCTOR. Voces apud JCtos in Digeſt.

SUBTERFLUO, xi, xum, [ὑποῤῥέω] ĕre. Plin. lib. 8. cap. 50. Torrente rapido minaciter ſubterfluente. Poteſt & diviſe legi.

SUBTERFŬGIO, fūgi, fūgĭtum, [ὑποφεύγω] ĕre. Clam aufugere. Dativo jungitur. Plaut. Bacch. 4. 6. 2.

Nimio illæc res eſt magnæ dividiæ mihi,
Subterfugiſſe ſic mihi hodie Chryſalum.

Accuſativo junctum, Vitare ſignificat. Plaut. Merc. 1. 2. 84.

Nequicquam ego mare ſubterfugi ſævis tempeſtatibus. Cic. de Amicit. 35. Hæc ita multa quaſi fato impendere amicitiis: ut omnia ſubterfugere, non modo ſapientiæ, ſed etiam felicitatis diceret ſibi videri.

Subterfugere, & devitare. Cic. 2. Verr. 8. Ut quoniam criminum vim ſubterfugere nullo modo poterat, procellam temporis devitaret.

Crimen ſubterfugere. Cic. 3. Verr. 102. Homo ſtultiſſime & amentiſſime, tabulas cum conficeres, & quum extraordinaria pecunia crimen ſubterfugere velles, ſatis te elapſurum omni ſuſpicione arbitrabare, ſi, quibus pecuniam credebas, iis expenſum non ferres?

Militiam ſubterfugere ſimulatione inſaniæ. Cic. 3. Off. 97.

Pœnam ſubterfugere & calamitatem. Cic. pro Cæcin. 100.

Periculum ſubterfugere. Cic. 15. Fam. 1.

Imprudentiam alicujus ſubterfugere aliquid dicitur Quod non ſuboluit ei. Cic. 2. Verr. 13. Tantum quiſque habet in Sicilia, quantum hominis avariſſimi & libidinoſiſſimi, aut imprudentiam ſubterfugit, aut ſatietati ſuperfuit.

Subterfugere, Abſolute. Ulp. in l. Eum qui circa. D. de privileg. credit. Eum, qui circa columnas ſe occultat, ut creditorem evitet: latitare placet. Nam & eum, qui recedit, hoc eſt qui ſubterfugit, ut ne ſecum aliqua actio moveatur, latitare placet.

SUBTERLĀBOR, ĕris, lapſus ſum, [ὑπολισθέω] lābi. Virg. 10. Ecl. 4.

Sic tibi, quum fluctus ſubterlabere Sicanos, &c. Al. diviſe, ut & ſeq. loc.

Cæli ſubterlabentia ſigna. Lucret. 1. 2.

Subterlabi, Clam elabi, & effugere. Liv. 30. 25. Sed neque roſtro ferire celeritate ſubterlabentem poterant, neque tranſilire armati ex humilioribus in altiorem navem.

SUBTERLĬNO, līni & lēvi, lĭtum, [ὑποχρίω] ĕre. Subtus linere. Plin. lib. 28. cap. 7. Sotira obſtetrix, tertianis, quartaniſque efficaciſſimum dixit plantas ægri ſubterlini.

SUBTERMEO, [ὑποπορεύομαι] āre. Claud. de Aponi balneis, 61.

Et junctos rapido pontes ſubtermeat æſtu.

SUBTERNUS, V. SUBTER.

SUBTĔRO, trīvi, trītum, [συντρίζω] ĕre. Comminuere. Columel. lib. 12. cap. 5. Salis ſextarium ſubterito, & ſubtrita cum quartario mellis aceto diluito. Ibid. cap. 56.

Boves ſubterunt pedes, Continuo attritu ungulas ſubtus conſumunt. Cato R. R. cap. 72. Sic apud Senec. Epiſt. 52. In molli paluſtrique paſcuo jumenta ſaginata cito ſubteruntur.

SUBTRĪTUS, a, um. Partic. [ὑποτετριμμένος] ut, Subtritæ ungulæ: h. e. Attritu nimio corroſæ. Plaut. Aſin. 2. 2. 73.

SUBTERPĔDĀNEUM, i. n. Pallad. Idem ac Suppedaneum, quod vide.

SUBTERRĀNEUS, a, um. Adj. [ὑπόγειος] Quod eſt ſub terra. Columel. lib. 1. cap. 6. Vinctis quam ſaluberrimum ſubterraneum ergaſtulum, plurimis, idque anguſtis, illuſtratum feneſtris.

Animal ſubterraneum. Plin. lib. 9. cap. 57. Quicquid eſt, hoc certe minus admirabile talparum facit vita, ſubterranei animalis.

Domus ſubterranea. Idem lib. 36. cap. 13.

Peſtes ſubterraneæ. V. SUBSECO.

Regna ſubterranea. Juven. 2. Sat. 149.

Venæ ſubterraneæ. Plin. lib. 9. cap. 15.

SUBTERTĔNUO, [ὑπολεπτύνω] āre. Conterere. Lucret. lib. 1. 313.

Annulus in digito ſubtertenuatur habendo. h. e. In interiore parte, quæ proxima eſt digito, minuitur & atteritur, dum habetur in uſu frequenti.

SUBTERVŎLO, āre. Stat. 3. Theb. 669.

— fragor intonat ingens
Hortantum & vaſto ſubtervolat aſtra tumultu.

SUBTEXO, xui, xtum, [ὑφίστημι] ĕre. Subjungere; translatione ſumpta a textoribus, qui dum ſubtus texunt opus, claudunt & abſolvunt. Plin. lib. 25. cap. 11. Verum & generatim, membratimque ſingulis corporum morbis remedia ſubtexemus. Liv. 37. 48. Subtexit deinde fabulæ huic, Legatos Ætolos in Senatu inter cetera hoc quoque interrogatos eſſe.

Cælum ſubtexere fumo, Cooperire. Virg. 3. Æn. 582.

Cælum ſubtexitur umbra. Stat. 3. Silv. 1. 127.

SUBTEXTŪRUS, a, um. Partic. Paterc. lib. 1. 14. pr. Huic rei per idem tempus civitates propagatas, auctumque Romanum nomen communione juris, haud intempeſtive ſubtexturi videmur.

SUBTEGMEN, vel SUBTĒMEN, ĭnis. n. [κρόκη, ῥοδάνη, Gl. L. G. & G. L.] dicitur Filum, quod ſub ſtamine texitur. Ter. Heaut. 2. 3. 52.

— anus
Subtegmen nebat: præterea una ancillula. Ovid. 6. Met. 56.
Inſeritur medium radiis ſubtegmen acutis. Catul. Argon. 62. 327.
Currite ducentes ſubtegmina, currite fuſi.

Veſtes picturatæ auri ſubtegmine. Virg. 3. Æn. 483.

Scribitur interdum Subtemen. Hor. Epod. 13. 22.

Unde tibi reditum certo ſubtemine Parcæ
Rupere, &c. Sic enim legendum non Subtegmine. Lambinus.

[Quia putant Grammatici, quaſi Subſtemen dici. V. Voſſ. Etymol. in Stamen. Sed veriſimilius ab hoc verbo, quaſi Subteximen, ducitur.

SUBTHĒBÆ, [Ὑποθῆβαι] Oppidulum in Thebaico agro. Strab. lib. 9.

SUBTĪLIS, e. Adj. [καθάριος, Gl. L. G. & G. L. ἰσχνὸς, L. G.] notæ ſignificationis. Scaliger exiſtimat Subtile a filis tenuioribus originem traxiſſe, quæ in tela bene texta oculorum aciem pæne fallunt. Et hinc ad multa alia transfertur.

Corpora ſubtilia, Atomi. Lucret. lib. 3. 196.

Filum ſubtile, Pertenue. Lucret. 4. 86.

Ignis ſubtilis fulmini. Lucret. lib. 2. 385.

Succus ſubtiliſſimus, Mel. Plin. lib. 11. cap. 5. pr.

Argumentatio ſubtilis, translate. Plin. lib. 2. cap. 108. Quintil. lib. 2. cap. 5. Concluſio

Conclusio subtilis & ad morem dialecticorum formata. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Definitio subtilis. Cic. 1. de Orat. 109.
Epistolæ subtiles. V. EPISTOLA.
Genus subtile, vel spinosum potius, differendi. Cic. 3. de Finib. 3. Stoicorum autem non ignoras, quam sit subtile, vel spinosum potius, differendi genus. [V. Cic. in Oratore passim ut 20. & 98.
C. Serenus subtilissimus homo: fuit enim & animi satis magni & consilii. Cic. pro Planc. 12.
Judicium subtile. Cic. 15. Fam. 6. Nam ad meum sensum, & ad illud sincerum ac subtile judicium, nihil potest esse laudabilius, quam est tua oratio. Hor. 2. Epist. 1. 242.
Palatum subtile, Delicatum. Hor. 2. Serm. 8. 38.
Gula subtilior. Columel. lib. 8. cap. 16. Hoc igitur perjurium multorum subtiliorem fecit gulam, doctaque & erudita palata fastidire docuit fluvialem lupum.
SUBTILĬTAS, ātis. f. [λεπτότης ἐπὶ πράγματος, καθαρειότης, Gl. G. L.] Plin. lib. 10. cap. 75. Hæc namque restant immensæ subtilitatis animalia. Cic. 1. Acad. 7. Apud nostros enim non ignoras, quæ sit & quanta subtilitas.
Alia est illa, quum veritas ipsa limatur in disputatione, subtilitas. Cic. 2. Off. 35.
Judiciorum subtilitas. Martial. in præf. lib. 12.
Quæstionum naturalium intima subtilitas. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Scriptorum subtilitas & elegantia. [πιθανολογία, Gl. L. G.] Cic. 4. Fam. 4. Facile cedo tuorum scriptorum subtilitati & elegantiæ.
Angusta subtilitas. V. ANGUSTUS.
Inenarrabilis subtilitas. V. INENARRABILIS.
Ludicra subtilitas. V. LUDUS.
Habere subtilitatem in dubiis. Quintil. lib. 1. cap. 7.
SUBTILĬTER, Adv. [λεπτῶς, Gl. L. G.] Cic. 1. Acad. 35. Sed Zeno, quum Arcesilam anteiret ætate, valdeque subtiliter dissereret, & peracute moveretur, corrigere conatus est disciplinam.
Subtiliter connexæ res. Lucret. lib. 3. 740.
Subtiliter & Dilucide. Cic. 1. Tusc. 40. Si vero, aut numerus quidam sit animus, quod subtiliter magis, quam dilucide, dicitur.
Versute & subtiliter dicere. Cic. in Orat. 20.
Differere de aliqua re subtiliter & copiose. Cic. pro Flacc. 42.
Subtiliter aliquid judicare. Cic. 6. Verr. 127. Quod iste eruditus homo, & Græculus, qui hæc subtiliter judicat, solus intelligit: si unam litteram Græcam scisset, certe non sustulisset.
Subtiliter & Magnifice opponit inter se. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Causas privatas & tenues agere subtilius, capitis aut famæ ornatius. Cic. 9. Fam. 21.
Subtiliter numerum exsequi, pro Minutatim. Liv. lib. 3. 5. extr.
De Repub. quid ego tibi subtiliter? tota periit. Cic. 2. Att. 21. h. e. Quid minuta persequar?
Subtilissime perpolitum. Cic. pro Corn. Balb. 50. A quo hæc, quæ ego nunc percurro, subtilissime sunt omnia perpolita.
SUBTĬMEO, ui, [ὑποφοβοῦμαι] ēre. Aliquantulum timere, subvereri, subformidare. Cic. 2. Philipp. 36. Numquid subtimes, ne ad te hoc crimen pertinere videatur?
SUBTRĂHO, xi, ctum, [ὑφέλκω, ὑποσύρω, Gl. G. L. ὑφελκύω, ὑποσπάω, ἀφαιροῦμαι, L. G.] ĕre. De medio auferre. Plin. lib. 11. cap. 18. Subtrahitur itaque, deducta multitudine. Ovid. in Ibin, 424.

Subtrahitur presso mollis arena pede.

Solum subtrahitur. Virg. 5. Æn. 199.
Subtrahere fuga. Cæs. 8. Bell. Gall. 33. Magna autem impedimenta oppidanorum videret, quæ si clandestina fuga subtrahere conarentur, effugere, &c.
Subtrahere e pondere. Plin. lib. 33. cap. 9.
Subtrahere aliquid alicui. Plaut. Cas. 2. 2. 28.
Colla jugo subtrahere. Ovid. 5. Trist. 2. 40.
Materiam furori alicujus subtrahere. Cic. pro Domo 13.
Neque verba sedem habere possunt, si rem subtraxeris. Cic. 3. de Orat. 19.
Timor ipse subtrahit vires. Ovid. 14. Epist. 133.
Subtrahere & Adimere alicui vicarium suæ diligentiæ. Cic. pro Muren. 80. Nolite mihi subtrahere vicarium meæ diligentiæ: nolite adimere eum, cui Remp. cupio tradere, incolumem ab his tantis periculis defendendam.
Subtrahere se, i. e. Otium amare & dignitates refugere. Plin. in Paneg. cap. 86. O rem memoriæ, litterisque mandandam, Præfectum Prætorii, non ex ingerentibus, sed ex subtrahentibus legere: eundemque otio, quod pertinaciter amet, reddere. Al. Ingerentibus se.
A curia se subtrahere. Cic. 2. Q. frat. 8. Quo ego me libentius a curia & ab omni reip. parte subtraho.
Amplexu alicujus subtrahere se. Virg. 6. Æn. 698.
Aspectu alicujus subtrahere se. Virg. 6. Æn. 465.
Labori se multum subtrahere. Columel. lib. 1. cap. 9. Id minime conducit agricolæ, seu quia nemo suum proprium aliquod opus esse credit: seu quia, quum enixus est, non suo, sed communi officio proficit, ideoque labori multum se subtrahit.
Potestati dominorum se subtrahere. Martianus in l. Interdum. §. servi. D. de public. & vectigal.
Subtrahere aliquem bello dicitur fortuna. Liv. 8. 29. Furium, gravi morbo implicitum, fortuna bello subtraxit.
Famæ aliquem subtrahere. Plin. Epist. 145.
Invidiæ subtrahi. Auctor de Viris Illust. 64. extr.
Judicio aliquem subtrahere mors dicitur. Liv. 6. 1. Cui judicio eum mors, adeo opportuna, ut voluntariam magna pars crederet, subtraxit.
Subtrahere alvum, Clystere purgare. Cels. lib. 3. cap. 4.
SUBTRACTUS, a, um. Partic. Ulpian. in l. Sed si mors. §. 1. D. de dona. Ut tunc plenissimam habeat firmitatem, quando ab hac luce fuerit subtractus.
Subtracto solo disjecti. Tacit. 1. Ann. 70. i. e. Cedente sub pedibus.
SUBTRACTIO, ōnis. f. [ὑφελκυσμὸς, Gl. G. L.] Subtrahendi actus.
SUBTRISTIS, e. Adj. [ὑπολυπηρὸς] Aliquantulum tristis. Ter. And. 2. 6. 16.

Subtristis visus est esse aliquantulum mihi.

SUBTUNDO, tŭdi, tūsum, [ὑποκόπτω] ĕre. Idem quod simplex, vel Aliquantum tundere. Tibul. lib. 1. 10. 57.

Flet teneras subtusa genas, sed victor & ipse,
Flet sibi dementes tam valuisse manus.

h. e. Genas habens aliquantulum tusas, seu percussas.
SUBTURPIS, e. Adj. [ὑπαισχρος] Paulum turpe. Cic. 2. de Orat. 264. Exprimenda enim sunt, & ponenda ante oculos ea, quæ videantur & verisimilia, quod est proprium narrationis: & quæ sint, quod ridiculi proprium est, subturpia.
SUBTURPĬCŬLUS, a, um. Adj. dimin. Cic. 4. Att. 5. Quid? etiam (dudum enim circumrodo quod devorandum est) subturpicula mihi videbatur esse παλινῳδία.
SUBTUS, Adv. [ὑποκάτω, Gl. L. G. ὑπὸ, G. L.] Idem quod Sub. Varr. 1. de R. R. cap. 9. Labris subnigris aut rubicundis, neque resimis superioribus, neque pendulis subtus, mento suppresso. Lucret. lib. 6. 865.

Extemplo subtus frigescit terra, coitque.

Subtus lectum, ὑπὸ τὴν κλίνην. Gloss. Græcolat.
SUBTŪSUS, V. SUBTUNDO.
SŬBŪCŬLA, æ. f. [ὑποδύτης, ὁ χίτων, Gl. L. G.] Genus vestis, quæ fere ex lino fiebat. Dicta, quod ea subter indueretur. Varro de vita Pop. Rom. lib. 1. apud Non. 14. 36. Postquam binas tunicas habere cœperunt, instituerunt vocare subuculam, & indusium. Hor. 1. Epist. 1. 95.

— si forte subucula pexæ
Trita subest tunicæ.

In quem locum sic ait Acron. Subucula proprie dicitur Pannus addititius, a subjiciendo, vel a subsuendo. Intelligit Acron quam vulgo *foderaturam* vel *duplicaturam* appellant.
Subucula apud Sueton. in August. cap. 82. videtur accipi pro eo quod dicimus, *Pourpoint* vel *Chemise rouge, ou de blanchet.* Hieme (ait) quaternis cum pingui toga tunicis, & subuculæ thorace laneo, & feminalibus & tibialibus muniebantur. [Sic apud Glossographum.
Subucula, Libum, quod diis dabatur ex alica, oleo, & melle compositum. Festus. In Gloss. scribitur & Subuicula.
SUBUCULĀTUS, a, um. Adj Subucula indutus. Quintil. lib. 8. cap. 3. Nec a verbis modo, sed a nominibus quoqne derivata sunt quædam, ut a Cicerone subuculatum, & ab Asinio fimbriatum & figulatum. [Sed emendatius legitur, Sullaturit, tum Fimbriaturit & Figulaturit. V. Burm. not. p. 690.
SUBVECTIO, SUBVECTO, SUBVECTUS. V. SUBVEHO.
SUBVĔHO, xi, ctum, [ἀνάγω, ἀνελκύω] ĕre. Extollere sive Portare. Plin. lib. 34. cap. 1. Sæpe etiam lapides subvehunt, portantes aliena pondera. Liv. 9. 15. Nam insessis omnibus viis, per quas commeatus ex Samnio subvehebatur, fame domiti Samnites, qui Luceriæ in præsidio erant, legatos misere ad Consulem Romanum. Stat. 3. Silv. 2. 88.

Quæ pax Carpathio, quali te subvehat aura
Doris.

Subvehi flumine adverso. Liv. 24. 4. Nuntiantes, Philippum primum Apolloniam tentasse, levibus biremibus LXX flumine adverso subvectum.
Subvehere naves amne contrario. Plin. lib. 21. cap. 12.
Subvehi ad arcem. Virg. 11. Æn. 478.
Subvehere in altitudinem. Plin lib. 36. cap. 12.
Subveho, Subtus veho. Lucret lib 5. 516.

Ast alium subter, contra qui subvehat orbem.

h. e. Alium esse aerem sub pedibus nostris, qui cælum extrinsecus subvehat & sustollat, quemadmodum videmus a fluviis rotas & haustra sublevari & circumversari. Lambinus.
SUBVECTUS, a, um. Partic. [ὑποβασταχθεὶς, Gl. L. G.]
SUBVECTIO, ōnis. f. [ἀναγωγὴ] Advectio. Cæs 7. Bell. Gall. 10. Sin maturius ex hibernis educeret, ne ab re frumentaria, duris subvectionibus, laboraret.
SUBVECTUS, ûs. m. [ἀναγωγὴ] Idem. Tacit. 15. Ann. 4. Et provisi ante commeatus, quorum subvectu, &c
SUBVECTOR, ōris. m. Avien. Orbis descript. v. 199.

Bosphorus, Inachiæ subvector virginis olim.

SUBVECTO, āre. frequent. Plaut. Asin 2. 2. 74.

Ipsos, qui tibi subvectabant rure huc virgas ulmeas.

Virg. 6. Æn. 303.

Et ferruginea subvectat corpora cymba.

Subvectant saxa. Sil. 4. 21.
SUBVELLO, elli, & ulsi, ulsum, [ὑποσπῶ, Gl. G. L.] ĕre. Lucil. apud Non. 2. 202. Rador, subvellor, &c. al. Subellor.
SUBVULSUS, vel SUBVOLSUS, a, um. Partic Scipio apud Gell. 7. 12. Qui barba volsa, feminibus subvolsis, ambulet.
SUBVELLĀMEN, ĭnis. n. [ὑποκοίλιον αὐχένος, Gl. G. L]
SUBVĔNIO, ēni, entum, [συνέρχομαι, βοηθέω, Gl. L. G.] īre. Adjuvare, propitium esse. Plaut. Aul. 2. 8. 24.

Apollo, quæso, subveni mihi, atque adjuva.

Succurrere & Subvenire. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 43.
Festinanter subvenire. Cels. lib. 3 cap. 18.
Homini jam perdito, & collum in laqueum inserenti, subvenire. Cic. 6. Verr. 37.
Provinciæ subvenire, Subsidio venire. Cic. 15. Fam. 4. Cumque eo animo venissem, ut utrique provinciæ, si ita tempus ferret, subvenirem.
Curis subvenit sententia. Stat. 1. Theb. 267.
Dolori subvenire, Mederi. Plin. lib. 26. cap. 5.
Erroribus subvenire. Cic. 4. Acad. 10. Nam qui voluit subvenire erroribus Epicurus, is qui videtur conturbare veri rationem, &c.
Gravedini, quæso, omni ratione subveni Cic. 16. Att. 13.
Remediis saluti suæ acrioribus subveniendum putavit. Cic. pro Cluent. 67.
Sollicitudini alicujus subvenire, Opem ferre, adesse. Cic. 2. Fam. 5.
Sanguinem exspuentibus subvenit agaricum. i. e. Medetur. Plin. lib. 26. cap. 7.
Subvenire, Sensim vel clam venire. Gell. 19. 7. Ut quæque vox indidem digna animadverti subvenerat. [i. e. Succurrerat, subaudito, Animo, vel Ad animum.
Subvenibo antique pro Subveniam. Plaut. Men. 5. 7. 20.
Subvenitur, Impersonale. Cic. de Arusp. Resp. 57. Idemque earum templum inflammavit dearum, quarum ope etiam aliis incendiis subvenitur.
Huic rei subventum est. Cic. 1. Att. 14. Huic quoque rei subventum est maxime a nobis.
SUBVENTŪRUS, a, um. [ἐπικουρήσων] Partic. Ovid. 2. Amor. 16. 28.

Quod ſi Neptuni ventura potentia vincat,
Et ſubventuros auferat unda deos.

SUBVENTOR, ōris. m. Auxiliator. Inſcript. apud Gruter. p. 459. n. 1. POPVLI SVBVENTORI, &c.

SUBVENTO, āre. frequent. Plaut. Rud. 1. 4. 11. Spes bona, obſecro, ſubventa mihi.

SUBVENTĀNEUS, a, um. Adj. [ὑπηνέμιος] ut Subventanea ova, quæ & Zephyria, & irrita vocantur, quaſi Vento concepta. V. Eraſmum in Adag. Spesſubventanea & ſubventanea parit. Et Ariſtot. de Hiſt. animalium.

SUBVENTRĪLE, is. n. [ὑπογάστριον, Gl. G. L] Sumen.

SUBVERBUSTUS, a, um. Adj. Stigmate notatus. Tertull. de Pall. cap. 4. Subverbuſtos in liberalibus.
Subverbuſta, Feſto eſt, Verberibus uſta; Licentia & petulantia comica vocabulo e multis coagmentato. Sic Uri virgis ferroque ſecari, dixit Horatius. Ex Turneb. Vulgo ſic legitur, Subverbuſtam, Verubus uſtam ſignificat Plautus, cum ait, Ulceroſam, compeditam, ſubverbuſtam, ſordidam. V. Scalig. & Dacer. not. & Salmaſ. p. 342. in Tertull. ubi Verberonem exponit.

SUBVĔREOR, ēris, verĭtus ſum, [ὑπευλαβέομαι] ēri. Aliquantum vereri. Cic. 4. Fam. 10. Venit enim mihi in mentem ſubvereri interdum, ne te delectet tarda deceſſio.

SUBVERTO, ti, ſum, [ἀνορύσσω, Gl. G. L.] ĕre. Verbum ruſticum, id ſignificans, quod fit, dum terra, vel aratro, vel alio quovis inſtrumento, ſuper ſemina conjicitur, & ita undecunque vertitur, ut ipſum ſemen operiatur. Columel. lib. 11. cap. 2. Idem qui lupinum ſtercorandi agri cauſa ſerit, nunc demum aratro ſubvertit.
Subvertere, [καταστρέφω] Demoliri, deſtruere. ut
Operum ſubvertere moles. Ovid. 6. Faſt. 645.
Subvertere decretum, Reſcindere. Salluſt. in Jugurth. 30. Probarent ne tantum flagitium, an decretum Conſulis ſubverterent, parum conſtabat.
Subvertere domum, Perdere calumniis. Tacit. 3. Ann. 7. Quum omnis domus delatorum interpretationibus ſubverteretur.

SUBVERSUS, a, um. Partic. [κατεστραμμένος] ut, Majeſtas ſoliorum ſubverſa jacet. Lucret. lib. 5. 1133.
Subverſa domus. Tacit. 4. Hiſt. 42.

SUBVERSIO, ōnis. f. [καταστροφὴ, Gl. G. L.] Arnob. 1. Subverſio humani generis.

SUBVERSOR, ōris. m. Tacit. 3. Ann. 28. Suarum legum auctor idem ac ſubverſor.

SUBVERSO, āre. frequent. Plaut. Curc. 4. 1. 23.
Vel qui ipſi vortant, vel qui alii ſubvorſentur, præbeánt. Lambinus legit Subvertendos. al. Aliis ut verſentur.

SUBVEXUS, a, um. Adj. [ἀναφερὴς] ut Convexus dicitur, & Devexus. Liv. 25. 36. Omnia faſtigio leni ſubvexa.

SUBVIDEO, [ὑποβλέπομαι, Gl. G. L.] ēre.

SUBVĬRĬDIS, e. Adj. [ὑπόχλωρος] Aliquantum viride. Plin. lib. 47. cap. 10. Balanitæ genera duo habent, ſubviride, & Corinthii æris ſimilitudine. Idem lib. 25. cap. 9. Therionaca fruticoſa, foliis ſubviridibus, flore roſeo.

SŪBŬLA, æ. f. [ὀπήτιον] Inſtrumentum cerdonum, quo ad perforandum corium ac ſuendos calceos utuntur. Martial. 3. 16.
Quodque tibi tribuit ſubula, ſica rapit. Columel. lib. 6. cap. 5. Ænea ſubula pars auriculæ latiſſima circumſcribitur, ita, &c. [Mira varietas in Gloſſis. Nam Latinogræc. Subla, ὀπήτιον, περόνη. Rurſus Subula, ὑπήτιον, περόνη. At Græcolat. Ὀπήτιον, Subula, Subucula. At περόνη Fibula Græcis dicitur, nec Subucula idem ac Subula Latinis, etſi videntur etiam Subucla dixiſſe, ut Subla, pro Subula. In Gloſſ. Græcolat. etiam legitur, Σουβλίον, Subula.
Puto & apud Moſchopulum eſſe Σούβολα. Fortaſſe & nobis Subolare liceret dicere, pro πείρειν, alioqui Subula trajicere. H. St.

SUBULIZO, āre. [σουβλίζω] Subula trajicio. Suid. Πειρῶ, τὸ διάπειρον ποιοῦμαι. Πείρω δὲ τὸ σουβλίζω καὶ κεντῶ. Suid. 1156.

SŪBŬLO, ōnis. m. [αὐλητὴς, Gl. L. G.] eſt Feſto Tibicen Hetruſca lingua, quod vocabulum ſoni imitatione factum eſſe putat Turnebus, ut ſit Subulo, tanquam Sibilo.
Subulo finitimas propter aſtabat aquas. Ennius apud Varr. de L. L. 6. 3.
Et Auſon. Epigr. 70. 8. Lucili vatis ſubulo.
Subulones, dicuntur Cervi, quibus ſunt cornua ſimplicia, minimeque ramoſa, ad ſubularum ſimilitudinem. Plin. lib. 11. cap. 37. Aliis ſimplicia tribuit, ut in eodem genere ſubulonibus, ex argumento dictis. Idem lib. 28. cap. 17. conf. SUBLONES.

SŬBULCUS, i. m. [ὑοβοσκὸς, χοιροβοσκὸς, Gl. L. G. & G. L. συβώτης, G. L.] Qui ſuum dux eſt: cuique porcorum nutriendorum cura commiſſa eſt. Varr. de R. R. lib. 2. cap. 4. Altitudinis haræ modus ſit, ut ſubulcus facile circumſpicere poſſit, ne quis porcellus a matre opprimatur. Columel. in præfat. lib. 1. Porculatoris vero & ſubulci diverſa profeſſio, diverſæ paſtiones.
Hircoſus ſubulcus, Hircum olens. Martial. lib. 10. 98. ad Publium,
Præſta de grege &c. Hircoſi mihi filios ſubulci.
Tardus. Virg. 10. Ecl. 19.
Venit & opilio, tardi venere ſubulci. al. Bubulci.

SUBULTĀNEUS, a, um. Adj. Ἠθικός. Gloſſ. Latinogræc.

SUBUNGO, xi, [ὑπαλείφω] ĕre. Gloſſ. Græcolat.

SUBVŎLO, ὑποπέτομαι] āre. Paululum volare, vel Surſum volare. Columel. lib. 8. cap. 8. Pulli vero facilius ſub matribus pingueſcunt, ſi jam firmis, prius quam ſubvolent, paucas ſubtrahas pinnas, & obteras crura, ut uno loco quieſcant. Ovid. 14. Met. 507.
In cæleſtem locum ſubvolare. Cic. 1. Tuſc. 40. Eam porro naturam eſſe quatuor omnia gignentium corporum, ut quaſi partita habeant inter ſe & diviſa momenta, ut terrena & humida, ſuopte nutu, & ſuo pondere, ad pares angulos in terram & in mare ferantur: reliquæ duæ partes, una ignea, altera animalis, ut illæ ſuperiores in medium locum mundi gravitate ferantur & pondere, ſic hæ ſurſum rectis lineis in cæleſtem locum ſubvolent, ſive ipſa terra ſuperiora appetente, ſive quod a gravioribus leviora natura repellantur.

SUBVOLTURIUS, V. SUBVULTURIUS.

SUBVOLVO, volvi, vŏlūtum, [ὑποκυλίνδω] ĕre. Virg. 1. Æn. 425.
Inſtant ardentes Tyrii, pars ducere muros,
Molirique arcem, & manibus ſubvolvere ſaxa.

SŪBUR, [Σούβουρ] eſt Hiſpaniæ oppidum ad flumen Rubricatum, ut ſcribit Plin. lib. 3. cap. 3. vulgo *Cubelles*. Olivarius in Melam dicit nunc vocari *Siges*.

SŬBURBIUM, i. n. [προάστειον, προάστεια] quaſi Via ſub urbe, hoc eſt urbi contigua: ſunt frequentes extra urbem domus, inſtar vici ædificatæ. Cic. 12. Philipp. 24. Hiſce ego me viis committam, qui Terminalibus nuper in ſuburbium, ut eodem die reverterer, ire non auſus ſim? Idem 3. Q. frat. 1. In ejus ſermone ego utrumque ſoleo admirari, & te de ſuburbano emendo, quum ad illum ſcribas, non modo ad me non ſcribere, ſed etiam aliam in ſententiam de ſuburbio ſcribere. Vetus exemplar De ſuburbano legit.

SUBURBĀNUS, a, um. Adj. [προαστεῖος] ut, Suburbanus ager, qui urbi vicinus & proximus eſt. Cic. 2. de Divin. 69. Ita aqua Albana deducta ad utilitatem agri ſuburbani, non ad arcem urbemque retinendam.
Fundus ſuburbanus. Cic. 3. Q. frat. 1.
Gymnaſium ſuburbanum. Cic. 1. de Orat. 98.
Hortus ſuburbanus. Cic. pro Rabir. Poſt. 26.
Hortulus ſuburbanus. Plin. lib. 35. cap. 10.
Litora ſuburbana. Plin. lib. 9. cap. 18.
Regio ſuburbana Italiæ. Columel. lib. 11. cap. 2.
Rura ſuburbana. Hor. 1. Epiſt. 9. 76.
Rus amœnum & ſuburbanum. Cic. pro Roſc. Amer. 133.
Villa ſuburbana. Catul. ad Fund. 42. 6. Nepos in Attico cap. 14. Nullos habuit hortos, nullam ſuburbanam, aut maritimam ſumptuoſam villam.

SUBURBĀNUM, i. n. [προάστειον, Gl. G. L.] & plur. SUBURBANA, ōrum. n. [προάστεια, Gl. L. G.] ſignificat Prædium extra urbem. Suburbana in plurali tantum, ſignificat Frequentiam domorum extra urbem, quæ tamen ſub urbe ſint. Plin. 3. Epiſt. 11. Fui apud illum in ſuburbano. Sueton de Auguſt. cap. 6. Nutrimentorum ejus oſtenditur adhuc locus in avito ſuburbano, juxta Velitras, permodicus.
Deportare aliquid in ſuburbana amicorum. Cic. 3. Verr. 54. [Subauditur ſemper Prædium, & opponitur Ruſtico prædio, quod Ruri, i. e. longius ab urbe eſſet.

SUBURBANĪTAS, ātis. f. [τὸ προαστεῖον] Propinquitas. Cic. 4. Verr. 7. Sic populo Romano jucunda ſuburbanitas eſt hujuſce provinciæ.

SŬBURBĬCĀRIUS, a, um. Adj. Idem ac Suburbanus. Suburbicariæ regiones & Suburbicariæ partes in l. 9. De annonis & tribut. in C Theod. l. 12. de extraordinar. muner. eod. C. & l. 12. de indulgen. debitor. & in Notitia Imperii Romani, ubi de Comite rerum privatarum per occidentem tractatur. V. Salmaſ. & Sirmond. de Suburbic. regionib.

SŬBURGEO, urſi, ſum, ēre. Virg. 5. Æn. 202.
Attulit ipſe viris optatum caſus honorem:
Namque furens animi, dum proram ad ſaxa ſuburgét,
Interior, ſpatioque ſubit Sergeſtus iniquo,
Infelix, ſaxis in procurrentibus hæſit. Suburget, Aliquantum urget. Ad ſaxa, Quæ Mencœtes prudenter vitarat, quæque Cloanthus feliciter pertranſierat. Interior, Siniſterior, ab læva parte. Siquidem paulo ante dixerat, 169.
Ille inter navemque Gyæ, ſcopuloſque ſonantes,
Radit iter lævum interior. Spatio iniquo, Nimis arcto, non ſatis magno, pro captu Centauri, ſuæ navis, anguſto.

SŬBŪRO, ſſi, ſtum, [ὑποκαίω, Gl. G. L.] ĕre. pro Leviter urere. Suet. in Auguſt. cap. 68. Solituſque ſit crura ſuburere nuce ardenti, quo mollior pilus ſurgeret.

SUBUSTUS, ûs. m. [ὑπέκκαυμα, Gl. G. L.]

SUBUSTIO, ōnis. f. [ὑπέκκαυσις, Gl. G. L.] Calefactio.

SŬBURRA, vel SUBŪRA, æ. f. [Σούβουρα] Vicus Romæ: a quo Regio Suburrana dicta eſt, ut ſcribit Junius: ab eo quod fuerit ſub urbe antiqua. Varro autem 4. de L. L. 8. a Pago Sucuſano, putat dictam Sucuſam: deinde mutatis litteris Suburam. Nunc, aït ibidem Varro, ſcribitur tertia littera B, non C. Pagus Succuſanus, quod ſuccurrit Carinis. Quintil. lib. 1. cap. 7. de Orthographia, Quid quæ ſcribuntur aliter quam enuntiantur? Paulo poſt p. 91. Burm. Suburra quum tribus litteris notatur, C tertiam oſtendit. Vide etiam Feſtum lib. 17. in verbo Suburra. Hinc, Suburranus, Adjectivum; ut, Regio Suburrana, in qua meretricum diverſoria erant: quæ ob id Suburranæ dicuntur a poetis. Hæc Perottus ex Varr. & Feſto. Martial. lib. 6. 65.
Famæ non nimium bonæ puellam,
Quales in media ſedent Suburra, &c. Liv. 3. cap. 13. pr. Se haud multo poſt, quam peſtilentia in urbe fuerat, in juventutem graſſantem in Suburra incidiſſe. Juven. 10. Sat. 156.
— & media vexillum pono Suburra.

SUBURRANUS, vel ut frequentius ſcribitur SUBŪRANUS, a, um. Adj. Plin. lib. 8. cap. 3. Itaque quatuor ſolæ erant a partibus urbis, in queis habitabant, Suburrana, Palatina, Collina, Exquilina. Hor. Epod. 5. 58
Latrent ſuburanæ canes.

SUBVULTŪRIUS, a, um. Adj. [ὑπόγυπος] Corpus ſubvulturium Plauto joco dictum, Rud. 2. 4 8.
— eja corpus cujuſmodi?
Subvulturium, illud quidem ſubaquilum volui dicere.

S U C

SUCCASSES, Aquitaniæ populi, apud Plinium lib. 4. cap. 19.

SUCCĒDO, ſſi, ſſum, [διαδέχομαι, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Subire. Servius ad illud Virg. 5. Ecl. 6.
Sive antro potius ſuccedimus. Succedimus, (inquit) & Dativo & Accuſativo caſibus, ſecutus tam veterem, quam noſtram conſuetudinem ſuo more jungit. Hactenus Servius. Notandum eſt autem multo frequentius legi cum Dativo, ut Urbi, tecto, antro ſuccedere, quam cum Accuſativo, Urbem, &c. Virg. 3. Georg. 418.
Aut tecto aſſuetus coluber ſuccedere, & umbræ, &c.
Succedere, Ingredi. [ἀπέρχομαι, Gl. L. G.] Virg. 8 Æn. 123.
— & noſtris ſuccede penatibus, hoſpes. Idem 4. Æn. 10.
Aquæ juſſæ rex ſuccedit. Ovid. 11. Met. 142.
Antro ſuccedimus. Virg. 5, Ecl. 19.
Tectis ſuccedere, Domum ingredi. Ovid. 2. Met. 766.
Terris alicujus ſuccedere. Virg. 7. Æn. 214.
Urbi parvæ ſuccedimus. Virg. 3. Æn. 276.

Aliquo

Aliquo ſuccedere. Cic. pro Domo 116. Tectum, quo imbris vitandi cauſa ſuccederet, nullum haberet.
Minutatim ſuccedere. Lucret. lib. 6. 1189.
Subire & ſuccedere ſub acumen ſtili. Cic. 1. de Orat. 151. Omnia ſub acumen ſtili ſubeant, & ſuccedant neceſſe eſt.
Succedere, Appropinquare, Propius accedere. ut Muris, portis ſuccedere, &c. Liv. 23. 44. Cæſ. 2. Bell. Gall. 6.
Tumulo imo ſucceſſit. Virg. 5. Æn. 93.
Vallo ſucceſſit acies Romana. V. ACIES.
Ad muros ſuccedere. Liv. 8. 16. Idem lib. 1. 27. Albano non plus animi erat, quam fidei: nec manere ergo, ne tranſire aperte auſus, ſenſim ad montes ſuccedit.
Murum ſuccedere. Tacit. 2. Ann. 20.
Et eodem modo cum Accuſativo junxit Salluſtius. in 6. Hiſt. Cum murum hoſtium ſucceſſiſſet, pœnas dederat. Serv. ad Eclog. Virg. 5. 5.
Succedere ſub primam aciem. Cæſ. 1. Bell. Gall. 24.
Ad ſummum ſuccedere honorem, Conſcendere. Lucret. lib. 5. 1122.
Succedere in tabernaculum, pro Subire. Curt. lib. 4. 12. extr. Strenueque opere perfecto, in tabernaculum, ex quo tota acies hoſtium conſpiciebatur, ſucceſſit. Al. Seceſſit rectius.
Succedere, In alterius locum venire. Succedo tibi, διαδέχομαί σε. Gloſſ. Latinogræc. Cic. in Piſon. 88. Quum tu, non ſolum quod tibi ſuccederetur, ſed quod Gabinio non ſuccederetur, exſanguis & mortuus concidiſti. Idem 12. Fam. 4. Dolabella valde vituperabatur ab hominibus non inſulſis, quod tibi tam cito ſuccederet.
Succedere in locum alterius. Cic. ad Brut. 13. Sororis meæ liberos obliviſcaris eſſe Lepidi filios, meque his in patris locum ſucceſſiſſe exiſtimes. Idem 3. Offic. 76. Quid ergo? hic non noceat, qui quodam quaſi veneno perficiat ut veros heredes moveat, in eorum locum ipſe ſuccedat?
In vicem alterius ſuccedere. Plin. lib. 11. cap. 37.
Succedere in orbem prælio, In vicem prælium inire. Liv. 6.4. extr.
Succedere in pugnam. Liv. 9. 27. Commota pedeſtri acie Samnitium, eques in pugnam ſuccedit.
Succedere in paternas opes. Liv. 21. 3.
Succedere vicarium muneri alterius. Cic. 6. Verr. 81. Succedam ego vicarius tuo muneri, ſuſcipiam partes, quas alienas eſſe arbitrabar.
Alicui ſuccedere, Vices ejus ſuſcipere. Cic. de Clar. Orat. 87.
Proxime alicui ſuccedere. Quintil. lib. 1. cap. 9.
Nihil ſemper floret, ætas ſuccedit ætati. Cic. 11. Philip. 39.
Melius ſuccedit quotidie tempus. Cæſ. 3. Bell. Civil. 49. extr.
Honori alicujus ſuccedere. Ovid. 2. Met. 590.
Orationi alicui ſuccedere. Cic. pro Corn. Balb. 4.
Magnis ſuccedere, & Æquales habere magnos. Cic. in Orat. 105.
Succedere, [προχωρεῖν] Proſpere cedere, & evenire. Ter. And. 4. 1. 46.
Hac non ſucceſſit, alia aggrediemur via. Liv. 8. 25. Si ſucceſſiſſet incœptum.
Si proinde, ut ipſe mereor, mihi ſucceſſerit. Cic. 10. Fam. 4. extr.
Si quando minus ſuccedet, magnum tamen periculum non adibit. Cic. in Orat. 98.
Succedit ex ſententia. Cic. ad Brut. 9. Nos te, tuumque exercitum exſpectamus, ſine quo, ut reliqua ex ſententia ſuccedant, vix ſatis liberi videmur fore.
Si ex ſententia ſucceſſerit, bene erit opera poſita. Cic. 2. Q. frat. 13.
Succedere, Proſpere cedere, &c. cum Dativo rei. Liv. 21. 7. Ita haudquaquam proſpere, poſtquam ad effectum operis ventum eſt, cœptis ſuccedebat.
Succeſſit, pro Accidit. Plin. lib. 28. cap. 8. Quod ſi ſucceſſerit alienari mente, ac vel ex equo hominem decidere.
Succeſſum eſt, Imperſonaliter. Cic. 13. Fam. 30. Qui cum forte Quæſtor Macedoniam obtineret, neque ei ſucceſſum eſſet, Pompejus in eam provinciam cum exercitu venit. Plura ſupra V.
SUCCESSUS, a, um. Partic. [κατευχωρημένος] Quod proſpere ceſſit. Cic. 16. Fam. 21. Nam cum omnia mea cauſa velles mihi ſucceſſa, tum etiam tua.
SUCCESSŪRUS, a, um. Partic. Ovid. 2. Met. 788.
Murmura parva dedit; ſucceſſurumque Minervæ Indoluit.
SUCCESSUS, ûs. m. [ὑποχώρησις, Gl. L. G. διαδοχή, G. L.] Eventus tam bonus quam malus: ſæpius tamen bonus. Virg. 2. Æn. 386.
Atque hic ſucceſſu exſultans animisque Chorœbus. Liv. 2. 50. pr. Inde conſilium ex re natum, inſidiis ferocem hoſtem captandi, gaudere etiam multo ſucceſſu Fabiis audaciam creſcere.
Succeſſus & Eventus. Plin. lib. 27. cap. 8.
Acrior ipſo ſucceſſu. Virg. 5. Æn. 210.
Lætior ſucceſſu. Ovid. 8. Met. 384.
Proſperi ſucceſſus. Liv. 1. in præfat.
Augere ſucceſſus novis ſucceſſibus. Claud. 1. in pr. Conſ. Stilich. 2.
Carere ſucceſſu. Ovid. 1. Epiſt. 18.
Urgere ſucceſſus ſuos, Non pati proſperos ſucceſſus langueſcere, Faventem fortunam proſequi. Lucan. lib. 1. 148.
SUCCESSOR, ōris. m. [διάδοχος, Gl. L. G. & G. L.] Qui ſuccedit. Martial. lib. 9. 48.
Sic quaſi Pythagoræ loqueris ſucceſſor & hæres. Cic. 1. Q. frat. 2.
Succeſſorem habes perblandum. Ovid. 4. Triſt. 10. 53.
Succeſſor honoris. Idem 4. de Pont. 9. 58.
Succeſſor tanti frater honoris erit.
Succeſſorem mittere vel dare alicui, eſt quod nunc *Officium auferre* vulgo dicimus. Lamprid. de Alexand. cap. 32. pr. Si unquam alicui præſentium ſucceſſorem dedit, ſemper illud addidit, Gratias tibi agit Reſpu. Capitolinus in Antonino Pio cap. 8. Succeſſorem viventi bono judici nulli dedit, niſi Orphito Præfecto urbis. Bud. [Conf. Caſaub. not. ad Spart. Hadr. cap. 9. & 24.
Quum ſucceſſor aliquid immutat de inſtitutis priorum. Cic. pro Flacc. 33.
Præfinit enim ſucceſſori diem. Cic. de Provinc. Conſ. 37.
SUCCESSIO, ōnis. f. [διαδοχή, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 12. cap. 14. Feruntque MMM non amplius eſſe familiarum, quæ jus per ſucceſſiones id ſibi vindicent.
Succeſſio in locum. Cic. ad Brut. 17. Quid hoc mihi prodeſt, ſi merces Antonii oppreſſi poſcitur, in Antonii locum ſucceſſio?
Succeſſio voluptatis. Cic. 1. de Fin. 37. Ut enim, cum cibo potioneque fames ſitisque depulſa eſt, ipſa detractio moleſtiæ conſecutionem adfert voluptatis: ſic in omni re doloris amotio ſucceſſionem efficit voluptatis.
Succeſſio provinciarum. Cic. 8. Fam. 1. Præterea Marcellus, quod adhuc nihil retulit de ſucceſſione Provinciarum Galliarum.
SUCCĒDĀNEUS, a, um. Adj. [διαδεκτικός] Suppoſitus, vicarius, vel Qui alteri ſuccedit. A Succedendo, non a Succidendo (quod vult Gell. 4. 6.) uti docet Scaliger ad Feſtum. Plaut. Epid. 1. 2. 37.
Ut meum tergum ſtultitiæ tuæ ſubdas ſuccedaneum?
Succedaneum alicui dare. Juſtin. 38. 6.
Hoſtiæ ſuccedaneæ dicebantur, Quæ, cum primis hoſtiis litatum non erat, aliæ tuendi piaculi gratia ſubdebantur & ſuccedebant, ob id Succedaneæ a ſuccedendo nominatæ. Sic Beroaldus ad Apul. lib. 8. Mileſ. p. 213. Elmenh. Sed poſtquam, non cervum pro virgine, ſed aſinum pro homine ſuccedaneum, videre.
Succedaneum alieni periculi eſſe. Ulpian. D. de adminiſtratione tutorum. l. Si plures. h. e. Suſtinere incommodum alieni periculi, vel alterius culpam ſuſtinere.
SUCCESSĪVUS, a, um. Adj. Lactant. de Opificio Dei cap. 12. Mirabile inſtitutum Dei eſt, quod ad conſervationem generum ſingulorum, duos ſexus, maris ac feminæ, machinatus eſt, quibus inter ſe per voluptatis illecebras copulatis, ſucceſſiva ſoboles pararetur, ne omne genus viventium conditio mortalitatis exſtingueret.
SUCCESSŌRIUS, a, um. Adj. Paul. in l. 1. D. de jur. & fact. ignor. Ignoret autem ſibi ex ſucceſſorio capite bonorum poſſeſſionem competere.
Succeſſorio jure. Amm. Marcell. lib. 14. pag. 312. de Nicatore Seleuco, Quum poſt Alexandri Macedonis obitum ſucceſſorio jure teneret regna Perſidis. H. St. Exſtant cap. 8. Valeſ. Deſiderabatur omnino hæc vox in ed. Lugd.
SUCCĒLO, vel SUBCELO, [ἐπικρύπτω, Gl. G. L.] āre.
SUCCENDO, di, ſum, [ὑφάπτω, Gl. L. G. & G. L. ὑποκαίω, G. L.] ĕre. Incendere. Liv. 28. 23. pr. Quum turbam feminarum puerorumque imbellem inermemque cives ſui cæderent, & in ſuccenſum rogum ſemianima pleraque injicerent corpora, &c.
Crines ſuccendit flamma. Lucan. lib. 6. 179.
Claſſica ſuccendunt furorem cantu. Lucan. lib. 6. 166.
SUCCENSUS, a, um. Partic. [ὑποπυρωθείς, ὑπόπυρος] ut Cic. in Piſon. 42. Etiamſi in Phalaridis tauro incluſus, ſuccenſis ignibus, torreatur.
Amore alicujus ſuccenſus. Ovid. 15. Epiſt. 167.
Ira ſuccenſus. Sil. lib. 1. 169.
Mero multo ad bella ſuccenſi Lapithæ. Senec. Herc. fur. 9.
Ira ſuccenſa rabie. Claud. 4. Conſ. Hon. 242.
Mentes ſuccenſas agit libido. Senec. Hippol. 4.
SUCCENSEO, ui, [χαλεπαίνομαι, αἰτιῶμαι, μνησικακέω, Gl. L. G.] ēre. In re gravi & juſta iraſci, ut ait Donatus. Idem alio loco, Succenſere, inquit, is dicitur, qui quum amare debeat, læſus iraſcitur. Plaut. Aſin. 1. 1. 35.
Aut cur poſtremo filio ſuccenſeam,
Patres ut faciunt ceteri? Ovid. 17. Epiſt. 34.
Nec tamen iraſcor: quis enim ſuccenſet amanti?
Succenſere quid alicui. Plaut Capt. 3. 5. 22.
An obſecro, hercle, te, id nunc ſuccenſes mihi? i. e. An propter id, ut interpretatur Donat. Ter. And. 2. 3. 2.
Si id ſuccenſeat nunc, quia non det tibi uxorem
Chremes. Ibid. 4. 1. 30.
Succenſeo quod. Cic. 2. Att. 1. Mihi, quod defendiſſem, leviter ſuccenſuit.
Non enim jam metuo ne tu illi ſuccenſeas: illud vereor, ne tibi illum ſuccenſere aliquid ſuſpicere. Cic. pro Dejot. 35.
Dii hominibus iraſci & ſuccenſere conſuerunt. Cic. pro Roſc. Com. 46. In Gloſſ. ſcribitur & Suſcenſeo.
SUCCENTIVUS, V. SUCCINO.
SUCCENTŬRIO, [ὑποκαταχωρίζω] āre. proprie ſignificat, Explendæ centuriæ gratia numerum ſupplere, auctore Feſt. A re militari translatio facta, ut ait Donat.
Succenturia, centum require. Plaut. Fragm.
Translate apud Gell. 15. 8. Alia eſca melior, atque cautior, ſuccenturietur.
SUCCENTURIO, ōnis. V. SUBCENTURIO.
SUCCENTURIĀTUS, a, um. Adj. [ὑποκατάχωρος] unde, Succenturiati milites dicuntur, non primæ, ſed ſecundæ centuriæ; ubi ad inſidiandum maxime collocabantur: ex quo In ſuccenturiis, quaſi In inſidiis, quempiam poſitum appellamus. Ter. Phorm. 1. 4. 52.
Nunc prior adito tu: ego in inſidiis hic ero
Succenturiatus. In quem locum ſic ſcribit Donatus; Succenturiati dicuntur, Qui explendæ centuriæ gratia ſubjiciunt ſe ad ſupplementum ordinum.
SUCCERDA, æ. f. [χοιρεία κόπρος, Gl. L. G.] Stercus ſuillum. Titinn. Quid habes, niſi unam arcam ſine clave, eo condis ſuccerdas? Feſt. Fortaſſe ſcribendum Suſcerda, ut Muſcerda.
SUCCERNO, crēvi, crētum, [ὑποκαθαίρω, ἀποκαθαίρω] ĕre. Separare, ſecernere. Plin. lib. 8. cap. 11. Farinario cribro ſuccernunt. Plaut. Pœn. 3. 1. 10.
Nam iſte quidem gradus ſuccretus eſt cribro pollinario.
Succernere de. Cato R. R cap. 37. Partem de nucleis ſuccernito, & in lacum conjicito. [An Secernito?
SUCCERNICULUM, i. n. Farinarium cribrum, quod fit e ſetis equorum, ut Excuſſorium & Pollinarium e lino.
SUCCESSOR, SUCCESSIO. V. SUCCEDO.
SUCCĪDO, di, ſum, [ὑποτέμνω, Gl. G. L.] ĕre. ex Sub & Cædo. Plin. lib. 16. cap. 12. Poſtea tota arbor ſucciditur, & medulla ejus uritur. Ovid. 4. Faſt. 231.
Naiada vulneribus ſuccidit in arbore factis.
Trunco ſucciſa fagus. Senec. Herc OEth. 13.
Nemus ſucciſum. Lucan. lib. 4. 138.
Segetes ſuccidere. Virg. 1. Georg. 297. Cæſ. 4. Bell. Gall. 19. Omnibus eorum agris vaſtatis, frumentis ſucciſis, &c.
Seges ſucciditur enſe. Sil. lib. 15. 536.
SUCCĪDIA, æ. f. [πέλιχα] Tergum, ſive maſſa carnis porcinæ ſalita, & in neceſſarium uſum ſervata: quæ quoties opus eſt, ſucciditur Nonius 2. 782. Succidiam pro Lardo exponit. Succidia autem continet pernam, petaſonem, & lardum. Varr. lib. 4. de L. L. 22. Non a ſuccidendo, ſed a ſuibus cædendis, ſive edendis, nam id pecus primum

occidere

occidere cœperunt domini, & ut id fervarent, falire. Idem de R. R. lib. 2. cap. 4. Ignavum & fumptuofum effe, qui fuccidiam in carnario fufpenderit potius ab laniario, quam ex domeftico fundo? Ibid. E queis fuccidias Galli optimas & maximas facere confueverunt. Rectius itaque Succidiam a fucco dici putaveris. Proinde penultimam habet correptam, quæ in Succido, a Cædo, producitur. [Nifi aliud Gellii locus fuaderet.
Succidia, per translationem. Cic. de Senect. 57. Jam hortum ipfi agricolæ fuccidiam alteram appellant. i. e. ut ait Non. 2. 782. Succeffionem neceffariam. Quem Ciceronis locum facit illuftriorem Plin. lib. 19. cap. 14. Hortorum Cato prædicat caules. Hinc primum agricolæ æftimabantur prifci, & fic ftatim faciebant judicium, nequam effe in domo matremfamilias (etenim hæc cura feminæ dicebatur) ubi indiligens effet hortus. Quippe e carnario aut macello vivendum effe. Indiligens hortus, i. e. Indiligenter cultus.
Succidias humanas facere. i. e. Homines concidere. Cato apud Gell. 13. 24.
Succĭdus, a, um. Adj. Succulentus, & bene habens. Plaut. Mil. 3. 1. 193.
Lautam vis, an quæ nondum fit lauta? PA. Siccam, fuccidam.
i. e. Volo quæ nondum lavet, fed ficca fit, quæ tamen fit fucculenta, & bene habita. Hoc autem eo eft lepidius, quod allufum eft ad lanam, quæ illota fuccida eft: lauta, jam non fuccida. Turneb. Adverf. 7. 6. V. SICCUS.
Succīda lana, a fuccidendo, ut quidam volunt: quod talis fit, qualis fuccifa eft, hoc eft, plena fordibus. Varr. de R. R. lib. 2. cap. 11. a fudore derivat: dicit enim, Tonfuræ tempus inter æquinoctium vernum & folftitium, quum fudare incœperunt ovès, a quo fudore recens lana tonfa, fuccida eft appellata. Rectius itaque fuccidam a fucco dici putaveris. Eft enim fudor, velut fuccus lanæ recens tonfæ. Proinde penultimam habet correptam, quæ in Succido producitur. Juven. 5. Sat. 25.
Qualis cœna tamen? vinum quod fuccida nolit
Lana pati. [i. e. Aceto deterius, ex quo lanam fuccidam fæpe medici expreffam vulneribus imponebant. V. q. f.
Succida lana involutum. Celf. lib. 4. cap. 4. de tuffi, Imponendaque extrinfecus, fupra id quod dolet, lana fuccida ex aceto eft.
Succīsīvus, a, um. Adj. [πάρεργος] unde Tempus fuccifivum, dicitur Quod fubtrahitur & fucciditur a rebus neceffariis & urgentibus, ut ad aliquem ufum accommodemus. [Sed V. Subfecivus, in SUBSECO.
Succĭdo, cĭdi, cāfum, [ὑποπίπτω] ĕre. quafi Subtus cadere. Curt. 9. 5. 7. Jam continuo labore gravia genua fucciderant. Plaut. Curc. 2. 3. 30.
— tenebræ oboriuntur, genua inedia fuccidunt.
Artus fuccidere. Lucret. lib. 3. 157.
Succidere etiam dicuntur, qui cadunt in genua. Senec. de Provid. Etiamfi fucciderit, de genu pugnat.
Succāsus, ûs. m. Varro apud Non. 6. 21. Ventus fuccafu vehementius fufflare. Ita Merc. al. Suo cafu. Lipf. Sub occafu.
Succĭduus, a, um. Adj. [ὑπόπτωτος] Quod eft pronum ad cafum, five ferme cadens. Ovid. 13. Epift. 24.
Succiduo dicor procubuiffe genu.
Greffus fuccidui titubant. Claud. 3. de Rapt. Proferp. 153.
Poplite fucciduo genua intremuere. Ovid. 10. Met. 458.
Succidus, V. fupra & SUCCUS.
Succingo, xi, ctum, [ὑποζωννύω, Gl. G. L.] ĕre. Subtus cingere, ut folemus, quo expeditiores fimus ad aliquod opus faciendum. Ovid. 13. Met. 733.
Illa feris atram canibus fuccingitur alvum,
Virginis ora gerens. De Scylla.
Succingere fe canibus, armis, &c. pro Circumdare & fæpire copiis & potentia, ut ait Budæus. Cic. 7. Verr. 145. Hoc etiam ifte infeftior, quod multo fe pluribus & majoribus canibus fuccinxerat. Liv. 21. 10. pr. Si ex bellis bella ferendo, fuccinctus armis legionibusque vivat.
Terrore fe fruftra fuccinxerit. Plin. Paneg. 49.
Veftem ritu fuccincta Dianæ. Ovid. 10. Met. 546.
Miniftri fuccincti. Ovid. 4. Faft. 413.
Succinctus, a, um. Partic. [ὑπεζωσμένος, Gl. G. L.] Hor. 2. Serm. 6. 107. — veluti fuccinctus curfitat hofpes.
Succinctus cultro, Qui cultrum fuccinctum habet. Liv. 7. 5. pr.
Ferro. Liv. 40. 7.
Gladio fuccinctus. Auctor ad Herenn. lib. 4. 66.
Pugione. Cic. 13. Philip. 33. Ser. Galbam, eodem pugione fuccinctum, in caftris videtis.
Pinus fuccincta comas. Ovid. 10. Met. 103.
Urbs fuccincta portubus, Circumfæpta, ac munita. Cic. 2. de Lege Agrar. 86. Deleta Carthago eft, quod cum hominum copiis, tum ipfa natura ac loco fuccincta portubus, armata muris, &c.
Nervis corpus fuccinctum. Plin. lib. 20. cap. 17.
Pectora fuccincta curis. Stat. 5. Silv. 1. 77.
Compar. Plin. lib. 16. cap. 10. Eafdem arbores alio nomine effe per oram Italiæ, quos tibulos vocant, plerique arbitrantur, fed graciles, fuccinctioresque & enodes. h. e. Compactiores & denfiores.
Succinctus, Agilis & paratus. Quintil. lib. 2. cap. 2. At nunc proni atque fuccincti, ad omnem claufulam, non exfurgunt modo, fed etiam excurrunt.
Succinctum, i. n. [ὑπόζωμα, Gl. L. G. & G. L.] conf. CINCTUM.
Succingŭlum, i. n. [ὑποζωστὴρ] Balteum inquit Feftus. Plaut. Men. 1. 3. 17.
— nimio ego hanc periculo
Surripui hodie: meo quidem animo, ab Hippolyta fuccingulum
Hercules haud æque magno unquam abftulit periculo.
Succincte, Adv. Ammian. 28. 1. Nec pigebit docere fuccincte. Sidon. 1. Epift. 9. Faber fuper his aliqua fuccinctius. Ammian. 15. 20. Succinctius edocebo.
Succinctōrium, i. n. [περίζωμα] Auguftin. contra Manich. 2. 15. Fecerunt de foliis fici fibi fuccinctoria. Ex Genef. 3. 8
Succinctulus, a, um. Adj. dimin. Apul. 2. Milef. p. 117. Elm. Fafciola prænitente altiufcule fub ipfas papillas fuccinctula.
Refecta funt hic quædam, quæ adfcripferat H. St. Arbitror alterutrum ex fuperioribus vocabulum fuiffe, refidua enim ejus verba funt, Apud Egnatium, quod fortaffe alicubi legerat.
Succĭno, [ὑπᾴδω] ĕre. ex Sub & Cano compofitum, quafi Canendo fubfequi, & invicem refpondere: ut folent mendici. Hor. 1. Epift. 17. 48.
— clamat, Victum date, fuccinit alter,
Et mihi dividuo findetur munere quadra.
Succentus, ûs. m. Mart. Capel. 1. 6. Succentibus convenire.
Succentor, ōris. m. Ammian. 19. 28. Paulo fuccentore fabularum crudelium. i. e. Incentore.
Succentīvus, a, um. Adj. unde, Tibia fuccentiva, apud Varr. de R. R. lib. 1. cap. 2. V. Incentivus, in INCINO.
Succĭnum, i. n. [ἤλεκτρον] Græci Electrum, Germani gentilitio nomine *gleffum* appellant. Tacit. Germ. 45. Autumno quibufdam pinei generis arboribus exfudatur, & ut gummi ex cerafis, copia humoris erumpit, & rigore aut tepore autumnali denfatur. Intumefcente æftu raptum ex infulis Septentrionalis Oceani exfpuitur in litus, ibique vadis inter cetera maris eructamenta rude colligitur. Ex Plin. lib. 37. cap. 3. Succinum noftræ officinæ (inquit Ruellius) ruraque, & vulgus medicorum *ambram* vocant *citrinam*: Mauritani *karabe*. Geftant noftræ mulieres decoris caufa: quædam monilium vice: aliæ in orbiculis, quibus fuas preces numerant. Plin. lib. 37. cap. 3. Arboris fuccum effe prifci noftri credidere, ob id fuccinum appellantes. V. ibidem plura.
Pinguia fuccina. Juven. 6. Sat. 572.
Grandia, Satyra nona,
En, cui tu viridem umbellam, cui fuccina mittas Grandia.
H. St. Verfus eft 50.
Succĭnus, a, um. Adj. [ἠλεκτρινὸς] ut, Succina gutta. Martial. 6. 15.
Dum Phaethontea formica vagatur in umbra,
Implicuit tenuem fuccina gutta feram. Pro Succinea.
Succineus, a, um. aliud Adj. Plin. lib. 22. cap. 23. Succineis novaculis, aut argenteo apparatu comitante.
Succisivus, V. in Subfeco SUBSECIVUS.
Succlāmo, [ἐπιφωνέω] āre. Idem quod Acclamare. Liv. 3. 50. Hæc Virginio vociferanti fucclamabat multitudo, nec illius dolori, nec fuæ libertati fe defuturos.
Succlamare ad. Liv. 10. 25. Ain' tandem, inquit, num caftra vallata non habetis? ad hoc quum fucclamatum effet: duplici quidem vallo, & foffa, & tamen in ingenti metu effe.
Succlamatum eft, & frequenter, a militibus. Cic. 11. Fam. 13.
Succlamari dicitur aliquis de quo fermones palam ac publice habentur. Quintil. Decl. 18. In illa virgine publica fucclamat invidia. Item Decl. 19. Omnium maledictis fucclamatus, omnium denotatione damnatus eft.
Succlamātio, ōnis. f. [ἐπιφώνημα, ἐπίλογος, Gl. L. G.] Liv. 40. 36. Si ex eo, quod aut inter fe loquantur, aut fucclamationibus apud concionantem imperatorem fignificent, quid fentiant, &c. Idem 28. 26.
Succollo, [ἀνατίθημαι] āre. Collum fupponere, fuftollere, fublevare cervicibus fubjectis, quod proprie eft eorum, qui aliquem in lectica geftant. Sueton. in Othon. cap. 6. Donec, omiffa mora, fuccollatus, & a præfente comitatu Imperator confalutatus, &c. Plin. lib 35. cap. 10. Sunt in ejus exemplaribus nobiles paluftri acceffu villæ, fuccollantium fpecie mulieres labentes, trepidæque feruntur. Sed V. Hard.
Apes regem fuum fequuntur quocunque it, & feffum fublevant, & fi nequit volare, fuccollant. Varr. de R. R. 3. 16.
Succondĭtor, ōris. m. Succonditores in factionibus circi ludisque circenfibus illi erant, Qui fub currum & jugum fefe condebant, fi forte male juncti effent equi, aut loris fe impedirent. Horum mentio eft in epigrammate ifto veteri, M. VISPANIO FVLLONI TINCTORI. M. VISPANIO MIGNIONI VIATORI. M. VISPANIO QVARTINO SVCCONDITORI. M. VISPANIO EROTI AVRIGATORI, &c. Hæc Turnebus. V. Gruter. p. 340. n. 3: [Gloff. Lat. Græc. Conditor, ἀλέκτης ἵππων. Unde liquet de Subconditore.
Succosus, V. SUCCUS.
Succresco, crēvi, crētum, [ὑποφύομαι] ĕre. Inferius, vel paulatim crefcere. Plaut. Trin. 1. 1. 8.
Sed dum illi ægrotant, interim mores mali,
Quafi herba irrigua, fuccreverunt uberrime. Columel. lib. 4. cap. 14. Frequenter folum exercendum eft, dum id incremento fuo vites inumbrent, nec patiantur herbam fuccrefcere. Ovid. 9. Met. 352. Tibull. 1. 7. (al. 8.) 55. At tibi fuccrefcat proles, quæ facta parentis, &c.
Succrefcere ætati alicujus. Cic. 3. de Orat. 228. Non enim ille mediocris Orator veftræ quafi fuccrefcit ætati, fed & ingenio peracri & ftudio flagranti.
Succrefcere gloriæ feniorum. Liv. 10. 13.
Succrotilla, V. SUCROTILLA.
Succubar, Colonia Tingitaniæ apud Mauros. Plin. lib. 5. cap. 2.
Succŭbi, [ἐφιάλται] Dæmones dicuntur, qui fub humana fpecie, corporibus affumptis, fe viris fubjiciunt: Sicut Incubi qui mulieres ineunt.
Succŭba, æ. f. [παλλακὴ] dibitur Quæ fe alieno marito fubjicit, & alienum thalamum violat, Concubina. Ovid. 6. Epift. 153.
— lecti quoque fuccuba noftri
Mæreat, & leges fentiat ipfa fuas. conf. SUBNUBA.
Succula, V. SUCULA in SUS.
Succumbo, cŭbui, cŭbĭtum, [ὑποπίπτω, Gl. L. G. & G. L. ὑπανακλίνω, ὑπανακλίνομαι, G. L.] ĕre. Subjici, fubtus cadere. ut, Succumbere oneri. Liv. 6. 32. Cui fuccumbere oneri coacta plebes.
Genu flexo fuccumbere. Ovid. 4. Trift. 2. 2.
Succumbere, ad animum relatum, pro Frangi, & ita debili animo effe, ut ferre fortiter quidpiam nequeamus. Cic. 2. de Fin. 95. Turpe effe viro debilitari, dolere, frangi, fuccumbere.
Succubuiffem enim potius ipfe. Cic. pro Domo 16.
Succumbentibus fuccumbere. Cic. ad Brut. 16.
Subvenire vult fuccumbenti jam, oppreffo Sullanis oneribus. Cic. 2. de Lege Agr. 69.
Animo fuccumbere. Cic. 2. Tufc. 56.
Culpæ fuccumbere, In culpam labi. Virg. 4. Æn. 19.
Doloribus fuccumbere. Cic. 1. de Fin. 49. Ut enim mortis metu omnis quietæ vitæ ftatus perturbatur: & ut fuccumbere doloribus, eosque humili animo imbecilloque ferre miferum eft, &c.
Fatis fuccumbere. Lucan. lib. 8. 70.
Fortunæ fuccumbere. Cic. 9. Fam. 11. Non quo ita fim fractus, ut aut hominem me effe oblitus fim, aut fortunæ fuccumbendum putem.
Fortunæ cedere & fuccumbere. Cic. 3. Tufc. 36.
Labori fuccumbere. Cæf. 7. Bell. Gall. 86.
Oneri. libro 22. p. 3. a fine, ubi legitur, Itaque fuccumbam oneri, neque

neque aggrediar narrare, quæ ediſſertando minora vero fecero. Sicut & lib. 38. ubi de Scipione, quem memorabilem virum fuiſſe ſcribit, Ut duobus Petilliis ſuccumberet. H. St. Locus prior Livii eſt cap. 54. Cujus loci ſententia eſt, Itaque, ne ſuccumbam oneri, non aggrediar &c. Alter locus cap. 53. pr. Ubi tamen non dicit Oneri; ſed Petilliis, i. e. Accuſatoribus leviſſimis objectus.

Precibus alicujus ſuccumbere. Ovid. 3. Epiſt. 91.

Senectuti ſuccumbere. Cic. de Senect. 37. Quatuor robuſtos filios, quinque filias, tantam domum, tantas clientelas Appius regebat, & ſenex & cæcus. Intentum enim animum tanquam arcum habebat, nec langueſcens ſuccumbebat ſenectuti.

Turbæ virtutem ſuccumbere vidit. Ovid. 5. Met. 177.

Oculi ſuccumbunt. Ovid. 1. Met. 714.

Lumina neſcia ſuccumbere ſomno. Ovid. 12. Epiſt. 49.

Succumbere viro dicitur mulier in ſenſu obſcæno. Varr. 2. de R. R. cap. 10. Necnon etiam hoc, quas virgines ibi appellant, nonnunquam annorum viginti, quibus mos eorum non denegavit, ante nuptias ut ſuccumberent quibus vellent, & incomitatis ut vagari liceret, & filios habere.

Feſtus, Pellices nunc quidem appellantur alienis ſuccumbentes. H. St.

Succurro, curri, curſum, [βοηθέω, Gl. L. G. ὑποτρέχω, G. L.] ĕre. Auxilium cito præſtare. Ter. Adel. 5. 3. 6.

Succurrere & Subire. Cic. pro Roſc. Amer. 31. Quoniam quidem ſemel ſuſcepi, licet, Hercules, undique omnes terrores, minæ, periculaque impendeant omnia, ſuccurram atque ſubibo.

Succurrere laborantibus. Cæſ. 2. Bell. Civil. 6. Cic. 1. de Orat. 169.

Lapſis ſuccurrere. Ovid. 2. de Pont. 9. 11.

Miſeris ſuccurrere. Virg. 1. Æn. 634.

Non ignara mali miſeris ſuccurrere diſco.

Succurrebant hæc ſubſidia tantis his malis. Cæſ. 3. Bell. Civil. 70. pr.

Dolori noſtro ſuccurre. Propert. lib. 2. 17. 13.

Exſpectationi aliquorum quam celerrime ſuccurrere. Cic. 2. de Orat. 313. Al. Occurrere.

Infamiæ communi ſuccurrere. Cic. 2. in Verr. 2. Huic ego cauſæ, Judices, cum ſumma voluntate, & exſpectatione Pop. Rom. actor acceſſi, non ut augerem invidiam ordinis, ſed ut infamiæ communi ſuccurrerem.

Labori alicujus ſuccurrere. Virg 9. Æn. 404.

Pudicitiæ & vitæ alicujus ſuccurrere. Cic. 3. Verr. 67. Hæc ubi filio nuntiata ſunt, ſtatim exanimatus ad ædes contendit, ut & vitæ patris, & pudicitiæ ſororis ſuccurreret.

Rebus ſuccurrite læſis. Ovid. 1. Triſt. 5. 35. Al. Lapſis.

Saluti ſuccurrere, fortuniſque communibus. Cic. pro Rabir. 3.

Urbi incenſæ ſuccurritis. Virg. 2. Æn. 352.

Via celeriore ſuccurrere, Mederi. Celſ. lib. 3. cap. 21.

Succurrere, [ἀπαντᾷν] In mentem venire. Cic. Neque enim mihi ſuccurrebant verba, quæ ante diſceſſum a Dolabella audieramus. Cic. 16. Fam. 21. Deinde illud etiam mihi ſuccurrebat, grave eſſe me de judicio patris judicare. Virg. 2. Æn. 317.

—pulchrumque mori ſuccurrit in armis.

Ut quidque ſuccurrit, libet ſcribere. Cic. 14. Att. 1.

Mirari ſuccurrit. Plin. lib. 17. cap. 1.

Succurſum, Imperſonale. Plin. lib. 23. cap. 1. Intellectum ibi remedium eſt, potuque ſuccurſum. Liv. 3. 58. Cujus adverſæ fortunæ velit ſuccurſum.

Succursio, ōnis. f. [ὑποδρομή, Gl. G. L.]

Succus, i. m. [χυλός, Gl. L. G.] eſt Humor in corpore, quo abundant bene valentes. Virg. 3. Ecl. 6.

Et ſuccus pecori, & lac ſubducitur agnis. Succus, proprie quaſi Sugus, a verbo Sugo: quem ſibi ex alimentis membra ſumunt, ut ſe repleant. Hæc Donat. in illum Ter. Eun. 2. 3. 36.

Color verus, corpus ſolidum, & ſucci plenum.

Vitales ſucci. Lactant. de Opific. Dei cap. 2. Deus viſceribus venas admiſcuit, quaſi rivos, per corpus omne diviſos, per quos diſcurrens humor & ſanguis, univerſa membra ſuccis vitalibus irrigaret. Ibidem cap. 11. Providentiſſimus artifex in hominis medio receptaculum cibis fecit, quibus concoctis & liquefactis, vitales ſuccos membris omnibus diſpertiret.

Etſi enim non plurimi ſanguinis eſt, habeat tamen ſuccum aliquem oportet. Cic. in Orat. 76.

Succus & ſanguis civitatis; per translationem. Cic. 4. Att. 16. Amiſimus, mi Pomponi, non omnem modo ſuccum ac ſanguinem, ſed etiam colorem & ſpeciem priſtinam civitatis.

Ingenii ſuccus. Quintil. in procem. lib. 1. p. 11. Burm. Nam plerumque nudæ illæ artes, nimiæ ſubtilitatis affectatione, frangunt atque concidunt quicquid eſt in oratione generoſius, & omnem ſuccum ingenii bibunt.

Succus orationis. Donat. in illud Ter. Phorm. 2. 1. 40.

Si eſt, patrue, culpam ut Antipho in ſe admiſerit, &c. Bono, inquit, ornatu addidit In ſe: quum & ſine hoc plenum videri poſſit. Et hic eſt, quem Cicero Succum orationis appellat. Cic. in Brut. 36. Succus ille, & ſanguis incorruptus uſque ad hanc ætatem oratorum fuit, in qua naturalis ineſſet, non fucatus, nitor. Succus, figura orationis plena: ſic enim dicitur lib. 3. de Orat. 199. cui Tenuis opponitur, quæ Arida vocatur lib. 4. ad Heren. 16. Cic. 3. de Orat. 199. Sed ſi habitum etiam orationis, & quaſi colorem aliquem requiritis, eſt plena quædam, & tamen teres, & tenuis, & non ſine nervis ac viribus: & ea, quæ, particeps utriusque generis, quadam mediocritate laudatur. His tribus figuris inſidere quidam venuſtatis, non fuco illitus, ſed ſanguine diffuſus, debet color. Quemadmodum tria ſunt orationis genera, ſublime, humile, mediocre: ſic Tullius tres facit orationis formas, ſeu figuras. Plenam dicit illam ſublimem & gravem: quia ſucculenta eſt ac copioſa, & omnes recipit ornatus. Vult tamen eſſe teretem, & quaſi rotundam: quoniam inflata ac tumida, plena quidem videtur, ut corpus aqua inter cutem fuſa laborans: ſed non eſt teres, & in ſe viresque ſuas collecta. Sæpe autem accidit, ut ii, qui ſe in ſublime attollere conantur, exeant in genus illud ampulloſum, turgidum, ſucco vitioſo gravidum & prægnans. Infima oratio tenuis dicitur, a gracilitate corporis. Illam non vult carere nervis ac viribus, & ſimilem eſſe quorundam, qui quum tenues & graciles, ut Lyſias, videri volunt, adeo exſangue & imbecillum corpus orationis intexunt, ut nullis nervis, nullis præditum ſit viribus. Hoc enim vitium eſt imo genere abundantibus. Oratio mediocris eſt particeps utriusque generis, & imi, & altiſſimi: aut potius (ut ait in Oratore 21.) neutrius, ſed ſui propriique generis & coloris. His tribus figuris (figuras appellat, ut paulo ante, habitus & colores) inſidere quidam venuſtatis, non fuco illitus, ſed ſanguine diffuſus debet color. Sine colore pulchro fœdæ ſunt, atque deformes. Si fuco illinuntur & adulterino colore, ceu ambitioſæ feminæ, facillime deprehenſæ, movent in ſe cachinnos atque contemptus. Quis eſt igitur iſte color, quem expetere debemus? Pulchritudo ſic auribus jucunda, ut bonus color oculis: quæ a ſanitate & bonitate ſententiarum verborumque perficitur. Auctor Rhetor. ad Heren. lib. 4. 11. Sunt igitur tria genera, quæ nos figuras appellamus, in quibus omnis oratio non vitioſa conſumitur. Unam gravem, alteram mediocrem, tertiam extenuatam vocamus. Ibid. 16. Qui non poſſunt in illa facetiſſima verborum attenuatione commode verſari, veniunt ad aridum & exſangue genus orationis, quod non alienum eſt exile nominari. Ubi Facetiſſima interpretare, Eleganti & exculta. Sed ad Succum redeamus. Cic. de Orat. lib. 2. 93. Confecuti ſunt hos Critias, Theramenes, Lyſias. Multa Lyſiæ ſcripta ſunt, nonnulla Critiæ, de Theramene audivimus: omnes etiam tum retinebant illum Periclis ſuccum, ſed erant paulo uberiore filo. Succum, id eſt multarum ſententiarum copiam. Uberiore filo, hoc eſt abundantiore genere dicendi. Translatio eſt a corporis humani ſucco potiſſimum ſumpta, quo abundant bene valentes. Unde Ter. Eun. 2. 3. 36. dixit,

Color verus, corpus ſolidum, & ſucci plenum. Cic. quoque illos oratores, qui hujuſmodi ſuccum haberent, ſanos, bonam valetudinem, ſanitatem, & integritatem ſecutos, ſæpe dicere non dubitavit: ut in Brut. 51. Nam ut ſemel e Piræeo eloquentia evecta eſt, omnes peragravit inſulas, atque ita peregrinata tota Aſia eſt, ut ſe externis oblineret moribus, omnemque illam ſalubritatem Atticæ dictionis, quaſi ſanitatem perderet, ac loqui pæne dediſceret. Ibid. 243. Inſulſitatem enim & inſolentiam, tanquam inſaniam quandam orationis, odit; ſanitatem autem & integritatem, quaſi religionem, & verecundiam oratoris probat. Idem de Opt. gen. Orat. 8. Qui quum careant omni vitio, non ſunt contenti quaſi bona valetudine, ſed vires, lacertos, ſanguinem quærunt, quandam etiam ſuavitatem coloris. Eos imitemur, ſi poſſumus: ſin minus, illos potius, qui incorrupta ſanitate ſunt, quod eſt proprium Atticorum, quam eos, quorum vitioſa abundantia eſt, quales Aſia multos tulit. Rurſus in Brut. 64. de Lyſia Græco, & Catone Latino: Sed ille Græcus ab omni laude felicior: habet enim certos ſui ſtudioſos, qui non tam habitus corporis opimos, quam gracilitates conſectentur: quos, valetudo modo bona ſit, tenuitas ipſa delectat. Quanquam in Lyſia ſunt ſæpe etiam lacerti, ſic ut eo fieri nihil poſſit valentius: verum eſt certe genere toto ſtrigoſior, ſed habet tamen ſuos laudatores, qui hac ipſa ejus ſubtilitate admodum gaudeant. Paulo poſt 68. Attico genere dicendi ſe gaudere dicunt. Sapienter id quidem: atque utinam imitarentur, nec oſſa ſolum, ſed etiam ſanguinem. Lacertos vocat Cic. Fortem orationem & robuſtam, quæ vires, lacertos, & nervos habeat. Strigoſior, i. e. Tenuior, gracilior, ſubtilior, & ipſe quaſi interpretatur, Hac ſubtilitate. Translatio eſt ab equis potiſſimum, qui ſtrigoſi dicuntur, quum morbus eos ita ſtringit, ut (quod ait Virg. 3. Ecl. 102.) vix oſſibus hæreant. Oſſa, Tenuitatem, ſubtilitatem, & exilitatem, & eſt translatio ab animantibus macris, & quæ vix oſſibus hæreant. Hinc Plaut. in Capt. 1. 2. 32. dixit,

Oſſa, atque pellis ſum, miſera macritudine. Al. Miſer a. Sanguinem, Orationem fortem & robuſtam, vires, lacertos, & nervos habentem.

Ornatur oratio genere primum, & quaſi colore quodam, & ſucco ſuo. Cic. 3. de Orat. 94.

Arboris ſuccus. Plin. lib. 14. cap. 20.

Herbæ ſuccus. Ovid. 13. Met. 941.

Hordei ſucco elephantos mitificari tradit Plin. lib. 8. cap. 7.

Lactis ſuccus. Plin. lib. 8. cap. 14.

Acer ſuccus. V. ACER.

Acerbi ſucci. Ovid. de Medic. faciei, 5.

Albicans ſuccus. Plin. lib. 12. cap. 16.

Amarus ſuccus. Ovid. 20. Epiſt. 184.

Atri ſucci. Ovid. 7. Met. 265. al. Acres.

Barbarus ſuccus. V. BARBARUS.

Blandior ſuccus. V. BLANDUS.

Commodatus ſtomacho ſuccus. V. COMMODO.

Crudi ſucci pericula, Cruditatis, indigeſtionis. Juven. 11. Sat. 76.

Dulces ſucci, Mella. Ovid. 3. Faſt. 735.

Dulcis mellitusque ſuccus. V. MEL.

Fuſcus ſuccus. Ovid. de Nuce 155.

Horrendis infamia pabula ſuccis. Ovid. 14. Met. 43.

Humifer ſuccus. Cic. 1. de Divin. 15.

Mollipedesque boves, ſpectantes lumina cæli,
Naribus humiferum duxere ex aëre ſuccum.

Ignavus ſuccus. V. IGNAVUS.

Infector ſuccus. V. INFICIO.

Languidus ſuccus & evanidus. V. LANGUOR.

Mites ſucci. Ovid. 14. Met. 690.

Tabeſcens ſuccus. Plin. lib. 12. cap. 16.

Triſtes ſucci mali Medici. Virg. 2. Georg. 126.

Abit ſuccus corporis in aëra. Ovid. 3. Met. 398.

Adempti ſucci. V. ADIMO.

Augeſcit uva & ſucco terræ, & calore ſolis. Cic. 2. de Senect. 53.

Excipitur ſuccus, inciſo caule, meſſibus. Plin. 12. 26.

Expreſſus nuci ſuccus. Plin. lib. 11. cap. 28. ad fin.

Evomunt ſuccum cum vita. Plin. 9. 36.

Spargit ſuccos veneni. Ovid. 14. Met. 403.

Tumeſcit herba ſucco nocituro. Senec. Herc. fur. v. 935.

Succus Cyrenaicus, Medicus, Syriacus. V. LASER.

Succo, ōnis. m. Succi coactor. Cicero eos interpretatus eſt Succones, Qui pecuniam cogunt, 7. Att. 13. Oppios de Velia ſuccones dicis. Sed varia lectio eſt.

Succōsus, a, um. Adj. [ὀπώδης] Plenum ſucco. Columel. lib. 2. cap. 17. Meliusque habetur fœnum, quod natura ſuccoſo gignitur cælo, quam quod irrigatum aquis elicitur. Plin. lib. 12. cap. 25. Aridior, minusque ſuccoſus. [i. e. Succulentus.

Terra ſuccoſa. V. TERRA.

Succosior & firmior liber arboris. Columel. lib. 4. cap. 29.
SUCCOSĬTAS, ātis. f. Cæl. Aurel. Acut. 2. 29. 151. Quanquam sit reflata succositas.
SUCCĬDUS, a, um. Adj. [πολύχυλος] Idem, quod Succosus. Plaut. Mil. 3. 1. 52.
Minime sputator, screator sum, itidem minime succidus. Al. Muccidus. Ibid. 192.
Lautam vis, an quæ nondum sit lauta? P. siccam succidam. [Multum se torquent interpretes in hoc loco; Siccæ epitheton plane ἄχυρον. Non dubito, quin Succo succidam scripserit Plautus. Pro eo Ter. Succi plenam dixit.
Succida lana, & Succida vellera. V. SUCCĬDO.
SUCCĬDO, āre. Humorem affundere. Plin. Valer. 2. 8. Syriacum bonum in aceto succidabis. Reinef. Var. Lect. 2. 8.
SUCCŬLENTUS, a, um. Adj. Succosus. Paulin. ad Cyther. 631. Corpus succulentum. Apul. Met. 2. pr. p. 115. Elmenh. Succulenta gracilitas. [h. e. Habitus nimis nec succulentus, nec gracilis.
SUCCŬTIO, ssi, ssum, [βρύζω, ἀνασπαλεύω, Gl. L. G.] ĕre. Subtus quatere. Currus alte succutitur. Ovid. 2. Met. 167.
SUCCUSSUS, a, um. Partic. Valer. Max. 6. 9. 5. Semel duntaxat vultum mutavit, perquam brevi tristitiæ salebra succussum.
SUCCUSSIO, ōnis. f. Sen. Nat. Quæst. 6. 21. Succussio est, cum terra quatitur, & sursum ac deorsum movetur.
SUCCUSSUS, ûs. m. [ὑποτιναγμός] Idem. Cic. 2. Tusc. 48. Pedetentim, inquit, ite, & sedato nisu, ne succussu arripiat major dolor.
SUCCUSSOR, ōris. m. [ὑποσείστης] Equus, qui sessorem frequenter succutit. Lucilius apud Non. 1. 55.
Campanus sonipes succussor nullu' sequetur.
SUCCUSSO [ὑποτινάσσω] āre. Sursum frequenter excutere. Quod proprie de equo dicitur, qui gradario contrarius est. Is est, Qui concutiendo sessorem graditur. Accius, Agite ac, vulnus ne succusset gressus, caute ingredimini. Nonius 1. 55.
SUCCUSSĀTOR, ōris. m. [ὑποτινάκτης] Idem, qui Succussor. Lucil. apud Non. 1. 55.
Succussatoris tardi, rarique caballi.
SUCCUSSATŪRA, æ. f. [ὑποτιναγμός] Talis gressus. Nonius 1. 60. in voce Gradarius usus est: Gradarius, inquit, est molli gradu & sine succussatura nitens.
SUCHUS, i. m. [Σοῦχος] Crocodilus est mansuefactus, de quo sic Strab. lib. 17. In Arsinoë præfectura, mirum in modum colitur Crocodilus, & est sacer apud eos in lacu quodam seorsum nutritus, & sacerdotibus mansuetus, & Suchus vocatur.
SUCROTILLA, inquit Festus, Vox tenuis & alta. Deducitur a crotalo, aut voce Græca κρότος, cum diminutionis formatione, vel certe ut Græca vox est fictitia, sic de sono Latina fuerit efficta. Turneb.
SUCTUS, V. SUGO.
SUCULA, V. in SUS.

S U D

SUDARIUM, SUDATOR, &c. V. mox SUDO.
SUDENA, V. SUDIS.
SŬDES, is. f. [σκόλοψ, Gl. L. G.] Vallus, Pertica, seu genus teli agrestis. Virg. 7. Æn. 524.
Stipitibus duris agitur, sudibusve præustis. Idem 2. Georg. 25.
Quadrifidasve sudes, & acuto robore vallos. Ubi Serv. Vallus & Sudes idem est. Cæs. 5. Bell. Gall. 18. Ejusdemque generis sub aqua defixæ sudes flumine tegebantur. Idem 1. Bell. Civil. 27. Fossas transversas viis perducunt, atque ibi sudes, stipitesque præacutos defixit.
Densæ sudes. Claud. de Bell. Get. 216.
Ferratæ sudes. Virg. 5. Æn. 208.
Fraxineæ sudes. Virg. 2. Georg. 25.
Vastæ sudes. Stat. 5. Theb. 386.
Concurrere sudibus inter se. Liv. 26. 51.
Figere aliquem obusta sude. Ovid. 12. Met. 299.
Percussæ crebris sudibus crates. Lucan. lib. 3. 494.
Torrere sudes. Stat. 1. Achill. 437.
Vibrare sudem. Sil. lib. 8. 554.
SUDĬCŬLUM, aut SEDUCULUM, i. n. Genus flagelli dictum, quod vapulantes sudantes facit. Paul. apud Fest.
SUDIFICUS, V. SUDUM.
SŪDIS, is. f. [σφύραινα, Gl. L. G. & G. L.] Piscis. Plin. lib. 32. cap. 11. Sunt præterea a nullo auctore nominati, Sudis Latine appellata, a Græcis Sphyræna, rostro similis nomine, magnitudine inter amplissimos, rarus, sed tamen non degener. [Puto Nomini.
SUDĒNA, æ. f. [σφύραινα] Idem. [Sic enim in Gloss. Latinogræc. legendum, pro Suadena.
SŪDO, [ἱδρόω, Gl. L. G. & G. L.] āre. ἀπὸ τοῦ ὕδωρ, quod aquam undamque significat, derivatum existimant quidam. [Spiritu denso in s mutato, ut solitum.
Absolute aliquando ponitur, & quidem pro Laborare, Contendere: Consequens pro antecedente. Hor. de Arte Poet. 413.
Multa tulit, fecitque puer, sudavit & alsit. Idem 2. Serm. 2. 21.
— tu pulmentaria quære
Sudando. conf. infra, in sensu translato.
In armis sudavit puer. Stat. 3. Silv. 2. 123.
Nuntiatum est alicui, deorum sudasse simulacra. Cic. 2. de Divin. 58.
Vultusque in marmore sudat Elissæ. Sil. lib. 1. 98.
Sine causa sudare. Cic. 2. de Orat. 223. Quum ille diceret se sine causa sudare, minime mirum, inquit: modo enim existi de balneis.
Cum Ablativo. Liv. 27. 4. Quatuor signa sanguine multo diem ac noctem sudasse.
Humore sudant saxa. Lucret. lib. 6. 945.
Lacunæ sudant tepido humore. Virg. 1. Georg. 117.
Cum Accusativo. Virg. 4. Ecl. 30.
Et duræ quercus sudabunt roscida mella. Idem 8. Ecl. 54.
Prælia sudare. Claud. de Nupt. Honor. 111.
Sudare ad. Virg. 3. Georg. 203. de equis,
Hic vel ad Elei metas, & maxima campi
Sudabit spatia, & spumas aget ore cruentas. [i. e. Curret ad sudorem.
Sudare, per translationem dixit Ter. pro Vehementer laborare, quod qui vehementer laborant, frequenter sudant; in Phorm. 4. 3. 23.
— eja sudabis satis,
Si cum illo incœptas homine: ea eloquentia est.
Pro communibus commodis sudare. Cic. pro Sext. 139.
SUDĀTUS, a, um. Partic. [ἱδρωμένος] ut Stat. 5. Theb. 189.
— labor gelido sudatus in Hæmo.
Fibula sudata marito. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 16.
Thura sudata ligno, Velut per sudorem emissa, vel in modum sudoris fluentia. Ovid. 10. Met. 308.
— sudataque ligno
Thura ferat, floresque alios Panchaica tellus.
Alia vero significatione, Vestis sudata, Sudore madefacta. Quintil. lib. 11. cap. 3. Et vigilandæ noctes, & fuligo lucubrationum bibenda, & in sudata veste durandum.
SUDĀBUNDUS, a, um. Adj. [ἱδρώων] Lucan. ad Pison. 177.
— totaque ludos
Turba repente suos jam sudabunda reliquit.
SUDĀTIO, ōnis. f. Sen. Epist. 86. Nisi Thasius lapis, quondam rarum spectaculum in aliquo templo, piscinas nostras circumdederit, in quas corpora, multa sudatione exinanita, demittamus.
In montibus Bajanis sunt loca sudationibus excavata. Vitruv. 2. 6.
SUDĀTOR, ōris. m. [ἱδρωτής] Plin. lib. 23. cap. 1. Dysentericis, sudatoribus, in longa tussi, in epiphoris, meracum.
SUDĀTRIX, icis. f. [ἱδρώτρια] Adjective pro Sudante Martial. lib. 12. 18.
Dum per limina te potentiorum,
Sudatrix toga ventilat, &c.
SUDATŌRIUS, a, um. Adj. [ἱδρωτικός] Plaut. Stich. 1. 3. 73.
Vel unctiones Græcas sudatorias,
Vel alias malacas crapularias.
SUDATORIUM, i. n. [ἱδρωτήριον, Gl. G. L.] Senec. de Vita beata cap. 7. Circa balnea & sudatoria, ac loca ædilem metuentia, &c. Item Epist. 51. Quid (mihi) cum sudatoriis, in quæ siccus vapor, corpora exhausturus, includitur? Omnis sudor per laborem exeat.
SŪDOR, ōris. m. [ἱδρώς, Gl. L. G. & G. L.] Humor ex corpore calore transpirans. Plin. lib. 10. cap. 72. Serpentes neque caloris, neque sanguinis, neque sudoris, vim habent, quæ aviditatem naturalem sale augent. Ovid. 9. Met. 173. De Hercule & Oetæo,
Cæruleusque fluit toto de corpore sudor.
Nec enim sanguis, nec sudor nisi e corpore fluit. Cic. 2. de Divin. 58.
Illotus sudor. Virg. 3. Georg. 444.
— vel quum tonsis illotus adhæsit
Sudor.
Immundus sudor. Virg. 3. Georg. 564.
Ardentes papulæ, atque immundus olentia sudor
Membra sequebatur. Servius interpretatur Morbum pediculatem, id est φθειρίασιν.
Pestiferus sudor. Cels. lib. 2. cap. 6. V. Pestiferus in PESTIS.
Piceus sudor. Virg. 9. Æn. 813.
— tum toto corpore sudor
Liquitur, & piceum (nec respirare potestas)
Flumen agit. Sudor piceus per transumptionem dicitur Niger, & ex eo multus. Multus enim humor nigricat, qui paucus pellucet & limpidus est. Turneb.
Ardet pulvis crudis virum sudoribus. Stat. 1. Theb. 422.
Effeti artus tepidis sudoribus. Stat. 6. Theb. 470.
Calens sudore belli. Stat. 8. Theb. 7.
Consequutus est multus sudor. Cic. 3. de Orat. 6.
Elicere sudorem. Cels. lib. 2. cap. 17.
Emittere sudorem. Plin. lib. 6. cap. 18.
It salsus sudor per artus. Virg. 2. Æn. 174.
Fluit sudor undique rivis. Virg. 5. Æn. 200.
Fumantes sudore equi. Virg. 12. Æn. 338.
Madentes parvo sudore vultus. Sil. lib. 12. 642.
Manat sudor e toto corpore. Lucret. lib. 6. 944. Virg. 3. Æn. 175.
Tum gelidus toto manabat corpore sudor.
Manavit Herculis simulacrum multo sudore. Cic. 1. de Divin. 74.
Occupat obsessos frigidus sudor artus. Ovid. 5. Met. 632.
Remittit se sudor. Cels. lib. 2. cap. 3.
Sudor frigidus in acuta febre pestiferus est. Cels. lib. 2. cap. 6.
Sudor, pro Humore novo more a Lucretio lib. 2. 464. usurpatur,
Sudor uti maris est, inquit, &c. Quo loco Turnebus, Etsi non me fallit sudorem esse suapte natura salsum, & a quibusdam existimatum mare sudorem quendam esse, quod ab Aristotele relatum est, tamen puto Sudorem maris hic nihil aliud quicquam, quam humorem esse. Hæc ille.
Sudor, pro Labore. Virg. 9. Æn. 458.
— & multo phaleras sudore receptas. Cic. pro Font. 2.
Qui cum ipso M. Fontejo ferrum ac manus contulerunt: multoque ejus sudore ac labore sub pop. Rom imperium ditionemque ceciderunt. De Gallis.
Stilus ille tuus, multi sudoris est. Cic. 1. de Orat. 257.
SUDĀRIUM, i. n. Linteum, quo sudor faciei detergitur, & nares purgantur. Sueton. de Neron. cap. 48. Adoperto capite, & ante faciem obtenso sudario, equum ascendit, quatuor solis comitantibus. Ibid. cap. 25. Parceret arteriis, ac sudarium ad os applicaret. Quintil. lib. 5. cap. 3. Quum reus, agente in eum Calvo, candido frontem sudario detergeret, &c.
Sudaria Setaba. Catul. in Asin. 12. 14.
SUDARIŎLUM, i. n. dimin. Idem. Usus est D. Hieronymus ad Nepotianum De vita clericorum. Et Apul. in Apolog.
SŪDUM, i. n. [αἴθριον] Siccum significat, Siccum enim, quasi Seudum, id est sine udo. Festus. Proprie Pars serena dicitur, quæ est inter nubes. Virg. 8. Æn. 528.
Arma inter nubem, cæli regione serena
Per sudum rutilare vident.
Sudum, Serenum tempus post pluviam. Plaut. Milit. 1. 1. 2. Idem Rud. 1. 2. 35.
— exsiccasque arundines,
Qui pertegamus villam, dum sudum est. Cic. 16. Fam. 18. Horologium mittam & libros, si erit sudum.
SUDUS, a, um. Adj. ut
Ver sudum. Virg. 4. Georg. 77.

SUDIFICUS, a, um. Adj. Sudum faciens. Gell. lib. 2. cap. 22.
Sudificusque ſimul Boreas mala plurima volvens. Rurſus cap. 33.
Sudificusque altos Aquilo rotat impete fluctus. [Interpretis ſunt Homericorum, quæ Gellius adducit, non ipſius Gellii verba.

S U E

SUEL, Urbs Hiſpaniæ, apud Melam lib. 2. 6. nunc *Chipiona* dicitur, teſte Olivario.

SUEO, ēvi, ētum, [φιλέω] ēre. Antiquum verbum: unde Sueſco, ſueſcis, ĕre. Lucret. lib. 1. 54.
— & ſemina rerum
Appellare ſuemus. i. e. Solemus.
Suevi, Præterit. Lucret. lib. 6. 793.
Dejicere ut pronos qui morbus ſæpe ſuevit. Cic. 2. de Nat. Deor. 111.
Has Græci ſtellas Hyadas vocitare ſuerunt. Lucret. lib. 4. 304.
Quinque etiam ſexve ut fieri ſimulacra ſuerint. Idem lib. 5. 910.
— & gemmis florere arbuſta ſueſſe. [Niſi eſt a v. ſeq.

SUESCO, ēvi, ētum, [ἐθίζομαι] ĕre. Conſuetudinem, ſeu morem capere. Cic. 15. Fam. 8. A te id, quod ſueſti, peto in majorem modum, ut me abſentem diligas atque defendas. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 175.
— hæc poſt cunabula dulci
Ferre ſinu, ſummoque Jovi deducere parvam
Sueverat, & genibus ludentem aptare paternis.
Sueſcere militiæ. Tacit. 2. Ann. 44.
Et tranſitive, Idem 2. Ann. 52. Sueſcere quemvis diſciplinâ.
Sic etiam Sueſcere, ut Conſueſcere, diſciplina & imperiis, niſi ſcribendum Diſciplinæ, vide in DISCIPLINA. H. St. Deſiderabatur ſuperior locus in edit. Lugd.

SUĒTUS, a, um. Partic. [ἐθιστὸς] Virg. 5. Æn. 402.
— geminos immani pondere cæſtus
Projecit: quibus acer Eryx in prælia ſuetus
Ferre manum.
Legibus ſuis civitas. Cic. 6. Att. 2. Ita multæ civitates omni ære alieno liberatæ, multæ valde levatæ ſunt, omnes ſuis legibus & judiciis ſuetæ, αὐτονομίαν adeptæ, revixerunt.
Suetus armis. Lucan. lib. 1. 325.
Bella nefanda parat, ſuetus civilibus armis.
Latrociniis ſuetus. Salluſt. Fragm. cap. 12. & Tacit. 2. Ann. 52.
Servitio. Tacit. 12. Ann. 50.
Adulatio ſueta. Tacit. 13. Ann. 8. &
Requies ſueta, Conſueta. Tacit. 3. Ann. 45.

SUERA, V. SUS.

SUESSA, æ. f. diſſyll. [Σύεσσα] Campaniæ oppidum, ut auctor eſt Plin. lib. 3. cap. 5. quod Tarquinius Superbus expugnavit. Sil. lib. 8. 400.
— attritaque bellis
Sueſſa. Σύεσσα Steph.

SUESSIO, ōnis. m. [Σουεσσίων] pl. SUESSIONES [Σουεσσίωνες Strab.] Galliæ Belgicæ oppidum nobiliſſimum, & in eo incolæ, ſeu populi Sueſſiones. *Soyſſons* Gallice appellatur; olim Noviodunum. Plin. lib. 4. cap. 17. In provincia Remenſi Sueſſio.
Sueſſionum frequens eſt mentio apud Cæſ. 2. Bell. Gall. 4. & 12 : 7. 75. &c.

SUĒVI, [Σύηβοι] Germaniæ populi, gens valida, & bellicoſiſſima. De qua Lucan. lib. 2. 51.
Fundat ab extremo flavos Aquilone Suēvos, &c. Sen. Med. 9.
Aut quos ſub axe frigido ſuccos legunt
Lucis Suevi nobiles Herciniis.
Suevorum regionem hodie tenent Pomerani, Luſati, Bohemi, Saxones & Franci.

SUEVUS, a, um. Adj. ut
Crinis Suevus, pro Crine flavo dixit Sil. lib. 5. 134.
Caſſis erat munita viro, cui vertice ſurgens
Triplex criſta, jubas effundit crine Suēvo. Poteſt tamen & proprie intelligi, quoniam Flaminius, de quo hic loquitur, Ligures, Bojos, & Suevos vicerat.

SUEVIA, æ. f. Regio Suevorum. Tacit. Germ. 43.

S U F

S. V. F. Sibi vivens fecit. SVFF. Suffecti. SVF. P. D. Suffimenta populo data.

SUFFARCĪNO, āre. Inſtipare, inculcare, degravare, onerare. Plaut. Curc. 2. 3. 10.
Qui incedunt ſuffarcinati cum libris, cum ſportulis. Ter. And. 4. 4. 31. Verum vidi Cantharam ſuffarcinatam. Quoniam puerum ſub veſte portaret. Ubi Donatus, Proprium eſt anibus ſuffarcinatas eſſe.

SUFFARRĀNEUS, a, um. Adj. a Farre, quemadmodum Confarratio deduci videtur, & ſignificat Eum qui far in caſtra convehit, ſed modicum, alienumve: non juſto commeatu aliquo, ſed crebris, & vilibus inſtitorum vecturis. Plin. lib. 7. cap. 43. Cicero, mulionem caſtrenſem ſuffarraneum fuiſſe, &c. V. Harduin. in loc. & Turnebi Adverſ. 29. 18. Vide in CONSECRANEUS. H. St.

SUFFECTIO, V. SUFFICIO.

SUFFĒNUS, i. m. Poeta ineptus, qui ſe plurimum admiratus eſt, & omnes alios contempſit. Hinc communi nomine vocantur Suffeni, Qui ſtulte ſe admirantur, alioſque reprehendunt. Catull. in Suffeno, v. 15.
— neque idem unquam
Æque eſt beatus, ac poema cum ſcribit:
Tam gaudet in ſe, tamque ſe ipſe miratur.

SUFFĔRO, ſuffers, ſuſtŭli, ſublātum, [ὑποφέρω, ἀντικαθίσταμαι, Gl. G. L.] ſufferre. Suſtinere. Virg. 2. Æn. 492.
— nec clauſtra, nec ipſi
Cuſtodes ſufferre valent. Ter. Heaut. 3. 1. 44.
— Satrapes ſi ſiet
Amator, nunquam ſufferre ejus ſumptum queat.
Laborem ſufferre. Plaut. Merc. 5. 2. 21.
Laborem durum ſufferre. Lucret. lib. 5. 1271.
Plus oneris ſuſtuli, quam ferre poſſum. Cic. pro Roſc. Amer. 10.
Sufferre, Pati. Plaut. Curc. 3. 6. Ter. And. 5. 3. 17.
An ut pro hujus peccatis ego ſupplicium ſufferam.
Malum: niſi hoc pejus ſit, hæc ſufferre & perpeti. Cic. 4. Fam. 5.
Mulctam ſufferre. Cic. pro Cæcin. 98. Quam mulctam ſi ſufferre voluiſſent, tamen manere in civitate potuiſſent.
Pœnam ſufferre. Cic. 2. in Catil. 28. Quod ego ſic adminiſtrabo, Quirites, ut ſi ullo modo fieri poterit, ne improbus quidem quiſquam in hac urbe pœnam ſui ſceleris ſufferat.

SUFFERENTIA, æ. f. Tolerantia. Tertull. de Orat. cap. 4. Ad ſufferentiam noſmet ipſos præmonemus.

SUFFERTUS, a, um. Partic. [πυκνὸς] Sen. Nat. Quæſt. lib. 1. 5. Præterea quum dicitur tibi, nubem ſole eſſe ſuffertam, non dicitur, colorem illum immiſtum eſſe, velut duro corpori ac ſtabili & manenti, ſed ut fluido & vago. Cæl. Ant. Lect. lib. 9. cap. 10. Suffertam nubem intelligit Interfuſam, aut Illuſtratam. Suet. in Neron. cap. 20. Mediaque in orcheſtra, frequente populo, epulatus, ſi paulum ſubbibiſſet, aliquid ſe ſufferti tinniturum Græco ſermone promiſit. h. e. Cantaturum ſe clarius aliquid, aut quod Græci dicunt πυκνόν, id eſt denſum quippiam ac ſucci plenum. Nam & Differtum pro Pleno legimus. Quæ vox duci videtur a Suffercio, ut Refertus a Refercio. Farcio enim mutat A, in E, in compoſitis. Sabellicus Suffertum exponit Subtolerabile, ut ſit vox partim Latina partim Græca, φερτὸς enim dicitur Latine Tolerabilis. Egnatius legit Suffertim, ut ſit adverbium, hoc ſenſu, Nero promiſit fore ut plenius & grandius tinniret. [An Suffurtim? Ridicule autem in medio populo Suffurtim.

SUFFERVEO, bui, [ὑποζέω] ēre. Aliquantum fervere. Plin. lib. 18 cap. 11. Vulgo vero nec ſuffervere faciunt. Vetus codex legit Suffervefaciunt.

SUFFERVĒFĂCIO, ēci, actum, [ὑποζεσποιέω] ĕre. Plin lib. 12. cap. 26. Odor vero in vino ſuffervefacti antecedit alios. Idem lib. 22. cap. 25. In veſicæ vero dolore, ſemuncia amyli cum ovo, & paſſi tribus ovis ſuffervefacta a balneo.

SUFFERVEFĪO, [ὑποζεσποιοῦμαι] fiĕri. Aliquantum fervens fieri. Plin. lib. 27. cap. 9. Qui fidem promiſſo huic quærunt, affirmant lapillos, qui ſuffervefiant, una rumpi.

SUFFES, vel SŪFES, ĕtis. m. Lingua Punica Conſul dicitur. Liv. 30. 7. Senatum itaque Suffetes, quod velut Conſulare imperium apud Carthaginienſes erat, vocaverunt. Idem 28. 37. Infeſtæ ob direpta quædam ab conſcendentibus naves militibus, ad colloquium Suffetes eorum, qui ſummus Pœnis eſt magiſtratus, cum Quæſtore elicuit. Sufes ſcripſit Feſtus, quod mavult Voſſ. in Etymol. q. V.

SUFFĪBŬLUM, i. n. [ὑποπόρπιον] eſt, ut ait Feſtus, Veſtimentum album, prætextum, quadrangulum, oblongum, quod in capite Veſtales virgines ſacrificantes habebant: idque fibula comprehendebatur.

SUFFĬCIO, ēci, ectum, [ἀρκέω, Gl. G. L. ἐξαρκέω, L. G. & G. L.] ĕre. Satis eſſe. Conſtruiturque cum Dativo aut cum Accuſativo cum præpoſitione. Plin. 10. Epiſt. 25. Mihi autem vel ſola voluntas tua ſuffeciſſet. Eleganter perſonis tribuitur. Stat. 5. Silv. 2. 175.
Vade puer, tantiſque enixus ſuffice donis. Plin. in Paneg. cap. 77. extr. Quis noſtrûm idem curæ, idem ſudoris ſumit? quis adeo expetitis honoribus aut deſervit, aut ſufficit? Sic
Sumptibus ſufficere. Sueton. de Clar. Gram. cap. 23. Luxuriæ ita indulſit, ut ſæpius in die lavaretur, nec ſufficeret ſumptibus.
Poſtea quam immenſæ gulæ impudiciſſimi corporis quæſtus ſufficere non potuit. Cic. in Salluſt. 13.
Nec ſufficit umbo ictibus: i. e. Non poteſt ferre ictus. Virg. 9. Æn. 810.
Animus ſufficit malis. Ovid. 3. Triſt. 2. 13.
Animus animo. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 31.
Cupiditati paucorum ſufficere. Cic. 7. Verr. 126.
Sufficit hic mons alimentis hominum. Liv. 29. 23.
Large ſufficiens prædium annuis victibus. Plin. lib. 7. cap. 46.
Sufficere, abſolute. Virg. 5. Æn. 21.
Nec nos obniti contra, nec tendere tantum
Sufficimus.
Quanquam nec ſcribæ ſufficere, nec tabulæ nomina illorum capere potuerunt. Cic. 2. Philipp. 16.
Sufficere ad. Quintil. lib. 1. Ad quas nec mens, nec corpus, nec dies ipſa ſufficiat.
Non ſufficientibus jam viribus ad conſularia munera obeunda. Liv. 2. 8.
Sufficere cum Dativo & Accuſativo, Subminiſtrare. Virg. 2. Georg. 423.
Ipſa ſatis tellus, quum dente recluditur unco,
Sufficit humorem. Ibid. 435.
Aut illæ pecori frondem, aut paſtoribus umbram
Sufficiunt, ſæpemque ſatis, & pabula melli.
Sufficere, Subſtituere. [ἀντικαθίσταμαι, Gl. G. L.] Virg. 2. Georg. 65.
Atque aliam ex alia generando ſuffice prolem. Cic. pro Muren. 82. Nam ne ſufficiatur Conſul non timent.
Sufficere in locum Liv. 5. 31. Idem 22. 25. Nec tamen ne ita quidem prius dimittendum ad exercitum Q. Fabium, quam COS. in locum C. Flaminii feciſſet. Cic. 5. Fam. 10. Si mehercule Appii os haberem, in cujus locum ſuffectus ſum.
Sufficere, ab Inficiendo. Cic. in Hortenſ. Ut ii, qui combibi purpuram volunt, ſufficiunt prius lanam medicamentis quibuſdam. Ex Nonio, 4. 405. ut legit Mercer. Virg. 2. Æn. 210.
Ardenteſque oculos ſuffecti ſanguine & igni.
Maculis ſuffecta genas. Valer. 2. Argon. 105.
Lumina ſuffecta leto. Valer. 1. Argon. 821.

SUFFICIENS, entis. Partic. Paulus in l. Conficiuntur. D. de jure codicil. Quid enim ſi ſufficientium teſtium facultatem non habuit?
Sufficiens vigori animi compages corporis. Vell. Paterc. 2. 127. 3.
Sufficiens malis. Curt. 8. 4. 10.
Sufficientiſſima definitio. Tertul. adv. Marc. 5. 2.

SUFFECTUS, a, um. Partic. Suffecti, ὑποκαταστασθέντες, πλησθέντες, Gloſſ. Latinogr. Et Græcolat. ὑποβεβαμμένος, Subfectus [An Subinfectus?

SUFFECTŪRUS, a, um. Partic. [διαρκέσων] Ilia ſuffectura calcaribus. Stat. 1. Silv. 1. 50.

SUFFICIENTER, Adv. [ἐξαρκούντως, Gl. G. L.] Ulpianus in l. Sed & ſi quid. §. 1. D. de uſufruct. & quemadmodum. Sufficienter autem alere, & veſtire debet, ſecundum ordinem & dignitatem mancipiorum.

SUFFICIENTIA, æ. f. Tertull. ad Uxor. 1. 4.

SUFFECTIO, ōnis. f. Subſtitutio. Arnob. lib. 5. & Tertull. de Anim. cap. 28.

SUFFĪGO, xi, xum, [ὑφηλόω] ĕre. Affigere. Plin. lib. 33. cap. 3. Agonem Teium Alexandri Magni præfectum aureis clavis ſuffigere crepidas.

Suffigere cruci, & In cruce. Cic. in Pison. 42. An ego, si te & Gabinium cruci suffixos viderem? Hirt. de Bell. Afr. cap. 66. extr. In cruce omnes suffixit. Et Hor. 1. Serm. 3. 82.
Stimulos novos suffixit dolori. Sen. Theb. 1.

Suffixus, a, um. Partic. [ὑφηλωμένος] ut, Robore erecto suffixus. Sil. lib. 1. 153.
Caput suffixum veruto. Lucan. lib. 8. 684.

Suffĭo, īvi, ītum, [θυμιάω, Gl. L. G.] īre. Suffumigare. Plin. 20. 13. Hippocrates ruta vulvarum caussa naturam suffire jubet. Columel. lib. 12. cap. 18. Cella quoque vinaria omni stercore liberanda, & bonis odoribus suffienda. Propert. lib. 4. 9. 55.
Dein quæcunque locum externæ tetigere puellæ
Suffiit, & pura limina tergit aqua.
Thymo suffire. Virg. 4. Georg. 241.
Ignibus ætheriis terras suffire feraces. Lucret. lib. 2. 1096.

Suffītus, a, um. [ὑποθυμιαθεὶς] Partic. Plin. lib. 20. cap. 17. Anisum dolores capitis levat suffitum naribus. Columel. lib. 9. cap. 14. Suffitas deinde & æstivantes apes refrigerare oportet.

Suffītio, ōnis. f. [ὑποθυμίασις, θυμίασις, Gl. L. G.] Plin. lib. 1. cap. 6. Ne rursus nimia suffitione medicata sint. Idem lib. 12. cap. 50.

Suffītus, ûs. m. [ὑποθυμιασμὸς] Suffumigatio. Plin. 32. 3. Lethargicos odoris suffitu excitant, vulvarumque exanimationes, vel subditi. Idem lib. 24. cap. 11. conf. 15. 29. & 30.

Suffīmen, ĭnis. n. [ὑποθυμίαμα] Idem. Ovid. 4. Fast. 731.
I, pete virginea, populus, suffimen ab ara.

Suffīmentum, i. n. [θυμίαμα] Idem. Plin. Quod & suffimentis quibusdam facere consueverunt.
Suffimenta a veteribus dicta sunt, Quæ fieri solebant ex faba, milioque molito, mulso sparso: ut ait Festus. Ea diis eo tempore dabantur, quo uvæ calcatæ prelo premebantur. Cic. 1. de Legib. 40. Nam & in iis sine illius suffimentis expiati sumus.

Suffītor, ōris. m. [ὑποθυμιατὴρ] Plin. lib. 34. cap. 8. Lycus & ipse puerum suffitorem.

Sufflamen, Sufflamino. V. sufflo.

Sufflāvus, a, um. Adj. Aliquantulum flavus, non plane flavus. Suet. in Neron. cap. 51. Statura fuit pæne justa, corpore maculoso & fœdo, sufflavo capillo.

Sufflo, φυσῶ, Gl. L. G. & G. L.] āre. Id dicitur, quod fieri solet, quum ignem flatu accendere volumus. Plin. lib. 34. cap. 1. Eleuthereus Lycius Myronis discipulus fuit, qui fecit, dignum præceptore, puerum, sufflantem languidos ignes.
Sufflare buccas. Plaut. Stich. 5. 4. 42.
Sufflare buccis. Martial. lib. 3. 17.
Sufflavit nescio quid uxori, h. e. Insufflavit, In aurem dixit. Plaut. Cas. 3. 3. 19.
Strabo lib. 15. p. 504. ἢ φυσῶντες, ἀλλὰ ῥιπίζοντες, videlicet τὸ πῦρ. Ubi vertit Xyl. Inspirantes & Sufflantes. H. St. In Gloss. L. G. ῥιπίζω, Ventilo. in G. L. Flabello. Male igitur Xyl.

Sufflātus, a, um. Partic. proprie Tumidum erectum, & quasi vento quodam elatius factum. Varr. Agath. Neque auro, aut genere, aut multiplici scientia sufflatus quærit Socratis vestigia. Nonius 1. 227.
Sufflata cutis distentu. Plin. 8. 38. conf. suffultus.

Sufflābĭlis, e. Adj. Prudent. Apoth. 842.
Spiramus quotiens animæ sufflabilis auras.

Sufflātio, ōnis. f. [ὑποφύσησις] Plin. lib 9. cap. 7. Præterea bullantium aquarum sufflatio, lunæque effectu concharum quoque corpora augescentia.

Sufflatus, ûs. m. Pont. de Magnanimitate 436. Quum folles suos vanis impleat sufflatibus. H. St.

Sufflāmen, ĭnis. n. [τροχῶν ἀγκύριον, βοήθεια, κύφισμα ἁμάξης, Gl. L. G.] Retinaculum rotæ decurrentis, ne velocius decurrat, ut ait Budæus. Est enim machinæ genus, quo in descensu, vel procursu nimio, rota solet retineri. Juven. 16. Sat. 50.
Quod placitum est illis præstatur tempus agendi:
Nec res atteritur longo sufflamine litis. Idem 8. Sat. 148.
Ipse rotam stringit multo sufflamine Consul. Scribitur & Subflamen.

Sufflamĭno, āre. Sufflamine comprimere & retinere. Seneca 4. Declam. Tanta illi erat velocitas orationis, ut vitium fieret. Itaque divus Augustus optime dixit, Aterius noster sufflaminandus est. Ubi alias legitur Sufflammandus, alias Suffibulandus. Meminit Cæl. lib 9 cap. 10. Seneca de morte Claudii, Aliquando Ixionis miseri rotam sufflaminantem.

Suffōco, [πνίγω, Gl. L. G. & G. L. λαρυγγίζω, L. G.] āre. ex Sub & Faux compositum, au in o productam conversa; significat Spiritum præcludere, veluti obstrictis faucibus. Lucret. lib. 3. 504.
Aut in melle situm suffocari, atque rigere
Frigore. Ovid.
Suffocent animam dira venena tuam. [Nisi vel spurius hujus, vel alius poetæ, forsan non antiqui, versus est.
Gallum gallinaceum suffocare. Cic. pro Muren. 61.
Suffocare fame urbem, pro Opprimere & exstinguere. Cic. 9. Att. 6.
Suffŏco, penultima correpta, a quibusdam perperam legitur apud Propert. 4. 9.
Suffocat & pura limina tergit aqua. Non enim Suffocat, sed Suffiit cum Broeckhuis. legendum est.

Suffocatus, a, um. Partic. [πνιγεὶς, Gl. L. G.]

Suffocātio, ōnis. f. [πνιγμὸς, Gl. L. G.] Plin. lib. 20. cap. 5. Ejus semen contritum, & in vino potum, tumentem alvum, & suffocationes mulierum, doloresque lenit.

Suffŏdio, fōdi, fossum, [ὑπορύττω] ĕre. Subtus excavare. Columel. lib. 2. cap. 18. Neque suem velimus impasci, quoniam rostro suffodiat, & cæspites excitet.
Suffodere equos, Ex inferiori parte fodere. Cæs. 4. Bell. Gall. 12.
Suffodere montem. Plin. lib. 36. cap. 15.

Suffossus, a, um. Partic. [ὑπορυγμένος] ut, Suffossa sacella, destructa. Cic. de Arusp. Resp. 32. A Sex. Sarrano sanctissima sacella suffossa, incensa, inædificata, oppressa.
Equus suffossus. Virg. 11. Æn. 671. — quorum alter habenas,
Suffosso revolutus equo, dum colligit, &c. Suffosso, i. e. Cassuro. Nam Suffossi equi dicuntur, quos vulgo Incæspitatores vocant. Alii Suffuso legunt, id est Præcipiti & cadenti. Hæc Servius. Ubi alii priorem exegesin ad τὸ Suffuso, posteriorem ad τὸ Suffosso referunt. [Revera autem intelligitur Equus telo ex inferiori parte suffossus.

Suffossio, ōnis. f. Seneca Epist. 50. Quum hostilia in partes tela vibrarent, & ipsum solum suffossionibus tremeret & cuniculis.
Neque arietes neque suffossiones valent nocere. Vitruv. 1. 5.

Suffrāges, ĭnis. f. Idem quod Suffrago. ἰγνὺς, τὸ ὑπὸ τὸ γόνυ μέρος. Gloss. Græcolat.

Suffrago, ĭnis. f. [καμπὴ, Onom. vet.] pl. Suffragines, [ἰγνύαι, Gl. L. G.] dicitur in posterioribus pedibus animalium, quód in prioribus Genu. Vel est nodus sub crure, quo pedis versura constat, tibiæque ita annectitur pes, ut verti possit: id quod spectamus in bobus, equis, & ceteris armentis. Dictæ Suffragines, quod suffringantur, hoc est in altum frangantur. Constat sane genua animalium, quæ animal generant, ante se flecti: suffraginum vero artus in adversum. Quemadmodum igitur poplites dicti sunt, quod post plicentur: ita suffragines, quod subter frangantur. Plin. lib. 8. cap. 45. Victimarum probatio in vitulo, ut cauda articulum suffraginis contingat. Idem, Aves & quadrupedes alas in priora curvant: suffragines in posteriora. Plin. lib. 8 cap. 15. Nullo suffraginum flexu. Idem lib. 30. cap. 6. Aquilæ pedes evellunt in adversum a suffragine, &c.
Suffragines dicuntur etiam Vitis soboles. Columel. lib. 4. cap. 24. Et si soboles, quam rustici suffraginem vocant, radicibus adhæret, diligenter explantanda, ferroque allævanda est, ut hibernas aquas respuat.

Suffragĭnōsus, a, um. Adj. ut, Equus suffraginosus, Cujus suffragines morbo vitiatæ sunt. Columel. lib. 6. cap 38. de mula, Suffraginosæ hordeacea farina imponitur.
Suffragines, Nodi vel articuli sunt sub crure, quibus pedes inflectuntur, dictæ quod ad ingressum suffragentur, vel supra frangantur. Suffraginosa mula, Cujus suffragines morbo vitiatæ sunt. Hæc Ruellius in Veterinariam.

Suffrāgor, āri. a Suffragine, ut ait Perottus. V. Voss. Etym. significat Adjuvare, Favorem ferre. Virg. [Ubi?
Copia me perdit, tu suffragare rogatus. Cic. 1. de Legib. 1. Mihi enim videris fratrem laudando suffragari tibi.
Si nihil erit, præter ipsorum suffragium, tenue est: si, ut suffragantur, nihil valent gratia. Cic. pro Muren. 71. [Lego Suffragentur. Ut, pro Ut maxime. De signif. infra V.
Nemo ab ignotis hominibus, nullis suffragantibus meritis, honore afficitur. Cic. de Petit. Cons. 22.
Vide ne hæc ipsa, quæ despicis, huic suffragata sint. Cic. pro Planc. 18.
Laudibus cujuspiam suffragari. Cic. 12. Fam. 14.
Suffragari alicui ad Consulatum. Cic. 1. Off. 138. Quæ (domus) cum vulgo viseretur, suffragata domino, novo homini, ad Consulatum putabatur.
Suffragari & Adversari, contraria. Cic. 7. Verr. 77. Cui legi, cum vestra dignitas vehementer adversaretur, istius spes falsa & insignis impudentia maxime suffragatur.
Suffragante natura videris res maximas consequutus. Cic. 10. Fam. 5. Sic supra Suffragantibus meritis.
Suffragandi. Liv. 28. 38. Convenerant undique, non suffragandi modo, sed etiam spectandi causa P. Scipionis. [Suffragandi, i. e. Adjuvandi in honoris petitione. Id enim proprie verbum significat. Facere scilicet frequentiam suffragiorum petitori, non ipsum Ferre suffragium, seu ψηφοφορεῖν, ut in Lexicis vulgaribus exponitur.

Suffragātio, ōnis. f. Cic. pro Muren. 39. Tum vero in Consule declarando multum etiam apud universum Populum Romanum auctoritatis habet suffragatio militaris.
Urbana suffragatio. Cic. pro Muren. 39.
Facilis suffragatio pro salute. Cic. pro Domo 45.
Accedere ad dignitatem alterius suffragatione sua. Cic. 10. Fam. 9.
Perdere alicujus officii suffragationem. Cic. pro Milon. 35.

Suffragātor, ōris. m. [ψηφοφόρος, Gl. G. L.] Qui suffragatur. Plaut. Cas. 2. 4. 20.
Ibi ego te, & suffragatores ulciscar tuos. Plin. 3. Epist. 20. Cic. pro Muren. 16. Tua vero nobilitas, Servi Sulpici, tametsi summa est, tamen hominibus litteratis & historicis est notior, populo vero, & suffragatoribus obscurior.

Suffragātrix, īcis. f. Augustin. de Civ. Dei, lib. 18. cap. 10.

Suffragātōrius, a, um. Adj. [ψηφοφορικὸς] Cic. de Petit Consul. 21. Modo intelligat te magni æstimare, ex animo agere, bene se ponere, fore ex eo non brevem, & suffragatoriam, sed firmam & perpetuam amicitiam.

Suffrāgium, i. n. [ψηφοφορία, Gl. L. G. & G. L. χειροτονία, δόγμα, δόσις, L. G. ψῆφος, G. L.] Liv. 3. 17. Suffragium inire.
Suffragia, Voces illæ dicebantur, quæ dabantur in comitiis, & in tabellis describebantur, quibus unusquisque suam declarabat voluntatem de aliquo in Magistratum eligendo. Fuit olim (inquit Budæus) modus geminus ferendi suffragii in conciliis, & sententiæ dicendæ in judiciis. Interdum enim voce, interdum tabella eo munere fungebantur.
Suffragia quomodo ferri solerent, ita colligit Corradus in Brutum Ciceronis. Populus Romanus semper a principio de tribus rebus, de Magistratibus, de Legibus, & de Bello constituit, atque id ipsum suffragiis per Curias latis: unde Curiata comitia sunt appellata: in quibus ex generibus omnium, ut scribit Gell. lib. 15. cap. 27. suffragium ferebatur, & quidem ἀνδρακὰς (i. e. viritim) ut Dionysius lib 7. dixit, sed lib. quarto pluribus explicavit quum docuit, pauperes divitibus in his comitiis, non modo pares, sed superiores etiam fuisse, quod multo plures essent pauperes, quam divites. Quicunque igitur erant in triginta Curias distributi, viritim suffragium ferebant: & quum quid hoc modo decretum fuerat, id Curiæ dicebantur jussisse: ut in oratione pro domo sua ad Pontif. (77.) Cicero demonstrat. Si triginta Curiæ tamen id jussissent, num id jussum esset ratum? In Centuriatis autem comitiis, ex descriptione Servii Tullii, non omnes, sed singuli per suas Centurias, ut libro septimo scribit Dionysius, suffragium ferebant, quum a Magistratibus vocabantur. Nam Centuriæ centum nonaginta tres ex universo populo Romano confectæ fuerant ab illo Rege: ex quibus erant decem & octo equitum, peditum octoginta primæ classis, viginti secundæ, viginti tertiæ, viginti quartæ, triginta quintæ, una sextæ. Vocabantur igitur Centuriæ equitum, & peditum primæ classis: quæ si omnes decernebant, res decreta putabatur. Nam plures erant, quam reliquæ omnes: & equitum Centuriæ plurimum in comitiis poterant:

& ab

& ob id Cicero lib. 11. epist. 16. in fine, a D. Bruto petit, ut sibi Equitum Centurias conficiat. Sin in his fuisset variatum, tunc ceteræ deinceps vocabantur, donec nonaginta septem minimum idem decernerent. Tunc enim absolvebantur comitia Centuriata: in quibus ex censu, & ætate, ut ait Gellius lib. 15. cap. 27. suffragium ferebatur. Hinc Cic. lib. 3. de Legibus (44.) scribit in (his) comitiis populum censu, ordinibus, ætatibus descriptum fuisse. In Tributis vero comitiis, quæ fiebant, quum ex regionibus & locis suffragium, ut ait Gellius, (ibid.) ferebatur, populus ipse ferebat, & quidem quod Cic. lib. 3. de Legibus (ibidem) affirmat, fuse in tribus convocatus. His primum Tribuni plebis, Ap. Claudio, T. Quintio Consulibus, anno ab Urbe condita ducentesimo octogesimo secundo sunt creati. Itaque primum Curiata, deinde Centuriata, postremo Tributa comitia videntur instituta. In his omnibus, qui cum populo agebat, ita illum rogabat: Velitis, jubeatisne hoc fieri? Populus vero, si res placebat, hoc modo jubebat, Uti rogas. Nam singuli sic vocis suffragium ferebant, ut rogatori dicerent, Uti rogas, perinde ac si dicerent, Jubeo meo suffragio fieri, uti rogas. Nec dubitari potest, quin ita suffragium ferrent, quando ex lib. tertio Ciceronis de Legibus (33. seq.) apparet, legem primam tabellariam; qua suffragium occultaretur, anno ab Urbe condita fere sexcentesimo decimo quarto latam fuisse, quum prius sine tabula suffragium inirent, & Uti rogas, dicerent. Quod Livius quidem sæpe, sed libro tamen potissimum sexto (cap. 38.) verbis hisce demonstrat: Et uti rogas, primæ tribus dicerent. Pro verbo, Dicere, Cicero lib. secundo de Legib. (24.) verbum Edicere, ita videtur usurpare: Suade igitur, si placet, istam ipsam legem, ut ego, Uti rogas, possim edicere. Alii codices habent, Dicere. Ibi loquitur Cicero cum Attico, & cum Q. fratre, qui vocis suffragium magis, quam tabellæ probabant, ut videre est lib. 3. de Legib. (37.) Ob id ad eundem Atticum lib. primo, epistola 9. cujus initium est, Vereor, sic olim scripsit: Operæ Clodianæ pontes occuparant: tabellæ ministrabantur ita, ut nulli daretur, Uti rogas. Id est ita instabant Clodiani, ut judices suffragium tabella ferrent, nec ulli concederetur, ut suffragium voce ferre posset. Nam quum multi essent corrupti, volebant occulte suffragia ferri, ne possent notari. Voce quidem Romani suffragium tulerunt usque ad annum fere sexcentesimum decimum quartum. Tunc enim Gabinia lex de suffragiis per tabellam ferendis est lata: secuta biennio post Cassia est: tertia Papiria: quarta Cœlia: quæ tabellariæ sunt appellatæ: quibus latebra populo data est, in qua, bonis ignorantibus quid quisque sentiret, tabella vitiosum occultaret suffragium, ut Cic. lib. 3. de Legib. (35. seq.) scribit. Sic enim quisque suam tabellam in cistam conjiciebat, ut occulte posset adversari. Nam judicibus ternæ singulis tabellæ dabantur: quarum una A, altera C, tertia NL. litteras inscriptas habebat: quæ notæ erant Absolutionis, Condemnationis, Ampliationis: ex quibus judex quisque, quam volebat, in cistam poterat conjicere, atque id ipsum ita occulte, ut quem vellet posset absolvere, vel condemnare, vel ampliare sua tabella, sine ulla suspicione benevolentiæ, vel odii: quod nemo postea posset cognoscere, quis judex vel absolvisset, vel condemnasset, vel ampliasset: nisi omnes vel absolvissent, vel condemnassent, vel ampliassent. Unde Cic. epist. famil. lib. 3. epistola penultima, quum audisset Ap. Claudium omnibus suffragiis absolutum fuisse, miratus est, Nullam ne in tabellæ quidem latebra fuisse absconditam malevolentiam. Lege tamen Cornelia videtur olim reo licuisse optare, clam, an palam de se sententiam ferri vellet. Id Cicero in oratione pro Cluentio (55.) docet. In reliquis vero suffragiis, in quibus magistratus, vel leges, vel tale quid rogabatur, binæ (nisi fallor) tabellæ singulis suffragium laturis dabantur: quarum altera punctum sine dubitatione, altera nihil (ut ego puto) scriptum habebat. Itaque qui favebant, tabellam puncto inscriptam: qui adversabantur, alteram in cistam conjiciebant. Hinc Cic. in oratione pro Plancio (53.) dixit: Tribus nonnullas punctis pæne totidem tulit. Et ibidem paulo post (54.) Questus es, plures te testes habere de Voltinia, quam quot in ea Tribu puncta tuleris. Huc & illud Horatii in Arte Poet. 343. est referendum,

Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci. Hanc ferendi suffragii rationem Cicero non reprehendit, Demosthenem secutus, qui suffragia occulta magis probabat: quamvis Plato lib. nono de Legibus illa scribat verba, ἔστω φανερὰ ἡ ψῆφος. sed Cic. id populo Romano concedebat. Unde Tabellam vindicem libertatis contra Rullum oratione secunda, non ita procul ab initio, (4.) & lib. tertio de Legibus (39.) appellavit. Quod vero nos diximus de ternis judicum tabellis, & cista, obscure quidem, sed tamen id scribit Asconius. (In Divinat. 24.) De cista vero, quæ in comitia deferretur, auctor Rhetoricæ ad Herennium lib. primo (21.) ita scribit: Saturninus legem ferre cœpit, collegæ ejus intercedere: ille nihilominus cistellam detulit: Cæpio, ut contra Senatusconsultum intercedentibus collegis adversus Remp. videt ferre, cum viris bonis impetum facit, pontes disturbat, cistas dejicit. Quo quidem loco, quum cistas dicat, ostendit plures fuisse: ut forte unaquæque Curia, Centuria, & Tribus sua cista uteretur. Hæc Corradus.

Suffragium populus R. primum voce, deinde per tabellam tulit. Quo modo autem a voce ad tabellam deventum sit, & quibus temporibus, & quibus auctoribus, operæ pretium est cognoscere. Quatuor igitur leges nominantur, omnes, ut puto, tribunitiæ, Gabinia, Cassia, Papiria, Cœlia. Gabinia sanxit, ut populus in magistratibus mandandis suffragium, non, ut antea, voce, sed per tabellam ferret. Cassia biennio post idem jussit, in omnibus judiciis populi, Perduellione excepto. Papiria & ipsa populo tabellam dedit, in jubendis ac vetandis legibus. Cœlia, quo uno in genere vocis suffragium reliquum erat, hoc est, in Perduellione, quod lex Cassia exceperat, in eo genere tabellam dedit. Ita quatuor Tribunorum pl. rogationibus factum est, ut populus libere, quod sentiret, in omnibus comitiis, nullo inimicitiarum metu, posset ostendere. Ideo tabellam Vindicem tacitæ libertatis appellat Cic. in Agrar. 2. (4.) & lib. 3. de Legib. (39.) in oratione autem pro C. Cornelio (ad fin.) principium justissimæ libertatis Cassiam legem, quæ tabellam in judiciis populo dedit. Magis enim intererat populi tabella voluntatem in judiciis tegere, cum ageretur de capite fortunisque civium, quam aut in magistratibus, quod lex Gabinia sanxerat, aut in legibus, quod postea Papiria. His igitur quatuor legibus ferendi suffragii mutata ratio est. Nunc de latoribus earum legum, & quo quæque anno lata sit, agamus. Gabiniam rogavit homo ignotus, & sordidus: quod lib. 3. de Legib. (35.) Cic. tradit &, cum biennio ante Cassia rogata sit, quod idem eodem in loco demonstrat: Cassiam vero Lepido & Mancino coss. esse latam, ex lib. de Clar. Orat. (97.) constat: necesse est, Pisone & Lenate coss. rogatam existimare. Cassiam Lepido & Mancino coss. auctore Scipione Africano posteriore, tulit L. Cassius Q. F. Longinus Romilia, pater illius L. Cassii, qui in omnibus caussis quærere solebat, Cui bono? & C. Cassii, ejus quem C. Mario C. Flavio coss. leges multas ad minuendam nobilitatis potentiam tulisse, in quibus hanc, ut, Quem populus damnasset, cuive imperium abrogasset, in Senatu non esset, Pedianus (ad fragm. pro C. Cornel. ad fin.) tradidit. Papiriam tulit C. Carbo, ille eloquentissimus: tulit autem, ut opinor, P. Popilio & P. Rutilio coss. Nam eo anno Tribunum pl. fuisse, quo Scipio Æmilianus de Numantinis triumphavit, omnes historiæ declarant: quem a porta ad concionem productum, quid de Ti. Gracchi morte sentiret, seditiose interrogavit. Cœlia, non facile est conjicere, a quo sit rogata: sed, rogatam Q. Metello T. Flaminio coss. crediderim, & ex iis verbis, quæ sunt apud Cic. lib. 3. de Legib. (36.) Ut opprimeret Cœlius Popilium. Nam, id de P. Popilio dictum esse, quem C. Gracchus Metello & Flaminio coss. Tribunus pl. in exsilium ejecit, videtur intelligendum, ut ejus judicii caussa, quo Popilius, tribuno pl. Graccho est oppressus, Cœlius sua lege tabellam dederit. Suffragia vel in campum Martium, si centuriata comitia haberentur, vel in forum, si tributa, aliove, cistis in pontes deferebantur, & ex his pontibus populo ministrabantur. Id significat Cic. in epist. ad Att. lib. 1. 9. his verbis, Operæ Clodianæ pontes occuparant: tabellæ ministrabantur, ita ut nulli daretur, Uti rogas. Nam quæ tabellæ legem accipiebant, & probabant, in iis duæ litteræ scriptæ erant, V. R. quæ significant, Uti rogas, id est, uti tu, qui legem fers, nos rogas, ita jubemus: quæ vero tabellæ legem antiquabant, hoc est, rejiciebant, & improbabant, in iis unica littera A, scripta erat: quæ significat Antiquo, id est, antiqua maneant: nova non placent: legem respuimus. In iis vero comitiis, quo populus, ut suffragium de reo ferret, coire solitus est, ternæ tabellæ dabantur: quarum in una scriptum erat, A, in altera, C, in tertia NL. & prima significabat, Absolvo: secunda, Condemno, tertia, Non liquet, id est, neque absolvo neque condemno, caussam plane non intelligo. Verum, ut ad pontes redeamus, angustiores ut essent, legem tulit C. Marius Trib. pl. qui postea septies Consul fuit. Tulit autem eam legem, ne quid fraudis in distribuendis tabellis committeretur. Multis enim locus esse non potest, ubi pontes angustiores sunt: at in turba vitiose aliquid agere, difficilis negotii non est: propterea, quod hac lege sancitum, id ambitiosis oppositum fuisse: & plane Cic. narrat lib. 1. de Leg. (immo 3. 38.) & Plutarchus significat in Marii vita, cum ait, (pr. vit. p 407. Francf.) In tribunatu legem de suffragiis tulit, qua potentium opes, cum in ferendis suffragiis, tum in creandis magistratibus, imminuit. Suffragium ferebant omnes cives Romani, in ea quisque tribu, ubi census erat, aut in sua quisque classe. Libertini tantum in quatuor urbanis tribubus, quæ minus nobiles erant, suffragium tulerunt. (Cic. 1. de Or. 38.) Nam etsi P. Sulpicius tribunus pl. L. Sulla Q. Pompejo coss. tulit, ut in omnibus plane tribubus, quæ XXXV erant, suffragium ferre possent: hanc tamen legem puto a victore Sulla, Sulpicii inimico, esse abrogatam. Puto autem ob eam caussam, quia C. Manilius Tribunus pl. aliquot post annis eandem legem ferre conatus est: idemque postea & P. Clodius cogitavit, testis Cicero in duabus orationibus, pro C. Cornelio, (extr.) & pro Milone. (ut vult Ascon. ad 87.) Hæc ex libro de Legibus Romanis P. Manutii.

De Tabellariis suffragiis & Vocalibus. V. Cic. pro Planc. 16. & 3. de Legib. 44.

Cistæ suffragiorum. Plin. lib. 33. cap. 2. Ad custodiendas cistas suffragiorum in comitiis.

Exspectatio suffragiorum. Cic. pro Planc. 15.

Cæca suffragia, Inconsultus favor populi. Sil. lib. 8. 257.

Corruptum suffragium. Cic. 3. de Legib. 39.

Devincta largitione suffragia. Cic. i. e. Corrupta donis.

Eblandita suffragia. Cic. pro Planc. 10.

Occulta de honore suffragia. Cic. 2. Off. 24.

Tristia suffragia, Damnosa electio magistratus. Sil. lib. 15. 737.

Vitiosum suffragium. Cic. 3. de Legib. 35.

Captare suffragia populi. Hor. 2. Epist. 2. 103.

Dantur libera populo suffragia. Juven. 8. Sat. 211.

Ferre suffragium de capite alicujus. Cic. pro Domo 46.

Fieri Consulem cunctis suffragiis. Cic. 15. Fam. 12.

Flagitare confusionem suffragiorum. Cic. pro Muren. 47.

Indulgere suffragio alicujus. V. INDULGEO.

Inire suffragia. V. INEO.

Mittere in suffragium. V. MITTO.

Unusquisque studio & suffragio suo viam sibi ad beneficium impetrandum munire possit. Cic. 2. de Lege Agr. 17.

Ornare suffragio. V. ORNO.

Privare populum suffragiis. Cic. 2. de Lege Agr. 17.

Tegere suffragium. Cic. 3. de Legib. 38.

Suffrăgium, a Frango, frangis, FRA syllaba correpta, affertur ex Ovid. de Nuce, 119.

Quid nisi suffragium nimbis ruitantibus essem? Sed in emendatis codd. legitur Suffugium nimbos vitantibus.

SUFFRĒNĀTIO, ōnis. f. Colligatio & arcta structura, quæ lapidem veluti freno retineat. Plin. lib. 36. cap. 22. Globosus contra injurias fortis, sed ad structuram infidelis, nisi multa suffrenatione devinctus. De quodam lapidis genere.

SUFFRĬCO, ui, ctum, & āvi, ātum, [ὑποτρίβω] āre. Columel. lib. 12. cap. 23. Nam oportebit post hunc numerum dierum confestim vinum emundare, & si quid fæcis, aut labris vasorum, aut lateribus inhæsit, eradi, ac suffricari, & protinus operculis impositis oblini.

Suffricare palpebras medicamento. Cels. lib. 6. cap. 6.

SUFFRINGO, ēgi, actum, [ὑπάγνυμι] ĕre. Aliquantulum, sive per medium frangere. Plaut. Rud. 4. 4. 15.

— homini isti talos suffringi volo. Idem Truc. 2. 8. 8.

Ut ego suffringam hisce talos totis ædibus. Cic. pro Rosc. Amer. 56. Quod si luce quoque canes latrent, quum deos salutatum aliqui venerint, opinor iis crura suffringantur, quod acres sint etiam tum, quum suspicio nulla sit.

Suffrio, [ὑποτρίβω] āre. Idem quod Friare, five Minutim admodum terere. Columel. lib. 12. cap. 38. Scopulis aridæ myrti feria fuffriatur, operculumque fuperimponitur, ne quid eo decidat. Quædam exemplaria hic legunt Suffricatur, & fortaffe rectius.

Suffuerat, Sub eodem tecto fuerat. Feftus. V. SUBSUM.

Suffŭgio, fūgi, fŭgĭtum, [ὑποφεύγω] ĕre. Clam aufugere. Liv. 24. 46. Imber a nocte media coortus, cuftodes vigilesque, dilapfos e ftationibus, fuffugere in tecta coegit.
Senfum fuffugere. Lucret. lib. 4. 361.
Natura deûm fuffugit tactum manuum. Lucret. lib. 5. 151.

Suffŭgium, i. n. [ὑποφυγή] Sub quod quis fugit auxilii gratia. Ovid. de Nuce 119.
Quid nifi fuffugium nimbos vitantibus effem? Sil. 5. 509.
Suffugium infelix miferis, & inhofpita quercus.
Sanguine barbarorum modico, ob propinqua fuffugia. Tacit. An. 4. 47.
Hæc diverticula & anfractus fuffugia funt infirmitati. Quintil. lib. 9. cap. 2.

Suffulcio, īvi, ītum, vel fi, tum, [ὑποστηρίζω, Gl. L. G. & G. L] īre. Subtus fulciendo fuftinere. Plaut. Milit. 2. 2. 54.
Ecce autem ædificat, columnam mento fuffulfit fuo.
Cibus fuffulcit artus. Lucret. lib. 4. 865.

Suffultus, a, um. Partic. [ὑποστηριγμένος, Gl. G. L.] Auctor ad Heren. lib. 4. 15. Nam gravi figuræ, quæ laudanda eft, propinqua eft ea, quæ fugienda eft, quæ recte videtur appellari, fi Suffulta nominabitur. Al. Sufflata.
Porticus fuffulta paribus columnis. Lucret. lib. 4. 428.

Suffulcrum, i. n. [ὑποστήριγμα] Vitruv.

Suffūmo, vel **Subfumo**, [ὑποκαπνίζω, Gl. G. L.] Idem quod

Suffūmĭgo, [ὑποκαπνίζω] āre. Idem quod fimplex Fumigo, vel fubtus fumum excito. Varr. 3. de R. R. cap. 16. Si ex alvo minus frequentes evadunt, ac fubfidit aliqua pars, fuffumigandum, & prope fumus apponendus bene olentium herbarum, maxime apiaftri. Celf. lib. 6. cap. 6. Suffumigare oculos acribus medicamentis.
Suffumigare vulnus. Celf. lib. 5. cap. 27.
Suffumigare fulphure. Celf. lib. 4. cap. 20.
Suffumigor, Paffivum. Columel. lib. 12. cap. 12. in fine, Lagenam in tabulatum, quod fuffumigatur, reponunt. Paulo ante dixerat, Lagenam in tabulatum, quod fumum accipit, reponunt.

Suffundo, fūdi, fūfum, [ἐπικλύζω, Gl. L. G. ἐπιχέω, G. L.] ĕre. Superfundere, aut deorfum injicere. Plaut. Curcul. 1. 3. 3. Mane, fuffundam aquulam. Idem Ciftel. 1. 1. 36. Columel. lib. 6. extr. Laffæ & æftuanti mulæ adeps in fauces demittitur, imumque in os fuffunditur. [In Gloff. mendofe excufum, Suffuderit, ἐπισκιάσει.
Suffundere vires cibo ad feturam admiffario. Varr. 2. de R. R. cap. 8.
Suffundit fe finus. Celf. lib. 7. cap. 2. Nam ubi poft longos morbos totus corporis habitus vitiatus eft, lateque fe finus fuffundit, & in eo pars cutis pallet, fcire licet, eam jam emortuam effe, & inutilem futuram.
Suffundere aciem oculorum, pro Turbare. Senec. de Ira 2.
Suffunduntur oculi. Sen. 2. de Clement. Imbecilles oculos effe fcias, qui ad alienam lippitudinem fuffunduntur.
Suffundere, Forinfecus fpargere. Virg. 1. Georg. 430. de Luna,
At, fi virgineum fuffuderit ore ruborem,
Ventus erit. Servius; Suffuderit, Forinfecus habuerit. Lucret. lib. 3. 39.
Omnia fuffundens mortis nigrore.
Maculis fuffundi. Stat. 11. Theb. 121.

Suffūsus, a, um. Partic. [ὑποχυθεὶς, ὑποκεχυμένος] ut
Candor fuffufus purpureo fanguine. Stat. 2. Silv. 1. 41.
Genæ fuffufæ igne. Senec. Herc. OEth. 10.
Impudentia in ore multo rubore fuffufa. h. e. Præ impudentia rubicundam & rubore confperfam faciem habens. Plin. in Paneg. cap. 48. extr.
Lacrimis oculos fuffufa. Virg. 1. Æn. 232.
Rubor fuffufus alicui dicitur, Genis afperfus, quod pudoris indicium eft. Liv. 30. 15. Mafaniffæ, hæc audienti, non rubor folum fuffufus, fed lacrimæ etiam obortæ.
Æther fuffufus calore. Cic. 2. de Nat. Deor. 55. Nam tenuis ac perlucens & æquali calore fuffufus æther, non fatis aptus ad ftellas continendas videtur.
Cordi fuffufus fanguis. Cic. 1. Tufc. 19.
Lingua eft fuffufa veneno, Perfufa, infecta. Ovid. 2. Met. 777.
Oculis fuffufus fanguis. Plin. lib. 20. cap. 13.
Suffufi cruore oculi. Idem lib. 31. cap. 9.
Malevolentia fuffufus animus in ceteros, Plenus iræ & malevolentiæ. Cic. 1. Fam. 9.
Sales fuffufi felle, Afperfi amaritudine. Ovid. 2. Trift. 565.

Suffusio, ōnis. f. [ὑπόχυσις, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 22. cap. 23. In tuffi, uva, fellis veteri fuffufione, &c. [i.e. Ictero, feu morbo regio.
Suffufio, Morbus oculorum, quem vulgo *cataractam* vocant. Hæc autem paracentefi curatur. Eft autem paracentefis, quæ manu fit a chirurgis, dum curari aliter morbi non poffunt. Inungitur prius locus, deinde vel acus vel hamulus infigitur, idque paracentefis dicitur. Hæc Perottus. Celf. lib. 6. cap. 6. Suffufio quoque, quam Græci ὑπόχυσιν nominant, interdum oculi potentiæ, qua cernit, fe opponit. Quod fi inveteraverit, manu curandum eft. Inter initia nonnunquam etiam certis obfervationibus difcutitur. Plin. lib. 21. cap. 20. Habet fuas utilitates contra fuffufiones oculorum.

Suffusorium, i. n. [ἐπίχυσις, Gl. L. G.]

Suffundātus, a, um. Adj. [ὑποθεμελιωθεὶς] dictum a Fundamentis, ut ait Nonius 1. 236. Varro, Antiqui noftri domibus lateritiis paululum modo lapidibus fuffundatis, ut humorem effugerent, habitabant.

Suffūror, [ὑποκλέπτω] āri. Clam furari. Plaut. Truc. 2, 7. 15.
Cum video fieri, fuffuror, fuppilo, de præda prædam
Capio.

Suffusio, **Suffusus**. V. SUFFUNDO.

S U G

Sugamber, bri, m. a quo Sugambri dicti funt, pater Melonis fuit, Is in triumphum tractus eft a Germanico. Strabo lib. 7.

Sugambri, populus, V. SICAMBRI.

Suggĕro, ffi, ftum, [ὑποβάλλω, Gl. L. G. & G. L. ὑποχορηγῶ, ὑποβοηθῶ, ὑπουργῶ, ὑποσωρεύω, κυρίως δὲ ἐπὶ τῶ πολέμου δόγματα χορηγούμενα, L. G.] ĕre. Subminiftrare. Plaut. Men. 1. 3. 29.
Madida quæ mihi appofitam menfam milvinam fuggerant.
Cibos fuggerere alicui. Stat. 9. Theb. 740.
Copiam argumentorum fuggerere. Cic. 2. de Orat. 117.
Damna aleatoria fæpe fuggerebantur. Cic. 2. Philipp. 67.
Invidiæ flammam, ac materiam criminibus fuis fuggerere. Liv. 3. 11.
Ludum alicui fuggerere. Cic. 12. Att. 43.
Rationes alicui fententiæ fuggerere. Cic. 3. de Nat. Deor. 73.
Sumptus alicui rei fuggerere. Ter. Adel. 1. 1. 37.
Ambiguum explicatur, quum ea verba, quæ defunt, fuggefta funt. Cic. 2. de Orat. 110.
Silvæ feras, &c. affatim fuggerunt. Plin. 2. Epift. 8.
Tellus fuggerit alimenta. Ovid. 15. Met. 81.
Bruto ftatim Horatium fuggerunt. Liv. 2. 8. i. e. In locum fufficiunt. [Immo Subjiciunt, fucceflorem faciunt Romanarum rerum fcriptores.
Suggerere, pro Subjicere in memoriam. Cic. 2. de Fin. 44. Ubi fi memoria forte defecerit, tuum eft ut fuggeras.
Suggerit res, Exigit, & poftulat. Ulpian. in l. Ex facto, circa fi. D. de Hered. infti. Quæ res in propofito quoque fuggerit, ut Italicarum rerum effe credantur eæ res, quas in Italia teftator effe voluit.
Suggero, pro Refero. Juftinian. lib. 2. tit. De fideicomm. hered. §. Sed quia ftip. Ideo omnibus nobis, fuggeftis tam fimilitudinibus, quam differentiis utriufque Senatufconfulti, placuit, &c.
Suggerere, pro Suadere. Ulpian. in l. Sed & fi. §. Item. D. Ex quibus caufis majores, &c. Unde quoties æquitas reftitutionem fuggerit, ad hanc claufulam erit defcendendum. Idem in l. j. §. ult. D. De effractoribus. Oportebit autem æque & in effractores, & in ceteros fuprafcriptos caufa cognita ftatui, prout admiffum fuggerit.

Suggestum, i. n. [βῆμα, ὕψος, Gl. L. G.] a Suggero, quod ibi ligna, feu humus, fuggerantur, in quibus ftari poffit. Significat enim Locum editiorem, Varro lib. 3. de R. R. cap. 5. Ex fuggefto faleris, ubi folent effe peripetafmata, prodeunt anates in ftagnum, & nant.
Suggeftum, Locus excelfior, unde oratio haberi ad populum folet. Liv. 8. 14. Naves Antiatium partim in navalia Romæ fubductæ, partim incenfæ: roftrisque earum fuggeftum in foro exftructum adornari placuit. Cic. 5. Tufc. 59. Idemque quum in communibus fuggeftis confiftere non auderet, concionari ex turri alta folebat.
Suggeftum comæ, translate. Globus capillorum. Stat. 1. Silv. 2. 114.

Suggestus, ûs. m. Idem. ut Cic. 1. de Divin. 124. Neque illud fuggeftum, in quo caufam dixerat, afcendenti, fignum fibi ullum, quod confueffet, a deo, quafi mali alicujus impendentis, datum. [Nifi a dict. fuperiori eft.
Suggeftus, Ipfe fuggerendi actus. Ulp. in l. j. §. ij. D. De magift. conven. Si curatores fuerunt minus idonei dati, dicendum eft, teneri magiftratus oportere, fi ex fuggeftu eorum, vel nominibus ab eis acceptis, præfes dederit.

Suggestio, ōnis. f. [ὑποβολὴ, ἡ ἀναφορὰ πρὸς βασιλέα, ἢ ἄρχοντα, Gl. G. L.] Actus fuggerendi. Auguftin. Confeff. 10. 30. Ubi tunc ratio, quæ talibus fuggeftionibus infiftit vigilans?

Suggestor, ōris. m. Scribanius in Philof. Suggeftor & impulfor Dæmon.

Suggrĕdior, greffus fum, [ὑποβαίνω] grĕdi. Verbum deponens, pro Surfum, vel Latenter gradi. Tacit. 2. Ann. 12. Suggreffique propius fpeculatores. Idem 4. Ann. 47. cum Accufativo, Quidam audentius apertis in collibus vifebantur, quos dux Romanus, acie fuggreffus, haud ægre pepulit. Idem 15. Ann. 11. Qui barbarorum propius fuggrediebantur.

Suggrunda, vel **Subgrunda**, æ. f. [ἐνθέτης, Gl. L. G. ὑπόστεγον, G. L.] Pars tecti prominens, qua ftillicidia a parietibus arcentur, inquit Bud. quæ a Græcis γεῖσα & γεῖσα dicuntur Varro lib. 3. de R. R. 3. Aves fubtus fuggrundas, ab initio villatico ufæ tecto. Budæus. Al. Apes enim fubter &c.

Suggrundia, ōrum. n. pl. [γεῖσα] Idem quod Subgrunda, vel Suggrunda. Plin. lib. 25. cap. 13. Alii ftergetron vocant, quod amatoriis conveniat, alii hypogeifon, quoniam in fubgrundiis fere nafcitur.
Tabulæ in fubgrundiis collocatæ. Vitruv. 2. 9.

Suggrundārium, i. n. Suggrundaria antiqui dicebant Sepulcra infantium, qui necdum 40 dies impleffent, quæ nec jam bufta dici poterant, quia offa, quæ comburerentur non erant, nec tanta cadaveris immanitas, qua locus tumefceret. Unde Rutil. Gemin. Aftya. ait, Melius fuggrundarium quæreres, quam fepulcrum. Hæc Fulgentius de Prifc. fermone.

Suggrundātio, ōnis. f. [γείσωμα] Idem, quod Suggrunda. Vitruv. lib. 4. c. 2. Sub tectis fi majora fpatia funt, columen in fummo faftigio culminis, unde, & columnæ dicuntur, & tranftra, & capreoli. Si commoda, columen, & canterii prominentes ad extremam fuggrundationem.

Sūgillo, [πλήσσω, ὑπώπια ποιῶ, Gl. L. G. ὑπωπιάζω, G. L.] āre. vel, ut quibufdam placet, SUGGILLO, duplici G, Ex percuffu carnem maculare. A fugendo dictum, quod fuccus, hoc eft, livor deducatur.
Sugillatum dici exiftimant ex græco vocabulo, quod ea pars, quæ eft fub collo κοῖλον ab iis dicitur. Feftus.
Suggillare proprie de facie dicitur, Quum contufa facies lividis maculis dehoneftata apparet: fic enim Sugillata in facie dicuntur, ut Vibices in corpore. Plin. lib. 31. cap. 9. de fale loquens, Ex ictu fuffufis cruore oculis, fugillatisque cum myrrhæ pari pondere. Idem lib. 28. 9. Cafeus recens cum melle fugillata emendat. Budæus.
Sugillare, [παραδειγματίζειν] pro Pudorem & exiftimationem alicujus lædere, & quafi Bonam famam exftinguere. Ulpian. l. fed fi hac lege. D. de in jus voc. Si famofa actio non fit, vel pudorem non fugillet. Liv. 4. 35. Primis annis fugillatos, repulfos, rifui patribus fuiffe.
Sugillare opinionem alicujus. Ulpian. in l. apud Celfum. §. Adverfus. D. de doli mali exceptione. Adverfus parentes patronosque neque doli exceptio, neque alia quidem, quæ patroni parentisve opinionem apud bonos mores fugillet, competere poteft.
Scribitur in Gloff. Subgillo, & Suggello.

Sugillatus, a, um. Partic. [ὑποπιασθεὶς, Gl. L. G.] Percuffus fub oculis & in genis. Plin. 31. 9. Ex ictu fuffufi cruore oculi fugillatique. Item Ludibrio habitus. V. Livii loc. fupra citatum.

Sugillātio, ōnis. f. [ὑποπιασμὸς, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 7. cap.

cap. 45. Juxta hæc Variana clades, & majeſtatis ejus fœda ſugillatio. h. e. Inuſta infamiæ nota.
Non ſine ſugillatione conſulum. i e. Infamiæ nota. Liv. 43. 14.
Sugillatio, Livor ex ictu. Plin. lib. 32. cap. 7. Reliquæ carnes impoſitæ ſugillationem rapiunt.

SUGILLATIUNCŬLA, æ. f. dimin. Claud. Mamert. 2. 9. Sugillatiunculas fringultire.

SUGILLĀTOR, ōris. m. Macrob.

SUGGILLA, æ. f. [ὑπώπιον, Gl. G. L.] Idem quod Suggillatio.

SŪGO, xi, ctum, [θηλάζω, Gl. L. G. & G. L. μυζέω, G. L.] ĕre. Succum labris extrahere. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Alia ſugunt; alia vorant, alia mandunt.
Ubera ſugunt. Ovid. 2. Faſt. 419. Sed in MſſT. Ducunt.
Translate. Cic. 3. Tuſc. 2. Ut pæne cum lacte nutricis errorem ſuxiſſe videatur.

SUCTUS, ûs. m. [μύζημα] Plin. lib. 28. cap. 3. Tactu ipſo levant percuſſos, ſuctuve modico. Idem lib. 8. cap. 36.

S U I

SŬI, sĭbi, ſē, [οὗ, οἷ vel ἑοῖ] Pronomen reciprocum. Duo ſunt pronomina reciproca, alterum Primitivum, quod vocant Sui, ſibi, ſe, a ſe; generis omnis, & utriuſque numeri: alterum Poſſeſſivum, Suus, a, um. Reciproco pronomine nunquam Latine utimur, niſi aliquod præceſſerit nomen in eadem oratione, aut altera, unita per copulam, ad quod referatur. Nam Vis patrem ſuum, Pone ad pedes ſuos, Dedit ſibi, &c. pro Illius, Ejus, & Ei, barbare dicuntur. Dixi, Aut altera, unita per copulam: nam Obſecravit me, ut ſe adjuvarem, Petiit me, ut ſuo filio opitularer, Latine dicitur. Sed ſi tollas copulam, barbariſmus erit, ut, Petrum ſemper amavi, filio ſuo non tam bene cupio: non Latine dicitur. Cic. 11. Fam. 9. Bellum nobis redintegrare poſſit, Antonio ſibi conjuncto. Cic. 13. Fam. 11. Meamque commendationem uſui magno ſibi fuiſſe.
Offenſio adverſarii, commendatio ſui. Cic. in Orat. 120.
Diſſimile ſui. Ovid. 11. Met. 273.
Ut & ſui & Metrodori memoria colatur. Cic. 2. de Fin. 101.
Natura eſt lena ſui. Cic. 1. de Nat. Deor. 78.
Oblitus ſui. Virg. 3. Æn. 629.
Imitantes genitorem & effectorem ſui. Cic. de Univerſ. 41.
Hosne viros tam cupidos ſui perire voluit? Cic. pro Sull. 75.
Nihil malo, quam & me mei ſimilem eſſe, & illos ſui. Cic. 9. Att. 19.
Error vulgi utentis, vel potius abutentis Sui pro Ejus & Illius, partim inde profectus eſt, quod nonnulli auctores his abuſi videantur: partim quod ita obſcure uſi ſint, ut minus periti nequeant perſpicere, ad quod fiat reciprocatio. Interdum tamen Latine pro Sui & Suus, licet uti Ipſius, Ejus, vel Illius, & maxime amphibologiæ vitandæ cauſa: nonnunquam varietatis aut ornatus gratia. Omnes optant quod ſibi utile eſt, tibi, ipſi. Ille repetit quod ſuum, ſive ipſius eſt. Hæc indifferentia ſæpe fit interventu præpoſitionis, ſed crebrius per Ipſe quam Is. Quintil. 6. 3. Quanquam aliqui reperiuntur, qui ne id quidem, quod in ipſos recidere poſſit, evitent.
Hæc autem præpoſitio Inter, id habet peculiare, ut, ſi anteceſſerit Genitivus, Dativus, aut Ablativus, ſemper liceat uti Ipſe & Sui: Si præceſſerit Accuſativus aut Nominativus, reciprocum poſtulat. Cic. de Clar. Orat. 84. Nec mihi ceterorum judicio videtur ſolum, ſed etiam ipſorum inter ipſos conceſſu ita tributum fuiſſe. Id de Genitivo exemplum eſt. Nunc de Dativo. Quintil. lib. 8. cap. 6. Circa quem inexplicabilis, & grammaticis inter ipſos, & philoſophis pugna eſt. De Ablativo. Idem lib. 10. cap 2. Nam in magnis quoque auctoribus incidunt vitioſa aliqua, & a doctis inter ipſos etiam mutuo reprehenſa. Exempla de Nominativo & Accuſativo. Cic. 1. Off. 98. Quod inter ſe omnes partes quodam lepore conſentiunt. Non, Inter ipſas. Idem 3. Off. 45. Damonem & Pythiam Pythagoræos ferunt hoc animo inter ſe fuiſſe. Non, Inter ipſos. Id quod dictum eſt de Primitivo, itidem fit in Poſſeſſivo Suus, tamen hic nonnulla differentia eſt, eam vide.
Sibi & ſe ſemper fere. H. St. Subaudi Reciproca ſunt.
Si Subſtantivum reciproci Suus, reſpicit ad ſuppoſitum verbi, id eſt Nominativum, qui præcedit verbum, tum elegantius utimur Suus, quam Ipſe aut Ejus: ut, Miſeretur noſtri deus, propter ſuam clementiam. Inclamat me ante domum ſuam; potius, quam Ejus. Si Subſtantivum reſpicit ad oppoſitum verbi, id eſt, obliquum, qui ſequitur verbum, tum præſtat uti Ipſe, aut Is, quam Suus: ut, Ejeci columbam e nido ipſius. Alloquutus ſum Petrum ante domum ejus: potius, quam Suam. Tamen nec ratio, nec auctoritas vetat contrarium fieri. Si tamen appoſito adjungatur adjectivum ad verbum, ad quod fiat reciprocatio, Suus utendum eſt, non Ipſius. Video columbam triſtem in periculo pullorum ſuorum. [Quid ni liceat & Ipſius?
Exercitu, non ſuo civili, ſed miſto ex colluvione omnium gentium. Pro, Non ſuorum civium, Livius lib. 28. 323. Vide ubi dic. Suo proprio. H. St. Leguntur cap. 12. pr.
Suus, Poſſeſſivum non ſemper reciproce accipitur, ſed interdum pro Proprius: ut, Suus cuique mos eſt, Sua cuique ſententia. Virg. 2. Ecl. 65.
— trahit ſua quemque voluptas. Idem 3. Ecl. 62. Vivit cum ſuis. Inventus eſt inter ſuos, &c. Hæc Eraſm. ex Vallæ opuſculo de Reciprocis.
Sibi [ἑαυτῷ, καὶ ἑαυτοῖς, καὶ θηλυκῶς. Gl. L. G.] Hor. 2. Serm. 7. 83.
Quisnam igitur liber? ſapiens, ſibi qui imperioſus.
Cum ſibi negotium daret Antonius. Cic. 15. Att. 21.
Sibi habeat. Idem 7. Att. 11. Sibi habeat ſuam fortunam.
Sibi aliquando jungitur Suo, nulla neceſſitate, ſed tantum cujuſdam feſtivitatis gratia. Cic. Suo ſibi victitant ſucco. Columel. lib. 12. cap. 54. Singula ſuo ſibi jure abluito. Ter Adelph. 5. 8. 36.
Suo ſibi hunc gladio jugulo. Gell. lib. 5. cap. 10. Suo ſibi argumento confutatus eſt. [Quod al Suo ipſius.
Sibi placens, Αὐθάδης, αὐθέκαστος. Gloſſ Latinogræc.
Se, [ἑαυτὸν, ἑαυτάς. Gl. L. G.] Accuſativi ſing. & pl. caſus, ex Græco ἕ. mutato ſpiritu aſpero in s. Eſt & Ablativus. V. q. ſ.
Se, aliquando ſimiliter poſitum, ac ſibi paulo ante, reperitur. Plaut. Caſ. 3. 3. 19.
Neſcio quid ſe ſufflavit uxori ſuæ:
Negavit poſſe, quando arceſſo, mittere.
Abjicere ſe. V. ABJICIO.
Abripere ſe ab aliquo. V. ABRIPIO.
Avertit ſe ex oculis. Virg. 4. Æn. 389.
Colligere ſe. V. COLLIGO.
Ire ad ſe, i. e. Domum ſuam. Plaut. Men. 5. 2. 11.
Repente expetit me, ut ad ſeſe irem.
A ſe, pro De ſuo. Suet. Auguſt. 40. Singula millia nummûm a ſe dividebat. Eodem modo eleganter locuti ſunt Plautus, Cicero, aliique. [A ſe, i. e. Suo nomine, non publice.
Ad ſe verſum. V. AD præpoſitionem.
Per ſe, pro Seorſum frequenter dictum eſt. Nepos 8. 1. 1. Per ſe virtus ſine fortuna ponderanda eſt.
Seſe. Virg. 3. Ecl. 66.
At mihi ſeſe offert ultro meus ignis Amyntas. V. SUUS.

SĒCUM, [μεθ' ἑαυτοῦ, Gl. G. L.] dictio compoſita ex ablativo Se, pronominis Sui: & præpoſitione Cum, quaſi dicas Cum ſe. Cic. 8. Att. 22.
Carinis aliquid ſecum advehere. Virg. 2. Æn. 179.
Habeat ſecum. Virg. 4. Æn. 29.
Secum, [πρὸς ἑαυτὸν] In animo ſuo. Virg. 1. Æn. 54.
— ſecum dea corde volutans.

SĬBĬMET, i. e. Sibi ipſi. Liv. 4. 51. Sibimet ipſis conſciſſe mortem. Sil. 13. 663.
Ipſa quidem virtus ſibimet pulcherrima merces.

SĒMET, [αὐτὸς ἑαυτὸν, Gl. L. G.] Pronomen Accuſativi, vel Ablativi caſus, a Suimet Genitivo. Suet. de Claris grammat. Ab ſemet nominatus. Auctor de Viris illuſt. cap. 70. extr. Mox a Sulla Pergami oppreſſus, corrupto exercitu deſertus, ſemet occidit. Liv. 2. 12. Timens ſciſcitari, uter Porſena eſſet, ne ignorando regem ſemet ipſe aperiret, quis eſſet.
Semet, Hor. 1. Serm. 6. 78. Semet prognatos. i. e. A ſe.
Suimet, ſuomet, ſuamet, ſuiſmet, a Suus, adjecta ſyllaba MET, V. SUUS in proprio ordine.

SEPSE, pro Se ipſe, apud Senec. Epiſt. 108.

SUĬTAS, ātis. f. receptum poſterioribus ſæculis verbum, inque juriſprudentiam invectum eſt. Eſt vero Suitas (uti definit Alciatus) Heredum qualitas, qui primum in poteſtate paterna locum obtinent, continuationem dominii, neceſſitatemque ſucceſſionis inducens. §. Sui autem. Inſt. de hered. qualit. & different.

SUIDAS, [Σουΐδας] gravis auctor Græcus, quem tamen in Geographicis ſuis Strabo, extremo lib. 7. Fabuloſum auctorem appellat. Suidas (inquit) in rebus Theſſalicis fabuloſa multa tradit, ad gratiam locutus. De tempore, quo floruit, non convenit inter doctos.
Suidas alius, cujus Lexicon, ſeu Collectanea Græce exſtant, quem ſæculo undecimo exeunte vixiſſe docti cenſent. V. de utroque Voſſ. de Hiſtor. Gr. 2. 26.

SUILE, & SUILLUS, Adj. V. SUS.

S U L

SULCUS, i. m. [αὖλαξ, Gl. L. G. & G. L.] Proſciſſio terræ in longum producta, in quo a Scrobe differt. Unde tertio, quarto, quinto ſulco ſerere dicimus; id eſt ter, quater, quinquies arando. Plin lib. 18. cap. 20. Spiſſius ſolum, ſicut plerunque in Italia, quinto ſulco ſeri melius eſt: in Tuſcis vero nono.
Quarto ſeri ſulco, Virg. 1. Georg. 47. exiſtimatur voluiſſe, quum dixit,
Illa ſeges demum votis reſpondet avari
Agricolæ, bis quæ ſolem, bis frigora ſenſit. h. e. Quæ bis per æſtatem, bis per hiemem aratur.
Sulcus quid ſit, declarat Varr. 1. de R. R. cap. 29. Qua aratrum vomere lacunam ſtriam facit ſulcus vocatur. Cic. 2. de Divin. 50. Quum terra araretur, & ſulcus altius eſſet impreſſus. [Varronis locus ſubobſcurus eſt. An legendum Lacunam ſtriâ?
Sulcus, Aratio. Virg. 1. Georg. 68.
At ſi non fuerit tellus fecunda, ſub ipſum
Arcturum tenui ſat erit ſuſpendere ſulco. Ibid. 216.
Vere fabis ſatio: tunc te quoque, medica, putres
Accipiunt ſulci. Servius.
Sulcus, pro Foſſa ponitur in longum proſciſſa, ad vinearum vel arborum ſurculos in ſeminario deponendos, quando & ipſa quædam terræ proſciſſio eſt. Virg. 2. Georg. 289.
Auſim vel tenui vitem committere ſulco.
Apertus ſulcus. Paul. in l. Qui duo. D. De ſervit. ruſt. præd. Qui duo prædia confinia habuerat, ſuperiorem fundum vendiderat, & in lege ita dixerat: ut aquam ſulco aperto emptori educere in fundum inferiorem recte liceat. De ſulco loquitur, qui fit ad aquam derivandam fundi ſiccandi gratia. Columel. lib. 2. cap. 2. Foſſas appellat, earumque alias vocat Cæcas, alias Patentes.
Sulci, inquit Feſtus, appellantur qua aratrum ducitur, vel ſationis faciendæ cauſa, vel urbis condendæ: vel foſſura rectis lateribus, ubi arbores ſerantur. Virg. 1. Æn. 429.
Pars optare locum tecto, & concludere ſulco. i. e. Foſſa, ut ait Servius. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 426.
— & ora fatiſcunt
Vulneribus, grandesque rubent in pectore ſulci.
Leni canebant æquora ſulco. Valer. 3. Argon. 32.
Altus per gramina ſulcus. Stat. 6. Theb. 312.
Aquarius ſulcus. V. AQUA.
Vaſti ſulci in pulvere. Stat. 12. Theb. 273.
Æquant ſata ſulcos. Virg. 1. Georg. 113.
Arent ſulci. Ovid. 3. Amor. 10. 29.
Delet ſulcos iterata priores orbita. Stat. 6. Theb. 415.
Infindere ſulcos telluri. Virg. 4. Ecl. 33.
Infindunt pariter ſulcos. Virg. 5. Æn. 142.
Infodere ſulcum. V. INFODIO.
Oblimare ſulcos inertes. i. e. Steriles. Virg. 3. Georg. 136.
Obruta ſemina longis ſulcis. Ovid. 1. Met. 123.
Obruta herba Cerealibus ſulcis. i.e. In quibus frumenta naſcuntur. Ovid. 1. Triſt. 12. 11.
Patefacere ſulcum impreſſo aratro. Ovid. 3. Met. 104.

Subigere arvum fulcis. Plin. lib. 18. cap. 19. Omne arvum rectis fulcis, mox & obliquis fubigi debet.
Sulcus, inquit Non. 6. 2. Omne quicquid in longitudine aculeatum eft, dici poteft, veterum auctoritate doctorum. Virg. 3. Georg. 439.
— & linguis micat ore trifulcis.
Sulcus etiam pro Natura muliebri utitur Lucret. lib. 4. 1267.
SULCŬLUS, i. m. dimin. [αὐλάκιον] Columel. lib. de Arbor. cap. 30. Surculis difponi per fulculos pedales convenit.
SULCUS, a, um. Adj. Columel. lib. 5. cap. 10. Ficus fulcæ. conf. Compof. Bifulcus, Trifulcus, &c.
SULCO, [αὐλακίζω, Gl. G. L.] āre. Hiulcare, Sulcos facere, Terram in fulcos profcindere. Columel. lib. 11. cap. 2. In fubacta jam terra latiores porcæ fulcantur. Idem lib. 2. cap. 2. Bubulcum autem per profciffum ingredi oportet, alternisque verfibus obliquum tenere aratrum, & alternis recto, plenoque fulcare.
Agros fulcare. Tibul. lib. 2. 3. 85.
Æquor fulcare. Ovid. 1. de Pont. 4. 35.
Cutem rugis. Ovid. 3. Met. 276.
Fluctus fulcare remige. Claud. de 6. Conf. Hon. 276.
Humum fulcare vomere. Ovid. 3. Trift. 10. 68.
Maria alta carina fulcat. Virg. 10. Æn. 197.
Maria fulcare arbore. V. MARE.
Pedibus fulcare pruinas. Propert. lib. 1. 8. 9.
Vada falfa carinæ fulcant. Virg. 5. Æn. 198.
SULCĀTUS, a, um. Partic. [ἠυλακισμένος] ut
Æquora fulcata. Senec. Agamemn. 6.
Humus fulcata. Claud. 1. de Rapt. Proferp. 186.
Rura fulcata colono. Claud. de 4. Conf. Hon. 417.
Rura fulcata vomere. Lucan. lib. 1. 168.
SULCĀTOR, ōris. m. [αὐλακιστής] ut
Sulcator navita Ponti. Sil. lib. 7. 363.
Undæ umbriferæ fulcator, Charon. Stat. 8. Theb. 18.
— nigri fulcator Averni. Idem 11. Theb. 588.
SULCĀTIM, Adv. Per fulcos. Pomponius, Gerens præterea fulcatim concifam faciem.
SULCĀMEN, ĭnis. n. Sulcus. Apul. 6. Milef. p. 174. Elmenh. Glebæ Siculæ fulcamina.
SULFUR, V. SULPHUR.
SULGAS, æ. m. [Σούλγας] Fluvius eft ex Alpibus in Rhodanum defluens ad urbem Undalum. Strab. lib. 4.
SULLA, æ, m. [Σύλλας] Nobilis Romanus. L. Sulla, tefte Salluftio de Bell. Jug. cap. 95. ex antiquæ Corneliorum gentis Patricia familia originem duxit: in adolefcentia omnibus flagitiis inquinatam vitam egit, hoc eft ufque ad Quæfturam: quam fub Mario adeptus eft, in qua vitam omnem penitus commutavit: & (ut docet Valer. Max. 6. 9. 6.) catenas Jugurthæ manibus injecit, &c. Fuitque litteris Græcis & Latinis bene eruditus, facundus, acer, aftutus, gloriæ cupidus, fui fecurus, multarum rerum & pecuniæ maximæ largitor, animo grandis: ita ut dicat Salluftius, dubitari potuiffe, fortior an felicior effet. Nam felix eo dici voluit, quod adverfarios Marianos feliciter ultus effet. Dictator deinde effectus ita Remp. oppreffit, ut tefte Cicerone in Verrem 5. 81. nemo illo invito, nec bona, nec patriam, nec vitam retinere poffet. Poftremo Rep. conftituta Dictaturam depofuit, & privatus Puteolis dicitur, anno LX. æt. morbo pediculari correptus interiiffe. V. Plutarchum.
Homo a populi caufa remotiffimus L. Sulla. Cic. pro Cluent. 151.
Municipiis civitatem ademit L. Sulla. Cic. pro Domo 79.
Magifter fcelerum Sulla. Lucan. lib. 1. 326.
Emifti bona Sex. Alpheni, L. Sulla Dictatore vendente. Cic. pro Quint. 76.
Ejus filius fuit Fauftus Sulla, a C. Cæfare interemptus diverfus ab eo, cujus meminit Senec. Octav. v. 437.
Perage imperata, mitte qui Plauti mihi
Sullæque cæfi referat abfciffum caput. Verba funt Neronis. [De hoc V. Tacit. Ann. 12. 13. pr. & 13. 47. pr. & de ejus nece 14. 57. extr.
SULLĀNUS, a, um. Adj. [Συλλανός] a Sulla. Cic. 10. Att. 7. Non fuiffet & illa nox tam acerba Africano fapientiffimo viro, non tam dirus ille dies Sullanus callidiffimo viro C. Mario, fi nihil utrumque eorum fefelliffet. Cic. 3. de Lege Agrar. 7. Quid ergo ait Marianus Trib. pleb. qui nos Sullanos in invidiam rapit?
Cadavera Sullana. Lucan. lib. 2. 210.
Ferrum Sullanum. Lucan. lib. 1. 330.
Manes Sullani. Lucan. lib. 1. 576.
SULLĀTŬRIO, īre. Ad Sullæ dominationem afpirare. Cic. 9. Att. 12. Hoc turpe Cn. nofter biennio ante cogitavit, ita Sullaturit animus ejus, & profcripturit diu. V. PROSCRIBO.
SULMO, ōnis. m. [Σουλμῶν] Oppidum Italiæ, Pelignæ regionis, Ovidii patria. Unde ipfe ait, 4. Trift. 10. 3.
Sulmo mihi patria eft, gelidis uberrimus undis,
Millia qui novies diftat ab Urbe decem. Dictus Sulmo a Solymo Æneæ comite, conditore ejus urbis. Idem 4. Faft. 79. Meminit hujus Plin. lib. 3. cap. 5. Cn. Magnus Lentulo 8. Att. 12. Nam partim Albæ, partim Sulmone collocavit. Subaudi Cohortes.
Aquofi Sulmonis hofpes. Ovid. 3. Amor. 15. 11.
SULMŌNENSIS, e. Adj. Juven. 6. Sat. 184.
Nam quid rancidius, quam quod fe non putat ulla
Formofam, nifi quæ de Tufca Græcula facta eft,
De Sulmonenfi mera Cecropis?
SULPHUR, ŭris. n. [θεῖον, ἄπυρον, Gl. G. L.] fcribi poteft & SULFUR, fed minus recte; Græcis Thion dicitur: In venis terræ ceu decoctus quidam ardor eft, tam valida & firma partium confufione, ut oleum ejus arte nulla feparari poffit in rebus ceteris. Plin. lib. 35. cap. 15. de fulphure, Nafcitur in infulis Æoliis, inter Siciliam & Italiam, quas ardere diximus. Sed nobiliffimum in Melo infula. In Italia quoque invenitur in Neapolitano, Campanoque collibus, qui vocantur Leucogæi: quod eft cuniculis effoffum, perficitur igni. Genera quatuor, &c. Lege totum caput.
Cæruleum fulphur, Cærulei fumi, vel ignis. Claud. de 6. Conf. Hon. 325.
Calido de fulphure fumat aqua. Ovid. 1. de Arte Am. 256.
Lurida fulphura. Ovid. 14. Met. 791.
Lutea fulphura. Ovid. 14. Met. 351.
Oderum fulphur. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 257.
Puro de fulphure fumi cærulei. Ovid. 4. Faft. 739.
Sacrum fulphur. Perf. 2. Sat. 25.
Vivacia fulphura. Ovid. 3. Met. 374.
Vivum fulphur. [θεῖον ἄπυρον, Gl. L. G.] Ovid. Remed. Amor. 260. In Gloff. fcriptum Sulpor.
SULPHŬREUS, a, um. Adj. [θειώδης] Quod fulphuris odorem, vel colorem refert. Plin. lib. 36. cap. 19. Quum uritur, odorem fulphureum reddit.
Antra fulphurea. Stat. 1. Silv. 2. 264.
Color fulphureus. Plin. lib. 35. cap. 6.
Fornacibus fulphureis ardet Ætna. Ovid. 15. Met. 340.
Lux fulphurea. Plin. lib. 35. cap. 15.
Undæ Cocyti fulphureæ. Stat. 1. Theb. 91. Sulphureas Lactantius interpretatur Ardentes. Nunquam enim (ait) fulphur defluit nifi de foco flagranti: Sulphur enim terræ bullientis fpuma eft.
SULPHURĀRIA, æ. f. [θειωρυχεῖον] Locus ubi fulphur coquitur. l. 8. §. 10. Dig.
SULPHURŌSUS, a, um. Adj. Vitruv. 8. 3. Fontes fulphurofi.
SULPHURĀTUS, a, um. Adj. [θειωτός] Quod fulphur habet. Plin. lib. 31. cap. 3. Depreffis puteis fulphurata vel aluminofa occurrentia putearios necant.
Lana fulphurata, apud Celf. lib. 4. cap. 5.
Merx fulphurata. Martial. lib. 12. 57.
Ramentum fulphuratum. Martial. lib. 10. 3.
SULPHURĀTA, ōrum. n. [πυθειωμένα] Ligna dicuntur exilia, fulphure ab utraque parte intincta, ad accendendas lucernas. Martial. lib. 1. 42.
Qui pallentia fulphurata fractis
Permutat vitreis.
SULPHURATIO, ōnis. f. Senec. 3. Nat. Quæft. 15. Aut æftus corrumpere naturam, aut fulphuratio contraxit humorem.
SULPICIUS, i. m. Nomen gentis Romanæ; ex qua celebres multi fuere, ut C. Sulpicius Gallus, qui in exercitu P. Æmilii contra Perfeum, deprehenfam noctu Eclipfin Lunæ mirantibus militibus enarravit. Plin. lib. 12. cap. 2. Cic. 1. Off. 19.
P. Sulpicius, orator, quem in Bruto 182. & fæpe memoravit Cicero.
Ser. Sulpicius, Q. F. Rufus, de quo plura fcripfit Cicero in Epift. fex prioribus ad Fam. 4. V. & 9. Philipp. 15. feq. ubi de morte ejus verba fecit. Præclarus fuit Jurifconfultus & Orator, uti notat ibidem Cic. & Quintil. lib. 10. cap. 1. Infignem non immerito famam tribus orationibus meruit. De his, quibus Galbæ cognomen fuit, V. Suet. in Galba pr.
Sulpicius Apollinaris grammaticus, quem non femel laudat Gellius. Hunc vocat lib. 4. cap. 17. Virum præftanti litterarum fcientia.
Sulpicius Severus, Nitiobrix Gallus Hieronymo & Rufino contemporaneus, quem Auguftin. in Epift. 205. Virum doctrina & fapientia pollentem appellat. Scripfit Vitam B. Martini, duos libros de Sacra hiftoria, nec non & Epiftolas quafdam & Dialogos. Jof. Scaliger eum vocavit puriffimum inter Ecclefiafticos fcriptorem. V. Proleg. ad Emend. Temp. p. 23.
SULPICIA, æ. f. Paterculi filia, & Fulvii Flacci uxor, mulier pudiciffima. Plin. lib. 7. cap. 35.
SULTIS, [εἰ βούλεσθε] veteres dixerunt, pro Si vultis. Plaut. Capt. 2. 3. 96.
Servate iftum fultis, intus fervi, ne quoquam pedem
Efferat fine cuftode. Idem Afin. prol. 1.
Hoc agite fultis, fpectatores, nunc jam. Feftus. V. SI. & Laurenbergi Antiquar.

S U M

SŬM, ĕs, fui, [εἰμί, Gl. L. G.] effe. Verbum fubftantivum, dictum, quod per fe fubftet, nec indigeat alio, fed in ipfum cetera verba refolvantur: ut Ego lego, i. e. Ego fum qui lego; Tu legis, Tu es qui legis. Omne quod eloquimur, fic ut id aut effe dicamus, aut non effe. Cic. 2. de Orat. 158.
Sum fæpenumero præpofitis pronominibus demonftrativis, non pofitum, intelligitur. Virg. 1. Æn. 621.
Tune ille Æneas, quem Dardanio Anchifæ, &c. Idem 3. Æn. 45.
Nam Polydorus ego.
Sæpe etiam demonftrativis Adverbiis pofitis, non eft neceffe hujufmodi verbum ponere. Virg. 3. Æn. 477.
Ecce tibi Aufoniæ tellus.
Item, nomine fubftantiæ pofito idem verbum frequentiffime deficit. Lucan. lib. 1. 8.
Quis furor, ô cives? quæ tanta licentia ferri? Virg. 4. Æn. 408.
Quis tibi tunc, Dido, cernenti talia fenfus? [Cum pronomine fcil. interrogativo.
Qualis quoque & Quantus, fi addantur in oratione, defunt aliquando verba fubftantiva. Juven. 10. Sat. 157.
O qualis facies, & quali digna tabella?
Sum, cum Nominativo. Virg. 1. Æn. 548.
Rex erat Æneas nobis. Et v. 378. Sum pius Æneas.
Sum, Genitivo jungitur quinque modis.
Primo, quando fignificat poffeffionem. Virg. 3. Ecl. 1.
— cujum pecus? an Melibœi? Ter. Heaut. 5. 2. 32.
Non effe horum te arbitror.
Jam me Pompeji totum effe fcis. Cic. 2. Fam. 12.
Secundo, quando notat laudem vel vituperationem: ut, Hoc pecus eft magnæ utilitatis, vel magni detrimenti. Plaut. Men. 1. 1. 24.
Ita eft adolefcens ipfus efcæ maxumæ. Idem Moftel. 3. 2. 95.
Magni funt oneris: quicquid imponas vehunt. Cujus loco aliquando ponitur Ablativus: ut apud Sall. cap. 5. pr. L. Catilina nobili genere natus, magna vi, & animi, & corporis, fed ingenio malo pravoque. Subaudi Fuit, quod & addunt multi.
Tertio, quando nullum habet Nominativum, fed Genitivum cum Infinitivo; & fignificat Intereft: ut, Difcipuli eft honorare magiftrum. Cic. pro Lege Manil. 18. Erit igitur humanitatis veftræ, magnum eorum civium numerum calamitate prohibere.
Hæc non erant ejus, qui, &c. Cic. 2. de Fin. 102.
Boni judicis eft, facere conjecturam. Cic. 6. Verr. 34.
Hominis ingenui eft, bene velle, &c. Cic. 3. de Fin. 57.
Eft miferorum, ut malevolentes fint, atque invideant bonis. Plaut. Capt. 3. 5. 52.

Non

Non eſt noſtri ingenii, veſtri auxilii eſt, judices, huic ſubvenire. Cic. pro Cluent. 4.
Non eſt noſtrum onus. i.e. Non pertinet ad onus nobis impoſitum. Cic. 5. Att. 15.
Tota facultas ejus rei tua eſt. Cic. 16. Att. 20.
Minus penſi eſſe. Liv. 34. V. Penſum in PENDO.
Nihil æque diſſolvendæ religionis eſſe, quam, &c. Liv. 39. 16. Judicabant enim prudentiſſimi viri omnis divini humanique juris, nihil æque diſſolvendæ religionis eſſe, quam ubi non patrio, ſed externo ritu ſacrificaretur. Idem 38. 50. Nihil tam æquandæ libertatis eſſe, quam potentiſſimum quemque cauſam poſſe dicere. Ubi (Cauſam) Accuſativum ſubintelligendum puto. Budæus.
Patriæ prodendæ eſſe, pro Pertinere ad patriam prodendam. Liv. 5. 6. ad fin. Adeo quicquid Tribunus plebis loquitur, etſi prodendæ patriæ diſſolvendæque reipublicæ eſt, aſſueſtis æqui audire. [Sunt qui Dativum putant. Perperam.
Ea (conſilia) prodendi imperii Romani, tradendæque Annibali victoriæ eſſe. Liv. 27. 9.
Quarto, quando ſumitur pro Valet, & ad pretium tendit: ut, Quanti eſt ſumito, pro Quantum valet. In qua ſignificatione jungitur etiam Ablativo; ut, Eſt tribus ſeſtertiis modius, ut in ſubſequentibus apparet. Ter. Adelph. 5.9.20. Argentum, quanti eſt, ſumito. i.e. Quanto pretio valet, ait Donat. Cic. 2. Off. 83. Liv. 4. 44. ad fin.
Magni apud aliquem eſſe. Cic. 13. Fam. 73.
Plurimi eſſe. Cic. in Parad. 6.
Emere denario, quod ſit mille denariûm. Cic. 3. Off. 92.
Minimi æris eſſe. Ulp. in l. iij §. j. D. de alim. & cibar. legat. Multi teſtamentis ſuis libertis præſtare jubent neceſſaria, quæ quia minimi æris ſunt, ad nihilum perducuntur.
CumAblat. Eſt tribus ſeſtertiis modius. Cic. 5. Verr. Verumenimvero quum eſſet ſeſt. binis aut etiam trinis, quibuſvis in locis provinciæ. De medimno loquitur. Idem pro Roſc. Amer. 6. Bona patris hujuſce Sex. Roſcii, quæ ſunt ſexagies, quæ duobus millibus nummûm ſeſe dicit emiſſe.
Eſt decem, pro Valet decem. Africanus in l. Depoſui. §. Stich. D. de peculio.
Quinto, quando manſionem ſignificat: ut, Ego ſum domi meæ: tú es domi tuæ. Item, Domi veſtræ, domi noſtræ, domi alienæ. Ubi notandum eſt, quod cum aliis Genitivis non jungeretur: neque enim diceremus, Ego ſum domi honeſtæ, & domi pulchræ: ſed in domo honeſta, & in domo pulchra. Et licet dicere ſum Domi, & Sum in domo: ſicut Egredior domo, & Egredior e domo. [Sic dicitur, ut Eſſe Romæ, Capuæ &c. At cum his quæ tantum pluraliter dicuntur in Ablativo.
Nonne mavis ſine periculo tuæ domi eſſe, quam cum periculo alienæ? Cic. 4. Fam. 7.
Non licet mihi eſſe Romæ. Cic. 4. Verr. 101.
Eſſe cum Genitivo, Convenire, & congruum eſſe. Cic. 1. Att. 10. Signa noſtra &c. quam commodiſſime poteris velim imponas, & ſi quod aliud οἰκεῖον ejus loci, quem non ignoras, reperies, & maxime quæ tibi palæſtræ gymnaſiique videbuntur eſſe. Budæus. [Conf. epiſt. præced. Significat proprie Pertinere ad palæſtram, &c. ut quodammodo poſſeſſionem exprimat caſus.
Sum, Dativo etiam jungitur, & ſignificat Habeo. Virg. 1. Æn. 75.

> Sunt mihi bis ſeptem præſtanti corpore Nymphæ.

Et apud Plaut. Curc. 1. 1. 34. Si argentum eſt, emas.
Eſt illi conſuetudo. Plin. Epiſt. 237.
Moris eſt pleriſque. Quintil. lib. 1. cap. 1. Ubi & Genitivus, pro Mos eſt.
Eſt illis ars inter ſe blandiri. Plin. lib. 10. cap. 37.
Eras mihi mortuus, pro Habebaris mihi mortuus. Plaut. Perſ. 1. 1.20.
Duobus Dativis, pro Dat vel Afficit. Plaut. Aſin. 3.2. 24. Cic. 2. Fam. 6. Sed tibi & gratulor, & ut ſempiternæ laudi tibi ſit iſte Tribunatus exopto.
Hæ pecuniæ tibi fraudi & damnationi eſſe debent. Cic. 5. Verr. 91.
Poſtrema tua pagina mihi magnæ moleſtiæ fuit. Cic. 6. Att. 1.
Dativo & Ablativo. Plaut. Mil. 3. 1. 145. Nihil me pœnitet jam quanto ſumptu fuerim tibi. Idem Bacch. 5. 2. 62. [Niſi Sumptu eſt Dativus antiquus, pro Sumptui.
Dativo & Infinitivo, ſine Nominativo: ut, Non eſt cuipiam fallere.
Eſt mihi minus cum illo, i. e. Minus ſum ei familiaris. Cic. 15. Fam. 10.
Eſt mihi melius, pro Melius habeo. Cic. 16. Fam. 22. V. Melius in BONUS.
Bene & male eſt mihi. Ter. Adelph. 1. 1. 9.
Male eſt animo. V. MALUS.
Amori eſſe, vel odio dicitur res aliqua; Amari, vel odio haberi. Cic. 15. Fam. 19. Spero enim homines intellecturos quanto ſit omnibus odio crudelitas, & quanto amori probitas & clementia.
Bono eſſe. i. e. Utile, compendioſum, & commodum. Cic. pro Roſc. Amer. 13. Accuſant ii, quibus occidi parrem Sext. Roſcii bono fuit.
Crimini eſſe. Cic. pro Roſc. Amer. 81. Et illam ſicariorum multitudinem, in qua ipſi duces ac principes erant, huic crimini putabunt fore. h. e. Huic in crimen verti. Budæus. [Sic Dare crimini, laudi &c.
Deſiderio eſſe, pro Deſiderari. Senec. de Conſolat. ad Polybium, Ille deſiderio illi eſſe vult, tormento eſſe non vult.
Eſui potuique eſſe. Ulp. in l. Qui penum legat. D. de pen. legat. Sed Ariſto notat, etiam quæ eſui potuique non ſunt, contineri legato.
Exitio eſſe. Val. Max. lib. 7. cap. 2. De Socrate.
Gloriæ eſſe. Cic. 2. Philipp. 1.
Invidiæ. Liv. 4. 49. Voces, quæ invidiæ, non ipſi tantum, ſed cauſæ atque univerſo ordini eſſent.
Maledicto & probro eſſe. Sen. Epiſt. 116.
Melli eſſe, pro Eſſe jucundum. Hor. 2. Serm. 6. 32.

> Hoc juvat, & melli eſt, non mentiar.

Miraculo eſſe. Plin. lib. 11. cap. 31.
Odio ſummo eſſe ei nomen populi Romani. Cæſ. 8. Bell. Gall. 7. i. e. Summe inviſum, ſeu exoſum.
Offenſioni eſſe. V. OFFENDO.
Oneri ferendo eſſe. Liv. 2. 9. ad fin. h. e. Onus ferre poſſe. [V. Voſſ. de Conſtr. cap. 12. extr.
Ornamento eſſe alicui & præſidio. V. Ornamentum in ORNO.
Periculo alicujus eſſe. Florent. in leg. Opus. D. Locati & conducti. [Niſi Ablativus potius eſt.
Pignori eſſe Neratius in l. Eo jure. Digeſt. ex quib. cauſ. pign.

Prædæ eſſe. Quintil. in procem. lib. 1.
Præſidio eſſe. Cæſ. 1. Bell. Gall. 25. Cic. 15. Fam. 2.
Pretio eſſe. Plin. lib. 12. cap. 12.
Signo eſſe, ut Eſſe indicio. Cic. 1. de Invent. 59.
Teſtimonio alicui eſſe. Cic. 10. Fam. 17.
Vitio eſſe. Ovid. de Nuce 23.
Uſui eſſe. Cæſ. 1. Bell. Gall. 38.
Plus unus fuerit Cato, quam omnes leges. Cic. 2. Q. frat. 14.
Sum, variis præpoſitionibus jungitur: nunc cum Ad, vel Apud, Accuſativis: nunc cum Ab, In, & aliis Ablativis.
Ab aliquo eſſe. Cic. 1. de Orat. 56. Sed vide ne hoc, Scævola, totum ſit a me. h. e. Pro me faciat, meamque tueatur ſententiam. [Ut Stare ab aliquo. V. AB.
Ad eam rem eſt, pro Illi rei medetur, & prodeſt. Cato R. R. cap. 125. Id eſt ad alvum crudam, & ad lateris dolorem, & ad cœliacum.
Ad urbem eſſe, pro In urbe. Cic. 7. Att. 27. [Sic vult Aſcon. ad 2. Verr. 45. & 4. 17. Revera tamen Ante urbem erant Duces pop. Ro. quam diu cum imperio erant. V. Cic 8. Fam. 6. pr. Cæſ. Civ. 1. 2. pr. Cort. ad Sall. Catil. 30. Quod & Liv. paſſim docet.
Eſt ad, pro Expoſitum eſt & vergit. Cæſ. 1. Bell. Gall. 1. Aquitania a Garumna flumine ad Pyrenæos montes, & ad eam partem, quæ eſt ad Heſperiam. Alia exemplaria habent, Et eam partem Oceani, quæ ad Hiſpaniam pertinet.
Apud aliquem eſſe, Domi ejus cœnare. Ter. Heaut. 1. 1. 110.
Apud ſe eſſe, Præſenti animo. Ter. And. 2. 4. 5. Proin tu face, apud te ut ſies. conf. 5. 4. 13. & Phorm. 1. 4. 26.
Apud herum recte erat: h. e. Bene ſe habebat herus, & valebat recte. Cic. 3. Q. frat. 1. pr.
Apud matrem recte eſt, i. e. Bene habet mater. Cic. 1. Att. 7. Ibid. 1. 8. Apud te eſt ut volumus.
Cum imperio eſſe. Cic. 1. Fam. 6. V. Imperium in IMPERO.
Cum eo eſt teſtamenti factio. i. e. Is habet teſtamenti factionem. Paulus in l. Debitor. §. ult. D. de legatis ſecundo. Quum enim ſervo alieno aliquid in teſtamento damus, domini perſona ad hoc tantum inſpicitur, ut ſit cum eo teſtamenti factio, ceterum ex perſona ſervi conſtitit legatum.
Si eſſetis, verſareminique nobiſcum. Cic. de Aruſp. Reſp. 25.
In amore atque deliciis alicui eſſe. Cic. 6. Verr. 2.
In animo eſt, ſeq. Infinitivo, Decrevi, propoſui, ſtatui. Cic. 3. Att. 21.
In armis eſſe. Cæſ. 6. Bell. Gall. 2. Cic. 15. Fam. 1. Ut opprimerentur ii, qui ex Cilicum gente in armis eſſent. [Barbare, Sub armis.
In bonis eſt, pro In poſſeſſione bonorum, bona poſſidet. Cic. 13. Fam. 31.
In commemoratione omnibus omnium flagitiorum. Cic. 3. Verr. 101.
In deliciis eſſe alicui. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 29.
In hoc deſiderio diutius eſſe non poſſum. Cic. de Amicit. 104.
In deditione eſſe. Cic. pro Quint. 7.
In exemplis eſt. Plin. lib. 11. cap. 18.
In exſpectando ſum, pro Exſpecto. Gell. lib. 3. cap. 7.
In gratia eſſe cum aliquo. Cic. 2. Att. 9.
In incerto eſſe. Tacit. 3. Hiſt. 85.
In infamia eſſe. Ter. Heaut 2. 3. 18.

> Propter quam in ſumma infamia ſum, & meo patri minus obſequens.

In integro eſſe. Tacit. 3. Hiſt. 2. Vos, quibus fortuna in integro eſt, legiones continete.
In intimis meis eſt, eſt In meis familiariſſimis, ſæpe apud Cic. ut 13. Fam. 31. Peto igitur abs te, ut eum, ſive aderit, ſive non venerit in Siciliam, in meis intimis maximeque neceſſariis ſcias eſſe.
In invidia eſt, i. e. Ei invidetur. Cic. 2. Att. 9. Alia exemplaria non habent præpoſitionem In.
In metu eſſe, Metuere. Ter. And. 2. 2. 2.
In mora alicui eſſe, Morari aliq. Ter. And. 2. 5. 13.
In noxia eſſe, In culpa. Ter. Phorm. 2. 1. 36.
In numero aliquo atque honore eſſe. Cæſ. 6. Bell. Gall. 12. Subauditur aliquando præpoſitio: ut Cic. 1. Fam. 10.
In oculis hominibus eſſe. Cic. 6. Att. 2.
In officio eſſe. V. OFFICIUM.
In opere eſſe. Cæſ. 7. Bell. Gall. 24. extr. [Subaudi Occupatum, quod addit idem ibid. 2. 19. pr. Intelligitur autem opus caſtrorum.
Sum in opinione, i. e. Habeo opinionem. Quintil. lib. 3. cap. 8.
In pabulo eſſe, dicitur res aliqua, Quæ ad pabulum utilis eſt. Plin. lib. 11. cap. 53. Quin & ſuibus ſerpentes in pabulo ſunt, & aliis venenum eſt.
In perdito, pro Eſſe inter perdita Senec. de Benef.
In publico eſſe non audet. Cic. 7. Verr. 91. i. e. Verſari.
In quæſtione eſſe. Plin. lib. 11. cap. 17.
In quæſtu lingua eſt. Quintil. in procem. lib. 1.
In re præſenti fui. Plaut. Amph. 1. 1. 93. V. RES.
In rebus humanis eſt. Paul. in l. Si ſervum, in princ. D. de verborum obligationibus. Sed ſi ſit quidem res in rebus humanis, ſed dari non poſſit: ut fundus religioſus, vel ſacer factus, vel ſervus manu miſſus, &c. Idem in l. Qui in utero. D. de ſtatu hominum. Qui in utero eſt, perinde ac ſi in rebus humanis eſſet, cuſtoditur.
In ridiculo eſſe. Plaut. Caſ. 5. 2. 3.
In aliqua ſententia. Quintil. lib. 1. cap. 1.
In illa priore ſententia. Quintil. lib. 3. cap. 10.
In ſermonibus, pro Fama prædicari. Sen. Epiſt. 123.
In ſpe eſſe, Sperari. Cæſ. 2. Bell. Civil. 17. Magna auxilia conveniſſe, magna eſſe in ſpe atque exſpectatione.
In ſpe eſſe, Sperare. Cic. 14. Fam. 3. Sed tamen quamdiu vos eritis in ſpe, non deficiam.
In tuto eſſe. Quintil. lib. 1. cap. 8.
In vita eſſe, pro Vivere. Cic. de Senect. 13.
In uſu eſſe. Plin. lib. 12. cap. 17. Cetero non alia ligni genera ſunt in uſu, quam odorata. Quintil. lib. 1. cap. 1.
In legationibus eſſe, Obire legationes. Liv. 45. 31. Partis ejus fautores ſoli tum in magiſtratibus, ſoli in legationibus erant.
In magiſtratibus, V. In legationibus, modo.
In procuratione regni eſſe, i.e. Regnum procurare. Cæſ. 3. Bell. Civil. 104.
In venationibus eſſe multum, Multam venationibus operam dare. Cæſ. 4. Bell. Gall. 1.
Sum in poteſtatem, in amicitiam, &c. Cic. 1. Verr. 66. Ab exteris nationibus, quæ in amicitiam populi Romani ditionemque eſſent, inju-

rias propulſare. Idem 7. Verr. 98. Qui illam partem urbis tenuerint, in eorum poteſtatem portum futurum intelligebant. Hoc & Gell. notavit lib. 1. cap. 7.
In longum eſſe. Tacit. 11. Ann 20.
In melius eſſe. Tacit. 12. Ann. 32. Ut aditus, abſceſſus, cuncta nobis importuna, & ſuis in melius eſſent.
In mentem fuit mihi. Plaut. Amph. 1. 1. 25.
In rem communem eſt. Plaut. Amph. prol. 10.
Pro aliquo eſſe, Prodeſſe alic. Stare, facere pro. Cic. pro Cluent. 89. Judicia partim nihil contra Avitum valent, partim etiam pro eo ſunt.
Pro meliore fuit. Tacit. 12. Ann. 39. Dein nobis pro meliore fuit, effugere hoſtes tenui damno.
Sine eo eſſe non poſſum. Cic. 5. Verr. 23.
Eſſe ſub: ut, Omnes ſub cælo ſumus.
Eſſe ſub ditione & imperio. Cæſ. 1. Bell. Gall. 31. Neque recuſaturos, quo minus perpetuo ſub illorum ditione atque imperio eſſent.
Cum Ablativo ſine præpoſitione: ut, Hæc eſt præſtanti corpore. Plaut. Bacch. 4. 10. 4.
Scio: ego fui illa ætate, & feci illa omnia, ſed more modeſto.
Idem Aul. 3. 5. 10.
Et nos minore ſumptu ſimus, quam ſumus.
Alacritate ſum mira ad litigandum. Cic. 2. Att. 7.
Conditione aliqua. Cic. 3. de Legib. 41. Eſt Senatori neceſſarium noſſe Rempub. &c. quos ſocios Reſpub. habeat, quos amicos, quos ſtipendiarios, qua quiſque ſit lege, conditione, fœdere.
Honore ſummo. Cic. 4. Verr. 87.
Sollicitudine incredibili. Cic. 16. Fam. 12.
Studio eſſe mirifico, & officio in aliquem. Cic. 14. Fam. 3.
Magno eſſe, pro Conſtare. Senec. de Benef.
Sum, ſæpe Adverbiis jungitur. Ter. Hec. 1. 2. 110.
Ubi illic dies eſt complures, arceſſi jubet. Virg. 1. Æn. 20.
— hic illius arma,
Hic currus fuit.
Ego vos oro, ut hic ſitis hodie. Cic. 2. de Orat. 28.
Intus eſſe. V. INTUS.
Longe eſſe. V. LONGUS.
Male ſit, Imprecantis. V. MALUS.
Nimium eſt. V. NIMIS.
Nunc eſt. V. NUNC.
Obviam eſſe. V. OBVIAM.
Cum Infinitivo. Ter. Heaut. 3. 3. 17.
Sed noſtrum eſt intelligere utcunque, atque ubicunque opus ſit obſequi.
Non enim eſt meum, contra jus alicujus dicere. Cic. pro Corn. Balb. 3. conf. ſupra Sum cum Genetivo.
Sum varie utimur, in variis locutionibus. ut in hortando,
Sit veſtra benignitas ad audiendum. Plaut. Mil. 2. 1. 2. Sic Eſto, infra.
Jus mihi eſt ædes meas altius tollere. Africanus in l Egi. D. de exceptione rei judicatæ. Plura ſupra exempla V. ubi de conſtr. cum Dativo.
Opinor eſſe Hercules, tu autem Linus. Plaut. Bacch. 1. 2. 47.
Tempori ſignificando varie adhibetur, ſeq. cauſativa, vel Quum, Ut, A, Ante, Poſt, vel Abſolute.
Sunt minus quindecim dies, quod. Plaut. Trin. 2. 4. 1.
Decem dies ſunt ante ludos votivos, quos Cn. Pompejus facturus eſt, Cic. 2. Verr. 31.
Eſt hic tertius & triceſimus annus a. Cic. de Amicit. Cujus a morte hic tertius & triceſimus eſt annus.
Sunt octo anni quum. Cic. pro Cluent. 82. Anni ſunt octo, quum iſta cauſa in iſta meditatione verſatur.
Eſt annus, ut repulſam tulit. Cic. 8. Philipp. 28.
Fuerunt duæ horæ, Abſolute. Cic. pro Quint 53. Horæ duæ fuerunt, Quintius ad vadimonium non venit: quid ago?
Sunt duo menſes jam, dices. Cic. pro Roſc. Com. 86.
Quum annos jam complures ſocietas eſſet. Cic. pro Quint. 13.
Eſtne ipſus, an non? Plaut. Trin. 4. 3. 64.
Satin' ego oculis plane video? eſtne ipſus, an non eſt? is eſt,
Certe is eſt, is profecto, ô mi here exoptatiſſiume!
Sit, nec ſit ſpes, in te uno eſt. Plaut. Mil. 4. 2. 60.
Eſt mihi nomen Hecyra. Ter. prol. Hec. 1. Hecyra eſt huic nomen fabulæ. Plaut. Men. 5. 9. 1. Mihi eſt Menæhmus nomen.
In Genitivo. Plaut. Amph. prol. 19. Nomen Mercurii eſt mihi.
Dativo. Plaut. Ciſt. 1. 3. 6. Nam nomen eſt mihi Auxilio.
Sum totus veſter. Cic. 15. Fam. 8.
Eſt, reſponſivum. Ter. And. 4. 5. 50. Sed eſt Simo intus? D. eſt.
Eſt ita ut dicis. Plaut. Trin. 5. 2. 8. Cic. 3. de Finib. 18. Eſt ut dicis, inquam. conf. ITA.
Non eſt huic rei locus. Paul. in l. Si tamen. D. de Senatuſconſulto Maced. Sed & ſi juſſerit pater filio credi, deinde ignorante creditor mutaverit voluntatem, locus Senatuſconſulto non erit.
Subticetur interdum dativus: ut, Eſt tecum actio: ubi ſubintelligitur Mihi dativus. Paul. in l. Qui injuriæ. §. 2. D. de furtis.
Eſt mihi iter in Lemnum. Ter. Phorm. 1. 2. 16.
Non hercle is ſum, qui ſum, ni hanc injuriam ultus fuero. Plaut. Men. 3. 2. 6. [An Is ſim?
Nullus ſum. V. NULLUS.
Fuit, quum aliquid olim factum narraturi ſumus, præponere conſuevimus. Ter. Heaut. 3. 3. 30. Fuit quædam anus Corinthia hic.
Eſt, ſimiliter a narraturis aliquid uſurpatur. Ter. Eun. 2. 2. 17.
Eſt genus hominum, qui eſſe primos ſe omnium rerum volunt, &c.
Fuit quoddam tempus, quum in agris homines paſſim beſtiarum more vagabantur. Cic. 1. de Invent. 2.
Fuere qui. Plin. lib. 12. cap. 15. Necnon fuere, qui turis arbore utrumque naſci mentirentur.
Sunt qui volunt te conventam. Plaut. Ciſt. 4. 2. 38.
Cn. Pompejus, vir omnium, qui ſunt, fuerunt, erunt, virtute, ſapientia, ac gloria princeps. Cic. Poſt redit. ad Quir. 16.
Eſt quod, i. e. Aliquid. Plaut. Pſeud. 1. 2. 38.
Vel opperire: etiam eſt, quod domi dicere pæne fui oblitus. Cic. 7. Fam. 10. Eſt quod gaudeas, te in iſta loca veniſſe, ubi aliquid ſapere viderere. [Quod hic cauſativum eſt, pro Cur gaudeas.

Nihil eſt. V. NIHIL.
Non eſt, quod. V. NON.
Hoc, quod res eſt. Plaut. Men. 5. 9. 11.
Quid ego ex te audio? MEN. hoc, quod res eſt.
Eſt etiam, ubi profecto damnum præſtet facere quam lucrum. Plaut. Capt. 2. 2. 77.
Erit, ubi te ulciſcar, ſi vivo. Plaut. Pſeud. 5. 2. 26.
Eſt vero huic credendum, Chreme. Ironice dictum. Ter. And. 5. 4. 14.
Si eſt, ut. Ter. Phorm. 5. 8. 32.
— ſin eſt, ut velis
Manere illam apud te, dos hic maneat, Demipho.
Ero ut me voles. Plaut. Capt. 2. 1. 32.
Eſſe, Manere, & converſari. Cic. 2. de Orat. 27. Niſi prius a vobis impetrabo. Quidnam, inquit Catulus? Ut hic ſitis hodie. Et paulo poſt 28. Neque domi imperaram: & hic, apud quem eram futurus, ſine mea ſententia tam facile promiſit. Budæus. conf. ſupra Eſſe apud, & Eſſe cum.
Eſſe, pro Vivere. Cic. 12. Att. 18. Longumque illud tempus, quum non ero, magis me movet, quam hoc exiguum, quod mihi tamen nimium longum videtur.
Eſt, in tertia tantum perſona, pro Convenit vel licet. Valer. Max. lib. 1. 6.2. Non eſt inter patrem & filium, ullius rei comparationem fieri, præſertim divinitatis faſtigio junctos. Al. Non eſt operæ.
Eſt cernere, deprecari, invenire. Virg. 6. Æn. 595.
Nec non & Tityon, terræ omniparentis alumnum,
Cernere erat. i. e. Licebat. Cic pro P. Sext. 27. Quem enim deprecari eſſet, quum omnes eſſent ſordidati? Vetus exemplar habet Deprecarentur. Gell. lib. 12. Eſt tamen invenire nonnuſquam ita ſcripſiſſe quoſdam non ignobiles.
Eſt, pro Poſſibile eſt. Celſ. lib. 5. cap. 27. De remediis generalibus adverſus omnia venena. Non tam facile iis opitulari eſt, qui in cibo venenum, vel in potione ſumpſerunt. Budæus.
Eſt, pro Licet. Liv. 42. 41. pr. Eorum, quæ objecta ſunt mihi, partim ea ſunt, quibus neſcio an gloriari debeam, partim quæ fateri non erubeſcam, partim quæ verbo objecta, verbo negare ſit. Huc pertinent, Eſt cernere, deprecari, invenire, aliaque ſupra.
Cum Partic. ut: Sunt ſemper bibentes in œnopolio. Plaut. Curc. 2. 3. 13.
Es pro Sis: ut, Bono animo es. Plaut. Amph. 2. 2. 39. Ter. Heaut. 4. 6. 18.
Fuit daturus. Ter. Heaut. 4. 6. 13.
Eſt petitum. Plaut. Aul. 2. 2. 69. Nam ſi opulento ſit petitum pauperioris gratiam. Videtur hoc loco legendum, Si opulentos it, pro, Si opulentus it petitum, &c.
Eſto, concedentis. Ter. Heaut. 3. 3. 11.
At mihi fides apud hunc eſt, nihil me iſtius facturum, pater.
C. Eſto: at certe concedas aliquo ab eorum ore aliquantiſper. Cic. 5. Verr. 132. Eſto. Cetera negare non potes.
Eſto, pro Sit. Plaut. Aſin. 4. 1. 57.
Hæc mulcta ei eſto, vino viginti dies
Ut careat.
Verum eſto. Cic. 4. Verr. 46. & 150. [Ubi tamen Verum Conjunctio videtur.
Sit ſane ita: quanquam a Polemonis, & Peripateticorum & Antiochi finibus non facile divellor, &c. Cic 4. Acad. 439.
Es, pro Soles. Cic. 12. Fam. 20. Quod ſi, ut es, ceſſabis, laceſſam.
Siem, pro Sim. Ter. Phorm. 5. 4. 6. Sin patefit, in probro ſiem. Cic. in Orat. 157. Siet plenum eſt: Sit imminutum.
Eſt, pro Evenit. Ter. Hec. 3. 1. 28.
— nam ſæpe eſt, quibus in rebus alius ne iratus quidem eſt,
Quum de eadem cauſa eſt iracundus factus inimiciſſimus.

ENS, entis, [τὸ ὄν] Participium præſentis temporis non eſt in uſu, auctore Priſciano lib. 18. pr. p. 207. b. Aldi. Quintil. lib. 8. cap. 3. Multa ex Græco formata nova, ac plurima Sergio Flavio, quorum dura quædam admodum videntur, ut Ens & Eſſentia: quæ cur tantopere aſpernemur, nihil video: niſi quod iniqui judices adverſus nos ſumus, ideoque paupertate ſermonis laboramus. conf. Priſc. ibid. p. 215. b. ubi docet primum id Partic. Cæſarem protuliſſe. V. & Voſſ. de Anal. 4. 12. pr.

ENTIA, pl. n. ESSENTIA, æ. f. ESSENTIALIS, e. Adj. ESSENTIALITER, Adv. Voces ſunt apud recentiores Philoſophos & Theologos, frequentes.

FŬTŪRUS, a, um. [μέλλων, ἐσόμενος, Gl. G. L.] Partic. Quod erit ſignificans, Plaut. Moſt. 1. 3. 74.
Quid illis futurum eſt ceteris, qui te amant? V. QUID. Cic. de Senect. 66. Aut etiam optanda ſi aliquo eum deducit, ubi futurus ſit æternus.
Præſidio ſperant eſſe futurum. Cic. 7. Verr. 165.
Copulare futura cum præſentibus. V. COPULO.
Augurari futura animi. V. AUGUROR.
Scire futura. Ovid. 1. Amor. 11. 18.
Mihi cum illa poſthac nihil futurum. Cic. 2. Philipp. 77.
Genus omne futurum, Poſteri. Virg. 4. Æn. 622.
In futurum. V. IN præpoſitionem.
Haud ignara futuri, Virg. 4. Æn. 508. & Hor. 1. Serm. 1. 35.

SŪMEN, ĭnis. n. [οὖθαρ, Gl. L. G. ὑπομάζιον, ὑπογάστριον, G. L.] fit ex papillis ſuillis, uno die poſt partum ſectis ac ſalitis. Martial. lib. 13. 44.
Eſſe putes nondum ſumen, ſic ubere largo
Effluit, & vivo lacte papilla tumet. Plin. lib. 8. cap. 51. Hinc Cenſoriarum legum paginæ, interdictaque cœnis abdomina, glandia, teſticuli, vulvæ, ſincipitia verrina, ut jam Publii mimorum poetæ cœna, poſtquam ſervitutem exuerat, nulla memoretur ſine abdomine, etiam vocabulo ſuminis ab eo impoſito. Hic Plin. vult Sumen & Abdomen idem eſſe. Plaut. Capt 5. 3. 3.
Quanta pernis peſtis veniet, quanta labes larido,
Quanta ſumini abſumedo? quanta callo calamitas?
Sumen alii putant eſſe Lac ſuis extractum, ac denſatum ſue occiſa. Vel quaſi Rumen, id eſt, mammam, nomen a ſugendo deductum. V. ABDOMEN.
Sumen proprie a Sugendo dictum. Nam & mulieris mammam ſumen veteres dici voluerunt. Lucil. Sat. lib. 4.
Quod ſi nulla poteſt mulier tam corpore duro
Eſſe, tamen tenero maneat ſuccuſſa lacerto
Et manus uberior lactanti in ſumine ſidat. Nonius 6. 54.

Sumen regionis, per translationem. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 7. ad finem, Cæsar Vopiscus ædilitius, causam quum ageret apud Censores, campos Roseæ Italiæ dixit esse sumen, in quo relicta pertica postridie non appareret propter herbam. In Gloss. scribitur Submen.
SUMINĀTUS, a, um. Adj. ut, Suminata caro. Arnob. 2. adv. gentes.
SUMINALIA, V. SUMMANALIA.
SUMMA, æ. f. [κεφάλαιον, ποσότης, Gl. L. G. & G. L. σύμπαν, L G.] est Sententiæ alicujus, aut rerum, de quibus verba fiunt, aut quæ etiam numerantur, collectio. Virg. 4. Æn. 237.
Naviget, hæc summa est. Cic. 2. de Legib. 18. Sed ipsæ summæ rerum ac sententiæ.
Avaritiæ summam explicare. Cic. in Pison. 85.
Belli summam credere puero. Virg. 10. Æn. 70.
In hoc summa judicii, causaque tota consistit. Cic. pro Quint. 32.
Militiæ summa. Tacit. 2. Hist.
Operis summa. Hor. de Arte Poet. 34.
Promissi sui summam complere, Promissum omnino absolvere. Cic. 5. Verr. 116.
Rerum summa. Ter. Phorm. 2. 2. 3.
—ad te summa solum, Phormio, rerum redit.
Rerum & generum communes summæ. Cic. 2. de Orat. 135.
Salutis summa. Lucret. lib. 2. 862.
Victoriæ summa in eo constat. Cæs. 7. Bell. Gall. 21.
Brevis summa. V. BREVIS.
Dicere summam alicujus rei. Cic. 1. de Invent. 28.
Ad summam pertinet. Quint. lib. 1. c. 1. p. 20. Burm. An Philippus Macedonum rex Alexandro filio suo prima litterarum elementa tradi ab Aristotele, summo ejus ætatis philosopho, voluisset, ac ille suscepisset hoc officium, si non studiorum initia a perfectissimo quoque optime tractari, & pertinere ad summam credidisset? Ad summam doctrinæ & eruditionis intelligo, quam filio destinaverat esse quærendam litterarum studio. Budæus.
In summam rei. Tacit. 13. Ann. 38. pr. Nihil in summam pacis proficiebatur. Al. In summa. Liv. lib. 31.
In summam proficere. Quintil. lib. 1. c. 1. p. 18. Burm. Majora tamen aliqua discet puer eo ipso anno, quo minora didicisset. Hoc per singulos annos prorogatum, in summam proficit. i. e. Eam discendi facultatem, quam adolescenti aut juveni comparare volumus, & ad eum finem, quem animo destinavimus. Budæus.
Summa illa sit. Quicquid officii, beneficii, honoris in Genucilium contuleris, id te existimabo in me ipsum atque in rem meam contulisse. Cic. 13. Fam. 54.
Summa fuit, ut ille quasi exitum quærens ut deliberarem, non fuit agendum: ita discessimus. Cic. 9. Att. 21.
Summa illuc pertinet ut, &c. Cic. 7. Verr. 24.
Summa est in testibus. Cic. pro Flacc. 24.
Summam cogitationum facere. Cic. 1. Fam. 9.
Hæc est summa. Plaut. Pers. 1. 1. 34.
Summa est, in quo mihi gratissimum facere possis, si curaris ut Avianus, &c. Cic. 13. Fam. 76.
Summa argentaria [κεφάλαιον, ἐπὶ δανείῳ, Gl. G. L.] Plaut. Pseud. 1. 3. 139.
Sicut hæc est præstituta summæ argentariæ dies. Al. Summa argento. [Videtur esse f. a Summus, Adj. & subaudiri Ratio.
Nummorum summa. Hor. de Arte Poet. 384.
Patrimonii summa. Hor. 2. Serm. 3. 90.
Summa quadrans. V. QUADRO.
Summa pecuniæ. Cic. 7. Fam. 24. Scilicet ista quidem summa næ ego multo libentius emerim diversorium. Idem pro Rosc. Com. Non refert parva nomina in codices? immo omnes summas.
Verane summa sit uniuscujusque rationis. Cic. 2. de Orat. 158.
Addendo, deducendoque videre quæ reliqui summa fiat. Cic. 1. Off. 59.
Creditor totius summæ. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Quum ipsa pecunia, quæ Staleno data est, numero ac summa sua, non modo quanta fuerit, sed etiam ad quam rem data fuerit, ostendat. Cic. pro Cluent. 87.
Colligit summa. Plin. lib. 9. cap. 35. Quæ summa quadringenties sestertiûm colligebat.
Concipere summam. V. CONCIPIO.
Conficere summam. Cic. de Lege Agr. 2. 63. Alii legunt Fecisset.
Congruunt cum summa. Cic. 7. Att. 13. Reliqua patebant, & cum Terentiæ summa congruebant.
Decedet nihil de summa. V. DECEDO.
Decessionem de summa facere. Cic. pro Rabir. Post. 30.
Detrahere de summa. Cic. 10. Att. 5.
Facere summam. Cic. 4. Verr. 131. In censu habendo potestas omnis æstimationis habendæ, summæque faciundæ, Censori permittitur. Idem 5. Verr.
Imminuere summam. V. IMMINUO.
Remittere alicui de summa, Demere de capite. Cic. 5. Verr. 82.
Subducamus summam. Cic. 5. Att. 21.
Summa summarum in Plaut. Truc. 1. 1. 4. est, Cum in rationibus multa nomina & capita in unam summam rediguntur, ac sic multis summis factis, omnia tandem in unum consummantur. Nam ut capita in summam, sic summæ in summam summarum rediguntur. In Lucretio autem (3. 817. & 5. 362.) Summa summarum, Immensitatem ipsam universi significat. Ex Turneb.
Summa summarum hæc erit, tardiloquum te esse jubeo. Senec. Epist. 40. Al. 41.
Summa summarum in illo gloriæ fuit, Asiam ultimam provinciarum accepisse, eandemque mediam patriæ reddidisse. Plin. lib. 7. cap. 26. Al. Gloria perperam.
Summa, pro Complemento. Quintil. lib. 3. cap. 2. Huic studium & incrementum dederit utilitas, summam ratio & exercitatio? Confectionem quoque significat apud eundem lib. 5. cap. 10. Habent omnia initium, incrementum, summam. Idem, Ex initiis summa colligitur: quum dicit, Non possum togam prætextam sperare, quum exordium pullum video. Et alibi, An ad initium summa referenda, nempe an ei cædes imputanda sit, a quo jurgium cœpit.
Habere summam orationis. Cic. 10. Att. 18. At ille perpauca locutus, hanc summam habuit orationis, ut sibi ignoscerem.
Sed tamen hæc est summa conclusionis meæ. Cic. 2. Philipp. 32.

Quicquid dixi, ad unam summam referri volo, vel humanitatis, vel clementiæ, vel misericordiæ tuæ. Cic. pro Ligar. 29.
Efficere longam summam. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Ad summam tendere. Quintil. in procem. lib. 1. [Nisi Ad summa scripsit.
Ad summam non possunt istæc sic abire. Cic. 14. Att. 1. V. AD præpos.
Ad summam dic M. Tullii, &c. Cic. 7. Att. 7. Idem 1. Off. 149. Ad summam, ne agam de singulis.
In summa. Cic. 2. Q. frat. 16. Quo die hæc scripsi, Drusus erat de prævaricatione a Trib. ærarii absolutus: in summa quatuor sententiis, cum Senatores & equites damnassent.
In omni summa, ut mones, valde me ad otium pacemque converto. Cic. 3. Q. frat. 5. extr.
Summa, absolute pro Numero. Lucret. lib. 2. 339.
Ut neque finis (uti docui) neque summa sit ulla.
SUMMŬLA, æ. f. dimin. Apul. Met. 10. p. 248. Elmenh. Summulas diurnas corradere. Sen. Epist. 77. Minutas summulas distribuit flentibus servis.
SUMMĀTIM, Adj. [συλλήβδην, Gl. L. G. & G. L. κεφαλαιωδῶς, L. G.] Per singulas summas, vel In summa, & breviter. Varr. in præf. lib. 2. de R. R. Qua de re pecuaria breviter ac summatim percurram. Cic. 5. Att. 16. Itaque subsedi in ipsa via, dum hæc quæ longiorem desiderant orationem, summatim tibi perscriberem.
Summatim ex eo dictum est, quod summas ipsas, non omnia æra, legimus & subducimus. Turneb.
A me pauca cognosces, & summatim. Cic. 10. Fam. 28.
Attingere aliquid summatim. Lucret. lib. 3. 261.
Breviter & summatim describere. Cic. in Orat. 10.
Nunc exponamus genera ipsa summatim. Cic. 2. de Orat. 247.
Narrare summatim & particulatim. Auctor ad Heren. lib. 1. 14.
Summatim, a Summus. V. post SUMMUS.
SUMMĀRIUM, i. n. Epitome, seu breviarium. Senec. Epist. 39 pr. Vide ne plus profectura sit oratio ordinaria, quam hæc, quæ nunc vulgo breviarium dicitur; olim, quum Latine loqueremur, summarium vocabatur.
SUMMANALIA, Liba farinacea in modum rotæ ficta. Festus. Cæl. Rhod. lib. 9. cap. 16. Suminalia vocat a Sumine.
SUMMĀNUS, i. m. [Προμηθεύς, Gl. L. G.] Deus antiquis creditus, cui nocturna ostenta tribuebant. Plin. lib. 2. cap. 52. Diurna attribuentes Jovi, nocturna Summano. De fulminibus. Cic. 1. de Divin. 16. Cum Summanus in fastigio Jovis optimi maximi, qui tum erat fictilis, e cælo ictus esset, &c. Summani nomine intelligendus est Pluto, ut testatur Capella de Nuptiis Philologiæ lib. 2. quem ita nuncupant, quasi summum Ovid. deorum Manium. Qui deus tamen sit Summanus addubitasse videtur quum 6. Fast. 731. scribit XIII. Calendas Julias templum illi fuisse sacratum.
SUMMARIUM, SUMMARIUS, SUMMATES, SUMMATUS, V. in SUMMA, vel post SUMMUS.
SUMMENTUM, V. SUBMENTUM.
SUMMERGO, SUMMITTO, V. SUBMERGO, SUBMITTO.
SUMMŒNIUM, i. n. dicebatur Locus lupanaris, quod fere sub mœnibus esset, quasi Submœnium. Inde
SUMMŒNIANUS, a, um. Adj. ut Summœnianæ meretrices. Martial. lib. 3. 82.
Summœnianas cœnet inter uxores. conf. Alexand. Genial. dier. 4. 18.
SUMMONEO, V. SUBMONEO.
SUMMOVEO, V. SUBMOVEO.
SUMMUS, a, um. Adj. [ἀκρότατος, ὕψιστος, Gl. L. G. & G. L. ἄκρος, ὑψηλός, G. L.] Quod est omnium altissimum. Cic. 2. Tusc. 44. Summum, quo nihil sit superius. Virg. 4. Æn. 168.
—summoque ulularunt vertice nymphæ.
Facere paria omnia, infima summis. Cic. 3. de Legib. 19.
Ab imo evertere summa. Lucret. lib. 5. 164.
Imis permiscere summa. Lucan. lib. 3. 138.
Summus, medius, infimus. Cic. 1. Philipp. 37.
Summum & Profundum, contraria. Cic. 3. de Fin. 48.
Summa navium tabulis augent. Tacit. 3. Hist. 47.
Evadere in summum. V. IN præpositionem.
Aqua summa. Cic. 1. Tusc. 40. [Vulgo Summum aquæ dicunt.
Cacumina summa. Virg. 6. Æn. 678.
Culmina summa villarum. Virg. 1. Ecl. 83.
Fastigia summa rerum, translate. Virg. 1. Æn. 346.
Fluctu in summo pendent. Virg. 1. Æn. 110.
Loco de summo, summoque genere captus. Plaut. Capt. prol. 30.
Loco summo natus. Cic. 2. Fam. 17.
Rector summus deûm. Ovid. 13. Met. 599.
Summum, Valde profundum. Plaut. Milit. 4. 4. 16.
Nunc hæc res apud summum puteum geritur. Ibid. 2. 6. 70.
Summus, Maximus, Supra quod nihil, in bonum & malum.
Severitatis, & munificentiæ summus. Tacit. 1. Ann. 46.
Concipere summa de aliquo. Quintil. in procem. lib. 6.
Omnia summa in eo sunt: h. e. Undecunque maximus & excellens. Cic. pro Lege Manil. 29.
Amicus summus, Maximus, quem nihil sit supra. Ter. Phorm. 1. 1. 1.
Amicus summus meus, & popularis Geta.
Summus aliquando solum ponitur, & intelligitur Amicus. Ter. Eun. 2. 2. 39.
—plurima salute Parmenonem,
Summum suum, impertit Gnatho.
Amentia summa. Cic. 2. de Invent. 28.
Artificium summum. Cic. 6. Verr. 46.
Beneficium summum. Ter. Phorm. 2. 2. 22.
Bonum illud summum, in animone sit an in corpore, virtute an voluptate definiatur. Cic. 1. de Orat. 222.
Bonum summum, aut solum esse id quod honestum sit, &c. Cic. 3. Off. 35.
Bonum summum in cognitione & scientia ponit Herillus. Cic. 4. Acad. 129.
Bonum summum in voluptate Epicurus ponit. Cic. 3. Off. 117.
Clamore summo. Plaut. Merc. prol. 49.
Contumelia summa. Cic. 5. Verr. 113.
Desperatio summa. Plin. lib. 21. cap. 1.
Dolor summus. Plin. lib. 11. cap. 37.
Fide summa. Liv. 4. 60.
Forma summa. Ter. Eun. 2. 3. 74.
Honore in summo vigere. Lucret. lib. 4. 1149.
Hieme summa navigare, Sævissima. Cic. 13. Fam. 61.
Imperator summus atque perfectus. Cic. pro Lege Manil. 28.

Ingenia ſumma. Cic. 4. Acad. 15. Nihilne tot ſæculis, ſummis ingeniis, maximis ſtudiis, explicatum putamus?
Inſcitiæ ſummæ mihi videtur. Cic. 2. de Finib. 31.
Jure ſummo agere cum aliquo. Cic. 7. Verr. 4. V. JUS.
Jus ſummum, ſumma injuria. Cic. 1. Off. 32.
Laboris ſummi dolor. Cic. 5. Verr. 113.
Mæror ſummus. Cic. pro Quint. 8.
Magnitudinem ad ſummam pervenire putantur decem annis delphini. Plin. lib 9. c. 8. [Summum nempe ad gradum magnitudinis in ſuo genere.
Malum ſummum dolorem dicere. Cic. 3. Off. 39.
Materia ſummi mali aurum. Hor. 3. Carm. 24. 49.
Opes ſummæ. Lucret. lib. 2. 13. Summa ope. Liv. 23. 7.
Otium ſummum. Cic. 3. Verr. 63.
Pax ſumma. Lucret. lib. 1. 58.
Prudentia. Cic. 2. de Orat. 1. Si homines non eruditi ſummam eſſent prudentiam atque incredibilem eloquentiam conſecuti, inanis omnis noſter eſſet labor.
Nihil niſi ſumma ratione facere. Cic. 8. Att. 15.
Sanctimonia ſumma. Cic. pro Quint. 55.
Studium ſummum litterarum erat in utroque. Cic. 1. de Fin. 1.
Stultitiæ ſummæ eſt. Cœlius Ciceroni 10. Att. 9.
Vi ſumma hortari. Liv. 23.
Vir ſummus. Plaut. Capt. 2. 2. 29.
Voce ſumma reſonans. Hor. 1. Serm. 3. 7.
Voce ſumma pronuntiare verſus. Cic. 1. de Orat. 261.
Voluptas ſumma. Hor. 2. Serm. 2. 20.
Summa res, pro Summa rei, & pro tota Rep. Cic. 2. Philipp. 38.
Rei ſummæ periculum facere. Tacit. 4. Hiſt. 71. Idem 5. Hiſt. 15. Ad maturandum ſummæ rei diſcrimen. [Virgil. 2. Æn. 322. Quo res ſumma loco? ubi Serv. V.
Summus, Laudabilis, glorioſus. Virg. 9. Æn. 199.

Mene igitur ſocium ſummis adjungere rebus,
Niſe, fugis? Non. 4. 440.

Summus, Extremus. Cic. in Horten. Vixit ad ſummam ſenectutem valetudine optima. Non. l. c.
Summa dies. Virg. 2. Æn. 324.

Venit ſumma dies, & ineluctabile tempus Dardaniæ.

Æſtas ſumma, pro Ultima. Cic. 7. Verr. 80. [Niſi eſt potius In ſummo gradu. conf. Hiems, &c.
Cibus ſummus. V. CIBUS.
Senectute ſumma homo. Cic. 8. Philipp. 31.
Diviſio ſumma, i. e. Prima, generalior, præcipua. l. 3. D. de ſtat. ho. l. j. D. de rer. diviſ.
Quæſtio dicebatur ſumma antiquis, quod nunc *principale punctum* dicimus. Quintil. lib. 3. c. 11. pr. Quæſtio latius intelligitur omnis, de qua in utramque partem, vel in plures dici credibiliter poteſt. In judiciali autem materia dupliciter accipienda eſt: altero modo, quo dicimus multas quæſtiones habere controverſiam, quo etiam minores omnes complectimur: altero, quo ſignificamus ſummam illam, in qua cauſa vertitur.
A ſummo. V. A præpoſitionem.
Ad ſummum. V. AD præpoſitionem.
Biduo, ad ſummum triduo. Cic. pro Quint. 78.

SUMMUM, i. n. [τὸ σύμπαν] Quintil. 8 4. Fit & aliter ſupra ſummum adjectio. Summum, Adverbiali forma, & Ad ſummum, pro eodem. Cic. 5. Verr. 183. Duo millia nummûm, aut ſummum tria, dediſſet. Idem 13. Att. 21. Exſpectabam hodie, aut ſummum cras, ab eo tabellarios. V. Ad ſummum in AD.
Scies igitur fortaſſe cras, ſummum perendie. Cic. 12. Att. 43.
Ad ſummum, pro Optime. Cic. 16. Fam. 12. Fac plane ut valeas, nos ad ſummum. Scilicet, Valemus. Aliud exemplar legit Adſumus.

SUMMO, Adv. ut Poſtremo. Quintil. 7. cap. 1. p. 582. Burm. Quia & initio movendus ſit judex, & ſummo impellendus.

SUMMUS, i. m. Ἀρχιερεδέρχος, Gloſſ. Latinogræc.

SUMME, Adv. [ἄκρως, Gl. G. L.] Maxime, excellenter. Plaut. Pœn. 3. 6. 2.

Eſtne hic ſervus meus? c. ſumme hercle vero Agoraſtocles. Lege, Sum mehercle.

Cum Superl. Plin. 10. Epiſt. 11. pr. Habui enim illum Quæſtorem in Conſulatu, mei ſumme obſervantiſſimum.
Ab aliquo petere & ſumme contendere. Cic. pro Quint. 77.
Hoc me ſollicitare ſumme ſolet. Cic. 1. de Orat. 295.
Summe miſer, Admodum. Cic. 4. de Fin. 7.
Summe officioſus in aliquem. Cic. 3. Verr. 63.
Summe jucundum. Cic. 13. Fam. 19.

SUMMŎPĔRE, Adv. [μάλιστα] Pro Summo opere. Cic. 1. de Invent. 26. Vitia vero hæc ſunt certiſſima exordiorum, quæ ſummopere vitare oportebit.

SUMMĀRIUS, i. m. Cic. 10. Att. 1. Niſi forte iſte ſummarius ei poteſt perſuadere, ut dum Oratores eant & redeant, quieſcat. Ubi interpres Beroaldus legit Senatus, quem per fas & nefas collegit Cæſar, reliquias reliquiarum. Alii Summarium, Cæſarem interpretantur, qui prior eſſe nolebat, malebat eſſe primus, ac reliquis præeminere. Alii Summarium exponunt, Grandi ſumma emptum pacificatorem, de quo paulo ante in eadem epiſtola dixerat: Jam enim illum emptum pacificatorem peroraſſe puto. Emptum, id eſt, pretio a Cæſare inductum, ut de pace ageret in Senatu; cujus nomen fuit in Attici epiſtola. Eſt qui mallet, Nummarius: ut, Nummarii judices, Pretio corrupti. Turnebus Summarium interpretatur, Hominem ſeditioſum, & belli civilis cupidum, atque adeo parvum quendam Marium. [q. d. Submarium, ut apud Plaut. Subballio. quomodo & Salmaſ. ad Tertull. de Pall. p. 314. Gronov. placet Summanus. Cum Mario certe qui Pompejum conferat non video, optimatium ducem. An Solymarius? Pompejum certe intelligit, quem alias Hieroſolymarium appellat, ob res in Judæa geſtas. V. ſ. l. Alioqui Summarius eſt quod Summas; ut Primarius, quod Primas, formaturque inde ut a Nefas Nefarius.

SUMMĬTAS, ātis. f. [ὑπεροχὴ] Altitudo. Macrob. Somn. Scip. 1. 6. Suæ ſummitates. Pallad. 1. tit. 6. Summitas vitis. Ammian. 14. 6. Ad perfectam non venerat ſummitatem.

SUMMAS, ātis. c. Princeps. Apul. 11. Met. p. 267. Elmenh. Præcepta ſummatis deæ. Sidon. 9. Epiſt. 6. Puella moribus natalibusque ſummas. Plaut. Ciſtel. 1. 1. 27.

Ubi iſtas videas, ſummo genere natas,
Summates matronas, ut amicitiam colunt.

Viri ſummates. Ammian. 26. 9.
Summates, [ἄριστοι] qui & Optimates & Primates appellantur.

SUMMĀTUS, ûs. m. Principatus, ſupremus gradus, ſupremus honor Lucret. lib. 5. 1141.

Imperium ſibi cum, ac ſummatum quiſque petebat.

SUMMĀTIM, Adv. [ἐπιπολῆς] Per ſummum, vel A ſumma extremitate. Columel. lib. de Arboribus, cap. 6. Sin autem eouſque exaruit, (ſcilicet vineæ truncus) ut curvari non poſſit, primo anno ſummatim, ita ne radices eruas, aut lædas, ablaqueato.
Summatim, Capitulatim, κατὰ κεφάλαια, κεφαλαιωδῶς. H. St. V. in SUMMA, æ.

SUMMUS, V. SUMMA.

SUMMUSSO, āre. [ὑποτονθορύζω, Gl. G. L.] Ennius ſecundum Feſtum, Quintus in occulto ſummuſſabat. Accius, Non decet ſummuſſare. Al. Dice jam mater non eſt: nam muſſare ſine. [Male in Gloſſ. Submiſſo.

SUMMUSSI, ut Paulus notat, Murmuratores. Nævius, Odi (inquit) ſummuſſos, proinde aperte dice, quid ſit, quod times. conf. SUBMISSIM, & MUSSO, in MUTIO.

SUMMŪTO, vel SUBMUTO, [ἀντικαλλάττω, ἀντιμείβω, Gl. G. L.] āre. Aliud pro alio mutare. Cic. in Orat. 93. Hanc hypallagen rhetores, quia quaſi ſummutantur verba pro verbis, metonymian Grammatici vocant, quod nomina transferuntur. Quoniam aliter a Rhetoribus, aliter a Grammaticis hæc figura vocatur, utriuſque nominis rationem affert. Rhetores (inquit) hypallagen vocant, quia verba pro verbis quaſi ſummutantur: Græcum enim hoc vocabulum eſt ὑπαλλαγὴ, quæ Latine Submutatio dici poteſt, a verbo ὑπαλλάττω, Summuto. Grammatici vero Metonymiam vocant, quod nomina transferuntur. Quintilianus μετωνυμίαν, Nominis pro nomine poſitionem interpretatur: ut Neptunus pro Mari.
Summuto, Cambio. in Gloſſ. Græcolat. quod alias Permuto.

SUMMUTATIO, ōnis. f. Ὑπαλλαγὴ, Ἀντάλλαγμα, ἀντάμειψις. Gloſſ. Græcolat. V. dict. ſuper.

SŪMO, ſumpſi, ſumptum, [δέχομαι, λαμβάνω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Accipere, tollere. A Sub & Emo, quod antiqui accipiebant pro Sumere. Feſtus. Salluſt. in Bell. Jugurth. cap. 71. Epiſtolam, ſuper caput in pulvino temere poſitam, ſumit, ac perlegit. Ter. Adelph. 5. 9. 20.

Ob eam rem? D. ob eam: poſtremo a me argentum, quanti eſt, ſumito. Idem Heaut. 3. 1. 56.
Sumat, conſumat, perdat, decretum eſt pati.

In manum vel manu ſumere. Cic. 2. de Lege Agrar. 15. Itaque hoc animo legem ſumpſi in manus, &c. Idem 2. Tuſc. 8. Epicurum autem & Metrodorum non fere præter ſuos quiſquam in manu ſumit. Al. In manus.
Sumere de. Columel. lib. 12. cap. 24. Aqua marina quam longiſſime a litore de pelago ſumenda eſt. Cic. 4. Acad. Hæc autem, quæ jam dicam, ſunt ſumpta de primo.
Sumpta eſt eo navis. Cic. 3. Off. 89.
E medio ſumere, Auferre. Scævola in l. Uxori ita. D. De dote relegata, Uxor mea, quicquid ei comparavi, & quod mihi dedit, e medio ſumat.
Aquam ſumere e fluvio. Ovid. 2. Amor. 19. 32.
Aquam e puteo ſumere. Plaut. Milit. 2. 6. 71.
Argumenta ſumere, Mutuari. Cic. 4. de Fin. 10.
Arma ſumere, Capere. Cic. 1. Tuſc. 86.
Bellum ſumere, Suſcipere. Plin. lib. 15. cap. 18.
Bellum ſponte ſumebant. Tacit. 3. Hiſt. 43.
Bellum ſumere pro aliquo. Ovid. 16. Epiſt. 371. al. Ferrum.
Beneficium ſumere. Plaut. Perſ 5. 2. 10.
Cibum ſumere. Plin. lib. 21. cap. 3.
Cibos minimos ſumebant ora. Ovid. 11. Epiſt. 28.
Colorem ſumit, & capit faciem, Acquirit. Ovid. 13. Met. 605. al. Calorem.
Conſilia ſumere in aliquam rem. Plin. Epiſt. 214.
Conſilia nova ſumere. Hor. 1. Epiſt. 18. 33.
Curæ idem & ſudoris ſumere. Plin. in Paneg.
Exempla ab aliquo ſumere. Cic. pro Lege Manil. 44. Ter. Adel. 3. 3. 62.

Inſpicere, tanquam in ſpeculum, in vitas omnium
Jubeo, atque ex aliis ſumere exemplum ſibi.

Exordia ſumere. Virg. 4. Georg. 284.
Jentaculum ſumere. Martial. lib. 13. 31.
Imaginem alicujus ſumere. Plaut. Amph. 1. 1. 124.
Inimicitias ſumere, Suſcipere. Cic. in Vatin. 28.
Initium ſumere. Cic. in Salluſt. 1. Quo me vertam, P. C? Unde initium ſumam?
Iras novas ſumpſit. Ovid. 2. Met. 175.
Laborem ſumere. Cæſ. 3. Bell. Gall. 14.
Laudem ſumere a crimine. Ovid. 6. Met. 474.
Litteras commendatitias ad aliquem ſumere ab altero. Cic. 13. Fam. 27.
Nomen aliud ſumere, Aſſumere. Ovid. 6. Faſt. 544.
Obſequium animo ſumere, Animo obſequi. Plaut. Bacch. 4. 10. 8.
Operam ſumere ad rem aliquam. Plaut. Mercat. 5. 2. 94.
Operam in re aliqua ſumere. Ter. in prol. Hec. 25.
Operam ſumere, Fruſtra laborare. Plaut. Moſtel. 3. 1. 54.

Quid ego huc recurſem? aut operam ſumam, aut conteram?

Operam fruſtra ſumere, Idem. Ter. Heaut. 4. 3. 15.
Otium ſibi ſumere. Cic. 3. Off. 1.
Periculum pauci ſumpſere. Tacit. 3. Hiſt. 69.
Principium ſumere a re aliqua. Plin. lib. 18. cap. 4.
Spatium ad cogitandum ſumere. Cic. 4. de Finib. 1.
Speciem hominis ſumit infans in alvo. Ovid. 7. Met. 125.
Tempus ſumere ad rem aliquam. Cic. 1. de Legib 6. Idem 2. Q. frat. 10. De interpellatione tantum ſumam a vobis temporis ad ſcribendum, quantum dabitis.
Teſtimonium ſumere in res aliquas. Cic. pro Cæcinn. 23.
Togam virilem ſumere. Liv. 26. 19. Ex quo togam virilem ſumſit.
Veſtis mihi ſumitur. Ovid. 5. Triſt. 5. 7.
Vires ſumunt incendia. Hor. 1. Epiſt. 18. 85.
Vitam unde ſumeret inſcius. Hor. 3. Carm. 5. 37.
Sumere, Provinciam & Recipere diſtant. Cic. 4. Verr. 179. Quod quum ita ſit, nihil fingam tamen: meminero me, non ſumpſiſſe quem accuſarem, ſed recepiſſe quos defenderem. [Sumimus ſponte, Recipimus rogati.
Sumere, Eligere. Salluſt. in Jugurth. cap. 85. Sumat aliquem ex populo, monitorem officii ſui.

Aliquem judicem ſumere. Cic. ad Brut. 6.
Arbitrum ſumere. Cic. pro Roſc. Com. 114.
Diem ſumere. Cic. pro Cæcin. 19. Colloquuntur: dies ex utriuſque commodo ſumitur.
Hoſtes ſumere. Ovid. 12. Epiſt. 17. al. Sentire.
In argumentum aliquid ſumere. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In conſcientiam ſumitur Eudemus, amicus ac medicus Liviæ. Tacit. 4. Ann. 3.
In optionem ſumere. Plaut. Aſin. 1. 1. 88.
Partes alicujus ſumere. Cæſ. 3. Bell. Civil. 51. Cic. 10. Philipp. 1. Quas enim partes ipſe mihi ſumpſeram, eas præoccupavit oratio tua.
Perſonam magiſtri ſumere. Plin. Epiſt. 160. Cic. pro Planc. 100. abjecta Quæſtoria perſona, comitiſque ſumpta.
Simile ſibi ſumere. Plaut. Moſtel. 1. 2. 21.
Socerum ſumere. Ovid. 2. Met. 526.
Sumere ſibi aliquid, Multum, & pæne nimium ſibi tribuere. Cic. pro Planc. 3. Quanquam mihi non ſumo tantum, judices.
Vide quid mihi ſumpſerim. Cic. 7. Fam. 5.
Sumere ſibi ut. Cic. 8. Att. 11. Mihi non ſumo, ut meum conſilium valere debuerit. Idem 16. Att. 16. Tamen hoc, pro conjunctione & benevolentia noſtra, mihi ſumpſi, ut id a te peterem.
Sumo mihi pro meo jure. Cic. 2. de Orat. 294.
Sibi pro alio ſumere. Cic. 13. Fam. 30. Tantum tibi ſumito pro Capitone apud Cæſar. quantum ipſum meminiſſe ſenties.
Pro certo ſumere. Cic. 2. de Divin. 104. Tantum ſat eſt intelligi, id ſumere iſtos pro certo, quod dubium controverſumque ſit.
Res non conceſſas ſumere, & ex illis efficere quod velis. Cic. 4. de Fin. 49.
Quomodo autem ſumis, ut ſi quid cui ſimile eſſe poſſit, ſequatur ut etiam difficulter internoſci poſſit? Cic. 4. Acad. 46.
Sed quum bis ſumpſit quod voluit, id tamen quod aſſumit, concedi nullo modo poteſt. Cic. 2. de Divin. 103.
Spiritus ſibi ſumere, & arrogantiam. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 33.
Superbiam ſumere. Hor. 3. Carm. 30. 14.
Animum ſumere. Ovid. 1. Faſt. 147.
Auctoritatem ſibi ſumere. Cæſ 2. Bell. Gall. cap. 4.
Confidentiam ſumere. Plaut. Capt. 4. 2. 25.
Faſtus ſumuntur ab imagine ſpeculi. Ovid. 2. Amot. 17. 9.
Judicium ſibi ſumere. Cæſ. 3. Bell. Civil. 12.
Sumere argentum alicunde. Ter. Phorm. 2. 1. 69.

Non ratio, verum argentum deerat. D. ſumeret
Alicunde.

Mutuum ſumere, pro Mutuo accipere. Plaut. Amph. 2. 2. 187.
Mutuas pecunias ſumere. Cic. 3. Verr. 28. Quum per eos ipſos dies, per quos cauſam Dio diceret, reperiretur pecunias ſumpſiſſe mutuas, nomina ſua exegiſſe, prædia vendidiſſe.
Sumere, Emere. Cic. 7. Fam. 24. Sed eſſent, mi Galle, omnia facilia, ſi & ea mercatus eſſes, quæ ego deſiderabam, & ad eam ſummam, quam volueram. Paulo poſt, Prorſus ex iſtis emptionibus nullam deſidero, tu autem ignarus inſtituti mei, quanti ego genus omne ſignorum omnium non æſtimo, tanti iſta quatuor aut quinque ſumpſiſti.
Pœnas ſumere, Exigere. Virg. 2. Æn. 585.
Supplicium ſumere, Punire. Plaut. Merc. 5. 4. 31.

Supplicii ſumat quod volt ipſe ob hanc injuriam.

Supplicium de aliquo ſumere. Ter. And. 3. 5. 17.

Cur non habeo ſpatium, ut de te ſumam ſupplicium ut volo? Cic. pro Roſc. Amer. 70.

Sumere, pro Conſumere, unde & Sumptus nomen ortum eſt. Ter. Adelph. 5. 3. 68. Hilarem hunc ſumamus diem. Eſt, ut alio loco Donatus explicat, non Accipiamus, ſed Impendamus atque conſumamus. Plaut. Pſeud. 5. 1. 23. Hanc diem ſumpſimus prothyme. conf. Operam ſumere ſupra.
Sumere in re aliqua, Inſumere, Impendere. Plaut. Milit. 3. 1. 79.
Sumi dicitur oratio, quæ conſumitur & ponitur. Auctor ad Her. 1. pr. Ne nimium longa ſumatur. Ex Turnebo 20. 21.

Sumptus, a, um. Partic. [ληφθεὶς] Cic. de Amicit. 34. Sumpta virili toga. Cic. pro Rabir. Poſt. 44. Vide hos quaſi ſumptos dies ad labefactandum illius dignitatem.
Querela alte ſumpta. Lucret. lib. 4. 1175.

Sumptūrus, a, um. [ληψόμενος] aliud Partic. ut, Oſcula ſumpturus. Ovid. 3. Faſt. 691.

Sumptĭto, āre, frequent. Plin. 25. 5. Elleborum plerique, ſtudiorum cauſa, ad pervidenda acrius, quæ commentabantur, ſumptitaverunt.

Sumptus, ûs. m. [δαπάνη, Gl. L. G. & G. L. ἀνάλωμα, L. G.] dicitur Quod quis inſumit, ſicut Impenſa, quod quis impendit. Plaut. Mil. 3. 1. 79. Ter. Phorm. 4. 3. 61. Opus eſt ſumptu ad nuptias.
Annuus ſumptus. V. Annuus, in ANNUS.
Dapſilis ſumptus. V. Dapſilis, in DAPS.
Egentiſſimarum civitatum ſumptus. Cic. 3. Fam. 8.
Epularum ſumptus & magnificentia. Cic. 5. Tuſc. 96.
Exiguus ſumptus. Cic. in Parad. 6.
Infinitus ſumptus. Cic. 2. Off. 42.
Liberales ſumptus. V. Liberalis in LIBER adjectivo.
Legitimus & infinitus ſumptus. Cic. 3. Fam. 8
Sumptus ubique Ciceroni pro Luxurie accipitur: unde Sumptuoſus. ut pro Cœl. 44. Nulla luxuries reperietur, nulli ſumptus, nullum æs alienum. Ibid. 67. Vigeant apud mulierem venuſtate, dominentur ſumptibus. Budæus.
Immo non ubique verum hoc eſt. H. St. Diſtinguit in eadem or. Sumptus a Luxurie, ut partem a toto. V. 29. & 43. conf. 17.
Abire in ſumptus. V. ABEO.
Accommodare ſumptus. V. ACCOMMODO.
Admittere ſumptus. V. ADMITTO.
Afferre ſumptum. V. AFFERO.
Decernere ſumptum. Cic. 3. Fam. 8.
Decorare oppida publico ſumptu. Hor. 2. Carm. 15. 19.
Dare ſumptum. Cic. 2. de Invent. 87.
Effuſus ſumptus. Cic. pro Roſc. Amer. 68.
Erogare in ſumptum. Cic. 8. Att. 5.
Exercere ſumptum. Ter. in Heaut. 1. 1. 91.

Exhauriri ſumptu provinciam. Cic. 1. Q. frat. 1.
Extenuare ſumptum. Cic. 2. de Legib. 59.
Facere ſumptum. Ter. Adelph. 5. 4. 11. Sibi vixit, ſibi ſumptum fecit.
Facere ampliter ſumptum. V. AMPLUS.
Facere ſumptum in rem militarem. Cic. 12. Fam. 29.
Facere ſumptum pro quæſtu. Hor. 1. Serm. 2. 19.
Fit ſumptus in Quæſtorem, &c. Cic. 5. Att. 16.
Habere ſumptum. Cic. 9. Fam. 20.
Impendere laborem & ſumptum ad incertum caſum. Cic. 5. Verr. 227.
Impendent infiniti ſumptus in hos exercitus quibus nunc defendimur. Cic. ad Brut. 18.
Inſumere ſumptum magnum, aut laborem in aliquam rem. Cic. 2. de Invent. 113.
Levare ſumptum. V. Levo in LEVIS.
Minuere ſumptum in aliquem. Cic. 2. de Legib. 22. & 59.
Minuere ſumptum, aut remittere. Cic. 3. Fam. 8.
Mutuari in ſumptum. V. Mutuor, in MUTUUM.
Parcere ſumptui. V. PARCO.
Ponere ſumptum. Cic. 3. Q. frat. 1.
Prodire ſumptu extra modum. Cic. 1. Off. 140.
Suggerere ſumptum. Cic. 1. de Invent 27.
Eſſe ſumptui. Cic. 5. Att. 14. Adventus noſter nemini, ne minimo quidem fuit ſumptui.
Suppeditare ſumptus. Cic. 2. de Off. 42.
Suſtentare ſumptus. Cic. 2. Lege Agr. 78. Neque iſtorum pecuniis quicquam aliud deeſſe video, niſi iſtiuſmodi fundos, quorum ſubſidio familiarum magnitudines, & Cumanorum, ac Puteolanorum prædiorum ſumptus ſuſtentare poſſint.
Suſtinere ſumptum. Cic. 11. Fam. 14.
Temperare ſumptus. Ovid. 1. Amor 3. 10.
Sumptus, in Genitivo Sumpti, antique. Cato R. R. cap. 22. Eo ſumpti opus eſt. conf. SUMPTIFACIO infra.

Sumptuārius, a, um. Adj. [δαπανηματικὸς] Quod ad ſumptum pertinet. Cic. 13. Att. 7. Tu velim e Polluce cognoſcas rationes noſtras ſumptuarias.
Sumptuaria lex, Quæ de moderandis ſumptibus lata eſt, quam Cato Cibariam appellat. Cic. 7. Fam. 27. Lex ſumptuaria, quæ videtur λιτότητα attuliſſe, ea mihi fraudi fuit. Ibid. 9. 15. Domum ſi habebo, in denos dies ſingulos ſumptuariæ legis dies conferam. Sic 12. Att. 45. conf. Gell. 2. 24.

Sumptuarius, i. m. Qui ſumptus facit. ἐπιτελεστής, Gloſſ. Gr. Lat.

Sumptuōsus, a, um. Adj. [δαπανηρὸς, Gl. G. L.] Qui magnos ſumptus facit, vel Quod eoſdem poſtulat. Cic pro Cluent. 70. Quum eſſet egens, ſumptuoſus, audax, callidus, perfidioſus. Sic 2. de Orat. 135. Quod ſumptuoſus, de luxuria: quod alieni appetens, de avaritia.
Homo magnificus & ſumptuoſus. Ter. Heaut. 2. 1. 15.
Nil apud hunc lautum, nihil elegans, nihil exquiſitum, ne magnopere quidem quicquam, præter libidines, ſumptuoſum. Cic. in Piſon. 67.
Adoleſcentiæ ſumptuoſæ homo. V. Adoleſcentia, in ADOLEO.
Cœnæ ſumptuoſæ. Catull. ad Fund. 42. 9. Cic. 9. Fam. 23.
Convivia ſumptuoſiora. Martial. lib. 1. 94.
Domus ſumptuoſa, Sumptuoſa familia. Ter. Adel. 4. 7. 42.
Funera magnifica & ſumptuoſa. Cæſ. 6. Bell. Gall. 18.
Hoſtia ſumptuoſa. Hor. 3. Carm. 23. 18.
Ludi ſumptuoſiores. Cic. 3. Q frat. 8.
Reſperſio ſumptuoſa. Cic. 2. de Legib. 60.

Sumptuose, Adv. [πολυτελῶς] Cum magno ſumptu. Plin. Epiſt. 189. Caſtigabat equidem filium ſuum, quod paulo ſumptuoſius equos & canes emeret. Catull. ad Portium & Socrationem, 48. 5.

Vos convivia lauta ſumptuoſe
De die facitis.

Jactare ſe ſumptuoſius & inſolentius. Cic. 2. in Catil. 20.

Sumptuosĭtas, ātis. f. Sidon. 9. Epiſt. 6. Quantum de bonuſculis avitis paterniſque ſumptuoſitas domeſticæ Charybdis abliguriſſet.

Sumptĭfăcio, fēci, factum, ĕre. eodem modo ac Lucrifacio. Lucil. apud Non. 8. 12.

Quid dare, quid ſumptifacere, ac præbere, potis, ſit. Varr. ibid. Quantum ſumptifecerim. Plaut. Caſ. 2. 7. 1.

Si nunc me ſuſpendam, meam operam luſerim,
Et præter operam reſtim ſumptifecerim.

Sumptifacio, ex Plauto, ut Lucrifacio. Vide RESTIS. H. St. Veteres Sumpti Genitivum faciebant, unde Sumpti facere apud Lucil. & Varr. diviſe ſcribendum, & forſan etiam apud Plaut. qui alioqui delectatur ejuſmodi confictis recens dictionibus.

Sumptio, ōnis. f. [λῆμμα, Gl. L. G.] Cic. 2. de Divin. 108. Sed demus tibi iſtas duas ſumptiones, ea quæ λήμματα appellant dialectici: ſed nos Latine loqui malumus. Cato de R. R. 145. de lege oleæ faciundæ, Si ſumpſerit, in ſingulas ſumptiones, &c. conf. Vitruv. 1. 2.

S U N

Sūnium, [Σούνιον] Vicus & promontorium Atticæ regionis, quod in extima acie Helladis eſt, ſupra Athenas & Marathonem. V. tabulam decimam Europæ apud Ptolemæum. Ter. Eun. 1. 2. 35.

Mercator hoc addebat, ſe e prædonibus,
Unde emerat, audiſſe abreptam e Sunio.

conf. Cic. 3. Att. 7.
Sunium promontorium, nunc vulgo vocatur *Sitines*, ſive *Cabo de la Colomba*. Teſtis Olivarius in Melam.

S U O

Suo, ſui, ſūtum, [ῥάπτω, ἅπτομαι, Gl. L. G.] ĕre. Partes duas panni, aut alterius rei, invicem trajecto filo, ſimilive quo, conjungere. A Sue quidam hoc verbum deducunt: quia hujus animalis pilis in ſuendo ſutores uterentur. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Cultus dico agrorum, extructioneſque tectorum, tegumenta corporum, vel texta, vel ſuta, omnemque fabricam æris & ferri. Gell. 17. 3. Sed hi pleraſque naves loris ſuebant.
Alvearia ſuta lentis corticibus. Virg. 4. Georg. 33.
Pilea ſuta de lacernis cæſis. Stat. 4. Silv. 9. 24.
Suere aliquid capiti ſuo, Appingere & affigere. Ter. Phorm. 3. 2. 6.

SŪTOR, ōris. m. [σκυτεὺς, Gl. L. G. & G. L. σκυτοτόμος, L. G.] Qui suit: potissimum autem pro Calceario sumitur. Plaut. Aul. 1. 1. 34.
Quasi claudus sutor domi sedet totos dies. Cic. pro Flacc. 17.
Se velle dixit, id sutores & zonarii conclamarunt. Martial. lib. 2. 17.
Argique letum multus obsidet sutor.
Bonus sutor. Hor. 1. Serm. 3. 125. [ut Malus Phæd. 1. 14.
SUTŌRIUS, a, um. Adj. [σκυτευτικὸς] Quod ad sutorem pertinet. Cic. 6. Att. 1. Nostri enim, credo, graves habent Turpionem sutorium, & Vectium mancipem.
Atramentum sutorium. Plin. lib. 20. cap. 12. Verrucas misto atramento sutorio tollit. V. ATRAMENTUM.
SUTŪRA, æ. f. [ῥαφὴ] Liv. 38. 29. Sed triplex scutale, crebris suturis duratum, ne fluxa habena volutetur in jactu glans.
Sutura vulneris. Corn. Celsus lib. 5.26. De glutinatione vulnerum, Sutura oras jungit, quæ ne ipsæ quidem inter se contingere ex toto debent. Et ibidem sæpius.
Sutura, de aliis etiam rebus per similitudinem dicitur. ut Suturæ calvariæ. Cels. lib. 8. cap. 1. Raro calvaria solida sine suturis est, & id caput firmissimum, atque a dolore tutissimum est: ex ceteris in quo suturæ pauciores sunt, eo capitis valetudo commodior est.
SUTĬLIS, e. Adj. [ῥαπτὸς, Gl. G. L. ἱερὸς, L. G.] Quod sutum est. ut, Navis sutilis. Plin. lib. 24. cap. 9.
Sutilis rosa, Rosea serta. Martial. lib. 9. 98.
Sutilis aptetur decies rosa crinibus: ut sit,
Qui posuit sacræ nobile gentis opus. Idem lib. 5. 65.
Pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo,
Lassenturque rosis tempora sutilibus.
Coronæ sutiles. Plin. lib. 21. cap. 3. Summaque auctoritas pactili coronæ. Sutiles Saliorum sacris invenimus & solennes cœnis.
Cymba sutilis. Virg. 6. Æn. 414.
Sutile, Πανοῦργον, Gloss. Latinogræc. conf. SUTELA infra.
SUTRĪNUS, a, um. Adj. [σκύτινος, Gl. G. L.] Tacit. 15. Ann. 34. Sutrinæ tabernæ.
SUTRĪNA, æ. f. [σκυτεῖον, Gl. G. L.] Officina sutoris, in qua calcei fiunt. Liv. 23. 30. Plin. lib. 35. cap. 10. Tonstrinas, sutrinasque pinxit, & asellos, & obsonia, ac similia.
SUTĒLA, æ. f. [ἐνέδρα, ἐξαπάτησις, δόλος, Gl. L. G.] Dolosa astutia, a similitudine suentium dicta, auctore Festo. Plaut. Capt. 3. 5. 34.
Atque ob sutelas tuas te morti misero.
Fulgentius vero de Pr. ser. 18. Sutelam dici putat, quasi Subtilem telam, affertque exemplum ex Plauti Cas. 1. 1. 7.
Possis, necne, clam me, sutelis tuis
Præripere Casinam uxorem, proinde ut postulas? [V. SUTILE. Sic Gr. δολοῤῥαφία.
SUTERNA, æ. f. Sutura, sive opus sutorium. Varro, Quid suternas facere inscius, nihil homo agis? Mercer. Sutrinas legit. V. Nonium 2. 760. Pro sutrina Apul. Flor. 2. At Elmenh. p. 346. Sutrina legit.
SUTRĪNUM, i. n. pro Arte sutrina. Sen. Epist. 90. Non multum abfuit quin sutrinum quoque inventum a sapientibus diceret. [An Sutrinam?
SUTRIBALLUS, i. m. Qui calceos veteramentarios & ruptos concinnat. Vet. Scholiast. apud Juven.
SUTO, [ῥάπτω δέρματα, Gl. G. L.] āre. freq. &
SUTELLO, [ῥάπτω, Gl. G. L.] āre.
SUOPTE, V. SUUS.
SUOVETAURILIA, V. SOLITAURILIA.

S U P

SVP. Subprocurator, Subprinceps. S. V. P. Sponsione utriusque partis.
SŪPARUS, V. SUPPARUS.
SUPAT, Jacit; unde Dissipat, Disjicit; & Obsipat, Objicit; & Insipat, h. e. Injicit. Paulus ex Festo. V. INSIPO.
SŬPELLEX, lectĭlis. f. & in plurali Supellectilia: in Ablativo singulari Suppellectile vel Supellectili. [ἐνδομενία, Gl. L. G. & G. L. & Onom. v] Domesticum patris familias instrumentum, quod neque argento, aurove facto, vel vesti adnumeretur: id est, res mobiles, ut vocant Jurisconsulti, apud quos titulus est, De supellectile legata. Supellectile (ut inquit Paulus) continentur mensæ, trapezophora, delphicæ, subsellia, scamna, lecti inargentati, culcitræ, toralia, mappæ villosæ, vasa aquaria, pelves, aquiminaria, candelabra, lucernæ, trullæ: vasa ænea vulgaria, id est, quæ non proprio sunt loco attributa: præterea capsæ, armaria, vitrea, escaria, & potoria. Hæc Perottus ex XXXIII DD. De supellectile legata, l. 1. & l. Supellectile. Plin. lib. 15. cap. 8. Totam supellectilem ligneam. Cic. 4. Verr. 83. Supellex ex ære elegantior, & Deliaca & Corinthia. Hor. 1. Serm. 6. 118.
Vilis cum patera guttus, Campana supellex.
An Supellectilia? Inquir. exemplum. H. St.
Supellectilis nomenclatura unde ducta sit, his verbis palam facit Ulpian. De supellectili legata, Labeo ait originem fuisse supellectilis, quod olim his, qui in legationem proficiscerentur, locari solebant, quæ sub pellibus usui forent.
Immo quia Super lectum jaciebantur, ut Stragula. Sed & alia, licet ad lectum non pertinentia, fieri poterat ut ei superjicerentur. Varro quoque Vestimenta a Supellectili separat, ut ostendo cap. 29. meæ Appendicis ad Varr. H. St. Immo ipsos lectos primo loco in Supellectile ponit Onomast. vet. q. V.
Instrumentum & supellex. Cic. 6. Verr. 97.
Cogitatio supellectilis ad delicias. Cic. in Parad. 1.
Barbarica supellex. V. BARBARUS.
Curta supellex. V. CURTUS.
Multa & lauta & magnifica supellex. Cic. 2. Philipp. 66.
Munda supellex. Hor. 1. Epist. 5. 7.
Vilis supellex. Virg. 1. Georg. 165.
Virgea præterea Celei vilisque supellex. In quem loc. sic Serv. Sane supellex usurpatum, nam artis est supellectilis. Genitivus enim aut par debet esse Nominativo, aut major: ut Musæ, Doctoris. Si duabus majorem invenerimus, contra artem id esse manifestum est: ut Anceps, præceps, & pauca alia.
Supellex Oratorum, Rerum cognitio multiplex. Cic. 1. de Orat. 165. In Oratoris vero instrumento tam lautam supellectilem nunquam videram. Idem in Orat. 80. Quo in loco Supellectilem Cicero vocat, Omne genus ornamenti quo utuntur Oratores.

Infelix supellex. Quintil. lib. 2. cap. 4. p. 144. Burm.
Supellex vitæ. Cic. de Amicit. 55. Amicos non parare, optimam & pulcherrimam vitæ, ut ita dicam, suppellectilem?
SUPELLECTĬCĀRIUS, a, um. Adj. a Supellectile deductum attributum, Id significat, quod ad supellectilem attinet; ut, Supellecticarius servus. Cels. lib. 18. Digest. ait, fundo instructo legato etiam suppellecticarios, & ceteros hoc genus servos legato contineri. l. Quæsitum. §. Celsus quoque. De instructo vel instrumento legato. lib. 33. P. tit. 7. [Nisi forte Superlecticarios, quarta a fine producta, legendum. Qua forma Superjumentarius legimus apud Suet. in Claud. cap. 2. ubi Casaub. not. V. A Supellex Supellectiliarius analogia postulat.
SŬPER, [ὑπερθεν, Gl. L. G. & G. L. ἐπὶ, ἐπὶ πλεῖον, G. L.] Præpositio, utrique casui serviens, Accusativo & Ablativo. Accusativo variis modis, Primo quando adversatur præpositioni Subter; ut, Fama super æthera notus. Virg. 1. Æn. 383. Cic. 2. de Legib. 66. Demetrius super terræ tumulum noluit quid statui, nisi columellam.
Secundo pro Ultra. Virg. 6. Æn. 794. — super & Garamantas & Indos
Proferet imperium. Apulejus, Jam enim super oppidum profectus, nos citra reliquerat.
Studui super mediam noctem, bona locutio est, teste Servio. Virg. 9. Æn. 61. hoc etiam per Ablativum dixit,
Nocte super media. [Et in Emendatis Servii codd. Super media legitur, & ipsemet Serv. deinceps exp. Contra mediam noctem. Quod idem est, ac Media, vel De media nocte. conf. paulo infra, ubi de constr. cum Ablativo.
Super, pro Plusquam. Suet. in Augusto, cap. 35. Erant enim super mille, & quidam indignissimi, &c. [V. paulo infra not.
Super octingentos annos. Tacit. 13. Ann. 58. Quæ super octingentos & quadraginta annos Remi Romulique infantiam texerat.
Super omnem taxationem. Plin. lib. 7. cap. 12.
Super omnia. Virg. 8. Æn. 303.
Super se collocare aliquem, In loco superiore & honoratiore. Suet. in August. cap. 43. Superque se, subsellio secundo, collocavit. Curt. lib. 8. 5. 22. Polypercon, qui cubabat super regem, &c. h. e. In convivio discumbebat super Alexandrum.
Super gratiam esse, Majus esse, vincere, superare. Sallust. in Jugurth. cap. 35. extr. At Jugurtha, manifestus tanti sceleris, non prius omisit contra verum niti, quam animadvertit, super gratiam atque pecuniam suam, invidiam facti esse. [Al. Supra. Quod rectius arbitror. Nimis sæpe hæc confunduntur a librariis, ut ne de superioribus etiam locis addubitem. V. tamen Hor. locum ad fin.
Super, pro Præter. Suet. in Vitell. cap. 13. Famosissima super ceteras fuit cœna ei data adventitia a fratre. Sic in Tiber. cap. 55. Super veteres amicos ac familiares, &c.
Super bellum. Liv. 2. 51. pr. Obsessaque urbs foret, super bellum annona premente, ni Horatius Consul ex Volscis esset revocatus. conf. 28. 46.
Savia super savia dare. Plaut. Pseud. 4. 1. 38.
Gratias aliis super alias epistolis agit. Plin. Epist. 128. V. ALIUS.
Super hæc, ἐπὶ τούτοις. Gloss. Græcol. [Quod idem ac Inter hæc, vel Præter.
Super Euclionis filiam. i. e. De filia. Plaut. Aul. 4. 7. 2. Sed in emendatis libris exstat Filia.
Super cœnam loqui, Tempore cœnæ. Plin. 4. Epist. 22.
Super mensam. Curt. lib. 7. 4. 7. Debellaturus super mensam Alexandrum. Al. Super mensa.
Super vinum & epulas. Curt. lib. 8. 4. extr. h. e. Inter epulas, inter convivandum.
Super somnum servus, i. e. Servus a cubili. Curt. Sed per dispositos, quos super somnum habebat. [Locus est 6. 11. 3. ubi tamen Ad somnum nostri codices exhibent. Sane & A somno, & Ad somnum, & Super somnum, quin etiam Supra somnum fortassis, eadem significatione diceres. Sed alias Super somnum idem est ac Per somnum. V. Indicem Freinsh. Curtianum, & quæ Viri docti ad Petronii illud cap. 30. Unus ex pueris, qui super hoc officium erat positus.
Ablativo, pro De, ubi de re aliqua mentionem facimus. Virg. 1. Æn. 754.
Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa. Cic. 16. Att. 6. Hac super re scribam ad te Rhegio.
Pater familias uti super familia, pecuniave sua legaverit, ita jus esto. Auctor ad Heren. lib. 1. 23.
Super, pro Plusquam, cum Ablativo. Suet. in Augusto, cap. 38. Super triginta ducibus justos triumphos, &c.
Super, pro Ultra. Virg. 9. Æn. 61.
Nocte super media. Dicimus, & Super mediam noctem, teste Servio, i. e. Majore ejus parte transacta. V. quæ supra de hoc loco dicta sunt.
Super pro In. Virg. 1. Ecl. 80.
Hic tamen hac mecum poteris requiescere nocte,
Fronde super viridi. Idem 6. Æn. 202.
— gemina super arbore sidunt.
Super laude, Pro. Virg. 4. Æn. 233.
Nec super ipse sua molitur laude laborem. Ubi Servius, Super laude sua, i. e. Pro sua laude: & Græcum est schema. Sic enim Demosthenes, ὑπὲρ τοῦ στεφάνου, id est, pro corona, ὑπὲρ ἐκείνου, pro illo.
Super efficitur Adverbium, ubi casum desiit habere. Plaut. Hinc atque hinc super, subterque premor angustiis. Cic. pro Rosc. Com. 46. Satis superque habere dicit. Virg. 4. Æn. 494.
— lectumque jugalem,
Quo perii, super imponas.
Super, pro Desuper. Virg. 9. Æn. 168.
Et super e vallo prospectant Troes. Idem 10. Æn. 384.
Super, quam quod. Liv. 27. cap. 20. Marcellus etiam adverso rumore esse, super quam quod primo male pugnaverat. i. e. Præter quam quod.
Super, pro Superest. Ut enim Græci præverbia pro verbis interdum pereleganter ponunt, ut μέτα pro μέτεστι, πάρα pro πάρεστι: sic & Valerius Super pro Superest illo versu, (lib. 8. 485.)
Nec spes ulla super. Et ante eum Virg. 3. Æn. 489.
O mihi sola mei super Astyanactis imago. Quanquam aliter a Servio explicatur. Turneb. Advers. 23. 5.
Super, pro Insuper & amplius. Virg. 2. Æn. 71.
Cui neque apud Danaos usquam locus, & super ipsi
Dardanidæ infensi pœnas cum sanguine poscunt. Nonnulli legunt Insuper. Idem 11. Æn. 226.

Super, veteres pro Supra usurparunt. Hor. 2. Serm. 8. 23.
Nomentanus erat super ipsum; Porcius infra, &c.
De super. V. DE præpositionem.
Super, compositionem ingreditur; ut, Superſedeo, &c. V. infra ipsa composita.
SUPERA, pro Supra. V. SUPRA, infra in hac dict.
SUPERA, orum. V. SUPERUS infra item.
SŪPRĀ, [ἐπάνω, ὑπέρ, Gl. L. G. ἄνω, ὑπεράνω, G. L.] Præpoſitio Accuſativo caſui ſervit. Virg. 3. Æn. 194.
Tum mihi cæruleus ſupra caput aſtitit imber.
Supra lunam ſunt omnia æterna. Cic. in Somn. Scip. 10.
Supra volat ardea nubem. Virg. 1. Georg. 364.
Injicere quempiam ſupra ſtercus. Cic. 1. de Divin. 57.
Mare, quod ſupra terram eſt. Cic 2. de Nat. Deor. 115.
Supra caput, Modus eſt loquendi, rem quæ valde urgeat, & immineat ſignificans. Cic. 1. Q. frat. 2. Ecce ſupra caput homo levis ac ſordidus, ſed tamen equeſtri cenſu, Catienus. conf. ſupra Virgil.
Supra ætatem, ſupra conſuetudinem, ſupra etiam mortalitatem. Cic. ad Octav.
Supra fas, ὑπὲρ τὸ δέον, Gloſſ. Latinogræc.
Supra fidem. Quintil. lib. 2. cap. 10. Nunquam hæc ſupra fidem poetica (ut vere dixerim) themata juvenibus pertractare permittemus.
Ratio, quæ ſupra hominem putanda eſt, deoque tribuenda. Cic. 2. de Nat Deor. 34.
Potentia, quæ ſupra leges eſſe velit. Cic. ad Brut. 17.
Supra modum. [ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὑπὲρ τὸ δέον, ὑπεράγαν, Gl. L. G.] Columel. lib. 4. 27. Si ſupra modum ſe numerus eorum profuderit. Sic Liv. 21. 7.
Ira ſupra modum eſt illis. Virg 4. Georg. 236.
Supra morem rarum. Virg. 2. Georg 227. i. e. Abundanter, plus æquo. Serv.
Attollere aliquid ſupra quotidianum ſermonem. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Supra ſpem humanam. Apud Liv. de Bell. Maced.
Supra vires. [ὑπὲρ δύναμιν, Gl. G. L.] Hor. 1. Epiſt. 18. 22.
Gloria quem ſupra vires & veſtit, & ungit.
Supra numerum, i. e. Præter vel ultra. Plin. 10. Epiſt. 21.
Supra quinquagies, Ultra, Amplius. Celſ. lib. 4. cap. 2. Caput atque os ſupra quinquagies perfricandum.
Supra tres. Celſ. lib. 7. cap. 7. Ubi ſecta eſt, aliæ futuræ adjiciendæ, quæ ſupra tres eſſe non debent.
Supra tres cyathos, Pluſquam tres cyathos. Hor. 3. Carm. 19. 15.
Supra millibus nummorum emptus ager. Hor. 2. Epiſt. 2. 165.
Supra, ſine caſu aliquando ponitur, & eſt Adverbium. Cic. 4. Acad. 55. Et quum in uno mundo ornatus hic tam ſit mirabilis, innumerabilis, ſupra infra, dextra ſiniſtra, ante poſt.
Omnia hæc quæ ſupra & ſubter ſunt, unum eſſe. Cic. 3. de Orat. 20.
Draco ſubter, ſupraque revolvens ſeſe. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
Hoc eſt ſupra, quam illud. Cic. in Topic. 39.
Nihil ſupra; elegans locutio, quum quid efferre volumus, ut nihil eo magis elegans aut ornatum inveniri poſſe dicamus. Ter. Eun. 3. 1. 37.
Quid eſt? G. facete, lepide, laute, nihil ſupra. Cic. 13. Att. 19. Eos confeci & abſolvi, neſcio quam bene, ſed ita accurate, ut nihil poſſet ſupra. V. NIHIL. [Subauditur apud Cic. Fieri, & apud Ter. Fieri poteſt.
Supra pro Ante, vel antea, aut ſuperius: hoc eſt verbis ſuperioribus. Cic. pro Cæcin. 14. Ille quem ſupra deformavi. Cæſ. 5. Bell. Gall. 19. Supra demonſtravimus. [In locorum deſcriptione quoque adhibetur, & ſolet ſæpe addi Multo, Longe, Aliquanto, Paulo, & ſimilia. conf. SUPERIUS Adv.
Illa polliceor, quæ ſupra ſcripſi. Cic. 6. Fam. 10.
Supera, pro Supra, inquit Priſcianus lib. 14. & 28. Sic enim antiqui protulerunt, & maxime Cicero,
Torvum draco ſerpit ſubter, ſuperaque retorquens. Hactenus Priſcianus. Lucret. lib 1. 429.
Id quod jam ſupera tibi paulo oſtendimus ante. [Et forte ſubauditur Parte, ut ſit ex Adj. natum Adverbium.
SUPRĀDICTUS, a, um. Adj. ex Partic. [προλεγόμενος] compoſitum a Supra. Plin. lib. 10. cap. 63. Supradictorum plerique feminæ priores ſuperveniunt. Hor. 2. Serm. 7. 78.
Adde, ſupradictis quod non levius valeat. Quidam ſcribunt ſeparatim. [Et quidem rectius ubique.
SUPRAPŌSĪTUS, a, um. Adj. ex Partic. [προτεθειμένος] Cic. in Topic. 68. Reliquus eſt comparationis locus, cujus genus & exemplum ſuprapoſitum eſt. Legitur & disjunctim.
SUPRASCRIPTUS, a, um. Adj. ex Partic. [προγεγραμμένος] Cic. pro Cluent. 148. Qui eorum? quorum? videlicet qui ſupraſcripti ſunt. Sic Cato R. R. cap. 112. Quidam malunt ſejunctim legere.
SUPERNUS, a, um. Adj. [ἀνατερικός, μετέωρος, ἐπὶ τῶν οὐρανίων, Gl. L. G.] Quod eſt ſupra: ut, Superna regio. Plin. lib. 11. cap. 37. Dentes ſimiles aſpidi & ſerpentibus: ſed duo in ſuperna parte, dextra lævaque, longiſſimi. Crines a fronte ſuperni. Stat. 8. Theb. 640.
Numen ſupernum. Ovid. 15. Met. 128.
SUPERNE, Adv. [ὕπερθεν, Gl. L. G. & G. L.] pro Super vel Deſuper. Plin. lib. 7. cap. 16. Quibus in dextra parte gemini ſuperne, a canibus cognominati, fortunæ blandimenta pollicentur. Virg. 6. Æn. 658.
— unde ſuperne
Plurimus Eridani per ſilvam volvitur amnis.
Superne, alio ſignificatu, quam ſupra poſitum eſt. Senec. de Benefic. Quomodo ſi quis ſcriptis noſtris alios ſuperne imprimat verſus, priores litteras non tollit, ſed abſcondit.
Superne, pro Surſum. Plin. lib. 19. cap. 5. de Raporum generibus, Ex iis in amplitudinem adoleſcit Corinthium, nuda fere radice. Solum enim hoc genus ſuperne tendit, non, ut cetera, in terram.
SUPERNĬTAS, ātis. f. Tertull. adv. Valent. cap. 7. Supernitates ſupernitatum.
SUPERNAS, ātis. Adj. Quod eſt e regione ſuperna, vel Supero mari adjacenti. Plin. lib. 16. cap. 39. Ideo Romæ infernas abies ſupernati præfertur. Idem lib. 15. cap. 12. Supernatia Perſica e Sabinis veniunt.
SUPĔRUS, a, um. Adj. a Super, vel Supra: unde Superum mare, Adriaticum nominatur, collatione facta ad Tyrrenum, quod Græci Inferum vocavere. Plaut. Merc. 5. 1. 1.
Limen ſuperum, inferumque ſalve, ſimul autem vale.
Ad auras ſuperas evadere. Virg. 6. Æn. 128.
Videre ſupera, infera, prima, ultima, media. Cic. 1. Tuſc. 74.
Ex ſupero, Deſuper. Lucret. lib. 2. 227.
Superus, Cæleſtis. ut
In domos ſuperas ſcandere. Ovid. 1. Faſt. 298.
Regnis ſuperis detrudere Jovem. Virg. 6. Æn. 584.
Homo ſpectator ſuperarum rerum atque cæleſtium. Cic. 2. de Nat. Deor. 140.
Nicetas, cælum, ſolem, lunam, ſtellas, ſupera denique omnia ſtare cenſet. Cic. 4. Acad. 123.
Cogitare ſupera atque cæleſtia. Cic. 4. Acad. 127.
Supera, plurali numero pro Cælo ſubſtantive accipitur. Virg. 6. Æn. 787.
Omnes cælicolas, omnes ſupera alta tenentes. Cic. 1. Tuſc. 42. Nihil enim habent hæc duo genera proni, & ſupera ſemper petunt. Quod p. p. Ferri ad cælum dicit.
Ardua ſupera. Virg. 7. Æn. 562.
Convexa ſupera. Virg. 6. Æn. 241.
Superi, orum. m. pl. [οὐράνιοι, Gl. L. G.] Cæleſtes: ſive Divi, Et qui iis ſuperiores ſunt, qui Inferi dicuntur. Plaut. Aul. 2. 7. 6.
Si autem deorſum comedent, ſi quid coxerint:
Superi incœnati ſunt, cœnati inferi.
Par ſuperis Tydides. Hor. 1. Carm. 6. 16.
Numina ſuperorum. Ovid. 1. de Pont. 1. 43.
Plebs ſuperûm Fauni Satyrique. Ovid. in Ibin, 79.
Rex ſuperûm, Juppiter. Ovid. 1. Met. 251.
Precari ſuperos. Virg. 5. Æn. 529.
SUPERIOR, ōris. [ἀνώτερος, ὑπέρτερος, Gl. G. L.] compar. a Superus. Cic. 4. Acad. 44. Itaque quæ contra ſenſus, contraque perſpicuitatem dicantur, ea pertinere ad ſuperiorem diviſionem, contraque poſteriorem nihil dici oportere.
Accumbit ſuperior. V. ACCUMBO.
Domus ſuperior, Editior pars domus. Cic. 12. Att. 17. Tota domus ſuperior vacat, ut ſcis.
Dicere aliquid de loco ſuperiore, Pro tribunali. Cic. 4. Verr. 102.
Superioribus temporibus nullas de te litteras miſi. Cic. 5. Fam. 17.
Superior ætas, Quæ præceſſit. Cic. de Senect. 62. Sed honeſte acta ſuperior ætas.
Senes ſemper agunt aliquid, tale ſcilicet, quale cujuſque ſtudium in ſuperiore vita fuit. Cic. de Senect. 26.
Superiorem & Inferiorem, dicimus fere, quando de malis loquimur; ut Dionyſius ſuperior, & Dionyſius inferior. Quum autem de bonis ſermo eſt, ſi quidem tempus denotamus, Superior & Poſterior dicimus: ut Cyrus ſuperior, & Cyrus poſterior. Si vero ad dignitatem, Major & Minor: ut Major, an minor Scipio, de duobus: de pluribus autem, Maximus Alexander. [Vereor ne ſubtilior, quam verior ſit hæc obſervatio.
Superior interdum habet vim Poſitivi, Quum intelliguntur ii, qui ſupra gradum quartum cognationis, in linea aſcendenti, ſunt, ſicut Inferiores qui ſunt infra eundem gradum, in deſcenſu. Varr. 2. de R. R. cap. 4. Itaque proavus, ac ſuperiores, de Tremelliis nemo appellatus Scrofa.
Superiores, pro Iis, qui ante nos vixerunt, ſive Antiquis. Cic. 4. Acad. 2. Non modo opinionem vicit omnium, quæ de virtute ejus erat, ſed etiam gloriam ſuperiorum. Idem 4. Verr. 36. Ut ab inſtitutis ſuperiorum, ab auctoritate Senatus, ab jure omnium Siculorum ne recedatur.
Superiores, Qui alios certamine vincunt, vel ſuperant. Cæſ. 5. Bell. Gall. 15. Ita tamen, ut noſtri omnibus partibus ſuperiores fuerint, atque eos in ſilvas colleſque compulerint. Sic lib. 8. Hoc ipſo ſuperiores, quod, &c.
Superior re quapiam, & Inferior contraria. Cic. 1. Verr. 59. Tu quum omnibus rebus inferior ſis, hac una in re te mihi anteferri putas oportere, quod Quæſtor illius fueris. Ego ſi ſuperior ceteris rebus eſſes, te hanc unam ob cauſam accuſatorem repudiari putarem oportere. [Hic Superior eſt Potior jure, vel dignitate, vel potius Præferendus, Præſtabilior.
Invident homines maxime paribus, aut inferioribus, aut ſuperioribus. Cic. 2. de Orat. 209.
Quanto ſuperiores ſumus, tanto nos geramus ſummiſſius. Cic. 1. Off. 90.
Habes neminem honoris gradu ſuperiorem. Cic. 2. Fam. 17.
Loco, fortuna, fama, ſuperior. Cic. de Amicit. 24.
Superiorem fore largitione. i. e. Plus largiri velle. Cic. 9. Att. 12. Prædicat enim palam, & militibus oſtendit, ſe largitione ipſa ſuperiorem, quam hunc, fore.
Superior ordine, inferior fortuna. Cic. 13. Fam. 5.
Superior vi. Cic. 1. Off. 90. Et ſint potius vi ſuperiores, quam juſtitia pares.
Superior in. Cic. pro Cæcin. 2. Niſi forte hoc rationis habuit, quoniam ſi facta vis non eſſet moribus, ſuperior in poſſeſſione retinenda non fuiſſet.
Superius: cui contrarium Inferius. Cic. 7. Verr. 115. Id agit ut ſemper ſuperius ſuum facinus nemo ſcelere vincat. Plin. lib. 13. cap. 25. Superius genus in vadis haud procul litore.
SUPERIUS, Adv. [ἀνώτερον, ἐπὶ χρόνου, Gl. L. G.] Idem ac Supra. Sen. Nat. Quæſt. 5. 8. Alia ſuperius rapiuntur, alia diffunduntur tepore. Lactant. 4. 29. In exemplo, quod ſuperius poſuimus. [Sic & Valer. 3. 2. 19. Phæd. 4. 24. 2. Antiquiores tamen Supra maluerunt. q. V.
SUPRĒMUS, a, um. [ἔσχατος, Gl. L. G. & G. L. ὕστατος L. G.] ſuperlativum a Superus, Ultimus, aut, poſt quem nemo ſit. l. 34. D. de vulg. & pupill. l. 92. D. de verbor. ſig.
Supremum (inquit Paulus ex Feſto) modo ſignificat Summum, modo Extremum, modo Maximum. conf. Non. 4. 41.
Supremus, Summus, maximus. Suetonius Aug. 16. Verum ſupremum cælum intuentem ſtupidum cubuiſſe. Emendati codd. habent Supinum. Ter. Adelph. 2. 1. 42 Pro ſupreme Juppiter!
Deſperatio ſuprema. Plin. lib. 22. cap. 4. pr.
Macies ſuprema. Virg. 3. Æn. 598.
Montes ſupremi, Summi, altiſſimi. Virg. 4. Georg. 460.
Supplicium ſupremum. Cic. 2. de Legib. 22. Inceſtum Pontifices ſupremo ſupplicio ſanciunto. i. e. Maximo, capitali.
Annis ſuis ſupremis, Extremis, ultimis. Plin. lib. 23. cap. 1.
Dies ſuprema. Ovid. 2. Faſt. 852.
— dies regnis illa ſuprema fuit.
Dies vitæ ſupremus. Cic. 1. Tuſc. 71.
Differere de aliqua re ſupremo vitæ die. Cic. de Senect. 78.

Iter

Laudare aliquem cum ſupremo die. Cic. pro Muren. 75.
Digreſſu mæſta ſupremo. Virg. 3. Æn. 482.
Finis ſupremus, Mors. Hor. 2. Epiſt. 1. 12.
Funera ſuprema. Ovid. 3. Met. 137.
Honores ſupremi, Funeralia. Ovid. ad Liv. 249.
Hora ſuprema. Tibul. lib. 1. 1. 59.
Ignis ſupremus, Rogus. Ovid. 1. Amor. 15. 41.
Iter ſupremum carpere, E vita emigrare. Hor. 2. Carm. 17. 11.
Judicia ſuprema, Ante mortem. l. 25. §. 1. De liber. & poſt.
Manum ſupremam imponere bellis. Ovid. Remed. Amor. 114.
Officia ſuprema, Quæ morienti exhibentur. Tacit. 5. Ann. 2. Quod ſupremis in matrem officiis defuiſſet.
Salus ſuprema. Virg. 12. Æn. 653.
Sole ſupremo, i. e. Sole occidente. Hor. 1. Epiſt. 5. 3.
Sors ſuprema. V. SORS.
Supremætabulæ, Teſtamentum. l. 1. §. pen. l. penul. §. plane. D. de ſecund. tab.
Tempus ſupremum, Tempus mortis. Hor. 1. Serm. 1. 98.
Supremam dicere, Subaudito Tempeſtatem. Plaut. Aſin. 3. 3. 4.
Mater ſupremam mihi tua dixit, domum ire juſſit. Hoc e Judiciorum conſuetudine a Comico dictum eſt: nam poſteaquam præco ſupremam dixerat, dimittebatur judicum conſeſſus, ut a Donato in Ter. Phor. 1. 4. 29. annotatum eſt, quod hic Plautus imitatur; Mater, inquit, ſupremam dixit tempeſtatem, & i licet pronuntiavit, domumque ire juſſit. Ex Turneb. Adverſ. 3. 12. Al. Supremum.
Ordinare ſuprema ſua, Condere teſtamentum. Modeſtinus in l. Cajus Sejus. D. de pignor. actione.
Suprema alicujus, ſubaud. Facta: h. e. Supremum vitæ tempus. Plin. lib. 16. cap. 44. Circa ſuprema Neronis principis.
Suprema, pro Morte. Tacit. 3. Ann. 49. Poſt celebre carmen, quo Germanici ſuprema defleverat.
Solvere alicui ſuprema, pro Parentare. Tacit. 1. Ann. 61.
Ad ſupremum, ἐπὶ τέλει. Gloſſ. Græcolat. V. mox SUPREMUM.
SUPREMO, Adv. [ὑπέρτατα] Plin. lib. 11. cap. 53. Eadem commeabat, ab eo, recens aſſidue, exitura ſupremo. De anima ſive halitu animalium.
SUPREME, Adv. dixere veteres, uti teſtatur Priſcianus lib. 14.
SUPREMUM, Adv. Plin. lib. 11. cap. 37. Ut neque ab homine ſupremum eos ſpectari fas ſit. Curt. 8. 7. 7. Pater ſupremum ſtrinxerat ferrum, percuſſurus, &c. [ἐλλείπει Ad.
SUPREMĬTAS, ātis. f. Summitas, extremitas. Ammian. 31. 39. Nec Valenti ſepulturam, qui ſupremitatis honor eſt, contigiſſe. i. e. Supremus honor.
Præeminentias & ſupremitates adire. Claud. Mamert. 2. 13.
SUPERĀRIUS, a, um. Adj. Unde
SUPERARIA, æ. f. [ἐπενδύτης, Gl. G. L.] [Subaudito Veſtis, quæ ibidem & Inſtata. Puto pro Inſtita. q. V.
SUPĔRO, [ὑπερέχω, περιγίνομαι, Gl. L. G. νικῶ, L. G. & G. L.] āre. Supergredi proprie ſignificat, & quaſi ſuperaſcendere & excedere.
Montem ſuperare. Virg. 3. Georg. 270.
— ſuperant montes, & flumina tranant. Virg. 9. Æn. 314.
Liv. 34. 26. Et Parthenio monte ſuperato, præter Tegram, tertio die ad Caryas poſuit caſtra.
Superante ſalo, περὶ χνοφώδης τῆς ἁλός. Gloſſ. Latinogræc. Ex Virgil. 1. Æn. 537.
Aſcenſu ſupero faſtigia tecti. Virg. 2. Æn. 303.
Viam ſuperare ſaltu. Virg. 3. Georg. 141.
Superare, Verbum nauticum. Virg. 1. Æn. 242.
Antenor potuit, mediis elapſus Achivis,
Illyricos penetrare ſinus, atque intima tutus
Regna Liburnorum & fontem ſuperare Timavi. Ubi Serv. Superare, Nauticus ſermo. Lucil. Promontorium remis ſuperamus Minervæ. V. Liv. 31. 23. & paſſim.
Superans genua aqua, Excedens. Liv. 26. 45. extr.
Superat ſumptus, Excedit. Plaut. Pœn. 1. 2. 74. Varr. 1. de R. R. cap. 53. Summa enim ſpectanda, ne in ea re ſumptus fructum ſuperet.
Superare, Vincere, Excellere, per translationem. Virg. 5. Ecl. 9.
Quid ſi idem certet Phœbum ſuperare canendo? Ter. Eun. 2. 1. 25. Hæc ſuperat ipſam Thaidem.
Si cum aliorum improbitate certet, longe omnes, multumque ſuperabit. Cic. 7. Verr. 114.
Contendere & Superare. Cic. 5. Fam. 8.
Fallere & Superare ſpem alicujus. Cic. 4. in Catil. 23. Quod ſi meam ſpem vis improborum fefellerit, atque ſuperaverit, commendo vobis parvum meum filium.
Vincere & Superare. Cic. 1. de Orat. 150. Si ſubitam orationem commentatio & cogitatio facile vincit, hanc ipſam profecto aſſidua ac diligens ſcriptura ſuperabit.
Adamanta ſuperare duritia. V. ADAMAS.
Curſu ſuperare canem, vel viribus aprum. Hor. 1. Epiſt. 19. 51.
Ferrum ſuperare duritia. Ovid. 2. Epiſt. 137.
Conſtantia & gravitate quempiam ſuperare. Cic. 1. Fam. 9.
Doctrina aliquem ſuperare. Cic. 1. Tuſc. 3. Doctrina Græcia nos & omni litterarum genere ſuperabat.
Dolis ſuperare aliquem. Plaut. Pœn. 5. 2. 150. conf. Caſ. 4. 4. 4.
Ingenio ſuperavit genus humanum Epicurus. Lucret. lib. 3. 1056.
Nobilitate ſuperare aliquem. Ovid. 3. de Pont. 2. 56.
Opinionem alicujus ſuperare. Cic. 5. Att. 16. Itaque opiniones omnium ſuperavit.
Dolores ſuperat virtute. Ovid. 8. Met. 517.
Injurias fortunæ ſuperare. Cic. 4. de Fin. Varietates autem injuriasque fortunæ facile veterum philoſophorum præceptis inſtituta vita ſuperabat.
Labores ſuperare. Virg. 3. Æn. 368.
Pugnando ſuperare. Ovid. 9. Met. 30. [Sic Prælio, Pugna, Armis hoſtes, vel Certamine ſuperare paſſim, pro Vincere. Sic & Judicio ſuperare. Ubi Græci κρατεῖν & ἐπικρατεῖν.
Aliquem ferro ſuperare, Occidere. Virg. 1. Æn. 354.
Clam ferro incautum ſuperat, &c.
Superare, [περιττεύειν, Gl. L. G.] Superabundare, ſupereſſe. Virg. 1. Georg. 189.
Si ſuperant fetus, pariter frumenta ſequentur. Cic. 5. de Fin. 42. Fabellarumque auditione ducuntur, deque eo, quod ipſis ſuperat, aliis gratificari volunt. Idem 13. Att. 44.
Aliquot horis die ſuperante acceſſit. Liv. 29. 7.
Superare, Supervivere, & quaſi ſuperſtitem eſſe. Virg. 3. Æn. 339.
Quid puer Aſcanius? ſuperatne, & veſcitur aura?
SUPERANS, antis. Partic. [ἀνωτερικὸς Gl. L. G.] ut
Animis ſuperans. Virg. 5. Æn. 473.
Hic victor ſuperans animis, tauroque ſuperbus.
Superantior, [ἐπικρατέστερος] compar. Potentior, validior. Lucret. lib. 5. 395.
Cum ſemel in terra fuerit ſuperantior ignis
SUPERĀTUS, a, um. aliud Partic. [ὑπερνικηθεὶς, Gl. L. G.] ut;
Bello ſuperatus Amyntor. Ovid. 12. Met. 364.
Juſſa ſuperata novercæ. Ovid. 9. Met. 15. de Hercule.
SUPERĀBĬLIS, e. Adj. [ὑπερεχτικὸς, Gl. L. G.] Quod facile ſuperari poteſt. Liv. 25. 23. Altitudinem muri vel mediocribus ſcalis ſuperabilem. Subaudi Ratus.
Per vim nulli ſuperabilis. Ovid. 5. Triſt. 8. 28.
Scilicet ut per vim non eſt ſuperabilis ulli,
Molle cor ad timidas ſic habet ille preces.
SUPERATIO, ōnis. f. Vitruv. præf. lib. 3. Superatio contrariorum.
SUPERĀTOR, oris. m. Victor. Ovid. 1. Faſt. 641.
— populi ſuperator Hetruſci. Firmic. lib. 5. cap. 5. in fine, Hominum interfectores erunt, ac nulla ſervata legis æquitate, adverſantium ſibi ſuperatores.
SUPERĀTRIX, īcis. f. Inſcr. apud Fabrett. p. 383. AVRELIAE. CLEOPATRAE. OMNIVM. RETRO. TEMPORIS. CASTARVM. SEV. DISCIPLINARVM. SVPERATRICI. [An DISCIPLINATARVM?
SUPERĀMENTUM, i. n. Quod ſuperat, & ſuperfluum eſt. Ulpian. in l. Ligni. §. Ofilius. D. De legat. & fideicom. 3. Sed ſi voluntas non refragatur, etiam virgulæ, & cremia, & ſarmenta, & ſuperamenta materiarum, & vitium ſtirpes atque radices continebuntur.
SUPĪNUS, a, um. Adj. [ὕπτιος, Gl. L. G. & G. L.] Reſupinus. Qui jacet ventre cælum verſus: ab antiquo Supo, are. i. e. Jacere. Juven 3. Sat. 280.
— cubat in faciem, mox deinde ſupinus. Plaut. Ciſt. 2. 3. 78.
Quid nunc ſupina ſurſum in cælum conſpicis? [De etymo vocis iſtius V. Voſſ. Etymol. conf. infra SUPUS. Rectius tamen qui a Gr. ὕπτιος arceſſunt, cujus omnes translationes ſervavit, ut ex Suida videre licet. Nos ad SUPER retulimus, quia & Græcum potius ab ὑπὲρ, quam ab ὑπὸ derivandum videtur, ſuadente ſignificatione.
Curſus ſupinus, i. e. Qui retro fit. Ovid. 4. de Pont. 5. 43.
Digiti ſupini. Catul. Argon. 62. 312.
Jactus ſupinus, pro In altum. Supinantur enim qui ſurſum verſus jaculantur. Liv. 30. 10. Ex roſtratis Pœni vana pleraque, utpote ſupino jactu, tela in locum ſuperiorem mittebant.
Motus corporis pronus, obliquus, ſupinus. Cic. 1. de Divin. 120.
Ora etiam ſupina cernuntur depulſione luminum. Cic. de Univerſ. 42.
Palmes ſupinus. Martial. 12. 31.
— hæc textilis umbra ſupini
Palmitis.
Venter ſupinus. Hor. 1. Serm. 5. 85.
Vultus ſupinus. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Excipere aliquem ſupinis manibus, quod alias dicitur, Obviis manibus. Tranquil. in Vitel. cap. 7.
Orare manibus ſupinis. Virg. 4. Æn. 205.
Tendere manus ſupinas ad cælum. Liv. 26. 9. & 3. 50.
Supinus, pro Otioſo nonnunquam ponitur, ſeu molli, negligentique. Juven. 1. Sat. 66.
Et multum referens de Mæcenate ſupino.
Animus ſupinus, Iners. Catul. ad Coloniam, 20. 25.
Aure ſupina audire, Negligenter. Martial. lib. 6. 42.
Deliciæ ſupiniores, Major ignavia. Martial. lib. 2. 6.
Ignorantia ſupina, quæ vulgo *craſſa* dicitur. Ulpian. in l. Nec ſupina. D. de juris & fact. ignor. Nec ſupina ignorantia ferenda eſt factum ignorantis, nec ſcrupuloſa inquiſitio exigenda.
Supinior arborum tonſura. Plin. lib. 17. cap. 23. ad fin.
Supinus, Montuoſus. Hor. 3. Carm. 4. 23.
— ſeu mihi frigidum
Præneſte, ſeu Tibur ſupinum,
Seu liquidæ placuere Bajæ. Ubi Acron; Supinum, Montuoſum, ut Colleſque ſupinos. Situm autem civitatis deſcripſit, quia in aſcenſu montis eſt conſtituta, ſive in latere montis, ut ait Porphyrius.
Supina valle præcipites egiſtis. Liv. 7. 24.
SUPĪNUM, i. n. a quibuſdam dicitur Verbum participiale, cujuſmodi ſunt Gerundia, quæ Nomina participialia dicuntur. Habet autem ſupinum duas terminationes, UM & U; ut Lectum, Lectu.
Quod in UM finitur, habet ſignificationem Activam. Salluſt. Jugurth. cap. 20. Legatos ad Jugurtham de injuriis queſtum miſit. i. e. Qui quererentur. Ter. And. 3. 2. 35. — miſſa eſt ancilla illico
Obſtetricem arceſſitum ad eam.
In U vero ſupinum, ſignificationis Paſſivæ eſt: jungiturque nominibus Adjectivis. Virg. 3. Æn. 621.
Nec viſu facilis, nec dictu affabilis ulli. h. e. Quod nec videre, nec alloqui facile ſit. V. de utroque omnino Voſſ. de Analog. 3. 11. & 12. Sanct. Minerv. 3. 9. & ſeq. cum Perizon. not.
SUPĪNE, Adv. pro Negligenter. Senec. lib. 2. de Benef. 24. Alii beneficia ſupine accipiunt.
SUPINĬTAS, ātis. f. Quintil. lib. 11. cap. 3. Eſt odioſa omnis ſupinitas.
SUPĪNO, [ὑπτιάζω, Gl. G. L.] āre. Supinum facere. Stat. 6. Theb. 786.
Præcipitatque retro juvenem, atque in terga ſupinat.
Supinare, pro Erigere in arrogantiam. Solent enim arrogantes incedere ſupini. Senec. lib. 2. de Benef. 13. Libet interrogare, quid tantopere te ſupinet, quid vultum habitumque oris pervertat, ut malis habere perſonam, quam faciem.
SUPĪNOR, [ὑπτιάζομαι] āri. paſſ. Hor. 2. Serm. 7. 38.
— naſum nidore ſupinor. Ubi Acron interpres; Naſum, inquit, nidore ſupinatur, qui nimium delectatur, & inclinatur odoribus pulmentariorum. Accuſativum addidit verbo paſſivo, quemadmodum Virg. 7. Æn. 640.
Loricam induitur, fidoque accingitur enſe. Stat. 12. Theb. 245.

SUPINĀTUS, a, um. [ὑπτιασμένος] Partic. ut
Cornu supinatum, Arcus retensus. Stat. 9. Theb. 870. De arcu loquitur, cui nervus fuerat incisus ab adversario.
Glebas supinatas Aquiloni ostendere. Virg. 2. Georg. 261.
Manus supinata. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Os supinatum. Stat. 5. Theb. 525.
SUPERABILIS, V. SUPERO in SUPER.
SUPERĂBUNDO, [ὑπερπλεονάζω, ὑπερπερισσεύω, Gl. G. L.] āre. Redundare. Ulpian. in l. Non solent. D. De diversis reg. jur. anti. Non solent, quæ superabundant vitiare scripturas.
SUPERADDO, ĭdi, ĭtum, [ἐπιπροστίθημι] ĕre. Ultra addere. Virg. 3. Ecl. 38.

Lenta quibus torno facili superaddita vitis. Propert. 2. 13. 33.
Et sit in exiguo laurus superaddita busto.

Carmen superaddere tumulo. Virg. 5. Ecl. 42. [Potest, ut & in seq. divise legi.
SUPERADSTO, stiti, āre. Manil. 1. 909.

— lacerosque prius superadstitit artus.

SUPERÆDĬFĬCO, [ἐποικοδομέω, Gl. G. L.] conf. SUPERFICIUM.
SUPERÆQUANI, Populi in quarta regione Italiæ, quos Sulmonensibus vicinos esse Plin. commemorat, lib. 3. cap. 12.
SUPERĂGO, ēgi, actum, ĕre. Tibull. 4. 1. 158.

— ubi non unquam Titan superegerit ortus. Sic legit Jos. Scaliger ex MSS. al. Superingerit.

SUPERAGGĔRO, āre. Columel. lib. 12. cap. 44. Factæ scrobi operculum imponitur, & paleato luto circumlinitur, eaque humus, quæ fuerat egesta, superaggeratur. [An Eoque? An Superaggeritur? H. St. Solent hæc misceri. Sed V. AGGERO.
SUPERAGNATA, Tunica omnium oculi tunicarum extima, corneæ extrinsecus adhærens, unde & nomen accepit ἐπιπεφυκὼς χιτών.
SUPERALLĬGO, [ἐπιδέω] āre. Plin. lib. 30. cap. 6. Caninus si viventi eximatur, & in cibo sumatur, liberat eo vitio. Quidam recentem superalligant.
SUPERALTO, [ὑπερυψῶ, Gl. G. L.] āre.
SUPERAMENTA, V. SUPERO, in SUPER.
SUPERBĬBO, bĭbi, bibĭtum, [ἐπιπίνω] ĕre. Postea bibere. Plin. lib. 23. cap. 1. Itemque jugi superbibere ebrietati, quam quidem frigidæ potus extemplo discutit.
SUPERBIO, īvi, ītum, [ὑπεραίρομαι, ὑπερηφανῶ, Gl. G. L.] īre. Compositum ex Super & Eo, is, B melioris soni gratia, interposita: & E in I mutata. Est autem Superbire, vel Ipso incessu, vel fastu quodam sese extollere. [Nisi potius a Superbus, ut Protervio, a Protervus; Sævio, a Sævus, &c.
Patriis actis superbire. Ovid. 8. Epist. 43.
Forma superbire. Ovid. de Medic. faciei, 33.
Nomine avi superbit ille. Ovid. 11. Met. 218.
Equæ comantes gloria superbiunt. Plin. lib. 10. cap. 63.
Superbire, ad inanimata translatum. Plin. 37. 7. extr. Hac certe (gemma) apud Menandrum & Philemonem fabulæ superbiunt. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 337.

— Phlegræis silva superbit
Exuviis, totumque nemus victoria vestit. h. e. Nobilitatur, celebratur, illustratur.

SUPERBIA, æ. f. [ὑπερηφανία, ὑπερυψία, Gl. G. L.] est Supergrediens elatio mentis. Cic. in Partit. 81. Magnitudinem animi superbia imitatur, in animis extollendis. Idem 6. Verr. 89.
Superbiam, fastidium, arrogantiamque magnopere fugiamus. Cic. 1. Off. 90.
Domicilium superbiæ, & sedes luxuriæ. Cic. 2. de Lege Agr. 96.
Damnosa superbia in vultu. Ovid. 3. de Arte Am. 509.
Abjicere superbiam. Plaut. Merc. 5. 2. 10.
Accipere aliquid in superbiam. Tacit. 6. Ann. 13.
Facere aliquid superbia & inhumanitate. Cic. 1. de Orat. 99.
Parere superbiam. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Ponere superbiam. Hor. 3. Carm. 10. 9.
SUPERBUS, a, um. Adj. [ὑπερήφανος, ὑπεροπτικὸς, Gl. G. L.] Arrogans & fastuosus. Virg. 3. Æn. 326.

Stirpis Achilleæ fastus, juvenemque superbum. Idem 10. Æn. 514. Catullus in Julium Cæsarem, 27. 6.
Et ille nunc superbus, & superfluens.

Superbum istud & regium, nisi adoptes eum, quem constet imperaturum fuisse, etiam si non adoptasses. Plin. in Paneg. H. St. Exstant cap. 7. extr. conf. Cic. pro Sull. 25. & infra ad fin.
Male autem exponitur & ἀλάζων, quasi idem, quod ὑπερήφανος, apud Suidam in Σούπερβος. Σούπερβος παρὰ Ῥωμαίοις ὁ ὑπερήφανος. Et in fine ὑπερόπτης τε καὶ ἀλάζων. Ὅθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχε. λέγεται οὖν ὁ ἀλαζὼν ὡς σουπερεῖναι τῶν ἄλλων θέλων. σοῦπερ γὰρ τὸ ἐπάνω δηλοῖ. Male confudit ἀλαζὼν cum ὑπερήφανος. At ego ὑπερήφανος quidem sonare idem, sed aliunde deduci videtur, ex ὑπέρβιος. H. St. V. Voss. Etymol.
Superbus cæde ferarum. Ovid. 2. Met. 442.
Pecunia superbus. Hor. Epod. 4. 5.
Superbus, Nobilis, magnificus, excellens. Virg. 1. Æn. 25.

Hinc populum late regem, belloque superbum.

Superbus viribus. Plaut. Amph. 1. 1. 59.

— magnanimi viri, freti virtute, & viribus
Superbi.

Superbus, Altus, elatus. Virg. 7. Æn. 630.

— Atina potens, Tiburque superbum. h. e. Alte exædificatum, vel etiam Magnificum.

Superbus, Ornatus. Virg. 2. Æn. 504.

Barbarico postes auro, spoliisque superbi.

Opibus superbi omnes. Virg. 5. Æn. 268.
Superbus, pro Magnifico, glorioso, & præstanti. Hor. 1. Carm. 35. 4.

— vel superbos
Vertere funeribus triumphos.

Superbus, Opulentus. Virg. 9. Æn. 324.

— simul ense superbum
Rhamnetem aggreditur.

Superbus, Iniquus. Virg 8. Æn. 118.

Quos illi bello profugos egere superbo.

Superbos antiqui propter pompam funeris, Mortuos dixere. Plaut. Amphit. 1. 1. 201.

Faciam ego hodie te superbum, nisi hinc abis. i. e. Occidam. Nonius 2. 784.

Achilles superbus. V. ACHILLES.
Ager superbus. Martial. lib. 1. 2.
Aures habere superbas. Liv. 34. 5. extr.
Conjugium superbum. Virg. 3. Æn. 475.
Corpus superbum. Hor. 2. Serm. 2. 109.
Curru superbo victor stetit. Senec. Troad. 2.
Dominis parere superbis. Virg. 12. Æn. 236.
Fastidia superba. Virg. 2. Ecl. 15.
Forma superba. Ovid. 21. Epist. 33.
Fortuna superba. Hor. 1. Epist. 1. 67.
Gentes frenare superbas. Virg. 1. Æn. 527.
Gressus glomerare superbos. Virg. 3. Georg. 117.
Honor superbus. Stat. 1. Achill. 279.
Insigne superbum belli. Virg. 8. Æn. 683.
Judicium aurium superbissimum. Cic. in Orat. 150.
Jus superbum. Cic. 3. de Legib. 13.
Juvenis superbus. Virg. 3. Æn. 326.
Merum superbum, Vinum pretiosum. Hor. 2. Carm. 14. 27.
Oculi superbi. Ovid. 6. Met. 169.
Palla superba. Ovid. 3. Amor. 13. 26.
Pira superba. Columel. lib. 5. cap. 10.
Regna superba. Tibull. lib. 1. 9. 80.
Reges superbi. Lucret. lib. 5. 1221. Cic. 6. Att. 3.
Sceptra superba. Lucret. lib. 5. 1136.
Sedes superbæ. Virg. 2. Æn. 785.
Tecta superba. Virg. 7. Æn. 12.
Triumphus superbus. Hor. 1. Carm. 37. 32.
Verba superba. Ovid. 5. Trist. 8. 8.
Victor superbus. Virg. 3. Georg. 226.
Præbere se superbum in fortuna. Cic 8. Att. 4.
Laudato pavone superbior. Ovid. 13. Met. 802.
Utrum superbiorem te pecunia facit, an quod te imperator consulit? Cic. 7. Fam. 13.
Superbum est enim, Judices, & non ferendum, dicere Prætorem in provincia homini honesto, locupleti, splendido, Vende mihi vasa cælata. Cic. 6. Verr. 45. Conf. supra Superbum istud & regium.
SUPERBE, Adv. [ὑπερηφάνως] Elate, fastuose. Ter. Phorm. 5. 8. 22. Satin' superbe illuditis me?
Dictum superbe. Lucret. lib. 5. 1223.
Superbe responsum reddere. Liv. 1.
Superbius aliquem appellare. Cic. pro Lege Manil. 11.
Accipere preces alicujus superbius. Tacit. 2. Ann. 37.
SUPERBĬTER, Adv. antiquum, idem quod Superbe. Afr. Pantaleont. Illa superbiter imperat. Nævius, Superbiter contemptim conterit legiones. V. Nonium 11. 48.
SUPERBĬFĬCUS, a, um. Adj. [χαυνοποιὸς] Senec. Herc. furen. 58.

De me triumphat, & superbifica manu
Atrum per urbes ducit Argolicas canem. h. e. Quæ superbum facit Herculem, ob tam multas victorias. Canem, Cerberum.

SUPERBĬLŎQUENTIA, æ. f. [χαυνολογία] Elatus atque arrogans sermo. Cic. 4. Tusc. 35.

Ob scelera, animique impotentiam & superbiloquentiam.

SUPERCALCO, [ἐπιπιέζω] āre. Columel. lib. 12. cap. 39. Ubi unum tabulatum feceris, vinum vetus conspergito, postea alterum supercalcato, & item vinum conspergito.
SUPERCERNO, crēvi, crētum, [ἐπεκκρίνω] ĕre. Plin. lib. 17. cap. 10. Terraque cribris supercernitur pollicis crassitudine.
SUPERCĪDO, cĭdi, cāsum, [ἐπιπίπτω] ĕre. ex Super & Cadere. Columel. lib. 4. cap. 9. Ne si transversa fuerit cicatrix, cælestem supercidentem aquam contineat. Alia exemplaria habent Superincidentem.
SUPERCILIUM, i. n. [ὀφρῦς, Gl. L. G. & G. L. ἐπισκύνιον, G. L.] ex Super & Cilium; Ultima pars frontis, pilis vestita, quæ ciliis prominet. Plin. lib. 11. cap. 37. Supercilia homini & pariter & alterne mobilia, & in iis pars animi. Negamus, annuimus. Hæc maxime indicant fastus. Superbia alibi conceptaculum, sed hic sedem habet. In corde nascitur, huc subit, hic pendet. Nihil altius simul abruptiusque invenit in corpore, ubi solitaria esset. Subjacent oculi, pars corporis pretiosissima, & qui lucis usu vitam distinguant a morte.
Supercilium dicitur quod supra cilium sit, id est integimentum oculi superius. Festus.
Supercilia in Junonis tutela esse putabant, quod iis protegantur oculi, per quos luce fruimur, quam tribuere putabant Junonem. Unde & Lucina dicta est. Paulus ex Festo.
Superciliorum remissio aut contractio, mæstitia, &c. Cic. 1. Off. 146.
Abrasa supercilia. Cic. pro Rosc. Com. 20.
Constricta supercilia. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Depressum & sublatum supercilium. Cic. in Pison. 14.
Diffidentia supercilia. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Duris superciliis torva. Ovid. 17. Epist. 16.
Hirsutum supercilium. Virg. 8. Ecl. 34.
Influxa juxta tempora supercilia. V. INFLECTO.
Severi supercilii matrona, Severæ gravitatis. Ovid. 2. Trist. 309.
Triste supercilium, Austera caperataque frons. Lucret. lib. 6. 1182.
Allevare supercilia ad singulos vocis conatus. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Contegit libidines fronte & supercilio. Cic. de Provinc. Conf. 8.
Decipere aliquem rugis & supercilio. Cic. Post redit. in Senat. 14.
Demere supercilio nubem. V. DEMO.
Loqui vibrante supercilio. Ovid. 2. Amor. 5. 15.
Niti supercilio. Cic. pro Sext. 19. Ut illo supercilio Respub. tanquam Atlante cælum, niti videretur.
Ponere supercilium, Deponere seu deprimere. Auctor lascivi illius carminis, quod positum est initio lusum in Priapum,

Carminis incompti lusus lecture procaces,
Conveniens Latio pone supercilium.

Tollere supercilia, Catullus signum esse voluit hominis irati, & qui malum

lum alicui minaretur: his enim vultus indiciis, animi ſenſus aperiuntur. Sic autem Epigr. 65. 46. ad Januam,

Præterea addebat quendam, quem dicere nolo
Nomine, ne tollat rubra ſupercilia.

Supercilium, pro Nutu. Hor. 3. Carm. 1. 8.

Reges in ipſos imperium eſt Jovis
Clari Giganteo triumpho,
Cuncta ſupercilio moventis.

Supercilium, pro Superbia aliquando ponitur. Juven. 6. Sat. 167.

—ſi cum magnis virtutibus affers
Grande ſupercilium.

Cic. 2. pro Lege Agr. 93. Hunc Capuæ, Campano ſupercilio, ac regio ſpiritu, cum videremus, &c. Martial. lib. 1. 5.

Terrarum dominum pone ſupercilium.

h. e. Imperatoriam gravitatem. Plura exempla in ſuperioribus V.

Supercilium ſalit. Quoties bona quædam ſpes titillat animum noſtrum, dicere licebit nobis Salire ſupercilium. Ita Pſeudolus apud Plaut. 1. 1. 105. Sumptum a vulgi ſuperſtitione, qui futurorum auguria captat ex corporis affectibus: ut ſi quod membrum pruriat præter evidentem cauſam: ſi dexter oculus ſaliat: ſi auris dextra tinniat. Nec me fallit aliter legi apud Plautum: verum & ipſa ſententia, & metri ratio docet eſſe legendum, ut a me poſitum eſt. Sic enim legendi ſunt ſenarii Iambici,

Spero alicunde hodie me bona opera, aut hac mea
Tibi inventurum eſſe auxilium argentarium.
C. At id futurum unde? P. unde dicam, neſcio,
Niſi quia futurum eſt, ita ſupercilium ſalit.

Eraſm. in Chiliad.

Supercilium montis, pro Summitate per translationem. Liv. 27. 20. Ipſe expeditos, qui pridie ſtationes hoſtium pepulerant, ad levem armaturam, infimo ſtantem ſupercilio, ducit. Plin. lib 6. cap. 5. Inde promontorium Cronea, quo ſupercilium arduum tenent Toretæ. Virg. 1. Georg. 108.

Ecce ſupercilio clivoſi tramitis undam
Elicit.

Stat. 6. Theb. 63.

Molle ſupercilium. De pyra erecta in funere pueri.

SUPERCILIŌSUS, a, um. Adj. Severus. Sen. Epiſt. 123. Triſtes & ſupercilioſi alienæ vitæ cenſores. Sidon. 7. 9. Supercilioſæ frontis arbitrium.

SUPERCONTĔGO, ĕre. Celſ. lib. 4. cap. 1. Renes vero diverſi, qui lumbis ſummis coxis inhærent, parte earum reſimi, ab altera rotundi, qui & venoſi ſunt, & ventriculos habent, & tunicis ſuperconteguntur: ac viſcerum quidem hæ ſedes ſunt. Al. diviſe ſcribunt, ut ſit Super Adv. pro Superne.

SUPERCORRUO, ĕre. Valer. lib. 5. cap. 6. Factaque ingenti ſtrage telis obrutus ſupercorruit. Et hic diviſe ſcribi poteſt.

SUPERCRESCO, [ὑπεραύξω, Gl. G. L.] ĕre. Celſ. lib. 6. cap. 6. De oculorum ulceribus ſupercreſcentibus. Idem lib. 5. cap. 28. De carcinomate, Si id nimium ſupercrevit, tentanda ſquama æris eſt. Quintil. Declam. 5.

SUPERCŬBO, [ὑπέρκειμαι] āre. Superjacere, ſuperdormire. Columel. lib. 7. cap. 4. Perforatis tabulis, quibus ovilia conſternuntur, ut grex ſupercubet. Vel diviſe quoque.

SUPERCUNNUM, i. n. Ἐφήβιον, ἐπικνίς. Gloſſ. Latinogræc.

SUPERCURRO, ĕre. Supercurrere ager dicitur vectigali, quum habet ampliorem proventum. Plin. 3. Epiſt. 18. Et ager ipſe propter hoc, quod vectigali longe ſupercurrit, ſemper dominum, a quo exerceatur, inveniet.

SUPERDĪCO, xi, ctum, [ἐπιλέγω] ĕre. Dictis addere. Dicere præter id quod dictum eſt, Subjungere dictis. Cic. 2. de Legib. 53. Superdicebant qui quid cœpiſſet aſtringi. Al. diviſe Super dicebant.

Superdici in l. 13. in fin. D. de jurejurando: eſt Præconis voce, & ut cum Apulejo loquar, boatu pronuntiari, & proclamari, ut & in l. 16. C. ex quib. cauſis infamia irrog.

SUPERDO, dĕdi, dătum, [ἐπιτίθημι] āre. Celſ. lib. 7. cap. 2. Purgationis cauſa paulum mellis imponendum, dein glutinantia ſuperdanda. Ibid. cap. 7. Niſi diviſe melius ſcribitur.

SUPERDŪCO, xi, ctum, [ἐπάγω, Gl. G. L.] ĕre. Præter jam adducta, alia adducere. Plaut. Truc. 2. 6. 53.

—pœnitetne te, quot ancillæ ſint jam?
Quine etiam ſuperducas, quæ mihi comedint cibum.

Superducere novercam, pater tum dicitur, cum priore uxore mortua, filiis prioris matrimonii novercam inducit. l. ult. De bon. mater. in C. Theod. 381. Quintil. Argum. Declam. 381. Quidam filio ſuperduxit novercam, & ex ea aliam filiam ſuſcepit. Sic & Decl. 373. Plin. lib. 6. Epiſt. 33. pr. ad Rom. Inducere novercam eodem ſenſu dixit. Sic Argum. Decl. 1. & 2. Quintil.

Capitolin. in fine vitæ M. Aurelii. Puto & Græcos ita loqui. Vide in Epigr. Gr. de illa quæ rogat maritum, ne novercam natis induceret. H.St. Capitolini verba hæc ſunt, Sed ille concubinam ſibi adſcivit, procuratoris uxoris ſuæ filiam, ne tot liberis ſuperduceret novercam. Græcum autem epigramma ejuſmodi exſtat, Apollonidæ tit. ιε. 2. Anthol. ubi tamen nihil quod huc pertineat.

SUPERĔDO, ēdi, ēſum, [ἐπεσθίω] ĕre. Poſtea edere. Plin. lib. 19. cap. 6. Menander, e Græcis auctor eſt allium edentibus, ſi radicem betæ, in pruna toſtam, ſuperederint, odorem exſtingui. Niſi diviſe ſcribas.

SUPERĒMĬCO, ui, āre. Sidon. Carm. 15.

Hinc fieri, ut terram levior ſuperemicet unda.

Al. Super emicet.

SUPERĒMĬNEO, ui, [ὑπερεξέχω] ēre. Amplius eminere. Columel. lib. 12. cap. 47. Ut olivæ premantur, & jus ſuperemineat. Virg. 6. Æn. 856.

—victorque viros ſupereminet omnes.

Supereminet extra aquam. Plin. lib. 26. cap. 8.

SUPERĒNĂTO, āre. Lucan. lib. 4. 133.

Primum cana ſalix madefacto vimine parvam
Texitur in puppim: cæſoque induta juvenco,
Vectoris patiens, tumidum ſuperenatat amnem.

Alii legunt, Superemicat. Cæſo juvenco, i. e. Corio bubulo.

Fluctus ſuperenatat omnes. Alcim. 4. 240. [An Supereminet?

SUPERĔO, īre. Ire ſuper. Lucret. lib. 3. 1044.

Ac pedibus ſalſas docuit ſuperire lacunas.

[Hic omnino dividendum.

SUPERĔRŎGO, āre. Super, quam quod requiſitum eſt, erogare, vel facere. Auguſt.

SUPERERROGATIO, SUPERERROGATOR, SUPERERROGATŌRIUS, apud Eccleſiaſticos ſcriptores.

SUPERESCIT, ſignificat Supererit. Ennius,

Dum quidem unus homo Romæ toga ſupereſcit.

& Attius in Chryſippo: Quin hinc ſupereſcit, Spartam, atque Amyclas trado. Sed per ſe, Super, ſignificat quidem Supra: ut cum dicimus Super illum ſedit. Verum ponitur etiam pro De, Græca conſuetudine, ut illi dicunt ὑπέρ. Plaut. in Mil. glor. 4. 5. 13. Mea opera ſuper hac vicina, quam ego nunc concilio tibi. In Phaſmat. Ehe tandem percipio ſuper rebus noſtris, loqui te. Pacuv. in Med. Qua ſuper re interfectum eſſe Hippotem dixiſti? Cato contra Annium, Nemo antea fecit ſuper tali re, cum hoc magiſtratu utique rem. Afran. in Virgin. Aliis de rebus in qua cœpiſti ſuper re. Hæc Feſtus. V. in dictione SUPER, & ESCIT.

SUPERĒVŎLO, āre. Lucan. lib. 3. 299.

Agmine nubiferam rapto ſuperevolat Alpem.

h. e. Celeriter ac raptim tranſcendit.

SUPEREXCURRO, ĕre. Effluo; de rebus inanimatis plerunque dici ſolet. Ulpian. in l. 1. §. Si arbor. De arborib. cædendis. lib. 43. tit. 27. Si arbor (inquit) ædibus alienis impendeat, utrum totam arborem jubeat Prætor adimi, an vero id ſolum quod ſuperexcurrit, quæritur.

SUPEREXĬGO, ĕre. Supra quam oportuit exigo, aut iterato exigo: unde & SUPEREXACTORES in jure Civili dicti ſunt. & SUPEREXACTIO. Arcad. Si quis exactorum ſuperexactionis crimine fuerit confutatus. & Rubrica de Superexactoribus lib. 10. C. tit. 21. Niſi ibidem legendum putes de Superexactionibus.

SUPERFĔRO, fers, tŭli, lātum, [ἐπιφέρω, ὑπερτίθημι] ferre. Plin. lib. 32. cap. 10. Sed ſi caſtoreum, fibrumve ſupergrediatur gravida, abortum facere dicitur, & periclitari partus ſi ſuperferatur. Idem lib. 28. cap. 8.

SUPERLĀTUS, a, um. Partic. [ὑπέρθετος] ut, Superlata nomina, Superlata verba; Quæ augendi cauſa in oratione proferebantur. Cic. in Partit. 53. Illuſtris autem oratio eſt, ſi & verba gravitate delecta ponuntur, ac translata & ſuperlata, & ad nomen adjuncta, & duplicata.

Superlatum pileum, Surſum in modum vexilli elatum. Valer. Max. lib. 8. cap. 6. 2. Cajus autem Marius, quum magnum & ſalutarem Reip. civem in L. Saturnino opprimendo egiſſet, a quo in modum vexilli pileum ſervituti ad arma capienda oſtentatum erat, Lucio Sulla cum exercitu in Urbem irrumpente, ad auxilium ſervorum, pileo ſuperlato, confugit. Sublato in noviſſime editis legitur.

SUPERLATIO, ōnis. f. [ὑπερβολή, Gl. G. L.] Ipſe ſuperferendi actus.

Superlatio, apud Oratores. Cic. 3. de Orat. 201. Tum augendi, minuendive cauſa veritatis ſuperlatio atque trajectio, & rogatio, atque huic finitima quaſi percontatio, expoſitioque ſententiæ ſuæ. Quintil. lib. 1. cap. 10. Licet per comparationes & ſuperlationes.

Superlatio, eſt Oratio ſuperans veritatem, alicujus augendi minuendive cauſa. Auctor ad Heren. lib. 4. 45.

Superlatio, pro Inſigni cognomine a re aliqua ſumpto: ut quum aliquis Sapiens, per excellentiam vocatur. Valer. Max. lib. 6. cap. 9. 12. de Craſſo, Quid? Craſſo nonne pecuniæ magnitudo locupletis nomen dedit? ſed eidem poſtea inopia turpem Decoctoris ſuperlationem injunxit. In emendatis codd. Sugillationem exſtat.

SUPERLĀTĪVUS, a, um. Adj. [ὑπερθετικὸς, Gl. L. G. & G. L. ὑπερβολικὸς, G. L.] ut, Superlativus gradus: de quo abunde apud Grammaticos.

Superlativum, cum Quam. Liv. 34. 32. pr. Cum tyranno inſtituere amicitiam, & eo tyranno, quam qui unquam fuit, ſæviſſimo & violentiſſimo in ſuos.

Superlativum a Comparativo interdum ſuperatur. Liv. 3. cap. ult. pr. Orare, ne peſſimum facinus pejore exemplo admitterent, judices.

SUPERFĒTO, [ἐπικυέω, ἐπικυίσκω] āre. Superfetare dicuntur quædam animalia, dum poſt unum fetum editum, rurſum alium edunt, uno aut altero die, aut paulo pluribus. Plin. lib. 10. cap. 63. Daſypodes ſuperfetant, ſicut lepores. Idem lib. 7. cap. 11. Præter mulierem, pauca animalia coitum novere gravida. Unum quidem omnino, aut alterum ſuperfetat.

SUPERFETĀTIO, ōnis. f. Secundarius conceptus prægnantis, quam *ſuperimprægnationem* vulgus appellat. Bud. in Not. ad Pandect. l. Antiqui vero. D. ſi pars heredit. petat.

SUPERFICIĒS, ēi. f. [ἐπιφάνεια] ex Super & Facie; quaſi Superfacies, vel ſuperior facies, ſuperior pars cujuſcunque rei, & facies, quæ exterior ab oculis cernitur. Plin. lib. 11. cap. 48. Quia longitudo ſuperficiem corporum ſolam ampliat.

Ædium ſuperficies. Cic. 4. Att. 2. Idem 4. Att. 1. extr. Qui ſi ſuſtulerint religionem, aream præclaram habemus, ſuperficiem Conſules ex Senatuſconſulto æſtimabunt. [Gloſſ. Latinogræc. Superficies ὑπερῷον, ἀνώγεον. Græcolat. item, ὑπερῷον, Imperficium, ſuperficies, cœnaculum.

Superficies, in ædificiis dicitur Domus, quæ in alieno ſolo ſive area ædificata eſt. Itaque fieri poteſt, ut ejuſdem domus duo ſint domini: alter domus ſuperficiariæ, alter ſoli. Paul. in l. Damni infect. §. Ei qui. D. de Damno infecto, Ei qui in conducto ſolo ſuperficiem impoſuit, dominus ſoli, quod vitio ſoli damnum futurum ſit, cavere non debebit: nec ſoli domino ſuperficiarius! Jabolenus in l. eum qui. in prin. Quum ædes ex duabus rebus conſtent, ex ſolo & ſuperficie. Julia. in l. Si quis teſtam. §. Qui fundum. D. de legatis primo. Appellatione ædificii aut ſuperficiem ſignificat, aut ſolum quoque cui ædificium ſuperpoſitum eſt. Ulp. in l. Hoc amplius. §. Quæſitum eſt. D. de Damno infect. Quæſitum eſt, ſi ſolum ſit alterius, ſuperficies alterius: ſuperficiarius utrum repromittere damni infecti, an ſatiſdare debeat? Et Julianus ſcribit, quoties ſuperficiaria inſula vitioſa eſt, dominum & de ſoli & ædificii vitio repromittere: aut eum, ad quem ſuperficies pertinet, de utroque ſatiſdare. Pompon. in l. Inter quos. §. Damni. eo. tit. Ei qui ſuperficiariam inſulam habet, utilis eſt ea ſtipulatio, ſi quid in ſuperficie damni datum fuerit: & nihilo minus etiam ſoli domino utilis eſt, ſi ſolo damnum datum fuerit, ut ſi tota ſuperficies tolleretur. fraudabitur enim dominus ſoli in penſione percipienda.

Superficies mathematicis eſt, Quæ longitudinem, & latitudinem tantum habet. Cujus quidem termini ſunt lineæ. Eſt igitur Superficies plana

ab una linea ad aliam breviſſima extenſio, in extremitates ſuas eam recipiens. Euclid. 1. Elemen.

SUPERFICIUM, i. n. [ἐποικοδόμημα, Gl. G. L.] apud Pomponium legitur in hunc modum. Si ex lapicidinis dotalis fundi, lapidem, vel arbores, quæ fructus non eſſent; ſive ſuperficium ædificii dotalis, voluntate mulieris vendiderit, nummi ex ea venditione ſunt dotis. Sic in l. j. D. de ſuperficiebus. Gajus lib. 2. Inſtit. tit. 1.

SUPERFICIARIUS, a, um. Adj [ἐποικοδομηματικὸς] ut, Superficiariæ ædes, Quæ in conducto ſolo poſitæ ſunt, quarum proprietas & civili & naturali jure, ejus eſt, cujus eſt ſolum. Hactenus Cajus de ſuperficiebus. l. Superficiarias.

Superficiarius, Qui in alieno ſolo ſuperficiem habet, ita ut certam penſionem præſtet. Auctor eſt Paul. l. 74. D. de Publician. Senec. Epiſt. 88. Mathematica, ut ita dicam, ſuperficiaria eſt, in alieno ædificat.

Superficiaria prædia, Quæ in conducto ſolo certa penſione annua habentur. l. 10. D. famil. erciſcund. l. 49. D. de verb. ſig. l. 16. in fin. D. de pignor. act. Superficiarias enim ædes in conducto ſolo poſitas dixit Gajus in l. ultima. D. de ſuperfic. ſic & Superficiaria inſula, in l. 12. §. j. D. de Publician. l. j. §. Et generaliter. D. de vi & vi armat. l. 9. §. Quæſitum l. 39. §. damni. D. de damno infecto. Et Superficiarius fundus. l. j. D. quib. mod. uſufr. amit.

Superficiarius, [ἐπιπόλαιος] Superficietenus apparens. Apud vett. non occurrit.

SUPERFĬCIO, ĕre. non vero Imperſonaliter, uti quidam opinati ſunt; eſt Supereſſe, reſtare, redundare, ſuperfluere. Hinc Superfieri, & Superficiens. Columel. lib. 12. cap. 1. Tum ſeparare quæ conſumenda ſunt, & quæ ſuperfieri poſſunt cuſtodire, ne ſumptus annuus, menſtruus fiat. Ulpian. Idem ajunt, aquam pluviam in ſuo retinere, vel ſuperficientem, ex vicini in ſuum derivare. tit. de Aqua & aqua plu. arcend. lib. 39. P. Sunt qui apud Ulpian. Superfluentem, ſed contra veritatem antiquorum codicum, legant. Quæ enim aqua ſuperfluit, non derivatur: ſed ipſa impetu ſuo ſpargitur. Quæ ſuperficit, id eſt, ſupereſt vicino, recte derivari poteſt: Quod enim tibi non nocet, & vero mihi prodeſt: Naturæ communitate, mihi deberi juſtum eſt.

SUPERFLŌRESCO, ui, [ἐπανθέω] ĕre. Plin. lib. 19. cap. 5. Particulatim cucumis floret, ſibi ipſe ſuperfloreſcens.

SUPERFLŬO, xi, xum, [ὑπερχέω, περισσεύω, περιττεύω, Gl. G. L.] ĕre. Abundare, redundare. Plin. lib. 31. cap. 4. Apolloniæ in Ponto fons juxta mare, æſtate tantum ſuperfluit, & maxime Canis ortu: parcius ſi frigidior ſit æſtas.

SUPERFLUENS, entis. Partic. Redundans. Cic. de Clar. Orat. 16. Is dedit operam, ſi modo id conſequi potuit, ut nimis redundantes nos, & ſuperfluentes juvenili quadam dicendi impunitate & licentia, reprimeret, & quaſi extra ripas diffluentes coerceret.

Superfluens pecunia. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 11.

SUPERFLUUS, a, um. [περισσὸς, περιττὸς, Gl. G. L.] Adj. ut, Fructus ſuperflui. Pap. in l. Deducta. §. ult. D. Ad SC. Trebell.

Superfluum bonorum. Ibid.

Superfluus, cum Dativo. Plin. in Paneg. cap. 82. Hoſtium, quibus moris eſt, eadem illa nunc rigentia gelu flumina, aut campis ſuperflua, nunc liquida ac deferentia, luſtrare navigiis.

SUPERFLUĬTAS, ātis. f. [περισσεία, περίσσευμα] Plin. lib. 14. cap. 1. Aliæ improbo reptatu, pampinorumque ſuperfluitate, atria media complentes.

SUPERFŒTATIO, SUPERFŒTO, V. SUPERFETO.

SUPERFŎRĀNEUS, a, um. Adj. Idem ac Circumforaneus. Sidon. 1. 7. Trepidatio ſuperforanea. Symmach. 3. Epiſt. 48. Superforanei laboris eſt commendare conſpicuos. [Idem ac Supervacuus. Voſſ. de Vit. ſerm. 3. 51.

SUPERFŬGIUM, i. n. [ὑποφυγὴ, Gl. L. G.] Idem quod Suffugium.

SUPERFULGEO, ſi, ſum, [ὑπερεκλάμπω] ēre. Stat. 1. Silv. 1. 33.

Ipſe autem, puro celſum caput aëre ſeptus,
Templa ſuperfulges, & proſpectare videris. [Niſi Anaſtrophe,

eſt Templa ſuper, diviſeque legendum.

SUPERFUNDO, fūdi, fūſum, [ἐπιχέω, Gl. G. L.] ĕre. de liquoribus dicitur, quum alicui rei ſuperjiciuntur. Columel. lib. 12. cap. 57. Hanc miſturam, quum in catillo compoſueris, oleum ſuperfundito.

Superfundens ſe lætitia, per translationem, pro Ubertim ſeſe oſtendens. Liv. 5. 7.

Superfuſus Tiberis, Inundans. Liv. 7. 3.

Superfuſa gens montibus Caucaſiis, Conſperſim fuſa. Plin. lib. 6. cap. 13.

Superfuſi hoſtes. Liv. 39. 49.

Corpora ſuperfundi dicuntur a Senec. de Tranquill. vit. Quæ ſunt nimiæ vaſtitatis.

SUPERFUSIO, ōnis. f. Ammian. 17. 15. Aquarum cæleſtium ſuperfuſio. Pallad. 1. 17. Pavimenti ſuperfuſio.

SUPERGĔRO, geſſi, geſtum, [ἐπιχωννύω] ĕre. Superjacere, & quaſi aggeratim ſuperimponere: nam proprie de terra dicitur. Columel. lib. 11. cap. 3. Prædicti deinde funes, de tabulato prompti, explicantur, & in longitudinem per utrumque ſulcum porrecti obruuntur, ſed ita, ut non nimium ſupergeſta terra, ſemina ſpinarum, quæ inhærent toris funiculorum, enaſci poſſint.

Supergeſtum orificium. Apul. Met. 9. p. 236. Elmenh.

SUPERGRĂDIOR, ſive SUPERGRĔDIOR, ĕris, greſſus ſum, [ὑπερβαίνω, Gl. G. L.] grĕdi. Super aliquid greſſum facere. Plin. lib. 28. cap. 7. Abortum facit illitus, aut ſi omnino prægnans ſupergrediatur. Stat. 5. Silv. 3. 114. Ora ſupergreſſus Pylii ſenis.

Supergredi omnem laudem, Excellere. Quintil. lib. 6. in proœm.

SUPERHĂBEO, ui, ĭtum, ēre. Omittere. Celſ. 7. 20. Eodem tempore ſuperhabendum eſt cataplaſma. conf. Inſuper habeo, in INSUPER.

SUPERI, V. SUPERUS, in SUPER.

SUPERJĂCIO, & SUPERJĬCIO, jēci, jactum, & jectum, [ἐπιῤῥίπτω] ĕre. Columel. lib. 2. cap. 16. Quæque temporibus Autumni frutetis & arboribus delapſa folia ſuperjaciebantur, mox converſa vomeribus, &c.

Superjicere, Addere. Liv. 10. 30. Magna ejus diei, quo in Sentinati agro bellatum, fama eſt; etiam vero ſtanti. Sed ſuperjecere quidam augendo, fidem, qui in hoſtium exercitu, peditum quadringenta millia CCCXXX, equitum ſex & XL millia, mille carpentorum ſcripſere fuiſſe.

SUPERJACTO, [ὑπερπηδάω, ὑπεράλλομαι] āre. frequent. Plin. lib. 9. cap. 15. Quod & alias faciunt, aliorum vim timentes, mugiles maxime, tam præcipuæ velocitatis, ut tranſverſa navigia interim ſuperjactent. i. e. Tranſcendant jactu. Val. Max. 9. 2. 4. Alios ſuperjactatos pilis excipi juſſit.

SUPERJECTUS, ûs. m. [ὑπερπήδημα] Columel. lib 6. cap. 36. Ita enim efficitur, ut ejus objectu, quum mas etiam ſuperjectu eblanditus eſt, velut incenſus & obcæcatus cupidine, ſubtracta quam petierat, faſtiditæ imponatur equæ. Loquitur de aſino, cui objecta erat aſina, quamque ipſe inſcenderat. Superjectu itaque, i. e. Initu.

SUPERJECTIO, ōnis. f. [ὑπερβολὴ] Quintil. lib. 8. cap. 6. de hyperbole; Eſt hæc ementiens ſuperjectio.

SUPERILLĬGO, [ὑπερενδέω] āre. Plin. lib. 29. cap. 3. Eadem cum oleo trita ignes ſacros leniunt, betæ foliis ſuperilligatis. conf. Celſ. 3. 15.

SUPERILLĪNO, līni, līvi, & lēvi, lĭtum, [ἐπιχρίω] ĕre. Plin. lib. 30. cap. 12. Reduvias, & quæ in digitis naſcuntur pterygia, tollunt canini capitis cinis, aut vulva decocta in oleo, ſuperillito butyro ovillo cum melle.

SUPERIMPENDENS, entis. Partic. [ἐπικρεμάμενος] Catull. Argon. 62. 286.

Confeſtim Peneo adit viridantia Tempe,
Tempe, quæ ſilvæ cingunt ſuperimpendentes.

SUPERIMPLEO, [ὑπερπίμπλαμαι, Gl. G. L.] ēre.

SUPERIMPŌNO, pŏſui, pŏſĭtum, [ἐπιτίθημι] ĕre. Plin. lib. 31. cap. 9. Phagedænis ulcerum, tritus cum farina hordei, ſuperimpoſito linteolo madente vino. Liv. 21. 1. extr. Et Sardiniam, inter motum Africæ, fraude Romanorum, ſtipendio etiam ſuperimpoſito, interceptam.

SUPERINCĬDO, cĭdi, cāſum, [ὑπερεμπίπτω] ĕre. ex Super & In & Cado decompoſitum. Liv. 23. 15. extr. Utique Cannenſi pugna non prius prælio abſtiterit, quam prope exſanguis ruina ſuperincidentium virorum, equorum, armorumque ſit oppreſſus. Columel. lib. 4 cap. 9. Ne ſi tranſverſa fuerit cicatrix, cæleſtem ſuperincidentem aquam contineat. Liv. 2. 10. extr. Multisque ſuperincidentibus telis Al diviſe Super incidentibus.

SUPERINDĪCO, ĕre. Ulpianus in l. Si duo. §. ult. D. de jurejurando, Imperator noſter cum patre reſcripſit, fuſtibus eum caſtigatum dimitti, & ita ei ſuperindici περπερῶς μὴ ὄμνυε: id eſt, petulanter ne jurato. Emendatiores libri habent Superdici, de quo ſuo loco.

SUPERINDICTUM, i. n. Extraordinarium munus, ultra ſolitam & canonicam collationem, indictum ſignificat. l. j. C. de Indictionibus lib. 10. l. j. C. de ſuperindict. l. 3. C. de excuſat. muner. l. 3. C. de ſilentiar. lib. 12.

SUPERINDICTIO, ōnis. f. Idem quod Superindictum. l. j. C. de privileg. domus Aug. lib. 11. Unde ſuperindicti tituli in l. ult. eo. tit. Al. Inſuper indicti.

SUPERINDŪCO, xi, ctum, [ἐπεισάγω] ĕre. Plin lib. 15. cap. 17. Duûm pedum terra ſuperinducta. Quintil. lib. 5. cap. 8. Nervis illis, quibus cauſa continetur, adjiciunt ſuperinducti corporis ſpeciem.

SUPERINDUCTIO, ōnis. f. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. de iis, quæ in teſtamento delentur, Lituras, inductiones, ſuperinductiones ipſe feci. Sic habent Pandectæ Florentinæ, quamvis Haloander legat Superductiones.

SUPERINDUO, ui, ūtum, [ἐπενδύω] ĕre. Sueton. in Neron. cap. 48. Ut erat, nudo pede, atque tunicatus, penulam obſoleti coloris ſuperinduit. [Poteſt diviſe ſcribi, Super induit.

SUPERINGĔRO, geſſi, geſtum, [ἐπεισφέρω] ĕre. Aggeratim, vel acervatim ſuperimponere. Plin. lib. 18. cap. 30. Sunt qui leguminum acervos ſuperingerant.

SUPERINJĬCIO, jēci, jectum, [ἐπεμβάλλω] ĕre. ex duabus præpoſitionibus, Super & In, & verbo Jacio compoſitum. Celſ. lib. 5. 18. de Curatione eryſipelatum, Aut ſi durior locus eſt, ſolani folia contrita ſuillæ adipi miſcenda ſunt, & illita linteolo ſuperinjicienda. Plin. lib. 17. cap. 9. Farinæ vice cribris ſuperinjici. Ovid. 5. Faſt. 533.

Tum ſuperinjecta texere madentia terra. [Poſſunt & hæc diviſe legi.

SUPERINNĀTO, Vide in Theſ. Pariſ marg. H. St.

SUPERINTĔGO, xi, ctum, [ἐπισκεπάζω] ĕre. Plin. lib. 18. cap. 6. Ora utrinque lapidibus ſtatuminari & alio ſuperintegi. [Niſi diviſe melius.

SUPERINTŎNO, ui, [ἐπιβροντάω] āre. Deſuper tonare. Virg. 9. Æn. 709.

Dat tellus gemitum, & clypeum ſuperintonat ingens.

SUPERĬNUNGO, xi, ctum, [ἐπαλείφω] ĕre. Celſ. lib. 7. cap. 7. de oculorum vitiis, Dein ſuperinungi collyrio debet ex his aliquo, quo lippientes oculi ſuperinunguntur.

SUPERIOR, SUPERRUS. V. SUPERUS, in SUPER & SUPRA.

SUPERJŪMENTĀRIUS, i. m. Suet. in Claud. cap. 2. Quem barbarum, & olim ſuperjumentarium, ex induſtria ſibi appoſitum, ut ſe quibuſcunque de cauſis quam ſæviſſime coerceret, ipſe quodam libello conqueritur. Sabellicus intelligit Eum, qui jumenta egiſſet. [Cum ſit revera Præpoſitus, ſeu Magiſter jumentariorum, ut exponit Caſaub. q. V. conf. SUPELLECTICARIUS ſupra.

SUPERLĂCRĬMO, [ἐπιδακρύω] āre. de palmitibus vitis dicitur, quum poſt reſectionem humorem quendam, veluti lacrimam, emittunt. Columel. lib. 4. cap. 24. Optimum eſt igitur medio fere internodio ſubſidiarium tondere palmitem, devexamque reſectionem facere poſt gemmam, ne, ut jam ante diximus, ſuperlacrimet, & gemmantem cæcet oculum.

SUPERLATIO, SUPERLATIVUS, SUPERLATUM. V. SUPERFERO.

SUPERLECTICARIUS, V. SUPELLECTICARIUS.

SUPERLĪMĬNĀRE, is. n. [ὑπέρθυρον] Ea pars oſtii ſuperior, quæ ſuper limen eſt. Plin. lib. 29. cap. 4. Cujus generis prope videri poſſint, quæ tradunt & de veſpertilione, ſi ter circumlatus domi vivus, per feneſtram inverſo capite infigatur, amuletum eſſe: privatimque ovilibus circumlatum toties, & pedibus ſuſpenſum ſurſum in ſuperliminari. Harduin. legit, Supero limine.

SUPERLĪNO, ĕre. Idem quod Superillino, a quo

SUPERLĬTUS, a, um. Partic. Plin. lib. 22. cap. 23. Vel per ſe viſco ſuperlitum, ut hæreat.

SUPERMANDO, di, ſum, [ἐπιμασάομαι] ĕre. Poſt manſum aliquid, aliud rurſus mandere. Plin. lib. 31. cap. 6. Qui puram dedere, raphanos ſupermandi ex mulſo aceto jubent, ut ad vomitiones revocent.

SUPERMEO, [ὑπεῤῥέω] āre. Superfluere, vel ſuperlabi. Plin. lib. 2. cap. 103. De miraculis aquarum, Quædam vero & dulces inter ſe ſupermeant alias: ut in Fucino lacu invectus amnis, in Lario Addua, &c.

SUPERMĪCO, āre. i. e. Antecellere. Senec. de Benefic. lib 3. cap. 31. Si quæ reddunt filii parentibus beneficia, eorum non ſupermicant. Paulo poſt dicit Exſuperare.

SUPERNAS, V. SUPERNUS, in SUPER.

SUPERNĂTO, [ἐπιπολάζω] āre. Columel. lib. 12. cap. 9. Deinde arido ſpiſſa-

spissamento fœniculi sic comprimi, ut jus supernatet. Plin. lib. 34. 18. Postea supernatans aqua, tollitur spongiis.

Supernātus, a, um. Adj. [ἐπιφὺς] Quod præter alia natum est. Plin. lib. 19. cap. 3. Supernato caule, quem magydarim vocarunt.

Supernāvĭgo, [ἐπιπλέω, Gl. G. L.] āre.

Superne, Supernitas, V. super.

Superno, āre. Gell. 9. 9. Gaudia in summo pectore supernantia.

Supernus, Supero, V. in super.

Superobruo, [ὑπερχωννύω] ĕre. Propert. lib. 4. 4. 91. De Virgine Tarpeja.

Dixit, & ingestis comitum superobruit armis.

Superordĭno, [ἀντιδιατάσσομαι, Gl. G. L.] āre.

Superpendĕo, di, sum, [ὑπερκρέμαμαι] ēre. Liv. 37. 27. Ita ut quibusdam locis superpendentia saxa plus in altum, quam quæ in statione sunt naves, promineant.

Superpingo, xi, ctum, ĕre. Avien. Phænom. Arat. v. 907.

Cuncta superpingunt rutilam sua sidera noctem.

Superpictus, a, um. Partic. Solin. cap. 21. Pantheræ minutis orbiculis superpictæ.

Superpondium, i. n. [ὑπέρμετρον] Apul. 7. Met. p. 196. Elmenh. Exiguum scilicet & illud tantæ molis superpondium.

Superpondĕro, āre. Columel.

Superpōno, pŏsui, sĭtum, [ὑπερτίθημι] ĕre. Columel. lib. 1. cap. 5. Sin summotus longius a collibus erit amnis, & loci salubritas, editiorque situs ripæ permittet superponere villam profluenti. Plin. lib. 29. cap. 2. Tantumque pollent ut medicamentis quoque superponantur. Ovid. 21. Epist. 190.

Ægra superposita membra fovere manu.

Superrādo, si, sum, [ὑπερξέω] ĕre. Plin. lib. 22. cap. 23. Perniones ex vino fovet, & ex oleo coctum imponitur: sic & callo. Clavis pedum superrasis præcipue utilitatis.

Superruo, ĕre. Apul. 1. Met. p. 109. Elmenh. Atque ego, de alto decidens, Socratem, nam juxta jacebat, superruo. Idem Met. 2. p. 126. Corpori superruens. [Loco priore rectius divise scribitur Super ruo.

Superscando, di, sum, [ἐπαναβαίνω] ĕre. Super ascendere. Liv. 7. cap. 36. pr. Jam evaserant media castra, quum superscandens vigilum strata somno corpora miles, offenso scuto, præbuit sonitum. Columel. lib. 11. cap. 3. Oportebit autem virgeam sæpem interponere, quam superscandant sentes utriusque fulci.

Superscrībo, ĕre. [ἐπιγράφω, Gl. G. L.] Supra scribere. Modestin. in l. 4. D. De operibus publicis, Nec præsidis quidem nomen licebit superscribere.

Supersĕdeo, sēdi, sessum, [ἐπικάθημαι, Gl. G. L. ἀμελῶ, καταφρονῶ, ὀλιγωρέω, L. G.] ēre. Omittere, cessare. Plerumque cum Ablativo. Plaut. Epid. 1. 1. 37. Supersede istis rebus jam. Idem Pœn. 1. 3. 5. Supersede istis verbis. Cic. 4. Fam. 2. Supersedeas hoc labore itineris.

Supersedere, inquit Nonius 1. 187. Manere, perseverare, quasi in voluntate & consilio sedere. Turpil. Ped. Ut ille hac se abstineret, ego supersederem nuptiis. V. plura apud eundem. [In Gloss. Supersiderint, quasi a Supersido.

Commode possumus principio supersedere. Auct. ad Heren. lib. 3. 17.

Verborum multitudine supersedendum est. Cic. 1. de Invent. 28.

Sunt autem qui putant nonnunquam posse complexione supersederi. Cic. 1. de Invent. 72.

Quum acciderit, omnino narratione supersedendum est. Cic. 1. de Invent. 30.

Accusativo junxisse videtur Gell. lib. 2. cap. 29. Cognati & affines operam, quam dare rogati sunt, supersedent.

Non sunt visa aliqua supersedenda. Auctor ad Heren. lib. 2. 26.

Supersedere, cum Dativo constructum apud Hirt. de Bell. Afric. 75. pr. Postquam satis diuque adversatus, a se ad dimicandum invitatos supersedere pugnæ animadvertit, reducit copias. [Nisi forte Pugnâ scribendum.

Supersedi scribere. Plin. 5. Epist. 7. Liv. 4. 7. Plebs, Patriciis, seu hunc, seu illum, delatura honorem, frustra certare supersedit. Idem 21. 40. pr. Supersedissem loqui apud vos. Idem 34. 59. pr. Aut supersedete de amicitia agere. Sueton. in August. cap. 93. In peragranda Ægypto, paulo deflectere ad visendum Apin supersedit.

Supersĭlio, silui & silīvi, sultum, [ὑπερπηδάω] īre. ex Super & Salio compositum. Columel. lib. 8. cap. 3. Ea pernicies ut evitetur, perticæ dolantur in quadrum, ne teres lævitas earum supersilientem volucrem non recipiat.

Superspargo, vel Superspergo, si, sum, [ἐπιπάσσω] ĕre. Cato R. R. cap. 54. Quum stramenta condes, quæ herbosissima erunt in tecto condito, & sale superspergito.

Superspĕciōsus, a, um. Adj. [ὑπεροπτικὸς, Gl. G. L.] Superbus, Fastidiosus.

Superstagno, [ὑπερλιμνάζω] āre. Idem quod Restagnare & redundare. Tacit. 1. Ann. 79. Si amnis Nar in rivos diductus superstagnavisset.

Supersterno, strāvi, strātum, [ὑπερστρώω] ĕre. Columel. lib. 1. cap. 6. Tum deinde, quum exaruit, simili modo pavimenta testacea, quæ pro aqua receperint amurcam, mistam calci & arenæ, supersternuntur, & magna vi paviculis inculcantur atque expoliuntur. Liv. 10. 29. Consulis corpus eo die, quia obrutum superstratis Gallorum cumulis, inveniri non potuit. Quædam exemplaria disjunctim legunt, Super stratis.

Supersto, [ἐφίστημι] āre. Supra aliquid stare. Gellius, Quum sedenti aquila superstaret. Liv. 10. 28. Essedis, carrisque superstans hostis armatus ingenti sonitu equorum, rotarumque advenit. Idem 40. 2.

Lapsumque superstans immolat. Virg. 10. Æn. 540.

Superstes, ĭtis. Adj. [ἔφεδρος, περιὼν, Gl. L. G.] Qui ex mortuis quasi solus vivus superstat.

Superstites, [περιλελειμμένοι Gl. L. G.] Quintil. præf. lib. 6. Liberis tamen superstitibus oblectabar. Ovid. 3. Met. 126.

Superstitem alicui esse. Ter. Heaut. 5. 4. 7.

Ita mihi, atque huic sis superstes, ut ex me, atque hoc natus es.

Cic. 1. Q. frat. 3. Utinam te non solum vitæ, sed etiam dignitatis meæ superstitem reliquissem.

Tiberio superstes. Tacit. 5. Ann. 8.

Bellorum superstes. Tacit. de German. 6.

Superstes gloriæ suæ. Liv. 2. 7. Se superstitem gloriæ suæ, ad crimen atque invidiam superesse.

Superstes Reipub. Cic. 9. Fam. 17. De lucro prope jam quadriennium vivimus: si aut hoc lucrum est, aut hæc vita, superstitem Reip. vivere. Idem 6. Fam. 2. Quum superstitem te esse Reipub. ne si liceat quidem, velis.

Fama superstes. Ovid. 3. Trist. 7. 50.

Opus superstes mansurum. Ovid. 3. Amor. 15. 20.

Superstes toti convivio, Qui ultimus a mensa surgit. Senec. Epist. 94.

Superstes, Qui salvus est. Ter. And. 3. 2. 7. Deos quæso ut sit superstes.

Parte dimidia superstes. Ovid. 1. Trist. 2. 44.

Superstites antiquitus appellati sunt Testes: cujus rei testimonium est, quod superstitibus præsentibus, ii inter quos controversia est vindicias sumere jubentur. Plaut. in Fragm. 1. 4.

Nunc mihi licet quidvis loqui, nemo hic adest superstes. Festus.

Superstes, pro Præsenti sumitur. Plaut. Superstitem utrumque monui ne injussi abeant. [Incertum unde hæc sint. V. Laurenb. Antiquar.

Utrisque superstitibus, præsentibus, istam viam, dico, inite viam. Cic. pro Muren. 26.

Superstĭto, [σώζω] āre. frequent. quo veteres usi sunt, Superstitem, i. e. Salvum & incolumem reddere. Ennius Menalippo, Regnumque vestrum ut sospitent superstitentque. Non. 2. 776.

Superstitare, idem quod Superesse. Plaut. Pers. 3. 1. 3.

Ut mihi supersit, suppetat, superstitet.

Superstit, [περίεστιν, ζῇ, Gl. L. G.] An Superstitit, a Supersisto?

Superstĭtio, ōnis. f. [δεισιδαιμονία, Gl. L. G. & G. L. θρησκεία, L. G.] Falsus Numinis cultus. Servius; A superstite superstitio dicta, quæ anicularum propria est, quæ multis per ætatem superstites sunt, & quæ rebus inanibus addictæ, dum volunt videri nimis religiosæ, superstitiosæ fiunt, & ita delirant. Cic. 1. de Nat. Deor. 118. Horum enim sententiæ omnium non modo superstitionem tollunt, in qua inest timor inanis deorum, sed etiam religionem, quæ deorum cultu pio continetur. V. religio.

Superstitio, auctore Lucretio hoc carmine, lib. 1. 66.

Horribili super aspectu mortalibus instans; sic appellata est quod Superstet, & superne impendeat nobis, quæ quidem sententia, inquit Turnebus, non mea est, sed Isidori hunc locum sic intelligentis.

Omnis importuna, ineptaque religio secundum Gellium Superstitio dici potest. V. Gell. 4. 9.

Superstitio, quæ religioni propinqua est. Cic. 2. de Invent. 165.

Religio veri cultus est, superstitio falsi. Lact. lib. 4. cap. 28. ubi plura V.

Imbecilli animi atque anilis est superstitio. Cic. 2. de Divin. 125.

Contaminata superstitio. Cic. pro Cluent. 194.

Exitialis superstitio. Tacit. 15. Ann. 44. ubi de Christianis loquitur.

Judaica superstitio. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Magna superstitio. Ovid. 1. de Arte Am. 417.

Muliebris. Cic. 3. Tusc. Accedit superstitio muliebris quædam.

Tristis superstitio. Hor. 2. Serm. 3. 79.

Vana superstitio. Sil. 5. 126.

Captus superstitione. V. capio.

Imbutus superstitione. Quintil. lib. 3. cap. 1.

Inducere novas superstitiones. Quintil. lib. 4. cap. 4.

Infestare rudes animos superstitione. V. infestus.

Levari superstitione. V. levis.

Obligari superstitione. V. obligo.

Superstitio fusa per gentes, oppressit omnium fere animos, atque hominum imbecillitatem occupavit. Cic. 2. de Divin. 148.

Non tollitur religio superstitione tollenda. Cic. 2. de Divin. 148.

Superstitia, æ. f. & Superstitium, i. n. [δεισιδαιμονία, θρησκεία, Gl. G. L.]

Superstitiōsus, a, um. Adj. [δεισιδαίμων, Gl. L. G. θρησκεύτης, περιττὸς, G. L.] Superstitiosi proprietatem habent, ut Cic. 2. de Nat. Deor. 72. tradit, ex hoc quod præ cultura deorum supersedeant, qui sine causa timidi sunt, qui deum timent in rebus etiam non timendis. Non enim, inquit, philosophi solum, verum etiam majores nostri superstitionem a religione separaverunt. Nam qui totos dies precabantur, & immolabant, ut sibi sui liberi superstites essent, superstitiosi sunt appellati: quod nomen postea latius patuit. conf. religiosus. [Quibus in verbis nihil de etymo a Supersedeo ducto apparet.

Deterret aliquem sacerdotis superstitiosa dedicatio. Cic. pro Domo 33.

Aliqui omnia cum superstitiosa sollicitudine & miseria credunt. Cic. 2. de Divin. 86.

Imbecilli animi facile superstitiosa ista concipiunt. Cic. 2. de Divin. 81.

Ariolationes superstitiosæ. Cic. 1. de Divin. 96. Superstitiosæ ariolationes, Vaticinationes sunt divinæ & fatiloquæ. Nam Superstitiosus pro Fatiloquo non infrequens est veteribus, in his Plaut. Turneb.

Superstitiosus, Divinator. Plaut. Amph. 1. 1. 167. Illic homo superstitiosus est. Idem Curc. 3. 27.

Superstitiosus hic quidem est, vera prædicat.

Superstitiōse, Adv. [δεισιδαιμόνως] Vane & aniliter. Cic. 4. de Nat. Deor. 62. Neque id dicitis superstitiose, atque aniliter, sed physica, constantique ratione.

Fatum dicitur, non id quod superstitiose, sed quod physice. Cic. 1. de Divin. 106.

Facere aliquid superstitiose, Scrupulose. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Superstruo, xi, ctum, ĕre. Tacit. 4. Ann. 62. Neque fundamenta per solidum subdidit, neque firmis nexibus ligneam compagem superstruxit.

Translate Quintil. 1. 4. Nisi fundamenta fideliter jeceris, quicquid superstruxeris corruet. [Potest & divise legi.

Supersum, es, fui, [περίειμι, περιλείπομαι, περισσεύω, περιττεύω, Gl. L. G.] esse. Affluere, abundare. Ter. Phorm. 1. 3. 10.

Aliis, quia desit quod ament, ægre est: tibi quia superest, dolet.

Ibid. 1. 2. 19.

Cui tanta erat res, & supererat? Virg. 11. Æn. 420.

Auxilioque urbes Italæ, populique supersunt. i. e. Superabundant, adsunt ultra quam bella deposcunt, inquit Servius. De Supersum, vide Gell. lib. 1. cap. 22.

Superesse, & Deesse, contraria. Cic. 13. Fam. 64. Sed vereor ne jam superesse mihi verba putes, quæ dixeram defutura.

Spatia plura supersunt. Virg. 5. Æn. 325.

Superesse, Restare, Reliquum esse.

Duæ partes, quæ mihi supersunt illustrandæ, orationis, ac totius eloquentiæ cumulandæ. Cic. 3. de Orat. 91.

Quod

Quod superest; absoluta locutio, inquit Servius, i. e. De reliquo. Virg. 11. Æn. 15.
Quod superest; hæc sunt spolia, &c.
Pro, Quantum attinet ad id, quod superest. H. St. Sæpius tamen Cic. Quod reliquum est, dicit, quod poëtica phrasis omnino respuit.
Quod superest, scribe, quæso, quam accuratissime. i. e. Quod reliquum est. Cic. 9. Att. 22.
Victor superest, ut tueri se possit. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Superesse, Superstitem esse. Plaut. Mil. 2. 4. 3. Ne doceto malas ut sint malæ, mihi sola ego supersum. Sed aliter in recens excusis. Idem Asin. 1. 1. 2.
De exercitu alicujus superesse. Cic. 11. Fam. 33.
Superesse, Durare, Manere. Virg. 3. Georg. 10.
Primus ego in patriam mecum (modo vita supersit) &c. Plaut. Pers. 3. 1. 3.
Perennitatisque adeo huic perpetuo cibo
Ut mihi supersit, suppetat, superstitet.
Superesse, Vincere, superiorem esse. Virg. 3. Georg. 127.
Ferraque, ne blando nequeant superesse labori. i. e. Vincere laborem. V. Superesse fide in FIDES.
Superesse alicui, Superfluum esse, & nihil prodesse. Gell. lib. 1. cap. 22. Memini ego Prætoris docti hominis Tribunali me forte assistere, atque ibi advocatum non incelebrem sic postulare, ut quam diceret causam, remque quæ agebatur, non attingeret. Tunc Prætorem ei, cuja res erat, dixisse advocatum eum non habere. Et quum is qui verba faciebat, reclamasset, Ego illi supersum: respondisse Prætorem festiviter, Tu plane superes, non ades. [Quum ille Adesse se, vel Præsto esse intelligi vellet, ut ex seq. exemplis apparet.
Superesse negotiis suis, Interesse. Ulpian. in l. Et qui. D. De postulando.
Rebus suis superesse. Ulpian. in l. 1. §. ultim. D. De procuratoribus, Usus autem procuratoris perquam necessarius est: ut qui rebus suis ipsi superesse, vel nolunt, vel non possunt: saltem per alios possint, vel agere, vel conveniri.
Superesse, Adesse, patrocinari. Suet. in August. cap. 56. Quum Asprenas Nonius, arctius ei junctus, causam veneficii, accusante Cassio Severo, diceret, consuluit Senatum quid officii sui putaret. Cunctari enim se, ne si superesset, eriperet legibus reum: sin deesset, destituere ac prædamnare amicum existimaretur. Qui locus facit contra Gellium lib. 1. cap. 22.
Supersum, aliquando diducitur, interposita aliqua dictione, & aliquando pluribus. Plaut. Curc. 1. 1. 85.
Si quid super illi fuerit, id nobis satis est.
Superfōre, Scævola in l. Creditor. §. Si inter. D. Mandati vel contra, Nullam actionem superfore ad recipiendum.

SUPERFŪTŪRUS, a, um. Partic. Plin. lib. 11. cap. 53. Sola ex omnibus superfutura.

SUPERVĂCUUS, a, um. Adj. [ἄκαιρος, μάταιος, Gl. L. G. περισσὸς, περιττὸς, L. G. & G. L.] Quod non est necessarium, sed præter rem & superfluum. Plin. in Paneg. 50. Qui tam multa concupiscebat, quum haberet supervacua tam multa. Columel. lib. 5. cap. 4. Quo tamen ipsa pastinatio pæne supervacua est iis locis, quibus & per se resolutum est.
Supervacuo timore deterritus, i. e. Vano. Callistratus in l. 2. D. ex quib. caus. majores, &c.
Metus habere supervacuos. Ovid. 2. de Pont. 7. 6.
Habere supervacuum dicere. Quintil. lib. 7. cap. 3. Plin. lib. 27. cap. 12. Phyreuma qualis sit describere supervacuum habeo, quum sit usus ejus tantum ad amatoria.
Supervacuum non putat oportere dici Varr. de vita Pop. Rom. lib. 3. sed supervacaneum, in quo est supervacuum pro supervacaneo. Non. 12. 28.

SUPERVACUO, Adv. Ulpian. in l. At si quis. §. Plerique. D. De relig. & sumpt. fun. Quod si supervacuo fuerit factum, &c.

SUPERVĂCĀNEUS, a, um. Adj. [περιττὸς, Gl. G. L.] Idem. Sueton. de Clar. Rhetor. cap. 1. Quædam etiam ad usum communis vitæ instituta, tum utilia & necessaria, tum perniciosa & supervacanea ostendere, &c. Cic. 1. de Nat. Deor. 100. Quid de reliqua descriptione omnium corporis partium, in qua nihil inane, nihil sine causa, nihil supervacaneum est?
Tum conditiora facit hæc supervacanei operis aucupium atque venatio. Cic. de Senect. 56.
Pro supervacaneo ac inutili haberi. Liv. 10. 24.
Quicquid usum non habet, supervacaneum est. Cic. 1. de Nat. Deor. 100.
Supervacaneum est illis Nil prodest. Sallust. Cat. 58. in oratione Catilinæ ad milites, Nos pro patria, pro libertate, pro vita certamus: illis supervacaneum est pugnare pro potentia paucorum.

SUPERVACUNDUS, a, um. Adj. Jungitur τῷ Superbus ut synonymon in Gloss. Græcolat. [An Superbicundus?

SUPERVĀDO, [ἀναβαίνω] ĕre. Superscandere, superare, supergredi. Liv. 31. 38. Quum omnes victi, metuque perculsi, ex prælio intra vallum protinus, inde supervadentem munimenta victorem hostem fugerent. conf. 32. 24.
Supervadere, [ὑπερβάλλειν] Omnes asperitates superare, vincere. Sallust. in Jugurth. cap. 75. Quæ postquam Metello comperta sunt: quanquam inter Thalam flumenque proximum, in spatio millium quinquaginta, loca arida atque vasta esse cognoverat, tamen spe patrandi belli, si ejus oppidi potitus foret, omnes asperitates supervadere, ac naturam loci etiam vincere aggreditur.

SUPERVĂGOR, [ὑπερπλεονάζω] āri. Præter justum & æquum vagari, superfluere, vel superfluos ramos habere. Columel. lib. 4. cap. 33. Quinquennis vineæ non alia est putatio, quam ut figuretur, quemadmodum supra instituimus, neve supervagetur.

SUPERVAGĀNEUS, a, um. Adj. Supervaganea dicebatur ab Auguribus avis, Quæ ex summo cacumine vocem emisisset. dicta ita, quia super omnia vagatur, aut canit. Paul. ex Fest.

SUPERVĔHO, xi, ctum, [ὑπεροχέω] ĕre. ut, Montem supervehi. Catull. de coma Berenices, 67. 44.
Arma superveheris. Auson. Epigr. 24. 2.

SUPERVECTUS, a, um. Partic. Gell. 16. 11. Cumulis montibusque arenarum supervectis.

SUPERVECTO, āre. Frequent. Tertull. de Bapt. cap. 4. Dei spiritus ab initio supervectabatur. i. e. Super aquas. [Et potest divise legi.

SUPERVĔNIO, ēni, entum, [ὑπέρχομαι, ἐπέρχομαι, περιλαμβάνω] īre. Ex inopinato venire. Hor. 1. Epist. 4. 14.
Grata superveniet, quæ non sperabitur, hora. Liv. 24. 35. extr.
Munientibus supervenit Marcellus. Virg. 6. Ecl. 20.
Addit se sociam, timidisque supervenit Ægle.
Supervenire lætitiæ alicujus. Liv. 34. 40.
Ulcus supervenit ulceri. Cels. lib. 5. cap. 28. de theriomate, Est etiam ulcus, quod θηρίωμα Græci vocant. Id & per se nascitur, & interdum ulceri, ex alia causa facto, supervenit.
Supervenire, cum Accusativo, Succedere, ascendere. Columel. lib. 2. cap. 17. Aut si quis eam supervenit humor, lente prorepit.
Unda supervenit undam. Hor. 2. Epist. 2. 176. [Nisi divise scripserunt.
Taurus ubi juvencam supervenit. Columel. lib. 6. cap. 23. Idem lib. 7. cap. 6. Matrem stupro supervenit. Ovid. 10. Met. 489.
Supervenire, Inscendere, Superscandere coitus causa. Plin. lib. 9. cap. 51. Plani piscium, quibus cauda non est, aculeatique, ut testudines, in coitu superveniunt. Ibid. Ranæ superveniunt, &c.

SUPERVENIENS, Partic. [ἐπιγινόμενος, Gl. G. L.] Futurus. ut, Hereditas superveniens. Ulpian. in l. Vel hereditas. D. De procuratoribus.

SUPERVENTUM, i. n. [ἐπιβολὴ, Gl. G. L.] & Superventum facio, Ἐπιβάλλω, Gloss. Græcolat.

SUPERVENTUS, ûs. m. [ἐπανάστασις, Gl. G. L.] Plin. lib. 25. cap. 2. Observatum certe est, inflammari vulnera ac morbos superventu eorum, qui pedibus iter confecerint. Idem lib. 7. cap. 15. Acescunt superventu musta, sterilescunt tactæ fruges, &c.

SUPERVENTOR, ōris. m. Superventores sunt Militum ordo apud Ammian. 18. 9.

SUPERVESTIO, īvi, ītum, īre. Plin. lib. 16. cap. 33. Venatus classeive & imagines rerum tenui folio, brevique & virente supervestiens. al. Sempervestiens. V. Harduin.

SUPERVĪVO, xi, [ἐπιζῶ, Gl. G. L.] ĕre. Superstitem esse.

SUPERUNGO, unxi, unctum, [ἐπαλείφω] ĕre. Cels. lib. 6. cap. 6. de oculorum vitiis, Dein superungi collyrio debet ex his aliquo, quo lippientes oculi superunguntur.

SUPERUNCTUS, a, um. Partic. Scribon. Larg. 29. Hoc etiam superunctum ad puerorum epiphoras facit.

SUPERVŎLO, [ἐπίπταμαι] āre. Plin. lib. 10. cap. 33. Perdices concipiunt supervolantium afflatu, sæpe voce tantum audita masculi. Ovid. 4. Met. 623.
Despectat terras totumque supervolat orbem.

SUPERVOLĪTO, [ἐπιπέταμαι] āre. frequent. Virg. 6. Ecl. 81.
— & quibus ante
Infelix sua tecta supervolitaverit ales.

SUPERVOLVO, volvi, volūtum, [ἐπικυλινδέω] ĕre. Columel. lib. 11. cap. 3. Potest etiam citra hanc operam fieri crispum qualitercunque satum, si quum est natum, incrementum ejus supervoluto cylindro coerceat.

SUPERUS, V. SUPER.

SUPINE, SUPINITAS, SUPINO, SUPINOR, SUPINUS, V. in SUPER & SUPRA extr.

SUPO, āre. Festus, Supat significat Jacit, unde Dissipat & obsipat. Et Accius apud Non. 3. 66. Obtorque proram, & supa tortas copulas.

SUPPACTUS, V. SUPPINGO.

SUPPĂR, ăris, m. [πάρισος] Fere parem significat. Cic. de Clar. Orat. 29. Huic ætati suppares Alcibiades, Critias, Theramenes. i. e. Prope pares, æquales.

SUPPĂRO, āre. [ὑπεργῶ, Gl. L. G.] Simile reddere. Tertull. adv. Valentin. c. 4. Lupæ feminæ formam quotidie supparare solenne est. [Hic non est Simile reddo. Sed Denuo paro, & quidem in ea signif. qua Galli dicunt *Se parer*.

SUPPĂRĂSĪTOR, [ὑποπαρασιτέω] āri. Subservire, obsequi, tanquam parasitum. Plaut. Amphit. 1. 3. 17.
Accedam, atque hanc appellabo: & supparasitabor patri. Idem Milit. 2. 3. 77.

SUPPĂRUM, i. n. vel SUPPARUS, i. m. Genus levis atque angustæ togæ, quod eo superinduimur. Festus, Supparum, vestimentum puellare, lineum, quod etiam subucula, id est, camisia dicitur. Afranius, Puella non sum, supparo si induta sum. Plaut. Rud. 1. 2. 91. Si tu de illarum cœnaturus supparis. Lucan. 2. 363.
— humerisque hærentia primis
Suppara nudatos cingunt angusta lacertos.
Supparum, est Linteum femorale, usque ad talos pendens, dictum quod subtus appareat. Plaut. Epid. 2. 2. 48.
Supparum aut subminium est, basilicum, aut exoticum. V. plura apud Non. 14. 20.
Suppara non tam Vela fuisse videntur, quam velorum quædam Supplementa, & summæ partes, quæ supra ipsa vela & antemnam expandebantur: quod ut opinor, sursum pararentur. Lucan. 5. 429.
— summaque pandens
Suppara velorum perituras colligit auras. Suppara autem in alto mari & pelago pandebant aliæ naves, cum terram legebant, colligebant, & substringebant; solæ Alexandrinæ naves supparis passis in portum pervehebantur. Sen. Epist. 77. pr. Solis enim licet supparum intendere, quod in alto omnes habent naves; nulla enim res æque adjuvat cursum, quam summa pars veli: illinc maxime navis urgetur. Itaque quoties ventus increbuit, majorque est, quam expedit, antenna summittitur: minus habet virium flatus ex humili. Cum intravere Capreas & promontorium, ex quo
Alta procelloso speculatur vertice Pallas, ceteræ velo jubentur esse contentæ: supparum Alexandrinarum insigne indicium est. Turneb. 21. 4.

SUPPĔDĀNEUM, i. n. Dicitur Scabellum a luculentis scriptoribus Ecclesiasticis. Græci ὑποπόδιον appellant, inquit Ber. in Calig. Suet. 54. Non dubium est autem, quin ex Græco illo refinxerint. H. St. V. Cellar. Cur. post. p. 156. Borrich. Cogit. p. 250. ubi & SUPPEDAMENTUM ex Gruteri Inscr. Latinæ linguæ afferit. Prius habet Lactant. Inst. 4. 12. 17. ex Interpr. Psalm. 110. 2. pr. ubi tamen Vulgatus, ut & in omnibus N. T. locis, ubi exstat Gr. ὑποπόδιον Scabellum reddit.

SUPPĔDĪTO, [ὑποχορηγέομαι, Gl. L. G. ἐπιχορηγέω, G. L.] āre. Primaria notio est Pedibus subjicere; a Sub & Pes. Vetus Inscript. apud Reines. in Varr. p. 503. MORS OMNIA CALCAT SVPPEDITAT RAPIT.

Sed frequentius denotat, Subministrare, suggerere. Ter. Eun. 5.8.46.

Ut tuo amori suppeditare possit, sine sumptu tuo,
Omnia hæc. Idem Heaut. 5. 1. 57.
Nam si illi pergam suppeditare sumptibus,
Menedeme, mihi illæc vere ad rastros res redit. Cic. 5. Verr. 172.

Peculiarem habes aliquam Siciliam, quæ tibi ex alio genere frumentum suppeditare possit?
Ab aliquo suppeditare. V. A vel AB.
Omnium rerum quas natura desiderat, abundantiam & copiam alicui suppeditare. Cic. de Amicit. 89.
Frumentum & merces suppeditare. Cic. 4. Verr. 7.
Tela suppeditare alicui. Sil. lib. 10. 137.
Vix satis otium studio suppeditare possumus. Cic. ad Heren. lib. 1. pr.
Omnium rerum in contrarias partes facultatem ex iisdem suppeditari locis. Cic. 2. de Orat. 215.
Multam etiam casus nostri varietatem tibi in scribendo suppeditabunt. Cic 5. Fam. 12.
Testes suppeditare. Cic. 2. de Fin. 67. Nec vero quoniam hæc nos tractare etiam cœpimus, suppeditabit nobis Atticus noster e thesauris suis quos & quantos viros habere testium sat est.
Suppeditare, Neutrum absolutum, i. e. Sufficere, satis esse. Plaut. Asin. 2. 4. 17. Clamore ac stomacho non queo labori suppeditare.
Hoc modo naturæ suppeditabit doctrina. Auct. ad Heren. lib. 3. 34.
Suppeditant hæc ad. Cic. 1. Off. 12. Ob easque causas studeat parare ea, quæ suppeditent, & ad cultum, & ad victum.
Suppeditare in. Liv. 1. 55. extr. Itaque Pomptinæ manubiæ, quæ perducendo ad culmen operi destinatæ erant, vix in fundamenta suppeditavere.
Suppeditare, pro Suppetere. Liv. 28. 27. Apud vos quemadmodum loquar, nec consilium, nec oratio suppeditat.
Non suppeditant mihi chartæ, pro Desunt. Cic. 7. Fam. 18. An hoc significas, nihil fieri, frigere te, ne chartam quidem tibi suppeditare?
Si vita suppeditasset. Cic. 3. Philipp. 15 Cujus etiam naturalis pater, si vita suppeditasset, Consul factus esset.
Suppeditor, Passivum. Cic. 2. in Catil. 25. Sed si omissis his rebus omnibus, quibus nos suppeditamur, &c.

SUPPEDĬTOR, [ὑπουργῶ, Gl. G. L.] āri. Deponens. Cic. 14. Att. 18. De Patulciano nomine quod mihi suppeditatus es, gratissimum est, & simile tuorum omnium.

SUPPEDITĀTIO, ōnis. f. [χορηγία] Cic. 1. de Nat. Deor. 112. Quæ ergo vita? Suppeditatio, inquis, bonorum, nullo malorum interventu.

SUPPĒDO, ĕre. [ὑποπέρδω] Cic. 9 Fam. 22. Quid? ipsa res modo honesta, modo turpis. Suppedit, flagitium est? jam erit nudus in balneo, non reprehendes.

SUPPERNO, āre. Pernas succidere, subnervare. Unde

SUPPERNĀTUS, a, um. Partic. Catull. 17. 18.

— & velut alnus
In fossa Liguri jacet suppernata securi.

Suppernati dicuntur, Quibus femina sunt succisa, in modum suillarum pernarum. Ennius in Annal.

His pernas succidit iniqua superbia Pœni. Festus. [V. Valer. 9. 2. ext. 2.

SUPPĔTO, īvi, & ii, ītum, [ὑπαιτέω] ĕre. Latenter seu per fraudem petere. Ulpian. De furtis, l. Si quis uxori. Apud Labeonem relatum ei daret: & quidam ex transeuntibus, quum audisset, petiit ejus nomine, & accepit: furti actionem adversus eum, qui suppetiit siliginario competere, non mihi. Non enim mihi negotium, sed sibi siliginarius gessit. Pandectæ Florentinæ habent, Qui suppetet: Haloander, Qui sic petet.
Suppetit, [βοηθεῖ, χορηγεῖ, Gl. L. G.] in tertia persona, & Suppetunt, significat, In promptu est, vel succurrit, sufficit & abundat. Plin. Cui abunde suppetunt facultates. Plaut. Milit. 2. 2. 50.

Dextera digitis rationem computat, feriens femur
Dextrum ita vehementer, quod tactu ægre suppetit. Hor. 1. Epist. 12. 4.
Pauper enim non est, cui rerum suppetit usus.

Sed tamen si cui hæc suppetant, adjuvant aliquantum ad cetera. Cic. 2. Off. 30.
Ut ambitioni & quotidianis sumptibus copiæ suppetant. Cic. 5. Tusc. 89.
Suppetere & Deesse, contraria. Cic. 3. Verr. 31. Credo si meis horis in accusando uti voluissem, vererer ne mihi crimina non suppeterent, ne oratio deesset.
Suppetunt in hanc rem feliciter cetera. Columel. lib 9. cap. 1.
Magna argumentorum ex his suppetit copia. Cic. in Topic. 65.
Dum vires suppetent. Cæs. 7. Bell. Gall. 85.
Consilium non suppetit. Liv. 4. 48.
Cibus perpetuus mihi suppetit. Plaut. Pers. 1. 1. 106.
Facta dictis suppetunt. Plaut. Pseud. 1. 1. 106.

Utinam quæ dicis, dictis facta suppetant. h. e. Utinam quod dicis, sic se haberet, vel faceres quod promittis.

Dolori suppetere. Hor. Epod. 17. 64.
Lingua non suppetit libertati. Liv. 2. 56. Rudis in militari homine lingua non suppetebat libertati, animoque.
Lucrum mihi suppetit. Plaut. Amphit. prol. 14.
Superstes vitæ tuæ suppetat. Plaut. Trin. 1. 2. 19. h. e. Post te vivat.
Res ita suppetit. Plaut. Rud. 2. 4. 36.
Satis huic suppetit ad. Cic. in Partit. 56. Ex quibus similibusque, si attendas, ad augendum permulta suppetunt. Idem 1. Off. 44. Illis ad largiendum suppetant copiæ.
Vires suppetunt. Cæs. 7. Bell. Gall. 85.
Si vita suppetet. Cic. 1. de Fin. 11.
Mihi ad remunerandum nihil suppetat, præter voluntatem. Cic. 15. Fam. 13.
Suppetere Active in Præfatione in Plinii Epistolas notavi. H. St. Ex Ep. 2. lib. 9.

SUPPETIÆ, & Suppetias tantum habemus a Suppeto, [ἐπικουρία] Auxilium, subsidium, præsidium. Plaut. Epid. 5. 2. 12.

Quicquid ego male feci, auxilia mihi & suppetiæ sunt domi. Idem Amph. 4. 4. 24. Blepharo, suppetias mihi. Subaudi, Feras, vel Venias.

Advenire suppetias. Plaut. Men. 5. 7. 31.

Edepol, here, næ tibi suppetias tempore adveni modo.

Afferre suppetias. V. AFFERO.
Ferre suppetias, Juvare, auxilio esse. Plaut. Epid. 5. 1. 52. Idem Amph. 5. 1. 54.

Non metuo, quin meæ uxori latæ suppetiæ fient.

Ire suppetias. Cæs. Bell. Afric. 39. Atque suis fugientibus suppetias ire contendit.
Mittere suppetias. Cæs. Bell. Afric. V. MITTO.
Occurrere suppetias. V. OCCURRO.
Venire suppetias. [ἐπικουρεῖν, Gl. G. L.] Hirt. Bell. Afr. cap. 5. Et nuntiabantur auxilia magna equitatus oppidanis suppetias venire.

SUPPETIOR, [ἐπικουρέω] āri. Auxiliari, succurrere. Apul. 8. Met. p. 210. Elmenh. At vobis ætatis & roboris beneficio facile est suppetiari miserrimo seni. Sic p. præced. Maritum suum, pastorem illum, suppetiatum ciet.

SUPPĪLO, [ὑπεξαιροῦμαι] āre. Rapere, involare cum fraude. A pilorum raptu, ait Non. 1. 42. Plaut. Truc. 2. 7. 15.

Quum video fieri sufferor, suppilo, & de præda prædam
Capio. Idem Asin. 5. 2. 38. Ille ecastor suppilabat me.

SUPPILĀTOR, ōris. m. Laber. apud Non. 8. 56. Quænam mens, quæ deliritas vos suppilatores facit?

SUPPILĀTIO, ōnis. f. Digest.

SUPPINGO, ēgi, actum, ĕre. a præpositione Sub, & verbo Pango. Idem quod & Supponere, vel suffigere, sive subaffigere, quomodo calceis suppingitur corium. Plaut. in Bacchid. 2. 3. 98.

Sed divesne est isthic Theorimus? CH. etiam rogas?
Qui soccis habeat auro suppactum solum. h. e. Cui tanta suppetit auri vis, ut pedibus calcet. Solum enim pro Infima crepidarum parte posuit. Apud Plutarch. in Alexandri vita, Agnon quidem Tejus suffixas clavis argenteis crepidas ferebat. Hinc fingi potest verbale Suppactor.

Fulmentas jubeam suppingi soccis; i. e. Fulcimenta subsui. Plaut. Trin. 3. 2. 94. V. not. Var.

SUPPACTUS, a, um. Partic. Suppacta, n. pl. Κεκασσυμένα, Gloss. Latinogr. Est autem Κασσύω, Reficio, & κάσσυμα Solum calcei. Male al. Supalta.

SUPPINGUIS, V. SUBPINGUIS.

SUPPLANTO, [ὑποσκελίζω, Gl. L. G. & G. L. παρασκελίζω, L. G.] āre. a Planta pedis fit: & significat Supposito pede aliquem in terram dejicere. Cic. 3. Off. 42 Qui stadium, inquit, currit, eniti & contendere debet, quam maxime possit, ut vincat: supplantare eum, quicum certat, aut manu depellere, nullo modo debet.
Supplantare, ait Non. 1. 157. dictum est quasi Pedem supponere. Lucil. lib. 29. Supplantare ajunt, Græci ὑποσκελίζειν dicunt.
Supplantare verba, per translationem, pro Supprimere & veluti strangulata voce efferre, quo suaviora videantur. Pers. 1. Sat. 35.

— tenero supplantant verba palato.

Supplantare uvas. Plin. lib. 27. cap. 22. In pampinatione non hos detrahere pampinos, qui cum uva sunt. Id enim uvas supplantat, præterquam in novella vinea.
Supplantare, a Planto, are, Subtus plantare. Columel. de Arborib. cap. 7. Sin autem ipsam vitem sternere voles, juxta radicem ita, ne ipsam lædas, curiose fodito, & vitem ita supplantato, ne radicem abrumpas. Plin. lib. 17. cap. 23. Unum etiamnum genus est, medium inter hoc & propaginem, totas supplantandi in terram vites.

SUPPLAUDO, si, sum, [ὑποκροτέω] ĕre. significat Latenter plaudere. Tertull. de Idolol. cap. 12.

SUPPLEO, ēvi, ētum, [πληρόω, ἐκπληρόω] ēre. In deficientis locum aliud ponere. Virg 3. Æn. 471.

Remigium supplet, socios simul instruit armis. Sueton. de Clar. Gramm. 12. Librum autem, quem Sulla novissimum de rebus suis imperfectum reliquerat, ipse supplevit.

Ponite ante oculos M. Antonium Consularem: sperantem Consulatum Lucium adjungite, supplete ceteros, &c. Cic. 12. Philip. 14.
Supplere, Æquare. Virg. 7. Ecl. 36.

Si fetura gregem suppleverit, aureus esto. Ubi Serv. Si tot agnos habuero, quot oves: hoc enim est gregem per feturam suppleri.

Legiones, vel Exercitum supplere. Liv. 29. 24. In locum eorum subjecit, quos secum ex Italia adduxerat: supplevitque ita eas legiones, ut singulæ sena millia & ducenos pedites, trecenos haberent equites. Hic declarat Liv. quid Supplere significet. Cic. 8. Philipp. 27. Cum sex legionibus, inquit, hisque suppletis, ex D. Bruti exercitu, non modo ex delectu suo. Liv. 26. pr. Si supplemento opus esset, suppleret de legionibus, quibus P. Cornelius Proprætor in Sicilia præesset.
Remigio naves supplere. Liv. 26. 39.
Remis Zephyros supplere. i. e. Remigio adjuvare ventos in promovenda nave. Stat. 2. Achill. 20.
Bibliothecam supplere. Cic. 3. Q. frat. 4. De bibliotheca tua Græca supplenda, libris commutandis, Latinis comparandis, valde velim ista confici, præsertim cum ad meum quoque usum spectent.
Usum provinciæ supplere. Cic. 6. Verr. 9. Non enim te instruere domum tuam voluerunt in provincia, sed illum usum provinciæ supplere.
Supplere, Subjungere, addere. Cic. pro Flacc. 40. Quiescant igitur, & me hoc in lucro ponere, atque aliud agere patiantur. Non sinunt: supplet enim ille nescio quis & privatum dicit se dedisse.
Ut referendis præteritis verbis id scriptum, quandocunque defendimus, suppleatur. Cic. 2. de Orat. 110.
Supplere verbum est, quo Grammatici usi sunt, (recentiores saltem) significare volentes quod alii Subaudiendi verbo dicunt. Nam quum admonere volunt, aliquod vocabulum a nobis debere extrinsecus afferri, ut suppleatur defectus orationis. Sic Commentator anonymus Horatii, ut pag. 592. bis. Vide in Chartario Bastardico 79. H. St.
Supplere, Implere. Cato R. R. cap. 88. Ibi fiscellam cum sale populari suspendito & quassato, suppletoque identidem. Idem cap. 66. Facito ut amurcam quotidie suppleas.
Vulnera supplevit lacrimis. Ovid. 4. Met. 140.

SUPPLĒMENTUM, i. n. [ἀναπλήρωμα, Gl. L. G.] Quod suppletur. Cic. 3. Fam. 3. Censebant enim omnes fere ut in Italia supplementum meis & Bibuli legionibus scriberetur. Cæs. 7. Bell. Gall. 7.
Supplemento veteres legiones explevit & novas scripsit. Liv. 1. 30.

SUPPLEX, V. SUPPLICO.

SUPPLĬCO, āvi, ātum, [ἱκετεύω, Gl. G. L. λιτανεύω, L. G.] are. Humiliter, & cum reverentia precari. Plaut. Curc. 4. 2. 41. Volo hic in fano supplicare. Cic. in Parad. 5. 3. pr. Noctu venire domum ad eum, precari, denique supplicare.

Implorare

Implorare & ſupplicare. Cic. 1. de Orat. 230.
Supplicare alicui. Auctor de viris illuſtr. 49. Ter. And. 2. 1. 12.
Ipſum hunc orabo, huic ſupplicabo.
Quum amici ac propinqui ſupplicent vobis, dubitabitis, &c. Cic. pro Font. 25.
Proſternere ſe, & fracto animo ſupplicare alicui. Cic. pro Planc. 50.
Supplicare alicui pro. Cic. pro Font. 31. Præſertim quum tot res ſint, quæ veſtris animis pro hujus innocentis ſalute ſupplicent, &c.
Libentiſſime pro aliquo ſupplicare. Cic. 6. Fam. 14.
Supplicare deo ture & vino. Plaut. Aul. prol. 24.
Supplicare publice. Sueton. in Claud. cap. 1. de Druſo Claudii patre, Exercitus honorarium ei tumulum excitavit, circa quem deinceps, ſtato die quotannis, miles decurreret, Galliarumque civitates publice ſupplicarent.
Supplicare, ſine adjecto, pro Adorare. Sueton. in Auguſt. cap. 93. Cajum nepotem, quod Judæam prætervehens, apud Hieroſolymam non ſupplicaſſet, collaudavit.
Supplicari, Imperſonale. Plin. lib. 13. cap. 1. Iliacis temporibus non ſupplicabatur ture. Cic. 2. de Lege Agrar. 18. In eo tamen, propter amplitudinem ſacerdotii, voluerint populo ſupplicari.
Supplicaſſis, pro Supplicaveris, legitur apud Plaut. in Aſin. 2. 4. 61.
Hercle iſtum dii omnes perduint, verbo cave ſupplicaſſis.

SUPPLICANS, antis. Partic. [ἱκετεύων] Ter. Eun. 4. 7. 41.
Quid nunc agimus? GN. quin redimus: jam hæc tibi aderit ſupplicans
Ultro.

SUPPLICĀTIO, ōnis. f. [λιτανεία, στεφανηφορία, Gl. L. G.] Cic. 3. in Catil. 15. Atque etiam ſupplicatio diis immortalibus, pro ſingulari eorum merito, meo nomine decreta eſt, Quirites. [Eadem Gratulatio dicta eſt ad omnia Deorum pulvinaria. Erat autem Gratiarum actio ſolennis, quam diis ſenatus Romanus, ob partam inſignem victoriam, in honorem ducis, ab exercitu Imperatoris appellatione cohoneſtati, decernebat, olim in unum aut alterum inſuper, noviſſimis temporibus reip. in plures dies. Quibus diebus, indicto juſtitio, univerſus populus cum matribus & liberis ad aperta omnia deorum templa diis ture & victimis votivis ſupplicatum ibat. Græci ſcriptores etiam θυσίαι ἐπὶ νίκαις & νικητήρια vocant. Confundi non debet cum Obſecrationibus publicis ad omnia Deorum templa, quas inſtantibus magnis periculis ſenatus decernebat.
Perlæta ſupplicatio. V. PERLÆTUS.
Prærogativa triumphi ſupplicatio. Cic. 15. Fam. 5.
Decernere ſupplicationem. Cæſ. 2. Bell. Gall. 35.
Decreta eſt ſupplicatio ad omnia pulvinaria. Cic. 3. in Catil. 23.
Indicere ſupplicationem. Cæſ. 4. Bell. Gall. 38.
Merere ſupplicationes. Quintil. lib. 2. cap. 16.

SUPPLICĀTOR, ōris. m. Auguſt. de Civ. Dei, 5. 27. Supplicatores dæmonum.

SUPPLICĀMENTUM, i. n. Apulejus lib. 11. p. 267. Elmenhorſtii. Quantoque ſumptu deberem procurare ſupplicamentis, ipſumque mithram illum ſuum ſacerdotem decernit. Nomine ſupplicamentorum, inquit Beroaldus, non tam ſupplicationes & cærimonias intelligere videtur, quam apparatum neceſſarium ad cærimonias, & religionem auſpicandam.
Supplicamenta diis præſtare. Arnob. lib. 7.

SUPPLEX, icis. o. g. Adj. [ἱκέτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui flexis genibus, vel alioqui ſubmiſſe orat. Cic. 3. Tuſc. 79. Cum ſe Alcibiades affictaret, lacrimanſque Socrati ſupplex eſſet, ut ſibi, &c. Plaut. Bacch. 4. 9. 101.
Ut qui deliquit, ſupplex eſt ultro omnibus. Idem Ciſt. 1. 1. 34.
Suique omnium rerum nos indigere,
Ut ſibi ſimus ſupplices. Subaudi Volunt.
Veniam ſupplex popoſci. Liv. 7. 40. Deos, inquit, immortales, milites, veſtros publicos, meosque ab urbe proficiſcens ita adoravi, veniamque ſupplex popoſci, ut mihi de vobis concordiæ partæ gloriam, non victoriam darent. [ἴκης, Victoriæ.
Abjicere ſe ſupplicem. V. ABJICIO.
Nunquam putavi fore ut ſupplex ad te venirem. Cic. 16. Att. 16.
Oro atque obſecro vos, quibus ſigillatim ſæpe ſupplex ad pedes jacui. Cic. Anteq. iret in exſil. 26.
Rogabo ſupplex. Stat. 1. Achil. 50.
Vobis ſupplex manus tendit patria communis. Cic. 4. in Catil. 12.
Profiteri ſe pro aliquo ſupplicem. Cic. in Piſon. 20.
Captare miſericordiam, & abjicere ſupplicem. Cic. 2. Philipp. 86.
Abſterrere & excludere aliquem ſupplicem. Cic. Anteq. iret in exſil. 26.
Lacrimæ ſupplices. Propert. lib. 1. 16. 4.
Libelli ſupplices, quos *Requeſtas* Galli vocant. Martial. lib. 8. 31.
Sed jam ſupplicibus dominum laſſare libellis
Deſine, & in patriam ſerus ab Urbe redi.
Manu ſupplice prætendens velamenta. Ovid. 11. Met. 279.
Querelæ ſupplices. Tibul. lib. 1. 4. 72.
Turba ſupplex. Ovid. 1. Met. 93.
Verbis ſupplicibus orare, h. e. Humilibus. Cic. 12. Att. 31.
Verbis ſupplicibus placare aliquem. Ovid. 4. Faſt. 155.
Vota ſupplicia. Virg. 8. Æn. 61.
Vox ſupplex. Liv. 30. 12. Si captivæ apud dominum vitæ necisque ſuæ vocem ſupplicem mittere licet.
Voce ſupplice rogare. Ovid. 2. Met. 396.
Voce ſupplex. Tacit. 1. Ann. 57.
Nos, jacentes ad pedes, ſupplicum voce prohibebis? Cic. pro Ligar. 13.
Supplex ejus dicitur, vel dei, vel hominis, cui ſupplicat. Nepos 4. 4. extr.
Veſter ſupplex. Cic. pro Muren. 86. Veſter eſt ſupplex, judices: veſtram fidem obteſtatur, miſericordiam implorat.

SUPPLĬCĬTER, Adv. [ἱκετευτικῶς] Humiliter. Supplicem enim eſſe & genibus flexis orare, magnum Submiſſionis ſignum eſt. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 27. Qui quum eum in itinere conveniſſent, ſeque ad pedes projeciſſent, ſuppliciterque locuti, flentes pacem petiſſent, &c. Ovid. 1. de Pont. 10. 44.
Suppliciter veſtros quiſque rogate deos.
Homo ita natus ut blandiri ſuppliciter poſſit. Cic. 1. de Orat. 90.
Suppliciter ac demiſſe agere gratias. Cic. ad Brut. 16.
Loqui ſuppliciter. Cæſ. 3. Bell. Civil. cap. 19. conf. ſupra.
Mittere litteras ſuppliciter. Cic. 5. Verr. 47 Quas litteras cum ad omnes civitates, prope ſuppliciter, miſiſſet Metellus, tamen, &c.
Orare ſuppliciter. Liv. 4. 41.
Petere ſuppliciter. Idem 3.
Poſtulare minaciter magis, quam ſuppliciter. Liv. 2. 23.
Reſpondere ſuppliciter & demiſſe. Cic. pro Flacc. 21.
Venerans aram ſuppliciter. Virg. 12. Æn. 220.

SUPPLĬCIUM, i. n. [ἱερὸν] Feſtus, Supplicia veteres quædam ſacrificia a ſupplicando vocabant. V. ibi Scalig. & Dacer.
Supplicium, [ἱκεσία, Gl. L. G. ἱκετηρία, G. L.] Supplicatio. Salluſt. in Catil. 52. Non votis, neque ſuppliciis muliebribus deorum auxilia parantur: ſed vigilando, agendo, bene conſulendo proſpera omnia cedunt. Liv. 22. 57. Quibus precibus ſuppliciiſque deos poſſint placare. Sic legit Grævius; nonnulli autem Supplicationibus.
Supplicia, Supplicationes. Salluſt. in Jugurth. 55. Itaque Senatus ob ea feliciter acta, Diis immortalibus ſupplicia decernere, &c Tacit. 3. Ann. 64. Sed tum ſupplicia diis, ludique magni ab Senatu decernuntur.
Supplicium, [κόλασις, Gl. L. G. & G. L.] Pœna, quæ pro delicto commiſſo ſumitur. Cic. in Piſon. 43. Supplicium autem eſt pœna peccati.
Acre ſatis ſupplicium. Cic. pro Roſc. Am. 37.
Dira ſupplicia. Virg. 6. Æn. 499.
Exquiſita. Cic. 3. Off. 100.
Miſerabile vitæ ſupplicium. Stat. 1. Theb. 54.
Sæva ſupplicia. Stat. 12. Theb. 460.
Supplicii gratia, & Supplicii cauſa facere quid. i. e. Ad alterum puniendum. Cic. pro Roſc. Am. 43. & ſeq.
Addicere ſupplicio. Cic. Anteq. iret in exſil. 17.
Adhibere ſupplicium. V. ADHIBEO.
Afficere ſupplicio. Cic. in Piſon. 43. Nullum eſt ſupplicium putandum, quo affici caſu aliquo etiam boni viri, forteſque poſſunt.
Coercere aliquem ſuppliciis. V. COERCEO.
Coercere delicta ſuppliciis. Hor. 1. Serm. 3. 79.
Conſtituere ſupplicium alicui maleficio. Cic. pro Roſc. Amer. 70.
Conſtituere ſupplicium in aliquem. Cic. 7. Verr. 50. Includuntur in carcerem condemnati, ſupplicium conſtituitur in illos.
Conſtringere ſcelus ac fraudem nocentis ſupplicio. Cic. 1. de Orat. 202.
Conſtringere ſupplicio. V. CONSTRINGO.
Continere ſe a ſupplicio. V. CONTINEO.
Dedere aliquem ad ſupplicium. V. DEDO.
Depoſcere ſupplicia. Stat. 12. Theb. 460.
Deprimere ad ſupplicium. Cic. Anteq. iret in exſil. 14. Quem virtutis gloria cum ſumma laude ad cælum extulit, eundem, inimicorum invidia indigniſſime oppreſſum, deprimit ad ſupplicium. [i. e. Uſque ad ſ.
Dare ſupplicium, Puniri. Catull. ad Gellium, 113. 8.
Dare alicui ſupplicium. Ter. Eun. 1. 1. 24.
— & te ultro accuſabis: & ei dabis
Ultro ſupplicium.
Dare aliquem ad ſupplicium. Nepos 4. 5. 5.
Domant impios ſæva ſupplicia. Sen. Herc. fur. 749.
Exercere ſupplicium. Stat. 3. Theb. 5.
Expendere ſupplicia veterum malorum. Virg. 6. Æn. 640.
Expoſcere ſupplicium. Catull. Argon. 62. 203.
Exſequi ſupplicia. Sen. Theb. 1.
Ferre ſupplicium. Cic. 8. Att. 15.
Haurire ſupplicia, Solvere pœnas. Virg. 4. Æn. 383.
Inferre ſupplicia urbibus hoſtium. V. INFERO.
Inhibere ſupplicia alicui. V. INHIBEO.
Interfectus omni ſupplicio. V. INTERFICIO.
Irrogare ſupplicium. Aſcon. Pedianus. V. IRROGO.
Luere ſupplicia. Juſtin. 2. 5. 6.
Mactare ſummo ſupplicio. V. MACTO.
Merere ſupplicium. Ovid. 5. Met. 666.
Mergere ultimis ſuppliciis. V. MERGO.
Necare aliquem vinculis & verberibus atque omni ſupplicio excruciatum. Cic. pro Lege Manil. 11.
Pati ſupplicium. V. PATIOR.
Pendere ſupplicia. V. PENDO.
Perferre ſupplicia. V. PERFERO.
Perire ſupplicio. Cic. de Nat. Deor. 81. Summo cruciatu ſupplicioque Q. Varius, homo importuniſſimus, periit.
Rapi ad ſupplicium ob facinus. Cic. 2. de Orat. 238.
Reciditur culpa ſupplicio. Hor. 2. Carm. 24. 34.
Remittere & condonare alicui ſupplicium. V. CONDONO.
Solvere ſupplicium alicui. Cic. 13. Philipp. 21.
Subire ſupplicium. Cic. ad Brut. p. 12. Nihil affertur, quo minus ſumma ſupplicia, ſi (quod Juppiter omen avertat) pater puerorum vicerit, ſubeunda nobis ſint.
Sumere ſupplicium. Plaut. Merc. 5. 4. 31.
Sumere ſupplicium de aliquo. Cic. 2. de Invent. 14.
Sumere ſupplicium a ſervo. Ulp. in l. Magiſtratibus. D. de Juriſd.
Trahi ad ſupplicium. Cic. Anteq. iret in exſil. 18. Servi, qui ad ſupplicium, cæſi verberibus, trahuntur.
Uti ſupplicio in aliquem. Cic. 5. Fam. 10. Meam animadverſionem & ſupplicium, quo uſurus eram in eum, quem cepiſſem, remitto tibi & condono.
Omni eos publica privataque pecunia multatos, ſupplicio alio nullo afficit. Xyl. ita vertit hunc Dionis locum lib. 47. pag. 231. Pariſ. Ἄλλο μὲν σφᾶς οὐδὲν δεινὸν εἰργάσατο, τὰ δὲ δὴ χρήματα, τά τε ἴδια καὶ τὰ δημόσια, πάντα ἀφείλετο. Ubi ſupplicii nulla fit mentio, & minime videtur Mulcta poſſe Supplicium vocari: H. St. Nec vocavit Xyl. Multam ſupplicium, verum pro Pœna poſuit, non plane veterum conſuetudine.

SUPPLŌDO, ſi, ſum, [ὑποκροτέω] ĕre. Terram ſubtus percutere, quod pedibus plerumque fieri ſolebat in contemptu. Cic. 1. de Orat. 230. Pedem nemo in illo judicio ſupploſit, credo, ne Stoicis renuntiaretur.

SUPPLŌSIO, ōnis. f. [ὑποκρότημα] Cic. 3. de Orat. 44. Supploſio pedis in contentionibus aut incipiendis, aut finiendis.
Rara ſupploſio. Auctor ad Heren. lib. 3. 27.

SUPPŒNĬTET, uit, [ὑπομεταμελεῖ] ĕre. Aliquantum pœnitere. Cic. 7. Att. 14. Spero etiam in præſentia pacem nos habere: nam & illum furoris, & hunc noſtrum copiarum ſuppœnitet.

SUPPŌNO, ŏſui, ŏſitum, [ὑποτίθημι, Gl. G. L.] ĕre. Subjicere. Columel.

mel. lib. 12. cap. 47. Postero die cribratur, & novo fisco inclusa, prelo supponitur, vehementerque premitur, ut exsudet, quantulumcunque habet amurcæ. Plaut. Truc. 2. 5. 9. Alienos dolores mihi supposui.
Supponere sub. Plaut. Pœn. 5. 2. 65.
Sub cratim ut jubeas sese supponi.
Ova supponere gallinis. Cic. 2. de Nat. Deor. 124. Quin etiam anatum ova gallinis sæpe supponimus, e quibus pulli orti primo aluntur ab iis, ut a matribus, a quibus exclusi fotique sunt.
Tauri supponunt colla jugis. Ovid. 3. Amor. 10. 13.
Colla supponere oneri. Ovid. Rem. Amor. 171.
Falcem supponere aristis. Virg. 1 Georg. 348. i. e. Demetere segetem, &c.
Pectora supponere fluminibus. Ovid. 13. Met. 953.
Humo supponere aliquem, Sepelire. Ovid. 3. Amor. 9. 48.
Tumulo supponere aliquem, Sepelire. Ovid. 3. Trist. 3. 68.
Supponere, varie transfertur. Pro Subjicere. Cic. 1. de Invent. 8. Nam ei tres partes, quas ante diximus supponemus, judicialem, deliberativam, demonstrativam.
Arbitrio alicujus supponere aliquid. Ovid. 17. Epist. 120.
Exemplum supponere epistolæ. Cic. 2. de Invent. 12. Atque uniuscujusque constitutionis exemplum supponere non gravaremur.
Manum supponere lucro. Sen. Nat. Quæst. 4.
Rationem subjicere & supponere. Cic. 2. de Invent. 63.
Substituere & supponere aliquem. Cic. 7. Verr. 17.
Se supponere reum criminibus pro aliquo. Cic. pro Dejot. 42. Hieras quidem causam omnem suscipit, & criminibus illis pro rege se supponit reum.
Vicarium quid supponere. Cic. pro Rosc. Amer. 111. Credo propterea, quod quibus in rebus ipsi interesse non possumus, in his operæ nostræ vicaria fides amicorum supponitur.
Alium in suppositi locum supponere. Cic. 7. Verr. 74.
Supponere cultros, quod ὑποτιθέναι dixit Halicarnasseus, est Sub collo & jugulo victimæ ponere, quod est jugulare: sed jugulare in sacris ne dicerent cavebant, cum ominis mali verbum sit, & sacra esset vitiaturum inauspicata voce. Ceterum hostias solebant veteres primum securibus cædere aut clavis, deinde prostratas suppositis cultris jugulare, idque a ministris & popis, aut victimariis fiebat. V. Dionysium Halicarnasseum. Virg. 6. Æn. 248.
Supponunt alii cultros, tepidumque cruorem
Excipiunt pateris. Annotavit Turnebus.
Supponere, Adulterinum loco veri subjicere. Quod & Subjicere dicitur, & Subdere. Ter. Eun. 5. 3. 3.
Quidnam, qui referam illi sacrilego gratiam,
Qui hunc supposuit nobis?
Testamentum supponere, Falsum testamentum supposita persona obsignare, auctore Cicerone pro Cluent. 125. Qui supposita persona falsum testamentum obsignare curarit. Idem in Parad. 6. Si socios spolias, ærarium expilas, si testamenta amicorum exspectas, aut ne exspectas quidem, at ipse supponis.
Falsum testamentum supponere. Cic. 1. de Legib. 43. Jus esset latrocinari, jus adulterare, jus testamenta falsa supponere, si hæc suffragiis, aut scitis multitudinis probarentur.
SUPPŎSĬTUS, & SUPPŎSTUS, a, um. Partic. [ὑποτιθέμενος, Gl. L. G. ὑποκείμενος, G. L.] Pro alio fraudulenter positus. Cic. 7. Verr. 66. Et ut quivis facile perspiceret, id ab isto actum esse, ut ille suppositus facile & libenter se illum, qui non erat, esse simularet.
Suppositus in ejus locum. Cic. 7. Verr. 74.
Supposita furto Pasiphae. Virg. 6. Æn. 24.
Persona supposita. Paulus in l. Si is qui. D. de acquir. her. Si is, qui bonis paternis se abstinuit, per suppositam personam emptoris, bona patris mercatus probetur, &c.
Saxa supposta cælo, i. e. Tantæ altitudinis, ut supposita cælo, cælumque sustentare videantur. Sil. lib. 3, 90. Intelligit Alpes.
Suppositum Deo. Naso.
Nil ita sublime est, supraque pericula tendit,
Non sit ut inferius, suppositumque Deo. H. St. Ovid. Trist. 4. 8. 47.
SUPPOSITŪRUS, a, um. Partic. [ὑποβαλῶν] Ovid. 5. Fast. 180.
Cervicemque polo suppositurus Atlas.
SUPPOSĬTIO, ōnis. f. [ὑποθήκη, Gl. L. G. ὑποπυγή, G. L.] Columel. lib. 8. cap. 5. Semper autem, quum supponuntur ova, considerari debet, ut luna crescente, a decima usque ad quintam decimam, id fiat: nam & ipsa suppositio per hos fere commodissima. Plaut. Capt. extr. in grege 3.
Nec pueri suppositio, nec argenti circumductio.
SUPPOSTOR, ōris. m. [ὑποβολεύς] Qui supponit. Vet Inscriptio apud Salmas. in Solin. p. 196. SIGNAT. SVPPOSTORES. MALLIATORES. MONETAE.
SUPPOSTRIX, īcis. f. ut Puerum suppostrix, Quæ alienos pueros aliis, tanquam suos, nutriendos clam præbet. Plaut. Truc. 4. 2. 50. Venefica, suppostrix puerum.
SUPPOSITŌRIUM, i. n. [ὑπόθεμα, ὑποπόδιον, Gl. G. L.] Scabellum.
SUPPOSĪTĪTIUS, a, um. Adj. [ὑποβολιμαῖος, Gl. G. L.] Quod suppositum est, & alterius loco, vel pro vero & nativo positum. Varro 2. de R. R. cap. 8. Matri supposititiæ quoque inserviunt, quo equa ad ministerium lactis cibum pullo præbere possit.
Supposititius [ἔφεδρος] qui & Secundarius, vel tertiarius. Martial. lib. 5. 24.
Hermes supposititius sibi ipsi. h. e. Qui ex omnibus gladiatoribus solus sibi ipsi succedit, quum alii fessis soleant succedere. [i. e. Qui nunquam fessus discedit, sed solus pugnæ sufficit: neque proinde ἔφεδρον, seu supposititium postulat.
SUPPORTO, [ὑπάγω] āre. ex Sub & Porto compositum. Cæs. 1. Bell. Gall. 39. Aut rem frumentariam, ut satis commode supportari posset, timere dicebant. Cic. 12. Fam. 13. Nisi quid navibus Laodicenorum supportarit, cito fame pereat necesse est.
Omnia hinc in castra supportabantur. Liv. 41. 1. Al. 5.
Corn. Nepos in Attici vita p. 554. Atque ex Epiro his omnia Samothraciam supportari jussit. H. St. Exstant cap. 11. ubi vim Auxilii exprimit particula compositionis, ut in Sublevo, submitto, subvenio, Succurro, &c.
SUPPOSITIO, SUPPOSITUS, SUPPOSTOR, &c. V. SUPPONO.
SUPPRĬMO, essi, essum, [ὑποπιέζω, ἀποκρύπτω] ĕre. a Sub & Premo. Occulere, abscondere.
Abscondere atque supprimere. Plin. lib. 25. cap. 1.
Famam rei supprimere. Liv. 5. 1. & 44. 95.
Naufragium supprimere. l. 3. Ejusdem. §. 4. Item is cujus. D. ad leg. Cornel. de sicariis.
Nummos, vel pecuniam supprimere, Celare, occultare, dissimulare se habere, vel dolo malo retinere. Cic. pro Cluent. 68. Sexcentis millibus nummum se judicium corrupturum esse dixerat, quæ quum accepisset a pupillo, suppressit, judicioque facto, &c. Sic paulo post. 71. Capit hoc consilium, ut pecuniam quibusdam judicibus levissimis polliceatur, deinde eam postea supprimat. [i. e. Clam retineat, intervertatque.
Senatusconsulta supprimere. Liv. 3. 55. extr.
Testamentum supprimere. Paulus lib. 4. Sentent. tit. 7. V. not. ad l. 2. D. ad leg. Corn. de fals. Isidorus lib. 5. Etymol. cap. 24.
Supprimere, Reprimere, Sistere, Sustinere, ut
Ægritudinem supprimere. Cic. 3. Tusc. 75. Hæc igitur officia sunt consolantium, tollere ægritudinem funditus, aut sedare, aut detrahere quamplurimum, aut supprimere, nec pati manare longius, aut ad aliam traducere. Al. Ad alia.
Animus supprimitur cibis, pro Opprimitur. Plin. lib. 11. cap. 37.
Fletum supprimere. Propert. lib. 4. 1. 113.
Frena supprimere vindictæ. Ovid. 2. de Pont. 8. 24. al. Lora.
Habenas supprimere cursus, Sistere cursum. Ovid. 6. Met. 709.
Impetum supprimere. Liv. 7. 24. pr. Stetitque, suppresso impetu, Romanus.
Iram supprimere. Ovid. 1. de Pont. 8. 69.
Iter supprimere, Retrahere se ab itinere. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 66.
Lacrimas supprimere. Ovid. ad Liv. 427. Propert. lib. 3. 10. 8.
Querelas supprimere, Sistere. Ovid. 4. Fast. 83.
Vocem supprimere. Ovid. 1. Met. 715. V. PREMO.
SUPPRESSUS, a, um. [ἀποκεκρυμμένος] Partic. ut, Suppressa navis, Submersa vi. Justinus lib. 2. 9. Victi Persæ in naves confugerunt, ex quibus multæ suppressæ, multæ captæ.
Pectora suppressa vitiis, Mentes calcatæ & oppressæ ab amore. Ovid. Rem. Amor. 73. Heinf. legit Dominis oppressa.
Dolor suppressus alta mente, Celatus. Lucan. lib. 6. 228.
Naufragus suppressus. l. 3. D. de incend. ruin. nauf.
Tabulæ suppressæ. l. 10. D. Quemad. testam. aperiant. Sueton. in Calig. cap. 16.
Fontibus suppressis aret amnis. Ovid. 15. Met. 280.
Fuga suppressa, Retenta, repressa. Ovid. 11. Met. 777.
Lingua suppressa palato. Ovid. 3. Trist. 3. 21. Heinf. legit, Suppresso lingua palato; Burm. vero, Sub fesso lingua palato. [An Sub presso?
Pars vocis suppressa in medio sono. Ovid. 5 Met. 193.
Voce suppressa dicere, Idem quod submissa. Cic. pro Sull. 30. Qui cum suppressa voce de scelere P. Lentuli, de audacia conjuratorum omnium dixisset, tantummodo ut vos, qui ea probatis, exaudire possetis.
Suppressior oratione. Cic. in Orat. 85. Erit enim, ut voce, sic etiam oratione suppressior. De humili oratore loquitur.
Mentum suppressum, Contractum, nec oblongum, sed breve potius. Varro 2. de R. R. cap. 9.
SUPPRESSE, Adv. Compar. apud Gell. 12. 11. Suppressius pudentiusque peccabitur. al. Repressius.
SUPPRESSOR, ōris. m. Occultator. l. 6. §. 1. de servo sollicit. Hunc suppressorem non jure quis dixerit.
SUPPRESSIO, ōnis. f. [ἀπόκρυψις] Cic. pro Cluent. 68. Statuit ad easdem sibi prædas ac suppressiones judiciales revertendum. V. JUDICO.
Suppressiones nocturnæ, dicuntur quoties per somnum spiritus supprimitur, aut etiam ipsa vox, ut incerta indiscretaque edatur, quemadmodum in eo morbi genere accidere solet, qui Latinis Incubus, Græcis Ephialtes dicitur. Plin. lib. 27. cap. 10. Grana nigra auxiliantur & suppressionibus nocturnis in vino pota, quo dictum est numero. De Pæonia loquitur: de qua etiam verba faciens lib. 25. cap. 4. Hæc, inquit, medetur & Faunorum in quiete ludibriis. Sunt igitur Faunorum in quiete ludibria, quæ & suppressiones nocturnæ. Picardi vocant *le cauquemare*. [V. EPHIALTES. & Etymol. M. in ea voce.
SUPPRŌMO, prompsi, promptum, ĕre. Subtus extrahere: & proprie de vino dicitur. Plaut. Mil. 3. 2. 12.
Eho tu sceleste, qui illi suppromis, eho tu. al. Suppremus es, eho.
SUPPRŌMUS, i. m. Promus secundarius. Plaut. Mil. 3. 2. 24. Bono cella suppromo credita. conf. dict. superior.
SUPSITÆ, f. pl. θυμιάσεις, Gloss. Latinogræc. Sed error videtur, quum Græca vox Suffita denotet.
SUPPŬDET, uit, [ὑπαιδέομαι] ēre. Aliquantulum pudere. Cic. 15. Fam. 16. Puto te jam suppudere, quum hæc tertia jam epistola ante te oppressit, quam tu schedam, aut litteram.
Suppudet me illius rei. Cic. 9. Fam. 1. Scito enim me, posteaquam in urbem venerim, rediisse cum veteribus amicis, id est cum libris nostris in gratiam. Etsi non idcirco eorum usum dimiseram, quod iis succenserem, sed quod eorum me suppudebat.
SUPPŪRO, [φλεγμαίνω, Gl. L. G. & G. L. ὕπουλον γίνομαι, L. G.] āre. est Pus fieri, nempe dum subtus pus includitur, & apostemata per corpus gignit. Columel. lib. 6. cap. 12. Hic idem sanguis, nisi emissus fuerit, saniem creabit: qui si suppuraverit, tarde percurabitur. Plin. lib. 25. cap. 11. Ossa fracta e capite extrahit, aut si quid in corpore suppurat, vel si calcata sunt ossa.
SUPPURĀTUS, a, um. Partic. ut, Suppurata tristitia. Senec. Epist. 81. Horum, qui felices vocantur, aut ficta hilaritas est, aut gravis & suppurata tristitia. [An Supputata?
SUPPURĀTUM, i. n. [ἐμπύημα] Apostema. Plin. lib. 20. cap. 4. Strumisque vel suppuratis alligat. Et sæpe alias.
SUPPURĀTIO, ōnis. f. [φλεγμονή, Gl. G. L.] Apostema. Columel. lib. 6. cap. 11. Plin. lib. 20. cap. 3. Caro ejus interior sine semine, clavis pedum & suppurationibus, quæ Græci vocant apostemata.
Incisa vel rupta suppuratio. Celf. lib. 7. cap. 2. ad finem. Cetera eadem, incisa suppuratione, facienda sunt, quæ ubi per medicamenta rupta est, facienda esse proposui.
SUPPURATŌRIUS, a, um. Adj. [πυοποιός] Plin. lib. 28. cap. 4. Efficaciora ad eadem strigmenta a balineis, & ideo miscentur suppuratoriis medicamentis. i. e. Quæ suppurare faciunt.
SUPPŬTO, [ὑπολογίζω] āre. Subtus putare, vel leviter & aliquantulum putare,

putare, hoc eſt reſecare. Plin. lib. 27. cap. 10. Præterea ſemina ipſa fruticantia ſupputare, ac falcem pati conſueſcere.
Supputare, [λογίζεσθαι] pro Computare, & numeros facere. ut, Supputare rationem, apud Plautum in Aulul. Nunc tamen Plauti locus in Aulul. 3. 5. 53. ſic legitur,
Itur: putatur ratio cum argentario. Et p. p.
Ubi diſputata eſt ratio cum argentario,
Etiam plus ipſus ultro debet argentario. Ovid. 2. de Pont. 3. 18.
At reditus jam quiſque ſuos, & ſibi quid ſit
Utile, ſollicitis ſupputat articulis. al. Computat.
SUPPUTĀTUS, a, um. Partic. Pallad.
SUPPUTĀTIO, ōnis. f. [ὑποψήφισις Gl. G. L.] Calculatio. Vitruv. 3. 1. Cum ad ſupputationem creſcat.
SUPPUTĀRIUS, a, um. Tertull. Apol. cap. 19. Supputarii digitorum geſticuli. [An Supputatorii?
SUPPUTĀTOR, ōris. m. [ὑποψηφιστὴς, Gl. G. L.] Firmicus lib. 5. cap. 8. Boni erunt ſupputatores, arithmetici, geometræ. Paulo poſt, Sortilegi, magici, ſupputarores. Rurſus cap. 11. Divites quoque ac locupletes, ſupputatores, arithmeticos. Item lib. 6. cap. 26. Reddunt etiam acutiſſimos ſupputatores, & hac potiſſimum ex cauſa, regum ac principum ſcribas. Et cap. 28. Hos enim ſapientes ſcribas, ſupputatores, ac principum faciunt negotia pertractantes.
SUPRA, SUPRADICTUS, SUPRAPOSITUS, SUPRASCRIPTUS, V. SUPER.
SUPREMUS, V. SUPERUS ibidem.
SUPTER, V. SUBTER.
SUPUM. vel SUPPUM, antiqui dicebant, quem nunc Supinum dicimus, ex Græco videlicet, pro aſpiratione, ponentes s litteram. ut quum idem ὕλας dicunt, & nos Silvas: item ἕξ, Sex; ἑπτὰ, Septem. Hujus vocabuli meminit & Lucilius,
Si vero das quod rogat, & ſi ſuggeri ſuppus. Feſtus. V. Voſſ. Etymol. & Joſ. Scalig. not. [conf. tamen quæ ſupra in SUPINUS.

S U R

SŪRA, æ. f. [γαστροκνημία, κνήμη, Gl. L. G. & G. L.] Poſterior pars cruris, vel tibiæ carnoſa, quæ tantum homini ineſſe dicitur: reliqua enim omnia animalia habent crura ſine ſuris. Plaut Pſeud. 4. 7. 80.
Suram ubi aſpicias, ſcias eum poſſe gerere craſſas compedes. Cic. 4. Tuſc. 47. — ſura ac pulmonibus ſiſto. Ex Lucilio. [Vitioſe in Gloſſ. prior. Supræ, pro Suræ excuſum.
Tumentes ſuræ. Hor. Epod. 8. 10.
Teretes ſuræ. Hor. 2. Carm. 4. 21. Lactantius de Opific. Dei, cap. 13. Crura, non æquali modo ducta, ne indecens habitudo deformaret pedes, ſed teretibus ſuris clementer exſtantibus, ſenſimque tenuatis, & firmata ſunt & ornata.
Sura, pro Toto crure aliquando accipitur. Virg. 1. Æn. 341.
Purpureoque alte ſuras vincire cothurno.
Evincta ſuras cothurno. Virg. 7. Ecl. 32.
Decoratam lumine ſuram erigit. Cic. in Arat. 334.
Suræ, pro Ocreis, quibus induuntur ſuræ. Juven. 16. Sat. 14.
Calceus, & grandes magna ad ſubſellia ſuræ.
SURÆ, Populi ſunt in India, quos commemorat Plin. lib. 6. cap. 20.
SURCELLUS, SURCULA, SURCULACEUS, SURCULARIS, SURCULARIUS, SURCULO, SURCULOSE, SURCULOSUS, SURCULUS. V. SURUS.
SURDAONES, ſunt Populi in Hiſpania. Plin. lib. 3. cap. 3. Ilerdenſes, Surdaonum gentis, juxta quos Sicoris.
SURDUS, a, um. Adj. [κωφὸς Gl. L. G. & G. L.] Qui habet aurium meatus occluſos, ita ut non poſſit audire. Et tam Paſſive quam active dicitur. Nam Surdus, & Qui non audit & Qui non auditur dici poteſt. Ter. And. 3. 1. 5.
Utinam aut hic ſurdus, aut hæc muta facta ſit.
Vocum varietates aut modos noſcere non poteſt ſurdus. Cic. 2. de Divin. 9.
Ad munera ſurdus, Qui non movetur muneribus. Ovid. 7. Epiſt. 27.
In re aliqua eſſe ſurdum. Cic. 5. Tuſc. 116. In illis linguis, quas non intelligimus, quæ ſunt innumerabiles, ſurdi profecto ſumus.
Surdus, cum Genitivo. Columel. lib. 3. cap. 10. Idque nobis poëta vel ſurdis veritatis, indulget dicendo. i. e. Qui veritatem non ſtatim admittimus. [An Veritati?
Æquoribus ſurdior. Ovid. 13. Met. 804. in catilena Polyphemi.
Aures ſurdæ. Ovid. 3. Amor. 7. 61.
Fluctus ſurdi. Ovid. 18. Epiſt. 211.
Fores ſurdas tundere. Ovid. 1. Amor. 6. 54.
Freto ſurdior. Mare enim non audit precantes. Ovid. 8. Epiſt. 9.
Janua tua oranti ſit ſurda. Ovid. 1. Amor. 8. 77.
Judex non ſurdus. Cic. pro Font. 15. Profecto ſatis erit, id quod dixi antea, non ſurdum judicem huic muneri atque officio præeſſe.
Litora ſurda. Propert. lib. 4. 12. 6.
Mens ſurda. Ovid. 9. Met. 653. ad finem fabulæ Byblidis.
Poſteritas ſurda. Curt. lib. 5. 8. 10. Nulla erit tam ſurda poſteritas, nulla tam ingrata fama, quæ non in cælum vos debitis laudibus ferat.
Res ſurdæ. Plin. lib. 20. in proœm. Odia amicitiæque rerum ſurdarum, ac ſenſu carentium.
Surdis etiam rerum ſua cuique ſunt venena, ac minimis quoque. Plin. lib. 24. cap. 1. h. e. Inter res etiam ſurdas, &c.
Saxa ſurda movere blanditiis. Ovid. 3. Amor. 7. 58.
Buccina ſurda, Quæ non auditur. Juven. 7. Sat. 71.
Diſcrimen figurarum ſurdum. Plin. lib. 35. cap. 2. Ærei ponuntur clypei, argenteæ facies, ſurdo figurarum diſcrimine, ſtatuarum capita permutantur, vulgatis jampridem ſalibus etiam carminum, adeo materias malunt conſpici omnes, quam ſe noſci.
Gratia ſurda officii. Ovid. 2. de Pont. 6. 32.
Non erit officii gratia ſurda tui. i. e. Non tacebitur a me gratia officii tui. Favor tuus erga me, intelliget gratitudinem meam. Intelliget ſe laudari a me.
Herbæ ſurdæ a Plinio dicuntur, Ignobiles, & quarum nomina ſæpe non audiuntur, lib. 22. cap. 2.
Ictus ſurdi, & qui non exaudiuntur. Plin. lib. 19. cap. 1.
Locus ſurdus; In quo vox facile & clare non vagatur. Vitruv. lib. 5. 3.
Nomen ſurdum, Ignobile, non clarum. Sil. lib. 8. 248.

Verbere ſurdo cædit hominem mens conſcia ſceleris. Juven. 13. Sat. 194. [i. e. Non exaudito. V. VERBER.
Vota ſurda, A diis non exaudita. Perſ. 6. Sat. 28.
Surdus, ad Viſum etiam refertur. Plin. lib. 37. cap. 5. Ad hoc quibuſdam intercurrit umbra, ſurduſque fit colos, qui improbatur etiam dilutior.
Surdum, Cujus odor non ſentitur. Perſ. 6. Sat. 35.
Oſſa inodora dabit, ſeu ſpirent cinnama ſurdum. Surdum, pro Surde. h. e. Oleant & fragrent, aut ſpirent, & odorem emittant qui vix ſentiatur.
SURDE, Adv. Afran. apud Chariſ. 2. Amentes, quibus animi non ſunt integri, ſurde audiunt.
SURDĬTAS, ātis. f. [κώφωσις] Cic. V. in SURDASTER ſeq. conf Celſ. 2. 8. & 6. 7.
SURDASTER, tra, trum. Adj. [ὑπόκωφος] ſignificat Diminutionem ſurditatis: non enim eſt plane ſurdus is, qui Surdaſter dicitur, ſed eſt, ut ita dicam, Surdulus. Cic. 5. Tuſc. 116. In ſurditate vero quidnam eſt mali? Erat ſurdaſter M. Craſſus. Sed aliud moleſtius, quod male audiebat, etiamſi, ut mihi videbatur, injuria.
SURDIGO, ĭnis. f. Marcell. Epir. cap. 9. Surdiginis moleſtiam pati.
SURDEO, ēre. Eric. Cord. 6. Epigr. 50.
Jugibus obtuſæ ſurdent clamoribus aures.
SURDESCO, ĕre. Eugen. Tol. Carm. 5. Surdeſcunt aures.
SURENA, æ, m. [Σουρήνας] Parthorum imperator. V. in dictione SINNACA.
SURENA, æ. f. Varroni nomen eſt Conchilii. Vernacula, inquit, ad ſimilitudinem, ut ſurenæ, pectunculi, ungues. Varro de L. L. 4. 12. Plura de hoc nomine vide apud Turneb. Adverſ. 20. 37.
SURGO, ſurrexi, ſurrectum, [ἐγείρομαι, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. neutrum verbum contractum a Surrigo, quod eſt a Surſum [vel Sub] & Rego; proprie ſignificat Erigi. Plaut. Aſin. 5. 2. 71. Surge, amator, i domum. Ter. Eun. 4. 5. 3.
Poſtquam ſurrexi, neque pes, neque mens ſatis ſuum officium facit. Subaudi A diſcubitu, vel menſa.
Ego potiſſimum ſurrexi, qui non ſum cum iis, qui ſedeant, comparandus. Cic. pro Roſc. Amer. 1.
Surgere cubitu. Cato R. R. cap. 5.
Surgere ſella. Salluſt. lib. 5. Hiſt.
Solio aureo ſurgit Juppiter. Virg. 10. Æn. 116.
Srato ſurgere. Virg. 3. Æn. 513.
Toro ſurgere. Ovid. 9. Met. 701.
Surgere a menſa. Plaut. Pſeud. 1. 3. 62.
A meretrice. Cic. 3. Verr. 104. Qui auſpicato a Chelidone ſurrexiſſet.
Surgere de cathedra. Martial. lib. 11. 93.
De cœna ſurgere. Hor. 2. Serm. 2. 77.
De nocte ſurgere. Hor. 1. Epiſt. 2. 32.
Surgere de ſella. Cic. 6. Verr. 147. Quum ad Prætorem in jus adiſſemus, &c. antequam verbum facerem, de ſella ſurrexit & abiit.
De toro ſurgere. Propert. lib. 2. 26. 24.
Surgere e lecto. Ter. Adel. 4. 1. 4.
Ut triduo hoc perpetuo prorſum e lectone nequeat ſurgere.
Surgere ex accuſatorum ſubſellis. Cic. pro Flacc. 21.
E thalamo ſurgere. Propert. lib. 2. 15. 14.
Surgit homo pigre. Ovid. 2. Met. 771.
Mature ſurgere. Cic. 4. Verr. 41. Iſte poſtero die mane, cum multo maturius, quam unquam antea ſurrexiſſet, judices citari jubet.
Ille multo ante lucem ſurrexit. Cic. 2. de Invent. 15.
Properantur ſurgere. Sil. lib. 7. 747.
Ad aliquem ſurgere. Ovid. 13. Met. 2.
Ad dicendum ſurgere. Cic. 2. de Orat. 316.
Surgere ad reſpondendum. Cic. pro Cluent. 51. Hic ego cum ad reſpondendum ſurrexi, qua cura, dii immortales! qua ſollicitudine animi, quo timore?
In arma ſurgere. Sil. lib. 7. 591.
In haſtam ſurgere. Stat. 1. Achil. 485.
In ſomnos ſurgere. Valer. 5. Argon. 695.
Surgitur in ſomnos, ſeque ad ſua limina flectunt. i. e. Surgunt ut abeant ad dormiendum.
Cervus ſurgens in cornua. Virg. 10. Æn. 725. i. e. Creſcens, cornibus eminens. Servius. [Surgens erectis in altum cornibus.
Æquora ſurgunt, Attolluntur, fluctibus intumeſcunt. Virg. 3. Æn. 196.
Aqua ſurgit in modum tumuli. Ovid. 1. Triſt. 10. 20.
Fontes ſurgentes, i. e. Scaturientes, orientes. V. FONS.
Mare ſurgit. Ovid. 15. Met. 508.
Venti ſurgere dicuntur, quum flare incipiunt. Virg. 3. Æn. 481.
— & fando ſurgentes demoror Auſtros? Idem 3. Æn. 130.
Proſequitur ſurgens a puppi ventus euntes. Sicut e contrario quando flare deſinunt, Ponere ac reſidere dicuntur.
Aſtra ignea ſurgunt, Oriuntur. Virg. 4. Æn. 352.
Aſtris ſurgentibus, Superveniente nocte. Virg. 1. Georg. 441. Servius.
Aurora ſurgit. Virg. 1. Georg. 446.
Dies ſurgens in medium, Accedens proxime ad meridiem. Lucan. lib. 4. 155.
Ignis ſurgit. Ovio. 4. de Pont. 9. 53.
Luna ſurgens. Tacit. 3. Hiſt. 23.
Sol ſurgens. Virg. 12. Æn. 172.
Veſper ſurgens. Hor. 2. Carm. 9. 11.
Ædificia ſurgere dicuntur, quum ſenſim eminent, & in altum attolluntur. Plin. 10. Epiſt. 58. pr. Multo depreſſior eſt ædes eo opere, quocum maxime ſurgit. Virg. 1. Æn. 370.
Aræ ſurgunt de cæſpite. Sil. lib. 7. 747.
Limina ſurgunt gradibus. Virg. 1. Æn. 452.
Mœnia ſurgunt. Virg. 1. Æn. 441.
Opus ſurgit. Propert. lib. 4. 1. 67.
Roma fave, tibi ſurgit opus.
Pagina ſurrexit primo verſu. Ovid. 1. Amor. 1. 17
Telluris in altum ſurgentis tumulus. Lucan. lib. 3. 375.
Herbæ ſurgunt, dum creſcunt. Columel. lib. 9. cap. 4. ex Virg. 4. Georg. 12. — ſurgentes atterat herbas.
Culmi ſurgentes in ſegetem, Creſcentes. Lucan. lib. 6. 109.
Fruges nitidæ ſurgunt. Lucret. lib. 1. 253.
Frutex ſurgit in altitudinem. Columel lib. 6. cap. 23.

Homo ſurgere dicitur, quando creſcit. Virg. 4. Æn. 274.
Aſcanium ſurgentem, & ſpes hæredis Iuli
Reſpice. Ibid. 6. 365.
Meſſis ſurgit. Virg. 1. Georg. 161.
Pilus ſurgit. V. SUBURO.
Senſim ſurrexit virga per glebas. Ovid. 4. Met. 255.
Ex humili ſurgere, Creſcere, Ad fortunam translatum. Propert. lib. 2. 10. 11.
Semel cecidi ſciens, ut honeſtiſſime ſurgere poſſem. Cic. 12. Philip. 24.
Partes ſurgentes. Tacit. 3. Hiſt. 4.
Regna ſurgunt. Virg. 4. Æn. 47.
Iræ altius ſurgunt. Virg. 10. Æn. 814.
Prælia ſurgunt acerrima. Lucan. ad Piſon. 193.
Pugna aſpera ſurgit. Virg. 11. Æn. 635.
Rumor ſurgit. Tacit. 2. Hiſt. 42.
Sententia ſurgit animo, Oritur. Virg. 1. Æ. 586. Translatio eſt corporis ad animum. Servius.
Surgitur, Imperſonale. Juven. 4. Sat. 144.
Surgitur, & miſſo proceres exire jubentur
Concilio.
Surrexe, pro Surrexiſſe. Hor. 1. Serm. 9. 73.
hunccine ſolem
Tam nigrum ſurrexe mihi.
Mane ſurgendum cras. Hor. 1. Serm. 6. 120.

SURRĒGIT, & Sorctus, antiqui ponebant pro Surrexit, & ejus Partic. quaſi ſit Surrectus, quibus L. Livius frequenter uſus eſt. Feſtus.

SURRECTIO, ōnis. f. [ἔγερσις, Gl. G. L.] verbale.

SURIO, īre. V. SUS.

SURPICŬLUS, i. m. & V. Scirpiculus in SCIRPUS.

SUREMIT, Sumpſit; Inque manu ſurremit haſtam. Paulus ex Feſto.

SURRENTUM, [Συρρεντὸν] Campaniæ oppidum, quod alio nomine dicitur Petræ Sirenum. Nunc vulgo *Sorrento*, ut ſcribit Olivarius in Melam. Plin. lib. 3. cap. 5. Surrentum cum promontorio Minervæ, Sirenum quondam ſede. Ubi & de reliquis Campaniæ locis. De eo & Virg. 5. Æn. 864. & Strabo lib. 5.
Amœnum Surrentum. Hor. 1. Epiſt. 17. 52.

SURRENTĪNUS, a, um. Adj. [Συρρεντῖνος] ut,
Colles Surrentini. Columel. lib. 3. cap. 2. Ovid. 15. Met. 710.
Et Surrentino generoſos palmite colles.
Prætoria Surrentina. Stat. 2. Silv. 2. 82.
Vina Surrentina. Plin. lib. 23. cap. 1. Hor. 2. Serm. 4. 55.

SURREPO, V. SUBREPO.

SURRĬGO, V. SUBRIGO.

SURRĬPIO, ripui, reptum, [ὑφαρπάζω, Gl. L. G. & G. L. ὑφαιρέω L. G.] ĕre. Latenter rapere, ſeu ſuffurari. Plaut. Aſin. 5. 2. 35.
Surripiam in deliciis pallam quam habet, atque ad te deferam.
Idem Pœn. 5. 2. 141. —qui filias dicas tuas,
Sureptaſque eſſe parvulas Carthagine. Idem Men. 1. 3. 17.
—nimio ego hanc periculo
Surripui hodie: meo animo, ab Hippolyta ſubcingulum
Hercules haud æque magno unquam abſtulit periculo. Cato R. R. cap. 67. In torculario & in cella caveat diligenter ne quid olei ſurripiatur. Martial. 12. 29.
Prætori mappam ſurripit Hermogenes.
Eripere & Surripere. Cic. in Parad. 6. extr. Quanti eſt æſtimanda virtus, quæ nec eripi, nec ſurripi poteſt: neque naufragio, neque incendio amittitur. [i. e. Nec vi, nec fraude adimi.
Surripere per fraudem. Cic. 2. de Lege Agr. 46. Utrum populus Rom. eum, cui velit, deferat, an is imprudenter populo Rom. per legis fraudem ſurripiatur.
In vita ſibi quemque petere, quod pertineat ad uſum, non iniquum eſt, alteri ſurripere, jus non eſt. Cic. 3. Off. 42.
Aliquid ex privato ſurripere. Cic. 2. de Invent. 55.
Aliquem captivum ex alicujus cuſtodia ſurripere. Cic. pro Domo 66.
Baſia ſurripere. Catul, ad Juventium, 96. 16.
Diem ſurripere. Ovid. 4. de Pont. 2. 40. Surripimus diem, quum vacamus rei alicui jocoſæ, ut dies elabitur.
Crimina ſunt oculis ſurripienda patris. Ovid. 11. Epiſt. 67. i. e. Cavendum eſt ne pater hæc reſciſcat.
Surripere alicui operam. Plaut. Amph. 1. 3. 25.
Clanculum abii a legione: operam hanc ſurripui tibi. h. e. Clam aufugi, ut tibi hanc operam traderem. Idem Caſin. 5. 2. 17.
Cupio illam operam ſeni ſurripere. i. e. Prævenire eum in hac re.
Surripere ſe alicui, Diſtrahere ſe ab alicujus conſpectu Plaut. Men. 3. 2. 26.
Spatium ſurripere. Cic. 5. Att. 16. pr. Etſi in ipſo itinere & via diſcedebant publicanorum tabellarii, & eramus in curſu: tamen ſurripiendum aliquid putavi ſpatii, ne me immemorem mandati tui putares.
Surripere, aliquando uſurpatur pro eo quod eſt, Per mendacem narrationem aliquid extorquere & quaſi furari.
Surpite, pro Surripite. Hor. 2. Serm. 3. 283.
— unum me ſurpite morti.
Surpuerat, pro Surripuerat. Hor. 4. Carm. 13. 20.
Quæ ſpirabat amores,
Quæ me ſurpuerat mihi. Sic Plaut. Capt. 3. 5. 102. & 5. 4. 14.

SURREPTUS, a, um. [ὑφαρπασθεὶς] Partic. ut, Parma ſurrepta. Cic. 14. Philipp. 9. Idem 10. Att. 4. Cupivi, inquit, ex ſenatûs conſulto ſurrepto; &c.
Surptus, pro Surreptus poſuit Plaut. Pœn. 4. 2. 80. & 5. 2. 98.

SURREPTIO, ōnis. f. [ὑφαρπαγὴ] Ipſe ſurripiendi actus.
Surreptio, Impetratio quæ fit a principe, ſive magiſtratu, per falſam rei narrationem. Chryſol. Serm. 43. Non eſt noſtrum, fratres; inimici eſt iſta ſurreptio, &c.

SURREPTĪTIUS, a, um. Adj. [ὑφάρπαςος] Quod clam fit, ſive factum eſt & ſurreptum. Plaut. Curc. 1. 3. 49.
Inter nos amore utimur ſemper ſurreptitio.
Surreptitius puer, Furtim ſublatus. Plaut. Men. prol. 68.
Atque iſtic habitat geminus ſurreptitius.
Poſtulatio ſurreptitia, Litteræ ſurreptitiæ; Quæ ad falſam alicujus ſuggeſtionem conceſſæ ſunt.

SURRŎGO, V. SUBROGO.

SURSUM, Adv. [ἄνω, Gl. G. L.] pro Suſverſum, ex Sus, i. e. Surſum, & Vorſum, ut vult Priſcian. lib. 14. [Niſi forte a Sub, mutata littera, euphoniæ cauſa. Sic in Subeo, Subrigo, Sublimis, &c. declarat ſignificatio. Significat autem Verſus partem vel locum aut regionem ſuperiorem. Ter. Adel. 4. 2. 36.
Præterito hac recta platea ſurſum. Al. Surſus. Plaut. Mil. 4. 4. 14.
Non tu ſcis, quum alto ex puteo ſurſum ad ſummum
Deſcenderis, &c.
Deorſum ſurſum. [ἀνωκάτω, Gl. G. L.] Ter. Eun. 2. 2. 47. Cic. 2. de Nat. Deor. 84.
Ferri ſurſum. Lucret. lib. 2. 186.
Nares & quod omnis odor ad ſupera fertur, recte ſurſum ſunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 141.
Surſum verſum aut verſus, i. e. Verſus ſuperiorem locum, aut partem aëris vel loci. Cic. in Partit. 24. Et idem quaſi ſurſum verſus retroque dicatur. Cato de R. R. cap. 32. Vites propages in ſulcos ſurſum vorſum, quoad ejus facere poteris, facito uti ducas.
Invenitur Suſum, Suſu & Suſo etiam in Gloſſ. Unde per apocopen Sus.

SŬRUS, i. m. [φρύγανον] Antiquis Palus dicebatur. Feſtus, Surum dicebant, ex quo per diminutionem Surculus factum eſt. Ennius,
Unus ſurus ſurum ferre, tamen defendere poſſent. Alii aliter legunt. V. Scalig. not.

SURCŬLUS, i. m. [βλαςὸς, κλωνάριον, Gl. L. G.] eſt in ramis, Quod ſimplex oritur, & frondes gerit, quale eſt præcipue germen annotinum, Græcis autem κλάδος dicitur, detrahiturque interdum & reſecatur ab arbore, ad alias rurſus producendas. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 40. Eſt altera ſpecies ex arbore in arborem inſerendi, nuper animadverſa in arboribus propinquis. Ex arbore enim, e qua quis vult habere ſurculum, in eam, quam inſerere vult, ramulum traducit, & in ejus ramo præciſo, ac diffiſſo implicat, &c. Plin. lib. 10. cap. 2. Seneſcentem caſia turiſque ſurculis conſtruere nidum. Virg. 2. Georg. 87.
Inſerere vel ſerere ſurculum. Quintil. lib. 6. cap. 3. Cic. 2. de Orat. 278.
Uſurpare poſſeſſionem amiſſam ſurculo defringendo. Cic. 3. de Orat. 108.

SURCŬLA, æ. f. Idem. Apic. 4. 7. & 2. 2. &c.

SURCELLUS, i. m. dimin. Apic. 4. 2.

SURCULĀCEUS, a, um. Adj. [φρυγανώδης] Quiddam eſt ſurculi ſimile. Plin. lib. 19. cap. 7. Duritie ſurculacea, in folliculo ſunt raphano, ſinapi, rapo. Subaudi Semina.

SURCULĀRIS, ĕ. Adj. [φρυγανοτόκος] Columel. lib. 3. cap. 11. Conſiderandum eſt, antequam paſtinemus, ſurcularis nec ne ſit terra: idque facillime exploratur per ſtirpes quæ ſua ſponte proveniunt.

SURCULĀRIUS, a, um. Adj. [φρυγανιςὴς] Plin. lib. 11. cap. 26. de cicadis, Quidam duo alia genera faciunt earum: ſurculariam, quæ ſit grandior: frumentariam, quam alii avenariam vocant. Apparet enim ſimul cum frumentis areſcentibus. i. e. Quæ in ſurculis vivit: ſive quæ eo tempore apparet, quum arbores ſurculos ſuos emittunt vel trudunt.
Ager ſurcularius. Varr. 1. de R. R. cap. 2.

SURCULŌSUS, a, um. Adj. [φρυγανώδης] Quod ſurculis abundat. Plin. 25. 5. Quidam ramis hyſſopi ſurculoſam eodem nomine appellant.

SURCULŌSĒ, Adv. [φρυγανωδῶς] Per ſingulos ſurculos, ſenſim vel paulatim. Plin. lib. 18. cap. 19. Areſcit ſurculoſe.

SURCŬLO, [φρυγανίζω] āre. Surculos ramis vel caudicibus adimere, ut altius creſcant, & uberius a terra nutrimentum accipiant. Columel. lib. 5. cap. 9. Atque etiam rigandæ ſunt plantæ quum ſiccitates inceſſerunt, nec niſi poſt biennium ferro tangendæ, ac primo ſurculari debent, ita ut ſimplex ſtilus altitudinem maximi ſcrobis excedat. Legitur & Sarculari. q. V.

SURCLO, āre. per Syncopen. Surculo connectere & ligare. ut, Decuſſatim ſurclare. Apic. 7. 4.

S U S

SUS, [ἄνω] Adv. pro Surſum accipitur in compoſitione, ut, Suſpicio. [Immo pro Sub, unde & verba compoſita pluſcula, V. SURSUM, & SUSCIPIO.
Suſque, Adv. V. SUSQUE DEQUE.

SŪS, ſŭis. c. ſecundum Priſcianum, [σῦς, ὗς, Gl. G. L.] Porcum & porcam ſignificat. Plin. lib. 8. cap. 5. 1. Sues fere ſemel anno gignunt. Cic. 5. de Finib. 38. In quibus, non corporum ſolum, ut in ſuibus, ſed etiam animorum aliqua ex parte motus quoſdam videmus.
Anginæ ſuum. Plin. lib. 8. cap. 51. Obnoxium genus morbis, anginæ maxime & ſtrumæ.
Amica luto ſus. Hor. 1. Epiſt 2. 26.
Fulmineus ſus. Stat. 2. Achil. 410.
Grandinoſi ſues, [χαλαζώδεις] *Pourceaux ſurſemez, Ladres.* Ariſtoteles, ut quidem vertit Gaza, de Animalibus lib. 8. cap. 21. Grandinoſi autem fiunt ſues, quorum crura, & collum & armi carne conſtant humidiore, quibus partibus vel grandines plurimæ innaſcuntur. Caro dulcior eſt, ſi grandines habet paucas: ſed ſi multas, humida valde & inſipida eſt. Facile qui grandent cognoſcuntur: parte enim linguæ inferiore grandines habentur, & ſi ſetam dorſo evellas, cruorem in radice pili evulſi videris. Pedibus etiam poſterioribus conſiſtere non poſſunt, qui grandent. Carent grandine quum adhuc lactent. Hæc Ariſtot.
Horrens ſus. Lucret. lib. 5. 25.
Horridus. Virg. 4. Georg 407.
Immundi ſues. Virg. 1. Æn. 400.
Invalida. V. INVALIDUS.
Ingens. Virg. 3. Æn. 390.
Lætus glande. Virg. 2. Georg. 520.
Lutulenta. Hor. 2. Epiſt. 2. 75.
Magnorum ſuum horrentia terga. Virg. 1. Æn. 639.
Vulgaris ſus, ut opponatur Apro. Plin. lib. 28. cap. 15.
Vulnificus ſus. Ovid. 8. Met. 359.
Lanigera ſus. Claud. in lib. de nupt. Honor. & Mar. 183.
Continuo ſublime volans ad mœnia, Gallis
Condita, lanigeræ ſuis oſtentantia pellem,
Pervenit. Quo in loco nonnulli libri corrupte habent Lanigeris ovis. Eſt autem periphraſis urbis Mediolani. Sidon. Apollin. Epiſt. 7. ad Voluſianum,
Rura paludicolæ temnis populoſa Ravennæ,
Et quæ lanigero de ſue nomen habet. Quum enim Gallis conſilium foret urbem condere, ferunt effoſſo ſolo inventam ſuem dimidiatim lanatam: a quo portento Mediolanum eſſe mox nuncupatum. [Sed nugæ meræ ſunt magiſtellorum, quum vocabulum Gallicum ſit, memorentque

ſex eodem nomine civitates Geographi. Noti ſunt & Mediomatrici Galliæ populi. V. MEDIOLANUM.

Sicci terga ſuis rara pendentia crate. Juven. 11. Sat. 83. [Lardi periphraſis.

Anima pro ſale data eſt ſui. Cic. 2. de Nat. Deor. 160. Sus vero quid habet præter eſcam? cui quidem ne putreſceret, animam ipſam pro ſale datam dicit eſſe Chryſippus.

Sus Minervam; in proverbio eſt, ubi quis id docet alterum, cujus ipſe inſcius eſt, quam rem in medio, quod ajunt, poſitam Varro & Euhemerus ineptis mythis involvere maluerunt, quam ſimpliciter referre. Feſtus. Cic. 2. de Orat. 233. Docebo, ſus (ut ajunt) oratorem illum. V. Chiliadas Eraſm.

SŪCULA, vel SUCCULA, æ. f. [ὕαινα] dimin. a Sue. V. Plaut. infra. Sucula, [ὕας, ἡ ἐν τῷ οὐρανῷ Gl.G.L.] pl. Suculæ, [Ὑάδες Gl.L.G.] dictæ ſunt ſtellæ, quæ alio nomine vocantur Hyades a pluvia. Nam & orientes & occidentes, tempeſtates & pluvias cient. Exoriuntur XII Calen. Julii. Cic. 2. de Nat. Deor. 111. de Tauro ſigno cæleſti, Ejus caput ſtellis conſperſum eſt frequentibus, Has Græci ſtellas Hyadas vocitare ſuerunt, a pluendo. ὕειν enim eſt pluere: noſtri imperite Suculas, quaſi a ſuibus eſſent, non ab imbribus nominatæ. Plin. lib. 18. cap. 6. Ægypto Suculæ occidunt veſperi. Sidus vehemens, &c. V. HYAS.

Sucula, [ὄνίς, Gl. L. G.] Machina eſt in torculari, a ſcrophæ ſimilitudine ſic vocata. Proprie autem dicitur Parva ſus. Plaut. Rud. 4.4.126.

Sucula. G. quin tu i die recta cum ſucula & cum porculis. Eodem etiam modo ſuum hæc machina porculum habebat. Nam in media circiter ſuccula batillus aut uncus, qui figebatur ut teneret funem, qui dum verſabatur ſuccula circumplicabatur, porculus vocatur. Cato de R. R. 12. & 18. Porculum in media ſuccula facito. Turneb.

Sucula. Cato R. R. cap. 18. Stipites craſſi pedes duos, alti cum cardinibus pedes decem: ſucula præter cardines pedes novem. Idem cap. 12. Prela temperata quinque, ſupervacanea tria, ſuculas quinque, ſupervacaneam unam. Sucula (inquit Bud. in l. 19. §. 2. D. Locati.) Machina eſt tractorii generis. Conſtat autem tereti ligno, duobus aut pluribus vectibus trajecto, utrinque æqua exſtantibus longitudine. Hæc dum verſatur, funis, qui ductarius dicitur, circa eam obvolvitur. Budæus. Ab his vectibus Vectiarii, dicti ſunt homines, qui vectes verſanda ſuculam manu ducunt. Hæc autem machina trium generum eſt. Unum genus porrecta ſucula & jacens, duobus tignis incumbens ad parietem admotis: qualis viſitur quum vina aut doliaria aut culearia ex hypogeis educuntur. Alterum genus eſt erectum, ſuis fulcimentis & ſua veluti baſi nixum: quod non ductu brachiorum, ut illud primum, verſatur: ſed ambientibus machinam vectiariis, ac brachiis & pectore connitentibus. Simia a fabris appellatur: a Vitruvio etiam Ergata dicta.. Tertium genus etiam erectum, quaternis tignis fibulatis conſtans. Quod genus viſitur, quum in ponte ſublicio fabri ſublicas in aquam magna vi adigunt. Hac enim machina ad tollendam fiſtucam utuntur: quæ fiſtuca identidem ſublata demiſſaque ſublicas in alveum defigit. Vitruv. lib. 10. cap. 2. de ſtructoriis machinationibus; Quum autem funis habet caput ad ſuculam religatum, & vectes ducentes eam verſant, funis ſe involvendo circum ſuculam extenditur: & ita ſublevant onera ad altitudinem & operum collocationes.

Sucula, Genus intimæ veſtis. Plaut. Rud. 4. 4. 126.

Poſt eſt ſicula argenteola, & duæ connexæ maniculæ, &
Sucula. G. quin tu i die recta cum ſucula & porculis.

Sucula, ut Bucula. In Proverb. Gall. Lat. redditis, *Si truye forfait, les pourceaux le compaient.*

Quod ſus peccavit, ſucula ſæpe luit. Sed ibi eſt Suſcula. H. St.

SŬERA, æ. f. Suilla caro antiquis. Varro L. L. 4. 22. Offula dicta, ab offa minimæ fueræ. Sueris item pro Suis dicebatur. Idem Varro l. c. Perna a pede: ſueris, a nomine ejus. Annotavit Turnebus. Sed alia tamen in editis lectio.

SUĀRIUS, a, um. Adj. ut, Suarius negotiator. Plin. lib. 7. cap. 12. Forum ſuarium. Ulpian. in l. 1. §. Cura carnis. D. de officio præfecti urbi. Cura carnis omnis, ut juſto pretio præbeatur, ad curam præfecturæ pertinet, ideo & forum ſuarium ſub ipſius cura eſt.

SUARIUS, i. m. Cuſtos ſuum. Plin. lib. 8. cap. 51. Compertum agnitam vocem ſuarii furto abactis, merſoque navigio inclinatione lateris unius remeaſſe.

SUĀTIM, [ὑηδόν] Ad ſimilitudinem ſuis, inquit Nonius 1. 190. Nigidius Commento grammatico, Sunt etiam adſimilanter dicta hæc canatim, ſuatim, bovatim, quæ ab animalibus ſumuntur.

SUĪNUS, a, um. Adj. [ὕϊνος] Quod eſt ſuis. Varr. R. R. lib. 2. cap. 4. Hic enim conciliator ſuinæ carnis datur populo. Vetus exemplar habet Suillæ, ut & recens emendata.

SUILLUS, a, um. Adj. [συϊκὸς] dimin. a Suinus. Plin. lib. 8. cap. 52. At in Arabia ſuillum genus non vivit in ullo genere.

Genus ſuillum inviſum Veneri prodiderunt poëtæ, ob interfectum ab apro Adonim, quem diligebat Dea. Quidam autem quod immundiſſimi ſint ſues ex omni manſueto pecore, & ardentiſſimæ libidinis, ita ut opprobrium mulieribus inde tractum ſit, cum ſubare, & ſurire dicuntur. Feſtus.

Grex ſuillus. Liv. 22. 10. Quod ver attulerit ex ſuillo, ovillo, aprugno, bovillo grege.

Pecus ſuillum. Columel. 7. 9.

SUĪLE, is. n. [συοςασία] Stabulum ſuum. Columel. lib. 7. cap. 9. ad finem, Diligens autem porculator frequenter ſuile converrat, & ſæpius haras. V. HARA.

SURIO, īre. [κνησιᾷν, Gl. L. G.] Pro Prurire. V. SUILLUS, & SUBO.

SŪSA, æ. f. & SUSA, orum. n. [Σοῦσα] Urbs & metropolis Perſidis in Suſia, quæ Perſiæ eſt pars: a Suſo fluvio ſic vocata. Propert. lib. 2. 13. 1.

Non tot Achæmeniis armantur Suſa ſagittis,
Spicula quot noſtro pectore fixit amor.

Hæc urbs (ut ſcribit Plin. lib. 6. cap. 27.) a Dario Hyſtaſpis filio condita fuit. Ibi fuit regia Cyri, lapide candido & vario, columnis aureis & lacunaribus, gemmiſque diſtincta, cæli continens ſimulacrum, ſtellis micantibus inſignitum, & incredibilia multa. Ibi Aſuerus convivium maximis divitiis & deliciis copioſum celebravit.

Pharetrata Suſa. Claud. de Bell. Gildon. 33.

SUSIS, ĭdis. patronym. f. [Σουσὶς] Sidon. 7. Epiſt. 17. 7.

Elapſus regi truculento Suſidis oræ.

SUSIĀNA, æ. vel SUSIĀNĒ, es. f. [Σουσιανὴ] Regio in Perſide. Plin. lib. 6. cap. 27. Suſianem ab Elymaide diſterminat amnis Eulæus, ortus in Medis: medioque ſpatio cuniculo conditus, ac rurſus exortus per Meſobatenen lapſus: circuit arcem Suſorum ac Dianæ templum auguſtiſſimum illis gentibus.

Suſiana, Provincia Aſiæ, (ut lib. 6. cap. 3. refert Ptolemæus) quæ a Septentrione terminatur Aſſyria, ab Occaſu Babyloniæ adjacet, ab Oriente habet Perſidem, a Meridie partem Perſici ſinus. Cujus civitates inſignes Trajania & Suſa.

SUSIĀNI, orum. m. [Σούσιοι] Qui Suſianen incolunt. Plin. lib. 6. cap. 27. Suſianis Orientem verſus junguntur Coſæi latrones.

SUSĪNUS, a, um. Adj. [σούσινος, κρίνινος] Quod ex Suſis, ſive liliis, factum eſt. unde & urbem Perſidis a liliis, quorum ibi magna eſt copia, nomen habere ſcribit Stephanus. Suſan (σοῦσον) enim Perſæ vocant Lilium. Hinc Unguentum ſuſinum. Plin. lib. 13. cap. 1. Suſinum tenuiſſimum omnium eſt. Conſtat ex liliis, balano, calamo, &c. [Suid. Σούσινον, τὸ μύρον, ἢ τὸ κρίνον. V. Dioſcor. 1. 62.

SUSINĀTUS, a, um. Adj. Idem. ut, Oleum ſuſinatum. Marcell. Empir. cap. 7.

SUSCIO, [ἴσημι] īre. Idem quod Scire. Plaut. Men. 2. 3. 78.

Eho Meſſenio accede huc. MES. quid negotii eſt ſuſciri? Alii legunt St! ſcire vis?

SUSCĬPIO, ēpi, eptum, [ὑποδέχομαι, Gl. L. G. & G. L. ἀναλαμβάνω, L. G. ἀντιλαμβάνομαι, G. L.] ĕre. a Suſum vel Surſum; quaſi Surſum capere. [Niſi a Sub & Capio, inſerto ſ euphoniæ cauſa, pro b. Non enim dicitur Subcipio, vel Succipio. Sic in Aſporto aſcitum s, eliſo b. Pro Sub autem & Sus dicebant, ut Sus deque. Unde forte Compoſitis hæſit. Suſcipere, tam ad animum, quam ad corpus refertur. ut, Suſcepi onus, Suſcepi voluptatem, Suſcepi curam. Variiſque nominibus jungitur, & ſignificat Capere. Virg. 4. Æn. 391.

— ſuſcipiunt famulæ, collapſaque membra
Marmoreo referunt thalamo.

Aliquem ſuſcipere & tueri: h. e. Amplecti & defendere. Cic. 16. Fam. 11. Ego autem Varroni, quem cum amantiſſimum mei cognovi, tum etiam valde tui ſtudioſum, diligentiſſime commendavi, ut & valetudinis tuæ rationem haberet, & navigationis, & totum te ſuſciperet ac tueretur.

In amicitiam ſuſcipere. Liv. 7. 30. Ad id valere arbitror, ne nos in amicitiam ſuſcipiamur? Sed recens editi præferunt, Accipiamur.

In civitatem ſuſcipi, Civem fieri, & inter cives numerari, aut civitate donari. Cic. 2. de Legib. 5. Ego mehercule & illi & omnibus municipibus duas eſſe cenſeo patrias: unam naturæ, alteram civitatis: ut ille Cato, quum eſſet Tuſculi natus, in populi Rom. civitatem ſuſceptus eſt.

Auctoritatem ſuſcipere, Sumere, arrogare ſibi. Cic. pro Cœl. 37. Redeo nunc ad te, Cœli, viciſſim: ac mihi auctoritatem patriam, ſeveritatemque ſuſcipio.

Auctoritatem in Repub. Cic. 7. Verr. 151. Verres, ille vetus proditor Conſulis, translator quæſturæ, averſor pecuniæ publicæ, tantum ſibi auctoritatis in Rep. ſuſcepit.

Cogitationem de re aliqua, Cogitare. Cic. 9. Att. 8. De his rebus, rogo vos, ut cogitationem ſuſcipiatis. i. e. Cogitetis. Idem 2. Philipp. 31. Attende enim pauliſper, & cogitationem ſobrii ad punctum temporis ſuſcipe.

Cogitationem quidnam ſit agendum. Cic. 14. Att. 22. Quæris ut ſuſcipiam cogitationem, quidnam iſtis agendum putem.

Conſilium vitæ, mortiſque ſuſcipere, vel ponere. Plin. 1. Epiſt. 22. extr.

Conſtantiam. Cic. 3. Att.

Curam & cogitationem alicujus rei ſuſcipere. Cic. 8. Att. 24.

Errore & ſuperſtitione ſuſcipere quid. Cic. 2. de Divin. 83.

Fidem, Dare. Plin. Epiſt. 220. Quas partes impleturum te ſecundum ſuſceptam fidem confido. i. e. Secundum quod promiſiſti.

Perſonam viri boni, Simulare. Cic. pro Cluent. 100. Irridebatur hæc illius reconciliatio, & perſona viri boni ſuſcepta.

Vindictam ſuſcipere. Ovid. 4. de Ponto 6. 33.

Voluntatem hanc ſuſcepi diis immortalibus ducibus. Cic. 3. in Catil. 22.

Vota publica ſuſcipere pro aliquo. Ovid. 7. Met. 450.

Vota ſuſcipere deo pro re aliqua vel pro aliquo, Vovere. Plin. 10. Epiſt. 101. Solennia vota pro incolumitate tua, qua publica ſalus continetur, & ſuſcepimus domine pariter, & ſolvimus, precati deos, &c. Liv. 27. 45. Deos deaſque precabantur ut illis fauſtum iter, felixque pugna, matura ex hoſtibus victoria eſſet, & damnarentur ipſi votorum, quæ pro iis ſuſcepiſſent.

Conſuetudo ſuſcipit. Cic. 2. de Nat. Deor. 62. Suſcepit autem vita hominum, conſuetudoque communis, ut beneficiis excellentes viros in cælum fama ac voluntate tollerent.

Perſona crimen ſuſcipit. Cic. pro Sull. 68. Neque enim iſtorum facinorum, tantorum, tam atrocium crimen, Judices, P. Sullæ perſona ſuſcipit.

Actiones periculoſas ſuſcipere, Subire onus quaſi. Cic. 1. Off. 8.

Æs alienum amicorum ſuſcipere. Cic. 2. Off. 55. Qui ſuis facultatibus, aut captos a prædonibus redimunt, aut æs alienum ſuſcipiunt amicorum.

Bellum. Cic. 2. de Legib. 34. Sequitur enim de jure belli, in quo & ſuſcipiendo & gerendo, & deponendo, jus ut plurimum valet. Idem 2. de Divin. 24. Non ſuſcepiſſet bellum civile Cæſar.

Bellum ſuſcipitur cum gente feroci. Ovid. 14. Met. 451.

Cauſam alicujus. Cic. 2. Verr. 51. Suſcipe cauſam judiciorum, ſuſcipe cauſam ſeveritatis, integritatis, fidei, religionis, ſuſcipe cauſam Senatus, ut is hoc judicio probatus, cum Pop. Rom. & in laude & in gratia eſſe poſſit.

Cauſam contra aliquem ſuſcipere. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Cauſam ſuſcipere mandati. Ovid. 2. de Pont. 2. 45.

Conſulatum. Plin. in Paneg. cap. 78. pr. & cap. 65. extr. Hic ſuſcipere, hic ponere magiſtratus.

Crimen aliquod ſuſcipere, Agnoſcere, confiteri. Cic. pro C. Rabir. perd. reo. 18. Ego autem, ſi mihi eſſet integrum, ſuſciperem crimen hoc, agnoſcerem, confiterer. [Suſciperem defendendum, vel Imponi mihi paterer ultro. q. d. Onus criminis iſtuc ſubirem.

Crimen fuscipere, vel fuscipere crimen defensione. Plin. Epist. 190. Crimenque, quasi in medio relictum, defensione fuscipiunt.
Crimen culpæ fuscipere. Cic. 7. Verr. 104. Tibi uni parcam, & totius istius culpæ crimen, vituperationemque inconstantiæ potius fuscipiam, quam aut in te sim crudelis, aut tot tam graves testes vivos incolumesque esse patiar.
Culpam. Cic. pro Cluent. 133. Ceterique hujuscemodi ordinis non fecerunt idem, quod nunc Cluentius, ut aliquid culpæ fuscipere se putarent recusando, sed apertissime repugnarunt.
Curam. Columel. lib. 2. in præf. Ut ne lanificii quidem curam fuscipere dignentur, &c.
Curationem & quasi dispensationem regiam fusceSpisset. Quintil. lib. 4. c. 2.
Cursum tenere, quem a prima ætate fusceperis. Cic. pro Planc. 52.
Defensionem. Cic. 5. Fam. 8. Quæ a me fuscepta defensio est te absente dignitatis tuæ, in ea jam ego, non solum amicitiæ nostræ, sed etiam constantiæ meæ causa permanebo.
Exercitationem corporis laboriosam. Cic. 1. de Fin. 32. Quis nostrûm exercitationem ullam corporis fuscipit laboriosam, nisi ut aliquid ex ea commodi consequatur?
Exsecutionem ejus negotii libens fuscepit. Tacit. 3. Ann. 31.
Exsilium, Pati. Cic. Anteq. iret in exsil. 21. Neque enim mors miseranda est, quæ ob Remp. capitur, neque exsilium turpe, quod virtute fuscipitur.
Imperium fuscipere. Ovid. 4. de Pont. 9. 60.
Inimicitias fuscipere. Cic. 1. Off. 28. Nam aut inimicitias, aut laborem, aut sumptus fuscipere nolunt.
Inimicitias propter alicujus salutem fuscipere. Cic. de Arusp Resp. 7.
Inimicitias fuscipere cum, Capessere, Occipere. Ter. Hec. 2. 1. 34.
Cum puella anum fuscepisse inimicitias non pudet?
Inimicum aliquem fuscipere. Cic. ad Brut. 17. Qui valentissimum Antonium fuscipere pro Rep. non dubitavit inimicum?
Invidiam & odium. Cic. 1. de Invent. 4. Quibus rebus tantum odii atque invidiæ fuscepit eloquentia, ut homines ingeniosissimi, quasi ex aliqua turbida tempestate in portum, sic ex seditiosa & tumultuosa vita se in studium aliquod traderent quietum.
Iter. Cic. 4. Att. 14. Iter Asiaticum puto tibi fuscipiendum fuisse.
Judicium fuscipere. Ulpian. in l. 1. §. Apud Julianum. D. Depositi.
Laborem aliquem. Lucret. lib. 3. 367.
Labores & dolorem pro patria. Cic. 1. de Finib. 24. Sed ut omittam pericula, labores, dolorem etiam, quem optimus quisque pro patria & pro suis fuscipit, ut non modo nullam captet, sed etiam prætereat omnes voluptates, dolores denique quosvis fuscipere malit quam deserere ullam officii partem.
Laborem & periculum pro salute alicujus fuscipere. Cic. pro Muren. 76.
Legationem. Cic. 12. Philipp. 5. Admirabantur boni viri, accusabant amici, quod spe pacis legationem fuscepissem.
Mandatum fuscipere. Cajus in l. Si quis alicui. §. Qui fuscepit. D. Mandati vel contra.
Miseriam voluntariam. Cic. 3. Tusc. 32. Si vero ne futurum quidem sit, frustra fuscipi miseriam voluntariam.
Munera fuscipere sanguinei Martis. Ovid. Rem. Amor. 154.
Negotium sine mora fuscipere. Cic. 3. in Catil. 5.
Negotii multum. Cic. 5. Verr. 1.
Negotia atque controversias alicujus. Cic. pro Cæcin. 13. Et 12. Att. 20. Quod ad Tironem de Terentia scribis, obsecro te, mi Attice, fuscipe totum negotium.
Objurgationem. Cic. 4. Att. 15.
Odium alicujus. Cic. 6. Att. 1. In quo, ut audio magnum odium Pompeji fuscepistis.
Offensas in eligendo præceptore. Plin. 2. Epist. 18. extr.
Officia & partes pro aliquo. Cic. 3. Fam. 10.
Onus. Cic. 3. Off. 6. Fuscepisti onus præterea grave, & Athenarum, & Cratippi.
Onus atque munus fuscipere & profiteri. Cic. 1. de Orat. 116.
Suscipis onus officii, quod te putas sustinere posse: quod minime videtur grave iis, qui minime ipsi leves sunt. Cic. pro Rosc. Amer. 112.
Onus urbis fusceperat una domus. Ovid. 2. Fast. 197.
Opus censorium objurgandis moribus. Columel. lib. 12. in Procem.
Partes. Cic. 3. Att. 21. Intelligoque multas partes meæ salutis & fuscipere, & posse sustinere, neque ut ita facias rogandum esse.
Patrocinium rei alicujus, h. e. Eam defendendam. Cic. 3. de Orat. 60. Ex illis autem, quæ remanent, ea philosophia, quæ fuscepit patrocinium voluptatis, etsi cui vera videatur, procul abest tamen ab eo viro, quem quærimus.
Periculum pro salute alicujus. Cic. pro Muren. 76. Istuc me rogari oportet abs te, an te potius a me, ut pro mea salute laborem, periculumque fuscipias.
Profectionem. Cic. ad Quir. post red. 1. Sin & ea quæ ante gesseram, conservandæ civitatis causa gessissem, & illam miseram profectionem vestræ salutis gratia fuscepissem, &c.
Res aliquas sibi gloriæ causa fuscipere. Cic. pro Flacc. 13. Quod vereor ne Lælius ex his rebus, quas sibi fuscepit gloriæ causa, putet aliquid oratione mea sermonis in sese aut invidiæ esse quæsitum.
Vigilias discendi causa. Cic. 5. de Fin. 54. Qui etiam nunc agendi aliquid discendique causa prope contra naturam vigilias fuscipere soleamus.
Casum fuscipere, Subire. Cic. 1. de Finib. 68. Nec tamen sua superiora illa, tam magna, nec tam præclara ducebat, quam illum ultimum casum, quem propter fidem constantiamque fusceperat.
Cicatrices pectore adverso pro patria fuscipere. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Maculam imperio. Cic. pro Font. 26. Magna mehercule causa, Judices, absolutionis cum ceteris causis hæc est, ne qua insignis huic imperio macula atque ignominia fuscipiatur.
Pœnam dignam scelere, Subire, pati, solvere. Cic. pro Lege Manil. 7. Non modo adhuc pœnam nullam suo dignam scelere fuscepit, sed ab illo tempore annum jam tertium & vigesimum regnat.
Facinus in se, Admittere. Cic. pro Cluent. 170. Quo tandem Avitus, metu adductus, tantum in se facinus fuscipere conatus est?
Fraudem fuscipere, Cogitare. Cic. in Pison. 43.
Iniquitatem. Cic. in Parad. Hereditatis spes, quid iniquitatis in serviendo non fuscipit? [i. e. Subit, Admittere sustinet.

Parricidium. Cic. pro Cluent. 32. Ceteri non videntur in singulis hominibus multa parricidia fuscipere posse: Oppianicus inventus est, qui in uno corpore plures necaret.
Sceleris aliquid fuscipere. Catull. 85. 4.
Scelus in se fuscipere, idem significat quod Admittere in se facinus. Cic. 11. Philipp 9. Miserior igitur, qui fuscipit in se scelus, quam is, qui alterius facinus subire cogitur. conf. 2. ibid.
Turpitudinem fuscipere. Cic. 3. Philipp. Quod reliquum est, non est tertium: sed postremum omnium, maximam turpitudinem fuscipere cupiditate vitæ.
Quod turpissime fusceperas, perseverare & transigere non potuisti. Cic. pro Quint. 76.
Liberos fuscipere, Procreare. Cic. 5. Verr. 161. Susceperas enim liberos non solum tibi sed etiam patriæ. Idem 7. Verr. 122. Qui a parentibus spe nostri imperii, nostræque æquitatis fuscepti, educatique sunt.
Liberos ex cujuspiam filia fuscipere. Cic. 3. Philipp. 17.
Reipub. fuscipi. Cic. ad Brut. 14. Quod ipsum, si Rempub. cui fusceptus es, respicis, tibi jam jamque faciendum est.
Suscipi in lucem, pro Nasci. Cic. de Arusp. Resp. 57. Eodem enim tempore, & fuscipimur in lucem, & hoc cælesti spiritu augemur.
De fonte fuscipere infantulum, i. e. Pro infantulo in Baptismo spondere, apud Scriptores Ecclesiast. V. Vict. Uticens. de Persecut. Vandal. & Gregor. Pap. E. Dial. 32.
Suscipere, pro Excipere, & in vicem respondendi succedere. Virg. 6. Æn. 723.
Dicam equidem, nec te suspensum, nate, tenebo,
Suscipit Anchises: atque ordine singula pandit.
Sermonem fuscipit Polus. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Suscipiendus, a, um. Partic. [δεκτέος] ut, Sacra solennia fuscipienda. Lucret. lib. 5. 1162.
Susceptus, a, um. [δεδεγμένος] aliud Partic. ut, Fames urbi fuscepta. Claud. 1. in Eutrop. 401.
Macula fuscepta. Cic. pro Lege Manil. 7. Delenda vobis est illa macula, Mithridatico bello superiore fuscepta.
Negotium fusceptum transigere. Cic. pro Quint. 76.
Pœnam sempiternam sustinerem, mea voluntate fusceptam. Cic. Post red. ad Quir. 1.
Soboles fuscepta mihi de te. Virg. 4. Æn. 327.
Voluntas fuscepta. Cic. 2. de Fin. 96. Sed tu, ut dignum est tua erga me & erga philosophiam voluntate, ab adolescentulo fuscepta, fac ut Metrodori tueare liberos.
Susceptus in Codice ponitur pro Cliente, quod in Patroni tutelam fuscipiatur. V. etiam Ammian. 17. 20. & Serv. ad 6. Æn. 609.
Suscepti, Clientes. Serv. in 6. Æn. pag. 433. Vult autem intelligi Prævaricatores, qui Patroni sunt clientium, quos nunc Susceptos vocamus. H. St. defuit novissima observatio in Lugd. edit.
Susceptum, i. n. [δεδεγμένον] Ovid. 11. Met. 200.
—fusceptaque magna labore
Crescere difficili. h. e. Incepta grandia.
Susceptio, ōnis. f. [ὑποδοχὴ, Gl. G. L.] Cic. 3. de Fin. 32. Sic ea, quæ proficiscuntur a virtute, fusceptione prima, non perfectione recta sunt judicanda.
Causæ fusceptio. Cic. pro Muren. 1. Et quoniam in hoc officio studium meæ defensionis ab accusatoribus, atque etiam ipsa fusceptio causæ reprehensa est, ante quam pro L. Murena dicere instituam, pro me ipso pauca dicam.
Susceptor, ōris. m. [ὑποδοχεὺς, Gl. L. G. ὑποδέκτης, ἀντιλήπτωρ, G. L.] est, qui fuscepit.
Susceptor, Qui lusoribus domi suæ ludendi dat locum: Ulpian. in l. j. D. De aleatoribus. Item notandum, quod Prætor fusceptorem verberatum quidem, & damnum passum, ubicunque & quandocunque non vindicat.
Susceptores etiam sunt, Qui annonis & tributis ærarii recipiendis præpositi sunt. V. tit. C. de fuscept. & Liv. 8. 3. & Ascon. Ped. p. 97.
Item, Qui opus faciendum fuscipit. Justin. 8. 3. 8. Susceptores sollicitare, i. e. Homines quærere, qui opera facienda conducant.
Susceptĭbĭlis, e. Adj. Saresb. Policr. 3. 2. An omnia fusceptibilia contrariorum.
Suscepto, āre. frequent. Suscipere. Apul. 2. Met. p. 128. Elmenh. Vicariam pro me lanienam fusceptavit.
Suscĭto, [ἐξεγείρω, ἐξυπνίζω, Gl. L. G. & G. L. ἀνίστημι, L. G.] āre. Plaut. Mostel. 2. 1. 25.
Quis istic dormit? PHIL. Callidates. T. fuscita istum, Delphium.
Suscitare somno, e somno. Cic. 4. Tusc. 43. Noctu ambulabat in publico Themistocles, quod somnum capere non posset, quærentibusque respondebat, Miltiadis trophæis se etiam somno fuscitari. Plaut. Mil. 3. 1. 95.
E quiete fuscitare aliquem. Catull. ad Gell. 78. 4.
Suscitare, Impellere, incitare. Virg. 12. Æn. 108.
Æneas acuit Martem, & se fuscitat ira. Idem 5. 454.
Acrior ad pugnam redit, & vim fuscitat ira.
Aliquem fuscitare ad suum officium, Adhortari. Plaut. Rud. 4. 2. 17.
Aliquem fuscitare in prælia. Virg. 11. Æn. 728.
Bellum civile fuscitare. Cic. 11. Fam. 3.
Crepitum fuscitare pede. Propert. lib. 2. 4. 4.
Ignes sopitos fuscitare. Virg. 5. Æn. 743.
Ignes exstinctos fuscitare, Amores remissos accendere. Ovid. 3. de Arte Am. 597.
Poenas fuscitare alicui. Virg. 4. Georg. 456.
Rationem novam qui fuscitant, veteres majorum obterunt laudes. Cic. Anteq. iret in exsil. 15.
Sententias fictas fuscitare, Commovere. Cic. 1. de Divin. 88.
Qui sui quæstus causa fictas fuscitant sententias. Ex Ennio.
Testem contra aliquem fuscitare. Cic. pro Rosc. Com. 36.
Urbes attonitas fuscitat. Valer. 3. Argon. 209.
Suscitatio, ōnis. f. Tertull. de Carne Christi, 23. Ecce hic positus est in ruinam & fuscitationem multorum in Israel.
Suscitator, oris. m. Tertull. adv. Prax. 28. Si Christus, qui est mortuus, Pater est: alius erit fuscitator, quam Pater mortuus.
Litterarum sepultarum fuscitator. Sidon. 8. 2.
Suscitāmen, ĭnis. n. Idem. Apul. 1. Met.
Suscitābŭlum, i. n. Quod alios fuscitat. Varro,

Phœnicis adſum vocis ſuſcitabulum,
Cantantiumque gallus gallinaceus. Quibus verſibus argutus quidam & canorus, ſe alios ad cantum ſuſcitare jactat, ac cantantium ſe gallum gallinaceum dicit, quod galli ſuo cantu totum diem laceſſunt: ſe quoque idem eſſe Phœnicis vocis ſuſcitabulum. Eſt enim, ut e Plinio & Lactantio conſtat, Phœnicis modulatiſſimus cantus: etſi pro Phœnice Turnebus legit etiam Fornicis, ut meretricularum blandæ & melleæ voces intelligantur, verſu tamen claudicante.

SUSIA, SUSIANA, SUSINUS, V. SUSA.

SUSPECTO, SUSPECTUS, V. SUSPICIO.

SUSPENDEO, di, ſum, [ἐπικρέμαμαι] ēre. Supra pendere. Columel. lib. 4. cap. 26. extr. Sæpe enim notavi per imprudentiam ruſticos ſubjicere jugo palmam, & ita colligare, ut ſolo vimine ſuſpendeat. Legitur & Suppendeat. [ἴσως Suſpendant.

SUSPENDO, di, ſum, [κρεμνῶ, Gl. G. L. & L. μετεωρίζω, G. L.] ĕre. Aliquid ſurſum ligare, & vincire ut pendeat. Columel. lib. 7. cap. 10. Deinde ſciſſas taleas ferularum lineo funiculo religant, & ita collo ſuſpendunt, ut ſtrumæ ferulis contingantur.
Suſpendere ex cervice. Plin. lib. 11. cap. 28.
Ædificium ſuſpendere. Cic. in Topic. 22. Non enim ejus vitio, qui demolitus eſt, damnum factum eſt, ſed ejus operis & vitio, quod ita ædificatum eſt ut ſuſpendi non poſſit.
Caſtra ſuſpendunt ſaxis præruptis, Caſtra locant ſive metantur in vertice Alpium. Sil. lib. 3. 556.
Nidum tignis ſuſpendit hirundo. Virg. 4. Georg. 307.
Veſtimenta ſuſpendere Maris Deo. Hor. 1. Carm. 5. 15.
Tellurem ſuſpendere tenui ſulco. Virg. 1. Æn. 68.
Litora ſuſpendere vomere, Arare litora. Stat. 4. Theb. 118.
Suſpendere de paxillo, translatione a ſuppellectile ducta, quam ſuſpendere ubi emimus domi ſolemus, ſignificat apud Varronem Parare: ut cum Zenonem dicit novam inſtituiſſe ſectam, proinde quaſi ejus ſecta ſit philoſophiæ ſupellex quædam. Ejus verba ſunt, (apud Non. 2. 649. Ubi dicatur primus Zeno novam hæreſin novo paxillo ſuſpendiſſe. Turnebus. Adverſ. 15. 9.
Suſpendere, aliquando eſt Suſpendendo ſtrangulare. Cic. 13. Att. 40. pr. Ita ne nuntiat Brutus, illum ad bonos viros εὐαγγέλια? ſed ubi eos? niſi forte ſe ſuſpendit.
Suſpendere ſe e fico. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Suſpendere de ficu. Cic. 1. de Orat. 278. Quum familiaris quidam quereretur, quod diceret uxorem ſuam ſuſpendiſſe ſe de ficu: Amabo te, inquit, da mihi ex iſta arbore quos feram ſurculos.
Suſpendere in arbore. Cic. 5. Verr. 57. Hominem corripi ac ſuſpendi juſſit in oleaſtro quodam.
In furcam ſuſpendere. Ulpianus in l. Sacrilegii. §. j. D. Ad legem Juliam peculatus, Et ſcio multos etiam ad beſtias damnaſſe ſacrilegos, nonnullos & vivos exuſſiſſe, alios vero in furcas ſuſpendiſſe.
Suſpendere rem aliquam, Differe, prorogare. Liv. 39. 29. pr. Movit aliquantum oratio regis legatos, itaque medio reſponſo rem ſuſpenderunt. [i. e. In ſuſpenſo, in dubio, reliquerunt.
Suſpendere aliquem exſpectatione, Incertum reddere. Plin. 2. Epiſt. ult. Diu miſeram exſpectatione ſuſpendit.
Suſpendere animos exſpectatione. Curt. lib. 9. 7. 20.
Suſpendere, Ducere, ſuſpenſum habere. Suet. in Tiber. cap. 24. Nunc precantem Senatum, & procumbentem ſibi ad genua, ambiguis reſponſis & callida cunctatione ſuſpendens.
Naſo adunco ſuſpendere aliquem. V. ADUNCUS.
Suſpendere, Cohibere, ſiſtere. Plin. lib. 28. cap. 7. Miſto præterea ovorum candido liquore, madidaque lana frontibus impoſitum fluxiones oculorum ſuſpendit.
Fletum ſuſpendere, Lacrimas continere. Ovid. 4. Faſt. 849.
Suſpendere ſpiritum, pro Mediocriter vel paululum quieſcere inter legendum, ſubſiſtere. Quintil. 1. 8. de lectione loquens, Sciat puer ubi ſuſpendere ſpiritum debeat, quo loco verſum diſtinguere, ubi claudatur ſenſus, ubi incipiat.

SUSPENSUS, a, um. [ἠρτημένος, Gl. L. G. κρεμάμενος, μετέωρος, G. L.] Partic. Cic. 2. Tuſc. 67. Vel equi Pelopis illi Neptunii, qui per undas currus ſuſpenſos rapuiſſe dicuntur, excipient te.
Suſpenſus reſte, manibus ſe demiſit. Liv. 8. 16.
Alis leniter ſuſpenſis. V. LENIS.
Aulæa ſuſpenſa. Hor. 2. Serm. 8. 54.
Bona ſuſpenſa dixit Seneca, Quæ venalia pendent in tabula proſcriptionis, ut Tranquill. Claud. cap. 9. Lege prædiatoria in vacuum pependerit. Senecæ verba ſunt lib. de Beneficiis 3. Et ſuſpenſis amici bonis, libellum dejicio, creditoribus ejus me obligaturus. Turnebus.
Populus ſuſpenſus. Sen Troad. 12.
Lacrimæ ſuſpenſæ oculis, Retentæ, ſuppreſſæ. Ovid. ad Liv. 114.
Lacrimæ diu ſuſpenſæ per ora fluxere. Ovid. 1. Amor. 7. 58.
Volatus ſuſpenſus. Stat. 3. Theb. 463.
Suſpenſus, [ἀγωνιῶν, μεριμνῶν, πεφροντικὼς, Gl. L. G.] Incertus, dubius. Virg. 6. Æn. 722.
Dicam equidem, nec te ſuſpenſum, nate, tenebo. Idem 2. Æn. 114.
Suſpenſus exſpectatione novarum rerum. Cic. 15. Fam. 1. His rebus allatis, etſi intelligebam ſocios infirme animatos eſſe, & novarum rerum exſpectatione ſuſpenſos, ſperabam tamen eos, ad quos jam acceſſeram, quique noſtram conſuetudinem, integritatemque perſpexerant, amiciores pop Rom. eſſe factos.
Suſpenſus explicatione, Propter explicationem ſive ſolutionem nodi Gordiani. Curt. lib. 3. 1. 17. Sed & hic Exſpectatione in emendatis libris legitur.
Detinere aliquem ſuſpenſum. Cic. 10. Att. 1.
Animus ſuſpenſus, Sollicitus. Cic. 2. Att. 18. Accepi aliquot epiſtolas tuas, ex quibus intellexi quam ſuſpenſo animo & ſollicito ſcire averes quid eſſet novi.
Animus occupatus & ſuſpenſus. Cic. 1. de Orat. 239.
Suſpenſus animi. Liv. lib. 8. 13. extr. Tot populos inter ſpem metumque ſuſpenſos animi habetis.
Civitatem ſollicitam mihi ſuſpicione, ſuſpenſam metu, &c. Cic. 1. de Lege Agrar. 23.
Exſpectatio veſtra ne diutius oratione mea ſuſpenſa teneatur. Cic. pro Cluent. 8.
Gaudia ſuſpenſa, Dubia. Claud. Conſ. Prob. & Olyb. 234.
Mentem ſuſpenſam pertentant viciſſim gaudia. Virg. 5. Æn. 827.
Rationes habere ſuſpenſas. Cic. 5. Fam. 13.
Sors ſuſpenſa dubio metu. Stat. 1. Theb. 195.
Verba media & ſuſpenſa. Quintil. Declam. 18.
Verba ſuſpenſa & obſcura. Tacit. 1. Ann. 11.
Vultus incertus & ſuſpenſus. Cic. pro Cluent. 54.
In ſuſpenſo relinquere. V. IN præpoſitionem.
Suſpenſus, Levis, inquietus, non tranquillus. ut, Somnus ſuſpenſus, In quo mens eſt ſemper dubia, & curis fatigata: cui contrarius eſt Profundus. Cic. 1. Tuſcul. 106.
Mater, te appello, tu quæ curam ſomno ſuſpenſo levas. Ex poeta. Bentl. legit Suſpenſam.
Auribus ſuſpenſis bibere, Diligentet audire. Propert. lib. 3. 6. 8. [Attentis.
Gradu ire ſuſpenſo, Placido & ſilenti. Ter. Phorm. 5. 6. 27.
Gradus ſuſpenſus digitis. Ovid. 1. Faſt. 426.
Manu ſuſpenſa ſcribere, pro Dubitanter. Plin. 6. Epiſt. 12. pr.
Suſpenſo poplite leviter tranſire. Stat. 5. Silv. 4. 19.
Suſpenſa mola olivam frangito. Columel. lib. 12. cap. 52. Suſpenſa mola, i. e. Non vehementer, & toto pondere conterente quod ſubditum eſt.
Terra ſuſpenſa, Non conculcata, leviter tantum mota. Columel. lib. 11. cap. 3.
Paſtinatum ſuſpenſiſſimum, In quo humus, non pavicula aut cylindro, ſed ne etiam pedum veſtigiis conculcata apparet, ut radicibus ſeminum molliter cedere poſſit. Columel. lib. 3. cap. 13.

SUSPENSE, Adv. Compar. Auguſt. Confeſſ. 10. 34. Quia ſuſpenſius incideram.

SUSPENSIO, ōnis. f. [αἰώρησις] Incertitudo. Hirt. Bell. Afric. 48. Exercitus ejus magis ſuſpenſione animi ante adventum Jubæ commovebatur. Flamma pervagabitur ſub ſuſpenſione. Vitruv. 5. 10.

SUSPENSURA, æ. f. Senec. Epiſt. 91. Ut ſuſpenſuras balnearum, & impreſſos parietibus tubos, per quos circumfunderetur calor.

SUSPENDIUM, i. n. [κρεμασία, Gl. G. L.] Suſpenſio. Suet. in Auguſt. cap. 65. Suſpendio vitam finivit. Plaut. Aul. 1. 1. 11.
Utinam me divi adaxint ad ſuſpendium:
Potius quidem, quam hoc pacto apud te ſerviam. Cic. 5. Verr. 129. Non, inquam, perpeterere, ut homines injuriæ tuæ remedium morte ac ſuſpendio quærerent? Martial. lib. 1. 116.
Jam ſuſpeudia ſæva cogitabas.

SUSPENDIŌSUS, a, um. Adj. Qui ſuſpenſus eſt laqueo. Plin. lib. 28. cap. 4. Cardinibus oſtiorum aceto affuſis, lutum fronti illitum, capitis dolorem ſedare: item laqueum ſuſpendioſi circumdatum temporibus. conf. l. 11. D. de iis qui not. infam.

SUSPĬCIO, exi, ectum, [ὑποβλέπομαι, Gl. G. L.] ĕre. Surſum aſpicere. Virg. 1. Æn. 442.
Æneas ait, & faſtigia ſuſpicit urbis. Cic. 1. Tuſc. 63. Et aſtra ſuſpeximus, tum ea, quæ ſunt infixa certis locis, tum illa, non re, ſed vocabulo errantia. [Eſt a Sub & Specio, nec dubitandum eſt, quin antiqui Subſpecio dixerint, unde Partic. & Supin. per e.
Suſpicere in cælum. Cic. in Somn. Scip. 1.
Suſpicare & Circumſpicere. Cic. 2. de Divin. 72.
Suſpicere aliquem, vel Aliquid [Gr. ἀναβλέπω H. St.] Admirari & venerari, quaſi ſupra nos aſpiciamus illud eſſe collocatum, quod admiramur. Cic. 2. Off. 23. Si cujus virtutem ſuſpiciunt, quemque dignum fortuna quam ampliſſima putant.
Eloquentia, quam ſuſpicerent omnes, quam admirarentur, quam ſe aſſequi poſſe diffiderent. Cic. in Orat. 97.
Honores & præmia ſuſpicere. Cic. 10. Fam. 9.
Suſpicere, Suſpectum habere. Salluſt. in Jugurtha cap. 70. Per idem tempus Bomilcar, cujus impulſu Jugurtha deditionem, quam metu deſeruit, incœperat, ſuſpectus regi, & ipſe eum ſuſpiciens, novas res cupere, ad perniciem ejus dolum quærere. Nonius 4. 438. V. Cort. ad locum.

SUSPICIENS, entis. Partic. ut loc. præced. &
Suſpiciens bucula cælum. Virg. 1. Georg. 375.
Deos cælumque ſuſpiciens. Tacit. Germ. 10. 2.
Lunam altam ſuſpiciens. Virg. 9. Æn. 403.

SUSPECTUS, a, um. Adj. [ὕποπτος, Gl. L. G. & G. L.] De quo eſt ſuſpicio. Ter. Hec. 3. 3. 38. Scio nemini aliter ſuſpectum fore. Cic. 13. Fam. 25. Poſtea quam ex litteris illius cognovi, tibi eum falſo ſuſpectum fuiſſe, &c.
Criminum capitalium ſuſpectus. Tacit. 3. Ann. 60.
Spei ſuſpectus. Tacit. 3. Ann. 29.
Suſpectus cum Ablativo: ut, Suſpecta inceſtu. Auctor de Viris illuſt. cap. 46. Al. tamen Inceſtus legunt. Curt. lib. 8. 6. pr. In Calliſthenem, olim contumacia ſuſpectum, pervicacioris iræ fuit. [i. e. Ob contumaciam. Sed hic quoque in emendatis codd. Contumaciæ.
In aliqua virgine ſuſpectus. Sueton. de Clar. Gramm. 16.
Super aliquo ſcelere ſuſpectus. Salluſt. in Jugurth. cap. 71. extr.
Habere ſuſpectum aliquid. Virg. 4. Æn. 97.
Videre ſe aliquibus ſuſpectum. Cic. 1. in Catil. 17.
Suſpectum eſt hoc mihi. Martial. lib. 2. 12. Cic. 4. Att. Et, ſi quæris, omnia mihi ſunt ſuſpecta.
Omnia ſuſpecta atque ſollicita. Cic. de Amicit. 52. Hæc eſt enim Tyrannorum vita: nimirum in qua nulla fides, nulla caritas, nulla ſtabilis benevolentiæ poteſt eſſe fiducia, omnia ſemper ſuſpecta atque ſollicita ſunt.
Arva ſuſpecta linquimus. Virg. 3. Æn. 550.
Dona ſuſpecta. Virg. 2. Æn. 26.
Facultates ſuſpectæ. Paulus in l. quidem. D. ad SC. Vellejan.
Fides ſuſpecta. Stat. 5. Silv. 2. 40.
Locus ſuſpectus, pro Alto & clivoſo. Plin. 10. Epiſt. 91. Eſt tamen ſtatim a capite, paulo amplius mille paſſibus, locus ſuſpectus & mollis. [Suſpectus ſcilicet ob mollitiem, qui obſtare aquæ ductum molientium operi poſſit. conf. Epiſt. ſeq.
Medicina animi ſuſpecta atque inviſa pluribus. Cic. 3. Tuſc. 1. Animi autem medicina, nec tam deſiderata ſit antequam inventa, nec tam culta

posteaquam cognita est, nec tam multis grata atque probata, pluribus etiam suspecta atque invisa?
Pax suspecta. Sil. lib. 7. 266.
Tumores suspectos sanat. Plin. lib. 20. cap. 6.
Compar. pro Eo qui suspicatur. Cic. 2. Off. 34. Quo enim quis versutior & callidior est, hoc invisior & suspectior, detracta opinione probitatis. [Suspectior, Magis suspectus omnibus malæ fidei.
Hoste suspectior. Claud. de 6. Conf. Hon. 309.
Superl. Ulpian. in l. 1. in princip. D. De quæstionib. A suspectissimo incipiendum.
SUSPECTO, Adv. ut, Mors libertorum suspecto decedentium, l. 2. ff. de his quæ ut ind. auf. [Nisi error est.
SUSPECTIO, ōnis. f. [ὄψησις] Idem quod Suspicio. Ter. And. 3. 2. 21. Nam qui istæc tibi incidit suspectio? Al. Suspicio. V. Burm. ad Quintil. Decl. 1. p. 7. Usitatius
SUSPICIO, sec. dub. ōnis. f. [ὑποψία, ὑπόνοια, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 1. de Fin. 50. Plerumque improborum facta primo suspicio insequitur, deinde sermo atque fama.
Puto pro Suspicatio. Ideo esset scribendum Suspitio. Sic Opinio, quasi Opinatio. H. St. V. ad hanc dict.
Suspicio in Fabium. Plin. lib. 7. cap. 45.
Suspicio hominum. Cic. 1. Fam. 1.
Affinis suspicionis. Cic. pro Sull. 7
Abscondita suspicio. Cic. 2. de Orat. 278.
Cæca suspicio. V. CÆCUS.
Confirmata suspicio. Auctor ad Heren. lib. 2.
Firma suspicio. Auctor ad Heren. lib. 2. 8.
Repentina suspicio. Cic. pro Cluent. 174.
Subita belli suspicio. Cic. 7. Verr. 32. Iste motus servorum, bellique subita suspicio, utrum tibi, &c.
Tenuissima suspicio. Cic. 2. de Lege Agrar. 79.
Civitas sollicita suspicione. Cic. 1. de Lege Agrar. 23.
Abhorrere a suspicione, i. e. Remotum esse. Cic. pro Cœl. 10.
Absolvere suspicione. V. ABSOLVO.
Abesse a suspicione. Cic. 4. Verr. 62. V. ABSUM.
Abesse a conscientiæ suspicione. Cic. pro Cœl. 23.
Adduci in suspicionem. V. ADDUCO.
Afferre suspicionem. V. AFFERO.
Amovere suspicionem. V. AMOVEO.
Aspergere suspicione. V. ASPERGO.
Assequi suspicione. V. ASSEQUOR.
Attingere rem aliquam suspicione. V. ATTINGO.
Avertere rem a suspicione. V. AVERTO.
Augere suspicionem. Cic. 1. Fam. 1. Ter. Eun. 3. 1. 46. V. AUGEO.
Cadere in suspicionem. V. CADO.
Carere suspicione. Cic. pro Rosc. Amer. 55.
Coargui ab aliquo suspicionibus & conjectura. Cic. 1. de Lege Agrar. 27.
Conferre suspicionem in aliquem. V. CONFERO.
Confirmare suspicionem. Cic. 1. Fam.
Conflare suspicionem. Auctor ad Heren. lib. 2. 8.
Consistit in aliquo suspicio. V. CONSISTO.
Constituere suspicionem. Cic. Verr. 2. 38.
Convenit in eum hæc suspicio. V. CONVENIO.
Delere suspicionem. Cic. pro Rosc. Amer. 6.
Depellere suspicionem. Cic. 10. Philip.
Deponere suspicionem. Cic. 13. Fam. 1.
Devocari in suspicionem maleficii. Auctor ad Heren. lib. 2. 4.
Dimovere suspicionem. Cic. Anteq. iret in exsil. 21.
Dare locum suspicioni. Cic. pro Cœl. 9.
Dare suspicionem ficte reconciliatæ gratiæ. Cic. 3. Fam. 12.
Ducere suspicionem. Cic. 2. de Invent. 29.
Effugienda ergo in hac præcipue parte omnis calliditatis suspicio. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Elabi suspicione. Cic. 3. Verr. 102.
Expurgare suspicionem, Dimovere. Cic. Anteq. iret in exsil. 21.
Extenuare suspicionem. Cic. 2 ad Heren. 4.
Facere aliquid propter alicujus rei suspicionem. Cic. 2. Philip. 117.
Fugere perfidiæ suspicionem. Cic. 8. Att. 16.
Habere alicujus rei suspicionem. Cic. pro Planc. 53.
Habere quasdam suspiciones periculi. Cic. 16. Att. 4.
Jacere suspicionem. V. JACIO.
Importare suspicionem aliquam alicui. Cic. 16. Fam. 21. Ne mea nimia σπουδὴ suspicionem ei aliquam importaret.
Incensi suspicione, rem in medium vocare cœperunt. Cic. pro Cluent. 127.
Incidere in suspicionem regni appetendi. V. INCĬDO.
Incidit suspicio de me. Ter. Adelph. 4. 4. 6.
Increpuit suspicio. V. INCREPO.
Inferre suspicionem. V. INFERO.
Injicere suspicionem alicujus rei. V. INJICIO.
Injecta suspicio rei atrocis. Cic. pro Cluent. 182.
Insequitur quippiam suspicio. V. INSEQUOR.
Insidet alicui suspicio. V. INSIDEO.
Interposita suspicio belli. V. INTERPONO.
Levare suspicionem. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Levare suspicionem, atque ab se removere. V. LEVIS.
Liberare aliquem omni suspicione alicujus rei. Cic. 1. Fam. 2.
Manet suspicio. V. MANEO.
Minuere suspicionem. V. MINUO.
Movere suspicionem. Cic. 2. Fam. 16. V. MOVEO.
Moveri suspicione. Cic. 7. Verr. 64. Judex esse bonus nemo potest, qui suspicione certa non movetur.
Nasci suspicionem. Cic. 3. Fam. 8.
Perculsus suspicione. Cic. Hac suspicione sum perculsus, &c.
Peragrare omnes latebras suspicionum. Cic. pro Cœl. 53.
Perstringere suspicione. V. PERSTRINGO.
Pertinere ad aliquem suspicionem. Cic. pro Rosc. Amer.
Ponere in suspicione. Cic. pro Cluent. 127.
Præbuit plerisque suspicionem conscientiæ. Tacit. 1. Hist. 28.
Propulsare suspicionem. Cic. 5. Verr. 140.
Recipere suspicionem. Cic. pro Planc. 6.
Relinquitur suspicio alicujus rei. Cic. 1. Tusc. 71. Dubitare non possumus, quin tantus interitus in morte sit, ut ne minima quidem suspicio sensus relinquatur.
Residere in aliquo suspicionem. Cic. 1. Q. frat. 1.
Removere suspicionem. Cic. 5. Verr. 136.
Segregare suspicionem ab se. Plaut. Asin. 4. 1. 29.
Spargere varie suspiciones. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Est suspicio. Plaut. Epid. 3. 4. 53. Sic suspicio est. h. e. Ita omnes suspicantur. Ter. Eun. 3. 3. 8. — jam tum erat suspicio,
Dolo malo hæc fieri omnia.
Tollere suspicionem. Cic. Omnem igitur suspicionem sustuli.
Trahere suspicionem. Cic. 2. de Invent. 29.
Translata suspicio amoris in eum. Ter. Heaut. 4. 5. 51. h. e. Suspicantur homines eum amare.
Vendicare ex suspicione. Cic. pro Sull. 59.
Venire in suspicionem. Cic. 1. Q. frat. 1.
Vitare suspicionem. Cic. 1. Philipp. 33.
Vocare in suspicionem. Cic. 7. Verr. 10.
Suspicio est, quam vulgo Præsumptionem vocant. Cic. pro Sulla, Intelligetis unumquemque illorum prius a sua vita, quam nostra suspicione esse damnatum. Bud. Suspiciones sunt, quæ vulgo Præsumptiones. Cic. 2. de Orat. 33. H. St. Prior locus est, Pro Sull. 71. Alterum locum indicabit pag. seu col. edit. Lamb. Paris. quam noster secutus est. conf. in 1. Agrar. 17. Sumsit autem ex Budæi Forensibus p. 24. pr. ed. Episcop. & p. 60. ejusd.
De quantitate syllabæ antepenult. vide Scalig. Poet. p. 2. 7. 2. & Jo. Pincier. Pareg. otii Marpurgens. 4. 1.
SUSPICIŌSUS, a, um. Adj. [ὑποπτευτής, Gl. G. L.] Qui suspicionem habet. Ter. Adelph. 4. 3. 15.
Omnes, quibus res minus secundæ, magis sunt nescio quo modo
Suspiciosi, ad contumeliam omnia accipiunt magis.
Civitas maledica & suspiciosa. Cic. pro Flacc. 68.
Suspiciosum veteres dixere, Qui in suspicione sit. [ὕποπτος, Gl. G. L.] Cato de re Florian. Sed si qui palam corpore pecuniam quæreret, aut se lenoni locavisset, & si famosus & suspiciosus esset, vim in corpus liberum non æquum censuere adferri. Ex Nonio 2. 763.
Aliquid suspiciosum facere perspicuum. Cic. pro Rosc. Amer. 18.
Res perspicua, non suspiciosa. Auctor ad Heren. lib. 2. 11.
Crimen suspiciosum. Cic. in Partit. 114.
Mula suspiciosa, Quæ nescio quid semper suspicatur, & timet. Columel. lib. 6. cap. 38. Suspiciosæ mulæ sanguis detrahitur. Alii legunt Suspiriosæ. [Rectius.
Superl. Suspiciosissimum negotium, & Suspiciosissimum tempus. Cic. pro Flacc. 7. Et is est reus avaritiæ, qui in uberrima re turpe compendium: in maledicentissima civitate, in suspiciosissimo negotio, maledictum omne, non modo crimen effugit. Idem 1. Fam. 7. Virum enim excellentem, & tibi tua præstanti in eum liberalitate devinctum, nonnihil suspicantem, proprer aliquorum opinionem suæ cupiditatis, te abs se abalienatum, illa epistola retinuisti: qui mihi, quum semper tuæ laudi favere visus est, etiam ipso suspiciosissimo temporeCaniniano, tum &c.
SUSPICIŌSE, Adv. [ὑφορωμένως] Cic. pro Dejot. 16. Id vos & a viro optimo, & ab homine minime stulto cogitatum esse confingitis. At quam non modo credibiliter, sed ne suspiciose quidem. i. e. Prorsus absurde & calumniose. Budæus.
Dicere aliquid suspiciose ac criminose. Cic. pro Rosc. Amer. 55. Cum enim aliquid habeat, quod possit criminose ac suspiciose dicere, aperte ludificari & calumniari sciens non videatur.
Narrare aliquid suspiciose. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Compar. Cic. de Clar. Orat. 131. Qui suspiciosius aut criminosius diceret, audivisse me neminem.
SUSPECTUS, ûs. m. [ἀνάβλεψις] Plin. lib. 37. cap. 9. Hoc & minime probatur, quando præcellens debet esse in suspectu, velut ex carbunculo refulgens quidam in purpura leviter roseus nitor.
Aspectu & suspectu refulgens. Plin. lib. 9. cap. 38. h. e. Si sursum conspiciatur, & in aerem quod dicitur.
Suspectus, Altitudo. Virg. 6. Æn. 579.
Quantus ad ætherium cæli suspectus Olympum.
Suspectu vasto turris. Virg. 9. Æn. 530.
Suspectus, pro Admiratione. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 25. Videndum est quid maxime faciat ingratos: aut nimius sui suspectus, & insitum mortalitati vitium se suaque mirandi, aut aviditas, aut invidia.
Honorum suspectus. Ovid. 5. Fast. 21.
SUSPICĬTER, Adv. Idem quod Suspiciose. Non. 4. 337. Curiose & suspiciter circum adspicere. [An Suspicaciter?
SUSPECTOR, ōris. m. Sidon. 3. Epist. 5. Suspector admiratorque.
SUSPĬCAX, ācis. Adj. o. g. ut
In rumore suspicax. Quintil. Decl. 18.
Animus suspicax. Tacit. 1. Ann. 13.
Maritus suspicax. Quintil. Decl. 18.
Silentium suspicax. Tacit. 3. Ann. 11.
SUSPECTO, [ὑποβλέπω] āre. frequent. Sursum aspicere. Martial. Oculisque suspectans sidera. Plin. 8. 16. Et 11. 29.
Suspectare, [ὑφορᾶν] pro Suspectum habere. Tacit. 1. Ann. 5. Et quidam scelus uxoris suspectabant.
Passiv. Idem 4. Ann. 3. Ne pellici suspectaretur.
SUSPECTOR, āri. depon. Ammian. 28. 1. Impetrarunt, ut hi, quos suspectati sunt, illico rapti compingerentur in vincula.
SUSPECTANS, antis. Partic. Sursum spectans. ut, Leo suspectans. Plin. lib. 8. cap. 16.
Populi suspectantes. De locustis, Tanto volant pennarum stridore, ut aliæ alites credantur, solemque obumbrent, sollicite suspectantibus populis, ne suas terras operiant. H. St. ex Plin. lib. 11. cap. 29. cujus loci notationem culter empectæ abstulerat. Desiderabatur autem hic & seq. loc. in edit. Lugd.
Virgo suspectans tabulam pictam. Ter. Eun. 3. 5. 36. H. St.
Suspectans, Suspectum habens. ut, Potentiam suspectans. Tacit. 11. Ann. 16.
Fraudem suspectans. Idem 13. Ann. 39. conf. Apul. Apol. p. 352. Elm.
SUSPĬCO, āre. Plaut. Men. 9. 9. 22. Ne memores aut suspices. Antiquum. Usitatius vero

Suspīcor, [ὑποπτεύω, Gl. L. G. & G. L. ὑποβλέπομαι, ὑπονοῶ, G. L.] āri. Dictum, quod cum timore quodam ea videmur aſpicere, de quibus dubitamus. Ter. Heaut. 2. 3. 27.

Quod malim, quam me hoc falſo ſuſpicarier. Cic. 3. Verr. 64. Hoſpes Janitor, qui nihil ſuſpicaretur, veritus ne quid in ipſo ſe offenderit, hominem ſumma vi retinere cœpit. Ter. Heaut. 4. 1. 44. Quid nunc ſuſpicare, aut invenis de illa?

Suſpicari, pro Quoquomodo intelligere. Bud. Cic. in Divinatione C.99. Quas res, non modo antea nunquam cogitaſti, ſed ne nunc quidem, cum in eas ingrederis, quæ & quantæ ſint ſuſpicari potes. Vide in meis Sched. de verbo Suſpicari. H. St. Exſtant. 1. Verr. 40.

Scribe, non modo ſi quid ſcies, aut audieris, ſed etiam ſi quid ſuſpicabere. Cic. 7. Att. 12.

Suſpicor fore. Cic. 1. Fam. 6. Quod valde ſuſpicor fore ut infringatur hominum improbitas.

Aliquid mali ſuſpicari. Cic. pro Cluent. 27.

Aliquem abs ſe alienatum ſuſpicari. Cic. 1. Fam. 7.

Suſpicari de. Cic. de Clar. Orat. 56. Licet aliquid etiam de M. Popillii ingenio ſuſpicari. [i. e. Ingenioſum hominem & diſertum putare.

Suſpicor de mendo. Manut. in aliquibus Scholiis. H. St.

Res nefarias ſuſpicari. Cic. pro Milon. 64.

Ad ſuſpicandum duci. Cic. de Clar. Orat. 56.

Suspicans, antis. Partic. [ὑποπτεύων] Ter. And. 1. 1. 89. Nihil ſuſpicans etiam mali. Adde Salluſt. Catilin. 44. & Hirt. Bell. Afric. 37.

Suspicātus, a, um. aliud Partic. Cæſ. 4. Bell. Gall. 32. Cæſar, id quod erat, ſuſpicatus, &c.

Fore id ſuſpicatus, quod accidit. Idem 1. Bell. Civil. 40. conf. Ter. Eun. 3. 1. 45.

Suspicātrix, īcis. f. Varr. L. L. 6. 3. Mulieres Claudius ſcribit actioſas demonſtrari ſuſpicatrices.

Suspicābĭlis, e. Adj. ut, Ars ſuſpicabilis. Arnob. lib. 1. p. 28.

Suspīro, [στένω, στενάζω, ἀναστενάζω, στενοχωροῦμαι, ἀπαίρω, ἀναπνέω, πνευματῶ, Gl. L. G.] āre. Spiritum ab imo pectore trahere, quod ſollicitudinis aut doloris argumentum eſt. Plaut. Men. 5. 4. 8.

Quin ſuſpirabo plus ſexcentum dies.

Amore ficto ſuſpirat mulier. Lucret. 4. 1186.

Familiariter ſuſpirare. Cic. 1. Att. 18. Reperire ex magna turba neminem poſſumus, quicum aut jocari libere, aut ſuſpirare familiariter poſſimus. [i. e. Ingemiſcere.

Ingemit & tacito ſuſpirat pectore. Ovid. 21. Epiſt. 201.

Ab imo ſuſpirare. Ovid. 3. de Arte Am. 675. ſubaudi, Pectore.

Calorem ſuſpirare. Claud. 1. in pr. Conſ. Stilich. 57.

Flebile ſuſpirare. Claud. 1. in Eutrop. 269.

Suſpirare, Deſiderare. Juven. 11. Sat. 152.

Suſpirat longo non viſam tempore matrem.

Amores ſuſpirare. Tibul. lib. 1. 6. 35.

Ad honores ſuſpirare. Valer. 4. Argon. 532.

In aliquam ſuſpirare. Ovid. 1. Faſt. 417.

Suſpirare, Surſum exſpirare, exhalare, emittere. Lucan. lib. 6. 370.

Quique nec humentes nebulas, nec rore madentem
Aëra, nec ventos tenues ſuſpirat Anautos.

Suspīrans, antis. Partic. [ἀναπνέων, Gl. L. G.] ut, Curæ ſuſpirantes. Cic. 1. de Divin. 42. — quo facto pater

Rex ipſe Priamus, ſomnio mentis metu
Perculſus, curis ſumptus ſuſpirantibus
Exſacrificabat hoſtiis balantibus.

Puella ſuſpirans. Catul. 65. 102.

Suspirandus, a, um. aliud Partic. [στενακτός] ut, Domus ſuſpiranda. Stat. 4. Theb. 20.

Suspirātus, a, um. Partic. Imploratus, invocatus. Sil. 15. 82.

Quid ſuſpiratos magno in diſcrimine nautis
Ledæos fratres referam?

Proximitas ſuſpirata. Sidon. 1. Epiſt. 5.

Suspirātio, ōnis. f. Senec. lib. de Ira, Sentiet itaque ſuſpirationes quaſdam & umbras affectuum, ipſis autem carebit. Plin. in Præfatione, Inde illa nobilis Marci Ciceronis ſuſpiratio, O te felicem &c.

Suspirātus, ûs. m. [στεναγμός] Ovid. 14. Met. 129.

Reſpicit hunc vates, & ſuſpiratibus hauſtis,
Nec dea ſum dixit, &c. De Sibylla.

Aſſiduus Suſpiratus. Apul. 5. Met. p. 170. Elmenh.

Suspīrĭtus, ûs. m. Plaut. Merc. 1. 2. 4.

Simul enecato ſuſpiritus, vix ſuffero hercle anhelitum. V. Parei Lex. Crit. p. 1209.

Creber ſuſpiritus. Liv. 30. 15. Quum crebro ſuſpiritu, & gemitu aliquantum temporis conſumpſiſſet. Al. Suſpirio. V. ibi Fr. Gronov.

Cruciabilis ſuſpiritus. Apul. 1. Met. p. 105. Elmenh.

Suspīrium, i. n. [στεναγμός, στοναχή] Idem. Plaut. Ciſt. 1. 1. 58.

— hoc ſis vide; ut petivit
Suſpirium alte! & pallida es.

Sine cura, ſine ſuſpirio. Cic. 4. Tuſc. 72.

Ægra ſuſpiria. Stat. 6. Theb. 793.

Muta ſuſpiria. Stat. 11. Theb. 604.

Præſaga luctus ſuſpiria. Ovid. 2. Met. 125.

Ducere ſuſpiria ab imo pectore. Ovid. 10. Met. 402.

Laxare ſuſpiria. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 179.

Mulcere ſuſpiria alicujus. Claud. in 2. Conſ. Stilich. 211.

Repetere ſuſpiria tota nocte. Tibull. lib. 3. 7. 29.

Rumpere ſuſpiria in voces. Claud. de Bell. Gildon. 235.

Trahere ſuſpiria magno motu. Ovid. 2. Met. 753.

Suſpirium, [δύσπνοια, Gl. L. G.] Ipſa ſuſpirandi difficultas: eſt enim morbus qui ex pulmonis vitio, aut imbecillitate fit. Plin. 20. 9. Ad tormina, regios morbos, tuſſim veterem cum ſuſpirio. Columel. 6. 14. Interdum tumore palati cibos reſpuit, crebrum ſuſpirium facit.

Sicut Columella dicit, Tumore palati &c. Lucanus lib. 4.

Reſciſſoque movent ſuſpiria dira palato. i. e. Halitus emiſſiones anhelæ, inquit Schol. H. St. v. 329. Al. codd. Nocent, pro Movent.

Suspiriōsus, a, um. Adj. [ἀσθματικός] Qui ſpirandi difficultatem patitur, vel cui vitioſa eſt reſpiratio. Plin. lib. 20. cap. 2. Suſpirioſis prodeſt. adde 23. 7.

Suſpirioſa mula. Columel. 6. 38. Ubi alii Suſpicioſa. V. in suspiciosus. H. St.

Suspiriōse, Adv. Columel. 7. 6. Suſpirioſe laborantibus auriculæ ferro reſcindendæ.

Susque dēque, [ἀδιαφόρως] i. e. Plus minusve, inquit Feſtus. Susque deque habere ſive ferre, ſignificat Æquo animo eſſe, & quod accidit, non magni facere, & interdum negligere, atque contemnere: hoc eſt, Surſum deorſum feratur res, parviſacere. Plaut. Amph. 3. 2. 5.

Atque id me ſuſque deque eſſe habituram putat? V. Gellium lib. 16. cap. 9. Cic. 14. Att. 6. Nam de Octavio ſusque deque: exſpecto quid de Mario.

Susque deque fero. Gell. lib. 16. cap. 9.

Susque deque habeo. Idem ibid. V. habeo.

Sussilio, V. subsilio.

Sustellose, Adv. πανέργως, Gloſſ. Latinogræc. [Puto Suteloſe ſcribendum. V. Sutela in suo.

Sustendo, di, ſum, [ὑποτείνω] ĕre. Decipiendi gratia ſubdere aliquid aut machinari. Salluſt. Dum ſuſtendit inſidias militi.

Sustento, are. V. sustineo.

Susterna. V. fusterna, & sapinus.

Sustĭneo, ui, entum, [ὑποβαστάζω, Gl. L. G. ὑπέχω, ὑποφέρω, G. L.] ēre. Surſum tenere. Cic. 2. de Nat. Deor. 28. Ex quo concluditur, quum omnes mundi partes ſuſtineantur calore, mundum etiam, &c. conf. 25. Plin. lib. 12. cap. 25. Vineæ ſine adminiculis ſe ipſæ ſuſtinent. [Male in Gloſſ. Suſtenit, pro Suſtinet, vel ſaltem Suſtenet.

Artus infirmos baculo ſuſtinere. Ovid. 6. Met. 27.

Artus titubantes ſuſtinere ferula. Ovid. 4. Met. 27.

Cervicibus ſuis ſuſtinere Remp. tranſlate. Cic. pro Domo 142. Revocate jam animos veſtros ab hac ſubtili noſtra diſputatione ad univerſam Remp. quam antea cum viris fortibus multis, in hac vero cauſa ſolis veſtris cervicibus ſuſtinetis.

Humeris ſuſtinere Remp. Cic. pro Flacc. 94. De ſumma Reip. taceo: quam vos univerſam in hoc judicio veſtris humeris, veſtris inquam, humeris, Judices, ſuſtinetis.

Labentem excepit, corruere non ſivit, fulſit & ſuſtinuit, re, fortuna, fide, hodieque ſuſtinet. Cic. pro Rabir. Poſt. 43.

Marem ſuſtinere, Initum pati. Ovid. 2. de Arte Am. 486.

Suſtinet immundum ſima capella marem.

Suſtinere, Pati, ferre. Ter. Phorm. 2. 2. 33.

Senex adeſt, vide quid agas, prima coitio eſt acerruma:
Si eam ſuſtinueris, poſt illa jam ut lubet ludas licet. Plin. 1. Epiſt. 12. Et cur (inquit) me putas hos tantos dolores tamdiu ſuſtinere? Ovid. 3. Amor. 9. 44.

Non ſuſtineo, pro Nequeo, non poſſum, non audeo, nolo. Quintil. lib. 2. cap. 4. Nec enim hujus rei judicium differre ſuſtineo. Ovid. 4. Faſt. 850.

— nec jam ſuſpendere fletum
Suſtinet.

Sine negatione. Curt. lib. 6. 9. Suſtinuit ſcribere mihi. Sueton. in Calig. cap. 30. Hanc, ut crudeliſſimam cædem, & deflevit edicto, & eos qui ſpectare ſuſtinuiſſent, exſecratus eſt.

Suſtinere, Audere. Ovid. 6. Met. 563.

Suſtinet ad Procnem poſt talia facta reverti. i. e. Audet.

Pontificatum maximum ei auferre non ſuſtinuit. i. e. Non auſus eſt. Suet. Aug. cap. 31.

Aliquem non ſuſtinere, pro Ejus preces differre, & poſtulata negare non poſſe. Ovid. 5. Faſt. 76.

Et Numitor dixiſſe poteſt, Da, Romule, menſem
Hunc ſenibus: nec avum ſuſtinuiſſe nepos.

Æſtus ſuſtinere. Ovid. 2. Met. 228.

Caſus fortuitos magno animo ſuſtinere. Columel. lib. 1.

Fama tua & officium non ſuſtinet, ut &c. Cic. 9. Att. 9. De te & tua fide & pietate idem mehercule, mi Cicero, ſentio, quod tu, non poſſe tuam famam & officium ſuſtinere, ut contra eum arma feras, a quo tantum beneficium te accepiſſe prædices.

Famem ſuſtinere, Tolerare. Senec. lib. 3. de Ira, cap. 20. Suſtinebant famem primo tenerrima frondium, & cacumina arborum: tum coria igne mollita, & quicquid neceſſitas cibum fecerat.

Gravitatem alicujus rei ſuſtinere, Ferre, pati. Cic. 11. Att. 25. Jam enim corpore vix ſuſtineo gravitatem hujus cæli, qui mihi laborem adfert in dolore.

Imperia alicujus. Cæſ. 1. Bell. Gall. 31. Hominem eſſe barbarum, iracundum, temerarium, non poſſe ejus imperia diutius ſuſtineri.

Injuriam ſuſtinere dicitur ſementis, cui Perire opponitur. Columel. lib. 2. cap. 9.

Labores. Ovid. 8. Met. 500.

Laborem propter ambitionem. Cic. 1. Att. 14.

Mali nihil eſt, quod non & ſuſtineam & exſpectem. Cic. 11. Att. 11.

Molem hujus invidiæ vix ſuſtinebo. Cic. 1. in Catil. 23.

Multum furoris ille enim ſuſtinuerat, hic erroris. Cic. pro Dejot. 36.

Pœnam ſubire ac ſuſtinere. Cic. pro Domo 101.

Pœnam ſempiternam ſuſtinere. Cic. Poſt red. ad Quirit. 1.

Servitutem ferre & ſuſtinere. Cic. 5. Tuſc. 16.

Sumptum ſuſtinere, Tolerare. Cic. 11. Fam. 10. Non ſi Varronis theſauros haberem, ſuſtinere ſumptum poſſem. Vetus exemplar habet Sumptui.

Suſpicionem. Plaut. Bacch. 3. 3. 32.

Innocens, ſuſpicionem hanc ſuſtinet cauſa mea. Idem Milit. 2. 4. 35.

Vultum alicujus ſuſtinere. Liv. 23. 9.

Suſtinere ſe, pro Reprimere & retinere. Cic. 9. Fam. 8. Exſpectabam omnino jamdiu, neque ſuſtinebam, ne ad te prius ipſe quid ſcriberem, quam aliquid accepiſſem. Cic. 4. Acad. 68. Suſtinenda eſt potius omnis aſſenſio, ne præcipitet, ſi temere proceſſerit.

Ab omni aſſenſu ſe ſuſtinere. Cic. 4. Acad. 48.

A reſpondendo ſe ſuſtinere. Cic. 4. Acad. 104. Quum ſe a reſpondendo, ut aut approbet quid, aut improbet, ſuſtineat, ut neque neget aliquid neque ajat.

A lapſu ſuſtinere ſe, pro Cavere lapſum. Liv. 21. 35. extr.

Currum ſuſtinere, h. e. Retinere, & cohibere. Cic. 13. Att. 21.

Curſum & impetum benevolentiæ ſuſtinere, h. e. Reprimere. Cic. de Amicit. 64. Eſt igitur prudentis ſuſtinere, ut curſum, ſic impetum benevolentiæ;

nevolentiæ: quo utamur quaſi aquis tentatis, ſic amicitiis, aliqua parte periclitatis moribus amicorum.

Equos incitatos ſuſtinere, Retinere. Cæſ. 4. Bell. Gall. 33. Ac tantum uſu quotidiano & exercitatione efficiunt, ut in declivi ac præcipiti loco incitatos equos ſuſtinere, & brevi moderari ac flectere didicerint. Cic. 4. Acad. 94.

Gradum ſuſtinere, Reprimere. Ovid. 6. Faſt. 398.

Manum ſuam ſuſtinere dicitur deus, Quando retrahit. Ovid. 5. Faſt. 302.

Tela ſuſtinere, quod & Inhibere dicitur. Liv. 31. 24. Suſtinebant tela, ne in permiſtos hoſtibus ſuos conjicerent.

Suſtinere, Differre. Liv. 5. 45. extr. Compreſſique a Cæditio Centurione, quem ſibimet ipſi præfecerant, rem in noctem ſuſtinuere.

Cognitionem ſuſtinere. Calliſtratus in l. Interdum. D. de judiciis. Interdum ex juſtis cauſis & ex certis perſonis ſuſtinendæ ſunt cognitiones. i. e. Differendæ & ſuſpendendæ.

Diem extremum fati ſuſtinet, Mortem ſuam differt in adventum tuum, Moriturus te exſpectat. Ovid. 1. Epiſt. 114.

Pœnam ſuſtinere, i. e. Pœnæ exſequutionem differre. Ulp. in l. Si quis filio. §. Quid tamen. D. de injuſt. teſtam. tametſi provocantis appellatio non fuerit recepta: pœna tamen ſuſtinenda eſt, quoad princeps reſcripſerit ad litteras præſidis.

Aciem labantem ſuſtinere, Reſtituere. V. ACIES.

Concurſum omnium philoſophorum. Cic. 4. Acad. 70.

Convicium quotidianum. Cic. pro Quint. 62. At quis erat procurator? credo, aliquem ejectum hominem egentem, litigioſum, improbum, qui poſſet ſcurræ divitis quotidianum convicium ſuſtinere. [An Abjectum?

Impetum hoſtium. Cæſ. 1. Bell. Gall. 24. Cic. 3. Off. 48. Athenienſes quum Perſarum impetum nullo modo poſſent ſuſtinere.

Incurſum alicujus. Ovid. 3. Met. 82.

Multitudinem tantam ſuſtinere non poſſum ſolus cum iſta copia. Cic. 8. Att. 19.

Prælia. Cic. 9. Fam. 11. Quod ſcribis, prælia te mea cauſa ſuſtinere, non tam id laboro, ut ſi qui mihi obtrectent, a te refutentur, quam intelligi cupio, quod certe intelligitur, me a te amari. Al. Non ſuſt.

Pugnam. Liv. 3. 28.

Sermones hominum ſuſtinere, pro Reſiſtere oblocutionibus hominum. Cic. 15. Fam. 14. Abſens hominum ſermones facilius ſuſtinebis.

Suſtinere pro Defendere & tueri. Cic. 4. Acad. 18. Philo autem, dum nova quædam commovet, quod ea ſuſtinere vix poterat, quæ contra Academicorum pertinaciam dicebantur, & aperte mentitur, &c.

Cauſam alicujus rei ſuſtinere. Cic. 5. Verr. 53. Idem 13. Att. Nonne furor ejus omnem cauſam ſuſtinet? i. e. Nonne in eum ut furioſum omne crimen verti debet? Budæus.

Cauſam publicam. Cic. 1. Verr. 27. In mentem tibi non venit, quid negotii ſit cauſam publicam non ſuſtinere, vitam alterius totam explicare? Ibid. Tamen eſſet magnum tantam cauſam, tam exſpectatam, & diligentia conſequi, & memoria complecti, & oratione exponere, & voce & viribus ſuſtinere. h. e. Defendere poſſe.

Crimen ſuſtinere, Defendere, excuſare. Cic. 7. Verr. 102. Videbat illis Navarchis teſtibus tantum hoc crimen ſuſtinere ſe nullo modo poſſe.

Culpam alicujus rei. Cic. 7. Att. 3. Ut jam ne iſtius quidem rei culpam ſuſtineam, quod minus diu fuerim in provincia, quam fortaſſe fuerit utile.

Curam belli. Cic. 6. Att. 15. Cum enim arderet Syria bello, & Bibulus in tanto mærore ſuo maximam curam belli ſuſtineret, &c.

Curam ſuſtinere, Anxium eſſe. Cic. 10. Fam. 4. Interim hic maximam ſollicitudinem curamque ſuſtineo.

Dignitatem & decus civitatis ſuſtinere, Tueri. Cic. 1. Off. 124. Eſt igitur proprium munus Magiſtratus, intelligere ſe gerere perſonam civitatis, debereque ejus dignitatem & decus ſuſtinere, ſervare leges, jura deſcribere.

Exſpectationem. Cic. 3. Off. 6. Suſtines enim non parvam exſpectationem imitandæ induſtriæ noſtræ, magnam honorum, nonnullam fortaſſe nominis, h. e. Maxima eſt de te hominum exſpectatio, te imitaturum, &c. quam tueri debes.

Exſpectationem ſui ſuſtinere ac tueri. Cic. 2. Fam. 1. Sic ad nos confirmatus revertare, ut quam exſpectationem tui concitaſti, hanc ſuſtinere ac tueri poſſis.

Magnitudinem imperii. Cic. Poſt red. in Senat. 9. Magnitudinem tanti imperii, nec intueri, nec ſuſtinere, nec capere potuerunt.

Munera, Exſequi. Cic. de Senect. 34.

Munus magnum de aliqua re ſuſtinere. Cic. de Clar. Orat. 113.

Munus conſulare. Cic. 10. Fam. 12. Qui quod conſulares aberant, conſulare munus ſuſtinebat more majorum.

Muneris aliquid in Rep. fungi ac ſuſtinere. Cic. 5. Verr. 199.

Negotia. Hor. 2. Epiſt. 1. 1.

Negotium totum gubernare, & ſuis humeris ſuſtinere. Cic. pro Milon. 29.

Nomen civitatis ſua auctoritate ſuſtinere. Cic. pro Flacc. 34.

Nomen publicani. Cic. 1. Q. frat. 1.

Onus magnum. Cic. 2. Fam. 10. Idem lib. 5. 9. Hoc quicquid eſt oneris ac muneris, pro mea dignitate tibi tuendum ac ſuſtinendum puta. Cic. 2. Fam. 5. Totum negotium non eſt dignum viribus noſtris, qui majora onera in Rep. ſuſtinere & poſſum & ſoleam.

Onus aliquod ſuſcipere, quod ſuſtinere non poſſis. Cic. pro Roſc. Amer. 112.

Partes ſalutis alicujus. Cic. 3. Att. Intelligoque multas partes meæ ſalutis & ſuſcipere & poſſe ſuſtinere, neque ut ita facias rogandum eſſe.

Quia non ædilis, aut Prætoris, aut Conſulis partes ſuſtineo. Tacit. 3. Ann. 53.

Perſonam aliquam. Cic. 2. de Orat. 102. Tres perſonas unus ſuſtineo ſumma animi æquitate, meam, adverſarii, judicis.

Perſonam magiſtri. Suet. de Clar. Grammat. cap. 24.

Simulatio fronte & vultu ſuſtinetur. Cic. 1. Fam. 9. Idque non ſolum fronte atque vultu, quibus ſimulatio facillime ſuſtinetur, declarant ii, qui tum, noſtro illo ſtatu, optimates nominabantur, ſed etiam ſenſu ſæpe jam, tabellaque docuerunt.

Aliquem ſua auctoritate ſuſtinere. Favere alicui, & illum tueri. Cic. ad Brut. 7. Apulejum vero tu tua auctoritate ſuſtinere debes.

Suſtinere, Alere, reficere. Curt. 7. 4. 24. Milites fluviatili piſce & herbis ſuſtinebantur. i. e. Cibabantur. Virg. 2. Georg. 515.

— hinc patriam, parvoſque nepotes Suſtinet.

Cibo aliquo ſuſtineri. Columel. lib. 8. cap. 4.

SUSTINENS, entis. Partic. Curt. 8. 2. 29. Ne illo quidem adminiculo ſuſtinente.

Nullo hoſtium ſuſtinente novum, ac velut infernum aſpectum. Tacit. Germ. 43. 6.

SUSTINENTIA, æ. f. [πόνος] ut, Caritatis ſuſtinentia. Vulg. Interpr. 1. Theſſ. cap. 1. 3.

SUSTENTO, [ὑποβαστάζω, Gl. L. G. & G. L. ὑπέχω, ὑπομένω, G. L.] āre. frequent. Plaut. Capt. 5. 1. 4.

Quumque ex miſeriis plurimis me exemerunt,
Quæ adhuc te carens, dum hic fui, ſuſtentabam.

Aciem ſuſtentare. V. ACIES.

Suſtentare, Alere, reficere. Plaut. Stich. 4. 2. 8.

Valuiſtin' bene? P. ſuſtentavi ſedulo, G. edepol gaudeo. h. e. Dedi operam ut viverem, & corpus ſuſtentarem. Suet. de Clar. Grammat. cap. 14. Defuncto eo, filiiſque ejus ſchola ſe ſuſtentavit.

Alere & Suſtentare. Cic. 1. Tuſc. 43. Eaque ei demum naturalis eſt ſedes, quum ad ſui ſimilem penetravit, in quo nulla re egens alitur, & ſuſtentabitur iiſdem rebus, quibus aſtra ſuſtentantur & aluntur. Ter. Adelph. 3. 4. 36.

Præterea, ut captus ſervulorum eſt, non malus,
Neque iners alit illas: ſolus omnem familiam
Suſtentat.

Caſus ſuos alienis opibus ſuſtentare. Cic. 4. Fam. 13. Ipſe enim, pari fortuna abjectus, aliorum opibus caſus meos ſuſtentabam.

Domum & pacem ſuſtentavit. Tacit. 1. Ann. 4.

Egeſtatem & luxuriam domeſtico latrocinio ſuſtentare. Cic. Poſt red. in Senat. 10.

Famem ſuſtentare. Cæſ. 7. Bell. Gall. 17.

Inopiam ſuſtentat ſpes, quod celeriter ſe habituros copiam confidebant. Cæſ. 3. Bell. Civil. 49. pr.

Laborem ſpe otii ſuſtentare. Salluſt. ad Cæſar. de Rep. ordinand.

Mentes hominum cogitationeſque ſpes ſuſtentat. Cic. pro Flacc. 3.

Officiis alicujus aliquem ſuſtentare. Cic. 3. Att. 22. Terentiam unam omnium ærumnoſiſſimam, ſuſtentes tuis officiis. [i. e. Suppeditatis officioſe a te opibus ac ſubſidiis.

Parſimoniam alicujus ſuis ſumptibus ſuſtentare. Cic. pro Cœl. 38.

Non ſcientia juris, ſed eloquentia ſuſtentari. Cic. 1. de Orat. 239.

Subſidiis & liberalitate aliquorum ſuſtentari. Cic. de Provin. Conſul. 12.

Tenuitatem ſuſtentare alicujus. Cic. 16. Fam. 21. Ut poſſum, ex meis anguſtiis illius ſuſtento tenuitatem.

Valetudinem ſuam ſuſtentare ac tueri. Cic. 7. Fam. 1. Tu modo iſtam imbecillitatem valetudinis tuæ ſuſtenta & tuere.

Valetudo ſui corporis notitia & obſervatione ſuſtentatur. Cic. 2. Off. 86.

Vitia alicujus ſuſtentare. Salluſt. in Catil. 53.

Suſtentare ſe, Ad animum relatum. Cic. 14. Fam. 4. Quod reliquum eſt, ſuſtenta te, mea Terentia, ut potes.

Me vix miſereque ſuſtento. Cic. 3. Att. 6.

Suſtentare ſe ſua virtute. Cic. 6. Fam. 4. Tu velim te, ut debes & ſoles, tua virtute ſuſtentes.

Conſcientia præclara ſuſtentari & recreari. Cic. 10. Att. 4. Præclara igitur conſcientia ſuſtentor, cum cogito me de Rep. aut meruiſſe optime quum potuerim: aut certe nunquam niſi divine cogitaſſe.

Conſolatione ſuſtentari. Cic. de Clar. Orat. 330. Ea conſolatione ſuſtentor, quam tu mihi, Brute, adhibuiſti tuis litteris ſuaviſſimis.

Suſtentari litteris. Idem 4. Att. 9. Sic litteris ſuſtentor & recreor, maloque in illa tua ſedecula, quam habes ſub imagine Ariſtotelis, ſedere, quam in iſtorum ſella curuli.

Suſtentare aliquem, Suſtinere & fovere. Cic. 2. Q. frat. 3.

Fide aliquos ſuſtentare. Cic. pro Rabir. Poſt. 4.

Suſtentare malum diu, Perferre. Liv. 2.

Quum ſuſtentare vix poſſes mærorem tuum, doloremque deceſſionis. Cic. in Piſon. 89.

Suſtentare ſe in furore aliquo. Cic. 4. Acad. (48.) At enim ipſe ſapiens ſuſtentat ſe in furore, ne approbet falſa pro veris, & alias quidem ſæpe.

Suſtentare, pro Differre. Cic. 2. Q. frat. 9. Ædificationem Arcani ad tuum adventum ſuſtentari placebat.

Suſtentatum eſt, Imperſonale. Cæſ. 2. Bell. Gall. 6. Id ex itinere magno impetu Belgæ oppugnare cœperunt. Ægre eo die ſuſtentatum eſt. De Bibracte Rhemorum oppido loquitur.

SUSTENTANS, antis. Partic. ut, Hoſtes legionum impetus ſuſtentantes. Hirt. Bell. Hiſp. cap. 17.

Miles ſeque & arma ſuſtentans. Curt. 8. 4. 15.

SUSTENTĀTUS, a, um. Partic. Salluſt. Jugurth. cap. 56. Milites pauliſper a rege ſuſtentati.

Moles ſuſtentatā. Lucret. 5. 96.

Puppis ſuſtentata. Virg. 10. Æn. 304.

SUSTENTATIO, ōnis. f. [ἀνοχὴ] Ipſe ſuſtentandi actus.

Mora & ſuſtentatio. Cic 2. de Invent. 146. Deinde ex lege utrum ſtatim fieri neceſſe, utrum habeat aliquam moram & ſuſtentationem. V. Quintil 9. 2.

SUSTENTĀTUS, ûs. m. Apul. Apol. p. 287. Elmenh. Sunt in vita humana tempeſtates: levia ſuſtentatui, gravia demerſui.

SUSTENTĀCŬLUM, i. n. Fulcrum, ſeu quidquid ſuſtentat. Tacit. 2. Hiſt. 28. Sin victoriæ ſanitas, ſuſtentaculum, columen, in Italia verteretur.

Pro Alimento poſuit Auguſt. de Morib. Eccleſ. Cathol. cap. 33. Viliore victu vivere placet, minimeque ſumptuoſo corporis ſuſtentaculo ætatem tranquillam ducere.

SUSTOLLO, ſuſtŭli, ſublātum, [ἐπαίρω, Gl. G. L.] ĕre. Surſum levare. Plaut. Ciſt. 1. 1. 117. Amiculum hoc ſuſtolle ſaltem. Virg. 2. Æn. 153.

Suſtulit exutas vinclis ad ſidera palmas.

Suſtollere in equum. Cic. pro Dejot 28.

Onus ſuſtollere rerum adverſarum rigida cervice. Sen. Epiſt. 72.

Virginem ſuſtollere, Rapere. Plaut. Ciſt. 2. 3. 8.

Sublatum eſt, Ἐκουφίσθη, ἀνεστράφη, Gloſſ. Latinogræc.

Suſtollere, Educare. Cic. 3. Tuſc. 28. Ego cum genui, tum moriturum ſcivi, & ei rei ſuſtuli. V. TOLLO, quo hoc Præteritum item refertur.

SUSTOLLENS, entis. Partic. [ἀνατείνων] Catull. Argon. 62. 210.

Dulcia nec mæſto ſuſtollens ſigna parenti.

SUSTULI præteritum. V. SUFFERO, SUSTOLLO, TOLLO.

SUBLĀTUS, a, um. Partic. SUBLATE, Adv. V. TOLLO.

SUBLA-

Sublatio, V. tollo.
Susum, [ἄνω, Gl. L. G.] & Susus, [ἄνω, Gl. L. G.] pro Sursum & Sursus, Antiquum. Varr. Clivus proximus a Flora, susus versus. Cato R. R. cap. 153. Ita subducito susum animam, quam plurimum poteris. Monuit Turnebus. V. sursum.
Susurna, Vide sistra. H. St.
Sŭsurrus, i. m. [ψιθυρισμὸς] Parvum & summissum murmur: proprie autem arborum & frondium dicitur. Cic. 5. Tusc. 103. Leviculus sane noster Demosthenes, qui illo susurro se delectari dicebat, aquam ferentis mulierculæ. Hor. 2. Serm. 8. 78.

— tum in lecto quoque videres
Stridere secreta divisos aure susurros. Juven. 4. Sat. 110.
— tenui jugulos aperire susurro. [Subaudi Magico.

Blandos audire susurros. Propert. lib. 1. 11. 13.
Humiles susurri, Murmura tacite precantium. Pers. 2. Sat. 6.
Lenes susurri. Hor. 1. Carm. 9. 19.
Levis susurrus. Virg. 1. Ecl. 56.
Occultus susurrus. Claud. 1. in Eutrop. 36. al. Dolor.
Tacito susurro mala vota concipere. Lucan. lib. 5. 104. i. e. Occultis precibus.
Susurrus, a, um. Adj. [ψίθυρος] Ovid. 7. Met. 825.

Procrin adit, linguàque refert audita susurrâ. Non desunt qui putent substantivum esse a Susurrum, i. n. V. not. Burm. [Tentabam, Blandoque r. a. susurro.

Susurro, āre. vel Susurror, [ψιθυρίζω Gl. L. G. & G. L.] āri. Furtim & summissa voce loqui. Ter. And. 4. 5. 49. Jam susurrari audio, civem Atticam esse hanc. Martial. lib. 2. 44.
Aure susurrare, In aurem. Ovid. 3. Met. 643.
Cum aliquo susurrare. Ovid. 19. Epist. 19.
Fama susurrat. Ovid. 21. Epist. 233.
Susurrātim, Adv. Mart. Capell. lib. 6. Alicui susurratim decenter aridere.
Susurrātio, ōnis. f. [ψιθυρισμὸς, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 8. Fam. 1. Quod ad Cæsarem attinet, crebri & non belli de eo rumores, sed susurrationes duntaxat, veniunt. Sunt qui legant Susurratores, Adjective.
Susurrāmen, inis. n. [ψιθύρισμα] Mart. Capell. lib. 7. Hilaro susurramine respondere. Et Apul. Met. 1. pr. p. 103. Elmenh. Magico susurramine.
Susurrator, ōris. m. [ψιθυριστὴς] Gloss. Græcolat.
Susurro, ōnis. m. [ψιθυριστὴς] Qui occulte male dicendo, odium in aliquem aut dissensionem molitur. Sidon. 5. Epist. 7. Susurronum fæce aures completas.
Susurriōsus, a, um. Adj. [ψιθυριστὴς] Gloss. Græcolat. Cyrill.

S U T

Sutates, dicuntur quasi Continue suentes, vel stantes in sutrina. Plaut. Aul. 3. 5. 39. Sedentarii, sutates, diabathrarii. al. Sutores.
Sutela, Suterna, Sutilis, Sutor, Sutrina, Sutrinum, &c. V. post Sutor, in suo, ĕre.
Sutrium, i. n. [Σούτριον] Urbs primum Tyrrhenorum, deinde Romanorum. A Romanis cum defecissent Sutrini, ad fidem reducendum eos mittitur Camillus, qui ut celeritate eos opprimeret, jussit milites trium dierum commeatum secum ferre, teste Liv. 6. 3. Hinc natum est proverbium, Quasi Sutrium eant. Plaut. Cas. 3. 1. 10.

— cibo
Cum suo quique facito uti veniant, quasi eant Sutrium.

Coloniam Romanam fuisse docet Vell. Paterc. 1. 14. 2.
Sutrini, ōrum. m. pl. Incolæ Sutrii. Liv. 6. 3.
Sutrius, a, um. Adj. ut, Sutria tecta. Sil. lib. 8. 492.
Sutura, V. suo, ĕre.

S U U

Suus, a, um. [ἴδιος, Gl. L. G. & G. L.] Pronomen reciprocum. V. sui. Plaut. Merc. prol. 88.

— præterea mihi
Talentum argenti ipsus sua adnumerat manu.

Suus cuique mos. Ter. Phorm. 2. 4. 14. Cic. 14. Att. 22. Suam cuique sponsam, mihi meam: suum cuique amorem, mihi meum.
Suis eum certis, propriisque criminibus accusabo. Cic. 3. Verr. 43.
Suum sibi, ratione loquendi prisca valet Suum proprium. Plaut. Capt. prol. 5.

Sed is quo pacto serviat suo sibi patri. Et iterum, 46.
Sed inscientes sua sibi fallacia. Sic Ter. Adel. 5. 8. 35.
Suo sibi gladio hunc jugulo. Est, Suo proprio gladio jugulo.

Turneb. Adverf. 14. 7.
Minerva patrem dicitur interemisse, virginitatem suam violare conantem. Cic. 2. de Nat. Deor. 59.
Suus, pro Ejus. Cic. 3. Att. 19. Lege enim collegii sui non tenebantur. Eidem, lib. 6. 12. Non destiti rogare & petere mea causa, suadere & hortari sua. Eidem, lib. 10. 4. Indulsit illi quidem suus pater semper. Hæc probat Budæus, refragante Valla & contendente ubique legendum Ejus.
Suus proprius. V. proprius.
Suæ ætatis homo, i. e. Major viginti quinque annis. Modestinus in l. Ex duobus. D. de negot. gest. Ex duobus fratribus, uno quidem suæ ætatis, alio vero minore annis.
Sui negotii, ἰδιοπράγμων. Gloss. Latinogræc. & Græcolat. ibid. Suas res agens.
Suis desideriis, Τῷ ἰδίῳ κέρδει, τῇ ἰδίᾳ προθέσει, τῇ ἰδίᾳ ὠφελείᾳ. Idem Gloss.
Suus heres, & Suum servare, i. e. Proprium. Non solum est peculiaris Jurisconsultorum locutio, sed etiam Oratorum. Cic. pro Rosc. Amer. 67. Sua quemque fraus, & suus terror maxime vexat, suum quemque scelus agitat, suæ malæ cogitationes conscientiæque animi terrent. Idem de Arusp. Resp. 8 Sua concio risit hominem. Et 1. Off. 113. Expendere oportebit, quid quisque habeat sui, &c. Id enim maxime decet, quod est cujusque suum maxime. Hæc quum Laurentius, aut certe eorum similia probet, tamen illud improbat, Suus Ciceronis filius hæres est patris institutus: quod dici ratio vetat, ut ipse affirmat. Quod si est verum, Plautus in Mercatore mendose illam sententiam formavit, 4. 3. 14.

Jubet salvere suus vir uxorem suam. Hæc Budæus.

Mulso constant suæ dotes. i. e. Peculiares. Plin. 22. 24.
Ejicere e civitate cives suos. Cic. pro Sext. 141. [Hic Cives sunt συμπολίται. V civis.
Uti populo sane suo. Cic. pro Quint. 29. conf. meus, noster.
Recuperare captivos redditis suis. Cic. 3. de Orat. 107.
Qui profitetur esse suum facere aliquid. Cic. 2. de Orat. 66. V. sum.
Suo, τῷ ἰδίῳ, τῷ ἑαυτοῦ, Gloss. Latinogræc.
De suo. V. de.
Apponere de suo. V. appono.
Pervenire ad suum. Cic. pro Quint.
Tenere suum. Cic. 6. Att. 1.
Suus in disputando. Cic. 4. de Finib. 10. i. e. Non utitur alienis inventis argumentorum. Budæus.
Suus alicui. Naso de Ponto initio, elegiæ,

Qui miser est, ulli si suus esse potest. H. St. lib. 1. Eleg. 3. v. 2.

Sua sponte, [ἑκουσίᾳ] Cæs. 2. Bell. Civil. cap. 20. Hoc inito consilio denuntiavisse Gallonio, ut sua sponte, dum sine periculo liceret, excederet. V. sponte.
Sua unius. Liv. 2. 8. pr. Gratæ in vulgus leges fuere, quas quum solus pertulisset, ut sua unius in his gratia esset, &c.
Suus met, Sallust. in Jugurth. cap. 31. Necesse est suomet ipsi more præcipites eant. Plin. lib. 17. Corellius Eques Romanus Atestæ genitus, inseruit castaneam suomet ipsam surculo in Neapolitano agro.
Suamet, [ἑαυτῆ] Ablativus a Suus, cum syllabica adjectione met. Plin. lib. 10. cap. 59. Anseres suamet vi colla sua abrumpunt. Plin. lib. 10. cap. 59. ad finem, Hunc suamet vi.
Suapte. [τῇ ἰδίᾳ Gl. L. G.] Sua ipsius natura; & Suopte: ablativi a Suus cum syllabica adjectione pte: ut, Suopte nutu, pro Suo ipsius: sicut Meopte, Meo ipsius.
Suapte, sine adjecto. Cic. 6. Att. 7. Quintius filius suapte, pie sane, me quidem certe multum hortante, sed currentem, animum patris sui sorori tuæ reconciliavit. Vetus autem codex non habet Suapte. Lucret. lib. 6. 755.

Sed natura loci hoc opus efficit ipsa suapte. al. leg. Sua vi.

Suapte, pro Propria. Plaut. Merc. 5. 4. 9.

Suapte culpa ex genere capiunt genus, ingenium improbant.

Suopte, Suo ipsius, ut Meopte, Meo ipsius; tuopte, Tuo ipsius. Fest.
Suopte ingenio temperatus animus virtutibus. Liv. 1. 18. Plin. lib. 7. cap. 40. Et suopte ingenio quisque terminet.
Suopte nutu. Cic. 1. Tusc. 40. Ut terrena & humida suopte nutu & suo pondere ad pares angulos in terram, & in mare ferantur.

S Y A

Syagra, æ. f. sec. com. [Σύαγρα] Regio Ciliciæ prope Adum & Laërtea a suum venatione (ut ex nominis compositione apparet) appellata.
Syagron, [Σύαγρον] Extremum Arabiæ Felicis promontorium ad Mare Rubrum: cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 23. & 28. & Ptolemæus Tabula Asiæ sexta.
Syagros, [Σύαγρος] Canis nomen apud Sophoclem, a suum venatione impositum. Græcis item Syagros, Aprum, sive Suem silvestrem significat. [Gloss. Græcolat. Σύαγρος, Aper, Συάγρειον, Aprinum.

S Y B

Sўbăris, is. vel ĭtĭdis, f. [Σύβαρις] Oppidum fuit antiquissimum xii millibus passuum ab Urbe distans. Quin & aliud teste Herodoto lib. 5. quod a Crotone non longe abest, & eodem nomine fluvius Calabriæ, a cujus potu greges amovent; nam si de ejus aqua biberint, sternutamentis agitantur. Auctor Strabo lib. 6. Oppidum ait Stephanus postea Thurion fuisse appellatum. Unde Sybaritæ dicti, gens in studio voluptatum operosissima, Suida teste, luxu deliciisque adeo notabilis, ut quicquid accurata atque ambitiosa luxuria paratum esset, id vulgo Sybaricum diceretur. Unde Ovid. in libro 2. Trist. 417. scribens ad Augustum, Sybaritida vocat opus Hemitheonis cujusdam Cinædi Sybaritæ, de generibus voluptatum & obscænarum deliciarum. Aristoteles lib. Moralium Eudemiorum primo, Smyndiriden quoque Sybaritam comparem Sardanapalo inter voluptuarios nominavit. Suidas fabulas aniles, aut parum pudicas, Sybariticas appellatas scribit. Idem refert Sybaritas instituisse, ut equi ad tibiæ cantum saltare condiscerent: & Luxuriosos Sybaritas appellatos: & Sybarissare, Sybaritarum ritu deliciis indulgere dictum. Assipulator & Quintil. lib. 3. cap. 9.
Sybarītānus, a, um. Adj. [Συβαρίτης] Plin. lib. 8. cap. 42. Docilitas tanta est, ut universus Sybaritani exercitus equitatus, ad symphoniæ cantum saltatione quadam moveri solitus inveniatur.
Sybaritana præda Varroni apud Nonium 15. 36. est Lauta & elegans, quam convenire Tarentinis dicit. Sic enim scribit, Ad Sybaritanam prædam, in qua sunt tripodes, craterræ, pocula nobilium Tarentinarum.
Sybarītĭcus, a, um. Adj. [Συβαριτικὸς] Martial. 12. 96. Libelli Sybaritici;

Qui certant Sybariticis libellis. i. e. Mollis & libidinosi argumenti.

Sybaritica, vocant Græci Omnia impendii majoris. Sybariticam mensam Zenobius Gliscerам intelligit, & ut Plautus inquit, Ritu barbarico opiparam, Cæl. Rhodig. lib. 7. Lect. Antiq. cap. 9. V. in sybaris.
Sybarītis, ĭdis. f. [Συβαρῖτις] patronym. a Sybaritis populis formatum. Ovid. 2. Trist. 417.

Nec qui composuit nuper Sybaritida, fugit. Quo in loco Sybaritida vocat Ovidius Opus Hemitheonis cujusdam cinædi, de Generibus voluptatum, & obscænarum deliciarum. V. Lucian. περὶ ὑπαιδεύτων.

Sybarus, Nomen fontis in Eubœa, a quo Sybaris italus nomen accepisse commemoratur a Strabone lib. 8.
Sybŏta, orum. [Σύβοτα] Insulæ sunt perexiguæ, paulisper ab continenti terræ disjunctæ, ad orientale promontorium Corcyræ Leucimnam sitæ. Strabo.

S Y C

SȲCĂMĬNON, [Συκάμινον] Oppidum fuit in ora Phœnices, cujus ſua ætate nihil præter memoriam exſtitiſſe auctores ſunt Plin. lib. 5. cap. 19. & Strabo lib. 16.
Sycaminon item Græci Morum appellant, arboremque ipſam Sycamineam, συκαμινέαν. [Gloſſ. Græcolat, Συκάμινος, Morus, συκάμινα, mora.

SȲCĂMĬNOS, i, f. [συκάμινος] vel SYCAMINON, ōnis, m. Morus Ægyptia: qua uti ſolent in aggeribus Nili, per quos incrementa ejus diſpenſantur, & coërcentur. Ulpianus, in tit. de extraordinar. criminib. lib. 10. Si quis (inquit) arborem ſycaminonem exciderit: nam & hæc res vindicatur extra ordinem non levi pœna, idcirco quod hæ arbores colligunt aggeres Niloticos, per quos incrementa Nili diſpenſantur. [Videtur Sycaminon reliquiſſe. Nam Συκαμινὼν, Sycaminetum ſonat.
Sycamina, (Al. Sicimina) inquit Hieronymus, quidam interpretantur arborum genus, quæ Palæſtinæ in campeſtribus, naſcuntur, quæ, ſi non vellicentur, amariſſimas cariculas faciunt, & a calicibus corrumpuntur. Nobis autem, quia ſolitudo, in qua morabatur Amos, nullam hujuſmodi gignit arborem, magis videtur rubos dicere, qui ferunt mora, & paſtorum famem ac penuriam conſolantur. V. dict. ſuper.

SYCE, es. f. [Συκὴ] Inſula eſt Aſiæ adjacens non procul ab Epheſo, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 31.

SȲCĒ, es, f. [συκὴ] Herba, alio nomine Peplos & Meconion aphrodes, ex una radice tenui fructificat, foliis rutæ paulo latioribus, ſemine ſub foliis rotundo, minore quam candidi papaveris. Plin. lib. 27. cap. 12.

SȲCĪTĒS, [συκίτης] Gemma a fici colore dicta, de qua Plin. lib. 37. cap. 11.
Eſt item Sycites vini factitii genus, ex fico, quod alii palmiprimum, alii Cotorchiten appellant, ſingulis modiis in aquæ congiis tribus maceratis, ut docet idem Plin. lib. 14. cap. 16.

SȲCŎMŎRUS, i. f. [συκόμορος] Arbor a Ficu & Moro ſic dicta: συκῆ enim ficus, μόρον arboris fructus eſt, quam & Latini Morum appellant. De hac ſic Ruellius. Ficum Ægyptiam Theophraſtus Ægyptiam moron, Celſus moroſycon appellat, Dioſcorides, Galenus, & Theophraſto poſteriores, indito a fico & moro nomine, Sycomorum (συκόμορον n. g.) appellarunt Dioſcoridi arbor eſt ampliſſima, ficus ſimilitudine, largo ſucco, foliis moro quamproximis. Fructus ex argumento guſtus ignavi cognomines, ternos aut quaternos anno fundit: eoſque, non ramis, ut ficus, ſed caudice ipſo gerit, ſimiles caprificis, dulcioreſque groſſulis, hoc eſt primitivis in fico pomis, ſine granis interioribus. Nec matureſcunt aliter, quam ſcalpendo ferreis unguibus, magno proventu eorum in Caria & Rhodo, lociſque prorſus parum tritici feracibus: populis in annonæ caritate & penuria pro pane frumentoque ſatisfaciunt: tam reſtibilis pomi ejus ubertas & copia eſt. Pomum ventri quidem amicum, ſed minimam præbet alimoniam. Et poſt paulum, Tradit Ulpianus hanc arborem in Niloticis aggeribus eſſe frequentem, graviterque in eos animadverti, qui ſycomorum exciderunt. Potentia etiam inter morum & ficum media, quod & illi nomen apud Galenum Sycomori peperit. [V. SYCAMINUS, & Dioſc. 1. 181. Celſ. 3. 18.

SȲCŎPHANTA, æ. m. [συκοφάντης] Obſervator & delator ejus, qui ficos furto ſuſtuliſſet. παρὰ τὸ σῦκα φαίνειν, id eſt, ab indicando eum qui ficos ederat.
Sycophanta, pro Mendace, cavillatore, ſive doloſo ponitur. Quod hinc originem habuit. E duobus ſervis Græci cujuſdam viri, alter ficus, quæ domi paratæ erant, abſumpſerat: alter, quis eas abſtuliſſet, ignorabat. Quærenti eas domino ſons innocentem accuſabat. Herus ut veritatem exploraret, haurire utrumque ſubtepidam aquam juſſit, deinde evomere Tunc primum ſycophantæ ortum vocabulum, eo ita appellato, qui ficos devoraverat, culpamque in innocentem cavillando, ac mentiendo rejecerat. Feſtus, Sycophantas appellatos hac de cauſa dicunt, Atticos quoſdam juvenes ſolitos ajunt in hortos irrumpere, ficoſque diligere: quam ob cauſam lege eſt conſtitutum, ut qui id feciſſet capite truncaretur: quam pœnam qui perſequerentur ob parvula detrimenta, ſycophantas appellatos. Plaut. Amph. 1. 3. 8.
Nimis hic ſcitus eſt ſycophanta, qui quidem ſit meus pater. [Gloſſ. Græcolat. Συκοφάντης, Calumniator, Sycophanta: Συκοφαντία, Calumnia.
Pergraphicus ſycophanta. V. PERGRAPHICUS.

SYCOPHANTIA, æ. f. [συκοφαντία] Calumnia, delatio, falſa accuſatio. Significat & Fallaciam. Plaut. Mil. 3. 1. 172. Nam ego inveni lepide ſycophantiam.
Sycophantias ſtruere, Machinari. Plaut. Aſin. 1. 1. 56.

SYCOPHANTOR, [συκοφαντέω] āri. Calumniari, Falſo accuſare. Plaut. Trin. 3. 3. 57.
Quanquam hoc me ætatis ſycophantari pudet. Ibid. 4. 2. 116.

SYCOPHANTIŌSE, Adv. [συκοφαντικῶς] antiquum, pro Doloſe. Plaut. Pſeud. 4. 7. 113.
Ego nec ſycophantioſe quicquam ago, nec malefice.

SȲCŌSIS, is. f. [σύκωσις] Ubi inter palpebras ſuccreſſit quippiam carunculæ imagine, ac protuberans, conſequitur & oculi totius difficilior motus. Cæl. Rhodig. lib. 7. Lect. Antiq. cap. 20.

SYCORIS, V. SICORIS.

SȲCUSSA, [Συκοῦσσα] Inſula eſt in mari Ægeo, ante Epheſum, de qua Plin. lib. 31. cap. 5.

S Y D

SYDERIS, [Σύδερις] Fluvius eſt in finibus Caſpiorum & Hyrcanorum, a cujus oſtio Caſpium mare nomine amiſſo, Hyrcanum incepit appellari. Plin. lib. 6. cap. 16. Rectius Sideris per i.

SYDIMA. Urbs in montanis Lyciorum apud Plin. lib. 5. cap. 27. Al. Sidyma.

SYDUS, V. SIDUS.

S Y E

SȲEDRA, æ. f. [Σύεδρα] Oppidum eſt Iſauriæ, quæ eſt Aſiæ regio media inter Ciliciam & Lycaoniam. Stephan.

SȲĒNĒ, es. f. [Συήνη] Urbs in confinibus Æthiopiæ atque Ægypti, ſupra Alexandriam, verſus meridiem, quinque millibus ſtadiorum, ſub tropico Cancri directe locata. Unde ſole exſiſtente in Cancro medio ſolſtitii die ſupra verticem civitatis, nullam prorſus in ea umbram jaci, ait Plin. lib. 2. cap. 73. Lucan. lib. 2. 587.
—umbras nuſquam flectente Syene.
Atra Syene. Claud. de Nilo 19.
Calida Syene. Ovid. 1. de Pont. 5. 79.
Eoa Syene. Stat. 2. Silv. 2. 86.

SYENĪTES, æ. m. [Συηνίτης] Marmor circa Syenem. Plin. 36. 8.
Syenites Phorbas. Ovid. 5. Met. 74.

S Y G

SYGAROS, i. f. [Σύγαρος] Inſula eſt in ſinu Arabico, in qua nulli ſunt canes, atque aliunde importati circa litora errantes moriuntur. Plin. lib. 6. cap. 28.

S Y L

SYLA, V. SILA.

SYLARIS, vel SYLARUS, V. SILARUS.

SYLLA, V. SULLA.

SYLLĂBA, æ. f. [συλλαβὴ, Gl. G. L.] Comprehenſio litterarum, vel unius vocalis enuntiatio, temporum capax. V. Grammaticos. [Apices etiam Latini vocabant. Gloſſ. Græcolat. Συλλαβαὶ, Apices, V. APEX.
Claræ Syllabæ. V. CLARUS.
Anceps legulejus ſyllabarum. Cic. 1. de Orat. 236.
Cadunt verba in ſyllabas. V. CADO.
Coeuntes inter ſe ſyllabæ. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Peccare in ſyllaba. Cic. in Parad. 3.
Terminare clauſulam longa ſyllaba. Cic. 3. de Orat. 181.
Syllabæ, pro Verſibus hendecaſyllabis. Martial. lib. 1. 62.
Verona docti ſyllabas amat vatis:
Marone felix Mantua eſt. Doctum vatem appellat Catullum.

SYLLABĀTIM, Adv. [κατὰ συλλαβὰς] Per ſingulas ſyllabas. Cic. 13. Att. 25. At ego, ne Tironi quidem dictavi, qui totas περιοχὰς perſequi ſolet, ſed Spintharo ſyllabatim.
Dicere ſyllabatim. Cic. 4. Acaæ. 119. Quum enim tuus iſte Stoicus ſapiens ſyllabatim tibi iſta dixerit.

SYLLABĀRIUS, i. m. Qui ſyllabas connectere inſueſcit. V. Cæl. Rhodig. 14. 28.

SYLLABIRO, āre. Sareſb. Polycr. cap. 5. 16. Qui ſyllabirare non novit. [Niſi Syllabizare reliquit, quo Græci utuntur.

SYLLEPSIS, is. f. [σύλληψις] Conceptio, Comprehenſio in Gloſſ. ab σὺν con, & λῆψις acceptio: quæ fit quum pluralis dictio ſingulari verbo copulatur; ut, Virg. 1. Æn. 557.
—ſociis & rege recepto. Aut ſingularis plurali verbo connectitur; ut, Virg. 1. Ecl. 82.
—ſunt nobis mitia poma,
Caſtaneæ molles, & preſſi copia lactis. Aut quum pro multis unus ponitur; ut, Virg. 2. Æn. 20.
—armato milite complent Item pro uno multi; ut, Virg. 9. Æn. 525.
Vos, ô Calliope, precor aſpirate canenti.
Syllepſis, Pars major auctores ſunt. Liv. 30. Magna pars ſaucii. Ibidem.

SYLLŎGISMUS, i. m. [συλλογισμὸς] Computatio, penſatio exp. Gloſſ. Græcolat. ab σὺν & λέγομαι, quod eſt computo, concludo: vel potius ab λογίζομαι ratiocinor. Quintil. lib. 3. cap. 7. In ſyllogiſmo tota ratiocinatio ab eo eſt qui intendit.
Syllogiſmi circumſcripti, & effecti. Plin. 2. Epiſt. 3. ad Nepot. Circumſcripti, id eſt breves effecti, id eſt elaborati, & arte perfecti.

SYLLOGISTĬCUS, a, um. Adj. [συλλογιστικὸς] Rationale, exp. Gloſſ. Græcol. Quintil. 7. 1. Ratiocinatum vel collectivum vertit. ut, Status ſyllogiſticus. Quintil. 5. 10.

SYLLOGISMĂTĬCUS, a, um. Adj. Idem. Fulgent. Mythol. 1. Ariſtotelis ſyllogiſmaticum verbiloquium.

SȲLŎSŌN, ontis. m [Συλοσῶν] Polycratis Samiorum tyranni frater. Is quum Dario Hyſtaſpis filio veſtem, quam ferebat, aliquando largitus eſſet: nam ille quum nondum rex eſſet, eam magnopere concupiverat. Quum vero regnaret, dono Syloſonti tyrannidem dedit, qui acerbe imperavit. Quare urbs hominibus viduata eſt. Unde ductum eſt proverbium, ἕκητι Συλοσῶντος εὐρυχωρία. i. e. Syloſontis locus amplus eſt. Strabo lib. Geographiæ 14.

SYLVA, SYLVANUS, SYLVATICUS, SYLVESCO, SYLVESTER, SYLVIA, SYLVICOLA, SYLVICULTRIX, SYLVIFRAGUS, SYLVIGER, SYLVIUS, SYLVOSUS, V. SILVA.

SYMÆTHIS, V. SYMÆTHUS.

SYMÆTHUS, i. m. pr. dub. [Σύμαιθος] Fluvius Siciliæ non longe ab Ætna, qui ut ait Strabo lib. 6. agrum Catanæum influit. V. Plin. 3. 8. Sil. 14. 232.
Nomen item viri apud Sil. 9. 410.

SYMÆTHIUS, a, um. Attributum. Virg. 9. Æn. 584.
Eductum Martis luco Symæthia circum
Flumina. Ovid. 13. Met. 879.
Terga fugæ dederat converſa Symæthius heros. i. e. Acis. V. ſeq.

SIMÆTHIS, ĭdis. f. [Συμαιθίς] patronym. & proprium Nymphæ. Ovid. 13. Met. 751.
Acis erat, Fauno, nymphaque Symæthide natus.

SYMBARI, orum. Populi feri inter Arabiæ montes, & Nilum incolentes, Elephantumque venatu victitantes. Plin. lib, 6. cap. 31.

SYMBOLA, æ. f. [συμβολὴ] V. ſeq. dict.

SYMBŎLUM, i. n. [σύμβολον] Indicium exp. Gloſſ. Græcolat. Sic Annulus dictus eſt, cum ſit nota & ſignum. Plin. lib. 13. cap. 1. Et ideo miror, Tarquinii ejus ſtatuam ſine annulo eſſe. Quanquam & de nomine ipſo ambigi video: Græci a digitis appellavere, apud nos priſci ungulum vocabant, poſtea & Græci & noſtri ſymbolum.
Adulterinum ſymbolum. V. ADULTER.
Symbolum, aliquando Collatio dicitur, a συμβάλλω confero: hoc eſt, quod plures conferunt in unum, ita ut cœna illa dicatur Collatio, in quam comparandam plures aliquid contulerunt. Plaut. Curc. 4. 1. 13.
Symbolorum collatores apud forum piſcarium. Al. Symbolarum. Ter. And. 1. 1. 61. Symbolum dedit, cœnavit. Al. Symbolam. Idem Eun. 3. 4. 1. Ut de ſymbolis eſſemus.
Condicere ſymbolum. V. CONDICO.

Symbola, ſi credimus Suidæ, appellat Demoſt 7. Philipp. Quæ pacta conventa ſunt civitatum inter ſe, quibus jura civibus ultro citroque redduntur. Solebant enim Græci in pactis conventis teſſeris uti quibuſdam, quæ ſymbola appellabant, quæ loco tabularum & ſyngrapharum erant, atque ex his jus dicebatur. Annotavit Turnebus.

SYMBOLA, æ. f. Plaut. Stich. 3. 1. 34. — eadem ſymbolam
Dabo, & jubebo ad Sangarinum cœnam coqui. [Sic in emendatis libris etiam in ſuperioribus pleriſque locis Plaut. & Ter. legitur.

Symbolæ, inquit Cæl. lib. 25. cap. 20. dicuntur Plagæ, quibus ſervilia inſcribuntur corpora a multis: perinde ac in conviviis collectitiis, id eſt ſymbolis, quæ comeſſalia vocant & conferta, quiſque nummos confert, ne ſit exſors & aſymbolos. Niſi mavis inde vocabulum inflectere, quia βολὴ percuſſionem ſignat: ut ſint Symbolæ, Multifariæ multijugeſque incuſſæ plagæ. Videntur & Symbolæ, Auxilia militaria. Plutarch. in Marco Antonio, Injuſtum eſſe a bello mulierem rejicere, συμβολὰς τηλικαύτας διδοῦσαν. Sed pugnam quoque indicat & congreſſum quemlibet verbum id: quin & quod ad inſtruendum confertur convivium. Hæc ille.

De Symbolis, pro Plagis, eſt jocus ille Plautinus in Epid. 1. 2. 22.
Sine meo ſumptu paratæ jam ſunt ſcapulis ſymbolæ.

Eſt & Symbole συμβολὴ Confluens fluviorum apud Strab. lib. 4.

SYMBOLUS, i. m. Plaut. Bacch. 2. 3. 31.
Quid? ubi ei oſtendit ſymbolum? infit dicere:
Adulterinum, & non eum eſſe ſymbolum. conf. ſuperiora ibid.

Pro Litteris. Juſtin. lib. 2. Quo applicituri erant, ſymbolos proponi, & ſaxis proſcribi curat. Hæc Calep. Juſtini locus ſic habet lib. 2. cap. 12. pr. Athenienſium dux Themiſtocles, quum animadvertiſſet, Ionas, propter quos bellum Perſarum rex ſuſceperat, in auxilium regis claſſe veniſſe, ſollicitare eos in partes ſuas ſtatuit: & quum colloquendi copiam non haberet, quo applicituri erant, ſymbolos proponi, & ſaxis proſcribi curat, Quæ vos, Iones, dementia tenet? quod facinus agitatis? Bellum inferre olim conditoribus veſtris, nuper etiam vindicibus, cogitatis? &c. Quo in loco Symbolos (ut enim Symbolum, ita & Symbolus dicitur) non pro Litteris acceperim, ſed pro ſignis & notis, quas Themiſtocles propoſuerat, ut Iones, his notis procul admoniti, eo naves appellerent, appulſique ea verba legerent, quæ in ſaxis proſcribi curarat: nec refero ea verba, Saxis proſcribi, ad Symbolos, ſed ad ea quæ ſequuntur, Quæ vos, Iones, &c. Plaut. Pſeud 1. 1. 55.
Ut qui huc afferret ejus ſimilem ſymbolum. [Sed fere in his locis variant codd. Apud Græcos tamen Σύμβολὴ & σύμβολον & σύμβολος reperitur.

SYMBOLICE, Adv. [συμβολικῶς] Allegorice. Gell. 4. 11. Eoſque mox Pythagoræ, operte atque ſymbolice, κυάμους appellatos.

SYME, [Σύμη] Inſula Cariæ adjacens, medio ferre ſpatio inter Rhodum & Gnidum, ut tradit Plin. lib. 5. cap. 31. portum habens clauſum, triremibus aptum, & navale navium viginti. Strabo lib. 14.

SYMMĂCHIA, æ, f. [συμμαχία] Auxilium in Gloſſ. Græcolat. exp. auctore Thucydide, eſt confœderatio, iis inita legibus, ut iidem cenſeantur amici, iidem & inimici. Cæl. Rhod. lib. 11. cap. 6.

SYMMĂCHUS, i. m. [σύμμαχος] Auxiliarius. Gloſſ. Græcolat.

SYMMACHUS, [Σύμμαχος] Romanus orator, miſſus a Senatu Conſtantinopolim, ad Theodoſii liberos, rogatum ut Veſtales a Chriſtianis deſtrui minime paterentur: Cujus rei gratia putabant ſe adverſa multa a diis eſſe paſſos. Contra ejus orationem exſtant Prudentii libri II. quam & Ambroſius, aliique, acerrime confutarunt.

Fuit & Symmachus, ſacrorum librorum interpres Græcus, doctrinæ parum ſinceræ & Chriſtianæ, cujus meminit Euſeb.

SYMMETRĬA, æ. f. ſec. c. [συμμετρία] Commenſuratio Latinis dicitur, & convenientia menſurarum, ſeu proportio. Plin. lib. 34. cap. 8. 11. Primus hic multiplicaſſe varietatem videtur, numeroſior in arte, quam Polycletus, & ſymmetria diligentior. In Gloſſ. Græcolat. Moderatio, & Moderamen exponitur.

Symmetria, [συμμετρία] Veſtis talaris, hoc eſt ad talos uſque demiſſa, apud Pollucem lib. 7. cap. 13.

SYMMETRUS, a, um. Adj. [σύμμετρος] Modicus in Gloſſ. Græcolat. Vulgo Proportionatum dicunt. Vitruv. 1. 2.

SYMMONIANUM, i. n. Trifolium, vel (ut Ruellio placet) SYMMONIACUM, [ἀσφάλτιον] Herba, quam deſcribit Columel. lib. 7. cap. 17.

SYMMYSTA, æ. m. [συμμύστης] Conſacraneus, in Gloſſ. Græcolat. Apul. Apol. p. 310. Elmenh. Liberi patris ſymmyſtæ.

Eſt & Secretarius, ſeu Secretorum conſcius, ut apud Orig. interpretem: Sicut Joannes ſymmyſta pronuntiat dicens: Quia, ſi quis peccaverit, advocatum habemus apud Deum Jeſum Chriſtum.

SYMPĂTHĪA, æ. f. [συμπάθεια] Latine Compaſſio dici poteſt, & naturalis conſenſus vel convenientia. Cic. 3. de Nat. Deor. 28. Illa vero cohæret & permanet naturæ viribus, non deorum: eſtque in ea iſte quaſi conſenſus, quam συμπάθειαν Græci vocant. Plin. lib. 28. cap. 7. Suppoſita tantum calici lacinia tali, ſtatim metum eum diſcuti, videlicet prævalente ſympathia illa Græcorum, quum rabiem canum ejus ſanguinis guſtatu incipere dixerimus. De menſtruis.

Continuatio conjunctioque naturæ, quam (ut dixi) vocant συμπάθειαν ejuſmodi, ut theſaurus ex ovo intelligi debeat. Cic. 2. de Divin. 142. Dixerat autem 124. Ex quadam convenientia & conjunctione naturæ, quam vocant συμπάθειαν.

SYMPĔRASMA, ătis. n. [συμπέρασμα] Græcum eſt, & in Gloſſ. Græcolatino Terminatio exponitur. Eſtque Concluſio, connexio. Mart. Capell. p. 98. & 127. conf. Quintil. 5. 14.

SYMPHŌNĪA, æ. f. [συμφωνία] Conſonantia, muſicus concentus. Cic. pro Cœl. 35. Accuſatores quidem, libidines, amores, adulteria, Bajis acta convivia, comeſſationes, cantus, ſymphonias, navigia jactant. Idem 7. Verr. 92. Curritur ad Prætorium, quo iſtum e convivio illo præclaro reduxerant paulo ante mulieres, cum cantu atque ſymphonia. Plin. lib. 10. cap. 29. Viſum jam ſæpe juſſas canere cœpiſſe, & cum ſymphonia alternaſſe. Hor. de Arte Poet. 374.
Ut gratas inter menſas ſymphonia diſcors.

Canit ſomphonia. Cic. 5. Verr. 105. Cum in eis conviviis ſymphonia caneret, maximiſque poculis miniſtraretur.

Symphoniæ cantus. Cic. 7. Verr. 31. Non judicia fieri: lucum illum litoris percrepare totum mulierum vocibus, cantuque ſymphoniæ. Plin. lib. 9. cap. 8. Idem lib. 8. cap. 42. Ad ſymphoniæ cantum ſaltatione quædam moveri.

Symphonia, pro Celebritate quadam nocturna. Cic. 16. Fam. 9. Symphoniam Lyſonis velim vitaſſes.

Symphonia, Herba. Plin. lib. 26. cap. 7. Symphonia, vel gomphæna, alternis viridibus roſeiſque per caulem foliis, in poſca ſanguinem rejicientibus medetur. Sed priores duæ voces deſiderantur in emendatis codd.

SYMPHONIĂCUS, a, um. Adj. [συμφωνιακὸς] Unde Symphoniaci ſervi. Cic. 1. in Verr. 55. Ab hac muliere Præfectus Antonii quidam ſymphoniacos ſervos abducebat per injuriam, quibus ſe in claſſe uti velle dicebat. Quem locum Pedianus enarrans, Cani, inquit, remigibus celeuſma per ſymphoniacos ſolebat, & per aſſam vocem, id eſt ore prolatam, & (ut in Argo navi) per citharam. Sed quia hic In claſſe dixit, poſſumus intelligere, ad hoc ſymphoniacos capi ſolere, ut in claſſe pugnantibus claſſicum canant, unde ipſi tubæ claſſis nomen eſt poſitum claſſicum.

Homines ſymphoniaci. Cic. 7. Verr. 63. Symphoniacos homines ſex cuidam amico ſuo Romam muneri miſit.

Ducere pueros ſymphoniacos. Cic. pro Milon. 56.

Symphoniaca herba eadem quæ & Symphonia dicitur. Pallad. Octob. 12. 8. Si ceraſus æſtu Canicularum fatigetur, herbam ſymphoniacam circa arboris truncum torqueri in coronam jubet, vel ex ea juxta unum caudicem cubile fieri. Hyoſcyamos eſt, Apulejo indicante de Herb. cap. 4.

SYMPHRATIDÆ, [συμφρατίδαι] Cic. 2. de Legib 5. h. e. Qui eoſdem puteos communes habent: vel potius, Symphradas: hoc eſt ejuſdem conſilii & commercii participes. Sed hoc in loco mira eſt lectionum varietas: alii enim Symphrades, alii Symphratores, nonnulli Symphradmones, & pauci quidem Sunii nobis exhibent. V. Gruter. alioſque in loc. [Forte ἀπὸ τοῦ Σουνίου Σουνιάδαι, atque ita reliquit Tullius, Et Suniadæ erant iidem & Attici.

SYMPHȲTON, i. n. [σύμφυτον] Herba, cujus duæ ſunt ſpecies: una Symphytum petræum vocatur, altera Symphytum majus. Symphytum, ut Stribonio placet, comp. 83. quidam Inulam ruſticam vocant, quidam Alum Gallicum. Hoc Galenus Symphyton magnum cognominat, nec dulce guſtu, nec odoratu, ut ſuperius. Officinæ autem Symphyti nomen retinuerunt. Herbariis & vulgo *Conſolida major* vocatur.

SYMPLĒGĂDES, [Συμπληγάδες] Inſulæ duæ ſunt contra Boſphorum Thracium, quæ & Cyaneæ dicuntur. Auctor Pompon. Mela lib. 2. 7. & Plin. lib. 4. cap. 13. Symplegades porro dictæ ſunt, quod fabulis tradatur eas inter ſe aliquando concurriſſe, quoniam parvo diſcretæ intervallo, ex adverſo intrantibus geminæ cernebantur, paulumque deflexa acie coeuntium ſpeciem præbebant. Ovid. 15. Met. 338. Eædem Planetæ dictæ, id eſt errantes Plinio 6. 12. Planctæ. Hard. q. V. Valer. 4. Argon. 221.
Hic iter ad Ponti caput: erranteſque per altum Cyaneas, &c.
Inſtabiles olim Symplegades. Claud. 1. in Ruff. 173.
Superbæ Symplegades. Claud. de Bell. Get. 9.

SYMPLĒGAS, ădis. f. [συμπληγὰς] Complexio, connexio. Martial. lib. 11. 99. in Lesbiam, ſenſu obſcæno,
Sic conſtringuntur gemina ſymplegade culi. Sic

SYMPLEGMA, ătis. n. [σύμπλεγμα] Idem quod Symplegas, Amplexus, Complicatio libidinoſa. Martial. lib. 12. 43.
Præſtent & taceant quid exoleti,
Quo ſymplegmate quinque copulentur.

SYMPŎSIUM, i. n. [συμπόσιον] mere Græcum, ut pleraque alia: a Latinis tamen pro ſuo uſurpatum; ſignificat vero Convivium. Cic. 9. Fam. 24. Sapientius nos, quam Græci. Illi Sympoſia, aut Syndîpna, id eſt Compotationes, aut Concœnationes: nos Convivia, quia tum maxime ſimul vivitur. In Gloſſ. Græcolat. redditur Convivium & Comiſſatum. Hinc fit

SYMPOSĬĂCUS, a, um. [συμποσιακὸς] Adj. ut, Sympoſiaci ſermones; Problemata ſympoſiaca; Sermones convivales. De quibus Platonis exſtant & Plutarchi libri Philoſophici argumenti.

SYMPOSIASTES, æ. m. [συμποσιαστὴς] Convivii princeps, dominus, rector, ac moderator, de quo Plutarch. lepide in Quæſtionib. Convival. diſſeruit. Convivantes porro Sympotæ, συμπόται, dicuntur, qui ſunt a domino ad convivium acciti, & excepti. Cujus femininum eſt Sympotria, συμπότρια, ſympotrix. V. Plutarchi Septem ſapientum convivium, & Problemata ſympoſiaca.

SYMPOTA, æ, m. [συμπότης] Conviva, Compotor, Gloſſ. Græcolat.

SYMPOTRIA, æ, f. [συμπότρια] Compotrix. Gloſſ. idem.

SYMPSALMA, [σύμψαλμα] Vocum in cantando copulatio: Diapſalma disjunctio earum, ubi quædam requies diſtinctæ continuationis oſtenditur. Pſalma, Quod pſallitur.

SYMPTŌMA, ătis. n. [σύμπτωμα] Accidens. Sunt enim Symptomata, Acceſſiones, ſeu acceſſoria mala, quæ ad juſtum morbum συμπίπτουσι, hoc eſt accidunt. Celſ. 3. 1. & 10.

SYMPULUM, vel SYMPUVIUM, V. SIMPULUM.

S Y N

SȲN, [σὺν] Præpoſitio Græca, Cum ſignificans, & in compoſitione Con Latinorum reſpondeas. Gloſſ. Græcolat. Σὺν, Con. Ante b & p. Sym.

SȲNÆRĔSIS, is. f. [συναίρεσις] Contractio, figura qua plura per unum conjunguntur, ut Bigæ, pro Bijugæ. Ex σὺν con, & αἵρεσις, tractio.

SYNAGIA, Militum centuria, apud Alexand. Alexandrin. 6. 13.

SYNĂGŌGA, æ. f. [συναγωγὴ] Idem quod Congregatio, vel cœtus, ἀπὸ τοῦ συνάγειν, quod eſt Congregare. Gloſſ. Græcolat. Συναγωγὴ, Collegium, Collectus, Conventus, Concilium.

Apud eccleſiaſticos ſcriptores accipitur pro Eccleſia Judaica vel Chriſtiana. Auguſt. in Pſ. 80. V. Suiceri Theſ. Eccleſ.

SYNALLAGMA, [συνάλλαγμα] eſt, cum ultra verba contractûs aliquid utrinque agitur, quoties ſcil. ex utriuſque parte aliquid fit, quo uterque obligatus eſt. Ut, do tibi Stichum, ut Pamphilum manumittas. Alciat. ſuper tit. de verb. ſig. in Pandect. Synallagma, commutationem non inepte dixeris. Idem enim eſt συνάλλαγμα, quod cauſa, hoc eſt ratio quædam ſecundum juſtitiam commutativam efficax, ut obligationem pariat: ſcilicet quia ab uno ad alium transfertur aliquid. l. Juriſgentium. §. 1. D. de pact. Ariſtoteles appellat Synallagmata omnes actiones noſtras, quibus inter nos ad aliquem uſum neceſſitatemque communicamus. Videndus Connanus lib. 6. cap. 1. Hotoman. quoque lib. ſingulari De verborum, quæ ad jus pertinent, ſignificatione, littera, S. Gloſſ. Græcolat. Συναλλαγὴ Contractus: Συνάλλαγμα, Commercium: Συναλλάσσω, Contraho, Cambio.

SYNALŒPHE, es. f. [συναλοιφὴ] dici poteſt Compreſſio, cæſura. Fit enim

enim quum de fine dictionis vocalis abjicitur, ſequente dictione quæ a vocali incipit, ut apud Juven. I. Sat. I.

Semper ego auditor tantum? Ex σὺν, quod eſt con: & ἀλοιφὴ preſſio. [Eſt duarum vocalium in unam ſyllabam coaleſcentia, ἀπὸ τοῦ Συναλείφω Commiſceo.

SYNANCHE, es. f. [συνάγχη] Morbus in faucibus ſpiritum ſuffocans, Latinis Angina dictus. Ex σὺν, & ἄγχω, affligo, ango. Celſ. lib. 4. cap. 4. Ut hoc autem morbi genus circa totam cervicem, ſic alterum æque peſtiferum acutumque in faucibus eſſe conſuevit: noſtri anginam vocant: apud Græcos nomen, prout ſpecies eſt. Interdum enim neque rubor neque tumor ullus apparet, ſed corpus aridum eſt, vix ſpiritus trahitur, membra ſolvuntur, id συνάγχην vocant. Interdum, &c. Gloſſ. Græcolat. Συνάγχη, Angina. V. ANGINA.

SYNĂRISTŌSÆ, ārum. f. pl. [Συναριστῶσαι] Inſcriptio Comœdiæ Menandri apud Plin. 23. 9. q. d. Feminæ ſimul prandentes. Gell. etiam 15. 15. Cæcilii meminit fabulæ eodem titulo. V. Hard. in Plin. & Fabric. in Catal. Comicor. Græcc. Biblioth. Gr. vol. I. p. 773.

SYNATHRŒSMUS, i. n. [συναθροισμὸς] Figura quæ & ſingulis verbis, & plurium verborum conjunctione fieri poteſt. Singulis, hoc modo, Sed quum ad ſupplicium ſumendum ſe confirmaret, multa ſimul eum revocabant officia, conſuetudo, tempus, exiſtimatio, periculum, religio: quæ ſingula proprias ei cogitationes ad remorandum ſubjiciebant. Plurium verborum conjunctione, ſic apud Lycurgum, Nemo enim nocens ſine ſummo mærore eſt, Judices, ſed multa ſimul eum perturbant, quod adeſt, ſollicitudinis plenum; quod futurum eſt, formidoloſum: lex paratum ſupplicium oſtentans: vitia ex vitiis coacta: occaſionem arguendi maleficii captans inimicus: quæ quotidiana, vehementer ejus animum excruciant. Ex Rutilio Lupo.

SYNCĔRASTUM, i. n. [συγκεραστὸν] eſt Omne edulium antiquo vocabulo Græco. Pacuv. in Phagon. Honos ſynceraſto perit, pernis, glandio. Varr. lib. 6. de L. L. 3. [At Gloſſ. Græcolat. Συγκεραστὸν, Caldacia, Calda aquar. A v. Συγκεράννυμι ſcil. q. d. Temperatum, Temperaturam.

SYNCERUS. V. SINCERUS.

SYNCHRŎNUS, a, um. Adj. [σύγχρονος] Contemporaneus. Unde ſcribit Hieron. Ozeam prophetam fuiſſe ſynchronum Iſajæ. Et Varr. ait, non eſſe dubium, quin aliquo tempore eodem vixerint Homerus & Heſiodus, eoſque ſynchronos fuiſſe teſtatur. Gloſſ. Græcolat. Σύγχρονος, Coævus.

SYNCHȲSIS, is. f. [σύγχυσις] Confuſio. Eſt enim, ut ſcribit Donatus hyperbaton undique confuſum, ut illud Virg. I. Æn. 112.

Tres Notus abreptas in ſaxa latentia torquet;
Saxa vocant Itali, mediis quæ in fluctibus, aras.

Eſt autem hic ordo. Tres naves abreptas Notus torquet in ſaxa: quæ ſaxa in mediis fluctibus latentia, Itali vocant aras.

SYNCŎMISTUS, a, um. Adj. [συγκομιστὸς] Syncomiſtus panis, inquit ad Glaucon. lib. 2. Galen. Is dicitur, qui medius inter exquiſite purum eſt, ac furfuraceum. Cæl. lib. 9. cap. 16. Lection. antiq. V. Fœſii Oecon. Hippocr.

SYNCŎPA, æ. vel SYNCOPE, es. f. [συγκοπὴ] Conciſio: κόπτω enim incido ſignificat. Figura eſt, quum littera vel ſyllaba e medio dictionis tollitur: ut Compôſtus pro Compoſitus. Gloſſ. Græcolat. Συγκοπὴ, Colliſio. Apud Medicos morbus eſt, de quo V. Galen. M. M. 12. 5. Cæl. Aurel. 2. Acut. 3.

SYNCRĬSIS, [σύγκρισις] ſive Antitheſis, Comparatio rerum atque perſonarum inter ſe contrariarum. Cic. pro Muren. 22. Vigilas tu de nocte, ut tuis conſultoribus reſpondeas: ille, ut eo, quo intendit, mature cum exercitu perveniat, &c. Item 3. Verr. 70. Sic iſte multo ſceleratior & nequior, quam ille Adrianus, aliquanto etiam felicior fuit, &c. Julius Rufinianus.

SYNDĬCUS, i. m. [σύνδικος] Patronus, qui cum alio cauſam aliquam tuendam ſuſcepit, quive ſecundis actionibus cauſam defendit, ut in cauſa Cornelii Balbi Cicero. Syndici, item ſunt Civium advocati, & defenſores juris publici, quaſi in cauſam publicam communiter incumbentes. Unde apud Plutarch. legimus Ariſtidem ab Athenienſibus creatum fuiſſe ſyndicum, ut communem cauſam Græcorum ac civium ſuorum defenderet. Demoſthenes quoque πρὸς Λεπτίνην, refert, lege ſancitum fuiſſe Athenis, ne cui iterum ſyndicum fieri liceret, creariquea populo: idque ideo, ne συνδικία, id eſt ſyndici munus, ob publicam utilitatem inventum, verteretur in quæſtum, compendiumque privatum. Hoc nomine vocari poſſunt, quos hodie *Deputatos* noſtri vocant. Budæus. Gloſſ. Græcolat. Σύνδικος, Defenſor, Συνδικῶ, Defendo.

SYNECDŎCHE, es. f. [συνεκδοχὴ] Conceptio dicitur. Donatus, Synecdoche eſt ſignificatio pleni intellectus capax, quum plus minuſve pronuntiatur. Aut enim a parte totum oſtendit, ut Virg. I. Æn. 403.

— puppeſque tuæ, pubeſque tuorum.

Aut contra pars a toto; ut Idem I. Æn. 114.

Ipſius ante oculos ingens a vertice pontus
In puppim ferit.

Et 12. Æn. 119.

— alii fontemque ignemque ferebant.

Meminiſſe autem debemus, quando fit a parte totum, faciendum ab inſigniori parte.

SYNEDRIA, æ. f. ſec. c. [συνεδρία] Ulp. in l. I. §. Navem. D. de exercit. Navem accipere debemus, ſive marinam, ſive fluviatilem, ſive in aliquo ſtagno naviget, ſive ſynedria ſit. V. SCHEDIA. Alciat. lib. I. Prætermiſſorum, Synedria Judæorum interpretare Synagogas & conciliabula. Synedrion enim id denotat. Synedrias vero naves apud Ulpianum De exercitoria actione, Naviculas illas interpretabitur fortaſſe aliquis, Quæ ſpatiandi cauſa factæ ſunt, in quibus ſunt ſellæ & ſedilia quandoquidem Suidas ſynedriam cathedram interpretetur. Hæc Alciatus. Verba Suidæ ſunt Συνεδρία ἡ καθέδρα. Gloſſ. Græcolat. Συνέδριον Conſeſſus, concilium.

SYNĔDRUS, i. m. [σύνεδρος] Latinis, ut Gloſſ. exp. Aſſeſſor, conſiliarius dicitur. Liv. 45. 32 pr. His rerum externarum cognitionibus interpoſitis, Macedonum rurſus advocatum concilium: pronuntiatum, quod ad ſtatum Macedoniæ pertinebat: Senatores, quos ſynedros vocant, legendos eſſe, quorum conſilio Reſp. adminiſtraretur.

SYNĔPHĒBI, m. pl. [συνέφηβοι] dicuntur Adoleſcentes ſimul pubeſcentes. Quod nomen inditum eſt comœdiæ Menandri, quam Cæcilius Latinam fecit. Cic. I. de Finib. 4. Synephebos ego, inquit, potius Cæcilii, aut Andriam Terentii, quam utramque Menandri legam?
Ait Statius in Synephebis. Cic. de Senect. 18

SYNĔSIUS, [Συνέσιος] e Pentapoli Africæ Philoſophus Chriſtianus, Præſul Ptolemaidis factus: ſcripſit libros in grammatica, philoſophia, panegyricos, epiſtolas, & alia. Auctor Suidas.

SYNGRĂPHA, æ. f. [συγγραφὴ Gl. G. L.] Scriptura, ſive ſchedula, quæ fit manu eorum, qui paciſcuntur, in alicujus rei fidem. Budæus, Syngrapha eſt cautio & conſcriptio ob locationem facta: ut & conductori merces in rato ſit, & locatori cautum fit a redemptore & conductore operis. Cic. 7. Fam. 17. Tanquam enim ſyngrapham ad imperatorem, non epiſtolam attuliſſes: ſic pecunia ablata, domum redire properabas. Idem 6. Verr. 30. Cybiram cum inanibus ſyngraphis venerat.

Syngrapha dicta eſt ἀπὸ τοῦ σὺν, ſimul, καὶ γράφω, ſcribo: quod ſimul ſcriptum ſit a pluribus, vel quod manu ipſorum, qui conveniunt, ſcripta ſit. V. Gloſſ. in dict. ſeq.

Agere ex ſyngrapha. V. AGO.

Conſcribere ſyngrapham. V. CONSCRIBO.

Credere alicui per ſyngrapham. Cic. de Aruſp. Reſp. 20. Alterum putabo regem, ſi habuerit unde tibi ſolvat, quod ei per ſyngrapham credidiſti.

Facere ſyngraphas cum aliquibus. Cic. pro Domo 120. Et de Aruſp. Reſp. 34.

Centies facta ſyngrapha. V. CENTUM.

Inter ſyngraphas & cetera Chirographa hoc intereſt, quod in chirographis tantum, quæ geſta ſunt ſcribi ſolent: in ſyngraphis etiam contra fidem veritatis pactio venit, & non numerata quoque pecunia, aut non integre numerata, pro temporaria voluntate hominum ſcribi ſolent.

SYNGRĂPHUS, i. m. vel SYNGRĂPHUM, i. n. Plaut. Aſin. 4. I. I.

Agedum iſtum oſtende, quem conſcripſi ſyngraphum
Inter me & amicam & lenam: leges perlege.

[Gloſſ. Græcolat. Συγγραφὴ, Conſcripcio, Syngraphum. Συγγραφεὺς, Conſcriptor.

SYNNĂDA, æ. f. [Σύνναδα] Urbs Phrygiæ, de qua Plin. lib. 5. cap. 29. I. Alter conventus a Synnada accipit nomen. In quem locum ſic ait Hermolaus, Scribendum Synnada ex Stephano, per y: quoniam prius Synnæa diceretur, a congregatis eo loci Græcis Macedonibuſque, Acamantem poſt captum Ilium ſecutis, conditorem urbis. Hæc Barbarus. Synnada, orum n. pl. Cicero videtur declinaſſe, numero utique plurali, 3. Fam. 8. Idque, ait, me arbitror Synnadis pro tribunali multis verbis diſputaviſſe. Ibid. Quum enim Laodiceæ, quum Synnadis; quum Philomeli, quum Iconii eſſem, &c. Paulo poſt, Quod iiſdem diebus meus conventus erat, Apameæ, Synnadis, Philomeli, tuus Tarſi. Hanc flexionem videtur & Steph. ſequi, & Suid.

Flectitur tamen etiam genere feminino Synnas, hujus Synnados. Sidonius Apollinaris in Panegyrico Majoriani,

Jungitur hic Synnas, Nomadum lapis additur iſtis.

i. e. Marmor Synnadicum, & Numidicum. Stat. I. Silv. 5. 37. de Balneo Etruſci,

Sola nitet, flavis Nomadum deciſa metallis,
Purpura, ſola, cavo Phrygiæ quam Synnados antro
Ipſe cruentavit maculis lucentibus Atys.

Ibid. I. 5. 41.

Synnada diſtinctum variat.

h. e. Solum marmor Porphyrites exciſum ex venis Numidicis illic eſt. Nullum marmor illic eſt, niſi variatum maculis purpureis, ut Numidicum, & Synnadicum: quod quidem diſtinctum eſt maculis purpureis, quoniam Atys puer, quum in Phrygia Cybelen fugeret, abſciſſis genitalibus lapidem hunc cruentavit guttis manantibus. Plin. lib. 35. cap. I. ad finem, Neronis principatu inventum, maculas, quæ non eſſent, in cruſtis inſerendo unitatem variare, ut ovatus eſſet Numidicus, ut purpura diſtingueretur Synnadicus, qualiter illos naſci optarent deliciæ. Stat. I. Silv. 2. 148.

Hic Lybicus, Phrygiuſque ſilex, hic dura Laconum.
Saxa virent.

Libycus ſilex dicitur marmor Numidicum, ut Phrygius Synnadicum.

SYNNADENSIS, is, m. [Συνναδεὺς] incola, & SYNNADICUS, a, um. Adj. [Συνναδικὸς] Poſſeſſiv. Ut Synnadicus lapis. V. in dict. ſuperiore.

SYNŎCHĪTES, is. f. [συνοχίτης] Gemma, qua in necromantia dicunt evocatas inferorum umbras teneri. Plin. lib. 37. cap. 11.

SYNODIA, orum. n. pl. [συνῳδία] Concentus, ex σὺν & ᾠδὴ cantus. Cic. 10. Att. 7. Injecta autem mihi ſpes quædam eſt, velle mecum Ser. Sulpicium colloqui: ad eum miſi Philotimum libertum cum litteris: ſi vir eſſe volet, præclara ſynodia: ſin autem, erimus nos, qui ſolemus. Ubi interpres; Synodia, Præclarum concentum & congreſſum. [Quaſi nil diſtet utrumque. Gloſſ. Græcolat. Συνῳδία, Concentus, & Συνοδία, Comitatus. Quod poſterius Ciceroni reddendum puto, ut ſit rectus f. g. Fœde ſupra n. pl.

SYNŎDUS, i. f. [σύνοδος] Idem quod Conventus, ſive cœtus a σὺν, præpoſitione & nomine ὁδὸς. [Triplex hujus vocis ſignificatio in eodem Gloſſ. proponitur. Σύνοδος, ὁ συνοδεύων, Comes; Σύνοδος, ἀνθρώπων συνέλευσις, Conventus, cœtus; Σύνοδος, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, Concubitum. Eſt autem & quarta apud Aſtronomos Græcos, cum Siderum, Solis nempe & lunæ coitum, ſeu Interlunium denotat. Hanc Mathematici Latini retinuerunt, & eam, quam ſecundo loco poſui, Eccleſiaſtici. ut Synodus Oecumenica, quod Concilium generale vulgo vocant, & Nationali opponunt.

SYNODĬCUS, a, um. Adj. [συνοδικὸς] Quod ad ſynodum pertinet. Hieronym. Ante annos plurimos, cum juvarem Damaſum, Romanæ urbis epiſcopum, & Orientis atque Occidentis conſultationibus ſynodicis reſponderem.

Synodicus, alio ſignificatu. Jul. Firmic. lib. 3. cap. 6. Si octavo loco Sole poſito, in diametro ejus luna fuerit conſtituta, nondum ſoluta conjunctione, ſed pleno lumine: vel ſi cum ſynodica fuerit inventa, &c. Synodica vocatur luna, Quum luminis univerſitate privatur, ſilereque dicitur, velut cum ſole commeans, ut tradit Theon: Tunc ſynodica dicitur, quum eſt in conjunctione, (ſic enim vulgo loquuntur) opponiturque plenæ. Σύνοδος enim Coitum ſignificat, & Comitem itineris.

SYNODITA, æ. [συνοδίτης] & SINODITÆ, arum. m. pl. ſunt Clientuli monachorum, ſeu comites: ὁδίτης enim Viatorem ſignificat. Solent autem monachi ex collegii ſui inferiori ordine quempiam deligere, qui eos comitetur: quos Galli *Culopulſos* appellamus: quod a tergo monachorum concionantium ſedentes, illos horæ præteritæ culi pulſione admoneant. Adnotat Hotomanus. Videnda l. 6. De epiſcopali audien. lib. I. C. Addictos ſupplicio (inquiunt Honor. & Arcad.) & pro criminum immanitate damnatos, nulli clericorum, vel monachorum, eorum etiam, quos Synoditas vocant, per vim atque uſurpationem vindicare liceat, ac tenere. In quibuſdam Codicib. eſt lex 7.

SYNŎDŪS, ontis. m. [συνόδους] Genus piſcis. Plin. lib. 37. cap. 10. [Gloſſ. Græcolat. Συνόδους ὁ ἰχθὺς, Dentis, dentex. V. ſeq. dict.

SYNODONTITES, is. f. [συνοδοντίτης] Gemma. Plin. l. 9. E cerebro piscium est, qui Synodontites vocatur. Al. Synodontitis.

SYNŒCEŌSIS, [συνοικείωσις] Figura quæ docet diversas res conjungere, & communi opinioni cum ratione adversari; & habet magnam vim vel ex laude vitium, vel ex vitio laudem exprimendi. Hyperidis exemplum, Nam hominis avari atque asoti, unum atque idem vitium est. Uterque enim nescit uti, atque utrique pecunia dedecori est: quare merito utrique pari pœna adficiuntur, quos pariter non decet habere. Ex Rutilio Lupo.

SYNŌNĒTUM, i. n. [συνώνητον] Publicam comparationem specierum quæ in commune fiebat, Imp. appellant. l. 1. De public comparat. in C. Theod. quam Coemptionem appellari in l. 2. C. de frumento urb. Constan. & in rubric. Ut nem. lic. in coemp. spec. se excusar. [Proprie Coemptitium designat. Gloss. Græcolat. Ὠνητὸς, Empticius. Ibid. Συνωνοῦμαι, Coëmo; συνωνὴ, Comparacio, Commercium, συνωνητὴς, Comparator, Commerciarius.

SYNŌNYMIA, [συνωνυμία] Figura, quæ Communio nominis interpretatur. Utimur autem eo genere elocutionis, quoties uno verbo non satis videmur dignitatem, aut magnitudinem rei demonstrare. Ideoque in eandem significationem plura conferuntur: ut si dicamus, Prostravit, afflixit, perculit. Ipsa autem verba Synonyma, συνώνυμα, vocantur.

SYNŎPHĪTES, is. [συνοφίτης] Gemma est lactei coloris, alio nomine Galactites. Plin. 37. 10. Galactites ex Nilo colore lactis est, eandem dicunt Leucogeam, & Leucographiam appellant & Synophiten; tritam lactis succo & sapore notabilem.

SYNOPSIS, [σύνοψις] Perscriptio, repertorium, seu inventarium: deducto nomine ex eo, quod quæ late patebant, in unum contracta simul omnia conspici cernique possint. Ulp. in l. 5. §. 7. De reb. eo. qui sub tut. vel cur. sunt. Aut si nemo (inquit) inveniatur, aut suspecti sunt, qui inveniuntur, jubere debet edi rationes: itemque synopsin bonorum pupillarium, advocatumque pupillo dare. Gloss. Græcolat. Σύνοψις, Taxacio.

SYNTAGMA, ătis. n. [σύνταγμα] Ordo, Exercitus, In classes distributio, & ad stipendium conferendum descriptio.

Hoc etiam vocabulo Pensitatio annua significatur, quæ penditur a sociis civitatibus & stipendiariis ad bellum gerendum.

Est quoque Liber & volumen studio conscriptum & elaboratum, non ex tempore & sine cura, sed quod dictionem habet compositioni congruam, & capitum divisionem recte atque ordine digestam. Cic. 8. Fam. 3. Illud nunc a te peto, si eris (ut spero) otiosus, aliquod ad nos σύνταγμα conscribas. i. e. Opus, sive librum studiose digestum. Gloss. Græcolat. Σύνταγμα, ἐπὶ βιβλίυ, Constitutum.

Est nonnunquam Constitutio atque ordinatio. Testimonia citat Bud. in Comment. ling. Græc.

SYNTAXIS, eos. f. [σύνταξις] Constructio & series. τάξις enim series & ordo dicitur. V. Grammaticos. Gloss. Græcolat. Σύνταξις, ἐπὶ βιβλίυ, Series, constitutum; Σύνταξις, σύνθεσις δύω τινῶν, Compactio. Apud Grammaticos quid sit norunt pueri. conf. Suid.

SYNTĒRĒSIS, is. f. [συντήρησις] Attentio, Conservatio, Pars animæ, quæ semper adversatur vitiis.

SYNTEXIS, is. f. [σύντηξις] Latine dicitur Tabes, & velut Colliquatio, Extenuatio præ macie. Plin. lib. 22. cap. 25. Tali sorbitionis genere emendantur syntexes. Id est, defectiones ex longis morbis sumptæ. Hujus autem emendatio, proprie recreatio & restauratio dicitur.

SYNTECTĬCUS, a, um. Adj. [συντηκτικὸς] Qui syntexi correptus est, & Morbo confectus, exhaustusque. Plin. lib. 22. cap. 23. Præcordiorum vitiis, syntecticis, comitialibus in vino, in aqua mulsa linguæ paralysi. Idem lib. 28. cap. 9.

SYNTHĒMA, ătis. n. [σύνθημα] Signum bellicum, quod datur instructæ aciei. Item Tessera vigiliarum, quæ erat tabella scripta a Tribuno data. Item Nota & tessera quædam epistolaris, commendatrix ejus, qui eam reddebat.

In Pandectis item Græcis Synthemata vocantur Diplomata, quæ his dabantur, qui cursu publico utebantur.

Synthemata item dicuntur Breves quædam & obscuræ sententiæ, & quædam quasi ægnimata, altiorem quendam & reconditum sensum occultantia, cujusmodi sunt Pythagoræ symbola.

Habet & alia significata apud Græcos, quæ quoniam ad linguæ Latinæ instructionem nihil pertinent, ex Græcorum Lexicis petenda relinquimus. Gloss Græcolat. Σύνθημα, Insigne.

SYNTHĔSIS, eos. f. [σύνθεσις] Latine Compositio, confixio, in Gloss. exponitur. Figura, quum singulare nomen, multitudinem significans, verbo pluralis numeri jungitur, ut Virg. 1. Æn. 216.

Pars in frusta secant.

Synthesis, Vestis genus & varius ornatus, quo ditiores ad sumptum uti solent, ut fere quolibet die varia vestimentorum genera assumant: quæ varietas & compositio, antiquis synthesis appellata est. Martial. lib. 14. 1.

Synthesibus dum gaudet eques, dominusque Senatus. Et 5. 80.

Et mutata tibi synthesis undecies. Suet. in Neron. cap. 51.

Ac plerumque synthesin indutus, ligato circum collum sudario, prodierit in publicum, sine cinctu, & discalceatus. Synthesin exponit Sabellicus, Vestem brevem & expeditam ex diversis lanarum coloribus.

Synthesis, Congestio, acervus. Sumitur enim pro Tota veste in vestiario composita. Scævola in l. Titia. D. De auro & argen. leg. Semproniæ coopertoria tabiana, & tunicas tres cum palliolis, quæ elegerit, dari volo. Quæro an ex universa veste, id est, ex synthesi, tunicas singulas, & palliola Sempronia eligere possit? Respondi: si essent tunicæ singulæ cum palliolis relictæ, ex iis duntaxat eligi posse. Quod si non essent, hæredem vel tunicas & palliola ex synthesi præ staturum, vel veram æstimationem earum. Sic in l. Alumnæ. §. Titia, De adimendis leg. Synthesin, i. e. Omnem possessionem prædiorum. Martial. lib. 2. 46.

Sic micat innumeris arcula synthesibus. Ex Budæo.

Synthesis, Vasorum compositio, qua multa ejusdem generis vasa in se invicem includuntur. Stat. 3. Silv. 9. 44.

Aut unam dare synthesim, quid horres?
Alborum calicum atque cacaborum?

SYNTŎMIA, æ. f. [συντομία] quam Latine Concisionem vertere possumus, & in Gloss. Græcolat. Compendium exponitur; Figura est, qua res quantumvis magnæ brevi & compendioso verborum ambitu redduntur. Quam eandem nonnulli Græcorum ἐνέργειαν appellant a luce, quam rebus addit, nonnulli etiam ἐνέργειαν. Dicta συντομία ἀπὸ τȣ̃ συντέμνειν, quod Concidere, Compendiare in Gloss. exponitur.

S Y P

SȲPHAX, ācis. pen. raro corr. [Σύφαξ] fuit Numidarum rex: cujus fata & captivitatem refert Livius lib. 24. & 29. & 30. Ovid. 6. Fast. 769.

Postera lux melior, vincit Masanissa Syphacem,
Et cecidit telis Hasdrubal ipse suis. Intelligit XIII Calen. Julii.

Dirus Syphax. Claud. de Bel. Gild. 91.

Victi monumenta Syphacis. Propert. lib. 3. 11. 59.

S Y R

SȲRĀCŪSÆ, arum. f. pl. [Συρακȣ̃σαι] Civitas Siciliæ, sub Pachyno monte sita, ubi fons Arethusa. Cic. 6. Verr. 117. scribit, Syracusas urbem esse maximam Græcarum urbium, pulcherrimamque, quæ ex quatuor quasi urbibus maximis constare dicebatur: quarum una Insula nominatur: altera Achradina: tertia Tycha: quarta Neapolis. Idem 4. Verr. 4. ubi de Marcello agit, ait urbem pulchersimam Syracusas: quæ quum manu munitissima esset, tum loci natura terra ac mari claudebatur. Syracusani multos claros principes habuerunt, sed præcipue clarissimum Dionysium seniorem. Solinus in Polyhistore cap. 11. scribit in Sicilia primum comœdiam inventam fuisse. Ubi & Syracusarum descriptio habetur. De iisdem V. Diodor. lib. 16. ubi de rebus Dionis. Syracusæ nunc vulgo dicuntur *Saragosa di Sicilia*, ut scribit Olivarius in Melam.

SYRACUSĀNUS, vel SYRACŪSIUS, vel SYRACŎSIUS, a, um. Adj. possess. [Συρακȣ́σιος] Virg. 6. Ecl. 1.

Prima Syracosio dignata est ludere versu.

Poeta Syracosius. Ovid. in Ibin, 551.

Ut que Syracosio, præstricta fauce, poëtæ,
Sic animæ laqueo sit via clausa tuæ.

Ars Syracosia, Archimedea. Ovid. 6. Fast. 277.

Arte Syracosia, suspensus in aëre clauso,
Stat globus, immensi parva figura poli. Sed Mss. Arce, quod

Heins. recepit, & de Achradina exp.

SYRÆUM, V. SIRÆUM.

SYREON, i. n. [σύρειον] Plin. lib. 24. cap. 19. Tordyle herba per se, quam & Syreon vocaverunt.

SȲRĬA, æ. f. [Συρία] Regio Asiæ majoris, cujus fines sunt, a Septemtrione Amanus mons, quo a Cappadocia & Armenia separatur; ab Ortu Euphrates amnis, quo discernitur a Mesopotamia, usque ad Thapsacum oppidum, atque inde Arabia deserta; a Meridie Arabia Petræa; ab Occasu ejusdem Arabiæ Petrææ pars, & mare Syriacum sive Phœnicium, Amanusque mons, quo a Cilicia submovetur. Hujus insignes civitates, ut lib. 5. refert Ptolemæus, sunt Laodicea, Hierapolis, Antiochia, Apamea, Palmyra, Heliopolis, Ptolemais, Sidon, Tyrus, Berytus, Botrys, Tripolis, Byblus, Seleucia, Cæsarea, & Damascus. Montes clari, Carmelus, Casius, Libanus. Fluvii, Euphrates, Chrysorrhoas, Singas. Regiones, Phœnicia, Palæstina, Judæa, Idumæa, Comagena, & Samaria. Nec frigore nimio riget, nec calore torretur. Sunt qui quadripartitam faciunt divisionem in Syros, Assyrios, Leucosyros, & Cœlesyros. Plin. lib. 5. cap. 12. Syriæ totius Assyriam partem facit. Multi confundunt, ut Herodotus, qui Syros a Græcis dictos, Assyrios a Barbaris dici scribit, & illis Chaldæos adnumerat. Acron quoque & Porphyrio, insignes grammatici apud Horatium, eam quæ nunc Syria dicatur, olim Assyriam dictam, addita syllaba, scribunt. Idem sentit lib. 23. Ammianus Marcellinus. Dion in Trajani vita Attyriam Barbaris dictam, s littera in τ mutata, quam Assyriam nos vocemus, indicat. Scriptores in eo fere conveniunt omnes, ut Syriæ, & Assyriæ nomina confusa esse credant.

Ἣν Ἄραβες κατέχουσι, καὶ οἱ ἰδίως ὑπὸ τῶν νῦν λεγόμενοι Συροί. Strabo initio lib. 16. In vet. cod. ὑπὸ τῶν νῦν Ἰουδαίων. H. St.

Populi Syriæ. Lucan. lib. 3. 214.

Decora Syria. Claud. 2. in Eutrop. 570.

Opima & fertilis Syria. Cic. pro Domo, 23.

SYRUS, a, um. pr. dub. Adj. [Σύρος] Qui ex Syria est. Cic. 3. de Nat. Deor. 39. Piscem Syri venerantur. Ovid. 2. Fast. 474.

Inde nefas ducunt genus hoc imponere mensis,
Ne violent timidi piscibus ora Syri.

Agmina Syrorum. Stat. 1. Silv. 6. 72.

Syri venales. Cic. 2. de Orat. 265. Ut illud M. Cicero senex, hujus viri optimi, nostri familiaris, pater, nostros homines similes esse Syrorum venalium, ut quisque optime Græce sciret, ita esse nequissimum.

Palæstinus Syrus. Tibull. lib. 1. 7. 11.

Vina Syra. Hor. 1. Carm. 31. 12.

SYRISSA, æ. f. Mulier e Syria. [Σύρισσα] nam quemadmodum a Libys fit Libyssa, ita a Syrus, Syrissa. Virg. in Moret. 1.

Copa Syrissa, caput Graia redimita mitella.

SYRIUS, a, um. [Συριακὸς] Adj. ut

Pira Syria. Columel. lib. 5. cap. 10. Ea sunt Crustumina regia, Signina, Tarentina, quæ Syria dicuntur.

Munere Syrio plenus onyx. Propert. lib. 2. 13. 30. Al. Eleg. 10. Confundi solet in Mss. cum Scyrius. conf. SYRUS.

SȲRĬĂCUS, a, um. Adj. possess. [Συριακὸς] ut, Syriaci boves, i. e. Qui sunt in Syria, Plin. lib. 8. cap. 45.

Prætor Cilicensis & Syriacus. Cic. 1. Q. frat. 2.

Radix Syriaca, pro Silphio, & quod Latini Laserpicium vocant; quia, inquit Dioscorid. ex Syria & Media optima hujuscemodi radix adfertur. Columel. lib. 11. cap. 13. Nec minus si vernum & æstivum fructum voles habere, Syriacæ radicis & rapæ napique semina obrues. Vulgus nostrum hanc herbam, ut inquit Ruellius, pariter & radicem ab auctoritate & nobilitate *Angelicam, & Radicem sancti spiritus, & Imperatoriam* appellat.

Ros Syriacus, pro Succo radicis silphii, qui Græcis ὀπὸς Κυρηναϊκὸς etiam dicitur: hoc est succus Cyrenaicus, quod in Cyrenaica provincia quemadmodum & in Syria, optimus nasceretur in silphio. Columel. lib. 12. cap. 41. Tres heminæ roris Syriaci contriti super omnia adjiciuntur. Latini quidam Laser Syriacum appellant, Vulgus nostrum *benivinum* sive *ben Judaicum*, quod, inquit Ruell. Judæa parens ejus mittat ad nos prolem suam.

SYRICUS, a, um. Adj. possess. [Συριακὸς Steph.] ut, Syrica mala. Columel. lib. 5. cap. 10. Præterea malorum genera exquirenda maxime, Scandiana, id est, Syrica
Syricum atramentum. Plin. lib. 35. cap. 6. Idem lib. 33. cap. 7. Sublini autem Syrico minium, compendii ratio demonstrat. Quo loco Hermolaus, Syricum, inquit, fictitius color est, ex sinopide ac sandyce mistis, quo minium adulteratur. Vetus codex legit Scyrico.

SYRIATICUS, a, um. Adj. Idem. Florus 2. 9. 1. Syriatico bello successit, ut debebat Ætolicum. Ubi notat Salmasius, Syriaticus frequentius scriptum reperiri in Codd. antiquis, quam Syriacus.

SYRIARCHA, æ. m. [Συριάρχης] Qui Syriarchiam exercet. l. ultim. de expensis ludo. in C. Theod. Posteriores Patriarcham hujusmodi appellasse auctor est Xiphilinus.

SYRIARCHIA, æ. f. [Συριαρχία] Sacerdotii genus in Syria. l. 1. C. de Nat. li. l unic. C. de Offic Com. Orient. l. 133. De Decurionib. in C. Theod. Novel. 89.

SYRIA, æ f. est Crassius indumentum pinguiusque, vel quod in Cappadocia, quam Syris contribuunt, confici soleret. Cæl. Rhodig. lib. 9. Lection. antiq. cap. 3.

SYRIANUS, [Συριανὸς] Alexandrinus philosophus Platonicus, docuit Athenis, scripsitque in totum Homerum commentarios, libros septem in Platonis Rempub. & alia. Hujus discipulus & successor fuit Proclus. Suidas.

SYRICTÆ, [Συρίκται] ut ex Megasthene notat Plin. lib. 2. cap. 7. Gentes sunt inter Nomadas Indos, narium loco foramina tantum habentes, anguium modo loripedes.

SYRINX, gis, f. [σύριγξ, ὁ αὐλὸς, Gl. G. L.] Latine Fistula in Gloss. exponitur. Sunt autem Fistulæ, generis non unius: est enim quæ dicitur monocalamos, a Mercurio inventa, sicut a Sileno polycalamos, a Marsia Cerodetos. Subdit Cæl. lib. 9. Lect. Antiq. cap. 3. Scire convenit Syringos notionem esse non unam, quippe est quando appellatione ea in rotæ foramen injecta portio axis intelligatur, quin & foramen ipsum σύριγξ. Oblongior autem fossa dicitur Syrinx: sed & hastæ repositorium quoque. Est & Syringa, Concavum instrumentum quo sensim aqua mittitur.

SYRINGITES, [συριγγίτης] Gemma, quæ stipulæ internodio similis est, ac perpetua fistula cavatur. Plin. lib. 37. cap. 12.

SYRINX, [Σύριγξ] Nympha Arcadiæ, quæ Nympharum precibus mutata est in palustres calamos, quum acrius eam insequeretur Pan, rusticorum deus. Martial. lib. 9. 63. Ovid. 1. Met. 691.

Inter Hamadryadas celeberrima Nonacrinas
Naias una fuit, Nymphæ Syringa vocabant.

SYRISCUM, est Vas plexile in quod conjiciantur fici: sed Hyriscum pronuntiant alii. Cæl. lib. 9. cap. 3.

SYRISSA, V. SYRIA.

SYRITES, Lapis, qui in lupi vesica nascitur. [συρίτης] Plin. lib. 11. cap. 37. In vesica lupi lapillus, qui Syrites appellatur.

SYRIUS, Sidus, V. SIRIUS. Syrius Adj. in SYRIA.

SYRMA, ătis. n. [σύρμα] a Σύρω, Trabo, Vestis est fluxa & prolixa, humumque verrens, qualis erat tibicinum & fidicinum. Solin. Vestitur syrmate. Martial. lib. 12. 96.

Aptasti longum tu quoque syrma tibi. V. Turnebum, & Alex. Alexandr. lib. 4. Genial. cap. 18.

SYRMĂTICUS, a, um. Adj. Veget. de Re Vet. 3. 22. Jumentum syrmaticum.

SYRMÆA, [συρμαία] Cibi genus ex adipe & melle confectum purgationibus imprimis aptum.
Item Certaminis genus apud Spartanos, in quo victor hujusmodi Syrmæa donabatur.
Item Raphani genus apud Herodot. Cæl. lib. 27. cap. 3.

SYRNA, æ.f. [Σύρνα] Oppidum in Cherroneso Cariæ adhærenti, a Podalirio conditum, & a nomine Σύρνης, uxoris ejus, ita appellatum. Ferunt enim Podalirium, quum in Cariam esset ejectus, a caprario quodam fuisse servatum, & ad Damæthum regem deductum, cujus filiam de tecto delapsam, quum detracto ex utroque brachio sanguine servasset, admiratus hominis ingenium Damæthus, filiam, ejus beneficio servatam, ei uxorem tradidit, Cherrhoneso illi in dotem attributa. Auctor Steph.

SȲRŎPHŒNIX, [Συροφοίνιξ] Qui habitat in ora maritima Syriæ, quæ Syrophœnice dicebatur. Juven. 8. Sat. 159.

Obvius assiduo Syrophœnix udus amomo.

SYROPHŒNISSA, æ. f. [Συροφοίνισσα] Interp. Vulg. Marc. 7. 26.

SȲRŎS, f. [Σύρος] Insula Ionii maris, ut Strabo lib. 12. unde

SYRIUS, a, um. Adj. [Σύριος] gentile. ut Pherecydes Syrius. Cic. 1. Tusc. 38.

SYRPE, n. indecl. Pars quædam silphii. Priscianus ejus mentionem facit, & comicus Plaut. in Rud. 3. 2. 16. his verbis,

Hoc anno multum futurum syrpe & laserpicium. Ea res magnæ æstimationis & pretii erat. Quare dicit calumniator apud Aristophanem, Non si mihi donaveris Ditem ipsum, & Batti silphium. Sed & Syrpe videtur appellari ipsum Laserpicium, voce a Græco nomine silphii degenerante. Solin. cap. 40. Apud Cyrenenses præterea syrpe gignitur, odoratis radicibus, virgulto herbido magis, quam arbusto. Turneb. Advers. 3. 21. Al. Sirpe, per i.

SYRTIS, is, vel ĭdis, sive ĭdos. f. & pl. SYRTES, [Σύρτις] sunt loca circa fines Africæ, Ægyptum versus periculosissima: a σύρειν trahere. Est enim inæqualitas maris & terræ magna, & in uno loco profundissima, in alio vero satis vadosa Spiranteque vento, cumulus arenæ, qui supra mare fuerat, in profundissimas resid et valles: & qui deprimebatur, mox super aquas egeritur. Et sunt duæ, pares natura, impares magnitudine. Quæ dicuntur majores & minores, & spatio passuum ducentorum quinquaginta millium separantur: Minor a Carthagine trecentis millibus passuum distat, & totidem ambitus. Liv. 34. 62. Ora est minoris Syrtis, & agri uberis: una civitas ejus Leptis, major quadringentis vigintiquinque millibus passuum. Plin. lib. 6. cap. 30. & lib. 7. cap. 2. Cujus sepulchrum a parte Syrtium majorum est. Syrtes vocant Lusitani *Baxos de Barbaria*, alii *Banquos*. Olivar. in Melam.
Servius, ubicunque sunt arenosa loca in mari, Syrtes asserit vocari.
Hoc nomen etiam declinatur hæc Syrtis, & has Sytis, ut ait Priscian. Virg 10 Æn. 678.

In Syrtis in saxa volans, &c.

Barbaræ Syrtes. Hor. 2. Carm. 6. 3.
Getulæ Syrtes. Virg. 5. Æn. 51.
Lybicæ Syrtes. Lucan. lib. 1. 494.
Lybicas perrumpere Syrtes. Ovid. 2. Amor. 16. 21.
Paretoniæ Syrtes. Lucan. lib. 3. 295.
Æstuosæ Syrtes. Hor. 2. Carm. 22. 5. V. infra Syrtis nomine &c.
Ambigua Syrtis. Lucan. lib. 9. 713.

Natus & ambiguæ coleret qui Syrtidos arva
Chersydros.

Exercitatæ Syrtes Noto. Hor. Epod. 9. 31.
Inhospita Syrtis. Virg. 4. Æn. 41.
Naufraga Syrtis. Sil. lib. 17. 629.
Sævas accedere Syrtes. Valer. 7. Argon. 86.
Vastæ Syrtes. Virg. 1. Æn. 150.
Syrtis nomine, Tractus etiam illis finibus vicinus intelligitur. Lucan. lib. 9. 448.

—nam litore sicco,
Quam pelago, Syrtis violentius accipit Austrum:
Et terræ magis ille nocens. Quin etiam arenosa illa Lybiæ spatia mediterranea Syrtes appellantur, non tantum litoralis ora. Prudent. Apoth. 443.

Nec responsa refert Libycis in Syrtibus Ammon. Ex Turneb. Advers. 16. 5.

Patrimonii Syrtis, per translationem. Cic. 3. de Orat. 161. Syrtim patrimonii, scopulum libentius dixerim.

SYRTĪCUS, a, um. Adj. [Συρτικὸς] ut, Ammon Syrticus. Lucan. lib. 10. 38.
Mare syrticum. Sen. de Vita beata, cap. 14.
Gentes syrticæ. Idem Epist. 90.

SYRTITÆ, Gemma sunt, quæ in litore Syrtium inveniuntur. Syrtitæ (inquit Plin. lib. 37. cap. 10.) in litore Syrtium, jam quidem & in Lucania, inveniuntur, e melleo colore croco refulgentes: intus autem stellas continent languidas.

SYRUS, V. SYRIA, item SIRUS, & SYROS.

S Y S

SYSTĒMA, ătis. n. [σύστημα] Compages, collectio. Sic Systemæ mundi, est Universi compages. V. Mart. Capel. 9.

SYSTŎLE, es. f. [συστολὴ] Correptio, figura est, quum longa syllaba contra ejus naturam corripitur. ut apud Virg. 1. Æn. 77.

Connubio jungam stabili, propriamque dicabo. Ubi NU brevem posuit, quæ naturaliter longa est. Nam alio loco longam posuit; ut 3. Æn. 319.

Hectoris Andromache Pyrrhin' connubia servas? Reliquas significationis in Lexicis Græcis. V.

S Y Z

SȲZȲGĬA, [συζυγία] Idem quod Conjugium, sive conjugatio. Galen. lib. 8. 9. & 10 de Usu partium: Septem illas parium nervorum productiones, quibus sensus a cerebro in universum corpus distribuuntur, Syzygias appellat. Harum prima est nervorum, Opticum hoc est visorium, qui circa medium sui coeuntes, x Græcæ litteræ imaginem referunt, rursusque separati, in oculos recipiuntur, quibus spiritum visorium subministrant. Secundæ syzygiæ nervi in oculorum musculos inserti, motum iis suppeditant. Tertia gustus sensum in linguam reliquasque oris partes defert. Quarta toti palati tunicæ inseritur. Quinta ad aures fertur, iisque sensum auditus suppeditat. Sexta ad intestina, visceraque omnia sensum transmittit, nervosque recurrentes producit. Septima dat motum linguæ, & rectis Laryngis musculis. Est & alia præter has, quæ versus nares odoratus gratia defertur, quæ idcirco non annumeratur inter nervorum syzygias, quod extra cranium non prodeat. Galen. in lib. de Dissectione nervorum, & loc. cit.
Syzygiæ apud astronomos sunt isti stellarum situs, cum positæ sunt in eadem recta linea. Sic Luna versatur in syzygiis, cum Sol Luna & Tellus jacent in eadem recta linea, i.e. vel in conjunctione vel in oppositione.

T

LITTERA figuram ſuam a Græca ſumpſit, uti Græci ab Hebræis (mutata paullulum ejus forma) mutuati ſunt, ſi qua Origeni fides. Hieronymus *Tau* Samariticum antiquitus ipſiſſimum fuiſſe T Latinum vel Græcum.

Magna eſt cognatio inter T & D, & apud veteres frequens unius in alteram mutatio. Sic Alexanter & Caſſantra ſcripſerunt, pro Alexander & Caſſandra, teſte Quintil. lib. 1. cap. 6. Unde T vocant D mollitum. Hinc & Patavium dictum, quod Pado vicinum eſſet. Vice verſa, T in D ſæpe migravit. Sic a Mentior, Mendax: a Quatuor, Quadra.

T interdum tranſit in duplicem S; ut Quatio, Quaſſi: & viciſſim duplex T in ſimplicem S; ut Mitto, Miſi. Scribitur & in aliquibus dictionibus pro S, ut Pultare pro Pulſare.

Quod ad pronuntiationem ejus ſpectat, notandum eſt T ante vocalem I ſonare SI, (quod a Gothis factum eſt, qui ſibilum iſtum veteribus ignotum in Latium invexere) ut Lectio, Ratio. Excipiendæ ſunt voces, quæ habent S ante T, ut Quæſtio, Juſtior; & pauca quædam alia, ut Mittier pro Mitti, Tiara, &c.

T, Tribunus. Valer. Max. 2. 1. Tribunis plebis intrare curiam non licebat: ante valvas autem poſitis ſubſelliis, decreta patrum attentiſſima cura examinabant; ut ſi qua ex eis improbaſſent, rata eſſe non ſinerent. Itaque veteribus ſenatuſconſultis T littera ſubſcribi ſolebat; eaque nota ſignificabatur illa Tribunos quoque cenſuiſſe.

T, prænomen refert Titum; ut, T. Manlius Torquatus, T. Livius Patavinus.

T, etiam prænomen feminæ, Tita.

T, nomini militis appoſitum, Superſtes ſignificabat. Iſid. 1. 23.

T præterea pro Tantum, Taurus, Ter, Terra, Tibi, Triarius, Turma, Tutor. [Tullius, ut in Inſcr. Epiſtolar. Cic. M. T. C.

T. A. Taurum album. T. A. III. M. X. D. XX. Vixit annis tribus menſibus decem diebus viginti. T. AVG. Tutela Auguſti.

TB. Tibi, Tribunus. TB. D. F. Tibi dulciſſimo filio. TB. PI. Tribunus Plebis.

T. C. Teſtamento conſtituit, vel curavit. T. CA. Titus Cariſius.

T A

TA. Taurum. TAB. Tabula, vel Tabularius.

TABĀNUS, i. m. [οἶστρος, μύωψ, Gl. L. G. & G. L. βόμβος, ἤτοι κυνόμυια, G. L.] Genus muſcæ, a quibuſdam Aſilus dictæ. Plin. lib. 11. cap. 28. Reliquorum quibuſdam aculeus in ore, ut aſilo, ſive tabanum dici placet, &c. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Itaque quod eas æſtate tabani concitare ſolent, & beſtiolæ quædam minutæ ſub cauda, &c. In Gloſſ. Græcolat. Synonyma habet Veſpa, & Aſilio.

TABELLA, & TABELLARIUS. V. TABULA.

TABEO, V. TABES.

TABĔRĒNI, [Ταβερηνοὶ] Populi juxta Chalybes, quos Strabo Tabarnos nominat. Rectius Tibereni, vel Tibareni dicendi, teſte Hermolao. Juſtiſſimi ſunt illi, nec prius prælio congrediuntur, quam diem, locum & horam, ex fide hoſti denuntiarint. Quum mulier partu liberatur, vir in lectulum, tanquam pueri auctor, decumbit, eumque ut puerperam effeta uxor curat, ut ex Nymphodoro Cælius annotavit.

TĂBERNA, æ. f. [ἐργαστήριον, Gl. G. L.] dicitur Officina, quaſi Trabena, a validioribus trabibus, quibus ſuperiora ſunt ſuſpenſa, ut ait Donatus. Accipitur pro omni Ædificio quod eſt utile ad habitandum, ex eo quod taberna tabulis claudebatur, ſive cooperiebatur, ut ait Ulpianus de verb. ſignif. Cic. 14. Att. 9. Tabernæ mihi duæ corruerunt. Idem 3. Q. frat. 7. Juven. 3. Sat. 304.

> Fixa catenatæ ſiluit compago tabernæ.

Taberna, [Καπηλεῖον, Gl. G. L.] Pro Taberna meritoria, ſeu Vinaria. Suid. Ταβέρνα, Καπηλεῖα, πανδοχεῖα.

Arcana taberna. Propert. lib. 4. 8. 19.

Diverſoria taberna. Plaut. Truc. 3. 2. 29.

Inſtructa & ornata taberna. Cic. pro Cluent. 178.

Meritoria taberna. V. MEREO.

Obſcuræ tabernæ. Hor. de Arte Poet. 229.

Salax taberna. Catul. 35. 1.

Claudere tabernam. Cic. pro Domo, 54.

Divertere in tabernam. Cic. 2. de Invent. 14.

Taberna, Ubi opera ipſa, ceteræque merces venditantur. Hor. 1. Serm. 4. 71.

> Nulla taberna meos habeat neque pila libellos.

Duas tabernas ejuſdem negotiationis exercere. Ulpian. in l. Procuratoris. D. de Tribut. action.

Libraria taberna. V. LIBER.

TABERNŬLA, æ. f. dimin. Apul. Met. 7. p. 190. Elmenh. Tabernula quædam litori navique proxima.

TABERNĀRIUS, a, um. Adj. [καπηλικὸς] ut, Comœdiæ tabernariæ, In quibus non Magiſtratus, ſed humiles perſonæ inducuntur. Dictæ quod olim tabulis domus vulgo tegerentur. Apul. Apol. p. 329. Elmenh.

TABERNARIUS, i. m. [ἐργαστηριάρχης, Gl. L. G. & G. L. κάπηλος, L. G.] Inſtitor, Qui in taberna aliquid venditat. Cic. pro Flacc. 18. Opifices & tabernarios, atque illam omnem fæcem civitatum, quid eſt negotii concitare?

Clodius concitator tabernariorum. Cic. pro Domo, 13.

Tabernarius, Qui vinum venditat: ſicut Aquarius, Qui vendit aquam. Cic. 8. Fam. 6. Niſi ego cum tabernariis & aquariis pugnarem, veternus civitatem occupaſſet. Firmic. lib. 3. cap. 7. Erunt caupones, vel tabernarii. Sunt tamen qui locum ſic interpretentur: Tabernariis, i. e. Opificibus, ſive Qui præſunt curandis tabernis. Aquariis, Aquarum & aquæductuum curatoribus. Aquarum jus penes Ædiles & Cenſores erat. Itaque quum tabernarii publicas aquas in ſuum uſum deducerent, Cœlius, qui tunc Ædilitatem gerebat, ea de re cum tabernariis & aquariis pugnavit. Concionem etiam de aquis ſcripſit, cujus meminit Frontin. lib. 2. De Aquæductib. Firmic. lib. 4. cap. 15. Faciet hoſpites, popinarios, tabernarios.

Tabernarius, Qui tabernas ſectatur. Gloſſ. Græcolat. Καπηλοδύτης, Ganeo, Tabernarius.

TABERNĀCŬLUM, i. n. [σκηνὴ, σκήνωμα, Gl. L. G. & G. L. σκηνοπηγία, κατασκηνώσιον, L. G.] Tectum caſtrenſe, quod veluti taberna ſit.

Tabernaculum capere dicebatur comitiorum rogator in auſpicando. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. Se quum legeret libros, recordatum eſſe vitio ſibi tabernaculum captum fuiſſe in hortos Scipionis. conf. 2. de Divin. 75. & Lex. Pitiſc.

Militare tabernaculum. Cic de Clar. Orat. 37.

Collocare ſibi tabernaculum in aliquo loco. Cic. in Piſon. 61.

Perpotare totum diem in aliquo loco, poſito tabernaculo. Cic. 7. Verr. 86.

TĀBES, is. f. [τηκεδὼν, Gl. L. G. & G. L.] Morbus eſt, cujus tres ſpecies ſunt. Una, qua corpus non alitur, & naturaliter ſemper aliquibus decedentibus, nullis vero in eorum locum ſubeuntibus, ita ſumma macies oritur, & niſi occurritur tollit: Atrophiam hanc Græci vocant. Alia eſt quam appellabant Cachexiam, ubi malus corporis habitus eſt, ideoque omnia alimenta corrumpuntur: quod fere fit, quum longo morbo vitiata corpora, etiam ſi illo vacant, refectionem tamen non accipiunt. Tertia eſt ſpecies, quam Græci Phthiſin nominant, ἀπὸ τοῦ φθίνειν, quod eſt conſumi & tabeſcere. Oritur fere a capite, inde in pulmonem deſtillat, huic exulceratio accedit. Ex hac febricula levis fit, quæ etiam quum quievit, tamen & repetit: frequens tuſſis eſt, pus excreatur. Hæc Perottus, ex Celſ. lib. 3. cap 22. Virg. 6. Æn. 442.

> Hic quos durus amor crudeli tabe peredit.

Ubi Serv. Tabe, Corpore defluente paulatim.

Cæca tabe liquefactæ medullæ. Ovid. 9. Met. 175.

Funeſta tabes veneni, Mortifera veneni corruptio & ſanies. Ovid. 3. Met. 49.

Lenta tabe liquitur. Ovid. 2. Met. 807.

Pallida tabes lucri, Avaritia. Lucan. lib. 4. 96.

Sanguinis tabes. Liv. 30. 34.

Undantem tabem per auras late torquet ſerpens. Sil. lib. 17. 451.

Arborum tabes. Plin. lib. 17. cap. 24. de vitiis & morbis arborum, Quædam temporum cauſæ aut locorum non proprie dicuntur morbi, quoniam protinus necant: ſicut tabes cum invaſerit arborem, aut uredo: vel flatus alicujus regionis proprius, &c. Quæ verba Plinii ad verbum fere ex quarto Theophraſti, de plantis tranſcripta ſunt, qui hanc tabem πλῆξιν τῶν δένδρων vocat, quaſi perculſionem, aut ſtuporem arborum, quum ſtirpes areſcunt tabido morbo exuſti, eo modo, quo homines ægri longa tabe emaciati, defectique.

Membrorum tabes. Lucret. lib. 1. 806.

> Imbribus & tabe membrorum arbuſta vacillant.

al. Nimborum.

In tabem margaritam reſolvere. Plin. lib. 9. c. 35. Ex præcepto miniſtri unum tantum vas ante eam poſuere aceti, cujus aſperitas visque in tabem margaritas reſolvit. De Cleopatra loquitur. Quid autem ſit In tabem reſolvi, hoc quidem loco, [illegible]ſe Plin. paulo poſt explicat his verbis: Detractum alterum merſit, ac liquefactum abſorbuit.

De nive liqueſcente dicitur. Liv. 21. 36. Fluentem tabem liqueſcentis nivis ingrediebantur. Et Lucan. 10. 225. Prima tabes nivis. i. e. Solutio.

Tabem,

Tabem, inquit Festus, eam quæ faceret tabescere apud antiquos usurpatum. Sallust. lib. 4. Histor. 25. Qui quidem mos, ut tabes in urbem conjectus. Et Corvin. pro Liburnia, Propter hanc tabem atque perniciem domus totius. Hæc Festus.
Mortifera tabe tincta sagitta. Ovid. 3. de Pont. 1. 26.
Tabes etiam dicitur Vis corrumpendi putrefaciendique. Liv. 40. 29. Arca altera inanis inventa, sine ullo vestigio corporis humani, aut ullius rei, per tabem tot annorum omnibus absumptis.
Fori tabes. Tacit. 11. Ann. 6. Et quomodo vis morborum pretia medentibus, sic fori tabes pecuniam advocatis ferat.

TABUS, vel TABUM, aliquid cruentum significat, in recto non invenitur, sed tantum Ablativus Tabo. [αἷμα τι νεκροῦ, λύθρον, ἔστι δὲ μονόπτωτον, Gl. L. G.] Estque Sanies & sanguis corruptus. Virg. 3. Æn. 29.
Et terram tabo maculant. Ubi Serv. Tabo, Corrupto sanguine. Et est nomen casus septimi tantum, ut Sponte, Natu. Quod si velis declinare, hæc Tabes, hujus Tabis dicis. Idem 8. Æn. 487.
— & sanie taboque fluentes. Serv. Sanies mortui est: tabo, viventis scilicet sanguinis. Cic. 1. Tusc. 107.
— saxa spargens tabo, sanie & sanguine atro. Ex poeta.
Infecit pabula tabo. Virg. 3. Georg. 481.
Nigro tabo. Ovid. 2. Met. 760.
Protinus invidiæ nigro squalentia tabo
Tecta petit. Ubi interpres, Diptotum nomen est & duorum casuum. Nam Tabi & Tabo solum inveniuntur. [Ubi Tabi?
Putri tabo liquentia cadavera. Sil. lib. 13. 487.
Turpi dilapsa cadavera tabo. Virg. 3. Georg. 557.
Atro tabo fluentia membra. Virg. 3. Æn. 626.
Crasso tabo oblita cuncta rubent. Stat. 5. Theb. 311.

TABĬTŪDO, ĭnis. f. [τῆξις] Idem quod Tabes. Plin. lib. 22. cap. 25. Peculiariter tamen longo morbo ad tabitudinem redactis subvenit. De alica.

TABĬDUS, a, um. Adj. [φθισικὸς, Gl. L. G.] Tabescens, Corruptum, quod tabem patitur. Martial. lib. 1. 79.
Indignas premeret pestis quum tabida fauces.
Lues tabida. Virg. 3. Æn. 137.
Mens tabida facta, Ægra & tristis. Ovid. 1. de Pont. 1. 67.
Nix tabida, quum jam consumitur, & colorem prorsus amisit, ut jam fæci simillima sit. Liv. 21. 36.
Vetustas tabida consumit ferrum, Longinquitas temporis, qua omnia putrescunt. Ovid. 4. de Pont. 8. 49.

TABĬDŬLUS, a, um. dimin. Adj. Virg. Ciri, 182.
Tabidulamque videt labi per viscera mortem.

TABĬFĬCUS, a, um. Adj. [φθοροποιὸς, φθισικὸς] Quod tabem inducit. Unde a Cic. 4. Tusc. 36. Ægritudo & metus, tabificæ mentis perturbationes dicuntur, quoniam mentem lacerant, tabem, cruciatum & afflictionem inferunt. Plin. lib. 8. cap. 10. Et terram edisse iis tabificum est, nisi sæpius mandant.
Aër tabificus, Pestilens, infectio aëris. Lucan. lib. 5. 111.
Radii solis tabifici. Lucret. lib. 6. 737.
Tabificis subigit radiis Sol omnia lustrans.
Saniem tabificam exspirat serpens. Sil. lib. 6. 276.
Vis tabifica. Plin. lib. 29. cap. 4. Non enim est tabifica vis: itaque occisa morsu earum animalia cibis innoxia sunt.

TABIFICĀBĬLIS, e. Adj. [τηκεδονικὸς, Gl. L. G.] a veteribus dicebatur. Accius apud Non. 2. 852. Pars neci orbificor liberorum leto tabificabili.

TABIFLUUS, a, um. Adj. Venant. Fortunat. in vita Martini 4. 430.
Cunctaque tabifluus penetrasset acumine morbus.

TABEO, [τήκω, Gl. G. L.] ēre. Etsi scriptum mendose est, Tabo, Marceo. sive

TABESCO, [τήκομαι, φθίνω, ἢ φθείνω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Interiore sensu liquescere & consumi, in tabem ire. Et proprie in amore & mærore tabescere dicimur, quamvis de aliis dici possit. Gell. lib. 7. cap. 8. Delphinus amans desiderio tabuit, exanimatusque est. Plaut. Capt. 1. 2. 31.
— ego qui tuo mærore maceror,
Macesco, consenesco, & tabesco miser.
Artus sale tabentes, Diffluentes. Virg. 1. Æn. 173.
Ceræ tabuerant. Ovid. 8. Met. 227.
Corpora tabent. Ovid. 7. Met. 541.
Dies tabescit, Quæ ad occasum tendit. Plaut. Stich. 5. 1. 8.
Galea tabescens. Claud. de 6. Cons. Hon. 344.
Humor calore tabescit. Cic. 2. de Nat. Deor. 26
Lumina tabescunt fletu. Catull. 66. 55.
Sal tabescit. Cato de R. R. 88. pr. Id aliquoties in die quotidie facito, usque adeo donec sal desierit tabescere.
Animus tabescit assiduis curis. Ovid. 5. Trist. 1. 77.
Desiderio alicujus tabescere. Cic. 2. in Catil. 6.
Ipsi ita acerba, ut tabescat dolore. Cic. 2. Att. 21.
Dolore ac miseria tabescere. Ter. Adel. 4. 3. 12.
Luctu æterno tabescere. Lucret. lib. 3. 924.
Molestiis & morbo tabescere. Cic. 4. Tusc. 34. Et 3. de Nat. Deor. 84.
Otio tabescere. Cic. 2. Att. 14.

TABEFACIO, ĕre. sec. dub. &

TABEFACTUS, a, um. Partic. Solin. cap. 8. Tabefactis nivibus & liquentibus.

TABLINUM, V. TABULA.

TABO, ablativus. V. TABES.

TABOR, [Ταβὼρ] Mons in medio Galileæ sublimis.

TABRĂCA, [Τάβρακα] Oppidum est Africæ minoris. Silius Sabatram nominat lib. 3. 256.
Sabatra tum Tyrium vulgus, &c. Aliis Tabatra, quod minime mirum est. Barbara enim vocabula inepta sunt, nec semper eodem sono utraque lingua efferri consueverunt, ut Hermolaus scribit. Claud. in præfat. lib. 2. in Eutrop. 71.
Inclyta captivo memoratur Tabraca Mauro. V. SABBATA, & SABATHRA.

TĂBŬLA, æ. f. [σανὶς, Gl. L. G. & G. L.] notæ significationis.
Incisa tabula his litteris. V. INCĪDO.
Imprimere tabulam parieti. V. IMPRIMO.
Arripere tabulam de naufragio. Cic. 3. Off. 89.
E naufragio tabula. V. post NAVIS.
Laceræ tabulæ. Ovid. 11. Met. 427.
Ad tabulam decumbere. V. DECUMBO.
Imago alicujus in tabulis. Cic. 5. de Fin. 3. Subaudi Pictis.
Votiva tabula. Hor. 1. Carm. 5. 13. Naufragi evadentes, pictas cladibus suis tabulas præferunt, & cum quibus evaserint vestimentis ad Neptuni templum suspendunt. Juven. 14. Sat. 302.
— & picta se tempestate tuetur. Et Virg. 12. Æn. 768.
Servati ex undis ubi figere dona solebant. Hæc Acron. V. Juven. 12. Sat. 27.
Pictæ tabulæ. Hor. 1. Epist. 2. 52. Cic. pro Rosc. Amer. 133. Quid præterea cælati argenti? quid stragulæ vestis? quid pictarum tabularum? quid signorum? quid marmoris apud illum putatis esse?
Tabula pro Charta Geographica. Propert. 4. 3. 35.
Cogor & e tabula pictos ediscere mundos.
Tabula, [γραμματεῖον, Gl. L. G.] ut Cerata tabula, In qua antiqui scribebant. Plaut. Asin. 4. 1. 18.
Tabula, Liber est, quem sibi quisque nostrûm privatim facere consuevit, quasi quoddam memoriæ promptuarium eorum quæ agimus, id est, Diarium & ephemeris actionum nostrarum. Alfen. l. 203. D. de verb. signif. Constitutum est, eam domum unicuique nostrûm debere existimari, ubi quis sedes & tabulas haberet, suarumque rerum constitutionem fecisset. Budæus.
Tabulæ accepti & expensi; Rationes in quas acceptæ & expensæ pecuniæ referebantur. Cic. pro Rosc. Com. 2. Si tabulas C. Fannius accepti & expensi profert suas, in suam rem, suo arbitratu scriptas, quo minus secundum illum judicetis, non recuso. Moris fuit (inquit Pedian. in 3. Verr. 60.) unumquemque domesticam rationem sibi totius vitæ suæ per dies singulos scribere: in quo appareret quid quisque de reditibus suis, quid de arte, fenore, lucrove seposuisset, quoque die, & quid item sumptus damnive fecisset. Sed postquam assignandis litteris reorum ex suis quisque tabulis damnari cœpit, ad nostram memoriam tota hæc vetus consuetudo cessavit. Hactenus Pedian. Et hoc vocat Cic. (l. c.) Conficere tabulas, & 12. Att. 4. sub finem, & pro Cœl. 17. Et Sueton. in Jul. cap. 47. scribit eum Servitia politiora comparasse immenso pretio, & cujus etiam ipsum puderet, sic ut rationibus vetaret inferri. Budæus.
Suis tabulis causam dicere, pro Domesticis rationibus. Cic. 3. Verr. 102. An tuis solis tabulis causam te dicturum existimasti?
Novæ tabulæ, [χρεῶν ἀποκοπαὶ, Gl. L. G.] appellantur, quando debitores creditas pecunias cum usuris persolvere non coguntur ipsis creditoribus, & abolitis prioribus debitis novæ tabulæ conficiuntur. Cic. 2. Off. 83. Tabulæ vero novæ quid habent argumenti, nisi ut emas tibi mea pecunia fundum, eum tu habeas, ego non habeam pecuniam?
Inepte apud Salustium Valla in suis Comm. Admirandas tabulas, & artificiose pictas exponit, quæ possidebantur a divitibus. Reprehendit & Rivius apud Sallust. H.St. Locus est in Catil. c. 21. Tum Catilina polliceri tabulas novas, proscriptionem locupletium, &c. ubi V. omnino Riv. & Cort. conf. & Lex. Pitisc.
Vindicem enim tabularum novarum novam tabulam vidimus. Cic. 11. Philipp. 14. Al. Vindices, male. V. loc.
Conficere tabulas. V. CONFICIO. & quæ paulo supra.
Referre in tabulas quodcunque commodum est. Cic. pro Flacc. 20. V. loc.
Tabulæ, Syngraphæ, & documenta litteraria. Cic. 2. de Orat. 118. Nam pro tabulis & contra tabulas, & pro testibus & contra testes, &c. vel separatim dicere solemus de genere universo, &c. Inde illud, Tabulis obsignatis eum aliquo agere; 5. Tusc. 33. Budæus.
Tabula pro Auctione. Cic. pro Cæcin. 16. Adest ad tabulam, licetur Æbutius, deterrentur emptores multi, partim gratia Cæsenniæ, partim etiam pretio. Fundus addicitur Æbutio. Tabulam posuit pro Auctione: quod auctionis signum tabula figebatur. Intelligit itaque Tabulam pendulam, publice propositam atque suspensam, quæ loquebatur fundum Fulcinianum venalem. Nempe quemadmodum hodie in charta, sic olim in tabula res venales scriptæ certo publico loco affigebantur, ac proscribebantur: id est per scripturam proponebantur ac publicabantur, sive inscriptione, aut venales, aut locandæ significabantur, ut omnes cognoscerent. Idem 12. Att. 40. De hortis Scapulanis hoc videtur effici posse, aliud tua gratia, aliud nostra, ut præconi subjiciantur. Id nisi fit, excludemur. Sin ad tabulam venimus, vincemus facultates Othonis nostra cupiditate. h. e. Sin præconi subjicientur, & auctio fiet. Hæc tabula etiam Titulus dicebatur, & Libelli. V. suis locis. V. etiam Auctionariæ tabulæ, in AUGEO.
Proscribere tabulam, Affigere auctionem. Cic. 2. Q. frat. 6. Sensit Milo, dedit cuidam non familiari negotium, qui sine suspicione emeret eam familiam a Catone. Quæ simul abducta est, Racilius, qui unus est hoc tempore Trib. pleb. rem patefecit, eosque homines sibi emptos esse dixit: & tabulam proscripsit, SE FAMILIAM CATONIANAM VENDITURUM. In eam tabulam magni risus consequebantur.
Tabula Valeria. Cic. 14. Fam. 2. Quemadmodum a Vesta ad tabulam Valeriam ducta esses. Idem in Vatin.
Tabula proscriptionis, Qua bona, & capita, damnatorum civium Ro. lege Cornelia, proscribebantur. Juvenal. Sat. 2. 28.
In tabulam Sullæ si dicant discipuli tres. Plura V. in PROSCRIPTIO.
Eximere alicujus nomen de tabulis. Cic. pro Rosc. Amer. 26. De Tabulis Proscriptionis Sullanæ loquitur.
Tabulæ, vel Tabellæ judicum etiam dicuntur, Ascon. in Divin. 24. In causis majoribus judices universi in cistam tabulas simul conjiciebant, suas insculptas litteras habentes Absolutionis, sive Condemnationis, cum de alicujus capite agebatur: N & L ampliationis. His enim litteris significabant Non liquere. Idem Asconius alio loco, Tabellas cereas intelligit, quibus sententias ferebant. Erant enim sententiæ non vocales, sed tabellariæ. Cic. in Pison. 11. Cui primam comitiis tuis dederas tabulam prærogativæ, quem in senatu sententiam rogabas tertium.
Tabulæ, Publicæ scripturæ, cujuscunque materiæ vel causæ essent. ut
Censoriæ tabulæ, In quibus census Civium Ro. erat perscriptus. V. CENSEO.
Testimonia dicuntur aut per tabulas, aut a præsentibus. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Configere tabulas. V. CONFIGO.
Tabulæ XII legum apud Romanos dicebantur, non quod XII leges essent,

eſſent, ſed quod XII tabulis conſcriptæ fuerint. Æs enim, in quod leges incidebantur, in tot tabulas, quot commodum erat, ſecabatur. V. Auguſt. de Leg. cap. 16. De his, & plura in Lex. Pitiſc. & apud Rupert. in Enchirid. Pomp. de O. J. Cap. V. §. 4.

Ordinataque erat in XII. tabulis tota juſtitia. Flor. 1. 24. 1.

Bibliothecas omnium philoſophorum unus mihi videtur XII tabularum libellus, & auctoritatis pondere, & utilitatis ubertate ſuperare. Cic. 1. de Orat. 193.

Figere tabulas, & refigere. Cic. 12. Philip. 12. Num figentur rurſus hæ tabulæ, quas vos decretis veſtris refixiſtis? Simile eſt illud Virg. 6. Æn. 622.

— fixit leges pretio, atque refixit. Leges enim in tabulis æneis inciſæ erant. Hinc eſt illud Cic. 12. Fam. 1. Tabulæ figuntur, immunitates dantur. Et paulo poſt, Cujus æra refigere debebamus, ejus etiam chirograha defendimus? Leges intelligit Cæſaris, de quibus fuſiſſime Philip. 1.

Tabulæ numero plurali, ſive per diminutivum Tabellæ, dicebantur Teſtamenta. Ulp. in l. 1. D. de bonor. poſſ. ſecund. tabul. Tabulas teſtamenti accipere debemus omnem materiæ figuram. Sive igitur tabulæ ſint ligneæ, ſive cujuſcunque alterius materiæ: ſive chartæ, ſive membranæ ſint, vel ſi corium alicujus animalis: tabulæ recte dicuntur. Hæc ille. Quintil. lib. 6. cap. 4. Vetus habebat teſtamentum: & unus ex amicis recentioribus, ſperans aliquid ex mutatione tabularum, falſam tabulam intulerat, conſulens eum an primipilaris ei teſtamento ſuaderet ordinare ſuprema judicia. Noli, inquit, facere: offendis illum.

Primæ tabulæ teſtamenti ſunt, in quibus heredes primo loco inſtituuntur: ſecundæ ſunt, in quibus ſubſtitutiones fiunt, ſi inſtituti hereditatem non adierint. Tabulæ enim teſtamentum ſignificant. Unde bonorum poſſeſſiones ſecundum tabulas & contra tabulas dictæ. Tabulæ etiam dicuntur folia teſtamenti. Quare primæ & ſecundæ tabulæ intelligi poſſunt prima & ſecunda charta teſtamenti, quæ etiam primæ & ſecundæ ceræ dicuntur. Budæus. conf. CERA.

Accuſare tabulas. V. ACCUSO.

Aperire tabulas teſtamenti. Cajus, quemadmodum teſt. ape. l. Sed ſi quis, & ſi forte omnibus abſentibus cauſa aliqua aperire tabulas urgeat, &c.

Obſignare tabulas. V. OBSIGNO.

Signatæ tabulæ. Quintil. lib. 5. cap. 11.

Tabulæ ſupremæ, Teſtamentum. Martial. lib. 5. 33.

Quadrantem Criſpus tabulis, Fauſtine, ſupremis
Non dedit uxori, cui dedit ergo? ſibi.

Criſpus hic omnia luxu perdiderat, moriens itaque nihil reliquit uxori, quoniam omnia derat ſibi, id eſt, ventri ſuo.

Τάβλα, ὄνομα παιδιᾶς. ταύτην ἐφεῦρε Παλαμήδης εἰς διαγωγὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, σὺν φιλοσοφίᾳ πολλῇ. Τάβλα γάρ ἐστιν ὁ γήϊνος κόσμος, &c. Et apud eundem legitur Ταυλίζουσι in v. Πεττεύουσι. Nam hoc per illud exponit. Ergo eſt quod Gallice *le Tablier*. Videndum an non & aliquis ex Lat. recentioribus ita uſus ſit. H. St. Poſterior Suidæ locus hic eſt, Πεττεύειν, μεταφέρει, ἀπὸ τῶν πέττων τουτέστι τῶν κύβων, πεττεύουσι, ταυλίζουσι, καὶ πεττείαις, παιδιαῖς, αὐλοῖς, καὶ πεττοὺς ὁμοίως. Ubi ſuſpicor pro αὐλοῖς Ταύλαις ſcribendum. Gloſſ. Græcolat. Τάβλα, Tabula, ταβλίζω, ταβλιστής, ταβλοπαίροχος. omiſſa interpretatione Latina. Ibid. Πέττω ... ito. Forſan Luſito reliquit. conf. Pitiſc. in Tabula luſoria. Ubi & plures alios uſus hujus vocabuli V.

TABELLA, æ. f. [πινακίς, Gl. G. L.] Parva tabula. Plin. lib. 16. cap. 39. Inventum eſt pictorum tabellis immortale. Cic. 7. Fam. 23. Ea volebam tabellis ornare.

Pictæ tabellæ. Hor. 1. Serm. 1. 72.

— aut pictis tanquam gaudere tabellis.

Votiva tabella. Juven. 12. Sat. 27.

Raſis tabellis infuſa cera. Ovid. 1. de Arte Am. 437.

Croceæ membrana tabellæ, Liber. Juven. 7. Sat. 23.

Legitimis tabellis tibi juncta mulier, Sponſalibus. Juven. 6. Sat. 199.

Conſignare tabellas, Dotis. Plaut. Curc. 2. 3. 86.

Obſignatis tabellis agere cum aliquo. Cic. 5. Tuſc. 33.

Tabellæ, Epiſtolæ dicebantur, quod in brevibus tabulis ſcriberentur. Plaut. Epid. 2. 2. 66. Idem Pſeud. 1. 1. 25. Tace dum perlego tabellas.

Blandæ denſæque tabellæ, Codicilli ſæpe miſſi. Juven. 9. Sat. 36.

Committere verba tabellis. Ovid. 9. Met. 585.

Laureatæ tabellæ. V. LAURUS.

Lepidæ tabellæ. V. LEPIDUS.

Verba dedit ferenda tabellis. Ovid. 14. Met. 707.

Properatæ tabellæ, Celeriter ſcriptæ. Ovid. 9. Met. 586.

Arcanas ſignare tabellas. Ovid. 2. Amor. 15. 15.

Tabellæ, In quibus judices ſcribebant. Cic. 1. Verr. 24. Ceratam unicuique tabellam dari, cera legitima, non illa infami ac nefaria. Idem 6. Verr. De quo vos ſententiam per tabellam feretis? De tabellis his vide Uti rogas, in ROGO, & PONS, & SENTENTIA.

Tabella damnatoria, & abſolutoria. Sueton. in Auguſt. cap. 33. Non tantum duas tabellas, damnatoriam, & abſolutoriam, ſimul cognoſcentibus dedit: ſed tertiam quoque, qua ignoſceretur iis, quos fraude ad ſignandum, vel errore inductos conſtitiſſet. De Falſo loquitur teſtamento Suetonius.

Videtis in tabella, jam ante quanta facta ſit labes. Cic. de Amicit. 41. i. e. In ipſis judiciis.

Ferre tabellam. Cic. 2. de Lege Agr. 4. Quod meis comitiis non tabellam, indicem tacitæ libertatis, ſed vocem vivam, præ vobis indicem veſtrarum erga me voluntatum ac ſtudiorum, tuliſtis. Alii legunt Vindicem libertatis rectius.

Grata populo tabella, quæ frontes aperit hominum. Cic. pro Planc. 16.

Tabella dimidiata. Varr. R. R. 3. 2. pr. Vis potius villæ publicæ utamur umbra, quam privati candidati tabella dimidiata ædificemus nobis? h. e. Vis ingrediamur potius villam publicam, quam in anguſtum tabernaculum candidati noſtri nos conſtipemus? Nam Dimidiatam tabellam dixit, Exiguam tabernaculi partem multis hominibus referti: ædificat autem ſibi, qui tanquam ædificium ſibi parat & locum. Turneb. Adverſ. 8. 7.

TABELLĀRIUS, a, um. Adj. [πινακικὸς] ut, Lex tabellaria. Cic. pro Sext. 103. Tabellaria lex ab L. Caſſio ferebatur: populus libertatem agi putabat ſuam: diſſentiebant principes, & in ſalute optimatium te-

meritatem multitudinis & tabellæ licentiam pertimeſcebant. Aſconius in ſecundam Verrinarum 30. L. Caſſius, Inde, inquit, ſunt leges Caſſiæ tabellariæ de ſuffragiis libere ferendis, non voce, ſed tabella. V. Suffragia quomodo ferri ſolerent, in SUFFRAGOR.

Tabellariæ naves, Quæ præmittebantur in portum, ad nuntiandum adventum proximæ claſſis. Senec. Epiſt. 78.

TABELLĀRIUS, i. m. [γραμματοφύλαξ, Gl. G. L.] Ratiocinator, ſupputator. Qui in tabella, nomina & rationes obſervat. Sidon. ad Petrejum 4. 11. Sed & ille ſuſcipiebat hunc granditer, habens in eo conſiliarium in judiciis, vicarium in eccleſiis, procuratorem in negotiis, villicum in prædiis, tabellarium in tributis, in lectionibus comitem, in expoſitionibus interpretem, in itineribus contubernalem. Hic tamen nonnulli legunt, Tabularium.

Locuples tabellarius. V. Locuples in LOCUS.

Tabellarius, [γραμματηφόρος, Gl. L. G.] Qui litteras perfert. Officium ſervile. Cic. 14. Fam. 22. Idem 9. Fam. 15. Duabus tuis epiſtolis reſpondebo: uni, quam triduo ante acceperam a Zeto: alteri quam attulerat Phileros tabellarius.

Fidelis tabellarius. Cic. 1. Att. 13.

Deprehendere tabellarios. Cic. 12. Fam. 12.

Excutere tabellarios. Cic. 10. Fam. 31.

Mittere tabellarios, vel remittere. Cic. 12. Fam. 12.

Subminiſtrare tabellarios vel præbere. Cic. 2. Q. frat. 12.

Scrutari tabellarios. Cic. 10. Fam. 31.

Tabellarius, [δελτοποιὸς, Gl. G. L.] Qui tabellas conficit.

TABELLIO, ōnis. m. [ἀγόραιος, νομικὸς, Gl. L. G.] Firmic. lib. 5. cap. 2. & lib. 8. cap. 28. Idem lib. 4. cap. 5. Tabelliones publicos facit, & qui ex litteris quærant vitæ ſubſidia. [Suid. Ταβελλίων, ὁ τῆς πόλεως γράφων συμβόλαια, ὁ παρὰ τοῖς πολλοῖς νομικὸς λεγόμενος, ἅπαντα ἐπιτελῶν τὰ τῶν πολιτῶν γραμματεῖα, ἔγγραφον αὐτῶν οἰκείοις ἐπισφραγίζων γράμμασι.

TABULĀRIS, e. Adj. [πινακικὸς] Quod ad tabulas pertinet, & in tabularum ornatum accommodatur. Plin. lib. 34. cap. 9. Æs omne frigore magno melius fundi. Sequens temperatura ſtatuaria eſt, eademque tabularis.

Clavus tabularis. Petron. 75.

TABULARIA, orum. n. pl. Species tormenti. Senec. lib 3. de Ira, cap. 19. Torſerat per omnia, quæ in rerum natura triſtiſſima ſunt, fidiculis, tabularibus, equuleo, igne, vultu ſuo.

TABULARIUM, i. n. [λογιστήριον, Gl. L. G.] Locus erat Romæ refertus omnibus inſtrumentis, tabulis, litteriſque publicis, in quibus omnia paſcua, prædia, vectigalia, portoria, civitates, redemptioneſque publicanorum perſcripta erant. Erat autem in atrio Libertatis. Livius 43. 16. Cenſores extemplo in atrium Libertatis aſcenderunt, & ibi ſignatis tabellis publicis, clauſoque tabulario, & dimiſſis ſervis publicis, negarunt ſe prius quicquam negotii publici geſturos, quam judicium populi de ſe factum eſſet. De eo Virgil. ſcripſit, 2. Georg. 502.

Inſanumque forum populi & tabularia vidit. Turnebus.

TABULARIUS, i. m. [λογογράφος, λογοποιὸς, Gl. G. L.] Supputator, ratiocinator. Ulp. in l. ult. D. Si menſor falſum modum dixerit. Ego & adverſus tabularium puto actiones dandas, qui in computatione fefellit. Tabularii, inquit Antonius Auguſt. ſunt Qui magiſtratibus, in publicis, aut privatis negotiis cautiones, acta & rationes conſcriberent. Hos ſervos publicos appellatos ſcimus, quod ſervi fuiſſent, antequam id fieri Arcadius vetaret conſtitutione 3. De tabulariis, ſcribis, holographis, & ſenſualibus, quæ in Theodoſiano quoque libro exſtat. Hodie Tabelliones appellantur: ſed iis rationum tabulæ nullæ committuntur, ut tabulariis. Hæc ille. Sen. Epiſt. 88. Non eſſe feliciorem, cujus patrimonium tabularios laſſat. i. e. Computatores.

Tabularii, Obſignatores tabularum, ſive hæ ad teſtamentum, ſive ad aliud pertineant. Tacit. lib. 14. Ann. 40. Igitur Fabianus tabulariis, quos memoravi, & aliis minus illuſtribus obſignat.

Tabularius ſcholæ medicorum. Vetus Inſcriptio apud Gruter. p. 632. n. 4.
M. LIVIO. CELSO. TABVLARIO. SCHOLAE. MEDICORVM.

TABULĪNUM, vel TABLĪNUM, i. n. [πινακοθήκη] Mœnianum tabulis fabricatum. Varr. de vit. Pop. Rom. lib. 1. Ad focum hieme ac frigoribus cœnitabant: æſtivo tempore in propatulo: rure in corte: in urbe, in tabulino, &c. V. Nonium 2. 112.

Tabulinum, quod & Tablinum, i. n. Locus hibernæ ſtationis atrio proximus, quod fere ex tabulis conſtaret: item ubi tabulæ & inſtrumenta publica monumentaque rerum geſtarum, actorumque aſſervantur. Græcis Grammatophylacium dicitur. Plin. lib. 35. cap. 2. Tablina codicibus implebantur, & monumentis rerum in Magiſtratu geſtarum. De privato tabulario vel tablino Plinius intellexit. Cic. 3. de Nat. Deor. Tabularium dixit, Tabulinum, Apul. lib. 2. ult. Florid. p. 364. Elmenh. Medici cum intraverint ad ægrum, uti viſant, nemo eorum, quod perpulcra tabulina in ædibus cernant, & lacunaria auro oblita, &c.

Tablinum, inquit Feſtus, proxime atrium locus dicitur, quod antiqui Magiſtratus in ſuo imperio tabulas rationum ibi habebant: publicarum rationum cauſa factum locum. Poſtrema Pauli ſunt.

TABULATIM, Adv. Diſtinctione tabulis facta. Pallad. 3. 9. Placet genera vitium tabulatim diſponi.

TABŬLO, [σανιδοῦμαι] āre. Tabulis aliquid conſtruere.

TABULĀTUS, a, um. Partic. [σανιδωτὸς] Ex tabulis factum. ut, Tabulatus tranſitus, Tabulis ubique interpoſitis confectus. Plin. Epiſt. 17. lib. 2.

TABULĀTUM, i. n. [σανιδωτὸν, Gl. L. G. & G. L. σανίδωμα, L. G.] Plana in ædificiis ſuperficies, quadratis lapidibus, vel etiam tabulis conſtrata & parietibus undecunque ſuffulta. Cato R. R. cap. 3. Si in terra, vel tabulato olea nimium diu erit, putreſcet, oleum fœtidum fiet.

Tabulatum, pro Contabulatione. Cæſ. 6. Bell. Gall. 28. In extremo ponte turrim tabulatorum quatuor conſtituit, præſidiumque cohortium duodecim, pontis tuendi cauſa, ponit. Juven. 10. Sat. 105.

— numeroſa parabat
Excelſæ turris tabulata.

Virg. 2. Æn. 464. Summa tabulata.

Deſtruit tabulata. Stat. 10. Theb. 872.

Strata ſolo tabulata. Stat. 1. Silv. 5. 57.

Tabulata, in arboribus ſunt, Rami effuſiores & in plana tendentes, non in altiora creſcentes, inquit Serv. ad hæc Virg. 2. Georg. 361.

— ſummaſque ſequi tabulata per ulmos.

Plin. lib. 17. cap. 23. Et ulmus detruncata a media in ramorum ſcamna digeritur, nulla fere viginti pedum altiore arbore: tabulata earum ab octa-

vo pede altitudinis dilatantur in collibus, ſicciſque agris. V. Columel. lib. 5. cap. 6.

TABULATIO, ōnis. f. [σανίδωσις] Ipſa tabularum conſtructio. Cæſ. 2. Bell. Civil. 9. Centonesque inſuper injecerunt, ne aut tela tormentis miſſa tabulationem perfringerent, aut ſaxa ex catapultis lateritium excuterent.

TABULĀMENTUM, i. n. Idem ac Tabulatio, vel Ipſæ tabulæ. Frontin. Strat. 1. 1. Junxit dolia, conſtravitque tabulamentis.

TABUM, V. TABES.

TĂBURNUS, i. m. Mons Campaniæ, olivetis abundans. Virg. 2. Georg. 38.
— juvat Iſmara Baccho
Conſerere, atque olea magnum veſtire Taburnum.

T A C

TACAPA, [Τάκαπα] Ptolemæo lib. 4. cap. 3. Urbs Syrtis parvæ: Plinio Tacape: vulgo *Capes*.

TĂCEO, ŭi, ĭtum, [σιωπάω, σιγάω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Idem quod Silere, & proprie, Sermonem intermittere. Ter. Eun. 3. 2. 23.
Nunquid habes, quod contemnas? quid tu autem, Thraſo?
Tacent, ſatis laudant.
Enunciabo apud homines familiariſſimos, quod ſemper tacui, & tacendum putavi. Cic. 1. de Orat. 119.
Ante exſpectatum tacuit. Ovid. 4. Met. 789.
Tacere aliquid, Reticere. Ter. Eun. 1. 2. 23.
Callide quid tacere. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Taceo te. Plaut. Mil. 4. 2. 100. Al. Teneo.
Ulciſci ſe tacendo. Ovid. Rem. Amor. 645.
Tacere de. Plin. lib. 13. cap. 16. De menſis tamen tacuit.
De re aliqua tacere. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Nimium diu de rebus alicujus tacere. Cic. 1. Att. 16.
In his ſaltem rebus, in quibus de ſe taceri velit, tacere. Cic. de Lege Agrar. 3. 4.
An me taciturum tantis de rebus exiſtimaviſtis. Cic. 2. Verr. 27.
Tace, Securus eſto: quoniam qui ſecuri ſunt, nullam interrogandi cauſam habent. Ter. Adel. 2. 4. 16. Tace modo, ac ſequere. Ibid. 2. 2. 1.
Tace, egomet conveniam jam ipſum: cupide accipiat jam faxo.
Tacere etiam dicuntur Quæ ſine voce ſunt. Virg. 4. Æn. 363.
— totumque pererrat
Luminibus tacitis. [Pro Tacens ipſe.] Et 4. Æn. 525.
Quum tacet omnis ager. [Strepitu omni caret.
Amor tacetur in medio Marte. Ovid. 2. Amor. 18. 36.
Jurgia turbida tacuerant. Lucan. ad Piſon. 74.
Oculi tacent. Ovid. 2. Amor. 5. 17.
Plectra dolore tacent, Non reſonant. Ovid. 15. Epiſt. 198.
Taceantur. Martial. de Spectac. 28.
Fucinus & pigri taceantur ſtagna Neronis.
Tacitum eſt, Imperſonale. Ter. Adel. 3. 4. 28.
Ignotum eſt, tacitum eſt, creditum eſt.

TACENS, entis. [σιωπῶν] Partic. Plaut. Rud. 4. 4. 72.
Quidum? C. quia enim neque loquens es, neque tacens, unquam bonus.
Oratio tacens. Quintil. lib. 2. cap. 28. [Error ex Lipſ. Theſ.
Fluvius tacens, Sine murmure, & quaſi imperceptibiliter fluens. Sen. Herc. fur. 9.
Vento tacente tumuit mare, Non flatu ſtrepente. Sen. Med. 10.

TACENDUS, a, um. aliud Partic. [σιωπητέος] Martial. lib. 1. 50.
Vir Celtiberis non tacende gentibus,
Noſtræque laus Hiſpaniæ.
Loqui tacenda. Ovid. 2. de Arte Am. 604.

TACĬTUS, a, um. Adj. ex Partic. [σιγηρὸς, σιωπηλὸς, Gl. G.L.] Qui tacet: & quod tacetur. Plaut. Rud. 4. 3. 88. Tu abi tacitus tuam viam. Ter. Eun. 3. 5. 23.
Quid eſt? C. tacitus citius audies. Idem Hec. 4. 1. 3.
Ita corripuit derepente tacitus ſeſe ad filiam.
Aſſentitur tacitus. Cic. 1. Verr. 22.
Accepit hanc plagam tacitus. Cic. 5. Verr.
Arguit tacitus. Liv. 1. 16.
Conſilium dat tacitus. Cic. 2. Verr. 34. Id enim conſilii mihi profecto taciti dabitis, quod egomet mihi neceſſario capiendum intelligo.
Perſpicere voluntatem tacitorum. Cic. 1. in Catil. 20.
Si voluntas tacitis verbis intelligi poſſet, verbis omnino non uteremur. Cic pro Cæcin. 53.
Nihil me mutum delectat, nihil tacitum. Cic. 3. in Catil. 26.
Acceſſus tacitus. V. ACCEDO.
Affectu tacito lætari, Amare occulte. Ovid. 7. Met. 147.
Annis tacitis ſeneſcimus, Tacite fluentibus. Ovid. 6. Faſt. 771.
Aſſenſio tacita & occulta. Cic. pro Milon. 12.
Cælo tacito labentia ſidera. Virg. 3. Æn. 515. i. e. Nocturno, per quod tacetur, vel quia cæli motus a nobis non auditur.
Cogitationes tacitæ. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Commendatio tacita. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Curſus tacitus fluminis, Lenis, ſine ſtrepitu. Ovid. 14. Met. 601.
Dignitas noſtra in id tacita eſſe poterit? pati poterunt oculi, me cum Gabinio ſententiam dicere? Cic. 10. Att. 5.
Dolor tacitus. Ovid. 1. Faſt. 356.
Dulcedine tacita tangere pectus, Viſcera introrſum titillare. Lucret. lib. 3. 909.
Exiſtimatione tacita reprehendi. Cic. de Provinc. Conſ. 40.
Exſpectatio veſtra taoita jamdudum alio me vocat. Cic. pro Cluent. 63.
Figura corporis tacita. Cic. pro Roſc. Com. 20.
Furtum tacitum, Occultum. Ovid. 1. Faſt. 549.
Inceſſu tacito progreſſus. Virg. 12. Æn. 219.
Inimicitiæ occultæ & tacitæ magis timendæ ſunt, quam indictæ & apertæ. Cic. 7. Verr. 181.
Ira tacita exæſtuare, Tecta, occulta. Ovid. 6. Met. 623.
Mæſtitia tacita. Liv. 1. 29. Sed ſilentium triſte ac tacita mæſtitia ita defixit omnium animos.
Mente tacita gerit vulnus inconſolabile. h. e. Maximum dolorem. Ovid. 5. Met. 428.
Murmure tacito venerantur numen, Voce ſubmiſſa. Ovid. 6. Met. 203.
Nox tacita, In qua omnia tacent animalia. Ovid. 9. Met. 473.
Nutus taciti. Ovid. 3. Amor. 11. 23.
Officium & ſtudium tacitum. Cic. pro Quint. 78.
Os tacitum præbere alicui. Cic. 5. Verr. 36.
Pallore tacito fateri animum. Ovid. 6. Faſt. 19.
Paſſu tacito præterire. Claud. 6. Conſ. Hon. 509.
Pectus tacitum pertentant gaudia. Virg. 1. Æn. 509.
Piſces taciti, Muti. Ovid. 4. Met. 50.
Signo tacito exercitum adduxerunt. Liv. 29. 30.
Timor tacitus. Lucret. lib. 6. 1177.
Vias tacitas hoſtibus monſtravit. Martial. 13. 60. De cuniculo.
Vis tacita. Quintil. lib. 3. cap. 5.
Voce tacita dicere aliquid, Suſurrare. Ovid. 9. Met. 300.
Vultus taciti. Ovid. 1. Amor. 7. 21.
Judicium tacitum, Genus quoddam judicii fuit apud Romanos, de quo ſic ad Atticum 4. 16. Cicero loquitur, Senatus decrevit ut tacitum judicium ante comitia fieret, ab iis conſiliis, quæ erant omnibus ſortita in ſingulos candidatos: magnus timor candidatorum. Interdum cum magno ambitu honores petebantur aperta largitione, ob candidatorum contentionem, diſciplinæ & inſtitutis patriis legumque juſſis repugnantem, populique tribus & centurias corrumpentem: Senatus decernebat, ut judicium fieret tacitum in candidatos, quo vel ante damnarentur ambitus, vel eorum comitiis ratio non haberetur, quod more majorum petiſſe non viderentur. Hinc meridiana luce clarius redditur, quod apud Cic. 3. Off. 24. alioquin eſt obſcurum, ubi ait, Quamvis enim demerſæ ſint leges alicujus opibus, quamvis tremefacta libertas, emergunt tamen hæc aliquando, aut judiciis tacitis, aut occultis de honore ſuffragiis. Hic enim Tacita judicia, non alia eſſe arbitror, quam quæ ex epiſtola ad Atticum eruta paulo ante ſunt. Ex Turnebo.
Tacitus, Paſſive aliquando accipitur, pro Indicto. Virg. 6. Æn. 841.
Quis te, magne Cato, tacitum, aut te Coſſe, relinquat? Cic. 3. Fam. 8. Sed prima duo capuita epiſtolæ tuæ tacita mihi quodammodo relinquenda ſunt.
Tacitum, ſubſtantivum, pro Arcano quod taceri volumus. Senec. Epiſt. 84. Falſum ergo eſt hoc, quod patrocinii loco ponitur, ei, qui ſoleat ebrius fieri, non dari tacitum.
Vulgator taciti. Ovid. 3. Amor. 7. 51.

TACITŬLUS, a, um. Adj. dimin. Varro apud Non. 1. 234. Novus maritus tacitulus taxim uxoris ſolvebat cingulum.

TACĬTE, Adv. [σιωπηρῶς, Gl. L. G. ſec.] h. e. Secrete, & ſubmiſſe. Plaut. Pœn. prol. 32. Matronæ tacite ſpectent, tacite rideant. Idem Aſin. 3. 2. 42. Tacite auſcultemus.
Tacite dat ipſa lex poteſtatem. Cic. pro Milon. 11.
Tacite, obſcureque concedere. Cic. pro Quint. 50.
Tacite prætereuntem exſecrari. Liv. 2. 58.
Tacite rogare. Cic. pro Lege Manil. 13.
Annus tacite labens. Ovid. 1. Faſt. 65. Hoc dixit ad ipſum tempus reſpiciens, quod eſt menſura motus cæli, quod quidem tacite movetur.
Habere aliquid tacite. Liv. 42. 16. Et quanquam diſſimulare, & tacite habere id, patique ſtatuerat.

TACITO, aliud Adv.
Tacito intelligere. Cic. 4. Verr. 180.
Tacito molitur fugam. Juſtin. 18. 4. 9.

TACITĀBUNDUS, a, um. Adj. Quaſi a Tacito, āre. Donat. in Virg. Ille ſæpe tacitabundus diſcedebat.

TACITŬRIO, īvi, īre. Sidon. 8. Epiſt. 16. Tacitutire deliberavimus.

TACITURNUS, a, um. Adj. [σιωπηλὸς, σιγηλὸς, σιγηρὸς] Qui natura facile tacet.
Horace Epiſt. penult. lib. 1.
Deme ſupercilio nubem; plerumque modeſtus
Occupat obſcuri ſpeciem, taciturnus acerbi. H. St. Eſt Ep. 18. v. 94.
Delia taciturna. Tibull. 1. 2. 33.
Obſtinatio taciturna. Nepos 25. 22.
Silentia taciturna. Ovid. 2. de Arte Am. 505.
Flumen taciturnum, Tacite labens. Sil. 4. 224.
Ripa taciturna caret ventis. Hor. 3. Carm. 29. 24.
Statua taciturnius. Hor. 2. Epiſt. 2. 83.
Oſtium taciturniſſimum, apud Plaut. Curc. 1. 1. 20.

TACITURNŬLUS, a, um. Adj. dimin. Apul. Blanda mulier, & taciturnula.

TACITURNĬTAS, ātis. f. [σιωπὴ Gl. L. G. σιγὴ G. L.] Obſervantiæ genus in ſilentio conſtitutæ. Ter. And. 1. 1. 7.
Sed his, quas ſemper in te intellexi ſitas,
Fide, & taciturnitate. Cic. 1. Fam. 5. Sed noſti hominis tarditatem & taciturnitatem.
Annua taciturnitas. Cic. in Piſon. 32.
Invida taciturnitas. Hor. 4. Carm. 8. 23.
Perpetua taciturnitas. V. PERPETUUS.
Suſpicionem mihi majorem tua taciturnitas attulerat. Cic. 7. Att. 8.
Experiri taciturnitatem alicujus. Cic. de Clar. Orat. 231.
Taciturnitas imitatur confeſſionem. Cic. 1. de Invent. 54.

TACHŌS, [Ταχὼς] Rex Ægyptiorum fuit, qui cum Ageſilaum Lacedæmoniorum regem, brevis ſtaturæ hominem, qui idcirco venerat, ut cum eo belli ſocietatem iniret, eique auxilium ferret, hoc intempeſtivo joco laceſſiſſet, ὤδινεν ὄρος, Ζεὺς δ' ἐφοβεῖτο· τὸ δ' ἔτεκεν μῦν, i. e. Parturiebat mons, ac Jupiter metuebat: ille autem murem peperit: regno ſuo eſt ſpoliatus, alienato a ſe Ageſilao, ſocietateque dirempta. Hæc Athenæus lib. 14.

TĂCĬTUS, [Τάκιτος] Cognomen gentis Corneliæ. C. Cornelius Tacitus, Eques Romanus, gener Cn. Julii Agricolæ, æqualis ac familiaris Plinii Junioris, Belgicæ Galliæ rationes procuravit, ſub Veſpaſianis, Domitiano, Nerva, & Trajano varios honores geſſit; ſcriptis vero ſuis, prudenti & arguta brevitate diſertis, immortalem ſibi laudem & gloriam comparavit. Hiſtoriam principum ab exceſſu Auguſti uſque ad Nervam Imp. conſcripſit, hujus quoque Trajanique principatum ſcripturus, ut ipſe in Prœm. lib. 1. Hiſt. teſtatur. Ejus non niſi Annalium libri VI priores, quinto mutilo tamen, & totidem poſteriores ab XI ad XVI, mutilum item, ſuperſtites ſunt. Scripſit & de Clar. Orat. Ciceronis Brutum & materia & dicendi copia imitatus. Præterea vitam Agricolæ ſoceri ſui: & de moribus

ae situ Germaniæ, stilo presso & eleganti, tum arguto & sententioso: in cetera vero historia aliquantulum sublimior. Scribit Flavius Vopiscus in vita Claudii Taciti Imperatoris, cap. 10. hunc auctorem, tanquam e suis progenitoribus, Tacitum imperatorem quotannis decies describi, ne liber periret, eumque in omnibus bibliothecis apponi jussisse. Tertullianus autem noster eum mendaciorum loquentissimum appellat.

TACŎLA, [Τάκωλα] Indiæ emporium extra Gangem Ptolemæo lib. 7. cap. 2. Hæc urbs a Portugalensibus anno 1510. vi capta est; illis vero a Batavis anno 1640. post obsidionem sex mensium expulsis, sub horum, quorum etiamdum est, imperium ditionemque cecidit. Hodie *Malacca* dicitur.

TACTĬCUS, a, um. Adj. [τακτικὸς] Ordinarius, Dispositus. Gloss. Græcolat. Ibid. Τακτικῶς, Ordinato. At Suid. φρονιμικῶς exp. Hinc

TACTĬCE, es, f. [τακτικὴ] Ars instruendæ aciei.

TACTĬCUS, i. m. [τακτικὸς] Hujusce artis peritus.

TACTUS, V. TANGO.

T Æ

TÆDA, æ. f. [πεύκη, Gl. L. G. & G. L. δᾴς, δαδὶς, δαδίον, G. L. δαΐς καὶ λαμπάς, L. G.] proprie dicta (inquit Ruell.) a Græcis Das & Dadion vocatur. Sed sui generis arbor in Illyrico est. Improprie autem Tædas appellamus tum piceæ sativæ partes imas, tum alia quoque ligna, quæ flamma olei vel picis illitu concepta, faculæ modo luceant. Plin. lib. 16. cap. 10. Sextum genus est tæda proprie dicta, abundantior succo, quam reliqua, parciore liquidioreque quam in picea, flammis ac lumini sacrorum etiam grata. Hæ mares duntaxat, ferunt & eam, quam Græci sycen vocant, odoris gravissimi. Cæs. 3. Bell. Civil. 101. Magno vento & secundo completas onerarias naves tæda, & pice, & stupa, reliquisque rebus, quæ sunt ad incendia, in Pomponianam classem immisit.

Hinc Tædas vocamus Faces, quæ optimæ ex ea arbore fiebant.

Accensa tæda. Lucret. lib. 6. 881.

Ceratæ tædæ. Ovid. 7. Epist. 23.

Pinea tæda. Ovid. 12. Epist. 34.

Pingues tædæ. Virg. 7. Ecl. 49.

Castis adolet altaria tædis. Virg. 7. Æn. 71.

Fumida tæda piceum fert lumen. Virg. 9. Æn. 75.

Silva ministrat tædas. Virg. 2. Georg. 431.

Tæda, Pini morbus, ex abundantia succi, & ubertate larga luxuriantis naturæ proveniens. Theophrast. de Historia Plantarum lib. 2. cap. 10. Morbum pinis accidere talem Idæi incolæ narrant: quum non solum cor, sed etiam pars externa caudicis in tædam transiverit, tunc strangulari quodam modo, quod sponte accidit ubertate arboris largissima, quoad quisque conjectare possit. Tæda enim totum efficitur. Idem de Causis plantarum lib. 5. cap. 15. Arborum autem genus etiam aliquod fortasse est, cui corruptio secundum naturam sponte, nec ullo pacto afflictato, sed bene vigenti eveniat, ut pino, quum radices mutat in tædam fuerint. Ita enim fit ex nimietate nutritionis, atque excessus: quumque per tedam transmittere pabulum arbores nequeant, moriuntur. Quod proximum illi videtur, quod animalibus evenit, quæ extra modum crassantur atque pinguescunt. Quum enim auram attrahere nequeant, nec ullo pacto spiritu uti possint, propter obesitatem condensationemque, & illa strangulantur, & pinus. Quamobrem non inepte rustici vocabulum istud de pino usurpant. Pinum enim strangulari ajunt obesitate, atque pinguedine. Quippe omnia spiritum desiderant aliquem, vel solutionem, vel meatuum libertatem. Plin. lib. 17. cap. 24. Arbores laborant & fame, & cruditate, quæ fiunt humoris quantitate. Aliquæ vero & obesitate: ut omnia quæ resinam ferunt: nimia pinguitudine in tædam mutantur: & quum radices quoque pinguescere cœpere, intereunt, ut animalia nimio adipe.

Tæda pinea. Columel. 5. 10. Juxta ipsam radicem truncum findito, & fissuram cuneo tædæ pineæ adigito, & ibi relinquito. Catul. Epithal. Jul. & Manl. 59. 15.

Pelle humum pedibus, manu
Pineam quate tædam.

Tæda, pro Nuptiis. Mos enim antiquorum erat ut in nuptiis (inquit Varro) faces & tedæ semper præirent, quod antea non nisi per noctem nubentes ducebantur a sponsis. Virg. 4. Æn. 18.

Si non pertæsum thalami tædæque fuisset.

Apta tædis tempora. Ovid. 6. Fast. 221.

Ferales omine tædæ. Lucan. lib. 1. 112.

Felices tædæ. Catul. Argon. 62. 25.

Jugalis tæda apud Catonem R. R. cap. 10. Vetus exemplar legit Telam jugalem unam. Ovid. 4. Epist. 121.

At nec nupta quidem, tædaque accepta jugali.

Nuptiales tædæ. Apul. lib. 4. Aurei asini, ad finem.

Pudica tæda. Ovid. 6. Epist. 134.

Copulari tædis. Senec. Herc. fur. 6.

Coire jure tædæ. Nuptiarum legitimo jure. Ovid. 4. Met. 60.

Exspectant pactæ tempora tædæ, Pactarum nuptiarum. Ovid. 9. Met. 721.

Jungere tædas. Sat. 3. Silv. 4. 53.

Optato vox junxit lumine tæda. Catul. 64. 79.

Tæda, pro Carmine nuptiali apud Senec. in OEdip. 500.

Concinit tædas geminus Cupido. Sed rectius al. Concutit.

Scribitur & Teda per e longum. Sed hanc scripturam per dipthongum Græca origo confirmat, quam & membranæ exprimunt plurimæ.

TÆDĬFER, a, um. Adj. [Δᾳδοφόρος] Tædifera Ceres est dicta, cujus sacra noctu (ut in Prol. Aululariæ Plauti est) fiebant, in quibus sacerdotes faces deferebant, Cererem imitati: quæ dum Persephonem filiam, a Plutone raptam, tædis incensis quæreret, Tædifera est appellata. Ovid. 2. Ep. 42.

Et per tædiferæ mystica sacra Deæ.

TÆDET, tædebat, tæduit, & tæsum est, [σικχαίνομαι, Gl. L. G. & G. L.] ēre. notæ significationis. Ter. Eun. 1. 1. 27. Et tædet, & amore ardeo. Construitur cum Infinitivo, aut Accusativo a parte anteriori, & Genitivo a posteriori.

Cum Infinitivo. Ter. Phorm. 3. 2. 2.

Audi quid dicam. D. at enim tædet jam audire eadem millies.

Cum Genitivo. Plaut. Cas. 1. 54.

Abeo intro, tædet sermonis tui. Subaudi Me. Ter. Eun. 2. 3. 6.

Tædet harum quotidianarum formarum. Cic. 2. Att. 24. Prorsus vitæ tædet, ita sunt omnia omnium miseriarum plenissima.

Tædet me hujus hominis, Σικχαίνομαι τοῦτον τὸν ἄνθρωπον. Gloss. Latinogræc.

Tædet nemorum. Stat. 4. Theb. 263.

Quid quæris? tædet omnium nos vitæ. Cic. 5. Atti 16.

Scribitur & Tedet, Tedium, &c. sine dipthongo. Sed minus recte.

TÆDEO, & TÆDESCO, ēre. [σικχαίνομαι, Gl. L. G.] Minut. Felix in Octavio 28. 11. Prius tædescit impudentiæ, quam pudescit.

TÆDIO, āre. Lamprid. in Alex. Sev. cap. 29. Neque unquam tædiavit, aut morosus ac iratus resedit. V. Casaubon. ad loc. qui hanc vocem tanquam elegantissimam laudat.

Inde Itali *Attediare*. H. St. qui & superiorem locum adscripsit, quum tota dict. in Lugd. desideraretur.

Cor tædians. Tertull. adv. Jud. cap. 11.

TÆDIUM, i. n. [σίκχος, κόπος, Gl. L. G. σικχασία, G. L.] Plin. lib. 19. cap. 6. de allio, Tædium huic quoque halitu, ut cæpis, nullum tamen coctis.

Laboris tædium. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Laudis tædia. Virg. 4. Georg. 331.

Sollicitum tædium. Hor. 1. Carm. 14. 17.

Adducere tædium. Plin. 30. 15.

Afferre tædium. Liv. 34. 34.

Cepit tædium. Liv. 8. 2.

Capere tædia cœpti. Ovid. 9. Met. 615.

Devorare tædium. V. DEVORO.

Dictare tædium lucis. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Effugere tædium varietate. Quintil. lib. 4. cap. 2. Nam debet esse quam purissimus sermo, & qui varietate tædium effugiat, & mutationibus animum levet.

Ferre tædia. Juven. 16. Sat. 44.

Ferenda tædia alicujus. Ovid. 14. Met. 718.

Levare tædium lectionis. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Parere tædium. Quintil. lib. 2. cap. 21.

Subire longa tædia. Claud. 2. in Eutrop. 99.

Tædia subeunt animos. Juven. 7. Sat. 34. [Poëtæ fere in plurali ponunt.

TÆDIO, Adv. [ἄθυμως, Gl. L. G.] Et quidem bis. [Alioqui putabam ἀθυμῶ scribendum, & verbum esse Tædio, āre.

TÆDŬLUS, a, um. Adj. Festus, Tædulum antiqui interdum pro fastidioso, interdum quod omnibus odio esset, ponere soliti sunt.

TÆDIŌSUS, a, um. Adj. [σικχαντὸς, Gl. G. L.] Firmic. lib. 1. cap. 3. Ille invisus longam ac tædiosam lucis sustinet sarcinam. Lucis, i. e. Vitæ. De sene loquitur invalido & mori cupiente.

TÆDĬTŪDO, inis, f. [σικχασία] Gloss. Græcolat.

TÆNĂRUS, i. m. [Ταίναρος] Locus umbrosus, in radice Maleæ promontorii Laconiæ, juxta Spartam civitatem. In quo quia hiatus magnus est, & strepitus progredientium percipiuntur, dixerunt veteres per hunc esse descensum ad inferos. Virg. 4. Georg. 467.

Tænarias etiam fauces, alta ostia Ditis. Ibi erant λατομίαι, hoc est lapicidinæ lapidum pretiosorum, qui & Laconica marmora, & Tænarii lapides vocantur. Propert. lib. 3. 2. 11.

Quod non Tænariis domus est mihi fulta columnis.

Tænarus in singulari, Græce Ταίναρος, g. m. & f. est, in plurali neutrius.

Tænarum [Ταίναρον] neutro genere, inquit Suidas, promontorium est Laconiæ, in quo fauces erant ad inferos deducentes, ubi & Neptuni præsidis templum: illic supplicantes in sacello Neptuni Helotas nihil veritos Lacedæmonii interfecerunt.

Invisi Tænari horrida sedes. Hor. 1. Carm. 34. 10.

Operta umbris Tænarus. Lucan. lib. 9. 36.

Spartanus Tænarus. Sen. Herc. fur. 7.

Tænara & aspero regnum sub domino. Sen. Troad. 402.

TÆNĂRIUS, a, um. Adj. [Ταινάριος] ut, Luci Tænarii. Stat. 1. Theb. 355.

Marita Tænaria, Helena. Ovid. 13. Epist. 45.

Tænarii lapidis meminit Plin. lib. 36. cap. 22.

Tænarias fauces, alta ostia Ditis. Virg. 4. Georg. 467. conf. Dict. præced.

TÆNĂRĬDES, æ, m. [Ταιναρίδης] pro Lacone. Ovid. 10. Met. 183.

TÆNĂRIS, idis. patronym. f. [Ταιναρὶς] ut, Ora Tænaris. Ovid. 17. Epist. 6.

TÆNIA, æ. f. [ταινία] Vittarum extremitas. Virg. 7. Æn. 352.

— fit tortile collo
Aurum ingens coluber, fit longæ tænia vittæ.

Tænia, Tota vitta. Virg. 5. Æn. 269.

Puniceis ibant evincti tempora tænis. A tæna, non tœnia. Nam & tæna & tænia dicitur. Servius. [In codd. emend. non leguntur ista Serv. V. Pierii not.

Tænia proprie dicitur Fascia, inquit Festus. Græca enim dictio est, ταινία, quam sic interpretatur Verrius, ut dicat ornamentum esse laneum capitis honorati, ut sit apud Cæcilium in Androgyno, Sepulchrum plenum tæniarum, ita ut solet. Et alias, Dum tæniam, qui vulnus vinciret petit. Ennius in Alexandro, Volans de cælo cum corona & tæniis. Hactenus Festus. conf. Suid.

Tæniæ in charta. Plin. lib. 13. cap. 12.

Tæniæ, sunt in mari Candicantes cautes, longo tractu fasciam imitantes, a quibus tænienses purpuræ vocantur, quæ in illis degunt locis. Meminit Plinius lib. 3. pr. & 9. 7. apud quem Tænei maris perperam, pro Tæniis maris scriptum est. Turnebus.

Tæniæ, Sunt etiam Lumbrici ventris, lati quidem illi, sic dicti, quod instar fasciarum sint lati ac longi. Unde proditum est a Plin. lib. 11. cap. 33. Intra hominem tænias tricenum pedum, aliquando & plurium longitudine nasci. Al. Tineas male. Harum autem sæpe meminit Plin.

Tænia, & Genus piscis apud Plin. lib. 32. cap. 7.

TÆNIŌSUS, a, um. Adj. [κειριώδης] Gloss. Latinogræc. [Scribe Κειριάτης. Sunt enim Κειρίαι Lumbrici lati, ut testatur Erotianus in Gloss. Hippocr. Unde apparet eum intelligi Tæniosum, qui hoc ipso morbo laborat.

TÆNIENSIS, e. Adj. ut, Purpuræ tænienses, apud Plin. 9. 37. pr.

TÆNIŎLA, æ. f. dimin. [ταινίδιον] Fasciola. Columel. lib. 11. cap. 3. Brassica, quum sex foliorum erit, transferri debet, ita ut radix ejus liquido fimo illita, & involuta tribus algæ tæniolis pangatur. Hoc est quasi Fasciolis circumdata.

TÆPOCON, i. n. sic appellarunt Græci Genus scribendi deorsum versus, ut nunc dextrorsum scribimus. Festus. V. not. Var. & Voss. Etymol.

TÆTER, vel TÆTRUS, tra, trum. Adj. [σιυχαντὸς, Gl. L. G. & G. L. ἀργαλέος, σκοτεινὸς, ἀμαυρὸς, L. G.] Quod eſt malum, fœdum, & pollutum, crudele, & inſuave: tum ad mentem pertinens, tum ad ceteros ſenſus. ut, Bellua tætra, tæterrimus hoſtis, tæterrima mens. Plaut. Moſt. 3. 1. 128.

Nullum edepol hodie genus eſt hominum tætrius.

Abſinthia tætra, Triſtia, amara. V. ABSINTHIUM.

Aqua tæterrima. Hor. 1. Serm. 5. 7. Alii legunt Deterrima. [ut fere hæc confundi ſolent. V. infra.

Bellua tætra & immanis. Cic. 4. Tuſc. 44. Ipſam ægritudinem, quam nos, ut tætram & immanem belluam, fugiendam eſſe diximus, &c.

Bellum tæterrimum. Cic. 10. Fam. 14.

Cadavera tætra, Putrida & tabida. Lucret. lib. 2. 415.

Cauſa tæterrima belli, Peſſima. Hor. 1. Serm. 3. 107.

Colores tætri fœda ſpecie, Quos oculus averſatur. Lucret. lib. 2. 421.

Comes tæterrima mortis, fames. Columel. lib. 2. cap. 2.

Cruciatus tæter. Cic. 2. de Finib. 94.

Cui viperino morſu venæ viſcerum veneno imbutæ,
Tætros cruciatus cient. Ex poeta.

Diſcordia tætra. Hor. 1. Serm. 4. 60.

Facinus tætrum. Sen. Thyeſt. 8.

Homo tæter. Cic. 4. Fam. 12. Ita vir clariſſimus ab homine tæterrimo acerbiſſima morte eſt affectus. Vetus codex habet Deterrimo. [Sed potior prior lectio, nec Deterrimus uſquam, niſi comparative, recte ponitur, nec dubito, quin locis compluribus corrigendum ſit. V. Deterior. in DETERO.

Hiems tæterrima. Cic. 8. Fam. 15. Num tibi noſtri milites, qui duriſſimis & frigidiſſimis locis, tæterrima hieme, bellum ambulando confecerunt, malis orbiculatis eſſe paſti videntur?

Libido tætra, Obſcæna. Hor. 1. Serm. 2. 33.

Morbus tæter. Catul. de Lesbia, 74. 25.

Nox tætra nimborum, Nigra & picea caligo atque denſitas nimborum. Lucret. lib. 4. 173.

Odor tæter, Fœdus. Columel. lib. 7. cap. 5. Virg. 3. Æn. 228.

Ore tætro ſpirans flammas, Exitiali, pernicioſo. Lucret. lib. 2. 704.

Sanguinis tætri profluvium, Corrupti, purulenti. Lucret. lib. 6. 1203.

Sapor tæter. Lucret. lib. 6. 21.

Sententia tætra. Cic. 2. Q. frat. 5.

Spiritus tæter, Halitus venenoſus. Hor. 3. Carm. 11. 19.

Tenebræ tætræ, Horridæ. Cic. 2. de Lege Agr. 43.

Ulcera tætra, Peſtifea. Lucret. lib. 5. 993.

Perditorum tæterrimus. Cic. 1. Tuſc. 81. Vita omnium perditorum ita ſimimilis, ut eſſet facile tæterrimus. [Sed in noviſſime recenſitis melius Deterrimus, utpote manifeſta compartione.

Tæter in aliquem, Atrociſſimus. Cic. 1. Tuſc. 96.

TÆTRE, tætrius, tæterrime. Adv. [βδελυρῶς] Cic. 1. de Divin. 60. Multaque facere impure, ac tætre cum temeritate & impudentia.

Compar. Claud. de Laud. Stil. 2. 135.

Blanda quidem vultus, ſed qua non tætrius ulla
Ultrices fucata genas.

Superl. Cic. pro Domo 104. Quod ſevere de religione decerneret, impuriſſime tæterrimeque violaſti?

TÆTRĬTŪDO, ĭnis. f. Acc. Philoct. Quod te obſecro, ne hæc aſpernabilem tætritudo mea in occulto faxit. Nonius, 2. 854.

TÆTRO, āre. Fœdare, horridum obſcurumve facere. Pacuvius Peribœa, Belluarum ac ferarum adventus ne tætret loca. Nonius, 2. 837.

T A G

TAGÁSTA, æ. f. [Ταγάστη] Plin. lib. 5. cap. 4. Civitas Africæ, a qua Tagaſtenſis. Unde qui Aurelii Auguſtini vitam ſcripſere, Tagaſtenſem eum fuiſſe memorant. V. ipſius Confeſſ. cap. 3.

TAGAX, V. TAGO, poſt ſeq. dict.

TĂGES, is, & ētis. m. [Τάγης] Aruſpicinæ inventor, Cicerone teſte lib. 2. de Divin. 50. Tages quidam dicitur in agro Tarquinienſi, cum terra araretur, & ſulcus altius eſſet impreſſus, exſtitiſſe repente & eum affatus eſſe, qui arabat, &c. Omnem autem orationem fuiſſe eam, qua aruſpicinæ diſciplina contineretur, eam præterea creviſſe rebus novis cognoſcendis, & ad eadem illa principia referendis. Ovid. 15. Met. 558.

Indigenæ dixere Tagem, qui primus Hetruſcam,
Edocuit gentem caſus aperire futuros.

TĂGO, [θίγω] ĕre. dixere veteres, quod nunc Tangere dicimus. Pacuvius in Teucro, Ut ſi quiſquam me tagit, & tagam. Idem in Hermiona, Aut non cernam, niſi tagam. Sine dubio, inquit Feſtus, antiqua conſuetudine uſurpavit. Nam nunc ea ſine præpoſitionibus non dicuntur, ut Contigit, Attigit. Quæ ſecundum aliquos idem ſunt quod Tagit. Sic Pugo, pepugi. Vide quæ ſcripſi in Appendice in Varr. cap. 21. H. St.

TĂGAX, ācis. Adj. Furunculus, a tangendo, quod videlicet alienas res tagat, hoc eſt tangat. Veteribus enim Tagit, pro Tangit uſitatum fuit. Unde Plauti illud in Epid. 5. 2. 58. Ne attigas. Ex Feſto. Lucilii verſus apud Non. 1. 8.

Et mutone manum perſcabere poſſe tagacem. Sic legit Dacerius, & interpretatur de Priapo. Ex Feſti Sched. & Non. Merceri.

Quæſtor levis, libidinoſus, tagax. Cic. 6. Att. 3. Sic emendavit Cujacius ex MSS; V. ejus notas in loc.

TĂGUS, [Τάγος] Hiſpaniæ fluvius, in Luſitania, aureis arenis celebratus. Plin. lib. 3. cap. 3. Nunc vulgo dicitur *Tajo*, ut in Melam ſcribit Olivarius.

Amnis aurifer Tagus. Catul. in Julium Cæſ. 27. 19.

Auriferi ripa beata Tagi. Ovid. 1. Amor. 15. 34.

Opacus Tagus. Juven. 3. Sat. 55.

TAIGETUS, V. TAYGETUS.

T A L

TALARIA, TALARIS, V. TALUS.

TĂLĀSIO, vel TALASSIO, [Ταλάσιος, Ὑμέναιος] Virginitatis deus: & apud Romanos, inquit Servius in 1. Æn. 651. invocatur. Vox Latina & proinde ſine aſpirata ſcribenda, ſicut & ipſi Græci ſcribunt. Liv. 1. 9. De Sabinarum raptu loquens, Signoque dato, juventus Romana ad rapiendas virgines diſcurrit: magna pars forte, ut in quem quæque inciderat, raptas quaſdam forma excellentes, primoribus Patrum deſtinatas, ex plebe homines, quibus datum negotium erat, domos deferebant. Unam longe ante alias ſpecie ac pulchritudine inſignem a globo Talaſſii cujuſdam raptam ferunt: multiſque ſciſcitantibus cuinam eam ferrent, identidem, ne quis violaret; Talaſſio ferri clamitatum; inde nuptialem hanc vocem factam. Varro apud Feſt. ſcribit Talaſſionem in nuptiis ſignum eſſe lanificii. τάλαρον enim vocabant quaſillum, vas lanificiis aptum. Plutarchus quoque in Quæſt Rom. 31. hanc in nuptiis vocem primo habitam fuiſſe affirmat, quod Græci ταλασίαν lanificium vocent, ea ratione ut provocarentur virgines ad opera, & potiſſimum ad lanificium. V. eund. in Romulo. Catull. Epithal. Juliæ, 62. 132.

Da nuces pueris, iners
Concubine, ſatis diu
Luſiſti nucibus, lubet
Jam ſervire Talaſſio.

h. e. Nuptiis, matrimonio. Declinatur enim Talaſſius, Talaſſii, ut in hoc Catulli loco: & Talaſſio, talaſſionis, ut apud Martial. lib. 1. Epig. 36. ad Cornelium,

Quid ſi me jubeas, Talaſſionem
Verbis dicere non Talaſſionis?

h. e. Scribere, vel cantare epithalamium. Dicitur &

TALASSUS, i. Idem. Martial. lib. 12. 42.

Barbatus rigido nupſit Calliſtratus Afro
Hac, qua lege viro nubere virgo ſolet.
Præluxere faces: velarunt flammea vultus:
Nec tua defuerunt verba, Talaſſe, tibi.
Dos etiam dicta eſt. Nondum tibi, Roma, videtur
Eſſe ſat? exſpectas nunquid & ut pariat?

Eſt igitur Talaſſus Nuptiarum deus, qualis apud Græcos Hymenæus.

Eſt & Carmen ipſum nuptiale, ut quidam volunt, ex loc. pr. Martial.

TĀLEA, vel TALIA, æ. f. [κορμὸς, ῥίζα, καὶ σπυδάλη, χάραξ, Gl. L. G.] Fruſtum ligni præciſum ex utraque parte, ut in terra inſeratur. Præciſis enim lignis, vel pedali, vel cubitali magnitudine, nonnullæ arbores ſeruntur: idque lignum præciſum Græce nomine generali ξύλον, Latine Talea dicitur, Vulgo *plantale*. Plin. lib. 17. cap. 17. Myrtus & taleis ſeritur: morus talea tantum: quoniam ramo eam ſeri religio fulgurum prohibet. Quapropter de talearum ſatu nunc dicendum eſt, &c. Cato de R. R. cap. 45. Taleas oleaginas, quas in ſcrobe ſaturus eris, tripedaneas decidito.

Talea, Inſtrumentum bellicum apud Cæſ. 7. Bell. Gall. cap. 73. Ante hæc taleæ, pedem longæ, ferreis hamis infixis, totæ in terram defodiebantur.

A talea (ut Varro ſentit) *Taliari* vulgo dicitur lignum, quum ſcinditur: & Intaliari dum præcidendo formatur. Et quum ramus ex utraque parte æquabiliter complanatur, ut numerus aliquis in eo deſcribatur, dicitur talea. [Ex verbis Nonii 4. 473. qui Varronem auctorem allegat lib. 1. de R. R. Sed locum non reperi.

TALEŎLA, æ. f. dimin. Columel. lib. 3. cap. 17. Complures taleolas terræ mandaverunt. Idem lib. 12. cap. 33.

TĂLENTUM, i. n. [τάλαντον, Gl. G. L.] Talentum multiplex fuiſſe Budæus in eo opere, quod de Aſſe conſcripſit, latiſſime docet. Tantum hic dicemus Talentum Atticum, quod plurimum celebratur ab hiſtoricis, ſexaginta libras valuiſſe, ſeu minas: hoc eſt ſex millia denariûm, vel drachmarum, quæ ſexagies denos coronatos valent, hoc eſt ſexcentos. Talentum, ſexcenti aurei ſunt. Decem talenta, ſex millia aureorum. Quindecim talenta, novem millia aureorum. Viginti talenta, duodecim millia. Hor. de Arte Poet. 238.

Pythias, emuncto lucrata Simone talentum.

Virg. 5. Æn. 112.

— argenti aurique talentum.

Cic. 5. Tuſc 91. Cum legati ab Alexandro quinquaginta ei talenta attuliſſent, quæ erat pecunia temporibus illis, Athenis præſertim, maxima, &c.

Duo magna talenta auri. Virg. 9. Æn. 265.

Talenti magni meminit Plaut. Rud. 3. 4. 72.

— nam promiſimus
Carnufici aut talentum magnum, aut iſtunc hodie ſiſtere.

TALENTĀRIUS, a, um. Adj. LX libras continens. Siſenna apud Non. 18. 22. Baliſtæ quatuor talentariæ.

TALGA, [Τάλγα] inquit Pomponius lib. 3. 6. Inſula in Caſpio mari; ſine cultu fertilis, omni fruge ac fructibus abundans: ſed vicini populi, quæ gignuntur attingere nefas & pro ſacrilegio habent, diis parata exiſtimantes, diiſque ſervanda. Hactenus Mela. Al. Talca. Ptolemæo quoque lib. 6. cap. 9. Talca dicitur. Plin. lib. 6. cap. 17. in Caſpio mari vulgatam inſulam Tazatam eſſe ſcribit. [Forſan in Gloſſ. Latinogræc. pro Tacte, Παγκακος, ſcribendum Talge, πάγκαρπος, ut ordo litterarum ſuadet.

TĀLIO, ōnis. f. [ἀντιπάθησις, Gl. L. G.] Par vindicta, ſeu hoſtimentum, ut ſi quis manum alicui amputaverit, illi manum viciſſim lex amputari jubeat. Unde Retaliare formavit Gellius, qui de talione prolixe agit lib. 20. cap. 1. Feſtus, Talionis mentionem fieri in XII Tab. ait Verrius hoc modo. Si membrum rapſerit, ni cum eo pacit, talio eſto. Neque id quid ſignificet indicat, puto quia notum eſt. Permittit enim lex parem vindictam. Plin. lib. 7. cap. 54. Sicut in Cornelia familia nemo ante Sullam Dictatorem traditur crematus. Idque voluiſſe, veritum talionem, eruto C. Marii cadavere.

TĀLIS, e. [τοιοῦτος, Gl. L. G. & G. L.] Adj. ſimilitudinem aliquam demonſtrans. Ter. Heaut. 5. 3. 20.

Tum præterea talem, niſi tu, nulla pareret filium.

Tale ac. Cic. in Vatin. 10. Honos talis Pop. Rom. voluntate paucis eſt delatus, ac mihi

Talis ut. Cic. 1. Off. 91. Tales enim nos tunc putamus eſſe, ut jure laudemur. Idem de Amicit. 12. Quamobrem vita quidem talis fuit, vel fortuna, vel gloria, ut nihil poſſet accedere. Et 4. Acad. 77.

Talis, qualis. Cic. 1. de Orat. 67. Et ipſis apud quos ageret, talis, qualem ſe ipſe optaret, videretur. Idem 2. de Invent. 176. Et de Senect. 26.

Quales ſumus, tales eſſe videamur. Cic. 2. Off. 44.

Aliquid tale. Cic. 16. Att. 8. Non equidem hoc divinavi, ſed aliquid tale putavi fore.

Talis quidam. Cic. 2. de Legib. 11. Omnem eam legem, &c. eſſe laudabilem talibus quibuſdam argumentis docent.

Quum hæc talia ſint, quo minus, quod ad me pertinebit, homines interpellent, ut ſupra ſcripſi, non impedio. Cic. 11. Fam. 10.

Tot, taleſque. Cic. pro Quint. 42. Tot taleſque viri.
Talis, Abſolute quoque ſæpe in laude ponitur, & vim habet ꝟ Tantus, cui & ſæpe jungitur. Cic. 15. Fam. 4. Sed tale ac tantum. Virg. 1. Æn. 610.

— qui tanti talem genuere parentes?

Vir tali dignitate præditus. Cic. pro Cluent. 147.
Vereor ne talium perſonarum minuam gloriam. Cic. 4. Acad. 5.

TALĬTER, Adv. [οὕτως, Gl. G. L.] Cic. 10. Att. 51. Etenim audieram nemini taliter licere. Vetus codex legit Aliter. Martial. 5. 7. ad Vulcanum,

Qualiter Aſſyrios renovant incendia nidos,
Una decem quoties ſæcula vixit avis:
Taliter exuta eſt veterem nova Roma ſenectam,
Et ſumpſit vultus præſidis ipſa ſui.

Plin. lib. 35. cap. 11. Nec cameras ante eum taliter adornari mos fuit.

TĀLITRUM, i. n. ſec. c. Percuſſio, quæ ungue fronti infringitur. Suet. in Tiber. Cæſ cap. 68. Siniſtra manu (fuit) agiliore, ac validiore. Articulis tam firmis, ut recens & integrum malum digito terebraret, caput pueri, vel etiam adoleſcentis, talitro vulneraret.

TALLA, æ. f. [κρομμύων λέπυρον, Gl. L. G.] Cepæ cortex, putamen. apud Feſtum ſcribitur Talia. Lucil. apud Non. 3. 67.

— lacrimoſæque ordine tallæ.

TALPA, æ. m. & f. [ἀσφάλαξ, Gl. L. G. & G. L.] Animal muri ſimile, quod oculis (falſo licet) carere dicitur & viſu. Mus cæcus in Gloſſ. Græcolat. Virg. 1. Georg. 183.

Aut oculis capti fodere cubilia talpæ.

Ubi Servius, Oculis capti, h. e. Oculis debiles. Quum enim talpæ cæci naſcantur, quomodo capti oculis? Illi enim Capti dicuntur, qui aliquando viderunt. Et mutavit genus, nam hæc Talpa dicitur.
Non deſiderat lumen talpa. Cic. 4. Acad. 81. Quid talpam? num deſiderare lumen putas?

TALTHȲBIUS, [Ταλθύβιος] Homer. Iliad. 1. 320. Præco Agamemnonis in Græcorum exercitu, qui una cum Eurybate ab Agamemnone miſſus eſt ad Achillis caſtra, ut Bryſeidem formoſiſſimam abduceret.

TĀLUS, i. m. [ἀστράγαλος, Gl. L. G. & G. L.] Pars pedis, Os eſt prope calcaneum quod extuberat. Plin. lib. 26. cap. 11. Talis vero tumentibus, limus aquaticus, cum oleo ſubactus, mire prodeſt. Hor. 1. Serm. 9. 11.

— quum ſudor ad imos
Manaret talos.

Talus fit per contractionem a Taxillus. Teſtis Cic. in Orat. 153. V. AXILLA. [V. Omnino in hac dict. & in PAXILLUS not.
Talo inceſſere aliquem. Plin. loco infra poſito.
Veſtigia tingit in undis talo tenus. Ovid. 4. Met. 343.
Recto talo ſtare. Hor. 2. Epiſt. 1. 172.

Securus cadat, an recto ſtet fabula talo.

i. e. Placeat, necne.
Tali, Ἀστράγαλοι, καὶ ταρσοὶ, Gloſſ. Latinogræc. Frequentior uſus vocis in plurali quippe.
Unda contingit talos. Ovid. 3. Amor. 6. 6.
Purpura uſque ad talos demiſſa. Cic. pro Cluent. 111.
Talus eſt apud Latinos, quem Græci vocant Aſtragalum. Plin. lib. 34. cap 8. de Polycleto verba faciens: Fecit, inquit, & diſtringentem ſe, & nudum talo inceſſentem: duoſque pueros, item talis nudos ludentes, qui vocantur Aſtragalizontes, & ſunt in Titi Imperatoris atrio: quo opere nullum abſolutius plerique judicant. Eſt autem Talus proprie biſulcorum in ſuffragine pedum poſteriorum oſſiculum, non rotundum plane, ſed rotunditatis tamen parte magna particeps. Etſi vero biſulca pleraque talum habeant, non habent tamen omnia. Quin & nonnulla, quæ minime biſulca ſunt, talo tamen a natura honeſtantur. Nam & leoni talum tribuunt ſane tortuoſum in anfractum, & in morem Labyrinthi convolutum, ut teſtatur Ariſtoteles Hiſtor. animal. lib. 2. cap. 1.
Sex vero ſunt tali latera, etſi quatuor tantum in uſu ludentium ſint. Nam duo ſunt ita incurva, ut illis talus vix poſſit conſiſtere: has κεραίας, id eſt antennas videtur Ariſtoteles appellaſſe. Proinde ſciendum, in talo binarium & quinarium, qui duo numeri ſunt in teſſeris oppoſiti, deſiderari. Ex reliquis tali partibus, una ſupina, altera prona dicitur: quæ duæ ternarii & quaternarii vices obeunt. Unitas autem & ſenio duabus reliquis partibus tribuuntur. Senionem vero Coum: unitatem Chium vocabant. Plinius Ariſtotelis de talo verba ſic interpretatur lib. 11. cap. 46. Talos aſinus Indicus unus ſolidipedum habet. Nam ſues ex utroque genere exiſtimantur, ideo fœdi earum. Hominem qui exiſtimarunt habere, facile convicti. Lynx tantum digitos habentium, ſimile quiddam talo habet: Leo etiamnum tortuoſius. Talus autem rectus eſt in articulo pedis, ventre eminens, concavo in vertebra ligatus. Hæc Plin. Theodorus autem ſic; Talum etiam aſinus ille Indicus ſolus in ſolidipedum genere poſſidet. Sus enim ambiguus eſt: quo fit etiam, ut talo careat probiore. Permulta ex biſulcorum numero talum habent. At vero multifidum nullum adhuc talum ejuſmodi habere cognitum eſt, ut ne hominem quidem habere certum eſt. Sed Lynci ſemitalo ſimile quiddam: leoni autem tortuoſum in anfractum eſt, quale effingunt. Omnia vero, quibus datus eſt talus, cruribus eum poſterioribus continent: ita, ut erectus in ſuffragine parte ſui prona foras, ſupina introrſum ſpectet: Et quæ Veneres vocantur, intus adverſæ ſibi poſitæ ſint: quæ Canes, foris: quæ Antennæ, ſupra habeantur. Hæc ex Ariſtotele Theodorus.
Hominem vero talo carere, hinc certum eſt, quod neque pedes habeat poſteriores: & malleoli qui humano pedi inhærent, non in ſuffragine, ſed in laterum vertebra inſerantur: quorum utrumque ab Ariſtotele tributum eſt talum habentibus. Unde mirari ſubit Galenum in tertio ejus libri volumine, quem περὶ χρείας τῶν ἐν ἀνθρώπου σώματι μορίων conſcripſit, conſtanter talum homini tribuere: &, quod admirationem auget, de Ariſtotelis ſententia nihil meminiſſe: cui tamen in eo libro ſolet frequenter magna cum libertate repugnare. Talum autem ſive Aſtragalum adſcribit humani pedis ſuffragini, medium ſcilicet inter tibiam & calcameum: utpote, cui tibia ac fibula, quæ duo a recentioribus illitterata voce Focile majus & minus dicuntur, impacta ſit: quum ipſe πτέρνῃ, id eſt calcaneo, incumbat: cujus finis oſſi inſeritur, quod a Græcis σκαφοειδὴς, a noſtris Naviforme dicitur. Tria enim hæc oſſa poſteriori pedis parti adſcribuntur a Galeno, πτέρνα, ἀστράγαλος, καὶ σκαφοειδὴς. Sed neque illud diſſimulandum, hunc ipſum Galeni aſtragaluum cum biſulcorum aſtragalo, quem unum Ariſtoteles probat, nihil omnino habere commune: ne quis forte ſuſpicetur ab illius imagine nomen inveniſſe.

Talarius ludus, ut ex Euſtathio Homeri interprete colligitur, talis quatuor exercebatur, quorum quiſque lapſus quatuor habebat, non ſex, quemadmodum cubi ſeu teſſeræ. Sed omnes caſus talorum, ex conſuetudine ludentium annumerati, erant quinque & triginta: quorum quidam a Diis, alii ab Heroibus, alii a claris hominibus, aut a meretricibus nomen accipiebant: nonnulli vero ab eventibus, qui cum laude aut probro acciderant, denominabantur. Inter eos enim caſus quidam Steſichorius dicebatur, quippe octonarium ſignificans: quod ſepulcrum Steſichori, quod erat in Himera urbe Siciliæ, octo fuerit angulorum. Alius Euripidius, quippe quadraginta ſignificans. Nam Euripides unus fuiſſe traditur e quadraginta præfectis, poſt triginta tyrannos Athenis expulſos. Qui autem ſex continebat, Κῷος dicebatur, & ἑξίτης, qui Latine Senio dici ſolet. Qui vero unum, Chius dicebatur, & κύων, id eſt Canis. Ex quo proverbium, Χῖος παρεστὼς Κῷον οὐκ ἐᾷ λέγειν, i. e. Chius adſtans non ſinit Coum loqui. De iis ſcilicet, qui quum multo inferiores ſint, eos tamen, qui majores ſuperioreſque ſunt, compeſcunt. De celebri autem illo ac felici jactu Veneris, eſt illud Plauti in Aſin. 5. 2. 55.

Jace, pater talos, ut porro nos jaciamus. D. maxime.
Te Philenium mihi, atque uxori mortem: hoc Venerium eſt.
Pueri plaudite, & mihi, ob jactum, cantharo mulſum date.

Auguſti epiſtolæ caput ad Tiberium exſtat apud Suet. c. vitæ 71 in hunc modum: Inter cœnam luſimus γεροντικῶς & heri & hodie. Talis enim jactatis, ut quiſque Canem, aut Senionem miſerat, in ſingulos talos ſingulos denarios in medium conferebat: quos tollebat univerſos, qui Venerem jecerat. Eſt & adagium illud antiquis frequens, quo Themiſtius utitur in libello de Divinatione per ſomnium: Si ſæpe jactaveris, aliquando Venerem jacies. Porro dignum ſcitu eſt, Venerem non unius tali faciem fuiſſe, ut Canis, & Senio: id quod plerique tradiderunt, parum memores Auguſti epiſtolæ, in qua Senio a Venere nuncupatim ſeparatur. Sed quoties tali quatuor ita excidebant, ut diverſa eſſet omnibus facies: qui jactus inter eos, quos quinque & triginta Euſtathius dixit, ultimus numerabatur: tum felix ille caſus, qui Veneris nomine cenſebatur, affulgebat. Hoc ſignificat Martial. lib. 14. 14. his verbis,

Quum ſteterit nullus vultu tibi talus eodem,
Munera me dices magna dediſſe tibi.

Cic. 1. de Divin. 23. Itane vero quicquam poteſt eſſe caſu factum, quod omnes habet in ſe numeros veritatis? Quatuor tali jacti, caſu Venereum efficiunt. Num etiam centum Venereos, ſi quadringentos talos jeceris, caſu futuros putas? In hanc ferme ſententiam exiit illud Propert. lib. 4. 9. 17.

Me quoque per talos Venerem quærente ſecundos,
Semper damnoſi ſubſiluere Canes.

Latus unitatem habens, Canis ſive Canicula vocabatur, & quia minimus is numerus, idcirco damnoſus. Ovid. 2. de Arte Am. 205.

Seu jacies talos, victam ne pœna ſequatur,
Damnoſi facito ſtent tibi ſæpe Canes.

Perſ. 3. Sat. 49.

— quid dexter Senio ferret,
Scire erat in voto, damnoſa Canicula quantum
Raderet, anguſtæ collo non fallier orcæ.

Erat autem Orca, Vaſculum aleatorium, quo conjecti agitatique tali in abacum, ſeu tabulam luſoriam emittebantur, ad evitandas aleatorum fraudes & impoſturas, qui ſubdola manu uti callent, de qua ſic Pomponius poeta Bononienſis,

Dum contemplor orcam, taxillos perdidi.

Ea Pyrgos quoque Græca voce, ſed Latinis uſitata, dicitur, Hor. 2. Serm. 7. 17.

Scurra Volanerius, poſtquam illi juſta chiragra
Contudit articulos, qui pro ſe tolleret, atque
Mitteret in pyrgum talos, mercede diurna
Conductum, pavit.

Pyrgi effigies in modum eſt turriculæ, unde nomen mutuatur. Pyrgos enim Græce, turris Latine dicitur. Martialis verbo Latino uti maluit, Turriculam appellans, nam in Apophoretis epigr. 16. lemma eſt, Turricula, quæ in eodem ſignificatu accipitur, quo Pyrgum accepit Horatius: ſic enim ipſa loquitur,

Quærit compoſitos manus improba mittere talos:
Si per me miſit, nil niſi vota facit.

Quo in loco legunt nonnulli, Quæ ſcit compoſitos, &c. Gloriatur turricula, quod doloſæ manus fraudes compeſcat, videlicet ne luſoris fraude compoſiti tali, optato puncto conſiſterent. Manus enim talos per turriculam jaciens, nil niſi vota facit, hoc eſt, nihil aliud quam optare bonum punctum poteſt, certum præſtare non poteſt.
Talorum jactu Venerio, quod lætiſſimus foret, Archipoſian, id eſt in compotatione principatum, ſortiebantur veteres. Hoc eſt, quod dixit Hor. 1. Carm. 4. 18.

Nec regna vini ſortiere talis.

i. e. Non accipies per ſortem regna vini. In Græcorum ſympoſiis mos erat, talis ſortiri quempiam; qui convivio præſideret, ac decreta convivalia præſcriberet, quæ νόμους; id eſt leges appellabant, præfectum autem βασιλέα, hoc eſt regem. Hunc Plutarchus Sympoſiarchon vocat, & Varro apud Non. 2. 565. Modiperatorem a Latinis vocatum ſcribit, quaſi modum imperantem, ne quis aut plus ſatis, aut parum biberet. Idem Hor. 2. Carm. 7. 23.

— quem Venus arbitrum
Dicet bibendi?

Venus, h. e. Venerius talorum jactus. Arbitrum bibendi, Modiperatorem, ſive convivii regem. Quo loco Acron Teſſeras cum Talis confundit, magno ſane errore.
Præterea quatuor talos in ludo talario conſuetos ex Euſtathii ſententia diximus, in quibus miſſus quinque ſupra triginta numerabant: utpote quatuor ſimplices eadem omnes facie, geminatos duodeviginti; triplices duodecim, unum vero quadriformem ultimum omnium, quippe quo nullus numeroſius accrevit. Unde facile eſt Acronis locum caſtigare, qui Venerio jactu tricenarium numerum contineri tradidit, quum quinarium & tricenarium plane ſit ſubſtituendum.
Tali, ſive aſtragali, plane rotundi non ſunt, perfecta ſcilicet & abſoluta rotunditate, ſed parte ſui leviter preſſa. Non etiam ſunt quadrati, quales teſſeræ, id res ipſa indicat: oſſiculum ſcilicet in poſteriorum pedum articulo biſulcorum animalium plerumque poſitum.
Talis quatuor ludebant. Unuſquiſque talus quatuor habebat facies. Ex horum vario jactu proveniebant ſequentes 35 varietates. Binarius & Quinarius non erat in ludo talorum. 1. ſive Unitas, Chius, Canis, vel Canicula damnoſa. 3. Ternio. 4. Quaternio. 6. Senio ſeu Cous.

Miſſus, ſeu jactus, ſeu caſus XXXV.

I	1. 3. 4. 6.	Venus, jactus feliciſſimus: omnibus talis inæqualibus.	14
II	1. 1. 1. 1.	Omnibus talis æqualibus. IV.	4
III	3. 3. 3. 3.		12
IV	4. 4. 4. 4.		16
V	6. 6. 6. 6.		24
VI	1. 1. 1. 3.	Tribus talis æqualibus, uno inæquali. XII.	6
VII	1. 1. 1. 4.		7
VIII	1. 1. 1. 6.		9
IX	3. 3. 3. 1.		10
X	3. 3. 3. 4.		13
XI	3. 3. 3. 6.		15
XII	4. 4. 4. 1.		13
XIII	4. 4. 4. 3.		15
XIV	4. 4. 4. 6.		18
XV	6. 6. 6. 1.		19
XVI	6. 6. 6. 3.		21
XVII	6. 6. 6. 4.		22
XVIII	1. 1. 3. 3.	Duobus talis æqualibus, reliquis duobus mutuo æqualibus. VI.	8
XIX	1. 1. 4. 4.		10
XX	1. 1. 6. 6.		14
XXI	3. 3. 4. 4.		14
XXII	3. 3. 6. 6.		18
XXIII	4. 4. 6. 6.		20
XXIV	1. 1. 3. 4.	Duobus talis æqualibus, reliquisduobus inæqualibus. XII.	9
XXV	1. 1. 3. 6.		11
XXVI	1. 1. 4. 6.		12
XXVII	3. 3. 1. 4.		11
XXVIII	3. 3. 1. 6.		13
XXIX	3. 3. 4. 6.		16
XXX	4. 4. 1. 3.		12
XXXI	4. 4. 1. 6.		15
XXXII	4. 4. 3. 6.		17
XXXIII	6. 6. 1. 3.		16
XXXIV	6 6. 1. 4.		17
XXXV	6. 6. 3. 4.		19

Jactus talorum. Ovid. 3. de Arte Am. 353.
Admovere talos. V. ADMOVEO.
Conferre ſe ad talos aut ad teſſeras. Cic. 3. de Orat. 58.
Jacere talos. V. JACIO.
Jactare talos. V. Jacto, in JACIO.
Ludere talis. Cic. 3. de Orat. 88. Libet autem ſemper diſcere, ut ſi velit, ego talis optime ludere, aut pilæ ſtudio tenear, etiam fortaſſe ſi aſſequi non poſſim: at alii, quia præclare faciunt, vehementius, quam cauſa poſtulat, delectantur, ut Titius pila, Brulla talis.
Mittere talos. V. MITTO.
Regna vini talis ſortiri. Hor. 1. Carm. 4. 18. V. ſupra.
Ex multis luſionibus nobis talos relinquant & teſſeras. Cic. de Senect. 58.

TALĀRIS, e. Adj. [ποδηνεκὴς, πεμιόνης] Quod ad talum pertinet: ut, Talaris tunica, [ποδήρης χιτὼν, Gl. L. G. & G. L.] Quæ demiſſa eſt uſque ad talos. Cic. 7. Verr. 85. Stetit ſoleatus Prætor Pop. Rom. cum pallio purpureo, tunicaque talari, muliercula nixus, in litore. Ibid. 31. Per eos dies, cum iſte cum pallio purpureo, talarique tunica verſaretur in conviviis muliebribus, &c.
Talares, κόνδυλοι ποδῶν, Gloſſ. Latinogræc. Talari, κόνδυλοι χειρῶν. Ibidem. [An Talare? vel, addita littera, Talaria? In Græcolat. Κόνδυλος ποδὸς ἢ χειρὸς, Hoc Talatrum. An Talarium? V. Senecæ loc. infra.

TALARIUS, a, um. Adj. [παικτικὸς] ut, Lex talaria adverſus eos, qui talis luſitant.
Talarius ludus. Cic. 1. Off. 150. Adde huc, ſi placet, unguentarios, ſaltatores, totumque ludum talarium.

TALARE, is. n. [σφίσφυρον, Gl. L. G.] &

TALARIA, um. n. pl. [ἀστραγαλωτὰ, πέδιλα, Gl. L. G.] Alata Mercurii calceamenta. Virg. 4. Æn. 239.

— & primum pedibus talaria nectit
Aurea, quæ ſublimem alis, ſive æquora ſupra,
Seu terram, rapido pariter cum flamine portant.

Cic. 3. de Nat. Deor. 59. Cui pinnarum talaria affigunt. Al. Affingunt. de Minerva. Ovid. 4. Met. 667. Et 2. 736. Cic. in Arato 24.

Diverſoſque pedes vinctos talaribus aptis.

Talaria induere; proverbialis allegoria, pro eo quod eſt Fugam adornare, quaſique velle quopiam avolare. Cic. 14. Att. 21. Nemo eſt iſtorum, qui otium non timeat: quare talaria induamus. Eraſmus.
Talaria, Metaphorice vocat Seneca Tumores, quos in talis generat podagra, Epiſt. 53. Dubio & incipiente morbo quærimus nomen: qui ut cœperit talaria intendere, (& utroſque dextros pedes fecerit,) neceſſe eſt fateri podagram. [Verba incluſa Gruterus non habet, legitque, Qui ubi ad talaria cœpit tendere. Ubi Talaria ſunt κόνδυλοι. Incipienti morbo malim quoque legere.
Talaria pro Tormenti genere, Vide in una ex Epiſt. meis ad Dalech. H. St.

TĀLĬPĔDO, āre. inquit Feſt. antiqui dicebant, pro Vacillare pedibus laſſitudine, quaſi quis trahat pedes, & talis videatur inſiſtere, aut identidem pedes tollere. Lucret. lib. 3. 503.

Tum quaſi talipedans primum conſurgit, &c.

Sic reſtituit Lambinus ex libro veteri. Al. Vacillans.

TAXILLUS, i. m. [ἀστραγαλίσκος, Gl. L. G.] Dimin. Cic. in Orat. 153. Quin etiam verba ſæpe contrahuntur, non uſus cauſa, ſed aurium. Quomodo enim veſter Axilla Ala factus eſt, niſi fuga litteræ vaſtioris? quam litteram etiam e Maxillis, & Vexillo, & Paxillo conſuetudo elegans Latini ſermonis evellit. [Quibus verbis negat utique eſſe vocem diminutivam, ac potius τὸ Talus ex Taxillus contractum ſtatuit. Sed V. quæ in his ipſis dictionibus ſubnotavimus. Significationem certe hæc talia diminutivorum obtinent. Vitruv. 10. 13. Ineſt in id genus uti infundibulum inverſum, quod ſubter taxilli, alti circiter digitorum ternum, ſuppoſiti librant ſpatium imum. Ab hac ſententia ſtat & Gloſſographus.

T A M

TAM, & Quam, [οὕτως, Gl. L. G. & G. L.] Priſciani ſententia, Adverbia ſunt, quæ Poſitivo, Comparativo, & Superlativo adjiciuntur, quum duo vel plures poſitivi, comparativi, vel ſuperlativi diverſæ ſignificationis poſiti inter ſe æquantur, vel iidem geminantur, teſte Servio.
Poſitivo. Plaut. Capt. 2. 2. 60. Tam ego fui ante liber, quam gnatus tuus. Cic. 5. Fam. 2. Tam enim ſum amicus Reipub. quam qui maxime. Subaudi, Amicus eſt. Idem 5. de Fin. 31. Tam valde perhorreſcere. Virg. 1. Æn. 609.

— quæ te tam læta tulerunt
Sæcula?

Tam perditus, οὕτως πανώλης, Gloſſ. Latinogræc.
Tam, quam. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 27. Ingenii fuit tam ſterilis, quam puſilli animi. Ovid. 4. de Pont. 14. 43.

Tam felix utinam, quam pectore candidus eſſem.

V. ſupra plura.
Tam conſimilis eſt, atque ego. Plaut. Amph. 1. 1. 287.
Tam, diminutivis additum. Ter. Adelph. 2. 4. 12. Tam ob parvulam rem pæne ex patria; turpe dictu.
Comparativo. Cic. pro Dejot. 8. Iſtam, inquam, dexteram, non tam in bellis & in præliis, quam in promiſſis & fide firmiorem.
Tam, pro Tanto, Comparativo jungitur, ſed raro. Virg. 7. Æn. 788.

Tam magis illa fremens, & triſtibus effera flammis,
Quam magis effuſo crudeſcunt ſanguine pugnæ.

Superlativo. Salluſt. in Jugurth. cap. 31. Quam quiſque peſſime fecit, tam maxime tutus eſt. Ter. Heaut. 5. 2. 45.

— namque adoleſcens, quam minima in ſpe ſitus erit,
Tam facillime patris pacem in leges conficiet ſuas.

Tam, pro Tantum, Superlativo. ut, Hic eſt tam omeium optimus, quam nobiliſſimus.
Sed dubitari poteſt, an Tam cum ipſo Superl. jungatur. Sic apud Suet. in Calig. cap. 35. Nullus denique tam abjectæ conditionis, tamque extremæ ſortis fuit. An intell. Nemo adeo fuit cond. abjectæ, & ſortis extremæ? Sic de aliis puto & apud Livium me notaſſe. H. St.
Tam, Verbis junctum. Ter. Eun. 4. 4. 50.

Parmenonis tam ſcio eſſe hanc technam, quam me vivere.

Cic. 9. Fam. 25. Non, me hercule, tam perſcribere poſſum, quam mihi gratum feceris ſi otioſum Fabium reddideris.
Tam ego homo ſum, quam tu. Plaut. Aſin. 2. 4. 83.
Tam, Adverbiis junctum. Ter. Heaut. 1. 1. 15.

Nunquam tam mane egredior, neque tam veſperi
Domum revertor, quin, &c.

Cic. 1. Verr. 22. Ecquis unquam tam palam de honore, tam vehementer de ſalute ſua contendit, quam ille atque illius amici, ut ne hæc mihi delatio detur.

TAMDIU, vel diviſe TAM DIU, [ἐπὶ τοσοῦτον, Gl. G. L.] Adv. Tantiſper, Tanto tempore. Cic. 7. Verr. 21. Nam tamdiu fuit in carcere Apollonius.
Ego te abfuiſſe tamdiu a nobis doleo. Cic. 2. Fam. 1.
Tamdiu donec. Columel. lib. 12. cap. 12. Itaque ſubinde alium ſalem tamdiu ingeret, donec in ſporta permaneat integer.
Tamdiu dum. Cic. 2. Off. 43. Tiberius enim Gracchus, Publii filius, tamdiu laudabitur, dum memoria rerum Romanarum manebit.
Corpus tamdiu gaudet dum ſentit voluptatem. Cic. 5. Tuſc. 96.
Tamdiu, quam. Cic. de Clar. Orat. 4. Vixitque tamdiu, quam licuit in civitate bene beateque vivere.
Tamdiu & Quamdiu. Cic. 7. Verr. Ignominia autem illa gravis tamdiu in illo homine fuit, quamdiu iſte in provincia manſit. Idem 3. Verr. 25. Deûm atque hominum fidem implorabis circumveniri Verrem, quod accuſator nolit tamdiu, quamdiu liceat, dicere.
Tamdiu quoad. Ulpian. in l. Hæc autem. §. 1. D. Quib. ex cauſ. in poſſeſſ. eat. Si autem negent ſe defendere, aut non negent, ſed taceant: tunc Prætor poſſeſſionem dabit tamdiu ſcilicet, quoad non defendatur.

TAMQUAM, Similitudinis Adv. [καθάπερ, Gl. L. G. & G. L. ὡσπερεὶ, ὡσανεὶ, αἰσανεὶ, ὥσπερ, οἷον, ἴσως, L. G. ὡς, ὡς ἂν, G. L.] verbis ſubjunctivis jungitur. Plin. lib. 2. cap. 63. Tamquam neſciamus hanc eſſe ſolam, quæ nunquam iraſcatur homini. i. e. Quaſi neſciamus.
Gloria virtutem, tamquam umbra ſequitur. Cic. 1. Tuſc. 109.
Tamquam ad aliquem libidinis ſcopulum appellere. Cic. 2. de Orat. 154.
Oratorem in judicia & conciunculas, tamquam in aliquod piſtrinum, detrudi & compingi videbam. Cic. 1. de Orat. 46.
Apud eum ſic fuit, tamquam domi meæ. Cic. 13. Fam. 70.

Repente

Repente enim te, tamquam ferpens e latibulis intulifti. Cic. in Vatin. 4.
Tamquam, pro Ut, vel Sicut, Indicativum poftulat. Ter. Phorm. 1.2.15.

Senis noftri, Dave, fratrem majorem Chremem
Noftine? D. quidni? G. quid ejus natum Phædriam?
D. Tamquam te.

Tamquam, item. Idem Eun. 2. 2. 32.

Si potis eft; tamquam philofophorum habent difciplinæ ex ipfis
Vocabula, parafiti item ut Gnathonici vocentur.

Video tibi etiam novum accidiffe, tamquam mihi. Cic. 6. Att. 1.
Tamquam fic, pro Quemadmodum. Cic. 1. Q. frat. Quamobrem hoc te primum rogo, ne contrahas, aut demittas animum, neve te obrui tamquam fluctu, fic magnitudine negotii finas. Plin. lib. 9. cap. 36. Ut tamquam in vita frugum nofcitur ratio: fic omnes, qui iftis gaudent, præmia vitæ fuæ calleant.
Tamquam fi. Cic. 2. Fam. 15. De Dolabella quod fcripfi, fuadeo videas, tamquam fi tua res agatur.
Tamquam fi, cum Sic. Cic. 12. Fam. 9. Tamquam enim fi claufa fit Afia, fic nihil perfertur ad nos, præter rumores de oppreffo Dolabella.
TAMA, dicitur (inquit Feftus) Quum labore viæ, fanguis in crura defcendit, & tumorem facit. Lucil. apud eundem,

Inguen ne exiftat, papulæ, tama ne boa noxit.

TĂMĂRA, æ. vel TAMARE, es. f. [Ταμάρη] infulæ Britanniæ oppidum, ut fcribit Ptolem. lib. 2. cap. 3. Vulgo *Taveftock*, oppidum Devoniæ; vel ut alii volunt *Tamerton*, Cornubiæ villa.
Eft & ejufdem nominis, in Angliæ meridionalibus, Flumen quod Cornubiam a Devonia fecernit. Vulgo *Tamar*.
TĂMĂRĪCE, es. vel TĂMĂRIX, īcis. f. [μυρίκη] Genus fruticis. Plin. lib. 24. cap. 9. Myricen, quam & tamaricen vocat Lenæus, fimilem fcopis amerinis dicit. Et paulo poft, Vulgus *infelicem arborem* eam appellat, ut diximus, quoniam nihil ferat, nec feratur unquam. Corinthus, & quæ circa eft regio, bryoniam vocat: ejufque duo genera facit, filveftrem plane fterilem, alteram mitiorem. Hæc fert in Ægypto Syriaque etiam abundanter lignofum fructum, majorem galla, afperum guftu, quo medici utuntur vice gallæ, & in compofitionibus, quas Antheras vocant. Ruellius dicit Tamaricem filveftrem vocari a Gallis *brieriam*. Et tamarix, non læta comis. Lucan. 9. 917.
TAMARUS, i. m. [Ταμάρος] Fluvius Britanniæ infulæ, auctor Ptolem. lib. 2. cap. 3. Hic fluvius in Angliæ Septentrionalibus exortus, juxta Novum caftellum Germanico mifcetur mari. Hodie dicitur *Tine*.
TAMDIU, V. TAM.
TĂMEN, [ὅμως, ἐν τῷ, Gl. L. G. & G. L.] Conjunctio, Nihilominus fignificans. Plaut. Epid. 3. 3. 45.

Sine tuo labore quod velis actum eft tamen. Ter. Eun. 1. 2. 90.
Tamen contemptus abs te, hæc habui in memoria.

Tamen fæpius fubjicitur particulis Quamvis, Licet, Etfi, &c. Cic. 4. Fam. 12. pr. Etfi fcio non jucundiffimum nuncium me vobis allaturum effe, tamen, quoniam cafus & natura in nobis dominantur, vifum eft faciendum, &c.
Ante hanc dictionem Tamen, aliquando fubintelliguntur iftæ, Licet, Quamvis, Quamquam, aut alia hujufmodi. Ter. And. 1. 4. 3.

Nec fatis digna, cui committas primo partu mulierem,
Tamen eam adducam. Al. Adduci?

q. d. Sed quamvis non fit fatis digna, tamen. H. St.
Tamen, aliquando inceptiva eft. Cic. 9. Fam. 19. Tamen a malitia non difcedis.
Tamen, pro Statim. Virg. 9. Ecl. 62.

Hic hædos depone, tamen veniemus in urbem. Plaut. Rud. 2. 6. 50.
Utinam fortuna nunc ego anthracina uterer,
Ut poftquam exiviffem ex aqua, arerem tamen. Ita legit Non. 4. 454.

alii legunt, Fortuna anatina. & Uti cum exiviffem.
Tamen, pro Certe, five At certe. Cic. 12. Att. De Balbo & in codicillis fcripferam, & ita cogito, fimul ac redierit. Sin ille tardius, ego tamen triduum. Senfus eft; Quum primum Balbus redierit, Romam me conferam; fin ille tardius, ego quod optavi, tamen affequar, ut hic triduum etiam manere poffim. Hac voce Tamen defiderium rufticandi declaratur. *Au moins, pour le moins je*, &c.
Tamen, Tandem. Plaut. Ita faciam: ita placet: quid tum tamen? Idem Bacch. 4. 9. 67. Virg. 1. Ecl. 28.

Libertas, quæ fera, tamen refpexit inertem. i. e. Sera quidem, fed tamen refpexit.

Tamen idem. Ter. And. 3. 2. 40.

Poftremo id da mihi negoti: tu tamen idem has nuptias
Perge facere, ita ut facis. Ubi Donat. Idem abundat. Tamen idem, apud veteres integrum fuit, unde apud nos tandem & tamen natum eft. conf. feq. [An Tam idem?

Sed tamen. Virg. 1. Ecl. 19.
Ita tamen, οὕτως μέν τοι. Gloff. Græcolat.
Tamen ut. Plaut. Afin. 3. 3. 128.

Licet laudem Fortunam, tamen ut ne Salutem culpem. [Ubi fubauditur Ita.

Tamen ut, Duntaxat. Ter. Hec. 3. 4. 33.

Quod potero faciam, tamen ut pietatem colam. Ubi Donat. Deeft Ita: ut fit Tamen pro Duntaxat: ut fit, Ita ut pietatem colam.

Si tamen, pro Si modo. Plin. 3. Epift. 1. Liber legitur, interdum etiam præfentibus amicis, fi tamen illi non gravantur. [Pro Ita tamen, fi illi non.
Tamen aliquando. Plin. lib. 12. cap. 21. Pervenit tamen aliquando Serichatum. Subaudi Unguentum.
Tamen nihilominus. Scævol. in l. Cum quis decedens. §. Pater. D. de legatis tertio. Refpondi: etfi neque hæreditatem adiffet, neque bonorum poffeffionem petiffet, & nihil ex hæreditate poffideret: tamen nihilominus & ex ftipulatu ab hæredibus patris, & fidei commiffo ab his, quorum intereft, quafi debitorem conveniri poffe. Pandectæ Florentinæ habent, Tamen nihil minus, &c.
Tamenne? interrogativum, pro Utrum propterea, vel An tamen. Cic. 7. Verr 19. Quid? fi ab Apollonio aliquid commiffum eft, quamobrem jure in eum animadverteretur: tamenne hanc rem fic agemus, ut crimini aut invidiæ reo putemus effe oportere, fi quo de homine feverius judicavit? Idem pro Quint. 79. Verumtamen, quid fi, inquit, habes ejufmodi caufam, ut hoc tibi planum fit faciendum, neminem effe, qui poffit biduo, ad fummum triduo, feptingenta millia paffuum ambulare: tamenne veneris ut poffis hæc contra Hortenfium contendere?

At tamen, Verum tamen, &c. V. AT, VERUM, &c.
Satis tuto tamen. Ter. Eun. 3. 5. 29.

Commendat virginem. A. cui? tibine? C. mihi. A. fatis tuto tamen. [Ironia eft, pro Tuto fcilicet.

Mea in Senecam, vide & apud Caffium quæ in Annot. Vide & in mea epiftol. editione, in Chartis præfixis de Tamen. H. St. Potiorem partem hujus annotationis culter empectæ refecuit. Remittit autem ad Proodopœam in Senecæ opera, nifi fallor, & præf. in Plinii Epift.
TĂMETSI, [ἐὰν καὶ Gl. L. G. & G. L.] Conjunctiva particula, Etiamfi denotans; nunc Indicativo, nunc Subjunctivo gaudet. Ter. Phorm. 2. 3. 81. Metuit hic nos, tametfi fedulo diffimulat. Idem Andr. 2. 2. 11. Obtundis, tametfi intelligo. Cic. 1. Att. 9. Tametfi jactat ille quidem illud fuum arbitrium. Cic. 5. Verr. 62. Non, me hercule, quæ loquor crederem, Judices, tametfi vulgo audirem. Ter. Eun. 2. 1. 10.

Memini: tametfi nullus moneas.

Tametfi, pro Tamen. Ter. And. 5. 2. 23.

Ego jam te commotum reddam, D. tametfi hoc verum eft. S. tamen, &c. [Nifi interrogative ponitur.

Tametfi, cum interrogatione pofitum, cujufdam fui ipfius correptionis vim habens. Cic. 6. Verr. 19. Verum fac te impetraviffe, fac aliquid gravius in Hejum ftatuiffe Mamertinos: quantam putas auctoritatem laudationis eorum futuram, fi in eum, quem conftat verum pro teftimonio dixiffe, pœnam conftituerent? tametfi quæ eft ifta laudatio, quum laudator interrogatus lædat neceffe eft?
Tametfi, tamen. Cic. pro Quint. 13. Verum his de rebus non neceffe habeo dicere ea, quæ me P. Quintius cupit commemorare: tametfi caufa poftulat: tamen quia poftulat, non flagitat, præteribo. Idem 4. Verr. 15. Id tametfi priore actione ex Heraclii Syracufani teftimonio cujufmodi effet, cognoviftis, tamen vobis alio loco, ut fe tota res habeat, quod ad civitatem attinet, demonftrabitur.
TAMENETSI, Idem, antique. Gloff. Græcolat. Εἰ καὶ τὰ μάλιστα, Licet, Maxime, Quamquam, Quamvis, Tamen etfi. In eodem Tamen fit pro Tametfi fcribitur, quod ex Tamen etfi contractum Grammatici ftatuunt. V. Cort. ad Sall. Catil. Cap. 21. pr.
TĂMĔSIS, vel THAMESIS, is. m. Vulgo *Thames*; Ptolemæo Vamiffa: Fluvius in Britannia celeberrimus, juxta oppidum *Tame* in agro Oxonienfi ortum ducens, & Londinum, Angliæ metropolim, interluens, a mari Britannico contra portum Iccium excipitur. Cæf. 5. Bell. Gall. 11. Cujus fines a maritimis civitatibus flumen dividit, quod appellatur Tamefis, a mari circiter M. paffuum LXXX.
TAMINIA, Uva filveftris generis videtur Verrio dicta, quæ tam mira fit, quam minium. Feft. conf. Dacerii not. & Plin. 23. 1.
TAMNUS, vel TĀMUS, i. m. Plantæ nomen. Columel. 10. 374.

— jam tami fponte virefcunt. Al. Rhamni. Plin. 21. 15. In Italia pauciffimas novimus, fraga, tamum, rufcum. Hard. Tamnum. Sic lib. 19. 12. Acuti tami, cunilæ. Hard. Thymi. Hodie tamen ubique excuditur Tani, & Tanus; fed mendofe. Turnebus [Tamnus fcribit Hard. Sed rectius, opinor, cum Afpirata Gloff. Latinogræc. Thamnus, Ἕλιξ, βοτάνης εἶδος. Et Græcolat. Θάμνος, Dumus, Carrecta, θάμνοι, Vepres; Singulare non habet.

TAMUDA, vel TAMUADA, [Θαλοῦδα Ptol.] Fluvius Mauritaniæ. Plin. 5. 2. conf. Mela lib. 1. 5.

T A N

TĂNĂGER, vel TANĀGRUS, gri. m. fec. com. [Τάναγρος] Fluvius Lucaniæ, qui eft inter Campaniam & Calabriam. De quo Virg. 3. Georg. 151.

— & ficci ripa Tanagri.

TĂNAGRA, n. pl. fec. com. [Τάναγρα] Ptolem. lib. 3. cap. 15. Bœotiæ mediterraneæ oppidum nobile, ut auctor eft Plin. lib. 10. cap. 21. Gallis Gallinaceis ad bella tantum & prælia affidua, qui in eo nafcuntur. V. Suid.
TANAGRÆUS, a, um. Adj. [Ταναγραῖος] Stat. 9. Theb. 127.

Phocea tunc Cydona, Tanagræumque Phalantum. Cic. pro Domo 111. Tanagræa quædam meretrix fuiffe dicitur, ejus non longe a Tanagris fimulacrum e marmore in fepulcro pofitum fuit.

TĂNĂIS, is. m. [Τανάϊς] Scythiæ fluvius, qui dividit Afiam ab Europa. Fertur itaque Tanais (inquit Strabo lib. 11.) a Septentrionis partibus Nilo contrarius, non tamen per diametrum, ut quidam putant: fed Orientalior, originem, ut ille, incertam habens. Simileque veri eft ex Riphæis montibus defcendere, qui immanibus jugis Arcton profpiciunt. Vide ibi reliqua. Accedit Herodotus, qui libro quarto Tanaim ex palude oriri, & in vaftitatem diffundi, nomine Mæotim, qua Scythas a Sarmatis difcludi ait. Non diverfus a Ptolemæo, qui Bafilicam, id eft regiam Sarmatiam, ab Europæa Tanais intermedii fontibus fejungit. Scythæ Tanaim, Silin vocant. Oftia ejus duo funt, LXX inter fe ftadiis diftantia. V. Ptolemæum, lib. 5. cap. 9. Nunc vocatur, *la riviere de la Tana*. Tartari & Mofcovitæ vocant *Don*.
Flumen Tanais. Hor. 4. Carm. 15. 22.
Extremus Tanais. Hor. 3. Carm. 10. 1.
Nivalis Tanais. Virg. 4. Georg. 517.
TĂNĂQUĪL, ilis. f. [Τανακυίλ] Tarquinii Prifci uxor. De qua Plin. lib. 36. cap. ult. Non præteribo & unum foci exemplum, Romanis litteris clarum, Tarquinio Prifco regnante tradunt, repente in foco ejus comparuiffe genitale e cinere mafculini fexus: eamque quæ infederat ibi, Tanaquilis reginæ ancillam Ocrifiam captivam, confurrexiffe gravidam.
Ponitur & pro quavis Uxore imperiofa. Aufon. Epift. 23. 31.

— Tanaquil tua nefciat iftud. V. Scal. Aufon. Lect. 2. 6. Sil. 13. 818. & Juven. 6. Sat. 566.

TANAS, [Τανὰς] Oppidum non longe a Tanae fluvio.
TANDEM, [ὅμως, δήποτε, ἤ δῆτα, Gl. L. G.] Adv. fignificat Poftremum, poft longam moram. Ter. Eun. 1. 2. 74.

Heu nofter, laudo, tandem perdoluit: vir es. Ubi Donat. Tandem, quafi qui nimis patiens fuit. Virg. 3. Æn. 612.
— depofita tandem formidine fatur.

Utrum hic tandem difceptationem & cognitionem veritatis, an innocentiæ labem aliquam aut ruinam fore putatis? Cic. pro Flacc. 24.
Perficere, ut jam tandem aliqui fateantur. Cic. 2. de Lege Agrar. 102.
Tandem pro Tamen, interprete Donato. Ter. Adel. 4. 5. 51.

In qua civitate tandem te arbitrare vivere?
Virginem vitiafti, quam te jus non fuerat tangere. Sic

Ain tandem? Idem And. 5. 3. 4.

Ain' tandem, civis Glycerium est? P. ita prædicant. [Admirantis & Obtestantis est, q. d. Quid ais, obsecro? Sic & in seq.
Tandem; expletiva conjunctio, ut vult Priscian. & Donat. Ter. Phorm. 2. 1. 1.
Itane tandem uxorem duxit Antipho, injussu meo? Cic. 1. in Catil. 1. Quousque tandem abutere, Catilina, patientia nostra? Ter. Heaut. 5. 2. 1. Valla lib. 6. Dicit in hujusmodi locutionibus Tandem habere urgens quiddam & accelerans, quasi responsum accelerent. Virg. 1. Æn. 373.
Sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris?
Quod genus tandem est istud ostentationis & gloriæ? Cic. pro Rabir. Post. 38.
Quanto tandem illum mærore afflictum esse & profligatum putatis? Cic. 2. in Catil. 2.
Cæcina utrum noluit tandem, an non potuit accedere? Cic. pro Cæcin. 48.
Quorsum tandem, aut cur ista quæris? Cic. 1. de Legib. 1.
Quonam tandem modo? Cic. 3. Tusc. 8. Idem in Partit. 12.
Hoc per ipsos deos, de quibus loquimur, quale tandem est? Cic. 1. de Nat. Deor. 106.
Tandem, pro Perpetuo. Lucret. lib. 5. 138.
Tandem in eodem homine atque in eodem vase maneret.
Tandem, Nunc saltem. Ter. Eun. 5. 9. 25.
— perfice hoc
Precibus, pretio, ut hæream in parte aliqua tandem apud Thaidem. Donat.
Tandem tandem; reticentia quædam cum abrupto sermone, nonnihil ornatus habens. Plaut. Curc. 1. 1. 7.
At tandem tandem. PH. tandem es odiosus mihi.
Tandem aliquando. Cic. 1. in Catil. 25. Ibis tandem aliquando, quo te jampridem tua ista cupiditas effrenata ac furiosa rapiebat. Sic ibid. 18. Et 16. Fam. 9.
Tandem aliquando impartiendos plebi honores. Liv. 4. 54.
Aliquando tandem posse consistere. Cic. pro Quint. 94.
Vix tandem. Ter. Phorm. 2. 1. 4. [Sic Ægre, Difficulter, &c. tandem.

TANDIU, V. TAMDIU, in TAM.

TANGO, tĕtĭgi, tactum, [ἅπτομαι, θιγγάνω, Gl. L. G. & G. L. ψαύω, G. L.] ĕre. notæ significationis. Lucret. lib. 1. 304.
Tangere enim & tangi, nisi corpus, nulla potest res.
Tango aras. Virg. 12. Æn. 201.
Tango aras, mediosque ignes, & numina testor. Ex antiquitate est repetitum. Nam cum ad aras bellum in Titanas suscepturi dii jurassent, obtinuit ut postea religio jurisjurandi ejus tactu & ignis testatione sanciretur. Verba sunt Theonis in Aratum de ara illa loquentis, καὶ τοῖς ὀμνύειν [illegible] βωμοὺς, ὡς δικαιοτάτην πίστιν τηρῶσι, καὶ τῇ χειρὶ ἐφάπτονται, δεικνῦντες εὐγνωμοσύνης μαρτύριον τὸ πῦρ. Annotavit Turnebus, 19. 19.
Tangere terram, genus quoddam venerationis erat & cærimoniæ superstitionisque antiquæ. Plaut. Most. 2. 2. 37. Tangite vos quoque terram. Varr. R.R. 1. 2. Hoc ter novies cantare jubet, terram tangere, despuere, jejunum cantare. Macrob. 3. Sat. 9. Cum tellurem dicit, manibus terram tangit. Simile est illud Ciceronis, de Arusp. Resp. 23. Aut puer ille patrimus, aut matrimus si terram non tenuit, &c. Ex Turnebo 16. 10.
Terram genu tangere. Cic. 2. Tusc. 57. Genu mehercle M. Antonium vidi, quum contente ipse pro se lege Varia diceret, terram tangere.
Tangere ferro arborem, pro Expurgare. Columel. lib. 3. cap. 9.
Armis tangere terrarum terminum. Hor. 3. Carm. 3. 54.
Baculo tetigit juvenem. Ovid. 14. Met. 38.
Flagello tangere aliquem. Hor. 3. Carm. 26. 12.
Manu sanctissimum corpus tangere ac violare. Cic. Post red. in Senat.
Pede pedem tangere. Ovid. 1. de Arte Am. 606.
Sidera tangere. V. SIDUS.
Tangere terram regionis, Appellere. Plaut. Amph. 1. 1. 48. Cic. 3. Verr. 27. Verres simul ac tetigit provinciam.
Portum tetigere carinæ. Virg. 1. Georg. 303.
Tangit Tiberim, pro Contiguum est Tiberi. Cic. pro Rosc. Amer. 20. Fundos decem & tres reliquit, qui Tiberim fere omnes tangunt.
Tangere aliquem, pro Ludere & fatigare, inquit Donatus. Ter. Eun. 3. 1. 30.
Quo pacto Rhodium tetigerim in convivio
Nunquid tibi dixi?
Aliquid tangere, pro Describere, & mentionem facere. Cic. 4. Acad. 136. Sed ubi Xenocrates, ubi Aristoteles ista tetigit?
Carmina tangere, Attingere scribenda. Ovid. 3. Amor. 12. 17.
Non omnia dicere, & leviter unumquodque tangere. Cic. pro Rosc. Amer. 83.
Verba alicujus tangere suis verbis. Ovid. 1. Fast. 184.
Agrum ab invito tangere, Auferre. Cic. 2. de Lege Agrar. 67. Idcirco, inquit, agros nominare non possum, quia tangam nullum ab invito.
Acu rem tetigisti. Proverb. pro Rem ipsam dixisti. Plaut. Rud. 5. 2. 19.
Ulcus tangere, Movere dolorem, ejusque facere mentionem, quod nos magnopere urat. Ter. Phorm. 4. 4. 9.
Tangere curas. Virg. 4. Æn. 551.
Tetigit nuntius, Pervenit ad eum. Plaut. Bacch. 3. 5. 3.
Nam illud animus miratur meus, si a me tetigit nuntius,
Quid remoratur.
Tetigit vox aures meas, i. e. Pervenit ad aures. Plaut. Rud. 1. 4. 14.
Metam tangere vitæ. Ovid. 1. Trist. 9. 1.
Tangere, Movere. Lucret. lib. 1. 62.
Nec bene pro meritis capitur, nec tangitur ira.
Hæc modice me tangunt, i. e. Mediocriter me commovent. Cic. 2. Att. 19. Cetera in magnis rebus, minæ Clodii contentionesque, quæ mihi proponuntur, modice me tangunt. V. MODUS.
Amore tituli tangebar. Ovid. 1. Trist. 1. 53.
Animum tangit memoria earum rerum, Commovet, excitat. Liv. 1. 5.
Contemptus vos tangit. Ovid. 2. Met. 527.
Cor alicujus tangere querela. Hor. de Arte Poet. 98.
Cura tangit me rei. Propert. lib. 2. 16. 34.
— miseri te si qua parentis
Tangere cura potest. Virg. 12. Æn. 933. Liv. 3. 17. Si vos Urbis, Quirites, nulla cura tangit. Columel. lib. 3. cap. 21. Potes jam (si te cura pomorum tangit) ultimis ordinibus in ea vineti fine, &c.
Fata impia te tangunt. Virg. 4. Æn. 569.
Gratia. Ovid. 2. Met. 393.
Quod si nec fratris, nec te mea gratia tangit.
Honos tangit animum, Commovet. Virg. 12. Æn. 57.
Honos tangit nos. Ovid. 5. Fast. 297.
Invidia alicujus tangi. Lucan. lib. 9. 1055.
Mentem mortalia tangunt; Adversa, quibus constat subjacere mortales. Servius. Virg. 1. Æn. 466.
Odore tangi. Plin. lib. 17. 24.
Pectus tangere dulcedine. Lucret. lib. 3. 909.
Vota tetigere deos, Preces commoverunt deos. Ovid. 4. Met. 164.
Tangere, Circumvenire, fallere. Plaut. Pœn. prol. 101. Idem Epid. 5. 2. 40. Te istam ob rem tetigi triginta minis. Cic. 2. de Orat. 25.
Sentin' senem esse tactum triginta minis?
Pedes tangendos præbuit. Propert. lib. 4. 9. 46.
Tactus est, [Ἐδλήθη, Gl. L. G] Forte pro Cælo tactus. In eodem Gloss. Tacte, Πάγκακε. Quod quid sit nescio. V. tamen TALGA.

TACTUS, a, um. Partic. [πθιγμένος] ut, Tactus spiritu divino. Liv. 5. 22.
Cupidine laudis tactus. Ovid. 4. Trist. 5. 11.
Dolore tactus amissæ conjugis, Commotus. Ovid. 7. Met. 688.
Tactus fulmine. Plin. lib. 14. cap. 19.
Tactus de vel e cælo, Fulmine ex cælo delapso percussus. Cic. 2. de Divin. 47. Nattæ vero statua, aut æra legum de cælo tacta, quid habent observatum ac vetustum. Plin. lib. 36. cap. 4. Fuere autem simulacra ea Apollinis, Dianæ, Herculis, Minervæ, quod e cælo postea tactum est. Liv. 27. 7. Tacta de cælo multa.

TACTŪRUS, a, um. aliud Partic. [ἀψόμενος] Cic. 2. Fam. 16. De præda mea, præter Quæstores urbanos, id est pop. Rom. teruncium nec attigit, nec tacturus est quisquam.

TACTUS, ûs, m. [ἁφὴ, θίξις, Gl. L. G. & G. L. ψηλάφησις, G. L.] Ipse tangendi actus, vel sensus. Plin. lib. 10. cap. 69. Ex sensibus ante cetera homini tactus. Idem lib. 8. cap. 55. Nec non & vestes leporino pilo facere tentatum est, tactu non perinde molli, ut in cute.
Aspera tactu. Lucret. lib. 6. 777.
Interior tactus. V. INTRA.
Levis tactus. V. LEVIS.
Mollis tactus. Virg. 2. Æn. 683.
Mollissimus tactus corporis. V. MOLLIS.
Abstinere tactu. Virg. 7. Æn. 618.
Cognoscere corpora tactu. Lucret. lib. 2. 741.
Resistere ad tactum. Virg. 3. Georg. 502.
Sentire aliquid tactu. Lucret. lib. 4. 268.

TACTIO, ōnis. f. [ἅψις] Idem. Cic. 4. Tusc. 20. Et qualis est hæc aurium, tales sunt oculorum, & tactionum, & odorationum, & saporum. Plaut. Aulul. 4. 10. 14.
— quid tibi ergo meam me invito tactio est? conf. Plaut. Pœn. 5. 5. 29.

TACTĬLIS, e. Adj. Quod tangi potest. Lucret. lib. 5. 152.
Tactile nil nobis quod sit, contingere debet.

TANGIBĬLIS, e. aliud Adj. Lactant. 7. 11. Tangibilia manu.

TANIACÆ, arum. f. Pernæ e Gallia Romam apportatæ. Varro de R.R. 2. 4.

TĀNIS, [Τάνις] Civitas Ægypti, a qua Tanicum sive Taniticum Nili ostium dictum. Herodotus libro secundo ab insignibus oppidis ostiis imposita nomina scribit: ea sunt, Canopus, Bolbis, Sebenis, Pathmis, Mendes, Tanis: a qua Taniticum Ptolemæus & Strabo derivant, & in emendatioribus codicibus Pomponii 1. 9. Tanicum, ut annotavit Vadianus. Eadem & Taphnis & Taphnium dicitur. Hic fuit, ut annotat Villanovanus in Ptolemæum, prima Israelitarum captivitas, a quo per mare rubrum duce Mose, sunt erepti. Sita erat in terra Giessen, sed nunc destructa est. V. Plin. 5. 9.

TANQUAM, V. TAMQUAM in TAM.

TANTĂLUS, i. m. [Τάνταλος] ut est auctor Lactantius, Jovis ex Plote nympha filius. Servius, Tantalus Corinthiorum rex, amicus numinibus fuit: qui quum frequenter deos susciperet, & quodam tempore defuissent epulæ, filium suum Pelopem occidit, & diis epulandum apposuit. Tunc abstinentibus cunctis Ceres humerum ejus exedit. Et quum eum dii per Mercurium revocare ad superos vellent, eburneus ei est humerus restitutus. Virg. 3. Georg. 7.
— humeroque Pelops insignis eburno
Acer equis. Hac lege autem Tantalus apud inferos dicitur esse damnatus, ut in Eridano inferorum stans, nec undis præsentibus, nec vicinis ejus pomariis perfruatur. Per hæc autem avaritia significatur: ut etiam Hor. 1. Serm. 1. 70.
— quid rides? mutato nomine de te
Fabula narratur. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 6. Æn. 603. de Tantalo,
— lucent genialibus altis, &c. Eusebius, Tantalum Jovis ex Plote nympha filium, regem Phrygiæ, cum Troe, Dardaniæ rege, bellum gessisse, quod Ganymedem rapuerit, Agamemnonis & Menelai avus. Unde & Tantalides dicti sunt. Hic ob filium interfectum detrusus ad inferos siti torquetur & fame. Plato in Cratylo scribit, Tantalum dictum esse, quasi ταλάντατον, hoc est Infelicissimum. Hor. Epod. 17. 66.
Optat quietem Pelopis infidus pater,
Egens benignæ Tantalus semper dapis.
Poëtæ impendere apud inferos saxum Tantalo faciunt. Cic. 4. Tusc. 35.
Mento summam aquam attingens siti enectus Tantalus. Cic. 1. Tusc. 10.
Fallax Tantalus. Stat. 1. Theb. 247.
Superbus Tantalus. Hor. 2. Carm. 18. 37.
Alius fuit Tantalus, Thyestæ ex Merope filius, interfectus & appositus esca patri.

TANTALEUS, a, um. Adj. possess. [Ταντάλειος] Propert. lib. 2. 1. 68.
Tantalea poterit tradere poma manu.
Mensa Tantalea. Stat. 11. Theb. 128.

TANTALĬCUS, a, um. Adj. [ταντταλικὸς] Claud. de Rapt. Pros. 336.
Non aqua Tantalicis subducitur invida curis.

TANTALIDES, æ. m. [Ταντταλίδης] Patron. ut
Fratres Tantalidæ. Ovid. 2. Fast. 627.

TANTALIS, ĭdis. f. patronym. [Ταντταλίς] dicta est Niobe Tantali filia.

TANTHEURISI, [τανθαρύσιοι] Quædam ornamenti genera, lapillos quosdam

quoſdam a ſe dependentes habentia: ita dicti a motu gemmarum, ut tradit Pollux lib. 5. cap. 16.

TANTI, TANTILLUS, TANTISPER, TANTOPERE, TANTUM, TANTUMDEM. V. TANTUS.

TANTUS, a, um. Adj. [τοσῦτος, τηλικῦτος, Gl. G. L.] a Tam deduci videtur, quantitatemque ſignificat, quaſi Tam multus vel Tam magnus. Plaut. Pœn. 5. 4. 105.

Quum hac me lætitia tanta, & tantis affeciſtis gaudiis. Ter. Heaut. 4. 1. 17. Tantam ineſſe animo inſcitiam? Idem And. 5. 2. 29.

Tantum laborem capere ob talem filium?

Tantus natu, Adeo provecta ætate. Plaut Bacch. 1. 2. 16.

Sexcenta tanta. h. e. Sexcenties tantum vel totidem. Plaut. Pſeud. 2. 2. 37.

Quaſi mihi non ſexcenta tanta ſoli ſoleant credier.

Tribus tantis minus. Idem Trin. 2. 4. 128.

Poſt id, frumenti quando alibi meſſis maxima eſt,

Tribus tantis illi minus redit, quam obſeveris. conf. Alterum tantum in ALTER, & Ter &c. tanto in TANTO.

Tantus, quantus. Cic. 2. de Divin. 10. Sol majorne quam terra ſit, an tantus, quantus videatur? Al. Tantulus. V. infra.

Tantus homo, Tam magni pretii. Ter. Eun. 4. 7. 32. Cic. ad Brut. 9. Eſt alienum tanto viro, ut es tu.

Tantus ergo imperator in omni genere belli fuit, præliis, oppugnationibus, navalibus pugnis, &c. Cic. 4. Acad. 3. [i. e. Tam bonus.

Quæ tanta animum dementia cepit? Virg. 5. Æn. 465. Virg. 1. Æn. 37.

Tantæ molis erat Romanam condere gentem. Et 3. Georg. 112.

Tantus amor laudum, tantæ eſt victoria curæ.

In his tot & tantis malis. Cic. 5. Tuſc. 26.

Tanta res. Ter. And. 1. 5. 18. — Ah!

Tantamne rem tam negligenter agere?

Urbs tanta atque talis. Cic. 3. de Nat. Deor. 92. conf. TALIS.

Tantus, pro Tam parvus. Cic. 8. Fam. 10. Novis magiſtratibus autem, ſi Parthicum bellum erit, hæc cauſa primos menſes occupabit. Sin autem, aut non erit iſtic bellum: aut tantum erit, ut vos, aut ſucceſſores, parvis additis copiis, ſuſtinere poſſint, Curionem video ſe dupliciter jactaturum. Idem 15. Fam. 14. Sed ſi quæ ſunt onera tuorum, ſi tanta ſunt, ut ea ſuſtinere poſſis, nihil tibi erit lautius, nihil glorioſius: ſin majora, conſidera ne in alieniſſimum tempus cadat adventus tuus.

Tanti, quanti; pro Tot quot. Nominat. pl. [τοσῦτοι, Gl. L. G. & G. L.] Cajus in l. Si ita legatum ſit. D. de legatis primo. Si ita legatum ſit, Sejo ſervos decem do, præter eos decem, quos Titio legavi: ſi quidem decem tantum inveniantur in hæreditate: inutile eſt legatum. ſi vero ampliores: poſt eos, quos Titius elegit, in ceteris valet legatum: ſed non in ampliores, quam decem, qui legati ſunt. Quod ſi minus: in tantos, quanti inveniantur. Ubi etiam notabis, Ampliores accipi pro Plures.

Tanti & Quanti, [περὶ πολλῦ, τοσύτυ, Gl. L. G.] Genitivi ſing. cum eorum compoſitis, Tantidem, Quantilibet, Quanticunque, ſimiliter Totidem, Pluris, Minoris junguntur verbis pretium ſignificantibus, qualia ſunt, Do, emo, vendo, veneo, mereor, comparo, æſtimo, puto, conſtat, conduco, loco, feneror, paciſcor, pago, pepigi, condemno, poſtulo, ſum, & ſi qua ſunt ſimilia. Plaut. Merc. 2. 4. 22.

Tanti, quanti poſcit, vin' tanti emi illam? Ter. Adel. 2. 1. 49.

Ubi me dixero dare tanti, teſtes faciet illico. Idem Eun. 1. 1. 30. [Subauditur, Æris pretio, in propria ſignificatione.

Tanti me fugacem, mercenarium patronum hi æſtimaverunt. Cic. in Salluſt. 10.

Non tanti eſt, ut. Cic. 8. Fam. 14. Tanti non fuit Arſacem capere, & Seleuciam expugnare, ut earum rerum, quæ hic geſtæ ſunt, ſpectaculo careres.

Tanti fuit. i. e. Tam optabile. Cic. 6. Verr. 28. Hic tibi in mentem non venit, jubere hæc quoque ut referret, &c. fuit tanti, mihi crede: haberes quod defenderes. i. e. Omnino id faciendum erat Cic. 2. in Catil. 22. Eſt mihi tanti, Quirites, hujus invidiæ falſæ atque iniquæ tempeſtatem ſubire: dummodo a vobis hujus horribilis belli periculum depellatur. Ac ſi dixiſſet, Fuit mihi tanti periculum belli a vobis depellere, ut falſam invidiam ſubire non recuſaverim.

Nihil tanti eſt, i. e. Nihil tam mihi optatum eſt. Cic. 2. Att. 13. Nunc nihil mihi tanti eſt: faciam quod volunt.

Nihil eſt tanti. Cic. ad Brut. 16. Nihil tanti fuit, quo venderemus fidem noſtram. i. e. Nihil tanti æſtimavimus, ut ſervire vellemus. Budæus.

Putare tanti. Quintil. lib. 7. cap. 3. An etiam tanti putaverit pœnam ſubire.

Tanti vocat ille pudicam. Juven. 6. Sat. 136. i. e. Hoc accepto pretio.

Tanti, pro Tam parvo. Cic 12. Att. 30. De Silii voluntate vendendi, & de eo, quanti tu vereri videris, primum ne nolit, deinde ne tanti. Sicca aliter, ſed tibi aſſentior. Scire Tullius avebat, num Silius hortos vellet vendere, & quanti vellet. Cui Atticus reſcribens vereri ſe dixerat, primum ne Silius nollet vendere, deinde ne nollet eo pretio, quo Tullius emere voluiſſet. Videris, inquit, vereri, ne Silius tanti nolit vendere, quanti nos vellemus. Et dixit Tanti, pro Tam parvo.

TANTO, Adv. [τοσύτῳ, τόσῳ] ut & Quanto, Comparativis jungitur. ut, Tanto magis, Tanto pejor. Ter. And. 4. 5. 35. Tanto hercle magis dabit. Plaut. Perſ. 1. 3. 73. Ter tanto pejor ipſa eſt. conf. paulo poſt.

Tanto plus, Tanto magis, τοσύτῳ πλέον, Gloſſ. Græcolat.

Tanto melior, τοσύτῳ κρέισσων, Gloſſ. Latinogræc.

Tanto impenſius. Virg. 12. Æn. 20.

Quinquies tanto amplius. Cic. 5. Verr. 226. Reperietis quinquies tanto, Judices, amplius iſtum, quam quantum ei in cellam ſumere licitum ſit, civitatibus imperaſſe.

Vicies tanto addito aquæ. Plin. lib. 15. cap. 4.

Tantone minoris decumæ venierunt, quam fuerunt? Cic. 5. Verr. 106.

Tanto ante. Cic. 7. Verr. 88. Quod ſi Cleomenes non tanto ante fugiſſet, aliqua tamen ad reſiſtendum ratio fuiſſet.

Tanto quanto. Plin. lib. 9. cap. 38. Quippe major vis tanto, quanto recentior.

Quanto quis audacia promptus, tanto magis fidus. Tacit. 1. Ann. 57. Et 6. Ann. 45. Tanto acceptius in vulgum, quanto modicus privatis ædificationibus.

Quantum tanto. Virg. 12. Æn. 20. — quantum ipſe feroci

Virtute exſuperas, tanto me impenſius æquum eſt

Conſulere, atque omnes metuentem expendere caſus.

TANTŌPĔRE, Adv. [τοσῦτον, τηλικῦτον] pro Tanto opere, quod & ipſum legimus. Significat Tantum, tam vehementer. Ter. Phorm. 5. 8. 16.

Poſtquam tantopere id vos velle, animum advorteram. Idem And. 5. 2. 27. Ah, ne ſævi tantopere. Cic. 4. Acad. 132. Non poteſt igitur uterque ſapiens eſſe, quoniam tantopere diſſentiunt, ſed alter.

Iſtud neſcio quid, quod tantopere didiciſti. Cic. pro Muren. 23. [i. e. Tanta cura, tanto labore ac ſtudio, tam operoſe.

Tantopere & Quantopere. Cic. 1. de Orat. 164. Neque enim tantopere hanc a Craſſo diſputationem deſiderabam, quantopere ejus in cauſis oratione delector.

TANTUM, Adv. [μόνον, Gl. G. L.] ſignificat Solum, & Poſitivis jungitur. Plaut. Capt. Acroſt. 4. Tantum ſtudens, ut natum recuperet. Virg 6. Ecl. 16.

Serta procul tantum capiti delapſa jacebant. Servius, Tantum capiti delapſa, ut oſtenderet non longius provolutam eſſe coronam.

Nihil dicam arrogantius, tantum dicam. Cic. pro Muren. 78.

Tantum intereſt, quod tu, quum es commotus, acquieſcis, aſſentiris, approbas, &c. Cic. 4. Acad. 141.

Non tantum parum commode, ſed etiam turpiter. Cic. 1. de Orat. 227.

Tantum non, Rei non plane peractæ Adverbium, Ferme, fere, propemodum. Suet. in Tiber. Cæſ. cap. 11. Tantum non adverſis tempeſtatibus Rhodum enavigavit. Liv. 37. 29. extr. Ut vidit non poſſe æquare ordinem Romanos, & tantum non jam circumiri a dextro cornu, concitat naves. Idem 4. 2. Et quum hoſtes tantum non arceſſerint. conf. Tantummodo non, in TANTUMMODO.

Tantum, quod. Cic. pro M. Fontej. Quæ tantum a ceterarum gentium more ac natura diſſentiunt, quod ceteræ pro religionibus ſuis bella ſuſcipiunt, iſtæ contra omnium religiones p 222. Lamb. edit. H St. Hic Quod cauſativa eſt, neque una dictio Tantum quod, ut in ſubjectis exemplis, ſed Tantum ἁπλῶς, pro In tantum, vel Tantopere. Exſtant 20.

Tantum quod, pro Niſi. Cic. 3. Verr. 116. Tantum quod hominem non nominat. i. e. Niſi quod hominem non nominat. Turnebus. [Tantum non diceret, niſi eadem negatio ſequeretur. Al. dicunt Excepto modo, quod. V. not. Lambin. & Græv.

Tantum quod, pro Ut ſolummodo. Lucret. 2. 220.

Tantum quod nomen mutatum dicere poſſis.

Tantum quod, [ἀρτίως, Gl. L. G.] pro Adverbio temporis Commodum Cic. 7. Fam. 24. Tantum quod ex Arpinati veneram, quum mihi a te litteræ redditæ ſunt. Sic legendum eſſe annotat P. Victorius. Alii tamen non legunt Quod. Sueton. in Neron. cap. 6. Nero natus eſt Antii poſt novem menſes, quam Tiberius exceſſit, XVIII Cal. Januar. tantum quod exoriente ſole, pæne ut radiis prius, quam terra, contingeretur. Quo in loco, pro Tantum quod, Beroaldus audacule repoſuit, Jam tum quidem. Donatus illud in Ter. Eun. 2. 3. 52.

Illa ſeſe interea commodum huc advorterat. ſic exponit, Commodum, Tantum quod, vel Ipſo eodemque tempore. Sic & in illud Phormionis, 4. 3. 9. Cum hoc id agebam commodum. Commodum, Tantum quod. Cic. 15. Att. 7. Hæc quum ſcriberem, tantum quod exiſtimabam ad te orationem eſſe perlatam. Paulus exponit, Commodum, Vix, Tantum.

Tantum duntaxat, quomodo dicitur Tantummodo, pro Tantum. Cic. 2. Att. 9. Tantum duntaxat nos defendere cogitamus.

Tantum eſt, pro Iſta ſumma eſt. Plaut Moſt. 3. 1. 121.

Quatuor quadraginta illi dedentur minæ,

Et ſors, & fenus, tantum eſt. Ter. Eun. 5. 5. 26. — numquid eſt

Aliud mali, damnive quod non dixeris,

Reliquum? P. tantum eſt. Ter. Hec. 5. 3. 15. Scio. tantumne eſt? B. tantum.

Tantum, ad numerum, [τοσῦτον] Plaut. Bacch. 2. 3. 38.

— vi coactus reddidit

Ducentos & mille Philippûm. N. tantum debuit? [In his, & ſequentibus aliquot locis, Tantum proprie non Adverbium eſt: quippe cui τὸ Quantum reſpondet: neque Gr. μόνον, ſed τοσῦτον converti debet. In aliis, ubi pro Tantopere ponitur, recte adverbiis annumeratur.

Tantum mihi confido. Cic. 10. Fam. 18. Mihi enim ſi contigiſſet, ut prior Antonio occurrerem, non mehercules horam conſtitiſſet: tantum ego & mihi confido, & ſic perculſus, &c. Virg. 5. Æn. 162.

Quo tantum mihi dexter abis?

In tantum ut. V. IN præpoſitionem.

Tantum, & plus etiam. Cic. 7. Att.

Tantum ſat habes? Ter. Heaut. 4. 3. 40.

Tantum ponitis in ea re. Cic. 4. Acad. 92. Sed quoniam tantum in ea arte ponitis, videte ne contra vos tota nata ſit, quæ primo progreſſu feſtive tradit elementa loquendi.

Tantum, ut. Cic. 7. Fam. 3. Poſtea autem, quam alicujus culpa tantum valeret unus, ut obſiſti non poſſet, &c. Al. Quum

Tantum honoris. Plin. lib. 12. cap. 1. Tantumque poſtea honoris increvit, ut mero infuſo enutriantur. Idem lib. 11. cap. 53. Tantum inſidiarum eſt vitæ.

Tantum, pro Tam parum. Cæſ. 6. Bell. Gall. 34. Præſidii tantum eſt, ut ne murus quidem cingi poſſit, neque quiſquam egredi extra muros. Idem lib. 3. Bell. Civil. 2. Sed tantum navium reperit, ut anguſte quindecim millia legionariorum militum, & quingenti equites tranſportari poſſent. [Tantum pro Non amplius, ut apud Cic. de Offic. 3. 43. Tantum dabit amicitiæ, ut veram amici cauſam eſſe malit, ut orandæ liti tempus, quoad per leges liceat, accommodet, &c.

Tantum quam. Ter. Hec. 3. 4. 3.

Non hercle, Parmeno, verbis dici poteſt

Tantum, quam re ipſa navigare incommodum eſt.

Tantum, quantum. Plaut. Moſt. 2. 2. 94.

Tu, ut occœpiſti, tantum, quantum quis, fuge. Quis, a Queo. Virg. 4. Georg. 101.

Dulcia mella premes: nec tantum dulcia, quantum

Et liquida, & durum Bacchi domitura ſaporem.

Tuntum, quantum ſat eſt. Cic. de Senect. 48.

Tantum abeſt, eandem vim in oratione habet, quam Non ſolum. Huic autem interdum geminum UT poſtponitur, interdum unum tantum, ut ex ſequentibus exemplis liquet. Cic. de Amicit. 29. Tantumque abeſt, ut amicitiæ propter indigentiam colantur, ut ii, qui opibus & copiis, maximeque virtute præditi (in qua plurimum eſt præſidii) minime alterius indigeant. Idem 1. de Offic. 43. Tantum abeſt ab officio, ut

nihil officio magis poſſit eſſe contrarium. h. e. Non modo officium non eſt, verum etiam nihil magis officio poteſt eſſe contrarium. Al. τὸ Ab omittunt. Idem 4. Acad. 81. Tantum abeſſe dicebat, ut id conſentaneum eſſet, ut maxime etiam repugnaret. V. ABSUM.

Tantum abſum, ut perturber, pro Tantum abeſt ut perturber. Hirt. Bello Alex. cap. 22. Hoc detrimento milites noſtri tantum abfuerunt, ut perturbarentur, ut incenſi potius atque incitati, magnas acceſſiones fecerint in operibus hoſtium expugnandis. Græca hæc eſt phraſis, τοσῦτον ἀπέδέω τῦ ἐνοχλεῖσθαι.

TANTUMMŎDO, Adv. [αὐτὸ μόνον, μόνον αὐτὸν, Gl. L. G. μόνον, G. L.] Idem, quod ſimplex Tantum. Ovid. 4. de Pont. 16. 49.

Omnia perdidimus, tantummodo vita relicta eſt.

Arbores tantummodo per ſtirpes alantur ſuas. Cic. 2. de Nat. Deor. 81.

Tantummodo non, ut Tantum non. Ter. Phorm. 1. 2. 92.

Poſthac, ſi quicquam, nihil precor: tantummodo
Non addit: ubi ego hinc abiero, vel occidito.

Neque eum oratorem tantummodo, ſed hominem non putant. Cic. 3. de Orat. 49.

Tantummodo, pro Non amplius. Cic. 2. Fam. 9. Velles enim, ais, tantummodo ut haberem negotii quod eſſet ad laureolam ſatis. [Ubi rectius putem diviſe ſcribi, Tantum modo. conf. in TANTUS.

TANTUSDEM, tantadem, tantumdem. Adj. Ulpian. in l. Si pro patre. D. de in rem verſo. Si decem in rem domini verterit, & poſtea tantamdem ſummam a domino mutuatus ſit, &c.

Tantidem ponderis. Pomponius in l. ultima. D. de præſcrip. verb. Si tibi ſcyphos dedi, ut eoſdem mihi redderes: commodati actio eſt. Si, ut pondus argenti redderes, quantum in illis eſſet: tantidem ponderis petitio eſt, per actionem Præſcriptis verbis.

Tantumdem periculum, pro Tantum periculi. Plaut. Pœn. 3. 3. 20.

Malo benefacere tantumdem eſt periculum,
Quantum bono malefacere. Et in Maſc. Truc. 2. 5. 7. Tantumdem dolum aggrediar.

Cæpioni tantumdem ſolutum eſt. Cic. 1. Q. frat. 3.

TANTUMDEM, [τοσῦτον, Gl. G. L.] vice Adv. quaſi Tantum idem, ſignificat Æque tantum. Plin. lib. 5. cap. 1. Volubile oppidum tantumdem a mari utroque diſtans.

Tantumdem eſt, quaſi. Plaut. Merc. 2. 2. 43.

Nam meo quidem animo vetulus, decrepitus, ſenex,
Tantumdem eſt, quaſi ſit ſignum pictum in pariete. Al. Tantidem.

Tantumdem viæ. Cic. 1. Tuſc. 104. Nihil neceſſe eſt, inquit: undique enim ad inferos tantumdem viæ eſt.

Tantumdem, quantum. Plin. Epiſt. 167. Cic. 5. Verr. 202. Magiſtratibus tantumdem detur in cellam, quantum ſemper datum eſt.

Quæ morte teſtamentove ejus tantumdem capiat, quantum omnes hæredes. Cic 2. de Legib. 48.

Tantumdem, pro Nihil amplius. Ter. Phorm. 5. 6. 6.

Num tu intelligis quid hic narret? P. num tu? A. nihil. P. tantumdem ego. Idem Eun. 2. 3. 29.
Quid virgo, cuja eſt? CH. neſcio hercle. P. unde eſt? CH. tantumdem.
P. Ubi habitat? CH. Ne id quidem. Vulgo Tantundem, per n ſcribitur.

TANTĬDEM, [τοσύτυ, Gl. L. G.] Genitivus, qui verbis pretii ſolet adjici. Ter. Adel. 2. 1. 45.

Ob malefacta hæc tantidem emptam poſtulat ſibi tradier.

Cogere aliquos ab aliquo tantidem accipere. Cic. 5. Verr. 83.

Emere aliquid tantidem, quanti, &c. Cic. 5. Verr. 192. V. TANTI.

TANTĬSPER, Adv. [ἐν τοσύτῳ, ἐπὶ τῦ παρόντος, Gl. L. G.] ſignificat Tamdiu: poſtulatque poſt ſe Dum pro Donec, ſive Quamdiu, vel Quoad. Abſolute Plaut. Aul. 4. 5. 6.

Tantiſper hic ego ad januam conceſſero. Cic. 12. Att. Totos dies ſcribo: non quo proficiam quid, ſed tantiſper impedior. Ovid. in Ibin, 641.

Hæc tibi tantiſper ſubito ſunt miſſa libello,
Immemores ne nos eſſe querare tui.

Cogitare tantiſper de aliquo reo. Cic. pro Cæcin. 30.

Tantiſper dum. Ter. Adel. 1. 1. 45.

Dum id reſcitum iri credit, tantiſper cavet. Cic. 9. Fam. 2. Habes rationem mei conſilii: tibi igitur hoc cenſeo, latendum tantiſper ibidem, dum effervescit hæc gratulatio, & ſimul dum audiam quemadmodum negotium confectum ſit.

Tantiſper, quoad. Ulpian. in l. 3. §. Hoc autem. D. de itiner. actuque privat. Qui vult ire agere tantiſper, quoad de ſervitute conſtet, non debet de ſuo jure docere.

TANTŬLUS, a, um. Adj. dimin. pro Tam parvus. Plaut. Truc. 2. 7. 48.

Tun' tantuli doni cauſa, olerum atque eſcarum & poſcarum? Idem Pœn. 1. 2. 61.

En monſtrum mulieris, tantula tanta verba funditat. Cic. pro Roſc. Amer. 114. Si ex eo negotio tantulum in rem ſuam convertiſſet. Lucret. lib. 4. 897.

Cauſa tantula. Cic. 4. Att. 8. Dices tantulane in cauſa?

Epiſtola tantula. Cic. 1. Att. 14. pr.

Malum tantulum. Cic. 2. Tuſc. 66.

Sol tantulus, quantus videtur. Cic. 4. Acad. 82. Al. Tantus.

Staturæ tantulæ homines. Cæſ. 2. Bell. Gall. cap. 30.

Tantulum moræ. Cic. 4. Verr. 169. Et vendidiſſet, ſi tantulum moræ fuiſſet, quo minus ei pecunia illa numeraretur.

Tantulo venire; ſubaud. Pretio. Cic. pro Roſc. Amer. 130. Deinde cur tantulo venierint.

TANTŬLUM, Adv. Tam parum, ſignificans. Cic. 7. Verr. 175. De omnibus nobis ſi quis tantulum de recta regione deflexerit. Idem 7. Verr. 180. Si tantulum oculos dejecerimus, præſto eſſe inſidias, &c. [i. e. Paulum modo, nec eſt vere Adv.

Is diſcipulus magiſtro tantulum de arte concedit. Cic. pro Roſc. Amer. 118.

Tantulum peccavi, i. e. Paulum. Plaut. Caſ. 4. 4. 6.

Tantulum commotus. Cic. 4. Verr. 144.

Nec quicquam poſthac, non modo tantum, ſed ne tantulum quidem præterietis. Cic. 15. Att. 10.

TANTILLUS, a, um. Adj. dimin. a Tantulus. Plaut. Trin. 1. 2. 22.

Faxo haud tantillum dederis verborum mihi. Ter. Adel. 4. 2. 24.

Quem ego modo puerum tantillum in manibus geſtavi meis. Cic. de Senect. 52. Omitto enim vim ipſam omnium, quæ generantur e terra, quæ ex fici tantillo grano. Vetus exemplar legit Tantulo. Plin. lib. 32. cap. 1. Hæc tantilla eſt ſatis contra tot impetus, ut vetet ire navigia.

TANTILLUM, Adv. Plaut. Rud. 4. 4. 106. Si hercle tantillum peccaſſis. Catul. ad Juventium, 96. 6.

— nec poſſum fletibus ullis
Tantillum veſtræ demere ſævitiæ. [Revera non eſt Adv.

T A P

TĂPĒTUM, i. n. vel TAPĒS, ētis. m. vel TAPĒTE, is. n. [τάπης Gl. G. L. τάπης ψιλὴ, L. G.] Tegmen ingenioſe pictum variis coloribus, quo equi, menſæ, ſeu pavimenta ſternuntur. Plaut. Pſeud. 1. 2. 14.

Neque Alexandrina belluata, conſutaque tapetia. Al. Conchyliata. Virg. 9. Æn. 358.

Armaque, crateraſque ſimul, pulchroſque tapetas. Sil. lib. 17. 64.

— nullo decorare tapete
Cornipedem Nomas aſſuetus. [In Gloſſ. Latinogræc. ſcribitur Tapedus, quaſi ſit m. g. Suid. τάπητες, Ἐπιβόλαια, ἢ στρώματα.

Alti tapetes. Ovid. 13. Met. 638.

Belluata tapetia. V. BELLUA.

Incubat tapetis. Stat. 10. Theb. 101.

Pictis tapetis inſtrati alipedes. Virg. 7. Æn. 277.

TĂPHIÆ, ārum. f. pl. [Ταφίων νῆσοι] Inſulæ in mari Ionio, quas prope Echinadas Strabo lib. 10. ponit: quarum caput Taphus. Hujuſcemodi repetit originem enarrator Apollonii poëtæ: Perſeo ex Andromede, ut narrat Herodorus, quatuor fuere filii, Alcæus, Stheneleus, Meſtor, & Electryon, qui ſimul regnaverunt. Ex Hippotoe Meſtoris filia, & Neptuno Pterelas genitus, ex Pterela Teleboas & Taphus, a quo Taphus inſula, in qua Teleboæ ac Taphii communi nomine & imperio fuere. Igitur ii Hippotoes, eorum aviæ, pecuniam ab Electryone, eorum neceſſario, qui pro ea ſpopondit, repetebant: qua negata ad arma venere, armenta abegerunt, ipſum denique & filios ſuſtulere. Alcmena Electryonis filia, patrem ultura, Amphitryonem Thebanum, hominem potentiſſimum, in matrimonium accepit: atque hoc pacto, bello inter eos conflato ab eodem Amphitryone deleti ſunt, eorumque regnum Cephalo, profugo Athenienſi, qui exercitui præerat, donatum, quod ad Ulyſſem e ſucceſſione pervenit. V. Plin. 4. 12.

TAPHIUSA, Plin. lib. 36. cap. 21. Locus eſt juxta Leucadem, in quo Taphiuſius lapis naſcitur.

TAPHRÆ, [Τάφραι] Oppidum eſt in Taurica Cherſoneſo, Trajani principis auſpiciis aliquando captum, ut auctor eſt Florus, qui ſub Trajano vixit. Nunc vulgo appellatur *Mancup*. [De Floro nugæ. Meminit Mela 2. 1. Plin. 4. 12. ad fin. V. & Steph.

TAPĪNŌSIS, is. f. [ταπείνωσις] Latine Humiliatio dicitur. Virg. 1. Æn. 118.

Apparent rari nantes in gurgite vaſto. Servius; In gurgite vaſto, Tapinoſis eſt: id eſt, rei magnæ humilis expoſitio. Prudenter tamen Virgilius humilitatem ſermonis epitheto ſublevat: ut hoc loco, Vaſto addidit.

TAPOSĪRIS, [Ταπόσιρις] Civitas in Ægypto. Stephanus Ταφόσιριν appellat, quia ſit ſepultus in ea Oſiris. Strabo duas facit Tapoſires: unam mari propiorem, alteram remotiorem.

TAPRŎBĂNĒ, es. f. pr. com. [Ταπροβάνη] Inſula in mari Indico ampliſſima, inter ortum occaſumque Solis, ut Solinus refert. Patet in longitudine ſtadiorum ſeptem millibus, in latitudine quinque millibus. Ibi Septemtriones non videntur, ut eſt auctor Plin. lib. 6. cap. 22. ubi multa de hac inſula. Inter alia refert, legatos ex Taprobane, quum ad nos veniſſent, miratos eſſe Septemtriones & Vergilias, veluti in novo cælo: Lunam vero apud ipſos non niſi ab octava die, ad quintam decimam ſupra terram aſpici. V. Pomponium Melam lib. 1. & 3. 7. Lucet ibi Canopos ſidus clarum & ampliſſimum. Homines corporum magnitudine alios antecellunt, cæruleis oculis, atroci viſu, terrifico ſono vocis. Vivunt ultra annos centum. Naſcuntur in ea berylli & hyacinthi, ut Ptolemæus lib. 7. refert cap. 4. Plin. lib. 6. cap. 22. ſcribit in ea quingenta oppida comperta fuiſſe. In eadem (ſicut Geometræ ſcribunt) ſunt duæ æſtates. Taprobane noſtro ævo vocatur *Sumatra*.

TAPSUS, [Τάψος] Peninſula eſt Siciliæ non procul a Syracuſis, Megarenſem ſinum a meridie definiens. Virg. 3. Æn. 689.

— vivo prætervehor oſtia ſaxo
Pantagiæ Megaroſque ſinus, Tapſumque jacentem.

TAPULLUS, a, um. Adj. Tapullam legem convivalem ficto nomine conſcripſit, jocoſo carmine, Valerius Valentinus. Cujus meminit Lucilius, inquit Feſtus.

TAPYRI, [Τάπυροι] Populi in Parthia, ut lib. 11. refert Strabo, quibus mos eſt ut proprias uxores aliis viris nuptui concedant, quum duos aut tres filios ex eis ſuſceperint.

T A R

TAR. Tarquinius, Tarviſinus.

TARACINA, V. TARRACINA.

TARACO, V. TARRACO.

TARAS, [Τάρας] Neptuni fuit filius, quem Tarentum ædificaſſe quidam exiſtimant. V. TARENTUM.

TARATANTĂRA, Vox tubæ ſonitum imitans, ab Ennio ficta.

Et tuba terribili ſonitu taratantara dixit. Servius in nonum Æneidos, 509.

At tuba terribilem ſonitum procul ære ſonoro. Hemiſtichium, inquit, Ennii: nam ſequentia iſte mutavit. Ille enim ad exprimendum tubæ ſonum ait Taratantara. Et multa hujuſmodi Virgilius, quum aſpera invenerit, mutat.

TARBELLI, [Ταρβέλλοι] Ptolemæo lib. 2. cap. 7. Galliæ urbs: vulgo *Tarbe*.

TARCHETIUS, [Ταρχέτιος] Impius Albanorum rex. De quo Plutarchus in vita Romuli p. 18. Francf. antiquam de ortu Romuli fabulam prolixe narrat.

TARCHON, [Τάρχων] Hetruſcorum dux, qui, ut ex Virgilio notum eſt,

Æneæ fuppetias tulit adverfus Turnum & Rutulos. Dicitur & Tarcho abjecta N littera. Virg. 8. Æn. 603.
Haud procul hinc Tarcho, & Tyrrheni tuta tenebant
Caftra locis.
Superbus Tarchon. Sil. lib. 8. 474.

TARDUS, a, um. Adj. [βραδὺς, Gl. L. G. & G. L.] notæ fignificationis. Cic. de Senect. 21. Memoria minuitur, credo, nifi eam exerceas, aut fi fis natura tardior. Plaut. Merc. 3. 4. 10.
Velox & Tardus, contraria. Cic. 1. de Invent. 35. Formofus an deformis, velox an tardus fit, &c.
Tardus inceffu filius. Plin. lib. 7. cap. 16.
Ætate tardus. Ovid. 8. Met. 686.
Tarda & languida pecus. Cic. 2. de Finib. 40. Contraque, ut tardam aliquam & languidam pecudem, ad paftum, & ad procreandi voluptatem, hoc divinum animal ortum effe voluerunt.
Agmen tardum. Virg. 9. Æn. 47.
Afellus tardus. Virg. 1. Georg. 273.
Corpora tarda. Virg. 6. Æn. 720.
Fuga tarda. Ovid. 1. Trift. 2. 84.
Gradibus tardis errare. Ovid. 11. Met. 357.
Gravitas tarda. Ovid. 11. Met. 618.
Modi tardiores, Languidiores, remiffiores, minus incitati. Cic. 1. de Orat. 254. Solet idem Rofcius dicere, fe quo plus fibi ætatis accederet, eo tardiores tibicinis modos, & cantus remiffiores effe facturum.
Moræ tardæ. Ovid. 19. Epift. 38.
Noctes tardæ, Tarde venientes, hoc eft æftivæ. Virg. 2. Georg. 482. Servius.
Nox folftitialis tardior hiberna. Ovid. 2. de Pont. 4. 26.
Opem tardam admovere. Ovid. Rem. Amor. 116.
Paffu tardo incedere. Ovid. 10. Met. 49.
Pede tardo cunctari. Ovid. 2. Amor. 19. 12.
Principia orationis tarda, & exitus tamen fpiffi & producti effe debent. Cic. 2. de Orat. 213.
Provifor tardus utilium. Hor. de Arte Poet. 164.
Res tardior fpe. Liv. 24. 40. pr.
Senectus tarda. Hor. 2. Serm. 2. 88.
Senectus tarda gelu. Virg. 8. Æn. 508.
Unda tarda. Virg. 4. Georg. 479.
Tardus ad injuriam. Cic. 1. Off. 34. Atque haud fcio, an fatis fit eum, qui laceffierit, injuriæ fuæ pœnitere, ut & ipfe ne quid tale pofthac committat, & ceteri fint ad injuriam tardiores. Subaudi Inferendam.
Ad referendam gratiam tardiorem effe. Cic. Anteq. iret in exfil. 6.
Tardus in cogitando. Cic. de Clar. Orat. 216.
Homo tardus, Hebes, obtufi ingenii. Cic. 3. de Orat. Namque aut fenes ad eas acceſſerunt, aut ufque ad fenectutem ftudiis detinentur, aut funt tardiffimi.
Ingenium tardum. Cic. 3. pro Lege Agr. 6. Sed quem veftrûm tam tardo ingenio fore putavit, cui poft eos Confules, Sullam dictatorem fuiffe in mentem venire non poffet?
Ingenium tardum in accipiendis, quæ traduntur. Plin. lib. 8. cap. 3.
Ingenium eximium, & Tarda mens. Cic. 5. Tufc. 68.
Senfus hebetes & tardi, Nihil percipientes. Cic. 1. Acad. 131.
Tardus, Rudis & ftupidus. Virg. 10. Ecl. 19.
— tardi venere bubulci. Ter. Eun. 5. 8. 49.
Fatuus eft, infulfus, tardus, ftertit noctefque & dies. Servius.
Quidam nimis indociles tardique funt. Cic. 1. de Nat. Deor. 12.
Tardum eft dictu, Difficile, non promptum. Plin. lib. 23. cap. 1. Vini genera, differentiafque perquam multas expofuimus, & fere cujufque proprietates. Neque eft ulla pars difficilior tractatu, aut numerofior: quippe quum fit tardum dictu, pluribus profit, an noceat.
Tardus, Perfeverans & diuturnus. Virg. 2. Georg. 126.
Media fert triftes fuccos, tardumque faporem
Felicis mali. Ita Nonius 4. 457. Servius vero, Vix intelligibilem, interpretatur.
Curis Tardis pallefcere. Propert. lib. 1. 13. 7.
Tardus fumus, Denfus & craffus. Virg. 5. Æn. 682. Servius.

TARDIUSCŬLUS, a, um. dimin. [ὑπόβραδυς] Ter. Heaut. 3. 2. 4.
Ille Cliniæ fervus tardiufculu'ft. i. e. Aliquantum tardus.

TARDE, [βραδέως, Gl. L. G.] tardius, tardiffime. Adv. Cic. 14. Fam. 5. Tardeque & incommode navigaffemus.
Tarde & Ocius, contraria. Cic. 4. Tufc. 32. Illi in morbum & incidunt tardius, & recreantur ocius.
Crefcens tarde oliva. Virg. 2. Georg. 3.
Facere iter tarde. Cic. 11. Att. 20.
Ingredi tardius. Cic. 1. Tufc. 75. Qui in compedibus corporis femper fuerunt, etiam quum foluti funt, tardius ingrediuntur.
Ire tardius. Hor. 2. Serm. 3. 101.
Moveri celerius & Tardius, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 52.
Percipere tarde, & Celeriter accipere. Cic. pro Rofc. Com. 31.
Procedunt tempora tarde. Ovid. 5. Trift. 10. 5.
Tardiffime, vel Quum tardiffime. Plin. lib. 18. cap. 7. Quatuor, aut quinque tardiffime, diebus florere incipiunt: totidemque aut paulo pluribus deflorefcunt: hordea vero, quum tardiffime, feptem.
Vefperi & Tarde. Cic. pro Milon. 55. Videte nunc illum primum egredientem e villa fubito: cur vefperi? quid neceffe eft tarde?
Adveniens tardius hofpes. Hor. 2. Serm. 2. 91.

TARDĬTAS, ātis. f. [βραδύτης, νωχελία, Gl. G. L.] opponitur Celeritati. Cic. de Univerf. 28. Atque ut effet menfura quædam evidens, quæ in octo curfibus celeritates, tarditatefque declararet, &c.
Celeritati Tarditas contraria eft. Cic. in Topic. 47.
Curfu corrigere tarditatem. Cic. 2. Q. frat. 15. V. CORRIGO.
Tarditas pedum. Cic. pro Rabir. perd. 21. Qui quum ingredi vix poffet, non ad infequendum fibi tarditatem pedum, fed ad fugiendum impedimento fore putabat.
Certatim pofthac, mihi crede, ad hoc opus curretur, nec occafionis tarditas exfpectabitur. Cic. 2. Philip. 118.
Tarditas & Cunctatio. Cic. pro Sext. 100. Ita ut nonnunquam cunctatione & tarditate, dum otium volunt etiam fine dignitate retinere, ipfi utrumque amittunt.
Tarditas & Procraftinatio. Cic. 6. Philipp. 7. Plerifque in rebus gerendis tarditas & procraftinatio odiofa eft.
Afferre moram & tarditatem alicui rei. Cic. 5. Philipp. 25. Certe ifta legatio moram & tarditatem affert bello.
Afferre tarditatem ad aliquid faciendum. Cic. 11. Philip 25. Affert tarditatem ifta fententia ad Dolabellam perfequendum.
Damnari natura tarditatis. V. DAMNO.
Stativa tarditate fubfiftunt. Firmic. lib. 1. cap. 2. non ita procul a fine.
Tarditas ingenii, ftupor, debilitafque linguæ. Cic. in Pifon. 1. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Tarditas audientium. Plin. lib. 20. cap. 8.
Tarditas aut gravitas in fenfibus. Cic. 4. Acad. 87. At enim ipfe fapiens fuftinet fe in furore, ne approbet falfa pro veris, & alias quidem fæpe: fi aut in fenfibus ipfius eft aliqua forte gravitas aut tarditas, aut obfcuriora funt quæ videntur, aut a perfpiciendo temporis brevitate excluditur.
Æterna & diuturna opinio tarditatis. Cic. 1. de Orat. 125.
Tarditas & ftultitia. Cic. 1. de Legib. Quid abjectius tarditate & ftultitia dici poteft?
Tarditas confiderata. Cic. in Brut. 154. Ser. Sulpicius, cum dicendi caufa duobus peritiffimis operam dediffet, L. Lucilio Balbo, C. Aquilio Gallo: Galli, hominis acuti & exercitati, promptam in agendo & in refpondendo celeritatem, fubtilitate diligentiaque fuperavit: Balbi, docti & eruditi hominis, in utraque re confideratam tarditatem vicit, expeniendis conficiendifque rebus. Hoc verbo Cicero voluit oftendere, traditatem non fuiffe prorfus naturalem, fed eum folitum fuiffe lente (quod ajunt) feftinare.
Infinitam enim faciet ipfa res dicendi tarditatem. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Tarditas & taciturnitas. Cic. 1. Fam. 5. Sed nofti hominis tarditatem & taciturnitatem.

TARDITIES, ēi. f. antiqui dixerunt, pro Tarditate. Accius Diomede, Multa amittuntur tarditie & focordia. Nonius 2. 866.

TARDITŪDO, ĭnis. f. Idem. Plaut. Pœn. 3. 1. 29.
Podagrofi eftis, ac viciftis cochleam tarditudine.

TARDOR, ōris. m. pro Tarditas dici probat Nonius ex Varrone, Pedatus verfuum tardor. Non. 3. 255.

TARDĬGĔMŬLUS, a, um. Adj. Tarde gemens. Nævius apud Gell. 19. 7. Tardigemulo fenio oppreffus. conf. Non. 4. 345. ubi alii legunt Tardigenulo, a Genu.

TARDĬGRĂDUS, a, um. Adj. [βραδύπορος] Quod tarde graditur. Cic. 2. de Divin. 133.
Quadrupes tardigrada, agreftis, humilis, afpera. Ex poeta.

TARDILŎQUUS, a, um. Adj. Ad loquendum tardus. Sen. Epift. 40. Summa fummarum hæc erit, tardiloquum te effe jubeo.

TARDĬPES, ĕdis. Adj. [βραδύπους] Qui tarde incedit, aut claudicans. Catul. 37. 7.
Electiffima peffimi poetæ.
Scripta tardipedi deo daturam. i. e. Vulcano. Columel. lib. 10. v. 420.
Quin & tarpipedi facris jam rite folutis
Nube nova feritur.

TARDO, [βραδύνω, Gl. L. G. & G. L. χρονίζω, G. L.] āre. Morari, tergiverfari. Cæf. 6. Bell. Gall. cap. 28. Sed ne omnino metum reditus fui barbaris tolleret, atque ut eorum auxilia tardaret, &c. Cic. 7. Fam. 5. Mea quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectionem meam videbatur, aut certe tardare.
Inertia tardat nos. Tibul. lib. 1. 2. 23.
Impetum inimici tardare, Reprimere, remorari. Cæf. 1. Bell. Civil. 26.
Tardare & Frenare. Cic. 5. Verr. 130. Quum ejus animum ad perfequendum, non negligentia tardaret, fed confcientia fceleris, avaritiæque fuæ frenaret.
Studia alicujus tardare, pro Morari, & frangere contentionem. Cic. in Orat. 3. In quo vereor, ne fi id, quod vis, effecero, eumque oratorem, quem quæris, expreffero, tardem ftudia multorum, qui defperatione debilitati experiri id nolent, quod fe affequi poffe diffidant. Budæus.
Animos accufatorum tardare. Cic. 4. Verr. 167. Statuæ illæ equeftres, quas tu paulo ante, quam ad urbem venires, poni infcribique juffifti, ut omnium inimicorum animos, accufatorumque tardares.
Animo tardari. Cic. 11. Philipp. 24. Vereor ne exercitus quoque noftri, qui non delectus neceffitate, fed voluntariis ftudiis fe ad Remp. contulerunt, tardentur animis, fi quicquam aliud nobis, nifi de inftanti bello cogitatum putabunt.
Tardare & procraftinare negotium aliquod. Cic. ad Brut. 1. Si ea, quæ ex tempore fufcepta funt ut agerentur, non tardata & procraftinata funt.
Tardare, cum Infinitivo, Cæf. 2. Bell. Gall. 43. Ut multitudine atque onere nonnulli deprimerentur, reliqui hoc timore propius adire tardarentur.
Tardare, abfolutum. Cic. ad Brut. 18. At illa retulit, quæfivitque, quid nam mihi videretur, accerferemufne te, atque id conducere putaremus, an tardare & commorari te melius effet tibi.

TARDANS, antis. Partic. [βραδύνων] ut, Senecta tardans. Virg. 5. Æn. 395.

TARDĀTUS, a, um. Partic. [βραδυνθεὶς] Virg. 5. Æn. 453.
At non tardatus cafu, neque territus heros
Acrior ad pugnam redit.
Gradus tardati. Stat. 2. Theb. 671.

TARDĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. de Anim. 43. Rigor tardabilis.

TARDESCO, [βραδύνομαι] ĕre. Tardum fieri. Lucret. lib. 3. 480.
Confequitur gravitas membrorum, præpediuntur
Crura vacillanti, tardefcit lingua, madet mens.

TĂRENTUS, i. m. & f. & TARENTUM, i. n. [Τάρας] Nobilis urbs Calabriæ ad mare, Pyrrho Epirota in ducem contra Romanos accito clariffima, fita in pæninfula quadam, ut indicat Ptolem. lib. 3. cap. 2. Strabo multis locis lib. 6. Virg. 3. Æn. 551.
Hic finus Herculei (fi vera eft fama) Tarenti
Cernitur. Servius, Lacones & Athenienfes diu inter fe bella tractarunt, & quum utraque pars affligeretur, Lacones, quibus juventus deerat, præceperunt ut virgines cum quibufcunque concumberent. Quod factum eft. Et quum poft fedata bella juventus incertis parentibus nata erubefceret, & patriæ & fibi effet opprobrio, (nam Partheniæ dicebantur) accepto duce Phalanto, octavo ab Hercule, profecti funt: delatique ad

ad breve oppidum Calabriæ, quod Taras Neptuni filius fabricaverat, id auxerunt: & priſco nomine appellarunt Tarentum. Bene ergo nunc Herculei Tarenti, ſi vera eſt fama: quia Taras condiderat, auxerat Phalantus. Hactenus ille. Quæ plenius refert & accuratius Juſtinus lib. 3. cap. 4. Nunc vulgo dicitur *Taranto*; teſtis Olivarius in Melam.
Lacedæmonium Tarentum. Ovid. 15. Met. 50.
Sacri Tarenti cuſtos Neptunus. Hor. 1. Carm. 28. 29.
Incolæ fuerunt mollitie & luxuria deinceps infames, unde Epitheta ſeqq.
Imbelle Tarentum. Hor. 1. Epiſt. 7. 45.
Molle Tarentum. Hor. 2. Serm. 4. 34. V. MOLLIS.
Saturum Tarentum. Virg. 2. Georg. 197.
Tarentus F. g. legitur apud Sidon. Carm. 5. 453.
Ipſaque, quæ petiit, trepidaverat uncta Tarentus.

TARENTĪNUS, a, um. Adj. [Ταραντῖνος] Quod ex Tarento eſt, vel Tarentinis agris creſcit: ut,
Deliciæ Tarentinæ. Flor. 1. 18. 28.
Nux Tarentina. Plin. lib. 15, cap. 22. Et Tarentinarum duo genera, fragili putamine ac duro: quæ ſunt ampliſſimæ, & minime rotundæ. Unde quidam Tarentum appellatum putant, quod juglandes nuces & pineas molles habet, ac ſimiliter oves. Tarentum autem Sabini vocant Molle.
Pira Tarentina. Columel. lib. 5. cap. 10.
Venenum Tarentinum. Hor. 2. Epiſt. 1. 207.
Lana Tarentino violas imitata veneno. h. e. Purpura Tarentina.
Tarentinum verſum, pro Molli & laſcivo poſuiſſe Arnobius videtur, ubi de Sabaziis agit, cum ſcribit, Tum illum citabimus Tarentinum notumque ſenarium, quem antiquitas canit dicens,
Taurus draconem genuit, & Taurum draco. Annotavit Turneb.
Tarentini, vocabantur Genus quoddam equitum. Liv. 35. 28. de Philopœmene Achæorum Prætore loquens, Et tum omnium primum agmen conſtituit; dein Cretenſes auxiliares, & quos Tarentinos vocabant equites, binos ſecum trahentes equos, ad prima ſigna miſit. Et 29. Luce orta, Cretenſium levis armatura, & Tarentini equites ſuper torrentem prælium commiſerunt. Ælianus non longe a principio libri de Inſtruendis aciebus, Tarentinorum, inquit, duo ſunt genera. Nam alii longius jaculantur, & ob eam rem equites jaculatores dicuntur, & Tarentini ſpeciali vocabulo. Alii quum ſemel aut bis jaculum miſerint, quo leviori utuntur, manus de cetero cum adverſario conſerunt, & cominus pugnare incipiunt, non ſecus quam quos haſtatos appellari retulimus. Leves hos nominari ſolitum eſt. Ergo Tarentinorum alii Tarentini nomine ſuo vocantur, qui de longe jaculari conſueverunt: alii leves, qui pugnam cominus ſubeunt. Hæc Ælianus. De his loqui putatur Cicero, 5. Att. 19. Quæ, inquit, de Tarentinis in militia laboravi, ea tibi grata eſſe gaudeo. V. Grævium in loc.
Tarentina Genus ornamenti muliebris, Æliano lib. 7. de Var. hiſt. 9.

TARIFFA, V. in dictione BELLO, urbs Hiſpaniæ.

TARMĒS, ĕtis. m. [θρίψ] Genus vermiculi carnem exedens. Paulus. V. Plaut. Moſtell. 3. 2. 140. Vitruv. lib. 2. cap. 9. Scalig. ad Feſt. & Plaut. Alias Teredo. [An apud Paul. pro Carnem ſcribendum Materiam?

TARNA, æ. f. [Τάρνη] Urbs fertiliſſima ponitur Homer. lib. Iliad. 5. quam enarratores vocatam poſtea Sardis dixerunt.

TARPĒJA, [Ταρπηΐα] teſte Plutarcho in vita Romuli, Filia fuit Tarpeji, quæ Romanam arcem in Capitolio conſtitutam, cujus pater Tarpejus cuſtos erat, Sabinis prodidit. Hinc mons Tarpejus dictus: Hinc etiam Tarpeja ſedes apud Virg. 8. Æn. 347. V. Servium in loc. De hac vide etiam Propert. lib. 4. Eleg. 4. quæ ſic incipit,
Tarpejum nemus, & Tarpejæ turpe ſepulcrum
Fabor, & antiqui limina capta Jovis.

TARPEJUS, a, um. [Ταρπήϊος] Adj. ut,
Arx Tarpeja. Virg. 8. Æn. 652.
Arces Tarpejæ. Ovid. 15. Met. 866.
Juppiter Tarpejus. Ovid. 6. Faſt. 34.
Lucus Tarpejus. Propert. lib. 4. 9. 5.
Mons Tarpejus, i. e. Capitolinus. Varro de L. Lat. 4. 7. pr. Dictus, inquit, a virgine Veſtali Tarpeja, quæ ibi a Sabinis necata armis, & ſepulta. Ejus nominis monumentum relictum, quod etiam nunc ejus rupes, Tarpejum appellatur ſaxum.
Pater Tarpejus, Juppiter. Propert. lib. 4. 1. 7.
Rupes Tarpeja. Lucan. lib. 1. 196.
Saxa Tarpeja. Sil. lib. 1. 117. conf. Varr. l. c.
Sedes Jovis Tarpeja. Virgil. l. c. Lucan. lib. 5. 306.
Templa Tarpeja. Stat. 3. Silv. 4. 105.

TARQUĬNIUS, i. m. Plures fuerunt apud Romanos, qui hoc nomine dicti ſunt. Primus omnium
Tarquinius Priſcus, [Ταρκύνιος Πρίσκος] quintus Romanorum rex. Is centum additis Patrum numerum auxit, Latinos ſubegit, Circum deſignavit, qui nunc Maximus dicitur, ubi ſpectacula ſibi quiſque faceret, furcis duodenos ab humo pedes altis ſuſtentata. Ludicrum fuit, equi, pugileſque ex Hetruria acciti. Præterea Sabinorum bello potitus, equitum centurias ampliavit; Anci filiorum conſpiratione periit. Ex lib. 1. Livii: ubi reliqua V.
L. Tarquinius Superbus, Priſci, ſeu filius, ſeu nepos, cognomen a moribus meruit. Occiſo Servio Tullio, cujus filiam in matrimonio habuit, regnum ſceleſte occupavit: bello tamen ſtrenuus, Latinos Sabinoſque domuit, &c. Demum quum in Ardeæ obſidione filius ejus Lucretiæ ſtuprum intuliſſet, cum eo in exſilium actus, ad Porſenam Heturiæ regem ſe contulit, cujus ope regnum retinere tentavit. Pulſus Cumas conceſſit, ubi per ſummam ignominiam reliquum vitæ tempus exegit. Liv. lib. 1. & 2. Ovid. 2. Faſt. 687.
Ultima Tarquinius Romanæ gentis habebat
Regna, vir injuſtus, fortis ad arma tamen.
L. Tarquinius Collatinus, Egerio genitus, Aruntis, qui Priſci frater fuit, filio, in contubernio juvenum regiorum Ardeæ erat, quam Superbus obſidione premebat. Ubi forte, quum in convivio conjugem ſuam unuſquiſque laudaret, placuit experiri. Itaque equis Romam petunt, regiaſque nurus in convivio vel luxu deprehendunt. Inde Collatiam petunt, & Lucretiam ejus inter ancillas in lanificio offendunt. Itaque ea pudiciſſima judicata eſt. Ad quam corrumpendam Sex. Tarquinius, Superbi F. Collatiam rediit, & jure propinquitatis in domum Collatini venit, cubiculum Lucretiæ irrumpit, ejuſque pudicitiam expugnat. Illa poſtero die advocatis e caſtris Sp. Lucretio patre, & conjuge, una cum P. Valerio & L. Junio Bruto, iis rem expoſuit: & cultro, quem veſte texerat, ſe occidit. Illi exſilio regum rem vindicaverunt. Ita L. Tarquinius Collatinus cum L. Junio Bruto primi omnium Romæ coſſ. creati ſunt. Quem honorem tamen, ob invidiam nominis, Collatinus paulo poſt deponere conſenſu populi coactus eſt. Tarquinius cum prole tota ejectus, ad Mamilium Tuſculanum generum confugit, Latinoſque omnes concitat. Contra quos Poſtumius miſſus. Ex Liv. lib. 1. & 2.
Superbiſſimus atque crudeliſſimus Tarquinius. Cic. pro Rabir. perd. 13. Nam hæc tua, quæ te, hominem clementem popularemque, delectant, &c. ſed ne Romuli quidem, aut Numæ Pompilii, ſed Tarquinii, ſuperbiſſimi atque crudeliſſimi regis, iſta ſunt cruciatus carmina.
Ejectus Tarquinius. Virg. 8. Æn. 646.
Faſces ſuperbi Tarquinii. Hor. 1. Carm. 12. 35.
Reges Tarquinii. Virg. 6. Æn. 817.
Superbus Tarquinius regno pulſus. Hor. 1. Serm. 6. 13.

TARQUĬNII, orum. m. pl. [Ταρκύνιοι] Vetus oppidum Campaniæ. Cic. 5. Tuſc. 109. Demarathus quidem, Tarquinii regis noſtri pater, tyrannum Cypſelum quod ferre non poterat, fugit Tarquinios Corintho, & ibi ſuas fortunas conſtituit, ac liberos procreavit. Steph. Ταρκυνία.

TARQUINIENSIS, e. Adj. [Ταρκυνιεύς] ut, Fundus Tarquinienſis. Val. Max. 5. 3. 3.
Ager Tarquinienſis. Cic. 2. de Divin. 50.

TARQUINIENSE, is. n. abſolutum, pro Agro Tarquinienſi, & qui a Tarquiniis heredibus primum nomen accepit. Plin. 8. 52. Qui in Tarquinienſi feras paſcere inſtituit. Idem 9. 56.

TARRĂCĪNA, æ. f. [Ταῤῥακίνη] vel TARRACINÆ, arum. pl. [Ταῤῥακῖναι] Oppidum Volſcorum in Campania, ante Trachyna, id eſt aſpera, a loci aſpredine, & lingua Volſcorum Anxur dicebatur prius, diverſam fortunam a Rheginis experta. Liv. 4. 59. Anxur fuit, quæ nunc Tarracinæ ſunt: urbs prona in paludes.
Dicitur & Taracina unico R, & Terracina. V. ANXUR.

TARRACINENSIS, e. Adj. Salluſt. Bell. Catil. cap. 46.

TARRĂCO, [Ταῤῥάκων] Inſignis Hiſpaniæ civitas, Scipionum opus, a quo provincia ipſa Tarraconenſis & Tarraconia dicta eſt, nunc *Aragonia* vocatur, quæ (ut Pomponius ſcribit lib. 2. 6.) altero capite Gallias, altero Bæticam, Luſitaniamque contingens, mari latera objicit noſtro, qua Meridiem: qua Septentrionem ſpectat, Oceano. Urbium e mediterraneis clariſſimæ fuerunt Pallentia, & Numantia. Nunc eſt Cæſarea Auguſta. Tarraco nunc vulgo *Tarragona* dicitur, teſte Olivario. Hinc Tarraconenſia vina, optima. Martial. lib. 13. 118.
Tarraco, Campano tantum ceſſura Lyæo.
Vitifera Tarraco. Sil. lib. 3. 370.

TARSUS, [Ταρσὸς] Urbs præclariſſima, & Ciliciæ metropolis, quam Perſeus, Danaes nobiliſſima proles, ædificavit. Lucan. lib. 3. 225.
Deſeritur Taurique nemus, Perſeaque Tarſus. Hæc fuit Apoſtoli Pauli patria. Dicta Tarſus, ut quidam exiſtimant, a ſiccitate: vel a parte pedis quæ ταρσὸς dicitur, ut in manu καρπός. Vel, ut Joſephus ait lib. 1. a Tarſo nepote Japheth. Nunc vulgo vocatur *Tarſo*.
Tarſenſes adeo philoſophiæ ſtudioſi fuerunt, ut Athenienſes & Alexandrinos ſuperarent. Ex Tarſo fuerunt Antipater, Archelaus, & Neſtor, & duo Athenodori, & hi philoſophi Stoici fuere.

TARSIS, vel THARSIS, [Θαρσὶς] Lapidis genus eſt, ut ait Hieronymus ad Marcellum.
Eſt & Tarſis vel Tharſis, [Θαρσὶς] regio, ad quam Jonas propheta ſe velle ire dixit. Ipſum quoque mare, quia cæruleum ſit, & ſæpe ſolis radiis percuſſum, colorem ſupradictum trahat, a colore nomen accepit.
Porro Hebræi Tarſis mare dici generaliter autumant, ſecundum illud, In ſpiritu violento confringes naves tarſis, id eſt maris.

TARSENSIS, e. Adj. poſſeſſ. [Ταρσεύς, καὶ Θαρσηνός] ut, Tarſenſe pelagus. Columel. lib. 8. cap. 16.

TARTĂRIA, ſive TATTARIA, æ. f. Regio ampliſſima, quæ partim in Europa, ſed maxima ex parte in Aſia, ſita eſt. Univerſa dividitur in Europæam, quæ & Minor dicitur, & Aſiaticam; utraque ut plurimum inculta, triſtis, ſqualida atque deſerta. Nomen accepit a flumine *Tattar*, quod *Mongul* regionem irrigans, in mare Septentrionale effunditur. V. Cluver. Introd. Geogr. lib. 4. cap. 23. & lib 5. cap. 3. 4. 5. Hinc

TARTĂRI, ſive TATTĂRI, [Τάρταροι] Gens ipſa fera, atrox, crudelis, inconditis moribus, & omnium barbarorum maxime barbara. Legito Vadianum apud Pomponium Melam lib. 3. & Cluver. loc. ſupra cit.

TARTĂRUS, [Τάρταρος] & in multitudinis numero, neutro genere TARTĂRA, ἀπὸ τοῦ ταράσσειν, id eſt turbare: aut quod melius eſt, ἀπὸ τοῦ ταρταρίζειν, id eſt a tremore frigoris: Locus inferorum profundus, inquit Servius. Virg. 6. Æn. 577. — tum Tartarus ipſe
Bis patet in præceps tantum, tenditque ſub umbras,
Quantus ad æthereum cæli ſuſpectus Olympum. Suidas, Tartarus, inquit, demiſſior inferni locus, & Tartarum apud nubila locus, &c. conf. Steph. Poëtæ Latini fere n. pl. Tartara utuntur, ut
Funeſta Tartara. Stat. 11. Theb. 574.
Ima Tartara. Senec. OEdip. 10.
Impia. Virg. 5 Æn. 734.
Intima Lethi Tartara. Virg. 4. Georg. 482.
Nigra Tartara. Virg. 6. Æn 135.
Opaca Tartara. Ovid. 10. Met 670.
Profunda Tartara. Senec. Hippol. 8.
Triſtia Tartara. Virg. 4. Æn. 243.

TARTAREUS, a, um. poſſeſſ. [Ταρτάρειος] Virg. 7. Æn. 513.
— cornuque recurvo
Tartaream intendit vocem. i. e. Terribilem, aut fortem, inquit Servius. Idem 12. Æn. 846.
Quas & Tartaream nox intempeſta Megæram.
Acheron Tartareus. V. ACHERON.
Tartareus canis, Martial. lib. 5. 35. Cerberus intelligitur.
Cuſtos Tartareus, Cerberus. Virg. 6. Æn. 395.
Deus Tartareus, Pluto. Ovid. 1. Triſt. 8. 32.
Domus Tartarea. Ovid. 3. Faſt. 620.
Plaga Tartarea. Cic. 2. Tuſc. 22.
Hæc e Tartarea tenebrica abſtractum plaga
Tricipitem eduxit hydra generatum canem. Ex poeta.

Umbræ Tartareæ. Ovid. 6. Met. 676.

TARTESSOS, [Ταρτησσὸς] Hispaniæ civitas juxta columnas Herculis, aliquando Carteja dicta, ut scribit Pomponius Mela lib. 2. 6. Silius omnino aliam Tartesson a Carteja facit lib. 3. 399.

Argantoniacos armat Carteja nepotes, &c.
Armat Tartessos stabulanti conscia Phœbo.

Silii interpres eandem esse falso colligit Vadiani judicio At Liv. 28. 30. pr. Dum hæc, inquit, ad Bætim fluvium geruntur, Lælius interim, freto in Oceanum evectus, ad Cartejam classe accessit. Urbs ea in ora Oceani sita est, ubi primum e faucibus angustis panditur mare. Hactenus Livius. Eandem igitur cum Tartesso fuisse credi par est. Nam & Strabo lib. 3. Nonnulli, inquit, Tartessum hujus ætatis Cartejam nominant. V. CARTEIA.

Tartessus, Urbs in litore prope Gades: unde familia Columellæ emanavit, a Tartaro dicta, ut meminit Strabo, propter subterraneas illic cavernas. Hinc

TARTESSIĂCUS, a, um. Adj. [Ταρτησσιακὸς] possess. ut, Tartessiaci thyrsi, i. e. Lactucæ. Columel. lib. 10. v. 371. Sil. lib. 16. 114.

— noctisque per umbram
Ad Tartessiacos tendit per litora portus. Idem 17. 591.
Ac Tartessiacas profugi sparguntur in oras.

TARTESSIUS, a, um. Adj. [Ταρτήσσιος] Ovid. 4. Met. 416.

Presserat occiduus Tartessia litora Phœbus.

Tellus Tartessia. Sil. lib. 16. 647.

TARVANNA, [Ταρουάννα] Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Galliæ urbs Morinorum: vulgo *Terouane*.

TARUNTIUS, [Ταρούντιος] Vir fuit tum Philosophiæ, tum Mathematicarum in primis studiosus. Auctor Plutarchus in Romulo.

TARUSCUM, [Ταρουσκὼν] Ptolemæo lib. 2. cap. 10. Saliorum urbs in Gallia, vulgo *Tarascon*.

T A T

TĂTA, [πάππας] Tatam pueri Patrem vocant. Martial. lib. 1. 101.

Mammas atque tatas habet Afra: sed ipsa tatarum
Dici, & mammarum maxima mamma potest. V. BUA.

TĂTÆ, Cantio est sibi invicem respondentium. Plaut. Stich, 5. 7. 3.

Fac tu hoc modo, at tu hoc modo. SA. babæ. ST. tatæ. SA. papæ.
ST. evax. Al. Pax. Idem Trucul. 1. 1. 18.

TĂTIUS, [Τάτιος] T. Tatius Sabinorum dux, qui cum diu in Romanos bellum moliretur, tandem per proditionem Tarpejæ virginis Capitolio primum capto, urbem invasit, ac pace facta, regnum Romæ quinquennio una cum Romulo tenuit: quem postremo tandem ab amicis eorum legatorum, quos Tatiani latrones interfecerant, occisum esse ait Lanuvius, & in Aventiniensi laureto sepultum. De hoc vide Liv. 1. 10. & apud Plutarchum in Romulo.

Ferus Tatius. Propert. lib. 4. 2. 52.

TATIENSES, [Τατιένσες] Tertia pars populi Romani a T. Tatio dicta. V. Plut. in Rom. Liv. 1. & s. l. LUCERES.

T A U

TAULANTII, [Ταυλάντιοι] Populi sunt Illyriæ. Euphorion Taulantinos vocat. Aristoteles ait apud hos vinum ex melle fieri. Hæc Stephanus. Lucan. lib. 6. 16.

Quemque vocat collem Taulantius incola petram.

TAURA, V. TAURUS.

TAUREA, æ. m. [Ταυρέας] Jubellius Taurea dictus, Campanus, memoranda vir fortitudine, qui cum Campanus senatus a Q. Fulvio Flacco cos. capite plecteretur, voluntaria morte ante pedes ejus, transfixus gladio, procubuit, V. Liv. 26. 15. Conf. JUBELLIUS.

Sublimis Taurea. Sil. lib. 13. 143.

TAUREUS, Adj. V. TAURUS.

TAUREUS, [Ταύρειος] Neptuni epitheton, quoniam ei tauros immolabant: vel quia sit deus maris, quod sonum emittat similem voci taurinæ.

TAURI, [Ταῦροι] populi, Tauricæ Septentrionalis regionis in Europa incolæ. Iphigeniæ (inquit Mela lib. 2. 1.) & Orestis adventu maxime memorati, immanes sunt moribus, immanemque famam habent, solere victimis advenas cædere. Hactenus Pomponius. De Orestis in Tauricam adventu, quædam habet Ovid. 4. Trist. 4. 66.

Immanis autem sacrificii hujus, Thoas rex auctor fuit. Hinc Diana ipsa Thoantea dicta Sil. lib. 4. 771. Ejus frequens mentio est apud Lucanum, Eusebium, Ciceronem, Solinum, Lactantium. Herodotus libro quarto; Tauros omnes naufragos Iphigeniæ immolare solere, & precibus peractis, hominis caput clava ferire, corpus truncum e ripa deturbare, caput cruci suffigere. Captis vero bello caput amputant, referuntque domum, & suffixum fusti in tecti sublimia statuunt, plerumque autem supra furnarium erigunt: ideo id agentes, quod hos totius domus custodes esse sibi persuadeant. Ex Herodoto.

TAURĬCUS, a, um. Adj. [Ταυρικὸς] ut,

Terra Taurica. Ovid. 1. de Pont. 2. 80.

Ara Taurica. Ovid. 4. Trist. 4. 63.

TAURICA Chersonesus [Ταυρικὴ Χερσόνησος] Peninsula, provincia est Europæ, ut docet Ptolemæus lib. 3. cujus fines sunt Isthmus, Palus Mæotis, Propontis, & Cimmerius Bosphorus. Ibi civitates sitæ sunt Eupatoria & Theodosia, nunc Capha. Ejus ambitus LXX millia passuum complectitur, & a Mæotidis populis, qui margines ipsius habitant, nomen assumpsit. Hodie vocatur *Precopia*. De hac Juven. 15. Sat. 116.

— quippe illa nefandi Taurica sacri
Inventrix. V. CHERSONESUS.

TAURĪNI, [Ταυρῖνοι] Plin. lib. 3 cap. 17. Populi sunt Italiæ Transpadanæ in Alpium radicibus. Augusta Taurinorum ipsius urbis nomen; hodie *Turin*. [Hos Stephanus eosdem cum Tauriscis facit, Strabonem lib. 7. secutus, qui & Tauristas, & Liguriscas vocat. Verum Plinius distinguere videtur. q. V.

TAURĪNUS, a, um. Adj. [Ταυρινὸς] ut. Campi Taurini. Sil. lib. 3. 646.

Taurinus, Adj. a Taurus, V. in TAURUS.

TAURŎMĬNIUM, [Ταυρομίνιον] Siciliæ oppidum, in colle situm, cui Tauri nomen fuit, ab Andromacho Timæi historici patre conditum, viro opibus animoque præstante: & Tauromenium dictum est, auctore Diodor. lib. 16. Scribit Plin. lib. 3. cap. 8. hanc urbem quandoque Naxon appellatam. Nunc vulgo dicitur *Taormina*. Inde

TAURŎMĬNĪTĀNUS, a, um. Adj. [Ταυρομίνιος] Val. Max. 2. 8 3. Arx Taurominitana. Sil. 14. 257.

Taurominitana cernunt a sede Charybdim. Lucan. lib. 4. 461.
Taurominitanæ fugiens damnosa Charybdis. &

Taurominitani dicti Ciceroni, 4. Verr. 160.

TAURŬBŬLÆ, arum. [Ταυρούβουλαι] Nomen insulæ prope Neapolim. Stat. 3. Silv. 1. 129.

— dites Capreæ, viridesque resultant
Taurubulæ.

TAURŪNUM, i, n. TAURURUM, [Ταύρουρον] Ptolemæo lib. 2. cap. 16. Taurunum Plinio lib. 3. cap. 25. alio nomine Alba Græca vel Belgrada; Urbs Mœsiæ superioris, a Germanis Album castrum Græcorum dicitur.

TAURUS [Ταῦρος] Berytius, Philosophus Platonicus sub Antonino principe: scripsit de differentia sectarum Platonis & Aristotelis, de corporeis & incorporeis, & alia, ut est auctor Suidas, Hujus etiam sæpe meminit Gellius, dicitque ejus se maxime familiarem Romæ fuisse.

Taurus, cognomen Statiliorum Romæ, Varro de R. R. 2. 1. 10. A Statilio Tauro amphitheatrum exstructum sub Augusto principe memorat Suet. cap. 29. extr. S. Pacuvii Tauri, Ædilis plebis, qui Sibyllæ statuam ante Rostra instituit, meminit Plin. 34. 5. extr.

TAURUS, [Ταῦρος ὄρος] Mons Asiæ altissimus ab Eois veniens litoribus, Chelidonio promontorio disterminatur. Immensus ipse, & innumerarum gentium arbiter: dextero latere Septentrionalis, ubi primum ab Indico mari exsurgit, lævo Meridianus, & ad Occasum tendens, mediamque distrahens Asiam, nisi opprimenti terras occurrerent maria. Resilit ergo ad Septemtriones: flexusque immensum iter quærit, velut de industria, rerum natura subinde æquora opponente: hinc Phœnicium: hinc Ponticum, illinc Caspium, & Hyrcanium, contraque Mæoticum lacum. Torquetur itaque collisus inter hæc claustra, & tamen victor, flexuosus evadit usque ad cognata Riphæorum montium juga, numerosis nominibus & novis quacunque incedit, insignis: Imaus prima parte dictus, mox Emodus, Paropamissus, Circius, Chambades, Pharphariades, &c. Ex Plin. lib. 5. cap. 27. Legito Solinum cap. 51. in discriptione Ciliciæ. Huic Mons oppositus, Antitaurus dicitur. Ubi in excelsissimam consurgit sublimitatem, Caucasus appellatur: quanquam sint qui Taurum a Caucaso dividant. conf. Suid.

Tauro tenus. Cic. pro Dejot. 36. Etenim si Antiochus, magnus ille rex Asiæ, quum posteaquam a Scipione devictus, Tauro tenus regnare jussus esset, &c.

TAURUS, i, m. [ταῦρος, Gl. L. G. & G. L.] Bos ad procreandum reservatus. V. Colum. 6. 20. Virg. 4. Georg. 538.

Quatuor eximios præstanti corpore tauros.

Taurus accipitur & pro bove, qui castratus rei rusticæ auctoribus intelligitur. V. Colum. l. c. Virg. 1. Georg. 65.

— ergo age, terræ
Pingue solum primis extemplo a mensibus anni
Fortes invertant tauri.

Fortia taurorum corpora. Ovid. 1. de Pont. 4. 53.
Tergora taurorum. Ovid. 13. Met. 347.
Agrestes tauri. V. Agrestis, in AGER.
Alacres tauri. Claud. 2. in 1. Conf. Stilich. 21.
Acer taurus. Sil. 13. 429. al. Ater.
Arator. Ovid. 1. Fast. 698.
Bellator. Stat. 3. Theb. 330.
Corniger taurus. V. CORNU.
Iners. Stat 9. Theb. 84.
Ingens. Virp. 2. Æn. 202.
Macer. Virg. 3. Ecl. 100.
Nitens. Virg. 3. Æn. 20.
Torvus. Ovid. 8. Met. 132.
Trux. Ovid. 4. Epist. 166.
Validus. Ovid. 7. Mer. 538.
Adjungere tauros aratro. V. ADJUNGO.
Fumans sub vomere taurus. Virg 3. Georg. 515.
Pasti repetunt præsæpia tauri. Virg. 7. Ecl. 39.
Submittere tauros. Virg. 1. Ecl. 46. V. SUMMITTO.

Taurus, Tauri simulacrum. Cic. 6. Verr. 73. Ille nobilis taurus, quem Phalaris habuisse dicitur.

Taurus, Cæleste signum. Plin. lib. 17. cap. 24. Quum sit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario, Tauro. Virg. 1. Georg. 217.

Candidus auratis aperit quum cornibus annum
Taurus.

Taurus pro Radice arboris. Quintil. lib. 8. cap. 2. Sicut in his; quæ homonyma dicuntur, ut taurus animalne sit, an mons, an signum in cælo, an nomen hominis, an radix arboris, nisi distinctum non intelligitur.

Taurus, Avis nomen. Plin. lib. 10. cap. 42. Est quæ boum mugitus imitetur in Arelatensi agro taurus appellata, alioquin parva.

Taurus, Pars est quædam in pudendis, unde & Lastauri, dicti. Solitaurilia ab hac parte non desunt qui appellata censeant, quod innuit Festus in Solitaurilia, cum scribit, Atque harum hostiarum omnium sunt immolati tauri, quæ pars cæditur in castratione. Ex Turnebi Advers. 17. 7. [Suidas, ταῦρος, τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνδρὸς, καὶ Ἀταυρώτη, ἡ ἄμικτος, καὶ ἁγνή.

TAURA, æ. f. Vaccas steriles dici existimant tauras, hac de causa, quod non magis, quam tauri pariant. Hæc Festus. Columel. lib. 6. cap. 22. Et utique tauræ, quæ locum occupant fecundarum, ablegandæ. Varr. 2. de R. R. cap. 5. Quæ sterilis est vacca, taura appellatur.

TAURŬLUS, i. m. dimin. Petron. 39. Deinde totus cælus taurulus est.

TAUREUS, a, um. [ταύρειος Gl. G. L.] Adj. ut,

Terga taurea, pro Tympanis dixit Ovid. 4. Fast. 342.

Taurea vincla. Lucret. lib. 6. 1069.

Quæ laxare queant compages taurea vincla. h. e. Vincla ex glutine taurino. Lambin.

TAUREA, æ. f. Scutica ex corio bubulo facta. Juven. 6. Sat. 491.

— taurea punit
Continuo flexi crimen, facinusque capilli.

Taurinus, a, um. aliud Adj. [ταυρεῖος] Quod ex tauro est. Plin. lib. 20. cap. 13. Item vitiligines, verrucas, strumas, & similia cum hircino & adipe suillo ac taurino sevo.
Cornua taurina. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 220.
Folles. Virg. 4. Georg. 171.
Frons. Ovid. 6. Fast. 197.
Pulsus. Stat. 2. Theb. 78.
Sanguis taurinus. Catul. 67. 34.
Tergum. Virg. 1. Æn. 368.
Tympana. Claud. in 2. Conf. Stilich. 364.
Vultus. Virg. 4. Georg. 371.

Taurius, a, um. Aliud Adj. unde Taurii ludii, Taurium æs, apud Fest. Taurii appellabantur ludi, in honorem deorum Inferorum facti, inquit Paulus. De quorum institutione plura apud Festum V. conf. taurilis.

Tauricus, a, um. Adj. ut Tauricum æs dicunt, quod in ludos tauricos consumitur. Fest. Al. Taurium.

Taurilis, e. Adj. Unde Taurilia, Ludi Romani. Liv. 39.22. Ludi Taurilia per biduum facti, religionis causa. V. dict. super. & suove taurilia.

Taurifer, ĕra, ĕrum. Adj. [ταυροφόρος] ut, Campi tauriferi, Pascua. Lucan. lib. 1. 473.

Tauriformis, e. aliud Adj. [ταυροειδής] Formam tauri habens. Hor. 3. Carm. 14. 25.
Sic tauriformis volvitur Aufidus.

Taurigĕnus, a, um. Adj. Actius in Minotauro apud Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 5. Taurigeno semine ortum fuisse, an humano.

Taurobŏlium, vel Tauropolium, i. n. [ταυροβόλιον] Sacrificii genus. Antiqua Inscriptio apud Spon. Erud. Antiq. p. 20. PONTIFEX VESTALIS MAIOR PERCEPTO TAVROBOLIO CRIOBOLIOQVE, &c. Gruter. Inscr. p. 30. & 31. TAVROPOLIVM FACERE, & ACCIPERE. Sacrificium autem Taurobolii fuit in honorem Cybeles; unde Sacerdos dictus est Taurobolinus. [Qui plenius hoc sacrum cognoscere cupiunt consulant Antonii Vandale Differt. de origine ac ritibus sacri Taurobolii, quæ est prima in Syntagm. & Lomejer. de Lustrat. cap. 23.

Tautolŏgia, æ. f. [ταυτολογία] Latine dici potest Ejusdem rei eloquium; Figura est apud poetas frequens, qua res eadem multis verbis idem significantibus explicatur. Virg. 1. Æn. 551.
— si fata virum servant, si vescitur aura
Ætheria, neque adhuc crudelibus occubat umbris. Nam totum quod repetitur, unum est; sed ad exprimendum conceptum crebro sermone denuntiatur. [Gloss. Græcolat. ταυτολογία, Stummia. Quod quid sit viderint doctiores.

T A X

Tax, n. indecl. [τὰξ] Percussio dicitur: vox a sonitu, quem facit, formata. Plaut. Perf. 2. 3. 12. Tax tax tergo erit meo, non curo.

Taxila, [Τάξιλα] Urbs Indiæ maxima: ut scribit Philostrat.

Taxillus, i. m. V. talus.

Taxo, [ψηλαφάω] āre. Pressius, crebriusque quicquam tangere. Varro Modio, Ne meum taxis liberum. i.e. Tetigeris. Nonius 2.856. V. Gell. lib. 2. cap. 6. & Macrob. lib. 6. cap. 7.
Non est a Taxo. H. St. Utique, sed a Tango vel Tago, Taxis antique, pro Tetigeris. V. Voss. de Analog. 3. 41. conf. Fest. in voce.
Taxo, [τιμάω, Gl. L. G.] āre. Pretio æstimare. Plin. lib. 17. cap. 1. Illos, qui frugiferas tanti taxaverant.
Taxare aliquem, [καθάπτεσθαι] Maledictis tangere. Plin. lib. 15. cap. 15. Eadem causa in piris taxatur superbiæ cognomine. conf. Fest. d. l.

Taxātus, a, um. Partic. Suet. Calig. cap. 38. Cognoscebat de talibus causis, taxato prius modo summæ. Florus 2. 6. 18. Dignitas equestris (i. e. annuli equitum Romanorum insigne) taxata mensura. Idem 1. 12. 8. Taxata stipendio hiberna.

Taxatio, ōnis. f. [ποσότης, Gl. L. G.] Ipse taxandi actus. Taxatio, (inquit Festus) in litibus, arbitriove, dicitur quæ fit certæ summæ. Plin. lib. 13. cap. 15. Interiit nuper incendio, a Cethegis descendens, H. S. XIIII. permutata, latifundii taxatione, si quis prædia tanti mercari malit. De mensa citria. Idem lib. 9. cap. 35. Prior id fecerat Romæ in unionibus magnæ taxationis Clodius, tragœdi Æsopi filius.

Taxātor, ōris. m. [ἐπιτιμητής] Taxatores (inquit Festus) e scenicis dicuntur, qui alter alterum maledictis tangit.

Taxa, æ. f. Æstimatio pretii & valoris, apud JCtos.
Item Lauri species. Plin. 15. 30.

Taxim, Adv. Sensim, vel occulte. Pompon. Bucc. adoptat. Clandestino tacitus taxim prospectavi periculum. Ex Non. 2. 840. Obsoletum.

Taxus, i. f. [μιλάκιον, Gl. L. G. & G. L. σμίλαξ, L. G.] Arbor in Arcadia abieti similis. Plin. lib. 16. cap. 10. Similis etiamnum his aspectu est, ne quid prætereatur, taxus, minus virens, gracilisque & tristis, ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Mas noxio fructu. Letale quippe baccis, in Hispania præcipue, venenum inest. Vasa etiam viatoria ex ea vinis in Gallia facta, mortifera fuisse compertum est. Hanc Sextius smilacem a Græcis vocari dixit: & esse in Arcadia, tam præsentis veneni, ut si qui dormiant sub ea, cibumve capiant, moriantur. Sunt qui & taxica hinc appellata dicant venena, quæ nunc toxica dicimus, quibus sagittæ tinguntur. Repertum, innoxiam fieri, si in ipsam arborem clavus æreus adigatur. Hæc Plin. Virg. 9. Ecl. 30.
Sic tua Cyrneas fugiant examina taxos.
Metuenda succo taxus. Stat. 6. Theb. 102.
Nocentes taxi. Virg. 2. Georg. 257.
Pestiferæ taxi. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 386.

Taxeus, a, um. Adj. [σμιλάκινος] ut, Silva taxea. Stat. 5. Silv. 5. 29.

T A Y

Tāygĕta, n. pl. vel Taygĕtus, i. m. [Ταΰγετον ὄρος] Mons est Laconum, Libero patri sacratus, teste Serv. apud Virg. 2. Georg. 488.
— virginibus bacchata Lacænis
Taygeta, &c. Cic. 1. de Divin. 112. Quum & urbs tota corruit, & in monte Taygeto extrema montis, quasi puppis, avulsa est.
Canes Taygeti. Virg. 3. Georg. 44.
Pruina Taygeti. Propert. lib. 3. 14. 15.
Ardua Taygeta. Stat. 1. Achill. 427.
Gelidi Taygeti inculta juventus. Lucan. lib. 5. 52.
Horrenda Taygeta. Stat. 4. Silv. 8. 53.

Taygĕte, f. [Ταϋγέτη] Una est (inquit Serv.) de Pleiadibus septem. Virg. 4. Georg. 232.
Taygete simul os terris ostendit honestum
Pleias, &c. conf. Steph.

T E

TEG. Tegula. T. E. I. Testamento ejus jussit. TER. Terentina, (scil. Tribus;) Tercenarius, Terminalia, Tertium. TESS. Tesserarius. TEST. P. C. Testamento poni curavit.
T. F. Titi filius, Testamento fieri.

Te, σὲ καὶ σύ, Gloss. Latinogræc. V. tu.

Te, Syllabica adjectio, quæ pronominibus Tu & Te adjungitur: ut, Tute, Tete. [Sic & Meapte, Suapte, &c.

T E A

Teānum, [Τέανον ἢ Τεανόν] Italiæ oppidum duplex est. Est enim Teanum Sidicinum in Appia via positum: & Teanum Apulum; sive Apulorum, ut Plin. lib. 3. cap. 5. & Strab. lib. 5. & 6. scribunt. Cic. pro Cluent. 27. Quum haberet ex Nonia infantem filium, alter autem ejus filius Pappia natus, Teani Apuli, quod abest a Larino decem & octo millia passuum, apud matrem educaretur, &c. Quidam perperam cum aspirata scribunt Theanum.

Tearco, ōnis. [Τεάρκων] Æthiopiæ rex maximus, qui externas subegit gentes, Europæque populos, usque ad Herculis perveniens columnas. Ex Strab. lib. 5.

Tearus, [Τέαρος] Thraciæ fluvius, ad cujus ripas quum Darius, ad Scythas proficiscens, pervenisset, castra diebus tribus continuit, ejus dulcissima & limpidissima aqua delectatus, eodemque in loco columnam cum inscriptione posuit. Auctor. Herodot. lib. 4.

Teatea, [Τεάτεα] Marucinorum urbs in Italia, auctor Ptolem. lib. 3. cap. 1. Teate hodie, vulgo *Tieti*.

T E B

Teba, æ. f. Vox prisca pro Colle. Varro de R. R. 3. 1. Lingua prisca & in Græcia Æoles Bœotii vocant colles Tebas. [Immo Thebas, q. V.

T E C

Techna, æ. f. [τέχνη] Latine Ars. Aliquando significat Dolum, astutiam, imposturam, fraudem artificiosam, offuciam. Ter. Heaut. 3. 1. 62. Falli te sinas technis per servulum. conf. Plaut. Most. 3. 1. 19. Immo in plurali tantum. Vide in Dial. de Errore communi. H. St.

Technĭcus, a, um. Adj. [τεχνικός] Artificialis in Gloff. Græcolat. exp. Quintilian. lib. 2. cap. 14. sub fin. Et velut decretis Technicorum tutos putent. i. e. Eorum qui omnino artem sequuntur.

Technŏphyon, [τεχνόφυον] Græca dictio, qua significatur Artis productio. Suet. in August. cap. 72. Erat illi locus in edito singularis, quem Syracusas & technophyon vocabat.

Tecŏlĭthus, i. m. [τηκόλιθος] Lapis sic dictus, quoniam calculos rumpit & absumit. Plin. lib. 30. cap. 19. Spongiæ lapides inveniuntur in spongiis, & sunt nativi. Quidam eos tecolithos vocant, quoniam vesicæ medentur, calculos rumpunt in vino poti.

Tectorium, V. tego.

Tectŏsăges, [Τεκτόσαγες] Fortissimi aliquando Gallorum, Pyrenæis proximi & Ceminiis; ita vocati, quod sagis vestirentur: adeo olim potentes opibus & virium præstantia, ut per Græciam, tunc victricem gentium, magna hominum manu profecti, in Asia supra Phrygiam, Cappadociamque sedes posuerint, incolumes ab omni finitimorum incursu. Tectosages & Tolistobogi dicti Plinio lib. 4. cap. 31. & ceteris. Ausonius Narbonem describens in urbium catalogo vocat Teutosagos, hoc carmine,
Usque in Teutosagos primævo nomine Belgas. Florus lib. 2. cap. 11. Tectosagos nuncupat. [Steph. Nom. sing. Τεκτόσαξ, & Τεκτοσάγης, pl. Τεκτόσαγες & Τεκτοσάγαι docet Gr. usurpari.

Tectum, V. tego.

Tecum, V. tu.

T E D

Teda, Tedifera, V. tæda.

T E G

Tegea, [Τεγέα, ἡ Τεγέη] Urbs Arcadiæ, a qua

Tegæus, a, um. Adj. quadrisyll. Propert. 3. 2. 30.
Fictilis & calami, Pan Tegeæe, tui. Virg. 8. Æn. 459.
Tunc lateri atque humeris Tegeæum subligat ensem. Idem 1. Georg. 18.
Adsis, o Tegeæe, favens. Servius; Tegeæe, Pæonem tertium esse dicit.
Sic Piræus, pro Piræeus. H. St. V. in hac dict. V. & mox.
Tegeæus volucer, dictus est Mercurius apud Stat. 1. Silv. 5. 4.
Tuque inimica feræ, volucer Tegeæe, sonoræ
Terga premas.
Tegea gens, pro Tegeæa gens. Virg. 5. Æn. 299. Al. Tegeææ. [Sic Brœkhus. Tegeee apud Propert. exhibet, quasi ex Græco τεγέος. Notum est permutasse sæpe scribas diphthongum cum e longo. Cave tamen mutes.

Tegeates, æ, m. [Τεγεάτης] Gentile. Et

Tegeatis, ĭdis. f. [Τεγεᾶτις] Sil. 13. 329.
— cæsa Tegeatide capra.

Tegeatĭcus, a, um. aliud Adj. [Τεγεατικός] ut
Tegeaticus volucer & ales, Mercurius. Stat. 1. Silv. 2. 18.
Et de Mænalia volucer Tegeaticus umbra. Sic 5. Silv. 1. 103.
Cunctaque si numerem; non plura interprete virga
Nuntiat e celsis ales Tegeaticus astris. Olim Lacedæmonii bellum intulere Tegeatibus, ferentes secum compedes, tanquam essent redacturi illos in captivitatem. Sed congressi prælio ac fugati, quicunque vivi

vivi capti sunt, eisdem, quas ipsi attulerant, compedibus compediti, campum Tegeatem metiti fune coluerunt.

TEGES, TEGETICULA, TEGILLUM, TEGIMEN, TEGMEN. V. TEGO.

TĔGO, xi, ctum, [σκεπάζω, Gl. L. G. & G. L. ἐπικαλύπτω, L. G. σκέπω, καλύπτω, G. L.] ĕre. Operire, Occu re, Velare. Ovid. 1. de Arte Am. 58.
Æquore quot pisces, fronde teguntur aves.
Galea caput texit. Propert. lib. 4. 3. 44.
Caligine terras nox texit. Lucret. lib. 6. 852.
Sepulcro tegi, Condi. Lucan. lib. 2. 548.
Somno tegeret cum lumina. Virg. 4. Georg. 414.
Tenebris teguntur omnia. Ovid. 4. Fast. 489.
Tunica tegi. Ovid. 1. Amor. 5. 14.
Veste corpus tegere. Tibul. lib. 2. 3. 82.
Tegunt se latibulis feræ. Cic. pro Rabir. Post. 42. His ipsis diebus hostem persequi: tum, cum etiam feræ latibulis se tegant, atque omnia bella jure gentium conquiescant. [Hic est Defendunt ab injuria tempestatis.
Tegere, Celare. Martial. 3. 42.
Quod tegitur, majus creditur esse malum. Ter. Hec. 1. 2. 91.
Pudens, modesta, incommoda atque injurias
Viri omnes ferre, & tegere contumelias. Virg. 3. Georg. 454.
Tegere & quasi velis obtendere. Cic. 1. Q. frat. 11. Multis enim simulationum involucris tegitur, & quasi velis quibusdam obtenditur uniuscujusque natura.
Tegere & Velare certo nomine quidpiam. Cic. in Pison. 16. Triumphi nomine tegere ac velare cupiditatem suam.
Mendacio tegere. Cic. pro Quint. 81. Id te admisisse concedis, quod ne mendacio quidem tegere possis.
Animi dolorem vultu tegere, Dissimulare. Cic. 2. Verr. 21. Cupiebam dissimulare, me id moleste ferre. Cupiebam animi dolorem vultu tegere, & taciturnitate celare.
Consilium vultu tegit. Virg. 4. Æn. 477.
Ignaviam suam tenebrarum ac parietum custodiis tegere. Cic. pro Rabir. 21.
Lacrimas tegere. Ovid. 12. Epist. 145.
Prudentiam summam simulatione stultitiæ tegere. Cic. de Clar. Orat. 53.
Rem turpissimam tegere honesta præscriptione. Cæs. 3. Bell. Civil 32.
Sententiam suam tegere. Cic. 5. Tusc. 11. E quibus nos id potissimum consecuti sumus, quo Socratem usum arbitramur, ut nostram ipsi sententiam tegeremus, errore alios levaremus: & in omni disputatione, quid esset simillimum veri, quæreremus.
Commissa tegere, Silentio premere. Hor. de Arte Poet. 38.
Facta tegenda loqui, Pudenda. Tibul. lib. 1. 9. 28.
Tegere aliquem ac tueri, pro Patrocinari & defendere, quod alias Protegere dicitur. Cic. 13. Fam. 66. extr. Etiam atque etiam te rogo atque oro, ut eum & in reliquiis veteris negotiationis colligendis juves, & ceteris rebus tegas atque tueare.
Tegere & Nocere, contraria. Cic. pro Cæcin. 60. Arma esse suis nominibus, alia ad tegendum, alia ad nocendum.
Aliquem armis suis tegere. Cic. 3. Fam 10. Sallust. in Bell. Catil. cap. 5. Libertatem, patriam, parentes armis tegere.
Alicujus salutem & vitam sua benevolentia, præsidio, & custodia tegere. Cic. pro Planc. 1.

TECTUS, a, um. [κεκαλυμμένος] Partic. ut
Antrum tectum arboribus Ovid. 12. Met. 212.
Caligine picea tectus. Ovid. 2. Met. 233.
Tenebris tectus. Columel. lib. 7. cap. 12.
Lanugine tectus malas. Ovid 12. Met. 291.
Tectum, Genus ovium, sic dictum quod operimentis tegeretur. Plin. lib. 8. cap. 47. Ovium summa genera duo, tectum & colonicum: illud mollius, hoc in pascuo delicatius. Varr. de R. R. lib. 2. cap. 2. Similiter faciendum in ovibus pellitis: quæ propter lanæ bonitatem, ut sunt Tarentinæ, & Atticæ, pellibus integuntur, ne lana inquinetur.
Innocentia tectus, Defensus. Cic. pro Lege Manil. 70. Propterea quod pericula facile, ut hominem præstare oportet, innocentia tecti pellemus.
Amor tectus amicitiæ nomine. Ovid. 1. de Arte Am. 720.
Sermone tecto dicere aliquid. Ovid. 1. de Arte Am. 569.
Verba tecta, Obscura. Cic. 9. Fam. 22. Itaque tectis verbis ea ad te scripsi, quæ apertissimis agunt Stoici.
Tectus & Tacitus. Ter. Hec. 3. 3. 28.
Adversa ejus per te tecta, tacitaque apud omnes fient,
Tecti ad alienos. Cic. pro Rosc. Amer. 116. Ea sunt animadvertenda peccata maxime, quæ difficillime præcaventur: tecti esse ad alienos possumus: intimi multa apertiora videant necesse est: socium vero cavere qui possumus?
Tectior & Occultior cupiditas. Cic. pro Rosc. Amer. 104. Huc accedit, quod paulo tamen occultior, atque tectior vestra ista cupiditas esset.
Tectior homo. Cic. in Orat. 146. Ac fortasse ceteri tectiores: ego semper me dedicisse præ me tuli. Tectiores, i. e. Magis dissimulantes se artem didicisse.
Tectissimus homo in dicendo. Cic. 2. de Orat. 296. Ego, me hercule, inquit, Antoni, semper is fui, qui de te oratore sic prædicarem, unum te in dicendo videri tectissimum. Tectissimum, Qui sua consilia maxime tegeret, ut lib. 14. ad Atticum, Balbum hominem tectum dixit. Vel Tectissimum, Qui quasi tectus & tutus loqueretur, nec quicquam diceret, quod causæ posset obesse. Quæ enim apud Ciceronem verba sequuntur hoc explicant. Tectissimum, Minime apertum vulneribus adversarii, & eum, qui minime detegeret id quod in causa sua lateret mali. Al. Rectissimum. V. RECTUS.

TECTŪRUS, a, um. Partic. [καλυψόμενος] Ovid. 4. Met. 159.

TECTE, Adv. [κρυφαίως] cui contrarium est Aperte. Cic. 1. Att. 11. Hic dies me valde Crasso adjunxit, & tamen ab illo aperte, tecte quicquid est datum, libenter accepi.
Compar. Cic. 9. Fam. 22. Quod tu in epistola appellas suo nomine, ille tectius penem.

TECTUM, i. n. [στέγη καὶ δῶμα, Gl. L. G. & G. L. στεγνὸν L. G.] Pars domus superior, qua ipsa domus tegitur.
Culmen tecti. Ovid. 12. Met. 480.
Domorum tecta. Virg. 8. Æn. 98.
Fastigia summi tecti. Virg. 2. Æn. 302.
Firma tecta in domiciliis habere. Cic. de Clar. Orat. 257.
Nudare tecto culmen. V. NUDUS.
Pectinatum tectum. V. Pectino in PECTEN.
Tectum pro Domo frequenter poni solet. Ter. Heaut. 5. 2. 15.
Victus, vestitus, quo in tectum te receptes Liv. 1. 29. Romanus passim publica, privataque omnia tecta adæquat solo. [Tecti vocabulo veteres proprie intelligunt Interiorem ædium partem. Nepos Attico cap. 13. Domum habuit in colle Quirinali Tamphilanam, ab avunculo hereditate relictam, cujus amœnitas, non ædificio, sed silva constabat. Ipsum enim tectum, antiquitus constitutum plus salis, quam sumptus habebat. Ubi Ædificium, pro Architectura posuit, Tectum vero quum antiquitus constitutum dicit, non marmore pretioso, neque sectilibus pavimentis, & laquearibus auratis instuctum intelligit, in quo magis commode, quam magnifice habitare liceat.
Urbis tecta. Ovid. 4. Met. 86.
Absonum tectum. V. ABSONUS.
Agrestia tecta. Ovid. 4. Fast. 803.
Altum tectum cæli. Hor. 1. Serm. 5. 103.
Ardua tecta. Virg. 7. Æn. 160.
Augustum tectum. Virg. 7. Æn. 170.
Aurea tecta. Virg. 6. Æn. 12.
Bipatentia tecta. Virg. 10. Æn. 5.
Cælata tecta. V. CÆLO.
Candida tecta. Ovid. 1. Trist. 8. 7.
Cubantia tecta, Quæ videntur velle subsidere, aut in alteruttum latus magis inclinant. Lucret. lib. 4. 520.
Deformia tecta nigro fumo. Ovid. 5. Fast. 505.
Fumosa tecta. Virg. 2. Georg. 244.
Hospita tecta. Valer. 2. Argon. 651.
Humile tectum. Sen Hippol. 11.
Immane tectum capax turbæ. Sen. Thyest. 8.
Ingentia tecta. Virg. 2. Æn. 489.
Ingens tectum. Virg. 7. Æn. 170.
Inhospita tecta. V. INHOSPITUS.
Intecta stramento tecta. V. INTEGO.
Laqueata tecta. V. LAQUEAR.
Marmorea tecta, auro & ebore fulgentia. Cic. in Parad. 6.
Obsoleti tecti sordes. Hor. 2. Carm. 10. 7.
Parva tecta. Sen. Hippol. 2.
Paupere sub tecto. Hor. 1. Epist. 10. 32.
Pinea tecta, Naves. Ovid. 14. Met. 530. al. Texta.
Placida tecta Ovid. 1. Fast. 121.
Prava tecta. Lucret. lib. 4. 520.
Prena tecta, Quæ a fronte magis propendent. Lucret. lib. 4. 520.
Pulchra tecta. Hor. 3. Carm. 10. 6.
Recurvum tectum. Ovid 10. Epist. 71.
Regalia tecta. Ovid. 6. Met. 614.
Regia tecta. Virg. 1. Æn. 636.
Rustica tecta. Catul. in Carm. sæcul. 32. 19.
Saxea tecta. Ovid. 10. Epist. 128.
Solida tecta. Ovid. 3. Met 696.
Squalentia tecta. Ovid. 2. Met. 760.
Sublime tectum centum columnis. Virg. 7. Æn. 170.
Superba tecta. Virg. 7. Æn. 12.
Supina tecta, Quæ retro veluti in tergum curvantur. Lucret. lib. 4. 520.
Tepidum tectum. Hor. 2. Serm. 3. 10.
Umbrosa tecta. Tibull. lib. 1. 4. 1.
Claudere sua tecta. Ovid. 5. Met. 287.
Credere se tectis alicujus. V. CREDO.
Fremunt tecta ululatu femineo Virg. 4. Æn. 667.
Incumbunt tecta centenis columnis. V. INCUMBO.
Inire tectum. Ovid. 14. Met 752.
Novare tecta. Virg. 4. Æn. 260.
Procumbit tectum. Ovid. 4. Fast. 233.
Recipere aliquem tectis ac sedibus suis. Cic. 2. de Lege Agr. 89.
Replere tectum gemitu. Virg. 2. Æn. 679.
Subire tecta alicujus. Virg 3. Æn. 83.
Succedere tectis alicujus. Virg. 1. Æn. 631.
Cæca tecta, Obscura, occulta. Ovid. 8. Met. 158. Labyrinthum intelligit.
Densa ferarum tecta, Silvæ densæ. Virg. 6. Æn. 7.
Stellantia tecta summi patris, Cælum. Valer. 5. Argon. 622.

TECTŬLUM, i. n. Hieron. Epist. 47. 4. Sub uno tectulo manentes.

TECTOR, ōris. m. [σκεπαστὴς, Gl. G. L.] Qui tegit.
Tector, [κονιάτης, Gl. L. G. & G. L. χείστης, G. L.] Qui opus tectorium facit. Varr. 3. de R. R. cap. 2. Non minus villa tua erit ad angulum Velini, quam neque pictor, neque tector vidit unquam.

TECTŌRIUM, i. n. [κονίαμα, κονία, Gl L. G. κονίασις, G. L.] Illinimentum quoddam est, a tegendo dictum, & quasi pavimentum parietis, atque incrustatio: quod fit quum calce aut gypso, ad majorem spectantium gratiam & decorem, parietem inalbamus, quæ ideo etiam Albatio appellatur, sive Albarium: quanquam albarium, inquit Budæus, ex pura calce fiat, ut hodie est in usu. Tectorium autem continet arenatum, hoc est quod fit ex calce & arena: marmoratum, quod ex calce & marmore tuso triplici varietate comminuto, prout trium coriorum exigebat usus. Continet & trullisationem, quæ ex gypso, ut hodie quoque, antiquis fiebat, quod fusissime docet Vitruvius lib. 7. 3. de Architectura. Plin. lib. 38. cap. 23. Ideoque nulla tectoria eorum rimæ fœdavere. Tectoriumque nisi ter arenato, & bis marmorato inductum est, non satis splendoris habet. Cic. 3. Verr. 145. Atqui in illis columnis dico esse, quæ a tuo redemptore commotæ non sint, dico esse, ex qua tantum tectorium vetus deletum sit, & novum inductum.
Atrii tectorium. Cic. 1. Att. 8. Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atrioli possim includere, & putealia sigillata duo.
Concinnum tectorium. V. CONCINNO.
Vulgaria tectoria. Proculus in l. Quidam. D. de servitutibus urbanorum prædiorum. Non pluris, quam vulgaria tectoria, debent æstimari: quod observari & in incrustatione oportet.
Exornare domum tectoriis. Ulpian. in l. 3. §. Proinde. D. de in rem verso. Idem in l. fundi. §. Quæ pictæ. D. de actionibus empti & venditi. Quæ pictæ tabulæ pro tectorio includuntur, item crustæ marmoreæ, ædium sunt.

Imponere

Imponere tectorium parietibus. Neratius in l Ususfructuarius novus. D. de usufructu. Ususfructuarius novum tectorium parietibus, qui rudes fuissent, imponere non potest.

Translate pro Fuco, quo mulieres facies suas pingunt. Juven. 6. Sat. 466.

Tandem aperit vultum, & tectoria prima reponit,
Incipit agnosci.

i. e. Fucum muliebrem. [Intelligit cataplasmata quædam ex pane & pinguibus medicamentis, quibus per noctem faciem velut incrustatam habebant, & mane dein lacte asinino eluebant decoris cuticulæ studiosæ.

Pictæ tectoria linguæ, Dolosa & simulata linguæ fucatæ & adulatricis oratio. Pers. 5. Sat. 25.

Tectōrius, a, um. Adj. [κονιαματικὸς] ut, Tectoria calx, qua fit tectorium. Plin. lib. 36. cap. 22. Sed cura tuentur picando parietes, quoniam & tectoria calx roditur. Vetus exemplar habet Tectorii calce.

Tectorium opus ad ornamentum ædificii, id est sub quo & marmoratum, & arenatum opus, & trullisatio intelliguntur. Varr. 3. de R. R. cap. 1. Quum enim villam haberes opere tectorio, & intestino, ac pavimentis nobilibus lithostrotis spectandam, &c. Cic. 2. de Legib. 65. Neque id opere tectorio exornari, nec hermas hos, quos vocant licebat imponi.

Tectoriŏlum, i. n. dimin. [κονιαμάτιον] Parvum tectorium. Cic. 9. Fam. 22. Bella tectoriola, dic ergo etiam pavimenta isto modo: non potes.

Tectūra, æ. f. Pallad. R. R. 1. 15. Parietum tectura fortis & nitida.

Tĕgŭmen, ĭnis. n. [σκέπας] Idem quod Tegimen. Liv. 1. 20. Et super tunicam æneum pectori tegumen, cælestiaque arma, quæ ancilia appellantur, ferre. Idem 4. 39.

Tegĭmen, ĭnis. n. [σκέπασμα] Quod tegit. Ovid. 3. Met. 52.

—tegimen direpta leoni
Pellis erat.

Liv. 36. 32. Sicut testudinem, ubi collecta in suum tegimen est, &c. Al. Tegumen.

Tegimen capillis, Pileus. Ovid. 1. Met. 671. conf. 674.

Tegmen, ĭnis. n. [κάλυμμα, σκέπασμα] Quicquid aliquid tegit. Lucret. lib. 5. 1349.

Nexilis ante fuit vestis, quam textile tegmen.

i. e. Vestimentum textum. Cic. 5. Tusc. 90. Mihi amictui est Scythicum tegmen, calceamentum solorum callum, cubile terra. Cic. 2. de Divin. 63.

Qui platani in ramo foliorum tegmine septos
Corripuit pullos.

Pro Tegimine sive Tegumine. H. St. Promiscue scil. ponuntur, sed prius dictum, quod primo posui, dein cetera. Sic Fragimen, Fragmen, &c.

Recubans sub tegmine fagi. Virg. 1. Ecl. 1.

Ingenti tegmine clepsit se. Sen. Herc fur. 9.

Cruda tegmina boum, Vestimentum e duro boum corio factum. Stat. 6. Theb. 730.

Fulvum tegmen lupæ, Indumentum ex pelle lupæ. Virg. 1. Æn. 279.

Capitum tegmina picto nutantia cono, Galeæ. Ovid. 3. Met. 108.

Consertum tegmen spinis, Vestimentum. V. consero.

Tegmen cæli. Cic. 2. de Nat. Deor. 112.

Inde est ales avis lato sub tegmine cæli.

Subtecta nervis tegmina. Sil. lib. 4. 293. al. Subtexta.

Tegmina pedum. Columel. lib. 1. cap. 8.

Tegumentum, vel Tegimentum, vel Tegmentum, [σκέπασμα, Gl. L. G. & G. L. στέγασμα, κάλυμμα, L. G. στέγη, σκέπη, G. L.] Liv. 1. 43. Hæc ut tegumenta corporis essent. De armis defensivis loquitur. Pennarumque contextu corpori tegumenta faciebat. Cic. 5. de Finib. 31. Palpebræ sunt tegumenta oculorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 141. Tegmentum testudinis. Plin. Valer. 2. 50. conf. Liv. in tegimen. Quærere flagitiorum tegumenta. Cic. pro Cœl. 47. Tegumentum pro Præsidio, vel tutela. Plaut. Trin. 3. 2. 32.

Tecto, [ἐπικαλύπτω, Gl. G. L.] āre. Frequent. Hinc

Tectāmentum, i. n. [καλυπτήριον, Gl. G. L.] Idem quod Tegumentum. Legitur & Intectamentum in Gloss.

Tegĭle, is. n. Subligaculum, tegmen. Apul. Met. 9. p. 222. Elmenh. Exiguo tegili tantummodo pubem injecti.

Tegŭlum, i. n. [τέγος] pro Tegmine, vel Tegula potius. Plin. lib. 16. cap. 36. Tegulo enim earum domus suas Septemtrionales populi operiunt. De arundinibus. Ibid. cap. 37. Scirpi fragiles palustresque ad tegulum tegetesque.

Tegillum, i. n. dimin. [καλυμμάτιον Onom. v.] Parvum tegmen. Varro Sesquiulysse, Ob aquam e nubibus tortam indicat fore, ut tegillum pastor sibi sumat. Plaut. Rud. 2. 7. 18.

Tegillum eho illud mihi unum arescit: id si vis dabo. V. Non. 2. 846.

Tĕgŭla, æ. f. [κεραμὶς, Gl. L. G. & G. L.] dicta est quod domos tegat. Plaut. Milit. 2. 6. 24.

Quod meas confregisti imbrices & tegulas.

Ter. Eun. 3. 5. 40. Cic. 9. Att. 7. De isto licet bene speres: promitto tibi, si valebit, tegulam illum in Italia nullam relicturum. Cato R. R. cap. 14. In tectum sic numerabitur tegula integra quæ erit. Ovid. 6. Fast. 316.

Strataque erat tepido tegula quassa solo.

Idem 2. Fast. 537.

Tegula porrectis satis est velata coronis.

Admitti per tegulas. V. admitto.

Decidere de tegulis. V. decido.

Aliquem demittere per tegulas. Cic. 2. Philipp. 45. Quum tamen tu nocte, socia hortante libidine, cogente mercede, per tegulas demitterere.

Tegulārius, i. m. [κεραμεὺς, κεραμοποιὸς] Gloss. Gr. Lat. Qui tegulas facit.

Tegularium, i. n. Ubi tegulæ fiunt; vel Ubi multitudo est tegularum. In l. 180. §. de verb. sign. Tugurium a tecto tanquam tegularium est dictum.

Tegulĭtius, a, um. Adj. Inscript. apud Gruter. p. 54. DEO MERCVRIO ALTEGIAM TEGVLITIAM COMPOSITAM SEVERINVS SATVLLINVS C. F. EX VOTO POSVIT L. M.

Tegestas, Καλυπτῆρας, Gloss. Græcolat. [An Accus. pl. a recto sing. Tegesta, æ. f?

Tĕges, ĕtis. f. [ψίαθος, Gl. L. G. & G. L. σκέπασμα, L. G.] a Tegendo dicta: Straguli genus ex ulva, sive scirpo aut sparto, in lodicis similitudinem factum, quo viliores utuntur: hanc vulgus Italorum *stoream* vocat. Varro 1. de R. R. 22. pr. Sic quæ fiunt de canabi, lino, junco, palma, scirpo, ut funes, restes, tegetes. Juven. 6. Sat. 117.

Ausa Palatino tegetem præferre cubili.

Columel. lib. 5. cap. 3. Sub ortu Caniculæ palmeis tegetibus vineas adumbrabat. i. e. Tegminibus. Idem lib. 12. cap. 50. Canneæ tegetes, quibus oliva excipitur. Hujusmodi simile quiddam apud Gallos, quod straminibus concinnatur, vulgus *une nate* vocat. Juven. 9. Sat. 140.

Quando ego figam aliquid, quo sit mihi tuta senectus
A tegete & baculo?

Pars tegetis dimidio brevior. Juven. 5. Sat. 8.

Occulta teges. Juven. 9. Sat. 101.

Tegĕtĭcŭla, æ. f. dimin. [φορμίσκος] Parva teges. Varro 3. de R. R. cap. 8. Sed pro columbariis in pariete mutulos, aut palos in ordinem, supra quos tegeticulæ canabinæ sint impositæ. Columel. lib. 8. cap. 9.

Tegenārius, i. m. [ψιαθοποιὸς] Gloss. Lat. Gr. [Nisi Tegetarius scribendum. Nam

Tegitarius, i. m. [ψιαθοπλόκος] Idem Gloss.

Tĕgus, ŏris. n. Varr. L. L. 4. 22. Tegus suis, ab eo quod tegit; ut Perna a pede, &c. Apparet derivatione Varronis veteres, non tantum Tergus, sed etiam Tegus dixisse. Certe apud Plautum in Captivis, 4. 3. 2. hic versus trochaicus Tegoribus postulat,

Dii immortales, ut ego callos detruncabo tegoribus.

Attamen si in Varrone Tergus placet, detracta littera deductio ejus fiet. Turnebus, 22. 6. [Varronis verba sunt, Tergus suis, ab eo, quod eo tegitur. Scripsit ergo Turneb. Tegus. Sed forsan Tergitur scribendum est.

T E I

Tēium, [Τήιον] Urbs in Paphlagonia, Sallustio, a qua ortus Anacreon. [Ita Bithyniæ quidem oppidum vocat Strabo, in 12. nisi apud ipsum Τίειον, vel ut apud alios Τίον scribendum. De Anacreonte seq. dict. V. In hac fuit templum Apollinis, unde Apollo Teius. Ex hac etiam Philetærus natus est, auctor generis regum Attalicorum. [De Apolline nihil Strabo, vereor ne pro Apollonio Tyaneo compilator Apollinem Tejum posuerit.

Tĕōs, [Τέως] Ioniæ oppidum mediterraneum, ex quo Protagoras Philosophus, & Anacreon poëta Lyricus. Hinc

Tēĭus, a, um. Adj. possess. trium syllabarum. [Τήϊος] Comice pro Τήϊος, vel Τῆος, ut vult Steph. Ovid. 2. Trist. 364.

Quid nisi cum multo Venerem confundere vino,
Præcepit lyrici Teia Musa senis?

Anacreon Teius. Hor. Epod. 14. 10.

Fide Teia dicere aliquid, i. e. Chorda lyrica. Hor. 1. Carm. 17. 18.

T E L

Tēla, æ. f. [ἱστὸς, Gl. L. G. & G. L.] notæ significationis. Ovid. 6. Met. 127.

Ultima pars telæ tenui circumdata limbo.

Ovid. 1. Epist. 10.

Lassaret viduas pendula tela manus.

Tela jugalis, Jugo imposita in quo texitur, ad aliarum telarum discrimen, quæ pinguntur acu, texuntur radio, pectine, aut alio genere, sine jugo tamen. De jugo telarum Ovidius, 6. Met. 55.

Tela jugo juncta est, &c.

Ex Turnebo.

Domus plena telarum. Cic. 6. Verr. 59.

Discreverat telas tenui auro. Virg. 4. Æn. 264.

Percurrere pectine telas. Virg. 1. Æn. 294.

Intertextas telas retexere. Stat. 3. Silv. 5. 9.

♣ Penelopes telam retexere, proverbialiter dictum, pro Inanem operam sumere. V. penelope.

Telam exordiri, proverbialiter dictum, pro Rem aliquam incipere & aggredi. Plaut. Bacch. 2. 3. 116. V. ordior.

Telam texere. Cic. 3. de Orat. 226. Quanquam ea tela texitur, & ea incitatur in civitate ratio vivendi, ac posteritati ostenditur, ut eorum civium, quos nostri patres non tulerunt, jam similes habere cupiamus. Cicero Telam texi dixit, quum Vivendi rationem institui intelligeret. Ea tela texitur, Ea factio paratur. Translatio duci videtur ab araneorum telis, in capturam muscarum paratis. [τὸ Incitatur suspectum. lego Initur.

Tĕlămon, ōnis. m. [Τελαμὼν] fuit Æaci filius, Pelei patris Achillis frater & Ajacis pater.

Creatus Telamone. Ovid. 12. Met. 624.

Est & Plinio lib. 3. cap. 5. Umbriæ portus.

Tĕlămo, ōnis. m. ἀγλάστρος, Gloss. Latinogræc. [Videtur scribendum Ἄτλας, τὸ ὄρος. V. seq. loc. Vitruv.

Telamones, inquit Vitruvius, dicuntur a statuariis Signa in muris, quæ mutulos, vel coronas, aut similia sustinent: quæ Græci ἀτλάντας vocant. V. ipsum Vitruv. lib. 6. cap. 9. ad finem.

Telamōnĭădes, æ. m. patronym. [Τελαμωνιάδης] Ovid. 13. Met. 231. i. e. Ajax, Telamonis filius.

Telamōnius, a, um. Adj. ut, Telamonius Ajax. Ovid. 13. Met. 231.

Telchīnes, [Τελχῖνες] Strabo lib. 10. Sunt, qui memorent Telchines in Rhodo novem fuisse, Rheæ comites in Cretam: qui quoniam Jovis alendi curam gesserunt, Curetes nominati sunt. Ovid. 7. Met. 365.

Phœbeamque Rhodon, & Ialysios Telchinas,
Quorum oculos ipso vitiantes omnia visu
Juppiter exosus, fraternis subdidit undis.

Idæis Telchines in antris. Stat. 4. Silv. 6. 47.

Telchius, & Amphitus, [Τέλχιος καὶ Ἄμφιτος] Plin. lib. 6. cap. 5. Castoris ac Pollucis aurigæ, a quibus vera gens Heniochorum orta est. Strabo tamen circa initium undecimi Rhecam & Amphistratum nominatos dicit, ut in alterutro mendum sit. Sed fieri potest, ut horum fratrum plures fuerint aurigæ. Eo supradicto Strabonis loco historiam reperies.

Tēlĕbŏæ, arum. m. pl. [Τηλεβόαι] Populi, de quibus Aristoteles in Politicis, In Acarnanum politia, quandam Acarnaniæ partem Curetes habent: spectantem vero in occasum plagam Leleges tenent: reliquam inde Teleboæ. Virg. 7. Æn. 735.

OEbale, quem generasse Telon Sebethide nympha
Fertur, Teleboûm Capreas quum regna teneret.

Servius, Teleboæ Caprearum sunt populi, quos Telon suo regebat imperio. Capreæ vero sunt insula contra Neapolim sita.

Tēlĕgŏnus, i, [Τηλέγονος] Proprium viri, quod Latine significat Novissimo loco natum: unde pro Humili & inglorio ponitur.

Fuit etiam filius Ulyssis ex Circe, qui patrem interfecit rostro piscis illius, qui xiphia dicitur, quod est instar laminæ magni ensis, ut scribit Oppianus de piscibus: quod genus ensis a matre accepit.

Parricida Telegonus. Hor. 3. Carm. 29. 8.

TELĔMACHUS, i, [Τηλέμαχος] Filius fuit Ulyssis ex Penelope, quem ad Trojam pergens, cum uxore parvulum reliquit. Ovid. 1. Epist. 68.
Telemachus proles patientis Ulyssei. Hor. 1. Epist. 7. 40.
Penelopeus Telemachus. Catul. Epithal. Juliæ, 59. 229.

TELĔMUS, i, [Τήλεμος] teste Homero in Odyssea, & Theocrito in Bucolicis, Eurymi filius, & inter Cyclopas vates egregius, qui Polyphemo prædixit quæcunque ab Ulysse passus est. Ovid. 13. Met. 770.
Telemus Eurymides, quem nulla fefellerat ales.

TĒLĔPHUS, i, [Τήλεφος] Herculis filius, ex Augæa filia Alcæi Arcadiæ regis, qui avi jussu expositus in silvis, a cerva nutritus: dein dono datus regi Mysiæ, proque filio educatus. Cic. pro Flacc. 72. Longe omnino a Tiberi ad Caicum, quo in loco etiam Agamemnon cum exercitu errasset, nisi ducem Telephum invenisset. Hor. Epod. 17. 8.
Movit nepotem Telephus Nereium, &c. Claud. Epigr. 1. 46.
Sanus Achilleis remeavit Telephus herbis. Hic postea in Lycia imperavit.
Telephus alter, Pergamensis grammaticus, scripsit fere omnia quæ ad grammaticam pertinent. Inter cetera collationes epithetorum eidem rei congruentium, ad copiam paratam elocutionis. Suidas.

TĔLĔTHŪSA, æ. f. [Τελεθοῦσα] Uxor Lycti, mater Iphidis puellæ, quæ in puerum mutata fuit. Ovid. 9. Met. 766.

TELICARDIOS, Gemma colore cordis, Persis maxime grata, quam & Muchulam appellant. Plin. lib. 37. cap. 10.

TELINUM, V. TELOS.

TELLĒN, ēnis. [Τέλλην] Tibicen, & poeta ineptissimus, cujus meminit Dicæarchus Messanensis, ex quo proverbium, Cane Tellenis cantilenas. Quod quidam dici putant de dicacibus seu mordacibus, quidam de inepte loquaculis. Sunt enim qui tradant, hunc jocos quosdam versibus lepidissimis scripsisse, non sine multo sale scommatum. Hæc Erasm. in Chiliadibus.

TELLIAS, æ, m. [Τελλίας] Herodoto lib. 8. Vates fuit Helæus, qui Phocensibus, cum Thessalis bellum gerentibus, rem hujusmodi eis commentus est: sexcentos viros, e Phocensibus præstantissimos, gypso, tam ipsos, quam arma illinit, eosque sub noctem in Thessalos demisit, dato præcepto ut quemcunque albicantem non cernerent, eum obtruncarent. Hos primum Thessalorum excubitores aliud quoddam prodigium esse arbitrati, deinde ipse exercitus, adeo exhorruerunt, ut tribus millibus cæsorum atque scutorum Phocenses potiti sint.

TELLUS, i, [Τέλλος] Vir Atheniensis, qui quum pauper esset, eum tamen Crœso feliciorem Solon dicebat esse: erat enim vir optimus. Plutarchus in Solone, & Herodotus lib. 1.

TELLŪS, ūris. f. [Γῆ, ἡ θεὸς, Gl. L. G.] Dea terræ credita est antiquis. Cic. 3. de Nat. Deor. 52. Jam si est Ceres a gerendo, ita enim dicebas: terra ipsa dea est, & ita habetur: quæ est enim alia Tellus, nisi terra?
Ædes Telluris. Cic. 3. Q. frat. 1. Reddita etiam mihi est pervetus epistola, sed sero allata, in qua de æde Telluris, & de porticu Catuli me admones.
Ad Telluris quidem etiam tuam statuam locavi. Cic. 3. Q. frat. 1.
Alma, V. ALMUS.
Tellus, [χθὼν, γῆ, Gl. L. G. & G. L.] etiam ipsa Terra, a poëtis maxime, dicitur. Plin. lib. 2. cap. 5. Cum quarto aquarum elemento, librari medio spatio tellurem. Virg. 1. Æn. 175.
— ac magno telluris amore
Egressi, optata potiuntur Troes arena. Ubi Servius, Tellurem pro terra posuit, quum Tellurem deam dicamus, terram elementum.
Hiatus telluris. Ovid. 3. Epist. 63. V. in TERRA.
Abrupta tellus. Stat. 3. Theb. 597.
Apta armis. Propert. 3. 22. 19.
Barbara. Ovid. 7. Met. 54. Ab incolis.
Benigna, V. BENIGNUS.
Bruta. Hor. 1. Carm. 34. 9.
Dædala. V. DÆDALUS.
Dives tellus & nunquam mentita colono. Sil. lib. 7. 160.
Dura. Ovid. 9. Met. 649.
Effeta. Lucret. lib. 2. 1149.
Ferax Cereris. Sen. Herc. fur. 9.
Fertilis. Hor. in Carm. sæcul. 29.
Fecunda. Virg. 1. Georg. 67.
Feta. Stat. 1. Theb. 184.
Gravida. Ovid. 7. Met. 128.
Habitabilis. Ovid. 8. Met. 624.
Inarata. Ovid. 1. Met. 109.
Infelix frugibus. Virg. 2. Georg. 239.
Justissima. Virg. 2. Georg. 460.
Læta. Sen. Octav. 7.
Lubrica. Stat. 9. Theb. 200.
Lutulenta. Ovid. 1. Met. 434.
Mavortia. Virg. 4. Georg. 462.
Parca, Non admodum fecunda. Stat. 4. Silv. 5. 13.
Pinguis. Virg. 2. Georg. 248.
Prodiga. Ovid. 15. Met. 81.
Salsa. Virg. 2. Georg. 238.
Sicca. Virg. 1. Georg. 214.
Solidissima. Ovid. 15. Mrt. 262.
Tenuis. Ovid. 4. Epist. 106. V. in TERRA.
Torrida. Lucret. lib. 5. 1219.
Victa. Ovid. 2. Fast. 137.
Adoperta tellus marmore. Ovid. 8. Met. 701.
Aggeritur ingens tellus tumulo. Virg. 3. Æn. 63.
Aret tellus succis ademptis. Ovid. 2. Met. 211.
Cavare tellurem. Virg. 3. Georg. 88.
Concussa tellus agmine cornipedum. Sil. lib. 8. 355.
Dehiscit tellus ima. Virg. 4. Æn. 24.
Excita tellus pulsu pedum tremit. Virg. 12. Æn. 445.
Exercere tellurem aratro. Virg. 1. Georg. 99.
Humida tellus putorem nacta est. Lucret. lib. 2. 872.
Perrepere tellurem genibus. Tibul. lib. 1. 2. 87.
Regnata tellus ab aliquo. Ovid. 10. Epist. 69.
Revulsa tellure fodiens. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 49.
Rupta tellus. Ovid. 4. Fast. 127.
Scissa. Stat. 1. Theb. 70.
Sollicitanda tellus. Virg. 2. Georg. 418.
Subacta tellus, Victa. Sil. lib. 7. 575.
Torpet fœda tellus. Senec. Herc. fur. 9.
Vacillat sub pedibus tellus. Lucret. lib. 5. 1235.
Clarus tellure Phocaica Coroneus. Ovid. 2. Met. 569.
Est media & nona tellus neque movetur, & infima est. Cic. in Somn. Scip. 10.

TELLUSTRIS, e. Adj. Idem quod Terrestris. Mart. Capel. 7. Nonnulli tellustres silvicolæque Divi.

TELLŪRUS, i. m. Deus telluris. Mart. Capel. 1. 16.

TELMĒSUS, vel TELMESSOS, vel TELMISSUS, [Τελμησσὸς, ἢ Τελμισσὸς] (inquit Cic 1. de Divin. 91.) in Caria est, qua in urbe excellit Aruspicum disciplina. Hanc Religiosissimam vocat Plin. lib. 30. cap. 1.
Est & alia ejusdem nominis urbs, in confiniis Lyciæ. Plin. 5. 28. & 29.
Fluvius item Lyciæ sic dictus, in Glaucum se exonerans. Idem 5. 28.

TELO, ōnis. a rusticis dicitur Instrumentum longum ex ligno, quo utuntur ad aquam e puteis hauriendam. Hispani *Ciconiam* vocant, a similitudine rostri ciconiarum. Hæc Sipontinus, apud quem fortasse legendum est Tollo. [Immo Tolleno.

TĔLŌNIUM, i. n. [τελώνιον] Græce, Mensa publicanorum, ubi vectigal exigitur. Tertull. de Idol. cap. 12. [Gloss. Græcolat. Τελώνιον, Vectigalium, Telonatum, Mancipatum.

TELONĀRIUS, i. m. [τελώνης] Publicanus, & tributorum collector. Cod. Theod. l. 3. de indulg. deb. Conf. Non. 1. 95.

TĔLOS, i. n. [τέλος, εος, n.] Latine Finis dicitur. Cic. 3. de Fin. 26. Sentis enim, credo, me jamdiu, quod τέλος Græcus dicat, id dicere tum extremum, tum ultimum, tum summum: licebit etiam finem pro extremo aut ultimo dicere.
Idem Græcis Tributum significat, seu Vectigal, unde superiora vocabula.

TĒLOS, [Τῆλος] Insulæ nomen unius ex Sporadibus, in qua conficiebatur unguentum præstantissimum, quod ab ea Telinum dicebatur. Plin. lib. 4. cap. 12. Telos unguento nobilis, a Callimacho *Agathusa* appellata.

TĒLĬNUM, i. n. [τήλινον] Unguentum, quod commendatur a medicis. Plin. lib 13. cap. 1. Telinum fit ex oleo recenti, cypero, calamo, meliloto, fœno græco, melle, maro, amaraco. Hoc erat celeberrimum Menandri poetæ comici ætate.

TELOXA, æ, f. [κεντηνάριον, Gl. L. G.] Nisi error est.

TELPHISSA, [Τέλφισσα] Fons, cujus aquæ frigus Tiresias vates, quum senex potasset, & ferre non potuisset, exstinctus est.

TELPHUSSIUM, sive TILPHOSSIUM, [Τιλφώσσιον] Oppidum est in Bœotia, ubi laudatus Bacchus est a Pindaro.

TĒLUM, i. n. [ἀκόντιον, τὸ μακρόθεν βαλλόμενον ὅπλον, Gl. L. G. & G. L.] dicitur Omne, quod jaci potest: quo nomine lapis, lignum, plumbum, ferrum continetur. Dictum ab eo, quod in longitudinem mittatur: nam apud Græcos τῆλε sive τηλοῦ longe significat. Festus, Tela proprie dici videntur ea, quæ missilia sunt: ex Græco videlicet eorum nomine, quia illi τηλόθεν missa dicunt, quæ nos eminus: sicut arma, ea quæ ab humeris dependentia retinentur manibus, quandoquidem non minus in nobis eam partem corporis Armum vocari existimandum est.
Tela etiam lapides dici posse auctoritas docuit, & omnia quæ jaciuntur. Sisenn. histor. lib. 3. Manuales lapides dispartit, propterea quod is ager omnis ejusmodi telis indigebat. Nonius. 6. 5. [Nec missilia modo, sed & alia, quæcunque inferendi ictus causa sumuntur, quæque vulgo Arma offensiva vocamus. Nam & Arma ἁπλῶς eadem significatione Virgilius posuit,
Jamque faces & saxa volant, furor arma ministrat. Unde etiam in Gloss. Latinogræc. Tela ἀμυντήρια exponuntur, item τεύχη, τόξα. τεύχη autem dicuntur ὅπλα Græcis sæpe.
Telum, quocunque quis lædi potest. Quintil. lib. 10. cap. 1. Per abusionem sicarios etiam omnes vocamus, qui cædem telo quocunque commiserint. [Apul. 1. Met. p. 109. Elmenh. Cum nullum aliud telum mortiferum Fortuna, quam solum mihi grabatulum subministraret.
Telum, pro Gladio posuit Virg. 9. Æn. 747.
At non hoc telum, mea quod vi dextera versat,
Effugies. Ovid. 4. Met. 6. 665.
— teloque accingitur unco. De harpa Persei.
Silvestria tela, Quibus capiuntur feræ. Stat. 9. Theb. 720.
Jactus teli. Tacit. 13. Ann. 40. Assultare ex diverso Tyridates, non usque ad jactum teli.
Custos telorum, Pharetra. Ovid. 8. Met. 321.
Seges ferrea telorum. Virg. 3. Æn. 46.
Acutum telum. V. ACUO.
Ansatum telum, est Quod ansam, id est amentum habet. Ennius,
— ansatis concurrunt undique telis.
Densissima tela. Virg. 9. Æn. 555.
Non evitabile telum. Ovid. 6. Met. 234.
Exitiabile telum. Ovid. 6. Met. 257.
Fera tela. Lucret. lib. 2. 48.
Fortia tela divûm. Stat. 9. Theb. 753.
Jaculabile telum. Ovid. 7. Met. 841.
Igneum telum. Senec. OEdip. 5.
Illita tela dolis, i. e. Veneno. Lucan. lib. 8. 382.
Imbelle telum, sine ictu, Iners. Virg. 2. Æn. 544.
Immane telum. Stat. 9. Theb. 802.
Immedicabile telum. Virg. 12. Æn. 858.
Indevitatum telum. Ovid. 2. Met. 605.
Inertia. Senec. Thyest. 4.
Infesta. Virg. 5. Æn. 582.
Inhabile imperitis telum ad remittendum. V. INHABILIS.
Insuperabilia. Valer. 3. Argon. 12.
Invicta. Senec. Octav. 5.
Martia. Virg. 9. Ecl. 12.
Mediocria. V. MEDIOCRIS.
Missilia. V. MITTO.
Noxia. Stat. 11. Theb. 630.
Penetrabile. Ovid. 5. Met. 67.
Pennatum, Sagitta. V. PENNA.
Sæva tela. Ovid. 12. Met. 381.
Secunda tela. Ovid. 3. Met. 307.

Stridula tela, Sagittæ. Lucan. lib. 8. 304.
Temeraria tela. Ovid. 2. Met. 616.
Trabale telum. Virg. 12. Æn. 294. Valer. 8. Argon. 301.
Trisulca tela Jovis. Ovid. 2. Amor. 5. 52.
Trunca tela. Virg. 11. Æn. 9.
Venenatum telum. Cic. pro Quint. 8. Et qua in re, id quod parati sunt facere, falsum crimen, quasi venenatum aliquod telum, injecerint, medicinæ faciendæ locus non erit.
Violenta tela. Ovid. 11. Met. 382.
Volatile telum. Ovid. 1. de Arte Am. 169.
Volucre telum. Valer. 2. Argon. 524.
Vulnificum telum. Ovid. 2. Met. 504.
Accingi telis tanquam in aciem. V. ACCINGO.
Adactis telis mori. Ovid. in Ibin, 305. al. Jaculis.
Agere telis aliquem, Urgere, persequi. Virg. 4. Æn. 71.
Aptare tela. Stat. 11. Theb. 500.
Armari levi telo. Senec. Herc. OEth. 7.
Audiit stridorem teli. Virg. 11. Æn. 863.
Bibunt tela cruorem. Sil. lib. 15. 632.
Cadere telo alicujus. Virg. 11. Æn. 689.
Cingi telis. Virg. 2. Æn. 520.
Constringere tela. Lucan. lib. 6. 160.
Congerere tela. V. CONGERO.
Conjicere tela. V. CONJICIO.
Contorsit telum in hostes. Virg. 12. Æn. 266.
Defendere se telis. Virg. 2. Æn. 447.
Dejicere aliquid telo. Virg. 1. Georg. 332.
Depromere tela pharetris. Virg. 5. Æn. 501.
Ejicere tela, Extrahere, Educere. Cels. lib. 7. cap. 5. pr.
Elapsus telis hostium. Virg. 2. Æn. 318.
Evellere tela membris. Lucan. lib. 6. 255.
Exsaturare tela. Stat. 9. Theb. 14.
Excipere intentum telum. Cic. de Provinc. Consul. 23. Quum omnia tela undique esse intenta in patriam viderem, subire coegit, atque excipere unum pro universis.
Excussa tela. Senec. Herc. fur. 6.
Exire tela corpore, Declinare ictus telorum. Virg. 5. Æn. 438.
Corpore tela modo atque oculis vigilantibus exit.
Exercere telum. Lucret. lib. 2. 1102.
Expedire tela. Liv. 38.
Ferire aliquem telo. Virg. 12. Æn. 294.
Fundere crebra tela. Virg. 11. Æn. 610.
Hebetata tela. Sil. lib. 16. 105.
Irrita tela jactare. Virg. 2. Æn. 459.
Jaculari corusca tela. Senec. OEdip. 14.
Infecta tela sanguine. Stat. 9. Theb. 187.
Infigere telum pectore. Senec. OEdip. 14.
Ingerere tela. V. INGERO.
Inhibere tela. V. INHIBEO.
Insedit telum non alte. Cels. lib. 7. cap. 5.
Instat telum. V. INSTO.
Intenta jugulis tela. V. JUGULUM.
Intorquere telum in aliquem. V. INTORQUEO.
Librat telum in ictus obliquos. Ovid. 8. Met. 757.
Librare telum ab aure. Virg. 9. Æn. 417.
Mactare aliquem telis. Senec. OEdip. 10.
Medicata tela veneno. Sil. lib. 7. 453.
Obrui telis. Virg. 2. Æn. 410.
Prostravit virum celeri telo. Valer. 3. Argon. 185.
Regerere tela nervo. Senec. Hippol. 2.
Revellere de corpore telum. Cic. in Pison. 25. De corpore Reip. tuorum scelerum tela revellentur.
Rotare telum. Stat. 9. Theb. 802.
Spargere tela. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Stringere tela. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 98.
Subministrare tela ad manum. Quintil. lib. 5. cap. 7. conf. Jacere, in translatis.
Succumbere telis. Ovid. 8. Epist. 38.
Torquere telum in aliquem. Virg. 5. Æn. 497.
Transit telum. Cels. lib. 7. cap. 5. Sed si non alte telum insedit, & in summa carne est, aut certe magnas venas, & loca nervosa, non transiit, nihil melius est quam qua venit id evellere.
Transfixus telo. Sil. lib. 15. 689.
Versari incolumem inter hostium tela. Cic. 1. de Orat. 202.
Vibrare telum. Lucan. lib. 4. 40.
Volant lucida tela. Lucret. lib. 4. 843.
Telum, translate, pro omni eo, quo adversarii nos oppugnant, ut
Linguæ tela. V. LINGUA.
Pavoris gelida tela. Lucret. lib. 3. 306.
Acerrimum telum. Cic. 7. Fam. 16. Usquequaque sapere oportet: id erit telum acerrimum.
Hebetiora atque leviora tela. Cic. de Arusp. Respon. 2. Tamen non dubito, quin ea tela, quæ conjecerit inimicus, quam ea quæ collega patris emisit, leviora atque hebetiora esse videantur.
Contorquere tela cæca & improvida. Plin. 4. Epist. 17. de Catullo Messalino, cæco delatore: Sæpius a Domitiano, non secus ac tela, quæ & ipsa cæca & improvida feruntur, in optimum quemque contorquebatur.
Jacere palam tela in aliquem. Cic. pro Cœl. 20. Non enim ab iisdem accusatur M. Cœlius, a quibus oppugnatur: palam in eum tela jaciuntur, clam subministrantur.
Immittere telum. Cic. pro Domo 39. Neque enim mea jam quicquam interest, exceptis his telis, quæ ex ejus actionibus in meum corpus immissa sunt.
Intendere telum in jugulum innocentis, per translationem, pro Ad confutationem rationes apparare. Plin. 9. Epist. 3.
Retundere tela. Cic. pro Domo, 63. In me uno Consulares faces, jactæ manibus tribunitiis, in me omnia, quæ ego quondam retuderam, conjurationis nefariæ tela adhæserunt.
Tela diei, pro ipsius luminis Radiis, quos cælum sol & stellæ huc ejaculantur. Lucret. 1. 148.

Non radii solis, non lucida tela diei. Sic pro Radiis solis, Solis spicula dixit non ineleganter Prudentius, Hymn. Matutin. v. 5.
Caligo terræ scinditur
Percussa solis spiculo. Apollini quoque, qui sol est, arcum & sagittas gestamen tribuit antiquitas. Ex Turnebo, 17. 10.
Telum, inquit Isidorus, Lateris morbus: dictum autem ita est a medicis, quod dolore corpus transverberet, quasi gladius. Hæc lucem afferent Sereno scribenti,
Est ea vis morbi, quod telum commemoratur,
Cum subito dolor insanus furit incitus ictu. Turneb. 10. 26.
TELĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [βελοφόρος] ut, Puer telifer, apud Senecam Herc. OEth. 543. Cupidinem intelligens.

T E M

TEMENITES, V. TEMENOS.
TEMENOS, [τέμενος] locus quidam Siciliæ, qui adjunctus Epipolis erat prope Syracusas, ut scribit Stephanus. Alias Græcis Templum, fanum, vel locum sacrum denotat. Hinc
TEMENITES, æ. m. [Τεμενίτης] incola. Et
Temenites, Apollo dictus fuit. Sueton. in Tiber. cap. 74. Supremo natali suo Apollinem Temenitem, & amplitudinis & artis eximiæ, advectum Syracusis, ut in bibliotheca novi templi poneretur, viderat per quietem affirmantem sibi, non posse se ab ipso dedicari. Hinc emendari locus quidam Ciceronis 6. in Verrem 119. & potest & debet, apud quem pro Thesmotes Apollo, Temenites legendum. Nam de Syracusis loquitur, quibus adjunctæ Epipolæ erant, locusque Temenos dictus, a quo Temenites, ut supra dictum est. Turneb. Adverſ. 8. 12. Est & Thraciæ collis ad Triballum, auctore Stephano.
TEMERARIUS, V. TEMERE.
TĔMĔRE, Adv. [ἀσκέπτως, παραβόλως, Gl. L. G. πλημμερῶς, G. L.] Stulte, inconsulte, sine ratione. Ter. Phorm. 5. 1. 30.
— Di vostram fidem, quam sæpe forte temere
Eveniunt, quæ non audeas optare? Virg. 9. Æn. 329.
— temere inter tela jacentes.
Temere, in cassum. Lucret. lib. 5. 1000.
Temere & nullo consilio administrare. Cic. 1. de Invent. 58.
Non enim temere, nec fortuito, sati & creati sumus. Cic. 1. Tusc. 118.
Audacter hoc dico, non temere confirmo. Cic. pro Font. 1.
Inconsulte ac temere dicere aliquid. Cic. 1. de Nat. Deor. 43.
Temere & Imprudenter facere aliquid. Cic. 10. Att. 9.
Temere non est, pro Non abs re. Ter. Phorm. 5. 9. 9. Idem Heaut. 4. 1. 7.
— non pol temere est, quod tu tam times.
Non omnino temere est, quod vulgo dictitant. H. St. Ex comico.
Idque evenit, non temere, nec casu. Cic. 2. de Nat. Deor. 6.
Non temere fama nasci solet. Auctor ad Heren. lib. 2. 12.
Temere, Sine periculo. Plaut. Bacchid. 1. 1. 52.
Rapidus fluvius est, non hac temere transiri potest.
Temere, Facile. Cic. ad Brut. 1. Non soleo, mi Brute, temere affirmare de altero.
Temere, pro Fere ponitur. Quintil. lib. 1. cap. 4. Illud ingeniorum velut precox genus, haud temere unquam pervenit ad frugem. Cic. 1. Q. frat. 1. Qui hoc non in beneficii loco, sed in laboris ac muneris, non temere nisi libertis suis deferebant.
Temere pro Vulgo, passim. Hor. 1. Carm. 12. 7.
Unde vocalem temere insecutæ
Orphea silvæ. Ex Turnebo.
Compar. Accius, Seu Euripidis, qui choros, temerius in fabulis, &c. V. Nonium 2. 841. conf. TEMERARIE.
TĔMĔRĀRIUS, a, um. Adj. [πλημμελὴς, ῥιψοκίνδυνος, Gl. L. G. προπετὴς, θρασὺς, G. L.] dicitur, non Qui plus audet quam oportet, sed Qui facile nullo adhibito consilio credit, vel suscipit quidpiam. Temerarius, natura; inquit Donatus. Ter. And. 1. 4. 2.
Sane pol temulenta est mulier & temeraria. Cic. 10. Fam. 21.
Indicabo temerarium meum consilium tibi. Martial. lib. 6. 60.
Abstulerat totam temerarius institor urbem. Idem lib. 6. 25.
— ne te temerarius ardor
In medios enses, sævaque tela ferat.
Haud temerarium est, Non ineptum. Plaut. Asin. 2. 1. 14.
Temerarium magis, quam audax consilium. Liv. 25. 37. extr. Marcius ad consilium, prima specie temerarium magis, quam audax, animum adjecit. [i. e. Quod non tam audacter, quam omnino temere susceptum videri potest.
Omnia turbulenta & temeraria & periculosa. Cic. pro Cæcin. 34.
Arbiter temerarius. Stat. 1. Achill. 67.
Cœpta temeraria. Sil. lib. 16. 654.
Cupiditas cæca & temeraria. Cic. 1. de Invent. 2.
Dextra temeraria. Ovid. 2. de Pont. 2. 13.
Error temerarius. Ovid. 12. Met. 59.
Honor temerarius. Quintil. in proœm. lib. 1.
Judex temerarius. Ovid. 7. Met. 824. al. Index.
Turba temeraria. Ovid. 10. Met. 574.
Virtus temeraria, Inconsiderata fortitudo. Ovid. 8. Met. 407.
Vox temeraria. Ovid. 2. Met. 50.
TEMERARIE, Adv. Ut Aliud est aliquid fortiter facere, aliud temerarie. Sed Wolf. male utitur adverbio Temere. Vide in Off. 106. H. St. Immo recte Temere, nec τὸ Temerarie usquam exstat.
TEMERITER, aliud Adv. Idem. Accius Amphitryone, Hoc in re est, quod tu tam temeriter meam benevolentiam interiisse es ratus. Non 11. 54.
TEMERĬTAS, ātis. f. [ἀνθάδεια, Gl. L. G. & G. L. ἄνοια, ἀποτομία, L. G.] cui opponitur Sapientia. Cic. pro M. Marcell. 7. Nunquam enim temeritas cum sapientia commiscetur, nec ad consilium casus admittitur. Idem 1. Acad. 44. Ab omni lapsu continere temeritatem: quæ tum esset insignis, quum aut falsa, aut incognita res approbaretur.
Omnibus in rebus temeritas in assentiendo, errorque turpis est. Cic. 1. de Divin. 7.
Temeritas, quæ a sapientia dissidet plurimum. Cic. 2. Off. 8.
Fortuna ab inconstantia & temeritate sejungi non potest. Cic. 3. de Nat. Deor 61.
Temeritate enim remota, gratissima est liberalitas. Cic. 2. Off. 62.
Accessit

Acceſſit meæ temeritati. V. ACCEDO.
Multi enim faciunt multa, temeritate quadam, ſine judicio, vel modo. Cic. 1. Off. 49.
Vir plenus inconſideratiſſimæ ac dementiſſimæ temeritatis. Cic. de Aruſp. Reſp. 55.
Incauta temeritas. Firmic. lib. 1. cap. 3.
TEMERITŪDO, ĭnis. f. pro Temeritate. Pacuvius Duloreſte,
Egon' tyranni novi temeritudinem? Non. 2. 867.
TEMĔRO, [τολμῶ, Gl. L. G.] proprie eſt Temere aliquid agere, vel tractare. Val. Flacc. 1. 627.
Hoc erit illicitas temerare rudentibus undas.
Violare ſacra, inquit Feſtus, & contaminare: dictum videlicet a temeritate. Liv. 26. 13. Sepulcra majorum temerata ac violata.
Corpora temerare nefandis dapibus. Ovid. 15. Met. 75.
Cubile alicujus temerare. Ovid. 15. Met. 501.
Fluvios temerare venenis, Corrumpere, inficere. Ovid. 7. Met. 535.
Lectum temerare alicujus. Ovid. 1. de Arte Am. 743.
Opus temerare. Tacit. 4. Hiſt. 53.
Sacra temerare. Ovid. 17. Epiſt. 3.
Temerando rumpere pacem. Sil. 1. 11.
Temerare, Abſolute, pro Stuprare, Adulterare. Tacit. 1. Ann. 53. Eandem Juliam in matrimonio M. Agrippæ temeraverat.
TEMERANDUS, a, um. Partic. Lucan. lib. 1. 147.
— & nunquam temerando parcere ferro. h. e. Temere cruentando.
TEMERATUS, a, um. aliud Partic. [βεβηλωθεὶς] ut,
Amicus temeratus. Ovid. 3. Amor. 8. 63.
Caſtra infauſta temerataque. Tacit. 1. Ann. 30.
Sacra hoſpitii temerata. Ovid. 17. Epiſt. 3.
Templa temerata. Virg. 8. Æn. 840.
Voluntas noſtra temerata eſt. Ovid. 9. Met. 626.
TEMERĀTOR, ōris. m. [ῥᾳδιουργὸς, Gl. L. G.] pro Falſario. Modeſtinus in l. Siquis obrepſerit. ad Legem Corneliam, de falſ.
Apollineæ temerator matris. Stat. 11. Theb. 12.
TĔMĔSA, [Τεμέση] Oppidum Bruttiorum, quod Auſonii condiderunt. Noſtræ ætatis homines Tempſam vocitant.
Eſt & aliud ejuſdem nominis oppidum in Cypro, ubi ærifodinarum locus oſtenditur. V. Strab. lib. 5. & Eraſmum in proverbio Temeſſæus genius. Stat. 1. Achil. 413.
Æra domant Temeſæ, &c. Quidam Temeſſa ſcribunt, gemino s. [Perperam. V. Steph.
TEMESÆUS, a, um. poſſeſſ. [Τεμεσαῖος] Ovid. 5. Faſt. 441.
Rurſus aquam tangit, Temeſæaque concrepat æra.
TĔMĒTUM, i. n. [οἶνος, Gl. L. G. οἶνος παλαιὸς, G. L.] pro Vino accipitur. Dictum quod temptet, hoc eſt labefactet mentem. Plaut. Aul. 2. 6. 5.
Cererin', Strobile, has facturi nuptias?
STR. Qui? STA. quia temeti nihil allatum intelligo. Plin. lib. 14. cap. 13. Cato ideo propinquos feminis oſculum dare juſſit, ut ſcirent an temetum olerent. Hoc tum Vino nomen erat, unde & Temulentia appellata. Hor. 2. Epiſt. 2. 163.
Pullos, ova, cadum temeti: nempe modo iſto, &c.
TEMŬLENTUS, a, um. Adj. [οἰνωμένος, μέθυσος, Gl. L. G. & G. L. οἰνόφλυξ, L. G. οἰνώδης, οἰνοβαρὴς, μεθυστὴς, G. L.] Vinolentus, ebrioſus. Ter. Eun. 4. 3. 13.
Perii, temulenta es? P. utinam ſic ſint qui mihi male volunt.
Quaſi Temetulentus. H. St. Induxit tamen rurſus hanc conjecturam.
Sopor temulentus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Vox temulenta. Cic. Poſt. redit. in Senat. 12.
TEMULENTER, Adv. [μεμεθυσμένως] Columel. lib. 8. cap. 2. Jam nunc Gangeticas & Ægyptias aves temulenter eructant.
TEMULENTIA, æ. f. [μέθυσμα] Plin. lib. 14. cap. 2. Siquidem temulentiam ſola non facit.
TEMENTURA, æ, f. [μέθη] Ebrietas, Gloſſ. Græcolat.
TEMNO, pſi, ptum, [καταφρονέω, Gl. L. G.] ĕre. Spernere. A τέμνω Græco verbo, quod Incido, reſecoque ſignificat; quoniam quæ ſpernimus, amputare & reſecare conſuevimus. Cic. 13. Att. 17. Id ago ſcilicet; ut judicia videar temnere. Vetus exemplar ſegit Tenere. Virg. 1. Æn. 542.
Si genus humanum, & mortalia temnitis arma. Hor. 2. Serm. 2. 38.
Jejunus ſtomachus raro vulgaria temnit. Ovid. 3. de Arte Am. 299.
Eſt & in inceſſu pars non temnenda decoris.
TEMPTOR, ōris. m. [καταφρονητὴς] ut, Deorum temptor. Seneca Agamemn. 7. i. e. Contemptor.
TEMNOS, [Τῆμνος] Stephano & Straboni, Urbs eſt Æolidis, Hermogenis rhetoris patria. Cic. pro Flac. 42. Temni uſque ad illam ætatem in Senatum venire non potuit: & qui ſe artem dicendi traditurum etiam ceteris pollicebatur, ipſe omnibus turpiſſimis judiciis convictus eſt. [Al. Judiciis] turpiſſimis convictus. An Turpiſſime convictus? Turpe enim Rhetori.
TEMNITES, [Τημνίτης] gentile. Cic. pro Flacc. 42. Heraclides ille Temnites homo ineptus & loquax.
TĒMO, ōnis. m. [ῥυμὸς ἁμάξης, Gl. L. G. & G. L.] eſt, Qui continet jugum in curru vel plauſtro. Ovid. 2. Met. 107.
Aureus axis erat, temo aureus, aurea ſummæ
Curvatura rotæ, radiorum argenteus ordo. Columel. 6. 2. Cui ramus illigatur & temonis vice trahitur, interdum & pondus aliquod injungitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 109.
Arctophylax, vulgo qui dicitur eſſe Bootes;
Quod quaſi temone adjunctum præ ſe quatit Arctum. Ex poeta.
Æreus temo. Virg. 3. Georg. 173.
Obliquo temone plauſtrum flectere. Ovid. 10. Met. 447.
Revulſus temone axis. Ovid. 2. Met. 316.
Temonem pro Stipite poſuit Columella, ſive pro Lignis tranſverſariis & longuriis, lib. 6. cap. 19. Huic ſoli ſeptenûm pedum ſtipites recti, ab utroque latere quaterni, applicantur. Ii autem in ipſis quatuor angulis affixi ſunt, omneſque tranſverſis ſex temonibus, quaſi vacerræ, inter ſe ligantur. Budæus.
Temo [αὐχὴν πηδαλίου, Gl. L. G.] Gubernaculi pars ſuperior, vel Ipſum gubernaculum, a ſimilitudine ſic dictum. Unde Gallis *Timon* dicitur.
TEMPE, [Τέμπη] neutro genere & numero plurali, proprie Theſſaliæ locus, quinque millia paſſuum longitudine, & ferme ſex latitudine patens,

pulcherrimus ager, amœnus gramine, refertus arboribus, canorus avium concentu, jugis dextera lævaque leniter ſeſe tollentibus, media interſecat Peneus amnis, cujus ripas arbores veſtiunt. Plin. lib. 31. cap. 2. Aliter circa Theſſalica Tempe, quoniam viſus omnibus terrori eſt. Ovid. 1. Met. 569.
Heliconia Tempe. Ovid. 1. Amor. 1. 15.
Opaca Tempe. Seneca Troad. 9.
Peneia Tempe. Virg. 4 Georg. 317.
Tenebroſa Tempe. Stat. 10. Theb. 113.
Theſſala Tempe. Hor. 1. Carm. 7. 4.
Umbroſa Tempe. Stat. 6. Theb. 88.
Sunt & Tempe in Bœotia, quæ Teumeſſia dicuntur, a Teumeſſo monte Bœotiæ, & ab Ovidio Cygneia dicta. 7. Met. 371. ubi V. not. Burm.
Sunt in Sicilia a nomine amnis Heloria.
Abuſive, Quæcunque loca amœna, nemora præſertim atque aquas habentia, Tempe vocamus. Virg. 2. Georg. 469.
Speluncæ vivique lacus, ac frigida Tempe.
TEMPĔRO, āre. a Tempore deductum; Habere rationem temporis, Moderari, Tempori accommodare, Rem ſuo ordine ac menſura adminiſtrare, potiſſimum quum Accuſativo junctum eſt. Cic. 1. Tuſc 2. Rem vero publicam noſtri majores certe melioribes temperaverunt, & inſtitutis, & legibus. [A Tempus, temperis, antiqua flexione, deducit & Voſſ in Etym. Varro tamen lib. 5. de L. L. 2. potius τὸ Tempus arceſſendum A ſiderum curſus tenore temperato, nomen a verbo proinde, non contra exiſtimat. Quod ſi a Tempus arceſſimus, in ea notione vocabulum hoc accipiamus neceſſe eſt, qua Cæli temperiem notat, ut Tempus pluvium, ſerenum &c. Primaria certe hujus verbi ſignificatio videtur, qua pro Commiſceo, vel Miſcendo lenio ponitur, & proprie quidem de liquoribus, vel liquefactis, ut
Vinum tempero [συγκιρνάω, Gl. L. G. & G. L. συγκεραννύω, G. L.]
Aciem temperare. V. ACIES.
Æquor totum temperat Neptunus. Ovid. 12. Met. 94.
Aëra temperat frigidus veſper. Virg. 3. Georg. 337.
Æs conflare & temperare. Plin. lib. 7. cap. 56.
Aquam temperare ignibus, Tepefacere. Hor. 3. Carm. 19. 6.
Arva arentia temperat unda. Virg. 1. Georg. 110.
Lympha temperat merum. Tibul. lib. 3. 7. 26.
Mundum temperat variis horis Juppiter, Diſtinguit, vel dividit, vel regit per Ver, Æſtatem, Autumnum, & Hiemem. Acron. Hor. 1. Carm 12. 16.
Solis tum acceſſus modici, tum receſſus, & frigoris & caloris modum temperant. Cic. 2. de Nat. Deor. 50.
Potionem ſuis manibus temperatam Philippus medicus Alexandro porrexit, i. e. Confectam. Val. Max. lib. 3. cap. ult. ad finem.
Thermas temperare. Martial. lib. 10. 48.
Temperat hic thermas, nimios prior hora vapores
Halat, & immodico ſexta Nerone calet.
Unguentum temperare, vulgus Pharmacopolarum dicit *Diſpenſare*. Plin. lib. 13. cap. 2.
Qui acuta cum gravibus temperans, varios æquabiliter concentus efficit. Cic. in Somn. Scip. 11. De Orbium cæleſtium motu & ſono.
Moderatius aliquid temperare. Cic in Orat. 176.
Amara temperare riſu, Adverſa lenire hilaritate. Hor. 2. Carm. 16. 27.
Copiam ſuam cum aliquibus temperare. Cic. in Orat. 99.
Iras temperare, Moderari. Virg. 1. Æn. 57.
Lacrimas alicujus temperare. Ovid. ad Liv. 8.
Manus ira temperat. Propert. lib. 3. 22. 22.
Sumptus temperare. Ovid. 1. Amor. 3. 10.
Vectigalia temperare, Minuere. Plin. in Paneg. cap. 41. pr.
Vires ſuas temperare juſtitia. Ovid 3. de Pont. 6. 24.
Omnia pretio temperata, vendente Remp. Conſule. Paterc. lib. 2. 60. Temperata, i. e. Adminiſtrata.
Civitates conſtituere & temperare, pro Regere. Cic. 4. Acad. 3. In eodem tanta prudentia fuit in conſtituendis, temperandiſque civitatibus, tanta æquitas, ut hodie ſtet Aſia Luculli inſtitutis ſervandis.
Domum temperare arte. Propert. lib. 3. 5. 26.
Ora temperare frenis, Domare, & regere. Hor. 1. Carm. 8. 7.
Ratem temperare, Gubernare. Ovid. 13. Met. 366.
Reſpublicas temperare, Regere, adminiſtrare Plin. lib. 6. cap. 19.
Temperare, Dativis junctum, [ἀπέχομαι, Gl. L G & G. L. φείδομαι, L. G. ἀρκέομαι, G. L.] Abſtinere ſignificat: ut, Temperare alicui, pro Abſtinere ab injuria inferenda. Cic. 3. Verr. 154. Te putet quiſquam, quum ab Italia freto disjunctus eſſes, ſociis temperaſſe, qui ædem Caſtoris teſtem furtorum tuorum eſſe volueris?
Temperare alicui aliqua in re. Cic. 4. Verr. 17. Si cuiquam denique ulla in re unquam temperaverit, ut vos quoque temperetis.
Ætati juvenum temperare, Moderari juvenibus. Plaut. Truc. 1. 1. 40.
Hoſtibus ſuperatis temperare, Parcere. Cic. 4. Verr. 51. Non ſolum ſociis in eo bello conſuluit, verum etiam ſuperatis hoſtibus temperavit.
Privignis temperare. Hor. 3. Carm. 24. 18.
Illic matre carentibus
Privignis mulier temperat innocens. i. e. Noverca manus abſtinet a privignis, parcit, neque eis inſidias comparat, ullamve perniciem molitur, ut ſolent novercæ.
Animis temperare. Liv. 5.
Artibus malis. Plaut. Mercat. 5. 4. 21.
Temperare iſtac ætate iſtis decebat artibus.
Cædibus temperare. Liv. 2. 16.
Gulæ temperare, Idem quod Moderari. Plin. 2. Epiſt. 6.
Lætitiæ temperare, non pro Abſtinere, ſed Modum imponere. Liv. 5. 7. Tum vero jam ſuperfundenti ſe lætitiæ vix temperatum eſt.
Linguæ temperare. Plaut. Rud. 4. 7. 28.
Manibus temperare. Liv. 32. 20. conf. 2. 23.
Temperare oculis, pro Abſtinere a lacrimis, ex Curtio in OCULUS. H. St.
Vino temperare in unum diem. Liv. 40. 14.
Sibi temperare. Cic. pro Flacc. & 10. Fam. 7. Uſque mihi temperavi, dum perducerem eo rem, ut dignum aliquid & Conſulatu meo & veſtra exſpectatione efficerem.
Nequeo mihi temperare, quo minus unum exemplum antiquitatis afferam. Plin. lib. 18. cap. 6.
Temperare ab injuria. Cæſ. 1. Bell. Gall. 9.

A lacrimis temperare. Virg. 2. Æn. 8. —quis talia fando
Temperet a lacrimis?
A maleficio ſe temperare. Auctor. ad Heren. lib. 2. 29.
In amore temperare. Plaut. Epid. 2. 8.
Tempero me vino, ἀπέχομαι οἴνου, Gloſſ. Latinogræc. Sine præpoſ.
Temperare cum Inf. ut Temperare maledicere. Plaut. Pœn. 5. 2. 76. Idem Pœn. prol. 22. Vel dormire temperent.
Urbibus oppugnandis temperare, pro Abſtinere ab obſidionibus urbium. Liv. 10.
Temperat, γλύφει κόλαμμον, Gloſſ. Latinogræc. [V. Plin. 13. 12.
Temperatum eſt, Imperſonale, pro Abſtinuerunt. Liv. 1. 29. extr. Templis tamen deûm temperatum eſt. Idem 32. 10. extr. Temperatum ægre eſt, quin miſſilibus, quia dirempti medio amne fuerant, pugnam inter ſe conſererent.

Tempĕrans, antis. [σωφρονῶν] Partic. fere Adjective, & ſignif. Modeſtus. Ter. Heaut. 3. 3. 19.
Hominis frugi & temperantis functus officium.
An temperantem eum dices, qui ſe in aliqua libidine continuerit, in aliqua effuderit? Cic. in Parad. 3.
Moderatus & temperans. Cic. pro Font. 30. Frugi igitur hominem, Judices, frugi inquam, & in omnibus vitæ partibus moderatum ac temperantem, plenum pudoris, &c.
Quum hominem temperantem, ſummum medicum, tantus improviſo morbus oppreſſerit. Cic. 15. Att. 1.
Temperans, [σώφρων] nomen, Genitivo junctum. Ter. Phorm. 2. 1. 41.
Si eſt, patrue, culpam ut Antipho in ſe admiſerit,
Ex qua re minus rei foret, aut famæ temperans. Donatus; Rei, quia pauperem: Famæ, quia ignobilem. Temperans autem, Conſulens, providens, moderatus.
Temperans gaudii. Plin. in Paneg. 52. Nemo tam temperans gaudii, ſeræque lætitiæ, quin &c.
Compar. Liv. 26. 22. Temperantiores a cupidine imperii. al. Temperatiores.
Superl. Cic. pro Font. 28. Homo ſanctiſſimus ac temperantiſſimus.

Temperanter, Adv. [σωφρόνως] Cic. 9. Att. 2. Nam quod ais, ſi hic temperantius egerit, conſideratius conſilium te daturum, &c.
Haberi temperanter. Tacit. 4. Ann. 33.

Temperantia, æ. f. [συμμετρία, Gl. L. G. σύγκρασις, ἐγκράτεια, G. L.] eſt (inquit Cic. 2. de Invent. 164.) Rationis in libidinem, atque in alios non rectos impetus, animi firma & moderata dominatio.
Temperantia eſt moderatrix omnium commotionum. Cic. 5. Tuſc. 42.
Modeſtia, vel temperantia, quæ moderatio eſt cupiditatum, rationi obediens. Cic. 2. de Fin. 60.
Temperantia pacem animis affert, & eos quaſi concordia quadam placat ac lenit. Cic. 1. de Fin. 47.
Temperantia in prætermittendis voluptatibus cernitur. Cic. 5. de Fin. 67.
Temperantia & Moderatio. Cic. 1. Fam. 9. Novi enim temperantiam & moderationem naturæ tuæ.
Summa fuit in ejus victu temperantia. Cic. 5. Tuſc. 57.
Temperantia in cibis. Plin. lib. 28. cap. 5.
Aſtringere ad temperantiam. V. astringo.

Temperātus, a, um. Partic. [συγκεκερασμένος, Gl. L. G. εὔκρατος, L. G. & G. L.] Moderatus. Plin. lib. 11. cap. 37. Ut habili miſtura & accipiatur circumjecto candore lux, & temperato repercuſſu non obſtrepat.
Eſca temperata. Cic. 1. de Divin. 115.
Moderatione paulo minus temperatus. Cic. 11. Att. 24.
Dicendi genus temperatum & æquabile. Cic. 1. Off. 3. Vis enim dicendi major eſt in illis: ſed hoc quoque colendum eſt & æquabile & temperatum orationis genus. i. e. Philoſophorum dicendi genus.
Hominem in ſumma magnitudine animi multa humanitate temperatum perdidimus. Cic. 4. Att. 6.
Mens temperata. Hor. 2. Carm. 3. 3.
Mores temperati & moderati. Cic. 12. Fam. 16. Eſt autem ita temperatis, moderatiſque moribus, ut ſumma ſeveritas ſumma cum humanitate jungatur.
Oblectatio temperata ex varietate ſonorum. Cic. 1. Tuſc. 63.
Oratio permiſta & temperata numeris. Cic. in Orat. 196.
Orator modicus & temperatus. Cic. in Orat. 95.
Prela temperata, Inſtructa, & ad opus parata, cui Supervacanea correſpondent. Cato R. R. cap. 12. In torculariam hæc opus ſunt, vaſa quinis, prela temperata quinque, ſupervacanea tria.
Temperatior in victoria. Cic. 8. Fam. 15.
Vir juſtus, temperatus, ſapiens. Cic. 3. de Nat. Deor. 87.
Vis temperata. Hor. 3. Carm. 4. 66.
Uſus temperatus. Hor. 2. Carm. 2. 3.
Oratio temperatior. Cic. 2. de Orat. 212. Neque eſt ulla temperatior oratio, quam illa, in qua aſperitas contentionis, oratoris ipſius humanitate conditur.
Tempus anni temperatiſſimum. Varro 2. de R. R. cap. 5.

Temperatum, i. n. [κέρασμα, Gl. G. L.] Mixtum.

Temperāte, Adv. [συγκεκραμένως, Gl. G. L.] Attemperate. Cato R. R. cap. 69. Ubi temperate tepebit, tum cuminum indito, poſtea linito. De dolio loquitur. Cic. 12. Att. 32. Ages, ut ſcribis, temperate. Sic Macrobius lib. 6. Saturn. cap. 8.
Neque temperatius ſcribi potuit. Cic. 13. Att. 1.
Temperatiſſime, in Gloſſ.

Temperātīvus, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 4. 1. Temperativa medicamina.

Temperātio, ōnis. f. Cic. 1. Tuſc. 1. Nec ſit quicquam, niſi corpus unum & ſimplex, ita figuratum ut temperatione naturæ vigeat & ſentiat.
Æris temperatio. Cic. 6. Verr. 98. Tu videlicet ſolus vaſis Corinthiis delectaris? tu illius æris temperationem, tu operum lineamenta ſolertiſſime perſpicis?
Cæli temperatio, fecunditas terrarum. Cic. 2. de Nat. Deor. 13.
Corporis temperatio, quum ea congruunt inter ſe e quibus conſtamus. Cic. 4. Tuſc. 30.
Menſium temperatio. Cic. 2. de Legib. 16.
Sol, mens mundi & temperatio. Cic. in Somn. Scip. 10.
Temperatio Reip. Cic. 3. de Legib. 13. Hæc eſt, quam Scipio laudat in libris, & quam maxime probat temperationem Reipub.

Temperātor, ōris. m. [ἁρμοστὴρ] Martial. lib. 4. 55.
Quam fluctu tenui, ſed inquieto,
Armorum Salo temperator ambit. De Bilbili inſula. Porro Salonem Hiſpaniæ fluvium vocat Armorum temperatorem, quia ejus aquis temperantur enſes. Id quod ipſe Martialis teſtatur lib. 14. 33.
Pugio, quem curvis ſignat brevis orbita venis,
Stridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis.
Moderator & Temperator. Cic. in Orat. 70. Magni igitur judicii, ſummæ etiam facultatis eſſe debebit moderator ille, & quaſi temperator hujus tripertitæ varietatis.

Temperātrix, īcis. f. Auguſt.

Temperāmentum, i. n. [συγκέρασμα, σύκραμα, φρόνημα, ὄψις, ἐπικρασις, Gl. L. G. σύγκρασις, G. L.] Temperatio, modus. Cic. 3. de Legib. 24. Inventum eſt temperamentum, quo tenuiores cum principibus æquari ſe putarint.
Linguæ temperamentum. Liv. 28. 44.
Elegans temperamentum. Tacit. 11. Ann. 4.
Salubre temperamentum. Idem 4. Hiſt. 86.
Temporis temperamentum. Paulus in l. Quod dicimus. D. de Solution. Quod dicimus in eo hærede, qui fidejuſſori teſtatoris id quod ante aditam hæreditatem ab eo ſolutum eſt, debere ſtatim ſolvere: cum aliquo ſcilicet temperamento temporis intelligendum eſt; nec enim cum ſacco adire debet.
Æquare temperamentum. V. æquo.
Adhibere temperamentum. Plinius in Paneg. 3. Tali adhibito temperamento, ut nec laxet nimis, nec arctum eſſe patiatur.
Librare manum artifici temperamento. Plin. lib. 12. cap. 25.
Sequi temperamentum in re aliqua. Martial. lib. 1. in præf. Spero me ſequuturum in libellis meis tale temperamentum, ut de illis queri non poſſit quiſquis de ſe bene ſenſerit.
Temperamentum, & Temperatura; idem quod Spiſſitudo. Scribonius Largus comp. 81. Cum oleo coquitur ſpuma argentea, donec cerati ſpiſſi habeat temperamentum. conf. temperatura.

Temperatūra, æ. f. [κρᾶσις] ut, Temperatura ferri. Unde Plinius lib. 34. cap. 15. de temperatura ferri loquens, A rubigine, inquit, vindicatur ceruſſa & gypſo, & liquida pice. Hæc eſt temperatura a Græcis antipathia dicta. Sic ibidem cap. 2.
Cæli temperatura, idem quod Temperies. Varro apud Non. 2. 848. Quæro utrum hoc adduxerit cæli temperatura, an terræ bonitas.
Ceræ, Conſiſtentia. Scrib. Larg. Comp. 79. Mel miſcetur contuſis & tritis, donec ceræ mollis habeat temperaturam. Sic Comp. 45. Habuerint emplaſtri temperaturam mollis.
Corporis temperatura. Sen. Epiſt. 11.

Temperăcŭlum, i. n. Apul. Flor. p. 342. Elmenh. Temperacula ferri.

Tempĕries, ēi. f. [συγκερασμὸς, Gl. L. G.] Temperamentum. Plin. 5. Epiſt. 6. Atque adeo, ut omnem pro me metum ponas, accipe temperiem cæli, regionis ſitum, villæ amœnitatem. Ovid. 4. Met. 344.
—temperie blandarum captus aquarum.
Æqualis temperies. V. Æqualis in æquo.
Docta temperies fruendi. Stat. 2. Silv. 2. 353.
Mitis temperies. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 260.
Tranquilla morum temperies. Stat. 2. Silv. 6. 48.
Cæli temperie juvatur corpus Ovid. 2. de Pont. 7. 71.
Temperies, Temporis commoditas ad aliquid agendum. Plin. lib. 17. cap. 10. Differuntur poſt annum dodrantali filo, cuſtodita temperie, ut viridi cælo ferantur, ac ſine aurora.
Mitis temperies. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 261.

Temperius, i. e. Temperantius. Cic. 9. Fam. 16. Memini te mihi Phameæ cœnam narrare. Temperius fiat: cetera eodem modo. Al. Temporius. V. in tempus.

Tempestas, & Tempestivus. V. tempus.

Templum, i. n. [ἱερὸν, ναὸς, σηκὸς, τέμενος, Gl. L. G. & G. L.] proprie Locus in cælo notatus ab augure, vel in terra: a tuendo, id eſt conſpiciendo dictum, quod ex omni parte, vel ex quo omnis pars aſpici poſſit, ut ait Donatus. Ter. Eun. 3. 5. 42.
At quem Deum? qui templa cæli ſumma ſonitu concutit.
Lucida cæli templa. h. e. Regiones ſiderales Lucret. lib. 1. 1013.
Templum, Cælum ipſum dictum eſt, quia ipſum primo tuemur. Ennius,
Contremuit templum magnum Jovis altitonantis. Ejus quatuor partes dicuntur, ſiniſtra ab Oriente, dextra ab Occaſu, antica ad Meridiem, poſtica ad Septentrionem. Ex Varrone lib. 6. de L. L. 2.
Deinde Ædes ſacris uſibus deſtinata vocatur Templum; & Locus, etiam quicunque religioni deſtinatus.
Templum in terris dictum eſt, Quod quibuſdam verbis conceptis ab augure finiebatur, ut ait Varro lib. 6. de L. L. 2. unde tueri quamcunque cæli partem commode poſſet. In hoc templo per augures conſtituto Senatuſconſultum fiebat: & niſi in eo fieret, non erat juſtum.
Templum, Locus manu deſignatus in aëre, poſt quem factum illico captantur auguria. Servius. Vide extemplo. H. St. In ex præp. Sunt autem verba Grammatici ad 1. Æn. v. 92. Al. 96.
Templa in Occidentem ſpectare antiqui architecti recte ſcripſerunt. Poſtea placuit omnem religionem eo convertere, ex qua parte cæli terra illuminatur: ideo in Orientem ædes ſacræ ſpectant. Ex Hygeno de Limitibus conſtituendis p. 153. Gœſ. [Ubi Religio, pro Loco religioſo. V. C. L.
Templum, non ſolum Ædes ſacræ dicuntur, ſed etiam alia Loca ſepta, & unum tantum introitum habentia. Curia Hoſtilia templum erat, licet ſacra non eſſet. Liv. 2. 56. Occupant tribuni plebis templum, i. e. Comitium. [Immo erant & hæc loca auſpicata.
Quid inter Templum & Curiam interſit, V. Manut. ad Cic. 4. Fam. 7.
Curia eſt ſedes ac templum publici conſilii. Cic. pro Domo 131.
Curia eſt templum ſanctitatis. Cic. pro Milon. 91.
Poſitor templorum. Ovid. 2. Faſt. 63.
Alta templa. Virg. 6. Æn. 4.
Annoſa templa. Sen. Herc. OEth. 7.
Auguratum templum. Cic. in Vatin. 24.
Aurata templa. Lucret. lib. 2. 28. Propert. lib. 4. 1. 5.
Celebria templa. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Inclytum divitiis templum. V. inclytus.
Ingens templum. Virg. 1. Æn. 450.
Laqueatum auro templum. V. laquear.

Odora-

Odoratum templum. V. Oderatus in ODOR.

Operoſa templa dei. Ovid. 15. Met. 667.

Penetralia templa. Lucret. lib. 1. 1098. al. Tonitralia.

Radiantia templa auro. Ovid. 3. de Arte Am. 451.

Sacratum templum. Virg. 2. Æn. 165.

Sanctum & religioſum templum. Cic. 6. Verr. 94. Herculis templum eſt apud Agrigentinos, non longe a foro, ſane ſanctum apud illos & religioſum.

Sublimia templa. Ovid. 7. Met. 587.

Silveſtria templa Nympharum. Lucret. lib. 5. 946.

Venerabile templum. Ovid Rem. Amor. 549.

Condere templum. Virg. 1. Æn. 450.

Exciſa templa. Stat. 5. Silv. 3. 200.

Factum de marmore templum. Ovid. 1. de Arte Am. 81.

Indicere honorem templis divûm. Virg. 1. Æn. 636. [i.e. Supplicationes.

Inſtituam templa de marmore. Virg. 6. Æn. 69.

Ponere templum de marmore. Virg. 3. Georg. 13.

Ponere templum alicui. Tacit. 15. Ann. 74

Poſuit Jovi immania templa. Virg. 4. Æn. 199.

Reficere templa. Hor. 3. Carm. 6. 2.

Siſtere templum. Tacit. 4. Hiſt. 53. h. e. Conſtituere.

Statuere templum alicui. Ovid. 14. Met. 128.

Structa ſaxo templa. Virg. 3. Æn. 84.

Temerata templa Minervæ. Virg. 6. Æn. 840.

Violare templa. Senec. Troad. 6.

Linguæ ſudantia templa, i. e. Partes, loca. Lucret. lib. 4. 628.

Mentis templa, Interioris animi ſecreta. Lucret. lib. 5. 104.

Templum, Sepulcrum. Virg. 4. Æn. 457,
Præterea fuit in tectis de marmore templum
Conjugis antiqui. Nonius 6. 92.

Templum, Tignum vocatur, quod in ſacro ædificio tranſverſum ſupra canterios ponitur, ut ait Feſtus. Vitruv. lib. 4. cap. 2. Et canterii prominentes ad extremam ſuggrundationem. Supra canterios templa: deinde inſuper, &c.

TEMPLĀTIM, Adv. Per templa. Tertull. in Apol. cap. 42. Templatim inſumere.

TEMPORALIS, TEMPORARIUS. V. TEMPUS.

TEMPSIS, [τέμψις] Plin. lib. 7. cap. 48. Cacumen Tmoli montis, in quo, ut ipſe ex Muciano refert, CL. annis vivunt incolæ.

TEMPUS, ŏris. n. [χρόνος, Gl. L. G. & G. L.] ut Varro ſcribit de L. L. 5. 2. eſt Mundi intervallum & motus, & divium in partes aliquot, ab ſolis & lunæ curſu, a quorum tenore temperato Tempus dictum eſt. Tria vero ſunt tempora, præſens, præteritum, & futurum.

Temperis, pro Temporis, Manut. in Schol. in Cic. ubi exponit Temperius, Epiſt. 16. libri 9. H. St.

Tempus autem, inquit Cic. 1. de Invent. 39. eſt id, quo nunc utimur: nam ipſum quidem generaliter definire difficile eſt: pars quædam æternitatis, cum alicujus annui, menſtrui, diurni, nocturnive ſpatii certa ſignificatione. In hoc & quæ præterierunt conſiderantur, &c & item quæ inſtent in præſentia, & quæ maxime fiant, & quæ conſequantur.

Siderum errores id ipſum eſt, quod rite dicitur tempus. Cic. de Univerſ. 29.

Tempus, quod χρόνον vocant. Quintil. lib. 3. cap. 6.

A quo tempore. Cic. 7. Verr. 75. Unum, alterum menſem, prope annum denique, domi tuæ piratæ, a quo tempore capti ſunt, quoad per me licitum eſt, fuerunt.

Ab aliqua re tempus. V. A vel AB.

Ab æterno tempore. Cic. 5. Tuſc.

Ab illo tempore. V. AB.

Ad tempus. V. AD. conf. infra.

Accommodare ſe alicui ad tempus. Cic. pro Cœl. 17.

Ad quoddam tempus. V. AD.

Ex eo tempore, quo primum ex Africa nuntius venit. Cic. 3. Fam. 4.

Ex quo tempore. Cic. 3. Fam. 4. Nam cum te ipſum, ex quo tempore tu me diligere cœpiſti, quotidie pluris feci.

Ex infinito tempore. Cic. 1. de Fin. 33.

In tempus. V. IN præpoſitionem.

In omne tempus. V. IN præpoſ.

In præſens tempus. Hor. de Arte Poet. 44.
Pleraque differat, & præſens in tempus omittat. [Quod & In præſentia dicitur.

In reliquum tempus. V. IN.

In ſempiternum tempus ſpectare debent. Cic. 2. de Orat. 169.

In puncto temporis. Lucret. lib. 4. 166.

Inter omne tempus. V. INTER præpoſitionem.

Per id, vel idem tempus. Cic. de Clar. Orat. 285. Duo fuerunt per idem tempus, diſſimiles inter ſe. Cæſar de Bell. Afr. 47. Per id tempus fere Cæſaris exercitui res accidit mirabilis auditu.

Scholarum tempora. Quintil. lib. 1. cap. 8. p. 97. Burm. Cum Grammatices amor, & uſus lectionis, non ſcholarum temporibus, ſed vitæ ſpatio terminentur.

Brevitas temporis, vel anguſtiæ. Cic. 3. de Orat. 226. Edidi quæ potui, non ut volui, ſed ut me temporis anguſtiæ coegerunt Idem 1. Att. 10. Eo factum eſt, ut epiſtolæ tuæ reſcriberem aliquid, brevitate temporis, ut tam pauca cogerer ſcribere.

Curſus temporis. Cic. 6. Fam. 6.

Decurſus temporis. Cic. 3. Fam. 2.

Exiguum temporis. Ovid. 13 Met. 888.

Fuga temporum. Hor. 3. Carm. 30 5.

Gradus temporum. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Id temporis, i. e. Per id tempus. Cic. 1. in Catil. 10. Quos ego jam multis, ac ſummis viris, ad me id temporis venturos eſſe prædixeram.

Intervalla ac ſpiramenta temporum. Tacit. in vita Agric. 44. Quo Domitianus, non jam per intervalla ac ſpiramenta temporum, ſed continuo & velut uno ictu Rempub. exhauſit.

Longinquitas temporis. Cic. 6. Fam. 4. Me ipſum, conſolatorem tuum, non tantum litteræ, quibus ſemper ſtudui, quantum longinquitas temporis mitigavit. V. LONGUS.

Momentum temporis, V. MOMENTUM, in MOVEO.

Pars temporis exigua. Lucret. lib. 3. 400.

Propagatio temporis miſerrimi. Cic. 5. Fam. 15. Quod in ea vita maneam, in qua nihil inſit, niſi propagatio miſerrimi temporis.

Puncto temporis. Lucret. lib. 1. 1100.
Temporis ut puncto nihil exſtet reliquiarum. i. e. Spatio temporis breviſſimo.

Subſeciva temporum. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Tractus temporis. V. Tractus in TRAHO.

Uſura temporis. Cic. 3. Fam. 1.

Actum tempus, Præteritum. Hor. de Arte Poet. 173.

Anguſtum tempus. Claud. 2. in Ruff. 53.

Annale tempus. V. ANNUS.

Annua tempora. Ovid. 3. Amor. 10. 1.

Anteactum tempus. Lucret. lib. 3. 844.

Antiqua tempora. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Aureum, Sæculum. Hor. Epod. 16. 64.

Breve. V. BREVIS.

Cæcum. V. CÆCUS.

Conjunctum tempus, i. e. Inſequens. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Diurnum tempus. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Edax rerum tempus. Ovid. 15. Met. 234.

Exiguum tempus. Ovid. 2. Amor. 2. 40.

Futile & caducum tempus. i. e. Vita noſtra. Plin. 3. Epiſt. 7. ad finem.

Generale tempus. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Heroica tempora. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Illis temporibus. Cic. de Amicit. 5.

Illis ut temporibus. Cic. de Clar. Orat. 107. Erat cum litteris Latinis, tum etiam Græcis (ut temporibus illis) ſatis eruditus.

Inane tempus. V. INANIS.

Infinitum tempus. Cic. 2. de Lege Agr. 55. Sequitur omnes agros extra Italiam, infinito ex tempore.

Infinitum tempus ætatis. V. INFINITUS.

Ingrata tempora. V. Tarda infra.

Inoffenſa a valetudine tempora vitæ. V. INOFFENSUS.

Longum tempus. Senec. Agamem. 12.

Medio tempore. Suet. in Calig cap. 25. Liviam Oreſtillam, C. Piſoni nubentem, cum ad officium & ipſe veniſſet, ad ſe deduci imperavit, intraque paucos dies repudiatam biennio poſt relegavit, quod repetiſſe uſum prioris mariti tempore medio videbatur. [Vulgo Intermedium.

Modicum tempus. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Mutum a litteris tempus. V. MUTUS.

Optimum tempus, Sæculum. Cic. pro Cluent. 95. Optimis hercle temporibus, tum quum homines ſe, non jactatione populari, ſed dignitate atque innocentia tuebantur.

Parvum tempus. Lucret. lib. 3. 552.

Præteritum tempus, inſtans, conſequens. Auctor ad Heren. 2. 7.

Priora tempora & poſteriora. Cic. 5. Fam 17.

Priſci temporis anni. Ovid. 1. Faſt. 197.

Quodam tempore. Ovid. 2. Met. 552.

Segne tempus. Valer. 2. Argon. 376.

Spatioſum tempus. Ovid. 1. Amor 8. 81.

Tarda mihi, ingrataque tempora fluunt. Horat. 1. Epiſt. 1. 23. Ingrata ideo, quia Tarda videntur.

Uno tempore, pro Eodem tempore. Cic. ad Att. Multas uno tempore accepi epiſtolas tuas. Idem 2. de Lege Agr. 14. Aliquando tandem, me deſignato, lex in publicum proponitur: concurrunt juſſu meo plures uno tempore librarii, deſcriptam legem ad me afferunt.

Abit tempus. V. ABEO.

Abit tempus iners. Ovid. 16. Epiſt. 112.

Abſumere tempus. V. ABSUMO.

Accipere tempus juſtum & debitum, dicitur actio. V. ACCIPIO.

Adhibere tempus. V. ADHIBEO.

Adeſſe tempus, vel ad tempus, vel in tempore. V. ADSUM.

Aſſignatum tempus. V. Aſſignatus in ASSIGNO.

Capere tempus. V. CAPIO.

Complere debita tempora. Virg. 9. Æn. 108.

Complevit maturus tempora venter. Ovid. 11. Met. 311.

Conferre tempus ad, & in rem aliquam. V. CONFERO.

Conſecutum tempus. V. Conſecutus in CONSEQUOR.

Conſervare & notare tempora. Cic. in Orat. 120. [i. e. Temporum & rerum geſtarum intervalla.

Conſumere omne tempus in litteris. Cic. 15. Fam.

Conterere tempus. V. CONTERO.

Contrahere tempus. V. CONTRAHO.

Decedentia tempora. Hor. 1. Epiſt. 6. 3.

Dependere tempora amori. Lucan. lib. 10. 80.

Vereor, ne in breve tempus dilata ſit abs te pernicies. Cic. ad Brut. 16.

Digerere tempora. Ovid. 1. Faſt. 27.

Dirimere tempus. Cic. 1. de Divin. 85. Auguralis dictio, V. DIRIMO.

Diſtribuere tempus. Cic. Att.

Dividere tempus. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Diviſeras tempora cum morte, & ſuperſtite filio fruebaris omnibus tenebris. h. e. Per omnes noctes. Quintil. in Sepulcro incantato. [Ubi eſt Intervallum, ut & in ſeqq. & ſupra aliquoties.

Dividere curarum remiſſionumque tempora. Tacit. in vita Agric. 9. Jam vero tempora curarum remiſſionumque diviſa.

Dividere temporibus negotium aliquod. Ter. And. 3. 1. 18.

Dare tempus alicui rei. Quintil. Tryphoni 2.

Diligentia quanta ſit, niſi tempus & ſpatium datum ſit, intelligi non poteſt. Cic. pro Quint.

Dare tempora ſtudiis. Ovid. 2. de Pont. 9. 50.

Edere tempus. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Egere tempore, pro eo quod vulgus dicit, *Multum habere ad faciendum.* Cic. 3. Q. frat. 5. Quod me de verſibus faciendis rogas, incredibile eſt, mi frater, quam egeam tempore.

Evolvere tempora & Faſtos. Hor. 1. Serm. 3. 112.

Excludi tempore. Cic. 3. Verr. 148.

Exigere tempus. V. EXIGO.

Eximere tempus. Cic. 4. Att.

Fluunt tarda tempora. V. Tarda tempora ſupra.

Fugit interea, fugit irreparabile tempus. Virg. 3. Georg. 284.

Habere tempus. Cic. 3. de Orat.

Impendere tempus alicui. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Impendere tempus ſtudiis. V. IMPENDO.
Impertiree tempus alicui rei. V. IMPERTIO.
Implere tempus. V. IMPLEO.
Indigent difficilia factu longi temporis. Cic. 1. de Invent.
Intermittere tempus. V. INTERMITTO.
Labuntur tempora aſſiduo motu. Ovid. 15. Met. 179.
Non largitur tempus. V. LARGIOR.
Leniet odium tempus. Ovid. in Ibin, 134.
Partiri tempora in plures. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Peractum tempus. Ovid. 2. de Arte Am. 665.
Perdere tempora. Quintil. lib. 2. cap. 1. Ovid. 11. Met. 286.
Perfectus orbis temporis. Virg. 6. Æn. 745.
Prorogare tempus alicui. Cic. 2. Fam. 6. Ne patiare quicquam mihi ad hanc provincialem moleſtiam temporis prorogari.
Revocare tempus. Cic. 5. Fam.
Sumere tempus. Cic. 2. Q. frat. 9.
Suppeditabit tempus. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Traducere tempus. Cic. 4. Fam. 6. Ego autem, cum multis de cauſis te exopto quamprimum videre, tum etiam ut ante commentemur inter nos, qua ratione nobis traducendum ſit hoc tempus.
Tranſmittere tempus. Cic. pro Lege Manil. 1. Omne meum tempus amicorum temporibus tranſmittendum putavi. i. e. Omne meum tempus amicorum periculis propulſandis tranſmiſi.
Tribuere tempus. Cic. 2. Off. 4.
Venit longo poſt tempore. Virg. 1. Ecl. 30.
Tempus, [ὥρα] pro Temporis parte,
Ætatis tempus. Ter. Hec. 4. 2. 18.
Dum ætatis tempus tulit, perfuncta ſatis ſum: ſatias jam tenet. Hoc loco Donatus legit, Dum ætas, tempus tulit. Cic. 3. Q. frat. 5. Noſtrumque hoc tempus ætatis, quod in illa auctoritate Senatoria florere debet.
Anni tempus. Cic. 10. Fam. 33. Anni autem tempus libertatem majorem mihi dat.
Anni temperatiſſimum tempus. V. Temperatus in TEMPERO.
Diei tempus. Ter. Heaut. 1. 2. 38.
Tu, ut tempus eſt diei, videſis ne quo hinc abeas longius. Ibid. 1. 1. 116.
Antelucanum tempus. V. ANTELUCANUS.
Certum anni. V. CERTUS.
Climactericum. V. CLIMAX.
Commodum anni tempus. Cic. 9. Att. 3. Si commodius anni tempus eſſet.
Extrema tempora longæ ſenectæ. Ovid. 6. Met. 675.
Feſtum tempus. Hor. 2. Epiſt. 1. 140.
Fervens tempus, cui opponitur Frigidum. Celſ. lib. 5. cap. 26.
Frigidum tempus. Senec. Thyeſt. 2.
Genitale tempus, Dies natalis. Ovid. 3. Triſt. 13. 17.
Genitale tempus mundi. Lucret. lib. 2. 1104.
Hibernum tempus. Ovid. 11. Met. 745.
Iners tempus ſomni. Stat. 2. Theb. 102.
Matutinum tempus. Cic. 7. Fam. 1. V. MATUTA. & Ovid. 13. Met. 581.
Nocturnum tempus. Lucret. lib. 4. 446.
Puerile tempus, Pueritia. Ovid. 6. Met. 719.
Sacrum tempus. Hor. in Carm. ſæc. 4.
Solſtitiale tempus. Ovid. 6. Faſt. 790.
Supremo tempore adeſſe alicui. Catull. Argon. 62. 151.
Verni temporis hora. Hor. de Arte Poet. 302.
Veſpertinum tempus. Cic. 2. de Nat. Deor. 129. In quo curſu multa mirabiliter efficiens, tum antecedendo, tum retardando, tum veſpertinis temppribus deliteſcendo, tum matutinis rurſum ſe aperiendo, nihil immutat ſempiternis ſæculorum ætatibus, quin eadem iiſdem temporibus efficiat.
Conceſſit tempus puerile juventæ, Locum dedit, ceſſit. Ovid. 6. Met. 719.
Vertuntur tempora annorum. Lucret. lib. 5. 1183.
Tempus pro Die. Ovid. puto in Epiſt. Penelopes;
Tempora ſi numeres; bene quæ numeramus amantes:
Non venit ante ſuum noſtra querela diem. Videtur eſſe pro Diebus, ut reciproce Dies pro Tempore. H. St. Exſtant Epiſt. 2. v. 7.
Tempus [καιρὸς, Gl. L. G. & G. L.] Occaſio, vel & quæ dicitur Circumſtantia temporis.
Tempus, pro Commodo temporario. Cic. pro Cluent. 139. Et illa oratio potius temporis mei, quam judicii & auctoritatis fuit. i. e. Ita dixi in oratione illa, quia intererat ejus rei, quam tum defendebam, vel hominis rei. Idem ibid. Omnes illæ orationes cauſarum & temporum ſunt, non hominum ipſorum ac patronorum. Budæus.
Tempus aptius cibo. Celſus lib. 3. cap. 5.
Tempus, pro Auctoritate & potentia. Cic. de Clar. Orat. 242. Is omnibus exemplo debet eſſe, quantum in hac urbe polleat multorum obedire tempori, multorumque vel honori, vel periculo ſervire. Idem pro Planc. 72. Non ſolum quid cuique debeam, ſed etiam quid interſit, & quid a me cujuſque tempus poſcat. Budæus.
Tempus, pro Conſtituto tempore. Ter. And. 4. 1. 7.
Poſt ubi tempus promiſſa jam perfici,
Tum neceſſario ſe aperiunt & timent.
Tempus adeundi, & abire (nam utroque modo dictum reperitur) pro Opportunitate. Plaut. Perſ. 4. 2. 8.
Id aderit adeundi tempus: nunc agite, ite vos. Idem Men. 3. 3. 29.
Sed quid ego ceſſo, dum datur mihi occaſio,
Tempusque abire ab his locis lenoniis.
Edendi tempus. Hor. 1. Epiſt. 16. 22.
In tempore. [ἐν καιρῷ, Gl. G. L.] Ter. And. 4. 5. 19. Donatus, Opportune. Nos ſine præpoſitione dicimus Tempore & Tempori.
In ipſo tempore. Ter. And. 3. 2. 52.
Atque adeo in ipſo tempore eccum ipſum obviam Chremetem. Donatus, In ipſa opportunitate, in ipſo articulo.
Acerbitas temporis. Cic. 13. Fam.
Atrocitas temporis. Cic. pro Sext. 11.
Forma temporum. Cic. 3. Fam. 11. Ad me quaſi formam communium temporum, & totius Reip. miſiſti expreſſam.

T E M

Inclinationes rerum & temporum. V. INCLINO.
Incommoditas temporis. V. INCOMMODUS.
Iniquitas temporis. V. INIQUUS.
Invidia temporis. Cic. 3. Fam.
Maturitas temporum. Liv. 22. Si maturitas temporum exſpectata foret.
Motus temporum. Cic. pro Flacc. 94. Videtis, quo in motu temporum, &c.
Mutatio temporis. Cic. 4. Fam. 9.
Natura temporis. Cic. 6. Fam. 6.
Perturbatio temporis. Cic. 5. Fam.
Ratio temporis. Cic. 6. Fam. 6.
Recordatio temporis alicujus. Cic. 1. Fam. 17.
Status temporis. Cic. 2. Fam.
Varietas temporis. Cic. 13. Fam.
Vitia temporum. Cic. 4. Fam. 13.
Accommoda fraudi tempora. Stat. 6. Theb. 615.
Alienum tempus, Abſurdum, adverſum. Cic. 3. Fam. 10. De qua alienum tempus eſt mihi tecum expoſtulandi, purgandi autem mei neceſſarium. Idem 16. Att. 3. Tempuſque diſceſſus abſurdum.
Amicum fraudibus tempus. Stat. 5. Silv. 2. 38.
Aſperum tempus. Cic. pro Corn. Balb. 22.
Atrox. V. ATROX.
Congrua tempora. Claud. 1. in Ruff. 315.
Dextrum tempus, Opportunum. Hor. 1. Serm. 1. 18.
Difficile tempus Reip. Cic. 10. Fam. 5. His temporibus difficillimis Reipub. quicquid ſubveneris, id erit totum & proprium tuum.
Difficile & atrox tempus. Cic. 6. Verr. 108. Itaque apud patres noſtros atroci ac difficili Reipub. tempore, quum Ti. Graccho occiſo magnorum, &c.
Dira tempora. Juven. 4. Sat. 80.
Dubium tempus. Cic. pro Font. 34.
Dura tempora. Hor. 2. Epiſt. 2 46.
Durum tempus, & crudele. Cic. pro Domo 75. Sed ſi mihi ante hæc duriſſima tempora Reipub. nihil aliud unquam objectum eſt, niſi crudelitas illius temporis.
Exoptabile tempus. Sil. lib. 11. 387.
Extremum tempus. Cic. 10. Fam. 12. Etſi Reipub. cauſa maxime gaudere debeo, tantum ei te præſidii, tantum opis attuliſſe extremis pæne temporibus. Idem, His temporibus miſeris, & extremis. i. e. Extrema neceſſitate.
Fauſtum tempus. Lucret. lib. 1. 805.
Formidoloſum dubiumque Reip. tempus. Cic. 7. Verr. 1. Ita enim cauſa conſtituitur, provinciam Siciliam virtute ejus & vigilantia ſingulari, dubiis formidoloſisque temporibus a fugitivis atque a belli periculis tutam eſſe ſervatam.
Gratum tempus. Hor. 2. Epiſt. 2. 198. [Hic eſt Inſalubre cælum.
Grave tempus. Hor. 3. Carm. 23. 8.
Grave tempus civitatis, pro Moleſta tempeſtate. Cic. pro Sext. 5. Et quoniam in graviſſimis temporibus civitatis, atque in ruinis everſæ, atque afflictæ Reip. P. Sextii tribunatus eſt a fortuna ipſa collocatus, &c.
Idoneum tempus. V. IDONEUS.
Importunum tempus. V. IMPORTUNUS.
Ineluctabile tempus. Virg. 2. Æn. 324.
Inexcuſabile tempus. Ovid. 7. Met. 511.
Iniquum tempus. Lucret. lib. 1. 42. h. e. Adverſum & calamitoſum.
Juſtum tempus pugnæ. Virg. 10. Æn. 11.
Lævum tempus, Importunum. Hor. 2. Serm. 4. 4.
Liberum tempus. Cic 5. Fam. 20. V. LIBER Adjectivum.
Mala tempora, Bona tempora. V. MALUS.
Maturum tempus. V. MATURUS.
Maturo tempore adepta eſt conjugium. Catull. 60. 57.
Maximis temporibus, pro Occaſionibus & neceſſariis præſidiis. Cic. 3. de Legib. 33. Eſt autem boni auguris, maximis Reipub. temporibus præſto eſſe debere. Budæus.
Miſerum & perditum tempus. Cic. 4. Fam. 14. Ego tam miſero tempore nihil novi conſilii cœpiſſem. Idem 5. Fam. 16. Hæc perturbatio temporum perditorum.
Miſerum & luctuoſum tempus, cui Tranquillum & optatum opponitur. Cic. 5. Fam. 14.
Molliſſima tempora fandi. Virg. 4. Æn. 293.
Nubila tempora, translate, pro Dubiis. Ovid. 1. Triſt. 9. 6.
Opportunum tempus. Cic. 2. Fam. 18. Quas ſi ſatis opportuno tempore accepiſti.
Opportunum curationi tempus. Celſ. lib. 5. cap. 26.
Proſperum tempus. Tacit. 12. Ann. 68.
Sativum tempus. V. Sativum in SERO.
Secretum tempus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Secundum tempus, i. e. Præſens. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Secunda tempora, Felicia. Hor. 4. Carm. 9. 36.
Speciale tempus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Subabſurdum tempus. Cic. 16. Att. 3. Movet etiam navigationis labor, alienus non ab ætate ſolum noſtra, verum etiam a dignitate, tempuſque diſceſſus ſubabſurdum.
Summum tempus. Cic. 5. Philipp.
Summo tempore Reipub. Cic. 2. Verr. 1. Id non humano conſilio, ſed prope divinitus datum atque oblatum vobis, ſummo Reip. tempore, videtur. i. e. Summa opportunitate & neceſſitate.
Suo tempore, Tempore quo promiſerat, vel debito & ſtatuto. Cic. 5. Verr. 139. Scandilius rem ſe totam relicturum dicit, & ſuo tempore eſſe redditurum.
Suo tempore, aliter. Cic. de Clar. Orat. 4. de Hortenſio, Perpetua quadam felicitate uſus ille ceſſit e vita, ſuo magis, quam ſuorum civium tempore. Paulo ante de eodem dixerat, Alieniſſimo Reipublicæ tempore exſtinctus. Suo tempore, Sibi apto, & perpetuæ felicitati conveniente, ut dies ultima, quæ ſemper eſt exſpectanda, primis reſponderit: quum aliter ſæpe ſoleat evenire, ut de Priamo, Pompejo, & aliis legimus. Vel Suo, Fatali; ut libro eodem non procul a fine, Q. Hortenſii vox exſtincta fato ſuo eſt, noſtra publico. Fato ſuo, Sua die, quæ ſtat cuique ut ait Poëta: Publico fato, Quo reſpublica exſtincta eſt.

Suspiciosum tempus. Cic. 1. Fam. 7. Qui mihi quum semper tuæ laudi favere visus est, etiam ipso suspiciosissimo tempore Caniniano.
Tranquillum tempus. Ovid. 4. de Pont. 10. 74.
Tranquilli comitem temporis esse fidem.
Tranquillum ac pacatum tempus. Cic. pro Cluent. Tempus hoc tranquillum ac pacatum: illud omnibus invidiæ tempestatibus concitatum.
Triste ac luctuosum tempus, cui Secundum tempus opponitur. Cic. 4. Fam. 13. Tuorumque tristissimo meo tempore meritorum erga me memoriam conservabo. Idem 15. Fam. 8. Vel defensus tristibus temporibus, vel ornatus secundis.
Turbulentum tempus. Cic. 2. Fam. 17. Tempora autem Reipublicæ qualia futura sint, qui scit? mihi quidem turbulenta videntur fore.
Vacuum. Cic. 2. Q. frat. 14. Quod mihi tempus, Romæ præsertim, ut iste me rogat, manenti, vacuum ostenditur.
Vacuum tempus, curaque solutum. Lucret. lib. 2. 45. al. Pectus.
Abiit illud tempus, mutata ratio est. Cic. pro Muren. 7. i. e. Præteriit occasio.
Abiit jam & transvectum est tempus, quo posses videri concepisse. Tacit. 2. Hist. 76.
Accidit tempus. V. ACCIDO.
Accommodare tempus. V. ACCOMMODO.
Accommodata tempora. V. Accommodatus in ACCOMMODO.
Adduci temporibus. V. ADDUCO.
Adactum tempus. V. Adactus in ADIGO.
Amittere tempus. V. AMITTO.
Antecapere tempus. V. ANTECAPIO.
Arripere tempus. Virg. 11. Æn. 459. i. e. Invenire opportunitatem, ut ait Servius. Cic. 5. Fam. 12. Ac statim causam illam totam & tempus arripere. [Hic est Tempus rei alicujus gestæ, seu Intervallum temporis & spatium certum, quo quid gestum fuit. Arripere, Ad scribendum.
Assentiri tempori, quod & Servire tempori dicitur. Cic. 1. Fam. 9.
Aucupari tempus. V. AUCUPOR.
Cadat adventus tuus in alienissimum tempus. Cic. 15. Fam. 14.
Capere scite & commode tempus adeundi ad aliquem. Cic. 11. Fam. 16.
Capto tempore agere aliquid. Virg. 11. Æn. 783.
Captare tempus. V. Capto in CAPIO.
Cedere tempori. Cic. 4. Fam. 9. Cedere primum tempori, id est necessitati parere, semper sapientis est habitum. V. CEDO.
Constituere tempus. V. CONSTITUO.
Consulere tempori. V. CONSULO.
Convenit locus & tempus. V. CONVENIO.
Dicere tempora alicujus. Tacit. 1. Hist.
Dicere vel facere aliquid temporis causa. Cic. pro Flacc. 36.
Differre tempora. Ovid. 9. Met. 765.
Dimittere tempus. Cic. 3. Philipp.
Exigere secum tempus. Virg. 4. Æn. 476.
Decrevitque mori: tempus secum ipsa modumque
Exigit.
Exstitit tempus. Cic. 5. Fam. 8. Sed exstitit tempus, optatum magis, quam speratum, ut florentissimis tuis rebus mea perspici posset & memoria nostræ voluntatis & amicitiæ fides.
Incidere in tempus. Cic. 2. Fam. 6. Quod in id Reip. tempus, non incideris, sed veneris.
Incidunt sæpe tempora cum, &c. V. INCIDO.
Insidiari temporibus. Patercul. lib. 2. 21. Dum bellum infert patriæ Cinna, Cn. Pompejus, Magni pater, frustratus spe continuandi Consulatus, ita se dubium mediumque partibus præstitit, ut omnia ex proprio usu ageret, temporibusque insidiari videretur, & huc atque illuc, unde spes major adfuisset potentiæ, se exercitumque deflecteret.
Legere & deligere tempora cibo. Cels. lib. 3. cap. 6.
Observare tempus. V. OBSERVO.
Oblatum tempus. Lucan. lib. 7. 238.
Parere tempori. Cic. 12. Att. 50. & 11. Philipp. 27. Necesse est enim, in tanta conversione & perturbatione rerum, temporibus potius parere, quam moribus.
Ponere tempus alicui. Virg. 1. Æn. 282. [Hic est Spatium determinare.
Præsumere tempus in re aliqua. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Prætermittere tempus. Cic. 1. Fam.
Promissum tempus. Ovid. 2. Epist. 2.
Recuperare tempus. Cic. 8. Att.
Servire est necesse tempori, & non amittere tempus, quum sit datum. Cic. 8. Att. 3.
Sum. ut, Tempus est. Ter. Eun. 1. 1 11.
Proin tu, dum est tempus, etiam atque etiam cogita. [i. e. Dum occasio est, dum licet.
Tempus est facere. Plaut. Asin. 5. 2. 62.
Tempus est ut eamus ad forum, pro Commodum est. Plaut. Mil. 1. 1. 72.
Tempus est ad eam rem. Ter. Eun. 4. 1. 7.
Nunc ita tempus est mihi, ut cupiam filiam: olim nihil minus. Ter. Heaut. 4. 1. 59. [i. e. Commodum est.
Ubi tempus tibi erit, sat habet si tum recipitur. Ter. Eun. 3. 2. 32.
Tempus est, pro Necesse est. Cic. 2. de Orat. 181. Nam si ego omnem vim oratoris in argumentis & in re ipsa per se comprobanda posuissem, tempus esset jam de ordine argumentorum & de collocatione aliquid dicere.
Non est tempus. Ter. Hec. 4. 4. 77.
Reduc uxorem, aut quamobrem non opus sit cedo.
PAM. Non est nunc tempus.
Erit vel fuit tempus. Cic. pro Milon. 70. Erit, erit illud profecto tempus, & illucescet aliquando ille dies, quum tu, &c. h. e. Futurum est aliquando, &c. Idem 1. de Orat. 1. At fuit tempus illud, quum mihi, &c.
Tolerare patienter tempora. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Venit tempus & occasio libere loquendi. Plaut. Trin. 4. 2. 157.
Tempus, [κρόταφος, Gl. L. G.] Pars capitis, quæ est ad latera. Habet enim caput duo tempora: unum a dextra, alterum a sinistra. Virg. 5. Æn. 416.
Temporibus geminis canebat sparsa senectus. Nam primo tempora canescunt, cavanturque magna diuturnitate temporis: unde quidam tempora in capite ob id dicta putant, quod ab iis indicia petamus senectutis. Columel. lib. 6. 29. extr. Decimo tamen anno tempora cavari incipiunt, supercilia nonnunquam canescere, & dentes prominere. conf. Pallad. Mart. 13. extr. Virg. 5. Æn. 856. Ibid. 71.
Ore favete omnes & cingite tempora ramis. Ubi Serv. Cingite ramis tempora, Ex more Romano; nam festis ludis omnis ætas coronata spectabat.
Tempus in sing. raro occurrit. Gloss. Græcolat. Κρόταφοι, Tempora, singulare non habet. Sed aliter in Latinogræc. V. supra.
Tempus singulariter pro Capite. Catul. 62. 158.
Usque dum tremulum movens
Cana tempus anilitas
Omnia omnibus annuit.
Tempus utrumque. Virg. 9. Æn. 418.
Dum trepidant, it hasta Tago per tempus utrumque.
Per geminum transcurrit tempus arundo. Sil. 12. 414.
Percutere tempus. Auctor ad Heren. lib. 4. 68.
Ardua tempora. Stat. 6. Theb. 918.
Cava tempora. Virg. 10. Æn. 891.
Flaventia tempora. Ovid. 1. Amor. 1. 29.
Trunca tempora, Quibus detracta sunt cornua. Ovid. 9. Epist. 14.
Turgentia tempora. Stat. 5. Theb. 268.
Advelat tempora viridi lauro. Virg. 5. Æn. 246.
Cinge tempora floribus. Catul. 59. 6.
Cingere tempora myrto. Virg. 1. Georg. 28.
Evincti tempora puniceis tæniis. Virg. 5. Æn. 269.
Præduta tempora fregit nodoso robore. Ovid. 12. Met. 349.
Populata tempora raptis auribus. Virg. 6. Æn. 496.
Præcingens roseo tempora vinculo. Sen. Med. 2.
Protecta tempora fulva capillo. Ovid. 12. Met. 273.
Redimitus tempora lauro. Virg. 3. Æn. 81.
Religata tempora fœno. Ovid. 14. Met. 645.
Sparsus tempora canis. Ovid. 8. Met. 567.
Tegere tempora vitta. Virg. 4. Æn. 637.
Velare tempora myrto. Virg. 5. Æn. 72.
Vincti tempora verbena. Virg. 12. Æn. 120.
Umbrata tempora quercu. Virg. 6. Æn. 772.
TEMPORI, Adv. [εὐκαίρως, Gl. G. L.] Subaudita præpositione. In tempore, Tempestive, ad tempus, pro tempore. Plaut. Amph. 4. 3. 50. Idem. Men. 2. 3. 90.
Sequimini: ut, quod imperatum est, veniam adversum tempori. Al. Temperi. Cato R. R. cap. 2. Satisne tempori opera sient confecta.
Tempore pro Tempori. Plaut. Asin. 3. 3. 143. Ut tempore, oportuneque attulistis. Cic. 4. Verr. 128. Satis putabat se ad comitia tempore venturum, si pridie venisset.
Advenire tempore, In tempore, per tempus. V. ADVENIO.
TEMPORIUS, [ὡραιότερον, Gl. L. G. & G. L.] Adverbium deductum a Tempori adverbio, quod significat Celerius, quasi ante tempus. Columel. lib. 8. cap. 4. Esca bis dividenda, ut mane, non protinus a cubili, laxius evagentur, & ante crepusculum, propter cibi spem, temporius ad officinam redeant.
Temporius & Serius, contraria. Columel. lib. 2. cap. 18. Ovid. 4. Met. 198.
Temperius Cic. a Tempus, temperis. Vide Scholia posteriora Manutii. H. St. V. supra in TEMPUS a pr.
TEMPORALIS, e. Adj. [χρονικὸς] Ad tempus durans. Quintil. lib. 6. cap. 2. Adjiciunt quidam peritorum, πάθος temporale esse.
Temporale, Quod ad Tempus fit. ut,
Damnum temporale. Ulp. in l. 2. ad finem. D. de judiciis.
Exsilium temporale. Hermogenianus in l. De injuria. D. De injur. & famosis libel.
Temporalis, pro Inconstanti. Curt. lib. 4. 5. 11. Ut sunt Græcorum temporalia ingenia. Alii legunt Temporaria.
Aliter expono in meis Schediasmatis. H. St.
TEMPORĀRIUS, a, um. Adj. [πρόσκαιρος, Gl. L. G.] Quod non est perpetuum, sed ad tempus durans. Plin. in Paneg. cap 91. extr. Non ergo temporarium & subitum est, quod uterque collegæ Consulatu, tanquam iterum suo, gaudet. Plin. lib. 16. cap. 33. Quædam temporaria vis. [Vitiose in Gloss. Temporia.
Opus publicum temporarium, cui Perpetuum opponitur. Ulpian. in l. 1. §. 1. D. de effractor. Expilatores in opus publicum, vel perpetuum, vel temporarium dari solent. Sic
Vincula temporaria. Ulp. in l. Aut damnum, in fine. D. de pœnis. Sive in perpetua vincula fuerit damnatus servus, sive in temporaria.
TEMPESTAS, ātis. f. [χρόνος] Tempus ipsum aliquando significat. Plaut. Mostel. 1. 1. 17.
Cis, hercle, paucas tempestates, Tranio,
Augebis ruri numerum, genus ferratile. Sallustius in Jugurth. 8. Ea tempestate in exercitu nostro fuere complures novi & ignobiles.
Tempestas, Tranquillum & serenum tempus. Virg. 9. Æn. 20.
— unde hæc tam clara repente
Tempestas.
Cum adjectione, non per se, significat hoc Tempestas. H. St. Sed Absolute. Cic. 14. Fam. 4. Quas ego exspectassem Brundusii, si esset licitum per nautas, qui tempestatem prætermittere noluerunt. V. seq. Subauditur commodam, & fortasse deest. H. St. Apud Cic. vel subauditur Adj. Idoneam, vel potius gerund. Navigandi.
Bona & certa tempestas. Cic. 2. Q. frat. 2. Tu, si ita expedit, velim quamprimum, bona & certa tempestate, conscendas, ad meque venias.
Egregia tempestas. Cic. 9. Att. 15.
Idonea tempestas. V. IDONEUS.
Liquidissima tempestas cæli. Lucret. lib. 4. 170.
Perfrigida tempestas. Cic. 6. Verr. 86.
Malæ tempestates. Cato de R. R. cap. 39.
Salubris tempestas. Claud. de Phœnice 99.
Secunda tempestas, Ventus secundus. Tacit. in vita Agric. 38. extr.
Serena tempestas. Cic. 2. de Divin. 94.
Arridet tempestas. Lucret. lib. 2. 32.
Captare tempestates. V. Capto, in CAPIO.
Ridet tempestas. Lucret. lib. 5. 1394.
Tempestas, [χειμὼν, οὐχ ὁ τῆς τροπῆς, Gl. L. G. χειμὼν ψοφώδης καὶ μέγας, G. L.] Procella, nubilum & procellosum tempus. Plaut. Mostel. 1. 2. 27.
Atque

Atque illud sæpe fit, tempestas venit,
Confringit tegulas, imbricesque. Plin. lib. 18. cap. 28. Ante omnia autem duo genera cælestis injuriæ meminisse debemus: Unum quod tempestates vocamus, in quibus grandines, procellæ, ceteraque similia intelliguntur: quæ quum acciderint, Vis major appellatur.
Imbres, nimbi, procellæ, turbines, reliquæque tempestates. Cic. 3. de Nat. Deor. 51.
Procella, tempestas, naufragium, ruina, incendium. Cic. 2. Off. 19.
Illa tempestate & tempore. Catul. Argon. 62. 73.
Æolus, rex tempestatum. Virg. 10. Æn. 37.
Dii tempestatum potentes. Virg. 3. Æn. 528.
Adversa tempestas. V. ADVERSUS.
Animosa tempestas. Stat. 9 Theb. 459.
Atra tempestas. Virg. 2. Æn. 516.
Atrox tempestas. Claud. de Bell. Get. 112.
Fera tempestas. Ovid. 1. Fast. 495.
Fœda tempestas cum grandine ac tonitribus cælo dejecta. Liv. lib. 2. 62. pr.
Immoderata tempestas. V. IMMODERATUS.
Magna, V. Turbulenta.
Marina sive terrestris tempestas. Ulp. in l. 2. D. Si quis caution. Tempestatem intelligere debemus, sive marina, sive terrestris sit.
Miseranda tempestas. V. Miserandus, in MISER.
Naufraga tempestas. Valer. 1. Argon. 584.
Notabilis tempestas. Tacit. 1. Hist. 38. pr.
Poetica tempestas. Juven. 12. Sat. 23.
—omnia fiunt
Talia, tam graviter, si quando poetica surgit
Tempestas. i. e. Omnia nobis ita contigerunt, quemadmodum a poetis referri solet, si quando tempestatem describunt, summaque contentione omnia exaggerant.
Sævæ tempestates. Tacit. in Vita Agric. 22.
Sonoræ tempestates. Virg. 1. Æn. 57.
Turbida tempestas. Virg. 12. Æn. 284.
Turbulenta tempestas. Cic. 7. Verr. 26. Ut nullus unquam dies tam magna turbulentaque tempestate fuerit, &c.
Violenta tempestas. Senec. Herc. fur. 11.
Actus pelagi tempestatibus. Virg. 3. Æn. 708.
Avertere tempestates. Plin. lib. 37. cap. 10.
Commoventur sæpe tempestates certo aliquo cæli signo. Cic. pro Muren. 36.
Commotus subito magnis tempestatibus fluvius Eurotas. Cic. 2. de Invent. 96.
Commutata tempestas. Cic. 2. de Invent. 154.
Conflata ventis tempestas, & imbres. Cælum autem pro nubibus accipe: & contraria in unum coegit, ac per hoc densas fecit intelligendum. Porphyr. in Hor. Epod. 13. pr.
Continet me tempestas. V. CONTINEO.
Contraxit cælum, Aërem in nubes condensavit. Stat. 9. Theb. 523.
Contraxit tempestas horrida cælum. Hor. Epod. 13. 1. V. paulo supra.
Coorta tempestas. V. Coortus in COORIOR.
Coortæ tempestates cælo terraque. Lucret. lib. 6. 957.
Demissa tempestas ab Euro. Hor. 3. Carm. 17. 11.
Eo. ut Sil. lib. 3. 228.
Sævior it trucibus tempestas acta procellis.
Fulget tempestas tremulo impete. Lucret. lib. 6. 173. Ob fulgura.
Glomerant nubes tempestatem fœdam. Virg. 1. Georg. 323.
Horrescit nimbis turbida tempestas. Sil. lib. 1. 134.
Incubuit silvis tempestas. Virg. 2. Georg. 310.
Lenire tempestates. V. Lenio, in LENIS.
Resedit tempestas. Stat. 9. Theb. 524.
Sedare tempestates. Plin. lib. 37. cap. 10.
Serenare tempestates. Virg. 1. Æn. 253.
Verberari tempestatibus. Columel. lib. de Arboribus, cap. 16. Sulcum in quatuor pedes longum, in tres altum, in dupondium & semissem latum quum feceris, patiere minime duobus mensibus eum tempestatibus verberari. [Lege Minimum.
Ad alia sæpe transfertur. ut, Hor. 1. Epist. 15. 31.
Pernicies, & tempestas, barathrumque macelli.
Repentina tempestas popularis. Cic. pro Cluent. 96.
Procella, turbo & tempestas pacis. Cic. pro Domo 137.
Pugnæ. Liv. 44. 39. pr. Quo, jactati tempestate pugnæ, receptum haberent.
Seditionum ac discordiarum tempestas. Cic. pro Sext. 46.
Cruenta tempestas. Claud. 3. Cons. Hon. 75.
Ferrea tempestas, Milites. Sil. lib. 15. 630.
Invidiæ tempestas. Cic. 1. in Catil. 22. Tametsi video, si mea voce ire in exsilium animum induxeris, quanta tempestas invidiæ nobis, si minus in præsens tempus, recenti memoria scelerum tuorum, at in posteritatem impendeat.
Maximæ & turbulentissimæ molestiarum tempestates. Cic. 1. de Orat. 2. Nam qui locus quietis & tranquillitatis plenissimus fore videbatur, in eo maximæ molestiarum & turbulentissimæ tempestates exstiterunt.
Hujus magnitudini animi, gravitati, sapientiæ, tempestas est oblata formidolosissimi temporis. Cic. 7. Philip. 7.
Tempestates alicujus subire, i. e. Pericula. Cic. 15. Fam. 15. Mitto, quod invidiam, quod pericula, quod omnes meas tempestates, & subieris, & multo etiam magis, si per me licuisset, subire paratissimus fueris.
Sustinebat tamen Appius pertinacia tantam tempestatem. Liv. 2. 56.
Defendere aliquem in tempestate. Cic. pro Domo 108.
Tempestas, pro Die in illo Ciceronis versu, 1. de Divin. 52.
Tertia te Phthiæ tempestas læta locabit. Id versus Homericus, Il. ι. v. 363. docet, quem expressit,
Ἤματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην. Sic
Suprema tempestas, V. Supremus in SUPER.
Tempestas apud Romanos inter Deos habita est. Ovid. 6. Fast. 193.
Te quoque, Tempestas, meritam delubra fatemur,
Cum pæne est Corsis obruta classis aquis. Huic agnam vel nigram ovem immolare solenne fuit. Virg. 5. Æn. 772.
Tres Eryci vitulos, & Tempestatibus agnam
Cædere deinde jubet. Idem 3. Æn. 120
Nigram Hiemi pecudem, Zephyris felicibus albam.

TEMPESTUŌSUS, a, um. Adj. [χειμωνώδης] Procellosum. Gellius, Mare sævum ac tempestuosum erat. Sidon. 4. Epist. 6. Tempestuosi hostium incursus.
TEMPESTUOSE, Adv. Apul.
TEMPESTĪVUS, a, um. Adj. [εὔκαιρος, Gl. L. G. & G. L. ἀκμαῖος, ὡραῖος, L. G.] Opportunum, & quod suo tempore fit. Cic. de Senect. 46. Ego vero propter sermonis delectationem tempestivis quoque conviviis delector.
Tempestivum convivium & Intempestivum, contraria. Tempestivum autem convivium esse putat Turnebus, quod non fit de die, (nam id turpe & nequam & intempestivum habebatur de die convivia agitare) neque in multam noctem producitur: sed quod tempori fit. Nam a Varrone apud Gellium (13. 11.) convivium constare ex rebus quatuor dicitur, quod omnibus suis sit absolutum numeris, si belli homunculi collecti sunt, si lectus locus, si tempus lectum, si apparatus non neglectus. Ad tempestivum quoque convivium fortasse pertinuerit diebus potius certis, quam aliis convivas vocare, ut diebus potius festis quam profestis, & quibusdam profestis potius quam aliis, ut nefastis. De convivio tempestivo Cic. in Verr. 5. 62. Statuitur Lollius in illo tempestivo gladiatorum convivio. Apulejus, Nuptiæ ne illæ fuerunt, an aliud celebratum officium, an convivium tempestivum? De intempestivo Cic. pro Muren. 13. Neque in convivio moderato atque honesto: intempestivi convivii, amœni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio.
Fructus tempestivi; i. e. Cito maturi. Cic. 2. Off. 14. [Immo Opportuni. De fructibus ex bestiis capiendo loquitur.
Homo tempestivus. Plin. lib. 7. cap. 53.
Hora tempestiva narratibus. Ovid. 5. Met. 500.
Mare tempestivum ad navigandum. Cic. pro Lege Manil. 34.
Maturitate tempestiva. Cic. de Senect. 5.
Oleæ tempestivæ. Cato de R. R. cap. 58.
Sementes tempestiviores. Gell. 2. 29.
Vindemia tempestiva. Columel. lib. 11. cap. 2.
Virgo viro tempestiva. Hor. 1. Carm. 23. 12.
Concedere pueris ludum tempestivum. Hor. 2. Epist. 2. 142.
Evertere pinum tempestivam. Virg. 1. Georg. 256.
Multa mihi ipsi ad mortem tempestiva fuerunt, quæ utinam potuissem obire! Cic. 1. Tusc. 109.
Si tempestivum erit. Columel. lib. 1. cap. 8. sub finem, Sed illa meminerit, quum e civitate remeaverit, deos penates adorare: deinde, si tempestivum erit, confestim: si minus, postero die fines oculis perlustrare. *Si te temps le porte.*
TEMPESTIVUM, i. n. [καίριον] Gloss. Græcolat.
TEMPESTĪVE, Adv. [εὐκαίρως, ἐν καιρῷ, Gl. G. L.] Opportune. Plaut. Truc. 1. 1. 41.
Qui nostræ ætati tempestive temperant. Al. Temperint, & Tempestivo. Cic. 2. de Nat. Deor. 156. Tempestive demetere.
Sepultus tempestive. Ovid. 4. Trist. 10. 81.
TEMPESTIVO, Adv. Plaut. Truc. 1. 1. 41. V. TEMPESTIVE.
TEMPESTIVĬTAS, ātis. f. [εὐκαιρία] Opportunitas. Plin. lib. 10. cap. 34. Columbæ præparantes tempestivitatem cibo. Cic. de Senect. 33. Sua cuique parti ætatis tempestivitas est data.
Tempestivitas stomachi totiusque corporis. Plin. lib. 29. cap. 6.
TEMPESTUS, a, um. Adj. Antiqui dicebant pro Tempestivus: unde Intempestus, pro Intempestivus: ut Nox intempesta, quod minime tempestiva sit rebus agendis. V. Festum.
TEMULENTER, TEMULENTIA, TEMULENTUS. V. TEMETUM.

T E N

TENACITAS, TENAX. V. TENEO.
TENASMUS, V. TENESMUS.
TENDICULA, V. TENDO.
TENDO, tĕtendi, tensum & tentum, [τείνω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Idem quod Extendere compos. Virg. 3. Æn. 268.
Tendunt vela Noti.
Arcus tendere. Virg. 7. Æn. 164.
Oculos pariter, telumque tetendit. Virg. 5. Æn. 508.
Uterum mihi gravitas tendebat, i. e. Pondus infantis distendebat mihi uterum. Ovid. 9. Met. 287.
Tendere casses, plagas, retia, vincula, sæpe per translationem ponitur, & Insidiari significat: quod in hoc laqueos extendere solemus.
Casses mihi tenduntur. Tibul. lib. 1. 6. 5.
Plagas tendere. Cic. 3. Off. 68. Suntne igitur insidiæ, tendere plagas, etiam si excitaturus non sis, nec agitaturus?
Retia tendere cervis. Ovid. 1. de Arte Am. 45. Ter. Phorm. 2. 2. 16.
— quia non rete accipitri tenditur, nec milvio.
Vincula tendere capto. Virg 4. Georg. 400. Hinc metaphoræ seq.
Dolos tendere alicui. Hor. Epod. 2. 34.
Insidias tendere. Sallust. in Catil. cap. 27. pr. Interea Romæ multa simul moliri, Consuli insidias tendere, parare incendia, &c. Cic. 1. de Legib. 47. Animis omnes tenduntur insidiæ vel ab iis, quos modo enumeravi, qui teneros & rudes quum acceperunt, inficiunt.
Opus tendere ultra legem, Metaphorice dixit Hor. 2. Serm. 1. 1.
Sunt quibus in satira videar nimis acer & ultra
Legem tendere opus. Contrarium deinde ponit, Sine nervis scribere.
Animum autem, ut in ejus medio collocavit, ita per totum tetendit. Cic. de Univers. 18.
Tendere, Conari. Virg. 2. Æn. 220.
Ille simul manibus tendit divellere nodos.
Tenditque disertus haberi; i. e. Contendit. Hor. 1. Epist. 19. 16.
Vasto certamine tendunt. Virg. 12. Æn. 553.
Tendere ad, Ire, venire. Liv. 25. 27. Postquam tendere ad se Romanas naves vidit. [Subaudi Cursum.
Ad limina cursu tendit. Virg 2. Æn. 321.
Ad certam mortem tendere. Lucan. lib. 4. 272.
Ad reliqua tendere, Prosequi. Cic. 2. de Divin. 4. Ad reliqua acri tendebamus animo, sic parati, ut nisi quæ causa gravior obstitisset, nullum philosophiæ locum esse pateremur, qui non Latinis litteris illustratus pateret.

Ad altiora tendere. Liv. 4. 13.
Ad majora tendere incipiet. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Ad eloquium tendere, Studere eloquentiæ. Ovid. 4. Triſt. 10. 7.
Ad ſumma tendere. Quintil. in procem. lib. 1.
Ad conſulatum tendere. Liv. 2. 32.
Tendere in. Virg. 1. Æn. 209. — per tot diſcrimina rerum
Tendimus in Latium. [Subaudi, Curſum, Iter, Viam, aut ſimile quid.
In campum tendit. Virg. 5. Æn. 286.
In verticem tendere. Quintil. lib. 1. cap. 11.
In quemcunque caſum. Liv. 4. 39. pr.
Adverſus tendere. Liv. 34. 34. pr. Quum adverſus tendendo nihil moveret ſocios: ſimulando, ſe tranſire in eorum ſententias, omnes in aſſenſum conſilii ſui traduxit.
Adverſus auctoritatem tendere Senatus, nefas eſt. Liv. 5. 9.
Contra tendere. Tacit. 3. Ann. 10.
Pertinaciter tendere. Liv. 37. 53. Quod ad me attinet, in aliis rebus ceſſiſſe intra finem juris mei cuilibet videri malim, quam nimis pertinaciter in obtinendo eo tetendiſſe.
Certamine vaſto tendunt. Virg. 12. Æn. 553. Dixerat præcedenti verſu, Summa nituntur opum vi.
Odiis ultra tendere. Virg. 12. Æn. 938.
Ulterius ne tende odiis.
Ope ſumma tendere ut: h. e. Conari, & dare operam. Liv. 38. 45. pr.
Tendere, Pergere. Inde dictum quod nos ambulando iter videamur extendere. Cic. 16. Att. 5. Itaque dubito an Venuſiam tendam & ibi exſpectem. Liv. 24. 20, Salapiam tendit. Gronov. Salapiam ut venit.
Ultra tendere. Liv. 40.
Curſum aliquo tendere. Liv. 23. 34.
Greſſum tendit ad mœnia. Virg. 1. Æn. 414.
Iter tendebat ad naves, Ibat ad naves. Virg. 1. Æn. 660.
Iter tendere pennis. Virg. 6. Æn. 240.
Tendit in ſtomachum, vel in ventrem: h. e. Protenditur aut vergit, ſive extenditur. Plin. lib. 11. cap. 37.
Surſum tendit palmes: h. e. Erigitur, aſcendit, ſpectat. Columel. lib. 5. c. 6.
In diverſum ſententiæ tendebant. Liv. 36. 10.
In diverſum diſciplinæ tendunt. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Res eo tendit, h. e. Res eo ſpectat. Plaut. Pſeud. 1. 2. 81. Tenes quorſum hæc tendant, quæ loquor? Cic ad Brut. 17. Atqui eo tendit, id agit, ad eum exitum properat vir optimus, ut ſit illi Octavius propitius.
Tendere, Offerre, quod protendendo manus fieri ſolet. Virg. 2. Æn. 674.
— parvumque patri tendebat Iülum.
Porrigere & tendere civibus conſilium. Cic. 1. de Orat. 184. Hæc igitur & horum ſimilia jura ſuæ civitatis ignorantem, &c. & prope cunctis civibus lucem ingenii & conſilii ſui porrigentem atque tendentem.
Brachia tendere. Ovid. 4. Epiſt. 153.
Ad cælum lumina tendens. Virg. 2. Æn. 405.
Manus ſupplices ad cælum tendere. Salluſt. Virg. 3. Æn. 176.
Manus ſupplices alicui tendere, & ad aliquem. Cic. pro Font. 38. Tendere ad vos virgo Veſtalis manus ſupplices eaſdem, quas pro vobis diis immortalibus tendere conſuevit. Idem 4. in Catil. 18.
Ad cælum palmas tendit. Virg. 10. Æn. 845 Et 1. 97.
Metum aut ſpem alicui tendere. Cic. pro Font. Vetus exemplar legit Oſtendere.
Tendere, Tentoria ponere. Valer. Max. lib. 2. 7. 15. Neve quis eorum intra caſtra tenderet. Virg. 2. Æn. 29.
Hic Dolopum manus, hic ſævus tendebat Achilles. Liv. 37. Ut qui ſub vallo tenderent mercatores, recipiendi ſui non haberent facultatem.
Tendere im campis. Curt. 10. 7. 20.
Alterum illi jubet Prærorium tendi. Cæſ. 3. Bell. Civil. 82.
TENSUS, ſive TENTUS, a, um. Partic. [τεταμένος] Hor. 2. Serm. 5. 40.
— ſeu pingui tentus omaſo Furius, &c. i. e. Diſtentus.
Arcus tenſus. Stat. 3. Silv. 1. 51. & Phædr. 3. 14. 10.
Nervus tentus. Ovid. 6. Met. 242. al. Cornu.
Poplite tenſo ſaxa tenet. Stat. 9. Theb. 473.
Ubera tenta, Diſtenta & lacte plena. Hor. Epod. 16. 50.
TENTA, æ, f. vel n. pl. V. ſeq. dict.
TENTUM, i. n. pro Tentorium Flor. 2. 12. 11. Emendante Salmaſio. Al Templum. τένδα apud Suidam, Σκηνὴν ἐπήξατο, τὸ ἐπι τένδαν, κατὰ γλῶσσαν. Fortaſſis dictum fuit poſtremo Latinitatis ſæculo a nonnullis Tenda. Verum potius Tenta, ut & Gall. dicitur *Tente*, niſi forte Tenta prius fuit, quam Tentorium. H. St. Locus Suidæ exſtat in Σκηνή. In dict. τένδα hæc tantum, τένδα παρ' ἡμῖν, οἰκία ἐκ λίνου.
Item pro Membro virili. Catull 81. 6. Grandia tenta viri.
TENSIO, vel TENTIO, ōnis. f. [τάσις, Gl. L. G. & G. L.] Scribonius Largus comp. 101. Nervorum tenſionibus mirifice convenit.
Brachia, quæ in eas tenſiones includuntur. Vitruv. 1. 1.
TENSŪRA, æ. f. Idem. Veget. Mulom. 1. 25.
TENTOR, ōris. m. V. TENEO.
TENTŌRIUM, i. n. [σκηνὴ, σκήνωμα, Gl. L. G. & G. L. pl. σκηνοπήγια ςρατιωτικά, G. L.] Tabernaculum militum, quod tendunt ut ſe defendant ab injuria cæli. Lucan. lib. 1. 396.
Deſeruere cavo tentoria fixa Lemanno. V. Liv. 44. 39.
Candida tentoria. Ovid. 8. Met 45.
Ponere tentoria. Ovid. 3. Faſt. 527.
TENTORIŎLUM, i. n. dimin. [κλισιάδιον] Hirt. Bell. Afric. 47. Reliqui ex veſtimentis tentoriolis factis, atque arundinibus ſcopisque contextis, permanebant.
TENTORIUS, a, um. Adj. Trebell. Claud. cap. 14. Pelles tentoriæ, i. e. Quibus tentoria faciunt.
TENDĬCŬLA, æ. f. [λαβὶς, καὶ χορδὴ, καὶ ἀφάκη, Gl. L. G.] Laqueus, quem avibus & feris proponimus, ad eas decipiendas.
Sunt etiam Tendiculæ, Quibus aliquid diſtenditur, ut apud textores panni, vel telæ. Senec. 1. Nat. Quæſt cap. 3. Idem licebit videre, ſi quando volueris obſervare fullonem, quum os aqua implevit, & veſtimenta, tendiculis diducta, leviter impluit.
Idem tralate pro Fraude ponitur. Cic. pro Cæcin. 65. Tum aucupia verborum, & litterarum tendiculas, in invidiam vocant.
TENTĪGO, ĭnis. f. [διάτασις, τένων, τάσις, Gl. L. G.] Membri pudendi erectio & tenſio. Juven. 6 Sat. 128
— adhuc ardens rigidæ tentigine vulvæ. De Meſſalina.

TENTO, [τείνω, Gl. G. L.] āre. frequentativum, ſignificationis ejuſdem, ac Primitivum.
Tento & πειράζω, V. infra ſ. l.
TENTĪPELLIUM, i, n. [φάρμακον πρὸς ῥυτίδας] Gloſſ. Latinogræc. Genus calceamenti ferratum, quo pelles extenduntur, ut ex Artorii ſententia tradit Feſt. Alii putant Medicamentum eſſe quo rugæ abiguntur, cutiſque extenditur. Titinnius apud Feſtum, Tentipellium inducis, rugæ in ore extenduntur. V. plura apud Feſtum. [Huic aſtipulatur Gloſſarius.
TENSA, æ. f. [θρόνος, Gl. L. G.] pl. Thenſæ, [θρόνοι, ἅρμα θεῶν, ibid] Sacrum erat vehiculum Feſto & Servio. Aſconius in 3. Verr. 154. Tenſæ ſunt ſacra vehicula: Pompa ordinum & hoſtiarum. Tenſas alii a divinitate dici putant: alii, quod ante ipſas lora tenduntur, quæ gaudent manu tenere, & tangere, qui eas deducunt. Hactenus ex Aſconio. vel ἀπὸ τοῦ θεῖου, hoc eſt a re divina. Cic. de Aruſp. Reſp. 21. Te appello, Lentule, tui ſacerdotii ſunt tenſæ, curricula, præcentio, ludi, libationes Liv 5. 41. pr. Quæ auguſtiſſima veſtis eſt tenſas ducentibus triumphantibuſve, ea veſtiti medio ædium eburneis ſellis ſedere. Sueton. in Cæſ. cap. 76.
Prædari ex tenſarum orbitis. Cic. 5. Verr 6. Scribitur & Theſa, cum aſpirata.
TENDOR, ōris. m. Extenſio. Apul. Met. 4. p. 153. Elmenh. Faucium tendor.
TENDO, ōnis. & ĭnis. m. [τένων] Tendones a recentioribus medicis appellantur Quædam motus inſtrumenta, in capite muſculorum ex nervis & ligamentis conflata, eoſque oſſibus annectentia Græcorum nonnulli, quod ex nervis oriantur, ἀπονευρώσεις appellant. V. Galenum in tractat. de Motibus muſculorum.
TĔNEBRÆ, ārum. f. ſec. c. tantum pluraliter, [σκοτίαι, Gl. L. G. σκότος, G. L.] Privatio luminis. Dictæ, quod teneant. id eſt impediant oculos, & viſum prohibeant. Cic. 2. de Nat. Deor. 96. Nos autem tenebras cogitemus tantas, quantæ quondam Ætnæorum ignium finitimas regiones obſcuraviſſe dicuntur.
Tenebra. ſing. nom. σκοτία, in Gloſſ. Græcolat.
Cæca tenebris via. Senec. Herc. fur. 9.
Cæcæ. Lucret. lib. 2. 55.
Craſſæ. V. CRASSUS.
Fallaces. Valer. 3. Argon. 186.
Marcentes. Lucan. lib. 6. 646.
Nigrantes. Stat. 12. Theb. 254.
Pruinoſæ tenebræ, Nebuloſæ. Ovid. 5. Met. 443.
Turpes tenebræ. Senec. Herc. fur. 10.
Abſtulit nox lucem tenebris. Lucan. lib. 8 58.
Explorare inertes tenebras manu ſollicita. Virg. in Moret. pr.
Membra levat, vili ſenſim demiſſa grabato,
Sollicitaque manu tenebras explorat inertes,
Veſtigatque focum. Inertes, ad nullam artem utiles. Sollicita, ſollicite palpanti.
Incedebant tenebræ. Tacit. 15. Ann. 37.
inducere tenebras terris. Ovid. 2. Met. 395.
Inhorruit unda tenebris. Virg. 3. Æn. 195.
Inſurgunt tenebræ campis. Virg. 9. Æn. 384.
Omnia nigreſcunt tenebris. Virg. 11. Æn. 824.
Remotæ tenebræ. Lucan. lib. 8. 45.
Primis tenebris movit, pro Cœpta nocte. Liv. 31. 23.
Diſcutiunt ſolis radii tenebras. Lucret lib. 2. 147.
Fugatis tenebris dies pulcher. Hor. 4. Carm. 4. 40.
Laxabant aſtra tenebras. Stat. 12. Theb. 254.
Reſolvit tenebras Lucifer. Virg 8. Æn. 591.
Natant tenebræ ante oculos, Caligo, vertigo. Ovid. 12. Met. 136.
Obortæ tenebræ oculis. Ovid. 2. Met. 182.
Tenebræ, per translationem, pro Cujuſcunque rei obſcuritate: ut, Cudere alicui tenebras, apud Plaut. Epid. 3. 4. 40.
Offundere tenebras alicui rei. Cic. 4. Acad. 61.
Obducere tenebras. Cic. 4. Acad. 16. Conatus eſt clariſſimis rebus tenebras obducere.
Tenebras obducere, Splendore ſuo obſcurare. Quintil. lib. 10. cap. 1. Menander omnibus ejuſdem operis auctoribus abſtulit nomen, & fulgore quodam ſuæ claritatis tenebras obduxit.
Tenebræ mihi ſunt, Nihil intelligo. Cic. 7. Att. 11. Quæſo, quid hoc eſt? aut quid agitur? mihi enim tenebræ ſunt.
E tenebris in lucem vocare. Cic pro Dejot. 30.
In tenebris ruere. Cic. pro Roſc. Amer. 91. Qui tanquam ſi offuſa Reipub. ſempiterna nox eſſet, ita ruebant in tenebris: omniaque miſcebant.
In tenebris jacere. Cic. pro Arch. 14. Quæ jacerent in tenebris omnia, niſi litterarum lumen accederet. V. JACEO.
In tenebris ſe celare. Virg. 9. Æn. 425.
In tenebris vitam trahere. Virg. 2. Æn. 92. i. e. In obſcuritate.
Tenebræ Reipub. Cic. 12. Fam. 13. Nunc ergo vivemus liberi: nunc te, omnium maxime civis, & mi cariſſime, id quod maxime Reip. tenebris comperiſti.
Tenebræ & cæcæ nubes Reipub. Cic. pro Domo 24. Quid tandem? ſi quæ tum in illis Reip. tenebris, cæciſque nubibus & procellis, quum Senatum a gubernaculis dejeciſſes, populum e navi exturbaſſes, ipſe archipirata cum grege prædonum impuriſſimo pleniſſimis velis navigares.
Caligo & tenebræ anni. Cic. Poſt. redit. in Senat. 5. Ex ſuperioris anni caligine & tenebris, lucem in Repub. Calend. Januarii diſpicere cœpiſtis.
TENEBELLÆ, ārum. f. pl. dimin. Claud. Mamert. de Animi ſtatu, 2. 9.
TENEBRĀRIUS, a, um. Adj. Homo tenebrarius. Vopiſcus in Firmo. 296. principio Francf. H. St. Legitur cap. 2. ad fin.
TENEBRŌSUS, a, um. Adj. [σκοτεινὸς] Plenum tenebris. Varro 3. de R. R. cap. 9. Eas includunt in locum tepidum & anguſtum & tenebroſum. De gallinis.
Aer tenebroſus. Virg. 5. Æn. 839.
Palus tenebroſa. Virg. 6. Æn. 107.
Sedes tenebroſa, Infernus. Ovid. 5. Met. 359.
Tempus ineuntis ætatis tuæ tenebroſiſſimum. Cic. in Vatin. 11. Alii legunt Tenebricoſiſſimum.
TENEBRĬCUS, a, um. Adj. Idem ſeu, Offuſum tenebris. Cic. 2. Tuſc. 22.
Hæc a Tartarea tenebrica abſtractum plaga,
Tricipitem eduxit, hydra generatum, canem. Ex poeta. Subaudi Dextra.
Tenebrica veſtis. Tertull. de Pallio cap. 4.
TENEBRICŌSUS, a, um. aliud Adj. [σκοτεινὸς, Gl. L. G.] Quod tenebras inducit & facit.

Obſcurus & tenebricoſus. Cic. 4. Acad. 73.
Iter tenebricoſum, Orci. Catull. de paſſere Lesbiæ 3. 11.
Libidines tenebricoſæ, Pudendæ. Cic. de Provinc. Conſ. 8.
Tu ex tenebricoſa popina Conſul extractus. Cic. in Piſon. 18.

TENEBRICOSĬTAS, ātis. f. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4. Tenebricoſitate vexari.

TENEBRĬCO, āre. Tertull. adv. Jud. 13. Sol media die tenebricavit.

TENEBRIO, ōnis. m. [ἀπατεὼν] Tenebriones mendaces & doloſi, Qui mendaciis & aſtutiis ſuis nebulam quandam & tenebras objiciunt. Alii Tenebriones interpretantur Lucifugos, quaſi in tenebris deliteſcentes. Varro, Si & accuſator & reus erunt tenebriones, uterque utrumque vituperato. Ex Nonio 1. 67.

TENĔBRO, āre. Tenebras inducere. Mart. Capell. 6. Cunctas tenebrare terras. Lactant. 4. 19. 3. Tenebrabitur dies lucis. Ammian. 19. 17. Tenebrante veſpera. Apul. Met. 8. p. 207. Elmenh. Veſpera ſemitam tenebrante.

TENEBRATIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 1. 2.

TENEBRESCO, ĕre. Auguſtin.

TĔNĔDOS, [Τένεδος] Inſula in mari Ægæo, inter Mitylenen & Helleſpontum, contra Trojam, prope Sigæum, ab oſtiis viginti millibus paſſuum diſtat. Abeſt a Lesbo CVI millia paſſuum. Nunc vulgo dicitur *Tenedo.* Hæc prius Leucophrys appellabatur, quam alii Calydnam dixerunt. In hanc ex Troade navigavit cum novis colonis Tenes Cycni filius, conditaque ex ſe urbe Tenedon vocavit, a qua & inſula denominata eſt. V. Cic. 3. Verr. 49. Idem 3. de Nat. Deor. 39. Jam vero in Græcia multos habent ex hominibus deos, Alabandum Alabandi, Tenedi Tenem, &c. Virg. 2. Æn. 22.
Eſt in conſpectu Tenedos, notiſſima fama,
Inſula.

TENEDIUS, a, um. Adj. [Τενέδιος] Cic. 2. Q. frat. 9. Tenediorum igitur libertas ſecuri Tenedia præciſa eſt, &c. V. Eraſm. Chil.

TĔNEO, tenui, tentum, [κρατέω, Gl. L. G. & G. L. κατέχω, G. L.] ēre. Apprehendere, detinere. Suet. Jul. cap. 59. Prolapſus etiam in egreſſu navis, verſo ad melius omine, Teneo te, inquit, Africa.
Arctius tenere aliquem. Ovid. 16. Epiſt. 225.
Arcte tenere, & defendere. Cic. in Parad. 1. Illud arcte tenent, accurateque defendunt, voluptatem eſſe ſummum bonum.
Arma tenenda digitis. Ovid. 2. Faſt. 102.
Dextra tenens baculum. Ovid. 1. Faſt. 99.
In manu poculum tenere. Cic. 1. Tuſc. 71.
In ſinu tenere aliquem. Ovid. 13. Epiſt. 157. V. SINUS.
Clavum rectum tenere. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Complexu ſuo aliquid tenere, Amplecti. Cic. in Piſon. 10.
Conſenſum aliquorum complecti & tenere. Plin. in Paneg. ad finem, cap. 95.
Gubernacula Reip. tenere. Cic. 2. de Divin. 2.
Lumina immmota tenebat. Virg. 4. Æn. 331.
In manibus tenere. Cic. 12. Philipp. Idem 2. Att. 2. V. MANUS.
Mordicus tenere. V. MORDEO.
Oculos tenebat ſub aſtra. Virg. 5. Æn. 853.
Ora tenere, Tacere. Cic. 1. de Divin. Ex Ennio. Vetus codex legit Ore timebant. Virg. 2. Æn. 1.
Conticuere omnes, intentique ora tenebant. Servius, Aut ora intuebantur, aut immobiles vultus habebant. uti,
— tenuitque inhians tria Cerberus ora. i. e. Immobilia habuit: aut Tenebant, Habebant.
Ora tenet obtutu defixa. Virg. 7. Æn. 250.
Palmam tenere, victorum ſignum fuit antiquis. Plin. lib. 35. cap. 10.
Planta tenet, pro Radicatur. Columel. lib. 5. cap. 6. Nam ſi radicibus ulmi junxeris, male vitis comprehendet: & quum tenuerit, incremento arboris opprimetur. Hic Comprehendit & Tenet videntur idem ſignificare.
Tela tenere contra aliquem. Virg. 8. Æn. 700.
Tenere, Conſtringere. Virg. 2. Georg. 371.
Texendæ ſæpes etiam, & pecus omne tenendum eſt.
Vincla tenent feſſas naves. Virg. 2. Æn. 173.
Armenta tenere clauſa ſtabulis. Virg. 3. Georg. 352.
Intra clauſtra tenere aliquem. Hor. 3. Carm. 11. 44.
Lacinia tenere, ſunt qui explicent pro Tenere aliqua parte lacerata, non univerſa poſſeſſione. Turnebus exiſtimat eſſe Obtinere per vim, ut quos invitos apprehenſa veſtis lacinia retinemus. Plaut. Aſin. 3. 2. 41.
Lacrumantem lacinia tenet lacrumans, quidnam eſſe dicam? Sequitur enim paulo poſt, (ſcen. ſeq.) Cur me retentas? Sed non ſuſtineo (ſubdit poſtea idem Turnebus) mihi conſcius eſſe diſſimulatæ alterius ſcripturæ, quæ & mihi ſumme placet: ea eſt, Atque id ipſum laſcivia. Nam per laſciviam & injuriam alienum aliquando invadimus & tenemus. Hæc ille.
Tenere, Detinere, Morari. Virg. 4. Æn. 380.
— neque te teneo, neque dicta refello. Cic. 16. Fam. 2. Septimum jam diem Corcyræ tenebamur.
Tenere ſecum, pro Habere, vel retinere. Cic. 14. Fam. 15. Tulliam adhuc mecum teneo.
Aliquem tenere per ambages. Virg. 2. Georg. 46.
Anguſtiis teneri. Cic. 3. Tuſc. 16.
In armis tenere milites. Liv. 5.
Curſum alicujus tenere, Navigationem impedire. Ovid. 2. Epiſt. 14.
Fugam alicujus tenere, Impedire. Lucan. lib. 3. 701.
Hi ratium tenuere fugam.
Metu teneri, h. e, Præpediri. Liv. 25.
Mora nulla tenuit vocatos. Ovid. 1. Met. 167.
In ſermone tenere aliquem. Valer. 6. Argon. 257.
Voce tenere ruentem. Lucan. lib. 7. 296.
Tenere, Remorari. Cic. 11. Att. Nunc quidem, niſi quid te tenuit, ſuſpicor te eſſe in ſuburbano.
Morari & tenere. Cic. 16. Fam. 19.
Ventus tenuit nos. Cic. 5. Att.
Aliquem tenere, Amore implicitum habere. Virg. 1. Æn. 674.
Hunc Phœniſſa tenet Dido.
Ne diutius teneam, h. e. Ut paucis abſolvam. Cic. 3. Verr. Et 11. Fam. 17. Non tenebo te pluribus.

Animos ſuſpenſos tenere. Liv. 5.
Attentos tenere, vel attentos animos. Cic. 7. Verr. 158. Sic 1. Off. 132.
Conturbatum tenuit me hæc res. Cic. 15. Att. 10.
Exſpectationem alicujus ſuſpenſam tenere. Cic. pro Cluent. 8.
Irretitum tenere. Cic. 1. de Orat. 42.
Occupatum & impeditum tenere. Cic. pro Cœl. 44.
Oppreſſos tenere, Detinere. Cic. 2. Att. 16.
Suſpenſum tenere aliquem. Virg. 6. Æn. 721.
Vinctum tenere aliquem. Hor. 4. Carm. 11. 23.
Tenere habitare, poſſidere. Virg. 4. Georg. 321.
— quæ gurgitis hujus
Ima tenes.
Tenere ſe, eodem modo. Plin. 2. Epiſt. 4. Tenet ſe trans Tiberim in hortis.
Locum honeſtum ſervitutis tenere. Cic. in Parad.
Locum aliquem tenere, pro Inhabitare. Liv. 1. 5. pr.
Partes aliquas tenere. Cic. 3. Att. 2. Et ſimul intelligebam, ex eo loco, ſi te haberem, poſſe me Brunduſium referre, ſine te autem non eſſe nobis illas partes tenendas, propter Antonium.
Rura tenere. Ovid. 3. Met. 2.
Se improbis artibus tenere. Plaut. Pſeud. 4. 7. 9.
Silvas tenere. Ovid. 1. Met. 302.
Teneri, pro Poſſideri. Cic. 2. Off. 81. Propterea quod tam longo ſpatio multa hereditatibus, multa emptionibus, multa dotibus tenebantur, non injuria.
Tenere in medio, eſt Non ſuum, neque proprium poſſidere, ſed commune. Lucan. 1. 88.
Quid miſcere juvat vires, orbemque tenere
In medio? Orbis enim Romanus inito triumviratu neque Cæſaris erat, neque Pompeji, neque Craſſi: ſed conſortium eorum trium commune. Sic Virg. 1. Georg. 128.
— in medium quærebant, ipſaque tellus
Omnia liberius nullo poſcente ferebat. Ex Turnebo. V. MEDIUS.
Aliena tenere. Cic. 2. Off.
Animos metu tenere, & acerbitate pœnarum. Liv. 34.
Civitatem oppreſſam ſervitute tenere. Cic. pro Domo 129.
Dominatu alterius teneri. Cic. 2. Off. 3.
Famam & opinionem hominum tenere. Cæſ. 3. Bell. Civil. 56. Retinere.
Famam tenere ſine labe. Ovid. 17. Faſt. 69.
Hereditatem tenere. Cic. 2. de Finib.
Imperium in ſuos tenere. Cic. de Senect. 37.
Imperii ſummam tenere. Cæſ. 2. Bell. Gall. 23.
Judicia tenere. Cic. 2. Verr. 20. Non tenebimus judicia diutius: quis enim poterit, Verre abſoluto, de transferendis judiciis recuſare?
Jus tenere dicitur, qui callet leges & jura. Plaut. Amph. Prol. 36.
Juſta autem ab injuſtis petere, inſipientia eſt:
Quippe illi iniqui jus ignorant, neque tenent. Idem Epid. 2. 2. 107.
Libertatem tenere. Cic. 3. Q. frat. Nec ſi ullam partem libertatis tenebo, proficiet.
Locum tenere. Cic. 4. de Fin. 37. Quia virtus, ut omnes fatemur altiſſimum locum in homine, & maxime excellentem tenet.
Locum aliquem cum aliquo tenere, Cic. de Clar. Orat. 81.
Locum tenere, pro Non moveri loco. Cic. pro Cluent. 128. Nam miles, qui locum non tenuit, qui hoſtium impetum, vimque pertimuit, poteſt idem, &c.
Mare tenere, pro Occupare claſſe. Cic. 10. Att.
Nomen æternum tenere. Virg. 6. Æn. 235.
Nomen legum tenere. Cic. 2. de Legib.
In oculis, auribus, complexu, aliquem tenere, &c. Cic. 3. Philipp. 18.
Omnia tenere, pro Habere in poteſtate. Cic. 2. Q. frat. 11.
Ad opes tuendas ac tenendas nihil aptius eſt, quam diligi. Cic. 2. Off. 23.
Oppidum tenere, Occupare. Cæſ. 1. Bell. Civil. 18.
Partem tenere in re aliqua. Cic. 1. Q. frat. 1.
In ſua poteſtate tenere, pro In poteſtate habere & moderari. Cic. 1. Q. frat. 1.
Principatum tenere. Cic. 1. Tuſc. 19. Aliis pars quædam cerebri viſa eſt animi principatum tenere.
Principatum ſententiæ tenere. Cic. de Senect.
Provinciam. Cic. 1. Off. 36. Popillius imperator tenebat provinciam, in cujus exercitu Catonis filius tiro militabat.
Regna tenere. Ovid. 5. Met. 276.
Remp. tenere. Cic. 1. Fam. 9. Ergo, ſi ab improbis & perditis civibus Remp. teneri viderem, ſicut & meis temporibus ſcimus, &c.
Sedem Jovis Optimi Max. tenere, pro Vincere, ſive Captam obtinere. Tacit. 3. Hiſt.
Summam rerum tenere. Lucret. lib. 2. 530.
Urbem vel Provinciam aliquam tenere. Cic. 12. Fam. 5. Præter Bononiam, Regium Lepidi, Parmam, totam Galliam tenebamus, ſtudioſiſſimam Reipub.
Hominem tenere dicitur res aliqua, Retinere, ejus characterem repræſentare. Plin. in Paneg. 93. Quin etiam leviora hæc formam principis figuramque, non aurum melius vel argentum, quam favor hominum exprimat, teneatque.
Tenere, Tegere. Virg. 1. Georg. 116.
— & obducto late tenet omnia limo. i. e. Occupat & operit. Servius.
Tenere, Defendere. Virg. 8. Æn. 653.
Stabat pro templo, & Capitolia celſa tenebat. Verbum eſt militare, ut ait Servius: ut etiam Salluſt. dicit. Unde e contra, Victos, Loco motos dicimus. V. MOVEO.
Aciem mediam tenere, Regere. V. ACIES.
Amor tenet me. Ter. Hec. 3. 3. 44.
Cunctatio me tenet. Liv. 5. 41. Ubi eos, plebis ædificiis obſeratis, patentibus atriis principum, major prope cunctatio tenebat, aperta, quam clauſa, invadendi.
Cupiditas dimicandi cum Annibale tenet illum. Liv. 27. 28. Cic. 7. Att. 2. De triumpho autem, nulla me cupiditas unquam tenuit, ante Bibuli impudentiſſimas litteras, quas, &c.
Exſpectatio tenet me. Cic. 3. Att. 9.
Inſania tenet, Inſanus eſt. Plaut. Capt. 3. 4. 89.

Libido.

Libidò. Salluſt. in Jugurth. cap. 3. extr. Niſi forte quem inhoneſta & pernicioſa libido tenet, potentiæ &c.
Memoria mei tenet vos. Cic. Poſt red. ad Quir. 1.
Morbus tenet eum. Plaut. Men. 5. 4. 3.
Num eum veternus aut aqua intercus tenet?
Morbo perpetuo teneri. Paulus in l. Neque femina. D. de procuratoribus.
Odium veſtri ordinis tenet eos. Cic. 3. Verr. 23. conf. Studium.
Sitis tenet hiantes. Lucret. lib. 3. 1097.
Spes me tenet, Spero, & exſpectatione ducor. Cic. 1. Tuſc. 97. Magna me, inquit, ſpes tenet, Judices, bene mihi evenire quod mittar ad mortem. Idem pro Cluent. 7. Quamobrem magna me ſpes tenet, ſi ea, quæ ſunt in cauſa, explicare, atque omnia dicendo conſequi potuero.
Studium tenet me hujus rei, Delector ea re. Cic. 1. Att. 7. Summum me eorum ſtudium tenet, ſicut odium jam ceterarum rerum.
Torpor tenet membra. Liv. 9. 2. V. loc.
Voluptas tanta vivendi vos tenuit? Virg. 10. Æn. 846.
Amore alicujus magno teneri. Virg. 1. Æn. 675.
Deſiderio magno alicujus teneri. Plin. 4. Epiſt. 2. h. e. Maxime aliquid deſiderare. Cic de Senect. 33.
Errore aliquo teneri. Ovid. 6. Faſt. 255.
Flagitiis teneri. Tacir. 3. Ann. 50.
Neque ira, neque gratia teneri. Cic. 1. de Nat. Deor. 45.
Studio alicujus rei teneri, Delectari. Cic. 1. de Legib. Deinde facio & libenter, & (ut ſpero) recte: quod eam, cujus ſtudio teneor, quæque me eum, quicunque ſum, effecit, non poſſum ſilentio præterire.
Studiis iiſdem teneri. Cic. 7. Fam. 34. Caſſius tuus & Dolabella noſter, vel potius uterque noſter, ſtudiis iiſdem tenentur.
Verecundia teneri. Liv. 34. 2. Niſi me verecundia &c. tenuiſſet.
Tenere neutraliter, Vopiſcus in Tacito p. 295. Frob. Meritoria intra Urbem ſtare vetuit: quod quidem diu tenere non potuit. Ut Gall. *Cela n'a pas tenu long temps*, pro Hæc conſuetudo non diu obtinuit. H. St. Niſi potius Tenere, pro Obtinere non potuit, ut ſuo ſcil. decreto ſtaretur. Leguntur cap. 10. pr.
Cauſam tenere, Obtinere, Vincere. Suet. in Domit. cap. 9. Liv. 39. Cui, ut cognoſceret, ſtatueretque, Senatus permiſerat, magno certamine cum Prætore habito, tenuerunt cauſam. i. e. Obtinuerunt.
Cauſam tenere apud Judices. Cic. pro Cæcin. 67. i. e. Vincere.
Curſum tenere. Cic. 3. de Nat. Deor. 83. Iſque, quum ſecundiſſimo vento curſum teneret, ridens, Videtiſne, inquit, &c. Virg. 3. Æn. 686.
Ni teneant curſus. i. e. Impleant. Serv.
Curſum tenere aliquo. Virg. 4. Æn. 46.
Curſum aliquem tenere, per translationem. Cic. in Orat. 4. Quod ſi quem, aut natura ſua, aut illa præſtantis ingenii vis forte deficiet, aut minus inſtructus erit magnarum artium diſciplinis, teneat tamen eum curſum, quem poterit.
Dignitatem tenere, quod & Retinere dicitur & Conſervare. Cic. 4. Fam. 9. Idem 12. Fam. 25.
Finem aliquem tenere. Cic. 4. de Finib. 25.
Finem Britanniæ, non fama, nec rumore, ſed caſtris & armis tenemus. Tacit. in vita Agric.
Fugam tenere per medios hoſtes. Virg. 3. Æn. 283.
Gratiam alicujus tenere, pro Eſſe in gratia. Cic. 2. Q. frat. 15.
Jucunditatem perpetuam vitæ tenere. Cic. 1. de Finib. 67.
Jus ſuum tenere, Obtinere. Cic. pro Cæcin. 35. Hanc puto me habere actionem, ut per interdictum meum jus teneam, atque injuriam tuam perſequar.
Locum ſuum. Liv. 39. 32. extr. Locum ſuum tenuit L. Porcius Licinius. Loquitur de Præturæ petitione.
Memoriam alicujus rei tenere: h. e. Aliquam rem in memoria habere. Cic. de Senect. 37.
Memoria tenere rem aliquam, Reminiſci. Cic. de Senect. 12.
Memoria ac animis tenere. Cic. pro Corn. Balb.
Metam. Virg. 5. Æn. 159.
Jamque propinquabant ſcopulo, metamque tenebant.
Occaſionem tenere. Cic. 1. de Legib. 5. Teneo, quam optabam, occaſionem, neque omittam.
Portum tenere, Appellere, vel portum occupare. Liv. 37. 11. Vento adverſo ante lucem Pygela portum tenuit. Virg. 9. Æn. 98.
Immo ubi defunctæ finem, portuſque tenebunt Auſonios.
Propoſitum tenere, pro Obtinere quod quæras: quod vulgo dicitur *Habere ſuum intentum.* Cæſ. 3. Bell Civil. 42. Pompejus, interclusus Dyrrachio, ubi propoſitum tenere non potuit, ſecundo uſus conſilio, &c.
Tenere ut, pro Obtinere. Plin. Epiſt. 91. Scripſeram tenuiſſe Varenum, ut ſibi evocare teſtes liceret.
Sententia altera tenuit, pro Accepta eſt, & probata. Plin. 8. Epiſt. 14. Sic ex tribus ſententiis duæ factæ: tenuitque ex duabus altera, tertia expulſa.
Suum tenere, Conſervare. Cic. 6. Att. 1. & 2. Off. 85.
Animo tenere. Cic. in Orat. 100. Redeoque ad illam Platonis, de qua dixeram, rei formam & ſpeciem, quam etſi non cernimus, tamen animo tenere poſſumus.
Animo tenere comprehenſa. Cic. 4. Acad. 22.
Conſilium alicujus tenere Plaut. Mil. 2. 2. 102.
Firmum aliquid tenere. Cic. in Orat. 237.
Mandatum tenere memori mente. Lucret. lib. 1. 582.
Ordine rem tenere. V. ORDO.
Percepta & comprehenſa tenere. Cic. 4. Acad. 22.
Tenere abſolute, pro Reminiſci. Martial. lib. 4. 37.
Et teneo melius iſta, quam meum nomen. Virg. 6. Ecl. 45.
— numeros memini, ſi verba tenerem. V. Memoria tenere ſupra.
Tenere, Intelligere. Ter. Heaut. 4. 3. 22. Tenes quid dicam? Idem And. 3. 2. 18. Teneo quid erret.
Conſuetudinem ſuam tenere, Obſervare. Cic. 2. de Divin. 151. Idem 1. Philipp. 27. Si conſuetudinem meam, quam ſemper in Repub. habui, tenuero. i. e. Si libere quæ ſentiam de Repub. dixero.
Decorum tenere. Cic. 1. Off. 128.
Decus tenere. Cic. 1. Off. 142.
Delectum rerum tenere. Cic. 1. de Finib. 33.

Diſciplinam teneto. Cic. 2. de Legib. 20. i. e. Calleant.
Fidem non tenere. Cic. 12. Philipp. 27.
Gravitatem tenere. Cic. 9. Att. 22.
Inſtitutum tenere. Cic. 4. Tuſc. Sed defendat quod quiſquam ſentit, ſunt enim judicia libera, nos inſtitutum tenebimus.
Inſtitutum ſuum tenere in omnibus rebus. Cic. 6. Verr. 47.
Mediocritatem tenere. Cic. 1. Off 83.
Medium quiddam tenere. Cic. 3. de Orat. 175. Itaque tum graves ſumus, tum ſubtiles, tum medium quiddam tenemus. V. MEDIUS.
Modum tenere vel cuſtodire: cui Excedere modum opponitur. Plin. Epiſt. 55. Idem 5. Epiſt. 102.
Morem tenere, Obſervare. Cic. 5. Tuſc. 11.
Perſonam tenere, Suſtinere; per translationem a Comœdis, pro Status alicujus eſſe. Cic. 3. de Orat. 51. Neque adhuc, quam perſonam teneant, aut quid profiteantur, intelligere potuerunt.
Promiſſum tenere, i. e. Præſtare. Cic. 3. Off. 95.
Rationem juris æquabilem tenere. Cic. 1. Q. frat. 1. 25. Suos coercere, & juris æquabilem tenere rationem, facilem ſe in rebus, &c.
Rationem numerorum in oratione tenere. Cic. 3. de Orat. 199.
Silentium tenere. Liv. 3. 47. V. loc. Ovid. 1. Met. 206.
Temperamentum tenere, Obſervare modum & mediocritatem. Plin. 1. Epiſt. 7.
Fama tenet. Liv. 38. 13. Famaque ita tenet: Celænis Marſyam cum Apolline tibiarum cantu certaſſe. [i. e. Durat.
Tenere, pro Durare. Liv. 23. 44. Imber continens per totam noctem uſque ad horam tertiam diei inſequentis tenuit.
Conſuetudo tenuit, quæ quotidie magis invaleſcit, ut præceptoribus eloquentiæ diſcipuli ſerius, quam ratio poſtulat, traderentur. Quintil. lib. 2. cap. 1. Tenuit, dixit, pro Obtinuit. V. ſupra.
Crimen alicujus tenere argumento aliquo. Cic. pro Cluent.
Rem oculis, non conjectura tenere. Cic. pro Cluent. 20. Et res, non conjectura, ſed oculis ac manibus teneretur: neque in cauſa ulla dubitatio poſſet eſſe.
Teneri manifeſto in rebus turpibus. Cic. 3. Verr. 2. Ne hoc quidem ſibi reliqui fecit, ut in rebus turpiſſimis, cum manifeſto teneatur, ſi reticeat & abſit: tamen impudentiæ ſuæ pudentem exitum quæſiſſe videatur.
Tenere aliquem in noxia. Plaut. Caſ 2. 8. 71.
Tenere aliquem manifeſtum mendacii. Plaut. Truc. 1. 2. 26.
Tenere manifeſto furem. Cic. 5. Verr. 127. Teneo in mediis vectigalibus populi Romani, in ipſis fructibus provinciæ Siciliæ furem manifeſto, avertentem rem frumentariam omnem, pecuniam maximam; teneo, inquam, ita ut negare non poſſit. [Poteſt τὸ Manifeſto & ad ſeq. referri.
Tenetur manifeſto avaritia hominis. Cic. 5. Verr. 152. Tenetur igitur jam, judices, & manifeſto tenetur, avaritia, cupiditas hominis, ſcelus, improbitas, audacia.
Teneri, pro Convinci & coargui. Cic. 7. Verr. 13. Quæ ſi dices, tenebere, ſin alia dices, quæ a me dicta ſunt non refutabis. Idem 4. Acad. 98. Si recte concluſerit, teneo: ſin vitioſe, minam Diogenes reddet.
Argumentis & teſtibus teneri. Cic. 7. Verr. 99. Neque ſolum argumentis, ſed etiam certis teſtibus iſtius audacia tenebatur. Idem pro Cæcin. 3. Nam ſi negaſſet vim hominibus armatis eſſe factam, facile honeſtiſſimis teſtibus in re perſpicua tenerentur.
Tenere manu res, Translate. Cic. 3. Off. 68. Sed aliter leges, aliter philoſophi tollunt aſtutias. Leges, quatenus manu tenere poſſunt: philoſophi, quatenus ratione & intelligentia. V. & MANUS.
Comperire manifeſto, & manu tenere indicia mortis, per translationem, pro Certiſſima habere. Cic. de Clar. Orat. 276.
Dolorem tenere, Cohibere, Reprimere. Cic. 12. Att. 37. O hominem cavendum: quanquam mihi quidem, ſed tenendus dolor eſt.
Fletus tenere. Ovid. 3. de Arte Am. 432.
Iram vel iracundiam tenere. Cic. in Parad. 5. Refrenet primum libidines, ſpernat voluptates, iracundiam teneat. Liv. 8. 5.
Lacrimas tenere, Continere, cohibere. Cic. 6. Verr. 39.
Linguam tenere. Ovid. 2. Faſt. 602.
Riſum tenere, Continere. Cic. in Vatin. 20. Illi autem, quibus eras in deliciis, vix riſum tenebant.
Se intra gravitatem &c. tenere. Plin. 9. Epiſt. 23. ad Maximum, Frequenter agenti mihi evenit, ut Centumviri, cum diu ſe intra judicum auctoritatem gravitatemque tenuiſſent, omnes repente, quaſi victi coactique, conſurgerent, laudarentque.
Se intra ſilentium tenere. Plin. Epiſt. 82.
Se in ſilentio tenere. Plin. Epiſt. 126.
Se in æterno ſervitio tenere. Liv. 4.
Se in equeſtri gradu tenere. Plin. 3. Epiſt. 2.
Seſe caſtris tenere. Cæſ. 3. Bell. Gall. 24. Et Cic. 11. Fam. 10. Tenere ſe Alpibus.
Se domi tenere. Cic. Poſt redit. in Senat. Al. Domo.
Se domeſticis finibus tenere. Cic. 7. Att. 12.
Se ſuis finibus tenere. Cic. 3. de Finib.
Se loco tenere. Liv. 8. 30. pr. Magiſtro equitum denuntiavit, ut ſeſe loco teneret: neu abſente ſe cum hoſte manum confereret. Sic Cæſ. 3. Bell. Civil.
Se uno loco tenere. Cic. 10. Fam. 18.
Se oppido tenere. Cic. 9. Att. 11. Pompejus ſe oppido tenet: nos ad portas caſtra habemus.
Tenere ſe, pro Abſtinere & cavere. Plaut. Merc. prol. 52.
Omnes tenerent mutuitanti credere. Cic. pro Flacc. Tenuit ſe, neque attulit in judicium quicquam ad lædendum. Idem 2. de Finib. Hoc loco tenere ſe Triarius non potuit, Obſecro, inquit, &c.
Tenere me non poſſum ab, vel quin, pro Parum abeſt. Cic. 2. Q. frat. 1. Ego tamen teneo ab accuſando, vix me hercule. Idem 2. Att. 3. Teneri non potui, quin tibi apertius illud idem iis litteris declararem.
Nec ſe tenuit quin. Cic. 4. Acad. 12. Nec ſe tenuit, quin contra ſuum doctorem librum etiam ederet, qui Soſus inſcribitur.
Somnum vix tenere. Cic. de Clar. Orat. 277. Itaque tantum abfuit, ut inflammares noſtros animos, ſomnum iſto loco vix tenebamus.
Vocem tenere. Ovid. 4. Met. 168.
Vix teneor quin. Plaut. Caſ. 2. 3. 22.
Junctione aliqua teneri. Cic. 1. Tuſc. 71.

Agnatione & gente deorum, five cognatione teneri. Cic. 1. de Legib. 23. Idem 1. de Divin.
Fides eum non tenet, fed merces. Liv. 30. 35.
Gentes tenuit in pace fideli. Ovid. 4. de Pont. 9. 77.
Imperio Romano teneri, Subjici. Cic. 1. Q. frat. 1.
Incendio teneri. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Obfidione teneri. Virg. 10. Æn. 109.
In officio tenere aliquos. Cæf. 5. Bell. Gall. 52.
Teneri, pro Conftare. Cic. 13. Fam. 30. Non his modo caufis, quæ fpeciem habent magnæ conjunctionis, fed iis etiam, quæ familiaritate & confuetudine tenentur.
Tenetur vita animantium cibo, Suftinetur. Cic. 2. de Nat. Deor. 134. Nam quum tribus rebus animantium vita teneatur, cibo, potione, fpiritu: ad hæc omnia percipienda os eft aptiffimum, quod adjunctis naribus fpiritu augetur.
Teneri, pro Stare & inniti. Cic. 12. Att. 24. Occidimus occidimus, Attice, jampridem nos quidem: fed nunc fatemur pofteaquam unum, quo tenebamur, amifimus.
Obftrictum teneri fœdere. Cic. in Pifon. 29.
Fœderibus alienis teneri, Obftrictum, obligatum effe. Liv. 24.
Jurejurando teneri. Cic. 3. Off. 100.
Lex aliquem tenere dicitur, qui Legi fubjicitur. Ter. Adel. 1. 2. 6.
—neque metuit quenquam, neque legem putat
Tenere fe ullam.
Leges nos tenent. Julian. in l. de quibus. D. de legib. Nam quum ipfæ leges nulla alia ex caufa nos teneant, quam quod judicio populi receptæ fint: merito & ea, quæ fine ullo fcripto populus probavit, tenebunt omnes.
Lege aut interdicto teneri quis dicitur, quum per legem, vel ex legis ftatuto obligatus & obftrictus eft ad aliquid agendum. Cic. pro Cæcin. 40. Hoc interdicto Æbutius non tenetur. Idem 3. Att. 19. Lege enim collegii fui non tenebantur.
Legibus teneri, & folvi. Cic. 11. Philipp.
Pœna aliqua teneri, pro Obnoxium effe. Cic. 2. Q. frat. 3.
Quæftio tenet eum, qui in jus vocatus eft. Papinian. in l. Judicatæ. D. de except. rei judic. [i. e. Refpicit, Ad eum fpectat, pertinet.
Religione teneri, Obftringi, detineri. Cic. 6. Verr. Illi vero dicere, id fibi nefas effe, feque cum fumma religione, tum fummo metu legum & judiciorum teneri.
Voto & promiffo teneri, pro Obligatum effe. Cic. 12. Att. 18. Sed jam quafi voto quodam & promiffo me teneri puto.
Teneri criminis, Obligari. ut Si quis furetur rem facram de prophano, teneturne furti, an facrilegii? Plaut. Caf. 2. 3. 19.
Teneri de vi, pro Reum effe. Senec. de Benef. lib. 5. cap. 8. Alligavit, & claufit, de vi non tenetur.
Iter aliquo tenere, Habere. Virg. 9. Æn. 377.
Sententiam aliquam tenere, pro Alicujus fententiæ & opinionis effe. Cic. 1. de Finib. 34. Hanc ego cum teneam fententiam, quid eft cur verear ne ad eam non poffim accommodare Torquatos noftros?
Spem tenere, Sperare. Plaut. Merc. 3. 4. 5.
Studia agri colendi tenere. Cic. de Senect. 60. Hac igitur fortuna frui licet fenibus: nec ætas impedit, quominus, & ceterarum rerum, & in primis agri colendi ftudia teneamus ufque ad ultimum tempus fenectutis.
Veftigia alicujus tenere, Sequi. Liv. 29. 32.
Viam tenere. Cic. 1. Att. 17. Illud tamen velim exiftimes, me hanc viam optimatum poft Catuli mortem, nec præfidio ullo, nec comitatu tenere.
Viam iftam perge tenere. Cic. de Petit. Conful. 42.
Animos tenere dulci novitate, Delectare. Ovid. 4. Met. 284.
Concionibus tenere populum. Cic. 1. Off. 121.
Ludis, pompa, fpectaculis teneri, Delectari. Cic. 5. de Finib. 48.
Oculos artificum pictura tenet: i. e. In contemplationem fui adducit. Plin. Epift. 50. Cic. 4. Acad. 20. V. OCULUS.
Rebus & ftudiis aliquibus teneri. Hor. 1. Epift. 1. 81.
Sermone fuo tenere aliquem, Detinere cum voluptate. Cic. de Clar. Orat. 232. Et fi me facile omni tuo fermone tenuifti, tamen is mihi longior videtur, quod propero audire de te, &c.
Teneri & allici. Cic. de Petit. Conf. 42.
Tene tibi, pro Serva tibi. Plaut. Truc. 3. 2. 49.
Tene tene, Mane. Plaut. Aul. 3. 2. 1. Redi, quo fugis nunc? tene tene.
Teneatur modo illud. Cic. 4. Acad.
TENTUS, a, um. [κατηχημένος, Gl. G. L.] Partic. Detentus. Ammian. 16. 12. Pater tentus in Galliis.
Tentus a Tendo, V. TENDO.
TENAX, ācis. Adj. [ἐγκρατής, Gl. L. G. & G. L. φειδωλός, L. G.] Qui retinet; ut Glutinum tenax dictum eft, quod dum attrectatur, digitos tenere videatur. Virg. 4. Georg. 57.
Excudunt ceras, & mella tenacia fingunt.
Bitumen tenax. Ovid. 9. Met. 659.
Ceræ tenaces. Virg. 4. Georg. 161.
Solum tenax glebis. Plin. Epift. 101.
Complexus tenax. Ovid. 4. Met. 377.
Equus tenax. Liv. 39. 25. Ut equum tenacem non parentem frenis, afperioribus caftigandum effe. V. in CASTIGO.
Equus tenax contra fua frena. Ovid. 3. Amor. 4. 13.
Fides longa tenaxque. Ovid. 2. Amor. 6. 14.
Ira tenax ad extremum. Ovid. 1. de Pont. 9. 28.
Memoria tenax, Stabilis, conftans, firma, quidvis optime tenens. Plin. 6. Epift. 97.
Morbus tenax, Difficilis, contumax, moleftus. Sueton. in Claud. Cæf. cap. 2.
Paffu tenaci ftare. Ovid. 2. de Pont. 6. 21.
Vincla tenacia. Virg. 4. Georg. 412.
Difciplinæ tenaciffimus. Plin. 10. Epift. 17.
Juris fui tenax dominus dicitur, qui tam arcte jus fuum obfervat, ut de eo demere aut auferre fibi ab aliquo ne tantillum quidem patiatur: quod avarorum eft dominorum proprium in fuos colonos. Columel. lib. 1. cap. 7. Sed nec dominus in unaquaque re, cui colonum obligaverit, tenax effe juris fui debet, ficut in diebus pecuniarum, &c.

Juftitiæ tenax. Juven. 8. Sat. 25.
Pravi tenax. Virg. 4. Æn. 188.
Tam ficti pravique tenax, quam nuntia veri. i. e. In omnibus perfeverans. Servius, De Fama.
Propofiti tenax vir, Conftans, perfeverans. Hor. 3. Carm. 3. 1.
Rei alicujus tenaciffimus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Memoria tenaciffima. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Tenax, [σκνιφὸς, Gl. L. G.] Parcus, avarus. Apulejus, Homo dives, fed tu nimium tenax. Ter. Adelph. 5. 4. 12.
Ego ille agreftis, fævus, triftis, parcus, truculentus, tenax.
Reftrictus & tenax. Cic. pro Planc. 54. Quum jam effent experti quid valerent, reftrictos & tenaces fuiffe.
Pater parcus & tenax. Cic. pro Cœl. 36. Illum filium familias, patre parco ac tenaci, habere tuis copiis devinctum non potes.
Cuftos tenax patrimonii. Quintil. lib. 4. cap. 2.
TENĀCIA, æ. f. eft Perfeverantia, & duritia. Ennius Hectoris lytris, Ducet quadrupedem jugo invitum, domabit infrenum, & junget valide, cujus tenacia infrenari nimis nequit. Ex Non. 1. 5.
TENACĬTAS, ātis. f. [γλισχρότης] Retentio, parcimonia, duritia, perfeverantiaque. Plin. lib. 9. cap. 29. Vada non apprehendunt: & grandibus minor tenacitas. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Cibumque partim oris hiatu & dentibus ipfis capeffunt, partim unguium tenacitate arripiunt, partim aduncitate roftrorum.
Injufta cauffa tenacitatis. Liv. 34. 7. i. e. Parcimoniæ.
TENACĬTER, Adv. [ἀπρὶξ] Ovid. 3. Epift. 43.
An miferos triftis fortuna tenaciter urget?
Dum tenacius omen apprehendit. Val. Max. 2. 4. 5.
Tenaciffime diffimulare. Apul. Met. 5. p. 167. Elmenh.
TENOR, ōris. m. [ἰσχὺς, τόνος, τάσις, τύπος, χύσις, ἀκολουθία, Gl. L. G.] Ordo, forma, continuatio. Valer. Max. lib. 1. 1. 8. Quo minus religionibus fuus tenor, fuaque obfervatio redderetur. Plin. in Paneg. cap. 84. Idemque utrique propofitum, idem tenor vitæ. i. e. Idem vivendi modus. Virg. 2. Georg. 337.
Inceptum tenorem peragit fortuna. Ovid. 15. Epift. 59.
Uno tenore. Liv. 23. 49. pr. Hi mores, eaque caritas patriæ per omnes ordines, velut tenore uno, pertinebat.
Tenore uno rem peragere. Liv. 5. 5. Brevis enim profecto res eft, fi uno tenore peragitur.
Uno & perpetuo tenore juris. Liv. 34.
Uno tenore in dicendo fluit. Cic. Orat. 21. Tenorem, rei progreffum vocant. Unde, quæ fui fimilia, fibique veluti perpetua quadam fuccedunt ferie, horum eundem effe tenorem dicimus. Erafm. Cic. verba funt, Ifque uno tenore, ut ajunt, in dicendo fluit, nihil afferens præter facilitatem & æquabilitatem. Loquitur de æqualitate dictionis, nulla varietate reficientis auditorum aures.
Ævi tenor fine nube. Stat. 3. Silv. 3. 147.
Pugnæ tenor idem. Liv. 8. 38.
Rationis tenor. V. Jus fingulare, in JUS.
Veli tenor. Lucan. lib. 5. 709.
Placidus tenor. Ovid. 3. Met. 113.
Tenor, vis & poteftas, [δύναμις, Gl. L. G. & G. L.] Vulgo Contentum. Inftrumenti male concepti tenor. Papinian. in l. Imperator. D. de ftat. hominum.
Tenores, a Græcis τόνοι dicuntur. Quintil. lib. 1. cap. 5. Adhuc difficilior obfervatio eft per tenores. Quos quidem ab antiquis dictos tenores comperi, videlicet declinato a Græcis verbo, qui τόνους dicunt: vel accentus, quas Græci προσῳδίας vocant.
Acutus tenor. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Gravis tenor. Ibid.
TENTOR, ōris. m. [ἀφέτης, Gl. L. G.] Tentores in factionibus, ludifque circi vocabantur, Qui equos & currus tenebant, antequam vices fortefque eorum curfus veniffent. Horum mentio eft in epigrammate ifto, quod ex prifcis titulis Turnebus eruit Adverf. 11. 21. M. VISPANIO FULLONI TENTORI. Addubitat tamen num Tinctori melius legeretur. [Forfan Tentor hic eft, qui Pannos; feu veftimenta tendiculis inducit, feu ad paxillos extendit. V. TENDICULA, in TENDO.
De tentoribus Circenfibus vero fic loquitur Sidonius 23. 325.
Veftra infignia continent miniftri,
Ora, & lora, manus, jubafque tortas
Cogunt flexilibus latere nodis,
Hortanturque obiter, juvantque blandis
Ultro plaufibus, & voluptuofum
Dictant quadrupedantibus furorem. [In Gloff. Tentores, a contrario munere, ἀφέται, ut pofui. & in Græcolat. Ἀφετηρία, Carceres. Unde apparet in Circi carceribus agitatoribus præfto fuiffe.
TĔNER, ĕra, ĕrum. [τρυφερὸς, Gl. L. G. ἁπαλὸς, G. L.] Molle, tractabile. Hinc, Tenera ætas, Puerilis. Feftus, Tener a τέρην, converfis litteris. Cic. 3. de Finib. Tener puer.
Dicitur & Tenerus, a, um. Si fides Gloff.
Tener & rudis. Cic. 1. de Legib. 47. Qui teneros & rudes quum acceperunt, inficiunt & flectunt ut volunt.
Ætas tenera. Ovid. 4. Trift. 10. 33.
Affectu tenero diligere. Vide in AFFECTUS. H. St.
Agnus tener. Virg. 1. Ecl. 8.
Animus tener, Flexibilis. Antonius Cic. 14. Att. 13. Me deinde fine ad hanc opinionem jam nunc dirigere puerum, & tenero animo ejus perfuadere, non effe tradendas pofteris inimicitias.
Anni teneri, Pueriles. Ovid. 4. Epift. 25.
Annis adhuc teneris. Plin. in Paneg. cap. 15. pr.
Arbores teneræ. Virg. 10. Ecl. 53.
Ariftæ. Virg. 7. Æn. 809.
Auræ. Lucret. lib. 1. 208.
Balatus tener, Agni teneri. Ovid. 7. Met. 319.
Corpus. Virg. 2. Georg. 23.
Cupreffus. Virg. 1. Georg. 20.
Decor tener, Qui cito perit. Sen. Hippol. 4.
Equus tener, cui Vetulus opponitur. Cic. de Amicit. 69.
Fetus teneri, ac infirmi. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Herba tenera. Virg. 1. Georg. 112.
Ingenia. Claud. 2. in Eutrop. 179.

Insula tenera. V. INSULA.
Lanugo. Virg. 2. Ecl. 51.
Manus. Lucret. lib. 6. 795.
Membra. Lucret. lib. 4. 1097.
Mentes teneræ, Pueriles. Hor. 3. Carm. 24. 52.
Ocelli. Ovid. 1. Arte Am. 129.
Os pueri tenerum balbumque. Hor. 2. Epist. 1. 126.
Procera & tenera palma. Cic. 1. de Legib. 2.
Saltatores teneri. Cic. in Pison. 89.
Somnus. Ovid. 12. Epist. 170.
Spado tener, apud Juven. 1. Sat. 22. Mollis & effeminatus, vel Lævis & imberbis.
Virgines teneræ. Hor. 1. Carm. 21. 1.
A teneris unguiculis. Cic. 1. Fam. 6.
De tenero ungui, A primis annis. Hor. 3. Carm. 6. 24.
A tenero, & A teneris; subaud. Annis. V. A præpositionem.
In teneris consuescere. Virg. 2. Georg. 272.
Amor tener, Mollis. Ovid. 2. Amor. 18. 4.
Carmen tenerum, Amatorium. Ovid. 3. Amor. 7. 2.
Oratio mollis, tenera, & flexibilis. Cic. in Orat. 5.
Pudor tener, Virgineus, Castitas, Virginitas. Ovid. 2. Epist. 143.
Risus. Claud. 2. in 1. Conf. Stilich. 346.
Versus nimium teneri. Hor. de Arte Poet. 246.
Virtus tenera & tractabilis: cui Dura & ferrea opponitur. Cic. de Amicit. 48. Neque enim sunt isti audiendi, qui virtutem duram, & quasi ferream esse volunt: quæ quidem est, tum multis in rebus, tum in amicitia tenera atque tractabilis, ut & bonis amici quasi diffundatur, & incommodis contrahatur. Al. Diffundantur & contrahantur.
Compar. [ἁπαλώτερος] Plin. lib. 10. cap. 72. Si tenerior est, & catuli adhuc ætas.
Superl. Prata tenerrima. Ovid. 1. de Arte. Am. 299. Prata pro Herbis dixit.

Tenellus, a, um. Adj. dimin. Unde Tenellam ætatem dicimus, Puerilem. Plaut. Cas. 1. 1. 20. Bellam & tenellam Casinam. Varr. 1. de R. R. cap. 41. Aqua recenti insito inimica: tenellum enim cito facit putre.
Vultus tenellus. Stat. 5. Silv. 5. 86.

Tenellŭlus, a, um. aliud dimin. Catul. Ad Colon. 18. 15.
　　Ut puella tenellulo delicatior hœdo.

Tenĕrĭtas, ātis. f. [ἁπαλότης] Ipsa mollities. Cic. 5. de Fin. 58. In primo enim ortu inest teneritas & mollities quædam, ut nec res videre optimas, nec agere possint. Plin. lib. 9. cap. 42. Hujus jecori teneritas nulla præfertur.

Teneritūdo, inis. f. Idem. Varr. 1. de R. R. cap. 36. De segetibus, si qua est aqua, deduci: sin siccitates sunt, & terra teneritudinem habet, sarrire, vineas arbustaque putare.
Animi teneritudo. Apul. Met. 5.

Tenĕre, & **Tenerĭter**, Adv. [ἁπαλῶς] Plin. lib. 23. cap. 3. E radice oleæ quam tenerrime cortex derasus, in melle crebro gustatu medetur sanguinem rejicientibus. Hard. Tenerrimæ.
Tenere educatus. Pallad. 1. 6.
Recitare multa tenere. Plin. 4. Epist. 2.
Tenere dicere. Tacit. in Orat. 26. 5.

Teneresco, sive **Tenerasco**, [ἁπαλύνομαι] ĕre. Tenerum fieri, mitescere. Lucret. lib. 3. 767.
　　Scilicet in tenero tenerascere corpore mentem.　　Plin. 17. 22.

Tenes, æ. m. [Τέννης] Filius fuit Cycni & Scamandrodices, Tenedi urbis conditor, ut refert Lycophronis Scholiastes. Cic. 3. in Verr. 49. Tenem apud Tenedios in Sicilia putant esse sanctissimum deum, ac eorum urbem condidisse. V. TENEDOS.

Tēnesmus, i. m. [τεινεσμός] Plin. lib. 28. cap. 14. Tenesmus, id est crebra & inanis voluntas egerendi, tollitur poto lacte asinino. Idem lib. 20. cap. 6. Tenesmo in pulte medetur. De allio. Quidam perperam scribunt, Tenasmus. V. Cels. 4. 21. Cæl. Chron. 4. 6. §. 87.

Tenītæ, arum f. pl. credebantur esse Sortium deæ, quod tenendi potestatem haberent. Festus.

Tenites, **Tennītes**, & **Tennos**, V. TEMNOS.

Tenius, i. m. [ἀγαιόθεαξ, Gl. L. G.] Nisi error est.

Tenor, V. TENEO.

Tēnos, [Τῆνος] Insula cum oppido in Ægæo mari, una Cycladum, ut ut scribit Plin. lib. 4. cap. 12. conf. Steph.

Tentamen, **Tentatio**. V. TENTO.

Tentio, **Tentigo**. V. TENDO.

Tento, [πειράζω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Proprie Attrectare. Columel. lib. 8. cap. 11. Sæpiusque digitis loca feminarum tentanda sunt: nam in promptu gerunt ova.
Chordas impulsas pollice tentavit. Ovid. 10. Met. 145.
Tentare, Rem non intellectam atque incertam aggredi, hoc est Experiri, vel diligenter inquirere. Ter. Phorm. 4. 3. 14.
　　Visum est mihi ut ejus tentarem sententiam.　　Cic. Procem. in Parad. Tentare volui, possent ne proferri in lucem, id est in forum, & ita dici, ut probarentur. Ovid. 1. Met. 397.
　　　　— sed quid tentare nocebit?　　Cic. 3. Verr. 105. Utrum admonitus an tentatus. [Scribitur in Gloss. Temto, & Tempto. V. Cellar. Orhogr.
Tentare, quidam a Tendo deducunt: quod qui tentat, quasi manum, aut aliam corporis partem, in id, quod experiri vult & exquirere, tendat. Alii a Teneo, quod tentare experiri sit, vel inquirere, & verbo vel re quasi manu tenere.
Experiri & tentare. Cic. ad Brut. 16.
Tentavi, quid in eo genere possem. Cic. 1. Tusc. 7.
Aliquem leviter tentare, quo animo ferat aliquid. Cic. 2. de Lege Agr. 16.
Homo, quum se ipse perspexerit, totumque tentarit, intelliget, &c. Cic. 2. de Legib. 59.
Aditum tentare. V. Aditus, in ADEO.
Animos tentare litteris, nuntiis. Cæs. 1. Bell. Civil. 40. pr.
Donis. Liv. 34. 4. Non virorum modo, sed etiam mulierum animos donis tentavit.
Spe & metu. Cic. pro Cluent. 176. Quum essent animi servorum & spe & metu tentati, ut aliquid in quæstione dicerent, &c.
Animum alicujus tentare precando. Virg. 4. Æn. 113.
Aures alicujus nefario verbo tentare. Cic. de Arusp. Resp. 55.
Discrimen sui tentare. Claud. de 4. Conf. Hon. 434.
Excursus breves tentant. Virg. 4. Georg. 194.
Feminam. ut πεῖραι Tibull.
　　Illic Junonem tentare Ixionis ausi.　　Sic puto intelligitur a Valerio Max. libri sexti cap. 1. sect. 7. Uno teste, qui tentatus erat, damnatus est. H. St. Id est, Quem de stupro appellasset, ut ibid. Valer. conf. Partic. TENTATUS, & TENTATOR.
Fidem polliciti tentare, Experiri veritatem promissi. Ovid. 11. Met. 107.
Fortunam belli tentare ac periclitari. Cic. 7. Verr. 137.
Fortunam novam tentare. Cæs. 3. Bell. Civil. i. e. Periclitari, & in periculum se conjicere.
Fugam tentavit cursu equorum. Virg. 12. Æn. 484.
Insidias tentare. Claud. de Bell. Gildon. 392.
Iter tentare via negata. Hor. 3. Carm. 2. 22.
Leniter aut minaciter tentare. V. LENIS.
Omnia tentare. Cic. 12. Att. 19. Habeo enim nihil, tentatis rebus omnibus, in quo aquiescam.
Patientiam alicujus tentare. Cic. 2. de Lege Agr. 19.
Prudentiam cujuspiam tentare. Cic. 1. Tusc. 98.
Pugnam tentare, Vide PRÆLIUM. Πεῖραι καὶ ἀκροβολισμοί. Dio. 288. H. St.
Scientiam alicujus tentare. Cic. 1. de Divin. 32. Cujus quum tentaret scientiam auguratus, dixit ei, cogitare se quiddam, id possetne fieri consuluit.
Spem certaminis tentare. Liv. 32.
Studium inutile tentare. Ovid. 4. Trist. 10. 21.
Vires alicujus tentare. Ovid. 1. Amor. 8. 47.
Via tentanda est. Virg. 3. Georg. 8.
Armis & castris rem tentare. Cic. 2. Off. 84. Armis & castris tentata res est ab omni genere hominum & ordine.
Experientia tentare. Varro 1. de R. R. cap. 18.
Insidiis tentare aliquem. Cic. 12. Fam. 25.
Pecunia judicium tentare. Cic. pro Cluent. 80.
Lacessere bello & tentare nationes aliquas. Cic. pro Lege Manil.
Precibus tentare aliquem. Ovid. 2. Amor. 3. 17.
Causas latentes tentare, Exquirere. Virg. 3. Æn. 32.
Frustra aliquid tentare. Columel. lib. 11 cap. 3.
Leviter aliquid tentare. Quintil. lib. 3. cap. 4.
Tentare, cum Infinitivo. Ulpian. in l. Si non mortis. D. de inoffic. test. Si quis rescindere testamentum tentet.
Tentare pro Captare. Quintil. lib. 6. cap. 3. Divus Augustus, quum ei Galli torquem aureum centum pondo dedissent, & Dolabella per jocum, tentans tamen joci sui eventum, dixisset, Imperator, torque me dona: Malo te, inquit, civica donare.
Tentare, pro Invadere, infesto animo petere & aggredi. Cic. pro Rabir. Perd. 2. Idcirco in his rebus evertendis unius hominis senectus, infirmitas, solitudoque tentata est.
Tentari morbo, Dolere, affligi morbo. Cic. 4. Tusc. 31. Illud animorum, corporumque dissimile est, quod animi valentes morbo tentari non possunt, corpora possunt. V. MORBUS.
Renes morbo tentantur acuto. Hor. 1. Epist. 6. 28.
Dolore tentante læditur caput aut oculus. Lucret. lib. 3. 148.
Amore tentari. Ovid. 1. Amor. 2. 5.
Scabies tentat oves. Virg. 3. Georg. 441.
Pabula tentant graves fetas. Virg. 1. Ecl. 50.
Tentare pedes dicitur uva, pro vino, quum ita ebrios bibentes reddit, ut pedibus vacillent. Virg. 2. Georg. 94.
　　Et passo Psythia utilior, tenuisque lageos,
　　Tentatura pedes olim, vincturaque linguam.
Tentare caput dicitur vinum. h. e. Perturbare. Plin. lib. 23. cap. 1.

Tentātus, a, um. Partic. [πειρασθείς] Ovid. 1. de Arte Am. 394.
　　Opprime tentatam, nec nisi victor abi.

Tentābundus, a, um. Adj. [πειράζων] Liv. 21. 36. Ventum deinde ad multo angustiorem rupem, atque ita rectis saxis, ut ægre expeditus miles, tentabundus, manibusque retinens virgulta ac stirpes circa eminentes, demittere sese posset. i. e. Tentans.

Tentatio, ōnis. f. [πειρασμός] Liv. 4. 42. Ægre Hortensius pati, tentationem eam credens esse perseverantiæ suæ, &c.
Tentationes morbi. Cic. 10. Att. 17. V. Commotiuncula, in COMMOVEO.

Tentator, ōris. m. [πειραστής] Hor. 3. Carm. 4. 71.
　　　　— notus & integræ
　　Tentator Orion Dianæ.

Tentāmen, inis. n. [πεῖρα] Idem quod Tentatio. Ovid. 3. Met. in fabula Tiresiæ, 341.
　　Prima fidem, vocisque datæ tentamina sumpsit
　　Cærula Lyriope.　　Tentamina, i. e. Experimenta.

Tentamentum, i. n. [πειρατήριον] Idem. Virg. 8. Æn. 143.
　　　　— neque prima per artem
　　Tentamenta tui pepigi.　　h. e. Cum nullo ante pactus sum ut te, aut per artem aliquam, aut per legatos probarem; sed intrepidum me tibi commisi. Servius. Ovid. 7. Met. 728.
　　　　— meditataque pæne reliqui
　　Tentamenta fide.　　Fide, pro Fidei.　　Ibid. lib. 15. 629.
　　Funeribus fessi, postquam mortalia cernunt
　　Tentamenta nihil, nihil artes posse medentum.

Tentipellium, **Tentorium**, V. TENDO.

Tentўra, orum. pl. [Τέντυρα, ἡ Τεντυρίς] Civitas inferioris Ægypti: unde & Præfectura Tentyritica vel, ut ait Plin. lib. 8. cap. 2. Insula a Nilo circumdata, in qua habitant homines, qui crocodilos non timent. Juven. 15. Sat. 76.
　　Qui vicina colunt umbrosæ Tentyra palmæ.

Tentyrīta, æ. m. [Τεντυρίτης] Qui est populi ejusdem insulæ, de quo Plin lib. 8. c. 2. Strab. quoque lib. 17. Quum, inquit, crocodili Romam allati essent, ut viderentur, Tentyritæ eos sequebantur: facta est ab illis piscina quædam, & foramen in uno laterum, ut ex aqua in apricum egredi possent. Tentyritæ

daerant, qui eos interdum rete educebant ad ſolem, ut a ſpectatoribus viderentur: interdum in aquam intrantes, rurſum eos in piſcinam retrahebant. Plin. lib. 28. cap. 3. In inſula Nili Tentyri naſcentes tanto ſunt crocodilis terrori, ut vocem quoque eorum fugiant. Ubi legendum putaverim Tentyris, ut ſit ſenſus, Qui naſcuntur in Tentyris inſula Nili, &c. h. e. Tentyritæ tanto ſunt crocodilis terrori, &c. Loquitur enim Plinius de remediis ex homine.

TĔNUIS, e. Adj. [ἰσχνὸς, ἀσθενὴς, Gl. L. G. λεπτὸς, G. L.] a Teneo fieri videtur: quod quæ tenuia ſunt, facile teneantur. Significat autem Parvum & exiguum. Columel. lib. 2. 10. 17. Quo tenue linum proveniat. Plin. lib. 12. cap. 14. Tenuiſſimus cortex. Plaut. Rud. 5. 2. 14.

Ita, quanto magis extergeo, rutilum, atque tenuius fit.

Variis ſubſtantivis jungitur, non eadem tamen ſignificatione, ut
Acus tenuis. V. ACUS.
Fila tenuia aranei. Lucret. lib. 3. 384.
Membrana tenuiſſima. Cic. 2. de Nat. Deor. 142.
Stamina tenuiſſima. Ovid. 4. Met. 179.
Acies tenuis, Rara, V. ACIES.
Aer tenuis. Virg. 4. Georg. 311.
Aër purus & tenuis, Craſſus & concretus, contraria. Cic. 2. de Nat. Deor. 52.
Argilla tenuis, Sine humore. Virg. 2. Georg. 180.
Auræ tenues. Virg. 4. Georg. 500.
Cælum tenue, cui Craſſum opponitur, h. e. Aëris temperies tenuior & delicatior. Cic. de Fato, 7. Athenis tenue cælum, ex quo etiam acutiores putantur Attici: craſſum Thebis, itaque pingues Thebani & valentes.
Imago tenuis, Idolum. Lucret. lib. 4. 61.
Pluvia tenuis. Virg. 1. Georg. 92.
Textura tenuis. Lucret. lib. 3. 210.
Tenuia vellera, Nubes vellerum inſtar. Virg. 1. Georg. 398.

Tenuia nec lanæ per cælum vellera ferri.

Ventus tenuis. Virg. 3. Æn. 448.
Veſtes tenues, Rara textura. Ovid. 3. de Arte Am. 7[illegible]
Toga tenuiſſima filo. Ovid. 3. de Arte Am. 445.
Aurum tenue, Tenui filo. Virg. 4. Æn. 264.

— tenui telas diſcreverat auro.

Aqua tenuis, Modica. Liv. 1. 4. Quum fluitantem alveum, quo expoſiti erant pueri, tenuis in ſicco aqua deſtituiſſet.
Cenſus tenuis, Parvus. Hor. 1. Epiſt. 7. 56.
Cultu tenuiſſimo vivere, Parciſſimo. Cic. pro Flacc. 22. Hæc enim ratio ac magnitudo animorum in majoribus fuit: ut quum in privatis rebus, ſuiſque ſumptibus, minimo contenti, tenuiſſimo cultu viverent, &c.
Damnum tenue, Exile. Claud. de Bell. Get. 5.
Diſcrimen tenue, Parvum. Plin. lib. 8. cap. 33.
Dubitatio tenuiſſima, Minima. Cic. 4. Verr. 20. Undecies numeratum eſſe, ut eam Cauſam, in qua ne tenuiſſima quidem dubitatio poſſet eſſe, iſto cognoſcente obtineret.
Gloria non tenuis. Virg. 4. Georg. 6.
Menſa tenuis, Frugalis. Hor. 2. Carm. 16. 14.
Opes tenues. Cic. pro Quint. 2. P. Quintius, cui tenues opes, nullæ facultates, exiguæ amicorum copiæ ſunt.
Patrimonium tenuiſſimum alicui relinquere. Auctor ad Heren. lib. 4. 51.
Pecunia mediocris & tenuis. Cic in Hortenſ. Eundem, non modo mediocri pecunia, ſed etiam tenui percipere poſſumus. Nonius 4. 461.
Præda tenuis. Cæſ. 6. Bell. Gall. cap. 34.
Remedium tenue. Plin. lib. 2. cap. 48.
Sonus tenuis. Ovid. 14. Met. 429.
Spes inanis & tenuis. Cic. pro Roſc. Com. 43. Recitabimus; erras, inani & tenui ſpe te conſolaris.
Suſpicio. tenuis. Cic. pro Cæcin. 43. Quod ſi vi pulſos dicimus exercitus eſſe eos, qui metu ac tenui ſæpe ſuſpicione periculi fugerunt.
Tellus tenuis, Iſthmos. Ovid. 4. Epiſt. 106.
Veſtigium tenue. Plin. lib. 3. cap. 4. Magnæ quondam urbis tenue veſtigium.
Victus tenuis, cui Copioſus opponitur. Cic. 3. Tuſc. 46. Idem 2. de Fin. 90. Negat enim tenuiſſimo victu, id eſt contemptiſſimis eſcis & potionibus, minorem voluptatem percipi, quam rebus exquiſitiſſimis ad epulandum.
Vinum tenue. Ovid. 1. de Arte Am. 571.

Blanditiaſque leves tenui perſcribere vino.

Auctoritas tenuis, Perſona levis. Cic. 2. de Lege Agrar. 45.
Homo tenuis, Tenuis fortunæ: cui Locuples opponitur. Cic. 4. Verr. 138. Nam locupletiſſimi cujuſque cenſus extenuarant, tenuiſſimi auxerant.
Loco tenui ortus, Humili. Liv. 2. 3.
Oppidum tenue. Cic. 4. Verr. 53. Bidis oppidum eſt, tenue ſane, non longe a Syracuſis.
Teſtis obſcurus & tenuis. Cic. in Partit. 117.
Tenuis viribus, Imbecilla. Plin. lib. 12. cap. 16.
Tenuiores, Pauperiores. Cic. 3. de Legib. 24. Inventum eſt temperamentum, quo tenuiores cum principibus æquari ſe putarint.
Tenuis, pro Modico & raro. Hor. in Arte Poet. 46.

In verbis etiam tenuis, cautuſque ſerendis.

Diſtinctio tenuis & acuta, Subtilis. Cic. 4. Acad. 43.
In minimis tenuiſſimiſque rebus labi. Cic. 1. de Orat. 169.
Oratio tenuis, & ſcriptura levis, Stilo parum ſublimi ſcripta. Ter. in prol. Phorm. 5.
Sermo tenuis. Hor. 1. Serm. 4. 9.
Sermone tenui & exiguo diſputare. Cic. 1. de Orat. 57.
Fluit tenuis. Quintil. lib. 2. cap. 1. Nam tenuis a fonte, aſſumptis poetarum hiſtoricorumque viribus, pleno jam ſatis alveo fluit.
Tenuior; in verſu hexametro. Stat. 1. Silv. 4. 36.

Sperne coli tenuiore lyra, vaga cingitur aſtris, &c. Eliditur vocalis u. [vel i. H. St.

In tenui. Virg. 4. Georg. 6.

In tenui labor, at tenuis non gloria, ſi quem
Numina læva ſinunt, auditque vocatus Apollo. Comparatio eſt laboris, quod magnam dat gloriam, ſi fuerit materia ex illis ornata. Serv.

Compar. & Superl. exempla paulo ſupra V.

TENUE, i. n. Gloſſ. Grdcolat. ψιλὸν, Tenue Babylonicum, [Genus veſtis, ſeu telæ. conf. infra TENUIARIUS.

TENUĬCŬLUS, a, um. Adj. [ὑπόψιλος] Cic. 9. Fam. 19. Tenuiculo apparatu ſignificans Balbum fuiſſe contentum.

TENUĬTAS, ātis. f. [λεπτότης, ἐπὶ σώματος, Gl. G. L.] Plin. lib. 8. cap. 33. Cauda prælonga in tenuitatem deſinens, & implicans ſe viperinis orbibus. De chamæleonte.
Tenuitas fugit aciem. Cic. 1. Tuſc. 50. Ut ſi jam poſſent in homine uno cerni omnia, quæ nunc tecta ſunt, caſuruſque in conſpectum videatur animus, aut tanta ſit ejus tenuitas, ut fugiat aciem, &c.
Tenuitas, Macies. Cic. de Clar. Orat. 94. Quoſdam, valetudo modo bona ſit, tenuitas ipſa delectat.
Tenuitas, Paupertas. Cic. 16. Fam. 21. Ut poſſum, ex meis anguſtiis, illius ſuſtento tenuitatem.
Ærarii tenuitas. Cic. 2. Off. 74. Danda etiam opera eſt, ne, quod apud majores noſtros ſæpe fiebat, propter ærarii tenuitatem, aſſiduitatemque bellorum, tributum ſit conferendum.
Ubertas & Tenuitas frugum, contraria. Cic. 2. de Divin. 30.
Verborum tenuitas, Humilitas, ſimplicitas. Cic. 3. de Fin. 40. Propter limatam quandam & rerum & verborum tenuitatem.

TENUITER, Adv. [λεπτῶς] tenuius, tenuiſſime. Cic. 4. Verr. 157. Jamdudum enim mihi nimium tenuiter Siculorum erga te voluntatis argumenta colligere videor.
Philoſophorum mos tenuiter diſſerendi. Cic. in Orat. 46.
Reſpondere tenuiter & nugatorie. Auctor ad Heren. lib. 4. 49.
Tenuius. Cic. 2. de Invent. 51. Hi & ceteri omnes loci communes, ex iiſdem præceptis ſumuntur, quibus ceteræ argumentationes: ſed illæ tenuius, & acutius, & ſubtilius tractantur: hi autem gravius, & ornatius, &c.
Tenuiſſime æſtimare. Cic. 6. Verr. 22. Juſſit Timarchidem æſtimare argentum, quo modo? quo qui unquam tenuiſſime in donatione hiſtrionum æſtimavit.

TENUATIM, Adv. Apic. 2. 4. Inteſtinum perquam tenuatim productum.

TENUIĀRIUS, i. m. Qui tenuia, ſeu veſtes tenues conficit. In Vet. Inſcript. VESTIARIVS TENVIARIVS. V. Voſſ. de Vit. L. L. 3. 52.

TENUO, [λεπτύνω, Gl. G. L.] āre. Tenuem, ſubtilem, macrum, debilem facere, ſive minuere. Virg. 3. Georg. 129.

Ipſa autem macie tenuant armenta volentes.

Adipes tenuare. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Carmen tenuare. Propert. lib. 3. 1. 5.

Dicite, quo pariter carmen tenuaſtis in antro. h. e. Tenue & gracile carmen concinnaſtis. Alluſio eſt ad ſtilum tenuem & exilem characterem.

Curæ tenuant corpus. Ovid. 3. Met. 396. al. Attenuant.
Silices tenuantur ab uſu. Ovid. 3. de Arte Am. 91.
Vomer tenuatur ab uſu. Ovid. 2. de Ponto 7. 42.
Vultum macie tenuare. Propert. lib. 4. 3. 27.

TENUĀTUS, a, um. Partic. [λεπτυνθεὶς] ut, Corpus tenuatum recreare. Hor. 2. Serm. 2. 84.
Charta tenuata. Plin. lib. 13. cap. 12.
Corpus parvo victu tenuatum. Tacit. 15. Ann. 63.
Vox tenuata. Ovid. 2. Met. 373.

TENUĀBĬLIS, e. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 3. 4. Super unctiones tenuabiles & apertibiles.

TENUESCO, ĕre. Tenuari. Cenſorin. in Fragm. cap. 3. Univerſa gignentia creſcente luna pubeſcunt, tenueſcente tenuantur.

TENUS, ŏris. m. [παγὶς] Laqueus, a tendicula ſeu tendendo dictus. auctore Nonio, 1. 17. Plaut. Bacch. 4. 6. 23.

Pendebit hodie pulchre, ita intendi tenus. Servius in ſextum Virgilii, dici putat Extremas partes arcus: unde tractum ſit Hactenus, id eſt hucuſque, quaſi uſque ad finem.

TĔNUS, [μέχρι, Gl. L. G. & G. L. πέρας G. L.] Præpoſitio, poſtponi ſolita. Significat propinquitatem, & quod dicimus, Uſque ad. A Teneo. Nam quod propinquum eſt, quaſi tenere videtur id, cui eſt propinquum. Quidam a tendendo, quod hæc præpoſitio extenſionem quandam ſignificare videatur. Ablativo deſervit, ſemperque in Singulari poſtponitur Ablativo, ut Hactenus, Eatenus, Quatenus, Verbo tenus, Ore tenus, &c. Virg. 3. Æn. 426.

Prima hominis facies, & pulchro pectore virgo
Pube tenus. Idem 6. Æn. 62.
Hac Trojana tenus fuerit fortuna ſecuta. Virg. 2. Æn. 553.
— lateri capulo tenus abdidit enſem. Cic. in Arat. 352.
Et loca conviſit cauda tenus infera piſcis.

Collo tenus ſupereminet omnes. Ovid. 3. Met. 182.
Ore tenus. Tacit. 1. Ann. 70. i. e. Uſque ad os.
Talo tenus veſtigia tingit. Ovid. 4. Met. 343.
Umbilico tenus. Liv. 26. 45. Ut alibi umbilico tenus aqua eſſet, alibi genua vix ſuperaret.
Crateraque tenus lucet mortalibus Hydra. Cic. in Arato, 387.
Janua ac limine tenus domum claudit. Tacit. 1. Hiſt. 33.
Muro tenus omnes fere urbes finiuntur. Paulus in l. Nam quod. §. ult. D. De penu legata.
Porta tenus. Tacit. 3. Ann. 5.
Solo tenus. Columel. lib. 4. cap. 11. Omnem ſuperficiem amputabant ſolo tenus, juxta ipſum articulum, ut e duro pullularet.
Tauro tenus Antiochus a Scipione devictus regnare juſſus eſt. Cic. pro Dejot. 36.
Vivo tenus, Uſque ad Vivum. Columel. lib. 4. cap. 24.
Credito tenus, Paulus, de furtis, l. Credditoris, Ut cui pignus ſurreptum eſt, non credito tenus intereſt, ſed omnimodo in ſolidum furti agere poteſt.
Titulo tenus militia fungi. Tranquil. in Claud. cap. 25.
Veteres verbo tenus acute illi quidem, ſed non ad hunc uſum, &c. Cic. 3. de Legib. 14.
Verbo tenus. Ulp. in l. 1. §. 2. D. Quod quiſque jure, &c. Hæc autem verba, &c. cum effectu accipimus, non verbo tenus.
Accuſativo aliquando jungitur. Flacc. 1. Argon. 538.

Et Tanaim tenus, immenſo deſcendit ab Euro.

In Plurali ponitur ſæpius cum Genitivo, & etiam cum Ablativo. Virg. 3. Georg. 53.

Et crurum tenus a mento palearia pendent. Servius, Tenus dicit eſſe Adverbium.

Cum Ablativo Celſ. lib. 1. cap. 2. Demittere ſe inguinibus tenus in aquam calidam.
Labrorum tenus. Lucret. lib. 1. 939.
Corporum tenus. Plin. lib. 34. cap. 8. Primus hic multiplicaſſe varietatem videtur, numeroſior in arte, quam Pylycletus, & ſymmetria diligentior, & ipſe tamen corporum tenus curioſus, animi ſenſus non expreſſiſſe, capillum quoque & pubem non emendatius feciſſe, quam rudis antiquitas inſtituiſſet.
Quodam tenus prodire, dixit Hor. 1. Epiſt. 1. 32.
Eſt quodam prodire tenus, ſi non datur ultra. i. e. Aliquouſque, uſque ad quendam finem.
De Eatenus, Hactenus, Quatenus, V. porro ſ. l.

T E O

TEOS, [Τέως] Ioniæ civitas, Anacreontis poetæ patria. Strab. lib. 14. V. TEIUM.
Teos alia in Scythia, ad quam palus eſt piſcibus referta, e quibus per ſerenum, oleum manat in ſumma aqua, tanta copia, ut colligi in vaſa poſſit, uſibus aptum. Stephanus.

T E P

TEPEO, ēre. TEPESCO, ēre, V. TEPIDUS.
TEPHRIAS, æ, m. [τεφρίας] Genus marmoris Ophitis. Interpretari poteſt Cineritius, τέφρα enim cinis dicitur Latine. Plin. lib. 36. cap. 8. Laudatur præcipue ex his quem tephriam appellant, a colore cineris.
TĔPĪDUS, a, um. Adj. [χλιαρὸς, Gl. L. G. & G. L.] Egelidum, Medium inter calidum & frigidum, ſive Quod frigido & calido temperatum eſt. Plin. lib. 12. cap. 25. Præterea ſinceri denſantur in tepida aqua.
Tepidæ & egelidæ aquæ. Plin. lib. 31. cap. 2. Alibi tepidæ egelidæque, auxilia morborum conferentes.
Tepidum lac, Statim mulctum. Virg. 3. Æn. 66. Servius.
Dies tepidus. Ovid. 4. Epiſt. 160.
Tepidus fulgor. Plin. lib. 9. cap. 31.
Tepidior tempeſtas. Varr. 3. R. R. cap. 10.
Tepidus, pro Calido aliquando ponitur. Lucret.
— tepidiſque caminis. Martial. lib. 1. 42.
Circumfert tepidis cocus popinis.
Ignes tepidi. Ovid. 2. Amor. 19. 15.
Sol tepidus. Virg. 1. Georg. 398.
Vapor tepidus. Lucret. lib. 2. 857.
Tepidus, Frigidus, præſertim quando transfertur ad hominem. Plaut.
Hic homo factus eſt tepidor. i. e. Frigidior, ſegnior.
Mens tepida. Ovid. 2. de Arte Am. 445.
Fac timeat de te, tepidamque recalface mentem. Idem Remed. Amor. 629.
Tepidus, Inutilis, ſive nocuus. Virg. 1. Georg. 117.
Unde cavæ tepido ſudant humore lacunæ. Servius.
Loca tepidiora. Columel. lib. 8. cap. 5.
Tepidiſſima hiberna. Sen. ad Marc. cap. 17.
TEPIDUM, Adverbialiter. Ovid. 4. de Pont. 10. 43. Tepidum ſpirare.
TEPIDĒ, Adv. Columel. lib. 8. cap. 5. Ut tepide habeantur. Plin. 5. Epiſt. 6. Si natare latius aut tepidius velis, in area piſcina eſt.
TEPIDĬTAS, ātis. f. Tepor. Hanc vocem improbat Voſſius de Vit. L. L. 3. 52.
TEPIDĀRIUM, i. n. [χλιαροψύχιον, Gl. G. L.] Locus in balneo. Paulus in l. Fiſtulam. D. De ſervit. urb. præd. Sed Neratius ait: Si talis ſit uſus tepidarii, ut aſſiduum humorem habeat, & ideo noceat vicino, poſſe eum prohiberi. Vitruv. lib. 5 cap. 10. Tepidarium accipit pro Cella balneorum: Illa (inquit) caldaria tepidariaque lumen habeant ab occidente hiberno. Paulo tamen poſt pro Vaſe. Ahena (inquit) ſupra hypocauſtum tria ſunt componenda: unum caldarium, alterum tepidarium, tertium frigidarium: & ita collocanda, uti ex tepidario in caldarium quantum aquæ caldæ exierit, influat de frigidario in tepidarium ad eundem modum. V. Calidarium, in CALOR.
TEPĬDO, [χλιαίνω, Gl. G. L.] āre. pro Tepefacere. Plin. lib. 17. cap. 26. In eodem agro bruma, tanto magis, ſi nives jaceant geletve, ne frigus vites adurat, circumfundunt riguis, quod ibi tepidare vocant, memorabili natura in amne ſolo.
TEPEO, ui, [χλιαίνομαι, Gl. G. L.] ēre. Tepidum eſſe. Cato de R. R. cap. 69. Levibus lignis facito caleſcat: ubi temperate tepebit, tum cuminum indito.
Aqua tepet. Ovid. 3. de Ponto, 4. 56.
Aura tepet. Ovid. 3. Triſt. 10. 7.
Tepet igne maligno focus. Martial. lib. 10. 96. h. e. Lignis magno emptis. [Immo Ægre ac tenuiter ſubminiſtratis.
TEPENS, entis. Partic. [χλιαινόμενος] Idem quod Tepidus, Adj. ut,
Auræ tepentes Zephyri. Virg. 1. Georg. 330. & Ovid. 1. Met. 107.
Buxi tepentes. Martial. lib. 3. 20.
Cineres tepentes. Stat. 3. Silv. 3. 181.
Locus tepens. Columel. lib. 1. cap. 4.
Sol tepens. Ovid. 3. Faſt. 236.
Ver tepens. Ovid. 3. de Arte Am. 185.
TEPESCO, ui, [χλιαίνομαι, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Tepidum fieri. Cic. 2. de Nat. Deor. 26. Atque etiam maria agitata ventis ita tepeſcunt, ut intelligi facile poſſit, in tantis illis humoribus eſſe incluſum calorem. Virg. 9. Æn. 701.
Mentes tepeſcunt, Remittunt iram. Lucan. lib. 4. 284.
TEPEFĂCIO, fec. com. fēci, factum, [χλιαίνω, Gl. G. L.] ĕre. Cic. 2. de Nat. Deor. 40. Is ejus tactus eſt, non ut tepefaciat ſolum, ſed etiam ſæpe comburat.
Ferrum tepefecit in jugulo matris. Hor. 2. Serm. 3. 136.
Tepefacio, ſecunda longa, ut in Madefacio & aliis. Catull. Arg.
Alta tepefaciet permiſta flumina cæde. H. St. v. 329.
TEPEFĪO, ĕri. [χλιαίνομαι, Gl. G. L.] Plin. lib. 11. cap. 6. Mature tepeſiunt.
Frigoribus adjectis dureſcit humor, & idem viciſſim mollitur tepefactus, & tabeſcit calore. Cic. 2. de Nat. Deor. 26.

Terra ſemen, tepefactum vapore, & complexu ſuo diffundit. Cic. de Senect. 51.
Terra tepefacta cruore. Virg. 9. Æn. 333.
TEPOR, ōris. m. [ἀλέα, χλίανσις, χλιαρότης] Ipſa (ut ita dicam) inter calorem & frigus medietas. Cic 2. de Nat Deor. 26. Nec enim ille externus & adventitius habendus eſt tepor, &c Idem de Senect 53. Uva maturata dulceſcit, veſtitaque pampinis, nec modico tepore caret, & nimios ſolis defendit ardores.
Cæli tepor. Columel. lib. 2. cap. 4.
Egelidi tepores. Catul. ad ſe ipſum, 47. 1.
Tepore humido & lento naſcuntur erucæ. Plin. lib. 17. cap. 24.
Lenis tepor. Ovid. 2. Met. 811.
Lentus tepor. V. LENTUS.
TEPŌRĀTUS, a, um. Adj. [χλιανθεὶς] Tepidus factus. Plin. lib. 36. cap. 26. Fragmenta teporata agglutinantur tantum, rurſus affundi non queunt, præterquam abrupta ſibimet.
TEPŌRUS, a, um. Adj. Sidon. 9. Epiſt. 15. Teporus flatus. Auſon. Edyll. 24. 1.
Sol profectus a teporo veris æquinoctio.
TEPŬLUS, a, um. Adj. Frontin. de Aquæduct. 2. Tepulæ aquæ. conf. Plin. 36. 15. [Apud utrumque proprium aquæ nomen, non appellativum eſt. A Tepidus, Diminutivum fit Tepidulus, ut Frigidulus, Languidulus, &c. Forte tamen a tepore nomen invenerunt.

T E R

TER, cum ſuis derivatis, V. in TRES.
TERACUS, i. m. Piſcis marinus. Plin. 32. 11.
TERAMNÆ, TERAMNÆUS, TERAPNÆ, &c. V. THERAMNÆ.
TERATIUS, V. TARCHETIUS.
TĔRĔBINTHUS, i. f. [τερέβινθος, Gl. G. L. τέρμινθος Dioſc] & Terebynthus, cum ypſilo, fem. gen. auctore Marcello in Dioſcoridem; Grani viridis arbor apud poſteriores fuit, cui factum nomen ab eo ejus genere, quod fructus ſuos in viridi pallidos fert, quod Theophraſtus χλωρὸν dixit, quaſi herbaceum. Virg. 10. Æn. 136.
Incluſum buxo aut Oricia terebintho. Plin. lib. 13. cap. 6. Syria & terebinthum habet. Ex his maſcula eſt ſine fructu: Feminarum duo genera. Alteri fructus rubet, lentis magnitudine, alteri pallidus. Cum vite matureſcit, non grandior faba, odore jucundior, tactu reſinoſus, circa Idam Troadis, &c.
Ex terebintho autem diſtillat terebinthina reſina, omnibus notiſſima in quotidiano medicinæ uſu.
TEREBINTHĬNUS, a, um. Adj. [τερμίνθινος] ut, Terebinthina reſina. Plin. lib. 23. cap. 8. Columel. lib. 12. cap. 20. Celſ. lib. 5. cap. 26. extr.
TEREBRA, TEREBRAMEN, TEREBRATIO, TEREBRATOR, TEREBRATUS, TEREBRO, TEREBRUM, TEREDO, V. ſub TERO.
TĔRENTIUS, [Τερέντιος] Comicus poeta, Carthagine natus, libertus Romæ Terentii Lucani fuit: captum fuiſſe negant. Quum eſſet egregia indole a patrono eruditus, venit in amicitiam nobilium, maxime Lælii & Scipionis: quorum opera adjutus in ſcribendo fertur, ob elegantiam ſermonis, teſte Cic. 7. Att 3. cui adſtipulatur etiam Varro, Non obſcura fama eſt, inquit, adjutum Terentium in ſcriptis a Lælio & Scipione. Eandem ipſe famam auxit: non enim niſi leviter ſe tutari conatur in prol. Adel. 15.
Nam quod iſti dicunt malevoli, homines nobiles
Eum adjuvare, aſſidueque una ſcribere, &c. Pluribus Donatus hujus vitam ſcripſit. Hor. 2. Epiſt. 1. 59.
Vincere Cæcilius gravitate, Terentius arte.
Terentius Scaurus, grammaticus, quem Gellius 11. 15. dicit floruiſſe Adriani temporibus, ac librum de Cæſellii Vindicis grammatici erroribus ſcripſiſſe.
Q. Terentius Culleo, Senator Romanus, captus a Carthaginienſibus, liberatus ab Africano majore, ac currum ejus cum pileo capiti impoſito ſecutus: cujus meminit Liv lib. 30. 43. & 45. Hinc natus error, quem diximus, apud indoctos, Terentium comicum putantes.
C. Terentius Varro, collega Pauli Æmilii, poſt cladem Cannenſem cum reliquiis exercitus, Canuſium ſe recepit. Cui Romam redeunti gratulatus eſt populus Romanus, quod de Repub. non deſperaſſet. V. Liv. lib. 25. & ſeq. conf. VARRO.
TERENTIA, [Τερεντία] Ciceronis uxor, ex ipſius epiſtolis notiſſima. Hæc, ut auctor eſt Plin. lib. 7. cap. 48. centum decem & ſeptem vixit annos.
TERENTIĀNUS, a, um. Adj. [Τερεντιανὸς] a Terentio. Quintil. lib. 6. cap. 3. Nec minus niger, inquit, nec minus confidens, quam ille Terentianus eſt Phormio. Ex Cic. pro Cæcin. 27.
TERENTUS, [Τέρεντος] Locus in campo Martio, quod in eo ara Ditis patris in terra occultaretur. Paulus ex Feſto, & hic ex Verrio. Erat hic locus Diti & Proſerpinæ ſacer, in quo omnium, qui naſcerentur aut morerentur, nomina ſcribi ſolebant, quoties civitas luſtrabatur. Martial. lib. 10. 63.
Bis mea Romano ſpectata eſt vita Terento, &c.
Romuleus Terentus. Martial. lib. 4. 1. V. Politian. Miſcell. cap. 58. Cenſorin. de D. N. cap. 6. Auguſtin. de Civ. Dei, lib. 3. cap. 18. Valer. Max. lib. 2. cap. 4. 5. De quodam Valeſio.
TERENTĪNUS, a, um. Adj. [Τερεντῖνος] Unde Ludi Terentini, qui & Sæculares vocantur, qui centeſimo quoque anno tribus diebus continuis tribuſque noctibus celebrabantur. Auſonius in Ternario, 4. 34.
Trina Terentino celebrata trinoctia ludo.
Terentina tribus. V. TRIBUS.
TĔRĒS, ĕtis. o. g. Adj. [περιφερὴς, Gl. G. L.] dicitur, inquit Feſtus, In longitudine rotundatum: quales aſſeres Natura miniſtrat. Virg. 8. Ecl. 16.
Incumbens tereti Damon ſic cœpit olivæ. Liv. 25. 8. Falarica erat Saguntinis, miſſile telum, haſtili oblongo, & cetera tereti, præterquam ad extremum, unde ferrum exſtabat.
Cervix teres. Cic. 2. de Nat. Deor. 107.
Obſtipum caput, & tereti cervice reflexum. Ex poeta.
Collum teres. Ovid. 10. Met. 113.

Digiti teretes. Ovid. 1. de Arte Am. 628.
Gemma teres. Virg. 5. Æn. 313.
Lapilli teretes. Ovid. 10. Met. 260.
Plagæ teretes, Tereti fune factæ, inquit Acron. Hor. 1. Carm. 1. 28.
Structura tereti ſpina. Plin. lib. 11. cap. 37.
Suræ teretes. Ovid. 11. Met. 80.
Membra teretia, Succulenta, plena. Suet. Cæſ. 45.
Puer teres. Hor. Epod. 11. 41. Porphyrion interpretatur Recta crura aut brachia habentem; Acron, Gracilem; Badius, Procerum. [Ut Membra teretia, ſic Totus puer, qui ſucci boni plenus & nitidus eſt.
Aures teretes & religioſæ. Cic. in Orat. 27.
Aures teretes, intelligensque judicium. Cic. de Opt. gen. Orat. 11. Si teretes aures habent, intelligensque judicium, &c. h. e. ut nonnulli exponunt, Perfectiſſimas, quoniam rotunda figura eſt perfectiſſima & capaciſſima.
Oratio teres. Cic. 3. de Orat. 197. Sed ſi habitum etiam orationis, & quaſi colorem aliquem requiris, eſt plena quædam, & tamen teres & tenuis & non ſine nervis ac viribus. [Translatio a Membris ſucco teretibus & plenis. V. Puer teres.
Malum teres, Rotundum. Lucan. ad Piſon. 77.
Totus teres atque rotundus in ſe ipſo. Hor. 2. Serm. 7. 68. i. e. Æqualis & conſtans in ſe. Teretes dicuntur, qui ab alio non quærunt quid faciendum ſit, ſed ipſi per ſe inveniunt. Hæc Acron. Tale eſt illud Virgilii de Viro bono, v. 5.

— mundi inſtar habens, teres atque rotundus.

Compar. apud Gell. 13. 20. Ciceroni mollius teretiuſque viſum Fretu ſcribere, quam Freto.

TĒREUS, i. m. Diſſyll. [Τηρεὺς] Rex Thracum fuit; qui quum Pandionis regis Athenarum filiam, Prognen nomine, duxiſſet uxorem, & poſt aliquantum tempus ab ea rogaretur, ut ſibi Philomelam ſororem videndam arceſſeret: profectus Athenas, dum adducit puellam, eam vitiavit in itinere, & ei linguam, ne facinus indicaret, abſcidit. Illa tamen rem in veſte ſuo cruore deſcriptam miſit ſorori: qua re cognita, Progne Ityn filium interemit, & patri epulandum appoſuit. Poſtea omnes in aves mutati ſunt. Tereus in upupam, Itys in phaſianum, Progne in hirundinem, Philomela in luſciniam. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 6. Ecl. 78.

Aut ut mutatos Terei narraverit artus? &c.

Hanc fabulam multis verſibus deſcribit Ovid. 6. Met. 455.

TERGEMINI, V. TER, in TRES.

TERGEO, V. TERGO.

TERGESTUM, Iſtriæ colonia. [Τέργεστον] Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Vulgo *Trieſte*.

TERGIVERSOR, V. TERGUM.

TERGO, ſi, ſum, [καταμάσσω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre: vel TERGEO, ſi, ſum, (&, ſecundum antiquos, tum,) ēre. Mundare, nitidum facere. Juven. 14. Sat. 62.

— vaſa aſpera tergeat alter.

Plaut. Pœn. 1. 2. 19.

Ornantur, lavantur, terguntur, poliuntur.

Al. Tergentur. Cic. in Parad. 5. Ut in familia, qui tractant iſta, qui tergunt, qui ungunt, qui verrunt, qui ſpargunt, non honeſtiſſimum locum ſervitutis tenent.
Lumina terſit manu. Ovid. 13. Met. 132.
Tergere foſſas veteres, pro Purgare. Cato R. R. cap. 2. Per ferias vero foſſas veteres tergeri, viam publicam muniri, vepres recidi.

TERSUS, a, um. Partic. [καταμαγεὶς, ἐκμαγεὶς, Gl. G. L.] Fere Adjective ponitur, pro Nitidus. ut, Terſæ plantæ. Ovid. 2. Met. 736.

— ut terſis niteant talaria plantis.

Bene lauta, terſa, ornata. Plaut. Stich. 5. 5. 4.
Superl. Stat. in præf. ad 2. Silv. Melior, vir optime, nec minus in judicio litterarum, quam in omni vitæ colore terſiſſime.

TERTUS, a, um. Partic. apud veteres, pro Terſus. Varro apud Non. 2. 847. Atrei terta nitet galea.

TERSUS, ûs. m. Apul. de Aſino, lib. 1. p. 105. Elmenh. Quod unctui, quod terſui opus ipſe præminiſtro. Ibid. Lintea terſui profer.

TERSOR, ōris. m. [καταμάκτης] Gloſſ. Gr. Lat.

TERGŌRIUM, i. n. [ἐκμαγεῖον] Gloſſ. Gr. Lat.

TERGIMENTUM, i. n. [σάκωμα] Gloſſ. Latinogræc. V. SACOMA.

TERGILLA, æ. f. vel TERGILLUM, i. n. [φορίνη, χοίρου δέρμα] Idem Gloſſ. V. in TERGUS.

TERGORO, V. TERGUS.

TERGUM, i. n. [νῶτον, Gl. G. L.] Dorſum. Plaut. Amph. 1. 1. 290.

Si tergum cicatricoſum, nihil hoc ſimili eſt ſimilius.

Cic. 1. de Nat. Deor. 100. Tuus autem deus, non digito uno redundat, ſed capite, collo, cervicibus, lateribus, alvo, tergo, poplitibus.
Boum terga non ſunt ad onus accipiendum figurata. Cic. 1. de Nat. Deor. 159.
Reponunt grues in tergo prævolantium colla & capita. Cic. 2. de Nat. Deor. 125.
Horrentia centum terga ſuum. Virg. 1. Æn. 639.
Immane tergum leonis. Virg. 5. Æn. 351.
Ingentia terga boum. Virg. 5. Æn. 404.
Lubrica terga. V. LUBRICUS.
Oſtreatum tergum. V. OSTREA.
Recurvum tergum delphinis. Ovid. 2. Faſt. 113.
Seſſile tergum. Ovid. 12. Met. 401.
Summum tergum. Ovid. 2. Met. 201.
Cædere terga. Catul. de Berecynth. 63. 81.
Conſidere tergo tauri. Ovid. 2. Met. 869.
Conſternere terram tergo, i. e. Supinum jacere in terra. Virg. 12. Æn. 543.
Convolvens ſquamea terga anguis. Virg. 3. Georg. 426.
Convolvit coluber lubrica terga. Virg. 2. Æn. 474.
Inſilire tergo alicujus. Ovid. 12. Met. 345.
Laceratum virgis tergum. V. LACER.
Plecti tergo. Hor. 2. Serm. 7. 105.
Recipere ad terga. V. AD.
Rejectis ad tergum manibus inambulare. Cic. 10. Fam. 32.
Revinctus manibus poſt terga. Virg. 2. Æn. 57.

— juvenem manibus poſt terga revinctum.

Secare terga verbere. Tibul. lib. 1. 9. 22.
Vinctus poſt tergum nodis ahenis. Virg. 1. Æn. 299.
Poetæ fere pl. ponunt, niſi quod ſeqq. & in ſoluta oratione trita ſunt.
Convertere terga. V. CONVERTO.
Dare terga, fugere. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Dabat victa terga. Ovid. 7. Met. 73.
Dare terga verſa fuga. Virg. 4. Georg. 85.
Dare terga fugæ. Ovid. 5. Met. 322.
Dare terga in fugam. Ovid. ad Liv. 18.
Impugnare terga hoſtium. V. IMPUGNO.
Nudare terga fugæ. Virg. 5. Æn. 586.
Præbere terga effugio. Tacit. 14. Ann.
Præbere terga fugæ. Ovid. 10. Met. 706.
Vertere terga, Fugere. Liv. 2. 30.
A tergo & A fronte, pro Anteriore & poſteriore parte. V. A vel AB.
A tergo ſequi, Pone, vel Poſt. Virg. 1. Æn. 185.
Aliquem a tergo adoriri. Cic. pro Milon. 29.
Teneri a tergo & a fronte, a lateribus. Cic. 3. Philipp. 32.
A tergo & a fronte videre, pro Diligenter. V. A vel AB.
A tergo lupi, & a fronte præcipitium; Proverbium. V. A vel AB præpoſitiones.
Ad tergum, vel terga, In tergo, Poſt tergum, V. in exemplis ſuperioribus.
Tergum, non tantum animalium eſt, ſed etiam aquarum, & aliarum rerum: unde A tergo dicimus, A parte poſteriore membranæ vel papyri, aut alterius cujuſcunque rei. Juven. 1. Sat. 6.

Scriptus & a tergo necdum finitus Oreſtes.

Alii legunt In tergo.
Tergum collis, pro Parte poſteriore. Liv. 25. 15.
Glauca terga aquæ. Claud. de Aponi balneis, 5. 36.
Glacialia terga fluviorum, Aqua concreta gelu. Claud. de Bell. Get. 338.
Ærea terga loricæ. Stat. 9. Theb. 552.
Tergum, pro Tergore aliquando accipitur. Virg. 1. Æn. 372.

Mercatique ſolum, facti de nomine byrſam,
Taurino quantum poſſent circumdare tergo.

Tergum, pro Scuto: quod ſcuta antiquitus pellibus tegi ſolerent. Virg. 10. Æn. 715.

— & tergo decutit haſtas.

Tergus etiam maſculino genere. Plaut. Aſin. 2. 2. 53.

Habeo, opinor, familiarem tergum, ne quæram foris.

Non. 3. 242. [Niſi per appoſitionem dictum eſt.
Tergibus, dativus pluralis numeri, apud Lucret. lib. 2. 87.

— neque quicquam a tergibus obſtet.

TERGĬVERSOR, [φυγοδικῶ, περιστρέφομαι, Gl. L. G. & G. L. ἐθελοκακῶ, L. G. ὑποστροφῶ, G. L.] āri. Fallere, & dicta mutare, & eſt quaſi tergum vertere, inquit Nonius 1. 197. Proprie eſt eorum, qui terga vertentes, adhuc tamen pugnant, nec ſeſe victos fateri volunt. Etiam Ad alias res transfertur, ut diſputationes, controverſias, & cetera hujuſmodi, quæ verborum contentionem habent. Cic. 3. Tuſc. 41. Quid tergiverſamur, Epicure, nec fatemur eam nos dicere voluptatem, quam tu idem, quum os perfricuiſti, ſoles dicere? i. e. Diſſimulamus & ſubterfugimus. Idem pro Cn. Planc. 48. Placetne ſic agi? non poſſum magis pedem conferre, ut ajunt: aut propius accedere. quid taces? quid diſſimulas? quid tergiverſaris? etiam atque etiam inſto, atque urgeo, inſector, poſco.
Itaque eam tergiverſari non ſinent, ſecumque rapient. Cic. 5. Tuſc. 81.
Tergiverſari contra aliquem. Cic. 7. Att. 1. Non eſt locus ad tergiverſandum contra Cæſarem.
Tergiverſari in re aliqua. Cic. 3. Off. 11. Atque in his tamen tribus generibus, quoquo modo poſſunt, non incallide tergiverſantur: prudentiam introducunt, ſcientiam ſuppeditantem voluptates, depellentem dolores, &c.
Tergiverſari huc & illuc. Cic. pro Roſc. Com. 37. Fannium invitum, & huc atque illuc tergiverſantem, teſtimonium contra ſe dicere cogo.
Hunc æſtuantem & tergiverſantem judicio ille perſequitur. Cic pro Flacc. 47.
Tergiverſari, pro In univerſum ab accuſatione deſiſtere, apud Juriſconſult. teſte Martian. ad s. c. Turpilianum. l. prima.
Cunctari & tergiverſari. Cic. 7. Att. 12. An cuncter, & tergiverſer, & iis me dem, qui tenent, qui potiuntur?

TERGIVERSĀTIO, ōnis. f. [φυγοδικία, Gl. L. G. & G. L. περίστρεψις, μελλησμὸς, L. G.] Cic. pro Milon. 55. Quid ergo erat moræ & tergiverſationis? Idem 10. Att. 6. Ego vero Apuliam & Sipontum, & tergiverſationem iſtam probo, nec tuam rationem eandem eſſe duco, quam meam.

TERGIVERSATOR, ōris. m. [περιστρέφεπτης, Gl. G. L.] Qui bovinator antiquitus dicebatur. Arnob. 7. Uſus eſt & Lucil. apud Gell. 11. 7.

TERGIVERSANTER, Adv. Paterc. lib. 1. 9. 3. Tum Senatus populuſque Romanus L. Æmilium Paulum Conſulem creavit, filium ejus Pauli, qui ad Cannas, quam tergiverſanter perniicioſam Reipublicæ pugnam inierat, tam fortiter in ea mortem obierat.

TERGUS, ŏris. n. [νῶτος, δορὰ ζώων, Gl. L. G. & G. L.] Corium. Plin. lib. 8. cap. 10. Duriſſimum dorſo tergus, ventres molles, ſetarum nullum tegumentum. Virg. 1. Æn. 215.

Tergora deripiunt coſtis, & viſcera nudant.

Impenetrabile tergus ad. V. IMPENETRALE.
Squalenti tergore ſerpens. Sil. lib. 3. 209.
Tergum & Tergus permiſcet Gloſſarius. conf. TERGUM.

TERGĬNUS, a, um. [ὠμοβύρσινος, Gl. L. G. & G. L.] Adj. poſſeſſ. a Tergus. Terginum lorum, i. e. Scutica de tergore animalis. Plaut. Pſeud. 1. 2. 21.

Nunquam edepol veſtrum durius tergum erit, quam terginum hoc meum.

TERGILLA, æ. f. dimin. a Tergus. Apic. 4. 3. Spatula porcina cum ſua tergilla. [Niſi potius a Tergendo eſt, quod armis tergendis ſerviebat, quia & Tergillum dicebatur. V. in TERGO.

TERGŎRO, āre. Tergus novum inducere. Plin. lib. 8. cap. 52. Tunc inter ſe dimicant, indurantes attritu arborum coſtas, lutoque ſe tergorantes. i. e. quaſi Tergus novum e luto ſibi inducentes.

TERMEN, ĭnis, n. antiqua vox pro Termino. Varro de L. L. 4. 4. Terminus in Latio aliquot locis dicitur, at apud Accium non Terminus, ſed Termen. V. Goeſ. Indicem in rei agr. auct. & Rigalt. Gloſſ.

TERMEN-

TERMENTARIUM, i. n. Linteum, quod teritur corpore, teste Varrone lib. 4. de L. L. 4.

TERMENTUM, i. n. Detrimentum. Plaut. Bacch. 4. 9. 5. Non Pelides termento fuit. Sic legit Festus. Salmasius autem suspicatur olim lectum fuisse, Tormento.

TERMĒS, ĭtis. m. Ramus direptus ex arbore nec foliis repletus, nec nimis glaber, inquit Paulus. Qui quoniam in divisione agrorum, antequam metæ ponerentur, figi solebat, termino nomen dedit. Et proprie (ut ait Porphyrio) est olivæ: sicut palmes, vitis. Hor. in Epod. 16. 45.

Germinat & nunquam fallentis termes olivæ. Gell. lib. 2. cap. 26. Spadica enim Dorici vocant avulsum e palmite termitem cum fructu. [Gloff Latinogræc. Termes dicitur proprie caulis olearum arborum. Ubi Græca interpretatio desideratur.

TERMILLÆ, [Τερμῖλλαι] Populi, de quibus Strabo lib. 12. Conditorem ex Mileto, quæ in Creta est, Sarpedonem accipientes, & Termillas in eam, quæ nunc Lycia dicitur, habitatum deduxerunt. Hos Sarpedon Minois, Rhadamanti frater, colonos ex Creta duxit, ac Termillas nominavit, quum prius Miniæ vocarentur, ut Herodotus refert, ac prius etiam Solymi. Postea Lycon, Pandionis filius, eosdem a se Lycios appellavit. Quæ profecto ratio Lycios ac Solymos eosdem esse ostendit, quanquam poëta eos separat: nam Bellerophontem e Lycia profectum Solymis arma intulisse dicit. Iliad. ζ. 184.

TERMĬNUS, i. m. [ὅρος, Gl. L. G. & G. L. τέρμων, L. G. πέρας, ὁροθέσιον, G. L.] Signum, quod agrum ab agro dividit. A terendo: quod hæ partes maxime terantur, ut vult Varro L. L. 4. 4. [Sed rectius ex Gr. τέρμων, ονος Voss. q. V.

Est enim inter eos, non de terminis, sed de tota possessione contentio. Cic. 4. Acad. 132.

Pangero terminos. V. PANGO.

Constituere sibi certos fines & terminos. Cic. pro Quint. 35.

Nullis terminis circumscrtbere aut definire jus suum. Cic. 1. de Orat. 70.

Termini, apud antiquos adhibito sacrificio disponebantur. Qua de re apud Siculum Flaccum hæc legimus, p. 5. Gœs. Carbo autem, aut cinis quare inveniatur, una certa ratio, quæ apud antiquos quidem observata est, postea vero neglecta: sic ut, aut diversa, aut nulla signa invenerimus. Cum enim terminos disponerent, ipsos quidem lapides in solidam terram collocabant, proxime ea loca, quibus fossis factis defixuri eos erant, unguento velaminibusque & coronis eos coronabant: in fossis autem, quibus posituri eos erant, sacrificio facto, hostiaque immaculata cæsa, facibus ardentibus, in fossa coopertis, sanguinem instillabant, eoque tura & fruges jactabant: favos quoque & vinum, aliaque, quibus consuetudo est terminis sacrum fieri, in fossa adjiciebant, consumptisque omnibus dapibus igne, super calentes reliquias lapides collocabant, atque ita diligenti cura confirmabant: adjectis etiam quibusdam saxorum fragminibus circumcalcabant, quo firmius starent. Tale ergo sacrificium domini, inter quos fines dirimebantur, faciebant. Nam & si in trifinium, id est in eum locum, in quem tres possessores attingebant termini ponebantur, omnes tres sacrum faciebant: quique alii in confinio domini erant, omnes ex convenientia terminos ponebant: terminos autem convenientia possessorum confirmabat. Nam in quibusdam regionibus jubemur vertices amphorarum defixos inversos observare. Pro terminis ergo convenientia, ut supra diximus, possessorum terminos consecrat, qui, ut ante dixeramus, omnibus angulis coxisque positi esse debent.

Termini apud antiquos sancte in primis, ac severe servabantur. Nam in lib. v. sententiarum Pauli scripta sunt hæc, quæ leguntur apud Gœs. in legib. Rei agr. p. 346. Terminos qui effodiunt, vel exarant arbores, in metallum damnabuntur, siquidem servi sua sponte faciunt, humiliores in opus publicum: honestiores in insulam, amissa tertia parte bonorum, relegabuntur.

Termini comportionales a veteribus dicti, teste Aggeno Urbico p. 51. Gœs. qui intra possessionum fines inveniuntur: qui si secundum pristini temporis possessionem non conveniunt, diversas attiguis possessoribus controversias generabunt.

Termini autem, ut in libello De limitibus, Variorum auctorum titulo, p. 266. Gœs. scriptum est, diversi fuerunt per diversas provincias. Sunt enim hæc verba; Terminum singulum in quatrifinio invenies. Quatuor lapides in quadrifinio positi sunt, & termini factura tornatiles, hoc est rotundi, subtilissimi: in quadrifinio invenies. Puteum si in fine invenies, pro termino habebis. Cisternam factam in fine positam, & circa hanc memoratum terminum invenies, & pro termino habebis. Terminum de lapide decisum vivo invenies, & pro termino habebis. Macerias lapidum in fine pro termino invenies. Sepulcra finalia aut monumenta sine dubio invenies. Malum cotoneum in fine pro termino invenies. Cypressum in fine pro termino invenies. Olivastellum in fine pro termino invenies. Fossatum decisum parvum in fine pro termino posuimus, fossato alio finales majores sine dubitatione invenies. Limitem torrem, hoc est torum sine dubio invenies. Parietes de calce fabricatos finales direximus. Ripas decisas finales direximus. Botontones finales inveneris. Arbores ante missas finales inveneris, peregrinas, exteras. Pontem marmoreum in fine invenies. Pontem de lapide vivo in fine invenies. Pontem ex calce factum in fine invenies. Sarcofaga in fine invenies. Imbrices in fine invenies. Collectaculum de carbonibus in calce miscitatis, & glareas fluminales ne despicias, signales constituimus. Palos picatos pro terminis invenies. Laterculos quadrangulos pro terminis invenies. Lapides nativos cum aliquo signo finem pro termino constituimus, & multa consecratione signavimus. Flumen aliquoties in fine invenies. Rivum finalem invenies. Hæc signa per diversas provincias observantur.

Terminorum nomina apud Hygenum p. Gœs. 212. leguntur hæc: Egregius, qui & robustus, quinquepedalis, Augusteus, Rhombus, Rhomboides, Scalenus, Isosceles, Trigonus orthogonus, Trapezeus, Trigonus oxygonius, Trigonus amblygonius, Parallelogrammus, Sepultura militaris in finem, Augusteus in trifinio, Isopleurus, Scutellatus, Spatula, Spetecticalis in trifinio, Area in quadrifinio, Sepultura finalis, Noverca, Canabula, Formalis, Substructio ad terras excipiendas, Maceria finalis, Scorofiones, Botontini, Monumentum, Aspratilis terminus, Hermula, Seria, Puteus, Lapis non dolatus, in cursorio positus; Terminus, qui subsecivum demonstrat; Lapis intra lapidem in trifinio, Termini gemelli, Terminus, qui fluvium demonstrat, Lapis damnatus, Gamma de Petra sicca constructa, Lapis decussatus, qui agrum intraclusum & extraclusum significat, Terminus ante terminum in versura positus, Lapis cultellatus, qui pentagoni recipit rationem; Lapis gammatus, qui trigoni recipit rationem; Lapis intra lapidem in cursorio, Lapis, qui flexuositatem limitis ostendit; Terminus qui rivum demonstrat. Ad hæc porro terminorum nomina sua cuique figura est adjuncta.

Terminus [ὅρος] apud Mathematicos est, Quod uniuscujusque finis [πέρας] est. Sic Euclid. 1. Elem.

Terminus, Finis. Cic. de Senect. 72. Omnium ætatum certus est terminus: senectutis autem nullus certus est terminus.

Angustus ævi terminus. Virg. 4. Georg. 206.

Finis & terminus contentionum. Cic. 6. Fam. 22. Sed cum consilii tui bene fortiterque suscepti, eum tibi finem statueris, quem ipsa Fortuna terminum nostrarum contentionum esse voluisset.

Malorum terminus. Lucret. lib. 3. 103.

Sermonis terminus apud Plin. 1. Epist. 5.

Longius, quam vitæ termini postulant, cogitare. Cic. pro Rabir. 29.

Terminus supremus, pro Extrema desperatione. Plin. lib. 80. cap. 37.

Stabilis rerum terminus, Immutabilis rerum exitus. Hor. in Carm. sæcul. 27.

Hærens alte terminus. Lucret. lib. 1. 78. & lib. 5. 91. Virg. 4. Æn. 614.

Et si fata Jovis poscunt, hic terminus hæret. Si hoc est immutabile. Servius.

Immobilis terminus. Claud. 2. in Eutrop. 293.

TERMO, ōnis. m. Idem. Festus, Termonem Ennius Græca consuetudine dixit, quem nos nunc terminum; hoc modo,

Ingenti vadit cursu, qua redditu' termo est. V. a pr. dict. super.

TERMINUS, [Ὅριος θεὸς, Gl. L. G.] Deus apud antiquos creditus, in cujus tutela fines agrorum esse existimabantur. In quo autem loco colebatur deus, ibi super eum foramen patebat in tecto, quod nefas esse arbitrarentur Terminum intra tectum consistere, ut auctor est Festus. Liv. 1. 10. Nam quum omnium sacellorum exaugurationes admitterent aves, in Termini fano non addixere. Id omen auguriumque ita acceptum est, non motam Termini sedem, unumque eum deorum non evocatum sacratis sibi finibus, firma, stabiliaque cuncta portendere. conf. Liv. 5. 54. Lactant. 1. 20.

TERMINĀLIS, e. Adj. [ὅριος] Terminalis lapis dicitur Terminus ipse lapideus. Ammian. 18. 4.

Terminales arbores, Vide in TERMINUS, ex Paulo. H. St.

TERMINĀLIA, ōrum. n. pl. [Ὁροθέσια, ἑορτὴ Ὁρίου θεοῦ, Gl. L. G.] Festa ipsius Termini dei. Cic. 12. Philipp. 14. Hisce ego me viis committam, qui Terminalibus nuper in suburbium, ut eodem die reverterer, &c. Hor. Epod. 2. 59.

Vel agna festis cæsa Terminalibus. A. Varr. de L. L. 5. 3.

TERMĬNO, [περῶ, Gl. L. G. & G. L. διορίζω, πληρῶ, περματίζω, ὁρίζω, ὅρον τίθημι, τελειῶ, ψηφολογῶ, L. G.] āre. Finire Cic. de Senect. 82. Si iisdem finibus gloriam meam, quibus vitam, essem terminaturus

Terminare bona voluptate, pro Dicere bonorum finem esse voluptatem, vel Non reputare alia esse bona, quam voluptates. Terminare, inquit Budæus, Definire, metiri, & ut finem statuere. Cic. 3. Off. 117. Idem 1. de Finib. 38. Omni autem privatione doloris putat Epicurus terminari summam voluptatem. h. e. Epicurus putat summam esse voluptatem privari doloribus.

Terminare sententiam, Absolvere. Cic. 9. Att. 22.

Unde est orsa, in eodem terminetur oratio. Cic. pro Marcel. 34.

Clausulam longa syllaba terminare. Cic. 3. de Orat. 181.

Intra aliquid terminari. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Terminare, Limites constituere. Cic. 1. Off. 33. Illorum fines, sicut ipsi dixerant, terminavit: in medio relictum quod erat, populo Rom. adjudicavit. Idem 3. in Catil. 26. Quorum alter fines vestri imperii, non terræ, sed cæli regionibus terminaret. Virg. 1. Æn. 287. Al. 291.

Imperium Oceano, famam qui terminet astris

Stomachus utraque ex parte tonsillas attingens, palato extremo atque intimo terminatur. Cic. 2. de Nat. Deor. 135.

Terminare oculis subjectos campos, Distinguere, secernere vel discernere. Liv. 32. 4.

Terminare modum alicujus artis. Cic. 1. Tusc. 45. At nos metiendi, ratiocinandique utilitate, hujus artis terminavimus modum.

Rem infinitam terminare. Cic. 1. Tusc. 62.

Cogitationes suas terminare. Cic. pro Arch. 29.

Spem possessionum terminare. Cic. pro Milon. 75.

TERMINĀTUS, a, um. Partic. [ὁρισθεὶς] ut, Terminatus ager, i. e. Circumscriptus, conclusus.

Terminatæ divitiæ. Cic. 1. de Finib. 45. Ne naturales quidem multa desiderant, propterea quod ipsa natura divitias, quibus contenta sit, & parabiles & terminatas habet.

Negotium terminatum, Absolutum. Ulpian. in l. Interdum. D. de furtis.

Oratio conclusa & terminata. Cic. in Orat. 20.

TERMINATUM, i. n. [ὅρος, ἐπὶ χώρας] Gloss. Græcolat.

TERMINATIO, ōnis. f. [ὁροθέσιον, ὅρος ἐν δίκῃ πράγματος, Gl. G. L.] Finitio. Cic. 5. de Fin. 27. Exposita igitur, inquit, terminatione rerum expetendarum, &c.

Concludi alias alia terminatione. Cic. in Orat. 200.

Terminatio aurium, Distinctio, discretio. Cic. in Orat. 178. Ut igitur poëtica & versus inventus est terminatione aurium, observatione prudentium: sic in oratione animadversum est, &c.

TERMINĀTUS, ûs. m. Terminus. Frontin. de Aquæduct. conf. Voss. de Vit. L. L. 3. 52.

TERMINĀTOR, ōris. m. [ὁροθέτης] Gloss. Gr. Lat.

TERMO, ōnis, V. post. TERMINUS; TERNUS, V. TER, in TRES.

TĔRO, trīvi, trītum, [τρίβω, Gl. L. G. & G. L. ἀλοῶ, L. G.] ĕre. Fricare, tundere. Plaut. Asin. 1. 1. 16.

Num me illuc ducis, ubi lapis lapidem terit? i. e. In pistrinum.

Idem Pseud. 3. 2. 29.

Barba aspera terit amplexus, Amplexam offendit mulierem. Tibul. 1. 8. 32.

Calcem calce terit, Contingit. Virg. 5. Æn. 324.

Frena teruntur dente equi, Atteruntur. Ovid. 1. de Arte Am. 20.

Fruges area terit, Qui in ea teruntur. Virg. 1. Georg. 298.

Inguina terere, Conterere Juven. 9. Sat. 4.

Iter terere, Iter facere. Virg. 1. Georg. 380.

Iter propositum terere. Propert. lib. 2. 30. 14.

Manum terere duro labore. Virg. 4. Georg. 114.
Meta terenda rota, Stringenda. Ovid. 1. de Arte Am. 40.
Mola terere. Plin. lib. 36. cap. 26.
Porticum terit ambulator. Martial. lib. 2. 11.
Prata terenda rotis. Propert. lib. 3. 3. 18.
Radios trivere rotis, Tornaverunt. Servius. Virg. 2. Georg. 444.
Vestis teritur assidue. Lucret. lib. 4. 1121.
Via cunctis terenda. Propert. lib. 3. 18. 22.
Terere tempus, Consumere. Liv. 1. 27. Inde ubi satis subisse sese ratus est, erigit totam aciem, fluctuansque animo, ut tereret tempus, ordines explicat. [Terere tempus est Moram de industria facere, ne agas, quod agendum est. conf. in TEMPUS.
Teretur interea tempus, belli apparatus refrigescent. Cic. 5. Philip. 30.
Ætatem in rebus discendis terere. Cic. 3. de Orat. 121.
Ætas teritur bellis. Hor. Epod. 16. 1.
Otium terere. Liv. 1. 57. Regii quidem juvenes interdum otium conviviis, comessationibusque inter se terebant. Virg. 4. Æn. 271.
Pectus terere amore, Consumere. Propert. lib. 3. 20. 6.
Jam enim hoc verbum satis hesterno sermone trivimus. Cic. 4. Acad. 18. i. e. Quasi usu tritum fecimus.
Rerum nomina novarum, quæ nunc consuetudo diuturna trivit. Cic. 3. de Fin. 14.
Terere, pro Perdere, Græcorum imitatione, qui ἐπιτρίβειν sic usurpant. Nævius apud Priscianum 5. 164.

Ut illum dii terant, qui primum olitor cepam protulit. [V. Lucian. in Gallo pr. Sed & κατατρίβειν Græci similiter usurparunt, quo pertinet cavillatio Diogenis, qui Platonis διατριβὴν, κατατριβὴν appellare consueverat, teste Laërt. lib. 6. segm. 24.

TRĪTUS, a, um. Partic. [τετριμμένος, τριπτὸς, Gl. G. L.] Plin. lib. 12. cap. 19.
Area trita frugibus. Ovid. 4. Trist. 6. 19. V. in ipso verbo.
Vestis trita. Hor. 1. Epist. 20. 30.
Lacerna trita. Martial. lib. 1. 93.
Iter tritum, Calcatum; & quod vulgus *frequentatum* dicit. Cic. 1. Philip. 7. Quum Brundusium, iterque illud, quod tritum in Græciam est, non sine causa vitavissem.
Via trita humano pede. Tibul. lib. 4. 13. 10.
Via trita laudis. Cic. de Clar. Orat. 180. Quum eum vehementer hortarer, ut eam laudis viam rectissimam esse duceret, quam majores ejus ei tritam reliquissent.
Tritum sermone proverbium. Cic. 1. Off. 33. Ex quo illud summum jus, summa injuria: factum est jam tritum sermone proverbium. i. e. Celebratum.
Tritum & Celebratum. Cic. pro Flacc. 65. Quid porro in Græco sermone tam tritum atque celebratum est, quam si quis despicatui ducitur, ut Mysorum ultimus esse dicatur.
Usitatum & Tritum verbum. Cic. 1. Acad. 27. Faciamus enim tractando usitatius hoc verbum & tritius.
Compar. Tritior mos. Plin. 33. 12. Sed varia est lectio. V. Harduin. in loc.
Manus tritiores. Vitruv. 2. 1.
Superl. Via tritissima. Sen. de Vita Beata, 1.

TRITUS, ûs. m. [τρίψις] Plin. lib. 33. cap. 4. Nec ullum absolutius aurum est, cursu ipso, trituque perpolitum. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. Nam & lapidum conflictu atque tritu elici ignem videmus & recenti fossione. Lactant. 6. 4. Tritu pedum.

TRITOR, ōris. m. [τρίπτης, Gl. L. G.] Qui terendo aliquid macerat. Plaut. Pers. 5. 2. 17. Quid ais tu crux, stimulorum tritor? Plin. lib. 35. cap. 11.

TRITORIUM, i. n. [τριβὰς] Murarium. Gloss. Græcolat.

TRITŪRA, æ. f. [ἀπότριψις, ἄλοησις, Gl. L. G.] Columel. lib. 1. cap. 6. Eventilata mundiora sunt, lapillisque carent, & glebulis, quas per trituram fere terrena remittit area.

TRĪTO, [τρίβω, Gl. G. L.] freq. Pass. Tritor, [τρίβομαι, ibid.]

TĔREBRA, æ. f. sec. c. [τρύπανον, Gl. G. L.] Instrumentum, quo ligna perforantur; a Tero. Columel. lib. 4. cap. 29. Nam antiqua terebra, quam solam veteres agricolæ noverant, scobem faciebat, perurebatque eam partem quam perforaverat.
Terebra rem agere. Cels. lib. 8. cap. 3.

TEREBRUM, i, n. [τρύπανον, Gl. L. G.] Idem.

TEREBRO, [τρυπάω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Terebra perforare. Virg. 2. Æn. 38.

Aut terebrare cavas uteri, & tentare latebras. Columel. lib. 5. cap. 9. Eas terebrari Gellica terebra convenit.

Buxum terebratum per rara foramina. Ovid. 6. Fast. 697.
Terebrare, per translationem dixit Plaut. Bacch. 5. 2. 82.

Hanc veniam illis te exorem sine. N. ut terebrat? i. e. Blandiloquentia sese insinuat.

TEREBRATIO, ōnis. f. [τρύπησις] Columel. lib. 4. cap. 29. In illa autem quæ fit per terebrationem, &c.

TEREBRĀTUS, ûs. m. Scribonius Largus 206. De industria a medicis cum terebratu exciditur quod lædit eam os.

TEREBRĀTOR, ōris m. [τρυπητὴς] Gloss. Gr. Lat.

TEREBRĀMEN, ĭnis. n. Fulgent. Mythol. 2. Tinearum terebramina.

TĔRĒDO, ĭnis. f. [τερηδὼν] Vermis in ligno nascens. A terendo dictus, vel a sono, Græce τερηδών. Eadem & Tinea dicitur. Sunt tamen qui distinguant. ut Teredines dicantur in mari, hoc est in navibus: Tineæ, terrestres sint. Plin. lib. 16. cap. 41. Infestantium quatuor genera. Teredines, capite ad portionem gravissimo, rodunt dentibus. Hæ tantum in mari sentiuntur, nec aliam putant teredinem proprie dici. Terrestres tineas vocant. Columel. lib. 4. cap. 24. Nam & teredinem formicamque prohibet.
Teredo pro Verme vestes terente, & erodente. Plin. lib. 8. cap. 48. de prætextis Ser. Tullii, Mirumque fuit nec defluxisse eas, nec teredinum injurias sensisse annis DLX. [Gloss. Græcolat. τερηδὼν, εἶδος φλυκταίνης.

TRĪBER, i, m. [τρίβολος] Gloss. Græcolat. Idem quod seq. Tribula.

TRĬBŬLA, æ. f. vel TRIBŬLUM, i. n. [Τυκάνη, Gl. L. G. τυκάνη, ᾗ τὸν σῖτον ἀλοῶσι, τρίβολος, τριπτήριον, G. L.] Genus vehiculi, quo frumenta in area teruntur. Varro 1. de R. R. cap. 52. E spicis in aream excuti grana: quod fit apud alios jumentis junctis ac tribulo. Id fit e tabula lapidibus aut ferro asperata, quo imposito auriga, aut pondere grandi trahitur jumentis junctis, ut discutiat e spica grana. Columel. 1. 6. Virg. 1. Georg. 164.

Tribulaque traheæque, & iniquo pondere rastri. [Non. 3. 249. Tribulæque legit.

A tero, teris, fit Tribulum, quasi Teribulum, sicut ab Infundo, Infundis, infundibulum.

TRIBULĀRIUM, i. n. [θλιπτηριοφυλάκιον] Locus ubi tribulæ reconduntur, ut est apud Columellam. [Ubi?

TRIBŬLO, [θλίβω, Gl. G. L.] āre. Tribula, aut alio quovis instrumento, comminuere. Cato de R. R. cap. 23. Si indideris defrutum, aut marmor, aut resinam, dies viginti permisceto crebro, tribulatoque quotidie.
Tribulare, Torquere, & angustiis afficere; apud scriptores ecclesiasticos. Verbum factum ab angustia & dolore illorum, qui tribulum ferri calcaverint. Tertull. adv. Gnost. cap. 13. Qui in omnibus tribulemur, sed non coangustemur.

TRIBULĀTUS, a, um. Adj. Pallad. R. R. 1. tit. 43. Item falciculas brevissimas tribulatas, quibus filicem solemus abscindere.

TRIBULATIO, ōnis. f. [θλίψις, Gl. L. G. & G. L.] Vox ecclesiastica pro Ærumnis vel dolore. Tertull. adv. Jud. cap. 11. In die tribulationis.

TRĪTŪRO, āre. Tritura excutere frumenti grana. Sidon. 7. Epist. 6. In hac area mundi triturari variis passionum flagellis.

TRITURATIÓ, ōnis. f. Columel.

TRITURATOR, ōris. m. Idem. [Si fides Lips. Thesauro.

TERPANDER, vel TERPANDRUS, [Τέρπανδρος] Arineus, sive Lesbius, poëta Lyricus, primus in lyra heptachordum & lyrici carminis canonem scripsit, quod Philemoni quidam adscribunt. Auctor Suidas. Strabo autem lib. 13. Methymnæum eum facit, quod oppidum est Lesbi: dicitque tetrachordo heptachordum reperisse, ut ejus indicant carmina. Hujus famæ ac nominis maximi indicium, quod Lacedæmonii in seditione quadam, admoniti ab oraculo, Terpandrum mitterent, qui lyræ & poëseos dulcedine animos vulgi ac tumultus sedaret: ex quo postea his proverbium mansit, si quando dulcem audiant musices concentum, κατὰ Λέσβιον ᾠδὴν, Secundum Lesbium cantum. Ex libro proverbiorum Græcorum.

TERPNUS, [Τέρπνος] Citharœdus fuit, cujus cantu oblectatum Neronem scribit Tranquillus in Neron. cap. 20. his verbis, Statim ut imperium adeptus est, Terpnum citharœdum, vigentem tunc præter alios, arcessit, diebusque continuis post cœnam canenti in multam noctem assidens, paulatim & ipse meditari exercitarique cœpit: nec eorum quidquam prætermittere, quæ artifices ejus generis, vel conservandæ vocis causa, vel augendæ factitarent.

TERPSĬCHŎRE, [Τερψιχόρη] Una ex novem Musis, sic dicta quod choreis & tripudiis delectetur: vel ut Plutarchus ait, quod maxima vitæ pars ea delectetur & gaudeat. V. MUSA.

TERRA, æ. f. [γῆ, Gl. L. G. & G. L.] Elementum ipsum, omnibus notum. Scribit Varro de L. L. 4. 4. Terram dictam esse ab eo, quod teritur: itaque Tera scriptum fuisse in Augurum libris cum R uno. De natura & forma terræ V. Plin. 2. 63. Cic. 2. de Nat. Deor. 98. Ac principio terra universa cernatur locata in media mundi sede, solida & globosa, & undique in sese nutibus suis conglobata, vestita floribus, &c. Idem 4. Acad. 112. Videamus terra penitusne defixa sit, & quasi radicibus suis hæreat, an media pendeat. Idem 5. Tusc. 69. Unde terra, & quibus librata ponderibus, quibus cavernis maria sustineat.
Terram, punctum esse cæli, ex Hygino cognoscitur: is enim sic in libro de Limitibus p. Goes. 171. Cæli punctum esse terram, sic describunt, quod dicant, a polo ad Saturni circulum intervallum esse, quod Græci hemitonion appellant: a Saturno deinde ad Jovem, hemitonion: ab hoc deinde ad Martem, tonum: a Marte deinde ad Solem, ter tantum esse, quantum a polo ad Saturnum, hoc est trithemitonion: a Sole deinde tantum esse ad Venerem, quantum a Saturno ad Jovem, hemitonium: a Mercurio deinde ad Lunam, tantundem, hemitonium: a Luna ad terram tantum, quantum a polo ad Jovem, tonon. sic terram punctum cæli esse ostendunt: & ars musica per hæc diastemata constare fertur.
Terra pilæ similis. Ovid. 6. Fast. 269.
Ad terram. V. AD præpositionem.
A terra ad cælum percontari. V. A præpositionem.
Filii terræ, olim Obscuro ignotoque genere prognati dicebantur, propterea, quod terra sit omnium communis parens: vel quod juxta quorundam etiam historias, primitus mortales e terra nascebantur. M Tullius 1. Att. 13. Et huic terræ filio, nescio cui, committere epistolam tantis de rebus non audebam. Idem 7. Fam. 9. Cn. Octavius est, an Cn. Cornelius quidam tuus familiaris, summo genere natus, terræ filius, &c. Pers. 6. Sat. 57. — præsto est mihi Manius hæres,

Progenies terræ: quære ex me, quis mihi quartus
Sit pater: haud prompte, dicam tamen: adde etiam unum,
Unum etiam, terræ est jam filius. Erasmus. conf. Grang. ad Juvenal. 4. 98.

Terræ etiam filii dicuntur, Quorum genus est incertum, quorum genus abolevit vetustas. Quintil. lib. 3. cap. 9. Laudantur autem urbes similiter atque homines. Nam pro parente est conditor: & multum auctoritatis affert vetustas, ut iis, qui terra dicuntur orti. Ovid. 1. Mett. 615. de Io,

Juppiter e terra genitam mentitur, ut auctor
Desinat inquiri. V. Cæl. lib. 3. cap. 8. & lib. 20. cap. 28.

Gremium terræ. Lucret. lib. 1. 252.
Motus terræ. V. infra TERRÆMOTUS.
Tremor terræ. Plin. ad Cornelium Tacit. 6. Epist. 20.
Viscera terræ. Ovid. 1. Met. 138.
Iners, Immobilis. Hor. 3. Carm. 4. 45.
Magna. Virg. 4. Georg. 366.
Mater. Lucret. lib. 5. 1401.
Omniparens. V. OMNIPARENS.
Parens. Virg. 4. Æn. 178.
Vasta. Virg. 10. Æn. 57.
Circumfusa terra mari Atlantico. V. CIRCUMFUNDO.
Concussa terra. V. CONCUTIO.
Nox involvens terram umbra. Virg. 2. Æn. 251.
Movet terra, pro Mota est. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 22.

Perdomare terram. V. PERDOMO.
Aut terra, aut mari; Plautus dixit, pro Quacunque ratione. Sumptum est ab historicis, qui referunt res terra marique gestas, & gentes terra marique expugnatas. Cic. pro Cluent. Cujus tantæ res gestæ terra marique exstiterunt. Idem pro Lege Manil. 48. Quantas ille res domi, militiæque, terra marique, quantaque felicitate gesserit. Idem 7. Att. 22. Qua aut terra aut mari persequar eum, qui ubi sit nescio? Plauti verba sunt hæc Pseud. 1. 3. 83.
Aut terra aut mari alicunde evolvalvam id argentum tibi. Erasm.
Cælum, mare, terra. Cic. 5. de Fin. 9. Natura sic ab his investigata est, ut nulla pars cælo, mari, terra, ut poetice loquar, prætermissa sit. Addit, Poetice, quod poetæ tria tantum elementa referant. ut Ovid. 1. Met. 5.
Ante mare & terras, &, quod tegit omnia, cælum. Ter. Adelph. 5. 3. 4.
O cælum, ô terra, ô maria Neptuni. Plaut. Amph. 5. 1. 3.
Ita mihi videntur omnia, mare, terra, cælum consequi. Hæc quoque Erasmus.
Conquirere aliquem terra marique. Cic. 5. Fam. 9.
Terræ sæpe pl. num. pro ipsa Tellure. Cic. ad Brut. 9. Id enim amisisti, cui nihil in terris simile fuit.
Orbis terrarum. Virg. 1. Æn. 237.
Regnator terrarum. Stat. 4. Silv. 2. 14.
Sator terrarum. Stat. 1. Theb. 179.
Abscidit deus terras Oceano. Hor. 2. Carm. 3. 25.
Convexæ terræ in maria. V. CONVEXUS.
Domitæ terræ. Ovid. 15. Met. 877.
Excedere terris. Virg. 2. Georg. 474.
Habitare terras. Ovid. 5. Trist. 2. 51.
Jacentes terræ. Ovid. 2. Met. 179.
Ut vero terras despexit ab æthere summo
Infelix Phaëton penitus penitusque jacentes. h. e. Valde depressas, & longe a se remotas. [Conf. Virg. 1. Æn. 224.
Irrorat terras Eous novo sole. Virg. 1. Georg. 288.
Lustro vagus terras. Stat. 8. Theb. 512.
Lustrabat dies lampade terras. Virg. 7. Æn. 148.
Movere omnes terras, omnia maria. V. MOVEO.
Obire terras. V. OBEO.
Obruit nox terras roriferis umbris. Lucret. lib. 6. 864.
Operit nox terras. Virg. 4. Æn. 352.
Penetrare sub terras. V. PENETRO.
Perambulare terras. V. PERAMBULO.
Perflant venti terras turbine. Virg. 1. Æn. 87.
Premere terras, Regere imperio terras. Lucan. lib. 10. 49.
Profanatæ terræ. Stat. 3. Silv. 3. 2.
Radit terras Aquilo. Hor. 2. Serm. 6. 25.
Spargit aurora lumine terras. Lucret. lib. 2. 143.
Texit nox caligine terras. Lucret. lib. 6. 852.
Terra, Territorium aliquando significat, & provinciam seu regionem. Cic. 1. in Catil. 20. Dubitas, si hic morari æquo animo non potes, abire in aliquas terras, &c.
Ardua terrarum, Montana loca. Virg. 5. Æn. 695.
Bonitas terræ. Lucret. lib. 5. 1246.
Domesticus nativusque alicujus gentis ac terræ sensus. Cic. de Arusp. Respon. 19.
Fertilitas terræ. Ovid. 5. Met. 481.
Fragor terræ, [χάσμα, Gl. L. G. & G. L.]
Hiatus terræ. [χάσμα, Gl. L. G. & G. L.] Ovid. 3. Fast. 609.
Margo terrarum. Ovid. 1. Met. 14.
Motus terræ. V. infra TERRÆMOTUS.
Oræ terrarum, Regiones. Hor. 1. Epist. 3. 1.
Oræ terrarum, Extremitates, litora. Lucret. lib. 2. 555.
Situs terrarum. Hor. 2. Epist. 1. 252.
Altrix terra. V. ALO.
Aprica terra. V. APRICUS.
Arata. Ovid. 1. Fast. 703.
Arenacea. V. ARENA.
Arenosa. Ovid. 14. Met. 82.
Aspera aspectu. V. ASPER.
Aurifera. Sil. lib. 3. 401.
Barbara. Ovid. 17. Epist. 604.
Beata. Ovid. 16. Epist. 188.
Bona. V. BONUS.
Brevissima. V. BREVIS.
Cariosa. V. CARIES.
Cava. Virg. 12. Æn. 883.
Columbina. V. COLUMBUS.
Cruda, Cum herbis evulsa. Lucan. lib. 3. 387.
Crudelis. V. CRUDELIS.
Deserta. Virg. 3. Æn. 4.
Desolata. Ovid. 1. Met. 349.
Ditissima. Virg. 2. Georg. 136.
Ferax. Ovid. 1. Fast. 68. Lucret. lib. 2. 1097.
Frugiferentes terræ. Lucret. lib. 1. 3.
Gracilis terra, Stricta, qualis est Isthmus. Sen. Theb. 1.
Graves tetræ. Virg. 3. Georg. 526.
Herbosa terra. Ovid. 10. Met. 128.
Hiantes terræ. Lucan. lib. 3. 10.
Hospita terra. Virg. 3. Æn. 539.
Hostilis. Lucan. lib. 2. 89. Cic. 1. de Invent. 108. Hostili in terra turpiter jacuit insepultus.
Jejuna. V. JEJUNIUM.
Impia, Impiorum sedes. Ovid. 10. Epist. 100.
Inculta terra, χέρσος τόπος. Gloss. Græcolat. χέρσος γῆ, L. G.
Infamis. Ovid. 13. Met. 400.
Infesta. Ovid. 4. Met. 619.
Ingrata. Ovid. 5. Met. 475.
Inops pacis. Ovid. 2. de Pont. 2. 96.
Invisa terra fossoribus. Hor. 3. Carm. 18. 15.

Gaudet invisam pepulisse fossor
Ter pede terram. Invisam terram fossoribus merito dixit. quod in ea laborent quum fodiunt. Naturale est enim omnibus odisse laboris sui materiam. Porphyr. Loquitur Horatius de rusticorum die festo tripudiis & saltationibus.
Lapidosa. V. LAPIS.
Lassa. V. LASSUS.
Latæ terræ. Ovid. 2. Met. 307.
Materina terra apud Catonem R. R. 34. ita scribentem, Ager rubricosus & terra pulla, materina, rudecta, arenosa: Interpretanda est Terra dura, solida, & prope lignea, qua in notione nomen materiæ poni non est infrequens, ut materina quasi a materia deducatur. Scio fuisse quibus videretur Macerina legi debere pro Macra, sed prior lectio sincerior est, ut Turnebus existimat.
Mavortia, Bellatorum patria. Virg. 3. Æn. 13.
Metalliferæ terræ. Sil. lib. 15. 501.
Nefasta. V. NEFASTUS.
Nigra. Virg. 2. Georg. 203.
Obesa. Virg. 3. Georg. 80.
Paterna, Patria. Ovid. 10. Epist. 64.
Paupere terra missus. Virg. 6. Æn. 811.
Peregrina. Ovid. 9. Met. 633.
Pingues terræ. Virg. 2. Georg. 92.
Potentes terræ. Virg. 3. Æn. 528.
Pumicosa terra. Plin. lib. 17. cap. 5. & lib. 35. cap. 14.
Solida. Ovid. 10. Met. 180.
Sterilis. Ovid. 3. Fast 856.
Succosa terra. Columel. lib. 3. 5. Vitiarium neque jejuna terra, neque uliginosa faciendum est: succosa tamen, & mediocri potius, quam pingui.
Suspensa terra. V, SUSPENDO.
Varia cariosaque terra. Columel. lib. 2. cap. 4.
Uberi e terra nasci. Quintil. lib. 2. cap. 19.
Uliginosa terra. V. paulo ante, Succosa terra.
Undosæ terræ. Sil. lib. 7. 277.
Abscondere in terram. V. ABSCONDO.
Arcessere aliquem ex ultimis terris. Cic. de Arusp. Resp. 24.
Affecta sterilitate terra. V. AFFECTUS.
Attollere se a terra. V. ATTOLLO.
Calentes terræ. Hor. 2. Carm. 18. 18.
Certat cum terris feracissimis Ægyptus. V. CERTO.
Circumscribere terram sarculo. V. CIRCUMSCRIBO.
Colere terras. Virg. 3. Ecl. 61.
Concidit ad terram graviter. Virg. 5. Ænn. 447.
Contingere terram osculo. V. CONTINGO.
Curvare in terram. V. CURVUS.
Decedere patria terra. Virg. 6. Æn. 508.
Defodere aliquid in terram. Lucret. lib. 5. 1365.
Dehiscunt terræ ardore. Virg. 3. Georg. 432.
Dare ad terram. V. AD præpositionem.
Effossa terra. Lucan. lib. 3. 346.
Excoquit terram sol. Lucret. lib. 6. 962.
Ferire terram pede. Virg. 3. Georg. 500.
Frigescit terra. Lucret. lib. 6. 865.
Frui prosperiore terra. Ovid. 3. de Pont. 7. 30.
Jacentes terræ ad Hesperum. V. JACEO
Insectari terram assiduis rastris. Virg 1. Georg. 155.
Insterni terra, Sepeliri. Stat. 3. Theb. 213.
Invertere terras vomere. Virg. 3. Georg. 526.
Inumbratur terra. Lucret. lib. 5. 290.
Madefacere terram. V. MADEO.
Mandare semina terræ. V. MANDO.
Moliri terram. V. MOLIOR.
Navigare terram. V. NAVIS.
Nititur terra suis stirpibus. Cic. 5. Tusc.
Obstruere terras. Ovid. 8. Met. 185.
Offringitur terra. V. OFFRINGO.
Pavita terra & complanata. V. PAVIO.
Pellere terram duro pede. Lucret. lib. 5. 1401. De rusticorum saltatione.
Perfodere terram. V. PERFODIO.
Perstringere terram aratro. V. PERSTRINGO.
Petere terra, pro Terra iter facere. Cic. pro Planc.
Pressit terram posito genu. Ovid. 6. Met. 346.
Procumbere terræ Ovid. 2. Met. 347.
Proscindere terram validis juvencis. Virg. 2. Georg. 237.
Proscindere terram pressis aratris. Lucret lib. 5. 210.
Proscindere ferro solum terræ. Lucret. lib. 5. 1294.
Quatere terram alterno pede, Saltare. Hor. 1. Carm. 4. 7.
Relinquere dulces terras, Patriam. Virg. 4. Æn. 281.
Rimari terram rastris. Virg. 3. Georg. 534.
Scalpere terram unguibus. Hor. 1. Serm. 8. 26.
Scindere terram aratro. Ovid. 3. Amor 8. 41.
Solutæ terræ. Hor. 1. Carm. 4. 10. h. e. Liberæ, & cultui non inservientes: ut prata significare videatur. Vel temperie & æstu Veris solutæ, quæ paulo ante frigore hiemis strictæ erant. Porphyr.
Subigere terram vomere. Ovid. 11. Met. 31.
Succedere terris alicujus. Virg. 7. Æn. 214.
Vere tument terræ. Virg. 2. Georg 324.
Tundere terram pede. Hor. de Arte Poet. 430.
Vertere terram. Virg. 1. Georg. 2.
Vertere terram ferro. Virg. 1. Georg. 147.
Uda terra viret gramine. Ovid. 2. Amor. 6. 50.
Terram pro terra, Proverbialis est figura in hominem exsulem, erronem, & incertis vagantem sedibus. Cic. 14. Att. 10. Hæc & alia ferre non possum, itaque γῆν πρὸ γῆς cogito. Significat se de fugiendo cogitare. Erasmus. Al. Longe lateque terrarum exponunt.
Terra defossum habes; In eum qui non impertit, neque profert suas dotes. Sumptum ab avaris, thesaurum humo defodientibus. Quod apud Plautum facit Euclio. Itidem Hor. Epod. 1. 32.

 —haud

— haud paravero,
Quod aut, avarus ut Chremes, terra premam,
Discinctus aut perdam ut nepos. Erasmus.

Terram video; Qui molesti prolixique laboris finem adesse significat, dicere solet, γῆν ὁρῶ, id est Terram video. Sumptum a navigantibus. Quint. Curt. lib. 4. 7. 11. Haud secus quam profundum æquor ingressi terram oculis requirunt. Plaut. in Merc. 1. 2. 84.

Equidem jam me censebam esse in terra, atque in tuto loco. Cic. pro Muren. 3. Idem de Senect. 71. Quasi terram videre videar, &c. Sentiens instare vitæ finem. Erasmus.

Terra ipsa dea est, & ita habetur: quæ est enim alia Tellus? Cic. 3. de Nat. Deor. 52. V. TELLUS.

TERRÆMŌTUS, ûs. m. [σεισμὸς, Gl. L. G. & G. L.] dicitur Quum terra, incluso in se spiritu, alicubi contremiscit, & moveri sentitur magno sæpe habitantium damno. Legitur & aliquando disjunctim, interpositis, dictionibus. Plin. lib. 2. cap. 84. Fiunt cum terræmotu & inundationes maris, eodem videlicet spiritu infusi aut residentis sinu recepti. Maximus terræ, memoria mortalium, exstitit motus, Tiberii Cæsaris principatu, XX urbibus Asiæ una nocte prostratis. Cic. 2. de Nat. Deor 14.

Plural. Ovid. 12. Met. 521.

Ardua si terræ quatiatur motibus Ide. & Lucret. lib. 5. 107.
— & graviter terrarum motibus orbis
Omnia conquassari in parvo tempore cernes [Unde liquet rectius dividi.

Si tecta aut vi tempestatis, aut terræmotu, aut vetustate cecidissent. Cic. 2. Off. 13.

Horribilis terræmotus. Cic. de Arusp. Resp. 62. Recordamini illud etiam quod nondum est relatum, quod eodem fere tempore factus in agro Piceno Potentiæ nuntiatur terræmotus horribilis, cum quibusdam multis metuendisque rebus.

Novus terræmotus. Cic. de Arusp. Resp. 63.

Conquassari maximis terræmotibus. Cic. 1. de Divin. 97.

TERRÆMĀLUM, [ἀελσολόχεια, Gl. L. G. ἀελσολοχία, G. L.]

TERRŬLA, æ. f. dimin. Leg. un. Cod. de Thesauris. In alienis terrulis opes abditas perscrutari.

TERRICLÆ, ārum, f. [χαραχίδες] Gloss. Latinogræc. [Puto pro Terriculæ.

TERRĀLIS, e. Adj. Apul. de Herb. cap. 105.

TERREUS, a, um. Adj. [ἐπίγειος, Gl. G. L.] Ex terra factum: ut, Vas terreum. Columel. lib. 1. cap. 6. Horreum camera contectum: cujus solum terreum, priusquam consternatur, perfossum. Alia exemplaria habent Terrenum.

Murus terreus. Varro de L. L. 4. 8.

TERRĒNUS, a, um. Adj. [χερσαῖος, Gl. G. L.] Quod vel in terra natum est, vel in terra vivit, vel aliquid cum terra commune habet; ut, Terrenum animal.

Pisces terreni, Litorales. Plin. lib. 9. cap. 29. Terreni majores quam pelagici.

Terrenum iter, Quod in terra fit. Plin. 6. cap. 17.

Bestiarum autem terrenæ sunt aliæ, partim aquatiles, aliæ, &c. Cic. 1. de Nat. Deor. 104. [Murænam sic vocat Tertull. de Pall. ad fin. si Salmasio credimus, quia vivario inclusam intelligit. Forte tamen Teneræ bestiæ reliquit Afer.

Agger terrenus. h. e. Terra factus. Suet. in Caligula cap. 19.

Colles terreni, Non lapidosi, sed molles & pingues. Plin. 5. Epist. 6. ad Apollinarem, Pingues terrenique colles (neque enim facile usquam saxum, etiam si quæratur, occurrit) planissimis campis fertilitate non cedunt.

Contagio terrena. Cic. 2. de Divin. 58. Sed & decoloratio quædam ex aliqua contagione terrena maxime potest sanguinis similis esse.

Corpus terrenum. Lucret. lib. 1. 1085.

Corpus terrenum & concretum. Cic. 1. Tusc. 47.

Fæx terrena. Ovid. 1. Met. 68.

Genus terrenum. Cic. 1. Tusc. 42. Corpora nostra terreno principiorum genere confecta, ardore animi concalescunt.

Hiatus terrenus. Ovid. 15. Met. 273. V. Terræ hiatus in TERRA.

Humoribus marinis & terrenis longo intervallo extenuatis, sidera aluntur Cic. 2. de Nat. Deor. 43.

Soliditas terrena. Cic. 2. de Nat. Deor.

Via terrena. V. VIA.

Immorari terrenis. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Terrenus, Quod super terram est, vel in terra fit. Columel. lib. 11. cap. 1. Per hos quoque dies abstinent terrenis operibus.

TERRĒNUM, i. n. [πεδίον] Campus, solum. Columel. lib. 2. cap. 2. Callidissimi rusticarum rerum, Silvine, genera terreni tria esse dixerunt: campestre, collinum, montanum. Idem lib. 3. cap. 3. Quum sola ea res omnem impensam terreni pretio suo liberet. [Hinc Gall. *Terrein.*

TERRESTER, & TERRESTRIS, e. Adj. [ἐπίγειος, Gl. L. G. & G. L. χερσαῖος, L. G.] Quod in ipsa terra degit.: ut, Terrestre animal. Plin. lib. 10. cap. 62. Rursus in terrestribus ova pariunt serpentes.

Agmen terrestre. Lucan. lib. 5. 708.

Animal terrestre. Plin. lib. 10. cap. 61.

Arma terrestria. Ovid. 14. Met. 479.

Archipirata terrestris. Cic. 7. Verr. 66.

Arma terrestria. Ovid. 14. Met. 479.

Archipirata ierrestris. Cic. 7. Verr. 66.

Arma terrestria. Ovid. 14. Met. 479.

Membra terrestria. Lucret. lib. 2. 703.

Dii terrestres, In terra habitantes. Liv. 1. 32.

Domicilium terrestre. Cic. 6. Verr. 129. Illud Flamininus ita ex æde sua sustulit, ut in Capitolio, hoc est in terrestri domicilio Jovis, poneret.

Iter terrestre, Quod in terra fit: ad differentiam ejus quod fit in mari. Plin. lib. 5. cap. 6.

Prælium terrestre; scil. quod Navali opponitur. Nepos 7. 5. 5.

Præsidium terrestre, cui opponitur Maritimum. Cic. 7. Verr. 86. Cleomenes autem, quod erat terrestre præsidium, non re, sed nomine, sperabat iis militibus, quos ex eo loco deduxisset, explere se numerum nautarum & remigum posse.

Populus terrestris. Flor. 2. 2. 4.

Tempestas terrestris. V. Tempestas in TEMPUS.

Ventus terrestris, Ἀπόγειος ἄνεμος, Gloss. Latinogræc. & Græcolat.

TERRŌSUS, a, um. Adj. Terræ plenus. Vitruv. 2. 4. & 6. Arena terrosa.

TERRŬLENTUS, a, um. Adj. E terra. Prudent. Hamart. præf. 5.
Hic terrulentis (scil. fructibus) ille vivis fungitur.

TERRULENTE, Adv. Modo terreno. Prudent. in Rom. v. 378.
Rem spiritalem terrulente quærere.

TERRĬCŎLA, æ. c. Terræ incola. Apul. de Deo Socr. p. 45. Elmenh. Dæmones nuncupant, inter terricolas cælicolasque, rectores hinc precum, inde donorum, &c.

TERRĬGĔNA, æ. c. [γηγενὴς, Gl. L. G. & G. L.] Quod ex terra genitum est. Cic. 2. de Divin. 133.

Genus silvestre terrigenarum. Lucret. lib. 5. 1410.

Gigantes terrigenæ. Lucan. lib. 3. 316.

Fratres terrigenæ. Ovid. 12. Epist. 99.

TERRIGĔNUS, a, um. Adj. Tertull. adv. Marc. 2. 12. Aquigena & terrigena animalia.

TERRIPAVIUM, & TERRIPUDIUM. V. TRIPUDIUM.

TERRĬTŌRIUM, i. n. [ὁροθεσία, περίχωρος, Gl. L. G. & G. L. ἀγρὸς, ἐπὶ κολωνίᾳ; ἐπικράτεια, L. G.] est, inquit Pompon. in l. 239. D. De Verb. signi. Universitas agrorum intra fines cujusque civitatis, quod ab eo dictum quidam ajunt, quod Magistratus ejus loci, intra eos fines terrendi, id est summovendi jus habeat. Hactenus Pomponius. Varro de L. L. 4. 4. Colonis locus communis, qui prope oppidum relinquitur, territorium, quod maxime teritur. Plin. lib. 29. cap. 6. Extra territorium abire.

Territorium, ait Frontinus p. 41. Gœs. est, Quicquid hostis terrendi caussa constitutum est. V. Voss. Etymol.

Minuere territorium. Cic. 2. Philip. 29.

TERRITORIĀLIS, e. Adj. Aggen. in Frontin. de Limit. Agr. p. 47. Gœs. Termini territoriales.

TERRANEŎLA, æ. f. [χερσαῖος κορυδαλλὸς] Avis alaudæ similis, præterquam quod in capite apicem non habet, sicut alauda. Dicta quod non in arboribus, sed in terra versetur atque nidificet. Perottus.

TERRACINA, V. TARRACINA, & ANXUR.

TERREFACIO, V. TERREO.

TERRENUS, V. supra in TERRA.

TERREO, ui, ĭtum, [πλήσσω, φοβέω, πτοέω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Terrorem, i. e. timorem magnum & subitum alicui incutere. Virg. 1. Georg. 156.
Et sonitu terrebis aves.

Nec me ista terrent, quæ mihi ad timorem proponuntur. Cic. 2. Fam. 15.

Animos terrere pestilentia & terræmotibus. Cic. 2. de Nat. Deor. 14.

Animos terret horror. Virg. 2. Æn. 755.

Aliquem denuntiatione periculi terrere. Cic. pro Planc. 87.

Cæde incendiisque terret. Cic. de Arusp. Resp. 6.

Equi terrentur solliciti. Ovid. 6. Fast. 741.

Hostes terrere formidine. Ovid. 4. Met. 801.

Minaciter terrere. V. post MINÆ.

Nubila terrent mentem. Ovid. 1. Met. 357.

Orbem terruit tonitru. Ovid. 14. Met. 817.

Terrere vultu. Hor. 2. Serm. 7. 44. i. e. Torvitate vultus.

Hoste vicino terreor. Ovid. 4. de Pont. 9. 82.

TERRO, ĕre. forma tertiæ decl. Occurrit in Gloss. Græcolat. ut Synonymum & Terreo.

TERRĬTUS, a, um. [φοβηθεὶς] Partic. ut, Territus animi, Animo conturbatus. Liv. 5. 34. Ovid. 2. Met. 492.
Venatrixque metu venantum territa fugit.

Virgo territa inopino visu. Ovid 4. Met. 232.

TERRĬTIO, ōnis. f. Ulp. Dig. lib. 47. t. 10. l. 15. §. 41. Territio levis.

TERRITUS, ûs. m. [πτόησις] Gloss. Græcolat. Idem.

TERRĬBĬLIS, e. Adj. [φοβερὸς, Gl. G. L. πτακὸς, L. G.] Virg. 6. Æn. 277.
Terribiles visu formæ. Ibid. 299.
Terribilis squalore Charon. [An in Gloss. πτοητικὸς legendum?

Affatu terribilis. Stat. 3. Silv. 3. 72.

Aspectu terribilis. Cic. pro Sext. 19. Alter, ô dii boni! quam tæter incedebat, quam truculentus, quam terribilis aspectu.

Formæ terribiles visu. Virg. 6. Æn. 277.

Anguis terribilis. Ovid. 3. Amor. 6. 14.

Caligo terribilis. Lucret. lib. 6. 852.

Ira terribilis. Virg. 12. Æn. 947.

Mors terribilis est iis, quorum cum vita omnia exstinguuntur. Cic. in Parad. 2.

Sonitus terribilis. Virg. 9. Æn. 503.

Tubæ terribiles. Ovid. 15. Met. 784.

Tumultu terribili tremit Africa. Cic. in Orat. 93. Ex Ennio.

Compar. Liv. 4. 26. Alia aliis terribiliora afferebantur. Vellej. 2. 49. 4. Hæc terribiliora ducit.

TERRIBILITER, Adv. Arnob. & August.

TERRĬCŬLUM, i. n. [μορμολύκειον] Quod injicit terrorem. Liv. 5. 9. Gauderentque Patres, sine Tribunitiæ potestatis terriculis, inventam esse aliam vim majorem ad coercendos Magistratus. Accius apud Non. 3. 244. Ubi non terricula cita sunt.

TERRICŬLA, æ. f. Idem. Minuc. Fel. 37. 4. Omnes suppliciorum terriculas illudunt. Senec. de Remediis fortuitorum, Si fortuna, aut aliquis tibi palam minetur, omnes ejus terriculas delude. conf. TERRICLÆ, in TERRA, quod alio pertinere videtur.

TERRICULĀMENTUM, i. n. Idem. Apul. de Deo Socr. Inane terriculamentum bonis hominibus.

TERROR, ōris. m. [ἔκπληξις, φόβος, φοβερισμὸς, πτόησις, Gl. L. G.] Timoris & metus incussio. Cic. 4. Tusc. 19. Quæ autem subjecta sunt sub metu, ea sic definiunt, Pigritiam, metum consequentis laboris: terrorem metum concutientem. Ex quo fit, ut pudorem rubor, terrorem pallor, & tremor, & dentium crepitus consequatur. Servius autem Terrorem & Metum sic distinguit, ut Terror proprie sit qui aliis infertur: inde & Terribilis. Metus, quem habent timentes: unde Meticulosus.

Expers terroris. Catul. Argon. 65. 337.

Liber terrore animus. V. LIBER.

Amens terror. Claud. 1. in Ruff. 357.

Implacabilis terror. V. IMPLACABILIS.

Latior terror. Tacit. 4. Hist. 33.

Multiplex terror. V. MULTUS.

Mutuus terror. V. MUTUUM.

Repens terror. V. REPENS, Adj.

Sævus. Sil. lib. 15. 113.
Severus. Claud. in Conf. Prob. & Olyb. 92.
Vagus. Sil. lib. 17. 587.
Impletur terrore vago cuncta Africa, &c.
Vanus. Senec. Hippol. 1.
Afferre terrorem, Recenſere terrores, qui ab aliis fiunt. Cic. 6. Att. 8. Batonius autem miros terrores ad me attulit Cæſarianos.
Augere terrorem. V. AUGEO.
Cepit regem terror. V. CAPIO.
Ciere magnos terrores. Senec. OEdip. 4.
Concitatus terrore & metu. V. CONCITO.
Demoveri terrore, aut minis. Tacit. 4. Hiſt. 58.
Diſcutere animi terrorem. Lucret. lib. 1. 147.
Diſcuſſis terroribus redire ad ſe. Lucret. lib. 4. 994.
Exanimatus terrore. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Facere terrorem latiorem. Tacit. 4. Hiſt. 33.
Habet mentem terror, pro Metu. Virg. 11. Æn. 357.
Quod ſi tantus habet mentes & pectora terror.
Jacere atque denuntiare terrores. V. JACIO.
Impulſus ſtat terror animis. Senec. Herc. OEth. 6.
Incidit terror exercitui. V. INCIDO.
Incutere terrorem hoſtibus. Liv. 3. 4.
Inferre terrorem. V. INFERO.
Injicere terrorem. Cic. 5. de Fin. 31. Qui ſibi injecto terrore mortis horreſcunt.
Invaſit terror. V. INVADO.
Occultare cauſam terroris. Cic. 3. Verr. 80.
Offerre terrorem. Cæſ. 1. Bell. Civil. 76.
Pallentes terrore puellæ. Ovid. 3. de Arte Am. 487.
Paventes equi terrore. Ovid. 2. Met. 398.
Repleta trepido terrore terra. Lucret. lib. 5. 41.
Repulit armis, viris, terrore, periculoque mortis. Cic. pro Cæcin. 33.
Rigebant comæ gelido terrore. Ovid. 3. Met. 100.
Terrori eſſe, Terrere, terrorem incutere. Liv. 34. 28.
Terrore coactus juravit. Cic 3. Off. 112.

TERRĬTO, [πτοῶ, Gl. G. L.] āre. frequent. Ter. And. 4. 4. 22.
Di te eradicent, ita me miſeram territas.
Territare & Placare, contraria. Auctor ad Heren. lib. 4. 29.
Metu territare. Cæſ. 5. Bell. Gall. 6.
Minis territare. Liv. 8. 28. pr.
Morte. Plaut. Bacch. 4. 8. 44.
Verbis. Idem Moſt. 3. 1. 76.
Urbes territat. Virg. 4. Æn. 187.

TERRĬFĬCUS, a, um. Adj. [φοβερὸς, Gl. G. L.] Quod terrorem facit. Virg. 5. Æn. 524.
Seraque terrifici cecinerunt omina vates.
Cæſaries terrifica. Ovid. 1. Met. 179.
Criſta terrifica. Lucret. lib. 2. 636.
Terrificas capitum quatientes numine criſtas.
Fulgor terrificus. Virg. 8. Æn. 431.
Mugitus terrifici. Virg. 12. Æn. 104.
Nimbi terrifici. Lucan. ad Piſon. 136.
Nox terrifica. Valer. 5. Argon. 398.
Stridores terrifici. Sil. lib. 5. 188.
Sonitus. Lucret. lib. 6. 387.
Ululatus. Claud. in Ruf. 131.

TERREFĂCIO, fec. c. [δειματόω] ĕre. Terrorem afferre. Vox nullius fere auctoritatis. Solum in Onomaſt. vet. ἐκπλήσσω vertitur Terrefacio. Sed compoſitum ejus Perterrefacio eſt verbum receptum. V. in ſuo loco.

TERREFĪO, Paſſ. [πτύρομαι, Gl. G. L.]

TERRĬFĬCO, [δειματοποιέω] āre. Idem. Virg. 4. Æn. 210.
—cæcique in nubibus ignes
Terrificant animos.
Mentes terrificare. Lucret. lib. 1. 133.
Et quæ res nobis vigilantibus obvia mentes,
Terrificet morbo affectis, &c.
Mundum. Sil. lib. 17. 475.
—fulminibus permixta tonitrua mundum
Terrificant.

TERRIFICĀTIO, ōnis. f. Non. 2. 513. Larvæ nocturnæ & terrificationes imaginum & beſtiarum.

TERRĬLŎQUUS, a, um. [δειματολόγος] Adj. poeticum, ex Terreo & Loquor compoſitum; quaſi Loquens terrentia, & terrorem afferentia Lucret lib. 1. 101.
Tutemet a nobis jam quovis tempore, vatum
Terriloquis victus dictis deſciſcere quæres.

TERRĬSŎNUS, a, um. [δειματοηχὴς] aliud Adj. Claud. de Laud. Stil. 109.
Nec te terriſonus ſtridor venientis Alani.

TERTIA, TERTIANUS, TERTIARIUS, TERTIO, are. & TERTIUS. V. TER, in TRES.

VERTULLA, V. TERTIA, mulieris nomen, ibidem.

TERTULLIĀNUS, i. m. Q. Sept. Florens Tertullianus, Carthagine paulo ante medium ſecundi a Chriſto ſæculi natus, Chriſtianam religionem circa Ann. CLXXXV, amplexus fuit. Presbyter Eccleſiæ Carthaginenſis factus Ann. circiter CXCII, fidei Chriſtianæ cauſam, & eccleſiæ doctrinam ſimul ac diſciplinam ingenti zelo tutatus eſt. Obiit decrepita ætate, & (ut conjiciunt eruditi) circa Ann. CCXX. Proferam de Tertulliano unum & alterum e veteribus teſtimonium. Hieron. de Script. cap. 53. Vir erat acris & vehementis ingenii. Vincent. Lirin. in Commonit. cap. 24. Sicut Origenes apud Græcos, ſic Tertullianus apud Latinos noſtrorum omnium facile princeps judicandus eſt. Quid enim hoc viro doctius: quid in divinis atque humanis rebus exercitatius? Nempe omnem Philoſophiam, & cunctas Philoſophorum ſectas, auctores, adſertoreſque ſectarum, omneſque eorum diſciplinas, omnem hiſtoriarum ac ſtudiorum varietatem mira quadam mentis capacitate complexus eſt. Ingenio vero nonne tam gravi ac vehementi excelluit, ut ſibi nihil pæne ad expugnandum propoſuerit, quod non aut acumine eruperit, aut pondere eliſerit? Jam porro orationis ſuæ laudes quis exſequi valeat. quæ tanta neſcio qua rationum varietate conſerta eſt, ut ad conſenſum ſui,

quos ſuadere non potuerit, impellat; cujus quot pæne verba, tot ſententiæ ſunt. V. Cavei Hiſt. Litter.

TERTUS, a, um. Adjectivum priſcis pro Terſus. Varro, Atrei terta nitet galea. Idem, Cato, vel de Liber. educ. Alii ſunt circumtonſi, & terti, atque unctuli, ut mangonis eſſe videantur ſervi. Ex Nonio, 2. 847.

TERUNCIUS, V. TER, in TRES.

T E S

TESCA, TESCUA, vel TESQUA, orum n. pl. [τραχέα χωρία, καὶ ῥάχεις, καὶ ἔρημοι τόποι, Gl. L. G.] Loca ſunt inculta & aſpera
Deſerta & inhoſpita teſqua. Hor. 1. Epiſt. 14. 19. Loca deſerta & difficilia (ait Acron) lingua Sabinorum ſic dicuntur, deſerta & repleta ſentibus ſic nominantur. [In Gloſſ. τραχέα, ſcribendum puto. Ceterum Verrius & Opilius Loca augurio deſignata exponunt, apud Feſtum, q. V.
Nemoroſa teſqua. Lucan. lib. 6. 41.

TESSĂRĂCOSTON, [τεσσαρακοστὸν] Tempus dierum quadraginta ante partum, & totidem poſt partum, quibus mulieres a ſacris arcebantur: propterea quod id fere temporis, tam ipſæ, quam earum fetus, plurimis infeſtentur incommodis. Quo dierum numero exacto feſtum celebrabant, quod & ipſum teſſeracoſton appellabant. V. Cenſorinum de Die natali cap. 11. conf. Lindenbr. not. & Rhodiginum lib 26. cap. 21.

TESSARADĔCAS, ădis. f. [τεσσαρακαιδεκὰς] Quater dena dicitur: a Teſſara, quatuor; & Decas, decem.

TESSĔRA, æ. f. [κύβος, Gl. L. G. βόλια, pl. G. L.] Cubus ſive ſolidum quadratum.
Teſſeræ, Quibus in tabula luſoria luditur. Sunt enim quadratæ, & quibuſdam punctis notatæ, quæ quum jaciuntur, in quamcunque partem incubuerint, immotam habent ſtabilitatem. A τέσσαρα, id eſt quatuor. Cic. de Senect. 58. Nobis ſenibus ex luſionibus multis talos relinquant & teſſeras. Martial. lib. 14. 17. V. TALUS.
Jacere talos, teſſeras. Cic. 2. de Divin. 85. Quid enim eſt ſors? Idem propemodum quod micare, quod talos jacere, quod teſſeras, quibus in rebus temeritas & caſus, non ratio nec conſilium valet. Ovid. 3. de Arte Am. 354. —talorum dicere jactus
Ut ſciat, & vires, teſſera miſſa, tuas.
Teſſera, [σύμβολον, σύνθημα, σύμβολον σύνταγμα, πάλαμος, χαρακτὴρ, Gl. L. G.] Symbolum bellicum, quod ad pugnam exeuntibus datur, ſcilicet propter confuſionem: ut fuit in exercitu Marii, Lar deus: in Sullæ, Apollo Delphicus: in Cæſaris, Venus Genitrix. Hæc Servius in illud Virg. 7. Æn. 637.
—it bello teſſera ſignum. Sil. lib. 15. 478.
—tacitum dat teſſera ſignum.
Teſſera, ut Veget. lib. 2. cap. 7. ſcribit, dicitur & Præceptum ducis, quo vel ad aliquod opus, vel ad bellum movetur exercitus. [V. Liv. 26. 46. pr. & paſſim.
Teſſera, olim Fruſtillum erat ligneum quadratum, certa inſignitum & notatum forma, quæ dabatur iis, quibus jus petendi erat frumenti publici. Teſſeram enim a verbo Græco τέσσαρα dictam eſſe puto. Scribit Plinius 16. 19. extr. Liguſtra teſſeris utiliſſima. Lignum enim eorum molle & tractabile eis accommodatum erat. Polybius 6 33. de teſſera militari ſcribens, πλατεῖον appellat, quod taleola eſſet, vel tabella lata inſcripta: ſed & ξυλήφιον ab eodem vocari videtur. Itaque quanquam mutata forma & interpolata multis fortaſſe modis, nomen tamen retinebat: ſed & eo verbo tandem figura ſenum laterum cenſeri cœpit, quæ cubus dicitur. Quin & teſſeras quas ſpargebant Imperatores, σφαιρία, id eſt globulos vel pilulas, Dion appellat: uſque adeo a prima figura receſſerant. Idem denique interdum σύμβολα vocat, quod ſigna quædam impreſſa ad aliquarum rerum ſignificationem haberent. Ulp. tit. de judic. Si libertis ſuis teſſeras frumentarias emi voluerit, &c. quod ſic eſt interpretandum, Certus erat Romæ hominum numerus, quibus frumentum dabatur de publico, ut e Tranquillo intelligi poteſt in vita Julii cap. 41. ex iis autem, quibus frumentariæ teſſeræ erant, aliqui eas vendebant. Hæc Turnebus.
Teſſera, Pomponius de Origine Juris. l. 2. Q. Fabius qui miſſus ad Carthaginienſes legatus, quum eſſent duæ teſſeræ poſitæ, una pacis, altera belli: arbitrio ſibi dato utram vellet deferre, utramque ſuſtulit, & ait Carthaginienſes petere debere utram mallent accipere.
Teſſeræ Cœnariæ, Frumentariæ, Nummariæ, Oleariæ, Vide in COENARIUS. H. St.
Teſſeræ frumentariæ, Signa erant frumentaria, quibus exhibitis, frumentum a principe dabatur Populo Rom. Ex quo factum eſt, ut Teſſera pro Jure percipiendi frumenti ponatur. Suet. in Auguſt cap 40. Ac ne plebs frumentationum cauſſa frequentius a negotiis avocaretur, in annum quaternorum menſium teſſeras dare deſtinavit. Juven. 7. Sat. 147.
Summula ne pereat qua vilis teſſera venit
Frumenti. Ex Budæo.
Teſſeræ nummariæ etiam dicuntur, Quibus exhibitis, ſumma nummûm præſcripta repenſari ſolet. Suet. in Auguſt cap 41. Frumentum quoque in annonæ difficultatibus ſæpe leviſſimo, interdum nullo pretio admenſus eſt, teſſeraſque nummarias duplicavit.
Teſſera, Lignum utrinque complanatum, in quo numeri deſcribuntur, quod & Talea dicitur. Plaut. Suam uterque teſſeram habet, ratio conſtat. [Videtur ex ſpuriis Plautinis. De forma teſſeræ V. ſupra.
Teſſera hoſpitalis. Fuit antiqui moris teſſeram dari hoſpitibus dimidiatam: quam quicunque attuliſſet ad hoſpitem, continuo agnoſci poſſet, & hoſpitio accipi, tanquam amicus & vetus hoſpes. Hoc autem jus neceſſitudinis ad poſteros tranſibat: propterea teſſeram hoſpitalem diligenter obſervabant. Plaut. Pœn. 5. 2. 87.
Ego ſum ipſus, quem tu quæris. P. hem quid audio?
A. Antidamæ gnatum me eſſe. P. ſi ita eſt, jam teſſeram
Confer ſi vis hoſpitalem: eccam attuli.
A. Agedum, huc oſtende, eſt par probe: nam habeo domi. conf. ſeq. Ibid. 5. 1. 25.
Deum hoſpitalem ac teſſeram mecum fero. Budæus.
Teſſeram hoſpitalem confregiſſe dicebatur, Qui jus hoſpitii violarat: hoc eſt, ut ait Eraſmus, qui ſibi reditum in domum aliquam præcluſerat. Plaut. Ciſt. 2. 1. 27.
Hic apud nos jam, Alceſimarche, confregiſti teſſeram.
De his, & aliis teſſerarum generibus V. plura in ſeq. & in Lex. Pitiſc.

TESSERARIUS, a, um. Adj. Ammian. 14. 6. Artem teſſerariam profiteri.

TESSERĀRIUS, i. m. [χαμματικὸς, Gl. G. L.] Qui teſſeram nunciat per contubernia militum, aut Prætorianorum. Tacit. 1. Hiſt. 25. A quo Barbium Proculum teſſerarium ſpeculatorum, & Veturium optionem eorundem perductos. Teſſerarios videtur Plutarchus διαγγέλους interpretari. Turnebus. In editis Teſſeranum legitur ſed mendoſe.

Teſſerarium peculiarem ſingulas centurias habuiſſe ab inſcriptionibus veteribus liquet. Gruter. p. 550. n. 2. TESSERARIVS IN LEG. III. ITAL. COH. XI. PR. Et p. 753. n. 4. PER OFFICIVM TESSERARIORVM. [Sic & in ſuperiore loco Tac. Videtur eſſe ſcriba teſſerarum.

Teſſerarii, Ludentes teſſeris. Ammian. 28. 4. Aleatorum vocabulum declinantes, ideoque ſe cupientes appellari teſſerarios.

TESSERŬLA, æ. f. [κυβίσκος] dimin. Varr. 3. de R.R. cap. 5. extr. Narrat ad tabulam, quum diriberent, quendam deprehenſum teſſerulas conjicientem in loculum, cum ad Conſulem tractum a fautoribus competitorum.

Teſſerula, ſive teſſera, Lignum utrinque complanatum, in quo numeri deſcribuntur, vel inciſuris notantur, quod & Talea dicitur. Plin. Frumenti rationem teſſerulis oſtendebat. Perſ. 5. Sat. 74.

— ſcabioſum teſſerula far
Poſſidet.

Teſſerulæ, Quadrati lapilli ad conficienda, ſternendaque pavimenta compoſiti. Cic. 3. de Orat. 169.

Quam lepide lexes compoſtæ, ut teſſerulæ, omnes
Arte pavimento atque emblemate vermiculato. Ex Lucilio.

TESSELLA, æ. f. pl. TESSELLÆ, [βόλια, καὶ ψῆφοι, Gl. L. G.] Aliud dimin. a Teſſera. Plin. lib. 37. cap. 10. Androdamas argenti nitorem habet ut adamas, quadrata, & ſemper teſſellis ſimilis. Plin. lib. 17. cap. 16. Sen. Nat. Quæſt. 6. 31.

TESSELLO, āre. [ψηφολογῶ, Gl. G. L. ψηφοθετῶ, L. G.] Teſſellatum facere.

TESSELLĀTUS, a, um. Partic. Quod teſſellis, id eſt quadratis lapillis intextum eſt, a teſſeris, quarum forma quadrata eſt. Unde

Teſſellatum pavimentum, [ψηφολογία, Gl. G. L.] Sueton. de Cæſ. cap. 46. Munditiarum, lautitiarumque ſtudioſiſſimum multi prodiderunt: quamvis tenuem adhuc & obæratum, in expeditionibus teſſellata & ſectilia pavimenta circumtuliſſe. Vitruvius lib. 7. cap. 1. ſcribit pavimenta ſectilia, & teſſeris ſtructa, omnes angulos æquales habere debere: & ſectilia dicuntur, quoniam in particulas ſecta ſunt, ut quocunque velis, poſſint circumferri.

Erant & Teſſellatæ quædam veſtes, teſſeris quibuſdam diſtinctæ; unde Palliorum teſſeras dixit Plin. lib. 35. cap. 9. Hermolaus.

TESSELLATUM, i. n. [ψηφοθέτημα, Gl. L. G.] Abſolute, ſubaudito τὸ Pavimentum. In Gloſſ. Græcolat. ψήφωσις, Pavimentum, omiſſo viciſſim epitheto.

TESSELLATIM, Adv. Inſtar teſſellarum. Apic. 4. 3. Teſſellatim concidere.

TESSELLĀRIUS, i. m. & TESSELLATOR, ōris. m. Qui teſſellas ponit. [ψηφοθέτης] Gloſſ. Gr. Lat. Et in Theod. Cod. 13. 4. Tuſores, teſſellarii.

TESTA, æ. f. [ὄστρακον, Gl. L. G. & G. L.] Vas, vel quodvis aliud figlinum igne coctum, quaſi toſta: quod e molli creta fabrefacta torreatur, deinde coquatur. Tibul. lib. 1. 10. 50.

Funderet ut nato teſta paterna merum. Plin. lib. 36. 23. Si & teſtæ tuſæ tertia pars addatur, melior materia erit.

Teſta, Vas fictile. Hor. 1. Epiſt. 2. 69.

Quo ſemel eſt imbuta recens, ſervabit odorem
Teſta diu. Auctor ad Herenn. lib. 4. 9. Si Prometheus, cum mortalibus, ignem dividere vellet, ipſe a vicinis, cum teſta ambulans, carbunculos corrogaret.

Alta teſta paretur. Juven. 4. Sat. 131.
Apta mero teſta. Ovid. 2. Triſt. 490.
Curta teſta. Ovid. 2. Faſt. 645.
Pia teſta. Hor. 3. Carm. 21. 4.
Samiæ teſtæ. V. SAMOS.
Teſta, Later coctus. V. Lateres ducere, in LATER.
Teſta, pro Lucerna teſtacea. Virg. 1. Georg. 392.

— teſta quum ardente viderent
Scintillare oleum, & putres concreſcere fungos. Ubi Servius; Teſta quum ardente, propter vilitatem, noluit dicere Lucernam: ſed nec Lychnum, quemadmodum in Heroico carmine, Dependent lychni, dixit. Medius enim in his ſtilus eſt libris. [Nemo quod rus teſteis utitur.

Teſtæ, pro Calculis, quos Græci Oſtraca vocant. V. TESTULA.
Teſta ovi vel limacis. Plaut. Pœn. 5. 3. 49.
Nativæ teſtæ. V. NASCOR.
Lubrica teſta, Glacies. Ovid. 3. Triſt. 10. 38.
Teſtæ intelliguntur omnes Piſces, qui duriori cortice teguntur. Hor. 2. Serm. 4. 31.

Sed non omne mare eſt generoſæ fertile teſtæ.

Teſta, Fragmentum oſſis. Celſ. lib. 7. cap. 12. Protinus autem ubi plus ſanguinis profluit, ſcire aliquid ex oſſe fractum eſſe. Ergo ſpecillo conquirenda eſt teſta, quæ receſſit, & volſella protrahenda eſt. Si non ſequitur, incidi gingiva debet, donec labans oſſis teſta recipiatur.

Teſta etiam Celerrimum naviculæ genus ſignificat. Cic. 16. Att. 4. Tamen arbitror eſſe commodius tarde navigare, quam omnino non navigare: etſi, quum proceſſerimus, exploratiora videbuntur, & teſtis utemur. Sic enim legit & interpretatur Paulus Manutius. Juven. 15. Sat. 128.

Hac ſævit rabie imbelle & inutile vulgus:
Parvula fictilibus ſolitum dare vela phaſelis,
Et brevibus pictæ remis incumbere teſtæ. De Ægyptiis loquitur.

Dicitur & Teſtu, quod infra ſuo ordine V.

TESTŬLA, æ. f. dimin. [ὀστράκιον] Columel. lib. 11. cap. 3. Tum teſtulæ, vel conchæ, quaſi ſedes in ſingulis ſubjectæ ſeminibus adobruuntur, ut fiant capita latioris incrementi. De capitatis porris.

Teſtulæ in ſitellam conjectæ. Liv. 25. 3. [conf. Nepot. 2. 8. & 3. 1.

TESTĀCEUS, a, um. Adj. [ὀστρακινὸς] Quod e teſta fit, Fictile. ut, Teſtaceum operimentum. Plin. lib. 11. cap. 37.

Opus teſtaceum. Plin. 10. Epiſt. 46. ad Trajanum de aquæductu Nicomedenſium; Aliqua pars, ut mihi videtur, teſtaceo opere agenda erit.

Teſtacea pira, quæ etiam Signina dicebantur. Plin. lib. 15. cap. 15.

TESTATIM, Adv. Minutim. Pompon. Verr. ægroto, Jam iſtam colaphis comminuiſſem teſtatim tibi. Nonius, 2. 842. [i. e. Teſtæ inſtar.

TESTEUS, a, um. Adj. Idem, quod Teſtaceus. Macrob. 7. Saturn. 16. Ova teſtea.

TESTAMENTUM, V. Teſtor, in TESTIS.

TESTICULATUS, TESTICULOR, TESTICULUS, V. poſt TESTIS & derivata.

TESTIS, is. c. [μάρτυς, Gl. L. G. & G. L.] Qui vel quæ, teſtimonium profert. Ab eo dictus quod tueatur ſtatum cauſæ: vel quod ante ſtet, quaſi anteſtis, id eſt anteſtans. Et proprie quidem de his dicitur, qui in judiciis publicis ad rem quampiam confirmandam jurati producuntur.

Acerrimi teſtes. V. ACER Adjectivum.
Claſſici teſtes qui dicerentur. V. in CLASSIS.
Cupidus teſtis, iratus, conjuratus, ab religione alienus. Cic. pro Font. 11. conf. 8. [Is eſt qui ſtudium condemnandi rei palam præ ſe fert, ut qui ultro ad teſtimonium dicendum, non citatus, accedit.
Diobolares teſtes. Feſtus. [Niſi error.
Falſus teſtis. Juven. 14. Sat. 218. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Fictus teſtis. Cic. pro Cæcin. 71. conf. Uti teſtibus.
Gravis & Levis teſtis, contraria. Cic. pro Quint. 75.
Humiles teſtes. Quintil lib. 5. cap. 7.
Idoneus teſtis. Cic. pro Font.
Incorruptus atque integer teſtis. Cic. 1. de Finib. 77.
Ingens teſtis factus inimici. V. INGENS.
Locuples teſtis. V. Locuples, in LOCUS.
Locupletiſſimus & certiſſimus teſtis. Cic. 5. Verr. 136.
Mercenarii teſtes. V. MERCES.
Oculatus teſtis. V. OCULUS.
Potentes teſtes. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Religioſus teſtis, h. e. Fidelis, qui nihil, præter ea, quæ vidit aut audivit, refert. Cic. in Vatin. 2. [Sic dicitur ob juris jurandi religionem, quam juratus obſervat. V. RELIGIO.
Voluntarius teſtis. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Abducere a teſtibus. V. ADDUCO.
Accommodare teſtes ad rem aliquam. V. ACCOMMODO.
Adhibere teſtes. V. ADHIBEO.
Agere teſtibus, Vide AGO. H. St.
Cædere teſtibus. V. CÆDO.
Citare teſtes in rem aliquam. Cic. 4. Verr. 146. Primum igitur in hanc rem totam Siciliam citabo: quæ mihi una voce ſtatuarum nomine magnam pecuniam per vim coactam eſſe demonſtrat.
Comperire teſtibus. V. COMPERIO.
Conducti vendunt perjuria teſtes. Ovid. 1. Amor. 10. 37.
Conſtituere teſtes vel teſtem. V. CONSTITUO.
Dare teſtes. Cic. 6. Verr. 48.
Editis teſtibus; i. e. Productis. Liv. 3. 71.
Facere planum teſtibus. Cic. pro Quint. 36. Id teſtibus me pollicitus ſum planum facturum, qui & ſcire deberent, & cauſam cur mentirentur, non haberent.
Habere teſtem Deum. Cic. 3. Off. 43. Al. Adhibere rectius.
Jacere teſtibus. V. JACEO.
Imponere teſtem. V. IMPONO.
Infirmare teſtes. V. INFIRMUS.
Producere teſtes. Quintil. lib. 5. cap. 7. Cic. 3. Verr. 13.
Proferre teſtes. Cic. pro Corn. Balb.
Recitare ſuum codicem loco teſtis. Cic. pro Roſc. Com. 35.
Subornare teſtes. Cic. pro Roſc. Com. 52.
Vacillat teſtis. V. VACILLO.
Uti teſtibus. Cic. 2. de Divin. 27. Hoc ego philoſophi non arbitror, teſtibus uti, qui aut caſu veri, aut malitia falſi fictique eſſe poſſunt.
Teſtis, pro Arbitro, Conſcio, quicunque rei geſtæ intereſt, vel interfuit.
Teſtibus præſentibus aliquid facere: cui contrarium, Clam & furtim. Plaut. Curc. 1. 1. 31.
Sine teſte dolere. Martial. lib. 1. 17.

Non luget, quiſquis laudari, Gellia, quærit;
Ille dolet vere, qui ſine teſte dolet. Se ipſum exponit Martialis, quum dicit, Quiſquis laudari quærit. Eſt enim Teſtibus hominibus dolere, Velle videri dolere.

Abeſt teſtis ſomno. Ovid. 9. Met. 480.
Dat me teſtem Fors. Ovid. 1. Amor. 8. 21.

Fors me ſermoni teſtem dedit. i. e. Forte fortuna interveni illorum ſermonibus, & audivi loquentes.

Teſte Herodoto, Quemadmodum refert Herodotus. Plin. lib. 12. cap. 17.
Excitare teſtes ex monumentis annalium. Cic. 2. de Finib. 67.
Teſtis & conſcius alicujus rei. Cic. pro Font. 6.
Teſtis officii, vel rerum geſtarum. Cic. 1. Fam. 7. Præterea quidem de Conſularibus nemini poſſum, aut ſtudii erga te, aut officii, aut amici animi eſſe teſtis. Idem Poſt redit. ad Quirites, Sed etiam rerum mearum geſtarum auctores, teſtes, laudatores, fuerunt.
De re aliqua teſtis alicui. Cic. de Provinc. Conſ. 43. Cn. Pompejus, idem mihi teſtis de voluntate Cæſaris, & ſponſor eſt illi de mea.
Teſtis in aliquam rem. Cic. 3. Verr. 36. Non ſuſpicabatur id quod nunc ſentiet, ſatis multos, ex illa calamitate Ariminenſium, teſtes nobis in hanc rem reliquos eſſe.
Comicus teſtis. Cic. 2. Fam. 13. Mea vero officia ei non defuiſſe, tute es teſtis: quoniam κωμικὸς μάρτυς (ut opinor) accidit Phania. Eraſmus in proverbio Domeſticus teſtis, locum hunc corruptum eſſe cenſet, corrigitque οἰκιακὸς μάρτυρ, vel οἴκοθεν μάρτυς, id eſt domeſticus teſtis; dicique putat, ubi quis ipſe ſeſe laudat, quaſi domi teſtem habeat, non aliunde adductum. Rhodiginus lib. 6. cap. 17. Phaniam, inquit, hunc Ciceronianum non alium accipio, quam Appii (de quo ibi intelligit Orator) libertum, ſicuti comprobant Ciceronis verba epiſtola prima tertii libri; quem hic Comicum teſtem dicit, non quia vetus comœdia Phaniam habeat, veluti fidei inviolatæ numen ſanctius, id enim procul dubio commentum eſt vaniſſimum, ſed quod libertus is ingenio eſſet lætiore facetoſoque, minime ſubdolo aut invido, & proinde jucundo admodum & amœno. Victorius ex Suida legit κωμικὸς μάρτυρ, putatque de his proferri ſolitum, qui aliquod mendacium ficto aliquo teſte confirmare volebant. Corradus hunc locum ſic exponit: Tute es teſtis firmus,

firmus, & perpetuus. Comicus, fictus, vel repentinus, & ultro citroque currens: quales in comœdiis inducuntur. Unde etiam dixit, accidit. Vitus Amerpachius sic: Per testem comicum, Phaniam Appii libertum intelligit, & incertum, aut simulatum, sicut in comœdiis omnia finguntur. Rhodigini quoque sententia non placet in eo, quod refert hanc testis appellationem ad amœnitatem & facetias comicas: ut & Melanchthonis, accommodantis cum Erasmo eam ad certitudinem, ut hominis domestici. Nam ita præferret hujus testimonium testimonio Cœlii Cicero: & inepte accidit, aut etiam accedit, ut Rhodiginus legit, hic de illo dixisset. Hæc Vitus. Victorius variarum lectionum lib. 8. cap. 12. Videndum accurate est, an comicus testis dicatur, qualis in comœdia inducitur, id est subitus atque opportunus. Tales enim illic inducuntur, ut quum res postulat alicujus testimonium, repente ipse appareat, præstoque sit tempori illi. Eadem quoque ratione videntur servi comici vocati a Plauto in Capt. 4. 1. 11. quum Ergasilum parasitum ita induxit loquentem;

Nunc certa res est: eodem pacto ut comici servi solent,
Conjiciam in collum pallium, primo ex me hanc rem ut audiat.

[Occidit scribendum. V. Gronov.Observ. Eccles. cap.2. Ceterum posset etiam κοινὸς, vel potius κοινωνὸς legi, i. e. Socius testis.

Optimus testis. Cic. 5. Fam. 5. Pro iis rebus nullam mihi abs te relatam esse gratiam, tu es optimus testis.

Vivus & præsens testis. Cic. 2. de Orat. 9.

Citeturque Salamis clarissimæ testis victoriæ. Cic. 1. Off. 75.

Colligere testes stultitiæ suæ quamplurimos domestico præconio. Cic. 2. de Orat. 86. V. COLLIGO.

Constituere aliquem testem & spectatorem aliquarum rerum. Cic. 1. de Orat. 112.

Testis, m. a quo Testiculus, [ὄρχεις, Gl. G. L.] est sic dictus, quod virilitatis testis sit. Pl. Testes, [δίδυμοι, Gl. L. G.] Plin. lib. 12. cap. 49. Testes pecori armentoque ad crura decidui.

TESTĬMŌNIUM, i. n. [μαρτύριον καὶ μαρτυρία, Gl. L. G.] Testis ipsa declaratio.

Testimoniorum modus est duplex, Manifestus & Cæcus. Manifestus est, qui certos testes habet, & præsentes: Cæcus, in quo multitudinem aut civitatem dicimus scire. Donatus in Andr. 5. 4. 28.

Amplissimum testimonium. Plin. 7. 30.

Divina testimonia. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Publicum testimonium. Quintil. lib. 5. cap. 3.

Accipere publicum testimonium. V. ACCIPIO.

Afferre testimonium. V. AFFERO.

Capere testimonium, Facere conjecturam, vel habere existimationem. Cic. 5. Fam. 12. De tuo autem filio vereor, ne si nihil ad te scripserim, debitum ejus virtuti videar testimonium non cepisse.

Confirmare aliquid testimoniis. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Denuntiare testimonium. V. DENUNTIO.

Dicere falsum testimonium. Cic. 4. Acad. 11. Non tu verum testem habere, sed eum non sine causa falsum testimonium dicere ostenderis.

Dicere testimonium de ambitu. Cic. pro Planc. 55. Idem pro Sull. 83. Qui testimonium de conjuratione dixi in alios. V. DICO.

Dicere testimonium in aliquem. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Dicere testimonium contra aliquem. Cic. 3. Verr. 94. & 3. de Nat. Deor. 83. Harpalum, qui temporibus illis prædo felix habebatur, contra deos testimonium dicere, quod in illa fortuna tam diu viveret.

Dicere pro testimonio. Cic. 1. Att. 13. Neque dixi quicquam pro testimonio, nisi quod erat ita notum atque testatum. V. præpositionem PRO.

Dare testimonium, Fidem facere. Cic. pro Rosc. Com. 17. Dabit enim nobis jam tacite vita acta in alterutram partem firmum & grave testimonium.

Dare testimonium per tabulas. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Dare testimonium judicii, pro Judicium facere de altero. Cic. 13. Fam. 17. Testimonium meum de eo judicii, quod & ipse magni æstimabat, & ego apud te valere eram expertus, ei libenter dedi.

Elevare testimonia. Quintil lib. 5. cap. 7.

Esse testimonio. Cic. 8. Att. 19. Cui rei testimonio sunt litteræ, quas Bussenius ad me misit.

Habere testimonium alicujus rei. Cic. 10. Fam. 9. Et pro Rosc. Com. 36. Alia certiora & clariora testimonia in causa haberem.

Perhibeo testimonium, Μαρτυρῶ, Gloss. Græcolat.

Perhibere testimonium alicujus rei. Columel. lib. 3. cap. 9.

Reddere testimonium, pro Perhibere & dicere. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Tribuere testimonium virtutis alicujus. Cic. 5. Philipp. 52.

Nomine deorum sancta testimoniorum fides. Cic. pro Font. 20. Ille Juppiter, cujus nomine majores nostri sanctam testimoniorum fidem esse voluerunt.

TESTIMONIĀLIS, e. Adj. ut, Litteræ testimoniales; scil. Qaibus milites completis stipendiis dimissi fuerunt. Veget.de Re mil. 2. 3.

Comparatio testimonialis. Tertull. adv. Psych. cap. 16.

TESTO, āre. Active pro Testor apud Priscian. Unde & Gell. 15. 13. Testor inter verba communia numerat.

TESTOR, [μαρτύρομαι, Gl. G. L.] āri. Testificari, sive testimonium dare: Fidem facere, manifesto ostendere. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Utræque autem crebræ, multæque toto corpore intextæ, vim quandam incredibilem artificiosi operis divinique testantur. De venis & arteriis.

Testata est gaudia cantu. Ovid. 8. Met. 420. Ovid. 2. Met. 486.
— suos gemitu testata dolores.

Ea, quæ accidere, testatus antea. Sallust. in Fragm. cap. 27.

Testari Deum, Testem invocare. Cic. 1.Q. frat. 2. Sed testor omnes deos, me hac una voce a morte esse revocatum. Ter. Hec. 3. 5. 26.
Neque culpa hoc evenisse dissidium mea: id testor deos.

Testor deos deasque immortales, vestrasque maxime mentes. Cic. Anteq. iret in exsil. 28.

Superos testatus. Ovid. 2. Met. 304.

Sidera testor. Virg. 9. Æn. 429.

Testari per. Plaut. Ipsus tete per superos omnes testatur. Virg. 9.Æn. 599.
— per sidera testor,
Per superos, atque hoc cæli spirabile lumen.

Testari deos de re aliqua. Cic. pro Cluent. 194. Preces & nefaria vota cognovimus, quibus illa deos immmortales de suo scelere testatur.

Testari aliquem, Eum rei alicujus testem appellare. Cic. 2. Philipp. 28. Vide ne illa causa fuerit appellandi me: quod cum rem gessisset consimilem rebus iis, quas ipse gesseram, me potissimum testatus est, se æmulum mearum laudum exstitisse.

Testari Deos hominesque. Cic.7.Philipp.20. Monebo, prædicabo, denuntiabo, testabor semper deos hominesque quid sentiam.

Testari, Denuntiare, ac palam dicere: & nunc absolute, nunc cum Accusativo junctum legitur. Cic. pro Muren. 78. Ego quod facio, &c. me omnium vestrûm causa facere clamo atque testor.

Testari, Affirmare. Tranquillus in Claud. 11. extr. Ne Marcum quidem Antonium inhonoratum transivit: testatus quondam per edictum, tanto impensius petere se, ut natalem patris sui Drusi celebrarent, quod idem esset & avi sui Antonii. Budæus.

Testari, Implorantis more obtestari. Cic. pro Flacc. Vociferarer, & quantum maxime possem, contenderem, testarer publicanos, excitarem negotiatores: vestram etiam conscientiam implorarem. h. e. Totam rem permitterem eorum testimonio & arbitrio. Budæus. [Excitarem, subaudi Testes. Sic Implorarem testem, ut Testimonium apud Suet. Jul. 17.

Implorare & Testari. Cic. pro Sull. 64. Implorarem sensus vestros, uniuscujusque indulgentiam in suos testarer.

Testari, Protestari. Ulpian. in l. Pro hærede. in princ. D. de acquirenda hæreditate. Ceterum si quid pietatis, si quid custodiæ causa fecit, si quid non quasi hæres egit, sed quasi alio jure dominus: apparet, non videri pro hærede gessisse. & ideo solent testari liberi, qui necessarii exsistunt, non animo hæredis se gerere, quæ gerunt: sed aut pietatis, aut custodiæ causa, aut pro suo.

Testari, Testamentum facere. Liv. 1. 34. Qui cum, ignorans nurum ventrem ferre, immemor, in testando, nepotis decessisset, puero, post avi mortem in nullam sortem bonorum nato, ab inopia Egerio inditum nomen. [Quia nimirum Omnibus testamentis adhibebantur testes.

Voluntatem suam testari, pro Testamentum suum facere. Florentinus in l. Divus Trajanus. D. de mili. testam. Id privilegium, quod militantibus datum est, ut quoquomodo facta ab his testamenta rata sint, sic intelligi debet, &c. Si ergo miles, de cujus bonis apud te quæritur, convocatis ad hoc hominibus, ut voluntatem suam testaretur, ita locutus est ut declararet quem vellet sibi hæredem esse, &c.

TESTANS, Partic. pro Testatore. Ulp. in l. Cum res. §. sed si id petatur. D. de leg. 1. Nisi alia mens fuerit testantis.

Carmina testantia mores. Ovid. 1. de Pont. 9. 43.

TESTĀTUS, a, um. [μεμαρτυρημένος] Partic. pass. Cic. 6. Verr. Quod quia vidisti plures scire, cogitasti. si ei reddidisses, te mins invidiæ habiturum: rem nihilominus testatam futuram. i. e. Notam & compertam.

Clara atque testata res. Cic. 4. Verr. 187. Ut res quam maxime clara atque testata esse posset, in jus ad Metellum Carpinatium voco, tabulasque societatis in forum defero.

Abjicere rem testatam. Cic pro Muren. 45.

Amor testatus populo. Ovid. 3. Trist. 6. 5.

Probitas testata in omne tempus. Ovid. 3. de Pont. 1. 93

Clarum, testatum pervulgatum. Cic. 4. Verr. 104. Quæ cum ita essent, tantane amentia præditus, atque audacia fuisti, ut in re tam clara, tam testata, tam abs te ipso pervulgata, tabulas publicas corrumpere auderes?

Si testata dici videbuntur. Cic. in Partit. 32. i. e. Testimoniis firmata. Cic. 2. Verr. 48. postremo ego causam sic agam, Judices, ejusmodi res, ita notas, ita testatas, ita magnas, ita manifestas proferam, ut nemo a vobis ut istum absolvatis, per gratiam conetur contendere.

Actis populi Rom. testatum. Plin. lib. 8. cap. 40.

Religione testatum. h. e. Approbatum. Cic. pro Flacc. 26. Nihil religione testatum, nihil veritate fundatum, nihil dolore expressum.

Redigere in testatum. Tabulas de re aliqua conficere. Ulp in l. 1. D. Usufruct. quemadm. cav. Recte autem facient hæres & legatarius, qualis res sit, quum incipit frui legetarius, si in testatum redegerint: ut inde possit apparere, an & quatenus rem pejorem legatarius fecerit.

Relinquere apud aliquem testatum, h. e. Rem certam facere, & testimoniis comprobare. Cic. 2. Fam. 2. Istam rationem meam dicam, ut aut te in meam sententiam adducam, aut certe testatum apud animum tuum relinquam, quid senserim.

A testato: cui opponitur Ab intestato. V. INTESTATUS, & TESTATO infra.

Testatior, Comparativus, Magis certum. Cic. pro Cœl. 64. Nam necesse est fuisse non paucos, ut & comprehendi Licinius facile posset, & res multorum oculis esset testatior.

TESTĀTIO, ōnis. f. [μαρτυρία, διαμαρτυρία, διαθήκη, Gl.G.L.] Quintil. lib. 5. cap. 13. Si quid ab adversario, testationibus comprehensum, &c. Testatio quid sit apud Jureconsultos atque alios Latine scribentes, quæ subjiciemus, palam faciunt. Quintil. lib. 5. cap. 7. Sæpe inter se collidi solent, inde testatio, hinc testes: locus utrinque. Hæc enim se pars jurejurando, illa consensu signantium tuetur. Paulus in l. Lucius Titius. D. De iis qui notantur infamia. Lucius Titius crimen intendit C. Sejo, quasi injuriam passus: atque in eam rem testationem apud Præfectum Prætorio recitavit. Præfectus fide non habita testationi, nullam injuriam L. Titium passum esse a C. Sejo pronuntiavit. Quæro, an testes, quorum testimonium reprobatum est, quasi ex falso testimonio inter infames habeantur? Ulpian. in l. Moris est. § 1. Solet & ita interdici, ne instrumenta omnino forment, neve libellos concipiant, vel testationes consignent. Igitur testari, nonnunquam est, de quocunque negotio tabulas quæ ad probationem valeant, conficere. Hujusmodi autem testationes olim non a personis aliquibus publicis, id est, tabulariis seu tabellionibus, sed a privatis hominibus signabantur. Cic. pro Quint. 25. Tabulæ maximæ signis hominum nobilium consignantur. Ibid. 45. Ejus rei conditionisque tabellas obsignaverunt viri boni complures; res in dubium venire non potest. Idem 7. Verr. 101. Iste in tabellas refert: obsignat signis amicorum providens homo, ut contra hoc crimen, si quando opus esset, hac videlicet testificatione uteretur. Quintil. lib. 5. cap. 5. Contra tabulas quoque sæpe dictum, sæpe dicendum est: quum eas non solum refelli, sed etiam accusari, sciamus esse usitatum. Quum sit autem in his, aut scelus signatorum, aut ignorantia: tutius ac facilius id, quod secundo loco diximus, tractatur, quod scilicet pauciores rei fiunt. Hæ testationes dicuntur etiam Consignationes.

Quintil.

Quin.lib.12.c. 8.p.1079. B. Optimus est in dicendo patronus incredulus. Promittit enim litigator omnia, testem populum, paratissimas consignationes, ipsum denique adversarium quædam non negaturum. Ideoque opus est intueri omne litis instrumentum, quod videre non est satis: perlegendum erit. Testationes, inquit Turnebus, erant quædam perscriptiones, & tabulæ testificandi gratia factæ & obsignatæ. Quintil. 12.3.p.1066.B. Itaque eum nec inutilem, si ad horam forte constiterit, nec in testationibus faciendis esse imperitum velim. [Est & quod vulgo vocant Processum verbalem. Sed & pro ipso Testamento ponit Glossogr.

TESTATUS, ûs. m. [μαρτυρία] Gloss. Græcolat. Idem.

TESTĀTOR, ōris. m. [ὁ διαθέμενος] Qui testamentum condit. Ulpian. in l. Cum res. in prin. D.de leg. 1. Constat, rem ibi esse præstandam ubi relicta; nisi alibi testator voluerit. Nam si alibi voluit, ibi præstanda est, ubi testator voluit.

TESTĀTRIX, īcis. f. Quæ testamentum condit. Paulus in l. Titia. in princ. D. De legatis secundo. Quum Sejus viva testatrice tesseram frumentariam ex causa lucrativa habere cœperit. Ibid. §. Qui ultimus. Paulus respondit: testatricem videri in eo fideicommisso duos gradus substitutionis fecisse. Scævola in l. Pater filium. §. Quindecim. D. De legatis tertio. Quibus permiserat testatrix venundari. Ulpian. in l. Juniano. D. eod. tit. Si modo hoc sensit testatrix.

TESTATO, Adv. Coram testibus. Ulp. in l. Si procuratorem. §. Si ignorantes. D. Mandati, vel contra, Sed & si testato convenerunt debitorem, ut si ipse putaret, appellaret, &c.

Denuntiare alicui testato, Expresse & aperte prædicere. Ulpian. in l. 1. §. Licet autem. D. de periculo & ratio. rei vend.

Testato & Intestato decedere, contraria. Paulus in fraudem. §. 2. D. de jure fisci. conf. A testato, in TESTATUS, Partic.

TESTĀBĬLIS, e. Adj. Qui jus habet testimonii præbendi. Gell. 6. 7.

TESTĀMEN, ĭnis. n. Testimonium. Tertull. Carm. adv. Marc. 4. 4. Hoc testamen erat virtutis.

TESTĀMENTUM, i. n. [διαθήκη, Gl. L. G. & G. L. μαρτυρία, G. L.] Extrema voluntas. Dictum quod sit voluntatis nostræ veluti testimonium. Unde & Ultima voluntas appellatur. Ulpian. in l. 1. Qui testamentum fac. poss. Testamentum est voluntatis nostræ justa sententia de eo, quod post mortem fieri voluerimus. [Dicitur a testium adhibitione. V. TESTOR.

Testamentum est mentis nostræ justa contestatio, in id solenniter factum, ut post mortem nostram valeat. Testamentorum genera fuerunt tria. Unum, quod calatis comitiis: alterum quod in procinctu: tertium, quod per æs & libram fit, id est, per mancipationem imaginariam: in quo testamento libripens adhibetur, & familiæ emptor, & non minus quam quinque testes, cum quibus testamenti factio est. Qui in potestate testatoris est, aut familiæ emptoris, testis ad libræ pensa adhiberi non potest: quoniam familiæ mancipatio inter testatorem & familiæ emptorem fit, & ob id domestici testes adhibendi non sunt. In testamento quod per æs & libram fit, duæ res aguntur, familiæ mancipatio, & nuncupatio testamenti. Nuncupatur testamentum in hunc modum: Tabulas testamenti testator tenens ita dicit, Hæc ut in his tabulis cerisve scripta sunt, ita do, ita lego, ita testor. Itaque vos, Quirites, testimonium præbitote. Quæ nuncupatio & testatio vocatur. Hæc Ulpian. titulo vigesimo ejus libri, qui inscribitur Tituli ex corpore Ulpiani.

Leges multæ de testamentis Romæ latæ sunt: quarum nominantur Voconia, Furia, Falcidia, Junia Velleja, Cornelia, Ælia Sentia.

Voconia, de mulierum hæreditatibus, inter secundum & postremum Carthaginense bellum a Q. Voconio Saxa Aricino tribuno pl. suadente M. Catone Censorio, lata: sanxit hoc, ne qui hæredem relinqueret & filiam supra H.S XXXV. M. Nam Dio. lib. LVI. ita scriptum reliquit. Augustus quibusdam feminis tribuit, ut XXV. M. hæredes esse possent: licet hoc lex Voconia vetaret.

Furia cavebatur, ut a Theophilo scriptum legimus, ne cui plus, quam M. nummûm, legaretur: quod amplius legatum esset, quadruplum restitueretur.

Falcidia cavebatur, ne cui plus liceret legare, quam dodrantem ex tota hæreditate, idest, ut, sive unus hæres institutus esset, seu plures, apud ipsum, eosve, quarta pars tantum remaneret. Meminit hujus legis Cels. lib. 22. Digestorum, his verbis: Cum de lege Falcidia quæritur, heredis probatio est, locum habere legem Falcidiam, quod dum probare non potest, merito condemnabitur.

In Junia Velleja hoc erat, ut, qui testamentum faceret, omnes eos virilis sexus necessario institueret hæredes: qui, cum nascerentur, hæredes ei futuri essent, eorumque in locum liberi succederent: qui nisi instituti essent, aut si exhæredati, ad exemplum postumorum essent, testamentum ne valeret. Hæ sunt quatuor leges tribuniciæ.

Relinuæ sunt, de quibus dicendum sit, Cornelia Consularis, L Sullæ, & Ælia Sentia, a duobus consulibus, Augusto principe, Sex. Ælio, L. Sentio, lata. Cornelia falsum testamentum facientibus pœnam irrogabat: eaque lege signatores soli tenabantur, ut in Suetonio Aug. 33. legimus. Quod si quis in hostium potestate decessisset, ejus testamentum perinde lex Cornelia confirmabat, ac si, qui testamentum illud fecisset, in hostium potestatem pervenisset. Testis Julianus lib. 28. Digestorum. Testamenta porro lex infirmabat, irritaque prorsus jubebat esse, quæ improba, inofficiosa, inhumana dicerentur. Hoc est, quæ contra leges, merita, pietatem, facta essent: item illa, quæ a quinque testibus, iisque fide dignis, non essent obsignata. Quod ad septem deinde testes, imperatorum ætate, translatum est. Aque horum generum caussas, de rescindendis confirmandisve testamentis, a Centumviris esse judicatas, quod Hastæ judicium dicebatur, Cicero (passim) Valeriusque (lib. 7. cap. 7. & 8.) declarant. In Ælia Sentia scripta sunt hæc: ut unus modo hæres necessarius fieret: plures si fierent, irritum esset: qui primo loco esset nominatus, hæres esset. Ex lib. de Legibus Romanis. P. Manut.

Libertas testamentorum. Quintil. lib. 3. cap. 6.

Subjector testamentorum. Cic. 2. in Catil. 7.

Improbum testamentum. V. IMPROBUS.

Inofficiosum testamentum. V. INOFFICIOSUS.

Adoptare testamento. Nepos 25. 5. 2.

Apertum est testamentum. Vell. Paterc. 2. 59. 1.

Cavere testamento. V. CAVEO.

Componere testamentum, Facere, & in ordinem redigere. Cic. 15. Att. 15. Vetus exemplar legit Testimonium.

Conscribere testamentum. Cic. de Arusp. Resp. 42. In qua provincia mortuorum testamenta conscripsit.

Deducta in testamento scripta non sint. Cic. 2. de Legib. 50.

Facere testamentum. Cic. 3. Verr. 111. Multi testamenta eodem modo fecerunt.

Facere testamentum irritum. Cic. 2. Philip. 109.

Habere factionem testamenti. Cic. 7. Fam. 22.

Improbare testamentum. V. IMPROBUS.

Institui tutorem testamento, vel fieri, aut creari; h. e. Ex testamento, vel Per testamentum. Liv. 1. 34. extr.

Mutare testamentum. Cic. pro Cluent. 31.

Nuncupare testamentum. Plin. lib. 24. cap. 22.

Nuncupatum testamentum. V. NUNCUPO.

Obsignare testamentum. Cic. pro Milon. 49. Una fui, testamentum simul obsignavi cum Clodio.

Relinquere testamento. Cic. 3. Off. 93. Quum & testamento sestertiûm millies relinquatur.

Resignare testamentum. Hor. 1. Epist. 7. 9.

Ruptum, cui Ratum testamentum, contrarium. Cic. 1. de Orat. 173. Testamentorum ruptorum, aut ratorum. [Postrema verba in MSS. desunt.

Dolabellam video Liviæ testamento cum duobus cohæredibus esse in triente. Cic. 7. Att. 8.

Supponere & subjicere testamenta, h. e. Falso & dolose deferre, vel proferre. Cic. in Parad. 6. Si testamenta amicorum exspectas: aut ne exspectas quidem, at ipse supponis. Et 4. Philip. 7. Subjicere testamenta.

Supponere falsa testamenta. Cic. 1. de Legib. 43.

TESTAMENTĀRIUS, a, um. Adj. [διαθηκικὸς] Quod ad testamentum pertinet: Unde, Testamentariæ tabellæ, & Testamentaria lex, quæ Cornelia dicitur, quæ irrogat pœnam ei, qui testamentum vel aliud instrumentum signaverit, scripserit, recitaverit. Plin. lib. 35. cap. 2. Quum Scipionis Africani transisset atrium, vidissetque adoptione testamentaria Salutionis (hoc enim ei fuerat cognomen) Africanorum dedecore notam irrepentem Scipionum nomini.

TESTAMENTARIUS, i. m. [διαθηκογράφος, Gl. G. L.] Notarius, Confector & scriptor testamentorum. Callistratus ad legem Corneliam de falsis, l. Divus. Si quis duobus hæredibus institutis adjecerit, ut si alter hæres sine liberis decessisset, ei qui superesset, & liberos haberet, hæreditas redderetur: vel si sine liberis uterque decessisset, ut hæreditas deinde alia manuscriptori testamenti restitueretur, placet testamentario pœnam legis Corneliæ remitti. Ibid. Paulus, l. Impuberem, Si testamentarius servo suo fideicommissariam libertatem dederit, videamus ne id extra pœnam sit. Budæus. [Nisi ad exemp. seq referenda.

Testamentarius, Falsarius, qui testamentum subjicit, vel supponit. Cic. 3. Off. 73. Neque enim de sicariis, veneficis, testamentariis, furibus, peculatoribus, hoc loco differendum est. Idem pro Sext. 39.

TESTĬFĬCOR, [διαμαρτύρομαι, Gl. G. L.] āri. Testari, attestari, notum facere, vel testibus firmare. Cic. 4. Tusc. 55. Nos autem, ut testificor sæpe, de sapiente quærimus.

Testificor me a te rogatum. Cic. in Orat. 35.

Testificor me expertem belli fuisse. Cic. 8. Att. 9.

Testificari sententiam suam. Cic. 8. Att. 1.

Testificari aliquid cum summa hominum frequentia. Cic. 7. Verr. 17.

Testificari deum, pro Testari, & in testimonium invocare. Cic. 10. Att. 9. Nam Deos hominesque, amicitiamque nostram testificor, me tibi prædixisse, neque temere monuisse.

TESTIFICĀTUS, a, um. [μεμαρτυρημένος] Partic. Cic. 1. Att. 14. Illud inest tamen commodi, quod & mihi & ceteris amicis tuis nota fuit, & abs te aliquando testificata tua voluntas omittendæ provinciæ.

Lingua testificata deam; Quæ deam juravit. Ovid. 21. Epist. 134.

Statim testificati discederent. Cic. pro Cæcin. 45.

TESTIFICĀTIŌ, ōnis. f. [μαρτυροποίημα, Gl. L. G. & G. L. μαρτυροποιΐα, L. G. διαμαρτυρία, G. L.] Approbatio, quæ testibus, vel multis testimoniis fieri solet. Cic de Clar. Orat. 176. Quin etiam memini, quum accusatione sua Quinto Gellio crimini dedisset, sibi eum venenum paravisse, idque a se esse deprehensum, seseque chirographa, testificationes, indicia, quæstiones, manifestam rem, deferre diceret.

Aliter Idem 1. Fam. 1. Cum summa testificatione tuorum in se officiorum.

TESTĬCŬLUS, i. m. [ὄρχις, Gl. L. G. & G. L.] a Teste diminutivum. Plur. TESTICULI, [δίδυμοι, Gl. L. G.] Genitalis pars, a pene dependens, tam in homine, quam in brutis dicitur. Auctor ad Heren. lib. 3. 33. Medicus testiculos arietinos tenens. Juven. 11. Sat. 157.

Nec pugillares defert in balnea raucus
Testiculos.

TESTICULĀTUS, a, um. Adj. Testiculis præditus. Veget. de Re Vet. cap. 7.

Herba testiculata, apud Apul. de Herb. cap. 82.

TESTICULOR, [κλειτωριάζω] āri. sic Festus exponit, Jumentis maribus feminas, vel mares feminis admovere. In ambiguo sensu per jocum usus est Plautus Amph. 2. 2. 193.

Mihi quoque adsunt testes, qui illud, quod ego dico, assentiant.
AM. qui testes? Al. testes. AM. quid testiculare?

TESTU, n. indecl. [ὄστρακον, Gl. G. L.] pro Testa posuit Varro de L. L. 4. 22. vel in Ablativo a Testus, ûs. Charisius 1. Sunt quædam nomina tantum monoptota, ut genu, testu ὄστρακον. Sed Virgilius hæc testa in Georg. Rursus libro eodem, u littera neutra tantum terminantur, & fere hæc, veru, gelu, genu, cornu, tonitru, &, ut quidam volunt, testu, quod e numero horum separandum est, quod autores testam potius dixerunt, ut Virg. 1. Georg. 392.

— testa quum ardente viderent
Scintillare oleum. & Hor. 3. Carm. 14. 20.
Spartacum si qua potuit vagantem
Fallere testa.

Alii separantes, amphoræ quidem testam dicunt, testudinis vero testu. Sed frustra, nam Græci ὄστρακον sine distinctione dicunt, tam amphoræ, quam testudinis. Idem aliquot post chartis: Testu, ut genu, Flavius Caper veteres ait dicere solitos. Mummius in Atellana, Junius ad spectacula est videre in testu, quantum sit caput. Afranius. Indignum vero dici solet testu. At Maro testam dixit. Hæc Charisius. Ovid. 2. Fast. 645.

Am

Ara fit hic, ignem curto fert ruſtica teſtu. Sic enim legitur in codice manuſcripto. Et 5. Faſt. 510.

Et ſpumat teſtu preſſus uterque ſuo. Quam lectionem retinuit Aldinus.

Tᴇsᴛᴜᾱᴛɪᴜs, vel Tᴇsᴛᴜᾱᴄᴇᴜs, a, um. Adj. Varro de L. L. 4.22. Teſtuatium, quod in teſtu calido coquebatur. [Niſi neut. ſubſt. eſt.

Tᴇsᴛῡᴅᴏ, ĭnis. f. [χελώνη, Gl. L. G. & G. L.] Animal tardigradum, ſic dictum, ut ait Varro L. L. 4. 13. quod teſta tegatur. Plin. lib. 9. cap. 10. Dentes non ſunt teſtudini, ſed roſtri margines acuti, ſuperna parte inferiorem claudente, pyxidum modo. In mari conchyliis vivunt, tanta oris duritia ut lapides comminuant. In terram egreſſæ, in herbis pariunt ova, avium ovis ſimilia, ad ducenta numero. Eaque defoſſa extra aquas, & cooperta terra, ac pavita corpore, & complanata, incubant noctibus. educant fetus annuo ſpatio. Cic. 2 de Nat. Deor. 125.

Teſtudo, alia ſignificatione apud Celſum legitur, in l. Labeo. D. De ſupellect. leg. Nam fictili, aut lignea, aut vitrea, aut ærea denique ſuppellectili utebantur: nunc ex ebore atque teſtudine & argento, jam ex auro etiam atque gemmis ſupellectili utuntur. [Hic eſt Ipſa teſta teſtudinum majorum expolita, qua olim, ut etiam nunc ſolent, pretioſam ex ligno ſupellectilem, arculas, lectos, &c. incruſtabant. V. infra.

Acuta teſtudo, Echinus marinus. Martial. lib. 13. 86.

Iſte licet digitos teſtudine pungat acuta,
Cortice depoſito, mollis echinus erit.

Teſtudine: quia in orbem volvitur echinus. Acuta: quia ſpinas habet pro pilis.

Teſtudo, Pars citharæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 144. Quocirca & in fidibus teſtudine reſonatur, aut cornu: & ex tortuoſis locis & incluſis ſoni referuntur ampliores. Teſtudinem organum, teſtudinis animalis formam habere docet Cic. 2. de Divin. 133. Budæus. [Ex ipſa teſtudine vacuefacta primum Chelyn confeciſſe Mercurium fingunt poetæ. V. Homer. Hymn. in Merc.

Blanda teſtudo. Claud. Conſ. Mall. Theod. 252.

Callida teſtudo reſonare ſeptem nervis. Hor. 3. Carm. 11. 3.

Cava teſtudo. Hor. Epod. 14. 11.

Teſtudo, Machina bellica. Erat autem materia tabulatis contexta, & coriis, Ciliciis, aut centonibus, & aliis, quæ difficulter comburi poſſunt, contecta. Hæc intrinſecus habebat trabem, quæ unco præfigebatur ferreo, & falx vocabatur, ab eo quod incurvata eſſet, & de muro extraheret lapides. Retro enim ducebatur trabs funiculis ſuſpenſa, ut reducta impetuoſius feriret: ideoque & teſtudo dicta a ſimilitudine reptilis, quod caput nunc exſerat, nunc reducat. Sil lib. 1. 365.

Tandem condenſis actæ teſtudinis armis, &c.

Hoc etiam inſtrumentum Arietem appellant, ab eo quod aries fronte pugnat. Cæſ. 5. Bell. Gall. 41. Reliquiſque diebus turres ad altitudinem valli, falces, teſtudineſque, quas iidem captivi docuerant, parare ac facere cœperunt. Virg. 2. Æn. 441.

— obſeſſumque acta teſtudine limen. Lucan. lib. 3. 474.

Ut tamen hoſtiles denſa teſtudine muros
Tecta ſubit virtus, &c. Stat. 10. Theb. 303.
Scrutaturque cavas cæca teſtudine turres. V. paulo poſt.

Teſtudo, interdum dicebatur, Quam faciebat exercitus ſe tegumentis ſcutorum undique operiens, ut teſtudo ſuo obducta eſt putamine, eaque ſpecie referebat tectum ædificiorum. Sic autem ſe operiebant crate perpetua clypeorum adverſus ſagittas Parthorum, & adverſus omnia miſſilia ſuperne cadentia, cum urbem oppugnabant. Cæſ. 2. Bell. Gall. 6. Teſtudine facta portis ſuccedunt. Ex Turnebo. Liv. 44. 9. Quum alios decurſus edidiſſent motus: quadrato agmine facto, ſcutis ſuper capita denſatis, ſtantibus primis, ſecundis ſummiſſioribus, tertiis magis & quartis, poſtremis etiam genu nixis, faſtigiatam, ſicut tecta ædificiorum ſunt, teſtudinem faciebant. [De hac ſunt etiam Silii, Virgilii, Lucanique loca ſuperiora exponenda.

Teſtudo, [κάμαρα, Gl. L. G. & G. L. θόλος, G. L.] Loca dicuntur in ædificiis camerata ad ſimilitudinem aquatilium teſtudinum, quæ duris tergoribus ſunt & incurvis. Virg. 1. Æn. 509.

Tum foribus divæ, media teſtudine templi.

Varro 3. de R. R. cap. 5. 1. Igitur teſtudo (ut periſtylium tectum tegulis, aut rete) fit magna, in qua millia aliquot turdorum ac merularum includere poſſint. Virg. 2. Georg. 463.

Nec varios inhiant pulcra teſtudine poſtes.

Thalami culti teſtudine. Ovid. 2. Met. 737.

Pars ſecreta domus ebore & teſtudine cultos
Tres habuit thalamos.

Non ſolum ebore (ait interpres) ſed etiam teſtudinum cruſtis thalami ornabantur: quamvis teſtudo ædificium quoque concameratum ſignificet: qua in ſignificatione ſi accipiamus, eburneam teſtudinem intelligemus. Hactenus ille. Ego vero ut putem poetam de teſtudine ſenſiſſe, facit Celſus in l. Labeo, ut ſupra retulimus. V. Teſtudo, alia ſignificatione. &c. [V. Juvenal. Sat. 6. 80.

Teſtudo manus, χειρὸς τὸ ἐπάνω, Gloſſ. Latinogræc.

Tᴇsᴛᴜᴅɪɴᴇᾱᴛᴜs, a, um. Adj. [ἀψιδωτὸς] Quod concavum & incurvum eſt, teſtudinis more. Columel. lib. 12. cap. 15.

Teſtudineatum tectum. Plin. lib. 33. cap. 11. Sed & teſtudineatum in uſum veniſſe. Quidam leg. Teſtudinatum.

Tᴇsᴛᴜᴅῐɴĕᴜs, a, um. Adj. [καμαρωτὸς] Quod eſt teſtudinis.

Teſtudineum Hexaclinon, Opere teſtudineato factum: nam id antiquis ſummo in pretio fuit, quod opus Carbilius Pollio primus inſtituit. Martial. lib. 9. 60.

Teſtudineus gradus, i. e. Tardus. Plaut. Amphit. 4. 3. 53.

Aut teſtudineæ carmen inerme lyræ. Propert. 4. 6. 32.

Tᴇsᴛᴜʟᴀ, V. ᴛᴇsᴛᴀ.

Tᴇsᴛᴜᴍ, i. n. [κλίβανος] Furnus. Plin. lib. 32. cap. 7. Sub æreo teſto. Hoc Græci vocant Clibanum: unde Panis teſtaceus apud nos dicitur, quem illi Clibanitin.

Catoni videtur Operculum eſſe, quod ollæ ad ignem ferventi imponitur. Sic enim in R. R. cap. 84. Catinum teſto operito. Et deinde; Sub teſtum ſubde.

Teſtum ignis plenum. Petron. cap. 136.

Tᴇsᴛᴜs, ûs. m. pro Teſta. Sed in Ablativo ſolo uſurpatur; & indecl. haberi poteſt. V. ᴛᴇsᴛᴜ ſupra.

Tᴇsᴛᴜᴀᴄᴇᴜs, Adj. V. ibid.

Tᴇᴛᴀɴɪᴄᴜs, V. ᴛᴇᴛᴀɴᴜs.

Tᴇᴛᴀɴōᴛʜʀᴀ, orum. n. pl. [τετάνωθρα] dicuntur Quæ vim habent erugandi & levigandi cutem. Plin. lib. 32. cap. 7. Utilem eam in capitis doloribus affirmant, & tetanothris.

Tᴇᴛᾰɴᴜs, i. m. [τέτανος] Morbus, cum cervix immobilis intenditur. Plin. lib. 23. cap. 1. V. ſeq. dict.

Tᴇᴛᴀɴĭᴄᴜs, a, um. Adj. [τετανικὸς] dicitur, Qui eo morbo laborat, qui Tetanus Græcis dicitur, nempe quum muſculi, qui ſecundum ſpinam ſunt, rigent ita, ut ſe inflectere non poſſint. Id quum anterior pars afficitur, ut ſi mentum pectori annectitur, Emproſthotonus; quum poſterior, Opiſthotonus, ut ſi caput ſcapulis: quum vero ambæ rigent ex æquo, Tetanos vocatur, ut ſi cervix recta & immobilis intenditur: etiamſi, ut ait Celſus lib. 4. cap. 3. quidam minus ſubtiliter & diſcrete his nominibus utuntur. Plin. lib. 23. cap. 7. Datur tetanicis & ſpaſticis. Scribonius Largus comp. 101. Facit & hoc medicamentum ad eos, quorum muſculi maxillares cum maximo dolore tenſi ſunt, adeo ut aperire os nullo modo poſſint. Tetanon hoc vitium Græci dicunt. Hæc Scribonius. Eſt igitur Tetanos, Convulſionis ſpecies, qua nervi ac muſculi totius corporis diſtenduntur, & quaſi obrigent. Celſ. lib. 2. cap. 1. Frigus modo nervorum diſtenſionem, modo rigorem infert: illud ſpaſmos, hoc tetanos Græce nominatur.

Tĕᴛᴀʀᴛᴀᴇᴜs, a, um. Adj. [τεταρταῖος] Quartanus. Columel. lib. 3. cap. 20. Quod deinde proximum a primo, tum quod eſt tertiæ notæ, vel quartæ quoque: eatenus velut lectarum quodam contenti ſimus tetartæo. De generibus vitium. Al. Tetradio.

Tᴇᴛᴀʀᴛᴀᴇᴜs, i. m. Subaudito πυρετὸς, pro ipſa Febri quartana. Gloſſ. Græcolat. τεταρταῖος, Quartana.

Tĕᴛᴀʀᴛēᴍŏʀɪᴏɴ, [τεταρτημόριον] Græca dictio, Quadrantem ſignificans: qua dictione utuntur, qui de varietate naſcendi præcepta tradunt, quod dum annorum ſumma colligitur, quater extrahi & quater multiplicari debet. Plin. lib. 7. cap. 49. de varietate naſcendi, Durat & ea ratio, quam Petoſiris ac Necepſos tradiderunt, & tetartemorion appellant, a trium ſignorum portione, qua poſſe in Italiæ tractu CXXVI annos vitæ contingere apparet. Gloſſ. Græcolat. τεταρτημόριον, Quadrans. Eſt, inquit Budæus, Tetartemorion Græce, qui Latine Quadrans dicitur, id eſt quarta pars ſigniferi circuli, hoc eſt tria ſigna. Ad cujus rei intelligentiam ſciendum quod numerus duodenarius & Aſtronomicis & Genethliacis familiaris & accommodatus eſt: unde & aſpectus quadrantales obſervant, & trientales, Sextanteſque, hos duos extremos trinos & Sextiles vulgo vocant. Quadrantalis aſpectus, qui quadratus etiam appellatur, fit per trium ſignorum interſtitium, & gradus nonaginta: ob id nonagenarius appellatus. Plin. lib. 2. cap. 15. Martis ſtella, ut propior, etiam ex quadrato ſentit radios ab nonaginta partibus: unde etiam nomen accepit is motus, primus & ſecundus nonagenarius dictus ab utroque exortu. Trientalis eſt aſpectus, qui in quatuor fit ſignis, hoc eſt in tertia parte ſigniferi, quæ conſtant centum & viginti gradibus. Hunc triquetrum Plinius vocat. Sextans autem fit in ſexta parte ſigniferi, hoc eſt ſexaginta gradibus, & ſignis duobus: ob id ſexagenarius dictus. Semiſſis aſpectus eſt, qui fit per diametrum, id eſt, per lineam circuli dimetientem. Hanc radiationem Mathematici, id eſt Chaldæi, minacem malignamque eſſe dicunt. Hæc fit a ſigno uno ad aliud ſignum, quod ab eo ordine fit ſeptimum: ut ab ariete ad libram. Triquetrus aſpectus, id eſt trigonus, qui trientem ſigniferi capit, quinto ſigno fit: ut (verbi gratia) in duobus ſignis, quæ tantum inter ſe diſtent, quantum aries & leo. Hujuſmodi radiatio læta felixque eſſe dictitatur. Tetragonus, id eſt quadratus, fit in quarto ab eo, a quo inchoatur, ſigno, id eſt ab horoſcopo, ut ab leone in ſcorpium. Hanc radiationem triſtem putant. Hexagona eſt, quam ſextantem diximus, quæ fit in tertio ſigno, eadem benignitate cum trigona prædita. Propterea Plin. lib. 2. cap. 17. De ſexagenario aſpectu loquens, Hic numerus, inquit, ſexangulas mundi efficit formas. Antedictis quatuor, Genethliaci etiam cardines quatuor addunt, ortum ſcilicet & occaſum, & meſuranium, quod & meſuranema dicitur (vocabulum ubique in Firmico depravatum) hoc eſt locus medii cæli, & huic oppoſitum locum quod Hypogeon dicitur, hoc eſt punctum ſubterraneum, inter ortum occaſumque medium. Ut autem As ipſe Mathematicus impleatur, & omnes ſuas partes habeat, addunt & alia quatuor loca, quæ pigra dejectaque eſſe dicunt: quod nullo ferme radiationis fœdere cum ortu, id eſt cum horoſcopo, conjungantur. Hæc ſunt in ſecundo, ſexto, octavo, & duodecimo ab horoſcopo ſigno. Horoſcopus eſt ea pars cæli, quæ geniture tempore ab orientali parte cæli emergit in hemiſphærium noſtrum, & ortus appellatur: quam ex Cicerone Natalem horam & Natalitiam appellare poſſumus: ex cujus obſervatione natalitia prædicta fiunt, ut ipſe loquitur de Divinatione lib. 2. Poſſumus etiam Exortivam horam vocare. Græci horoſcopum ab horæ natalis notatione appellaverunt. Huic pars per diametrum oppoſita in ſeptimo (ut diximus) ſigno in occidua cæli parte, occaſus appellatur. Ea autem pars cæli, quæ triginta partibus ab horoſcopo diſtat, in ſecundo ſigno exſiſtens ab eo, in qua horoſcopus inchoatur, Anaphora appellatur, & interdum Epanaphora, quaſi pars jamjam emerſura. Quæ autem pars ſigniferi totidem partibus in demerſu occiduum punctum ſigniferi præceſſerit, quot partibus in emerſu anaphora ab horoſcopo relinquitur, ea pars cæli a Mathematicis Epicataphora dicitur: quod ſignificat præcipitem locum cæli in octavo ab horoſcopo ſigno. Reliqua duo loca nomina habent Malæ fortunæ & Cacodæmonis. Hæc Budæus.

Tᴇᴛᴇʀ, V. ᴛæᴛᴇʀ.

Tᴇᴛʜᴇᴀ, æ. f. Piſcis marinus. Plin. 32. 11.

Tēᴛʜʏs, gen. Tethys & Tethyos, dat. Tethyi. [Τηθὺς] Cæli & Veſtæ filia, conjunx Neptuni & Nympharum mater, ut ait Salluſt. At Ovid. 5. Faſt. 82. videtur ſentire illam fuiſſe Titani filiam, qui fuit Saturni frater, natu major. Ait enim,

Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn.

Unde & Oceani uxorem illam fuiſſe conſtat, quæ quandoque pro Mari ponitur. Tethys autem major filia fuit Cæli & Terræ. Catul. de coma Berenicis, 64. 70.

Æquora Tethyos. Lucan. lib. 3. 233.

Antra ſonantia Tethyos. Stat. 1. Achil. 541.

Cana Tethys. Ovid. 2. Faſt. 191.

— canamque petit Saturnia Tethyn.

Grandæva Tethys. Valer. 2. Argon. 36.

Reciproca Tethys. Sil. lib. 3. 60.

Vaga Tethys. Lucan. lib. 6. 62.
Tethys & Thetis paſſim confunduntur in Mſſ. [Et forſan idem eſt. Apud Heſiodum tamen & Homerum occurrit Θέτις & Τηθύς.

TĔTĪNI, Tetinerim, Tetiniſſe: Præterita antiqua & obſoleta pro Tenui, Tenuerim, Tenuiſſe. Pacuv. Medo, Crede, quorſum iter tetiniſſe ajunt. Acc. Clytemneſt. Ut quæ tum abſentem rebus dubiis conjugem tetinerit, nunc prodat ultorem. Ex Nonio, 2. 238.

TETRĂ, pr. com. a Tettara Attico, pro Teſſara, quod Quatuor ſignificat, non niſi in compoſitis Græcis dictionibus reperitur. [Immo a Τετρὰς, Quaternio, componuntur ſeq.

TETRĂCHORDUM, i. n. [τετράχορδον] Inſtrumentum quatuor chordarum. Vitruv. 5. 4. Tetrachordorum diſpoſitiones ſunt diſſimiles.

TETRĂCŌLUM, i. n. [τετράκωλον] Sunt autem Tetracola, Converſiones quatuor membris comprehenſæ, ut Tricola tribus: quæ tum ſunt elegantiſſima, cum paria paribus relata habent. Senec Controv. 5. 25. Idem 9. 2. Et illud tetracolo: Serviebat forum cubiculo, Prætor meretrici, carcer convivio, dies nocti. Iterum Contr. 5. præf. Hanc ideo ſententiam retuli, quia & in tricolis, & in omnibus hujus generis ſententiis, curamus ut numerus conſtet, non curamus ut ſenſus. Idem Seneca alio loco quatuor primi nominis declamatores, Primum tetracolum per tranſlationem vocat, ubi ait, Nulli non poſt primum tetracolum præferendus. Ex Turneb. Adverſ. 3. 8. [Loca tamen Sen. inſpiciat lector. Poſterior eſt in pr. lib. 10.

TETRĂDŌRON, [τετράδωρον] Quatuor palmorum. Plin. lib. 35. cap. 14. Vitruv. lib. 2. 2. Ita quod eſt quoquoverſus quinque palmorum, pentadoron, quod quatuor, tetradoron dicitur.

TETRĂDRACHMA, æ. f. [τετράδραχμος] vel TETRADRACHMUM, i. n. [τετράδραχμον, Gl. G. L.] Nummus quaternas valens drachmas. Liv. 34. 51. Ad hoc clypei argentei decem, ſignati argenti octoginta quatuor millia fuere Atticorum. Tetradrachmum vocant, trium fere denariorum in ſingulis argenti eſt pondus. Idem 37. 46. Prælata ſunt in eo triumpho ſigna militaria ducenta triginta: & argenti infecti tria millia pondo, ſignati tetradrachmûm Atticûm centum tredecim millia. Cic. 12. Fam. 13. Nam jam ternis tetradrachmis triticum apud Dolabellam eſt, niſi quid navibus Laodicenorum ſupportarit, cito fame pereat neceſſe eſt. Famem inſtantem ſignificat ex caritate frumenti, quum medimnus duodenis drachmis veniret, id eſt ſeni modii Romani & ſemiſextarius noſter ducato uno. Budæus. [Ejus dimidium fuit Didrachmum, de quo ſ. l. V.

TETRĂGŌNUS, i. m. ſive TETRAGONUM, i. n. [τετράγωνος] dicitur Quadrangulare, ſive quadratum. Auſon. Ecl. 2. 42. penultimam corripit,

Tetragono abſolvet dubiarum vincla morarum. De ejus licentia, V. Scal. Lect. Auſon. 2. 21. [Gloſſ. Græcolat. Τετράγωνος, Quadrus, quadra; Quadratus, quadrata. Τετράγωνον, Quadrum, quadratum.

TETRAGRAMMĂTON, [τετραγραμμάτων] Genitivus pluralis, id eſt, Quatuor litterarum, ut Nomen tetragrammaton. Cujuſmodi Hebræis eſt nomen Dei, יהוה [Immo rectus n. ſing. a τετραγράμματος, ὁ, ἡ. Adj.

TETRĂMĔTER, tri. [τετράμετρος] Quatuor metra ſeu menſuras habens. Verſus dicitur tetrameter, Qui quatuor habet menſuras, hoc eſt pedes octo. Unde & Octonarius dicitur ab Latinis, & Quadratus, & longiſſimus. Ruffin.

TETRANS, antis. m. Quadrans, quarta pars. Vitruv. lib. 10. cap. 11. In capitibus circino dividuntur circinationes eorum tetrantibus in partes quatuor, vel octantibus in partes octo, ductis lineis: In tetrantes & octantes dicuntur dividi circinationes, ſive rotundationes, quum in partes quatuor, aut octo dividuntur, ductis a centro ad circumferentiam comparibus lineis, ut æqualia relinquantur ſpatia. Eadem forma dicitur Tetrans, qua & Dodrans. [Vox hybrida Græca origine, terminatione Latina. Ratio autem, cur non Quadrans maluerit, quia hic aſſis pars.

TETRAO, onis. m. [τετράων] Avis quædam in deliciis habita. Suet. Calig. cap. 22. Hoſtiæ erant pavones, tetraones, &c.

TETRĂPHARMĂCON, [τετραφάρμακον] Quod pharmacis quatuor conſtat. ut

Tetrapharmacum emplaſtrum. Celſ. lib. 5. cap. 19. Puri autem movendo non aliud emplaſtrum melius, quam quod expeditiſſimum eſt, tetrapharmacon a Græcis nominatur. Habet pares portiones ceræ, picis, reſinæ, ſevi taurini: ſi non eſt, vitulini. Dicitur & Baſilicum emplaſtrum, teſte Galeno lib. 3. cap. 1. De compoſitione pharmacorum ſecundum locos. Baſilicum quidem, ſive Regium, quod apud maximos & præſtantiſſimos quoſque homines in uſu eſſet.

Tetrapharmacum, Cibi genus, quod ex quatuor pretioſis obſoniis conſtabat, phaſiano, ſumine, perna, & cruſtulo. Spart. Hadr. cap. 21. & Æl. Ver. 5.

TETRĂPŎLIS, [Τετράπολις] Seleucia, Syriæ regio, cognominata eſt, ut ait Strabo lib. 16. in qua ſunt quatuor inſignia oppida, Antiochia, Seleucia, Apamea, Laodicea.

Eſt & Tetrapolis Attica, de qua V. Steph.

TETRAPTŌTUM, [τετράπτωτον] Nomen dicitur, quod per quatuor caſus variatur: ut Spes, ſpei, ſpem, ſpe. V. Grammat.

TETRARCHA, æ. m. [τετράρχης] primario, Qui partem regni quartam detinet. Poſtea vero pro quovis Gubernatore; unde Reges & Tetrarchæ ſæpe conjunguntur. Hor. 1. Serm. 3. 12.

— modo Reges atque Tetrarchas,
Omnia magna loquens. Lucan. 7. 226.
— ſicci ſed plurima campi
Tetrarchæ Regeſque tenent, magnique tyranni. Cic. 2. Att. 9.

Qui regna, qui prædia tetrarchis, qui immanes pecunias paucis dederunt.

TETRARCHĬA, æ. f. [τετραρχία] Hujuſmodi principatus. Cic. 1. de Divin. 27. Tetrarchiæ regno, pecuniaque multatus. Idem pro Dejotaro 42. Negat unquam ſe a te in Dejotari tetrarchia pedem diſceſſiſſe.

TETRASTĬCHON, [τετράστιχον] Græcis dicitur, quum tantum quatuor verſibus ſententia comprehenditur. ut Diſtichon, quum duobus. Martial. lib. 7. 14.

Quod non inſulſe ſcribis tetraſticha quædam, &c.

TETRASTŸLUS, i. m. [τετράστυλος] Quatuor habens columnas a fronte. Vitruv. 3. 2.

TĔTRĬCUS, i. m. vel TETRĬCA, æ. f. [Τέτρικος] Mons in Sabinis aſper atque arduus. Virg. 7. Æn. 713.

Qui Tetricæ horrentes rupes, montemque Severum,
Caſperiam colunt. A quo monte, ut volunt quidam,

TETRĬCUS, a, um. pr. com. Adj. [σοβαρὸς, Gl. L. G. & G. L. αὐστηρὸς, ἀξιόπιστος, Ἰταμὸς, L. G.] Triſtis, Durus, & ſeverus. Martial. lib. 6. 10.

At quam non tetricus, quam nulla nubilus ira,
Quam placido noſtras legerat ore preces?

Pavonum educatio magis urbani patris familiæ, quam tetrici ruſtici curam poſcit. Columel. 8. 11.

Luſtra tetrica, Severa, ſive horribilia. Lactantius. Stat. 9. Theb. 615.

Puellæ tetricæ. Ovid. 1. de Arte Am. 721. Al. Tætricus, quaſi a Tætrus. In Gloſſ. utroque modo. [Sed rectius per e, ob pr. correptam.

TETRICĬTAS, ātis. f. [αὐστηρία, Gl. G. L.] Lucan. ad Piſon. 91.

Talis ineſt habitus, qualem nec dicere mæſtum,
Nec fluidum, læta ſed tetricitate decorum
Poſſumus.

TETRINNIO, īre. pr. dub. Auctor Philomel. 2. 2.

In fluviiſque natans forte tetrinnit avis.

TETTĪX, īgos. f. [τέττιξ] Cicada. Gloſſ. Græcolat. Dioſc. 2. 45. Unde

TETTIGŎMĒTRA, [τεττιγομήτρα] Cicadarum matrix, ut Ortygometra coturnicum. Plin. 11. 26.

TETTIGŎNION, i. n. [τεττιγόνιον] Dimin. Parva cicada. Plin. 11. 26. Minores ex his ſunt tettigonia. Al. Tettigoniæ, f. g.

TĔTŬLI, [ὑπήνεγκα, Gl. L. G.] Præteritum antiquum pro Tuli. Acc. Andromed. Donec tu auxilium, Perſeu, tetuliſti mihi. V. Nonium 2. 839.

T E U

TEUCA, [Τεῦκα] Regina Illyricorum, quæ ob caſtitatem meruit ut longo tempore viris fortiſſimis imperaret, & Romanos ſæpe frangeret. Hæc, ut auctor eſt Plin. lib. 34. cap. 6. P. Junium & T. Coruncanium legatos, ſumma Romanorum injuria interemit.

TEUCER, vel TEUCRUS, i. m. [Τεῦκρος] Scamandri Cretenſis filius, in Troade una cum Dardano genero regnavit, unde Ilienſium regum fluxit origo; & a quo Troja vocata eſt Teucria.

Maximus pater Teucrus. Virg. 3. Æn. 108.

Alter fuit Telamonis filius, ex Heſiona Laomedontis regis filia, & Priami ſorore. Is Salamina Cypri condidit, ut teſtatur Juſtinus lib. 44. 3. ſeq. Hor. 4. Carm. 9. 17.

Primuſve Teucer tela Cydonio
Direxit arcu. Idem 1. Carm. 7. 21.
— Teucer Salamina patremque
Cum fugeret, &c. Hic ab Homero ſagittis peritiſſime uſus, ut inquit Acron, inducitur.

Fuit & Teucer, quidam Cyzicenus, qui ſcripſit de terra quæ profert aurum: de Cyzicenorum rebus, aliaque complura a Suida commemorata.

TEUCER, poſſeſſ. [Τευκρὸς] Idem quod Trojanus, ut eſt apud Virgilium paſſim.

Campi Teucri. Stat. 1. Achil. 86.

TEUCRIA, [Τευκρία] Troja ſic dicta a Teucro. Virg. 2. Æn. 26.

Ergo omnis longo ſolvit ſe Teucria luctu.

TEUCRIS, ĭdis. f. [Τευκρὶς] Teucri filia. Cic. 1. Att. 12. pr. Teucris illa, lentum ſane negotium. Hoc eſt (ænigmate enim loquitur) C. Antonius collega meus, olim cum L. Catilina ita conjunctus, ut illi regnum Conſul, non aliter quam Teucri filia Dardano, comparare poſſe crederetur: ita porro libidinoſus, ut Teucris potius, quam Teucer ſit appellandus Varia expoſitio loci eſt. V. not. Varior.

TEUCHĪTES, m. [τευχίτης] Junci odorati ſpecies laudatiſſima, a loco in quo naſcitur nomen habens. Plin. lib. 12. cap. 18 Laudatiſſimus ex Nabathæa juncus, cognomine teuchites, proximus Babylonius, peſſimus ex Africa, ac ſine odore. Eſt autem rotundus, vinoſæ mordacitatis ad linguam. Sincerus in confricando odorem roſæ emittit, rubentibus fragmentis. Dioſcorides τευχῖτιν appellat feminino genere, reſpiciens nimirum ad nomen generalius σχοῖνος, quod etiam in feminino genere ab eodem uſurpatur.

TEUCRION, i, n. [τεύκριον] Herba. Plin. lib. 25. cap. 5. Invenit & Teucer eadem ætate teucrion, quam quidam hemionion vocant, ſpargentem juncos tenues, folia parva, aſperis locis naſcentem, auſtero ſapore, nunquam florentem: Neque ſemen gignit. Medetur lienibus. Conſtatque ſic inventam: Quum exta ſuper eam projecta eſſent, adhæſiſſe lieni, eumque exinaniſſe. Ob id a quibuſdam ſplenion vocatur. Narrant ſues, qui radicem ejus edunt, ſine ſplene inveniri. Idem lib. 24. cap. 15. Chamædrys herba eſt, quæ Latine triſſago dicitur. Aliqui eam chamæropem, alii teucrion appellavere. Folia habet magnitudine mentæ, colore & diviſura quercus.

TEUDĔRIUM, i, n. [Τευδέριον] Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Urbs Germaniæ: hodie Padeburna, vulgo *Paderborn.*

TEUMĒSUS, vel TEYMESSUS, i. m. [Τευμησσὸς] Mons Bœotiæ, a quo leo Teumeſius dictus, inauditæ magnitudinis, qui omnibus terrori erat, quem Hercules, adhuc pæne puer, occidit, eique pellem detraxit, qua poſtea pro pallio ſemper uſus eſt. Hic leo a Jove in cælum tranſlatus dicitur, ut gloriæ Herculis conſuleret, qui eum inermis occiderat

Eſt etiam hoc nomine Fluvius, & regio, & parvulum oppidum in Thebanis finibus.

TEUMĒSIUS, vel TEYMESSIUS, a, um. Adj. [Τευμήσιος, ἢ Τευμήσσιος] Thebanus.

Arva Teumeſia. Stat. 2. Theb. 383.
Amnis Teumeſius. Stat. 9. Theb. 462.
Cornus Teumeſia. Stat. 2. Theb. 624.
Leo Teumeſius. Stat. 4. Theb. 86.

TEUTĀTES, [Τευτάτης] lingua Gallica dictus eſt Mercurius, qui ab illis humano ſanguine placabatur. Hunc Plato inventorem fuiſſe Geometriæ & Aſtronomiæ atque talorum ſcribit. Lucan. lib. 1. 444.

Et quibus immitis placatur ſanguine diro
Teutates, horrenſque feriſque altaribus Heſus. V. Lactantium Div. Inſt. lib. 1. 21. pr.

TEUTHA, [Τεῦθα] V. TEUCA.

TEUTHĂLIS, ĭdos. f. [τευθαλὶς] Herba, quam alii a frequentia geniculorum Polygonaton appellant, alii Polygonon. Plin. lib. 27. cap. 12. Vulgus noſtrum centinodiam & ſanguinarium & geniculatam appellat.

TEUTHIS, Quidam ex Græcorum principibus, qui ad Trojam navigaturi

in Aulide convenerunt: qui cum forte ab Agamemnone diffideret, atque ob id retro se in patriam vellet recipere, Minervam dissuadentem, atque adeo remorantem hasta vulneravit.

Teuthis, [τεῦθις] Piscis est osse oblongo atque exserto munitus, sed corde carens. Theodorus ex Aristotele Lolliginem vertit. Hinc Themistocles Eretriensibus ignaviam objiciens, dictitabat eos teuthidi persimiles, μάχαιραν μὲν ἔχειν, καρδίαν δὲ μὴ ἔχειν, hoc est, Gladios quidem eos habere, cor autem non habere. [Gloss. Græcolat. τεῦθις, Lolligina. Et Latinogræc. Lolligo, τευθίς.

Teuthrania, [Τευθρανία] Plin. lib. 5. cap. 3. Regio est supra Æolida & partem Troadis in mediterraneo, quam Mysi antiquitus tenuere. Stephanus Teuthraniam a Teuthrante dictam esse censet.

Teuthras, antis. m. [Τεύθρας] Rex Mysiæ, quem Stephanus & Eustathius patrem Thespii dicunt, filium Pandionis: quorum sententiam Ovidius secutus videtur, quum Teuthrantiam turbam Thespii quinquaginta filias, ab Hercule compressas, innuit, Epist. 9. 51. Al. Theutrantia. Alii autem Teuthrantiam turbam, non ab avo Teuthrante, sed a Teuthranto Atticæ oppido dictam esse volunt: ubi admiranda pictura videbatur, ut hæc ab Hercule gesta erant, ad quam visendam Germanicus Cæsar suo carmine descendisse se testatur.

Teuthranteus, a, um. Adj. [Τευθράντειος] Ovid. 2. Met. 243.

Peneusque senex, Teuthranteusque Caycus

Teutŏni, [Τεύτονοι] qui & Teuthones & Teutonici dicuntur. Plin. lib. 4. cap. 14. Germaniæ populi, sic dicti a Teutone Deo, quem terra ortum existimabant. Lucan. lib. 6. 259.

Cantaber exiguis, aut longis Teutonus armis.

Teutŏnĭcus, a, um. Adj. [Τευτονικός] ut, Teutonici capilli, quales Teutones gestare solent, hoc est flavi. Martial. lib. 14. 26. Propert. lib. 3. 3. 44.

— & Teutonicas Roma refringat opes.

Furor Teutonicus. Lucan. lib. 1. 256.
Manubiæ Teutonicæ. Gruter. Inscript. p. 436. n. 3.
Vomer Teutonicus. Claud. 1. in Eutrop. 406.

Teutosagi, V. tectosages.

T E X

Texo, texui vel texi, textum, [ὑφαίνω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Struere componere, concinnare, construere. Sed proprie de tela dicitur. Ter. Heaut. 2. 3. 44.

Texentem telam studiose ipsam offendimus.

Togam texere alicui, Translate. Cic. 2. Fam. 15. Sed tamen togam prætextam texi Oppio. Interpres Texi, Ornavi interpretatur.
Ea tela texitur, & ea vivendi ratio incitatur in civitate, Proverbialiter a Cicerone 3. de Orat. 224. dictum, pro, Id jam in civitate passim fieri, conspicitur. [ἱστὸς Ratio initur. V. in tela.
Vestes texere. Tibul. lib. 2. 3. 57.
Fiscellam texit hibisco. Virg. 10. Ecl. 71.
Flores texere. Ovid. 10. Met. 123.
Sæpes texendæ. Virg. 2. Georg. 371.
Vasa ex ferulis. Columel. 9. 6.
Plagas texere, Translate. Cic. 4. Acad. 147. Ut quum plus uno verum esse possit, jacere necesse sit tot, tam nobiles disciplinas, quam de oculorum sensuumque reliquorum mendaciis, & de sorite, aut pseudomeno: quas plagas ipsi contra se Stoici texuerunt.
Basilicam texere, Construere, metaphorice dictum. Cic. 4. Att. 15. Paulus in medio foro basilicam jam pæne texuit, iisdem antiquis columnis [Nisi Texit legendum, i. e. Ad tectum perduxit exstruendo.
Carina texitur suis costis. Ovid. 16. Epist. 110.
Navigium texere, Construere. Plin lib. 13. cap. 11.
Nidos texere. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Ad multa alia etiam transfertur. ut,
Epistolas texere, Scribere. Cic. 9. Fam. 21. Epistolas vero quotidianis verbis texere solemus.
Orationem. Auson. Prof. v. 12.
Opus texere. Cic. 3. Q. frat. 5. Sane texebatur opus luculente, hominumque dignitas aliquantum orationi ponderis adferebat.
Caussas texere leti. Propert. lib. 3. 7. 29.

Textus, a, um. Partic. [ὑφασμένος, Gl. G. L.] Virg. 2. Æn. 186.
Adamas textus. V. adamas.
Iter textum cæcis parietibus. h. e. Cæcum iter intextis parietibus. Servius, Hypallage est. Virg. 5. Æn. 589. De Labyrintho.

Textus, ûs. m. [ὕφασμα] Plin. lib. 9. cap. 35. Alterno textu fulgentibus, toto capite crinibus, &c. Idem lib. 18. cap. 7. 11. Grana in stipula crinito textu spicantur.
Viminum textus. Tacit. 2. Ann. 14.
Textus, Subst. pro Ipsius auctoris verbis. Ammian. 15. 7. Rem brevi textu percurram. Idem 15. 8. Et hæc quidem Romæ (ut ostendit textus superior) agebantur. p. 325. V. in indice Francf. alia multa exempla. Sed hoc ibi prætermissum est. H. St. Desiderabatur hæc animadversio in edit. Lugd.

Textum, i. n. [ὑφαντόν, Gl. G. L.] Martial. lib. 3. 58.

Et dona matrum vimineo ferunt texto.

Illustre textum coronæ, Corona e lauro contexta. Stat. 6. Theb. 366.

Purpura nempe mihi, pretiosaque texta dabuntur. Ovid. 17. Epist. 223.

Pinea texta carinæ. Catul. Argon. 62. 10.
Clypei non enarrabile textum, Contextura, vel sculptura. Virg. 8. Æn. 625.
Textum orationis, pro Stilo. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque illud in Lysia dicendi textum tenue atque rasum lætioribus numeris erat corrumpendum.

Textĭlis, e. Adj. [ὑφαντός] Quod textum est. Virg. 3. Æn. 485.

Textilibusque onerat donis. Cic. 5. Tusc. 61. Collocari jussit hominem in aureo lecto strato pulcherrimo, textili stragulo, magnificis operibus picto. [Lego Pulcherrime.

Textilia serta. Martial. lib. 6. 80.
Textilis vestis, ante cujus usum fuit nexilis vestitus. Lucret. lib. 5. 1349.

Nexilis ante fuit vestis, quam textile tegmen.

Auro textili fulgens monile, Auro intertexto. Sen. Medea, 7.
Pictura textilis, Quæ in tapetis fieri aut tela solet. Cic. 6. Verr. 1. Nego ullam picturam neque in tabulis, neque textilem fuisse, quin conquisierit, inspexerit, &c.
Pestis textilis. Cic. 2. Tusc. 20. Tunicam intelligit, sanguine Centauri tinctam, quam Dejanira Herculi dedit. Verba sunt Herculis. V. loc.
Umbra palmitis textilis, Quæ multis palmitibus intertextis fit. Martial. lib. 12. 31.

Textīle, is. n. [ὕφασμα] Liv. 45. 35. Navi regia, onerata Macedonicis spoliis, non insignium tantum armorum, sed etiam regiorum textilium. Ibid. Tabulæ pictæ, textilia: tantum argenti, cælati tantum auri, &c.

Textor, ōris. m. [γέρδιος, Gl. L. G. & G. L. ὑφαντής, G. L.] Qui texit. Cic. pro Planc. 62. Si pro fabro, aut pro textore emimus. Juven. 9. Sat. 30.

— pingues aliquando lacernas,
Munimenta togæ, duri, crassique coloris,
Et male percussas textoris pectine Galli.

Textores limbularii apud Plautum in Aul. 3. 5. 45. Qui limbos ad vestium ornatum texunt. Turnebus. [Nisi discrete legendum. V. in limbus.

Textrix, īcis. f. [ὑφάντρια, Gl. L. G. & G. L. γερδία, G. L.] Quæ texit. Tibul. lib. 2. 1. 65.

Atque aliqua assidue textrix operata Minervæ
Cantat.

Textrīcŭla, æ. f. dimin. Puellæ textriculæ. Arnob. lib. 5.

Textōrius, a, um. Adj. Sen. Epist. 114. Textorium, inquis, totum me hercule istud est, quod cum maxime agitur, dissilio risu.
Opus textorium. Columel. 9. 6.

Textūra, æ. f. [ὕφασμα, Gl. G. L.] Opus textorium, sive Actus ipse textoris vel textricis.
Tenuis textura. Lucret. lib. 3. 210.
Aranearum textura, Casses. Plaut. Stich. 2. 2. 24.
Coæ textura Minervæ. Propert. 4. 5. 23.
Texturæ dissimiles inter se. Lucret. 6. 776.

Textrīna, æ. f. [ἱστεργεῖον] Locus in quo texitur. Cic. 6. Verr. 58. Nulla domus in Sicilia locuples fuit, ubi iste non textrinam instituerit.
Textrina, [ὑφαντική] Ars seu scientia texendi. Plin. lib. 11. cap. 24. Quam non ad hoc videtur pertinere cribratæ pexitas telæ, & quædam politura artis ipsa per se tenax ratio textrinæ. Vetus exemplar sic habet, Et quadam politure arte, ipsa per se tenax ratio tramæ.

Textrīnum, i. n. [ὑφαντεῖον] Locus in quo texitur. Cic. 6. Verr. 103. Quod tamen isti textrinum per triennium ad muliebrem vestem conficiendam fuit.
Item, Ipsa ars. Sueton. de illustr. Gramm. cap. 23. Palæmon primo textrinum, deinde litteras didicit.
Item, Locus in quo naves fiunt. Serv. ad Virg. 11. Æn. 326.

Textivillitium, V. titivillitium.

T H A

Thāis, ĭdis. f. [Θαΐς] Alexandrina, nobilis meretrix fuit, quæ Atticam juventutem in sui amorem pellexit. Hanc suis fabulis celebravit Menander, comicus poeta Græcus, unde & Menandrea dicta est. Propert. lib. 2. 6. 3.

Turba Menandreæ fuerat nec Thaidos olim
Tanta, in qua populus lusit Erichthonius.

Dictam putant nonnulli a pavone ταὼς ὁ & ταῶνος, ὁ, Pavo. Alii malunt dictam quasi Daidem d versa in th. δαΐς Latine fax dicitur, a verbo δαίω accendo, uro. Ad quod videtur alludere Parmeno Terentianus Eunuch. 1. 2. 5.

Accede ad ignem hunc: jam calesces plus satis.

Ignem vocat Thaidem, cujus amore Phædria urebatur.
Fuit & Thais altera, a divo Pannusio admonita, quæ relicto meretricio, sancta mulier evasit. Nam ignotus ad eam ingressus, secretum petebat magis ac magis: illa vero dicente neminem nisi Deum posse conspicere: ille, sumpta hac occasione, ad Dei metum ac religionem eam est exhortatus, qui posset etiam occulta conspicari & plectere. Volaterranus lib. 20.

Thalamæ, [Θαλάμαι] Urbs Messeniæ, teste Stephano, Pasiphaës templo & oraculo nobilis: ut docet Plutarchus in Agide. Hinc fit gentile Thalamata, Θαλαμάτης.

Thălămēgus, i. f. [θαλαμηγός] est Navis genus, a Philopatore Ægyptio rege primum fabricatum, qua Nilum & Ægypti fossas navigaret, eo usu, ut intra thalamum in regia sibi esse videretur, magnitudine semistadii, latitudine cubitorum triginta & amplius, nec longis navibus nec rotundis omnino similis, prora puppique duplici, fundo lato planoque. Strabonis interpres lib. 17. Thalamiferas naves hasce appellavit, quibus Ægyptii frequenter uterentur solatii causa. Oblectantur, inquit, mirum in modum in scaphis thalamiferis. ἐν σκάφαις θαλαμηγοῖς. Sic enim habent Græca. Sueton. in Cæs. cap. 52. Dilexit & Reginas, &c. sed maxime Cleopatram, cum qua & convivia in primam lucem sæpe protraxit, & eadem nave thalamego pæne Æthiopia tenus Ægyptum penetravit.

Thălămus, i. m. [θάλαμος, Gl. G. L.] Conjugis utriusque cubiculum. Sæpe pro Cubili, ut Virg. 6. Æn. 280.

Ferreique Eumenidum thalami.

Sæpe etiam apud poetas pro ipso Conjugio sumitur.
Certamen thalami. Ovid. 10. Met. 317.
Consors thalami, Conjux, Uxor vel maritus. Ovid. 10. Met. 246.
Cultus thalamus ebore & testudine. Ovid. 2. Met. 737.
Geniales thalami. Claud. 2. in Ruff. 96.
Jugales thalami. Valer. 1. Argon. 226.
Marmoreus thalamus. Virg. 4. Æn. 392.
Vidui thalami. Valer. 2. Argon. 370.
Apparare thalamos. Senec. Troad. 10.
Expertem thalami vitam degere, Expertem conjugii. Virg. 4. Æn. 550.
Felici thalamo dotare aliquam. Senec. Troad. 10.
Habet aliquem thalamus, Qui cubat in thalamo. Virg. 6. Æn. 521.
Indulgere thalamis. Valer. Flacc. 2. Argon. 371.
Inire thalamum. Ovid. 4. Met. 328.
Invadere thalamum alicujus. Virg. 6. Æn. 623.
Lædere thalamos stupro. Sen. Herc. fur. 6.
Miscere thalamos. Sen. Hippol. 12.
Petere thalamos. Ovid. 6. Met. 700.

Tenere thalamos alicujus. Senec. Octav.
Violare thalamos pudicos. Ovid. 1. Amor. 8. 19.
Thalami, pro Alveolis apium. Virg. 4. Georg. 189.
Post, ubi jam thalamis se composuere, siletur
In noctem.

THALASSA, [θάλασσα] Mare Græcis significat, unde varia derivantur.

THALASSÆGLE, es. f. [Θαλασσαίγλη] Herba circa Indum fluvium nascens. Plin. 24. 17.

THALASSIUS, a, um. Adj. [θαλάσσιος] Marinus. Gloss. Græcolat.
Thalassia, ōrum. n. pl. Loca maritima. Sidon. 1. Epist. 5.

THALASSĬCUS, a, um. Adj. [θαλασσικὸς] Color thalassicus, Similis fluctibus marinis. Græci enim Thalassan mare dicunt. Plaut. Mil. 4. 6. 67.
Nescio quis tecum incedit, ornatu quidem thalassico. Idem Milit. 4. 4. 43.
Palliolum habeas ferrugineum: nam is color est thalassicus.

THALASSĪNUS, a, um. [θαλασσινὸς] Idem. ut, Vestis thalassina. Lucret. lib. 4. 1120. Veneti coloris & marini.

THALASSIO, V. TALASIO.

THALASSŌMĔLI, itis, n. [θαλασσόμελι] Unguentum, quod fit æquis portionibus aquæ maris, imbris, mellis, fictilique vase depicato conditur. Plin. lib. 31. cap. 6. Diosc. 5. 12.

THALASSUS, i. m. V. TALASIO.

THĀLĒS, ētis. m. [Θαλῆς] Milesius, unus e septem, primus omnium astrologiæ secreta penetravit. De Ursa minore disseruit, ut ait Callimachus: ut Eudemus, Solis eclipsin primus prædixit: ut Hippias & Aristoteles, inanimis etiam animas esse putavit, idque ex magnete lapide deprehendisse. Huic tripus aurea, a piscatoribus Milesiis reperta, dum res in lite verteretur, ex oraculo Apollinis judicantis, eam sapientissimo dari oportere, delata est. Deinde per manus omnibus sapientibus tradita, ad Solonem pervenit, qui illam Delphos remisit ad Phœbum, ut qui deûm hominumque sapientissimus esset. A Thalete Ionica fluxit disciplina, sicut a Pythagora Italica. Excessit Olympiade LVIII, dum gymnicum certamen spectaret, æstu ac siti lapsus, jam senex. Ex Diogene Laertio.
Accipe ex Ausonii sapientibus Thaletis præcepta;
Turpe quid ausurus, te sine teste time.
Vita perit, mortis gloria non moritur.
Quod facturus eris, dicere sustuleris.
Crux est, si metuas, vincere quod nequeas.
Cum vere objurgas, sic, inimice, juvas:
Quum falso laudas, tunc, & amice, noces.
Nil nimium. Satis est, ne sit & hoc nimium.
Thales, Poeta Lyricus Cretensis, quem e Creta Solon Spartam misit, cujus odis ac poesi Spartani deliniti, animorum feritatem nimiam ex Lycurgi legibus imbibitam castigarunt. Plutarchus in Solone.

THALĒTĬCUS, a, um. Sidon. Carm. 2. 89.
Quartus Anaxagoras Thaletica dogmata servat.

THALESTRIA, [Θαληστρία] ut Strabo 11. vel THALESTRIS, ut Justin. 12. 3. Regina Amazonum, quam alii Minithæam vocant. Hæc cum trecentis mulieribus occurrit, triginta quinque dierum inter infestissimas gentes itinere facto, Alexandro in Hircania res gerenti, ut liberos ex rege susciperet: & ut visa est uterum implesse, discessit. V. & Curt. lib. 6. cap. 5. qui pariter Thalestrim vocat.

THALĪA, æ, f. [Θάλεια] Una est e Musis, a θάλλω germino, vel vireo: quoniam in longum tempus poetarum laus parta virescat. V. MUSÆ.
Arguta Thalia. Hor. 3. Carm. 6. 25.
Lasciva Thalia. Stat. 2. Silv. 1. 116.

THALIARCHUS, i. m. [Θαλίαρχος] aspirate in Horatio prima syllaba scribi debet, ut nomen proprium sit, in quo insit significatio Magistri, & domini convivii, qui & Symposiarchus vocabatur. Nam Thalia, Convivium etiam Græcis significat. Ex Turneb. Adverf. 11. 28. conf. Hor. 1. Carm. 9. ad Thaliarchum.

THALICTRUM, [θαλίκτρον] Dioscoridi, Herba folia coriandri habens, pinguiora paulo; caulem papaveris. Plin. lib. 27. cap. 13.

THALLUS, i. m. [θαλλὸς] Verbena in Gloss. Græcolat. Virg. in Ciri, v. 376.
Pergit Amyclæo spargens altaria thallo. i. e. Olivæ ramo.
Thalli, [θάλλοι] dicuntur in porris & cæpis & allio medio stipites, a verbo Græco θάλλειν, id est virescere. Unde & pro Germine arborum ponitur. Columel. lib. 11. cap. 3. 48. Thalli cæparum ventis prosternentur, totumque semen excutietur. [In Gloss. Latino Græc. Verbena, Θαλλία.

THALLOPHORI, [θαλλοφόροι] dicti, Qui Athenis in Panathenæis oleæ ramos gestabant. Erant ii ut plurimum senes. Unde per jocum Tallophori dicuntur, Qui ad munera obeunda sunt inutiles. Calepin.

THALYSIA, n. pl. [Θαλύσια] Festa erant apud Athenienses, quibus, fructibus omnibus in horrea convectis, diis primitias consecrabant: dicta ἀπὸ τοῦ θάλλειν, propterea quod idcirco præcipue fierent, ut quæ succisa erant, possent revirescere. V. Cæl. Rhodig. lib. 12. cap. 17.

THAMNUS, V. TAMNUS.

THAMYRAS, [Θαμύρας] Thrax poeta. Feruntur ipsius in theologia versus ad tria millia, quum pulchritudine omnes præcelleret, ab initio mares dilexit: deinde præter consuetudinem Musas amavit, ac cum eis de cantu certavit, hac conditione ut victor complexu potiretur: victus, quod eis luberet, pateretur. Itaque superatus, & oculis & lyra privatus est: ex quo proverbium manavit in eos, qui præter ingenium proprium aliquid agunt, Thamyras insanit. V. Erasm. in Proverbiis. Stat. 4. Theb. 183. Et Ovid. 3. de Arte Am. 399.
Tu licet & Thamyram superes, atque Orphea cantu.
Thamyras, Aruspex quidam, cujus meminit Tacit. 2. Hist. 3.

THAPSACUS, [Θάψακος] Urbs Syriæ amplissima, ad Euphratem fluvium, cujus meminit de Cyri expeditione lib. 1. Xenophon.

THAPSUS, [Θάψος] Pæninsula est Siciliæ, versus Syracusas, plana, & quam minimum e mari eminens, adeo ut undis mersa videatur. Unde & Thapsus dicta est ἀπὸ τοῦ θάπτειν, quod in mari quodammodo sepulta videatur. Virg. 3. Æn. 689.
— Thapsumque jacentem. Scribitur & Tapsus.
Thapsus etiam Africæ civitas, ut ait Plin. lib. 5. cap. 4. V. & Dion. lib. 43.

THAPSIA, [θαψία] Frutex est tota specie ferulæ similis, graciliore tamen caule, folio fœniculo simili: umbellas habens in singulis germinibus anetho similes, & in iis florem luteum: semen autem modice latum, minus quam ferulæ: radix est prægrandis, intus candida, foris nigra, crassiore cortice vestita, & acris. Colligitur ex ea liquor ejusdem nominis, effossa circa eam terra, vulneratoque cortice. Dicta Thapsia a Thapso pæninsula, in qua primum creditur inventa. V. Plin. lib. 13. cap. 22. & Dioscorid. lib. 4. 157.

THĂSUS, [Θάσος, Θάσσος, Steph.] Oppidi insulæque nomen, teste Herodoto lib. 2. Quin etiam in Thasum profectus sum, ubi inveni templum a Phœnicibus conditum, qui ad investigandum Europam navigantes Thasum condiderunt, &c. Fuit hæc insula Aurea vocitata, propter aurum, quod illic effodiebatur. [Immo Aëria, Ἀερία, ut ait Steph.
Est & Thasus, vel Thassus, Insula in Ægeo mari prope Thraciam, vino suo & nuce optima, cujus Varro meminit, celebris. Plin. lib. 14. cap. 7. Nunc vulgo dicitur *Thaso*, aliis *Thasso*, aliis *Taxo*.
Nemorosa Thasos. Stat. 5. Theb. 182.

THĂSIUS, a, um. Adj. [Θάσιος] ut, Nux Thasia, quæ & Græca dicitur & Amygdala. Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 18.
Vites Thasiæ. Virg. 2. Georg. 91.

THASII, [Θάσιοι] Populi in Thaso habitantes.

THAUMACIA, [Θαυμακία] Magnesiæ oppidum, ita dictum a Thaumaco Pœantis. patre. Ejus meminit Plin. lib. 4. cap. 9.
Thaumaciam alteram Stephanus collocat ad sinum Maleacum.

THAUMANTIAS, ădis. f. [Θαυμαντιὰς] dicitur Iris, filia Thaumantis & Electræ filiæ Oceani, nuntia deorum in rebus malis, ut Mercurius in bonis. Ceterum ex admiratione hoc nomen forsan accepit, quæ admiratio de ejus coloribus nascitur. Auctor Servius in illud Virg. 9 Æn. 5.
Ad quem sic roseo Thaumantias ore locuta est; θαῦμα enim Græce, miraculum significat.

THAUMANTIS, ĭdis. f. Idem. [Θαυμαντὶς] ut,
Imbrifera Thaumantis. Stat. 3. Silv. 3. 81.

THAUMANTĒUS, a, um. Adj. [Θαυμάντειος] ut,
Virgo Thaumantea. Ovid. 14. Met. 845.

T H E.

THĔŎGĔNĒS, is, m. [Θεογένης] Tres Athenis Theogenes diversis temporibus fuisse Suidas refert. Unum qui de Homero scripsit.
Alium qui κάπνος, id est Fumus est cognominatus, quod multa promittens nihil præstaret: pauper enim erat ac dives videri volebat.
Tertius, vir potens ac dives Athenis, qui liberalitate ac beneficentia publice ac privatim multa laude digna gessit.
Quartum addit Pausanias, Athletam, patria Thasium, qui CXL coronas ex certaminibus retulit.

THEAMĒDES, [θεαμήδης] Lapis contrariam magneti habens naturam. Nam ut ille ferrum occulta quadam naturæ vi ad se attrahit, ita Theamedes respuit repellitque. Plin. lib. 36. cap. 16.

THEANGĔLA, [Θεάγγελα] Cariæ oppidum, unum ex iis, quæ ab Alexandro magno Halicarnasso fuerunt attributa. Auctor Plin. lib. 5. cap. 29.

THEANO, ûs. f. [Θεανὼ] Mesopotamia, seu Cressa genere, vel, ut alii scribunt, Metapontina, aut Thuria; mulier Pythagorea, Leophronis filia, & uxor Brotini Crotoniatæ. Scripsit commentarios in Philosophia, de virtute, poemata quoque & apophthegmata Pythagorica. Auctor Plotinus. Theano item apud Homerum memoratur.

THEĀNUM, V. TEANUM.

THEĀTRUM, i. n. [θέατρον, Gl. G. L.] a verbo θεάομαι, quod videre significat. Est autem Ædificium in hemicycli speciem factum, ad videnda scænæ spectacula idoneum. Cic. 1. de Finib. 49. Tanquam e theatro exeamus. Juven. 10. Sat. 128.
—sævus & illum
Exitus eripuit, quem mirabantur Athenæ
Torrentem, & pleni moderantem frena theatri. Demosthenem scilicet.
Spectandi locum in theatro Senatores in imis gradibus ante omnes habuerunt: quod instituere Curules Ædiles, Censorum jussu, Atilius Serranus, & L. Scribonius Libo. Fecit postea sua lege L. Roscius Otho, Ciceronis ætate, alteram in populo distinctionem: tulit enim, ut equester ordo seorsum a plebe in XIIII gradibus sederet, is tamen equitibus exceptis, qui sive suo, sive fortunæ vitio decoxissent, cui generi certum locum assignavit, pœna irrogata, si in XIIII sedissent. Hinc illud in Antonium, 2. Philipp. 44. Tenesne memoria, te prætextatum decoxisse? Patris, inquies, ista culpa est. Concedo: illud tamen audaciæ tuæ, quod sedisti in Quatuordecim: cum esset lege Roscia decoctoribus certus locus constitutus, quamvis quis fortunæ vitio non suo, decoxisset. Primum igitur senatores in sedibus Circo proximis considebant. Secundo loco proxime sedisse equites putabam, cum, exceptis senatoribus & magistratibus, dignitate anteirent, sed a Cornelio Tacito monitus, opinionem mutavi. Is enim, sedisse quidem in XIIII ordinibus equites, narrat, non tamen ante plebem, sed confuse, tantum ut XIIII ordines haberent. Nero, inquit lib. 15. cap. 32. pr. equitum Romanorum locos sedilibus plebis antepofuit apud Circum. Nam ad eam diem indiscreti ibant: quia lex Roscia nihil, nisi de XIIII ordinibus, sanxit. Ex libro P. Manut. de Legibus Romanis.
Alta fundamenta theatri. Virg. 1. Æn. 423.
Arcto theatro stipata Roma. Hor. 2. Epist. 1. 60.
Cuneatum theatrum. V. CUNEUS.
Curva theatra. Ovid. 1. de Arte Am. 89.
Festa theatra, In quibus ludi ac dies festi celebrantur. Ovid. 3. Met. 111.
In theatro ac spectaculis. Cic. 2. Att. 19.
Magna theatra. Lucret. lib. 4. 74.
Marmoreum theatrum. Ovid. 2. Amor. 7. 3.
Spissa theatra. Hor. 1. Epist. 20. 41.
Theatrum, pro Spectatoribus ipsis. Quintil. lib. 6. cap. 1. extr. Tunc est commovendum theatrum, quum ventum est ad ipsum illud, quo veteres tragœdiæ comœdiæque clauduntur, Plaudite.
Clamosi turba theatri. Stat. 3. Silv. 5. 16.
Theatra reclamant. Cic. 3. de Orat. 194. h. e. Spectatores.
Versari in theatro, per translationem, pro Esse in aliquo loco conspicuo ante omnium oculos. Cic. 7. Verr. 35. Sic obtinui Quæsturam in provincia Sicilia, ut omnium oculos in me unum conjectos arbitrarer: ut me Quæsturamque meam, quasi in aliquo orbis terræ theatro versari existimarem.
Habere theatrum, sane bellum. Cic. 13. Att. 20.

Ingenii

Ingenii theatrum. Cic. de Clar. Orat. 6. Cum forum Populi Rom. quod fuiſſet quaſi theatrum illius ingenii.

Theatrum virtutis, conſcientia. Cic. 2. Tuſc. 64. Omnia enim benefacta in luce collocari volunt: ſed tamen nullum theatrum virtuti conſcientia majus eſt.

Majoribus theatris propoſitæ ejus virtutes. Cic. pro Rabir. Poſt. 42. Multas quidem C. Cæſaris virtutes, magnas, incredibileſque cognovi, ſed ſunt ceteræ majoribus quaſi theatris propoſitæ.

Magnum theatrum habet iſta provincia. Cic. 13. Fam. 65. Summa ejus epiſtolæ hæc eſt, ut ornes omnibus rebus Neronem, ſicut inſtituiſti, atque feciſti. Magnum theatrum habet iſta provincia, non ut hæc noſtra, adoleſcentis nobilis, ingenioſi, abſtinentis commendationem atque gloriam. i. e. Multos ſpectatores: vel ut alii volunt, Magnam fortunam, qualis in theatro eſſe ſolet.

Magno theatro ſpectata familiaritas, Permultis comperta. Cic. 12. Fam. 29. Non modo te, cui noſtra omnia notiſſima ſunt, ſed neminem in Pop. Romano arbitror eſſe, cui ſit ignota ea familiaritas, quæ mihi cum L. Lamia eſt. Etenim magno theatro ſpectata eſt tum, cum eſt ab A. Gabinio Conſule relegatus, quod libere & fortiter ſalutem meam defendiſſet.

THEATRĀLIS, e. Adj. [θεατρικὸς, Gl. L. G.] Quod ad theatrum ſpectat. Cic. pro Sext. 115. Theatrales gladiatoriique conſeſſus.

Vitioſa humanitas indecora & theatralis. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Lex theatralis. Quintil. lib. 3. cap. 6. Plin. 7. 30.

Operæ theatrales. Tacit. 1. Ann. 16.

THEATRĬCUS, a, um. Adj. [θεατρικὸς] Idem. ut, Auguſt. de Civ. Dei, 6. 6. Theatricæ turpitudines.

THEATRIDIUM, i. n. [θεατρίδιον] dimin. forma Græca, a Theatro deductum, quaſi Parvum theatrum: non enim Theatrulum dicimus. Varr. 3. de R. R. cap. 5. Inter has & exteriores gradrtim ſubſtructum ut theatridium avium: mutuli crebri in omnibus columnis impoſiti, ſedilia avium.

THĒBA, æ, THEBE, es. & frequentius THEBÆ, ārum. f. [Θήβη ἢ Θῆβαι] Ovid. 3. Amor. 6. 33.

Quid referam Aſopon, quem cepit Martia Thebe? Stat. 8. Theb. 349.

Vive ſuperſtes, ait, diræque ad mœnia Thebæ
Solus abi.

Nomen aliquot urbium, quarum celeberrima fuit in Ægypto, a Buſiride Ægypti rege condita, quæ Græce Ἡλιόπολις, id eſt Solis civitas: ambitu centum quadraginta ſtadiorum, uti refert Herodotus, quam Plin. lib. 36. cap. 14. totam penſilem fuiſſe ſcribit, quæ & centum portas habuit, in quarum ſingulis memorantur ducenti cuſtodes excelluiſſe equis & curribus: ſubter quam reges ſoliti erant maximos exercitus armatorum educere, nullo ex oppidanis id ſentiente. Multa de hac Diodorus & Strabo lib. 17. a quo Dioſpolis vocatur. Demum collapſa, ut alia ſolent vetuſtate, etiam Strabonis temporibus vicatim inhabitata eſt. Juven. 15. Sat. 16.

Atque vetus Thebe centum jacet obruta portis. Ab hac (teſte Plinio libro triceſimo ſexto) regio Thebaica, Æthiopiæ contermina, cognominata eſt. A qua & Thebæi cum diphthongo, & fructus palmarum ejus Thebaides & Thebaicæ dicuntur a Plinio.

Alia Thebe fuit in Bœotia, a Cadmo Agenoris filio condita, quam Amphion muris ornavit, Bacchi & Herculis clariſſima patria, ab Alexandro Magno poſtea everſa, quæ Draconigena dicitur, quia a Cadmo cum quinque viris ex ipſo dracone ab ipſo interfecto natis, conſtructa fuit. Varro tamen lib. 3. de R. R. cap. 1. pr. ſcribit, hanc urbem ab Ogyge ædificatam. Ab hac Thebani dicti ſunt. Hanc Heptapylon vocat Apuleius lib. 4. Met. p. 146. Elmenh. ab eo quod ſeptem portas habebat, inclita tribus ducibus, Ariſtomene, Epaminonda & Pelopida: ut & Pindaro poeta, Lyricorum principe. Hæc etiam dicta fuit Dircæa, a Dirce fonte. Unde & a Statio Dircæus ager, Thebanus vocatur.

Aoniæ Thebæ. Stat. 1. Theb. 226.

Cadmeæ Thebæ. Propert. lib. 1. 7. 1.

Domitæ bello Thebæ. Ovid. 2. Epiſt. 71.

Duplices Thebæ. Virg. 4. Æn. 470.

Echioniæ Thebæ. Hor. 4. Carm. 4. 64.

Ectioneæ Thebæ. Ovid. 12. Met. 110.

Herculeæ Thebæ. Sen. Herc. fur. 4.

OEdipodioniæ Thebæ. Ovid. 15. Met. 429.

Truces Thebæ. Claud. de Bell. Gild. 287.

Veteres Thebæ. Propert. lib. 2. 1. 21.

Alias Bacchus in Africa condidit Thebas. Unde Hieronymus in Commentario epiſtolæ ad Galatas, Prætereo Thebas Liberi, quas in Africa condidit, quæ civitas nunc Thebeſtis dicitur.

Alia in Theſſalia, a qua etiam Thebani & Thebæi.

Fuit & alia Thebe, Homero teſte, in Cilicia, Andromaches uxoris Hectoris patria. Unde Ovid. 4. Triſt. 3. 29.

Nec cruciere minus, quam quum Thebana cruentum
Hectora Theſſalico vidit ab axe trahi.

Alia fuit in Lucania, ab Aoniis colonis condita, quam interiiſſe auctor eſt Cato.

Fuerunt & Thebæ Corſicæ.

THEBÆI, [Θηβαῖοι] Populi Thebas civitatem Ægypti, vel aliam, incolentes.

THEBAICÆ, ſeu THEBAIDES; dicuntur Palmæ generoſiores. Plin. lib. 5. cap. 28. Carne palmæ placent, cruſta thebaicæ, ſucco uvæ & caryotæ. Idem lib. 13. cap. 4. Thebaidis fructus in cados conditur.

THEBAIS, ĭdis, f. [Θηβαΐς] Africæ regio eſt. Plin. lib. 5. cap. 9. Summa pars Æthiopiæ contermina, Thebais vocatur. Quod nomen poteſt eſſe patronymicum a Thebe.

Fluvius eſt etiam hujus nominis in Caria. Plin. lib. 5. cap. 29.

Thebais, patronym. f. [Θηβαΐς] Ovid. 6. Met. 163.

— & omnes
Thebaides juſſis ſua tempora frondibus ornant.

Thebais, & Nomen eſt libri a Statio conſcripti de Bello Thebano.

THEBANI, [Θηβαῖοι, ἢ Θηβεῖς] Qui ſunt ex Thebe civitate Bœotiæ.

THEBĀNUS, a, um. Adj. [Θηβαϊκὸς] ut,

Agmina Thebana. Stat. 9. Theb. 181.

Arx Thebana. Hor. de Arte Poet. 394.

Duces Thebani. Propert. lib. 2. 9. 50.

Sceptra Thebana. Sen. Theb. 1.

THĒBE, es, f. [Θήβη] Nomen virginis, e cujus gremio geminæ columbæ (ut eſt in fabulis) quum evolaſſent, altera ad Hammonis fontem tetendit, & ibidem reſponſa dedit: altera ad ſilvam Dodonæam, ubi futura mortalibus præcinuit. conf. Steph. in Θῆβαι.

THĒCA, æ. f. [θήκη, Gl. G. L.] Latine Repoſitorium, vagina, & locus dicitur, in quo quid recondi ſolet. Varr. 1. de R. R. cap. 48. Proinde ut grani theca ſit gluma, & apex ariſta.

Calamaria theca. Martial. lib. 14. 19.

Numaria theca. Cic. 4. Att. 7. Quare in hoc thecam nummariam ne retexeris: in aliis eris cautior.

Vaſorum thecæ. Cic. 6. Verr. 52. Qui videret equum Trojanum introductum, urbem captam eſſe diceret, afferri ſine thecis vaſa, extorqueri alia de manibus mulierum.

THECĀTUS, a, um. Adj. ut, Arcum geſtare thecatum. Sidon. 1. Epiſt. 2

THĒDO, ōnis. m. Piſcis quidam apud Auſon. Edyll. 10. 89.

Et nullo ſpinæ nociturus acumine thedo.

THELBENGANE, [Θελβενγάνη] Babyloniæ urbs juxta Euphratis fluvii partem Ptolemæo lib. 5. cap. 20. hodie *Maraga*.

THELĔSIS, Argiva mulier, quæ Argos oppidum Græciæ, a Cleomene Spartanorum rege obſeſſum, una cum ceteris mulieribus, quum deeſſent viri, tutata eſt.

THELICON, ōnis. m. Herba mercurialis. Apul. de Herb. cap. 82.

THĔLIS, ab Ennio vocabatur, quam Græci Thetin nuncupant. Varr. de L. L. 6. 5. Ea Thelis illi mater, &c. quod corrupte in editis legitur. Varr. de R. R. 3. 9. Nec continuo his, quas melicas appellant falſo, quod antiqui, ut Thetin Thelin dicebant, ſic medicam melicam vocabant.

THĒLYGŎNOS, i, f. [θηλύγονος] Herba, habens frondes frondibus oleæ ſimiles, ſed aliquanto pallidiores. Plin. lib. 27. cap. 8. Eſt & alia cratægonos, quæ thelygonos vocatur. Differentia intelligitur lenitate guſtus.

THĒLYPHŎNON, i, n. [θηλύφονον] Herba, ab aliis Scorpion vocatur, propter ſimilitudinem radicis, cujus tactu moriuntur ſcorpiones. Plin. lib. 25. cap. 10.

THĒLYPTĔRIS, is. f. [θηλυπτερίς] Alterum genus filicis, quaſi filix femina: nam fruticoſa eſt, & multos ex ſe ramos producens. Plin. lib. 27. cap. 9.

THĔMA, ătis. n. [θέμα] Latine, ut vult Gloſſ. Græcolat. Poſitio, Caſus, dicitur. Eſt etiam Argumentum a præceptore propoſitum vel dictatum, quod ubi compoſuerunt diſcipuli, jam amplius thema non eſt dicendum. Thema controverſiæ declamandæ argumentum. Quintil. lib. 7. cap. 2. Nam in ſchola certa ſunt & pauca, & ante declamationem exponuntur, quæ themata Græci vocant, Cicero præpoſita.

Thema, apud Suetonium accipitur pro Horoſcopo, in Auguſto, cap. 94. ad finem, Tantam mox fiduciam fati habuit, ut thema ſuum vulgaverit: nummumque argenteum nota ſideris Capricorni, quo natus erat, percuſſerit. [Gloſſ. Græcolat. Θέμα, τὸ τῶν ἄστρων, Conſtellatio.

THĔMIS, is vel ĭdis, vel iſtis. f. [Θέμις] Una fuit ex tribus ſororibus Jovis, ex qua Minervam ſuſcepit. Hæc Cæli & Terræ filia fuit, quæ Jovis nuptias fugiens, ab eo in Macedonia compreſſa fuit. Hanc, teſte Feſto, putabant eam eſſe, quæ hominibus præciperet, id petere quod fas eſſet: eamque eſſe id exiſtimabant, quod fas eſt. Nam θέμις Fas apud Græcos deſignat. Habuitque templum in Bœotia juxta Cephiſum amnem, ad cujus oraculum acceſſit Deucalion cum Pyrrha uxore pro conſilio recuperandi humani generis. Fuit & alia Themis, quæ alio nomine Carmentis dicta eſt. Alii Themin vel Themiſta (utroque enim modo dicitur) Jus & Juſtitiam eſſe putant: eandemque conſiliorum oraculorumque præſidem eſſe, propterea Homerum θεμιστεύειν, verbum quod vaticinari & oracula dare ſignificat, pro Leges ferre & jura reddere accepiſſe Odyſſeæ decimo. Budæus.

Fatidica Themis. Ovid. 1. Met. 320.

Longæva Themis. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 217.

Parnaſſia Themis. Ovid. 4. Met. 642.

THĔMISCYRA, orum. vel THEMISCYRON, i, n. [Θεμίσκυρα] Cappadociæ urbs eſt, ut ſcribit Plin. lib. 6. cap. 3. & Mela 1. 21.

THĔMĬSON, ōnis, m. [Θεμίσων] Medicus apud Herodotum: cujus meminit & Cornel. Celſus ſæpius.

THEMISTA, [Θεμίστα] Cic. in Piſon. 63. Licet Themiſta ſapientior, ſi os tuum ferreum Senatus convicio verberari noluiſti. Sane Themis accuſativos habet Themin & Themiſta. V. THEMIS. Ab accuſativo Themiſta fit nominativus Themiſta hujus Themiſtæ. Eſt autem Themiſta eadem quæ & Themis, conſiliorum præſes. V. not. Var.

THĔMISTIUS, [Θεμίστιος] Philoſophus ſub Juliano imperatore, cujus Præfectus Prætorii fuit Conſtantinopoli: ſcripſit Paraphraſin in Ariſtotelis Phyſicam libris VIII. in Analytica item. Præterea edidit ſua, videlicet de intentione & inſcriptione prædicamentorum: diſputationes etiam quaſdam. Hic Valentem Imperatorem, quotidie ſævientem in Orthodoxos auctoritate ſua & epiſtolis reddidit mitiorem. Suidas.

THĔMISTOCLES, is. m. tert. dub., [Θεμιστοκλῆς] Athenienſis Nicoclis vel potius Neoclis filius. Sic enim Ovid. 1. Pont. 3. 69.

Arma Neoclides, qui Perſica contudit armis. Fuit prodigus ac laſcivus prima juventute, poſtea dux delectus res inclitas geſſit. Piræeum ædificavit. Bello maritimo Perſas apud Salaminem vicit. Tandem civium invidia exſul, ad Artaxerxem confugit, a quo quum pugnare compelleretur invitus adverſus patriam, recenti tauri ſanguine hauſto, ſe ipſum necavit, vir alioqui præſtantiſſimus. Epiſtolas reliquit plenas acuminis ac prudentiæ Hæc ex Suida. Cic. de Fin. 2. 104. Themiſtocles quidem, quum ei Simonides, aut quis alius, artem memoriæ polliceretur, Oblivionis inquit, mallem: memini etiam quæ nolo, oblviſci non poſſum quæ volo.

THEMISTOCLĒUS, a, um. [Θεμιστόκλειος] Adj. Cic. 10. Att. 8. Pompeji omne conſilium Themiſtocleum eſt.

Exſilium Themiſtocleum. Cic. ibid.

THEMISTŎGĔNES, [Θεμιστογένης] Syracuſanus hiſtoricus, Cyri expeditionem & bella, quæ in hiſtoria Xenophontis continentur, compoſuit. Auctor Suidas.

THENSA, V. TENSA.

THEOCRĪNES, [Θεοκρίνης] viri proprium, qui primum tragœdiarum actor fuit, deinde calumniator & ſycophanta. Unde & Demoſthenes in oratione pro Cteſiphonte, Æſchinem tragicum Theocrinem vocat. Eraſmus in Chiliadibus.

THEOCRĬTUS, i. m. [Θεόκριτος] Syracuſanus, patre Praxagora, cognomento Sunechides, matre Philina, qui ſub Ptolemæo Lagi filio

emicuit,

emicuit, appellatus fuit Moſchus, ſcripſit Dorica lingua Bucolicon carmen, quod exſtat.

Theocritus alter, Chius patria, unde & Theopompus fuit hiſtoricus, ejus æqualis, & in adminiſtratione Reip. æmulus, ſcripſit hiſtoriam Libycam, & epiſtolas quaſdam. Auctor Suidas. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 3. Antigonus rex Theocritum Chium, de quo juraverat quod ei parſurus eſſet, occidit propter ſcomma ab eodem de ſe dictum. Vide reliqua ibidem.

THĔŎDĂMAS, [Θειοδάμας]. Pater Hylæ fuit, qui quum Herculi cum Deianira & Hylo filio in Deiopes venienti eſurientique cibum denegaſſet, ille arreptum unum ex bobus Theodamantis mactavit, atque coxit. Qua propter Theodamas convocatis popularibus, arma adverſus Herculem movit: feruntque in eo certamine ita ab hoſtibus preſſum fuiſſe Herculem, ut etiam Deianiram uxorem armaret, quæ & in mamilla vulnerata ſit. Ipſe tamen victoriam obtinens, Theodamantem occidit, filiumque ejus Hylam ſecum abduxit, quem tum deinde pro cariſſimo habuit, ſecumque etiam cum Argonautis reliquis proficiſcens abduxit. Qui poſtea quum in Myſis aquatum ſolus iviſſet, in ſilva quadam, ſive in fontem præcipitatus, ſive, ut fabula habet, a Nymphis abreptus, periit. Hercules autem interitum ejus ſic doluit, ut relictis Argonautis retro abierit, Hylamque per omnem regionem requiſiverit, de qua re eſt apud Apollon. Argon. 1. & apud Flaccum & Propertium lib. 1. Eleg. 2. alioſque nonnullos. Scribunt alii Thyodamas.

THEODAMANTĒUS, a, um. Adj. [Θειοδαμάντειος] ut, Hylas Theodamanteus. Propert. lib. 1. 20. 6.

THĔŎDECTES, æ. m. [Θεοδέκτης] Orator, Cilix genere, diſcipulus Platonis, Iſocratis, & Ariſtotelis. Converſus deinde ad tragœdias, ſcripſit fabulas L. Deceſſit Athenis natus annos XLI. Scripſit & verſibus artem Rhetoricam, laudavit & virum Artemiſiæ Mauſolum, una cum claris eo tempore oratoribus.

Theodectes orator, ſuperioris filius, ſcripſit Encomium Alexandri regis Epirotarum: commentarios hiſtoriæ, artem Rhetoricam lib. VII. aliaque complura. Auctor utriuſque Suidas.

Theodectes in primis (ut Ariſtoteles ſæpe ſignificat) politus ſcriptor, atque artifex. Cic. in Orat. 172.

THĔŎDŌRUS, [Θεόδωρος] Byzantius ſophiſta, qui a Platone vocatus eſt Λογοδαίδαλος, ſcripſit contra Thraſybulum & Andocidem, & alia multa. Suidas.

Theodorus & Theladeus fratres Samii, ſculptores celeberrimi, quorum alter in Samo Pythii Apollinis ſignum incœpit, alter Theodorus Epheſi eodem tempore, ex alio ſaxo abſolvit: quibus ſimul compoſitis ita convenit, ut unum corpus, ab uno artifice & ex uno lapide ſculptum videretur. Genus artis hujus eſt Græcis ignotum, ſed apud Ægyptios frequentatum. Nam ſoli hominum, non oculis tantum totius ſtatuæ compoſitionem metiebantur, ſed dimenſione, ut ex variis multiſque lapidibus in unum corpus in certam menſuram ſtatua perficeretur. Hæc Diodorus. De hoc Theodoro Diogenes teſtatur, quod non ſolum ſculptor, ſed etiam architectus fuerit, unuſque conſuluit ſubiiciendos eſſe carbones fundamentis Epheſii templi. Idem primus ferrum fundere docuit, ſtatuamque ferream fecit. Auctor Pauſanias.

Theodorus Gadareus, nobilis orator. Gadara autem Syriæ civitas eſt non longe ab Aſcalone. verum ipſe dici maluit Rhodius, teſte Strabone, cujus tempore fuit. Ejus diſcipuli Theodorei ſunt dicti, inter quos fuit Hermagoras, qui de arte Rhetorica ſcripſit. Tiberius quoque princeps, quum ſeceſſiſſet Rhodum, eum ſtudioſe audivit, ut Quintil. lib. 4. tradit.

Theodorus, cognomine ἄθεος, de quo & aliis Laertius in Ariſtippo, & Suidas V.

THĔŎDŎSIA, æ. f. [Θεοδοσία] Tauricæ Cherſoneſi urbs, Ptolemæo auctore, lib. 5. cap. 6. hodie *Caffa*, olim ditionis Genuenſium, nunc Turcarum. Taurica Cherſoneſus hodie vocatur Precopia.

THEODŎSIUS, [Θεοδόσιος] Strabo lib. 12. In Bithynia fuere viri in diſciplinis memorabiles, Xenocrates philoſophus, & Dionyſius dialecticus, & Hipparchus, & Theodoſius, & filii ejus mathematici.

THEŎDŎTA, æ. [Θεοδότη] Meretrix Elea lepida in primis & feſtiva: cujus meminit Xenophon de factis & dictis Socratis: & Laërtius in vita Arceſilai.

THEŎDŎTION, i. n. Vitruv. lib. 7. cap. 7. Creta viridis pluribus locis naſcitur, ſed optima Smyrnæ. Hanc autem Græci θεοδότιον vocant, quod Theodotus nomine fuerat, cujus in fundo id genus cretæ primum eſt inventum.

THEŎDŎTUS, [Θεοδοτὸς] Patria Chius, ultimi Ptolemæi in Rhetoricis præceptor fuit, qui decertantibus in concilio Ægyptiorum ſatrapis, an Pompejus, poſt prælium Pharſalicum profugus, eſſet in Ægyptum recipiendus, pro ſententia dixit, recipiendum quidem eſſe, ſed receptum occidendum: adjiciens vetus illud proverbium, Mortuos non mordere. Hunc poſtea, Cæſare interfecto, Brutus in Aſia repertum, & ad ſe adductum, interfici juſſit. V. Plutarchum in vita Pompeji.

Theodotum alium memorat Philoſtratus in ſophiſtis, qui tempore Herodis Attici præfuit Athenienſium ſcholæ.

THEOGNIS, ĭdis, m. [Θέογνις] Poeta Græcus, cujus exſtant Sententiæ elegiaco carmine, & alia. De quo Plato in libro de Legibus, O rex Latonæ & Jovis fili, nunquam tui oblivisſcor exordiens neque finiens.

THEŎGŎNIA, [Θεογονία] Deorum generatio. Cic. 1. de Nat. Deor. 36. Quum vero Heſiodi Theogoniam, id eſt originem deorum, interpretatur, tollit omnino, &c. V. HESIODUS.

THĔŎLŎGĬA, [θεολογία] Latine Ratio vel ſermo de divinitate dicitur. [Gloſſ. Græcolat. Θεολογία, Dei proverbia. An θεολόγια; vel θεῦ λόγια;

THEOLŎGUS, i. m. [θεόλογος] Cic. 3. de Nat. Deor. 53. Principio Joves tres numerant ii, qui theologi nominantur.

Soles ipſi quam multi a theologis proferuntur. Cic. 3. de Nat. Deor. 54.

THEOMBRŎTUS, [Θεόμβροτος] uhiloſophus fuit Metroclis auditor, & præceptor Demetrii Alexandrini, cujus meminit Laërtius in Metrocle.

THEOMBROTIOS, [θεομβρότιος] Herba magica, qua Perſarum reges adverſus omnia & animi & corporis incommoda utebantur. Plin. lib. 24. cap. 17. Theombrotion triginta ſchœnis a Choaſpe naſci, pavonis picturis ſimilem, odore eximio. Hanc autem a regibus Perſarum comedi aut bibi contra omnia corporum incommoda, inſtabilitatemque mentis, eandem ſemnion a potentiæ majeſtate appellari.

THEOMNESTUS, [Θεόμνηστος] Cous; ut auctor eſt Strabo lib. 14. vir fuit clarus adminiſtratione Reipublicæ, & Niciæ æmulus.

THĔON, ōnis, [Θέων] Theones apud Suidam plures: ſed notior cunctis, philoſophus Alexandrinus, eiſdem, patria, tempore, & diſciplinis, quibus Pappus, ſub Theodoſio ſeniore, ſcripſit de Aſtrologia, commentarioſque in Ptolemæum & Aſtrolabium parvum, & alia.

Theon item Alexandrinus Stoicus, tempore ſuperior, ſiquidem ſub Auguſto, poſt Arrium philoſophum, emicuit: ſcripſit in Phyſicam, & in artem Rhetoricam, & alia.

Alius item ejus nominis Stoicus Antiochenus, cunctis antiquior, ſcripſit Apologiam Socratis.

Quartus Smyrnæus. V. Suid.

Quintus etiam Alexandrinus, Sophiſta cognominatus Ælius, ſcripſit in arte Rhetorica.

Theon Sidonius Sophiſta, præcepit in patria Conſtantini II tempore.

His Theonem ſculptorem addit, inter quinque, qui Mauſoleum cælavere, Plin lib. 35. cap. 11.

THEŌNĪNUS, a, um. Adj. [Θεώνειος] ut, Dente Theonino rodere. Hor. 1. Epiſt. 18. 82. Theon, inquit Acron, dicaciſſimus, id eſt loquaciſſimus, fuit & maledicus, per quem maledici & detractores intelliguntur.

THEŎPHĂNES, [Θεοφάνης] Mitylenæus hiſtoricus, ſcriptor rerum Pompeji Magni; cujus meminit Cic. pro Arch. 24.

THEŎPHILES, [θεοφιλὴς] Religioſus, in Gloſſ. Græcolat.

THEŎPHĬLUS, [Θεόφιλος] Cæſareæ Palæſtinæ præſul Severo imperante: cujus meminit Hieronymus. Theophilus Antiochenus præſul imperante M. Antonino librum in Marcionem edidit: tum alia, quæ ab Hieronymo commemorantur.

THEOPHŎRŪMĔNI, [θεοφορούμενοι] ſunt Homines numine afflati: ſic dicti, quod non ſua ſponte, ſed divino numine feruntur. Cujuſmodi Cumæa Sibylla a Virgilio deſcribitur 6. Æn. 46.

— cui talia fanti
Ante fores ſubito, non vultus, non color unus,
Non comptæ manſere comæ: ſed pectus anhelum,
Et rabie fera corda tument: majorque videri,
Nec mortale ſonans: afflata eſt numine quando
Jam propiore Dei.

THĔŎPHRASTUS, [Θεόφραστος] ex Ereſſo Lesbi civitate fuit, Ariſtotelis & diſcipulus & ſcholæ ſucceſſor. Euphraſtus, deinde Theophraſtus vocatus, ob oris & eloquentiæ ſuavitatem, quum antea Tytamus appellaretur. Habuit diſcipulos ad duo millia. Opera ejus a Diogene commemorantur, inter quæ ſunt libri ſex epitomes in Ariſtotelem de Animalibus. Extant hodie decem de Plantis converſi a Theodoro Gaza, aliaque opuſcula. Exceſſit admodum ſenex. Ex Suida, Diogene, Strabone.

Theophraſtus Ariſtotelis diſcipulus, de Rhetorice diligenter ſcripſit. Quintil. lib. 3. cap. 1. 11.

Theophraſtus divinitate loquendi nomen invenit. Cic. in Orat. 62.

Theophraſtus in dicendo dulcis. Cic. de Clar. Orat. 21.

Theophraſtus alter fuit Epheſius. Ælianus de Varia hiſtoria. [Niſi error eſt.

THEOPOLIS, V. ANTIOCHIA.

THĔŎPOMPUS Gnidius, [Θεόπομπος] & orator, & hiſtoricus poſt Thucydidem & Herodotum: quibus, ut in hiſtoria minor, ita oratori magis ſimilis, ut qui antequam eſſet ad hoc opus ſollicitatus, diu fuerit orator. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Theopompus, Rex Spartanorum, quum primus inſtituiſſet ut Ephori Lacedæmone crearentur, ita futuri regiæ poteſtati oppoſiti, quemadmodum poſtea Romæ Conſulari imperio Trib. pleb. ſunt objecti, atque illi uxor dixiſſet, id egiſſe illum, ut filiis minorem poteſtatem relinqueret: Relinquam, inquit, ſed diuturniorem. Valer. Max. lib. 4. cap. 1. Quintilianus tamen lib. 2. cap. 13. hanc modeſtiam parum valuiſſe demonſtrat, captum demum fuiſſe oſtendens.

Fuit item alius Antiquæ comœdiæ poeta, ut Suidas auctor eſt.

Præter hos Theopompus Gnidius, Cæſaris familiaris, Artemidorum habuit filium, qui apud Cæſarem ipſum plurimum poterat, ut ſcribit Strabo lib. 14.

THEOPOMPĒUS, a, um. Adj. [Θεοπόμπειος] Cic. in Orat. 207. Placet omnia dici Iſocrateo Theopompeoque more.

THEOPOMPĪNUS, a, um. Adj. Cic. 2. Att. 6. A nobis, quæ tibi uni legamus, Thopompino genere, aut etiam aſperiore multo pangentur. Hoc dixit, quia Theopompus, in hiſtoriis ſuis mores hominum aſpere accuſabat. [Forte Thepompio reliquit, Θεοπομπείῳ.

THEŎRĒMA, ătis. n. [θεώρημα] Latine Speculatio dicitur. Theoremata ſunt ſpeculamenta diſciplinarum, & veluti commentationes. Cic. de Fato, 11. Etenim ſi eſt divinatio, qualibuſnam a perceptis artis proficiſcitur? percepta appello. quæ dicuntur Græce θεωρήματα.

THEORIA, æ. f. Speculatio. Cic. 12. Att. 6. Gell. 1. 12. [Gloſſ Græcolat. θεωρία, Spectacula, Ludi.

THEORĒTĬCE, es, f. [θεωρητική] Ars vocatur, quæ nullum exigens actum, ipſo rei, cujus ſtudium habet, intellectu contenta eſt. Quintil. lib. 2. cap. 18.

THEŌRI, [θεωροὶ] Athenis dicebantur, Qui quotannis publico nomine in Delum navigabant Apollini litatum: quorum etiam navis, qua vehebantur, Theoris dicebatur. Auctor Suidas.

THEOXĔNA, [Θεόξενα] a Philippi Macedonis militibus cincta, quum eorum manus effugere non poſſet, ſe principitem dedit in mare. V. Liv. lib. 40. 4.

THĒRA, æ, f. [Θήρα] Inſula una eſt ex Cycladibus in Ægeo, ex qua profecti ſunt Theræi, qui Cyrenen in Africa condidere. Thera olim Calliſta dicebatur, ut Callimachus ait. Hæc ex Strabonis lib. 17. de hac Plin. lib. 4. 12. Protinus ab Io abeſt Thera vigintiquinque millibus paſſuum. In ea eſt Eleuſis Civitas; ut lib. 3. Ptolemæus refert. Ab Herodoto Thera ponitur inſula lib. 4. quam Juſtinus putat Theramnem, alii Corſicam.

THERAMENES, [Θηραμένης] Civis Athenienſis, unus ex triginta tyrannis, qui cum a collegis multos inſontes ſupplicio affici videret, ea de re conquerens, cum ceterorum omnium, tum præcipue Critiæ cujuſdam, qui reliquos, ut potentia, ita & immanitate antecedebat, odium in ſe concitavit: tandemque per calumniam circumventus, & innocens, capitis damnatus, quum cicutam avide hauſiſſet, quod reliquum erat, e poculo ejiciens, Propino (inquit) hoc pulchro Critiæ. Meminit Cic. 1. Tuſc. Quæſt. 96. quem vide.

THERAMNÆ, arum, sive THERAMNE, es. f. [Θεράμναι Steph.] Idem quod, THERAPNÆ, pl. vel THERAPNE, es. f. [Θεράπνη Pausan.] Urbs Lacconiæ in finibus Thebanis, Helenæ patria. Mela lib. 2. 3. & Plin. lib. 4. cap. 5. Stat. lib. 3. Theb. 422.

Tænareumque cacumen, Apollineasque Therapnas. Dictæ autem putantur Therapnæ, ἀπὸ τοῦ θεραπεύειν, quod ibi Dioscuri religiosissime colerentur.

Thærapnæ etiam Urbis nomen est in insula Creta. Plin. 4. 12.

Animosa Therapne. Sil. lib. 6. 303.

Umbrosæ Therapnæ. Stat. 4. Silv. 8. 53.

THERAPNÆUS, a, um. Adj. possess. [Θεραπναῖος] Ovid. 16. Epist. 196.

Da modo te facilem, nec dedignare maritum,
Rure Therapnæo nata puella, Phrygem. Stat. 2. Silv. 2. 111.
Blanda Terapnæi placeant vineta Galesi.

THERAMNE, Oppidum Sabiniæ, ex qua Atta Clausus, qui post Claudius dictus est, originem traxit: a quo familia Claudia nomen sortita est. Therapne tamen ubique legendum, ut vult. Drakenborch. ad Sil. q. V.

THERAMNÆUS, a, um. Adj. [Θεραμναῖος] Idem quod Sabinus. Sil. lib. 8. 414.

Ecce inter primos, Theramnæo a sanguine Clausi,
Exsultat rapidis Nero non imitabilis ausis. Therapnæo Drakemb. q. V.

THERAPNÆ, THERAPNÆUS, V. THERAMNÆ, paulo ante.

THERASIA, [Θηρασία] Insula juxta Eubœam, auctore Ptolemæo lib. 3. cap. 4. in qua civitas est hodie *Sanctorinum* dicta. V. Plin. 4. 12.

THERIĂCA, æ. f. [θηριακὴ] Genus medicamenti compositi contra venenata animalia: cujus confectionem docet Plin. lib. 20. cap. 24. Idem lib. 29. cap. 4. Fiunt ex vipera pastilli, qui theriaci vocantur a Græcis, quaternis digitis utrinque amputatis, exemptisque interaneis, & livore spinæ adhærente, reliquo corpore in patina ex aqua & anetho discocto, spinisque exemtis, & addita similagine, atque in umbra siccatis pastillis, quibus ad multa medicamenta utuntur.

Theriaca dicitur ἀπὸ τῶν θηρίων, hoc est a feris sive belluis venenatis, quod hæc compositio adversus omnes belluas venenatas instituta sit.

THĔRICLĒS, [Θηρικλῆς] Sculptor insignis fuit, calycibus ex terebintho tornandis nobilitatus, teste Plin. lib. 16. cap. 40. Suidas præterea Thericlis figuli cujusdam meminit, qui primus pocula e luto creditur finxisse. Unde Thericlea pro Fictilibus quidam usurparunt.

THĒRĬŌMA, ătis. n. [θηρίωμα] Ulcus est, inquit Hermolaus, virilium: interim & sedis & partium aliarum, multo ac nigro sanguine, mali odoris. Atra fit caro & corroditur, ex quo nasci quandoque solet herpes esthiomenos. Ita vocatur ulcus, quoniam serpendo corpus ad ossa usque devorat, inæquale ac cæno simile. V. Cels. lib. 5. cap. 28. de theriomate.

THĒRIOTRŎPHĪUM, [θηριοτροφεῖον] Locus ubi feræ aluntur. Varro 3. de R. R. cap. 13. 2. Nam silva erat, ut dicebat supra quinquaginta jugerum, maceria sæpta: quod non leporarium, sed θηριοτροφεῖον appellabat.

THERIONARCA, [θηριονάρκη] Frutex est subberbaceus, roseo flore: inde nomen habens, quod torporem afferat serpentibus, quasi θηρίων νάρκη. V. Plin. lib. 25. cap. 9.

THĔRISTRUM, & THERISTRIUM, [θέριστρον καὶ θερίστριον] (utrumque enim reperitur) inter Ornamenta muliebria posita Esajæ 3. cap. quo in loco D. Hieronymus dicit, ea a nobis Palliola posse appellari, quibus obvoluta fuit Rebecca & hodie quoque Arabiæ & Mesopotamiæ mulieres operiuntur. Theristra autem & Theristria dicta sunt ab eo quod ἐν θέρει, hoc est in æstate & caumate corpora protegant feminarum. Hæc ille. Locus autem ille de Rebecca est Genes. 24. ad finem, quem interpres Latinus ita vertit, At illa tollens cito pallium suum operuit se. Idem Hieronymus in libro Hebraicarum traditionum in Genesin, Theristrum, inquit, Pallium dicitur, genus etiam nunc Arabici vestimenti, quo mulieres provinciæ illius velantur. Differentiam autem Theristri & Theristrii videtur facere Pollux lib. 7. cap. 13. ubi utrumque ponit inter vestimenta communia viris & mulieribus. [Alterum scilicet alterius diminutivum. V. Suid.

THERMÆ, arum. f. [Θέρμαι] Siciliæ oppidum, auctore Pomponio Mela lib. 2. 7. Cic. 4. Verr. 83. Inde

THERMITANI, Cic. 4. Verr. 83. V. & Steph.

THERMÆ, arum. f. [θερμὰ] Valla, Et balneas & thermas, licet alterum Latinum sit, alterum Græcum: tamen in hoc scilicet differre dicamus, quod in thermis tantum calefacimur, in balneis etiam lavamur. Nam & Bajis, & in multis aliis regionibus sunt loca quædam sicca, quæ nos vehementi calore resolvunt in sudorem, quæ nequaquam balneæ dici possunt, qui non lavant, sed potius ut necesse lavari atque ablui habeamus, efficiunt, ut thermas vocemus, quæ natura sunt calidæ: balneas vero etiam, quæ a nobis calefaciuntur igni. Hactenus Valla in Raudensem. Martial. lib. 3. 25.

Neronianas is refrigerat thermas.

Beatæ thermæ. V. BEATUS.

THERMŬLÆ, arum. f. dimin. Martial. lib. 6. 42.

Hetrusci nisi therm ulis laveris,
Illotus morieris, Oppiane.

THERMEFĂCIO, fēci, factum, ĕre. Esculentis atque poculentis ingurgitatis, atque exhaustis in thermopolio calefacere. Plaut. Stich. 1. 3. 95.

Ego illo me hercule vero eo, quantum potest.
Jam ne exta excocta sunt quod thermefecerat. Nostri temporis editi. Quot agnis fecerat. [i. e. Sacrificaverat.

THERMŌDŎON, ontis. (inquit Serv.) Fluvius est Thraciæ, ad quem Amazones ab Tanai flumine in Asia digressæ, se transtulerunt. Virg. 11. Æn. 659.

Quales Threiciæ quum flumina Thermodoontis, &c. Alii legendum putant Thermodontis quadrisyllabum, ut sit versus spondiacus. Ovid. 4. de Pont. 10. 51.

Et tu femineæ Thermodon, cognite turbæ,
Citus Thermodoon. Ovid. 2. Met. 249.

Thermodon Melæ 1. 2. & Suid. Θερμώδων. Hinc Adjectiva,

THERMODONTIUS, THERMODONTEUS, & THERMODONTIĂCUS, Unde pugnæ Amazonum appellantur Thermodoonteæ. Propert. lib. 3. 13. 13.

Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis,
Thermodoonteis turba lavatur aquis. Ovid. 9. Met. 189.
Thermodontiaco cælatus baltheus auro. Aldus legit Thermodoontiaco At lib 12. 611.
Thermodontiaca malles cecidisse bipenni. Claud. 2. de Raptu Proserp. 66. Thermodontiaca securis.

Caterva Thermodontiaca. Senec. OEdip. 5.

THERMŎPŌLIUM, i. n. [θερμοπώλιον] Locus in quo calida excitamenta & potoria venduntur. Plaut. Rud. 2. 6. 45.

Ne thermopolium quidem ullum ille instruit:
Ita salsam præbet potionem, & frigidam. Perspicue indicat hic locus, in thermopoliis vendi solitam esse potionem dulcem & calidam. Dulcibus enim potionibus veteres delectabantur: ut passo, murrhina, defruto, mellina, mulso: easque calidas bibere solebant. Plaut in Pseud. 2. 4. 52. enumeratis dulcibus potionibus,
Quin in corde instruere quondam cœpit thermopolium. Sic enim legendum censet Turnebus, non OEnopolium, aut Hermopolium. V. Calida in CALIDUS.

THERMŎPŌTO, āre. Plaut. Trin. 4. 3. 6.

— satin in thermopolio
Condalium es oblitus, postquam thermopotasti gutturem? i. e. Calida potione gulam oblectasti, & guttur proluisti.

THERMŎPȲLÆ, arum. f. pl. [Θερμοπύλαι] Mons longissimus, qui incipiens a Leucade, in Occidentem & in Ægeum mare haud longe a Demetriade protendens, fauces habet angustissimas, juxta quas calidæ aquæ scaturiunt quibus Calidarum portarum nomen loco inditum est. Pylas enim portas Græci nominant, & thermon calidum. Ibi enim sunt; ut inquit Strabo, thermæ: id est calidæ aquæ, Herculi consecratæ. Livius scribis jugum Thermopylarum ita mediam Græciam dirimere, ut Appennini dorso Italia dividitur. Et quia calidæ aquæ in ipsis faucibus sunt, ideo, inquit, Thermopylæ locus appellatur, nobilis Lacedæmoniorum adversus Persas morte magis memorabili, quam pugna. Hæc omnia fere ad verbum ex Liv. 36. 15. Strabo lib. 9. Thermopylæ a Cenæo absunt freto stadia septuaginta. Cic. 1. Off. 61. Hinc Rhetorum campus, de Marathone, Salamine, Plateis, Thermopylis, Leuctris.

OEtææ Thermopylæ. Catul. ad Mallium, 66. 54.

THĒRŎDĂMAS, sive THERODĂMON, [Θηροδάμας] Rex Scythiæ fuit, qui, ne per insidias occideretur, leones hominum sanguine alebat, quo magis sævirent: ut si casus postularet, ad crudelitatem paratos haberet. Ovid. 1. de Pont. 2. 121.

THERODAMANTĒUS, a, um. Adj. [Θηροδαμάντειος] Ovid. in Ibin, 383.

Therodamanteos ut qui sensere leones.

THĒRŎMĂCHUS, [Θηρόμαχος] Proprium nomen statuarii egregii, qui centesima septima Olympiade florit, teste Plin. lib. 34. cap. 8.

THĒRON, ŏnis. m. [Θήρων] Agrigentinorum tyrannus in Sicilia, qui & Perillum Himeræ tyrannide dejecit, & una cum Gelone Amilcarem Pœnorum ducem prælio superavit eodem die, quo Græci ad Salaminem Persas profligarunt. Vide Herodotum lib. 7.

Est item Theron Latini cujusdam nomen ab Ænea occisi, apud Virg. 10. Æn. 312.

Canis item nomen, apud Ovid. 3. Met. 211.

THERSANDER, sive THERSANDRUS, [Θέρσανδρος] Polynicis fuit filius ex Argis, teste Statio, qui una cum ceteris Græcorum principibus ad Trojam navigavit. Hunc Virg. 2. Æn. 261. inter eos commemorat, qui tempore excidii Trojani in equo ligneo fuerunt occultati. Al. Thessandrus, vel Tisandrus.

Fuit item hoc nomine Tibicen nobilis, qui una cum Thymbione Lacedæmoniorum duce subito Tiribazi adventu fuit oppressus. Auctor Xenophon. lib. 4. Rerum Græc.

THERSĬLŎCHUS, [Θερσίλοχος] Antenoris filius, in bello Trojano occisus, quem Virg. 6. Æn. 482. inter viros fortes enumerat, qui etiam apud inferos arma tractent,

— quos ille omnes longo ordine cernens
Ingemuit, Glaucumque, Medontaque, Thersilochumque, &c.

THERSĪTES, [Θερσίτης] Græcorum omnium fœdissimus fuit, quem Achilles sibi procaciter conviciantem pugni ictu interfecit. Hujus insignis deformitas ab Homero lib. 2. Iliad. 212. graphice expressa, effecit, ut quum hominem vehementer fœdum significare velimus, Θερσίτειον βλέμμα, id est Thersitæ faciem eum habere dicamus. Juven. 8. Sat. 269.

Malo pater tibi sit Thersites, dummodo tu sis
Æacidæ similis. Nomen habet a θάρσος, quod confidentiam prope ac temeritatem significat.

THĒSAURUS, i. m. [θησαυρὸς, Gl. G. L.] est, ut inquit Paulus Jurisc. De acquir. rer. dominio. l. Nunquam. Vetus quædam depositio pecuniæ, cujus non exstat memoria, ut jam dominum non habeat. Sic enim fit ejus qui invenerit, quod non alterius sit. Plaut. Aul. prol 7.

Sed mihi avos hujus obsecrans, concredidit Thesaurum auri, &c.

Intacti thesauri Arabum. Hor. 3. Carm. 24. 2.

Respondit conjector thesaurum defossum esse sub lecto. Cic. 2. de Divin. 124.

Excudere aliquid, quod lateat in thesauris. Cic. 15. Att. 26.

Habere thesauros alicujus. Cic. 11. Fam. 10.

Obruere thesaurum alicubi. Cic. de Senect. 21.

Recludere thesauros tellure. Virg. 1. Æn. 363.

Supplicare alicui aliquid e thesauris suis. Cic. 2. de Fin. 67.

Thesaurus, Abundantia. Plaut. Asin. 3. 3. 65. Thesaurus copiarum. h. e. Divitiarum.

Thesaurus rerum omnium memoria. Cic. 1. de Orat. 18.

Qui illos locos tanquam thesauros aliquos argumentorum, notatos habet. Cic: in Partit. Orat. 109.

Repositus thesaurus. Quintil. lib. 2. cap. 7.

Thesaurum etiam Pessimæ rei copiam dici posse, Plautus voluit Amphit. Qui domi uxorem meam impudicitia impedivit, teneo thesaurum stupri. Ex Nonio 6. 45.

Thesaurus mali. Plaut. Merc. 1. 2. 51.

Perii! tu quidem thesaurum huc mihi apportasti mali, h. e. Abundantiam & copiam mali.

Thesauri cavernarum. Plin. lib. 17. cap. 14. Tradunt & monedulam, condentem semina in thesauros cavernarum, ejusdem rei præbere causas.

Thesauri maxillarum. Plin. lib. 10. cap. 72. Condit in thesauros maxillarum cibum sphingiorum & satyrorum genus: mox inde sensim ad mandendum manibus expromit.

Thesaurus, pro Carcere. Plutarchus in vita Philopœmenis, non ita procul a fine, ipsum igitur in subterraneum ducunt domicilium, cui Thesauro nomen indiderunt, neque auras neque lucem extrinsecus excipiens. Quumque fores nullas haberet, saxum immane obtrudentes includunt,

dunt, ibique, circum locatis militibus, deponunt. De Messeniis & Philopœmene loquitur. Meminit & Cælius Rhod. lib. 17. cap. 8.

Thesaurarius, a, um. Adj. Quod pertinet ad thesaurum, ut Thesaurarii fures, apud Plautum in Aul. 2. 8. 25.
Confige sagittis fures thesaurarios.

Thesaurarius, i, m. [θησαυροφύλαξ, Gl. G. L.] Thesauri custos.

Thesaurizo, [θησαυρίζω] āre. Thesaurum colligo, repono. Quod verbum frequenter apud Ecclesiasticos scriptores occurrit, alioqui classicis linguæ auctoribus non receptum.

Thēseus, disyll. ĕi, vel ĕos. m. [Θησεύς] Ægei Athenarum regis filius, ex Æthra conjuge: qui dum esset adolescens, opera Medeæ novercæ pæne a patre veneno periit. Sed post mortem patris ad regnum Athenarum evectus, tot digna memoratu peregit, ut inter omnes heroes Herculi unus connumeretur. Hic postea extorris patria factus, in insulam Syrum navigavit, ubi periit, interemptus a Nicomede, vel, ut quidam volunt, ex loco edito post cœnam deambulando delapsus. Primus instituit Athenis Panathenæa, hoc est communem celebritatem in honorem Minervæ, quæ Græce Athena nominatur. Idem in Isthmo funebres ludos instituit. Hujus gesta, natales, & obitum scripsit Plutarch.
Fidus Theseus. Stat. 4. Silv. 4. 104. V. PIRITHOUS.
Infelix Theseus. Virg. 6. Æn. 618.
Magnanimus Theseus. Senec. Hippol. 9.
Perjurus Theseus. Ovid. 1. Amer. 7. 15.

Thesēis, idis. f. [Θησηΐς] Poëma Thesei gesta complectens. Juven. 1. Sat. 2.
Vexatus toties rauci Theseide Codri.

Thesīdes, æ. patronym. m. [Θησείδης] Hippolytus Thesei filius. Ovid. 4. Epist. 65.
Thesides, Theseusque duas rapuere sorores. Virg. 2. Georg. 383.
Præmiaque ingentes pagos, & compita circum
Thesidæ posuere. h. e. Athenienses. Servius.

Thesēus, a, um. Adj. [Θήσειος] Propert. lib. 1. 3. 1.
Qualis Thesea jacuit cedente carina
Languida desertis Gnosia litoribus.
Fides Thesea. Ovid. 1. Trist. 3. 66.

Thesion, i. n. Herba. Plin. 21. 17.

Thĕsis, [θέσις] Latine Situs, Positio, convertitur in Gloss. Græcolat.
Apud Rhetores est Figura, quæ distinguit sensus orationis per commata. Dicta Positio vel positura, quia punctis positis convenienter denotat sensuum partes: vel quia ibi vox pro intervallo dictionis deponitur.
Thesis apud oratores quid sit declarat Cic. in Topic. 79. quum ait, Quæstionum duo sunt genera: alterum infinitum, alterum definitum. Definitum est, quod ὑπόθεσιν Græci, nos Caussam. Infinitum quod θέσιν illi appellant, nos Propositum possumus nominare. Causa certis personis, locis, temporibus, actionibus, negotiis cernitur, aut in plerisque eorum: Propositum aut in aliquo eorum, aut in pluribus, nec tamen in maximis. Itaque propositum pars caussæ est. Idem in Orat. 45. Hæc igitur quæstio a propriis personis & temporibus, ad universi generis orationem traducta, appellatur Thesis. Idem 9. Att. 11. Sed tamen ne me totum ægritudini dedam, sumpsi mihi quasdam tanquam θέσεις, quæ & politicæ sunt, & temporum horum, ut & abducam animum ab querelis.
Spatiosæ atque uberes ad dicendi exercitationem theses. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Dicere theses. Quintil. lib. 2. cap. 1.

Thesmŏphŏria, n. pl. [Θεσμοφορεία, ἑορτὴ Δήμητρος, Gl. G. L. Al. Θεσμοφόρια pl.] Cerealia Latine, i. e. Sacra Cereris, quæ Græce dicitur Thesmophora, quasi Legifera. Prima enim Ceres leges invenisse proditur, quia ante frumentum inventum homines sine lege vagabantur, & ex agrorum divisione primo nata sunt jura. Ovid 5. Met. 343.
Prima dedit leges, Cereris sunt omnia munus. Græci θεσμοφόρον Legiferam, ut in Gloss. Græcolat. exponitur. Plin. lib. 24. cap. 9. Græci lygon vocant, alii agnon, quoniam matronæ in Thesmophoriis Atheniensium castitatem custodientes, his foliis cubitus sibi sternunt.

Thesmŏthĕtes, æ. m. [Θεσμοθέτης] Legislator in Gloss. Græcolat. exponitur.
Thesmothetæ, Magistratus apud Athenienses, a legum latione ita appellati: qui ætate & usu docti, domi jura dabant, querelas accusationesque cognoscebant, deque controversiis æquo examine cognoscebant, quotannis quoque leges recognoscebant, emendabant, & ad congruentiam sensumque consentaneum reducebant.

Thespiæ, [Θεσπιαί] Oppidum liberum in Bœotia, ad radicem Parnasi, ut ait Plin. lib. 4. cap. 7. vel (ut Strab. inquit lib. 9.) Heliconi proximum. Thespias nobilitavit Praxitelis Cupido, a Glycerio meretrice ibi consecratus. V. Cic. 6. Verr. 4.

Thespius, a, um. Adj. [Θέσπιος] ut, Mœnia Thespia. Valer. 1. Argon. 474.
Rupes Thespia. Catul. 59. 27.

Thespiăcus, a, um. aliud Adj. [Θεσπιακός] ut, Mœnia Thespiaca. Valer. 1. Argon. 93.

Thespiădes, [Θεσπιάδες] sunt Musæ seu Nymphæ Thespias incolentes: non a Thespia matre vel nutrice, ut quidam inepte tradunt, id nomen habentes: sed a Thespia sive Thespiis urbe Bœotiæ, ubi præcipue Musæ colebantur. Auctor Stephan.
Tespiades deæ. Ovid. 5. Met. 310.

Thespis, [Θέσπις] ex Icaria civitate Atticæ, primus poeta Tragicus, & qui personas invenit. Inter ipsius fabulas Pentheus, & quæ commemorantur a Suida. Hor. in Arte Poet. 276.
Ignotum tragicæ genus invenisse Camœnæ
Dicitur, & plaustris vexisse poemata Tespis.

Thespius, [Θέσπιος] i, m. Atheniensis, Erechthei regis filius, e pluribus feminis filias genuit quinquaginta. Cum quibus vocatis ad epulas Hercules sigillatim concubuit: suscepitque totidem liberos mares, qui Thespiadæ dicti sunt. Auctor Diodor. lib. 5. V. seq. dict. Scribitur & Thestius. [Rectius.

Thespiades, [Θεσπιάδες] Filiæ Thespii, qui Erechthei, aut (ut alii volunt) Teuthrantis filius fuit, numero quinquaginta, ex diversis mulieribus natæ: ex quibus Hercules adhuc adolescens, sed jam tum corporis robore præstans, totidem liberos masculos sustulit, qui & ipsi ab avi nomine Tespiadæ dicti sunt. Hi post mortem patris, cum Iolao illius ex Iphicle fratre nepote, in Sardiniam profecti, multas in ea urbes condiderunt. Auctor. Diodor. lib. 5. Al. Thestiades. V. præced. dict.

Thesprōti, [Θεσπρωτοί] Populi sunt in Epiro, proximi Chaonibus, ut auctor est Plin. in proœm. lib. 4 2.
Thesproti Dryopesque ruunt. Lucan. 3. 179.

Thesprotius, a, um. Adj. [Θεσπρώτιος] ut,
Arva Thesprotia. Sil. 15. 297.
Regna Thesproti subdita. Propert. lib. 1. 11. 3. [An Thesprotis?
Sinus Thesprotius. Liv. 8. 24.

Thessa, æ. f. Piscis. Plin. 32. 11.

Thessălia, [Θετταλία] Regio Græciæ, quæ sub Attica olim comprehendebatur, ex una parte Bœotiam, ex altera Macedoniam habens. Prius Æmonia, ab Æmone rege, & Pelasgicum Argos atque Hellas, eadem Thessalia & Dryopis, semper a regibus, cognominata, ut Plin. lib. 4 7. refert. Dicta Thessalia a Thessalo Æmonis vel Iasonis & Medeæ filio. Hanc Homer. Argos Pelasgicon nominat. In hac natus est Græcus rex, a quo Græcia. Strabo lib. 10. scribit, dictam fuisse priscis sæculis Pyrrhæam, a Pyrrha Deucalionis uxore. Ibi Deucalion cum uxore Pyrrha, quorum tempore, ut inquit Aristoteles, ingens imbrium illuvies majorem partem populorum Thessaliæ absumpsit, paucis, qui ad montium cacumina sese receperunt, conservatis. Inter quos Deucalion Parnasum petierat, ratibusque ad se confugientes per summa Parnasi juga benigne fovebat. Propter quod dictus est genus humanum reparasse. Hujus scilicet Thessaliæ a mari & Thermopylis est litus usque ad Penei eruptionem, & extrema Pelii. Dicta quoque fuit Pharsalia, Macedonia, Emathia, & Campi Philippici. In Thessalia sunt montes vigintiquatuor, quorum nobilissimi Pieria, parens domusque Musarum, Pelion, & Ossa, Gigantum bello memorati. Item Pindus, Othrys, Lapitharum sedes: Item Olympus. Flumina in ea, ut scribit Herodotus, sunt Apidanus, Enipeus, Onochonus, Pamisus, Peneus, Phœnix.
Eximia Thessalia. Catul. Argon. 62. 25.

Thessălus, a, um. Adj. [Θετταλός] ut,
Ora Thessala. Catul. 62. 280.
Portenta Thessala, Magica. Hor. 2. Epist. 2. 209. [Ob nobilitatam nempe magicis artibus Thessaliam. V. Apulej pr. lib. 1. Met.
Puppis Thessala, Argo navis. Ovid. 17. Epist. 158.
Terra Thessala. Tibul. lib. 2. 4. 56.

Thessalĭcus, a, um. aliud Adj. [Θετταλικός] ut,
Clades Thessalicæ. Lucan. lib. 6. 62.
Colore Thessalico tincta purpura. Lucret. lib. 2. 500.
Nives Tessalicæ. Stat. 1. Achil. 152.

Thessălis, idis. patronym. f. [Θεσσαλίς] Ovid. 12. Met. 190.
Thessalidum virgo pulcherrima.
Ara Thessalis. Ovid. 13. Epist. 112.

Thessalŏnīca, æ, f. [Θεσσαλονίκη] Urbs ampla maximeque insignis, Macedoniæ metropolis, patria Theodori Gazæ. Strabo lib. 7. Thessalonica oppidum Macedonicum, quæ supra ceteras hujus ætatis urbes eximia civilitate floret. Cic. 1. Att. 14. Ego propter viæ celebritatem & quotidianam exspectationem rerum novarum, non commovi me adhuc Thessalonica. Nunc vulgo *Salonica* vocatur, ab aliis *Salonici*; quidam etiam proferunt *Salonichi*.

Thessalonicenses, [Θεσσαλονικεῖς] dicti sunt ejus Urbis incolæ. Cic. de Prov. Consf. 4. Thessalonicenses, positi in gremio imperii nostri, relinquere oppidum, & arcem munire coguntur.

Testius, [Θέστιος] Parthaonis filius, pater Thoxei & Plexippi, qui quum in venationem apri Calydonii profecti essent, & post longum laborem belluam interemissent, præcipua venationis præmia exspectabant. Sed venationis princeps, seu amore Atalantes ductus: seu quia sic usus expetebat, caput & pellem apri, qui primus apud venatores habebatur honos, Atalantæ virgini transmisit, quæ primum aprum sagitta vulnerarat. Quod ægre ferentes Plexippus & Thoxeus; virgini oblatum honorem auferre conati sunt. Quare iratus Meleager irruit in eos & occidit. Fabulam vide apud Ovid 8. Met. 303. & 434. Hinc Plexippum & Thoxea Thestii filios Thestiadas nominat ibidem. conf. THESPIUS.

Thestiades, Thespiades, V. in THESPIUS.

Thestorĭdes, [Θεστορίδης] Calchas, filius Testoris. Stat. 1. Achil. 497.
Providus augur veri Thestorides. Ovid. 12. Met. 19.

Thestўlis, is. f. Mulier rustica apud Virg. 2. Ecl. 11.

Thēta, n. indecl. [θῆτα] nomen est litteræ Græcæ, quæ judicibus Græcorum erat nota condemnationis, ut Latinis C, quod ea sit prima dictionis θάνατος, quæ Mortem significat. Hinc Martial. lib. 7. 36. ad Castricum, vocat Mortiferum theta. Et Pers. 4. Sat. 13.
Et potis es vitio nigrum præfigere theta.

Thĕtis, idis. f. [Θέτις] Pelei Thessaliæ regis uxor, Nerei marini dei filia, & Achillis mater. De nuptiis hujus Lucianus fecit pulcherrimum dialogum. Accipitur nonnunquam pro Mari, ut Tethys, pr. prod.
Æquorea Thetis. Ovid. 11. Met. 226.
Marina Thetis. Hor. 1. Carm. 8. 14.
Plana Thetis, Planum & tranquillum mare. Stat. 5. Theb. 709. Claud. de Rapt Proserp. lib. 1. 148.
Hic latrat Getula Thetis.
Tentare Thetim ratibus. Virg. 4. Ecl. 32. conf. TETHYS.

Theudasia, [Θευδοσία] Emporium nobile fuit ad Bosphorum Thracium; ita dictum ab uxore Leuconis, ejus regionis tyranni, qui primus hac in urbe emporium instituit, Atheniensibusque illinc frumentum evehentibus multas immunitates concessit: ut est videre apud Demosthenem in oratione adversus Leptinem.

Theutălis, is. f. Herba. Plin. 27. 12.

T H I

Thīa, æ, f. [Θεῖα] Insula est in mari Cretico, una Sporadum, non procul ab Hiera, quam sua primum ætate emersisse auctor est Plin. lib. 2. cap. 88. & lib. 4. cap. 12.

Thimbron, ōnis. [Θίμβρων] Lacedæmoniorum dux, qui adversus Persas in Asiam missus, subito Tiribazi adventu est oppressus, una cum Thersandro citharœdo, cum quo cœnabat. V. Xenophontem Rer. Græc. lib. 4.

Thīnissa, æ, f. [Θίνισσα] Africæ minoris, id est Zeugitanæ provinciæ urbs Ptolem. lib. 4. cap. 3. hodie *Tunis*.

Thiŏdamas,

Thiŏdămas, [Θειοδάμας] Filius fuit Melampodis, & vates, Statio teſte 10. Thebeb. 280. Al. Thyodamas.

Thisbē, es, f. [Θίσβη] Puella fuit Babylonia, quæ amatore Pyramo ad conſtitutum ſero veniente, a fera territa aufugit, ei ita ſibique pariter mortis cauſa fuit. De qua Ovid. 4. Met. 55.
Babylonia Thisbe. Ovid. 4. Met. 99.
Candida Thisbe. Stat. 9. Theb. 768.

Thisbēus, vel **Thisbæus**, a, um. Adj. [Θισβαῖος] Ovid. 11. Met. 300.
Quæ nunc Thiſbeas agitat mutata columbas.

Thisias, æ, m. [Θισίας] Siculus antiquiſſimus artium ſcriptor. Quintilian. lib. 3. cap. 1. Al. Thyſias. Rectius Tiſias.

T H L

Thlaspi, [θλάσπι] ſive, ut aliis placet, **Thlaspidion**, i, n. [θλασπίδιον] ut Dioſcorides 2.186. & Plin. lib. 27. cap. 13. tradunt, Herbula anguſtis foliis, digitali longitudine, in terram verſis, ſubpinguibus, in cacumine diviſis, cauliculo tenui, ſemipedali, non ſine adnaſcentibus ramulis. fructu per ambitum ejus contento, ſumma ſui parte parum in latitudine effuſo, ſemine incluſo naſturtii, lenticulæ effigie, niſi quod infringitur, flos albicat. Hanc eſſe nemo inficiabitur, quam vocant herbarii *naſturtium tectorum*, quod ſubinde naſcatur in parietinis: alii ſilveſtre: vulgus noſtrum *ſinapi ruſticum* appellat, quoniam digitis friatum, ſinapim ſubolet. Ruellius.

T H O

Thoas, antis. m. [Θόας] Rex fuit in Thaurica regione: de quo Ovid. 3. de Pont. 2. 59.
Regna Thoas habuit Mæotide clarus in ora:
Nec fuit Euxinis notior alter aquis.
Alter rex Lemni fuit, Liberi patris filius, & pater Hypſipyles. Fuerunt & alii hoc nomine.
Clari Thoantis terræ. Ovid. 13. Met. 399.

Thoantēus, a, um. Adj. [Θοάντειος] ut, Diana Thoantea. Valer. 8. Argon. 208. Dianam Tauricam intelligit, cui hoſtiis humanis ſacrificabatur.

Thŏlus, i. m. [θόλος] Græca dictio, qua ſignificatur veluti Scutum breve, quod medio in tecto ponitur, in quo trabes coeunt, & ad quod dona ſuſpendi conſueverunt. Virg. 9. Æn. 408.
— ſi qua ipſe meis venatibus auxi,
Suſpendive tholo, aut ſacra ad faſtigia fixi. Servius. Martial. lib. 2. 59.
Ex me Cæſareum proſpicis ecce tholum.
Tholum accipiunt quidam pro Teſtudine alicujus ædificii, ſive pro domo rotunda. Ovid. 6. Faſt. 296.
Mox didici curvo nulla ſubeſſe tholo. i. e. Nulla eſſe Veſtæ ſimulacra ſub ipſa teſtudine templi rotunda. Varr. 3. de R. R. cap. 5. Inter eas piſcinas tantummodo acceſſus ſemita in tholum, qui eſt ultra rotundus, columnatus. Stat. 3. Silv. 1. 3.
Quod coleris majore tholo. Philander in 7. cap. lib. 4. Vitruvii; Tholum Galli *Laternam* appellant, Itali *Tribunam*. Idem in 5. cap. lib. 7. Tholos intelligimus erectiores teſtudines, templis addi ſolitas, quas Itali *Tribunas* vocant. Eæ fiunt aut rectangulæ, aut ad hemicycli ducuntur ambitum. Hæc Philand. [In Gloſſ. Græcolat. Θόλος, Teſtudo.
At Cæl. lib. 13. cap. 31. Ariſtoteles polypi atramentum vocavit Tholon: ſi dici tamen atramentum poteſt. Sed & in ſepia tholus dicitur, ut philoſophus idem ſcribit. Accentum recipit in ultima, quanquam enotatum aliter invenis in Ariſtotelis codicibus. Nam tholus ſi paroxytonon fuerit, orbicularem ſignat domum, in qua epulari Prytanes conſueverant. Et ſi cui quotidianus in Prytaneo cibus fuiſſet decretus, honeſtiſſimum in Græcia cenſebatur.
Polypi tholum eſſe ſubrubrum Athenæus prodit, in ea parte, quæ dicitur mecon, ſupra ventrem.
Tholum rotundum columnatum legimus apud Varronem lib. 3. de R. R. cap. 5. Dicitur vero tholus ἀπὸ τοῦ περιθεῖν, id eſt a circumcurrendo: inflectiturque ſub feminino genere: de qua re & Pollux lib. 8.
Tholia vero, ciſta eſt, operculum habens tholoides, ſive teſtudimatum: ex theſauris ejuſdem. Apud Theocritum tholiam interpretantur petaſum, & umbellam, quam vocent Attici ſcirrhon.
Tholum denique locum vocant, ubi vaſa reconduntur convivalia: ſed & tectum in acutum tendens. Hæc Cæl.
Lexicon Græcum, θόλος, ου, ὁ, tholus, teſtudo templi, umbilicus teſtudinis, ubi munera dicata ſuſpenduntur. Item locus ubi ſervabantur ſcripturæ publicæ Athenis, & ubi ii qui ex Prytaneo eſſent, cœnare ſolebant.
Θολὸς, οῦ, ὁ, Turbidus, & nigrum ſepiæ atramentum. V. paulo ante.
Θολόω, Turbo. [Gloſſ. Græcolat. Θολώδης, Turbulentum, turbatum, limoſum.
Cyrillus in opuſculo de dictionibus, quæ accentu variant ſignificatum; Θόλος, θόλου, ὁ, Teſtudo, & locus ſcripturarum Athenis, penacuitur. Θολὸς, θολοῦ, ὁ, Turbidus, acuitur. Hæc Cyrill.

Thōnis, [Θῶνις] Strab. lib. 17. Urbs eſt Ægypti, prope Zephyrium promontorium.
Eſt & eidem Rex, qui Menelaum & Helenam hoſpitio ſuſcepit. Hinc de medicamentis Helenæ ſic Homer. inquit,
Quæ Polydamna dedit, Thonis clariſſima conjunx. [Genitiv. Θῶνος, a recto, opinor, Θῶν.

Thōrax, [Θώραξ] ut ſcribit Strab. lib. 14. Mons eſt juxta urbem Magneſiam, in quo dicunt crucifixum fuiſſe Daphitam grammaticum, propterea quod reges verſibus inceſſeret. Ex quo illud tractum eſt, Cave a Thorace. Hoc velut ænigmate proverbiali, ut vult Eraſmus in Chiliad. feſtiviter admonebimus, frenandam eſſe linguam, ne voces, petulanter emiſſæ, per jugulum aliquando redeant.

Thōrax, ācis. m. [θώραξ] Latine Pectus dicitur, ut vult Gloſſ. Græcolat. Julius Pollux ſcribit thoracem eſſe, quicquid anterioris duntaxat partis a collo uſque in coxendicem protenditur, quem conficiunt crates coſtarum, qui & ὅλμος, hoc eſt mortarium, dicitur. Medici tamen in refectionibus humani corporis Thoracem accipiunt, Inane quiddam in pectore, extremas coſtarum partes utrimque contingens. Unde legimus apud Plin. 27. 7. Thoracem purgare.

Thorax, Tunica quæ tantum pectus tegit, cujuſmodi infantes geſtare moris eſt apud Italos. Juven. 5. Sat. 143.
— viridem thoraca jubebit
Afferri. Sueton. de Auguſt. cap. 82. Hieme quaternis cum pingui toga tunicis, & ſubuculæ thorace laneo, & femoralibus, & tibialibus muniebatur.
Thorax, Munimentum pectoris, ex ferro, aut alio metallo fabricatum. Lat. Lorica, teſte utroque Gloſſ. Plin. lib. 7. cap. 10. Nos quoque vidimus Athanatum nomine prodigioſæ oſtentationis, quingenario thorace plumbeo indutum. Virg. 10. Æn. 337.
— thoraca ſimul cum pectore rupit. Idem 11. Æn. 9.
Nexilis thorax. Stat. 4. Theb. 174.
Perfoſſus Thorax. Virg. 11. Æn. 10.
Denſis thoracibus horrens ſtat manus. Valer. 3. Argon. 87.

Thorācātus, a, um. Adj. [θωρακοφόρος] Loricatus. Qui thorace indutus eſt, quod militum ornamentum erat. Plin. lib. 35. cap. 10. Paraſius pinxit Navarchum thoracatum. Idem lib. 37. cap. 9. Formatamque inde effigiem Neronis thoracatam.

Thorus, V. torus.

Thorybetron, i. n. Herba. Plin. 26. 8.

Thōs, ōis. m. [θὼς] Lupi genus, ceteris procerius crurumque levitate diſſimile, velox ſaltu, venatu vivens, innocuum homini, per hiemes hirtum, æſtate nudum. Auctor Plin. 8. 34. Solin. cap. 33.

Thŏus, i. m. [Θοὸς] Canis nomen, Latine Velox, a θέω ductum. Ovid. 3. Met. 220.

Thoth, [Θώθ] Mercurii nomen apud Ægyptios. V. Herodot.

Thoxeus, [Θοξεὺς] Filius Eurythi, frater Ioles. Senec. Herc. OEth. 3.
Nondum teneras veſtite genas,
Necdum fortis ſanguine Thoxeu. Verba ſunt Ioles.
Thoxeus, Theſtii filius & Plexippi frater, V. thestius.

T H R

Thrāce, es. [Θρᾴκη] & **Thracia**, æ. f. Europæ regio, inter partes Scythiæ poſita, Macedoniam ſequens: quæ a Septemtrione Iſtrum habet, ab Oriente Pontum, a Meridie Ægeum mare. Olim Scyton: poſtea Thracia, a Thrace Martis filio, ſeu ab aſperitate dicta. Græce enim θρᾳχὺ aſperum dicitur. Eſt enim regio, ut Pomponius 2. 2. ſcribit, nec ſolo tractabilis, & (niſi qua mari propior eſt) infecunda frigidaque. Habet feros homines aſpero cultu. In ea ſunt urbes celebriores Apollonia, Enos, Nicopolis, Byzantium, Perinthos, Lyſimachia, Callipolis. Amnes ſunt Hebrus, & Neſtos. Montes, Hæmus, Rhodope, & Orbelos. Deſcriptionem hujus quære apud Plin. lib. 4. cap. 11.
Armifera Thrace. Ovid. 2. Epiſt. 84.
Candida nive Thrace. Hor. 3. Carm. 25. 11.
Dura Thrace. Stat. 5. Theb. 435.
Furioſa bello Thrace. Hor. 2. Carm. 16. 5.
Gelida Thrace. Ovid. 4. de Pont. 5. 5.
Horrida Thracia. Catul. 4. 8.
Lapidoſa Thrace. Sen. Troad. 9.
Sæva Thrace. Stat. 5. Theb. 84.

Thrax, ācis. m. [Θρᾷξ] Thraciæ incola. Cic. de Provinc. Conſ. 9. Rex Ariobarzanes Conſulem veſtrum ad cædem faciendam, tanquam aliquem Thracem conduceret? Virg. 3. Æn. 14.
Thrace arant, &c.
Tumidi Thraces. Stat. 5. Theb. 75.

Thrācius, a, um. Adj. [Θρᾴκιος] Cic. de Provinc. Conſ. 4. Caſtris Thraciis diſtincta ac notata via. Al. Threciis.
Agri Thracii. Senec. Med. 8.
Equus Thracius. Virg. 5. Æn. 565.

Thracus, **Threcius**, & **Threicius**, a, um. Adj. ut, Ingens Thraca palus. Val. Flacc. 2. 201. Caſtra Threcia. Cic. de Prov. Conſ. 4. Orpheus Threicius. Hor. 1. Carm. 24. 14.

Thressa, [Θρῇσσα] & **Threissa**, Mulierem Thracenſem ſignificat. Hor. 3. Carm. 9. 9.
Me nunc Threſſa Chloe regit. Virg. 1. Æn. 320.
— vel qualis equos Threiſſa fatigat
Harpalyce.

Thracias, æ, [θρακίας] Dioſcoridi, vel **Thracius**, i, m. Lapis; Silex eſt tam admirabilis naturæ, ut aqua madefactus accendatur, oleo autem affuſo reſtinguatur. Ita dictus (ut Nicandro placet) eo quod in Ponto Thraciæ flumine inveniatur. V. Galen. 9. Simplic. & Dioſcoridem lib. 5. 147.

Thrasceas, æ. m. [Θρασκίας] Ventus, qui & Thraceas & Thracias dicitur. Ariſtoteles, Poſt Argeſten ventum flat Thraſceas, ſpirat inter Septemtrionem & Occaſum ſolſtitialem.

Thrăsĕās, æ, m. [Θρασέας] Suidæ, Philoſophus fuit Stoicus ſub Nerone, a quo quum juſſus eſſet mori, fletum ſuorum magna conſtantia compeſcuit: porrectiſque alacriter ad inciſionem brachiis, humoque ſanguine aſperſa, Hunc, inquit, ſanguinem libemus Jovi liberatori. Reliqua vide apud Tacit. 16. Ann. 21.

Thrăsius, ſeu **Thrasyllus**, [Θράσιος] Vir fuit, qui quum ad exorandas a Jove pluvias Buſirin docuiſſet hoſpites immolare, omnium primus mactatus eſt. Ovid. in Ibin, 397.
Ut qui poſt longum ſacri monſtrator iniqui
Elicuit pluvias, victima cæſus, aquas. Idem lib. 1. de Arte Am. 649. [Thraſyllus diminutiv. Græcum eſt a Thraſycles, Θρασυκλῆς.

Thrăso, [Θράσων] Nomen proprium glorioſi militis apud Terentium in Eunucho, ἀπὸ τοῦ θράσους, hoc eſt ab inſolentia & ferocitate impoſitum. Fuit & Nobilis ſtatuarius ejuſdem nominis, cujus meminit Plin. lib. 34. cap. 8. & Strab. lib. 14.

Thrasōniānus, a, um. Adj. Sidon. 1. Epiſt. 9. Paginam Thraſoniano (i. e. Glorioſo) fine concludere.

Thrăsȳbūlus, [Θρασύβουλος] Athenienſis exſul, qui comparato exercitu triginta tyrannorum dominationem Athenis ſuſtulit, juvante Lyſandro Lacedæmoniorum duce, exſuleſque reduxit. Inſuper plebiſcitum tulit, quod ἀμνηστίαν vocant, quo injuriarum memoria deleretur, exſulibus jurejurando adactis. Cujus Cic. 8. Att. 3. & Valer. 4. 1. De modeſt. mentionem fecere.

Thraſybulus, dux Mileſiorum, qui ut portum Sicyoniorum occuparet, ex adverſa parte oppidanos tentavit. Dumque ſic detinerentur, cum inſperata claſſe portum cepit. Frontin. lib. 3. 9. 7.

THRĂSYLLUS, [Θράσυλλος] Athenienſis fuit, rei militaris peritiſſimus, qui æquali cum Thraſybulo imperio claſſi præfectus, Mindarum Lacedæmonium, Peloponneſiorum ducem apud Seſtum Helleſponti urbem navali prælio ſuperavit. Auctor Thucydid. lib. 8. Juſtin. 5. 4. V. & ſupra in THRASIUS.

THRASȲMĂCHUS, [Θρασύμαχος] Carthaginienſis Sophiſta, qui periodon, & colon, id eſt membrum primus monſtravit, ac modum, qui nunc eſt, Rhetorices induxit. Fuit diſcipulus Iſocratis, ut ſcribit Suidas.

THRASYMENUS, V. TRASIMENUS.

THRĒCĬDĬCA, orum. Arma, quibus Threces gladiatores utebantur. Cic. 7. Philipp. 17. Quem gladiatorem non ita appellavi, ut interdum etiam M. Antonius gladiator appellari ſolet: ſed ut appellant ii, qui plane & Latine loquuntur. Myrmillo in Aſia depugnavit. Quum ornaſſet Threcidicis comitem & familiarem ſuum, illum miſerum fugientem jugulavit.

THRENA, quæ Cypriis dicuntur Veſtes floridæ ac variegatæ, ab animalibus ejuſdem nominis, varietate diſtinctis ac maculoſis, id eſt ποικιλομόρφοις apud Theſſalos, ut e recentioribus tradit Cæl. Rhodig lib. 16. cap. 9.

THRIA, æ. ſive THRIO, ûs. f. [Θρία ἢ Θριὼ] Stephano, Vicus eſt Atticæ in tribu OEneïde: a quo Thriaſii populi, & campus Thriaſius: cujus meminit & Plin. lib. 4. cap. 7. & multis in locis Thucydides.

THRION, i. n. [θρῖον] ab Athenienſibus Jucundum quoddam edulium vocabatur, quod frondibus ficulnis, quæ θρῖα Græce vocantur, involvebatur. Varro L. L. 4. 22. A globo farinæ dilatato, item in oleo cocti, dicti a globo globi, ut thrion & placenta. Sunt & ἴτρια Græcis lagana, ſi quis forte hoc loco ita legendum putet. Turneb. Adverſ. 22. 2. Sed alia lectio in editis libris.

THRIDACIAS, [θριδακίας] Mandragora femina, a lactucarum ſimilitudine, quas θριδάκας vocant Græci, nomine impoſito. Auctor Dioſcorides lib. 4. cap. 17.

THRIPS, [θρὶψ] Teredinis genus lignum erodens, culici non diſſimile. Auctor Plin. lib. 16. cap. 41. Alii Thryps ſcribunt.

THRONUS, i. m. [θρόνος] Sedes vel ſolium dicitur. Plin. 35. 9. Juppiter in throno. [Gloſſ. Græcolat. Θρόνος, Sedis; θρόνος βασιλικὸς, Solium; θρόνος ἡγεμονικὸς, Curulis.

THRONIUM, [Θρόνιον] Oppidum eſt Locrorum Epicnemidiorum ad Boagrium amnem, non procul a ſinu Maliaco. Plin. lib. 4. cap. 7.

THRYALLIS, [θρυαλλὶς] Genus herbæ, quæ alias Lychnitis dicitur, folia habens terna, aut cum plurima, quaterna, craſſa, pinguiaque, ad lucernarum lumina apta. V. Plin. lib. 25. cap. 10.

THRYPS, V. THRIPS.

THRYUS, [Θρυὸς] Homero Iliad. 2. Fluvius Elidis, qui in Alpheum decurrit ab eo & Thryoeſſa Iliad. 11. vocatur.

T H U

THŪCȲDĬDĒS, is. m. [Θουκυδίδης] Athenienſis hiſtoricus, patre Oloro, genus a ducibus Miltiade & Cimone, qui & ipſi ab Araco Jovis filio originem habuere, duxit, ut Didymus in hiſt. teſtatur. Uxorem duxit e Thracia oriundam, alioqui divitem, cujus opes aſſecutus non in voluptates, ſed partim in otium litterarium erogavit. Nam bellum Peloponneſiacum ſcribere aggreſſus, tempore, quo illud gerebatur, Athenienſibus pariter ac hoſtibus Lacedæmoniis militibus, qui bello intereſſent, mercedem præbebat, uti res quotidie veras ei renuntiarent: quas fidelius accipere ſperabat, ſi non ſolum ab amicis, ſed etiam ab hoſtibus edoceretur, ne partes quiſque ſuas falſo tueretur. Præceptores habuit, in philoſophia Anaxagoram, & in rhetorica Antiphontem. Cujus & ipſe in 8. Hiſtoriæ meminit, dicens eum cauſam fuiſſe perdendæ Reipub. ac conſtituendæ tyrannidis trecentorum. Ex Marcellino Græco ſcriptore vitæ Thucydidis, quæ Hiſt. ejus ſolet præmitti. De hoc Quintil. lib. 10 cap. 1. Dionyſius Halicarnaſſeus ſcribit Demoſthenem adeo Thucydidis ſtilum probaſſe, ut ejus librum octies ſcripſerit, totumque fere edidicerit. Floruit Olympiade LXXXVII.

Siculus ille capitalis, creber, acutus, brevis, pæne puſillus Thucydides. Cic. 2. Q. frat. 12.

Graviter ſane & probe res geſtas & bella & prælia narrat Thucydides. Cic. in Orat. 30.

Thucydides rerum geſtarum pronunciator ſincerus & grandis fuit. Cic. de Clar. Orat. 287. Idem 2. de Orat. 56. Namque & Herodotum illum, qui princeps genus hoc ornavit, &c. & poſt illum Thucydides omnes dicendi artificio mea ſententia facile vicit.

Admirari eloquentiam Thucydidis. Cic. de Opt. gen. Orat. 15.

Thucydides alios idem Marcellinus Rhetor ponit: unum Mileſium Athenis inter principes viros ac duces, æmulum Periclis. Alium Pharſalicum Memnonis filium, cujus meminit Polemon in his quæ de Acropoli ſcripſit. Quartum Poetam natione Achedryſium, cujus meminit Androtion in Attide, dicens eum filium eſſe Ariſtonis, qui fuit tempore Platonis comici, & Agathonis tragici, ac Nicerati verſificatoris. Ex Marcellino.

THUCYDIDĬUS, a, um. [Θουκυδίδειος] Adj. Cic. in Orat. 30. Ecce autem aliqui ſe Thucydidios profitentur, novum quoddam imperitorum & inauditum genus.

THŪLE, es. f. [Θούλη] Inſulæ nomen, de qua ſic ſcribit Cl. Bochartus: De Thules inſulæ ſitu (inquit) tres ſunt veterum ſententiæ. Una Procopii lib. 2. Goth. Thulen eſſe Scandiam, quæ inſula non eſt, ſed pæninſula, & ab iis locis remotiſſima, in quibus alii Thulen deſcribunt. Secunda eſt Pytheæ Maſſil. Thulen ſex dierum navigatione in Septemtrionem a Britannia diſtare, habere nullas in ſolſtitio noctes, & nullos contra per brumam dies, quæ ad amuſſim Iſlandiæ quadrant. Tertia ſententia eſt Ptolemæi & Marini, quibus Thule inſula eſt non magna ad gradum 63. ubi dies maxima eſt 20. horarum, a Britannia vix bidui curſu remota, quæ conveniunt Schetlandiæ, uni Orcadum. Ex his tribus ſententiis emergit quarta, quæ noſtra eſt, Græcos & Romanos ſcriptores, cum ex incerta fama accepiſſent, in ultimo Septemtrione aliquam eſſe inſulam hujus nominis, atque ea nuſquam compareret, tamen quemque ſic appellaſſe, quam putavit eſſe extremam. Hactenus Bochart. de Phœnic. Colon. lib. 1. cap. 41. Sunt qui Thyle ſcribunt, minus recte. Hæc inſula Poetis celebratiſſima, cum disjunctiſſimum aliquid innuere vellent, quaſi totius orbis remotiſſima. Sic Juven. 15. Sat. 112.

De conducendo loquitur jam Rhetore Thule. i. e. Remotiſſima orbis terrarum regio. Et Virg. 1. Georg. 30.

—tibi ſerviat ultima Thule.

Heſperiæ vada caligantia Thules. Stat. 4. Silv. 5. 20.

Nigræ litora Thules. Stat. 4. Silv. 4. 62.

THUNNUS, i. m. [θύννος] Genus piſcis marini, prægrandis, vulgo noti. Latine dicitur & Sarda, ut vult Gloſſ. Græcolat. qui cum uno ν θύνος ſcribit. Al. cum Græca vocali Thynnus. Hor. 2. Serm. 5. 44.

Plures annabunt thunni, & cetaria creſcent.

Thunnum, Athenæus lib. 7. ſcribit appellatum eſſe ἀπὸ τοῦ θύνειν τε, καὶ ὁρμᾶν, id eſt impetum facere & irruere. Hunc piſcem enim admodum celerem & concitatum eſſe, propterea quod certo anni tempore ſtimulum, ſeu œſtrum habeat in capite, a quo concitetur atque impellatur, quod item ſcribit Ariſtoteles. V. Plin. 9. 15.

THURIĀNUS, i. m. Genus eſt piſcis marini, quem alii Xiphiam vocant. Plin. lib. 32. cap. 11. [Immo Thranis.

THŪRII, ōrum. m. [Θούριοι] Urbs eſt Calabriæ, quæ & Thuria & Thurion a Thuria fonte dicta eſt. Hæc prius Sybaris, noviſſime Copiæ fuerunt appellatæ. Hujus meminit Strabo lib. 6. Quum enim Crotoniatæ, adverſus quos bellum gerebant, urbem cepiſſent, inducto fluvio cuncta demerſerunt. Pauci ex ea clade ſuperſtites adunati cohabitabant, quos temporis intervallo Athenienſes, aliique Græci prorſus exſtinxerunt. Nam in ſocietatem civitatis pervenientes, eos per contemptum habitos trucidarunt. Et urbem alium in locum prope tranſpoſitam ædificarunt, & eos Thurios, ducto de fonte vocabulo nuncuparunt. Thurii quum diutius beatam duxiſſent ætatem, tandem in Lucanorum ſervitutem tracti ſunt. Quumque illos Tarentini deſtruerent, ad Romanorum tutelam confugerunt. Qui quidem mittentes pro virorum paucitate accolas, mutato nomine civitatem Copias appellavere. Hinc

THURĪNUS, a, um. Adj. [Θουρῖνος] Ovid. 15. Met. 52.

Thurinoſque ſinus, Temeſenque, & Iapygis arva. Alii legunt Terinoſque ſinus, &c. Sed male.

THUREUS, THURIBULUM, &c. V. infra TUS.

THURIUM, [Θούριον] Italiæ oppidum, ubi Herodotus vitam finivit, ibidemque in foro, ut quidam memorant, ſepultus eſt, teſte Thucydide lib. 3. Strabo vero lib. 14. ait illum ex Halicarnaſſo Cariæ regia eſſe, quem poſtea Thurium vocaverunt, eo quod particeps fuiſſet coloniæ in Thurios miſſæ. V. THURII.

THUS, V. TUS.

THUSCI, THUSCIA, V. TUSCIA.

T H Y

THYA, æ. f. [θύα] Arbor odorifera, quæ notiore nomine Cedrus (al. Citrus) dicitur, & ab Homero Trogete, teſte Plin. lib. 14. cap. 16. Propert. 3. 5. 63. [Rectius cum diphthongo, Thyia, θύια.

THYAMIS, Fluvius Buthrotum coloniam alluens, & Emathio villæ Attici proximus. Cic. 7. Att. 2. Q. Ciceroni obſiſti non potuit, quo minus Thyamin videret. Hinc quod a Cicerone lib 2. de Legib. 7. ſcribitur, Sed tamen huic amœnitati, quam ex Quinto ſæpe audio, Thebanus Epirotes ille tuus nihil, opinor, conceſſerit: mendoſum apparet. Cum enim videatur de fluvio loqui, quem cum Fibreno comparet, nomenque Thebani, fundi potius quam fluminis ſit, nec illis in locis ullus fluvius Thebanus memoretur, luxatam fuiſſe ſcripturam crediderim, & in Thebanum pro Thyami degeneraſſe. Legendum igitur putem Thyamis Epirotes ille tuus, &c. Hæc Turnebus

THȲĂS, ădis. f. [Θυάς] Bacchi ſacrificula.

Amentes Thyades. Stat. 12. Theb 792.

Concita Thyas pulſo tympano. Hor 3. Carm. 15. 10.

Evantes Thyades effuſis crinibus. Catul. Argon. 62. 391.

Excita Thyas commotis ſacris. Virg. 4. Æn. 302.

Pervicaces Thyades. Hor. 2. Carm. 19. 9.

THȲĂSUS, i. m. [θίασος] Saltatio & chorea dicitur, quæ Baccho exhibebatur: a θύω ſacrifico. Virg. 5. Ecl. 30.

Inſtituit Daphnis thyaſos inducere Baccho. Catull. de Berecynth. 61. 28.

Thyaſus repente linguis trepidantibus ululat.

THYĂTĪRA, [Θυάτειρα] Inſula eſt maris Ionii, una Echinadum Ætoliæ adjacentium, teſte Plin. lib. 4. cap. 12.

Eſt item Ioniæ civitas in Aſia, ad Lycum fluvium, teſte eodem Plin. lib. 5. cap. 9. Strabo lib. 13. Myliæ attribuit, Stephanus Lydiæ.

THYELLA, [Θύελλα] OEnotriæ urbs, in qua pars Phocenſium conſedit, ut ex Herodoti ſententia refert Stephanus.

Homerus Iliad. β. 348. Thyellam quartam Harpyiam videtur appellaſſe, reſpiciens nimirum ad vocis proprietatem, quæ apud Græcos repentinam & ſonoram ſignificat procellam. [Gloſſ. Græcolat. Θύελλα, Turbo, procella.

THYESTES, is & æ. m. [Θυέστης] Filius Pelopis ex Hippodamia, & Atrei frater, ac Tantali nepos. Thyeſtis fabula (inquit Servius) hoc habet; Atreum & Thyeſtem germanos, quum diſſenſione ſibi nocere non poſſent, in ſimulatam gratiam rediiſſe: qua occaſione Thyeſtes cum fratris uxore concubuit. Atreus vero ei filium epulandum appoſuit: quæ Sol abominatus, ne pollueretur, aufugit. Sed veritas hæc eſt: Atreum apud Mycenas primum Solis eclipſim inveniſſe: cui invidens frater, ex urbe diſceſſit tempore, quo ejus probata ſunt dicta. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 1. Æn. 572.

Nec tam averſus equos Tyria Sol jungit ab urbe. Perſ. 5. Sat. 8.

— aut ſi quibus olla Thyeſtæ

Fervebit. V. ÆGISTHUS.

THYESTĒUS, a, um. Adj. [Θυέστειος] Cic. in Piſon. 43. Thyeſtea iſta exſecratio eſt, poëtæ vulgi animos, non ſapientum moventis.

Menſa Thyeſtea. Ovid. 4. de Pont. 6. 47.

Mycenæ Thyeſteæ. Lucan. lib. 1. 539.

Preces Thyeſteæ. Hor. Epod. 5. 86.

THYESTĬĂDES, æ. m. [Θυεστιάδης] Ægiſthus Thyeſtæ filius. Ovid. 2. de Arte Am. 407.

Inde Thyeſtiaden thalamoque animoque recepit.

THYEUM, i. n. ita Succinum vocabatur in Italia, teſte Plin. 37. 2.

THYIA, [Θυία] Nomen filiæ Cephiſi, quæ prima Liberi patris initiata fuit

fuit Orgiis, a qua Thyïades & Thyïæ. Herodotus lib. 7. Ab hac Urbs ejuſdem nominis in qua colitur.

Thyia, Arbor. V. THYA, conf. ſeq. dict.

THYITES, [θυΐτης] Genus eſt lapidis duriſſimi, ex quo mortaria fieri conſueverunt: unde & a Plinio lapis mortariorum vocatur, & a Græcis θυΐτης, quibus θυΐα mortarium eſt. [Gloſſ. Græcolat. Θυΐα, θύϊον, Murtarium.

THYLE, V. THULE.

THYMALLUS, i. m. Genus piſcis pretioſi, de quo Ambroſ. lib. 5. Hex. Neque te inhonoratum noſtra perſecutione, Thymalle, dimittam. cui a flore nomen inolevit, ſeu Ticini unda te fluminis, ſeu amorem Atheſis umbra nutrierit. flos es. V. reliqua.

THYMBRA, æ. f. [θύμβρα] Herba vulgaris notitiæ. In aſperis & gracilibus naſcitur, ſimilis thymo: ſed minor atque tenerior, ferens ſpicam floris plenam, coloris herbacei. Habetur & ſativa brevior ſilveſtri, quæ propter minorem acrimoniam in cibos recepta eſt, Latinis Satureja, teſte Plin. lib. 19. cap. 8. dicitur. Gallis nunc *ſarrieta*, nunc *ſatria*, pedali altitudine, fruticoſa, ſurculoſis utrinque coliculis, folio hyſſopi, floſculis per intervalla ex purpura candicantibus, odore ſaporeque gratiſſimo. Thymbram tamen nonnihil a ſatureja diſcrepare ſentit Columel. lib. 10. 235. hoc verſiculo,

Et ſatureia thymi referens, thymbræque ſaporem. Hæc Ruel. Columel. lib. 9. cap. 4. Saporis præcipui mella reddit thymus. Thymo deinde proxima thymbra, &c. Sunt qui Tymbram abſque aſpiratione ſcribant. [Gloſſ. Latino Græc. Satureja, Θύμβρα. In Græcolat. deficit interpretatio: puto, quia & Latine Thymbra dici poteſt: cum aſpirata tamen, Θύμβρα, βοτάνη. Latinogræc. Thymbra, ſive Conila, ſive Satureja, θύμβρα.

Olens thymbra. Stat. 1. Silv. 2. 21.

Gelidæ umbracula thymbræ. Stat. 1. Silv. 2. 222.

THYMBRA, æ. f. [Θύμβρα] Locus vicinus Trojæ, plenus thymbra.

Rector Thymbræ, Apollo. Stat. 4. Silv. 7. 22.

THYMBRÆUS, [Θυμβραῖος] Apollo dicitur, a loco Trojæ vicino pleno thymbra: in quo ejus & nemus eſt, & templum, ubi a Paride Achilles occiſus eſt: unde & fingitur manu Apollinis vulneratus. Ergo Thymbræus, ut Delius. Nam numina a locis frequenter nomen accipiunt. Hactenus Servius ad illud Virg. 3. Æn. 85.

Da propriam, Thymbræe, domum, da mœnia feſſis.

Pergama Thymbræa. Stat. 3. Silv. 2. 97.

THȲMĔLĒ, [Θυμέλη] Nomen mulieris, quæ prima ſaltationem in ſcena docuit. Græci θυμέλην Scenam vocant, teſte Gloſſ. Græcolat. hoc eſt eam theatri partem, ubi geſtus agunt hiſtriones. Martial. lib. 1. 5.

Qua Thymelen ſpectas, deriſoremque Latinum,
Illa fronte, precor, carmina noſtra legas.

Suidas ſcribit fuiſſe Aram in theatris Thymelen.

THYMELĬCUS, i, m. [Θυμελικὸς] Scenicus, hiſtrio. Unde a Vitruvio 5. 8. dictum eſt, Scenici & Thymelici Græce ſeparatim nominantur. Ulpian. in l. Athletas, in princip. D. de iis qui not. infam Neque Xyſtici, nec agitatores, nec qui aquam equis ſpargunt, ceteraque eorum miniſteria, , qui certaminibus ſacris deſerviunt, ignominioſi habentur.

THYMIĀMA, ătis. n. [θυμίαμα] Incenſum. Gloſſ. Græcolat. [V. Celſ. 5. 18.

THYMIATĪTIS, is. f. Herba quæ Quinquefolii nomine notior eſt. Dioſc. 4. 40.

THYMION, i. n. [θύμιον] Ulcus eſt, quod ſuper corpus quaſi verrucula eminet, ad cutem tenue, ſupra latius, ſubdurumque, & in ſummo peraſperum. Idque ſummum calorem floris thymi repræſentat, unde ei nomen eſt: ibique facile finditur, & cruentatur: nonnunquam aliquantum ſanguinis fundit, fereque circa magnitudinem fabæ Ægyptiæ eſt, raro majus, interdum perexiguum. Modo unum, modo plura naſcuntur, vel in talis, vel palmis, vel inferioribus pedum partibus. Peſſima tamen in obſcænis ſunt, maximeque ubi ſanguinem fundunt. Hæc Celſus lib. 5. cap. 28. 14. Al. Acrothymium, ἀκροθύμιον. q. V.

THȲMŒTES, [Θυμοίτης] Priami filius fuit ex Ariſbe (ut quidam volunt) cujus uxor quum filium peperiſſet eodem die, quo Hecuba Paridem, aſſerentibus hariolis eo die natum eſſe puerum, cujus cauſa Ilium everteretur, juſſit Priamus utrumque interfici. Et Paris quidem matris aſtu clam traditus eſt educandus: Thymœtis autem puer eſt interfectus. Cujus injuriæ ultione in multos dies dilata, Thimœtes, quum equi lignei dolum ſentiret, commodum ſibi vindictæ tempus oblatum ratus, primus auctor fuit ut in urbem reciperetur. Hæc fere Servius enarrans locum illum Virg. 2. Æn. 32.

— primuſque Thymœtes
Duci intra muros hortatur, & arce locari:
Sive dolo, ſeu jam Trojæ ſic fata ferebant.

THYMOLEON, V. TIMOLEON,

THȲMUM, i. n. vel THYMUS, i. m. [θύμον, Gl. L. G.] Herba hortenſis, odorata, cujus flore ſummopere apes delectantur. Plin. lib. 21. cap. 10. Totidem & thymi: candidum ac nigricans. Floret autem circa ſolſtitia, quum & apes deceperunt, & augurium mellis eſt. Proventum enim ſperant apiarii large florente eo. Læditur imbribus, amittitque florem. Semen thymi non poteſt deprehendi, quum origani perquam minutum, non tamen fallat. Martial. lib 5. 40.

Hyblæis madidas thymis placentas. Columel. lib. 11. cap. 3. Thymum, & tranſmarina cunila, & ſerpyllum, &c.

Dulcior thymo. Virg. 7. Ecl. 37.

Cecropium thymum. Virg. 4. Georg. 270.

Apes paſcuntur thymo. Virg. 5. Ecl. 77.

Redolentque thymo fragrantia mella. Virg. 4. Georg. 169.

Suffire thymo. Virg. 4. Georg. 241.

THYMIANUS, a, um. Adj. a Thymo; ut Thymianæ oves. Plaut. Bacch. 5. 2. 11. Vetulæ ſunt thymianæ. Thymianæ, inquit Turnebus, a Thymo dici videntur. Nam in Narbonenſi Gallia Lapidei campi thymo abundabant, eoque infinita pecudum millia conveniebant. Thymianæ tamen hic malæ erunt, credo propter longinquitatem viæ macreſcentes. Thymiamæ ſe in veteribus libris reperiſſe ſcribit Joachimus, quæ vox quid ſignificet conſulendum Apollinis oraculum, niſi Thymum amantes explices. Ac vidi qui Thymiama defenderet, ut rei divinæ aptas, quales emebantur a parcioribus viliores & macriores. Aliquando & Minæ legendum exiſtimavi, ſed quin Thymianæ tueamur, nihil eſſe videtur cauſæ. Hæc ad verbum Turneb. Adverſ. 24. 11.

THYMĪTES, [θυμίτης] Vinum, ex thymo confectum: ea forma dictum, ut Abſynthites. Columel. lib. 12. cap. 35. Vinum abſynthiten & hyſſopiten, & abrotoniten, & thymiten, & maratriten, &c.

THYMĪNUS, a, um. Adj. [θυμινὸς] Ex thymo factum. Columel. lib. 6. cap. 33. Cum melle Attico: vel ſi id non eſt, utique thymino celeriter levatur.

THYMŌSUS, a, um. Adj. [θυμώδης] Plin. lib. 11. cap. 15. Thymoſum mel non coit.

THYNIA, [Θυνία] Strabo lib. 12. Inſula in fronte Bythiniæ: hinc

THYNICUS, a, um. Adj. Annulus veteribus dicebatur e mero auro confectus. Iſidorus 19. 32. Thynicus, inquit, purus, primum in Bithynia fabricatus: affertque molles Mæcenatis verſiculos de morte Horatii Flacci ut id probet,

Lugent te, mea vita, te ſmaragdus,
Berillus quoque, Flacce: nec nitentes,
Nunc per candida margarita quæro,
Nec quos thynica lima perpolivit
Annellos, nec Iaſpios lapillos.

Emendante Turnebo 20. 2.

THYNUS, a, um. Adj. [Θυνὸς] ut, Merce Thyna beatus. Hor. 3. Carm. 7. 3. h. e. Bithyna. Acron.

THYNNUS, SARDA, V. CORDYLA, & THUNNUS.

THYON, [θύον] quod apud Homerum eſt, Citrum interpretatur Macrobius Saturn. 2. 15. Citrum autem illud crediderim, cujus in Atlante monte nobiles ſilvæ materiam tantis menſarum orbibus ſuppeditavere Romanis expetitarum deliciis. Turnebus. V. THYA.

THYŌNEUS, trium ſyllabarum, [Θυωνεὺς] Bacchi epitheton, quod ἀπὸ τοῦ θύειν, quod eſt Sacrificare, deductum putant: eo quod ei adhuc inter humanos verſanti ſacrificabatur. Hor. 1. Carm. 17. 23.

— nec Semeleius
Cum Marte confundet Thyoneus prælia.

Acron ſic exponit, Thyone mater Semeles dicta eſt, matris Liberi patris. Dicit ergo per vinum rixam non futuram inter ſe. Thyoneus autem filius Liberi fuit, qui in Chio inſula regnavit, pater Thoantis regis, cujus filia fuit Hypſipyle, quæ, conjuratione facta adverſus viros, ſola patrem ſervavit. Hactenus Acron. Porphyr. vero, Thyone, inquit, Semele a Græcis dicta: unde Thyoneus dicitur.

THYONIĀNUS, a, um. Adj. Bacchus ſic dictus. Catull. 27. 7.

— hic merus eſt Thyonianus.

Quo verſu ſignificat Meraca Bacchi pocula per tranſnominationem. Redivivus enim Bacchus matrique fulminatæ ſuperſtes, Thyonianus vocatus eſt: vel potius illum dilaceratum reducem ſoſpitemque vitæ redditum hoc nomine ſacra canebant arcana. Auſon. Præf. Edyll. 17. Ne in ſacris & fabulis aut Thyonianum mireris aut Virbium, illum de Dionyſo, hunc de Hippolyto reformatum.

THȲRE, es. f. [Θύρη] Civitas Meſſeniorum. Sed divus Auguſtus Lacedæmoniis aſcripſit, quod Meſſenii cum Antonio ſenſiſſe viderentur. Stat. 4. Theb. 48.

Et Lacedæmonium Thyre lectura cruorem.

Hinc Thyreaticæ, Spartanorum corollæ quædam appellatæ. Sciendum eſt, Thyre, numero plurali, genere neutro, per ſynæreſin efferri, θυρέα, ἢ θύρη, etiamſi numero ſingulari Thyrea [Θυρέα] quoque dici poteſt, ut Steph.

Eſt & Thyræum, [Θυραῖον] Oppidum in Arcadia.

Thyræ [θύραι] etiam Græce, Latine Oſtia dicuntur: a quo θυρίδιον, Oſtiolum, in Gloſſ. Græcolat.

THYREĀTIS, ĭdis. [Θυρεάτις] patronym. f. Ovid. 2. Faſt. 663.

Si tu ſignaſſes olim Thyreatida terram.

THYRRSUS, i. m. Lapis. Plin. 2. 103.

THYRSUS, i. m. [καυλὸς] Virga & caulis cujuſlibet herbæ, præſertim vero lactucæ. Plin. lib. 19. cap. 8. Inventum omnes thyrſos, vel folia lactucarum prorogare urceis conditos, ac recentes in patinis coquere.

Fragiles thyrſi. Stat. 2. Theb. 664.

Pampinei thyrſi. Claud. 4. Conſ. Hon. 602.

Spectabilis thyrſus. Plin. lib. 21. cap. 15.

Teretes thyrſi. Stat. 2. Achil. 175.

Virentes fronde thyrſi. Ovid. 11. Met. 29.

Thyrſus, [Θύρσος] Haſta aculeata, hederis obtecta, quam in Orgiis Bacchicis quatiebant. Scribit Diodorus lib. 5. cap. 1. Dionyſum in exercitu habuiſſe mulieres thyrſis armatas. Et Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 18. ait Liberum patrem tenere thyrſum, quod eſt latens telum, cujus mucro hedera lambente protegitur. Unde Thyrſigerus dictus eſt Bacchus. Catul. Argon. 62. 256. Ovid 3. Amor. 15. 17.

Corniger increpuit thyrſo graviore Lyæus. Sen. Herc. fur. 11. 2.

Tectam virenti cuſpidem thyrſo gerens. [V. Polyæn. Stratag. a pr.

Gravi thyrſo metuendus Liber. Hor. 2. Carm. 19. 8.

Quatere thyrſum. Sen Herc. OEth. 4.

Levem thyrſum vibrare manu. Sen. OEdip. 5.

Thyrſus per tranſlationem pro Stimulo & incitamento. Lucret. lib. 1. 921.

— ſed acri
Percuſſit thyrſo laudis ſpes magna meum cor.

THYRSĬCŬLUS, i. m. dimin. Apul. de Herb. cap. 68.

THYRSĬGĔRUS, a, um. Adj. [θυρσοφόρος] ut, India thyrſigera. Sen. Hippol. 753.

THYSANON, [θύσανον] ſive etiam TYSANON (nam utrumque reperitur) quod & *Syttibam* vocari tradit Pollux lib. 7. cap 14. Eſt autem Fimbria ſive ala. Hujus meminit Homerus in ornamentis Junonis lib. 14. Iliad.

THYSBE, V. THISBE.

THYSIAS, æ. m. Siculus ſcriptor, cujus meminit Quintl. 2. 1.

THYSSELIUM, i. n. Herba. Plin. 25. 11.

THYSUS, i. m. antique Sus. Varro de R. R. 2. 4. Græce dicitur ὗς, olim Thyſus dictus, ab illo verbo quod dicunt θύειν, quod eſt immolare. Ab ſuillo enim genere pecoris immolandi initium primum ſumptum.

T I

T. I. Teſtamento inſtituit, Titulum juſſit. TI. Tiberius. TI. CÆS. Tiberius Cæſar. TIB. D. F. M. Tibi dulci filio meo. TIBIC. M. D. M. Tibicen Magnæ Deûm Matris. TIBVR. Tiburtinus.

TIĀRA, æ. f. [τιάρα] Ornamentum capitis Perſicarum prius mulierum: quo poſtea uſi ſunt & reges & ſacerdotes. Juven. 6. Sat. 515.

— Phrygia veſtitur bucca tiara. Virg. 7. Æn. 247.

— ſceptrumque ſacerque tiaras. Hic per uſurpationem dicitur;

dicitur; nam tiara dicimus, ait Servius. Tiaram (inquit Donatus) dixit pileum, quo Phryges utuntur, quum celebrant sacra. Inde Sacrum dixit, quia quod ad sacra pertinet, sacrum est.

TIARĀTUS, a, um. Adj. Tiaram gestans. Sidon. 8. Epist. 3. Inter satrapas regum tiaratorum.

T I B

TIBARĒNI, [Τιβαρηνοὶ] Populi Scythici, Pompon. 1. 21. de quibus diximus in dictione TABERENI, quam vide. Valer. Flacc. 5. Argon. 149.

Inde Genetæi rupem Jovis: hinc Tibarenum
Dant virides post terga lacus, &c. Quo de loco doctissima exstat Angeli Politiani epistola ad Pomponium Lætum.

TĬBER, & TIBĔRIS, & per Syncopen, TIBRIS, is, & ĭdis. m. [Τίβερις, ἡ Θύμβρις] Amnis Italiæ e media fere longitudine Apennini Aretinorum finibus defluens, tenuis principio, nec fere navigabilis, fertur per centum & quinquaginta millia passuum, non procul Tiferno, Perusiaque & Ocriculo. Hetruriam ab Umbris ac Sabinis, mox Vejentem agrum a Crustumino, deinde Fidenatem, Latinumque a Vaticano dirimens, duobus & quinquaginta fluviis augetur: præcipuis autem Nare & Aniene: nec minus tamen aquis, fontibusque in urbem perductis: & ideo quamlibet magnarum navium ex Italo mari capax, rerum in toto orbe nascentium vector placidissimus. Primum ab aquarum colore Albula dictus est, deinde Tiberis appellatus: vel a rege Tusco ejus nominis; juxta eum in bello occiso, Virg. 8. Æn. 330.

—asperque immani corpore Tibris, &c.
A quo post Itali fluvium cognomine Tibrim
Diximus: amisit verum vetus Albula nomen. Vel quod τῆς ὕβρεως, hoc est injuriæ fluvius esset, propter regem Tuscorum, latrocinari circa ejus fluminis ripas, ac vastare omnia solitum. Servius, Ut autem, inquit, Tibris dicatur, hæc ratio est, Quodam tempore Syracusani victores ceperunt Syracusis ingentem Atheniensium hostium multitudinem: & eam cæsis montibus fecerunt addere munimenta civitati. Tunc auctis muris, etiam fossa intrinsecus facta est: quæ flumine admisso repleta munitiorem redderet civitatem. Hanc igitur fossam, per hostium pœnam & injuriam factam, Tibrim vocaverunt, ἀπὸ τῆς ὕβρεως. Postea profecti Siculi ad Italiam, eam tenuerunt partem, ubi nunc Roma est, usque ad Rutulos & Ardeam. Unde est,

— fines super usque Sicanos. Et Albulam fluvium, ad imaginem fossæ Syracusanæ, Tibrin vocarunt, quasi ὕβριν. Hactenus Servius. Rursus autem Tiberino Albanorum rege in eo submerso pro Tibri dictus est Tiberis. Ovid. 2. Fast. 389.

Albula, quem Tiberim mersus Tiberinus in undis
Reddidit, hibernis forte tumebat aquis. Tiberis etiam Ptolemæo lib 2. cap. 1. Vulgo dicitur *Tevero.*

Scribendum est ab I non ab Y, quoniam ita scriptum reperimus in antiquis lapidibus, uti nos docet Manutius in Orthographia.

Trans Tiberim. Cic. 12. Att. 20. Cogito interdum trans Tiberim hortos aliquos parare, & quidem ob hanc causam maxime.

Arenosi Tibridis unda. Ovid. 1. Fast. 242.

Ausonius Tibris. Virg. 5. Æn. 83.

Cæruleus Tibris. V. CÆRULEUS.

Flavens Tibris. Sil. lib. 16. 680.

Flavus Tibris. Hor. 1. Carm. 2. 13.

Laurens Tibris. Virg. 5. Æn. 797.

Romuleus Tibris. Claud. Cons. Prob. & Olyb. 226.

Sceptriferi Tibridis unda. Sil. lib. 8. 369. Ob Romæ, quam trajicit, imperium.

Tyrrhenus Tibris. Virg. 7. Æn. 242.

Tibri, Vocativus. Virg. 8. Æn. 540.

— galeasque & fortia corpora volves,
Tibri pater.

TIBĔRĪNUS, a, um. Adj. [Τιβερινὸς, Θύμβριος] ut, Piscis Tiberinus: & Tiberina ostia, apud Virg. 1. Æn. 17. Cic. pro Lege Manil. 33. Vos modo ante ostium Tiberinum classem hostium videbatis. Et Ovid. 15. Met. 728.

Fluminis Tiberini unda. Virg. 10. Æn. 833.

Gurges Tiberinus. Ovid. 9. Met.

Insula Tiberina. Claud. 2. Cons. Stilich. 175. De hac insula sic Liv. 2. 5. Ager Tarquiniorum, qui inter urbem ac Tiberim fuit, consecratus Marti, Martius deinde campus fuit. Forte ibi tum seges farris dicitur fuisse, matura messi, quem campi fructum quia religiosum erat consumere, desectam cum stramento segetem magna vis hominum simul immissa, corbibus fudere in Tiberim, tenui fluentem aqua, ut mediis caloribus solet. Ita in vadis hæsitantis frumenti acervos sedisse illitos limo: insulam inde paulatim, & aliis quæ fert temere flumen eodem invectis, factam. Postea credo additas moles, manuque adjutum, ut tam eminens area, firmaque templis quoque ac porticibus sustinendis esset. Hactenus ille.

Est & Cognomen Ro. ut Canutius Tiberinus. Cic. 3. Philipp. 25.

TĪBRĪNUS, per syncopen, pro Tiberinus. Claud. de Laud. Seren. reg. 17.

Præscia fatorum Tanaquil, rediensque per undas
Clœlia Tibrinas.

TĬBERĪNUS, i. m. [Τιβερῖνος] Tiberis fluminis Deus. Virg. 8. Æn. 31.

Huic deus ipse loci fluvio Tiberinus amœno, &c.

Flavus Tiberinus. Virg. 7. Æn. 31.

Regnum cepit Tiberinus. Ovid. 14. Met. 614.

TIBERĪNIS, ĭdis. patronym. f. [Τιβερινὶς, Θυμβρεὰς] Ovid. 2. Fast. 597.

Dixerat, annuerant Nymphæ Tiberinides omnes.

TIBRĬCŎLA, æ. m. Prudent. Perist. 11. 174.

Pascit item sanctis Tibricolas dapibus.

TĬBĔRIAS, ădis. f. [Τιβεριὰς] Urbs Galilææ, ab Herode condita, & sic appellata in honorem Tiberii Cæsaris. Ptolem. lib. 5. cap. 16. dicitur Tiberias Lacus. V. Steph.

TĬBĔRĬUS, [Τιβέριος] Prænomen, quo solo designari solet, Tiberius Claudius Nero, Imperator Romanus tertius.

De hoc prænomine sic Probus in Epitome; Tiberii cœperunt vocitari, qui ad fluvium Tiberim nascebantur.

Tiberii Cæs. Augusti privigni, vitam vide in Suetonio, & Hist. ejus apud Tacit. 6. Ann. extr.

Fuit & ejus nominis Grammaticus, qui de Ideis orationis scripsit libros tres, aliaque complura, ut auctor est Suidas. Meminit & hujus Strabo lib. 7.

TIBEREĪUS, a, um. Adj [Τιβέρειος] Stat. 3. Silv. 3. 66.

— Tibereia primum
Aula tibi, vix dum ora nova mutante juventa,
Panditur.

TIBERIANUS, a, um. Adj. Idem. Plin. 15. 15. Pira Tiberiana, quæ Tiberio placuere.

TIBI, [σοὶ, Gl. L. G.] Dativus, a Tu pronomine, V. suo loco.

TĪBIA, æ. f. [ἀντικνήμιον, Gl. L. G. & G. L. κνήμη, G. L.] proprie Os cruris oppositum suræ. Cels. lib. 8. cap. 1. Ipsum autem crus est ex ossibus duobus, &c. Verum alterum os ab exteriore parte, &c. Alterum a priore parte positum, cui tibiæ nomen est, longius, & in superiore parte plenius, solum cum femoris inferiore capite committitur, sicut cum humero cubitus.

Tibia, [αὐλὸς, Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum musicum, multis foraminibus flatum cum sono reddens, quo qui canunt, tibicines dicuntur. Sic dicta, quod primo ex gruum tibiis facta sit, a quibus nomen habet, quum ex arundinibus facta sit. Cic. 1. Tusc. 106. Non intelligo quid metuat, quum tam bonos septenarios fundat ad tibiam. Hor. de Arte Poet. 202.

Tibia non, ut nunc, orichalco vincta, tubæque
Æmula; sed tenuis, simplexque, foramine pauco.

Tibia & Fistula differunt. Plin. lib. 16. cap. 36. Calamus vero alius totus concavus, quem syringiam vocant, utilissimum fistulis, quoniam nihil est ei cartilaginis atque carnis. Orchomenius est continuo foramine pervius, quem auleticon vocant. Hic tibiis utilior, fistulis ille.

Si ex oliva modulate canentes tibiæ nascerentur, num dubitares quin inesset in oliva tibicinis quædam scientia? Cic. 2. de Nat. Deor. 22.

Cantus tibiarum. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Multifora buxo tibia. Sen. Agamemn. 5.

Apertæ tibiæ a Quintiliano 11. 3. vocantur, Quæ apertis omnibus foraminibus sonant clarius. Nam clausis sonus redditur fuscior & obscurior, ut apertis candidior & clarior, quod & per adagium usurpat. Illa vero, inquit, jam pæne apertis, ut ajunt, tibiis. Id est, ut suspicor, Jam clarissima voce. Turnebus.

Cava tibia. Lucret. lib. 2. 620.

Concionatoria tibia. V. CONCIONOR.

Curva tibia. Virg. 11. Æn. 737.

Incentiva tibia, & Succentiva. V. Incentivus in INCINO.

Ludicræ tibiæ. V. LUDUS.

Nuptiales tibiæ. Auctor ad Heren. lib. 4. 44.

Querulæ tibiæ cantus. Hor. 3. Carm. 7. 30.

Sacrifica dulces tibia effundat modos. Sen. Agamem. 6.

Adhibere tibias epulis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Canere tibiis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Canere ad tibiam. V. CANO.

Inflare tibiis. Cic. de Clar. Orat. 192. Si tibiæ inflatæ non referant sonum, abjiciendas eas sibi tibicen putet.

Tibia masculino genere apud antiquos. Varr. Modio, apud Non. 3. 256. Quare meas lubidines, ac tibias bilingos.

TIBIĀLIS, e. Adj. [αὐλητικὸς] Quod est idoneum ad tibias faciendas. Plin. lib. 16. cap. 36. Tertia arundo est tibialis calami, quem auleticon dicebant.

TIBIĀLE, is. n. [περικνημὶς] Velamentum tibiarum. Sueton. de Augusto cap. 82. Hieme quaternis, cum pingui toga, tunicis, & subuculæ thorace laneo, & femoralibus, & tibialibus muniebatur.

Tibialia, Arma, quibus crura muniuntur. Paulus Jureconf. in l. Qui commeatus. D. de re milit. Si tibiale vel humerale miles alienavit, castigari verberibus debet.

TIBIĀRIUS, i. m. [αὐλοποιὸς] Gloss. Græcolat.

TIBĪCEN, ĭnis. m. [αὐλητὴς, Gl. L. G. & G. L.] Qui tibia canit. Cic. 7. Fam. 27. Ille autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sat bonum unctorem, discessit a me. Liv. 1. 43. Cornicines, tibicinesque. Hor. de Arte Poet. 214.

Sic priscæ motumque & luxuriam addidit arti,
Tibicen traxitque vagus per pulpita vestem.

Ad cantus, ad tibicinem prosequi laudes honoratorum virorum. Cic. 2. de Legib. 66.

Non sunt in oratione, tanquam tibicini, percussionum modi, sed universa comprehensio & species orationis clausa & terminata est. Cic. in Orat. 198.

Tibicen sine tibiis canere non potest. Cic. 2. de Orat. 338.

Tibicines in ædificiis appellantur Columnellæ, quibus rustici tecta sua fulcire solent: a similitudine tibia canentium: qui ut cantantes sustinent, ita illi ædificiorum tecta. Nec in hoc significato aliud præter Ablativum singularem legimus. Juven. 3. Sat. 193.

Nos urbem colimus, tenui tibicine fultam.

Dicitur etiam Quicquid in sustentaculum alterius ponitur. Ovid. 4. Fast. 695.

Hæc modo verrebat stantem tibicine telam. Alii legunt,
Hæc modo verrebat stantem tibicine villam. Alii,
Hæc modo verrebat cum raro pectine pratum.

TIBICĪNA, æ. f. [αὐλητρὶς, Gl. G. L.] Mulier tibia canens. Plaut. Aul. 2. 4. 1.

Postquam obsonavit herus, & conduxit coquos,
Tibicinasque hasce, apud forum, &c. Martial. lib. 14. 64.
Ebria nos madidis rumpi tibicina buccis.

Meretrix tibicina. Hor. 1. Epist 14. 25.

TIBICINIUM, i. n. Apul. 1. Flor.

TIBICINO, [αὐλῶ, Gl. G. L.] āre. Tibiis canere. Fulgent. Mythol. 3. 9. Ordo tibicinantium. Et Tibicinandus apud Tertull. de Anim. cap. 38.

TIBICINĀTOR, ōris. m. [αὐλητὴς] Gloss. Cyril.

TIBISCUS, Daciæ fluvius, cujus meminit Ptolemæus lib. 3. cap. 7. a Barbaris Tissa appellatur. Vulgo *Teys.*

TĬBĪSIS, is. m. Scythiæ fluvius. Herodot. lib. 4. Hinc

TIBISĒNUS, a, um. Adj. ut, Ostia Tibisena. Valer. Flacc. 6. 51.

TĬBULLUS, [Τίβυλλος] Poeta juxta Quintiliani sententiam cum primis elegans, & tersus, ad amores & delicias aliquanto proclivior. Quintil. 10. 1. Ovid. 1. Amor. 15. 28.

Donec erunt ignes, arcusque Cupidinis arma,
Dicentur numeri, culte Tibulle, tui. V. ALBIUS.

TĪBUR, ŭris. n. [Τίβυρ, Τίβουρ, Τίβυρα, Τίβυρον] Urbs est Italiæ (vulgo *Tivoli*) sedecim millibus passuum distans ab urbe Roma: quam, teste Solino,

Solino, ex auctoritate Catonis, Catillus Arcas, præfectus classis Evandri, condidit. Quod etiam sensit Servius: De Græcia, inquit, tres fratres venerunt ad Italiam, Catillus, Corax, Tibur vel Tiburnus. Hi simul omnes unam fecere civitatem, & eam de fratris majoris nomine Tibur appellaverunt: licet & alias fecerint singuli. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 7. Æn. 670.

Tum gemini fratres Tiburtia mœnia linquunt, &c. Sextus Græcus historicus sic habet, Catillus Amphiarai filius fuit. Hic, post prodigialem patris apud Thebas ante Iliacum bellum interitum, jussu dei, cum omni suorum cœtu, & sacris missis, tres liberos in Italia procreavit, Tiburtum, Coracem, & Catillum: qui expulsis ex oppido, haud longe ab urbe Roma posito, veteribus Sicanis, a nomine Tiburti maximi filii oppidum vocaverunt. Plin. lib. 16. cap. 44. Tiburtes quoque originem multo ante urbem Romam habent. Apud eos exstant ilices tres, etiam Tiburto conditore eorum vetustiores, apud quas inauguratus traditur. Tibur autem Virg. dicitur Superbum, id est nobile, inquit Servius: aut per transitum tetigit illud, quod aliquando quum a Senatu auxilia poscerent Tiburtes sub commemoratione beneficiorum, hoc tantum a Senatu responsum acceperunt Superbi estis. Hæc Servius explicans illud Virg. 7. Æn. 629.

Quinque adeo magnæ positis incudibus urbes, &c.

Sunt qui Tybur scribunt per y. Priscian. tamen cum i Latino scribit: quod usitatius crediderim: non enim Græca est dictio. Hor. 2. Carm. 6. 5.
Fertile Tibur. Hor. 4. Carm. 3. 10.
Herculeum Tibur. Martial. lib. 1. 13.
Supinum Tibur. Hor. 3. Carm. 4. 23.
Vacuum Tibur. Hor. 1. Epist. 7. 45.
Udum Tibur. Hor. 3. Carm. 29. 6.
Uvidi Tiburis ripæ. Hor. 4. Carm. 2. 31.

TIBURS, urtis. vel TIBURTIS, e. Adj. Quod est ex Tibure. Suetonius Calig. cap. 21. Inchoavit autem aquæductum regione Tiburti. Cic. 2. de Orat. 224. Villam in Tiburte habes. Stat. 1. Silv. 3. 99.

Hic tua Tiburtes Faunos chelys, & juvat ipsum
Alciden. Hor. 1. Serm. 6. 108.
Quum Tiburte via Prætorem quinque sequuntur
Te pueri, lasanum portantes, œnophorumque.

TIBURTĪNUS, a, um. [Τιβουρτῖνος] aliud Adj. Martial. 4. 57.

Nunc Tiburtinis cedite frigoribus.

TIBURTIUS, a, um. Adj. Hor. 2. Serm. 4. 70.

Picenis cedunt pomis Tiburtia succo.

TIBURTUS, i. m. qui idem & TIBURNUS dicebatur, & Tiburi pro numine colebatur, cui etiam lacus erat ibi sacratus, ab Horatio memoratus, Catilli, qui Amphiarai filius erat, fuit filius, oppidumque Tibur condidit, ut refert Solinus, & probat Maro his verbis, 7. Æn. 670.

Tum gemini fratres Tiburtia mœnia linquunt,
Fratris Tiburti dictam cognomine gentem. Horatius tamen videtur existimare Tibur a Catillo conditum fuisse, cum Tibur mœnia Catilli vocet: & Catonis sententia fuit, eam urbem positam a Catillo Arcade præfecto classis Evandri fuisse. Annotavit Turnebus.

T I C

TĪCĬDA, æ. m. Poeta elegiacus. Ovid. 2. Trist. 433.

Quid referam Ticidæ? quid Memmi carmen? &c.

TICĪNUM, i, n. pr. c. [Τίκινον, Τίκινος Steph.] nobile Insubrium oppidum, quod nunc *Pavia* vulgo dicitur. Nam, ut scribit Ptolemæus in Geographia lib. 3. cap. 1. Insubres habent Mediolanum, Novariam, Comum & Ticinum.

TICINUS, i, m. [Τίκινος] Fluvius oppido vicinus, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 16. vulgo *Tessin*. Claud. 6. Conf. Hon. 195. Pulcher Ticinus. conf. Sil. 4. 81: 5. 154.: &c. & Sidon. 7. Carm. 552.

TIFERNUS, [Τίφερνος] Fluvius est Italiæ. Et Tifernum, oppidum, quod intercidit. Inde Tifernates, populi, juxta Teanum & Lucrinum, in sexta regione Italiæ. Auctor Plin. lib. 3. cap. 14. Nunc dicitur *Bifano*, Olivarius in Melam.

T I G

TĬGELLIUS, i. m. Tigellius Hermogenes, musicæ artis scientia præditus, C. Cæsari Dictatori fuit familiaris, postea Cleopatræ, quia dulciter cantabat, & jocabatur urbane. Augusto quoque ita placuit, ut inter familiares ac domesticos haberetur. Erat autem largitor adeo, ut omnibus musicis & circulatoribus multa donaret, & ideo morte ejus tristes esse factos ait Horatius. Porro autem causam infectandi hominis non mediocris ingenii habuit Horatius, quod carmina ejus parum scite modulata esse dicebat. Hæc Porphyrio in illud Hor. 1. Serm. 2. 1.

Ambubajarum collegia, pharmacopolæ,
Mendici, mimi, balatrones, hoc genus omne,
Mæstum ac sollicitum est cantoris morte Tigelli.
Quippe benignus erat. Contra hic, ne prodigus esse
Dicatur metuens, inopi dare nolit amico,
Frigus quo diramque famem propellere possit. &c. Fuit hic Tigellius & tibicen, & cantor, Phameæ nepos, natione Sardus, Ciceroni parum æquus. id quod indicat ejus epistola ad Fabium Gallum, 7. Fam. 24. Amoris, ait, quidem tui, quoquo me verto, vestigia, vel proxime de Tigellio perspexi. Sensi enim ex litteris tuis valde te laborasse. Paulo post, At vide quid succenseat. Phameæ causam susceperam, ipsius quidem causa: erat enim mihi sane familiaris. Is ad me venit, dixitque judicem sibi operam dare constituisse eo ipso die, quo de P. Sextio in consilium iri necesse erat. Respondi, nullo modo me facere posse: quem vellet alium diem si sumpsisset, me ei non defuturum. Ille autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sat bonum cantorem, discessit a me, ut mihi videbatur, iratior. Habes Sardos venales, alium alio nequiorem. Idem 13. Att. 49. De Tigellio si quid novi; qui quidem, ut mihi Gallus Fabius scripsit, μέμψιν ἀναφέρει mihi quandam iniquissimam, me Phameæ defuisse, quum ejus causam recepissem. Quam quidem receperam contra pueros Octavios Cn. F. non libenter: sed Phameæ causa volebam: erat enim, &c. Etiam Horatius Sardum fuisse Tigellium, & Cæsaris amicum, his versibus ostendit lib. 1. Serm. 3. 1.

Omnibus hoc vitium est cantoribus, inter amicos
Ut nunquam inducant animum cantare, rogati:
Injussi, nunquam desistant. Sardus habebat
Ille Tigellius hoc. Cæsar, qui cogere posset,
Si peteret per amicitiam patris, atque suam, non
Quicquam proficeret: si collibuisset, ab ovo
Usque ad mala citaret, Io Bacche, &c.

TIGELLĪNUS, vel TIGILLĪNUS, i. m [Τιγελλῖνος] Vir fuit Romanus vitæ corruptissimæ, qui per impudicitiam multa a Nerone consequutus est, quem ad omnia corruperat. Auctor Cornelius Tacit. 14. Ann. 60.

TIGILLUM, TIGNARIUS. V. infra TIGNUM.

TIGNUM, i. n. & TIGNUS, i. m. [δοκὸς, Gl. L. G. & G. L. ξύλον, L. G] Trabs, qua varie disposita domus exstruitur: A tegendo, ut tradit Ulpianus in l. 1. D. de tign. junct. Cæs. 4. Bell. Gall. 17. Tigna bina sesquipedalia, ab imo præacuta, dimensa ad altitudinem fluminis. Propert lib. 4. 3. 59.

Sive in furtivo gemuit stans noctua tigno. Hor. de Arte Poet 279.
— & modicis instravit pulpita tignis. Ovid. 8. Met. 645.
Sordida terga suis nigro pendentia tigno.

Arrectaria tigna. Vitruv. lib. 10. cap. 17. V. ORTHOSTATA.
Polire tigna. Claud. 2. Conf. Stilich. 323.
Lævia radere tigna. Lucret. lib. 5. 1266. al. Lævare, & radere.
Tigni nomine, Omne genus materiei, ex qua ædificia constant, continetur. Ulpian. De tigno juncto. l. j. & Ad exhibendum. l. Tigni. Et Cajus de verb. signific. l. Tigni. Hor. 2. Epist. 2. 73.

Torquet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum.

Tigni appellatione in vineis necessaria continentur, ut puta, perticæ, pedamenta. Ulpian. De tigno juncto l. j.

TIGNĀRIUS, a, um. Adj. [δοκοποιητικὸς] ut, Tignarius faber, non solum is, qui tigna dolat, sed etiam qui solaria lignea: hoc est qui trabes, ceteraque ad tabulata domus utilia: & omnis qui ædificat, intelligitur, inquit Cajus Jurisc. Cic. de Clar. Orat. 257. Ego me Phidiam esse mallem, quam vel optimum fabrum tignarium.

TIGNĀRIUS, i. m. [δοκοποιὸς, δοκοτέκτων, Gl. G. L.] Idem, qui Faber tignarius.

TĬGILLUM, i. n. dimin. [δοκίδιον] Liv. 1. 26. extr. Is quibusdam piacularibus sacrificiis factis, quæ deinde genti Horatiæ tradita sunt, transmisso per viam tigillo, capite adoperto, velut sub jugum misit juvenem. Tibul. lib. 2. 1. 39.

Illi compositis primum docuere tigillis
Exiguam viridi fronde operire domum.

Janua suffixa tigillo. Catul. ad Januam, 68. 39.

TIGNO, [δοκῶ, Gl. G. L.] āre. &
TIGNĀTIO, ōnis. f. [δόκωσις] verbale.

TIGRĀNA, [Τιγράνα] Ptolem. lib. 6. cap. 1. Oppidum Mediæ in mediterraneis.

TIGRĀNES, [Τιγράνης] Rex majoris Armeniæ, cujus multam mentionem facit Cic. pro Lege Manil. Lucan. lib. 2. 637.

TIGRANŎCERTA, [Τιγρανόκερτα] Oppidum in montanis majoris Armeniæ, teste Plin. lib. 6. cap. 11. a Tigrane conditum, unde & nomen accepit, quasi Tigranis civitas. Nam *Certa* Parthorum lingua urbem sonat. V. Stephanum.

TIGRIS, is, vel ĭdis. f. pr. c. [τίγρις] Animal velocissimum: quod a velocitate nomen habet. Nam Medi tigrim sagittam appellant, teste Varrone. Virg. 4. Æn. 367.

— Hyrcanæque admorunt ubera tigres. Plin. lib. 8. cap. 18. Tigrin Hyrcani & Indi ferunt, animal velocitatis tremendæ, & maxime cognitæ dum capitur. Totus ejus fetus, qui semper numerosus est, ab insidiante rapitur equo quam maxime pernici, atque in recentem subinde transfertur, &c. Plura leges toto capite.

Armeniæ tigres. Virg. 5. Ecl. 29.
Aspera tigris. Hor. 1. Carm. 23. 9.
Atra tigris. Virg. 4. Georg 407.
Maculosæ trigidis forma. Ovid. 11. Met. 245.
Pessima tigris. Virg. 3. Georg. 248.
Rabidæ tigres. Virg. 2. Georg. 151.
Sævæ tigrides. Ovid. 10. Epist. 86.
Variæ. Sen. Hippol. 1.
Virgatæ. Sen. Hippol. 3.

TIGRĪNUS, a, um. Adj. [τιγρῖνος] Plin. lib. 13. cap. 15. Mensis præcipua dos in vena crispis, vel in vertice variis. Illud oblongo evenit discursu, ideoque tigrinæ appellantur.

TIGRĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Tigres ferens. ut, Tigriferi arva Niphatis. Sidon. Carm. 1. 444.

TIGRIS, [Τίγρις] Flumen magnum etiam appellatur, propter velocitatem, qui instar bestiæ ejusdem nimia pernicitate decurrit. Solinus cap. 50. Tigrim fluvium in Armeniæ Majoris regione caput attollere dicit, in loco edito, ex lucido conspicuoque fonte: nec ab exordio statim totum esse, sed primo pigre fluere, non cum suo nomine. At quumin fines Medorum invectus sit, Tigrim statim vocari, Arethusam lacum influere, gravia pondera sustinentem, cujus pisces nunquam se alveo Tigridis immiscent, sicut nec amnici stagnum attingant Arethusæ. Mox Arabas præterfluens, Mesopotamiam amplectitur, & Hydaspen accipiens Euphratemque, defertur in sinum Persicum. A Tigri fluvio dicti sunt Transtigritani, qui trans Tigrim habitant, sicut Transpadani. Et tam pro fluvio, quam pro animali, Tigris vel Tigridis Genitivum facit. V. Plin. lib. lib. 6. cap. 27. & Strabonem lib. 16.

Rapidus tigris. Lucan. lib. 3. 256. Hor. 4. Carm 14. 46.

TIGULLIA, æ. f. [Τιγυλλία] Ptolem. lib. 3. cap. 1. Urbs Liguriæ, aliis dicta Segesta, vulgo *Segestro*, *Sestri*.

TIGŪRĪNI, [Τιγυρῖνοι] Populi Germaniæ, qui quartam Helvetiæ partem continebant. Cæs. 1. Bell. Gall. 12. Is pagus appellabatur Tigurinus. Nam omnis civitas Helvetia in quatuor pagos divisa est. Hic pagus unus quum domo exisset, patrum nostrorum memoria, L. Cassium Consulem interfecerat, & ejus exercitum sub jugum miserat.

T I L

TILANS, [πίεσις, σκάλης] Gloss. Græcolat. [Tollenda, opinor, distinctio.

TĬLĬA, æ. f [φιλύρα, Gl. L. G. & G. L. κρότος, L. G.] Arbor. Plin. lib. 16. cap. 40. Mollissima tilia, eadem videtur & calidissima: argumentum afferunt, quod citissime ascias retundat. Columel. lib. 9. cap. 4. At tiliæ solæ ex omnibus sunt nocentes.
Levis tilia. Virg. 1. Georg. 173.
Molles tiliæ. Ovid. 10. Met. 92.
Pinguis tilia. Virg. 4. Georg. 183.
Tiliæ, de arboribus aliis etiam dicuntur; nam de interioribus corticis ulmi tunicis, e quibus vincula fiunt, dixit Plin. lib. 24. cap. 8. Corticis interior tilia lepras sedat. [Forsan ab hac parte corticis ipsa arbor invenit nomen.

TILIĂCEUS, a, um. Adj. [φιλύρινος] Quod ex tilia factum est. Columel. lib. 12. cap. 45. Arculæ fagineæ, vel etiam tiliaceæ, quales sunt in quibus vestimenta forensia conduntur, huic rei paulo ampliores præparari debent.

TILIARIS, e. Adj. Cæl. Aurel. Tard. 5. 1. 20. Tabulæ tiliari apponentes.

TILICA, Jocularis dictio apud Cic. de Clar. Orat. 160. V. SPUTATILICA.

TILIUM, [τίλλιον] Sardiniæ insulæ urbs, Ptolemæo auctore lib. 3. cap. 3. Hodie S. *Repara.*

TILOS, Insula V. TYLOS.

TILPHOSA, [Τίλφωσ@] ut auctor est Pindarus, Fons est sub Tilphosium montem labens, apud quem Tiresiæ vatis sepulcrum conditum est. Hujus enim, ut ait Aristophanes, aquæ frigus quum senex potasset, & ferre non potuisset, exstinctus est. Est & ibidem, ut lib. 9. testatur Strabo, templum Apollinis Tilphosii.

T I M

TĪMÆUS, [Τίμαιος] Siculus historicus, qui res Græcas conscripsit, etiam usque adeo arrogans, ait Plutarchus in Nicia, ut Thucydidem & Philistum in historia se facile superaturum jactaret. Ipse vero Sicula quadam pinguedine delibutus, ad ridenda quædam, minimeque ad historiæ gravitatem pertinentia, digreditur. Hactenus Plutarchus. De eo & Cic. 2. de Orat. 58. & in epistola illa 5. Fam. 12. ad Lucceium doctissima. Diodorus Siculus dicit hunc nimium operæ in aliis redarguendis impendisse, contra Ephorum præsertim: nimis res etiam minimas persecutum: librosque fuisse pæne in res singulas partitum.
Timæus alter Philosophus, cujus nomine Plato librum inscripsit De natura: patria fuit Locrensis, secta Pythagoreus: scripsit & ipse Naturæ documenta, & vitam Pythagoræ, ut scribit Suidas.

TĪMĂGĔNES, is, m. [Τιμαγένης] Timagenes vel Timogenes duo commemorat Suidas historicos. Timagenes auctor est, omnium in litteris studiorum antiquissimam musicen exstitisse. Quintil. lib. 1. 10.

TĪMĂGŎRAS, [Τιμαγόρας] Atheniensis capitali supplicio affectus, quod Darium, ad quem legatus missus fuerat, more Persarum adulando, adoraverat. Suidas & Valer Max. 6. 3. 2. ext.

TIMANDRA, æ. f. [Τιμάνδρα] Filia Ledæ, & Tyndarei, & soror Clytemnestræ, quæ Echemono nupsit, ut refert Lycophronis scholiastes.

TĪMANTHES, is. m. [Τιμάνθης] Pictor egregius Zeuxis tempore. Hujus est Iphigenia, oratorum laudibus celebrata, qua stante ad aras peritura, quum mæstos pinxisset omnes, & tristitiæ omnem imaginem consumpsisset, patris vultum velavit, quem digne non poterat ostendere. Pinxit & Cyclopem parva in tabula, cujus magnitudinem exprimere cupiens, pinxit juxta Satyros thyrso pollicem ejus metientes: itaque ex omnibus ejus operibus intelligitur plus, quam pingitur. Hujus meminit Plin. lib. 35. cap. 9.

TĬMĀVUS, i. m. [Τίμαυος] Nomen fluminis juxta Aquileiam, qui e montibus delatus, decidit in profundum: deinde infra terram absorptus stadiis circiter triginta & centum, erumpit in mare. Virg. 8. Ecl. 6.
Tu mihi, seu magni superas jam saxa Timavi. Idem 3. Georg. 475.
— & Iapidis arma Timavi. Servius, Iapidia pars est Venetiæ, dicta ab Iapido oppido. Hujus fluvius est Timavus. Meminit hujus Plinius lib. 3. cap. 18. Contra hunc, ut idem testatur lib. 2. cap. 103. insula parva est in mari cum fontibus calidis, qui pariter cum æstu maris crescunt minuunturque. Virg. 1. Æn. 248.
Regna Liburnorum, & fontem superare Timavi. V. Vadianum in Melam, & Cælium lib. 22. cap. 8.

TĬMEO, ui, [φοβοῦμαι, Gl. G. L.] ēre. notæ significationis. Cic. 1. Fam. 9. Si qui se timere simularunt.
Timeo te, Tanquam inimicum.
Casum timere. Cic. 2. de Divin. 114. Casum autem prælii nemo nostrûm erat, quin timeret. Idem 1. Fam. 5. Quanquam omnia sunt timenda nihil magis quam perfidiam timemus. Sic, Timere umbras. Cic. 15. Att. 20. Fraudem timere. Ovid. 7. Met. 45.
Quid tuta times? Ovid. 7. Met. 47.
Iram numinis timere. Ovid. 6. Met. 310.
Timeo tibi, Tanquam amico, ne quid mali accidat. Ter. Heaut. 3. 2. 20. Syre, tibi timui male. V. MALUS.
Timeo vitæ tuæ. Idem And. 1. 3. 5.
Si illum relinquo, ejus vitæ timeo: sin opitulor, hujus minas.
Timeo abs te, Ne malum mihi inferas. Cic. pro Sulla 36. A quo quidem genere, Judices, ego nunquam timui. Quintil. lib. 3. cap. 10. An timendum a rege bellum. i. e. Ne rex inferret bellum.
Sibi timere. Virg. 2. Æn. 130.
Timeo mihi abs te mortem, etiam dicimus.
Timere, cum Accusativo & Dativo. Quintil. lib. 4. cap. 1. Religiosus judex libenter eum audit, quem justitiæ suæ minime timet. i. e. Ne suæ justitiæ insidietur.
Timeo furem tauro: h. e. Timeo ne fur taurum abducat & furetur. Juven. 6. Sat. 17. Plin. lib. 14. cap. 16. Timent ægris vini noxam.
Timeo de. Ovid. 3. Fast. 617.
Nec timui de morte tamen, metus abfuit iste. h. e. Non timui, ne Dido se occideret.
Timere de Republica. Cic. 7. Att. 6.
Timere pro. Gell. lib. 19. cap. 1. Ipsum autem pro Aristippi anima timere.
Timeo ne. Ter. And. 1. 5. 34. Tum autem hoc timet, ne deseras se.
Timeo ne non impetrem. Cic. 9. Att. 4. Equidem illud molior, quod tu mones, sperasque fieri posse, ut mihi Cæsar concedat ut absim, quum aliquid in Senatu contra Cn. agetur, sed timeo ne non impetrem.
Timeo ut sustineas, pro Ne non. Cic. 14. Fam. 2. [V. Bud. in pr. ad P. l. eo jure de tit. nupt. & Voss. de Constr. cap. 67. extr.
Timeo quid fiet. Plaut. Merc. prol. 109. Et apud Ter. Phorm. 1. 3. 26. Timeo miser, quam hic mihi nunc rem nuntiet.
Timeo quid nam. Cic. 1. Verr. 42. Quæ quum cogito, jam nunc timeo, quid nam pro offensione hominum, qui illi inimici infensique sunt, & exspectatione omnium, & magnitudine rerum, dignum eloqui possim.
Timeo quemadmodum hæc explicari possint. Cic. 11. Fam. 10.
Hæc quo sint eruptura timeo. Cic. 2. Att. 20. V. HORREO.
Timeo quorsum. Ter. And. 1. 5. 28. Misera timeo, hoc incertum quorsum accidat.
Nunc istic quid agatur, magnopere timeo. Cic. 3. Att. 8.
Quid possem timebam. Cic. 12. Att. 24.
Timere, pro Nolle. Cic. 14. Att. 21. Ad me autem, quum Cassii tabellarium demisissem, statim Balbus, O dii boni, quam facile perspiceres timere otium! Paulo post, Nemo est istorum, qui otium non timeat. Libro eodem epist. 22. Timent otium. Quod contra dixit Epist. 20. Cupere pacem.
Timeri, Passivum. Martial. lib. 11. 19.
Fines mus populatur, & colono
Tanquam sus Calydonius timetur.
Bello timeri. Sil. lib. 15. 649.
Timetur argentum. Martial. lib. 3. 41.
Damnum de ea re timetur. Ulpian. in l. 1. D. quib. ex causs. in poss. eatur.

TIMENS, entis. Partic. [φοβούμενος, Gl. G. L.] Ovid. 14. Met. 215.
— mortemque timens, cupidusque moriri.
Mortis timens. Lucret. lib 6. 1237.
Comiti timens. Virg. 2. Æn. 729.

TIMENDUS, a, um. [φοβητέος] aliud Partic. ut,
Armis timendus. Stat. 4. Silv. 3. 134.
Dente timendus aper. Ovid. 4. Epist. 104.
Dentes timendi. Hor. 3. Carm. 20. 10.
Vox timenda. Hor. Epod. 6. 9.

TIMESCO, ĕre, Ammian. 31. 4.

TIMĬDUS, a, um. Adj. [δειλὸς, Gl. L. G. & G. L.] Qui semper timet.
Timidum atque ignavum judicari. Cic. 11. Fam. 18.
Ut imbelles timidique videamur. Cic. 1. Off. 82.
Nimium me timidum, nullius animi, nullius consilii fuisse confiteor. Cic. pro Sext. 36.
Timidus ad mortem. Cic. 2. de Finib. 63. Ita non timidus ad mortem, ut in acie sit ob Remp. interfectus.
Timidus in. Cic. 1. de Lege Agr. 27. Liberi a delictis, cauti in periculis, non timidi in contentionibus.
In labore militari timidus. Cic. 7. Fam. 17.
Timidus, Timens. Cic. 5. de Finib. 30.
Non refugiat timido sanguen, atque exalbescat metu? Ex poëta. Hor. 3. Carm. 19. 2.
Codrus pro patria non timidus mori. [i. e. Non timens.
Timidus ac tremens. Cic. in Pison. 74.
Timidus cum Genitivo. ut Timidus animi, δειλὸς τὴν ψυχήν. Gloss. Græcolat.
Timidus lucis. Senec. de Vita beata, cap. 21. Aversantur diem splendidum nocturna animalia, quæ ad primum ejus ortum stupent, & latibula sua passim petunt, abduntur in aliquas rimas, timida lucis.
Deorum timidus. Ovid. 5. Met. 100.
Timidior, Compar. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 13. Quorum periculo sic omnes copiæ sunt perturbatæ, ut vix judicari posset, utrum secundis minimisque rebus insolentiores, an adversis mediocribus timidiores essent.
Timidiores paulo. Cic. 1. de Finib. 69.
Animus timidus. Cic. 3. Off. 115. Quæ timido animo, humili, demisso, fractoque fiant.
Conciones timidissimæ. Cic. 7. Att. 20.
Homo timidus atque imperitus. Cic. pro Cæcin. 18.
Ocellis timidis vestem prætendere. Ovid. 3. Amor. 6. 79. al. Tumidis.
Passus timidi. Virg. 6. Æn. 263.
Pectus timidum. Ovid. 11. Met. 478.
Pede timido fugere. Ovid. 4. Met. 100.
Pudor timidus Ovid. 1. Amor. 5. 8.
Turba timidissima columbæ. Ovid. 1. de Arte Am. 117.
Nemo minus timidus. Cic. 12. Philip. 24.

TIMIDE, Adv. [δειλῶς] Verecunde, minus audacter. Cic. 5. de Finib. 6. Tum ille timide, vel potius verecunde, Facio, inquit, equidem. Idem 2. Tusc. 55. Sed hoc quidem in dolore maxime est providendum, ne quid abjecte, ne quid timide, ne quid ignave, ne quid serviliter muliebriterve faciamus.
Timide & Fidenter, contraria. Cic. 2. de Divin. 67. Timide fortasse signifer evellebat quod fidenter infixerat.
Timide ac pedetentim ad aliquid agendum descendere. Cic. pro Quint. 51.
Credens timide. Ovid. 6. Epist. 15.
Timide hoc dicam. Cic. 12. Philip. 24.
Dicere modice & timide. Cic. pro Sull. 80.
Promittere timide. Ovid. 1. de Arte Am. 631.

TIMIDĬTAS, ātis. f. [δειλία, δέος, Gl. G. L.] Cic. 1. de Finib. 49. Quibus rebus intelligitur nec timiditatem ignaviamque vituperari, nec fortitudinem patientiamque laudari suo nomine.
Timiditas & ignavia. Cic. 3. Tusc. 14. Quæ qui recipit, recipiat necesse est timiditatem & ignaviam.
Cautio mea & timiditas in causis. Cic. 2. de Orat. 300.
Ingenua timiditas. Cic. 2. de Orat. 10.
Cur ei bello propter timiditatem defuisti? Cic. 2. Philip. 71.
Verecundiam timiditas imitatur. Cic. in Partit. 81.

TIMOR, ōris. m. [φόβος, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Tusc. 19. Timor, metus mali appropinquantis.
Loca plena timoris. Ovid. 10. Met. 29.
Maximus timorum metus leti. Lucan. lib. 1. 455.
Timor meus de aliquo. Cic. ad Brut. 4. Quod utinam inspectare possis timorem de illo meum.

Cæcus timor. V. CÆCUS.
Cassus timor. Stat. 6. Theb. 158.
Dubii timores. Stat. 5. Theb. 319.
Durus timor. Propert. lib. 1. 19. 4.
Ingens timor omnibus Stat. 12. Theb. 171.
Militaris timor. V. Militaris, in MILES.
Mæstus timor. V. Mæstus, in MÆREO.
Solliciti timoris res plena amor. Ovid. 1. Epist. 12.
Suspensus timor, Dubius. Ovid. 16. Epist. 84.
Abiit timor. V. ABEO.
Abjicere timorem. V. ABJICIO.
Afficere timore. Cic. 11. Fam. 2. Maximo timore de nobis afficiuntur amici nostri.
Augere timorem. Cic. 6. Fam. 7.
Cohibet timor. Cæsar 8. Bell. Gall. cap. 23.
Colligere se ex timore. V. COLLIGO.
Conferre timorem. V. CONFERO.
Depellere timorem. Cic. Post red. in Senat. 19.
Deponere timorem. Ovid. 18. Epist. 57.
Erasus timor ex animo. Senec. Thyest. 6.
Eripe mihi hunc timorem. Cic. 3. in Catil. 1.
Facere timorem. Cic. 10. Fam. 18. Non ullam rem aliam extimescens, quam eandem, quæ mihi quoque facit timorem.
Ferre timorem. Catul. Argon. 62. 99.
Horruerant pavido membra timore. Ovid. 7. Met. 630.
Impendet belli timor. V. IMPENDEO.
Incessit eos timor ne. V. INCESSO.
Incutere timorem. Cic. 2. de Orat. 209.
Induratus timor. V. INDURO.
Injicere timorem. Cic. 1. de Lege Agrar. 23. Spem improbis ostendistis, timorem bonis injecistis.
Lacessit pectus meum timor. Senec. Herc. OEth. 4.
Lenire timorem. Virg. 1. Æn. 454.
Mederi timori alicujus. Ovid. 9. Met. 772.
Minuere timorem alicui. V. MINUO.
Mittere timorem. V. MITTO.
Mussabat tacito medicina timore. Lucret. lib. 6. 1177. i. e. Non audebant medici adhibere manus ægrotantibus, vel quia morbi causam & remedium ignorabant, vel quia timebant contagia.
Omittere timorem. Cic. in Somn. Scip. 2. Ades, inquit, animo, & omitte timorem.
Pellere timores. V. PELLO.
Perculsus timore. Cic. ad Brut. 3.
Perterritus timore. Cic. 1. de Divin. 58. Quum tu, equo advectus ad quandam magni fluminis ripam, provectus subito atque delapsus in flumen, nusquam apparuisses, me contremuisse timore perterritum.
Ponere timorem. Ovid. 6. Fast. 151.
Proponere ad timorem. Cic. 2. Fam. 26. Nec me ista terrent, quæ mihi ad timorem fidelissime, atque amantissime proponuntur.
Sum magno timore. Cic. 5. Att. 20. Spero meos omnes servire laudi meæ, tamen magno timore sum, sed bene paramus.
Magno timori esse populis. Lucan. lib. 3. 82.
Trahere timorem. Ovid. 13. Met. 84.
Urget sollicitum timor anxius. Virg. 9. Æn. 89.
Phrygum timor Achilles, & Græcorum decus. V. ACHILLES.

TIMEFACIO, sec. c. ĕre. unde

TIMEFACTUS, a, um. Partic. Perterritus. Lucret. lib. 2. 43.
His tibi tum rebus timefactæ relligiones
Effugiunt animo pavidæ, &c.

TĪMŎCHĂRES, [Τιμοχάρης] Ambraciensis quispiam, regis Pyrrhi amicus fuit, qui ad C. Fabricium Consulem furtim venit, ac præmium petivit: & si de præmio conveniret, promisit regem venenis necare: idque facile esse factu dixit, quoniam filii sui pocula in convivio regi ministrarent. Eam rem Fabricius ad Senatum scripsit. Senatus legatos ad regem misit: mandavitque ut de Timochare nihil proderent, sed monerent uti rex circumspectius ageret, atque a proximorum insidiis salutem tutaretur. Refert Gellius ex Valerii Antiatis historia, libro 3. cap. 8.

TĪMOCLĒA, [Τιμόκλεια] Mulier Thebana, quæ stuprum a quodam Thracum principe per vim passa, injuriam callide ulta est. Plut. de Virt. mul.

TĪMOCRĔON, [Τιμοκρέων] Poëta Rhodius fuit, veteris Comœdiæ scriptor, qui graves cum Simonide melico & Themistocle inimicitias exercuit: quos etiam contumelioso poëmate est insectatus. Auctor Suidas.

TĪMŎLĀUS, [Τιμόλαος] Rhetor & versificator, e Larissa Macedoniæ, discipulus Anaximenis Lampsaceni. Scripsit poëma de bello Trojano, singulis Homeri versibus, singulos addens. Auctor Suidas.

TĪMŎLĔON, ontis, [Τιμολέων] Corinthius dux inclitus, viribus fortissimus, vitaque abstinentissimus, missus cum triremibus ad liberandas Dionysii tyrannide Syracusas, quem Dion Syracusanus, implorato Corinthiorum auxilio, expellere conabatur, quinquagesimo postquam Syracusas appulisset die, urbe potitur, ac Dionysius clam sese atque arcem Timoleonti ipsi dedidit, ab eoque cum paucis in exsilium Corinthum missus est: ille vero arcem solo æquavit, Syracusanisque libertatem restituit. Deinde contra Leontinos pergens, eorum tyrannum bello captum interfecit. In summa æqualis fuit Timotheo, Agesilao, Pelopidæ, Epaminondæ. Hæc ex Plutarcho, qui eum e Latinis comparat Paulo Æmilio.
Incertum est scribendumne sit Thymoleon, [Θυμολέων] quomodo fere in Latinis & apud Suidam legitur, nempe a Leonino animo & audacia: an Timoleon, quemadmodum bona pars Græcorum voluminum habet. V. Plutarch. & Corn. Nep. [Θυμολέων, Θυμώδης τὴν ψυχήν, Suid. Sed malim τιμολέων. Videtur enim idem nomen ac τιμόλαος, mutata terminatione. Sic τιμόθεος, τιμοκλῆς, τιμοκρέων, Τίμων, τιμωνίδης, &c. per Τι.

TIMŌLUS. V. TMOLUS.

TĪMŎMĂCHUS, [Τιμόμαχος] Pictor Byzantius nobilis, Cæsaris Dictatoris ætate, fecit Medeam & Ajacem, quos ipse Cæsar LXXX talentis emit, in temploque Veneris dicavit. Plin. lib. 35. cap. 11.

TĪMŌN, ōnis. m. [Τίμων] Atheniensis, temporibus fuit Peloponnesiaci belli, ut ex Aristophanis & Platonis poematibus perspicere licet: describiturque ab illis ut inhumanus, ac vitans hominum congressus, præterquam unius Alcibiadis adolescentis. Interrogatus quæ cum illo causa esset amicitiæ? Quod scio (inquit) illum quandoque multorum malorum Atheniensibus causam futurum. Quum semel in concionem ascendisset, facto silentio, mirantibus omnibus, Est mihi, inquit, ô viri Athenienses, pone domum parvus hortus, ubi ficus coaluit quædam, in qua permulti nostri cives se suspenderunt. In eodem nunc ego loco ædificare volo: quamobrem visum est mihi vos publice admonere, si quis forte sit, qui se prius velit suspendere, antequam arbor excidatur. His igitur de causis ab Atheniensibus μισάνθρωπος est appellatus, quasi genus hominum infensum habuerit. Sed & mortuo mirum contigit, ut sepulcrum ejus, quod erat in litore, mare, quasi perosum, exundatione ab se removerit, longeque expulerit. In quo sepulcro hoc erat epitaphium, quod ipse sibi fecit,
Hic sum post vitam miseramque inopemque sepultus,
Nomen non quæras: dii, lector, te male perdant.
De hoc Cicero de Amicit. 89. Quin etiam si quis asperitate ea est & immanitate naturæ, congressus ut hominum fugiat atque oderit, qualem fuisse Athenis Timonem nescio quem accepimus. Idem 4 Tusc 27. Similiterque definitur & mulierum odium, ut Hippolyti, & ut Timonis, generis humani. V. Luciani Timona.
Timon alius, Pyrrhonius, qui Sillos scripsit. de quo Laërt. 9. 109. & Suid V.

TIMŌNĒUS, a, um. Adj. [τιμώνειος] a Timone, ut
Timonia cœna. Seneca Ep. 2. 18. Non est quod nunc existimes me dicere Timoneas cœnas, & pauperum cellas. Timoneas dixit a Timone, qui humanum genus exosus erat, vitamque quandam inhumanam & feram sequebatur, in cibisque non modo vulgaribus, sed etiam vilissimis, & ab reliquis hominibus prope damnatis acquiescebat. Locus hic omnino corruptus est in excusis. Turnebus 24. 33.
Vitam agere Timoniam, dicitur de Homine invido aliorumque osore. V. Erasmi Adagia.

TIMOR, V. TIMEO.

TĪMŎTHĔUS, [Τιμόθεος] Atheniensis dux potentissimus ac dives, muros Athenis ædificavit. Hujus imaginem pictores assentationis gratia fecerunt, juxtaque Fortunam retibus civitates ei inclusas deferentem, illum autem ipsas expugnantem: quamobrem indignatum eum ferunt pictori fuisse, quod felicitati potius, ejus res gestas, quam virtuti videretur adscribere. Haud multo post hoc factum, Fortuna quasi ægre ferret, rebus excidit. Auctor Suidas. Hujus ut docti hominis meminit Cic. 1. Off. 116.
Timotheus, Milesius, musicus, qui decimam & undecimam chordam lyræ addidit, & antiquam musicam in molliorem modum mutavit. Emicuit tempore Philippi Macedonis, cujus filius Alexander sono excitabatur, & ad res bellicas alacrius instruebatur. Decessit anno ætatis LIII. Scripsit de musica libros XVI. Encomia, Dithyrambos, & alia. Suidas. Hujus meminit Cic. 2. de Legib. 39. & Quintil. lib 2. cap. 3.
Timotheus sculptor nobilissimus: cujus in templo Apollinis Romæ multa fuerunt monumenta: unus ex his, qui Mausoleum cælavere, ut scribit Plin. lib. 34. cap. 8.
Timotheus, his omnibus præstantior, Pauli Apostoli ad ipsum epistolis, tum martyrio clarus, præsul Ephesinus, patria Lycaonius, viduæ mulieris filius.

TIMŬLUS, i. m. [ἴφυδρις, ἐξάπων, ἐπιπηχόμενον τῷ νώτῳ] Gloss. Latinogræc. Forsan idem, quod TIPULA, q. V.

T I N

TINA, [Τίνα] apud Ptolemæum lib. 2. cap. 3. Britanniæ fluvius, vulgo *Tine*. V. TAMARUS.

TINA, æ. f. Vas erat veteribus ad vinum, ut videtur, reponendum. Varr. de vita Pop. Rom. lib. 1. Antiquissimi in conviviis utres vini primo, postea tinas ponebant. V. Nonium 15. 7. Apic. 4. 2. Apud Festum corrupte legitur Tinia. q. V.

TINCA, æ. m. [Τίγκας] Placentinus. Quintil. lib. 1. cap. 5. Nam duos in uno nomine faciebat barbarismos Tinca Placentinus (si reprehendenti Hortensio credimus) Preculam pro Pergulam dicens: & immutatione, quum C, pro G, uteretur, & transmutatione, quum R præponeret E antecedenti.

TINCA, æ. f. Piscis fluviatilis vulgo notus. Ausonius in Mosella 26.
Quis non & virides, vulgi solatia, tincas
Norit? & alburnos, prædam puerilibus hamis?

TINEA, vel TINIA, æ. f. [σὴς, Gl. L. G. & G. L. σίλφη, G. L.] Vermiculus est, qui ex pulvere ac situ & putredine interdum nascens, vestes aut libros abrodit. Hor. 1. Epist. 20. 12.
— aut tineas pasces taciturnus inertes, &c.
Idem 2. Serm. 3. 119.
— cui stragula vestis,
Blattarum ac tinearum epulæ, putrescat in arca.
Plin. lib. 11. cap. 35. Idem pulvis in lanis & veste tineas creat, præcipue si araneus unà includatur: sitit enim, & omnem humorem absorbens, ariditatem ampliat. Hoc & in chartis nascitur. Martial. lib. 2. 46.
Non metuas mortem, Nævole, sed tineas.
Tineæ, pro Lumbricis ex Plin. lib. 11. cap. 33. afferunt. Sed rectius alii legunt Tæniæ, q. V.
Tineæ, Vermes in alvearibus, apibus noxii. Columel. lib. 9. cap. 14. Præterea ut tineæ si apparuerint, everrantur, papilionesque enecentur, qui plerumque inter alvos morantes, apibus exitio sunt. Nam & ceras erodunt, & stercore suo vermes progenerant, quos alvorum tineas appellamus.
Durum tineæ genus. Virg. 4. Georg. 246.

TINEŌSUS, a, um. Adj. [σεώδης] Plenum tineis. Columel. lib. 9. cap. 14.

TINIARIA, æ. f. Scrib. Larg. comp. 83. Herbæ, quam Polion vocant, nos (ut opinor) tiniariam, fasciculus.

TINGI, [Τίγγις] inquit Pomponius Mela lib. 1. 5. & Plin. lib. 5. cap. 1. Mauritaniæ pervetus oppidum, ab Antæo (ut ferunt) conditum, postea a Claudio Cæsare, quum coloniam faceret, appellatum Traducta Julia. Nunc *Tanger* dicitur, estque regis Mauritaniarum.

TINGO, vel TINGUO, tinxi, tinctum, [βάπτω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Inficere, madefacere, immergere. Martial. lib. 3. 43.
Mentiris juvenem tinctis, Lentine, capillis.
h. e. Canis colore fucatis. Plin. lib. 35. cap. 6. E reliquis coloribus, quos a dominis dari diximus,

diximus, propter magnitudinem pretii, ante omnes eſt purpuriſſum e creta argentaria: cum purpuris pariter tinguitur.
Cultros tinxit ſanguine. Ovid. 7. Met 599.
Ferrum tingere ſanguine. Ovid. 2. Triſt 187.
Tingit cutem Carinus, & tamen pallet. Martial. lib. 1. 78.
Tingere conchylio. Cic 6. Verr. 59. Per triennium iſti, plena domo telarum, ſtragulam veſtem confecit: nihil niſi in conchylio tinctum.
Comæ tingendæ in amne, Lavandæ & abluendæ. Propert. lib. 4. 4. 24.
Corpus tingere ſparſa aqua, Lavare. Ovid. 4. Faſt. 790.
Poculis tingere aliquem, Irrigare mero. Hor. 4. Carm. 12. 23.
Tingi nardo, Unguento nardino ungi. Martial. lib. 2. 59.
Loca lumine tingunt. Lucret. 6. 172.

TINGENS, entis. Partic. [βάπτων] Plin. lib. 9. cap. 38. Sed id tingentium officinæ ignorant, quum ſumma vertatur in eo.

TINCTUS, a, um. aliud Partic. [βαπτὸς, Gl. G. L.] ut,
Lana tincta murice. Ovid. 1. de Arte Am. 151.
Pallor tinctus viola. Hor. 3. Carm. 10. 14.
Murice tincta veſtis. Martial. lib. 5. 24.
Spicula tincta venenis. Ovid. 4. de Pont. 10. 31.
Tincta in aceto ſpongia. Celſ. lib. 8. cap. 4.
Tunica ſanguine tincta, Imbuta. Cic. 3. de Nat. Deor. 70. Nec enim Herculi nocere Deianira voluit, quum ei tunicam ſanguine Centauri tinctam dedit.
Senſu tincta verba. Quintil. lib. 4. cap. 2. h. e. Bene & plene imbuta. Budæus in Comment.
Tincti ærugine viridi verſus, i. e. Livore & maledictis. Martial. lib. 10. 33.
Tinctus elegantia patris puer: h. e. Ornatus, imbutus. Cic. de Clar. Orat. 211. Auditus eſt nobis Læliæ Caji filiæ ſæpe ſermo: ergo illam patris elegantia tinctam vidimus.
Litteris tinctus. Cic. 2. de Orat 85. Quare ergo tibi jam oratorem ſic inſtituam, ſi potero, ut quid efficere poſſit ante perſpiciam. Sit enim mihi tinctus litteris, audierit aliquid, legerit, iſta ipſa præcepta acceperit. Tinctus litteris, h. e. (inquit Strebæus) Eruditione doctorum, aut rudem animi colorem mutaverit in aliquem ornatum cultumque doctrinæ. Budæus in Comm. intelligit Bene & plene imbutum. Victorius lib. 10. Var. lect. cap. 18. a Budæo diſſentiens, putat ſignificari, In promptu, ſummaque tantum cute aſperſum ac coloratum.

TINCTŪRUS, a, um. Partic. [βάψων] ut, Sanguine tincturus cultros. Ovid. 1. Faſt. 321.

TINCTIO, ōnis. f. [βάψις] Tertull. de Cor. Mil. cap. 13. In ſacramenti tinctione.

TINCTUS, ûs. m. [βάμμα] Idem quod Tinctura. Plin. lib. 10. cap. 48. Et alia eodem nomine croceo tinctu.

TINCTŪRA, æ. f. [βαφὴ, Gl. G. L.] Infectio. Plin. lib. 37. cap. 9. Adulteratur maxime tinctura, idque in gloria regis Ægyptii ſcribitur, qui primus eam tinxit. Idem lib. 31. cap. 10.

TINCTOR, ōris. m. [βαφεὺς, Gl. G. L.] Infector. Vitruv. 7. 14.

TINCTŌRIUS, a, um. Adj. Plin. 7. 7. Tu, cujus ſemper tinctoria mens eſt. Sic legit ex Mſſ. Harduinus cum Turneb. Adverſ. 24. 42. Et exponit Cruentam. Al. Cinctoria. Vulgo In victoria. [Non nego nihil horum mihi ſe probare. Quid ſi Dictatoria mens reponas? Superbiam enim Plinius, non Crudelitatem mortalium eo loco perſtringit.

TINCTORIUM, i. n. Gladius; ſic dicitur, quia ſanguine tingitur. Iſidor. Gloſſ. Et Mela 2. 1. Mars omnium Deus, ei pro ſimulacris enſes & tinctoria dedicant. Sic legas cum Salmaſio, non ut vulgo Tentoria. Al. Cinctorium, q. V.

TINCTĬLIS, e. Adj. [βαπτικὸς] Quo aliquid tingitur. Ovid. 3. Triſt. 10. 64.
Nam volucri ferro tinctile virus ineſt.

TINIA, V. TINA.

TINIARIA, V. TINEA.

TINNIO, īvi, ītum, [ἠχῶ, ἐπὶ χαλκοῦ, Gl. G. L.] īre. fictitium a ſono vocabulum. Proprie de metallis reſonantibus dicitur, quum ex eorum pulſatione ſonus efficitur. Varro 3. de R. R. cap. 16. Quum a mellario id feciſſe ſunt animadverſæ, jaciundo in eas pulverem, & circum tinniendo ære. [Malo Circumtinniendo, ὑφέν.
Tinnire, Dicere. Cic. 14. Att. 21. Exſpecto Octavii concionem, & ſi quid aliud, maxime autem ecquid Dolabella tinniat.
Tinnire quoque dicitur auris, quum incluſi ſubtiles & leves vapores interdum per membranam illam, quæ in auribus eſt, emergunt & ſonum fictitium edunt. [V. Plin. 21. 1. Ibique Hard. & Eraſm. Chil. 2. cent. 4. 37. Quem in Plinii verbis memoria fefellit.
Aures tinniunt ſonitu ſuopte. Catul. ad Lesbiam 49. 11. V. TINTINNO infra.

TINNĪTŪRUS, a, um. Partic. V. SUFFERTUS.

TINNĪTUS, ûs. m. [ἦχος χαλκώματος, βόμβος. τρύφων, Gl. L. G. ἦχος ἐπὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου, G. L.] Plin. lib. 11. cap. 20. Apes gaudent plauſu, atque tinnitu æris. Idem lib. 28. cap. 2. Tinnitu aurium præſentire. [In Gloſſ. prior, aut legendum indiſcrete βόμβος τρυφῶν, aut Τρύφων, eſt nomen Grammatici, qui id poſuit, quod non puto.
Acutus tinnitus. V. ACUTUS.
Æris tinnitibus ſonat Rhodope. Ovid. 6. Met. 589.
Arguta cavis tinnitibus æra. Sil. lib. 17. 18.
Tenues tinnitus. Catul. Argon. 62. 262.
Ciere tinnitus. Virg. 4. Georg. 64.

TINNĪMENTUM, i. n. [κωδώνισμα] Idem quod Tinnitus. Plaut. Rud. 3 5. 26.
Illud quidem edepol tinnimentum eſt auribus.

TINNŬLUS, a, um. Adj. [ἠχώδης] Quod tinnit acutum: ut, Sonus tinnulus, Qui redditur ex æneis vaſis quum pulſantur. Ovid. 4. Met. 339.
Tinnulaque æra ſonant, & olent myrrhæque crocique.
Tumidus, & corruptus, & tinnulus. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Chordæ tinnulæ. Senec. Troad. 833.
Fiſtula tinnula. Calpurn. Ecl. 4. 74.
Vox tinnula. Catul. Epithal. Juliæ 62. 13.
Dicacitas tinnula. Apulejus in Aſin. Aur. lib. 1. p. 105. Elmenh. Sonora, & obſtrepera, ſublatiore ſermone.
Oratores tinnuli, qui exiliter ſonantes dictiones venantur. Quintil. 2. 3.

TINNULUM, i, n. [πλῆκτρον, Gl. L. G.] Inſtrumentum, quo tinnitus efficitur. &

TINNULUS, i, m. [ἦχος, ἐπὶ χαλκοῦ, καὶ σιδήρου, Gl. G. L.] Niſi mendum.

TINNĪTO, [ἠχῶ, ἐπὶ χαλκοῦ, Gl. G. L.] āre. Frequentativ. Commodian. Inſtruct. 64. Nec enim dico, ut te in trivio tinnites. i. e. Ut gloriæ captandæ cauſa te jactites. Auctor. Philomelæ v. 9.
Parus enim quamvis per noctem tinnitet omnem.

TINTINIO, īre: & TINTĬNO, āre. Afranius in Conſobrinis apud Non. 1. 188. Janitoris impedimenta tintinire audio. Nævius, Tantum ibi molæ crepitum faciebant, tintinabant compedes. Feſtus. Catull. ad Lesbiam, 49. 11.
— ſonitu ſuopte
Tintinant aures. Legitur & Tinniunt; ſed male.

TINTINNĀBŬLUM, vel TITINABULUM, i. n. [κωδώνιον, Gl. L. G. κώδων, G. L.] Inſtrumentum æneum; quo populus e. g. lavandi hora in thermis vocari ſolebat. Apud Martial. lib. 14. 163. tintinnabulum ſic loquitur,
Redde pilam, ſonat æs thermarum, ludere pergis?
Virgine vis ſola lotus abire domum. Juven. 6. Sat. 440.
Tot pariter pelves, & tintinnabula dicas
Pulſari: jam nemo tubas atque æra fatiget. Plaut. Pſeud. 1. 3. 98.
— lanios inde arceſſam duo cum tintinnabulis.
In Gloſſ. Latinogræc. etiam ἐξαίρεσις redditur. [Quod non ſatis intelligo.

TINTINNĀCŬLUS, i. m. [κωδωνίζων] Qui tinnimentum facit. Plaut. Truc. 4. 3. 8.
Niſi tintinnaculos vultis vos educi viros.
Tintinaculi viri apud Plaut. ſunt Carnifices, qui tintinabula habent, ad ſumendum de aliquo ſupplicium. Nam qui ad ſupplicium ducebantur tintinabula gerebant. Zonaras, τοὺς γὰρ ἐπί τινι ἀτοπήματι καταδικασθέντας θανεῖν νενόμιστο κωδωνοφορεῖν, ἵνα μηδεὶς βαδίζουσιν αὐτοῖς ἐγχριμπτόμενος μιάσματος ἀναπίμπληται. Poſſet & non inepte ſic eos quiſpiam appellatos exiſtimare, propter crepitum plagarum ſonitumque verberum. Ex Turneb. Adverſ. 11. 21. Ferrarios fabros exponit Salmaſ. qui tinnitu crepitantes compedes vinciendorum pedibus inderent, putatque per diminutionem dictum ἀπὸ τοῦ Tintinnax, ācis. Adj.

TINNISO, ōnis. m. [κοπίδερμος, Gl. L. G.] In Græcolat. vox Græca Latine eadem Copidermus redditur.

TINUNCŬLUS, i. m. Genus accipitris. Columel. lib. 8. cap. 8. Genus accipitris, tinnunculum vocant ruſtici, qui fere in ædificiis nidos facit. Plin. lib. 10. cap. 37. Avem eſſe dicit, columbas defendentem, & accipitres territantem occulta naturæ vi, in tantum ut viſum vocemque ejus fugiant.

TĪNUS, i. f. Species lauri apud Plin. 15. 30. Ovid. 10. Met. 98.
Et bicolor myrtus, & baccis cærula tinus.

T I O

TIOS, Oppidum Paphlagoniæ apud Melam lib. 1. cap. 20. Nunc *Tio* vocatur, teſte Olivario in Melam. V. TEIUM.

T I P

TIPASA, [Τίπασα] Ptolemæo lib. 5. cap. 2. Urbs Mauritaniæ Cæſarienſis: hodie *Sercelle*.

TIPHE, es. f. Frumenti genus. Plin. 18. 8.

TIPHERNUM, i. n. [Τίφερνον] Civitas Umbriæ, quæ nunc civitas Caſtelli dicitur, nobilis alumno Gregorio, Græcis Latiniſque litteris apprime docto, ſicuti ejus opera elucubrata manifeſtant. Melius Tifernum.

TIPHYON, i. n. Herba. Plin. 21. 11.

TĪPHYS, yos. m. [Τῖφυς] Viri proprium, in navibus fabricandis arte ſingulari, & qui Argonautarum gubernator fuerit, auctore Virg. 4. Ecl. 34.
Alter erit tum Tiphys, & altera, quæ vehat Argo. Ovid. 6. Epiſt. 48.
Quid tibi cum patria, navita Tiphy, mea?

TĪPŬLA, æ. f. Vermis ſive araneoli ſpecies, ſex pedes habens, ſed tantæ levitatis, ut ſuper aquam currens non deſidat, auctore Feſto. Plaut. Perſ. 2. 2. 61.
— novi, omnes ſunt lenæ levi fide:
Neque tipulæ levius pondus eſt, quam fides lenonia. Varro apud Non. 2. 857. habet Tippula, cum duplici P. conf. TIMULUS.

T I R

TĪRĔSĬAS, [Τειρεσίας] Vates Thebanus, Peneto patre genitus, & mutatus quondam, ut poetæ tradunt, in feminam: & poſt ſeptem annos in virilem formam rediit. Ejus anima ponitur Ulyſſi veniens obviam, multaque ei prædicens apud Homer. lib. 11. Odyſſ. 98. Hic (ut Cic. 5. Tuſc. 115. meminit) cæcatus fuit ira Junonis, cui ſcire futura Juppiter dedit, crimenque levavit honore. V. Ovid. 3. Met. 323. Scribit Strabo lib. 9. Tireſiæ monumentum fuiſſe in Tilphoſio monte Bœotiæ, juxta fontem Tilphoſam, ubi profugus diem ſuum obierit. Ibi Thebani cives ſepulto divinos honores tribuere. Hic habuit filiam nomine Manto, quæ oppidum in Italia condidit, quod poſtea ab OEno ejus ex Tiberino Tuſcorum rege filio, Mantua, a matris nomine nuncupatum eſt. Id tamen Græci negant.
Vates Tireſias. Propert. lib. 4. 10. 57.
Tireſiam, pro Cæco Juven. 13. Sat. 249. dixit illo verſu,
Nec ſurdum, nec Tireſiam quenquam eſſe deorum.

TĪRĬDĀTES, is. m. [Τηριδάτης] Nomen regis Armeniæ. Hor. 1. Carm. 26. 5.
Quid Tiridatem terreat.

TIRISCUM, [Τίρισκον] (inquit Ptolem. lib. 3. cap. 1.) quod jam Taros dicitur, Daciæ urbs, hodie *Greſſechana*.

TĪRO, ōnis. m. Novus miles, & adhuc rudior ad militiam exercendam opponiturque Veterano. Cic. 11. Philipp. 39. Ego autem, non tam veteranos intuendos nobis arbitror, quam quid tirones milites, flos Italiæ, &c. Liv. 40. Ut ii modo, quibus emerita ſtipendia ſint, milites dimittantur: veteribus militibus tirones immiſceantur. Ovid. 3. Faſt. 787.
Ergo, ut tironem celebrare frequentia poſſet,
Viſa dies dandæ non aliena togæ.
Tiro ad omnem artem refertur: unde & pro Gladiatore rudi adhuc in diſciplina gladiatoria accipitur. Sueton. in Cæſ. 26. de gladiatoribus loquens, Tirones neque in ludo, neque per laniſtas, ſed in domibus per Equites Romanos, ac etiam per Senatores armorum peritos erudiebat.

Tirones appellabantur, Qui sumpserant togam virilem, idque Tirocinium vocabatur. Suet. in Calig. cap. 10. Uno atque eodem die togam sumpsit barbamque posuit, sine ullo honore, qualis contigerat tirocinio fratrum ejus. Hor. 1. Serm. 2. 17.

Sub patribus duris tironum. Eum significat fenus exercere contra leges, quæ vetabant filiisfamilias, & minoribus XXV annis fenerare. Turnebus.

Tirones dicebantur Adolescentes, quando togam puram sumentes, pubescente jam barba, eloquentiam in foro auspicabantur. Plin lib. 8. cap. 48. Ea prima texuit rectam tunicam, qua simul cum toga pura tirones induuntur, novæque nuptæ. [Rectius diceret, Civilem vitam actu aliquo rerum civilium auspicantes. V. Justin. 3. 3. conf. TOGA.

Tiro usu forensi. Cic. 1. Verr. 47. Apulejum esse video proximum subscriptorem, hominem, non ætate, sed usu forensi, atque exercitatione, tironem. i. e. Non tam ætate novitium, quam inertia.

Tiro ac rudis in re aliqua. Cic. 1. de Orat. 218. Fateor enim callidum quendam hunc, & nulla in re tironem ac rudem, nec peregrinum, atque hospitem in agendo esse debere. A quibusdam Tyro per y male scribitur.

TIRUNCŬLUS, i. m. dimin. Juven. 11. Sat. 143.

Nec frustum capreæ subducere, nec latus Afræ
Novit avis noster tirunculus.

Tirunculum se Plinius in Epist. dixit, quasi Rudem in cognitione signorum, lib. 3. Epist. 6. ad Severum, Quod me, inquit, quanquam tirunculum, sollicitavit ad emendum.

TIRUNCULA, æ. f. Canis ætate nondum robusta dicitur a Columel. lib. 7. cap. 12. Quoniam, inquit, tiruncula nec recte nutrit, & educatio totius habitus aufert incrementum.

TIRŌCĬNIUM, i. n. Prima actio in quacunque arte. Plin. lib. 7. cap. 48. Luceeja in scænam producta fuerat tirocinio a M. Pomponio Ædili plebis.
Deponere rudimenta tirocinii. Justin. lib. 9. 1.
Facere tirocinium. V. FACIO.
Ponere tirocinia. Justin. 12. 4. Constantiores futuri, si non solum tirocinia, verum etiam incunabula, in ipsis castris posuissent. Liv. 45. 37.
Ætatis tirocinio lapsus, postea se correxit. Cic. in Sallust. 14. i. e. Inscitia & ignoratione. Budæus.
Animi tirocinium. Venulejus de ædilitio edicto, l. Animi, Novitium autem, non tirocinio animi, sed conditione servitutis intelligi. Hoc in loco Venulejus eleganter Tirocinium animi pro Simplicitate & rudimento posuit. Budæus.
Navium tirocinium, Plin. lib. 24. cap. 7. per metaphoram, quum primum mari committuntur naves, & veluti in Neptuni militiam conscribuntur. Budæus.
Oratorum tirocinium dicebatur, quum in forum primum oratores futuri deducebantur, quasique oratoriæ arti initiabantur & agendis causis. Hujusmodi enim artis exercendæ auspicamentum, tirocinium dicebatur: tumque oratores dicebantur tirones. Tranquil. in Neron. cap. 7. Deductus in forum tiro, populo congiarium, militi donativum proposuit, indicta decursione. Idem in Tiber. cap. 54. Neronem & Drusum patribus commendavit, diemque utriusque tirocinii congiario plebi dato celebravit. Budæus. V. TIRO supra.

TIROCINĀTIO, ōnis. f. ex Hieronymo affertur Beroaldo in cap. 26. Cæs. Suet. H. St.

TIRŌNĀTUS, ûs. m. Theod. Cod. l. 7. tit. 13. Tempore tironatus eorum procuratores præsententur.

TĪRO Tullius, M. Ciceronis alumnus & libertus, adjutorque in litteris studiorum ejus fuit. Is libros complures de usu atque ratione linguæ Latinæ, item de variis atque promiscuis quæstionibus composuit. Hactenus Gell. lib. 13. cap. 9. Meminit & lib. 7. cap. 3. Exstant Ciceronis ad eum epistolæ lib. ult. ad Fam. Nonnulli scribunt Tyro, sed perperam.

TIRONIĀNUS, a, um. Adj. [Τιρωνιανὸς] a Tirone possessivum. Gell. lib. 1. cap. 7. In oratione Ciceronis quinta in Verrem, libro spectatæ fidei, Tironiana cura atque disciplina facto.

TIRYNS, ynthos. f. [Τίρυνς] Nomen est patriæ Herculis in Peloponneso, quæ proxima Argis, a Plin. Tirynthia vocatur lib. 4. cap. 5. Unde

TIRYNTHIUS, a, um. Adj. [Τιρύνθιος] Herculis epitheton. Ovid. 2. de Arte Am. 221.

Paruit imperio dominæ Tirynthius heros. conf. Sil. 8. 218.

Aula Tirynthia. Stat. 2. Silv. 2. 109.
Tela Tirynthia, Herculis. Ovid. 13. Met. 401.

TIRYNTHIUS, i. m. Absolute pro Hercule. Virg. 7. Æn. 662.

—postquam Laurentia, victor
Geryone exstincto, Tirynthius attigit arva.

Durus Tirynthius. Valer. 6. Argon. 5. conf. Stat. 6. Theb. 270.

TIRINTHIA, æ. f. Alcmena. Ovid. 6. Met. 112.

T I S

TIS, [σοῦ] Genitivus est antiquus a Tu pronomine. Plaut. Mil. 4. 2. 42.

Quia tis egeat, quia te careat, ob eam rem huc ad me missa est.

TISAMENES, vel ut alii, TISIMANES, is. m. Orestis filius, qui Mycænis imperavit. Ovid. in Ibin, v. 348. Frontin. Stratag. 1. 2.

TĪSĬPHŎNĒ, es. f. [Τισιφόνη] Ultricem cædis significat. Est enim una ex Furiis, a cædibus plectendis dicta: τίσις ultio vel pœna: φόνος, vel φονὴ cædes, aut mors, cui curæ sit mortis ultio. Hor. 1. Serm. 8. 34. Tibul. lib. 1. 3. 69.

Tisiphoneque, impexa feros pro crinibus angues.

Crinita hydris Tisiphone. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 40.
Pallida Tisiphone. Virg. 3. Georg. 552.
Sæva Tisiphone. Hor. 1. Serm. 8. 34.
Ultrix Tisiphone. Virg. 6. Æn. 571.

TISOBIS, [Τισόβιος] Fluvius Britanniæ, teste Ptolem. lib. 2. cap. 3.

TISSA, æ. f. [Τίσσα] Ptolem. lib. 3. cap. 4 Siciliæ urbs: nunc *Randazzo*, in Ætnæ radicibus: cujus incolæ, Tissinenses; Ciceroni autem 5. Verr. 86 Tissenses.

TISSANA, æ. f. Succi species. Isidor. 20. 3. V. PTISANA.

TISSAPHERNES, is. m. [Τισσαφέρνης] Satrapas Persicus, cui filiam nuptum dedit Rex Artaxerxes. V. Nep. 9. 3. & 17. 2. & Justin. 5. 1.

T I T

TIT. Titulus. TIT. V. Titulo usus.

TĪTAN, ānis. vel TITĀNUS, i. m. [Τιτὰν] Cæli & Terræ filius multitudinis etiam numero Titanes dicuntur. Virg. 6. Æn. 580.

Hic genus antiquum terræ, Titania pubes,
Fulmine dejecti fundo volvuntur in imo.

Terra (inquit Servius) primum Titanas contra Saturnum genuit: Gigantes postea contra Jovem. Et ferunt fabulæ Titanas ab irata contra deos terra, ad ejus ultionem creatos. Unde & Titanes dicti sunt ἀπὸ τῆς τίσεως, id est, ab ultione. Hactenus Servius.
Monstrifer Titan. Senec. Herc. OEth. 9.
Impii Titanes. Hor. 3. Carm. 4. 43.
Validi Titanes. Ovid. 3. Fast. 797.
Dii cum Titanis, ut cum Gigantibus, bella gesserunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 70.
Plato Titanum e genere statuit eos, qui ut illi cælestibus, sic hi adversentur magistratibus. Cic. 3. de Legib. 5.
Tradunt Titanas sex fratres fuisse, & quinque sorores, a Titea matre dictos, ut auctor est Diodorus. Ex quibus unus fuit Iapetus, pater Promethei; unde Juven. 14. Sat. 35.

Queis meliore luto finxit præcordia Titan.

Hyperionque ex Titanum numero est, qui Solis parens & astrorum fertur. Hinc Sol Titan, Luna Titanis, Diana Titania a poetis dicuntur. Cic. in Arat. 60.

Quem quum perpetuo vestivit lumine Titan. Ovid. 3. Met. 173.
Dumque ibi perluitur solita Titania lympha.

Ardens Titan laxavit fervidum diem. Senec. Herc. OEth. 6.
Calidus Titan. Lucan. lib. 4. 51.
Fervidus Titan. Senec. Herc. fur. 12.
Flammiger Titan. Lucan. lib. 1. 415.
Luctificus Titan. Lucan. 7. 2.

TITĀNIUS, a, um. Adj. [Τιτάνιος] ut,
Astra Titania. Virg. 6. Æn. 725.
Bella Titania. Sil. lib. 12. 725.

TITĀNIĂCUS, a, um. aliud Adj. [Τιτανιακὸς] Ovid. 7. Met. 399.

Hinc Titaniacis ablata draconibus, intrat
Palladias arces.

TITĀNIS, ĭdis. f. [Τιτανὶς] patronym. Adjective ponitur apud Juven. 8. Sat. 132.

—omnem Titanida pugnam
Inter majores, ipsumque Promethea ponas.

TĬTĂRĒSIUS, i. m. [Τιταρήσιος] Homer. lib. Iliad. 2. 751. Fluvius e Styge ortum habens, qui in Peneum influens, illius aquis non confunditur, sed instar olei innatans excurrit. Lucan. 6. 376. habet Titaresus.

TĪTHŌNUS, i. m. [Τιθωνὸς] inquit Servius, frater Laomedontis fuit, quem præliantem Aurora dilexit, & rapuit, ex qua Memnonem filium genuit, sed tandem post longissimam optatamque vitam, audita Memnonis filii morte, in cicadam a poëtis versus esse dicitur: ex Servio enarrante apud Virg. 4. Æn. 585. hunc locum,

Tithoni croceum linquens Aurora cubile.

Idem Laomedontis filius traditur Diodoro lib. 5. qui in Asia Orientem versus usque in Æthiopiam militans, dicitur genuisse ex Ida filium, nomine Memnona: qui quum Trojanis opem tulisset, postea ab Achille est interfectus. Hæc Mancinel. ex Diodoro, declarans hunc locum Hor. 1. Carm. 28. 8.

Occidit & Pelopis genitor, conviva deorum,
Tithonusque remotus in auras.

TITHONIUS, a, um. Adj. [Τιθώνιος] ut, Conjux Tithonia, Aurora. Ovid. 3. Fast. 403.
Alma Tithonia. Valer. 1. Argon. 311.
Senectus Tithonia. Stat. 4. Silv. 3. 151.

TITHYMĂLUS, i. m. [Τιθύμαλος] Genus fruticis, quæ a nostris lactuca marina dicitur. Columel. lib. 9. 13. pr. Tithymalus majorum quoque animalium ventrem solvit. Idem paulo supra, Maximusque vel minimus annuus earum labor est initio veris, quo Tithymali floret frutex. Plin. lib. 26. cap. 8. Tithymalum nostri herbam lactariam vocant, alii lactucam caprinam: narrantque lacte ejus inscripto corpore, quum inaruerit, si cinis inspergatur, apparere litteras, ita quidam adulteras alloqui maluere, quam codicillis. [Sunt codd. in quibus Tithymallus scribitur, unde suspicor penult. produci rectius.
Tithymalum, Meconîon a quibusdam vocatur. Hæc Hermol. in Corol. cap. 778.
Tithymali genera septem numero refert Dioscorid. lib. 4. cap. 159. Prima vocatur Characias: secunda Paralios, vulgo *herba mora*: tertia Platyphyllos, vulgo *Tortumaglio*: quarta Helioscopios: quinta Cyparissios, vulo *Esula minor*: sexta dendroides, id est arborea: septima Characias femina.

TITEX, V. TITTEX, TITIA, V. TITTIA.

TITIĀNUS, i. m. [Τιτιανὸς] Titiani filius, Orator Græcus, præceptor Maximini principis, scripsit libros provinciarum pulcherrimos: appellatur Simia sui temporis, quod omnia prope imitaretur. Capitolin. Maxim. Jun. pr.

TITIANUS, a, um. Adj. ut Thermæ Titianæ. Capitol. in Max. & Albin. cap. 1. a Tito Vespasiani filio sic dictæ.

TĬTIENS, [Τατιήνσης] pro Tatienses posuit Propert. lib. 4. 1. 31.

Hinc Titiens, Rhamnesque viri, Luceresque coloni:
Quatuor hinc albos Romulus egit equos. Al. Tities. V. LUCRES.

TĬTIĪ, [Τίτιοι] Sacerdotes Apollinis, a Titiis avibus, quas in auguriis certis observare solebant, appellati, ut ait Varr. 4. de L. L. 15. Hæc Sulpitius & Beroaldus in illud Lucan. lib. 1. 597.

Et doctus volucres augur servare sinistras,
Septemvirque epulis festus, Titiique sodales,
Et Salius, &c.

TĪTILLO, [γαργαλίζω, Gl. L. G. & G. L.] āre. proprie est, Certæ partis corporis contactu, nempe ejus quæ sub alis, vel planta pedis est, risum vel invito excitare. In Gloss. Fatigare, Vellare, synon. junguntur. Lucret. 2. 429. translate usurpavit,

Titilare magis sensus, quam lædere possunt.

Pro eo quod est, Contactu neque prorsus jucundo, neque plane aspero & molesto sensus hilarare, & quasi diffundere. Lambinus.
Titillare, per translationem pro Commovere, provocare, & per blandimenta ingerere accipitur. Cic. 3. de Finib. 39. Nam si ea sola voluptas esset, quæ quasi titillaret sensus, ut ita dicam, & ad eos cum suavitate afflueret, &c. Sic 3. Tusc. 47. Titillari voluptate.
Assentator titillans. Cic. 2. Off. 62. Hæc est gravium hominum atque magnorum: illa, quasi assentatorum populi, multitudinis levitatem voluptate quasi titillantium.

TITILLĀTIO, ōnis. f. [γαργαλισμὸς, Gl. G. L.] Vellatio, ibid. Cic. de Senect. 47. At non est voluptatum tanta quasi titillatio in senibus. Idem 1. de Nat. Deor. 114. Voluptates quibus quasi titillatio adhibetur sensibus.

TITILLĀTUS, ûs. m Idem. Plin. lib. 11. In eadem præcipua hilaritatis sedes, quod titillatu maxime intelligitur alarum, quas subit.

TITILLĀMENTUM, i. n. Fulgent. 2. Mythol. Tantalus, cui fallax aqua gulosis labia titillamentis attingit.

TITILLUS, i. m. [γάργαλος] Theod. Cod. l. 8. tit. 5. Flagrum, cujus in cuspide brevis aculeus pigrescentes artus innocuo titillo poterit admonere.

TITINNIUS, i. m. Poeta vetus, cujus pauci tantum jam exstant versus apud Nonium & reliquos Grammaticos.

TĬTIO, ōnis. m. [δαλὸς, Gl. L. G. & G. L.] Lignum adustum, quod ab igne extrahitur. Varr. de vita Pop. Rom. lib. 2. apud Non. 2. 875. Contra a novo marito, quum item e foco in titionem ex felici arbore, & in aquali aqua allata esset, &c. Cels. lib. 3. cap. 12. Fomentisque protinus validioribus totum corpus circundare convenit, maximeque involutis testis, & exstinctis titionibus. Lactant. 4. 14. 14.

TĬTĬVĪLĬTIUM, i. n. Festus nullius esse significationis scribit, ut apud Græcos nullius est σκινδαψὸς & βλίτυρι. Plaut. Casin. 2. 5. 39.

Non ego istud verbum emissem titivilitio. Al. Emissim. Auctor tamen non contemnendus Fulgent. de prisco Serm. n. 20. Textivilitium legisse videtur, quum ita scribat; Textivilitium dici voluerunt fila putrida, quæ de telis cadunt. Hic ergo textivilitium, rem vilissimam interpretor. Tametsi autem videtur Festo effutitium temere vocabulum ad vilitatis & contemptionis significationem, tamen origo ac natales, a quibus deducit Fulgentius, magnam verisimilitudinem præ se ferunt. Ut enim in Textivilitium, vilitium inest vilitatis sententia: sic antegressam vocabuli partem sensus expertem de nihilo jactatam esse non est credibile: Titi autem cum sensus nullus sit, & sit Texti, Textivilitium dictum putemus. Sed si Fulgentium sequamur; in mensione versus una erit syllaba supprimenda, dicendumque Textivilitium, quod Plauto est familiare. Hæc ex Turneb.

TĬTIUS, i. m. Tribunus Plebis, a quo lex Titia nomen habuit.

Plures fuisse Titios indicat Vossius in Institut. Orat. 1. conf. Reines. Var. Lect. 2. 14.

Sextus Titius, auctore Cic. in Brut. 225. Orator, homo loquax sane & satis acutus, sed tam solutus & mollis in gestu, ut saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Titius nomen esset.

TITIUS, a, um. Adj. Lex Titia de Vectigalibus lata est a Sext. Titio Tribuno plebis, A. U. C. 654. Ut vectigal agris publicis assignatis impositum Quæstor colligeret. Val. Max. 8. 1. de Judic. Publ. damn. 3. Sext. quoque Titium similis casus prostravit: erat innocens, agraria lege lata gratiosus apud populum.

Lex Titia de muneribus nominatur ab Ausonio Epigr. 88. De qua lege sic scribit Tacit. 11. Ann. 3. Consurgunt patres, legemque Titiam flagitant, qua cavetur antiquitus, ne quis ob causam orandam pecuniam donumve accipiat. Hac lege tenebantur advocati, qui mercenariam clientibus operam præstabant. Invehitur Ausonius in mollitiem Jurisconsulti, eumque deridet, quod legem Titiam non metueret: quod enim indoctus erat, nihil lucrabatur. Alciatus in Annotationibus in Tacitum.

TITORNUS, i. m. [Τίτορμος] Bubulcus fortitudinis monstrosæ fuit: cum Milone de robore certavit vicitque, quum pedem tauri una manu, altera vero alterius tauri pedem per vim conantibus ipsis resilire, traheret. Auctor Ælian. Var. Hist. 12. 22.

TITTEX, Μύσταξ, Gloss. Latinogræc. Μύσταξ autem in Græcolat. Rictus.

TITTIA, Κρέα πτηνῶν ὁ λέγουσι. Gloss Latinogræc.

TĬTŬBO, [σφάλλομαι, σκάζω, βαμβαίνω, Gl. L. G. & G. L.] āre. dicitur Qui pedibus firmiter insistere nequit, ut faciunt ebrii, aut infirmi, aut vulnerati, aut decrepiti senes, quibus pedes inconstanter vacillant. Quint. in Pastu cadaverum, Sed jugulasti vulneratum, titubantem stravisti, fumantem incendisti. Hæc fere Vall. lib. 5. Ovid. 3. Met. 607.

Ille mero, somnoque gravis titubare videtur.

Erubuisse, expalluisse, titubasse. Auctor ad Heren. lib. 2. 8.

Titubare, ad Animum transfertur, quoties ab animo verba dissentiunt: quod inconstantiæ signum esse dicitur. Ter. Heaut. 2. 3. 120. Verum illa ne quid titubet. Cic. pro Flacc. 22. De subselliis queror? una ex domo prodeunt: si verbo titubarint, quo revertantur non habebunt. Hor. 1. Epist. 13. 19.

—cave ne titubes, mandataque frangas.

Titubatum & offensum. Cic. 1. Verr. 72. Si tantulum offensum, titubatumque sit, ut ea quæ singulatim ac diu collecta sunt, uno tempore universa perdamus.

Versus debilitatur in quacunque sit parte titubatum. Cic. 3. de Orat. 190.

Titubare, Balbutire, Γλώσσῃ βαμβαίνω. Gloss. Latinogræc.

Titubo, Λακωνίζω. Idem Gloss. [ad Fidem dubiam translatum.

TITŬBANS, antis. Partic. [σφαλερὸς, Gl. G. L.] ut, Artus titubantes sustinet ferula. Ovid. 4. Met. 26.

Lingua titubante loqui, Lingua præ timore blæsa. Ovid. 3. Trist. 1. 21.

Fortuna titubans. Sil. lib. 11. 4.

— stat nulla diu mortalibus usquam,
Fortuna titubante, fides.

Furtim, mente ac lingua titubante, facere aliquid. Cic. pro Domo 139.

Menbra titubantia valido vino. Ovid. 6. Fast. 677.

TITUBĀTUS, a, um. [συγκλονηθεὶς] Participium sine verbo, inquit Servius. Virg. 5. Æn. 331.

Hic juvenis jam victor ovans vestigia presso
Haud tenuit titubata solo: &c. [i. e. Titubanter impressa.

TITUBANTER, Adv. [ἀσυστάτως] Inconstanter. Cic. pro Cœl. 15. Posuistis enim, atque id tamen titubanter, & strictim, conjurationis hunc propter amicitiam Catilinæ participem fuisse.

Titubanter & inconstanter loqui. Auctor ad Heren. lib. 4. 53.

TITUBANTIA, æ. f. [συγκλόνησις] Suet. in Vitell. cap. 6. Ac de hac quoque liberos utriusque sexus tulit, sed marem titubantia oris prope mutum & elinguem.

TITUBĀTIO, ōnis. f [συγκλόνησις] Idem. Cic. 2. de Invent. 41. Quo in genere eventus quoque videndus erit, hoc est quid ex unaquaque re soleat evenire, magnopere considerandum est, ut metus, lætitia, titubatio.

Titubatio & offensio. Auctor ad Heren. lib. 2. 12.

TITŬLUS, i. m. [τίτλος, Gl. G. L. ἐπιγραφὴ, G. L. & L. G.] Quod alicui rei, ut libro, operi, vel statuæ, superscribitur, ad ejus cognitionem. Unde in statuis, sive picturis titulum dicimus litteras, quæ vel artificis, vel ejus, cujus statua sive imago est, nomen demonstrat: vel tempus, quo factum est opus, declarat. Plin. 7. Epist. 29. Maxime tamen hic me titulus admonuit, quam essent mimica & inepta, quæ interdum in hoc cænum, in has sordes abjicerentur. De monumento Pallantis loquitur.

Translate Ovid. 2. de Arte Am. 293.

Utilitas tua sit, titulus donetur amicæ.

Τίτλος & πιττάκιον, vide apud Suidam in Πιττάκιον, fortasse Scriptum, in quo tituli tantum notati essent. H. St.

Titulus, pro Programmate, seu inscriptione, qua significatur domum aliquam esse proscriptam, venum, vel in locatum dandam. Plin. 7. Epist. 27. Deserta inde, & damnata solitudine domus, totaque illi monstro relicta: proscribebatur tamen, seu quis emere, seu quis conducere, ignarus tanti mali, vellet. Venit Athenas Philosophus Athenodorus, legit titulum, auditoque pretio, quia suspecta vilitas, &c.

Titulus libri, Qui vel qualitatem operis, vel nomen auctoris, vel numerum librorum ostendit. Martial. lib. 2. epig. ult.

Unum de titulo tollere iota potes. Ovid. Rem. Amor. 1.
Legerat hujus Amor titulum, nomenque libelli. Plin. Epist. 101. lib. 5.

Adhibere titulum. V. ADHIBEO.

Decorare sepulcrum titulis. Sil. lib. 15. 397.

Effeminare titulum. Claud. 1. in Eutrop. 10.

Indere titulos. V. INDO.

Titulo signetur imago. Ovid. 2. Epist. 73.

Titulus, pro Laude & dignitate aliquando accipitur. Ovid. 2. Fast. 15.

At tua prosequimur studioso pectore, Cæsar,
Nomina, per titulos ingredimurque tuos. Liv. 4. 34. extr.

Navalis victoriæ vanum titulum appetivere. Cic. in Pison. 19. Sustinere titulum Consulatus. Idem 5. Tusc. 30. Iidem dicant semper beatum esse sapientem, quos si titulus hic delectat insignis & pulcher, Pythagora, Socrate, & Platone dignissimus, inducant animum, &c.

Adulantes tituli. Claud. 2. in Eutrop. 79.

Caduci tituli. V. CADUCUS.

Facilis titulus, Gloria facile parta. Ovid. 10. Met. 602.

Inanes tituli. Hor. 2. Serm. 3. 212.

Levis titulus, parvique nitoris. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 288.

Modicus titulus. V. Modicus, in MODUS.

Reddere titulum in meritis. Ovid. 13. Met. 372.

Insignis titulis avorum. Lucan. lib. 8. 73.

Magnificus titulis. Ovid. 2. Epist. 68.

Stupere in titulis & imaginibus. Hor. 1. Serm. 6. 17.

Titulus, Prætextum. Paulus in l. Si quis tutor. §. Quid ergo. D. de ritu nupt. Quid ergo si, quum se vellet excusare aliquo titulo, nec in promptu probationes haberet, &c. sic etiam Liv. 37. 54. Et meminisse quem titulum prætenderitis, prius adversus Philippum, nunc adversus Antiochum belli.

Titulus, Monumentum. Apulejus, Avorum & proavorum titulis clarus. Vet. Inscr. apud Gruter. p. 990. n. 10.

HVNC EGO NVNC TITVLVM STATVI CARISSIME CONIVNX.

Titulus etiam dici potest alicujus rei Indicium. Sic Petron. cap. 55. Ciconia titulus tepidi temporis. i. e. Signum aut indicium.

Titulus a tuendo, quasi Tutulus, quod tueatur factum auctoris; & si quis alterius opus esse contendat, veri opificis indicet nomen. Unde aliquando tituli dicti sunt milites, quasi tutuli, quod patriam tueantur. Unde & Titi prænomen ortum. Festus.

TITŬLO, āre. Tertull. de Anima, cap. 13. Animæ nomine totius hominis mentio titulata est.

TĬTUS, [Τίτος] Prænomen Romanorum est, a τίω, honoro. Vel a Tueor, ut vult Festus. V. TITŬLUS. Scribitur una littera T.

Titus, a suo prænomine, dictus est clarissimus Romanorum princeps, Vespasiani filius, & frater Domitiani. Appellatus est Amor ac deliciæ generis humani, uti tradit Suet cap. 1.

Titi Livii, duo fuerunt; Alter Tragœdiarum scriptor, qui ob ingenii meritum, a Livio Salinatore, cujus liberos erudiebat, libertate donatus est. Alter Historiarum scriptor Patavinus, qui floruit sub Augusto: laudatur in historia, quum sit in narrando miræ jucunditatis, clarissimique candoris.

Titus, etiam fuit Pauli Apostoli comes in ministerio, & discipulus ab eodem Cretensi ecclesiæ præpositus, in qua & diem obiit supremum. V. Euseb. & Hieron.

TĬTȲRUS, i. m. [Τίτυρος] proprie Calamus, ut explicuit Hesychius. Pastoris nomen apud Virg. 1. Ecl. 1.

TĬTȲUS, [Τιτυὸς] secundum alios Terræ filius fuit: secundum alios a Terra nutritus: unde elegit poeta sermonem, quo utrunque significaret: nam Alumnum dixit. Hic amavit Latonam, propter quod Apollinis confixus est sagittis: & damnatus hac lege apud inferos, ut ejus jecur vultur exedat. Quanquam Homerus vicissim dicat duos vultures sibi in ejus pœnam succedere. Hactenus Servius enarrans illud Virg. 6. Æn. 595.

Necnon & Tityon, Terræ omniparentis alumnum,
Cernere erat. Ovid. 1. de Pont. 2. 41. Hujus magnitudinem corporis poëtæ dixerunt fuisse novem jugerum. Unde Tibull. lib. 1. 3. 75.

Porrectusque novem Tityus per jugera terræ,
Assiduas atro viscere pascit aves. Hor. 3. Carm. 11. 21.

T L

T. L. Titi libertus, Testamento legavit. T. LEG. III. Tribunus legionis tertiæ.

TLĒPŎLĔMUS, i. m. [Τληπόλεμος] Herculis filius, teste Homero Iliad. lib. 2. 653. Hic quum Rhodiorum rex esset, occisus est a Sarpedone in bello Trojano.

T M

TM. Tantum. TM. vel T̅M̅. Terminus, Testamentum. T. M. Titulum monumenti, Testamento mandavit.

Tmesis, is. f. [τμῆσις] est, Unius verbi compositi vel simplicis sectio, altera dictione, vel pluribus interjectis. ut Virg. 3. Georg. 381.
—septem subjecta trioni. Pro Septemtrioni. Et 1. Æn. 412.
Et multo nebulæ circum dea fudit amictu. Pro Circumfudit. Ubi Servius, Figura tmesis est, quæ fit quum secto uno sermone aliquid interponimus. Sed hoc tolerabile est in sermone composito: ceterum in simplici nimis est asperum: quod tamen faciebat antiquitas. ut,
—saxo cere comminuit brum. Pro Cerebrum.

Tmōlus, i. m. [Τμῶλος] Mons Lydiæ, ut scribit Plin. lib. 5. 29. croco florentissimus & vitibus consitus. Servius scribit eum esse Ciliciæ in illud Virg. 1. Georg. 56.
—nonne vides, croceos ut Tmolus odores,
India mittit ebur, molles sua tura Sabæi? Ovid. 11. Met. 151.
—riget arduus alto
Tmolus in ascensu, clivoque extensus utroque,
Sardibus hinc, illinc parvis finitur Hypæpis. Ibid. 156.
Judice sub Tmolo certamen venit ad impar. Est ergo juxta Sardis, quæ urbs ex Herodoti Pliniique testimonio in Lydia est. Columel. lib. 3. 8. 4. Tmolon & Corycon flore croceo: Judæam & Arabiam pretiosis odoribus illustrem haberi.
Nomen idem & Flumini datum est. Plin. lib. 33. cap. 8. Auri argentique mentionem comitatur lapis, quem coticulam appellant, quondam non solitus inveniri nisi in flumine Tmolo.
A poëtis quandoque i post τ superaddi invenimus, ut apud Ovid. 6. Met. 15.
Deseruere sui Nymphæ vineta Timoli.
Stephanus de Urbibus per τ scribit Tymolum, sicque ait vocari Tmolum figura poëtica.

Tmolius, a, um. Adj. [Τμώλιος] Ovid. 4. de Pont. 15. 9.
Africa quot segetes, quot Tmolia terra racemos.

T O B

Tŏbius, [Τόβιος] Ptolem. lib. 2. cap. 3. Britanniæ insulæ fluvius, qui *Tovy* vulgo dicitur. Cambden.

T O C

Tocītes, æ. m. [τοκίτης] Herba apud Apul. de Herb. cap. 19.

Toc ullio, ōnis. m. Minutus fenerator: & est vox formata a Græco diminutivo τοκύλλιον: ut apud Plaut. a σκέπαρνον, Sceparnio. Cic. 2. Att. 1. Neque te in tocullionibus habebam. Eodem modo Latini Turpionem dixere. V. Turneb. Adversf. 7. 3. & not. Var. in Cic.

T O D

Todi; a τυτθοὶ parvi, Avium genus parvarum. Festus.

Todillus, a, um. Adj. Gracilis. Festus ex Plauto, Cum extortis talis, cum todillis crusculis.

T O F

Tōfum, i. n. vel **Tofus**, i. m. [πῶρος ὁ λίθος, Gl. L. G. & G. L.] Genus lapidis asperi, qui facile in arenam resolvitur. Plin. lib. 15. cap. 4. Columel. lib. 4. cap. 22. Arenosus tofus & plus justo jejunus sabulo.
Antra laqueata tofis & pumice. Ovid. 2. Fast. 315.
Levibus tofis structa atria. Ovid. 8. Met. 560.
Leves tofi. Ovid. 3. Met. 160.
Scaber tofus. Virg. 2. Georg. 214.
Sordidus tofus. Stat. 4. Silv. 3. 53.

Tofīnus, a, um. Adj. [πωρινός] Quod ex tofo est. Suet. in Claud. Cæs. cap. 21. Circo vero maximo marmoreis carceribus, auratisque metis, quæ utraque & tofina ac lignea antea fuerant, exculto, &c.

Tofāceus. a, um. Adj. [πωρώδης] Idem. Plin. lib. 17. cap. 7. Est enim alba, rufa, columbina, argillacea, tofacea, arenacea. Unde Tofacea quoque pira, vulgus nostrum appellat, a tofis qui intus reperiuntur.

Toficius, a, um. Adj. Capitol. in Maximin. cap. 6.

Tofōsus, a, um. Adj. Tofo plenus. Sidon. 3. Epist. 13. Verruca humore tofosa.

T O G

Tŏga, æ. f. [τήβεννος, Gl. L. G. & G. L.] Gestamen erat proprium Romanorum civium, quemadmodum Pallium Græcorum, superimponebaturque tunicæ, vel tunicis potius. Dicta toga a tegendo, ut ait Nonius 1. 3. quod corpus tegat. Hæc laxa erat, & in sinum multis crispulis subtracta succingebatur. Tibul. lib. 1. 6. 40.
Et fluit effuso cui toga laxa sinu. De toga vide Quintil. lib. 11. cap. ult. & Crinitum de H. D. lib. 3. cap. 7.
Arcta toga. Hor. 1. Epist. 19. 30.
Arcta decet sanum comitem toga.
Algentes togæ, Hiemales. Martial. lib. 14. 137. titulus est Lacernæ,
Amphitheatrales nos commendamur ad usus,
Quum tegit algentes nostra lacerna togas.
Attrita toga. Martial. lib. 14. 125.
Si matutinos facile est tibi rumpere somnos,
Attrita veniet sportula sæpe toga. [Mallem, A trita.
Exigua toga. Hor. 1. Epist. 20. 13.
Nivea toga. V. Niveus, in nix.
Fusa toga, & Restricta, contraria. Suet. in August. cap. 73.
Impar toga. V. impar.
Pexa toga. V. Pexus in pecten.
Pinguis toga. V. pinguis.
Radiante toga decorus. Claud. 6. Conf. Hon. 372.
Recens toga. Perf. 1. Sat. 15.
Sordidula toga. Juven. 3. Sat. 149.
Tenues togæ. Hor. 1. Epist. 14. 32.
Toga vitrea, Tenuis textus & pellucidi dicebatur, quod ritu vitri transluceret, qua certe indutum esse probro & vitio dabatur. Varr. Modio, Istorum vitreæ togæ ostentant tunicæ clavos. Turnebus.
Amictus toga. Cic. 2. in Catil. 22.
Defluit toga. Hor. 1. Serm. 3. 31. i. e. Deorsum fluit, & ex humeris cadit.
Dejicere & reponere togam. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Toga pacis est insigne & otii. Cic. in Pison. 73.
Toga, pro Pace aliquando accipitur, quoniam in pace tantum togæ usus erat. Nam in bello, deposita toga, sumebant sagum. V. sagum. Plin. Ut dubium sit, togane, an bello præstantior fuerit. Cic. 3. de Orat. 167. Campum pro comitiis, togam pro pace, arma ac tela pro bello.
Toga, Peculiaris habitus clientum, & salutatorum, qui togati ibant salutatum, ut sportulam consequerentur. Martial. 10. 82.
Mane, vel a media nocte togatus ero. conf. Attrita toga supra.
Togarum varia antiquis Romanis erant genera: ut Toga prætexta, (quæ & magistratus insigne, & puerilis fuit) toga virilis, toga picta, toga regia, quæ erat auro & purpura intexta, qua reges utebantur, quæ a Livio inter insignia triumphantis numeratur. V. infra.
Candida toga, erat Quam petitores honorum in comitiis induebant: unde & Candidati dicebantur. Plin. lib. 7. cap. 34. de Nasica, In toga candida bis repulsa notatus a populo. Cicero in candida orationem habuit in Catilinam & Antonium competitores. Budæus. V. candidatus.
Palmata toga. V. Palmatus, in palma.
Perfusæ togæ. V. perfusus.
Picta toga, Vestis publica fuit, summique Magistratus. Capitolinus de Gord. trib. cap. 4. Palmatam tunicam & togam pictam primus Romanorum privatus, suam & propriam habuit: quum ante Imperatores etiam de Capitolio acciperent, vel de Palatio. Lampridius de Alexandro cap. 40. Prætextam & togam pictam nunquam nisi Consul accepit: & eam quidem, quam de Jovis templo sumptam, alii quoque accipiebant aut Prætores, aut Consules. Budæus. Juven. 10. Sat. 39.
—& pictæ Sarrana ferentem
Ex humeris aulæa togæ. Ubi Schol. V.
Prætexta toga. V. prætexta.
Puerilis toga. Gell. lib. 18. cap. 4. Quum jam adolescentuli Romæ prætextam & puerilem togam mutassemus.
Pulla toga ab Alba distinguebatur; Pulla enim in funeribus utebantur, ut nunc atra veste utimur; Alba autem in epulo, vel publico, vel parentali; a quibus pullati, atratique dicebantur. V. pullus, Adj.
In epulo cum toga pulla accumbere. Cic. in Vatin. 30.
Puram togam tirunculi forenses assumebant tirocinii die. De qua Cic. 9. Att. epist. ult. Ego meo Ciceroni, quoniam Roma caremus, Arpini potissimum togam puram dedi: idque municipibus nostris fuit gratum. Eidem lib. 7. epist. 8. Habebamus autem in manibus Antonii concionem habitam x Calend. Januar. in qua erat accusatio Pompeji usque a toga pura. i. e. Ab ejus tirocinio, a prima adolescentia, post xvi annum finitum. Dicta Pura toga, quod nullo purpuræ prætextu distincta esset. Catull. ad Mallium, v. 15. Lucan. lib. 7. 18.
—pura venerabilis æque,
Quam currus ornante toga. i. e. Nec picta, nec triumphali, nec prætexta. Budæus.
Rara toga. Martial. lib. 10. 47.
Lis nunquam, toga rara, mens quieta. Togam raram optat, id est, ne cogatur bene mane togatus circumvolitare limina potentiorum, salutationis defuncturus officio. Baysius. [Lego Lis nusquam.
Rasa toga. Plin. lib. 8. cap. 84. Togas rasas Phrygiasque, Divi Augusti novissimis temporibus cœpisse, scribit Fenestella.
Tabernariæ togæ. V. taberna.
Virilis toga a puerili distincta erat, quæ & Prætexta appellabatur: ea decimum septimum circiter annum sumebatur. Cic. de Amicit. 34. Ego autem a patre ita eram deductus ad Scævolam, sumpta virili toga, ut quoad possem & liceret, a senis latere nunquam discederem.
Sumpsisti virilem togam, quam statim muliebrem stolam reddidisti. Cic. 2. Philipp. 44.
Virilis toga, Toga libera quoque dicebatur, eamque adepti remotis magistris liberius vivebant. Stat. 5. Silv. 2. 68.
Quem non corrumpit pubes effrena, novæque
Libertas properata togæ? Turnebus.
Virilis toga in Capitolini Jovis templo sumebatur. Testis Valer. Max. lib. 5. cap. 4. 4. de M. Cotta.
Toga & impudicarum erat mulierum. Si quidem matronæ, quæ a maritis ob adulterium repudiabantur, togam accipiebant, sublata stola, propter ignominiam. Toga autem meretrici apta, ita enim prostare solebant cum togis puellæ, ut discernerentur a matronis. Et ideo quæ adulterii damnatæ fuerant, hac veste utebantur. Hæc Acron in illud Hor. 1. Serm. 2. 63.
—quid inter
Est in matrona, ancilla, peccesne togata? Matrona, id est libera conjugata: ancilla, soluta, sed non prostituta: togata, infami & prostituta. Quod autem mulieres adulterii convictæ, cogerentur toga virili indutæ procedere in publicum, innuit & Juven. 2. Sat. 69.
Damnetur, si vis, etiam Carphinia, talem
Non sumet damnata togam. i. e. Tam infamem, ut tu sumis.
Toga pro Officio. Plin. ad Apollinarem, Altius tibi otium & pinguius, eoque securius: nulla necessitas togæ: nemo arcessitor ex proximo. Id quod ideo invaluit, quod ad officia præstanda togati conveniebant, id est ad salutandos, deducendos, comitandosque amicos honoris gratia.

Togŭla, æ. f. dimin. [τηβέννιον] Martial. 4. 26.
Ignosces, togulam, Postume, pluris emo. Cic. in Pison. 54. Togulæ lictoribus ad portam præsto fuerunt: quibus illi acceptis, sagula rejecerunt, & catervam Imperatori suo novam præbuerunt. Idem 1. Att. 18. Togula picta.

Togātus, a, um. Adj. [τηβεννοφόρος, Gl. L. G. τηβεννοφόρος, G. L.] Qui toga indutus est. Unde Romani, Togati dicti sunt, Quorum toga proprius & communis vestitus erat, quemadmodum Græci Palliati dicebantur. Virg. 1. Æn. 286.
Romanos rerum dominos, gentemque togatam. Martial. lib. 14. 124.
Romanos rerum dominos, gentemque togatam
Ille facit, magno qui dedit astra patri.

Magna caterva togatorum. Cic. pro Roſc. Amer. 135.
Græculus judex, modo palliatus, modo togatus. Cic. 5. Philipp. 14.
Togatus, Remp. in toga, i. e. in pace adminiſtrans. Cic. pro Sull. 85. Cui uni togato ſupplicationem decreverit. Subaudi Senatus.
Comœdiæ togatæ, Quæ ſcriptæ ſunt ſecundum ritus Romanorum: ut Græcas fabulas ab illorum habitu Palliatas appellamus. Nam Græci pallium ſupra tunicam ferebant.
Miles togatus. Claud. 4. Conſ. Hon. 9.
Militia togata. Lucan. ad Piſon. 27.
Turba togata. Propert. lib. 4. 2. 56.
Togati creditores Græcorum. Cic. 3. Verr. 73. Erant nonnulli togati, creditores Græcorum, quibus ad exigendas pecunias improbiſſimi cujuſque Legati plurimum prodeſt gratia.
Togati etiam dicebantur, Qui principes civitatis officii gratia in forum deducebant, ac deinde domum reducebant: quoniam togis amicti erant. Juven. 7. Sat. 142.

Reſpicit hoc primum qui litigat: an tibi ſervi
Octo, decem comites poſt te: an ſit ſella, togati
Ante pedes. Et itidem 1. Sat. 96.
— nunc ſportula primo
Limine parva ſedet, turbæ rapienda togatæ. Et apud Martial. lib. 2. 57.
Quem grex togatus ſequitur, &c. Toga enim purpuræ ſerviebat, ut apud eundem 10. 10.
Quid faciet pauper, cui non licet eſſe clienti?
Dimiſit noſtras purpura veſtra togas. i. e. Nunc non licet nobis officium vobis præſtare, quum jam purpurati officiis præſtandis ſucceſſerint.

Togata opera a Martiale vocitatur, quum Romani togati deducerent & reducerent Magiſtratus, & eos qui dignitate vel ætate vel opibus præcellerent, in domum, in forum, in templa, vel alio; lib. 3. 46.
Exigis a nobis operam ſine fine togatam:
Non eo, libertum ſed tibi mitto meum. Et in 9. 103. Bayfius.

Veneti colunt Galliam togatam. Verba ſunt Pomponii Melæ lib. 2. cap. 4. Certe Veneti etiam nunc toga veſte utuntur. Nunc ea regio uſque ad Rubiconem, vocatur *Marcha Trevifana*, ut ſcribit Olivarius. V. GALLIA.

TOGĀTŬLUS, a, um. Adj. dimin. joco formatum. Martial. 10. 74.
— quamdiu ſalutatur,
Anteambulones, & togatulos inter,
Centum merebor plumbeos die toto?

TOGATĀRIUS, i. m. Togatarum fabularum actor. Suet. Auguſt. cap. 45. V. Caſaub. in loc.

T O L

TOLARIUS, i, m. [πλινθοπώλης] Gloſſ. Latinogræc. [An Tolerarius?
TŎLENTUM, i. n. [Τολέντιον] Italiæ oppidum in Piceno: a quo,
TOLENTINĀTES, Populi dicti. Plin. lib. 13. cap. 13.
TŎLĔRO, [ὑπομένω, Gl. L. G. & G. L.] āre. ſignificat Patienter ferre, ut ait Feſtus, eſtque verbum mala patientis. Ter. Phorm. 3. 3. 23.
Noli metuere: una tecum bona malaque tolerabimus. Idem Hec. 3. 5. 28.
Sed quando ſeſe indignam deputat matri meæ,
Cui concedat, cujuſque mores toleret ſua modeſtia.

Patienter tolerare. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Dura tolerare. Sen. Hippol. 4.
Famem tolerare. Cæſ. 1. Bell. Gall. 28.
Fortunam tolerare. Cic. ad Brut. 16.
Hiemem tolerare. Cic. 2. in Catil. 23. Niſi idcirco ſe facilius hiemem toleraturos putant.
Impenſas. Plin. lib. 12. cap. 14. Inde impenſæ publicæ tolerantur.
Inopiam obſidiumque tolerare. Tacit. 4. Hiſt. 4.
Laborem. Plin. lib. 11. cap. 5. Apes ad uſus vitæ laborem tolerant.
Laborem militarem tolerare. Cic. 2. Off. 45.
Laborem ſtudiorum pueri difficilius tolerant, Quintil. lib. 1. cap. 12.
Mala tolerare. Sen. Herc. fur. 13.
Militiam tolerare ſub magiſtro. Virg. 8. Æn. 515.
Pondus alicujus tolerare. Hor. 2. Carm. 5. 4.
Sitim tolerare. Plin. lib. 8. cap. 18. Sitim & quatriduo tolerant.
Sitim, famemque tolerare. Ovid. 1. de Pont. 2. 87.
Sors toleranda nullis populis. Stat. 1. Theb. 195.
Sumptus tolerare. Cic. 1. Q. frat. 1.
Vitam tolerare, Vivere, nutrici. Cæſ. 7. Bell Gall. 77. Qui in oppida compulſi, ac ſimili inopia ſubacti, eorum corporibus, qui ætate inutiles ad bellum videbantur, vitam toleraverunt.
Vitam tolerare colo. Virg. 8. Æn. 408.
Cui tolorare colo vitam tenuique Minerva.
Tolerare ſe, Modice & ſumma parcimonia ſe alere. Ulpian. l. In lege Cenſoria. D. de verb. ſignif. Ex quibus agris paterfamilias fructus caperet, quibus ſe toleraret, &c.
Alere & tolerare equitatum. Cæſ. 3. Bell. Civil. 58. Ibid. 49. Equos eorum vix tolerari.
Tolerare ſua pecunia milites. Plin. 33. cap. 10.
Paſſus CLX tolerare, Sufficere curſui CLX paſſuum. Plin. lib. 7. cap. 20.
Res ad patiendum tolerandumque difficilis. Cic. 2. Tuſc. 18.
Toleratu difficilis. Cic. 4. de Finib. 52. Dicunt illi aſperum eſſe dolorem, moleſtum, odioſum, contra naturam, difficilem toleratu.

TOLERANS, antis. [καρτερικὸς, ὑπομενητικὸς, Gl. G. L.] Partic. Columel. lib. 8. cap. 16. Piſcium genera dulcis undæ tolerantia.
Tolerantior. Columel. 6. 22. Extremi frigoris tolerantior equino armento vacca eſt.
Tolerantiſſimus penuriæ, Patientiſſimus. Columel. lib. 7. cap. 1.

TOLERANDUS, a, um. Partic. Cic. 1. Att. 17. Nobis inter nos noſtra ſive incommoda, ſive vitia, ſive injuriæ, ſunt tolerandæ.

TOLERĀTUS, a, um. Partic. Tacit. 12. Ann. 11. Clementia ac juſtitia, quanto ignoratiora barbaris, tanto toleratiora. al. Tolerantiora.

TOLERANTER, [καρτερικῶς] ius, iſſime. Adv. Quintil. lib. 8. cap. 6. Dure etiam jungere vetamur, qui toleranter videre Septemtriones videmur.
Ferre aliquid toleranter. Cic. 4. Fam. 6.
Toleranter dolorem pati. Cic. 2. Tuſc. 43.

TOLERANTIA, æ. f. [ὑπομονὴ, Gl. G. L.] Cic. in Parad. 4. 1. Tolerantia rerum humanarum, contemptione fortunæ.
Tolerantia tamen doloris laude ſua non carebit. Quintil. lib. 2. cap. 20.

TOLERATIO, ōnis. f. [ἀνάσχεσις] Cic. 2. de Finib. 94. Quædam alia toleratio eſt verior, qua uti vos non poteſtis, qui honeſtatem ipſam per ſe non amatis.

TOLERĀBĬLIS, e. Adj. [ἀνεκτὸς, Gl. G. L.] Quod tolerari poteſt. Ter. Heaut. 1. 2. 31. Homo tolerabilis. Plin. in Paneg. 37. Tolerabile tributum. Et ibidem, Tolerabile experimentum. Cic. de Senect. 8. Moderati enim & nec difficiles, nec inhumani ſenes, tolerabilem agunt ſenectutem.
In aliquibus rebus tolerabile eſt. Cic. ad Brut. 15.
Dicere ſic tolerabilius eſt. Cic. 1. de Orat. 218.
Conditio tolerabilis. Cic. 4. in Catil. 16.
Conditione tolerabili tranſigere. Cic. pro Quint. 97.
Exemplum tolerabile. Liv. 39. 39. Nec jure ullo, nec exemplo tolerabili liberæ civitati.
Fenus tulerabile. Cic. 6. Att. 1. Itaque & Græci ſolvunt tolerabili fenore.
In aliquam tolerabilem formam redigendæ civitates. Liv. 34. 51.
Jactura rei familiaris tolerabilis. Cic. ad Brut. 18.
Orator ſane tolerabilis. Cic. de Clar. Orat. 178.
Patronus tolerabilis. Cic. de Clar. Orat. 129.
Philoſophi tolerabiliores motus volunt eſſe. Cic. 1. de Orat. 218.
Regnum nemini tolerabile. Cic. 10. Att. 7.

TOLERABILĬTER, Adv. [ἀνεκτῶς, Gl. L. G.] Tolerabili modo. Columel. lib. 2. cap. 2. Quas Græci συζυγίας ἐναντιοτήτων, nos diſcordantium comparationes tolerabiliter diximus.
Compar. Tolerabilius pati dolores, Facilius. Cic. 3. de Finib. 42.

TOLERABILITAS, ātis, f. [ἀνεκτότης, Gl. G. L.]

TŌLES, vel ut alii ſcribunt, TOLLES, vel TOLLIS, is. m. [παρίσθμια] Tumor eſt in faucibus, quæ per diminutionem Tonſillæ dicuntur. Feſtus. Iſidorus ſcribit 11. 1. Tolles Gallica lingua dici, quæ vulgo per diminutionem Tonſillæ dicantur, quæ in faucibus turgeſcere ſolent. Hæc verba falſi convincunt hanc Sereni ſcripturam.
Quos autem vocitant colles, attingere dextra
Debebis, qua gryllus erat preſſante peremptus. Scribendum enim arbitror, Quos autem vocitant Tolles, ut hæc curatio tonſillarum ſit. Turneb. [Gloſſ. Latinogræc. Tolæ, παρίσθμια, Tolia, παρίσθμια.

TŌLĒTUM, i, n. [Τόλητον] Ptolem. lib. 2. cap. 6. alio nomine *Serezola* dicta, Hiſpaniæ urbs: vulgo *Toledo*.

TOLLĒNO, ōnis. m. [κηλώνειον, Gl. L. G. & G. L.] Genus machinæ, ut ait Feſt. quo trahitur aqua, in alteram partem prægravante pondere, dicitur a Tollendo. In Gloſſ. Græc. etiam Ciconia redditur. *Une baſcule*. Veget. R. Mi. lib. 4. cap. 21. Tolleno dicitur, quoties una trabs in terram præalte defigitur, cui in ſummo vertice alia tranſverſa trabs longior, dimenſa medietate, connectitur, eo libramento, ut ſi unum caput depreſſeris, aliud erigatur. Plin. lib. 19. cap. 4. Vel tollenonum hauſtu rigandos.
Tolleno, Machina propugnantium. Liv. 38. 5. Deinde ut præter ſpem ſtare muros viderunt: collectis rurſus animis in arietes tollenonibus libramenta plumbi aut ſaxorum, ſtipiteſve robuſtos incutiebant. [Hic eſt Tolleno, cujus circumagi caput poteſt, ſecus ac in putealibus.

TOLLIS, V. TOLES.

TOLLO, ōnis. vel TOLLŌNUS, i. m. Idem quod Tolleno. Plaut. Rud. 2. 5. 23.
Heus ſic tolloni gratia? cape hanc urnam tibi. Columel. in Horto, v. 26.
Vicini quoque ſint amnes, quos incola durus
Attrahat auxilio ſemper ſitientibus hortis:
Aut fons illacrimet pute: non ſede profunda,
Ne gravis hauſturis tollonibus ilia vellat. Quo in loco alii paſſim legere malunt Tendentibus, non Tollonibus: Plauti locum Camerarius aliter legit. Gronoviana habet: Heus ſis, Polemocratia, cape &c. Et apud Colum. varia lectio eſt. V. ibi not. Victor. Barth & Gronov. ad Liv. 24. 34.

TOLLO, tollis, tŭli vel ſuſtŭli, & apud antiquos tĕtŭli, ſublatum vel lātum, [ἐπαίρω, Gl. L. G. & G. L. ἐγείρω, L. G.] tollĕre. Elevare ſurſum erigere. Plaut. Tolle caput. Ovid. 14. Epiſt. 45.
— ter acutum ſuſtulit enſem,
Ter male ſublato decidit enſe manus.

Sol in currum Phaëthontem filium ſuſtulit. Cic. 3. de Nat. Deor. 76.
Aliquid oneris tollere. Cic. 5. Verr. 1. i. e. Suſcipere.
Tollere & extrahere. Cic. 2. de Finib. 27.
Sublatis ſupra capita ſcutis. Liv. 34. 39.
Sublatum ad montem ſupercilium: cui Depreſſum opponitur. Cic. in Piſon. 14. Reſpondes, altero ad frontem ſublato, altero ad mentum depreſſo ſupercilio, crudelitatem tibi non placere.
Tectum altius tollam, Domum altiorem faciam. Cic. de Aruſp. Reſp. 33. Itaque ne quis meorum imprudens introſpicere tuam domum poſſit, ac te ſacra illa tua facientem videre, tollam altius tectum: non ut ego te deſpiciam, ſed tu ne aſpicias urbem eam, quam delere voluiſti. Ulpianus, Jus vicino non eſſe altius ædes tollere. Plaut. Trin. 3. 2. 60. Tollere mœnia. Al. Tua qui toleres mœnia.
Ædes meas ad decem pedes altius tollere. African. in l. Egi. D. de except. rei judic. Egi tecum, jus mihi eſſe ædes meas uſque ad decem pedes altius tollere: poſt ago, jus eſſe mihi uſque ad viginti pedes altius tollere: exceptio rei judicatæ proculdubio, ſed etſi rurſus ita agam, jus mihi eſſe altius ad alios decem pedes tollere: obſtabit exceptio.
In cælum tollere, Translate. Cic. pro Arch. 22. In cælum hujus proavus Cato tollitur, magnus honos Populi Rom. rebus adjungitur.
In cælum fama aliquem tollere, Magnopere laudare. Cic. 2. de Nat. Deor. 62. Suſcepit autem vita hominum, conſuetudoque communis, ut beneficiis excellentes viros in cælum fama ac voluntate tollerent.
Ad cælum laudibus tollere. Cic. 15. Fam. 7. Non dubito, quid præſentes ſentiant: nos quidem longinqui, & a te ipſo miſſi in ultimas gentes, ad cælum mehercule tollimus veriſſimis ac juſtiſſimis laudibus.
In cælum humeris. Cic. 11. Philipp. 24. Hunc vel in cælum, ſi fieri poterit, noſtris humeris tollemus.
In collum tollere. Plaut. Bacch. 3. 6. 42.

In

In crucem tollere. Cic. 3. Verr. 7. Statim deinde juſſu Prætoris, in crucem eſſe ſublatum.
In currum. Cic. 3. Off. 94. Optavit ut in currum patris tolleretur: ſublatus eſt: atque is antequam conſtitit, ictu fulminis deflagravit.
Laudes alicujus in aſtra tollere. Cic. 2. Att. 25. At hercule alter tuus familiaris Hortenſius, quam plena manu, quam ingenue, quam ornate, noſtras laudes in aſtra ſuſtulit. Virg. 5. Ecl. 51.
—Daphnimque tuum tollemus ad aſtra.
Laudibus tollere. Cic. 4. Att. 16. Itaque Cæſaris amici (me dico & Oppium) diſrumparis licet, monimentum illud, quod tu tollere laudibus ſolebas, ut odeum laxaremus, & uſque ad, &c.
In ſublime tollere. Plin. lib. 10. cap. 38.
Tollere vexillum, Extollere. Vexillum Imperatores habebant penes ſe in tabernaculo: & qui delectum olim habebant, in arce ponebant: cum prælium erat etiam committendum, proponebatur tollebaturque vexillum, ut in lib. de Bell. Alexandr. cap. 45. Quod ubi conſpexit, celeriter vela ſubduci, demitti antennas jubet, & milites armari, & vexillo ſublato, quo pugnandi dabatur ſignum, quæ primæ naves ſequebantur, idem ut facerent ſignificabat. Annotavit. Turneb. V. Adverſ. 14. 16. & 4. 11. Scheff. de Mil. Nav. 3. 1.
A terra ſe tollere altius, pro Creſcere: ac de herbis & arboribus dicitur. Cic. 5. Tuſc. 37. Itaque & arbores, & vites, & ea quæ ſunt humiliora, neque ſe tollere a terra altius poſſunt, alia ſemper virent, alia hieme nudata, verno tempore tepefacta frondeſcunt.
Arbos ſe ſuſtulit. Virg. 2. Georg. 57.
Animos tollere, Superbire, audaciorem eſſe. Salluſt. in Cic. 2. Verum, ut opinor, ſplendor domeſticus tibi animos tollit. Ter. Hec. 3. 5. 57.
Quia paululum vobis acceſſit pecuniæ,
Sublati animi ſunt. Propert. lib. 3. 18. 17.
I nunc, tolle animos, & tecum finge triumphos.
Animos dictis tollit. Virg. 9. Æn. 127.
Cachinnum, Riſum augere, riſu immoderato efferri. Cic. de Fato, 10. Addidit etiam mulieroſum, in quo Alcibiades cachinnum dicitur ſuſtuliſſe.
Clamorem, Summopere clamare, ac vocem extollere. Cic. 6. Verr. 94. Clamor a vigilibus, fanique cuſtodibus tollitur.
Clamor tollitur in cælum. Virg. 11. Æn. 745.
Clamores horrendos ad ſidera tollit. Virg. 2. Æn. 222.
Cornua tollere in aliquem. Hor. Epod. 16. 12.
Corpus tollere in auras. Ovid. 18 Epiſt. 52.
Corpora ſua alte tollit volucris. Ovid. 8. Met. 256.
Fluctuſque ad ſidera tollit. Virg. 1. Æn. 107.
Frontem tollens ad cælum. Ovid. 3. Met. 20.
Gradum tollere, Ambulare. Plaut. Bacch. 3. 6. 6.
Hinnitum tollit equa. Hor. 2. Carm. 16. 34.
Manus. Cic. 7. Fam. 5. Suſtulimus manus & ego & Balbus. Lætitiæ ſignum eſt, & gratias agentis.
Minas tollere. Virg. 3. Georg. 421.
Oculos tollere. V. OCULUS.
Oculos ſuſtulit ad proceres. Ovid. 13. Met. 126.
Oculos tollere contra aliquem, Diſſentire ab aliquo, & repugnare alicui. Lucret. lib. 1. 67.
Palmas ad ſidera tollunt. Virg. 5. Æn. 556.
Querelam tollunt lugubri voce. Lucret. lib. 4. 550.
Riſum tollere, Ridere. Hor. de Arte Poet. 381.
Tollere vento fluctus, & mulcere. Virg. 1. Æn. 70.
Vocem exiguam tollere. Virg. 6. Æn. 493.
Vultus erectos tollere ad ſidera. Ovid. 1. Met. 86.
Tollere: pro Sumere. Hor. 1. Serm. 4. 11.
Cum flueret lutulentus arat, quod tollere velles. Sic alibi ſæpius.
Tolle, λάβε. Gloſſ. Latinogræc.
Tollere de terra lapides; ad jaciendum ſcilicet. Cic. pro Cæcin. 60. Vinces profecto non fuiſſe armatos eos, qui ſaxa jacerent, quæ de terra ipſi tollerent.
Humo tollit ſaxum. Ovid. 11. Met. 110.
Humo ſe tollere, Erigere ſe. Ovid. 7. Met. 640.
Humo ſe tollere, per translationem, pro Nomen aliquod & gloriam ſibi comparare. Virg. 3. Georg. 9.
—tentanda via eſt, qua me quoque poſſim
Tollere humo, victorque virûm volitare per ora.
Membra vix tollit de humo. Ovid. 2. Faſt. 354.
Solio ſe tollit ab alto. Virg. 8. Æn. 541.
Ad ſpem effingendæ eloquentiæ ſe tollere. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Ancoras tollere, Colligere. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 31.
Aurum tollere, ac ſibi habere juſſit. Liv. 26. 50. extr.
Calices, Martial. lib. 11. 12.
Convivium. Plaut. Menæch. 3. 1. 17. Virg. 8. Æn. 175.
—jubet & ſublata reponi
Pocula.
De fano tollere. Cic. 3. de Nat. Deor. 84. Eundemque ferunt, hæc quæ dixi ſublata de fanis in forum protuliſſe, & per præconem vendidiſſe.
Ex delubris ſimulacra ſanctiſſima. Cic. 1. Verr. 3. Seſe jam ne deos quidem in ſuis urbibus, ad quos confugerent, habere, quod eorum ſimulacra ſanctiſſima C. Verres ex delubris religioſiſſimis ſuſtuliſſet.
Manu tollere. Plin. lib. 10. cap. 75. Plani autem piſcium in vado dormiunt, ut manu ſæpe tollantur.
Manus tollere ab re aliqua, Abſtinere. Ovid. 20. Epiſt. 146.
Ab loco tollere, Removere. Cic. pro Quint. 12. Tollitur ab atriis Liciniis, atque a præconum conſeſſu in Galliam Nævius, & trans Alpes uſque transfertur.
Liberos tollere, pro Suſcipere. Plin. in Paneg. 26. Locupletes ad tollendos liberos, ingentia præmia, & pares pœnæ cohortantur.
Liberos in aliquam ſpem tollere. Liv. 5. Nec patribus familiæ tantum, ſed ut omnium in domo liberorum capitum ratio haberetur: vellentque in eam ſpem liberos tollere.
Tollere, pro Nutrire, quod e moribus & inſtitutis veterum ſumptum eſt: aliquando enim liberos tolli nolebant, & jubebant exponi. Qui enim ali volebat depoſitum humi infantem tollebat: unde & dea quædam Levana dicebatur, ut ſcribit Auguſtinus. Plaut. Amph. 1. 3. 3. Verum, quod erit natum, tollito. Turneb.
Aliquem tollere. pro Aſſumere ſocium itineris. Cic. 2. Q. frat. 10. Mea factum eſt infuſa verecundia, ut te proficiſcens non tollerem.
Tollere, Auferre. Cic. de Amicit. 47. Solem enim de mundo tollere videntur, qui amicitiam e vita tollunt.
Detrahere, auferre, tollere. Cic. in Orat. 209.
Dolorem dentium. Plin. lib. 20. cap. 3. pr.
Tormentum tollere. Celſ. lib. 3. cap. 21. Si ne per has quidem tormentum tollitur, incidenda cutis eſt, & tum his utendum.
Tollere, [ἀνατρέπειν, Gl. L. G.] Irrita facere quæ quis geſſit. Cic. 4. Verr. 140. Si tibi magiſtratum abrogaſſet, minore ignominia te affeciſſet, quam cum ea, quæ in magiſtratu geſſiſti, ſuſtulit, atque irrita juſſit eſſe.
Tollere & delere. Cic pro Quint. 70.
Tollere & eripere. Cic. pro Roſc. Amer. 71. Nonne videntur hunc hominem ex rerum natura ſuſtuliſſe & eripuiſſe?
Inter Tollere & Auferre. Tollere eſt levare & erigere: Auferre levatum transferre. Virg. 8. Æn. 439.
Tollite cuncta, inquit, cœptoſque auferte labores. Turpil. Philopatr. Simul circumſpectat, ubi præter ſe neminem videt eſſe, tollit, aufert: ego clam conſequor. V. Nonium 5. 6.
Tollere, E medio auferre, vita privare, enecare, ut in antiquo illo diſticho, quod refert Tranquillus Neron. cap. 39.
Quis neget Æneæ magna de ſtirpe Neronem?
Suſtulit hic matrem, ſuſtulit ille patrem. Duplicem ſignificationem retinet: in priore enim pro Enecavit, in poſteriore Portavit, ſumitur. [Suſtulit e vivis, Suſtulit in humeros.
Tollere & interficere. Cic pro Cluent. 25.
Aditus templorum demolitione ſublati. Cic. Poſt. red. in Senat. 32. Aditus templorum erant, non ſolum præſidiis, & manu, verum etiam demolitione ſublati.
Æs alienum, pro Diſſolvere. Auctor de Viris illuſt. cap. 29. extr.
Avaritiam ſi tollere vultis, mater ejus tollenda eſt luxuries. Cic. 2. de Orat. 171.
Conſuetudinem de civitate. Cic. pro Roſc. Amer. 3. Tametſi non modo ignoſcendi ratio, verum etiam cognoſcendi conſuetudo jam de civitate ſublata eſt.
Conſules. Cic. ad Brut. 11.
Controverſias magnas parvo labore. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 9.
De aliquo decreto quid. Cic. 15. Att. 11. Etenim Servilia pollicebatur ſe curaturam, ut illa frumenti curatio de S. C. tolleretur.
Exercitum religio tollit. Cic. 1. Fam. 1.
De medio aliquem tollere, Interficere. Cic. pro Roſc. Amer. 20. Demonſtrant, cum pater hujuſce Sex. Roſcius, homo tam ſplendidus & gratioſus, nullo negotio ſit occiſus, perfacile hunc hominem incautum, & ruſticum, & Romæ ignotum de medio tolli poſſe.
De oratione ſua aliquem tollere, Non amplius nominare. Cic. 2. Att. 24. Primum Cepionem de oratione ſua ſuſtulit, quem in Senatu acerrime nominarat, ut appareret noctem, & nocturnam deprecationem interceſſiſſe.
De foro aliquem clamore tollere, Clamoribus facere ut aliquis foro privetur. Cic. pro Cluent. 79. Et illum, hominem ædilitium, jam Prætorem opinionibus hominum conſtitutum, non diſceptatione dicendi, ſed clamore hominum de foro, atque adeo de civitate eſſe ſublatum.
Diem tollere. V. DIES.
Dubitationem alicui. Cic. 12. Att. 7.
E civitate aliquem. Cic. pro Domo 44.
E choro philoſophorum aliquem tollere. Cic. 1. de Fin. 26. Tu quidem, inquit, totum Epicurum pæne e philoſophorum choro ſuſtuliſti?
E medio aliquem tollere, idem quod Tollere de medio, & occidere. Liv. 24. 6. pr.
E numero. Cic. pro Flacc. 7. Inimicus M. Cœlius, quod cum in re manifeſta putabat nefas eſſe publicanum judicare contra publicanum, ſublatus erat e numero recuperatorum: tamen tenuit ſe, neque attulit in judicium quidquam ad lædendum, niſi voluntatem.
Ex rerum natura aliquem. Cic. pro Roſc. Amer. 31. Nonne videntur hunc hominem ex rerum natura ſuſtuliſſe & eripuiſſe, cui repente cælum, ſolem, aquam, terramque ademerunt?
Errorem tollere, Delere, abluere. Cic. 4. Acad. 62. Dixitque ſapientis eſſe opinionem a perſpicuitate ſejungere: nihil fecit: ipſius enim opinionis errorem nullo modo ſuſtulit.
Imperitorum omnem errorem tollere. Cic. 1. de Fin. 37.
Ferro tollere aut veneno aliquem, pro Interficere. Cic. 3. de Nat. Deor. 81. Sed quia Druſum ferro, Metellum veneno ſuſtulerat: illos conſervari melius fuit, quam pœnas ſceleris Varium pendere.
Fidem de foro. Cic. 1. de Lege Agr. 23. Timorem bonis injeciſtis; fidem de foro, dignitatem de Repub. ſuſtuliſtis.
Genus orationis tollere. Cic. 3. Fam. 8.
Inducias tollere. Liv. 30. 4. bis.
Legem tollere, Abrogare, irritam facere. Cic. 2. de Legib. 31. Quid, legem, ſi non jure rogata eſt, tollere?
Libertatem. Cic. 1. Fam. 8. Dignitas in ſententiis dicendis, libertas in Rep. capeſſenda, ea ſublata tota, ſed nec mihi magis quam omnibus.
Memoriam alicujus rei funditus tollere ac delere. Cic. pro Quint. 12. Cujus omnino rei memoriam omnem tolli funditus, ac deleri arbitror oportere.
Metum, Timorem adimere. Cic. pro Roſc. Amer. 6. Deleatis ex animo ſuſpicionem omnem, metumque tollatis.
Moram tollere, Feſtinare. Cic. 10. Att. 1. Nunc ait ſe daturum, quum ex P. ſuſtulerit moram tabellarius.
Nefas. Ovid. 2. Met. 506.
Nomen alicujus ex omnibus libris tollere. Cic. 13. Att. 23.
Querelas tolle, Noli amplius queri. Hor. 1. Epiſt. 12. 3.
Spem aliquid faciendi tollere, Auferre. Cæſ. 7. Bell. Gall. cap. 28.
Suſpicionem. Cic. 10. Att. 16. Omnem igitur ſuſpicionem ſuſtuli. Idem pro Roſc. Amer. 6.
Teſtimonio aliquem tollere, Teſtimoniis ita convincere, ut puniatur, & foro privetur. Cic. pro Font. 14. Noluerunt ii, qui judicabant, hanc patere inimicitiis viam, quem quiſque odiſſet, ut eum teſtimonio poſſet tollere.
Furtim tollere aliquem. Virg. 9. Æn. 546.

Tollere, Differre. Plaut. Pœn. 2. 52.
Omnes extollo ex hoc die in alium diem. V. Non. 1. 4.
Sublatum eſt, ἐκυφίσθη, ἀνηνέχθη, Gloſſ. Latinogræc.

Sublātus, a, um. Partic. [ἀρθεὶς, μετεωρισθεὶς] Plin. lib. 11. cap. 29. Gregatim, ſublatæ vento, in maria aut ſtagna decidunt.
Clamor ſublatus ad æthera. Virg. 2. Æn. 338.
Sublati, Ferocientes, ſuperbientes. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 16. Quo prælio ſublati Helvetii, quod quingentis equitibus tantam multitudinem equitum propulerant, audacius ſubſiſtere. [Subauditur Animo.
Sublati liberi, i. e. Suſcepti. Paulus in l. Filius familias. D. de acquir. hered. Filius familias duxit uxorem: ea, filiis ſublatis, inteſtata deceſſit. Filii juſſu patris, non avi, adierunt hereditatem.
Dolis ſublatis aperire aliquid, Referre ſine dolo. Virg. 12. Æn. 26.
Errore ſublato agnorunt parentes, &c. Lucan. lib. 3. 601.
Lex ſublata. Propert. lib. 2. 7. 1.
Pavore ſublato ſecura turba. Lucan. lib. 3. 438.
Ex oculis ſublata virtus. Hor. 3. Carm. 24. 32.
Sublatus pro mortuo. Cic. 7. Verr. 142. Sic ille affectus, illinc tum pro mortuo ſublatus, brevi poſtea eſt mortuus.

Sublaturus, a, um. Partic. [ἀρῶν] Cic. 15. Att. 12. Eam rem Servilia ſublaturam ex S. C. ſe eſſe dicebat.

Sublate, Adv. ut, Sublate dicere. Cic. de Clar. Orat. 201. Quoniam ergo oratorum bonorum duo genera ſunt, unum attenuate preſſeque, alterum ſublate ampleque dicentium.
Sublatius de ſe dicere. Cic. pro Domo 95. Nihil enim unquam de me dixi ſublatius.

Sublatio, ōnis. f. [ἆρσις, ἀφαίρεσις] Quintil. lib. 9. cap. 4. Sublatione ac poſitione ad finem uſque decurrunt. De rythmis.
Sublatio animi, Elatio, ſuperbia. Cic. 2. de Fin. 13. Sed hoc intereſt quod voluptas dicitur etiam in animo vitioſa res, ut Stoici putant, qui eam ſic definiunt, Sublationem animi ſine ratione opinantis ſe magno bono frui, &c.
Judicii ſublatio. Quintil. 7. 2.

Tŏlōsa, [Τολῶσα] Tectoſagum, Narbonenſis Galliæ urbs nobiliſſima; a qua Toloſani Tectoſagi, Plin. lib. 3. cap. 4. dicti. Notum eſt adagium, Aurum habet Toloſanum. De cujus raptu quæſtionem aliquando habitam Romæ, ſcribit Cic. 3. de Nat. Deor. 74. V. Gell. lib. 3. 9. & Juſtin. lib. 32. 3.

Tolosātes, Iidem qui & Toloſani. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 7. Qui non longe a Toloſatium finibus abſunt.

Toluberna, æ. m. [παράσιτος, ἐντράπελος, Gl. L. G.] Adſecula. Ita Gloſſ. Scurræ, ut opinor, ſcurrile cognomen.

Tolus, i. m. [τρίπτης, Gl. L. G.] Inſtrumentum ruſticum, trituræ aptum, opinor.

Tŏlūtārius, a, um. vel **Tolutaris**, e. Adj. vel potius **Tolutarius**, i. m. [βαδιστής, Gl. L. G.] Equus, quaſi Volutarius, a pedum volubilitate dictus, qui alio nomine Aſturco ab Aſturia Hiſpaniæ oppido appellatur. Hos Gradarios vocamus, qui molli gradu & ſine ſucuſſura geſtant. Perottus.
Tolutarium ab Aſturcone diſtinguit Seneca, cujus hæc verba ſunt Epiſt. 18. Ita non omnibus obeſis mannis, & aſturconibus, & tolutariis præferres unicum illum equum a Catone defrictum.

Tolūtim, Adv. [εὐδρόμως] quaſi Volutim: hoc eſt volubiliter, ait Nonius 1. 12. Varro ibid. Ut equus, qui ad vehendum eſt natus, tamen traditur magiſtro, ut equiſo doceat tolutim incedere. Plaut. Aſin. 3. 3. 116.
Demam hercle jam de hordeo, tolutim ni badizas.
Tolutim carpere inceſſus. Plin. lib. 1. cap. 42. Al. Incurſus.

Tolutĭlis, e. Adj. Varro apud Non. 1. 60. Gradu tolutili vectus.

Tolutĭlŏquentia, æ. f. Volubilis locutio. Nævius, O peſtifera, trux, acerba tolutiloquentia. Nonius 1. 12.

T O M

Tŏmăcŭlum, i. vel **Tomăclum**, i. n. per ſyncopen, vel **Tomacula**, vel **Tomacina**, vel **Tomacella**, æ. f. Tomacula, Edulia ſunt, quæ fere ex jecore porcino, minutatim conciſo, & jam ſemicocto, infuſis ovis crudis, & caſeo optimo, & liquamine, pipere, aniſo, gingibere fieri conſueverunt, teguntur que omento ſuillo. Juven. 10. Sat. 355.
Exta, & candiduli divina tomacula porci. Varro de R. R. lib. 2. cap. 4. Itaque ſuibus animam datam eſſe proinde ac ſalem, quæ ſervaret carnem. E queis ſuccidias Galli optimas & maximas facere conſuerunt. Optimarum ſignum, quod etiam nunc quotannis e Gallia apportantur Romam pernæ, tomacinæ, & taniacæ, & petaſiones. Dicitur alias Inſitium, V. ISITIUM. Martial. lib. 1. 42. Fumantia tomacla.
Tomaculum dictum ἀπὸ τοῦ τεμεῖν, quod eſt concidere.

Tŏmărus, i. m. [Τόμαρος] Mons eſt Ætoliæ, ut ſcribit Plin. lib. 4. cap. 2. Idem & Tmarus appellatur, nobilis circa radices centum fontibus, ut Theopompus ſcripſit.

Tŏmē, es. f. [τομὴ] Sectio. Græcum eſt. Auſon. Epiſt. 5. 88.

Tōmentum, i. n. [γνάφαλον, γνάφαλλον, Gl. L. G. & G. L.] Lana brevis & conciſa, quæ ex veſtibus a fullone poliendo detrahitur: & quicquid farciminis ex quacunque re, ſive ex fœno & palea, ſive ex pluma fuerit, quo culcitræ farciuntur. Varro 4. de L. L. 35. Poſtquam tranſierunt ad culcitras, quod in ea ſagus aut tomentum, aliudve quid calcabant, ab inculcando culcitra dicta.
Tomentorum autem aliud Leuconicum dicebatur, quod fiebat ex lana alba conciſa: aliud Circenſe, ex arundinibus conciſis factum, idque ſtramentum habebatur plebejorum: dictum Circenſe, quod in Circo Romano ſternebatur, illicque pauperiores quieſcebant. Martial. lib. 14. 160.
Tomentum conciſa palus Circenſe vocatur:
Hæc pro Leuconico ſtramina pauper emit. Alia exemplaria habent Lingonico.

Tŏmex, ĭcis. f. [τομικὴ] Tomices Græco nomine appellantur ex canabi impolito & ſparto leviter tortæ reſtes, ex quo funes fiunt. Plin. lib. 17. cap. 10. Sic & ſpinas ſæpis cauſa ſerunt, tomice moris ſpinarum circumlita. Columel. lib. 12. cap. 32. Deinde faſciculos tomice palmea aut juncea ligato. Vitruv. lib. 7. cap. 3. docet aſſeres tomice religandos. Græcis dicitur τομικὴ, fem. generis.
Tomices appellantur etiam Pulvilli, quos in collo habent animalia, ne reſte lædantur.

Tomice, es. f. Species ſtatuariæ. Cæl. Rhodig Antiq. Lect. 29. 24.

Tomĭcus, a, um. Adj. [τομικὸς] Secans Celſ. 8. 1. Dentes quaterni primi tomici (i. e. inciſores) a Græcis vocantur.

Tŏmos, [Τόμος, Τόμοι, Τόμις, Τομεὺς] Ponti oppidum, Naſonis exſilio notum, quod ipſum a Mileſiis deductum innuit ipſe Ovid. 1. Triſt. 9. 3. Cur autem Tomos dictum ſit Idem 3. Triſt. 9. 33.
Inde Tomos dictus locus eſt, quia fertur in illo
Membra ſoror fratris conſecuiſſe ſui. Nam τομὴ Græcis inciſio dicitur. Abſyrtus autem ille fuit Medeæ crudelitate ſectus, ut idem Ovidius loco jam citato ſcribit. V. ſ. l.

Tomīta, æ. m. [Τομίτης] pl. Tomitæ, arum. Incolæ iſtius oppidi. Ovid. 1. Triſt. 2. 85.
Neſcio quo videam poſitos ut in orbe Tomitàs
Exilem facio per mea vota viam.

Tomītānus, a, um. Adj. [τομίτης] ut
Humus Tomitana. Ovid. 3. de Pont. 1. 6.
Ager Tomitanus. Ovid. 3. de Pont. 8. 2.

Tomus, i. m. [τόμος] Fragmentum libri, ſectio, pars. Martial. lib. 1. 67.
Scriptura quanti conſtet, & tomus vilis.

Tŏmȳris, [Τόμυρις] Regina nobilis Maſſagetarum in Scythia, quæ Cyrum debellavit & interemit. De qua plene Herodotus, & Juſtinus lib. 1. 8. Tibul. lib. 4. ad Mæcenatem, 1. 143.
Nec qua regna vago Tomyris finivit Araxe.

Tonatio, V. TONO.

Tondeo, tŏtondi, tonſum, [κείρω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Lanam ſive capillos & hujuſmodi recidere.
Barbam tondere. Cic. 5. Tuſc. 58. Sueton. in Auguſto cap. 79. In capite comendo tam incurioſus, ut raptim compluribus ſimul tonſoribus operam daret, ac modo tonderet, modo raderet barbam. h. e. Modo tonderi, modo radi faceret. Martial. lib. 2. 17. de tonſore indocto,
Non tondet, inquam: quid ergo facit? radit. Virg. 3. Georg. 561.
Caput tondere ad cutem. Celſ. lib. 6. cap. 6. de pediculis palpebrarum.
Comas tondere. Tibul. lib. 3. 1. 10.
Oves tondere. Plin. lib. 8. cap. 48.
Os alicujus tondere. Catul. 59. 139. V. loc.
Reduces tondere. Valer. Flacc. 1. Argon. 378.
Tectus & Eurytion ſervato colla capillo,
Quem pater Aonias reducem tondebit ad aras. Quidam olim quamdiu peregre erant, comam alebant intonſam, reduces & ſoſpites domi eam tondebant: quod apud Ægyptios obtinebat. V. Diodor. lib. 1.
Brachia arborum tondere. Virg. 2. Georg. 368.
Dumeta tondere dicuntur juvenci, i. e. Depaſcere. Virg. 1. Georg. 15.
Herbas fruticantes tondere. Plin. lib. 12. cap. 25.
Prata tondere, Secare. Virg. 1. Georg. 290.
Violas tondere manu. Propert. lib. 3. 13. 29.
Auro aliquem tondere, Auferre, & furari quicquid habet auri. Plaut. Bacch. 2. 3. 8.

Tondens, entis. Partic. [νέμων] ut, Equi late tondentes campum. Virg. 3. Æn. 538.
Pecudes tondentes gramina ex uno campo. Lucret. lib. 2. 659.
Pecudes tondentes pabula. Lucret. lib. 2. 317.

Tonsus, a, um. Partic. [κουρεὶς, Gl. L. G.] Qui eſt coma abſciſſa: ut, Tonſus homo, cui contrarium Intonſus, capillatus. Cic. in Piſon. 18.
Cum illa ſaltatrice tonſa. Martial. lib. 11. 40.
Jam mihi nigreſcunt tonſa ſudaria barba.
Capillus tonſus. Ovid. 8. Met. 151.
Comæ tonſæ, Compoſitæ Virg. 5. Æn. 556. Servius.
Cutis tonſa. Hor. 1. Epiſt. 18. 7.
Lanæ tonſæ. Hor. 3. Carm. 15. 13.
Tonſus, Minutus, vel compoſitus. Virg. 1. Æn. 706.
— tonſiſque ferunt mantilia vilis. Servius.
Humum tonſam verrit raro pectine. Ovid. Rem. Amor. 192.
Myrti tonſæ. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Novales tonſæ. Virg. 2. Georg. 71.
Oliva tonſa, Quæ minutis frondibus compta eſt: quaſi a tonſore compoſita. Virg. 3. Georg. 21.
Valles tonſæ, Arboribus & ſilvis viduatæ. Virg. 4. Georg. 277. Non ſilvoſæ. Servius.

Tonsum, i. n. [κουρὰ] Gloſſ. Græcolat.

Tonsa, æ. f. [κώπη, Gl. G. L.] & pl. Tonſæ, [κῶπαι, L. G.] Remi, a decutiendis fluctibus. Virg. 7. Æn. 28.
— & in lento luctantur marmore tonſæ. Servius. Lucret. lib. 2. 554.
Antennas, proram, malos, tonſaſque natantes. Stat. 5. Theb. 340.
Aſt ubi ſuſpenſis ſiluerunt æquora tonſis.
Tonſa nonnullis dicitur Ovis.

Tonsio, ōnis. f. [κουρὰ] ut, Ovium tonſio. Vulg. Interp. Deut. 18. 4.

Tonsus, ûs. m. Accius apud Non. 2. 850. Mulier funeſta veſte, tonſu lugubri. Plaut. Amph. 1. 1. 288.
Sura, pes, ſtatura, tonſus, oculi, naſum, vel labra.

Tonsor, ōris. m. [κουρεὺς, Gl. L. G. & G L.] Qui tondet. Varro 2. de R. R. cap. 11. Omnino tonſores in Italiam primum veniſſe ex Sicilia dicuntur, poſt Romam conditam anno tertio. Plaut. Aſin. 2. 3. 14. Ad tonſorem ire dixit. Hor. 1. Serm. 7. 3.
Omnibus & lippis notum, & tonſoribus eſſe. V. LIPPUS.
Dionyſius, ne tonſori collum committeret, tondere filias ſuas docuit. Cic. 5. Tuſc. 58.
Inæqualis tonſor, Qui inæqualiter tondet. Hor. 1. Epiſt. 1. 94.
Si curatus inæquali tonſore capillos
Occurro, rides. Senſus eſt, Rides, ſi occurro tibi curatus, aut (ut alii legunt) curtatus capillos, i. e. Curatos aut curtatos habens capillos a tonſore inæquali.
Dare operam tonſori. V. OPERA.

Tonsōrius, a, um. Adj. [κουρικὸς] Quod ad tondendum pertinet. ut, Tonſorius culter. Cic. 2. Off. 25. Qui cultros metuens tonſorios candente carbone ſibi adurebat capillum. Apud Martial. lib. 24. 36. titulus eſt, de Tonſoriis ferramentis.

Tonsorium, i. n. [κουρεῖον, Gl. G. L.] Idem, quod Tonſtrinum.

Tonsūra, æ. f. [κουρὰ] Tondendi opus. Columel. lib. 7. cap. 4. de Ovibus.

Ovibus. Tonſuræ certum tempus anni per omnes regiones ſervari non poteſt. Varro 2. de R. R. cap. 11. De lacte in eo & tonſura lanæ.
Tonſura, in vitibus & arboribus. Plin. lib. 17. cap. 27. Vitis tantum tonſuram annuam quærit, alternam myrtus, punicæ, oleæ, quia celeriter fruticeſcunt.

TONSTRIX, īcis. f. [κουρεύτρια] Plaut. Truc. 2. 4. 51. Tonſtricem Syram noviſti noſtram. conf. 4. 4. 3.

TONSTRĪCŬLA, æ. f. dimin. [κουρευτρίδιον] Cic. 5. Tuſc. 58. Ita fordido ancillarique artificio regiæ virgines, ut tonſtriculæ, tondebant barbam & capillum patris.

TONSĪLIS, e. Adj. [κουρικὸς] Quod tonſum eſt, ac in orbem & comam putatum, ut ait Valla lib. 1. Plin. lib. 12. cap. 2. Primus Cn. Matius nemora tonſilia invenit.
Buxetum tonſile. Martial. lib. 3. 58.
Facilitas tonſilis. Plin. lib. 16. cap. 10.
In opere topiario tonſilis. Plin. lib. 16. cap. 11.

TONSTRĪNA, æ. f. [κουρεῖον, Gl. G. L.] Locus in quo tonderi ſolet. Plaut. Amphit. 4. 1. 5.
In medicinis, in tonſtrinis, apud omnes ædes ſacras. Ter. Phorm. 1. 2. 39.
In quo hæc diſcebat ludo, ex advorſum ei loco
Tonſtrina erat quædam.

TONSTRINUM, i. n. Idem. Gloſſ. Græcolat.

TONSĬTO, āre. frequent. Plaut. Bacch. 5. 2. 9.
Rerin' ter in anno tu has tonſitari? ſcil. Oves.

TONSILLA, æ. f. Palus dolatus in acumen, & cuſpide præferratus, qui navis religandæ cauſſa in litore figitur. Actius, Tacete, & tonſillas in litore edite. Feſtus. V. Scalig. & Dacer. not.

TONSILLÆ, arum. pl. f. [παρίσθμια, G. L. G. & G. L.] dimin. a Tole tumore faucium, ut vult Feſtus. Fiunt autem circa uvam ex utraque parte infra fauces, vocanturque Glandulæ, ob quandam glandis ſimilitudinem. Plin. lib. 11. cap. 37. Tonſillæ in homine, in ſue glandulæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 131. Linguam autem ad radices ejus hærens excipit ſtomachus, quo primum illabuntur ea, quæ accepta ſunt: oris utraque ex parte tonſillas attingens, palato extremo atque intimo terminatur. Amygdalinæ a forma Galeno dicuntur, ſuntque glandulæ in radice linguæ, quæ ſalivam conficiunt. Amygdalas alii vocant.

TONGRI, Galliæ Belgicæ populi, Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Vulgo *Brabant*.

TONITRU, V. TONO.

TŎNO, āvi, ātum, & aliquando, ui, ĭtum, [βροντάω, Gl. G. L.] āre. notæ ſignificationis. Cic. 2. de Divin. 82.
Quum tonuit lævum bene tempeſtate ſerena.
Si fulſerit, ſi tonuerit, ſi tactum aliquid erit de cælo. Cic. 2. de Divin. 142.
Cælum tonat. Plin lib. 15. cap. 33. Tiberium principem, tonante cælo, ea coronari ſolitum ferunt contra fulminum metus.
Cælum tonat omne fragore. Virg. 9. Æn. 541.
Juppiter tonans. Cic. 2. de Nat. Deor. 65. Hunc etiam augures noſtri, quum dicunt Jove fulgente, tonante: dicunt enim Cælo fulgente, tonante.
Ætna tonat ruinis horrificis, Fragorem dedit. Virg. 3. Æn. 571.
Aſtra tonuere feris clamoribus. Sil. lib. 16. 95.
Mare tonuit ex alto. Senec. Hippol. 10.
Murmure ac verberibus tonare, Reſonare. Martial. lib. 9. 70.
Tympana tenta tonant palmis. Lucret. lib. 2. 618.
Laudes alicujus tonare, Magnopere efferre. Plin. in præfat.
Ore tonare deos, Invocare voce tremenda. Virg. 4. Æn. 510.
Spiritus ore Pindarico tonat. Propert. lib. 4. 1. 139.
Verba tonare inſano foro. Propert. lib. 4. 1. 134.
Tono, ĕre. in Tertia conjugatione dixere veteres, unde Præteritum Tonui, & ſupinum Tonitus inducuntur. V. Priſcian.
Tympana non inani ſonitu tonimus. Nonius 1. 245.

TONANS, antis. Partic. [βροντῶν] Sic Juppiter abſolute dicitur; ut, Magni tecta tonantis, Cælum. Ovid. 1. Met. 170.
Germana tonantis, Juno. Ovid. 9. Epiſt 7.
Tonantes Plato & Demoſthenes, Grandiloqui. Columel. in præf. lib. 1. non ita procul a fine, Neque ille ipſe Cicero territus ceſſerat tonantibus Demoſtheni Platonique.

TONĀTIO, ōnis. f. apud Senec. 2. Nat. Quæſt. cap. 12. Fulguratio oſtendit ignem, Fulminatio emittit, illa (ut ita dicam) comminatio eſt, & tonatio ſine ictu, iſta jaculatio cum ictu. Quidam legunt Commotio.

TONESCIT, [βροντᾷ] pro Tonat. Varro apud Non. 2. 858. Tonitribus templum toneſcit. A Tono, ĕre. V. ſupra.

TONITRUS, ûs. m. [βροντὴ, Gl. L. G. & G. L.] vel TONITRU, n. indecl. in ſing. Et in plur. Tonitrus, & Tonitrua. Ovid. 2. Met. 308.
Unde movet tonitrus vibrataque fulmina jactat. Plin. lib. 8 cap. 47. Tonitrus ſolitariis ovibus abortus inferunt. Cic. 2. de Divin. 42. Nonne perſpicuum eſt ex prima admiratione hominum, quod tonitrua, jactuſque fulminum extimuiſſent, crediſiſſe ea efficere rerum omnium præpotentem Jovem? Juven. 5. Sat. 117.
— & facient optata tonitrua cœnas
Majores.
Ingens tonitru. Ovid. 3. Faſt. 347.
Rauca tonitrua. Claud. 8. Paneg. 210.
Agere tonitrus. Stat 1. Theb. 258.
Ciebo cælum tonitru. Virg. 4. Æn. 122. Verba Junonis.
Concutiens cuncta tonitru ſonoro. Claud. 2. in 1. Conſ. Stil. 27.
Concuſſa tonitru tremunt omnia. Lucret. lib. 6. 120.
Contremit cælum tonitru, flamma inter nubes coruſcat. Cic. 3. de Orat. 155.
Movere tonitrus. Ovid. 2. Met. 308.
Motura humanas tonitrua mentes. Ovid. 1. Met. 55.
Quatiuntur tonitru cærula cæli. Lucret. lib. 6. 95.
Tremiſcunt ardua terrarum tonitru. Virg. 5. Æn. 694.
Armorum tonitru concuſſa eſt Daunia tellus. Sil. lib. 13. 10.
Tonitrua unde ſint. Plin. lib. 2. cap. 43. Igitur non eam inficias, poſſe in has & ignes ſuperne ſtellarum decidere, quales ſereno ſæpe cernimus: quorum ictu concuti aëra verum eſt, quando & tela vibrata ſtridunt. Quum vero in nubem pervenerint, vaporem diſſonum gigni, ut candente ferro in aquam demerſo, & fumidum verticem volvi. Hinc naſci procellas. Et ſi in nube luctetur flatus, aut vapor, tonitrua edi: ſi erumpat ardens, fulmina: ſi longiore tractu nitatur, fulgetra.
Quæ porro illa tonitrua? quæ tempeſtas? Cic 5. Philip 8.
Hic tibi ſtrepitus, fremitus, clamor tonitruum. Cic. 8 Fam. 2.

TONITRUUM, i. n. Idem. Legitur apud antiquos, unde proculdubio fit pl. Tonitrua. Sen. Nat. Quæſt. 2. 56. Antiqui aut tonitruum dixerunt, aut tonum. Tonitruum autem definit Poſidonius Sicci aeris ſonitum, qui fieri niſi dum aut terit, aut rumpitur, non poteſt. Trebell. Pollio in Gallien. cap. 5. Auditum præterea tonitruum, terra mugiente, non Jove tonante.

TONITRĀLIS, e. Adj. Tonitru edens, ut
Tonitralia templa, In quibus fit tonitru: vel in quibus habitat is qui tonat, Deus. Lucret. lib 1. 1098.
Neve ruant cæli tonitralia templa ſuperne.

TONITRUĀLIS, e. aliud Adj. Apul de Mundo p. 75. Elm. Juppiter tonitrualis.

TONITĀBĬLIS, e. Adj. [βροντώδης] Gloſſ. Gr. Lat. quaſi a Tonito frequentativo.

TONITRUO, āre. Commodian. Inſtruct. 6. 7. Inſipiens Jovem tonitruare tu credis.

TONSA, TONSÆ, TONSILLA, TONSOR, TONSTRINA, TONSTRIX, TONSUS. V. TONDEO.

TŎNUS, i, m. [τόνος] Sonus Latine dicitur, unde Accentum quoque tonum vocavere. quos veteres noſtri imitati, tenorem, quaſi tonorem accentum dixerunt. Vitruv. 10. 15. Quo mollior eſt tonus.
Tonus, Spatium id, quanto abeſt a terra circulus cæli citimus, hoc eſt lunaris, centum ſcilicet viginti ſex millia ſtadiorum, ut inquit Martianus Capella, quoniam ut in ſonis intervallum cum legitima quantitate minimum ex duobus ſonis inter ſe diverſis, ita in cælo minimum a terra ſpatium ad lunam, tonum appellare placuit. Plin. lib. 35. cap. 5. Deinde adjectus eſt ſplendor, alius hic quam lumen: quem quia inter hoc & umbram eſſet, appellaverunt tonon: commiſſuras vero colorum & tranſitus, armogen.
Tonus, pro Tonitru. Sen. Nat. Quæſt. 2. 56. V. TONITRUUM.

TŎNOR, ōris. m. Accentus. Quintil. 1. 5. Tenores ab antiquis dictos tonores comperi.

TONORIUM, i. n. Fiſtula muſica. Quintil. 1. 10.

TONOTICUS, a, um. Adj. Vim habens intenſivam. Theod. Priſcian. de Diæta cap. 9. Maſtix foris tonotica. Vulgo Tonicus.

T O P

TOPARCHA, V. TOPOS.

TŎPĀZIUS, i. f. [τοπάζιον] Gemma. Plin. lib. 37. cap. 8. Egregia etiamnum topazio gloria eſt, ſuo virenti genere, & quum reperta eſt, prælatæ omnibus. Id accidit in Arabiæ inſula, quæ Chitis vocatur, in qua Troglodytæ prædones, quum, diutius fame & tempeſtate preſſi, herbas radiceſque effoderent, eruerunt topazion. Hæc Archelai ſententia eſt. Juba, Topazion inſulam in Rubro mari, a continente ſtadiis CCC abeſſe tradit: nebuloſam, & ideo quæſitam ſæpe a navigantibus ex ea cauſa nomen accepiſſe. Topazin enim Troglodytarum lingua ſignificationem habere quærendi.
A topazio in aurum declinat. V. DECLINO.

TOPAZIĂCUS, a, um. Adj. Fortun. lib. 8. cap. 4.
Pulchra topaziacis oneratur zona lapillis.

TOPAZOS, [τόπαζος] ſive Topazios. Plin. lib. 6. cap. 29. Inſula in mari Rubro, in qua reperitur lapis topazius mire pellucidus. V. TOPAZIUS.

TOPHACEUS, TOPHICIUS, TOPHINUS, TOPHOSUS, TOPHUS, V. TOFUS.

TOPIARIA, TOPIARIUM, TOPIARIUS, V. TOPIUM.

TŎPIUM, i. n. [τόπιον] Topia, inquit Heſychius, Funiculi ſunt, quibus frutices, & arbuſculæ tonſiles in animalium ſpecies, aut rerum hiſtorias luculenta varietate aſſimilatæ, religatæ multis locis hinc inde diſtinentur, & torquentur, flectunturque, ad effingenda quæ luduntur rerum & animantium argumenta. Vitruv. lib. 7. cap. 5. Habentem deorum ſimulacra, ſeu fabularum diſpoſitas explicationes, non minus Trojanas pugnas, ſeu Ulyſſis errationes per topia, ceteraque, quæ ſunt eorum ſimilibus rationibus ab rerum natura procreata. Hinc Topiarium opus deductum reor, Turneb. auctore, ex quo hæc excerpta ſunt.

TŎPIĀRIUM, i. n. dicitur Opus ex arbore, aut frutice, aut herba factum ad decorem, ut ſunt teſtudines, cameræ, naves, aviculæ, & hujuſmodi, quæ ex buxo vel hedera, quarum natura ſequax eſt & flexibilis, fieri conſueverunt. Dictum topiarium ἀπὸ τῶν τόπων, hoc eſt a locis, quæ in his varia conſtituuntur. Plin. lib. 15. cap. 30. Accedit in topiario opere taxa, &c. conf. Vitruv. 5. 8.

TOPIARIUS, i. m. [τοπιοποιὸς] Qui topiaria facit: ſicut Coronarius qui coronas. Plin. 15. 29. Sativarum genera topiarii faciunt. Plin. 3. Epiſt. 19. Sumptus Atrienſium, topiariorum, fabrorum. Vet. Inſcr. apud Gruter. p. 602. n. 2. LVCRIO AVG. TOPIARIO. ET HORTIS. conf. Alex. ab Alex. 3. 25.
Topiarium laudavi, ita omnia conveſtivit hedera, &c. Cic. 3. Q. frat. 1. De homine enim eſt interpretandum, qui locum opere topiario ornarat. Turnebus.

TOPIARIA, æ. f. [τοπιοποιητικὴ] Ars ipſa, unde Topiariam facere, pro Artem exercere operis topiarii. Cic. 3. Q. frat. 3. Topiarium laudavi, ita omnia conveſtivit hedera, qua baſim villæ, qua intercolumnia ambulationis, ut denique illi palliati topiariam facere videantur & hederam vendere.

TOPARCHA, æ. m. [τοπάρχης] Qui unius loci vel regionis curam habet. Spartian in Adr. cap. 13. Toparchas & reges ad amicitiam invitavit.

TOPARCHIA, æ. f. [τοπαρχία] Territorii, ſive regionis præfectura. Plin. 5. 14. [Gloſſ. Græcolat. τοπαρχία, Pagus. Pro ipſo territorio. V. PAGUS.

TŎPOS, Græce, [τόπος] Latine dicitur Locus. Manil. 3. v. penult.
Octo topos, per quos ſtellæ diverſa volentes.

TOPĬCUS, a, um. Adj. [τοπικὸς] Localis. Unde Ariſtoteles & Cicero Topica, libros appellarunt, id eſt locorum ſedes, in quibus demonſtrantur ea, a quibus argumenta ſumi debent.

TOPĬCE, es. f. [τοπικὴ] Ars ipſa inveniendorum argumentorum. Cic in Topic. 6. Inveniendi vero artem, quæ Topice dicitur, quæ ad uſum potior erat, & ordine naturæ certe prior, totam reliquerunt.

TOPĬCA, orum. n. pl. [τοπικὰ] Cic. 7. Fam. 20. Inſtitui Topica Ariſtotelica conſcribere. conf. Cic. Topic. cap. 1.

TŎPŎGRĂPHIA, æ. f. [τοπογραφία] Locorum defcriptio Latine dicitur. Cic. 15. Att. 16. Itaque me referunt pedes in Tufculanum, & tamen hæc topographia ripulæ videtur habitura celerem fatietatem. Ubi ex vetufto fcripto codice legitur ῥωπογραφία.

TOPPER, [αὐτίκα] Obfoleta dictio, qua antiquiffimi utebantur pro Celeriter, feu confeftim, ftatim. Nævius apud Feftum, Capeffe flammam Vulcani topper. Quintil. 1. 6. inter antiqua refert.

T O R

TORAL, TORALE, V. TORUS.

TŎRĀNIUS, [Τωράνιος] Mango quidam: qui, ut auctor eft Plin. lib. 7. cap. 12. M. Antonio jam Triumviro, eximios forma pueros, alterum in Afia genitum, alterum trans Alpes, ut geminos vendidit: tanta unitas erat, &c.

TORANUS, i. m. ὄλυρος, τρόφος. Gloff. Latinogræc. [Monftra funt. Apud Suid. ὄλυρος, εἶδος ζέας.

TORCŬLAR, V. feq. dict.

TORCULĀRE, & per apocopen TORCULAR, āris. n. [Ληνός, Gl. L. G. & G. L.] Machina premendis uvis apta. Plin. lib. 15. cap. 1. An maturitas illa in torcularibus fiat, an ramis. Columel. lib. 8. cap. 50. Tum diligenter mundatam protinus in torcular deferri, & integram in fifcinis novis includi, prelifque fubjici, ut quantum poffit, paulifper exprimatur. Non defunt qui putent Torcular habere penultimam correptam, dicentes a Torculum fieri Torcular; ut a Speculum, Specular.

TORCULARIUM, i. n. [Ληνός, Gl. G. L.] Locus eft, in quo funt torcula vafa, ut prela, &c. Cato de R. R. cap. 18. In torcularium quæ opus funt vafis quinis? fic enim per interrogationem legi debet. Mox enim refpondet, Prela temperata quinque, fupervacanea tria. Turnebus.

TORCULARIUS, a, um. Adj. [ὑπολήνιος] Quod ad torcularium pertinet. ut Torcularia vafa. Cato R. R. cap. 11.
Torcularii lacus. Columel. lib. 12. cap. 18.
Torcularia cella. Columel. lib. 1. cap. 6.

TORCULARIUS, i. m. [λήνιος] Qui torculati premit uvas. Columel. lib. 12. cap. 50. Quia interdum multitudo baccæ torculariorum vincit laborem.

TORCŬLUM, i. n. [λινός] Idem quod Torcular. Cato R. R. cap. 1. Ad villam quum venias, videto vafa, torcula, & dolia, multa ne fient. Plin. lib. 18. cap. 31.
Torculum, quod ufu torcular dicitur, dictum quod intortum laticem vitis vel oleæ exprimat. Varr. γεροντοδιδάσκαλος, Vineis ubi ampla cella torculum reponant. Ex Nonio, 1. 233.

TORCŬLA, æ. f. [ἐλαιοτριβεῖον] Idem. Gloff. Latinogræc.

TORCŬLUS, a, um. Adj. [λήνιος] Quod ad torculum pertinet. ut, Torculus funis. Cato R. R. cap. 135. Varr. 3. de R. R. cap. 2.

TORCŬLO, āre. Fortun. in Epift.

TORCULĀTOR, ōris. m. [ληνοβάτης] Calcator. Gloff. Gr. Lat.

TORDILE, is. n. Plinio; vel TORTILE, Ruellio, & TORDILION, Semen fefelis. Plin. lib. 24. cap. 19. Diofc. 3. 56.

TŎREUMA, ătis: & TOREUMATUM, i. n. [τόρευμα, Gl. G. L.] Opus politum, cælatum, a τορεύω fculpo & cælo. Toreumata dicuntur fculpta aut cælata ex quacunque materia, quæ in deliciis habentur. Cic. 4. Verr. 118. Toreumata fane nota ac pretiofa auferuntur. Ibid. 6. 38. De hoc Verri dicitur, habere eum perbona toreumata, in his pocula duo quædam, quæ Heraclia nominantur, Mentoris manu, fummo artificio facta. Salluft. Catil. cap. 20. ad fin. Cum tabulas, figna, toreumata emunt. Martial. lib. 3. 35.
Artis Phidiacæ toreuma clarum. Idem lib. 14. 94.
Nos fumus audacis plebeja toreumata vitri.

TOREUTES, æ. m. [τορευτής] Græcis dicitur Cælator, tefte Gloff. utroque. V. CÆLO.

TOREUTĬCE, es. f. [τορευτική] Ars ipfa, quæ & Anaglyptice, & Sculptura five Cælatura dicitur. Plin. lib. 34. cap. 8. De Phidia fculptore, Primufque artem toreuticen aperuiffe atque demonftraffe merito judicatur. conf. Cæl. Rhod. Antiq. Lect. 29. 4.

TORMEN, ĭnis. n. [κωλικόν] Gloff. Latinogræc.

TORMENTARIUS, TORMENTUM, TORMENTUOSUS, V. in TORQUEO.

TORMĬNA, um. n. plur. [δυσεντέριον, Gl. L. G.] Genus morbi, a Torquendo, quum dolore torquentur inteftina, vel propter exulcerationem, quæ Græce dyfenteria dicitur, vel etiam alia ratione, ut fcribit Celf. lib. 4. cap. 18. Plin. lib. 20. cap. 14. Mentaftrum torminibus cholericis efficaciffimum. Columel. lib. 12. cap. 7. Sequitur torminum vitium, quorum fignum eft cruenta & mucofa ventris proluvies.
Affici torminibus. Idem 29. 11.
Præbere fe forticulum in torminibus. Cic. 2. Tufc. 45.
Tormines, m. plur. apud Non. 1. 135.

TORMINŌSUS, a, um. Adj. [δυσεντερικός, Gl. G. L.] Qui tormina patitur, quem & Dyfentericum appellant Græco vocabulo. Cic. 4. Tufc. 27. Itaque dicimus gravedinofos quofdam, quofdam torminofos, non quia femper fint, fed quia fæpe fint.

TORMINĀLIS, e. Adj. [στρόφωτικός] Quod tormina fanat. Plin. lib. 15. cap. 21. Quartum genus torminale appellant. De forbis.
Torminalia forba. Celf. lib. 2. cap. 30. Item mel coctum, pira immatura, forba, magifque ea quæ torminalia vocantur, &c.

TORNATILIS, TORNO. V. TORNUS.

TORNUS, i. m. [τόρνος, ἡ τόρος] Inftrumentum fabrile, quo ligna, ebur, & reliqua hujufmodi tornantur & poliuntur. Plin. lib. 7. cap. 56. Normam autem & libellam, & tornum, & clavem Theodorus Samius invenit. Idem lib. 16. cap. 40. Calices ex terebintho folitus facere torno. Virg. 3. Ecl. 38.
Lenta quibus torno facili fuperaddita vitis. Lucan. ad Pifon. 84.
— hinc exornata figuris
Advolat, excuffo velox fententia torno.
Angufto torno verfus includere. Propert. lib. 2. 34. 42. h. e. Scribere verfus elegos, qui minores funt verfibus heroicis. Simili translatione ufus eft Statius lib. 4. Silv. 7. 4. Mufam fic alloquens,
— ingens opus in minores
Contrahe gyros. h. e. Heroicum carmen in verfus lyricos.

TORNO, [τορνόω, Gl. G. L.] āre. Torno polire, aut in aliquam formam figurare. Plin. lib. 36. cap. 22. Lapis eft qui cavatur, tornaturque in vafa coquendis cibis utilia. Cic. de Univerf. 15. Idque ita tornavit, ut nihil effici poffit rotundius.

TORNĀTUS, a, um. [τετορνευμένος, Gl. L. G.] Cælatus, Rotundus, quafi torno factus. Lucret. lib. 4. 362.
Fit, quafi tornata ut faxorum ftructa tuantur.
Verfus male tornati. Metaphoricôs pro Male elaborati. Hor. de Arte Poet. 441.
Et male tornatos incudi reddere verfus. Bentleius legit, Male ter natos. Cuning. Formatos.
Tornare, Circumagere. Plin. lib. 36. cap. 13. Quarum in officina turbines ita librati pependerunt, ut puero circumagente tornarentur.

TORNĀTĬLIS, e. Adj. [τορευτός] Quod torno factum eft. Vulg. Interp. Cantic. 5. 14.

TORNĀTOR, ōris. m. [τορευτής] Cælator. Firmic. lib. 4. cap. 7. ad finem, Facit quoque tornatores, aut fimulacrorum fculptores.

TORNATŪRA, æ. f. Vulg. Interp. 1. Reg. 6. 18.

TŌRŌNE, es. f. [Τορώνη] Plin. lib. 4. cap. 10. Macedoniæ oppidum. Steph. Thraciæ afcribit.

TOROSUS, V. TORUS.

TORPEDO, V. TORPEO.

TORPEO, ui, [ναρκῶ, Gl. G. L.] ēre. Animo, vel corpore ita debilitatum effe, ut quis ftupore quodam langueat. Virg. 3. Georg. 370.
— confertoque agmine cervi
Torpent mole nova, & fummis vix cornibus exftant. Plaut. Amph. 1. 1. 179.
Animoque & corpore torpet, Hebet, Stupore hæret ac deficit. Hor. 1. Epift. 6. 14.
Ceffatione torpere. Cic. 1. de Nat. Deor. 103. Deum fic feriatum volumus ceffatione torpere, ut fi fe commoverit, vereamur ne beatus effe non poffit?
Metu torpere, Præ timore ita obftupefieri, ut vix loco moveri queas. Liv. 21. 58. & 28. 29.
Veterno gravi torpere. Virg. 1. Georg. 124. h. e. Pigrefcere.
Acies luminum torpet. V. ACIES.
Confilia torpent. Liv. 6. 23. Frigere & torpere confilia fenis, fed Camillo tum vitæ fatis, tum gloriæ effe.
Genæ torpuerant dolore. Non potueram præ dolore lacrimare. Genas accipit pro Oculis. Ovid. 10. Epift. 44.
Lingua torpuerat retenta metu, h. e. Velut fixa fubftiterat, nec loqui poterat. Ovid. 11. Epift. 82.
Pectora torpuerant longa mora. Ovid. 1. Trift. 3. 8.
Vires torpent. Virg. 9. Æn. 499.
— torpent infractæ ad prælia vires.
Vox & fpiritus torpet. Liv. 1. 25.

TORPENS, entis. Partic. [ναρκώδης] Cic. 2. de Divin. 64.
Quidnam torpentes fubito obftupuiftis Achivi? Ex poeta.
Ignavia torpens. Stat. 10. Theb. 90.
Amnis torpens. Stat. 4. Theb. 172.
Hiems frigore torpens. Claud. Conf. Prob. & Olyb. 269.
Lacus torpentes, Stagnantes. Stat. 9. Theb. 452.
Membra torpentia ægre trahens. Sil. lib. 4. 69.
Nervi torpentes rigore, Liv. 21. 56.

TORPESCO, [ναρκῶ, Gl. G. L.] ĕre. Torpidum fieri, vel Effe. Salluft. in Jugurth. cap. 2. Ceterum ingenium, quo neque melius neque amplius in natura mortalium eft, incultu atque focordia torpefcere finunt. Plin. lib. 9. cap. 35. Flavefcunt tamen & illæ fenecta, rugifque torpefcunt. De margaritis.
Membra torpefcunt gelu. Sen. Med. 924.

TORPEFĂCIO, fēci, ĕre. fec. c. Non. 2. 870. V. TORPORO.

TORPOR, ōris. m. [νάρκη, Gl. L. G. & G. L. φρίκη, L. G.] Animi & corporis debilitatio, pigritia, ftupor. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Aliæ fuga fe, aliæ occultatione tutantur, atramenti effufione fepiæ, torpore torpedines.
Frigidus mentis torpor. Firmic. lib. 6. cap. 10.
Iners torpor. Stat. 5. Silv. 3. 260.
Vehemens torpor. Celf. lib. 2. cap. 8.
Pigro mentis torpore oppreffus. Firmic. lib. 6. cap. 11.
Gravi torpore devictum premit mors. Sen. Herc. fur. 1078. [An Devinctum?
Membra novus folvit formidine torpor. Virg. 12. Æn. 867.

TORPŌRO, [ναρκόω] āre. Torporem inducere. Turpilius Hetærea, Erus ftupidus aftat; ita ejus afpectus repens cor torporavit homini amore. i. e. Torpefecit. Non. 2. 870.

TORPORATUS, a, um. Partic. Lactant. 2. 8. 62. Humida vel nimiis rigoribus toporata concrefcunt.

TORPĬDUS, a, um. Adj. [ναρκώδης] Torpens, piger: ut, Torpidus fomno. Liv. 25. 38. & 22. 53. Quod malum præterquam atrox, fuper tot clades, etiam novum, cum ftupore ac miraculo torpidos defixiffet, &c. h. e. Stupefactos & attonitos.

TORPĒDO, ĭnis. f. [νάρκη, νάρκωσις] Idem quod Torpor. Salluft. lib. 1. Hift. Fragm. 27. Hæc fi placent, fi tanta torpedo animos obrepfit. Alii Oppreffit legunt.
Si nihil exerceas, inertia atque torpedo plus detrimenti faciat, quam exercitatio. Cato apud Gell. 11. 2.
Morantium cogitationum torpedinem pellere. Varro apud Non. 6. 16.
Torpedo, [νάρκη, Gl. L. G. & G. L.] item Genus pifcis, qui limo merfus, occultat fe, & pifces fupra natantes, torpentes facit: poftquam vero obtorpuere, devorat. Plin. lib. 32. cap. 1. Ex eodem mari torpedo, etiam procul & e longinquo, vel fi hafta virgave attingatur, quamvis prævalidos lacertos torpefcere, quamlibet ad curfum veloces alligari pedes facere proditur. Idem lib. 9. cap. 42. Novit torpedo vim fuam, ipfa non torpens, merfaque in limo fe occultat. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Tutantur fe, torpore torpedines. Claud. de Torped. 1.
Mira torpedo.

TORPIDĬTAS, ātis. f. Cathol.

TORQUĀTUS, V. TORQUES.

TORQUEO, torfi, torfum & tortum, [στρέφω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Inflectere. Plin. lib. 36. cap. 25. Neceffarium binas per diverfum coaffationes fubfterni, capita earum præfigi clavis, ne torqueantur. *Afin qu'elles ne fe jettent.* Virg. 2. Georg. 448.

— &

— & bona bello
Cornus: Ityreos taxi torquentur in arcus. i. e. Torquendo inflectuntur.
Acies oculorum ardentes torquere. V. ACIES.
Aquas torſit remis, Adverſo flumine navigavit. Ovid. 5. Faſt. 644.
Capillos torquere ferro, Calamiſtro inurere. Ovid. 1. de Arte Am. 505.
Cervices oculoſque pariter cum modorum flexionibus torqueant. Cic. 2. de Legib. 32.
Collum torquere. Liv. 4. 53. V. COLLUM.
Comam igne torquere. Ovid. 2. de Arte Am. 304. Calamiſtro criſpare.
Fuſos torquent mulieres. Plin. lib. 28. cap. 2.
Iter torquere, i. e. A via declinare. Stat. 12. Theb. 669.
Lumina flammantia torquens anguis. Virg. 3. Georg. 433.
Oculum torquere, Ita ſurſum aut deorſum verſus flectere, ut altera veluti cujuſdam lucis reverberatio videatur. Cic. 4. Acad. 80. Itaque Timagoras Epicureus negat ſibi unquam, quum oculum torſiſſet, duas ex lucerna flammulas eſſe viſas.
Orbes ſquamoſos torquet volubilibus nexibus. Ovid. 3. Met. 42. de ſerpente Cadmi.
In orbem torquere. Cic. de Univerſ. 21. Deinde in orbem torſit, ut & ipſæ ſecum, & inter ſe ex commiſſura, quæ ex regione eſſet, jungerentur.
Os torquere. Cic. 1. Off. 131. Quæ quum fiunt, anhelitus moventur, vultus mutantur, ora torquentur: ex quibus magna ſignificatio fit non adeſſe conſtantiam.
Proras ad litora torquent. Virg. 3. Æn. 532.
Spumas torquent adnixi nautæ. Virg. 3. Æn. 208.
Stamina torquere pollice, Nere. Ovid. 12. Met. 475.
Terra quum circum axem ſe ſumma celeritate convertat & torqueat. Cic. 4. Acad. 123.
Veſtigia torſit ad ſonitum vocis. Virg. 3. Æn. 669.
Aurem torquere ab obſcænis ſermonibus. Hor. 2. Epiſt. 1. 127.
Oculos torquere ad rem aliquam. Virg. 4. Æn. 220.
Torquere jus, per translationem, pro Avertere, aut Pervertere. Cic. pro Cæcin. 77. Juris retinere ſententiam, & æquitatem plurimum valere oportere, verbo ac littera jus omne torqueri: vos ſtatuite, Recuperatores, utrum utilius eſſe videatur. [V. Legum contortor, in CONTORQUEO.
Verſare ſuam naturam, & regere ad tempus, atque huc & illuc torquere & flectere. Cic. pro Cœl. 13.
Torquere, Torquendo jacere. Virg. 5. Æn. 497.
In medios telum torſiſti primus Achivos. Lucan. lib. 2. 556.
— valet in torquendo dextera pilo.
Fulmina torquere. Virg. 4. Æn. 208.
Haſtas amentatas torquere. Cic. 1. de Orat. 242.
Jaculum torquere lacerto. Ovid. 2. de Pont. 9. 57.
Tela manu torſit. Ovid. 12. Met. 99.
Tela torquentur lacertis. Lucan. lib. 3. 567.
Terras torquere, Gubernare. Virg. 4. Æn. 269.
Torquere, Suſtinere. Virg. 6. Æn. 797. — ubi maximus Atlas
Axem humero torquet, ſtellis ardentibus aptum. Idem lib. 7. 266.
Ipſe pedes tegmen torquens immane leonis. Servius.
Torquere, Trahere, ut vult Sen. Virg. 6. Æn. 551.
— torquetque ſonantia ſaxa. [i. e. Volvit, circumagit. conf. 1. 117.
Torquere in diverſas partes, Flectere. Plin. lib. 11. cap. 37.
Oratio ita flexibilis, ut ſequatur quocunque torqueas. Cic. in Orat. 52.
Torquere, [βασανίζειν, Gl. L. G. & G. L.] Cruciare, Coercere, Tormentum inferre, angere, moleſtiam afferre. Donatus, Torquemus hominem, extorquemus veritatem. Plin. Epiſt. 198. Remitte aliquid adoleſcentiæ ipſius, remitte lacrimis, remitte indulgentiæ, ne torſeris illum, ne torſeris etiam te.
Eculeo torqueri. Cic. 3. de Finib. 4.
Qui in dolore eſt, torquetur. Cic. 2. de Finib. 14.
Torqueri dies & noctes. Cic. 7. Att. 9.
Amore torquere aliquem. Ovid. 2. de Arte Am. 335.
Doloribus animi torqueri. Cic. 1. de Finib. 43.
Exſpectatione torqueri. Cic. 8. Att. 22. Brunduſii autem omne certamen vertitur hujus primi temporis: qua quidem exſpectatione torqueor, ſed omnia ante nos ſciemus.
Invidia vel amore torqueri. Hor. 1. Epiſt. 2. 37.
Libidines tuæ te torquent. Cic. in Parad. 2.
Memoria malorum torqueri. Cic. 1. de Fin. 57.
Mero torquere aliquem, Explorare. Hor. de Arte Poet. 435.
Reges dicuntur multis urgere culullis,
Et torquere mero, quem perſpexiſſe laborent,
An ſit amicitia dignus. h. e. Reges, quos volunt recipere in amicitiam, multo mero inebriant, tentantes an per potum quæ habent, ſecreta prodant. [Calillis legendum, ut alibi docui. conf. paulo poſt TORTUS, Partic.
Metu torqueri. Ovid. 1. Amor. 4. 46.
Mirifice torqueor. Cic. 15. Att. 23.
Supplicationes tuæ acriter nos torſerunt. Cic. 8. Fam. 11.
Timor torquet impendentis doloris. Cic. 2. de Fin. 95. Quum & præteriti doloris memoria recens eſt, & futuri atque impendentis torquet timor?
TORTUS, a, um. Partic. [καμφθεὶς, Gl. L. G.] ut
Anfractus torti. Claud. 6. Conſ. Hon. 519.
Anguis tortus. Ovid. 2. Met. 188.
Baculus tortus. Ovid. 2. Met. 789.
Capillus tortus. Ovid. 2. de Arte Am. 304.
Comæ tortæ. Martial. lib. 4. 42.
Corona torta. Propert. lib. 3. 20. 18. al. Tota.
Crines torti in nodum. Martial. lib. 1. 3.
Facies torta. Ovid. in Ibin, 380.
Funes torti. Virg. 4. Æn. 575. Hor. 1. Epiſt. 10. 48.
Tortum digna ſequi potius, quam ducere funem.
Linum tortum, Funis. Ovid. 3. Faſt. 587.
Radix torta. Ovid. 11. Met. 70.
Serpentes torti. Catul. Argon. 62. 258.
Stamina torta. Tibul. lib. 1. 6. 78.

Supercilia torta. Plaut. Rud. 2. 2. 12.
Verber totum. V. VERBER.
Vertigo torta. Propert. lib. 3. 7. 65.
Conditiones tortæ, Translate. Plaut. Men. 4. 2. 25.
Verberibus tortus, Afflictus. Cic. in Topic. 24. Nam & verberibus torti, & igni fatigati, quæ dicunt, ea veritas videtur ipſa dicere.
Vino tortus. Hor. 1. Epiſt. 18. 38.
Arcanum neque tu ſcrutaberis ullius unquam,
Commiſſumque teges, & vino tortus & ira. Vinum & ira tormenta ſunt, quibus multi inviti ſecreta fuderunt. Porphyr.
Exſpectatione tortus. Quintil. lib. 6. cap. 2.
TORTUS, ûs. m. [στρόφος, στρεπτὸς, μαγκλὰξ, βάσανος, Gl. G. L.] Cic. 2. Tuſc. 22.
Hæc interemit tortu multiplicabili
Draconem, auriferam obtutu aſſervantem arborem. Ex poeta. Virg. 5. Æn. 276.
Nequicquam longos fugiens dat corpore tortus.
TORTUM, i. n. [κοχλέα, Gl. L. G. στρόφος, G. L.] Machina ad torquendum ſaxa. Pacuvius Duloreſte, Nam te in tenebras ſæpe lacerabo fame clauſum, & fatigans artus torto diſtraham. Non. 2. 847. V. ed. Merc.
TORTE, Adv. Oblique, tranſverſe. [ἐστραμμένως] Lucret. lib. 4. 306.
— quamvis torte, penituſque remota
Omnia, &c.
TORTURA, æ. f. pro Tormento. Improbat hanc vocem Voſſius de Vit. L. L. 3. 53.
TORSIO, ōnis, f. [στρόφος, Gl. G. L.] Plin. lib. 20. cap. 17. Privatim ejus uſus contra torſiones ſtomachi in tepida aqua, & cruditates.
TORTIO, ōnis. f. [στρόφος, Gl. L. G.] Quam vulgo *Torturam* appellant. Firmicus lib. 8. cap. 15. Publicis tormentis lacerati, aut ignibus exuſti, ſeu tortione legitima peribunt. Sen. Controv. 1. 4. Membrorum tortiones.
TORTOR, ōris. m. [βασανιστὴς, Gl. L. G. & G. L.] Qui torquet, id eſt, cruciat. Cic. pro Cluent. 177. Quum jam tortor, atque eſſent tormenta ipſa defeſſa, neque tamen illa finem facere vellet, &c. Hor. 3. Carm. 5. 50.
Atqui ſciebat, quæ ſibi barbarus
Tortor pararet. De Regulo. Juven. 14. Sat. 195.
Carnifex & Tortor. Cic. 11. Philipp. 7. Ponite igitur ante oculos, P. C. miſeram quidem illam & flebilem ſpeciem, & vocem impuram atque os illud infame, vincula, verbera, equuleum, carnificem, tortoremque Samarium.
Si ſapiens ad tortoris equuleum ire cogatur. Cic. 4. de Fin. 31.
TORTŌRIUM, i. n. In ſeptimo ad Atticum libro Ep. 2. Teſtamentum Curii, urbani & lepidi hominis, de Tortorio, eſſe putat Turnebus, velut ſi de ſervis tortis teſtamenti tabulas feciſſet Curius, quos ſervos tum heredi relinqueret, vel cuipiam legaret: atque inde venuſtas eſt & lepos quæſitus: quis enim furciferum vellet ſibi legari, aut teſtamento relinqui? Tortorium autem ea eſt elatum forma, qua fundi ſolent, ut Tuſculanum, Laterium: ex eo genere ſervitiorum nemo libertate donatur. Al. Deporto duorum, &c. V. not. Var.
TORMENTUM, i. n. [βάσανος, Gl. L. G. & G. L. στρόφος, βασανιστήριον, τιμωρία, G. L.] Supplicium, quod datur alicui ad pernoſcendam veritatem: vel ad cruciatum inferendum, ob nequitiam. A torquendo dicitur. Cic. 3. de Fin. 42. Utque in omnibus tormentis conſervetur vita beata. Idem pro Sull. 78. Quæſtiones nobis ſervorum ac tormenta accuſator minitatur. Hor. 1. Epiſt. 2. 59.
Invidiâ Siculi non invenere tyranni
Majus tormentum.
Carnificum tormenta, morborum cruciamenta. Cic. 11. Philip. 8.
Acerrimum tormentum. Cic. pro Cluent. 176.
Lene tormentum. Hor. 3. Carm. 21. 13.
Accipere aliquem necatum in tormentis. Cic. 3. de Nat. Deor. 82.
Adhibere tormenta. Cic. 3. Off. 39.
Servi auctoritate advocatorum, & vi tormentorum adducti in veritate manſerunt. Cic. pro Cluent. 176.
Aliquem cogi tormentis quippiam confiteri. Cic. pro Milon. 58.
Dare ſe in tormenta. Cic. 5. Tuſc. 80.
Ferre tormenta. Quintil. lib. 2. cap. 20.
Injungere ſibi tormentum. V. INJUNGO.
Perferre vim tormentorum. Cic. in Partit. 50.
Eſſe in tormentis. V. IN præpoſitionem.
Tollere tormentum. V. TOLLO.
Tormentum narium, Quod nares torquet & afficit. Plin. lib. 19. cap. 8.
Calumnia timoris, & cæcæ ſuſpicionis tormentum. Cic. 6. Fam. 7.
Iracundiæ tormentum. Cic. 11. Philipp. 3. Mortem naturæ pœnam putat eſſe: iracundiæ, tormenta atque cruciatum.
Tormentum appellat Varro Meſſis trituram, quod ibi frumentum teratur. Calepin. [Niſi error eſt.
Tormentum, & pl. Tormenta [μάγγανα πολεμικὰ, Gl. L. G.] generale vocabulum eſt omnium Machinarum, ſaxa, tela, & id genus varia torquentium. Cæſ. 4. Bell. Gall. 25. Atque inde fundis, tormentis, ſagittis hoſtes propelli ac ſubmoveri juſſit. Cic. 15. Fam. 4. Aggere, vineis, turribus, oppugnavi, uſuſque tormentis multis, multis ſagittariis, &c. Stat. 9. Theb. 146.
— non illum impacta moverent
Tormenta.
Fortius tormento rotatum mittit in undas. Ovid. 9. Met. 218.
Miſſilia tormenta. V. MITTO.
Murali tormento concita ſaxa. Virg. 12. Æn. 922.
Rotare tormenta. Stat. 10. Theb. 853.
TORMENTĀRIUS, a, um. Adj. Vulgo uſurpant, ut, Pulvis tormentarius.
TORMENTUŌSUS, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 3. 6. Ligationes tormentuoſi organi.
TORTĪLIS, e. [στρεπτὸς, Gl. L. G. καρίαξ, G. L.] Quod retortum & replicatum eſt. Plin. lib. 9. cap. 51. Polypi pariunt vere ova, tortili vibrata pampino. Ovid. 16. Epiſt. 252.
Tortilis a digitis excidit anſa meis.
Buccina tortilis in latum. Ovid. 1. Met. 336.
Nervi tortiles. Lucan. lib. 6. 198. h. e. Funes.
Piſcis tortilis, Qui ſe facile torquet. Ovid. 13. Met. 915.
TORTILA, æ, f. τροχιλία, Gloſſ. Latinogræc. & TORQUILLA, τροχιλία, Græcolat.

Tortīvus, a, um. Adj. ut, Vinum tortivum, Quod eſt noviſſime expreſſum. Cato de R. R. cap. 23. Columel. lib. 12. cap. 26.

Tortuōsus, a, um. Adj. [στρεβλὸς] Idem quod eſt Tortum, Multis flexibus ſinuoſum. Liv. 27. 47. Et per tortuoſi amnis ſinus flexuſque, &c. Alvus multiplex & tortuoſa. Cic. 2. de Nat. Deor. 136.

Soni ex tortuoſis locis & incluſis referuntur ampliores. Cic. 2. de Nat. Deor. 144.

Ingenium multiplex & tortuoſum. Cic. de Amicit. 66.

Serrula tortuoſa, Curva. Cic. pro Cluent. 180.

Tortuoſum viſum & obſcurum. Cic. 2. de Divin 129. Et quum ſtertentem aliquem viderint, objicere his viſa quædam tortuoſa & obſcura, quæ illi exterriti ſomnio, &c.

Tortuoſum diſputandi genus, quod & Anfractuoſum dicitur. Cic. 4. Acad. 98. Sed ut omnes iſtos aculeos & totum tortuoſum genus diſputandi relinquamus, oſtendamuſque qui ſimus.

Tortuoſa urina, Quæ tortuoſe diffluit. Plin. lib. 21. cap. 27.

Tortuōse, Adv. Tertull. adv. Valent. cap. 3. Per aufractus ſeriem ſuam evolvat, tortuoſe procedat.

Tortuosĭtas, ātis. f. Idem contra Marc. 4. cap. ult. Et quæ ratio tortuoſitatis illius?

Torto, āre. frequent. Vehementer torquere. Pomponius Decuma fullonis, Et ubi inſilui in cocleatum equuleum, ubi tolutim tortor. i. e. Torqueor. Non. 2. 872.

Recenti vulnere tortari. Lucret. 3. 662.

Torques, & **Torquis**, [στρεπτὸς, Gl. L. G. & G. L. μανιάκης, L. G.] tam maſc. quam f. gen. ſecundum Probum. Plerumque in maſc. legitur, ſed Torques aureas dixit Varro. V. Non. 3. 245. Significat Circulum aureum, argenteumve, flexilem, obtortum, colli ornamentum, & ſummi pectoris. Propert. lib. 4. 11. 44.

Torquis ab inciſa decidit unca gula. Gell. lib. 9. cap. 13. Caput Galli præcidit, torquem detraxit, eamque ſanguinolentam ſibi in collum imponit. Plin. lib. 33. cap. 2. Auxiliares quippe & externos torquibus aureis donavere, at cives non niſi argenteis. Cic. 1. de Fin. 23. Torquem illum hoſti detraxiſſe. Quintil. lib. 6. cap. 3. Quum ei Galli torquem aureum C. P. dediſſent. Cic. 3. Off. 112. T. Manlius is eſt, qui ad Anienem, Galli, quem ab eo provocatus occiderat, torque detracta, cognomen invenit.

Q. Rubrium, excellenti virtute, auctoritate, &c. torque donaſti. Cic. 5. Verr. 185.

Ademptus torquis. V. ADIMO.

Decorus torquis. Stat. 10. Theb. 517.

Miniatus torquis. Plin. lib. 10. cap. 42.

Nexis torquibus ornatæ, i. e. Coronis. Virg. 4. Georg. 276.

Torquātus, a, um. Adj. [στρεπτωτὸς] Torque ornatus. Ovid. 2. Epiſt. 119.

Affuit Alecto, brevibus torquata colubris.

Torques aurei militibus ob rem ſtrenue geſtam donari ab Imperatoribus ſolebant: unde Torquati dicti, qui duorum generum erant, ſimplares, duplareſque. Veget. lib. 2. 7. Torquati, inquit, duplares, torquati ſimplares erant, quibus torques aureus ſolidus virtutis præmium fuit: quem qui meruiſſet, præter laudem interdum duplas conſequebatur annonas: duplares duas, ſimplares unam.

Columba torquata, Palumbus. Propert. lib. 4. 5. 63.

Torquatus palumbus, A ſigno torquis quod collo præfert. Martial. lib. 13. 67.

Torquatus, immo στρεπτοφόρος. Vide Suid. in τορκουάτος. H. St. Reprehendit ſupra poſitam Græcam interpretationem.

Torquātus, [τορκουάτος] cognomen Titi Manlii, qui ad Anienem occiſo Gallo torquem detraxit. Hic eſt ille Torquatus Manlius, cujus injuſſu quum filius adverſus hoſtem, a quo provocatus fuerat, pugnaſſet, eoque occiſo equeſtria ſpolia victor ad patrem tuliſſet, ſubito eum, quod adverſus edictum ſuum, & rei militaris diſciplinam feciſſet, juſſit occidi. V. MANLIUS. Cic. 1. de Finib. 23. Ad majora enim quædam nos natura genuit & conformavit, ut mihi quidem videtur, ac fieri poteſt ut errem, ſed ita prorſus exiſtimo, neque eum Torquatum, qui hoc primus cognomen invenerit, aut torquem illum hoſti detraxiſſe, ut, &c. Idem 4. Tuſc. 49. Et 3. Off. 112. Virg. 6. Æn. 825.

— ſævumque ſecuri
Aſpice Torquatum, & referentem ſigna Camillum.

Truces Torquati. Claud. 1. in Eutrop. 452.

Torrens, **Torrenter**, **Torreo**, **Torresco**, V. TORREIS.

Torris, is. m. [δαλὸς μέγας, Gl. L. G. & G. L.] Lignum teres quando ardet, Titio. Ovid. 8. Met. 512.

Funereum torrem medios conjecit in ignes.

Ambuſtus torris. Virg. 12. Æn. 289.

Torreo, torrui, toſtum, [φρύγω, Gl. L. G. φρύγω, G. L.] ēre. a Torre deductum; ſignificat Siccare, atque arefacere, ſed uſurpatum eſt jam pro eo quod ſit Igne urere, ut ait Feſtus. Plin. lib 11. cap. 20. Sunt qui mortuas, ſi intra tectum hieme ſerventur: deinde ſole verno torreantur, ac ficulneo cinere toto die foveantur, putent reviviſcere. De apibus.

Sitis torret ora. Propert. lib. 4. 10. 21.

Artus torrentur febribus. Ovid. 21. Epiſt. 169.

Torrere, de Frigore etiam dicitur. Varr. Frigore torret. apud Non. 6. 23.

Torrere, Urere. Virg. 4. Georg. 425.

Jam rapidus torrens ſitientes Sirius Indos. Cic. in Somn. Scip. 15. Medium autem illum & maximum ſolis ardore torreri.

Sapientem in Phalaridis tauro incluſum ſuccenſis ignibus torreri. Cic. in Piſon. 42.

Face mutua torrere aliquem. Hor. 3. Carm. 9. 13.

Torrere, Aſſare. Plin. lib. 7. cap. 2. Ii nullum alium cibum novere, quam piſcium, quos unguibus diſſectos ſole torreant. Virg. 5. Æn. 103.

Subjiciunt verubus prunas, & viſcera torrent.

Fruges torrere igni. Virg. 1. Georg. 267.

Viſcera torrentur cæcis ignibus. Ovid. 8. Met. 516.

Torresco, ĕre. Flammis cremari. Lucret. lib. 3. 903.

— non invenio, qui non ſit acerbum
Ignibus impoſitum calidis torreſcere flammis.

Torrens, entis. [αἴθων] Partic. Ripæ torrentes pice, atraque voragine, i. e. Ardentes. Virg. 9. Æn. 105.

Sidera torrentia agros. Hor. 3. Carm. 1. 31.

Torrens, torrentior, torrentiſſimus. Adj pro Vehementi, impetuoſo, & in torrentis morem rapido. Plin. lib. 3. cap. 16. De Pado flumine, Augetur ad Canis ortus, liquatis nivibus, agris quam navigiis torrentior, nil tamen ex rapto ſibi vendicans.

Campi torrentes ſanguine. Stat. 1. Silv. 2. 97.

Fatum torrens. Lucan. lib. 7. 505.

Nec fortuna diu rerum tot pondera vertens,
Abſtulit ingentes fato torrente ruinas. i. e. Cito peregit maximam cædem, fato urgente. Evertit pugnantes morte præcipiti.

Flumina torrentia. Virg. 6. Ecl. 52. i. e. Quæ torrentis modo fluunt.

Flumine torrenti merſus. Ovid. in Ibin, 515.

Undam torrentem levis innatat alnus. Virg. 2. Georg. 451.

Torrens dicendi copia. Juven. 10. Sat. 9. h. e. Ingens & abundans, ſumpta translatio a torrente, qui magno rapitur impetu.

Oratio torrens. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Sermo promptus, & Iſæo torrentior. Juven. 3. Sat. 74. Iſæus hic orator fuit, cujus mentio eſt apud Plin. 2. Epiſt. 3.

Axis torrentiſſimus. Stat. 3. Silv. 1. 52.

Torrens, entis. m. [χείμαῤῥος, Gl. L. G. & G. L. ῥεῖθρον, L. G.] Fluvius, qui non de fonte, neque de viva aqua, ſed a pluviis, vel de montibus in valles deſcendit: æſtate autem ſiccatus, aquis hiemalibus inundatur & turget. Virg. 2. Æn. 35.

— aut rapidus montano flumine torrens,
Sternit agros, ſternit ſata læta, boumque labores.

Stygius torrens. Ovid. 3. Met. 291.

Tumidus torrens. Ovid. 1. Amor. 7. 43.

Agi ritu torrentis. Ibid. 43.

Oratio quaſi torrens. Cic. 2. de Finib. 3. Quum enim fertur, quaſi torrens, oratio, quamvis multa cujuſque modi rapiat, nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nuſquam orationem rapidam coerceas.

Torrens verborum. Quintil. lib. 10. cap. 7. Id potius, quam ſe inani verborum torrenti dare, quaſi tempeſtatibus, quo vellent auferendum.

Torrenter, Adv. Compar. apud Claud. de Rapt. Proſerp. 2. 198.

— torrentius amne
Hiberno, tortaque ruunt pernicius haſta.

Tostus, a, um. aliud Partic. [πεφρυγμένος, Gl. L. G. φρυκτὸς, ὀπτὸς, G. L.] Cic. 3. Tuſc. 44.

Fana flamma deflagrata, toſti alii ſtant parietes,
Deformati, atque abiete criſpa. Ex poeta.

Caro toſta. Ovid. 12. Met. 155.

Crines toſti. Ovid. 2. Met. 283.

Fruges toſtæ. Virg. 1. Georg. 298.

Liba toſta. Ovid. 6. Faſt. 482.

Maturitas toſta, Quæ ex quadam veluti aſſatione Solis acquiritur. Plin. lib. 12. cap. 7.

Hordeum toſtum, Ad ignem uſtulatum. Columel. lib. 12. cap. 5.

Semina toſta. Ovid. 2. Faſt. 628.

Tosto, āre. Frequent. Siccare. Plin. Valer. 2. 28. Ponere ſuper carbone, ut toſtetur.

Tostatio, ōnis, f. [ὄπτησις] Gloſſ. Græcolat.

Torrĭdus, a, um. Adj. [πεφρυγμένος, φρυκτὸς, Gl. G. L.] Aridus; unde Æſtas torrida dicitur. Plin. lib. 12. cap. 20. Color abeſt ille torridus ſole.

Torridus macie. Cic. 2. de Lege Agrar. 93. Quem hominem vegrandi macie torridum, Romæ contemptum atque abjectum videbamus, &c.

Torrida frigore pecora, jumentaque. Liv. 21. 32. pr.

Torrida gelu membra, Congelata. Liv. 21. 40. [Immo Torpida.

Aër torridus æſtuat. Propert. lib. 2. 28. 3.

Æſtas torrida. Virg. 7. Ecl. 48.

Fontes torridi. Liv. 4. 30.

Tellus torrida Lucret. lib. 5. 1219.

Torrefăcio, fēci, factum, fec. c. [φρύγω, Gl. G. L.] ĕre. Comburere, coquere, multum calefacere, ſiccare. Columel. lib. 2. cap. 21. 3. Quod ſi falcibus ſeges cum parte culmi demeſſa ſit, protinus in acervum, vel in nubilarium coguntur, & ſubinde opportunis ſolibus torrefacta proteritur. Idem lib. 12. cap. 15. 4. Et oblita vaſa clibano vel fumo torrefaciunt, quo celerius omnis humor excoquatur.

Torsio, **Tortilis**, **Tortivus**, **Tortor**, **Tortum**, **Tortuosus**. **Tortura**, **Tortus**, V. TORQUEO.

Torve, V. TORVUS.

Tŏrus, i. m. [στρωμνὴ, Gl. L. G. & G. L.] Lectus, ab intortis herbis dictus, ut tradit Servius in illud Virg. 5. Æn. 388.

— viridante toro conſederat herbæ. Plin. lib 8. cap. 48. Antiquis enim torus e ſtramento erat, qualiter nunc etiam in caſtris gauſape.

Pellex tori regii. Senec. Agamem. 13.

Socia tori, Uxor aut concubina. Ovid. 10. Met. 268.

Conſors tori, Conjux. Ovid. 1. Met. 319.

Tori coronarum. Cic. in Orat. 21. in deſcriptione temperati & mediocris oratoris, qui nec ſubtilitatem tenuium, nec magnificentiam ſublimium ſequatur, ſed medium quendam curſum inter utrumque teneat. Addit (inquit) aliquos, ut in corona, toros, omnemque orationem ornamentis modicis verborum ſententiarumque diſtinguit. Senſus eſt, In coronis ſunt eminentiæ quædam, quæ tori vel toruli vocantur. Ita etiam in mediocri oratione nonnunquam, ſed leniter, decet aſſurgere, ita ut modica verborum & ſententiarum ornamenta appareant.

Altus torus. Virg. 2. Æn. 2.

Aſper torus ſignis eburnis, Sculptis ſignis exciſus. Stat. 3. Silv. 1. 86.

Cælebs torus. Sen. Herc. fur. 4.

Feſtus torus. Stat. 1. Silv. 2. 252.

Geniales alti tori. Virg. 6. Æn. 603. h. e. Lecti diſcubitorii, in quibus genio indulgere ſolebant, ſeu læte convivere.

Illiciti tori. Lucan. lib. 10. 76. Concubitus illiciti.

Mollis torus. Ovid. 2. Amor. 4. 14.

Obſcænus torus. Impudicus Ovid. 2. Triſt. 378.

Plumeus torus. Ovid. 11. Met. 611.

Pudici tori conjugis. Senec. Agamemn. 3.

Purpureus torus. Ovid. 5. Epiſt. 88.

Quietus torus, In quo quieſcunt dormientes. Valer. 1. Argon. 630.

Socialis torus. Ovid. 2. Fast. 769. i. e. Uxores nostræ.
Tyrius torus. Catul. 59. 172.
Viduus torus. Ovid 5. Epist. 106.
Conciliare jugales toros. Stat. 3. Silv. 5. 70.
Conductus torus. Ovid. 1. Amor. 10. 44.
Consederat viridante toro herbæ. Virg. 5. Æn. 388.
Contemerare torum alicujus. Ovid. 2. Amor. 7. 18.
Discumbere pictis toris. Virg. 1. Æn. 712.
Exstruere toros. i. e. Lectos discubitorios. Virg. 3. Æn. 224.
Fallere jura legitimi tori. Ovid. 16. Epist. 284.
Fovere torum. Ovid. 2. Amor. 11. 31.
Jacere in toro. Ovid. 2. Amor. 4. 34.
Incumbere toro. Virg. 4. Æn. 650.
Insidere toro. Ovid. 20. Epist. 134.
Ponere se toro. Ovid. 11. Met. 472.
Premere torum. Ovid. 1. Amor. 4. 15.
Promissus mihi torus. Ovid. 6. Epist. 20.
Quærere stupra & illicitos toros. Senec. Hippol. 2.
Servans torum casta fide. Sen. Herc. fur. 5.
Sternere torum. Ovid. 6. Met. 431.
Vestiti gramine tori, Graminei. Ovid. 1. Fast. 402.
Violare toros alicujus. Senec. Octav. 4.
Torus, pars corporis. V. paulo infra.

TORĀLE, is. n. [πρέκλιντον, Gl. L. G.] inquit Varr. de L. L. 3. 35. Quod ante torum est. Et

TŎRAL, ālis. n. per Apocopen. [στρωμνὴ, Gl. G. L.] Involucrum erat tori, id est congestæ plumæ, vel herbæ, vel arundinis operimentum, quod elegantiore rursus stragulo obducebatur, convivii causa, aut feriarum Ovid. 8. Met. 656.

— in medio torus est de mollibus ulvis,
Impositus lecto, sponda pedibusque salignis:
Vestibus hunc velant, quas non nisi tempore festo
Sternere consuerant.

Ex Turnebo. Varro de Vit. pop. Romani apud Non. 1. 35. Quod frontem lecticæ struebant ex ea herba torta, torum appellatum: hoc quod injicitur, & nunc toral dicitur.
Turpe toral. Hor. 1. Epist. 5. 22.

— ne turpe toral, ne sordida mappa.

TŎRUS, i. m. [τύλος, Gl. L. G.] etiam appellatur Pulpa carnis musculosa, in qua est robur & fortitudo: ut sunt partes membrorum nervosæ, callosæque, & in se propemodum collectæ. Valer. Flacc. 4. Argon. 245.

Protullit horrendosque toris informibus artus. Virg. 3. Georg. 81.
Luxuriatque toris animosum pectus: honesti
Spadices. Cic. 2. Tusc. 22.
O pectora, ô terga, ô lacertorum tori! Ex poeta.

Arduos toros tollit taurus. h. e. Collum pulposum & corpulentum. Senec. Hippol. 10.
Comantes tori leonis. Virg. 12. Æn. 7.
De venis quoque dicitur, quum varicum in morem quibusdam in locis turgescunt. Cornel. Cels. lib. 7. 18. Ac per ipsos venarum toros inæquale est.
De vitibus similiter. Columel. de Arbor. cap. 16. Arbustivam vitem quum putare, tum alligare diligenter oportet. Nam in ea fructus maxime vis consistit, diutiusque perennat, quæ firmis toris & idoneis locis religata est. Itaque omnibus annis convenit subsequi putationem, ita ut tori renoventur, & vitis per idoneos ramos disponatur.
Riparum tori. Virg. 6. Æn. 674.

TORŌSUS, a, um. Adj. [μυώδης] Qui pulpam carnis musculosam habet, in qua est robur & fortitudo. Columel. lib. 6. cap. 13. scribit parandos esse boves novellos, cervice longa, & torosa.
Cervix torosa. Catull. 61. 83.
Colla torosa boum. Ovid. 7. Met. 429.
De herbis etiam dicitur. Plin. lib. 19. cap. 5. Brevior est, sed torosior, amariorque inula.

TORŬLUS, i. m. [πιλίδιον] dimin. Plaut. Amphit. prol. 144.

Tum meo patri autem torulus inerit aureus sub petaso.

Ubi interpres Trochulus legendum esse contendit, a trocho scilicet diminutivum, ut sit Rotula parva aurea, tanquam rosæ similitudinem gerens. Alii constanter legunt Torulus: interpretanturque Torulos, Ornamenta aurea vel argentea, quæ pileis & petasis adjunguntur. Unde est illud Alciati in Emblematum suorum præfatione,

Vestibus ut torulos, petasis ut figere palmas:
Et valeat tacitis scribere quisque notis.

TORVUS, a, um. Adj. [λοξὸς, σκυθρωπὸς, παμφόβερος, τραχὺς, Gl. L. G. βλοσυρὸς, G. L.] Aspectu formidabilis, terribilis, A torto aspectu: quamvis alii a torvitate taurorum, qui cum quadam truculentia respectant, deductum velint. Servius, a Terendo deducit, e in o mutata. Virg. 3. Georg. 51.

— optima torvæ
Forma bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix. i. e. Terribilis.

Idem 10. Æn. 170. Torvus Abas.
Torvus visu. Stat. 2. Theb. 509.
Angues torvi. Stat. 9. Theb. 741.
Apri torvi. Ovid. 2. de Arte Am. 190.
Cornua torva, Torvum sonantia. Pers. 1. Sat. 99.
Draco torvus serpit subter superaque revolvens sese. Cic. 2. de Nat. Deor. 106.
Facies torva, Ferocitatem quandam ipso aspectu præ se ferens. Columel. lib. 6. cap. 20.
Forma torva. Ovid. 2. de Pont. 8 22.
Frons torva, Terribilis & immitis. Virg. 3. Æn. 636.
Fronte torva petulans juvencus. Senec. Hippol. 3.
Juvenci torvi, Truces & aspectu terribiles. Ovid. 10. Met. 237.
Lumen torvum, Oculus dirus & minax. Virg. 3. Æn. 677.
Oculi torvi. Plin. lib. 11. cap. 37.
Oculis torvis tuens. Ovid. 5. Met. 92.
Prælia. Catul. de Coma Beren. 64. 20.
Taurus. Ovid. 8. Met. 132.
Responsa torva trucis Senatus. Sil. lib. 11. 121.
Vada. Senec. Theb. 4.

Vina torva, Aspera, & indomita, sive immitia. Plin. lib. 17. cap. 23.
Vultus torvus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Compar. Apul. Flor. 108. Tuba torvior.
Superl. Arnob. 6. 196. Leonis torvissima facies.

TORVUM, [ὑποβλεμματικῶς] Adv. pro Torve. Apulejus. Quum torvum in eos intueretur. Virg. 7. Æn. 399.

— torvumque repente
Clamat, Io matres audite, ubi quæque, Latinæ.

TORVA, [ὑποβλεπτομένως] similiter Adverbium idem significans. Virg. 6. Æn. 467.

Talibus Æneas ardentem, & torva tuentem
Lenibat dictis animum.

Servius; Torva, pro torve, id est terribiliter.

TORVE, Adv. [ὑπόδρα] Plaut. Amph. 4. 2. 8. Quid me torve aspectas? al. Stolide.

TORVĬTER, Adv. Ennius Pancratiaste, Quem nunc tu tam torviter increpuisti. Nonius 11. 57.

TORVITAS, ātis. f. [ὑποδρασία] proprie taurorum est, quasi Taurorum acerbitas. Plin. lib. 7. cap. 19. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam, torvitatemque naturæ duram & inflexibilem.
Corpus insigne oculis comaque & torvitate vultus. Tacit. 2. Hist. 9. 4.

T O T

TŎT, [τοσοῦτοι καὶ τοσαῦται, Gl. L. G. & G. L.] Nomen numerale indecl. Cic. 2. de Orat. 140. Quot homines, tot causæ. Idem de Arusp. Resp. 16. De templo tot Senatus exstare consulta, quot de mea domo. Et 5. Tusc. 29. In his tot & tantis, atque etiam quæ plura possunt accidere. Virg. 1. Æn. 14.

Quidve dolens regina deûm, tot volvere casus,
Insignem pietate virum, tot adire labores
Impulerit.

Tot viri ac tales. Cic. pro Cœl. 66.
Tot & tantæ, & tam graves civitates. Cic. 4. Verr. 14.
Tot & tantas res, &c. quot & quantas, &c. Cic. pro Domo 48.

TOTĬDEM, indecl. [τοσοῦτοι, Gl. G. L. τοσαυτάκις, τοσαύτως, ἐπὶ ἀριθμῶν, L. G.] Par numerus. Cic. 2. de Divin. 90. Totidem annos vixerunt. Idem 6. Att. 2. Istum ego locum totidem verbis a Dicæarcho transtuli. Virg. 3. Æn. 203.

Tres adeo incertos cæca caligine soles
Erramus pelago, totidem sine sidere noctes.

TOTĬES, vel TOTIENS, Adv. [τοσαυτάκις, Gl. L. G.] Tot vicibus. Cic. 7. Att. 12. Interim velim mihi ignoscas, quod ad te scribo tam multa toties. Virg. 4. Æn. 536.

Quos ego jam toties sum dedigmata maritos.

Tot & Toties, geminatum. Cic. 4. Verr. 146. Tot Prætores in Sicilia fuerunt: toties apud majores nostros Siculi Senatum adierunt: toties hac memoria.
Toties, Quoties. Cic. 1. de Orat. 251. Hoc nos si facere velimus, ante condemnentur ii. quorum causas receperimus, quam toties, quoties perscribitur, Pæanem, aut Munionem citarimus.
Quoties, Toties. Cato R. R. cap 1. Quoties ibis, toties magis placebit.
Quotiescunque dico, toties mihi videor in judicium venire. Cic. pro Cluent. 51.
Totiens sribunt nonnulli, sed inepte. Sallust. Jugurth. cap. 106. Totiens fusus Numida. Tacit. 12. Ann. 60. De quo totiens seditione aut armis certatum. [Sic & in Gloss. Scriptio antiqua est.

TŌTUS, a, um. Adj. Gen. Totius. Dat. Toti. [ὅλος, Gl. L. G. & G. L.] ad Quantitatem refertur.
Totum & Partes. Cic. 1. Acad. 19. Corporis autem alia ponebant esse in toto, alia in partibus.
Toto oratio & partes. Cic. in Topic. 97.
Totum & Universum. Cic. 4. de Fin. 2.
Leve enim est totum hoc, risum movere. Cic. 2. de Orat. 218.
Hoc totum quicquid est, sive artificium, sive, &c. Cic. 2. de Orat. 29.
Totus ego. Plaut. Truc. 4. 1. 7. Totus gaudeo. Idem Aul. 3. 6. 28.

Qui ossa atque pellis totus est, ita ut cura macet.

Totus perii, Omnino. Idem Asin. 5. 2. 78. Ter. Heaut. 5. 4. 20. Eheu, quam ego nunc totus displiceo mihi.
Totus in. Ter. Adelph 4. 2. 51. Ctesipho autem in amore est totus.
Quum totum se ad investigationem naturæ contulisset, in ea ipsa plurimum dissentit a suis. Cic. 1. Acad. 34. h. e. Omnino.
Totum ei me tradidi. Cic. de Clar. Orat. 306.
Totus est alienus a physicis. Cic. 1. de Fin. 17.
Totus est noster. Cic. 2. Q. frat. 1. Plancius totus est noster. Ter. Eun. 5. 9. 10. Fratris igitur Thais tota est? Cic. 15. Att. 1. Antonius perspiciet totum me futurum suum.
Totæ, Dativus pro Toti. Plaut. apud Varron. lib. 6. de L. L. 5. Gannit odiosus omni totæ familiæ.
Ædes totæ. Plaut. Mostel. 1. 2. 35. Ædificantur ædes totæ denuo. Cic. 3. Verr. 67. Clamor interea fit tota domo inter servos. Idem pro Font. 23. Hi contra vagantur læti atque erecti passim toto foro.
Ætates. ut, Quo in studio hominum quoque ingeniosissimorum otiosissimorumque totas ætates videmus esse contritas. Cic. 1. de Orat. 219.
Annus totus. Plaut. Asin. 3. 3. 45. Ter. Eun. 2. 2. 46.

Sex ego te totos, Parmeno, hos menses quietum reddam.

Cic. 4. Verr. 184. Facite ut vobis triennii totius veniat in mentem.
Dies cogitare totos & noctes de aliquo. Cic. pro Muren. 78.
Corpore toto, atque omnibus ungulis, Proverbialis locutio, pro Toto conatu. Cic. 2. Tusc. 56. Quid? qui volunt exclamare majus, num satis habent latera, fauces, linguam intendere, e quibus elici vocem & fundi videmus? toto corpore, atque omnibus ungulis, ut dicitur, contentioni vocis asserviunt.
Lacus totus. Plin. Epist. 259.
Mente tota incumbere in curam aliquam. Cic. 16. Att. 10. Nunc, mi Attice, tota mente incumbe in hanc curam: magna enim res est. Virg. 4. Æn. 100.

— habes tota quod mente petisti.

Mole tota corporis, totoque pondere niti. Columel. lib. 2. cap. 2.
Ut unum opus totum atque perfectum ex omnibus totis atque perfectis absolveret. Cic. de Univers. 14.
Orbis. Virg. 1. Ecl. 67.

Et penitus toto divisos orbe Britannos.

Pectore toto amare, vel cogitare. Cic. 1. de Legib. 49. Ubi illa ſancta amicitia, ſi non ipſe amicus per ſe amatur toto pectore, ut dicitur? Idem 2. Tuſc. 58. Ad ferendum igitur dolorem placide & ſedate, plurimum proficit toto pectore, ut dicitur, cogitare, quam id honeſtum ſit.

Terra. ut, Omne cœlum, totamque cum univerſo mari terram mente complecti. Cic. 2. de Fin. 112.

Via tota erras. Ter. Eun. 2. 2. 14.

Viribus totis. Liv. 26. 43. Sed quoniam vos inſtructos & ordinatos cognoſco, ad Carthaginem novam oppugnandam totis viribus, & bono animo tranſeamus.

Totum aliquando pro Omni ſumitur. V. Non. 5. 99. Virg. 1. Æn. 189.

—hos tota armenta ſequuntur. Ad quem locum ſic Servius: Inter Totum & Omne hoc intereſt: quod Totum dicimus unius corporis plenitudinem: Omne de diverſis dicimus; ut puta: Totum auditorium habet ſcholaſticos, i. e. Plenum eſt auditorium ſcholaſticis. Et, Omne auditorium habet ſcholaſticos, i. e. Omnia auditoria. Uſurpant tamen poetæ & iſta confundunt, ut hoc loco Tota pro Omnibus poſuit; & contra pro Toto Omnem poſuit, ut eſt, 2. Æn. 750.

—omnemque reverti
Per Trojam. Sic Stat. 1. Theb. 81.
—& totos in pœnam ordire nepotes. i. e. Omnes.

Totus in hoc ſum. Horatius. Longe aliter Plin. Secundus Epiſt. 19. libri 3. Sum quidem prope totus in prædiis. Videl. pro Prope tota mea ſubſtantia eſt in prædiis, vel Totæ meæ facultates ſunt in prædiis. Vide ut exp. comm. Catanei. H. St. Hor. 1. Ep. 1. 11. Omnis in hoc ſum. Sed V. 1. Serm. 9. 2. conf. ſupra Totus in.

In totum, vel Ex toto; pro In genere, omnino. Celſ. 1. 3. In totum abſtinendum eſt. Idem 6. 9. Vinum ex toto circumcidendum eſt.

Etſi Totus primam plerumque producit, corripitur tamen a Manilio 3. 447.

Detrahitur ſummæ tota pars, quota demit utrimque
Omnibus ex horis. [Hic Totus eſt τόσος, a Tot, non ὅλος, nec revera vox eadem.

Toto, Adv. [ὅλως] Gloſſ. Græcolat.

Totālis, e. Adj. Vox vulgaris & prorſus nova.

Totalĭter, Adv. Omnino. Lactant. Inſt. lib. 6. Totaliter cavere. [Ut vult concinnator Theſauri Lipſienſis.

T O X

Toxĭcum, i. n. [τοξικὸν] Venenum: unde dicatur, Plinius his verbis oſtendit lib. 16. cap. 10. Simile etiamnum his aſpectu eſt, ne quid prætereatur, taxus, minus virens, graciliſque, & triſtis ac dira, nullo ſucco, ex omnibus ſola baccifera. Mas noxio fructu. Letale quippe baccis, in Hiſpania præcipue, venenum ineſt. Vaſa etiam viatoria ex ea vinis in Gallia facta, mortifera fuiſſe compertum eſt. Hanc Seſtius ſmilacem a Græcis vocari dixit: & eſſe in Arcadia tam præſentis veneni, ut ſi qui dormiant ſub ea, cibumve capiant, moriantur. Sunt qui & taxica hinc appellata dicunt venena, quæ nunc toxica dicimus, quibus ſagittæ tinguantur. Nicolaus tamen Leonicenus in libro De erroribus medicorum Toxicon, inquit, genus eſt veneni, quo ſagittæ ab antiquis tingebantur: hinc enim illi apud Græcos nomen, quoniam miſſilia, quæ ipſi toxeumata appellant, hoc potiſſimum medicamine inficerentur. Plaut. Merc. 2. 4. 4.

Certum eſt, ibo ad medicum, atque ibi me toxico morti dabo.

Hor. Epod. 17. 61.

Quid proderit ditaſſe Pelignas anus:
Velociuſve miſcuiſſe toxicum? Ovid. 4. de Pont. 7. 11.

Bibere toxica. Propert. lib. 1. 5. 6.

Miſcere toxica. Ovid. 2. Amor. 2. 64.

T R

TR. Trajectus, Translatus, Triarius. TR. vel TRB vel TRIB. Tribunus. (vel Tribunicius) TR. S. Treviris ſignata. TR. V. CA. Trium vir capitalis.

T R A

Trabalis, V. trabs.

Trăbĕa, æ. f. [τράβεα, τραβαῖος] Genus veſtis, cujus tria ſunt genera, ut Suetonius lib. de Genere veſtium inquit: Unum quod diis ſacratur, tantum purpura factum. Aliud regum, quod eſt purpureum, habet tamen aliquid albi. Tertium augurale, ex purpura & cocco miſtum. Hæc Servius. Erat autem veſtis togata purpura circumdata ſubtegmine puniceo, quam aureæ fibulæ annectebant. Virg. de trabea regali ait, 7. Æn. 187.

Ipſe Quirinali lituo, parvaque ſedebat
Succinctus trabea. Ibid. 612.
Ipſe Quirinali trabea Conſul, &c. Plin. lib. 8. cap. 48. Trabeis uſos accipio reges. Idem lib. 9. cap. 39.

Decorus trabea Romulus. Ovid. 2. Faſt. 504.

Graves auro trabeæ. Claud. 2. in 1. Conſ. Stil. 340.

In funebri pompa utebantur & equites trabea, ſi Tacito credimus, qui in tertio Ann. 2. de funere Germanici ſic ait, Igitur Tribunorum, centurionumque humeris cineres portabantur, præcedebant incompta ſigna, verſi faſces, atque ubi colonias tranſgrederentur, atrata plebes, trabeati equites, pro opibus loci, veſtem, odores, aliaque funerum ſolennia cremabant. V. ſeq. dict.

Trabeātus, a, um. Adj. [τραβεατὸς] Qui trabea indutus eſt. Ovid. 1. Faſt. 37.

Hoc igitur vidit trabeati cura Quirini, &c.

Agmina trabeata. Stat. 4. Silv. 2. 32.

Equites trabeati. Tacit. 3. Ann. 2. V. dict. ſuper. ad fin.

Trabeati equites a trabeis veſtibus dicuntur, quæ tanquam quaſdam diſcolores habent pannorum trabes. Inde enim nomen. Trabeati autem erant equites Romani cum tranſvehebantur, ut Valerius (lib. 2. cap. 2. extr.) ſcribit. Ex Turnebo.

Trabeālis, e. Adj. Idem. ut, Effulgens trabealis mole metalli. Sidon. Carm. 2. 2.

Trabs, vel Trăbes, is. f. [δοκὸς, Gl. G. L. δοκὸς τετράγωνος, L. G.] Proprie, ut Feſtus ait, ſunt duo tigna, ædificii gratia ſimul compacta; nam quum ſimplicia ſunt, non Trabes, ſed Tigna dicuntur. Cic. Topic. 61. Abiegna trabes. Cæſ. 3. Bell. Gall. cap. 13. Tranſtra ex pedalibus in altitudinem trabibus, confixa clavis ferreis, digiti pollicis craſſitudine.

Silva frequens trabibus, Arboribus denſa. Ovid. 8. Met. 329.

Acernis trabibus contextus equus. Virg. 2. Æn. 112.

Annoſæ trabes. Stat. 9. Theb. 468.

Denſis trabibus umbroſa templa. Ovid. 11. Met. 360.

Exciſa trabs. Virg. 2. Æn. 481.

Fractæ trabes. Juven. 14. Sat. 296.

Fraxineæ trabes. Virg. 6. Æn. 181.

Nexæ trabes ære. Virg. 1. Æn. 452.

Perpetua trabes. V. perpetuus.

Plana trabs, Trabium contextus planus. Cato R. R. cap. 18.

Quadrifida trabs. Valer. 1. Argon. 663.

Saucia ſecuri trabs ingens, Maxima arbor ſecuri percuſſa. Ovid. 10. Met. 273.

Solidæ trabes. Ovid. 1. Met. 551.

Sublimi a trabe pendere. Ovid. Rem. Amor. 18.

Trabs Cypria, pro Navi. Hor. 1. Carm. 1. 13. —ut trabe Cypria

Myrtoum pavidus nauta ſecet mare. Ea autem de cauſa trabs Cypria accipi videtur pro navi, quod Cyprus omni materia ad navium ædificationem ſic abundaret, ut ab ima carina, ad ſummum carcheſium, ſine ſubſidiis aliarum regionum totam navim abſolveret, & omnibus armamentis eam inſtrueret, cujus rei locupletiſſimus teſtis eſt Marcellinus, quem vide. Annotavit Turnebus.

Natantis trabis impetus. Catul. de Phaſelo, 4. 3.

Turbatur mare trabibus, i. e. Navigiis. Virg. 4. Æn. 566.

Cava trabs. Virg. 3. Æn. 191.

Vaſta trabs. Perſ. 5. Sat. 141.

Trabes Hymettiæ. Hor. 2. Carm. 18. 3.

Non trabes Hymettiæ premunt columnas. Trabes hic non e materia, ſed marmore ſunt, imponebanturque columnis. Ideo dico, quod mirum videri quibuſdam intelligo e lapide trabes fieri. Plinii tamen id confirmabimus auctoritate, qui lib. 36. 8. ita ſcribit, Circa Syenem vero Thebaidis Syenites, quem ante pyropœcilon vocabant. Trabes ex eo fecere reges quodam certamine obeliſcos vocantes. Hæc Turnebus in illud Horatii.

Ahenæ trabes. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 242.

Trabes, Meteorôn genus apud Plin. lib. 2. cap. 26. in tit. Faces, lampades, trabes.

Trabēcŭla, æ. f. dimin. Vitruv. 10. 21. Habuerat mediam contabulationem ſupra trabeculas.

Trăbālis, e. Adj. [δοκώδης] Cic. 7. Verr. 52. Et ut hoc beneficium, quemadmodum dicitur, trabali clavo figeret, cum conſilio cauſam Mamertinorum cognoſcit. Eraſmus admonet Ciceronem uſum clavo trabali in conſimilem ſenſum, quo Herculeo nodo, pro vinculo arctiſſimo atque indiſſolubili utuntur eruditi. [Trabali, Maximo, quo trabes figuntur; An trabis craſſitudine?

Clavi trabales, pro Specie tormentorum, ſeu vectibus tortoriis, apud Hor. 2. Carm. 35. 18.

Te ſemper anteit ſæva Neceſſitas,
Clavos trabales, & cuneos manu
Geſtans ahena: nec ſeverus
Uncus abeſt, liquidumve plumbum.

Haſta trabalis, Ingens, quanta eſt trabs. Stat. 4. Theb. 6.

Telum trabale. Virg. 12. Æn. 294.

Trabĭcus, a, um. Adj. [δοκικὸς] Quod trabibus factum eſt: ut, Navis trabica, quæ trabibus confecta eſt. Feſtus.

Trachali, appellantur Muricum ac purpuræ ſuperiores partes. Unde Ariminenſes maritimi cognomen traxerunt. Feſtus.

Trachallus, [Τράχαλλος] Orator Domitiani temporibus, ſublimis, & ſatis apertus fuit, & quem velle optima crederes: auditus tamen major. Quintil. lib. 10. cap. 1. Idem lib. 10. cap. 5. ad finem.

Trachēa, ſive Trachīa, æ. f. pr. c. [τραχεῖα] Aſpera, in Gloſſ. Græcolat. Arteria pulmonis, quæ & Spiritalis fiſtula dicitur. V. Gell. lib. 17. cap. 11. [Subauditur ἀρτηρία, quoties ſolitarium occurrit apud Græcos.

Trachēlus, i. m. [τράχηλος] Gr. Collum ſignificat. Media pars eſt navalis veli, cujus ſumma Carcheſium nominatur. Perottus. Sic etiam legitur apud Macrob. 5. Saturn. cap. 21. Sed docti legendum putant, Navalis mali.

Trachina, [Τραχίνη] Oppidum Campaniæ: quæ poſtea interpoſita a, Tarachina, vel Tarachinæ, arum, tantum pluraliter, Anxur etiam antea dicebatur. Nunc autem Tarracina vocatur, quod vide.

Trachōma, ătis. n. Græce τράχωμα, vocatur Scabritia palpebrarum interior: ſicut in eadem parte glabritas, hoc eſt defluvium pilorum, Madaroſis & Milphoſis.

Trachŏnītis, ĭdis. f. [Τραχωνῖτις] Regio Syriæ Palæſtinæ, ut ſcribit Plin. lib. 5. cap. 18. Quam ferunt inter montem Libani & lacum Tiberiadis ſitam eſſe. Cujus tetrarcha fuit Philippus, teſte Evangelio Lucæ 3. 1. Eſt &, ut Hieronymus inquit, trans Boſram Arabiæ civitatem in deſerto, contra Auſtralem plagam, quaſi ad Damaſcum reſpiciens. Hanc gentem inſtituit Cis filius Aram, ut ſcribit Joſephus lib. 1. Antiquit.

Trachin, vel Trăchis, īnis. f. [Τραχὶν, ἢ Τραχὶς] Civitas Theſſaliæ, quæ Heraclea ab Hercule cognominata eſt. Hinc ab Ovid. 11. Met. fab. 9. Trachinius Ceyx conjunx Halcyones. Græci trachea vocant aſpera Unde Tarachina ab aſpretis dici autumat Strabo. Et ab hoc oppido Theſſaliæ, Sophoclis tragœdia Trachiniæ, (Τραχινίαι) dicta eſt. Unde Cic. 2. Tuſc. 20. Quas hic voces apud Sophoclem in Trachiniis edit?

Trachīnus, a, um. Adj. [Τραχιναῖος] ut, Saxa Trachina. Senec. Herc. OEth. 135.

Ad trachina vocor ſaxa rigentia. [Sed rectius diſtinguitur poſt τὸ Vocor, ut ſit Accuſ. ſing. Τραχῖνα, τοῦ Τραχῖνος ἢ Τραχὶν.

Trachĭnius, a, um. aliud Adj. [Τραχίνιος] ut

Miles Trachinius. Lucan. lib. 3. 178.

Puppis Trachinia. Ovid. 11. Met. 502.

Tellus Trachinia. Ovid. 11. Met. 269.

Tracta, orum. n. pl. [τράκτα] Pars placentæ. In ea enim, ut apud Catonem R. R. 76. pr. deſcribitur, eſt ſolum, quæ pars eſt ima, & tanquam fundamentum. Sunt tracta, ea ficta farinacea, aut addita alia materia & impenſa, quæ imponuntur ſolo: quo verbo etiam utitur Athenæus

næus hunc in modum, ὡς δὲ τὰ κηρύεια κολλύβια τρίψας μίξας, ὥσπερ ἐς ἄρτον. Tracta autem vocantur a trahendo & tractando. Tractam dicit feminino genere Plinius 18. 11. Decimo ad speciem tractæ subigunt uvæ passæ succo. Ex eo placentam vulgo *tartam*, trajecta littera, tanquam tractam appellamus. Tracta lance etiam invenitur. Catonis verba sunt de R. R. l. c. Farinæ siligineæ l. 11. unde solum facias in tracta farinæ l. 4. Sic alibi frequenter. Auctor Turneb. Advers. 23.9. [Gloss. Latino-græc. Tracta, λάγανα, & Tracta, ἑλκύσματα, μηρύματα. Et Græcolat. Ἕλκυσμα, Ductio, Tractum. Et Μήρυμα, Tractum. V. in TRAHO.

TRACTATUS, TRACTIM, TRACTO, TRACTUS. V. TRAHO.

TRADITIO, V. TRADO.

TRĀDO, dĭdi, dĭtum, [παραδίδωμι, Gl. L. G. & G. L. παραδίδωμι, L.G.] ĕre. Dare, porrigere. Plaut. Merc. 2. 2. 7.

Præsto ipsi facito coram ut tradas in manum.

Quasi Transdo. H. St. Quomodo & in optimis codd. MSS. legitur.

Aliquem de manu in manum tradere. Cic. 7. Fam. 5. [Formula Commendandi. V. MANUS.

Tradere regionem vel urbem ad diripiendum. Cic. pro Domo 30. Neu se, neu Pompejum absentem, Imperatorem suum, adversariis ad supplicium tradant, obsecrat.

Ad supplicium tradere. Liv. 29. 3.

Arma tradere. Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 13.

Causam adversariis tradere. Ter. Phorm. 2. 1. 7.

Tenere consuetudinem ab aliquo traditam. Cic. 2. de Divin. 15.

Consuetudini Latinæ tradere. Columel. in procem. lib. 12. h. e. In Latinum sermonem vertere.

Custodiæ tradere. Columel. lib. 8. cap. 15.

In custodiam tradere. Cic. 1. Q. frat. 2. Et cum eum fugitivum esse postea ex Æsopi litteris cognosceret, hominem comprehendit, & in custodiam Ephesi tradidit.

In disciplinam alicujus se tradere. Cic. 2. Philip. 3. At enim te in disciplinam meam tradideras.

Effectum tradere aliquid, Plaut. Curc. 3. 15.

Excruciandum aliquem tradere. Hirt. Bell. Alexand. cap. 55.

Fama tradita res, Rumore tantum accepta. Liv. 27.

Fama traditur. Liv. 5. 33. Eam gentem traditur fama, dulcedine frugum, maximeque vini nova tum voluptate captam, Alpes transisse.

In fidem deditionemque se suaque alicui tradere. Liv. 34.

Furtim tradere. Tacit. 3. Hist. 77. Vacuam arcem furtim traditurum.

Gaudium tradere. Liv. 36. 24. extr. Ob eam ferociam majus victoribus gaudium traditum fuit. Vetus exemplar habet Traditus. Sensus autem est: Damocritus traditus fuit majus gaudium victoribus ob ferociam. Liceret etiam dicere, Fuit majori gaudio.

Inimicitias posteris tradere. Cic. 14. Att. 13. Me deinde sine ad hanc opinionem jam nunc dirigere puerum, & tenero animo ejus persuadere, non esse tradendas posteris inimicitias. h. e. Quasi hereditatem relinquere. Budæus.

Lampada tradere. Lucan. lib. 2. 78. V. LAMPAS.

In manus alicujus tradere. Liv. 5. V. MANUS.

Morem tradere. Plin. lib. 15. cap. 30.

Morem traditum ab antiquis servare. Hor. 1. Serm. 4. 117.

Mores opibus tradere. Martial. lib. 11. 6.

Palmam tradere alicui. Plin. lib. 14. cap. 4. V. PALMA.

Per manus tradere. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 68. V. MANUS.

Traduntur per successiones morbi. Plin. 1. Epist. 12.

In posteros sermonem tradere. Quintil. lib. 1. cap. 1.

In potestatem alicujus alterum tradere. Cæs. 1. Bell. Civil. cap. 20.

Prædia vacua alicui tradere. Cic. pro Rosc. Amer. 21.

In pistrinum aliquem tradere, quod & Trudere dicitur. Plaut. Most. 1. 1. 16.

Provinciam alicui tradere. Ter. Heaut. 3. 2. 5.

Provinciam per manus tradere. Cic. de Provinc. Consul. 39. Nam ut C. Julius, omnibus a senatu eximiis ac novis rebus ornatus, per manus hanc provinciam tradat ei, cui minime vos velitis.

Puerum tradere præceptori. Plin. 3. Epist. 3. Cic. 3. Tusc. 2. Cum vero parentibus redditi, id est magistris traditi sumus, tum ita variis imbuimur erroribus.

Sartam tectam ædem tradere. Cic. 3. Verr. 131. Quæsivit quis ædem Castoris sartam tectam deberet tradere.

Se tradere dicitur miles, quum dedit se adversario. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 43. Itaque necessitate coacti se tradiderunt.

Se tradere in portum. Cic. 1. de Invent. 4. Quasi ex aliqua turbida tempestate in portum, sic ex seditiosa, & tumultuosa vita se in studium aliquod traderent quietum.

Se tradere inimicis alicujus. Cic. Post redit. ad Quir. 13.

Se libidinibus constringendos tradere. Cic. 1. de Finib. 47. Plerique autem quod tenere atque servare id quod statuerunt non possunt, victi & debilitati, objecta specie voluptatis, tradunt se libidinibus constringendos, nec quid proventurum sit provident.

Se quieti tradere. Cic. 2. de Divin. 121. Qui salubri & moderato cultu atque victu quieti se tradiderit.

Se totum alicui tradere. Cic. 3. Q. frat. 3. Domum (ut debuimus) ad eum statim venimus, eique nos totos tradidimus.

Sub leges pacis tradere se. Virg. 4. Æn. 618.

Se totum tradere, pro Accommodare & parare. Cic. 16. Fam. 1. Ei te totum trade: malo te paulo post valentem, quam statim imbecillem videre.

Se tradere studiis. Plin. 1. Epist. 9.

In servitutem. Cic. de Provinc. Consul. 10. Jam vero publicanos miseros, me etiam miserum, illorum ita de me meritorum miseriis ac dolore, tradidit in servitutem Judæis & Syris, nationibus natis servituti.

Ultro tradere. Hor. 2. Serm. 5. 75.

De illis, quibus favorem principis commendatione nostra volumus impetrare. Horat. lib. 1. Epist. 9. ad Claudium Neronem,

Scilicet ut tibi se laudare & tradere coner. Sic Ovid. lib. 1. Trist. Elegia 1. de libro suo,

Si quis erit, qui te, dubitantem & adire timentem,
Tradet, & ante tamen pauca loquatur, adi.

Alicubi annotavi de. Sic tradere. Puto me annotasse in Ciceronis Epistolas. Hor. lib. 1. Epist. 18.

Fallimur, & quondam non dignum tradimus. H. St. Prior Horatii locus est v. 2. Ep. dict. alter v. 78. indicatæ ep. Ovid. dict. Eleg. v. 95. conf. Cic. 7. Fam. 5. extr. V. & In manus tradere, in MANUS.

Traditur, vel Traditum est: pro Litteris traditum est, sive Monimentis traditur, aut Scriptum est. Liv. 1. 13. Id non traditur, quum haud dubie aliquanto numerus major hoc mulierum fuerit. Cic. 1. Tusc. 5. Nam Galbam, Africanum, Lælium, doctos fuisse tradunt. Idem 5. Tusc. 114. Traditum est etiam Homerum cæcum fuisse.

Tradit Cicero. Plin. lib. 7. cap. 22.

Tradit & Fabius Pictor in Annalibus suis, quum obsideretur præsidium Romanum, &c. Plin. lib. 10. cap. 24.

Aristides, qui omnium justissimus fuisse traditur. Cic. pro Sext. 141.

Traditur antiqui fabula plena joci. Ovid. 2. Fast. 304.

Non traditur. Plin. lib. 13. cap. 1. Unguenta quis primus invenerit, non traditur.

Non certum traditur. Liv. 2. 8.

Litteris tradita. Cic. 7. Verr. 125. Quid vero illa Segestanorum, non solum litteris tradita, neque commemorata verbis: sed multis officiis illorum usurpata & comprobata cognatio?

Ingenium variosque sermones immortalitati scriptis suis Plato tradidit. Cic. 3. de Orat. 57.

Memoria traditum. Cic. 6. Fam. 22. Quæ didicisti, quæque ab adolescentia pulcherrime a sapientissimis viris tradita memoria, & scientia comprehendisti, iis hoc tempore utare. [Rectius distinguitur, Tradita, memoria & scientia comprehendisti.

Memoriam alicujus rei posteris tradere. Liv. 8. 10.

Memoriæ posteris tradere. Liv. 3.

Memoriæ aliquid tradere. Cic. in Somn. Scip. 2. Ades, inquit, animo & omitte timorem, Scipio: & quæ dicam trade memoriæ.

Memoriæ traditum est. Cic. in Parad. 3. Nam istum doctum & sapientem virum fuisse memoriæ traditum est.

Monumentis traditur. Plin. lib. 7. cap. 16. Alias, Creditur.

Posteris tradere auguratum. Cic. 1. de Divin. 107. Atque ille Romuli auguratus pastoralis, non urbanus fuit, nec fictus ad opiniones imperitorum, sed a certis acceptus, & posteris traditus.

Tradere, pro Docere. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 13. De deorum immortalium vi ac potestate disputant, & juventuti tradunt.

Putabam virtutem hominibus (si modo tradi ratione possit) instituendo & persuadendo, non minus & vi ac metu tradi. Cic. 1. de Orat. 247.

Verbosius aliquid tradere. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Quum hæc omnia audirentur ab iis, quibus non scientia esset tradenda, sed exigui temporis aut falsa, aut certe obscura opinio. Cic. 1. de Orat. 62.

Artem dicendi & memoriæ. Cic. pro Flacc. 42. Et qui se artem dicendi traditurum etiam ceteris profitebatur, ipse omnibus turpissimis judiciis convictus est. Idem 4. Acad. 2. Qui quidem etiam pollicenti cuidam se artem ei memoriæ, quæ tum primum proferebatur, traditurum, respondisse dicitur, oblivisci se malle discere.

Artificium disputandi. Cic. 4. Acad. 114.

Præcepta plurima tradere. Cic. in Orat. 114.

Præcepta tradit volandi. Ovid. 8. Met. 208. De Dædalo.

Rationem prudentiæ. Cic. 3. de Finib. 65. Impellimur autem natura ut prodesse velimus quamplurimis, in primisque docendo, rationibusque prudentiæ tradendis.

Res gestas tradere carminibus. Lucret. lib. 5. 1443.

Vias optimarum artium aliquibus tradere. Cic. 2. de Divin. 1.

Scribitur interdum Transdo. V. a pr. dict. & infra suo loco.

TRADĬTUS, a, um. [παραδεδομένος] Partic. ut, Neci traditus. Sen. Medea, 7. V. in ipso verbo plura.

TRADĬTIO, ōnis. f. [παράδοσις, Gl. G. L.] Cic. in Topic. 28. Abalienatio, est ejus rei quæ mancipi est, aut traditio alteri nexu, aut in jure cessio, inter quos ea jure civili fieri possunt.

Traditio, Doctrina. Gell. lib. 13. cap. 21. Per quod apparet non esse id poetice a Plauto dictum, sed eam quoque traditionem fuisse, ut Nerio a quibusdam uxor esse Martis diceretur.

Jejuna atque arida præceptorum traditio, atque nuda. Quintil. lib. 3. cap. 1.

TRADĬTOR, ōris. m. Qui tradit vel prodit. Tacit. 4. Hist. 24. Interfecto traditore.

TRĀDŪCO, xi, ctum, [ἐξάγω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. ex Trans & Duco, N & S abjectis; De loco ad locum ducere, quod & Transducere dicitur. Ter. Heaut. 4. 4. 22.

Ancillas omnes Bacchidis traduce huc ad vos propere. Idem Adelph. 5. 7. 12.

Traduc & matrem, & familiam omnem ad nos.

Copias traducere flumen. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 13.

Equum traducere. Cic. pro Cluent. 143. V. EQUUS.

Messes satas alio traducere. Virg. 8. Ecl. 99.

Abducere & Traducere. Cic. 2. de Orat. 293. Abducere animos a contraria defensione, & ad nostram conor traducere.

Traducere & Convertere. Cic. 2. de Orat. 199 Tum omnem orationem traduxi & converti in increpandam Cæpionis fugam.

Traducere ad se valetudinem proximi membri. Cic. 3. Off. 22. Ut si unumquodque membrum sensum hunc haberet, ut posse putaret se valere, si proximi membri valetudinem ad se traduxisset, debilitari & interire totum corpus necesse esset.

Traducere aliquem ad se totum. Cic. 4. de Finib. 2. Atqui, inquam, Cato, istud obtinueris, traducas me ad te totum licebit. V. TOTUS.

Eos, qui audiunt, ad magnam admirationem traducere. Cic. in Orat. 192.

Traducere ad mala consilia corruptum largitionibus animum. Cic. ad Brut. 4.

A re aliqua ad aliam animum traducere. Cic. 1. Fam. 2. Ita sum cum illo locutus, ut mihi viderer animum hominis ab omni alia cogitatione ad tuam dignitatem tuendam traducere.

A consuetudine convertere, & alio traducere. Cic. 1. de Invent. 3. Ac mihi quidem videtur hoc, nec tacita, nec inops dicendi sapientia perficere potuisse, ut homines a consuetudine subito converteret, & ad diversas rationes vitæ traduceret.

Aliquem a severitate ad hilaritatem traducere. Cic. de Clar. Orat. 322.

Aliquid ab lætitia ad metum traducere. Cic. de Arusp. Resp. 23.

Animi motus alio traducere. Lucret. lib. 4. 1060.

Alio traduci. Cic. 1. de Legib. 9. Et ego animi pendere soleo, cum semel

mel quid orſus ſit traducor alio: neque tam facile interrupta contexo, quam abſolvo inſtituta.
Omnes traducere in aſſenſum ſui conſilii. Liv 34.33. Idem 32.39. In ſententiam ſuam Quintium traduxit. Cic. pro Cluent. 144. Quum ego quæ mihi viderentur dicerem, traduxit me ad ſuam ſententiam.
Ad accuſandum traduci. Cic. 1. Verr. 1. Aut ego, qui me ad defendendos homines ab ineunte adoleſcentia dediſſem, tempore atque officio coactus, ad accuſandum traducerer.
Cogitationes ad voluptates traducere. Cic. 3. Tuſc. 25.
Inimicitias ad amicitiam traducere. Cic. de Provinc. Conſul. 22. Quas in viris fortiſſimis, non ſolum exſtinxit Reip. dignitas, & ipſorum: ſed etiam quandoque ad amicitiam, conſuetudinemque traduxit.
Mentes a cogitationum intentione ad tranquillitatem traducere. Cic. 4. Tuſc. 3.
Orationem ad exempla traducere. Cic. 3. Tuſc. 56. Aut a diſputandi ſubtilitate orationem ad exempla traducimus.
Munus aliquod traducere. Cic. 5. Att. 9. Faciam denique ut ſumma modeſtia & ſumma abſtinentia munus hoc extraordinarium traducamus.
Tempus traducere, Conſumere, terere, præterire. Cic. 4. Fam. 6. Qua ratione nobis traducendum ſit hoc tempus.
Ævum leniter traducere. Hor. 1. Epiſt. 18. 97.
Vitam ſine ullo corporis languore traducere. Plin. lib. 7. cap. 2.21. Cic. 3. Tuſc 25. Si volumus hoc quod datum eſt vitæ, tranquille placideque traducere.
Vitam otioſam & quietam ſine ullo labore aut contentione traducere. Cic. de Senect. 82.
O adoleſcentiam traductam eleganter. Cic. pro Planc. 30.
Adoleſcentiam ad ſcientiam rei militaris traducere. Cic. pro Lege Manil. 28. Cujus adoleſcentia ad ſcientiam rei militaris, non alienis præceptis, ſed ſuis imperiis: non offenſionibus belli, ſed victoriiis, non ſtipendiis, ſed triumphis eſt traducta.
Traducere, pro Traduces facere. Paulus in l. Si duo, D. Uti poſſidetis. Si actor vicini tui ex fundo tuo vites in ſuas arbores traduxit. Budæus.
Traducere, Deridere, infamia afficere, & velut in exemplum proponere deridendum omnibus per vicos & theatra: quod catamidiare Græce dicitur, auctore Budæo. Liv. 2. 38. de Volſcis loquens, publico conſilio, ac voce præconis, a ſpectaculis exactis, Vos, inquit, omnibus civibus, peregrinis populis ſpectaculo abeuntes fuiſſe? veſtras conjuges, veſtros liberos traductos per ora hominum? Martial. lib. 6. 77.

— multoque magis traduceris Afer. Sueton. in Tito, cap. 8. Tibul. lib. 1. 1. 5.

Me mea paupertas vitæ traducat inerti.

Traducere carmina manifeſto furto. h. e. Arguere furti, vel infamare & convincere. Martial. lib. 1. 54.
Traducere ad plebem aliquem, Ex Patricio plebejum facere. Cic. 1. Att. 15. Is ad plebem P. Clodium traduxit, idemque fert, ut univerſus populus in campo Martio ſuffragium de re Clodii ferat.
Legitur & Tranduco. Sen. de Ira 2. 13. In melius tranduci. Sed al. leg. Traduci, vel Tranſduci.

Traductio, ōnis. f. [ἐξαγωγὴ, Gl. L. G. & G. L. παραγωγὴ, μεταγωγὴ, G. L.] Ipſe traducendi actus: ut, Traductio temporis, pro Exactione illa. Cic. 1. de Divin. 127. Non enim illa, quæ futura ſunt, ſubito exſiſtunt: ſed eſt quaſi rudentis explicatio, ſic traductio temporis nihil novi efficientis, & primum quidque replicantis.
Traductio & immutatio in verbo. Cic. 3. de Orat. 165.
Traductio ad plebem furibundi hominis. Cic. pro Sext. 15.
Traductio, Infamia. Sen. 1. de Ira, cap. 6. Hic damnato cum dedecore & traductione vitam exigit.
Traductio, Figura quæ Græce Antanaclaſis dicitur, nimirum ejuſdem verbi contraria ſignificatio, quale eſt illud, Amari jucundum eſt, ſi curetur ne quid inſit amari. Avium dulcedo ducit ad avium, & apud Ovidium,

Cur ego non dicam, Furia, te Furiam? Cornificius hanc traductionem vocat, videlicet alterius intellectus ad alterum. Quintil. lib. 9. cap 3.

Traductus, ûs. m. Ammian. 18. Præſidium per eos traductus agentes.

Traductor, ōris. m. [μεταγωγεὺς] Cic. 2. Att. 9. Ut ſciat hic noſter Hieroſolymitarius traductor ad plebem, quam bonam meis puriſſimis orationibus gratiam retulerit.

Tradux, ŭcis, interdum m. inetrdum f. Varro 1. de R. R. cap. 8. Quartum pedamentum eſt nativum, ejus generis ubi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit, quos traduces, quidam rumpos appellant. Columel. lib. 5. cap. 7. Si tradux traducem non contingit, media virga inter eas deligetur.
Nexu traducum impeditæ vineæ. Tacit. 2. Hiſt. 25.
Tradux, aliter. Columel. lib. 4. cap. 29. In illa inſerendi ratione, quæ fit per terebrationem, primum de vicino fructuoſiſſimam oportet conſiderare vitem, ex qua (velut traducem inhærentem matri) palmitem attrahas, & per foramen tranſmittas: hæc enim tutior & certior eſt inſitio: quoniam etſi proximo vere non comprehendit, ſequente certe, quum increvit, conjungi cogitur, & mox a matre reciditur, atque ita ſuperficies inſitæ vitis uſque ad receptum ſurculum obtruncatur. Hujus traducis ſi non eſt facultas, tum detractum viti quam recentiſſimum eligitur ſarmentum: & leviter circumraſum, ut cortex tantum detrahatur, aptatur foramini, atque ita luto circumlinitur reſecta vitis, ut totus truncus alieni generis viti ſerviat: quod quidem non fit in traduce, qui a materno ſuſtinetur ubere, dum inoleſcat.

Traduco, ōnis. m. [κίσηρος, ὄχημα δίχα τροχῶν, Gl. L. G.] [Videtur eſſe vehiculum, quod & Traha dicitur.

Trăgăcantha, æ, f. [τραγάκανθα] Frutex eſt ſpinæ candidæ non diſſimilis, ſurculis humilibus robuſtis, late ſe diffundentibus, inter quos frequens coma, ſed brevis, cæcis ſpinis intercurrentibus horrida, quæ ſua fronde contegantur, & candidæ, valenteſque rigeſcant, radice læta, ſurculoſa, ſupra terram emergente, qua diſciſſa ſtillat e vulnere ſuccus, qui coaleſcit in lacrimam, gentilitium nomen referentem. Optima eſt pellucida, lævis, ſincera, gracilis, ſubdulcis. Herbam, utpote peregrinam Galliæ, & prorſus exoticam, noſtrates herbarii non norunt, lacrimam tamen nullæ non cognoſcunt officinæ, interpollato nomine *Dragaganthum gummi* nunc appellantes. Ruellius. conf. Celſ. 5. 2. Dioſc. 3. 21.

Trăganthes, Artemiſiæ ſpecies. Apul. de Herb. cap. 11.

Traganus, a, um. Adj. [τραγανὸς] Hircoſus. Apic. 8. 7. Porcellus traganus. [Gloſſ. Græcolat. τραγανὸν, Calloſum. Et Latinogræc. Calloſum, τράγανον. Vulgo Gelatinoſum vocant.

Trăgĕlăphus, i. m. [τραγέλαφος] Hirco-cervus. Deſcribit Plin. 8. 33.

Trăgēmăta, [τραγήματα] Bellaria, ſecundum Gloſſ. Græcol. & Macrobium, lib. 2. Saturn. cap. 8. i. e. Omne menſæ ſecundæ genus. Nam quæ πέμματα Græci vel τραγήματα dixerunt, ea veteres noſtri appellavere Bellaria.

Trăgia, æ, f. [Τραγαία, Steph.] Plin. lib. 4. cap. 12. Inſula una ex Sporadibus. Ex qua fuit Theogiton Peripateticus, Ariſtoteli familiaris.

Trăgion, i, n. [τράγιον] ſive Tragonis, ĭdis, f. [τραγωνὶς] Herba, naſcitur in Creta tantum inſula in maritimis. Folio, ramis, & ſemine lentiſco ſimilis, ſed minore omnium amplitudine, ſuccum ferens, qui gummi modo coeat. Plinio 21. 13. junipero ſimilis & ſemine, & folio, & ramis. V. Dioſc. 4. 49.
Eſt & alia herba, quæ Tragium dicitur, quam Scorpium vocant, & Romani olim Cornulacum appellarunt, foliis ſcolopendrii, radice tenui, candida; armoraciæ ſimili. Autumno folia hircinum virus olent, indeque appellatio naſcitur in montoſis præcipitiis. Ex Ruellio.

Trăgœdia, æ. f. [τραγῳδία] ἀπὸ τοῦ τράγου καὶ τῆς ᾠδῆς; hoc eſt, ab hirco & cantu: quia hircus dabatur in præmium tragicis actoribus, qui ruſtici & paſtores erant. Hor. de Arte poet. 220.

Carmine qui tragico vilem certabat ob hircum. Alii putant a fæce, quam Græci τρυγίαν vocant, tragœdiam appellatam, quando olim, nondum perſonis ab Æſchylo repertis, tales fabulas peruncti ora fæcibus agitabant. Hor. de Arte Poet. 275.

Ignotum tragicæ genus inveniſſe Camœnæ
Dicitur, & plauſtris vexiſſe poëmata Theſpis;
Quæ canerent, agerentque peruncti fæcibus ora.

Eſt autem Tragœdia, Genus dramatis grande, in quo Heroes introducuntur, reges, duces: item, Luctus, exſilia, cædes. In hac triſtes exitus & liberorum, fortunarumque priorum in pejus agnitio. Triſtitia namque tragœdiæ proprium, Propter quod Euripides, petente Archelao rege ut & de ſe tragœdiam ſcriberet, abnuit: ac precatus eſt, ne accideret Archelao aliquid tragœdiæ proprium.
Severa tragœdia. Hor. 2. Carm. 1. 9.
Violenta tragœdia. Ovid. 3. Amor. 1. 11.
Agere tragœdias, proverbialis locutio. Eraſmus, Tragœdias in nugis agit, qui in re levicula tumultum movet: & ut ait Terentius (Heaut. 4. 1. 8.) magno conatu magnas nugas dicit. Cic. 2. de Orat. 205. Ne aut irriſione aut odio digni putemur, ſi aut tragœdias agamus in nugis, &c Quintil. 6. 1. De peroratione, nam in parvis, inquit, litibus has tragœdias movere, tale eſt, quaſi ſi perſonam Herculis & cothurnos aptare infantibus velis. Quin hoc ipſum, Excitare tragœdiam ſi alio quopiam deflectatur, proverbium reſipit. V. ago.
Efficere tragœdias. Cic. 4. Tuſc. 73.
Excitare tragœdias. Cic. pro Milon. 18.
Facere tragœdias, Scribere. Idem de Senect. 22. Sophocles ad ſummam ſenectutem tragœdias fecit.
Movere tragœdias. Quintil. lib. 6. cap. 1. V. agere tragœdias.
Perturbari tragœdiis. Cic. 1. de Orat. 219. Neque vero iſtis tragœdiis tuis, quibus uti philoſophi maxime ſolent, Craſſe, perturbor.

Tragœdus, i. m. [τραγῳδὸς] Actor tragœdiæ. Cic. 1. de Orat. 118. Vox tragœdorum, geſtus pæne ſummorum actorum eſt requirendus.
Miros audire tragœdos. Hor. 2. Epiſt. 2. 129.
Comœdum in tragœdiis, & tragœdum in comœdiis admodum placere vidimus. Cic. in Orat. 109.

Trăgĭcus, a, um. Adj. [τραγικὸς] Quod ad tragœdiam ſpectat. ut, Tragicus actor. Liv. 24. 24.
Tragicum & divinum. Cic. 2. de Orat. 227. Sed hæc tragica atque divina: faceta autem & urbana innumerabilia ex una concione meminiſtis.
Ars tragica. Hor. 1. Epiſt. 3. 14.
Cantus tragicus. Plin. lib. 30. cap 2.
Cothurni tragici. Hor. 1. Serm. 5. 64.
Geſtu tragico quatere pulpita. Lucan. ad Piſon. 226.
Grandis, & ut ita dicam, tragicus orator. Cic. de Clar. Orat. 203.
Poeta tragicus. Cic. de Opt. gen. Orat. 1.
Scelus tragicum. Dignum tragœdia, vel quale tragœdi in ſuis tragœdiis decantare ſolent. Liv. 1. 46.
Verſus tragici. Hor. de Arte Poet. 89.
Tragicus Oreſtes, Qui in tragœdiis inducitur. Cic. in Piſon. 47.
Spirare tragicum, Efflare carmen tragœdia digum. Hor. 2. Epiſt. 1. 166.

Tragĭcus, i. m. [τραγικὸς] Qui tragœdiæ auctor eſt, teſte Valla. Hor. de Arte Poet. 95.

Et tragicus plerumque dolet ſermone pedeſtri.

Ut ille ait tragicus. Sen. Epiſt. 49.

Tragĭcē, Adv. [τραγικῶς] Cic. de Clar. Orat. 43. Hanc enim mortem rhetorice & tragice ornare potuerunt. Tragice, h. e. Graviter, & verbis grandibus, quibus tragici utuntur. Nam,

Omne genus ſcripti gravitate tragœdia vincit. Sic Senec. Epiſt. 100. Si aliquid oratorie acre; tragice grande; comice exile.

Tragonis, V. tragion.

Tragopanades, [τραγοπανάδες] Aves quædam in Æthiopia, teſte Pomponio lib. 3. 10. aquilis majores, cornua in temporibus curvata habentes, ferruginei coloris, capite tantum Phœniceo. Al. Tragopomenes. Plinius Tragopanes vocat, & fabuloſas eſſe putat, quemadmodum & Gryphos. V. ipſum lib. 19. cap. 49.

Trăgŏpōgon, [τραγοπώγων] Græcis, quæ Latinis Hirci barbula appellatur, Herba quæ hac facie repræſentatur a Theophraſto, Radix longa, dulcis, folium croci, longius, caule parvo, ſuper quem calix latus & barbula, quæ ſummo vertice incana & prolixa funditur, unde nomen accepit. A plurimis nunc Romana conſuetudine diicitur Petræ herba, quod aſperis locis, quaſi e mediis ſaxis videatur erumpere. A quo etiam Hetruria Saxificam peculiariter appellat. Ruellius.

Trăgŏs, [τράγος] proprie Hircus. Eſt & Herba, quæ in maritimis maxime gignitur. Frutex puſillus in terra, oblongus, ſemipedalis, aut altior paulo. ſine foliis ramos habens, in quibus velut racemi ſunt puſilli, grano tritici, acuto capite, copioſoque, guſtu vehementer ſpiſſante.
Eſt & alia herba Tragos apud Plinium lib. 27. cap. 13. quam aliqui Scorpium vocant. Tragon Aſia fert veprem, ut idem ait, ſine foliis, racemis rubentibus, ad medicinæ duntaxat uſum. Hanc in litoribus maris inveniri hodie

hodie nostri perhibent herbarii, junco marino similem. a quo & multi Juncum marinum appellant eam. Ruell.
Item Piscis, qui Hircus Latino nomine dicitur. Plin. 32. 11.
Item Odor hirci. Martial. 11. 23. V. HIRCUS.
Denique Spongiæ duriores dicuntur Tragi. Plin. 9. 45.
TRĂGŬLA, æ. f. [κίγκλις, βολίς, Gl. L. G.] Genus teli, dictum quod scuto infixum trahatur, inquit Festus. Sallust. in Fragm. Hist. 1. 1. Avidissimis, atque præparatis ducibus, & Metellus ictu tragulæ sauciaretur. Cæs. 1. Bell. Gall. 26. Sil. 3. 318.
Vide Suidam in Κόπλας, 816. pr. & in τράγηλας. H. St.
Tragulam decidero. Plaut. Casin 2. 4. 18.
Ego pol istam jam aliquovorsum tragulam decidero. Hoc ductum est ab illis tragulis, quæ tormentis mittuntur, & atrociter sauciant, ac plerumque scutum aut corpus transverberant: unde & Tragularii dicti, qui eas e tormentis jaciunt, apud Vegetium. Ea igitur ubi corpus transverberavit, quomodo extrahatur sæpenumero dubitatur: ac plerumque, non tam retrahenda est, metu magni doloris & profusionis sanguinis, quam hinc vel inde decidenda, ut e vulnere sic cum minore noxa recipiatur. Quanquam & de tragula, quæ manu mittitur, etiam accipi potest. Turneb. Adversf. 7. 12.
Tragula, est ea, quæ a Marone per epenthesim Trahea dicitur pro Traha, terendis frugibus apta, illo versu, 1. Georg. 164.
Tribulaque, traheæque, & iniquo pondere rastri. Ac Tragula dicitur Retis genus tanquam Trahula, ut & a Plinio 16.8.extr.piscatorum verricula tragulæ dicuntur, sine controversia a trahendo nomen adeptæ. Ex Turneb. Adversf. 21. 14. conf. Hard. in Plin.
Tragulam injicere. Plaut. Epid. 5. 2. 25.
Tragulam in te injicere adornat, nescio quam fabricam facit. i. e. Dolum aliquem in te struit. Utraque figura proverbialis videtur.
TRAGULĀRIUS, i. m. Qui tragulam jacit. Veget. Rei Mil. 2. 15.
TRĂGUM, i. n. [τράγος] Plin. lib. 18. cap. 7. 25. Ptisanæ conficiendæ vulgata ratio est. Simili modo ex tritici semine tragum fit in Campania tantum & Ægypto. Diosc. 4. 49.
TRAGURIUM, i. n. [Τραγύριον] Insula & oppidum Illyrici, vulgo *Trau*. Plin. 3. 21. Unde Adj. Tragurianus. ut Fragmentum Tragurianum Petronii Arbitri Satirici, quod Tragurii inventum fuit.
TRĂGUS, [τράγος] Genus conchæ mali saporis.
Tragus, Genus spongiæ. Plin. lib. 9. cap. 45. V. in TRAGOS.
TRĂHA, vel TRAHEA, æ. f. [τυκάνη τοῖς βόλους ἀφανίζουσα, Gl. L. G.] Genus vehiculi sine rotis, quo coloni utuntur. A trahendo dictum, ut ait Servius. Trahitur enim, non volvitur. Virg. lib. 1. Georg. 164.
Tribulaque, traheæque, & iniquo pondere rastri. Per epenthesin dixit Traheæ, pro Trahæ, sicut Navita, pro Nauta. conf. TRAGULA & TRADUCO, ōnis.
Si pauca juga sunt, adjicere tribulam & traham possis. Columel. 2. 21.
TRAHĀRIUS, i. m. Qui traha vehit. Sidon. Apollin. 6. Epist. 1.
TRAHAX, V. TRAHO.
TRĀHO, xi, ctum, [σύρω, Gl. L. G. & G. L. ἕλκω, G. L.] ĕre. Per vim ducere. Trahimur enim inviti: Ducimur volentes. Seneca in Epist. 107.
Ducunt volentem fata, nolentem trahunt. Virg. 2. Æn. 550.
—altaria ad ipsa trementem
Traxit. Plaut. Mil. 2. 6. 8.
—meane hic in via hospita,
Quæ heri huc Athenis cum hospite advenit meo,
Tractam & ludificatam ingenuam & liberam?
Quo nos fata trahunt retrahuntque, sequamur. Virg. 5. Æn. 709.
Trahere, & Sustollere amiculum. Plaut. Cist 1. 1. 117.
Trahere de visceribus gladium. Martial. lib. 1. 14.
De medio aliquem trahere. Liv. 28. 29. extr.
Trahere ex. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. Atque etiam ex puteis jugibus aquam calidam trahi. Unde Extraho compos.
Exiguo funem conamine traxit. Ovid. 4. Fast. 325.
Ad letum trahere aliquem. Virg. 5. Æn. 624.
Nubes trahitur vento. Virg. 4. Georg. 60.
Cervix comæqu trahuntur per terram. Virg. 1. Æn. 481.
Crinibus passis trahebatur virgo. Virg 2. Æn. 403.
Pedibus reum trahere. V. PES.
Trahere puerum, quasi qui vix possit ambulare. Virg. 2. Æn. 457.
— & avo puerum Astyanacta trahebat. Ibid. 320.
Allicere & trahere ad se. Cic. 1. de Divin. 86. Magnes lapis est, qui ferrum ad se allicit & trahit. Hinc Attraho compos.
Duci & Trahi ad. Cic. 1. Off. 18. Omnes enim trahimur & ducimur ad cognitionis & scientiæ cupiditatem.
Arte loci trahi, Allici, delectari. Ovid. 1. de Pont. 5. 50.
Dictis alicujus trahi. Ovid. 3. de Pont. 5. 26.
Fulgore nominis & famæ trahi. Ovid. 5. Trist. 12. 39.
Mentes artificio trahere. Plin. lib. 26. cap. 3. Trahebat præterea mentes artificio mirabili, vinum promittendo ægris, &c.
Promissa trahunt puellas. Ovid. 1. de Arte Am. 631.
Spe trahor exigua. Ovid. 3. Trist. 5. 25.
Studio laudis trahi. Cic. pro Arch. 26. Trahimur omnes studio laudis, & optimus quisque maxime gloria ducitur.
Trahit sua quemque voluptas. Virg. 2. Ecl. 65.
Trahere, pro Nere. Hor. 2. Carm. 18. 7.
Nec Laconicas mihi
Trahunt honestæ purpuras clientæ. i. e. Meorum clientium uxores lanas mihi non carpunt, neque nent. ex quibus mihi conficiantur togæ prætextæ cum obtinuerim magistratum. [Immo Stragulæ vestes, & similia luxuriæ instrumenta. V. in TELA.
Trahere. Cum festinatione adducere, Servius. Virg. 2. Æn. 58.
Ecce, manus juvenem interea post terga revinctum
Pastores magno ad regem clamore trahebant
Dardanidæ.
Genua ægra trahens. Virg. 5. Æn. 468.
Alimentum maternum trahit agnus. Columel. lib. 7. cap. 3.
Alvum trahere, Extendere, Obesam & oblongam alvum habere. Virg. 4. Georg. 94.
Caudam trahere. V. CAUDA.
Limitem longiorem trahere, Longius protendi. Plin. lib. 2. cap. 26.
Aquam trahit navigium. Senec. lib. 2. de Ira, cap. 10. Nunquid ille, cujus navigium multam, undique laxatis compagibus, aquam trahit, nautis ipsisque navigio irascitur.
Calorem trahere. Ovid. 11. Met. 305.
Candorem trahere. Plin. lib. 7. cap. 16.
Cariem trahere, Rubiginem ducere. Plin. lib. 23. cap. 1.
Cognomen ab aliquo. Plin. lib. 13. cap. 15. A Nonio Tiberii Cæsaris liberto cognomen trahens.
Cognomen ex contumelia trahere. Cic. 3. Philipp. 6. Nihil illo contemptius, qui propter hæsitantiam linguæ, stuporemque cordis, cognomen ex contumelia traxerit.
Colorem rubicundum trahere. Columel. lib. 2. cap. 21.
Colorem nigrum traxere Æthiopes. Ovid. 2. Met. 236.
Contagia trahere. Ovid. 5. Trist. 13. 3.
Æger enim traxi contagia corpore mentis. h. e. Corpus meum præ nimio mentis dolore cœpit male valere.
Figuram lapidis traxerunt ossa, Conversa sunt in lapidem. Ovid. 3. Met. 399.
Humorem trahere, pro Allicere & Attrahere. Columel. lib. 12. cap. 15.
Ignes trahere, Concipere ardorem. Ovid. 4. Met. 674.
Laudem trahere ab re aliqua. Ovid. 4. de Pont. 8. 62.
Molestiam trahere. Cic. 4. Fam. 3.
Natura hominis trahitur e cœlo. Plin. lib. 11. cap. 53.
Nomen trahere ab aliquo. Ovid. 4. Met. 291.
Nomen e re aliqua. Plin. lib. 15. cap. 14.
Notam trahere. Ovid. 1. Fast. 596.
Hanc Numidæ faciunt, illum Messana superbum:
Ille Numantina traxit ah ab urbe notam. Hic ab Numidis devictis dictus est Numidicus, ille a Messana urbe Messala, ille Numantini cognomen duxit ab Numantia.
Odorem trahere. Plin. lib. 14. cap. 21.
Originem a rege trahere. Plin. lib. 6. cap. 21.
Pallorem trahere. Columel. lib. 12. cap. 41.
Rationem loquendi omnem, quæ ad dicendum trahi possit. Cic. in Orat. 114.
Rubiginem trahere. Plin. lib. 34. cap. 9.
Ruborem traxerunt percussa pectora. Ovid. 3. Met. 482.
Ruinam trahere. Virg. 2. Æn. 465.
Situm. Plin. lib. 12. cap. 13.
Suspiciones ex aliqua re trahere. Cic. 2. de Invent. 29.
Plaustra trahunt per altos montes. Virg. 3. Georg. 536.
In profundum pondere trahi. Liv. 33.
Rempublicam funditus trahet. Tacit. 3. Ann. 54.
Sorte. Virg. 1. Æn. 512.
Jura dabat, legesque viris, operumque laborem
Partibus æquabat justis, aut sorte trahebat. Ubi Servius, Proprie locutus est: trahuntur enim sortes, hoc est educuntur.
Spolia de hostibus trahere, Reportare. Cic. pro Corn. Balb. 54. Anne de nobis trahere spolia fœderatis licebat, de hostibus non licebit?
Ad supplicium trahi. Cic. Anteq. iret. in exsil. 18. Servi, qui ad supplicium, cæsi verberibus, trahuntur.
Torrens trahit silvas præcipites. Virg. 2. Æn. 307.
Viribus trahere. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Ad se trahere partem diei, Partem diei occupare. Plin. Epist. 213.
Ad bella trahor. Tibul. 1. 10. 13.
Ad defectionem trahere, Incitare, impellere, cogere. Liv. 25. 16.
In altitudinem, pro Sursum erigere. Plin. lib. 17. cap. 11.
In arma trahere viros. Ovid. 1. Amor. 4. 8.
In eandem calamitatem alterum trahere. Cic. pro Lege Manil. 19. Non enim possunt in una civitate multi rem atque fortunas amittere, ut non plures secum in eandem calamitatem trahant.
In crimen aliquem trahere. Tacit. 15. Ann. 68.
Concionem secum. Liv. 3.
Decus alicujus rei ad aliquem trahere. Liv. 9.
In disceptationem trahere aliquem. Liv. 4.
In diversum trahit me hæc res, pro Dubium me facit. Liv. 38. 56.
In diversum trahunt auctores, pro Diversa sentiunt. Liv. 25. 11.
Auctores trahunt utroque. Liv. 1. 24.
In disputando huc & illuc trahuntur rationes. Cic. 4. Acad. 117. Non quæro rationes eas, quæ ex conjectura pendent, quæ disputationibus huc & illuc trahuntur, nullam adhibent persuadendi necessitatem.
In invidiam aliquem trahere. Auctor ad Heren. lib. 1. 8.
In metum aliquid trahere. Tacit. 5. Hist. 13.
In pœnam fata me trahebant. Ovid. 3. Trist. 6. 15.
In partes aliquem trahere. Tacit. 4. Ann. 60.
In partem aliam trahere aliquem. Cic. 10. Fam. 4. Nunc vero quid est, quod me in aliam partem trahere possit?
In religionem. Liv. 5.
Ad sævitiam aliquid trahere. Tacit. 3. Ann. 22.
In suam sententiam. Liv. 5.
Spes eo trahit. Liv. 23.
Victoriam secum trahere. Liv. 6.
In vinum. Liv. 40. 7. pr. Festo die invitatio benigna & hilaritas juvenilis utrosque in vinum traxit.
Oscitationes longas trahere. Martial. lib. 2. 6.
Pallam trahens verrit humum. Ovid. 6. Met. 705.
Vocem trahens imo a pectore. Virg. 1. Æn. 375.
Vultum trahere. Ovid. 2. Amor. 2. 33.
De odore usus est Phædrus 3. 2. 4.
Hunc postquam totis avida traxit naribus.
Alvum trahere, Ducere. V. ALVUS.
Animam trahere, Vivere. Plin. lib. 11. cap. 3.
Animam precariam trahere. Tacit. 1. Ann. 42.
Animam trahebat sub longa morte. Stat. 1. Theb. 48.
Animam trahere. i. e. Cum difficultate & molestia vivere. Liv. 4. 12.
Animum tempusque trahere. Ovid. 5. Trist. 7. 65.
Animum diverse trahunt curæ. Ter. And. 1. 5. 25.
Animis trahere, Apud se reputare & cogitare, Animo agitare. Sallust. in Jugurth. 84. Tanta libido cum Mario eundi plerosque invaserat; sese quisque præda locupletem fore: victorem domum rediturum: alia hujuscemodi animis trahebant.
Cum animo suo. Idem. Sallust. in Jugurth. 93. pr. Marius, multis diebus

bus & laboribus conſumptis, anxius trahere cum animo ſuo, omitteretne incœptum, an fortunam operiretur.
Dictum aliquod trahere in voluntatem ſuam. Auctor de Viris Illuſtr. 35.
Errore trahi, Errare, in errorem incidere. Ovid. 2. Met. 69.
Fortunam tutam trahere, pro Feliciter agere. Cic. Anteq. iret in exſil. 14. Et vos, ut tutam, tranquillamque fortunam traheretis, mea perfeci vigilantia.
Gratiam recte factorum ſibi trahere. Tacit. 3. Ann. 53.
Labe trahi communis vitii, Sequi vitium ceterorum. Ovid. 2. de Pont. 3. 22.
Malum omne trahit ſecum Cæſaris ira. Ovid. 3. Triſt. 11. 72.
Mentem inſania traxit. Stat. 5. Theb. 624.
Somnos trahere per ſuſpiria. Ovid. 2. Amor. 19. 55.
Spiritum trahere. Columel. lib. 6. cap. 9.
Suſpiria trahere. Ovid. 2. Met. 753.
Verba trahere. Sil. lib. 8. 79.
Trahere cum aliquo, pro Morari. Plaut. Trin. 1. 2. 166.

Atque egomet me adeo cum illis una ibidem traho,
Qui illorum verbis falſis acceptor fui.

Trahere aliquem ſermone, Verbis producere, ſeu in longum ducere, & (quod vulgo dicunt) Intertenere, *Entretenir ou amuſer de paroles.* Val. Max. lib. 4. cap. 4. 1. De paupertate. Cornelia Gracchorum mater, cum Campana matrona, apud illam hoſpita, ornamenta ſua, pulcherrima ſæculi illius, ei oſtenderet: traxit eam ſermone, quouſque e ſchola redirent liberi: Et hæc, inquit, ornamenta mea ſunt.
Trahere bellum, Protrahere, prolongare. Salluſt. in Jugurtha cap. 23. Penuria rerum neceſſariarum bellum trahi non poſſe. Cic. 10. Att. 8. Neceſſe eſt enim, aut id, quod maxime velim, pelli iſtum ab Hiſpania, aut trahi id bellum, &c.
Convivium. Plin. Epiſt. 5. 1. Nemini hoc, longum eſt, tanta comitate convivium trahitur.
Pœnam trahere. Senec. lib. 2. de Benefic. cap. 5. Acerbiſſima crudelitas eſt, quæ pœnam trahit: & miſericordiæ genus eſt, cito occidere.
Renuntiationem trahere. Ulp. in l. Si menſor. D. Si menſ. falſ. mod. dixer. Si menſor non falſum modum renuntiaverit, ſed traxerit renuntiationem: & ob hoc evenerit ut venditor liberetur, quia, &c.
Spem trahi & Præcidi, Contraria. Senec. lib. 2. de Benefic. cap. 5. Æquiore quidem animo ferunt præcidi ſpem ſuam, quam trahi.
Laborem ingratum trahere, Longo tractu vix peragere. Virg. 3. Georg. 97.
In longius aliquid trahere. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Noctem per pocula. Martial. lib. 1. 98. Virg. 1. Æn. 752.

Necnon & vario noctem ſermone trahebat
Infelix Dido.

Obſidionem in adventum principis trahere. Liv. 28.
Rationes belli atque pacis trahere, Animo agitare. Salluſt. in Jugurth. 97. Quem ubi cunctari accepit, & dubium belli atque pacis rationes trahere: rurſus, uti antea, proximos ejus donis corrumpit.
In ſerum rem aliquam. Liv. 32. V. SERUS.
Tempus trahere. Virg. 6. Æn. 537.
Vitam in tenebris luctuque trahebam. Virg. 2. Æn. 92. Ibid. lib. 3. 646.

Quum vitam in ſilvis, inter deſerta ferarum
Luſtra domoſque traho.

Vitam trahit, Cui ea gravis eſt.
Trahere pro Decipere. Lucan. 4. 222.

— trahimur ſub nomine pacis.

Trahere, pro Contrahere. unde Reliqua trahere. V. Reliqua, orum, in RELINQUO.
TRACTUS, a, um. Partic. [ἑλκυσθὲς] Cic. 2. de Nat. Deor. 139. Venæ, a corde tractæ & profectæ, in omne corpus ducuntur.
Ab iſto initio tractus eſt ſermo. Cic. de Clar. Orat. 21.
Tractam & fuſam orationem opponit Cicero Contortæ & acri 2. de Orat. 159. Etſi genus orationis fuſum atque tractum, & cum lenitate quadam æquabili profluens, ſine hac judiciali aſperitate, & ſine ſententiarum forenſium aculeis proſequendum.
Tracta quædam & fluens oratio. Cic. in Orat. 65.
TRACTUM, i, n. [ἕλκυσμα, Gl. G. L.] conf. TRACTA. Gloſſ. Latinogræc. Tractum ζήτησιν, Forte Tractatum.
TRACTIO, ōnis. f. [ἕλκυσις, σύρσις] Gloſſ. Cyril. Græcolat.
TRACTUS, ûs. m. [ἕλκυσις, σύρσις, Gl. G. L.] Plin. lib. 9. cap. 46. Funem illi religatum ab humeris ejus trahunt: hunc dimicans, ut ſit periculi ſignum, læva quatit: dextra apprehenſo ſtilo in pugna eſt: modicus alias tractus. De caniculis marinis.
Flammarum tractus. Lucret. lib. 2. 207. Et hunc imitatus Virg. 1. Georg. 367.

— noctiſque per umbras,
Flammarum longos a tergo albeſcere tractus.

h. e. Longos ſulcos & ductus.
Raucus tractus. Valer. 1. Argon. 614.
Longo tractu fertur per aëra. Ovid. 2. Met. 320.
Tractus de Serpente, ὁλκός. H. St.
Placido tractu reptavit draco. Claud. 2. Conſ. Stil. 172.
Temporis tractus. Paterc. lib. 2. 94. pr. Hoc tractu temporum ante annos quinque & ſexaginta, quam urbs Romana conderetur, ab Elyſſa Tyria Carthago conditur.
Tractu ævi. Lucret. 1. 1002.
Tractus, [κλίμα] Regio, plaga, inquit Servius. Virg. 2. Georg. 182.

Indicio eſt tractu ſurgens oleaſter eodem.

Cic. pro Planc. 22. Totus ille tractus celeberrimus Venafranus, Alifanus: tota denique noſtra illa aſpera & montoſa regio.
Tractus omnis Galliæ provinciarum. Vell. Paterc. 2. 104. 4.
Immenſi tractus. Lucan. lib. 2. 630.
Immenſus tractus eſt, quo veniunt. V. IMMENSUS.
Corruptus cæli tractus, Peſtilens & infecta regio aëris. Virg. 3. Æn. 138.
Lunæ tractus. Cic. 2. de Divin. 96. Ex quo intelligitur, plus terrarum ſitus, quam lunæ tractus ad naſcendum valere.
Alti tractus nubium. Hor. 4. Carm. 2. 27.
Maris tractus. Virg. 4. Ecl. 51
Ὀλκὸς ſic a Dionyſio de Situ Orbis. H. St. Gloſſ. Græcolat. Ὀλκὸς Aquæ ductus.
Bifidi tractus fluminis. Claud. 1. in 1. Conſ. Stil. 199.

Tractus & declinatio dictionum, pro Dictionum productione & derivatione. Quintil. lib. 8. cap. 3. In tractu & declinatione talia ſunt, qualia apud Ciceronem beatitas & beatitudo.
Quanta hæſitatio tractuſque verborum. Cic. 2. de Orat. 202.
Tractu orationis levi, & æquabili perpolivit illud opus. Cic. 2. de Orat. 54.
Pares elocutionum tractus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Tractus, pro Tractatu. [πραγματεία] Plin. lib. 11. cap. 53. Ut in tractu piſce viventium Theophraſtus prodidit, boves quoque piſce veſci, ſed non niſi vivente. Quem locum rectius expoſueris pro Regione, quaſi diceret, apud Ichthyophagos. [Gloſſ. Latinogræc. Tractum, ζήτησιν, & Tractibus, τοῖς πραγματείαις, καὶ τοῖς δικαιολογίαις. Niſi Tractatum & Tractatibus legendum eſt.
TRACTIM, Adv. [ἐπισυρομένως] Jugiter, continuatim, in Gloſſ. Latinogræc. ſine Græcis. Trahendo in longum, ſine intermiſſione, longo tractu, diutine, Non interrumpendo ſeriem, inquit Valla lib. 6. cap. 5. Plaut. Amph. 1. 1. 157.

Quid ſi ego tractim tangam ut dormiat?

i. e. Leviter & molli manu tangam. Virg. 4. Georg. 260.

Tum ſonus auditur gravior, tractimque ſuſurrant.

i. e. Sine intermiſſione & jugiter. Lucret. lib. 3. 531.
TRACTŌRIUS, a, um. Adj. Ad trahendum aptum. ut, Tractoria organa apud Vitruv. 10. 1. quæ ſunt machinæ, quibus graviora onera ſurſum trahuntur.
TRACTĬLIS, e. Adj. [ἑλκυστός] Gloſſ. Græcolat.
TRACTĪTIUS, a, um. Adj. Aurel. Victor in Epit. cap. 28. de Heliogabalo, Ex rebus quæ acciderant, Tiberinus, Tractitiuſque appellatus eſt. viz. Quoniam per urbis vicos corpus a militibus unco tractum eſt. V. UNCUS.
TRACTUŌSUS, a, um. Adj. ut, Sudor craſtinus & tractuoſus. Cæl. Aurel. Acut. 2. 32.
TRĂHAX, ācis. Adj. antiquum. [ἅρπαξ] Avidus, rapax, omnia ad ſe trahens. Plaut. Perſ. 3. 3. 6.

Pecuniæ accipiter, avide atque invide,
Procax, rapax, trahax, trecentis verſibus
Tuas impuritias loqui nemo poteſt.

TRACTO, [ψηλαφάω, Gl. L. G. & G. L. ἐξερευνᾶ, ἐξετάζω, διαχειρίζω, πονέω, L. G.] āre. frequent. Accipitur autem pro Rem aliquam attingere, & contrectare. Item pro Suſcipere aliquem, & pro Rem aliquam adminiſtrare, & aliquando Deſcribere. Virg. 3. Georg. 502. — aret

Pellis, & ad tactum tractanti dura reſiſtit.

Guſtare, olfacere, tractare, audire. Cic. 5. Tuſc. 111.
Manu tractare. Columel. lib. 6.
Arma virilia tractare. Hor. 1. Epiſt. 18. 52.
Fabri tractant fabrilia. Hor. 2. Epiſt. 1. 116.
Pecuniam tractare, Adminiſtrare, & pecuniæ curam habere. Cic. 2. Fam. 16. Omnis enim pecunia ita tractatur, ut præda a præfectis: quæ autem mihi attributa eſt, a Quæſtore curetur. Idem 1. Verr. 32. Eras enim tu Quæſtor, pecuniam publicam tu tractabas.
Argentum tractare & conſiderare, pro Attrectare, ſive contrectare. Cic. 6. Verr. 34. Qui reus lege, & reus comperendinatus, re & opinione hominum pæne damnatus, temperare non potuerit maximo conventu, quin L. Siſennæ argentum tractaret, & conſideraret. [i. e. Vaſa argentea. V. ſ. l.
Vites tractare & tueri. Cic. 5. de Finib 36.
Vulnera tractare, Translate. Cic. 12. Att. 22. De Terentia quod mihi omne onus imponis, non cognoſco tuam in me indulgentiam. Iſta enim ſunt ipſa vulnera, quæ non poſſum tractare ſine maximo gemitu.
Acerbius & durius aliquem tractare, Accipere. Plin. 9. Epiſt. 12.
Nimis aſpere aliquem tractare. Cic. 2. Q. frat. 3.
Atrociſſime ex leviſſimis cauſis tractare ancillas ſuas. Ulp. in l. ij. D. de iis qui ſui vel alieni jur.
Clementer tractare. V. CLEMENS.
Commode tractare. Ter. Heaut. 1. 1. 101.
Honorificentiſſime & liberaliſſime tractari ab aliquo. Cic. 14. Att. 13.
Improbiſſime aliquem tractare. Cic. 16. Att. 15.
Injurioſe tractare. V. INJURIA.
Liberaliter tractare aliquem. Cic. 4. Verr. 12. Hi porro, qui ſucceſſerunt, vehementer iſtius cupidi, liberaliter ex iſtius cibariis tractati, non minus acres contra me fuerunt.
Magnifice tractare aliquem. Ter. Heaut. 3. 2. 45. V. in MAGNUS.
Mollius tractari. Hor. 2. Serm. 2. 85.
Parum pie aliquem tractare. Cic. pro Cœl. 3.
Scelerate & inſidioſe tractare. Cic. 1. Q. frat. 3. Me ſumma ſimulatione amoris, ſummaque aſſiduitate quotidiana ſceleratiſſime, inſidioſiſſimeque tractavit.
Aliquem omnibus rebus ita tractare, ut &c. Cic. 1. Fam. 3. Omnibuſque rebus eum ita tractes, ut intelligat meam commendationem non vulgarem fuiſſe.
Arte aliqua tractare hominem. Ter. Heaut. 2. 3. 125.
Ratione tractari. Hor. 2. Serm. 3. 267. V. Ter. Eun. 1. 1. 13.
Animum alicujus tractare ut decet. Ter. Heaut. 1. 1. 49.
Artem aliquam tractare, pro Exercere. Ter. in prol. Phorm. 10.
Bellum tractare. Tacit. 6. Ann. 44.
Cauſam aliquam tractare. Cic. 3. Fam. 12. Nunquam enim mihi videor tractaſſe cauſam difficiliorem.
Cauſas amicorum tractare & agere. Cic. 1. de Orat. 170.
Contentio, quæ tractari ſine contumelia non poteſt. Cic. pro Planc. 17.
Prælia tractans. Sil. lib. 15. 456.
Rem ſuam minus cogitate tractare. Plaut. Trin. 2. 2. 46.
Se recte in munere aliquo tractare. h. e. Se gerere. Cic. 13 Fam. 14. Et fuit in Cilicia mecum Tribunus militum: quo in munere ita ſe tractavit, ut accepiſſe ab eo beneficium viderer, non dediſſe.
Vitam tractare, i. e. Trahere, vivere. Lucret. lib. 5. 430.
Agitare, tractare, inquirere. Cic. pro Cluent. 82.
Rem aliquam tractare, pro Deſcribere. Cic 1. Acad. 24. Dabitis enim profecto, ut in rebus inuſitatis, quod Græci ipſi faciunt, a quibus hæc jamdiu tractantur, utamur verbis interdum inauditis.
Definitionem fortitudinis tractare Cic. 4. Tuſc. 52.
Hiſtoriam tractare. Cic. 1. de Legib. 5.
Jus Pontificium & civile tractare. Cic. de Senect. 38.
Materiam tractare, aut hiſtoriam: pro Scribendo aut narrando commemorare. Plin. lib. 12. cap. 22. Idem lib. 11. cap. 37.

Res cognitione digniſſimas tractare & contemplari. Cic. 1. Off. 154.
Res tragicas comice tractare. Cic. 3. de Orat. 27.
Copioſiſſime aliquid tractare. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Egregie aliquid tractare. Quintil lib. 6. cap. 1.
Paſſim tractare. Quintil. in procem. lib. 1.
Plenius aliquid tractare. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Varie aliquid tractare. Quintil. lib. 4. cap. 1.
In tranſitu aliquid tractare. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Hæc tractanti animo, & noctes & dies cogitanti, exſiſtit illa a deo Delphis præcepta cognitio. Cic. 5. Tuſc. 70.
Tractare bibliothecam alterius, i. e. Curare, ſeu illius curam habere. Cic. 13. Fam. 77.
Tractatu, Supin. Plin. lib. 17. cap. 7. Verum aſpera tractatu.

TRACTATUS, a, um. Partic. [διειλημμένος] ut
Figura manibus tractata. Lucret. lib. 4. 231.
Locus. Cic. 2. de Legib. 9. Aliquoties jam iſte locus a te tractatus eſt. h. e. Enarratus.
Perſona tractata. Cic. pro Arch. 3. Perſona, quæ propter otium ac ſtudium minime in judiciis periculiſque tractata eſt.
Tractatus liberalius, Acceptus. Cic. pro Cluent. 161. Ab nullo ille liberalius, quam a Cluentio tractatus eſt. V. LIBERALIS, Adj.
Tractatus male. Cic. 13. Att. 16. Ita male autem audio ipſum eſſe tractatum, ut mihi ille emptor non eſſe videatur.

TRACTATIO, ōnis. f. [διάληψις, μεταχείρισις] Cic. 2. Off. 17. Itaque quæ in rebus inanimis, quæque in uſu & tractatione belluarum fiunt utiliter ad hominum vitam, artibus ea tribuuntur operoſis.
Armorum tractatio. Cic. 3. de Orat. 200. Sic verbis quidem ad aptam compoſitionem & condecentiam, ſententiis vero ad gravitatem orationis utatur, ut ii qui in armorum tractatione verſantur.
Litterarum tractatio. Varro (L. L. 4. pr.) de litteris loquens, Et propter earum tractationem. Eſt autem tractatio cum tanquam manu litteræ tenentur, & huc & illuc tranſponuntur & trajiciuntur, quaſi illarum trajectio & tranſpoſitio. Sic Cicero (in Orat. 201.) ſcribit materiam in verbis eſſe, tractationem in collocatione verborum. Ut enim verba optime collocentur, a nobis tanquam manu tractantur, & aliis atque aliis locis collocantur, ut jucunda ſit & levis eorum compoſitio. Turneb. Al. Artationem. V. in hac dict.
Tractatio & uſus vocis in nobis eſt. Cic. in Orat. 95.
Tibiarum tractatio. Cic. 2. de Divin. 9. Nec vero qui tibiis aut fidibus uti volunt, ab aruſpicibus accipiunt earum tractationem, ſed a muſicis.
Philoſophiæ tractatio. Cic. 4. Acad. 6. Etenim ſi quodam in libro vere eſt a nobis Philoſophia laudata, profecto ejus tractatio optimo atque ampliſſimo quoque digniſſima eſt.
Orator tractationem orationis ſibi aſſumet. Cic. 1. de Orat. 54.
Ipſa mihi tractatio litterarum ſalutaris fuit. Cic. de Clar. Orat. 15.
Materia & Tractatio. Cic. in Orat. 201. Eſt enim in utroque & materia & tractatio: materia in verbis, tractatio in collocatione verborum.
Tractatio varia eſſe debet. Cic. 1. de Orat. 177.
Tractatio bona vel mala, apud Quintilianum ſæpe: ut lib. 4. Nam quid exponet quæ zelotypum malæ tractationis accuſat? conf. 7. 4. Burm. p. 631. & Decl. 8 §. 6. [Bonæ tractationis exemplum quæro.

TRACTĀTUS, ûs. m. [ψηλάφησις, Gl. G. L.] Ipſe tractandi actus & contrectatio Plin. lib. 8. cap. 54. de ſimiis; Tractatuque gaudent, ſimiles gratulationem intelligentis. Ubi alii rectius legunt, Tractari.
Tractatus, Scriptio, commentatio. Quintil. 3. 9. Ante hominem patria ac parentes, majoreſque erunt, quorum duplex tractatus eſt. Idem in procem. lib. 8. Aſperiorum tractatu rerum atteruntur ingenia.
Artium tractatus. Cic. 3. de Orat. 83. Qui ipſarum artium tractatu delectati, nihil in vita aliud agunt.
Tractatus, Libri pars, in qua quid deſcribitur. Plin. lib. 14. cap. 4. Tractatu toto ſeparatim ſententia ejus indicanda eſt.

TRACTĀTOR, ōris. m. [παρακομιστὴς, Gl. L. G.] Tractatores videntur fuiſſe homines, qui manu membra tractabant, & leniter fricabant. Sen. Epiſt. 66. Quidni ego feliciorem putem Mucium, qui ſic tentavit ignem, quam ſi manum illam tractatori præſtitiſſet? [In Gloſſ. forſan Travector, vel Traductor ſcribendum.

TRACTĀTRIX, īcis. f. Martial. 3. 82.
Percurrit agili corpus arte tractatrix.

TRACTĀTŌRIUM, i. n. Senaculum. Sidon. 1. Epiſt. 7. It in tractatorium frequens ſenatus.

TRACTĀBĪLIS, e. Adj. [εὐψηλάφητος, Gl. L. G. & G. L.] Quod tractari poteſt. Cic. de Univerſ. 11. Corporeum autem & aſpectabile, itemque tractabile omne neceſſe eſt eſſe, quod natum eſt. Virg. 4. Æn. 439.
Non tractabile cælum, pro Inquieto, impacato, procelloſo. Virg. 4. Æn. 53. i. e. Aſperum & intractabile, ut ait Servius.
Homo tractabilis Plin. 5. Epiſt. 1.
Ingenium mite & tractabile. Curt 3. 2. 17.
Mare nondum tractabile nanti. Ovid. 19. Epiſt. 71.
Pelagus tractabile. Plin lib. 10. cap. 32. Siculum utique tractabile.
Pondus vix tractabile. Stat. 5. Silv. 1. 84.
Virtus in amicitia tenera eſt atque tractabilis. Cic. de Amicit. 48.
Nihil eſt in eo tractabilius. Cic 10. Att. 11.

TRACTABILĬTER, Adv. Compar. Gell. 6. 2. Vim inoffenſius tractabiliuſque tranſmittere.

TRACTABILĬTAS, ātis. f. Vitruv. 2, 9. Populus, ſalix, tilia commodam præſtant tractabilitatem.

TRACTOGALATUS, a, um. Adj. Ex tracta & lacte confectus. Apic. 5. 1.

TRACTOMELITUS, a, um. Adj. Ex tracta & melle confectus. Apic. 8. 7. V. TRACTA.

TRAJANA, [Τραΐανα] Picenorum urbs, auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 1. Hodie *Potentia*.

TRĀJĀNUS, [Τραϊανὸς] Imperator Romanus, circa annum Chriſti centeſimum, Optimus princeps a S. P. Q. R meritorum cauſa appellatus. Hinc formula acclamationis Imperatoribus gratulandi memoratur ab Eutropio 8. 2. 18. Sis felicior Auguſto, melior Trajano.
Trajani patria urbs Italica, teſte Appiano. Vide ITALICA. ζητ. an ita & Dio. H. St. conf. Vict. Schott. Eutrop. 8. 2. & Cellar. not.
Alius Cn. Meſſius Q. Trajanus Decius Imperator. V. DECIUS.
Fuit & Trajanus Patricius, qui ſub Juſtiniano principe floruit. Scripſit Temporum epitomen nobilem. Auctor Suidas.

Eſt item Trajanus, Portus Tuſcorum Ptolemæo lib. 3. cap. 1. hodie Volaterranorum portus.

TRAJANUS, a, um. Adj. Vet. Inſcript. apud Fabrett. p. 677. AD AVGENDAM THERMARVM TRAIANARVM GRATIAM.

TRAJANĀLIS, e. Adj. Inſcript. apud Fabrett. p. 454. SEVIR. AVGVSTAL. SODAL. TRAIANAL. ET. HADRIANAL.

TRAJECTIO, V. TRAJICIO.

TRĀJĬCIO, jēci, jectum, [διαπεράω, Gl. L G. & G. L. μεταβάλλω. L. G.] ĕre. ex Trans & Jacio, remotis N, & S; ſignificat Traducere, tranſportare, transvehere: & proprium eſt nautarum. Valla 3. 36. Trajicio exercitum, id eſt tranſporto exercitum trans mare, aut trans flumen. Trajicio mare vel flumen, id eſt, tranſeo. Aliquando utrumque conjunctum: ut Livius 26. 42. pr. Trajecit copias Iberum. Hactenus Valla lib. 3.
Trajicere claſſe in Africam, Proficiſci, transfretare. Auctor de Viris Illuſt. cap. 49. extr.
Amnen trajicere vado. Liv. 21. 5.
Exercitum Rhodanum. Cic. 10. Fam. 9.
Exercitum ex Italia. Cic. 11. Fam. 13.
Exercitum in Siciliam. Liv. 4. 29. extr.
Aliquo trajicere. Cic. 7. Att. 21. Et ſi terra quidem, qui poſſum? mari, quo trajiciam?
Cyprum. Plin. lib. 8. cap. 32.
Se trajicere Alpes. Cic. 11. Fam. 9.
Ad trajiciendum, πρὸς τὸ διαπεράσαι. Gloſſ. Latinogræc.
In trajiciendo, ἐν τῷ διαπεράσαι. Idem Gloſſ.
Trajicere de nave in navem malos & antennas. Liv. 30. 10.
Trajicere in alia vaſa, Transfundere. Varro 1. de R. R. cap. 64.
Trajicere, per translationem: ut, Trajicere culpam in alterum, h. e. Transducere, transferre. Cic. 1. Verr. 46. Quid, cum unumquodque tranſigere, expedire, abſolvere? ipſe profecto metuere incipies, ne innocenti periculum faceſſeris. Quid cum commiſerari, conqueri, & ex illius invidia deonerare aliquid, & in te trajicere cœperit &c. poteriſne ejus orationis ſubire invidiam?
Trajicere rem ad novos magiſtratus. Liv. 2. 22. Rejicere in codd. emend.
Arbitrium litis in. Ovid. 12. Met. 626.
A ſe Tantalides onus invidiamque removit,
Argolicoſque duces mediis conſidere caſtris
Juſſit, & arbitrium litis trajecit in omnes.
Oculos trajicere aliquo. Lucret. lib. 4. 426.
Tela trajicere alio. Propert. lib. 2. 12. 18.
Verba trajicere, h. e. De ſuo loco in alienum transferre. Cic. in Orat. 229. Ne verba trajiciamus aperte, quo melius aut cadat, aut volvatur oratio. Paulo poſt, Neque verbum ita trajiciat, ut id de induſtria factum intelligatur. Hujus trajectionis exemplum eſt lib. 4. ad Herenn. 45. Hoc vobis deos immortales arbitror dediſſe virtute pro veſtra. Ridicula hæc eſt compoſitio: quoniam aperte duo ultima verba de loco ſuo tracta ſunt in alienum. At ſi ita commutes, Hoc vobis pro virtute veſtra dediſſe deos immortales arbitror: plena erit, ac ſine vitio ſententia. Item ſi quis dicat: Inſidiatori vero quæ poteſt afferri injuſta nex, & latroni? quamvis numerus optimus ſit, quia dichoreo clauditur: tamen quia nimis aperte trajecta ſunt verba, vitioſum erit. Illo vero numero nihil rotundius: Inſidiatori vero, & latroni, quæ poteſt afferri injuſta nex? clauditur enim Cretico, quem numerum Cicero maxime probat. [Loci notatio non convenit.
Trajicere, [διαπείρειν] Transverberare; Transfigere. Cæſ. 5. Bell Gall. 43. Pulſio pilum in hoſtes mittit, atque unum ex multitudine procurrentem trajicit. Ibid. 5. 35. T. Balventio &c. utrumque femur tragula trajicitur. Ovid. 2. Met. 605.
Indevitato trajecit pectora telo.
Linguam trajecit arundine. Ovid. 11. Met. 325.
Terga trajicit ſagitta. Ovid. 9. Met. 128.
Murum jaculo trajicere. Cic. 2. de Finib. 21. Si Annibal ad portas veniſſet murumque jaculo trajeciſſet.

TRAJECTUS, a, um. Partic. [διαπεπαρμένος, Gl. G. L.] Transfoſſus, Transfixus. ut, Trajecta præcordia. Plin. lib. 11. cap. 37.
Cruris trajecti vulnus. Ovid. 5. Met. 168.
Pectora trajecta ferro. Virg 1. Æn. 359.
Cuſpide trajectus ſerpens. Ovid. 4. Met 570.
Dolor lateris trajectus in cor, Tranſmiſſus. Hor. 2 Serm. 3. 29.
Trajectus navicula in Africam, h. e. Transfretatus. Cic. ad Quir. poſt red. 20. Mſſ. Pervectus.
Aquæductus per domum alienam trajectus. Ulpian. in l. Quemadmodum. §. 1. D. ad leg. Aquiliam.

TRAJECTUM, i. n. [διαπέραμα, Gl. L. G.]
Ad trajectum, πρὸς τὸν πόρον, Gloſſ. Latinogræc.
In trajecto, ἐν τῷ πόρῳ, Idem Gloſſ.

TRAJECTIO, ōnis. f. [διάπειρμα, Gl. G. L.] Cic. 1. Tuſc. 10. Trajectio Acherontis. Idem 8. Att. 23. Officii mei deliberatio cruciat, cruciavitque adhuc: cautior certe eſt manſio: honeſtior exiſtimatur trajectio.
Stellarum trajectiones & motus. Cic. 1. de Divin. 2. Cum cælum ex omni parte patens atque apertum intuerentur, trajectiones motuſque ſtellarum obſervaverunt.
Verborum trajectio, pro Translatione de ſuo loco in alienum. Cic. in Orat. 230. Et utitur ea trajectione verborum, & nihilo tamen aptius explet, concluditque ſententias.
Trajectionem Quintilianus lib. 8. cap. 2. accipit pro ipſo Contextu, quia uſque ad clauſulam tranſeundum eſt, antequam habeamus ſenſum integrum, Quare, inquit, nec ſermo tam ſit longus, ut eum proſequi non poſſit intentio: nec trajectione tam tardus, ut in hyperbaton finis ejus differatur.
Superlatio, trajectio, & rogatio. Cic. 3. de Orat. 203. Tum augendi minuendive cauſa veritatis, ſuperlatio; atque trajectio & rogatio.

TRAJECTUS, ûs. m. [διαπέραμα, πόρος, Gl. L. G. διάπειρμα, G. L.] Actus trajiciendi. Liv. 1. 3. Qui in trajectu Albulæ amnis ſubmerſus.
Item Locus, ubi trajicitur. Cæſ. 4 Bell. Gall. 21. E Morinis breviſſimus erat in Britanniam trajectus.

TRAJECTŪRA, æ. f. Vitruv. 4. 7. Trajecturæ mutulorum.

TRAJECTOR, ōris. m. Prudent. Hamart. v. 875. —ignis
Trajector nebulæ.

TRAJECTĪTIUS, a, um. Adj. l. 3. § 8. Dig. de Peculio. Pecunia trajectitia.

TRAJECTO, āre. frequent. Celſ. lib. 7. cap. 14. A quibuſdam ad imum acu trajectatur, duo lina ducente, deinde utriuſque lini duobus capitibus diverſæ partes aſtringuntur.

TRALATIO, TRALATITIUS, TRALATUS. V. TRANSFERO.

TRALLIS, ium. f. pl. [Τράλλεις] Urbs Lydiæ, non longe a Magneſia, ſita in vertice quodam, qui promontorium natura munitum habet ab Argivis, & a Thracibus quibuſdam condita. Sunt & aliæ Trallis in Phrygia, ubi ſunt Cariæ fines. Hæc aliis nominibus dicta eſt Evantia & Seleucia, & Antiochia. Ex Trallibus fuit Menodorus vir doctus.
Hoc nomen Trallis ſecundum Priſcianum, tantum pluraliter declinatur, & tam Accuſativum, quam Nominativum in is tantum mittit, ſicut Alpis, Sardis, Syrtis. Juven. 3. Sat. 70.
Hic Andro, ille Samo, hic Trallibus aut Alabandis. Hinc

TRALLIĀNUS, a, um. Adj. [Τραλλιανὸς] Cic. 3. Philip. 15. Trallianam aut Epheſinam putes dicere? Idem pro Flacc. 53.

TRALLI, [Τράλλοι] Liv. 31. 35. Rex tam celerem aleam univerſi certaminis timens, quadringentos Trallos (Illyricorum id, ſicut alio diximus loco, eſt genus) ad laceſſendos hoſtium equites miſit. Vetus exemplar habet Tribalos. al. Tralles. [Quos ſequitur Gronov. Utrumque tamen uſitatum docet Steph. q. V. in Τράλλεις.

TRALŪCEO, [διαφαίνω] ēre. pro Translucere. Lucret. lib. 4. 309.
Uſque adeo e ſpeculo in ſpeculum tralucet imago.

TRĀMA, æ. f. [κρόκη, ῥοδάνη, Gl. L. G. & G. L. πλοκὴ, L. G.] Subtemen, & (ut ait Servius) filum quod intra ſtamen currit. Plaut. Rud. 5. 2. 37. Tramas putridas.
Translate Perſ. 6. Sat. 73. — mihi trama figuræ
Sit reliqua: aſt illi tremat omento popa venter?
Trama dicta, ut ait Varro L. L. 4. 23. quod frigus tranat id genus veſtimenti. Quo in loco puro legendum Trameat, pro Tranſmeat.

TRAMEN, ĭnis. n. Idem. Gloſſ. Græcolat.

TRĀMĔS, ĭtis. m. [τρίβος, Gl. L. G. & G. L. πάροδος, L. G.] Via anguſta. Semita tranſverſa. Plin. in Paneg. 22. Oppletas undique vias, anguſtumque tramitem relictum tibi. Cic. 12. Philipp. 6. Num idem in Apennini tramitibus potero facere? Liv. 2. 39. Inde in Latinam viam tranſverſis tramitibus tranſgreſſus. Propert. lib. 3. 14. 26.
Qua facit aſſiduo tramite vulgus iter.
Acclivis, arduus, obſcurus trames. Ovid. 10. Met. 53.
Carpitur acclivis per muta ſilentia trames, &c.
Clivoſi tramitis ſupercilium. Virg. 1. Georg. 108.
Declivus. Ovid. 3. Faſt. 13.
Devius. Stat. 2. Theb. 49.
Obliquus. Senec. Thyeſt. 9. 12.
Obliquis tramitibus egreſſi. Liv. lib. 5.
Sectus. Senec. OEdip. 13. 2.
Siccus. Plin. lib. 8. cap. 43.
Decurrit cito tramite virgo. Virg. 5. Æn. 610. de Iride.
Ductus inopino tramite. Claud. 2. in Ruff. 29.
Egreſſus eſt, non viis, ſed tramitibus paludatus. Cic. 13. Philipp. 19.
Facili te tramite ſiſtam. Virg. 6. Æn. 676.

TRAMITTO, V. TRANSMITTO.

TRĀNO, vel TRANSNO, [διανήχομαι, περάω, Gl. L. G. & G. L.] āre. ex Trans præpoſitione, & No, nas; Ultra nare. Cic. 2. de Nat. Deor. 25. Atque id facilius cernemus toto genere hoc igneo, quod omnia tranat, ſubtilius explicato. Liv. 27. 47. Alter per vada nota Metaurum flumen tranavit. Virg. 6. Æn. 671.
— illius ergo
Venimus, & magnos Erebi tranavimus amnes.
Amnem tranſnavere. Curt. 7. 5. 18.
Aquas tranare. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Flumina tranare. Virg. 3. Georg. 270.
Flumen tranſnare. Cæſ. 1. Bell. Civil. 48.
Tranare, pro Tranſvolare. Virg. 4. Æn. 245. De Mercurio,
Illa fretus agit ventos, & turbida tranat
Nubila. Servius.
Auras tranantia ſimulacra. Lucret. lib. 4. 178.
Haſta tranavit viri pectus. Sil. lib. 13. 238. [Audaci metaphora.
Pericla tranare. Sil. lib. 17. 366.

TRANOR, [περαιοῦμαι] āri. Paſſ. Ovid. 2. de Arte Am. 181.
Obſequio tranantur aquæ, nec vincere poſſis
Flumina, ſi contra, quam rapit unda, nates.

TRĀNĂTO, [διανήχομαι] frequent. Gloſſ. Latinogræc.

TRANQUILLUS, a, um. Adj. [γαληνὸς, Gl. L. G. & G. L.] Quietum ſignificat, pacatum, ſerenum, pacificum. Proprie de mari dicitur. Plaut. Epid. 4. 1. 35. Habe animum lenem, & tranquillum face. Idem Ciſt. 3. 21.
Eadem, ſi poſſum tranquillum facere ex irato mihi.
Sine mortis meditatione tranquillo eſſe animo non poteſt. Cic. de Senect. 74.
Cetera videntur eſſe tranquilla, tranquilliſſimus autem animus meus. Cic. 7. Att. 7.
Puto alicubi jungi Tranquillum & Pacificum. H. St.
Appetitus ſint tranquilli, atque omni animi perturbatione careant. Cic. 1. Off. 10.
Aquæ tranquillæ. Ovid. 2. de Pont. 7. 8.
Flumine tranquillo deſcendit cymba. Propert. lib. 2. 4. 19.
Frons tranquilla & ſerena. Cic. 3. Tuſc. 31. Nec vero ea frons erat, quæ M. Craſſi illius veteris, quem ſemel ait in omni vita riſiſſe Lucilius, ſed tranquilla & ſerena.
Locus tranquillus, Ubi optimum ſit quieſcere. Plaut. Epid. 3. 4. 8.
Mare tranquillum. Stat. 4. Silv. 3. 93.
Nox tranquilla, Quieta. Plin. lib. 9. cap. 27.
Otia tranquilla agere. Lucan. lib. 2. 295.
Pax tranquilla. Lucan. lib. 1. 171.
Pectus tranquillum. Lucret. lib. 3. 294.
Quies tranquilla. Senec. Troad. 10.
Res eſt tranquilla, Integra. Ter. Phorm. 3. 1. 15.
Senectus tranquilla. Hor. 2. Serm. 1. 57.
Tempus tranquillum. Ovid. 4. de Pont. 10. 74.
Viam tranquillam concinna, Ne moleſtus ſis iter facienti. Plaut. Stich. 2. 1. 13.
Vita placata, tranquilla, quieta, beata. Cic. 1. de Finib. 71.
Compar. Claud. de Bell. Get. 51.
Securas jam Roma levat tranquillior arces. Lucan. lib. 1. 130.
— longoque togæ tranquillior uſu
Dedidicit jam pace ducem.
Tranquilliorem plebem fecerunt. Liv. 2. 63.
Superl. Animus tranquilliſſimus. Cic. 7. Att. 7. V. paulo ſupra.
Res tranquilliſſimæ. Sen. Epiſt. 84.

TRANQUILLUM, i. n. [γαλήνιον] Gloſſ. Latinogræc.
Tranquillum eſt, i. e. Serenum tempus, ſine flatu ventorum. Plaut. Caſ. prol. 26.
Amorem eſſe in tranquillo. Ter. Eun 5. 9. 8.
Meo fratri gaudeo amorem eſſe omnem in tranquillo: una eſt domus. &c.
Tranquillo quilibet gubernator eſt. Sen. Epiſt. 85. i. e. Dum tranquillum eſt. conf. TRANQUILLO, Adv.

TRANQUILLA, æ. f. [ἀλκυὼν, ἀρχ. γαλήνη] Idem Gloſſ.

TRANQUILLE, Adv. [γαληνῶς] Plaut. Ciſt. 1. 1. 112.
Sed amabo tranquille, ne quid quod illi doleat dixeris.
Tranquille & leniter. Cic. in Orat. 99. Qui enim nihil poteſt tranquille, nihil leniter, nihil partite, definite, diſtincte, facete dicere, &c.
Tranquille placideque traducere vitam. Cic. 3. Tuſc. 25.
A Parthis tranquille. V. A vel AB.
Quietius tranquilliuſque bellare. Liv. 27. 12.
Tranquilliſſime ſenuit. Suet. Aug. cap. 2.

TRANQUILLO, aliud Adv. [γαληνῶς] Plin. lib. 9. cap. 7. Sæpe adnotata piſcium æſtivo calore quædam anhelatio, & alia tranquillo velut oſcitatio, i. e. Dum eſt tranquillitas. [conf. TRANQUILLUM, i. n. Nam revera Ablativi ſunt.

TRANQUILLĬTAS, ātis. f. [γαλήνη, Gl. L. G. & G. L. γαληνότης, G. L.] Placabilitas, ſerenitas. Plin. 2. Epiſt. 1. Annum tertium & octogeſimum exceſſit in altiſſima tranquillitate, pari veneratione.
Tranquillitas maris. Cic. 4. Acad. 100. Et 6. Att. 8. Nos longis navibus tranquillitatem aucupaturi eramus.
Locus quietis & tranquillitatis pleniſſimus. Cic. 1. de Orat. 2.
Otium & tranquillitas vitæ. Cic. pro Muren. 55. Qui remoti a ſtudiis ambitionis, otium ac tranquillitatem vitæ ſequuti ſunt.
Aucupari tranquillitates. V. AUCUPOR.
Animi tranquillitas, Conſtantia, firmitudo, modeſtia. Cic. 4. Tuſc. 10. In participe rationis ponunt tranquillitatem, id eſt, placidam quietamque conſtantiam. Idem 1. Off. 69. Ut tranquillitas animi & ſecuritas adſit, quæ adfert cum conſtantiam, tum etiam dignitatem. V. Senec. de Animi tranquillitate, cap. 2.
Tranquillitate proficiſci, Tranquilla tempeſtate. Cic. 4. Acad. 100. Si jam ex hoc loco proficiſcatur Puteolos ſtadia triginta probo navigio, bono gubernatore ac tranquillitate, probabile videatur ſe illuc venturum eſſe ſalvum.

TRANQUILLO, [γαληνοποιῶ] āre. Quietum facere. Plaut. Capt. 1. 2. 21.
Cujus nunquam vultum tranquillavi gratiis. Cic. 1. de Fin. 50.
Semper alit aliquid quod tum vi ſua atque natura tranquillet animos.
Perturbare & Tranquillare, contraria. Cic. in Topic. 98. Ut aut perturbentur animi, aut tranquillentur.
Utitur & Horatius. Puto citari locum in Theſauro patris. H. St. Locus eſt ſeq. Flacci in Lugd. & Pariſ. codice omiſſus.
Quid pure tranquillet, honos, an dulce lucellum. Hor. 1. Epiſt. 18. 103.

TRANQUILLOR, āri. Paſſ. ut, Mare tranquillatur oleo. Plin. lib. 2. cap. 103.

TRANQUILLATUS, a, um. Partic. Nepos 25. 4. 1. Tranquillatis rebus Romanis remigravit Romam.

TRANS, Præpoſitio, [πέρα, πέραν, Gl. L. G. & G. L. ἄντα, L. G.] Accuſativo caſui ſervit, & ſignificat Ultra, ut quum de loco ad locum, & de uno ad alterum, & de una re ad alteram tranſitionem facimus, ut, Trans mare, Trans montes. Tam motus, quam quietis verbo datur. Virg. 3. Georg. 269.
Illas ducit amor trans Gargara, tranſque ſonantem
Aſcanium.
Trans mare. [πέραν θαλάσσης, διαποντία, Gl. L. G.] Cic. 11. Fam. 3. Nuntiis trans mare miſſis. Quintil. lib. 4. cap. 5. Dicam hunc eo tempore, quo homo occiſus eſt, trans mare fuiſſe. Hor. 1. Epiſt. 11. 27.
Cælum, non animum mutant, qui trans mare currunt.
Cogito interdum trans Tiberim hortos aliquos parare. Cic. 12. Att. 19.
Inſpicere trans ripam. Cic. pro Milon. 75.
Trans uſque. Cic. pro Quint. 12. Tollitur ab atriis Liciniis, atque a præconum conſeſſu, in Galliam Nævius, & trans Alpes uſque transfertur.

TRANSĂBEO, [διαπορεύω] īre. Per locum aliquem abire, Ultra ire. Stat. 6. Theb. 509.
— obliqua, quantum vitare dabatur,
Tranſabiere fuga. Valer. 4. Argonaut. 510.
Turbine ſic rapido populos, atque æquora longe
Tranſabiit.
Tranſabit coſtas enſis. Stat. Theb. 2. 9.
— capulo nam largius illi
Tranſabiit coſtas cognatis ictibus enſis. Ibid. 9. 124.
Lernæam jacit ipſe trabem: volat illa ſagittis
Æqua fuga, mediumque nihil cunctata Polyten
Tranſabit, & juncti clypeum cavat improba Mopſi. [Poteſt & diviſe ſcribi.
Tranſabiit haſta. Sil. lib. 12. 264,

TRANSACTIO, TRANSACTOR, V. TRANSIGO.

TRANSĂDĬGO, ēgi, actum, [διαπείρω, Gl. G. L.] ĕre. Virg. 12. Æn. 276. —& qua fata celerrima crudo
Tranſadigit coſtas & crates pectoris enſe. Stat. 5. Theb. 127.
Quatuor hos una, decus & ſolatia patris,
Tranſadigam ferro.
Juvenem tranſadigit coſtas. Virg. 12. Æn. 508.

TRANSALPĪNUS, a, um. Adj. [Ὑπεράλπειος] compoſitum ex Trans & Alpes, Alpium: ut, Tranſalpina Gallia, Quæ trans Alpes ſita eſt. Plin. lib. 22. cap. 2. Cic. pro Muren. 89.
Bella Tranſalpina, Quæ in Tranſalpina Gallia geruntur. Cic. 2. Off. 28.
Hoſpes Tranſalpinus, Qui eſt ex Tranſalpina Gallia. Cic. 4. Verr. 118.
Meſſis Tranſalpina. Claud. 1. in Eutrop. 409.

Nationes Tranſalpinæ. Cic. 9. Fam. 15.
Sanguinis Tranſalpini materna cognatio. Cic. Poſt red. in Senat. 14.

TRANSALPINI, [Ὑπεράλπειοι] Qui trans Alpes habitant. Cic. ad Brut. 11. Progreſſus ſum ad Tranſalpinos. Vetus exemplar legit, Ad ſnalpinos.

TRANSĂNĬMĀTIO, ōnis. f. [μετεμψύχωσις] Gloſſ. Latinogræc.

TRANSCENDO, di, ſum, [ὑπερβαίνω, Gl. G. L.] ĕre. ex Trans & Scando compoſitum; ſignificat Tranſgredi. Cic. in Somn. Scip. 16. Ex his ipſis cultis notiſque terris, num aut tuum, aut cujuſquam noſtrûm nomen, vel Caucaſum hunc, quem cernis, tranſcendere potuit, vel illum Gangem tranſnare? Hic per translationem poſitum.
Alpes tranſcendere. Cic. 4. in Catil. 6.
Muros tranſcendere. Pomponius in l. ult. D. de diviſ. rer. Si quis violaverit muros, capite punitur: ſicuti ſi quis tranſcendet ſcalis admotis, vel alia qualibet ratione. Nam Romuli frater Remus, occiſus traditur ob id, quod murum tranſcendere voluerit.
In Macedoniam tranſcendere. Liv. 32. 13.
In naves inimicorum tranſcendere. Cæſ. 1. Bell. Civil. 58.
Vallum tranſcendere. Lucan. lib. 4. 175.
Ab aſinis ad boves tranſcendere. Plaut. Aul. 2. 2. 58. V. ASINUS.
Tranſcendet hæc licentia in provincias. Tacit. 1. Hiſt. 30.
Tranſcendit ætatem primæ juventæ. Columel. lib. 1. cap. 8.
Annos florentes tranſcendere. Sil. lib. 1. 226.
Pylias ævi tranſcendere metas. Stat. 5. Silv. 3. 254.
Fines tranſcendere juris. Lucret. lib. 3. 60.
Huc tranſcendere niſi per meum ſanguinem non potes. Livius lib. 40. 507. edit. Feirab. v. 48. i. e. Per meam mortem. H. St. Exſtant in Perſæ oratione cap. 9.

TRANSCINDO, ĭdi, iſſum, [διατέμνω] ĕre. Omnino ſcindere. Plaut. Perſ. 4. 8. 1. Tranſcidi loris omnes adveniens domi.

TRANSCRĪBO, pſi, ptum, [μεταγράφω, Gl. G. L.] ĕre. Idem quod Exſcribere. Cic. 3. de Nat. Deor. 74. Q. Soſius ſplendidus Eques Rom. ex agro Piceno, feciſſe confeſſus eſt, qui tranſcripſerit tabulas publicas.
Fabulas & orationes ſua manu tranſcribere. Auctor ad Herenn. lib. 4. 6.
Tranſcribere aliquem auctorem, pro Deſumere ex eo quod ad noſtrum opus facere videtur, & ſcriptis ejus tanquam noſtris uti. Plin. lib. 14. cap. 2. Græcinus, qui alioqui Cornelium Celſum tranſcripſit, arbitratur non naturam, &c.
Tranſcribere, Tradere. Virg. 7. Æn. 422.
Turne, tot incaſſum fuſos patiere labores:
Et tua Dardaniis tranſcribi ſceptra colonis? Ubi Servius; Tranſcribi, Tradi. Sermo autem hic tractus eſt de pecunia: nam Scribi, eſt dari. Idem 5. Æn. 750.
Tranſcribunt urbi matres. i. e. Ad urbem. Ubi Servius, Romani moris verbum eſt. Tranſcripti enim in colonias deducebantur. Seneca Thyeſt. 13. In quod malum tranſcribor?
Tranſcribere, (inquit Agretius) dicitur quum jus noſtrum in alium tranſit. Proculus in Pandectis, in l. ſi vir. uxori. De præſcriptis verbis, Ut eos fundos, ſi ipſe vellet, eodem pretio mulier tranſcriberet viro. i. e. Jure ceſſo traderet, ait Budæus. Ovid. 7. Met. 172.
—ergo ego cuiquam
Poſſe tuæ videor ſpatium tranſcribere vitæ? h. e. Tranſponere, transferre. Verba ſunt Medeæ reſpondentis Iaſoni, qui rogaverat ut ſuis annis, quos adhuc victurus eſſet, adimeret aliquid, adderetque illud annis patris, quo & ille longius viveret. Claud. de Bell. Gild. 161.
Tranſcribere in viros. Senec. in Conſol. ad Marciam. Idem Epiſt. 4. Quum puerilem animum depoſueris, & te in virum philoſophia tranſcripſerit.
Tranſcribere, pro Venale proſcribere. Quintil. Declam. 12. Quo modo ſatis accuſabo vendentem? ſpiritus noſtros tranſcribis, ſalutem noſtram exponis.
Nomina tranſcribere in alios. V. NOMEN.
Tranſcribere in libris cenſualibus dici debet, quum res cenſualis ab uno nomine in aliud transfertur. Quomodo & in rationibus, quum id quod mihi expenſum latum eſt, in aliud nomen transfertur, & nomen meum ex rationibus eximitur. Hoc modo accipitur in l. ult. C. De prædiis navicul. Hac tamen (inquit) pactione ſervata, ut ſi ad minus idoneum fuerit translata poſſeſſio, etiam auctores tranſcripti prædii teneantur obnoxii. Cajus in l. Aliquando. D ad Senatuſc. Vellejanum, Si hereditatem emerit, & æs alienum hereditarium in ſe tranſcribat. Liv. 35. 7. pr. Quum multis fœnebribus legibus conſtricta avaritia eſſet, via fraudis inita erat, ut in ſocios, qui non tenerentur iis legibus, nomina tranſcriberent. Hæc Budæus.
Parcite paucarum tranſcribere crimen in omnes. Ovid. H. St. Diffundere legitur in aliis codd, 3. Artis v. 9. Malim prius, ſi ex Mſſ.

TRANSCRIPTIO, ōnis. f. [μεταγραφὴ] pro Excuſatione, ſeu prætextu. Quintil. Decl. 13. 11. Jam privati veneni tranſcriptio eſt. Nam dives cauſabatur ſe nihil deliquiſſe, quia in privato ſuo apes pauperis necaſſet.

TRANSCRIPTĪTII, ōrum. pl. [μεταγραπτοι] Gloſſ. Latinogræc.

TRANSCURRO, curri, curſum, [μετατρέχω, διατρέχω] ĕre. Leviter aliquo currere. Ter. Eun. 4. 6. 25.
Tu abi, atque oſtium obſera intus, ego dum hinc tranſcurro ad forum. Virg. 9. Æn. 110.
— & ingens
Viſus ab aurora cælum tranſcurrere nimbus.
Tranſire & Tranſcurrere, oppoſita. Auctor ad Herenn. lib. 4. 45. Translationem dicunt pudentem eſſe oportere, ut cum ratione in conſimilem rem tranſeat, ne ſine delectu temere & cupide videatur in diſſimilem tranſcurriſſe.
Curſum ſuum tranſcurrere. Cic. de Clar. Orat. 281. Ita graviſſimo ſuo caſu, dum Cyri & Alexandri ſimilis eſſe voluit, qui ſuum curſum tranſcurrerant
Æſtas tranſcurrit. Plin. 7. Epiſt. 2.
Præter oculos alicujus tranſcurrere, Ante oculos alicujus præterire, vel currere. Ovid. 14. Met. 559. de Circe.
Tranſcurrere, pro Divagari. Plin. lib. 9. cap. 36. Quod ſi hactenus tranſcurrat expoſitio, fraudatam ſe protinus luxuria credat.
Tranſcurrere, Perſtringere, curſim, & breviter perſequi. Quintil. 4. 2. In narratione tranſcurram ſubtiles nimium diviſiones quorundam.
Tranſcurſum eſt, Celeriter itum eſt. Liv. 25. 39. Adeo raptim, captis propioribus caſtris, in altera tranſcurſum caſtra ab Romanis eſt.

Tranſcurſo, Ablativus a Tranſcurſum Participio, junctum cum hoc nomine Opus, pro Tranſcurrere. Ter. Hec. 3. 4. 17. In arcem tranſcurſo opus eſt.

TRANSCURSIO, ōnis. f. Cod. 6. t. 23. l. 27. Per decennii tranſcurſionem.

TRANSCURSUS, ûs. m. [μεταδρομὴ] unde, In tranſcurſu aliquid factum dicimus, pro Obiter, & inter percurrendum. Plin lib. 18 cap. 13. Quanquam prius de rapis dixiſſe conveniat, in tranſcurſu ea attigere noſtri, paulo diligentius Græci.

TRANSDO, dĭdi, dĭtum, [μεταδίδωμι] ĕre. veteres dixerunt ſonantius, inquit Donatus, quod nos lenius Tradere nunc dicimus: ut Tralatum nos Translatum e contrario. Hæc ille in hoc Ter. in prol. Phorm. 2.
Retrahere a ſtudio, & tranſdere hominem in otium. Et Cæſ. 7. Bell. Gall. 89. Arma tranſdere. V. TRADO.

TRANSDUCO, xi, ctum, [μετάγω] ĕre. Idem quod Traducere. Cic. 6. Verr. 99. Quam in te tantam virtutem eſſe aut dignitatem arbitratus es, ut conarere clientelam tam illuſtrem, tam ſplendidæ provinciæ tranſducere ad te; auferre a certiſſimis, antiquiſſimiſque patronis?
Tranſducere arbores, pro Tranſplantare. Columel. lib. 3. cap. 9.
Tranſduci mali in melius dicuntur, pro Converti. Senec. lib. 2. de Ira 13. al. hic legunt Traduci. V. TRADUCO.

TRANSENNA, æ. f. [ὑπάλειγξ, παλλαγὴ, μαγγανεία σημεῖον, Gl. L. G. βρόχος ἐν ἀφετηρίαις πεπλεγμένος, G. L.] Per quam aſpectus tranſire poteſt. Sunt autem Cancelli lignei, ferrei, ſive viminei, qui feneſtris aut etiam mercibus opponi ſolent. Salluſt. lib. 2. Hiſtor. Apud Non. 2. 859. Præterea quum ſedenti in tranſenna demiſſum Victoriæ ſimulacrum cum machinato ſtrepitu tonitruum, coronam ei imponebat. conf. Macrob. 3. Saturn. 13. [Forte in Gloſſ. ſcribendum, ἀπαλλαγὴ μαγγανείας, σημ.
Perottus dicit Tranſennam eſſe Porrectam extra domum quaſi pergulam, per quam tranſitur ſuperimpoſito tegulo. Nonius l. c. Feneſtram interpretatur. Servius in illud 5. Æn. 488.
— trajecto in fune columbam,
Quo tendat ferrum malo ſuſpendit ab alto. Trajecto, ait, Extento. Unde Tranſenna dicitur Extentus funis. Hactenus Servius. Alii Traſenna ſcribunt. [V. Suid. in ὑπάλειγξ.
Per tranſennam ſtrictim aſpicere. Cic. 1. de Orat. 162. Proverbiali figura dictum eſt, pro eo quod eſt, Non propius, neque ſigillatim, ſed procul & ſummatim inſpicere. Translatum a negotiatoribus, qui mercibus, quas contrectari nolunt, cancellos objiciunt: quidam etiam vitrum pellucidum opponunt, ut prætereuntibus procul modo contemplari liceat, nec explicant eas niſi licitatori idoneo. Eraſm.
Tranſenna, Decipulum, laqueus, & funiculus ad inſidias concinnatus. Plaut. Bacch. 4. 6. 22.
Nunc ab tranſenna hic turdus lumbricum petit. Senſus eſt: Nunc ſenex commode dolis capitur, veluti turdus rete vel laqueo, dum quæritat cibum. Hæc Saracenus. V. Chiliad. Eraſmi.
In tranſennam inducere. In laqueum, in pedicam funariam, in dolum & decipulum. Plaut. in Perſ. 4. 3. 11.
Hunc ego hominem hodie in tranſennam doctis ducam dolis.
Itaque huic inſidiæ paratæ ſunt, probe aggrediar virum. Ab aucupibus ſumptum eſt, ait Eraſmus in Chiliadibus, qui intra cancellos eſcam ſpargunt, inſidiantes aviculis. Unde & hodie Qui dolo captus eſt, Intra tranſennam eſſe dicitur.

TRANSEO, is, ĭvi, ĭtum, [μεταβαίνω, διαβαίνω, διοδεύω, ὑπερβαίνω] īre. notæ ſignificationis: ut, Tranſire flumen. Cic. 3. de Finib 75. Rectius, dives quam Craſſus, qui niſi eguiſſet, nunquam Euphratem nulla belli cauſa tranſire voluiſſet.
Apenninum tranſire. Cic. 11. Fam. 10.
Quum mare vaſtiſſimum hieme tranſibas. Cic. in Piſon. 57.
Campos pedibus tranſire. Lucret. lib. 4. 461.
Aliquem tranſire. Plaut. Stich 3. 1. 33.
Jam hercle ego per hortum amicam tranſibo meam.
Equum curſu tranſire, Superare. Virg. 11. Æn. 719
Rota tranſiit ſerpentem, Secuit tranſiens. Virg. 5. Æn. 274.
Tranſiit eum haſta, Trajecit, transfixit. Stat. 12. Theb. 750.
Tranſire ad forum: h. e. Abire ad forum. Ter. Phorm. 5 8. 29. Idem Heaut. 4. 4. 17. Tranſeundum eſt nunc tibi ad Menedemum.
Tranſire domum, pro Abire domum. Plaut Milit. 4. 2. 96.
Tranſeo huc ad, vel in. Plaut. Epid. 5. 1. 51. Ego ad vos Theſprionem juſſero huc tranſire. Idem Caſ. 2. 1. 2.
Ego huc tranſeo in proximum ad meam vicinam.
Per aliquem locum tranſire. Plin. lib. 10. cap. 60.
Ætas citò tranſiet. Tibul. lib. 1. 4. 27.
Convicium tranſit. Plin. lib. 29. cap. 1. [i. e. Transfertur, ut vult Hard.
Dies tranſiit, Præteriit, elapſa eſt. Cic. 7. Att. 7. Quid? ergo exercitum retinentis, quum legis diem tranſierit, rationem haberi placet?
Dies mei tranſeunt. Sen. Thyeſt. 4.
Gloria tranſit. Plin. lib. 13. cap. 1.
Menſis tranſiit, pro Præteriit. Plaut. Curc. 5. 3. 4.
Quinquennium tranſiit, & quinquennium præteriit. Africanus in l. Quæſitum. D. de uſufruct.
Video jam quo invidia tranſeat, & ubi ſit habitatura. Cic. 2. Att. 9.
Tranſire, Intactum relinquere. Seneca de Benef. lib. 2. cap. 28. Sæpe quæ agellos peſſimi cujuſque tranſierat, optimorum virorum ſegetem grando percuſſit.
Leviter aliquid tranſire, pro Paucis dicere & percurrere. Cic. pro Roſc. Amer. 91.
Silentio aliquid tranſire, Silere. Cic. 2. Att. 19. Equidem malueram, quod erat ſuſceptum ab illis, ſilentio tranſire.
Ut tranſeam, pro Ut taceam. Plin. lib. 2. cap. 68.
Tranſire quædam in legendo, Præterire, omittere. Plin. Epiſt. 174.
Tranſeo Neronem, i. e. Sileo de Nerone, nihil dico. Plin. Epiſt. 98.
Ad reliqua tranſire. Plin. lib. 11. cap. 54.
Ad partitionem tranſire, De partitione dicere. Cic. 1. de Invent. 30. Deinceps ad partitionem tranſeamus.
Ad opus aliud tranſire. Ovid. 6. Met. 241.
Ad vinum tranſire. Plin. lib. 20. cap. 5.
Invicem tranſire. Plin. lib. 19. cap. 5.
In iram tranſire. Ovid. 8. Met. 106.
In alia omnia tranſire, pro Diſſentire. V. Ire in alia omnia, in 20.

In sententiam alterius transire. Liv. 34. 34. pr. conf. 44. 38. μεθίσταμαι. H. St.

In partes transiere. Tacit. 1. Hist. 70.

Facile transire mala. Cic. 9. Fam. 1. Videor sperare debere si te viderim, & ea quæ premant, & ea quæ impendeant, me facile transiturum. i. e. Non curaturum.

Finem & modum transire, Excedere. Cic. 1. Off. 102.

Legem transire, pro Non curare, & negligere. Cic. 5. Att. 21. Is ceteroqui abstinens, (sed Julia lege transita, semel tantum in diem, non, ut alii solebant, omnibus vicis, præter eum semel nemo accepit) facit ut mihi excipiendus sit. Al. Transitans.

Lineas transire, Præterire terminos. Cic. in Parad. 3. Dolor ad paucio-res pertinet, quam si petulans fuisset in aliqua generosa ac nobili virgine: peccant vero nihilo minus; si quidem est peccare, tanquam transire lineas.

Vitam transire, pro Vivere, & quod Vitam transigere etiam dicitur. Sallust. in Catil. 7.

Ad adversarios transire. Cic. 3. Verr. 40. Repente relinquas, deseras, ad adversarios transeas?

Ad heredem transire, Transmitti. Plin. lib. 13. cap. 3.

Per multos dominos transire servus dicitur, qui multis dominis servivit. Ulp. in l. 2. §. ult. D. de bon. poss. secund. tabul.

In vestes transit odor. Plin. lib. 12. cap. 3.

In colores varios transire. Plin. lib. 11. cap. 37.

In mores transire. Quintil. lib. 1. cap. 11. Nam frequens imitatio transit in mores.

In formam crediti transire. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 2.

Permeare & transire per omnia. Cic. 4. Acad. 119. Erit enim persuasum etiam Solem, Lunam, stellas omnes, terram, mare, deos esse, quod quædam animalis intelligentia per omnia ea permeet & transeat.

Transiri vado. Paulus in l. ult. D. de servit. rust. præd. Si flumen aut vado transiri potest, aut pontem habet. V. VADUM. Et Cæs. 1. Bell. Gall. 6. Rhodanus nonnullis locis vado transitur.

Transitur. Impers. Plin. lib. 17. cap. 10. Quamobrem seminarii curam ante convenit dici, quam transeatur ad alia genera.

Transitum est. Cic. 2. de Finib. 47. Cujus similitudine perspecta in formarum specie, a dignitate transitum est ad honestatem dictorum atque factorum.

TRANSIENS, euntis. Partic. Justin. 13. 5. 12. Telo e muris in transeuntem jacto occiditur.

TRANSĬTUS, a, um. Partic. Liv. 21. 43. A tergo Alpes urgent, vix integris vobis ac vigentibus transitæ. Manil. 1. 438.

Ignotæque hominum gentes & transita regna. V. Gronov. ad Liv. 1. 10.

TRANSITUM, i. n. [πάροδος πλοῖα] Gloss. Latinogræc.

TRANSĬTIO, ōnis. f. [πάροδος, πέραμα, Gl. G. L.] Actus transeundi. Liv. 2. 25. Proxima inde nocte Volsci, discordia Romana freti, si qua nocturna transitio proditione fieri posset, tentant castra. Ovid. Rem. Amor. v. 616.

Multaque corporibus transitione nocent.

Causa transitionis. Auctor ad Heren. lib. 1. 14.

Ad plebem transitiones. Cic. de Clar. Orat. 62. Multa enim scripta sunt in eis, quæ facta non sunt, falsi triumphi, plures Consulatus, genera etiam falsa, & ad plebem transitiones, &c.

Transitio ad hostes, Defectio. Liv. 25. 15. Cujus adventu, qui ante in exigua spe, vocati sæpe ad transitionem ab hostibus per colloquia erant, ultro ad transeundum hostes vocabant, sollicitabantque.

Adversus quem cum reversus a Græcia Antigonus esset, transitione militum destitutus, regnum Macedoniæ cum exercitu amittit. Justinus libro 26. H. St. Exstant cap. 2. sub fin.

Imagines similitudine & transitione perceptæ. Cic. 1. de Nat. Deor. 49.

TRANSĬTUS, ûs. m. [πάροδος, Gl. L. G. & G. L. δίοδος, πέραμα, L. G.] Idem. Item Via, qua transitur. Plin. lib. 6. cap. 14. Causa portarum nominis eadem, quæ supra, interruptis angusto transitu jugis, ita ut vix singula meent plaustra. Cic. 5. Tusc. 59. Et quum fossam latam cubiculari lecto circumdedisset, ejusque fossæ transitum ponticulo ligneo conjunxisset.

Certior transitus. V. CERTUS.

Adimere transitum. V. ADIMO.

Claudere transitum. V. CLAUDO.

Dare transitum, pro Cedere de via. Plin. 3. Epist. 14.

Transitum facio, Διαβαίνω, Gloss. Græcolat.

Prohibere transitu. Nepos 23. 3. 4. Al. Transitum.

Transitus in alias figuras. Plin. lib. 11. cap. 36.

In transitu, Cursim. Quintil. lib. 2. cap. 11. Si quid inciderit, quod ad scholas pertineat proprie, in transitu non omittemus. i. e. Obiter.

TRANSĬTOR, ōris. m. Ammian. 15. 2. Singulos transitores observans.

TRANSITŌRIUS, a, um. Adj. [παροδικὸς, Gl. G. L.] Suet. in Nerone, cap. 31. Domum a Palatio Esquilias usque fecit, quam primo transitoriam, mox incendio absumptam restitutamque, auream nominavit.

Forum transitorium. Eutrop. 7. 15. V. & Serv. ad Virg. 7. Æn 607.

TRANSITORIE, Adv. August. Serm. 62. Non transitorie, sed fideliter audientes.

TRANSEUNTER, Adv. In transitu, obiter. Ammian. 24. 8. Transeunter judiciorum fide discussa, supplicio letali damnavit.

TRANSĬLIS, e. Adj. [ὑπερβατικὸς] Palmes relictus, alios transiliens. Plin. lib. 17. cap. 23. Traducem bimum præcidere solebant. Oneratis enim vetustate melius donare tempus, ut transilem faciant, si largiatur crassitudo, alias utile toros futuri draconis pasci.

TRANSĬTO, āre. [παροδεύω, Gl. G. L.] Cic. 5. Att. 21. Ceteroqui abstinens, sed Julia lege transitans. al. Transita. V. Commentat. apud Gronov.

TRANSĔRO, serui, sertum, [μεταφυτεύω] ĕre. a Trans & Sero; est In alium locum serere. Stat. 2. Silv. 1. 101.

Vidi ego transertos alieno in robore ramos
Altius ire suis. h. e. Insitos in aliena arbore.

TRANSFĔRO, fers, tŭli, lātum, [μεταφέρω, Gl. L. G. & G. L. μεταβάλλω, G. L.] ferre. De loco in alium locum ferre. Ter. And. 5. 4. 49. Cur non illam huc transferri jubes? Virg. 1. Æn. 275.

— regnumque a sede Lavini
Transferet, & longam multa vi muniet Albam.

Auferre & Transferre. Cic. 13. Att. 13. Totam Academiam ab hominibus nobilissimis abstuli, transtuli ad nostrum sodalem.

Bella transferre. Ovid. 12. Met. 25.

Calores suos alio transferre. i.e. Amores suos ad aliam puellam. Propert. lib. 2. 15. 34.

Caussam aliquam alio transferre. Cic. 1. Fam. 4.

Ex quorundam præceptis quædam transferre, quæ nostro instituto convenire videantur. Cic. 1. de Invent. 26.

Judicia transferre. Cic. 3. Verr. 6. Sin absolvitur, desinemus nos de judiciis transferendis recusare. Transferre judicia, inquit Budæus, est Ab uno ordine ad alterum transferre.

Sermonem, si placet, alio transferamus. Cic. 1. de Orat. 133.

Servitium translatum. Propert. lib. 1. 12. 18.

Transferre se ad alios. Cic. 4. Acad. 30. Cur non se transtulit ad alios, & maxime ad Stoicos?

Ad aliquid faciendum se transferre. Cic. de Clar. Orat. 48. Totumque se ad artes componendas transtulit.

Ab oculis ad animum transferre. Cic. 1. Off. 14. Quam similitudinem natura ratioque ab oculis ad animum transferens, &c.

Animum oculosque ad aliquid transferre. Cic. 4. Verr. 187. Statim suspicione offensi, ad ea ipsa nomina oculos, animumque transtulimus.

Dictum aliquod ad invidiam & fortunam transferre. Cic. 9. Fam. 16. Illam Accii similitudinem, non modo jam ad invidiam, sed ad fortunam transferam.

Hoc idem transfero in Magistratus. Cic. 4. Verr. 126.

Transferre semina e terra in terram. Varr. 1. de R. R. cap. 39.

Transferre modo in dexteram partem, modo in sinistram. Plin. lib. 9. cap. 29.

Amorem suum alteri, vel in alterum transferre. Ter. Adel. 2. 3. 10.

Maledicta, famam, meum amorem, & peccatum, in se transtulit.

Idem Hec. 1. 2. 94.

Paulatim elapsus Bacchidi, atque huic transtulit
Amorem: postquam par ingenium nactus est.

Al. rectius, Huc transtulit. conf. supra Calores suos &c.

Caussam in proximum annum transferre. Cic. 8. Fam. 9.

Crimen in se, vel in alium transferre. Cic. pro Sext. 82. Gracchum illum suum transferendi in nos criminis causa occidere cogitarint. Idem 15. Att. 27.

Culpam in alium transferre. Ter. And. 2. 3. 5.

Sed si tu negaris ducere, ibi culpam in te transferet.

Cic. 3. Verr. 83. Quid si doceo, si planum facio, teste homine nequam, verum ad hanc rem tamen idoneo, te hujus circumsessionis tuæ causam, & culpam in alios transtulisse?

Capita aliqua in edictum provinciale transferre. Cic. 3. Verr. 27. Iterum enim quæro abs te, sicut modo in illo capite Anniano de mulierum hereditatibus, nunc in hoc de hereditatum possessionibus, cur ea capita in edictum provinciale transferre nolueris.

Exercitum in Africam transferre. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Jucunditatem in animum transferre. Cic. 2. de Finib. 14.

In aliam rem transferri. Cic. 4. Acad. 43. Num illa definitio posset in aliam rem transferri quamlibet?

Litteras & lituras de tabulis in libros transferre. Cia. 4. Verr. 189. Litteræ, lituræque omnes, assimulatæ, expressæ, de tabulis in libros transferuntur.

Nihil est enim quod de suo genere in aliud genus transferri possit. Cic. 4. Acad. 30.

Transferri trans Alpes. Cic. pro Quint. 12. Tollitur ab atriis Liciniis, atque a præconum consessu in Galliam Nævius, & trans Alpes usque transfertur. conf. infra Transferor.

Auctores Græcos transferre, pro Convertere. Quintil. lib. 10. cap. 5.

Ad verbum translatum non invenio. Quintil. lib. 7. cap. 5.

In linguam Latinam transferre. Plin. lib. 18. cap. 3.

Verbum aliquod transferre dicimur, quum illud a propria significatione in aliam convertimus. Cicero Translationem verborum maxime probat in Orat. 147. Quintil. autem, quæ sint verba propria, quæque translata, quomodo transferantur, quæ sit vitiosa translatio, & cur reperta sit translatio, diffuse tradit lib. 1. Institut. & lib. 8. cap. 6. V. Translata verba, in VERBUM, & infra TRANSLATIO.

Verba apertius transferre. Cic. in Orat. 65.

Transtulisse, Μετενηνοχέναι. Gloss. Græcolat.

Transferor. Pass. μετέρχομαι, ἐπὶ τόπου. Idem Gloss.

TRANSLĀTUS, sive TRĀLATUS, a, um. [μετενεχθεὶς, Gl. L. G. & G. L.] Partic. Cic. 1. Verr. 24. Accusandi voluntas ad viros fortes, spectatosque homines translata sit. Idem 16. Att. 3. Hunc tu tralatum in Macrocollum lege in arcano convivis tuis.

Cursu translato vada mutat amnis. Sil. lib. 3. 471.

Verba translata. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Audacius translatum verbum. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Speciose translatum. Quintil. lib. 2 cap. 5.

TRANSLATIO, sive TRALATIO, ōnis. f. [μεταφορὰ, μετακομιδὴ, Gl. G. L.] Plin. lib. 21. cap. 4. Translatione quoque, ut vitis, optime ocissimeque provenit.

Translatio pecuniarum a justis dominis ad alienos. Cic. 1. Off 43. Quare Lucii Sullæ, & C. Cæsaris pecuniarum translatio a justis dominis ad alienos, non debet liberalis videri.

Criminis translatio. Cic. 4. Verr. 91.

Translatio Latine, metaphora. Quintil. 8. 6.

Translationes quasi mutationes sunt, quum quod non habeas, aliunde sumas. Cic. 3. de Orat. 156.

Unius verbi translatio, aut inversio verborum. Cic. 2. de Orat. 261.

Jam quum fluxerunt plures continuæ translationes, alia plane fit oratio. Itaque genus hoc Græci appellant ἀλληγορίαν; nomine recte, genere melius ille, qui ista omnia translationes vocat. Cic. in Orat. 94.

Verecunda tralatio. Cic. 16. Fam. 17. Nam & doctrina, & domus, & ars, & ager etiam Fidelis dici potest, ut sit, quo modo Theophrasto placet, verecunda tralatio.

TRANSLĀTOR, vel TRĀLATOR, ōris. m. [μετακομιστὴς] Cic. 7. Verr. 151. Verres ille, vetus proditor Consulis, translator Quæsturæ, aversor pecuniæ publicæ.

TRANSLĀTĪTIUS, sive TRĀLATITIUS, a, um. Adj. [μεταβολιμαῖος, Gl. L. G.] Quod transfertur, vel translatum est. Cic. 8. Fam. 5. Nosti enim hæc tralatitia. Cic. 3. Fam. 8. Hoc vero, ex quo suspicio nata est, me exqui-

exquisisse aliquid, in quo te offenderem, tralatitium est. i. e. Vulgare, aut affectatum, & aliunde arcessitum, atque adeo falsum.

Alterum caput esse tralatitium de impunitate. Cic. 3. Att. 8.

Constitutio translatitia. [μετάληψις] Cic. 1. de Invent. 57. At quum causa ex eo pendet, quod non aut is agere videtur, quem oportet, aut non cum eo, quicum oportet, aut non apud quos, quo tempore, qua lege, quo crimine, qua pœna oportet, Translatitia dicitur constitutio, quia actio translationis & commutationis indigere videtur. Vetus codex habet Translativa.

Translatitius, pro Levi: quod dicimus *Faict par acquit*. Sueton. in August. cap. 10. Sed adversante conatibus suis M. Antonio Consule, quem vel præcipuum adjutorem speraverat: ac ne publicum quidem & translatitium jus ulla in re sibi sine pactione gravissimæ mercedis impertiente, ad optimates se contulit, quibus eum invisum sentiebat. Sic Translatitiæ causæ, pro Levibus, apud eundem in Nerone cap. 7. Celeberrimis patronis, non translatitias & breves, sed maximas plurimasque postulationes certatim ingerentibus. Sic & Translatitium funus apud eundem cap. 33. Britannicum postero die raptim, inter maximos imbres, translatitio extulit funere.

Officia translatitia. Plin. 9. Epist 4. V. TRANSLATIVUS.

TRANSLATITIE, Adv. Perfunctorie. l. 1. D. de jure Patron. Injuriam translatitie exsequi.

TRANSLĀTĪVUS, a, um. Adj. [παραγραφικὸς, μεταληπτικὸς, μεταστατικὸς] Idem quod Translatitius. Cic. 1. de Invent. 14. Rursus nec definitiva causa potest simul ex eadem parte, eodem in genere, & definitiva esse & translativa.

Translativum, & Translatitium, vel ut aliqui loquuntur, Tralatitium. Plin. 9. Epist. 4. a fine. Nec tuæ naturæ est, translativa hæc, & quasi publica officia, a familiaribus amicis contra ipsorum commodum exigere. Al. Translatitia. Cic. 3. Verr. 114. Sed in re tam usitata, satis est ostendere, omnes antea jus ita dixisse: & hoc vetus edictum translativumque esse. Budæus. Al. Translatitium.

TRANSLATĪVE, Adv. [μετακομιστικῶς] Marcianus Jurisconf. Prævaricatorem esse ostendimus, qui colludit cum reo, & translative munere accusandi fungitur. Ulpian. in l. j. D. De jure patronatus. Patronorum querelas adversus libertos Præsides audire, & non translative exsequi debent. Alii utrobique legunt Translatitie, quibus accedit & Haloander. Pandectæ quoque Florentinæ sic habent.

TRANSFĪGO, xi, xum, [διαπείρω, Gl. G. L.] ĕre. Per medium figere. Plaut. Pers. 1. 1. 25.

—saucius factus sum in Veneris prælio:
Sagitta Cupido cor meum transfixit.

Cic. 2. de Finib. 97. Evelli jussit eam, qua erat transfixus, hastam.

Telis transfigitur pectora. Lucan. lib. 3. 587.

Transfigere cum armis corpus alicujus. Liv. 21. 8.

Transfigere gladio aliquem per pectus. Liv. 2. 46.

Per adversum pectus transfigere. Liv. 26. 15. extr.

TRANSFIXUS, a, um. Partic. [διαπεπαρμένος, Gl. L. G. & G. L. διαπεπερονημένος, ἐνδιαπεπαρμένος, L G.] Plin. lib 22. cap. 23. Siccantur pendentes suilli, junco transfixi, quales e Bithynia veniunt.

Clypei transfixi. Sil. lib. 10. 317.

Hasta transfixa virum. Virg. 11. Æn. 645.

Pectus transfixum. Virg. 1. Æn. 48.

TRANSFĬGŪRO, [μετασχηματίζω, Gl. L. G. & G. L. μεταμορφόω, L. G.] āre. In aliam figuram vertere. Sueton. in Claud. Nerone cap. 28. Puerum Sporum, exsectis testibus, etiam in muliebrem naturam transfigurare conatus est.

Animos judicum in eum, quem volumus, habitum formare, & velut transfigurare. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Corpus in scorpiones transfigurare. Plin. lib. 9. cap. 31.

Transfigurantur amygdalæ ex dulcibus in amaras. Plin. 17. 24.

In plurimas similitudines transfigurari. Plin. lib. 8. cap. 53.

In lupum transfigurari. Plin. lib. 8. cap. 22.

TRANSFIGURĀTUS, a, um. Partic. [μετεσχηματισμένος] Ulpian. in l. Quid tamen. §. Si massæ. D. Quibus modis ususfructus amittatur. Ornamentum dissolutum, aut transfiguratum, exstinguit usumfructum.

Ædes transfigurata. Sueton. Calig. 22.

TRANSFIGURATIO, ōnis. f. [μεταμόρφωσις, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 7. cap. 55. Alias immortalitatem animæ, alias transfigurationem, alias sensum inferis dando.

TRANSFIGURĀTOR, ōris. m. Tertull. adv. Marc. 5. 12. Dolosi transfiguratores sui.

TRANSFIGURĀBĬLIS, e. Adj. Tertull. de Carne Christi cap. 6. Angeli in carnem humanam transfigurabiles.

TRANSFLŪMĬNĀLIS, e. Adj. Quod trans flumen est, ut Transfluminales, περατικοί. Gloss. Latinogræc.

TRANSFLUO, xi, xum, [μεταῤῥέω] ĕre. Plin. lib. 11. cap. 38. Sanguinem multis non transfluere transfossis evenit.

Dies transfluxere. Claud. ad Probinum v. 5.

TRANSFLŪVIO, āre. Flumen transgredi. Commod. Instruct. 50. Transfluviat hostis, tu sub latebra conde.

TRANSFŎDIO, fōdi, fossum, [διαμπείρω] ĕre. Ovid. [Nisi error.
—gemino transfodit vulnere pectus.

Liv. 39. 42. Deinde fugienti, fidemque Pop. Rom. atque eorum, qui aderant, imploranti, latus transfodisse.

TRANSFOSSUS, a, um. Partic. [διαπεπαρμένος, Gl. G. L.] Valer. 6. Argon. 222.

—cadit impiger una,
Inguine transfosso, clari Taulantis alumnus.

TRANSFORMIS, e. Adj [μεταμορφωτὸς] Quod quamcunque formam recipit, sive in formas diversas transformatur.

Corpora transformia. Ovid. 8 Met. 877. conf. 1. Fast. 373.

TRANSFORMO, [μεταμορφόω, Gl. G. L.] āre. In aliam formam mutare. Virg. 4. Georg. 441.

Omnia transformat sese in miracula rerum.

Diætas transformare. Ulpian. in l. Si cujus rei. §. Sed si ædium. D. de usufructu.

Membra transformat in juvencos. Ovid. 10. Met. 237.

Faciem suam transformare. Ovid. 1. Fast. 373. al. Transformis.

Ad naturam alicujus transformari. Quintil. lib. 1. cap. 2. Maxima pars eloquentiæ constat animo: hunc affici, hunc concipere imagines rerum, & transformari quodammodo ad naturam eorum, de quibus loquimur, necesse est.

TRANSFORMĀTUS, a, um. Partic. [μεταμορφωθεὶς] ut, Scylla in scopulum transformata. Ovid. 14. Met. 73.

TRANSFORMATIO, ōnis. f. [μεταμόρφωσις, Gl. L. G.] August de Trin. 15. 8. Gratia Dei nobis conferri tam optabilis transformationis bonum.

TRANSFORMĀTOR, ōris. m. Sidon.

TRANSFŎRO, āre. Sen. 2. de Benefic. 6. Gladius idem & stringit & transforat.

TRANSFRĒTO, [διαπορθμίζω, Gl. L. G.] āre. Trans fretum ire. Plin. in Paneg. cap. 81. extr. Remisque transfretare obstantia freta. Al. Transire.

Mare transfretaturi. Suet. Cæs. 34.

TRANSFRETĀTIO, ōnis. f. Gell. 10. 26.

TRANSFRETĀNUS, a, um. Adj. Qui trans fretum est, Transmarinus. Tertull. Apol. cap. 25. Patriæ solum transfretanis dedisse.

TRANSFŬGIO, fūgi, fūgitum, [αὐτομολῶ, Gl. G. L.] ĕre. De loco ad locum fugere. Plaut. Milit. 2. 6. 107.

Nam illius oculi, atque auris, atque opinio,
Transfugére ad nos.

Ad hostes transfugere. Plaut. Epid. 1. 1. 28. Pol illa ad hostes transfugere. Liv. 2. 16.

Ab afflicta amicitia transfugere. Cic. pro Quint. 93. Fatetur se, non belle dicere, non ad voluntatem loqui posse, non ab afflicta amicitia transfugere, atque ad florentem aliam devolare.

TRANSFUGIUM, i. n. [αὐτομολία] Profugium vel defectio. Auctor de Viris illustr. 8. Gabios per Sextum filium, simulato transfugio, in potestatem redegit. Liv. 22. 43. Simul ut, quo longius ab hoste recessisset, transfugia impeditiora levibus ingeniis essent. Tacit. 2. Hist. 34. Nihil eorum Vitellianos fallebat, crebris, ut in civili bello, transfugiis.

TRANSFŬGA, æ. m. [αὐτόμολος, Gl. L. G. & G. L.] Qui transfugit, & ad hostes defecit. Liv. 2. 12. Deinde metuens, ne si Consulum injussu, & ignaris omnibus iret, deprehensus forte a custodibus Romanis retraheretur, ut transfuga, (fortuna tum urbis crimen affirmante) Senatum adiit.

Transfuga ad Græcos. Plin. lib. 29. cap. 1.

Transfuga non solum (ait Paulus Jurisc. De captivis. l. Postliminium §. 8.) is accipiendus est, qui aut ad hostes, aut in bello transfugit, sed & qui per induciarum tempus ad eos, cum quibus nulla amicitia est, fide suscepta transfugit.

Non omnia illum transfugam ausum esse Senatui dicere. Cic. 1. de Divin. 100.

Amnis transfuga. Stat. 1. Silv. 2. 203. Alpheum intelligit, qui per subterraneos meatus in Siciliam pervenire dicitur ad Arethusam, cujus amore captus fingitur.

TRANSFÙLGĬDUS, a, um. Adj. Sidon.

TRANSFŪMO, [διαπνέω] āre. Stat. 6. Theb. 399.

Compressæ transfumat anhelitus iræ.

TRANSFUNDO, fūdi, fūsum, [μεταχυνῶ, μεταχέω, Gl. G. L.] ĕre. De vase in vas fundere. Cato de R. R. Ubi dies triginta præterierint, transfundito: ita relinquito usque ad vindemiam. Columel. lib. 12. cap. 12. Deinde quum sæpius eam in alia vasa transfuderunt. Lucan. lib. 8. 770.

Suas laudes ad alterum transfundere, per translationem. Cic. 9. Fam. 14. Libentius omnes meas, si modo sint aliquæ meæ laudes, ad te transfuderim.

Amorem suum in aliam transfundere. Cic. 2. Philipp. 77. Omnem se amorem abjecisse illinc, atque in hanc transfudisse.

TRANSFŪSUS, a, um. Partic. Plin. lib. 33. cap. 6. Dein vas, in quo turbida transfusa sunt, apertum linteo per noctem relinquitur, &c.

TRANSFUSIO, ōnis. f. [μεταγγισμὸς] Plin. lib. 34. cap. 18. Lavatur in linteis raris, in aqua cælesti, separatumque terrenum transfusione, cribratumque teritur.

TRANSGLŪTIO, īre. ut Hic alii exclusisse torporem somni judicant parasitum, alii transglutisse quod in ore mandebat. An Excussisse? H St. Auctorem ascriptum empectes resecuit. Videntur Commentatoris alicujus verba. An Donati in Ter.? Utitur hoc verbo Veget. Mulom. 3. 78.

TRANSGRĔDIOR, gressus sum, [ὑπερβαίνω, Gl. G L.] grĕdi. Transire, & potissimum de montibus, vel fluminibus, dicitur. Liv. 2. 39. pr. Inde in Latinam viam transversis tramitibus transgressus. Cic. 1. de Divin. 33. Qui quum tabernaculum vitio cepisset imprudens, quod inauspicato pomœrium transgressus esset, comitia Consulib. rogandis habuit.

Taurum transgressus sum. Cic. 3. Fam. 8.

Alpes transgredi. Cic. 11. Fam. 20. Hæc cum audissem & jam in itinere essem, committendum nondum putavi, prius ut Alpes transgrederer, quam quid istic ageretur scirem.

Amnem. Tacit. 12. Ann. 16.

Danubium Idem 2. Ann. 63.

Rhenum. Idem 13. Ann. 56.

In contrarias sedes transgredi. Plin lib. 2. cap. 83.

In partes transgressus est. Tacit. in vita Agric 7.

Ad accusandum transgrediens Fortunatus, &c. Tacit. 16. Ann. 10.

In universum fama est transgressa. Tacit. in vit. Agric. 10.

Transgredi aliquem, per translationem, pro Superare. Plin. lib. 7. cap. 25. Idem signis collatis quinquagies dimicavit: solus M. Marcellum transgressus, qui undequadragies dimicaverat.

TRANSGRESSIO, ōnis. f. [ὑπέρβασις] Gallorum transgressio. Cic. in Pison. 81. Cujus ego imperio, non Alpium vallum contra ascensum transgressionemque Gallorum, &c. i. e. Transitum.

Transgressio [ἀποστροφὴ] apud rhetores dicitur, Quum ab ea sententia, quam proposuimus, convertimus sermonem ad aliquam personam, aut rem, aut fortunam, & tanquam personam appellamus. Cic. 3. de Orat. 205. Est etiam gradatio quædam, & conversio, & verborum concinna transgressio. [Hic non est apostrophe, ut nec in seq.

Transgressio est, quæ verborum perturbat ordinem perversione aut transjectione. Auctor ad Heren. lib. 4. 45.

Transgressio, [παράβασις] pro Legis violatione. Vulg. Interp. Gal. 3. 19. Lex propter transgressionem posita est.

TRANSGRESSUS, ûs. m. Transitus. Tacit. 15. Ann. 7. Transgressus Euphratis. Idem 6. Ann. 73. Auspicium prosperi transgressus.

TRANSGRESSOR, ōris. m. [παραβάτης] Vox Theologica pro Peccatore. Arnob. 7. Ut contempti se vellent de audacibus & transgressoribus vindicare.

TRANSJĂCIO, jēci, jactum, ĕre. Solin. cap. 65. Indorum nemora in tam proceram sublimantur excelsitatem, ut transjaci ne sagittis quidem possint. V. infra TRANSJICIO.

TRANSĬGO, ēgi, actum, [διανύομαι] ĕre. ex Trans & Ago: Transire, seu ultra ducere. Valer. 6. Argon. 247.

— lævum per luminis orbem
Transigitur: teneræ linquuntur vulnere malæ.

Transigere, [διαπῆξαι, Gl. L. G.] Transfigere.
Transegit pectora mucro. Sil. lib. 4. 396. h. e. Penetravit.
Gladio se ipsum transegit. Tacit. 14. Ann. 37.
Transigere [διάγειν, Gl. G. L.] Ducere, & præterire. ut Vitam transigere. Sallust. in Catilina cap. 2. Sed multi mortales, dediti ventri atque somno, indocti, incultique, vitam sicuti peregrinantes transegere.
Ævum transigitur venatibus. Sil. lib. 3. 390.
Transigere, [ἀπαρτίζειν, Gl. L. G.] Perficere, absolvere. Plaut. Amph. 3. 1. 8.

Næ hanc inchoatam transigam comœdiam. Ter. And. 5. 6. 17.
Intus transigetur, si quid est quod restet. Plaudite.

Unumquodque transigere, expedire, absolvere. Cic. 1. Verr. 46.
Multitudinem rerum uno tempore transigere. Cic. 1. de Invent. 39.
Negotium transigere, Perficere, absolvere. Cic. 2. Philipp. 90. Negotium transegisses, nisi ille se sub scalas tabernæ librariæ conjecisset. Idem pro Quint. 76. Ego hæc duo quæro, primum qua ratione Nævius susceptum negotium non transegerit, hoc est cur bona, quæ ex edicto possidebat, non vendiderit?
Verbo transigere. Cic. 6. Verr. 35. Tametsi jamdudum erro, qui tam multa de emptionibus verba faciam, & quæram, utrum emeris, & quomodo, & quanti emeris: quod verbo transigere possum.
Facta, transacta omnia, Proverbiale est, inquit Donat. in id negotii, de quo nihil supersit ad agendum. Ter. And. 1. 5. 14.
Per nuntium hoc, quod erat tam leve, transigere potuisti. Cic. pro Rosc. Com. 49.
Transigere, [διαλύσασθαι, Gl. L. G.] Convenire, pacisci. Cic. 5. Verr. 60. Summittebat iste Timarchidem, qui moneret eos, si saperent, ut transigerent.
Non deerant quidem, qui neque transigi volebant. Cic. 8. Fam. 11.
Me absente omnia cum illis transigi malo. Cic. 13. Att. 47.
Cum aliquo transigere qualibet conditione. Cic. pro Quint. 96. Idem pro Rosc. Com. 37. Defensio mea quæ est? Roscium pro sua parte cum Flavio transegisse.
Cum privatis non poterat transigi minore pecunia. Cic. 4. Att. 75.
Cum aliquo transigere atque decidere. Cic. pro Rosc. Amer. 114. Si hanc ei rem privatim Sex. Roscius mandavisset, ut cum Chrysogono transigeret, atque decideret, inque eam rem fidem suam, si quid opus esse putaret, interponeret.
Controversiam transigere. Cic. 1. Att. 3. Nos longo intervallo viseris, Acutilianam controversiam transegeris.
Pro sociis transigere. Cic. pro Rosc. Com. 15. Qui pro sociis transigit, satisdat neminem eorum postea periturum.
Transactum est. Cic. ad Brut. 16. De Cæsare vero quod fieri potuit, ac debuit transactum est: neque jam revocari in integrum potest.
Transactum putabant Herbitenses: quum iste, Quid de hordeo, inquit, & Docimo, anticulo meo? Cic. 5. Verr. 79.

TRANSACTUS, a, um. Partic. [περανθὲς, τετελεσμένος, ἀπηρτισμένος, πεπερασμένος, Gl. L. G.] Ter. Adelph. 2. 4. 22.

Ego jam, re transacta, convortam me domum cum obsonio.

Res transactæ & præteritæ. Cic. 4. Tusc. 14. Quid, quum jam in rebus jam transactis & præteritis orationes scribimus, num irati scribimus?
Partes transactæ. Cic. 2. de Orat. 15. Sed hoc tamen cecidit peropportune, quod transactis jam meis partibus ad Antonium audiendum venistis.

TRANSACTIO, ōnis. f. [διάλυσις, Gl. L. G. & G. L. τελεσμὸς, συμβιβασμὸς, πέρας, περαίωσις, L. G.] Consummatio. Tertull. de Anim. cap. 55. Cum transactione mundi reserabuntur regna cælorum.
Apud JCtos est Conventio vel Compositio eorum, quæ sub litem veniunt. V. De transactionibus 2. Dig. t. 15. & 2. Cod. t. 4.
Transactionis alicujus pactione convenit. Arnob. 7.

TRANSACTOR, ōris. m. [διαπράκτωρ] Qui transigit. Cic. 4. Verr. 69. Qui est, id quod ex plurimis testibus priore actione didicistis, rerum hujusmodi omnium transactor & administer.

TRANSJĬCIO, jēci, jectum, ĕre. Idem ac Trajicio. Sen. de Benef. 3. 23. Se uno ictu transjecit. Sed frequentius legitur Trajicio, quod vide in suo loco. Nonnunquam & Traicio. Gloss. Latinogræc. Traice, μετάθες.

TRANSJECTUS, a, um. Partic. pro Trajectus, a Trajicio reperitur scriptum. Cic. de Univers. 32. Jam vero terram altricem nostram, quæ transjecto axi sustinetur, diei noctisque effectricem, &c. V. TRAJECTUS.

TRANSJECTIO, ōnis. f. [ὑπέρβατον] Auct. ad Heren. 4. 45. Hujusmodi transjectio, quæ rem non dedit obscuram, multum proderit ad continuationes, de quibus ante dictum est. V. TRAJECTIO.

TRANSĬLIO, vel TRANSĂLIO, silīvi, vel silui, sultum, [ὑπερπηδάω, ὑπεράλλομαι, Gl. L. G. & G. L.] īre. Ultra salire. Liv. 1. 6. Vulgatior fama est: ludibrio fratris Remum novos transiluisse muros. Plaut. Truc. 2. 1. 38. Per hortum transiluit ad nos.
Rates transiliunt vada. Hor. 1. Carm. 3. 24.
Transilire, Excedere.
Munera Liberi transilire, Nimium potare. Hor. 1. Carm. 18. 7.
Transilire aliquid, pro Præterire & tacere. Plin. in Paneg cap. 66. pr. Quid est enim in principatu tuo, quod cujusquam prædicatio, vel transilire, vel prætervehi debeat? Ovid. 1. de Pont. 2. 146.
Rem transilire oratio dicitur. Cic. 2. Philip. 84. Sed ne forte ex multis rebus gestis M. Antonii rem unam pulcherrimam transiliat oratio.
Transilire aliquid, pro Omittere, & tanquam negligere. Cic. 3. de Orat. 158. Id accidere credo, vel quod ingenii specimen est quoddam, transilire ante pedes posita, & alia longe repetita sumere.

TRANSILIS, e. Adj. Plin. 17. 23. Palmes transilis, i. e. Qui inter alios traduces transilit. [ἀπὸ τοῦ Transeo scilicet. q. V.

TRANSULTO, [ὑπεράλλομαι] āre. ex Trans & Salto compositum. Plaut. Capt. 3. 4. 105.

Tu transultas, ego miser vix asto præ formidine. Alii legunt Sussultas.

Liv. 23. 29. Nec omnes Numidæ in dextro locati cornu, sed quibus, desultorum in modum, binos trahentibus equos, inter acerrimam sæpe pugnam, in recentem equum ex fesso armatis transultare mos erat.

TRANSITIO, TRANSITUS, V. TRANSEO.

TRANSJUNGO, junxi, junctum, [μεταζευγνύω] ĕre. Ulpian. in l. Ædiles ajunt. D. De ædilitio edicto. Si mula talis sit, ut transjungi non possit, ut sana sit, &c. Idem ait, si nata sit eo ingenio aut corpore, ut alterum jugum non patiatur: sanam non esse. Transjungere, est in quadrigis locum veterinis mutare: ut mulam temonariam facere, quæ præcedere solita est: vel dextram facere, quæ sinistra esse solebat. Budæus. Idem, Plerasque denique carrucarias tales esse, ut transjungi non possint.

TRANSLĀBOR, ĕris, lapsus sum, [διολισθεῖν] lābi. ex Trans & Labor, compositum. Claud. 1. in Eutrop. 376.

— rapit cæli per inania cursum
Diva potens, unoque Padum translapsa volatu,
Castra sui rectoris adit.

TRANSLATOR, V. TRANSFERO.

TRANSLĔGO, lēgi, lectum, [διαναγινώσκω] ĕre. Perlegere. Plaut. Asin. 4. 1. 5.

Horrescat saxo lena, leges quum audiet.
DI. Age, quæso mi, hercle translege. PA. audin'? DI. audio.

TRANSLŪCEO, vel TRĀLUCEO, xi, [διαφαίνω] ēre. Vehementer & clarissime lucere, pellucere. Plin. lib. 6. cap. 17. Tam multiplici opere, tam longinquo orbe petitur, ut in publico matrona transluceat. h. e. Veste in publico induatur usque adeo tenui, ut corpus in ea transluceat, & pæne nudum appareat.
In liquidis translucet aquis. Ovid. 4. Met. 354.
E speculo in speculum tralucet imago. Lucret. 4. 308.

TRANSLUCENS, entis. Partic. Plin. lib. 37. cap. 12. Quibus modis ex crystallo tingantur smaragdi aliæque translucentes.

TRANSLŪCĬDUS, a, um. Adj. [διαφανὴς, διαυγὴς, Gl. L. G.] Quod adeo lucet ut per medium aspicere liceat. Plin. lib 36. cap. 8. Probantur quammaxime mellei coloris, in vertice maculosi, atque non translucidi.
Translate. Quintil. lib. 8. in Procem. Similiter illa translucida & versicolor quorundam elocutio, res ipsas effeminat.

TRANSMĀRĪNUS, a, um. Adj. [διαπόντιος, Gl. L. G. & G. L] Quod trans mare est, vel petitur. Cic. 7. Verr. 44. Privatim autem nec proficisci quoquam potes, nec arcessere res transmarinas ex iis locis, in quibus tibi habere, mercari nihil licet. Plaut. Most. 2. 2. 66.

Ego transmarinus hospes sum Diapontius.

Transmarina latio, Διαπόντιος διάβασις, Gloss. Latinogræc.
Peregrinatio transmarina. Quintil. lib. 7. cap. 4.
Transmarina vectigalia. Cic. 2. de Lege Agrar. 79.
Politissima doctrina transmarina & adventitia. Cic. 3. de Orat. 133.

TRANSMEO, vel TRĀMEO, āre. [διοδεύω] Ultra meare. Plin. lib. 30. cap. 11. Præcipueque febrium medicina placitis eorum renuntiat. Namque & in XII signa digessere eam sole transmeante. Idem lib. 10. cap. 29. Ad quem ciconiæ non transmeant.
Terra marique transmeare. Tacit. 12. Ann. 62.
Vitrum species trameat omnis. Lucret. 4. 60. Et sic Varro de L. L. 4. 23. Trama, quod trameat filum.

TRANSMEĀTUS, a, um. Partic. Apul. 6. Met. Limite transmeato. Ut vult Pric. p. 120. At Elmenh. p. 180. Cujus te limine transmeatam simul commiseris. [An Limini transmeatum? Ut sit Supinum verbi.
Transmeato lentius freto. Ammian. 27. 18.

TRANSMEĀTŌRIUS, a, um. Adj. Tertul. adv. Valent. cap. 27. Transmeatorio potius, quam generatorio more.

TRANSMEĀBĬLIS, e. Adj. Auson. Spatio non transmeabili.

TRANSMIGRO, sec. c. [μετοικέω, Gl. G. L] āre. est In longinquioris loci domicilium, habitationemve migrare, ut ait Valla lib. 5. Liv. 5. 54. Hanc eandem rem actam esse, ut Vejos transmigraremus.
Transmigrare, Demigrare. Sueton. in Tiber. cap. 15. Romam reversus, deducto in forum filio Druso, statim e Carinis ac Pompejana domo, Esquilias in hortos Mæcenatianos transmigravit.

TRANSMIGRĀTIO, ōnis. f. [μετανάστασις] Prudent. Hamart. v. 448.

Hæc illa est Babylon, hæc transmigratio nostræ
Gentis.

TRANSMIGRĀTOR, ōris. m. [μετανάστης] Augustin.

TRANSMITTO, vel TRAMITTO, īsi, issum, [διαπέμπω, μεταβάλλω, Gl. G. L.] ĕre. Per medium mittere & ponere. Plaut. Mil. 1. 1. 30.

Perque os elephanti brachium transmitteres.

Mors transmissa per artus. Stat. 2. Theb. 627.
Transmittit cuspide pectus, Perforat. Sil. lib. 7. 658. h. e. Trajicit.
Transmittere mare, [διαπλεῖν] Transnavigare. Cic. 5. de Finib. 87. Cur tantas regiones barbarorum pedibus obiit, tot maria transmisit?
Transmitti mari supero. Cic. 9. Att. 3.
Transmissus trans. Virg. 3. Æn. 403.

Quin ubi transmissæ steterint trans æquora classes. [Immo Steterint trans.

Transmittere, absolute, pro Transfretare. Cic. 1. Philip. 7. Quum autem me ex Sicilia ad Leucopetram, quod est promontorium agri Rhegini, venti detulissent, ab eo loco conscendi, ut transmitterem. Idem 2. Q. frat. 5. Eosdem ajebant nuntiare te prima navigatione transmissurum.
Transmittere in Africam velis. Liv. 28. 30. extr. Ceterasque, quas indepta esset, mulcasset, ni cum reliquis quinque navibus Adherbal velis in Africam transmisisset.
Tramittere, pro Transmittere. Cic. 16. Att. 6. Quum a Leucopetra profectus (inde enim tramittebam) stadia circiter CCC processissem.
Transmittere cursu campos, Celeriter transire. Virg 4. Æn. 154.
Transmittere maria, Transvolare, Cic. 2. de Nat Deor. 125. Grues cum loca calidiora petentes maria transmittant, trianguli efficere formam.
Transmittere tectum lapide: h. e. Lapidem ultra tectum conjicere. Plin. lib. 28. cap. 4.

Trans-

Tranſmittit Benacus lacus Mincium fluvium. i. e. Dat ei exitum. Plin. lib. 9. cap. 22.
Tranſmittere exercitum, pro Dare tranſitum exercitui. Liv. 21. 24. extr. Reguli Gallorum &c. capti donis cum bona pace exercitum per fines ſuos præter Ruſcinonem oppidum tranſmiſerunt.
Aranearum telæ valentiora animalia tranſmittunt. Valer. Max. lib. 7. cap. 2. ext. 11. De Anacharſi, Anacharſis leges aranearum telis comparabat. Nam ut illis infirmiora animalia retineri, valentiora tranſmitti: ita his humiles & pauperes conſtringi, divites & præpotentes non alligari.
Tranſmittere litteras papyrus dicitur, quæ Bibula eſt. Plin. lib. 13. cap. 12.
Tranſmittere in formas coactam materiam, pro Formare, & in formas redigere. Columel. lib. 7. cap. 8.
Tranſmittere menſes aliquot in ſpecu, h. e. Tranſigere. Plin. lib. 8. cap. 25.
Tranſmittere tempus, Ducere, conſumere. Plin. 9. Epiſt. 6. Omne hoc tempus inter pugillares ac libellos jucundiſſima quiete tranſmiſi.
Tranſmittere tempus temporibus amicorum. Cic. pro Lege Manil. 1. Omne meum tempus amicorum temporibus tranſmittendum putavi.
Operi tranſmittere noctes, Totas noctes operari. Stat. 3. Theb. 278.
Ævum tranſmiſſum, Ætas præterita. Stat. 1. Silv. 4. 124.
Annos ſteriles tranſmiſimus. Stat. 4. Silv. 2. 12.
Tranſmittere vitam per obſcurum, Vivere ſine fama. Sen. Epiſt. 19.
Diſcrimen tranſmittere, Evadere. Plin. Epiſt. 164.
Tranſmittere, Præterire, tacere. Sil. lib. 7. 162.

Haud fas, Bacche, tuos tacitum tranſmittere honores.

Oblivio tranſmiſit eam ſententiam. Tacit. 4. Hiſt. 9.
Silentio tranſmittere. Tacit. 4. Hiſt. 9.
Tranſmittere de gr. Tollere. in voce SILENTIUM. Tranſmittere aliquem ſilentio, ſed non probo in mea Orthogr. H. St.
Tranſmittere aliquem, Cum feſtinatione mittere. Plaut. Epid. 1. 2. 52.

Continuo te orabit ultro, ut illam tranſmittas ſibi. Ibid. 3. 4. 27.
Mihi illam ut tramittas: argentum accipias. pro Tranſmittas.

Tranſmittere bellum, vel aliquod aliud onus alicui: pro Dare provinciam belli adminiſtrandi. Cic. pro Lege Manil. 42. Et quiſquam dubitabit, quin huic tantum bellum hoc tranſmittendum ſit, qui ad omnia veſtræ memoriæ bella conficienda, divino quodam conſilio eſſe videatur.
Tranſmittere hereditatem alicui, Transferre, legare. Plin. Epiſt. 171. Idem in Paneg. 13. An S. P. Q. Romani exercitus, provincias, ſocios tranſmiſſurus uni, ſucceſſorem e ſinu uxoris accipias?
TRANSMISSIO, ōnis. f. [διακόμισις] Cic. 4. Att. 17. O navigationem amandam, quam mehercule ego valde timebam, recordans ſuperioris tuæ tranſmiſſionis.
TRANSMISSUS, ûs. m. pro Trajectu, ſeu trajiciendi ſpatio. Cæſ. 5. Bell. Gall. 13. Pari ſpatio tranſmiſſus, atque eſt a Gallia in Britanniam.
TRANSMONTĀNUS, a, um. Adj. [ὑπερόριος] Qui ultra montes habitat. Liv. 39. 2. Subactis cis Apenninum omnibus, tum tranſmontanos adortus. In his & Friniates Ligures erant, quos non adierat C. Flaminius, omnes Æmilius ſubegit.
Tranſmontani Aſtures. Plin. 3. 3.
TRANSMŌVEO, mōvi, mōtum, [μετακινέω] ēre. De loco in alium locum movere. Ter. Eun. 3. 1. 10.

Labore alieno magno partam gloriam
Verbis ſæpe in ſe tranſmovet, qui habet ſalem. h. e. Attribuit, Aſciſcit ſibi gloriam.

TRANSMŌTUS, a, um. Partic. [μετακινηθεὶς] Tacit. 13. Ann. 35. Quippe e Syria tranſmotæ legiones.
TRANSMOTIO, ōnis. f. [μετάθεσις] Mart. Capell. 5. Metatheſis eſt tranſmotio, cum rem a nobis alio tranſmovemus.
TRANSMŪTO, [μεταλλάσσω, Gl. G. L.] āre. Lucret. lib. 2. 487.

Summa atque ima locans, tranſmutans dextera lævis.

Fortuna tranſmutat incertos honores. Hor. 3. Carm. 29. 49.
TRANSMUTĀTIO, ōnis. f. [μεταλλαγὴ, Gl. G. L.] Quintil. 1. 5. Duos in uno nomine faciebat barbariſmos & immutatione (litterarum) & tranſmutatione. i. e. Tranſpoſitione.
TRANSMUTĀTOR, ōris. m. Apul.
TRANSNATO, V. poſt ſeq. dict.
TRANSNO, [διανήχομαι] āre. Ultra nare. Cic. in Somn. Scip. 16. Ex his ipſis cultis, notiſque terris, num aut tuum, aut cujuſquam noſtrûm nomen vel Caucaſum hunc, quem cernis, tranſcendere potuit, vel illum Gangem tranſnare? Hor. 2. Serm. 1. 8.

— ter uncti
Tranſnanto Tiberim, ſomno quibus eſt opus alto. V. TRANO.

TRANSNĀTO, [διακολυμβῶ, Gl. G. L.] āre. Ultra natare, natando tranſire. Liv. Magonem cum equitatu flumen tranſnataſſe, &c. Idem 21. 27. Ipſi cetris ſuppoſitis incubantes, flumen tranſnatavere. Sed Gronovius legit, Tranavere. V. TRANO. Plin. lib. 6. cap. 27. Unum genus ei piſcium eſt, idque tranſcurrentis non miſcetur alveo, ſicut nec e Tigri piſces in lacum tranſnatant.
TRANSNĀVĬGO, [διαπλέω, Gl. G. L.] āre.
TRANSNŌMĬNO, [μετονομάζω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Nomen commutare, vel invertere, aut immutare. Sueton. de Claris Grammat. cap. 18. L. Craſſicius genere Tarentinus, ordinis libertini, cognomine Paſides, mox Panſam ſe tranſnominavit.
Idem Suet. in Domit. c. 13. in fine, Poſt autem duos triumphos, Germanici cognomine aſſumpto, Septembrem menſem & Octobrem ex appellationibus ſuis Germanicum Domitianumque tranſnominavit. H. St. Deſiderabatur hic locus in Lugd.
TRANSNOMINATIO, ōnis. f. [μετωνυμία] Gloſſ. Lat. Gr.
Tranſnominatio, Metonomaſia. H. St. Defuit hæc dict. in Lugd.
TRANSNŬMĔRO, āre. Ultra numerare. Auctor ad Heren. lib. 4. 64. Puer qui jam bene hominis naturam novit, Tu illo plures mittas oportet, inquit, ſi hodie vis tranſnumerari.
TRANSPĂDĀNUS, a, um. Adj. [πέραν τὸν Πάδον] Qui trans Padum habitat. Cic. 5. Att. 2. Marcellus ſedendi comes, etſi ille Magiſtratum non geſſerit, erat tamen Tranſpadanus. Idem 2. Fam. 17. Quod autem meum erat proprium, ut alariis Tranſpadanis uti negarem, id etiam populo ſe remiſiſſe ſcribit. Catull. 37. 13.
TRANSPĬCIO, ſpexi, ſpectum, [διοράω] ĕre. Lactant. de Opific. Dei, cap. 8. Per oculorum membranas ſenſus ille, qui dicitur mens, ea quæ ſunt foris, tranſpicit. Ibid. Si quis vellet tranſpicere per cicutam, &c.

TRANSPICIOR, ĭci. Paſſ. Lucret. lib. 4. 271.

Quod genus illa foris, quæ vere tranſpiciuntur.

TRANSPECTUS, ûs. m. [διόρασις] Lucret. lib. 4. 272.

Janua quum per ſe tranſpectum præbet apertum.

TRANSPLANTO, [μεταφυτεύω δένδρον] Gloſſ. Græcolat.
TRANSPŌNO, pŏſui, pŏſĭtum, [μετατίθημι, Gl. G. L.] ĕre. notæ ſignificationis. Gell. lib. 12. cap 1. Arborem in locum alium tranſpoſitam.
Copias tranſponere. Juſtin. lib. 25. Quum copias Cherroneſo tranſpoſuiſſet. h. e. Per Cherroneſum in Græciam tranſportaſſet atque trajeciſſet.
Militem tranſpoſuit. Tacit. 2. Ann. 8.
Arbitrio meo tranſponantur verba. Lipſ. in Tacit. 324. H. St.
TRANSPŎSĬTUS, a, um. Partic. Gell. 12. 1. Sæpe videas arborem in locum alium tranſpoſitam deperiſſe.
TRANSPOSĬTIO, ōnis. f. [μετάθεσις] Apud Grammat.
TRANSPOSĬTĪVUS, a, um. Adj. Quintil. 3. 6. Μετάληψιν nos varie translativam, tranſumptivam, & tranſpoſitivam vocamus.
TRANSPORTO, [μετακομίζω, διαπορθμεύω, Gl. G. L.] āre. De loco in locum portare. Cic. 14. Att. 5. Quid quas Annius tranſportavit? Eidem lib. 7. 16. De pueris in Græciam tranſportandis tum cogitabam, quum fuga ex Italia quæri videbatur.
Carina tranſportari. Martial. lib. 13. 72.
Copias tranſportare vel exercitum: pro Traducere, quum navigio per mare ducitur exercitus. Cn. Magnus Marcello & Lentulo, 8. Att. 12. Reliquæ copiæ omnes Brunduſium cogerentur, & inde Dyrrhachium tranſportarentur. Cic. in Piſon. 47. Te Provinciam Macedoniam, in quam tantum exercitum tranſportaſſes, ſine ullo milite reliquiſſe? Virg. 6. Æn. 328.

Nec ripas datur horrendas, nec rauca fluenta
Tranſportare prius, quam ſedibus oſſa quierunt.

Tranſportare, pro Deportare in exſilium. Sen. lib. de Clement. Quas civitates funditus exſcindi, quas tranſportari, quibus eripi libertatem, quibus dari oportebat, mea juriſdictio eſt. Suet. in Auguſto, cap. 65. Agrippam nihilo tractabiliorem, immo in dies amentiorem in inſulam tranſportavit.
TRANSPORTĀTIO, ōnis. f. [ἐξορισμὸς] Sen. ad Helv. cap. 6. Populorum tranſportationes exſilia publica ſunt.
TRANSPORTĀNEUS, a, um. Adj. Caſſiod. 10. Epiſt. 30. de Elephante, Cutis hujus ulceroſis vallibus exaratur, a qua tranſportaneorum nefanda paſſio nomen accepit. Tranſportanei igitur ſunt, qui Elephantiaſi laborantes extra urbem ablegantur. [Qui trans portam ſunt locuti.
TRANSQUIĒTUS, a, um. Adj. i. e. Valde quietus. Plaut. Merc. 5. 2. 50.

Ego iſtum in tranſquieto tuto ſiſtam, ne time. al. Tranquillo.

TRANSRHĒNĀNUS, a, um. Adj. [πέραν τὸν Ῥῆνον] Qui trans Rhenum habitat. Plin. lib. 19. cap. 1. Jam quidem & Tranſrhenani hoſtes. Cæſ. 5. Bell. Gall. 16. Germanoſque Tranſrhenanos ſollicitare dicebantur.
TRANSTĬBĔRĪNUS, a, um. Adj. Qui trans Tiberim in urbe habitat. Martial. 1. 42.

Non es, crede mihi. Quid ergo? Verna es:
Hoc quod Tranſtiberinus ambulator. conf. Cic. 12. Att. 2. & 3.

TRANSTRUM, i. n. [ζυγὸν σκάφης, κηλὶς, Gl. L. G.] Perſ. 5. Sat. 146.

— tibi torta cannabe fulto
Cœna ſit in tranſtro.

Ad tranſtrum navis obnixus corporis pondere. Flor. Epit. Liv. 89. V. Turneb. Adverſ. 20. 1.
Tranſtra, ōrum. plur. num. [ζυγὰ σκάφης, κηλίδες, Gl L. G.] ſunt Tabulæ, ſuper quas ſedent remiges, inquit Feſtus. Cæſ. 3. Bell. Gall. 13. Tranſtra ex pedalibus in altitudinem trabibus, confixa clavis ferreis, digiti pollicis craſſitudine. Ovid. 14. Met. 534.

— & incurvæ fumabant tranſtra carinæ.

Conſidere tranſtris. Virg. 3. Æn. 289.
Novare tranſtra. Virg. 5. Æn. 752.
Tranſtra, Tigna quæ tranſverſa a pariete in parietem porriguntur, auctore Feſto. Vitruv. lib. 4. cap. 2. Trabes ſupra columnas & paraſtatas, & antas ponuntur, in contignationibus tigna & axes, ſubjectis: ſi majora ſpatia ſunt, columen in ſummo faſtigio columinis, unde & columnæ dicuntur & tranſtra & capreoli, ſi commoda, columen & canterii prominentes ad extremam ſubgrundationem.
TRANSTILLUM, i. n. dimin. uſus eſt pro Trabeculis Vitruv. 5. 12. conf. Philand. ad Vitruv. 1. 5.
TRANSVĀRĬCO, [ὑπερβαίνω, Gl. L. G.] āre. Idem quod Prævarico. q. V. Proprie utitur Veget. Mulom. 3. 60.
TRANSVĔHO, xi, ctum, [διαπλέω, διακομίζομαι. Gl. L. G.] ĕre. Ultra vehere, ſive id ratibus in mari, ſive curru per terram fiat. Salluſt. in Jugurth. cap. 18. Ex eo numero Medi & Perſæ & Armenii, cum navibus in Africam tranſvecti, proximos noſtro mari locos occupavere. Plin. lib. 8. cap. 6. Tranſvecti ratibus. Claud. 2. de Laud. Stil. 273.

Tranſvehitur Tuſcos, Apenninuſque volatu
Stringitur.

Tempus tranſvectum eſt. Tacit. 2. Hiſt. 76.
Traveho, pro Tranſveho. Varro de R. R. 2. 7. Cum flumen travehendum eſt. al. Trajiciendum.
TRANSVECTIO, ōnis. f. [μεταγωγὴ, μετακομιδὴ, Gl. G. L.] Cic. 1. Tuſc. 10. Dic, quæſo, num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus, Cocyti fremitus, tranſvectio Acherontis, mento ſummam aquam attingens ſiti enectus Tantalus?
Tranſvectio eſt, quum equites ſolenniter recenſentur. Eam Fabius Maximus inſtituit. Liv. lib. 3. in fine, Ab eodem Fabio inſtitutum dicitur, ut equites Idibus Quintilibus tranſveherentur. Suet. in Auguſt. cap. 38. Equitum turmas frequenter recognovit, poſt longam intercapedinem reducto more tranſvectionis. Sed neque detrahi quenquam in tranſvehendo ab accuſatore paſſus eſt, quod fieri ſolebat. V. Valer. lib. 2. cap. 2. de Inſtitutis antiquis, extr.
TRANSVERBĔRO. [διαπείρω, Gl. G. L.] āre. Transfigere. Cic. 7. Fam. 1. Præclara beſtia venabulo tranſverberatur? Et Liv. 38. 22. Hi vero non vulnerabantur, ſed tranſverberatis ſcutis, plerique inter ſe conferti hærebant. Virg. 11. Æn. 667.

— cujus apertum
Adverſi longa tranſverberat abiete pectus.

TRANSVERSUS, a, um. Adj. [πλάγιος, Gl. L. G. & G. L.] Quod contrarium est Obliquo. Columel. lib. 2. Sed in arando maxime observandum est, ut transversus mons sulcetur. Liv. 1. 14. Inde subito exorti Romani transversam invadunt hostium aciem. Hor. de Arte Poet. 447.

— incomptis illinet atrum
Transverso calamo signum.

Auferre transversos V. AUFERO.

Fortuna transversa incurrit. Cic. de Clar. Orat. 331. In te intuens, Brute, doleo, cujus in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehentem, transversa incurrit misera fortuna Reipublicæ.

Fulmina transversa volant per imbres. Lucret. lib. 2. 213.

Transverso gradu, πλαγίῳ βαθμῷ, Gloss. Latinogræc.

Itinera transversa. Liv. 3. 7.

Motio transversa. Cic. de Univers. 27. Tunc ex alterius naturæ motione transversa, in ejusdem naturæ motum incurrentia, &c.

Verba transversa, pro Male compositis Sen. Epist. 114.

Transversum digitum, aut unguem discedere, frequenter est apud Cic. pro eo quod est Quam minimo spatio. ut 4. Acad. 58. Ab hac regula mihi non licet, transversum, ut ajunt, digitum discedere. Idem 12. Att. 29. In omni vita sua quemque a recta conscientia transversum unguem non oportet discedere. Sunt illa quidem minus figurata, sed tamen proverbialia, quæ loquitur Plautinus Euclio in Aulul. 1. 1. 18.

Istic astato; si hercle tu ex isthoc loco
Digitum transversum, aut unguem latum excesseris, &c.

Hæc Erasmus.

Transversum agere. Transversus agi dicitur, qui vi & impetu quodam ab instituto deflectitur. Ita Laberius mimus apud Macrobium libro Saturnalium secundo, cap. 7. Cursum fortunæ transversum vocat. Hunc enim C. Cæsaris benignitas invitavit, ut eques Romanus & senex, prodiret in scænam. In prologo igitur queritur præter animi sui sententiam eo se Cæsaris auctoritate fuisse compulsum;

Necessitas, inquit, cujus cursus transversi impetum
Voluerunt multi effugere, pauci potuerunt,
Quo me detrusit pæne extremis sensibus?

Ita qui præceps ira fertur, Transversus rapi dicitur. Ductum apparet a navigantibus, qui secundo vento, recto cursu feruntur: flatu adverso, transversum aguntur. Erasmus.

Ferre corpus alicujus transversum. Lucret. lib. 4. 424.

In transversum positus. Plin. lib. 16. cap. 42.

De transverso. V. DE præpositionem.

Ecce tibi e transverso. Cic. 4. Acad. 15.

Ex transverso cedere. Plaut. Pseud. 4. 1. 45. [conf. Liv. 1. 13. pr.

Transversa, Adverbialiter positum. Virg. 5. Æn. 19.

Mutati transversa fremunt.

Transversa, Hinc atque hinc. Est autem Adverbium factum de nomine. Idem 3. Ecl. 8.

Novimus & qui te transversa tuentibus hircis.

subaud. Risere. i. e. Vestram turpitudinem indignantibus. Servius.

TRANSVERSĀRIUS, a, um. Adj. Quod in transversum ponitur. Cæs. 2. Bell. Civil. 16. Ubi autem spatium inter muros aut imbecillitas materiæ postulare videretur, pilæ interponuntur, transversaria tigna injiciuntur, quæ firmamento esse possint. V. Cratitius, in CRATES.

TRAMSVERSE, Adv. Vitruv. 9. 9. In columella horæ transverse describantur.

TRANSVERSIM. aliud Adv. Plin. lib. 3. cap. 1. Ad Gallicum oceanum Iberico a mari transversim se pandens terra.

TRANSVERTO, ti, sum, ĕre. Firmic. lib. 6. cap. 15. Mentis levitate instabiles faciet ista conjunctio, eorumque consilia hac atque illac varia cogitatione transvertet, ne animus eorum aliquando unius consilii ratione utatur. Arnob. 7. Præstare quæ bona sunt, atque inimica transvertere.

TRENSULTO, V. TRANSILIO.

TRANSŪMO, sumpsi, sumptum, [μεταλαμβάνω] ĕre. Ex alio sumere. Stat. 3. Theb. 292.

— lacrimas non pertulit ultra
Bellipotens: hastam læva transumit, & alto
(Haud mora) desiluit curru, &c.

h. e. Mars hastam, quam dextra manu gestabat, transfert in sinistram. Unde quæ ex primis tabulis transcripta sunt, solennitate juris adhibita, dicuntur Transumpta: & actus ipse Transumptio.

TRANSUMPTIO, ōnis. f. [μετάληψις] Figura est apud Rhetores, quam Græci μετάληψιν vocant, quum rem ex alio ad alium transmovemus. V. Quintil. 8. 6. Demosthenes, Quum bellum Phocense conflatum esset, & non per me, nondum enim ego ad Remp. accesseram. Cic. Refertum Tribuniciis legibus, exhaustum a quibus sit, ipsi sciunt.

TRANSUMPTĪVUS, a, um. Adj. Quintil. lib. 3. cap. 5. V. supra. TRANSPOSITIVUS.

TRANSUO, ui, ûtum, [διαῤῥάπτω] ĕre, ex Trans & Suo, s abjecta. Columel. lib. 6. cap. 5. Media pars descripti orbiculi eadem subula transuitur: & facto foramine, prædicta radicula inseritur. Apud Cels. lib. 7. cap. 7. de pilis palpebrarum, Deinde si plures pili sunt, necesse est longum tormentum, quum toties acus transuet, magnam inflammationem moveat. [Nisi Transiet scripsit.

TRANSVŎLO, [ὑπερίπταμαι] āre. Ad aves pertinet. Plin. lib. 10. cap. 29. Perdices non transvolant Bœotiæ fines in Attica. Item lib. 9 cap. 8. De delphinis, Tantaque vi exsiliunt, ut plerumque vela navium transvolent. Lucret. lib. 4. 563.

Et conturbari vocem dum transvolat auras.

Hor. 1. Serm. 2. 108.

Transvolare, Celeriter ire. Liv. 3. 63. Eques inter ordines peditum tectus, se ad equos recipit: transvolat inde in partem alteram, suis victoriæ nuntius.

Alpes transvolare. Cic. 10. Fam. 31.

Transvolans animum cogitatio. Plin. lib. 7. cap. 12.

Transvolare, pro Transfugere posuit Plaut. in Epid. 1. 1. 32.

Mulciber credo arma fecit, quæ in bello habuit Stratiphocles,
Transvolaverunt ad hostes.

TRĀVŎLO, āre. Varro 4. de L. L. 25. Trua, quod travolat ea aqua. Lucret. lib. 4. 603.

— species quod travolat omnis.

al. Trameat.

TRANSVŎLĪTO, āre. frequent. Lucret. lib. 1. 355.

Inter septa meant voces, & clausa domorum
Transvolitant.

TRĂPES, ētis. m. vel TRAPĒTUM, i. n. [ἐλαιῶν μύλος, Gl. L. G. & G. L. ἐλαιουργεῖον, L. G. ἐλαιοτρίβιον, G. L.] vel TRAPĒTUS, i. m. vel TRAPĒTA, æ. f. Mola olivaria, ut ait Servius. A τρέπω, volvo, seu verto. Cato de R. R. cap. 18. Trapetibus locum dextra & sinistra. Virg. 2. Georg. 519.

Venit hiems, teritur Sicyonia bacca trapetis.

Oleo autem conficiendo molæ utiliores sunt, quam trapetum, quam canalis & solea. Columel. lib. 12. cap. 50.

Trapetus emptus est in Suessano nummis quadringentis. Cato de R. R. cap. 22. Idem cap. 12. Trapetos quinque.

Trapetum, quo oleæ teruntur, ita accommodari præcipit Cato R. R. cap. 22. ut statuatur ad libellam æquatum, ne quid fastigii, ne quid devexi habeat: sed ut æquato situ & planitie perlibrata positum sit. Id enim Librare cum dicit intelligit. V. plura apud eundem.

Trapeta funibus suspensa, apud Ulpianum in l. Sed addes. §. 2. D. Locati & conducti, intelliguntur Molæ olivariæ, non volubiles, nec trusatiles, sed quæ in altum tollebantur, & ad frangendam oleam demittebantur, eoque funibus opus erat ad eam suspendendam. Columel. 12. 52. Suspensa mola oleum frangito [V. SUSPENSUS.

TRĂPĒZA, es. f. [τράπεζα] Mensa Græce dicitur. Unde

TRAPEZĪTA, æ. m. [τραπεζίτης] Mensarius. In Gloss. Latinogræc. Mensularius, & in Græcolat. Nummularius. Plaut. Capt. 1. 2. 90.

— subducam ratiunculam,
Quantillum argenti mihi apud trapezitam siet.

TRAPEZŎPHŎRON, i. n. vel TRAPEZOPHŎRUS, i. m. [τραπεζόφορον, τραπεζοφόρος] Cic. 7. Fam. 23. Quod tibi destinaras trapezophoron, si te delectat, habebis. Ubi interpres, Trapezophorum signum erat sacerdotis cujusdam hujus nominis, qui cum alio, Cosmo nomine, omnia sacra Minervæ administrabat. Auctor Suidas. Apud vero Julium Pollucem lib. 10. §. 69. sic legitur, Licet porro mensam, in qua pocula reponuntur ποτήριον dicere, aut etiam μονόπουν: vel si quis ambitiose ne novis quidem abstineat, τραπεζοφόρον. Hæc Pollux. Veluti Qui mensam gestet. Proinde Cæl. lib. 7. cap. 12. carpens Ciceronis interpretem sic ait, Ego vero Trapezophorum intelligo apud Ciceronem Statuam, quæ poculorum mensam sustineret. Quod etiam intellexisse puto Juven. 3. Sat. 203.

Lectus erat Codro Procula minor, urceoli sex,
Ornamentum abaci: nec non & parvulus infra
Cantharus, & recubans sub eodem marmore Chiron.

[V. ABACUS. Gloss. Græcolat. τραπεζόφορον, Caliclare. A caliculis nempe sustinendis.

Trapezophoron, Paul. in l. 3. §. 1. D. De supell. legat. Supellectile legata hæc continentur, mensæ, trapezophora, delphicæ, subsellia, &c.

TRĂPĒZŪS, untis. f. [τραπεζοῦς] Cappadociæ civitas libera, & vasto monte clausa, ut auctor est Plin. lib. 6. cap. 4. Hanc patriam habuit Georgius Trapezuntius, magnus in omnibus illustribus doctrinis homo: qui ad extremam senectutem omnium, & Græcarum, & Latinarum litterarum oblitus est. *Trebizonde* hodie vocatur, & est ditionis Turcicæ. Alii proferunt vulgo *Trapezonda*. Tacitus in 3. Hist. 47. vocat Vetustam Asiæ civitatem, a Græcis in extremo Ponticæ oræ conditam.

TRASENNA, V. TRANSENNA.

TRĂSĪMĒNUS, [Τρασίμενος] Lacus in agro Perusino, unde & hodie vocatur *Lacus Perusinus*, teste Blondo in Italia illustrata, juxta quem Hannibal Flaminium Consulem cum XXIII Romanorum millibus interfecit, & sex millia cepit. Meminit hujus Plin. lib. 2. cap. 84. Ibid. cap. 107. Reperitur apud auctores, Trasimenum lacum arsisse totum. Cic. pro Rosc. Amer. 89. Multos cæsos, non ad Trasimenum lacum, sed ad Servilium vidimus Idem de Clar Orat. 57. meminit. Dictus est hic lacus Trasimenus a Trasimeno, puero formosissimo, Tyrrheni filio, quem Agylle Nympha, ejus amore capta, rapuisse dicitur in eum lacum, ut docet Silius a principio lib. 5. Fuit autem ea Romanorum clades in planitie, inter Mevium & Gietum jacente, quam Sanguinætæ rivus ex Mevio monte manans, intersecat, & in Trasimenum conditur. Is habet ab ortu villam instar oppidi. Tuorum dictam: ab occasu fauces, quibus clausus fuerat Flaminius: & a meridie Trasimenum. Non ita procul locus est, ubi castrametatus fuerat Annibal, quæ vallis Comana dicitur. Est & Ossaria vicus, ab ossium dicta multitudine versus Cortonam, a Trasimeno tribus passuum millibus distans.

Scribitur & Trasymenus, per y. Sed rectius Latina littera.

TRASIMĒNUS, a, um. Adj. [Τρασιμένιος] Ovid. 6. Fast. 765.

Sunt tibi Flaminius Trasimenaque litora testes.

Busta Trasimena. Sil. lib. 11. 347.

Vada Trasimena. Sil. lib. 11. 172.

TRASIMENĬCUS, a, um. Adj Sidon. Carm. 9. 248. Trasimenica strages.

TRASЎMĂCHUS, [Θρασύμαχος] qui princeps inveniendi numeros in oratione fuit, teste Cic. in Orat. 175. Idem de Clar. Orat. 30. Tum Leontinus Gorgias, Trasymachus Chalcedonius, &c.

TRASYMENICUS, TRASYMENUS, V. TRASIMENUS.

TRĀVIO, [διαπορεύομαι] āre. Transire. Lucret. lib. 4 603.

Qualia sunt vitri, species quæ traviat omnis.

Nonnulli leg. Trameat. al. Travolat. Idem lib. 6. 348.

Incolumisque venit per res, atque integra transit
Multa: foraminibus liquidis quia traviat ignis,
Multaque perfringit.

Traviare, quasi Trans sive per alia corpora sibi viam facere.

TRAVOLO, V. TRANSVOLO.

TRAULUS, i. m. [τραυλὸς] Græcum vocabulum significans Balbum, aut eum, qui cum difficultate loquitur. τραυλίζω Græcis, Balbutio Latinis. Lucret. lib. 4. 1157.

Magna atque immanis καταπληξις, plenaque honoris;
Balba loqui non quit, τραυλίζει, muta pudens est.

[Gloss. Græcolat. τραυλὴ, Balva, rauca; τραυλίζω, Balvucio, Rauco; τραυλὸς Valvus, Raucus, Blessus. Et Latinogræc. Balbutit, νηπιωδῶς παίζει, τραυλίζει.

TRAULISMUS, [τραυλισμός] Balbutientis vitium.

T R E

TREV. CIV. Trevirenses cives, vel Trevirensis civitas.

TRĔBĀTIUS, [Τρεβάτιος] Jurisconsultus, Ciceronis familiaris, ut perspicere licet ex familiaribus epistolis. V. Hor. 2. Serm. 1. 4.

TREBAX, ăcis. Adj. Pervicax. Sidon. 1. Epist. ult. Trebacissimus senex. V. Voss. Etymol.

TREBACĬTER, Adv. Idem 9. Epist. 11. Malui factum fateri simpliciter, quam trebaciter diffiteri.

TRĔBELLIUS, i. m. Nomen gentile apud Romanos frequens.
M. Trebellius. Tacit. 16. Ann. 41.
Trebellius Maximus. Idem 16. Ann. 3.
Trebellius Pollio, Historicus, cujus exstant Vitæ quædam Imperatorum. V. Voss. de Histor. Lat. 2. 6.

TRĔBIA, [Τρεβίας] Subalpinæ regionis fluvius, juxta Dertonam civitatem (auctor Strabo lib. 5.) clade Romanorum ab Annibale accepta insignis.
Est & Trebia Celtiberorum civitas, quæ pars est Hispaniæ. Inde Trebellicum vinum dicimus.

TREBIĀTES, Umbriæ populi in quarta regione Italiæ, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 14. Iidem &

TREBIANI, dicuntur. Suet. in Tiber. 31. Iterum eo censente, ut Trebianis legatam in opus novi theatri pecuniam ad munitionem viæ transferre concederetur, obtinere non potuit.

TREBLA, æ. f. Instrumentum rusticum; quasi Tribla a Tribula. Cato R. R. 135. Treblæ albæ.

TRĔBŌNIUS, [Τρεβώνιος] Nomen gentile Ro. A. Trebonius cum Bruto & Cassio tertius conjuravit contra Cæsarem, in Asia deinde fraude Dolabellæ interfectus crudelissime fuit, ut narrat Cicero in 11. Philipp. conf. Vell. 2. 69. 1. & Hor. 1. Serm. 4. 114.

TRĔBŬLA. [Τρέβουλα] Oppidum fuit haud longe ab urbe, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5. Et olim Trebulanis civitas data fuit. Hinc Casei Trebulani dicti sunt. De quibus Martial. lib. lib. 13. 33. Prope Trebulanos sunt & alii populi, nomine Trebani, auctore Plin. lib. 3. cap. 12.

TREBULĀNUS, a, um. Adj. Plin. lib. 14. cap. 6. Vina Trebulana.

TRECENARIUS, TRECENI, TRECENTENI, TRECENTESIMUS, TRECENTI, TRECENTIES, V. TRES.

TRĔCHĔDIPNUM, i. n. [τρεχέδειπνον] Juven. 3. Sat. 68.

Rusticus ille tuus sumit trechedipna, Quirine.

Trechedipna, Gymnasticæ vestes, quæ a cursu nomen habent, & cœna; ut perstringat poeta Romanos acriter, qui tam dediti fuerunt Græcis exercitationibus, ut iis prope vitam & spiritum ducere viderentur, ad easque, tanquam ad cœnam, currerent: qua veste etiam esuritores fortasse Græculi ad cœnam cursitantes uti solebant. Hæc est Turnebi opinio, Adverf. 3. 17. Trechedipni, apud Plutarchum in Sympofiacis appellantur, Qui licet appetentes & ambientes alienas cœnas, in mora tamen erant ceteris convivis, tardius accedentes: ut per contrarium Trechedipni videantur dicti. Cessatoribus enim celeritas tribuitur. V. Rhodiginum lib. 27. cap. 24. & Calcagninum.

TREIS, in accusativo plurali pro Tres. V. TRES.

TREMEBUNDUS, V. infra TREMO.

TREDECIES, TREDECIM, TREMISSIS, V. TRES.

TRĔMO, ui, [τρέμω, Gl. L. G.] ĕre. Commoveri, seu agitari significat; a similitudine vocis: quæ tunc quum valde quis commotus est, tremula auditur. Est autem Tremere proprie corporum solidorum, quum propter frequentem commotionem ita agitantur & concutiuntur, ut stare loco nesciant. Hinc fit ut Tremor pro Rigore accipiatur, quanquam hoc illo majus sit, præsertim in febribus. Plaut. Asin. 2. 2. 23.

Non placet, pro monstro exemplo est, quando qui sudat tremit.

Ter. Eun. 1. 2. 4. —totus, Parmeno,

Tremo, horreoque, postquam aspexi hanc. PA. bono animo es.

Cic. 2. de Orat. 285. Hujus generis est plenus Nævius: & jocus est familiaris, Sapiens si algebis, tremes. Ac sæpius de animatis dicitur.

Animo tremere. Cic. 1. Q. frat. 1. 4. Quid si tibi, bellum aliquod magnum & periculosum administranti, prorogatum imperium viderem, tremerem animo. h. e. Maximopere timerem, tralatione sumpta ab iis, qui quum timent, maxime tremunt.

Artus tremit, figurate, pro Artus tremunt. Virg. 3. Georg. 84.

Stare loco nescit, micat auribus, & tremit artus.

Accusativus est pluralis, quasi diceret, Tremit membra. [Antiptosis Græcanica. V. Vechner. Hellenol. 1. 26.

Corde & genibus tremit. Hor. 1. Carm. 23. 8.
Iræ tremuere. Sil. lib. 7. 581.
Ossa tremere pavore. Hor. 2. Serm. 7. 57. Synecdoche est.
Serviliter tremere. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Toto pectore tremere. Cic. 4. Tusc. 49.
Calamo tremente. Martial. lib. 4. 30.
Frondes tremuerunt vento. Ovid. de Nuce, 175.
Motibus insolitis tremuerunt Alpes. Virg. 1. Georg. 475.
Tellus tremuit longo cum murmure. Ovid. 4. Fast. 267.
Tremere, cum Accusativo. Liv. 22. In ea civitate, in qua Magistri Equitum virgas ac secures Dictatoris tremere atque horrere soliti sunt.
Te Stygii tremuere lacus. Virg. 8. Æn. 296.
Tremendus, Timendus. Virg. 2. Æn. 199.

Hic aliud majus miseris, multoque tremendum Objicitur magis.

TREMENS, entis. Partic. [τρέμων] Virg. 5. Æn. 431.

—sed tarda trementi Genua labant.

Horrens & tremens. Cic. in Pison. 99.
Timidus & tremens. Cic. in Pison. 74.
Genæ trementes. Virg. 4. Æn. 643.
Lingua tremente dictum. Ovid. 4. de Pont. 10. 84. al. Querente.
Ore tremente loqui. Ovid. 3. de Pont. 1. 154.
Oscula trementia. Lucan. lib. 2. 114.
Vox tremens. Cic 3. Q. frat. 2. Homo undique actus, & quum a me maxime vulneraretur, non tulit, & me trementi voce exsulem appellavit.
Bos tremens procumbit humi. Virg. 5. Æn. 481.
Frusta carnis trementia, h. e. Adhuc palpitantia. Virg. 2. Æn. 216.
Hasta tremens. Virg. 2. Æn. 175.
Tela trementia. Ovid. 12. Met. 99.

TREMENDUS, a, um. Partic. [τρομητὸς] Propter quod quis tremere debet. Visuque adituque tremendus. Stat. 10. Theb. 158.
Nefas tremendum. Valer. 2. Argon. 209.
Regem tremendum adiit, Plutonem. Virg. 4. Georg. 469.
Tumultu tremendo ruens Juppiter. Hor. 2. Carm. 16. 11.

TREMĔBUNDUS, vel TREMĬBUNDUS, a, um. Adj. [τρομητὸς τρομικὸς, Gl. G. L.] Tremens. Martial. lib. 9. 94. Cic. pro Domo 134. Aut si dixit aliquid verbis hæsitantibus, postemque tremebunda manu tetigit, certe nihil rite, nihil caste, nihil more, institutoque perfecit.
Humus tremebunda nutat. Valer. 6. Argon. 168.
Membra tremebunda. Ovid. 4. Met. 133.
Vox tremebunda. Auctor ad Heren. lib. 3. 25.
Compar. [περιτρομώτερος] Columel. lib. 10. 396.

Candidus effetæ tremebundior ubere porcæ.

TREMISCO, [τρέμω, Gl. L. G.] ĕre. Tremore concuti: interdum etiam Timere. Virg. 3. Æn. 648.

—sonitumque pedum, vocemque tremisco.

Motu tremiscere. Ovid. 7. Met. 205.
Tonitru tremiscunt ardua terrarum. Virg. 5. Æn. 694.
Ad omnem strepitum tremiscens. Ovid. 14. Met. 214.
In Gloss. exstat, Tremesco, per e.

TREMĔFĂCIO, fēci, factum, [τρομοποιῶ] ĕre. Tremorem incutere. Cic. 1. de Divin. 18.

Aut quum se gravido tremefecit corpore tellus. Ex poeta.

Tremefacere aliquem. Virg. 6. Æn. 803.
Libertas tremefacta, Concussa. Cic. 2. Off. 24. Quamvis enim demersæ sint leges alicujus opibus, quamvis tremefacta libertas, emergunt tamen hæc aliquando aut judiciis tacitis, aut occultis de honore suffragiis. Legitur & Timefacta.
Pectora tremefacta. Virg. 2. Æn. 228.
Polus tremefactus nutu. Ovid. 2. Fast. 489.
Quies tremefacta. Stat. 1. Achil. 247.
Tellus tremefacta. Virg. 10. Æn. 102.

TREMOR, ōris. m. [τρόμος, Gl. L. G. & G. L. φόβος, L. G.] Ipsa trementis commotio. Virg. 2. Georg. 479.

Unde tremor terris, qua vi maria alta tumescant,
Objicibus ruptis.

Tremor, Timor. Cic. pro Flacc. 10. Tamen id quod dixit, quanto cum pudore, quo tremore & pallore dixit?
Albus tremor pallere faciens. Pers. 3. Sat. 100.
Gelidus tremor per ossa cucurrit. Virg. 2. Æn. 121.
Horridus tremor quassat artus. Senec. Troad. 3.
Occultus tremor subitæ pestis. Sil. lib. 17. 556.
Subitus tremor. Ovid. 3. Met. 40.
Vagus errat per artus tremor. Senec. Herc. OEth. 706.
Incidit tremor manibus. Hor. 1. Epist. 17. 23.
Invasit me tremor. Ovid. 14. Met. 210.
Pertentat corpora tremor. Virg. 3. Georg. 250.
Præpedit ossa tremor. Ovid. 14. Epist. 18.
Tremor stellarum, pro Splendore, quod lumen earum sit quodammodo tremulum, cujus etiam rei causam philosophi investigare conantur. Lucret. 5. 587.

Dum tremor est clarus, dum cernitur ardor earum. Turneb.

TREMŬLUS, a, um. Adj. [ὑπότρομος, ἔντρομος] Quod valde tremit. Ter. Eun. 2. 3. 45.

Incurvus, tremulus, labiis demissis, gemens.

Plin. lib. 20. cap. 9. Ideo paralyticis & tremulis dari jubet.
Artus tremuli. Lucret. lib. 3. 7.
Dextra tremula. Ovid. 5. Fast. 511.
Frigus tremulum, ab effectu. Cic. in Arat. 68.

Tum fixum tremulo quatietur frigore corpus.

Gradu tremulo venit ægra senectus. Ovid. 14. Met. 143.
Horrore tremulo moveri. Ovid. 9. Met. 345.
Manus tremula. Martial. lib. 12. 75.
Passu tremulo venit hiems horrida. Ovid. 15. Met. 212.
Risus tremulus, Totum corpus concutiens. Lucret. lib. 1. 918.
Arundo tremula. Ovid. 2. de Arte Am. 77.
Jaculum tremulum. Ovid. 4. Epist. 43.
Mare fit tremulum, tenui quum stringitur aura. Ovid. 11. Epist. 75.
Cantus tremulus. Hor. 4. Carm. 13. 5.
Fletus tremuli. Propert. lib. 1. 5. 15.
Guttur tremulum. Cic. 1. de Divin. 14.

Haud modicos tremulo fundens e gutture cantus. Ex poeta.

Ululatus tremuli. Stat. 5. Silv. 5. 71.
Vox tremula. Claud. 1. in Eutrop. 263. Lucret. lib. 2. 367.
Cometa tremulus. Cic. 1. de Divin. 18.

Vidisti, & claro tremulos ardore cometas. Ex poeta.

Flamma tremula. Cic. 2. de Nat. Deor. 110. —pedibusque tenetur

Magnu' leo tremulam quatiens e corpore flammam.

Fulgore tremulo micantes oculi. Ovid. 2. de Arte Am. 721.
Ignes tremuli. Lucret. lib. 4. 406.
Lumen tremulum. Virg. 7. Æn. 9.

TREMULO, [τρέμω] āre. Gloss. Græcolat.

TRĔPĬDUS, a, um. Adj. [φοβερὸς, Gl. L. G. φοβούμενος, G. L.] Pavidus, metuens, timens. Festus, Trepit, vertit: unde Trepido, & Trepidatio: quia turbatione mens vertitur. V. Voss. Etymol. in Tremo. Liv. 2. 24. At vero Curia mæsta ac trepida ancipiti metu.
Trepida res, Dubia, & ob hoc timorem inducens. Liv. 1. 27. Tullius in re trepida duodecim vovit Salios, fanaque Pallori, & Pavori. Hor. 3. Carm. 2. 5.
Trepidi rerum suarum, Incerti. Virg. 12. Æn. 589. Servius, Nescientes quid agant, ignari auxilii. Liv. 36. 31. Messenii, sine responso dimissis legatis, moverant bellum: trepidique rerum suarum, &c. Puto scribendum, Trepidi, rerum suarum incerti. H. St. Virg. tantum habet Trepidæ rerum, sed Liv. ut hic legitur. Nec audiendus noster. Sed voluit forsan tantum lemma mutatum.
Cives trepidi. Virg. 12. Æn. 583.

Exoritur trepidos inter discordia cives.

Admirationis & metus trepidus. Tacit. 6. Ann. 21.
Spe trepidus. Lucan. lib. 7. 297.
Formidine trepidus. Virg. 9. Æn. 756.
Equi trepidi. Ovid. 16. Epist. 206.
Manus trepida. Virg. 12. Æn. 901.
Mentes trepidæ. Lucan. lib. 1. 518.
Metus trepidus, ab effectu. Ovid. 3. Trist. 1. 54.
Noctes trepidæ. Stat. 9. Theb. 622.
Nubes trepidæ. Stat. 12. Theb. 529.
Os trepidum. Ovid. 5. Met. 234. al. Timidum.
Terror trepidus. Lucret. lib. 5. 41.

Tumultus trepidus. Virg. 8. Æn. 5.
Vultus trepidi. Ovid. ad Liv. 275.
Trepidus, Feſtinus: quod qui timent, feſtinent greſſus. Virg 3. Æn. 616.
Hic me, dum trepidi crudelia limina linquunt,
Immemores ſocii vaſto Cyclopis in antro
Deſeruere. Servius; Trepidi, feſtini: ut per timorem, non per odium relictus fuiſſe videatur. Idem 4. Georg. 73. & 3. Æn. 316. & 4. 642.
Acies trepidæ. V. ACIES.
Carina trepida. Lucan. lib. 8. 662. Trepidam vocat propter timorem illorum, qui inſidebant: aut trepidam, i. e. Celerem.
Certamen trepidum. Hor. 1. Epiſt. 20. 48.
Curſus trepidus. Virg. 4. Æn. 672.
Fuga trepida. Ovid. 1. Triſt. 10. 10.
Rotæ trepidæ, Celeres. Valer. 3. Argon. 52.
Urbs trepida. Lucan. lib. 3. 373.

TREPIDE, Adv. [ἐντρόμως] Celeriter, & quaſi per timerem. Liv. 22. 31. Nam & ſtativa trepide deſerta fuerunt.

TREPĬDŬLUS, a, um. Adj. dimin. [ὑπότρομος] Gell, lib. 2. cap. 29. Pulli trepiduli circumſtrepere. Plaut. Perſ. 4. 2. 3. Trepidula ut graphice decet.

TREPĬDO, [ἀγωνιῶ, δειλιῶ, πτύρομαι, πτοοῦμαι, Gl. L. G. & G. L. φοβοῦμαι, L. G.] āre. Metu concuti, timere. Ter. Eun. 5. 5. 8.
Quid eſt, quod trepidas? ſatiſne ſalvæ? dic mihi. Cic. 3. de Orat. 166.
At Romanus homo, tamen etſi res bene geſta eſt,
Corde ſuo trepidat.
Metu trepidare. Virg. 6. Æn. 491.
In dubiis trepidare periclis. Lucret. lib. 3. 1089.
Mens trepidat metu. Hor. 2. Carm. 19. 5.
Pectus mihi trepidat. i. e. Palpitat. Perſ. 3. Sat. 88.
Paſſim trepidatur in urbe. Sil. lib. 17. 509.
Vaſtis trepidatur in agris. Sil. lib. 4. 26.
Trepido, Feſtino. [σπουδῆς ἵεμαι] Virg. 4. Æn. 121.
Dum trepidant alæ, ſaltuſque indagine cingunt. Hor. 2. Carm. 4. 23.
Cujus octavum trepidavit ætas
Claudere luſtrum. [Gloſſ. Latinogræc. Trepidat, Feſtinat, σπουδάζομαι. Scribendum puto, σπουδῆς ἐπάγεται. Ibidem, Trepidat, Titubat, σφάλλεται, πταίει, βαμβαίνει.
Greſſus trepidant. Sen. Hippol. 7.
Trepidare, Tumultuari præ feſtinatione. Liv. 27. 1. Trepidante tota civitate ad excipiendum Annibalem viſendumque.
Trepidare & Concurſare. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 33. Ter. Hec. 3. 1. 35.
Trepidari ſentio, curſari ſurſum prorſum.

TREPIDANS, antis. Partic. [σπαίρων] ut, Fuga trepidans. Lucan. lib. 3. 159.
Alis trepidantibus effugit. Ovid. 7. Met. 382.
Corda trepidantia bello. Virg. 4. Georg. 69.
Linguis trepidantibus ululat. Catul. de Berecynth. 64. 29.
Mœnia trepidantia. Sil. lib. 1. 129.

TREPIDANTER, Adv. Idem, quod Trepide, Timide. Suet. in Claud. Cæſ. cap. 49. Quod ut ſenſit, trepidanter effatus, &c.
Trepidanter & timide agere. Cæſ. 1. Bell. Civil. 19. Atque omnia trepidantius timidiuſque ageret.

TRĔPIDĀTIO, ōnis. f. [ἀγωνίασις, Gl. L. G.] Cic. pro Dejot. 20. Num quæ trepidatio? num qui tumultus?
Inſana trepidatio. Liv. 32.
Facere trepidationem. Liv. 3. 3.
Injicere trepidationem. Liv. 2. 53.

TREPIDARIUS, i. m. Veget. de Art. Vet. 2. 56. Equi, quos vulgo trepidarios, militari verbo guttonarios vocant.

TREPONDO, V. TRES.

TRĒS, [τρῖς, τρεῖς, Gl. L. G.] & n. Trĭa. plur. num. Numerale nomen. Virg. 8. Ecl. 77. Necte tribus nodis ternos, Amarylli, colores.
Trium litterarum homo, i. e. Fur, quod tres in ea dictione tantum ſint litteræ. Plaut. Aul. 2. 4. 46.
Tribus verbis, i. e. Breviter. Plaut. Mil. 4. 2. 28. Idem Trin. 4. 2. 121.
Pax, te tribus verbis volo.

TRĪS, [τρεῖς] pro Tres in Accuſativo, legimus apud antiquos. Cic. 4. Acad. 138. Teſtatur ſæpe Chryſippus tris ſolas eſſe ſententias, quæ defendi poſſint de finibus. Virg. 1. Æn. 112.
Tris notus abreptas in ſaxa latentia torquet. Quorum autem nominum Genitivus pluralis ante UM ſyllabam, I litteram habuerit, Accuſativum, inquit Priſcianus, per IS loquimur, ut refert Chariſius, quanquam noſtra ætate paſſim ab eruditis receptum eſt, nec minus quorundam majorum, ut hujuſmodi Accuſativi per ει diphthongum ſcriberentur: quum tamen Velii Longi ſententia ſit, ut per I ſolam notentur. Nam & aliquando Quintiliano incommodum per ει ſcribere viſum eſt. V. Gell. lib. 13. cap. 19.

TRĒPONDO, [τρίλιτρον] indecl. Quintil. lib. 1. cap. 5. De virt. & vitiis orat. Nam dua & tre & pondo diverſorum generum ſunt barbariſmi. At duapondo & trepondo uſque ad noſtram ætatem ab omnibus dictum eſt & recte dici Meſſala confirmat. [V. loc. Dicitur, ut Tredecim, Trecenti, Trevir, Treſſis, &c.

TĔR, Adverbium numerale. [τρὶς, ἐπὶ τρὶς] Virg. 2. Æn. 792.
Ter conatus erat collo dare brachia circum,
Ter fruſtra comprenſa manus effugit imago. Ibid. 6. 229.
Ter Conſul, Tertium. Plin. lib. 19. cap. 1.
Ter amplus Geryon, Tricorpor gigas. Hor. 2. Carm. 14. 8.
Ter tanto pejor ipſa eſt, quam illam tu eſſe vis. Plaut. Perſ. 1. 3. 72.
Ter quatuor. Cic. 1. de Divin. 55.
Cædunt de cælo ter quatuor corpora ſancta. Ex poeta.
Ter & quater. Hor. 1. Carm. 31. 13.
Ter & vicies. Plin. lib. 7. cap. 28.
Ter ternus. Varro 2. de R. R. cap. 1. Ea parte habet novem diſcretas ter ternas. De pecunia.
Ter in anno. Cic. pro Roſc. Amer. 133. Aptam & ratione diſpoſitam ſe habere exiſtimant, qui in Salentinis aut in Brutiis habent unde vix ter in anno audire nuntium poſſunt.
Ter, αὐξητικὸν, pro Multum, Plurimum, Valde, ut
Ter felix. Ovid. 8. Met. 51.
Terque quaterque beati. Virg. 1. Æn. 94. Idem 4. Æn. 589.

TERDĒNI, æ, a. plur. Adj. Triginta Virg. 8. Æn. 47.
Ex quo ter denis urbem redeuntibus annis, &c. Martial. 8. 78.
Quid numerem currus, ter denaque præmia palmæ.

TĔRCENTUM, [τριακόσια] Virg. 8. Æn. 716.
Maxima ter centum totam delubra per urbem
Lætitia, ludiſque viæ, plauſuque fremebant.

TERCENTĒNI, æ, a. plur. tantum, Adj. [ἀνὰ τριακόσιοι] Martial. 2. 1.
Ter centena quidem poteras epigrammata ferre.

TERNUS, a, um. vel potius TERNI, æ, a, plur. Adj. [τρεῖς, Gl. L. G.] Cic. 9. Fam. 22. Quum loquimur terni, nihil flagitii dicimus, at quum bini obſcænum eſt. Cic. 4. Verr. 137. Hoc quoque propter tuos ternos denarios nunc primum poſtulatur. Cic 5. Verr. 114. Virg. 5. Æn. 120.
— terno conſurgunt ordine remi. Hor. 2. Serm. 4. 76.
Immane eſt vitium, dare millia terna macello.
Terni deni. Plin. lib. 18. cap. 26. V. TREDECIM, infra.

TERNĀRIUS, a, um. Adj. [τριττὸς] Columel. lib. 11. cap. 2. Ternarii ſcrobes. V. SCROBS.

TERNIO, ōnis, m. ut Quaternio, Senio, Unio. V. Gell. 1. 20.

TERGĔMĬNUS, a, um. Adj. [τρίδυμος, Gl. L. G.] Quod & Trigeminus. Tergemini proprie dicuntur Tres, qui ex uno utero, uno die, editi ſunt. Plaut. Mil. 3. 1. 122. Plin. lib. 7. cap. 3. Tergeminos naſci certum eſt, Horatiorum Curiatiorumque exemplo. Liv. 1. Tergemini fratres. Vetus codex habet Trigemini. q. V. infra.
Tergeminus Triplex. Liv. 6. Modo tergeminæ victoriæ triplicem triumphum ex his ipſis Volſcis & Æquis & ex Hetruria egiſtis. Ovid. 4. Triſt. 7. 16.
Tergeminumque virum, tergeminumque canem. [Prior tricorpor Geryon, poſterior triceps intelligitur, Cerberus.
Ignis tergeminus Jovis, Fulmen triſulcum. Stat. 1. Silv. 1. 92.
Proles tergemina, Tres filii. Stat. 4. Silv. 8. 21.
Tergeminus, pro Maximo & ampliſſimo; ut, Tergemini honores apud Horatium 1. Carm. 1. cum populus ingentem tollit plauſum, aliquem honorans. Et in hac notione ſæpe hoc verbum a poetis tritum animadverti. Martial. 3. 46.
— tergeminum mugiat ore ſophos. i. e. Maxima voce ſucclamet Sophos. Tibull. 4. 1. 10.
Illum tergeminæ nantem confinia mortis. i. e. Ingentis & multiplicis. Hinc adeo id factum eſt, quod quæ tergemina ſunt, eadem ampla & magna ſunt. Turnebus.
Tergeminum par in ſcelere. Cic. 11. Philipp. 2. de Antonio & Dolabella, Ecce tergeminum in ſcelere par, inuſitatum, inauditum, ferum, barbarum. i. e. Triſceleratum. Sic Budæus. Vetus exemplar legit, Tibi geminum.

TERTIUS, a, um. Adj. [τρίτος] Qui poſt ſecundum eſt. Virg. 3. Æn. 117.
Tertia lux claſſem Cretæis ſiſtet in oris. Plin. 4. Epiſt. 27. pr. Tertius dies eſt, quod audivi recitantem Sentium Augurinum cum, ſumma mea voluptate. [i. e. Triduum eſt, quum, ſeu Ante tres dies audivi.
Tertio die, Nudius tertius, τρίτης ἡμέρας, Gloſſ. Græcolat.
Tertio quoque die. Cic. 2. Tuſc. 24.
Jam tertio me quoque funeſto die
Triſti advolatu aduncis lacerans unguibus. Ex poeta.
Tertio quoque verbo. Cic. pro Rabir. Poſt. 34. Modo vobis inſpectantibus, in judicio Gabinii, tertio quoque verbo excitabatur.
Tertius in pretio, vel auctoritate. V. AUCTORITAS tributorum. Plaut. Pœn. 1. 2. 118. Salve in pretio tertia.
Tertio loco, Tertia dignitate. Plin. lib. 12. cap. 12. In noſtro orbe proxime laudatur nardum Syriacum, mox Gallicum, tertio loco Creticum.
Tertium locum Mileſiæ oves obtinent. Plin. lib. 8. cap. 48.
Tertiæ notæ herbæ, Tertio loco adſcribendæ, vel tertiam dignitatem poſt alias ſortitæ. Columel. lib. 9. cap. 4. Cave autem putes Tertiæ facultatis.
Tertio pedato, τρίτῃ ἐφόδῳ, Ex. τρίτυ. Gloſſ. Latinogræc. [Forte conjuncte ſcribendum. V. TRIPEDO infra.
Sed ſi res coget, eſt quiddam tertium. Cic. 1. Fam. 5.
Aut in re eſſe, aut in verbo: nihil eſſe tertium. Cic 9. Fam. 22.

TERTIA, Mulieris nomen. Feminæ ſiquidem appellabantur familiæ nomine: ſed ut internoſcerentur, quum duæ erant, Major & Minor vocabantur; ut apud Sueton. in Auguſt. cap. 4. Octavia Major, & Octavia Minor. Quum tres erant, quæ tertia nata eſſet, Tertia dicebatur; quum quatuor, Quarta; cum quinque, Quinta: unde in oratione pro M. Cœlio 34. & de Aruſpicum reſponſis 27. Quinta Claudia. Ergo Tertia, ſive Tertulla per diminutionem: Bruti ſoror, uxor Caſſii, quia poſt duas edita eſſet; hæc abortum fecerat: quod queritur Cic. 14. Att. 23. Tertullæ nollem abortum: tam enim Caſſii ſunt jam, quam Bruti ſerendi. De hac ipſa Macrobius hæc Saturn. lib. 2. cap. 2. Mater M. Bruti Servilia, quum pretioſum ære parvo fundum abſtuliſſet a Cæſare, ſubjiciente haſtæ bona civium, non effugit dictum tale Ciceronis: Et quidem, quo melius emptum ſciatis, comparavit Servilia hunc fundum, tertia deducta. Filia autem Serviliæ erat Junia Tertia, eademque C. Caſſii uxor, laſciviente Dictatore tam in matrem, quam in puellam. Hæc Macrob. [Quum alioqui & tertia pars deducta intelligi poſſit, luſitque Tullius vocabuli ambigua ſignificatione.

TERTIO, Adv. [τρίτον] Ter. Eun. 3. 3. 24. Non hercle veniam tertio. Columel. lib. 3. cap. 13.

TERTIUM, Adv. [τρίτον] ut, Tertium Conſul. Liv. 3. 22.
Tertium conſul. V. ITERUM. H. St.
Iterum ac tertium jacere. Cic. 2. de Divin. 121. Quid eſt tam incertum quam talorum jactus? tamen nemo eſt, quin ſæpe jactans Venereum jaciat aliquando, nonnunquam etiam iterum ac tertium.

TERTIĀNUS, a, um. Adj. [τριταῖος, Gl. G. L.] ut, Tertiana febris, Quæ tertia quaque die novam acceſſionem facit. Cic. 3. de Nat. Deor. 24. Vide, quæſo, ſi omnis motus, omniaque, quæ certis temporibus ordinem ſuum conſervant, divina dicimus, ne tertianas quidem febres & quartanas divinas eſſe dicendum ſit.
Tertiana quoque abſolute, Idem ſignificat: quod & pluraliter etiam frequenter legitur. Plin. lib. 2. cap. 20. Seminis grana tria in tertianis devorari jubent aliqui ante acceſſionem.

TERTIANI, orum. m. pl. [τριταῖοι] Tacit. 5. Hiſt. 1. Tradidit & Syria duo & viceſimanos, tertianoſque. [h. e. Vceſimæ tertiæ legionis milites.

NUDIUSTERTIANUS, a, um. Adj. τριθημερινός, Gloſſ. Græcolat. V. ſ. I.

Tertiārius, a, um. Adj. [τριτημόριος] Plin. lib. 34. cap. 17. Idem & tertiarium vocant, in quo duæ nigri portiones ſunt, & tertia albi. De ſtanno.
Tertiarius, Actor tertiarum partium. V. secundarius. Expreſſit Cic. 1. Verr. 48. quum ſcribit, Ut in actoribus Græcis fieri videmus, ſæpe illum, qui ſecundarum, aut tertiarum partium, cum poſſit aliquanto clarius dicere, quam ipſe primarum, multum ſummittere, ut ille princeps quam maxime excellat. Ex Turnebo.

Tertiarium, [τριτημόριον] Ponderis genus ſatis notum, cui correſpondet Quartarium. Cato R. R. cap. 95. Poſtea ſumito bituminis tertiarium, & ſulfuris quartarium. h. e. Tertiam vel quartam partem unciæ. [Niſi Congii, vel Sextarii potius, & eſt m. Tertiarius.

Tertio, [τριτάζω] āre. Tertio facere: ut Terram vel ſolum tertiare dicimus, Quum tertio aratur & colitur. Columel. lib. 2. cap. 4. Sed jugerum talis agri quatuor operis expeditur. nam commode proſcinditur duabus, una iteratur, tertiatur dodrante, in liram ſtatim redigitur quadrante operæ. Idem 2. 13. & cap. 4. Iteratos eſſe oportebit, ac deinde circa Septembris Calendas tertiatos.

Tertiatus, a, um. Tertiata verba, [ἐξεκκομμένα ῥήματα] appellantur Imperfecta, lapſantia, & cum pavore nutabunda: quando quis exanimatus non profert verba integra, ſed vix tertia quæque enuntiat, mediis ex perturbatione ſuppreſſis. Apulejus lib. 5. p. 166. Elmenh. Tremens & exſangui colore lurida, tertiata verba ſubſtrepens, ſic ad illas ait.

Tertiatio, ōnis. f. [τρίπνυσις] Columel. lib. 12. cap. 50. Nam plurimum refert non miſcere iterationem, multoque minus tertiationem cum prima preſſura. De tribus olivarum preſſuris loquitur, iterationem vocans ſecundam preſſuram. ſive oleum ſecundæ preſſuræ, tertiationem vero tertiam preſſuram.

Tĕruncius, i. m. [τεταρτημόριον, τριούγκιον] Nummus perexiguus, a tribus unciis dictus. Varr. de L. L. 4. 36. Teruncius a tribus unciis dictus, quod ſit libellæ quarta pars, quomodo & Quadrans aſſis. Plaut. Capt. 3. 1. 17.
Neque ridiculos jam teruncii faciunt. Cic. 5. Att. 20. Nos tamen, etſi hoc te ex aliis audire malo, ſic in provincia nos gerimus, quod ad abſtinentiam attinet, ut nullus teruncius inſumatur in quenquam. Teruncium, inquit Budæus, appellavit Cicero, quem Plinius Quadrantem & Triuncem vocat. Cic. 3. de Fin. 45. Interit magnitudine maris Ægei ſtilla muriæ, & ut in divitiis Crœſi teruncii acceſſio.
Fecit palam te ex libella, me ex teruncio. Cic. 7. Att. 2. Subaudi Hæredem. V. as & triunx.
De præda mea, teruncium non attigit quiſquam. Cic. 2. Fam. 17.

Trĕmiſſis, is. m. vocabulum pro Triente ad exemplum Semiſſis finxerunt mediæ Latinitatis auctores. Lamprid. Alex. Sever. cap. 39. Tunc etiam, quum ad tertiam partem auri vectigal decidiſſet, tremiſſes formati ſunt. Iſidor. 16. 15. Solidi tertiam partem dixerunt tremiſſem, eo quod ſolidum faciat ter miſſus. [Prave fictum nomen ad imitationem ℣ Semiſſis.
Fuit autem Nummus aureus pondere & pretio tertia ex parte minor, quam ſolidus, pari, ut probabile videtur, forma inſignitus. Credo tamen interdum Trientem Latine appellari, veluti apud Trebell. Claud. cap. 14. Philippeos noſtri vultus annuos centum quinquaginta, & in ſtrenis quadraginta ſeptem, & trientes centum ſexaginta. Idem cap. 17. Aureos Valerianos centum quinquaginta, trientes Salonianos trecentos. Hotman. Antiq. Roman 4. 3. 8. Salmaſ. de Mod. Uſur. cap. 1. & 8.

Triārii, orum. m. pl. [ἐπίτακτοι] Genus militum, qui quales fuerint olim, luculentiſſime explanat Liv. 8. 8. his verbis. Poſtremo in plures ordines acies inſtruebantur. Ordo ſexagenos, (ſive ut alii legunt, ſexenos) milites, duos centuriones, vexillarium unum habebat. Prima acies Haſtati erant, manipuli quindecim, diſtantes inter ſe modicum ſpatium: manipulus Leves vicenos milites, aliam turbam ſcutatorum habebat. Leves autem, qui haſtam tantum gæſaque gererent, vocabantur. Hæc prima frons in acie: florem juvenum pubeſcentium ad militiam habebat. Robuſtior inde ætas totidem manipulorum, quibus Principibus eſt nomen, hos ſequebantur Scutati, omnes inſignibus maxime armis. Hoc triginta manipulorum agmen, Antepilanos appellabant, quia ſub ſignis jam alii quindecim ordines locabantur, ex quibus ordo unuſquiſque tres partes habebat: earum unamquamque primum pilum vocabant: tribus ex vexillis conſtabat: vexillum centum octoginta tres (ut alii ſex) homines erant Primum vexillum Triarios ducebat, veteranum militem ſpectatæ virtutis: ſecundum Rorarios minoris roboris ætate factiſque: tertium Accenſos, minimæ fiduciæ manum. Eo & in poſtremam aciem rejiciebantur. Ubi his ordinibus exercitus inſtructus eſſet, haſtati omnium primi pugnam inibant. Si haſtati profligare hoſtem non poſſent, pede preſſo eos retrocedentes, in intervalla ordinum principes recipiebant. Tum principum pugna erat, haſtati ſequebantur. Triarii ſub vexillis conſidebant, ſiniſtro crure porrecto, ſcuta innixa humeris, haſtas ſubrecta cuſpide in terra fixas, haud ſecus quam vallo ſepta inhorreret acies, tenentes. Si apud principes quoque haud ſatis proſpere eſſet pugnatum, a prima acie ad triarios ſenſim referebantur. Inde rem ad triarios rediſſe, quum laboratur, proverbio increbuit. Triarii conſurgentes, ubi in intervalla ordinum ſuorum principes & haſtatos recepiſſent, extemplo compreſſis ordinibus velut claudebant vias: unoque continente agmine, jam nulla ſpe poſt relicta, in hoſtem incidebant. Id erat formidoloſiſſimum hoſti, quum velut victos inſecuti, novam repente aciem exſurgentem, auctam numero cernebant. Hactenus T. Livius, cujus ex verbis ſatis arbitror liquere proverbium, Rem ad triarios rediiſſe, dici, quum eo periculi res redacta eſt, ut extremo conatu, ſummiſque viribus ſit enitendum, & ad ſuprema confugiendum conſilia: quibus ſi nihil proficiatur, jam nihil reliquum eſſe videatur, unde ſubſidium ſperare poſſis. Item Vegetius de Re Militari, lib. 1. 20. declarat poſt omnes acies ſolere collocari triarios, omni armorum genere inſtructos, qui genu poſito ſubſidebant: ut ſi primam aciem vinci contigiſſet, ab iis integrato prælio victoria repararetur. Idem 3. 14. Sextus, inquit, ordo poſt omnes a firmiſſimis & ſcutatis, & omni genere armorum munitis, bellatores tenebat, quos antiqui triarios appellabant. Hi ut requieti & integri acrius invaderent hoſtes, poſt ultimas acies ſedere conſueverunt, & ſi quid in primis ordinibus accidiſſet, de eorum viribus reparaturis ſpes tota pendebat. Flavius Vopiſcus in vita Firmi Imperatoris (cap. 4.) indicat robuſtiſſimum quemque militem in triarios allegi ſolitum, docens eum nervis robuſtiſſimis fuiſſe, hoc argumento, quod triarium quoque vinceret. Hactenus ex Eraſmo. Al. Tritanum legunt apud Vopiſc. Varro de L. L. 4. 16. Triarii dicti ſunt, quod in acie tertio ordine extremis ſubſidio ponerentur. Plaut Fragm. 1. 92.
Agite nunc, ſubſidete omnes quaſi ſolent triarii.

Trĭas, ădis. f. [τριὰς] Numerus ternarius Græcis. Gell. 1. 20. Numerus ternio, qui Græce dicitur trias. V. trinitas.

Triens, entis. m. [τριτημόριον, τριτόν, Gl. G. L.] Tertia pars aſſis, in ratione uſuraria. Cic. 4. Att. 15. Fenus ex triente, Id. Quint. factum erat beſſibus.
Triens, Genus nummi, tertiam partem aſſis valens, hoc eſt, uncias quatuor. Juven. 3. Sat. 267.
Infelix nec habet quem porrigat ore trientem.
Lex frumentaria de ſemiſſibus & trientibus. Auctor ad Heren. 1. 21.
Triens, Menſuræ genus quatuor cyathos continens. Perſ. 3. Sat 100.
Sed tremor inter vina ſubit, calidumque trientem. al. Triental.
Propert lib. 3. 10. 29.
Quum fuerit multis exacta trientibus hora.
Triens, Tertia pars jugeri. h. e. Unciæ quatuor. Dividebatur enim jugerum, ut as, in uncias duodecim. V. Columel. lib. 5. cap. 1.
Trientes, ſive quod idem eſt, Trientalis materia, apud Vitruvium (10. 6. nomen habent a menſura, quod aſſeres inſtrumenti ejus, trientali craſſitudine, hoc eſt quatuor unciarum eſſent, ſive quatuor pollicum. In menſuris enim uncia pollicem ſignificat. Ex Budæo.

Trientālis, e. Adj. [τριτημοριαῖος] ut, Trientalia folia, a menſura dicta ſunt, quæ amplitudine trientem æquant, hoc eſt pollices quatuor. Plin. lib. 27. cap. 5.
Materia trientalis. Vitruv. 10. 6.

Triental, ālis. n. Vaſis genus, tertiam partem ſextarii capiens. Perſ. 3. Sat. 100. — calidumque triental
Excutit e manibus. Nonnulli legunt Trientem.

Trientārius, a, um. Adj. Jul. Capitol. in Antonino Pio, cap. 2. Idem fenus trientarium, hoc eſt minimis uſuris, exercuit; ut patrimonio ſuo plurimos juvaret. *Intereſt ou uſure à quatre pour cent.*

Trĭfāriam, Adv. [τριχῶς, Gl. L. G. & G. L. τριμερῶς, τριπλῶς, G. L.] Tribus modis, ſive in tres partes. Suet. in Vitel. cap. 13. Sed vel præcipue luxuriæ, ſævitiæque deditus, epulas trifariam ſemper, interdum quadrifariam diſpertiebat. Liv. 5. 26. Trifariam Romani muniebant.

Trīmus, a, um. Adj. [τριετής, Gl. L. G.] Quod eſt trium annorum. Plaut. Rud. 3. 4. 39.
Trima quæ periit mihi, jam tanta eſſet, ſi vivit, ſcio. Plin. lib. 17. cap. 11. Arborem nec minorem bima, nec majorem trima transferri quidam præcipiunt. Varro 2. de R. R. cap. 7. Videndum ne ſint minores trimæ, majores decem annorum.
Equa trima. Hor. 3. Carm. 11. 9.
Trimo, τριετὴς, Gloſſ. Latinogræc.

Trimŭlus, a, um. Adj. dimin. Suet. in Neron. 6. Trimulus patrem amiſit.

Trimātus, ūs. m. [τριετία] Ipſa trium annorum ætas. Columel. lib. 8. cap. 5. Summovebimus autem veteres, id eſt quæ trimatum exceſſerunt. Plin. lib. 8. cap. 43. Partus a xxx menſe ociſſimus, ſed a trimatu legitimus.
Vide bimatus, Spatium, ſive Ætas duorum annorum. H. St.

Trīnus, a, um. Adj. [τρεῖς] Idem quod Tres ſignificat. Plaut. Bacch. 2. 3. 40.
Etiamne eſt quid porro? c. hem accipe, trina hæc nunc erit. Cæſ. 7. Bell. Gall. 46. Milites ſigno dato celeriter ad munitionem perveniunt, eamque tranſgreſſi, trinis caſtris potiuntur.
Forum trinum. Stat. 4. Silv. 9. 15.
Trini, pro Terni. Suet. in Neron. cap. 56. Detecta confeſtim conjuratione, pro ſummo numine, triniſque in die ſacrificiis colere perſeveravit. i. e. Quotidie tribus. Plin. lib. 2. cap. 41. Trinos ſoles antiqui ſæpius videre. i. e. Tres ſimul. Ibidem, Lunæ quoque trinæ apparuere.
Reddere trinas litteras. Cic. 11. Att. 17.
Nulla trinis æſtivis gratulatio. Cic. in Piſon. 97.

Trinĭtas, ātis. f. [τριάς, Gl. G. L.] Vox apud Patres & ſcriptores eccleſiaſticos frequens.

Trīplăſius, a, um. Adj. [τριπλάσιος] Græcum eſt. Idem quod Triplus. Mart. Capell. 9. 322. Ratio triplaſia.

Trĭplex, ĭcis. Adj. [τριπλοῦς, Gl. L. G. & G. L. τρίπλοκος, τρισσὸς, G. L. τρίμιτος, L. G.] Quod eſt trium plicarum. Hor. 1. Carm. 3. 9.
Illi robur, & æs triplex
Circa pectus erat, &c.
Anima triplex. Cic. 1. Tuſc 20. Plato triplicem finxit animam, cujus principatum, id eſt rationem, in capite, ſicut in arce, poſuit; & duas partes ſeparare voluit, iram & cupiditatem, quas locis ſuis diſcluſit: iram in pectore, cupiditatem ſubter præcordia locavit.
Colore triplici diverſa licia. Virg 8. Ecl. 73.
Deæ triplices, Parcæ. Ovid 2. Met. 654.
Forma triplex Cerberi. Ovid. 9. Met. 185.
Muro triplici circumdata mœnia. Virg. 6. Æn. 549.
Natura triplex animi. Lucret. lib. 3 238.
Pugna triplex, Quæ ter facta eſt. Martial. lib. 5. 66.
Triumphus triplex. Virg. 8. Æn. 714.
Triplex; pro Tribus aliquando ponitur. Cic. 1. Acad. 17. Fuit ergo jam accepta a Platone philoſophandi ratio triplex.
Litteras triplices remittere. Cic. 13. Att. 3.
Triplices, pl. m. pro quodam Tabellarum genere, in quo ſcribi epiſtolæ leviores & amatoriæ ſolebant. Martial. lib. 14. 6.
Tunc triplices noſtros non vilia dona putabis,
Quum ſe venturam ſcribet amica tibi. Dicti autem ſunt Triplices a tribus foliis. V. Cic. 13. Att. 8
Triplex, ſubſtantivum, pro Triplo. Scribonius Largus comp. 218. Emplaſtrum aliud ex ſale nigrum efficacius, idem ad omnia facit: ſed recipit ſingulorum pondo libram ſimiliter, olei autem veteris triplex adjicitur. [Pro Triplum ejus. V. Rhod. Lexic. Scrib.

Tripliciter, Adv. Auct. ad Heren. 4. 42. Eandem rem commutabimus tripliciter. Mart. Capel. 3. L. littera tripliciter ſonat.

Triplĭco, [τριπλασιάζω] āre. Plin. lib. 7. cap 48. Cornici novem noſtras attribuit ætates Heſiodus, quadruplum ejus cervis, id triplicatum corvis.
Idem ipſe numerus triplicatur. Gell. 1. 20.

Vox triplicata. Sidon. 2. Epiſt. 2.

TRIPLICĀTIO, ōnis. f. Cajus in l. Conſilio. D. de curat. furioſ. &c. Dig. 27. t. 10. l. 7. §. 1. Firmicus quoque lib. 2. cap 26. Nulla vel duplicatione, vel triplicatione, vel quadruplicatione. V. Quadruplicatio, in QUADRUPLEX.

TRIPLICĀBĬLIS, e. Adj. Sedul. 1. extr.

Quod ſimplex, triplicet; quodque eſt triplicabile, ſimplet.

TRIPLUS, a, um. Adj. [τριπλοῦς, Gl. G. L.] Idem quod Triplex. Cic. de Univerſ. 20. Unam principio partem detraxit ex toto, ſecundam autem primæ partis duplam: deinde tertiam quæ eſſet ſecundæ ſeſquialtera, primæ tripla: deinde quartam quæ ſecundæ dupla eſſet- quintam inde quæ tertiæ tripla. Et paulo poſt, Tripla intervalla. [Numerale eſt proportioni vel comparationi ſerviens.

TRIPLĀRIS, e. Macrob. in Somn. Scip. 1. 6. Alternatio triplaris. Idem 1. 19. Numerus triplaris. V. DUPLARIS.

TRISĒMUS, a, um. Adj. Ternarius. Mart. Capell. 1. 9.

TRIANGŬLUS, i. m. & tritius TRIANGULUM, i. n, [τρίγωνος, Gl. G. L. τρίγωνον L. G.] Figura tres angulos habens, quam Græci τρίγωνον, vocant. Cic. 2. de Nat. Deor. 125. Grues, quum loca calidiora petentes maria tranſmittant, trianguli efficere formam. Idem 2. de Divin. 89. Quum autem in eam ipſam partem orbis venerint, in qua ſit ortus ejus qui naſcatur, aut in eam quæ conjunctum aliquid habeat, aut conſentiens, ea triangula illi & quadrata nominent.

TRIANGULUS, a, um. [τρίγωνος] Adj.
Triangulus ager. Columel. lib. 5. cap. 2.
Forma triangula. Celſ. lib. 7. cap. 25. tit. 2.

TRIANGULĀRIS, e. Adj. [τρίγωνος] Quod trianguli formam refert: ut, Triangularis agri forma, apud Columel. lib. 5. cap. 2. Al. Triangulus.

TRIBRĂCHUS, i. m. [τρίβραχυς] Pes tribus ſyllabis brevibus conſtans. a τρεῖς, tres: & βραχὺς brevis, ut Dŏmĭnŭs. V. Terentianum Maurum de octo pedibus triſyllabis.

TRĬCEPS, ĭtis. Adj. [τρικέφαλος, τριφυὴς, Gl. G. L.] Tria capita habens. Cic. in Orat. 159. Quid in verbis junctis? quam ſcite Inſipientem, non Inſapientem? Iniquum non Inæquum? Tricipitem, non Tricapitem? Idem 1. Tuſc. 10. Dic quæſo num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus? Ibid. 2. 22.

Hæc a Tartarea tenebrica abſtractum plaga
Tricipitem eduxit Hydra generatum canem. Ex poeta. Ovid. 7. Met. 194.

Tuque triceps Hecate.

Triceps [τριμερὴς] Tripartitus. Gloſſ. Græcolat.

TRICĂPĬTĪNUS, a, um. Idem. in Gloſſ. Græcolat. in utraque dict.

TRICHORDIS, e. Adj. Tres habens chordas. Sidon. 5. 5. Citharæ trichordes.

TRĬCHŌRUM, i, n. [τρίχωρον] Locus in tres parvulos locellos diſtinctus. Spartianus in Peſcennio Nigro cap. 12. Domus ejus hodie Romæ viſitur in campo Jovis, quæ appellatur Peſcenniana: in qua ſimulacrum ejus in Trichoro conſtituit, ſtatim poſt annum, ex Thebaico marmore, quod ille ad ſimilitudinem ſui factum a rege Thebæorum acceperat. Stat. 1. Silv. 3. 58.

— quid nunc ingentia mirer,
Aut quid partitis diſtantia tecta trichoris? Trichora (inquit Domitius Calderinus) ædificia tribus pinnis ſurgentia. Cæl. lib. 18. cap. 11. Trichorum arbitratur poſſe deduci a diſtributione triplici. χωρίζειν namque, diſparare ſignificat. Sunt qui Trichorum interpretentur, Trium capax. Apud Dioſcorid. lib. 1. cap. 115. legimus Acaciam in Cappadocia ſemen ferre in folliculis jugatis, τριχώροις ἢ τετραχώροις, id eſt trilocis vel quadrilocis. Ruellius vertit, In loculis connexis, ternum quaternumve capacibus. χώρα, χῶρος, Græce, Regio, ſeu Locus dicitur Latine.

TRICHRŪS, i. m. [τρίχρους] Gemmæ nomen, a tribus coloribus impoſitum, quos reddit coti attrita. Plin. lib. 37. cap. 10. Trichrus ex Africa niger eſt: ſed tres ſuccos reddit, a radice nigrum, medio ſanguineum, ſummo candidum.

TRICĬNIUM, i. n. Trium vocum cantio. Symmach. 1. Epiſt. 47.

TRICLĪNIUM, vel TRICLĪNUM, i. n. [τρίκλινος, Gl. G. L.] Cœnatio, ſeu Conclave diſcubitorium dici poteſt. Eſt enim locus in quo diſcumbebant & cœnabant præcipue in convivium accepti: dictum a tribus lectis, quos ſternebant inter ſe contiguis. Nam tres lectos in convivio apponere veteres ſolebant, & jacendo cœnare, ut Turcæ hodie faciunt. τρεῖς enim, tres: κλίνη, lectus dicitur. Hinc Hor. 1. Serm. 4. 86.

Sæpe tribus lectis videas cœnare quaternos, &c. Juven. 5. Sat. 17.
Tertia ne vacuo ceſſaret culcitra lecto, &c. Cic. 13. Att. 50.

Villa ita completa militibus eſt, ut vix triclinium, ubi cœnaturus ipſe Cæſar eſſet, vacaret.

Triclinium, ſecundam ſyllabam producit, ut Hexaclinon penultimam, Clinicus primam. Manil. lib. 5.

Nunc jam luxuriæ pars, & triclinia templis.
Concertant. Proinde ſunt qui putent mendoſum eſſe hunc veteris auctoris verſum in Copa, v. 8.
Triclinia umbroſis frigida arundinibus. Cenſeantque legendum tribus ſyllabis Triclina. Alii tamen legunt,
Et trichila umbroſis, &c. V. TRICHILUM.

Sternere triclinium. Cic. pro Muren. 75. Rogatus eſt a Maximo ut triclinium ſterneret.

Triclinium & Cubiculum. Cic. 2. de Orat. 263. Quando tandem, Galba, de triclinio tuo exibis? Quum tu, inquit, de cubiculo alieno.

Capax triclinium quindecim convivarum. V. CAPAX.

Lecti tricliniorum. Cic. 4. Verr. 183. Jam non quæro unde CCCC amphoras mellis habueris, unde tantam Melitenſem veſtem, unde quinquaginta tricliniorum lectos.

TRICLINIĀRIUM, i. n. Idem quod Triclinium: vel Quod ad triclinium pertinet. Varro 1. de R. R. cap. 13. Quo elaborant ut ſpectent ſua æſtiva tricliniaria ad frigus Orientis. al. Triclinaria.

TRICLINIĀRIS, e. Adj. Quod ad triclinium pertinet: ut, Lectus tricliniaris. Plin. lib. 37. cap. 2.

Apothecæ tricliniares. Varro apud Non. 2. 597.

Veſtimenta tricliniaria, Quibus utimur in tricliniis. Labeo in l. Apud Aufidium. D. de opt. legat.

TRICLINIĀRIUS, vel TRICLINARIUS, a, um. Adj. Vetus Inſcr. apud Gruter. p. 576. n. 6. SERVVS TRICLINIARIVS. Plin. lib. 9. cap. 39. Quis non jam triclinaria facit. ſcil. Veſtimenta.

Tricliniariæ mappæ, apud Varr. H. St. De Ling. Lat. 8. 33. Quis facit mappas tricliniarias non ſimiles inter ſe?

TRICOCCUS, i. m. [τρίκοκκος] Plin. lib. 22. cap. 21. Genera heliotropii duo, Tricoccum, & helioſcopium, &c. Alterum genus, quod tricoccum appellavimus, & alio nomine ſcorpiuron vocatur, foliis non ſolum minoribus, ſed etiam in terram vergentibus. Galenus (Ruellio teſte) communi vocabulo Tricoccum quaſi trioſſum aut trigranium ab aliquibus nominatum meminit, quoniam tria intus grana ſive ligna, ſeminis loco, fructus contineat.

TRICODATUM, τρίτομον. Gloſſ. Latinogræc.

TRICONGIUS, i. m. [Τρικόγγιος] Cognomen Novelli Mediolanenſis, qui geſtis honoribus a Prætura ad Conſulatum uſque pervenerat. Hic enim tribus congiis epotis, ſpectante miraculi gratia Tiberio principe, præclarum hoc cognomen ſibi vendicavit. Plin. lib. 14. cap. 22.

TRICORNIS, e. Adj. [τρίκερως] Quod tria cornua habet. Plin. lib. 8. cap. 21. Indicos boves unicornes, tricorneſque. conf. Solin. cap. 65.

TRICORPOR, vel, ut Gloſſ. TRICORPUS, ŏris. Adj. [τρισώματος, Gl. G. L.] Tria habens corpora. Virg. 6. Æn. 289.

— & forma tricorporis umbræ. Sil. lib. 3. 422.
Geryonis peteret quum longa tricorporis arva.

TRICUSPIS, ĭdis. Adj. [τριγλώχιν] Tres habens cuſpides. Ovid. 1. Met. 330. — poſitoque tricuſpide telo,
Mulcet aquas rector pelagi.

TRĬDENS, entis. m. [τρίαινα, Gl. L. G. & G. L. τριόδοντον, L. G. τριόδους, G. L.] Quicquid habet tres dentes. Plin. lib. 9. cap. 15. Thynni a gubernaculis non ſuperantur, ne tridente quidem in eos ſæpius jacto territi.

Dicitur ſic proprie Neptuni ſceptrum. Virg. 1. Georg. 13.

— cui prima frementem
Fudit equum magno tellus percuſſa tridenti.

Sævus tridens. Virg. 1. Æn. 142.

Sævit tridenti Nereus. Virg. 2. Æn. 418.

TRIDENTĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [τριαινοφόρος] Abſol. Neptunus. Ovid. 8. Met. 595.

Regna vagæ dixi ſortite, Tridentifer, undæ.

TRIDENTĬGER, ĕra, ĕrum. Adj. Idem. Ovid. 11. Met. 203.

Cumque tridentigero tumidi genitore profundi.

TRIDUUM, i. n. vel, ut Gloſſ. TRIDUUS, i. m. [τριήμερος, Gl. G. L.] Spatium trium dierum. Ter. And. 2. 6. 9.

Nihil hercle, aut ſi adeo, bidui, aut tridui eſt
Hæc ſollicitudo. Cic. 2. de Legib. 57. Cotta cenſet habendas triduum ferias, & porco femina piaculum pati. Idem pro Milon. 26. Clodius reſpondit, triduo illum, ac ſummum quatriduo periturum.

Continuum triduum. V. CONTINEO.

In triduo hoc. V. IN.

Non intereſt triduum. V. INTEREST.

TRIDUĀNUS, a, um. Adj. [τριταῖος] Apul. lib. 10. p. 247. Elmenh. Spectaculum triduanum. Hieron. Epiſt. 10. Triduana jejunia.

TRIENNIUM, i. n. [τριετία, Gl. G. L.] Spatium trium annorum. Cic. 4. Verr. 49. Triennium provinciam obtinuiſti. Idem 4. Acad. 5. Inimicorum calumnia triennio tardius, quam debuerat, triumphavit. Ovid. 9. Met. 641.

Iſmariæ celebrant repetita triennia Bacchæ. Triennia vocat dictione Latina, quæ Græce alibi Trieterica appellat.

Continuum triennium. V. CONTINEO.

TRIENNĀLIS, e. Adj. [τριετηρικὸς, Gl. L. G. & G. L.] V. TRIETERICUS.

TRIĒRĒS, is. f. [τριήρης] Navis Triremis. Nepos 7. 4. 3. In trierem, quæ ad eum deportandum erat miſſa, adſcendit. Sic optimi Codd. Vulgo, Triremem. V. hanc dict.

TRIERARCHUS, i. m. [τριήραρχος] Præfectus trieris. Cic. 3. Verr. 52. Qua de re Charidemum Chium teſtimonium priore actione dicere audiſtis, ſeſe, quum eſſet trierarchus, &c.

Datæ a claſſe Miſenenſi duæ triremes, cum quibus Cythnum inſulam tenuit; nec defuere, qui trierarchos nomine Neronis accirent. Tacit. 2. Hiſt. 9. conf. Suet. Neron. cap. 34.

TRIĔTĒRIS, ĭdis. f. [τριετηρίς] Spatium trium annorum. Stat. 4. Theb. 722.

Ludus & atra ſacrum recolet trieteris Opheſtem. Martial. lib. 6. 38.
Aſpicis ut parvus, nec adhuc trieteride plena
Regulus, auditum laudet & ipſe patrem. Cic. 3. de Nat. Deor. 58. Quinto Niſo natum & Tyone, a quo trieterides conſtitutæ putantur.

TRIETERĬCUS, a, um. Adj. [τριετηρικὸς] Triennalis, ut Gloſſ. Græcolat. A τρεῖς, & ἔτος annus.

Nox trieterica. Stat. 2. Theb. 661.

Orgia trieterica. Virg. 4. Æn. 302.

Sacra trieterica. Ovid. 6. Met. 587.

Trieterica, (apud Thebanos) appellata ſunt Sacra Bacchi, quæ ei ex India cum victoria redeunti inſtituta ſunt, tertio quoque anno celebrari ſolita, annuis ejus orgiis ſumptuoſiora. Idem & Servius affirmavit, enarrans illud Virg. 4. Æn. 302.

Thyas, ubi audito celebrant Trieterica Baccho
Orgia, nocturnuſque vocat clamore Cithæron.

TRĬFĀTĬDĬCUS, a, um. Adj. Auſon. in Ternario, 85.

Atque trifatidicæ nomen commune Sibyllæ. h. e. Valde, aut pluſquam fatidicæ. Tris enim in compoſitione fere ſemper augendi cumulandique vim habet: ut Trifur, trifurcifer, triveneficus apud Plautum.

TRIFAUX, faucis. Adj. [τρίστομος] Tres fauces habens. Virg. 5. Æn. 417.

Cerberus hæc ingens latratu regna trifauci
Perſonat.

TRIFAX, ācis. m. Telum ttes cubitos longum. Feſtus. Ennius,

Aut permaceret paries percuſſus trifaci.

Trifaces inter Tela enumerat Gell. lib. 10. cap. 25. V. CESTRUS.

TRIFER, ĕra, ĕrum. [τριφόρος] Quod ter fructus producit. Plin. lib. 16. cap. 27. Vites quidem & triferæ ſunt, quas ob id inſanas dicunt, quoniam in iis alia matureſcunt, alia turgeſcunt, alia florent. Columel. lib. 5. cap. 10. Omnes etiam biferæ & triferæ.

TRIFĬ-

TRĬFĬDUS, a, um. Adj. [τρισχιδὴς] Quod tribus partibus finditur.
Cuſpis trifida Neptuni. Claud. de Rapt. Proſerp. 181.
Flamma trifida, Fulmen. Ovid. 2. Met 325.
Haſta trifida. Valer. 1. Argon. 641.

TRIFĪLUM, i, n. Gloſſ. Græcolat. τρίλινον, κόσμος γυναικὸς, Trifilum gemmarium.

TRIFĪNIUM, i. n. Iſidor. 15. 14. Trifinium dictum, eo quod trium poſſeſſionum fines adſtringit. Flacc. de condit. Agr. p. 6. Gœſ. Si in trifinium (id eſt in eum locum, quem tres poſſeſſores attingebant) termini ponebantur.

TRIFISSĬLIS, e. Adj. Auſon. Epigr. 128. Forma trifiſſilis; ſcil. de Græca littera ψ dicitur.

TRIFŎLIUM, i. n. [λωτὸς, ὁ χόρτος Gl. L. G. & G. L. τρίφυλλον, L. G.] Herba, quæ invenitur confragoſis locis, efficaciſſima traditur contra viperæ venenum, odoris graviſſimi, neque abſimilis bitumini. Et idcirco Græci eam aſphaltion appellant: noſtri autem propter figuram acutam trifolium vocant: non longis & hirſutis foliis viret, caulemque robuſtiorem facit, quam pratenſe. V. Plin. abunde de hoc tractantem, lib. 21. cap. 21.
Eſt & aliud Trifolium, pratenſe, a loco in quo frequenter invenitur, dictum. V. Botanicos.

TRIFORMIS, e. [τρίμορφος, Gl. G. L.] Adj. Tres habens formas. ut, Canis triformis, Cerberus. Senec. Herc. OEth. 1202.
Diva triformis, Hecate. Hor. 3. Carm. 22. 4. V. TRIVIA.

TRIFŪR, ūris. Adj. Plus quam fur, vel Maximus fur. Plaut. Aul. 4. 4. 6. Non fur, ſed trifur.

TRIFURCĬFER, ĕri, m. Plus quam furcifer, vel Maximus furcifer. Plaut. Aul. 2. 4. 47.
Me vituperas fur? A. etiam fur trifurcifer. Idem Rud. 3. 4. 29.
Tun, trifurcifer, mihi audes inclementer dicere?

TRĬFURCUS, a, um. Adj. [τρίχηλος, τρίδημος] Quod tres furcas habet. Columel. lib. 5. cap. 10. Trifurcam maxime ponito, ea exſtet minimum tribus pedibus. Ibid. cap. 11. 3. Surculi, ſint bifurci, vel trifurci.

TRĪGA, æ. f. [τρίιππον, Gl. G. L.] ut Biga, quaſi Triaga, a tribus equis junctis. Pl. TRIGÆ, [τρίπωλα, Gl. G. L.] Currus dicitur, qui a tribus equis trahitur. Ulpian. in l. Ædiles ajunt. D. De Ædil. edict. l. 38. §. 14. Etſi triga venierit, redhibenda erit tota; ſed & ſi quadriga, redhibeatur. Ex veteri poeta citat Scaliger ad Propert. 3. 21.
Triga, mihi paucos inter dilecta ſodales,
Triga ſodalitii pars bene magna mei.

TRIGĀRIUM, i. n. [τόπος, ὅπου ἵπποι γυμνάζονται, Gl. L. G.] Trigarium, Curule certamen. Plin. lib. 37. cap. 13. Ne equos quidem in trigariis inferri ullos vernaculis animadverto. Apud Marcianum quoque Capellam lib. 9. qui de Muſica inſcribitur, Trigarium, inquit, ſupplicantis ſemper germanitatis adveniat: hoc eſt, trigemina, inquit, illa mulier, ſive tres in unius nominis vocabulum conſpirantes.

TRIGARIUS, i. m. [τριιπποηλάτης] Trigarum agitator. Plin. lib. 28. cap. 16. Feruntque & Neronem principem hac potione recreari ſolitum, quum ſic quoque ſe trigario approbare vellet. [Niſi a Trigarium, i, n.

TRĬGĔMĬNUS, a, um. Adj. [τρίδυμος, Gl. G. L.] Auctor de Viris illuſtrib. 4. Tullus Hoſtilius, quia bonam operam adverſum Sabinos navaverat, rex creatus, bellum Albanis indixit, quod trigeminorum certamine finivit. Subaudi Fratrum.
Duo vel trigemini. Columel. lib. 7. cap. 6. de capella.
Trigemini, aut gemini. Columel. lib. 2. cap. 1. Trigeminos vocat, quum tres uno partu eduntur.
Trigemini fratres, nec ætate nec viribus diſpares. Liv. 1. 24.
Natura trigemina. Plin. lib. 15. cap. 28. Quorundam natura trigemina eſt, corpus, deinde lignum, rurſuſque ſemen in ligno, ut Perſicis.
Trigemini filii. Plaut. Mil. 3. 1. 122. V. Gell. 13. 24. Columel. lib. 3. cap. 8. &c. conf. TERGEMINUS ſupra.
Trigemina porta dicebatur Romæ, Per quam trigemini fratres Horatii exierunt: ſed tertius qui ſuperſtes fuit, porta Capena rediit. Liv. 35. 10. Minucius extra portam Trigeminam bove aurato donatus eſt.

TRĬGEMMIS, is. m. [τριόφθαλμος] Columel. lib. 3. cap. 19. Vallis & uliginoſi campi ſitus ſerimus etiam trigemmem (ſcilicet malleolum) qui eſt paulo minor dodrante, longior utique ſemipede. Iſque non ab eo trigemmis dictus eſt, quod omnino trium oculorum eſt, quum fere circa plagam, qua matri abſciſſus eſt, plenus ſit gemmarum: ſed quod his acceptis, quibus eſt frequens in ipſo capite, tres deinceps articulos, totidemque gemmas habet. Plin. lib. 17. cap. 21. Iidem quum deciſi, nec intorti trigemmes.

TRIGLȲPHUS, i. m. [τρίγλυφος] Vox technica in Architectura: dicitur a tribus glyphis, id eſt ſculpturis, vel canaliculis. Sæpe uſus eſt Vitruv. ut, 1. 2. & 4. 1. &c.

TRĬGON, ōnis. m. [τρίγων] Pilæ genus. Martial. lib. 12. 84.
Captabit tepidum dextra, lævaque trigonem. Idem lib. 4. 19.
Seu lentum ceroma teris tepidumve trigona. V. Pila trigonalis, in PILA.

TRĬGŌNUS, i. m. [τρίγωνος, Gl. G. L.] Triangulus. Manil. lib. 2.
Quadrati ſi forte voles effingere formam,
Aut trinis paribus facies quum membra trigonis. Auſonius parum recte corripuit in Ternario, 50.
Per trinas ſpecies trigonorum linea currit.

TRĬGŌNUS, a, um. Adj. Triangularis. Manil. lib. 2. 276.
Et quæcunque tamen dicuntur ſigna trigona. Ibidem,
— licet ergo ſigna trigona
Dicantur, partes non ſervant illa trigonas.

TRIGONĬCUS, a, um. Adj. Idem. unde Trigonica radiatio apud Julium Firmicum lib. 2. cap. 33. & rurſus lib. 3. cap. 1. & cap. 3.

TRIGONĀLIS, e. Adj. Forma tribus lineis conſtans, Ad trigona pertinens. De pila trigonali eſt epigramma Martial. lib. 14. 51. V. PILA.

TRIGONŎMETRIA, æ. f. [τριγωνομετρία] Ars triangulos menſurandi.

TRĬHŌRIUM, i. n. Spatium trium horarum. Auſon. Epiſt. 4. 62.
Nec duraturi poſt bina trihoria corvi. Corvi autem piſces ſunt.

TRĬJŬGIS, e. Adj. Auſon. Epiſt. 8. 6.
Vel ciſio trijugi ſi placet inſilias.

TRĬLĪBRIS, e. Adj. [τρίλιτρος] Quod eſt trium librarum. Hor. 2. Serm. 2. 33.
— laudas, inſane, trilibrem
Mullum.

TRĪLINGUIS, e. Adj. [τρίγλωσσος] Qui tres linguas habet, vel per metonymiam, Qui unum dicit, & aliud cogitat.
Os trilingue. Hor. 2. Carm. 19. 31. De Cerbero.

TRĬLEX, vel TRILIX, ĭcis. [τρίμιτος, Gl. L. G. & G. L.] natura Adjectivum eſt. Trilices veſtes, Quæ ex tribus liciis verſicoloribus conſtant.
Interdum pro Triplici ponitur. Virg. 3. Æn. 467.
Loricam confertam hamis, auroque trilicem. Valer. 3. Argon 199.
Per clypei cedentis opus, partemque trilicem. [In Gloſſ. Latinogræc. Triplex, τρίμιτος. Niſi error eſt, & Trilex ſcribendum.

TRĬLŌRIS, e. Adj. Vopiſc. in Aurel. 46.

TRĬMACRUS, a, um. Adj. [τρίμακρος] Pes conſtans ex ſyllabis tribus longis, ut, Virtuti.

TRIMATUS, V. TRIMUS, in TRES.

TRĬMEMBRIS, e. Adj. Hygin. Fab. 30. Filium trimembrem uno telo interfecit.

TRĬMESTRIS, e. Adj. [τρίμηνος] Quod eſt trium menſium. Plin. lib 7. cap. 15. Et hoc tale, tantumque omnibus tricenis diebus malum in muliere exſiſtit, & trimeſtri ſpatio largius. Idem lib. 10. cap. 25. Trimeſtres aves, ut turdi.
Trimeſtres anni apud Arcades. Plin. lib. 7. cap. 48.
Trimeſtres annorum cælique vices. Auſon. in Ternario 24. h. e. Quatuor anni partes, quarum ſingulis terni menſes tribuuntur.

TRĬMENSTRUUS, a, um. Adj. [τριμηνιαῖος] Gloſſ Græcolat.

TRĬMĔTER, tri. [τρίμετρον] Tria habens metra. Verſus trimetri, Qui tres habent menſuras, hoc eſt ſex pedes. Unde & a Latinis dicuntur Senarii: ſuntque vere Iambici, id eſt pedem ultimum ſemper habent iambum. Hor. de Arte Poet. 252.
— hic & in Acci
Nobilibus trimetris apparet rarus, & Enni. De Spondeo loquitur in carminibus Iambicis.

TRIMETRIA, æ. f. ut, Æſopia trimetria. Auſon. Epiſt. 16. 78.

TRĬMŎDIA, æ. f. Trium modiorum menſura. Plin. lib. 33. cap. 1. Neque enim aliter potuiſſet trimodia illa annulorum Carthaginem ab Annibale mitti. Sic & feminino genere a Columella uſurpatur. Nos hoc etiamnum vocabulum hodie retinemus in eo infundibulo, quod in moletrinis fruges molæ tranſmittit. Tremodiam enim vocamus. Nomen factum eſt a menſura trium modiorum. Hoc nomine offenſi emendatores, feminino genere expuncto, neutrum formavere, vel deformavere potius ſinceram ſcripturam. Hæc Turneb. Adverſ. 6. 22.

TRIMODIUM, i. n. Idem. Plaut. Men. prol. 15.
Nunc argumentum vobis demenſum dabo,
Non modio, neque trimodio, verum ipſo horreo. V. ſuper. dict.

TRIMODIUS, a, um. Adj. Columel. lib. 12. cap. 50. De apparatu olivitatis, Tum ſcalæ, corbulæ, decemmodiæ, trimodiæ ſatoriæ, quibus diſtricta bacca ſuſcipitur.

TRIMORMUS, a, um. Adj. [τρίμορφος, Gl. G. L.] Idem quod Triformis. [An Trimorphus ſcribendum?

TRINĔPOS, ōtis. m. [τρισέγγονος, Gl. G. L.] Abnepotis filius: quod ſit poſt tres a nepote. Paulus in l. Juriſconſultus. D. de gradibus. l. 10. §. 9.
Trinepos, trineptis: hi ſunt filii filiæve abnepotis, abneptis.

TRINOCTIUM, i. n. [τρίνυκτον, Gl. G. L.] Tres noctes. Gell. lib. 3. cap. 2. Non enim poſſe impleri trinoctium, quod abeſſe a viro uſurpandi cauſa ex XII tabulis deberet.

TRINOCTIĀLIS, e. Adj. [τρινύκτιος] Martial. lib. 12. 74.
— ſed ipſe divûm
Offenſus genitor, trinoctiali
Affecit domicœnio clientem.

TRINŌDIS, e. Adj. [τρικόμβιος] Trium nodorum: ut, Clava trinodis. Ovid. 4. Epiſt. 115.
Oſſa mei fratris clava perfracta trinodi. Idem 1. Faſt. 575.

TRINŌDO, āre. Plin. Tres nodos facere.

TRINUNDĬNUM, i. n. [τρίτη ἐκκλησία, τρίτη πανήγυρις] ſive Trinum nundinum, dicebatur Dies tertiarum nundinarum, qui prædici antea ſolebat, ut notior eſſet univerſis. Idem enim eſt dicere, Trinundino, & tertiis nundinis, & in trinundinum, hoc eſt in tertias nundinas. Sunt qui putent Trinundinum eſſe Trium dierum ſpatium ad habenda comitia, creandorum magiſtratuum cauſa. Sed Feſtus ſcribit nefas eſſe nundinis agi cum populo, quod eſt populum ad concilium aut comitia vocare. Alii non pro Trium dierum ſpatio, ſed pro Loco accipiunt, quod tribus in locis uno die fierent comitia, aut tribus diebus uno in loco celebrarentur, ut vult Valla 3. 5. Liv. 3. 35. Poſtquam vero comitia Decemviris creandis in trinundinum indicta ſunt. Alii legunt, In trinum nundinum. Cic. pro Domo 41. Si quod in ceteris legibus trinundinum eſſe oporteat, id in adoptione ſatis eſt trium eſſe horarum. Quintil. lib. 2. cap. 4. Sive non trino forte nundino promulgata, ſive non idoneo die.
Petere trinum nundinum. Cic. 16. Fam. 12.
Promulgatio trinundinum. Cic. 5. Philipp. 8. V. Pitiſc. Lex.

TRIŎBŎLUM, i. n. [τριώβολον] Tres obolos valet. Alio nomine Hemidrachmium dicitur. Senos enim obolos drachma efficit, ut auctores ſunt Plinius & Pollux, & alii. Trioboli nota ab altera parte effigiem Jovis, ab altera noctuam habebat; quam illi glauca appellant. Ex quo factum putat proverbium Budæus, Noctuam Athenas. Plaut. Bacch. 2. 3. 26.
Negare ſeſe debere tibi triobolum.
Abjudicare ab ſuo triobolum. Plaut. Rud. 5. 2. 43.
Trioboli homo, Nequam & nullius pretii. Plaut. Pœn. 1. 2. 168. Trioboli hominem vocat, ut Nauci hominem antiqui dixerunt, & frugi.

TRIOBŎLĀRIS, e. Adj. [τριωβολιμαῖος] i. e. Vilis, & vix pretii trium obolorum.
Dicuntur & Diobolares homines.

TRIOPHTHALMUS, i. m. [τριόφθαλμος] Lapis in Sicyonia naſcens, qui trium oculorum effigiem præ ſe fert, auctore Plin. lib. 37. cap. 11.

TRIŌPIS, [τριωπὶς] Monilis ſpecies, tres veluti oculos habentis, apud Pollucem lib. 5. cap. 16.

TRIORCHĒS, is. m. [τριόρχης] Avis eſt ex accipitrum genere a teſtium numero, dicta Latinis Buteo. Plin. lib. 10. cap. 8.
Triorchis, item herba, Tertium centaurii genus. Plin lib. 25. cap. 6.

TRIPĀLIS, e. Adj. Tripales vites dicebantur, quæ tribus palis ſuſtinebatur.

bantur. Varro apud Non. 3. 171. Quid tu? non vides in vineis, quod tria pala habeant, tripales dici?

TRĬPARCUS, a, um. Adj. [τρισφειδέμων] Valde parcus. Plaut. Perf. 2. 3. 14.

Nam id demum lepidum eſt, triparcos homines, vetulos, avidos, aridos,
Bene admordere, &c.

TRIPARTĪTUS, ſive TRIPERTITŬS, a, um. Adj. [τριμερὴς, Gl. L. G. & G. L.] Quod in tres partes diviſum eſt. Cic. 1. de Invent. 7. Oratoris ars, & facultas in hac materia tripartita verſari exiſtimanda eſt, &c.
Cauſa tripertita. Cic. 5. Verr. 13.
Oratio tripartita. Cic. ad Quir. poſt redit. 16. Cujus oratio fuit, quemadmodum accepi tripertita. Primum vos docuit, &c.
Philoſophia tripertita. Senec. Epiſt. 89.
Ratio bonorum tripartita. Cic. 1. Acad. 19.
Tripertita, ſubſtantivum, pro Libri titulo. Pomponius in l. 2. §. Deinde Sex. Ælius. D. de orig. jur. Sextum Ælium etiam Ennius laudavit: & exſtat illius liber, qui inſcribitur Tripertita, qui veluti cunabula juris continet. Tripertita autem dicitur, quoniam lege duodecim tabularum præpoſita, jungitur interpretatio, deinde ſubtexitur legis actio.

TRIPARTITO, ſive TRIPERTITO, Adv. [τριμερῶς, Gl. G. L.] In tres partes. Cic. 5. Tuſc. 40. At diffidat neceſſe eſt, qui bona dividit tripartito. Liv. 21. 7. Urbem tripertito aggreditur.

TRĬPĂTĬNUM, i. n. Plin. lib. 35. cap. 12. Atque ut luxu auctoritas quoque aliqua contingat figlinis. Tripatinum, inquit Feneſtella, appellabatur ſumma cœnarum lautitia. Una erat murenarum, altera luporum, tertia myxonis piſcis: inclinatis jam ſcilicet moribus, ut tamen eos præferre Græciæ etiam philoſophis poſſimus.

TRIPECTŎRUS, a, um. Adj. Tria habens pectora. ut, Tripectora vis Geryonæ. Lucret. lib. 5. 28.

Quidve tripectora tergemini vis Geryonai? Alii legunt,
Quidve tripectora tergemini quoque Gerionæ vis? Fingunt poetæ Geryonem fuiſſe tricorporem.

TRIPĔDO, [τριποδίζω] āre. Gloſſ. Græcolat.

TRIPES, ĕdis. m. [τρίπους, Gl. L. G.] Quod tres pedes habet. Martial. lib. 12. 28.

Ibat tripes grabatus, & bipes menſa. Liv. 40. 2. Simul procuratum eſt, quod tripedem mulum Reate natum nuntiatum erat.
Menſa tripes. Hor. 1. Serm. 3. 13.
Tripes ferreus, Πυριστάτης. Gloſſ. Latinogræc. [Ubi ſubſtantivum eſt.

TRIPĔDĀLIS, e. Adj. [τριποδιαῖος] a Tripes; Quod tres pedes longitudinis habet. Plin. lib. 27. cap. 12. Medion folia habet iridis ſativæ, caulem tripedalem.
Tripedalis latitudo. Varro 3. de R. R. cap. 9. & Plin. 17. 22.
Tripedalis parma. Liv. 38. 21.

TRIPEDĀNEUS, a, um. Adj. Idem. [τριποδιαῖος] Cato R. R. cap. 45. Taleas oleaginas, quas in ſcrobe ſaturus eris, tripedaneas decidito. Plin. lib. 27. cap. 12. Varro de R. R. 3. 9.

TRIPTŌTUM, [τρίπτωτον] Nomen dicitur quod tribus duntaxat caſibus declinatur, ut Opis, opem, ope. V. Iſidor. 1. 6. & Gtammat. Diomed. 1. & Priſcian. 5.

TRĬPŪS, ŏdis. m. vel TRIPŎDA, æ. f. [τρίπους] dicitur Omne quod habet tres pedes. Tripodes erant Menſæ in templo Apollinis Delphici, quibus ſuperpoſitæ Phœbades vaticinabantur, ut ait Servius. V. Diod. Sicul. 16. 26. Plin. lib. 34. cap. 3. Ex ære factitavere & cortinas tripodum nomine Delphicas, quoniam donis maxime Apollinis Delphici dicabantur. Cic. 3. de Nat. Deor. 42. Ex eo igitur & Liſyto eſt is Hercules, quem concertaviſſe sum Apolline de tripode accepimus. [In Gloſſ. Græcolat. convertitur Cortina. q. V. ſ. l.
Tripodas ſentire; i. e. Quiddam revelatum ab Apollinis Oraculo percipere. Virg. 3. Æn. 360.
Sacri tripodes. Virg. 5. Æn. 110.
Tripodibus Græci donabant viros fortes: quia non facile ſuccumbant. Virg. 9 Æn. 265.

Et tripodas geminos auri duo magna talenta. Hor. 4. Carm. 8. 3.
Donarem tripodas, præmia fortium
Grajorum.

TRIPŎDIUM, i, n. [τριπόδιον, Gl. G. L.] Diminutivum a Tripus. [Ridicule Voſſ. Tripedium legebat, & pro Tripudio dictum putabat.

TRĬQUETRA, æ. f. vel TRIQUETRUM, i. n. ſec. c. [τρίγωνον] Figura triangularis, quæ eſt ut Delta Græcorum, Δ. Plin. lib. 2. cap. 15. Poſtea radiorum ejus contractu teguntur, & in triquetro a partibus centum viginti ſtationes matutinas faciunt. Lucret. lib. 4. 657.

Eſſe triquetra aliis, aliis quadrata neceſſe eſt.

TRIQUĒTRUS, a, um. Adj. [τρίγωνος] Quod trianguli formam habet. Cæſ. 5. Bell Gall. cap. 13. Inſula natura triquetra: cujus unum latus eſt contra Galliam, &c.
Omnis ager aut quadratus, aut longus, aut cuneatus, aut triquetrus. Columel. lib. 5. cap. 2.
Triquetra. Sicilia dicta eſt a tribus promontoriis Peloro, Pachyno, Lilybæo. Triquetram autem dictam eſſe quaſi Triquedram a tribus ſedibus indicat Quintil. lib. 1. cap. 6. Dicitur & Θρινακία a Græcis, quaſi τρινακρία: ſeu a Thrinaco quodam Siciliæ Tyranno. Lucret. lib. 1. 718.

Inſula quem Triquetris terrarum geſſit in oris. i. e. Siculis.

Tellus Triquetra Hor. 2. Serm. 6. 55. i. e. Sicula, quod in tres partes, id eſt promontoria diducta ſit, vel quadras, inquit Porphyrio. [V. Plin. 3. 8. pr.

TRĬRĒMIS, is. f. [τριήρης, Gl. G. L.] Navis tres remorum ordines habens. Cæſ. 2. Bell. Civil. 6. Appulſaque ad proximum litus trireme conſtrata, & in litore relicta, pedibus Adrumetum profugerat. Cic. 7. Verr. 43. Navem vero Cybeam maximam, triremis inſtar, pulcherrimam atque ornatiſſimam.
Ærata triremis. Hor. 3. Carm. 1. 39.
Bellatrix triremis. Claud. 6. Conſ. Hon. 135.
Validæ triremes. Lucan. lib. 3. 529.

TRĬSÆCLĬSĔNEX, is. m. Senex trium ſæculorum. Ita vocatur Neſtor a Nævio apud Gell. 19. 7.

TRISCHŒNUS, a, um. Adj. [τρίσχοινος] Plin. 5. 24. Menſura triſchœna; i. e. Quæ ter ſexaginta ſtadia complectitur.

TRISCURRIA, ōrum. n. pl. Maximæ ſcurrilitates, a Tris & & Scurra: nam Tris & Ter pro ſuperlativo Gæci ac Latini uſi ſunt: unde, Triſurcifer, & Triveneficus apud Plautum; i. e. Maximus furcifur, Maximus veneficus. Juven. 8. Sat. 190.

Qui ſedet, & ſpectat triſcurria patriciorum. h. e. Nobilium facta maxime ſcurrilia.

TRISMĔGISTUS, i. m. qui etiam [Ἑρμῆς Τρισμέγιστος] Mercurius, quaſi Ter maximus dictus, vel Valde maximus, qui fuit nepos majoris Mercurii quem fabulantur fuiſſe filium Nili. Hunc tamen ſecundum adferunt occidiſſe Argum, Ægyptiiſque præfuiſſe, & leges litteraſque tradidiſſe: ſed litterarum characteres, animalium arborumque figuras habuiſſe. Hic condidit urbem, quam a ſe Hermopolim nominavit. Dictus eſt autem Triſmegiſtus, quod & philoſophus maximus, & ſacerdos, & maximus denique rex fuerit. Conſueverunt enim Ægyptii ex omni philoſophorum numero ſacerdotes, ac rurſus ex ſacerdotibus regem eligere. Hic autem ut philoſophus ſapientia, ita religione ſacerdos excelluit, ac mox in imperio adminiſtrando ſuperiores omnes reges ſuperavit. Hic primus a Phyſicis ad divinorum ſpeculationem ſe erexit. Primus de majeſtate Dei, de Dæmonum ordine, animarumque mutationibus ſapientiſſime diſputavit. Scripſit multa volumina, quibus arcana myſteria & oracula panduntur. Non enim ut philoſophus ſolum, ſed ut Propheta futura ſæpe prædixit. Hæc ex Diodoro Siculo. conf. Lactant. 1. 6. & 9.

TRISPASTUS, i. m. [τρίσπαστος] Trochlea per tres orbiculos circumvoluta. Vitruv. 10. 3.

TRISTĔGA, ōrum. n. pl. [τρίστεγα] Trium contignationum ædificia, ſive tres contignationes. Hieronymus lib. 1. adverſus Jovinianum vertit Tricameratum. Alcim. 4. 245. [Vulgat. Interp. Actor. 20. 9. ἀπὸ τοῦ τριστέγου reddit De tertio cœnaculo. Mallem, De tertio tabulato. Schol. Juven. ad illud Sat. 3. 199. — tabulata tibi jam tertia fumant. Superiora, inquit, tecta & triſtega. Gloſſ. Græcolat. Στέγη, hoc tectum, τέγαστς, Tignacio.

TRĬSULCUS, a, um. Adj. [τρίσχιστος, Gl. L. G. & G. L. τρίστιχος, τριαύλαξ, L. G.] i. e. Trifidum; hoc eſt tres acies habens & a tribus partibus ſcindens.
Fulmina triſulca. Senec. Herc. OEth. 17.
Ignibus triſulcis armata dextra Jovis. Ovid. 2. Met. 848.
Linguis micat ore triſulcis. Virg. 2. Georg. 439.
Tela triſulca Jovis. Ovid. 2. Amor. 5. 52.

TRĬTĂVUS, i. m. [τρίπαππος, Gl. G. L.] Plaut. Perſ. 1. 2. 5.

Pater, avos, proavos, abavos, atavos, tritavos. Paulus in l. Juriſconſultus. D. de gradibus affinitatis, Tritavus autem is eſt patris & matris atavus, avi vel aviæ abavus, proavi vel proaviæ proavus, abavi vel abaviæ avus, atavi vel ataviæ pater, dictus quaſi tertius avus.

TRIVĔNĒFĬCUS, i. m. & TRIVENEFICA, æ. f. Maxime veneficus. Plaut. Aul. 1. 2. 8.

Mirum, quin tua nunc me cauſa faciat Juppiter
Philippum regem, aut Darium, trivenefica.

TRIVERBĔRO, ōnis. m. [κατεπειγὸς ἐν πληγαῖς] Gloſſ. Cyril. Verberibus obduratus.

TRĬVIUM, i. n. [τρίοδος, Gl. L. G. & G. L. τριόδια, pl. G. L.] Locus e quo trium viarum iter fieri poteſt, vel Spatium quod eſt inter tres vias, quemadmodum Quadrivium, Locus, in quem permulti propter tot viarum concurſum affluere ſolent. Catul. [Niſi error.

Omnibus in triviis vulgetur fabula paſſim. Cic. 1. de Lege Agrat. 7. Ut in atriis auctionariis potius, quam in triviis, aut in compitis auctionentur.

Arripere maledictum ex trivio. Cic. pro Muren. 13.
Trivia erant etiam ruſticorum ſacris attributa; nam illic oves cædebantur, & ſerta appendebantur. Tibul. lib. 1. 1. 12.

Nam veneror: ſeu ſtipes habet deſertus in agris,
Seu vetus in trivio florea ſerta lapis.

In trivio eſſe conſilii, i. e Incertum eſſe, quid conſilii capias. V. Eraſmi Chil.

TRIVIA, æ. f. [Τριοδῖτις, ἡ Ἑκάτη, Gl. G. L.] dicta eſt Diana, quod triviis præeſſet, propter quod tres facies habere fingebatur. Virg. 4. Æn. 511.

— tria virginis ora Dianæ. Ovid. 4. Æn. 511.
Ora vides Hecates in tres vergentia partes,
Servet ut in ternas compita ſecta vias.

Ara Triviæ. Ovid. 3. de Pont. 2. 71.
Sacerdos Triviæ. Virg. 6. Æn. 35.
Potens Trivia. Valer. 3. Argon. 321.
Virgo Trivia. Lucret. lib. 1. 85.

TRIVIĀLIS, e. Adj. Quod in trivio fit, vel quo in triviis utebantur. ut, Verba trivialia, i. e. Inculta, & parum elegantia. Sueton. de Clar. Rhetor. cap. 5. Tum ne uſquequaque ſcholaſticus exiſtimaretur, circumciſe ac ſordide, & tantummodo verbis trivialibus egit.
Carmen triviale. Juven. 7. Sat. 55.
Trivialis lingua, Vulgaris, qua in triviis, pueri grammaticam diſcentes utebantur.
Scientia trivialis. Quintil. lib. 1. cap. 4. Sed in verbis quoque quis eſt adeo imperitus, ut ignoret genera, & qualitates, & perſonas, & numeros? Litterarii pæne iſta ſunt ludi, & trivialis ſcientiæ.

TRIVIALITER, Adv. quod ſignificat Paſſim. Arnob. 7. Infantes parvuli, trivialiter & populariter inſtituti.

TRIVIĀTIM, Adv. Per trivia. Mart. Capel. lib. 1. Cum id loquax triviatim diſſultaret humanitas.

TRIVIALITAS, ātis, f. Pontanus de Sermone pag. 401. H. St.

TRIUMVIR, ĭri. m. [εἷς τῶν τριῶν ἀρχόντων] Nomen magiſtratus Romani, quem tres collegæ adminiſtrabant.
Οἱ τρεῖς ἄνδρες. Dio. lib. 47. p. 331. Par. Vide TREVIRI, puto dictum pro Triumviri; an differt etiam? H. St. Sejuncta utraque dictio eſt. in Lugd. nec hic conjungi commode potuit. Gloſſ. Latinogræc. Triumvir, παραφύλαξ, τριανδρικόν. Prius de Capitali Triumviro accipimus, poſterius Adj. videtur τὸ Triumvirale reddens. Niſi potius ipſe Triumviratus.
Triumviri ecquando niſi per XXXV tribus creati ſunt. Cic. 2. de Lege Agr. 17.
Triumviri plurimi fuere; ut Agrarii, qui colonis agros dividebant. Liv. 3. 1. Triumviros agro dando creat. Idem 8. 16. Triumviros coloniæ deducendd agroque dividendo creaverunt.
Capitales Triumviri (inquit Pompon. De orig. juris. l. Neceſſarium. §. Eodem tempore) conſtituti ſunt, Qui carceris cuſtodiam haberent: ut quum

quum animadverti oporteret, interventu eorum fieret. Valer. lib. 5. cap. 4. De amore filiæ erga matrem. Tam admirabilis ſpectaculi novitas ab ipſo cuſtode ad Triumvirum, a Triumviro ad Prætorem, a Prætore ad concilium judicum perlata. Cic in Orat. 156. Planeque Duorumvirorum judicium, aut Triumvirorum capitalium, aut Decemvirorum litibus judicandis dico nunquam. Liv. 25. 1. Incuſati graviter a ſenatu Ædiles, & Triumviri capitales.

Triumviri locorum publicorum reficiendorum. Liv. 25. 7. Creati ſunt triumviri reficiendis ædibus Fortunæ, &c.

Epulones triumviri. Liv. 33. 42. Romæ eo primum anno triumviri epulones facti C. Licinius Lucullus, T. Romulejus, qui legem de creandis his tulerat, & P. Porcius Lecca. His triumviris, item ut pontifici lege datum togæ prætextæ habendæ jus.

Monetales triumviri. V. MONETA.

Menſariis triumviri. Liv. 23. 21. extr. Triumviri menſarii rogatione M. Minucii Tr. pl. facti. Hi Menſariis, ſeu nummulariis, & monetæ forſan cuſoribus præerant. conf. Idem 24. 18.

Nocturni triumviri. Tacit. Triumviri nocturni, quod ad incendium in ſacra via ortum tarde venerant, a Tribuno plebis die dicta, damnati ſunt. Conf. Liv. 9. 46.

TRIUMVIRĀTUS, ûs. m. [ἀρχὴ τῶν τριῶν] Ipſum Triumvirorum officium. Cic. de Clar. Orat. 117. Qui quidem in triumviratu judicaverit contra P. Africani avunculi ſui teſtimonium.

TRIUMVIRĀLIS, e. Adj. [τριανδρικός] Hor. Epod. 4. 11.

Sectus flagellis hic triumviralibus
　Præconis ad faſtidium.

Supplicium triumvirale. Tacit. 5. Ann. 9.

TRESVĪRI, vel TRĒVIRI, ōrum. m. pl. [οἱ τρεῖς] Idem quod triumviri. Plaut. Amph. 1. 1. 3.

Quid faciam nunc ſi treſviri me in carcerem compegerint.

Treviri etiam dicebantur, qui & Triumviri. Hoc ſatis indicat Ciceronis jocus 7. Fam. 13. ſub finem, Treviros, inquit, vites cenſeo: audio Capitales eſſe: mallem Auro, argento, ære eſſent: ſed alias jocabimur. Quo in loco Treviri, & Capitales, in ambigui genere ſunt poſita, nam quum videatur monere illum, qui tum in Gallia eſſet cum Cæſare, ut vitet Treviros Galliæ populos, qui bellicoſi, eoque capitales ſint: ludit cum in Trivirorum, tum in Capitalium verbo. Erat enim Romæ magiſtratus Triumviri capitales: qui etiam Treviri dicebantur. Sed quoniam hoc ipſum Triumvirûm nomen iterum in ambiguo poni poterat, quum eſſent etiam apud Romanos Triumviri pecuniæ cudendæ: quos ita inſcribebant, A. A. A. F. F. hoſt eſt, Auro, Argento, Ære, Flando, Feriundo, ut in nummis antiquis adhuc viſitur: jocatur iterum in hoc verbo, luditque Cicero belliſſime, addens, Mallem Treviros iſtos eſſe pecunioſos, quam bellicoſos: ut Cæſare eos vincente, tu diteſceres. Itaque infert, Mallem eſſe Treviros auro, argento, ære, quam ſcilicet Capitales. Triumviros autem Treviros ſolitos dici, Livius ſatis locuples teſtis eſſe poteſt lib. 40. 29. pr. Colonia Graviſcæ eo anno deducta eſt in agrum Hetruſcum, de Tarquinienſibus quondam captum: quina jugera agri data. Treviri deduxerunt, C. Calpurnius Piſo, P. Claudius Pulcher, C. Terentius Iſtra. Sic legit Bembus. Meus tamen Livius habet Triumviri, proinde conſulendi ſunt veteres manuſcripti.

TRIUNCIS, vel TRIUNX, m. [τριούγκιον] a tribus unciis dicebatur Quadrans. Unde Triuncium, quod trium unciarum eſt Plin. lib. 33. cap. 3. Quadrans antea triuncis vocatus, a tribus unciis. Gloſſ. Græcolat. τριούγκιον, Quadrans. V. TERUNCIUS ſupra.

TRESSIS, is. m. [τριώβολος] Tripondium, nummus æneus pretii & ponderis trium aſſium, communi nota inſignitus. Varr. de L. L. 8. 49. Treſſis ex tribus æris; quod ſic pro aſſibus nonnunquam æs dicebant antiqui. Itaque pro Levi pecunia uſurpabant, velut apud Perſ. 5. Sat. 76.

—hic Dama eſt, non treſſis Agaſo. Cic. 5. Att. 20. Mancipia veniebant Saturnalibus treſſis. In antiquis codicibus legitur Tertiis. V. Gronov. de Pecun. vet. 1. 8. & 3. 12. Hotman. Antiq. Roman. 4. 1. 13.

TRĔDĔCIM, n. indecl. [τρισκαίδεκα] XIII. Liv. 36. 45. Tredecim captis navibus

TREDECIES, Adv. [τρισκαιδεκάκις] pro Ter & decies. Cic. 5. Verr. 148. Tu ex pecunia publica HS tredecies ſcribam tuum, permiſſu tuo, quum abſtuliſſe fateare, aliquam tibi ullam defenſionem putas eſſe?

TRĪGINTA, [τριάκοντα, Gl. G. L.]. indecl. nomen numerale. Virg. 3. Æn. 301. —inventa ſuc ilicibus ſus,

Triginta capitum fetus enixa, jacebit.

TRĪCIES, Adv. [τριακοντάκις] a Triginta, pro Trigecies. Liv. 28. 9. Pecuniæ in ærarium tulerunt ſeſtertiûm tricies, octoginta millia æris. Cic. 3. Verr. 95. His nominibus ſolis Cn. Dolabellæ HS ad tricies litem eſſe æſtimatam.

Tricies octies centena viginti quinque millia. Plin. lib. 4. cap. 16.

Tricies quater centena quinquaginta. Plin. lib. 8. cap. 108.

TRĪGĒSĬMUS, a, um. [τριακοστὸς] Adj. Numerale ordinis. Cic. de Senect. 19. Cujus a morte jam tertius & trigeſimus eſt annus.

TRICĒSIMUS, a, um. Adj. Idem. Cic. 2. Off. 29. Triceſimo anno poſt, &c. Et in Epiſt. 12. 2. Triceſimo poſt die. Plin. lib. 17. cap. 23. Ante triceſimum ſextum menſem attingi falce vetantur. Hor. 1. Serm. 9. 69.

—hodie triceſima ſabbata.

Triceſimo quoque die. Cic. 6. Att. 6.

TRICĒNI, æ. a. [τριάκοντα] Adj. plur. num. a Triginta, G littera in C mutata: ſicut pro Vigeni, Viceni. Plin. lib. 9. cap. 3. Anguillæ quoque in Gange amne tricenos pedes. Ibidem cap. 36. Latent ſicut murices circa Canis ortum tricenis diebus. Sic Martial. lib. 1. 44.

Tricena menſura. Columel. lib. 3. cap. 3. At ſi qui cum ſcientia ſociaverint diligentiam, non, ut ego exiſtimo, tricenas, vel quadragenas, certe: ſed, ut Græcinus, minimum computans, Licet, inquit, amphoras vicenas percipiant ex ſingulis jugeribus.

Tricenis tauris. Hor. 2. Carm. 14. 5.

Pedes triceni. Auctor ad Heren. lib. 3. 126. Intervalla locorum mediocria placet eſſe, fere paulo plus, aut minus, pedum tricenûm. Treceni, vide in TRECENTI.

TRICĒNĀRIUS, a, um. Adj. [τριακονταϊκὸς] Trigeſimus. ut, Tricenariæ vites. Varr. de R. R. lib. 1. cap. 2. Nonne item in agro Faventino, a quo ibi tricenariæ appellantur vites, quod jugerum tricenas amphoras reddat?

TRĔCENTI, æ. a. [τριακόσιοι] CCC. A Tres & Centum: Adjectivum plurale, pro Ter centeni. Cic. 2. de Finib. 97. Trecentoſque eos, quos eduxerat Sparta, quum eſſet propoſita aut fuga turpis, aut glorioſa mors, oppoſuit hoſtibus. Plaut. Perſ. 3. 3. 6. —trecentis verſibus

Tuas impuritias loqui nemo poteſt.

Catenæ trecentæ cohibent Pirithoum. Hor. 2. Carm. 4. 79.

In Gloſſ. ſcriptum eſt Tricenta.

TRECENTENI, æ, a. Adj. Idem. Columel. lib. 5. cap. 2.

TRICENTĒNI, æ. a. aliud Adj. [τριακόσιοι] Idem quod Treceni, ſcil. CCC. Columel. lib. 5. cap. 2. Quoniam ſex latera ſunt, quæ conſummata funi duo millia tricentena æ quadraginta.

TRECĒNI, æ, a. pl. [τριακόσιοι, Gl. G. L.] Numerale diſtributivum. Liv. 31. 16. Attalus trecenos tantum milites in præſidium, Rhodii quadriremem unam ex claſſe, quum ad Tenedum ſtaret, miſerunt. Alii legunt Trecentos. Idem 8. 8. Scribebantur autem quatuor fere legiones quinis millibus peditum, equitibus in ſingulas legiones trecenis.

TRECENĀRIUS, a, um. Adj. Inſcript. apud Fabret. p. 634. NVMISIENA. A. NVMISIENO. GALLO. TRECENARIVS.

TRECENTĒSIMUS, a, um. Adj. ordinis. Valer. Max. 8. 13. 6. Annus trecenteſimus.

TRECENTIES, Adv. [τριακοσιάκις] Catull. 27. 15.

Ducenties comeſſet aut trecenties.

TRICENTIES, Adv. [τριακοσιάκις] Martial. lib. 3. 22.

Dederas, Apici, bis tricenties ventri,
Sed adhuc ſupererat centies tibi laxum.

TRĒVĔRI, ſive TREVĪRI, [Τρηβιροὶ] Galliæ Belgicæ populi, vetuſti ſane, nomenque retinentes, nec priſtinæ cedentes famæ: apud quos inſignis olim cognoſcendarum cauſarum populi Rom. Curia, Trevitorum cognominata, cujus in Floriano meminit Vopiſcus. cap. 5. Sunt autem inter Belgas in confinibus Germaniæ, finitimi Nerviis, Menapiis, Eburonibus, Rhemis, Mediomatricibus, id eſt Metenſibus, & Rheno fluvio, uſque in pontem, quo Cæſar trajecit exercitum, quæ pars eſt nunc Colonienſis diœceſis. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 37. Et legati ab Heduis & Treviris veniebant.

Singulari numero uſus eſt Lucan. lib. 1. 441.

Tu quoque, lætatus converti prælia, Trevir.

Τρηουῆροι. Vide Dionem. H. St. Straboni Τρηούιροι, Ptol: Τρηβιροί. Male Cæſaris metaphraſtes, 1. de Bell. Gall. 37. pr. Τρηούιροι. Primam enim ſine controverſia producit, nec diphthongum recipit.

Trevir, Appellativ. V. dict. TRES ad fin.

T R I

TRIB. Tribunus, Tribus. TRIB. COH. Tribunus cohortis; COHH. cohortium; Pl. plebis; LEG. II. legionis ſecundæ; ML. vel MIL. militum. TRIB. POT. Tribunitia poteſtas.

TRIAMBI, inquit Feſtus, dicebantur, Qui terni ex proſcenio loquebantur.

TRIANGULARIS, TRIANGULUM, TRIANGULUS, TRIARII, V. in TRES.

TRIĀRIUS, i. m. [Τριάριος] Magnus orator, cujus meminit Cic. de Clar. Orat. 266. Me quidem admodum delectabat etiam Triarii in alia ætate plena litteratæ ſenectutis oratio: quanta ſeveritas in vultu, quantum pondus in verbis, quam nihil non conſideratum exibat ex ore? Tum Brutus Torquati & Triarii mentione commotus, utrumque enim eorum admodum dilexerat, Næ ego, inquit, (ut omittam cetera, quæ ſunt innumerabilia) de duobus iſtis cum cogito, doleo nihil tuam perpetuam auctoritatem de pace valuiſſe: nam nec iſtos excellentes viros, neque multos alios præſtantes cives Reſp. perdidiſſet. Idem 4. Att. 15. Scaurum Triarius reum fecit.

TRIAS, V. TRES.

TRIBALLI, [Τριβαλλοὶ] Epiri populi, Dardanis oppoſiti, & Mœſiæ gentibus, ut ſcribit Plin. lib. 4. cap. 1. V. TRALLI.

TRĬBAS, ădis. f. [τριβάς] Mulier, quæ in ſexum ſuum libidinem exercet. τρίβω idem valet quod Frico, tero. Tribades itaque dici poſſunt Latine Fricatrices, de quibus Juven. 6. Sat. 310.

Inque vices equitant, & luna teſte moventur. ut altera ſcilicet alteram ineat. Hoc libidinis portentum deſcribit Martial. lib. 1. 91. in Baſſam tribadem. Id ſceleris primo inſtituiſſe dicuntur Lesbiæ mulieres. Unde apud Ariſtotelem λεσβίζειν id agere eſt. Talis fuit Sappho, ut ipſa fatetur: & propterea dicitur ab Hor. 1. Epiſt. 19. 28. Maſcula Sappho. Phæd. 4. 14. 1.

Rogavit alter, tribades & molles mares,
Quæ ratio procreaſſet, &c.

Eſt etiam tribas Græcis fabrile inſtrumentum. V. Tritorium in TERO.

TRĬBŎCI, m. pl. [Τρίβοκοι] Populi Germaniæ, nunc Alſatii dicti. V. Cæſ. Bell. Gall. 1. 51. Plin. 4. 17. Tacit. de Germ. 28. 7. [Nomen varie ſcribitur.

TRĬBŌN, ōnis. m. [τρίβων] vel TRIBŌNIUM, i. n [τριβώνιον] Pallium tritum. Auſon. Epigr. 53. 1. V. Ferrar. de Re Veſt. 2. 4. 14.

TRĬBŌNIĀNUS, i. m. [Τριβωνιανὸς, ἢ Τριβουνιανὸς] (ait Suidas) natione Græcus, cum omnis religionis contemptor erat, tum vero in primis a Chriſtiana fide abhorrens. Aſſentator & fraudulentus: ut qui Juſtiniano principi perſuaſerit, mortem eum non oppetiturum eſſe, atque in cælum cum carne aſſumptum iri. Quæſtor Juſtiniani fuit, tanta vi ingenii præditus, ut doctrina præſtantiſſimus evaſerit, ac nulli ævo ſuo ſecundus. Ceterum avaritiæ eouſque indulgens, ut lucro venale jus habendum ſemper duxerit. Nam & leges quotidie ferme ſordida nundinatione antiquare identidem ferreque inſtituerat, ut cuique commodum eſſet. Hic quum diu poſt honorem adeptum ſupervixiſſet, morbo tandem interiit, nihil prorſus moleſtiæ a quoquam unquam paſſus. Erat enim ſermone blandus, & alias ſuavis: avaritiæ quoque morbum doctrinæ præſtantia facile obumbrare poterat. Hæc ad verbum ex Suida.

TRIBRACHUS, V. TRES.

TRIBUARIUS, V. TRIBUS.

TRIBULA, TRIBULARIUM, TRIBULATIO, TRIBULATUS, V. TERO.

TRIBULIS, V. TRIBUS.

TRIBULO, TRIBULUM, V. TERO.

TRĪBŬLUS, i. m. [τρίβολος, ἄκανθα, Gl. G. L.] Sentes, Spinæ genus, a ſemine

ſemine triangulari dictum: vel quod cuſpidatum trifariam feriat. Ovid. 5. Met. 486. —lolium tribulique fatigant

Triticeas meſſes. Plin. lib. 18. cap. 27. Nam lolium & tribulos & carduos, lappaſque non magis quam rubos, inter frugum morbos potius quam inter ipſius terræ peſtem numeraverim. Virg. 1. Georg. 153.

Tribuli, Machinulæ ferreæ. V. MUREX.

Gall. *Chauſſetrape*. H. St.

TRIBULŌSUS, a, um. Adj. Aſper, ſpinoſus. Sidon. 1. Epiſt. 7. Diſſimulatio tribuloſiſſima.

TRĬBŪNAL, ālis. n. [βῆμα, ἐπὶ ἄρχοντος, Gl. L. G. & G. L.] Locus excelſus, in quo reſidebat qui jus tribubus redderet. Cic. 1. Q. frat. 1. Nullius inopiam ac ſolitudinem non modo illo populari acceſſu ac tribunali, ſed ne domo quidem & cubiculo eſſe excluſam.

Tribunale quidam dici volebant. Vide CERVICAL. Vide & quæ ſcripſi Appendice ad Varr. cap. 21. H. St. Factum per apocopen, ut fere reliqua in *al* terminata, ex Adj. Tribunalis, e. Græcis junioribus dicitur τεϐουνάλιον. V. Suid. & Voſſ. Lex Etymol.

Tribunal eſt proprie Sedes tribuni, ut Papias exponit, hoc eſt, ſolium ſive locus ſublimior, ubi is jus dicit.

Tribunal qua forma fuerit, Vitruvius lib. 5. cap. 1. docet, de baſilica Julia loquens, quam ipſe architectatus erat: in baſilicis enim fere jura reddebantur. In ea baſilica ædem Auguſti fuiſſe dicit, & in ea tribunal. Verba autem ejus hæc ſunt, Item tribunal eſt in ea æde hemicycli ſchematis minore curvatura formatum. Ejus autem hemicycli in fronte eſt intervallum pedum quadraginta ſex: introrſus curvatura pedum quindecim: uti eos, qui apud magiſtratus ſtarent, negotiantes in baſilica ne impedirent. Quibus verbis Vitruvius ſignificat formam illius tribunalis, non ſemicircularem fuiſſe, ſed arcuatam. Non enim juſti ambitus plenique centri hemicyclium illud fuiſſe: ſed ita modulatum, ut in fronte, (id eſt, ut mathematici dicunt) in chorda, ſex & quadraginta pedes: introrſus vero, id eſt in linea perpendiculari, quæ quaſi ſagitta eſt in arcu, quindecim pedes pateret. Si enim juſtum, plenumque hemicyclium fuiſſet: linea hæc perpendicularis trium & viginti pedum eſſet introrſus: quæ media pars eſt diametri. Propterea ſchema vocavit Vitruvius curvatura hemicyclio minore formatum. Ex prædictis apparet magnificum aſpectum tribunalis fuiſſe: nec immerito majoribus judicibus aſſignatum. Erat enim tribunal Conſulum, Prætorum, Præfecti urbis, Proconſulum, & Præſidum in provinciis, & Imperatoris in caſtris, quod cæſpititium dicebatur. Plin. in Paneg. 56. Decora facies Conſulis: multa poſt ſæcula tribunal viridi cæſpite exſtructum: nec faſcium tantum, ſed pilorum ſignorumque honore circumdatum. Subſellia vero (ut in Ciceronis Divinationem 48. ait Pedianus) ſunt Tribunorum, Triumvirorum, Quæſtorum, & hujuſmodi minora judicia exercentium: qui non in ſellis curulibus, nec tribunalibus, ſed in ſubſelliis conſidebant. Budæus.

Aurelium tribunal. Cic. Poſt. redit. ad Quir. 13. Ego cum homines in tribunali Aurelio palam conſcribi, &c. Fuit autem hoc tribunal in foro Romano.

Caſtrenſe tribunal, in quo poſita fuit ſella caſtrenſis & curulis. Fuit ſuggeſtus editior ex cæſpite conſtructus, in quo ſella curuli poſita Imperator aut jus dicebat, aut exercitum alloquebatur. Tacit. 1. Ann. 18. Simul congerunt cæſpites: exſtruunt tribunal, quo magis conſpicua foret ſedes. conf Turneb. Adverſ. 12. 7.

Sublime tribunal. Claud. 1. in Eutrop. 311.

Pro tribunali agere. Cic. 3. Fam. 8. Idque pro tribunali cum aliquid ageretur, & nonnullis in conviviis intelligi potuiſſe.

Citare de tribunali. V. CITO.

Complere tribunal. Cic. de Clar. Orat. 289. Volo hoc oratori contingat, ut cum auditum ſit eum eſſe dicturum, locus in ſubſelliis occupetur, compleatur tribunal, &c.

Prætor de ſella ac tribunali pronuntiat. Cic. 4. Verr. 94.

Nummarium tribunal, Judex venalis. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 9.

Turpe tribunal. Ovid. 1. Amor. 10. 40. Sed aliter diſtinguitur.

Tribunale legitur apud Tertull. adv. Marc. 4. 7.

TRIBUNATUS, V. TRIBUNUS.

TRIBUNĬANUS, V. TRIBONIANUS.

TRĬBŪNUS, i. m. [δήμαρχος, Gl. L. G. & G. L. φύλαρχος, L. G.] a Tribus: dictus quod primum in tres partes diviſus erat Populus Romanus, & ex ſingulis ſinguli creabantur tribuni. Vel a Tribubus: quia tribuum ſuffragio creabantur, inquit Pomponius de Origine juris. Vel quia (ut Vegetius ait de Re Mil. lib. 2. cap. 7.) tribuebant jura militibus. Latius poſtea hoc nomen extenſum eſt.

Tribuni olim vocati ſunt qui magiſtratum gerebant, ut regum tempore Tribuni celerum, qui centuriis præerant. Tribunus celerum (inquit Pomponius de Origine juris, l. Neceſſarium) equitibus præerat, & veluti ſecundum locum a regibus obtinebat; quo in numero fuit Junius Brutus.

Tribuni plebis [δήμαρχοι, Gl. L. G. & G. L.] fuerunt, qui ſeceſſione plebis a Patribus creati ſunt anno fere XVII. poſt exactos reges circa ann. 260. Pomponius de Origine juris, l. Neceſſarium, Quum plebs a Patribus ſeceſſiſſet, anno fere ſeptimo decimo poſt reges exactos, tribunos ſibi in monte Sacro creavit, qui eſſent plebei Magiſtratus. Tribunis plebis licebat quemcumque vellent, arripere, & in concionem productum cogere pro ipſorum jure & poteſtate, ut quibus de rebus eſſet interrogatus, iis de rebus reſponderet. Itaque Tribunus plebis C. Carbo minorem Africanum, exciſa Nuantia redeuntem, ab ipſa (porta) in concionem cum produxiſſet, quid de Tiberii Gracchi nece ſentiret, interrogavit. Vide etiam Cic. 1. Att. 13. Tribuni plebis magiſtratum inibant Nonis Decembr. Conſules & Prætores Calend. Januar.

Tribunus pleb. quem majores præſidem libertatis, cuſtodemque voluerunt. Cic. 2. de Lege Agrar. 15.

Superare furioſam vim veſani Tribuni plebis. Cic. pro Domo 55.

Improbus Tribunus plebis. Cic. 4. Acad. 63.

Appellantur Tribuni; a quibus quum eſſet certum auxilium, ita tamen diſceditur. Cic pro Quint. 29.

Severi Tribuni. Tacit. 2. Ann. 55.

Interceſſerunt Tribuni. V. INTERCEDO.

Petere auxilium a Tribunis. Cic. pro Quint. 63.

Tribunus [χιλίαρχος, Gl. L. G. & G. L.] Tribuni militares, ſive Tribuni militum, (χιλίαρχοι) poſtea facti ſunt in caſtris, qui parem fere cum Conſulibus haberent poteſtatem, & Imperatori opponebantur pro militibus.

Tribunorum militarium, inquit Aſconius (in 2. Verr. 30.) duo ſunt genera. Alii Rufuli dicuntur, qui in exercitu creari ſolent. Alii ſunt Comitiati, qui Romæ comitiis deſignantur.

Tribuni militaris officium eſt, ut miles veſte indutus, armis bene munitus, exercitationis uſu & diſciplina eruditus incedat. Macer in l. Officium tribunorum eſt, vel eorum qui exercitui præſunt, milites in caſtris continere, & ad exercitationem producere, claves portarum ſuſcipere, vigilias interdum circumire, frumentationibus commilitonum intereſſe, frumentum probare, fraudem menſorum coercere, delicta ſecundum ſuæ auctoritatis modum caſtigare, principiis frequenter intereſſe, querelas commilitonum audire, valetudinarios inſpicere.

Olim Tribuni militum Conſulari poteſtate promiſcue ex Patribus ac plebe creati ſunt. Pomponius. De origine juris, l. Neceſſarium, Quum poſt aliquot annos plebs contenderet cum Patribus, & vellet ex ſuo quoque corpore Conſules creare, & Patres recuſarent, factum eſt ut Tribuni militum crearentur, partim ex plebe, partim ex Patribus, conſulari poteſtate: hique conſtituti ſunt vario numero: interdum plures, nonnunquam pauciores. Cic. pro Cluent. 199. Lucan. 1. 177.

Et cum conſulibus turbantes jura Tribuni.

Tribuni ærarii dicti ſunt, quibus attributa erat pecunia, quam militib. redderent. Varro de L. L. 4. 36. Tribuni ærarii (inquit Budæus) hodie dicuntur, quos *generales receptores* vocant. V. Ærarii Tribuni, in ÆS.

TRIBUNĬTIUS, ſive TRIBUNICIUS, a, um. Adj. [δημαρχικὸς] Quod ad Tribunos pertinet.

Actio Tribunitia. Cic. 2. de Lege Agrar. 65.

Canditatus Tribunitius. Cic. 2. Q. frat. 14.

Mucro Tribunitius. Cic. 3. de Legib. 21.

Poteſtas tribunicia [δημαρχικὴ ἐξουσία, Gl. G. L.] Cic. 3. de Legib. 19. De tribunitia poteſtate taceo. V. ſeq. dict.

Spiritus Tribunitii. Cic. pro Cluent. 109.

Vir Tribunitius, Qui Tribunus fuit. Cic. 13. Philipp. 30.

Vis Tribunitia. Cic. pro Cluent. 95.

Abſolute etiam Tribunitius vocabatur, Qui tribunatu functus erat & honoris cognomine fruebatur; ſicut Conſulares, ex conſulatu. Cic. 13. Philipp. 30. Qui ædilitii? Qui tribunitii? Qui quæſtorii? Adde Suet. Tiber. 8. Columel. 1. 3. Plin. 33. 3. & Sidon. 1. 3.

Tribunitius, χιλίαρχος, Gloſſ. Græcolat.

TRIBUNĀTUS, ûs. m. [δημαρχία, Gl. G. L.] Ipſa Tribunorum dignitas. Cic. de Amicit. 41. De C. Gracchi autem Tribunatu quid exſpectem, non libet augurari.

Tribunatus aliud eſt, aliud Tribunitia poteſtas. Sulla Tribunatum non ſuſtulit, ſed Tribunitiam poteſtatem. Romani Imperatores Tribunatum non geſſere, ſed Tribunitiam poteſtatem ſumpſere, ut auctor eſt Dion. Nam quum plebejis fas eſſet ſolis Tribunatum gerere, religio Imperatoribus fuit Tribunatum ſibi vindicare, quum patricii eſſent: poteſtatem tamen uſurpavere.

Fretus ſanctitate Tribunatus. Cic. pro Sext. 79.

Inire Tribunatum. Cic. 11. Att. 9.

Tribunatus, [χιλιαρχία, Gl. L. G.] Tribuni militum gradus.

Auferre Tribunatum. Cic. 2. Q. frat. 15.

Exſutus Tribunatu. Tacit. 15. Ann. 71.

Petere Tribunatum alicui ab aliquo. Cic. 2. Q. frat. 15.

TRĬBUO, ui, ūtum, [νέμω, ἀπονέμω, παρέχω, Gl. L. G. & G. L. ἀπομερίζω, μερίζω, μερισμῶ, L. G.] ĕre. quaſi Tributum dare; unde ſimpliciter pro Dare ponitur & exhibere. Plin. in Paneg. Tribuas ei ſucceſſorem.

Alicui tribuere aliquid, pro Imputare & attribuere. Cic. Sed hoc benevolentiæ ejus tribuendum eſt. Lucret. lib. 2. 973.

Alicui tribuere ut, pro Concedere & permittere. Cic. 11. Fam. 27. In reliquis officiis cui tu tribuiſti, excepto Cæſare, præter me, ut domum ventitares, horaſque multas ſæpe ſuaviſſimo ſermone conſumeres?

Tribuere & Concedere. Cic. 1. de Orat. 48. Tamen huic ipſi multa tribuat & concedat neceſſe eſt.

Alicui tribuere, pro Æſtimare aliquem. Cic. 4. Acad. 12. Quibus ille ſecundum fratrem plurimum tribuebat.

Alicui tribuere ignaviæ. Cic. 2. Fam. 25. Hoc noſtra laus erit illuſtrior, quod illi tribuebatur ignaviæ.

Auctoritatem tribuere. V. AUCTOR.

Bona tribuere alicui. Ovid. 2. de Arte Am. 693.

Fidem ſenſibus tribuere. Cic. 1. Acad. 42.

Fidem teſtimonio tribuere. Cic. pro Sulla 10.

Gratiam inventoribus. Cic. 4. de Finib. 13. Quod item cum veſtri faciant, non ſatis magnam tribuunt inventribus gratiam.

Honorem. Cic. 3. de Finib. 73.

Honorem litteris tribuere. Quintil. lib. 2. cap. 12.

In duas partes vim loquendi tribuere, i. e. Diſtribuere, Dividere. Cic. 2. de Finib. 17. Zenonis eſt, inquam, hoc Stoici, omnem vim loquendi, ut jam ante Ariſtoteles; in duas tributam eſſe partes dicere.

In vulgus tribuere. Cic. 13. Fam. 71. Ego autem tribuo nonnunquam in vulgus, ſed plerumque neceſſariis in hoc tempore.

Laudes tribuere alicui. Propert. lib. 3. 24. 3.

Locum alicui tribuere. Quintil. lib. 3. cap. 3.

Miſericordiam. Cic. pro Milon. 93. Quid reſtat? niſi ut orem obteſterque vos, Judices, ut eam miſericordiam tribuatis fortiſſimo viro, quam ipſe non implorat?

Nimium ſibi tribuere. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Nomina deorum tribuere ſibi. Ovid. 6. Met. 89.

Officium alicui. Cic. 4. Fam. 11.

Operam Reip. Cic. 2. de Divin. 8. Nunc quoniam de Rep. conſuli cœpti ſumus, tribuenda eſt opera Reip. vel omnis potius in ea cogitatio & cura ponenda.

Palmam menſarum alicui piſci tribuere. Plin. lib. 32. cap. 6.

Pietatem, ſanctitatem, religionem, numini deorum tribuere. Cic. 1. de Nat. Deor. 3.

Præmium tribuere. Cic. pro Corn. Balb. 37. Propert. lib. 4. 2. 49.

Præmia bene meritis tribuere. Hirt. Bell. Alex. 65.

Precibus alicujus aliquid tribuere. Ovid. 1. de Arte Am. 689.

Primas prato tribuerunt veteres in agricolatione. Columel. 2. 7.

Priores partes alicui. Cic. 3. Q. frat. 4. Tibi iſtius generis in ſcribendo priores partes tribuo, quam mihi.

Silentium orationi alicujus tribuere. Cic. pro Cœl. 29.

Suavilo-

Suaviloquentiam alicui. Cic. de Clar. Orat. 58.
Societatem hominum tueri, & ſuum cuique tribuere. Cic. 1. Off. 15.
Tantum cuique tribuendum eſt, quantum ille, quem diligas atque adjuves, ſuſtinere poſſit. Cic. de Amicit. 75.
Tantum tibi tribuo, quantum mihi arrogo. Cic. 4. Fam. 1.
Tempus alicui rei. Cic. 2. Off. 4. Cui cum multum adoleſcens diſcendi cauſa temporis tribuiſſem, &c.
Triumphalia alicui tribuere. V. TRIUMPHUS.
Valetudini aliquid. Cic. 1. Tuſc. 119. Sed nunc quidem valetudini aliquid tribuamus.
Veniam. Quintil. lib. 7. cap. 5.
Tributum eſt, Imperſonale. Cic. 1. Off. 11. Generi animantium omnium a natura tributum eſt, ut ſe, vitam, corpuſque tueatur. Idem 4. de Fin. 17. Primique ex omnibus Philoſophis a natura tributum eſſe docuerunt, ut hi qui procreati eſſent, a procreatoribus amarentur.

TRIBŪTUS, a, um. Partic. [ἀπονενεμημένος, Gl. L. G.] &

TRIBŪTŪRUS, a, um. Partic. [δώσων] Ovid. 9. Met. 401.

TRIBŪTIO, ōnis. f. [νομὴ] Cic. 1. de Nat. Deor 50. Hanc ἰσονομίαν appellat Epicurus, id eſt æquabilem tributionem Ulp. in l. Procuratoris. D. de tribut. action. Tributio autem fieri debet pro rata ejus, quod cuique debetur.

TRIBŪTUM, i. n. [ἐπίταγμα, φόρος, Gl. L. G. & G. L. τέλεσμα, τέλος, εἰσφορά, G. L.] a Tribubus Varro de L. L. 4. 36. dictum oſtendit, quod ea pecunia, quæ populo imperata erat, tributim a ſingulis pro portione cenſus exigebatur. Feſtus, Tributum dictum, quia ex privato in publicum tribuitur. Sumi poſtea hoc vocabulum cœpit largius, pro omni Munere, quod a ſubditis ſolvitur. Ulpianus de Verb. ſignifi. l. Ager, Tributum ſane appellatur ab intributione; vel ex eo, quod militibus tribuatur. Cic. 2. Off 74. Danda etiam opera eſt, ne, quod apud majores noſtros ſæpe fiebat, propter ærarii tenuitatem, aſſiduitatemque bellorum, tributum ſit conferendum.
Tributorum olim duo erant genera: unum agris impoſitum, alterum capitibus: ſed quibus eſſet ab Imperatore remiſſum tributum capitis, eorum etiam immune ſolum eſſe factum, Imperator Titus interpretatus eſt. Turnebus Adverſ. 9. 15.
Vectigal & tributum. Cic. pro Flacc. 44. Si Prætor dedit, ut eſt ſcriptum, a Quæſtore numeravit, Quæſtor a menſa publica, menſa aut ex vectigali, aut tributo.
Vacuus tributo. Tacit. 12. Ann. 61.
Confectio tributi. Cic pro Flacc. 20.
Levamentum tributi. Tacit. 1. Hiſt. 8.
Tributum capitulare, Ἐπικεφάλαιον Gloſſ. Latinogræc.
Immortalia tributa. Tacit. 4. Hiſt. 32.
Neſcia tributa aliis gentibus, Ignorata. Tacit. 1. Ann. 59.
Conferre tributum. V. CONFERO.
Debere tributum alicui Claud. 2. Conſ. Stil. 279.
Exuere tributa. Tacit. 1. Ann. 59.
Ferre tributa alicui. Ovid. de Nuce, 88.
Frenare urbem tributis. Stat. 4. Silv. 1. 40.
Imperare tributum. Plaut. Epid. 2. 2. 43.
Imponere tributum. Liv. 23 31.
Indicere tributum populo. Cæſ. 3. Bell. Gall. 32.
Inferre tributum. V. INFERO.
Irrogare tributum. V. IRROGO.
Liberare acerbiſſimis tributis civitates. Cic. 15. Fam. 4. pr.
Pendere lamentabile tributum. Ovid. 8. Met. 263.
Petere tributa ex omni gente Ovid. 4. Epiſt. 54.
Poſcere inſigne tributum. Stat. 1. Silv. 4. 40.
Vindicare a tributis. Cic. 2. Philip. 93.
Vocari in tributum. Ulpian. in l. 1. §. Si is qui. D. De exercit. actione.

TRIBŪTUS, ûs. m. etiam dicitur, Plaut. Epid. 2. 2. 44.
Illis, quibus tributus major penditur, pendi poteſt.

TRIBŪTOR, ōris. m. Apul. de Aſclep p. 92. Elmenh. Mundus præſtitor eſt & tributor omnium, quæ mortalibus videntur bona.

TRIBUTŌRIUS, a, um. Adj. Unde Titulus Digeſtorum lib. 14. De tributoria actione Ulp. ibidem. l. Illud quoque. §. Si cujus dolo malo factum eſt, quo minus ita tribueretur: in eum tributoria datur, ut quanto minus tributum ſit, quam debuit, præſtet.

TRIBUTĀRIUS, a, um. Adj. [ὑπόφορος, ὑποτελὴς] Qui ſolvendo tributo obnoxius eſt. Juſtin. lib. 1. cap. 7. Sed civitates, quæ Medorum tributariæ fuerant, &c. Plin. lib. 12. cap. 1. Tributarium ſolum.
Tabulæ non commendatitiæ, ſed tributariæ. Cic. 6. Verr. 148.
Indictiones tributariæ. Salvian. de Gub. Dei, 5.
Neceſſitas tributaria. Juſtin. 32. 2. 1.
Civis tributarius. Petron. cap. 57.

TRIBUO, ōnis, m. Tinero, Ὀνοκρόταλον, Gloſſ. Lat. Græc. At Græcolat. ὀνοκρόταλον, Trica. Ænigmata ſunt.

TRĬBUS, ûs. f. [φυλὴ, Gl. L. G. & G. L.] a Tributo dando dicta. Vel quod ager Romanus primo diviſus in tres partes fuerit, & tres partes populi factæ. Una Tatienſium, a Tatio Sabinorum rege, jam amico poſt fœdera: alia Ramnium, ſive Ramnenſium a Romulo: tertia, Lucerum a Lucumone. Varro enim ſcribit Romulum dimicantem contra Titum Tatium, a Lucumonibus, hoc eſt Tuſcis auxilia poſtulaſſe: unde quidam venit cum exercitu, cui recepto jam Tatio pars urbis eſt data; unde in Urbe Tuſcus dictus eſt vicus: ſive, ut aliqui volunt, a Luco, quem aſylum vocaverat Romulus. Ergo in tres partes diviſus erat populus, adeo ut qui etiam uni præerat parti, tribunus diceretur: & ſumptus dati populo, tributa vocarentur. Sed poſtea aliæ quoque partes urbis factæ, quæ ſimiliter tribus appellatæ ſunt. Nam in ſex partes fuit diſtributa civitas: in primos, ſecundoſque Tatienſes, Ramnes, Luceres. Quælibet ex tribubus decem Curias continebat, quæ de nominibus Sabinarum appellatæ ſunt. Hæc ex Varrone, Feſto, Plutarcho, & Aſconio Diſſentit paulum Liv. 1. 13. ſcribens a Romulo centurias equitum tres fuiſſe conſcriptas, Ramnenſes & Tatienſes & Luceres. Nec videtur exiſtimare totum populum in hos fuiſſe diſtributum, ſed ſolos equites. Idem 1 43. extr. ſic ait, Quadrifariam enim urbe diviſa regionibus collibuſque, quæ habitabantur partes, Tribus eas appellavit: ut ego arbitror, ab tributo. Nam ejus quoque æqualiter ex cenſu conferendi ab eodem inita ratio eſt: neque hæ tribus ad centuriarum diſtributionem numerumque quicquam pertinuere. Hæc Liv. de Ser. Tullio loquens. Columel. lib. 5. cap. 1. Tribus dictæ primum a partibus populi tripartito diviſi, quæ tamen nunc multiplicatæ priſtinum nomen poſſident. Cic. 3. de Legib 33 Deſcriptus enim populus cenſu, ordinibus, ætatibus, plus adhibet ad ſuffragium conſilii, quam fuſe in tribus convocatus.
Tribus ex Sabinarum nominibus fuiſſe appellatas, mirum eſt Aſconium memoriæ prodidiſſe. Is enim exponens illud Verrinæ tertiæ, (14.) Quinque & triginta tribus; ſic ait, Principio tres fuerunt, Tatienſis una a Tatio rege, Ramnenſis altera a Romulo, Luceres altera a Lucumone, ſive Lucretino, ſive a Luco, quem lucum Aſylum vocaverat Romulus. Poſt de nominibus Sabinarum plures fuere, quibus deprecatricibus parentum bellum maritorumque finitum eſt. Ad poſtremum triginta & quinque factæ. Obtinuerunt autem nomen aut a tributo dando, aut quia primo tres fuerunt, unde etiam Tribuni dicti. Hæc Aſcon. Liv. 1. 13. nomina Sabinarum fuiſſe, non Tribubus, ſed Curiis indita, his verbis teſtatur, Ex bello tam triſti læta repente pax cariores Sabinas viris ac parentibus; & ante omnes Romulo ipſi fecit. Itaque quum populum in triginta curias divideret, nomina earum curiis impoſuit. Id non traditur (quum haud dubie aliquanto numerus major hoc mulierum, fuerit) ætate, an dignitatibus ſuis virorumque, an ſorte lectæ ſint, quæ nomina curiis darent.
Tribus eaſdem eſſe & Curias tradit Blondus in Roma triumphante. Verum quanto in errore verſetur, vel unus Dionyſius Halic. palam facit. Is enim lib. 2. ſic ait, Romulus, in tres partes diviſa multitudine, ſingulis præclarum aliquem virum ducem præpoſuit. Deinde unamquamque rurſum in decem partibus, totidem fortiſſimos viros eis præfecit. Has curias, illas tribus vocari voluit, ſicut vocantur & hodie: Curiæ rurſum in Decurias diſtributæ ſunt, & cuique ſuus præerat Decurio. Ita digeſto per tribus atque curias populo, agro quoque in triginta ſortes æquales diviſo, ſingulas curias ſortiri juſſit, &c.

Tribuum XXXV nomina ex libris P. Manutii excerpta.

AEMI. Æmilia.	Cic. 2. Att. 14. Liv. lib 38. 36. Antiquæ urbis inſcriptiones.
ANI. Anienſis.	Cic. 8. Fam. 8. & pro Planc. 54. Liv. 9. 20. Antiquæ urbis inſcript. 160. 175. & in libro Petri Appiani de Inſcriptionibus antiquis totius orbis, 93.
ARNIENSIS.	Cic. 2. de Lege Agr. 79. Liv lib 6. 5. & lib 29 37. ubi corrupte legi putamus Narnienſi; nam lapis antiquus, quem Vulſiniis in templi parietibus vidimus, expreſſam Arnienſis mentionem continet. [Apud Liv. tamen ſic & Gronov. edidit.
CLA. Claudia.	Liv. lib. 2. 16. Virg. 7. Æn 708. Dionyſius Halic. lib. 5. Antiquæ urb inſcript. 75. 84. 114. Liber Appiani 479.
CLV. Cluſtumina. vel CR. Cruſtumina. Nam utroque modo legitur.	Cic pro Planc. 38. pro Balbo 57. Antiquæ urbis inſcriptt. Liv. 42. 34.
COL. Collina.	Varro lib. 4. de L. L. 9. Plin. lib. 18. cap. 3. Feſtus in littera V Antiquæ urb. inſcr. 27. 99. 120. Liber Appiani 110. Joſeph Antiq Jud. 14. 7.
COR. Cornelia.	Livius lib. 38. 36. Antiquæ urb. inſcr. 29.
ESQ. Eſquilina. vel EX. Exquilina.	Varro lib. 4. de L. L. 9. Plin. lib 18. cap. 3. Feſtus in littera V. Antiquæ urb inſcr. 75. Eſt præterea in ædibus viri optimi, valdeque eruditi Gentilis Delphinii Romani, fragmentum antiqui lapidis cum hac tribu; quod ipſe quidem non vidi, ſed is, cui facile credo, ſe vidiſſe dixit, Honofrius Veronenſis, monachus ordinis Auguſtiniani, qui ordinem annorum urbis Romæ a Romulo ad Juſtinianum peritiſſime deſcripſit.
FAB. Fabia.	Hor. 1. Epiſt 6. 52. Sueton. in Aug. cap. 40. Antiquæ urb. inſcr. 61. 73. 76. 94. & Petri Appiani lib. 62. 66. 335. 343. 500
FAL. Falerina.	Liv. lib. 9. 20. & in libro Petri Appiani 105. 120. & Neapoli antiquus lapis eſt ita inſcriptus, C. PISTORIO C. F. FAL. FIRMO AEDIL. II VIR CVRATORI OPER. PVBLICOR. item Joſephus ἐν τῷ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας λόγῳ ιγ. κεφαλῇ ιζ.
GAL. Galeria.	Liv. lib. 27. 6. Plin. lib. 7. cap. 2. etſi pro Galeria legitur Galerius, ſed corrigendus locus eſt ex antiquo libro avunculi mei Franciſci Aſulani; & Antiquæ urb. inſcr. 89. 142. 159. Liber Appiani 14. 15. 18. 19. 21. 22.
LEM. Lemonia.	Cic. pro Planc. 38 Philipp. 9. 15. Feſtus in littera L Antiquæ urb. inſcr. 91. 151.
MAEC. Mæcia.	Hanc in antiquis lapidibus duobus invenimus, C. OCTAVIO. C. F. MAEC VERO C. HEBACIO MAEC. ROMANO; in libris quater nominatam obſervavimus, a Tullio lib. 4. ad Att. 14. a Livio lib. 29. 37. a Valerio Max. lib. 2. cap. 4. a Feſto in littera M.
MEN. Mentina.	Cic. 13. Fam. 9. Joſephus ἐν τῷ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας λόγῳ ιγ. κεφαλῇ ιζ. cum quibus lapides tres conſentiunt, C. VALERIO C. F MEN DOLVTIO MARCIANO. A. MVNIO A F. MEN. EVARISTO. C. CATIO C. F. MEN BALBO C. CASTIVS C. F. MEN. CALLVS. [An GALLVS?] Sed rectius ſcribes Menenia. Mentina enim nullam ſecum fert ſignificationem; ſed gens fuit Menenia florentiſſima, a qua procul omni dubio Tribus Menenia nomen ſumpſit. Sic ſcriptus eſt locus Cic. 13. Fam. 9 P. Rupilius, P. F. Men. qui in vetuſtis Codd modo Menenius, modo Menius legitur; nunquam vero Mentinus. Lapis eſt apud Feltriam ad lævam, cum ædem Cathedralem ingrediaris;

C. FIRMIO. C. F.
MENENIO. RVFINO.
EQ. PVB. LAVRENT.
LAV. DEC. FLAMIN.
PATRONO. COLLE-
GIORVM. FAB. CENT.
DENDR. FELTRIAE.
ITEMQVE. BER. VENS.
COLLEG. FABR. ALBI-
NATIVM. PATRONO.

OVF. Oufentina. Liv. lib. 9. 20. Festus in littera O. Antiquæ urb. inscr. 86. 133. in libro Appiani 27. 28. 30. 51. 67. 71. 79. 84. 85. 86. & in libro Veronensium antiquitatum 51. Q. EVPHEMVS. Q. F. OVF. LVCVLLIVS.

PAL. Palatina. Cic. 4. Verr. 107. Pedianus (ibid.) 18. Varro 4. de L. L. 9. Plin. lib. 18. cap. 3. Liv. Epit. lib. 20. Festus in littera V. Antiquæ urbis inscript. 29. 34. 39. 62. 116. 155. 176. Liber Appiani 17. 22. 34. 64.

PAP. Papia. Scriptum in libris de hac tribu nihil est, quod ego quidem legerim; in libro tamen de Antiquæ urbis inscriptionibus explicata mentio est 61. nec semel in Pyrrhi thesauris. Sic enim ejus libros appello. Frequentissima est ejus mentio in vetustis lapidibus. Lapis vet. Sutrii, M. ANTEIO. M. F. PAP. RESTITVTO. PR. IVV. AEDILI. AVGVRI. CVR. R. P. DECVR. AVGVST. ET. POP. AERE. CONLATO.

PAP. Papiria. Festus in littera P. Antiquæ urb. inscr. 72. 135.

POB. Poblilia. Quæ deinde Publilia scripta est: sicuti ex Poblius Publius factus est. Reperitur in lapidibus & PV. & PVB. & PVBL & PVBLIL. & POB. Liv. 7. 15. Antiquæ urb. inscript. 10. Lib. Appiani 252. & in libro Veronensium antiquitatum sæpe. Exempla Publiliæ, per u scriptæ, quinque habemus, duo in Antiquæ urbis inscriptionibus, 66. 81. tria in Appiani lib. 65. 105. 352.

POL. Pollia. Liv. 8. 37. Valer. Max. lib. 2. cap. 4. & lib. 9. cap. 10. Antiquæ urbis inscript. 110. 113. 147. Liber Appiani 18.

POM. Pomptina. Cic. 4. Att. 15. Liv. 7. 15. Festus in littera P. Antiquæ urbis inscript. 114. 117. Liber Appiani 141. 484.

POP. Popilia. Cic. 8. Fam. 8. Valerius Max. lib. 8. Festus in littera P. Liber Appiani 297. Non alia videtur quam Poblilia. Nam varie scribitur. [Et Popillia.

PVP. Pupinia. Cic. 2. Q. frat. 3. Et 8. Fam. 8. Liv. lib. 26. 9. Festus in littera P. Duo antiquorum lapidum exempla exstant, alterum Capuæ, D. VIBIDI D. F. PVP. NIGRI: alterum Patavii, C. CLAVSIO C. F. PVP. Tam Popinia quam Pupinia (POP. & PVP.) in vetustis Epigrammatibus exarata invenitur. [Nisi prius Popillia.

QVIR. Quirina. Cic. pro Quint. 24. Et 8. Fam. 8. Asconius 61. Festus in littera Q. Antiquæ urb. inscript. 15. 34. 44. 115. Liber Appiani 14. 17. 18. 19. 103.

ROM. Romilia. Cic. 2. in Verr. 22. & in Agraria 2. 78. Asconius 18. Varro lib. 4. de L. L. 9. Festus in littera R. Servius in 3. Æneidos. Antiquæ urbis inscript. 165. in libro Veronensium antiquitatum, 51. L. GALLIO L. F. ROM. Est etiam Ferrariæ semifractus lapis, in imis summi templi parietibus, in quo ita scriptum vidimus, ITIO T. F. ROM.

SAB. Sabatina. Liv. lib. 6. 5. Festus in littera S. Lapis antiquus Romæ in ædibus Cardinalis Carpensis, CN. CORNELIO. CN. F. SAB. MVSAEO MANCIPI VIAE APPIAE. Et alius in via Latina, L. IVNIO L. F. SABATINA. POLIONI. AVROMATARIO. A. VIC. PVBL. VIX. ANN. XLVII.

SCA. Scaptia. Liv. lib. 8. 17. Suet. in August. 38. Festus in littera S. Lapidis antiqui exemplum Romæ exstat in regione Pantheonis, C. AVFELIVS C. F. SCA. SEVERVS. & item aliud, C. GRANTANIVS SCAPTIA MACER.

SER. Sergia. Asconius 61. Antiquæ urb. inscr. 61. 63. 81. 165. est & in eodem lib. 63. quatuor litteris SERG.

STEL. Stellatina. Liv. lib. 6. 5. Antiquæ urb. inscr. 110. Liber Appiani 150. & duabus litteris ST. 239.

SVB. Suburana. Varro lib. 4. de L. L. 9. Cicero etiam in Agraria 2. 78. quo in loco videtur corrupte legi, Ab Ocriculana: cum libris quinque manuscriptis, quos se vidisse affirmavit vir optimus ac doctissimus Gabriel Phaernus, legatur, Ab usura nam. Unde mihi orta conjectura est, quam Phaernus ipse, & Octavius meus probarunt, legi posse, A Suburana, mutatione fere nulla. Plin. lib. 18. cap. 3. Festus in littera S. & littera U. Antiquæ urb. inscr. 147.

TER. Terentina. Cic. pro Planc. 38. Et 8. Fam. 8. Liv. lib. 9. & lib. 10. 9. Antiquæ urbis inscr. 140. 199. Liber Appiani 105. 336.

TRO. Tromentina. Festus in littera T. Livius etiam lib. 6. 5. scripsit, Tromentina, ut opinor, non, ut impressum est, Promentina. Antiquæ urb. inscr. 107. Liber Appiani 16. 177. & in lapide, qui Gajetæ est, LATILLIO L. F. TROMEN.

VEI. Vejentina. Cic. pro Planc. 38.

VEL. Velina. Cic. 4. Att. 15. in Bruto. Hor. 1. Epist. 6. 52. Pers. 5. Sat. 73. Antiquæ urbis inscript. 162. Lib. Appiani 19.

VOL. Voltinia. Cic. pro Planc. 38. Antiquæ urbis inscript. 155. & in antiquo lapide, qui est Venetiis in turri S. Vitalis, CN. NVMERIVS. CN. F. VOL. FRONTO. est & quatuor litteris VOLT. in Appiani lib. 484.

Sunt & aliæ quædam tribus, præter notissimas istas XXXV, quas memoravit Manutius, v. g.

AEL. Ælia. Panvin. de Civ. Rom cap. 51.

CAM. Camilla, vel Camilia. Memorata est in antiquis quibusdam inscriptionibus in libr. Epigr. Antiq. Urb. L. VICIDIVS. L. F. CAM. PRAESENS. Et, Q. MANLIVS. Q. F. CAM. &c.

CL. Claudia. Rustica. Liv. 2. 16. Virg. 7. Æn. 706. Rosin. Antiq. Rom. 6. 15. [Occurrit supra eadem CLA.

CLV. Cluentia. Bello sociali addita est. Appian. de Bell. Civil. 1. p. 380. Virg. 5. Æn. 123.

CLV. Cluvia. Item Bello sociali addita. Liv. 9. 31. Panvin. de Civ. Rom. cap. 51.

DVM. Dumia. Item Bello sociali addita. Panvin. de Civ. Rom. cap. 51. Inscr. vetus, Q. PERCERNIVS. Q. F. DVM. MASCVLINVS.

FL. Flavia. Panvin. de Civ. Rom. cap. 51. Inscr. vetus Romæ, C. VALERIVS. C. F. FLAVIA. SPECTATVS. &c.

HOR. Horatia. Rustica. Frequens est ejus mentio in vetustis marmoribus. Panvin. de Civ. Rom. cap. 50.

IVL. Julia. In Augusti honorem appellata. Dio. 44. p. 242. De hac inscriptio Fani, Q. TITIENVS. Q. F. IVLIA. QVADRATVS.

SAP. Sappinia. Fuit extra numerum. Memoratur a Liv. 31. 2. & 33. 23.

VET. Veturia. Rustica. Nomen a gente Veturia accepit. Liv. 26. 22.

Urbanæ tribus, & rusticæ. Liv. 9. ad finem, Flavium, dixerat Ædilem forensis factio, Appii Claudii Censura vires nacta: qui Senatum primus, libertinorum filiis lectis, inquinaverat Et posteaquam eam lectionem nemo ratam habuit, nec in curia adeptus erat, quas petierat, opes urbanas: humilibus per omnes tribus divisis, forum & campum corrupit. Tantumque Flavii comitia indignitatis habuerunt, ut plerique nobilium annulos aureos & phaleras deponerent. Ex eo tempore in duas partes discessit civitas: aliud integer populus, fautor & cultor bonorum, aliud forensis factio tenebat: donec Q. Fabius & P. Decius Censores facti. Fabius, simul concordiæ causa, simul ne humillimorum in manu comitia essent, omnem forensem turbam excretam in quatuor tribus conjecit, urbanasque eas appellavit. Adeoque eam rem acceptam gratis animis ferunt, ut Maximi cognomen, quod tot victoriis non pepererat, hac ordinum temperatione pareret. Hoc & Valer. Maximus memoriæ prodidit lib. 2. cap. 1. tit. De ordine equestri. Plin. lib. 18. cap. 3. Rusticæ tribus laudatissimæ, eorum qui rura haberent. Urbanæ vero, in quas transferri ignominiæ esset, desidiæ probro. Itaque quatuor solæ erant a partibus urbis, in queis habitabant, Suburrana, Palatina, Collina, Esquilina. Hæc Plinius. Rusticæ tribus propriæ erant ingenuorum, quum urbanæ libertinorum essent. Epitome Liv. lib. 20. Libertini in quatuor tribus redacti sunt, quum antea dispersi fuissent, Esquilinam, Palatinam, Suburranam, Collinam. Asconius in orationem pro Milone, Significasse jam puto nos, fuisse inter leges P. Clodii, quas ferre proposuerat, eam quoque, qua libertini, qui non plus quam in urbanis tribubus suffragium ferebant, possent in rusticis quoque tribubus, quæ propriæ ingenuorum sunt, ferre.

Certa tribus, certus numerus Cic. pro Corn. Balb. 30.

Tribum ferre; est Tribum aliquam sibi suffragantem habere in alicujus magistratus petitione. Cic. pro Planc. 54. & 2. Att. 1. Favonius meam tribum tulit honestius quam suam, Luceji perdidit.

In ærarios referri, ac tribu moveri. Cic. pro Cluent. 122. V. MOVEO.

TRIBŪLIS, is. m. [φυλέτης, Gl. G. L.] Qui ex tribu eadem est. Cic 13. Fam. 24. Lucio Cossinio, amico & tribuli tuo, valde familiariter utor. Ter Adel. 3. 3 85. Estne hic Hegio tribulis noster? Liv. 2. 16. Vetus Claudia tribus, additis postea novis tribulibus, qui ex eo venerant agro, appellata. Martial. lib. 9. 50. Nunc anus: & tremulo vix accipienda tribuli.

Qui apud tribules suos plurimum gratia possunt. Cic. de Petit. Consul. 25.

Tribulis & vicinus. Cic. pro Rosc. Amer. 47. Quid ad istas ineptias abis, inquies? quasi vero mihi difficile sit quamvis multos nominatim proferre (ne longius abeam) vel tribules, vel vicinos meos, qui suos liberos, quos plurimi faciunt, agricolas assiduos esse cupiunt.

Observare tribules. Cic. pro Planc. 47.

Tribulis conviva, pro Non divite ab Horatio usurpatum; non dissimili notione, qua Plinius quoque Tribus pro Pauperioribus dixit, ut asserit Turnebus. Locus Horatii est 1. Epist. 13. 15.

Ut cum pileolo soleas conviva tribulis.

Judex tribulis. Cic. pro Planc. 47.

TRIBUĀRIUS, a, um. Adj. [φυλετικός] Quod ad tribus pertinet: ut, Tribuarium crimen, & Tribuaria res. Cic pro Planc. 47. Itaque hæsitantem te in hoc sodalitiorum tribuario crimine ad communem ambitus causam contulisti. Ibid. 36.

TRIBŪTIM, Adv. [κατὰ φυλὰς] Per singulas tribus. Cic. 4. Att. 16. Populo tributim domi suæ satisfecerat. Hor. 2. Serm. 1. 69.

— atqui
Primores populi arripuit, populumque tributim.

Tributim & centuriatim descriptis ordinibus. Cic pro Flacc. 15.

Spectacula sunt tributim data. Cic pro Muren. 72.

Tributim, idem est quod In comitiis tributis, apud Liv. 3. 55.

TRIBUTUM, V. TRIBUO.

TRĪCÆ, arum. plur. num. tantum, [τριχοπλέγματα] Capilli pedibus pullorum gallinaceorum involuti.

Tricæ, Impedimenta omnia dicuntur, quod tricæ gressum pullorum soleant impedire. Plaut. Curc. 5. 2. 15.

Quod argentum? quas tu mihi tricas narras? quam tu virginem?

Cic.

Cic. 10. Att. 8. Cujus quidem virtus mirifica, quomodo illa fert publicam cladem, quomodo domesticas tricas.
Conjicere se in tricas. V. CONJICIO.
Tricas, pro Re nihili & vana posuit Plaut. Rud. 5. 2. 36.
Eloquere propare celeriter. L. nummos trecentos. G. tricas.
Tricas & Apinas vulgo Res futiles ac nugatorias dicebant. Martial. lib. 14. 1.
Sunt apinæ, tricæque, & si quid vilius istis. Adagium ab eventu natum. Nam Tricam & Apinam oppida fuisse quondam Apuliæ demonstrat Plin. lib. 3. cap. 11. referens Europæ sinus, Diomedes, inquit, ibi delevit gentes Monadorum, Dardorumque, & urbes duas, quæ in proverbii ludicrum vertere, Apinam & Tricam. Stephanus ostendit Tricam urbem fuisse Thessaliæ, sortitam id nominis a Trica Penei filia.
Tricas, Nonius Marcellus Impedimenta & implicationes interpretatur, ἀπὸ τῶν τριχῶν, id est a pilis, quibus involvuntur pulli gallinacei: unde dictum sit Extricare & Intricare. Lucilius apud eundem Tricones appellat, Qui nugis homines remorentur. Et Tricinus quæstus, pro Tardo seu Sicco. Et Varro Tricas Atellanas, Nugas impeditissimas. Equidem non negaverim in voce allusum ad pilos. Ceterum ab oppido ductum proverbium vero propius est. Plin. lib. 8. cap 48. ostendit oves laudari solitas brevitate crurum, & ventris vestitu: quibus is nudus esset, eas Apinas appellavit, ceu rejiculas damnatasque. Hæc in Chiliadibus Erasmus. Vetus Plinii exemplar in posteriore exemplo habet Apicas. q. V.
TRICŌSUS, a, um. Adj. [ἀχρεῖος, ἔκλυτος, λαγγώνδυς, Gl. L. G.] Lucil. apud Gell. 11. 7.
Hic tricosu' bovinatorque ore improbu' duro. Bovinator autem est Tergiversator. V. Fest. Vetus est inscriptio ad Herculem Romæ in Capitolio:
ALCMENAE IOVIS ET MAGNI FORTISSIMA PROLES,
TRICOSVS SVBITO POST MEA FATA VOCOR. [In Gloss. legendum videtur, λαγγάδης.
Tricosus Vide PERTRICOSUS. Martial. lib. 3.
Res pertricosa est, Cotile, bellus homo. H. St. Exstat. Epig. 63. extr. Al. Prætricosa. Desiderabatur hæc dictio in Lugd.
TRICO, ōnis. m. [τρίχων] Morosus, & ad ridendum durus; ut ait Non. 1. 85. Alii exponunt Triconem, Contentiosum, & litium peramantem. V. Rhodig. Julius Capitolinus in Vero Imp. cap. 4. Fertur & nocte perpete alea lusisse, quum in Syria concepisset id vitium, atque in tantum vitiorum Cajanorum & Neronianorum ac Vitellianorum fuisse æmulum, ut vagaretur nocte per tabernas, ac lupanaria, obtecto capite cucullione vulgari viatorio, & commisceretur cum triconibus & committeret rixas, dissimulans quis esset, sæpe afflictum livida facie rediisse, & in tabernis agnitum, quum sese absconderet. V. ibi Salmas. & Parei Lex. Crit. p. 1252.
TRICO, V. in suo loco.
TRICOR, āri. pro Nugas agere dicebant veteres. Cic. 15. Att. 13. Quas litteras quum e balineo exiissem, accepi, sese de attributione omnia summa fecisse, Vectenum accusat. Tricatur scilicet, ut homo talis. Eidem lib. 14. 19. Publilius tecum tricatus est. i. e. Falsa locutus est.
TRICAPITINUS, V. TRICEPS, in TRES.
TRĬCASTĪNI, [Τρικαστῖνοι] Populi sunt Galliæ prope Druentiam fluvium. Hinc
TRICASTĪNUS, a, um. Adj. ut, Fines Tricastini. Sil. lib. 3. 466.
Jamque Tricastinis incedit finibus agmen.
TRICENARIUS, TRICENI, V. TRIGINTA in TRES.
TRICENTENI, TRICENTIES, V. TRECENTI, in TRES.
TRICEPS, V. TRES.
TRICESĬMUS, V. TRIGINTA, ibidem.
TRICHAPTUM, i. n. [τρίχαπτον] inter Ornamenta muliebria positum a Septuaginta interpretibus, Ezechielis cap. 16. Nullo tamen Græcorum usu aut exemplo, ut scribit D. Hieronymus in commentariis ejus loci. Idque subdit fuisse tantæ subtilitatis vestimentum, ut pilorum & capillorum tenuitatem habere credatur: unde & ego (inquit) volens tenuitatem exprimere vestimenti, pro Trichapto Subtilius transtuli, quod tenui stamine atque subtemine textum erat
TRĬCHIAS, æ. m. [τριχίας] Genus piscis. Plin. lib. 9. cap. 15. Intrantium Pontum soli non remeant trichiæ.
TRĬCHĪLUM, i. n. vel TRICHĬLA, æ. f. [τρίχειλον] Vas est habens tria labra, quibus liquor effundi potest. De quo & apud Cæsarem in Comment. Belli Pompejani, & apud Columellam fit mentio lib. 10. v. 379.
Tum modo dependens trichili, modo more cylindri, &c. Cæl. Rhod. lib. 18. cap. 11. Trichina vocant Græci, ex pilis aut setis contexta. Trichilas apud Cæs. 3. Bell. Civil. 96. stragulæ vestis prætenuis genus sunt qui putent. Hæc ille, sed Dionys. Vossius negat apud Cæsarem legi Trichilas, sed potius Triclinia strata. Rursus Columel. lib. 10. 394.
At qui sub trichila manantem repit ad undam, &c. De cucumere. Virg. vel auctor incertus in Copa v. 8.
Sunt cuppæ, calices, cyathi, rosa, tibia, chordæ,
Et trichila umbriferis frigida arundinibus. Ubi Scaliger, Trichilæ, inquit, nomine intelligit pergulas, quæ & umbellæ & umbraculæ vocabantur. Sed quibusdam mirum videtur, cur media syllaba sit brevis, quum labrum Græcis dicatur χεῖλος, unde τρίχειλον nascitur. Proinde legunt,
Triclinia umbrosis frigida arundinibus. Sed & cum hac lectione pugnat syllabæ quantitas. Triclinium enim secundam producit, ut Clinicus primam, Hexaclinon penultimam. Itaque legunt quidam,
Triclina umbriferis, &c. ut sit trium duntaxat syllabarum.
TRICHĪNUS, a, um. Adj. Idem quod Tardus, & quasi impeditus, vel siccus, & sine succo, ut sunt capilli, qui Græce τρίχες dicuntur. Varro Eumenidibus, Quod tunc quæstus trichinus erat, nunc est uber: ut quæstus sit magnus. Hæc Non. 2. 864. Mercer. habet Tricinus.
TRĬCHĪTIS, is. f. [τριχῖτις] Aluminis genus, de quo Plin. lib. 35. cap. 15. Diosc. 5. 77.
TRĬCHŎMĂNES, [τριχομανές] Herba, quæ Romanis *capillaris* dicitur, aliqui *pinnulam*, alii *filiculam*, aliqui *adianton* & hanc vocarunt. A luxuria capillitii nomen adipiscitur. Plin. lib. 22. cap. 21. Duo genera adianti, candidius & nigrum breviusque. Id quod majus est polytrichon, aliud trichomanes vocant. Utrique ramuli nigro colore nitent, foliis filicis, ex quibus inferiora aspera ac fusca sunt: omnia autem contrariis pediculis densa inter se ex adverso: radix nulla: umbrosas petras, parietumque aspergines, ac fontium maxime specus sequitur, & saxa manantia, quod miremur, quum aquas non sentiat. Idem tamen aliam esse ab adianto sentit, lib. 27. cap. 13. Trichomanes, inquit, adianto similis est, exilius modo, nigriusque, foliis lenticulæ densis, amaris, adversis inter se. Trichomanes hodie, Ruellio teste, nostræ vocant officinæ cum suis herbariis *Polytrichon*.
TRICHORDIS, TRICHORUM, TRICHRUS, V. TRES.
TRICHYPHA, [τριχυφα] apud Pherecratem Poetam, pro Indumentis puellarum subtili file textis intelligit Athenæus lib. 6.
TRICIES, V. TRIGINTA, in TRES.
TRICINIUM, TRICLINIARIS, TRICLINIARIUS, TRICLINIUM, V. TRES.
TRICO, TRICOR, TRICOSUS, V. TRICÆ.
TRICŎCCUS, TRICODATUM, TRICONGIUS, TRICORNIS, TRICORPOR, TRICUSPIS, V. TRES.
TRIDENS, TRIDENTIFER, TRIDENTIGER, TRIDUANUS, TRIDUUM, V. TRES.
TRIENNALIS, TRIENNIUM, TRIENS, TRIENTAL, TRIENTALIS, TRIENTARIUS, TRIERARCHUS, TRIERIS, TRIETERICUS, TRIETERIS, V. TRES.
TRIFARIAM, TRIFATIDICUS, TRIFAUX, TRIFAX, TRIFER, TRIFIDUS, TRIFINIUM, TRIFISSILIS, TRIFOLIUM, TRIFORMIS, TRIFUR, TRIFURCIFER, TRIFURCUS, V. TRES.
TRIGA, TRIGARIUM, TRIGARIUS, TRIGEMINUS, TRIGEMMIS, V. TRES.
TRIGESIMUS, V. TRIGINTA in TRES.
TRIGLA, [τρίγλη] Genus piscis, qui a nostris Mullus dicitur & Barbio. Diosc. 2. 21. [Gloss. Græcolat. τρίγλη, Mulus. lege Mullus. Hinc
TRIGLĪTES, is. m. [τριγλίτης] Lapillus, qui mulli piscis colorem habet. Plin. lib. 37. cap. 11. de gemmis loquens, Ab animalibus cognominantur carcinias, marini cancri colore; echites viperæ; scorpites scorpionis, aut colore aut effigie; scarites scari piscis, triglites mulli.
TRIGLYPHUS, TRIGON, TRIGONALIS, V. TRES.
TRIGON, Piscis, V. TRYGON.
TRIGONICUS, TRIGONOMETRA, TRIGONUS, V. TRES.
TRIHORIUM, V. TRES.
TRIJUGUS, V. ibid.
TRILIBRIS, TRILINGUIS, TRILIX, TRILURIS, V. TRES.
TRIMATUS, V. TRIMUS, in TRES.
TRIMACRUS, TRIMEMBRIS, TRIMENSTRUUS, TRIMESTRIS, TRIMETER, TRIMETRUS, V. TRES.
TRIMO, V. TRIMUS, in TRES.
TRIMODIA, TRIMODIUM, TRIMODIUS, V. TRES.
TRIMULUS, V. TRIMUS, in TRES.
TRĪNACRIA, æ. f. sec. c. [Τρινακρία] Insula quæ & Sicilia & Sicania & Triquetra appellatur. A tribus promontoriis dicta est Trinacria, Pachyno scilicet, Lilybæo, & Peloro: & ἄκρα summitas. V. Steph. Hinc
TRINACRIS, ĭdis. f. [Τρινακρίς] Patronym. pro Adj. apud Ovid. 4. Fast. 420.
Terra tribus scopulis vastum procurrit in æquor
Trinacris, a positu nomen adepta loci.
Insula Trinacris. Idem 5. Met. 347.
Hybla Trinacris. Ovid. 5. Trist. 13. 22.
TRINACRIUS, a, um. Adj. [Τρινάκριος] Siculus. ut, Aqua Trinacria. Ovid. 12. Epist. 126.
Juvenes Trinacrii. Virg. 5. Æn. 300.
Litus Trinacrium. Virg. 1. Æn. 200.
Viri Trinacrii. Virg. 5. Æn. 530.
TRINEPOS, V. TRES.
TRINITAS, V. TRINUS, in TRES.
TRINNA, TRINNUS, V. TRES.
TRINOANTES, [Τρινόαντες] Britanniæ insulæ populi Orientales, penes Iamesam æstuarium, ut auctor est Ptolemæus lib. 2. cap. 3. Trinobantes Cæsar appellat Bell. Gall. lib. 5. 21. Trinobantibus defensis, atque ab omni militum injuria prohibitis. conf. cap. super. ibid.
TRINOBANTES, V. dict. super.
TRINOCTIALIS, TRINOCTIUM, TRINODIS, TRINODO, TRINUNDINUM, TRINUS, V. TRES.
TRIOBOLARIS, TRIOBOLUM. V. TRES.
TRIŌCĂLA, vel TRIOCLA, æ. f. [Τρίοκλα] Siciliæ urbs, Ptolemæo lib. 3. cap. 4. hodie *Trio. hala*. V. Steph. & Sil. 14. 271.
TRIŌNES, um. m. pl. [βόες, ἀροτῆρες; ἅμαξαι, Gl. L. G.] quasi Teriones, Boves aratorii dicti sunt antiquis. Unde Septem stellas Septemtriones veteres a bobus junctis appellarunt, ex quibus figurantur. Martial. lib. 6. 58.
Cernere Parrhasios dum te juvat, Aule, triones
Cominus, & Scythici sidera ferre poli. Cic. 2. de Nat. Deor. 105. Altera dicitur esse Helice, cujus quidem clarissimas stellas totis noctibus cernimus,
Quas nostri septem soliti vocitare triones.
Gelidi. Ovid. 2. Met. 171.
Inoccidui. Claud. de Gigantom. 11.
Gemini. Virg. 1. Æn. 748.
Pigri. Claud. 3. Cons. Hon. 205.
Scythici. Claud. 4. Cons. Hon. 473.
Trio, in sing. non legitur extra compositionem.
TRIŎPAS, [Τριόπας] Thessalorum rex fuit, pater Meropis, a cujus nomine Cos insula olim Meropis, ipsique insulani Meropes sunt appellati. Auctor Stephanus.
TRIOPHTHALMUS, TRIOPIS, TRIORCHES, V. TRES.
TRIPALIS, TRIPARCUS, TRIPARTITO, TRIPARTITUS, TRIPATINUS, TRIPECTORUS, V. TRES.
TRIPERTITUS, & TRIPERTITO. V. TRIPARTITUS, in TRES.
TRIPEDALIS, TRIPEDANEUS, TRIPES, V. TRES.
TRIPLARIS, V. TRIPLUS, in TRES.
TRIPLASIUS, TRIPLEX, TRIPLICABILIS, TRIPLICATIO, TRIPLICITER, TRIPLICO, TRIPLUS. V. TRES.
TRIPODA, TRIPODIUM, V. TRIPUS, in TRES.
TRĬPŎLIS, [Τρίπολις] locus, ex numero dicitur trium urbium. Sunt autem duæ hoc nomine, Africana scilicet, & Syriaca in Phœnice. Oppida Tripolis Africanæ sunt, Oea, Sabratæ, & Leptis magna, teste Solino c. 27. Syriacæ vero Tyrus, Sidon, atque Aradus, ut testatur Strabo, Plinius 5. 20. & Pomponius Mela lib. 1. 12. in descriptione Phœniciæ. Nunc vulgo dicitur *Tripol de la Suria*. Olivarius in Melam. Hinc
TRIPOLITĀNUS, a, um. Adj. [Τριπολιτικός] & Tripolitana regio dicta est.

Trĭpŏlium, i. n. [τριπόλιον] Herba, quæ alias Polium, ut Plin. 21. 7. vult, dicitur. Nascitur in maritimis ubi allidit unda, iterumque retro commeat, neque in mari, neque in sicco plane. Folia satis habet arida, sed crassiora, caulem palmo altum, in mucrone divisum. Hujus flores tradunt ter in die mutari, candidos mane, purpureos meridie, puniceos sole occidente conspici, radice alba, odorata, calidi gustus. Ruellius. Diosc. 4. 130.

Trīptŏlĕmus, [Τριπτόλεμος] Celei filius, teste Servio, aratri inventor & agriculturæ. Eleusin (inquit) civitas est Atticæ provinciæ, non longe ab Athenis, in qua quum regnaret Celeus, & Cererem filiam quærentem liberalissime hospitio suscepisset, illa pro remuneratione ostendit ei omne genus agriculturæ: filium etiam ejus Triptolemum recens natum per noctem igne fovit, per diem divino lacte nutrivit: & eum alatis serpentibus superpositum, per totum orbem misit, ad usum frumentorum hominibus indicandum. Hactenus Servius in 1. Georg. 18. Auctor ad Heren. lib. 4. 10. Si Triptolemus, quum omnibus semen largiretur, ipse ab aliis hominibus id mutuaretur.
Æthereus Triptolemus. Stat. 4. Silv. 2. 36.

Triptotum, V. tres.

Trĭpūdium, i. n. [χορεία] quasi Terripavium: sic enim primo dictum est: postTerripudium, deindeTripudium est dictum a Pavio, ferio. V. Fest. Alii sic dici putant, quod saltantes ter pedibus terram feriebant, uti describit Hor. 3. Carm. 18. 15.
Gaudet invisam pepulisse fossor
Ter pede terram. V. Turneb. Adverf. 25. 29. Voss. Instit. Orat. 2. & Etymol.
Tripudium pro Saltatione. Liv. 1. 20. Ac per urbem ire, canentes carmina cum tripudiis, solennique saltatu jussit.
Citatis celerare tripudiis. Catull. de Berecynth. 61. 26.
Tripudia solistima dicebantur auguria, quæ fiebant quoties offa, quæ pullis dabatur, aliquo modo cadebat in solum, ita enim a solo solistimum, ut a medio mediastinum dicitur. Cic. 2. de Divin. 72. Quum igitur offa ex ore pulli ceciderat, tum auspicanti tripudium solistimum nuntiabatur.

Tripudio, [χορεύω, Gl. G. L.] āre. Saltare. Cic. pro Sext. 88. Sed illum tot jam in funeribus Reip. exsultantem ac tripudiantem, legum, si posset, laqueis constringeret.

Tripudiātio, ōnis, f. [χορεία ἱερέως περὶ τὸν βωμόν] Gloss. Latinogræc.

Tripus, V. tres.

Triquetra, **Triquetrus**, V. ibid.

Triremis, V. ibid.

Trisæclisenex, **Trischœnus**, **Triscurria**, **Trisemus**, **Trismegistus**, **Trispastos**, V. tres.

Trissāgo, V. trixago.

Trisso, āre. de Cantu hirundinis dicitur. Auct. Philomelæ, v. 26.
—trissat hirundo vaga.

Tristēga, V. tres.

Tristis, e. Adj. [σκυθρωπὸς, στυγνὸς, λυπηρὸς, Gl. L. G.] Mæstus dicitur. Donatus, Tristis animo, Truculentus vultu. Virg. 10. Ecl. 31.
Tristis at ille, tamen cantabitis, Arcades, inquit. Idem 4. Georg. 235.
Tristior hibernas cælo descendit in undas.
Tristis & Conturbatus. Cic. 6. Verr. 13. Quum iste ab sese hydriam, Boeti manu factam, præclaro opere, & grandi pondere, per potestatem abstulisset, se sane tristem & conturbatum domum revertisse.
Triste ac severum genus dicendi. Cic. de Clar. Orat. 113.
Suppliciter tristis. Virg. 1. Æn. 485.
Cum tristibus severe, cum remissis jucunde vivere. Cic. pro Cœl. 13.
Triste ad recordationem. Liv. 24. Lacus Trasimenus, & Cannæ, triste ad recordationem exemplar.
Tristis, Sævus aliquando dicitur: quod tristitia in fronte hominis, crudelitatis, gravitatis, iræ, minarum, studii, difficultatis indicium est. Virg. 2. Æn. 548. Tristia facta. Idem 6. Æn. 315. Navita tristis. Et 2. Æn. 337. Tristis Erinnys.
Tristis, pro Sævo. Ovid. 3. Trist. Elegia 11.
Sævior es tristi Busiride. Sic apud Capitol. in Opilio Macrino, Sed omnibus immanitatibus tyrannicis tristiorem. Subaudi, Crudelitatem. Vulcatius Gallicanus in fine vitæ Avidii Cassii, Hæc epistola ejus significat, quam sævus & quam tristis futurus fuerit Imperator. H. St. Locus Ovid. v. 39. Capitol. cap. 12.
Tristis, Gravis. Cic. 6. de Repub. Qui numero optimatum & principum obtulit his vocibus, & gravitatis suæ liquit illum tristem, & plenum dignitatis sonum. Ex Nonio 4. 455. Plin. in Paneg cap. 41. Nunquam principibus defuerunt, qui fronte gravi & tristi supercilio utilitatibus fisci contumaciter adessent.
Tristis, Iratus. Lucilius,
Timeo certe ne mihi sit tristior. Afran. Epist.
Jactavit sese, jactet, mihi erit tristior. Nonius ibid.
Tristis, Minax. Virg. 2. Æn. 115.
—isque adytis hæc tristia dicta reportat. Nonius l. c.
Tristis, Horridus. Martial. ad Scazontem lib. 1. 92.
Amator ille tristium lacernarum.
Acheron tristis. V. acheron.
Adulatio tristis. Tacit. 11. Ann. 21.
Ægrimonia tristis. Hor. Epod 17. 73.
Antiquitas tristis & impexa. Tacit. in Dialogo in Orat. 20.
Arbor tristis aspectu. Plin. lib. 13. cap. 22.
Arma tristia. Tibul. lib. 1. 10. 51.
Bellum triste. Senec. Octav. 6. Virg. 6. Ecl. 7.
Carmina non tristia Ovid. 2. Trist. 493.
Clades tristis. Hor. 3. Carm. 3. 62.
Cor triste. Virg. 6. Æn. 185.
Curæ tristes. Virg 4. Georg. 531.
Damna tristia. Ovid. 1. Fast. 60.
Domus tristis sine sole. Virg. 6. Æn. 534.
Epulæ tristes, Insipidæ, vel mali saporis. Sil. lib. 3. 281. [Victus durus.
Exta tristia, Res tristes portendentia. Virg. 1. Georg. 483.
Facinus triste. Ovid. 6. Met. 623.
Fortuna tristis. Mala. Ovid. 3. Epist. 43.
Frons tristis. Tibul. lib. 2. 3. 37.
Funus triste. Virg. 4. Georg. 256.
Hiems tristis, Aspera. Virg. 4. Georg. 135.
Janua nostræ artis est tristissima, Major est difficultas in prima statim curatione. Ovid Rem. Amor. 233. al. Strictissima.
Imago tristis ponti, Aspera facies maris. Ovid. 11. Met. 427.
Imago tristissima noctis. Ovid. 1. Trist. 3. 1.
Iræ tristes, Quæ tristes faciunt. Virg. 2. Ecl. 14.
Litteras tristes dare ad aliquem. Cic. 4. Att. 27.
Mens tristis. Ovid. 12. Epist. 148.
Morbus tristis. Virg. 4. Georg. 252.
Mors tristis Senec. Octav. 4.
Nebulæ tristes. Stat. 5. Theb. 184.
Nefas triste. Virg. 2. Æn. 144.
Nox tristior quam tempora Phœbi, i. e. Quam dies. Ovid. Rem. Amor. 585.
Nubila tristia. Ovio. 6. Met. 690.
Oratio tristis, cui Hilaris opponitur. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Ora tristia. Virg. 2. Georg. 247.
Pœna tristis, Exsilium intelligit. Ovid. 2. Trist. 494.
Querimoniæ tristes. Hor. 3. Carm. 24. 33.
Ruinæ tristes. Virg. 1. Æn. 242.
Senectus tristis. Virg. 3. Georg. 67.
Sermo tristis. Hor. 1. Serm. 10. 11.
Silentium. Liv. 1. 29.
Sors. ut, Quid tua sors? tristis, atrox. Cic. pro Muren. 42.
Supercilium triste. Lucret. lib. 6. 1182.
Tempus triste. Ovid. 4. Trist. 3. 36.
Verba tristia. Hor. de Arte Poet. 105. Cic. 2. de Finib. 118. Sic enim majores nostri labores non fugiendos, tristissimo tamen verbo, ærumnas etiam in deo nominaverunt.
Vultus tristis. Ovist. 17. Epist. 15.
Patrare aliquid triste. Tacit. 5. Ann. 4.
Statuere triste aliquid. Ovid. 2. de Pont. 2. 119.
Tristis succus, Amarus. Virg. 2. Georg. 126. Idem 3. Georg. 448. Amurca tristis.
Absinthium triste. Ovid. 3. de Pont. 8. 15.
Sapor tristis. Ovid. 4. Trist. 6. 12.
Suaviolum tristi tristius helleboro. Catul. ad Juven. 96. 14.
Tristis, Doctus. Lucil. lib. 28.
Adde eodem tristis ac severus philosophus. Cic. 2. Verr. 30. Judex tristis ac integer. Ita Non. 4. 455. Ego potius cum Servio Severum interpretarer. Donatus in illud Ter. And. 5. 2. 16. Tristis severitas inest in vultu: Ad laudem interdum, inquit, non ad amaritudinem sumitur Tristis, citans locum istum Ciceronis, Judex tristis.
Tristis, Qui invitus aliquid facit, nec libenter, auctore Donato. Ter. Eun. 4. 1. 8. Invitat tristis, mansit ibi.
Tristis, Tristi similis, inquit Donatus. Ter. Eun. 3. 5. 48. Heus tu, inquit, Dore, Cape hoc flabellum, &c accipio tristis.
Compar. Tristior [στυγνότερος, Gl. L. G.] Val. Max. 3. 3. 1. Mucius, tristior Porsennæ salute, quam sua lætior. Virg. 1. Æn. 228.
Superl. Liv. 5. 51. Tristissimi exitus solatium.

Tristius, [ἀθυμότερον] Adv. Compar. Cic. de Senect. 67. Facilius in morbos incidunt adolescentes, gravius ægrotant, tristius curantur. Non. Difficilius exp. 4. 455.
Quo facilius, quibus est iratior, respondere tristius possit. Cic. 4. Fam. 13. i. e. Asperius.

Tristĭcŭlus, a, um. Adj. dimin. [ὑποδύσθυμος] Aliquantum tristis. Cic. 1. de Divin. 103. Filiolam suam Tertiam, quæ tum erat admodum parva, osculans, animum advertit tristiculam.

Tristĭtia, æ vel **Tristities**, ei, f. [λύπη, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. de Finib. 79. Quam illorum tristitiam atque asperitatem fugiens Panætius, nec acerbitatem sententiarum, &c.
Imitamenta tristitiæ, Luctus simulatus. Tacit. 13. Ann. 4. pr.
Severitas & tristitia. Cic. de Clar. Orat. 97. Homo, non liberalitate, ut alii, sed ipsa tristitia & severitate popularis.
Tristitia & Lætitia, contraria. Cic. 2. de Orat. 72. Judex tum ad tristitiam, tum ad lætitiam est contorquendus.
Temporum tristitia. Cic. 3. Fam. 8.
Simulata & versuta tristitia. Cic. Post. red. in Senat. 12.
Abstrudere tristitiam. V. abstrudo.
Compescere tristitiam alicujus. Ovid. 9. Met. 397.
Condire tristitiam. V. condio.
Contorquere aliquem ad tristitiam. V. contorqueo.
Contrahere tristitia. V. contraho. Cic. 2. de Nat. Deor. 102. Recessus solis quasi tristitia quadam contrahit terram.
Deducere a tristitia & Acerbitate. Cic. 2. de Orat. 340. Nil enim tam facile quam multitudo a tristitia & sæpe acerbitate, commode ac breviter, & acute & hilare dicto, deducitur.
Finire tristitiam. Hor. 1. Carm. 7. 17.
Mitigare tristitiam. Cic. 2. de Orat. 236.
Prætendere tristitiam malis moribus. Quintil in procem. lib. 1. Vultum, & tristitiam, & dissentientem a ceteris habitum, pessimis moribus prætendebant.
Tradere se lacrimis ac tristitiæ. Cic. 5. Fam. 14. Lacrimis ac tristitiæ te tradidisti.

Tristities, ēi. f. Apul. Met. 9. p. 231. Elmenh. Mira tristitie deformis.

Tristitūdo, ĭnis. f. Apul. Met. 3. p. 134. Elmenh. Tristitudinem de pectore suo mittere. Sidon. 8. Epist. 11. Animus tristitudine gravis.

Tristitas, ātis. f. Pacuv. apud Non. 2. 869. Quid istuc est? Vultum alligat quæ tristitas?

Tristimonium, i. n. Petron. Fragm. Trag. cap. 63. Cum nos tum plures in tristimonio essemus. Nævius apud Festum, Tristimonium deturbat ex animo.

Tristĭfĭcus, a, um. Adj. [ἀλγύνον] Quod tristitiam affert. Cic. 1. de Divin. 13.
Tristificas certant Neptuno reddere voces. Ex poeta.
Promere voces tristificas. Cic. 1. de Divin. 20.
Voces tristificas chartis promebat Etruscis. Ex poeta.

Tristor, [λυπέω] āri. Sen. de Ira, 2. 7. Concitari tristarique ob scelera.

Trisulcus, V. tres.

Tritānus, [Τριτανός] ut auctor est Varro in relatione prodigiosæ fortitudinis, Gladiator fuit, qui in ludo gladiatorio Samnitium armatura celebris

celebris, & rectos & tranſverſos cancellatim toto corpore habuit nervos, in brachiis etiam manibuſque. Hic omnes adverſarios levi tactu, ac pæne ſecuris congreſſionibus vicit. Filium habuit Cnei Pompeji militem, pari fortitudine natum, qui hoſtem ſe provocantem ita ſprevit, ut inermi dextra eum ſuperaverit, & captum digito uno in caſtra Imperatoris ſui reportaverit. Hujus meminit & Plin. lib. 7. cap. 20.

TRITAVUS, V. TRES.

TRĬTHĀLES, [τριθάλης] Herba, quæ eſt alterum genus aïzoi. Plin. lib. 25. cap. 13. Aïzoi duo genera: majus in fictilibus vaſis ſeritur, &c. alterum minuſculum, quod erithales vocant, alii trithales, quia ter floreat, alii chryſothales, aliqui iſoëtes.

TRĪTĬCUM, i. n. [πυρὸς, σῖτος, Gl. L. G. & G. L.] Genus frumenti, ut ait Iſidor. 17. 3. vel a Tritura dictum, quod puriſſimum horreo condatur, vel quia granum ejus commolitur & teritur. Plin. lib. 18. cap. 7. Tritici genera plura, quæ fecere gentes. Italico nullum equidem comparaverim candore ac pondere, quo maxime decernitur, montanis modo comparetur Italiæ agris externum, in quo principatum tenuit Bœotia, deinde Sicilia, mox Africa. Tertium pondus erat Thracio Syrioque, deinde Ægyptio. Ruellius, Triticum omne radicibus multis ac prætenuibus exit, folio uno, germinibus omnino multis, ſed quæ in ramos brachiari non poſſit, ariſtas ex ſe mittit, & in herba per hiemem eſt. Remollito autem cælo, cauliculus de medio aſſurgit, cujus tertio aut quarto genu ſpica geritur, non prius evidens, quam folliculo incluſa, quæ gluma dicitur. Conſummato eo flos erumpit quarto aut quinto poſt die, ac totidem fere diebus, plurimumque ſeptem durat. Varro de R.R. 1. 32. quindecim diebus, frumentum in vaginis eſſe dicit, quindecim florere, quindecim areſcere. Poſt florem craſſeſcit, inquit Theophraſt. maturaturque intra quadrageſimum diem, quum tardiſſime, octavo ab ſatu menſe plurima parte metitur, Ægyptiis, ut ajunt, ſeptimo. Folium tritico arundineum, anguſtius tamen quam hordeo: caulis quoque levior & lentior, nec perinde fragilis: triticum multis integitur tunicis, hordeum nullis. Culmus tritico altior eſt quam hordeo, ſpica quoque remotior a folio, palea ſuavior, mollior, ſuccoſior. Inconditæ tritico ſpicæ, explanatæque, hordeo in verſus diſpoſitæ. Utrique culmus ſpicam ſuſtinet, quæ & ſpicus & ſpicum a Cicerone dicitur in Arato: ſpica, granum & ariſtam. Columel. lib. 2. cap. 8.

TRITICĔUS, a, um. Adj. [σιτικὸς] ut, Meſſis triticea. Virg. 1. Georg. 219. Ovid. 5. Met. 487.
Fetus triticei. Ovid. 1. Faſt. 693.

TRITIUM Metallum, [Τρίτιον Μέταλλον] Hiſpaniæ urbs. Ptolem. lib. 2. cap. 6. hodie *Tafalla*.

TRITO, V. TERO.

TRĪTŌN, ōnis. m. [Τρίτων] inquit Servius, Deus marinus, Neptuni & Salaciæ deæ marinæ filius, ab aqua ſalſa dictæ. Hæc Servius enarrans hunc locum, Virg. 1. Æn. 158.

> Cymothoe ſimul, & Triton adnixus acuto
> Detrudunt naves ſcopulo, &c.

Meminit Cic. 1. de Nat. Deor. 79. Hic Neptuni tubicen eſſe fertur, cui mandat, ut receptui canat, fluviosque in ſuos fontes revocet.
Cæruleus Triton. Ovid. 1. Met. 333. V. CÆRULEUS.
Canorus Triton. Ovid. 2. Met. 8.
Citi Tritones. Virg. 5. Æn. 824.
Immanis Triton. Virg. 10. Æn. 209.
Ingens Triton. Valer. 1. Argon. 93.
Maritimus. Cic. 1. de Nat. Deor. 79.
Rapidi Tritonis hera, Minerva. Catul. Argon. 62. 395.
Piſcinarum Tritones, Piſcinarum ſtudioſi. Cic. 2. Att. 9. Non modo de Cynico Conſulari, ſed ne de iſtis quidem piſcinarum Tritonibus poterit ſe jactare.
Triton, Africæ minoris fluvius & lacus, cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 4. Herodot. lib. 4. In palude inſulam eſſe ait, ubi veſtigia ſunt evidentia, Iaſonem aliquando in his fuiſſe. Amnis ipſe Triton in Syrtim minorem egreditur. Ptolem. lib. 4. cap. 3. Alii aliis in locis paludem hanc ſtatuerunt, ut belle Plinius obſervavit.

TRITŌNIA, æ. f. [Τριτωνία] i.e. Minerva, quod temporibus Ogygis regis ad lacum Tritonis virginali primum habitu apparuerit. Ubi ait Herodotus virgines annis ſingulis ſe purgare lampadibus & lignis in venerationem Palladis. Diodorus ſcribit dictam Tritoniam a Cretæ filio Tritone. Lucan. lib. 9. 685.
Armipotens Tritonia. Cic. Anteq. iret in exſil. 24.
Audax Tritonia. Stat. 10. Theb. 889.
Virgo Tritonia. Stat. 1. Silv. 1. 37.

TRITŌNIS, ĭdos. f. patronym. [Τριτωνὶς] Lucret. lib. 6. 750.

> — Palladis ad templum Tritonidos almæ.

Arx Tritonis. Ovid. 5. Met. 645. Intelligit Athenas.
Sævæ Tritonidis arx. Virg. 2. Æn. 226.
Palus Tritonis, Tritonia. Sil lib. 3. 322.

TRITŌNIĂCUS, a, um. Adj. [τριτωνιακὸς] Ovid. 15. Met. 358.

> Quum Tritoniacam novies ſubiere paludem.

TRITOR, TRITURA, TRITURO, TRITUS. V. TERO.

TRIVENEFICUS, TRIVERBERO, TRIVIA, TRIVIĀLIS, TRIVIALITER, TRIVIATIM, TRIVIUM, V. TRES.

TRIUMPHUS, i. m. [θρίαμβος, Gl. L. G. & G. L.] quidam Græcum putant: nam θρίαμβον appellant Græci: nos aſpiratione ex prima in noviſſimam ſyllabam tranſlata, & B, mutata in P, dicimus Triumphum. Varro de L. L. 5. 7. a Baccho hujus rei inventore tractum nomen putat. Tranquillus apud Iſid. 18. 2. dici exiſtimat Triumphum, quia qui triumpharet, triplici judicio honoraretur: primo enim exercitus de triumpho decernendo duci judicabat, ſecundo Senatus, tertio populus. Erat autem triumphus omnium honorum, qui a populo Rom. dari ſolebant, maximus. Erat autem pompa ſolennis, quæ fiebat redeuntibus in urbem cum victoria.
Triumpos olim dicebant, ut oſtendit Cic. in Or. ſicut Cetegos, Pulcros, ſine aſpiratione, Vide quæ notavi in TROPHÆUM. Puto Latinum eſſe, & Græcos in θρίαμβος imitari voluiſſe ex Triumpos deducentes, β pro π ponentes. Si Græcum eſſet, Dio nequaquam eo abſtinuiſſet, & non ἐπινίκια, aut νικητήρια pro eo dixiſſet, & quidem cum verbo πέμψαι. Sonat autem ἐπινίκια, q. d. Victorialia. Habet autem πέμψαι unitum alteri horum nominum, aut alii ejuſmodi, uſum illum, a quo eſt illud πομπὴ, quod & Latini mutuantes dixerunt Pompam. H.St. V. Cic. Or. 160.
Qui triumphabant apud Romanos, equis albis vehebantur, curru inaurato, capite coronato lauro: & ante ipſum triumphantem victus hoſtis, oneratus colla catenis, agebatur, & præeunte Senatu, Capitolium aſcendebant ad templum Jovis Capitolini, ubi mactato tauro albo domum redibant. Cic. in Piſon. 80. Differes de triumpho: quid tandem habet iſte currus? quid aurum? quid argentum? quid Legati in equis & Tribuni? quid clamor militum? quid tota illa pompa? inania ſunt iſta, mihi crede, delectamenta pæne puerorum.
Is demum eſt, mea ſententia, juſtus triumphus ac verus, quum bene de Repub. meritis teſtimonium a conſenſu civitatis datur. Cic. 14. Philipp. 13.
Dives triumphis terra Africa. Virg. 4. Æn. 37.
Caſtellanus triumphus. V. Caſtellanus in CASTRUM.
Caſtrenſis triumphus. V. CASTRUM.
Navalis triumphus. V. NAVIS.
Felices triumphi. Claud. de Bell. Get. 636.
Ingens triumphus. Senec. Herc. OEth. 6.
Inſignis triumphus. Claud. 1. in Ruff. 54.
Læti triumphi. Ovid. 13. Met. 252.
Laurigeri triumphi. Claud. 3. Conſ. Hon. 12.
Magni triumphi. Hor. 1. Carm. 2. 49.
Magnificus triumphus. Ovid. 1. Amor. 2. 28.
Opimus triumphus. Hor. 4. Carm. 4. 52.
Præclarus triumphus. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 329.
Sacer triumphus. Ovid. 1. Amor. 2. 49.
Specioſiſſimus triumphus. Val. Max. lib. 7. cap. 1. de Q. Metelli felicitate.
Superbus triumphus. Hor. 1. Carm. 37. 4.
Agere triumphum. Ovid. 15. Met. 757.
Agere triumphum de aliqua re. Cic. 7. Verr. 98.
Agere triumphum juſtiſſimum ex inimicis. Cic. 3. Fam. 10. Ages victor ex inimicorum dolore triumphum juſtiſſimum.
Deportare triumphum, Vincere: victorum enim proprium erat quum in urbem rediiſſent. Cic. 1. Off. 78. Pompejus dixit fruſtra ſe tertium triumphum deportaturum fuiſſe, niſi, &c.
Ducere aliquem in triumpho. Plin. lib. 7. cap. 43.
Deducere in triumpho. Vide annon & apud Horatium de Cleopatra. H. St. lib. 1. Carm. 37. extr.

> Sævis Liburnis ſcilicet invidens
> Privata deduci ſuperbo,
> Non humilis mulier, triumpho.

Ducere per triumphum. Cic. 7. Verr. 66. Vivum tu illum ſervabas, quem per triumphum, credo, quem ante currum tuum duceres.
Frequentare triumphum. Liv. 36. 39.
Habere triumphos, pro Triumphare. Cic. pro Corn. Balb. 9. Qui tot habuit triumphos, quot oræ ſunt parteſque terrarum.

TRIUMPHĀLIS, e. Adj. [θριαμβικὸς] Quod ad triumphum pertinet. Ut,
Coronæ triumphales, Quibus imperatores in triumphis coronabantur. Plin. lib. 22. cap. 3.
Cœnæ triumphales. Plin. lib. 9. cap. 55.
Currus triumphalis, Super quem ſedebant triumphantes. Plin. lib. 7. cap. 26.
Fronde triumphali vinctus tempora. Ovid. ad Liv. 334.
Habitus triumphalis. Quintil. lib. 10. cap. 7.
Imagines triumphales. Hor. Epod. 8. 12.
Laurus triumphalis. Tibul. lib. 2. 5. 5.
Porta triumphalis Romæ dicta, quod per eam triumphantes victores in urbem deducerentur. Cic. in Piſon. 55.
Provincia triumphalis, Propter quam devictam imperator triumphum reportavit. Cic. in Piſon. 42. Ut ex ea provincia, quæ fuerit ex omnibus una maxime triumphalis, nullas ſis ad ſenatum litteras mittere auſus. [Triumphalis, quæ triumphi materiam ſuppeditat.
Statua triumphalis. Plin. 2. Epiſt. 3. In habitu triumphantis. Lege Plin. lib. 34. cap. 4. de honore ſtatuarum.
Tituli triumphales. Juven. 1. Sat. 129.
Vehicula triumphalia. Cic. in Piſon. 61. Nummus interea mihi, Cæſar, neglectis vehiculis triumphalibus, domi manet & manebit.
Veſtes triumphales, Quæ triumphantium erant: quemadmodum & aurum triumphale, & habitus triumphalis dicitur. Plin. lib. 8. cap. 48. Pictas veſtes jam apud Homerum fuiſſe, unde triumphales natæ. Idem lib. 9. cap. 36. De purpuræ ſucco, ſeu colore purpureo, Diis advocatur placandis, omnemque veſtem illuminat, in triumphali miſcetur auro.
Vir triumphalis, Qui triumphavit; quemadmodum Conſularis, Qui conſul fuit. Liv. 5. 39. extr. Senes triumphales, conſulareſque.
Abſolute Suet. de Auguſt. cap. 25. Solos triumphales, &c.
Bis triumphalem fieri. Cic. in Salluſt. 21.

TRIUMPHALIA, orum. [θριαμβικὰ] Ipſa triumphatio. ut,
Tribuere alicui triumphalia. Tacit. 4. Ann. 14. [Subaudi Ornamenta. V. in ORNO.
Triumphalia ornamenta, Quæ favore principum concedebantur iis, qui non triumphaſſent, quorum ſæpe fit mentio apud Tacitum, Suetonium &c. Interdum vero ſine ſubſtantivo ponitur, ut apud Plin. in Paneg. Licet alteri veſtrum triumphalia filii virtus, cælum alteri dederit.

TRIUMPHO, [θριαμβεύω, Gl. G. L.] āre. Triumphum agere. Cic. 2. de Finib. 65. Bella magna geſſerat is, bis Conſul fuerat, triumpharat.
Ampliſſime & honeſtiſſime triumphare. Cic. pro Muren. 15.
Triumphavit Achæos, i. e. Victis Achæis, triumphavit. Auctor de Viris illuſtr. cap. 61. pr.
Glorioſe triumphare. Cic. 2. Fam. 11.
Triumphare de. Cic. de Senect. 55. Curius quum de Samnitibus triumphaſſet.
De ſententia alicujus triumphare. Cic. 7. Att. 1.
Amor de me triumphat. Propert. lib. 2. 8. 4.
Triumphare ex aliquo. Plin. lib. 7. cap. 43.
Ovans triumphavit. Paterc. lib. 2. 96. extr. Hujus victoriæ compos Nero, ovans triumphavit. V. OVO, āre.
Triumphare, Exſultare, & ſibi placere. Cæſ. Fragm. 2. Epiſt. Quod eveniſſe nobis gaudeo & triumpho. Ter. Heaut. 4. 2. 5.

> Nam quod de argento ſperem, aut poſſe poſtulem me fallere,
> Nihil eſt: triumpho, ſi licet me latere tecto abſcedere.

Triumphare & Gaudere. Cic. 9. Att. 16. Atque ego cum ex ipſa re ma-

gnam capio voluptatem, tum meum factum probari abs te triumpho & gaudeo.
Triumphare gaudio. Cic. pro Cluent. 14. Tum vero illa egregia ac præclara mater palam exſultare lætitia, ac triumphare gaudio cœpit.
Triumphat oratio mea, & exſultat. Cic. 2. in Catil. 3. At ſi quis eſt talis, quales eſſe omnes oportebat, qui in hoc ipſo, in quo exſultat & triumphat oratio mea, me vehementer accuſet.
Lætari & triumphare in omnium gemitu. Cic. 7. Verr. 120. Lætaris tu in omnium gemitu & triumphas.
Triumphari, Imperſonale. Liv. 3. 63. extr. Tum primum ſine auctoritate Senatus, populi juſſu triumphatum eſt. Cic. 2. Off. 28. Itaque vexatis ac perditis exteris nationibus, ad exemplum amiſſi imperii portari in triumpho Maſſiliam vidimus, & ex ea urbe triumphari, ſine qua nunquam noſtri imperatores ex Tranſalpinis bellis triumpharunt.
Non triumphabor. Vide quæ ſcripſi in LIVIUS Hiſtor. H. St.
TRIUMPHANS, antis. Partic. Cic. 14. Philip. 12. Quum heſterno die propter eorum res geſtas me ovantem, & prope triumphantem, Pop. Rom. in Capitolium domo tulerit.
Conſules triumphantes urbem inierunt. Liv. 3. 24.
Equi triumphantes. Ovid. 2. de Pont. 8. 43.
TRIUMPHĀTUS, a, um. Partic. [θριαμβευθεὶς] De quo triumphatum eſt. Virg. 3. Georg. 33.
Biſque triumphatas utroque ab litore gentes. Plin. lib. 5. cap. 5.
Omnia armis Rom ſuperata, & a Cornelio Balbo triumphata.
TRIUMPHĀTUS, ûs. m. [θριάμβευσις] Plin. lib. 9. cap. 35. Ne triumphatu ſuo nimis ſuperbiat Antonius. Alii legunt Triumviratu.
TRIUMPHĀTOR, ōris. m. [θριαμβευτὴς] Qui triumphat, vel qui aliquando triumphavit. Apul. Apol. De Pyrrho triumphator. Cyprian. Epiſt. 34. 2. Minuc. Fel. 40. 1. Prudent. in Symmach. 1. 539.
TRIUMPHATŌRIUS, a, um. Adj. Tertul. adv. Marc. 5. 10. Verbum triumphatorium & inſultatorium.
TRIUMVIR, TRIUMVIRALIS, TRIUMVIRATUS, V. TRES.
TRIXĀGO, ĭnis. f. [χαμαίδρυς, Gl. L. G.] Eadem herba quæ Triſſago, vulgo Chamædreos: alii Serratam, & ab ea ſerram inventam dixere, teſte Plin. 24. 15. Carpitur prægnans ſucco, petroſis gaudet. Officinis Græcum nomen inſedit. *Querculam* vel *ſerratulam* vulgus nominat. Ruellius. Apul. de Herb. 24. Celſ. 8. 3.

T R O

TROAS, V. TROJA.
TRŎCHÆUS, i. m. [τροχαῖος] Pes celer, & volubilis, quod rotatim & celeriter diceretur. Nam τροχὸς, Latine rota dicitur. A Mercurio repertus fertur, conſtatque ex duabus ſyllabis, prima longa & ultima brevi. Vel dicitur, ἀπὸ τοῦ τρέχειν, id eſt a currendo: quia curſum ſuum habet de longa ſyllaba in brevem. Cic. 3. de Orat. 180. Quum ſint numeri plures, iambum & trochæum frequentem ſegregat ab oratore Ariſtoteles.
Trochæus e brevibus fit. Cic. in Orat. 191. Quod enim Pæon habeat tres breves, dactylus autem duas, brevitate & celeritate ſyllabarum labi putat Ephorus verba proclivius: contraque accidere in ſpondæo & trochæo, quod alter ex longis conſtaret, alter e brevibus fieret: alteram nimis incitatam, alteram nimis tardam orationem, neutram temperatam. Quæri poteſt cur Cic. dicat trochæum e brevibus fieri, quum Grammatici dicant hunc pedem ex longa & brevi conſtare, ut Totus. Sed ſciendum eſt, antiquis eundem fuiſſe trochæum, qui tribrachus dicitur, eo quod ex tribus brevibus conſtet, ut Dominus, quod ex Quintiliano ſatis intelligi poteſt. Is enim lib. 9. cap. 4. ſic ſcribit: Tres breves trochæum, quem tribrachyn dici volunt, qui Choræo trochæi nomen imponunt: totidem longæ moloſſon efficiunt. Deinde aliquot poſt verſibus aſſerit, Trochæum, quoties ultima ſit longa, converti in Anapæſtum, quod certe fieri non poſſet, niſi tres breves eſſent in trochæo. Præterea ſubjungit hæc verba, Idem trochæus præcedente longa ſit Pæon: quale eſt, Si potero: &, Dicit hoc Cicero: Obſtat invidia. Pæon autem primus, e longa & tribus brevibus conſtat. Ergo ſublata longa, reſtat trochæus e tribus brevibus.
Trochæus qui eſt eodem ſpatio quo choræus, cordax ab Ariſtotele appellatur. Cic. in Orat. 193. V. CORDAX.
Trochæus qui temporibus & intervallis eſt par iambo. Cic. in Orat. 194.
TROCHĀĬCUS, a, um. Adj. [τροχαϊκός] ut, Verſus trochaicus.
Garrulitas trochaica. Sidon. 5. Epiſt. 15.
TRŎCHĬLUS, i. m. [τρόχιλος] Parva avis, rexque avium dicitur, alio nomine Regulus appellatur, ſive ut Suetonius ait, Regaliolus. V. REX. Plin. lib. 10. cap. 74. Aquilæ & trochilus, ſi credimus, quoniam rex appellatur avium. Idem lib. 8. cap. 25. Avis quæ trochilos ibi vocatur, rex avium in Italia, &c.
TROCHISCUS, V. TROCHUS.
TROCHLEA, vel TROCLEA, æ. f. pr. c. Totam illam machinam ſignificat, quæ continet rotulam, & axiculum per rotulam trajectum, circa quem rotula verſatur: & præterea ductarium funem, qui circa orbiculum æneum currit: qualem in puteis videmus. Hujuſmodi meminit Cato de R. R. cap. 12. in inſtrumento torcularis, in quo ſuculas quinque, funes ductarios quinque, trochleas decem oportere eſſe tradit. Idem cap. 3. Trochleas Græcanicas binas, quæ funibus ſparteis ducantur. Hæc Budæus. Lucret. lib. 4. 903.
Multaque per trochleas, & tympana pondere magno
Commovet, atque levi ſuſtollit machina niſu.
Trochleis pituitam adducere, pro Difficulter exſpuere, metaphorice dixit Quintil. lib. 11. cap. 3. de pronuntiatione. Budæus.
TROCHLEĀTIM, Adv. Per modum trochleæ. Sidon. 5. Epiſt. 17.
TROCHUM, i. n. Genus ſellæ, teſte Feſto.
TRŎCHUS, i. m. [τροχός] Turbo, quo luſitant pueri. A rotando dictus. nam τρέχω, curro ſignificat. Et τροχὸς Rota, in Gloſſ. Græcolat. quæ rota, inquit Acron, a ludentibus pueris ſcutica agebatur. Martial. lib. 14. 168.
Inducenda rota eſt, das nobis utile munus:
Iſte trochus pueris, at mihi cantus erit. Al. Canthus. Hor. Arte Poet. 380.
Indoctuſque pilæ, diſcive, trochive, quieſcit.
Græcus trochus, A Græcis inventus Hor. 3 Carm. 24. 56.
TROCHŬLUS, i. m. [τροχίδιον] diminut. Plaut. Amph. prol. 144.
Tum meo patri autem trochulus inerit aureus
Sub petaſo. Exemplaria alia legunt Torulus. q. V.

TROCHISCUS, i. m. dimin. [τροχίσκος] Parva rota. Unde Compoſitiones quædam medicorum, in formam rotulæ redactæ, Trochiſci dicuntur. Latini Paſtillos vocant, teſte Celſo lib. 5. cap. 17.
Item Piſcis quidam apud Plin. 9. 52.
TROGHISCĬLUS, i. m. aliud dimin. Apul. Apol. 1. p. 153. Stewech. V. Elmenh. ad p. 294.
TROCTES, [Τρώκτης] Vir quidam e Phœnicia, qui, ut teſtatur Homer. lib. Odyſſ. 14. aptus ad decipiendum, multa hominibus mala inflixit, atque Ulyſſi perſuaſit ut in Phœniciam, ubi ipſius domus & ſubſtantia erat, proficiſceretur.
TRŒZĒN, ēnis, vel ēnos, [Τροιζὴν] vel TRŒZĒNĒ, es. f. Oppidum fuit Peloponneſi, in ſinu Argolico, a Trœzene filio Pelopis In eo educatus fuit Theſeus. Meminit Cic. 3. Off. 48. Athenienſes, cum Perſarum impetum nullo modo poſſent ſuſtinere, ſtatuerentque ut, urbe relicta, conjugibus & liberis Trœzene depoſitis, naves conſcenderent, libertatemque Græciæ claſſe defenderent, &c. Ovid. 4 Epiſt. 107.
Hic tecum Trœzena colam, Pittheïa regna.
Alta Trœzene. Ovid. 2. Faſt. 276. al. Cyllene.
Eſt & Trœzene, Urbs Cariæ, minoris Aſiæ regionis. Plin. lib. 5. cap. 29.
TRŒZĒNIUS, a, um. Adj. [Τροιζήνιος] ut,
Heros Trœzenius, Lelex. Ovid. 8. Met. 566.
Trœzenii, populi [Τροιζήνιοι] fide ſocietatis Atticæ illuſtres, ut inquit Pomponius Mela, lib. 2. 3. in Peloponneſo ſiti, ad quos recto curſu ex Piræo commodiſſima navigatio eſt. Eo igitur tempore, quo Xerxes cum tantis copiis in Græciam trajecit, quum Themiſtoclis oraculum interpretantis ſententia valuiſſet, ut terra relicta, mari ſe concrederent: juventutem omnem Athenienſes in triremes impoſuerunt, plurimi vero parentes & uxores in Trœzenen, Trœzeniis eos humaniſſime ſuſcipientibus. Decreverunt enim ut hi publice alerentur, duobus obolis in ſingulos diſtributis: puerîſque facta poteſtas ut undecunque liberet, poma acciperent: & pro his erudiendis, magiſtris merces perſoluta eſt. Ejus decreti auctor Nicagoras fuiſſe traditur. Hactenus in Themiſtoclis vita Plutarch.
TROGALA, æ, f. τροχιλία, χέλυς, Gloſſ. Latinogræc. At Græcolat. τροχιλία, Torquilla. Diſquirant doctiores.
TRŌGLŎDŸTÆ, [Τρωγλοδύται] Populi Æthiopiæ, nullarum opum domini, inquit Mela lib. 1. 4. ſtrident magis, quam loquantur: ſpecus ſubeunt, aluntorque ſerpentibus. Meminit Cic. 2. de Divin. 93. In his locis, quæ nos incolimus, poſt ſolſtitium Canicula exoritur, & quidem aliquot diebus: apud Troglodytas, ut ſcribitur, ante ſolſtitium, &c.
TROGUS, i. m. ſcil. Pompejus cognomine; Floruit tempore Auguſti; Græcas & totius orbis hiſtorias compoſuit, quas (hodie non ſuperſtites) ex quatuor & quadraginta voluminibus in epitomen redegit Juſtinus. V. præf. ad Juſtini hiſtoriam.
Trogus, ex quo Juſtinus expromſit. Perott. ex quodam Trogo, quem Severiſſimum auctorem vocat, quædam φυσιογνωμικὰ afferre. pag. 980. H. St.
TRŌJA, teſte Livio lib. 37. Regio eſt minoris Aſiæ, in qua fuit Ilion civitas cantatiſſima: Sæpius tamen pro ipſa urbe Troja [Τροία] ponitur. Ovid. 1. Epiſt. 3.
Troja jacet certe Danais inviſa puellis. Troja dicebatur, a Troe rege: antea Teucria a Teucro, & Dardania a Dardano.
Auctor Trojæ Cynthius. Virg. 3. Georg. 36.
Domitor Trojæ Ulyſſes. Hor. 1. Epiſt. 2. 19.
Alta Troja. Hor. 4. Carm. 6. 3.
Laomedontea Troja. Virg. 1. Georg. 502.
Magnæ Trojæ vaſtator Achilles. Stat. 2. Achil. 318.
Nuptunia Troja. Virg. 2. Æn. 625.
Troja, etiam Ludus puerilis equeſtris, ab Ænea conſtitutus. Virg. 5. Æn. 602.
Trojaque nunc pueri, Trojanum dicitur agmen. Suet. in Auguſt. cap. 43. Sed & Trojæ ludum edidit frequentiſſime, majorum minorumque puerorum delectu, priſci, decorique moris exiſtimans claræ ſtirpis indolem ſic noteſcere. Hunc luſum pulcherrime deſcribit Virg. lib. 5. Æn. l. c.
Scribitur Græca dipthongo, nec dividitur j conſona: Adjectivum vero o & i vocales, & diviſæ. Et quum provinciam ſignificat, principale nomen eſt, & brevis eſt TRO: (Senec. Troad. v. 822.
Miſit infeſtos Troïæ ruinis Non ſemel arcus. Quando autem non eſt principale, & derivatio eſt, TRO longa eſt: Virg. 2. Æn. 763.
— & Troia gaza per undas. Servius.
Troja, Locus eſt in agro Laurente, in quo primum Æneas conſtitit. Semper autem prima longa eſt. V. Liv. 1. 1.
TROJĀNUS, a, um. Adj. [Τρωϊανὸς] ut,
Aceſtes Trojanus. V. ACESTES.
Arma Trojana. Virg. 9. Æn. 180.
Bellum Trojanum. Hor. de Arte Poet. 147.
Equus Trojanus. Cic. pro Muren. 78. Intus, intus, inquam, eſt equus Trojanus, a quo nunquam me Conſule dormientes opprimemini.
Gens Trojana. Virg. 4. Æn. 425.
Juventus Trojana. Virg. 1. Æn. 471.
Opes Trojanæ. Virg. 2. Æn. 4.
Urbs Trojana. Virg. 1. Æn. 628.
Ferocitas Trojanorum. Cic 2. de Divin. 82.
TROJŬGĔNA, æ. c. Ennius, Trojugenas bello claros. Sane Trojugena, & Grajugena, quum gemino i ſcribi debuerint, mutarunt i ſequens in u, ut pro Trojigena & Grajigena, Trojugena & Grajugena factum ſit. Catul. Argon. 62. 355.
Trojugenûm infeſto proſternet corpora ferro. Virg. 3. Æn. 359.
Trojugena interpres divûm.
Gentes Trojugenæ. Lucret. lib. 1. 466.
TRŌS, [Τρὼς] Qui ex Troja eſt. Virg. 1. Æn. 537.
Tros, Tyriuſve mihi nullo diſcrimine agetur. Ibid. 6. 51.
— ceſſas in vota preceſque,
Tros, ait, Ænea, ceſſas, &c.
Troes, plur. Virg. 2 Æn. 325.
— fuimus Troes, fuit Ilium & ingens
Gloria Teucrorum. Ovid. 12. Met. 66.
TRŌĬUS, a, um. aliud Adj. [Τρώϊος] ut,
Arma Troïa. Virg. 3. Æn. 596.

Gaza

Gaza Troïa. Virg. 2. Æn. 763.
Heros Troïus. Virg. 8. Æn. 530.

TROĬCUS, a, um. Adj. [τρωϊκὸς] ut,
Bellum Troicum. Cic. 5. Fam. 12.
Castra Troica. Virg. 11. Æn. 341.
Ensis Troicus. Ovid. 7. Epist. 184.
Fata Troica. Ovid. 1. Epist. 28.
Tempus Troicum. Cic de Clar. Orat. 40.

TRŌĂS, ădis. f. [τρωὰς] Asiæ regio, Hellesponto adjacens, eadem quondam Æolis & Mysia appellata, auctore Plin. lib. 5. cap. 30. Mela lib. 1. 18. pr. Proxima, inquit, regio, ex quo ab Æolis incoli cœpit, Æolis facta, ante Mysia, &, qua Hellespontum attingit, Trojanis possidentibus Troas fuit. Ptolemæus minorem Phrygiam appellat. Homerus ab Æsapo usque ad Cayci fluminis ostia ejus fines produxit. In ea Ilion, quæ & Troja, mille quingentis passibus a portu distans, omnium quæ sub Sole sunt nobilissima, Civitates aliæ Troadis nobiliores. Dardanium, Simoentis fluminis ostia, Antandrus, Smyrna, Clazomene, Ephesus, Miletus, Pergamus, Thyatyra, Philadelphia, Laodicea, Antiochia. Montes clari, Ida & Tmolus.

TROAS, patronym. f. pro gentili. Virg. 5. Æn. 613.
At procul in sola secretæ Troades acta
Amissum Anchisen flebant. h. e. Trojanæ mulieres.

TRŌĬLUS, [Τρώϊλος] Priami & Hecubæ filius, ætate impar cum Achille congressus, periit: cujus meminit Virg. 1. Æn. 478. Hor. 2. Carm. 9. 15.
— nec impubem parentes
Troïlon, aut Phrygiæ sorores
Flevere semper. Troilon. Accus. Græc.

TROITO, āre. χνείζω, ψηλαφῶ, Gloss. Latinogræc. [An pro Tracto?

TROMENTĪNUS, a, um. Adj. ut, Tribus Tromentina apud Romanos. V. TRIBUS.

TRŎPÆUS, i. m. [τρόπαιος] dicitur quasi Versarius, qui alios vellicat, infestat, & ne deprehendatur, se convertit. Suet. in Claud. Cæs. cap. 8. Et quoties post cibum obdormisceret, quod ei fere accidebat, olearum ac palmularum ossibus incessebatur: interdum ferula, flagrove, velut per ludum, excitabatur a tropæis. τρέπω enim verto, & τροπὴ versionem significat. Sed in emendatis codd. legitur, A copreis.
Venti tropæi, Qui e mari redeunt. Plin. lib. 2. cap. 43. Namque ut e fluminibus, ac e nivibus, & e mari videmus, & quidem tranquillo, & alios, quos vocant altanos, e terra consurgere ventos. Qui quidem quum e mari redeunt, tropæi vocantur: si pergunt, apogæi.

TRŎPÆUM, i. n. [τρόπαιον] sic enim scribendum est, & non ut vulgo, Trophæum; ut ipsa ostendit vocis Etymologia. Festus, Tropæi significantiam propriam Varro Bimargo ostendit. Ideo fuga hostium, Græce vocatur τροπή. Hinc Spolia capta, fixa in stipitibus, appellantur Tropæa. Virg. 11. Æn. 7.
Mezenti, ducis exuvias (tibi magne tropæum
Bellipotens) aptat rorantes sanguine cristas, &c. Plin. lib. 6. cap. 28. Tropæa eodem in loco Jovi ac Neptuno statuisse. Hor. 2. Carm. 9. 19.
— & potius nova
Cantemus Augusti tropæa. Virg. 3. Georg. 32.
Et duo rapta manu diverso ex hoste tropæa.
Alii Tropæum volunt, ut dicitur τρόπαιον. Ut pro Bosporo dicunt Bosphorum. Quod tamen Xyl. vult dici posse q. d. Portans bovem. Vide Annot. in Dionem. Aliquis fortasse & Trophæum volet defendere, ut sit *h* additum, sicut in Triumphus, quum olim diceretur Triumpus. Vide TRIUMPHUS. H. St. Scribebatur cum adspirata in Lugd. V. Cellarii Orthogr. Lat. p. 5. Græcis solitum fuit tenuem aspiratæ substituere, vel tollere hanc e mediis vocibus. Sic in N. T. Καπερναοὺμ, ubi Lat. Capharnaum, ut & Nonnus, nisi fallor, habet. Sic ex Johannes, Ιωάννης, & alia. In Gloss. Latinogræc. Tropeum, τρόπιον, τρόπαιον, & Græcolat. τρόπαιον, Tropæum. conf. Suid. & Etymol. M.
Signum cupiditatis, tropæum necessitudinis, indicium amoris. Cic. 4. Verr. 115.
Belligera tropæa. Stat. 10. Theb. 28.
Clarum & exornatum tropæum. Cic. 1. de Invent. 69.
Immane tropæum retulimus. Claud. de Nupt. Hon. 117.
Salaminium tropæum. Cic. 1. Tusc. 110.
Trunca tropæa. Ovid. 3. de Pont. 4. 104.
Ornata urbs tropæis. Auctor ad Heren. lib. 4. 66.
Hic in Macedonia tropæa posuit: eaque, quæ bellicæ laudis victoriæque omnes gentes insignia & monimenta esse voluerunt, &c. Cic. in L. Pis. 92.
Statuere tropæum. Cic. 2. de Invent. 69.

TROPÆĀTUS, a, um. Adj. Tropæo ornatus. Ammian. 23. 14. Trajanus & Verus hinc sunt digressi victores & tropæati.

TROPÆŎPHŎRUS, i. m. Triumphator. Apul. de mundo p. 75. Elm.

TROPÆOPHŎRUM, i. n. [τροπαιοφόρον] Tropeoforum, Quo tropeum portant. Gloss. Latinogræc.

TRŎPHĪMA, ătis. n. [τρόφιμα] Paulus in l. Publia. D. Depositi. Habere me a vobis auri pondo plus minus decem, & discos duos, saccum signatum, ex quibus debetis mihi decem, quos apud Titium deposuistis: item quos trophimati decem: item ex ratione patris vestri decem, & quod excurrit. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ. Alciatus lib. 1. Dispunctionum cap. 18. Significat, inquit, trophima hic κουροτρόφειον, id est mercedem ipsam & pretium nutricationis, potest Latine dici Nutritium, sicut plurali numero Nutritia, nutricum merces: a qua voce nec Ulpianus se abstinuit. Ostendit igitur Titius, habere depositum, super quod inter cetera sibi debeantur decem, quos trophimati debebat Sempronius. τρέφειν significat alere, τροφὴ ἢ τρόφιμα nutricationem. Hæc Alciatus. Ulpian. in l. 1. §. Ad nutritia. D. de extraord. cognit. Ad nutricia quoque officium Præsidis vel Prætoris devenit Namque & nutrices ob alimoniam infantium apud Præsides, quod sibi debetur, petunt. Sed nutritia eousque producemus, quoad infantes uberibus aluntur. Hæc Ulpian. Quos trophimati, id est, quos in nutriciis expendi.

TRŎPHIUM, i. n. Ornamenti genus, apud Psychæa Tritonia datum scribit Martianus Capella lib. 1. Nisi illic Strophium legendum sit, quod magis credo: de quo supra diximus.

TRŎPHŌNIUS, [Τροφώνιος] Summus artifex in secandis saxis fuit, qui subterraneum fanum in Lebadia Bœotiæ regione construxit, quod vulgo Trophonii fanum cognominatum est ab artifice. Hic ubi aliquamdiu oracula reddidisset, atque tandem fame interisset, ferunt genium quendam in id immigrasse, atque oracula reddere perrexisse: post superstitione mortalium plures se in id antrum demiserunt, ac dies complures ibi commorati sunt. Qui vero huc oracula sciscitatum descendissent, in aditu specus nudi sedere soliti sunt, atque inde flatu quodam sub terram abripiebantur. Gestabant autem secum placentas quasdam, quas lemuribus & serpentibus occurrentibus objicerent. Deinde percepto oraculo, rursus per alium hiatum in terram restituebantur. Plura vide apud Erasmum in proverbio, In antro Trophonii vaticinatus est. De homine vehementer tristi, tetricoque: propterea quod olim creditum est eum, qui in Trophonii specum descendisset, postea nunquam ridere. Hujus Trophonii meminit & Cic. 3. de Nat. 56. Qui alterum Mercurium Valentis & Phoronidis filium, qui sub terris habetur, Trophonium censet. Idem 1. de Divin. 74. Quumque eodem tempore apud Lebadiam Trophonio res divina fieret, gallos gallinaceos in eo loco sic assidue canere cœpisse, ut nihil intermitterent.

TROPHONIANUS, a, um. Adj. Cic. 6. Att. 2. Narratio Trophoniana.

TRŎPIS, is. f. [τρόπις] Latine Carina dicitur, teste Gloss. Græcolat. Martial. lib. 12. 83.
Fumosæ feret ipse tropin de fæce lagenæ,
Frontis & humorem colliget usque tuæ. [Pro Sentina, seu fæce.

TROPOLOGIA, TROPOLOGICE, TROPOLOGICUS, V. TROPUS.

TRŎPUS, i. m. [τρόπος] dici potest Modus, figura, conversio. Et definitur a Quintil. lib. 8. cap. 6. quod sit verbi vel sermonis a propria significatione ad aliam cum virtute mutatio. Cic. de Clar. Orat. 69. Ornari orationem Græci putant, si verborum immutationibus utantur, quos appellant τρόπους, &c. Virg. 1. Æn. 169.
— horrentique atrum nemus imminet umbra. Ubi Serv. Atrum nemus, tropus est: per atrum, nigrum ostendit: per nigrum umbrosum: per umbrosum densum, id est frondibus plenum. [Sed errat Servius, & sine tropo dicitur, Atrum umbra nemus. V. METALEPSIS. τρόπος in Gloss. Græcolat. Secta, mos.

TROPĬCUS, a, um. Adj. [τροπικὸς] Figurativus. Gell. 13. 24. Tropica quadam figura mutationem vocabuli facere.
Item vox apud Astronomos. ut, Circuli Tropici. i e. Quos cum pertingit Sol, cursum suum mutat, & revertitur. Ad Tropicum cancri fit Solstitium æstivum; ad Tropicum Capricorni Solstitium hiemale. Manil. 3. 620.
Quæ tropica appellant, quod in illis quatuor anni
Tempora vertuntur signis, nodosque resolvunt. V. Macrob. in Somn. Scip. 1. 15. & 2. 15. [Vitruv. 1. 7. conf. Gloss. in Τροπ.

TROPICE, Adv. [τροπικῶς] August. de Gen. ad lit. 4. 9. Maluit tropice loqui.

TROPŎLŎGIA, æ f. [τροπολογία] Figura, qua sermo ad emendationem morum dirigitur. V. Hieron. 1. Epist. 9. [V. ALLEGORIA. Nam idem est.

TROPOLOGĬCUS, a, um. Adj. [τροπολογικὸς] Sidon. 9. Epist. 3. Tropologicum genus & figuratum.

TROPOLOGICE, Adv. [τροπολογικῶς] Hieron.

TRŌS, [Τρὼς] Rex Trojæ, inquit Servius, Ganymedis pater, a quo Troja dicta. Virg. 3. Georg. 36.
— demissæque ab Jove gentis
Nomina, Trosque parens, & Trojæ Cynthius auctor.
Tros etiam ponitur pro Troïus, ut notat idem Servius, de quo vide supra in TROJA, & facit genitivum Trois, & Troos Quia, ut inquit Servius, omnia nomina monosyllaba Græca, quæ in Latinum sermonem transeunt, tertiæ tantum sunt declinationis, & tam Latine quam Græce declinari possunt, ut Tros, Trois, Troos: Pan, Panis, Panos.

TROSSŬLUM, i. n. [Τρόσσυλον] Oppidum Tusciæ citra Volsinios pass. IX. M. dictum, quod illud sine peditum adjumento equites cepissent: a quo Trossuli dicti sunt ejus incolæ, de quibus Plin. lib. 33. cap. 2.

TROSSŬLUS, vel, ut in Gloss. TRUSULUS, i. m. [ὁ ἐν μικρῷ παχύς. Gl. L. G.] Trossuli dicti sunt Equites, quod oppidum Tuscorum Trossulum sine opera peditum ceperint. Festus. Pers. 1. Sat. 81.
— unde istud dedecus, in quo
Trossulus exsultat tibi per subsellia lævis. Ubi Casaubonus dicit, Trossulos vulgo vocari, Qui cultu & toto vitæ genere ceteris præstare vellent.
Trossulos Senec. Epist. 87. Divites sui sæculi lautiore comitatu equitantes vocat. Puto notari affectionem nimiam agilitatis ac dexteritatis in equitando. Idem Epist 76. Faciam quod juvenes & trossuli, id est qui sunt bene habito corpore.
Trossuli, dicti sunt Torosuli. Varr. Sesquiulysse, Nunc emunt trossuli nardo nitidi vulgo Attico talento equum. Non. 1. 240.
Trossuli milites. Plin. lib. 33. cap. 2. Celeres sub Romulo, regibusque appellati sunt, deinde flexumines, postea trossuli.

T R U

TRVM. PPP. Trium Publiorum.

TRUA, æ. f. [τρύβλιον] Vasis genus, a terendo dictum, quasi Terua, quam nos diminutive Trullam dicimus. Sive ut Varro docet a transvolando, trajiciendove, quod per eam aqua trajiciatur.
Truæ, quæ a culina in lavatrinam aquam fundunt. Varr. de L. L. 4. 25.
Cocus magnum ahenum, quando fervit, paulla confutat trua. Titinn. apud Fest. & Non. 1. 68.

TRULLA, æ. f. dimin. [τρύλλα, Gl. G. L.] Varro de L. L. 4. 25. Trulla ad similitudinem truæ, illa magna, & hæc parva. Truæ, quæ e culina in lavatrinam aquam fundunt. Juven. 3. Sat. 108.
Si trulla inverso crepitum dedit aurea fundo.
Trulla, *Truelle.* H. St.
Trulla, Vas in quo ventris onus deponitur. Martial. lib. 9. 98.
Clinicus Herodes trullam subduxerat ægro.
Trulla, & Genus est vasis, seu poculi vinarii, ut declarat hic locus apud Cic. 6. in Verr. 62. Erat enim vas vinarium, ex una gemma prægrandi trulla excavata, cum manubrio aureo. Hor. 2. Serm. 3. 144.
Qui Vejentanum festis potare diebus
Campana solitus trulla, &c. i. e. Fictili poculo.
Ferreæ trullæ. Liv. 7. 11.
Gemmea trulla. Cic. 6. Verr. 62. Mittit etiam Trullam gemmeam rogatum, velle eam se diligentius considerare.
Trulla lignea, Ζωμήρυσις, Gloss. Latinogræc. Græcolat. Ζωμάρυσρος, Trulla.

Trulla, Vas eſt apud Catonem de R. R. cap. 10. & 11. & 13. quo de fiſtula aquam hauriebant, & de ahenis aut labris. Sic explicat Turneb.

Trulla, Cæmentarii inſtrumentum, quo fabri murarii, tectoriis linendis complanandiſque delutare ſolent: ut non ſolum parietes pulchritudinem accipiant, ſed & fortitudinem contra injuriam imbrium & crebertimas tempeſtates. [Meminit Pallad. 1.13. & 15. Hinc Trulliſo. q. V.

TRULLARIA, æ. f. Ζωμαρυστρον, Gloſſ. Latinogræc.

TRULLEUM, i. n. [χέρνιβον, Gl. L. G. & G. L. ξεστὸν, L. G.] Vas, in quo manus perluuntur. Varr. de Vit. pop. Roman. lib. 1. Itaque ea ſibi modo ponere ac ſuſpendere, quæ utilitas poſtularet, trulleum, matellionem, pelvim, naſiternam, &c. Ejus urceolum aquæ manalem vocamus, quod ea aqua in trulleum effundatur. Unde Manalis lapis appellatur in pontificalibus libris, qui tunc movetur, cum pluviæ exoptantur. Ex Non. 15. 32.

Trulleum figura trullæ ſimile, niſi quod aquam latius concipit, & quod manubrium cavum non eſt. Varr. de L. L. 4. 25. [In Gloſſ. Latinogræc. etiam Guttum & Aquiminale Synonyma habet.

TRULLEUS, i. m. Idem. Plin. 34. 2. Vaſa Corinthia transferunt in trulleos.

TRULLIO, ōnis. m. Idem. Plin. Valer. 3. 38. Mittere in trullionem.

TRULLISO, vel **TRULLISSO**, āre. Trulla gypſum inducere. Vitruv. lib. 7. cap. 3. Coronis explicatis parietes quam aſperrime trulliſentur: poſtea autem ſupra trulliſſatione ſubareſcente deformentur directiones arenati.

TRULLISSATIO, ōnis. f. Vitruv. in loc. citat. ſupra in TRULLISO.

TRUCIDO, **TRUCULENTER**, **TRUCULENTIA**, **TRUCULENTUS**. V. TRUX.

TRŪDO, ſi, ſum, [ὠθέω, Gl. L. G. & G. L. ἐρείδω, L. G.] ĕre. Vi quadam impellere. Plaut. Aſin. 3. 1. 30.

Næ ille ecaſtor hinc trudetur largus lacrumarum foras.

Que ne trudamur, dii immortales nos admonent. Cic. de Aruſp. Reſp. 61.

Trudi ad mortem, & ad ſupplicium. Cic. 1. Tuſc. 71. Et cum pæne in manu jam mortiferum illud teneret poculum, locutus ita eſt, ut non ad mortem trudi, verum in cælum videretur aſcendere. Idem 4. Att. 3. Ille omnium vocibus cum ſe, non ad judicium, ſed ad ſupplicium præſens trudi videret, omnes Catilinas, Acidinos poſtea reddidit.

Fallacia alia aliam trudit. Ter. And. 4. 5. 40.

Truditur dies die. Hor. 2. Carm. 18. 15.

Trudere tenebras, i. e. Objicere. Plaut. Epid. 3. 4. 40. al. Cudere.

TRŪSUS, a, um. Partic. Tacit. 5. Hiſt. 25. In arma truſus.

TRUSO, āre. Frequent. Vox obſcæna apud Catull. 57. 6.

TRUSĀTĬLIS, e. Adj. [ὠστὸς] Quod truditur: ut, Mola truſatilis, i. e. Mola manuaria, quod manibus trudatur, id eſt pellatur. Gell. lib. 3. cap. 3. Ob quærendum victum ad circumagendas molas, quæ truſatiles appellantur, operam piſtori locaſſet. De Plauto. conf. Cato de R.R. cap. 10.

TRUSĬTO, āre. Aliud frequentat. Phædr. 2. Fab. 7. 8.

Interque cædem ferro mulum truſitant. Varia tamen lectio eſt.

TRUDES, is. [ὠστέλοι] Inſtrumenti genus, quo aliquid truditur. Tacit. 3. Ann. 46. Quidam trudibus aut furcis inertem molem proſternere. Vectes exponunt.

TRŬENTUM, [Τρύεντον] Fluvius Picenorum, & urbs ejuſdem nominis Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Vulgo *Tronto*. V. Plin. lib. 3. cap. 13.

TRUENTĪNUS, a, um. Adj. Sil. lib. 8. 434.

Quique Truentinas ſervant cum flumine turres.

TRULLA, **TRULLARIA**, **TRULLEUM**, **TRULLEUS**, **TRULLIO**, **TRLULISO**, V. TRUA.

TRUMEN, īnis. n. [τρύχ@, τριχίτισιν. Gloſſ. Latinogræc. Sed Oedipo indiget.

TRUNCUS, i. m. [στέλεχ@, κορμὸς, Gl. L. G. & G. L.] Pars arboris, quæ ramis aboletis ſuperſtat. Columel. lib. 3. 6 pr Ut ex his partibus trunci ſumantur, quæ & genitales ſunt, & maxime fertiles. Cic. 3. de Orat. 177. Quid in arboribus, in quibus, non truncus, non rami, non folia denique, niſi ad ſuam retinendam conſervandamque naturam?

Arboris acclivis trunco. Virg. 10. Æn. 835.

Arboris obnixus trunco. Virg. 3. Georg 233.

Cavi trunci. Hor. 2. Carm 19. 10.

Cælebs ſine palmite truncus Ovid. 4. Met. 663.

Enodes trunci. Virg. 2. Georg. 78.

Ficulnus truncus. Hor. 1. Serm. 8. 1.

Iners truncus. Ovid. 3. Amor. 7. 15.

Sincerus truncus, Non læſus. Ovid. de Nuce 35.

Teretes trunci. Virg. 6. Æn. 207.

Valentes trunci. Virg. 2. Georg 426.

Recto trunco ſe attollere. Ovid. 7. Met. 640.

Denudat foliis ramos, & cortice truncos. Cic. in Arat. 119.

Terra ex minutiſſimis ſeminibus, tantos truncos ramoſque procreat. Cic. de Senect. 51.

Truncus corporis. [κορμὸς ἀνθρώπε, Gl. L. G. & G. L.] Cic. pro Roſc. Com. 28. Virg. 2. Æn. 557. — jacet ingens litore truncus,

Avulſumque humeris caput, & ſine nomine corpus. Ibid. lib. 9. 332.

Tum caput ipſi aufert domino, truncumque relinquit,

Sanguine ſingultantem. Lucret. lib. 3. 405.

Informes trunci. Lucan. lib. 2. 189.

Truncus atque ſtipes, pro Homine ſtupido. Cic. in Piſon. 19. Sed qui tanquam truncus atque ſtipes, ſi ſtetiſſet modo, poſſet ſuſtinere tamen titulum conſulatus.

Quî poteſt eſſe in ejuſmodi trunco ſapientia? Cic. 1. de Nat. Deor. 85.

Truncus ægritudinum. Cic. 3. Tuſc. 83.

TRUNCŬLUS, i. m. dimin. [κολοβὸς, σκώληξ, Gl. L. G.] Celſ. lib. 2. cap. 19. & 21. Præcipue tamen in ungulis, trunculiſque ſuum, in petiolis, capituliſque hœdorum. Fortaſſe legendum Pedunculis. [Male. V. Ludov. Nonium de Re cib. lib. 2. cap. 12.

TRUNCUS, a, um. Adj. [κολοβὸς, Gl. L. G. & G. L. ὁ μέρ@ τ σώματ@ ἀφῃρημέν@, G. L. ἀκέφαλ@, ἀκρωτηριασμέν@, L. G.] Quod eſt truncatum. Columel. lib. 2. Quum deinde truncam reddideris, acuto ferramento plagam lævato.

Animalia trunca pedum, Pedibus carentia. Virg. 4. Georg. 310.

Arma trunca. Stat. 10. Theb. 336.

Corpus truncum, Oculis privatum, cui evulſi ſunt oculi. Senec. OEdip. 14.

Exta. Liv. 27. 26. extr. Quod ſecundum trunca & turpia exta, nimis læta apparuiſſent.

Manus trunca. Propert. lib. 4. 9. 16.

Nares truncæ inhoneſto vulnere. Virg. 6. Æn. 497.

Pinus trunca. Virg. 3. Æn. 659.

Tempora trunca. Ovid. 9. Epiſt. 140.

Vulnera trunca. Ovid. 3. Met. 724.

Vultus truncus, Caput hominis reciſum. Stat. 5. Theb. 236.

Sermo truncus. Stat. 12. Theb. 479. h. e. Inarticulata vox, ſeu ſemiplenus ſermo.

Urbs trunca, ſine ſenatu, ſine plebe, &c. Liv. 31. 29.

TRUNCO, [ἀκρωτηριάω, κολοβόω, Gl. L. G. ἀκρωτηριάζω, G. L.] āre. In partes ſcindere. Valer. 6. Argon. 567.

— jam non per curva volantem

Stagna: nec in medio truncantem marmore cervos.

Anguis truncatus. Claud. de Bell. Gildon. 471.

Cervos truncare. Val. Flacc. 6. 568.

Caput truncavit. Lucan. 6. 566.

Manibus truncatus, & armis. Claud. de Bell. Get. 89.

Membra truncata. Claud. de Bell. Get. 263.

Truncatus aliqua ſui parte. Plin. lib. 9. Epiſt. penult. ad Muſtium; Erit etiam faciundum ipſius deæ ſignum: quia antiquum illud e ligno quibuſdam ſui partibus vetuſtate truncatum eſt.

TRUNCATIO, ōnis. f. [ἀκρωτηρίασις] Gloſſ. Græcolat.

TRUO, ōnis. m. Avis quædam apud Feſtum.

TRUO, āre. Movere. Feſtus in Amtruare.

TRUSATILIS, **TRUSITO**, **TRUSO**, **TRUSUS**, V. TRUDO.

TRŬTĬLO, āre. Auctor. Philomel. v. 15.

Tum turdus trutilat. al. Truculat.

TRŬTĬNA, æ. f. [τρυτάνη, Gl. L. G. & G. L.] Statera. Vitruv. lib. 10. cap. 8. Id autem ex Trutinis, quæ ſtateræ dicuntur, licet conſiderare.

Trutina, per translationem ponitur pro Judicio. Cic. 2. de Orat. 159. Ad ea probanda, quæ non artificis ſtatera, ſed quadam populari trutina examinantur.

Caſtigare examen in trutina. Perſ. 1. Sat. 7.

Penſari eadem trutina, Hor. 2. Epiſt. 1. 30. Eodem examine, eodem judicio, eadem æſtimatione. Porphyr.

Suſpendere in trutina. Juven. 6. Sat. 436.

Trutinam Cornutus ſcribit foramen eſſe, intra quod eſt lingua bilancis, ad quod eſt examinatio; quod alii Æquamentum, alii Libramentum, alii Æquilibrium vocant. V. Scholiaſt. ad illud Perſ. 1. Sat. 7.

— examenve improbum in illa

Caſtiges trutina.

TRUTĬNO, [σταθμίζω] āre. eſt trutina penſitare. Gloſſ. Cyrill.

TRUTĬNOR, [σταθμίζομαι] āri. depon. Idem. Perſ. 3. Sat. 82.

Atque exporrecto trutinantur verba labello. [Niſi Paſſivum Imperſonale eſt.

TRUTINĀTUS, a, um. Partic. Sidon. 7. Epiſt. 9. Statu ſatis ſuperque trutinato.

TRUTTA, vel **TRŪTA**. æ. f. Piſcis qui & Varius vel Variolus dicitur. Geſner.

TRUX, trŭcis. Adj. [λοίτιμος, ἰταμὸς, χαροπὸς, Gl. L. G.] Ferox, crudelis. Plaut. Bacch. 5. 2. 29. Arietes truces nos erimus. Idem Truc. Argum. 5.

Vi magna ſervos eſt, ac trucibus moribus,

Lupæ ne rapiant domini parcimoniam.

Fronte trux. Valer. 4. Argon. 232.

Tactu trux. Plin. lib. 22. cap. 6.

Affectus truces comprimere. Senec. Agam. 3.

Animi truces. Lucan. lib. 7. 128.

Aſpectus trux. Cic. 2. de Divin. 133.

Capite brevi, cervice anguina, aſpectu truci. Ex poeta.

Claſſico truci excitatur miles. Hor. Epod. 2. 5.

Fremitus truces tubæ. Senec. Octav. 7.

Inimicitiæ truces. Hor. 1. Epiſt. 19. 48.

Iræ truces. Valer. 1. Argon. 673.

Oculi truces. Cic. 2. de Nat. Deor. 107.

E trucibuſque oculis duo fervida lumina flagrant. Ex poeta.

Puellæ truces. Senec. OEdip. 5. De Amazonibus.

Sonus trux oris. Plin. lib. 6. cap. 22.

Tauri truces. Ovid. 8. Met. 297.

Tribunus plebis horridus & trux. Cic. 2. de Lege Agr. 64.

Venti truces. Plin. lib. 2. cap. 36.

Vocem trucem expaveſcere. Sil. lib. 1. 67.

Vultus trux. Tacit. 4. Ann. 34.

Compar. Ammian. 25. 4. Major vis & trucior. al. Atrocior.

TRŬCŬLENTUS, a, um. Adj. [ἰταμὸς, ὠμὸς, Gl. L. G.] Qui truci vultu crudelitatem præ ſe fert, alioſque terret. Ter. Adelph. 5. 4. 12.

Ego ille agreſtis, ſævus, triſtis, parcus, truculentus, tenax. Cic. pro Sext. 19. Alter, ô dii boni! quam tæter incedebat, quam truculentus, quam terribilis aſpectu? Idem 2. de Nat. Deor. 110.

Adverſum caput huic Helice truculenta tuetur. Ex poeta.

Æquor truculentum. Catul. 1. Argon. 62. 179.

Auſter truculentior. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 308.

Facinus nefarium & truculentiſſimum. Auctor ad Heren. 4. 12.

Inſomnia truculenta. Sil. lib. 10. 354.

Truculentus, cum Dativo. Plin. lib. 8. cap. 4. Sic & tigris etiam feris cunctis truculenta.

Truculentus, ἰλάσθηρ@. Gloſſ. Latinogræc.

TRUCULENTER. [ἀπηνῶς] ius, iſſime. Adv. Cic. 2. de Lege Agr. 13. Truculentius ſe gerebat, quam ceteri.

Aſpicere aliquem truculentiſſime. Quintil. lib. 6. cap. 1.

TRUCULENTIA, æ. f. Plaut. Truc. 3. 2. 7. Tuam exſpecto truculentiam. Tacit. 2. Ann. 24. Truculentia cæli.

TRUCULO, V. TRUTILO.

TRŬCĪDO, [κατασφάζω, μιαιφονῶ, ἀναιρῶ, Gl. L. G.] āre. Crudeliter necare. Virg. 2. Æn. 494.

Fit via vi, rumpunt aditus, primoſque trucidant. Cic. pro Lege Manil. 5. Uno nuntio, atque una litterarum ſignificatione cives Rom. necandos, trucidandoſque denotavit.

Qui nos, qui conjuges, qui liberos noſtros trucidare voluerunt. Cic. 4. in Catil. 12.

Trucidari

Trucidari ferro. Cic. 1. in Catil. 9. Et quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero.
Trucidari fenore. Cic. pro Cœl. 42. Parcat juventus pudicitiæ suæ, ne spoliet alienam, ne effundat patrimonium, ne fenore trucidetur.
Verbis gravibus trucidari ab aliquo. Cic. de Arusp. Respons. 2.
TRUCIDĀTUS, a, um. Partic. Tac. 2. Ann. 45. Trucidatas legiones ostentabat.
TRUCIDATIO, ōnis. f. [κατακοψις] Cic. 4. Philipp. 11. Nullus ei ludus videtur esse jucundior, quam cruor, quam cædes, quam ante oculos trucidatio civium.
Non jam pugna, sed trucidatio, velut pecorum, fieri cœpit. Liv. 28. 16.
Tantas trucidationes facis. Cato apud Gell. 13. 24.
TRUCIDĀTOR, ōris. m. August. de Civ. Dei, 16. 43. Moses subtractus trucidatoribus parvulorum.

T R Y

TRYBLIUM, i. n. [τρύβλιον] Catinus; verbum quidem Græcum, sed quod pro Latino Varro usurpavit, & Plaut. Stich. 5. 4. 9. cujus verba sunt,
—hoc convivium est
Pro opibus nostris satis commodule nucibus, fabulis, ficulis,
Oleæ in tryblio, lupilli comminuto crustulo. Interrupto in editis hodieque legitur, sed nullo sensu. Restituit Turnebus. Gloss. Græcolat. Τρύβλιον Paropsida.
TRYCHNON, [τρύχνος] V. STRYCHNUS, Herba quæ & Strychnon dicitur; Latine, Solanum. Plin. lib. 21. cap. 31.
TRȲGĬNON, [τρύγινον] Atramenti genus. Plin. lib. 35. cap. 6. Sunt qui & vini fæcem siccatam excoquant: affirmantque, si ex bono vino fæx fuerit, Indici speciem id atramentum præbere. Polygnotus & Mycon celeberrimi pictores Athenis, e vinaceis fecere, tryginon appellant. Interpretari potest Fæcatum, aut fæcutinum; utpote factum ex fæcibus.
TRYGŌDES, [τρυγώδης] Fæculentus, in Gloss. Græcolat. Cels. 6. 6. 8.
TRȲGON, ōnis. m. [τρυγὼν] & Avis & Piscis venenatus. Auson. Epist. 4. 58. Letalis trygon. V. Cels. 6. 9. Plin. 9. 48. & Diosc. 2. 19.
Trygonus. Plaut. Capt. 4. 2. 71. Trygonum, & cetum, & mollem caseum. Al. Trigonum.
TRYPANE, es. f. & TRYPANUM, i. n. [τρύπανον] Terebra, Perforaculum, Gloss. Græcol. V. ABAPTISTUM.
TRYPHIODŌRUS, i. m. [Τρυφιόδωρος] Ægyptius grammaticus, cujus exstat de Troja capta poëma. De reliquis V. Suidas.
TRYPHON, [Τρύφων] Alexandrinus Grammaticus, Augusti tempore, scripsit de copia orationis, de orthographia, & alia a Suida commemorata.
Fuit & alius Tryphon, cognomine Diodotus. Strab. 16.
Item Ptolemæi cognomen propter luxuriem. Ælian. Var. Hist. 14. 31.
Item Judæus, contra quem scripsit Justin. Martyr.
TRYXĀLIS, [τρυξαλὶς] Animal locustæ simile sine pennis, Latinum nomen non habet, ut aliqui arbitrantur: nec pauciores, hoc esse quod Gryllus vocetur. Hæc Plin. lib. 30. cap. 6. al. Troxalis. [Gloss. Græcolat. τρώξαλλις, Grellus.

T U

T. V. Titulo usus.
TŪ, tŭi, vel tis antique, tĭbi, tē. [σὺ] Ter. Heaut. 5. 4. 11. Crede, & nostrum te esse credito. Plaut. Trinum. 2. 2. 30.
Nimio satius tui opus est te ita esse, quam ut animo lubet. Al. Ut opu'st.
Quia tis egeat, quia te careat. Plaut. Mil. 4. 2. 42. V. TIS.
Tibi eidem. Plaut. Merc. prol. 71.
Tibi aras, tibi occas, tibi seris, tibi eidem metis.
Tibi est domi. Plaut. Trucul. 1. 2. 86.
Ecce tibi e transverso. Cic. 4. Acad. 121. V. MIHI.
At tibi repente. Cic. 9. Fam. 2.
Hic tibi strepit. Cic. 8. Fam. 2.
Alter tibi descendit de Palatio & ædibus suis. Cic. pro Rosc. Amer. 133.
Nunc tibi nostri milites. Cic. 8. Fam. 15.
Te, σὲ καὶ σοῦ, Gloss. Lat. Gr. σὲ, Gr. Lat.
Te ipsum, Σεαυτὸν, Gloss. Latinogræc.
Te socio. Cic. 4. Fam. 13. Per me quondam, te socio, defensa Respublica.
Tu, repetitum. Cic. pro Rabir. 3. Tu mihi etiam legis Porciæ, tu C. Gracchi, tu horum libertatis, tu cujusquam denique hominis popularis mentionem facis?
Tune, vel Tun' interrogative. Plaut. Amph. 2. 2. 126.
Tun' me heri advenisse dicis? Al. tun' te abisse hodie hinc negas? Virg. 1. Æn. 621.
Tune ille Æneas, &c.
Tu tu. Plaut. Mostel. 2. 1. 17. Egone? A. tu tu.
Hujus pronominis geminatione. Valer. lib. 6. cap. 8. Tu profecto, tu, Dive Juli, cælestibus tuis vulneribus debitam exegisti vindictam. Sic puto alicubi apud Virgil. H. St.
Tu ipse, Tumet ipse, Σὺ αὐτὸς. Gloss. Græcolat.
TUTĔ, Tu ipse. Ter. Eun. 1. 1. 19.
Et quod nunc tute tecum iratus cogitas. Cic. 1. Fam. 8. Ut tute mihi præcepisti. Cic. 4. Verr. 137. Hoc autem tute fatebere.
Tute dicebas. Cic 2. de Fin. 87. Etenim, quemadmodum tute dicebas, negat Epicurus diurnitatem quidem temporis ad beate vivendum aliquid afferre, nec minorem voluptatem percipi in brevitate temporis, quam si illa sit sempiterna.
Tute paulo ante dixisti. Cic. 1. de Orat. 99. Nam me quidem semper a genere hoc toto sermonis refugisse, & tibi cupienti atque instanti sæpissime negasse, tute paulo ante dixisti: quod ego, non superbia, neque, &c.
Tute tibi imperes. Cic. 2. Tusc. 47. Quod si tibi persuasum est (principio enim dixisti plus in dedecore mali tibi videri, quam in dolore) reliquum est ut tute tibi imperes.
Tute ipse. Virg. 3. Ecl. 35. V. TE.
TUTĔMET, pro Tute, i. e. Tu ipse. Lucret. lib. 4. 913.
Tutemet in culpa quum sis. Idem lib. 1. 103.
Tutemet a nobis jam quovis tempore, vatum
Terriloquis victus dictis, &c. Meminit Priscian. lib. 12.
Tu & Tute & Tutemet & Tutemet ipse facis. Donat. in Ter. Adelph. 3. 1.
TEMET, Temet ipsum, Σεαυτὸν, Gloss. Græcolat.

TĒCUM, [σὺν σοὶ, Gl. L. G.] Adverbium compositum ex Ablativo Te, & præpositione Cum. Plaut. Mil. 2. 5. 12.
Quid nunc taces? tecum loquor. PA. immo edepol tute tecum.
Tecum oro & quæso. Plaut. Curc. 3. 62. h. e. Te oro.
Tecum sentio. Plaut. Pseud. 4. 2. 3.
Tecum simul. Plaut. Amph. 2. 2. 136.
Neque edepol ego, dixi, istam vidi, nisi tecum simul.
TŬUS, a, um. [σὸς, Gl. G. L.] Pronomen possessivum a Tu. Plaut. Pers. 4. 4. 37. Tua merx est, tua indicatio est. Cic. 15. Fam. 20. Nunc hæc primo cupio cognoscere, iter tuum cujusmodi sit.
Pro amicitia tua, Cicero dixit: hoc est, Pro amore quo te prosequor, nempe quo tu a me diligeris; 10. Philipp. 6. An vero hoc pro nihilo putas (in quo equidem pro amicitia tua vicem dolere soleo) efferri hæc foras, & ad Populi Ro. aures pervenire? [Emendatius Tuam vicem legitur.
Tuo arbitratu. Plaut. Aul. 4. 4. 20.
Tuo tibi judicio est utendum. Cic. 2. Tusc. 63.
Tua sui memoria. Cic. 13. Att. 1. Nicias te (ut debet) amat, vehementerque tua sui memoria delectatur.
Tuum studium adolescentis. Cic. 15. Fam. 13. Sed moleste fero, me Consulem studium tuum adolescentis perspexisse: te meum, quum id ætatis sim, perspicere non posse.
Tua virtus. Cic. 15. Fam. 5.
De tuis unus, pro Unus tuorum amicorum, vel de numero amicorum tuorum. Cic. 13. Fam. 17. Qui & in bello tecum fuisset, &, propter memoriam Crassi, de tuis unus esset.
Tam longe a tot tuis. Cic. 4. Att. 14. Nunquam enim tu sine justissima causa tam longe a tot tuis & hominibus, & rebus carissimis & suavissimis abesse voluisses.
Panætius ille tuus, Quem admiraris. Cic. 1. de Orat. 45. Vigebat auditor Panætii illius tui Mnesemarchus.
Tuum est mihi ignoscere, Ad te spectat, tui est negotii & officii. Ter. And. 4. 1. 54.
Tetigine tui quicquam? Ter. Adel. 2. 1. 24.
De tuo. V. DE.
Tui studiosus. Cic. 16. Fam. 9. Ego A. Varroni, quem cum amantissimum mei cognovi, tum etiam valde tui studiosum, diligentissime commendavi.
Amor tui. Ovid. 5. Epist. 105.
Ardet amore tui, sic & Menelaon amavit.
Tui caritas. Cic. 10. Fam. 6. Me autem impulit tui caritas.
TUOPTE, Ablativus compositus a Tuus & pte, syllabica adjectione. Plaut. Mil. 3. 1. 11.
Tuopte tibi consilio occludunt linguam, & constringunt manus. Idem Capt. 2. 3. 11.
Tute tibi ea tuopte ingenio prodes plurimum.
TUĀTIM, Adv. a Tuus, i. e. Tuo more. Plaut. Amph. 2. 1. 4. Ecce rem jam tuatim Facis, ut &c. Obsoletum. conf. Non. 2. 853.

T U A

TUATIM, V. TU.
TUESIS, [Τύεσις] Æstuarium maris Britannici apud Ptolemæum lib. 2. cap. 3. vulgo *Tvveed*; juxta quod *Bervicia*, munitissimum oppidum regis Britanniæ, in finibus Scotiæ, vulgo *Bervvick*.

T U B

TVB. Tubilustrium.
TŬBA, æ. f. [σάλπιγξ, Gl. L. G. & G. L.] Instrumentum musicum vulgo notum, a tubo canali sic dicta. Nam ex lignis tubæ fiunt, & ex cornibus, & quæ ex ære sunt, Tubæ ductiles appellantur.
Æris directi tuba. Ovid. 1. Met. 98.
Non tuba directi, non æris cornua flexi.
Tuba utuntur ad excitandos militum animos in prælium. Cic. 2. in Catil. 13. Quum tubas, quum signa militaria, quum aquilam illam argenteam scirem esse præmissam.
Clangor tubarum. Virg. 2. Æn. 313.
Fremitus truces tubæ. Senec. Octav. 7.
Sonitus tubæ. Auctor ad Heren. lib. 4. 21. In concione de virtute loqueris, in prælio per ignaviam tubæ sonitum perferre non potes. Virg. 4. Georg. 72. —fractos sonitus imitata tubarum.
Canora tuba. Ovid. 3. Fast. 849.
Navalis tuba. V. NAVALIS.
Stridentes tubæ. Lucan. lib. 1. 432.
Vocales tubæ. Senec. Thyest 8.
Canunt tubæ. V. CANO.
Canere ludos commissos tuba, Signum committendi dare. Virg. 5. Æn. 113.
Occanere tubas. Tacit. 2. Ann. 81. Tum Sentius occanere cornua tubasque, & peti aggerem, erigi scalas jussit, ac promptissimum quemque succedere.
Floralis tuba est, Qua committebantur ludi Florales, in quibus meretrices nudis corporibus per varias artes ludendo discurrebant & armis certabant gladiatoriis, atque pugnabant. Scholiast. in Juven. 6. Sat. 249.
Atque omnes implet numeros, dignissima prorsus
Florali matrona tuba.
Tuba belli civilis, Per translationem pro Auctore. Cic. 6. Fam. 13. Quod mirifica est improbitas in quibusdam, qui tulissent acerbius tibi veniam dari, quem illi appellabant tubam belli civilis.
TUBĀRIUS, i. m. Tubarum faciendarum artifex. Aurelius Arcadius, in l. ult. D. de jur. immunit.
TUBĬCEN, inis. m. [σαλπιγκτὴς, Gl. L. G. & G. L.] Qui tuba canit. Veget. de Re Mil. lib. 2. cap. 7. Ovid. 3. Met. 704.
— cum bellicus ære canoro
Signa dedit tubicen.
Tubicines a tuba & canendo. Varro de L. L. 4. 16.
Tubicines, Cornicines, & Buccinatores: Qui tuba, vel æreo cornu, vel buccina committere prælium solent. Senec. Epist. 79. Nec tubicen prædicationi nominis nostri silentium faciens.
Tubicines in berro, ἀντηρίδες, ἀνδροί. Gloss. Latinogræc. V. TIBICEN.
TUBICĬNO, [σαλπίζω] Gloss. Græcolat.

TUBICINATOR, [σαλπικτὴς] Idem Gloff.
TUBO, āre. [σαλπίζω] Gloff. idem. Tuba canere.
TUBĪLUSTRIUM, i. n. Feftum, menfe Aprili, ultimo quinquatriorum die celebratum.
Tubiluftria, Dies quibus tubas luftrabant. Varro de L. L. 5. 3. Tubæ facrorum in atrio futorio luftrabantur.
Tubiluftria, quibus diebus afcriptum in faftis eft, cum in atrio futorio agna tubæ luftrantur, ab eis tubos appellant, quod genus luftrationis ex Arcadia Pallanteo transvectum effe dicunt. Feftus.
Qui has luftrationes etiam peragebant, Tubicines appellabantur; ut ait idem Feftus. Ovid. 5. Faft. 725.
Proxima Vulcani lux eft, Tubiluftria dicunt;
Luftrantur puræ, quas facit ille, tubæ.
TŪBER, ĕris. n. Tubera terræ [ὕδνα, Gl. L. G.] Eft terræ, callus: vulgo *tartafus* dicitur. Galli *truffes* vel *trufles* vocant. Plin. lib. 19. cap. 2. Et quoniam a miraculis rerum cœpimus, fequemur eorum ordinem, in quibus vel maximum eft aliquid nafci, aut vivere fine ulla radice. Tubera vocantur hæc, undique terra circumdata, nullifque fibris nixa, aut faltem capillamentis, nec utique extuberante loco, in quo gignuntur, aut rimam agente: neque ipfa terræ cohærent: cortice etiam includuntur, ut plane nec terram effe poffimus dicere, neque aliud, quam terræ callum. Siccis hæc fere & fabulofis locis, frutectofifque nafcuntur. Excedunt fæpe magnitudinem mali cotonei, etiam librali pondere. Duo eorum genera, arenofa, dentibus inimica, & altera fincera. Diftinguntur & colore rufo, nigroque, & intus candido. Laudatiffima Africæ, &c. Idem capite fequenti, 1. Quum fuerint imbres autumnales, ac tonitrua crebra, tunc nafci; & maxime e tonitribus, nec ultra annum durare, tenerrima autem verno effe. Martial. lib. 13. 50.
Rumpimus altricem tenero de vertice terram
Tubera, boletis poma fecunda fumus. Juven. 5. Sat. 116.
Fumat aper, poft hunc radunrur tubera, &c. Quibufdam in locis acceptantur riguis ac feruntur, ficut Mitylenis. [Gloff. Græcolat. Ὕδνα, Tribe. ἴσως Trive. unde Gall. *Truve*, vel *Trufe*. Porro Tubera cum Boletis quidam confundunt. V. de utrifque Plin. Gloff. Latinogræc. Tubera, κρλύδια.
Tuber, [ἀπόστημα, Gl. L. G.] metaphoricôs pro quovis Tumore capitur: tuncque Adjectivum quidam effe volunt, fed falfo. Ter. Adelph. 2. 2. 37.
Præterea colaphis tuber eft totum caput. Sic dicitur Caput tuber, pro Tuberofo: quo modo Homo fcelus, pre Scelerato. Hor. 1. Serm. 3. 73.
Qui, ne tuberibus propriis offendat amicum, &c.
Immo Bud. putat effe Adjectivum, afferens hunc ipfum locum, & Extubero ex Plinio libri 19. capite 2. H. St. V. infra TUBERUS, a, um.
Tubera bina in dorfo habent cameli, tefte Plin. lib. 8. cap. 18.
Tubere fuper armos a cervicibus eminente. Plin. lib. 8. cap. 45.
Immodico prodibant tubere tali. Ovid. 8. Met. 808.
Tuber, Durities illa in arboribus exftans, ad nodi fimilitudinem. Plin. lib. 16. cap. 16. Reperitur & in alno tuber, tanto deterius, quanto ab acere alnus ipfa diftat. Ibid. Pulcherrimum vero eft in acere brufcum, multoque excellentius mollufcum. Tuber utrumque arboris ejus: fed brufcum, intortius crifpum.
TŪBER, ĕris. f. Arboris genus. Columel. lib. 11. cap. 2. Poffunt etiam his diebus cerafi, & tuberes, & armeniacæ, atque amygdala, ceteræque arbores, quæ primæ florent, inferi commode. Plin. lib. 15. cap. 14. Peregrina funt zizipha, & tuberes, quæ & ipfa non pridem venere in Italiam: hæc ex Africa, illa ex Syria. Sex. Papinius, quem Confulem vidimus, primus utraque attulit D. Augufti noviffimis temporibus, in caftrorum aggeribus fata, baccis fimiliora quam malis. Idem 16. 25. Ab ea (amygdala) proxime florent Armeniaca, dein tuberes, & præcoces: illæ peregrinæ, hæ coactæ.
Tuber, m. pro Fructu ejufdem arboris. Martial. lib. 13. 43.
Lecta fuburbanis mittuntur apyrina ramis,
Et vernæ tuberes, quid tibi cum Libycis? Vernæ, i. e. Domi noftræ nati. conf. epig. præced. Suet. in Domit. cap. 16. Oblatos tuberes fervari juffit in craftinum.
TUBERCŬLUM, i. n. dimin. [φυμάτιον] Plin. lib. 11. cap. 11. Apes regias exftruunt, tuberculo eminentes. Idem lib. 22. cap. 32. Habet proximam terræ maftichen, tuberculo fabæ: quæ appofita, feminarum menfes trahere dicitur. conf. Celf. 2. 1. & Columel. 7. 5.
Tuberculum, Celfus 83. puto Ald. edit. Radius leniter cavo capite exiguum humeri tuberculum recipit. Alibi Capitulum pro eodem, vel fimili dixit, & Capitulata offa. Idem, Interius os in vertice finuatur, recipitque exterioris exiguum tuberculum. Idem φῦμα, tuberculum furunculo fimile, fed rotundius & planius. Idem Atheromata. & Meliceridas, & Ganglia in capite tubercula appellat, & Crithen, id eft hordeum, in palpebra. H. St. Duo priora Celfi loca funt lib. 8. cap. 1. tertius lib. 5. cap. 28. §. 9. pr. quartus lib. 7. cap. 6. quintus lib. 7. cap. 7. §. 2. Ubi & Parvuli adjicit epitheton, Tuberculum parvulum.
TUBERUS, a, um. Adj. [τυλώδης, Gl. L. G.] [Sic & Tuber m.g. V. fupra, ut Gibberus & Gibber.
TŪBERŌSUS, a. um. Adj. Varro de R. R. 1. 49. Herba tuberofus campus. Petron. cap. 15. Calvus tuberofiffimæ frontis.
TUBĔRO, āre. Tumefcere. [φυματόω] Vet. Onomaft.
TUBERANS, antis. Partic. Apul. 2. Met. Rofa foluta in finu tuberante.
TUBĔRO, ōnis. m. [Τουβέρων] Romanus, is notiffimus eft ex Ciceronis oratione pro Ligatio. Sunt autem plures hujufce cognominis in hiftoria Romana.
Tuberonem hiftoricum laudat Liv. 4. 23. & alibi.
TUBICEN, TUBILUSTRIUM, &c. V. TUBA.
TUBURCĬNOR, [λαφύσσω] āri. Raptim comedere, auctore Nonio 2. 851. Titinn. Tuburcinari fine me vultis reliquias. Plaut. Perf. 1. 3. 41.
Lubido extemplo cœpere eft convivium,
Tuburcinari de fuo, fi quid domi eft.
Prandio raptim tuburcinato. Apul. Met. 6. p. 183. Elmenh.
TUBURCINĀBUNDUS, a, um. Adj. Cato. Sed rejicit hanc vocem, tanquam nimis vetuftam, Quintil. lib. 1. cap. 6. V. Burmann. in loc. qui per CH Tiburchinor fcribit.
TŪBUS, i. m. [σωλὴν, Gl. L. G. & G. L.] Canalis fictilis, per quem aqua deducitur. A tumore dictus. Cic. 2. de Legib. 2. Ductus vero aquarum, quos ifti tubos & euripos vocant, quis non, quum hæc videat, irriferit? Vetus codex legit Nilos.

Tubi, ἐξαγωγεῖς, ὑπόνομοι, Gloff. Latinogræc.
Tubos etiam vifcerum dicimus. Martial. lib. 1. 62.
Cavari in tubos. Plin. lib. 16. cap. 42.
TUBŬLUS, i. m. dimin. [σωλήνιον] Varro 1. de R. R. cap. 8. Inde enim aliquot colligatas libris demittunt in tubulos fictiles cum fundo pertufo, quos cufpides appellant. Columel. de Arborib. cap. 9.
Tubulum aliquando vocamus Avenam, quæ & Cicuta appellatur, Græce Siphon. [Gloff. Græcolat: Σιφὼν, ἡ καλάμη ἢ ἀγρία καλάμη, Avena, cicuta.
TUBULĀTUS, a, um. Adj. Cavatum ad effigiem tubuli. Plin. lib. 9. cap. 36. Alterum purpura vocatur cuniculatim procurrente roftro, & cuniculi latere introrfus tubulato: qua profertur lingua.
TUBULATIO, onis. f. Excavatio. Apul. 2. Flor. p. 346. Elmenh.

T U C

TUCCA, æ. f. [κοπίχυμα ζωμῦ] Gloff. Latinogræc.
TUCCA, æ. m. [Τύκκας] L. Varus, & Plocius, viri doctiffimi, amici Virgilii, heredefque ex parte teftamenti relicti, juffu Augufti carmina Æneidos emendaverunt, hac lege ut nihil adderent, ut Servius tradit.
TUCCĒTUM, vel TŪCĒTUM, i. n. [Ζωμὸς παχὺς, Gl. L. G.] Micæ carnium cum arvina, & minutim infecta ilia; idem cum Ificio & tomaculo. Apul. 2. Met. p. 117. Elmenh. Tucetum perquam fapidiffimum. Perf. 2. Sat. 43.
Efto, age, fed grandes patinæ tucetaque craffa. V. Scholiaft. in loc. Cibos regios interpretatur Fulgent. in libello de Vocibus antiq. 41. Tuceta, inquit, dicuntur efcæ regiæ. Callimachus in Pifæis,
—ambrofio redolent tuceta fapore. Hæc ille.
TUCRIS, [Τοῦκρις] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Hifpaniæ urbs; vulgo *Tudela*.

T U D

TVD. Tudertinus.
TUDÆ, [Τοῦδαι] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Urbs Hifpaniæ, hodie *Tuy* in Gallicia.
TŪDER, ĕris. n. [Τοῦδερ] Oppidum mediterraneum Umbriæ. Auctor Plin. lib. 3. cap. 14. Sil. 6. 645. Hinc
TUDERTES, m. pl. Incolæ. Sil. lib. 4. 222.
TŪDES, is. f. Malleus; a Tundo, tutudi. Virg. in Ætn. 561.
Fabriles operæ tudibus contundere maffas
Feftinant, &c.
TUDES, ĭtis. f. Idem. Tudites, Mallei a tundendo dicti, inquit Feftus. Inde & cuidam cognomen Tuditano fuit, quod caput malleo fimile habuerit.
TUDĬCŬLA, æ. f. [τορύνη, Gl. L. G. & G. L.] Inftrumentum five ftilus, quo vafis figna imprimuntur. Quidam etiam accipiunt Tudiculam pro Cochleari majori, quo ad carnes & jufcula e cacabis extrahenda utuntur. Tudicula, Machina qua tunduntur oleæ. Columel. lib. 12. cap. 50. Eft & organum erectæ tribulæ fimile, quod tudicula vocatur: idque non incommode opus efficit, nifi quod frequenter vitiatur, & fi baccæ plufculum injeceris, impeditur.
TUDICŬLO, āre. [τορυνῶ, Gl. G. L.] Imprimere ac fculpere.
Tudiculare, per translationem ponitur pro Commovere. Varro Marcipore, Hæccine nobis cernis hanc mala tudiculaffe vetulam. Nonius 2. 844.
TŬDIĀTOR, ōris. m. [χαλκοτύπος, Gl. L. G.] Ærifex, Ærarius faber. Quafi a v. Tudio, āre.
TŬDĬTO, āre. Frequent. Lucret. lib. 2. 1141.
Nec tuditantia rem ceffant extrinfecus ullam
Corpora conficere, & plagis infefta domare. Idem lib. 3. 395.
Tuditantia, i. e. Frequenter tundentia, five agitantia.
TUDITĀNUS, i. m. Cognomen apud Romanos. V. TUDES.
TUDŌS, TUDECULUS, i. m. Ἐρίθακος. Gloff. Latinogræc. [Avis, a Tundendo dicta.

T U E

TUEOR, ēris, ēri. nonnunquam TUOR, tuēris, tūtum vel tuitum, tui, Idem quod Intueri. Lucret. 1. 300.
Nec calidos æftus tuimur. Idem 4. 224.
Cum tuimur mifceri abfinthia. Hodie tamen Tuor, cum compofitis raro eft in ufu: eorumque loco magis recepta funt Tueor, Contueor, Intueor, &c.
Tueor, ēri. Tuendo. Virg. 1. Æn. 717.
Expleri mentem nequit, ardefcitque tuendo
Phœniffa.
Ora alicujus tueri. Virg. 6. Æn. 688.
Oculis immitibus tuens. Ovid. 6. Met. 621.
Acerba tuens ferpens. Lucret. lib. 5. 34.
Averfa tueri. Virg. 4. Æn. 362.
Diverfa tuentes oculi. Ovid. 1. Faft. 283.
Tranfverfa tueri. Virg. 3. Ecl. 8.
TUOR, ōris. m. Vifus. Apul. de Deo Socr. p. 48. Elmenh. Fila tenuia ufque adeo, ut radios omnes noftri tuoris raritate tranfmittant.
TUEOR, ēris, tūtus, vel tuitus fum, [φυλάσσω, φυλάττω, Gl. L. G. & G. L. κήδομαι, συντηρῶ, ἀσφαλίζομαι, L. G.] ēri. Defendere, confervare. Ovid. 2. de Arte Am. 13.
Nec minor eft virtus, quam quærere, parta tueri. Cic. de Amicit. 50. Populos univerfos tueri, eifque optime confulere.
Tueri & Confervare. Cic. pro Lege Manil. 6. Vobis turpiffimum fit, illud, quod accepiftis, tueri & confervare non poffe.
Tueri & Defendere. Cic. 1. de Orat. 172.
Tueri & Ornare. Cic. 3. in Catil. 117. Illud perficiam profecto, Quirites, ut ea, quæ geffi in Confulatu, privatus tuear atque ornem.
Tueri & Regere. Cic. 2. de Legib. 9. Quæ vis, non modo fenior eft, quam ætas populorum & civitatum, fed æqualis illius cælum atque terras tuentis & regentis Dei.
Ægre aliquem tueri. Quintil. lib. 3. cap 8. Quofdam ratio ipfa ægre tuetur.
Fortiter tueri. Quintil. lib. 3. cap. 1.
Pertinaciter aliquid tueri. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Abfentem tueri, Defendere. Cic. 2. Fam. 15. Te tamen oramus, quibufcunque erimus in terris, ut nos, liberofque noftros ita tueare, ut amicitia noftra & tua fides poftulabit.

Amicitias

Amicitias tueri, Conservare. Cic. 3. de Fin. 13. Atque etiam ad justitiam colendam, ad tuendas amicitias & reliquas caritates quid natura valeat, hæc una cognitio potest tradere.
Armenta & vitulos tueri. Virg. 2. Georg. 195.
Arva tueri. Virg. 1. Georg. 21.
Certamina belli tueri. Lucret. lib. 2. 5.
Concordiam conglutinatam tueri. Cic. 1. Att. 14.
Dignitatem. Cic. 2. Tusc. 48. Hos admonitu simili oportebit, ut bonos milites, revocatos dignitatem tueri.
Factum alicujus præstare & tueri. Cic. pro Sext. 38. Ea conditione gesseram, ut meum factum semper omnes præstare, tuerique deberent.
Fines suos ab excursionibus hostium tueri. Cic. pro Dejot. 22.
Locum conspicuum & eminentem. In Suet. Vitell. cap. 2. in Dial. de Orat. Ubi scribit, Persuasum fuisse priscis, neminem sine eloquentia aut assequi posse in Civitate, aut tueri conspicuum & eminentem locum. H. St. Ex Beroaldi, opinor, Comm. in Suet quædam adscripsit, sed priora verba cultro resecta sunt. Sunt autem hæc fere Taciti verba in Dial. Orat. cap. 36. §. 8.
Mediocritatem. Cic. 3. Tusc. 74. Posse tamen tueri mediocritatem officiorum, & vitæ communem cultum atque usitatum.
Munus suum. Cic. 10. Fam. 11. Quod reliquum est, tuum munus tuere.
Parta. Ovid.

Non minor est virtus, quam quærere, parta tueri. H. St. scil. de Arte 2. v. 13.

Patrocinia. Cic. 5. Fam. 9. Si tuam consuetudinem in patrociniis tuendis servas, P. Vatinius cliens advenit, qui pro se causam dicier vult.
Personam alicujus dicendo. Cic. de Clar. Orat. 171. Atque etiam L. Paulus, Africani pater, personam principis civis facile dicendo tuebatur.
Rempub. Cic. 2. Off. 2. Ab hoc igitur genere largitionis, ut aliis detur, aliis auferatur, aberunt hi, qui Remp. tuebuntur.
Sanctitate sua se tueri. Cic. 2. de Finib. 73. Jam si pudor, si modestia, si pudicitia, si uno verbo temperantia, pœnæ aut infamiæ metu coercebuntur, non sanctitate sua se tuebuntur: quod adulterium, quod stuprum, quæ libido se non proripiet ac projiciet, aut occultatione proposita, aut impunitate, aut licentia?
Societatem conjunctionis humanæ munifice & æque tueri. V. MUNUS.
Ædem habere tuendam, Sartam tectam conservandam. Cic. 3. Verr. 110. Ædem Castoris, Judices, P. Junius habuit tuendam.
Ædificia tueri. Varro de R. R. lib. 1. cap. 11.
Se tueri, pro eo quod est Alere & tolerare vitam. Scævola in l. penult. & ultima, D. De in rem verso, Sine quibus aut se tueri, aut servos paternos exhibere non posset. Budæus.
Tueri, Passive, pro Defendi. Cajus in l. Consilio, in prin. D. De curatoribus furioso dandis. Consilio & opera curatoris tueri debet non solum patrimonium, sed & corpus & salus furiosi.
Eodem modo Varro de R. R. 3. 1. In pace a rusticis Romani alebantur, & in bello ab his tuebantur. Vitruv. præf. lib. 8. Res omnes non ali, neque crescere nec tueri. Vetus inscript. in Philandri not. ad Vitruv. loc. cit. NOSCANT OMNES SENATVS ET POP. ROM. IMPERIVM ET DEORVM NVMINE ET MILITVM FORTITVDINE ET TVERI ET REGI.
Item Tuere in voce Activa in Vet. Inscript. apud Fabrett. p. 498. ROGO PER SVPEROS QVI ESTIS OSSA MEA TVEATIS.

TUĬTUS, a, um. Partic. Sed tantum pro Perf. Dep. Quintil. in Pariete palmato. Tuitus sum adolescentis miserrimi causam. Plin. 6. Epist. 29. Tuitus sum Julium Bassum. i. e. In judicio defendi. Paul. D. de vacatione & excusat. munerum. l. Legato, qui publicum negotium tuitus sit, intra tempora vacationis præstituta rursum ejusdem negotii defensio mandari non potest.

TUTUS, a, um. Adj. V. infra paulo.

TUENDUS, a, um. Partic. [ἀμυντέ⊙] Cic. 1. Fam. 9. Totus est nunc ab iis, a quibus tuendus fuerat, derelictus.
Pacis mihi cura tuendæ. Ovid. 11. Met. 297. al. Tenendæ.
Vita tuenda mea est. Ovid. 4. Trist. 4. 36.
Tuendus, Passive, pro Defendendus. Cajus in l. An usufr. §. ult. D. de usufruct. Dubitatio est: quousque tuendi essent in eo usufructu municipes? Et placuit centum annis tuendos esse municipes: quia is finis vitæ longævi hominis est. Ulpian. in l. 3. §. 1. D. de jurejur. Tuendum erit jusjur. Neratius in l. Si ea res. in fine. D. de actionibus empti. Sive ab eodem emimus, sive ab alio atque alio: is ex nobis tuendus est, qui prior jus ejus apprehendit, hoc est, cui primum tradita est. Sed si alter ex nobis a domino emisset, is omni modo tuendus est.

TUĬTIO, ōnis. f. [ἀσφάλεια, Gl. G. L.] Custodia. Cic. in Topic. 90. Tuitio sui. Natura partes habet duas, tuitionem sui, & ulciscendi jus.
Prætoris tuitio. Ulpian. in l. 1. D. Quod falso tutore auctore gestum esse dicetur, Nisi forte Prætor decrevit, ratum se habiturum id, quod his auctoribus gestum est. Tunc enim valebit per Prætoris tuitionem, non ipso jure.
Tucio, pro Tutio, vel Tuitio, exstat in Gloss Græcolat. Ἀσφάλεια, Caucio, Municio, Tucio, Præsidium, Tutela. Nisi mendum est.

TŪTO, āre. verbum antiquum, idem significans quod Protego, defendo. Plaut. Merc. 5. 2. 25. Invoco vos, Lares Viales, ut me tutetis. V. & Non. 7. 70. Al Bene juvetis.

TŪTOR, [ἀσφαλίζομαι, Gl. G. L.] āri. frequent. pro Diligenter defendere. Ter. in Hec. prol. 42.

Ego interea meum non potui tutari locum. Idem Hec. 5. 1. 8.

Nam mores facile tutor. Cic. in Somn. Scip. 4. Sed quo sis, Africane, alacrior ad tutandam Remp. sic habeto.
Tutari a. Plin. lib. 7. in præfat. Truncos etiam arboresque cortice, interdum gemino, a frigoribus & calore tutata est.
Tutari & conservare. Cic. pro Sulla, 61. Hunc patronum, defensorem, custodem illius coloniæ, si in omni fortuna atque honore incolumem habere non potuerunt, in hoc tamen casu, quo afflictus jacet, per vos tutari, conservareque cupiunt.
Fortiter & industrie aliquid tutari. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Armis tutari res alicujus. Hor. 2. Epist. 1. 2.
Pericula tutari. Sallust. in oratione Lepidi ad Popul. Rom. Aut si provideritis, in tutandis periculis magis, quam ulciscendo teneamini.
Præsidio suo tutari aliquem. Hor. 1. Epist. 18. 81.

Genæ tutantur oculos ab inferiore parte subjectæ, leviterque eminentes. Cic. 2. de Nat. Deor. 43.
Se committere alicui tutandum. Phædr. 1. 32. 1.

TUTĀTOR, ōris. m. Idem ac Tutor. Apul. de Deo Socr. p. 51. Elmenh. Periculosis tutator, egenis opitulator.

TUTĀCULUM, i. n. Prudent. adv. Symmach. 2. 387.

— fida ut tutacula nudis
Invalidisque paret.

TUTĀMEN, ĭnis. n. [ὀχύρωμα] Munimentum, defensio. Virg. 5. Æn. 262.

Donat habere viro, decus & tutamen in armis.

TUTAMENTUM, i. n. [ἀσφάλισμα] Liv. 21. 61. Ut ea sola, ignibus aliquoties conjectis ab hoste, etiam tutamentum fuerit.

TŪTOR, ōris. m. [ἐπίτροπος ὀρφανῶ, Gl. L. G. & G. L. φροντιστὴς, L. G.] Defensor pupilli. Cic. pro Cæcin. 72. Cui filius agnatus sit, ejus testamentum non esse ruptum, judica: quod mulier sine tutore auctore promiserit, deberi.
Datio tutoris. Ulp. in l. Muto. D. de tutelis.
Atilianus tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Lex Atilia jubet mulieribus, pupillisve non habentibus tutores, dari a Prætore, & majore parte Tribunorum plebis: quos Atilianos appellamus. Sed quia lex Atilia Romæ tantum locum habet, lege Julia & Titia prospectum est, ut in provincia quoque similiter a præsidibus earum dentur tutores.
Cessicus tutor, V. Cessicus, in CEDO, cedis.
Dativus tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Testamento nominatim tutores dati confirmantur lege duodecim Tabularum, his verbis, Uti legassit super pecunia, tutelave suæ rei, ita jus esto: qui tutores Dativi appellantur. Modestinus. l. Dativus. D. Rem pupilli salvam fore, Dativus, vel testamentarius tutor, sive curator, non petet satis a collega suo: sed offerre ei poterit, utrum satis accipere velit, an dare
Falsus tutor, cui opponitur Verus. Ulpianus in l. 1. D. Quod falso tut. &c. Si duo tutores, alter falsus, alter verus auctoritatem accommodaverit, &c.
Fiduciarius tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Qui liberum caput, mancipatum sibi; vel a parente, vel a coemptore manumisit, per similitudinem patroni tutor efficitur, qui Fiduciarius tutor appellatur. V. & Modestinus in l. Quo defuncto. D. de legit. tut.
Honorarii tutores. Ulpianus l. 3. D. de administrat. & peric. tut. & Paulus in l. Si quis tutor. §. 1. D. de rit. nupt.
Idonei atque honesti tutores. Ulpian. in l. Testamento. D. de testament. tutel. V. & paulo post, Eximere aliquem tutela.
Justus tutor. Ulpian. in l. 3. D. de tutel. Sic Tryphoninus in l. Idem fiet. D. de testament. tut.
Legitimi tutores sunt, qui ex lege aliqua descendunt. Per eminentiam autem Legitimi dicuntur, qui ex lege duodecim tabularum introducuntur, seu propalam, quales sunt agnati: seu per consequentiam, quales sunt patroni. Legitimi tutores, alii tutela in jure cedere possunt. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani.
Legitimus tutor. Ulp. l. 1. D. de legitimis tutoribus.
Prætorianus tutor. Ulpian. titulo undecimo ejus libri, qui est inscriptus Tituli ex corpore Ulpiani, Moribus tutor dari mulieri, pupillove, qui cum tutore suo lege aut legitimo judicio agere vult, ut auctore eo agat, (ipse enim tutor in rem suam auctor fieri non potest) qui Prætorianus tutor dicitur, quia a Prætore urbis dari consuevit.
Temporarius tutor. Ulpian. l. 2. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.
Testamentarius tutor. Ulpian. in l. Si quis sub conditione. D. de testam. tutel.
Abjicere tutorem. Ulpian. in l. Si quis sub conditione. D. de testamentaria tutela.
Accipere tutorem. Ulpian. l. 3. D. de tutelis.
Adhibere tutorem. Ulp. in l. 1. D. Quod falso tutore, Ne contrahentes decipiantur, dum falsus tutor adhibetur.
Adjungere tutorem. Tryphoninus in l. ultima. D. Ubi pupillus educari vel morari debeat, Si idoneus sit tutor, nec expediat alium adjungi.
Adscribere tutorem liberis. V. ASCRIBO.
Confirmare tutorem. Paulus in l. Nesennius. D. de excusationibus. Nam & Prætor, qui eum confirmat tutorem, defuncti sequitur judicium. Modestinus l. 1. D. de confirmando tutore vel curatore.
Constituere tutorem. Paulus in l. Si tutor constitutus. D. de administ. & peric. tut. Sic Modestinus in l Cajus. D. de excus. tutor.
Creare tutores. Modestinus in l. Scire oportet. D. de tutoribus & curatoribus datis.
Desinit esse tutor. Ulpian. in l. Si tutor reipublicæ causa. D. de tutel. & ration. distrahendis. Idem in l. Si adrogati. D. de tutelis.
Dare tutorem alicui. Modestinus in l. Cajus. D. de excusationibus, Cajus testamento suo Nigidium filio suo tutorem dedit. Sic Paulus in l. Nesennius. D. de excusationibus. Et rursus ibidem l. Ex his apparet. Paulus l. 1. D. de tutelis.
Dari tutores feminæ non possunt, quia id munus est masculorum: nisi a principe filiorum tutelam specialiter postulent. Neratius in l. ultima. D. de tutelis.
Datus alicui vitiose tutor. Scævola in l. Qui testamento. D. de excusationibus.
Durat adhuc tutor. Ulpian. l. §. D. de suspect. tutor. Tutor quoque contutorem potest suspectum facere: sive duret adhuc tutor, sive jam desierit ipse, contutor autem maneat tutor.
Eligere tutores liberis. Paulus in l. Amicissimos. D. de excusationibus.
Exigere tutorem idoneum. Ulpian. in l. 1. D. de magistratibus conveniendis, Si magistratus ab initio tutorem idoneum dedit, & satis non exegit, non sufficit. Quod si satis exegit, & idoneum exegit: quamvis postea facultatibus lapsi sunt tutores vel fidejussores, nihil est quod ei qui dedit imputetur.
Habere tutorem legitimum. Scævola in l. Qui testamento. D. de excusationibus.
Instituere aliquem tutorem filio suo. Cic. 13. Fam. 61.
Institui tutorem testamento. Liv. 1. 34. extr.

Manet tutor. Ulpian. in l. Si tutor reipublicæ cauſa. D. de tutel. & ration. diſtrahendis.

Mittere tutorem alicui. Cic. 5. de Finib. 64. Nos tutores miſimus regibus.

Perſeverant tutores. Paulus in l. Quæſitum eſt. D. de tutelis. *Ils ſont toujours tuteurs.*

Petere ſibi tutorem. Pomponius l. 2. D. de tutelis, Non eſt exigendum a pupillo, ut tutorem ſibi petat.

Petere tutorem alicui. Ulpian. in l. 1. D. de eo qui pro tutore, &c. V. titulum, Qui petant tutores, &c.

Poſtulare tutorem videtur, & qui per alium poſtulat; item nominare, & qui per alium hoc idem facit. Ulpian. l. 2. D. de fidejuſſoribus & nominatoribus tutorum.

Remanet tutor. Ulpian. In l. Si filiusfamilias. D. de tutel. & ration. diſtrahendis.

Scribere tutorem. Ulpian. in l. Si hereditas. D. de teſtamentaria tutela, Quid enim intereſt, ſuum ſervum an alienum tutorem ſcripſerit: quum pupilli favore, & publicæ utilitatis gratia aſſumpta libertas ſit in perſona ejus, qui tutor ſcriptus eſt?

Scribere aliquem tutorem teſtamento. Paulus in l. Neſennius. D. de excuſationibus.

Eſſe tutorem alicui. Scævola in l. Qui teſtamento. D. de excuſationibus, Quum nemo patruus impuberi tutor eſſet.

Tutor, proprie Qui tuetur, Defenſor, ut

Orbata reſp. tutoribus annuis. Cic. Poſt redit. in Senat. 4. i. e. Conſulibus.

Tutor finium Silvanus. Hor. Epod. 2. 23.

Orbæ eloquentiæ quaſi tutores relicti ſimus. Cic. de Clar. Orat. 330.

TŪTRIX, īcis. f. Juſtinian. cap. 5. t. 35. l. 3. Filiorum tutricem eam exſiſtere ſancimus. V. Dari tutores in dict. ſuper.

TUTŌRIUS, a, um. Adj. Juſtin. 33. 4. Mittitur, qui tutorio nomine regnum pupilli adminiſtret.

TUTĒLA, æ. f. [ἐπιτροπὴ ὀρφάνε, ἀσφάλεια, Gl. L. G. & G. L.] Defenſio, ſive jus ac poteſtas aliquem tuendi. Paulus l. 1. D. de tutelis, Tutela, eſt vis ac poteſtas, in capite libero conſtituta, ad tuendum eum, qui per ætatem ſua ſponte ſe defendere nequit, jure civili data ac permiſſa. Tutores autem ſunt, qui eam vim ac poteſtatem habent. Cic. 1. Off. 85. Ut enim tutela, ſic procuratio Reip. ad eorum utilitatem, qui commiſſi ſunt, non ad eorum quibus commiſſa eſt, gerenda eſt.

Actor tutelæ. Pomponius in l. Solet. D. de tutelis.

Jure tutelarum. Cic. 1. de Orat. 173.

Ceſſicia tutela. V. Ceſſicius, in CEDO, ĕre.

Diffuſa & negotioſa tutela. Paulus in l. Si is, qui tres tutelas adminiſtrabat. D. de excuſationibus.

Legitima tutela. Cic. 1. Att. 5. De tutela legitima, in qua dicitur eſſe puella, nihil uſu capi poſſe.

Legitimæ tutelæ dicuntur, quæ, quum quis inteſtato mortuus eſt, ejus liberis lege dantur. Dari autem agnatos, & conſanguineos, item patronos, id eſt eos, qui ad legitimam hereditatem admitti poſſunt, ſcribit Ulpianus in conſuetudine fuiſſe: & patronos ob eam cauſam, ut qui ſperarent ſucceſſionem, iidem ea bona ſtudioſius tuerentur. conf. mox Amittere tutelam &c. & Diminui de tutela &c.

Teſtamentaria tutela, cui opponitur Legitima. Ulpian. in l. Si tutor Reipublicæ cauſa. D. de tutel. & ration. diſtra. Quia ſemper legitima tutela teſtamentariæ cedit. V. etiam titulum De teſtamentaria tutela.

Abdicare ſe tutela. V. ABDICO.

Abiit ad propinquos tutela. V. ABEO.

Abire tutela. Ulpian. l. 3. D. de ſuſpect. tut. Non erit famoſus, quia non eſt abire tutela juſſus.

Agnoſcere tutelam. Ulpian. in l. Si filiusfamilias. D. de tutelis, Si filiusfamilias tutor a Prætore datus ſit, ſi quidem pater tutelam agnovit: in ſolidum debet teneri. Si non agnovit: duntaxat de peculio. Agnoviſſe autem videtur, ſive geſſit, ſive gerenti filio conſenſit, ſive omnino tutelam attigit. Unde quum quidam filio ſcripſiſſet, ut diligenter tutelam gereret, Quum ſcias (inquiens) periculum, ad nos pertinere: dixi, hunc quoque videri agnoviſſe. Plane ſi ſolum monuit filium, non videtur agnita. *Approuver, Accepter, Avoir agreable.*

Agere tutelæ cum tutore. Ulpian. in l. 1. D. de tutel. & ration. diſtrahendis. & rurſus ibidem l. Si tutor reipublicæ cauſa.

Amittere tutelam legitimam. Ulpianus in l. 2. D. de legitimis tutoribus.

Attingere tutelam. Ulpian. in l. 1. D. de eo, qui pro tutore, &c. Si omnino non attigerit tutelam, non tenebitur. Neque enim attingere debuit, qui tutor non erat.

Cohærere tutelis ante ſuſceptis. Tryphoninus in l. penult. D. de excuſationibus.

Commendare filios ſuos alicujus tutelæ. Cic. 1. de Orat. 228.

Committere alicui tutelam. Ulpian. l. Muto. D. de tutelis. Idem in l. Teſtamento. D. de teſtamentaria tutela.

Vacationem tutelarum concedere alicui. h. e. Ne cogatur alicujus tutelam ſuſcipere. Calliſtratus in l. Non tantum. D. de excuſationibus.

Confirmata tutela. Ulpian. in l. Si hereditas. D. de teſtamentaria tutela.

Convenire aliquem tutelæ. Subaud. Judicio. Ulpian. in l. Si tutor Reipublicæ cauſa. D. de tutel. & ration. diſtrahendis.

Decernere tutelam alicui. Ulpian. in l. Legitimos. D. de legitimis tutoribus.

Deferre alicui tutelam: & Delata alicui tutela. Paulus in l. Si is qui. D. de excuſationibus. conf. Tryphon. l. penult. ejuſd. tit.

Deponere tutelam. Paulus in l. Poſt ſuſceptam. D. de excuſationibus, Poſt ſuſceptam tutelam cæcus, aut mutus; aut ſurdus, aut furioſus, aut valetudinarius deponere tutelam poteſt. Paupertas, quæ operi & oneri tutelæ impar eſt, ſolet tribuere vacationem.

Deſcendunt tutelæ ad aliquem. V. Tranſit tutela.

Deſcendit tutela ad ſolum filium, poſt filium tunc ad nepotem. Ulpian. l. 3. D. de legitimis tutoribus.

Detinere aliquem in aliqua tutela. Paulus in l. Si is qui. D. de excuſationibus. Idem in l. penultima. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.

Diminui nihil poteſt de tutela legitima, ſine omnium tutorum auctoritate. Cic. pro Flacc. 84.

Dimitti a tutela. Modeſtinus l. 3. D. Qui petant tutores, Qui qualitercunque dimiſſi ſunt per excuſationem a tutela, neceſſe non habent petere pupillis tutorem.

Dari aliquem ad tutelam. Papinianus in l. ultima. D. de excuſationibus. Sed & hoc genus excuſationis eſt, ſi quis ſe dicat ibi domicilium non habere, ubi ad tutelam datus eſt.

Durare in tutela. *Demeurer en tutelle.* Ulpianus l. tertia. D. de tutelis.

Excuſari a tutelis. Calliſtratus in l. Non tantum. D. de excuſationibus.

Excuſare ſe a tutela. Paulus l. Neſenn. D. de Excuſat.

Excuſari de tutela. Hermogenianus in l. Adminiſtrantes. D. de excuſationibus, Eorum, qui reipublicæ cauſa abſunt, comites de tutela, quæ abſentibus vel profecturis delata eſt, excuſantur; nam ſuſceptam antea non deponunt.

Eximere aliquem tutela. Modeſtinus in l. 15. D. de excuſationibus, Claudius Marcus (quamvis filiusfamilias) ſi idoneus tutor eſſe videbitur, pater autem ejus idcirco cavere non vult, ut filium ſuum tutela eximat, & in hoc artificio perſeverabit; exiſtimo te huic fraudi recte occurſurum, ut & filius, & ipſe ad tutelam liberorum Clementis gerendam compellantur.

Expediri non poteſt adminiſtratio tutelæ ſine hoc. Ulpianus in l. Si tutor poſt pubertatem. D. de tutel. & rationibus diſtrahendis.

Finitur tutela, non ſolum pubertate, ſed etiam morte tutoris vel pupilli. Paulus in l. 4. D. de tutel. & ration. diſtrahendis.

Fungi tutela. Ulpian. l. 2. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.

Gerere atque adminiſtrare tutelam. Ulpian. l. 1. D. de adminiſt. & pericul. tut.

Habere tres tutelas. Paulus in l. Si is qui tres tutelas adminiſtrabat. D. de excuſationibus.

Imputare alicui tutelam. Paulus in l. Si is qui. D. de excuſationibus.

Injungere alicui tutelam filiorum. Paulus in l. Neſennius. D. de excuſationibus.

Injungere alicui munus tutelæ. Tryphoninus in l. penult. D. de excuſationibus.

Mandare tutelam alicui. Papinianus in l. Jure noſtro. D. de teſtamentaria tutela. Idem ibidem l. Qui tutelam teſtamento mandatam excuſationis jure ſuſcipere noluit.

Nanciſci tutelam. Cajus in l. Si plures. D. de legitimis tutoribus, Si plures ſint agnati, proximus tutelam nanciſcitur: & ſi in eodem gradu plures ſint, omnes tutelam nanciſcuntur.

Obire munus tutelæ. Tryphoninus in l. penultima. D. de excuſationibus.

Obligatur & furti & tutelæ. Ulpian. in l. 1. D. de tutel. & ration. diſtrahendis.

Occupare tutelam. Marcianus l. in eos. D. de tutelis, In eos extra ordinem animadvertitur, qui probantur nummis datis tutelam occupaſſe.

Onerari tutela. Paulus in l. Quæro. D. de teſtamentaria tutela.

Pertinet ad Plautium tutela. Jabolenus in l. penultim. D. de teſtamentaria tutela. Sic Ulpian. l. 3. D. de legitimis tutoribus.

Pupillum fraudare, qui in tutelam pervenit. Cic. pro Roſc. Com. 16.

Recuſare onus tutelæ. Paulus in l. Neſennius. D. de excuſationibus.

Redit tutela ad legitimum tutorem. Ulpian. in l. Si quis ſub conditione. D. de teſtamentaria tutela.

Redintegrare tutelam. Papinianus l. 8. D. de tutel. & ration. diſtrahendis, Quamvis jure poſtliminii tutelam priſtinam poſſit redintegrare.

Remanebit tutela apud fratres. Ulpian. l. 1. D. de legitimis tutoribus.

Removere aliquem tutela. Ulpian. l. 4. D. de ſuſpect. tut.

Remotus a tutela. Paulus in l. Quid autem. D. de excuſ. tut.

Repelli & rejici a tutela. Ulpian. in l. Teſtamento. D. de teſtamentaria tutela.

Retineat tutelam, quoad reſtituatur hæreditas. Papinianus in l. Si impuberi. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.

Revertitur ejus tutela ad agnatum. Paulus in l. Inteſtato. D. de legitimis tutoribus.

Subdita utraque cura tutelæ tuæ. Ovid Rem. Amor. 78.

Subire onus alicujus tutelæ. Paulus in l. Si is qui. D. de excuſationibus.

Sufficere non poſſe adminiſtrationi tutelæ. Pomponius in l. Solet. D. de tutelis.

Penes patronum eſt tutela. Ulpian. l. 3. D. de legitimis tutoribus, Si aliquis ex patronis deceſſerit: tutela penes ceteros patronos eſt, quamvis ille filium reliquerit.

Tutela non erit apud patronum. Papinianus in l. Si impuberi. D. de tutoribus & curatoribus datis, &c.

Suſcipere tutelam. Paulus in l. Amiciſſimos. D. de excuſationibus. Ibidem in l. Plane. Tacit. 1. Ann. 2. V. Mandare tutelam, ſupra.

Suſcepta tutela finitur eo caſu. Paulus in l. Amiciſſimos. D. de excuſationibus.

Suſcipere officium tutelæ. Calliſtratus in l. Non tantum. D. de excuſationibus.

Suſcipere onus tutelæ. Paulus in l. Amiciſſimos. D. de excuſationibus.

Suſtinere periculum alicujus tutelæ. Paulus in l. Si is qui. D. de excuſationibus.

Teneri judicio tutelæ. Ulpian. l. 1. D. de tutel. & ration. diſtrahendis.

Traditus in tutelam tibi gnatus. Cic. 2. de Orat. 193.

Tranſit tutela. Cajus in l. Tutela. D. de tutelis. Tutela plerumque virile officium eſt. & ſciendum eſt, nullam tutelam hæreditario jure ad alium tranſire. Et licet ad liberos virilis ſexus perfectæ ætatis deſcendunt legitimæ, ceteræ tamen non deſcendunt.

Valet tutela. Pomponius in l. Si nemo. D. de teſtamentaria tutela.

Verſari in aliqua tutela, pro Tutelam aliquam adminiſtrare. Ulpian. l. 3. D. de ſuſpectis tutoribus, Si tutor inimicus pupillo parentibuſve ejus ſit, & generaliter, ſi qua juſta cauſa Prætorem moverit, cur non debeat in ea tutela verſari: rejicere eum debebit.

Vocari ad tutelam. Papinianus in l. Qui tutelam. D. de teſtamentaria tutela.

Factus ſuæ tutelæ pupillus dicitur, Qui non eſt amplius in poteſtate tutoris. Ulp. in l. Quoties. §. Nequaquam. D. de adminiſt. & peric. tutor.

Venire in ſuam tutelam. Cic. Topic. 44. Craſſus in Curiana cauſa exemplis plurimis uſus eſt, agens de eo, qui teſtamento ſic hæredem inſtituiſſet, ut ſi filius natus eſſet in decem menſibus, iſque mortuus prius, quam in ſuam tutelam veniſſet, ſecundus hæres hæreditatem obtinuiſſet. h. e. Inquit Boëthius, Ante obiret diem, quam teſtamentum jure facere poſſet, ſecundus hæres ſuccederet. Idem Cic. 1. de Orat. 180. Quum Q. Scævola &c. ex ſcripto teſtamentorum jura defenderet, negaretque, niſi poſtumus & natus, & ante quam in ſuam tutelam veniret, mortuus

mortuus eſſet, hæredem eum eſſe poſſe, qui eſſet ſecundum poſtumum & natum & mortuum hæres inſtitutus: ego autem defenderem hac eum mente fuiſſe, qui teſtamentum feciſſet, ut ſi filius non eſſet, qui in tutelam veniret, M. Curius eſſet hæres. Secundum poſtumum, i. e. Poſt poſtumum. In ſuam igitur tutelam veniſſe, eſt Sui juris eſſe, non tutoris, & per ætatem teſtamentum facere poſſe. Sic rurſum loquitur ipſe Cic. in Brut. 194. & 196.

Tutela, ſignificatione latiori, [προστασία, Gl.L.G.] Ipſa tuitio, vel defenſio. Lucret. lib. 5. 859.

Commendata manent, tutelæ tradita noſtræ.

Committere ſtudium ſuum in tutelam alicujus. Ter. prol. Hec. 52.

Ad tutelam patriæ tanta multitudo feminarum concurrit, ut, &c. Juſtin. lib. 25. 4.

Deſperata tutela urbis, ut circumvallari mœnia viderunt, &c. Liv. 23. 17. pr.

Latent omnia hæc noſtra præclara ſtudia, &c. in tutela ac præſidio bellicæ virtutis. Cic. pro Muren. 22.

In tutela Jovis eſſe ſalutem hominum. Cic. 3. de Finib. 66.

Rerum tutela mearum Cum ſis. Hor. 1. Epiſt. 1. 103.

Tutelæ & Septa, idem. Varr. 1. de R. R. cap 14.

Tūtēla, æ. f. [παράσημον πλοίου, Gl. L. G.] Dei alicujus ſignum, proræ impoſitum, navi nomen imponens. Sen. Epiſt. 77. Navis bona dicitur, non quæ pretioſis coloribus picta eſt, nec cui argenteum roſtrum eſt, nec cujus tutela ebore cælata eſt. i. e. Numen tutelare navis, ſeu numen, in cujus tutela eſt navis. Sil. lib. 14. 543.

Tutelæque deûm fluitant. Ibidem dixerat 410.

Numen erat celſæ puppis vicina Dione. Et 438.

Ammon numen erat Libycæ gentile carinæ. Huc ſpectat illud Ovid. 1. Triſt. 3. 110.

—& pictos verberat unda deos. Illud quoque Virg. 10. Æn. 171. —aurato fulgebat Apolline puppis.

Tutelaris, e. Adj. Quod ad tutelam pertinet: ut, Cauſa tutelaris. Ulpian. in l. Videamus. §. 1. D. de litem jurando.

Tutelaria inſtrumenta. Paulus in l. Hæredes. D. de fidejuſſoribus & nominatoribus & hæredibus tutorum, Non excuſetur hæres, ſi dicat ſe inſtrumenta tutelaria non inveniſſe.

Dii tutelares, In quorum tutela ſunt urbes. Macrob. 3. Saturn. 9.

Tutelarius, i. m. [ἐφορευτὴς] pro Ædili, & eo qui ædes ſacras aut publicas ſuo periculo tuetur; quæ dictio nullo alio in loco a nobis lecta eſt, præterquam apud Plin. lib. 34. cap. 7. Capite tutelarios cavere pro ea inſtituti publici fuit. [i. e. Æditruos, νεωκόρους.

Tutelātus, a, um. Adj. In tutelam aſſignatus. Aggen. de Limit. Agr. p. 58. Goeſ. Genus agri tutelatum.

Tutelātor, ōris. m. Defenſor. Mart. Capel. 2. Tutelator, fideliſſimuſque germanus.

Tutānus, i. m. Deus a tutando dictus, viz. Hercules. Varro apud Non. 1. 242. Tutanum omnes, qui laborant, invocant.

Tutelina, vel Tutilina, æ. f. Dea a tuendis frugibus. Varro apud Non. 1. 242. Tuam fidem, Tutelina, invoco. conf. Cæl. Rhodig. lib. 25. cap. 30.

Tūtus, a, um. ior, iſſimus. Adj. [ἀσφαλής, Gl. L.G. & G. L.] Metu vel periculo vacuus, in tutela locatus. Virg. 1. Æn. 575.

Auxilio tutos dimittam, opibuſque juvabo.

Tutus a. Cic. 2. de Nat. Deor 120. Obducuntur libro aut cortice trunci, quo ſint a frigoribus, & caloribus tutiores.

A ferro tutus. Ovid. 13. Met. 498.

Non hoſpes ab hoſpite tutus. Ovid. 1. Met. 144.

Ab inſidiis alicujus tutus. Cic. 10. Fam. 31.

A morſu fieri loco tutum. Plin. lib. 11. cap. 25. Unum modo relinqui ſolertiſſimum, & qui ſe ipſius matris clunibus imponendo, tutus & a cauda & a morſu loco fiat.

A perfidia tutus. Liv. 28. 44.

A vi tutus. Liv. 3. 44. Jam a vi tuta erat, quum aſſertor, &c.

Ad omnes ictus tutus. Liv. 36. 32.

Tutum adverſus pericula. Celſus lib. 5. cap. 23.

Conſilium tutum, Firmum, quod nil periculi habet. Ter. Heaut. 2. 3. 86.

Nuſquam tuta fides. Virg. 4. Æn. 373.

Fortuna tuta & tranquilla. Cic. Anteq. iret in exſil. 14.

Injuria tuta ab aliquo. Liv. 35. [Niſi error.

Iter tutum currere. Virg. 5. Æn. 22.

Locus tutus, In quo ſecure verſari, aut quippiam agere poſſumus. Ter. Phorm. 5. 3. 35. Non ſatis tutus eſt ad narrandum hic locus. Cic. pro Lege Manil. 31. Quis locus tam firmum habuit præſidium, ut tutus eſſet?

Loca tutiora. Liv. 2 62.

Perfugium tutum. Tacit. 12. Ann. 29.

Portus tutiſſimus. Cæſ. 3. Bell. Civil. 27.

Receptus tutus. Liv. 27. 17.

Statio tutiſſima nautis. Virg. 4. Georg. 421.

Tellus tutiſſima. Stat. 1. Achil. 211.

Via tuta frequenſque. Ovid. 1. de Arte Am. 585.

Per vias tutas ambulare. Ovid. 1. Faſt. 122. al. Perpetuas vias.

Viam tutam fugæ quærere. Cic. pro Cæcin. 44.

Vita tuta. Cic. 1. de Finib. 53. Nam diligi & carum eſſe jucundum eſt, propterea quia tutiorem vitam & voluptatem efficit pleniorem.

Tuta timere. Ovid. 7. Met. 42.

Omnia tuta timens. Virg. 4. Æn. 298.

In tutum eduxit legiones. V. in.

In tuto res eſt. V. in.

In tuto eſſe. Ter. Heaut. 4. 3. 30.

Tuto eſſe, pro In tuto. Cic. 14. Fam. 3. Ut tuto ſim, quod laboras, id mihi nunc facillimum eſt.

Tutus, interdum A quo nihil mali timetur, A quo nullum imminet periculum. Cui nihil imminet periculi, & a quo nihil imminet periculi. Sic ἀσφαλής. H. St. Gloſſ. Græcolat. Ἀσφαλὴς, Cautus, Tutus, tuta. Potuit & Innoxius addi.

Tuto, Adv. [ἀσφαλῶς, Gl. G. L.] Impune, ſine periculo. Ter. Heaut. 5. 1. 20. Loquere. s. at tuto. ch. loquere. Cic. 4. Verr. 141. Qua vix tuto tranſire poſſe videamur. Virg. 2. Georg. 332.

Tuto & ſine metu. Cic. 2. de Finib. 82. Ob eamque rem colendam eſſe quod ſine ea tuto & ſine metu vivi non poſſet.

Tuto & libere. Cæſ. 1. Bell. Civil. 2.

Amare tuto. Ovid. 2. Amor. 2. 65.

A ſuis munitus, tuto in magiſtratum gereret. Cic. pro Sext. 79.

Nec mihi tuto in Senatum venire licet. Cic. 12. Fam 2.

Tute, Adv. [ἀσφαλῶς, Gl. G. L.] Idem. ut

Tute cauteque agere aliquid. Auctor ad Herenn. lib. 3. 13.

Eum tute vivere, qui honeſte vivat. Auctor ad Herenn. lib. 3. 9.

Tutius, Comparativi gradus. Ovid. 13. Met. 9.

Tutius eſt igitur fictis contendere verbis,
Quam pugnare manu. [Adj. eſt, non Adv.

Tutiſſime, ſuperlat. [ἀσφαλέστατα] Cic. 8. Att. 12. Cenſeo ad nos Luceriam venias: nam te hic tutiſſime fore puto.

Tuerobis, [Τουέροβις] Fluvius Britanniæ, Ptolemæo lib. 2. cap. 3. Camdeno *Tivy*.

T U G

Tŭgŭrium, i. n. [καλύβη, Gl G. L.] dictum eſt quaſi Tegurium a tegendo, e in u mutata: Ruſtica habitatio, tecta ex ulva paluſtri. Virg. 1. Ecl. 69.

Pauperis & tuguri congeſtum cæſpite culmen. Pro Tugurii.

Tugurii appellatione (ut ait Pomponius D. de verb. ſignific. l. Tugurii) omne ædificium, quòd rei ruſticæ magis cuſtodiendæ convenit, quam urbanis ædibus, ſignificatur. Quæ autem ita ædificantur, ut nec parietem habeant, nec luto cruſtata ſint: ſed ſtramentis vel arundinibus, aliove ſimili genere teguntur: tuguria appellant. Columel. lib. 12. cap. 15. Et Varro 3. de R. R. cap. 1.

Tuguriŏlum, i. n. dimin. [καλύβιον] Parvum tugurium. Apul. 4. Mileſ. p. 147. Elmenh. Arnob. 6.

Tuguriuncŭlum, i. n. aliud dimin. Hieron. in vita Hilarii.

T U I

Tui, V. tuus.

Tuitio, V. tueor.

T U L

TVLL. H. Tullus Hoſtilius.

Tuli, [ἤνεγκα, ὑπήνεγκα, Gl. L. G.] V. fero.

Tuliphurdum, [Τουλίφουρδον] Ptolem. lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs: vulgo *Göttigen*.

Tulisurgium, i. n. [Τουλισούργιον] Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Urbs Germaniæ; hodie *Brunſvicum*, vulgo *Brunſvvick*. [An idem potius?

Tullia, Tulliane, V. tullius.

Tullianum, i. n. Salluſt. in Catil. cap. 55. Ipſe diſpoſitis præſidiis, Lentulum in carcerem deducit: Idem fit ceteris per Prætores. Eſt locus in carcere, quod Tullianum appellatur: ubi paulum aſcenderis ad lævam, circiter duodecim pedes humi depreſſus: eum muniunt undique parietes, atque inſuper camera lapideis fornicibus juncta; ſed inculta tenebris, odore fæda, atque terribilis ejus facies eſt. In eum locum poſtquam demiſſus eſt Lentulus, judices rerum capitalium, quibus præceptum erat, laqueo gulam fregere. Varro dictum ait Tullianum, quod fuerit a Tullo Romanorum rege additum carceri. V. Varr. de L. L. 4. 32. & Feſt.

Tullios, alii dixere Silanos, alii Rivos, alii Vehementes projectiones ſanguinis arcuatim fluentis, quales ſunt Tiburi in Aniene. Ennius in Ajace, Ajax miſſo ſanguine tepido tullii efflantes evolant. Feſtus lib. 18. Alii tamen Tullios ominis cauſa dictos volunt, quaſi tollendos.

Tullius, i. m. [Τύλλιος] Nomen gentis Patriciæ apud Romanos, ex qua fuit Servius Tullius.

M. Tullius, orator omnium Latinorum facile princeps, cognomento Cicero, quod vide.

Tullia, æ. f. Filia M. Ciceronis, de qua ſæpe in Epiſtolis Fam. 2. 15: 6. 18. & Att. 10. 18.

Tulliola, æ. f. Dimin. Eadem Ciceronis filia, de qua 1. Att. 3.

Tulliane, Adv. Auguſtin. de Grammat. p. 98. Adverbia etiam ab appellativis tranſeunt; & ſicut a pulcro, pulcre, ſic a Tullio, Tulliane.

Tullum, [Τοῦλλον] Galliæ urbs in Belgica, auctore Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Vulgo *Toul*.

Tullus, [Τύλλος] Hoſtilius, tertius Romanorum rex bellicoſus. De quo V Liv. 1. 26.

Tulutanus, i. m. [Βαδιστής] Gloſſ. Lat. Græc. V. tolutanus.

T U M

Tum, [τότε, Gl. L. G. & G. L. εἶτα, L. G.] Copulativa particula frequenter ſequitur dictionem Cum. Cum minus quiddam, vel magis generale proponit: Tum vero, majus, vel minus generale, Indicativoque fere jungitur. Cic. 1. de Nat. Deor. 1. Cum multæ res in philoſophia nequaquam ſatis adhuc explicatæ ſunt, tum perdifficilis, Brute, (quod tu minime ignoras) & perobſcura quæſtio eſt de natura deorum. Sed hic duplex eſt verbum. Aliquando unum tantum eſt, & cui adhæreat Cum. Cic. 4. Tuſc. 1. Cum multis in locis noſtrorum hominum ingenia virtuteſque, Brute, ſoleo mirari, tum maxime in his ſtudiis, quæ ſero admodum expetita in hanc civitatem e Græcia tranſtulerunt. V. cum.

Subjunctivo modo aliquando jungitur. Cic. 14. Att. 13. Noſque cum multum litteræ, tum non minimum Idus quoque Martiæ conſolentur.

Nulli verbo aliquando adhærent, ut in ſubjectis exemplis. Cic. 2. Fam. 2. Qui cum ſuis laudibus, tum vero te filio, ſuperaſſet omnium fortunam, ſi ei contigiſſet, ut te ante videret, quam a vita diſcederet. Idem 1. Verr. 2. Factum eſt, uti cum ſummum in veteribus patronis multis, tum nonnullum etiam in me præſidium ſuis fortunis conſtitutum eſſe arbitrarentur.

Cum ſpe ſumma, maxima, tum majore etiam animo. Cic. 1. Q. frat. 2.

Tum, geminatum in rebus paribus. Plaut. Ciſt. 1. 1. 2.

Tum ego antidhac te amavi, & mihi amicam eſſe crevi,
Mea Gymnaſium, & matrem tuam, tum id mihi hodie
Aperuiſtis, tu atque hæc. Al. Cum ego.

Tum ſemper, tum in his ipſis rebus. Cic. 4. Verr. 107.

Qui non tum hoc, tum illud: ſed idem ſemper. Cic de Amicit 13.

Tum, ſæpius repetitum, pro Et. Cic. 2. de Nat. Deor. 52. Quia tum occultantur, tum rurſus aperiuntur, tum abeunt, tum recedunt, tum

antecedunt,tum autem ſubſequuntur,tum celerius moventur,tum tardius.

Tum autem, pro Et. Ter. Eun. 2. 3. 11.

Ut illum di, deæque ſenium perdant, qui me hodie remoratus eſt,
Meque adeo, qui reſtiterim: tum autem qui illum non floccifecerim.

Donat.

Tum, Præterea, inquit Donatus. Ter. in prol. Eun. 4.

Si quiſquam eſt, qui placere ſe ſtudeat bonis
Quamplurimis, & minime multos lædere:
In his poëta hic nomen profitetur ſuum.
Tum ſi quis eſt, qui dictum in ſe, &c. Virg. 3. Æn. 228.

Tum præterea. Cic. 3. Verr. 63.

Quid tum inde? Cic. pro Muren. 26.

Tum vero, pro Deinde, Cum non præcedente. Cic. 1. de Orat. 194. Ex his enim & dignitatem maxime expetendam videmus: tum vero juſtus atque honeſtus labor honoribus, præmiis atque ſplendore decoratur. Vetus exemplar legit, Cum verus, juſtus, &c.

Tum, pro Deinde. Cic. 1. de Orat. 202. Deinde qui poſſit, non tam caduceo, quam nomine oratoris ornatus, incolumis vel inter hoſtium tela verſari: tum qui ſcelus fraudemque nocentis poſſit dicendo ſubjicere odio civium, ſupplicioque conſtringere. Budæus.

Tum autem, Præterea, inquit Donatus Ter. And. 1. 5. 34.

Laborat e dolore: atque ex hoc miſera ſollicita eſt, diem
Quia olim in hunc ſunt conſtitutæ nuptiæ: tum autem hoc timet,
Ne deſeras ſe. Cic. 2. de Nat Deor. 101. Iſque tum fuſus & extenuatus ſublime fertur: tum autem concretus in nubes cogitur.

Tum, pro Tunc. [τότε] Adv. temporis. Ter. Phorm. 2. 1. 12.

Quamobrem omnes, cum ſecundæ res ſunt maxime, tum maxime
Meditari ſecum oportet, quo pacto advorſam ærumnam ferant.

Cic. 4. Acad. 71. Quoque ſolebat uti argnmento tum, cum ei placebat nihil poſſe percipi.

Niſi forte hæc illi tum arma dedimus, ut nunc cum bene parato pugnaremus. Cic. 7. Att. 6.

Tum interim. Cic. pro Cluent. 179.

Tum demum, Noviſſime. Virg. 12. Æn. 6.

Tum demum movet arma leo. Plaut. Trin. 3. 3. 52.
Tum igitur demum adoleſcenti aurum dabis,
Ubi erit locata virgo in matrimonium.

Tum denique, pro Tunc tandem. Cic. 2. de Legib. 9. Erat enim ratio profecta a rerum natura, & ad recte faciendum impellens & a delicto avocans: quæ non tum demum incipit lex eſſe, quum ſcripta eſt, ſed tum, quum orta eſt.

Tum denique, pro Tum demum, vel ad extremum. Cic. 4. Verr. 1. Putabam tum denique recte judicari poſſe, ſi, &c.

Tum vero. Virg. 1. Æn. 489.

Tum vero ingentem gemitum dat pectore ab imo.

TUMBA, æ. f. [τύμβα] Locus in terra concavus. Unde & pro Sepulcro poni conſuevit. Perottus. V. TYMBUS.

TŬMEO, ui, [οἰδαίνω, Gl. L. G.] ēre. Inflari. Plaut. Perſ. 2. 5. 11.

Quid hoc hic in collo tibi tumet? s. vomica eſt, preſſare parce.

Corpus tumet omne veneno. Ovid. 3. Met. 33.

Lingua tumet. Ovid. 7. Met. 556.

Lumina fletu tument. Tibul. lib. 1. 8. 68.

Orbis genuum tumebat. Ovid 8. Met. 807. al. Rigebat.

Tumere vaſtius. Celſ. lib. 7. cap. 18.

Vere tument terræ. Virg. 2. Georg. 324.

Tumere negotia, Cic. 14. Att. 4. dixit, quæ in eo ſunt, ut in tumultum, aut bellum erumpant: ut tumeſcunt arborum gemmæ, cum parturiunt frondes: tument animalia, cum in libidinem turgent: tument terræ, cum parere, aut gignere cupiunt, ut vere. Tument, inquit, negotia. Sic Turneb. Adverſ. 13. 5. V. TUMOR rerum.

Bella tument, Surgunt. Ovid. 7. Epiſt. 121.

Tumere, pro Superbire: quoniam inflati quodam modo ſuperbientium animi videntur. Plin. lib. 7. cap 7. Tu, qui te deum credis, aliquo ſucceſſu tumens, tanti perire potuiſti.

Laudis amore tumes. Hor. 1. Epiſt. 1. 36.

Animus turgeſcit & tumet. Cic. 3. Tuſc. 19. Sapientis autem animus ſemper vacat vitio, nunquam turgeſcit, nunquam tumet.

Tumere, pro Iraſci. Stat. 2. Silv. 1. 58.

Accenſum quis bile feret? famuliſque tumentem Leniet?

Tumentibus plebis animis. Plin Paneg. 27.

Corda tument rabie. Virg. 6. Æn. 49.

Ora tument ira. Ovid. 3. de Arte Am. 503.

TUMENS, entis. Partic. [οἰδαίνων] ut

Pedes tumentes. Virg. 2. Æn. 273.

Suræ tumentes. Hor. Epod. 8. 9.

Vana tumens. Virg. 11. Æn. 854. i. e. Superbiens in vanum, Plenus vana gloria.

Animi tumentes. Lucan. lib. 1. 354.

Animus inflatus & tumens. Cic. 3. Tuſc. 19. Sic igitur inflatus ac tumens animus in vitio eſt.

Aura tumens. Ovid. 5. Triſt. 5. 29.

Fluvius tumens. Virg. 8. Æn. 86.

TUMESCO, [οἰδαίνω, Gl. G. L.] ĕre. Tumidum fieri. Cic. 1. de Divin. 13.

Atque etiam ventos præmonſtrat ſæpe futuros
Inflatum mare, quum ſubito penituſque tumeſcit. Ex poeta.

Colla inflata tumeſcunt. Ovid. 6. Met. 377.

Maria alta tumeſcunt. Virg. 2. Georg. 479.

Pondera ventris tumeſcebant, Infans creſcebat in utero. Ovid. 11. Ep. 37.

Alte tumeſcunt ſerviles animi. Claud. 1. in Eutrop. 176.

Bella operta tumeſcunt. Virg. 1. Georg. 465.

Aquæ tumeſcentes æquoris. Ovid. 3. Amor. 11. 30.

TUMĔFĂCIO, fēci, factum, [οἰδοποιῶ, ὀγκοποιῶ, Gl. G. L.] ĕre. Tumidum facere. Martial. lib. 4. 11.

Dum nimium vano tumefactus nomine gaudes. Ovid. 15. Met. 303.
Extentam tumefecit humum.

Cor tumefactum. Sen. Agam. 13.

TUMENTIA, æ. f. Cæl. Aurel. Acut. 1. 10. 74. Capitis tumentia.

TUMOR, ōris. m. [οἴδημα, Gl. L. G. & G. L. οἰδήτης, οἴδησις, L. G. ὄγκος, G. L.] Inflatio. Plin. lib. 7. cap. 6. Ingeſtabile onus: crurum & inguinum levis tumor. Cic. 3. Tuſc. 19. Num manus affecta recte eſt, quum in tumore eſt?

Repentinus oculorum tumor. Cic. 4. Tuſc. 81.

Corporis bonam valetudinem tumor imitatur. Auct. ad Heren. 4. 16.

Minuere aliquid ex tumore. Celſ. lib. 5. cap. 28.

Obcalluit tumor. Celſ. lib. 4. cap. 24.

Tumor animi. Cic. 3. Tuſc. 26. Non inerant in his, quæ tibi caſus invexerat, & quidem inveterato malo, quum tumor animi reſediſſet.

Inanis tumor. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Vanus tumor. Sil. lib. 11. 150.

Gerere tumores mente, Superbire. Lucan. lib. 10. 100.

Tumor rerum, Eruptio & commotio. Cic. 14. Att. 5. Meam ſtultam verecundiam, qui legari noluerim ante res prolatas, ne deſerere viderer hunc rerum tumorem: cui certe ſi poſſem mederi, deeſſe non deberem. Interitum Cæſaris magnæ turbæ ſtatim conſecutæ ſunt. Eas tumorem appellat, ſumpta tralatione a corporibus male affectis: ideoque infert Mederi. Etiam in epiſtola proxima ſuperiore dixerat, Tument negotia.

TUMĬDUS, a, um. Adj. [ὀγκώδης, οἰδαλέος, Gl. G. L.] Inflatum ſignificat. Plin. lib. 19. cap. 6. Silveſtri minores, tumidæ. Cic. 3. Tuſc. 19. Num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitioſe ſe habet?

Æquor tumidum. Virg. 5. Æn. 157.

Amnis tumidus. Lucan lib. 1. 205.

Mare tumidum. Virg. 8. Æn. 671.

Montes tumidi. Ovid. 2. Amor. 16. 51.

Pontus tumidus fluctibus. Ovid. 1. Triſt. 2. 24.

Torrens tumidus. Ovid. 1. Amor. 7. 43.

Venter tumidus pondere cæleſti. Ovid. 3. Faſt. 42.

Uvæ tumidæ. Ovid. 15. Met. 77.

Cervices tumidæ, Inflatæ. Cic. in Vatin. 4. Repente enim te, tanquam ſerpens e latibulis, oculis eminentibus, inflato collo, tumidis cervicibus intuliſti.

Homo durus, confidens, tumidus. Hor. 1. Serm. 7. 7.

Succeſſu tumidus. Ovid. 8. Met. 495.

Imagine genitoris tumidus. Ovid. 1. Met. 754.

Cor tumidum vitio. Hor. 2. Serm. 3. 213.

Faſtus tumidi. Ovid. 1. de Arte Am. 715.

Ira tumida. Ovid. 11. Epiſt. 15.

Minæ tumidæ. Hor. 4. Carm. 3. 8.

Spiritus tumidi, Animi ſuperbi. Senec. Agamem. 4.

Vultus tumidi & truces. Sen. Octav. 4.

Ore tumido delitigare, Grandiloquo genere dicendi. Hor. de Arte Poet. 94.

Sermones tumidi. Hor. 2. Serm. 5. 98.

Superl. Sil. 11. 25. Eridani tumidiſſimus accola. i. e. Superbiſſimus.

TUMĬDE, Adv. Plaut. Aſin. 3. 3. 115. Ut tumide is? al. Ut tu incedis. Sen. Suaſor. 1. 11. Tumide ſcribere. Idem Controv. 4. 25. Tumidiſſime dixit Murrhedius.

TUMIDĬTAS, ātis. f. Firmic. lib. 8. cap. 29. Viceſima pars aquarii, ſi in horoſcopo fuerit inventa, hydropicos faciet, qui ventris tumiditate correpti, hac ex cauſa moriantur.

TUMĬDO, āre. [οἰδαίνειν] Gloſſ. Græcolat.

TUMIDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Apul. Apol. p. 277. Elmenh. Complanator tumidulæ gingivæ.

TUMIDŌSUS, a, um. Adj. Ammian. 21. 10. Anguſtiæ tumidoſis collibus deſinentes.

TUMEX, ĭcis. f. [σμῶδιξ, αἱματώδης τόπος] a Tumendo, Vibex. Vet. Gloſſ. Lat. Græc. & Græcolat. τύμπανον, Tumix. V. TOMEX.

TUMULO, V. TUMULUS.

TŬMULTUS, ûs. m. [θόρυβος, Gl. L. G. & G. L. κονιορτὸν, L. G.] Motus, trepidatio: dictus quaſi Timor multus. Servius, Tria genera olim militiæ fuerunt: Sacramentum, quæ legitima erat militia, quum ſinguli milites jurabant: Tumultus, id eſt bellum Italicum vel Gallicum, in quibus ex periculi vicinitate erat timor multus. Et quando ſingulos interrogare non vacabat, qui convenerant, ſimul jurabant: & dicebatur iſta militia, Conjuratio. Qui enim ducturus erat exercitum, ibat ad Capitolium, & exinde proferens duo vexilla, unum roſeum, quod pedites evocabat; & unum cæruleum, quod erat equitum (nam cæruleus color eſt maris, a cujus deo conſtat equum inventum) dicebat, Qui Remp. vult ſalvam eſſe: me ſequatur. Erat & Evocatio, quum ad diverſa loca diverſi cogebantur exercitus. Hactenus ex Servio in hunc locum Virg. 8. Æn. 4.

Extemplo turbati animi, ſimul omne tumultu
Conjurat trepido Latium. Cic. 8. Philip. 2. Belli nomen ponendum in ſententia quidam non putabant, tumultum appellare malebant; ignari, non modo rerum, ſed etiam verborum. Poteſt eſſe bellum ſine tumultu: Tumultus eſſe ſine bello non poteſt. Quid eſt enim tumultus, niſi perturbatio tanta, ut major timor oriatur? unde etiam nomen ductum eſt tumultus. Itaque majores noſtri, tumultum Italicum, quod erat domeſticus: tumultum Gallicum, quod erat Italiæ finitimus: præterea nullum tumultum nominabant. Gravius autem eſſe tumultum quam bellum, hinc intelligi licet, quod bello Gallico vacationes valent, tumultu non valent. Hactenus Cicero. Idem ſentit Quintil. lib. 7. cap. 4. Liv. 8. 20. pr Idem lib. 7. 11. Dictator, quum tumultus Gallici cauſa juſtitium edixiſſet, omnes juniores ſacramento adegit. Inſignia autem omnia tumultus Cicero uno in loco expreſſit, 5. Philipp. 31. his verbis, Rem adminiſtrandam arbitror ſine ulla mora, & confeſtim gerendam cenſeo, tumultum decerni, juſtitium indici, ſaga ſumi dico oportere, delectum haberi ſublatis vacationibus, in Urbe & in Italia. Ex prædictis ſatis apparet omnia in tumultu præpropere adminiſtrari publice privatimque ſolita, quum bellum urgens, & quaſi muris imminens ſolennes actus non admittit. Indeque factum ut Tumultuarium pro præpropero & ſubitario & rapide facto aut quæſito accipiatur. Budæus.

Metus & Tumultus. Cic. 2. in Catil. 26. Mihi ut, urbi ſine veſtro metu, ac ſine ullo tumultu, ſatis eſſet præſidii, &c.

Trepidatio & Tumultus. Cic. pro Dejot. 20. Num qua trepidatio? num qui tumultus?

Cæci tumultus, Conjurationes occultæ. Virg. 1. Georg. 465.

Repens tumultus. Tacit. 2. Hiſt. 49. h. e. Repentinus tumultus.

Repentini tumultus. Ovid. 5. Met. 5.

Comprimere tumultum. Tacit. 4. Hiſt. 16.

Concuſſa omnia trepido belli tumultu. Lucret. lib. 3. 846.

Facere

Facere tumultum. Salluſt. in Jugurth. cap. 72. extr. Gall. *Faire une fauſſe allarme.*
Injicere tumultum civitati. V. INJICIO.
Præbere tumultum. Liv. 25.
Tumulti, Genitivus antiquus pro Tumultûs. Plaut. Caſ. 2. 5. 22. Quid intus tumulti fuit? Ter. And. 2. 2. 28. Nihil ornati, nihil tumulti. Idem Hec. 3. 2. 21. Quid fuit tumulti? V. Non. 8. 7.
Tumultus pro omni Trepidatione, & perturbatione. Plaut. Milit. 4. 9. 16.
Nunc in tumultum ibo, intus clamorem audio.
Inflatus tumultu. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Ingentes tumultus plagæ. Lucret. lib. 2. 955.
Magnus tumultus. Virg. 2. Æn. 122.
Monſtrifer tumultus. Lucan. lib. 2. 3.
Plebejus tumultus. Stat. 1. Silv. 2. 234.
Tremendus tumultus. Hor. 1. Carm. 16. 12.
Ferre tumultus alicujus. Ovid. 3. Met. 308.
Miſcetur domus miſero tumultu. Virg. 2. Æn. 486.
Miſcere tumultum in concionem. V. MISCEO.
Perſonare tumultu. V. PERSONO.
Sedare tumultum. Liv.
Vaſtata impio tumultu fana. Hor. 4. Carm. 4. 47.
Miſeri tumultus mentis. Hor. 2. Carm. 16. 10.
Reddere tumultum ſermonis, Balbutientem imitari. Plin. lib. 7. cap. 12.

TUMULTUŌSUS, a, um. Adj. [θορυβώδης, Gl. G. L.] Plenum tumultu. Plaut. Trin. 5. 2. 52.
Quis homo tam tumultuoſo ſonitu me excivit ſubito foras? Cic. 2. Fam. 12. Ita tumultuoſæ conciones, ita moleſtæ Quinquatrus afferebantur.
Mare tumultuoſum. Hor. 3. Carm. 1. 26.
Tumultuoſum genus pugnæ. Liv. 1. 14.
Tumultuoſa ſomnia. Plin. lib. 26. cap. 8.
Seditioſa & tumultuoſa vita, cui opponitur Quieta. Cic. 1. de Invent. 4. Sic ex ſeditioſa & tumultuoſa vita ſe in ſtudium aliquod traderent quietum.
Nuntius tumultuoſus. Liv. 2. 24. pr.
Tumultuoſus, Qui turbas excitare ſolitus eſt. Liv. 4. 28. In otio tumultuoſi, in bello ſegnes?
Compar. Tumultuoſior. Tumultuoſiores [ἀτακτότεροι, Gl. L. G.] Vell. Paterc. 2. 74. Tumultuoſior Italia. Cic. 12. Fam. 17. Ex Syria nobis tumultuoſiora quædam nuntiata ſunt.
Superl. Liv. 2. 10. Quod tumultuoſiſſimum pugnæ erat parumper ſuſtinuit.

TUMULTUOSE, [θορυβωδῶς] ius, iſſime. Adv. Impetuoſe quod dicitur. Liv. 2. 28. pr. Adeo tumultuoſe excepta eſt clamoribus undique & indignatione Patrum. Conf. ſeq. cap.
Compar. Cæſ. 7. Bell. Gall. 45. Iis imperat, ut paulo tumultuoſius omnibus in locis pervagarentur.
Superl. Liv. 1. 40. In veſtibulo regiæ quam potuere tumultuoſiſſime ſpecie rixæ in ſe omnes apparitores regios convertunt.

TUMULTUĀRIUS, a, um. Adj. [θορυβωματικὸς] Properatum & ſubitarium, aut rapide factum & quæſitum ſignificat, ut ait Budæus.
Delectus tumultuarius. Liv. 24.
Dux tumultuarius, Qui pro tumultu eligitur. Liv. 28.
Exercitus tumultuarius. Liv. 8.
Miles. Idem 35. 2. Mens ea Senatus fuit, ut in Hiſpania tumultuarii milites legerentur.
Miles tumultuarius & ſubitarius. Liv. 31.
Opus tumultuarium, In promptu, & rapide factum. Quintil. lib. 7. cap. 4. Liv. 6. 29.
Sermo tumultuarius & fortuitus. Quintil. lib. 10. cap. 7.

TUMULTUARIE, Adv. Ammian. 24. 8. His raptim ac tumultuarie actis.

TUMULTUO, [θορυβῶ, Gl. G. L.] āre. In perturbatione eſſe. Plaut. Rud. 3. 2. 14. Quid ſit mihi expedi, quod tumultues? Sed uſitatius eſt

TUMULTUOR, [θορυβέω, Gl. L. G. & G. L. θρυλλέω, L. G.] āri. depon. Idem. Ter. Hec 3. 2. 1.
Neſcio quid jamdudum hic audio tumultuari, miſera
Male metuo. [Ubi puto Imperſ. Paſſ. Neſcio quid, pro Quam ob rem.
Qui Tribunos plebis perhorreſcam? qui ſæpe & ſine cauſa tumultuer? Cic. 2. de Lege Agrar. 100.
In otio tumultuaris, in tumultu ſolus es otioſus. Auctor ad Heren. 4. 22.
Quid tumultuaris ſoror? quid inſanis? Cic. pro Cœl. 36.
Paſſim tumultuari. Quintil. lib. 2. cap. 12.

TUMULTUANS, antis. Partic. Curt. 5. 2. 7. Fremitus tumultuantium.

TUMULTUATUS, a, um. Partic. Dep. Petron. cap. 79. Non diu tumultuatus, ſtabuli januam effregit.

TUMULTUĀTIM, Adv. Sidon. 4. Epiſt. 11. Non tumultuatim doctrinæ ſuæ opes erogaturus.

TUMULTUATIO, ōnis. f. [διαθρόησις] Liv. 38. 2. Hæc tumultuatio regem cupientem, ſi ſe ſequerentur, raptim evadere anguſtias, revocare primos, & eadem, qua venerat via, referre cœpit ſigna.
An Coegit? H. St.

TUMULTUĀTOR, ōris. m. [ὀχλοκόπος] Gloſſ. Latinogræc.

TŬMŬLUS, i. m. [λόφος, ὑψηλὸς τόπος, βουνὸς, Gl. G. L.] Terra tumens. Virg. 2. Æn. 713.
Eſt urbe egreſſis tumulus. Cæſ. 1. Bell. Gall. 43. Planities erat magna, & in ea tumulus terreus ſatis grandis. Cic. 7. Verr. 93. Ignis e ſpelunca ſublatus, aut tumulo.
Agger tumuli, Tumulus elatus. Virg. 5. Æn. 44.
Albani tumuli atque luci. Cic. pro Milon. 86.
Arduus tumulus. Ovid. 15. Met. 297.
Silveſtres tumuli. Cic. 2. in Catil. 24. Jam vero urbes coloniarum, ac municipiorum reſpondebunt Catilinæ tumulis ſilveſtribus.
Struere tumulum. Tacit. 2. Ann. 7.
Nivalis tumulus. V. NIX.
Tumulus, [τύμβος, Gl. L. G. & G. L.] Sepulcrum: quod in ſepulcris coacervari terra conſuevit. Virg 3. Æn. 322.
O felix una ante alias Priameia virgo,
Hoſtilem ad tumulum, Trojæ ſub mœnibus altis,
Juſſa mori. Virg. 3. Æn. 304. — maneſque vocabat
Hectoreum ad tumulum.

Exſangues tumuli. Claud. 3. de Rapt. Proſerp. 342.
Marmoreus tumulus. Ovid. 14. Met. 442.
Componi tumulo eodem. Ovid. 4. Met. 157.
Contegere tumulo. V. CONTEGO.
Dare corpora tumulo. Ovid. 2. Met. 326.
Facere tumulum. Virg. 5. Ecl. 42.
Parare tumulum. Lucan. lib. 8. 713.
Struere tumulum. Senec. Med. 12.
Vili tumulo tectus. Senec. Med. 8.
Honorarius tumulus, pro Cenotaphio. Suet. in Claud. cap. 1.

TUMULŌSUS, a, um. Adj. [λοφώδης] Plenum tumulis. Salluſt. in Jugurth. 91. Deinde tertia multo ante lucis adventum pervenit in locum tumuloſum, a Capſa non amplius duûm milium intervallo.

TUMULO, [θάπτω, Gl. G. L.] āre. Sepelire, Condere in tumulum. Martial. lib. 11. 92.
Æolidon Canace jacet hoc tumulata ſepulcro, &c. Catull. Argon. 65. 103.
— nec injecta tumulabor mortua terra. Ovid. 8. Met. 710.
— ne conjugis unquam
Buſta meæ videam, neu ſim tumulandus ab illa.

TUMULĀTUS, a, um. Partic. [τεθαμμένος] Ovid. 1. de Pont. 6. 49.
Inque Tomitana jaceat tumulatus arena.
Nobiliſſime tumulatus; i. e. Honorifice ſepultus. Liv. Epit. 54.

TUMULATIO, ōnis. f. Varr.

TUMULĀMEN, ĭnis. n. In verſu veteri apud Fabrett. p. 634.
IPSE MEIS QVOD CONSTITVI TVMVLAMINA MEMBRIS.

T U N

TUNC, [τότε, Gl. L. G. & G. L.] Adverbium temporis, ſignificat, Eo tempore. De omnibus temporibus dicitur.
De Præſenti. Plaut. Tunc ad eam accede, quum potes.
Tunc ſic lætus ait. Claud. in Conſ. Hon. 33. al. Tum.
De Præterito. Virg. 4. Æn. 597.
Tunc decuit, quum ſceptra dabas.
Etiam tunc. Cic. de Amicit. 11. Senectus enim, quamvis non ſit gravis, tamen aufert eam viriditatem, in qua etiam tunc erat Scipio.
Tunc & Nunc. Cic. 7. Philipp. 14. Sed erat tunc excuſatio oppreſſis, miſera illa quidem, ſed tamen iſta: nunc nulla eſt.
Tunc temporis, idem quod Tunc. Juſtin. lib. 1. 4. 4. Sed de gente, obſcura tunc temporis, Perſarum Cambyſi, mediocri viro, in matrimonium tradidit.
De futuro. Plaut. Ego tunc adero, quum tui videndi mihi copia erit.
Tunc tua me infortunia lædent Hor. de Arte Poet. 103.
Tunc demum. Plin. lib. 11. cap. 24. Hos primum tela involventes, & tunc demum labra utraque morſu apprehendentes. Liv. 41. 3.

TUNDO, tŭtŭdi, tūſum & tunſum, [θλάω, Gl. L. G. & G. L. λεπτοκοπέω, L. G. κόπτω, τὸ λύω, G. L.] ĕre. Percutere, pulſare: ut, Tundere pectus. Plaut. Caſ. 2. 6. 62.
Denique proximus lictor Sextius, converſo bacillo oculos miſero tundere vehementiſſime cœpit. Cic. 7. Verr. 141.
Ictu crebro tundi. Lucret. lib. 4. 1279.
Alicui jacenti latera tundere. Cic. 7. Verr. 141. Cum ille nihilo minus jacenti latera tunderet, ut aliquando ſpondere ſe diceret.
Pectora tundere manu. Ovid. 3. Amor. 9. 10.
Pectora tundens palmis. Ovid. 1. de Arte Am. 535. Virg. 1. Æn. 485.
Suppliciter triſtes, & tunſæ pectora palmis.
Terram pede tundere. Hor. de Arte Poet. 430.
Tympana tundere. Ovid. 4. Faſt. 183.
Tundere eandem incudem aſſidue, eſt Indefatigabili aſſiduitate in operis alicujus ſtudio perſeverare. Metaphora ducta a fabris, crebris ictibus incudem ferientibus; atque ita tandem aliquando ferri rigorem perpetuo labore vincentibus. Cic. 2. de Orat. 162. Ego autem, ſi quem nunc plane rudem inſtitui ad dicendum velim, his potius tradam, aſſiduis uno opere eandem incudem diem noctemque tundentibus. Conveniet in grammatiſtas ac litteratores, quibus ſine fine eadem ſunt inculcanda pueris, ut hæreant aliquando. Eraſm.
Tundere, Comminuere in mortario. Virg. 4. Georg. 267.
Proderit & tunſum gallæ admiſcere ſaporem. Columel. lib. 2. cap. 21. Ipſæ aut ſpicæ melius fuſtibus tunduntur, vanniſque expurgantur. [Hæc ſola ſignif. in Gloſſ. expreſſa videtur.
Litus tunditur unda. Catull. ad Furium, 11. 4.
Aures alicujus tundere, pro Obtundere, ſæpius rem aliquam repetendo. Plaut. Pœn. 1. 3. 25.
Vocibus tundi. Virg. 4. Æn. 448.
Tundere, Sæpius idem repetere, translatio a fabrorum malleo, inquit Donatus. Ter. Hec. 1. 2. 48.
Tundendo, atque odio denique effecit ſenex.

TUNSUS, vel TŪSUS, a, um. Partic. [θλασθεὶς] Virg. 1. Æn. 481.
Suppliciter triſtes, & tunſæ pectora palmis.
Teſta tuſa. Vitruv. 2. 5. & Plin. 36. 25.

TUDES, TUDICULA, &c. V. ſuo loco.

TUNĔTUM, ſive ut quidam dicunt, TUNITIUM, i. n. Scipionis tempore tumulus erat editior, unde Scipio ſpectavit Carthaginienſes ad Romanam claſſem exurendam proficiſcentes. Noſtra tempeſtate, Urbs eſt ſatis ampla, ac piratica infamis, Tunetanique regni caput; quod ejectis Hiſpanis, eorumque arce Gollettâ capta ac diruta, anno C. 1574. ſub Turcarum ditionem eſt ſubactum. Tunetum non ſane ob hanc cauſam habitarunt, quod Carthagine carerent a Scipione diruta, quum denuo amplificata ſurrexit, ex qua (velut ex equo Trojano) manarunt litterarum proceres. Ad cujus celeberrimum gymnaſium Auguſtinus ſe profitetur contendiſſe. Hanc Florus libro 2. cap. 15. continuis ſedecim diebus arſiſſe perhibet. Hæc ſeptingenteſimo anno, poſtquam condita erat, deleta eſt. Hæc, ut ait Eutrop. 4. 9. extr. L. Cæcilio Metello & T. Quintio Flaminino Conſulibus in Africa juſſu Senatus reparata eſt, quæ nunc manet, annis vigintiduobus evolutis, poſtquam a Scipione fuerat everſa. Abeſt Tunetum a Carthagine duodecim millia ferme paſſuum. A Tuneto, Tunetei dicti ſunt, quos Sidonius Tuniſæos appellat. Livius videtur uſus Græca declinatione Tunes, hujus Tunetos, ſic enim ait 30. 9. Scipio gravem jam ſpoliis multarum urbium exercitum trahens, captivis, aliaque præda in,

vetera castra ad Uticam missis, jam in Carthaginem intentus, occupat relictum fuga custodum Tuneta (abest ab Carthagine XII millia ferme passuum) locum, cum operibus, tum suapte natura tutum: & qui ab Carthagine conspici, & præbere ipse prospectum, cum ad urbem, tum ad circumfusum mare urbi posset. V. ibi cetera. Vocatur hodie *Tunis*.

TŬNĬCA, æ. f. [χιτὼν, Gl. L. G. & G. L.] Vestis erat apud Romanos interior, brevior & sine manicis, quæ proprie viris conveniebat. Virg. 9. Æn. 616.
Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ. Hoc autem dicit ut barbarum & peregrinum morem indicet, nonRomanum, quum apud Romanos sine manicis tunicæ gestarentur. V. infra Manicatis. Plaut. Milit. 5. 30.
De tunica, & chlamyde, & machæra ne quid speres, non feres. Cic. 7. Verr. 3. Tunicamque ejus a pectore abscidisset, &c.
De Tunica V. plura apud Gell. lib. 7. cap. 12.
Tunica pallio propior. Proverbiale apud Plaut. Trin. 5. 2. 30. V. PALLIUM.
Tunica accipitur etiam pro Ea, quæ ima erat, quaque hodie linea utimur, ut olim Athenienses talari & linea utebantur, auctore Polluce 7. §. 71. Ovid. 3. Amor. 14. 21.
Illic nec tunicam sibi sit posuisse pudori. Et 1. Amor. 5. 14.
Pugnabat tunica sed tamen illa tegi. Sunt qui Interulam vocitent. Athenæus χιτώνιον ἐχόμενον, appellat in decimo tertio, ubi de Phryne scorto nobili, ἐχόμενον χρωτὶ χιτώνιον ἀμπίσχετο, hoc est, Tunicula carni proxima amiciebatur, quam *Camisiam* dicimus. Utebantur & tunica, quæ media dici potest: cujusmodi est fere tunica rubra, qua brumali tempore utimur. Erat & alia tunica quæ his superinduebatur. Budæus. [Illa Subucula dicitur, q. V. conf. Suet. Aug. 82.
Adamantina tunica. V. Adamantinus, in ADAMAS.
Candidæ tunicæ linteæ. V. Linteus, in LINTEUM.
Coloriæ tunicæ dicuntur, non a nativo aut factitio colore, ut scribi video: sed quæ colore tinctæ sunt, non tamen coccineæ, aut purpureæ. Nam in his proprium nomen jam coloris sui, ut purpuræ & cocci dicitur ob præstantiam, non tantum in generali voce acquiescunt. Id ita esse ex eo apparet, quod a Vopisco (in Aureliano 46.) scribitur, in quo coloriis blatteas opponit his verbis, Ut blatteas matronæ tunicas haberent certas vestes, cum antea colorias habuissent. Turneb. 18. 19.
Fluentes tunicæ. Ovid. 3. de Arte Am. 301.
Laxa tunica Ovid. 16. Epist. 247.
Lucentes auro tunicæ. Stat. 9. Theb. 691.
Laticlavi tunica. Suet. in August. cap. 97. Sumenti virilem togam tunica laticlavi, resuta ex utraque parte, ad pedes decidit. V. Latusclavus in CLAVUS & infra Tunicæ purpuram latiorem.
Manicatis tunicis indui non sine probro solebant veteres, ut auctor est Gellius 7. 12. Cic. 2. in Catil. 22. Quos pexo capillo nitidos, aut imberbes aut barbatos videtis, manicatis & talaribus tunicis, velis amictos, non togis. [conf. Suet. Jul. cap. 45.
Molesta tunica, Genus erat supplicii. Ea ignium alimentis illita & intexta, ut Seneca docet, ac mox succensa, cruciabiliter obvolutos nocentes, qui sceleris comperti gravioris forent, amburebat vivos. Cæl. lib. 10. cap. 5. Verba Senecæ sunt Epist. 14. Cogita hoc loco carcerem, & cruces, & eculeos, & uncum; & adactum per medium hominem, qui per os emergat, stipitem; & distracta, in diversum actis cruribus, membra; illam tunicam alimentis ignium & illitam & intextam, & quicquid aliud præter hæc commenta sævitia est. Juven. 8. Sat. 235.
Ausi, quod liceat tunica punire molesta. V. PIX, genus tormenti. Martial. 10. 25.
Nam cum dicatur, tunica præsente molesta,
Ure manum; plus est dicere, non facio.
Palmata tunica. V. Palmatus in PALMA.
Pexa tunica. Hor. 1. Epist. 1. 96. Pexa tunica est, Quæ demissa est usque ad talos, sicut pexi capilli demissi sunt. [i. e. Purgata, inquit Schol. Cruq. propter lanam longiorem, in qua sordes facilius hærent, quam in subucula trita. V. Pexus, in PECTO.
Pulchræ tunicæ. Hor. 1. Epist. 19. 33.
Pulla tunica. Cic. 6. Verr. 55. Ipse tamen Prætor, qui sua vigilantia pacem in Sicilia dicit fuisse, in hac officina majorem partem diei cum tunica pulla sedere solebat & pallio.
Recincta tunica. Ovid. 1. Amor. 5. 2.
Recta tunica. Plin. lib. 8. cap. 48. Ea prima (Tanaquil) texuit rectam tunicam, qua simul cum toga pura tirones induuntur, novæque nuptæ. [Tirones intelligit adolescentes, qui tirocinii die, togam puram, seu Virilem sumerent. V. TIRO.
Russæ tunicæ hæ sunt, quæ a Græcis φοινικίδες dicuntur, quibus qui exercitus ducebant fere utebantur. Vopisc. in Aureliani vita, (cap. 13.) Tunicas ducales russas quatuor. V. Turneb. Advers. 18. 19. [conf. Trebell. Claud. 14.
Valentes tunicæ, Crassæ, non molles. Ovid. 3. de Arte Am. 109.
Cingere Tunicas. Sen. Troad. 2.
Demissis tunicis ambulare. Hor. 1. Serm. 2. 25.
Diducere tunicam. Quintil. lib. 1. cap. 15.
Diripere tunicam alicui. Ovid. 1. Amor. 5. 13.
Discindere tunicam, & cicatrices ostendere. Cic. 2. de Orat. 105.
Instaurare sibi densas tunicas adversus hiemem. V. INSTAURO.
Laniare tunicam. Ovid. 2. de Arte Am. 171.
Nere tunicam. Virg. 10. Æn. 818.
Ponere tunicam. Cic. 5. Tusc. 60. Cum pila ludere vellet, tunicamque poneret, adolescentulo, quem amabat, gladium tradidisse dicitur.
Relaxare vincla tunicarum. Ovid. 2. Fast. 321.
Scissa tunica. Ovid. 11. Epist. 57.
Solutæ tunicæ. Tibull. lib. 1. 5. 15.
Tunicæ purpuram latiorem, Plin. lib. 33. cap. 1. vocavit Latum clavum; dicens, Annuli distinxere alterum ordinem a plebe, ut semel cœperant esse celebres, sicut tunica ab annulis Senatum tantum, quanquam & hoc sero, vulgoque purpura latiore tunicæ usos invenimus etiam præcones. V. paulo supra de Manicatis tunicis.
Tunicæ oculorum, pro Membranis, quibus varie conteguntur. Plin. lib. 11. cap. 37. Tenuibus, multisque membranis oculos natura composuit, callosis contra frigora caloresque in extremo tunicis. conf. in CALLUS f. 1.
Tunicæ testiculorum. Cels. lib. 7. cap. 24. Deinde non extracto testiculo, sicut intestinis quoque prolapsis interdum fieri docui, colligendæ venæ: vinciendæque, ubi tunicis inhærebunt, & sub his nodis præcidendæ sunt.
Replicatæ bulborum tunicæ. Stat. 4. Silv. 9. 30.
Tunica lupini, pro Folliculo seu siliqua lupini. Juven. 14. Sat. 153.
Tunica arboris. Plin. lib. 12. cap. 19. Probatur casia brevi tunicarum fistula, & non fragili.
Tenues tunicæ. Virg. 2. Georg. 75. De interiore libro arboris intelligit.

TŬNĬCŬLA, æ. f. dimin. [χιτώνιον] Plaut. Rud. 2. 6. 65.
Eheu! redactus sum usque ad hanc unam tuniculam. Plin. lib. 26. cap. 12. Morbum regium in oculis præcipue mirari est, tenuitatem illam densitatemque tunicularum felle subeunte.

TUNĬCO, [χιτωνίζω] āre. Tunicam induere. Varr. apud Non. 2. 873. Hæc lanigeras detonderi docuit, tunicareque homulum.

TUNICĀTUS, a, um. Partic. [χιτωνοφόρος] Tunicam indutus. Cic. pro Cœl. 11. Ut exercitatione ludoque campestri tunicati utetentur. Ovid. 2. de Arte Am. 301.
Astiterit tunicata, &c.
Homo tunicatus. Plaut. Pœn. 5. 3. 2.
Popellus tunicatus. Hor. 1. Epist. 7. 65.
Tunicatus, Expeditus, & nullam aliam supra tunicam vestem habens. Juven. 3. Sat. 143.
— tunicati fuscina Gracchi. [Descriptio gladiatoris Retiarii: quippe hi solis tunicis vestiti erant.
Tunicatus, Vide in INTERULA, quæ notavi ex Beroaldo. H. St.

T U O

TUOPTE, V. TUUS, in TU.
TUOR, V. TUEOR.

T U R

TVR. Turma, Turmarius.
TURA, æ. f. Herba ita dicta. Marcell. Emp. cap. 8.
TURARIUS, V. TUS.
TURBA, æ. f. [ταραχὴ, Gl. L. G. & G. L. ὄχλος, L. G. θόρυβος, G. L.] Ulpian. D. Vi bonorum, & de turba. l. Prætor ait. Turbam appellatam esse Labeo contendit ex genere tumultus, idque verbum ex Græco tractum, τύρβη. Si duo rixam commiserint, utique non accepimus in turba id factum, quia duo turba non proprie dicuntur. Si vero fuerint decem, aut quindecim homines, turba dicetur. Rectissime Labeo inter turbam & rixam multum interesse ait: nempe turbam multitudinis hominum esse turbationem & cœtum.
Turba, Confusio rerum. Cic. 6. Fam. 6. Exponerem etiam quemadmodum hic, & quanta in turba, quantaque in confusione rerum omnium viveremus. Ter. Eun. 5. 4. 25. Quæ illæc turba est? numnam ego perii? Idem And. 4. 4. 6. Di vestram fidem! quid turbæ est apud forum? Sic Heaut. 1. 2. 16. Propter eam hæc turba atque abitio evenit. Cic. 6. Verr. 148. Ecce autem nova turba atque rixa.
Turbam & Turbas diversam volunt habere significationem, ut sit Turba, Populi conventus: Turbæ; Turbationes. Nos contra, inquit Nonius, lectum invenimus, & indiscrete positum, & pro turbis turbam. Accius, Athamante, Ah dubito, ah quid agis? cave ne in turbam te implices. Ter. Eun. 4. 1. 2.
Ne quam ille hodie insanus turbam faciat, aut vim Thaidi. V. plura apud Non. 12. 26.
Sed tamen constat magis usitatum esse pluralem numerum, pro turbatione. Deinde non affert vicissim, ut opinor, exemplum pluralis Turbæ de Conventu positi. H.St. Nullum. Sed legitur in vulg. interp. N.T. ni fallor.
Acris turba prædonum. Hor. 1. Serm. 2. 43.
Concire turbas. V. CONCIEO.
Excitare turbas populares. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Turba, Multitudo: quia fere non vacat perturbatione & commotione. Liv. 2. 40. Uxor deinde ac liberi, amplexi, fletusque ab omni turba mulierum ortus, & comploratio sui patriæque, fregere tandem virum. [Sic puto & Ter. And. 4. 4. 6. paulo supra.
Turba & Primi, contraria. Stat. 4. Theb. 810.
Incubuere vadis passim discrimine nullo
Turba simul, primique.
Turba & Colluvies. Cic. de Senect. 85. Cumque ex hac turba & colluvie discedam.
Comes turba. Ovid. 13. Met. 353.
Confusa. Ovid. 12. Met. 214.
Densa. Sen. Herc. fur. 9.
Frequens. Sen. Herc. fur. 10.
Imbellis feminarum inermisque turba. V. IMBELLIS.
Impia. Hor. 2. Serm. 3. 228.
Inops. Ovid. 14. Met. 114.
Levis. Hor. 1. Carm. 10. 19.
Luxuriosa. Ovid. 1. Epist. 88.
Maxima. Virg. 6. Æn. 611.
Plurima. Virg. 6. Æn. 667.
Pullata. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Rustica. Ovid. 6. Met. 348.
Sodalis turba, i. e. Turba sodalium. Ovid. Rem. Amor. 182.
Temeraria. Ovid. 10. Met. 574.
Vaga. Ovid. 13. Met. 221.
Congregare magnam turbam. Cic. 1. de Nat. Deor. 39.
Inserere se turbæ. Ovid. 1. de Arte Am. 605.
Rarescit turba, Minuitur. Stat. 2. Theb. 612.
Ruebat effusa turba ad ripas. Virg. 6. Æn. 305.
Ruit furens turba omnis in unum. Ovid. 3. Met. 716.
Stipatus comitum turba. Ovid. 3. Met. 186.
Stultorum turba, Multitudo. Cic. 5. Tusc. 46.
Comitantum. Ovid. 1. Amor. 7. 37.
Capitum. Virg. 8. Æn. 300.
Malorum turba, Multitudo. Sen. Med. 679.
Negotiorum. Plin. 9. Epist. 25
Prunorum turba, pro Variis generibus. Plin. lib. 15. cap. 13. Ingens postea turba prunorum, versicolor, nigra, candicans.

Rerum,

Rerum. Stat. 2. Silv. 2. 44.
Rotarum turba. Ovid. 6. Met. 219.
Scelerum. Lucan. 4. 251.
Vocum. Gell. 9. 15.
Voluminum novorum turba. Cic. de Clar. Orat. 121.
Vulnerum turba, pro Multitudine. Plin. lib. 11. cap. 37.

TURBŬLA, æ. f. dimin. Apul. Met. 11. p. 259. Elmenh. Dimotis turbulis.

TURBELLA, æ. f. aliud dimin. Plaut. Bacch. 4. 9. 134. Tantas turbellas facio.
Quantas foleam turbellas dare. Idem Pfeud. 1. 1. 108.
Apud Apul. cum fimplici L fcribitur de Deo Socr. p. 48. Elmenh. Omnes turbelæ tempeftatefque procul exfulant.

TURBĬDUS, a, um. Adj. [ταρακτικὸς, θορυβώδης, Gl. G. L.] Conturbatum, confufum, non clarum. Plaut. Trin. 2. 2. 18. — nihil ego iftos
Moror fatuos mores & turbidos, quibus boni dedecorant fe.
Achelous turbidus. V. ACHELOUS.
Acies oculorum turbidæ. V. ACIES.
Æquora turbida Ponti. Lucret. lib. 5. 998.
Amnis turbidus imbri. Lucret. lib. 1. 287.
Aqua turbida & inquinata. Cic. 5. Tufc. 97. Darius in fuga, quum aquam turbidam, & cadaveribus inquinatam bibiffet, negavit unquam fe bibiffe jucundius.
Cælum turbidum. Plin. 8. Epift. 17. Num iftic quoque immite & turbidum cælum?
Dies turbidus, Procellofus. Plin. lib. 11. cap. 10.
Imber turbidus aqua. Virg. 5. Æn. 696.
Liquor turbidus, Minime clarus. Plin. lib. 13. cap. 12.
Loca turbida, Obfcura. Virg. 6. Æn. 534. de Inferis.
Nubila turbida. Virg. 4. Æn. 245.
Pulvis turbidus atra caligine volvitur ad muros. Virg. 11. Æn. 876.
Tempeftas turbida. Cic. 1. de Invent. 4. Quafi ex turbida tempeftate in portum, fic, &c.
Actiones turbidiffimæ. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Imago turbida, me terret in fomnis, Terribilis. Virg. 4. Æn. 353. Servius.
Jurgia turbida. Lucan. ad Pifon.
Novitas turbida. Claud. 1. in Conf. Stilich. 148.
Rebus effe in turbidis. Cic. 2. Philipp. 39. Verumtamen homines, quamvis in turbidis rebus fint, tamen, fi modo homines funt, interdum animis relaxantur.
Seditio turbida. Ovid. 9. Met. 426.
Tempus reip. turbidum & Tranquillum, contraria. Cic. 6. Fam. 14. Fac animo magno fortique fis: & fi turbidiffima fapienter ferebas, tranquilliora læte feras.
Homo turbidus, Commotus, vel Turbationis plenus, ut ait Servius. Virg. 9. Æn. 57. Idem lib. 12. 10.
Animi turbidus. Tacit. 4. Hift. 48.
Mens, quæ omni turbido motu femper vacet. Cic. 1. Tufc. 80.
Pectora turbidiora ipfo mari. Ovid. 1. Trift. 10. 34.
Ira turbidus. Stat. 3. Silv. 1. 39. Sic
Armis. Sil. 12. 254.
Turbidus, Terribilis. Virg. 11. Æn. 742.
Hæc effatus, equum in medios, moriturus & ipfe,
Concitat, & Venulo adverfum fe turbidus infert. Servius.
Turbidus, Elatus, arrogantia tumens Virg. 10. Æn. 648.
Tum vero Æneam averfum ut cedere Turnus
Credidit, atque animo fpem turbidus haufit inanem. Servius.
Superl. Tacit. 3. Hift. 43. Turbidiffimus quifque. Cic. 6. Fam. 15. Turbidiffima fapienter ferre. V. paulo ante Tempus reip. turbidum.
Turbidum, Adverbialiter apud Hor. 2. Carm. 19. 5.
Euhœ! recenti mens trepidat metu,
Plenoque Bacchi pectore, turbidum
Lætatur.

TURBIDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Prud. Apoth. v. 208.
Turbidulos fenfus & litigiofa fragofis
Argumenta modis concludunt.

TURBĬDE, Adv. [ταραχωδῶς] Cic. 4. Tufc. 24. Intelligatur igitur perturbationem jactantibus fe opinionibus inconftanter & turbide in motu effe femper.
Turbide & feditiofe. Tacit. 3. Ann. 12.
Compar. Tumultuofius atque turbidius. Quintil. 3. 8.

TURBĬDO, āre, Sidon. 6. Epift. 2. Animæ ferenitatem fæcularium verfutiarum flatibus turbidare. Solin. Salmaf. cap. 49. Limum excitant, ut turbidetur.

TURBIDATUS, a, um. Partic. Mart. Capel. lib. 2. Aer ex calore fupero madoreque infero turbidatus.

TURBULENS, entis. pro Turbulentus; ut, Opulens pro Opulentus. Calliftr. JCt. D. 48. t. 19. l. 28. §. 3.

TURBULENTUS, a, um. Adj. [ταραχώδης, Gl. L. G. θολώδης, G. L.] Turbationum plenus; Commotus, iratus. Plaut. Epid. 1. 1. 68. Tu edepol re es turbulentus.
Tempeftas turbulenta. Cic. 7. Verr. 26. Ut nullus unquam dies tam magna, turbulentaque tempeftate fuerit, quin aliquo tempore folem ejus diei homines viderent.
Ea funt & turbulenta & temeraria & periculofa. Cic. pro Cæcin. 34.
Animus turbulentus. Cic. 4. Tufc. 9.
Annus inde turbulentior L. Valerio, T. Æmilio COSS. Liv. 2. 61.
Civis feditiofus & turbulentus. Cic. 2. de Orat. 48.
Conciones turbulentæ. Cic. 4. Att. 3. Conciones turbulentæ Metelli, temerariæ Appii, furiofiffimæ Publii. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Concurfio turbulenta. Cic. 1. de Finib. 20.
Errores turbulenti. Cic. 2. de Nat. Deor. 70.
Libido, temeritas, & ignavia turbulenta. Cic. 1. de Finib. 5.
Mens turbulenta. Cic. 1. de Finib. 5.
Negotium turbulentum. Cic. 7. Att. 11.
Res placatæ & minime turbulentæ. Cic. in Orat. 63.
Tempus reip. turbulentum. Cic. 2. Fam. 17. Tempora autem Reip. qualia futura fint, quis fcit? mihi quidem turbulenta videntur fore.
Tempus meum turbulentiffimum, tuo tranquilliffimo præftat. Cic. in Pifon. 33.
Tribunatus turbulentiffimus. Cic. de Clar. Orat. 193.

Turba turbulenta. Varro apud Gell. 13. 11.

TURBULENTE, Adv. [θολωδῶς] Concitate. Cic. pro Domo 68. Omnia contra leges, morefque majorum temere, turbulente, per vim, per furorem effe gefta.
Agere aliquid raptim & turbulente. Cic. pro Domo 139.

TURBULENTER, [ταραχωδῶς] aliud Adv. Cic. 2. Fam. 15. Extremum illud erit, nos nihil turbulenter, nihil temere faciemus.

TURBO, [ταράσσω, θορυβῶ, Gl. G. L.] āre. Confundere, commovere. Plaut. Epid. 2. 3. 7. Sed me una turbat res, ratioque.
Ab imo turbare aliquid. Lucret. lib. 3. 38.
Omnia infima fummis paria fecit, turbavit, mifcuit. Cic. 3. de Legib. 19.
Notabilius turbare. Tacit. 1. Hift. 55.
Ariftoteles multa turbat, a magiftro Platone diffentiens. Cic. 1. de Nat. Deor. 33.
Capillos turbare. Martial. lib. 2. 36.
Aciem turbare. V. ACIES.
Convivia turbant everfæ menfæ. Ovid. 12. Met. 222.
Delectum civium turbare. Cic. 4. Verr. 123.
Fortunas turbare timore, Felicitates five curriculum vitæ fortunatæ. Lucret. lib. 1. 107.
Quietem alicujus turbare, Interrumpere. Propert. lib. 1. 3. 17.
Fœdera turbare, Rumpere. Virg. 12. Æn. 633.
Jura turbantes Tribuni. Lucan. lib. 1. 177.
Pacem turbare. Liv. 35. 13.
Rationem turbare. Ulpian. in l. 1. in fine. D. De ferv. corrup. Ut rationes dominicas intercideret, vel adulteraret, vel etiam ut rationem fibi commiffam turbaret.
Affectibus animos judicum turbare. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Res animos incognita turbat. Virg. 1. Æn. 519.
Turbare, Abfolute. Tacit. 3. Ann. 47. Si una, alterave civitas turbet.
Turbor, Paff. Cic. 2. Att. 14. Prorfus, ut fcribis ita fentio, turbatur Sampficeramus.
Metu turbari. Ovid. 15. Met. 517.
Arenæ turbantur Zephyro Virg. 2. Georg. 106.
Turbatum eft, Imperf. Ter. Eun. 4. 3. 7.
Nefcio quid profecto abfente nobis turbatum eft domi.
Turbatum, Abfolute. Tacit. 1. Ann. 20. Poftquam turbatum in caftris accepere. [Subaudi Effe.
Turbaffit, pro Turbaverit ufurpatum ab antiquis. Cic. 3. de Legib. 11. Aft qui turbaffit in agendo, fraus actoris efto. Vetus exemplar habet Turbaffitur. [Porro Auctoris malim.

TURBĀTUS, a, um. Partic. [θολώδης, ταραχώδης, Gl. L. G.]
Acies turbatæ. V. ACIES.
Aqua turbata. Hor. 1. Serm. 1. 60.
Comæ. Ovid. 3. Faft. 16.
Freta procellis. Virg. 3. Georg. 259.
Res placare turbatas, Cic. pro Planc. 11. Noftrum eft autem, qui in hac tempeftate populi jactemur ac fluctibus, ferre modice populi voluntates, allicere alienas, retinere partas, placare turbatas: honores fi magni non putemus, non fervire populo.
Turbatus, Commotus. ut, Turbatus ex inopinato malo. Cæf. 2. Bell. Civil. cap. 12.
Mentis vulnere turbatus. Virg. 12. Æn. 160.
Pectora turbatus. Virg. 8. Æn. 29.
Animi turbati. Virg. 8. Æn. 4.
Caftra. Virg. 9. Æn. 13.
Equi. Virg. 9. Æn. 124.
Mens funere. Virg. 11. Æn. 3.
Pede turbato fugere. Ovid. 11. Epift. 102.
Viri turbati. Ovid. 3. Epift. 88.
Fides. Claud. 3. Conf. Hon. 63.
Quies. Stat. 3. Silv. 5. 86.
Compar. Suet. Tiber. cap. 69. Turbatiore cælo.
Facies turbatior. Sen. de Ira 2. 35.

TURBATE, Adv. [τεταραγμένως] Trepide. Cæf. 1. Bell. Civil. 5. His de caufis aguntur omnia raptim atque turbate.

TURBATIO, ōnis. f. [ταραχὴ, Gl. G. L.] Gell. 19. 1. Coloris & vultus turbatio. Solin. cap. 3. Incifa temporum turbatio. Flor. 4. 6. 2. Spes ex turbatione Reipublicæ. Sed frequentius legitur Perturbatio.
Turbatio. Pontanus de Bello Neap. lib. 1. p. 473. Quique Italicarum turbationum fe medium gerere confueffet. Pro Turbarum. H. St. Extant fol. 253. b. Aldi. Defiderabatur hæc vox in Lugd. Utitur & Non. V. locum in in TURBA.

TURBĀTOR, ōris. m. [ταρακτὴς] Qui turbat. Liv. 2. 16. Quum pacis ipfe auctor a turbatoribus belli premeretur. [An Ab auctoribus?
Præcipuus turbator. Tacit. 1. Ann. 30.
Germaniæ turbator. Idem 1. Ann. 55.

TURBĀTRIX, īcis. f. Prudent. Pfych. v. 669.
— placidæ turbatrix invida pacis.
Accumulat crebros turbatrix fama pavores. Stat. 4. Theb. 369.

TURBĀMENTUM, i. n. [τάραγμα] Perturbatio. Tacit. 1. Hift. 23. Quæque alia turbamenta vulgi Salluftius in Oratione Lepidi ad populum Romanum, Fragm. cap. 6. Maxima turbamenta Reipub. atque exitia probate.

TURBELIX, īcis. f. δίχηλος, ὀρνέου εἶδος, Gloff. Latinogræc.

TURBEN, vel TURBO, ĭnis. m. [δίνημα, Gl. L. G & G. L. πρηστὴρ, καὶ συστροφὴ ἀνέμων, ἴλιγξ, L. G.] Ventus cum fragore maximo, objecta quæque deturbans, profternenfque ex depreffæ nubis fpecu. Plin. in Paneg. 65. Erant fub oculis naufragia multorum, quos, invidiofa tranquillitate provectos, improvifus turbo perculerat. Translate.
Ventorum turbo. Lucret. lib. 6. 152. & Tacit. 16. Ann. 31.
Ventus turbo. Plaut. Curc. 5. 2. 41.
Ater turbo. Virg. 1. Æn. 516.
Immanis turbo. Virg. 6. Æn. 594.
Indomitus turbo. Catul. 62. Argon. 107.
Nimbofus turbo. Ovid. 11. Met. 551.
Nigro turbine. Virg. 1. Georg 320.
Pulvereus turbo. Claud. de Bell. Get. 458.
Verfabundus turbo, Verfatilis & fe contorquens. Lucret. lib. 6. 437.
Violentus turbo. Lucret. lib. 3. 824.

Armatur Boreas turbine rauco. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 69.
Erumpunt undique omnes venti, sævi exsistunt turbines. Cic. 3. de Orat. 155.
Fertur celeri turbine. Virg. 12. Æn. 320.
Fumans piceo turbine nubes. Virg. 3. Æn. 573.
Furit insanis turbinibus ventus. Sil. lib. 8. 665.
Gubernare navem in maximis turbinibus. Cic. in Pison. 20.
Perflant venti turbine terras. Virg. 1. Æn. 87.
Ruit æquore turbo. Virg. 3. Georg. 470.
Rupto turbine confligunt venti. Virg. 2. Æn. 416.
Turbo ac tempestas pacis & otii. Cic. pro Domo 137. Tu procella patriæ, turbo ac tempestas pacis atque otii.
Duo Reipublicæ turbines. Cic. pro Sext. 25.
Turbo leti. Catul. 62. Argon. 149.
Mentis turbine agi. Ovid. 2. Amor 9. 28.
Turbo, pro Vortice. [ἴλιγξ, Gl. L. G.] Stat. 4. Theb. 809.

Incubere vadis passim discrimine nullo
Turba simul, primique: nequit secernere mistos
Æqua sitis, frenata suis in curribus intrant
Armenta, & pleni dominis, armisque feruntur
Quadrupedes: hos turbo rapax, hos lubrica fallunt
Saxa.

Videtur ita intelligi posse etiam Ovid. 7. Epist. 66.

Finge age te rapido (nullum sit in omine pondus)
Turbine deprendi: quid tibi mentis erat?

Sed melius ut de Vento intelligatur. Sequitur enim,

Quæque cadent, in te fulmina missa putes.

Furialis turbo. Sil. lib. 3.
Turbo, pro Gyro, & spiris serpentum. Sil. lib. 3. 191.

Ater letifero stridebat turbine serpens.

Nisi malis pro Impetu accipere.
Saxi turbo. Virg. 12. Æn. 531.

Præcipitem scopulo, atque ingentis turbine saxi
Excutit.

i. e. Saxo, quod rotatur, quum impellitur aut jacitur.
Tereti versabat turbine fusum. Catul. 62. Argon. 314.
Turbo, [ῥόμβος, Gl. L. G. στρόμβος, G. L.] Genus instrumenti lusorii, pueros maxime delectans. Tibul. lib. 1. 5. 3.

Namque agor, ut per plana citus sola verbere turbo,
Quem celer assueta versat ab arte puer.

Charisius in hoc loco lib. 1. non Turbo legit sed Turben, quod probat Scaliger. Virg. 7. Æn. 378.

Ceu quondam torto volitans sub verbere turbo, &c.

Ubi Servius, Catullus Hoc turben dixit, ut Hoc carmen. Hic turbo, unde turbinis facit: nam si Turbonis sit, erit a proprio nomine Genitivus. Cic. de Fato, 42. Sed revertitur ad Cylindrum, & ad turbinem suum, quæ moveri incipere nisi pulsa, non possunt. Id autem quum accidit, suapte natura, quod superest, & cylindrum volvi, & versari turbinem putat. De Chrysippo.
Turbo, [κῶνος] Quicquid formam habet in imo acutam, in summo latiorem. Plin. lib. 27. cap. 4. de aloe, In turbinibus cadorum. Ovid. 1. Met. 335.

—cava buccina sumitur illi,
Tortilis in latum quæ turbine crescit ab imo.

Turbo, Vasculi genus, quo pruna & coctana inter Saturnalia xeniola missitabantur: cujus effigies turbinis in imo angustissima erat, in summo latissima, qualis est figura pirorum.
Turbĭneus, a, um. Adj. [στρομβοειδής] ut, Vortex turbineus, In modum turbinis se volvens. Vortex enim dicitur Contorta in se aqua. Ovid. 8. Met. 556.
Turbinātus, a, um. aliud Adj. [κωνοειδής] Quod veluti turbo desinit. Plin. lib. 21. cap. 31. Folliculis magnis, latisque & turbinatis. Idem lib. 11. cap. 37. Cor homini infra lævam papillam, turbinato mucrone in priora eminens.
Turbinatior piris figura. Idem lib. 15. cap. 15.
Turbinatio, ōnis. f. [στρόμβωσις] Plin. lib. 15. cap. 21. Aliis turbinatio piri, aliis ovata species.
Turbo, ōnis. m. [Τέρβων] Gladiatoris proprium nomen. Hor. 2. Serm. 3. 301.

Corpore majorem rides Turbonis in armis.

Turcæ, vel Turci, m. pl [Τοῦρκαι] teste Pompon. lib. 1. 21. Populi sunt Scythici, juxta Thyrsagetas & ultra Sauromatas. Ab his orti judicantur, qui ætate nostra latissime imperitant: Turci vulgo dicti, ignavia quidem nostra magni; sed post Macedonas & Romanos sine dubio potentissimi. Hermolaus.
Turcia, æ. f. Turcorum regio.
Turcĭcus, a, um. Adj. ut, Regnum Turcicum.
Turcomannia, æ. f. Asiæ regio Turcis subjecta.
Turde, [Τοῦρδε] Uumbrorum civitas in Italia, teste Ptolem. lib. 3. cap. 1. Vitiose pro Tuder, quod vide. *Tudertum* hodie: vulgo *Todi*.
Turdetani, m. pl. [Τουρδητανοί] Lusitaniæ populi. Strabo lib. 3. Turdetani, Qui turdos venditant. Plautus joco dixit Capt. 1. 2. 60.

Opus Turdetanis, opus est Ficedulensibus

Turdetania, æ. f. [Τουρδητανία] Regio ejusdem populi, quæ & Bætica, ut vult Steph.
Turduli, [Τουρδοῦλοι] & Bastuli, Populi in Hispania Bætica præcipui, ut & Bætica Turdetania dicta sit Strab. lib. 3. Plin. lib. 3. cap. 1. Ab una autem, inquit, Atlantico Oceano obversa Hispania, Bastulorum, Turdulorumque est. Strabo lib. 3. Turdetanos cum Ptolem. lib. 2. cap. 44. nominat. Varro 2. de R.R. cap 10. Non omnis apta natio ad pecuariam, quod neque Bastulus, neque Turdulus idonei; Galli appositissimi maxime ad jumenta. Turduli, partim Andaluses partim Granatenses. Bastuli, omnes Granatenses. Hæc Olivarius in Melam.
Turdus, i. m. [κίχλα, Gl. L. G. & G. L.] Avis nota, & inter primas a saporis bonitate collocata. Hor. 1. Epist. 15. 41.

Nil melius turdo.

Martial. lib. 13. 92.

Inter aves turdus, si quis me judice certet:
Inter quadrupedes gloria prima lepus.

Plin. lib. 10. cap. 53. Turdi in cacuminibus arborum luto nidificantes, pæne contextim, in secessu generant. Ibid. cap. 29. Turdis color æstate circa collum varius, hieme concolor.
Macer turdus. Hor. 1. Serm. 5. 72.
Crassus. Martial. lib. 2. 40.

Subdola tenduntur crassis modo retia turdis, &c.

Obesus turdus. Hor. 1. Epist. 15. 40.
Ab transenna hic turdus lumbricum petit. Plaut. Bacch. 4. 6. 22. De amatore loquitur. V. transenna.
Turdus, Piscis. Columel. lib 8. cap. 16. Rursus optime saxosum mare nominis sui pisces nutrit, qui scilicet quod in petris stabulentur, saxatiles dicti sunt, ut merulæ, turdique, nec minus melanuri. Plin. lib. 32. cap. 11. Turdus inter saxatiles nobilis. Quintil. lib. 8. cap. 2. Varro 4. de L. L. 12.
Turdārium, i. n. Varro de L. L. 5. 1. Locus, in quo turdi saginantur.
Turdēla, æ. f. Parvus turdus. Isid. 12. 7.
Turdillus, i. m. aliud dimin. Sen. Epist. 96. Sed varia est lectio.
Turea, æ. f. Planta odorifera. Columel. lib. 3. cap. 8.
Tureus, Adj. V. tus.
Turgeo, si, [ὀγκοῦμαι, Gl. G. L.] ēre. Virg. 7. Ecl. 48.

—jam læto turgent in palmite gemmæ.

Fortassis ab ὀργῶ. H. St.
Imponunt & mammis turgentibus decoctam rutam, & pituitæ eruptionibus cum cera. Plin. lib. 20. cap. 13.
Frumenta in viridi stipula lactentia turgent. Virg. 1. Georg. 315.
Oratio, quæ turget & inflata est. Auctor ad Heren. lib. 4. 16.
Turgere alicui, Irasci in aliquem, & commoveri. Plaut. Casin. 2. 5. 17.
Veteres in tertia Conj. dixere Turgĕre. Sic, Vet. Gloss. Latinogræc. Turgit, φλεγμαίνει, πεπίεσκται. [Nisi forte Turgescit scribendum.
Turgens, entis. Partic. [οἰδαίνων] ut
Lumina turgentia gemitu. Propert. lib. 1. 21. 3.
Mammæ turgentes. Plin. lib. 20. cap. 13.
Ora turgentia. Ovid. 3. Fast. 757.
Turgesco, [οἰδαίνω, Gl. G. L.] ēre. Pers. 5. Sat. 19.

Non equidem hoc studeo, bullatis ut mihi nugis
Pagina turgescat, dare pondus idonea fumo.

Cic. 3. Tusc. 19.

Corque meum penitus turgescit tristibus iris.

Ex poeta. Varro 3. de R. R. cap. 9.
Semen turgescit in agris. Ovid. 3. Amor. 10. 11.
Ramus turgescit in arbore. Ovid. 3. Trist. 12. 15.
Virgulta turgescentia. Plin. lib. 8. cap. 50.
Ut Tumeo, Tumesco, Tumefacio, sic puto, Turgeo, Turgesco, Turgefacio dictum fuit. H. St. Posterius tamen compositum verbum legere me non memini.
Turgĭdus, a, um. Adj. [οἰδαλέος, Gl. G. L.] Inflatus, tumens. Cic. 3. Tusc. 19. Num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiose se habet?
Turgidis labris. Martial. lib. 6. 39.
Fluvii turgidi. Hor. 4. Carm. 12. 4.
Frons turgida cornibus. Hor. 3. Carm. 13. 4.
Mare turgidum. Hor. 1. Carm. 3. 19.
Vela turgida. Hor. 2. Carm. 10. 24.
Turgidŭlus, a, um. dimin. Catull. de Passere Lesbiæ, 3. 17.

Flendo turgiduli rubent ocelli.

Turgor, ōris. m. [οἴδημα, Gl. G. L.] Mart. Capel. 2. Distentum magno cum turgore respiciens.
Turges, ĭtis. m. [σφυγμὸς] Gloss. Latinogræc. & Græcolat.
Turiasso, ōnis. m. [Τουριασὼ] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Hispaniæ urbs; vulgo *Tiriassona*.
Turibulum, Turicremus, V. tus.
Turio, onis. m. Teneritas summitatum arborum vel arbustorum dicitur. Columel. lib. 12. cap. 48 Concisis deinde pleno vase olivis, immitte defrutum usque ad os. Lauri turiones in hoc usu mittito, ut olivas deprimant: post dies viginti utere. V. cyma.
Turma, æ. f. [λόχος, Gl. L. G. & G. L. διάδρομή, L. G.] Ordo militaris & equitum proprie. Dicta quasi terdena, quod terdeni equites ex tribus tribubus, Tatiensium, Ramnensium, & Lucerum fiebant: constabat enim ex triginta duobus equitibus. Et qui illi præerat, Decurio dicebatur ut Varro L. L. 4. 16. & Vegetius de Re Mil. 2. 14. tradiderunt. Festus, Turmam equitum dictam esse ait Curiatius, quasi termam, quod terdeni equites, &c. eadem verba quæ supra. Itaque primi singularum decuriarum, Decuriones dicti. Cic. 5. Att. 21. Appius noster turmas aliquot equitum dederat huic Scaptio.
Cohors & Turma. Cic. pro Marcell 7. Nihil sibi ex ista laude centurio, nihil præfectus, nihil cohors, nihil turma decerpit. V. cohors.
Equitum turmæ. Virg. 5. Æn. 560.
Equestris turma. Claud. de Bell. Get. 579.
Feroces turmæ. Virg. 3. Georg. 179.
Mortales turmæ. Hor. 3. Carm. 4. 47.
Ducere turmas. Virg. 5. Æn. 550.
Glomerare turmas. Sil. lib. 3. 225.
Invadere turmas. Virg. 11. Æn. 620.
Turmālis, e. Adj. Qui ejusdem turmæ est, inquit Budæus. Cic. 2. de Orat. 122. Ex translatione autem, ut quum Scipio ille major Corinthiis statuam pollicentibus eo loco, ubi aliorum essent imperatorum, turmales dixit displicere. Liv. 25. 18. Diu cunctantem Crispinum perpulere turmales, ne impune insultare Campanum pateretur. Stat. 5. Silv. 2. 18.

— non sanguine cretus
Turmali.

Buccina turmalis. Claud. de Bell. Gild. 447.
Turmarius, i. m. [ἰλάρχης] Turmarii dicebantur, Qui turmas tironum cogebant. Cod. Theod. l. 6. tit. 35. Quibus omnibus condonamus, ne exactorum vel turmariorum, quos capitularios vocant, curam subeant.
Turmātim, Adv. [ἰλαδὸν] Per turmas. Cæs. 8. Bell. Gall. 18.
Turmatim in eum locum devenerunt. Liv. 5. 39.
Turmatim pugnas edere. Lucret. lib. 2. 118.

— pugnasque
Edere turmatim certantia, &c.

Turnus, [Τοῦρνος] Nomen ducis Rutulorum, qui ab Ænea occisus est, ut videre licet in 12. Virg. Æn. extr.
Præstanti corpore Turnus. Virg. 7. Æn. 783.
Audax Turnus. Virg 9. Æn. 3.
Barbarus Turnus. Tibul. 2. 5. 48.
Pulcherrimus Turnus. Virg. 7. Æn. 55.

TURŌNES, [Τύρονες] Lugdunensis Galliæ populi ad fluvium Ligerim, auctore Plin. lib. 4. cap. 18. Cæs. 2. Bell. Gall. 35. Lucan. 1. 437.
Instabiles Turonas circumsita castra coercent. Al. Tricoros.
TURPICULUS, V. infra TURPIS.
TURPĪLIUS, i. m. Vetus poeta comicus, cujus pauci jam exstant versus in Nonio, Prisciano, & Victorino. V. Non. 4. 422.
TURPIS, e. Adj. [αἰσχρὸς, Gl. L. G. & G. L.] Deformis: contrarium Pulchro. Ad corpus & animum refertur. Ter. Heaut. 5. 4. 19. Pudet dicere hac præsente verbum turpe. Ovid. 1. Amor. 9. 4.
Turpe senex miles, turpe senilis amor.
Inter Turpe & Fœdum. Turpe, levior res est: Fœdum vim habet majorem. Cic. 1. Off. 123. Luxuria vero, cum omni ætati turpis, tum senectuti fœdissima est. Nonius 5. 51.
Quid hoc turpius, quid fœdius? Cic. 2. Philip. 86.
Turpissimus & sordidissimus. Cic. 9. Att. 11.
Homo turpissimus & inhonestimus. Cic. pro Rosc. Amer. 50.
Vita turpis & infamis. Cic. pro Font. 24.
Non turpis, sed miser. Cic. pro Quint. 98. Multis vexatus contumeliis, plurimis jactatus injuriis, non turpis ad te, sed miser confugit.
O rem turpem & miseram. Cic. 8. Att. 8.
Amor turpis. Hor. 1. Serm. 4. 111.
Campus turpis sine gramine. Ovid. 3. de Arte Am. 248.
Caput turpe sine crine. Ovid. 3. de Arte Am. 249.
Crimen turpe. Hor. de Arte Poet. 262.
Egestas turpis. Virg. 6. Æn. 276.
Fabula turpis relatu. Claud. 2. in Eutrop. 549.
Formido turpis. Virg. 2. Æn. 400.
Fuga turpis, Inhonesta. Cic. 2. de Finib. 97. Trecentosque eos, quos eduxerat Sparta, quum esset proposita aut fuga turpis, aut gloriosa mors, opposuit hostibus.
Lacrimæ turpes. Stat. 8. Theb. 58.
Macies turpis. Hor. 3. Carm. 27. 53.
Mors turpis. Lucret. lib. 6. 1238.
Opprobrium turpe. Hor. 1. Serm. 6. 84.
Præceptor turpis, h. e. Flagitiosus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Prælia turpia. Propert. lib. 2. 5. 25.
Pudor turpis. Ovid. 11. Met. 180.
Rebus in turpissimis aliquid habere. Cæs. 6. Bell. Gall. 21.
Scabies turpis. Virg. 3. Georg. 441.
Senecta turpis. Virg. 3. Georg. 96.
Vestitus. Ter. Phorm. 1. 2. 57. Lacrimæ, vestitus turpis
Ungui turpior uno. Hor. 2. Carm. 8. 3.
Vita turpis. Tacit. in Vita Agric. 33.
Vitia turpia decipiunt cæcum. Hor. 1. Serm. 3. 39.
Celare turpia. Hor. 1. Serm. 2. 85.
Ducere turpe. Quintil. lib. 1. cap. 2. Turpe ducet cedere pari, pulchrum superasse majores. De pueris.
Turpis, Magnus. Virg. 3. Georg. 51.
—optima torvæ
Forma bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix. Idem 4. Georg. 395.
— & turpes pascit sub gurgite phocas. Nonius 4. 459.
Turpis, Crudelis: frequens apud Sallustium. [Loca vellem adscripta.
Turpe, adverbialiter. Catull. 43. 8. Turpe incedere.
Turpe gemens. Stat. 3. Theb. 335.
TURPĬCŬLUS, a, um. dimin. [ὑπαίσχρος] Cic. 2. de Orat. 248. Tantum interest, quod gravitas honestis in rebus severe, jocus in turpiculis & quasi deformibus ponitur. Idem 4. Att. 5. Quid? etiam subturpicula mihi videbatur παλινῳδία. V. SUBTURPICULUS.
Nasus turpiculus. Catull. de Acme, 42. 3.
TURPĬTER, Adv. [αἰσχρῶς] Inhoneste, indecore. Ter. Eun. 2. 1. 24.
— mirum ni ego me turpiter hodie hic dabo
Cum meo decrepito hoc eunucho. Cic. 2. de Finib. 25. Quia quod bene, id recte, frugaliter, honeste: ille porro male, prave, nequiter, turpiter cœnabat.
Flagitiose & turpiter. Cic. 6. Att. 5.
Turpiter & nequiter. Cic. 3. Tusc. 6. Quæ te turpiter & nequiter facere nihil patiatur.
Extimesco ne quid turpiter faciam. Cic. 9. Att. 6.
Perpeti turpiter. Cic. pro Milon. 9.
Cato in me turpiter fuit malevolus. Cic. 7. Att. 2.
Ingenium turpiter hirtum. Hor. 1. Epist. 3. 22.
Turpiter iners. Ovid. Rem. Amor. 780.
Compar. Ovid. 5. Trist. 6. 13.
Turpius ejicitur, quam non admittitur hospes.
TURPĬTŪDO, inis. f. [αἰσχρότης, Gl. L. G. ὄνειδος, L. G.] Deformitas. Cic. 2. de Finib. 47. Sunt etiam turpitudines plurimæ, quæ, nisi honestas natura plurimum valeat, cur non cadant in sapientem, non est facile defendere.
Turpitudo & Deformitas. Cic. 2. de Orat. 236. Locus autem & regio quasi ridiculi turpitudine & deformitate quadam continetur.
Turpitudo, quæ a libidine, aut petulantia, aut ab audacia nata est. Cic. pro Font. 27.
Crimen turpitudinis. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Generis turpitudo. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Mandati turpitudo. Paulus in l. Si mandavero tibi. §. Qui ædem. D. Mandat. Qui ædem sacram spoliandam, hominem vulnerandum occidendumve mandatum suscipit: nihil mandati judicio consequi potest, propter turpitudinem mandati.
Delere ac tollere turpitudinem atque infamiam. Cic. 2. Verr. 49.
Fœdare turpitudine. Cic. de Arusp. Resp. 32.
Habere turpitudinem. Cic. pro Domo 83.
Infigere sibi turpitudinem. V. INFLIGO.
Liberare turpitudine aliquem. V. Libero in LIBER, adj.
Notari turpitudine. Cic. pro Cluent. 119.
Venire in turpitudinem. Cic. pro Quint. 53.
Vitare verborum turpitudinem & rerum obscænitatem. Cic. 2. de Orat. 242.
TURPĪDO, inis. f. Idem. Tertull. de Cor. Mil. cap. 14. Et turpido & dedecoratio. [Nisi Turpitudo reliquit.
Turpedo in Gloss. pro Torpedo, q. V.
TURPĬFĂCIO, ĕre. [αἰσχροποιῶ] Gloss. Græcolat.
TURPIFACTOR, ōris. m. [αἰσχροποιὸς] Gloss. Græcolat.
TURPĬFĬCĀTUS, a, um. Partic. [αἰσχυνθεὶς] Turpis factus. Cic. 3. Off. 105. Quæ si in deformitate corporis habeat aliquid offensionis, quanta illa depravatio & fœditas turpificati animi debet videri?
TURPILŎQUIUM, i. n. [αἰσχρολογία, Gl. G. L.] Tertull. de Pudicit. cap. 17. Concupiscentia mala & turpiloquium.
TURPĬLUCRĬCŬPĬDUS, a, um. tert. c. Adj. fictitia vox apud Plaut. Trin. 1. 2. 64.
Turpilucricupidum te vocant cives tui.
TURPILUCRIS, e. Adj. [αἰσχροκερδὴς] Gloss. Græcolat.
TURPO, āre. [αἰσχύνω, Gl. G. L.] Turpefacere, fœdare. Cic. 1. Tusc. 85.
Hæc omnia vidi inflammari,
Priamo vi vitam evitari,
Jovis aram sanguine turpari. Virg. 10. Æn. 832.
Aram turparunt sanguine. Lucret. lib. 1. 85.
Pallor turpat ora. Sil. lib. 7. 631.
Rugæ turpant te. Hor. 4. Carm. 13. 11.
TURPĀTUS, a, um. Partic. Stat. 4. Theb. 106.
— Herculea turpatus gymnade vultus.
TURPATOR, ōris. m. [αἰσχροποιὸς] Gloss. Græcolat.
TURRANIUS, i. m. Nomen Romanum; ut, D. Turranius. Cic. 1. Att. 6.
TURRANIĀNUS, a, um. Adj. Columel. 5. 10. Pira Turraniana.
TURRICULA. TURRIFER, &c. V. infra TURRIS.
TURRIS, is. f. [πύργος, Gl. L. G. & G. L.] a Terrendis hostibus dicta est; vel quod aspectu torva sit, hoc est terribilis. Cæs. 5. Bell. Gall. 42. Tum ex omni parte lapidibus conjectis deturbati, turrisque succensa est.
Ærata turris. Claud. 1. in Eutrop. 83.
Ahenea turris. Hor. 3. Carm. 16. 1.
Alta turris. Cic. 5. Tusc. 59. Dionysius concionari ex turri alta solebat.
Ardua. Ovid. 11. Met. 392.
Cava. Virg. 9. Æn. 46.
Celsa. Hor. 2. Carm. 10. 11.
Contabulata. V. CONTABULO.
Excelsa. Sil. lib. 13. 688.
Valida. Lucret. lib. 5. 1439.
Confringere turres. Lucan. lib. 6. 123.
Munitus turribus & tropæis locus. Cic. de Provinc. Consf. 4.
Quassæ nutant turres. Lucan. lib. 6. 136.
Percussæ de cælo turres. V. PERCUTIO.
Stabilire quassas turres. Sen. Thyest. 7.
Fiunt etiam turres ambulatoriæ, de quibus Vegetius de Re Mil. lib. 4. cap. 17. hæc scribit, Turres dicuntur machinamenta ad ædificiorum speciem ex trabibus, tabulatisque compacta. Et ne tantum opus hostili concremetur incendio, diligentissime ex crudis coriis, vel centonibus communitur. Quibus pro modo latitudinis additur altitudo. Nam interdum tricenos pedes per quadrum, interdum quadragenos, vel quinquagenos latæ sunt. Proceritas autem ipsarum tanta fit, ut non solum muros, sed etiam turres lapideas altitudine superent. His plures rotæ mechanica arte subduntur: quarum lapsu volubili magnitudo tam alta moveatur. Præsens autem periculum civitatis est, si ad murum fuerit turris admota. Plures enim accipit scalas, & diverso genere conatur irrumpere. Nam in inferioribus habet arietem, cujus impetu destruit muros. Circa mediam vero partem accipit pontem factum de duabus trabibus, septumque de vimine, quem cito prolatum, inter turrim murumque constituunt, & per eum egredientes de machina bellatores in civitatem transeunt, & occupant muros. In superioribus autem turris illius partibus contati & sagittarii collocantur, qui defensores urbis contis, missilibus, saxisque ex alto prosternant. Quo facto civitas capitur sine mora. Cic. 15. Fam. 4. Aggere, vineis, turribus oppugnavi, ususque multis tormentis.
TURRĪTUS, a, um, Adj. Altus & excelsus. vel ad turris similitudinem factus. ut, Domus turrita, i. e. Alta & sublimis.
Scopuli turriti. Virg. 3. Æn 536.
Turritus, Turrifer, Turri instructus, ut
Puppes turritæ. Virg. 8. Æn. 693
Elephanti turriti, Quibus superponuntur turres, vel qui turres gerunt. Plin. lib. 8. cap. 7.
Turritus alinuando dicitur Turribus plenus. Unde & Turritæ urbes, & Mater deum nominatur Turrita: quia terra est, quæ urbes sustinet. Virg. 6. Æn. 786.
— qualis Berecynthia mater
Invehitur curru Phrygias turrita per urbes. [Quia scilicet Coronam turritam gestat capite, ut & in nummis videre licet.
Castella turrita. Lucan. lib. 6. 40.
Dea turrita, Cybele. Propert. lib. 4. 12. 52.
Mœnia turrita. Ovid. 3. Amor. 8. 48.
Muri turriti. Ovid. 3. de Pont. 4. 105.
TURRĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [πυργοφόρος, Gl. G. L.] ut, Corona turrifera Cybeles. Ovid. 4. Fast. 219. al. Turrita.
TURRĬGER, ĕra, ĕrum. [πυργοφόρος] aliud Adj. i. e. Gerens turres. Plin. 11. 2. Sed turrigeros elephantorum miramur humeros.
Dea turrigera. Ovid. 4. Fast. 224.
Carina turrigera. Lucan. lib. 4. 226.
Frons turrigera Cybeles. Ovid. 6. Fast. 321.
Mater turrigera, Cybele. Stat. 2. Achil. 147.
Urbes turrigeræ. Virg. 10. Æn. 253.
TURRĬGĔNA, æ. m. Turribus delectatus. Rutil. 1. 596.
Inter turrigenas Lydia tota suos. [Terrigenas codd. emendati.
TURRĬCŬLA, æ. f. dimin. [πυργίσκος, πυργοκόφιον, Gl. G. L.] Parva turris, Armarium. V. infra.
Supra medium tecti fastigium turricula. Vitruv. 10. 19.
Turricula, Vasculi genus, a turris similitudine, quo jactari tali ludendo solent; eadem Pyrgus & Orca dicitur. De hac tale est Martial. Epig. lib. 14. 16.
Quærit compositos manus improba mittere talos:
Si per me misit, nil nisi vota facit. [Gloss. Græcol. Πυργίσκος, πυργίσκα.

πυργισκάριον, Turricula, Armarium. Incertum de Fritillo ne, an de condente supellectilem theca intelligi velit. Hoc potius arbitror. Nam & in Lat. Gr. Armarium, Πυργίσκος, a forma nimirum turris quadratæ. In eodem Fritillum, Πυξίς. V. Talus pro Ludo, in TALUS, & PYRGUS, & FRITILLUM.

TURRIS Bissōnis, [Πύργος Βίσσωνος] Civitas Sardiniæ Ptolem. lib. 3. cap. 3. *Porto di torre* hodie: Turris Libysonis Plinio 3. 7. extr.

TURSIO, ōnis. m. Genus piscis. Plin. lib. 9. cap. 9. Delphinorum similitudinem habent qui vocantur tursiones.

TURTUR, ŭris. m. [τρυγών, ὄρνεον, Gl. G. L.] Avis nota, a sono vocis nomen habens. Plaut. Most. 1. 1. 44.

Tu tibi istos habeas turtures, pisces, aves. Martial. lib. 3. 58.

Gemit hinc palumbus, inde cereus turtur. Domitius interpretatur Pinguem. Cic. 2. de Fin. 209. Turtures & cursu & peregrinatione lætantur.

Niger turtur. Ovid. 15. Epist. 38.

Gemit turtur. Virg. 1. Ecl. 59.

Nec tamen interea raucæ, tua cura, palumbes,
Nec gemere aëria cessabit turtur ab ulmo.

Turtur, [τρυγών, ἰχθὺς, Gl. G. L.] Piscis, qui alias dicitur Pastinaca, Trygon autem a Græcis, in cujus caude emergit radius præsentissimi veneni.

TURTŬRILLA, æ. f. dimin. Seneca in Epist. 96. vocat istos, quos publica quies, aliis laborantibus, molliter habet, turturillas. Nam turtures sunt aves molliusculæ.

TURŪLIS, [Τυρούλις] Fluvius Hispaniæ Tarraconensis, Ptolem. lib. 2. cap. 6. Turia vulgo Claudiano, & Hermolao apud Plinium; Pomponius Duriam corrupte nominat.

TŬRUNDA, æ. f. Genus panificii. Non. 17. 18. Turundam, libum sacrum, quoddam ex farre genus panificii. Varr. 3. de R.R. cap. 9. Amplas omnes ex his, evulsis ex alis pinnis, & e cauda, farciunt turundis ordeaceis, partim admistis ex farina loliacea, aut semine lini, ex aqua dulci. De gallinis. Cato R. R. cap. 89. Gallinas teneras, quæ primum pariunt, concludat, polline vel farina ordeacea conspersa turundas faciat, eas in aquam intinguat, & in os indat. Varro de Liberis educandis, Alii afferrunt libum ac turundam. Turunda [κολλύριον, ἐγκόλλυρον, Gl. L. G.] apud Catonem R. R. cap. 157. significat Linamentum illud ex filis, quod in vulnus immitti a medico solet. ait enim, Et si fistula erit, turundam intro trudito: si turundam non recipiet, diluito, succum exprimito. In Gloss. Scribitur Torunda. per. o.

TURUPTIANA, æ. f. [Τουρουπτιανὰ] Ptolem. lib. 2. cap. 6. Hispaniæ Taraconensis urbs: Tuitana hodie; *Tuy* vulgo.

TUS

TŪS, tūris. n. [λίβανος, Gl. G. L. λιβανωτὸς, θυμίαμα, L. G.] Incensum, quo diis sacrificabatur, ἀπὸ τοῦ θυόω, odorem facio, vel potius θύω sacrifico: quod qui sacrificabant, ture utebantur. Charisius lib. 1. Tus a tundendo sine adspiratione dicitur, quamvis Julius Modestus, ἀπὸ τοῦ θύειν tractum dicat. Porphyr. in lib. 1. Carm. ode 30. Dicitur autem Thus ἀπὸ τοῦ θύειν, id est Sacrificare, unde aspiratur TH. Alii tamen credunt esse dictum a tunsis glebis, quia de arbore destillat, & a terra subjecta combibitur, in eaque congelatur, indeque tunsis glebis colligitur. Servius in 1. Georg. 57.

— molles sua tura Sabæi! Sane, inquit, Tus modo sine aspiratione dicimus; nam antiqui Thus dicebant ἀπὸ τοῦ θύειν, quod displicuit. Tura enim a tundendo dicta esse voluerunt, a glebis tusis, cum quibus dicitur fluens de arboribus coalescere. Sine aspiratione & in optimis Mss. codd. & in Gloss. utroque etiam scribitur. Plin. lib. 12. cap. 14. 1. Tura præter Arabiam nullis, ac ne Arabiæ quidem universæ, &c. Plura in ipso capite de ture leges. Tibul. lib. 1. 3. 34.

Reddereque antiquo menstrua tura Lari.

Acerra turis. Ovid. 4. Fast. 934.
Acerræ turis Ovid. 8. Met. 266.
Mica turis. Plin. lib. 12. cap. 14.
Turis pollen, [Μάννα] Gloss. Latinogræc. Ibidem Tuspolline.
Vindemia turis. Plin. lib. 12. cap. 14.
Candidum tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Eoum tus. Stat. 1. Theb. 263.
Flava tura. Ovid. 21. Epist. 92.
Incana tura glebis. Stat. 6. Theb. 60.
Mammosum tus. V. MAMMA.
Mascula tura. Virg. 8. Ecl. 65.
Niliacum tus. Stat. 4. Silv. 9. 12.
Odoratum tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Pia tura. Juven. 13. Sat 116.
Sabæum tus. Virg. 1. Æn. 421.
Adolere tura. Virg. 8. Ecl 65.
Dignari aliquem sacri turis honore. Ovid. 14. Met. 130.
Dare blanda tura. Tibul. lib. 3. 3. 2.
Incendere tura & odores. Cic. 6. Verr. 77.
Ingerere tura aris. V. INGERO.
Legere tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Litare ture. Pers. 5. Sat. 120.
Metere tus. Plin. lib. 12. cap. 14.
Ministrare tura. Ovid. 2. Met. 289.
Mittunt Sabæi tura. Virg. 1. Georg. 57.
Placare deos ture. Hor. 1. Carm. 36. 1.
Tribuere alicui honores turis. Ovid. 14. Met. 128.

Tus item significat Arborem turiferam. Unde apud Plin. 16. 27. Arbor turis, Lignum turis, Virgæ turis.

TUSCŬLUM, i. n. dimin. [λιβανωτίδιον] Plaut. Aul. 2. 8. 15.

Nunc tusculum emi, & hasce coronas floreas.

TURARIUS, a, um. Adj. ut Vicus Turarius, Romæ. Ascon. Signum Vertumni in ultimo vico turario est, sub basilica se flectentibus.

TŪRĀRIUS, i. m. Qui tura tractat ac vendit. Firmic. lib. 8. cap. 25. Vicesima septima pars libræ si in horoscopo fuerit inventa, turarios faciet, vel pigmentarios, seu pharmacopolas.

TŪREUS, a, um. Adj. [λιβανωτὸς, Gl. G. L.] Quod est turis. Columel. lib. 3. cap. 8. Jam tuream plantam, florentesque hortos myrrha & croco. Virg. 2. Georg. 117.

— solis est turea virga Sabæis.

Dona turea. Virg. 6. Æn. 225.
Flamma turea. Stat. 12. Theb 487.
Grana turea. Ovid. 4. Fast. 410.
Planta turea. Columel. 3. 8.

TURĪNUS, a, um. Adj. [λιβάνινος] Gloss. Græcolat.

TURĬBŬLUM, i. n. [θυμιατήριον, Gl. L. G. & G. L. λιβανωτὶς, G. L.] Vas, in quo tus adoletur. Liv. 46. Cic. 6. Verr. 29. Num etiam de L. Papirio, viro primario, locuplete, honestoque equite Romano, turibulum emisti?

TURĬCRĔMUS, a, um. Adj. Tus cremans: ut: Aræ turicremæ, In quibus crematur tus. Virg. 4. Æn. 433.

Foci turicremi. Ovid. 2. Epist. 18.

TURĬFĔR, ĕra, ĕrum. Adj. [λιβανωτοφόρος] ut, Saba turifera, Quæ producit tus. Plin. lib. 6. cap. 23. Regio turifera. Idem lib. 12. cap. 14. Ut illo modo, quum devicisset turiferas gentes, supplicaret.

Indus turifer. Ovid. 3. Fast. 720.
Aræ turiferæ. Stat. 1. Achil. 520.

TURIFĪCO, āre. Tura incendere. V. Voss. de Vit. L. L. 4. 27.

TŪRIFICĀTUS, a, um. Partic. Turificati vocabantur Apostatæ, qui idolis tura incendebant. V. Cyprian. Epist. 52.

TURILĔGUS, a, um. Adj. ut, Arabes turilegi, Tura colligentes. Ovid. 4. Fast. 569.

Nam modo turilegos Arabas, modo despicit Indos.

TUSCANIA, æ. f. [Τουσκανία] Oppidum Tusciæ prope Tarquinios, a quo Tuscanienses Plin. 3. 4. Hodie *Toscanella*.

TUSCENIUS, [Τυσκήνιος] Homo furiosus & avarus, cujus meminit Cic. 1. Q. frat. 1. Nisi forte me Paconii, nescio cujus hominis, ne Græci quidem ac Mysii aut Phrygis, potius querelis moveri putas: aut Tuscenii, hominis furiosi ac sordidi, vocibus, cujus tu ex impurissimis faucibus inhonestissimam cupiditatem eripuisti summa cum æquitate. Idem 1. Q. frat. 1. 16. Quid L. Cæcilium? nonne omni ratione placavi? quem hominem, qua ira, quo spiritu? quem denique, præter Tuscenium, cujus causa sanari non potest, non mitigavi?

TUSCIA, æ. f. quæ & HETRURIA dicitur, [Τυῤῥηνία] Italiæ regio celebris: a sacrificiis, ut quidam arbitrantur, dicta; Græci enim θύειν sacrificare dicunt: vel a Ture, quo maxime in sacrificiis utimur: vel a Tusculo Herculis filio, quod veteres grammatici probant. Unde & sine H ab eis scribitur. Hæc Tyrrhenia dicta fuit, a Tyrrheno Atys filio, qui e Mæonia discedens in Italiam venit, & eam partem occupavit, quæ ad mare inferum sita est, quod & Tyrrhenum dicitur. Hæc a Liguribus Romanisque finibus contingitur, jugis inaccessis & difficilibus referta. Ejus fines Macra & Tiberis amnes, centum & septuaginta quatuor millia inter se distantes. In ea scientia faciendorum sacrorum ita floruit, ut Romani, qui non servandæ tantum, sed etiam amplificandæ religionis cupiditate incendebantur, decem principum filios Senatusconsulto singulis Tusciæ populis, percipiendæ sacrorum disciplinæ gratia, traderent. Longior est ea provincia, quam latior ab Orientali plaga in Occidentalem porrecta. Nam si ab Aquilonari in Australem perambulemus, arctis finibus contenta est. Ab Occidente, qua Liguriæ proxima est, habet Pisas, Senas, Lucam sui juris, & Florentiam inclitas civitates. Ad Septentrionem habet Urbem veterem. In Meridionali vero litore, Pisaurum, Aretium, & Asisium. Et Tibris Romanus inde labitur, ex Appennino effluens. Septentrionalis regio cum Flaminia jungitur. Vulgus Italorum hodie *Toscanam* vocat. V. Liv. 2. 51. & Plin. 2. 54.

TUSCI, [Τυῤῥηνοὶ] Qui Tusciam habitant. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. An vos, Tusci ac barbari, auspiciorum pop. Rom. jus tenetis, & interpretes esse comitiorum potestis?

TUSCUS, a, um. Adj. [Τυῤῥηνὸς] ut, Æquora Tusca. Hor. 4. Carm. 4. 54.

Annis Tuscus, Tibris. Ovid. 3. de Arte Am. 386.
Flumen Tuscum. Idem. Ovid. 14. Met. 615.
Mare Tuscum, Vulgo *El mar de la Toscana*. Hor. 2. Epist. 1. 202.
Tiberis Tuscus. Virg. 1. Georg. 499.

Tuscus, [Τοῦσκος] Vicus Romæ dictus, quod ibi habitaverunt Tusci, qui recedente ab obsidione Porsenna remanserunt, ut ait Festus. De quo Hor. 2. Serm. 3. 228.

— ac Tusci turba impia vici.

TUSCE, Adv. [Τυῤῥηνισί] Varro apud Gell. 2. 25. Quum dicamus ab Osco, Tusco, Græco; Osce, Tusce, Græce.

TUSCĀNUS, a, um. Adj. Vitruv. 4. 6. Tuscana columna.

TUSCANĬCUS, a, um. Adj. Idem 4. 7. Opera Tuscanica.

TUSCŬLUM, i. n. [Τούσκουλον, Τοῦσκλος Steph.] Italiæ oppidum, Telegoni, Ulyssis & Circes filii, opus, Ciceronis villa nobilissimum. Sil. lib. 7. 693.

Mœnia, Laertæ quondam regnata nepoti. Tusculani, Frederici Ænobarbi Imperatoris quondam conjuncti copiis, Romanos insigni clade affecere, ut postea resipiscere non esset. Romani itaque injuriæ memores, post aliquot annos, tanta in eos ira perciti sunt, ut vix urbis fundamenta relinquerent. Hæc Volaterran. lib. 6. Tusculum vulgo *Frascati*. Ex Tusculo Cato Censorius ortum habuit. Hor. Epod. 1. 29.

Nec ut superni villa candens Tusculi
Circæa tangat mœnia.

TUSCULANUS, a, um. Adj. [Τουσκλανὸς] Qui Tusculum incolit. Cic. 3. de Lege Agr. 9. Ego Tusculanis pro aqua Crabra vectigal pendam, quia a municipio fundum accepi, si a Sulla mihi datus esset, Rulli lege non penderem.

Ager Tusculanus, in quo erat villa Ciceronis celebratissima.

Disputatio Tusculana, Quæ in Tusculano tractata est. Cic. 2. de Divin. 2. Cumque fundamentum esset philosophiæ positum in finibus bonorum & malorum, perpurgatus est is locus a nobis quinque libris, ut quid a quoque, & quid contra quemque philosophum diceretur intelligi posset: totidem subsecuti libri Tusculanarum disputationum res ad bene vivendum maxime necessarias aperuerunt. Al. Pertractatus est.

TUSCULANUM, i. n. Villa Ciceronis in agro Tusculano, in quam post forensia negotia animi recreandi gratia se Cicero recipiebat: ubi aut cum doctis aliquibus, quos eo adduxerat, se declamando exercere, aut philosophica studia intermissa revocare solebat, ut frequenter in scriptis suis meminit. 1. Att. 6. Nos Tusculano ita delectamur, ut nobismet ipsis tum denique, cum illo venimus, placeamus.

Cogito Tusculanum. V. COGITO.

TUSCU-

TUSCULANENSIS, e. aliud Adj. Cic. 9. Fam. 6. Equidem hos tuos Tusculanenses dies instar esse vitæ puto, &c.
TUSCŬLUS, a, um. aliud similiter Adj. ut,
Tellus Tuscula. Tibul. 1. 7. 57.
Umbra Tuscula. Stat. 4. Silv. 4. 16.
TUSCUS, V. TUSCIA.
TUSSIS, is. f. [βὴξ. Gl. L. G. & G. L.] Quæ gignitur vel ex frigore, vel ex pituita in arterias, seu fauces, descendente. Ter. Heaut. 2. 3. 132.
Gemitus, screatus, tusses, risus, abstine. Martial. 1. 20.
Veterem tussim acetum inhibet. Plin. lib. 23. cap. 1.
Mortuus tussi. Lucret. lib. 4. 1161.
Malam tussim expuli pectore. Catul. 7.
Anhela tussis quatit ægros sues. Virg. 3. Georg. 497.
Tussim exasperant palmæ. Plin. lib. 25. cap. 4.
Tusses concoquere. Plin. lib. 24. cap. 8.
Tussis sicca, quæ nihil emolitur. Cels. lib. 4. cap. 6.
TUSSĬCUS, i. m. Qui multum tussit. Firmic. lib. 5. cap. 16. Luna alios tussicos, alios splenicos efficiet. Al. Tussiacos.
TUSSĬCUS, a, um. Adj. Idem. Marc. Empir. cap. 20.
TUSSĬCŬLA, æ. f. dimin. [βηχμάτιον] Plin. 5. Epist. 19. Veteris infirmitatis tussicula admonitus, rursus sanguinem reddidit. conf. Cels. 4. 5.
TUSSICULĀRIS, e. Adj. [βηχικός] Ad tussim spectans. Cæl. Aurel. Tard. 2. 13. 177. Medicamenta tussicularia. i. e. Quæ ad tussiculam amovendam idonea sunt.
TUSSICULŌSUS, a, um. Adj. Tussi laborans. Cæl. Aurel. Acut. 2. 13. 90. Tussiculosa atque frigida senilis est ætas.
TUSSĒDO, inis. f. Idem, quod Tussis. Apulejus Met. 9, p. 222. Elmenh. Assiduo pulsu tussedini hiulci.
TUSSIO, ivi, itum, [βήσσω, Gl. L. G. & G. L.] ire. Tussim pati. Plaut. Asin. 4. 1. 50.
Forte si tussire occœpsit, ne sic tussiat,
Ut cuiquam linguam in tussiendo proferat. Plin. lib. 20. cap. 2. Semen eorum, cum cumino tritum, potumque in vino tussientibus auxiliatur. Martial. lib. 1. 11.
Quid ergo in illa petitur & placet? tussit. Idem 2. 26.
Male tussire. Hor. 2. Serm. 22. 107.
TUSSILĀGO, inis. f. [βήχιον] Plin. lib. 6. cap. 26. Tussim sedat bechion, quæ & tussilago dicitur. Duo ejus genera: silvestris ubi nascitur, subesse aquas credunt, & hoc habent signum aquileges. Folia sunt majuscula quam hederæ, quinque aut septem, subalbida a terra, superne pallida. *Farfara* alio nomine dicitur, & vulgo *Ungula caballina*, a forma pedis caballi. V. BECHION.
TUSUS, V. TUNDO.

T U T

TVT. Tutela. TVTELAR. S. Tutelaribus sacrum.
TUTĀMEN, V. TUEOR.
TUTĀNUS, [Τυτᾶνος] Deus apud Ethnicos qui gentes tueri putabatur. Varr. Tutanum deum Romæ omnes, qui laborant, invocant. Meminit Cæl. lib. 25. cap. 30.
TUTE, V. TU.
TUTELA, TUTELINA, V. TUEOR.
TUTEMET, V. TU.
TUTIA, V. POMPHOLYX.
TUTOR, V. TUEOR.
TŬTŬLUS, i. m. Tutulum, inquit Festus, vocari ajunt Flaminicarum capitis ornamentum, quod fiat vitta purpurea innexa crinibus, & exstructum in altitudinem. Ennius,
Libaque, fictores, argeos, & tutulatos. Itaque Varr. lib. de L. L. 6. 3. exponens hunc eundem Ennii versum, ait, Tutulati dicti ii, qui in sacris in capitibus habere solent ut metam. Id Tutulus appellatur ab eo, quod matres familias crines convolutos ad verticem capitis, quos habent uti velatos, dicunt tutulos. Sive ab eo, quod tuendi causa capilli fiebant. Sive ab eo, quod altissimum in urbe est, quod est arx, ea res tutissima, tutulus vocatur. Hactenus Varro. Fulgent lib. de Prisc. sermone 14. Varro, inquit, in Pontificalibus ait Tutulos sacerdotes dici brevium deorum. Numa vero Pompilius, & ipse de Pontificalibus scribens, Tutulum dici ait Pallium. quo sacerdotes caput tectabant, cum ad sacrificium accessissent, sicut & Virg. ait, 3. Æn. 545.
Et capita ante aras Phrygio velamur amictu. Hæc Fulgent.
TUTULĀTUS, a, um. Adj. Tutulum gerens. Varro de L. L. 6. 3. V. supra in TUTULUS.
TUTUS, V. TUEOR.

T U U

TUUS, V. in TU.

T Y A

TȲĂNA, æ. f. [Τύανα] Urbs Cappadociæ: Apollonii Tyanei patria. Inde Tyanensis Prætura, in qua est oppidum Tyana. Auctor Strab. lib. 12. & Plin. lib. 6. cap. 3. Junge Steph.
TYANĒIUS, a, um. Adj [Τυανεῖος] Ovid. 8. Met. 719.
— ostendit adhuc Tyaneius illic
Incola de gemino vicinos corpore truncos.

T Y B

TYBER, &c. V. TIBER.
TYBUR, &c. V. TIBUR.

T Y C

TȲCHĒ, ēs. f. [Τύχη] Gr. Fortunam significat. Est autem & Urbs Siciliæ, quam tertiam partem Syracusarum constituit Cic. 6. Verr. 119. cum ait, Tertia est urbs, quæ quod in ea parte Fortunæ fanum antiquum fuit, Tyche nominata est, in qua & gymnasium amplissimum est, & complures ædes sacræ: coliturque ea pars, & habitatur frequentissime.

TȲCHĬUS, [Τυχίος] Cerdo, sive faber celeberrimus apud Homerum Iliados 7. qui scutum Ajacis fecit: cujus etiam mentionem facit Ovid. 3. Fast. 823.
Nec quisquam invita faciet bene vincula plantæ
Pallade: sit Tychio doctior ille licet. Legitur & Titio.

T Y D

TȲDEUS, dissyllabum, Tydĕi vel Tydĕos, m. [Τυδεύς] Atheæ & Œnei filius, quem in bello Thebano Menalippus exstinxit. Auctor Servius in illud Virg. 6. Æn. 479.
Hic illi occurrit Tydeus, hic inclitus armis
Parthenopeus. De hoc, ut scribit Homer. lib. 4. Iliad. quum Mycenis moraretur, fama est neminem illi viribus corporis potuisse æquari.
Cruentus Tydeus. Stat. 8. Theb. 479.
Fulmineus Tydeus. Stat. 4. Theb. 94.
Magnanimus Tydeus. Stat. 6. Theb. 824.
Maximus Tydeus. Stat. 6. Theb. 380.
TYDĪDES, æ. m. patronym. [Τυδείδης] Diomedes Tydei filius, bellator strenuus, qui præter alia bene & fortiter gesta, Venerem in dextra, & Martem sub utero percussit, ut late scribit Homerus lib. Iliad. 5. Proinde scribitur Hor. 1. Carm. 15. 28.
Tydides melior patre. Sic Ibid. 6. 16.
Tydiden superis parem? Virg. 1. Æn. 101.
— ô, Danaûm fortissime gentis,
Tydide!
Cruentus. Virg. 1. Æn. 475.
Impius. Virg. 1. Æn. 164.
Par superis Tydides. Hor. supra.

T Y L

TYLOS, [Τύλος] Insularum duarum nomen est in sinu Persico, margaritis abundantium, & gossampinis arboribus, quæ cucurbitas ferunt, mali cotonei amplitudine, quæ maturitate ruptæ, ostendunt lanuginis pilas, ex quibus vestes pretioso linteo conficiuntur. V. Plin. lib. 6. cap. 27. & 12. cap. 10. & 11. Solin. cap. 65.
Item Vermis multipedus. Plin. 29. 6.

T Y M

TYMBADES, [τυμβάδες] Græco nomine appellantur Sagæ & veneficæ: quod περὶ τύμβους, hoc est circa sepulcra versentur, cadavera mutilantes aliquo membro, quo ad veneficia sue abutantur. Cæl. Rhodig. lib. 21. cap. 38.
TYMBRA, herba; & TYMBRA, nomen proprium loci, V. THYMBRA.
TYMBUS, i. m. [τύμβος] in Gloss. Græcolat. Bustus, Tumulus, Sepulcrum convertitur. Cic. 2. de Legib. 64. Si quis bustum (nam id puto appellari tymbon) aut monumentum, inquit, aut, columnam violarit, dejecerit, fregerit. Ab hoc verbo Tumba deducitur.
TȲMŒTES, [Τυμοίτης] Priami filius. Hujus meminit Servius, Euphorionis verba referens: Priamus, inquit, ex Arisba filium vatem suscepit. Qui quum dixisset quadam die nasci puerum, per quem Troja posset everti, pepererunt simul & Tymœtæ uxor & Hecuba, quæ Priami legitima erat. Sed Priamus Tymœtæ filium, uxoremque jussit occidi. Hactenus Servius enarrans hunc locum Virg. 2. Æn. 32. — primusque Tymœtes
Duci intra muros hortatur, & arce locari.
TYMOLUS, V. TMOLUS.
TYMPANIOLUM, TYMPANISTA, TYMPANISTRIA, TYMPANIUM, TYMPANIZO, V. post seq. dict.
TYMPĂNUM, i. n. [τύμπανον] Instrumentum ex una, vel utraque parte membrana clausum, intus vacuum, quod manu, vel baculo pulsatur. Eo uti solebant in sacris Matris deûm Galli.
Impulsa palmis tympana. Ovid. 4. Met. 29.
Leve tympanum. Catull. de Berecynth. 62. 8.
Rauca tympana. Ovid. in Ibin, 456.
Sæva tympana. Hor. 1. Carm. 18. 4.
Taurina tympana. Claud. 2. Cons. Stilich. 365.
Tenta tympana. Lucret. lib. 2. 618.
Virilis sonus tympani. Sen. Herc. fur. 6.
Adhibere tympanum. V. ADHIBEO.
Dare tympana eloquentiæ. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Reboant tympana. V. REBOO.
Remugit tympanum. V. REMUGIO.
Tundere inania tympana. Ovid. 4. Fast. 183.
Tympanum, Vehiculi tectum, ut ait Servius. Sive, ut aliqui putant, Testudo supra radios: radii autem dicuntur qui in media parte rotarum sunt. Virg. 2. Georg. 444.
Hinc radios trivere rotis, hinc tympana plaustris. [Rotæ sine radiis, puto.
Tympanum, Rota est, quæ a calcantibus versatur, qualem passim videmus in ea machina, qua saxa subvehuntur in magnificis ædificationibus: verbo Græco γέρανον, id est grus dicitur. In ea trochleæ sunt in summo carchesio, id est in versatili & superiore parte machinæ: & in trochlea ductarius funis, qui circum tympanum advolvitur: & a fune dependentes, qui forfices dicuntur, quibus onera evehenda prehenduntur. Budæus. Lucret. lib. 4. 903.
Multaque per trochleas, & tympana pondere magno
Commovet, atque levi sustollit machina nisu.
Tympanum etiam, Machina haustoria dicitur, quæ, dum versatur, aquam adnexis permultis modiolis haurit, & rursus circumactu defundit: a Vitruvio in decimo cap. 9. & 10. describitur, passimque in pristinis aquariis videtur. Budæus.
Tympanum, Genus vasis. Plin. lib. 33. cap. 11. Tympana vero se juvene appellata stateras, & lances, quas antiqui magidas appellaverant.
TYMPANIŎLUM, i. n. [τυμπάνιον] dimin. Arnob. 6.
TYMPANIUM, i. n. [τυμπάνιον] Margaritæ genus. Plin. 9. 35.
TYMPANĪZO, [τυμπανίζω] āre. Tympana pulsare. Suet. de August. cap. 68. Et assensu maximo comprobavit versum in scæna, pronuntiatum de Gallo Matris deûm tympanizante.
Videsne ut cinædus orbem digito temperat?

Tympanista, æ. m. [τυμπανιστής] Qui tympanum pulsat. Apul. de Deo Socr. p. 49. Elmenh.

Tumpanistria, æ. f. [τυμπανίστρια] Quæ tympanum pulsat. Sidon. 1. Epist. 2. Tympanistria psaltria canit.

Tympanŏtrība, æ. m. [τυμπανοτρίβης] In tympano apud Græcos homines torquebantur: hinc eum, qui sæpe in eo per tormenta cruciatus sit, credit Turneb. a Plauto apud Priscianum tympanotribam vocari: verba sunt Plauti in Truc. 2. 7. 49. Tympanotribam amas, hominem non nauci. Ac videretur, a τυμπανότριψ formari, ut fictum est οἰκότριψ. Vel Tympanotribam vocat, Qui tympanum pulsabat, ut in sacris Rheæ: & in multis initiationibus & sacris tympana gerebantur, ut e Lysistrata Aristophanis constat. Tympanum autem illis in sacris gerere parum virile videbatur censebaturque muliebre. Atque hanc interpretationem meliorem puto. Hæc ille Adversf. 17. 17. [An Qui tympanum machinam versat?

Tympanītes, æ. m. [τυμπανίτης] Species aquæ intercutis, quum ventre vehementer intento, creber intus ex motu spiritus sonus est, teste Cels. lib. 3. cap. 21.

Tympanĭcus, [τυμπανικός] Qui hoc morbo laborat. Plin. lib. 2. cap. 5. Hydropicis, incipientibusque tympanicis, stomachicis, &c. al. Tympaniticis. V. Harduin. in loc.

Tympanitĭcus, a, um. Adj. Idem. Veget. Mulom. 3. 27.

Tymphæi, [Τυμφαῖοι] Populi sunt Ætoliæ, Pindi montis accolæ, Thesprotis & Perrhæbis proximi, apud quos in summa terra gypsum invenitur, quod ab iis Tymphaicum appellatur, fullonibus in Græcia Cymoliæ cretæ usum supplens. V. Plin. lib. 4. cap. 2. & lib. 35. cap. 17. & Steph.

T Y N

Tyndăris, idis, f. [Τυνδαρίς] Siciliæ urbs, media ex parte a mari absumpta. Plin. lib. 2. cap. 91. Hodie *Tindaro*.

Tyndaris Patronym. V. post tyndarus.

Tyndaritānus, a, um. Adj. Cic. 15. Att. 2. & passim in Verr.

Tyndărus, i. m. [Τύνδαρος] Rex OEbaliæ, filius OEbali regis, habuit uxorem formosissimam Ledam.

Nonnunquam pro Tyndaro, Tyndareus ponitur. ut Ovid. 8. Epist. 31.

Me tibi Tyndareus vita gravis auctor & annis
Tradidit. Cic. de Fato 34. Nec Hecubam causam interitus fuisse Trojanis, quod Alexandrum genuerit: nec Tyndareum Agamemnoni, quod Clytemnestram. Hinc

Tyndarĭdæ, arum. m. pl. [Τυνδαρίδαι] Castor & Pollux dicti sunt. Ovid. 8. Met. 301.

Tyndaridæ gemini: præstantes, cæstibus alter,
Alter equo. Meminit Cic. 1. Tusc. 28. Valer. 6. Argon. 612.
Tum magis atque magis peditem candore notato
Tyndaridem incendit amor. i. e. Castorem.

Astro comantes Tyndaridæ. Valer. 5. Argon. 367. Comantes, id est, ex quorum ore plurimus manabat fulgor: & fit allusio ad astra. Nam & Castor & Pollux in sidera mutati fuerunt, ut dictum est in dictione castor.

Tyndăris, idis. f. patronym. [Τυνδαρίς] dicta est Helena. Ovid. 5. Epist. 91.

Tyndaris infestis fugitiva reposcitur armis. Lucret. lib. 1. 461.
Denique Tyndaridem raptam. Virg. 2. Æn. 601.
Non tibi Tyndaridis facies invisa Lacænæ,
Culpatusve Paris, &c. Ubi Servius, Atqui, inquit, Helena Jovis est, non Tydari filia. Sed sic dicimus Tyndaris de Helena, ut de Hercule Amphitryonides. Nam de Jove & Leda nati sunt Pollux & Helena. De Tyndareo & Leda Castor, qui & solus mortalis fuit. Unde Virg. 6. Æn. 121.

Si fratrem Pollux alterna morte redemit. Qui immortalitatem suam cum fratre partitus est. Helenam vero immortalem fuisse indicat tempus. Nam constat fratres ejus cum Argonautis fuisse. Argonautarum filii cum Thebanis dimicaverunt. Item illorum filii contra Trojam bella gesserunt. Ergo si immortalis Helena non fuisset; tot sine dubio sæculis durare non potuisset. Hanc autem legimus prius a Theseo raptam, & in Ægypto commendatam Protheo.

Tyndareus, a, um. Adj. [Τυνδάρειος] ut, Puer Tyndareus, Castor, aut Pollux. Valer. 1. Argon. 167.

T Y P

Tȳpha, æ. f. [τύφη] Planta est folio cyperidis, caulem habens enodem, cujus in summo capite flos enascitur, evadens in pappum sive lanuginem. A Galeno lib. 1. de aliment. numeratur inter legumina. Officinis hodie est incognita. Diosc. 3. 124.

Tȳphis, [Τῖφυς] Argonauta. Claud. de Bell. Get. 6.

Omnibus attonitis solus post numina Typhis
Incolumem tenui damno servasse carinam
Fertur, & ancipitem montis vitasse ruinam. Vitiose translata est Græca vocalis ex posteriore syllaba in priorem. V. tiphys.

Tȳphŏeus, trisyll. cum eu dipthongo, ĕi vel ĕos. m. [Τυφωεύς] Gigas fuit, Terræ & Titani filius. V. typhon.

Sævus Typhoeus. Virg. 2. Georg. 179. Hinc

Typhōĕus, a, um. quatuor syllabarum, Adj. [Τυφώειος] Virg. 1. Æn. 665.

Nate, patris summi qui tela Typhoea temnis.

Typhōĭus, a, um. Idem. [Τυφώιος] Claud. 3. de Rapt. Proserp. 183.
— rupitne Typhoia cervix
Inarimem? [Sic, puto, & Virg. scripsit.

Tȳphon, [Τύφων, δαίμων, Gl. L. G.] Idem qui & Typhoeus, quem Strabo lib. 13. ex Pindari auctoritate sub Ætna cruciari scribit. Alii sub Inarime condunt. ut Lucan. lib. 5. 101.

Conditus Inarimes æterna mole Tuphoeus.

Ferus Typhon. Senec. Octav. 5.

Terribilis Typhon. Ovid. 2. Fast. 461.

Typhon, frater Osiridis regis Ægypti, qui, ut testatur Diodor. Sicul. lib. 1. cap. 2. ipsum regem clam necavit, & in vigintiquinque partes corpus ejus discerpsit. Tandemque ab Iside regina, Osiridis & sorore & uxore, auxilio filii, cui Orus nomen erat, in bello est interemptus, cum iis qui cædis fuerant conscii.

Typhon item Ventus est, quem Græci Turbidum & orbe motum nominant, ut scribit Meteororum 2. Aristoteles. Gell. lib. 19. cap. 1. Navigabamus, inquit, a Cassiopa ad Brundusium, mare Ionium violentum & vastum & jactabundum. Nox deinde, quæ diem primum secuta est, in ea fere tota ventus, a latere sæviens, navem undis compleverat. Tum postea, complorantibus nostris omnibus, atque in sentina satis agentibus, dies quidem tandem illuxit: sed nihil de periculo atque sævitia remissum, quin turbines etiam crebriores, & cælum atrum, & fumigantes globi, & figuræ quædam nubium metuendæ, quas τυφῶνας vocabant impendere, imminereque, ac depressuræ navem videbantur. Hactenus Gell. Plin. lib. 2. cap. 48. de repentinis flatibus, Sin vero depresso sinu arctius rotati effregerint, sine igne, hoc est sine fulmine verticem faciunt, qui Typhon vocatur, id est vibratus ecnephias. Defert hic secum aliquid abruptum e nube gelida convolvens, versansque, & ruinam suo illo pondere aggravans, & locum ex loco mutans rapida vertigine: præcipua navigantium pestis, non antennas modo, verum ipsa navigia contorta frangens.

Tȳphos, [τῦφος] Latine Superbia, elatio, fastus, arrogantia, jactantia, a τυφόομαι Superbio, inaniter jacto. Utitur frequenter Augustinus, ut de Civit. Dei lib. 11. cap. pen. Unam fruentem Deo, alteram tumentem typho.

Tȳpus, i. m. [τύπος] Formula, Forma, Norma in Gloss. Græcolat. Est Figura, adumbratio rudis, vestigium, umbra, & veluti imago quædam alicujus rei. Plin. lib. 35. cap. 12. Umbram ex facie ejus ad lucernam, in pariete lineis circumscripsit, quibus pater ejus, impressa argilla, typum fecit.

Typi, de quibus scribit Cic. 1. Att. 10. non sunt imagines solum, & simulacra, nec sigilla hominum, sed insculptæ etiam aliarum rerum variarum effigies & formæ, quarum distincta varietate in tectoriis delectabantur, ita ut variæ quadræ & crustæ, variis cælatæ speciebus viderentur. Muretus Tubos legendum affirmat, sed Turnebi sententiæ magis assentior. Verba Cic. sunt, Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atrioli possim includere.

Tȳpĭcus, a, um. Adj. Vox apud Ecclesiasticos scriptores frequens. V. Tertull. de Patient. cap. 6. Hieron. Epist. 9.

Typice, Adv. Vulg. Interp. 1. Corinth. 10. 11.

Tȳpĭco, are. Typo exprimere. G. Brito Phil. 12. 211.

Virginis intactæ typicans nova gaudia.

Typogrăphia, æ. f. [τυπογραφία] Scriptura typis, seu formulis expressa. Ars hodie probe cognita. De ejus origine & progressu, V. Annales Typograph. viri doctiss. Mich. Maittaire, (qui Indicem in illos Annales necessarium & copiosissimum prelo paravit, brevi proditurum) Boxhornium, Phil. Carol. ad Agell. p. 218. Palmer, &c.

Typographĭcus, a, um. Adj. [τυπογραφικός] ut, Ars typographica.

Typogrăphus, [τυπογράφος] Qui hanc artem exercet.

Typographēum, i. n. [τυπογραφεῖον] Locus, in quo ars typographica exercetur.

T Y R

Tȳra, sive Tyras, æ. m. [Τύρας] Ptolemæo, Fluvius est sub Borysthene, Sarmatas dirimens a Dacis, & non procul ab Istri ostiis in Pontum Euxinum illabens, ubi & oppidum habet sui nominis. V. Plin. lib. 4. cap. 12. & Ptolemæum lib. 3. cap. 5. Ovid. 4. de Pont. 10. 50.

Partheniusque rapax, & volvens saxa Cynapes
Labitur, & nullo tardior amne Tyras.

Tyrambe, es. f. [Τυράμβη] Sarmatiæ in Asia urbs, auctore Ptolemæo lib. 5. cap. 9. vulgo *Trapano*.

Tȳrannion, [Τυραννίων] Amisenus, discipulus Estiæi Amiseni, nobilis Grammatici, tempore Magni Pompeji, docebat Romæ. Ductus est a Lucullo captivus in bello Mithridatico: Cum prius diceretur Theophrastus, mutavit nomen, quod inter æquales superbis versaretur moribus. Clarus & dives ob doctrinam factus adeo est, ut supra tria millia librorum possideret. Decessit senex morbo podagræ.

Tyrannion junior e Phœnicia discipulus prioris, a quo nomen sibi usurpavit, quum prius Diocles vocaretur. Captivus & ipse Romam ductus, a quodam Diamante Cæsaris liberto emptus, deinde dono datus Terentiæ Ciceronis, ab eaque liber factus, ludum Romæ aperuit: scripsit libros lxvii. utriusque auctor Suidas. Is docuit Q. Ciceronem filium. Cic. 2. Q. frat. 1. Hoc nunc magis animadverto, quod Tyrannio docet apud me. Idem 4. Att. 4. Et 2. 6. A scribendo prorsus abhorret animus: etenim γεωγραφικά, quæ constitueram, magnum opus est: ita valde Eratosthenes, quem mihi proposueram a Serapione & ab Hipparcho reprehenditur, quid censes, si Tirannio accesserit?

Tyrannis, V. seq. dict.

Tȳrannus, i. m. [τύραννος] apud veteres dicebatur Dominus omnem habens in subditos potestatem. Unde, ut ait Justinus 1. 1. pr. quæque civitas & gens, Rerump. imperium ab initio penes reges habebat; quos ad hujusmodi fastigium majestatis, non ambitio popularis, sed spectata inter bonos moderatio provehebat. Hique & Tyranni ob fortitudinem vocabantur. Virg. 7. Æn. 266.

Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni.

Late tyrannus. Hor. 3. Carm. 17. 9. de Lamo. i. e. Late regnans, amplum regnum possidens. Sic Virg. 1. Æn. 25.

Hinc populum late regem, &c.

Tyranni nomen, crescente malitia, quum superbi reges regnare cœpissent, ad illos tantum translatum est, qui non jure & æquis legibus, sed vi, & quadam animi libidine dominabantur. Cic. 4. de Finib. 56. Negatque Platonem, si sapiens non sit, eadem esse in causa, qua tyrannum Dionysium. Idem 3. Verr. 82. Quum in oppidis & civitatibus amicorum, non legatum Pop. Rom. sed tyrannum libidinosum, crudelemque præbueris. [Gloss. Græcolat. Τύραννος, Tyrannus, Rebellis.

Exitus tyrannorum. Cic. 2. Off. 24. Nec vero hujus tyranni solum, quem armis oppressa pertulit civitas, interitus declarat, quantum hominum odium valeat ad pestem, sed reliquorum similes exitus tyrannorum.

Vita tyrannorum. Cic. de Amicit. 52. Hæc enim est tyrannorum vita,

nimirum in qua nulla eſt fides, nulla caritas, nulla ſtabilis benevolentiæ poteſt eſſe fiducia, omnia ſemper ſuſpecta atque ſollicita ſunt, nullus locus eſt amicitiæ.
Ferus tyrannus. Ovid. 6. Met. 549.
Immitis tyrannus. Virg. 4. Georg. 459. De Plutone. [Ut rege.
Importunus & amens tyrannus. V. IMPORTUNUS.
Impotens tyrannus. Sen. Herc. fur. 9. 25.
Infandus tyrannus. Lucan. lib. 8. 687.
Intolerandus. Cic. in Vatin. 23. Simulque mihi reſpondeto tu, qui nos, qui de communi ſalute conſentimus, tyrannos vocas, fueriſne, non Tribunuspleb. ſed intolerandus, ex cæno neſcio quo atque ex tenebris, tyrannus.
Letiferi tyranni. Sil. lib. 13. 620.
Orbis tyrannus, Nero. Sen. Octav. 5.
Sævus tyrannus. Sen. Octav. 3. Perſ. 3. Sat. 35.

Magne pater divûm, ſævos punire tyrannos
Haud alia ratione velis (cum dira libido
Moverit ingenium, ferventi tincta veneno)
Virtutem videant, intabeſcantque relicta.

Tecta inhoſpita tyranni. Ovid. 1. Met. 218.
Conjungere ſe cum tyranno. Cic. 7. Att. 19. Ad fugam hortatur amicitia Cn. cauſa bonorum, turpitudo conjungendi cum tyranno: qui quidem incertum eſt Phalarimne an Piſiſtratum ſit imitaturus.
Ferre tyrannum. Cic. pro Milon. 36. Quo tandem animo hoc tyrannum tuliſſe creditis?
Inveniri tyrannum in aliquem. Cic. pro Dejot. 15. Cujus tam inhumani & ingrati animi, a quo rex appellatus eſſet, in eum tyrannum inveniri, &c.
Teneri crudeli dominatu ab aliquo tyranno. Cic. 1. de Divin. 53.
Capricornus tyrannus Heſperiæ undæ. Hor. 2. Carm. 16. 20.

TYRANNIS, ĭdis. f. [τυραννὶς] Duellium, in Gloſſ. Græcolat. Proprie Sævum ac violentum imperium. Juven. 8. Sat. 223.

Quid Nero tam ſæva crudaque tyrannide fecit? Cic. 3. de Nat. Deor. 84. Atque in ſuo lectulo mortuus, in tyrannidis rogum illatus eſt. Ovid. 15. Met. 61.

— odioque tyrannidis exſul
Sponte erat. [i. e. Tyranni.

Affectare tyrannidem. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Affectatæ tyrannidis reus. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Deſtruere tyrannidem. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Occupare tyrannidem. Cic. 3. Off. 93. Quid ſi tyrannidem occupare, ſi patriam prodere conabitur pater?
O dii boni vivit tyrannis. Cic. 14. Att. 9.

TYRANNĬCUS, a, um. Adj. [τυραννικὸς] Quod eſt tyranni. Cic. 1. de Legib. 42. Aut ſi omnes Athenienſes delectarentur tyrannicis legibus, num idcirco hæ leges juſtæ haberentur?
Tætrum, crudele, nefarium, tyrannicum facinus vel factum. Auctor ad Herenn. lib. 2. 49. Quo oſtendemus tætrum facinus, crudele, nefarium, tyrannicum eſſe. i. e. Per vim, per manum opulentam patratum, quæ res ab legibus & ab æquali jure remotiſſima eſt.

TYRANNĬCE, Adv. [τυραννικῶς] In modum tyranni, Crudeliter. Cic. 5. Verr. 115. Nunc ut hoc tempore ea, quæ regie, ſeu potius tyrannice ſtatuit in, &c.

TYRANNĬCĪDA, æ. m. [τυραννοκτόνος] Qui tyrannum occidit. Plin. lib. 7. cap. 23. Clariſſimum in feminis Leænæ meretricis exemplum, quæ torta non indicavit Harmodium & Ariſtogitonem tyrannicidas.
Tyrannicidæ proprium eſt, tyrannum occidere. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Præmia tyrannicidarum. Suet. Tiber. cap. 4.

TYRANNICIDIUM, i. n. [τυραννοκτονία] Plin. lib. 34. cap. 8. Quintil. lib. 7. cap. 3. Tyrannicidium eſt occidere tyrannum.

TYRANNOCTŎNUS, i. m. [τυραννοκτόνος] Idem Græcis, quod Tyrannicida: a Τύραννος, & κτείνω, Interficio. Cic. 14. Att. 15. Suſtuliſſe mihi videtur ſimulationem deſiderii, adhuc quæ ſerpebat in dies, & inveterata verebar ne periculoſa noſtris tyrannoctonis eſſet. conf. 12. Fam. 22.

TYRANNŎPŎLĪTA, æ. m. [τυραννοπολίτης] Civis tyranni. Sidon. 5. Epiſt. 8.

TYRAS, V. TYRA.

TYRIANTHĬNUS, a, um. Adj. [τυριάνθινος] ex Tyrio & Ianthino compoſitum. ut, Tyrianthinus color dicebatur quando abſolutus amethyſtus rurſum tyrio inebriabatur: & geminata luxuria faciebat ex utroque improbum nomen. Ex Pliu. lib. 9. cap. 41.
Tyrianthina, Veſtimenta Violacea purpura tincta, ita dicta ab Ianthino, hoc eſt violaceo colore: & Tyrio, hoc eſt purpureo. Martial. lib. 1. 54.

Sic interpoſitus vitio contaminat uncto
Urbica Lingonicus tyrianthina bardocucullus.

Pallium tyrianthinum. Vopiſc. in Carin. cap. 20.

TYRIDĀTES, [Τυριδάτης] Rex Armeniæ magnus temporibus Neronis, ut auctor eſt Plin. lib. 33. cap. 3. Et lib. 30. cap. 2. V. Sueton. in Neron. 13. & 30. Al. Tiridates, per i. q. V.

TYRINS, TYRINTHIA, TYRINTHIUS, V. TIRYNS.

TYRIUS, V. TYROS.

TYRO, TYROCINIUM, TYRONATUS, TYRONIANUS, TYRUNCULA, TYRUNCULUS, V. TIRO.

TȲROS, vel TYRUS, i. f. [Τύρος] Phœniciæ peninſula. Plin. lib. 5. cap. 19. Tyrus, quondam inſula, prælto mari ſeptingentis paſſibus diviſa, nunc vero Alexandri oppugnantis operibus continens. Olim partu clara, urbibus genitis, Lepti, Utica & illa Romani imperii æmula, terrarum orbis avida Carthagine, etiam Gadibus extra orbem conditis. Nunc omnis ejus nobilitas conchylio atque purpura conſtat. Hactenus Plinius. De obſidione ejus, utque continenti adjuncta eſt Diodor. lib. 17. Lege Curt. lib. 4. Hæc fuit olim Sarra nuncupata, ut ait Gell. 14. 6. Unde Sarranum oſtrum dicitur, & oſtrum Tyrium, & purpuram Tyriam dicimus. Phœnices accolæ fuerunt Maris rubri: dicti a palma, cujus regio plena erat. Palma enim Φοῖνιξ dicitur. Hinc terræ motu pulſi in maritimam Syriæ ſe contulere, condita urbe, Sidonem a piſce appellarunt: eam Syri vocabant Sarram. Lingua Syra enim piſcis Sear dicitur. Poſtea condidere Tyrum in ipſo mari, propter merces. τύρος enim Græce, Latine Caſeus. Tyros nunc *Sur* dicitur. Civitas erat Chriſtianorum, ſed Turcæ deleverunt eam, & ſervant portum, qui vocatur *El porto de Sur.*
Regna Tyri. Virg. 1. Æn 350.
Antiqua Tyros. Virg. 4. Æn. 670.
Antiqua Tyros; Proverbium eſt, quo ſignificamus ſummam moleſtiam extremumque malum. Tyrum enim, quæ cognominata eſt Vetus, dictione compoſita Παλαίτυρος, Alexander expugnatam, & ex inſula comportatis aggeribus redditam continentem, crudeliter tractavit, plurimiſque affecit incommodis: unde proverbium τὰ ἐκ παλαιᾶς, quo ſignificabant tantum malorum, quantum antiqua Tyros pertuliſſet. Recenſetur in Plutarchi collectaneis, atque item Zenodoti. Hiſtoria eſt apud Quint. Curt. Hæc Eraſmus.
Inſtabilis Tyros. Lucan. lib. 3. 217.
Phœniſſa Tyros. Ovid. 15. Met. 288.
Tyro deſpectus Hiarbas. Virg. 4. Æn. 36. Valet contemptus a Tyro & per denominationem a te Tyria muliere. Non enim aſſentiendum eſt Servio, qui Hiarbam facit Tyrium, quem e Trogo, & hoc 4. Æn. conſtat Afrum fuiſſe. Turnebus.

TYRIUS, a, um. Adj. poſſeſſ. [Τύριος] Qui ex Tyro eſt. Claud. de Bell. Gild. 520.

Urbs, Libyam contra, Tyrio fundata potenti,
Tenditur in longum Caralis, &c.

Amictus Tyrii. Ovid. 2. de Arte Am. 297.
Arces Tyriæ. Virg. 1. Æn. 24.
Coloni Tyrii. Virg. 1. Æn. 16.
Colores Tyrii. Ovid. 9. Met. 340.
Oſtrum Tyrium. Virg. 3. Georg. 17.
Rubores Tyrii. Virg. 3. Georg. 307.

— quamvis Mileſia magno
Vellera mutentur, Tyrios incocta rubores.

Succo Tyrio cocta ſtrata. Lucan. lib. 10. 123.

Strata micant Tyrio, quorum pars maxima, ſucco
Cocta diu.

Urbs Tyria. Virg. 1. Æn. 392.
Tyriæ, Veſtes purpura Tyria infectæ. Ovid. 2. de Arte Am. 297.

Sive erit in Tyriis, Tyrios laudabis amictus. Martial. 4. 28.
Hiſpanas, Tyriaſque, coccinaſque. [Sic Tyrium, n. & Tyria, pl.

Tyrius, pro Lecto Tyrio vel purpureo. Juven. 10. Sat. 334.

— dudum ſedet illa parato
Flammeolo, Tyriuſque palam genialis in hortis
Sternitur, &c. [Niſi potius τὸ Genialis ſubſtantive poſuit, ſubaudito Lectus, vel Torus. Schol. vet. Genialis, Lectus, ubi concumbunt.

Tyria maria, proverbio dicebatur, de Re magnopere tumultuoſa, periculique plena. Feſtus Pompejus inde natum adagium indicat, quod Pœni, Tyro oriundi, adeo potentes maris fuerunt, ut per hos omnibus mortalibus navigatio eſſet periculoſa, citatque Afranium, qui ſcripſerit de quopiam, quod Tyria maria conciret: hoc eſt ingentes turbas excitaret. Eraſm.

TYRIUM, i. n. pro Purpura. Tertull. de Pœnitent. cap. 11. Num in coccino & Tyrio pro delictis nos ſupplicare condecet. V. Tyriæ ſupra.

TYRIANTHĬNUS, a, um. Adj. V. ſuo loco.

TYROTARĪCHUS, i. m. [τυροτάριχος] Genus obſonii ex caſeo, ſalſamentiſque confecti; τυρὸς enim caſeus, τάριχος ſalſamentum. Cic. 9. Fam. 16. Tu vero (volo enim abſtergere animi tui metum) ad tyrotarichum antiquum redi. Idem 4. Att. 8. Multa me in epiſtola tua delectarunt, ſed nihil magis quam patina tyrotarichi. De tyrotaricho Apic. lib. 4. cap. 2. V. infra. Sed & Cæl. lib. 13. cap. 26. his quidem verbis, Invenio apud Græcos dici quidem τάριχος, ſalſamentum. Suidas tamen carnem intelligere mavult ſale conſperſam: addito etiam etymo, παρὰ τὸ εἰς χαῖρον ἐξιχωρίζεσθαι, quod eliquetur inde tabes gari modo; nam ἰχὼρ tabes eſt ac cruor. Id fuiſſe annonæ vilioris ut credam, facit Ariſtophanis interpres, quum in comœdia, cui titulus eſt ἱππεὺς, id eſt Equites, ita ſcribat: ὅπου τὸ ταριχοπωλεῖον, ἀλλ' ὅπου τὰ εὐτελῆ πωλεῖται. Ubi, inquit, eſt Tarichopoleum, hoc eſt ubi tenuia venduntur. Tarichos Phrygium & Gadiricum eſt apud Eupolin in Marica. Julius Pollux Ægyptia addit, & tiltitarichos (πλατὺ τάριχος, 6. 49.) dicitur ab eodem, & λεπιδωτὸν quod ſquamatum intelligit: & ſervile cibarium fuiſſe monſtrat comicus Plato, καὶ πρίων ἅμα, πλατὺ τάριχος ἐπριάμην τοῖς οἰκέταις. Ex his ducor conjectura, non tam, ut monitorum pleriſque eſt viſum, a caſeo duci ryrotarichum, quam a loco ubi conficeretur, mox Romam ſubvectaretur, uti ex Hiſpania & locis aliis. Nec me fallit, Apicium ſcribere: Patellam tyrotaricham ex quocunque ſalſo volueris, coques ex oleo; exoſſabis & cerebella cocta, pulpas piſcium, jecuſcula pullorum, caſeum mollem excaldatum: hæc omnia calefacies in patella. Apud Philippidem, Euſtathio referente, legitur τυρὸς καὶ τάριχος, ubi auctor idem probare nititur, tarichos neutro dici genere, ut apud Menandrum ἐπίπασον ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας, id eſt ſale inſperſi tarichos: & maſculino apud Ariſtophanem, τάριχον τοῦτον πλύνων, id eſt tarichum abluens hunc. Hæc Cælius.

TYRRHĒNIA, æ. f. [Τυῤῥηνία] Tuſcia, Italiæ regio. V. TUSCIA.

TYRRHĒNI, orum. m. [Τυῤῥηνοὶ] Romani Hetruſcos appellant atque Tuſcos. Græci vero eos hoc nomine nominarunt a Tyrrheno Atys filio, qui Lydia colonos hac in regione dimiſit. Atys enim, ex prognatis Herculis & Omphales unus, quum ſterilitate ac fame populum ſuum emittere cogeretur, e duobus filiis, forte jacta, Lydum quidem regni ſucceſſorem tenuit: Tyrrheno autem majorem applicans populum, foras abire juſſit. Hanc ille ingreſſus oram, de ſuo nomine vocavit Tyrrheniam. A cujus gentis præcipua crudelitate Tyranni ſunt dicti.

TYRRHĒNUS, a, um. Adj. [Τυῤῥηνὸς] ut, Æquor Tyrrhenum. Virg. 1. Æn. 71.
Arva Tyrrhena. Virg. 8. Æn. 551.

Gens

Gens Tyrrhena. Ovid. 15. Met. 577. Cic. 1. de Divin. 17.

Lydius ediderat Tyrrhenæ gentis aruſpex. Ex poeta.

Mare Tyrrhenum dictum eſt, vel quod Tuſciam alluit (inquit Servius) id eſt Tyrrheniam, vel a Tyrrhenis nautis, qui ſe in hoc mare præcipitaverunt. Namque hoc habet fabula, Dormientem in litore Liberum patrem puerum nautas abſtuliſſe Tyrrhenos, qui quum eſſet experrectus in navi, quo duceretur interrogavit. Reſponderunt illi, Quo vellet. Liber ait, Ad Naxum inſulam ſibi ſacratam. Sed quum alio vela deflecterent, iratum numen tigres, ſibi ſacratas, viſibus eorum objecit: quo terrore ſe illi in fluctus dedere præcipites. Hactenus Servius, enarrans hunc locum Virg. 1. Æn. 71.

Gens inimica mihi Tyrrhenum navigat æquor, &c. Idem in hymno quodam in Bacchi laudes ſcripſit Homerus. *La mer Thyrrene, la mer d'aval.*

Monſtra Tyrrhena. Ovid. 3. Faſt. 723.

Rex Tyrrhenus. Ovid. 4. Faſt. 893.

Sedes Tyrrhena. Virg. 7. Æn. 209.

Tyrrhus, i. m. [Τύῤῥος] Paſtor, apud quem Lavinia peperit. Inde Tyrrhidæ, arum. pl. [Τυῤῥίδαι] Tyrrhi filii. Hæc Servius apud Virg. 7. Æn. 485.

Cervus erat forma præſtanti, & cornibus ingens,
Tyrrhidæ pueri, quem matris ab ubere raptum
Nutribant, Tyrrhuſque pater, cui regia parent
Armenta, & late cuſtodia credita campi, &c.

Juvenes Tyrrhidæ. Virg. 9 Æn. 28.

Tyrtæus, i. m. [Τυρταῖος] Poeta Græcus, cujus ſæpe meminit Plato in libris de Legibus, O divine poeta Tyrtæe, inquit, ſapiens certe ac bonus nobis eſſe videris, quia excellentibus eos extuliſti laudibus, qui in bello excelluerunt. Scripſit exhortationes ad virtutes bellicas. V. Suid. Stob. Plutarch. & Poll. 4. 15.

T Y S

Tysias, æ. m. [Τυσίας] Princeps Rhetor, ſeu inventor artis rhetoricæ fuit, ut docet Cic. 2. de Invent. 6. Ac veteres quidem ſcriptores artis, uſque ab principe illo atque inventore Tyſia repetitos, unum in locum conduxit Ariſtoteles, &c. [Al. Tiſias, per i, Τισίας. Emendatius, opinor.

V

VOCALIS in locum Ϝυ Græcorum successit; ut Μῦσα, Musa. Consonæ tamen aliquando officio fungitur, idemque, quod Digamma Æolicum, munus præstat; ut, Virtus, Juvenis, &c. idque, pro more Digamma, aliquando in initio vocis, ut ἶς Vis, ἕσπερος Vesper, aliquando in medio, ut ὠὸν sive ὠϝὸν, Ovum; δῖος, Divus; & sexcenta alia. V, in potestate consonantis veteres appellabant Vau, teste Quintiliano. Credibile est Romanos semper consonam V efferre solitos ut hodie Septemtrionales W. Ita enim fere perpetuo Græci Romanas res conscribentes Οὐεργίλιος, Οὐαλέριος, Virgilius, Valerius. Hinc Latina provincialis, *Waste*, *Wine*, *Widovv*; est Vasto, Vinum, Vidua Anglis. [V. plura in DIGAMMA, & littera F.

B, P, & V consona, litteræ scil. cognatæ, sæpissime inter se permutantur, ut Δαβίδ, David; Opilio, quod Ovilio; Βαδῶ, Vado; Taberna, *Taverne*; Sapor, *Saveur* Gallis. [In Gloss. Græcolat. litteræ V consonæ locum fere B occupat.

U vocalem recte censuerunt critici a consona V non esse figura distinguendam. Nam priorem formam, sub qua hodie vulgariter venit, in antiquis monumentis, sive cippis, sive numismatibus, nusquam conspicimus.

Permutantur vocales,

A & U, ut κύλιξ, calix; κάλαμος, Culmus; Salsus, Insulsus.

E & U, ut Juro, Dejero; Ulmus, *Elm*, Angl. σκόπελος, Scopulus; idque maxime in Gerundivis, ut Repetundæ, Repetendus.

I & U, ut a φύω, Fio; idque maxime in incremento & compositione: ut Caput, Capitis; Cornu, Corniger; Arcus, Arcitenens; Opus, Opifex, &c. Vicissim διπλοῦς, duplus; Dies, Biduum: maxime autem in Superlativis; ut Optumus, Maxumus. [V. Fabius 1. 7.

O & U, ut ὠλένη, Ulna; Colo, Occulo; νύξ, Nox; μύλη, mola; Ebur, Eboris. [conf. l. c. Quintil.

Quin & diphthongi sæpe fiunt U. ut φαιὸς, Fuscus; a Cædo fit Cudo; Claudo, Occludo; φοινίκεος, Puniceus; a Pœna, Punio.

In verbis, quæ a Græco fonte cadunt, terminatio per o breve, præstatur per u; ut Κῦρος, Cyrus; πέλαγος, Pelagus, &c.

Nonnunquam inter C & L interponitur, ut Ἡρακλῆς, Hercules; Ἀλκμήνη, Alcumena: Aliquando abjicitur, ut Vinc'lum, Sæc'lum, Hercle. [Sæpius tamen apud Poetas, quam in soluta oratione, postulante scilicet metro.

V designat numerum Quinarium, non, ut Quintilianus absurde opinatur, quod esset quinta vocalis: neque, ut alii, quod esset dimidia pars denarii. X. Hoc enim est Retro gredi, atque a tegulis ædificare: sed quod in antiqua & simplici computatione in omni quinario numero necessaria esset ad ambiguitatem vitandam mutatio figurarum. Quatuor unitates IIII distincte caperet oculus, quinque non ita facile IIIII. Unitatibus igitur binis in angulum coeuntibus enascitur V. Ita neque progredimur ultra XXXX, neque ultra CCCC. In Græcis numeralibus hoc quoque accidit. V. plenius Alciat. Parerg. & Huetius in Huetianis. [Qui tamen, nisi fallor, a computatione per digitos arcessit.

V. Vale, Valeo, Vestalis, Vestis, Veteranus, Victoriatus, (scil. Nummus) Vir, Virgo, Visu, Vivens, Viva, Vivum, Vivus, Vixit, Volera, Volero, Volusus, Vopiscus, Voto, Votum, Vovit, Urbs, Usus, Uxor.

V. A. Veterano assignatum. V. AED. Viro Ædilicio. V. AET. Virtus æterna. V. A. F. Vivus aram fecit. V. A. I. D. Virtus aram jussu dedit. V. A. I. D. XI. Vixit annum unum dies undecim. V. A. L. Vixit annos quinquaginta, Vovit animo libens. V. A. L. H. S. E. Vixit annos quinquaginta hic situs est. V. A. L. S. Votum animo libens solvit. V. A. V. Vixit annos quinque. V. A. X. Vixit annos decem, & similiter de pluribus.

V. B. Vir bonus. V. B. A. Viri boni arbitratu. V. B. F. Vir bonæ fidei.

V.C. Vale conjux, Vivens, vel Vivus, curavit, Vir clarissimus, Vir consularis, [Urbis conditæ] V. C. C. Vir clarissimus Consul. V.C.C.F. Vale conjux carissima feliciter. V. C. P. Vivens curavit ponendum. V. C. P. P. Vir clarissimus Præfectus Prætorio. V. C. P. P. HISP. CIT. Vir clarissimus præfectus prætorio Hispaniæ citerioris. V. C. P. T. Vir Consularis Provinciæ Tarraconensis.

V.D. Vir devotus, Vivens dedit, vel dedicavit, Votum dedit. V. D. A. Vale dulcis anima. V. D. D. Votum dedicatum. V. D. V. N. Vale decus urbis nostræ. V. D. P. S. Vivens dedit propio sumptu, Vivens de pecunia sua.

V. E. Vir egregius, Visum est. V. E. D. N. M. Q. E. Vir egregius devotus numini majestatique ejus. V. E. F. Viro egregio fecit.

V. F. Verba fecit vel fecerunt, Vir frugalis, Viro fidelissimo, Visum fuerit, Vivens vel Vivus fecit, Voluit fieri, Votum fecit. V. F. C. Victoriæ felicitatis Cæsaris, Vivens faciundum curavit. V. F. D. M. Vivens fecit dis manibus. V. F. F. Vivens fieri fecit. V. F.G. Voluerunt fieri gratis. V. F.H.M.H. N. S. Vivens fecit hoc monumentum hæredes non sequitur. V. F. I. Vivens fieri jussit. V. F. N. M. N. S. Vivens fecit novum monumentum nomine suo. [Nisi potius Nummis suis] V. F. S. Vivens fecit sibi. V. F. S. E. S. Vivens fecit sibi & suis.

V. H. S. F. M. Vivens hoc sibi fecit monumentum, vel fieri mandavit.

V. I. Vir illustris. V. I. C. P. Vir illustris comes patrimonii. [vel Palatii.

V. K. APR. Quinto Kalendas Aprilis. [Sic V. EID. Quinto Idus.

V. L. A. S. Votum libens animo solvit. V. L. M. S. Vivens locum monumenti sibi, Votum libens merito solvit. V. L. P. Votum libens posuit. V. L. S. Votum libens solvit.

V. M. Vir magnificus, Vivens mandavit, Volens merito. V. M. F. M. Vivens monumentum fieri mandavit. V. M. M. Votum Magnæ Matri. V. M. S. Voto merito suscepto, Votum merito solvit.

V. N. Quinto Nonas.

V. P. Vicarius præfecti, Vir Patricius, Vir perfectissimus, Vivens posuit, Urbis Præfectus, Utriusque Pannoniæ. V. P. P. P. Vir perfectissimus Præfectus Prætorio. V. P. PR. Vir perfectissimus præses. V. P. R. Vota pro reditu. V. P. S. Vivens posuit sibi.

V. R. Votum reddidit, Urbs Roma, Urbis Romæ, Uti rogas.

V. S. Vice sacra, Vivens sibi, Votum solvit, Voto solenni, Voto suscepto. V. S. A. L. Voto suscepto animo libens. V. S. C. Voto suscepto curavit. V. S. D. M. Vivens sibi dedit monumentum. V. S. D. S. L. M. Vivens sibi de suo locum monumenti, Voto suscepto de suo libens merito. V. S. E. S. F. Vivens sibi & suis fecit. V. S. F. Vivens sibi fecit, Universi sic fecerunt. V. S. F. I. Vivens sibi fieri jussit. V. S. I. Vice sacra judicans. [vel Votum solvi jussit.] V.S.L. Votum solvit libere. [vel Lubens] V. S. L. A. Votum solvit libens animo, vel Voto suscepto. V. S. L. A. P. C. Voto suscepto libens animo ponendum curavit. V. S. L. D. B. P. Voto suscepto libens Deæ Bonæ posuit. V. S. L. D. D. D. Vivens sibi locus datus decreto Decurionum, vel Votum solvit loco dato. V. S. L. L. Votum solvit libentissime. V. S. L. L. M. Vivens sibi legavit locum monumenti, Votum solvit libentissime merito. V. S. L. M. Votum solvit libens merito, Voto soluto libero munere. V. S. L. M. H. D. S. P. Vivens sibi legavit monumentum hoc de sua pecunia. V. S. L. M. P. Vivens sibi locum monumenti posuit, Voto suscepto libens merito posuit. V. S. L. P. Vivens sibi locum posuit, Voto suscepto libens posuit. V. S. M. Vivens sibi monumentum, Voto suscepto merito, Votum solvit merito. V. S. N. T. L. P. Vivens sibi novum tituli locum posuit. V. S. P. Viva, vel Vivus sibi posuit. V. S. P. L. D. D. D. Vivens sibi posuit loco dato necreto Decurionum. V. S. P. L. L. M. Voto suscepto posuit libentissime merito. V. S. S. Vivens sibi statuit, Voto suscepto solvit. V. S. S. L. M. Voto suscepto solvit libens merito. V. S. T. L. M. Voto suscepto tulit libens merito.

V. T. Usus titulo. V. T. F. Usus titulo fecit. V. T. F. I. Usus titulo fieri jussit.

V. V. Valens victrix, Virgo Vestalis, Votum vovit, Voverunt. V. V. Virgines Vestales. V. V. C. C. Viri clarissimi. V V. C C. Virgines vestales clarissimæ. V. V. F. Vivis vivens fecit. V. V. L. Virginis vestalis locus. V. V. M. Virgo vestalis maxima. V. V. OSC. Urbs victrix Osca.

V A C

VACANTER, VACATIO, &c. V. VACO.

VACCA, æ. f. [δάμαλις, Gl. L. G. & G. L. βοῦς, L. G.] Bos femina. Varro 2. de R. R. cap. 5. Discernuntur in prima, vitulus & vitula: in secunda, juvencus & juvenca: in tertia & quarta, taurus & vacca. Cic. 1. de Nat. Deor. 78. Cur non gestiret taurus equæ contrectatione, equus vaccæ?

Candens. Virg. 4. Æn. 61.
Feta. Virg. 3. Georg. 117.
Nitida. Ovid. 2. Met. 694.
Nivea. Ovid. 5. Met. 330.
Sterilis. Virg. 6. Æn. 251.
Demittunt ubera lactea vaccæ. Virg. 2. Georg. 524.
Distentent pastæ ubera vaccæ. Virg. 9. Ecl. 31.

Mugit vacca. Stat. 4. Silv. 5. 18.
Pascere vaccas. Ovid. 2. de Arte Am. 239.
Vacca, Μελετητικὸς αὐλὸς, Gloss. Latinogræc. V. VASCA.

VACCŬLA, æ. f. dimin. [δαμάλιον, βοΐδιον] Virg. sive Valer. Cato in Diris v. 132.

Vaccula nonnunquam secreta cubilia captans.

Perdita vaccula. Apul. 7. Met. p. 198. Elmenh. Pastores mei perditam sibi requirentes vacculam.
Steriles vaccula. Arnob. 7. p. 225.

VACCĪNUS, a, um. Adj. [βόειος] Quod est ex vacca. Plin. lib. 24. cap. 3. Cortex illinitur, decoctus lacte vaccino, serpentis plagæ.

VACCINIUM, V. paulo post f. l.

VACCA, æ. f. Oppidum Numidiæ. Sallust. in Jugurth. cap. 47. pr. Erat haud longe ab eo itinere, quo Metellus pergebat, oppidum Numidarum nomine Vacca, forum rerum venalium totius regni, maxime celebratum, ubi & incolere & mercari consueverant Italici generis multi mortales. [Sed Vaga ex Mss. & consensu aliorum scriptorum legendum esse docet Cort. q. V. & Cellar. Geogr. Ant. 4. 5. 16.

VACCENSES, um. m. Vaccæ oppidi Numidici incolæ. Sallust. in Jugurth. cap. 66. & seq. [Sed hic quoque Vagenses Cort. q. V.

VACCĪNIUM, i. n. [ὑάκινθος, Gl. L. G. & G. L. ἄγχουσα, L.G. δαμάλιον, G. L.] Flos, qui alias Hyacinthus dicitur. Virg. 2. Ecl. 18.

Alba ligustra cadunt, vaccinia nigra leguntur. Ubi Servius, Vaccinia sunt violæ, quas purpurei coloris esse manifestum est. Falso, ut arbitror, inquit Ruellius, Servium accusant, qui vaccinium pro hyacintho Maroni acceptum in carmine adfirmarit. Nec obstat, quod Nigra dicat poeta, quando purpuream quoque violam nigram vocare soleant auctores. Idem sic florem hunc deliniat, Vaccinium folium habet bulbi, caulem palmeum, lævem, tenuioremque digito minimo, coloris herbacei, comam jacentem, incurvam, plenam floris purpurei, radice bulbacea. Hyacinthi cum viola nigra erumpunt vere, sed ante rosam, ut fere omnia, quæ in coronas a montibus petuntur. Exeunt cum gladiolo, ceterum hyacinthus maxime durat. In Gallia eximie provenit. Hoc inibi pro cocco hysginum tingitur. Frequens apud nos hyacinthus, quem florem rura hodie *vacietum* appellant, in quo pristini vocabuli quædam rudimenta relucent, quasi vaccinum & vaccinium innuant, herbam ipsam nemoralem, vel agrestem cepam. [Sunt qui uno c scribunt, Vacinium. Sed quia Græci quoque, teste Gloss. δαμάλιον vocant, apparet a Vacca ductum, & rectius litteram geminari.

Mollia vaccinia. Virg. 2. Ecl. 50.

VACCUS, i. m. [Οὐάκκος] Dux Fundanorum in Privernati bello, qui a L. Papirio captus, ædes ejus dirutæ sunt & bona publicata. V. Liv. 8. 19. & Cic. pro Domo 102. In Vacci pratis domus fuit M. Vacci, quæ publicata est & eversa, ut illius facinus memoria & nomine loci notaretur.

VACEFIO, V. VACUUS.

VĂCERRA, æ. m. Vecors & vesanus dicitur. Paulus.
Vacerram Verrius & alii complures vocari dicunt Stipitem, ad quem equos solebant religare. Atejus vero Philologus, maledictum hoc nomine significari magnæ acerbitatis, ut sit Vecors & Vesanus, teste Livio, qui dicat, Vecors & malefice vacerra. Hæc Festus. Columel. lib. 6. cap. 19. Ii autem in ipsis quatuor angulis affixi sunt omnesque transversis sex temonibus, quasi vacerræ inter se ligantur, ita ut a posteriore parte, quæ latior est, velut in caveam quadrupes possit induci, &c. De machina facienda, qua clausa jumenta curentur.
Vacerra, Genus clathrorum. Columel. lib. 9. cap. 1. Ubi vero neutrum patrifamiliæ conducit, ratio postulat vacerris includi, sic enim appellatur genus clathrorum: idque fabricatur ex robore, quercu, vel subere.

VACERRŌSUS, a, um. Adj. Insanus, vecors. Suet. August. cap. 87. V. ibi Casaub.

VACIUS, VACIA. V. VATIUS.

VACILLO, āre. pr. com. [βαμβαίνω, Gl. L. G. & G. L. λικμίζω, ὑποχωλαίνω, ὑποσκάζω, L. G.] Titubare, Inconstantem esse, & quasi alternatim moveri. Cic. de Clar. Orat. 16. Curio in utramque partem toto corpore vacillans.
Vacillare dictum a senibus, qui sint ævo defessi, atque ad sustinendam lassitudinem baculo tarditatem levent. Ex Non. 1. 148.
Vacillare ex vino. [κραιπαλῶν, Gl. L. G.] Quintil. lib. 8. cap. 3.
Arbusta tabe nimborum vacillant. Lucret. lib. 1. 806.
Fides vacillat. Arcad. in l. 1. D. de testib. Testimoniorum usus ab his præcipue est exigendus, quorum fides non vacillat.
Justitia vacillat, vel jacet potius, inquit Cic. 3. Off. 118.
Memoriola vacillare. Cic. 12. Att. 1. Sed quod scribis igniculum matutinum, γεροντικώτερον est memoriola vacillare.
Nomina vacillant. Cic. 14. Att. 18. De Patulciano nomine quod mihi suppeditatus es, gratissimum est, & simile tuorum omnium. Sed ego Erotem ad ista expedienda factum mihi videbar reliquisse: cujus non sine magna culpa, vacillarunt. i. e. Nomina seu debita exacta non sunt. Ad ista expedienda, h. e. Ad mea nomina exigenda.
Res vacillat & claudicat. Cic. 1. de Nat. Deor. 108. Sed & ille reprehensus a multis est, nec vos exitum reperitis, totaque res vacillat & claudicat.
Stabilitas amicitiæ vacillare videtur. Cic. 1. de Fin. 66.
Tellus vacillat sub pedibus, Nutat, tremit. Lucret. lib. 5. 1235.

VACILLANS, antis. Partic. Titubans, Inconstans, incertus.
Arbor vacillans. Lucret. lib. 5. 1095.
Fama vacillans. Lucret. lib. 4. 1121.

Languent officia, atque ægrotat fama vacillans.

Legio vacillans, Non firma fide. Cic. 3. Philipp. 51. In Galliam mutilatum duxit exercitum: cum una legione, & ea vacillante, L. fratrem exspectat.
Litterulæ vacillantes. Cic. 16. Fam. 15. Accepi tuam epistolam vacillantibus litterulis, i. e. Manu tremula, non recte præ valetudine scriptis.
Testis vacillans, apud Jurisconsultos, Qui inconstantia diversa testimonia dicit. Modestin. in l. 2. D. de testib. Testes, qui adversus fidem testationis vacillant, audiendi non sunt.

VACILLĀTIO, ōnis. f. Quintil. lib. 11. cap. ult. Est & illa indecora in dextrum ac lævum latus vacillatio, alternis pedibus insistentium.
Fœda vacillatio. Suet. Claud. cap. 21. Non sine fœda vacillatione discurrens.

VACILLĀTOR, ōris. m. Gloss. Lat. Gr. Vacillator, συκοφάντης.

VACINIUM, V. VACCINIUM.

VACINIA, æ. f. Arbor est Plin. lib. 16. cap. 18. Item vacinia Italiæ in aucupiis sata, Galliæ vero etiam purpurea, tingendi causa ad servitiorum vestes. [V. Hard. not. & hic pl. n. Vaccinia.

VĂCO, [σχολάζω, εὐκαιρῶ, Gl. L. G. & G. L. εὐσχολῶ, G. L.] āre. Otium habere. Cic. 12. Fam. 29. Quamvis enim occupatus sis, otii tamen plus habes: aut si ne tu quidem vacas, noli impudens esse, nec mihi molestiam exhibere. Idem 12. Att. 38. Scribes aliquid, si vacabis.
Apud Hor. Sat. 6. libri 1. Commentator anonymus Otior exp. Otium ago & otio vaco. Puto male dici Vacare otio, quia Vacare dicimur alicui rei, in qua occupamur. Acro autem dicit esse fictum verbum, quum tamen Cicero usus sit. Otium ago, ut Gr. ἡσυχίαν ἄγω. H. St. Ad verba Domesticus otior, Sat. extr. Scripsit forte Schol. Negotio vaco. i. e. Careo.
Animo vacare, pro Curis solutum esse. Cic. 1. de Divin. 10. De quibus quid ipse sentiam, si placet, exponam: ita tamen, si vacas animo, neque habes aliquid quod huic sermoni prævertendum putes.
Vacare, Dare operam. Dativo jungitur. Cic. 1. de Divin. 11. Ego vero, inquam, philosophiæ, Quinte, semper vaco.
Armis vacare. Cic. 11. Philipp. 38.
Choris epulisque vacare. Claud. 2. in Eutrop. 584.
Corpori vacare, Curare corpus. Plin. 1. Epist. 9.
Postulationibus vacare. V. POSTULO.
Sermoni alicujus vacare. Curt. lib. 6. 7. 20.
Sibi vacare. Martial. lib. 2. 5.
Vitæ vacare. Martial. lib. 5. 21.
In opus aliquod vacare, Scribendo operam dare. Ovid. 3. de Pont. 3. 36.
Vacare, Vacuum esse. Absolute aliquando ponitur. Plaut. Cas. 3. 1. 7. Fac vacent ædes.
Agri vacant, Non sunt consiti, Non coluntur. Cæs. 4. Bell. Gall. 3.
Domus, triclinium. Cic. 12. Att. 21. Tota domus superior vacat, ut scis. Eidem lib. 13. 50. Villa ita completa militibus est, ut vix triclinium, ubi cœnaturus ipse Cæsar esset, vacaret.
Locum vacare eum noluit. Cæs. 1. Bell. Gall. 28.
Locus vacat a custodibus. Cæs. 3. Bell. Civil. 25.
Quantum vacabit ab officio publico. Cic. 2. de Divin. 7. Tantum huic studio relinquendum, quantum vacabit a publico officio & munere. [Hic est Imperf.
A scribendo vacare. Plin. Epist. 51. h. e. Supersedere a scribendo.
Vacat tempus a. Cic. de Clar. Orat. 271. Nullum tempus illi unquam vacabat aut a forensi dictione, aut a commentatione domestica, aut a scribendo, aut a cogitando. i. e. Semper aut dicebat, aut scribebat orationes, inquit Budæus.
A metu vacare. Liv. 7. 1.
Ab omni administratione rerum vacare. Cic. 1. de Nat. Deor. 2. An ab omni curatione & administratione rerum vacent.
Vacare re aliqua, pro Carere. Cic. 3. de Orat. 40. Domicilium tantum in ea urbe remanet studiorum; quibus vacant cives, peregrini fruuntur.
Armis vacare. Lucret. lib. 5. 1348.
Crimine fama nostra vacat. Ovid. 4. Epist. 18.
Culpa vacare. Cic. 6. Fam. 3. Nec enim, dum ero, angar ulla re: quum omni vacem culpa.
Culpa vacare in re aliqua. Cic. 2. Fam. 1. Præsertim cum, in quo accusabar, culpa vacarem.
Cultu vacat insula. Ovid. 10. Epist. 59. conf. Agri vacant supra.
Curis vacans. Lucan. lib. 5. 126.
Cura & negotio vacare. Cic. 1. de Legib. 8.
Custode vacans. Ovid. 2. Met. 422.
Dolore corpus vacat. Ovid. in Ibin, 115.
Epulis ora vacant. Ovid. 15. Met. 478.
Justitia vacare. Cic. 1. Off. 62. Ea animi elatio, quæ cernitur in periculis & laboribus, si vacat justitia, &c.
Lamentis vacavit mors ejus. Cic. de Senect. 73. Solonis quidem sapientis elogium est, quo se negat velle suam mortem dolore amicorum lamentisque vacare. V. ELOGIUM.
Legibus vacat ætas nostra. Cic. de Senect. 34. Ergo & legibus & institutis vacat ætas nostra, muneribus iis, quæ non possunt sine viribus sustineri.
Lite vacent aures. Ovid. 1. Fast. 73.
Metu vacat amor. Ovid. 1. Amor. 6. 60. Liv. 7.
Milite & pecunia vacare. Liv. 2. 211.
Molestia vacare. Cic. 4. Acad. 131. Voluptatem autem & honestatem finem esse Callipho censuit: vacare omni molestia Hieronymus: hoc idem cum honestate Diodorus.
Morbis vacare. Jabolen. in l. Qui tertiana. D. de Ædil. edict. Qui tertiana febre, &c. ne iis quidem diebus, quibus morbis vacant, recte sani dicentur.
Populo vacare, Procul esse. Cic. 2. Tusc. 64. Hoc igitur tibi propone, amplitudinem animi, & quasi quandam exaggerationem quam altissimam animi, quæ maxime eminet contemnendis & despiciendis doloribus: unam esse omnium rerum pulcherrimam, eoque pulchriorem si vacet populo, nec plausum captans, se tantum ipsa delectet. Budæus.
Pudore vacat nox. Ovid. 1. Amor. 6. 60.
Valetudine aliqua vacare. Cels. lib. 2. cap. 14. Sed ut levata quoque adversa valetudine recte frictio adhibetur, sic nunquam adhibenda crescente febre: verum si fieri poterit, quum ex toto corpus ea vacabit, minus recte quum ea remiserit. [Subaudi Febris.
Vento omni qui vacant dies. Cels. lib. 2. cap. 1.

VACAT, Impersonale, [σχολή ἐστι] Otium vel vacuum tempus est. Dativo & Infinitivo jungitur. Ovid. 2. Trist. 216.

Non vacat exiguis rebus adesse Jovi. Virg. 1. Æn. 377.
Et vacet annales nostrorum audire laborum. [Subaudi, Tibi.

Vacat mihi esse diserto. Quintil. lib. 11. cap. 1.

VACANS, antis. Partic. [σχολάζων] Qui otiatur. Cic. 8. Fam. 3. Hoc mihi certum ac jucundissimum vacanti negotium erat, tecum id otii tempus consumere.
Animus vacans, Curis vacuus. Ovid. 9. Met. 611.
Saltus longe lateque vacantes. Virg. 3. Georg. 477.
Vacantes dicebantur, Milites adscriptitii, ad commoda solum participanda in numeros relati. Treb. Pollio in Balista tyranno extr. Est & alia ejus epistola, qua gratias Balistæ agit &c. gaudens, quod ejus consilio nullum adscriptitium, id est vacantem, haberet. conf. Suet. Claud. 25.

Vacanter, Adv. Inaniter. Phavorinus apud Gellium, Vacanter hoc etiam, inquit, accumulavit & inaniter. V. Noct. Att. lib. 17. cap. 10.

Vacantia, æ. f. [σχολή] Gloss. Græcolat.

Vacatio, ōnis. f. [ἀσχολία, Gl. G. L.] Feriæ, cessatio, immunitas. Adolescentiæ vacatio. Cic. pro Cœl. 30. Erat enim meum, deprecari vacationem adolescentiæ veniamque petere: non, inquam, audeo: perfugiis non utar ætatis.
Ætatis vacatio. Cic. 1. de Legib. 10. Ego vero ætatis potius vacationi confidebam, cum præsertim non recusarem, quominus more patrio, sedens in solio, consultantibus responderem.
Legis vacatio. Suet. in Claud. cap. 18. extr. i. e. Solutio legis. Budæus.
Militiæ vacatio. Cæs. 6. Bell. Gall. 14. pr. Cic 1. Att. 16. Senatus decrevit, ut Consules duas Gallias sortirentur, delectus haberetur, vacationes ne valerent. V. TUMULTUS.
Militiæ vacationem dare. Justin. lib. 11. 1.
Munerum omnium vacatio. Cic. 1. de Nat. Deor. 53. Nos autem beatam vitam in animi securitate, & in omnium vacatione munerum ponimus.
Rerum gestarum vacatio. Cic. pro Sull. 26. Si me, non modo non rerum gestarum vacatio, sed neque honoris, neque ætatis excusatio, vendicat a labore. [i. e. Vacatio, quam ob res meas gestas meritus sum.
Rerum omnium dare vacationem. Cic. 6. Verr. 23. Pro hisce rebus, vacatio data est ab illo sumptus, laboris, militiæ, rerum denique omnium.
Dare vacationem a causis. Cic. 1. de Legib. 11.
Habere vacationem. Cic. 4. Acad. 121. Sed cum sacerdotes deorum vacationem habeant, quanto est æquius habere ipsos deos?
Sublatis vacationibus delectum haberi in urbe. Cic. 5. Philip. 31.
Uti vacatione. Cic. 7. Verr. 41. Quod tam immune municipium, quod per hos annos tam commoda vacatione sit usum omnium rerum, &c.
Vacatio etiam ponitur pro ipsa Pecunia, quæ pro vacatione solvebatur. Tacit. 1. Hist. 46. Ut vacationes, præstari centurionibus solitæ, remitterentur. V. ibi Savil.

Vacuus, a, um. Adj. [κενός, Gl. G. L.] Inanis, nihil continens. Virg. 7. Æn. 379.

—vacua atria circum. Et 2. Georg. 287.
—neque in vacuum poterunt se ostendere rami. Idem 3.

Georg. 143.

Saltibus in vacuis pascant, & plena secundum
Flumina. Ubi tamen Servius, Vacuis, Magnis interpretatur.

[Malim, vel Otiosis, pacatis, vel Intactis, nondum occupatis.
Agri vacui, Arboribus carentes, & soli expositi, nec obumbrati ramis arborum. Virg. 2. Georg. 54.
Aula vacua, Vacuefacta. Virg. 4. Georg. 90.
Domus vacua. Cic. 1. in Catil. 4.
Equus vacuus, Sine sessore. Liv. 26. 16.
Lectus vacuus. Ovid. 11. Met. 471.
Lecto vacuo vivere. Propert. lib. 2. 2. 5.
Pectore in vacuo regnat amor. Ovid. 1. Amor. 1. 26. h. e. In pectore, quod paulo ante vacuum erat amoris affectu.
Transtrum vacuum, subaudi Remigibus. Cic. 7. Verr. 134. Nullum propugnatorem abfuisse, nullum vacuum transtrum esse: remigi rem frumentariam esse suppeditatam, &c.
Ventre vacuo mulier, cui opponitur Ventre pleno mulier, id est, prægnans. Papinianus in l. Ventre. D. de acquirenda hered.
Uterus vacuus, i. e. Non prægnans. Ulpian. in l. Cum quidam. §. Suum heredem. D. de acquiren. hered.
Vacuus [κοῦφος, Gl. L. G.] Levis, ut
Aër vacuus. Virg. 3. Georg. 109.
Auræ vacuæ. Virg. 12. Æn. 592.
Cælum vacuum. Virg. 5. Æn. 515.
Nomina vacua, Vana, inania. Tacit. 1. Hist. 30. Si respublica & Senatus & populus vacua nomina sunt. Al. Vana.
Nummi vacui dicuntur, Qui sunt sine usura & fenore, nec in usum aliquem erogantur. Scævola in l. Quintus. D. Depositi vel contra.
Pars vacua & integra. Cic. pro Rosc. Com. 52. Petisse, inquit, suam partem, Roscium a Flavio confiteor, vacuam & integram reliquisse Fannii, concedo.
Possessio caduca & vacua. Cic. 3. de Orat. 120.
Prædia vacua. Cic. pro Rosc. Amer. 26. Cum ille confirmaret se nomen Sex. Roscii de tabulis exempturum, prædia vacua filio traditurum, &c.
Venire in vacuum, Succedere in locum alicujus. Hor. 2. Serm. 5. 50.
Vacuus cum Genitivo. ut, Vacuus frugum, pro Frugibus. Sallust. Jugurth. Ager autem aridus, & frugum vacuus. Nonius. [Nisi error.
Animi vacuus, Meticulosus. Stat. 5. Theb 643.
Tempus vacuum laboris dare sibi. Ter. Heaut. 1. 1. 38.
Operum vacuus, Cessans ab opere. Hor. 2. Serm. 2. 119.
Rerum vacuæ litteræ. Tacit. 15. Ann. 8. extr.
Virium vacuus, Qui sine viribus est. Plaut. Bacch. 1. 2. 46.
Ab exercitu vacua provincia. Cæs. 8. Bell. Gall. 46.
Locus vacuus, ab defensoribus. Ibid. 2. 12.
A re aliqua vacuus, Extricatus, quum negotium absolvimus. Cic. 1. Q. frat. 3. Sin eris ab isto periculo vacuus, ages scilicet, si quid agi posse de nobis putabis.
Ab molestia omni vacuum esse, & Aliquam sollicitudinem habere, contraria. Cic. 11. Fam. 16. Permagni interest, quo tibi hæc tempore epistola reddita sit, utrum cum sollicitudinis aliquid haberes, an quum ab omni molestia vacuus esses.
A periculo vacuus. Cic. 10. Att. 16. Consilium nostrum spero vacuum a periculo fore.
Vacuus ac nudus a re aliqua. Idem 6. Verr. 3. Nam ipsa Messana, quæ situ, mœnibus, portuque ornata sit, ab his rebus, quibus iste delectatur, sane vacua ac nuda est.
A securibus vacuus. Tacit. 12. Ann. 34.
Ab omni sumptu vacui, Expertes, soluti ac liberi. Cic. 6. Verr. 23. Verum, ut opinio mea fert, his quidem temporibus in omni orbe terrarum vacui, expertes, soluti ac liberi fuerunt ab omni sumptu, molestia, munere.
A suspicione vacuus. Cic. de Arusp. Resp. 11.
A tributis vacuus. Tacit. 12. Ann. 34.
Non hora vacua a furto. Cic. 3. Verr. 33. Hora nulla vacua a furto, a scelere, crudelitate, flagitio reperietur.
Locus vacuus a turba. Cic. 5. de Fin. 1. Maxime, quod is locus ab omni turba id temporis vacuus esset.
Æmulatione vacuus. Tacit. 12. Ann. 2.
Curis vacuus. Cic. 2. de Fin. 46. Cum vacui curis etiam quid in cælo fiat scire debemus.
Cura domestica vacuus. Tacit. 12. Ann. 5.
Insidiis nihil vacuum, nihil tutum. Cic. 4. Fam. 14. Quum, propter eorum scelus, nihil mihi intra meos parietes tutum, nihil insidiis vacuum viderem.
Metu vacuus. Tacit. 1. Hist. 88.
Molestiis vacuus. Cic. 4 Fam. 4.
Negotiis vacuus. Cic. 4. de Fin. 12. Vacui negotiis honeste ac liberaliter possumus vivere.
Noxiis vacuus. Plaut. Merc. 5. 4. 25.
Periculo vacuus. Tacit. 1. Hist. 88.
Somno vacuus. Ovid. 1. Amor. 2. 3.
Timore vacuus. Cic. 2. de Fin. 30. Luxuriam non reprehendit, modo sit vacua infinita cupiditate & timore.
Tributo vacuus. Tacit. 12. Ann. 61.
Ætas vacua periculo. Tacit. 16. Ann. 13.
Gladius vagina vacuus. Cic. pro Marcell. 17.
Mens vacua tranquillitate, &c. Cic. 3. Tusc. 8. Sanitatem enim animorum positam in tranquillitate quadam constantiaque censebant, his rebus mentem vacuam appellarunt insaniam.
Nox vacua crimine. Ovid. 4. Fast. 581.
Tempus sterile & vacuum beneficio. Plin. in Paneg.
Vita vacua laboribus. Ovid. 5. Trist. 3. 9.
Vacuus, Nullis negotiis distractus. Cic. in Brut. 10. Itaque hunc elegimus diem, quum te sciremus esse vacuum.
Vacuus, pro Otioso. [ἄνκαιρος, σχολάζων, Gl. L. G. & G. L. εὔσχολος, L. G.] Tacit. 2. Ann. 46. Quoniam tres vacuas legiones, & ducem fraudis ignarum perfidia deceperit.
Vacuus ad narrandum aliquid. h. e. Cui vacat narrare, aut agere. Ter. And. 4. 2. 13.
Animus vacuus, Otiosus, nullis negotiis curisve irretitus. Cic. de Clar. Orat. 20. Nunc vero, inquit, si es animo vacuo, expone nobis quod quærimus.
Animus vacuus & solutus. Cic. 6. Verr. 23.
Animum vacuum ad res difficiles scribendas afferre. Cic. 12. Att. 37.
Aures vacuæ. Plaut. Trin. prol. 11.

Accipite, & date mihi vacuas aures, dum eloquor. h. e. Nolite aliis rebus occupare aures, tantum audite me. Al. Vacivas. Cic. Anteq. iret in exsil. 13.

Aures vacuas permulcere dictis, Adulationibus patentes. Hor. 1. Epist. 17. 26.
Dies vacuos habere, h. e. Nullis aliis rebus dedicatos. Cic. 2. Verr. 56. Etiamsi statim ad dicendum nostro commodo, vacuosque dies habuissemus, tamen oratione longa nihil opus fuisse.
Mentes vacuas tenere, Oblectare animos otiosos. Virg. 3. Georg. 3.
Operarii vacui. Columel. lib. 11. cap. 2.
Pedes vacui. Ovid. 1. de Arte Am. 491.
Tempus vacuum amori. Lucan. lib. 3. 26.
Temporis quum vacui nihil haberem. Cic. 2. Att. 23.
Umbra tonsoris vacua, Tonstrina tonsoris cessantis. Hor. 1. Epist. 7. 50.
Urbs vacua, in qua homines degunt otiosi. Hor. 2. Epist. 2. 81.
Vacuum fuit concupiscere securas opes. Tacit. 2. Hist. 38. pr.
Superl. Ovid. 3. de Pont. 1. 141.

Nec rursus jubeo, dum sit vacuissima quæras. h. e. Otiosissima, vacua & libera ab aliis negotiis.

Vacue, Adv. [κενῶς] Arnob. lib. 3. p. 121. Inaniter, vacue & sine ulla substantia constituta.

Vacuĭtas, ātis. f. [κένωσις, ἀνοχλησία] Cic. 1. Off. 73. Adhibenda est vacuitas ab angoribus. Idem 1. de Fin. 37. Nam quoniam, quum privamur dolore, ipsa liberatione & vacuitate omnis molestiæ gaudemus.
Securitas & vacuitas. Cic. 5. Tusc. 42. Securitatem autem nunc appello vacuitatem ægritudinis, in qua vita beata posita est.
Dolorum omnium vacuitas. Cic 2. de Fin. 36.

Vacīvus, a, um. Adj. [εὔκαιρος, Gl. L. G.] Idem quod Vacuus. ut, Aures vacivæ. Plaut. Trin. prol. 11.
Ædes aurium vacivæ. Idem Pseud. 1. 5. 54.

Vacīve, Adv. Idem, quod Vacue. Phædr. 5. prol. 14.

Quartum libellum dum vacive perleges.

Vacivĭtas, ātis. f. Idem quod Vacuitas. Plaut. Curc. 3. 2. 40. Cibi vacivitate Et Cic. 11. Fam. 10. Cupiditatem hominibus injiciat vacivitas non te fugit. Alii legunt Vacuitas; sed J. G. Grævius legit Vacivitas ex MSS.

Vacuo, [κενόω, Gl. G. L.] āre. Vacuum efficere. Martial. lib. 11. 6.

Si redeant veteres, ingentia nomina, patres,
Elysium liceat si vacuare nemus. Columel. lib. 3. cap. 13.

Opus est autem perito, ac vigilante exactore, qui ripam erigi jubeat, sulcumque vacuari.

Vacuātus, a, um. Partic. ut, Vacuata dolia. Columel. 12. 50.
Penates vacuati. Sil. 11. 57.

Impensis belli vacuati sæpe penates.

Vacuefăcio, ĕre. Idem quod Vacuo. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12.
Venas inedia vacuefacere. Nepos 5. 2. 5. Vacuefacere insulam.
Vacuefacere apud Lactantium de Vera sapientia libro quarto, de Christo, Quod sabbatis non vacaret, operans in salutem hominum: quod circumcisionem vacuefaceret: quod abstinentiam suillæ carnis auferret. Id est, (opinor) pro vacua & inani re haberet. H. St. Exstant cap. 17. pr.

Vacefīo, fiĕri. pro Vacuefio. Lucret. lib 6. 1015.

Hoc ubi inanitur spatium, multusque vacefit, &c. conf. v. 1003.

Vacuefactus, a, um. Partic. Nepos 20. 3. 2. Civibus veteribus sua restituit, novis bello vacuefactas possessiones divisit.

Vacanto, onis. m. Fascis, manipulus, apud Petron. cap. 63. Alii aliter legunt.

Văcūna, [Οὐακοῦνα] Dea quæ præerat otiosis & vacantibus. Huic sacrificabant agricolæ, quum post collectas fruges quiescebant. Ovid. 6. Fast. 367.

Nam quoque quum fiunt antiquæ ſacra Vacunæ,
Ante Vacunales ſtantque ſedentque focos. Hor. 1. Epiſt. 10. 49.
Vacuna, antiquorum obſoletum & ridiculum numen, non videtur tantum fuiſſe vacantium & otioſorum dea, ſed etiam eorum, qui vel crimine, vel calumnia, contumelia denique & maledicto vacui reddebantur. Eam facio conjecturam ex eo quod Auſonius Epiſt. 4. 101. ſcribit,
Totam trado tibi ſimul Vacunam,
Nec jam poſt metues ubique dictum. i. e. Vacuum te jubeo eſſe, liberum & immunem ab omni dicto & contumelia. Turneb. 2. 23.

VACUNĀLIS, e. Adj. Ad Vacunam pertinens. Ovid. 6. Faſt. ſupra.

VACORIUM, i. n. [Οὐακόριον] Urbs Norici apud Ptolemæum lib. 2. cap. 14. hodie *Villacum*. vulgo *Villack*. V. VOCONTII.

VACUNA, VACUNALIS, in VACO, paulo ſupra.

V A D

VADA, VADABILIS, V. VADUM.

VADATIO, VADATUS, V. VADIS.

VADIMŌNIS, is. m. [Οὐαδιμῶνος λίμνη] Etruriæ lacus eſt, in quo fluctuant inſulæ, de quo Plin. lib. 2. cap. 95. multa commemorat. Plinius lib. 8. epiſt. 20. Exegerat ſocer meus, ut Amerina ſua prædia inſpicerem. Hæc perambulanti mihi oſtenditur ſubjacens lacus nomine Vadimonis. Vadimonis lacum intelligunt, qui in agro Viterbienſi fervet, ſcatetque ſulphureis aquis.

VADIMONIUM, V. VADIS.

VĂDIS, is. primo dicebatur, deinde per ſyncopen VĀS, vădis. m. [ἔγγυος, ἀνάδοχος, Gl. L. G. ἐγγυητὴς, G. L.] eſt Sponſor alterius in re capitali, ut ait Feſtus. Vas (inquit Varro de L. L. 5. 7.) dictus eſt qui pro altero vadimonium promittebat, &c. Cic. 3. Off. 45. de duobus Pythagoreis, Quum is, qui morti addictus eſſet, paucos ſibi dies commendandorum ſuorum cauſa poſtulaviſſet, vas factus eſt alter ſiſtendi ejus, ut ſi ille non reverti ſſet, moriendum eſſet ipſi. V. Liv. 25. 4.
Inter vadem & Prædem. V. PRÆS.
Juſtus vas. V. JUSTUS.
Accipere aliquem vadem mortis. Cic. 5. Tuſc. 63. Quorum quum alterum vadem mortis accepiſſet, alter, ut vadem ſuum liberaret; præſto fuiſſet ad horam mortis deſtinatam. V. ACCIPIO.
Dare vades. Varr. l. c. Hor. 1. Serm. 1. 19.
Ille, datis vadibus, qui rure extractus in urbem eſt. Cic. 2. de Fin. 79. Vadem te ad mortem tyranno dabis pro amico?
Deſerere vades. Liv. 39. 41.

VADĬMŌNIUM, i. n. [ἐγγύη, Gl. L. G. & G. L. ἐγγυοδοσία, L. G.] Sponſio quædam ſiſtendi, comparendique in judicio ad diem præſtitutam, per ſe, vel per advocatos, quod deſerere non licet. Cic. pro Quint. 48. Ad vadimonium non venit; quis? is, qui tibi præſto ſemper fuit.
Convadari aliquem vadimoniis. Plaut. in Curc. 1. 3. 5.
Ubi tu es, qui me convadatus Veneriis vadimoniis?
Vadimonium a Vade deductum eſt, ut Mercimonium a Merce: & quanquam eo nomine proprie cenſetur obligatio ſiſtendi ſe judicio, tamen omnis ſponſio & promiſſio eo interdum vocabulo continetur, ut e dicto Thaletis Mileſii cognoſci poteſt, ἐγγύα παρὰ δ' ἄτα, quod Auſonius in Sapient Sentent extr. vertit,
Mileti fugiſſe Thales vadimonia alumnus. Idem Lud. Sapient. v. 190. convertit, — ſponde, noxia eſt præſto tibi.
Garrula vadimonia. Ovid. 1. Amor. 12. 23.
Concipere vadimonium, Certam formulam exprimere. Cic. 2. Q. frat. 14. Negat enim in tanta multitudine eorum, qui una eſſent, quenquam fuiſſe, qui vadimonium concipere poſſet. V. CONCIPIO.
Conſtituere vadimonium. Cic. de Senect. 21. Omnia, quæ curant, meminerunt, vadimonia conſtituta, qui ſibi, cui ipſi debeant.
Deſerere vadimonium. Plin. in præfat. Inſcriptiones, propter quas vadimonium deſeri poſſet. i. e. Feſtiviſſima, & magna, multaque promittentes, ita ut vel vadimonium propter eorum librorum recitationem deſeri poſſit. Budæus. V. DESERO.
Differre vadimonium. Cic. 2. Att. 7. In hominem ire cupiebam, non mehercule ut differrem cum eo vadimonium: nam mira ſum alacritate ad litigandum. i. e. Differre diem judicii, diem adeundi Prætoris. V. DIFFERO.
Facere miſſum vadimonium, eſt Vadimonii obligationem remittere, condonareque. Cic. pro Quint. 23. Qui quo tempore primum male agere cœpit, in vadimoniis differendis tempus omne conſumpſerit, qui poſtea quoque vadimonium miſſum fecerit. Budæus. [i. e. Noluerit te vadari, cum poſſet.
Imponere vadimonium alicui. Nepos 20. 5. 2.
Obire vadimonium. V. OBEO.
Obſtricti vadimonio hodie dici poſſunt, qui ob crimina in judicium vocati, ab judicibus (ut fit) impetraverunt, ut aut ſua, aut ſponſorum fide dimittantur, ea lege ut in diem certum, aut quandocunque judici viſum fuerit, ad judicium ſiſtantur, quos *elargis* Galli vocant. Budæus.
Occurrere ad vadimonium. Suet. Calig. cap. 39. Et litigatorum plerique, quod occurrere abſentes ad vadimonium non poſſent, cauſa caderent.
Promittere vadimonium. Cic. 5. Verr. 38. Et 7. Verr. 141. Quod iſti ſimul ac nuntiatum eſt, hominem jubet Lilybæum vadimonium Venerio ſervo promittere. Promittit, Lilybæum venitur. V. PROMITTO.
Siſtere vadimonium. Cic. pro Quint. 20. Venit Romam Quintius, vadimonium ſiſtit. V. SISTO.
Eſſe vadimonium alicui cum aliquo. Cic. pro Quint. 56.
Eſſe in vadimonio. Cic. pro Quint. 23.

VADOR, [καθεγγυῶμαι, Gl. L. G. & G. L. μετὰ παραγγελίας συντάσσομαι, L. G.] āri. Verbum commune eſt ſecundum Priſcianum, pro Vadimonio obſtringere, ſive diem judicii ex compacto conſtituere, & in jus vocare. Cic. pro Quint. 61. Debere tibi dicis Quintium: procurator negat. Vadari vis: promittit. In jus vocas: ſequitur. Judicium poſtulas: non recuſat. Plaut. Perſ. 2. 4. 18.
Vadatur hic me. P. utinam vades deſint, in carcere ut ſis. Cic. pro Quint. 23. Se jam neque vadari amplius, neque vadimonium promittere: ſi quid agere ſecum velit Quintius, non recuſare. Hic quum rem Gallicanam cuperet reviſere, hominem in præſentia non vadatur, Ita ſine vadimonio diſceditur. Hor. 1. Serm. 9. 36.
— & caſu tunc reſpondere vadato
Debebat: quod ni feciſſet, perdere litem. Ovid. Rem. Amor. 665.

Jamque vadaturus, lectica prodeat inquit.

VADATUS, a, um. Partic. Fulgentio de Priſc. ſer. 61. teſte, Obſtrictus, vel ſub fide, aut fidejuſſione exſiſtens, ſicut Feneſtella ait: Apud quem vadatus amicitiæ nodulo tenebatur. V. Apul. 11. Met. p. 259. Elmenh. Amore vadatus vinctuſque. Plaut. Bacch. 2. 2. 3.

VADATIO, ōnis. f. apud JCtos. V. Hotoman. de verb. jur.

VĀDO, ſi, ſum, [ἀπέρχομαι, Gl. L. G.] ĕre. Iter facere, quaſi Viæ ſe dare. Virg. 2. Æn. 396.
Vadimus immiſti Danais, haud numine noſtro. Cic. in Arat. 326.
Poſt hunc ore fero Capricornus vadere pergit.
Lentulus Spinter hodie apud me, cras mane vadit. Cic. 14. Att. 11.
Ad eum poſtridie mane vadebam, quum hæc ſcripſi. Cic. 4. Att. 9.
Vade, ὕπαγε, ἄπιθι. Gloſſ. Latinogræc.
Vade age. Virg. 3. Æn. 462.
Vadit adverſus imminentem hoſtium aciem. Liv. 9. 31.
In hoſtes vadendum. Liv. 7. V. INVADO.
In mortem vadere. Virg. 2. Æn. 359.
In præceps vadere. Sen. Hippol. v. 179.
— vadit animus in præceps ſciens.
In prælium vadere. Liv. 3. 63. & 9. 13.
Veloci via vadere. Senec. Med. 4.
Feræ erectæ vadunt. Auctor ad Heren. lib. 2. 29.
In Meſopotaniam vadit Euphrates per Seleuciam. Plin. lib. 5. cap. 2.
Per iter præceps gloria vadit. Ovid. 4. Triſt. 3. 74.

VADENS, entis. Partic. [βαδίζων] Virg. 6. Æn. 263.
Ille ducem, haud timidis vadentem paſſibus, æquat.
Vadentes per. Liv. 26. 6. Elephanti, per media caſtra vadentes, ſtragem tabernaculorum, ingenti ſonitu ac fuga abrumpentium vincula jumentorum, facerent.

VĂDUM, i. n. Plur. Vada. [βράχη τῆς θαλάσσης, Gl. L. G. & G. L.] Locus in flumine, lacu, mari, & quacunque aqua, qua propter brevitatem tranſiri poteſt, ſive per quem vadere licet, quum ſit minus profundus. Plin.
Lignum vado hærebat. Liv. 38.
Pontem, quia vado nuſquam tranſitus erat, facere inſtituit. Liv. 38. 18.
Rhodanus nonnullis locis vado tranſitur. Cæſ. 1. Bell. Gall. 9.
Scitus vadorum. Ovid. 9. Met. 108.
Brevia vada. Virg. 5. Æn. 221.
Cæca. Virg. 1. Æn. 540.
Dura vada cæcis ſaxis. Virg. 3. Æn. 706.
Gelida. Ovid. 3. Amor. 6. 26.
Iniqua. Propert. lib. 1. 17. 10.
Limoſum. Ovid. 4. Faſt. 300.
Paluſtria. Claud. 2. de Rapt. Proſerp. 59.
Prona vada fluvii. Claud. 1. in Eutrop. 353.
Sacra vada fontis Numici. Virg. 7. Æn. 242.
Tarda vada, Aquæ torpentes & pigræ. Sen. Herc. fur. 9.
Torva vada. Senec. Theb. v. 116. Al. Torta.
Vitrea vada. Claud. de Aponi balneis 5. 32.
Emergere e vadis, per metaphoram. Cic. pro Cœl. 51. Sed quoniam emerſiſſe jam e vadis, & ſcopulos prætervecta videtur oratio mea, perfacilis mihi reliquus curſus oſtenditur.
Frangere undoſum vadum nando. Sil. lib. 8. 555.
Labitur placido vado Lethe. Senec. Herc. fur. 9.
Nudantur vada. V. NUDUS.
Tentare vadum, pro Aggredi negotium aliquod, dixit Ovid. 1. de Arte Am. 437.
Tranſiliunt rates vada. Hor. 1. Carm. 3. 24.
Res eſt in vado, i. e. In tuto. Nam ut in profundo periculum conſiſtit, ita in vado ſecuritas. Ter. And. 5. 2. 4.
Vadum, pro Fundo. Plin. lib. 31. cap. 3. de aquarum ſalubritate, Super omnia obſervatio una, ut illa vado exſiliat vena, non e lateribus.
Refuſa imis vadis ſtagna. Virg. 1. Æn. 130.
Vadum pro Mari. Catull. Argon. 62. 6.
Auſi ſunt vada ſalſa cita decurrere puppi.
Cærula vada. Virg. 7. Æn. 198.
Fervida. Virg. 7. Æn. 24.
Piſcoſa. Ovid. 2. de Arte Am. 82.
Salſa vada. Virg. 5. Æn. 158.
Applicare remos vadis. Ovid. 3. Triſt. 9. 10.
Exſultant vada. Virg. 3. Æn. 557.
Pellere vada remis. Catull. Argon. 62. 58.
Vertere vada livida remis. Virg. 6. Æn. 320.

VADUS, i. maſculino genere apud antiquos. Salluſt. Hiſt. lib. 1. Et mox Fufidius adveniens cum legionibus, poſtquam tantas aſperitates, haud facilem pugnantibus vadum, cuncta hoſti, quam ſuis, opportuniora videt, &c. Ex Nonio 3. 265.

VADA, orum. n. pl. Locus Italiæ in Liguria, cui Sabatiorum nomen adjicitur. Cic. 11. Fam. 10. Ad Vada pervenit. Et Epiſt. 13. Priuſquam ad Vada venit. V. Geograph. Hodie *Savona*. Sic
Vada Volaterrana. Cic. pro Quint. 24. Quum veniſſent ad vada Volaterrana, quæ nominantur, vident perfamiliarem Nævii, &c.

VADUS, a, um. pro Vadoſus. Pomp. Mela 2. 5. Atax ex Pyrenæo monte digreſſus, vaduſque eſt. Al. Vadoſus rectius.

VADŌSUS, a, um. Adj. [τεναγώδης] ut, Vadoſus amnis, Qui frequentia habet vada, quæ tranſiri pedibus poſſunt. Cæſ. 1. Bell. Civil. 25. Quod his locis vadoſum mare erat, longius progreſſus, &c. Liv. 37. 14. Quod in fluminis modum longum & anguſtum & vadoſum oſtium portus ſit.
Aquæ vadoſæ. Lucan. lib. 8. 698.
Superl. Solin. cap. 65. Ganges, ubi vadoſiſſimus eſt.

VADO, [διαπεράω] āre. Per vadum tranſire. Solin. Flumen, quod propter brevitatem facile vadari poterat.

VADĀBĬLIS, e. Adj. Idem, quod Vadoſus. Sareſb. 2. 24. Non vadabilis Abyſſus.

V Æ

VÆ, [οὐαὶ] Interjectio, his rebus propria, quas exſecramur. Dativo jungitur. Ter. And. 2. 1. 3. Væ miſero mihi. Martial. lib. 5. 34.

Carpere causidicus fertur mea carmina: quis sit
Nescio: si sciero væ tibi, causidice.
Aliquando sine casu. Virg 9. Ecl. 28.
Mantua, væ miseræ nimium vicina Cremonæ! [Nisi Væ miseræ! i. e. Infelici tibi. V. MISER.
Væ victis! a Brenno Gallorum Rege in proverbium venit. Festus. V. Liv. 5. 48. extr.
Nonnulli Veh scribunt, alii Væh, aut Væ.
VÆCORS, V. VECORS.
VÆNEO, V. VENEO.
VÆSANUS, V. VESANUS.

V A F

VĂFER, afra, frum. pr. c. Adj. [δόλιος, πανοῦργος, Gl. L. G.] Callidus, astutus, quasi valde Afer, ut vult Non. 1. 70. Mira enim semper fuit Afrorum calliditas. Cic. 3. de Rep. apud Non. l. c. Non sunt in disputando vafri, non veteratores, non malitiosi. Et 3. Off. 57. Certe non aperti, non simplicis, non ingenui, &c. versuti potius, obscuri, astuti, fallacis, malitiosi, callidi, veteratoris, vafri. Ovid. 3. de Arte Am. 332.
Cuive pater vafri luditur arte Getæ. [V. Valer. pr. lib. 7. cap. 3.
Jus vafrum. Hor. 2. Serm. 2. 131.
Compar. Hieron. Epist. 23. Cavillentur vafriora licet.
Superl. Senec. Epist. 48. Interrogationes vaferrimas struere. Cic. 1. de Nat. Deor. 39. Chrysippus, qui Stoicorum, somniorum vaferrimus habetur interpres.
VAFELLUS, a, um. Adj. dimin. Festus, Sicut fit diminutive a Macro macellus, a Vafro vafellus. [Sic Misellus, Pulchellus, Nigellus, &c.
VAFRE, Adv. [πανούργως] Callide. Valer. lib. 7. cap. 3. De Vafre dict. aut fact. sæpius. Cic. 4. Verr. 132. Nihil sane vafre, nec malitiose facere conatus est.
VAFRĬCIA, æ. f. Senec. Epist. 49. Non vacat mihi vafriciam meam experiri.
VAFRĀMENTUM, i. n. Valer. Max. lib. 7. cap. 3. ext. 2. Quantum imperium quam parvo interceptum est vaframento. Ibidem 4. Lampsacenæ urbis salus unius vaframenti beneficio constitit.

V A G

VĂGEDRŪSA, æ. f. Fluvius inter Achatem & Gelam, apud Sil. lib. 14. 229.
Qui fontes, Vagedrusa, tuos, &c. Emendati codd. Vage Chrysa.
VĂGĒNI, orum. m. [Οὐάγγνοι] Plin. lib. 3. cap. 20. Populi inter Alpinas gentes. Sil. lib. 8. 608.
Tum pernix Ligur, & sparsi per saxa Vageni.
VĀGĪNA, æ. f. [ξιφοθήκη, Gl. L. G. & G. L. κολεὸς, L. G.] Alicujus rei theca. Vagina Isidoro 18. 9. videtur dicta quasi Bajugina, quod in ea mucro vel gladius bajulatur. Vossio quasi Vacina a vacuitate; aliis a Vagiendo, quod quasi vagitum edat, dum stringitur gladius. Cic. 1. in Catil. 4. Verumtamen ut inclusum in tabulis, tanquam gladium in vagina reconditum. Idem 2. de Nat. Deor. 37. Ut clypei causa involucrum, vaginam autem gladii, sic præter mundum cetera omnia aliorum causa esse generata. Virg. 9. Æn. 305.
Sic ait illacrimans: humero simul exuit ensem
Auratum, mira quem fecerat arte Lycaon
Cnossius, atque habilem vagina aptarat eburna.
Diripere ensem vagina. Ovid. 10 Met. 475.
Ducere ferrum vagina. Ovid. 4. Fast. 929.
Educere gladium e vagina. Cic. 3. de Invent. 14.
Eripere ferrum vagina. Virg. 6. Æn. 260.
Liberare ensem vagina. Ovid. 2. Fast. 792.
Tectus ensis vagina. Hor. 2. Serm. 1. 41.
Corporis in vaginas unguium mucrones condunt feræ. Plin. 8. 25.
Viscerum membranæ & vaginæ. Plin. lib. 11. cap. 37.
Frumenti vagina. Varro 1. de R. R. cap. 48. Aristæ enim quasi cornua sunt spicarum: quæ primitus, quum oriuntur, neque plane apparent, in qua sublatent herba, ea vocatur vagina, uti qua latet conditus gladius. Cic. de Senect. 51. Culmoque erecta geniculato, vaginis jam quasi pubescens includitur.
VAGINŬLA, æ. f. dimin. [κολεόριον] Plin. lib. 18. cap. 7. Et far in vaginulis suis servant ad satus.
VĀGIO, [βαβάζω] īre. proprium est infantium. Ter. Hec. 4. 1. 2. Nam audisse vocem pueri visus est vagientis. Cic. de Senect. 83. Et si quis deus mihi largiatur, ut ex hac ætate repuerascam, & in cunis vagiam. Ovid. 2. Fast. 405.
Vagierant ambo pariter. Heins. ex MSS. legit, Vagierunt clamore pari.
Dicitur de Hœdis. Varro de L. L. 6. 5. Ejusdem (sc. Ennii) ab hœdo,
Clamorque ad cælum volvendus per æthera vagit.
Item de Leporibus. Auctor Philomel. v. 60.
VAGĪTO, [βαβάζομαι] āre. frequentat. Stat. 4. Silv. 8. 35.
— quumque tibi vagitet tertius infans. Alii Vagiret.
VAGĪTUS, ûs. m. [ὁ τῶν βρεφῶν κλαυθμὸς, ἢ μυγμὸς, μυκηθμὸς, Gl. L. G. κλαυθμὸς παιδὸς, κλαυθμηρισμὸς, G. L.] Ipsa infantium vox. Martial. lib. 9. 9.
Sordida vagitu posceret æra puer.
Ingens vagitus. Virg. 6. Æn. 426.
Lugubris vagitus. Lucret. lib. 5. 227.
Rudis vagitus. Stat 2. Silv. 1. 105.
Edere vagitum. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Mixti ægris vagitibus ploratus. Lucret. lib. 2. 579.
VAGOR, ōris. m. Idem. Lucret. lib. 2. 575.
Et superantur item, mulcetur funere vagor. Nonius 2. 889.
VAGITĀNUS, i. m. Vagientium deus. Augustin. de Civit. Dei 4. 8. Vagitanum, qui infantum vagitibus præsideret. Al. Vaticanum.
VAGŬLUS, a, um. Adj. a Vagio. Adrianus imperator in carmine, quod moriturus dixit apud Spartianum cap. 25.
Animula vagula, blandula, &c. [Immo Dimin. a Vagus Adj. q. V. & not. Casaub.
VAGULĀTIO, ōnis. f. a Vagulo, āre, quod a Vagio descendit; Vagitus, clamor, convicium. Verba sunt legis XII Tabul. Cui testimonium defuerit, is tertiis diebus ob portum ob vagulationem ito. Tertiis diebus valet, diebus perendinis, ut dicitur tertiis nundinis: ob portum, ad ædes: ob vagulationem, ad quiritandum & convicium homini faciendum, qui ad testimonium dicendum non venerit. Nec assentior iis qui a Vagor deducunt, nec qui Obvagulatum legunt, cum Vagulationem Festus plane aperteque legat, & interpretetur, sitque Ob vagulationem dictum antiquo more pro Ad vagulationem. Ex Turnebo.
VAGNA, æ. f. [βάτιος μεγάλη, ἥν τινες γαῦλον καλοῦσιν] Cupa. Gloss. Latinogræc.
VĀGUS, a, um. Adj. [ἀλήτης, ῥέμβος, πλανήτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui sine negotio modo huc, modo illuc inutiliter discurrit. Dictus quod vacuus, id est sine negotio agatur. Cic. 7. Att. 11. Vult enim me Pompejus esse, quem tota hæc Campana & maritima ora habeat ἐπίσκοπον, ad quem delectus & summa negotii referatur. Itaque vagus esse cogitabam. Solutum quiddam sit, nec vagum tamen, ut ingredi libere, non ut licenter videatur errare. Cic. in Orat. 77.
Aliquem vagum & exsulem errare. Cic. pro Cluent. 175.
Exsul vagus. Ovid. 11. Met. 408.
Juventus vaga. Martial. lib. 2. 90.
Mercator vagus. Hor. de Arte Poet. 117.
Pecora vaga. Catul. de Berecynth. 61. 13.
Turba vaga. Ovid. 13. Met. 221.
Villicus vagus, i. e. Libidinosus. Columel. lib. 12. cap. 1. Curandum est, ne vagum villicum, nec aversum contubernio suo habeamus.
Volucres vagæ. Ovid. 14. Met. 340.
Animi vagus. Catull. de Berecynth. 61. 4.
Gressus vagi. Martial. lib. 2. 57.
Hic quem videtis gressibus vagis lentum, &c.
Pede vago quisque discedebant. Catul. Argon. 62. 225.
Aves vagæ. Hor. 4. Carm. 4. 2.
Aura vaga. Ovid. 8. Met. 197.
Errores vagi. Ovid. 4. Met. 501.
Fama vaga. Ovid. 21. Epist. 233.
Febres vagæ, Inordinatæ. Cels. lib. 3. cap. 5.
Flumina vaga. Hor. 1. Carm. 34. 9.
Fortuna vaga & volubilis. Cic. pro Milon. 70.
Lumina vaga noctis. Stat. 3. Theb. 63.
Mane vagum, Quo vagamur. Martial. lib. 7. 38.
Discursus varios, vagumque mane.
Murmura vaga. Stat. 6. Theb. 563.
Natura vaga, Effrenis. Hor. 2. Serm. 7. 74.
Nomen herbæ vagum, Inconstans, & multis opinionibus obnoxium. Plin. lib. 27. cap. 4 Ambrosia vagi nominis est, & circa alias herbas fluctuati. h. e. Ambrosiæ nomen multis herbis est commune.
Pars quæstionum vaga, libera & late patens. Cic. 2. de Orat. 67.
Rumores vagi. Ovid. 11. Met. 667.
Sententia errans & vaga, cui Certa & stabilis opponitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 7. Est enim & Philosophi & Pontificis & Cottæ, de diis immortalibus habere, non errantem & vagam, ut Academici, sed, ut nostri, stabilem certamque sententiam.
Sermonibus vagis complet aures. Claud. 1. Conf. Prob. & Olyb. 31.
Vitam prosequi inopem & vagam. Cic. 12. Philipp. 15.
VAGŬLUS, a, um. Adj. dimin. V. in VAGIO.
VAGE, Adv. Auctor ad Herenn. lib. 4. 43. Restant etiam decem exornationes verborum, quas idcirco non vage dispersimus, sed a superioribus separavimus, &c.
Amnes vage deerrarunt. Lucret. lib. 3. 872.
Res sparsæ & vage disjectæ. Auctor ad Herenn. lib. 4. 3.
VAGOR, [ῥέμβομαι, Gl. G. L.] āri. Inutiliter huc atque illuc ferri. Cic. pro Font. 23. Hi contra vagantur læti atque erecti passim toto foro, cum quibusdam minis, & barbaro atque immani terrore verborum. Et 1. de Invent. 2. Nam fuit quoddam tempus, quum in agris homines passim bestiarum more vagabantur.
Boves vagantur per arva. Ovid. 1. Fast. 545.
Vagantur gregatim fere cujusque generis squamosi. Plin. lib. 9. cap. 16.
Per orbem terrarum vagari. Cic. 2. de Lege Agr. 41.
Quacunque velis vagari. Cic. 2. de Lege Agr. 34.
Tota urbe vagatur. Virg. 4. Æn. 68.
In foro volitare & vagari. Auctor ad Herenn lib. 4. 52.
Cum conjugibus & liberis vagamur egentes. Cic. 8. Att. 2.
Terras vagari, Pervagari. Propert. lib. 2 28. 19. Al. 21. 21.
Ino etiam prima terras ætate vagata est. [An Terris?
Vagatur animus, quod etiam Peregrinari dicimus, & divagari, hoc est alienari, discurrere. Cic. 2. Off 7. Non enim sumus ii, quorum vagetur animus errore, nec habeat unquam quid sequatur.
Fama vagatur. Virg. 2. Æn. 17.
Mors immatura vagatur. Lucret. lib. 5. 222.
Nomen tuum longe atque late vagabitur. Cic. pro Marcell. 30.
Oratio ne vagari & errare cogatur. Cic. 2. de Orat. 209.
Vagari & Perstringere breviter, contraria Cic. 3. Tusc. 13. Et primo si placet, Stoicorum more agamus, qui breviter perstringere solent argumenta: deinde nostro instituto vagabimur.
Eo fit ut errem & vager latius. Cic. 4. Acad. 60.
Dicitur de Lascivis & libidinosis. Suet. de Neron. cap. 26. Post crepusculum statim, arrepto pileo, vel galero, popinas inibat, circumque vicos vagabatur ludibundus. V. Idem Othon. cap. 2.
VAGO, [πλανάομαι] āre. neutrum. Plaut. Mil. 2. 5. 13. Te alloquor, vitii probrique plena, quæ circum vicinos vages. al. Vaga es.
VAGANS, antis. Partic. [περιφερόμενος] ut, Aves vagantes. Tibull. lib. 1. 3. 59.
Aves huc & illuc passim vagantes. Cic. 2. de Divin. 80.
Licentia vagans. Hor. 4. Carm. 15. 10.
Spartacus vagans. Hor. 3. Carm. 14. 19.
VAGĀTIO, ōnis. f. [πλάνη, Gl. G. L.] Liv. 5. 8. Neglectum Anxuri præsidium vagationibus militum.
Incerta vagatio. Apul. de Deo Socrat. p. 50. Elmenh.
VAGĀBUNDUS, a, um. Adj. Seneca de vita beata, Ille effusus in voluptates, ac vagabundus semper & ebrius. Alii aliter legunt.
Flamma vagabunda. Solin. cap. 11.
VAGERASSIM, Adv. [πεζηδὸν] Gloss Latinogræc.

V A H

Vāh, vel Va, [φεῦ, Gl. G. L.] Interjectio admirantis. Plaut. Curc. 3. 78.
Subegit ſolus intra viginti dies.
ly. Vah! c. quid mirare? &c.
Vah, exſultantie & lætitiæ. Ter. And. 3. 4. 10. Vah conſilium callidum.
Vah, inſultantis aliquando. Ter. Adelph. 2. 1. 33. Vah, leno iniqua me non vult loqui.
Vaha, Interjectio exſultantis, vel ridentis. Plaut. Caſin. 4. 4. 25. Vaha. s. quid negotii eſt?

V A L

VAL. Vale, Valeria, Valerius, Valerianus. VALENT. Valentinus.
Valasca, æ. f. [Οὐαλάσκα] Bohemorum regina fuit, quæ, facta cum ceteris mulieribus conjuratione, de excutiendo virorum principatu, copiarum ductrix bellum movit: interfectiſque viris, feminas omnes aſſueruit in libertatem, ita ut inſtar Amazonum multos annos imperarint ſine viris. Volater. in Geographia.
Valde, V. in Validus poſt valeo.
Valentia, æ. f. [Οὐαλεντία] Hiſpaniæ citerioris urbs, tribus millibus paſſuum a mari remota, ut auctor eſt Plin. lib. 3. cap. 3. & Ptolemæus lib. 2. cap. 10. & Mela lib. 2. 6. Nomen retinet.
Eſt & Valentia, juxta Viennam ad Rhodanum, Allobrogum civitas, ut docet Plin. lib. 3. cap. 4. Hodie *Valence*.
Valentīna, æ. f. Herba Artemiſia. Apul. de Herb. cap. 10.
Văleo, ui, ĭtum, [ὑγιαίνω, ἰσχύω, Gl. L. G. & G. L. ἔῤῥωμαι, G. L.] ēre. Sanum vel ſalvum eſſe. Plaut. Amph. 2. 1. 34.
Equidem valeo, & ſalvos ſum recte, Amphitruo. Ovid. 5. Triſt. 13. 7.
Si tamen ipſe vales, aliqua nos parte valemus.
Nos hic valemus recte: & quo melius valeamus, operam dabimus. Cic. 11. Fam. 23.
Vâlere & Ægrotare, contraria. Cic. 2. de Fin. 43. Quæ cum Ariſtoni & Pyrrhoni omnino viſa ſunt pro nihilo, ut inter optime valere, & graviſſime ægrotare nihil prorſus dicerent intereſſe: recte jampridem deſitum eſt diſputari.
Valere ab oculis, & ejuſmodi, h. e. Morbo oculorum liberatum eſſe. Gell. lib. 5. cap. 10. Plaut. Epid. 1. 2. 26. A morbo valui, ab amimo æger fui.
Valere a pecunia. Plaut. Aul. 2. 2. 9. Jocus Plautinus.
Animo valere. V. animus.
Corpore valere. Cic. de Clar. Orat. 77. Filius quidem ejus, is qui hunc minorem Scipionem a Paulo adoptavit, ſi tantum corpore valuiſſet, in primis habitus eſſet diſertus.
Stomacho valere. Juven. 6. Sat. 100.
Ne valeam, Imprecantis vox. Martial. lib. 2. 5.
Ne valeam, ſi non totis, Deciane, diebus,
Et tecum totis noctibus eſſe velim. Idem lib. 2. 92. V. Phæd. 4. 1.
Curſu valere. Quintil. lib. 9. cap. 2. Virg. 5. Æn. 67.
— quique pedum curſu valet, &c.
Pugnis valere. Plaut. Amph. 1. 1. 244.
Viribus ad luctandum valere. Cic. 1. Off. 107. Alios enim videmus velocitate ad curſum, alios viribus ad luctandum valere.
Valere, Momentum vel pondus, ſive auctoritatem habere, alicujus momenti putari. Ter. Eun. 5. 2. 42.
Neque tam imperita, ut quid amor valeat, neſciam. Idem in prol. Heaut. 26.
Arbitrium veſtrum, veſtra exiſtimatio
Valebit. Cic. de Amicit. 48. Non tantum valet, ut tollat e vita amicitiam.
Proficere & valere. Cic. de Clar. Orat. 139. Omnia veniebant Antonio in mentem, eaque ſuo quæque loco, ubi plurimum proficere & valere poſſent.
Minus valet. V. Minor in parvus.
Naturaliter valere. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Nihil valet. V. nihil.
Publice valere. Tacit. 12. Ann. 60.
Rogando valere. Ovid. 2. Met. 183.
Ut lex valet. Cic. 2. de Legib. 23. Tamen erant fere in more majorum, qui tum ut lex valebat. [i. e. Legis inſtar erat.
Arma. ut Cic. 9. Fam. 17. Fiet enim quodcunque volent qui valebunt: valebunt autem ſemper arma. [i. e. Prævalebunt.
Arma plus valent legibus. Ovid. 4. de Pont. 9. 94.
Auctoritas valuit. Cic. 2. Tuſc. 53. Cur ergo poſtea alii? valuit auctoritas.
Opinio diuturna valet tarditatis. Cic. 1. de Orat. 125.
Preces veſtræ valuere. Ovid. 13. Met. 89.
Auctoritate & voluntate Magiſtratuum valuit hæc res. Cic. 4. Verr. 19. Quæ omnia ante iſtum Prætorem, & noſtrorum Magiſtratuum auctoritate, & Halelinorum ſumma voluntate, valuerunt.
Valere, cum Dativo. Gell. lib. 5. cap. 12. Nam & augendæ rei, & minuendæ parum valet.
Valere ad. Cic. 1. Acad. 21. Vitæ autem adjuncta eſſe dicebant, quæ ad virtutis uſum valerent.
Ad gloriam hæc res mihi valet. Cic. 3. in Catil. 29.
Vide an alibi apud Cicer. H. St.
Ad eam rem valet, ut. Cic. 1. Verr. 29. Etenim iſta Quæſtura ad eam rem valet, ut elaborandum tibi in ratione reddenda ſit, quamobrem, qui Quæſtor ejus fueris, accuſes.
Apud aliquem valere, Poſſe aliquid ab aliquo facile obtinere. Ter. Heaut. 3. 1. 79. Cic. 9. Fam. 14. O mi Cicero, inquit, gratulor tibi, quum tantum vales apud Dolabellam.
Apud eum valet mea gratia, vel auctoritas. Cic. ad Brut. 8. Idem 2. Tuſc. 11. Sed hæc eadem num cenſes apud eos ipſos valere, niſi admodum paucos, a quibus inventa, diſputata, conſcripta ſunt?
Apud plebem valet auctoritas illius. h. e. Multum poteſt. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 17.
Apud me auctoritas tua plurimum valet. Cic. 4. Fam. 11.
Apud quem quicquid valebo, vel auctoritate vel gratia, valebo tibi. Cic. 6. Fam. 6. extr.

Voluntate apud aliquem valere. Cic. 1. de Orat. 4. Nam neque auctoritate quiſquam apud me plus valere poteſt, neque voluntate.
Veritas valet apud eum. Cic. pro Quint 10. Certe aut apud te, & eos, qui tibi adſunt, veritas valebit: aut, &c.
Gratia valere apud Senatum. Liv. 31. 48.
In arte aliqua valere. Martial. lib. 2. 64.
In cauſis valet multum. Cic. 1. Tuſc. 26. Quod in omnibus cauſis & debet & ſolet valere plurimum.
In hoc felicitatis fama ſermoque valet. Cic. pro Muren. 38.
In id valet. Quintil. lib. 4. cap. 5.
In omnes partes valere. Cic. 4. Fam. 10.
In utranque partem valent arma facundiæ. Quintil. lib. 2. cap. 16.
In vulgus inſipientium valet opinio. Cic. 2. Tuſc. 63. Sed tamen hoc evenit, ut in vulgus inſipientium opinio valeat honeſtatis, quum ipſam videre non poſſint.
Amicis valere. Cic. 4. Att. 17. Reliqui duo plebi ſic exæquantur, ut Domitius valeat amicis, & adjuvetur, tamen non gratiſſimo munere.
Auctoritate valere. Cic. 3. de Legib. 38. Libertatem iſtam largior populo, ut & auctoritate valeant, & utantur bonis.
Ingenio valere. Ovid. 1. Amor. 15. 14.
Perfidia valere. Plaut. Bacch. 2. 2. 40. Sic
Opibus & potentia valere. Cic. 1. Fam. 7. Qui plus opibus, armis, potentia valent, perfeciſſe tantum mihi videntur, ſtultitia, & inconſtantia adverſariorum, ut etiam auctoritate jam plus valerent.
Valet, pro Significat. Suet. in Vitell. cap. ult. extr. Cui Toloſæ nato cognomen in pueritia Beco fuerat, id valet, gallinacei roſtrum. h. e. Significat.
In utranque rem illud verbum, Unde, valet. Cic. pro Cæcin. 89.
Idem valet. Tacit. 1. Ann.
Verbum quid valeat non vident. Cic. 3. Off. 39.
Quo valet. Nepos in Themiſtocle 2. Athenienſes miſerunt Delphos conſultum, quidnam facerent de rebus ſuis. Deliberantibus Pythia reſpondit, ut mœnibus ligneis ſe munirent. Id reſponſum quo valeret, quum intelligeret nemo, Themiſtocles perſuaſit conſilium eſſe Apollinis, ut in naves ſe ſuaque conferrent: eum enim ſignificari murum ligneum. Paulo poſt, Hoc eo valebat, ut ingratis ad depugnandum omnes cogerentur.
Valere, Poſſe, pollere, potentem eſſe, vim vel vires habere, de Medicinæ auxiliis.
Valet purgare, Pollet ad purgandum. Plin. lib. 34. cap. ult.
Valet pro antidoto. Plin. lib. 20. cap. 13.
Valere pro indiviſo. Plin. lib. 16. cap. 32. Illud proxime mirum, mutari naturam in iiſdem, atque pro indiviſo valere.
Valet eodem. Celſ. lib. 6. cap. 6. h. e. Ad idem.
Adverſus aliquid valere. Celſ. lib. 4. cap. 15. Valenſque eſt etiam adverſus cancrum inteſtinorum minii gleba, cum ſalis hemina contrita.
Valet, [ἄξιόν ἐστι] Gloſſ. Latinogræc.
Valere, ad pretium & æſtimationem refertur, tuncque pretium in Ablativo ponitur. Plin. lib. 30. cap. 3. Aureus nummus poſt annum ſexageſimum ſecundum percuſſus eſt, quam argenteus, ita ut ſcrupulnm valeret ſeſtertiis vicenis.
Accuſativum dedit Varro L. L. 4. 36. dicens, Denarii, quod denos æris valebant: quinarii, quod quinos.
Admittit & Genitivum. Paulus in l. Si ſervum meum. D. Ad leg. Aquil. Si ſervum meum occidiſti, non affectionem æſtimandam eſſe puto, ſed quanti omnibus valet. i. e. Omnium opinione & æſtimatione.
Quaſi minimo valere res dicitur, Quæ fere nullius aut exigui pretii eſt. Ulpianus in l. Julianus. §. Si venditor. D. De actionibus empti, Quum Terentius Victor deceſſiſſet, relicto herede fratre ſuo: & res quaſdam ex hereditate, & inſtrumenta, & mancipia villicis ſubtraxiſſet: quibus ſubtractis, quaſi minimo valeret hereditas.
Vale, [σῶζε, Gl. L. G.] Imperativus, quo utimur quum recedimus: vel quum remanentes reſpondemus abeunti. Ter. Eun. 1. 2. 110. In hoc biduum, Thais, vale. i. e. Sana ſis. Cic. 16. Fam. 6. Vale, mi Tiro, vale, & ſalve.
Ave & Salve. Martial. lib. 9. 8. — non vis, Afer, avere, vale.
Mi frater vale. Cic. 2. Q. frat. 5.
Etiam atque etiam vale. Cic. 5. Att. 19. V. etiam.
Longum vale. Virg. 3. Ecl. 79.
Et longum, formoſe, vale, vale, inquit, Iola.
Valete mea deſideria, valete. Cic. 14. Fam. 2.
Valeas, interdum pro Diſcedas, & abeas ponitur: non quod abeat ille a nobis, ſed quod nos ab illo, Vale dicendo, inquit Valla lib. 6. cap. 30. Adelph. 4. 4. 13.
Hem quid iſtud obſecro, inquam, eſt? valeas, habeas illam, quæ placet.
Valeat. [ὑγιαίνῃ, Gl. L. G.] Ter. And. 4. 2. 13. Valeant qui inter nos diſſidium volunt.
Valeat, aliter. Cic. 1. de Nat. Deor. 123. Si maxime talis eſt deus, ut nulla gratia, nulla hominum caritate teneatur, valeat.
Valere dicebat. Suet. in Auguſt. cap. 53. Die Senatus nunquam Patres niſi in curia ſalutavit: & quidem ſedentes, ac nominatim ſingulos, nullo ſubmonente: & diſcedens eo modo ſedentibus valere dicebat. conf. infra valedicere.
Valere juſſit. i. e. Vale dixit. Cic. 5. Att. 2. Poſtea jam juſſi valere, quum me ſpectans e ſua villa, numquid vellem, rogaſſet. Ibid. 5. 2. Hominem aliquid agentem ſalutavi, poſtea valere juſſi.
Vale & Salve (inquit Varro) quum ad mortuos referuntur, non id dictum eſt, quod aut valere, aut ſalvi eſſe poſſint, ſed quod ab his recedimus, eos nunquam viſuri. Virg. 11. Æn. 97.
— ſalve æternum mihi, maxime Palla,
Æternumque vale. Serv.
Supremum vale dicere. Ovid. 6. Met. 62. V. Lex. Pitiſc.
Valĕdīco, ĕre. Ovid. 1. Triſt. 7. 21.
Idque quod ignoti faciunt, valedicere ſaltem. Et Senec. Epiſt. 17. Tibi valedicere non licet. Sed ſæpius vocabula diviſa legimus.
Valedictōrius, a, um. Adj. ut, Oratio valedictoria. V. Cellar. Antibarb. p. 100.
Valens, entis. [ὑγιὴς, Gl. G. L. ἰσχύων, L. G.] Partic. Sanus, incolumis. Cic. 16. Fam. 9. Sed tamen Aſclapo medicus plane confirmat propediem te valentem fore.

Oblectatio

Oblectatio valentium. Cic. 2. Off. 6.
Recte valens. Hor. 1. Epiſt. 7. 3.
Adoleſcens imberbis, bene valens & maritus. Cic. pro Domo 37.
Senſus ſani & valentes. Cic. 4. Acad. 19.
Valens, Viribus pollens. Cic. 7. Att. 3. His ille rebus ita convaluit, ut nunc in uno civi res ad reſiſtendum ſit: qui mallem tantas ei vires non dediſſet, quam nunc tam valenti reſiſteret.
Membris & mole valens. i. e. Mole membrorum. Virg. 5. Æn. 431.
Valens & Infirmus, contraria. Varro de R. R. lib. 3. cap. 16. Providendum ne infirmiores a valentioribus opprimantur.
Pugnare cum valentiore. Cic. 5. Fam. 21. Quavis tuta conditione pacem accipere malui, quam viribus cum valentiore pugnare.
Civitas firma & valens. Cic. de Aruſp. Reſp. 60.
Deus morbo omni valentior. Stat. 1. Silv. 4. 111.
Homo colonus quidam, valens. Cic. pro Cluent. 175.
Juvenis valens. Ovid. 15. Met. 207.
Juventa valens. Catul. Epithal. Jul. 59. 234.
Lictores valentiſſimi, & ad pulſandos verberandoſque homines exercitatiſſimi. Cic. 7. Verr. 141.
Satelles robuſtus & valens & audax. Cic. 2. de Lege Agr. 83.
Trunci valentes. Virg. 2. Georg. 426.
Tunicæ valentes. V. TUNICA.
Valentius ad omnia, Utilius, potentius, efficacius. Plin. lib. 20. cap. 18.
Adjumentum valentiſſimum. Plin. lib. 22. cap. 19.
Amor patriæ valentior omni ratione. Ovid. 1. de Pont. 3. 29.
Argumenta valentiora. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Cauſa valentior. Ovid. 1. de Pont. 10. 35.
Poſtulatio valentior. Cic. 7. Att. 6. Eſt illa quidem impudens poſtulatio opinione valentior.
Cibus valentiſſimus. Celſ. lib. 2. cap. 18. Valentiſſimum cibum voco, in quo plurimum alimenti eſt.
Materia valentiſſima. Idem. Celſ. lib. 2. cap. 18. Ovum durum valentiſſimæ materiæ eſt: molle, vel ſorbile, imbecilliſſimæ.
Valentiſſimum genus, Quod eſt maximi alimenti. Celſ. lib. 2. cap. 18. Scire oportet, quæ ex frumentis panificia ſunt, generis valentiſſimi eſſe. Id valentiſſimum voco, in quo plurimum alimenti eſt.

VALENTER, Adv. [ἐῤῥωμένως] Columel. lib. 1. cap. 5. Quippe quæ ab imo præſtructa valenter reſiſtent contra ea, quæ poſtmodum ſuperpoſita incumbent.
Compar. ut, Valentius ſpirare. Ovid. 11. Met. 481.

VALENTIA, æ. f. [ἰσχὺς, ῥώμη, Gl. G. L.] Potentia, firmitas, fortitudo, robur, cujus contrarium eſt Invalentia. Solinus cap. 2. Sunt qui videri velint Romæ vocabulum ab Evandro primum datum, quum oppidum ibi offendiſſet, quod exſtructum antea Valentiam dixerat juventus Latina, ſervataque ſignificatione impoſiti prius nominis, ῥώμην Græce, Valentiam Latine nominatam.
Populorum valentia, Vires. Tertull. adv. Judæos cap. 9. Congregavit omnem valentiam populorum.
Valentia, Dea Ocriculanorum. Tertull. Apol. cap. 24.

VALENTŬLUS, a, um. Adj. dimin. Plaut. Caſ. 4. 4. 26. Obſecrō & valentula eſt, pæne expoſuit cubito.

VALITŪRUS, a, um. Partic. [ῥώσων] Ovid. 1. Triſt. 3. 44.
Multaque in adverſos effudit verba penates,
Pro deplorato non valitura viro. Plin. lib. 17. cap. 1.

VALESCO, [ῥώννυμαι, Gl. G. L.] ĕre. inchoativum, Validum fieri. Lucret. lib. 1. 940.
Sed potius tali facto recreata valeſcat. h. e. Vires recolligat, & priſtinam ſanitatem recipiat. Idem lib. 4. 17.
Meditatio & labor in poſterum valeſcit. Tacit. 4. Ann. 61.

VALĬDUS, a, um. Adj. [ἰσχυρὸς, Gl. L. G. & G. L. ῥωμαλέος, ἐῤῥωμένος, στεῤῥὸς, G. L.] Valens, ſanus. Plaut. Men. 5. 3. 2.
Qui me vi cogunt, ut validus inſaniam.
Validus ex morbo, Convaleſcens. Liv. 3. 13.
Omnia viceris, ſi, ut ſpero, te validum videro. Cic. 16. Fam. 6.
Mente minus validus quam corpore. Hor. 1. Epiſt. 8. 7.
Validum ac ſalvum. Ter. Hec. 3. 5. 7.
Animi validus & corpore ingens. Tacit. 15. Ann. 53.
Virium & opum validus. Tacit. 2. Hiſt. 19.
Copiis validus. Tacit. 3. Hiſt. 8.
Gratia & facundia validus. Plin. 3. Epiſt. 9. ad Cornelium Minucianum.
Validus in animo alicujus. Tacit. 4. Ann. 12. Quia Priſca in animo Auguſtæ valida, anum, ſuapte natura potentiæ anxiam, inſociabilem nurui efficiebat.
Orandi validus. Tacit. 4. Ann. 21.
Honoribus ſpernendis validus. Tacit. 4. Ann. 37.
Cum verbo Inf. ut, Validus ſuſtinere pondus. Plin. lib. 16. cap. 42. h. e. Ad ſuſtinendum.
Armis validis potens. Ovid. 6. Met. 678.
Certamina valida. Stat. 6. Theb. 704.
Enſis validus. Virg. 10. Æn. 815.
Gens valida. Claud. de Bell. Get. 134.
Hoſtis validus. Ovid. 12. Met. 511.
Ictus validi. Ovid. 3. Met. 64.
Lacerto valido torquentur pila. Ovid. 2. Faſt. 11.
Leo validus. Lucret. lib. 5. 983.
Manu valida lacerare aliquid. Virg. 12. Æn. 98.
Silices validi, i. e. Duri. Lucret. 1. 572.
Taurus validus. Tibul. lib. 1. 3. 41.
Vires validæ. Virg. 2. Æn. 50.
Urbs valida muris, Munitiſſima. Liv. 1. 15.
Æſtus validus, Magnus. Ovid. 14. Met. 352.
Flumen validum. Lucret. lib. 1. 292.
Fons validus. Plin. Epiſt. 161.
Greſſus validi. Stat. 2. Silv. 1. 126.
Opes validæ, h. e. Magnæ. Plaut. Ciſt. 2. 1. 18.
Plaga valida. Lucret. lib. 3. 819.
Pondus validum. Virg. 3. Georg. 172.
Præſidium validiſſimum, Maximum, Firmiſſimum. Plin. in Paneg.
Puer validus, Jam robuſtus. Hor. 2. Serm. 2. 87.
Radices validæ. Lucret. lib. 2. 102.
Rumor validus. Tacit. 4. Ann. 10.
Segetes validæ. Ovid. Rem. Amor. 84.
Spes valida, Magna. Tibul. lib. 2. 6. 25.
Vino valido titubantia membra, Multo. Ovid. 6. Faſt. 677.
Auctor validiſſimus, Graviſſimus. Tacit. 6. Ann. 31.
Leges validas reſcindere. Lucret. lib. 5. 59

VALĬDE, Adv. [ἐῤῥωμένως] Vehementer. Plaut. Merc. prol. 42.
Amare valide cœpi hic meretricem: illico &c.
An bene ſe, an ſatis valide haberet ſciſcitatur. Pontanus de Sermone. p. 386. H. St.
Compar. Validius. [ἐῤῥωμενέστερον, Gl. G. L.] Magis. Quintil. lib. 3. cap. 8. Verborum autem magnificentia non validius eſt affectanda. Idem in proœm. lib. 6.
Cocta beta validius. Plin. lib. 20. cap. 8.
Superl. [ἐῤῥωμενεστάτως] Plin. 9. Epiſt. 35. Idem 3. Epiſt. 15. Nam & poeticen ipſam religioſiſſime veneror, & te validiſſime diligo.
Favere alicui validiſſime. Cic. 8. Fam. 2. Quin ego quum pro amicitia validiſſime faverem ei, & me jam ad dolendum præparaſſem, poſtquam factum eſt, obſtupui.
Placere validiſſime. Plin. 1. Epiſt. 20. ad Cornel. Tacitum, Non quia non ille mihi validiſſime placeat.

VALDE, Adv. [πάνυ, Gl. L. G. & G. L. ἄγαν, L. G. λίαν, G. L.] i. e. Multum; Admodum, Perquam. a Valide factum eſt, detracto i. [ut Caldus, a Calidus, &c.
Poſitivis jungitur, ut Valde doctus. etiam verbis & adverbiis.
Poſitivis. Cic. 4. Acad. 98. Homo & acutus ut Pœnus, & valde ſtudioſus ac diligens.
Valde iniquum eſſe. Cic. de Aruſp. Reſp. 6.
Valde magnus. Cic. 15. Fam. 17. De Hiſpania, novi nihil: ſed exſpectatio valde magna.
Valde, cum Subſtantivo. Cic. 11. Att. 16. Neque enim valde de adventu ejus, opinio eſt. [i. e. Magna opinio hominum.
Adverbiis. Cic. 1. Fam. 8. Rem te valde bene geſſiſſe rumor erat. Cic. 15. Fam. 21. Quod de ingenio ejus valde exiſtimavi bene.
Valde graviter ferre. Cic. 1. Att. 14. Qui primum illud valde graviter tulerunt, promulgatum ex Senatuſconſulto fuiſſe. Eidem lib. 1. 11. Valde graviter prætexuit.
Valde vehementer eum viſum & libere dicere. Cic. 14. Att. 1.
Cum verbis Cic. de Senect. 83. Et ſi quis deus mihi largiatur, ut ex hac ætate repueraſcam, & in cunis vagiam, valde recuſem. Idem 16. Fam. 19. Litteras tuas valde exſpecto.
Epiſtola tua valde me levavit. Cic. 4. Att. 7.
Tam valde. Cic. 2. de Divin. 81. Quaſi vero quidquam ſit tam valde, quam nihil ſapere, vulgare.
Nimis valde, dixit Cic. 3. de Legib. 1.
Valde quam. Cic. 11. Fam. 10. Nam ſuos valde quam paucos habet.
Compar. Hor. de Arte Poet. 321. Idem 1. Epiſt. 9. 6.
Quid poſſim videt, novit me valdius ipſo.

VALIDITAS, ātis. f. [ἀλκὴ, Gl. L. G.] Apul. in Aſclepio p. 97. Elmenh. Membra & validitate & tenuitate diverſa.

VALETŪDO, ĭnis. f. ſec. c. [ῥῶσις, ὑγίεια, Gl. L. G.] Abſolute tam Bona, quam Mala corporis conſtitutio dicitur.
Bona. Cic. 3. Off. 22. Si unumquodque membrum ſenſum hunc haberet, ut poſſe putaret ſe valere, ſi proximi membri valetudinem ad ſe traduxiſſet.
Firmitas valetudinis. Plin. lib. 20. cap. 5. Firmitatem valetudinis cuſtodivi.
Incommodum valetudinis. Cic. 7. Att. 7. Sed prorſus te commoveri incommodo valetudinis tuæ nolo. [Sic ſæpe Commodo. V. COMMODUS.
Proſperitate tanta uſus eſſet valetudinis, ut annis triginta medicina non indiguiſſet. Cornel. Nepos in vit. Attici cap. 21. pr.
Bona valetudo orationis. V. Succus orationis, in SUCCUS.
Commodior valetudo. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Firma valetudo. Plin. 2. Epiſt. 1. ad Romanum.
Integra valetudo. V. INTEGER.
Meliorem valetudinem ſenibus faciunt fici. Plin. lib. 23. cap. 7.
Tenui valetudine homo. Cic. de Senect. 35. Quam fuit imbecillus P. Africani filius, is qui te adoptavit? quam tenui, aut nulla potius valetudine?
Amittere valetudinem. Cic. 9. Fam. 18. Ipſe melior fio, primum valetudine, quam intermiſſis exercitationibus amiſeram.
Confirmata a morbo valetudo. Cic. 11. Att. 19. V. CONFIRMO.
Conſulere valetudini. Cic. 16. Fam. 4.
Curare valetudinem. Cic. 14. Fam. 7.
Dare operam valetudini, A morbis ſe conſervare. Cic. 1. de Orat. 265. Nunc Scævola, &c. paulum requieſcet, dum ſe calor frangat, & nos ipſi, quoniam id temporis eſt, valetudini demus operam.
Facere bonam valetudinem. Plin. lib. 23. cap. 7.
Firmare valetudinem. Tacit. 3. Ann. 31.
Habere rationem valetudinis. Cic. 16. Fam. 6.
Indulgere valetudini. V. INDULGEO.
Inſervire valetudini. V. INSERVIO.
Parcere valetudini. V. PARCO.
Præſtare ſecundam valetudinem. Celſ. lib. 1. in proœm.
Regere valetudinem alicujus. Tacit. 6. Ann. 50. Erat medicus, arte inſigni, nomine Charicles, non quidem regere valetudines principis ſolitus, &c.
Servire valetudini, Idem quod Inſervire. Cic. 1. Q. frat. 1. Te oro, ut valetudini tuæ, ſi me & omnes tuos valere vis, diligentiſſime ſervias.
Suſtentare valetudinem. Cic. 2. Off. 86. Valetudo ſuſtentatur notitia ſui corporis: & obſervatione, quæ res aut prodeſſe ſolerent, aut obeſſe: & continentia in victu omni atque cultu, corporis tuendi cauſa: & prætermittendis voluptatibus.
Uſus eſt firma valetudine, niſi quod ſolebant ei manus tremere. Plin. 2. Epiſt. 1. ad Romanum.
Mala. Cic. 4. Fam. 1. Moleſteque te ferre, quod me propter valetudinem tuam, quum ad urbem acceſſiſſem, non vidiſſes. Sic 1. de Orat. 124. Valetudine impeditus non potui.
Conditio temporis, vel valetudinis impedimento tibi fuerit, quo minus, &c. Ulp. in l. 5. ſi pecuniam ideo. in princip. D. de condit. cauſ. dat.
Cura ſive curatio valetudinis. Cic. 9. Fam. 15. Idem 2. de Divin. 123. Æſculapius poteſt præſcribere per ſomnium curationem valetudinis.

Gravitas valetudinis. Cic. 6. Fam. 2.
Imbecillitas valetudinis. Cic. 7. Fam. 1.
Infirmitas valetudinis, Idem. Cic. 7. Fam. 1. Si te dolor aliquis corporis, aut infirmitas valetudinis tuæ tenuit, quo minus ad ludos venires, fortunæ magis tribuo, quam ſapientiæ tuæ.
Morbus valetudinis. Plin. lib. 20. cap. 8.
Vitium valetudinis. Cic. 1. de Divin. 81. Qui valetudinis vitio furerent, & melancholici dicerentur.
Imbecillior valetudine. Cic. 2. Q. frat. 9. Marius & valetudine eſt & natura imbecillior.
Mentis valetudo. Suet. in Cæſ. cap. 49. i. e. Vitium, quod mentem tanquam morbus infeſtat.
Valetudo ei neque animi, neque corporis conſtitit. Suet. in Calig. cap. 50. Valetudo mentis ibidem. H. St.
Acerba valetudo. Firmic. lib. 6. cap. 17.
Adverſa valetudo. [νόσ@, Gl. G. L.] V. ADVERSUS.
Bona valetudo. Cic. 1. de Finib. 42. Ut enim medicorum ſcientiam, non ipſius artis, ſed bonæ valetudinis cauſa probamus. V. ſupra.
Difficilis valetudo. V. infra Inſuperabilis valetudo.
Dura valetudo. Hor. 2. Serm. 2. 88.
Extrema valetudo. Unde, In extrema eſſe valetudine, quod & Eſſe in extremis, dicitur. Julianus in l. ſi pater. §. Quædam. D. de fideicommiſſariis libertatibus.
Impatibilis valetudo. V. IMPATIBILIS.
Incommoda valetudo. Cic. 5. Att. 8.
Infenſa valetudo. Tacit. 14. Ann. 56.
Infirma valetudo. Cic. 16. Fam. 1. Idem 1. de Orat. 200. In ejus infirmiſſima valetudine, affectaque jam ætate.
Infirma & Ægra valetudo. Cic. de Clar. Orat. 180. Is ſemper Infirma, atque etiam ægra valetudine fuit. V. ÆGER.
Ingraveſcens valetudo. Ulpianus in l. Si quis, in princ. D. de S. C. Silaniano.
Mala valetudo animi. Cic. 4. Tuſc. 80. Qui autem natura dicuntur iracundi, aut miſericordes, aut invidi, aut tale quid: ii ſunt ejuſmodi conſtituti, quaſi mala valetudine animi, ſanabiles tamen.
Perdita valetudo. Cic. 8. Philipp. 31. Ego Q. Scævolam augurem memoria teneo bello Marſico, quum eſſet ſumma ſenectute & perdita valetudine, quotidie ſimulatque luceret, facere omnibus conveniendi ſui poteſtatem. V. PERDO.
Conflictari iniqua valetudine. V. Conflictor in CONFLIGO.
It in melius valetudo. Tacit. 12. Ann. 68.
Elle va mieux. H. St.
Inflantur corpora valetudine. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Levatur adverſa valetudo. Celſ. lib. 2. cap. 14.
Valetudo, ipſe Morbus. Cic. 11. Att. 20. Scripſeras enim te quodam valetudinis genere tentari.
Feſſus valetudinibus. Tacit. 3. Hiſt. 2. Circo quoque ac theatris & amœnitate urbis emollitos, aut valetudinibus feſſos.
Calculorum valetudo. Plin. lib. 21. cap. 27. Ruſci radix decocta, bibitur alternis diebus in calculorum valetudine, & tortuoſiore urina, vel cruenta.
Oculorum valetudo. Cic. 14. Fam. 4. Clodium Philetærum, quod oculorum valetudine impediebatur, hominem fidelem, remiſi.
Febrium valetudines. Plin. lib. 23. cap. 1.
Inſuperabilis valetudo, Inſanabilis. Plin. 1. Epiſt. 22. ad Catilium, Nuper me, paucoſque mecum, quos maxime diligit, advocavit: rogavitque ut medicos conſuleremus de ſumma valetudinis: ut ſi eſſet inſuperabilis, ſponte exiret e vita: ſin tantum difficilis & longa, reſiſteret, maneretque.
Longa valetudo. [ἀσθένεια μακρὰ, Gl. L. G.] i. e. Diuturnus morbus. Plin. 1. Epiſt. 22. ad Catilium Severum. V. Inſuperabilis valetudo.
Pertinax valetudo, i. e. Morbus continuus. Plini 1. Epiſt. 22. ad Catilium Severum, Perturbat me longa & pertinax valetudo Titii Ariſtonis.
Conflictabatur valetudine noviſſima. Plin. 2. Epiſt. ult.
Conſumi longiore valetudine. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Emergere valetudine. Cic. 5. Att. 8.
Ferre valetudinem. Quintil. in procem. lib. 6. 10. Nam quo ille animo, qua medicorum admiratione, menſium octo valetudinem tulit? De filio mortuo.
Fluctuare periculeſa valetudine. Valer. Max. lib. 5. cap. 15. de Tiberio Cæſare.
Impeditus valetudine. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Increverat valetudo, quam temperantia mitigare tentavit, perſeverantem conſtantia fugit. Plin. 1. Epiſt. 12. ad Caleſtrium.
Recolligere ſe a longa valetudine. Plin. lib. 23. cap. 7.
Succurrere valetudini alicujus dicitur balneum. Paterc. lib. 2. 114.
Tentari valetudine aliqua. Cic. 11. Att. 20. Scripſeras enim te quodam valetudinis genere tentari.

VALETŬDĬNĀRIUS, a, um. Adj. ut, Valetudinarius medicus, Qui valetudine affectos curat: vel potius Qui in valetudinario miniſterio artis fungitur. Calliſtratus de Jure immunitatis. l. Quibuſdam aliquam vacationem munerum graviorum conditio tribuit, ut ſunt menſores, optiones, valetudinarii medici, capſarii artifices. Alii ſic diſtinguunt, Valetudinarii, medici, capſarii, artifices.

VALETŬDĬNĀRIUS, i. m. [ἄῤῥωσ@] Qui male ſanus eſt, & frequenter ægrotat. Marcianus de Re militari, D. l. Officium, Officium Tribuni eſt, delicta militum ſecundum ſuæ auctoritatis modum caſtigare, principiis frequenter intereſſe, querelas commilitonum audire, veletudinarios inſpicere. Celſ. in præfat. lib. 3. Qui ample valetudinarios nutriunt.

VALETUDINARIUM, i. n. [ὑγιαστήριον, Gl. L. G. & G. L. διαιτητήριον, L. G.] Locus, in quo valetudinarii & infirmi curantur: qualia ſunt in cœnobiis. Columel. lib. 11. cap. 1. Sive quis ſauciatus in opere noxam ceperit, adhibeat fomenta: ſive alter languidior eſt, in valetudinarium confeſtim deducat. Sic lib. 12. cap. 3. 7. Valetudinaria quoque, vel ſi vacent, &c. Adde Senec. Epiſt. 27. pr.

VALOR, ōris. m. [τιμὴ] Pretium. Plin. Victoriati valore redimi poteſt. Fortaſſe locus eſt corruptus. [Vel potius non exſtat apud Plinium.

VALERIA, æ. f. [Οὐαλερία] Ptolemæo lib. 3. cap. 3. Oppidum Hiſpaniæ, a qua Valerienſes populi. Plin. lib. 3. cap. 3.

Valeria. nom. fem. Ro. V. poſt VALERIUS.

VĂLĔRII, [Οὐαλέριοι] prius Valeſii, teſte Quintiliano 1. 4. appellati: ſicut Fuſii, deinde Furii.

VĂLĔRIUS, i. m. [Οὐαλέρι@] Nomen gentis Patriciæ Romanæ, multis illuſtribus viris nobilitatæ

P. Valerius, Voleſi filius, qui primum de Vejentibus, deinde de Sabinis, poſtremo de utriſque triumphavit. Hic quia in locum Bruti collegæ Conſulem non ſubrogaverat, & domum in Velia, tutiſſimo loco, habebat, in ſuſpicionem regni affectati venit. Quo cognito, apud populum queſtus eſt, quod tale aliquid timuiſſent: neque dubitavit mittere, qui domum ſuam diruerent: ſecures etiam faſcibus dempſit, eoſque in populi concione ſummiſit, legem de prevocatione a Magiſtratibus ad populum tulit. Hinc Publicola dictus. Quum diem obiiſſet, publice ſepultus, & annuo matronarum luctu honoratus eſt. Hæc fere Auctor de viris illuſtribus, cap. 15. Hic quadriga primus in triumpho vectus eſt, ſine ulla invidia: præterea collegæ Bruto honores funuſque curavit, funebremque orationem de ipſius laudibus habuit, quæ adeo grata fuit Romanis, ut ex eo conſuetudo manarit, ut qui ſtrenue pugnando occubuiſſent, ab optimatibus laudarentur. Auctor Plutarchus in Public. qui ei L. præ nomen tribuit.

Manius Valerius, Publicolæ frater, A. Poſtumio Dictatore, T. Æbutio Magiſtro Equitum, in prælio ad lacum Regillum contra Tarquinios profectus, rem fortiter gerens, occubuit. V. Liv. 2. 20. Huic publice domus ædificata, cujus fores extra honoris gratia aperirentur, quum ceteræ intus procederent, teſte Plin. 36. 15.

M. Valerius Corvinus, Tribunus militum, ſub duce Camillo, reliquias Senonum perſequente, adverſus Gallum provocatorem ſolus proceſſit. Corvus ab ortu ſolis galeæ ejus inſedit, & inter pugnandum, ora oculoſque Galli everberavit: hinc hoſte victo, Valerius Corvinus, vel, ut aliis placet, Corvus cognomine dictus fuit. Hic, quum ingens multitudo ære alieno oppreſſa, Capuam occupare tentaſſet, & ducem ſibi Quintium neceſſitate magna compulſum feciſſet, ſublato ære alieno, ſeditionem compreſſit. Hæc Auctor de Vir. Illuſt. c. 29. Livius vero lib. 7. addit de Samnitibus eum triumphaſſe, ſexies Conſulem fuiſſe, hoſtes T. Manlii morte exſultantes compreſſiſſe. Vixit præterea, teſte Valerio 8. 13. 1. corporis & animi viribus integris annos centum.

Suid. male, ut puto, Μαρκίῳ in Ἐπώνυμοι. ubi lego, ἐπωνυμίαν θέμενοι Μαρκίῳ Κόρβινον. Vide Corvinus in CORVUS. H. St. puto, Μάρκῳ ſcribere voluit, alioqui mendum ipſum eſt illud Suidæ. conf. Suid. in Ἀμύσσειν, & Κορβῖν@. V. & Schott. ad Aur. Vict. de Vir. Ill. l. c. Quid ſi Μανίῳ;

L. Valerius L. F. Potitus, poſt Decemviralem invidiam, plebem in Patres incitatam, legibus & conditionibus ſuis mitigavit. Unde Potiti cognomen adeptus. Primus quoque Conſul poſt Decemviros, quum Volſcos Æquoſque ad Algidum magna laude debellaſſet, triumphus ei a Patribus negatus fuit. Sed ſuadente Icilio Tribunoplebis primus ſine auctoritate Senatus triumphavit cum Collega ſuo M. Horatio. Quamobrem Maximi cognomen adeptus eſt, quod nemini a Senatu, præterquam Fabio Maximo, conceſſum eſt, ut ſcribit Plutarchus.

P. Valerius Lævinus Conſul cum Pyrrho prælio congrediens, in Lucania infeliciter pugnavit. Iterum poſtea Conſul contra Agrigentum miſſus, ac ſuperato Hannone, duce Carthaginenſium, oppidum in poteſtatem recepit: Senatum ſecuri percuſſit.

Alter Valerius Lævinus, contra Philippum Macedoniæ regem feliciter bellum geſſit, teſte Liv. 27.

L. Valerius Flaccus, M. Catonis familiariſſimus, eundem ex agro Tuſculano ad Rempublicam adduxit pariter & inſtruxit, ut ait Plutarchus in Cat. Maj. Conſul cum eodem Catone A. U. C. 557. circa Mediolanum, ut Livius teſtatur 33. 43. cum Gallis & Inſubribus & Bojis collatis ſignis pugnavit, ubi decem millia hoſtium ſunt cæſa. Cauſam mulierum de abroganda lege Oppia contra collegam ſuum Catonem obtinuit, quorum vide apud Livium elegantes utriuſque orationes lib. 34. pr. [Immo hic fuit L. Valerius Trib. pleb. non COS.

Valerius Soranus poeta, quem Cic. 3. de Oratore 43. doctiſſimum togatorum appellat. Plutarchus vero in Pomp. virum philoſophum & eruditum dicit, ac interfectum a Cn. Pompejo fuiſſe

Valerius Antias ſcriptor hiſtoriæ, ſæpe ab auctoribus teſtis citatus; ut a Livio 33. 32.

C. Valerius Procillus, Caburi F. militavit ſub Cæſare in Gallia, miſſuſque legatus ad Arioviſtum, ac contra jus gentium ab eo in vincula conjectus, a Cæſare poſt victoriam ſervatus eſt. ut eſt in Commentariis Cæſaris 1. 47. ſeq.

Valerius Maximus hiſtoricus, ſcripſit libris IX. dicta ac facta memorabilia ad Tiberium Cæſarem. Militavit cum Sex. Pompejo in Aſia, ut ipſe de ſe teſtatur, ubi de inſtitutis antiquis loquitur 2. 6. 8.

Valerius Flaccus poeta, ſcripſit Argonautica. Quintilianus eum ſua ætate fuiſſe teſtatur lib. 10. cap. 1. his verbis, Multum, inquit, in Valerio Flacco nuper amiſimus.

De Valerio Catullo, & Martiale, V. CATULLUS, & MARTIALIS.

VALERIUS, a, um. Adj. ut, Gens Valeria. Cic. pro Flacc. 1.
Tabula Valeria. Idem in Vatin. 21. V. TABULA.

VALERIĀNUS, a, um. Adj. ut, Statua Valeriana, in Deſcript. urbis Romæ.

VALERIĀNUS, i. m. Imperator, de quo Trebellius Pollio V.

VALGITER, VALGIUS, V. VALGUS.

VALGUS, a, um. Adj [στρεβλὸς, Gl. L. G.] In Gloſſ. Valgius ſcriptum. Eſt, Qui altrinſecus prominentes ſuras habet, & in diverſum actas, quales cancri habent & lacertæ, auctore Ariſtotele, qui Ægyptios hujuſmodi eſſe tradit in Problematis, eadem ratione qua capillum criſpum habent, & a calore intortum. Plaut 1. Fragm. 128.

Aut varum, aut valgum, aut compernam, aut petum, aut brochum.

Compar. Celſ. 8. 20. Crus longius altero & valgius eſt.

Valgum, ſignificat Obtortum. Unde Valga ſuavia apud Plautum, Obtortiones ſunt oris, ad deriſionem. Nam ſuavium interdum eſt conformatio oris & labrorum ad ſuaviandum. Meretrices autem, dum glorioſum militem ductabant atque captabant, per illuſionem tamen inter oſculandum os obtorquebant valgumque reddebant, eum ex animo non baſiantes, atque ludificantes. Ex Turnebo. V. Non. 1. 98. Fulgent. de Priſc. Serm. §. 47. & Barth. Adverſ. 37. 1.

VALGĬTER, Adv. antiq. Petron. cap. 26. & Fulg. l. c. Abroſo valgiter labello.

VALGIUS, i. m. Nomen gentile Ro. T. Valgius Rufus, poeta præſtantiſſ. & C. Valgius Saturninus Orator. Hos ſæpe confundi docet Broekhuſ. ad Tibul. 4. 1. 180.

VALLES,

VALLES, vel VALLIS, is. f. [φάραγξ, χαράδρα, Gl. L. G. & G. L. πεδίον, βῆσσα, νάπη, κοιλὰς, L. G.] Planities duobus lateribus inclusa, ut ait Festus: dicta quod hinc atque hinc vallata sit. Virg. 11. Æn. 522.
Est curvo anfractu valles, accommoda fraudi. Servius ait Valles plenum esse: sed metri necessitate compellimur ut Vallis dicamus. Statius,
Vallis in amplexu nemorum sedet.
Cava vallis Virg. 2. Georg. 391.
Concava. Ovid. 8. Met. 334.
Condensa arboribus. V. CONDENSUS.
Curva. Virg. 2 Æn. 748.
Gelida. Virg. 2 Georg. 485.
Ima. Ovid. 2. Met. 761.
Madidæ valles clivosæ Idæ. Ovid. 1. Amor. 14. 11.
Opaca. Ovid. 11. Met. 277.
Rauca vallis. Stat. 4. Theb. 801.
Reducta in valle seclusum nemus. Virg. 6. Æn. 703.
Refusæ valles. Sil. lib. 17. 63.
Saxosa. Virg. 5. Ecl. 84.
Inter saxosas decurrunt flumina valles.
Supina vallis. Liv. 6. V. SUPINUS.
Tonsa. Virg. 4. Georg. 277.
Umbrosa vallis. Virg. 5. Georg. 331.
Claudere altas valles insidiis. Tibull. lib. 1. 4. 49.
Conditus occulta valle. Sil. lib. 7. 132.
Fluere totis vallibus. Quintil. lib. 5. cap. 14. Sed ut latissimi amnes, totis vallibus fluat: ac sibi viam, si quando non acceperit, faciat. De eloquentia.
Alarum vallis, Sinus, cavitas. Catul. in Rufum 67. 6.
Lædit te quædam mala fabula, qua tibi fertur
Valle sub alarum trux habitare caper.

VALLĔCŬLA, vel VALLĬCULA, æ. f. [κοιλάδιον] dimin. ut legitur apud Festum. V. Vulg. Interpr. Levit. 14. 37.

VALLESTRIS, e. Adj. Ambros. Epist. 12. In vallestribus subterraneis habitaculis.

VALLONIA, æ. f. Dea vallium apud Romanos. August. de Civ. Dei, 4. 8.

VALLUS, i. m. [χάραξ] Firmior palus, cui vitis alligatur. Virg. 1. Georg. 264.
Exacuunt alii vallos, furcasque bicornes. Idem 2. Georg. 25.
Quadrifidasque sudes, & acuto robore vallos.
Vallus, Ipsum vallum. Cæs. 3. Bell. Civil. 63. Erat eo loco fossa pedum XV & vallus contra hostem in altitudinem pedum decem. ubi V. Davies. Tibul. lib. 1. 11. 9.
Non arces, non vallus erat. V. Isidor. 15. 9. & Voss. Etym. p. 539.
Induere se acutissimis vallis aut stimulis. V. INDUO.
Varro dicit Intervalla esse spatia, quæ sint inter capita vallorum, id est stipitum, quibus vallum fit. Unde cetera quoque spatia dicunt. Annæus sive Agnæus Cornutus apud Cassiodorum de Orthogr. p. 15. H. St. Extant cap. 1. p. 958. edit. Aurel. Allobr.

VALLUM, i. n. [ἕρκος, ἑρκίον, χάραξ, χαράκωμα] Munitio castrorum: quod ex vallis, id est palis fiat. Cæs. 2. Bell. Gall. 5. Castra in altitudinem pedum duodecim vallo, fossaque duodeviginti pedum munire jubet. Cic. 15. Fam. 4. Vallo & fossa circumdedi, sex castellis castrisque maximis sæpsi.
Non exsuperabile vallum. Claud. 2. in Ruff. 127.
Cingere oppidum vallo & fossa. Cic. 5. Att. 20.
Circumjicere vallum. V. CIRCUMJICIO.
Disjectum vallum. Sil. lib. 7. 523.
Claudere ducto vallo locum. Tibul. lib. 4. 1. 85. ad Messalam.
Intersæpire urbem vallo. V. INTERSÆPIO.
Rescindere vallum. Virg. 9. Æn. 523.
Scindere vallum ferro. Virg. 9. Æn. 146.
Tenere aliquem fossa & vallo sæptum. Cic. 9. Att. 14.
Subruendo vallo inducit. Tacit. 13. Ann. 39.
Cæcum vallum. V. CÆCUS.
Ferre vallum & arma. Cic. 2. Tusc. 36. Hor. Epod. 9. 13. [i. e. Vallos.
Munitæque sunt palpebræ tanquam vallo pilorum. Cic. 2. de Nat. Deor. 143.
Pectinis vallum. Ovid. 1. Amor. 14. 15. ad puellam, cui capilli deciderant,
Non acus abrupit, non vallum pectinis illos.
Vallum significat nonnunquam Vannum. Varr. 1. de R. R. cap. 52. His tritis, oportet e terra subjactari vallis aut ventilabris, quum ventus spirat lenis: ita fit, ut quod levissimum est in eo, atque appellatur acus, evannetur foras extra aream. V. Jos. Scalig. Conject. p. 60.

VALLĀRIS, e. Adj. [χαρακωματικὸς] Quod ad vallum pertinet: ut, Vallaris corona, qua donari solebat, qui primus vallum hostium ascendisset. Liv. 30. 28. Qui Imperatores, qui Consules Romanos, sua manu occidissent, muralibus, vallaribusque insignes coronis. Idem 10. 46. Adde Suet. August. cap. 15.

VALLO, [χαρακῶ, Gl. G. L.] āre. Munire vallis, Firmare, & quasi vallum facere.
Munire & vallare contra feras. Plin. lib. 10. cap. 33.
Oppida vallarant muri nulli. Lucan. lib. 4. 224.
Sæpimento vallare. Cic. 1. de Legib. 62. Atque hæc omnia, quasi sæpimento aliquo, vallabit differendi ratione, veri & falsi judicandi scientia, & arte quadam intelligendi quid quamque rem sequatur; & quid sit cuique contrarium.
Armis vallare aliquem. Valer. 1. Argon. 697.
— medioque in crimine patrem
Liquerit, ac nullis inopem vallaverit armis.
Monitis vallare aliquem. Sil. lib. 7. 408.
— sic castra relinquens
Vallârat monitis.

VALLĀTUS, a, um. Partic. ut,
Castra vallata. Plin. 15. 18.
Cumulus vallatus arenæ. Propert. 3. 15. 29.
Gula vallata & indomita. Cæcil. ap. Macrob. 2. Saturn. 11.
Stipatus & vallatus. Cic. pro Muren. 49. Catilinam interea alacrem atque lætum, stipatum choro juventutis, vallatum indicibus atque sicariis.
Jus legatorum divino jure vallatum. Cic. de Arusp. Resp. 34.

Urbs vallata vertice montis. Sil. 15. 408.

VALLATIO, ōnis. f. [χαράκωμα, Gl. G. L.] Munitio, stipatio. Octav. Hor. 4. Integra salute reliquum tempus facile transiges, sine vallatione medicorum.

VALLATUS, ûs. m. [χαράκωμα] Idem. Gloss. Græcolat.

VALLESCO, ĕre. est Vallo sive vanno excuti, & foras ejici & perire. Secundum Festum est a vallo militari, quod fit circa castra, quod qui eo ejiciuntur, pro perditis habentur. V. Salmas. in Solin. p. 967.

VALLEFACTUS, a, um. Partic. Vanno excussus. Festus; Valvoli folliculi fabæ, quasi vallivoli, quia vallefacti excutiantur. Ita legit Salmasius. Vulgo, Vallo facti. V. VALVULUS.

VALOR, V. VALEO.

VALVÆ, arum. f. [θύραι ἱερῶ, θύραι ἱππικῶ, θύραι διπίατοι, παραστάδες θύραι, Gl. L. G.] pluraliter tantum, dicuntur, quod intus revolvantur, suntque Portæ geminas partes habentes. Cic. 6. Verr. 124. Confirmare hoc liquido, Judices, possum, valvas magnificentiores ex auro atque ebore perfectiores nullas unquam ullo tempore fuisse. [V. διπίατοι in Gloss. corrupta est. An διάπτυχοι; V. Polluc. lib. 10.
Ibi enim postis est, ubi templi aditus est, & valvæ ambulationis. Cic. pro Domo 121.
Strepitus ingens valvarum. Hor. 2. Serm. 6. 112.
Apertæ valvæ. Ovid. 1. Met. 172.
Bifores valvæ. Ovid. 2. Met. 4.
Eburnæ valvæ. Ovid. 4. Met. 185.
Patefacere valvas. Ovid. 4. Met. 185.
Patent cur non valvæ Concordiæ. Cic. 2. Philipp. 112.
Stare ad valvas alicujus. Cic. 3. Verr. 61.

VALVĀRIUS, i. m. Qui facit valcas. Gloss. Vet. Valvarius, θυρωτέκτων.

VALVĀTUS, a, um. Adj. Valvas habens. ut, Lumina fenestrarum valvata. Vitruv. 6. 6.
Ornamenta forium valvata. Idem 4. 6.
Triclinia valvata & fenestrata. Varro de L. L. 7. 14.

VALVŬLUS, i. m. [λοβὸς] Concavitas illa folliculis fabæ & aliorum leguminum, in quam ipsa grana separatim recipiuntur. Columel. lib. 6. cap. 10. Interdum magis prosunt gramina concisa, & his admista fresa faba. Lentes quoque valvulis exemptæ, & minute molitæ miscentur aquæ calidæ. Idem lib. 2. cap. 12.
Valvuli, inquit Festus, fabæ folliculi appellati, quasi vallivoli, quia vallo facti excutiantur. [Vallo, i. e. Vanno. Porro Fracti legendum puto. Prius enim franguntur, quam evannentur. conf. VALLEFACTUS.

VALVĬFRĂGUS, a, um. Adj. Valvas frangens. ut, Lex valvifraga. Saresb. 8. 7. V. Casel. Var. Lect. 7. 6.

V A N

VANDĂLI, ōrum. m. [Οὐάνδαλοι] sive, ut Plin. lib. 4. cap. 14. & Straboni lib. 7. placet, Vindelici, populi sunt Germaniæ: qui ut ait Volaterranus, paucis ante annis, quam Gothi Romam caperent, Gallias invasere. Inde in Hispaniam, trajecto Pyrenæo, penetrantes, loca circa Bæticam, quæ Vandalia postea dicta est, occupaverunt.

VANDALĬCUS, a, um. Adj. Prosper. Aquitan. præf. lib. de Providentia,
Vandalicis armis sternimur & Geticis.

VANGA, æ. f. Instrumentum, quo vepreta persequimur. Pallad. 1. t. 43.

VANGIŎNES, um. [Οὐαγγίονες] inter populos Galliæ Belgicæ ponuntur, Coloniæ Agrippinensi vicini. Plin. lib. 4. cap. 17. Lucan. lib. 1. 430.
Et, qui te laxis imitantur, Sarmata, braccis,
Vangiones.

VANITAS, V. VANUS.

VANNUS, i. f. [λικμὸς] Vas vimineum latum, hoc est cribrum cereale, in quo, propter capacitatem, rustici cogere primitias frugum solent, & frumenta purgare. Columel. lib. 2. cap. 21. Ipsæ autem spicæ melius fustibus tunduntur, vannis expurgantur. Virg. 1. Georg. 166.
— & mystica vannus Iachi. Mystica, inquit Servius, quod Liberi patris sacra ad purgationem animæ pertinebant: & sic homines ejus mysteriis purgabantur, sicut vannis frumenta purgantur.

VANNO, [λικμάζω] āre. Ventilare, ut fit vannis, quum frumenta purgantur. Hinc compositum Evannare, apud Varronem de R. R. lib. 1. cap. 52.

VANNO, ĕre. tert. conj. dictum veteribus Ventilare, a Vanno. Lucil. Sat. lib. 7.
Hunc molere, illam autem ut frumentum vannere lumbis. Idem lib. 11.
Crissavit, ut si frumentum clunibus vannat. Nonius 1. 69.

VĀNUS, a, um. Adj. [μάταιος, κενὸς, εἰκαῖος, Gl. L. G. & G. L.] a Vacuo, Idem significat. Virg. 1. Georg. 226.
— sed illos
Exspectata seges vanis elusit avenis. Servius. [In Gloss. Latinogræc. perperam σκαιὸς expressum puto, pro εἰκαῖος.
Vanum & inane. Cic. pro Planc. 101. Memini, neque unquam oblivìscar, noctis illius, cum tibi vigilanti, assidenti, mærenti, vana quædam miser atque inania, falsa spe inductus, pollicebar. [An Vigilanti assidens?
Vanus, Mentiens & infidus, levia, inaniaque pro gravibus & veris astutissime componens. Virg. 1. Æn. 396.
Ni frustra augurium vani docuere parentes.
Mendax & vanus. Virg. 2. Æn. 80. — nec, si miserum Fortuna Sinonem
Finxit, vanum etiam, mendacemque improba finget.
Perfidiosus & vanus. Cic. pro Quint. 26. Necesse est iste, qui amicum, socium, affinem, fama ac fortunis spoliare conatus est, vanum se & perfidiosum, & impium esse fateatur.
Auctor vanus. Liv. 29. 32. Inde vanus auctor absumpti Massanissæ ad regem redit. [i. e. Falsus nuntius.
Convicia vana facere. Ovid. 9. Met. 302.
Error vanus. Lucret. lib. 1. 1067.
Fides vana, Falsa. Virg. 4. Æn. 12.
Fiducia vana pedum. Ovid. 9. Met. 121.
Gaudia vana. Hor. 2. Epist. 2. 188.
Imago vana. Hor. 1. Carm. 24. 41.
Linguæ vanæ mendacia. Ovid. 3. Amor. 11. 21.
Metus vanus. Hor. 1. Carm. 23. 3.
Oratio vana. Cic. pro Rosc. Amer. 117. Ejus malitiam non viderunt, orationi vanæ crediderunt.
Persuasio vana. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Precibus vanis ſollicitare aliquem. Ovid. 9. Met. 681.
Ratio vana. Auctor. ad Herenn. lib. 2.
Somnia vana. Virg. 6. Æn. 284.
Spes vana. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Spem vanam ſequi. Ovid. 14. Met. 364.
Timores vani. Valer. 8. Argon. 402.
Verba vana. Ovid. 13. Met. 263.
Vanum, Nec poſſibile, nec veriſimile, inquit Donatus. Ter. Eun. 1. 2. 24.
Sin falſum, aut vanum, aut fictum eſt, continuo palam eſt.
Vanus, Stultus, quaſi mente vacuus, qui in rebus inanibus ſtudium collocat. Juven. 3. Sat. 159.
Sic libitum vano, qui nos diſtinxit, Othoni.
Vanus ingenio. Liv. 35. 47.
Dulcedo vana. Ovid. 5. Met. 308.
Gloria vana, Κενοδοξία, Gloſſ. Græcolat.
Ictus vanus, In caſſum, Liv. 34. 39.
Incœptum vanum, Fruſtra. Liv. 37. 27.
Ingenium vanum, i. e. Leve & mutabile. Liv. 1. 27.
Ira vana. Valer. 8. Argon. 374.
Lex vana. Liv. 2. 42.
Vanus cum Genitivo. ut, Veri vana. Virg. 10. Æn. 631.
Voti vanus. Sil. 12. 261.
Vanæ gloriæ, κενόδοξος. Gloſſ. Græcolat. Subaudi Homo.
Vana, n. pl. loco Adverbii. Virg. 11. Æn. 854.
Ut vidit fulgentem armis, ac vana tumentem.
Compar. Quintil. 12. 10. Vanior gloria dicendi.
Superl. Genus vaniſſimum. Plin. 28. 6. V. Paterc. 2. 80. 1.

Vanum, i, n. [τὸ κενὸν] Vacuum, Inane. Gloſſ. Græcolat.

Vane, Adv. [ματαίως, κενῶς, Gl. G. L.] Tertull. Apol. cap. 40. Vulgus vane de noſtra vexatione gaudet.
Compar. Apul. Apol. p. 300. Elmenh. Multo vanius & nequius excogitatum.

Vanĭtas, ātis. f. [ματαιότης, Gl. L. G. & G. L. ἀκαιότης, κενότης, G. L.] Mendacium, fallacia, & levitas. Cic. 3. Off. 58. Quod ſi vituperandi qui reticuerunt, quid de iis exiſtimandum eſt, qui orationis vanitatem adhibuerunt.
Vanitati opponitur Conſtantia. Cic. 2. de Nat. Deor. 56. Nulla igitur in cælo, nec fortuna, nec temeritas, nec erratio, nec vanitas ineſt; contraque omnis ordo, veritas, ratio, conſtantia. [Immo Temeritati ratio, Vanitati veritas, Errationi conſtantia.
Cedit veritas vanitati. Cic. 3. Tuſc. 2. Tum ita variis inbuimur erroribus, ut vanitati veritas, & opinioni confirmatæ natura ipſa cedat.
Uti proſperitate rerum in vanitatem. Tacit. in vit. Agric. 18.
Exitus vanitas. Tacit. 15. Ann. 71.
Levitate, vanitate, malitia, excluſam divinationem probo. Cic. 1. de Divin. 134.
Vanitas, Mendacium. Vellej. 2. 60. 3. In quo turpiter deprehenſa ejus vanitas eſt. V. Terent. Phorm. 3. 2. 40.
Manifeſtus vanitatis. Tacit. 13. Ann. 23.
Simulatio eſt conjunctior vanitati, quam liberalitati. Cic. 1. Off. 44.
Blanda vanitas. Cic. de Amicit. 99.
Adhibere vanitatem orationis. V. ADHIBEO.

Vanities, ēi. f. Idem. Ammian. 29. 3. Ad extollendam ejus vanitiem.
Plebeja vanities. Apul. 2. Met.

Vanitūdo, ĭnis. f. [ἀκαιοσύνη] Idem. Plaut. Capt. 3. 4. 38.
Pol, ego ut rem video, tu inventus, vera vanitudine
Qui convincas. V. Non. 2. 886. [Eſt autem oxymôron, Vera vanitudo, i. e. Verum mendacium.

Vanĭdĭcus, a, um. Adj. [ἀκαιόλογος] Qui vana dicit. Plaut. Trin. 2. 1. 37.
Cum probis potius, quam cum improbis vivere vanidicis.

Vanilŏquus, a, um. Adj. [ματαιόλογος. Gl. L. G. & G. L. κενολόγος, G. L.] Idem. Plaut. Amph. 1. 1. 223.
—ergo iſtoc magis,
Quia vaniloquus vapulabis: ego ſum, non tu, Soſia.
Genus vaniloquum. Sil. lib. 8. 17.
Legatus vaniloquus. Liv. 35. 48. Is, ut plerique, quos opes regiæ alunt, vaniloquus. De quodam Antiochi legato in Achæorum concilio. H. St. Defuit hic locus in Lugd. In Gloſſ. Græcol. Synon. jungitur Blato. Sed ſine dubio Blatero ſcribendum. Ibidem Vaniloqua, Ματαιολογει. Scribe Vaniloqua eſt, Ματαιολογεῖ.

Vaniloquium, i. n. [ματαιολογία, κενολογία, Gl. G. L.] Auguſt. Epiſt. 28. Joviniani vaniloquia redarguens.

Vaniloquentia, æ. f. [κενηγορία] Idem. Liv. 34. 24. Hac vaniloquentia primum Arithenum Prætorem Achæorum excitavit. Tacit 3. Ann. 49.

Vaniloquĭdōrus, i. m. Jocoſa Plauti dictio in Perſ. 4. 6. 20.
Vaniloquidorus virginiſvendonides.

Vanesco, [ματαιοῦμαι] ĕre. Vanum fieri, Evaneſcere. Cic. 2. de Legib. 24. Animi labes, nec diuturnitate vaneſcere, nec manibus ullis elui poteſt. h. e. Aboleri.
In auras vaneſcere. Ovid. 1. Epiſt. 79.
In herbam Ceres ſterilem vaneſcit. Ovid. 3. Amor. 7. 31.

Vano, [ἀπατάω] āre. verbum antiquum: Fallere ſignificat. Actius Alcumena, Sic illum vanans in angiportum deduxit. Non. 2. 885.

Vanor, Paſſ. [ματαιοῦμαι] Evaneſco. Gloſſ. Græcolat.

V A P

Văpor, ōris. m. [ἀτμὶς, Gl. L. G. ἀτμὸς, G. L.] Exhalatio. Dicitur & Vapos. Lucret lib. 6. 952.
Pervolitant, permanat odor, friguſque, vaporque.
Aquarum vapor. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Ipſe enim oritur ex reſpiratione aquarum. Earum enim quaſi vapor quidam aër habendus eſt.
Craſſus vapor. Stat. 6. Theb. 471.
Humidus vapor. Ovid. 1. Met. 432.
Efflat niger vapor anhelo ore. Stat. 10. Theb. 104.
Ejectare vaporem Stat. 6. Theb. 471.
Vapor, pro Calore. Columel. lib. 5. cap. 10. Scrobs imus ſummo patentior, ut laxius radices vagentur: & minus frigoris hieme, minuſque vaporis æſtate per anguſtum os penetret.

Flammæ levis vapor. Senec. Octav. 5.
Solis vapor. Plin. lib. 9. cap. 10. de teſtudinibus, Ut ſolis vapore ſiccato cortice, non queant mergi.
Siderum vapor. Hor. Epod. 3. 15.
Calidus vapor. Lucret. lib. 2. 843.
—& enim ſecreta teporis
Sunt, ac frigoris omnino, calidique vaporis.
Calidus tepiduſque vapor. Lucret. lib. 2. 857.
Lentus vapor, Ignis. Virg. 5. Æn. 683.
—lentuſque carinas
Eſt vapor, & toto deſcendit corpore peſtis.
Diſſiliunt fero vapore ſaxa. Lucret. lib. 1. 492.
Findit Phœbus arva vaporibus. Ovid. 3. Met. 153.
Preſſerat ora vapor. Ovid. 2. Met. 283.
Tepefactum terra ſemen vapore & complexu ſuo diffundit. Cic. de Senect. 51.
Torreri vapore. Plin. lib. 9. cap. 38. de purpuræ infectura, Ac modico vapore torreri. Idem lib. 13. cap. 4. Aſſiduo vapore torrentes.
Pinguis vapor, Fumus ex ſuffitu. Senec. Herc. fur. 11.

Vaporālis, e. Adj. Auguſtin. de Geneſi ad lit. 2. 5. Vaporali tenuitate.

Vaporalĭter, Adv. Idem. Auguſtin. de Geneſi ad lit. 3. 3. Vaporaliter tenuatum & ſuſpenſum.

Vapōrus, a, um. Adj. ut, Vaporus ardor. Prudent. Periſteph. hymn. 6. 115. V. Arnob. lib. 6.

Vaporōsus, a, um. Adj. Apul. 5. Met. p. 165. Elmenh. Balnearum vaporoſis fontibus curatas, &c.
Caligo vaporoſa. Idem 9. Met. p. 222.

Vaporārium, i. n. [ἀτμιστήριον] accipitur pro Tepidario, ſive hypocauſto. Cic. 3. Q. frat. 1. Ut eorum vaporarium, ex quo ignis erumpit, eſſet ſubjectum cubiculis. V. Scalig. ad Catull. p. 13.

Vaporĭfĕr, vel **Vaporiferus**, a, um. Adj. [ἀτμοφόρος] Stat. 3. Silv. 5. 96.
Sive vaporiferas, blandiſſima litora, Bajas.
Vaporiferæ fornaces. Stat. 1. Silv. 3. 45.

Vapōro, [ἀτμίζω, Gl. G. L.] āre. neutrum verbum, pro Vaporem emittere. Plin. lib. 31. cap. 2. de differentiis aquarum, Vaporant & in mari ipſo, quæ Licinii Craſſi fuere.
Vaporandi verbum facit abſolutum Lucret. lib. 5. 1130. his verbis,
Invidia quoniam, ceu fulmine, ſumma vaporant
Plerumque, & quæ ſunt aliis magis edita cunque. Lambin.
Vaporare, pro Calore temperare. Hor. 1. Epiſt. 16. 17.
—ſed ut veniens dextrum latus aſpiciat ſol,
Lævum diſcedens curru fugiente vaporet. Deinde ſubjungit,
Temperiem laudes, &c.
Vaporare, Calefacere. Columel. lib. 1. cap. 5. Quum plerique amnes æſtate vaporatis, hieme frigidis nebulis caligent.
Vaporare, [θυμιᾷν] Activum, Suffire. Plin. lib. 28. cap. 11. Quidam inaſſati jocineris ſanie inungunt, aut felle capræ, carneſque eas veſci, & dum coquantur, oculos vaporari præcipiunt. Id quoque referre arbitrantur, ſi rutili coloris fuerint. Volunt & oculos ſuffiri, jocinere in ollis decocto. Hic Vaporare & Suffire pro eodem accepit. Virg. 11. Æn. 481.
Succedunt matres, & templum ture vaporant. Budæus.

Vaporans, antis. Partic. Solin. cap. 34. Capuæ riguæ fontanis interdum ſacris & vaporantibus.

Vaporātus, a, um. Partic. Columel. lib. 2. cap. 16. Glebæ ſolibus æſtivis vaporatæ. i. e. Arefactæ. V. in ipſo verbo.
Auris vaporata, i. e. Calefacta. Perſ. 1. Sat. 126.
Exhalatio vaporata. Apul. de Mundo p. 61. Elmenh.
Tempora vaporata, Æſtuoſa. Ammian. 17. 7.

Vaporāte, Adv. Compar. Ammian. 24. 4. Efferveſcente vaporatius ſole.

Vaporatio, ōnis. f. [θυμίαμα, ἀναθυμίασις] Vaporis excitatio. Plin. lib. 28. cap. 4. Gell. lib. 19. cap. 5. Quum aqua frigore aëris duratur & cort, neceſſum eſt fieri vaporationem, & quandam quaſi auram tenuiſſimam exprimi ex ea, & emanare.

Văpĭdus, a, um. Adj. i. e. Multi vaporis.
Pectus vapidum. Perſ. 5. Sat. 117.
Pelliculam veterem retines, & fronte politus,
Aſtutam vapido ſervas ſub pectore vulpem. i. e. Veterum vitiorum pleno, & fraudibus redolente.
Pix vapida. Perſ. 5. Sat. 148.
— Vejentanumque rubellum
Exhalat vapida læſum pice ſeſſilis obba. Vapida, i. e. Quæ odorem & vaporem indat vino, ut exponit Britannicus. Vel, ut Nebriſſenſis, Inſipida, & quæ vini ſaporem facit evaneſcere.
Vinum vapidum. Columel. lib. 12. cap. 5. In vini vapidi, ut acre fiat, ſextarios duodequinquaginta, &c. *Vin pouſſé.*

Vapĭde, Adv. Vapide ſe habere ſolebat dicere Auguſtus, pro Male habere. Sueton. in ejus vita cap. 87.

Vappa, æ. f. [ὀξίνας, Gl. L. G.] Vini vitium, quod ſponte deferbuit, & odorem ſaporemque amiſit, ut illud quod in exhauſto vaſe reliquum fuit, & evaporavit. Hor. 2. Serm. 3. 144.
Qui Vejentanum feſtis potare diebus
Campana ſolitus trulla, vappamque profeſtis. Ibid. 1. Serm. 5. 16.
— abſentem cantat amicam
Multa prolutus vappa nauta. Plin. lib. 14. cap. 20. Vitiumque muſto quibuſdam in locis, iterum ſponte fervere: qua calamitate quum deferbuit, deperit ſapor, vappæque accipit nomen, probroſum, etiam hominum quum degeneravit animus. [An Probroſum etiam homini, &c?
Vappa pro Homine ignavo vilique aliquando ponitur, ac nugatore, & in quo nihil prudentiæ eſt. Hor. 1. Serm. 1. 104.
— non ego avarum
Quum verp te fieri, vappam jubeo, aut nebulonem. Idem 1. Serm. 2. 12.
Fufidius vappæ famam timet, ac nebulonis. Vappæ, inquit Acron, dicuntur Perditi & luxurioſi. Nebulones vero Vani & leves, ut nebula. Aliter Vappa dicitur Stultus & inſulſus, qui nihil ſapit. Dicitur enim vinum vappa, quod perdidit ſaporem.
Perfida. V. PERFIDUS.

VĀPŬLO, [δέρομαι, Gl L. G. τύπτομαι, G. L.] āre. Verbum neutrum passivum, Cædi, verberari Cic. 8. Fam. 1. Susurratiores duntaxat veniunt, alius equitem perdidisse: quod opinor certe factum est: alius septimam legionem vapulasse. Propert lib. 2. 12. 20.

Non ego, sed tenuis vapulat umbra mea.

Corpus vapulat. Lucret. lib. 4. 937.

Ferulis vapulare. Senec. in Apocolocyntosi, Et proximo munere, inter novos auctoratos, ferulis vapulare placet. Novos auctoratos dicit, qui nuper conducti sunt ut depugnent, qui pro auspicio ferulis vapulabant, cum ipsi ferro carerent, & alii gladiatores per ludibrium ferulis eos cæderent, ut pueros ludimagistri. Turneb.

Sermonibus vapulare, pro Oblocutionibus suggillari. Cic. 2. Att. 14. Qui cum se omnium sermonibus sentiet vapulare, & quum has actiones ἀνανταγωνίστους videbit, ruere incipiat.

Vapula Papiria, Proverbium est, ortum a quadam ancilla, quæ libertate donata a Papiria hera sua, patronam mox contempsit, ac manumissa & libertate freta, mox benemeritam ingrate aspernata est. Ancilla enim illa continuo se Libertam salutavit, cum Patronam salutare deberet (qui enim manumissi erant, mox manumissori, Salve patrone, dicere solebant) & patronæ dixit per contemptum Vapula Papiria. Plauti verba sunt Fragm. 1. 80. — id ego dico tibi,

Liberta salve, vapula Papiria. Annotavit Turneb. conf. Fest. Plaut. Curc. 4. 4. 12. & Asin. 2. 4. 72. [Vapulo Active poni videtur in Gloss. Græcolat. Δέρω, Τύπτω, Vapulo, Castigo.

VAPULANS, antis. Partic. Petron. cap. 96. Favebam ego vapulanti.

VAPULATOR, ōris. m. Gloss. Lat. Gr. Vapulator, δαρτής.

VAPULARIS, e. Adj Qui vapulare solet. Plaut. Pers. 1. 1. 22.

— plusculum annum

Fui præferratus apud molas tribunus vapularis.

VAPULO, ōnis. m. ut Verbero. V. Barth. Advers. 19. 22. p. 966.

V A R

VARDÆI. V. BARDÆI.

VARDULI, orum. m. Hispaniæ populi. De quibus Pomponius Mela lib. 3. 1. Hodie Ligusca, & pars Vasconiæ, ut in Melam scribit Olivarius.

VARGUS, i. m. Sidon. 6. Epist. 4. Vargi sunt indigenæ latrunculi.

VARGUUS, a, um. Adj. [βλαισὸς] Gloss. Latinogræc. Quod explicat Græcolat. Βλαισόπους, Scaurus. q. V. s. l.

VĀRIA, æ. f. Oppidum in Sabinis olim, nunc vicus imminens Anieni. Hæc Schol. Antiq. ad Horat. 1. Ep. 14. 3.

Quinque bonos solitum Variam dimittere patres. Al. Baria corrupte.

VARICATOR, VARICATUS, VARICITUS, VARICO, VARICUS, V. VARUS.

VARICOSE, VARICOSUS, VARICULA. V. VARIX.

VĂRIUS, a, um. Adj. [ποικίλος, Gl. L G. & G. L. δαίδαλος, G. L.] Multiformis, vel Multorum colorum. Ter. Eun. 4. 4. 16.

— ita visus est

Dudum, quia varia veste exornatus fuit.

Lynces variæ. Virg. 3. Georg. 264.

Uvæ vel olivæ variæ fiunt, quum ad maturitatem perduci incipiunt, & colorem mutant. Cato R. R. cap. 73. Ubi uvæ variæ cœperint fieri, bubus medicamentum dato quotannis uti valeant.

Varium, ad multa transfertur. Cic. 1. de Finib. 10. Varietas enim Latinum verbum est, idque proprie quidem in disparibus coloribus dicitur, sed transfertur in multa disparia, varium poëma, varia oratio, varii mores, varia fortuna: voluptas etiam varia dici solet, quum percipitur e multis dissimilibus rebus; dissimiliter efficientibus voluptates.

Varius & multiplex & copiosus. Cic. 1. Acad. 17. Plato varius, & multiplex, & copiosus fuit.

Disputationes variæ & diversæ, & in omnem partem diffusæ. Cic. 3. de Orat. 58.

Oratio multa & varia & copiosa. Cic. 2. de Orat. 214.

Ferre ea, quæ videntur acerba, quæ multa & varia in hominum vita versantur. Cic. 2. Off. 67.

Varius ad animum & mores transfertur. Nepos 4. 1. 1. Varius in omni genere vitæ fuit: nam ut virtutibus eluxit, sic vitiis est obrutus. Sic Virg. 4. Æn. 569. — varium & mutabile semper

Femina.

Animus varius. Sallust. Catil. cap. 5.

Mens varia. Lucan. 4. 704.

Æstu vario irarum fluctuat. Virg. 4. Æn. 564.

Artes variæ. Virg. 1. Georg. 133.

Casus varii. Virg. 1. Æn. 208.

Colores varios mentitur lana. Virg. 4. Ecl. 42.

Gentes variæ linguis. Virg. 8. Æn. 723.

Jus varium & dispar conditio. Cic. 7. Verr. 48.

Lepore vario distincta omnia. Lucret. lib. 5. 1375.

Opum variarum dives. Virg. 2. Georg. 468.

Sententiæ variæ & discrepantes. Cic. 1. de Nat. Deor. 2.

Sermone vario trahebat noctem. Virg. 1. Æn. 752.

Terra varia cariosaque. V. Cariosa terra, in CARIES.

Victoria varia. Liv. 2. 6. [Sic Vario Marte. V. MARS.

Varius, Qui varis in facie distinctus est. Unde jocus Ciceronis apud Quintil. lib. 6. cap. 4. in Isauricum, Miror quid sit, quod pater tuus, homo constantissimus, te nobis varium reliquit Turnebus putat Isaurico inconstantiam objici & flagra, quum servilem in modum a patre loris cæsus fuisset. Quintil. lib & cap. eodem, M. Cœlius Prætor, quum sellam ejus curulem Consul Isauricus fregisset, alteram posuit loris intentam: dicebatur autem Consul a patre aliquando cæsus flagris. Sic Plaut. in prol. Pœn. 26.

Ne & hic varientur virgis, & loris domi. i. e. Cædantur, & velut variis coloribus picturentur eorum terga vibicibus. conf. VARUS.

VARIA, æ. f. [πάρδαλις, Gl. L G] Panthera. Plin. lib. 8. cap. 17. Nunc varias & pardos, qui mares sunt, appellant in eo omni genere, creberrimo in Africa, Syriaque. Varias dixit pro Pantheris.

VARIĒ, Adv. [ποικίλως] Variis modis. Cic. 6. Fam. 6. Varie sum affectus tuis litteris.

In varie se tondentem, tale est epigramma Martial. lib. 8. 47.

Pars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi rasa est:

Pars vulsa est: unum quis putet esse caput?

Agere varie. Liv. 2. 2. Socer præterea ipsius, agere varie, rogando alternis, suadendoque cœpit, ut &c.

Decernere varie, & Conjunctis sententiis, contraria. Cic. 6. Verr. 145. Postea decernitur, ac non varie, sed prope conjunctis sententiis, ut laudatio, quæ C. Verri decreta esset, tolleretur. [i. e. Non variantibus sententiis.

Diffundi late & varie. Cic. pro Sext. 97. Numerus, ut dixi, hujus generis late & varie diffusus est.

Differere varie de re aliqua. Tacit. 1. Ann. 11.

Moveri varie. Cic. 2. de Divin. 89. Perinde ut quæque stellæ in his finitimisque partibus sint quoque tempore, eamque vim varie moveri ab iis sideribus, quæ vocantur errantia.

Perscripti varie copioseque sermones. Cic. 1. Acad. 16. Hic in omnibus fere sermonibus, qui ab iis, qui illum audierunt perscripti varie, copiose sunt, ita disputat ut nihil, &c.

Valui varie. Plaut. Epid. 1. 1. 15. h. e. Quod vulgus nunc dicit, Nunc bene, nunc male. Turneb. putat Plautum lusisse in servos, quibus tergum loris redditur varium, ut pantherinum.

VARIĔTAS, ātis. f. [ποικιλία, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 8. cap. 30. Oculis mille esse varietates, colorumque mutationes.

Criminum varietas. Cic. 7. Verr. 158. Neque hoc providerim, ut varietate criminum vos attentos tenerem.

Florum omnium varietas. Cic. de Senect. 54.

Gentium varietate constans provincia. Cic. pro Font. 3.

Locorum varietate distinguere historiam. Cic. 2. de Orat. 54.

Sententiarum varietas. Cic. 2. de Orat. 58.

Vocum surdus varietates noscere non potest. Cic. 2. de Divin. 9.

Ut in corporibus magnæ dissimilitudines sunt, sic in animis exsistunt majores etiam varietates. Cic. 1. Off. 107.

Incredibilis quædam varietas. Quintil. lib. 2. cap. 8.

Multiplex varietas. Senec. Epist. 96.

Distinguere varietate inæquabili. V. INÆQUABILIS.

Efficit stella Jovis multas varietates. Cic. 2. de Nat. Deor. 53.

Facere varietatem. Cic. 2. de Fin. 75.

Habere varietatem. Cic. pro Corn. Balb. 3.

Reficit animos ac reparat varietas. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Varietates, Maculæ illæ subrubræ, quæ hieme contrahuntur, quum crura ad ignem propius admoventur. Plin. lib. 20. cap. 9. Flos bulborum tritus crurum maculas, varietatesque igne factas, emendat.

VARIO, [ποικίλλω, Gl. G. L.] āre. Varium facere. Virg. 1. Georg. 441.

Ille ubi nascentem maculis variaverit ortum. De sole.

Cælum variant sidera, i. e. Velut pingunt. Ovid. 3. Fast. 449.

Jamque ubi cæruleum variabunt sidera cælum,

Suspice.

Tapetia variantur acu. Martial. lib. 8. 28.

Virgis variari. V. paulo ante, VARIUS, Qui varis, &c.

Artes variare. Ovid. de Rem. Amor. 425.

Nam quoniam variant animi, variabimus artes.

Capillos positu variare. Ovid. de Medicam. faciei 19. Idem 2. Met. 412.

Nec positu variare comas.

Otium variare labore, Mutare, distinguere. Plin. 8. Epist. 8.

Pectora variare dubiis curis. Valer. 3. Argon. 623.

Sententiam variavit timor. Liv. 2. 57.

Sonum variare. Plin. lib. 10. cap. 29. Deinde in una perfecta musicæ scientia modulatus editur sonus, & nunc continuo spiritu trahitur in longum, nunc variatur inflexo.

Vices variare. Virg. 9. Æn. 164.

Vocem variare & mutare. Cic. in Orat. 59.

Voluptatem variare & distinguere. Cic. 1. de Finib. 38. Omni autem privatione doloris putat Epicurus terminari summam voluptatem, ut postea variari voluptas distinguique possit, augeri amplificarique non possit.

Oratoris est orationem variare & distinguere. Cic. 2. de Orat. 36.

Prodigialiter variare aliquid. Hor. de Arte Poet. 29.

Figuris variare. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Mistura jocorum variare materiam aliquam. Martial. lib. 8. 1.

Variare, neutrum, vel neutraliter positum. Cels. lib. 3. Non in iis solum, in quibus semper ita se habet: sed in iis quoque, in quibus variat. Idem lib. 2. cap. 1. Ex tempestatibus optimæ æquales sunt: sive frigidæ, sive calidæ; pessimæ, quæ variant maxime. Budæus.

Animi variant, V. Artes variare, supra.

Variant multa de morte ejus auctores. Liv. 27. 28.

Variant Græcorum exempla. Plin. lib. 12. cap. 14.

Sententia dissidet & variat. Ovid. 15. Met. 647.

Timores variant. Ovid. 2. Trist. 153.

Variare, pro Ambiguam rem esse. Liv. lib. 1. 43. de suffragiis, Ibi si variaret, quod raro incidebat, ut secundæ classis centuriæ vocarentur.

Variare dicuntur uvæ vel olivæ, quum mutant colorem. Columel. lib. 12. cap. 50. Quum primum baccæ variare cœperint, & jam quædam nigræ fuerint, plures tamen albæ, sereno cælo manibus distringi olivam oportebit.

Variatur, Impersonale. Liv. 22. 60. Ibi quum sententiis variaretur, &c.

VARIANS, antis. Partic. [ποικίλλων] Plin. lib. 7. cap. 42. Cetera exempla fortunæ variantis innumera sunt.

Cælum varians. Plin. lib. 14. cap. 2.

Formæ variantes. Lucret. lib. 5. 823.

Uvis variantibus adhuc & acerbis. Columel. lib. 4. cap. 20.

VARIANTIA, æ. f. Idem quod Variatio, Varietas. ut, Rerum variantia. Lucret. lib. 1. 653. i. e. Varietas. V. Non. 2. 887.

VARIĀTUS, a, um. Partic. [πεποικιλμένος] ut,

Vestis variata figuris hominum priscis, Tapete diversis hominum figuris pictum & variegatum. Catul. Argon. 62. 50.

Figuris multigenis variatus. Lucret. lib. 2. 335.

Sententia variata. Cic. pro Milon. 8. Itaque hoc, judices, non sine causa fictis fabulis doctissimi homines memoriæ prodiderunt, eum qui patris ulciscendi causa matrem necavisset, variatis hominum sententiis, non solum humana, sed etiam deæ sapientissimæ sententia liberatum.

Compar. Apul. 3. Florid. p. 357. Elmenh. Lyra concentu variatior.

VARIĀTIM, Adv. [πεποικιλμένως] Gell. lib. 5. cap. 12. Ve enim particula, quæ in aliis atque aliis vocabulis variatim per has duas litteras cum A littera media immiſſa dicitur, &c. Alii Variatum.

VARIATIO, ōnis. f. [ποικιλσις] Liv. lib. 24. 9. Ceteræ centuriæ ſine variatione ulla Conſules eoſdem dixerunt.

VARIATOR, ōris. m. [ποικιλτὴς] Gloſſ. Græcolat.

VARIABĬLIS, e. Adj. Apul. de Mundo p. 58. Elmenh. Aër inferior natura variabilis.

Variabilis, unde Invariabilis. Camer. utitur. Vide pag. 486. Indicis Regiſtralis. H. St. Abfuit a Lugd. hæc dictio.

VARIĀNUS, a, um. Adj. Colorem mutans ſæpius. ut, Uvæ varianæ. Plin. lib. 14. 2.

VARIĔGO, āre. Ornatus varietate diſtinguere. Apul. 1. Florid. p. 342. Elmenh. Lyra ejus auro fulgurat, ebore candicat, gemmis variegat.

VARIEGĀTUS, a, um. Partic. ut, Tunica picturis variegata. Apul. 2. Florid. p. 351. Elmenh.

Navis picturis miris variegata. Idem 11. Met. p. 264.

VARIUS, i. m. Poeta tragicus, amicus Virgilii & Horatii. V. Hor. 1. Serm. 5. 93. Ibid. 1. 6. 55. & Quintil. 10, 1. p. 912. Burm. Pauca ejus fragmenta exſtant.

VĂRIX, ĭcis. m. [κιρσὸς, ἰξία] Varices, [κιρσοὶ, Gl. L. G] Venæ plus æquo intumeſcentes atque obtortæ, in temporibus, ventre, teſtibus, inguine, & potiſſimum in cruribus. Plin. lib. 11. cap. 45. Varices in cruribus viro tantum, mulieri raro. Cic. 2. Tuſc. 35. Quum varices ſecabantur C. Mario, dolebat. Celſ. lib. 5. cap. 26. pr. de noxis in corpore loquens, Quum quid increvit, ut vena, quæ intumeſcens in varicem convertitur.

Varix. f. Quintil. lib. 11. cap. ult. p. 1031. Burm. ubi de Togæ forma loquitur, Velandarum varicum gratia Al. Velandorum. V. loc. & not. Burm.

VARICŌSUS, a, um. Adj. [κιρσώδης] Qui tumidiores habet hujuſmodi venas. Juven. 6. Sat. 396.

Hæc de Comœdi te conſulit, illa Tragœdum
Commendare volet: varicoſus fiet aruſpex.

VARICŌSE, Adv. Idem. Compar. Feſtus, Varicoſius onera portare.

VARICŬLA, æ. f. dimin. apud Celſ. lib. 5. cap. 26. de curatione ulceris.

VARRO, ōnis. m. pro Stupido & bardo uſurpabatur; vocabulo a varris deflexo, qui perticas ſignificant. Lucilius apud Feſtum in voce Squaroſus,

Varronum ac rupicum ſquaroſa incondita roſtra. Ex Turneb.

VARRO, ōnis. m. [Οὐάῤῥων] Cognomen non unius gentis Romanæ.

M. Terentius Varro, Romanorum eruditiſſimus, cujus exſtant libri de Re Ruſtica, & ad Ciceronem ſcripti libri de lingua Latina: Quique 500 volumnia ſcripſiſſe dicitur. V. Gell. 19. 14. Eum Fabius Quintilianus, inter peritiſſimos Satiræ ſcriptores enumerat, lib. 10. cap. 1. p. 910.

Varro ſanctiſſimus atque integerrimus. Cic. 2. Philipp. 104.

P. Terentius Varro Atacinus, poeta, laudatus eidem Fabio, ibidem p. 905. V. de utroque in dict. TERENTIUS.

Habere theſauros Varronis. Cic. 11. Fam. 10.

VARSOVIA, æ. f. Urbs Poloniæ, arce regia, regumque ibi receſſu & comitiis publicis nobilis.

VĀRUS, a, um. Adj. [σκαμβὸς, Gl. L. G.] Qui pedes habet incurvos, & in ſe contractos, cujuſmodi ſpadones ſeu caſtratos videmus. Plaut. Mil. 3. 1. 128. Aut varum aut valgum. Idem Merc. 3. 4. 54.

Canum, varum, ventrioſum, bucculentum, breviculum. Plin. lib. 11. cap. 45. Nam & hinc cognomina inventa, Planci, Plauti, ſicut a cruribus Vari. Hor. 1. Serm. 3. 47.

Brachia vara, Diducta ad complexandum luctatorem adverſarium. Martial. lib. 7. 31.

Manus varæ, i. e. Incurvæ, inflexæ, diductæ ad corripiendum antagoniſtam. Ovid. 9. Met. 33.

Genius varus. Perſ. 6. Sat. 18. —geminos, horoſcope, varo
Producis genio. Varo, Intorto, hoc eſt, non æquali, ſed diſſimili ingenio & inclinatione naturali præditos, quamvis ſub eodem natos ſidere, eodemque momento temporis. Varius in Gloſſ. ſcriptum.

VĀRA, æ. f. Tabula tranſverſaria, impoſita arrectarris, vibiis furcilliſque ſuſtentata. Vitruv. 10. 19. Compegit arrectariis & jugis varas. Et Columel. lib. 5. cap. 9. Si prius varam feceras.

Sequitur vara vibiam; proverb. i. e. Cadente uno, cadit & alterum. V. Bald. Lex. Vitruv. p. 150. & Salmaſ. in Solin. 664.

Vara eſt etiam Pertica inſtar furcæ, qua aliquid ſuſpenditur. conf. Lucan. 4. 439.

VARTINUS, a, um. Adj. [ςρεβλὸς] Gloſſ. Latinogræc. [An Varicinus?

VĀRĬCUS, a, um. Adj. Qui longe divaricat crura, metiturque grandes paſſus. Ovid. 3. de Arte Am. 304.

Illa, velut conjux Umbri rubicunda mariti,
Ambulat, ingentes varica fertque gradus. Hinc, quod apud Vitruvium (3. 2) Baryca ædium ſpecies legitur, Varica legi debet: laxitas enim columnarum efficit ut varica videatur. Turneb.

VARICĬTUS, Adv Cruribus diſtenſis. Apul. 1. Met. p. 108. Elmenh. Varicitus ſuper faciem meam reſidentes.

VARĬCO, [ὑπερβαίνω, Gl. L. G] āre. vel VARĬCOR, āri. Tranſgredi eſt, Pedes diducere, ſeu diſtorquere. Quintil. lib. 11. cap 3. Varicare ſupra modum & in ſtando deforme eſt, & accedente motu prope obſcænum. Varro de L. L. 4. 24. Vallum, vel quod eà varicare nemo poſſit, &c.

VARICĀTUS, a, um. Partic. Caſſiodor. 6. Epiſt. 6. Superbus quin etiam varicatis greſſibus patet.

VARICĀTOR, ōris. m. Ulpian. in l. j. D. De prævaricatoribus. Prævaricator eſt quaſi varicator, qui diverſam partem adjuvat prodita cauſa ſua.

VARO, āre. Curvare. Auct. de Limit. p. 257. Edit. Gœſ. Sunt & alii pontes, quorum alvei varantur. V. Ind. Gœſ. & Salmaſ. ad Solin. p. 664.

VARĀTIO, ōnis. f. Curvatura. Auctor de Limit. p. 257. & 285. Varatio fluminum.

VĀRUS, i. m. [ἴονθος, Gl. L. G.] Vari apud Celſ. lib. 6. cap. 5. Maculæ ſunt in faciæ, ut lenticulæ & ephelides. Unde Homines varii dicti. V. VARIUS. Plin. lib. 20. cap. 4. Oleum amygdalinum purgat, mollit corpora, cutem erugat, nitorem commendat, varos cum melle tollit e facie. Idem lib. 28. cap. 8. Lentigines tollit ac varos, omneſque maculas.

VARIOLÆ, arum. f. Dimin. Puſtulæ vel papulæ majores minoreſve. Vox recentium medicorum.

VĀRUS, i. m. [Οὔαρος] nomen Romanum a cruribus varis ortum. Varus Attius a Jul. Cæſare victus. Vellej. 2. 55. 4.

Quintilius Varus, Galliæ Ciſalpinæ præfectus ſub Auguſto, cujus auxilio Virgilius amiſſos agros recuperavit, & eum laudibus extulit 9. Ecl. 26. & 35. Is poſtea, vel alius ejuſdem nominis, a Germanis cum tribus legionibus occiſus eſt. V. Suet. Aug. cap. 23.

Varus, Vates Græcorum apud Valer. Flacc. 6. 116.

VARIĀNUS, a, um. Adj. ut, Variana clades. Suet. Aug. cap. 23. Adde Calig. cap. 3. & Plin. lib. 7. cap. 45.

VARUS, Fluvius eſt, Narbonenſem provinciam ab Italia ſeparans. De quo lege Strab. lib. 4. ab initio. Nomen retinet. Vulgo *Le Var*.

V A S

VAS, vădis. V. VADIS.

VĀS, vāſis. n. [ἀγγεῖον, σκεῦος, Gl. L. G. & G. L.] tertiæ declinationis in ſingulari, in plurali ſecundæ. Apud Cic. 2. de Invent. 16. Vaſa magnifica & pretioſe cælata. Idem 1. Tuſc. 52. Nam corpus quidem quaſi vas eſt, aut aliquod animi receptaculum. De pl. Vaſa, V. VASUM.

Vaſorum appellatio generalis eſt: dicimus enim vaſa & vinaria & navalia, inquit Ulpian.. De auro & argento legato, l. Si gemma. D.

Æreum vas. V. ÆS, æris.

Argentea vaſa. Hor. 2. Serm. 7. 72.

Cupreum vas. V. CUPRUM.

Coquinaria vaſa. V. COQUO.

Olearia & ſalſamentaria vaſa. V. Olearius, in OLEA.

Viatoria vaſa. V. Viatorius, in VIA.

Vinarium vas. Cic. 6. Verr. 62.

Vinaria vaſa, amphoras & cados intelligimus, auctore Proculo, De tritico, vino & oleo legato. l. Vinum. D.

Aretina. Martial. lib. 14. 98.

Aretina nimis ne ſpernas vaſa monemus.

Clodiana vaſa. V. CLODIA.

Corinthia vaſa & Deliaca. Cic. pro Roſc. Amer. 133.

Samia vaſa. Plaut. Capt. 2. 2. 41. Cic. pro Muren. 75. Et expoſuit vaſa Samia. V. OPUS.

Aſpera vaſa, Cælata. Juven. 14. Sat. 62.

Pertuſum vas. Lucret. lib. 3. 949.

Rimoſa & curta vaſa cadunt feneſtris. Juven. 3. Sat. 271.

Sincerum vas. Hor. 1. Epiſt. 2. 54.

Sincerum eſt niſi vas, quodcunque infundis aceſcit. Conf. mox Incruſtare, &c.

Apponere in vaſis. V. APPONO.

Colligere in vas. V. COLLIGO.

Collocare vaſa in tabernam. V. COLLOCO.

Ducere vaſa e luto. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Efferre ſine thecis vaſa. Cic. 6. Verr. 52.

Incruſtare ſincerum vas. Hor. 1. Serm. 3. 56.

At nos virtutes ipſas invertimus, atque
Sincerum cupimus vas incruſtare.

Pelliculare vas. V. Pelliculo, in PELLIS.

Quaſſatis vaſis diffluit humor. Lucret. lib. 3. 435.

Vaſa etiam omne Inſtrumentum ſignificant, ut Venatorium quoque apud Gratium Cyneg. 219. —nec ſibi turbam
Contraxit comitem, nec vaſa tenentia longe. Eo nomine Supellex Liv. 1. 24. intelligitur, cum ſcribit, Vaſa comiteſque meos. Turnebus.

Unde Convaſare. de ſupellectili. H. St. Huc pertinent & iſta, apud rei militaris, bellorumque ſcriptores obvio.

Colligere vaſa. Cic. 6. Verr. 4. Ille ex Sicilia caſtra jam moverat, & vaſa collegerat. h. e. Repente Diodorus profugerat. V. COLLIGO.

Conclamare vaſa. Cæſ. 3. Bell. Civil. 37. Scipio, ſuſpicatus fore ut invitus dimicare cogeretur, noctu, neque conclamatis quidem vaſis, flumen tranſivit. V. CONCLAMO.

Vaſa dicuntur Teſticuli. Plaut. Pœn. 4. 2. 40.

Quid agis? S. facio quod manifeſte mœchi haud ferme ſolent.
M. Quid id eſt? S. refero vaſa ſalva. V. Lipſ. Antiq. Lect. 1. 7.

VĀSUM, i. n. dixerunt veteres, teſte Gell. lib. 13. cap. 22. Plaut. Truc. 1. 1. 33. Aut aliquod vaſum argenteum. [Hinc Pl. Vaſa, ſec. decl.

VASUS, i. m. Petron. cap. 57. Vaſus fictilis. [Gloſſ. Græcolat. Σκεῦος, Vaſus, Vaſum, vaſa.

VASĀRIUM, i. n. [σκευοθήκη, Gl. G. L κυλίκιον, L. G.] ut Veſtiarium, Calcearium: h. e. Vaſorum ſupellex. Plin. lib. 7. cap. 49. Nec ſunt omnia vaſaria excutienda: mediæ tantum partis, inter Apenninum Padumque ponemus exempla. Hic per tranſlationem poſuit.

Vaſarium, Cicero appellat Id, quod publice dabatur magiſtratibus, ut muli, equi, & vaſa, & reliqua, quæ magiſtratus inſtrumentum implerent. Id quod patet ex eo, quod idem dicit in 2. de Lege Agraria 32. de Decemviris loquens, quos Rullus creandos eſſe cenſuerat ad agros dividendos. Intelligimus ergo Vaſarii nomine pecuniam publice dari ſolitam magiſtratibus euntibus in provincias, ex qua ſibi neceſſaria compararent. Id quod poſtea Auguſti tempore Senatuſconſulto conſtitutum eſt, ut teſtatur Tranquillus in Auguſt. cap. 36. Cic. in Piſon. 86. Nonne ſeſtertiûm centies & octogies, quod, quaſi verſarii nomine, in venditione mei capitis aſcripſeras, ex ærario tibi attributum, Romæ in quæſtu reliquiſti? Hæc & plura Budæus in libro de Aſſe.

VASĀTUS, a, um. Adj. Vaſa, i. e. Teſticulos habens. ut, Bene vaſati. Lamprid. in Heliogab. cap. 5. 8. 9. & 31. V. Scalig. in Priap. p. 201. & Rutgerſ. Varr. Lect. 2. 2. [Non a Teſticulis, verum a Pene. V. VASCULUM infra.

VASĬFER, i, m. [σκευοφόρος] Sarcinarius. Gloſſ. Græcolat.

VASCŬLUM, i. n. dimin. [ἀγγείδιον] Plin. lib. 15. cap. 28. Quædam vaſculis conſtant. Cato R. R. cap. 111. Si voles ſcire, in vinum aqua addita ſit, necne, vaſculum facito de materia hederacea.

Argenti puri vaſcula. Juven. 10. Sat. 19.

Vaſculum, eſt etiam Penis apud Petron. cap. 24.

VASCELLUS, i. m. Inſcript. Vet. apud Gruter. p. 1108. n. 6. FILIVS IN VASCELLO ET MASSA REPOSITVS. V. ſeq dict.

VASCELIUM, i, n. [σκευάριον] Gloſſ. Græcolat. [Niſi forte Vaſcellum legendum, a quo & præcedens Vaſcello ductum puto.

VASCULĀRIUS, i. m. [σκευοπώλης, Gl. G. L.] Qui vaſa argentea & aurea facit, venditve. Sunt enim inter aurifices vaſcularii, cælatores, inauratores, & bractearii. in l. apud Labeonem, D. De præſcript. verbis, Si, quum emere argentum velles, vaſcularius ad te detulerit. Cic. 6. Verr. 54. In regiam

maximam palam artifices omnes, cælatores ac vascularios, convocari jubet; ipse suos complures habebat.

VĀSĀTÆ, arum. f. [Οὐασάται] Urbs Galliæ Narbonensis. Paulinus ad Ausonium,

Quique superba tuæ contemnis mœnia Romæ
Consul, arenosas non dedignare Vasatas. Eam putaverim esse quæ vulgo dicitur *Basa*.

VASĀTĬCUS, a, um. Adj. ut, Vasatica rheda. Auson. Epist. 7. 18.

VASCŌNES, um. m. [Οὐάσκωνες] Hispaniæ populi, versus Gallicum & Britannicum Oceanum, ad Pyrenæum siti. De quibus Plin. lib. 3. 3. Hi, a Metello Romanorum duce obsessi, in tantam famem compulsi sunt, ut humana carne vescerentur. Juven. 15. Sat. 93.

VASCONIA, æ. f. Regio Vasconum. Paulin. ad Auson. epist. 2. 100.

Vasconiæ saltus, &c.

VASCONĬCUS, a, um. Adj. Ibid. v. 218.

Ac si Vasconicis mihi vita fuisset in oris.

VASCUS, a, um. Adj. Inanis. ut, Vascus & invenustus aspectus. Vitruv. 3. 2. Conf. Solin. cap. 11. V. Turneb. Adverſ. 17. 20. & Salmas. Hist. Aug. p. 495. & ad Solin. p. 86. & 87.

VASCA, æ, f. [μελητικὸς αὐλός] Gloss. Latinogræc. conf. VASTA.

VASTRAPES, φιμινάλια, Idem Gloss. [i.e. Feminalia. V. Suid. in hac ipsa dict.

VASTUS, a, um. Adj. [ὑπερμεγέθης] dicitur Quod modum amplitudinis excedit. Plaut. Amph. 4. 4. 1. suppos.

Quis tam vasto impete has fores toto convolsit cardine? Plin. lib. 10. Epist. 42. pr. Quum diversam partem provinciæ circumirem, Nicomediæ vastissimum incendium multas privatorum domos, & duo publica opera, &c. absumpsit.

Æquor vastum. Virg. 2. Æn. 780.
Altitudinem in vastiorem, ac velut profundum, invehi. Liv. 31. 1.
Antrum vastum. Virg. 1. Æn. 56.
Aper vastus. Claud. 2. Conf. Stil. 306.
Arma vasta. Virg. 10. Æn. 768.
Artus vasti. Virg. 5. Æn. 432.
Bellua vasta & immanis. Cic. 1. de Divin. 49.
Cæde vasta fessus. Virg. 6. Æn. 503.
Campi vasti. Virg. 3. Æn. 13.
Certamine vasto tendunt. Virg. 12. Æn. 553.
Crater vastus. Ovid. 12. Met. 236.

Forte fuit juxta, signis exstantibus asper,
Antiquus crater, quem vastum, vastior ipse
Sustulit Ægides.

Feræ vastæ. Ovid. 2. Met. 194.
Figura vastior elephanto. Cic. 1. de Nat. Deor. 98.
Fluctus vasti. Virg. 1. Æn. 337.
Hiatu vasto immanis spelunca. Virg. 6. Æn. 237.
Ictus vasti. Virg. 5. Æn. 198.
Impetus vastus. Hor. 4. Carm. 14. 30.
Ira vasta. Ovid. 10. Met. 551.
Iter vastum. Ovid. 14. Met. 438.
Latratus vastus & canorus. Columel. lib. 7. cap. 12.
Littera vastior, Consona duplex x. Cic. in Orat. 153.
Moles vasta. Virg. 3. Æn. 656.
Molimen vastum. Ovid. 15. Met. 809.
Mundus vastus. Ovid. 1. Fast. 119.
Murmure vasto mare. Virg. 1. Æn. 249.
Onus vastum. Ovid. 1. Fast. 566.
Orbis vastus. Ovid. 2. de Arte Am. 78.
Pondus vastum. Virg. 5. Æn. 447.
Rupes vastæ. Virg. 1. Æn. 166.
Silentium vastum. Tacit. 3. Hist. 13.
Sinus vastus. Virg. 4. Georg. 362.
Tellus vasta. Valer. 2. Argon. 597.
Vires vastæ. Virg. 5. Æn. 368.
Vorago vasta. Virg. 6. Æn. 296.
Vulnera vasta. Lucret. lib. 5. 1289.
Animus vastus, Immensæ cupiditatis. Salluſt. in Catil. 5. 5.
Homo vastus atque agrestis motu corporis, per contemptum. Cic. 1. de Orat. 115. Aut ita vultu motuque corporis vasti atque agrestes, ut etiamsi ingeniis atque arte valeant, tamen in oratorum numerum venire non possint.
Vastus, Desertus. [ἔρημος, ἀνάστατος] Actius, Hanc urbem ferro vastam faciet. Non.
Vastus locus a natura & humano cultu. Salluſt. in Jugurth. 48.
Ager vastus & desertus. Cic. 2. de Lege Agr. 69.
India vasta & agrestis. Cic. 5. Tusc. 77.
Locus vastus & Coædificatus, contraria. Cic. in Partit. 36.
Oratio vasta atque hians. Auctor ad Herenn. lib. 4. 19.
Solitudo vasta. Cic. in Somn. Scip. 14. Et Liv. 1. 4.

VASTŬLUS, a, um. Adj. dimin. Apul. 2. Met. p. 128. Elmenh. Vegetis & vastulis corporibus fores nostras irruentes.

VASTE, [ἀχανῶς] ius, issime. Adv. Cic. 3. de Orat. 172. Id assequemini, si verba extrema cum consequentibus primis ita jungetis, ut neve aspere concurrant, neve vastius diducantur.
Vaste & rustice. Cic. 3. de Orat. 42. Sic majores, non aspere, ut ille quem dixi, non vaste, non rustice, non hiulce, sed presse & æquabiliter, & leniter.
Tumere vastius. V. TUMEO.

VASTĬTAS, ātis. f. Magnitudo. Columel. lib. 3. Pari tamen in hac terra vastitate belluas progenerari quis neget? Idem lib. 5. cap. 1.
Odoris vastitas. Plin. lib. 31. cap. 6.
Soli sterilis profundi vastitas. Senec. Herc. furen. v. 701.
Vastitas, Vastatio. [πόρθησις, Gl. L. G. & G. L. ἐρημία, G. L.] Actius, Propterea tot, tantasque habemus vastitates funerum. Non. 4. 482. Cic. 1. in Catil. 12. Tecta urbis, vitam omnium civium, Italiam denique totam, ad exitium & vastitatem vocas.
Agrorum vastitas. Cic. 6. Verr. 114. Audistis, &c. quæ solitudo esset in agris, quæ vastitas, quæ fuga aratorum, &c.
Deflere judiciorum vastitatem. Cic. de Clar. Orat. 21.
Depellere vastitatem. Cic. pro Flacc. 1.
Efficere vastitatem. Cic. in Pison. 85.
Inferre vastitatem. Cic. de Arusp. Resp. 3.
Reddere vastitatem. Liv. lib. 3.
Vastitas, κνίζα, κνίδη. Gloss. Latinogræc. [Id autem Pruriginem, urticamve notat.

VASTITIES, ēi. f. Idem. [ὑπέρογκος] Apul. Cui in primis tanti corporis vastities horrori fuit. V. Non. 2. 891.
Vastities, Separatio, Destructio. Plaut. Pseud. 1. 1. 68.

Harum mihi voluptatum omnium, atque itidem tibi
Distractio, dissidium, vastities venit.

VASTITŪDO, inis. f. [ἀναστάτωσις] Vastatio. Cato R. R. cap. 141. Uti tu morbos visos, invisosque, viduitatem, vastitudinemque, calamitates, intemperiasque prohibessis. conf. Non. l. c.

VASTĬFĬCUS, a, um. Adj. [ἀναστατωτικός] Quod vastitatem affert. Cic. 2. Tusc. 22.

Erymanthiam hæc vastificam abjecit belluam. Ex poeta.

VASTO, [πορθῶ, Gl. L. G. & G. L. λυμαίνομαι, πολιορκῶ, L. G.] āre. Perdere, destruere. Cic. 9. Att. 7. Primum consilium est, suffocare urbem & Italiam fame, deinde agros vastare, urere, pecuniis locupletum non abstinere.
Agros vastare cultoribus. Virg. 8. Æn. 8. h. e. Abducendo cultores, vastos & desertos efficere. Servius.
Agros vastare & exinanire. Cic. 5. Verr. 119.
Iter alicujus vastare. Sil. lib. 3. 469.

Turbidus hic truncis, saxisque Druentia lætum
Vastavit ductoris iter.

Locum vastare & diripere. Cic. 4. in Catil. 13.
Mentem vastat conscientia. Salluſt. in Catil. 15.
Omnia late vastare. Virg. 4. Georg. 16.
Omnia vastare ferro & incendiis. Cic. 1. in Catil. 21.
Regiones vastare. Cic. 5. Fam. 10.
Homo magis ad vastandum, quam ad vincendum paratus. Cic. 8. Att. 16.

VASTANS, antis. Partic. Liv. 8. 19. Vastans effuse Setinum.
Gothi Macedoniam vastantes. Eutrop. 9. 11.

VASTĀTUS, a, um. Partic. [ἀνάστατος] Cic. pro Sext. 54. Lex erat lata, vastato atque relicto foro.
Fana vastata tumultu impio. Hor. 4. Carm. 4. 48.
Pascua vastata. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 168.
Urbs vastata defensoribus suis, pro Spoliata. Liv. 23. 30.

VASTĀBUNDUS, a, um. Adj. Ammian. 31. 8. Vastabundi omnes per latitudines Thraciæ pandebantur impune.

VASTATIO, ōnis. f. [πόρθησις, Gl. L. G. & G. L. λεηλασία, L. G.] Liv. 7. 15. Accessit ad eam cladem & vastatio Romani agri.
Possessionum vastatio. Cic. 2. in Catil. 18. Ergo in vastatione omnium tuas possessiones sacrosanctas futuras putas?
Defendere aliquid a vastatione. Cic. 10. Fam. 15.

VASTĀTOR, ōris. m. [πορθητής, Gl. G. L.] ut, Trojæ vastator Achilles. Stat. 2. Achill. 318.
Aper vastator Arcadiæ. Ovid. 9. Met. 192.
Ferus vastator. Ovid. 11. Met. 395.

VASTĀTRIX, īcis. f. Senec. Epist. 96. Luxuria terrarum marisque vastatrix.

VASTĀTŌRIUS, a, um. Adj. ut, Globus vastatorius. Ammian. 19. 19. Manus hostium vastatoria. Idem 18. 13.

VASTESCO, ĕre. Inhorrescere, vel deseri. Acc. Phœnissis: Jussit proficisci exsilium quovis gentium, ne scelere tuo Thebani vastescant agri. V. plura apud Non. 2. 892.

VASTĪTO, āre. Frequent. unde,

VASTITĀTUS, a, um. Partic. Ammian. 16. 5. Terræ vastitatæ. Ita legit Hadrian. Valeſ. ex MSS. Vulgo Vastatæ.

V A T

VĀTES, vel VATIS, is. c. [μάντις, μάγτης, Gl. L. G. & G. L. ποιητής, προφήτης, L. G.] a fando dictus est, quasi Fates; Divinator, sacerdos, & propheta. Plaut. Mil. 3. 3. 37.

Bonus vates poteras esse, quum quæ sunt futura videas. Virg. 6. Æn. 662.
Quique pii vates, & Phœbo digna locuti. Cic. 1. de Nat. Deor. 55.

Præsagia vatum. Ovid. 4. Trist. 10. 129.
Interpretari effata incognita fatidicorum & vatum. Cic. 2. de Legib. 20.
Pater vatum Latous. Stat. 1. Silv. 2. 200.
Peritus vates. Ovid. 1. de Arte Am. 29.
Pii vates. Virg. 6. Æn. 662. V. paulo supra.
Præsagi vates. Sil. lib. 16. 591.
Sacer vates. Hor. 4. Carm. 9. 18.
Terrifici vates. Virg. 5. Æn. 524.
Vates non raro femininum, ut Virg. 6. Æn. 211.

Cunctantem & vatis portat sub tecta Sibyllæ.

Insana vates. Virg. 3. Æn. 491.
Sanctissima vates præscia venturi. Virg. 6. Æn. 65.
Vera vates. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 338.
Vates, inquit Varro de L. L. 6. 3. Poetæ dicti sunt a viendis versibus. Viere enim vincire est. Columel. in præf. lib. 10. Ex voluntate vatis maxime memorandi. i. e. Virgilii. Cic. 1 de Divin. 114.

Versus, quos olim Fauni vatesque canebant.

Sic honor & nomen divinis vatibus. Hor. de Arte Poet. 400.
Attonitus vates. Hor. 3. Carm. 19. 14.
Cothurnatus vates, Poeta Tragœdiarum. Ovid. 2. Amor. 18. 18.
Lauriger vates. Stat. 1. Theb. 42.
Vates medicinæ. Plin. lib. 11. cap. 37. Herophilus medicinæ vates.

VATĬCĬNOR, [φοιβάζομαι, Gl. L. G. μαντεύομαι, G. L.] āri. Divinare, quasi Faticinare dictum, & fatum canere aut prædicere. Cic. 8. Att. 11. Non multo, inquam, secus possum vaticinari. Idem 1. de Divin. 67. Illud, quod volumus, expressum est, ut vaticinari furor vera soleat.
Per furorem vaticinari. Cic. 1. de Divin. 34.
Interdum pro Ariolari, & quasi delirare ponitur. Cic. 2. Fam. 16. non procul a fine, Sed ego fortasse vaticinor, & hæc omnia meliores habebunt exitus: recordor enim desperationes eorum, qui senes erant adolescente

lescente me. Eos ego fortasse nunc imitor, & utor ætatis vitio. Adde Plaut. Pseud. 1. 3. 176.

VATICĬNANS, antis. Partic. Ovid. 2. de Pont. 1. 62.
Jam nunc hæc a me, juvenum belloque, togaque
Maxime, dicta tibi vaticinante nota.

VATICINATUS, a, um. Partic. Dep. Ovid. 6. Met. 157.
Nam fata Tiresia, venturi præscia, Manto
Per medias fuerat, divino concita motu,
Vaticinata vias.

VATICINATIO, ōnis. f. [μαντεία, Gl. G. L.] Cic. 8. Att. 11. Nam pridie quidem, quoquo modo potueram, scripseram ipse eas litteras, quarum vaticinationem falsam esse cupio. Idem 3. de Nat. Deor. 10. Multa ex Sibyllinis vaticinationibus, multa ex Aruspicum responsis commemorare possum, &c.
Sortes, quæ vaticinatione funduntur. Cic. 2. de Divin. 70.

VATICINĀTOR, ōris. m. [χρησμῳδὸς] Ovid. 1. de Pont. 1. 42.
Unde tamen vivat vaticinator habet.

VATICINĀTRIX, īcis. f. legitur apud Pompon. Lætum de Sacerd. Rom.

VATICINIUM, i. n. Idem, quod Vaticinatio. Pliin. 7. 52. Plena est vita his vaticiniis, sed non conferenda cum sæpe falsa sint. Et Solin. cap. 2. Evandri mater, quæ a vaticinio Carmentis dicta est. V. Borrich. in Cogit p. 260.

VATICĬNUS, sive VATICINIUS, a, um. Adj. [μαντικὸς] Quod ad vatem petinet: ut, Liber vaticinus, vel vaticinius. Liv. 25. 1. Is & in concione Senatusconsultum recitavit, & edixit ut quicunque libros vaticinos, precationesve, aut artem sacrificandi conscriptam haberet, eos libros omneis, litterasque ad se ante Calend. Apriles deferret. Alii legunt Vaticinios.
Furor vaticinus. Ovid. 2. Met. 642.

VĀTICĀNUS, i. m. sec. c. [Οὐατικανὸς] collis in urbe Roma, dictus, inquit Festus, quod eo potitus sit Populus Romanus vatum responso, expulsis Hetruscis. In eo autem colle sita est S. Petri basilica. Is denique collis non longe est a theatro Pompeji, ut Porphyio scribit apud Hor. 1. Carm. 20. 7. — simul & jocosa
Redderet laudes tibi Vaticani
Montis imago. Juven. 6. Sat. 343.
Et Vaticano fragiles de monte patellas. In Sapphico Horatii secunda corripitur.
De Vaticano agro, colle, & deo sic scribit Gellius lib. 16. cap. 17. Et agrum Vaticanum, inquit, & ejusdem agri deum præsidem appellatum acceperamus a vaticiniis, quæ vi atque instinctu ejus dei, in eo agro fieri solita essent. Sed præter hanc causam Marcus Varro in libris rerum divinarum, aliam esse tradit istius nominis rationem. Nam sicut Ajus, inquit, deus appellatus, araque ei statuta est, quæ est infima nova via, quod eo in loco divinitus vox edita erat: ita Vaticanus deus nominatus, penes quem essent vocis humanæ initia: quoniam pueri simulatque parti sunt, eam primam vocem edunt, quæ prima in Vaticano syllaba est. Idcircoque vagire dicitur, exprimente verbo sonum vocis recentis. Hactenus Gellius. Augustinus tamen Vagitanum dixit deum, tanquam infantium vagitibus præsidentem: unde vagire dicuntur. V. in VAGIO.

VATICĀNUS, a, um. Adj. ut, Ager Vaticanus. Cic. 2. de Lege Agr. 96. Campus Vaticanus. Cic. 13. Att. 33. Illum Vaticanum campum fieri quasi Martium campum.
Vallis Vaticana. Tacit. 14. Ann. 14.

VATILLUM, i. n. [πυράγρα, Gl. L. G. πυραμὶ, G. L.] legit Salmasius in Hist. August. p. 336. pro Batillum. V. Varr. de R. R. 3. 6. In Gloss. prior. Vatilum, poster. Vacillum.

VĂTĪNIUS, i. m. [Οὐατίνιος] quum esset dignitati Ciceronis semper adversus, ita postea prævaluere amicitia, ut duobus judiciis publicis ab eo fuerit defensus. Auctor Valerius lib. 4. cap. 2. Hic quum esset impudentissimus, eleganter a Seneca de Const. 17. describitur Qui assiduis conviciis, inquit, depudere didicerat.
Vatinius, Beneventanus sutor, distorti corporis, & artifex calicum vitreorum, qui quatuor rostra instar nasorum protensa habuerunt. V. Martial. 14. 96. Juven. 5. Sat. 46. & Tacit. 15. Ann. 34.

VATINIĀNUS, a, um. Adj. [Οὐατινιανὸς] ut, Carmina Vatiniana. Catull. 54. 2.
Odium Vatinianum, pro Capitali ac vehementer acerbo. Vatinius enim, in quem acerrime M. Tullius invectus est, in tantum odium Populi Romani pervenerat, jam detectis illius flagitiis, ut in proverbium cesserit, Odium Vatinianum. Catull. ad Calvum, 14. 3.
Ni te plus oculis meis amarem,
Jucundissime Calve, munere isto
Odissent te odio Vatiniano. Erasmus. [i. e. Odio ipsius Vatinii.

VATIUS, i. m. Vatii sunt, Qui pedes extrorsus obtortos habent, iidem, ut arbitror, qui Valgi. Varro lib 2. de R. R. cap. 9. de canibus loquens, Sint cruribus rectis, ac potius varis, quam vatiis. i. e. In se potius, & introrsus intortis, quam extrorsus. Plin. lib. 11. cap. 45. Vola homini tantum, exceptis quibusdam. Namque & hinc cognomina inventa, Planci, Plauti, Scauri, Pansæ: sicut a cruribus Vari, Vatiæ, Vatii: quæ vitia & in quadrupedibus. Legitur & Vaciæ, Vatinii. V. seq dict.

VATIA, æ. f. Varro de L. L. 8. 5. Si quis puerorum per delicias pedes male ponere, atque imitari vatias cœperit, hos corrigi oportet. [Omnino Vacia, æ. m. est, nec Vatius, i. m. vel Vatius, a, um. vel Vatia, æ. f. Latina sunt. Ab hoc puto v. Vacillare esse ductum. Fuit autem, ni fallor, Cognomen gentis Serviliæ.

VATRAX, ācis. & VATRICOSUS, a, um. Adj Qui crura vitiosa habet, teste Nonio 1. 99. Lucil. lib. 28. Ut si progeniem antiquam, qua est maximus Quintus Vacax, qua vatricosus vatrax.

VAUNIA, æ. f. [Οὐαυνία] Italiæ civitas, Venetiæ propinqua; Ptolemæo auctore lib. 3. cap. 1. Vulgo *Lovino*.

U B E

UBER, ūberior, uberrimus. Adj. [εὔφορος, Gl. L. G.] Fertilis, pinguis, fecundus. Juven. 1. Sat. 87.
Et quando uberior vitiorum copia? Scribitur & Huber, quod vide. [Sed in Nummis Quintilli & Gallieni apud Oisel. Tab. 73. UBERTAS.
Actio uberior. Ulp. in l. 1. §. ult. D. De in rem verso.

Ætas uberior, Fecundior. Ovid. 15. Met. 208.
— neque enim robustior ætas
Ulla, nec uberior, nec quæ magis ardeat ulla est. De juventute.
Aqua. Cic. 3. Q. frat. 1. Ego locum æstate umbrosiorem vidi nunquam, permultis locis aquam profluentem, & eam uberem.
Aquis uberibus fecundus specus. Ovid. 3. Met 31.
Ars. Cic. de Clar. orat. 332. Vir ornatus uberrimis artibus.
Arva uberrima. Valer. 1. Argon. 511.
Auctor uber & fecundus. Cic in Orat. 15.
Cibaria uberiora facta sunt caritate. Cic. 5. Verr. 216.
Copia exilis & Uberrima contraria. Cic. 4. de Fin. 113.
Dona uberiora promissis. Ovid. 17. Epist. 222.
Fructus uberrimi, lætissimique. Cic. 2. de Nat. Deor. 156.
Fruges uberes. Hor. 4. Carm. 15. 5. Cic. de Clar. orat. 16. Ut ager, quum multos annos quievit, uberiores efferre fruges solet.
Genis gravidis uberibusque effusæ lacrimæ. Ovid. ad Liviam 116.
Guttis uberibus flent omnia. Lucret. lib. 1. 350.
Honor uberior. Ovid. de Nuce 18.
Ingenium uberius. Ovid. 2. Trist. 74.
Uberes animi atque ingenii motus ad explicandum. Cic. 1. de Orat. 113. Nam & animi, atque ingenii celeres quidam motus esse debent: qui & ad excogitandam acuti, & ad explicandum, ornandumque sint uberes, &c.
Litteræ Uberiores. Cic. 13. Att.
Morus uberrima niveis pomis. Ovid. 4. Met. 89.
Provincia uberrima supplicationibus, triumphisque. Cic. [illegible] Pison. 97.
Regna uberrima. Virg. 3. Æn. 106.
Rivi uberes lactis. Hor. 2. Carm. 19. 10.
Sententiæ uberes. Cic. 1. Tusc. 64.
Spes uberior. Cic. 1. de Orat. 13.
Spicis uberibus & crebris seges. Cic. 5. de Fin. 91.
Terris uberibus fertilis Umbria. Propert. lib. 1. 22. 10.
Plenus & uber ad dicendum Cic. de Clar. orat. Nemo plenior & uberior ad dicendum fuit. Idem ibid. 121. Quis enim uberior in dicendo Platone, Idem. 4. Acad. 118. Democritus huic in hoc similis, uberior in ceteris.
Ferax & uber locus in Philosophia. Cic. 3. off. 5. Nullus feracior in philosophia locus, nec uberior, quam de officiis.
Uberrimum & quæstuosissimum edictum. Cic. 5. Verr. 36.

UBERIUS, & UBERRIME, Adv. ut, [εὐπορώτερον] Uberius atque fusius aliquid disputare. Cic. 2. de Nat. Deor. 20. Et 4. Acad. Uberius explicata.
Loqui uberius. Idem 3. Fam. 11. Eadem illa fecerunt lætiora mihi tuæ litteræ: non solum quia planius loquebantur & uberius, quam vulgi sermo, &c.
Tractare uberrime. Idem 2. de Divin. 3. V. Quintil. 10. 3. & Tacit. 12. Ann. 60.

UBERTIM, Adv. [ἀφθόνως] Abunde. Catul. de Coma Berenicis, 61. Claud. de Laudib. Serenæ, 214.
Quis tibi tunc per membra tremor? quantæque cadebant
Ubertim lacrimæ?

UBER, ĕris. n. [οὖθαρ, μαστὸς ἀλόγου ζώου Gl. L. G. & G. L. θηλὴ, L. G.] pro Mamma.
Distentum uber, Lacte plenum ad distensionem usque. Ovid. 13. Met. 826.
Grandius uber habet pecus vicinum. Ovid. 1. de Arte Am. 350.
Gravidum uber. Virg. 3. Georg. 317. Cic. 1. de Divin. 20.
Martia, quæ parvos, Mavortis semine natos,
Uberibus gravidis vitali rore rigabat.
Profusum uber, Lacte manans. Sil. lib. 4. 378.
Alere fetus ubere. Virg. 3. Ecl. 30. Binos alit ubere fetus.
Depulsus equus ab ubere matris. Virg. 3. Georg. 187.
Exhausto ubere spumat mulctra. Virg. 3. Georg. 306.
Pressare ubera palmis. Virg. 3. Ecl. 99. Virg. 3. Æn. 642.
— cavo Polyphemus in antro
Lanigeras claudit pecudes, atque ubera pressat.
Raptus ab ubere vitulus. Ovid. 4. Fast. 459.
Mammarum ubera. Lucret. lib. 5. 883.
Distenta ubera lacte. Virg. 4. Ecl. 22.
Equina ubera. Hor. Epod. 8. 8.
Inania ubera. Ovid. 10. Met. 391.
Lactantia ubera. Ovid. 7. Met. 321. V. LAC.
Lactea ubera. Virg. 2. Georg. 524.
Virgata ubera feræ Caspiæ. Sen. Herc. OEth. 2.
Ablatus uberibus. Plin. lib. 8. cap. 55.
Admovere ubera alicui. Virg. 4. Æn. 367.
Consumunt ubera vaccæ. Virg. 3. Georg. 178.
Demittunt ubera vaccæ. Virg. 2. Georg 524.
Distentis uberibus manat humor lacteus. Lucret. lib. 1. 260.
Distentant ubera vaccæ, Multum implent lacte. Virg. 9. Ecl. 31.
Dare ubera alicui. Ovid. 4. Met. 324.
Ebibere ubera. Ovid. 6. Met. 342.
Siccare distenta ubera, Hor. Epod. 2. 46.
Sugere ubera. V. SUGO.
Tendunt ubera capræ. Virg. 3. Georg. 396.
Tenta ubera, Distenta, plena. Hor. Epod. 16. 50.
Uber & ubera, de homine, ut Juven. 6. Sat. 9.
Et potanda ferens infantibus ubera magnis.
Rapti ab ubere infantes. Virg. 6. Æn. 428.
Trahunt ubera infantes. Lucan. lib. 3. 352.
Uber, [οὖθαρ] pro Ubertate posuit interdum. Virg. ut 1. Æn. 535.
Terra antiqua, potens armis, atque ubere glebæ.
Fertilis ubere campus. Virg. 2. Georg. 185.
Lætum uber. Virg. 3. Æn. 95.
Agri uber. Virg. 7. Æn. 261.
— non vobis Rege Latino
Divitis uber agri, &c. Ubi Servius, Uber agri, ubertas.
Herbarum. Pallad. lib. 1. cap. 33. Pratis vero recentia stercora proficient ad uber herbarum.
Apum uber, Globus novi examinis ex ramo pendens. Palladius in Junio cap. 7. Quum se agmina in ramo, aut loco quocunque, suspenderint: si

unius

unius uberis eductione pendebunt, noris aut unum regem esse universis, aut reconciliatis omnibus manere concordiam. Si vero duo, vel plura ubera suspendens se populus imitatur: & discordes sunt, & tot reges esse, quot velut ubera videris, confitentur.

UBERŌSUS, a, um. Adj. [γόνιμος, Gl. L. G.] Idem quod Uber.

UBERTUS, a, um. Adj. Abundans. Gel. 7. 14. Sed ea ipsa genera dicendi jam antiquitus tradita ab Homero sunt tria in tribus: Magnificum in Ulysse, & ubertum, &c. Alii codd. legunt, Uber est.
Solum ubertum. Solin. cap. 34. [An Uberatum?

UBERTAS, ātis. f. [εὐφορία, Gl. G. L.] Fertilitas, fecunditas, abundantia, copia, multitudo. ut, Opum ubertas. Sil. lib. 15. 412.
Agrorum ubertas. Cic. pro Lege Manil. 44.
Baccarum. Cic. 1. Tusc. 69.
Dicendi ubertas. Cic. in Orat. 12.
Ubertas in dicendo. 1. de Orat. 50. cui contraria Exilitas.
Mammarum ubertas. Cic. 2. de Nat. Deor. 128. Nuper nati mammas appetunt, earumque ubertate saturantur.
Pomorum ubertas & varietas. Cic. 2. de Nat. Deor. 258.
Soli ubertas. Plin. lib. 7. cap. 2.
Virtutis ubertas. Cic. 2. de Nat. Deor. 167. Siquidem satis a nostris & a principe Philosophiæ Socrate, dictum de ubertatibus virtutis & copiis.
Ubertas, copia, vilitas frugum. Cic. post red. ad Quir. 18.
Orationis ubertas, varietas, copia. Cic. pro Corn. Balb. 3.

UBERO, [γονιμόω, πιαίνω] āre. Uberem & fecundum facere. Plin. in Paneg. 32. Et cælo quidem nunquam benignitas tanta, ut omnes simul terras uberet foveatque.
Uberare fructus dicuntur, pro Uberes esse. Columel. 5. 9. Neque enim olea continuo biennio uberat. i. e. Fecunda & fertilis est.
Uberari, Paff. Pallad. Octob. 8. 3. Hoc velut coitu steriles arbores uberantur.

UBERĀTUS, a, um. Partic. Pallad. Feb. tit. 17. Surculi, qui inserendi sunt, sint novelli, fertiles, gemmis pluribus uberati.

UBERTO, āre. Idem quod Ubero. Eumenius pro Flaviens. cap. 9. Agros imber ubertat.

U B I

UBĪ, pr. br. Adv. loci, [ὅπου, Gl. L. G. & G. L.] significat In quo loco. Plin. lib. 12. cap. 14. Alexandriæ, ubi tura interpolantur.
Interrogative aliquando pronuntiatur. [ποῦ, Gl. G. L.] Ter. Eun. 5. 9. 20. Sed ubi est frater? c. præsto adest.
Ubi ego audiverim? Plaut. Amph. 2. 2. 116.
Relative nonnunquam. [ἔνθα, Gl. G. L.] Virg. 1. Æn. 103.
— ubi Æacidæ telo jacet Hector. Plaut. Truc. 1. 2. 38.
Infinite aliquando. [ἔνθα, Gl. G. L.] Plaut. Truc. 3. 2. 30. Ter. Eun. 2. 3. 20.
Sive adeo digna res est, ubi tu nervos intendas tuos. [i. e. Qua in re.
Ubi gentium, Interrog. Plaut. Merc. 2. 3. 97. Ubi nam est is homo gentium?
Ubi loci, pro In quo statu. Plaut. Capt. 5. 2. 5.
Propemodum ubi loci tuæ fortunæ sint, facile intelligis. Idem Merc. 5. 4. 26. Plin. lib. 7. cap. 24. ad finem, Ut inanis mens quærat ubi sit loci.
Ubi terrarum, pro Ubi. Cic. 5. Att. 10. Etsi mihi nihil erat propositum ad scribendum, quia quid ageres, ubi terrarum esses, ne suspicabar quidem.
Ubi nunc, interdum dicitur, quum aliquis velut oblitum se ostendit eorum, quæ promisit, πῆ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια; Hom. lib. 1. aut 2. Il. H. St. Versus hic exstat Il. β. 339.
Πῆ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν;
Nunc ubi, &c. de illis Urbibus, quæ floruerunt & omnino exstinctæ sunt apud quendam ποιητήν. Et ita Philo, ποῦ δὲ ἡ ὧ Πτολεμαίων οἰκία; 370. Philonis. H. St.
Ubi, Temporis Adv. Postquam. Virg. 2. Æn. 790.
Hæc ubi dicta dedit. Ter. And. 2. 2. 19.
Ubi te non invenio, ibi ascendo in quendam excelsum locum.
Ubi semel quis pejeraverit, ei credi postea, etiamsi per plures deos juret, non oportet. Cic. pro Rabir. Post. 36.
Ubi primum, Statim ut. Ter. Eun. 4. 1. 14.
Hoc est signi, ubi primum poterit, se illinc subducet scio.
Ubi, Quando. Ter. Eun. 5. 5. 3.
Ubi satias cœpit fieri, commuto locum. Ibid. 5. 9. 58. Ubi vis, accede.
Est, ubi id isto modo valeat. Cic. 5. Tusc. 23.
Ubi enim, More Græco interdum usurpatur, ut ὅπου γάρ, quod significat Cum enim. Lucret. 3. 165.
— ubi enim propellere membra,
Corripere e somno corpus, mutareque vultum,
Atque hominem totum regere ac versare videtur;
Quorum nil fieri sine tactu posse videmus:
Nec tactum vero sine corpore: nonne fatendum est
Corporea natura animum constare animamque? i. e. Cum ista facere videamus animum, nonne corporeus erit? Turneb.

UBIUBI, [ὅπου ἄν, ὅπου δήποτε, ἔνθα ἄν, Gl. G. L.] compositum, pro Ubicunque. Cic. 1. Tusc. 70. Nunc ubiubi sit animus, certe quidem in te est. Ter. And. 4. 2. 1.
Jam ubiubi erit, inventum tibi curabo, & mecum adductum.
Ubiubi gentium. Plaut. Asin. 2. 2. 21.
Ubiubi, Statim ut. Plaut. Merc. 4. 5. suppos. 1. 24. Ubiubi erit inventa, mater redimet.

UBICUNQUE, [ὅπου δήποτε, Gl. L. G. & G. L. ὅπου ποτ' ἄν, L. G. ὅπου ἄν, G. L.] i. e. In quocunque loco. Cic. 3. Att. 25. Ut te ante Calendas Januarias, ubicunque erimus, sistas.
Ubicunque sunt. Cic. 7. Verr. 172. Omnes hoc loco cives Romani, & qui adsunt, & ubicunque sunt, vestram severitatem desiderant.
Ubicunque visum. Plin. lib. 10 cap. 4. Ova hic confectatur aquilæ aviditate malefica: at illa ob hoc rapit ubicunque visum.
Ubicunque opus sit obsequi. Ter. Heaut. 3. 3. 17.
Ubicunque factum est, improbe factum est. Cic. 5. Verr. 217.
Ubicunque gentium. Cic. 1. de Nat. Deor. 123. Nihil est enim virtute amabilius: quam qui adeptus erit, ubicunque erit gentium, a nobis diligetur.
Ubicunque locorum. Hor. 1. Epist. 3. 34.
— ubicunque locorum
Vivitis, indigni fraternum rumpere fœdus.
Ubicunque terrarum. Cic. 2. Philipp. 113. Qui, ubicunque terrarum sunt, ibi est omne Reip. præsidium.

UBINAM, [ποῦ ἄρα, Gl. G. L.] Servius in 1. Æn. 116. de accentu hujus dictionis, & aliis sic dicit; Pronuntiationis causa contra usum Latinum, syllabis ultimis, quibus particulæ adjunguntur, accentus attribuitur: ut hujusce, ubinam.
Ubinam gentium. Cic. 1. in Catil. 9. O dii imortales, ubinam gentium sumus?

UBIVIS, [ὅπου ἂν βούλῃ] Cic. 14. Att. 22. Qui mihi videntur ubivis totius, quam in Senatu fore.
Nemo est, quin ubivis, quam ibi, ubi est, esse malit. Cic. 6. Fam. 1.
Ubivis gentium. Ter. Hec. 3. 1. 4.
Solet & divise scribi. Hor. 1. Serm. 4. 74.
Non ubi vis coramve quibuslibet.

UBIQUE, [πανταχοῦ, Gl. L. G. & G. L. πανταχῆ, L. G.] In omni loco. ut, Ubique terrarum, locorum, gentium. Virg. 1. Æn. 605.
— grates persolvere dignas
Non opis est nostræ, Dido, nec quicquid ubique est
Gentis Dardaniæ.

UBIQUAQUE, Apul. de Mundo p. 69. Elmenh. Omnia, ubiquaque gererentur, otacustarum delatione discebat.

UBII, ōrum. m. [Οὔβιοι] inter Galliæ Belgicæ populos ad Rhenum, Coloniæ Aggrippinensi finitimi ponuntur. Plin. lib. 4. cap. 17. V. Tacit. 12. Ann. 27. & 4. Hist. 28.

U C A

UCĂLĔGON, ontis. m. [Οὐκαλέγων] Nobilis Trojanus, qui tempore Trojani belli ob senium abstinebat armis, ut scribit Homerus lib. 3. Iliad. Inde, ut scribit Servius, Virg. 2. Æn. 312. rem domus ad personam transtulit, dum ait,
— jam proximus ardet
Ucalegon: Sigæa igni freta lata relucent.

U C I

UCIA, æ. f. [Οὐκία] Ptolemæo lib. 2. cap. 4. Plin. lib. 3. cap. 1. Ucia, Hispaniæ civitas.

U D

VDL. Videlicet.

U D O

UDO, ōnis. m. Udones, de quibus Ulpianus titul. de aur. & arg. leg. his verbis, Alia causa est udonum, quia usum calceamentorum præstant: calceamenta sunt ex hircinis pilis contexta. Pro hac voce alii Undonum, alii Odonum, alii OEdorum legunt, perperam omnes ut Turnebo videtur. De udonibus Martial. scripsit, lib. 14. 140.
Non hos lana dedit, sed olentis barba mariti. V. Cujac. Observ. 10. 40. Salmas. ad Lamprid. cap. 4. Scalig. ad Hesiod. Ἔργ. v. 542.

UDUS, ūda, um. Adj. [ὑγρός, βεβρεγμένος, Gl. L. G.] quasi Sudum, a sudando; dicitur Humidum. Virg. 3. Georg. 388.
Nigra subest udo tantum cui lingua palato. Plin. lib. 24. cap. 15. Folia epiphoris imponuntur cum polenta supposito udo linteolo.
Udus osculis. Martial. lib. 8. 44.
Aqua udus. Martial. lib. 11. 22.
Campi udi. Sil. lib. 8. 509.
Capilli udi. Ovid. 5. Met. 513. al. Passi.
Genæ udæ. Ovid. 2. Fast. 406.
Humus uda. Hor. 3. Carm. 2. 23.
Luminibus udis respiciens, Suffusis lacrimis. Propert. lib. 2. 7. 10.
Pomaria uda mobilibus rivis. Hor. 1. Carm. 7. 13.
Terra uda viret gramine. Ovid. 2. Amor. 6. 50.
Ver udum, Pluvium. Virg. 3. Georg. 429.
Via uda. Lucan. lib. 3. 85.
Aleator udus, Vino plenus, Bene potus. Martial. lib. 5. ult.

UDO, āre. Udum seu humidum facere. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12. Quæ udanda sunt corporis, vino foventur: quæ siccanda sunt, melle deterguntur.

UDOR, ōris. m. [ὑγρασία, Gl. G. L.] Varro de L. L. 4. 5. Udor aquæ vis deorsum. Alii legunt aliter. V. not. Gothofrid. p. 1580.

V E

VE. Veteranus, Vesuntini. VE. COS. Veteranus Consul. [VECOS. ut VESLAMEN. q. V.

VĔ, [τε, ἤ, Gl. L. G.] disjunctiva conjunctio est, id significans, quod Aut. Cic. 6. Att. 1. Appius enim ad me ex itinere, bis, terve, litteras miserat.
Quum eam tempestas vetustasve consumpserit. Cic. 1. de Legib. 7.
Suaves gravesve sententiæ. Cic. in Orat. 150.
Omnia, quæ fiunt, futurave sunt. Cic. 2. de Divin. 19.
Ne quid plus minusve dicat. Cic. pro Flacc. 12.
Geminata eleganter postponitur negative. Cic. 1. Fam. 9. Peto a te, ut id a me, neve in hoc reo, neve in aliis requiras. Idem 3. de Orat. 169. Componere & struere verba sic, ut neve asper eorum concursus, neve hiulcus sit, sed quodammodo coagmentatus & lævis.
Geminata interdum idem est quod Vel. Ovid. 15. Met. 215.
— nec quod fuimusve, sumusve,
Cras erimus. Adde 5. Fast. 110
De hac particula vide plura apud Gellium lib. 5. cap. 12.

V E C

VĔCORS, ordis. Adj. [ἄνους, ἐμμανής, Gl. L. G.] quasi Sine corde; Qui, ut ait Festus, est mali, turbatique cordis. Macrob. lib. 6. Saturn. cap.

cap. 8. Vecors, & Vesanus, privationem significant sanitatis & cordis. Ve enim particula tum intensionem significat, tum minutionem. Cic. 1. Tusc. 18. Aliis cor ipsum animus videtur, ex quo excordes, vecordes, concordesque dicuntur.
O vecors & amens! Cic. in Pison. 21.
Juvenes vecordes. Sen. Theb. 1.
Audacia vecors. Liv. 28. 22.
Furor vecors. Catul. ad Aurel. 16. 14.
Libelli vecordes. Tacit. 2. Ann. 30.
Libido vecors. Sen. Troad. 4.
Mens vecors agitatur furiis. Ovid. in Ibin, 345.
Rixam vecordem excitare. Catul. ad Ravidum, 38. 4.
Vox vecors. Liv. 4. 49. Audita vox ejus in concione stolida, & prope vecors.
Vecors, pro Doloso & astuto. Cic. in 2. Tusc. 20. Vecors OEnei partu edita. Hoc est Deianira OEnei filia, dolosa & astuta. Sic enim δόλωπις a Sophocle vocatur, a quo hunc versum convertit Cicero. Interim notandum est partum hic viris etiam tribui more Græcorum, apud quos etiam τίκτειν de viris usurpatum reperitur. Turneb.
Compar. Aurel. Vict. de Cæs. 40. 17. Agrestibus parentibus vecordior.
Superl. Cic. pro Domo sua 141. Itaque istius vecordissimi mentem cura metuque terrebant.
Scribitur & Væcors, & in Gloss. utroque modo.

VECORDIA, æ. f. [ἄνοια, Gl. L. G. & G. L.] Pravitas cordis. H. St. Ter. And. 4. 1. 2.
Tanta vecordia innata cuiquam ut siet, &c. Sallust. Catil. 15. extr. Igitur color exsanguis, fœdi oculi, citus modo, modo tardus incessus, prorsus in facie vultuque vecordia inerat.
Pulsat te vecordia. Ovid. 12. Met. 228.

VECTIARIUS, VECTICULARIUS, V. VECTIS.

VECTIBILIS, VECTIGAL, VECTIGALIARIUS, VECTIGALIS, VECTIGALIUM, V. in VEHO.

VECTIS, is. m. [μοχλὸς σιδηροῦς, Gl. L. G. μοχλὸς λιθουργοῦ, G. L.] dicitur Quod manibus percutiendo vehatur. Est enim Palus e ferro, sive ligno, grandior, rusticis, & fabris cæmentariis ad multa necessarius. Cæs. 2. Bell. Civil. 11. Saxa, quam maxima possunt, vectibus promovent, præcipitataque muro in musculum devolvunt. Cic. 1. de Nat. Deor. 19. Quæ molitio, quæ ferramenta, qui vectes, quæ machinæ, qui ministri tanti muneris fuerunt? Hor. 3. Carm. 26. 7.
Demoliri signum, ac vectibus labefactare conantur. Cic. 6. Verr. 94.
Vectis [μοχλὸς βάδης, Gl. G. L.] Prelum. Vectes, (inquit Bud.) Baculi sunt validi, per mediam machinam trajecti, quibus manu ductis machina, dum versatur, sumen ductuarium advolvit. Ab his vectibus Vectiarii dicti sunt homines, qui vectes versanda sucula manu ducunt. V. SUCULA.
Vectes, [μοχλοὶ θύρας, Gl. G. L.] etiam sunt, Seræ, seu Obices ex ligno vel ferro, quibus ostia clausa muniebant. Virg. 7. Æn. 609.
Centum ærei claudunt vectes, æternaque ferri
Robora. V. Prudent. Cathem. 9. 70.

VECTIĀRIUS, i. m. Qui torcularia premit vectibus. Vitruv. lib. 6. cap. 8. Ipsum autem torcular, si non cochleis torquetur, sed vectibus & prelo premitur, ne minus longum pedes quadraginta constituatur. Ita enim erit vectiario spatium expeditum.

VECTĪCŬLĀRIUS, a, um. Adj. [τοιχωρύχος] unde, Vecticularia vita dicitur eorum, qui vectibus parietes perfodiunt alienos, furandi gratia. Cato, Vecticulariam vitam vivere, est Repente largiter habere, repente nihil. Festus.

VECTIS, [Οὐῆκτις] Insula Britannici maris, ut scribit Ptolemæus lib. 2. cap. 3. *Wight* incolæ vocant, in qua sunt oppida *Newport* & *Yarmouth*. Scribitur etiam Vecta & Victesis.

VECTO, are. VECTURA. V. VEHO.

VECTŌNES, um. m. [Οὐέττωνες] Hispaniæ populi, Vaccæis & Celtiberis proximi, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3. Horum meminit Lucan. lib. 4. 9.
Vectonesque leves, profugique a gente vetusta &c. Alii Vettones. V. Bos. ad C. Nepot. 22. 4. 1.

V E D

VĒDIUS, i. m. quasi Malus divus. Vedius, id est, Pluton, quem etiam Ditem Vejovemque dixere. Mart. Capella 2. p. 40. conf. infra VEGETUS.

VEDRA, æ. [Οὐέδρα] Fluvius Britanniæ insulæ, Ptolem. lib. 2. cap. 3. *Were* vulgo.

V E F

VEFLĀMEN, ĭnis. m. Flaminalis, qui functus est Flaminio, ad differentiam ejus, qui dicitur Flamen perpetuus. Grut. Inscript. p. 374. n. 1. C. MVTIVS. BRVTIANVS. FAVSTINVS. ANTONIANVS. VEFLAM. AVG. &c.

V E G

VĔGEO, ui, [ζωοποιέω] ēre. Nonius, 2. 876. Veget pro vegetat, vel erigit, vel vegetum est. Pomponius, Animos Venus veget voluptatibus. V. Lucret. 5. 553. & 1297. Usitatius est nunc Vigere.
In Sallustii prologo belli Catilinarii, Veget. in edit. Carriouis ex vet. lib. pro Eget, Alterum alterius auxilio veget. H. St. Exstant cap. 1. extr. Ubi pro Palmerii conjectura venditat Cortius. Non dubito, quin Veget, vel Viget Sall. scripserit, ex quo facile librarii Eget & Indiget fecerunt. V. ipsum Palmer. Spicileg. p. 25. edit. Feyrabend.

VĔGĔTUS, a, um. [ἀκμάζων, Gl. L. G. ἀκμαῖος, G. L.] Quod sanum & incolume est: & ad corpus proprie pertinet. Gell. lib. 3. 1. Quid igitur, inquit, dicimus, quod multos videmus esse pecuniæ cupidos, & eosdem cum corpore esse vegeto ac valenti? Cic. 10. Att. 18. Tu, quoniam quartana cares, & non solum morbum removisti, sed etiam gravedinem, te vegetum nobis in Græcia siste, & litterarum aliquid interea.
Inter Vegetum & Vigens hoc interest: quod Vegetum sit incolume; Vigens forte. Nam vegetum corporis: vigens etiam animi possumus dicere. Ex Nonio 5. 44. [Quem sequentibus exemplis refellere licet. Ingenium vegetum. Liv. 6. 22. Sed vegetum ingenium in vivido pectore vigebat.
Mens vegeta, Viva, integra; apud Cic. 1. Tusc. 41. Horum igitur aliquid animus est, nec tam vegeta mens, aut in corde, cerebrove, aut in Empedocleo sanguine demersa jaceat.
Oculi vegeti. Suet. Cæs. cap. 45. Nigris, vegetisque oculis, valetudine prospera.
Pulsus vegetus venarum, pro Vehementi, opponitur Languido. Valer. Max. lib. 5. 7. ext. 1.
Præbere se vegetum & acrem ad aliquid faciendum. Cic. 1. de Divin. 61. Ut illa tertia pars rationis & mentis eluceat, & se vegetam ad somniandum acremque præbeat: tum ei visa quietis occurrent tranquilla atque veracia.
Compar. Columel. lib. 6. cap. 20. Neque enim alio distat bonus taurus a castrato, nisi quod huic torva facies est, vegetior aspectus, breviora cornua. conf. Valer l. c.
Superl. Plin. lib. 18. cap. 26. Hoc intervallum temporis vegetissimum agricolis, maximeque operosum est.
Vegetus in Gloss. Latinogræc. & λογᾶος redditur. [Puto, aut ἀκμαῖος scribendum, aut in Latino Vedius.

VEGES, ĕtis. Idem quod Vegetus. Liv. 21. 43. A tergo Alpes urgent: vix integris vobis ac vegetibus transitæ. Vetus exemplar habet Vigentibus. Vegetis rectus occurrit in Gloss. Latinogræc.

VEGĔTO, āre. Fortificare, recreare, vegetum facere, conservare, seu longo tempore sanum tueri. Gellius 17. 2. Memoriæ vegetandæ gratia, Quod dicimus, Bonæ memoriæ faciendæ gratia. Adde Mart. Capell. 3. p. 233.

VEGETĀTUS, a, um. Partic. Prudent. Cathem. 10. 7.
— elementa
Tibi dum vegetata cohærent.

VEGETATIO, ōnis. f. Apul. de Asino aureo lib. 1. pr. Ut etiam fatigationem sedentariam incessus vegetatione discuterem.

VEGETĀTOR, ōris. m. Auson. Ephemer. v. 16.
Irrequies, cuncta ipse movens, vegetator inertum.

VEGETĀMEN, ĭnis. n. Prudent. Hamartig. v. 75.
Sunt tria nempe simul, lux, & calor, & vegetamen.

VEGETĀBĬLIS, e. Adj. Quod vegetari potest. ut, Planta, radix vegetabilis. Ammian. 22. 8.
Flabra vegetabilia. Mart. Capel. 3. p. 223.

VEGETĀTĪVUS, a, um. Adj. Idem. ut, Anima vegetativa, apud Philosophos.

VEGETI, orum. m. Asiæ populi, Murrhanis, Cappadocibus, Comagenis & Armeniis vicini, ut scribit Pomponius Mela lib. 1. 2.

VEGETIUS, i. m. Flavius Renatus, comes Constantinopolitanus, scripsit ad Valentinianum principem libros quinque. Epitomen videlicet institutionum rei militaris, de commentariis Catonis, Augusti, Trajani, & Hadriani principum, ac Frontini. Ex Raphaelis Volaterrani lib. 22.
P. Vegetius Mulomedicinæ quatuor libros scripsit, editos a Sambuco 1574.

VEGRANDIS, e. Adj. [ἀναύξητος] Festus, Vegrande significari alii ajunt male grande, ut vecors, vesanus, mali cordis, maleque sanus. Alii parvum sive minutum: ut quum dicimus vegrande frumentum. Et Plaut. in Cistel. Qui nisi iteres, nimium is vegrandi gradu. Hactenus Festus. Varro lib. 2. de R. R. cap. 2. Quod quæ postea concipiunt, vegrandes fiunt atque imbecillæ.
Vegrande, Valde grande. Lucil. lib. 26. Non idcirco extollitur, nec vitæ vegrandi datur. Nonius 2. 884. Antiquum.
Farra vegrandia. V. FAR.

V E H

VEHA, V. VEHO.

VEHĔMENS, entis. Adj. [σφοδρὸς, Gl. L. G. & G. L. γενναῖος, δυνατὸς, L. G.] Alacer, Gravis, magnus, urgens. Gell. lib. 16. cap. 5. & Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 8. Ve particula tum intensionem significat, tum minutionem. Nam vetus & vehemens, alterum ab ætatis magnitudine compositum elisumque est: alterum a mentis vi atque impetu dicitur. Ter. Andr. 1. 1. 123.
— ne hæc quidem
Satis vehemens causa ad objurgandum. Idem Heaut. 3. 1. 31.
Vehemens in utramque partem, Menedeme, es nimis.
Dea vehemens. Catull. ad Licinium, 48. 21. Coalescunt primæ duæ syllabæ in Vehemens.
Natura nimium & vehemens feroxque. Cic. in Vatin. 4.
Hoc genus & acrimoniam habet in se, & vehementissimum est. Auctor ad Herenn. lib. 4. 41.
Exordium dicendi vehemens & pugnax. Cic. 2. de Orat. 317.
Incitatione quadam acri & vehementi inflammari. Cic. 2. de Orat. 183.
Litteræ vehementes, Acres, acerbæ. Cic. 6. Verr. 41. Litteræ mittuntur isti a patre vehementes, ab amicis item, videret quid ageret, de Diodoro quo progrederetur.
Metu vehementi commmota mens. Lucret. lib. 3. 153.
Opera vehemente minister. Hor. 1. Epist. 13. 5.
Oratio vehemens & atrox, cui Oratio lenitatis & mansuetudinis opponitur. Cic. 2. de Orat. 200.
Violentia vehemens. Lucret. lib. 3. 481.
Usus vehemens. Hor. 2. Epist. 2. 120. Contrahuntur duæ primæ syllabæ breves in unam longam. V. Lucret. 3. 153.
Lupus vehemens. Hor. 2. Epist. 2. 28
Palus vehemens, Validus. Columel. lib. 4. cap. 12.
Statumina vehementiora. Columel. 4. 16.
Vitis vehemens. Columel. lib. 3. cap. 1. Vehemens Columellæ, non solita frequentique significatione pro Luxuriante exuberanteque ponitur, ut cum ab eo scribitur, Terræ densæ vehementem multaque materia frondentem. Nam ei opponit Vitem rari farmenti. Iterum, Unde etiam materiæ vehementissimæ reperiuntur, aut in capite vitis, aut in crure vicino radicibus. Hic Vehementissimas materias dicit Luxuriantes & maximas, in quibus & prolixissima dixit esse flagella & productissima sarmenta. Fortasse etiam, inquit Turnebus, non dissimili notione & significatu Horatius dixit de nitido elegantique usu, 2. Epist. 2. 120.
Vehemens & liquidus puroque simillimus amni. Quod ferax sit & fecundus in producendis rerum vocabulis, semperque aliquid advehat,

vehat, & ut amnis vehemens exundet. Hæc Turnebus contra aliorum interpretum sententiam.

Vehementer, Adv. [σφόδρα, σφοδρῶς, Gl. G. L.] Acriter, admodum. Cic. 8. Philipp. 16. Vehementer me agere fateor: iracunde, nego. Lucret. lib. 4. 821.
Quæ vehementer, acriter, animose fiunt. Cic. 4. Tusc. 50.
Quintum puerum accepi vehementer. Cic. 10. Att. 5. i. e. Severe. *Je l'ay bien tensé.*
Admirari vehementer. Cic. 4. Acad. 63.
Adversari vehementer. Cic. 7. Verr. 81.
Agi autem de summa prorsus vehementer & severe volo. Cic. 16. Att. 14. i. e. Summam mihi debitam volo acerrime exigi, etiam sponsoribus appellatis.
Displicet vehementissime. Cic. 4. Acad. 133.
Dolet vehementer. Ter. Adelph. 4. 5. 46.
Excusare vehementer. Cic. 3. Verr. 103. Me vehementer excusatum volo, non negligentia mea fore, &c.
Exercere se vehementer in aliqua re. Cic. 1. de Orat. 152.
Exspectare vehementer litteras alicujus. Cic. 11. Fam. 15.
Fefellit vehementer. Cic. 12. Fam. 15. Quæ res nos vehementer fefellit.
Insanire vehementer. Plaut. Merc. 4. 6. 19.
Invehi vehementer. Cic. 6. Verr. 8. Sed quid ego tam vehementer invehor?
Irasci vehementius. Curt. 6. 9. 2.
Minari vehementer. Cic. 6. Verr. 149. Nisi restituissent statuas, vehementer iis minatur.
Pertinet vehementer ad rem aliquam. Varro 1. de R. R. cap. 55.
Repugnare vehementer. Cic. 4. Acad. 41. Idem 5. de Finib. 77. Nam illud vehementer repugnat, eundem esse beatum, & multis malis oppressum.
Vindicare severe ac vehementer. Cic. 7. Verr. 132. Fateor, non modo in socios, sed etiam in cives militesque nostros, persæpe esse severe ac vehementer vindicatum.
Velim vehementer. Ter. Eun. 5. 9. 39.

Vehementia, æ. f. [σφοδρότης, Gl. G. L.] Acritudo. Plin. lib. 13. cap. 8. Flore candido cum vehementia odoris.

Vehementesco, [παροξύνομαι] ĕre. Cæl. Aurel. Tard. 4. 6. Cum viderint fluorem vehementescere. Idem 1. 2. Passio vehementescit.

Vehes, Vehia, Vehis, V. veho, vehis.

Vĕho, vexi, vectum, [ὀχοῦμαι, κομίζω, Gl. G. L.] ĕre, proprie de Navi, equo, ceterisque quadrupedibus & plaustris dicitur. A. Vehiare Osco verbo. Plaut. Mostel. 3. 2. 95.

Magni sunt oneris: quicquid imponas, vehunt. Idem Bacch. 1. 1. 73.
Nam ut e navi vecta es, credo, timida es. B. aliquantum, soror.

Curru vehere aliquem. Ovid. 15. Epist. 91.
Curru vehi. Cic. 1. Tusc. 113. Quum enim illam ad solenne & statutum sacrificium curru vehi jus esset.
Curru quadrigarum vehi. Cic. 2. de Divin. 144. Cursor ad Olympia proficisci cogitans; visus est in somnis curru quadrigarum vehi. Mane ad conjectorem.
In curru vehi. Ovid. 4. Trist. 2. 47.
Dorso cornipedis vehi. Senec. Hippol. 6.
Equo vehi. Ovid. 3. de Arte Am. 777.

Parva vehatur equo.

Equus, in quo vehebar, mecum una demersus, rursus apparuit. Cic. 2. de Divin. 140.
Navi vehimur. Lucret. lib. 4. 388.
Phaselis pictis vehitur circum sua rura. Virg. 4. Georg. 289.
Per maria vasta vehunt ratibus. Plin. lib. 12. cap. 19.
Per æquora fraterna vexerat Europen taurus. Martial. de Spect. 16. Cic. 1. de Nat. Deor. 79.
Carpenta vehebant matres Ausonias. Ovid. 1. Fast. 619.
Fructus vehere ex agris. Liv. 21. 43.
Sex motibus vehi. Cic. de Univers. 41. Ita totum animal movebatur illud quidem, sed immoderate & fortuitu, ut sex motibus veheretur.
Bella vehere trans pontum. Senec. Thyest. 1.
Cibum ore vehit formica, Gestat. Ovid. 1. de Arte Am. 94.
Fortunam ætas vehit. Lucret. lib. 3. 1098.
Ventrem gravem vehere. Ovid. 9. Met. 684.
Vehitur oratio tanquam in mari, per translatioem. Cic. 1. Tusc. 73. Itaque dubitans, circumspectans, hæsitans, multa adversa revertens, tanquam ratis in mari immenso, nostra vehitur oratio.
Pretium vehendi. Ovid. 2. Fast. 215.

Vehens, entis. Partic. [ἐποχῶν] Cic. de Clar. Orat. 331. Sed in te intuens, Brute, doleo, cujus in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehentem, transversa incurrit misera fortuna Reip.
Delphinus vehens. Gell. 16. 19. extr.
Equo vehentes. Idem 5. 6.
Plaustro vehens. Justin. 11. 7. 13.

Vectus, a, um. [κομισθείς, Gl. L. G.] aliud Partic. ut,
Diversa per æquora vecti. Virg. 1. Æn. 380.
Multa per æquora vectus. Catull. ad fratris tumulum, 98. 1.
Apes vectæ liquidum trans æthera. Virg. 7. Æn. 65.
Jumentis junctis vectus. Nepos 20. 4. 2.
In nave vectus. Nepos 12. 4. 3.
Vehiculo vectus. Paterc. lib. 2. 59.

Vectio, ōnis. f. [ὄχησις] Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Efficimus etiam domitu nostro quadrupedum vectiones.

Vectus, ûs. m. [ὄχησις, Gl. G. L.] Idem.

Vector, ōris. m. Qui vehit. Ovid. 1. Fast. 433.

Ecce rudens rauco Sileni vector asellus
Intempestivos edidit ore sonos.

Cæli vector. Senec. Medea v. 1968.
Fulminis vector, Aquila. Stat. 9. Theb. 858.
Vector, [πορθμεύς, Gl. L. G.] Qui nave transvehit, Portitor.
Timidi & perterriti vectores. Cic. 3. de Nat. Deor. 89. Idemque, cum ei naviganti vectores, adversa tempestate timidi & perterriti, dicerent, non injuria sibi illud accidere, qui illum, &c.
Vector, [ἐπιβάτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui in aliena navi, vel equo, vel plaustro vehitur pretio. Quintil. In corpore projecto, In navim filii mei male permutatus vector imponor.
Vectores, metaphoricôs pro Civibus. Cic. 2. Att. 9. Male vehi malo, alio gubernante; quam, tam ingratis vectoribus, bene gubernare.
Vector, Eques. Ovid. 3. de Arte Am. 555.

Sed neque vector equum, qui nuper sensit habenas,
Comparibus frenis, artificemque regat. Adde 1. Trist. 3. 115.

Victrix, īcis. f. Paulinus Nolanus Epist. 49. 8. Vectricem draconis Epidauro navem venerantur.

Vectōrius, a, um. Adj. ut, Vectoria navigia, pro Majoribus. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 8. Qua in re admodum fuit militum virtus laudanda, qui vectoriis, gravibusque navigiis, non intermisso remigandi labore, longarum navium cursum adæquaverunt.
Navicula vectoria. Suet. Cæs. cap. 63.

Vectārius, a, um. Adj. [ὀχηματικός] ut, Vectarius equus, Qui vehit, aptusque est ad vehendum. Varro 2. de R. R. cap. 7.

Vectĭbilis, e. Adj. Sen. 3. Nat. Quæst. 25. Aquæ medicatæ, & ob hoc ponderosæ: & ipsius insulæ materia vectibilis. Al. Vectabilis.

Vectūra, æ. f. [φόρετρον, φόρτωμα, Gl. L. G. & G. L.] Varro de R. R. lib. 2. cap. 7. Equi, quod alii sunt idonei ad rem militarem, alii ad vecturam, alii ad admissuram, &c. Cic. 1. Att. 3. Misimus qui pro vectura solveret. Et 3. Verr. 147. Longa difficilique vectura.
Exercere aut locare vecturas navium. Papin. in l. Si urbana. D. de condict. indeb.
Facere vecturam, Vehendo parare sibi lucrum. Quintil. in Pastu cadaverum.
Vivere vecturis. V. Vellaturam facere, in vella.
Vectura, [ναῦλον, Gl. L. G.] Merces vehendi. Ulpian. in l. Ex conducto. §. Item. D. Locati, Item quum quidam, nave amissa, vecturam, quam pro invecto nauta acceperat, repeteret: rescriptum est ab Antonino Augusto, non immerito procuratorem Cæsaris vecturam ab eo repetere, quum munere vehendi functus non sit. Idem in l. Si quis pro uxore. D. de donationibus inter virum & uxorem. Papinianus scripsit, vecturas uxoris & ministeriorum ejus, virum, itineris sui causa datas, repetere non posse. V. Plaut. Most. 3. 2. 138.

Vecturārius, i. m. Qui præest vecturis. Theod. Cod. l. 14. 6. Vecturarios præcipimus trecentos boves dare.

Vecto, [ἐποχέω] āre. frequentat. Gell. lib. 16. cap. 19. Dorso super fluctus edito vectavisse. Propert. 3. 2. 46.
Corpora vectare carina. Virg. 6. Æn. 391.
Vector, [γυμνάζομαι, Gl. G. L.] Gestor. q. V.
Equo vectari. Ovid. 8. Met. 374.
Humeris vectari. Hor. Epod. 17. 74.

Vectātus, a, um. Partic. Liv. 35. 35. Paulisper cum tyranno vectatus. In orbe vectatus. Manil. 2. 138.

Vectatio, ōnis. f. Suet. Calig. cap. 3. Gracilitas crurum paullatim repleta assidua equi vectatione post cibum. Et Senec. de Tranquil. anim. cap. 15. Aliquando vectatio iterque vigorem dabunt.

Vectābŭlum, i. n. [ὄχημα] Idem quod Vehiculum. Gell. lib. 20. cap. 1. Jumentum quoque, non id solum significat, quod nunc dicitur, sed vectabulum etiam, quod adjunctis pecoribus trahebatur.

Vectācŭlum, i. n. Idem. Tertull. de Anima cap. 53. Auriga corporis, spiritus animalis, deficientis vectaculi nomine, &c.

Vectĭto, āre. Aliud frequentat. Arnob. 5. p. 183. Curru quadrijugo vectitatus.

Vectīgal, ālis. n. [τέλος, Gl. L. G. & G. L. φόρος, L. G.] Quod ex vectura publice penditur. E vehendo dicitur, quum ex fundis fruges in urbem vehuntur. [Videtur ex Vectigale Adj. n. per apocopen factum, subaudito τῷ æs, ut in ceteris ejus modi usu venit.
Vectigalia, Πρόσοδοι δημοτικαί, Gloss. Latinogræc.
Vectigaliorum, τῶν συντελεσμάτων. Idem Gloss. Suet in Augusto, cap. ult. Quantum pecuniæ in ærario, & fiscis, & vectigaliorum residuis.
Vectigalium conductor, Τελώνης, Gloss. Græcolat.
Vectigal duplex est, publicum & privatum; Vectigal publicum, Ex quibus reditus accipit ærarium, vel fiscus.
Vectigalia publica trium generum apud Cic. pro Lege Manil. 15. Itaque neque ex portu, neque ex decumis, neque ex scriptura vectigal conservari potest. [conf. Ascon. in Divinat. 33. & in his ipsis dict.
Abrumpere vectigalia. V. abrumpo.
Augere vectigalia. V. augeo.
Capere vectigal. V. capio.
Constituere vectigal. V. constituo.
Exercere vectigal. Cic. pro Lege Manil. 4. Quorum magnæ res aguntur, in vestris vectigalibus exercendis occupatæ. conf. ibid. 17.
Exigere vectigalia. Cic. 1. Q. frat. 1. 26. V. paulo post, Pendere vectigal.
Imponere vectigal. Cic. pro Font. 10. Vectigal enim esse impositum fructibus nostris dicitur, & pecuniam permagnam ratione ista cogi potuisse confiteor.
Levare agrum vectigali. Cic. de Clar. Orat. 136. Is, qui agrum publicum, vitiosa & inutili lege, vectigali levavit. Claud. in 2. Cons. Stilich. 98.
Obsolescere & nitere dicuntur vectigalia. V. obsoleo.
Pendere vectigal. Cic. 1. Q. frat. 1. Qui per se pendere vectigal non potuerunt.
Pensitare. Cic. pro Lege Manil. 16. Quo tandem animo esse existimatis, aut eos, qui vectigalia vobis pensitant, aut eos, qui exercent atque exigunt.
Porrigere parva vectigalia. Hor. 3. Carm. 16. 40.
Vectigal, Privatum dicitur, Quod quisque percipit ex reditibus & fructibus suis. Cic. in Parad. 6. Ex meo tenui vectigali detractis sumptibus cupiditatis. Paulus Jurisc. Cæsæ arundinis, vel pali compendium, si in eodem fundo vectigal esse consuevit, ad fructuarium pertinet. Cic. 2. Off. 88. Ut bona valetudo voluptati anteponatur, vires celeritati; externorum autem, ut gloria divitiis, vectigalia urbana rusticis. i. e. Proventus, reditus. Hor. 2. Serm. 2. 100. — ego vectigalia magna

Divitiasque habeo tribus amplas regibus. [Apud JCtum puto Publicum intelligi.

Non intelligunt homines, quam magnum vectigal sit parcimonia. Cic. Parad. 6.
Egeo equidem, non jam vectigalibus, & parvo contentus esse possum. Cic. 12. Att. 20.

Instituere vectigal. Columel. lib. 8. cap. 2.
Vectigalia pro Terris vectigalibus. Salluft. Hift. Fragm. 1. 14. Mithridates in latere vectigalium noftrorum, quibus adhuc fuftentantur, diem bello circumfpicit. V. Cic. 4. Verr. 7.

Vectigālis, e. Adj. [ὑποτελὴς, πλειφόρος] Quod tributum pendit. Sic provinciæ, agri, & ii qui tributa perfolvunt, vectigales dicuntur. Cic. 3 Off. 87. Quas civitates L. Sulla, pecunia accepta, Senatufconfulto liberaviffet, ut eæ rurfus vectigales effent.
Vectigalis & Immunis, contraria. V. immunis.
Vectigalis & Stipendiarius. Liv. 21. 41. Utrum Annibal hic fit æmulus itinerum Herculis, ut ipfe fert, an vectigalis ftipendiariufque & fervus populi Romani a patre relictus.
Liberare vectigales & ftipendiarios. Cic. de Provinc. Conf. 10.
Agri vectigales. Cic. in Pifon. 87.
Civitas vectigalis. Cic. 3. Verr. 79.
Equi vectigales. Cic. 2. Philipp. 62. Tum exiftimavit fe fuo jure, cum Hippia vivere, & equos vectigales Sergio mimo tradere.
Homo feu fervus vectigalis, Qui domino fuo pecuniam meret, ut vectigales equi folent. Columel. in præfat. lib. 1. Ex mercenariis aliquem jam recufantem quotidianum illud tributum, qui vectigalis effe non poffit, ignarum rei, cui præfuturus eft, magiftrum fieri jubet.
Pecunia vectigalis, Quæ ex vectigalium reditibus provenit. Cic. 3. Verr. 89. Decem enim naves, juffu L. Murenæ, populus Milefius ex pecunia vectigali Pop. Rom. fecerat.
Provincia vectigalis. Cic. in Pifon. 87.
Socii vectigales. Cic. 3. Off 49.
Facere vectigales. Cæf. 4. Bell. Gall. 3. Hos quum Suevi multis fæpe bellis experti, propter amplitudinem gravitatemque civitatis, finibus expellere non potuiffent, tamen vectigales fibi fecerunt, ac multo humiliores, infirmiorefque reddiderunt.

Vectigaliārius, i. m. Qui vectigal exercet. Firmic. lib. 3. cap. 13. Erunt enim aut publicani, aut vectigaliarii. Id eft qui vectigalia exigant.

Vectigalium, i. n. [τελώνιον] Telonatum, Mancipatum. Gloff. Græcolat.

Veha, vel **Vehia**, æ. f. Ofcorum lingua Plauftrum dicitur. Feftus.
Brevis veha vehiculum dictum eft. Varr. L. L. 4 31.
Veha, Via veteribus dicebatur, quod per eam omnia veherentur. Varro 1. de R. R. cap. 2. A quo ruftici etiam nunc quoque viam veham appellant, propter vecturas. [An a Celtico *Wege*, *Weg*?

Vehicŭlum, i. n. [ὄχημα, Gl. L. G. & G. L.] In quo aliquid vehitur, quod cum quatuor rotis Phryges traduntur inveniffe, tefte Plin. lib. 7. cap. 56. Cic. 7. Verr. 185. Omnefque dii, qui vehiculis thenfarum folennes cœtus ludorum initis, &c. Idem in Pifon. 61. Nummus interea mihi, Cæfar, neglectis vehiculis triumphalibus domi manet & manebit.
Camerata vehicula. V. camera.
Meritoria vehicula. V. merbo.
Anteire vehiculo. V. anteeo.
Pro Navi ponitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 89. Qui navem nunquam ante vidiffet, ut procul divinum & novum vehiculum Argonautarum e monte confpexit, &c. V. Fr. Nannius in Curis fecundis ad Nonni Paraph.
Furtorum Verris vehiculum. Cic. 7. Verr. 59. vocat Navem Mamertinam.

Vehiculāris, e. Adj. Ad vehiculum fpectans. ut, Curfus vehicularis, Dig. 50. t. 4. l. 18. §. 4.
Rei vehicularis munera. Ibid. l. 1. §. 1. conf. Suet. Aug. cap. 49. & Cafaub. ad Spartian. Hadrian. f. 15.

Vehiculārius, a, um. Adj. Idem. ut, Curfus vehicularius. Capitolin. in Anton. Pio cap. 12.
Fabricator vehicularius. Idem in Max. & Balb. cap. 5.
Res vehicularia. Ammian. 14. 11.

Vehiculatio, ōnis. f. Vet. nummus Nervæ Imp. apud Spanhem. diff. 13. p. 561. & 570. & Oifel. Tab. 112. VEHICVLATIONE ITALIAE REMISSA.

Vehatio, ōnis. f. Idem. Cod. Theod. leg. 3. de calcis coctoribus.

Vehes, vel **Vehis**, is. f. [ἑλκηθρον] a vehendo, dicitur Quantum fœni vel ftercoris una vectura in plauftris vel aliis inftrumentis ferre poffumus. Plin. lib. 36. cap. 15. Amplitudinem cavis eam feciffe proditur, ut vehem fœni large onuftam tranfmitteret. Columel. lib. 11. cap. 2. Satis erit in fingula jugera vehes ftercoris comportare numero decem & octo. Vehes autem ftercoris habet modios octoginta. Sic lib. 11. cap. 2. Materies fi roborea eft, ab uno fabro dolari ad unguem per quadrata debet pedum XX, hæc erit vehis una. Pinus autem V & XX pedum æque ab uno expeditur, quæ & ipfa vehis dicitur.

Vehela, æ. f. ut, Scythicis vehelis. Capitolin. in Maximin. cap. 13. Vulgo Vehiculis. V. Salmaf. ad loc. p. 251.

V E I

VEIEN. Veientina, fcil. Tribus.

Veja, æ. f. [Οὐηία] Venefica quædam mulier, cujus meminit Hor. Epod. 5. 29.

> Abacta nulla Veja confcientia,
> Ligonibus duris humum
> Exhauriebat, ingemens laboribus.

Vēji, [Οὐήιοι] urbs Hetruriæ, infignis quondam bellorum frequentia cum Romanis, quam Camillus cepit. Vejos poft urbem a Gallis captam migrare Quirites conftituerant, ab eodem Camillo ab incœpto prohibiti. Unde quum Nero domum auream ædificaret ampliffimam, editi fuerunt illi verfus,

> Roma domus fiet, Vejos migrate, Quirites,
> Si non & Vejos occupat ifta domus. Suet. Ner. 39.

Veteres Veji. Propert. lib. 4. 11. 27.

Vejens, entis. Patron. [Οὐήιης] Populus Vejorum. Cic. 1. de Divin. 100. Quum lacus Albanus præter modum creviffet, Vejentem quendam ad nos hominem nobilem perfugiffe, eumque dixiffe, ex fatis, quæ Vejentes fcripta haberent, &c. Et paulo poft, Quum autem Vejentes bello feffi legatos ad Senatum mififfent, &c.
Populi Vejentum. Sil. lib. 7. 40.

Vejens, entis. Adj. Cic. 1. de Divin. 100. Quid, quod in annalibus habemus, Vejenti bello, &c.
Ager Vejens. Cic. pro Rofc. Amer. 47.
Arvi Vejentis emptor. Hor. 2. Epift. 2. 167.
Solum Vejens. Stat. 4. Silv. 5. 54.

Vejentīnus, a, um. Adj. ut,
Tribus Vejentina. Cic. pro Planc. 38. V. tribus.

Vejentānus, a, um. aliud Adj. [Οὐηϊεντανός] ut, Vinum Vejentanum. Hor. 2. Serm. 3. 143.
Gemma Vejentana. Plin. lib. 37. cap. 10. Vejentana Italica gemma eft Vejis reperta, nigram materiam diftinguente limite albo. De Vejentana gemma fcribit & Solinus cap. 8. fub finem.

Vēius, a, um. trifyll. Adj. Idem quod Vejens. Propert. lib. 4. 11. 31.
Forte fuper portæ dux Veius aftitit arcem.

Veianus, i. m. Gladiatoris nomen apud Hor. 1. Epift. 1. 4.

Vējŏvis, [Μικρὸς Ζεὺς] veteribus dicebatur Deus, cui dempta atque detracta effet juvandi facultas. Nam quofdam deos ut prodeffent celebrabant: quofdam ne nocerent, placabant. De quibus abunde Gell. lib. 5. cap. 12. Ubi corrigendus eft locus in fine capitis. Sic enim legitur in omnibus, quos vidimus, codicibus, Arungus quoque habetur & Rubigus. Ubi Averruncus legendum eft. Cic. 3. de Nat. Deor. 62. Quid Vejovi facies? quid Vulcano?
Vejovem interpretatur Ovidius, Parvum Jovem, 3. Faft. 447.

V E L

VEL. Velina, fcil. Tribus.

Vĕl, [ἤ, Gl. L. G. & G. L. ἤτοι, G. L.] conjunctio plerumque disjunctiva; ut, Vel fcribam, vel ad te veniam. Plaut. Mil. 4. 2. 28. Vel adeft, vel non. Virg. 1. Æn. 749.

> Quid tantum Oceano properent fe tinguere foles
> Hiberni, vel quæ tardis mora noctibus obftet.

Vel, copulativa. ut, Maxime me tibi amicum facit, vel virtus, vel doctrina tua. Ter. Eun. 2. 3. 27. Hanc tu mihi vel vi, vel clam, vel precario fac tradas.
Vide de Vel in Indice regiftrali p. 263. Puto ita effe Copulativam, ut tamen dubitationem relinquat q. d. Nefcio, an virtus magis, an doctrina me tibi amicum faciat. H. St. Reliqua empectæ culter hic mutilavit, ut legi nequeant.
Multorum, vel honori, vel periculo fervire. Cic. de Clar. Orat. 242.
Sunt ifta quidem, vel magna, vel potius maxima. Cic. 2. Q. frat. 14.
Vel, pro Veluti, inquit Donatus. Ter. Hec. 1. 1. 3.

> Per pol quam paucos reperias meretricibus
> Fideles evenire amatores, Syra:
> Vel hic Pamphilus jurabat quoties Bacchidi, &c. Idem Eun. 3. 1. 7.

Vel, quod multo etiam minus eft ferendum. Cic. pro Planc. 8.
Vel, in principio fententiæ pofitum, pro Nam, indignationi interdum ferviens, a Græcis tractum videtur, qui ἤ eodem ferme modo utuntur. Quare miror quid Quintilianus his verbis lib. 9. intelligi voluerit, cap. 3. de figuris, Alia, inquit, commendatio vetuftatis, cujus amator unice Virgilius fuit, 11. Æn. 406.

> Vel quum fe pavidum contra mea jurgia fingit
> Artificis fcelus, & reliqua, quæ fcripta funt 1. Æneidos. Quafi fcilicet fimile fit illi, v. 23.
> Progeniem fed enim Trojano, &c.

Quum tamen Cicero non femel ufus fit in eo fenfu: a quo, ut opinor, Virgilius fumpfit potius, quam ab antiquitate obfoleta retulit. Cic. pro Flacc. 56. Vel quod eft in eodem decreto fcriptum, homines clariffimos civitatis, ampliffimis ufos honoribus, hoc Prætore circumventos: cur hi, neque in judicio adfunt, neque in decreto nominantur? Ac fi diceret, Quid impudentius quam hoc dicere? Budæus.
Vel, pro Etiam. Cic. ad Brut. 8. Et quod te tantum amat, ut vel me audeat provocare. V. plura apud Nonium 12. 34. Ter. And. 3. 2. 9.

> Vel hoc quis non credat, qui norit te, abs te effe ortum? Hic ironia eft, tefte Donato. Virg. 11. Æn. 259.
> Vel Priamo miferanda manus. In his duobus exemplis Budæus

Vel pro Nam pofitum dicit. Idem 8. Ecl. 69.

> Carmina vel cælo poffunt deducere lunam. Ter. Heaut. 4. 6. 2.
> Nulla eft tam facilis res, quin difficilis fiet,
> Quum invitus facias; vel me hæc deambulatio,
> Quam non laboriofa, ad languorem dedit. Cic. Att. Ut vel

perire maluerit, quam perdere omnia.
Vel, pro Saltem. Ter. Phorm. 2. 1. 71.

> Poftremo fi nullo alio pacto, vel fenore. - Vel rejicit Bentl.

Vel apud Suet. pro Saltem. Vide Ber. 244. a. H. St.
Vel etiam. Plaut. Men. 4. 3. 17.

> Vel tu, vel tua uxor, vel etiam in oculos compingite.

Vel hercle. Plaut. Aul. 5. 1. 22. Vel hercle enica, nunquam hinc feres a me.
Vel maxime. Cic. 4. Acad. 93. Statuere enim qui fit fapiens, vel maxime videtur effe fapientis.
Vel minimum. Cic. in Orat. 91. Hoc in genere nervorum vel minimum, fuavitatis autem eft vel plurimum.
Vel mediocris. Cic. 2. de Orat. 116. Hæc funt omnia ingenii vel mediocris, exercitationis autem maximæ.
Vel plurimum. Cic. 4. Verr. 181. Nam quod in publicanorum caufis vel plurimum ætatis meæ verfor, &c. conf. Vel minimum.

Velabrum, **Velamen**, **Velamentum**, **Velaris**, **Velarium**. V. velum.

Velatus, V. Velo, are. in velum.

Vĕleda, & **Vellĕda**, æ. f. Virgo in fumma auctoritate apud Germanos, & inftar numinis habita, de qua Tacit. de Moribus German. 8. 3. & Stat. 1. Silv. 4. 90.

Vēles, ĭtis. m. [ψιλός, γυμνήτης, ἀκροβολιστής] Miles leviffime omnium armatus, qui & Velatus & Ferentarius dicitur. Refert Ælianus ordinem pedeftrem in militia dividi folitum trifariam: in armatos, quæ gravis armatura dicitur: & velites, qui leviffime omnium armantur: unde & expediti nuncupantur. Non enim ocreas aut loricam induunt, fed tantum jaculis & fundis utuntur. In tertio ordine funt peltati, a pelta, parvo & levi fcuto: hi medii erant inter gravem armaturam & levem. Liv. 26. 4.
Et ubi

Et ubi ad conjectum teli ventum eſt, ſigno dato, velites deſiliunt. Cic. de Clar. Orat. 270.
Haſtæ velitibus amentatæ. Ovid. in Ibin, 48.
Utque petit primo plenum flaventis arenæ
Nondum calfacti velitis haſta ſolum.
Velites, quaſi Volites dicuntur. Cic. de Repub. Militari more veterum velociſſimi, cum ſcutis levibus, pedites, ad hoc ipſum exercitati, iiſdem miſcendi, quos expeditos quaſi volitantes, volites appellabant. Inde verſa littera o in E Velites, Vel ἀπὸ τοῦ βάλλειν, i. e. a jaculatione, eo quod tela tantum miſſilia ſecum gerant. [Turbat hic Perottus, V. Voſſ. Etymol. & Lex. Pitiſc.
Veles ſcurra. Cic 9. Fam. 20. Me autem a te, ut ſcurram velitem, malis oneratum eſſe non moleſte tuli. Scurram velitem dicit. Scurram tironem, non veteranum gravis armaturæ: ut enim ſi veles cum armato milite congrederetur male acciperetur, ſic ut velitem ſcurram ſe verberatum eſſe jocatur a Papirio, dicaciſſimo & acerrimo ſcurra. Turnebus. V. SCURRA.
Velitāris, e. Adj. [γυμνητικός, ἀκροβολιστικός] Quod ad velites pertinet. Unde, Arma velitaria. Salluſt. in Jugurth. 113. Præterea iere ſagittarii & cohors Peligna cum velitaribus armis, itineris properandi cauſa. Liv. 26. 4. Et ſeptena jacula quaternos longa pedes data, præfixa ferro, quale haſtis velitaribus ineſt.
Velitātim, Adv. [κατὰ διαλειμμάτων] ſignificat per ſaltus & intervalla: quod velites pugnando ſaltibus utantur. Siſenna lib. 1. Hiſt. Nos una æſtate in Aſia & Græcia geſta idcirco continentia litteris mandavimus, ne velitatim, aut ſaltuatim ſcribendo, lectorum animos impediremus. Non. 2. 911. Quidam legunt Vellicatim.
Velĭtor, [ἀψιμαχῶ, ἀκροβολίζομαι] āri. Digladiari, Levi pugna certare.
Velitari, ad verba interdum transfertur, pro Jurgari. Plaut. Men. 5. 2. 28.
Neſcio quid velitati eſtis inter vos duos. Gell. lib. 6. cap. 11. Cum inquinatiſſimis hominibus non eſt convicio decertandum, neque in maledictis adverſum impudentes & improbos velitandum; quia tantiſper ſimilis & compar eorum fias, dum paria & conſimilia dicas, atque audias.
Velitari labris, & velificari, pro Verbis contendere & altercari, & inter ſe rixari dixerunt veteres. Afranius,
Interea verba jactare, & labris
Inter ſe velitari, velificarier. Ex Turnebo. ex Non. 1. 2.
Velitatio, ōnis. f. [ἀκροβολισμὸς, λογομαχία] Levis contentio, dicta ex congreſſione velitum. Non. 1. 2. Plaut. Rud. 2. 6. 42.
Equidem meam velitationem exerceo.
Velitatio, inquit Feſtus, eſt Ultro citroque verborum objectatio, ab exemplo velitaris pugnæ. Plaut. Aſin. 2. 2. 41.
Verbis velitationem fieri compendi volo.
Velatrīcus, a, um. Adj. Idem quod Velitaris. Sidon. 7. Epiſt. 2. Hiſtoria juvenis eximii, fabula militiæ velatricæ par. [An Velitatrici?
Vĕlia, æ. f. [Οὐελία] Lucaniæ oppidum in Italia ad mare ſitum.
Item vicus, ſeu collis in urbe Roma. V. Liv. 2. 7. Inde
Vĕlīnus, a, um. Adj. Virg. 6. Æn. 366.
Injice, (namque potes) portuſque require Velinos.
Lacus Velinus. Plin. lib. 2. cap. 64.
Regio Velina in urbe, Palatino monti conjuncta, in qua Valerii Publicolæ, & Victoriæ, deorumque Penatium ædes erant. Dicta Velina, quod ibi paſtores Palatini vellere lanam ſint ſoliti.
Tribus Velina. Cic. 4. Att. 15.
Veliensis, e. Adj. Cic. 7. Fam. 20. cujus initium, Amabilior mihi Velia fuit, &c. Neſcio quid enim Velienſes verebantur, &c.
Populi Velienſes. Plin. lib. 3. cap. 3.
Velifer, **Velifico**, **Velificus**, &c. V. VELUM.
Velitaris, **Velitatim**, **Velitor**. V. VELES.
Velītræ, ārum. f. [Οὐελίτραι] Civitas Volſcorum inſignis fuit. Inde Veliternus ager dictus, quem Volſcis victis Romani ademerunt, ut ſcribit Liv. 8. 14. Ex ea urbe gentem Octaviam fuiſſe teſtatur Suetonius in Auguſto pr. Refert Dionyſ. lib. 7. peſtilentiam adeo Velitras eſſe depopulatam, ut ex decem partibus Veliternorum vix una ſuperfuerit.
Veliternus, a, um. Adj. V. ſupra in VELITRÆ.
Inde etiam Veliterni populi, Velitrarum incolæ dicti, quos commemorat Plin. lib. 3. cap. 5.
Velivŏlus, Adj. V. VELUM.
Vella, æ. f. [κώμη] ab antiquis dicebatur pro Villa. unde
Vellatūra, æ. f. Varro 1. de R. R. cap. 2. A quo ruſtici etiam nunc quoque viam veham appellant, propter vecturas, & vellam, non villam, quo vehunt & unde vehunt. Item dicuntur qui vecturis vivunt, vellaturam facere. Rectius Velatura. V. infra in VELUM.
Vello, velli & vulſi, vulſum, [τίλλω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Opilare. Exſtirpare; ut, Vellere herbas.
Radicitus vellere, vel cum radice. Columel. lib. 11. cap. 3. Plin. lib. 12. cap. 12.
Herbas vellens dentibus. Ovid. 8. Met. 800.
Poma vellere manu. Tibul. lib. 3. 5. 20.
Spinas vellere. Cic. 4. de Fin. 6. Deinde ea, quæ requirebant orationem ornatam & gravem, quam magnifice ſunt dicta ab illis? quam ſplendide? de juſtitia, de fortitudine, &c. de ſpinas vellentium, ut Stoici, &c.
Arbos ſolo vellitur ruptis radicibus. Virg. 3. Æn. 28.
Barbam vellere; proverbium eſt, ait Eraſmus, quo Summum contemptum, ac ludibrium ſignificamus. Hor. 1. Serm. 3. 133. —vellunt tibi barbam
Laſcivi pueri.
Capillos albos a ſtirpe vellere. Propert. lib. 4. 25. 13.
Comam vellere. Martial. lib. 5, 37.
Ex patellis vellere emblemata, Evellere, eximere. Cic. 6. Verr. 54. Tum illa ex patellis & turibulis, quæ vellerat, ita ſcite in aureis poculis illigabat, &c.
Munimenta vellere, ſepulchra, vallum; Eruere, projicere in terram. Liv. 2. 25. Idem 10. 25.
Pontem vellere. Virg. 8. Æn. 650.
Poſtes vellere a cardine. Virg. 2. Æn. 480.
Signa vellere caſtris. Virg. 4. Georg. 108.
Spicula vellere. Virg. 10. Æn. 889.
Pectora mea velluntur ſecreto morſu, Lacerantur mærore. h. e. Tacita torqueor mæſtitia. Stat. 5. Silv. 2. 3.

Piſces vellere ex æquore, Extrahere e mari. Hor. 2. Serm. 3. 235. al. Verrere, melius.
Tonderi, radi, & velli. Suet. in Cæſ. cap. 45. Circa corporis curam moroſior, ut non ſolum tonderetur diligenter, ac raderetur, ſed velleretur etiam. h. e. Pilum ſibi ad radicem velli juberet: quod nonnullæ mulierculæ facere ſolent, ne amplius renaſcatur.
De Præt. Vulſi V. in EVELLO.
Volsus, vel **Vulsus**, a, um. Partic. [τετιλμένος] Vulſa corpora a Quintiliano in Procem. lib. 8. dicuntur, Corpora ſi quis vulſa, inquit, atque fucata muliebriter comat, fœdiſſima ſunt ipſo formæ labore.
Aræ, foci, deûm delubra, ſepulcra majorum vulſa, temerata, ac violata. Liv. 26. 13.
Tela vulſa pectore. Lucan. lib. 6. 232.
Volsus, a, um. Adj. pro Vorſus & verſus, de induſtria fictum a Martial. 3. 63.
Qui movet in varios brachia volſa modos. Forte rectius Volſa interpreteris Vulſa, depilata. Ridet enim Cotili mollitiem, curamque nimiam circa corporis cultum.
Vulsio, ōnis. f. Irenæus 3. 11. Nicolaitæ ſunt vulſio ejus.
Vulsūra, æ. f. [τίλμα, Gl. G. L.] Ipſe actus vellendi. Varro 2. de R. R. cap. 11 Quam demptam & conglobatam, alii vellera, alii vellumina appellant: ex quorum vocabulo animadverti licet, prius lanæ vulſuram, quam tonſuram inventam.
Volsella, ſive **Vulsella**, æ. f. [τριχολαβίς, Gl. L. G. & G. L. ἀκανθολαβὶς, L. G.] Inſtrumentum ad pilos evellendos e corpore. Celſ. lib. 6. cap. 18. de cancri, qui in cole naſcitur, curatione, Incipit a nigritie: quæ ſi cutem occupavit, protinus ſpecillum ſubjiciendum, eaque incidenda eſt: deinde oræ vulſella prehendendæ: tum quicquid corruptum eſt, excidendum. Idem lib. 7. cap. 12. Ergo ſpecillo conquirenda eſt teſta, quæ receſſit, & volſella protrahenda eſt. V. Martial. 9. 28. & Suet. Cæſ. cap. 45.
Vellŭmen, vel **Vellĭmen**, ĭnis. n. V. VULSURA, & VELLUS.
Vellus, V. f. l.
Vellĭco, [κατακνίζω, Gl. L. G.] āre. Frequenter vellere: quod proprie fit, quum extremas corporis partes vellimus, & preſſando infeſtamus. Propert. lib. 2. 5. 8. Plaut. Moſtel. 3. 2. 146.
Viden' pictum ubi ludificatur cornix vulturios duo?
Cornix aſtat; ea vulturios duo viciſſim vellicat? Quintil. lib. 6. cap. 1. Ex pædagogo ſe vellicari reſpondit. De puero flente.
Vellicare, per translationem ponitur pro Criminari, mordere, lacerare. Plaut. Merc. 2. 3. 73.
Contemplent, conſpiciant, nutent, nictent, ſibilent,
Vellicent, vocent, moleſti ſint, occentent oſtium. Cic. pro Corn. Balb. 58. More hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis vellicant.
Abſentem vellicare. Hor. 1. Serm. 10. 79.
Vellicare, Reprehendere. Gell. lib. 4. cap. 15. In quibus plura inſcite aut maligne vellicant. De Salluſtii ſcriptis.
Beneficium vellicare. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 28.
Opus alicujus vellicare. Varro 3. de R. R. cap. 16.
Vellicātus, a, um. Partic. Paulinus Nolanus Epiſt. 49. cap. 3. Vellicata blande auricula ſuſcitavit.
Vellicatio, ōnis. f. Senec. de Vita beata 5. Quum non tantum lacerationes, ſed etiam vellicationes effugerit. Idem 3. de Ira 43 extr. metaphorice accipit pro Moleſtiis, Detrimenta, inquit, injurias, convicia, vellicationes contemnamus. [i. e. Obtrectationes.
Vellicātus, ûs. m. [κνίσμα] Plin. lib. 28. cap. 6. Extremitates corporis vel aurium vellicatibus perſtringi. Vetuſtum exemplar omittit hanc dictionem Vellicatibus.
Vellicātim, Adv. Siſen. Hiſt. lib. 1. Nos una æſtate in Græcia & Aſia geſta litteris idcirco continentia mandavimus, ne vellicatim ac ſaltuatim ſcribendo, lectorum animos impediremus. Ex Non. 2. 911. V. Velitatim. in VELES.
Vellus, ĕris. n. [πόκος, Gl. L. G. & G. L.] Lana ex ovibus detonſa. Varro de R R lib. 2. cap. 11. Diligentiores tegeticulis ſubjectis oves tondere ſolent, ne flocci intereant. Dies ad eam rem ſumuntur ſereni, & iis id faciunt fere a quarta ad decimam horam: quoniam ſole calidiore tonſa ex ſudore ejus lana fit mollior & ponderoſior, & colore meliore. Quam ademptam & conglobatam, alii vellera, alii vellumina appellant; ex quorum vocabulo animadverti licet, prius lanæ vulſuram, quam tonſuram inventam.
Ovis auratæ vellus. Ovid. 6. Epiſt. 2.
Atrum vellus. Ovid. 7. Met. 244.
Fulva vellera. Ovid. 6. Epiſt. 14. intelligit Vellus aureum.
Mileſia vellera. V. MILETUS.
Nigro de vellere ſtamina facta. Ovid. 4. Triſt. 1. 64.
Nivea vellera. Virg. 4. Æn. 459.
Pereſa vellera illuvie. Virg. 3. Georg. 561.
Pullum vellus. Ovid. 4. Faſt. 620.
Splendentia vellera lanæ niveæ. Sil. lib. 15. 709.
Succida palliolo vellera quinque petit. Martial. lib. 11. 28. V. SUCCIDUS.
Depectant tenuia vellera foliis Seres. Virg. 2. Georg. 121.
Infuſcare vellera. V. INFUSCO.
Inquinare vellus murice. V. INQUINO.
Mollire vellera. Ovid. 6. Met. 21.
Mutare vellera luto. V. MUTO.
Stratis velleribus jacebat. Virg. 7. Æn. 95.
Ferina vellera, Ferarum pelles. Ovid. 11. Met. 3.
Hirſuta vellera ſetis leonis. Ovid. 2. Faſt. 620.
Vellera pro Frondibus. Ovid. de nuce, 131.
At ſimul induimus noſtris ſua vellera ramis, &c. al. Munera.
Vellus de Nubibus dicitur. Lucan. lib. 4. 123.
—jam clarior aër,
Et par Phœbus aquis denſas in vellera nubes
Sparſerat.
Vellĕreus, a, um. Adj. Aſcon. Ped. in 2. Verr. 22. p. 50. Crumenæ & vellereæ & ſcorteæ.
Velo, āre. V. VELUM.
Veloçasses, ium. m. Populi ſunt Galliæ citra Rhotomagum, quibus etiam olim Rhotomagum attributum erat; hodie *Velcaſſinenſes* appellati,

qui & hoc tempore bipartiti sunt in Normanos & Francos Velocasses. Normani inter Andelam & Heptam siti sunt, ubi oppidum est Gisortium, & castellum Andeliacum. Velocasses Franci incolunt inter Eptam & Æsiam. Sic enim Vibius Sequester appellat fluvium Galliæ, quem hodie *Isaram* appellamus, a quo & oppidum Pons Isaræ nomen habet. Horum populorum meminit Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 4.

VELOX, ōcis. Adj. [ὠκὺς, Gl. L. G. & G. L. ταχὺς, G. L.] Celer: a volando, quasi volax. Plin. lib. 8. cap. 34. Velox saltu, venatu vivens.
Ferro velox. Stat. 3. Theb. 399.
Ad facinus velox. Claud. 1. in Ruff. 240.
Ad præmia velox. Ovid. 1. de Pont. 2. 123.
Achilles velox. [ὠκύπους] V. ACHILLES.
Alæ veloces. Claud. 1. in Ruff. 122.
Cervi veloces. Virg. 5. Æn. 253.
Crura velocia. Ovid. 1. Met. 306.
Equi veloces. Ovid. 8. Met. 554.
Gradus velocior. Senec. de Benef. 5. cap. 2.
Jaculum velox. Virg. 2. Georg. 530.
Membra velocia. Sil. lib. 17. 537.
Oculo veloci percurrere aliquid. Hor. 2. Serm. 5. 55.
Pedites velocissimi. Cæs. 1. Bell. Gall. 48.
Pila velox. Hor. 2. Serm. 2. 11.
Victoria velox, Alata. Hor. 1. Epist. 18. 64.
Animus velox. Hor. 1. Epist. 2. 13.
Ingenium velox. Ovid. 8. Met. 254.
Ingenium velox ac mobile. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Ævi velocis memor. i. e. Cito transeuntis. Senec. Herc. fur. 3.
Annus velox. Stat. 5. Theb. 460.
Horæ veloces. Ovid. 2. Met. 118.
Procella velox i. e. Ventus. Hor. 3. Carm. 27. 63.
Compar. Velocior. [ταχύτερος, ὠκύτερος] ut
Nihil est annis velocius. Ovid. 10. Met. 529.
Superl. Velocissimus, [ταχύτατος, ὠκύτατος, Gl. G. L.]
Velox, pro Velociter. Virg. 5. Æn. 444.
— ille ictum venientem e vertice velox
Prævidit, celerique elapsus corpore cessit.

VELŌCĬTAS, ātis. f. [ταχύτης, Gl. G. L.] Celeritas. Cic. 2. de Fin. 49. Quid si in ipso corpore multa voluptati præponenda sunt, ut vires, valetudo, velocitas, pulchritudo?
Pernicitas & velocitas. Cic. 5. Tusc. 45. An dubitas, quin præstans valetudine, viribus, forma, acerrimis, integerrimisque sensibus, adde etiam, si libet, pernicitatem & velocitatem.
Pernix velocitas. V. PERNIX.
Velocitas, corporis celeritas appellatur: quæ eadem ingenii etiam laus habetur. Cic. 4. Tusc. 31.
Videmus alios velocitate ad cursum, alios viribus ad luctandum valere. Cic. 1. Off. 107.
Concertare velocitate nandi. V. CONCERTO.
Exercitata studio velocitas. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Cogitationum velocitas. Plin. lib. 7. cap. 12. Quoniam velocitas cogitationum, animique celeritas, & ingenii varietas, multiformes notas imprimit.

VELOCĬTER, Adv. [ταχέως, Gl. G. L.] Celeriter.
Auferre aliquid velociter. Ovid. 4. Fast. 445.
Compar. Velocius [ταχύτερον, ὠκύτερον, Gl. G. L.] ut
Currere velocius. Ovid. 10. Met. 583.
Pervolare in aliquem locum velocius. Cic. in Somn. Scip. 21. Sunt autem optimæ curæ de salute patriæ, quibus agitatus & exercitatus animus, velocius in hanc sedem & domum suam pervolabit.
Superl. Velocissime. [ταχύτατα, ὠκύτατα] Cic. de Univers. 27. Quæ velocissime movebantur, ea celeritate vinci a tardioribus: & quum superabant, superari videbantur.

VĒLUM, i. n. [περιπέτασμα, Gl. L. G. & G. L.] Tegmen; a Volo volas, nonnulli derivant, quod vela ventis aptata, volitare videantur. Varro a Velleribus, quod ex ovium velleribus fierent. Cic. in Orat. 153. a Vexillum, per contractionem. V. AXILLA & Voss. Etym. [Varr. L. L. 4. 29.
Niveis tentoria velis. Virg. 1. Æn. 473.
Obducere velum. V. OBDUCO.
Obtendere velis rem aliquam. Cic. 1. Q. frat. 1. Multis enim simulationum involucris tegitur, & quasi velis quibusdam obtenditur uniuscujusque natura.
Vela etiam sunt Aulæa, quæ in Theatris scenæ, in divitum & potentiorum ædibus foribus prætendebantur. Plin. 4. Epist. 19. Eadem, si quando recito, in proximo, discreta velo, sedet. V. Virg. 3. Georg. 24. Suet. Calig. 26. & in Claud. cap. 20. & ibi Torrent. Lucret. 4. 73.
Et vulgo faciunt id lutea, russaque vela,
Et ferrugina, cum magnis intenta theatris,
Per malos volgata, trabesque trementia pendent. V. ad finem h. dict.
Velum, [ἄρμενον, Gl. L. G. & G. L. ἡ τῶ ἱςῶ ὀθόνη, L. G. ἱςίον, G. L.] Navis armamentum. Plin. lib. 12. cap. 19. Vehunt per maria vasta ratibus, quas neque gubernacula regant, neque remi trahant vel impellant, non vela, non ratio ulla adjuvet.
Tenor veli. Lucan. lib. 5. 709.
Carbasina vela. V. CARBASUS.
Fugacia. Ovid. 13. Epist. 21.
Levia vela. Valer. 2. Argon. 447.
Nautica. Hor. 2. Serm. 3. 106.
Nutantia. Lucan. lib. 8. 47.
Parva. Hor. 4. Carm. 15. 4.
Passa, V. Passus, in PANDO.
Tumida. Hor. 2. Epist. 2. 201.
Abeuntia vela prosequi oculis. Ovid. 5. Epist. 55.
Æquare vela. V. ÆQUO.
Aptare classem velis, Instruere & disponere classem ad navigandum. Virg. 3. Æn. 472.
Arripere tellurem velis. Virg. 3. Æn. 477.
Cadunt vela. Virg. 3. Æn. 207.
Contrahere vela. V. CONTRAHO.
Contrahere turgida vela. Hor. 2. Carm. 10. 24.
Deducunt vela nautæ. Ovid. 3. Met. 663.
Deserta vento vela. Senec. Agamemn. 6.
Dirigere vela in medio freto. Ovid. 1. Fast. 466.
Dirigere vela aliquò. Cæs. lib. 2 Bell. Civil. cap. 25.
Dare vela, Ventis se committere & navigare. Quintil. lib. 10. cap. 3.
Dare vela retrorsum, pro In diversum mutare sententiam, vitæque institutum. Hor. 1. Carm. 34. 4. A navigantibus, qui cursus errorem versis velis corrigunt.
Dabant vela in altum. Virg. 1. Æn. 39.
Dare vela ventis. Virg. 4. Æn. 546.
Dare læta vela pelago. Senec. Troad. 4.
Dare vela suæ famæ, per translationem, pro Celebrem facere famam suam. Martial. lib. 8. 70.
Dare vela ingenio. Ovid. 3. Fast. 790. ad Bacchum.
Euntia navigia velis. Plin. lib. 9. cap. 15.
Facere vela, idem quod Vela dare. Cic. 7. Verr. 87. Princeps Cleomenes in quadriremi Centuripina malum erigi, vela fieri, præcidi ancoras imperavit. [Conf. 4. Tusc. 9. Hinc Velifico verbum.
Fertur navis velis ventoque. Lucret. lib. 4. 895.
Flectere viam velis. Virg. 5. Æn. 28.
Implere vela ventis. Virg. 7. Æn. 23.
Inflata vela secundis Notis. Senec. Agamem. 2.
Intendere vela ventis secundis. Virg. 3. Æn. 683.
Intendunt vela Zephyri secundi. Virg. 5. Æn. 33.
Legit humida vela navita, Colligit. Virg. 1. Georg. 373.
Ministrare velis. Virg. 6. Æn. 302. Aut, Per vela, & est septimus: aut, Velis obsequitur, & est dativus.
Pandere tota vela, Translate. Quintil. lib. 6. cap. 1. Cic. 4. Tusc. 9. Quærebam igitur, utrum panderem vela orationis statim, an &c.
Pandere alas velorum. Virg. 3. Æn. 528.
Permittere vela ventis. Quintil. Tryphoni, in præf. Permittamus vela ventis, & oram solventibus bene precemur. h. e. Editionis ancipitem eventum, utcunque cadet, experiamur. Erasmus.
Procedit æquatis velis classis. Virg. 4. Æn. 587.
Solvere vela. Virg. 4. Æn. 574.
Subducta vela, Amota, & ad malum ligata. Sil. lib. 6. 325.
Subit pleno ostia velo. Virg. 1. Æn. 404.
Subnectere totum velum antennis. Ovid. 11. Met. 483.
Tendunt vela Noti. Virg. 3. Æn. 268.
Tenet concava vela ventus. Ovid. 6. Epist. 66.
Trahere vela, Contrahere. Virg. 4. Georg. 117.
— ni jam sub fine laborum
Vela traham, & terris festinem advertere proram. A nautis ducta metaphora, qui appropinquantes portui aut litori vela contrahunt.
Vocant auræ vela, Auræ secundæ & lenes invitant ad navigandum. Virg. 3. Æn. 357.
Velis equisque, i. e. Omnibus nervis, omni conatu. Cic. 2. Q. frat. 14. Sic ego, quoniam in isto homine colendo tam indormivi diu, te me hercle sæpe excitante, cursu corrigam tarditatem, tum equis tum velis. Vetus exemplar legit, Tum vero quadrigis. Idem 3. Off. 116. Cum his velis equisque (ut dicitur) si honestum tueri ac retinere sententia est, decertandum est. In his exemplis respexit Cicero ad utriusque pugnæ genus, equestre, ac navale. Ex Erasmo. Hieronymus Ferrarius in suis annotationibus in Philippicas, de hoc proverbio loquens, corrigit locum, & legit, Viris equisque. Idque confirmat, tum libris manuscriptis, tum aliorum etiam scriptorum auctoritate: etiam illo argumento, quod res militaris equis potius & viris administratur, quam equis & velis.
Remis velisque; idem cum priore significat. Inde translatum, quod quum navis simul & remigio & velis impellitur, summus est nautarum conatus. Cic. 3. Tusc. 25. Tætra enim res est, misera, detestabilis, omni contentione, velis (ut ita dicam) remisque fugienda. Plaut. Asin. 1. 3. 5.
Remigio, veloque, quantumque poteris, festina & fuge. Erasmus.
Velum etiam erat in Theatro. Plin. lib. 19. cap. 1. Postea in theatris tantum umbram fecere, &c. de velis loquens. V. quæ supra ex Lucret. conf. Ammian. 14. 14.

VELĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. ut, Carina velifera. Ovid. 15. Met. 719. Propert. lib. 3. 9. 35.
Malus velifer. Valer. 1. Argon. 126.

VELĬFĬCO, āre. vel VELIFICOR, āri, [ἀρμενίζω, Gl. G. L.] depon. Vela facere, sive Dare vela, & navigare. Propert. lib. 4. 10. 6.
Nauta per urbanas velificabat aquas. Idem lib. 2. 28. 40.
Una ratis fati nostros portabit amores
Cærula ad infernos velificata lacus. Plin. lib 9. cap. 33. Navigant ex his veneriæ: præbentesque concavam sibi partem, & alteram auræ opponentes, per summa æquorum velificant. Subaudi Conchæ.
Velificari, Vela in altum extendere, quod fugientes & fugam simulantes facere solent: unde pro Simulare & fugere ponitur: nisi quis malit accipere pro Fortunam temere experiri, & nullo consilio aliquid facere, quod solent, qui vela ventis expandunt. Cic. 8. Fam. 10. Quare tibi suadeo, quicunque est istic status rerum, diligenter & caute perscribas, ne aut velificatus alicui dicaris: aut aliquid, quod referret scire, reticuisse. Velificatus hic alii exponunt Gratificatus.
Velificari honori suo, per translationem. Cic. 1. de Lege Agr. 27. Quod si quis vestrûm spe ducitur, se posse turbulenta ratione honori velificari suo: primum me Consule id sperare desistat. h. e Evadere ad summos honores, non virtute, & majorum gloria, sed violenta quadam ratione, ut solet fieri ab iis, qui quascunque fortunas experiuntur velis in altum datis.

VELIFĬCANS, antis. Partic. Flor. 3. 7. 3. Velificantes Cretes portibus suis adremigaverunt.

VELIFICĀTUS, a, um. Partic. ut
Athos velificatus. Juven. 10. Sat. 174. i. e. Transnavigatus, seu per quem naves suis velis navigavere. Xerxes enim, bellum Græbis illaturus, eum perfodi curavit. Unde est illud Catul. 64. 46.
Per medium classis barbara venit Athon.

VELIFICATIO, ōnis. f. Cic. 1. Fam. 9. Quum vero id possis mutata velificatione assequi, stultum est eum tenere cum periculo cursum, quem cœperis.
Metaphorice. Ammian. 18. 5. Velificatione plena in rempublicam ferri. Adde 29. 2.

VELIFĬCUS, a, um. Adj. ut, Velificus cursus, Qui velis fit. Plin. lib. 13. cap. 11.

VELIFICIUM, i. n. Hygin. Fab. extr. Velificia primum invenit Isis. [i. e. Velorum usum docuit

VELIVŎLUS, a, um. Adj. [ἀρμενοπετὴς, ἱστοπετὴς, Gl. G. L.] Mare dicitur velivolum, Quod vela id pervolant. Virg. 1. Æn. 228.
Naves velivolæ, Quæ velis volant, apud Ennium, teste Servio, l. c.
Rates velivolæ. Ovid. 4. de Pont. 5. 42.

VELIVŎLANS, antis. Partic. ut, Naves velivolantes. Cic. 1. de Divin. 67.
Advenit, & fera velivolantibus
Navibu' complevit manus litora.　　Ex poeta.

VĒLO, [καλύπτω, σκέπω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Tegere, operire.
Amictu croceo velari. Ovid. 3. de Arte Am. 179.
Caput velare. Cic. pro Domo 124. & Ovid. 1. Met. 382. & 398.
Corpora velantur lino. Sil. lib. 3. 24.
Corpus velat maculoso vellere. Ovid. 3. Met. 197.
Corpora pecudum velantur fulvis setis. Virg. 3. Georg. 383.
Humeros velare ostro. Virg. 7. Æn 815.
Penna latus velat. Ovid. 2. Met. 376. al. Vestit.
Delubra Deûm fronde festa velamus, Sertis ornamus. Virg. 2. Æn. 249.
Tempora velat myrto. Virq. 5. Æn. 72.
Velare, Ligare. Pomponius apud Non. 4. 479. Reste velet gulam. [Jocus.
Velare, Dissimulare. Plin. in Paneg. 56. pr. Quare non alia major, Imperator Auguste, gloria tua, quam quod agentibus tibi gratias, nihil velandum est, nihil omittendum.
Adjumentis extrinsecus aliquid velare. Tacit. 12. Ann. 61.
Scelere scelus velandum est. Sen. Hippol. 721.

VELANS, antis. Partic. [καλύπτων] ut, Squamæ velantes artus. Ovid. 4. Met. 45.

VELĀTUS, a, um. Partic. [κεκαλυμμένος] Tectus, Amictus.
Filo velatus. Tibull. lib. 1. 5. 15.
Ostro molliter velata. Stat. 5. Silv. 1. 225.
Antennæ velatæ. Virg. 3. Æn. 549.
Capite velato, Tecto & operto. Cic. pro Domo 124.
Comæ velatæ. Virg. 3. Æn. 174.
Juvencus auro & vittis velatus. Virg. 5. Æn. 366. Tale est illud 9. Æn. 627.
Et statuam ante aras aurata fronte juvencum.　　h. e. Cornibus auratis. Vittis, id est Sertis rosaceis caput cingentibus. [Verbenæ huic rei serviebant, tum vittæ & infulæ, de quibus s. l. V.
Manus velatæ. Plaut. Amph. 1. 1. 101.
Monedula velata nigris pennis. Ovid. 7. Met. 468.
Velatus. Ornatus vittatusve. Virg. 11. Æn. 101.
Jamque oratores aderant ex urbe Latina,
Velati ramis oleæ.　　Ubi Servius; Velati, Instructi, & ornati: id est in manibus ramos olivæ tenentes. V. paulo ante Juvencus &c.
Navis velata infulis ramisque oleæ. Liv. 30. 36. Scipio profectus ab Utica, portum Carthaginis petit. Haud procul aberat, quum velata infulis, ramisque oleæ, Carthaginensium navis occurrit. Decem legati erant, principes civitatis, qui cum ad puppim Prætoriæ navis accessissent, velamenta supplicum porrigentes, orantes, implorantesque fidem & misericordiam Scipionis, &c.
Tempora velata corona. Ovid. 4. de Pont. 14. 55.
Velatus, Vestitus. Plaut. Muliebri velatus toga. Unde Velati, auctore Festo, appellabantur Vestiti & inermes, qui exercitum sequebantur, quique in mortuorum militum locum substituebantur. Hi postea mutatis litteris Velites dicti sunt, qui & Ferentarii ab auxilio ferendo. V. VELES.

VELATO, Adv. Tertull. adv. Marc. 4. 29. Tantum velato cum maxime discentes eum.

VELATŪRA, æ. f. Transvectio sive vectura, quæ velis fit. Varro R. R. 1. 2. Dicuntur, qui vecturis vivunt, velaturam facere. Et Idem de L. L. 4. 7. Velaturam facere etiam nunc dicuntur, qui mercede faciunt. V. VELLATURA.

VELĀRIS, e. Adj. Quod pertinet ad vela. Plin. lib. 13. cap. 9. Lignum intus grandis firmæque duritiæ, ex quo velares detornant annulos.

VELĀMEN, ĭnis. n. [κάλυμμα, Gl. L. G. & G. L. φαρσὸς, ἱμάτιον, L. G.] Res, qua aliquid velatur, id est tegitur. Virg. 1. Æn. 653.
Et circumtextum croceo velamen acantho.
Fulgentia auro velamina. Ovid. 6. Met. 567.
Mollia velamina. Ovid. 15. Met. 118.
Deripere velamina ex humeris. Ovid. 6. Met. 566.
Induitur cærula velamina. Ovid. 14. Met. 45.
Ponere velamina, Deponere, exuere. Ovid. 2. Fast. 169.
Ponere mollia velamina de corpore. Ovid. 4. Met. 345.
Retegit scisso velamine vultus. Lucan. lib. 8. 669.

VELĀMENTUM, i. n. [σκέπασμα, τὸ περιβόλαιον, Gl. G. L. σέμμα, L. G.] Idem. Liv. 24. 30. Ramos oleæ, ac velamenta alia supplicum porrigentes, orare, ut reciperent sese.
Velamenta & infulæ. Tacit. 1. Hist. 66.
Tunicas testiculos ambientes, Valamenta testiculorum, & tunicas ulcerum & tuberculorum, vocat Cels. lib. 7. cap. 18. Budæus.
Metaphorice, Senec de Vita Beata cap. 12. Quærentes libidinibus suis patrocinium aliquod ac velamentum.

VELĀRIUM, i. n. [παραπέτασμα] Velaria dicebantur Vela, quibus theatra tegebantur. Stat. 1. Silv. 6. 10.
Jam velaria lintea pluebant.　　Sic legit Calepinus: ubi nunc legimus, Jam bellaria adorea pluebant.
Velaria, Loca abdita, quæ velis clauduntur. Juven. 4. Sat. 122.
— sic pugnas Cilicis laudabat, & ictus,
Et pegma, & pueros inde ad velaria raptos.　　[Ad alta theatri velamina. Schol.

VELATRUM, i. n. Idem, quod Velum. ut, Album velatrum. Tertull. de Cultu Fem. cap. 6.

VĒLĀBRUM, i. n. [Βήλαυρον] a Velo, velas; Locus Romæ, in quo vela obtendebantur, sub quibus olearii & alii venditabant. Plaut. Capt. 3. 1. 29.
Omnes compacto rem agunt, quasi in Velabro olearii.　　Cic. ad Brut. 15. In eoque sum majorum exemplum secutus, qui hunc honorem mulieri Laurentiæ tribuerunt, cujus vos, Pontifices, ad aram in Velabro facere soletis. Alii a Vehendo, Velabrum dictum volunt: quod cum paludibus mons Aventinus a reliquis esset disclusus, eo ex urbe, quadrante soluto, per paludes illas advehebantur. Hor. 2. Serm. 3. 209.
Cum scurris fartor, cum Velabro omne macellum,
Mane domum veniant.　　V. Lex. Pitisc.
Velabra, Festo Ventilabra sunt, vocabulo quasi imminuto curtatoque, extrita videlicet syllaba. Annotavit Turnebus.

VELABRENSIS, e. Adj. [Βηλαυρήσιος] Martial. lib. 11. 53.
Altera non deerunt, tenui versata favilla,
Vel Velabrensi massa recocta foco.

VĔLUT, vel VELŬTI, [ὥσπερ, Gl. L. G. & G. L. ὡσεὶ, L. G.] Adverbia similitudinis, imaginem & similitudinem quandam alicujus rei innuunt, Subjunctivisque verbi Sum junguntur, & fere si Præsens præcedit, Præterito imperfecto: ut, Incedis veluti rex esses. Aliorum vero verborum potentialibus potius: ut, Incedis veluti rex incederet, & Facis veluti vir probus faceret. Cic. 2. de Nat. Deor. 127. Bestiæ, quæ gignuntur in terra, veluti crocodili. Idem 2. de Finib. 116. Non elogia monumentorum id sigificant, velut hoc ad portam? Hor. 1. Carm. 12. 45.
Crescit, occulto velut arbor ævo,
Fama Marcelli.　　Sic 2. Serm. 3. 98.
— hoc, veluti virtute paratum,
Speravit magnæ laudi fore.
Conatum Clodii refutabo, velut hesterno die. Cic. de Arusp. Resp. 7.
Velut, & Ita. Columel. lib. 3. cap. 95. Nos quoqee pari ratione, velut Olympicarum equarum, ita fortissimarum aminearum vitium seminibus electis, largæ vindemiæ spem capiamus.

VEMENS, Vide VEHEMENS, Quidam Væmens. H. St.

V E N

VENALIC. Venalicius. VENAT. Venatio.

VĒNA, æ. f. [φλέψ, Gl. L. G. & G. L.] Conceptaculum sanguinis in corpore animali. Dicta, quod per eam sanguis veniat. Plin. lib. 21. c 37. Ubi sunt nervi, interiores conducunt membra, superiores revocant. Inter hos latent arteriæ, id est spiritus semitæ. His innatant venæ, id est sanguinis rivi. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Sanguis per venas in omne corpus diffunditur, & spiritus per arterias.
Cava vena. V. CAVUS.
Seminales venæ, Lactant. de Opificio Dei cap. 12. Vena in maribus, quæ semen continet, duplex est, paulo interior, quam illud humoris obscæni receptaculum. Sicut enim renes duo sunt, itemque testes: ita & venæ seminales duæ, in una tantum compage cohærentes. Ipsum semen quidam putant ex medullis tantum, quidam ex omni corpore ad venam genitalem confluere, ibique concrescere.
Vacuæ venæ. Hor. 2. Serm. 4. 25.
Vitales venæ. Lucret. lib. 2. 1118.
Abrumpere venas. V. ABRUMPO.
Abscindere venas. V. ABSCINDO.
Calentes venæ fibrarum. Lucan. lib. 1. 582.
Detractus sanguis venis. Lucret. lib. 3. 443.
Exsolvere venas. Tacit. 16. Ann. 17.
Ferire venam, est apud Cels. lib. 1. cap. 10. pro eo, quod Græci dicunt φλεβοτομεῖν, id est Venam secare.
Ferire venam inter ima pedis. Virg. 3. Georg. 460.
Imbutæ venæ viscerum veneno. Cic. 2. de Finib. 94.
Incidere venam, quod medici Phlebotomare dicunt. Cic. in Pison. 83. Medico, quem tecum eduxeras, imperasti, ut venas hominis incideret.
Inflavit libido tætra venas. Hor. 1. Serm. 2. 33.
Inflatus venas Iaccho. Virg. 6. Ecl. 15.
Intercidere venas. V. INTERCĪDO.
Laxat hiatus tenues venarum cruor. Stat. 9. Theb. 530.
Marcent venæ. Lucan. lib. 4. 326.
Nigrescunt sanguine venæ. Ovid. 3. de Arte Am. 503.
Pallent amisso sanguine venæ. Ovid. 2. Met. 524.
Pertundere venam. Juven. 6. Sat. 46.
Reficere venas cadentes vino. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 9.
Revulsæ venæ. Senec. OEdip. 12.
Saliens vena sanguine. Virg. 3. Georg. 460.
Tumuerunt plenis guttura venis. Ovid. 3. Met. 73.
Vena pro Arteria. Ovid. 10. Met. 289.
— saliunt tentatæ pollice venæ.　　Cic. de Fato 15. Si cui venæ sic moventur, is habet febrem, &c. Nam ei venæ sic moventur, & febrem is non habet? Celsus 2. 4. Periculosissimum tamen est, si venæ quoque ibi vehementer agitantur.
Capita venarum. Cels. lib. 2. cap. 10. Ipsius quoque venæ, si forte præcisa est, capita comprimuntur, neque sanguinem mittunt.
Percussus venarum. Plin. lib. 7. cap. 51.
Pulsus venarum. Plin. lib. 2. cap. 97. Quoniam & in corpore, extrema pulsum venarum, id est spiritus, magis sentiunt.
Trepidæ venæ. Ovid. 6. Met. 389.
Detectique patent nervi, trepidæque sine ulla
Pelle micant venæ.
Concidere venæ dicuntur, quando deficiunt vires. Cels. lib. 3. cap. 5. Si protinus venæ conciderunt, & sæpius eodem die, si inter plures accessiones, subinde vis corpori deest.
Concitat venas & resolvit sol, & balneum, & exercitatio, & metus & ira, & quilibet alius animi affectus. Cels. lib. 3. cap. 6.
Conquieverunt venæ. Cels. lib. 3. cap. 4. Illud magis ad rem pertinet scire, num oporteat cibum dari, quum jam bene venæ conquieverunt, an etiamnum manentibus reliquiis febrium.
Micant venæ. V. paulo supra Trepidæ venæ, & MICO.
Moventur venæ inæqualibus intervallis. Cels. lib. 3. cap. 6.
Movet ægri venas conspectus medici. Cels. lib. 3. cap. 6.
Ordinatæ naturaliter venæ. Cels. lib. 3. cap. 6. Sed his non omnia credere, ac protinus quidem scire, non febricitare eum, cujus venæ naturaliter ordinatæ sunt, teporque talis est, qualis esse sanis solet.
Subeunt & quiescunt venæ. Cels. lib. 3. cap. 6. Nonnunquam etiam incipiente febre, subeunt & quiescunt venæ: ut imbecillus is videri possit, cui facile adhuc gravis instat accessio.
Submittunt se venæ. Cels. in procem. lib. 1. Tum requirunt etiam, quare venæ nostræ, modo submittant se, modo attollant.
Tangere venas alicu. Pers. 3. Sat. 107.

Ora venarum, ſanguinem ſolita fundere, ſi ſubito ſuppreſſa ſunt, aut aqua inter cutem, aut tabes ſequitur. Celſ. lib. 2. cap. 7. i. e. Hæmorrhoides.

Alba vena. Celſ. lib. 4. cap. 1. A renibus ſingulæ venæ, colore albæ, ad veſicam feruntur, ἀρτηρίαι Græci vocant, quod per eas inde deſcendentem urinam in veſicam deſtillare concipiunt.

Periculum incluſum in venis & viſceribus reip. Cic. 1. in Catil. 31.

Vena, pro Membro virili. Martial. lib. 11. 17. Ad lectorem,

O quoties rigida pulſabis pallia vena,
Sis gravior Curio, Fabricioque licet! Subaudi, Legens meos verſus impudicos.

Venæ, Terræ pori. Virg. 1. Georg. 91. de igne,

Seu durat magis & venas aſtringit hiantes.

Arborum venæ. Plin. lib. 16. cap. 38. In quarundam arborum carnibus pulpæ, venæque ſunt. Diſcrimen earum facile. Venæ latiores, candidioreſque, pulpæ fiſſilibus inſunt. Ideo fit, ut aure ad caput trabis, quamlibet prælongæ, admota, ictus ab altero capite vel graphii ſentiatur, penetrante rectis meatibus ſono: unde deprehenditur an torta ſit materies, nodiſque concisa.

Marmoris venæ. ut, Picturata lucentia marmora vena. Stat. 3. Silv. 8. 36.

Silicum venæ. Ovid. 1. Amor. 11. 9.

Silicis venis abſtruſus ignis. Virg. 1. Georg. 135.

Venæ, per translationem in terra dicuntur, Subterranei meatus, per quos unda manat, aut alius liquor. Hirt. Bell. Alexand. cap. 8. Omnia enim litora naturaliter aquæ dulcis habere venas.

Aquæ vena perit fecundæ. Ovid. 3. Triſt. 7. 16.

Auri & argenti venæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Adde etiam reconditas auri argentique venas, infinitamque vim marmoris Ibid. 98. Nos æris, argenti, auri venas penitus abditas invenimus, & ad uſum aptas, & ad ornatum decoras.

Argenti aurique venas ſequi. Lucret. lib. 6. 808.

Lapicidinarum venas & metallorum inquirere. Ulp. in l. Si cujus rei. §. Inde eſt quæſitum. D. de uſufruct.

Accipimus tenue argentum, venæque ſecundæ. Juven. 9. Sat. 31.

Vena, pro Ingenio hominis ad aliquid ſcribendum apto. Juven. 7. Sat. 53.

Sed vatem egregium, cui non ſit publica vena, &c. h. e. Ingenium vulgare, & rude, commune cum pluribus.

Venam appellant Indolem, & vim genuinam ingenii: translatione ducta vel a fontibus, quorum alii anguſtiore vena manant, alii tanta, ut flumen ingens efficiant: vel a metallis, quorum etiam venæ, non genere tantum, ſed & copia differunt. Simillimum eſt quod ait Ulpianus lib. 11. cap. ult. [An potius Quintilianus? Diſpice, lector.

Vena & ingenium. Hor. de Arte Poet. 409.

—ego nec ſtudium ſine divite vena,
Nec rude quid poſſit video ingenium: &c.

Benigna vena ingenii. Hor. 2. Carm. 18. 10.

Tenuis & anguſta ingenii vena. Quintil. lib. 6. cap. 2. pr.

Tenere venas cujuſque generis hominum, quod alias dicimus, Uniuſcujuſque naturam pernoſcere & ingenium. Cic. 1. de Orat. 223. Acuto homine nobis opus eſt, & natura, uſuque callido, qui ſagaciter perveſtiget, quid ſui cives, iique homines, quibus aliquid dicendo perſuadere velit, cogitent, ſentiant, opinentur, exſpectent. Teneat oportet venas cujuſque generis, ætatis, ordinis, &c.

Prioris venæ ævum, i. e. Sæculum ferreum. Ovid. 1. Met. 128. Al. leg. Pejoris.

VENŬLA, æ. f. dimin. [φλέβιον] ut, Oculorum venulæ. Celſ. 2. 6.

VENŌSUS, a, um. Adj. [φλεβώδης] Quod venas permultas habet. Plin. lib. 24. cap. 10. Folia ei plantaginis, niſi anguſtiora eſſent, & magis laciniosa, convexaque in terram, alias etiam venoſa ſimiliter.

Liber venoſur, pro Aſpero, duro & horrido. Perſ. 1. Sat. 76.

Compar. Plin. lib. 20. c. 8. Sativum autem ſerin, quod eſt minus & venoſius.

VENOX, ōcis. m. Venæ indagator. Ita appellatus eſt Plautius ob inquiſitas Appiæ aquæ venas, Frontin. de Aquæduct. p. 14. conf. Liv. 8. 19.

VENABULUM, V. VENOR.

VENĀFRUM, i. n. [Οὐέναφρον] Civitas Campaniæ oleis abundans. Auctor Plin. lib. 3. cap. 5. & Acron grammaticus apud Hor. 2. Carm. 6. 16.

—viridique certat Bacca Venafro.

VENAFRĀNUS, a, um. Adj. [Οὐεναφρανὸς] ut

Agri Venafrani. Hor. 3. Carm. 5. 55.

Oliva Venafrana. Hor. 2. Serm. 4. 69.

VENALIS, Adj. V. VENEO.

VENATICUS, VENATUS. V. VENOR.

VENDĬCO, āre. a Venum ſit, quaſi conveniens ſibi dicere, & quod vulgo dicitur, *Sibi appropriare*: hoc eſt ſibi proprium facere & aſſumere. Sed Cordatiores Critici Vendico explodendum volunt, & Vindico ſemper ſcribendum. V. Priſcian. Manut. Lipſ. Dauſq. Voſſ. Cellar. in libris Etym. & Orthograph. [Quia ſcilicet ſignificatio in utroque nil diſcrepat, & accedit Vindico ad Vindex, Vindicta, Vindiciæ &c. Adde ſic & in Gloſſ. tantum occurrere. V. igitur VINDICO.

VENDO, vendĭdi, vendĭtum, [πωλέω, πιπράσκω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. ex Venum & Do compoſitum. Cic. pro Quint. 6. Eum non ita commode poſſe eo tempore quæ proſcripſiſſet vendere.

Male vendere & Recte, contraria. Cic. 5. Verr. 227. Si ubertas in percipiendis fructibus fuit, conſequitur vilitas in vendidis: ut aut male vendendum intelligas, ſi proceſſit: aut male perceptos fructus, ſi recte licet vendere.

Quam optime vendere. Cic. 3. Off. 51. Cetera ſine inſidiis agere, & quoniam vendat, velle quam optime vendere.

Præclare vendere. V. Vendere pro Laudare infra.

Auctionem vendere, inquit Turnebus, in oratione pro Quintio 19. ea dicendi forma dictum arbitror, qua a Cæſare 2. de Bell. Gall. 33. extr. Vendere ſectionem. Eſtque Vendere auctionem, Auctionari, & res in auctione vendere. Hæc ille.

Adverſione vendere vel per adverſionem. V. Adverſio, in ADVERSUS.

Merces ſuas vendere. Ovid. 5. Faſt. 671.

Prædia vendere. Hor. 2. Serm. 7. 10.

Beneficia alicujus vendere, Pretio aliis conciliare. Cic. 13. Fam. 36.

Suffragia vendere. Juven. 10. Sat. 77.

Cum Ablativo conſtruitur, ſi pretium exprimatur. Plaut. Trin. 4. 3. 48.

—nam ego talentum mutuum
Quod dederam, talento inimicum mihi emi, amicum vendidi

Patriam vendidit auro. Virg. 6. Æn. 621.

Quanto pretio vendidiſti, dicimus; non, Quanti pretii. [Sed Quanti, ſubaudito Æris pretio.

Magno vendere, dixiſſe Varro docet, quum ait, Venierunt propter penuriam magno. V. VENEO.

Plurimo. Cic. 5. Verr. 124. Quæro ſi ipſe excogitare non poterat, quemadmodum plurimo venderet.

Aliquid quam plurimo vendere. Cic. 3. Off. 51.

Pecunia grandi vendere. Cic. pro P. Sext. 56.

Pretio vendere. Cic. 6. Verr. 134.

Cum Genitivis Tanti, quanti, pluris, & minoris. Cic. 3. Off. 51. Vendo meum, non pluris, quam ceteri, fortaſſe etiam minoris: quum major eſt copia.

Pluris aliquid vendere. Hor. 2. Serm. 3. 300.

Vendere trans Tiberim. Gellius 20. 1. Tertiis autem nundinis capite pœnas dabant, aut trans Tiberim peregre venum ibant. Eo ſignificari puto, inquit Turnebus, legem venditionis & conditionem iniquiorem, ut extra fines qui venditus eſt ſerviat, non in agro Romano, cum Tranſtiberina regio extra agrum Romanum proprie dictum eſſet, & in eo genere agri, qui peregrinus habebatur, cenſeretur, & jam Etruriæ attribueretur. Atque hoc venditionis genus atrocius erat & durius, quod Græci πωλεῖν ἐπ' ἐξαγωγῇ dicebant, quod erat hac conditione vendere, ut extra fines mancipium educeretur, & ſerviret. At vero ejus Tranſtiberinæ regionis, quæ urbis pars erat, magnam fere partem Judæi, qui Romæ ſe infuderant, occupaverant, quod quodam loco a Philone in Gajum recordor relatum eſſe. Quin etiam, quod ea urbis pars eſſet infrequentior, minuſque culta, & a Judæis, ignotis, & omnibus inviſis, humilique & ſordida plebecula tantum incoleretur, fere in ea pleraque viliora, immundiora & ſordidiora fiebant, & adminiſtrabantur, pelleſque animalibus fœtidæ diripiebantur. Hinc illud Martial. 6. 93.

Et detracta cani Tranſtiberina cutis. Et Juven. 14. Sat. 201.
—nec te faſtidia mercis
Ullius ſubeant ablegandæ Tiberim ultra. Qui ſulphurata vendebant eam etiam partem habitabant. Martial. 1. 42.
Hoc, quod Tranſtiberinus ambulator,
Qui pallentia ſulphurata fractis
Permutat vitreis. Hæc ex Turnebo, Adverſ. 24. 43.

Vendere, pro Laudare, commendare. Cic. 13. Att. 12. Ligarianam præclare vendidiſti: poſthac quicquid ſcripſero, tibi præconium deferam. Metaphora ſumpta de iis, qui quod vendere cupiunt, prius laudant, quo libentius ematur. Ex quo illud Hor. 2. Epiſt. 2. 11.

Laudat venales, qui vult extrudere, merces. Vendidiſti, inquit, præclare orationem meam pro Q. Ligario; hoc eſt, ita meam orationem laudaſti, ut alii, tuam auctoritatem tuumque judicium ſecuti, eam probare cœperint, æque atque ii, qui venditori ſuas merces laudanti fidem adhibentes, bonum ſæpe putant eſſe, quod vitioſum eſt Infra, epiſt. 19. Ligarianam, ut video, præclare auctoritas tua commendavit. Scripſit enim ad me Balbus, ac Oppius, mirifice ſe probare. Præconium deferam: perſtat in tralatione: nam præcones in auctione vendebant, dicit igitur Præconium, id eſt vendendi curam. Quum aliquid, inquit, a me ſcriptum emittere voluero, rogabo te, ut id, antequam emittatur, tua auctoritate commendes: ut ſcilicet alii deinde probent, quod a te, tali viro, prius eſſe laudatum ſenſerint. [Vendidiſti, *Feciſti valere*, ut vulgo dicunt. Cic. forte Proſcripſero reliquit.

Vendere, pro Locare. V. Bona prædia, in BONUS. [& Feſt. in Venditiones.

VENDENS, entis. Petron. cap. 13. Vidit perſonam vendentis contemptam. Adde Hor. 2. Epiſt. 1. 269. & 1. Epiſt. 7. 6.

VENDĬTUS, a, um. Partic. [πραθεὶς] ut, Merx vendita ſæpe. Martial. 12. 103.

Bona vendita. Salluſt. Fragm. cap. 2.

VENDĬTOR, ōris. m. [πράτης, Gl. G. L.] Cic. 3. Off. 51. Ut ne quid omnino, quod venditor norit, emptor ignoret. Idem in Topic. 100. Feci, quod ſæpe liberales venditores ſolent, ut quum ædes, fundumve vendiderint, &c.

Mercatores provinciarum, ac venditores noſtræ dignitatis. Cic. Poſt redit. in Senat. 9.

VENDĬTRIX, īcis. f. Scævola in l. Mulier. D. de leg. commiſſor. Die ſtatuto emptor teſtatus eſt ſe pecuniam omnem reliquam paratum fuiſſe ſolvere: & ſacculum cum pecunia ſignatorum ſignis obſignavit: defuiſſe autem venditricem, &c.

VENDITIO, ōnis. f. [πρᾶσις, πωλὴ] Cic. pro Roſc. Amer. 100. Oſtendit, ſi ſublata ſit venditio bonorum, illum pecuniam grandem amiſſurum.

Proſcriptiones venditioneſque fieri. Cic. pro Roſc. Amer. 128.

Aſcribere aliquid in venditione capitis cujuſpiam. Cic. in Piſon. 86.

Reſcindere venditionem. V. RESCINDO.

VENDĬBĪLIS, e. Adj. [πωλητὸς] Quod facile vendi poteſt. Cic. 2. de Lege Agr. 36. Accedent ſalicta ad Minturnas, adjungetur etiam illa via vendibilis Herculanea, multarum deliciarum, & magnæ pecuniæ.

Vendibilis aſpectu. Plin. lib. 14. cap. 3.

Fundus vendibilis. Hor. 1. Epiſt. 17. 47.

Puella vendibilis. Ovid. 3. Amor. 12. 10.

Vendibilis, Vulgaris, & vulgo gratus. Cic. de Amicit. 96. Tamen illius vendibilem orationem, religio deorum immortalium, nobis defendentibus, facile vincebat. i. e. Favorem populi captantem.

Vendibilis orator. Idem de Clar. Orat. 264.

VENDAX, ācis. Adj. [φιλοπωλῶν] Qui facile ſeu libenter vendit. Cato de R. R. cap. 2. Patrem familias vendacem, & non emacem, eſſe oportet.

VENDĬTO, [πωλέω, πιπράσκω, Gl. L. G. & G. L.] āre. frequent. Venale habere, inquit Budæus. Plaut. Curc. 4. 1. 21.

In Tuſco vico, ibi ſunt homines, qui ipſi ſeſe venditant. Cic. 1. Att. 11. Tuſculanum venditat, ut ſi poſſit, emat Pacilianam domum.

Venditare, Frequenter vel paſſim vendere. Columel. lib. 8. cap. 18. Cato, tutor Luculli, grandi ære piſcinas venditabat. Cic. 4. Verr. 135. Iſtius omnia decreta, imperia, litteras peritiſſime & callidiſſime venditabat. i. e. Paſſim vendebat.

Aſſe venditare aliquid. Catull. ad Vibennium 31. 8.

Venditare, Oſtentare, tracta ab inſtitoribus metaphora, qui merces ſuas oſtentare præcupide ſolent. Unde Venditare ſe alicui, eſt Per aſſentationem, operam ſuam ultro ſpondere, quaſique venalem oſtentare. Budæus. Cic. 8. Att. epiſt. ult. Non me igitur is ducit, ſed ſermo hominum, qui ad me a Philotimo ſcribitur; is enim me ab optimatibus ait con-

aît conſcindi. Quibus optimatibus, dii boni! qui nunc quomodo occurrunt? quomodo autem ſe venditant Cæſari? i. e. Seſe in clientelam Cæſari dedunt, & ad ejus partes adjungunt. Liv. 3. 35. In foro volitare, per illos ſe plebi venditare: donec collegæ quoque, &c.

Ingenium venditare, & memoriam oſtentare. Auctor ad Heren. lib. 2. 47.

VENDĬTANS, antis. Tacit. 1. Hiſt. 66. Stativorum mutationes venditans dux. V. Vellej. 2. 63. 2.

VENDITĀTUS, a, um. Partic. Tacit. 14. Ann. 50. Venditata munera & adipiſcendorum honorum jus.

VENDITĀTIO, ōnis. f. [ἀλαζονεία] Oſtentationem ſignificat. Cic. de Amicit. 88. Quanquam a multis ipſa virtus contemnitur, & venditatio quædam atque oſtentatio eſſe dicitur. Idem 2. Tuſc. 64. Quin etiam mihi quidem laudabiliora videntur omnia, quæ ſine venditatione, & ſine populo teſte, fiunt. Sic Plin. lib. 29. cap. 1. Oſtentatio artis & portentoſa ſcientiæ venditatio manifeſta eſt.

VENDITĀTOR, ōris. m. Qui ſe venditat. Tacit. 1. Hiſt. 49. Famæ nec incurioſus, nec venditator. conf. Gell. 5. 14. & 18. 4.

VENDITĀRIUS, a, um. Adj. [πωλιτικός] Qui vendere ſolet. Plaut. Stich. 1. 3. 103.

Neque aliud quicquam, niſi hoc quod habeo pallium,
Linguam quoque etiam venditariam. V. not. Turneb. conf. Curc. 4. 1. 21.

VENDITŪRIO vide an reperiatur, ſicut Empturio legitur. H. St.

VĔNĒNUM, i. n. [φάρμακον, Gl. L. G. & G. L.] dictum, quod cito per venas eat, ſive ſalubre, ſive noxium. Cajus de Verb. ſignif. l. 236. Qui venenum dicit, adjicere debet, utrum malum, an bonum: nam & medicamenta venena ſunt: quia eo nomine omne continetur, quod adhibitum, ejus naturam, cui adhibitum eſt, mutat. Quum id, quod nos venenum appellamus, Græci φάρμακον dicunt: apud illos quoque, tam medicamenta, quam quæ nocent, hoc nomine continentur. Unde adjectione alterius nominis diſtinctio fit. V. etiam Marcianum in l. 3. D. Ad l. Cornel. de ſicariis.

Venenum, pro Colore. Virg. 2. Georg. 465.

Alba nec Aſſyrio fucatur lana veneno. Servius.

Venenum, pro Medicamento, vel unguento. Lucan. lib. 8. 691.

Summota eſt capiti tabes, raptoque cerebro,
Exſiccata cutis, putriſque effluxit ab alto
Humor, & infuſo facies ſolidata veneno eſt. h. e. Medicamentis, qualia ſunt oleum cedrinum, myrrha, aloe, & hujuſmodi aromata. De capite Pompeji exſecto loquitur.

Venenum, [θανάσιμον φάρμακον, Gl. L. G. & G. L.] Pro malo veneno frequentius ponitur.

Celeritas veneni. Cic. pro Cœl. 60. Ex hac igitur domo progreſſa iſta mulier, de veneni celeritate dicere audebit.

Ferax venenorum Iberia. Hor. Epod. 5. 22.

Indicia & veſtigia veneni. Cic. pro Cluent. 30. Omnia præterea, quæ ſolent eſſe indicia & veſtigia veneni, in illius mortuæ corpore fuerunt.

Acre venenum. Lucret. lib. 4. 641.

Atrum venenum. V. ATER, Adj.

Cervarium venenum. V. CERVUS.

Dira venena. Hor. Epod. 5. 62.

Gelida venena. Valer. 6. Argon. 85.

Lene venenum. Cic. 2. Att. 21. Sed ita lenibus uti videbantur venenis, ut poſſe viderentur ſine dolore interire.

Nigrum venenum. Virg. 4. Æn. 514.

Piceum venenum. Ovid. 2. Met. 800.

Portentifica venena. Ovid. 14. Met. 55.

Rapidum & velox venenum. Gell. lib. 17. cap. 16.

Somnifera venena. Ovid. 9. Met. 693.

Torpens venenum. Lucan. lib. 9. 848.

Violentiſſimum venenum. Gell. lib. 17. cap. 16.

Adfuſum vulneri venenum. Tacit. 1. Ann. 10.

Agere venena membris, E membris expellere. Virg. 2. Georg. 130.

Ardente veneno coquitur cruor. Ovid. 9. Met. 171.

Correptus cæco veneno, Occulta peſte. Lucret. lib. 6. 822.

Deprehendere venenum. Cic. pro Cluent. 20. Quum manifeſto venenum deprehendiſſet, quod vir matris Oppianicus ei paraviſſet, &c.

Expugnare venenum. Plin. lib. 28. cap. 10.

Exſtinguere venenum. Plin. lib. 22. cap. 23.

Facere malum venenum. Cic. pro Cluent. 148. Qui venenum malum fecit, fecerit. Ex l. XII. tabb.

Hebetat venena omnia. Plin. lib. 23. cap. 4.

Imprimere venenum dicitur ſerpens, repulſu dentium. V. IMPRIMO.

Inficere veneno pocula. V. INFICIO.

Infundere alicui venenum. Cic. 11. Philipp. 13. At hic nuper ſororis filio infudit venenum, non dedit.

Inſpirant venenum morſibus. Virg. 4. Georg. 236. de apibus.

Interimi veneno. V. INTERIMO.

Latent impia ſub dulci melle venena. Ovid. 1. Amor. 8. 104.

Lecta venena Ponto. Virg. 8. Ecl. 95.

Necare veneno. Cic. pro Cluent. 166. Oppianicum veneno necatum eſſe, quod ei datum ſit in pane per M. Aſellium.

Necavit eo denique veneno C. Oppianicum fratrem. Cic. pro Cluent. 30.

Occidere aliquem veneno. Cic. pro Roſc. Amer. 99.

Occiſus veneno. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Parare venenum alicui. Cic. pro Cœl. 51. Venenum, quod, ejuſdem Clodiæ necandæ cauſa, paraſſe Cœlium criminantur.

Polluere ora veneno. Martial. lib. 1. 79.

Præbere venenum. Cic. 1. Tuſc. 96. Vereque ei, qui venenum præbuerat, mortem eſt eam auguratus, quæ brevi conſecuta eſt.

Prætincta humus valido veneno. Ovid. 7. Met. 123.

Spargere venena. Cic. 2. in Catil. 23. Hi pueri, tam lepidi ac delicati, &c. ſicas vibrare, & ſpargere venena didicerunt.

Suffuſa lingua eſt veneno. Ovid. 2. Met. 777.

Timere dolos veneni. Catul. ad Furium 21. 10.

Tollere aliquem veneno. Cic. pro Cluent. 166. Objectum eſt C. Virbium Capacem ab hoc A. Cluentio veneno eſſe ſublatum.

Tumet corpus omne veneno. Ovid. 3. Met. 33.

Venenum, pro Arte malefica. Cic. in Orat. 129. Quum ſibi venenis ereptam memoriam diceret. h. e. Magica arte, vel alia malefica. Budæus.

Blandum venenum deſidiæ, Translate. Sil. lib. 3. 580.

Crudele venenum noſtræ vitæ. Catul. ad Rufum, 755.

Lædere ſumma humili veneno, Obloqui principibus. Maledictionibus carpere meliores. Lactantius, Stat. 1. Theb. 171.

Tincta libido ferventi veneno. Perſ. 3. Sat. 36.

VENENĀRIUS, a, um. Adj. ut, Calix venenarius. Tertull. de Reſurr. Carn. cap. 16.

VENENĀRIUS, i. m. [φαρμακεύς, Gl. L. G.] Qui venenum parat, aut conficit. Suet. in Neron. cap. 33. Britannicum, &c. veneno aggreſſus eſt. Quod acceptum a quadam Locuſta, venenariorum indice, quum opinione tardius cederet, &c. Apulejus Apolog. p. 291. Elmenh. Qui venenarium accuſat, ſcrupuloſius cibatur: qui furem arguit, ſua cuſtodit. Utitur Lactantius lib. 5. cap. 20. Vide Torr. in Sueton. p. 447, 448. H. St.

VENENŌSUS, a, um. Adj. Varro R. R. 1. 2. Venenoſæ iſtæ capræ.

VENĒNĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [φαρμακοφόρος] Ovid. 3. Met. 85.

Jamque venenifero ſanguis manare palato
Cœperat.

VENĒFĬCUS, a, um. Adj. [φαρμακευτικός] ut, Veneficus aſpectus, Veneno inficiens. Plin. lib. 28. cap. 3. Hominum monſtrificas naturas & veneficos aſpectus, plenius diximus in portentis gentium.

Vermis veneficus. Solin. cap. 25.

Vir veneficus. Plaut. Rud. 4. 4. 68.

VENĒFĬCUS, i. m. [φαρμακός, Gl. L. G. & G. L.] Qui venenum conficit, & Qui incantationibus & ceteris malis artibus utitur. Cic. 3. Off. 73. Neque enim de ſicariis, veneficis, teſtamentariis, &c.

Veneficum audes appellare eum virum, qui tuis veneficiis remedia invenit? Cic. 13. Philip. 25.

VENEFICA, æ. f. [φαρμακοῦ γυνὴ, Gl. L. G.] Uxor venefici.

Item Quæ & Malefica, & Græcis etiam Pharmaceutria dicitur.

VENEFICIUM, i. n. [φαρμακεία, Gl. G. L.] Plinius, Hæc arbor ante atrium ſata, omnibus veneficiis remedio eſt. Cic. de Clar. Orat. 217. Idque veneficiis & cantionibus Ticiniæ factum eſſe dicebant.

Apud Romanos capitale veneficium fuit. Quæſivit autem de eo, non Prætor modo, verumetiam Judex quæſtionis, qui Prætor interdum erat: in quo Budæus, vir alioqui bene doctus, ſatis manifeſto errore videtur eſſe lapſus in ſuis adnotationibus. Criminalibus enim, ut appellant, in cauſis, præter Prætorem urb. neminem quæſiiſſe, eumque tum, nomine commutato, Judicem quæſtionis eſſe dictum, tradidit. Capitale fuiſſe veneficium, indicat exſilium Oppianici, de veneficio condemnati: cujus mentio fit in oratione pro Cluentio: & in eadem cum futurum ait Cicero, ſi Cluentius veneficii reus damnetur, ut patris ſepulcro privetur. Clariſſime autem hoc ſignificatur Inſtit. juris civilis lib. 4. Quod autem a Budæo ſcriptum eſt, Prætorem urb. ubi de criminibus quæreretur, ſolum cognoviſſe, aperte falſum eſſe dico. Non modo enim ſolus non quæſivit Prætor urb. ſed nec omnino quæſivit. Ipſe jus dicebat: quod, Quærere, non eſt. Quærebant ceteri collegæ, cum iis judicibus, quos Prætor urb. & ſortitus, & ſubſortitus eſſet. Exemplorum plena ſunt omnia: unam, quæ multorum exemplorum loco ſit, rationem afferam. Accuſat Verrem Cicero in ſuis libris acerbiſſime, Præturam urbanam totam exagitat. Objicitne uſquam, quod in cauſſa capitali contra leges aliquid commiſerit? nuſquam certe. Neque tamen dubium, quin Verres, ſi poteſtatem illam Prætor habuiſſet, multa fuerit inique facturus. Addidit idem Budæus, Prætorem urb. cum quæreret, Judicem quæſtionis eſſe dictum. Hoc certe nemo (de veteribus loquor, hos enim ſequor) unquam tradidit: mirorque, cur hoc illi, qui ſuæ ſententiæ teſtem non haberet, placuerit affirmare. Sed ut opinor, error ex errore fluxit. Nam, cum Prætorem urbanum quærere de criminibus jam ſibi perſuaſiſſet: quod omnino falſum eſt; ſequi videbatur, ut idem Quæſtionis judex appellari poſſet.

Leges, quibus veneficium vindicaretur, Romæ per annos multos nullæ fuerunt: anno demum urbis conditæ 622. C. Valerio Flacco, M. Claudio Marcello COSS. de veneficiis eſſe quæſitum, legemque latam Liv. lib. 5. 2. ſcriptum reliquit. Cornelia poſtea fuit, L. Sullæ: quam bello civili confecto, Dictator tulit, cum unus omnia teneret. De quo ſcriptum eſt in oratione pro Cluent. 1. Hujus autem legis pœna capitalis, non ad veneficos tantum, ſed ad eos etiam pertinuit, qui magicis incantationibus homines occidiſſent, aut qui mala medicamenta publice vendidiſſent: omneſque prorſus, nemine excepto, viri, mulieres, liberi, ſervi, hac lege in judicium vocabantur. Permiſſum autem eſſe reo, ut ex illius voluntate, clam, aut palam, a judicibus ſententiæ ferrentur, ex ea, qua de proxime meminimus, oratione cognoſcitur: eademque lege de corruptis judiciis quæſitum, eadem declarat oratio. Secuta eſt conſularis Julia, C. Cæſaris. Nec tamen deinde ex lege Julia, ſed ex Cornelia, quanquam vetuſtior fuerit, judicia ſunt adminiſtrata: puto, quia non ſemper poſterior lex priorem comprehendebat, ſed interdum aliquid tantum addebat: ut univerſa pæne judicii ratio a priore lege penderet; propterea Corneliam potius, quam Juliam, poſteriores juriſconſulti nominarunt. Ex libro Pauli Manutii de Legibus Romanis.

Damnatus veneficii. Tacit. 12. Ann. 66.

VENĒNO, [φαρμακόω, Gl. G. L.] āre. Veneno inficere. Lucret. lib. 6. 820.

Ut ſpatium cæli quadam de parte venenet.

Morſu venenare. Hor. 1. Epiſt. 14. 38.

Non iſtic obliquo oculo, mea commoda quiſquam
Limat, non odio obſcuro, morſuque venenat.

Venenare, Tingere. C. Mattius apud Gell. 20. 9. Tapetes concha purpura venenavit.

VENENĀTUS, a, um. Partic. [φαρμακτὸς] Quod & Venenoſus. ut,

Anguis venenatus. Ovid. in Ibin, 481.

Caro venenata. Cic. 2. de Nat. Deor. 126.

Colubris venenatis vallata Hydra Lucret. lib. 5. 27.

Morſus venenatus. Plin. lib 8 cap. 58.

Munera venenata. Cic. 13. Philipp. 35.

Pabulum venenatum. Plin. lib. 8. cap. 27.

Sagitta venenata: Cic. 2. de Nat. Deor. 126.

Sanies venenata. Columel. lib. 7 cap. 5.

Spiritus venenatus. Auctor ad Heren lib. 4. 63. Iſte quotidie per forum medium, tanquam jubatus draco ſerpit, dentibus aduncis, aſpectu rabido, ſpiritu venenato, &c.

Telum venenatum. Cic. pro Quint. 8. Et ſi qua in re, id quod parati

ſunt

ſunt facere, falſum crimen, quaſi venenatum aliquod telum jecerint, medicinæ faciendæ locus non erit.
Vipera venenata ac peſtifera. Cic. de Aruſp. Reſp. 50.
Virga venenata. Ovid. 14. Met. 413.
Joco venenato miſta littera, Translate. Ovid. 2. Triſt. 566.
Compar. Plin. lib. 32. cap. 2. Nihil eſt uſquam venenatius, quám in mari paſtinaca.
Superl. Tertull. de Baptiſmo cap. 1. Vipera venenatiſſima.

Vēneo, īvi, & ſæpius ii per ſyncopen, [πωλῦμαι, πιπράσκομαι, Gl. L. G. & G. L.] īre. Vendi; componitur ex Venum, & Eo, ire, teſte Diomede: alii Væneo per æ diphthongum ſcribunt. [Contra fidem Mſſ. & Lapid. & Gloſſ. utriuſque.
Quod venditur, in Nominativo ponitur; & is a quo venditur, in Ablativo cum præpoſitione; & pretium in Ablativo ſine præpoſitione. Cic. pro Roſc. Amer. 125. Primum hoc videamus, ejus hominis bona, qua ratione venierunt, aut quomodo venire potuerunt? Idem de Aruſp. Reſp. 1. Atque ei ſeſe, cui totus venierat, etiam vobis inſpectantibus venditaret. Plaut. Men. 2. 2. 15.

— reſponde mihi,
Adoleſcens, quibus hic pretiis porci veneunt? Hor. 1. Serm. 5. 88.
— venit viliſſima rerum
Hic aqua. Ibid. 2. 2. 25.
— quia veneat auro
Rara avis.

Si ex edicto poſſediſti, quæro, cur bona non venierint. Cic. pro Quint. 73.
Malo compilari, quam venire. Cic. 2. de Orat. 268.
Adverſione venire, vel Per adverſionem. V. Adverſio, in ADVERSUS.
Veniit ei olea. Cato R. R. cap. 144.
Venire magno. Varro, Veneunt propter penuriam magno.
Venire quam plurimo. Cic. 7. Fam. 2. Sed homo acutus ei mandaſti potiſſimum, cui expediret illud venire quam plurimo.
Veneor, Paſſivum antiqui protulerunt. Plautus, apud Diomedem, Egone illi venear?

Venītus, a, um. Partic. Venditus. ut, Sedulius hymno 1. 21.

Reppulit ille famem, venitus crimine fratrum.

Vēnum, [πρὸς τὸ πωλεῖσθαι] a Venio, quaſi Venitum, uſurpatur pro Supino verbi Veneo. Liv. Se venum a primoribus datos. Gell. lib. 7. cap. 4. Venum ſolitos ire pileatos. i. e. Vendi.
Habere venui. Apul. 8. Met.
Venum ire, dicimus pro Vendi. Salluſt. in Jugurth. 28. pr. Quippe cui Romæ omnia venum ire in animo hæſerat. Liv. 3. 55. Familia ad ædem Cereris, Liberi Liberæque venum iret. Claud. 1. in Eutrop. 37.

Omnes pœnituit pretii, venumque redibat,
Dum vendi patuit.

Dari venum, Vendi. Claud. 1. in Ruff. 179.
Pro Venundari. H. St.
Veno exercere, i. e. Promercale habere, apud Tacit. 13. Ann. 51. teſte Budæo.

Venum do, vel Venundo, dĕdi, dătum, [ἀπεμπολῶ] āre. Vendere. Tacit. 14. Ann. 3. Capere, venundare belli commercium.

Venundātus, a, um. Partic. Tacit. Vit. Agric. cap. 28. Quos per commercia venundatos, &c.
Figura venundata. Propert. 3. 17. 21.

Venundatio, ōnis. f. [πρᾶσις, Gl. G. L.] Permutatio rerum & contractus ex conveniente proveniens. Gloſſ. Cyrill.

Venālis, e. Adj. [πράσιμος, Gl. L. G. & G. L.] Quod vendendum eſt, vel venditioni expoſitum. Cic. 3. Off. 58. Venales quidem ſe hortos non habere dixit. Plin. lib. 6. cap. 22. Fluminis ulteriore ripa merces poſitas juxta venalia tolli ab his, ſi placet permutatio. De Taprobanes inſulæ incolis.
Otium non gemmis, neque purpura venale, nec auro. Hor. 2. Carm. 16. 7.
Pueri venales. Cic. pro Quint. 24. Quum veniſſent ad vada Volaterrana quæ nominantur, vident perfamiliarem Nævii, qui ex Gallia pueros venales iſti adducebat.
Venales, ſi nihil addas, Servi novitii intelliguntur, qui ad vendendum ſunt expoſiti. Servorum enim alii novitii ſunt, alii veteratores. Quintil. lib. 8 cap. 2. Item quod commune eſt & aliis nomen, intellectu alicui rei peculiariter tribuitur; ut Urbem Romam accipimus: & Venales novitios: & Corinthia æra: quum ſint urbes aliæ quoque, & venalia multa, & tam aurum & argentum, quam æs Corinthium. V. RETICULUM, Sacculus in modum retis.
Venalis homo, Sordidus, avarus, qui pecuniæ gratia ſe ipſum vendit. Salluſt. in Bello Jugurth. cap. 35. extr. Urbem venalem, & mature perituram, ſi emptorem invenerit. Dictum Jugurthæ de Roma.
Venalis, Qui vel pecuniæ vel obſonii gratia aliquid facit, aut aliquo it. Martial. lib. 3. 60.

Quum vocor ad cœnam, non jam venalis, ut ante;
Cur mihi non eadem, quæ tibi, cœna datur?

Aſcriptor venalis, Qui pretio emitur, & pecunia comparatur. Cic. pro Domo 49. Denique ille novitius Ligur, venalis aſcriptor & ſubſcriptor tuus, quum M. Papirii ſui fratris teſtamento eſſet & judicio improbatus, mortem ejus ſe velle perſequi dixit.
Amicæ venales ad munus. Propert. lib. 2. 16. 21.
Animæ venales. Sil. lib. 15. 502.
Campus venalis, Ubi emuntur ſuffragia largitione. Lucan. lib. 1. 180.
Dextram venalem in prælia adferre. Sil. lib. 5. 195.
Eloquium venale. Stat. 4. Silv. 5. 50.
Fidem habere venalam. Cic. 5. Verr. 144.
Fidem proponere venalem. Cic. 4. Verr. 78.
Jura venalia auro. Propert. lib. 3. 13. 48.
Lingua venalis. Lucan. lib. 1. 269.

Venalĭter, Adv. apud Senecam de Benef. 2. 11. ubi dicit: Si mentio fiat de beneficiis, quæ in aliquem contulerimus, ut modeſte extenuemus, idque non venaliter. Alii legunt Vernaliter, ſed perperam.

Venalĭtas, ātis. f. Sidon. 5. 13. Hos venalitas ſolvit. conf. Caſſiod. 1. 35.

Venālĭtius, a, um. Adj. [πράσιμος, Gl. G. L.] Venalis. Plin. lib. 35. cap. 18. Hoc eſt inſigne venalitiis gregibus. i. e. Venditis ſervis.
Familia venalitia. Paulus in l. Sed ſi vir. §. ult. D. de donat. int. vir. & uxor. Quod ſi familiam domeſticam uxoris aut venalitiam pavit, contra puto obſervari debere.
Merces venalitiæ. Ulpian. in l. Si ſervus ſervum. §. Si navem. D. Ad legem Aquiliam. Si navem venalitiarum mercium perforaſſet quis.
Scribitur & per c. Venalicius, ut in utroque Gloſſ.

Venalitium, i. n. Corpus ipſum, vel venditio, vel locus ubi novitii venduntur. Venulejus De Ædilitio edicto, l. ult. Nam quicunque ex venalitio novitiorum emptus alicui miniſterio præpoſitus ſit, ſtatim eum e veteratorum numero eſſe.

Venalitius, i. m. [πρατίας] Venditor. Cic. in Orat. 232. Neque me divitiæ movent, quibus omnes Africanos & Lælios multi venalitii, mercatoreſque ſuperarunt. Majoragius in Oratorem Ciceronis, Sed cur Cicero, quum mercatores dixiſſet, adjunxit etiam venalitios, qui ſervos emere atque venumdare ſolent? An non etiam venalitii mercatores ſunt? Non certe. nam Africanus. D. de verb. ſignif. l. Mercis. ait, Mercis appellatione homines non contineri: & ob eam rem mangones, non mercatores, ſed venalitiarios appellari. Ubi Alciatus ait: Venalitiarios eſſe, qui vulgo *Revenditores* vocantur, qui mercatores dici non poſſunt. Et mangones etiam eſſe venalitiarios, quoniam venalitia, id eſt ſervos venales expoſitos ipſi emere præoccupant, ut carius vendant. Dicuntur autem mangones, quod homines agant in manum, id eſt in poteſtatem. Hæc ille. Sunt qui apud Cic. Venalitiarii legunt.
Interdum etiam venalitii dicuntur, ipſi ſervi qui venduntur: ut Plin. lib. 35. cap. 18. Hoc eſt inſigne venalitiis gregibus. Idem Majoragius.

Venalitiārius, a, um. Adj. ut, Vitam venalitiariam exercere. Ulpian. in l. Suos autem ſervos. §. ult. D. De legatis tertio. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ. Haloander, Venalitiariam, ſine ſubſtantivo.

Venalitiārius, i. m. [σωματέμπορος, Gl. L. G. & G. L.] apud Varronem & Plinium dicitur Mango, & novitiorum ſervorum negotiator. Africanus in l. Mercis appellatione. D. de verb. ſignif. Mercis appellatione homines non contineri Mela ait: & ob eam rem mangones, non mercatores, ſed venalitiarios appellari ait. Ulpian. in l. Præcipiunt. D. de Ædilit. edict. Quia ergo venalitiarii ſciunt, facile decurri ad novitiorum emptionem, idcirco interpolant veteratores, & pro novitiis vendunt.

Vĕnĕror, [προσκυνῶ, Gl. L. G. & G. L. σεμνύνομαι, ἐντρέπομαι, θρησκεύω, L. G.] āri. a Venia & Orando compoſitum eſſe videtur: quaſi veniam orare, hoc eſt colere. Cic. 1. Tuſc. 114. Ejuſque inventori & principi gratias exſultantes agunt, eumque venerantur, ut deum.
Colere, precari, venerari. Cic. 1. de Nat. Deor. 120.
Laudibus gratiiſque aliquem venerari. Tacit. 12. Ann. 37.
Deos venerari. Virg. 1. Georg. 338.
Deos auguſte omnes, ſancteque veneramur. Cic. 3. de Nat. Deor. 53.
Memoriam alicujus venerari. Tacit. in vita Agric. 46.
Numina magna venerari. Virg. 3. Æn. 697. Ovid. 5. Met. 297.

— fallaci veneratus numina cultu.

Pacem veneramur amantes. Propert. lib. 3. 5. 1.
Venerari ut, pro Orare & precari. Plaut. Rud. 5. 2. 62.

— Venus,
Veneror te, ut omnes miſeri lenones ſient. Idem Aul. prol. v. 7.
Theſaurum auri, clam omnes, in medio foco
Defodit, venerans me, ut id ſervarem ſibi.

Venerari, Adorare. Cic. 6. Verr. 94. Quod in precibus & gratulationibus non ſolum id venerari, verum etiam oſculari ſolent.
Lapidem e ſepulcro venerari. Cic. pro Planc. 95.
Templa venerari. Virg. 3. Æn. 84.
Paſſive ponitur. B. Ambroſ. 1. Orat. contra Symmach. pr. Ipſe enim ſolus verus Deus eſt, qui intima mente veneretur.
Activa terminatione utitur Plaut. Bacch. 2. 1. 4. Veneroque te. Sic exſtat & in Gloſſ. Græcolat.

Venĕrans, antis. Partic. ut, Suppliciter venerans aram. Virg. 12. Æn. 220.
Carmina venerantia aliquem. Ovid. 2. Triſt. 79.

Veneranter, Adv. Tertull. de Judicio Domini cap. 7.

Submiſſique omnes genibus veneranter adorant.

Venerandus, a, um. Partic. [προσκυνητὸς, Gl. G. L.] Cic. 2. de Lege Agr. 94. Non eos, in deorum immortalium numero, venerandos a nobis & colendos putatis?
Amicus venerandus. Hor. 1. Epiſt. 18. 73.
Cani venerandi. Senec. Herc. fur. 13.
Dux venerandus. Ovid. 1. Faſt. 646.
Effigies veneranda. Valer. 5. Argon. 207.
Veneranda Palatia. Martial. lib. 1. 71.
Sacra veneranda. Sil. lib. 7. 382.
Vox veneranda. Lucan. lib. 2. 530.

Venerātus, a, um. Partic. [προσκυνηθεὶς] Virg. 3. Æn. 460.

— curſuſque dabit venerata ſecundos. al. Sacerdos.

Ceres venerata. Hor. 2. Serm. 2. 124. h. e. Rogata, & venerata.
Numen veneratum. Ammian. 22. 23.
Compar. Mela 3. 10. pr. Automolœ, pulchri forma æqui corporis, parumque veneratiores, veluti optimarum alumni virtutum.

Venerābundus, a, um. Adj. [καταιδούμενος] Venerans. Liv. 5. 22. Namque delecti ex omni exercitu juvenes, pure lautis corporibus, candida veſte, quibus deportanda Romam Regina Juno aſſignata erat, venerabundi templum iniere.

Veneratio, ōnis. f. [τιμὴ, σέβασμα, σεμνότης, Gl. L. G. προσκύνημα, G. L.] Cic. 1. de Nat. Deor. 45. Nam & præſtans deorum natura hominum pietate coleretur, quum & æterna eſſet & beatiſſima. Habet enim venerationem juſtam quicquid excellit. Plin. lib. 8. cap. 1. Religio quoque ſiderum, ſoliſque ac lunæ veneratio.
Proſequi aliquid veneratione. V. PROSEQUOR.

Venerātor, ōris. m. [προσκυνητὴς] Ovid. 2. de Pont. 2. 1.

Ille domus veſtræ primis venerator ab annis. V. Valer. Max. 3. 7. 1.

Venerābĭlis, e. Adj. [σεβάσμιος, σεμνὸς, Gl. L. G. & G. L. προσμνηστός, L. G.] Qui cultu & veneratione dignus eſt. Plin. in Epiſt. Vir gravis, & ipſa ſenectute venerabilis. Auctor de Viris illuſt. cap. 22. Anguis e ſedibus ejus elapſus venerabilis, non horribilis. [In Gloſſ. forte προσκυνητός pro προσμνηστός legendum.
Decus formæ venerabile. Lucan. lib. 8. 664.
Exemplum venerabile morum. Ovid. ad Liviam, 13.
Jus venerabile. Stat. 5. Silv. 1. 115.

Moles

Moles venerabilis, Stupenda. Martial. de Spectac. 2.
Nomen venerabile amicitiæ. Ovid. 1. Trist. 7. 15.
Templum venerabile. Ovid. Rem. Amor. 549.
Compar. Liv. 1. 7. Venerabilis vir miraculo litterarum, venerabilior divinitate matris. Adde Hor. 2. Serm. 5. 14. & Justin. 42. 3. 5.
Active utitur Valer. Max. 1. 1. 15. Quanto nostræ civitatis Senatus venerabilior in Deos? i. e. Magis reverens Deos. [An Venerabilius?
VENERABILITER, Adv. [σεβασμίως, Gl. G. L.] Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 11. Servius, his dictis venerabiliter assensus, obticuit.
Compar. Minuc. Fel. cap. 5. Quanto venerabilius & melius.
VENERIS Portus, [Ἀφροδίτης λιμήν] Galliæ inter Pyrenæi promontoria oppidum. Auctor Pomponius Mela, lib. 2. 5. extr. Strabo Aphrodisium nominat; Veneris templum Ptolemæus.
VENĔTI, ōrum. m. [Οὐένετοι] Galliæ Lugdunensis populi, auctor Plin. lib. 4. cap. 18. pr. Fuerunt autem Veneti populi inter Celtas litora Oceani Gallici incolentes, quos Cæsar, (ut ipse testatur 3. de Bell. Gall. 8. seq.) navali prælio superavit. *Vannes en Bretagne.*
Sunt & Veneti, Italiæ populi, Trojana stirpe orti, ut auctor est Cato: quorum regio Venetia dicitur, Adriatico mari apposita, & omnis ora circum sinum maris, post Istriam usque ad ostia Padi. Tradit Liv. 1. 1. pr. Antenorem cum multitudine Henetum, qui seditione ex Paphlagonia pulsi, & sedes & ducem, rege Pylæmene ad Trojam amisso, quærebant: venisse in intimum maris Adriatici sinum: Euganeisque, qui inter mare Alpesque incolebant, pulsis, Henetos Trojanosque eas tenuisse terras, & in quem primum egressi sunt locum, Trojam vocatum: pagoque inde Troja nomen esse, gentem universam Venetos appellatos. Hactenus Livius. Alii (in quibus Strabo lib. 4.) a Gallis ejusdem appellationis originem traxisse dixerunt. In hac Italiæ regione sunt urbes illustres, Verona, Vicentia, Patavium, & Venetiæ civitas, & Virunus placida & amœna. Mela lib. 2. cap. 4. Veneti (inquit) colunt togatam Galliam. Fuerunt igitur Veneti, teste Mela, Galli togati. Ea regio usque ad Rubiconem nunc dicitur *la marcha Trevisana.*
VENETIÆ, ārum. f. [Ἐνετίαι] Civitas insignis, quam Veneti inhabitant: quæ anno a natali Christi quinquagesimoquarto supra quadringentesimum condita fuit, quo anno Attila rex Hunnorum Aquilejam evertit.
Venetiæ etiam alia civitas in nostra Gallia, nempe in ea parte, quæ a Britonibus incolitur, de qua Cæsar in suis commentariis multa: est autem maritima, & *Vannes* vulgo dicitur. V. dict. super.
VENĔTUS, a, um. Adj. possess. [Ἐνετός] Quod e Venetis est: ut, Veneti cives. Propert. lib. 1. 12. 4.
Quantum Hypanis Veneto dissidet Eridano.
Color Venetus (ut ait Vegetius lib. 4. de Re Mil. cap. 34. extr.) Cæruleus dicitur, qui color est marinis fluctibus similis. Scribit autem Vegetius nautas veste veneta esse induendos, & vela navium exploratoriarum colore veneto esse tingenda. Hic color etiam Thalassicus, id est marinus dicitur. Græci enim θάλασσαν mare appellant. Idem a colore ferri, Ferrugineus dicitur.
Conditura Veneta. Scribit Lampridius Elag. cap. 24. pr. Heliogabalum comedisse pisces coctos conditura veneta, quasi in marina aqua, cum colore suo.
Factio Veneta. Suet. in Vitell. cap. 14. A veneto colore aurigantium dicta, & qui ei factioni favebant, Venetiani dicebantur. [V. Capitolin. in Vero cap. 6.
VĔNIA, æ. f. [συγγνώμη, Gl. L. G.] Remissio culpæ, & condonatio erroris. inquit Valla. Quintilian. in Gladiatore, Peccavi, veniam peto.
Facilior venia. Quintil. in proœm. lib. 1.
Impetrabilis venia. Tacit. 4. Hist. 69.
Accipere veniam pro aliquo. V. ACCIPIO.
Carere venia. Hor. de Arte Poet. 355.
Concedere veniam alicui. Lucan. lib. 3. 739.
Dare veniam alicui. Cic. pro Lege Manil. 8. Verumtamen illis imperatoribus laus est tribuenda, quod egerunt: venia danda quod reliquerunt.
Idem 8. Philipp. 32. Veniam & impunitatem dandam puto.
Dari veniam illi qui acerbius tulissent. Cic. 6. Fam. 12.
Dare veniam homini impudenter petenti. Cic. 5. Att. 21.
Dare veniam scriptis. V. DO, das.
Dare veniam in aliquem. Tacit. 12. Ann. 52.
Dare veniam ad ignoscendum. Cic. in Pison. 98. Cui non apud Senatum, non apud ullum ordinem, &c. non in Italia maximorum scelerum venia ulla ad ignoscendum dari possit.
Datur etiam venia concinnitati sententiarum, Indulgetur. Cic. in Orat. 38.
Dare veniam veniam culpæ. Ovid. 7. Epist. 105.
Dare necessitati veniam. Cic. 2. Off. 56.
Exposcere veniam irarum cælestium. Liv. 3. 7. extr.
Habere veniam, pro Ignoscere, apud Quintil. lib. 11. cap. 1.
Impetrare veniam culpæ vel errati. Cic. pro Ligar. 1. Quum a te, non solum liberationem culpæ, sed errati veniam impetravissent. V. IMPETRO.
Impetrare veniam pro aliquo. Tacit. 12. Ann. 8.
Minuere veniam. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Negare veniam alicui. Ovid. 10. Met. 37.
Orare veniam. Virg. 4. Æn. 435.
Petere veniam. Cic. 7. Verr. 138. Hæc si tibi tuus parens diceret, posses ab eo veniam petere? posses, ut tibi ignosceret, postulare?
Petere veniam in præteritum. Tacit. 11. Ann. 30.
Peto ab Jove pacem ac veniam, precorque ab eo ut, &c. Cic. pro Rabir. 5.
Petere veniam delicti. Cic. pro Muren. 62. Fatetur aliquis se peccasse, & ejus delicti veniam petit: nefarium est facinus ignoscere.
Poscere deos veniam. Virg. 4. Æn. 50.
Precari veniam. Senec. Med. 8.
Rogare veniam. Ovid. 6. Met. 32.
Sit venia. Plin. lib. 12. cap. 1. Quapropter hæc vel bello quæsisse venia sit.
Sit venia dicto. Plin. 5. Epist. 101.
Tribuere veniam. V. TRIBUO.
Exsilii venia, Remissio pœnæ exsilii. Tacit. 12. Ann. 41.
Tristitiæ venia. Plin. lib. 25. cap. 1. Ac nobile illud Nepenthes, oblivionem tristitiæ, veniamque afferens. i. e. Immunitatem vacationemque a tristitia.
Dare diei alicujus veniam. V. DO, das.
Datur venia excusationis. Cic. 2. de Orat. 126. Vix ut mihi tenuis quadam venia daretur excusationis, quod, &c.
Impetrare veniam edicti. Modest. in l. ult. D. de in jus vocand.
Invenire veniam supplicii. V. INVENIO.
Petere veniam advocandi, Excusare se ab advocatione. Plin. 5. Epist. 8. ad Capitonem.
Venia, Beneficium, indulgentia, permissio. Virg. 1. Æn. 523.
Orantes veniam, & templum clamore petebant. Cic. pro Arch. 3. Quæso a vobis, ut in hac causa mihi detis hanc veniam. i. e. Indulgeatis, concedatisque mihi hoc. Nam apud hunc vix unquam indulgentia reperitur. Ter. And. 5. 3. 30.
Æquum postulat, da veniam. r. sine te hoc exorem. s. sino. Hæc duo pro utroque posuit, id est Da veniam; Sine ut hoc, etiam si improbum sit, abs te impetrem. Et Cum venia tua dixero: hoc est, Si quid erro, tamen cum pace tua, & (ut isti loquuntur) Cum licentia tua dixero. Hactenus Valla lib. 4.
Cum bona venia, vide CUM. H. St.
Audire attente, bonaque cum venia. Cic. pro Rosc. Amer. 9.
Audies me bona venia. Cic. 1. de Nat. Deor. 69. Ut moleste ferrem, tantum ingenium (bona venia me audies) in tam leves, ne dicam in tam ineptas sententias incidisse.
Dixerim bona venia. V. BONUS.
Dare, veniam, Permittere. ut, Auctor ad Heren. lib. 4. 22. Veniam ad vos, si mihi Senatus det veniam.
Da nobis hanc veniam, ut. Cic. 1. de Orat. 23. Sed cum, &c. dabis hanc veniam, mi frater, ut opinor, &c. ut eorum quibus, &c. Ibid. 98. Date nobis hanc veniam, ut ea, quæ sentitis de omni genere dicendi, subtiliter prosequamini.
Expetere bona venia. V. BONUS.
Exposcere veniam dicendi. Tacit. 12. Ann. 5. Veniam dicendi ante alios exposcit.
Impetrare veniam aliquid faciendi. Plin. lib. 12. cap. 19.
Legere cum venia, Excusando si quid minus probabile occurrat. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Petere, ut. Si mihi veniam, quam peto, dederit, utar illius conditione: sin minus, impetrabo aliquid a me ipso. Cic. 9. Att. 2.
VENIĀLIS, e. Adj. Venia dignum. Macrob. 7. Saturn. cap. ult. Si venialis erit ista translatio.
Pax venialis. Ammian. 28. 27.
Species venialis. Mart. Capella 5. p. 147.
Status venialis apud Rhetoras. Servius in illud 4. Æn. 333.
— ego te quæ plurima fando, &c. Expurgat objecta, removens a se crimen ingrati: & veniali utitur statu, profectionem suam retorquens in voluntatem deorum.
VENIABĬLIS, e. Adj. Idem. Sidon. 9. Epist. 1. Nescio qualiter fieri veniabile queat.
Culpa veniabilis. Idem. 4. Epist. 11.
Et apud Sidonium Apollinarem Venialia. At Veniabilia in exempl. Casauboni notatur, puto, linea subducta. H. St.
VENICŬLA, æ. f. Uvæ seu Vitis species. Plin. 14. 2. V. VENUCULUS.
VĔNĪLIA, æ. f. Nympha, uxor fuit Fauni, & soror Amatæ, Latini regis conjugis, mater Turni. Virg. 10. Æn. 76.
Cui Pilumnus avus, cui diva Venilia mater.
Veniliam item antiqui Neptuni conjugem appellarunt, a veniendo, inquit Varro lib. 4. de L. L. 10. quam eandem & Salaciam appellaverunt, ad naturam nimirum maris respicientes, cujus fluctus modo ad terram veniunt, modo in salum abeunt. Meminit hujus & Augustinus lib. 7. de Civit. Dei.
VĔNIO, vēni, ventum, [ἥκω, ἔρχομαι, Gl. L. G. & G. L.] Ire. notæ significationis. Cic. 2. Fam. 11. Obviæ mihi velim sint tuæ litteræ: quæ me erudiant de omni Rep. ne hospes plane veniam. [Quod plerique malunt Adveniam dicere, repugnante veterum consuetudine.
Venire ab. Plaut. Amph. prol. 140.
Nunc hodie Amphitruo veniet huc ab exercitu.
Ab aliquo venire. Cic. pro Rosc. Com. 30. Quia veniebat a Roscio, plus etiam scire, quam sciebat, videbatur.
Angiporto venire, pro Ab angiporto. Plaut. Asin. 3. 3. 151.
Ad aliquem supplicem venire. Cic. 16. Att. 18. Nunquam putavi fore, ut supplex ad te venirem.
Ad cœnam venire. Hor. 1. Epist. 7. 72.
Ad urbem venire. Cic. 16. Fam. 3. Quanquam magni ad honorem nostrum interest, me quamprimum ad Urbem venire: tamen peccasse mihi videor qui a te discesserim. V. AD.
Venire de. Cic. 5. Att. 13. Verumtamen, cum de Cumanis venissem cum imperio, Græci quasi Ephesio Prætori se alacres obtulerunt. Al. Verum tamen Decumani, si &c.
De auctione venire, & quo die. Cic. 12. Att. 1.
Ex Arabia venerunt legati. Plin. lib. 12. cap. 14.
In hanc urbem missus venio. Ovid. 3. Trist. 1. 1.
In solitudines venire. Cic. 2. Fam. 15. In easdem solitudines tu ipse (ut arbitror) venies, in quibus nos consedisse audies.
In colloquium ad aliquem venire. Liv. 25. 16.
In complexum alicujus. Cic. 14. Fam. 1. Si in vestrum complexum venero, ac si & vos, & me ipsum recuperaro, satis magnum mihi fructum videbor percepisse. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 8. extr. Ipse gravissima hieme in navibus excubabat, neque ullum laborem aut munus despiciens, si in Cæsaris complexum veniret. i. e. Ut a Cæsare complecteretur & amaretur. [Immo Si Cæsari ipsi hosti occurrere posset, ut cum ipso confligeret.
In concionem venire. Cic. 3. Verr. 68. Postridie mane homines in concionem veniunt, quærunt quid optimum factu sit.
In consilium alicujus venire, pro Obtemperare ejus consilio. Cic. 10. Att. 1. Veniendumne sit in consilium Tyranni, si is aliqua de re bona deliberaturus sit. [i. e. In Senatum sub tyranno, oppressa libertate.
In conspectum alicujus. Cic. 1. de Finib. 24. Reque ex utraque parte audita, pronuntiaret, eum non talem videri fuisse in imperio, quales ejus majores fuissent, & in conspectum suum venire vetuit.
In conspectum ad aliquem venire. Cic. 10. Fam. 23. Legatos, fide Lepidi missos, ad me in conspectum venire vetueram.
In flammam venire. Cic. 16. Att. 18. Veniendum est igitur vel in ipsam flammam: turpius est enim privatim cadere, quam publice. i. e. Conjicere se oportet in periculum.

Assidue veniebat inter densas fagos. Virg. 2. Ecl. 4.
Omnes, qui istinc veniunt, ita de tua virtute commemorant. Cic. 1. Q. frat. 1.
Domum venisti ad tuos penates. Catull. ad Veranium, 9. 3.
Cum impetu venire. Cic. 2. de Finib. 112. Si cum tanto impetu in Græciam venisset.
Inimicus ei venit, pro Est illi inimicus. Cic. pro Rosc. Amer. 55. Vident omnes qua de causa huic inimicus venias: sciunt hujusce pecunia te adductum esse.
Ad interdictum venire, pro Venire in jus ad Prætorem. Petronius cap. 13. Ut, si nollet alienam rem domino reddere, ad interdictum veniret. Meminit Turnebus.
Intro venire. V. INTRO.
Mature venit ipse. V. MATURUS.
In medium. Cic. 4. Verr. 175. Venient in medium: dicent quid statuerint.
Navibus venire. Liv. 21. 39.
Obviam venire. Cic. 4. Tusc. 97.
Alacris obviam mihi veniet, complexum exoptans meum. Ex poeta. Idem 2. Att. 1. Eunti mihi Antium, & gladiatores M. Metelli cupide relinquenti, venit obviam tuus puer.
Turba mihi obviam venit. Propert. 2. 30. V. OBVIAM.
Opportune venire. V. OPPORTUNUS.
Optato venire. V. Optato in OPTO.
Parate venire. V. PARO.
Passu ingenti venire. Ovid. 3. Amor. 1. 12.
Peropportune venire. V. PEROPPORTUNUS.
Ad potum, vel prandium venire. Plin. lib. 9. cap. 15. Cic. pro Cluent. 168. Quum ad illud prandium crudior venisset.
Ad pugnam venere. Hor. 1. Serm. 5. 56.
Cum supplemento. Liv. 9. 22.
In rem præsentem. V. IN præpositionem.
In secreta venire. Ovid. 13. Met. 555.
In tempore veni. Ter. And. 4. 5. 19.
Ad vadimonium venire. Cic. pro Quint. 48. Ad vadimonium non venerat, ut ais, is, quicum tibi affinitas, societas, omnes denique causæ & necessitudines veteres intercedebant.
Ad agendum venire. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Viam multorum dierum venire. Cic. 2. Philipp. 61. Quis, qui nescierit venisse eam tot dierum tibi viam gratulatum?
Satis venire duobus. Virg. 7. Æn. 470.
Se satis ambobus Teucrisque venire, Latinisque.
Desuper venire. Virgil. de machina Trojani equi, 2. Æn. 47.
—venturaque desuper urbi. i. e. Superventura urbi, & eam oppressura. Turnebus.
Fulgor venit ab æthere. Virg. 8. Æn. 524.
Feliciter hæc res tibi venit, pro Evenit. Cic. 16. Fam. 21. Emisse te prædium vehementer gaudeo, feliciterque rem tibi istam venire cupio. Vetus exemplar legit Evenire.
Fortuna læta mihi venit. Virg. 11. Æn. 42.
Prospere veniunt. Plaut. Pseud. 2. 1. 1. Emendatum Eveniunt.
Usus venit. Ter. Heaut. 3. 2. 45.
Et, næ ego te (si usus veniat) magnifice, Chreme,
Tractare possim. c. de istoc, cum usus venerit, &c.
Usu mihi venit. Cic. 3. Fam. 8. Idem 7. Att. 26. Nunc venit idem usu mihi, quod tu tibi scribis, quoties exorior.
Venire, Ire. Nepos 20. 4. 2. Veniebat autem in theatrum, &c. propter valetudinem vectus jumentis junctis.
Venire cum Supino. Nepos 18. 6. 1. Cum litteras & nuncios misisset in Asiam, consultum, utrum repetitum Macedoniam veniret. conf. Hor. 1. Epist. 3. 19. Sic
Venient ad te comessatum. Plaut. Pers. 4. 4. 19. V. supra Venire cum Supino.
Derisum venit. Plaut. Aul. 2. 2. 46. Et apud Ter. Eun. 4. 6. 14. Venit ereptum.
Emptum venire. Cic. 4. Verr. 124. Tamen ad istum venerunt emptum locum illum senatorium, non solum veteres, sed etiam novi.
Oratum venio. Cæs. 7. Bell. Gall. 32.
Alicui venire advorsum, Ire obviam. Plaut. Most. 1. 4. 1.
Auxilio alicui venire. Liv. 9. 43.
Subsidio. Cic. 6. Att. 5. Ad meque legati ejus, & Quæstor, & amici litteras mitterent, ut subsidio venirem.
Suppetias venire, & proficisci suppetias, locutiones elegantioris sunt sæculi & oris. Oppius de Bell. Afr. 25. Oppidisque suppetias profectus est. Iterum 5. pr. Nuntiabantur auxilia magna equitatusque oppidanis suppetias venire. Turnebus. [Subauditur τὸ Latum.
Venire, Portari, deferri. Plin. lib. 35. cap. 6. Species sinopidis tres: rubra, & minus rubens, & inter has media. Et paulo post, Ejus quæ ex Africa venit, octoni asses.
Venire, pro Afferri, de litteris dictum. Cic. 11. Fam. 24. Quod scribis in Italia te moraturum, dum tibi litteræ meæ veniant, si per hostem licet, non erraris.
Commeatus venire, qui afferantur, dicimus per metonymiam. Quintil. lib. 6. cap. 6.
Epistola mihi venit, Allata est ad me. Ovid. 1. de Pont. 9. 1.
Fama mihi venit. Virg. 4. Æn. 387.
Venies ad illud quod refert tua: h. e. Tandem vel postea id leges. Plaut. Pers. 4. 3. 50. Ter. Heaut. 2. 3. 33.
Mane, hoc, quod cœpi, primum enarrem, ô Clitipho:
Post istuc veniam.
Ad Arcesilam, Carneademque veniamus. h. e. De Arcesila loquamur. Cic. 4. Acad. 12. Et pro Rosc. Amer. 46. Ut ad fabulas veniamus.
In eum Sermonem, ut, &c. Cic. 3. Fam. 5. Veni in eum sermonem, ut dicerem libenter me ad eam partem provinciæ primum esse venturum.
In bona alicujus venire. Ovid. 2. Amor. 5. 32.
In divitias venire. Plaut. Capt. 5. 4. 13.
At nunc liber in divitias faxo venies.
Hæreditate venire dicitur res aliqua, Obvenire. Cic. 1. de Invent. 84. Sed neque emisti, neque hæreditate venit, neque domi natus est, neque donatus est.
Hæreditas mihi venit a patre. Cic. 3. Verr. 126. Quum ejus filio, Prætore Sacerdote, hæreditas a propinquo permagna venisset.
Venire prope. ut, Prope exitium venire. Liv. 5. 16.
Venire, Accidere. Cels. lib. 7. cap. 27. Solet vero sub ejusmodi victu venire, ut alvus non reddatur. Lind. exhibet Evenire.
Clamor a populo venit ad astra. Ovid. 3. Fast. 368.
Ad digitos. V. AD.
Ad aures alicujus venire, Audiri. Hor. de Arte Poet. 255.
Ad aures meas venit, te, &c. Cic. pro Marcell. 25. Mulier est, muliebris vox mihi ad aures venit.
Ad aures vox venit. Virg. 2. Æn. 119.
Ad extrema venire, Descendere. Liv. 2. 47.
Ad finem venire dicitur res aliqua. Liv. 25. 23. Quum maxime Capua circumvallaretur, Syracusarum quoque oppugnatio ad finem venit.
Ad fœdus veniunt amantes. Ovid. 2. de Arte Am. 579.
Ad inimicitias venit res. Cic. 3. Q. frat. 4. Ad inimicitias res venisset, &c. cum Æsernino Samnite Pacidejanus comparatus viderer.
Ad internecionem venire. Liv. 36. 34.
Ad manum venire. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Mæror summus venit ad eum morte fratris. Cic. pro Quint. 14. Ut ad quem summus mæror morte sua veniebat, ad eundem summus honos quoque perveniret.
Ad nasum venire. Plin. lib. 15. cap. 28. Multoque celerius talia ad nasum veniunt, quam pinguia. h. e. Ascendunt, & nares feriunt.
Ad nihilum venire, Redigi. Cic. 2. Tusc. 5. Atque oratorum quidem laus ita ducta ab humili venit ad summum, ut jam, quod natura fert in omnibus fere rebus, senescat, brevique tempore ad nihilum ventura videatur.
Ad nimium venire. Plin. lib. 26. cap. 4.
Ad nomen venire. Plin. lib. 10. cap. 70. Spectatur in piscinis Cæsaris, genera piscium ad nomen venire, quosdam singulos. h. e. Quum vocantur nomine suo, adnatare.
Ad pactionem venire. Cic. 9. Att. 12. Ego, si Pompejus manet in Italia, nec res ad pactionem venit, longius bellum puto fore.
Ad summum venire. Cic. 2. Tusc. 5. Atque oratorum quidem laus ita ducta, ab humili venit ad summum.
In aciem venire. V. ACIES. & infra Ventum est Imperf.
In adoptiva sacra venire. Cic. pro Domo 35. Neque amissis sacris paternis in hæc adoptiva venisti.
In amicitiam venire aliquorum. Liv. 25. 16. Liberos cum suis legibus venturos in amicitiam Lucanos, &c. Cæs. 6. Bell. Gall. cap 7.
In arbitrium venire, ac potestatem alicujus. Cic. 3. Verr. 150. Hac conditione, si quis de populo redemptor accessisset, &c. tum in ejus arbitrium ac potestatem venire nolebat, qui sibi ereptam prædam arbitraretur.
In arma venire. Lucan. lib. 3. 184.
Intra arma aliena venire, h. e. Intra præsidia & alienas manus. Cic. 8. Att. 15. Neque enim eos solos arbitrabamur capi, qui in armatorum manus incidissent: sed eos nihilominus, qui regionibus exclusi, intra præsidia, atque intra arma aliena venissent.
In buccam quod venit. Cic. 1. Att. 9. Tu velim sæpe ad nos scribas: si rem nullam habebis, quod in buccam venerit scribito. Proverbialiter dictum, pro Quicquid occurret & in mentem veniet. V. BUCCA
In calamitatem venire. Cic. pro Rosc. Amer. 49. Hoc vero est, quod ferri non potest, si & in hanc calamitatem venit propter prædiorum bonitatem & multitudinem: & quod ea studiose coluit, id erit ei maxime fraudi.
In casum venire. Cic. pro Cluent. 81. Postremo, in eum casum veneram, ut omnis mearum fortunarum status unius judicii periculo contineretur.
In certamen venire. Cic. 5. Tusc. 78. Mulieres vero in India, quum est cujusque earum vir mortuus, in certamen judiciumque veniunt.
In certamen cum aliquo venire. Cic. de Clar. Orat. 319. In patrocinio Siciliensi maxime in certamen venit designatus Ædilis cum designato consule Hortensio.
In certamen virtutis venire. Cic. 5. de Finib. 71. Qui omnes motus fortunæ, mutationesque rerum & temporum leves & imbecilles fore intelligant, si in virtutis certamen venerint.
In cognitionem Senatus venit hæc res. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In computationem venire. Plin. lib. 6. cap. 33. V. COMPUTO.
In confessum venit ea res. Plin Epist. 302. h. e. Nota, & manifesta est.
In consuetudinem. Cic. 2. de Invent. 65. Deinde quædam in consuetudinem ex utilitatis ratione venerunt.
In consuetudinem benignitatis. Cic. in Pison. 45. Ut Senatus is, qui in eam jam benignitatis consuetudinem venit, ut eos, qui bene Remp. gesserint, novis honoribus afficiat.
In consuetudinem proverbii. Cic. 2. Off. 55. Id quod a nostris hominibus sæpissime usurpatum, jam in proverbii consuetudinem venit, largitionem fundum non habere.
In contemptionem. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 47.
In contemptum. Idem. Cæs. 3. Bell. Gall. cap. 17.
In contentionem. Cic. pro Quint. 24. Quod nisi ex Publicio narratum Nævio esset, non tam cito res in contentionem venisset.
In contentionem, utrum. Cic. 2. de Divin. 129. Venit enim jam in contentionem, utrum sit probabilius, &c.
In controversiam vel contentionem venit ea res. Quintil. lib. 3. cap. 6.
In contentionem de accusando. Cic. 1. Verr. 62. Neque fere unquam venit in contentionem de accusando, qui Quæstor fuisset, quin repudiaretur.
In contentionem honoris. Cic. Anteq. iret in exsil 4. Eos in contentionem honoris venire, qui officiis se superari æquissimo animo tulerunt?
In controversiam. Cic. 4. Verr. 37. Nam hoc animo providebat, cum tanta hæreditas in controversiam venisset.
In crimen. Ter. Hec. 3. 1. 55. h. e. Accusari.
In cruciatum. Cæs 1. Bell Gall. cap. 31.
In deditionem. Cæs. 6. Bell. Gall. 3.
In deliberationem venire. Quintil. lib. 2. cap. 21.
In desiderium venit res aliqua. Liv. 3. 37. i. e. Desideratur.
In disceptationem. Liv. 39. 37.

In discrimen, In periculo esse. Cic. pro Rosc. Amer. 10. Quum omnium nobilium dignitas & salus in discrimen veniret.
In discrimen existimationis. Cic. 1. Verr. 71. Itaque semper hi diligentissime, laboriosissimeque accusarunt, qui se ipsos in discrimen existimationis venire arbitrati sunt.
In disquisitionem. Liv. 26. 31.
In dubium. Cic. 16. Att. 18. Præsertim quum hoc genere cognitionum labefactato, acta Cæsaris in dubium ventura videantur.
In dubium de voluntate, &c. Cic. 11. Att. 15. Alii capti, alii interclusi, non veniunt in dubium de voluntate, eo minus scilicet, cum se expedierint, & una esse cœperint: ii autem ipsi, qui sua voluntate ad Fusium venerunt, nihil possunt, nisi timidi existimari. Ter. Adel. 2. 2. 35. Etiam de sorte venio in dubium miser.
In dubium venire de civitate. Cic. pro Cæcin. 18. Itaque homo timidus imperitusque, qui neque animi, neque consilii satis haberet, non putavit esse tanti hereditatem, ut de civitate in dubium veniret.
In dubium venit quid sit factum. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In exemplum venire. Ovid. 4. Fast. 243.
In faciem pacis veniretur. Tacit. 13. Ann. 38.
In familiaritatem alicujus. Cic. 7. Fam. 15. Quod vero in C. Matii, suavissimi doctissimique hominis, familiaritatem venisti, non dici potest quam valde gaudeam.
In fidem alicujus venire, h. e. Sese dedere. Liv. 26. 40.
In fœdera venire. Virg. 4. Æn. 339.
In gloriam summam. Cic. 2. Att. 20. Edicta ejus & conciones describunt & legunt, novo quodam genere in summam gloriam venit.
In invidiam ex gratia nimia venire. Auctor de Viris Illust. cap. 66.
In judicium venire. Cic. 2. Att. 1. Quid verius, quam in judicium venire, qui ob rem judicandam pecuniam acceperit?
In judicium venit fama ejus. Cic. pro Quint. 30. Demonstrabant de re judicium fieri oportere, ut aut uterque inter se, aut neuter satisdaret: non necesse esse famam alterius in judicium venire.
In laudem venire. Quintil. lib. 2. cap. ult.
In locum summum venire. Cic. 3. de Legib. 27. Ex his autem, qui magistratum cœperunt, quod Senatusconsulto efficitur, popularem sane neminem in summum locum, nisi per populum venire, sublata cooptatione Censoria.
In manus alicujus. Cic. 3. Off. 34. Neque enim quicquam de hac parte post Panætium explicatum est, quod mihi quidem probaretur de iis, quæ in manus meas venerint.
In manus hominum libros venire dicimus. Quintil. Tryphoni.
In mentem venit, pro Succurrit. Ter. Eun. 2. 2. 2.
— hoc adeo ex hac re venit in mentem mihi. Cic. 2. Fam. 17. Quæ mihi veniebant in mentem, quæ ad te pertinere arbitrabar, quod in Ciliciam proficiscebar, existimavi me ad te oportere scribere.
In mentem hujus rei. Cic. 5. de Finib. 2. Venit enim mihi Platonis in mentem, quem accepimus primum hic disputare solitum. Ter. Phorm. 4. 3. 47.
Nam mihi veniebat in mentem ejus incommodi.
In mentem quemadmodum. Cic. pro Rosc. Amer. 74. Et simul tibi in mentem veniat facito, quemadmodum vitam hujusce depinxeris.
In mentem venit, quid. Cic. 1. Verr. 33. In mentem tibi non venit, quid negotii sit causam publicam sustinere.
In mentem venit ut. Plaut. Mil. 4. 8. 48.
In morem venire. Ovid. 2. de Pont. 7. 39.
In notitiam. Plin. lib. 7. cap. 1. Quis enim Æthiopas, antequam cerneret, credidit? aut quid non miraculo est, quum primum in notitiam venit? V. NOTITIA.
In numerum oratorum. Cic. 1. de Orat. 15. Sed sunt quidam, aut ita lingua hæsitantes, aut ita voce absoni, aut ita vultu motuque corporis vasti atque agrestes, ut etiam si ingeniis atque arte valeant, tamen in oratorum numerum venire non possint. i. e. Dici oratores, sive Pro oratoribus haberi.
In oblivionem. Cic. in Sallust. 5. Tu tuis vita, quam turpiter egisti, magnas offudisti tenebras: ut etiam si fuerint egregii cives, certe venerint in oblivionem.
In odium venire. V. ODIUM.
In officium oratoris venire. Quintil. lib. 2. cap. ult.
In orationem venire. Quintil. lib. 9. cap. 4. Horum pedum nullus non in orationem venit. i. e. Ingreditur orationem.
In ordinem Senatorium. Cic. 3. de Legib. 29. Nam quum omni vitio carere lex jubeat, ne veniet quidem in eum ordinem unquam vitii particeps.
In ora venire, pro Honorifico omnium sermone celebrari. Hor. 1. Epist. ad Jul. Florum, 3. 9.
— Romana brevi venturus in ora. Interdum ad vitium ac vituperationem pertinet, ut apud Catullum 38. 5.
Anne ut pervenias in ora vulgi? Sic Liv. 2. 36. Timorem injecit, ne in ora hominum pro ludibrio abiret.
In ora virûm venire. Propert. lib. 3. 9. 32.
In ore venire, i. e. Esse. Propert. 2. 1. 2.
Unde meus veniat mollis in ore liber. In ora, libri meliores.
In otium. Cic. 1. Att. 7. Omnem spem delectationis nostræ, quam, quum in otium venerimus, habere volumus, in tua humanitate positam habemus.
In partem alicujus. Liv. 6. 40. Parum est si cujus pars tua nulla adhuc fuit, in partem ejus venis, nisi partem petendo totum traxeris?
In partem impensæ. Cic. 14. Fam. 2. Illud doleo, quæ impensa facienda est, in ejus partem miseram & despoliatam venire.
In partem elocutionis memoria ac pronuntiatio veniunt. Quintil. in Procem. lib. 1.
In periculum venire. Ter. Adelph. 2. 2. 32. Cic. 3. Verr. 70. Neque adhuc causam ullam excogitare potuit, quamobrem commiserit, aut quid evenerit, ut in tantum periculum veniret.
In periculum ne. Cic. pro Muren. 55. Venit in periculum, ne & ea, quæ relicta, & hæc quæ ab ipso parta sunt, amittat.
In populos venire. Ovid. 6. Met. 546.
In possessionem. Cic. 3. de Lege Agr. 11. Etiamne si vi ejecit? etiamne si clam, si precario venit in possessionem?
In possessionem Reipublicæ venire. Cic. 7. Att. 8. Quid censes, ajebat, factùrum esse ipsum, si in possessionem Reip. venerit, cum hæc Quæstor ejus, infirmus & inops, audeat dicere?
In potestatem alicujus. Cæs. 4. Bell. Gall. 38.
In proverbium. Liv. 40. 46. Vulgatum illud, quia verum erat, in proverbium venit, Amicitias immortales, inimicitias mortales debere esse.
In quæstionem venire. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In religionem venit illi hæc res. Cic. 2. de Nat. Deor. 10. Gracchus, cum comitia nihilominus peregisset, remque illam in religionem populo venisse sentiret, ad Senatum retulit.
In sermonem hominûm; & vituperationem. Cic. 6. Verr. 13. Nunquam enim, si denariis quadringentis Cupidinem illum putasset, commisisset, ut propter eum in sermonem hominum, atque in tantam vituperationem veniret.
In sermonem alicui venire. Cic. 1. Att. 14. In sermonem se post Idus Martii, præterquam Lepidi, venisse nemini. [An Neminis?
In sermone. Cic. 11. Att. 24. Neque eum rogari, ne me quidem: sed quasi ita sit, quoniam in sermone jam venisti, poteris eam monere, ut alicui committat, cujus extra periculum hujus belli fortuna est. Quidam legunt, In sermonem.
In societatem laudum alicujus. Cic. 14. Att. 19. A te autem peto, ut me hanc, quasi falsam hereditatem alienæ gloriæ sinas cernere, neque aliqua ex parte in societatem tuarum laudum venire patiare.
In solum venire. Cic. 1. de Nat. Deor. 65. Hinc quodcunque in solum venit, ut dicitur, effingis atque efficis. Id est quicquid est in rerum natura. Proverbium est: ut enim ea demum nobis esse videntur, quæ sensibus comprehendimus, velut quæ vel tangimus, vel cernimus: sic cum omnia prope ferat solum, id Solum esse existimamus, quod in eo videmus, & omnia, quæ sunt in rerum natura, eo sustineri putamus: proinde Quod in solum, valet Quicquid est, quicquid accidit, quicquid sese offert, quicquid evenit. Varro hoc proverbium etiam usurpavit, Libet mi epigrammata facere, & qui nomina non memini, quod in solum mihi venerit ponam, id est quodcunque nomen sese mihi obtulerit, & in buccam venerit. Meminit Turneb. [Aliter Non. 2. 426. q. V.
In sortem provinciæ. Liv. 28. 44.
In spem. Cic. 2. de Orat. 217. Nonnullam in spem veneram, posse me aliquid ex istis discere. Cæsar Oppio, Cic. 9. Att. 13.
In spem ventum est, Impersonale. Liv. 2. 44.
In spem, quod. Cic. 11. Fam. 13. In spem venerant, quod neque Planci quatuor legiones omnibus suis copiis pares arbitrabantur, neque ex Italia tam celeriter exercitum trajici posse credebant.
In suspicionem venire. Cic. 2. de Invent. 32. Si id non poterit, si quam in similem ante suspicionem venerit.
In suspicionem venire de morte alicujus. Cic. ad Brut. 6.
In suspicionem furti venire alicui. Pomp. in l. pen. D. de condict. caus. dat. Cum servus tuus in suspicionem furti Attio venisset.
In tædio venire. Plin. lib. 31. cap. 2. Al. Tædio, omissa præp.
In tutelam suam venire. Cic. de Clar. Orat. 194. Quum is hoc probare vellet, M. Curium, quum ita heres institutus esset, si pupillus ante mortuus esset, quam in suam tutelam venisset, pupillo non nato hæredem esse non posse. V. TUTELA.
In vacuum venire. V. VACUUS.
In vitam venire. Cic. 1. de Legib. 59.
In unitatem. Plin. lib. 33. cap. 2.
In usum venire. Plin. lib. 24. cap. 11. Nec tus Latinum nomen habet, quum in usum plurimis modis veniat. V. TUS.
In usum alicujus rei venire. Plin. lib. 8. cap. 48.
Sub aspectum venire. Cic. 2. de Orat. 358. His autem formis atque corporibus, sicut omnibus rebus, quæ sub aspectum veniunt, sedes opus est.
Sub jactum telorum venire. Liv. 27. 19.
Sub oculos venire. Senec. de Benefic. lib. 1. cap 5.
Dolor ad quem veniat, ad eundem necesse est interitum venire. Cic. 3. de Nat. Deor. 36.
Emolumentum ad eum ex ea re venit. Cic. pro Cluent. 52. Sin autem illud egeram, nullum ad Scamandrum morte Aviti venturum emolumentum fuisse concedebat.
Fides tarda venit dictis, difficilisque. Ovid. 3. Fast. 350. i. e. Tarde & cum difficultate adhibetur fides verbis.
Gradibus venire ad virtutem, Ascendere. Cic. 1. de Nat. Deor. 90. Nam a beatis ad virtutem; a virtute ad rationem video te venisse gradibus.
Dies venit legi. Cic. 4. Att. 15. Venit legi dies, Terentius intercessit.
Hiems venit. Cic. 5. Att. 18. Ea si venerit, nec illi ante in meam provinciam transierint, unum vereor, &c.
Nox venit. Propert. lib. 1. 8. 44.
Livor venit in artus, Membra contrahunt livorem. Ovid. 10. Met. 258.
Lues tabida venit membris. Virg. 3. Æn. 137.
Lues miseranda venit arboribus. Virg. 3. Æn. 138.
Mores eo venere. Plin. lib. 23. cap. 1.
Commoda veniunt hinc, Oriuntur. Cic. 1. de Invent. 5. Nam hinc ad Remp. plurima commoda veniunt.
Plaga venit vehementior, Incidit. Cic. 2. Tusc. 56. Sed quia profundenda voce omne corpus intenditur, venitque plaga vehementior.
Pœnæ veniunt crudelitati alicujus. Liv. 3. 56.
Pulchritudo corporis venit ex, &c. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Rabies venit canibus. Virg. 3. Georg. 496.
Risus veniunt. Ovid. 1. de Arte Am. 239.
Tunc veniunt risus, &c.
Rumor venit. Ter. in prol. Hec. 39.
Spes venit ex merito. Ovid. 2. Epist. 62.
A vero venit causa, i. e. Vera est causa. Ovid. 3. Fast. 368.
Vigor venit membris. Virg. 4. Georg. 418.
Venire, Provenire, Crescere. Virg. 1. Georg. 54.
Hic segetes, illic veniunt felicius uvæ.
Arbores quædam veniunt sua sponte. Virg. 2. Georg. 11.
Sponte venire ex arboribus sapores, pro Provenire. Plin. lib. 11. cap. 1.
Venibo, Futurum antiquum pro Veniam. Pomponius Geminis, Sera est, sexta, si tibi placet, venibo. Nonius 10. 32.
Venitur, Impersonale. Plin. Epist. 190. Venitur ad me: consurgo. Cic. pro Quint. 3. Ad me ventum est.
Venitur, & Ventum est in discrimen, Impersonaliter. Cic. 8. Philipp. 29.

Nam ſi maximum in diſcrimen venietur, aut libertas parata victori eſt, aut mors expoſita victo. Idem 2. Off. 33. Et quum res agatur, in diſcrimenque ventum ſit, expedire rem, & conſilium ex tempore capere poſſe.
Cum ventum in aciem. Tacit. in lib. de German. 14. pr.
Ad cœnam ut ventum eſt, &c. Hor. 1. Epiſt. 7. 72.
Juxta ſeditionem ventum. Tacit. 6. Ann. 13.
Prope ſeditionem ventum. Tacit. 3. Hiſt. 21.
Ventum gaudeo. Plaut. Ciſt. 1. 1. 16.

Quod ille dixit, qui ſecundo vento vectus eſt,
Tranquillo mari, ventum gaudeo ecaſtor ad te.

Veniri oportet. Ulp. in l. 1. in princip. D. de quæſt. Ad tormenta ſervorum ita demum veniri oportet, quum ſuſpectus eſt reus.
Cauſas veniendi diſcere. Virg. 6. Æn. 488.
Cauſas veniendi poſcere. Virg. 1. Æn. 418.

VENIENS, entis. Partic. [ἐρχόμενος] ut, Veniens ad litora claſſis. Virg. 3. Æn. 652.
Ætas veniens. Ovid. 6. Faſt. 639.
Annus veniens. Cic. 3. Q. frat. 4. Non enim ſumus omnino ſine cura venientis anni, etſi ſumus ſine timore.
In annum venientem curas extendere. Virg. 2. Georg. 405.
Dies veniens, Dies decedens, contraria. Virg. 4. Georg. 456.
Virtus veniens in pulchro corpore. Virg. 5. Æn. 344. Creſcens. Servius.

VENTŪRUS, a, um. Partic. [ἐλευσόμενος] Futurus. ut, Ævi venturi inſcius. Virg 8 Æn. 627.
Bella ventura. Virg. 3. Æn. 458.
Doloris venturi ſigna. Ovid. 19. Epiſt. 107.
Hiemis venturæ memores. Virg. 4. Georg. 156.
Mali venturi prima favilla. Propert. lib. 1. 9. 18.
Senectæ venturæ memor. Ovid. 3. de Arte Am. 59.
Videre ventura, Futura prævidere. Virg. 2. Æn. 125.
Præſcia venturi vates. Virg. 6. Æn. 66.

VENTIO, ōnis. f. [ἔλευσις] Plaut. Truc. 2. 7. 61. Quid tibi huc ventio eſt? h. e. Ad quid huc venis?

VENTO, āre. frequentat. Feſtus; Ventabant antiqui dicebant ſine præpoſitione pro Adventabant.
Et Venito, ſed puto ἄχρηστον. H. St.

VENTĬTO, [ἐπιχωριάζω] āre. alterum frequentat. ut, Sæpius ventitare in agrum. Plin. lib. 18. cap. 5. Cic. 11. Fam. 27. In reliquis officiis cui tu tribuiſti, excepto Cæſare, præter me, ut domum ventitares, horaſque multas ſæpe ſuaviſſimo ſermone conſumeres? Catull. ad ſe ipſum. 8. 4.

Quum ventitabas, quo puella ducebat.

VENTĬTANS, antis. Partic. Solin. cap. 52. Elephanti ad potum ventitantes.

VĒNOR, [κυνηγετέω, Gl. G. L.] āri. Feras indagare. feris inſidiari. Cic. 2. de Nat. Deor. 158. Canum tanta alacritas in venando. Idem 2. Fam. 10. De pantheris, per eos, qui venari ſolent, agitur mandato meo diligenter.
Apros venari. Virg. 10. Ecl. 57.
Leporem canibus venari. Virg. 3. Georg. 410.
Venari imperio alicujus. Cic. 6. Att. 1. Illud autem alterum, alienum eſſe exiſtimatione mea, Cibyratas imperio meo publice venari.
Venari apros in mari; Proverbium in eos, qui fruſtra aliquid conantur & operam perdunt. Plaut. Aſin. 1. 1. 87.
Piſces venari. Plin. lib. 16. cap. 1.
Viduas avaras venari fruſtis & pomis. Hor. 1. Epiſt. 1. 77. i. e. Captare & decipere, ac velut irretire aut ineſcare cibis delicatis & munuſculis, ut res earum tibi vindices.
Venari, per translationem, pro Artificio quodam & ſolertia quærere: ut, Venari laudem, gloriam, &c. Cic. 16. Att. 7. Bene igitur tu, qui εὐθανασίαν venaris, relinquis patriam. Vetus exemplar loco Venaris legit Bene.
Amores venari. Ovid. de Medic. faciei 27.
Laudem modeſtiæ in aliqua re venari. Auct. ad Heren. lib. 4. 5.
Venari de verbis alterius aliquid, Expiſcari, Perſequi. Plaut. Milit. 4. 2. 38.
Venandi, venando, venandum; Gerundia. ut, Studio venandi laſſus. Ovid. 3. Met. 413.
Tempora longa ponere venando. Ovid. 19. Epiſt. 9.
Venatum, venatu; Supina. ut, Ire venatum. Virg. 4. Æn. 117.

VENANS, antis. Partic. Virg. 7. Æn. 493.

Hunc procul errantem rabidæ venantis Iuli
Commovere canes. Catull. 117. 1.
Sæpe tibi ſtudioſo animo venante requiris,
Carmina uti poſſem &c. Al. Venanda requirens.

VENĀTIO, ōnis. f. [κυνηγέσιον, Gl. G. L.] Venandi actus. Cic. 2. de Fin. 23. Piſcatu, aucupio, venatione, his omnibus exquiſitis, vitantes cruditatem, &c.
Venatio eſt etiam ipſa Præda. Liv. 35. 49. Apud bonum & ſcitum convivatorem comiter accepti, cum miraremur, unde illi eo anni tempore tam multa & varia venatio. conf. Idem 25. 9. V. Celſ. 5. 26. & 5. 28.
Venatio, Spectaculum venatorium. Venatores enim ſervi inſtituebantur docebanturque, non ad feras per ſaltus indagandas, ut Accurſius exiſtimavit, ſed ad voluptatem populi, ut in oculis ejus feras in arena conficerent. Ut enim Ludus erat Gladiatorius, id eſt ſchola, in qua ad gladiaturam inſtituebantur: ſic venatorius ludus, in quo ad venationem beſtiarii exercebantur. Suet. in Claud. cap. 21. Circenſes frequenter etiam in Vaticano commiſit, nonnunquam interjecta per quinos miſſus venatione. i. e. Quinquies inſtaurata, aut quincuplici ferarum immiſſione edita. Idem in Domitiano cap. 4. Spectacula magnifica aſſidue, & ſumptuoſa edidit. Nam venationes gladiatoreſque & noctibus ad lychnos: nec virorum modo pugnas, ſed & feminarum. Cic. 2. Off. 55. Prodigi ſunt, qui epulis, & viſcerationibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu, pecunias profundunt. Idem 7. Fam. 1. Reliquæ ſunt venationes binæ per dies quinque, magnificæ, nemo negat. Sed quæ poteſt homini eſſe polito delectatio, quum aut homo imbecillus a valentiſſima beſtia laniatur, aut præclara beſtia venabulo tranſverberatur? [Miſſus Suet. quadrigarum intelligit, quorum quinto cuique interponebat unam venationem Claudius.
Proſcribere venationem. Cic. 16. Att. 4. Itaque ſe ſcripturum ajebat, ut venationem etiam, quæ poſtridie ludos Apollinares futura eſt, proſcriberent III. ID. Quint. V. PROSCRIBO.
De Venatione direptionis, quæ dicebatur, cum diverſi generis feræ immittebantur in Circum, populo diripiendæ, V. Salmaſ. ad Prob. Vopiſc. p. 435.

VENĀTUS, ûs. m. [κυνηγεσία, Gl. G. L.] Idem. Plaut. Rud. 4. 3. 31. Hunc qui cepi in venatu meo. Plin. lib. 8. cap. 16. Quos venatus, aucupia, piſcatuſque alebant. Cic. 5. Tuſc. 98. Labor in venatu, ſudor, curſus ab Eurota, fames, ſitis.
Aſſiduus venatus. Virg. 9. Æn. 245.
Apti ſaltus venatibus. Ovid. 5. Epiſt. 17.
Pro ipſa Præda ponitur. Gell. 9. 4. Eſſe in montanis terræ Indiæ homines caninis capitibus & latratibus; eoſque veſci avium & ferarum venatibus. conf. Plin. lib. 7. cap. 2. & Ammian. 23. 6.

VENĀTOR, ōris. m. [κυνηγὸς, Gl. L. G. κυνηγέτης, θηρευτὴς, G. L.] Qui venatur. Cic. 2. Tuſc. 40. Pernoctant venatores in nive, in montibus uri ſe patiuntur.
De quatuor Venatorum generibus, V. L. J. Scoppa & Iſidor.
Venator adeſt noſtris conſiliis, cum auritis plagis. Per translationem. Plaut. Milit. 3. 1. 14.
Naturæ venator, Phyſicus philoſophus. Cic. 1. de Nat. Deor. 83.

VENĀTRIX, īcis. f. [κυνηγέτειρα] Virg. 1. Æn. 323.

Namque humeris de more habilem ſuſpenderat arcum
Venatrix, dederatque comam diffundere ventis. [i. e. Habitu venantis incedens.

Dea venatrix; Diana. Adjective. Ovid. 2. Met. 454.
Pharetræ venatrices. Claud. 4. Conſ. Hon. 160.
Turba venatrix canum. Valer. 3. Argon. 335.

VENĀTĬCUS, a, um. Adj. [κυνηγετικὸς] Quod ad venationem pertinet: ut, Venaticus canis. Plaut. Mil. 2. 2. 113. Varro 2. de R. R. cap. 9. Canum duo genera: unum venaticum, & pertinet ad feras beſtias ac ſilveſtres: alterum, quod cuſtodiæ cauſa paratur, & pertinet ad paſtorem. Cic. 6. Verr. 31. Mirandum in modum, canes venaticos diceres, ita odorabantur omnia & perveſtigabant, &c.
Canum autem venaticorum elegantiſſime excogitata nomina habes apud Ovid. 3. Met. 210.
Catulus venaticus. Hor. 1. Epiſt. 2. 65.
Paraſiti venatici. Plaut. Capt. 1. 1. 17.
Exercere venaticam, ſubaud. Artem. Sareſb. 1. 4.

VENATĬCIUS, a, um. Adj. ut, Præda venaticia. Ammian. 29. 18. & 30. 3.

VENATŌRIUS, a, um. aliud Adj. Idem. [θηρευτικὸς, κυνηγετικὸς] Plin. 3. Epiſt. 19. Ineſt huic computationi ſumptus ſuppellectilis, ſumptus atrienſium, topiariorum, fabrorum, atque etiam venatorii inſtrumenti.
Culter venatorius. Martial. lib. 14. 31.
Galea venatoria. Nepos 12. 3. 2.

VENATŬRA, æ. f. Venatio. Plaut. Mil. 4. 1. extr.

Viden' tu illam oculis venaturam facere, atque aucupium auribus?

VENĀBŬLUM, i. n. [ζιβύνη, Gl. L. G.] Telum venationi aptum, aciei longiſſimæ. Martial. lib. 14. 31.

Si dejecta gemes longo venabula roſtro,
Hic brevis in grandem cominus ibit aprum. Virg. 4. Æn. 131.
Retia rara plagæ, & lato venabula ferro. Plin. lib. 7. cap. 56.

Piſeum venabula inveniſſe dicunt.
Cornea venabula lato ferro. Ovid. 4. Epiſt. 83.
Dorica venabula. Martial. de Spectac. 23.

Dorica quam certo venabula dirigit ictu. Intelligo Laconica.

Juventus enim Laconum montes venatu aſſidue luſtrabat, venabula gerens. Nemo autem ignorat eos Dorici generis fuiſſe: vel potius a Doride, in qua eſt Pindus mons, optimæ ferax materiæ ad haſtilia, ſunt Dorica vocata venabula. Certe Dorica etiam erat armatura certi cujuſdam ſuique generis, ut ab Heſychio refertur, & Doricum pro Græco audiri poteſt. Ex Turnebo.
Splendida venabula. Ovid. 8. Met. 419.
Infigere ſagittarum venabula prætereuntibus. V. INFIGO.
Intrant urſos venabula. V. INTRO.
Subeunt latum venabula pectus. Lucan. lib. 1, 211.
Tranſverberari venabulo. Cic 7. Fam. 1. V. VENATIO.

VENOSUS, VENOX, V. VENA.

VENTER, tris. m [κοιλία, γαστὴρ, Gl. L. G. & G. L.] Pars corporis, quæ a pectore ad pubem terminatur, tam in animalibus brutis, quam hominibus. Juven. 4. Sat. 107.

Montani quoque venter adeſt, abdomine tardus. Plin. lib. 9.

cap. 50. Atritu ventrium piſces coeunt.
Albus venter. Perſ. 3. Sat. 98.
Gravidus venter. Ovid. 10. Met. 505.
Gravidus venter juſto pondere. Ovid. 16. Epiſt. 44.
Gravis venter. Ovid. 9. Met. 684.
Intentus venter. Celſ. lib. 4. cap. 9.
Mollis venter. Hor. Epod. 8. 9.
Peſtifer venter ſerpentis. Ovid. 1. Met. 459.
Planus venter. h. e. Sine rugis. Ovid. 1. Amor. 5. 21.
Summus venter. Celſ lib. 4. cap. 13.
Tumidus venter cæleſti pondere. Ovid. 3. Faſt. 42.
Complevit ſua tempora maturus venter. Ovid. 11. Met. 311.
Diſtringere ventrem. Celſ. lib. 4. cap. 15.
Indureſcit venter. Celſ. lib. 4. cap. 12.
Inflatur venter. Cic. 2. de Divin. 119.
Intumuit venter ab unda. Ovid. 1. Faſt. 215.
Metiri ventrem lino. Celſ. lib. 3. cap. 21.
Petere ventrem. Cic. pro Muren. 52.
Vitiati ventris tumeſcunt pondera. Ovid. 11. Epiſt. 37.
Venter apud Juriſconſultos plerumque accipitur pro Fetu: qui in ventre continetur. Unde Pandectarum lib. 25. tit. eſt, Si mulier ventris nomine in poſſeſſionem miſſa ſit. Et ibidem Ulpian.
Ventrem perferre, pro Eſſe gravidam. Columel. lib. 6. cap. 24. de vaccis.
Mulier ventre vacuo, incerto, pleno, præterito, apud Papinianum in l. Ventre. D. de acquirenda vel omit. hæred.
Venter, Protuberantia quævis, ut
Tumido ventre cucurbita. Propert. lib. 4. 2. 43.
Creſcit in ventrem cucumis. Virg. 4. Georg. 122.
Facere ventrem dicitur paries, Qui vetuſtate collabens, curvatura quadam veluti ventre extra fundamenti limites eminet. Alphenus in l. Si quando. §. 1. D. Si ſervitus vend. Si quando inter ædes binas paries eſſet, qui ita ventrem faceret, ut in vicini domum ſemipedem, aut amplius procumberet,

cumberet, agi oportet, jus non esse illum parietem ita projectum in suum esse, se invito.

Venter, Stomachus, ventriculus. Plin. lib. 19. cap. 5. Cibos salubres ac lenes pluribus modis existimant, qui perfici humano ventre non queant, sed non intumescant. Juven. 5. Sat. 6.

Ventre nihil novi frugalius. Pers. prol. in Sat. v. 11.
Magister artis, ingenique largitor
Venter, negatas artifex sequi voces.

Orificia ventris. V. ORIFICIUM.
Rabies improba ventris, Dira fames. Virg. 2. Æn. 356.
Vitium ventris. Cic. pro Cœl. 44. Nulla luxuries reperietur, nulli sumptus, nullum æs alienum, nulla conviviorum ac lustrorum libido, quod quidem vitium ventris & gutturis non modo minuit ætas hominibus, sed etiam auget. [Hic videtur Ventris imi vitium. i e. Libido.
Avarus venter, Insatiabilis. V. paulo post, Donabat &c.
Carnosus venter. V. CARO.
Improbus venter. Senec. Thyest. 5.
Inanis venter. Hor. 1. Serm. 6. 128.
Vacui ventris furor. Juven. 15. Sat. 100.
Vorax venter. V. paulo post, Placare &c.
Auferre aliquid in ventrem. Cic. 2. de Orat. 265.
Donabat avaro ventri quidquid quæsierat. Hor. 1. Epist. 16. 32.
Duci ventre, Inservire ventri & gulæ. Hor. 2. Serm. 7. 38.
Mersæ res in ventrem. Juven. 11. Sat. 40.
Placare jejunia voracis ventris. Ovid. 15. Met. 95.
Placat iratum ventrem esca. Hor. 2. Serm. 8. 5.
Vacare luxuriæ ventrique. Claud. de Nupt. Honot. & Mar. 54.
Victa cupidine ventris pietas. Ovid. 15. Met. 173.
Venter, Alvus. Cels. lib. 3. cap. 18. Ubi ab inferiore parte purgandus aliquis est, ventrem ejus ante solvendum esse: ubi a superiore, comprimendum.
Fluxiones ventris sistere. Plin. lib. 23. cap. 5.
Fluor ventris. Cels. lib. 4. cap. 16.
Inflatio ventris. V. INFLO.
Proluvies ventris fœdissima. Virg. 3. Æn. 216.
Solutiones ventris. Plin. lib. 24. cap. 10. Et lib. 27. cap. 10.
Astrictus venter. Cels. lib. 2. cap. 1.
Fusus venter. Cels. lib. 2. cap. 1.
Liquidus venter. V. LIQUOR.
Comprimere ventrem & Solvere, contraria. Cels. lib. 3. cap. 18.
Contrahere ventrem. V. CONTRAHO.
Contractus venter. Cels. lib. 2. cap. 8.
Crepat mihi venter. V. CREPO.
Emollire ventrem difficilem. Plin. lib. 22. cap. 13.
Exinanire ventrem, Cels. lib. 4. cap. 12.
Est si venter quasi fermentatus, pinguis, atque rugosus. Cels. 2. 8.
Fluit venter. Cels. lib. 2. cap. 8.
Liquare ventrem. Cels. lib. 4. cap. 12.
Mollire ventrem. Cels. lib. 2. cap. 12.
Movere ventrem. V. MOVEO.
Profluit venter. Cels. lib. 2. cap. 8. Si venter omnibus horis, & cum sono, & sine hoc profluit.
Resolvere ventrem. Cels. lib. 3. cap. 16.
Resolutus venter. Cels. lib. 2. cap. 8. Si sanguis e naribus fluxit, aut venter resolutus est, illud malum desinit ex toto.
Sistere ventrem. Plin. lib. 20. cap. 23. & lib. 21. cap. 19.
Solvere ventrem & Comprimere, contraria. Cels. lib. 3. cap. 18.
Suppressus venter. Cels. lib. 4. cap. 15.
Tenere ventrem. Cels. lib. 4. cap. 19. h. e. Sistere fluxum ventris.
Turbare ventrem. Cels. lib. 1. cap. 6.
Turbatur venter semine sumpto. Plin. lib. 22. cap. 22.

VENTRIŌSUS, VENTRŌSUS, sive VENTRUOSUS, a, um. Adj. [προγάστωρ, προκοίλιος, Gl. L. G. & G. L.] Qui magnum habet ventrem. Plaut. Asin. 2. 3. 20.

Macilentis malis, rufulus, aliquantum ventriosus. Idem Merc. 3. 4. 54. Canum, varum, ventriosum.

Ventrosum, Quod ventrem facit. Plin. lib. 14. cap. 21. Ventrosa ac patula minus utilia. al. Ventruosa. [Sunt &, qui Ventricosus scribunt.

VENTRĀLIS, e. Adj. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 8 Sed si in ventrem receptæ sint, solvitur vis earum ventralis humoris alluvione, qua fiunt dilutiores.

VENTRALIS, is, m. [κοιλιόδεσμος, Gl. L. G. & G. L. φῦνδα, L. G.] vel VENTRĀLE, is. n. ut malunt alii, Vestimentum ventrem contegens. Plin. lib. 8. cap. 48. Patris mei memoria cœpere amphimalla nostra, sicut villosa, & etiam ventralia. Cælius Calcagninus legendum putat Neutralia, intelligitque Vestes neutra parte villos habentes. [Del. distinctio & copula.
Ventrale, Ulpianus accipit pro Semicinctio, sub quo habentur loculi, quibus non solum sudariola, sed leves etiam nummulos in quotidianum usum gestare solemus, ut in l. Divus, in principio. D. de bonis damnat. Nec si zonam circa se habuerit, protinus aliquis sibi vindicare debebit; sed vestem, qua is fuerit indutus; aut nummulos in ventrali, quos victus sui causa in promptu habuerit. Ubi alii codices legunt, Nummulos inveterales.

VENTRĬCŬLUS, i. m. dimin. [γαστέριον, κοιλία ἄνω] Corn. Cels. lib. 4. cap. 1. Ventriculus autem, qui receptaculum cibi est, constat ex duobus tergoribus: isque inter lienem & jecur positus est, utroque ex his paulum super eum ingrediente. Juven. 3. Sat. 97.

— vacua & plana omnia dicas
Infra ventriculum.

Porta ventriculi. Cels. lib. 4. cap. 12.
Ventriculus cordis. Cic. 2. de Nat. Deor. 138. Nam quæ spiritu in pulmones anima ducitur, ea calescit primum ipso ab spiritu, deinde contagione pulmonum, ex eaque pars redditur respirando, pars concipitur cordis parte quadam, quam ventriculum cordis appellant. Cui similis alter adjunctus est, in quem sanguis a jecore per venam illam cavam influit.
Ventriculus [γαστροκνημία, Gl. L. G. & G. L.] Sura. Ventriculi digiti, [σκυτάλαι, Gl. L. G.] Utrumque alibi non reperi.

VENTRICULŌSUS, a, um. Adj. [κοιλιακός] Torminibus laborans. ut, Passio ventriculosa. Cæl. Aurel. Tard. 4. 3.

VENTRICULĀTIO, ōnis. f. Morbus & tormina ventris. Cæl. Aurel. Acut. 3. 17.

VĒNTRĬGO, āre. Ventrem facere. Plin. Valer. 1. 1. Ut post paucos dies ventriget.

VENTRĬCŎLA, æ. m. Qui ventri servit. Augustin. Epist. 86. Voracitas & ebriositas ventricolarum.

VENTRĬFĬCĀTIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 3. 8. 142. Fortificari ventrificationem. Al. Venter fricatione.

VENTTRĬFLUUS, a, um. Adj. ut, Medicamenta ventriflua. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4.

VENTRILŎQUUS, a, um. Adj. & Subst. [ἐγγαστρίμυθος] Tertull. adv. Marc. 4. 25. Quis alius disjiciet signa ventriloquorum? V. Barth. Advers. 44. 18.

VENTIDIUS, i. m. Nomen Romanum. V. Gell. 15. 4.

VENTIGENUS, VENTILABRUM, VENTILAMENTUM, VENTILATIO, VENTILATOR, VENTILATUS, VENTILO, VENTILOQUIUM, VENTIPOTENS, V. VENTUS.

VENTITO, V. VENIO.

VENTOSUS, V. VENTUS.

VENTUS, i. m. [ἄνεμος, Gl. L. G. & G. L.] a Venio fit: proprie est, Cum impetu veniens aër: quum nihil aliud sit ventus, quam aër commotus atque agitatus. Vitruvius 1. 6. Ventus est aeris fluens unda cum incerta motus redundantia. Cic. 2. de Nat. Deor 101. Aër effluens huc & illuc ventos efficit. Idem 2. de Divin. 44. Placet enim Stoicis, eos anhelitus terræ, qui frigidi sunt, quum fluere cœperint ventos esse.
Ocior ventis. Virg. 5. Æn. 319.
Domus pervia vento. Ovid. 2. Met. 762.
Accessus ventorum. V. ACCEDO.
Cursus ventorum. Catull. in Camerium, 53. 28.
Paces ventorum. Lucret. lib. 3. 1229.
Potestas cæca venti. Lucret. lib. 3. 248.
Prælia ventorum. Virg. 1. Georg. 318.
Rabies sæva ventorum. Ovid. 5. Met. 7.
Turbo venti. Virg. 9. Æn. 91.
Vis fera ventorum. Ovid. 15. Met. 599.
Vires validæ ventorum. Lucret. lib. 3. 493.
Adversus ventus. Ovid. 6. Epist. 7.
Aërii venti. Catul. Argon. 62. 142.
Gravis ventus. V. paulo post Salubris, &c.
Igneus ventus. Senec. Thyest. 1.
Inanis. Virg. 10. Æn. 82.
Injuriosi venti. Hor. Epod. 17. 34.
Insanus. Stat. 6. Theb. 300.
Languidus. Senec. Herc. OEth. 6.
Levis. Virg. 2. Æn. 794.
Loquax. Lucan. lib. 5. 83.
Magnus. V. MAGNUS.
Mobilis. Ovid. 5. Epist. 110.
Mitior ventus. Ovid. 13. Met. 440. al. Amicior.
Nigris ventis aspera æquora. Hor. 1. Carm. 5. 7.
Nivalis. Virg. 3. Georg. 318.
Pertinax ventus. Varro de R. R. lib. 1. cap. 59.
Pluvius. Hor. 1. Carm. 17. 4.
Protervus. Hor. 1. Carm. 20. 2.
Rapax. Ovid. 1. de Arte Am. 388.
Rapidus. Virg. 6. Æn. 75.
Sævus. Ovid. 12. Met. 8.
Salubris & Gravis ventus, contraria. Cels. lib. 2. cap. 1. Nam fere ventus ubique a mediterraneis veniens regionibus, salubris: a mari gravis est.
Secundus ventus, Prosper, minime contrarius. Cic. 15. Fam. 3. Et existimabam M. Bibulum Proconsulem, qui circiter Idus Sextiles ab Epheso, in Syriam navibus profectus erat, quod secundos ventos habuisset, jam in provinciam suam pervenisse.
Septemtrionales venti. Columel. lib. 11. cap. 2. Cic. 9. Att. 4. Ex ea die fuere Septemtrionales venti: naves quibus usus non est, omnes aut præcidisse, aut incendisse dicunt.
Tenuis. Virg. 3. Æn. 448.
Tepidus. Ovid. 7. Met. 556.
Trux. Stat. 10. Theb. 92.
Tumidus. Senec. Med. 8.
Vagus. Hor. 3. Carm. 29. 24.
Validus. Ovid. 6. Met. 315.
Vanus. Catul. Argon. 62. 111.
Vehemens ventus & immoderata tempestas. Cic. pro Rosc. Amer. 131.
Violenti venti summa vis. Lucret. lib. 5. 1225.
Absentes venti. V. Absens, in ABSUM.
Accipiunt ventos a tergo carinæ. Ovid. 12. Met. 37.
Accipiunt naves a tergo ventos. V. A præpositionem.
Admovit te ventus oræ Siculæ. Virg. 3. Æn. 411.
Agentes frigora venti. Virg. 1. Georg. 356.
Agit nubes ventus. Virg. 1. Georg. 463.
Agit nubila ventus, Virg. 1. Georg. 422.
Agitur carina suo vento. Ovid. 15. Epist. 72. V. SUUS.
Actus discordibus ventis. Ovid. 4. Met. 620.
Agitari ventorum vi. Cic. pro Cluent. 131.
Aspirare ventos alicui. Virg. 5. Æn. 607.

Irim de cælo misit Saturnia Juno
Iliacam ad classem, ventosque aspirat eunti.

Bacchans ventus. Hor. 1. Carm. 25. 12.
Claudit ventos carcere Hippotades. Ovid. 4. Met. 662.
Clausus carcer ventorum. Virg. 1. Æn. 145.
Cohibentur in antris leves venti. Ovid. 15. Met. 346.
Committere vitam ventis, Navigare. Virg. 10. Æn. 69.
Commôrunt magni æquora venti. Lucret. lib. 2. 765.
Concipere ventum. V. CONCIPIO.
Concita odioso vento æquora. Ovid. 19. Epist. 21.
Concrescunt imbres gelidis ventis. Ovid. 9. Met. 220.
Concurrunt prælia ventorum. Virg. 1. Georg. 318.
Confligunt rupto turbine adversi venti. Virg. 2. Æn. 416.
Consurgunt venti ab atro vespere. Virg. 5. Æn. 20.

Coorti venti. Lucret. lib. 2. 552.
Crepitabat leni bractea vento. Virg 6. Æn. 209.
Cuſtodit ventos Æolus. Ovid. 11. Met. 747.
Deprælіantes fervido æquore venti. Hor 1. Carm. 9. 10.
Dare comam diffundere ventis. Virg. 1. Æn. 323.
Dant curſum venti. Virg. 3. Æn. 337.
Dant placata maria venti. Virg. 3. Æn. 69.
Dat operam ventus, Proſper eſt. Plaut Mil. 4. 4. 51.
Dare ſe vento. Cæſ. 3. Bell Gall. cap. 13.
Evertere æquora ventis Virg. 1. Æn 43. Al. 49.
Explorare omnes ventos. Virg. 3. Æn. 514.
Exſpectare ventum. Cic. Torqueor utrum ventum exſpectem, &c.
Facientes frigora venti. Ovid. 1. Met. 56.
Faventes venti cælo pelagoque. Ovid. 2. Epiſt 19.
Ferens ventus. Virg. 4 Æn, 430.
Exſpectet facilemque fugam ventoſque ferentes. i. e. Bene flantes, propitios. Servius.
Ferri injurioſis ventis. Hor. Epod. 17. 34.
Fertur navis velis ventoque. Lucret. lib. 4. 895.
Fervunt omnia ventis nimbiſque. Virg. 1. Georg. 455.
Franguntur venti Plin. 2. Epiſt. 17. ad Gallum, Cryptoporticus, ut tenet Solem, ſic Aquilonem inhibet, ſubmovetque, ſimiliterque Africum ſiſtit, atque ita diverſiſſimos ventos, alium alio latere frangit & finit.
Furentes venti. Virg. 10. Æn. 37.
Glomeratque ferens incendia ventus. Virg. 2. Georg. 311.
Habere ſecundos ventos. Cic. 15. Fam. 3.
Impellunt ratem venti. Sil. lib. 17. 44.
Impulſa janua animoſo vento. Ovid. 1. Amor. 6. 51.
Impendens ventus. Virg. 1. Georg 365.
Increbeſcit ventus. V. INCREBESCO.
Intendere ſecundis ventis vela. Virg. 3. Æn. 683.
Intrare utilibus ventis urbem. Ovid. 13. Met. 630.
Ire ventis. Hor. Epod. 9. 30.
Luctantes venti. V. LUCTOR.
Nanciſci ventum. Cæſ. 4. de Bell. Gall. cap. 33.
Naſcitur ventus. V. NASCOR.
Navigare faventibus ventis æquor. Ovid. 15. Met. 49.
Perpeſſus ventos & imbres. Virg. 2. Æn. 60.
Petere urbem aliquam vento. Virg 2. Æn 25.
Ponunt venti. Virg. 7. Æn. 27. i. e. Quieſcunt, deſinunt.
Proſequitur ſurgens a puppi ventus euntes. Virg. 5. Æn. 777.
Pugnantes venti. Lucret. lib 6 97.
Pulſari vento & imbri. Virg. 4. Æn. 249.
Pulſæ flamine ventorum nubes. Catul. Argon. 62. 239.
Quaſſata claſſis ventis. Virg. 1. Æn. 555.
Quieſcunt venti. Plin. 2. Epiſt. 17. ad Gallum.
Sævit mare ventis. Senec. Troad. 10.
Secare ventos. Virg. 4. Æn 257. de Mercurio volante.
Secundante vento. Tacit. 2. Ann. 24.
Sequi urbem aliquam aut regionem vento. Virg. 4. Æn. 381.
Silent venti. Senec. Med. 8.
Solutum æquor pace ventorum. Stat. 3. Theb. 255.
Sternere ventos, Placare. Hor. 1. Carm. 9 10.
Straverunt placidi æquora venti. Virg. 5. Æn. 763.
Sum. ut, Erit ventus. Virg. 1. Georg. 431. i. e. Spirabit ventus.
Surgentes venti. Virg. 1. Georg. 356.
Temperat ventos Æolus. Ovid 10 Epiſt. 66.
Tenuerunt æquora venti emiſſi. Ovid. 11. Met. 433.
Trahitur vento nubes. Virg. 4. Georg. 60.
Turbantes æquora venti. Lucret. lib. 2. 1.
Veniens a mediterraneis regionibus ventus. Celſ. lib. 2. cap. 1.
Verrentes æquora venti. Lucret. lib. 5. 267.
Veſaniens ventus. Catull. ad Thallum, 23. 13.
Vitare verbera ventorum. Lucret. lib. 5. 955.
Vocatis ventis prona petit maria. Virg. 5. Æn. 221. [Hic Dii ſunt venti.
Volvunt mare venti. Virg. 3. Æn. 196.
Uti crudelibus ventis. Ovid. 10. Epiſt. 29.
Abire in ventos. V. ABEO.
Dare verba in ventos. Ovid. 1. Amor. 6. 42.
Loqui ventis. Ammian. 15. 9.
Profundere verba ventis. Lucret. lib. 4. 929.
Scribere in vento; Proverb. de iis, quæ duratura non ſunt. Catull. 71. 4. de inconſtantia feminei amoris,
In vento & rapida ſcribere oportet aqua.
Receſſit vita in ventos. Virg. 4. Æn 705.
Movere ventos tenui flabello. Ovid. 1. de Arte Am. 161.
Premere folle ventos. Perſ. 5. Sat. 11.
Spargitur vitalis ventus per pulmonis raritatem, Spiritus. Lactant. de Opif. Dei, cap. 11.
Ventus ſecundus; pro Secunda fortuna, per translaionem. Cic. 3. Att. 23. Quid ſi etiam Cæſarem, cujus nunc venti valde ſunt ſecundi, reddo meliorem?
Ventus, pro Procella & turbine in Repub. Cic in Piſon. 21. Neque tam fui timidus, ut qui maximis turbinibus ac fluctibus Reip. navem gubernaſſem, ſalvamque in portu collocaſſem, frontis tuæ nubeculam, &c. pertimeſcerem: alios ego vidi ventos, alias proſpexi animo procellas.
Colligere concionum ventos, h. e. Rumores, & ſententias, aut deliberationes. Cic. pro Cluent. 77. Condemnato Oppianico ſtatim L. Quintius, homo maxime popularis, qui omnes rumorum & concionum ventos colligere conſueſſet, oblatam ſibi facultatem putavit, ut ex invidia ſenatoria poſſet creſcere, quod ejus ordinis judicia minus jam probari populo arbitrabatur.
Quærere ventum popularem in re aliqua, Populi plauſum & ſebundum rumorem, favoremque inanem expiſcari. Cic pro Cluent. 30. Verum omnes intelligimus in iſtis ſubſcriptionibus ventum quendam popularem eſſe quæſitum.
Circumflari a ventis invidiæ. V. CIRCUMFLO.
Ventus textilis, pro Veſte ventoſa & tenuiſſima, æquanteque propemodum ſubtilitate ventos. Petronius Arbiter cap. 55. extr.
Æquum eſt induere nuptam ventum textilem. Turneb. 1. 19.

VENTŌSUS, a, um. Adj. [ἀνεμώδης, Gl. G. L.] Vento plenum: ut, Ventoſa regio.
Aër ventoſus. Plin. lib. 2. cap. 18.
Æquora ventoſa. Virg. 1. Georg. 206.
Auræ ventoſæ. Ovid. de Medicam faciei. 57.
Dies ventoſus Paul. in l. Qui occidi. §. in hac act. D. Ad legem Aquil. Si quidem die ventoſo id fecit, culpæ reus eſt.
Mare ventoſum Hor. 3. Carm. 4. 46.
Murmur ventoſum auræ. Virg. 9. Ecl. 58.
Potentia ventoſa Neptuni, In ventos. Ovid. 2. Amor. 16. 27.
Qualitas ventoſa cæli. Columel. lib. 3. cap. 1.
Regio ventoſiſſima. Liv. 36. 43.
Status ventoſus cæli. Columel. lib. 7 cap. 3.
Undæ ventoſæ. Ovid. 19. Epiſt. 199.
Alæ ventoſæ, Leves. Virg. 12. Æn. 848. Ovid. 2. Amor. 9. 49. ad Cupidinem:
Tu levis es, multoque tuis ventoſior alis.
Equi ventoſi, Celeres. Ovid. 4. Faſt. 392.
Mens cervorum ventoſa, Fugax. Lucret. lib. 3. 300.
Concha ventoſa, Concava. V. Concha pro Tuba. in CONCHA.
Currus ventoſus Gloriæ. Hor. 2. Epiſt. 1. 177.
Follis ventoſus. Virg. 8. Æn. 449.
Fornax ventoſa. Cato R. R. cap. 38.
Ventoſus, Inanis, ut Natio ventoſa. Plin in Paneg. 31. pr. Superbiebat ventoſa & inſolens natio. de Ægyptiis.
Gloria ventoſa. Virg. 11. Æn. 708. i. e. Inanis jactantia. V. Currus ventoſus paulo ante.
Homo ventoſus, dicitur Levis & inconſtans. Hor. 1. Epiſt 8. 12. Cic. 11. Fam 9. In primis rogo te ad hominem ventoſiſſimum Lepidum mittas. Sic Natio ventoſa ſupra, & Cupido ventoſus.
Imperium ventoſum. Cic. 11. Philipp. 17. Nam extraordinarium ſemper imperium populare atque ventoſum eſt, minime veſtræ gravitats, minime hujus ordinis.
Ventoſus, per translationem, Mobilis. Hor. 1. Epiſt. 19. 37. ad Mæcenatem,
Non ego ventoſæ plebis ſuffragia venor. Liv. lib. 42. 30. Quoſdam ventoſum ingenium præcipites ad omnia novanda agebat.
Plebs ventoſa. Hor. 1. Epiſt. 19. 37.
Ratio ventoſa favoris. Claud. de Bell. Ger. 113.
VENTŌSE, Adv. Apul. 10. Met. p. 248. Elmenh. Pulvilli ventoſe delicata pluma tumentes.
VENTOSĬTAS, ātis. f. ut, Ventoſitas ſtomachi, Inflatio. Apul. de Herb. c. 126. Item Jactantia. Fulgent. Mythol. 2. 17. Ventoſitatis inanem ſpeciem præſumit. Et Auguſt. de Doctr. Chriſt. 4. 6. Non ventoſitate ſed ſoliditate.
VENTOSĀLIS, e, Adj. Octav. Hor. 4. Quæ ſub ventoſali artifice poſita ad ſe humorem attrahit. [A Ventoſa, i. e. Cucurbitula. Gall *Ventouſe*.
VENTŌSO, āre. Conſtant. Afer 2. 15. A parte naris effluentis ventoſetur.
VENTĬGĔNUS, a, um. Adj. Ventum gignens. ut, Ventigeni crateres. Lucret. lib. 6. 701. Sed alii aliter legunt. V. Turneb. Adverſ. 22. 18.
VENTĬLŎQUUS, a, um. Adj. Saresb. 7. 21. Ventiloqui aut ventriloqui habitum induere. V. in VENTER.
VENTIPŎTENS, entis. Adj. ut, Æolus ventipotens, apud Mantuanum.
VENTŬLUS, i. m. dimin. [ἀνεμίδιον] Ter. Eun 3. 5. 47.
Cape hoc flabellum, & ventulum huic ſic facito, dum lavamur.
VENTĬLO, [ῥιπτῶ, ῥιπίζω, Gl. L. G. λικμάω, ἀνεμίζω G. L.] āre. Ventum excitare, ut ad ignem excitandum. Propert. lib. 4. 3. 50.
Hanc Venus, ut vivat, ventilat ipſa facem. [q. d. Ventulo. Vide Pontanum in 3. Georgic. in illud Laceſſit ventos fol. 482. H. St.
Carbaſa ventilantur aura. Stat. 4. Silv. 3. 106.
Faces accenſas ventilare. Ovid. 1. Amor. 1. 8.
Frumentum ventilare, Ventilabro expurgare. Plin. lib. 18. cap. 30.
Jubas aura ventilat. Sil. lib. 16. 444.
Incendia flatus ventilat. Sil. lib. 17. cap. 527.
Vinum ventilare & refrigerare. Columel. lib. 12. cap. 30.
Ventilare, ſine adjecto, eſt Excitare auram, ad calorem temperandum. Suet in Auguſt. cap. 82. Æſtate apertis foribus, ac ſæpe in periſtylio, ſaliente aqua, atque etiam ventilante aliquo cubabat.
Ventilare manu, Per manum verſare. Apulejus 2. Met. p. 26. Elmenh. Ad hæc ego inſperato lucro diffuſus in gaudium, & in aureos refulgentes, quos identidem manu mea ventilabam, &c. Juven. 1. Sat. 28.
Ventilet æſtivum digitis ſudantibus aurum. [i. e. Anulos digitis exemptos.
Ventilare [γυμνάζεσθαι, Gl. L. G.] dicuntur gladiatores, Cum proludentes brachia jactant & arma, aeremque percutiunt vane, & ventum faciunt. Senec. Epiſt. 117. Quam ſtultum eſt, cum ſignum pugnæ acceperis, ventilare? Remove iſta luſoria arma, decretoriis opus eſt.
Ventilare, Verbum juris [συγκροτεῖσθαι, δικάζεσθαι, Gl. L. G.] Inquirere. l. 6. Cod. de Maleficis & Mathem. Multi magicis artibus ſi elementa turbare, vitam inſontium labefactare non dubitant; & manibus accitis audent ventilare, ut quiſque ſuos conficiat malis artibus inimicos.
Ventilare concionem aliquam. Cic. pro Flacc. 54. Cujus lingua, quaſi flabello ſeditionis, illa tum eſt egentium concio ventilata. [i. e. Accenſa.
VENTILĀTUS, a, um. Partic. ut, Liquamen ventilatum. Apic. 1. 7.
VENTILATĬO, ōnis. f. [λίκμησις] Plin. lib. 23. cap. 1. Innocentiores, quæ decerptæ diu pependere: qua ventilatione etiam utiles fiunt ſtomacho, ægriſque. De uvis.
VENTILĀTOR, ōris. m. [λικμητὴς, Gl. L. G.] Qui frumentum ventilat. Columel. lib. 2. cap. 10. Faba, quæ longius emittetur, pura eo perveniet, quo ventilator eam jaculabitur.
Ventilator [ὁπλοπαίκτης, Gl. L. G.] Ventilatores apud Quintil. lib. 10. cap. 7. ſunt Præſtigiatores, qui ut ventilatores grana, quæ purgant, in ventum projiciunt, ita rem, quam retinent manibus, ejicere videntur. Ita enim ait, Quo uſu conſtat mira illa in ſcænis pilariorum ac ventilatorum, ut ea quæ emiſerint ultro venire in manus credas, & qua jubentur decurrere. V. ibi Burm.
VENTILĀMENTUM, i. n. [λικμητήριον] Gloſſ Græcolat.
VENTILĀBRUM, i. n. [λικμητήριον, Gl. G. L.] Inſtrumentum, quo aliquid ventilatur. Columel. lib. 2 cap. 10. Nam quum acervus paleis graniſque miſtus in unum fuerit congeſtus, paulatim ex eo ventilabris per longius ſpatium jactetur.
VENUCŬLUS, vel ut in quibuſdam exemplaribus legitur, VENICŬLUS, aut

aut Venuncŭlus, a, um. Adj. ut, Venucula vitis. Venuculum far. Columel. lib 3. cap. 2 Item quarum uvæ temporibus hiemis durabiles vaſis conduntur, ut venuculæ, & nuper, in hos uſus exploratæ, Numiſianæ. Et in eodem cap. 17. Plin. lib. 14. cap. 2. Veniculam inter optime defloreſcentes, & ollis aptiſſimam, Campani malunt ſirculam vocare, alii ſtaculam, Tarracina numiſianam, nullas vires proprias habentem, ſed totam perinde ac ſolum valeat.

Far venunculum. Columel. lib. 2. cap. 6. Far, quod vocatur venunculum, rutilum, atque alterum candidum, ſed utrumque majoris ponderis quam Cluſinum. Quo in loco Vermiculum legit Ruellius, fortaſſe exemplo Plinii adductus, qui lib. 22. cap. 25. ait, In farre vermiculum eſſe, teredini ſimilem, qui dentibus vitiatis medeatur. Neſcio tamen an Vernaculum melius legi debeat, ait enim Plinius, Far adoreum vernaculum dici.

Venŭlus, i. m. Turni legatus ad Diomedem, ut ſcribit Virg. in proœm. 8. Æn.

Venum, Venundatio, Venundatus, Venundo. V. venbo.

Vĕnus, ĕris. f. ['Αφροδίτη, Gl. L. G. & G. L.] Jovis filia, (ut ſcribit Cic. 2. de Nat. Deor. 69.) ſic dicta, quod ad res omnes veniret, atque ex ea potius Venuſtas, quam Venus ex venuſtate. Sic ibid. 3. 62. Venus, quia venit ad omnia. Auguſtinus de Civitat. Dei lib. 6. cap. 9. Venus ob hoc dicitur nuncupata, quod ſine ejus vi [An Venia?] femina virgo eſſe non deſinat. Græci 'Αφροδίτην vocant, quod e ſpuma maris, e teſtibus Saturni projectis, ſit nata. Concha inſidentem finxerunt, quod, ut legitur apud Stobæum, mulierem deceat præter omnia cura ſub tecto, ac ſilentium. Hæc ut amorum, gratiarumque; ita pulchritudinis & deliciarum, & voluptatum omnium dea habita eſt.

Veneres Cicero plures fuiſſe declarat lib. 3. de Nat. Deor. 60. his verbis, Venus prima Cælo & Die nata, cujus Elide delubrum videmus: Altera, ſpuma procreata, ex qua & Mercurio Cupidinem ſecundum natum accipimus: Tertia, Jove nata & Diona, quæ nupſit Vulcano: ſed ex ea & Marte natus Antheros dicitur. Quarta Syria, Tyroque concepta, quæ Aſtarte vocatur, quam Adonidi nupſiſſe proditum eſt. Hor. 1. Carm. 30. 1. O Venus, regina Gnidi Paphique.

Alma Venus. Virg. 1. Æn. 622.
Aurea Venus. Virg. 10. Æn. 16.
Cytherea Venus. Hor. 1. Carm. 4. 5.
Decens Venus. Hor. 1. Carm. 18. 6.
Diva Venus. Virg. 2. Æn. 787.
Formoſa Venus. Virg. 7. Ecl. 72.
Idalia Venus. Virg. 5. Æn. 779.
Ignava venus, Quæ otio delectatur. Ovid. 2. Amo. 18. 3.
Læta venus. Hor. 3. Carm. 21. 21.
Marina Venus. Hor. 4. Carm. 1. 15.
Nuda venus. Ovid. 3. de Arte Am. 225.
Paphia Venus. V. paphos.
Priſca venus. Hor. 3. Carm. 9. 17.
Amat otia venus. Ovid. de Rem. Amor. 143.
Potens muneribus Veneris, Formoſus. Hor. 4. Carm. 10. 1.
Ruens tota in me Venus. Hor. 1. Carm. 19. 9.

Venus pro Libidine. Ter. Eun. 4. 5. 6. Sine Cerere & Baccho friget Venus. Dicuntur hæc ſub perſona Chremetis, adoleſcentis ruſtici, qui ſobrius oderat meretrices, poſt idem potus non abhorret. Cibus enim & potus irritamenta ſunt libidinis. Eleganter autem Cererem pro cibo, Bacchum pro vino, Venerem pro libidine dixit, continenter in figura perſiſtens. Ardent amantes, & frigent quæ languent. Eraſmus.

Venerem, quam coitum dixiſſe magis decet, ait Quintil. lib. 8. cap. 6. Plin. lib. 24. cap. 9. Ad venerem impetus inhibent.

Frigidus in venerem ſenior. Virg. 2. Georg. 329.
Pronum genus in venerem. Ovid. 6. Met. 459.
Rudis ad furtum veneris. Ovid. 17. Epiſt. 141.
Studioſa veneris juventus. Hor. 2. Serm. 5. 79.
Concordia veneris. Ovid. 13. Met. 875. Al. Veneri.
Sagittæ veneris. Lucret. lib. 4. 1273.
Spes veneris inconceſſa. Ovid. 9. Met. 638.
Stimuli veneris. Lucret. lib. 4. 1209.
Voluptas damnoſa veneris. Ovid. 1. de Pont. 10. 33.
Uſus veneris alienus. Celſ. lib. 3. cap. 21. Ubi convaluit aliquis, diu tamen alienus ei veneris uſus eſt.
Auſpicata venus. Catul. de Acme & Septimio 43. 26.
Caſta non Venus. Sen. Hippol. 2.
Externa venus. Ovid. 14. Met. 380.
Femineam venerem refugere. Ovid. 10. Met. 80.
Furtiva venus. Ovid. 1. de Arte Am. 275.
Illicita venus. Stat. 8. Theb. 500.
Impia venus, Concubitus inceſtus. Sen. Thyeſt. 6.
Nefanda venus. Virg. 6. Æn. 26.
Parabilis venus. Hor. 1. Serm. 2. 119.
Rara venus, Concubitus rarus. Celſ. lib. 3. cap. 27.
Sancta. Sen. Hippol. 211.
    Cur ſancta parvis habitat in tectis Venus? [i.e. Concubitus licitus.
Turpis venus. Sen. Octav. 4.
Tuta venus, Non prohibita legibus. Ovid. 1. de Arte Am. 33.
Volgivaga venus. Lucret. lib. 4. 1065.
Utilis venus. Celſ. lib. 1. cap. 3.
Utraque venus. Ovid. 3. Met. 323.
    — venus huic erat utraque nota. De Tireſia, qui & mas fuerat & femina.
Abſtinere venere. V. abstineo.
Abundare venere. V. abundo.
Accipere telis veneris ictum. Lucret. lib. 4. 1046.
Admittere venerem curis. V. admitto.
Agitare furtivam venerem cum aliqua. Firmic. lib. 5. cap. 11.
Ardeſcere venere. Lucret. lib. 5. 895.
Avertere venerem & ſtimulos amoris. Virg. 3. Georg. 210.
Carere fructu veneris. Lucret. lib. 4. 1067.
Facere ſibi modum veneris in aliqua. Ovid. 4. Met. 258.
Inhibere venerem V. inhibeo.
Jungi per veneris res. Lucret. lib. 5. 846.
Languentis veneris irritamentum. Juven. 11. Sat. 165.
Noſſe venerem. V. nosco.
Perrumpere nodos veneris. Lucret. lib. 4. 1142.
Solvere corpora in venerem. Virg. 4. Georg. 199.
Temperare venere. Celſ. lib. 4. cap. 24.
Vacare veneri. Sen. Agamem. 3.
Vendere venerem. Tibull. lib. 1. 4. 59.
Uti conceſſa venere. Hor. 1. Serm. 4. 113.
Venus, pro Amica: Virg. 3. Ecl. 68.
    Parta meæ Veneri ſunt munera, &c. Adde Lucret 4. 1178.

Venus, Pulchritudo, venuſtas, ornatus, elegantia. Quintil. lib. 6. cap. 4. Quod cum gratia quadam & venere dicitur. Plaut. Stich. 2. 1. 5.
    Amœnitates omnium venerum & venuſtatum affero.
Dicendi veneres. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Exornare narrationem gratia & venere. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Venus, Stella, quæ alias Lucifer dicitur. Cic. 2. de Nat. Deor. 53. Infima eſt quinque errantium, terræque proxima, ſtella Veneris, quæ Φωσφόρος Græce, Lucifer Latine dicitur, quum antegreditur ſolem: quum ſubſequitur autem Heſperos.

Venus, pro Talorum jactu. Suet. in Auguſt. cap. 71. Talis enim jactatis, ut quiſque canem aut ſenionem miſerat, in ſingulos talos ſingulos denarios in medium conferebat: quos tollebat univerſos, qui Venerem jecerat. Adde Propert. 4. 9. 17. V. in talus.
Damnoſa Venus. Hor. 1. Epiſt. 18. 21. [Niſi h. l eſt libido.

Venĕreus, ſive Venĕrius, a, um. Adj. ['Αφροδίσιος, Gl. G. L.] Quod ad Venerem pertinet: ut, Venerius nepotulus, apud Plaut. in Milit. 5. 20. Et apud eundem, Veneria ſacerdos, in Rud. 2. 2. 23.

Homo Venerius, Veneri conſecratus. Cic. pro Cluent. 43. Cumque item, ut in Sicilia permulti Venerei ſunt, ſic illi Larini in Martis familia numerarentur. V. Græv. ad Divinat in Cæcil. cap. 17. Idem 7. Verr. 141. Iſte autem, homo Venerius, & affluens omni lepore & venuſtate, de bonis illius in æde Veneris argenteum Cupidinem poſuit.
Rebus venereis uti, Ipſa venere. Cic. de Senect. 47.
Voluptates venereæ. Cic. 4. Tuſc. 68. Et ut turpes ſunt, qui efferunt ſe lætitia tum, quum fruuntur venereis voluptatibus, ſic flagitioſi, qui eas inflammato animo concupiſcunt.
Jactus venereus tali. Cic. 1. de Divin. 23. Quatuor tali jacti, caſu venereum efficiunt. Num etiam centum venereos, ſi quadringentos talos jeceris, caſu futuros putas? V. in talus.
Pyra veneria, apud Columel. lib. 5. cap. 10. & lib. 12. cap. 10.

Venerea, vel Veneria, æ. f. [ἀμάραντος, Gl. L. G.] Herba, Græco nomine notior.
Item Radix acorus. Apul. de Herb. cap. 5.
Venerea, Conchula hoc nomine. Sen. Epiſt. 95. & Plin. 32. 11.
Venerea civitas, in quam Veneris Erycinæ religionem tranſtulerunt Siculi. Solin. cap. 40.

Venerarius, a, um. Adj. ut, Res venerariæ. Petron. cap. 61. Alii legunt Venerea. V. Reineſ. ad loc. p. 309. edit. Burm.

Venerōsus, a, um. Adj. [ἀφροδισιαστής] Gloſſ. Græcolat. Veneri deditus.

Venerĭvăgus, a, um. Adj. Venerem vagam ſectans. Varro apud Non. 1. 223. Spatula eviravit omnes venerivaga pueros.

Venĕro, āre. Coïre. Hinc

Venerans, antis. Partic. Hygin. Fab. 75. Paſtor dicitur dracones venerantes baculo percuſſiſſe. V. Voſſ Etym. p. 545.

Venustus, a, um. Adj. [ἐπαφρόδιτος, Gl. L. G. & G. L.] a Venere dicitur, teſte Cic. 2. de Nat. Deor. 69.
Ad aſpectum venuſtus. Cic. in Orat. 228. Ut quicquid in his rebus fiat utiliter ad pugnam, idem ad aſpectum etiam ſit venuſtum.
Pulcher & Venuſtus. Suet. Neron. cap. 52. Sufflavo capillo, vultu pulchro magis, quam venuſto.
Geſtus corporis venuſtus. Cic. de Clar. Orat. 203. Geſtus & motus corporis ita venuſtus, ut tamen ad forum, non ad ſcænam inſtitutus videretur.
Homo venuſtus. Catul ad Varum, 20. 2. Idem de Paſſere, 3. 2.
    Lugete, ô Veneres, Cupidineſque,
    Et quantum eſt hominum venuſtiorum.
Soror venuſta. Catull. de Gell. 86. 2.
Vultus venuſtus, Ingenuus, elegans. Ter. And. 1. 1. 93.
    — & vultu, Soſia,
    Adeo modeſto, adeo venuſto, ut nihil ſupra.
Venuſtum eſſe, quod cum gratia quadam & venere dicatur, apparet, inquit Quintil. lib. 6. cap. 4. Cic. 15. Fam. 21. Primum quod tibi facetum videtur quicquid ego dixi, quod alii fortaſſe non item: deinde quod illa, ſive faceta ſunt, ſive ſic fiunt narrante te venuſtiſſima.
Sed obſecro te, ita venuſta habeantur iſta, non ut. Cic. in Parad. 5.
Venuſtus & Urbanus. Cic. 1. de Orat. 228. Sed cum omnium ſis venuſtiſſimus & urbaniſſimus, omnium graviſſimum & ſeveriſſimum & eſſe & videri, quod iſti contigit uni, id mihi vix ferendum videbatur.
Sermo urbanus & venuſtus. Cic. pro Domo 92.
Sententia dulcis & venuſta. Cic. de Clar. Orat. 325.

Venusta, æ. f. herba Cynocephalium. Apul. de Herb. cap. 86.

Venustŭlus, a, um. Adj. Dimin. Plaut. Aſin. 1. 3. 70.
    Bene ſalutando conſueſcunt: compellando blanditer,
    Oſculando, oratione vinnula, venuſtula.

Venuste, Adv. [ἐπαφροδίτως, Gl. G. L.] Cic. 8. Fam. 4. Qua in re mihi videtur illud perquam venuſte cecidiſſe.
Compar. Sen. Controv. 1. 1. Hiſpanus hunc colorem venuſtius. Scil. Adhibuit.
Superl. Cic. 8. Fam. 11. Venuſtiſſime reſpondere.

Venustas, ātis. f. [κοσμιότης, εὐσχημοσύνη, χάρις] Pulchritudo proprie muliebris, & dignitas; item gratia dicendi, amabiliſque ſuavitas. Plaut. Pœn. 1. 2. 44. — diem pulchrum, & celebrem, & venuſtatis plenum. Ter. Hec. 5. 4. 17.
    Antiquamque adeo tuam venuſtatem obtines. Cic. 6. Verr. 5.
Erant ænea præterea duo ſigna, non maxima, verum eximia venuſtate, virginali habitu atque veſtitu.
Ex venere venuſtas dicta eſt. Cic. 2. de Nat. Deor. 69.
Venuſtas & Dignitas. Cic. 1. Off. 130. Venuſtatem muliebrem ducere debemus, dignitatem virilem.
Vultus multam affert, tum dignitatem tum venuſtatem. Cic. in Orat. 60.
Venuſtas & pulchritudo corporis ſecerni non poteſt a valetudine. Cic. 1. Off. 95.

Feſtivitas & Venuſtas dicendi. Cic. 2. de Orat. 243. Itaque hilaritatis plenum judicium ac lætitiæ fuit, in quo quid tibi juris civilis exercitatio profuerit, non intelligo; dicendi vis egregia, ſumma feſtivitate & venuſtate conjuncta, profuit.
Urbanitas ſubtilis atque venuſtas. Cic. 1. de Orat.
Uſus & Venuſtas. Cic. 1. de Nat. Deor. 47. Cum artificium effingitis, fabricamque divinam, quam ſint omnia in hominis figura, non modo ad uſum, verum etiam ad venuſtatem apta, deſcribere.
Agere cum dignitate & venuſtate. Cic. 1. de Orat. 142. Tum ea demum veſtire atque ornare oratione, poſt memoria ſæpire, ad extremum agere cum dignitate & venuſtate.
Affluens lepore & venuſtate. Cic. 7. Verr. 141. Iſte autem, homo venerius, & affluens omni lepore, & venuſtate.
Commendatur expoſitio venuſtate. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Venuſtas, Felicitas. Ter. Hec. 5. 4. 8.
Quis me fortunatior, venuſtatiſque adeo plenior? [Sic Invenuſtus, pro Infelici. V. ſ. I.
VENUSTO, āre. Nævius apud Fulgent. Expoſ. Serm. Antiq. 43. in Myropolæ. Unguentum largitus eſt, quo me venuſtarem.
VĔNŪSIA, æ, f. [Οὐενουσία] Colonia inter Lucaniam & Apuliam, Horatii poetæ patria, qui inde Venuſinus, dicitur. Venuſiæ meminit Plin. lib. 3. cap. 11.
VENUSĪNUS, a, um. Adj. ut, Colonus Venūſinus. Hor. 2. Serm. 1. 35. Silvæ Venuſinæ. Hor. 1. Carm. 28. 26.

V E P

VĒPALLĬDUS, a, um. Adj. Male & miſere pallidus, vel aliquantum pallidus. Nam Ve in compoſitione interdum auget, interdum minuit, ut in his, Veſanus, Vecors, Vegrandis. Hor. 1. Serm. 2. 129.
— vepallida lecto
Deſiliat mulier, &c. Sic reſtituit Lambinus. Alii legunt Vel pallida. V. Schol. Vet. Cruq.
VĒPĒNIS, Martial. Vide Erythræum, in Indice Virgiliano, voce Veſana. H. St.
VEPRA, æ. Fluvius, vel torrens potius, e Cebennis montibus deſcendens, & Biterrinorum (quod oppidum eſt in diœceſi Bœterrenſi) mœnium quartam partem alluens, ibique ad eam ejus loci portam, quæ Portaletum dicitur, Obri ſeſe conjugens, Bœterris in mare Mediterraneum, haud procul Narbone, procurrit: nomine a vepribus, inter quos & ſcaturit & labitur, deducto. Gallice, *Vebre*.
VEPRES, is. m. pr. c. [θάμνοι, Gl. L. G. & G. L.] tam in ſingulari, quam in plurali, generis maſculini eſt ſecundum Probum, & feminini ſecundum Priſcianum: Rubus, ſive ſpina, aut etiam ſpinarum ſæptum vel ſæpes dicitur: quod vehementer prehendat.. Ovid. 5. Met. 628.
Aut leporis, qui vepre latens hoſtilia cernit
Ora canum. Columel. lib. 11. cap. 3. Hunc veprem manifeſtum eſt interimi non poſſe. In quo capite Spinam, Sentem & Veprem pro eodem accipit. Cic. 5. Tuſc. 64. Sæptum undique & veſtitum vepribus & dumetis, indagavi ſepulcrum. Hor. 1. Epiſt. 17. 9.
Corna vepres, & pruna ferant, & quercus, & ilex.
Hirſuti ſecuerunt corpora vepres. Virg. 3. Georg. 444.
Sparſi rorabant ſanguine vepres. Virg. 8. Æn. 645.
Incendere vepres. Virg. 1. Georg. 271.
Sunt qui Nomin. ſing. Hic vepris faciunt.
VEPRĔCŬLA, æ. f. dimin. Cic. pro Sext. 72. Quoniam id etiam fatum civitatis fuit, ut illa ex vepreculis extracta nitedula Rempub. conaretur arrodere.
VEPRETUM, i. n. [ἀκανθεών] Locus vepribus plenus. Columel. lib. 4. cap. 32. Fluminum ripis & limitibus ac vepretis commodius, quam mediis agris deponitur.

V E R

VER. Verona, Verum.
VĒR, veris. n. [ἔαρ, Gl. L. G. & G. L.] Anni pars temperatior, a Veniendo dictum, quod tum venire, id eſt oriri & creſcere incipiunt virgulta, & frondes ac flores arborum atque herbarum. [Quaſi non origo ex Græco manifeſte appareat. V. Voſſ. Etymol.
Ver in tres partes dividitur, Novum, adultum, & præceps. V. ADULTUS. Virg. 1. Georg. 43.
Vere novo, gelidus canis quum montibus humor
Liquitur. Ubi Servius, Vere novo, & anni initium accipimus, & primam partem veris.
Primo vere, i. e. Novo. Plin. lib. 10. cap. 29.
Incipiente vere. V. INCIPIO.
Ineunte vere. V. INEO.
Veris initium, quando. Cic. 7. Verr. 27. Quum autem ver eſſe cœperat, cujus initium ille, non a Favonio, neque ab aliquo aſtro notabat, ſed quum roſam viderat, tum incipere ver arbitrabatur.
Aquoſum. Stat. 4. Silv. 4. 12.
Benignum. Sen. Thyeſt. 9.
Breve. Ovid. 1. Met. 118.
Imbriferum. Virg. 1. Georg. 313.
Nidificum. Sen. Med. 9.
Nimboſum. Juven. 4. Sat. 88.
Purpureum, Pulchrum. Virg. 9. Ecl. 40.
Rubens. Virg. 2. Georg. 323.
Tepens. Ovid. 3. de Arte Am. 185.
Tepidi veris tempora. Ovid. 5. Faſt. 602.
Udo vere madent terræ. Virg. 3. Georg. 429.
Adoleſcit ver. V. ADOLEO.
Agere ver. Virg. 2. Georg. 338.
Appetit ver. V. APPETO.
Ver tanquam adoleſcentiam ſignificat, oſtenditque fructus futuros: reliqua tempora demetendis frugibus, aut percipiendis accommodata ſunt. Cic. de Senect. 70.
Ver ſacrum. Siſenna lib. 4. Hiſt. Quondam Sabini feruntur voviſſe, ſi res communis melioribus locis conſtitiſſet, ſe ver ſacrum facturos. Feſt. Ver ſacrum vovendi mos fuit Italis: magnis enim periculis vovebant adducti, quæcunque proximo vere nata eſſent apud ſe animalia, immolaturos. Sed quum crudele videretur pueros ac puellas innocentes interficere, perductos in adultam ætatem velabant, atque ita extra fines ſuos exigebant. V. Liv. lib. 22. 9. & 34. 44.
VERCŬLUM, i. n. dimin. Ver parvum. Plaut. Caſ. 4. 4. 15. Meum corculum, melliculum, verculum.
VERNUS, a, um. Adj. [ἐαρινὸς, Gl. G. L.] Quod eſt veris: ut, Verni flores.
Vernum æquinoctium. Plin. lib. 10. cap. 31.
Aura verna. Ovid. 6. Epiſt. 109.
Flos vernus. Tibull. lib. 2. 1. 59.
Roſa verna. Propert. lib. 3. 5. 22.
Sol vernus. Ovid. 3. Triſt. 12. 27.
Species verna diei, Formoſitas temporis verni. Dies enim hic Tempus ſignificat. Lucret. lib. 1. 10.
Tempus vernum. Hor. de Arte Poet. 302. Cic. de Senect. 70. Breve enim tempus ætatis ſatis eſt longum ad bene honeſteque vivendum: ſi proceſſeris longius, non magis dolendum eſt, quam agricolæ dolent, præterita verni temporis ſuavitate, æſtatem autumnumque veniſſe. Idem 5. Tuſc. 37. Verno tempore tepefacta frondeſcunt.
Venti verni. Hor. 1. Carm. 4. 7.
VERNA, æ, f. [ἐαρινὴ τροπή] Gloſſ. Græcolat.
VERNUM, i. n. pro Verno tempore, vel Vere. Plin. lib. 19. cap. 3. Ibid. cap. 5. In hoc mirum, imas ejus radices creſcere hieme: verno, aut quum apparuerit viola, minui ac contrahi.
VERNŬLUS, a, um. Adj. Dimin. ut, Avis vernula. Rutil. Itin. v. 112.
VERNĀLIS, e. Adj. Idem quod Vernus. Manil. 3. 258.
Tunc anguſta dies vernales fertur in horas.
Aliam notionem, V. infra in VERNA. æ, m.
VERNO, [ἐαρίζω] āre. Pullulare: quod ipſo vere omnia renaſci & ſuccreſcere conſpiciantur.
Humus vernat. Ovid. 7. Met. 284.
Nenus vernat. Sen. Herc. OEth. 4.
Vultus vernabant lanugine. Claud. 4. Conſ. Hon. 199. Martial. lib. 2. 61.
Quum tibi vernarent dubia lanugine malæ. i. e. Pilos emittere inciperent.
Dicitur de variis animalibus. De avibus. ut,
Vernant aviculæ. Plaut. Dum aviculæ vernant. Quippe verno tempore omnia lætari videntur. Ovid. 3. Triſt. 12. 8.
Indocilique loquax gutture vernat avis. i. e. Lætatur, laſcivit.
De apibus. Columel. 9. 9. Apes curam poſtulant diligentiorem, cum vernant, & exundant novis fetibus.
De anguibus. Plin. 8. 27. Anguis, hiberno ſitu membrana corporis obducta, fœniculi ſucco impedimentum illud exuit, nitiduſque vernat. Conf. VERNATIO.
VERNANS, antis. [ἐαρίζων] ut,
Ager vernans paſſere arguto. Martial. 9. 57.
Arbores vernantes. Plin. 12. 22.
Cælum ſalubre & vernans. Idem 7. 2.
Silvæ vernantes. Senec. Herc. OEth. v. 380.
VERNATIO, ōnis. f. [λεβηρὶς] Corium vetus, quo ſerpentes exuuntur: quoniam id Vere faciunt. Notum enim eſt ſerpentes quotannis verno tempore exuere membranam corporis, hiberno ſitu obductam. Plin. lib. 30. cap. 3. Anguinæ vernationis membrana cum oleo tedæque reſina calefacta. Sic lib. 29. cap. 5. Membrana, ſive ſenectus anguium, vernatione exuta, cum cancro maſculo trita. V. & 32. 4.
VERNĀTĬLIS, e. Adj. Caſſiod. Var. 3. 53. Aridis locis aquas dare vernatiles.
VERNĬCŎMUS, a, um. Adj. Mart. Capella 6. p. 188.
— vernicomæ frondent tibi munera olivæ.
VERNĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Mart. Capella 1. 1.
Comere verniferis florentia limina ſertis.
VERNĪRŎSEUS, a, um. Adj. Tertull. de Judicio Dom. v. 2.
Et vernirofeas titulabit floribus auras. [Niſi diviſe ſcribendum, ut ſit Genitivus, a Vernum, i, n. quod & quantitas poſtulat.
VERACITAS, V. VERUM.
VĔRÆDUS, vel ut al. & Gloſſ. VERĒDUS, i. m. [πῶλος, Gl. L. G.] Opinio eſt Verædum equum eſſe, qui vehat rhedam: ſed Turnebus equum putat, qui neque rhedam, neque ciſium trahat, ſed vice tamen rhedæ ſit. Id adeo ex Martiale lib. 12. 14. & Auſonio conjicere licet: Ille enim inquit,
Parcius utaris moneo rapiente verædo,
Priſce, nec in lepores tam violentus eas. Non, ut opinor, qui venabatur, rheda vectabatur. Sed & equum eſſe, non rhedam, ſequens verſus indicat,
Decidit excuſſus, nec rediturus, equo. Auſonius etiam apertiſſime id indicat Epiſt. 17. his verbis,
Non ciſium, aut pigrum cautus conſcende veredum:
Non tibi ſit rhedæ, non amor acris equi. Iterum Epiſt. 11.
Vel celerem mannum, vel ruptum terga verædum. Ubi in equis viatoriis numeratur verædus. Sed & in antiquo lexico exponitur πῶλος. Iſidorus tamen 12. 1. Verædos eſſe dictos ait, quod veherent rhedas, vel quod per vias publicas currant, per quas & rhedas ire ſolitum erat. Ex Turnebo. V. Voſſ. Etym.
VERÆDĀRIUS, vel VEREDARIUS, i. m. Onomaſt. Vet. Verædarius, δρομεύς. Sidon. 5. Epiſt. 7. Hi ſunt, qui invident ſtipendia paludatis, viatica veredariis, &c.
VĒRĀTRUM, i. n. [ἐλλέβορος, Gl. L. G. & G. L.] Herba, quæ & Helleborum dicitur, teſte Plin. lib. 25. cap. 5. Perſ. 1. Sat. 51.
— non hic eſt Ilias Acci
Ebria veratro. Lucret. lib. 4. 644.
Præterea nobis veratrum eſt acre venenum:
At capris adipes, & coturnicibus auget. V. HELLEBORUM.
Album veratum. Celſ. lib. 2. cap. 13.
Nigrum veratrum. Celſ. lib. 2. cap. 12.
VERACITER, VERACULUS, VERATOR, VERATRIX, VERAX, V. VERUM.
VERBALIS, VERBATIM, V. VERBUM.
VERBĀSCUM, i. n. [φλόμος] Herba, quæ Græcis, inquit Plin. Phlomos dicitur, cujus apud eundem duas ſpecies videbis expreſſas, noſtra lingua *Bulionem* album aut nigrum vocamus. V. Plin. lib. 25. cap. 10.
VERBĒNA, æ. f. [θαλλία, Gl. L. G. θαλλὸς, G. L.] proprie, ut ait Servius,

Servius, herba sacra, sumpta de loco sacro Capitolii, qua coronabantur Feciales & Pater patratus fœdera facturi, vel bella indicturi. Plin. lib. 22. cap. 2. Siquidem auctores imperii Romani, conditoresque, immensum quiddam & hinc sumpsere, quoniam non aliunde sagmina in remediis publicis fuere, & in sacris, legationibusque verbenæ. Certe utroque nomine idem significatur, hoc est gramen, ex arce cum sua terra evulsum: ac semper & legati, quum ad hostes clarigatumque mitterentur, id est res captas clare repetitum: unus utique verbenarius vocabatur. Hæc Plin. Virg. 12. Æn. 120.

— & verbena tempora vincti. Cic. 6. Verr. 110. Dies ille, quo ego Ennam quum venissem, præsto mihi sacerdotes Cereris cum infulis ac verbenis fuerunt.

Verbenas abusive vocamus omnes frondes sacratas, ut est laurus, oliva, myrtus. Plaut. Truc. 2. 5. 27.

Astaphium: fer huc verbenam mihi, tus, & bellaria. Ter. And. 4. 3. 11.

— ex ara hinc sume verbenas tibi,
Atque eas substerne. Nam myrtum fuisse Menander testatur. Hæc Servius.

Verbenas Donatus ait esse omnes herbas & frondes festas ad aras coronandas, ex aliquo loco puro decerptas, quasi Herbenas.

Adolere pingues verbenas. Virg. 8. Ecl. 65.
Velare capita verbena. Propert. lib. 4. 3. 57.
Vincta castis verbenis ara. Hor. 4. Carm. 11. 7.
Vincti tempora verbena. Virg. 12. Æn. 120.
De Verbena, quam proprio nomine Botanici vocant, V. Ruell. & infra VERBENACA.

VERBENĀRIUS, i. m. Varro apud Non. 12. 38. Verbenarius ferebat verbenam, id erat caduceus pacis signum. V. Plin. loc. cit. in VERBENA.

VERBENĀTUS, a, um. Adj. Suet. in Calig. cap. 27. Alterum, qui se periturum ea de causa voverat, cunctantem pueris tradidit verbenatum infulatumque. Sic restituit ex veteribus libris, cum Verberatum mendose legeretur, Turnebus.

VERBĒNĀCA, æ. f. [περιστερεὼν, ἱεροβοτάνη] Herba eadem, quæ & Verbena dicitur. Plin. lib. 25. cap. 9. Nulla tamen Romanæ nobilitatis plus habet quam hierobotane. Aliqui peristereon, nostri verbenacam vocant. Hæc est, quam legatos ferre ad hostes indicavimus. Hac Jovis mensa verritur, domus purgantur, lustranturque. Genera ejus duo sunt, Foliosa quam feminam putant: Mas rarioribus foliis. Ramuli utriusque plures, tenues, cubitales, angulosi. Folia minora quam quercus, angustioraque, divisuris majoribus, flos glaucus, radix longa, tenuis. Nascitur ubique in planis aquosis.

Verbenaca, nomen in Latinis scriptoribus non rarum, qua ratione formatum sit non apparet: proindeque Verbenatam dici debere Turnebus putat, cum præsertim verbena gramen ex arce cum sua terra evulsum significet, quod gramen sacrum putabant, & περιστερεὼν, id est verbenata sæpe sumeretur, & verbena fieret, &, ut ita dicam, verbenaretur. Quo factum est ut verbenata etiam verbena diceretur, cum verbena proprie omnem herbam sacram significaret: sed & ramos, quibus aras ornabant, aut adolebant. Virg. 8. Ecl. 13.

Verbenasque adole pingues & mascula tura. Hæc Turneb. 8. 23.

[Sic tamen & Securidaca dicitur, quod idem in Securiclata mutatum volebat. Sed quid ceteris fiet similiter desineatibus ut Portulaca, item hisce Urtica, Myrica, Lactuca, & pen. br. Brassica, Vettonica?

VERBENNA, æ. f. Terra proscissa aratro, id est Vomere. Actum. Gloss. Latinogræc. sublata interpretatione Græca. conf. VERVACTUM.

VERBER, ĕris. n. [μάστιξ, πλῆγμα, αἰκισμὸς] Instrumentum (inquit Valla lib. 6.) longum & exile, qualis est virga, baculus, fustis, lora, flagellum, ferula, arundo, & si quid est simile. Virg. 3. Georg. 106.

— illi instant verbere torto,
Et proni dant lora. Martial. lib. 14. 71.
Sordida si flavo fuerit tibi pulvere vestis,
Colligat hunc tenui verbere cauda levis.

Surdo verbere hominem cædit conscientia. Juven. 13. Sat. 194.

— cum tamen hos tu
Evasisse putes, quos diri conscia facti
Mens habet attonitos, & surdo verbere cædit,
Occultum quatiente animo tortore flagellum? Surdo verbere, h. e. Occulto, tacito, nec ab aliis audito vel intellecto, quum interius a conscientia flagellatur. Tortorem vocat animum, quia tortoris præstat officium. Malos enim sua punit & torquet conscientia.

Increpuit ictu verberis equos. Ovid. 14. Met. 821.
Laceravit crudo verbere mea terga. Ovid. 2. Fast. 695.
Mugit crudo verbere forum. Stat. 1. Silv. 1. 68.
Sævire verbere. Ovid. 2. Met. 399.
Recto verbere sævus Scorpius, Ictu caudæ erectæ. Lucan. lib. 9. 838.
Verbera pl. Quod solum usitatum Glossographus falso tradit. [μάστιγες, πληγαὶ, Gl. G. L.] Ter. And. 1. 2. 27.

Verberibus cæsum te in pistrinum, Dave, dedam usque ad necem.

Densa verbera. Stat. 6. Theb. 422.
Pati lenta verbera. Virg. 3. Georg. 208.
Præbere manus verberibus. Ovid. 1. de Arte Am. 16.
Scindentia verbera pectus. Sil. lib. 1. 171.
Sonant sæva verbera. Virg. 6. Æn. 558.
Subeunt verbera manus teneræ. Ovid. 1. Amor. 13. 18.
Trahuntur ad supplicium servi, qui cæsi verberibus &c. Cic. Anteq. iret in exsil. 18.
Verbera, plerumque pro Ipsa verberatione, sive pro ictibus accipimus. Cic. 7. Verr. 130. Ne catenæ, ne verbera, ne secures, ne cruciatus sociorum, &c. Ter. Heaut. 2. 3. 115.

Tibi erunt parata verba, huic homini verbera. Liv. 2. 23. Inde ostentare tergum fœdum recentibus vestigiis verberum.

Inania verbera. Claud. 1. in Ruff. 49.
Sæva verbera. Virg. 3. Georg. 352.
Accipere verberibus. V. ACCIPIO.
Animadvertere verberibus. V. ANIMADVERTO.
Castigare verberibus. V. CASTIGO.
Coercere aliquem verberibus. V. COERCEO.
Deterreri verberibus. Cic. 5. de Fin. 55. Videmus igitur ut conquiescere ne infantes quidem possint: quum vero paulum processerint, lusionibus vel laboriosis delectantur, ut ne verberibus quidem deterreri possint.

Ferre verbera in aliquem. Ovid. 1. Amor. 7. 6.
Ferre verbera alicujus. Ovid. 2. de Arte Am. 533.
Formidare verbera. Stat. 5. Silv. 3. 184.
Multare aliquem verberibus. Tacit. 1. Ann. 32.
Necare aliquem verberibus. Cic. in Pison. 84.
Negare se verberibus. Tibul. lib. 2. 3. 86.
Pati verbera. Tibul. lib. 5. 4. 66.
Stare ad verbera. Ovid. 1. Amor. 6. 19.
Linguæ verbera, Objurgationes. Hor. 3. Carm. 12. 3. V. VERBERO, āre.
Radiorum verbera. Lucret. lib. 5. 1103.
Ventorum verbera vitare. Lucret. lib. 5. 955.

VERBEREUS, a, um. Adj. [πυκτέος] Quod est dignum ut verberetur. Plaut. Pers. 2. 2. 2. Ain' vero verbereum caput? Idem Pseud. 4. 1. 7.

Sed video eccum verbeream statuam: ut magnifice infert sese.

VERBERŌSUS, a, um. Adj. [μαστιγίας] Gloss. Græcolat. Verberosus, flagellatitius. Rectius Verberonem dixisset.

VERBĔRO, ōnis. m. [μαστιγίας] Qui est verbere dignus. Plaut. Amph. 1. 1. 128. Ain' vero, verbero. Ibid. 2. 1. 15. Tun' me, verbero, audes herum ludificarier?

Vitiorum verberones, eleganter dixit P. Chrysolog. Serm. 5.

VERBĔRO, [αἰκίζομαι, μαστιγῶ, Gl. G. L.] āre. Verbere cædere. Liv. 2. 41. Sunt qui patrem auctorem ejus supplicii ferant, eum, cognita domi causa, verberasse, ac necasse. Cic. 7. Verr. 111. Quæ quum apud te diceret, virgis oculi verberabantur.

Pendere, pulsari & verberari. Cic. 5. Verr. 66. Videtis pendere alios ex arbore, pulsari autem alios, & verberari porro alios, &c.
Manifesto verberari. V. MANIFESTUS.
Injuria aliquem verberare. Cic. 4. de Fin. 76. Æque peccat, qui patrem & qui servum injuria verberat.
Lapidem verberare. Plaut. Curc. 1. 3. 41. Proverb. in eum, qui objurgat incastigabilem. V. Chiliad.
Manu ora verberat. Propert. lib. 2. 9. 10.
Alas verberat hirundo. Plaut. Bacch. 1. 1. 17.
Æthera aquila verberat alis. Virg. 11. Æn. 756.
Auras ictibus verberare. Idem 5. Æn. 377.
Tormentis urbem verberare, Percutere ariete. Cic. 8. Philipp. 20. Quid ille ut faceret inducias? ante consules, oculosque legatorum, tormentis Mutinam verberavit; opus ostendebat, munitionemque legatis.
Ungula sonante urbem verberat eques. Hor. Epod. 16. 12.
Partem interiorem etiam aër verberat. Lucret. lib. 4. 936.
Verberari sole, luna, imbre, ac ventis. Plin. lib. 14. cap. 21.
Verberare, de Verbis etiam dicitur; quoniam, ut testatur Nonius 1. 216. Verberare non solum a verberibus dictum, sed etiam a verbis. Plaut. Amph. 1. 1. 177.

Hinc enim mihi dextera vox aures ut videtur, verberat. [Apud Non. puto De verberibus, & De verbis, scribendum.

Convicio cogitationis verberare, pro Lacessere. Cic. 16. Fam. 26. Verberavi te cogitationis tacito duntaxat convicio. conf. VERBERATIO.

VERBERANS, antis. Partic. Petron. cap. 134. Arundo quassata verberantis impetum minuit.

VERBERATUS, a, um. Partic. [μαστιχθεὶς, Gl. L G.]

VERBERATIO, ōnis. f. [αἰκία, βάσανος, Gl. L. G. μαστίγωσις, G. L.] Cic. 16. Fam. 27. Mirificam mihi verberationem cessationis epistola dedisti. conf. Dig. 48. t. 19. l. 17.

VERBERĀTUS, ûs. m. [αἰκισμὸς] Ipsa verberatio. Plin. lib. 31. cap. 3. Si etiam expressa in altum, aut e sublimi dejecta, verberatu corripiat aëra. De qualitate aquarum.

Verberatus, pro Impulsu. Curt. 7. 1. 29. Si non propemodum tuo verberatu ei omnes, te præeunte, juravimus, eosdem nos inimicos. Sed meliores libri, In tua verba, tui omnes, &c.

VERBERATOR, ōris. m. Prudent. Passione Cassiani v. 38.

Donetur ipsis verberator parvulis.

VERBERĀBĬLIS, e. Adj. [πυκτὸς] ior, issimus. Plaut. Aul. 4. 4. 6.

Verberabilissime, etiam rogitas? non fur, sed trifur?

VERBERĬTO, āre. Sæpe verberare. Festus, Verberitare idem Cato frequentative, ab eo quod Verbero dixit.

VERBUM, i. n. [ῥῆμα, Gl. G. L. & L. G. λόγος, G. L.] a Verberatu, quod Verberato lingua intra palatum aëre, omnis oratio promatur. Varro a Veritate deducit, quod verum nos loqui oporteat. Cic. in Topicis, 35. Verba sunt rerum notæ. Ter. And. 5. 2. 19. Verbum si addideris. Idem Hecyr. 3. 1. 33.

Fortasse unum aliquod verbum inter eas iram hanc conciverit, here. Cic. 2. de Orat. 130. Neque enim quoties verbum aliquod est scribendum nobis, toties ejus verbi litteræ sunt cogitatione conquirendæ.

Verbum voluptatis, non habet dignitatem. Cic. 2. de Fin. 75.
Verbo tenus differere. Cic. 3. de Legib. 14. Veteres verbo tenus, acute illi quidem, sed non ad hunc usum popularem atque civilem, de Rep. differebant.
Castrense verbum. V. Castrensis, in CASTRUM.
Carum ipsum verbum est amoris, ex quo amicitiæ nomen est ductum. Cic. 1. de Nat. Deor. 123.
Contumeliosissimum verbum. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Durum verbum, insolens & humile. Cic. de Clar. Orat. 273.
Inquinatum verbum, abjectum, non aptum, durum longe petitum. Cic. de Opt. gen. Orat. 7.
Insolens verbum. V. INSOLENS.
Lugubre verbum. V. Lugubris, in LUGEO.
Nauticum verbum. V. Nauticus, in NAVIS.
Aberrare verbo aut nutu. Cic. de Arusp. Resp. 23.
Absit verbo invidia. V. ABSUM.
Accedit verbum ad aures. V. ACCEDO.
Accidit in te istud verbum. V. Verbum, pro tota sententia, & ACCIDO.
Accipere verbum, & verbis. V. ACCIPIO.
Accipere ad verbum, non ad sententiam, Vide ACCIPIO. H. St.
Addam non amplius verbum. Hor. 1. Serm. 1. 121.
Cogitare ad verbum. V. COGITO.
Commodat verbum, λογοποιεῖται, Gloss. Latinogræc.
Complecti uno verbo. V. COMPLECTOR.

Conjicere verbum in interdictum. V. CONJICIO.
Ducere verbum ex verbo. Quintil. lib. 1. cap 6.
Exprimere verbum de, vel e verbo, Ad verbum transferre. Ter. in prol. Adelph. 11. Cic. 4. Acad. 17. Nec definiri ajebant necesse quid esset cognitio, aut perceptio, aut (si verbum e verbo volumus) comprehensio.
Fingere verbum aliquod. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Interponere verbum ullum. V. INTERPONO.
Interpretari verbum priscum & insolitum. V. INTERPRETOR.
Labi verbo. Plin. 2. Epist. Ne verbo quidem labitur.
Peccare verbo aliquo. Ovid. 2. Amor. 16. 11.
Perdere, ut Cic 5. Fam. 15. Dicerem jucundus, nisi id verbum in omne tempus perdidissem.
Permittere verbo, re hortari. Cic. 4. Verr. 67. V. RES.
Premere aliquem verbo. Cic. 1. Tusc. 13.
Reddere verbum verbo. Hor. de Arte Poet. 133.
Reddere verbum pro verbo, Idem. Cic. de Opt. gen. Orat. 14. Converti enim ex Atticis duorum eloquentissimorum nobilissimas orationes inter se contrarias, Æschiniis Demosthenisque: nec converti ut interpres, sed ut orator, sententiis iisdem, & earum formis, tanquam figuris, verbis ad nostram consuetudinem aptis, in quibus non verbum pro verbo necesse habui reddere, sed genus omnium verborum, vimque servavi.
Eisdem verbis, sive ad verbum reddere quod cogitavimus. Cic. de Clar. Orat. 301. Quintil. lib. 10. cap. 6.
Relinquere verbum ambiguo. Lucret. lib. 4. 1131.
Respondere verbum verbo. Ter. Phorm. 1. 4. 36.
Translatum audacius verbum. Quintil. lib. 4. cap. 1. V. Translata Verba infra.
Volat semel emissum irrevocabile verbum. Hor. 1. Epist. 19. 71.
Verbum, Proverbium, vulgare dictum. Plaut. Most. 3. 2. 104. Ter. Adel. 5. 3. 17.
Non æquum dicis, non; nam vetus verbum hoc quidem est,
Communia esse amicorum inter se omnia. Idem And. 2. 5. 15.
Verbum, pro Tota sententia. Ter. And. 5. 3. 14.
Olim istuc, olim, quum ita animum induxti tuum,
Quod cuperes, aliquo pacto efficiundum tibi,
Eodem die istuc verbum vere in te accidit. Idem Eun. 1. 2. 95.
Utinam istuc verbum ex animo ac vere diceres. Idem Adel. 5. 8. 30.
Quid istuc verbi est? Plaut. Cist. 2. 3: 61. h. e. Quid sibi volunt hæc verba.
Verbum sat est. Plaut. Bacch. 4. 8. 37.
Tu aurum rogato, ceterum verbum sat est. Idem Truc. 2. 8. 14.
Verbi gratia, [λόγου χάριν, Gl. L.G.] & Verbi causa, quod & Exempli gratia dicitur in eandem significationem. Cic. de Fato 12. Si quis, verbi causa, oriente Canicula natus est, is in mari non morietur. Sic 5. de Finib. 30. Verbi gratia, propter voluptatem nos amemus. Idem 4. Verr. 129. & 1. Tusc. 12. & Lucret. lib. 3. 423.
Ad verbum. V. AD. & paulo supra.
In verbo, Inter loquendum. Virg. 6. Æn. 547.
Tantum effatus, & in verbo vestigia torsit. h. e. Simul cum ultimo verbo avertit.
Verba istæc sunt. Ter. Phorm. 3. 2. 32.
Idem hoc tibi, quod bene promeritus fueris, conduplicaverit.
D. Verba istæc sunt. [i. e. Inania, vel potius Mera verba.
Verba & Ineptiæ. Cic. in Pison. 65. Existimatio, dedecus, infamia, turpitudo, verba sunt atque ineptiæ.
Ora pervia verbis. Ovid. 5. Met. 194.
Ambage novorum verborum obscurum carmen. Ovid. 14. Met. 57.
Asperitas verborum. Ovid. 14. Met. 526.
Bonitas verborum. Cic. in Brut. 164. Orator autem vivis ejus æqualibus proximus optimis numerabatur Curio, propter verborum bonitatem, ut ante dixi, & expeditam, ac profluentem quodam modo, celeritatem. Paulo ante dixerat: Itaque in Curione hoc verissime judicari potest, nulla re una magis oratorem commendari, quam verborum splendore & copia. Apparet igitur, Verborum splendore, & bonitate rem eandem significari, ut Copia & Celeritate. V. Bonitas, in BONUS.
Collocatio verborum. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Comprehensio verborum. V. Periodus & Verborum comprehensio in COMPREHENDO.
Concinnitas verborum. Cic. in Orat. 149.
Copia verborum. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Copia cassa verborum. Lucret. lib. 4. 514.
Delectus verborum, origo est eloquentiæ. Cic. de Clar. Orat. 253.
Derivatio verborum. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Doctrina verborum. V. Vera & absoluta eloquentia, in ELOQUOR.
Electio verborum. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Elegantia verborum. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Gravitas verborum. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Jactatio verborum. V. Jactatio, in JACIO.
Jaculatio verborum. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Immutationes verborum. V. Immutatio, in IMMUTO.
Latitudo verborum. Cic. 2. de Orat. 91. Fusius nervos in dicendo C. Fimbriæ, quos tamen habuit ille, non assequitur; oris pravitatem, & verborum latitudinem imitatur. Nervi, sunt robur orationis. Oris pravitas, oris contorta deformitas. Verborum latitudo, vasta ac rustica litterarum expressio. [Lego, Si quos tamen.
Magnificentia verborum. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Majestas verborum. Cic. in Orat.
Murmura verborum. Ovid. 10. Met. 382.
Splendor verborum. Cic. in Brut. 164. V. paulo ante, Bonitas verborum.
Suavitas verborum. [πιθανολογία] Gloss. Latinogræc. & Græcolat. Ibid. Synon. Subtilitas verborum jungitur.
Balba verba. Hor. 1. Serm. 3. 274.
Certa verba. V. CERTUS.
Composita verba. V. COMPONO.
Confusa verba Ovid. 2. Met. 666.
Exanimata exiliter verba. V. Exanimatus, in EXANIMUS.
Expressa & sensu tincta verba. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Exquisita verba. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Grandia verba. Pers. 3. Sat. 45.
Gravia verba, plena, sonantia, juncta, facta, cognominata, non vulgata, superlata, in primisque translata, nec in singulis verbis, sed in continentibus soluta. Cic. in Partit. 54.
Horrida verba. Cic. in Brut. 68. de Catone, Antiquior est hujus sermo, & quædam horridiora verba, ita enim tum loquebantur. Hoc est, incompta, brevia, non operosa, ut ait Gell. lib. 10. cap. 3.
Incompta verba. Gell. lib. 10. cap. 3.
Inversa verba. V. INVERTO.
Luculentiora verba. V. Luculentus, in LUX.
Nativa verba. V. Nativus, in NASCOR.
Nostraria verba. V. Nostras, in NOS.
Nova fictaque verba. Hor. de Arte Poet. 52.
Nuda verba. Plin. 4. Epist. 14. Ex quibus tamen si nonnulla tibi paulo insolentiora videbuntur, erit eruditionis tuæ cogitare, summos illos, gravissimos viros, qui talia scripserunt, non modo lascivia rerum, sed ne verbis quidem nudis abstinuisse. Nudis, i. e. Nulla circumlocutione ob verecundiam tectis.
Nupta verba. V. NUBO.
Obsoleta & Barbara verba. V. Obsoletus, in OBSOLEO.
Propria, usitata verba, nova, prisca, inusitata. Cic. in Orat. 80.
Propria, significantia, & non sordida verba. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Sesquipedalia verba. Hor. de Arte Poet. 97.
Vulgaria & quotidiana verba. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Adigere in verba alicujus. V. ADIGO, & infra Jurare in verba.
Arripere verba de foro. V. ARRIPIO.
Aucupari verba, vel vim verborum. V. AUCUPOR.
Coagmentare verba. V. COAGMENTO.
Consuescere verbis idoneis. V. IDONEUS.
Commutare verba. V. COMMUTO.
Inculcare verba Græca. V. INCULCO.
Infarcire verba. V. INFARCIO.
Inhærere verbis. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Jungere verba. V. JUNGO.
Pingere verba. Cic. in Brut. 141. Schemata quæ vocant Græci, ea maxime ornant oratorem, eaque, non tam in verbis pingendis habent pondus, quam in illuminandis sententiis. Pingendis, h. e. Ornandis distinguendis. Unde Latini Colores, & Græci χρώματα vocant ipsas Exornationes. Hinc Cicero 2. Att. 1. scripsit, librum suum totum Isocratis μυροθήκιον, atque omnes ejus discipulorum arculas, ac nonnihil etiam Aristotelica pigmenta consumpsisse. V. PIGMENTUM.
Posita verba in usu quotidiano. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Trahere verba de verbis. Quintil. lib. 9. cap. 4.
Transferre totidem verbis, Ad verbum. Cic. 6. Att. 2. Itaque istum ego locum totidem verbis a Dicæarcho transtuli.
Translata verba ea dico, quæ per similitudinem ab alia re aut suavitatis, aut inopiæ causa transferuntur: Mutata, in quibus pro verbo proprio subjicitur aliud, quod idem significet, sumptum ex aliqua re consequenti. Hæc Cicero in Orat. 92. Ubi etiam Immutata vocat, quæ hic Mutata. Sensus est: Differentia est inter translata & mutata verba. Translata sunt, quæ similitudine quadam ab alia re dicuntur. Idque duabus potissimum de causis fit: vel propter suavitatem, vel propter inopiam. Suavitas sentitur vel in verbo, quod significantius fit: ut Incensus ira, Inflammatus cupiditate, Lapsus errore: vel in verbo, quod sit decentius, ut Lumen orationis, Claritas generis, Concionum procellæ, Flumen eloquentiæ. Inopia, quum nullum proprium nomen habemus, cogit nos aliunde transferre: ut Durum hominem dicimus, & Fructus laborare, & Agros sitire. Quoties autem nihil horum in translatione erit, semper erit improprium. Mutata verba dicuntur, in quibus pro verbo proprio ponitur aliud, quod idem significet: ut Arma pro Bellis, Bacchus pro Vino, Ceres pro Frugibus. Dicimus Totam Italiam esse commotam, pro omnibus Italis Italiam ponentes. V. Transferre aliquod verbum, in TRANSFERO.
Verba, pl. n. Plerumque pro Ipsa oratione, quæ his constat, dicimus, ut Summa verborum. Ovid. 14. Met. 815.
Blanda verba. V. BLANDUS.
Canina verba. Ovid. in Ibin, 234.
Latrat & in toto verba canina foro.
Consulta verba. V. Consultus, in CONSILIUM.
Gravissima verba. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Inania verba. V. INANIS.
Indomita verba. Senec. Agamem. 13.
Ingentia verba, Magnifica. Ovid. 13. Met. 341.
Inopinata verba. V. INOPINATUS.
Inornata verba. Hor. de Arte Poet. 234.
Intrepida verba. Senec. Hippol. 5.
Lenia verba. Ovid. 2. Amor. 1. 22.
Libera verba. Propert. lib. 4. 12. 90.
Luctifica verba. Senec. Theb. 1.
Magnifica verba. V. Magnificus, in MAGNUS.
Mala verba. V. MALUS.
Quid multa verba? H. St. Priora cultro resecta sunt. Verba puto Cic.
Mitida verba. V. Nitidus, in NITEO.
Nuntia verba. Valer. 1. Argon. 440.
Obscura verba. Senec. 1. Theb.
Perabsurda verba. V. PERABSURDUS.
Perplexa verba. Senec Hippol. 8.
Prænuntia verba cladis. Ovid. 3. Met. 191.
Profana verba. Ovid. 3. Trist. 5. 48.
Sæva verba. Hor. Epod. 12. 13.
Simulata verba. Virg. 1. Æn. 714.
Sobria verba. V. SUBNOTO.
Sollennia verba. Ovid. 10. Met. 4. V. SOLLENNIS.
Speciosis verbis aliquid narrare. Paterc. lib. 2. 41.
Splendidioribus verbis utebatur Curio. Cic. in Brut. 124.
Suspensa semper & obscura verba. Tacit. 1. Ann. 11.
Tristia verba. Hor. de Arte Poet. 105.
Vana verba. Ovid. 13. Met. 263.
Violenta verba. Ovid. 13. Met. 717.
Abstinere verbis. V. ABSTINEO.
Accommodare alicui verba. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Addere verba. Sil. lib. 13 719.
    Appellare viros erat ardor, & addere verba.
Addere perjuria falsis verbis. Ovid. 11. Met. 206.
Affari aliquem blandis verbis. Stat. 1. Achil. 383.
Anhelata verba. V. ANHELO.
Aptare verba rebus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Aucupari verba rumoris. Senec. Theb. 2.
Auferre alicui usum verborum. Ovid. 14. Met. 99.
Cadentia verba tollere. V. CADO.
Capta verbis puella, Decepta. Ovid. 1. de Arte Am. 458.
Cavillari verba alicujus. Tacit. 1. Ann. 46.
Claudere verba pedibus, Versus facere. Hor. 2. Serm. 1. 28.
Claudere verba modis imparibus, Scribere elegias. Ovid. 4. de Pont. 16. 36.
Cogere verba in pedes, Carmina scribere. Ovid. 5. Trist. 12. 34.
Commemorare verbis. V. COMMEMORO.
Committere verba tabellis, Scribere in tabellis. Ovid. 9. Met. 585.
Compellere aliquem amicis verbis. Virg. 2. Æn. 372.
Compescere verba. Senec. Med. 3.
Comprehendere verbis. V. COMPREHENDO.
Concipere verba. Ovid. 10. Met. 290.
    Tum vero Paphius plenissima concipit heros
    Verba, quibus Veneri grates agit.
Concipere verba jusjurandi. Tacit. 4. Hist. 31.
Conferre verba in pauca. V. CONFERO.
Conferre verba ad rem. V. CONFERO.
Confici verbis gravibus ab aliquo & trucidari. Cic. de Arusp. Resp. 2.
Conflictari verbis. V. CONFLICTO.
Conserere verba. Stat. 2. Silv. 1. 5.
Consistere cum aliquo verbis. V. CONSISTO.
Contendere inter se verbis. V. CONTENDO.
Contendere fictis verbis. Ovid. 13. Met. 9.
Continuare verba. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Conveniunt utriusque verba. V. CONVENIO.
Credere verba alicui. V. CREDO.
Decepta sum tuis & amans, & femina verbis. Ovid. 2. Epist. 65.
Depromere verba. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Desunt verba animo. Ovid. 3. Met. 231.
Dicere novissima verba. Virg. 4. Æn 650.
Dictata ab aliquo verba. Ovid. 20. Epist. 29.
Dare verba alicui, Verbis fallere. Ovid. 16. Epist. 237. V. DO.
Dare verba ventis, Verba in vanum fundere, vel oblivisci. Ovid. 2. Epist. 25.
Dare verba in ventos. Ovid. 1. Amor. 6. 42.
Domare horrida verba, Reprimere verba magnifica. Tibul. lib. 1. 5. 6.
Effingere verba alicujus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Errare non ultra verba ac voces. Tacit. 1. Hist. 55. Quartam & duodevicesimam legiones, paucis seditionis auctoribus, non ultra verba ac voces errasse, & brevi in officio fore. Similem sensum eleganter enuntiat Curtius 7. 1. 25. per Intra: Utinam, inquit, Philotas quoque intra verba peccasset. Et Intra verba desipere, Celso 3. 18. est, Non ultra verba desipientiâ vel insaniâ progredi.
Est nil opus verbis. Lucret. lib 5. 264.
Exasperare rem verbis. Quintil lib. 4. cap. 2.
Exaudi verba mea. Senec. Hippol. 12.
Exponere rem verbis. Lucret. lib. 1. 833. Idem lib. 3. 964.
Facere multa verba. V. MULTUS.
Facere rata verba alicujus. Ovid. 4. Met. 387. al. Vota.
Facere verba mortuo, Proverbialis locutio. Ter. Phorm. 5. 9. 26. i. e. Operam ludere. V. MORIOR.
Frangere alicujus verba indomita. Senec. Agamem. v. 964.
Fundere verba. Ovid. 7. Met. 248.
Hortari aliquem verbis. Hor. 2. Epist. 2. 35.
Jacere verba. Ovid. 15. Met. 780.
Jactare mitissima verba alicui. Ovid. 2. Met. 816.
Incessere aliquem amaris verbis. Sil. lib. 11. 209.
Incidere verba ceris. Ovid. 9. Met. 528.
Inclusa verba pectore. Valer. 4. Argon. 372.
Includere verba versu. V. INCLUDO.
Inclusa modis verba, Versus. Stat. 4. Silv. 4. 11.
Incurrere verbis in aliquem. V. INCURRO.
Ingerere verba & vocem. V. INGERO.
Iterare verba. V. ITERUM.
Jurgari verbis. Hor. 2. Serm. 2. 100.
Jurare conceptis verbis. V. JURO.
Lenire aliquem mollibus verbis. Hor. Epod. 5. 84.
Loqui diserta verba. Propert. lib. 3. 23. 6.
Loqui meditata verba. Stat. 2. Silv. 1. 74.
Loqui modesta verba. Ovid. 3. Amor. 14. 16.
Ministrat verba vinum. Hor. 1. Epist. 15. 20.
Modulanda verba fidibus. Hor. 2. Epist. 2. 143.
Movent aliquem blanda verba. Ovid. 6. Met. 360.
Movere odia verbis. Virg. 2. Æn. 96.
Niti verbis. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Notare verba memori animo. Ovid. 14. Met. 913.
Nuncupare verbis. V. NUNCUPO.
Obvolvere vitium decoris verbis. Hor. 2. Serm. 7. 42.
Parcite verbis male ominatis. Hor. 3. Carm. 14. 12.
Perdere verba, Frustra loqui. Senec. 1. Theb.
Perhibere verba. V. PERHIBEO.
Perferre verba alicujus ad alium. Ovid. 20. Epist. 10.
Portare verba alicujus. Ovid 2. Met. 744.
Profundere verba ventis. Lucret lib. 4. 929.
Promittere verbis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Prosequi aliquid verbis ante præparatis. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Recitare verba ex codice. Cic. 5. Verr. 26. Si hæc edicta non ex ipsius tabulis totidem verbis recitare possem, sicuti faciam, da quæso scribæ, recitet ex codice.
Redarguere verba alicujus. Virg. 11. Æn. 681.
Reddere verba, Respondere. Ovid. 9. Met. 28.
Relinquere imperfecta verba. Ovid. 1. Met. 526.

Repetere verba. Ovid. 20. Epist. 9.
Retentare intermissa verba. Ovid. 1. Met 746.
Retenta verba dolore. Ovid. 10. Met. 474.
Socianda verba chordis. Hor. 4. Carm. 9. 4.
Sordent verba. Stat. 5. Silv. 5. 51.
Spernere verba alicujus. Ovid. 5. Met. 669.
Trahere verba. Sil. lib. 8. 79.
Trucidari verbis gravibus ab aliquo. Cic. de Arusp. Resp. 2.
Vexare aliquem verbis. Lucret. lib. 5. 164.
Vincere verbis aliquid, Versibus digne describere. Virg. 3. Georg. 289.
Volutare secum verba alicujus. Ovid 1. Met. 389.
Vulnerari verbis gravibus ab aliquo. Cic. de Arusp. Resp. 2.
Uti minoribus verbis. Ovid. 6. Met. 151.
Bona verba quæso. V. BONUS.
Verbis meis salutem ei adscribito: h. e. Meo nomine. Plaut Bacch. 4. 4. 79.
    Scribe. M. quid scribam? C. salutem tuo patri verbis tuis. Cic. 16. Att. 11. Atticæ, quoniam hilarula est, meis verbis suavium des.
In hæc verba. V. IN.
Verba pl. eleganter poetæ cum Præs. Partic. Act. & v. Dico, Loquor, aut simili, jungunt, ut ipsum verbum, cujus Partic. est, exprimant, ut Ovid. 5. Met. 105.
    Atque ibi semianimi verba exsecrantia lingua
    Edidit. i. e. Exsecrata est interfectorem.
Indignantia verba. Ovid. 6. Met. 584.
Medentia verba. Stat. 2. Silv. 1. 5.
Minantia verba. Ovid. 5. Met. 669.
Ovantia verba, Elata & magna. Sil. 8. 266.
Singultantia verba. Stat. 5. Silv. 5. 26.
Solantia verba. Ovid. 11. Met. 685.
Sonantia verba. Plin. 1. Epist. 16. [Hic sunt Magna, sonora.
Suadentia verba. Stat. 11. Theb. 435.
Dicere excusantia verba, Excusare se. Ovid. 9. Met. 215.
Dicere precantia verba, Precari. Ovid. 7 Met. 590.
Flectunt animos verba precantia. Ovid. 2. Met. 482.
Onerantia verba lassas aures. Hor. 1. Serm 10. 10.
Perdere verba non proficientia. Ovid. 1. Trist. 2. 13.
Rogantia verba mittere. Ovid. 20. Epist 33.
Uti petulantibus verbis. Ovid. 15 Epist. 245.
Jurare in verba alicujus, Obedientiam jurare alicui. Hor. Epod. 15. 4.
Jurare in verba aliqua. V. JURO
Verbum, Pars orationis grammaticæ, in qua potissimum vis orationis est. De qua abunde apud Grammaticos. Quintil lib. 9. cap. 4. Verbo sensum claudere; si compositio patiatur, optimum est.
Formare recte verba. Quintil. lib. 1. cap. 12.

VERBĀLIS, e. Adj. [ῥηματικὸς] Quod a verbo descendit. ut, Lector a Lego, Doctor a Doceo. Dictio Grammaticis familiaris. Isidor. 1, 6.
Verbalis, In verbis consistens. Fulgent. 1. Mythol. Mulierum verbalibus undis & caussidici cedant.

VERBŌSUS, a, um. Adj. [φλύαρος, Gl. L. G. & G. L. ἀδόλεσχος, L. G.] Quod verbis abundat. Cic. 7. Fam. 3. Habes epistolam, verbosiorem fortasse, quam velles.
Commentarii verbosi. Gajus in l. j. D. de orig. juris.
Forum verbosum. Ovid. 3. Trist. 12. 18.
Leges verbosæ. Ovid. 1. Amor. 15. 5.
Loci verbosissimi. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Loquela verbosa. Catull. in Camerium, 53. 20.
Simulatio verbosa. Cic. pro Muren. 30. Non solum ista vestra verbosa simulatio prudentiæ, sed etiam ipsa illa domina rerum sapientia.

VERBŌSE, Adv. [πολυμύθως] Multis verbis. Cic. pro Muren. 26. Satis verbose, sed quid postea? Et 7 Fam. 3. Hæc ad te scripsi verbosius.
Adhibere discrimina verbosius. Quintil. lib. 2. cap. 15.
Exponere aliquid verbosius. Quintil. lib. 3. cap. 11.

VERBOSĬTAS, ātis. f. [φλυαρία, Gl. G. L.] Firmicus lib. 6. cap. 11. Thersites fuit debilis, ridiculus, & garrula verbositate semper impatiens.

VERBATIM, Adv. [αὐτολεξεί] Aliquot versuum, qui huc transcripti ex Senecæ Octavia verbatim. Puto quosdam dixisse & Verbotim. H. St. Auctoris mentio cultro empectæ desecta est. Puto esse Lipsii, pro Verbotenus.

VERBĬFĬCĀTIO, ōnis. f. Cæcil apud Donat. in Ter. Eun. Quid tibi aucupatio est argumentum, aut de meo amore verbificatio est patri?

VERBĬGĔNA, æ. m. i. e. Christus. Prudent. Cathem. 3. 2.

VERBIGĔRO, [λογολέσχημαι] āre. Verba facere. Apul. Apol p. 321. Elmenh. Nimis multa est oratio, si velimus memorare, quæ ego contra responderim, quamdiu & quoties inter nos verbigeratum sit. [Ut Belligerare. At Gerere bellum dicimus, non item Verba gerere.

VERBILŎQUIUM, i. n. Fulgent. 1. Mythol. Aristotelis syllogismaticum verbiloquium.

VERCELLÆ, ārum. f. [Οὐερκέλλαι] Urbs Italiæ Transpadanæ, in regione undecima, Taurinis vicina, ut scribit Plin. lib. 3. cap 17. Sil. lib. 8 599.
    Vercellæ, fuscique ferax Pollentia villi. Vulgo *Verceil en Piedmont*.

VERCELLENSIS, e. Adj. ut, Vercellensis ager. Plin. 23. 7.

VERE, V. VERUS.

VERECUNDE, VERECUNDIA, VERECUNDITER, VERECUNDOR, VERECUNDUS. V. VEREOR.

VEREDO, [κύας τυχών] Gloss. Latinogræc. Quod Oedipo explicandum relinquimus.

VEREDUS, V. VERÆDUS.

VĔREOR, veritus sum, [ἐντρέπομαι, ὑφορῶμαι, φοβοῦμαι, Gl. L. G. εὐλαβοῦμαι, G. L.] ēri. Timere: proprie liberorum est, qui honesti gratia pudore moventur. Dictum, ut quidam volunt, quasi Valde reor, quia ea, quæ timemus, multi facere, ac diu cogitare solemus. Cic. pro Planc. 29. Is patrem veretur, ut deum. Idem de Senect. 81. Vos tamen deos verentes, qui hanc omnem pulchritudinem tuentur & regunt, memoriam nostri pie inviolateque servabitis.
Vereri & Metuere aliquem. Auctor ad Heren. lib. 4. 49. Licentia est, cum apud eos, quos aut vereri, aut metuere debemus, tamen, &c.
Metuebant eum servi, verebantur liberi. Cic. de Senect 37.
Vereri ac Timere ut differat, Liv. 39. 37. Veremur quidem vos, Romani: &, si ita vultis, etiam timemus: sed plus veremur & timemus deos immortales.
Bella vereri. Ovid. 5. Trist 10. 26.
Caritatem annonæ vereri. Cic. 5. Verr. 47. Et, quod caput est rei frumentariæ,

tariæ, campus Leontinus, cujus antea ſpes hæc erat, ut quum obſitum vidiſſes, annonæ caritatem non vererere.
Conſpectum patris vereri. Ter. Phorm 2. 2. 1.
Culpam vereri. Cic 1. de Orat. 113. Perge vero, Craſſe, inquit Mucius, iſtam enim culpam, quam vereris, ego præſtabo.
Pauperiem veritus. Hor. 1. Epiſt. 10. 39.
Reprehenſionem doctorum vereri. Cic. in Orat. 1.
Verbera vereri. Ovid 20. Epiſt. 77.
Vereor, Genitivo junctum, qui vice Accuſativi ſit apud veteres. Afranius, Optandum uxorem, quæ non vereatur viri. V. plura apud Nonium 9. 3. Conf. Veretur Imperſ. infra.
Vereri cum Dativo, Cic. 4. Acad. 138. Vos autem mihi veremini, ne labar ad opinionem, & aliquid adſciſcam, & comprobem.
Navibus veritus. Cæſ. 5. Bell. Gall. cap. 9.
Ab aliquo vereri, ne malum afferat, Ter. And. 3. 4. 3.
Ego dudum nonnihil veritus ſum, Dave, abs te, ne faceres idem,
Quod vulgus ſervorum ſolet, dolis ut me deluderes.
Ab aliquo vereri ſupplicium. Auctor ad Heren. 2. 28. Ergo & metus periculi hortabatur eum interimere, a quo ſupplicium verebatur.
De aliquo vereri. Cic. de Senect. 18. Carthagini, male jamdiu cogitanti, bellum multo ante denuntio: de qua vereri non ante deſinam, quam illam exciſam eſſe cognovero.
Magis vereor. V. MAGIS.
Dicere vereor.. Ter. And. 2. 1. 25.
Tune id veritus es? Cic. 1. Q. frat. 3.
Vereor ne. Ter Phorm.. 5. 8. 8.
Quid ad me ibatis? ridiculum: an verebamini,
Ne non id facerem, quod recepiſſem ſemel?
Vereor ne non ſit obligatus. Marcian. in l. Si mulier. §. ij. D. de jure dotium.
Non vereor ne meæ vitæ modeſtia parum valitura ſit in poſterum contra falſos rumores. Cic. 11. Fam. 27.
Veritus es, niſi iſtam artem oratione exaggeraſſes, ne operam perdidiſſes. Cic. 1. de Orat. 234.
Quod una quæque veſtrum veretur, ne in ſe conſpiciatur. M. Porcius Cato in Oratione pro lege Oppia apud Livium initio libri 34. An pro Ne non? an vero ita ſcribendum eſt? H. St. Habentur cap. 4.
Vereor num. Cajus in l. Potior. D. Qui potior, in pign. hab. Sed vereor, num hic aliud ſit dicendum.
Vereor quid ſit. Ter. And. 1. 4. 7.
Sed quidnam Pamphilum exanimatum video? vereor quid ſit. Cic. 7. Att. 7.
Vereor quorſum. Ter. And. 1. 2. 5.
Mirabar, hoc ſi ſic abiret, & heri ſemperlenitas
Verebar quorſum evaderet.
Vereor ut, pro Vereor ne non. Ter. Hec. 1. 2. 26.
Habet, ſed firmæ hæ vereor ut ſint nuptiæ. Idem Phorm. 5. 8. 72. At vereor, ut placari poſſit. Cic. 2. de Lege Agr. 57. Hoc quia vos fœdus non juſſeritis, veretur Hiempſal ut ſatis firmum ſit & ratum. Adde Cic. 12. Fam. 19.
Addo illud, quod vereor tibi ipſi ut probem. Cic. 6. Att. 1.
Veretur, Imperſonaliter. Pacuv. apud Non. 9. 3. Nihilne te populi veretur? Et Varro apud eundem, Non te tui ſaltem pudet, ſi nihil mei te vereatur?

VERENS, entis. [αἰδέμενος] Partic. Timens. Cic. 9. Fam. 16. Qui te ad ſcribendum incitavit, verentem ne Silius ſuo nuntio aliquid mihi ſollicitudinis attuliſſet.
Invidiam verens. Nepos 18. 7. 1.
Plagarum verens. Columel. lib. 6. cap. 2. Sed non inertes hujus pecudis mores, qui ſunt verentes plagarum & acclamationum. De bobus.

VERENTER, Adv. Sedul. 1. 8.
—ſanctoque verenter
Stare choro, & placidis cæleſtia pſallere verbis.

VERENDUS, a, um. aliud Partic. [αἰδέσιμος] ut,
Auguſta gravitate verendus. Ovid. 9. Met. 270.
Majeſtas verenda. Ovid. 4. Met. 539.
Patres verendi. Ovid. 3. de Pont. 1. 143.
Senex verendus. Claud. 2. in 1. Conſ. Stilich. 433.

VERENDA, ōrum. n. [αἰδοῖα] dicuntur, Corporis partes, quæ non niſi cum verecundia nominantur. Plin. 3. Epiſt. 14. Repente eum ſervi circumſiſtunt, alius fauces invadit, alius os verberat, alius pectus & ventrem, atque etiam, fœdum dictu, verenda contundit.
Carbunculi verendorum. Plin. 28. 15.

VERĒCUNDUS, a, um. Adj. [αἰδήμων, Gl. L. G. & G. L. αἰσχυντηρὸς, εὐλαβὴς, G. L. εὐλαβητικός, L. G.] Pudens. Plaut. Aſin. 5. 1. 6. Decet verecundum eſſe adoleſcentem. Cic. 1. de Legib. 50. Innocentes ergo & verecundi ſunt, ut bene audiant, & ut rumorem bonum colligant. Erubeſcunt: pudici etiam loqui de pudicitia. [V. interpp. An Pudice?
Verecundus in re aliqua. Cic. 12. Philipp. 11. Verecundioremque coram putamus, in poſtulando fore, quam fuerit tum, cum miſit mandata ad Senatum?
Impudens & Verecundus, contraria. Cic. 2. de Orat. 36. Habetis ſermonem bene longum hominis, utinam non impudentis: illud quidem certe, non nimis verecundi.
Parcus & verecundus in transferendo, cui Audax opponitur. Cic. in Orat. 81. Nec in faciendis verbis erit audax, & in transferendis verecundus & parcus, & in priſcis reliquiſque ornamentis & verborum & ſententiarum demiſſior. Alii aliter diſtinguunt.
Inimicus verecundus. Cic. 2. Philipp. 47. Tu autem eo liberior, quod ea in te admiſiſti, quæ a verecundo inimico audire non poſſes.
Puellæ verecundæ. Ovid. 1. Amor. 5. 7.
Puer verecundiſſimus. Petron. cap. 25.
Color verecundus. Hor. Epod. 17. 21.
Decor verecundus. Stat. 2. Silv. 1. 136.
Oratio caſta, verecunda, virgo incorrupta quodammodo. Cic. in Orat. 74.
Pudor verecundus. Ovid. 4. Triſt. 4. 50.
Rubor verecundus. Ovid. 1. Met. 484.
Tralatio verecunda, Minus dura, vel audax. Cic. 16. Fam. 17. Nam & doctrina, & domus, & ars, & ager etiam fidelis dici poteſt, ut ſit, quomodo Theophraſto placet, verecunda tralatio.
Verba parum verecunda. Quintil. lib. 10. cap. 1. i. e. Obſcæna.
Vita verecunda. Ovid. 2. Triſt. 354.
Vultus verecundus. Ovid. 14. Met. 840.
Verecundum eſt dicere. Quintil. lib. 7. cap. 10.
Compar. & Superl. exempla ſupra ſunt.

VERECUNDE, Adv. [αἰδημόνως] Cic. 5. de Finib. 6. Tum ille timide, vel potius verecunde, Facio, inquit, equidem.
Conſtanter & Verecunde, contraria. Cic. 2. de Finib. 115. Cyrenaici quidem non recuſant, veſtri hæc verecundius, illi fortaſſe conſtantius.
Modeſte ac verecunde. Liv. 26. 49. extr.
Gratulari alicui nimis verecunde. Cic. 7. Fam. 2.
Loquor jamdudum verecundius hac de re. Cic. 1. de Orat. 171.

VERECUNDĪTER, Adv. antiquum. Pomponius Macco, Virginem præteriens vidit duos ſenes, unum verecunditer non ducentem diſcipulum, verum ſcalpentem nates. Non. 11. 59.

VERECUNDIA, æ. f. Pudor. [αἰσχύνη, Gl. L. G. εὐλάβεια, ἐντροπὴ, G. L.] Licet Donatus Pudorem eſſe dicat mali facti: Verecundiam recti & honeſti. Cic. pro Quint. 39. Homo timidus, virginali verecundia. Idem 1. Off. 93. Verecundia, & quaſi quidam ornatus vitæ. Sic in Partit. 79. Cuſtos vero virtutum omnium, dedecus fugiens, laudemque maxime conſequens, verecundia eſt.
Sine verecundia nihil poteſt eſſe rectum, nihil honeſtum. Cic. 1. Off. 148.
Timiditas imitatur verecundiam. Cic. in Partit. 81.
Verecundia & pudor. Cic. 4. de Finib. 18. Hoc ſolum animal natum eſt pudoris & verecundiæ particeps.
Ætatis verecundia. Liv. 1. 3. i. e. Reverentia.
Oris verecundia. Suet. Domit. cap. 18. Commendari ſe verecundia oris adeo ſentiebat, &c. Verecundia oris, i. e. Vultu modeſto.
Adducere in verecundiam. Liv. 1. 21.
Cepit eum verecundia. V. CAPIO.
Tardatus verecundia. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Verecundia in rogando. Cic. 3. Q. frat. 1.
Verecundia, pro Modeſtia. Plin. 7. Epiſt. 2. Cauſas ſumma fide, pari conſtantia, nec verecundia minore defendit.
A verecundia, i. e. Præ verecundia. V. A vel AB.

VERECUNDOR, [ἐντρέπομαι, Gl. L. G. & G. L.] āri. Verecundia teneri. Plaut. Trin. 2. 4. 77.
Verecundari neminem apud menſam decet. Cic. 2. de Orat. 240. Nam quod Sp. Carvilio, graviter claudicanti ex vulnere ob Remp. accepto, & ob eam cauſam verecundanti in publicum prodire, mater dixit.
Verecundantur. Cic. in Hortenſ. Hi noſtri amici verecundantur, capti ſplendore virtutis. Ex Nonio 2. 921.

VERETRUM, i. n. [αἰδοῖον, Gl. L. G.] Idem. Membrum virile. Sueton. in Tiber. cap. 62. Excogitaverat autem inter genera cruciatus etiam, ut larga meri potione per fallaciam oneratos, repente veretris deligatis, fidicularum ſimul urinæque tormento diſtenderet.
Muliebre veretrum. Cæl. Aurel. Tard. 5. 8.

VERETILLA, æ. f. Veretillas a virorum pudendo Conchas quaſdam vocat Apulejus Apol. p. 296. Elmenh. propter ſimilitudinem. [Niſi forte Veretillum ſcripſit. An veneria concha eſt?

VERGĪLIÆ, ārum. f. [Πλειάδες, Gl. L. G. & G. L.] Stellæ ſunt, quæ & Pleiades, & Inſtitor veſtis dicuntur. V. INSTITOR. Ita appellatæ, quod earum exortu Ver finem faciat, ſeu quod circa æquinoctium vernum ſit earum ortus matutinus. Sunt autem ſeptem in Tauro locatæ, quarum ſigno exoriente, æſtas ſignificatur, occidenre hiems oſtenditur. Earum exortus ſit circa quintum Idus Majas, diſtans ab æquinoctio verno undequinquageſimo die. Plaut. Amph. 1. 1. 119.
Nec Jugulæ, nec Veſperus, neque Vergiliæ occidunt. Plin. lib. 16, cap. 25. Concipiunt Vergiliarum exortu. Cic. 2. de Nat. Deor. 112.
At propter lævum genus omni ex parte locatas
Parvas Vergilias tenui cum luce videbis. Ex poeta. Virg. 1. Georg. 138.
Navita tum ſtellis numeros & nomina fecit,
Pleiadas, Hyadas, claramque Lycaonis Arcton. Ubi Servius, Pleiades ſignum eſt ante genua Tauri, quod ortu ſuo primæ navigationis tempus oſtendit. Unde Græce Pleiades dicuntur ἀπὸ τοῦ πλεῖν, navigare; Latine Vergiliæ, a verni temporis ſignificatione, quo oriuntur.
Occaſus Vergiliarum. V. Occaſus, in OCCĪDO.
Terreſtres Vergiliæ, Vermiculi noctu lucentes, qui & Cicindelæ dicuntur, & Lampyrides. Plin. lib. 18. cap. 26. in fine, Lucentes per arva cicindelæ. Ita appellant ruſtici ſtellantes volatus, Græci vero Lampyridas. Ibid. cap. 27. Jam Vergilias in cælo notabiles caterva fecerat: non tamen his contenta, terreſtres fecit alias, veluti vociferans, Cur cælum intueris, agricola? Cur ſidera quæris, ruſtice? jam te breviore ſomno feſſum premunt noctes. Ecce tibi inter herbas tuas ſpargo peculiares ſtellas, eaſque veſpere, & ab opere disjungenti oſtendo: ac ne poſſis præterire, miraculo ſollicito. Videſne ut fulgor igni ſimilis alarum compreſſu tegatur, ſecumque lucem habeat & noctem? Paulo poſt, Cur etiam nunc altius ſpectas, ipſumque cælum ſcrutaris? Habes ante pedes tuos ecce Vergilias. In certis eæ diebus proveniunt, durantque fœdere ſideris hujuſce: partumque eas illius eſſe certum eſt.

VERGO, verſi, vel ſecundum Diomedem verxi, verſum, [ἐπικλίνω, Gl. G. L.] ĕre. Frequentius in tert. perſ. VERGIT. [ῥέπει, ἐπικέκλιται, καὶ ἀνατρέπεται, Gl. L. G.] neutrum verbum, & nonnunquam Deponens, ſignificat Declinare. Virg. 12. Æn. 727.
Quem damnet labor, & quo vergat pondere letum.
Vergere ad. Cic. 11. Philipp. 26. Et ejus auxilium ad Italiam vergere, quam ad Aſiam maluiſſemus
De ſitu loci. Cæſ. 1. Bell. Gall. 1. Vergit ad Septemtriones.
Ad imum vergere. Hor. de Arte Poet. 378.
Vergere in. Cic. 2. de Nat. Deor. 120 Ut, omnibus ejus partibus in medium vergentibus, (id autem medium, infimum in ſphæra eſt,) nihil interrumpat.
In longitudinem vergere. Cæſ. 1. Bell. Civil. 45.
Ætas vergit. Tacit. 2. Ann. 43.
Venenum vergere alicui, Active, pro Miſcere, fundere. Lucret. lib. 5. 1008. [An Porgere? Sed V. ſeq. dict.

VERGOR, vergi. Paſſiv. Lucan. lib. 1. 54.
Nec polus adverſi, calidus qua vergitur, Auſtri. Stat. 4. Silv. 4. 69.

— nos facta aliena canendo
Vergimur in fenium. Idem 6. Theb. 211.
Spumantefque mero pateræ verguntur. V. Prifcian. p. 798.

Vergens, entis. Partic. [συννεύων] Lucan. lib. 2. 624.
Illyris Ionias vergens Epidamnus in undas.
Annis vergens. Tacit. 13. Ann. 19. Impudicam, & vergentem annis dictitans.
Anni vergentes in fenium. Lucan. lib. 1. 129.
Die jam vergente ingreffus Senatum, i. e. Inclinato. Suet. in Othon. cap. 7.
Dies vergens in noctem. Senect. Thyeft. 9.
Ora Hecates vergentia in tres partes. Ovid. 1. Faft. 141.

Vergobrĕtus, i. m. Celtarum lingua Summus erat apud Heduos magiftratus, qui creabatur annuus, & vitæ necifque in fuos habebat poteftatem. Cæf. 1. Bell. Gall. cap. 17.

Veridicus, &c. Verisimilis, Veritas. V. verus.

Vermiculus, &c. V. vermis.

Vermis, is. m. [σκώληξ, Gl. L. G. & G. L.] a Vertendo dicitur, quod fefe torquendo vertat, & ita repat. Plin. lib. 19. cap. 18. Vulgo vero fi dulcedo noceat, & vermes radicibus inhæreant, remedium eft amurca pura, &c. Lucret. lib. 2. 870.
Quippe videre licet vivos exfiftere vermes
Stercore de tætro.
In Gloff. Græcolat. Synonym. exftat. Vermex. [Quod alias non legi.

Vermĭfluus, a, um. Adj. Paulinus,
Vulnere vermifluo fœtidus interiit.

Vermĭcŭlus, i. m. dimin. [σκωλήκιον, Gl. G. L.] Plin. lib. 10. cap. 62. Jam obituris muribus vermiculum in capite gigni tradunt. Lucret. lib. 2. 898.
Vermiculus, Coccus vel coccum. Ifidor. 19. 28. Κόκκος Græci, nos rubrum, feu vermiculum dicimus. Eft enim vermiculus ex filveftribus frondibus. V. Plin. 24. 4. & Salmaf. ad Solin. p. 192. & 854. [Gloff. Græcolat. Κόκκος, βάμμα. Vermicula, hoc coccum. Gall. *Vermeil*, & *Vermillon*. In Gloff. exftat. & Vermiculum. & g. n.
Vermiculus, βάλανος, σκώληξ, Vermiculi, βάλανοι, ἐπὶ τῶν κλείθρων, καὶ ὀβελίσκοι. Gloff. Latinogræc.

Vermiculus, a, um. Adj. Coccinus. ut, Vermiculæ pelles apud Hieronymum.

Vermiculōsus, a, um. Adj. Pallad. 12. c. 6. Poma caduca & vermiculofa.

Vermiculor, [σκωληκῶμαι, τερηδονίζομαι] āri. Vermiculari dicuntur arbores, in quibus vermes in cortice generantur. Eft igitur Vermiculari, Vermiculis infeftari. Plin. lib. 17. cap. 24. Vermiculantur magis minutæ quædam arbores, omnes tamen fere, idque aves cavi corticis fono experiuntur.

Vermiculans, antis. Partic. ut, Vermiculans pulfus. V. Formicans, in formica.

Vermiculatus, a, um. Adj [σκωληκόβρωτος, Gl. G. L.] Vermibus infeftatum.
Vermiculatum opus dicitur, Quod parvis teffellis infititiis aptum atque confertum eft. Plin. lib. 35. cap. 11. Nec tantum ut parietes toti aperiantur, verum & interrafo marmore, vermiculatifque ad effigies rerum & animalium cruftis. Budæus.
Vermiculatum, eft Minutis fegmentis elaboratum, veluti vermiculis exilibus concinnatum. Cic. de Orat. 169.
Quam lepide lexeis compoftæ, ut tefferulæ, omnes
Arte, pavimento, atque emblemate vermiculato. V. Nonium 2. 918. & fupra Teffellatus, in tessera.

Vermiculāte, Adv. Teffellatim. Quintil. 9. 4. p. 864. Burm. Relicto rerum pondere tefferulas ftruet, & vermiculate inter fe lexeis committet.

Vermiculātim, Adv. Idem. apud Zenon. Veronenf.

Vermiculatio, ōnis. f. [σκωλήκωσις] eft quum enatis vermiculis & beftiolis, fegetes, arborefve infeftantur. Plin. lib. 17. cap. 11. Neque vermiculationi obnoxium.

Vermĭna, orum. n. plur. [στρόφος] Dolores corporis, qui quodam minuto motu inteftina, quafi vermes, fcindere videntur. Hic dolor Græce στρόφος dicitur. Hæc Feftus. Plinius, Magi eo vermina & dyfenteriam curari putant.
Sæva vermina. Lucret. lib. 5. 995.
Donicum eos vita privarant vermina fæva. I. e. Sævi dolores. [Quafi Vertimina, ut vult Dacer. a Verto. Sed apud Lucret Vermina, funt Ipfi vermes, quod nomen ad huc Galli ufurpant. Apud Plin. omnino Tormina fcribendum, quæ Feftus imperite cum illo altero inteftinorum morbo, Lumbricis nempe alvum infeftantibus, confudit.

Verminōsus, a, um. Adj. Quod vermes in fe alit. ut, Verminofæ aures. Plin. lib. 20. cap. 14.
Fici verminofæ. Idem 17. 28.
Lignum verminofum. Idem 17. 10.

Vermĭno, [σκωληκιάω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Vermes habere. Cornelius Celfus, Nihil eft perniciofius pueris dum verminant. Perottus. [Non memini me apud Celfum hæc legere.
Vermino, Vermes gigno. Seneca lib 2. Natur. Quæft. cap. 31. Malorum ferpentum & aliorum animalium, quibus mortifera vis ineft, quum fulmine icta funt venenum omne confumitur. Unde, inquit, fcis? In venenatis corporibus vermis non nafcitur. Fulmine icta, intra paucos dies verminant.
Verminare quoque fignificat Cum quodam pruritu fcabendi moleftare. Martial. lib. 14. 23. de aurifcalpio,
Si tibi morofa prurugine verminat auris,
Arma damus tantis apta libidinibus.
Verminari, pro Torqueri, a vermibus deductum verbum, quod facile fe torqueant, inquit Nonius 1. 189. Varro; Septimo, inquit, menfe verminari cœpit, partum putavit propinquum. V. Senec. de Vit. beat. cap. 17.
In Gloff. Græcolat. non Vermino, fed Vermico exftat.

Verminans, antis. Partic. Arnob. 1. p. 30. Verbo Chriftus compefcuit verminantium membrorum cruces.

Verminatum, i. n. [σκωληκίασις] Gloff. Græcolat.

Verminatio, ōnis. f. [σκωληκίασις] Morbus præfertim jumentorum. Plin. lib. 28. cap. 1. Iifdem fanari, demiffis in fauces jumentorum, verminationes notum eft. Idem lib. 30. cap. 15.
Verminatio, pro Acriori punctione doloris, in qualibet corporis parte. Sen. Epift. 79. Omnium iftorum prima verminatio vexat, impetus mora exftinguitur. Loquitur de podagra, chiragra & morbis articularibus.
Verminatio, Capitis dolor, ubi intus videtur arrodi cerebrum Sen. Epift. 96. Quod oculorum, auriumque tormenta, & cerebri æftuantis verminationes?

Verna, æ. c. [οἰκογενὴς, Gl. L. G. & G. L. οἰκότριψ, G. L.] Servus domi noftræ natus ex ancilla noftra aut fervo. Plaut. Mil 3. 1. 103.
Quid, nutrici non miffurus quicquam, quæ vernas alit? Cic. 9. Fam. 15. Bellienus, verna Demetrii, qui ibi cum præfidio erat, &c.
Vernas Feftus & Nonius dictos volunt Vere ex ancillis in villis natos, quod tempus illud maxime naturale feturæ eft. Stuckius in Antiquit. Convivalibus 144. b. Quære apud hos, an ita legatur. H St. Verba ipfa Pauli fupra funt, ex Fefto pæne ad verbum defcripta, qui omnes infuper Quirites in principio Vernas dictos docet. At Nonius 1. 206. Vernas veteres appellabant, qui fere facro fuerant nati, & habebatur nomen hoc pro vitabili maledicto. Quod tamen ex adfcribtis Plauti, Luciliique locis difficulter eruas. V. infra paulo.
Turba vernarum. Tibul. lib. 2. 1. 23.
Lactei vernæ. Martial. lib 3. 58. Domitius legit Lutei, id eft, fordidi.
Procaces vernæ. Hor. 2. Serm. 6. 66.
Puer verna. Hor. 1. Serm. 2. 117.
Satur verna. V. satur.
Tuberes vernæ. V. tuber.
Verna, Qui vere facro natus eft: & habebatur nomen hoc pro Vitabili maledicto. Plaut Amph. 1. 1. 25. Hic, qui verna natus eft, queritur. Et iterum 4. 2. 13.
Cum cruciatu tuo ifthæc hodie, verna, verba funditas. Nonius 1. 206.

Vernus, a, um. Adj. [οἰκογενὴς, οἰκότριψ, Gl. G. L.] Idem.
Vernus, a Ver ductum, V. in ver.

Vernŭla, æ. c. [οἰκογενὴς, Gl. L. G. & G. L] dimin. Martial. lib. 14. 54.
Si quis plorator collo tibi vernula pendet. Juven. 10. Sat, 117.
Quem fequitur cuftos anguftæ vernula capfæ.

Vernăcŭlus, a, um. Adj. [οἰκότριψ, ἐπιχώριον, Gl. L. G. οἰκογενὴς, G. L.] Omne quod domi noftræ nafcitur, vel in noftra patria, ut ait Valla lib. 1.
Artifices vernaculi. Liv. 7. 2. i. e. Domeftici.
Confilium vernaculum. Plaut. Pœn. 4. 2. 105.
Feftivitas antiqua & vernacula. Cic. 9. Fam. 15.
Lingua vernacula dicitur, vel Servilis, vel Plebeja, qua tanquam communi ac naturali omnes vulgo loquuntur: linguam Maternam hodie vocamus.
Mos vernaculus, i. e. Domefticus vel patriæ.
Res quotidianæ & vernaculæ. Cic. 3. de Orat. 90.
Volucres vernaculæ: cui Advenæ opponuntur. Varro 3. de R. R. cap. 55. Præterea volucres, quum partim advenæ fint, ut hirundines & grues: partim vernaculæ, ut gallinæ & columbæ.
Vernaculum, Proprium ac peculiare. Plin lib. 14. cap. 2. Potiffima nobilitas datur uvis peculiaribus atque vernaculis Italiæ.
Vernaculum, Quod a nobis domeftica confuetudine ufurpatur. Cic. de Clar. Orat. 27. Nec fcio quo fapore vernaculo. Idem 5. Verr. 141. Non ut folemus in defenfionibus dicere, crimen domefticum ac vernaculum.
Vernaculum, [ἐαρινὸν] aliquando dicitur Quod eft veris. Plin lib. 17. cap. 22. Vernacula putatio, dejectis per ramos vitium crinibus, circumveftit arborem, crinefque ipfos uvis. Quo in loco non putarim Vernam fignificari putationem, fed Eam, quæ tum effet illic vulgaris. Mox enim fequitur, Gallica in traduces porrigitur, &c.

Vernacŭlus, i. m. Verna, fervus. Profper. Aquitan. de Prædict. 1. 11. Vernaculus meus mihi hæres erit.
Vernaculi, Malis moribus homines. Senec de Benef. 6. c. 11. pr. Alter apud proximum circulatorem refedit: & quum vagus atque erro vernaculis congregatur, & ludit, tranfeuntem Platonem, quem non quæfierat, invenit. [Servulum fcilicet ceffatorem intelligit, erronem & fe vernaculis ludentibus aggregantem.

Vernālis, e. Adj. Ad vernas pertinens, fervilis. ut, Vernales allucitæ. Petron. Fragm. p. 674.
Corpus vernale. Corn. Gall. 9. v. 63.

Vernalĭter, Adv. [δουλικῶς] i. e. Serviliter. Hor. 2. Serm. 6. 108.
— necnon vernaliter ipfis
Fungitur officiis. Quod alii Luxuriofe, alii pro Adulatorie exponunt, quibus hæc vivendi ars eft. Meliores libri habent Verniliter.

Vernīlis, e. Adj. [πολιτικὸς, Gl. L. G.] Idem quod Servilis, five Scurrilis.
Blanditiæ verniles. Tacit. 2. Hift. 59. extr. Quamvis odium Vitellius vernilibus blanditiis velaret. h. e. Servilibus, & adulatoriis, ut ait Rhenanus in Caftigationibus in Tacitum.
Dictum vernile. Tacit. 3. Ann. 32. h. e. Scurrile, procax.

Vernilĭtas, ātis. f. [βωμολοχία] Scurrilitas. Plin. lib. 34. cap. 8. Puerum fubdolæ ac fucatæ vernilitatis.
Vernilitatem vocant quicquid contrarium eft Ingenuitati. Senec. Epift 69. Hæc, feu levitas eft, feu vernilitas, punienda eft promittendi facilitate. Loquitur de protervia petendi, quod impetratum nolis.
Imbui vernilitate. Qnintil. lib. 1. cap. 11.
Servilis vernilitas. Quintil lib. 1. cap. 11.

Vernilĭter, Adv. [κολακευτικῶς] Scurriliter, feu adulatorie: a vernis, quibus hæc vivendi ars eft. Cæcilius Venatore, Credo minus tandem hoc fit verniliter. Nonius 1. 205. Al. Vernaliter. Et Senec. de Benefic. 2. 11. Et hæc ipfa, non verniliter, nec ea figura, &c. V. vernaliter.

Vernulitus, i, m. apud Stuckium in Antiq. Convivalibus. Vernilitus quoque a veteribus pro adulatore ufurpatur, quod hæc vivendi ars vernarum propria fit. Cæcil. Credo nimis tandem hic fit vernulitus. Vernæ proprie funt Servi domi nati, quorum quoniam propria eft fcurrilitas, hoc eft impudens quædam & ftolida dicacitas, hinc Verna & Vernaculus accipitur pro Scurra, qui improba & fervili dicacitate utitur. Mart. Vernaculorum dicta Sordidum dentem appellat. Tibullus inquit
— confuefcit amantis
Improbus in dominæ ludere verna finu. H St. Apud Cæcil. Forte Adv. Vernulitus, ut Pugnitus & alia ejufmodi, quæ ex eodem adducunt Grammatici. Non. Verniliter legit. V. in ipfa dict Apud Tibull. 1. 5. 26. Garrulus, non Improbus, legitur in libris emendatis.

Vernatilis, **Vernatio**, **Vernicomus**, **Vernifer**, **Verniboseus**, **Verno**, **Vernus**. V. ver.

Vernilāgo, ĭnis. f. Carduus ſilvaticus. Apul. de Herb. cap. 109.

Vero, ōnis. m. Telum. Aurel. Vict. de Cæſ. cap. 17. Cum ipſe ferrum objectum veronibus plumbeis uteretur. Al. Mucronibus. V. Interp.

Vēro, Diſcretiva conjunctio, [δὲ, γεμὴν, μᾶρτοι] ut, Achilles quidem fortis fuit, Ulyſſes vero aſtutus. [A Verus Adj. ubi V.

Ain' vero, indignantis. Plaut. Amphit. 1. 1. 128. Ain' vero, verbero?

Eſt vero ita, ſed tamen huic amœnitati quam ex Quinto ſæpe audio. Cic. 2. de Legib. 7.

Eſt vero, Ironice. Cic. 1. Fam. 9. Eſt vero probandum, qui & ſumma voluntate ceſſerit, & egregia animi alacritate abfuerit. Budæus.

Obſtat vero etiam patris judicium. Apud Livium lib. 40. 507. Feirab. Ubi jam tertio repetitum Obſtat. H. St. Exſtat cap. 9.

Mirum vero, per ironiam dictum. Ter. And. 4. 4. 16.

Mirum vero, impudenter mulier ſi facit
Meretrix. Cic. pro Flacc. 19. Mirandum vero eſt, homines eos, &c. h. e. Nequaquam mirari debemus.

Vero, his dictionibus ſolet jungi, Neque, nec, tum, age, ſane, jam enim, at, quaſi, ceu, nunc: ut, Neque vero, nec vero, tum vero, age vero, ſane vero, jam vero, enim vero, at vero, quaſi vero, ceu vero. Cum quibus particulis raro Autem particula jungi ſolet.

At vero nos, docti ſcilicet a Græcia, hæc & a pueritia legimus & diſcimus. Cic. 2. Tuſc. 27.

Aut vero, pro Aut etiam. Cic. 6. Verr. 78. Quem tibi hominem, invitis diis immortalibus, aut vero deum, tantis religionibus eorum violatis, auxilio futurum putas? Budæus.

Eja vero. Plaut. Rud. 2. 3. 9.

Sed Pleuſidippus, tuus herus ubi amabo eſt? TR. eja vero
Quaſi non ſit intus. [Pro, Eja, quaſi vero V. in QUASI.

Et vero. Cic. 1. Q. frat. 1. 6. Tibi & fuit hoc ſemper facillimum, & vero eſſe debuit.

Et vero etiam. Cic. 16. Att. 17. Qua quidem voluntate eſſe erga Atticum ſæpe præſens & illi oſtendiſti, & vero etiam mihi.

Jam vero. Plin. lib. 18. cap. 6. Latifundia perdidere Italiam, jam vero & provincias.

Ita vero, Ironice. Plaut. Ita vero: ut tu ipſe me dixiſſe dictites. h. e. Mirum quin tibi hoc dicam, ut poſtea me accuſes proditi arcani. Bud.

Nec vero, Nec etiam. Cic. de Univerſ. 11. Nihil porro igni vacuum videri poteſt, nec vero tangi, quod careat ſolido. Idem de Orat. Non enim omnis fortuna, non omnis honor, non omnis ætas, nec vero locus aut tempus, &c.

Niſi vero. Cic. in Verr. act. ult. Niſi vero exiſtimatis, &c. Quaſi dicat, Nihil minus eſt credibile.

Non vero. V. NOM.

Nunc vero. V. NUNC.

Nunc vero jam. V. NUNC.

Sane vero, Ironice. Ter. in Eun. 1. 2. 9.

Sane quia vero hæ mihi patent ſemper fores. Budæus.

Sed vero, ut At vero. Cic. pro Cluent. 18. Sed ea vero ſic agit, ut prorſus reticere nullo modo poſſit.

Vero, cum pronomine Ego, non tam diſcretionem interim ſignificat, quam (ut Hermolao placet) confirmationem, pro Quinetiam, Vel Etiam. Plinius in præfatione totius operis, Proinde occupantibus locum faveo: ego vero & poſteris. Sic legit Hermol.

Ego vero, ſæpe veluti in reſpondendo adhibetur, ſignificatque Profecto, vel Certe, vel potius γὲ Græcum. Cic. 3. Att. 13. Nam quod ſcribis te audire, me etiam mentis errore ex dolore affici, mihi vero mens integra eſt. Idem, Quod laudas quia oblivifci me ſcripſi ante facta & dicta noſtri amiai, ego vero ita facio. Idem 7. Fam. 33. Quas ſi, ut volumus, exceperimus: ego vero multam ſalutem & foro dicam & curiæ.

Ego vero, Servi, vellem. initio epiſt. Vide mea Schediaſmata. H. St. Ad Fam. 4. 6. Ubi tamen obſerves, Reſponſoriam eſſe.

Ego vero in principio epiſtolæ. Cic. 5. Att. 1. Ego vero & tuum in diſceſſu vidi animum, & meo ſum ipſe teſtis.

Ego veo; aliter. Cic. 1. Q. frat. 3. Quum enim te deſidero, fratrem ſolum deſidero. Ego vero ſuavitate prope fratrem, prope æqualem, obſequio filium, conſilio parentem.

Ego vero, permittentis eſt, & concedentis. Cic. de Clar. Orat. 300. Tum Brutus, De iſto poſtea, ſed tu, inquit, in me intuens, orationes nobis veteres explicabis? Ego vero, inquam, Brute, ſed in Cumano. Ter. Heaut. 3. 2 26.

Eho laudas qui heros fallunt? C. in loco,
Ego vero laudo. Cic. 1. de Fin. 28. Verum igitur percurri omnem Epicuri diſciplinam placet, &c. Tuo vero id quidem, inquam, arbitratu. q. d. Utique laudo, &c.

Item. Tum Atticus, Nunc dicam, opinor, quod ſentio. Tu vero, inquam, Attice. H. St.

Id vero. Ter. in prol. Eun. 33.

— ſed eas fabulas factas prius
Latinas ſciſſe ſeſe, id vero pernegat. Pro Id demum.

Id vero, ubi Vero expletiva vel ornativa eſt. Ter. Eun. 5. 4. 8.

Id vero eſt, quod ego puto mihi palmarium me repetiſſe. Ubi ait Donatus; Niſi ornativum eſſet Vero, nihil ſignificaret.

Ille vero, pro Immo vero, vel Ille etiam. Cic. 2. de Divin. 114. Idem pro Cœl. 47. Nihil igitur illa vicinitas redolet? nihil hominum fama? nihil Bajæ denique ipſæ loquuntur? Illæ vero non loquuntur ſolum, verum etiam perſonant.

Ille vero, Ille certe. Cic. Att. De Lepido vero & Tullio, quod quæris, illi vero non dubitant, quin Cæſari præſto futuri, in Senatumque venturi ſint.

Ipſe vero, ille vero. Cic. 2. de Nat. Deor. 27. Ipſe vero aër, qui natura maxime frigidus, minime eſt expers caloris: ille vero & multo quidem calore admixtus.

Tu vero, ſimilem uſum habet, quem Ego vero. Ter. Eun. 4. 4. 20.

Quem tu vero videre velles, Phædria. V. in Egovero.

Legitur & cum nominibus. Ter. Eun. 3. 5. 28.

Illa ilico ubi accepit, læta vero ad ſe abducit domum.

Vero, auctore Donato, particula eſt, quæ ironiam aliquando juvet. Virg. 4. Æn. 93.

Egregiam vero laudem, & ſpolia ampla refertis,
Tuque, puerque tuus.

Vero, ironicôs, cum Accuſativo aliquando. Cic. 13. Philipp. 25. Turpem vero actionem, qua defenditur ampliſſimi auctoritas ordinis contra crudeliſſimi gladiatoris amentiam. Hic manifeſta eſt ironia.

Vero, pro Interjectione ſtomachantis, accipi ait Donatus in illo Eun 5. 3. 3. Move vero ocius te, nutrix.

Vero, are. V. VERUS.

Vero, ōnis. m. Fluvius Celtiberiæ, a quo populi Verones dicti ſunt, circa eum habitantes.

Verōmandui, orum. m. [Ῥαμάνδυες] Galliæ Belgicæ populi, quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 17. Et Cæſ. 2. Bell. Gall. 16. Vulgo *Vermandois*.

Vērōna, æ. f. [Οὐήρωνα] Urbs Venetiæ a Gallis olim condita, duce, ut quidam opinantur, Brenone, a quo Brenona primum, deinde mutatis conſuetudine litteris, Verona appellata. Galli enim quum novas ſedes quærere ob inteſtinas diſcordias, & aſſiduas domi diſſenſiones cogerentur, in Italiam venere: expulſiſque inde cultoribus, Mediolanum, Comum, Brixiam, Bergomum, Tridentum, Vicentiam condiderunt. Veronam magna ex parte alluit fluvius omnium amœniſſimus Atheſis, qui ex Tridentinis Alpibus ortus, non longe a foſſa Clodia Pado miſcetur. Clara hæc urbs ſolo, ac frugum & fructuum omnium ubertate, tum alumno Catullo poëta. Ovid. 3. Amor. 15. 7.

Mantua Virgilio gaudet, Verona Catullo. Hinc

Veronensis, e. Adj. ut

Ager Veronenſis. Plin. lib. 9. cap. 22.

Campi Veronenſes. Aurel. Vict. Epit. cap. 53.

Juvenum Veronenſium flos. Catul. de Cœlio & Quintio, 97. 2.

Verpus, i. m. Medius digitus eſt: a verrendo podice dictus.

Verpus, [λειπόδερμος, ψωλὸς] Homo renudatam glandem penis habens. Quod in rebus turpibus habitum fuit. Qua de cauſa & a Plauto Pœn. 5. 5. 33 Deglupta mænas probroſiſſime dicitur: & Judæi ob eam partem nudatam & retectam, Apellæ, recutiti, verpi, per ſummam contumeliam vocabantur. Sic & ψωλὸς a Græcis etiam uſurpatur. Catullus,

Verpus præpoſuit Priapus ille. Ex Turneb.

Verpi dicti ſunt Judæi, quod ſanguinis fluxum patientes, medio digito verrendo podici utuntur, vel potius quia ſunt recutiti: unde & Apellæ dicuntur. Juven. 14. Sat. 104.

Non monſtrare vias, eadem niſi ſacra colenti:
Quæſitum ad fontem ſolos deducere verpos.

Verpa, æ. f. [ψωλὴ] Mentula recutita. Martial. lib. 11. 95.

Jam niſi per ſomnum non arrigis: & tibi, Mevi,
Incipit ad medios mejere verpa pedes. Catull. ad Memmium, 26.

— nam nihilo minore verpa
Farti eſtis. [Conf. Priap. Carm. 34.

Verra, æ. f. Ara fuit Romæ, ad quam orabant ne Agrippæ naſcerentur.

Verres, is. m. [Βέῤῥης] C. Verres, functus Quæſtura & Prætura urbana, patre C. Verre vivo, & prætextato filio, & filia nupta, ſucceſſit in Sicilia Prætor C. Sacerdoti: atque in ea per triennium libidinoſe avareque verſatus, decedens tandem, ſuccedente Metello, repetundarum reus a Siculis poſtulatus eſt. Qui M. Tullium ad accuſandum deſcendere compulerunt, jam pridem ipſis neceſſitudine copulatum, quum Quæſtor in Sicilia fuiſſet, Auctor Aſconius Pedianus. [Apud quem reliqua & apud ipſum Tullium in ſeptem Verrinis actionibus V. & brevius apud Fabric. in Vit. Cic.

Verrēus, a, um. Adj. ut, Lex Verrea. Cic. 3. Verr. 117.

Verrēa, orum. n. [Βέῤῥεια] Feſta ſive ſacra ſolennia a Verre inſtituta. Cic. 4. Verr. 53. At vero præclarum diem repoſuiſti, Verrea ut agerent, & ut ad eum diem, quæ ſacris epuliſque opus eſſent, in complures annos locarentur.

Verres, vel **Verris**, is. m. [κάπρος, Gl. L. G. & G. L. πωλικρὸς, σφάλαξ, L. G.] Porcus maſculus. Varro de R. R lib. 2. cap. 4. de ſue loquens, Caſtrantur verres commodiſſime anniculi, utique ne minores quam ſemeſtres: quo facto nomen mutant, atque e verribus dicuntur majales. Hor. 3. Carm. 22. 7.

Imminens villæ tua pinus eſto,
Quam per exactos ego lætus annos
Verris, obliquum meditantis ictum,
Sanguine donem.

Verrem, ad Hominem maſculum tranſtulit Plaut. Mil. 4. 2. 66.

— niſi huic verri affertur merces,
Non hic ſeminio ſuo quamquam porculam partiturus eſt.

Verrīnus, a, um. Adj. [τ̃ κάπρου] Quod eſt verris. Plin. lib. 28. cap. 10. Simili modo verrinum jecur, exemptis duntaxat fibris, quatuor obolorum pondere. Ibid. cap. 9. Adipe verrino confici.

Verriculum, V. VERRO, ĕre.

Verriculātus, a, um. Adj, Columel. lib. 2. cap. 21. Sunt autem metendi genera complura: multi falcibus verriculatis: atque iis vel roſtratis, vel denticulatis: medium culmum ſecant. Niſi quis malit legere Verticulatis, aut potius Vermiculatis. Alii legunt Vericulatis, alii Veruculatis.

Verro, verri & verſi, verſum, [σαρῶ, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Trahere. Virg. 1. Æn. 63.

Ni faciat, maria ac terras, cælumque profundum,
Quippe ferant rapidi ſecum, verrantque per auras.

Æquora verrentes venti. Lucret. lib. 5. 267.

Arenæ verruntur cauda. Ovid. 10. Met. 701.

Cærula verrunt nautæ. Virg. 3. Æn. 208.

Dapes diripiunt verruntque. Valer 4. Argon. 454. De Harpyiis.

Freta verrebant remi. Ovid. 3. Amor. 8. 43.

Vada livida remis verrunt. Virg. 6. Æn. 320.

Verrere, Mundare, quod trahendo ſordes mundentur. Apud Plaut. in Merc. 2. 3. 63. Verre ædes. Juven. 14. Sat. 60.

Verre pavimentum, nitidas oſtende columnas. Cic. in Parad. 5. Qui tergent, qui ungunt, qui verrunt, qui ſpargunt, &c.

Versus, a, um. Partic. [συστραμμένος] Virg. 1. Æn. 482.

— & verſa pulvis inſcribitur haſta. [Ut vult Serv. Sed rectius Verſa, i. e. Inverſa, a Vertor. Servii comment. h. l. mutilatus eſt. Spumant freta verſa lacertis. Idem 5. Æn. 141.

VERRICULUM, i. n. [σαγήνη, Gl. L. G. & G. L.] Rete piscatorium, quod verrendo, i. e. trahendo educitur. Servius in illud 1. Æn. 63.

—verruntque per auras. Verrere (inquit) est trahere, a rete, quod verriculum dicitur. V. Everriculum, in EVERRO. Val. Max. lib. 4. cap. 1. ext. 7. de septem sapientibus, A piscatoribus in Milesia regione verriculum trahentibus quidam jactum emerat.

Missile verriculum. Veget. de Re Mil. 2. 15. Al. Veruculum.

VERRUCA, æ. f. [ὄχθος] Locus in monte editior. Cato in libris Originum, Maturum censeo, inquit, si rem servare vis, faciundum, ut quadringentos aliquos milites ad verrucam illam ire jubeas: eam uti occupent imperes, horterisque. Ex Gellio lib. 3. cap. 6. ubi Verrucam, Locum editum, asperumque interpretatur. [A vitio corporis, puto, translatum. Verruca, [ἀκροχορδὼν, μυρμηκία, ἢ μυρμηκιά, Gl. L. G. & G. L.] Caruncula eminens in corpore sine pruritu. Plin. lib. 20. cap. 12. Ocimum verrucas, misto atramento sutorio, tollit.

Sessiles verrucæ. Plin. lib. 37. cap. 2. Verrucæque, non eminentes, sed sessiles.

Ad alia vitia transtulit Hor. 1. Serm. 3. 73.

Qui, ne tuberibus propriis offendat amicum,
Postulat; ignoscet verrucis illius: æquum est
Peccatis veniam poscentem reddere rursus.

Maculæ & verrucæ gemmarum. Plin. lib. 37. cap. 3.

VERRUCULA, æ. f. dimin. [ἀκροχορδόνιον, Gl. L. G μυρμηκία, G. L.] Columel. lib. 7. cap. 6. Caper, cui sub maxillis binæ verruculæ collo dependent, optimus habetur.

VERRUCOSUS, a, um. Adj. [μυρμηκίας, Gl. L. G.] Homo verrucis plenus, & varias eminentes partes habens. Verrucosa loca, Inæqualia, & diversas partes eminentes habentia. Translate Pers. 1. Sat. 77.

Sunt quos Pacuviusque & verrucosa moretur
Antiopa, &c. h. e. Aspera, non perpolita.

VERRUCOSUS, Cognomen Q. Fabii Maximi, qui & Cunctator & Ovicula dictus est, quem in claris oratoribus commemorat. Cic. de Clar. Orat. 57.

VERRUCARIA, æ. f. [ἡλιοτρόπιον] Herba, quæ verrucas tollit. Plin. lib. 22. c. 21. Verrucas cum sale tollit succus e folio: unde nostri verrucariam herbam appellavere, aliis cognominati affectibus digniorem. [An Ab aliis?

VERRUNCO, are. Verrere, inquit Festus, unde Averrunco compositum: de quo vide suo loco. Cic. 1. de Divin. 45.

Perpropinqua hæc bene verruncent populo. Ex poeta. Et Liv. 29. 27. Divi Divæque, quæ geruntur, uti ea bene mihi verruncent. V. ibi Gronov.

VERSICOLOR, VERSICULUS, VERSIPELLIS, VERSO, are. VERSURA, VERSUS, partic. nomen, præpositio, adverb. V. VERTO, vertis.

VERSUS, Partic. a Verro, V. VERRO.

VERSUTUS, VERSUTILOQUUS. V. VERTO.

VERTAGUS, i. m. Canis nomen, dictus veluti Fertrahus, a fera scilicet trahenda ad dominum, G in vicem elementi H transeunte, ut in Tragula, quam a Trahendo nomen habere grammatici affirmant. Martial. 14. 200.

Non sibi, sed domino venatur Vertagus acer,
Intactum leporem qui tibi dente refert. Gratius poëta Vertraham appellare videtur, etsi tempus syllabæ mutet, Cyneg. v. 203.
Et pictam macula Vertraham delige falsa. Ex Turneb. 18. 1.

VERTEBRA, VERTEBRATUS, VERTEX, VERTICILLUM, VERTICULUM, VERTIGO, V. VERTO.

VERTO, ti, sum, [στρέφω, Gl. G. L.] ere. a Vere dicitur: quia Vere annus incipit verti. Ter. Heaut. 5. 1. 73. Redigam, ut quo se vertat nesciat.

In Africam se vertit Auster. Cæs. 3. Bell. Civil. 26.

In fugam vertere aliquem, Cogere ut fugiat. Liv. 30. 33.

Arma vertere adversus Carthaginenses Romani. Liv. 24. 47.

Arma vertere in aliquem. Liv. 25. 34.

Aures ad pacem vertere. Propert. lib. 2. 13. 15.

Cælum vertitur. Virg. 2. Æn. 250.

Vertitur interea cælum, & ruit Oceano nox. i. e. In aliam faciem commutatur: quod more suo explanat sequentibus Servius.

Impetum cæli cum admirabili celeritate moveri vertique videmus. Cic. 2. de Nat. Deor. 95.

Cursum vertere aliquo. Virg. 3. Æn. 146.

Dies vertitur. Propert. lib. 2. 28. 32.

Nunc, utcunque potes, fato gere saucia morem:
Et deus, & durus vertitur ipse dies.

Allocutionem vertere, Mutare. Plin. 2. Epist. ult.

Equos vertunt ad mœnia. Virg. 11. Æn. 619.

Gradum vertere, Retrogredi. Ovid. 4. Met. 338.

Iter vertere aliquo. Virg. 5. Æn. 23.

Iter retro vertere. Liv. 28. 3.

Mentes vertere terror facilis. Lucan. lib. 2. 460.

Oculos ad sidera vertit. Sil. lib 4. 104.

Oculos omnium in se vertere, Facere ut omnium oculi in se convertantur. Liv. 7. 34.

Omnia mutata & versa sunt in pejorem partem. Cic. pro Rosc. Amer. 103.

Ora vertere huc & illuc. Hor. Epod. 4. 9.

Orbes torvi luminis ad aliquem vertere, Torve aspicere. Ovid. 2. Met. 752.

Partem alicujus rei ad se vertere, pro Accipere sibi. Cic. 1. Verr. 57.

Pecuniam in privatum vertere. Liv 38. 59.

Pecuniam in rem suam vertere Ulpian. in l. prima ad l Juliam peculatus.

Pecuniam vertere in usum publicum. Liv. 34. 6.

Prælium eo versum est Liv. lib. 4. 28.

Quo me vertam, nescio, vel non habeo. Locutio, qua rei alicujus gravitatem ostendimus. Cic. 3. Q. frat. 5. De Latinis vero quo me vertam nescio, ita mendose & scribuntur & veneunt. Idem 5. Verr. 198. Quid esse reliqui poterat ei, qui per hanc injuriam, non modo frumentum omne amittere, sed etiam omne instrumentum vendere cogeretur? quo enim se verteret non habebat. V. supra ex Ter.

Quoquo verteris, i. e. In quamcunque partem. Cic. in Parad. 3. Ipsum quidem illud peccare, quoquo verteris, unum est.

Superstitio instat & urget, & quo te cunque verteris persequitur. Cic. 2. de Divin. 149. i. e. Quamcunque in partem confugeris.

Rationem vertere. Cic. pro Rosc. Com. 34. Vertit hic rationem, & id quod probare non potest, fingere conatur.

Regnum in formam provinciæ verterat. Tacit. 3. Hist. 47.

Rempublicam vertere in meliorem statum. Suet. in August. cap. 23.

Se vertere in aliquem, pro Celare secreta nostra eum, cui ea detegere solebamus, & alteri aperire. Liv. 40. 5. V. VERSUS, Partic.

Sententiam vertere retro. Virg. 10. Æn. 6. h. e. Mutare.

Sententia vertit te. Virg. 1. Æn. 241. V. SENTENTIA.

Seria vertere ludo. Hor. de Arte Poet. 226.

Solum exsilii causa vertere, i. e. Sedem aut locum mutare. Cic. pro Quint. 86. V. SOLUM, soli.

Stimulos sub pectore vertit Apollo. Virg. 6. Æn. 101.

Stilum in tabulis vertere, i. e. Scripta inducere & delere. Cic. 4. Verr. 101. Vertit stilum in tabulis: quo facto causam omnem evertit suam. Budæus. V. STILUS.

Tempus hiemis vertitur, vel mutatur æstate. Columel. lib. 7. cap. 7.

Terga vertere, Fugere. Liv. 1. 14.

Vultus vertere ad ora alicujus. Ovid. 7. Met. 112.

In dorsum vertere, pro Resupinare. Plin. lib. 9. cap. 10.

Agrum vertere, pro Subigere. Plin. lib. 18. cap. 6.

Glebas vertere vomere. Lucret. lib. 1. 212.

Terram vertere, Arare. Virg. 1. Georg. 2.

Terram vertere aratro. Hor. 1. Serm. 1. 28.

Terram bidentibus vertere. Columel. de Arbor. cap. 12. Bidentibus terram vertere utilius est quam aratro.

Terram vertere ferro. Virg. 1. Georg. 147.

Omnia vertere, pro Evertere & corrumpere. Cic. 1. Off. 84. Translatum videri potest ab iis, qui segetem vertunt. Ex Budæo.

Animam vertere, pro Reddere anhelitum. Plaut. Merc. 4. 1. 15.

Arces vertere. Virg. 1. Æn. 24. h. e. Evertere.

Cadum vertere, valet Exhaurire: quæ enim exhauriuntur, vertuntur denique. Plaut. Stich. 5. 4. 39.

Namque edepol, quamvis de subito vel cadus verti potest. Lucil.
Vertitur œnophoris fundus, sententia nobis. Et apud Hor. 2. Serm. 8. 39.
Invertunt Alliphanis vinaria tota. Turnebus.

Crateras vertere, pro Epotare. Virg. 9. Æn. 165.

—fusique per herbam
Indulgent vino, & vertunt crateras ahenos. Hemistichium Ennianum. Servius.

Mœnia urbis ab imo vertere. Virg. 5. Æn. 810.

Mœnia vertere ferro. Lucan. lib. 3. 489.

Ad gloriam vertere. Tacit. 13. Ann.

Ad invidiam vertere. Tacit. 13. Ann.

Ad spem vertere. Liv. 29. 36.

In bonum vertere. Quintil. lib. 1. cap. 1. Nam bona facile mutantur in pejus, nunc quando in bonum verteris vitia.

In contrarium aliquid vertere. Quintil lib 3. cap. 11.

In contumeliam suam vertere, quod alius gesserit. Cæs. 1. Bell. Civil. 8.

In crimen vertere quod gloriæ esse debet. Liv. 40. 15.

In ignorantiam verti. Senec. de Benefic. 3. 1.

In jocum aliquid vertere. Plin. lib. 21. cap. 31.

In laudem vertere. Tacit. 4. Ann.

In ludibrium vertere. Tacit. 12. Ann.

In religionem vertere. Liv. 5. 14. V. RELIGIO.

Aerem in perniciem vertere. Plin. lib. 18. cap. 1.

Auspicia in bonum vertere. Liv. 10. 42.

Beneficium vertere in gravissimam injuriam. Plin. in Paneg.

Causas secundorum & adversorum vertere in deos, Diis imputare. Liv. 28. 11.

Crimen reus citra accusationem in adversarium vertit. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Culpam vertere in gloriam. Plin. Epist. 171.

Culpam omnem belli a publico consilio in Annibalem vertentes. Liv. 30. 22.

Facinus in horrorem versum. Liv. 4. 17.

Facinora in supplicium vertere. Tacit. 5. Ann.

Gloria in invidiam vertit se. Liv 2. 7.

Invidiam in aliquem vertere, Derivare. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Iras in aliquem vertere. Liv. 1. 13.

Iram vertere ab aliquo in alium. Hor. Epod. 10. 13.

Laudem vertere in crimina. Ovid. 8. Epist. 53.

Libertatem in licentiam vertere. Liv. 27. 32.

Periculum vertere in aliquem. Liv. 32. 12.

Pœnas montium in voluptatem gulæ vertere. Plin. lib. 19. cap. 4.

Stultitiæ vertere aliquid alicui, pro Stulte factum esse interpretari. Plaut. Capt. 2. 2. 9.

Vitio vertere, Dare. Hor. 1. Serm. 6. 85. Plaut. Epid. 1. 2. 5.

—quis erit, vitio qui id vortat tibi?

Usum alicujus rei ad luxuriam vertere, pro Convertere, redigere, applicare. Plin. lib. 15. cap. 4.

In cinerem vertere, Redigere. Ovid. 2. Met. 216.

Dulcia se in bilem vertunt. Hor. 2. Serm. 2. 75.

Homines in lupos vertere. Plin. lib. 8. cap. 22.

Se in facies omnes vertere, Varias formas & species referre. Virg. 12. Æn. 891.

Sese in faciem alterius vertere, Mentiri alterius formam, & simulate effingere. Plaut. in argument. Amph. 1. 1.

Sese vertere in hirundinem. Plaut. Epid. 3. 3. 104.

Terra in aquam se vertit. Cic. 3. de Nat. Deor. 31.

Vertere fabulas, Platonem, Aristotelem: pro Transferre, traducere in aliam linguam. Cic. 1. de Fin. 7. Quanquam si plane sic verterem, Platonem aut Aristotelem, ut verterunt nostri poetæ fabulas, male, credo, mererer de meis civibus.

In Latinum Græca vertere. Quintil. lib. 10. cap. 5. Ibid. & Convertere & Transferre pro eodem posuit.

Comœdiam a. Gell. lib. 2. cap. 23. A quo istam comœdiam verterat.

De Græcis multa vertere. Cic. 2. Tusc. 26. Verti enim multa de Græcis, ne quo ornamento in hoc genere disputationis careret Latina oratio.

Vertere ex Græcis. Ter. in prol. Eun. 7.

Ex Græco in Latinum sermonem vertere annales. Liv. 25. 39.

Vertere, pro Fallere, a piscibus, qui dum allatantur, vertuntur, inquit Turneb. Plaut. Curc. 4. 1. 23.

Vel

Vel qui ipſi vertant, vel qui aliis ſubverſandos præbeant. i. e. Qui fallant, vel fallendos præbeant. Plaut. Aſin. 1. 3. 28. Vorſes quo pacto lubet. In priori loco alii Verſuram facere exponunt.

Vertere pollicem damnantis erat, ut, Premere faventis: & in muneribus gladiatoriis qui eum, qui ſuccubuerat adverſario, occidi jugularique volebat, pollicem vertebat, ut munerarius. Juven. 3. Sat. 36.

— & verſo pollice vulgi
Quemlibet occidunt populariter.

Et Prudentius 2. in Symm. 1097. de Veſtalibus, quæ gladiatores Romæ in eminenti podio ſpectabant,

— pectuſque jacentis
Virgo modeſta jubet converſo pollice rumpi.

Vertere, pro Verti, abſolute. Liv. 3. 36. Aliquamdiu æquatus inter omnes terror fuit, paulatim totus vertere in plebem cœpit. i. e. Verti.

In avaritiam verterat. Tacit. 4. Hiſt.

In conſuetudinem vertere. Tacit. Dialog. de Orat.

In perniciem alicui vertere dicitur res aliqua. Liv. 39. 48. Hæc, quæ augendæ amplitudinis ejus cauſa facta erant, extemplo in invidiam, mox in perniciem adoleſcenti verterunt. i. e. Verſa ſunt.

Detrimentum in bonum verteret. Cæſ. 3. Bell. Civil. 73. extr.

Malo vertere. Tacit. 6. Ann. 19.

Renuntiata in gaudium verterunt. Liv. 45.

In præſagium vertit. Tacit. 11. Ann. 31.

Bene vertere, pro Evenire. Gell. lib. 1. cap. 15. Virg. 9. Ecl. 6.

Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hœdos.

i. e. Quæ res ejus in perniciem vertatur, id eſt ut malo omine hoc munus accipiat, inquit Servius.

Bene tibi vertat hæc res, pro Utinam res proſpere tibi ſuccedat. Plaut. Aul. 4. 10. 58.

Bono animo es & bene dice, nunc quæ res tibi & gnatæ tuæ
Bene feliciterque vortat, ita dî faxint, inquito.

Ter. Adelph. 2. 1. 37.

Minis viginti tu illam emiſti, quæ res tibi vertat male.

Vertunt res male, Male cedunt, male exeunt, male habent. Plaut. Perſ. 4. 1. 5.

Si malus aut nequam eſt, male res vertunt, quas agit.

Male tibi vertat; Imprecantis. Ter. Phorm. 4. 3. 73.

Vertitur in, Repoſitum eſt. Liv. 37. 7. In voluntate Philippi id totum vertitur.

Cauſa vertitur in eo, pro Conſiſtit. Quintil. lib. 3. cap. 13.

Certamen vertitur alicubi. Cic. 8. Att. 22. Brunduſii autem omne certamen vertitur hujus primi temporis.

Crimen meum non in ſupplicio vertitur. Cic. 7. Verr. 133.

Diſcrimen vertitur. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Omnia vertuntur intra hos fines. Cic. 8. Fam. 10. Plura ſuſpicari non poſſum, hæc novi: alia, quæ poſſunt accidere, non cerno. Multa tempus afferre, & præparata multa eſſe ſcio, ſed intra hos fines, quæcunque acciderint, vertentur.

Omnia vertuntur in unius poteſtate ac moderatione. Cic. 2. Verr. 20.

Quæſtio eadem vertitur in pluribus judiciis. h. e. Agitatur. Paulus in l. Si cum uno. D. de except. rei judicat.

Res in diſcrimine verti dicuntur. Liv. 6. 36.

Res in eo vertitur. Liv. 1. 30.

Res vertitur in periculo. Plaut. Merc. 1. 1. 12. h. e. Periclitatur.

Res vertitur in meo foro. Plaut. Moſt. 5. 1. 10.

Ubi ego video rem verti in meo foro, quantum poteſt
Facio id quod plurimi, quibus res timida aut turbida eſt.

i. e. De mea re agi, & in meam cervicem cuncta ruere. V. Eraſm. Chiliad. tertiæ, Cent. 6. 2. vide etiam interpretes Plauti.

Salus mea in eo vertitur. Liv. 3. 46.

Spes civitatis in eo vertitur. Liv. 4. 31.

Vertitur, Imperſonale, pro Diſceptatur. Liv. 39. 48. Multæ & parvæ diſceptationes jactabantur, ſed quæ maxime rem continerent, erant: utrum reſtituerentur quos Achæi damnaverant, necne: inique, an jure occidiſſent, quos occiderant. Vertebatur, & utrum manerent in Achaico concilio Lacedæmonii. [i. e. Quæſtio vertebatur.

VERTENS, entis. Partic. [ἑλίσσων] Cic. in Arat. 333.

Annua conficiens vertentia tempora curſu.

Annus vertens. Cic. in Somn. Scip. 17. Quum autem ad idem, unde ſemel profecta ſunt, cuncta aſtra redierint, eandemque totius cæli deſcriptionem longis intervallis retulerint, tum ille vere vertens annus appellari poteſt, in quo vix dicere audeo, quam multa hominum ſæcula teneantur. Propert. lib. 4. 2. 11.

Sed quia vertentis fructum percepimus anni. V. ANNUS.

Menſis vertens, ea ratione qua etiam Vertens annus. Plaut. Perſ. 4. 4. 76.

VERTENDUS, a, um. Partic. [στρεπτέος] ut,

Aquæ vertendæ, Navigandæ. Ovid. 1. Amor. 9. 14. al. Verrendæ.

VERSUS, a, um. Partic. [ἐστραμμένος] Cic. pro Roſc. Amer. 103. Videte nunc, quam verſa & mutata in pejorem partem ſint omnia.

Acies retro verſa. V. ACIES.

Amor verſus in tædia. Ovid. 3. Epiſt. 139

Armis verſis pugnare, eſt Mutatis armis pugnare. Caper Grammaticus, Inverſis armis pugnaſſe gladiatores non eſt dicendum, ſed verſis, id eſt tranſmutatis: ſic non inverſis pannis agitaſſe aurigas, ſed verſis. Turnebus.

Equis verſis animoſus Parthus. Hor. 1. Carm. 19. 11.

Fas verſum atque nefas. Virg. 1. Georg. 506.

Gradu verſo diſcedere. Ovid. 4. Met. 338.

Hoſtes verſi fuga. Virg. 3. Georg. 120.

Leges abolitæ & funditus verſæ. Tacit. 3. Ann. 36.

Mens mea verſa eſt cum fortuna. Ovid. 4. de Pont. 9. 90.

Regna ab imo verſa. Senec. Hippol. 4.

Sententia retro verſa. Virg. 10. Æn. 7.

Status civitatis verſus, Everſus, mutatus. Tacit. 1. Ann. 4.

Vice verſa. V. VICIS.

Verſus, Propenſus. Liv. 40. 5. Totus in Perſea verſus pater, cum eo cogitationes ejus rei. &c. V. VERTERE ſe in aliquem.

Verſus animi. Tacit. 4. Hiſt. 84. Qui verſus animi, modo numen paveſcere, modo minis adverſantis populi terreri.

Verſus, ûs. m. V. infra.

VERSIO, ōnis. f. [τροπή] Plin. lib. 8. cap. 33. Nec pupillæ motu, ſed totius oculi verſione circumſpicit. al. Verſatione.

VERSŌRIA, æ. f. ut, Verſoriam capere, i. e. Reverti. Plaut. Trin. 4. 3. 19.

Quin tu, quod periit, periiſſe ducis: cape verſoriam,
Recipe te ad herum.

Ubi Turnebus Verſoria, inquit, eſt funis, quo vertitur velum. Nam eos ferre non poſſum, ſubdit idem, qui recentem illam pyxideculam naviculatoriam, atavorum memoria inventam, explicant. V. Joſ. Scalig. ad Manil. 3. 679.

VERSŪRA, æ. f. [στροφή] a Verto, ĕre, dicitur, quum aliquid vertitur: h. e. Converſio. Varr. 1. de R. R. cap. 46. Propter ejuſmodi res, admiranda diſcrimina ſunt naturalia, quod ex quibuſdam foliis, propter eorum verſuram, quod ſit anni tempus dici poſſit, ut olea, & populus alba, & ſalix. Horum enim folia quum converterunt ſe, ſolſtitium dicitur fuiſſe. [Puto Diſci poſſit ſcribendum.

Vorſura per o, pro Verſura fere ſemper apud Comicos ſcribitur.

Verſura, [καμπή] ſcriptoribus agriculturæ dicitur, quum boves in arando, poſt peractum legitimum ſulcum, circumaguntur, vertunturque. Columel. lib. 2. cap. 2. Ibid. cap. 18.

Verſura, pro Sulco ipſo. Columel. lib. 2. cap. 2. ſub finem, de bubulco, Sed nec in media parte verſuræ conſiſtat: detque requiem in ſumma, ut ſpe ceſſandi totum ſpatium bos agilius enitatur.

Verſura, Flexus ipſe angulorum in ædificiis & parietibus exterior, ut eſt apud Vitruvium, lib. 3. cap. 1. & lib. 5. cap. 6. ad finem. Ibid. cap. 11. & cap. 12.

Verſura, Rei pecuniariæ, ſeu fœnebris, vox, ut

Solvere verſura. Ter. Phorm. 5. 2. 15.

Quid fiet? in eodem luto hæſitas, verſura ſolves,
Geta: præſens quod fuerat malum, in diem abiit: plagæ creſcunt,
Niſi proſpicis.

i. e. Debitas tandem pœnas dabis etiam cum fœnore. Simili conditione atque ii ſolent, qui ut ſyngrapham unam diſſolvant, & una cautione ſe liberent, pecuniam mutuam majori fœnore iterum accipiunt. Indies enim deteriorem conditionem ſuam faciunt, quod frugi homines non ſolent. Hæc Budæus.

Diſſolvere ſine verſura. Cic. 1. Tuſc. 100. Ego vero illi maximam gratiam habeo, qui me ea pœna multaverit, quam ſine mutuatione & ſine verſura poſſem diſſolvere. Al. Uſura.

Facere verſuram. Cic. 5. Att. 1. Salaminii, cum Romæ verſuram facere vellent, non poterant, quod lex Gabinia vetabat. Idem 4. Verr. 186. Inſpiciebamus Syracuſis a Carpinatio confectas tabulas ſocietatis, quæ ſignificabant multis nominibus eos homines verſuram a Carpinatio feciſſe, qui pecuniam Verri dediſſent. i. e. Multis de cauſis pecuniam fœneratitiam ſumpſiſſe. Hæc Bud. [Immo Multis capitibus, vel articulis, ut ajunt.

Verſuram facere, vel ſolvere verſura (inquit Donatus) eſt Creditorem mutare, & fœnus fœnore diſſolvere. Feſtus, Verſuram facere, Mutuam pecuniam ſumere, ex eo dictum eſt, quod initio qui mutuabantur ab aliis, non ut domum ferrent, ſed ut aliis ſolverent, velut verterent creditorem. Cic. pro Flacc. 48. Negavit ſeſe omnino verſuram ullam feciſſe Romæ. Idem pro Font. 1. A quibus verſuras tantarum pecuniarum factas eſſe dicunt?

Ab Epicuro verſura facienda eſt. Sen. Epiſt. 19. ſub finem.

VERSĬLIS, e. Adj. Facilis ad vertendum. ut,

Verſilis profunditas. Mart. Capell. 4. p. 135.

VERTEBRA, æ. f. ſec. c. [σφόνδυλος, περόνη, Gl. L. G.] Ubi ſummæ oſſium partes non æqualiter finiunt, ſed quibuſdam craſſioribus nodis conglobatæ, & ſubſtringuntur facilius nervis, & tutius vertuntur, inquit Perottus. Plin. lib. 11. cap. 1. Imbricatis flexilibus vertebris.

Pedum crurumque reſolutæ vertebræ. Senec. in Controverſ. 33.

VERTEBRĀTUS, a, um. Adj. [σφονδυλοειδής] In vertebræ modum tornatus. Plin. lib. 11. cap. 37. Sed quibus cervix e multis vertebratiſque orbiculatim oſſibus flexilis ad circumſpectum, articulorum nodis jungitur. Idem lib. 34. cap. 8. Dente vertebrato.

VERTĬBŬLUM, i. n. Idem quod Vertebra. Lactant. de Opific. Dei, cap. 5. Summas eorum partes craſſioribus nodis conglobavit, ut & ſubſtringi nervis facilius, & verti tutius poſſent: unde ſunt vertibula nominata.

VERTĬCŬLUM, i. n. [στρόφιγξ] Inſtrumentum, quod fuſo adhibetur ut facilius vertatur. Lucil. apud Non. 3. 103.

VERTICŬLUS, i. m. Idem. Solin. cap. 47. Verticuli ſpinæ ipſius latitudinem ſemipedem ſunt ſupergreſſi.

VERTICŬLA, æ. f. Verticulas, ἄρθρα, inquit Feſtus, quum dixit Lucilius, Articulos intelligi voluit.

VERTICILLUM, i. n. ſive VERTICILLUS, i. m. dimin. [σφονδύλιον, περὶ ἄτρακτον, Gl. L. G. σφόνδυλος, G. L.] Plin. lib. 37. cap. 2. In Syria quoque feminas verticillos inde facere & vocare harpaga, quia folia & paleas, veſtiumque fimbrias rapiat.

Verticilla, Inſecti ſpecies, inquit Budæus

VERTICILLĀTUS, a, um. Adj. [στροφιγγοειδής] Celſus lib. 8. cap. 1. Superius autem humeri caput, rotundius, quam cetera oſſa, verticillatis ſcapularum oſſibus inſeritur. Legitur & Verticulatus. Hoc etiam Vertibulatus dici poteſt, quoniam Vertibulum & Vertebra pro ſpondylis accipiuntur: & Vertebratum. Budæus. V. Morgagni epiſt. 2. in Celſ. p. 580. & 594. [Qui Vertici lati ſcapularum oſſis legendum docet, niſi fallor. Non enim jam ad manus eſt liber. Legebam Cervici.

VERTĪGO, ĭnis. f. [στρόφος, ἴλιγξ, Gl. G. L.] Converſio, rotatio. Plin. lib. 8. cap. 40. de cane invadente elephantum, Hinc & illinc artifici dimicatione, qua maxime opus eſſet, infeſtans atque evitans, donec aſſidua rotatum vertigine afflixit, ad caſum ejus tellure concuſſa.

Cæli vertigo, apud Plinium, teſte Budæo. Plin. lib. 2. cap. 3. Tantæ molis rotatæ vertiginæ aſſidua. Ibid. cap. 8. Æterna mundi vertigine.

Rerum vertigine attonitus. h. e. Mutatione. Lucan. lib. 8. 16.

Molli vertigine membra rotare. Claud. 2. in Eutrop. 359.

Torta vertigo. V. Tortus, in TORQUEO.

Vertigo, [σκοτισμὸς, Gl. L. G.] Morbus capitis, quo qui affecti ſunt, oculis caligant, & quavis de cauſa ſuccidunt. Dicta, quod ob oculos eorum vetticoſa quædam & rotatilia circumagi videantur. Plin. lib. 20. cap. 17. Vertigines a partu cum ſemine cucumeris & lini pari menſura trinûm digitorum, vini albi tribus cyathis diſcutit. Idem lib. 7. cap. 6. A conceptu decimo die dolores capitis, oculorum vertigines, tenebræque. Juvenal. 6. Sat. 303.

Ut deſpici vix ſine vertigine quadam, ſimul oculorum animique, poſſit. Livius lib. 44. pag. 559. Feyrabend. Ut dicitur Mens calligare. H. St. Exſtant cap. 6.

VERTIGĬNŌSUS, a, um. vel VERTICULOSUS, Adj. [ἰλιγγιώδης, Gl. G L.]

Adj. Vertigine laborans. Plin. lib. 23. 2. Acetum ſcillinum vertiginoſis perquam utile.

VERTIGĪNO, vel VORTIGO, [ἀλιγγιῶ, Gl. G. L.] āre. Circumrotari. Tertull. de Pallio cap. 3. Ocelli, immo luminis puncta, vertiginant.

VERTICINOR, [φοφῶμαι, σκοτῶμαι] Gloſſ. Græcolat.

VERSĬCŎLOR, ōris. Adj. [ποικιλόχροος, Gl. L. G.] dicitur, Quod mutat colorem. ut eſt cauda pavonis, & collum columbæ, & aqua maris. V. Vallam lib. 6. cap. 53. & Paulum. D. de aur. & arg. legat. l. Pediculis. §. Labeo. Cic. 3. de Finib. 18. Plumæ verſicolores columbis.

Verſicolor etiam Quod variis coloribus conſtat: quaſi eos mutare invicem videatur. Livius 34. 1. ſcribit Punico bello interdictum fuiſſe mulieribus ne verſicoloribus veſtibus uterentur, i. e. coloris varietate diſtinctis.

Armis verſicoloribus, apud Virgilium 10. Æn. 181. Servius exponit Depictis: per quod bellicoſus oſtenditur. [Deeſt negatio, Non bellicoſus. De clypeo vel ſcuto, loqui puto. V. Liv. 7. 10.

Cultu verſicolore decens. Ovid. 5. Faſt. 356.

Maculæ verſicolores, non Quæ mutant colorem, ſed Quæ diverſorum ſunt colorum. Plin. lib. 36. cap. 6. Verſicolores quidem maculas, & in totum marmorum apparatum Menander etiam, diligentiſſimus luxuriæ interpres, primus & raro attigit.

Pluma verſicolor. Propert. lib. 3. 7. 50.

Varietas verſicolor & numeroſa. Plin. lib. 9. cap. 17.

VERSICOLŌRIUS, a, um. Adj. Idem. l. 32. §. 7. D. de auro arg. mundo, &c.

VERTĬCORDIUS, a, um. Adj. Val. Max. lib. 8. cap. 15. 12. De Sulpicia, Quum Senatus cenſuiſſet ut Veneris verticordiæ ſimulacrum conſecraretur, quo facilius virginum mulierumque mens a libidine ad pudicitiam converteretur, &c.

VERSIFORMIS, e. Adj. Varias formas recipiens. Tertull. de Pallio cap. 2. Totum verſiforme eſt.

Cupido verſiformis. Mart. Capella 9. p. 310.

VERSIPELLIS, e. Adj. [χαμαιλέων, Gl. L. G. & G. L.] Chamæleon proprie, item Quod facile vertit pellem, hoc eſt quomodolibet vultum & faciem mutat: unde pro Aſtuto & callido ſimulatore poni ſolet. Plaut. Amph. prol. 123.

— eccum Juppiter
In Amphitruonis vertit ſeſe imaginem,
Omneſque eum eſſe cenſent ſervi, qui vident:
Ita verſipellem ſe facit quando lubet. Idem Perſ. 2. 2. 48.
Ne ubi capillus verſipellis fuat, fœde ſemper ſervias. Lucilius,

At libertinus tricorius Syrus iſte ad maſtigias, quîcum verſipellis fio, & quicum commuto omnia. Non. 1. 173.

Verſipellis, [λυκάνθρωπος, Gl. L. G.] Plin. lib. 8. cap. 22. Homines in lupos verti, rurſumquu reſtitui ſibi, falſum eſſe confidenter exiſtimare debemus: aut credere omnia, quæ fabuloſa tot ſæculis comperimus. Unde tamen iſta vulgo infixa ſit fama in tantum ut in maledictis verſipelles habeant, indicabitur.

Compar. Porc. Latro in Catil. in Script. Lat. Vol. 2. Nihil fuit iſto monſtro verſipellius.

VERSIPELLIO, ōnis. m. in Gl. L. G. Item. Verſipillo, Vertipillo, in Græcolat.

VERSO, [στρέφω, Gl. L. G. & G. L.] āre. frequent. Frequenter vertere. Quintil. lib. 6. cap. 4. Verſati & aduſti piſces, & poſtero die appoſiti. Plin. lib. 14. cap. 8. Uvæ, ter die verſatæ per triduum, quarto exprimuntur.

Verſare orbem ſaltatorium. Cic. in Piſon. 22. In quo ne tum quidem, quum illum ſuum ſaltatorium verſaret orbem, fortunæ rotam pertimeſcebat.

Omnia ſors verſat. Virg. 9. Ecl. 5.

Auctores verſare, Frequenter evolvere. Hor. de Arte Poet. 269.

Cauſas verſare. Cic. in Orat. 31. Sed ita, ut rerum explicator, prudens, ſeverus, gravis: non ut in judiciis verſaret cauſas, ſed ut in hiſtoriis bella narraret.

Rem eandem multis modis ſæpe verſare. Cic. in Orat. 237.

Vultus verſare in omnia. Ovid. 3. Triſt. 9. 21.

Verba verſare. Cic. 4. de Fin. 56. Homo igitur acutus, cauſam non obtinens, repugnante natura, verba verſare cœpit.

Verſare teſtes. Quintil. lib. 5. cap. 7. Multum domi ante verſandi, ac variis percontationibus, quales haberi ab adverſario poſſunt, explorandi ſunt. De teſtibus.

Verſare aliquid, Tractare. Quintil. lib. 7. cap. 4. Finitio plerumque legibus iiſdem, quibus conjectura, verſatur.

Dolo verſare, pro Evertere. Virg. 2. Æn. 62. Servius. Al. Dolos.

Oves verſare, pro Paſcere. Virg. 10. Ecl. 68.

Pecuniam verſare, pro Tractare. Suet. in Galb. cap. 9.

Terram verſare, Arare, fodere. Virg. 1. Georg. 119.

Aliquem verſare, pro Deludere. Plaut. Perſ. 5. 2. 17. Idem Bacch. 4. 5. 6.
Verſabo ego illum, hodie, ſi vivo, probe.

Hominem regere ac verſare. Lucret. lib. 3. 165.

Cura, quæ nunc te coquit & verſat. Cic. de Senect. 1.

Animum verſat cupido regni, vel Pudor. Liv. 1. 17. Idem 25. 3. h. e. Exagitat, variis cogitationibus angit.

Animum verſare in omnes partes. Virg. 4. Æn. 630.

Animum verſare per omnia. Idem 4. Æn. 286.

Animum muliebrem verſare in omnes partes, Precibus & minis tentare, ut faciat quod volumus. Liv. 1. 58.

Animos militares verſare. Curt. 5. 10. 9. Interim qui Perſas ſollicitarent mittuntur: hinc ſpe, hinc metu, miliiares animos verſabat.

Conſilia nova verſare pectore. Virg. 1. Æn. 661.

Dolorem corde verſans. Stat. 1. Theb. 249.

Dolos verſare. Virg. 2. Æn. 62. i. e. Tractare. Servius.

Mentem ſuam verſare ad fraudem. Cic. pro Cluent. 70. Ad omnem malitiam & fraudem verſare mentem ſuam hæc ſecum cogitans cœpit.

Naturam ſuam verſare & regere ad tempus. Cic. pro Cœl. 13.

Pectora verſat illis pudor. Liv. 2. 45.

Pectora amor verſat. Ovid. 1. Amor. 2. 8.

Se verſare. Cic. 3. Verr. 133. Verſat ſe, quærit quid agat.

Se in utramque partem verſare. Cic. 4. Verr. 74. Itaque æſtuabat dubitatione: verſabat ſe in utranque partem, non ſolum mente, verumetiam corpore.

Se huc atque illuc verſare. Cic. 5. de Fin. 86. Id quæres, inquam, in quo utrum reſpondebo, verſes te huc atque illuc neceſſe eſt.

Seſe verſat animus. Cic. de Univerſ. 23. Seſeque ipſe animus verſans, divinius, ſempiternæ, ſapientiſque vitæ induxit exordium.

Spes occultas verſaret animo. Tacit. 2. Hiſt. 78

Verſare, Animo volvere, conſiderare. Hor. in Arte Poet. 39.

Sumite materiam veſtris, qui ſcribitis, æquam
Viribus, & verſate diu, quid ferre recuſent,
Quid valeant humeri. Virg. 5. Æn 408.
Huc illuc vinclorum immenſa volumina verſat. i. e. Conſiderat. ait Servius.

Secum in animis verſare. Liv. 3. 34.

Verſare in corde, Cogitare. Plaut. Trin. 2. 1. 1.

In amoris rota verſari. Paſſive. Plaut. Ciſtel. 2. 1. 4.

In turbinem verſari, Paſſive item dixit Senec. de Ira, 3. cap. 6. Pars ſuperior mundi & ordinatior, ac propinqua ſideribus, nec in nubem cogitur, nec in tempeſtatem impellitur, nec verſatur in turbinem, omni tumultu caret.

VERSOR, [στρέφομαι, διάγω, διατρίβω] āri. deponens, In aliqua re aſſiduum eſſe. Cic. pro Milon. 53. Quo in fundo. propter inſanas illas ſubſtructiones, facile mille hominum verſabatur valentum adverſari.

Verſari ad. V. AD.

Ad ſolarium verſari. V. AD.

Ante oculos alicui verſari. Cic. 7. Verr. 93. Verſatur mihi ante oculos indignitas calamitatis.

Ante oculos imago verſatur nobis. Lucret. lib. 2. 112.

Cum aliquo verſari in. Cæſ. 1. Bell. Gall. cap. 48. Cum his in præliis verſabantur.

Cum animis verſari. Cic. 1. de Divin. 115. Qui quia vixit ab omni æternitate, verſatuſque eſt cum innumerabilibus animis, omnia, quæ in natura rerum ſunt, videt.

Nobiſcum verſari jam diutius non potes. Cic. 1. in Catil. 10.

Inter aliquos ſine dedecore verſari. Cic. 10. Att. 7.

Intra mœnia hoſtis verſatus eſt. Cic. Poſt redit. in Senat. 10.

In acie verſari. Cic. 1. Off. 81. Temere autem in acie verſari, & manu cum hoſte confligere, immane quiddam & belluarum ſimile eſt.

In anguſtiis. Cic. 2. de Finib. 28. In magnis interdum verſatur anguſtiis.

In animis verſatur timor. Cic. 1. de Finib. 53. Itaque non ob ea ſolum incommoda, quæ eveniunt improbis, fugiendam improbitatem putamus, ſed multo etiam magis, quod cujus in animo verſatur, nunquam ſinit eum reſpirare, nunquam acquieſcere.

In artibus ingenuis verſari, Occupari. Cic. 4. Fam. 3.

In arte ſordida verſari. Cic. 1. Off. 150.

In conſiliis præclariſſime, ac adminiſtratione Reipublicæ verſari. Quintil. in procœm. lib. 1.

In corde meo verſatur cupido, apud Plaut. in Pœn. 1. 1. 68. Et Moſt. 1. 3. 34.

In diſcrimine. Cic. pro Quint. 92. Ea res enim nunc in diſcrimine verſatur, utrumne poſſit ſe contra luxuriem, ac licentiam; ruſticana illa atque inculta parcimonia defendere: an deformata atque ornamentis omnibus ſpoliata, nuda cupiditati, petulantiæque addicatur. Ubi aliqui legunt In diſcrimen: nam utrumque eleganter efferri poteſt.

In errore uno verſari. Plin. 3. Epiſt. 11. extr.

In errore verborum verſari. Cic. pro Cæcin. 50. Eos enim vere poſſumus dicere eſſe dejectos, annon? Quum voluntas & conſilium & ſententia interdicti intelligatur, imprudentiam ſummam aut ſtultitiam ſingularem putabimus in verborum errore verſari?

In inanitate ſumma. Cic. 3. Tuſc. 3. In ſumma inanitate verſatur, conſectaturque, nullam eminentem effigiem virtutis, ſed adumbratam imaginem gloriæ.

In loco aliquo Cic. 7. Verr. 144. Verſabatur in Sicilia, longo intervallo, alter.

In loco difficili verſari, pro eo quod vulgo dicitur *In difficultate eſſe*. Cic. de Nat. Deor. Difficili in loco verſor. i. e. Hic locus eſt difficilis explicatu. Idem 3. de Nat. Deor. 85. Invita in hoc loco verſatur oratio.

In malis. Ter. And. 4. 1. 25.

In memoria hominum & ſermone verſari. Plin. 2. Epiſt. 1.

In mente & cogitatione aliqua verſari. Cic. pro Cluent. 69. Quæ pecunia, ſimulatque ad eum delata eſt, homo impuriſſimus ſtatim cœpit in ejuſmodi mente & cogitatione verſari, nihil eſſe ſuis rationibus utilius, quam Oppianicum condemnari.

In munere ſuo verſari, Suo munere fungi. Cic. de Fato 11. Non enim credo nullo percepto, aut ceteros artifices verſari in ſuo munere, aut eos, qui divinatione utantur, futura prædicere.

In ore vulgi, atque in communibus proverbiis verſatur illius nequitia. Cic. 3. Verr. 121. Vos illud vellem recordari, iſtius nequitiam & iniquitatem, tum in ore vulgi, atque in communibus proverbiis eſſe verſatam.

In publico verſatus. Tacit. 15. Ann. 59.

In periculis amicorum caſte verſatur labor meus. Cic. pro Lege Manil. 1. Et meus labor in privatorum periculis caſte integreque verſatus, ex veſtro judicio fructum ampliſſimum eſt conſecutus. V. INTEGER.

In quæſtione aliqua acute verſari. Cic. 4. Tuſc. 11. Stoici mihi videntur in hac quæſtione verſari acutiſſime.

In quæſtu, & compendio verſari. Cic. 5. Verr. 109.

In ratione vitæ verſari. Cic. pro Font. 27.

In re aliqua verſari. Cic. 4. Acad. 110. Itidem ſi de officio multiſque aliis de rebus, in quibus verſatur, exercitatuſque ſit, neſcire ſe dicat.

In re advorſa verſari. Plaut. Pſeud. 2. 4. 55.

In rebus & uſu verſari. Cic. 6. Fam. 10.

In rebus exulceratis verſari. Cic. 1. Fam. 1. Ut in rebus multo ante, quam profectus es, ab ipſo rege, & ab intimis, ac domeſticis Pompeji clam exulceratis, deinde palam a Conſularibus exagitatis, & in ſummam invidiam adductis, ita verſamur.

In ſalute atque auxilio ferendo verſari. Cic. pro Quint. 33. Eos porro qui defendere conſuerunt, vides accuſare: & ea ingenia converti ad perniciem, quæ antea verſabantur in ſalute atque auxilio ferendo.

In ſumma ſeveritate verſari. Cic. 4. in Catil. 7.

In ſubſelliis utriſque bona fide verſari. Cic. 13. Fam. 11. Deinde verſatus in utriſque ſubſelliis, optima & fide, & fama, jam ante hanc commutationem Reip. petitioni ſeſe dedit.

In ſuis ſummis verſari. Cic. pro Roſc. Com. 22. Roſcio cur tanti fuerit

causam requiro. Egebat? immo locuples erat: debebat? immo in suis summis versabatur. i. e. Multas pecunias habebat, & nihil debebat. Hæc Budæus. Alii legunt Nummis.
In tenebris versari. Cic. pro Planc. 42.
In timore ruinæ. Cic. 2. Att. 4. Sed ita tamen ut nihil minus velim, quam Pomponium & puerum versari in timore ruinæ.
In varietate magna causa versata est. Cic. 6. Fam. 2. Quod majore in varietate versata est adhuc tua causa, quam homines aut volebant, aut opinabantur.
In vicinitate. Cic. 4. Acad. 138. Nam qui summum bonum dicunt id esse si vacemus omni molestia, eos invidiosum nomen voluptatis fugere, sed in vicinitate versari.
In vita versatur inscitia. Cic. 4. Acad. 146. Deinde ita teneri, si sciens falleret: quod inscitia multa versaretur in vita.
In labiis primoribus modo versabatur mihi. Plaut. Trin. 4. 2. 65.
In oculis animoque versatur mihi hæc res. Cic. 7. Verr. 143. Nunquam tibi populi Rom. absentis dignitas, nunquam species ipsa hujusmodi multitudinis, in oculis animoque versata est?
Circa res omnes versatur rhetorice. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Inter manus versari liber dicitur, Qui lectores invenit. Cic. 8. Fam. 3. Genere tamen quod ad nos pertineat, & διδασκαλίαν quandam, ut versetur inter manus, habeat.
In vestigatione veri versari. Cic. 1. Off. 19. Quæ omnes artes in veri vestigatione versantur. Al. Investigatione.
Versatur malum alicujus domi. Plaut. Mostel. 1. 3. 34. Quod malum versatur domi meæ?
Bellum vel Clades, versatur alicubi. Cic. 5. Verr. 45. Quænam in Sicilia tanta clades, aut quod bellum tam diuturnum, tam calamitosum te Prætore versatum est?
Dolo versari, pro Dolo agere. Ulpian. in l. Si fidejussor. D. Mandat. vel contra.

VERSANS, antis. Lucret. 6. 125.

Turbine, versanti magis ac magis undique, nubem
Cogit. Ovid. 5. Met. 134. Versans lumina. Adde Cic. 3. de Nat. Deor. 93.

VERSĀTUS, a, um. Partic. [στρεφθεὶς] ut,
Fuso versato ducere stamina. Ovid. 4. Met. 221.
Corporis versati lassa ossa. Ovid. 1. Amor. 2. 4.
Membra versata toto toro. Juven. 13. Sat. 218.
Versatus in ea re fatis. H. St. Vellem addito exemplo firmasset.

VERSĀBUNDUS, a, um. Adj. Quod in gyrum vertitur. Lucret. lib. 6. 437.
Versabundus enim turbo descendit, &c. Adde Vitruv. lib. 9. cap. 7.

VERSATIO, ōnis. f. [δίνησις] Plin. lib. 8. cap. 33. Nec pupillæ motu, sed totius oculi versatione circumaspicit.
Rerum sursum ac deorsum euntium versatio. Senec. de Tranquil. c. 11. extr.

VERSABĬLIS, e. Adj. Senec. de Tranquil. vitæ 11. Scito ergo omnem conditionem versabilem esse.
Fortuna versabilis. Curt. 5. 8. 15.
Apud Amm. Marcell. sæpe Versabilis, & quidem in plerisque locis, ubi non minus Versatilis locum habere puto: veluti ubi dicit Versabiles motus fortunæ. Vide Indicem Franck. H. St.

VERSABILĬTAS, ātis. f. Saresb. 3. 12. Versabilitate ingenii Protea vincere.

VERSĀTĬLIS, e. Adj. [δινωτὸς] Quod huc & illuc versatur: sive Quod idoneum est ut versetur. Plin. lib. 36. cap. 18. Idem molas versatiles Volsiniis inventas, aliquas & sponte motas invenimus in prodigiis.
Acies versatilis. Curt. lib. 4. 13. 32. Adeoque aciem versatilem posuit, ut qui ultimi stabant ne circuirentur, verti tum, & ad frontem circumagi possent.
Ingenium versatile. Liv. 39. 40. de Catone, Huic versatile ingenium sic pariter ad omnia fuit, ut natum ad id unum diceres, quodcunque ageret.
Templum mundi versatile. Lucret. lib. 5. 1435.
At vigiles mundi magnum & versatile templum, &c.

VERSUS, ūs. m. [στίχος, Gl. L. G. & G. L.] Linea vulgo vocatur. Plin. 3. Epist. 5. ad Macrum. Idem lib. 4. Non paginas tantum epistolæ, sed etiam versus, syllabasque numerabo. Cic. pro Rabir. Post. 14. Glaucia solebat, homo impurus, sed tamen acutus, populum monere, ut quum lex aliqua recitaretur, primum versum attenderet. conf. VESICULUS.
Pronuntiare versus multos. Cic. 1. de Orat. 261. Qui etiam, conjectis in os calculis, summa voce versus multos uno spiritu pronuntiare consuescebat.
Versus, Carmen dicitur, quod dum fit, verba ipsa varie huc atque illuc vertantur. Cic. pro Arch. 23. Nam si quis minorem gloriæ fructum putat ex Græcis versibus percipi, quam ex Latinis, vehementer errat. Idem 5. Verr. 77. De qua muliere versus plurimi supra Tribunal & supra Prætoris caput scribebantur. Virg. 2. Georg. 385.
Necnon Ausonii Troja gens missa coloni
Versibus incomptis ludunt, risuque soluto. i. e. Carminibus, inquit Servius, Saturnio metro compositis: quod ad rhythmum solum vulgares componere consueverunt. [Dicitur a Versis retrolineis, ut hæ a Versibus agri.
Versus, orationis est vitium. Cic. in Orat. 67.
Æterni versus, Qui nunquam peribunt. Lucret. lib. 1. 122.
Canori versus. Hor. 2. Epist. 2. 76.
Catenati versus ex pluribus asperrime coeuntibus inter se syllabis. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Clari parum versus, Subobscuri. Hor. de Arte Poet. 448.
Concinnior versus. Hor. 2. Epist. 1. 74.
Confragosi versus. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Diserti versus. Martial. lib. 6. 14. in Laberium.
Duri versus. Hor. de Arte Poet. 445.
Inculti versus & male nati. Hor. 2. Epist. 1. 233.
Inertes versus. Hor. de Arte Poet. 445.
Inopes rerum versus. Hor. de Arte Poet. 322.
Intercalaris versus. V. INTERCALO.
Laboriosus versus. V. LABOR, ōris.
Lascivus versus. Martial. lib. 10. 64. ad Pollam.
Lepidus versus. Catull. ad Flavium, 6. 17.
Longi versus. V. LONGUS.
Malus versus. Cic. in Pison. 73.
Scaber versus. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 3. Nemo ex hoc viles putet veteres poetas, quod versus eorum scabri nobis videntur.
Solutus versus. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Suavidicis versibus edere aliquid. Lucret. lib. 4. 181.
Teres versus. Lucan. ad Pison. 236.
Amplecti cuncta versibus. Virg. 2. Georg. 42.
Componere versus. Hor. 1. Serm. 4. 8.
Conficere numerum & versum. Cic. 3. de Orat. 50. In ipsa oratione quasi quendam numerum versumque conficiunt.
Contendere alternis versibus. Virg. 7. Ecl. 23.
Coopertus famosis versibus. Hor. 2. Serm. 1. 68.
Deducere versum. Ovid. 1. de Pont. 5. 13.
Dicere versus. Virg. 5. Ecl. 2.
Dicere aliquid versu. Hor. 1. Serm. 5. 87.
Dicere ornatissimis atque optimis versibus de re aliqua. Cic. 1. de Orat. 69.
Dictare versus. Hor. 1. Serm. 4. 10.
Ducere versus, Scribere. Ovid. 5. Trist. 12. 63.
Edere aliquid versibus. Lucret. lib. 1. 122.
Effutire leves versus. Hor. de Arte Poet. 231.
Evolvere molles versus, Legere lasciva carmina. Ovid. 2. Trist. 307.
Exponere versibus aliquid. Hor. de Arte Poet. 89.
Facere versus in. Cic. 7. Verr. 80. Versus, qui in istius cupiditatem facti sunt. Hinc Versificus & Versifico.
Factitare versus. Hor. de Arte Poet. 470.
Fingere versus. Hor. de Arte Poet. 382.
Fundere versus ex tempore. Cic. 3 de Orat. 192. Solitus est versus hexametros, aliosque variis modis atque numeris fundere ex tempore.
Illustrare aliquid versibus. Lucret. lib. 1. 138.
Includere versu verba. V. INCLUDO.
Juvenari teneris versibus. i. e. Juveniliter lascivire & loqui versibus mollibus, suavibus & delicatis. Hor. de Arte Poet. 247.
Lædere aliquem tristi versu. Hor. 2. Serm. 1. 21.
Ludere incomptis versibus. Virg. 2. Georg. 386.
Nectere ludenti versu carmina. Lucan. ad Pison. 152.
Oblinere aliquem atris versibus. Hor. 1. Epist. 19. 30.
Perscribere versum puris verbis. Hor. 1. Serm. 4. 54.
Persequi versu aliquid. Virg. 3. Georg. 339.
Positi commode versus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Si versus pronuntiatus est syllaba una brevior aut longior, exsibilatur, exploditur. Cic. in Parad. 3.
Ructari sublimes versus. Hor. de Arte Poet. 457.
Scribere versus. Hor. 1. Serm. 9. 23.
Scribere versibus. Cic. 1. Fam. 9. Scripsi etiam versibus tres libros de temporibus meis.
Solvere versus. Quintil. lib. 1. cap. 9.
Surgit pagina versu. Ovid. 1. Amor. 1. 17.
Tornati versus. Hor. de Arte Poet. 441. Bentlejus legit, Male ter nati. [Male, opinor. V. in TORNO, & INCUS.
Versus, pro Cantu avium. Plin. lib. 10. cap. 29. Meditantur aliæ juniores, versusque, quos imitentur, accipiunt. De lusciniis.
Versus, Species quædam motus est, cujus multa genera tripudiatores frequentarit. Plaut. Stich. 5. 7. 2.
Si isthoc me versu viceris, alio me provocato. Monuit Turneb.
Versus in agricultura, est Sulcus a fronte ad finem perductus. Varr. lib. 1. de R. R. cap. 10. In Hispania ulteriore metiuntur jugis, in Campania versibus, apud nos in agro Romano ac Latino jugeris. Jugum vocant, quod juncti boves uno die exarare possint. Versum dicunt centum pedes quoquoversum, quadratum. Jugerum, quod quadratos duos actus habeat. Columel. lib. 2. cap. 2. Bubulcum autem per proscissum ingredi oportet, alternisque versibus obliquum tenere aratrum. V. Scalig. Conject. in Varr. p. 73.
Versus remorum, pro Ordine. Virg. 5. Æn. 119. Gallicum vulgus dicit *rang*, vel *rangée*. Et Liv. 45. 35. Regia nave, ingentis magnitudinis, quam sedecim versus remorum agebant.
Arborum versus, pro Ordinibus. Virg. 4. Georg. 144.
Favorum versus. Plin. lib. 11. cap. 10.
Foliorum versus. Plin. lib. 15. cap. 20.

VERSICŬLUS, i. m. dimin. [στιχίδιον, Gl. G. L.] Linea, quam vocant. Cic. ad Brut. 14. Breves tuæ litteræ: breves, dico, immo nullæ: tribusne versiculis, his temporibus, Brutus ad me? Idem 2. de Legib. 14. Quæ præsertim uno versiculo Senatus puncto temporis sublatæ sint.
Transversus versiculus. Cic. 5. Att. 1. Nunc venio ad transversum illum extremæ epistolæ tuæ versiculum. Quum pagina versibus, recto ordine subsequentibus, completa, nihil ultra capit: tum, si quid ejusmodi superest, quod multorum verborum non sit, scribere solemus de transverso.
Versiculi, Versus poematii. Cic. 3. Att. 6. Epistolas mihi pronuntiabat versiculis facetis, ad familiares missas a Corintho.
Molliculi versiculi ac parum pudici. Catul. ad Aurelium, 17. 8.
Euntes mollius versiculi. Hor. 1. Serm. 10. 58.
Scribere versiculos. Hor. Epod. 11. 2.

VERSĬFĬCUS, a, um. Adj. Solinus cap. 16. Studium musicum inde cœptum, quum Idæi Dactyli modulos, crepitu ac tinnitu æris deprehensos, in versificum ordinem transtulissent.

VERSIFĬCE, Adv. Saresb. in Metalog. 1. 3. Versifice dicere.

VERSIFĬCO, [στιχοποιέω, Gl. G. L.] āre. Versus facere. Quintil. lib. 9. cap. 4. Nam & versificandi genus est omnibus sermonibus unam legem dare.
Fatiloquia versificare. Apul. de Deo Socrat. p. 102. Elmenh.

VERSIFICĀTUS, a, um. Partic. Lucil. apud Non. 13. 2. Multa homines portenta in Homero versificata, monstra putant, &c.

VERSIFICATIO, ōnis. f. [στιχοποιία, Gl. L. G.] Quintil. lib. 9. cap. 2. Abusive in versificationis ac sermonum imitatione servatur. Ibid. cap. 4.

VERSIFICĀTOR, ōris. m. [ἐποποιὸς] Quintil. lib. 10. cap. 1. Versificator, quam poeta, melior Cornelius Severus.

VERSUS, Præpositio, Accusativum requirit, & semper postponitur. Cic. 11. Fam. 27. Et initio belli Civilis, quum Brundusium versus ires ad Cæsarem, venisti ad me in Formianum. Idem 1. de Divin. 77. Quum Aretium versus castra movisset.

Habet

Habet quandoque adjunctam præpoſitionem; ut, Ad Occidentem verſus, In forum verſus: & tunc eſt Adverbium, ut Vallæ placet. Cic. de Amicit. 96. Is primum inſtituit in forum verſus agere cum populo. Vetus exemplar habet Verſibus. Liv. 1. 18. Deductus in arcem, in lapide ad Meridiem verſus conſedit.

Verſum ad eum. Plaut. Epid. 2. 2. 63.

Cœpi rurſum verſum ad illas pauxillatim accedere. [Niſi dictum eſt Rurſum, vorſum, ut Ultro citroque, vel Huc illuc.

Quoquo verſus, i. e. In unamquamque partem & quocunque. Varr. 1. de R. R. cap. 10. Cæſ. 7. Bell. Gall. cap. 4. Quoquo verſus legationes dimitti.

Surſum verſus, Deorſum verſus. Cato R. R. cap. 156.

Quum gradatim ſurſum verſus reditur. Cic. in Orat. 135.

Et idem quaſi ſurſum verſus retroque dicatur. Cic. in Partit. 24.

Surſus verſus. Lucret. lib. 2. 188.

Utroque verſus, i. e. In utramque partem. Gell. lib. 5. cap. 12.

Undique verſus. Gell. lib. 12. cap 13. Quum vero omnes terras omnifariam, & undique verſus circumfluat, nihil citra eum eſt.

VERSŪTUS, a, um. Adj. Quod vertitur. Plaut. Epid. 3. 2. 35.

Verſutior es quam rota figularis.

Verſutus, [πολύτροπος, Gl. L. G. & G. L. ποικιλόφρων, L. G.] Qui inconſtanti quodam animi motu huc atque illuc varie & ſimulate fertur. Feſtus, Verſuti dicuntur, quorum mentes crebro ad malitiam vertuntur. Cic. 3. de Nat. Deor. 25. Verſutos eos appello, quorum celeriter mens verſatur. Cic. 2. de Fin. 53. Sed omnia callide referentem ad utilitatem, acutum, verſutum, veteratorem, &c. Et paulo poſt, Is enim, qui occultus & tectus dicitur, tantum abeſt, ut ſe indicet, perficiet etiam ut dolere alterius improbe facto videatur. Quid enim eſt aliud eſſe verſutum? Ovid. 11. Met. 312.

Verſuta quædam. Sic Stropha Græcis (quo utuntur & Latini, præſertim, comici) ἀπὸ τοῦ στρέφειν, Callida impoſtura. Gall. item *Une courvée.* H. St.

Verſutus & callidus. Cic. 3. de Nat. Deor. 25. Et Chryſippus tibi acute dicere videbatur, homo ſine dubio verſutus & callidus.

Verſutus in diſſerendo. Cic. 3. de Finib. 2. Neque enim, qui defendunt eam, verſuti in diſſerendo ſunt, nec qui contradicunt, cauſam difficilem repellunt.

Verſutus ingenii. Plin. lib. 7. cap. 12.

Malitia, eſt verſuta & fallax ratio nocendi. Cic. 3. de Nat. Deor. 75.

Triſtitia verſuta & ſimulata. Cic. Poſt. redit. in Senat. 12. Nam ille alter Cæſonius Calventius ab adoleſcentia verſatus eſt in foro, cum eum, præter ſimulatam verſutamque triſtitiam, nulla res commendaret.

Superl. Cic. 1. Off. 109. Quo in genere Lyſandrum verſutiſſimem accepimus.

VERSŪTE, Adv. [πανούργως] Callide. Cic. de Clar. Orat. 35. Nihil, ut ita dicam, ſubdole, nihil verſute, quod ille non viderit, niſi ſubtiliter dici, &c.

Dicere verſute & ſubtiliter. Cic. in Orat. 22.

Compar. Hoc ſi vobis verſutius, quam mea conſuetudo defendendi fert, videbitur, ſic exiſtimetis, &c. Cic. pro Cæcin. 85.

Superl. Auguſt. de Trinit. 15. cap. 20. Quidam acute reſpondit hæretico verſutiſſime interroganti.

VERSUTIA, æ, f. [πονηρία, πανουργία] Gloſſ. Latinogræc.

VERSUTILŎQUUS, a, um. Adj. [κερδαλεόλογος] Qui verſute loquitur. Cic. 3. de Orat. 152.

Num non vis hujus me verſutiloquas malitias: Videtis enim & Verſutiloquas, & Expectorat, ex conjunctione facta eſſe verba, non nata.

Malitiæ verſutiloquæ. Cic. in Orat. 160. Habeo iſtam ego perterricrepam. Idemque, Verſutiloquas malitias.

VERTEX, ĭcis. m. [ἕλιξ, Gl. G. L.] a vertendo; & VORTEX, apud antiquos juxta Quintilianum lib. 1. cap. 7. de Orthographia, p. 90. Burm. qui primum Africanum per E Vertices dixiſſe docet.

Vertex, [ἴλιγξ ὕδατος, Gl. L. G.] Auctore Quintil. lib. 8. cap. 2. eſt Contorta in ſe aqua, vel quicquid aliud ſimiliter vertitur. Liv. 28. 30. Ut fugientem navem videres retro vertice intortam, victricibus illatam.

Cavi vortices. Stat. 9. Theb. 503.

Denſi vertices. Ovid. 6. Faſt. 502.

Inſanus vortex. Virg. 1. Georg. 481.

Rapidus vortex. Virg. 1. Æn. 121.

Turbineus vortex. Ovid. 8. Met. 556. V. TURBO.

Exæſtuat unda vorticibus. Virg. 3. Georg. 241.

Involvunt amnes ſpumoſo vertice ſilvas. Claud. Conſ. Mall. Theod.

Tortus crebro vortice Halys. Ovid. 4. de Pont. 10. 48.

Volvit flumen vortices. Hor. 2. Carm. 9. 22.

Vertex [ἴλιγξ, συστροφὴ ἀνέμων] Vertices proprie dicuntur Contorti venti, ac rotati: a quibus fit qui Typhon, & Turbo vocatur, id eſt vibratus. Vertice (inquit Apulejus in Coſmo p. 62. Elmenh.) torquetur humus arida & ab imo erigitur ad ſummum. V. ibid. ſeq. Lucret. lib. 1. 294. de ventis, Vertex tortus. Idem lib. 3. 631.

Vicinum involvens contorto vertice pontum

Amoris abſorptus vertice. Catul. ad Mallium, 66. 107.

Vertices dolorum, dixit Cicero ex quodam poeta, 2. Tuſc. 21. pro Vertigine, rotationeque, quæ in doloribus circumagit, lancinatque præcordia,

Nunc, nunc dolorum anxiferi torquent vertices,
Nunc ſerpit ardor.

Capitis vertex, [κεφαλῆς κορυφὴ, Gl. L. G. κορυφὴ ἀνθρώπου, G. L.] etiam dicitur: propter flexum capillorum. Teſtis eſt Quintil. lib. 8. cap. 2. Inde, A vertice ad calcem, i. e. A principio ad finem. Plin. lib. 7. in præf. Quamdiu palpitans vertex, ſummæ inter cuncta animalia imbecillitatis indicium. Idem lib. 11. cap. 37. Vertices bini homini tantum.

Ab imis unguibus uſque ad verticem ſummum. Cic. pro Roſc. Com. 20.

Criniger vertex. Claud. 1. in 1. Conſ. Stilich. 203.

Crinitus vertex. Stat. 9. Theb. 129.

Intonſus vertex. Stat. 6. Theb. 607.

Nudo vertice fulva cæſaries. Virg. 11. Æn. 642.

Raſus vertex. Juven. 12. Sat. 81.

Summo vertice intrabant humiles poſtes. Ovid. 8. Met. 638. al. Submiſſo.

Suppoſito vertice ferre aliquid. Ovid. 3. Amor. 13. 28. Idem 2. Met. 712.

Vacuum verticem plus nimio attolens gloria. Hor. 1. Carm. 18. 15.

Feriam ſublimi ſidera vertice. Hor. 1. Carm. 1. 36. V. SIDUS.

Obſtipare verticem. V. OBSTIPO.

Palpitat vertex. V. PALPITO.

Rupit juncturas verticis gravi ictu. Ovid. 12. Met. 288.

Tollere late conſpicuum verticem. Hor. 3. Carm. 16. 18.

Veniens ictus a vertice. Virg. 5. Æn. 444. V. A præpoſ. & paulo infra.

Pedum vertices [ἧλοι ἐν ποσὶν] Gl. Latinogræc.

Arboris vertex, [κορυφὴ] Plin. lib. 12. cap. 1. Arbor numeroſo vertice. V. NUMERUS.

Celſo vertice quercus. Virg. 3. Æn. 679.

Numeroſus vertex. Sil. lib. 6. 324.

Arcis vertex. Lucret. lib. 6. 750.

Montis vertex, [κεφαλὴ ὄρους, ἀκρώρεια, Gl. L. G.] etiam dicitur Eminentiſſima montis pars: quod quæ ibi naſcuntur, partim in dexteram, partim in ſiniſtram vertantur. Virg. 1. Æn. 167.

— geminique minantur
In cælum ſcopuli: quorum ſub vertice late
Æquora tuta ſilent.

Saxi vertex. Virg. 4. Æn. 152.

Aerius vertex. Sil. lib. 1. 128.

Altus vertex ſaxi. Virg. 2. Æn. 308.

Excelſus vertex montis. Virg. 5. Æn. 35.

Nivali vertice attolens ſe Apenninus. Virg. 12. Æn. 702.

Planus vertex. Martial. lib. 1. 170.

Summus vertex. Virg. 2. Æn. 682.

Umbroſus vertex montis. Sil. lib. 5. 45.

Vertices, [πόλοι] Altiſſimæ cæli partes, quas Græci Polos dicunt: quod circa hos mundus rotetur. Virg. 1. Georg. 242.

Hic vertex nobis ſemper ſublimis: at illum
Sub pedibus Styx atra videt maneſque profundi. Plin. lib. 2. cap. 15. Terra a verticibus duobus, quos appellaverunt polos. Cic. 2. de Nat. Deor. 103.

Extremuſque adeo duplice de cardine vertex
Dicitur eſſe polus. Ex poeta.

Cæli vertex. Virg. 1. Æn. 229.

Verticem, pro Aquilone poſuit. Virg. 2. Georg. 310.

Præſertim ſi tempeſtas a vertice ſilvis
Incubuit. Idem 1. Æn. 118.
— ingens a vertice pontus
In puppim ferit: &c. [Græci ſimiliter κατὰ κορυφὴν uſurpant. Quod idem eſt, ac Deſuper, Ex ſuperiore loco.

Vertices, Cardines, circa quos fores vertuntur.

VERTĪCŌSUS, & VORTICOSUS, a, um. Adj. [ἰλιγγώδης] Liv. 21. 5. Quidam vorticoſo amni delati in hoſtes, ab elephantis obtriti ſunt.

Motus verticoſus. Senec. Quæſt. Nat. 7. 8. Turbinum motus vagus eſt, & disjectus & verticoſus.

VERTUMNUS, i. m. Deus, qui præeſt rebus contrahendis, ac permutandis: vel ab anno verſo dictus, vel ab eo, quod anni vertentis poma percipiat. De hoc plura Propert. lib. 4. 2. 10. Hor. 1. Epiſt. ad Librum ſuum, 20. 1.

Vertumnum, Janumque, liber, ſpectaſſe videris. Propterea autem, quod hic Deus ad omnes figuras ac formas opportunus erat, credebatur etiam mentes hominum immutare ac varie afficere. itaque mobili ingenio & inconſtantes natos homines, irato Vertumno natos dicebant, ut Hor. 2. Serm. 7. 14.

— Vertumnis, quotquot ſunt, natus iniquis. Ex Lambino.

Vertumni etiam dicebantur Gladiatores, qui equum mutabant, ſeque de uno in alterum trajiciebant. Propert. 4. 2. 35.

Eſt etiam Aurigæ ſpecies Vertumnus, & ejus,
Trajicit alterno qui leve pondus equo. V. Interpretes Petronianos ad cap. 24.

VERTUMNĀLIA, um. pl. Vertumni feſta, menſe octobri celebrata. V. Varr. de L. L. 5. 3.

VĔRU, indeclinabile in ſingulari, in plurali hæc Verua, [ὀβελός, ὀβελίσκος, Gl. G. L.] Inſtrumentum ferreum cum cuſpide, quo carnes ad ignem torrere ſolemus. Virg. 2. Georg. 396.

Pinguiaque in verubus torrebimus exta colurnis. Plaut. Rud. 1. 2. 46.

Prunas ſubjiciunt verubus. Virg. 5. Æn. 103.

Salignis verubus transfixa exta. Ovid. 2. Faſt. 363.

Veru natum eſt vere. Plaut. Rud. 5. 2. 15.

Namque hoc quidem vere natum eſt veru, ita in manibus conſeneſcit. Metaphora eſt a fructibus & floribus vernis, qui fugaces ſunt & in diem, cum æſtivi fructus & autumnales ſæpe in totum durent annum. Igitur rubiginoſum veru dicit more florum vernorum in manibus conſeneſcere. Ex Turnebo. Al Verum, antiquo ſcil. nominativo.

Veru, Telum ad veru ſimilitudinem factum. Virg. 7. Æn. 665.

Et terreti pugnant mucrone, veruque Sabello. Plaut. Truc. 2. 7. 66.

VERUCŬLUM, i. n. dimin. [ὀβελίσκος] Plin. lib. 33. cap. 6. E ſuperiori catino defluens in inferiorem, & ex eo ſublata veruculis fereis, atque in ipſa flamma convoluta veruculo, ut ſit modici ponderis. De ſpuma argenti. al. Verriculis.

VERUĪNA, æ. f. Obeliſcum ſignificat, id eſt parvum veru, & tanquam veruculum. Plaut. Bacchid. 4. 8. 46.

Si tibi machæra eſt, nobis veruïna eſt domi,
Qua quidem te faciam, ſi tu me irritaveris,
Confoſſiorem ſoricina nænia. Se enim minatur eum veru confoſſurum: nec enim cæſim ferit veru, ſed punctim, nec obtruncat ſed confodit. Turnebus.

Veruïna, Jaculi genus longum, quod aliqui Verutum nominant. Cajus Baſſus Satyr. Veruïna confodiende, non te nauci facio. Ex Fulgentio.

VERŪTUM, i. n. [θυλακόβολον, Gl. L. G.] Veruta (inquit Feſtus) Pila dicuntur, quod velut verua habent præfixa. Nonius 8. 16. Verutum eſſe telum breve & acutum. Cæſ. 5. Bell. Gall. 43. Transfigitur ſcutum Pulſioni, & verutum in balteo defigitur. Liv. 10. 29. Quibus (pilis) pleriſque in ſcuta, verutis in corpora ipſa fixis, ſternitur cuneus. V. Idem. 1. 43.

Tenue verutum. Sil. lib. 3. 363.

Fixus ſuper inguina Tyrio veruto. Sil. lib. 10. 39.

VERŪTUS, a, um. Adj. [πιλοφόρος] Verutus armatus. Virg. 2. Georg. 168.

Aſſuetumque malo Ligurem, Volſcoſque verutos.

Dentes veruti, i. e. Mucrones inſtar veruum una cuſpide prominentes. Grat. in Cyneget. v. 110.

VERTOBIGE, Oppidum eſt Hiſpaniæ Bæticæ, ut ſcribit Plin. lib. 3. cap. 1.

VERTUMNUS, V. VERTO.

VERU, V. VERTO.

VERVACTUM, i. n. [νέατος, νέωμα] Terra, quæ interdum requievit, & vere proſciſſa: quia vere actum arvum, id eſt verſum eſt. Plin. lib. 18. cap. 19. Quidam utique ab æquinoctio verno proſcindi volunt. Quod vere ſemel aratum eſt, a temporis argumento vervactum vocatur. Varr. 1. de R. R. cap. 44. Illud quoque multum intereſt, in rudi terra, an in ea feras, quæ quotannis obſita ſit, quæ vocatur reſtibilis: an in vervacto, quæ interdum requièrit. Columel. lib. 1. cap. 3. 8. Ampliſſima vervacta. Idem lib. 11. cap. 2. Quæ menſe Januario vervacta fecimus, nunc ultima parte Martii ſunt iteranda.

VERVACTOR, ōris. m. Nomen Dei, quo uſus eſt flamen Cerealis, cum ſacra faceret. V. Serv. ad Virg. 1. Georg. 21.

VERUCULUM, V. Veru, in VERTO.

VERVEX, ēcis. m. Mas inter oves, cui inverſi ſive adempti ſunt teſticuli. Plaut. Capt. 4. 2. 40.

Qui patroni nomen indunt verveci ſectario. Al. Petroni. Cic. 2. de Legib. 55. Quod genus ſacrificii Lare vervecibus fiat.

Vervex pro Stolido, & ſimplici ponitur. Plaut. Merc. 3. 3. 6. Itane vero, vervex, intro eas? V. Apul. 8. Mileſ. p. 212. Elmenh. Senec. de Conſt. Sap. cap. 17. & Juvenal. 10. Sat. 50.

VERVĒCEUS, a, um. Adj. Ad ſimilitudinem vervecis factum. Plaut. Capt. 5. 1. 31.

Vos ite intro, interibi ego ex hac ſtatua vervecea volo
Erogitare, meo minore quid ſit factum filio. i. e. Servo qui veluti imago vervecis eſt, hoc eſt ſine ratione & prudentia, non aliter quam vervex. Al. Verberea.

Juppiter verveceus, Ammon. Arnob. 5. p. 171.

VĔRVĒCĪNUS, a, um. Adj. Quod ex vervece eſt. ut, Pellis vervecina. Lamprid. in Commod. cap. 1.

VERVĒNUS, a, um. Adj. Idem. Eugen. Toletan. Carm. 22.

Muſmonem capra verveno ſanguine gignit.

VERULĀNI, orum. m. [Οὐερυλᾶνοι] Populi ſunt Italiæ, Tuſculanis & Veliternis vicini, ut ſcribit Plin. lib. 3. cap. 5.

VERUM, Conjunctio. V. poſt. VERUS, a, um.

VĒRUS, a, um. Adj. [ἀληθὴς, Gl. L. G. & G. L. ἀληθινὸς, L. G.] Solidum, certum, ſincerum, non falſum ſignificat. Ter. And. 4. 2. 15.

— non Apollinis magis verum, atque hoc, reſponſum eſt.

Verus & Germanus. Cic. 6. Verr. 147. Eſſe perſpicuum, quantum inter hunc & illum Numidicum, verum & germanum Metellum, intereſſet.

Simulatus, fucatus, Sincerus & verus, contraria. Cic. de Amicit. 95

Cauſam veram exponere. Lucret. lib. 3. 964.

Cauſa vera, pro Bona. Cic. de. Off. 3. Tantum dabit amicitiæ, ut veram amici cauſam eſſe malit. Affert Franciſcus Sylvius in Orat. pro Quint. Veritas cauſæ, pro Bonitas. H. St. V. Cic. 3. Off. 43. conf. CAUSA.

Color verus, Nativus, non adulteratus. Ter. Eun. 2. 3. 26.

Color verus, corpus ſolidum, & ſucci plenum.

Conſilium verum. Hor. 2. Serm. 3. 17.

Fama vera. Virg. 4. Georg. 42.

Homo verus, Veridicus. Ter. And. 2. 5. 12. Donatus.

Labor verus. Virg. 12. Æn. 435.

Diſce puer virtutem ex me, verumque laborem,
Fortunam ex aliis. Ubi Servius, Verum laborem, quem per me ipſum ſuſcipio, non qui ex aliorum virtute imperatoribus aſcribi conſuevit.

Laus vera. Ter. Eun. 5. 4. 3.

Nuntius verus. Virg. 6. Æn. 456.

Nuptiæ veræ. Ter. And. 1. 1. 20. Oppoſitæ Simulatis.

Verum, i. n. [τὸ ἀληθὲς] frequenter abſolute ponitur, ut & Vera pl. Ter. Heaut. 3. 1. 81.

Videre verum, atque ita, uti res eſt, dicere. Idem. And. 3. 1. 7.
Quid ego audio? actum eſt, ſi quidem hæc vera prædicat.

Verum & Falſum contraria. Cic. 4. Acad. 33. Intereſſe oportet, ut inter rectum & pravum, ſic inter verum & falſum.

Procul a vero. Ovid. 5. Triſt. 6. 27.

Notitia veri falſique. Lucret. lib. 4. 478.

Magis verum. V. MAGIS. & paulo ante ex Ter.

Majora vero. Tecit. 3. Hiſt. 57. Sua quiſque facta extollentes, falſa, vera, aut majora vero miſcebant.

Minora vero. Tacit. 1. Hiſt. 29. Quidam minora vero, ne tum quidem obliti adulationis.

Propius vero. Tacit. 1. Ann. 6. Propius vero Tiberium ac Liviam, illum metu, hanc novercalibus odiis, ſuſpecti & inviſi juvenis cædem feſtinaviſſe.

Simile vero. Cic. 12. Fam. 5. Id autem eo facilius credebatur, quia ſimile vero videbatur. Sic Similis veri, & VERISIMILIS ὑφὲν, q. V.

Simillima verba veris. Ovid. 15. Epiſt. 129.

Verius vero. Martial. lib. 8. 70. Hyperbole.

Conſcia numina veri. Virg. 2. Æn. 141.

Ignorantia veri me decipit. Ovid. 7. Met. 92.

Inſolens veri. Qui verum non amat, Senec. Hippol. 2.

Patiens veri. Curt. lib. 10. 4. 2.

Providus augur veri. Ovid. 12. Met. 18.

Similitudo veri. Cic. 4. Acad. 37. Cum poſſit ſine aſſenſione ipſam veri ſimilitudinem non impeditam ſequi. V. VERISIMILITUDO.

Mordax verum. Perſ. 1. Sat. 107.

Abdere verum. V. ABDO.

Abhorrere a vero. V. ABHORREO.

Abeſſe a vero. V. ABSUM.

Averſus a vero. V. AVERTO.

Cernere verum. V. CERNO.

Concedere veris, Veritati non adverſari. Hor 2. Serm. 3. 305.

Confundere vera falſis. V. CONFUNDO.

Convertere ſe ad verum. V. CONVERTO.

Dicere verum. [ἀληθεύειν, Gl. G. L.] Hor. 1. Serm. 1. 24.

Verum vis dicam? Ter. And. 4. 2. 25.

Dijudicare. ut, Ars differendi, & vera ac falſa dijudicandi. Cic. 2. de Orat. 168.

Diſtinguere falſum vero. Hor. 1. Epiſt. 10. 29.

Educere merſum latebris verum. Claud. 4. Conſ. Hon. 511.

Examinare verum. Hor 2. Serm 2. 8.

Exſequi vera. Tacit. 11. Ann. 20. Neque falſa prompſerim, & vera exſequi pudet.

Fatebor tibi cuncta vera. Virg. 2. Æn. 78.

Jacere vera aut vana. V. JACIO.

Intendere vera. Tacit. 2. Ann. 57. h. e. Augere.

Involvens obſcuris vera. Virg. 6. Æn 100.

Latet in occulto verum. Cic. in Orat. 237. Sed ne in maximis quidem rebus quicquam adhuc inveni firmius, quod tenerem, aut quo judicium meum dirigerem, quam id quodcunque mihi quamſimillimum veri videretur, cum ipſum illud verum in occulto lateret.

Perſpicere quid in quaque re verum ſincerumque ſit. Cic. 2. Off. 18.

Referre vera Ovid. 3. Met. 659.

Remiſcere falſa veris. Hor. de Arte Poet. 151.

Eſſe quum plus uno verum non poſſit. Cic. 2. de Orat. 30.

Sit verum velim. Plaut. Rud. 3. 6. 39. Perii! C. verum ſit velim.

Ex vero, pro Ex veritate. Saluſt. in Bello Catilinario de Fort. loquens, Ea res cunctas, ex libidine magis, quam ex vero, celebrat obſcuratve. Ovid.

Ah nimis ex vero nunc tibi nomen erit. H. St. Sall. Cat. cap. 8. pr. Ovid. 3. Amor. 9. 4.

Falſa vincere veris. Lucret. lib. 4. 483.

Verum, vel Verum id eſt, Reſponſio. Plaut. Merc. 4. 6. 18. ſuppoſ.

Quantum intelligo, & hanc male habet, Demipho. P. id verum, Idem Aſin. 4. 1. 45. Scio, captiones metuis. DI. verum.

Verum modo, pro Modo ſit verum. Plaut. Caſ. 3. 6. 24.

Verum, Irridentis interrogatio. Ter. Eun. 5. 6. 18.

Siquidem iſtuc impune habueris, PY. verum? OA. reddam hercle.
PY. credo. Donatus.

Verum aliquando non eſt Nomen, ſed Adverbium confirmantis, id eſt, Vere, teſte Donato. Ter. Adelph. 4. 2. 5. Me quærit? verum, perii.

Verus, pro Æquo & juſto. Cic. pro Muren. 74. At enim agit mecum auſtere & Stoice Cato, negat verum eſſe allici benevolentiam cibo: negat judicium hominum, in magiſtratibus mandandis, corrumpi voluptatibus oportere. Et in Salluſt. 17. Ita igitur egit, ut nihil non æquum ac verum duxerit, quod ipſi facere collibuiſſet. Et pro Domo 89. Sed quid ad te, qui neges eſſe verum, quenquam ulli Reipub. extra ordinem præfici. Ubi perperam in pleriſque libris pro Verum, Juris, legitur. Hor. 1. Epiſt. 7. 98.

Metiri ſe quemque ſuo modulo ac pede verum eſt. Utitur & Livius ſæpe, & Juriſconſulti interdum. Budæus.

Vide in Indice Pariſ. in Epiſtolas Ciceronis. H. St.

Verum fœdus. Virg. 12. Æn. 694.

Compar. Verius, pro Æquius & juſtius. Cic. Anteq. iret in exſil. 4. Nam neque majus eſt defendere unum, quam populum: neque verius a ſingulis, quam ab omnibus repetere officii præmium & fructum.

Vox verior. Martial. 6. 30.

Superl. Cic. 4. Acad. 10. Sed me hercule, ut quidem nunc ſe cauſa habet, etſi heſterno ſermone labefacta eſt, mihi tamen videtur eſſe veriſſima.

Crimina veriſſima dicere in aliquem. Ovid. 4. de Pont. 14. 29.

Imago mortis veriſſima. Ovid. 5. Triſt. 7. 17.

VERE, Adv. [ὄντως, Gl. L. G.] quod dicitur In rei veritate. Ter. Eun. 3. 5. 58.

— an ego occaſionem,
Mihi oſtentatam, tantam, tam brevem, tam optatam, tam inſperatam,
Amitterem? tum pol ego is eſſem vere, qui aſſimulabar. Al. Vero. Idem Heaut. 1. 1. 102. Hoc ibi fit, ubi non vere vivitur.

Honeſtum, quod proprie vereque dicitur, id in ſapientibus eſt ſolis. Cic. 3. Off. 13.

Falſo & Vere, contraria. Cic. pro Muren. 7. Quum grave eſt vere accuſari in amicitia, tum etiam ſi falſo accuſeris, non eſt negligendum

Ficte, fallaciterque, & Vere, contraria. Cic. pro Domo, 7. Majores noſtri, qui non ficte & fallaciter populares, ſed vere & ſapienter fuerunt.

Nullum amans vere. Catull. ad Furium, 11. 12.

Vere, Juſte. Plaut. Capt. 5. 2. 7.

Recta & vera loquere: ſed neque vere, neque recte adhuc
Feciſti unquam.

Compar. Verius. [ἀληθέστερον, Gl. L. G. & G. L.] Liv. 32. 37. Philippus quaſdam urbes, non contumelioſius, quam verius, compedes Græciæ appellavit.

Superl. Veriſſime. [ἀληθέστατα, Gl. G. L.] Cic. 4. Verr. 163. Laudarem illam civitatem, id quod veriſſime poſſem.

Non ὑπερβολικῶς, ſed veriſſime loquor. Cic. 5. Att. 21.

VERAX, ācis. Adj. [ἀληθὴς, ἀληθινὸς, Gl. G. L.] Veridicus. Cic. 1. de Divin. 38. Multis ſæclis verax fuiſſe id oraculum. Ibid. 61. Tum ei viſa quietis occurrent tranquilla atque veracia.

Saga verax. Tibul lib. 1. 2. 43.

Vates verax. Ovid. 1. Epiſt. Sabin. 94.

Compar. Cic. 2. de Divin. 116. Herodotum cur veraciorem dicam Ennio?

Superl. Auguſt. Epiſt. 6. Veraciſſima promiſſio.

VERĀCĬTER, Adv. Ambroſ. Epiſt. 30. pr. Salus tuta eſſe non poterit, niſi unuſquiſque Deum verum veraciter colat. V. Priſcian. lib. 15. p. 1010.

Superl. Auguſt. Civ. Dei 5. 8. Veraciſſime creditur.

VERĀCŬLUS, i. m. Qui vera ſe prædicturum gloriatur. Suet. Vitell. cap. 14. Nullis tamen infenſior, quam veraculis & mathematicis. Alii legunt Vernaculis. V. ibi Interpr.

VERĬTAS, ātis. f. [ἀλήθεια, Gl. L. G. & G. L.] Verum, Vera ratio, res vera. Cic. 2. de Invent. 162. Veritas eſt, per quam immutata ea, quæ ſunt, aut ante fuerunt, aut futura ſunt, dicuntur. Idem pro Cœl. 63. O magna vis veritatis, quæ contra hominum ingenia, calliditatem, ſollertiam, contraque fictas omnium inſidias, facile ſe per ſe ipſam defendat!

Res & Veritas, & Imago, contraria. Cic. 5. Tuſc. 13. Quum autem animum ab iſta pictura, imaginibuſque virtutum, ad rem veritatemque traduxeris.

In veritate. i. e. Secundum verum judicium. Quintil. lib. 10. cap. 1.

Quis

Quis in veritate tumens, potenſque ne minima quidem certe fiducia partis, memoriam artis ſperaverit?

Ex veritate. Tacit. 4. Ann. 31.

Foci veritas. Quintil. lib. 6. cap. 1. [Immo Loci, ni fallor, vel certe Joci.

Morum veritas. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Amicus ſimplicis veritatis & vir bonus. Cic. 1. Off. 63.

Cultor veritatis. Cic. 1. Off. 109. Sunt his alii multum diſpares, ſimplices & aperti, &c. veritatis cultores, fraudis inimici.

Expertes veritatis homines. Cic. 2. de Orat. 81.

Fides veritatis. Quintil. lib. 3. cap. 8.

In tuam fidem, veritatem. Pro Quintio. H. St. Cic. pro Quint. 10. ſubaudi Confugerit. [Ubi pro Juſtitia poni videtur.

Cana veritas. V. CANUS.

Infracta veritas. Tacit. 1. Hiſt. 1.

Jucunda iſta veritas etiamſi non eſt, mihi tamen grata eſt. Cic. 3. Att. 24.

Incorrupta fides nudaque veritas. Hor. 1. Carm. 24. 7.

Accommodare ſe aſſertorem veritatis. V. ACCOMMODO.

Adducere ad veritatem. V. ADDUCO.

Adductus veritate, Quia veritas poſtulabat. Cic. 13. Fam. 32. Neque id ambitione adductus facio, ſed tum familiaritate, & neceſſitudine, tum etiam veritate.

Contaminare veritatem mendacio. V. CONTAMINO.

Dicere veritates fortiter. Gell. 18. 7.

Infirmare veritatem. V. INFIRMUS.

Intueri veritatem. V. INTUEOR.

Limare veritatem in diſputatione. Cic. 2. Off. 35. Alia eſt illa, cum veritas ipſa limatur in diſputatione, ſubtilitas. Limata veritas, ait Budæus, i. e. Subtilitate philoſophica diſputata & exquiſita.

Niti veritate. V. NITOR.

Obſcurare veritatem. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Proferre aliquid in lucem veritatis. Cic. 1. de Orat. 157. Et illa commentatio incluſa in veritatis lucem proferenda.

Revocare rationem ad veritatem. Cic. 3. Off. 84. Nihil contra inutilius ei, qui id injuſte conſecutus ſit, invenio, cum ad veritatem cœpi revocare rationem.

Veritas, pro Juſtitia. Cic. pro Dejot. 5. Quæ mihi ad ſpem obtinendæ veritatis graviſſima ſunt: ad motum animi, & ad omnem impetum dicendi, contentionemque leviora. Veritatem pro Juſtitia poſuit. Budæus.

VERĪMŌNIA, æ. f. Idem quod Veritas, ſed antiquum. Plaut. Truc. 1. 1. 64.

Qui potis eſt, amabo, planius? qui antehac amator ſummus
Habitus eſt, iſtunc ad amicam verius verimonia referre.

Meliores libri habent, Meras querimonias.

VERŌSUS, a, um. Adj. Mart. Capella lib. 4. Argumentum veroſæ aſſertionis.

VERĬCŎLA, æ. m. Verum colens. Tertull. Carm. ad Senat. converſum cap. 2.

— quum vericolæ penetraveris oſtia legis.

VERĬDĬCUS, a, um. Adj. [ἀληθινός, Gl. G. L.] Qui vera dicit. Cic. pro Flacc. 77. Veridicas adjungis cauſas inimicitiarum.

Cantus veridici. Catul. Argon. 62. 306.

Dicta veridica. Lucret. lib. 6. 23.

Oraculum veridicum. Catul. Argon. 62. 326.

Os veridicum. Lucret. lib. 6. 6.

VERIDĬCE, Adv. Ammian. 31. 1. Poſt multa, quæ vates Augureſque prædixere veridice.

VERIFĬCO, āre. Probare; frequens philoſophis. V. Voſſ. de Vit. L. L. 1. 23.

VERILŎQUAX, ācis. Gloſſ. Græcolat. Ἀληθινός, Veriloquax, Veridicus.

VERILOQUIUM, i. n. [ἐτυμολογία, Gl. L. G.] Cic. in Topic. 35. Multa enim ex notatione ſumuntur: ea eſt autem, quum ex vi nominis argumentum elicitur, quam Græci ἐτυμολογίαν vocant, id eſt, verbum ex verbo, veriloquium. V. Quintil. 1. 6. p. 78. edit. Burm.

VERISĬMĬLIS, e. Adj. [εἰκός, πιθανός, Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Simile vero. Cic. pro Roſc. Amer. 57. Etiam tum, quum veriſimile erit aliquem commiſiſſe, in ſuſpicione latratote. Ter. Heaut. 5. 2. 37. Eſt veriſimile. [Poteſt & diviſe ſcribi, ut veteres primum ſcripſere.

Narrationem jubent veriſimilem eſſe & apertam & brevem. Cic. 2. de Orat. 83.

Veriſimili ſimile. Cic. 1. de Nat. Deor. 65. Hæc ego nunc phyſicorum oracula fundo, vera an falſa neſcio: ſed veriſimili tamen ſimiliora quam veſtra. Vetus exemplar legit Veri tamen.

Volunt probabile aliquid eſſe, & quaſi veriſimile. Cic. 4. Acad. 32.

Non eſt veriſimile ut. Cic. pro Roſc. Amer. 121. Non eſt ita profecto, Judices, non eſt veriſimile, ut Chryſogonus horum litteras adamarit aut humanitatem.

Non veriſimile eſt, quam ſit in utroque genere & creber & diſtinctus Cato. Cic. de Clar. Orat. 69.

Facere veriſimile. Plaut. Pſeud. 1. 4. 10.

Non fit veriſimile. Ter. And. 1. 3. 20.

Mihi quidem hercle non fit veriſimile, atqui ipſis commentum placet.

Compar. Plin. lib. 5 cap. 22. Quod eſt veriſimilius, quam quia cadendo tripudium ſonumve faciant.

Superl. Cic. 1. de Invent. 4. Veriſimillimum mihi videtur quodam tempore, neque in publicis rebus infantes, neque inſipientes homines ſolitos eſſe verſari.

VERISIMILĬTER, Adv. Apul. Apol. p. 293. Elmenh. Fingere veriſimiliter.

Compar. Idem p. 294. Hæc & alia longe veriſimilius confinxiſſes.

VERISIMILITŪDO, ĭnis. f. Probabilitas. Cic. 4. Acad. 107. Sine aſſenſione ipſam veriſimilitudinem non impeditam ſequi. Et Senec. de Benef. 4. 33. Ea ire, qua ducit veriſimilitudo.

VERĬVERBIUM, i. n. Plaut. Capt. 3. 4. 36.

Tu enim repertus, Philocratem qui ſuperes veriverbio.

V. ibi Taubm.

VERO, [ἀληθεύω] āre. Verum dicere. Gell. lib. 18. cap. 2. Ex Ennio in XIII Annalium, Satin' vates verant ætate in agenda?

Verare, Vera repræſentare. Sidonius, Quoties verba Graja carmine verat.

VERĀTOR, ōris. m. V. Salmaſ. Hiſt. Aug. p. 169.

VERĀTRIX, īcis. f. Apul. 9. Met. p. 230. Elmenh. Magna cura requiſitam veratricem feminam, quæ devotionibus ac maleficiis quidvis efficere credebatur, multis exorat precibus. Alii legunt Veteratricem. V. Scalig. in Cirin, p. 75. & Broeckh. ad Tibull. 1. 2. 41.

VERO, Conj. Gloſſ. Græcolat. Ἀληθῶς, Vero, Certe. Ἀληθῶς γάρ, Enimvero. V. ſuo loco. [Certe ex Ablativo n. Adj. formata eſt. ut ſeq. Conj.

VĒRUM, [πλὴν, Gl. G. L.] Conjunctio, idem quod Sed ſignificat. Ter. Eun. 2. 3. 96

Quid iſtuc? ſi certum eſt facere, facias: verum ne poſt conferas
Culpam in me.

Verum, incœptiva aliquando particula, non relativa. Ter. And. 4. 4. 29.

Quemne ego heri vidi ad vos adferri veſperi?
M. O hominem audacem. D. verum; vidi Cantharam
Suffarcinatam. Virg. 3. Ecl. 35.
Verum id, quod multo tute ipſe fatebere majus.

Verum, pro At. Plaut. Amph. 1. 1. 241.

Verum, utut es facturus, hoc quidem hercle haud reticebo tamen.

Ejectio nuſquam eſt. Verum ſit. Cic. pro Domo 51.

Verum hoc (ut dixi) nihil ad me. Cic. 2. de Orat. 139.

Verum, ut aliud ex alio incidit. Ter. Heaut. 3. 3. 37.

Verum enim. Ter. Adelph. 2. 1. 47. Cic. 3. de Orat. 51. Verum enim oratori, quæ ſunt in hominum vita, quandoquidem in ea verſatur, &c.

Verum enimvero. Ter. Adelph. 2. 3. 2.

Abs quivis homine, quum eſt opus, beneficium accipere gaudeas:
Verum enimvero id demum juvat, ſi quem æquum eſt benefacere, is facit.

Cic. 5. Verr. 194. Verum enimvero quum eſſet H-S binis, aut etiam ternis, quibuſvis in locis provinciæ, duodenos ſeſtertios exegiſti.

Verum etiam, [ἀλλὰ μὴν, Gl. L. G.] ut Sed etiam. Cic. pro Cœl. 45. Non modo agendo, verum etiam cogitando poſſit ſuſtinere.

Verum hercle vero, cum belle recogito. Plaut. Curc. 3. 5 V. Gell. 13. 17.

Verum tamen, [ἀλλ' ὅμως] Idem quod Tamen. Cic. 7. Verr. 81. Conſilium capit primo ſtultum, verum tamen clemens. Idem pro Quint. 11. Qui ſocietatem cum Sex. Nævio fecerit, viro bono, verum tamen non ita inſtituto, ut jura ſocietatis, & officia certi patris familias noſſe poſſet.

Et ſi tum nemo erat admodum copioſus, verum tamen verſus ab his admiſceri orationi, &c. Cic. 2. Tuſc. 26.

Non dubitabam equidem: verum tamen multo mihi notiorem amorem tuum effecit Cherippus. Cic. 12. Fam. 29.

Verumtamen ſi qua reliqua ſpes eſt. Cic. 1. Verr. 18.

Verum tamen interdum ad revocationem & continuationem ſententiæ, non adverſantis jure uſurpatur. Cic. 1. Verr. 47. Atque ego plus oneris habeo, quam qui ceteros accuſarunt (ſi onus id eſt appellandum, quod cum lætitia feras & voluptate) verum tamen hoc ego amplius ſuſcepi, quam ceteri. Turnebus.

Verum tamen, abſolute poſitum, ſed ita ut aliquid ſubaudiendum ſit. Cic. 12. Att. 17. Scire certum velim, & appelles procuratores, ſi tibi videtur: quanquam quid ad me? verum tamen. ſubaudi, Appelles procuratores. Eidem lib. 13. 2. Tuas litteras hodie exſpectabam, nihil equidem ut ex iis novi: quid enim? verum tamen. ſubaudi, Exſpectabam.

Verum tamen, non ſemper habet vim adverſandi, ſed quandoque concludendi, ut apud Cic. 4. Att. 6. Non mehercule poſſum, & Philoxeno ignoſco, qui reduci in carcerem maluit. Verum tamen idipſum mecum in his locis commentor, ut iſta improbem, &c. Quaſi dicat, Sed ne longior ſim, ne te multis teneam, ut indicem tibi animum meum, ego nunc mecum ipſe rationem quæro, qua iſta improbem. Hæc Paulus.

Verum tamen, pro Inquam. Cic. 1. Att. 8. Quum eſſem in Tuſculano, &c. verum tamen quum ibi eſſem, &c. Scribitur & ὑφέν.

VERUTUM, V. Veru, in VERTO.

V E S

VESP. Veſpaſianus. VEST. Veſtalia, Veſtalis.

VĒSĀNUS, a, um. Adj. [μανιώδης, Gl. L. G. & G. L. μανίαν ἐμβάλλων, ἀθέσμιος, L. G.] Vecors, furioſus. Plaut. Trin. 4. 1. 7.

Spurcificum, immanem, intolerandum, veſanum.

Veſanus, Male ſanus, inquit Feſtus. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 8. Vecors & Veſanus privationem ſignificant ſanitatis & cordis. Ve enim particula, tum intenſionem ſignificat, tum minutionem. Cic. 2. de Divin. 114. Utrum tandem, per deos atque homines magis veriſimile eſt, veſanum remigem, an aliquem noſtrûm, &c. Idem pro Domo 55. Hæc furioſa vis veſani Trib. pleb.

Veſanus & furioſus. Cic. pro Domo, 3. Ac primum illud a te, homine veſano & furioſo, requiro, quæ te tanta pœna &c.

Acies veſana. V. ACIES.

Amor veſanus, Ad inſaniam ingens. Propert. lib. 2. 15. 29.

Fames veſana. Virg. 9. Æn. 340. Alibi, Et maleſuada fames, dixit.

Flamma veſana. Catul. de Cœl. & Quint. 97. 7.

Impetus veſanus. Liv. 9. 13.

Leonis veſani ſtella furit. Hor. 3. Carm. 29. 19.

Vires veſanæ. Ovid. 1. Amor. 7. 25.

Scribitur & Væſanus, ut in Gloſſ. Lat. Græc. [Ubi & ἀκλεδᾶς exponitur, quod quid ſit neſcio.

VESANIA, æ. f. [μανία, Gl. L. G.] Vecordia. Plin. lib. 35. cap. 11. Nobiles ejus tabulæ Epheſi, Ulyſſes ſimulata veſania bovem cum equo jungens, & palliati cogitantes, dux gladium condens.

Diſcors veſania vos agit. Hor. 3. Serm. 3. 174.

VESANIO, [μαίνομαι] īre. Inſanire, ſævire. Catul. ad Thallum 23. 13.

— velut minuta magno
Deprehenſa navis in mari veſaniente vento.

Budæus.

VESCIS, [Οὔεσκις] Ptolemæo auctore lib. 2. cap. 4. Hiſpaniæ civitas: alio nomine Veſci, & Faventia Plinio dicta lib. 3. cap. 1.

VESCOR, ĕris, [ἐσθίω, θοινῶ, Gl. L. G.] veſci. Cibo uti. Feſtus, Veſcor, Paſcor. Cic. 2. de Nat. Deor. 59. Dii nec eſcis, nec potionibus veſcuntur. Ibid. 68. Eſt enim omne, quo veſcuntur homines, penus. Idem in Orat. 31. Quæ eſt autem in hominibus tanta perverſitas, ut inventis frugibus, glande veſcantur?

Avide veſci. Plin. lib. 11. cap. 53.

Foliis veſcatur amaris. Hor. 2. Serm. 3. 114.

Lacte, caſeo, carne veſcor. Cic. 5. Tuſc. 90.

Munere terræ veſcimur. Hor. 2. Carm. 14. 19.

Piris veſci. Hor. 1. Epiſt. 7. 14.
Sanguine atro veſci. Virg. 3. Æn. 622.
Voluptatibus veſci. Cic. 5. de Finib. 57. Itaque ut quiſque optime natus inſtitutuſque eſt, eſſe omnino nolit in vita, ſi gerendis negotiis orbatus, poſſit paratiſſimis veſci voluptatibus.
Veſcor, cum Accuſativo. Plin. lib. 10. cap. 38. Aves nonnullæ veſcuntur ea, quæ rapuere, pedibus. Idem lib. 8. cap. 50. Si caprinum jecur veſcantur. V. Broeckh. ad Tibull. 2. 5. 63.
Aura ætheria veſci, Vivere, Spirare. Virg. 3. Æn. 339. Veſci pro Uti, teſte Nonio, 4. 487.
Auris vitalibus veſci. Lucret. lib. 5. 855. [Hinc arripuit Virg.
Veſci, pro Videre apud veteres. Actius Athamante, Priuſquam infans eſſes, tui oculi veſcuntur. Nonius, l. c.
Veſcendo eſſe, pro Bonum eſſe quod comedatur, Aptum eſui. Plin. lib. 15. cap. 18. Alexandrinæ ficus vix ſunt veſcendo. Sic enim legendum juxta Hermolaum. Idem lib. 21. cap. 16. Radix ejus veſcendo eſt decocta. De ſcolymo.
Sus ad veſcendum hominibus apta. Cic. 2. de Nat. Deor. 180.

Vesco, ĕre. activ. Tertull. de Jejun. cap. 5. Quis nos veſcet carne? V. Bang. Obſerv. philol. p. 467.

Vescens, entis. Partic. Plin. lib. 9. cap. 8. Delphinus ex hominum manibus veſcens. Et Virg. 6. Æn. 656.

Conſpicit, ecce, alios dextra lævaque per herbam
Veſcentes, &c.

Vescendus, a, um. Partic. Plin. lib. 20. cap. 5. Coctas dyſentericis veſcendas dedere. De cæpis.

Vescus, a, um. Adj. [ὀλιγόσιτος, ὀλιγοδεής, Gl. L. G.] In Gloſſ. VESCES ſcriptum. Feſtus, Veſcus, Faſtidioſus, ve enim pro puſillo utebantur. Lucretius (1. 327.) Veſcum dicit Edacem, cum dixit,

Nec, mare quæ impendet veſco ſale ſaxa pereſa.

Hactenus Feſtus. Significat autem ille, Veſcum ſalem, ſeu ſale a Lucretio dictum, quia ſaxa peredat, & minuat, & conſumat. Gell. lib. 16. 5. Veſcum, quod ex ve particula, & eſca copulatum eſt, utriuſque diverſæ ſignificationis vim capit. Aliter enim Lucretius Veſcum ſalem dixit, ex edendi intentione: aliter Lucilius veſcum appellat, cum edendi faſtidio. Turnebus.
Veſcum, Nimis obſcurum. Lucil. lib. 26. Quam faſtidioſum ac veſcum cum faſtidio vivere. V. plura apud Nonium 2. 904.
Veſcum, Quicquid ad eſcam pertinet, & quicquid edule eſt, ab edendi intentione. Unde Lucret. lib. 1. 327. Veſcum ſalem appellat. Virg. 4. Georg. 131.

— verbenaſque premens, veſcumque papaver.

i. e. Quo veſcimur. Servius. [Hæc fere vocis ſignificatio ubique eſt.
Ἅπαντα χάρτα βρωτὰ τοῖς πολιορκουμένοις. Cinctis ab hoſte Veſca ſunt & quælibet. Proverb. Omnia eſculenta ſunt obſeſſis. H. St.
Frondes ſalicum veſcæ, quoniam eſcis jumentorum ſunt accommodatæ. Virg. 3. Georg. 175.

Nec veſcas ſalicum frondes, ulvamque paluſtrem.

Perottus Minutas interpretatur. Servius vero Siccas & teneras: verum ab Hermolao reprehenditur. Pius in Lucretium tuetur partes Servii.
Veſcum, Parvum & minutum. Unde & apud Marſos, lingua vernacula, quum dicunt Malvam veſcam, intelligunt de ea, quam Parvam vocamus. Ovid. 3. Faſt. 446.

Nunc vocor ad nomen: vegrandia farra coloni,
Quæ male creverunt, veſcaque parva vocant.

Plin. lib. 7. cap. 20. Corpore veſco fuiſſe, ſed eximiis viribus Tritanum. V. ibi Harduin.

Vescŭlus, a, um. Adj. dimin. [ἄκουρος] Male curatus & gracilis, ut ait Feſtus.
Dictio veſcula. Sidon. 8. Epiſt. 16.

Vesciliæ, arum. pl. f. [χαῖται φρυγὸς] Gloſſ. Latinogræc.

Vesēvus, & **Vesūvius**, i. m. pr. c. [Οὐεσούϊος] Campaniæ mons juxta Sarnum fluvium, non longe a Neapoli, bonitate vini celebratus, qui ſemper emittit fumum & ignes, ſicut Ætna in Sicilia. Hic mons amœniſſimus olim habitus agris, excepto vertice, qui (ut ait Strab. lib. 5.) cineroſus eſt, & cavernoſus, petris exuſtus, quas color indicat igni abroſas fuiſſe. Virg. 2. Georg. 224.

— & vicina Veſevo
Ora jugo.

Hic (ut quidam volunt) dictus eſt Veſuvius, & per ſyncopam Veſvius appellatur a conflagratione, (nam veſuiæ, favillæ dicuntur) qui, Tito imperante, ruptus in vertice tantum emiſit incendii, ut regiones vicinas incenderet. Alii (ut Servius) dicunt Veſuvium eſſe montem Campaniæ: Veſevum vero Liguriæ ſub montibus. De hoc Veſuvio monte, Martial. lib. 4. 41.

Hic eſt pampineis viridis Veſuvius umbris, &c.

Inſanus Veſevus. Stat. 4. Silv. 8. 5.
Prorupti Veſevi letalis apex. Valer. 4. Argon. 507.

Vēsīca, æ. f. [φύσα, Gl. L. G. & G. L. κύστις, ἡ φύσσα, G. L.] Folliculus, in quo urina colligitur, infra alvum a priore parte. Plin. lib. 11. cap. 37. Veſica, membrana conſtat, quæ vulnerata cicatrice non ſolideſcit. Cic. 2. de Finib. 96.
Tanti autem morbi aderant veſicæ & torminum, ut nihil ad eorum magnitudinem poſſit accedere. Ovid. 15. Met. 304.
Difficultates veſicæ. Plin. lib. 30. cap. 8.
Diſploſa ſonat veſica. Hor. 1. Serm. 8. 46.
Venſica per N, Caper proferri cenſet: quod non ſit ſine vento.

Vesicārius, a, um. Adj. Ad veſicam pertinens. ut, Aqua veſicaria. Marc. Emp. cap. 26.

Vesicaria, æ. f. [ἁλικάκαβος] Herba, quæ veſicæ medetur. Plin. lib. 21. cap. 31. de ſtrychno loquens, Quorum alterum, cui acini coccinei, granoſi folliculi, halicacabum vocant, & alii callion Noſtri autem veſicariam, quoniam veſicæ & calculis proſit. Frutex eſt ſurculoſus verius, quam herba, folliculis magnis, latiſque, & turbinatis, grandi intus acino, qui matureſcit Novembri menſe.

Vesīcŭla, æ. f. dimin. [κυστίδιον] In herbis etiam dicitur. Cic. 2. de Divin. 33. Et pulejum aridum floreſcere brumali ipſo die, & inflatas rumpi veſiculas, & ſemina malorum, quæ in his mediis incluſa ſint, in contrarias partes ſe vertere. Lucret lib. 6. 129.

— quum plena animæ veſicula parva
Sæpe ita dat pariter ſonitum, diſploſa repente.

Vesicŭlōsus, a, um. Adj. Spumoſus. Cæl. Aurel. Acut. 3. 17. Pinguibus & verſiculoſis connexus.

Vesīco, āre. Veſicam facere. Theod. Priſcian. 1. 33. Quibus veſicaverint.

Vespa, æ. f. [ἀνθηδὼν, εἶδος ἀγρίας, Gl L. G. ἀνθηδὼν, εἶδος σφηκός, σφήξ, G. L.] Animal parvum volatile, api ſimile, quod veſperi muſcas venetur in cibum. V. Plin. de hac abunde tractantem, lib. 11. cap. 21. Varro 3. de R. R. cap. 16. Veſpa, quæ ſimilitudinem habet apis, neque ſocia eſt operi, & nocere ſolet morſu, quam apes a ſe ſecernunt. Cic. 5. de Fin. 42. Cornibus ut videmus boves, veſpas aculeis, ſuam denique cuique naturam eſſe ad vivendum ducem.
Veſpa, pro Veſpillone. Feſtus lib. 19. Veſpæ dicuntur, qui funerandis corporibus officium gerunt, non a minutis illis volucribus, ſed quia veſpertino tempore eos efferunt, qui funebri pompa duci propter inopiam nequeunt.

Vespăsiānus, i. m. [Οὐεσπασιανὸς, Βεσπασιανὸς] Imperator Romanus, cujus vitam vide apud Suetonium. Scribitur & Veſpeſianus. [Sed male, quum ſit a gentili Veſpaſius deductum, cujus idem meminit Suet. quod & vett. nummi clarius confirmant, ubique obvii.

Vesper, ĕris. vel **Vesperus**, i. m. [Ἕσπερος, Gl. G. L.] Stella, quæ & Veſperugo, & Venus dicitur, quod ſole jam occiduo, & prima omnium ex ſtellis lucere veſperi conſpiciatur, dicta quaſi Heſperus: nam ſic eam ſtellam Græci vocant, & ultimam partem diei. Stat. 10. Theb. 45.

— ſed veſper opacus
Lunares jam ducit equos.

Cic. in Arat. 109.

Hunc tegit obſcurus ſubter præcordia veſper.

Frigidus veſper æthere ruit. Valer. 4. Argon. 377.
Puro ſimilis veſpero. Hor. 3. Carm. 19. 26.
Serus veſper quid vehat. Virg. 1. Georg. 462. V. infra.
Proceſſit veſper Olympo. Virg. 6. Ecl. 86.
Surgente veſpero, &c. Hor. 2. Carm. 9. 10.
Veſper, Veſpertinum tempus. Plaut. Bacch. 5. 2. 87. Hic veſper eſt, vos ſequimini. Cic. 12. Att. 16. Quumque mane me in ſilvam abſtruſi denſam & aſperam, non exeo inde ante veſperum.
Veſper diei. Salluſt. in Jugurth. 52. pr. Et jam diei veſper erat. Al. Die, Genitivo antiquo.
Primo veſpere. Cæſ. 2. Bell. Civil. cap. 43.
Sero veſpere. Ovid. 1. Triſt. 2. 28.

Nunc Zephyrus ſero veſpere miſſus adeſt.

Neſcis quid ſerus veſper vehat, Ex Menippeis Varronis ſatiris citatur hic titulus, tum ab A. Gellio, tum a Macrobio: neque dubitandum quin proverbialis ſit, ſicut ſunt & alii plerique. Quo ſalubriter admonemur, ne præſentium ſucceſſuum proſperitate ſublati, futuri curam abjiciamus: neque ulla de re ſecuri ſimus, prius quam exitum viderimus. Apparet Maronem ad parœmiam alluſiſſe, quum ait 1. Georg. 462.

Denique quid ſerus veſper vehat.

Liv. 45. 8. In ſecundis rebus nihil in quenquam ſuperbe ac violenter conſulere decet, nec præſenti cedere fortunæ, quum quid veſper ferat incertum ſit. Hæc Eraſmus.
Ad veſperum. V. AD.
Ambulare uſque ad verſperum contentius. Cic. 5. Tuſc. 97.
Declinat in veſperum dies. V. DECLINO.
Quum exſpectarem epiſtolam a te avide ad veſperum. Cic. 2. Att. 8.
Parata in veſperum. V. IN præpoſitionem.
Perpotare ad veſperum. Cic. 3. Philipp. 77. Atque ibi ſe occultans perpotavit uſque ad veſperum.
Vivere ſuo veſperi, i. e. Furtis ſuis veſpertinis. Plaut. Mil. 4. 2. 5.
Conſurgunt ab veſpere atro venti, Ab Occidente. Virg. 5. Æn. 19.

Vespĕra, æ. f. [ἑσπέρα, Gl. G. L.] pro eodem dicitur. Plaut. Curc. 1. 1. 4.

Si media nox eſt, ſive eſt prima veſpera.

Cic. 2. Catil. 6. Si accelerare volent, ad veſperam conſequentur. Stat. 5. Theb. 250.
Flexo in veſperam die. Tacit. 1. Ann. 16.
Inumbrante veſpera univerſum Flaviani exercitus robur advenit. Tacit. 3. Hiſt. 19.
Propinqua veſpera Tribunus venit. Tacit. 15. Ann. 60.

Vespĕri, ſive **Vespĕre**, Adv. i. e. Principio adventus noctis. Cic. 11. Fam. 27. Nam quum in Tuſculanum veſperi veniſſem. Et 11. Att. 12. Cephalio mihi a te litteras reddidit ad octavum Idus Martii, veſpere.
Heri veſperi. Cic. 2. de Orat. 13. Cum ad me in Tuſculanum, inquit, heri veſperi veniſſet Cæſar de Tuſculano ſuo, &c.
Pridie veſperi. Cic. 1. Acad. 1. Nuntiatum eſt nobis a M. Varrone, veniſſe eum Roma pridie veſperi, &c.
Prima veſperi. Cæſ. 1. Bell. Civil. cap. 20. Caſtigatiores codices habent, Veſpera.

Vesper, ĕra, ĕrum. Adj. etiam dicitur; [ἑσπερινὸς] unde quum Veſperum dicimus, neutro genere, intelligimus Tempus. Plin. lib. 10. cap. 12. His horæ rigandi matutina atque veſpera. Idem, Matutinum tempus atque veſperum. [Niſi Veſpertina & Veſpertinum ſcripſit.

Vespertīnus, a, um. Adj. [ἑσπερινὸς, Gl. G. L.] Quod fit veſperi. Cic. 2. de Nat. Deor. 53. Tum veſpertinis temporibus deliteſcendo, tum matutinis rurſum ſe aperiendo. Hor. 1. Epiſt. 6. 20.
Acies veſpertina. V. ACIES.
Cantus veſpertini. Plin. lib. 10. cap. 21.
Forum veſpertinum. Hor. 1. Serm. 6. 113.
Hoſpes veſpertinus. Hor. 2. Serm. 4. 17.
Litteræ veſpertinæ. Cic. 13. Att. 23. Antemeridianis tuis litteris heri ſtatim reſcripſi, nunc reſpondeo veſpertinis.
Regio veſpertina occidentalis. Hor. 1. Serm. 4. 30.
Veſpertinam antiqui dicebant Cœnam, ſive veſpertinum cibum. Iſidor. 20. 2. [Immo Veſpernam, q. V.
Veſpertinis, Ablativus. Plin. lib. 30. cap. 10. Perunctos matutinis veſpertiniſque liberari. h. e. Mane & veſperi. [Subauditur Temporibus, vel Horis.

Vesperālis, e. Adj. Solin. cap. 14. Igitur Macedoniam præcingit Thracius limes: Meridiana Theſſaliæ Epirotæ tenent: a Veſperali plaga Dardani ſunt & Illyrii: qua Septemtrione tunditur, Pæonia ac Pelagonia protegitur. Veſperalem plagam dixit pro Occidentali.

Vesperna, æ. f. [δεῖπνον] Cœna apud veteres dicebatur. Nam ut Feſtus ait, Cœna vocabatur, quod nunc eſt Prandium: Veſperna, quam nunc Cœnam appellamus, quod convivium, non niſi adventante nocte inibant priſci.

VESPĔRŪGO, ĭnis. f. [Ἕσπερος, Gl. L. G.] Idem quod Veſper, ſtella Venus dicta, æmula Solis & Lunæ: quæ quum Solem præcedit, dicitur Lucifer, ut alter Sol, & ante ortum Solis apparet in Oriente: in occaſu Solis refulgens, Veſper appellatur, quaſi vicem Lunæ reddens: videturque in Occaſu ſtatim poſtquam Sol occidit. Plaut. Amph. 1. 1. 119.
　　Nec Jugulæ, nec Veſperugo, neque Vergiliæ occidunt.
Veſperug, per apocopen antiquos dixiſſe, teſtis Quintil. 1. 7.
Veſperugines pro Veſpertilionibus poſuit Tertull. de Anima, cap. 32.
Veſperugo, Vide in DOMUS quæ ſcripſi. H. St.
VESPĔRO, [συσκοτάζω] āre. Veſperam fieri. Gell. lib. 17. cap. 8. Philoſophus Taurus accipiebat nos Athenis cœna, plerumque ad id diei, ubi jam veſperaverat. Id enim eſt tempus iſti cœnandi frequens. [Quid ſi Veſperaſcit Præteritum eſt?
VESPERĀTUS, a, um. Partic. Ad veſperam perductus. ut, Die jam veſperato. Solin. cap. 16.
VESPERASCIT, [συσκοτάζει] Imperſ. Ter. Heaut. 2. 3. 7.
　　— portant quid rerum. CLIN. hei mihi!
　　S. Aurum, veſtem, & veſperaſcit, & non noverunt viam.
VESPERASCENS, entis. Partic. ut, Veſperaſcente cælo. Nepos in Pelopida cap. 2. extr. Quum Athenis interdiu exiſſent, ut veſperaſcente cælo Thebas poſſent pervenire.
Die veſperaſcente. Tacit. 2. Hiſt. 49. Lipſius legit Veſperante. conf. 1. Ann. 65.
VESPERTĪLIO, ōnis. m. [νυκτερίς, Gl. L. G. & G. L.] Animal mediæ cujuſdam inter avem & murem ſpeciei, ut mus alatus dici poſſit; appellatus autem ob id, quod veſpere ſe ad volatum proferat. Plin. lib. 10. cap. 61. Volucrum animal parit veſpertilio tantum cui membrana ceu pennæ. Eadem ſola volucrum lacte nutrit, ubera admovens geminos volutat amplexa infantes, ſecumque deportat. Eidem coxendix una traditur, & in cibatu culices gratiſſimi. V. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. ult. Auctor Philomelæ 38.
　　Strix nocturna ſonans, & veſpertilio ſtridunt.
Veſpertilionem viri eruditiſſimi explicant apud Juriſconſultos, Qui interdiu exiliter videt, noctu acri ſit acie. Ego potius putem eum eſſe, qui interdiu more veſpertilionis latitet, noctu prodeat, quod fugitivos quoſdam feciſſe olim non dubium eſt. Ne enim in dominum vel in notos inciderent, interdiu ſeſe abdebant, cum foras exirent noctu, ut veſpertiliones. Aliis tamen in libris Veſpillo legitur. Turnebus. V. VESPILLO.
VESPILLO, onis. m. [νεκροθάπτης, Gl. G. L.] Vilis cadaverum funerator, qui veſpertino tempore eos efferre ſolebat, qui funebri pompa duci propter inopiam non poterant, ut ait Perottus. Martial. lib. 1. 115.
　　Chirurgus fuerat, nunc eſt veſpillo Diaulus. Idem lib. 2. 63. V. DIAULUS. Sueton. in Domit. cap. 17. Corpus ejus populari ſandapila per veſpillones exportatum.
Veſpillo, in antiquo lexico eſt Sepulchrorum violator, quem Græci τυμβωρύχον vocant, quod intelligetur per antiphraſin, quaſi non ſepeliat, ſed nudet, cum veſpillo funerare ſoleat. In Latino Græco lexico reperi Viſpellio & Veſpillo, ubi etiam exponitur ille νεκροθάπτης, hic νεκροφόρος: Ita ille funerator eſt, hic cadavera portat. Verba ſunt Turnebi. [Verba Gloſſ. Græcolat. hæc ſunt: Νεκροθάπτης, Viſpillo, Libitinarius. Item. τυμβωρύχος, Sepulcri violator, Viſpiliator. Ubi nihil opus eſt argutiis Turnebi, quum & Veſpillo dictus, ſeu Sandapilarius, fodere ſepulcra conſueverit, ubi pauperes, quibus nullum exſtructum fuit, ſepeliantur.
An per ſyncopen, pro Veſpertilio? H. St.
VESTA, æ. f. [Ἑστία, Gl. L. G.] duæ a veteribus memorantur Veſtæ: altera Saturni mater, altera ejuſdem dei filia. De qua Ovid. 6. Faſt. 285.
　　Ex Ope Junonem memorant, Cereremque creatas
　　　Semine Saturni: tertia Veſta fuit. Confundunt tamen has poetæ, alteram pro altera ponentes. Quando eam terram eſſe dicunt, de matre Saturni intelligendum eſt: quando vero virginem nominant, de filia ejus, quam ignem eſſe voluere. Ovid. ibid. 291.
　　Nec tu aliud Veſtam, quam vivam intellige flammam:
　　　Nataque de flamma corpora nulla vides.
Hujus ſimulacrum Romani, Peſinunte allatum, in æde Victoriæ, quæ eſt in Palatio, poſuere: & virgines ei ſacrarunt, quæ ignem perpetuum conſervarent: hæ ſi ſtuprum commiſiſſent, vivæ defodiebantur. Si vero ignis fuiſſet exſtinctus, nequaquam reparari fas erat ex hoc igne humanis manibus elaborato, ſed accenſa per fomites ex Sole flamma, purus & cæleſtis ignis eliciebatur.
Veſta, ἀπὸ τῆς ἑστίας, id eſt a foco, in quo ignis alitur, dicta eſt. Eſt enim Veſta, quaſi focus urbis appellata, ait Cicero de Legib. 2. 29. Nam quum pro terra, ſive deorum matre accipitur, a veſtitu denominatur, quod variis herbis ac floribus veſtita ſit terra, ut annotavit Perottus vel quia vi ſua ſtet. Ovid. 6. Faſt. 299.
　　Stat vi terra ſua, vi ſtando Veſta vocatur. V. Lipſ. Syntagma de Veſta.
Ignis Veſtæ perpetuus & ſempiternus. Cic. 4. in Catil. 18.
Ignis exſtinctus lacrimis Veſtalis. Cic. pro Font. 27. Proſpicite ne ignis ille æternus nocturnis Fontejæ laboribus vigiliiſque ſervatus, ſacerdotis Veſtæ lacrimis exſtinctus eſſe dicatur.
Æterna Veſta. Hor. 3. Carm. 5. 11.
Canæ penetralia Veſtæ. Virg. 5. Æn. 744.
Mater Veſta. Virg. 1. Georg. 499.
Potens Veſta. Virg. 2. Æn. 567.
Sancta Veſta. Claud. de Bell. Gild. 129.
Veſta, pro Igne ponitur apud Poetas. Virg. 4. Georg. 384.
　　Ter liquido ardentem perfudit nectare Veſtam.
VESTĀLIS, e. Adj. [Ἑστιακός, Gl. G. L.] Cic. 2. de Legib. 20. Virgineſque Veſtales in urbe cuſtodiunto ignem foci publici ſempiternum.
Ara Veſtalis. Lucan. lib. 1. 544.
Foci Veſtales. Lucan. lib. 1. 199.
Sacra Veſtalia. Ovid. 6. Faſt. 395.
Virgo Veſtalis. Gell. 1. 12.
Inceſta Veſtalis. V. INCESTUS.
VESTALIA, um. n. Feſta. Varro L. L. 5. 3. [Subaudito Sacra.
VESTER, tra, trum. [ὑμέτερος, Gl. L. G. & G. L.] pro Voſter, a Vos ductum, Pronomen poſſeſſivum. Ter. And. 4. 4. 24.
　　Cedo, cujum puerum hic appoſuiſti? dic mihi.
　　M. Tu neſcis? D. mitte id quod ſcio: dic quod rogo.
　　M. Veſtri. D. cujus noſtri? M. Pamphili. Idem Eun. 5. 9. 36.
Nōn cognoſco veſtrum tam ſuperbum.
Omnium veſtrûm bona, pro Omnia veſtra. Cic. 11. Att. 6. Ut jam omnium judicio conſtitutum eſſet, omnium veſtrûm bona prædam eſſe illius victoriæ.
Veſtrum dare, vincere noſtrum eſt. Ovid 4. Faſt. 889
VESTRAS, atis. Pronomen patrium. V. Vallam lib. 2. cap. 3.
VESTĪBŬLUM, i. n. [προπύλαιον, Gl. L. G. & G. L.] Locus ante januam domus, per quem a via ad ædes itur. Gell. lib. 16. cap. 5. Cæcilium Gallum in libro De ſignificatione verborum, quæ ad jus pertinent, ita tradidiſſe affirmat, Veſtibulum eſſe dicit, non in ipſis ædibus, nec partem ædium, ſed locum ante januam domus vacuum, per quem a via aditus, acceſſuſque eſt ad ædes. Siquidem olim, quibus amplæ res domos habere licebat, ii ante januam locum relinquebant qui medius inter viam & fores domus eſſet: qui locus erat ſtatio ſalutatorum. V. etiam Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 8. Plaut. Moſtel. 3. 2. 131.
　　Viden' veſtibulum ante ædes hoc, & ambulacrum cujuſmodi? Cic. 4. Att. 3. Diſceſſimus in veſtibulum. Virg. 6. Æn. 575.
　　　— cernis cuſtodia qualis
　　Veſtibulo ſedeat?
Veſtibulum dictum eſt (inquit Servius) vel quod januam veſtiat, ut videmus cameram duabus ſuſtentatam columnis: vel quoniam Veſtæ conſecratum eſt. Unde nubentes puellæ limen non tangunt. Lucan. lib. 2. 352.
　　Tranſlata vetuit contingere limina planta. Singula enim domus, ſacrata ſunt diis: ut Culina diis Penatibus: Maceries, quæ ambit domum, Herceo Jovi. Idem alio loco, Veſtibulum, ut Varro dicit, etymologiæ non habet proprietatem: ſed ſit pro captu ingenii. Alii dicunt ab eo, quod nullus iſtic ſtet. In limine enim ſolus eſt tranſitus; quo modo Veſanus dicitur Non ſanus: ſic Veſtibulum, quaſi Non ſtabulum. Virg. 2. Æn. 469.
　　Veſtibulum ante ipſum, primoque in limine templi.
Aſtare veſtibulo. Virg. 7. Æn. 181.
Privatum veſtibulum. Cic. de Aruſp. Reſp. 31. Nunc ſanctiſſimam partem, ac ſedem maximæ religionis privato dicunt veſtibulo contineri.
Ædium vel templi primus aditus & veſtibulum. Cic. 4. Vert. 160. At quo loco? celeberrimo ac religioſiſſimo, ante ipſum Jovem, in primo aditu veſtibuloque templi. Idem pro Cæcin. 35 Non modo limine tectoque ædium tuarum, ſed primo aditu veſtibuloque prohibere quempiam.
Balnearum veſtibulum. Cic. pro Cœl. 62. Nam ſi eſſent in veſtibulo balnearum, non laterent.
Curiæ veſtibulum & Senatus. Liv. 2. 48. & Cic. pro Milon. 19. Inſidiator erat in foro collocatus, atque in veſtibulo ipſo Senatus.
Sepulcri veſtibulum. Cic. 2. de Legib. 61. Quod autem ἠρῷον, id eſt veſtibulum ſepulcri buſtumve uſucapi vetat.
Siciliæ veſtibulum, pro Ingreſſu. Cic. 7. Verr. 170. Monimentum ſceleris audaciæque ſuæ voluit eſſe in conſpectu Italiæ, veſtibulo Siciliæ, prætervectione omnium, qui ultro citroque navigarent.
Cubilium veſtibulum gallinaceorum, columbariorum, apum. Columel. lib. 8. cap. 3. Sic ibidem cap. 4. Idem lib. 8. cap. 8. & lib. 9. cap. 7.
Veſtibulum & aditus ad cauſam, Tranſlate. Cic. in Orat. 50. Veſtibula nimirum honeſta, additusque ad cauſam faciet illuſtres
Ingredi veſtibulum alicujus artis. Quintil. lib. 1. cap. 5. De vitiis & virtut. orat.
VESTICEPS, VESTICONTUBERNIUM, V. VESTIS.
VESTĪGIUM, i. n. [ἴχνος, Gl. L. G. & G. L.] Pedis impreſſio, id eſt ſignum quod a pede relinquitur. Virg. 3. Georg. 59.
　　Et gradiens ima verrit veſtigia cauda. Plaut. Ciſtel. 4. 2. 29.
　　Sed is hac iit; hac ſocci video veſtigium
　　In pulvere: perſequar hac.
Cæca veſtigia, Obſcura & perplexa. Virg. 6. Æn. 30.
Certa veſtigia. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Communia veſtigia. V. COMMUNIS.
Errabūnda veſtigia. Virg. 6. Ecl. 59.
Fœda veſtigia. Virg. 3. Æn. 244.
Irrita veſtigia. V. IRRITUS.
Conſequi veſtigiis. Cic. pro Cluent. 36. Aſinius cum Avilio Romam eſt profectus: hos veſtigiis Oppianicus conſecutus eſt.
Delere pedum veſtigia. Stat. 1. Achil. 60.
Excipere veſtigia fugientis. Curt. lib. 4. 15. 33.
Facere veſtigia in loco aliquo. Cic. pro Rabir. Poſt. 48. Hic vos aliud nihil orat, niſi ut rectis oculis hanc urbem ſibi intueri, atque in hoc foro veſtigium facere liceat. Idem pro Cæcin. 39. Utrum pedem quum intulero, atque in poſſeſſionem veſtigium fecero, tum expellar atque dejiciar. Virg. 2. Georg. 474.
Fallere veſtigium dicitur locus lubricus. Curtius 4. 9. 18. Et prærupta ſaxa veſtigium ſubinde fallentia. Budæus. V. FALLO.
Ferre taciturna veſtigia gradu ſuſpenſo digitis. Ovid. 1. Faſt. 426. *Cheminer ſur le bout des doigts ſans faire bruit.*
Ferre veſtigia per ignes. Propert. lib. 1. 5. 5.
Figere ebria veſtigia. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 19.
Firmare veſtigia. Virg. 3. Æn. 659.
Flectere veſtigia aliquo. Ovid. 1. Met. 372.
Flectere veſtigia, Decedere. Stat. 9. Theb. 485.
Hærere veſtigio ſuo non poſſe. Liv. 21. 35. extr.
Hærere in veſtigio. Plin. lib. 8. cap. 30.
Impedire veſtigia curſu. Virg. 5. Æn. 592.
Implere veſtigia alicujus, Reſpondere exemplo. Plin. 8. Epiſt. 13.
Imprimere veſtigium. Cic. pro Cæcin. 76. Niſi ex eo loco, ubi veſtigium impreſſeris, dejici neminem poſſe.
Imprimere veſtigiis flagitiorum totam Italiam. V. FLAGITIUM.
Indagare omnibus veſtigiis, i. e. Ubique quærere & diligenter. Cic. 2. Att. 22. De publico quæ ad me ſcribis, ſane mihi jucunda ſunt: eaque etiam velim omnibus veſtigiis indagata, ad me afferas.
Inflectere veſtigia curſus ſui. Cic. 2. de Nat. Deor. 45. Stellæ nunquam curſus ſui veſtigium inflectunt.
Ingredi veſtigiis patriis, Patriſſare. V. INGREDIOR.
Inhærere veſtigiis prioribus. V. INHÆREO.
Inſiſtere veſtigia certa viæ, Deprehendere, Invenire. Lucret. 1. 407.
Inſiſtere veſtigiis. Cic. 3. de Orat. 30. Quibus veſtigiis primum inſtiti, in his fere ſoleo perorare. Per tranſlationem, V. INSISTO.

Inſiſtere alienis veſtigiis. Quintil. in procem. lib. 1.
Inſiſtere veſtigiis laudum ſuarum. V. INSISTO.
Inſtare in veſtigio. Cic 3. de Orat. 6. Poſt ejus interitum veniebamus in curiam, ut veſtigium illud ipſum, in quo ille poſtremum inſtitiſſet.
Interdicere veſtigiis. V. INTERDICO.
Luſtrare veſtigia alicujus. V. LUSTRUM.
Movere veſtigium, hoc eſt pedem, Diſcedere, abire. Curt. lib.10.2.13.
Movere ſe veſtigio. V. MOVEO.
Obterere veſtigia. V. OBTERO.
Occumbere in veſtigio. Tacit. 4. Hiſt. 60. Pugnaciſſimus quiſque in veſtigio, multi palantes occubuere.
Occurrere hoſti in veſtigiis ejus. Liv. 21. 41.
Perſequi veſtigia alicujus. V. PERSEQUOR.
Perſequi aliquem veſtigiis ipſius, Sequi aliquem per ipſius veſtigia, & eo pacto progredi, quo ipſe prius. Cic. de Clar. Orat. 307. Hæc etſi videntur a propoſita ratione diverſa, tamen idcirco a me proferuntur, ut noſtrum curſum perſpicere, quoniam voluiſti, Brute, poſſis, & videre quemadmodum ſimus in ſpatio Q. Hortenſium ipſius veſtigiis perſecuti.
Perſequi aliquem veſtigiis ipſius, Per ipſius veſtigia, hoc eſt ſcripta, quæ reliquerat, reum facere. Cic. 3. Verr. Ex iſtis etiam tu rebus effugere te poſſe confidis, cum te, non opinione, ſed tuis veſtigiis perſequamur, quæ & in tabulis publicis expreſſa & recentia reliquiſti?
Ponere veſtigium. Cic. 3. Philipp. 31. Ille autem ex mirmillone dux, ex gladiatore imperator, quas fecit ſtrages, ubicunque poſuit veſtigia?
Ponere veſtigia ſumma arena. Virg. 3. Georg. 195.
Ponere falſa veſtigia. Ovid. 2. Met. 871.
Ponere veſtigium, per translationem: pro Attingere, ut ait Eraſmus. Cic. 5. de Finib. 5. Quacunque enim ingredimur, in aliquam hiſtoriam veſtigium ponimus.
Poſui libera per vacuum veſtigia. Hor. 1. Epiſt. 20. 21.
Premere veſtigia alicujus, Preſſius ſequi. Tacit. 2. Ann. 14. Neque bellum ultra, modo ſe patris patruique veſtigia prementem, iiſdem in terris victorem ſiſterent. Virg. 6. Æn. 197.
Premere veſtigia leviter. Cic. pro Sext. 13. Quanquam non eſt omittenda ſingularis illa integritas provincialis, cujus ego nuper in Macedonia vidi veſtigia, non preſſa leviter ad exigui prædicationem temporis: ſed fixa ad memoriam illius provinciæ ſempiternam. Metaph. dixit de Re publica præclare adminiſtrata. [Malim Impreſſa, etſi ex Lucret. tuetur Abram.
Relinquere veſtigium avaritiæ. Cic. pro Muren. 20. Aſiam iſtam refertam, & eandem delicatam, ſic obiit, ut in ea neque avaritiæ neque luxuriæ veſtigium reliquerit. conf. ſupra Perſequi aliq. veſtigiis &c.
Sequitur admiſſo veſtigia paſſu. Ovid. 1. Met. 532.
Sequi retro veſtigia. Virg. 2. Æn. 753.
Sequi certa veſtigia. Quintil. lib. 1, cap. 1.
Sequi contracta veſtigia vatum. Hor. 2. Epiſt. 2. 80.
Signat tenuia vix ſummo veſtigia pulvere. Sil. lib. 4. 148.
Spargere veſtigia fugæ. Curt. lib. 5. ad finem.
Spectantia retrorſum veſtigia. Hor. 1. Epiſt. 1. 74.
Stare in veſtigio. Auctor ad Heren. lib. 3. 26.
Tenere veſtigia inconcuſſa, In ſententia ſua perſeverare. Lucan. lib. 2. 248.
Titubata veſtigia. Virg. 5. Æn. 331.
Torquere veſtigia. Virg. 3. Æn. 669.
Trahere ebria veſtigia. Propert. lib. 1. 3. 9.
Turbare incerta fugæ veſtigia, Non ire recto itinere, ſed confundere, & modo huc modo illuc flectere, ne poſſis per veſtigia deprehendi, & ut qui perſequuntur, reddantur incerti. Lucan. lib. 8. 4.
Omnibus veſtigiis indagare, Ubique quærere & diligenter. Cic. 2. Att. 7. De Publio quæ ad me ſcribis, ſane mihi jucunda ſunt: eaque etiam velim omnibus veſtigiis indagata, ad me afferas.
Veſtigium, Ima pars pedis. Gell. lib. 5. cap. 14. Ego ſtirpem ingentem veſtigio pedis hærentem revulſi. Virg. 5. Æn. 566.

— veſtigia primi
Alba pedis, frontemque oſtentans arduus albam.

Adverſis veſtigiis contra noſtra veſtigia ſtant antipodes. Cic. 4. Acad. 123.
A veſtigio ad verticem. V. A præpoſitionem.
Veſtigiorum articulis & unguibus ampliſſimis, villaticum canem eſſe eligendum docet Columel. lib. 7. cap. 20.
Carnoſum veſtigium. V. CARO.
Veſtigium equi excuſſum ungula. Plin. lib. 28. cap. 20.
Permulcere veſtigia lymphis liquidis, Lavare pedes. Catul. Argon. 62. 162.
Stringit canis veſtigia leporis. i. e. Pedes radit. Ovid. 1. Met. 536.
Veſtigium totius corporis, Impreſſio. Cic. 6. Verr. 53. Nam nos quidem quid facimus in Verre, quem in luto volutatum totius corporis veſtigiis invenimus.
Veſtigia in lectulo recentia. Ibid. 5. 79. Præſertim quum in lectulo decumanæ mulieris veſtigia viderent recentia. [conf. Liv. 1. 58.
Veſtigium, pro Reliquiis, ſigno, monumento, ſive indicio aliquando ponitur. Cic. pro Font. 2. Unæ tabulæ proferantur, in quibus veſtigium ſit aliquod, quod ſignificet pecuniam Fontejo datam. Virg. 4. Ecl. 31.

Pauca tamen ſuberunt priſcæ veſtigia fraudis.

Plura exempla in ſuperioribus V.
Brevia quædam demonſtranda veſtigia. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Veſtigium & Index. Cic. 7. Verr. 161. Cujus rei, neque index, neque veſtigium aliquod, neque ſuſpicio cuiquam eſſet ulla.
Amoris veſtigia. Cic. 7. Fam. 25. Virg. 4. Æn. 23.

— agnoſco veteris veſtigia flammæ.

Flammæ, i. e. Amoris.
Annulorum veſtigium, i. e. Argumentum, quod annuli tunc fuerint, ut interpretatur Budæus. Plin. lib. 33. cap. 1. Ita quadringentis XLVIII. a condita urbe geſtum eſt, & primum annulorum veſtigium exſtat.
Fortitudinis, humanitatis, &c. veſtigia. Cic. pro Corn. Balb. 13. Qui locus, in quo non exſtant hujus, cum fortitudines, tum vero humanitatis, tum animi, tum conſilii, impreſſa veſtigia?
Olfactus veſtigium nullum habere. Plin. lib. 11. cap. 37.
Pecuniæ profectæ veſtigium. Cic. pro Cluent. 124. Doce quam pecuniam Cluentius dederit, unde dederit, quemadmodum dederit: unum denique aliquod a Cluentio profectæ pecuniæ veſtigium oſtende.
Sceleris manent veſtigia noſtri. Virg. 4. Ecl. 13.
Sceleris exſtant expreſſa veſtigia. Cic. pro Roſc. Amer. 62. Hæc cum ſint omnia, tamen exſtent oportet expreſſa ſceleris veſtigia, ubi, qua ratione, per quos, quo tempore, maleficium ſit admiſſum.
Stirpis veſtigia oſtendere. Curt. lib. 9. 4. pr.
Tumoris veſtigium. Plin. lib. 11. cap. 52.
Veneni indicia & veſtigia. Cic. pro Cluent. 30.
Non exſtare veſtigia rei dicimus, quam plane ſublatam intelligi volumus.
Civitatis nullum veſtigium. Cic. 10. Fam. 1. Nec leges ullæ ſunt, nec judicia, nec omnino ſimulachrum aliquod, ac veſtigium civitatis.
Dignitatis veſtigium reliquum. Cic. 4. Fam. 14. Ne veſtigium quidem ullum eſt reliquum nobis dignitatis.
Fratris ne veſtigium quidem. Cic. 1. Q. frat. 3. pr. Non enim vidiſſes fratrem tuum: non eum, quem reliqueras: non eum, quem noras, &c. ne veſtigium quidem ejus nec ſimulacrum, ſed quandam effigiem ſpirantis mortui.
Judiciorum veſtigia. Cic. pro Roſc. Amer. 91. A quibus miror, ne quod judiciorum eſſet veſtigium, non ſubſellia quoque eſſe combuſta.
Libertatis morientis manebant etiam tum veſtigia. Tacit. 1. Ann. 74.
Officii antiqui veſtigia remanent. Cic. pro Roſc. Amer. 27. In qua muliere, Judices, etiam nunc, id quod omnes ſemper exiſtimaverunt, quaſi exempli cauſa, veſtigia antiqui officii remanent.
Religionis violatæ veſtigium. Cic. 6. Verr. 97. Nihil in religioſiſſimo fano, præter veſtigia violatæ religionis, nomenque P. Scipionis reliquit.
Veſtigium, pro Nota, quæ rei formam & qualitatem oſtendit. Cic. 1. de Nat. Deor. 37. Ita fit ut deus ille, quem mente noſcimus, atque in animi notione, tanquam in veſtigio volumus reponere, nuſquam prorſus appareat. Budæus.
E veſtigio, Statim. Cæſ. 2. Bell. Civil. 25. extr. Se in hoſtium habiturum loco, qui non e veſtigio ad caſtra Corneliana vela direxiſſet.
E veſtigio, An ut παρὰ πόδας Gr. dicunt, & quidem ſæpe, ut lib. 1. p. 3. Baſil. Παρὰ πόδας εὗρον μιμητὰ τῆς πράξεως. H. St. Mentio auctoris omiſſa eſt.
E veſtigio temporis primum agmen erat in conſpectu. Cæſ. 2. Bell. Civil. cap. 26. i. e. Statim, confeſtim.
Eodem & loci veſtigio & temporis. Cic. in Piſon. 21. Atque eodem in templo, eodem & loci veſtigio & temporis, arbitria, non mei ſolum, ſed patriæ funeris abſtuliſti.
VESTĪGO, [ἰχνεύω, Gl. G. L.] āre. Quærere diligenter, quaſi veſtigia indagare. A veſtigiis tanquam indiciis dictum. Cic. 3. de Orat. 86. Ipſa tractatio & quæſtio quotidie ex ſe gignit aliquid, quod cum deſidioſa delectatione veſtiges. Virg. 12. Æn. 482.

Veſtigatque virum.

Cauſas rerum veſtigare. Cic. 2. de Orat. 166. Nam & conjuncta quærimus, &c. & cauſas rerum veſtigabimus, &c.
Famam vagam veſtigare in umbra. Valer. Flacc. 2. Argon. 116.
Iter alicujus veſtigare. Stat. 11. Theb. 137.
Voluptates omnes veſtigare atque odorari. Translatio a canibus venatoriis, qui veſtigia ferarum odorantes, ipſas conſequuntur. Cic. Poſt. redit. in Senat. 14. Hi voluptates omnes veſtigant atque odorantur.
Oculis alte veſtigare. Virg. 6. Æn. 145.
Oculis & naribus eſcam veſtigare. Columel. lib. 8. cap. 17.
Odore veſtigare. Plin. lib. 8. cap. 18.
VESTIGANS, antis. Partic. Virg. 12. Æn. 557.

Ille, ut veſtigans diverſa per agmina Turnum,
Huc atque huc acies circumtulit.

VESTIGATIO, ōnis. f. [ἴχνευσις, Gl. G. L.] Apul. 6. Met. p. 113. Elmenh. Pſyche dies noctesque mariti veſtigationibus inquieta. conf. Cic. 1. Off. 28. & V. ibi Lang. Lamb. & Græv.
VESTIGĀTOR, ōris. m. [ἰχνευτὴς, Gl. L. G. & G. L.] Venator, a veſtigiis ferarum dictus, ut auctor eſt Varro de L. L. 4. 18. Columel. lib. 9. cap. 8. Nam ſtatim ſono territum, vel in frutice, vel in editiore ſilvæ fronde conſidet, vel a veſtigatore præparato vaſe reconditur. Ulp. in l. Quæſitum. §. Si in agro, D. De fundo inſtructo.
Dicitur de iis, qui dicta & facta hominum obſervant & annotant, & deferunt ad alios, atque accuſant. Senec. de Benef. 3. 26. extr. Quod factum ſimul & Maro ex notis illius temporis veſtigatoribus notavit.
VESTĪNI, ōrum. m. [Οὐέστινοι] Populi Italiæ, Sabinis & Picentibus vicini, ut ſcribit Plin. lib. 3. cap. 5. Apud eos olim fiebant caſei laudatiſſimi. Martial. lib. 13. 31.

Si ſine carne voles jentacula ſumere frugi,
Hæc tibi Veſtino de grege maſſa venit.

Aquæ Veſtinæ. Lucan. lib. 2. 425.
Juventus Veſtina. Sil. lib. 8. 518.
Vide in B. ex Suida Βεστῖνοι. H. St.
VESTIS, is. f. [ἐσθὴς, ἱματισμὸς, Gl. L. G. & G. L.] a Velando, quod corpus velet, dicitur. Seu a Vellere, quod eſt univerſæ ovis lana, ut ait Varro de L.L. lib. 4. 29. Eſtque generale indumentum, tam virile, quam muliebre, & ſcænicum, etiamſi tragicum & citharœdicum ſit. Plaut. Curc. 4. 2. 2.

Et aurum, & veſtem omnem, ſuam eſſe ajebat, quicquid haberet.

[Veſtis etiam, quæ equis & lectis inſternitur, ut infra planum fiet. V. Melitenſis veſtis, Phryxiana, Pretioſa, &c. Quibus in locis Veſtis, Generis nomen eſt, ut Aurum, Argentum, &c. pro Vaſis ex iiſdem metallis. V. Ulp. loc. in VESTIMENTUM, & totum tit. de auro & arg. leg. in D.
Veſtis. Quibuſdam nationibus ſua cuique propria veſtis eſt: ut Parthis ſarabara, Gallis linnæ, Germanis rhenones, Hiſpanis ſtriges, Sardis maſtrugæ. Sarabara ſunt fluxa ac ſinuoſa veſtimenta: de quibus legitur in Daniele: Et ſarabara eorum non ſunt immutata. & Publius: Ut quid ergo in ventre tuo Parthi ſarabara ſuſpenderunt? Apud quoſdam autem ſarabaræ nuncupantur capitum quædam tegmina, qualia videmus in capite magorum picta. Linnæ ſaga quadra & mollia ſunt: de quibus Plautus: Linnæ cooperta eſt textrino Gallia. Rhenones ſunt velamina humerorum, & pectoris uſque ad umbilicum, atque intortis villis adeo hiſpida, ut imbres reſpuant: quos vulgo Reptos vocant, eo quod longitudo villorum quaſi reptat: de quibus Salluſt. (6. Hiſt.) Germani intectum rhenonibus corpus tegunt. Dicti autem rhenones a Rheno, Germaniæ flumine, ubi his frequenter utuntur. Maſtruga veſtis Germanica ex pelliculis ferarum: de qua Cicero pro Scauro: Quem purpura regalis non commovit, eum Sardorum maſtruga mutavit. Maſtruga autem dicta, quaſi monſtruoſa, eo quod, qui ea induuntur, quaſi in ferarum habitum transformentur. Dignoſcuntur & gentes ita habitu, ſicut & lingua diſcordes. Perſæ brachia

& crura

& crura linamentis, caput tiata tegunt; eminent apicibus fastigiatis Alani; horrent, & male tecti cum latrantibus linguis Scoti; sagati sunt Alamani, linteati Indi, gemmati Persæ, sericati Seres, pharetrati Armeni. Nonnullæ etiam gentes, non solum in vestibus, sed & in corpore aliqua sibi propria quasi insignia vindicant: ut videmus cirros Germanorum, granos & cinnabar Gothorum, stigmata Britonum. Circumcidunt quoque Judæi præputia: pertundunt Arabes aures: flavent capitibus intectis Getæ: nitent Albani albentibus crinibus: Mauros habet tætra nox corporum, Gallos candida cutis: sine equis inertes exstant Alani. Hæc Isidorus de etymologiis, 19. 23.

Obtentu vestis caput velata mulier. Sen. Herc. fur. 6.

Aurea vestis. Virg. 8. Æn. 659.

Aurea cæsaries ollis, atque aurea vestis. Servius; Vestis, h. e. Barba: unde e contra Investes dicimus Imberbes. Unde 8. Æn. 160.

Tunc mihi prima genas vestibat flore juventa. Sic & Lucret. 5. 672.

Nec minus in certo dentes cadere imperat ætas

Tempore, & impubem molli pubescere veste. [Quasi minus apte τὸ Barba posuisset. Ego vestem puto, Auro virgatam intelligi. V. Sil. 4. 155.

Vestis balnearis, Vide suo loco. H. St.

Bombycina. V. BOMBYX.

Casta. Valer. 1. Argon. 839.

Cœnatoria. Vide suo loco. H. St.

Commoda adversus. Ovid. 2. Fast. 288.

Conchyliata. V. CONCHYLIUM.

Cymatilis. V. CYMA.

Eximia. Lucret. lib. 4. 1125.

Fluxa. Stat. 1. Achill. 533.

Laciniata. V. LACINIA.

Longa. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Lugubris. V. LUGEO.

Madida cocco. V. MADEO.

Muliebris. Cic. 6. Verr. 103.

Nexilis. Lucret. lib. 5. 1349.

Nocturna. Hor. 1. Serm. 5. 85.

Obsoleta. V. OBSOLEO.

Olida. V. OLEO.

Ostrina. V. Ostrinus, in OSTRUM.

Papaverata. V. Papaveratus, in PAPAVER.

Pexa. V. PECTO.

Picta. Virg. 9. Æn. 26.

Purpurea. Cic. 1. de Divin. 19. Cæsar, cum immolaret illo die, quo primum in sella aurea sedit, & cum purpurea veste processit, in extis bovis opimi cor non fuit.

Sacrifica. Sil. lib. 3. 27.

Servilis. Cic. in Pison. 92. Nocte intempesta, crepidatus, veste servili, navem conscendit.

Sinuosa. Ovid. 5. Met. 68.

Tenuissima vestis. Ovid. 3. Amor. 1. 9.

Trita. Hor. 1. Epist. 20. 38.

Vilis vetusque. Ovid. 8. Met 859.

Abscindere vestem humeris. Virg. 5. Æn. 685.

Abscissa planxi mea pectora veste. Ovid. 12. Epist. 153.

Ardentes murice vestes. Valer. 3. Argon. 340.

Auferre læsis de vestibus maculas. Ovid. 3. Fast. 821.

Cingere vestem ad pectora. Ovid. 6. Met. 59.

Commutaverunt inter se vestem. V. COMMUTO.

Concinnare vestem. V. CONCINNO.

Decrescunt puero vestes. Stat. 2. Silv. 1. 127.

Deducere vestem ab ore. Ovid. 3. Met. 480.

Deducere vestem a pectore. Ovid. 6. Met. 405.

Defluxit vestis ad imos pedes. Virg. 1. Æn. 404.

Demissa vestis. Hor. 1. Serm. 2. 95.

Deponere vestes humeris. Ovid. 19. Epist. 43.

Discindere vestem. Sil. lib. 16. 437. Ter. Adel. 1. 2. 40.

Ire in longis vestibus. Ovid. 6. Fast. 688.

Ire scissa veste. Virg. 12. Æn. 609.

Exuere vestem. Lucret. lib. 4. 59.

Gerere vestes. Ovid. 13. Epist. 37.

Illitæ vestes. Sen. Herc. OEth. 4.

Illitæ vestes auro atque purpura. Sen. Hippol. 4.

Illusæ auro vestes, In quibus artifex ludens, auro aliqua depinxit, ait Servius. Virg. 2. Georg. 464.

Induere vestem, Induere sibi vestem, & Induor vestem, & veste, V. INDUO.

Induere vestes humero. Ovid. 21. Epist. 90.

Infringere vestes. Ovid. 9. Met. 208.

Laboratæ arte vestes. Virg. 1. Æn. 639.

Lacerare vestem. Ovid. 11. Met. 726.

Laniare vestem ab ora summa. Ovid. 5. Met. 398.

Madens sanguine vestis. V. MADEO.

Mordebat fibula rasilis vestem summam. Ovid. 8. Met. 318.

Mutare vestem. V. MUTO.

Mutavit auratis vestibus atras. Ovid. 8. Met. 448.

Nitentes vestes. Sen. Herc. OEth. 4.

Obnubitur caput atra veste. Sil. lib. 11. 260.

Perfusæ vestes ostro. Virg. 5. Æn. 112.

Perscindere tenuem vestem. Tibul. lib. 1. 10. 63.

Pictæ vestes auro. Valer. 3. Argon. 340.

Picturatæ vestes auri subtegmine. Virg. 3. Æn. 483.

Prætexuit vestem ostro. Sil. lib. 8. 489.

Recinctas vestes induta. Ovid. 7. Met. 182.

Rescindere vestem. Cic. pro Cœl. 38. Fores effregit. Restituentur. Rescidit vestem. Resarcietur. Ter. Adel. 1. 2. 40. Unde Cicero hæc verba accepit, habet, Discidit vestem?

Resolvere cinctas vestes. Ovid. 1. Met. 382.

Retecta veste nudare papillas. Catul. de Coma Beren. 64. 81.

Squalentes pulvere vestes. Lucan. lib. 8. 57.

Stabant sorores atris cum vestibus. Ovid. 6. Met. 788.

Subnectit purpuream vestem aurea fibula. Virg. 4. Æn. 139.

Subsuta talos tegit instita veste. Hor. 1. Serm. 2. 28.

Succincta vestem puella. Ovid. 10. Met. 530.

Sumere vestes, Induere. Sen. Med. 10.

Sumere pretiosas vestes. Ovid. 1. de Arte Am. 303.

Sumere virilem vestem. Hor. 1. Serm. 2. 16.

Suspensæ in litore vestes. Lucret. lib. 1. 306.

Tegere funerea veste corpus. Ovid. 3. Fast. 214.

Tegi vili veste. Ovid. 15. Epist. 75.

Trahit bibulas vestes unda. Valer. 1. Argon. 289.

Velatus nivea corpora veste. Ovid. 10. Met. 430.

Venire pura cum veste. Tibul. lib. 1. 2. 28.

Virgatæ vestes auro. Sil. lib. 4. 155.

Velare caput veste. Cels. lib. 4. cap. 2. De curationibus morborum qui nascuntur a capite, Considerandum est, quæ causa dolorem excitarit. Si calor; aqua frigida multa perfundere caput expedit, &c. At si frigus nocuit; caput oportet perfundere aqua calida marina, vel certe salsa: tum caput vehementer perfricare: deinde calido oleo implere: veste velare. Vestem hoc in loco Budæus interpretabatur Pileolum. *un Bonnet*. [Mallem Palliolum dixisset. quo de s. l. V.

Vestis nonnunquam Genus denotat, q. d. Supellectilem vestiariam, Instrumentum laneum, linteumque &c. domus copiosæ: nonnunquam & Pannum ἁπλῶς, ut

Lintea vestis. Cic. 7. Verr. 145. Illi ad deprecandum periculum proferebant, alii purpuram Tyriam, tus alii atque odores, vestemque linteam, gemmas alii & margaritas.

Melitensis. Cic. 4. Verr. 176. Dico te maximum pondus auri, argenti, eboris, purpuræ, plurimam vestem Melitensem, plurimam stragulam, multam Deliacam supellectilem, &c. Syracusis exportasse. Ita legit Budæus pro eo quod Pannum vocamus. Ut sit Vestis Melitensis, Pannus in Melita insula factus: ad quod exemplum dicere possis Vestem Rotomagensem, pro Panno Rotomagensi.

Phryxianæ, vestes sunt, Quæ Phryxæi velleris crispos & eminentes villos imitantur. Plinius 8. 48. Togas rasas phryxianasque. Sic enim legendum, non Phrygianas, ut hactenus. Senec. de Benef. 1. 3. Inveniam alium poetam, apud quem præcingantur, & spissis aut phryxianis prodeant. Turnebus 24. 19.

Pretiosa. Cic. 2. Philipp. 66. Maximus vini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti, pretiosa vestis, multa & lauta supellex, & magnifica multis locis, &c.

Explicare vestem. Cic. 1. de Orat. 161. Tanquam in aliquam locupletem ac refertam domum venerim, non explicata veste, neque proposito argento, &c.

Saturatæ murice vestes, Pannus purpura tinctus. Ovid. 13. Epist. 37.

Tincta vestis rubro cocco. Hor. 2. Serm. 6. 102.

Variata figuris vestis. Catul. Argon. 64. 50.

Stragula vestis. V. STRAGULA.

Cubare plebeja in veste. Lucret. lib. 2. 36.

Serpentis vestis, Leberis, vernatio, & pellis exuviæ. Lucret. lib. 4. 59.

Aranei vieta vestis. Lucret. lib. 3. 387.

VESTICŬLA, æ. f. dimin. Parva vestis. Paulus in l. Cum de lanionis. §. Quidam. D. de fund. instruct. &c. Quum in diem mortis ibi libros, & vitreamina, & vesticulam habuerat. Sic habent Pandectæ Florentinæ. Haloander legit Vestispicam.

VESTIĀRIUS, a, um. Adj. [ἱματικὸς] ut, Vestiaria arca, In qua vestes reponuntur & conservantur. Cato R. R. cap. 11.

VESTIĀRIUM, i. n. [ἱματιοφυλάκιον, Gl. G. L.] Locus, in quo vestes, vel servantur, vel venduntur. Plin. lib. 15. cap. 8. Vestiarium etiam, contra teredines ac noxia animalia, amurca aspergi.

Vestiarii nomine aliquando Vestitus intelligitur. Scævola in l. Annua. D. de ann. legat. Quæsitum est an mortua matre conditio apposita defecisse videatur, & per hoc neque vestiaria neque cibaria his debeantur. Respondi secundum ea quæ proponerentur, deberi. Columel. lib. 1. cap. 8. Ne aut in vestiariis, aut in ceteris præbitis injuriose tractentur. [Nisi hic est Adj. & refertur ad τὸ Præbitis.

Suid. Βεστιάριον παρὰ Ῥωμαίοις τόπος, ἔνθα ἡ ἀναγκαῖα ἀπόκειται ἐσθής. Et nota τὰ ἀναγκαῖα. Senec. de Benef. 3. 21. Est aliquid, quod dominus præstare servo debeat, ut cibaria, vestiarium. H. St. Qui locus defuit in Lugd. Ubi, non loci, ut Suid. vult, sed rei nomen est.

VESTIARIUS, i. m. [ἱματιοφύλαξ, Gl. G. L.] Qui vestes facit aut vendit. Ulpian. in l. Quicunque. §. 2. D. De institore actionis. Sed & eos institores dicendos placuit, quibus vestiarii, vel lintearii dant vestem circumferendam & distrahendam: quos vulgo *circuitores* appellamus.

VESTĪCEPS, ipis. [χνοάων] Puer jam pubes, ut ait Budæus. Gell. lib. 5. cap. 19. Jusque jurandum a Q. Mucio Pontif. Max. conceptum dicitur, quod arrogando juraretur. Sed arrogari non potest nisi jam vesticeps. Vestis enim aliquando Barbam significat. Unde, Aurea vestis. Virg 8. Æn. 659. V. Aurea vestis in VESTIS. conf. INVESTIS, & Fest.

VESTICONTUBERNIUM, i. n. Verbo juncto dixit Petronius cap. 11. de iis, qui sub eadem veste cubant. Quid, inquit, vesticontubernium facis? Monuit Turnebus. Quidam legunt Vestæ contubernium. V. not.

VESTIFĪCUS, i. m. Grut. Inscript. p. 578. n. 7. CLAVDII. LIB. DIPTERVS. VESTIFICVS.

VESTIFĪCA, æ. f. Quæ conficit vestes. Grut. Inscript. p. 578. n. 6. AGRIAE. TRIPHOSAE. VESTIFICAE.

VESTIFICĪNA, æ. f. Vestium confectio. Tertull. de Pallio cap. 3. Tantam paraturam materiarum ingenia quoque vestificinæ prosecuta, &c.

VESTIFICIUM, i. n. [ἱματοποιΐα] Gloss. Græcolat.

VESTIFLUUS, a, um. Adj. Auson. Technop. cap. de Historiis v. 25.

Vellera depectit nemoralia vestifluus Ser. V. Turneb. Adversf. 26. 6.

VESTIPLĪCUS, i. m. Qui munus illud habuit apud Imperatores, ut vestes eorum plicaret. Reines. Inscript. 9. 64. & 11. 90.

VESTIPLICA, æ. f. Femina vel famula, quæ vestes plicat. Isidor. Gloss. V. Quintil. Decl. tit. 363. & ibi Burm.

VESTISPĪCUS, i. m. & VESTISPICA, æ. f. [ἱματιοφύλαξ] Servus, sive ancilla, custodiens vestes, quod frequenti diligentia vestes inspiciant; inquit Nonius 1. 41. cum Varrone de L. L. 6. 2. Plaut. Trin. 2. 1. 22.

— ducitur familia tota,

Vestispicæ, unctor, auri custos, flabelliferæ, sandaligerulæ.

Al. Vestipici Afranius, Novi non inscium ancillulam vespere vestispicam.

VESTIO, [ἐνδύω, ἱματίζω, περιβάλλω] ire. Vestem induere.

Ex suo corpore contra frigus vestiri. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Pilo vestiri. Plin. lib. 9. cap. 13.
Spoliis ferarum vestire corpus. Lucret. lib. 5. 952.
Vestire, Veste instruere. Plaut. Cas. 4. 4. 4. Vir te vestiat, tu virum despolies. Ter. Heaut. 1. 1. 78. Ancillæ tot me vestiant? [i. e. Vestem mihi texant, conficiant, unde me vestiam, domumque instruam.
Ali & vestiri ab aliquo. Cic. pro Rosc. Amer. 147.
Malas juventas vestit lanugine. Lucret. lib. 5. 887.
Oculos vestivit membranis Natura. Cic. 2. de Nat. Deor. 142. Natura primum oculos membranis tenuissimis vestivit, & sepsit; &c.
Agrum vineis vestire. Columel. lib. 3. cap. 4.
Colles vestit vitis. Columel. lib. 3. cap. 2.
Hortum vestit morus. Plin. 2. Epist. 17.
Iter vestit seges. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 188.
Sepulcrum sæptum undique & vestitum vepribus & dumetis. Cic. 5. Tusc. 64.
Montem hiems vestit gelu. Claud. de Bell. Get. 167.
Lumine vestire. Cic. 2. de Nat. Deor. 113. de Capricorno,
Quem cum perpetuo vestivit lumine Titan.
Campos æther vestit purpureo lumine. Virg. 6. Æn. 640.
Tabulis parietes vestire. Cic. 6. Verr. 122. His autem tabulis interiores templi parietes vestiebantur.
Atria ebur vestit. Lucan. lib. 10. 119.
Sententias reconditas exquisitasque mollis & pellucens vestiebat oratio. Cic. de Clar. Orat. 273.

VESTIENS, entis. Partic. Plin. 16. 33. Folio virenti semper vestiens. Ita legit Harduin.

VESTĪTUS, a, um. Partic. [ἐνδεδυμένος] Propert. lib. 2. 15. 17.
Candide vestitus. V. CANDIDUS.
Male vestitus. Cic. in Pison. 61. Ipse cum hominibus x v, male vestitis, ad portam Cœlimontanam sitiens pervenerim.
Mediocriter vestitus. V. MEDIOCRIS.
Vix ad privati habitum. Liv. 38. 14. Permissu Consulis postero die in castra tyrannus venit, vestitus comitatusque vix ad privati modice locupletis habitum.
Optime citharœdus vestitus. Auctor ad Heren. lib. 4. 61.
Vestem vestitus. Plaut. Epid. 2. 2. 38. Sed vestita aurata ornamenta. Sed Al. Vestita, aurata, ornata.
Genas vestitus, Barbatus. Senec. Herc. OEth. 3.
Agri vestiti messibus. Ovid. 4. Fast. 707.
Montes vestiti silvis. Liv. 32. 13. Cic. 2. de Nat. Deor. 132. Montes vestiti atque silvestres.
Ripæ vestitæ gramine. Columel. lib. 8. cap. 5.
Terra vestita floribus, arboribus, frugibus, &c. Cic. 2. de Nat. Deor. 121.
Tori vestiti gramine. Ovid. 1. Fast 402.
Uvæ vestitæ suis frondibus. Propert. lib. 3. 13. 31.
Compar. Apul. Apol. p. 288. Elmenh. Hercules neque una pelle vestitior fuit, neque uno baculo comitatior.
Superl. Columel. lib. 7. cap. 3. Id pecus, quamvis ex omnibus animalibus vestitissimum est, frigoris tamen impatientissimum.

VESTĪTUS, ûs. m. [ἔνδυμα, Gl. G. L.] Vestis ornatus, & ipsa vestis contectio. Plaut. Epid. 4. 2. 8.
Scio quid erres, quia vestitum atque ornatum immutabilem
Habet hæc.
Pulcher vestitus. Cic. 3. de Finib. 69. Pulcherrimo vestitu & ornatu regali.
Fœditas vestitus. Cic. 12. Philipp. 12. Quando ejus oblivisceтur ulla posteritas, cujus scelere in hac vestitus fœditate fuerimus? [i. e. In luctu & squalore, veste mutata.
Victus vestitusque necessarius. Cic. pro Quint. 49.
Immutare vestitum. V. IMMUTO.
Indulges vestitu nimio. V. INDULGEO.
Indutus muliebri vestitu. Cic. 1. Att. 8.
Asper vestitus. Cic. pro Sext. 19. Vestitus asper, nostra hac purpura plebeja, ac pæne fusca, &c.
Vestitus, pro Vestimentis. Plin. lib. 8. cap. 22. Evanthes tradit, ex gente Antæi cujusdam sorte electum ad stagnum quoddam regionis ejus duci, vestituque in quercu suspenso tranare, atque abire in deserta. Et paulo post ait, Addit quoque Fabius eandem recipere vestem.
Montium vestitus densissimi. Cic. 2. de Nat. Deor. 161.
Riparum vestitus viridissimi. Cic. 2. de Nat. Deor. 98.
Orationis vestitus. Cic. de Clar. Orat. 327. Concinnitas illa crebritasque sententiarum pristina manebat: sed ea vestitu illo orationis, quo consueverat, ornata non erat.

VESTĪTOR, ōris. m. ut, Vestitores divinorum simulacrorum apud Julium Firmicum lib. 3. cap. 12. & cap. 14. Deorum vestitores.
Fullones, Vestitores & pictores. Lamprid. in Alex. Severo p. 227. H.St. cap. 41. ubi lego Pistores. Nam hos Pincernæ excipiunt. Neque unquam Pictores in aulico ministerio numerati sunt.

VESTITŪRA, æ. f. Gruteri Inscript. p. 98. n. 8. TEGVLAE CVM CARPVSCVLIS ET VESTITVRIS.

VESTĪMENTUM, i. n. [ἔνδυμα, ἱμάτιον, Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Vestis. Ulpian. De auro & argento legato, l. Vestimentum id est, quod detextum est, etsi desectum non est. Id est, si sit consummatum quod in tela est. Nondum pertextum vel detextum, contextum appellatur. Quisquis igitur vestem legaverit, neque stamen, neque substamen legato continebitur.
Vestimentorum sunt lanea omnia lineaque, vel serica, vel bombycina, quæ induendi, præcingendi, amiciendi, insternendi, injiciendi, accubandive causa parata sunt: & quæ his accessionis vice cedunt, quæ sunt insitæ picturæ, clavique qui vestibus insuuntur. Vestimenta omnia aut virilia sunt, aut puerilia, aut muliebria, aut communia, aut familiaria. Virilia sunt quæ ipsius patris-familias causa parata sunt, veluti togæ & tunicæ, palliola, vestimenta stragula, amphitapa & saga, & reliqua similia. Puerilia sunt, quæ ad nullum alium usum pertinent, nisi ad puerilem: veluti togæ prætextæ, aliculæ, chlamydes, pallia, quæ filiis nostris comparamus. Muliebria sunt quæ matrisfamilias causa parata sunt, quibus vir non facile uti potest sine vituperatione: veluti stolæ, pallæ, tunicæ, capitia, zonæ, mitræ, quæ magis capitis tegendi, quam ornandi causa sunt comparata: plagulæ, penulæ. Communia sunt quibus promiscue utitur mulier cum viro: veluti si ejusmodi penula palliumve est, & reliqua hujusmodi, quibus sine reprehensione vel vir vel uxor utatur. Familiaria sunt quæ ad familiam vestiendam parata sunt: sicut saga, tunicæ, penulæ, lintea, vestimenta stragula & cetera similia. Vestis etiam ex pellibus constabit. Ulp. lib. 34. D. t. 2. l. 23. Vestis. Item pelles caprinæ & agninæ vestis erunt, quum & tunicam, & stragulam pelliceam nonnulli habeant. Paul. l. 24. Cum & ibid.
Cruor in vestimentis. Auctor ad Herenn. lib. 2. 8.
Aridum vestimentum. V. AREO.
Funebre vestimentum. Cic. 2. de Legib. 59. Sex. Ælius L. Acilius non satis intelligere se dixerunt, sed suspicari, vestimenti aliquod genus funebris.
Pretiosa vestimenta. Hor. 1. Epist. 18. 32.
Affers purpuram Tyriam, in qua tibi invideo, quod unis vestimentis tamdiu lautus es. Cic. pro Flacc. 70.
Detrahere nudo vestimenta. V. NUDUS.
Mutare vestimentum. Cic. pro Milon. 28. Milo autem, cum in Senatu fuisset eo die, quoad Senatus dimissus est, domum venit, calceos & vestimenta mutavit.

VĔSŬLUS, i. m. [Οὐέσουλος] Mons Liguriæ juxta Alpes, ut notat Servius. In hujus radicibus imis exoritur Padus fluvius ut Pomponius scribit lib. 2. 4. & Plin. 3. 16. Virg. 10. Æn. 709.
— multos Vesulus quem pinifer annos
Defendit.
Est & Viri nomen apud Sil. 10. 145.

VĔSŬVIUS, sive VESĒVUS, & VESVIUS per syncopen, [Οὐεσούϊος] Mons prope Neapolim, & pomis & conflagratione insignis. Sil. 17. 598.
Evomuit pastos per secula Vesvius ignes. V. VESEVUS.

VESVIUS, a, um. Adj. ut, Vesvia rura. Columel. lib. 10. 135.

VESUVĪNUS, a, um. Adj. [Οὐεσουϊνὸς] ut, Apex Vesuvinus. Stat. 3. Silv. 5. 72.
Incendia Vesuvina. Stat. 5. Silv. 3. 205.

V E T

VET. Veteranus, Veturia. VET. ASS. Veterano assignatum. VET. COH. Veteranus cohortis. VET. LEG. Veteranus legionis. VET. PROC. AVG. Veteranus procurator Augusti.

VĔTER, ĕris. Adj. [παλαιὸς] Senex. A quo Veterior comparat. & superl. Veterrimus. Ennius apud Priscianum,
Quum veter occubuit Priamus sub Marte Pelasgo. Actius, Veter fatorum terminus sic jusserat.
Pro cognomento C. Antistii, qui consul fuit collega Cornelii Cethegi, remansit hoc VETER, non VETUS. Sic Prisca terminatio plus auctoritatis habebat. Vide apud Dionem initio lib. 57. H. St. VETUS tamen legitur in denario ultimo hujus gentis apud Fulvium Ursinum. De Dionis epigraphe Consulum error est, Tribuitur ibi Antistio Justi cognomen & collega Asinius Pollio, ut & apud Tacit. pr. Annal. 4.
Compar. [παλαιότερος] Plaut. Bacch. 5. 2. 31.
— senem illum
Tibi dedo veteriorem, lepide ut lenitum reddas. Alii legunt Ulteriorem.
Superl. [παλαιότατος] Cic. 12. Fam. 16. Pro nostro veterrimo, verissimoque amore. Cic. 1. de Nat. Deor. 41. Ut etiam veterrimi poetæ, qui hæc ne suspicati quidem sint, Stoici fuisse videantur.
Liberorum veterrimus. Tacit. 6. Ann. 31. h. e. Major natu.
Auctor veterrimus. Liv. 2. 18.
Hostis veterrimus. Liv. 28. 39.
Societas veterrima. Liv. 4. 9.
Veterrima quæque, ut ea vina, quæ vetustatem ferunt, esse debent suavissima. Cic. de Amicit. 69.

VĔTUS, ĕris. o. g. Adj. [παλαιὸς, Gl. L. G. & G. L.] Antiquum & multorum annorum, mensium aut dierum significat, secundum id, cui adjectum est. Plaut. Truc. 2. 2. 50.
Non mirum, vetus est maceria, lateres si veteres ruunt. Idem Amph. prol. 118.
Veterem atque antiquam rem novam ad vos perferam. Gell. lib. 16. cap. 5. & Macrob. lib. 6. cap. 8. Ve particula tum intensionem significat, tum minutionem. Nam vetus, & vehemens, alterum ab ætatis magnitudine compositum elisumque est, alterum a mentis vi atque impetu dicitur.
V. VETER. An ex ἔτος, ut Vestis ex ἐσθὴς, an ab Ætas? H. St.
Vetus & Usitatus. Cic. pro Cæcin. 45. At vero hoc quidem jam vetus est, & majorum exemplo multis in rebus usitatum.
Veteres nostri, pro Majores nostri. Plin. lib. 36. cap. 7. Onychem etiam tum in Arabiæ montibus, nec usquam alibi nasci putavere veteres nostri.
Veteres, Senes, & Antiqui differrunt. V. ANTIQUUS.
Adagium vetus, h. e. Jamdiu usurpatum, & a veteribus etiam dictum. Plaut. Amph. 4. 2. suppos. 2. 40.
Ætas vetus. Hor. de Arte Poet. 61.
Amicum veterem agnoscit. Virg. 3. Æn. 82.
Amores veteres cantare. Ovid. 16. Epist. 255.
Avorum veterum effigies. Virg. 7. Æn. 177.
Calceos veteres vendere. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Exceptio vetus & usitata. Cic. 1. de Orat. 169.
Fagi veteres. Virg. 3. Ecl. 12.
Fama vetus. Hor. 2. Serm. 1. 36.
Hospita vetus. Cic. 4. Verr. 24.
Infamia vetus. Ovid. 2. Met. 708.
Malorum veterum memor. Ovid. 13. Met. 570.
Memoria vetus. Tacit. 6. Ann. 28
Miles exercitatus & vetus. Cic. 2. Tusc. 38.
Sic Veteres milites, qui & Veterani, apud Lamprid. in Alexandro Severo, Milites veteres & Senes, uno ad militiam, altero ad ætatem relato. At Senes Veteres non recte Tibull. Est n. supervacaneum, præterquam quod Vetus de re potius dicitur. Vide in Sched. meo in Chartario Bastard. pap. 94. H.St. Lampridii. verba exstant cap. 16. Tibulli infra notantur.
Necessitudo paterna, magna, vetus, & justa. Cic. 16. Att. 16.
Patientia vetus. Tacit. in vita Agric. 16.
Querela vetus. Virg. 1. Georg. 378.
Senes veteres. Tibull. lib. 1. 8. 50.
Tussis vetus, Inveterata. Columel. lib. 6. cap. 10.

Verbum vetus. Ter. Adelph. 5. 3. 17.
Vexator vetus Cic pro Sext. 18. Alter unguentis affluens, calamistrata coma, despiciens conscios stuprorum ac veteres vexatores ætatulæ suæ, &c
Virorum veterum monimenta. Virg. 3. Æn. 102.
Viris (ut ajunt) credendum est veteribus & priscis. Cic. de Univers. 34.
Vetus, Frivolum, tritum. ut, Vaticinari vetera. Plaut. Pseud. 1. 3. 129. V. Cic. 1. Tusc. 74.
Vetus, ad vituperationem aliquando refertur: pro Carioso, & quasi rancido. Ter. in prol. Heaut. 22.

Tum quod malevolus vetus poeta dictitat,
Repente ad studium hunc se applicasse musicum.

Regnandi vetus. Tacit. 6. Ann. 44.
VETŬLUS, a, um. [παλαιὸς ὑποκοριστικῶς, Gl. G. L.] Adj. dimin. Cic. 13. Att. 29. Se scire ajebat ab eo nuper petitam Cornificiam, Quinti filiam, vetulam sane & multarum nuptiarum.
Arbor vetula. Cic. 5. de Fin. 39. Itaque & vivere vitem & mori dicimus: arboremque & novellam & vetulam & vigere & senescere.
Cornix vetula. Hor. 4. Carm. 13. 25.
Edentulæ vetulæ. Plaut. Most. 1. 3. 118.

Vetulæ edentulæ, quæ vitia corporis fuco occulunt.

Nisi quis malit distinctîm sic legere, Vetulæ, edentulæ, &c. [Aut Vetulæ est Subst.
Equus vetulus, cui contrarium Tener. Cic. de Amicit. 69. Num quando amici digni amicitia, veteribus sint anteponendi, ut equis vetulis teneros anteponere solemus.
Falernum vetulum. Catull. ad puerum suum, 25. 1.
Gladiator vetulus. Cic. pro Quint. 29. Alfenus interea cum isto gladiatore vetulo quotidie pugnabat.
Vinum vetulum. Columel. lib. 10. 429.
VETŬLUS, i. m. Senex. Cic. 7. Fam. 16. Sero sapiunt. Tu tamen, mi vetule, non sero, primas illas rabiosulus sat fatuas dedisti. Al. Rabiosulas. Juvenal. 15. Sat. 54.

Credebant hoc grande nefas, & morte piandum,
Si juvenis vetulo non assurrexerat.

conf. Plaut. Merc. 2. 2. 43.
VETŬLA, æ. f. Anus. Martial. lib. 4. 5. ad Fabianum,

Nec potes algentes arrigere ad vetulas.

Turpis vetula, h. e. Infamis. Juvenal. 6. Sat. 240.

— utile porro
Filiolam turpi vetulæ producere turpem.

VETUSCŬLUS, a, um. Adj. dimin. ut, Dictio vetuscula, torosa & quasi maicula. Sidon. 8. Epist. 16.
VETURNUS, a, um. Adj. [παλαιὸς] Gloss. Latinogræc. [An Veteranus?
VETUSTUS, a, um. Adj. [παλαιός, ἀρχαῖος, Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Vetus. Cic. 13. Fam. 37. Cum Demetrio Mega mihi vetustum hospitium est. Idem 6. Fam. 6. Ratio vetustæ disciplinæ.
Amicitia vetusta puero junctus. Ovid. 4. de Pont. 3. 11.
Gens vetusta. Virg. 9. Æn. 284.
Lucus vetustus. Ovid. 8. Met. 742.
Mos vetustus. Ovid. 2. Fast. 301.
Spatio vetusto ætatis fessa domus. Lucret. lib. 2. 1172.
Templum vetustum. Virg. 2. Æn. 713.
Vetustissimus in poetica arte. Plin. lib. 25. cap. 2.
Vetustissimum quemque militum nomine vocans. Tacit. 1. Hist. 23.
Vetustissimus liberorum. Tacit. 2. Ann. 2. h. e. Maximus natu.
Vetustus, Qui verbis vetustis & priscis utitur. Cic. in Brut. 83. de Lælio: Sed multo tamen vetustior & horridior ille, quam Scipio. Vetustior, i. e. Verbis vetustioribus, & magis priscis utitur. Horridior. Verbis horridioribus. Mox enim sequitur: Et quum sint in dicendo variæ voluntates, delectari mihi magis antiquitate videtur, & lubenter verbis etiam uti paulo magis priscis Lælius. Sic in eodem Bruto, 94. Lucius Mummius vocatur Antiquus, quod verbis antiquis uteretur.
VETUSTE, Adv. [παλαιῶς] ius, issime. Plin. lib. 27. cap. 7. Vetustissime in usu est. h. e. Etiam diutissime conservatum, adhuc in usu est.
VETUSTAS, ātis. f. [παλαιότης, Gl. L. G. & G. L. ἀρχαιότης, G. L.] Plin. lib. 11. cap. 35. Nix vetustate rubescit.
Ad vetustatem. V AD præpositionem.
Exempla vetustatis oratori nota esse debent. Cic. 1. de Orat. 201.
Historia nuntia vetustatis. Cic. 2. de Orat. 36. Historia vero testis temporum, lux veritatis, vita memoriæ, magistra vitæ, nuntia vetustatis, qua voce alia nisi oratoris, immortalitati commendatur?
Judicium vetustatis. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Possessionis vetustas. Cic. 2. de Lege Agr. 56. Qui agrum Recentoricum possident, vetustate possessionis se, non jure: misericordia Senatus, non agri conditione defendunt.
Rerum vetustas, vel auctorum. Liv. 2. 21.
Municipium vetustate antiquissimum. Cic. 3. Philipp. 15.
Alta vetustas. Sil. lib. 1. 26.
Annosa vetustas. Ovid. 5. Trist. 2. 11.
Anteacta vetustas. Lucret. lib. 3. 985.
Arcana mundi vetustas. Stat. 4. Theb. 32.
Deserta vetustas. Hor. 2. Epist. 2. 118.
Edax vetustas. Ovid. 15. Met. 872.
Exacta vetustas. Claud. 1. in Eutrop. 287.
Invidiosa vetustas. Ovid. 15. Met. 234.
Longinqua ævi vetustas. Virg. 3. Æn. 415.
Nimia vetustas. Cic. de Clar. Orat. 286. Nimia vetustas, nec habet eam, quam quærimus, suavitatem, nec est jam sane tolerabilis.
Obsoleta vetustas. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Spatiosa vetustas. Ovid. 15. Met. 623.
Tabida vetustas. Ovid. 4. de Ponto, 8. 49.
Tarda vetustas. Ovid 11. Met. 182. i. e. Senectus.
Vitiosa vetustas. Claud. de Phœnice, 35.
Abiit vetustate memoria. Liv. 2. 4.
Acceptum ab omni vetustate. V. AB.
Adepta vetustatem. V. ADIPISCOR.
Adjuta impulsu ventorum vetustas. V. ADJUVO.
Capere vetustatem. V. CAPIO.
Coacescit ætas vetustate. Cic. de Senect. 65.
Delet vetustas famam operis. Ovid. 1. Met. 445.
Evanescit vetustate vinum. Cic. 2. de Divin. 117.

Exolescere vetustate. Quintil. lib. 1. cap. 6.
Extrusa vetustas novitate. Lucret. lib. 3. 977.
Facit peritiores vetustas. Cic. pro Domo 117.
Fallunt vetustatem vites aliquæ. Plin lib. 14. cap. 2.
Ferent scripta vetustatem, Ad posteros pervenient. Ovid. 5. Trist. 9. 8. V. Columel lib. 12. cap. 44. & 29. & Cic. 14. Att. 9.
Induere vetustatem. V. INDUO.
Occupat interdum enim vetustas ulcus, induciturque ei callus. Cels. lib. 5. cap. 26.
Probatus vetustate. Auctor ad Heren. lib. 4. 4.
Remotæ res ab nostra memoria propter vetustatem. Cic. 1. de Invênt. 1.
Sumere ex vetustate verba. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Vetustas in amicitia, pro Longo usu ponitur, ut
Vetustas & Consuetudo. Cic. 11. Fam. 16. Magna vetustas, magna consuetudo intercedit.
Magna est vis vetustatis & consuetudinis. Cic. de Amicit. 70.
Exuitur vetustas anguibus. Ovid. 3. de Arte Am. 77. conf. SENIUM, & SENECTUS, & VERNATIO.
VETERĀNUS, a, um. Adj. Idem quod Vetus, vel Inveteratus.
Hostis veteranus. Liv. 21. 16.
Pecus veteranum. Columel. lib. 6. cap. 2.
Vitis veterana. Columel. lib. 3. cap. 15.
Mancipia veterana a Novitiis distinguuntur. Veterana enim, quæ anno continuo in urbe servierunt: Novitia intelliguntur, quæ anno nondum servierunt. Hæc Marcian. §. Quotiens, l. ult. D. de Publicanis & vectigalibus.
Milites veterani, sunt Qui per viginti annos in legione vel vexillatione militaverunt, teste Budæo. Cic. 2. Tusc. 39. Ergo hæc veteranus miles facere poterit, doctus vir, sapiens, facere non poterit? V. seq dict.
Comparare firmissimum exercitum invicto genere veteranorum militum. Cic. 3. Philipp. 3.
Veterana lego ex Porphyrione. in Epist. ad Dal. H. St.
VETERANUS, i, m. [παλαιστρατιώτης, Gl. L. G. παλαιὸς στρατιώτης, G. L.] Cic. 14. Att. 5. Vides tamen tyranni satellites in imperiis, vides ejusdem exercitus, vides in latere veteranos.
Incitare veteranos ad aliquid. Cic. 1. Philipp. 6. Veterani qui appellabantur, quibus hic ordo diligentissime caverat, non ad conservationem earum rerum, quas habebant, sed ad spem novarum prædarum incitabantur.
Suid. Βετεράνος παρὰ Ῥωμαίοις, ὁ ἀπολυθεὶς τῆς στρατείας. Ἐπὶ [illegible] δὲ ἔτη [illegible]. Quasi idem quod Emeritus. H.St. Distant tamen Emeriti & Veterani, quod illi erant, qui confectis stipendiis missionem impetraverant, hi vero qui longiori jam militia castrorum usum habebant, & ea re Tironibus opponebantur, qui adhuc rudes militiæ sunt. Observandum autem τὸ δουλεύειν, pro Merere hic positum.
VETERARIUM, i. n. Apotheca, horreum, sive locus, ubi quid in vetustate reponitur. Senec. Epist. 114. Adspice veteraria nostra, & plena multorum sæculorum vindemiis horrea. Alii legunt Veterana.
VETERARIUS, i, m. [παλαιοπράφος] Gloss. Latinogræc.
VETERĒTU, i. n. Idem quod Vervactum. Columel. lib. 2. cap. 13. In vetereto bubulcorum duas operas volunt.
VETERIBALLUS, seu VETERIVALLUS, i, m. [παλαιοράφος, Gl. G. L.] Idem quod Veteramentarius. q. V.
VĔTĔRĪNUS, a, um. Adj. [κτήνειος] Veterina animalia dicuntur, Ad vecturam idonea, quæ aliquid vehere possunt: quasi venterina, quod ad ventrem onus religatum gerant. Plin. lib. 11. cap. 46. Ungulæ veterino tantum generi renascuntur. Sic lib. 17. cap. 23. Namque ut veterina a jugo, & canes a cursu volutatio juvat. Lucret. lib. 5. 863.

Et genus omne quod est veterino semine partum.

Veterina bestia, ὑποζύγιον. Gloss. Latinogræc.
VETERINĀRIUS, a, um. Adj. [κτηνικός] ut, Veterinaria medicina. Columel. lib. 7. cap. 3.
VETERINARIUS, i. m. Qui veterinorum curam gerit, & veterina ducit: qui apud nos consuevit etiam illa locanda domi nutricare ad quæstum. Columel lib. 11. cap. 1. Nam & arator reperitur aliquis bonus, & optimus fossor, aut fœni sector, nec minus arborator, & vinitor, tum etiam veterinarius & probus pastor.
Veterinarius, [ἱππιατρός, Gl. L. G.] Medicus veterinorum. Columel. lib. 6. cap. 8. Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguæ, quas ranas veterinarii vocant.
VETERASCO, [παλαιοῦμαι] ĕre. Vetus fieri. Columel. lib. 2 cap 15. Aptior est tamen surculis hominis urina, quam sex mensibus passus fueris veterascere, si vitibus aut pomorum arboribus adhibeas.
Inter Vetustiscere & Veterascere quid intersit Nigidius commentator grammaticus lib. 10. explanavit: Dicemus quæ vetustate deteriora fiunt vetustiscere: Inveterascere, quæ meliora. Cic. ad Hirtium, Cum enim nobilitas sit nihil aliud, quam cognita virtus, quis in eo, quem veterascentem videat ad gloriam, generis antiquitatem desideret? Refert Nonius 5. 63.
VETERASCENS, entis. Partic. Cic. apud Non. 5. 63. Veterascens ad gloriam. V. paulo supra.
VETERO, [παλαιόω] āre. Idem. Cels. lib. 3. cap. 12. In his autem febribus, quæ veteraverunt, utilis fames non est. [An Inveteraverunt? Certe Præteritum puto a Veterasco potius, ut illud ab Inveterasco.
VETERĀTUS, a, um. Partic. ut, Caseus veteratus. Scribon. Larg. Comp. 140.
VETERĀTOR, ōris. m. [παλαμπάλωψ, Gl. L. G. & G. L. παλίντριψ, τρίβακός, ἀπατεών, L. G.] auctore Donato, est Homo astutia vetus, & in omni re callidus: a multarum (inquit Festus) rerum gerendarum vetustate. Ter. Heaût. 5. 1. 16.

— idem isthuc mihi
Venit in mentem. c. veterator.

Veterator igitur Servus, qui diuturna ac multiplici & sæpe commutata servitute astutus & vafer evasit: ut ait Budæus.
Veterator & Novitius, contraria. Ulpian. in l. Præcipiunt. D. de Æditio edicto: Præcipiunt Ædiles, ne veterator pro novitio veneat.
Veterator, & ad liberos homines transfertur. Cic. 2. de Finib. 53. Acutum, versutum, veteratorem: facile ut excogitet, quo modo occulte, sine teste, sine ullo conscio fallat. Idem de Clar. Orat. 82. Ejus æqualis P. Cethegus, &c. in causis publicis nihil, in privatis satis veterator videbatur. Hæc Budæus. Cic. 2. Q. frat. 12. Veterator magnus.

Veterator Advocatus dici hodie poteſt, qui diu ac multum in foro verſatus, omnes litium trahendarum anfractus, omnes ambagioſas fugitandi ludificationes, omnes prehenſiones, nexuſque lubrici litium certaminis tenet, qui in ancipiti forenſium ſalebrarum Marte, belliſſime inſidias diſponere, atque etiam providere novit: ſed is proprie, ut uno verbo abſolvam, qui eam ſe artem ſcire atque exercere profitetur, qua arte cauſa inferior, ſuperior evadere, vel reclamante æquo bonoque, poſſit. Budæus.

VETERĀTRIX, īcis. f. Apul. 9. Met. p. 230. Elmenh. Veteratrix quædam femina, &c. Sed Scalig. legit Veratrix.

VETERĀTŌRIUS, a, um. Adj. [πανουργικὸς] Subdolum, & impoſtorium. Cic. de Clar. Orat. 238. de C. Macro oratore loquens, At in inveniendis componendiſque rebus mira accuratio, ut non facile in ullo diligentiorem majoremque cognoverim, ſed eam ut citius veteratoriam, quam oratoriam diceres.

Veteratoria; & Perſpicua dicere, opponuntur. Cic. 3. Verr. 141.

VETERATORIE, Adv. [πανουργικῶς] Cic. in Orat. 99. Ille enim ſummiſſus, quod acute & veteratorie dicit, ſapiens jam.

VETERĀMENTUM, i. n. Pontanus 261. Neque enim Veteramenta poſſunt ſplendeſcere. Ibidem utitur verbo VETERASCERE. H. St.

VETERAMENTĀRIUS, a, um. Adj. ut Sutor veteramentarius, Qui veteres calceos reficit. Sueton. de Vitell. cap. 2.

VETERAMENTARIUS, i. m. Abſolute. [παλαιοῤῥάφος, Gl. G. L.] Idem.

VETUSTESCO, ſive VETUSTISCO, [παλαιοῦμαι] ĕre. Vetuſtum fieri. Columel. lib. 1. cap. 7. Apothecæ recte ſuperponentur his locis, unde plerumque fumus earum exoritur, quoniam vina celerius vetuſteſcunt, quæ fumi quodam tenore præcoquem maturitatem trahunt. conf. VETERASCO.

VĔTERNUS, i. m. & VETERNUM, i. n. [ὕδρωψ, Gl. L. G. & G. L.] Morbus ex nimio otio perpetuum ſomnum inducens. Plaut. Men. 5. 4. 3.

Num eum veternus, aut aqua intercus tenet?

Funeſto veterno arcere aliquem. Hor. 1. Epiſt. 8. 10.

Veternus, pro Pigritia aliquando ponitur. Virg. 1. Georg. 124.

Nec torpere gravi paſſus ſua regna veterno. Columel. lib. 7. cap. 5. Veterno conſeneſcere.

Veternus civitatem occupat. Cic. 8. Fam. 6. Niſi ego cum tabernariis & aquariis pugnarem, veternus civitatem occupaſſet.

Veternus, Nimia dormitio. Plin. lib. 8. cap. 36. Primis diebus bis ſeptenis tam gravi ſomno urſi premuntur, ut ne vulneribus quidem excitari queant. Tunc mirum in modum veterno pingueſcunt.

Veterno pigrior. Martial. lib. 3. 25.

Olidum veternum. Catullus ad Coloniam 18. 24. al. Stolidum.

Situ & veterno macerare vites dicitur muſcus. Columel. lib. 4. cap. 26.

VETERNŌSUS, a, um. Adj. [ὑδρωπικὸς, Gl. L. G. & G. L. φθισικός, L. G.] Qui gravi ſomno premitur, inquit Feſtus. Plin. lib. 20. cap. 4. Livori vero recenti corticem cum melle: veternoſis autem quam acerrimos mandere.

Veternoſum Eunuchum vocat Ter. Eun. 4. 4. 21. Quia ſegnis eſt & quaſi veternum patitur,

Hic eſt vietus, vetus, veternoſus, ſenex.

Veternoſum, Cato Hydropicum appellat, quum inquit, Veternoſus quamplurimum bibit, tam maxime ſitit. Feſtus.

Veternoſa curat quæ exedum vocatur. Plin. lib. 24. cap. 19.

Superl. Senec. Epiſt. 82. Ego non redigo iſta ad legem dialecticam, & ad illos artificii veternoſiſſimi nodos. Veternoſiſſimi, i. e. Admodum debilis & languidi, inſtar veterno laborantium. [An Ventoſiſſimi?

VETERNOSĬTAS, ātis. f. Fulgent. Mythol. 3. 4. Omnis caloratæ juventutis igniculus torpidæ veternoſitatis algeſcit ſenio.

VĔTO, ui, ĭtum, [κωλύω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Prohibere, & ne aliquid fiat, imperare. Ter. Phorm. 4. 4. 28.

Aruſpex vetuit: ante brumam aliquid novi negotii incipere. Ibid. 5. 6. 24. Ait eſſe vetitum, intro ad heram accedere. Cic. 5. Verr. 176. Vetat te Volcatius, tuæ tuorumque deliciæ, mentionem mancipis facere.

Vetāvi Præt. Perf.

Excepto ſi quid Maſuri rubrica vetavit. Sed Scodrenſis legit in antiquo, ut ait, Rubrica notavit, inquit Deſp. qui & Vetatum affert ex Statii Thebaid. Vide col. ſeq. H. St. Vetavit etiam in edit. Rob. Steph. 1527. & 1544. Sat. 5. v. 90. Bondius Vetabit. At Notavit etiam Nebriſſenſis, & Jo. Murmellius, qui in Ecphraſi ſtultitiæ arguit eos, qui ex hoc verſu conantur oſtendere, Veto facere etiam Præt. Vetavi, quum nihil de ea re monuerit Priſcianus. conf. Voſſ. de Analog. lib. 3. cap. 20. extr. Vetaveram Planc. ad Cic. 10. 23. Al. tamen Vetueram codd.

Jubere & Vetare, contraria. Cic. 2. de Legib. 16. Lex vera atque princeps apta ad jubendum & ad vetandum ratio eſt recta ſummi Jovis.

Prohibere & Vetare. Cæſ. 7. Bell. Gall. cap. 33.

Aſcendere lex peregrinum vetat in murum. Cic. 2. de Orat. 100.

Aſſentiri tu me incognito vetas. Cic. 4. Acad. 114.

Deſperare eum ſaluti vetuit. Cic. pro Cluent. 68.

Loqui plura vetor. Ovid. 2. Met. 657.

Bella vetare, Diſſuadere. Virg. 2. Æn. 84.

Phœbum vetat, i. e. Arcet Senec. Herc. OEth. v. 1624.

Fatis vetari, Inhiberi. Virg. 1. Æn. 39.

Quippe vetor fatis.

Proverbio aliquid vetari. Cic. de Amicit. 87. Præpoſteris enim utimur conſiliis, & acta agimus, quod vetamur veteri proverbio.

Vetare, Obeſſe. Hor. 1. Serm. 1. 24.

— ridentem dicere verum

Quid vetat? h. e. Quid obeſt, quo minus etiam qui ridet, verum dicere poſſit, & ſerio agere? Vel etiam, Quid prohibet? Virg. 10. Ecl. 56.

VETANS, antis. Partic. [κωλύων] Cic. 2. de Legib. 8. Ita principem legem illam & ultimam, mentem eſſe dicebant, omnia ratione aut cogentis, aut vetantis dei.

Deo vetante agere aliquid. Propert. lib. 4. 1. 90.

Venti vetantes, Contrarii. Ovid. 13. Epiſt. 131.

VETĬTUS, a, um. Partic. [κεκωλυμένος] Virg. 6. Æn. 623.

Hic thalamum invaſit natæ, vetitoſque hymenæos.

Adulterium vetitum. Ovid. 3. de Pont. 3. 57.

Æquor vetitum. Ovid. 2. Met. 172.

Alea vetita legibus. Hor. 3. Carm. 24. 58.

Amor vetitus. Ovid. 1. de Arte Am. 283.

Arma vetita. Virg. 9. Æn. 547.

Ciborum vetitorum fames. Ovid. 15. Met. 138.

Concubitus vetitus. Ovid. 10. Met. 353.

Crimen vetitum. Ovid. 2. Triſt. 498.

Libido vetita. Ovid. 9. Met. 576.

Nefas vetitum. Hor. 1. Carm. 3. 26.

Probrum vetitum. Ovid. 10. Met. 695.

VETATUS, aliud Partic. Deſpaut. Veto etiam Vetavi habere conſtat. Particip. Vetatus Papin. 3. Theb

— piget irrupiſſe volantum

Concilia, & cælo mentem inſertaſſe vetati. H. St. Sed Vetanti in emendatis codd. legitur v. 550. conf. ſupra de Vetavi Præt. notata.

VETĬTUM, i. n. [κωλυθὲν] Id quod prohibetur. Ovid. 3. Amor. 4. 17.

Nitimur in vetitum ſemper, cupimusque negata. Virg. 10. Æn. 9.

Quæ contra vetitum diſcordia?

Juſſa & Vetita. Cic. 2. de Legib. 9. Sed vero intelligi ſic oportet & hæc & alia juſſa ac vetita populorum, vim non habere ad recte facta vocandi, & a peccatis avocandi.

VETĀTŪRUS, a, um. [κωλύσων] Partic. non Vetiturus. Valla lib. 1. 2.

VETATIO, ōnis. f. [κώλυσις] non Vetitio, auctore Valla lib. 1. 2.

VĔTŌNES, um. m. Populi in Hiſpania, teſte Plin. lib. 25. cap. 8 qui herbam Vetonicam invenerunt. Alii Vettones ſcribunt, alii Vectones. Lucan. lib. 4. 9.

Vectonesque leves, profugique a gente vetuſta

Gallorum, Celtæ miſcentes nomen Iberis.

VETŌNĬCA, æ. f. [κέστρον] Herba a Vetonibus dicta. Plin. lib. 25. cap. 8. conf. Dioſc. 4. 1. [In Gloſſ. ſcriptum Κεστὸς, Vertonica, corrupte.

VETULA, VETULUS, V. VETER.

VĔTŬLŌNIUM, i. n. [Οὐετελώνιον] ſeu VETULONIA, æ. f. Hetruriæ, quam Mæonii tenuerunt, urbium erat caput: de qua Sil. lib. 8. 485.

Mæoniæque decus quondam Vetulonia gentis. Hodie *Viterbo*.

VETULONENSIS, e. Adj. ut, Populi Vetulonenſes. Plin. lib. 3. cap. 5.

VETURIUS, i. m. Hujus nominis multi occurrunt apud Livium, Tacitum & alios.

VETURIA, æ. f. Corioleni mater. Liv. 2. 40.

Veturia, Centuriæ nomen. Liv. 26. 22. V. ibi Gronov.

VETURNUS, VETUS, VETUSCULUS, VETUSTAS, VETUSTE, VETUSTESCO, VETUSTUS, V. VETER.

V E X

VEXAMEN, VEXATIO, VEXATOR, &c. V. VEXO.

VEXILLUM, i. n. [σημεῖον πέγματος στρατιωτικοῦ, Gl. G. L.] quaſi Parvum velum, ut ait Servius. Cicero tamen in Orat. 153. docet Velum a Vexillo factum per contractionem, ut a Paxillo, Palus; a Taxillo, Talus. V. AXILLA. Eſt autem Signum, quo in exercitu, aut claſſe imperatores utuntur. Cæſ. 2. Bell. Gall. 20. Vexillum proponendum, quod erat inſigne, quum ad arma concurri oporteret.

Navale vexillum. Claud. 1. in 1. Conſ. Stil. 173.

Convellere vexilla. Tacit. 1. Ann. 20.

Mitti ſub vexillo. Cæſ. 6. Bell. Gall. cap. 35.

Submittere fortunæ vexilla. Stat. 4. Silv. 2. 43. V. SUBMITTO.

Vexillum etiam eſt Corpus, ſeu numerus militum, qui ſub vexillo ſunt. Tacit. 1. Hiſt. 70. Præmiſſis Gallorum, Luſitanorum, Britannorumque cohortibus & Germanorum vexillis. Continebat vexillum homines centum octoginta ſex, teſte Liv. lib. 8. 8. V. TRIARII.

VEXILLĀRIUS, i. m. [σημειοφόρος] Anteſignamus. Liv. 8. 8. Ordo ſexagenos milites, duos centuriones, vexillarium unum habebat.

Vexillarius, etiam Miles qui ſub vexillo eſt. Tacit. 1. Hiſt. 18. Et mille vexillarios, cum paucis equitibus, &c. V. Lipſ. de Rom. Milit. 1. Dialog. 8. & 5. 19. & Pichen ad Tacit. 1. Ann. 17.

VEXILLĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Signifer. Prudent. in Pſychom. v. 19.

Hunc vexilliferæ quoniam ſors obtulit ictum.

VEXILLATIO, ōnis. f. Cohors militum dicebatur, qui confectis & emeritis ſtipendiis ſub vexillis etiamnum habebantur, uſque dum commoda & agros acciperent. Nam hæ vexillationes dicebantur. Sueton. Galb. 20. Excepta Germaniciorum vexillatione. Tacit. 1. Ann. 17. Ne dimiſſis quidem finem eſſe militiæ; ſed apud vexillum retentos alio vocabulo eoſdem labores perferre. Turnebus, Adverſ. 5. 2.

Alæ etiam equitum, Vegetio 2. 1. de Re Mil. Vexillationes dicuntur.

VEXO, [σκύλλω, Gl. L. G. & G. L. ὀχλῶ, καταπονῶ, σκυλεύω, L. G.] āre. a Veho, vehis: Nunc huc nunc illuc vehementer agitare. Gell. lib. 2. cap. 6. Qui fertur & raptatur, atque huc atque illuc diſtrahitur, is vexari proprie dicitur. Cato ex oratione, quam de Achæis ſcripſit, Quumque Hannibal terram Italiam laceraret atque vexaret. Vexatam Italiam dixit Cato ab Hannibale, quando nullum calamitatis aut ſævitiæ genus reperiri queat, quod eo tempore Italia non perpeſſa ſit. Hactenus Gellius. Cui ſuccinit Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 7. Cic. 2. Verr. 12. Quam iſte per triennium ita vexavit ac perdidit, ut ea reſtitui in antiquum ſtatum nullo modo poſſit. De Sicilia loquitur. In quem locum Aſconius: Nimirum vexavit, ingentis calamitatis uſum ſignificat. Nam & ipſe ſupra ſic ait, Populatæ, vexatæ, funditus everſæ provinciæ. Virg. 6. Ecl. 76.

Candida ſuccinctam latrantibus inguina monſtris

Dulichias vexaſſe rates. Hactenus Aſconius. V. ad fin.

Diripere & vexare oppidum. Cic. 3. Verr. 56. Quæ oppida tu diripienda & vexanda curaſti.

Populari & Vexare. Cic. 5. Verr. 122. Provincia populata atque vexata.

Spoliare ac Vexare. Cic. pro Font. 20. Hæ ſunt nationes, quæ quondam, tam longe ab ſuis ſedibus, Delphos uſque ad Apollinem Pythium, atque ad oraculum orbis terræ vexandum, ac ſpoliandum profectæ ſunt

Vaſtare & Vexare. Cic. 1. in Catil. 29. Quum bello vaſtabitur Italia, vexabuntur urbes, tecta ardebunt.

Violare & vexare divina & humana. Cic. pro Sext. 1. Qui omnia divina & humana violarint, vexarint, perturbarint, everterint.

Contumeliis & Probris vexare aliquem. Cic. pro Quint. 98 Multis vexatus contumeliis, plurimis jactatus injuriis, non turpis ad te, ſed miſer confugit. Et pro Flacc. 48. Splendidiſſimum atque ornatiſſimum civitatis ſuæ, probris omnibus maledictiſque vexat.

Peſtilentia vexari. Columel. lib. 7. cap. 7.

Pœna suorum scelerum vexari. Cic. pro Domo 3. Ac primum illud a te, homine vesano ac furioso, requiro, quæ te tanta pœna tuorum scelerum flagitiorumque vexet, ut hos tales viros, &c.
Querelis ingratis vitam vexare. Lucret. lib. 6. 15. al. Infestis servire.
Verbis vexare aliquem. Lucret. lib. 5. 164.
Agros vexare. Cæs. 4. Bell. Gall. cap. 15.
Annonam attentare & vexare vel maxime Dardanarii solent. Ulpian. in l. 6. D. de extraord. criminib.
Corpora calor vexat fessa. Tibull. lib. 4. 11. 2.
Fortunas alterius vexare. Cic. pro Rosc. Amer. 141. Idcircone experrecta nobilitas armis atque ferro Remp. recuperavit, ut ad libidinem suam liberti, servulique nobilium, bona, fortunas vestras, nostrasque vexare possent?
Impios vexat sollicitudo. Cic. 1. de Legib. 40.
Me insomnia vexant. Ovid. 3. Trist. 8. 27.
Mœnia vexantur malis. Catul. Argon. 62. 80.
Montes ventus vexat flabris. Lucret. lib. 1. 276.
Pudorem vexare. Lucret. lib. 3. 83.
Vitia vexare nos dicuntur, quia animum jactant, distorquent, agitant, infestant. Sallust. in Catil. cap. 3. extr. Ac me, quum ab reliquis malis moribus dissentirem, nihilominus honoris cupido eadem, quæ ceteros, fama atque invidia vexabant. Quia & vitia ipsa vexant mores, ut est apud eundem Sallustium in eodem opere.
Urbem trepidam vexat legionibus. Claud. 2. Conf. Stil. 219.
Uxorem alterius vexare. Cic. pro Domo 59. Quid enim vos uxor mea misera violarat, quam vexavistis, omni crudelitate laceravistis? [De litibus intelligendum est, quibus Terentia distinebatur.
Vexare [χειμάζειν, Gl. L. G.] de navibus proprie dicitur, quum tempestate jactantur. V. supra ex Virgil. & VEXANS, VEXATUS, Partic.

VEXANS, antis. Partic. Lucret. lib. 1. 277.
Sunt igitur venti nimirum corpora cæca,
Quæ mare, quæ terras, quæ denique nubila cæli
Verrunt, ac subito vexantia turbine raptant.

VEXĀTUS, a, um. Partic. [καταπονηθεὶς, σκυλεὶς, Gl. L. G. σκυλευθεὶς, G. L.] ut, Contentione vexatus. Cic. 3. Philipp. 23. Ti. Canutium, a quo erat honestissimis contentionibus & sæpe & jure vexatus, &c.
Bello audacis populi vexatus. Virg. 4. Æn. 614.
Febre vexatus. Plin. Epist. 234. Atque etiam febriculis vexatus.
Comæ vexatæ. Ovid. 1. Amor. 14. 24.
Domus vexata vetustate, apud Plin. 6. Epist. 116.
Vindemia vexata nimbis continuis. Martial. lib. 1. 52.
Vita vexata per multa pericula. Propert. lib. 2. 28. 15.
Unda vexata ingenti Noto. Senec. Herc. fur. 12.

VEXĀTIO, ōnis. f. [σκυλμὸς, Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Tusc. 19. Afflictatio, ægritudo cum vexatione corporis. Idem 5. Verr. 6. Is in te non expilatione Asiæ, vexatione Pamphyliæ, squalore & lacrimis Siciliæ concitetur? Liv. 38. 59. Per vexationem & contumelias L. Scipionis petituros inimicos.
Vexatio & Direptio. Cic. 1. in Catil. 18. Tibi vexatio, direptioque sociorum impunita fuit, ac libera.
Virginum vexatio. Cic. 4. in Catil. 2. Cum vero mihi propofui regnantem Lentulum, &c. tum lamentationem matrumfamilias, tum fugam virginum atque puerorum, ac vexationem virginum Vestalium, perhorresco.

VEXĀTOR, ōris. m. [κακωτὴς] Cic. 6. Verr. 80. Neque solum spoliata illa patiere, sed etiam eorum spoliatorem, vexatoremque defendes? Idem de Arusp. Resp. 47. Tam crudelis mei, tam sceleratus Reipub. vexator esse potuisset?
Ætatulæ suæ veteres vexatores. Cic. pro Sext. 18. [Obscæno sensu.
Urbis direptor & vexator. Cic. 3. Philipp. 27.

VEXĀTRIX, īcis. f. Prudent. Psychom. v. 58. Vexatrix hominum.
Generis hominum perpetua vexatrix. Lactant. 3. 29.

VEXĀMEN, ĭnis. n. Quod vexat, & molestia afficit. Lucret. lib. 5. 341.
Aut cecidisse urbes magno vexamine mundi.

VEXĀBĬLIS, e. Adj. Vexans. ut, Vexabile vitium. Cæl. Aurel. Acut. 2. 13.

VEXABILĬTER, Adv. Idem. Cæl. Aurel. Acut. 2. 9. Vexabiliter caput onerare.

VEXATĪVUS, a, um. Adj. ut, Potio vexativa. Cæl. Aurel. Acut. 2. 29.

U F E

UFENS, ūfentis. m. [Οὔφης] Fluvius qui labitur per Pomtinas paludes, qui etiam Aufentum a quibusdam dicitur. Plin. lib. 3. cap. 5. Virg. 7. Æn. 745.
— gelidusque per imas
Quærit iter valles, atque in mare volvitur Ufens.
Est etiam nomen Ducis & Viri apud Virg. 8. Æn. 6. Sil. 4. 343.

UFENTĪNUS, a, um. Adj. [Οὐφεντῖνος] ut, Ufentina tribus. Liv. 9. 20. V. TRIBUS.

V I

VI. Sex. VII. Septem, Septemviri.

VIA, æ. f. [ὁδὸς, Gl. L. G. & G. L.] Dimidius actus quo potest ire vehiculum. Via (inquit Paulus) constitui vel latior octo pedibus, vel angustior potest, ut tamen eam latitudinem habeat, qua vehiculum ire potest: alioqui Iter erit, non Via. li. 8. D. t. 3. l. 23.
Via, abusive, pro omni Loco, per quem habere iter omnibus licet. Plin.
Quum de via vocassem. Ter. Eun. 3. 2. 41.
— haud convenit
Una cum amica ire Imperatorem in via.
Flexus viarum. Lucret. lib. 3. 586.
Meta longarum viarum. Virg. 3. Æn. 714.
Refectio viæ. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loc. publ. fiat, &c.
Spatium viæ. Ovid. 8. Met. 794.
Præliorum viæ. Tacit. 2. Ann. 5.
Urbis viæ. Cic. 6. Verr. 119. Ceteræque urbis partes una lata via perpetua, multisque transversis divisæ, privatis ædificiis continentur.
Angusta viarum. Virg. 2. Æn. 332.
Angusta & lubrica viarum. Tacit. 3. Hist. 82.
Opaca viarum. Virg. 6. Æn. 633.
Strata viarum. Virg. 1. Æn. 426. Lucret. lib. 1. 316.
Strataque jam volgi pedibus detrita viarum.
Ignarus viæ. Virg. 1. Georg. 41.
Insidiator viæ. V. INSIDIÆ.
Inter vias. V. INTER præpositionem.
Viæ trium sunt generum. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loco publico. §. Si quis, Viarum quædam publicæ sunt, quædam privatæ, quædam vicinales.
Privatæ viæ, sunt quas Agrarias quidam dicunt. Dupliciter autem accipi possunt: vel eæ quæ sunt in agris, quibus imposita est servitus, ita ut ad agrum alterius ducant. Vel eæ quæ ad agros ducunt: per quas omnibus commeare liceat: in quas exitur de via Consulari: & sic post illam excipit via, vel iter, vel actus ad villam ducens. Hæc Ulpian. in l. eadem. D.
Publicas vias dicimus (ait Ulpian. in l. eadem D.) quas Græci βασιλικὰς, nostri Prætorias, alii Consulares vias appellant.
Vicinales viæ sunt, Quæ in vicis sunt, vel quæ in vicos ducunt. Has quoque publicas esse quidam dicunt. Ulp. li. 43. D. t. 7. de locis & itineribus publicis l. 3. Viæ vicinales, quæ ex agris privatorum collatis factæ sunt, quarum memoria non exstat, publicarum viarum numero sunt. Sed inter eas & ceteras vias militares hoc interest, quod viæ militares exitum ad mare, aut in urbes, aut ad flumina publica, aut ad aliam viam militarem habent. Harum autem vicinalium viarum dissimilis est conditio, nam pars earum in militares vias exitum habet, pars sine ullo exitu intermoritur.
Urbicæ viæ, quibus opponuntur Rusticæ. Ulpianus in l. 2. D. Ne quid in loc. publ. &c.
Viæ in Urbe Roma passim memorantur, ut in his facile nobilissima Sacra. Hor. 1. Serm. 9. 1.
Ibam forte via sacra, sicut meus est mos. V. Varr. L. L. 4. 8. & Lex. Pitisc.
Militaris. Cic. 12. Philipp. 25. Quis enim audeat luci, quis in militari via, quis bene comitatum, quis illustrem aggredi? V. MILES.
Militaris viæ obsessio. Cic. in Pison. 40.
Terrena via, opponitur Lapide stratæ. Ulpian. in l. 1. D. de via public. Si quis sub specie refectionis deteriorem viam facit: impune vim patietur, propter quod neque altiorem, neque longiorem, neque latiorem, neque humiliorem viam sub nomine refectionis is qui interdicit, potest facere: vel in viam terrenam, glaream injicere: aut sternere viam lapide, quæ terrena sit: vel contra, lapide stratam, terrenam facere.
Tres viæ. Cic. 12. Philipp. 22. Tres ergo ut dixi viæ, a supero mari Flaminia, ab infero Aurelia, media Cassia.
Appia via imbuta sanguine latronis. V. IMBUO.
Caupo de via Latina. Cic. pro Cluent. 163.
Via, Ipse eundi actus. Cic. 1. Philipp. 3. Quum de via languerem, & mihimet displicerem. Ovid. 2. Met. 549.
Impatiens viæ genitor. Ovid. 6. Met. 322.
Potest enim quidquam esse absurdius, quam quo minus viæ restat, eo plus viatici quærere? Cic. de Senect. 65.
Dierum aliquot via. Cic. 5. Verr. 191. Video quot dierum via sit.
Subita via, Profectio. Ovid. 17. Epist. 156. conf. Languere e via, in LANGUOR, & Levare viam, in LEVIS.
Æstuosa & pulverulenta. Cic. 5. Att. 14. Nunc iter conficiebamus æstuosa & pulverulenta via.
Alta ruptis collibus. Senec. Hippol. 10. V. ALTUS.
Anceps. Ovid. 14. Met. 438. V. ANCEPS.
Arctæ viæ. Stat. 9. Theb. 417.
Ardua. Ovid. 2. Met. 63. V. ARDUUS.
Assueta. Ovid. 19. Epist. 36.
Audax. Ovid. 2. de Arte Am. 22. de Dædalo.
Brevis. Virg. 9. Ecl. 23.
Cæca via. Ovid. 2. Amor. 11. 16.
Celebris via. V. CELEBRIS.
Certa via. Cic. 11. Philipp. 4. In Syriam patebat, via certa, neque longa.
Declivis. Ovid. 7. Met. 410.
Deteriorem viam fieri sic accipiendum est: si usus ejus ad commeandum corrumpatur, hoc est, ad agendum vel eundum: ut quum plana fuerit, clivosa fiat; vel ex molli aspera; aut angustior ex latiore; aut palustris ex sicca. Hæc Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loco public. &c.
Deterrima. Cic. 9. Att. 11. Cursem huc illuc via deterrima.
Difficilis via clivis. Ovid. 3. Amor. 13. 4.
Habilis via. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loco, &c. Si quis cloacam in publicam viam immitteret, exque ea re minus habilis via per cloacam fieret; teneri eum Labeo scribit. [Barbare *Non practicabilem* dicunt.
Implicitæ viæ errore, Variis circuitionibus in errorem ducentibus confusæ. Lucan. lib. 8. 5.
Inexplicabiles viæ continuis imbribus. V. INEXPLICABILIS.
Inoffensa. V. INOFFENSUS.
Invia. Virg. 3. Æn. 383.
Irremeabiles. Senec. Herc. fur. 7.
Latebrosa. V. LATEO.
Longa. V. LONGUS.
Mollis. Senec. Herc. fur. 6. V. MOLLIS.
Patentior. V. Patens, in PATEO.
Perpetua via iis aliquo profecturis optari solebat, qui maximo habebantur odio, quibus verbis petebant a diis, ut nunquam illi in ea loca redirent, sed quanto magis iter facere pergerent, tanto magis e conspectu se eriperent. Cic. in Pison. 33. ostendens quantum foret odium ipsius in animis civium, ob res improbe ab eo in Consulatu gestas: An inquit, quod tibi proficiscenti evenit, ut omnes exsecrarentur, male precarentur, unam tibi illam viam & perpetuam esse vellent? Tale est illud Turpilii apud Nonium in titulo 8. De mutata declinatione. §. 2. Age, age, egredere, atque utinam istuc perpetuum itiner sit tibi. [Hic enim Iter & Via synonyma sunt.
Præcipites viæ. Ovid. 2. Met. 206.
Prona. Ovid. 18. Epist. 121.
Sublimis. Ovid. 1. Met. 168.
Tectæ viæ. Lucan. lib. 4. 91.
Transversa via. V. paulo ante VIÆ urbis.
Tremenda. Claud. de Bell. Get. 141. al. Ferenda.

Trita. Cic. de Clar. Orat. 11. Ut eam laudis viam rectissimam esse duceret, quam majores ejus, ei tritam reliquissent.
Trita humano pede. Tibul. lib. 4. 13. 10.
Tritissima & celeberrima via. Senec. de Vit. beat. cap. 1.
Tuta frequensque. Ovid. 1. de Arte Am. 585.
Uda. Lucan. lib. 3. 85.
Velatæ viæ. Ovid. 3. Amor. 13. 12.
It per velatas annua pompa vias. De Junonis festo.
Accelerare viam, Iter. V. ACCELERO.
Affectare viam. V. AFFECTO.
Affectare viam Olympo. Virg. 4. Georg. 562.
Actus errore viæ. Virg. 7. Æn. 199.
Ambulare per vias tutas. Ovid. 1. Fast. 122. al. Perpetuas.
Anticipare viam. Stat. 6. Theb. 442.
Aperire viam, est Ad veterem altitudinem latitudinemque restituere. Ulpian. in l. 1. D. de via public.
Aperire patulas vias. Sil. lib. 17. 424.
Calcanda omnibus via leti. Hor. 1. Carm. 28. 16.
Capere viam animo. V. CAPIO.
Carpere viam. Virg. 3. Georg. 347.
Celerare viam Virg. 5. Æn. 609.
Clamare de via. V. CLAMO.
Claudere vias. V. CLAUDO.
Claudunt incendia objecta vias. Stat. 2. Theb. 6.
Coarctatur via, diffunditur, patescit. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum, Modo occurrentibus silvis via coarctatur, modo latissimis pratis diffunditur, & patescit.
Coarctata via. Ulpian. in l. 2. D. Ne quid in loc. publ. &c.
Commeare viam scrupulosam. V. COMMEO.
Committere se viæ. V. paulo post, Dare se in viam.
Commonstrare viam. V. COMMONSTRO.
Commutare viam, retroque reverti. Lucret. lib. 2. 129.
Concinnare viam. V. CONCINNO.
Conficere viam. Cic. de Senect. 6. Volumus sane, nisi molestum est, Cato, tanquam aliquam viam longam confeceris: quam nobis quoque ingrediendum sit, istuc, quo pervenisti, videre quale sit.
Consternere viam frumento. V. CONSTERNO.
Construere vias. Lucan. lib. 2. 673.
Corripere viam, Accelerare. Virg. 1. Æn. 422. V. CORRIPIO.
Corrumpere viam publicam. Ulpianus in l. 2. D. Ne quid in loc. public. &c.
Decedere de via. Cic. pro Cœl. 38. Huic tristi ac decrepito seni responderit Cœlius, se nulla cupiditate inductum de via decessisse.
Declinare se extra viam. V. DECLINO.
Declinare de via ad dextram. Cic. 5. de Finib. 5. V. DECLINO.
Declinare regione viæ. Lucret. lib. 2. 250.
Deducere de via. V. DEDUCO.
Deerrantes via equi. Senec. Hippol. 10. 1.
Deterit pedes via longa, Iter longum. Tibul. lib. 1. 9. 16.
Detorquere viam ad amnem. Valer. 5. Argon. 397.
Dare viam alicui per fundum suum, Concedere transitum. Cic. pro Cæcin. 26.
Dare se in viam, vel Committere se viæ. Cic. 14. Fam. 12. Idem 16. 6.
Ducit via. Virg. 9. Ecl. 1.
Ducit tristis via ad Manes. Sen. Herc. fur. 19.
Ducens via ad villam. Ulpianus in l. 2. D. Ne quid in loco publico.
Ire viam. Virg. 3. Georg. 77.
Ire atque redire viam. Virg. 6. Æn. 122.
Ire longam viam. Virg. 4. Æn. 468.
Ire fallaces vias, Non tutas. Ovid. 2. Amor. 11. 8.
Ire felici via. Ovid. 1. Fast. 432.
Itur via qua. Cic. 6. Verr. 96. Fanum ejus est in agro, propter ipsam viam, qua Assoro itur Ennam.
Errare via. Virg. 2. Æn. 739.
Evadere viam. Virg. 2. Æn. 739.
Excedere nova regione viarum. Virg. 2. Æn. 737.
Exigere viam dicuntur magistratus, quum viciniam cogunt munire quam diligentissime sumptu facto. Asconius in Prætura urbana, in fine.
Facere viam, est Locum, ubi non erat via, aperire. V. FACIO.
Fecit tellus icta viam in Tartara. Ovid. 5. Met. 423.
Facere viam ruina. Lucan. lib. 1. 150.
Fallit via euntes. Virg. 9. Æn. 243.
Fert via. Virg. 6. Æn. 295.
Findit se via in ambas partes. Virg. 6. Æn. 540.
Illuminare vias igni. Stat. 12. Theb. 275.
Implet innumeras vias errore Dædalus. Ovid. 8. Met. 168. De Labyrintho.
Incedere via & Per vias. V. INCEDO.
Inchoare viam, Præire. Stat. 10. Theb. 358.
Includere viam. V. INCLUDO.
Inducere viam. V. INDUCO.
Inire viam, redire viam. Cic. pro Muren. 26. V. INEO, Ire.
Ingressus viam hâc. Stat. 4. Silv. 4. 2.
Insistere viis. V. INSISTO.
Instaurare vias. Stat. 5. Theb. 9.
Invadere viam. V. INVADO.
Laxavit viam bellis. Claud. 2. in Ruff. 24.
Mittere e via V. MITTO.
Moliri viam. V. MOLIOR.
Monstrare viam parvo tramite Lucret. lib. 6. 26. al. Prono tramite.
Morari iter viæ propositum. Ovid. 16. Epist. 118.
Munire viam. Cic. pro Muren. 48. V. MUNIO.
Mutant vias tempestas, & humor cæli. Virg. 1. Georg. 419.
Novi viam. V NOSCO.
Obfirmare viam. V. OBFIRMO.
Obliquare vias in devia campi. Stat. 6. Theb. 455.
Obsæpire viam. Cic. pro Muren. 48.
Obsessa via. V. OBSIDEO.
Pandere viam. V. PANDO.
Patefacta via. Senec. Herc. fur. 2.
Pergere viam. Cic. pro Planc. 98. Qui antequam de meo adventu audire potuissent, quum tum abessent, aliquorum dierum viam in Macedoniam, ad Planciumque perrexi.
Præbere viam alicui. Ovid. 11. Met 515.
Præcipitare viam. Ovid. 3. Met. 235. al. Anticipare.
Procedere viam. Cic. 6. Att. 15. Etsi, te hæc legente, aliquantum tamen viæ processero.
Proficisci recta via. Cic. 3. Q. frat. 1. Ex eo loco recta Vitularia via profecti sumus in Fusidianum fundum.
Progredi viam. Cic. 1. de Divin. 26. Itaque ut ex ipso audiebam, persæpe revertit ex itinere, quum jam progressus esset multorum dierum itinere.
Purgare viam, refectionis portio est. Purgare autem proprie dicitur, Ad libramentum proprium redigere, sublato eo quod superest. Ulpianus.
Rapere viam aliquo, Currere. Sil. lib. 8. 182.
Reficere viam dicitur, & qui aperit, & qui purgat, & omnes omnino, qui in pristinum statum reducunt. Ulpian. D. de Via publica, l. Prætor ait.
Scindere viam. Virg. 10. Æn. 765.
Secare viam. Virg. 6. Æn. 899. i. e. Tenere. Servius. V. SECO.
Secta compita in ternas vias. Ovid. 1. Fast. 142.
Sternere viam lapide. V. paulo ante, Terrena via.
Stravit viam per mare Xerxes. Lucret. lib. 3. 1042.
Esse in via. Cic. 16. Fam. 2. Jam ad id biduum, quod fueris in via, dum in Cumanum venis, accedent continuo ad reditum dies quinque.
Est via per Macedoniam. Cic. de Provinc. Conf. 4. Via illa nostra, quæ per Macedoniam est usque ad Hellespontum militaris.
Superare viam saltu. Virg. 3. Georg. 141.
Tendere vias in devia campi. Stat. 6. Theb. 455.
Tendere directis viis. Lucret. 4. 613.
Tentare viam. Virg. 3. Æn. 520.
Terere viam. Ovid. 1. de Arte Am. 5.
Vadere veloci via, Passu. Sen. Med. 4.
Venire viam. Cic. 2. Philipp. 61. Qui nescierit venisse eam tot dierum tibi viam gratulatum.
Volare viam, Cito conficere. Catul. ad libellum, 33. 7.
Maris tuta via. Ovid. 11. Met. 747.
Æquoreæ viæ. Ovid. 19. Epist. 160.
Liquidæ viæ, Viæ in aquis. Lucret. lib. 1. 374.
Agere occultas vias subter mare. Virg. 3. Æn. 695.
Agitare perennes vias ætheris alti. Senec. Hippol. 9.
Currit indociles vias lympha. Propert. lib. 1. 2. 12.
Dat aura viam. Ovid. 7. Epist. 170.
Ire negata via. Hor. 3. Carm. 2. 22.
Findere vias pectore, dicuntur natantes. Ovid. 19. Epist. 208.
Flectere viam velis, Cursum. Virg. 5. Æn. 28.
Invasit vias phaselus in æquore. Stat. 5. Silv. 1. 245.
Patuit via in cælum. Senec. Med. 12.
Transit claustra viarum vox. Lucret. 4. 616.
Via, Adeundi facultas seu ratio. Virg. 6. Æn. 104.
Este duces o, si qua via est, cursumque per auras
Dirigite. Columbas alloquitur. Ibid. 367.
Aut tu, si qua via est, si quam tibi diva creatrix
Ostendit, &c.
Accedundi via. Ter. Heaut. 3. 3. 22.
Fit via vi, rumpunt aditus, &c. Virg. 2. Æn. 494.
Invenire viam, Exitum reperire. Virg. 3. Æn. 395.
Via, per translationem, pro Ratione & modo aliquid faciendi, Methodus.
Tradere viam litigandi. Cic. 1. de Legib. 18. Alte vero, & ut oportet, a capite, frater, repetis quod quærimus: & qui aliter jus civile tradunt, non tam justitiæ, quam litigandi tradunt vias.
Arte & via dicere. Cic. de Clar. Orat. 46. Antea neminem solitum via nec arte, sed accurate tamen & de scripto plerosque dicere.
Ratio ac via. Cic. 2. Verr. 48. Habeo autem certam viam atque rationem, qua omnes illorum conatus investigare & consequi possim.
Dicendi via. Quintil. lib. 4. cap. 5.
Morum via. Stat. 3. Silv. 3. 203.
Via ad. Cic. 2. Off. 43. Præclare Socrates hanc viam ad gloriam proximam, & quasi compendiariam dicebat esse, si quis id ageret, ut qualis haberi vellet, talis esset.
Sera nunquam est via ad bonos mores. Sen. Agamem. 4. i. e. Iter.
Aperta, simplex & directa. Cic. 1. de Finib. 57.
Brevior, & multo lucidior via, subaudi Docendi. Quintil. 3. 11.
Facilis. Virg. 1. Georg. 122.
Facilior & apertior. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Illustris & lata. V. ILLUSTRIS.
Inepta. V. INEPTUS.
Mollior & magis trita. Quintil. lib. 1. cap. 6. V. MOLLIS.
Pervolgata via, Consuetudo. Ter. Heaut. 1. 1. 49.
Prima. Plaut Mil. 2. 2. 98.
Quantumvis prolationum, dummodo nunc prima via
Inducamus, vera ut esse credat, quæ mentibimur. Barbari dicunt *Primo ictu*, h. e. Statim, primo ipso congressu.
Simplex via mortis. Virg. 3. Georg. 482.
Nec via mortis erat simplex, sed ubi ignea venis
Omnibus acta sitis, miseros adduxerat artus. Ubi Servius; Nec moriebantur ex usu, id est secudum naturalem ordinem, non tantum fuga animæ, sed etiam corporis resolutione. Est autem Salustii qui ait, Ne simplici quidem morte moriebantur.
Accipere viam. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Adjuvare temeraria via. V. ADJUVO.
Aggredi alia via. Ter. And. 4. 1. 46.
Aperit viam vis. Virg. 10. Æn. 864.
Aperire viam alicui. Virg. 11. Æn. 884.
Deducere in viam. Cic. 1. de Legib. 41.
Demonstrare rectam viam. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Depelli recta via. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Deferere viam virtutis. Hor. 3. Carm. 24. 44.
Dare viam, per translationem. Virg. 11. Æn. 128.

Et te,

Et te, ſi qua viam dederit fortuna, Latino
Jungemus regi. i. e. Si voluntatem noſtram fortuna comitetur. Servius.

Dare viam ad ſcientiam. Cic. 2. de Divin. 102. Et non, ſi ſignificant futura, nullas dant vias nobis ad ſignificationum ſcientiam.

Errare tota via, Proverbium in eos, qui vehementer aberrant. Ter. Eun. 2. 2. 14.
— quid tu his rebus credis fieri? tota erras via. Translatum a viatoribus, qui nonnunquam ita ſolent aberrare a via, ut non ſine diſpendio quidem, tamen quo tendebant perveniant: nonnunquam ſic aberrant, ut longe divertant, & in diverſum tendant. Eraſmus.

Facere ſibi viam. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Habere docendi viam. Cic. in Brut. 114. Volo igitur huic ſummo omnem, quæ ad dicendum trahi poſſet, loquendi rationem eſſe notam, quæ quidem res duplicem habuit docendi viam.

Ignorare viam gloriæ. Cic. de Clar. Orat. 280. Quod ſi ita putas, totam ignoras viam gloriæ.

Indagare viam inuſitatam. Cic. in Orat. 11. Reprehendent, quod inuſitatas vias indagemus, tritas relinquamus.

Ingredi vulgarem viam. Quintil. in prooem. lib. 1.

Ingredi ſceleris viam. Lucret. 1. 82.

Ingredi viam vivendi. V. INGREDIOR.

Inſiſtere viam agendi aliquid, Inſtituere artem. Servius. Virg. 3. Georg. 164.

Inſtas rectam viam. V. INSTO.

Intercludere vias omnes ſeditionum. V. INTERCLUDO.

Moliri vias vetitas. Sil. lib. 4. 790.

Monſtrare viam. Cic. 3. Off. 51. Quid enim eſt aliud, quam viam erranti non monſtrare (quod exſecrationibus publicis ſancitum eſt) &c.

Monſtrata eſt vitæ via per carmina. Hor. de Arte Poet. 404.

Munire diverſas vias. Quintil. lib. 3. cap. 1. Diverſas tamen vias munierunt.

Noſcere vias pecuniæ. Cic. 1. Q. frat. 1. Omnes vias pecuniæ norunt, & omnia pecuniæ cauſa faciunt.

Panditur via ſalutis. Virg. 6. Æn. 96.

Patent undique ad libertatem viæ multæ, breves, faciles. Senec. Epiſt. 12.

Patefacere viam avaritiæ. Cic. 5. Verr. 219.

Patefacere viam ad opes. Cic. 5. Philipp. 49. V. PATEFACIO.

Perſequi vias. Cic. 4. Fam. 13. Et in ipſius conſuetudinem, quam adhuc meus pudor mihi clauſit, inſinuabo, & certe omnes vias perſequar, quibus putabo ad id, quod volumus, perveniri poſſe.

Præſtare alicui faciliorem viam. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Quærere viam vitæ, Rationem recte vivendi. Lucret. lib. 2. 10.

Redire in viam, per translationem. Cic. 12. Philipp. 6. Quod ſi erratum, P. C. ſpe falſa atque fallaci, redeamus in viam. V. REDEO.

Reduci alio flexu ad rectam viam. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Sequi viam aliquam in re aliqua. Cic. 4. in Catil. 9. Si eritis ſecuti ſententiam C. Cæſaris, quoniam hanc is in Rep. viam, quæ popularis habetur, ſecutus eſt.

Tenere vias omnes amoris. Plaut. Trin. 3. 2. 41.

Tentare illicitas vias. Valer. 1. Argon. 197.

Tentanda via eſt. Virg. 3. Georg. 8.

Trahere viam quandam & rationem. Quintil. lib. 5. cap. 1.

Tradere viam optimarum artium alicui. Cic. 2. de Divin. 1. Quærenti mihi, multumque & diu cogitanti, quanam re poſſem prodeſſe quamplurimis, ne quando intermitterem conſulere Reipub. nulla major occurrebat, quam ſi optimarum artium vias traderem meis civibus.

Trahere vias medendi. Celſus in præf. lib. 1.

Uti via. Cic. 2. Att. 19. Ego autem neque pugno cum illa cauſa propter illam amicitiam, neque approbo, ne omnia improbem, quæ antea geſſi: utor via. h. e. Neque in hanc partem, neque in illam declino, interjacet quædam quaſi via, qua ego utor.

Viæ ab inteſtinis ad jecur ductæ ac directæ. Cic. 2. de Nat. Deor. 137. Ovid. 2. Met. 828.
Sic letalis hiems paulatim in pectora venit,
Vitaleſque vias, & reſpiramina clauſit.

Vocis via. Ovid. 6. Met. 355.

Vocis tenuata via. Ovid. 14. Met. 498.

Lubrica via plagæ. h. e. Hiatus vulneris humectatus ſanguine. Stat. 2. Silv. 1. 4.

Lactea via, Congeries ſtellarum. Ovid. 1. Met. 169.
Eſt via ſublimis, cælo manifeſta ſereno,
Lactea nomen habet; candore notabilis ipſo, &c.

Viæ, ſunt Virgæ auratæ veſtimentis Cois intextæ. Tibul. 2. 7. 36.
— auratas diſpoſuitque vias.

VIĀCŬLUS, i. m. [ὁδῶν ἐπιμελητὴς] Gloſſ. Latinogræc. V. VIOCURUS infra.

VIĀLIS, e. Adj. Ad viam pertinens. ut, Lares viales. Plaut. Merc. 5. 2. 24. De Diis Vialibus, V. Ever. Otton. Comment.

VIĀRIUS, a, um. Adj. [ὁδιαῖος] ut, Lex viaria. Cic. 8. Fam. 6. Leviſſime enim quia de intercalando non obtinuerat, transfugit ad populum, & pro Cæſare loqui cœpit, legemque Viariam non diſſimilem Agrariæ Rulli, &c. i. e. De viis muniendis vel faciendis.

VIĀTĬCUS, a, um. Adj. [ὁδοιπορικός, Gl. G. L.] ut, Cœna viatica, quæ peregrinis datur, vel peregre abeuntibus. Plaut. Bacch. 1. 1. 61.
Viaticus labor. Cæl. Calcagn. Epiſt. 19. lib. 6. Laborem hunc viaticum ſubire.

VIATĬCUM, i. n. [ἐφόδιον, Gl. L. G. & G. L.] Quicquid iter agendi cauſa neceſſarium eſt, ſive cibus, ſive pecunia ad victum expendenda. Plaut. Capt. 2. 3. 89.
Sequere me, viaticum ut dem hinc a trapezita tibi. Hor. 1. Epiſt. 1. 54.
Aut ciſtam effractam, & ſubducta viatica plorat.
Velim videas & quid viatici, & quid inſtrumenti ſatis ſit. Cic. 12. Att. 31.
Equidem video mihi quoque opus eſſe viaticum. Cic. 15. Att. 20.
Collecta viatica multis ærumnis. Hor. 2. Epiſt. 2. 26.
Largum & liberale viaticum. V. LIBER, Adj.
Habere viaticum. Cic. 7. Att. 17. Q. Titinius viaticum ſe neget habere.
Viaticum dicitur Peculium & facultas. Suet. Cæſ. cap. 64. Ingreſſo civile bellum centuriones cujuſque legionis ſingulos equites e viatico ſuo obtulerunt. V. ibi Torrent. conf. Gell. 17. 2.

VIATICŬLUM, i. n. dimin. Ulpian. in l. Si longus, in fine. D. de judiciis, Ne ſi ei non dederimus actionem, futurum ſit, ut impune fraudem patiatur, & egeſtate Romæ laboret, viaticulo ſuo non recepto, quod ad ſumptum pater ei deſtinavit

VIATICATUS, a, um. Adj. a Plauto fictum. Men. 2. 1. 30.
Audi, Menæchme, quum inſpicio marſupium,
Viaticati hercle admodum æſtive ſumus. Dictum eſt ex eo quod plura alimenta hibernis ſolent providere milites, quam æſtivis: & quod æſtate qui iter faciunt, paucioribus diebus quo volunt perveniunt, & de æſtatis frugibus intereundum ſe interim tolerant, cum interim hieme idem nuda tellure facere non poſſint, & ea tempeſtate lagenam & potionem potius, quam cibum & obſonium quærant. Nam in lagena eſt æſtivum viaticum. Hæc Turnebus, 18. 15. [Viaticati, i. e. Viatico inſtructi. Videtur Adj. ut Peculiatus a Peculio, Petaſatus a Petaſo, &c. etſi etiam Partic. eſſe poſſit. Æſtive, Tenuiter: alluſio eſt, cum ad Veſtitum æſtivum, qui præ hiberno, levis & tenuis eſt, tum ad ſarcinulas æſtate viantium.

VIO, [ὁδεύω, ὁδοιπορῶ] āre. Iter facere, ire. ut, Iter viare. Lucilius. Et Plaut. Truc. 1. 1. 8. Pericula vianda, i. e. Adeunda. V. ibi Interpr.
Intendi ad viandum. Ammian. 20. 23. V. Quintil. 8. 6.

VIANS, antis. Partic. Solinus cap. 42. Latrones puteos arenis operiebant, ut temporaria fraude ſubductis aquis, in fame & ſiti iter ſubmoveret acceſſus viantium. Et Apul. 6. Met. p. 184. Elmenh. Quis viantium vectorem ſuum non libenter auferat ſecum?
Ita Sidonius Apoll. libri 6. Epiſt. 6. Poſtquam fœdifragam gentem rediiſſe in ſuas ſedes comperi, neque quidquam viantibus inſidiarum parare. H. St.

VIĀTOR, ōris. m. [ὁδοιπόρος, Gl. L. G. & G. L.] Qui iter facit. Cic. de Fato, 34. Hoc enim modo viator quoque bene veſtitus cauſa graſſatori fuiſſe dicitur cur ab eo ſpoliaretur. Juven. 10. Sat. 22.
Cantabit vacuus coram latrone viator.
Non ſemper viator a latrone, nonnunquam etiam latro a viatore occiditur. Cic. pro Milon. 56.
Niſi ſi quid ex prætereunte viatore exceptum eſt, ſcire nihil poſſimus. Cic. 2. Att. 12.
Aridus viator. Virg. 4. Georg. 98.
Cautus præcingitur enſe viator. Ovid. 2. Triſt. 271.
Exceptus viator a latronibus. Celſ. in præf. lib. 1.
Feſſus viator. Hor. 1. Serm. 5. 17.
Laſſus viator. Catul. ad Mallium, 66. 61.
Siccus viator. Ovid. 4. de Pont. 10. 34.
Sitiens viator. Ovid. 3. Amor. 6. 97.
Viator [ἀμφοδάρχης, ἀρχυπηρέτης, Gl. L. G.] etiam dicebatur Miniſter, Qui magiſtratibus apparebat: eo quod plerumque evocabantur ex agris homines ad magiſtratus, & frequens eorum ab agris ad urbem via erat. Columel. in præfat. Illis temporibus proceres civitatis in agris morabantur: & quum conſilium publicum deſiderabatur, a villis arceſſebantur in Senatum: ex quo qui eos evocabant, viatores nominati ſunt. Cic. de Senect. 56. A villa in Senatum arceſſebantur Curius & ceteri ſenes: ex quo qui eos arceſſebant, viatores nominati ſunt.
Mittere viatorem. Cic. in Vatin. 22. Miſeriſne viatorem, qui M. Bibulum domo vi extraheret.
Viatores, in factionibus circi ludiſque dicebantur, Qui miniſtri curſitabant huc illuc ultro citro juſſu agitatorum, ſi qua forte re egerent, ac illis præſto ſemper erant. Horum mentio eſt in epigrammate iſto, quod e priſcis titulis Turnebus (11. 11.) eruit; M. VISPANIO FVLLONI TENTORI. M. VISPANIO MIGNIONI VIATORI. &c.

VIĀTRIX, īcis. f. Vet. Inſcript. apud Gruter. p. 745. n. 5. AQVILIA VIATRIX.
Infatigata viatrix. Mart. Capella lib. 6. poſt init.

VIATŌRIUS, a, um. Adj. [ὁδοιπορικὸς] Quod ad viam pertinet. Unde Viatorium, Quod per viam deferebatur: ut, Vaſa viatoria. Plin. lib. 16. cap. 10. Idem lib. 37. cap. 2.

V I B

VIB. Vivo.

VĪBEX, īcis. f. [μώλωψ] Pl. Vibices, [μώλωπες ἀπὸ πληγῶν, Gl. L. G.] Signum verberis in humano corpore remanens, quod vi fiat, ut ait Feſtus. Plaut. Moſt. 4. 1. 10. Malam rem prius cavendam multo eſſe, quam ut meum tergum ſubjiciam culcitram vibicibus. Sed alii omittunt Culcitram vibicibus. V. Gronov. edit. Plin. lib. 30. Verberum vulnera, atque vibices, pellibus ovium recentibus impoſitis, obliterantur.
Flagellare vibice. Perſ. 4. Sat. 48.

VIBIA, æ. f. Auſon. præf. Monoſyllab. Ut in vetere verbo ſequitur vara vibiam. V. Scalig. Lect. Auſon. 1. 18. p. 54. Al. Bibiam. V. VARUS.

VIBILIA, æ. f. Dea viarum. Arnob. lib. 4. p. 131. Ab erroribus viarum Dea Vibilia libera.

VIBIUS Virius, [Οὐίβιος Οὐίριος] Capuæ deditionem vehementiſſima oratione diſſuadet apud Liv. 26. 13. Fuerat enim auctor Campanæ defectionis ab Romanis ad Annibalem. Is mortem ſibi conſcivit ante deditionem, & multis civibus Senatoribusque, ut idem quoque facerent, perſuaſit.

VIBO, ōnis. m. Flos herbæ, quæ vocatur Britannica. Plin. 25. 3. Florem vibones vocant. V. ibi Harduin.

VIBRISSO, āre. Criſpare vocem in cantando. Feſtus ex Titinnio.

VIBRISSÆ, ſeu, ut Gloſſ. VIBRUCÆ, ārum. f. [τρίχες ῥινός, Gl. L. G.] ſunt Pili in naribus hominum: dicti quod iis evulſis caput vibretur. Feſtus, vel potius Paulus.

VIBRO, pr. c. [σείω, κραδαίνω, Gl. L. G. & G. L. κλονῶ, ἐγκλῶ, L. G. πάλλω, G. L.] āre. a Vi deductum: ſignificat Movere & quaſi vi agitare. Virg. 2. Æn. 211.
Sibila lambebant linguis vibrantibus ora. Cic. 2. Off. 29. Quam haſtam L. Sulla quum vibraſſet, Dictatore propinquo ſuo. Idem 2. in Catil. 23. Sicas vibrare.
Bipennem vibrare. Lucan. lib. 3. 433.
Haſtam vibravit gelidis viribus. Sil. lib. 10. 113.
Jaculum vibrare excuſſo lacerto. Ovid. 4. Epiſt. 43.
Lancea vibravit, i. e. Vibratus eſt. Sil. 1. 553.
Spicula vibrare. Virg. 11. Æn. 606.
Telum vibrare. Lucan. lib. 4. 40.
Iambos truces vibrare. Catul. in Annales Voluſii, 34. 5.

Fulmina vibrant. Cic. in Orat. 234. Demosthenes, cujus non tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris contorta ferrentur.
Vibrare dicitur mare, h. e. Micare, & intremiscere, ut ait Budæus, sive contremefieri. Cic. 4. Acad. 105. Quodque nunc, quia a sole collucet, albescit & vibrat, dissimileque est proximo ei continenti.
Tremere & vibrare. Plin. lib. 2. cap. 8. de Terræmotu & hiatibus, Nec simplici modo quatitur unquam, sed tremit vibratque.
Vibrare, neutrum, i. e. Trepidare. Valer. 8 Argon. 57.

Quum subito ingentem media inter nubila flammam
Conspicit: & sæva vibrantes luce tenebras. i. e. Quas illuminabat & vibrare faciebat lux oculorum serpentis pervigilis.

VIBRANS, antis. Partic. [πάλλων] ut,
Draco vibrans linguas multifidas. Valer. 1. Argon. 62.
Serpens lingua vibrante minans. Lucret. lib. 3. 657.
Supercilio vibrante loqui. Ovid. 2. Amor. 5. 15.
Sonus vibrans, Aures feriens, vel Tremulus. Plin. lib. 10. cap. 29.
Oratio incitata & vibrans. Cic. de Clar. Orat. 326. Et erat oratio, cum incitata & vibrans, tum etiam accurata & polita.
Sententiæ vibrantes. Quintil. lib. 10. cap. 1. Summa in Archilocho vis elocutionis, tum validæ, tum breves, vibrantesque sententiæ. i. e. Incitatæ.
VIBRANDUS, a, um. Partic. Claud. de 4. Conf. Honor. v. 519.

— jam cornus avita
Tentatur vibranda tibi.

VIBRĀTUS, a, um. Partic. [πεπαλμένος] ut, Vibrata hasta.
Fulgor vibratus ab æthere. Virg. 8. Æn. 524.
Fulmina vibrata jactat Juppiter. Ovid. 2. Met. 308.
Membra vibrata vertigine. Claud. 2. in Eutrop. 359.
Sibila vibrata per auras. Sil. lib. 3. 185.
Spicula vibrata per auras. Ovid. 8. Met. 374.
Tela vibrata lacertis. Ovid. 12. Met. 79.
Vibratum, pro Crispo. Virg. 12. Æn. 100.

— & fœdare in pulvere crines
Vibratos calido ferro, myrrhaque madentes. i. e. Crispatos calamistro, inquit Servius. Columel. lib. 10. 187.
Candida vibrato discrimine, candida thyrso est.

VIBRĀBUNDUS, a, um. Adj. Mart. Capell. 8. p. 297. Stilbon ante emergentis splendorem jubaris vibrabundus apparet.
VIBRĀTIO, ōnis. f. Crispatio. Festus, Gradivus dictus a vibratione hastæ, quod Græci dicunt κραδαίνειν.
Sideris igniti vibratio. Vopisc. in Caro. cap. 8.
VIBRĀTUS, ûs. m. Tractus crispus. Mart. Capella lib. 8. Proprii luminis vibratum amittere.
Ignium vibratus. Idem lib. 1. p. 17.
VIBRĀBĬLIS, e. Adj. Mart. Capell. 1. p. 11. Sidus vibrabile.
VIBRĀMEN, ĭnis. n. Vibratio, crispatio. Apul. 6. Met. p. 179. Elmenh. Trisulca vibramina draconum.
VĪBURNUM, i. n. [χαμαιτυπίων κομάρεως, Gl. L. G.] Genus fruticis. unde Virg. 1. Ecl. 26.

Verum hæc tantum alias inter caput extulit urbes,
Quantum lenta solent inter viburna cupressi. [In Gloss. scribo, χαμαιτύπιον, κόμαρος.

V I C

VIC. Vicarius, Vicentia, Vicit, Victor, Victoria, Victrix, Vixit. VIC. AVG. Victoria Augusti. VICC. Victores. VIC. S. I. Vice sacra judicans. VIC. S. Victoria Sicula. VICT. Victor, Victoria.
VICA PŌTA, æ. f. Dea Victoriæ, quæ & Victoria. Senec. de morte Claudii, Diespiter, Vicæ Potæ filius. Liv. 2. 7. extr. Ubi nunc Vicæ Potæ est domus. Et Cic. 2. de Legib. 28. Si fingenda nomina Vicæ Potæ, &c. Alii scribunt Vicepota. V. Gronov. ad Cic. l. c. & Grut. ad l. c. Senec.
VICANUS, V. VICUS.
VICARIUS, V. VICIS.
VICENALIS, VICENARIUS, VICENNIUM, VICENUS, VICESIMA, VICESIMANUS, VICESIMARIUS, VICESIMATIO, VICESIMUS, VICIES. V. VIGINTI.
VICENTIA, æ. f. [Οὐίκεντια] Venetiæ oppidum, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 19. Tacit. 3. Hist. 8. Possessa ipso transitu Vicentia. Sic enim Plinius atque Ptolemæus vocant, non Vincentia. Quidam & Vicetiam ex inscriptione, quæ in agro Veronensi reperta est, ut annotat Rhenanus in suis Castigationibus in Tacitum.
VĬCIA, æ f. [χορτοσπερμον, Gl. L. G. βικία, χόρτος, G.L.] Genus leguminis, a vinciendo dicta. Plin. lib. 18. cap. 15. Et vicia pinguescunt arva, nec ipsa agricolis operosa: uno sulco sata, non sarritur, non stercoratur, nec aliud quam deoccatur. Sationis ejus tria tempora. Varr. 1. de R. R. cap. 31. Vicia dicta a vinciendo, quod item capreolos habet ut vitis, quibus quum sursum vorsum serpit ad scapum lupini, aliumve quem, ut hæreat, eum solet vincire. [In Gloss. corrupte Vicinia scriptum.
Fetus tenues viciæ. Virg. 1. Georg. 75.
Pabularis vicia. V. PABULUM.
Serere viciam. Virg. 1. Georg. 227.
VICIARIUS, a, um. Adj. [βικιακὸς] Quod ad viciam pertinet. ut, Cribrum viciarium, in quo vicia expurgatur, apud Columel. 8. 5.
VICIARIUM, i. n. corrupte legebatur apud Columel. lib. 11. cap. 2. pro Vitiario, V. in VITIS.
VICINIA, VICINUS. V. VICUS.
VĬCIS, em, e. plur. Vices, ĭbus. [ἀμοιβὴ] est Alternatio, sive vicissitudo. Quintil. lib. 6. cap. 5. Judices vel præsidentes magistratus appellandi sunt frequenter, ut loquendi vices serventur.
Annorum vices. Columel. lib. 2. cap. 9.
Belli vices. Stat. 9. Theb. 78.
Colloquii vices. Ovid. 21. Epist. 18.
Feriarum vices. Plin. 17. 23. Nihil est in opere naturæ, quod non aliquas vices feriarum velit.
Alternare vices. Ovid. 15. Met. 409.
Disponere varias vices operum. Tibul. lib. 1. 9. 64.
Dividere vices professionum. Quintil. in prœm. lib. 1.
Exercere vices. Virg. 9. Æn. 175.

Fertque refertque vices incerta sors. Lucan. lib. 2. 13. h. e. Fortuna mutat prospera adversis, & contra.
Implere destinatas vices. Curt. lib. 4. 10. 5.
Inversæ vices. Propert. 1. 15. 30.
Mutat terra vices. Hor. 4. Carm. 7. 3.
Servare vices. Virg. 9. Æn. 222.
Sortiri vices. Virg. 3. Æn. 376.
Variare vices. Virg. 9. Æn. 164.
Volvere vices. Virg. 3. Æn. 376.
Per vices, In vicem, Vicissim. V. præpositionem PER.
Vicibus, Idem quod Per vices. Plin. lib. 8. cap. 32. Maria tranant gregatim nantes porrecto ordine, & capita imponentes præcedentium clunibus, vicibusque ad terga redeuntes. De cervis.
Alternis vicibus, Euripi reciprocationibus nunc ultro, nunc citro. Senec. Herc. fur. 377.
Permutatis vicibus stationum, Expletis redituris, traditis. Curt. lib. 8. 6. 11.
Fungi vicibus alicujus. Propert. lib. 4. 12. 75.
Vitare vices, i. e. Pugnas: quia per vicissitudinem pugnabatur, ut Salustius docet. Virg. 2. Æn. 433. Servius.
Vices, Pœnæ, & incommoda. Hor. 1. Carm. 28. 32.

— vicesque superbæ
Te maneant Ipsum.

Exigere vices alterius. Propert. lib. 1. 13. 10.

Hæc erit illarum contempti pœna doloris:
Multarum miseras exigit una vices. h. e. Una puella, quam perdite amas, exigit a te pœnas, quas multæ propter te passæ sunt, volentes abs te amari, sed abs te repulsæ & contemptæ.

Vice, ἐν μέρει. Gloss. Latinogræc.
Sermonum vice. Virg. 6. Æn. 535.
Sic autem dixit. Amm. Marcell. libro 23. imitans hoc loquendi genus, Nulla sermonum vice, propositarum rerum pretia solis oculis æstimantur. In edit. Francf. p 421. in fine. Et in Indice exponuntur Nullis colloquiis. Sic Colloquii vices Ovid. H. St. V. in SERES totum locum.
Alia vice. Liv. 1. 21. Ita duo deinceps reges, alius alia vice, ille bello, hic pace, civitatem auxerunt. i. e. Unus una vice, & alter alia.
Videtur tamen hoc accipi pro Tempore: ut sit, Alius alio tempore, quod posterius loquendi genus doctissimis est usitatum. Vetus tamen exemplar legit, Alius alia via, &c.
Alterna vice. Plin. 9. Epist. 33. ad Caninium, Ex hoc stagno in modum fluminis æstuarium emergit, quod vice alterna, prout æstus aut repressit, aut impulit, nunc infertur mari, nunc redditur stagno.
Annua vice. V. ANNUUS.
Benigna vice. Hor. Epod. 13. 11. h. e. Felici mutatione aut vicissitudine.
Grata vice. Hor. 1. Carm. 4. 1.
Stata vice. Curt. lib. 9. 9. 9.
Sua vice. Curt. lib. 7. 1. 14.
Versa vice. Ulpianus de Stipulationibus, lib. 45. Pand. l. 1. §. Si quis simpliciter, Et vice versa si interrogatus sub conditione, responderit pure, &c.
Vice, pro Loco accipitur: ut Vice mea, Vice tua; pro Tuo & meo loco. Hor. in Arte Poet. 304.

— fungar vice cotis, acutum
Reddere quæ ferrum valet, exsors ipsa secandi. Plin. lib. 8. cap. 46. Bos in Ægypto etiam numinis vice colitur.

Fungi aliena vice. Liv. 1. 41.
Fungi mutua vice. Paulus in l. Certum. D. Si certum pet. Pedius nihil referre ait, proprio nomine res appellentur, an digito ostendantur, an vocabulis quibusdam demonstrentur: quatenus mutua vice fungantur, quæ tantundem præstent.
Vice, pro Instar; ut Vice Sardanapali, Quemadmodum Sardanapalus. Cic. 10. Att. 11. Quod si me fefellerit, feram sicut multi clarissimi homines, in Rep. excellentes, tulerunt, nisi forte me, Sardanapali vice, in suo lectulo mori censueris, quam exsilio Themistocleo, qui, &c.
Carinæ vice inversæ, i. e. In modum. Plin. 9. 6.
Mundi vice circumagi, Ad similitudinem mundi. Suet. in Nerone, cap. 31.
Poetæ vice fingere nomina. Cic. 2. de Legib. 28.
Teli vice sævit nuda manus. Juven. 15. Sat. 53.
Commoveri vice. Quintil. lib. 4. Si judex aut sua, aut Reip. vice commovetur.
Simplici vice, Semel. Hor. 4. Carm. 14. 13.

— & arces
Alpibus impositas tremendis.
Dejecit acer plus vice simplici. Vult intelligi in vastandis his non tantam illis cladem intulisse, quantam ipsi dederant, sed duplam: hoc est eam non simplici vice reddidisse. Porphyrio.

Suam cujusque vicem. Liv. 3. 36. Quum priores Decemviri ita servassent, ut unus fasces haberet, & hoc insigne regium in orbem suam cujusque vicem per omnes iret.
Efficere vicem alicujus rei. Plin. lib. 23. cap. 4.
Exhibere vicem alicujus rei. Plin. lib. 23. cap. 7.
Explere vicem olei, Plin. lib. 31. cap. 2.
Habere vicem obsonii. Plin. lib. 15. cap. 19.
Peragit vicem vox. Ovid. 4. Met. 218.
Repræsentare vicem olei. Plin. lib. 28. cap. 10.
Revocare vicem. Senec. Herc fur. 13.
Vicem pro Officio quoque dicimus. Liv. 1. 20. Ne sacra regiæ vicis desererentur, flaminem Jovi assiduum sacerdotem creavit.
Demandare vicem suam alicui. V. DEMANDO.
Vide Indicem. Histor. Rom. H. St. V. DEMANDO.
Nulla est enim persona, quæ ad vicem ejus, qui e vita emigrarit, propius accedat quam hæres. Cic. 1. de Legib. 48. i. e. in locum.
Vicem alicujus sollicitus. Curt. lib. 7. 11. 20.
Pro, Vice mea, tua, &c. Plautus fere semper accusativum posuit, Vicem meam, tuam, &c. ut in Capt. 3. 3. 11.

Occidam, oppetamque pestem, heri vicem meamque. i. e. Pro hero meo. Ibid. 2. 3. 37.
Ut eum redimat & remittat huc nostrûm amborum vicem. Idem Rud. 3. 5. 33. Videntur Cicero & Livius sic etiam locuti. V. Irasci vicem, infra. Cic. 1. Fam. 9. Quanquam ille perennis inimicus amicorum suo-
rum

rum, qui tuis maximis beneficiis ornatus, in te potiſſimum fractam illam, & debilitatam vim ſuam contulit, noſtram vicem ultus eſt ipſe ſeſe. i. e. In ſeſe pœna afficiendo occupavit officium noſtrum, inquit Budæus.
Implere vicem alterius. V. IMPLEO.
Obtinere vicem veri. Curt. lib. 8. 8. 15.
Penſare vicem. V. PENSO.
Præſtare vicem alterius. Ovid. 3. de Arte Am. 666.
Recitare vicem officii. Cic. pro Sext. 10. Sed recito memoriam perfuncti periculi, prædicationem ampliſſimi beneficii, vicem præſentis officii, teſtimonium præteriti temporis.
Reddere vicem lunæ. Plin. lib. 2. cap. 8.
Supplet vicem ſolis, Loco ſolis eſt. Plin. lib. 5. Epiſt. 6.
Suſtinere vicem duorum ut unus homo difficile eſt. Paulus in l. Si plures. D. De pactis.
Miſeret vicem. Ter. Heaut. 4. 5. 1.
Ita me dî amabunt, ut nunc Menedemi vicem
Miſeret me.
Dolere vicem noſtram, eſt Propter incommoda privata dolere. Vicem autem publicam, eſt quod vulgo dicunt, Zelo Reip. Eſt autem figurata locutio, ut docet Priſcianus de conſtructione.
Iraſci vicem alterius. Liv. 34. 32. At enim cum Philippo Argivi ſenſerunt. Remittimus hoc tibi, ne vicem noſtram iraſcaris. V. IRA.
Mæſtus, non ſuam vicem, ſed propter ipſum periclitantium fratrum. Curt. lib. 7. 2. 5. Alia exemplaria habent, Non ob ſuam vicem.
Pertimeſcere. ut Cic. pro Domo 8. Mihi uni neceſſe erit & meam & aliorum vicem pertimeſcere.
Timeam neceſſe eſt valde & meam & veſtram vicem. Cic. 11. Fam. 19.
Vices appellantur Pœnæ, quæ in ſceleratos pro admiſſis regeruntur, ut inquit Porphyrio in illud Hor. Epod. 5. 87.
Venena, magnum fas, nefaſque, non valent
Convertere humanam vicem.
Vicis, Gratia vel bona vel mala. ut,
Repoſcere & reddere vicem. Martial. lib. 8. 38.
Captet forſitan, aut vicem repoſcat. Plin. 2. Epiſt. 9. Reddam vicem, ſi repoſces. i. e. Par beneficium. [Par pari referam.
Reddere vicem meritis. Ovid. 1. Amor. 6. 23.
In vicem. Columel. lib. 3. cap. 14. V. INVICEM.
Cedere in vicem alicujus rei. V. CEDO.
Sumere ptiſanam in vicem vini. Celſ. lib. 4. cap. 6.
VICĀRIUS, a, um. Adj. Quod vicem alicujus gerit, ſive obtinet, & in ejus locum ſucceſſit.
Corpus vicarium. Quintil. Decl. 16.
Fidem vicariam operæ noſtræ ſupponere. Cic. pro Roſc. Amer. 111. Propterea quod quibus in rebus ipſi intereſſe non poſſumus, in his operæ noſtræ vicaria fides amicorum ſupponitur. [Niſi eſt & ſubſt. Vicaria, æ. f.
Manus vicarias polliceri. Quintil. in Gladiatore, ad finem.
Mors vicaria, Quæ pro altero ſubitur. Quintil. in Gladiatore.
Opera vicaria, Mutuo data. Quintil. Vicariam operam ei impendi.
Pœna vicaria. Quintil. Decl. 6.
Servitus vicaria. Quintil. Decl. 8.
VICARIUS, i. m. [δοῦλος οἰκέτου, Gl. G. L.] dicitur Servus, qui alterius ſervi vices gerit, qui ſervo majori in familia ſervit. Plaut. Aſin. 2. 4. 27.
— eho, ecquis pro vectura olivi
Reſolvit? LI. reſolvit. LE. cui datum eſt? LI. Sticho vicario ipſi
Tuo. LE. vah delenire apparas: mihi ſcio vicarium eſſe,
Neque eſſe ſervum in heri ædibus qui ſit pluris, quam ille eſt. Cic. 3. Verr. 93. Peculia omnium, vicariique retinentur. Paulus de Noxalibus act. l. Si in re, Si ſervus tuus navem exercuerit: ejuſque vicarius, & idem nauta in eadem navi damnum dederit.
Vicarius, Succeſſor. Suid. Βικάριος παρὰ Ῥωμαίοις διάδοχος. Sed Vicarius ad tempus eſſe ſolet. H. St.
Vicarius, Qui vicibus alterius, etiam liberi, fungitur. Liv. 29. 1. Quando igitur adoleſcens quid ſentires non diſſimulaſti, vicarium tibi expediam, cui tu arma equumque, & cetera inſtrumenta militiæ tradas.
Dare vicarium. Cic. 12. Philipp. 3. Quod ſi in bello dari vicarii ſolerent, libenter me, ut Brutus emitteretur, pro eo includi paterer.
Succedere vicarium muneri alterius. Cic. 5. Verr. 120. Unum & quinquaginta aratores ita video dejectos, ut his ne vicarii quidem ſucceſſerint. V. SUCCEDO.
Eſſe alicujus vicarium alteri. Quintil. in Gladiatore.
Dominationis alienæ vicarius. Cic. ad Brut. 16.
Juris alieni vicarius. Cic. pro Cæcin. 57. Qui legitime procurator dicitur omnium rerum ejus, qui in Italia non ſit, abſitve Reip. cauſa, quaſi quidam pæne dominus, hoc eſt alieni juris vicarius.
Laboris miſerrimi vicarius. Apul. lib. 8.
Invenire vicarium regni. Cic. pro Sul. 26. Tamen hoc regnum appellabitur, cujus vicarius qui velit eſſe, inveniri nemo poteſt. Longe abeſt regni ſuſpicio.
Succedere vicarium diligentiæ alterius. Columel. lib. 11. cap. 1.
Subtrahere vicarium diligentiæ alterius. Cic. pro Muren. 80. Nolite mihi ſubtrahere vicarium meæ diligentiæ.
Vicarii etiam interdum ſunt, Qui in vicem aliorum exitio peſtique devoventur, ut in eorum caput expetant ea mala, quæ aliis erant eventura, ut in carmine devotionis, Eoſque vicarios pro me, fide magiſtratuque meo, & pro populo Romano, exercitibus, legionibuſque noſtris do, devoveo. Ex Turnebi Adverſ. 18. 4.
VICARIĀNUS, a, um. Adj. Sidon. 1. 3. Civium deſidiam vicariano apice tranſcendit. i. e. Honore vicariæ præfecturæ.
VICISSIM, Adv. [ἀνὰ μέρος, Gl. L. G.] Per vices. Ter. Eun. 4. 7. 45.
— Sanga, ita ut fortes decet
Milites, domique focique fac viciſſim ut memineris. Virg. 5. Ecl. 49.
Nos tamen hæc quocunque modo tibi noſtra viciſſim
Dicemus. Cic. 2. de Nat. Deor. 3. Quod ſi haberem aliquid, quod liqueret, tamen te viciſſim audire vellem, quum ipſe tam multa dixiſſem.
Terra uno tempore florere, dein viciſſim horrere poteſt. Cic. 2. de Nat. Deor. 19.
Fari viciſſim. Virg. 6. Æn. 531.

Viciſſim, [ἔμπαλιν] Secundo loco, ſive Contrario. Cic. de Amicit. 30. Sed ego admiratione quadam virtutis ejus, ille viciſſim opinione fortaſſe nonnulla, quam de moribus meis habebat, me dilexit. Ter. Heaut. 4. 3. 10.
Ita credo: ſed nunc, Clinia, da te mihi viciſſim:
Nam amici quoque res eſt videnda, in tuto ut collocetur.
Si ſint ea genera divinandi vera, de quibus accepimus, quæque colimus, eſſe deos: viciſſimque ſi dii ſint, eſſe qui divinent. Cic. 1. de Divin. 9.
Exſpecto quid ille tecum, quid tu viciſſim. Cic. 16. Att. 3.
Experiri viciſſim. Virg. 3. Ecl. 28.
Mutuari ab aliquo, & ei viciſſim reddere aliud quippiam. Cic. de Fato, 3.
VICISSĀTIM, Adv. Idem: ſed antiquum eſt. Plaut. Pœn. prol. 46.
Ad argumentum nunc viciſſatim volo
Remigrare. Idem Stich. 4. 1. 27.
VICISSITŪDO, ĭnis. f. [ἐπάλλαξις, ἐπαμφοτερισμός] Alternatio, mutatio ex alio in aliud, inquit Cic. lib. 5. Tuſc. 69. Idem de Amicit. 49. Nihil eſt enim remuneratione benevolentiæ, nihil viciſſitudine ſtudiorum officiorumque jucundius. Ter. Eun. 2. 2. 45.
— hoc nunc dices,
Ejectos hinc nos, omnium rerum, heus! viciſſitudo eſt.
Viciſſitudo & mutatio ex alio in aliud. Cic. 5. Tuſc. 69. Inde eſt indagatio nata initiorum, & tanquam ſeminum, unde eſſent omnia orta, generata, &c. quæ vita, quis interitus, quæque ex alio in aliud viciſſitudo atque mutatio?
Dierum ac noctium viciſſitudines. Cic. 1. Tuſc. 68. Ut quum videmus ſpeciem primum candoremque cæli, deinde converſionis celeritatem tantam, quantam cogitare non poſſumus, tum viciſſitudines dierum atque noctium.
Laboris ac voluptatis viciſſitudo. Cic. pro Muren. 76.
Diurnæ nocturnæque viciſſitudines. Cic. 1. de Invent. 59. Verum ad utilitates quoque rerum omnium, ſunt accommodatæ & diurnæ nocturnæque viciſſitudines, nulla in re unquam mutatæ quicquam nocuerunt.
Aufert tædium viciſſitudo. Cic. 3. de Orat. 191. Horum viciſſitudines efficient, ut neque ii ſatientur, qui audient, faſtidio ſimilitudinis: nec nos id quod faciemus, opera dedita facere videamur.
Ad actionis ſuavitatem, quid eſt viciſſitudine, & varietate & commutatione aptius? Cic. 3. de Orat. 223.
VICISSĬTAS, ātis. f. Idem: ſed antiquum. Actius Phœniſſis, Viciſſitatemque imperandi tradidit. Nonius 2. 893.
VICTĬMA, æ. f. [θῦμα, Gl. L. G. & G. L.] Quæ poſt victoriam dextra victrice immolabatur. Ovid. 1. Faſt. 335.
Victima, quæ dextra cecidit victrice, vocatur.
Frequenter pl. Victimæ. [τὰ μεγάλα θύματα, Gl. L. G.] Cic. 1. Att. 8. Ego enim te arbitror cæſis apud Amaltheam tuam victimis, ſtatim eſſe ad Sicyonem oppugnandum profectum.
Amplior victima. Senec. Herc. fur. v. 922.
— victima haud ulla amplior
Poteſt, magiſque opima, mactari Jovi,
Quam rex iniquus.
Devota victima. Hor. 3. Carm. 23. 10.
Impatiens ſacri victima. Lucan. lib. 1. 606.
Maxima victima taurus. Virg. 2. Georg. 147.
Melior victima, Cum prima hoſtia non litabatur, aut effugerat, & ſuccidaneæ hoſtiæ immolabantur ad deos placandos, meliores dari dicebantur. Virg. 12. Æn. 296.
Hoc habet, hæc melior magnis data victima divis. Quo & proverbium Græcum pertinet, δευτέρων ἀμεινόνων. Turnebus, 14. 4.
Sacra victima. Juven. 12. Sat. 113.
Cadet nivea victima ante aras. Senec. Agamem. 6.
Litare victimas. V. LITO.
Mactata victima. Senec. Octav. 4.
Mactare victimam gratiorem. Cic. pro Flacc. 99. Quam poteſtis P. Lentulo, qui vos in complexu liberorum conjugumque veſtrarum trucidatos incendio patriæ ſepelire conatus eſt, mactare victimam gratiorem, quam, &c.
Præbere ſe victimam alicui. Cic. 2. de Finib. 91. Neque porro ex eo natus cum Pyrrho bellum gerens Conſul occidiſſet in prælio, ſeque e continenti genere tertiam victimam Reip. præbuiſſet.
VICTIMĀRIUS, a, um. Adj. ut Negotiator victimarius, Qui victimas vendebat. Plin. lib. 7. cap. 11. Et Scipioni in ſervo Serapione, victimarii negotiatoris vili mancipio. Vetuſtum exemplar manu ſcriptum hic aliter legit & diſtinguit, necnon pro Victimarii negotiatoriis. Suarii legit.
VICTIMARIUS, i, m. [μοσχοθύτης, μοσχοτόμος, Gl. L. G.] Victimarum miniſter, qui in ſacrificiis victimas ligabat, cultrum, aquam, & molam parabat, & reliqua, quæ ſacris erant neceſſaria. Valer. lib. 1. cap. 1. Libros Petilius, Prætor Urbanus, ex auctoritate Senatus, per victimarios facto igne, in conſpectu populi cremavit. Liv. 40. 29. Libri in comitio, igne a victimariis facto, in conſpectu populi cremati ſunt.
VICTĬMO, āre. Apul. 7. Met. p. 192. Elmenh. Hircum Marti victimant. Hoſtiam victimare. Idem 7. Met. p. 197.
VICTITO, V. VIVO.
VICTORIA, VICTORIATUS, VICTRIX, VICTUS, Partic. V. VINCO.
VICTUS, ûs. m. V. VIVO.
VĪCUS, i. m. [ῥύμη, κώμη, Gl. L. G. & G. L. ἄμφοδον, ἐποικία, L. G.] Pars urbis eſt, quæ ex multiplicatis domibus fit: & ex pluribus vicis urbs conſtat. Dividitur enim urbs in vicos, quaſi in membra minora. Cic. pro Milon. 65. Nullum in urbe vicum, nullum angiportum eſſe dicebant, in quo Miloni non eſſet conducta domus. Hor. 2. Epiſt. 1. 269.
Deferat in vicum vendentem tus & odores.
Vicus ex domibus conſtat. In oppido vici, inquit Varro L. L. 4. 32. A via, quod ex utraque parte viæ ſunt ædificia. Vici Romæ fuiſſe dicuntur quadraginta, Hor. 1. Serm. 9. 13.
— cum quidlibet ille
Garriret, vicos, urbem laudaret, &c.
Africus vicus, Varr. L. L. 4. 32.
Ciprius vicus, Varro ibid. & in CIPRIUS.
Coſconius vicus. Varro ibid.
Publilius vicus. Varro ibid.

Sceleratus vicus. Varro ibid. Ovid 6. Fast. 610. V. SCELUS.
Tuscus vicus. Varro L. L. 4. 8. V. TUSCUS.
Ædificare vicos. V. ÆDIFICO.
Omnibus vicis statuæ factæ sunt. Cic. 3. Off. 80.
Magister vici. Martial. lib. 10. 79. V. Suet. Aug. cap. 30. & Tiber. cap. 76. V. MAGISTER.
Vicus ruri, sive rusticus dicitur, quum plures simul villæ, quæ & ipsæ rusticæ dicuntur, hoc est plures rusticanæ domus conjunctæ sunt, & aliquo spatio remotæ ab urbe, dummodo non sint clausæ mœnibus. Cic. 14. Fam. 1. Quod ad me, mea Terentia, scribis, te vicum vendituram, quid, obsecro, te (me miserum) quid futurum est? Idem 1. Att. 3. Quod si assequor, Crassum divitiis supero atque omnium vicos & prata contemno. [Gloss. Græcolat. κώμη, Villa, Castellum, vicus.
Concursus fiunt ex agris, ex vicis, ex domibus omnibus. Cic. 5. Att. 16.
Conscribere servos ex omnibus vicis concitatos. Cic. pro Domo 54.

VICĀNUS, a, um. Adj. [κωμητικὸς, Gl. L. G.] Qui in vico rustico habitat. Cic. 1. de Divin. 132.
Non habeo denique nauci Marsum augurem,
Non vicanos aruspices, non de circo astrologos. Ex poeta. Idem pro Flacc. 8. Timolites ille, vicanus homo, non modo nobis, sed ne inter suos quidem notus, vos docebit qualis sit L. Flaccus.

VICANUS, & VICANEUS, i. m. [κωμήτης, Gl. L. G.] Saresb. 8. 21. Tanquam vicaneos tributa persolvere præcepit.

VICŬLUS, i. m. [κωμίδιον] dimin. accipitur pro Pago & rusticanis domibus. Liv. 21. 33. Castellum, viculosque circumjectos capit. V. Vopisc. Aurel. cap. 3.

VICĀTIM, [κωμηδὸν, Gl. G. L.] Adv. Per vicos. Sisen. Hist. lib. 3. Cum complures menses barba immissa & intonso capillo, lugubri vestitu populum vicatim flens una cum liberis circumiret. Nonius 2. 916.
Conscribere homines vicatim. Cic. pro Sext. 34. Adde Hor. Epod. 5. 97. Suet. Cæs. cap. 41. & Tacit. 2. Hist. 95. & Plin. 6. 26.

VICĪNUS, i. m. [γείτων, Gl. L. G. & G. L.] Qui eundem locum colit, & prope domum nostram habitat. Cic. 8. Att. 6. M. Lepidus vicinus noster.
Finitimus ac vicinus. Cic. pro Sull. 158.
Anniversarii vicini. V. Anniversarius, in ANNUS.
Bonus vicinus. Hor. 2. Epist. 2. 132.
Interior vicinus. Cic. 1. Q. frat. 2. Et mediocri me dolore putas affici, quum audiam qua sit existimatione Virgilius, qua tuus vicinus Gn. Octavius? Nam si te interioribus vicinis tuis Cilicensi & Syriaco anteponis, valde magnum facis.
Proximus vicinus. Cic. 2. Att. 14. C. Arrius proximus est vicinus, immo ille quidem jam contubernalis.

VICINA, æ. f. [γείτων] Gloss. Græcolat.

VICĪNUS, a, um. Adj. ut, Vicinum malum, i. e. Proximum. Plaut. Merc. 4. 4. 32. Virg. 9. Ecl. 28.
Mantua, væ miseræ! nimium vicina Cremonæ.
Jurgia vicina, Cum vicinis. Hor. 2. Epist. 2. 171.
Oppidum vicinum. Hor. Epod. 5. 44.
Pecoris vicini contagia. Virg. 1. Ecl. 51.
Terra vicina mihi. Ovid. 3. Trist. 4. 52.
Villa vicina. Hor. 1. Serm. 5. 79.
Urbes vicinæ. Virg. 1. Georg. 510.
In vicino sunt terræ. V. IN.
Dialectica vicina & finitima rhetoricæ. Cic. in Orat. 113.
Mala sunt vicina bonis. Ovid. de Rem. Amor. 323.
Partus vicinus; Instans, propinquus. Stat. 1. Achil. 212.
Vicina ad pariendum. Cic. 3. Verr. 48.
Compar. Ovid. 6. Fast. 275.
Ni convexa foret, parti vicinior esset. Subaudi Alicui.

VICĪNE, Adv. Superl. August. de Doctrin. Christian. 1. 23. Vicinissime frui.

VICINĬTAS, ātis. f. [γειτνία, γειτνίασις] Vicinorum propinquitas. Ter. Heaut. 1. 1. 4. Tamen vel virtus tua me, vel vicinitas, &c.
Amicitiæ, consuetudines, vicinitates. Cic. Post red. ad Quir. 3.
Silvæ vicinitas. Plin. lib. 4. cap. 16.
Cum civibus vicinitas. Cic. 5. de Finib. 65. Serpit sensim foras cognationibus primum, tum affinitatibus, deinde amicitiis, post vicinitatibus cum civibus.
Cum eo mihi vicinitas & magnus usus est. Cic. pro Cluent. 49.
Meretricia vicinitas. Cic. pro Cœl. 37. Cur te in istam vicinitatem meretriciam contulisti?
Vicinia, Vicinorum multitudo. Cic. 6. Verr. 96. Signum, quod erat notum vicinitati, buccina datur. Idem pro Rosc. Amer. 134. Cantu vocum & nervorum & tibiarum, nocturnisque conviviis tota vicinitas personet. Cic. pro Cluent. 11. Pater hujusce, Judices, homo non solum municipii Larinatis, ex quo erat, sed etiam regionis illius, & vicinitatis, virtute, æstimatione, nobilitate facile princeps.
Vicinitates & confinia. Cic. 2. Off. 63. In omnique re contrahenda, vendendo, emendo, conducendo, locando, vicinitatibus & confiniis æquum & facilem, &c.
Vicinitas etiam aliarum rerum dicitur. Cic. 4. Acad. 138. Nam qui summum bonum dicant id esse, si vacemus omni molestia, eos invidiosum nomen voluptatis fugere, sed in vicinitate versari. i. e. Parum abesse a nomine voluptatis; vel qui potius voluptatis quam virtutis studiosi dicantur.
Oris vicinitatem nares non sine causa secutæ sunt. Cic. 2. de Nat. Deor. 141.
Artium studiorumque quasi finitima vicinitas. Cic. de Clar. Orat. 150. V. Exulcerare gratiam alicujus, in EXULCERO.
Nominis vicinitas. Plin. lib. 21. cap. 18.
Virtutibus ac vitiis vicinitas quædam est. Quintil. lib. 3. cap. 6.

VICINĬTUS, Adv. Theod. Cod. l. 15. tit. 1. Omnes intra centum pedes vicinitus, quantum ad horrea pertinet, arceantur.

VICĪNIA, æ. f. [γειτονία, Gl. L. G, γειτνίασις, γειτοσύνη, G. L.] Locus vicinus, seu ipsa vicinitas. Cic. 1. Tusc. 37. Inde in vicinia nostra Averni lacus.
Hic viciniæ, & Huc viciniæ. Plaut. Mil. 2. 3. 2.
Certo edepol scio me vidisse hic proximæ viciniæ, &c. V. HIC & HUC Adverbia.
Urbis vicinia. Columel. lib. 7. cap. 3.
Vicinia, Vicini. Hor. 1. Epist. 17. 44.
Sed videt hunc omnis domus, & vicinia tota.
Dives vicinia. Ovid. 3. Fast. 189.
Reclamat vicinia rauca. Hor. 1. Epist. 18. 62. ad Scævam.
Solis vicinia mollit ceras, Propinquitas. Ovid. 8. Met. 225.
Rerum est tamen diversarum quædam vicinia. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Lactis ad viciniam accedens aqua. Plin. lib. 31. cap. 3.
Virtutum vitiorumque vicinia. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Ex aliqua rei vicinia. Quintil. lib. 3. cap. 10. vel 8. ut alii distingunt.
Vicinia tropo cum tropo. Quintil. lib. 8. cap. 6. Est enim huic tropo cum synecdoche quædam vicinia.

VICINIUM, i. n. Senec. de Brevitate vitæ cap. 15. In vicinio versatur invidia, simplicius longe posita miramur. Alii legunt, In vicino.

VICINĀLIS, e. Adj. [γειτονικὸς] Quod ad viciniam pertinet; ut Vicinales viæ. V. VIA.
Bella vicinalia. Justin. 41. 1. 9.
Vicinalis usus. Liv. 21. 26.

VICĪNOR, āri. Propinquum esse. Sidon. 2. Epist. 11. Si nobis pro situ spatiisque regionum vicinaremur. Et Cæl. Aurel. Acut. 2. 23. 90. Autumni tempus, quod Hiemi vicinatur.

VICĪNANS, antis. Partic. ut, Cordis vicinantis causa. Cæl. Aurel. Acut. 2. 14. 94.
Loca capiti vicinantia. Idem 2. 6. 27.
Serpyllum terræ vicinans. Macer 2. 9. 1.

V I D

VIDELICET, V. VIDEO.

VĬDEO, vīdi, vīsum, [βλέπω, Gl. L. G. & G. L. εἴδω, L. G. ὁρῶ, G. L.] ēre. Oculorum actio & officium est. Cic. 7. Verr. 86. Jam hoc ipso istum vestitu Siculi civesque Romani permulti sæpe viderunt. Ovid. 9. Met. 602.
Vidisset lacrimas, vultus vidisset amantis.
Cernere & Videre. Cic. pro Milon. 79.
Venire, videre, & visere. Cic. 9. Fam. 23. Sed tamen constitui ad te venire, ut & viderem te, & viserem, & cœnarem etiam.
Absens absentem auditque videtque. Virg. 4. Æn. 83.
Magis vidi. V. MAGIS.
Parum videre. V. Prospicio parum, in PARUM.
Oculis suis videre. Ter. Eun. 4. 4. 11.
— hunc oculis suis
Nostrarum nunquam quisquam vidit, Phædria. Idem Adelph. 3. 2. 31. Certe, hisce oculis egomet vidi, Sostrata. Cic. 3. Catil. 18. Ut eos pæne oculis videre possemus.
Oculis somnum videre. V. SOMNUS.
Oculis claris videre. V. CLARUS.
Vultu placido videre aliquem, Aspicere. Tibul. lib. 2. 4. 59.
Manifesta videre. Lucret. lib. 1. 855.
Pæne videre est, Propemodum videri potest. Hor. 1. Serm. 2. 101.
Videre, pro Vigilare. Ter. Eun. 1. 1. 28.
Et tædet & amore ardeo, & prudens, sciens,
Vivus, vidensque pereo. Ubi Donatus, Videre pro Vigilare posuit: ut etiam Virgilius, quum de Sileno dicit, 6. Ecl. 21.
— jamque videnti
Sanguineis frontem moris, & tempora pingit. Ergo Vivus, Non mortuus: Videns, Non dormiens. [Videns, i. e. Sentiens id ipsum me perire, quasi oculis cernerem.
Diem videre, Attingere. Cic. 14. Fam. 1. Quem ego diem si videro, & si in vestrum complexum venero, ac si & vos & meum recuperaro, satis, magnum mihi fructum videbor percepisse & vestræ pietatis & meæ.
Ingratum quippiam videre, h. e. Videre aliquid quod nobis non placeat. Ovid. 2. Met. 780.
Licet videre. Cic. 1. Off. 44. Videre etiam licet plerosque, non tam natura liberales, quam quadam gloria ductos.
Videre, fere pro Una esse vel congredi. Cic. 1. Fam. 9. Quippe qui etiam Ravennæ Crassum ante vidisset, ab eoque in me esset incensus. Idem 6. Att. 2. Ego (ut spero) propediem te videbo.
Videre aliquem, Convenire, Alloqui. Cic. 4. Att. 12. Graviter se acturum cum Aquilio, confirmavit. Videbis ergo hominem. Et 12. Fam. 15. Septimium vide, & Lænatem, & Statilium.
Vidit hic annus Ventidium. V. ANNUS.
Animo aliquid videre. Cic. 4. Acad. 125. Etsi nunc, aut si etiam dormientes aliquid animo videre videamur, imagines extrinsecus animos nostros per corpus irrumpere.
Somnia videre, Somniare. Ovid. 9. Met. 474.
Video, Absolute, de visu per insomnium. Tacit. 2. Ann. 14. Nox eadem lætam Germanico quietem tulit, viditque se operatum.
Causas videre, Intelligere. Lucret. lib. 1. 154.
Videre, Animadvertere. Cic. 1. Verr. 48. In clamando quidem video eum esse bene robustum atque exercitatum.
Insidias alicujus videre. Ovid. 1. de Arte Am. 766.
Spem videre. Ter. Heaut. 4. 1. 46.
Vitium videre in aliquo. Ovid. 2. Amor. 19. 9.
Videre, Prævidere, prænoscere. Cic. 4. Fam. 9. An tu non videbas mecum simul quam illa crudelis esset futura victoria? Idem 10. Philipp. 17. An vero, si quid esset quod a M. Bruto timendum videretur, Pansa id non videret? aut si videret, non laboraret?
Animo videre, Prævidere. Cic. 6. Fam. 3. Summa tamen eadem est, & idem exitus, quem ego tam video animo, quam ea quæ oculis cernimus.
Futura videre & divinare. Cic. 15. Fam. 15. Sed sunt ea consequuta, ut magis mirum sit accidere illa potuisse, quam nos non vidisse ea futura, nec homines cum essemus, divinare potuisse.
Ventura videre. Virg. 2. Æn. 125.
Videre in futurum. Liv. 6. 12.
Videre, Parare. ut, Prandium alicui videre. Cic. 5. Att. 1. Antecesserat Statius, ut prandium nobis videret. h. e. Pararet, curaret. Sic ad eundem lib. 14. 21. Quare talaria videamus, quidvis enim potius quam castra. i. e. Paremus talaria, ut hinc abeamus.
Videre, Attendere, curare aut intelligere, cognoscere & perficere. Ter. Heaut. 4. 2. 3.

Nisi aliquid video, ne esse amicam hanc gnati rescischat senex. Idem And. 2. 2. 36.

Nisi vides, nisi senis amicos oras, ambis: &c. Cic. 16. Fam. 3. Navem idoneam ut habeas, diligenter videbis; unum illud, mi Tiro, videto, si me amas, ne &c. Et 2. Att. Tu ista omnia vide & guberna.

Sed id quoque videbimus. Cic. 2. Att. 7.

Considerare & videre. Cic. 7. Verr. 173. Quamobrem te quoque, Hortensi, quia monendi locus est, ex hoc loco moneo, videas etiam atque etiam, & consideres, quid agas, quo progrediare, quem hominem & qua ratione defendas.

Intelligere & videre. Cic. 6. Fam. 5. Non mihi sumo, ut plus ipse prospiciam, quam te videre atque intelligere mihi persuaserim.

Videre de, Dispicere, Anquirere. Cic. 4. de Fin. 8. De summo bono, mox, ut dixi, videbimus.

Plus videre, i. e. Magis sapere, rectius consulere. Cic. 6. Fam. 4. Vidisse me plus, quam ceteros. Adde Ter. Heaut. 3. 1. 97.

Quid de illis respondeat videat. Cic. 3. Verr. 12.

Videro, pro Cavebo, & attente considerabo. Ter. And. 2. 6. 25. Ego istæc recte ut fiant videro. Cic. pro Cœl. 35. Videro hoc posterius. Idem 6. Verr. 36. Compone hoc quod postulo de argento: de reliquo videro.

Valde videro Cic. 9. Att. 12. Valde videro, & consideratius utilitati nostræ consuluero.

Viderit [ὄψεται, Gl. L. G.] i. e. Videat, hoc est, Hujus rei illi cura sit, vel hujus opinionis rationem reddat, non ego, inquit Valla in Raudensem. Sic Videris, viderimus, videritis, viderint. Cic. 4. Acad. 19. Epicurus hoc viderit, & multa alia. Idem ad Brut. 2. Sed de hoc tu videris Et pro Quint. 55. Viderint, inquit ista officia viri boni: de me ista considerent.

Utilitas viderit. Ovid. 3. de Arte Am. 671. i. e. Num utilia sint, quæ præcipio, alii dispiciant & curent.

Quid concupiscas, tu videris: quod concupiveris certe habebis. Cic. 3. Philipp. 33.

Videndum est ne. Cic. 1. Off. 28. Videndum est ne non satis sit justos ei, &c. Ter. Hec. 5. 1. 3. i. e. Providendum, cavendum.

Viden', pro Videsne. Ter. Eun. 2. 2. 10. Viden' me ex eodem ortum loco? Et Virg. 6. Æn. 774. — viden' ut geminæ stant vertice cristæ?

Videbis, pro Videbit quis. Virg. 4. Æn. 490. — mugire videbis
Sub pedibus terram, & descendere montibus ornos.

Vide, [ἰδὲ, βλέπε, Gl. L. G.] stomachantibus convenit, qui indignatione coguntur quasi cum aliquo colloqui. Ter. Phorm. 2. 3. 11. Avaritia vide quid facit. Sic in Adelph. 5. 1. 5. Illud sis vide exemplum disciplinæ.

Vide modo, inquis: non me hercules. Cœlius Cic. 8. Fam. 2. pr.

Vide ut incedit. Plaut. Aul. 1. 1. 7. Ironia.

Me vide, phrasis comica: pro, Ad me aspicito, certum id habeto. Ter. And. 2. 2. 13.

Istuc ipsum. D. atque istuc ipsum nihil pericli est, me vide. Idem Phorm. 4. 4. 30. Fient, me vide. [Quod vulgo dicunt, *Sine me facere.*

Hoc vide, præmonentis, & consulentis. Ter. Heaut. 2. 3. 74.
Hoc vide: in mea vita tu tibi laudem is quæsitum, scelus?

Quantum fallare vide. Cic. 1. de Finib. 15.

Quid agas vide, Non terrentis est, sed excitantis. Ter. Phorm. 2. 2. 32.
Senex adest: vide quid agas, prima coitio est acerrima.

Vide ut. Ter. Heaut. 4. 1. 4. At vide, ut satis modo contemplata sis. i. e. Cave ne non satis. Alii non habent Vide.

Vide ne. Cic. 1. Tusc. 83. Illud angit, vel potius excruciat, discessus ab omnibus his, quæ sunt bona in vita. Vide ne a malis dici verius possit. Idem 4. Acad. 62. Vide quæso etiam atque etiam, ne illarum quoque rerum pulcherrimarum, a te ipso minuatur auctoritas.

Vidĕ sis, pro Vide si vis. Pers. Sat. 1. 108.
— vide sis ne majorum tibi forte
Limina frigescant. Sumptum a comicis, ut Apagesis, in qua distinctione tanquam per hyphen legenda sit, poeta mediam corripuit. Ter. Heaut. 2. 3. 128.

VIDEOR, [δοκῶ, Gl. G. L.] pro Speciem offero, speciem habeo, & præ me fero. Ter. Eun. 5. 2. 61.
Parum perspexisse ejus videre audaciam. Idem Heaut. 3. 1. 81.
Videre verum, atque uti res est, dicere.

Meruit formosa videri. Ovid. 4. Met. 319.

Mihi videris. Cic. 1. Acad. 26. Tu vero inquam, Varro, bene etiam meriturus mihi videris de tuis civibus. Hor. 1. Epist. 7. 91.

Videor, pro eo quod barbare dicitur, *Videtur mihi quod.* Cic. 15. Fam. 2. Eoque vos studiosius feci certiores, quod in rege Ariobarzane ea mihi signa videor virtutis, ingenii, fidei, benevolentiæque erga vos perspexisse. Virg. 3. Æn. 174.

Videor, pro Mihi videor, nescio an Cic. dicat. Perion. in Epistola præfixa libro de Linguæ Gall. origine, ejusque cum Gr. cognatione, in principio, Id ego quatuor libris tam aperte demonstrasse videor, ut nec quenquam &c. Atqui hic est ambiguum. At Cic. non puto ita uti, saltem ubi est ex parte ambiguitas. H. St.

Si quid est in me, quod jam sperare videor, quoniam, &c. Cic. 2. de Orat. 122.

Mihi videbor. Cic. 14. Fam. 2. Quod de domo scribis, hoc est de area, ego vero tum denique mihi videbor restitutus, si illa erit nobis restituta.

Perspicere videor mihi primum ipsius animum, qui plurimum potest, propensum ad salutem tuam. Cic. 4. Fam. 13.

Videor enim videre ementem te rusticas res, cum villico loquentem. Cic. 16. Fam. 21.

Videre videor jam diem illum, quum hinc egens. Ter. Adelph. 3. 3. 30.

Videre videor mihi hanc urbem, lucem orbis terrarum, atque arcem omnium gentium, subito uno incendio concidentem. Cic. 4. in Catil. 11.

Ut videmur. Cic. 5. Att. 18. Stamus animis: & quia consiliis, ut videmur, bonis utimur, speramus.

Visus sum audire. Plaut. Aul. 5. 1. 4.
Certo enim ego vocem hic loquentis modo me audire visus sum.

Visus sum mihi cum Galba ambulare. Cic. 4. Acad. 5.

Visus sum videri. Plaut. Curc. 2. 2. 10.
Hac nocte in somnis visus sum viderier.

Visus est mihi dicere. Ter. And. 1. 5. 20.

— id mihi visus est dicere, abi cito, & suspende te.

Videri pro nihilo. Cic. 2. de Finib. 43. Quæ quum Aristoni & Pyrrhoni omnino visa sunt pro nihilo, &c. i. e. Nihili æstimata ab eis.

Videtur [δοκεῖ, φαίνεται, Gl. L. G.] frequenti in usu, pro Apparet. Videtur mihi, [δοκεῖ μοι, φαίνεταί μοι, Gl. L. G.] pro Statuo, Censeo.

Videtur mihi, pro Placet, cum Infinitivo. Cic 1. Off. 36. Quum Pompilio videretur unam dimittere legionem, &c.

Nonne vobis videtur animus is, qui plus cernat & longius, videre se ad meliora proficisci: ille autem, cujus obtusior sit acies, non videre? Cic. de Senect. 83.

Posse dici mihi videtur, valere libertatem. Ulpian. in l. Fidei commissa libertas, in princip. D. de fideicom. libert.

Videtur ita mihi, Ita censeo. Plaut. Cist. 4. 2. 61. Ter. Phorm. 2. 4. 10.
— mihi
Sic hoc videtur, quod te absente hic filius egit, &c.

Si videtur, Si placet. Cic. 14. Fam. 7. Si tibi videbitur, villis iis utere, quæ longissime aberunt a militibus. Idem 7. Fam. 24.

Quibus videbitur. Cicero, Quibus tibi videbitur, velim des litteras nomine meo. h. e. Quibus tibi videbitur dandas esse. Idem pro Rabir. 20. Fit senatusconsultum, ut C. Marius, L. Valerius Consules adhiberent Tribunos plebis, & Prætores, quos eis videretur.

Magnopere videtur. V. in MAGNUS.

Visum est illi. Plaut. Epid. 4. 2. 29.
Quid si servo aliter visum est? non poteras novisse, obsecro. Cic. 5. Att. 17. Sextius ad me scripsit quæ tecum esset de mea domestica & maxima cura loquutus, quid tibi esset visum.

Cælitibus non ita visum est. Ovid. 4. de Pont. 9. 39.

Dis aliter visum. Virg. 2. Æn. 428.

Superis visum. Virg. 3. Æn. 2.

Visum est faciendum, vel ut facerem. Cic. 4. Fam. 12.

Videri fecisse. Illud memorabile, inquit Budæus, quod in sententiis ferendis, non reum Crimen admisisse pronuntiabant, sed Admisisse videri. Id quod a Cicerone significatur 7. Verr. 14. quo in loco Verri objicit, quod fugitivos bellum molientes in Italia comprehensos de consiliique sententia damnatos, ipse post pœnæ exemerit. O præclarum (inquit) Imperatorem, &c. Comprehendi jussit: quis non pertimescat? causam dicere dominos. Quid servis tam formidolosum? Fecisse videri, pronuntiavit: ortam videtur flammam paucorum dolore ac morte restinxisse. Quid deinde sequitur? verbera atque ignes: & ad metum ceterorum, cruciatus & crux, hisce omnibus suppliciis sunt liberati. Sic Plin. lib. 14. cap. 13. Cn. Domitius judex pronuntiavit Mulierem videri plus vini bibisse, quam valetudinis causa, viro insciente: ac dote mulctavit. Cujus rei exemplum est in cap. pri. Ad Turpil. Quæri (inquit Marcianus) possit: si ita fuerit interlocutus, L. Titius temere videtur accusasse: an calumniatorem pronuntiasse videatur. Idque non in judicando modo prisci, sed testificando etiam observabant. Cujus instituti originem ex Academicorum opinione emanasse, Cicero docere videtur circa finem Academicarum quæstionum, nimirum lib. 4. De Acad. (146.) enim loquens, qui scientiam ex catalepsi ortam, e rebus humanis tollebant, ita inquit: Quam rationem majorum etiam comprobat diligentia: qui primum jurare Ex sui animi sententia quemque voluerunt: deinde teneri, Si sciens falleret, quod inscientia multa versaretur in vita, tum qui testimonium diceret, ut Arbitrari se diceret etiam, quod ipse vidisset: quæque jurati judices cognovissent ut ea, non Esse facta, sed ut Videri, pronuntiarent. Ex eo more est illud Ulpiani tractatu De jure fisci, in l. Quum quidam capitis reus emancipasset filium ut hæreditatem adiret: rescriptum est, Non videri in fraudem fisci factum, quod acquisitum non est. De testimonii dicendi more exemplum est in oratione Cic. pro Cæcin. 73. Iste vester testis ausus est dicere, fecisse videri eum, de quo ne cujus rei argueretur quidem scire potuisset.

Videbitur, Impersonale. Plaut. Asin. 3. 3. 94.
Da mihi istas viginti minas: vides me amantem egere.
LI. Videbitur. i. e. Videbo, dispiciam.

VIDENDI, VIDENDO, VIDENDUM; gerundia. Virg. 1. Ecl. 27.
Et quæ tanta fuit Romam tibi causa videndi?

Avidus videndi. Ovid. 10. Met. 56.

Copia rara videndi. Tibul. lib. 2. 3. 83.

Insatiabilis cupiditas veri videndi. Cic. 1. Tusc. 44.

Dare se videndum populo. Ovid. 3. de Arte Am. 42.

Offerre se videndum alicui. Virg. 2. Æn. 589.

Videndo, gerundii modus a passivo. Virg. 3. Georg. 215.
Carpit enim vires paulatim, uritque videndo
Femina, nec nemorum patitur meminisse, nec herbæ. h. e. Dum videtur, ut ajunt Servius & Valla.

VISU, supinum. ut Deformia visu. Ovid. 3. de Arte Am. 217.

Facilis visu. Virg. 3. Æn. 621. de Polyphemo.

Ferum visu dictuque. Sil. lib. 1. 175.

Miserabile visu. Virg. 1. Æn. 115.

Terribiles visu formæ. Virg. 6. Æn. 277.

Tenuis visu. Stat 8. Theb. 86.

VIDENS, entis. Partic. Ter. Heaut. 5. 1. 40. Se vidente amicam pati suam, &c.

Procul videntes, i. e. Spectantes. Flor. 3. 5. 16.

VIDENDUS, a, um. Partic. [βλεπτέος] ut, Cuncta videnda sunt animo. Ovid. 3. Trist. 4. 56.

Probra videnda meis oculis. Ovid. 3. Amor. 14. 44.

VĪSUS, a, um. Partic. [ὀφθεὶς, Gl. L. G. & G. L.] Ter. Heaut. 3. 2. 9. Visa vero est, quod dici solet, aquilæ senectus. Idem Hec. 3. 1. 38. Matris vox visa est Philumenæ. Ubi Donatus, Omnia hæc, quæ sensu percipi possunt, Visa dicimus. [Ubi scilicet, non Partic. Pass. vim habet, sed Perf. verbi Videor est, & significat Apparuit.

Non magnopere visu. V. MAGNUS.

Oculis meis visa est. Ovid. 3. de Pont. 3. 18.

Formæ visæ correptus imagine. Ovid. 3. Met. 416.

Imago visa mihi ante oculos. Virg. 2. Æn. 773.

Male visa, pro Invisa, Vide Invisus. H. St. V. MALE.

Via visa est pedum. Ter. Phorm. 2. 2. 12.
Non ita est. factum est periculum, jam pedum visa est visa.

Visos vultus agnoscere. Ovid. 1. de Pont. 10. 25.

Sensibus visa, Apparentia. Lucret. lib. 4. 468.

Viso est opus. Plaut. Capt. 2. 1. 29. ut Facto &c.

Visūrus, a, um. Partic. [ὀψόμενος] Qui videbit.
Visuros, Ad videndum missos, dixit Sallustius, teste Quintil. lib. 9. cap. 3.
Abies casus visura marinos. Virg. 2. Georg. 68.
Dies belli visura tumultus. Lucan. lib. 1. 233. conf. in VISO.

Visum, i. n. [ὅραμα, Gl. L. G. θέα, θέαμα, ὄψις, G. L.] pro Eo quod videmus: ut, Referre visa. Ovid. 3. Fast. 40.
Turpia visa. Propert. lib. 2. 6. 28.
Visum, [ἐνύπνιον, Gl. L. G. ὄνειρος, G. L.] Somnium, & nocturnum, sive etiam diurnum phantasma, quod etiam vigilantibus apparet. Virg. 4. Æn. 456.
Hoc visum nulli, non ipsi effata sorori est. Cic. 1. Acad. 39. Sensus junctos esse censuit e quadam quasi impulsione, oblata extrinsecus, quam ille φαντασίαν, nos visum appellemus.
Visum est enim tale objectum dormienti, ut id, quod evenit, naturæ vis, non opinio erroris effecerit. Cic. 2. de Divin. 143.
Visa, pl. [ὀνείρατα, Gl. L. G.] Cic. 1. de Divin. 61. Huic omnia visa objiciuntur a mente ac ratione vacua.
Somniorum visa. Cic. 1. Tusc. 97. Quamobrem sive sensus exstinguitur, morsque ei somno similis est, qui nonnunquam etiam sine visis somniorum placatissimam quietem affert.
A dormientibus multa significata visis. Cic. in Topic. 77.
Cur, si deus ista visa nobis providendi causa dat, non vigilantibus potius det, quam dormientibus. Cic. 2. de Divin. 126.

Visio, ōnis. f. [ὀπτασία, ὅραμα, Gl. G. L.] Id quod videtur. Cic. 4. Acad. 33. Nec potest iis, cui est visio veri falsique communis, ullum habere judicium, aut ullam omnino veritatis notam. Idem 2. Tusc. 42. Falsaque ejus visione ac specie moveri homines dico vehementius.
Adventitia visio. V. ADVENIO.
Visio, [φαντασία, Gl. L. G. & G. L. φάντασμα, ἐνύπνιον, G. L.] Phantasia etiam dicitur. Quintil. lib. 6. cap. 2. Quas phantasias Græci vocant, nos sane Visiones appellemus, per quas imagines rerum absentium ita repræsentantur animo, ut eas cernere oculis ac præsentes habere videamur.
Inanes visiones. V. INANIS.
Visio [δόκησις, Gl. G. L.] apud JCtos idem est quod Quæstio seu θεωρία, l. 25. §. 15. de Hæredit. petit. Tribus visionibus relatis. V. Gothofredi notas, & conf. Tertull. de Anima cap. 9.

Visus, ûs. m. [ὄψις, Gl. L. G. & G. L. ὅραμα, ὅρασις, G. L.] Aspectus. Plin. lib. 8. cap. 22. Sed in Italia quoque creditur luporum visus esse noxius.
Connexus visus. V. CONNECTO.
Torvus visus. Stat. 10. Theb. 834.
Abducere visum. V. ABDUCO.
Auferre visus agris, Obscurare agros. Stat. 11. Theb. 134.
Effugere visus alicujus. Ovid. 3. Fast. 406.
Hærere immoto visu. Stat. 5. Theb. 723.
Intercludere visus prospectu. Stat. 6. Theb. 205.
Lassari inani visu. Valer. 1. Argon. 707.
Prælibare vultus alicujus visu. Stat. 2. Achil. 88.
Satiare lumina longo visu. Stat. 4. Silv. 6. 34.
Sparsus visus per omnia. Stat. 5. Theb. 546.
Subdere aliquid visu oculorum. Lucret. lib. 5. 102. Visu, pro Visui.
Umbratus visus. Sil. lib. 13. 342.
Quod præpinguis fuerit visus. Intelligo n. dici, Fuisse illi visum præpinguem Quorsum enim diceret, Illum fuisse visum præpinguem? quasi vero non fuerit quidem talis, sed visus fuerit tantum. H. St. Loci notatio resecta cultro empectæ. Sunt autem Suetonii verba in Galba cap. 3. Mira autem loci istius enarratio est, quasi ibi τὸ Visus substantivum, non Participium sit. V. GALBA.
Visus est potentia obtuitus. Quintil. lib. 1. cap. 3. An potest esse ulla tam perpetua discentis intentio, quæ non ut visus oculorum obtuitu continuo fatigetur?
Orbus visûs, Orbus oculorum. Sil. lib. 13. 726.
Acer visus. V. ACER, Adj.
Alacres visus, Oculi. Serenus cap. 13.
Summa boni est alacres homini contingere visus, &c.
Hebes visus. Sen. Herc. fur. v. 653.
Hebetesque visus vix diem insuetum ferunt.
Inocciduis visibus stellatus Argus, h. e. Oculis nunquam dormientibus. Stat. 6. Theb. 277.
Inoffensi visus. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 116.
— & late pervius humor
Ducit inoffensos liquido sub gurgite visus. h. e. Oculos, quos nihil remoratur, aut impedit, quin acie transmissa deprehendant interiora laticum.
Puri visus dempta caligine, Oculi. Serenus cap. 13.
Decipere visus alicujus. Sen. Herc. fur. 9.
Deprendere aliquid visu. Valer. 1. Argon. 464. de Lynceo.
Dirigere visus aliquo. Claud. 2. in Eutrop. 133.
Ducere visus per omnia. Stat. 1. Silv. 3. 52.
Fallere visum. Plin. lib. 9. cap. 50.
Fallit imago dubia visus meos. Sen. Agamem. 10.
Ferre visus per membra alicujus, Contemplari membra. Stat. 4. Silv. 6. 40.
Flectere visus aliquo. Stat. 10. Theb. 813.
Fugere visus alicujus. Ovid. 2. Fast. 80. i. e. Non videri posse.
Habere visum illustrem. V. ILLUSTRIS.
Habetat visus mæror. Sen. Herc. fur. 12.
Marcens visus, Deficiens, Languidus. Sen. Agamem. 8.
Metiri aliquid visu. Stat. 10. Theb. 834.
Movere visum. Lucret. lib. 6. 165.
Obliquare superbos visus. Stat. 1. Achil. 323.
Perstringere visum. Quintil. lib. 10. cap. 1.
Premere visus alicujus, Claudere oculos. Stat. 2. Silv. 1. 172.
Prendere aliquid visibus, Assequi oculorum acie. Stat. 4. Silv. 2. 31.
Visus, pro Apparitionibus, ut vocant. Plin. lib. 7. cap. 22. Nam Cimbricæ victoriæ, Castoresque Romani, qui Persicam victoriam, ipso die, quo contigit, nuntiavere, visus, & numinum fuere præsagia. Liv. 26. Nocturnos visus dixit.

Visus, id quod videtur. Virg. 3. Æn. 36.
Rite secundarent visus.
Defixus acerbo visu. Valer. 8. Æn. 369.
Obstupuit visu Æneas. Virg. 5. Æn. 90.
Tremefactus visu. Virg. 2. Æn. 382.
Turbatur subito Scipio visu. Sil. lib. 13. 449.
Immundo somnia visu. Hor. 1. Serm. 5. 84.
Nocturnus visus. Tacit. 12. Ann. 13.
Visus, Species. Cic. 1. de Nat. Deor. 12. Ex quo exsistit & illud, multa esse probabilia, quæ quanquam non perciperentur, tamen, quia visum quendam haberent insignem & illustrem, his sapientis vita regeretur.

Visor, oris. m. [ὁρατὴς] Visores, pro Inspectoribus exploratoribusque Tacit. 16. Ann. 2. Nec missis visoribus, per quos nosceret an vera afferentur.

Visibĭlis, e. Adj. [θεωρητικὸς, Gl. L. G. ὁρατὸς, βλεπτὸς, θεατὸς, G. L.] Quod videri potest. Plin. lib. 11. cap. 37. Oculi ceu vasa quædam visibilem animi partem accipiunt, atque transmittunt.
An Visile? H. St.

Visibilĭter, Adv. Paulin. Nolan. Epist. 20. cap. 3. Et visibiliter & invisibiliter operaris, &c.

Visibilĭtas, ātis. f. [ἔννοια, φαντασία, Gl. L. G.] Fulgent. Virg. p. 150. edit. Munck. In picturis est visibilitas, deest sensibilitas.

Visualĭtas, ātis. f. Visio. Tertull. de Anima cap. 29. Contrarietates visualitatis & cæcitatis.

Vĭdēlĭcet, [δηλαδὴ, δηλονότι, Gl. L. G.] Adverbium confirmandi est, teste Donato, significat idem quod Videre licet: sicut Scilicet, Scire licet: & Ilicet, Ire licet. De hoc sic Valla; Scilicet & Videlicet, idem significare videntur quod Certe: sed habent usum suum & præcipuum per amaritudinem quandam cum derisu permistam. Nonnunquam post relativum, sicut solet poni Quidem: nonnunquam & ante vel sine relativo. Et hi sunt fere modi utendi his duabus dictionibus apud doctissimos: apud quos vix reperias illum vulgo usitatissimum modum, quum ea quæ confuse dicta sunt, per singula postea exponimus: quale esset, Quatuor sunt virtutes, scilicet, vel videlicet prudentia, justitia, fortitudo, modestia. Hactenus Valla lib. 2.
Maluit videlicet homines peccare, quam deos. Cic. 4. Verr. 22.
Quidam magnus videlicet vir & sapiens. Cic. 1. de Invent. 2.
Sapiens videlicet homo cum primis nostræ civitatis. Cic. 2. de Orat. 124.
Videlicet, cum irrisione. Cic. 2. Philipp. 15. Tuus videlicet salutaris Consulatus, perniciosus meus. Idem 4. de Finib. 21. Hæc videlicet est correctio philosophiæ veteris & emendatio, quæ omnino aditum habere nullum potest in urbem, in forum, in curiam.
Videlicet, sine irrisione: pro Nimirum, certe, nam, enim. Ter. Heaut. 2. 3. 22.
— hic de nostris verbis errat videlicet,
Quæ hic sumus locuti. Idem Heaut. 3. 2. 3. Cic. 2. de Legib. 24. Caste jubet lex adire ad deos, animo videlicet, in quo sunt omnia, nec tollit castimoniam corporis.
Videlicet, cum relativo. Cic. 3. de Finib. 31. Hæc natura videlicet vult salvam esse se. Idem 2. de Legib. 14. Quos imitatus Plato, videlicet hoc quoque legis putavit esse persuadere aliquid, &c.
Videlicet, pro Scilicet, sive nempe. Cic. pro Sext. 28. Venisse tempus iis, qui in timore fuissent, conjuratos videlicet dicebat, ulciscendis.
Et videlicet. Cic. 13. Att. 30. Sp. Mummium putaram in decem legatis fuisse, & videlicet; etenim, &c. i. e. Et videlicet puto ita esse.
Ut videlicet. Cic. pro Cluent. 128. & 129. Statuerunt enim ita majores nostri ut si a multis esset flagitium rei militaris admissum, sortitione in quosdam animadverteretur: ut metus videlicet ad omnes, pœna ad paucos perveniret. Idem in Orat. 114. Aristoteles dicit rhetoricam quasi ex altera parte respondere dialecticæ: ut hoc videlicet inter se differant, &c.
Nihil videlicet est eorum. Cic. pro Planc. 96.
Tu videlicet. Cic. 2. de Finib. 77. Hæc quum loqueris, nos barones stupemus, tu videlicet tecum ipse rides.
Videlicet igitur. Cic. 5. Verr. 90. Videlicet igitur, non Turpioni lucrum datum, sed Petrinis pecuniæ ereptæ. Vetus exemplar legit Gloriatur.
Videlicet, quod est Videre licet, vel videas licet, suæ originis casum interdum retinet. Plaut. Stich. 4. 1. 49.
Videlicet parcum illum fuisse senem, qui dixerit. Iterum 4. 1. 51.
Videlicet illum fuisse nequam adolescentem, qui illico, &c. Idque est tanquam videre licet. Turnebus.

Vīso, si, sum, [βλέπω, ἐπισκέπτομαι, Gl. G. L.] ĕre. Ad videndum ire. Ter. And. 4. 2. 25. Ego hanc visam. Liv. 3. 28. Ex muris visite agros vestros, ferro ignique vastatos.
Quum laxati curis sumus, spectare aliquid volumus & visere. Cic. 1. Tusc. 44.
Aliquem longo intervallo visere. Cic. 1. Att. 3.
Orbem peregrinum visere. Ovid. 1. Met. 94.
Reginam visere. Hor. 1. Carm. 37. 25.
Viso ad. Ter. Hec. 3. 2. 4. Nunc ad eam visam.
Viso ecquid. Plaut. Bacch. 4. 10. 9.
— nunc Mnesilochum, quod mandavi, viso
Ecquid eum ad virtutem aut ad frugem opera sua compulerit.
Viso si. Ter. Eun. 3. 4. 7. Idque adeo visam, si domi est.
Vise redieritne jam, an nondum domum. Ter. Phorm. 2. 4. 5.
Viso, Ad videndum venio, interprete Donato. Ter. And. 3. 3. 4. Id viso, tune, an illi insaniant. i. e. Ob id viso te.
Viso, junctum cum Venio, aut Eo, is; significat Video. Plaut. Rud. 1. 2. 6.
Nunc hunc ad Veneris fanum venio visere,
Ubi rem divinam se facturum dixerat. Al. Huc ad. Ter. Hec. 1. 2. 114. Nostra illico it visere ad eam, admisit nemo.
Idem significat junctum cum Gratia, Causa, Studio, & hujusmodi. Ter. Hec. 3. 2. 7.
Non visas, ne mittas quidem visendi causa quenquam. Cic. 5. Tusc. 9. Qui nec plausum, nec lucrum quærerent, sed visendi causa venirent, studioseque perspicerent quid ageretur, & quomodo. [Apud Ter. puto esse ἐπισκέπτεσθαι.
Visendi studio. Virg. 2. Æn. 63.
Undique visendi studio Trojana juventus
Circumfusa ruit.

Visere ii dicebantur, qui ordinaturi Provincias mittebantur. Vellej 2. 94. 3. Nec multo post missus ab eodem vitrico cum exercitu ad visendas ordinandasque, quæ sub Oriente sunt, provincias.

VISENS, entis. Partic. Catul. 11. 10.
Cæsaris visens monumenta magni. Idem 61. 48.
Ibi maria vasta visens lacrimantibus oculis.

Visitur, Passiv. Cic. 6. Verr. 4. Idem opinor artifex ejusdemmodi Cupidinem fecit illum, qui est Thespiis, propter quem Thespiæ visuntur. Nam alia visendi causa nulla est. Idem 1. Off. 138.

VISENDUS, a, um. Partic. [ἐπισκεπτέος] Cic. pro Lege Manil. 61. Eam quoque rem populus Romanus, non modo vidit, sed etiam studio omni visendam putavit.

Visendus, Spectabilis & admirandus. Plin. lib. 16. cap. 44. Vicina luco est ilex, & ipsa nobilis, trigintaquinque pedum ambitu caudicis, decem arbores metiens, singulas magnitudinis visendæ. Idem lib. 10. cap. 29. Upupa crista visenda plicatili. Idem lib. 11. cap. 49. Ceu plane visenda res esset, principem terrarum insidere portentis. Cic. in Vatin. 31. Epulum, omni apparatu, ornatuque visendo.

VISĬTOR, ōris. m. Apul. 2. Apol. p. 224. Elmenh. In ludo quoque gladiatorio frequens visitor. al. Visitur.

VISĬTO, [ἐπισκοπῶ, Gl. L. G. ἐπισκέπτομαι, G. L.] āre. frequent. a Visere. Plaut. Curc. 2. 3. 64. Cic. 5. de Fin. 94. Is quum arderet podagræ doloribus, visitassetque hominem Carneades, Epicuri perfamiliaris, & tristis exiret, &c. Annuo visitasse. Plaut. Curc. 2. 3. 63.

VISITĀTUS, a, um. Partic. Apul. 4. Met. p. 151. Elmenh. Nocte visitata, i. e. Conspecta.

Omnia visitata & invisitata temporum necessitudine sunt constituta. Vitruv. 9. 4.

VISITĀTIO, ōnis. f. [ἐπίσκεψις] August. Serm. 185. Per gratiam visitationis.

Est etiam idem ac Apparitio. Vitruv. 9. 4. Luna nova visitationem facit extremæ rotundationis.

VISITĀTOR, ōris. m. August. Feria 2. Pentecost. Serm. 1. Non visitator subitus, sed perpetuus consolator & cohabitator æternus.

VĬDUA, æ. f. [χήρα, ἡ χήρα, Gl. L. G. & G. L.] dicta est quasi Valde idua, ab Iduum die, qui mensem dividit: hoc est a viro divisa. Plaut. Stich. 1. 1. 2. Quæ tamdiu vidua viro suo caruit. Cic. pro Cæcin. 14. Cognitor viduarum.

Avaras viduas venari. Hor. 1. Epist. 1. 78.

Vidua etiam dicitur, Quæ nulli nupserit. Plaut. Cist. 1. 1. 46.
Nubet mox noctu: nunquam ego hanc viduam cubare sivi.
V. Pontan. Observat. 2. vol. Progymn. p. m. 97. Grangr. ad Juven. 4. Sat. 4. & Livin. ad Propert. 2. 33. 17.

VIDUUS, a, um. Adj. [χῆρος] Orbatus, Privatus. Hor. 1. Carm. 10. 11.
Voce dum terret, viduus pharetra
Risit Apollo. Cic. 2. Tusc. 25.
Sic me ipse viduus pestes excipio anxias. Ex poeta.

Ager viduus pecudibus. Columel. lib. 2. cap. 15.
Nomen viduum sua fama, Nudum & sine elogio. Plin. 3. præf.
Solum arboribus viduum. Columel. lib. 2. cap. 2.
Genitivo quoque jungitur. ut, Cæspes herbæ viduus. Avien. Perieg. v. 939.
Pectus viduum amoris. Ovid. 3. Amor. 10. 18.
Anni vidui. Stat. 1. Silv. 2. 168.
—viduos ut transmittare per annos. i. e. Ut nunquam nubas.
Cubile viduum. V. paulo post, Toro viduo jacere.
Domus vidua. Ovid. 1. Fast. 36.
Lectus viduus. Lucan. lib. 5. 806.
In somnis viduo tum primum frigida lecto.
Lecto viduo discedere, Iterum nubere. Ovid. 1. Epist. 81.
Manus viduæ. Ovid. 1. Epist. 10.
Noctes viduas exigere, Dormire sine conjuge. Ovid. 19. Epist. 69.
Noctes viduas jacere. Catul. ad Flavium, 6. 6.
Puellæ viduæ. Ovid. 2. Fast. 557.
Thalami vidui. Valer. 2. Argon. 370.
Toro viduo jacere, Sine conjuge. Ovid. 16. Epist. 316.
Sola jaces viduo tam longa nocte cubili,
In viduo jaceo solus & ipse toro.
Vir viduus. Plaut. Merc. 4. 8. 13.
Viri plures sunt vidui, quam nunc mulieres. Ovid. 8. Epist. 86.
Virgines viduæ, Innuptæ. Sen. Agamem. 3.
Arbor vidua. Plin. lib. 13. cap. 4. Hujus arbore excisa, viduas post sterilescere feminas. Hor. 4. Carm. 5. 30.
Et vitem viduas ducit ad arbores. i. e. Conjugit vites arboribus, tanquam maritum mulieri viduæ. Alibi dicit, Altas maritat populos. V. MARITO.
Vitis vidua. Catul. in Carm. Nupt. 60. 49.

VIDUĀLIS, e. Adj. ut, Vestis vidualis. Prosper. Aquitan. de Promiss. & Prædict. parte 2. 38.

VIDUĬTAS, ātis. f. [χηρεία γυναικὸς, Gl. L. G. & G. L. χήρωσις, G. L.] Cic. pro Cæcin. 13. Æbutius iste, qui jamdiu Cæsenniæ viduitate ac solitudine aleretur. Liv. 40. 4. In viduitate relictæ filiæ singulos filios, parvos habentes.

Viduitas, Privatio. Plaut. Rud. 3. 3. 2.
Nunc demum est, quum omnium copiarum atque opum.
Auxilii: præsidii viduitas nos tenet.

VIDUERTAS, ātis. f. [συμφορὰ] apud Catonem R. R. cap. 141. Calamitas dicitur, teste Festo.

VIDUVIUM, i. n. [προόστημα χηρείας, Gl. L. G.] Viduitas. Sidon. 3. Epist. 2. V. ibi Savaron.

VIDUO, [χηρόω, χηρεύω] āre. Orbare, Privare. Columel. lib. 4. cap. 2. Sive enim caput ipsum demortuum est, duo viduantur statumina, & mox viviradices totidem substituendæ sunt: quæ numero suo rationem cultoris onerant.

Dexteram viduare ense. Senec. Hippol. 8.
Orni viduantur foliis. Hor. 2. Carm. 2. 8.
Penates viduare. Stat. 3. Theb. 385.
Urbem viduare civibus. Virg. 8. Æn. 511.

VIDUĀTUS, a, um. Partic. [χηρωθεὶς] ut,
Arva nunquam viduata pruinis. Virg. 4. Georg. 118.
Conjux viduata tædis. Sen. Med. 8.
Leges viduatæ judice. Claud. Cons. Mall. Theod. 117.
Regna viduata lumine, Tartara. Sil. lib. 3. 601.
Genitivo jungitur. ut, Manuum viduata portenta. Lucret. 5. 841.

VIDUĀTUS, ûs. m. Idem, quod Viduitas. Tertull. de Virg. Veland. cap. 9. Virgo in viduatu ab annis nondum viginti collocata. [Non magis videtur esse verbale, quam Cælibatus, Principatus, Tribunatus, & similia.

VĬDŬLUM, i. n. vel VIDŬLUS, i. m. [φυλακτήριον] Loculus, in quo aliquid servatur. Plaut. Epid. 1. 1. 20.
—ubi ergo est, nisi si in vidulo,
Aut si in melina attulisti? Idem Men. 5. 7. 47.
—vasa & argentum tibi
Referam: recte est obsignatum in vidulo marsupium. Cæl. Rhodig. lib. 4. cap. 7. Obiter vero adjiciatur illud: operimentum pudendorum dici quandoque melinam, quandoque vero etiam vidulum: unde & vetus Plauti fabula Vidulariæ titulo circumlata olim est. Sed & nummariam thecam signat vidulus. Hæc illæ. Porro sive bulga fuerit scortea, sacculusve, sive follis, certe constat in Labracis lenonis vidulo apud Plautum infuisse auri argentique plurimum, & insuper cistam in qua inerant Palæstræ puellæ, crepundia, & ornamenta valde multa. Plaut. Rud. 4. 4. 47.
Siquidem hic lenonis ejus est vidulus, quem suspicor. Paulo post Gripus piscator & Palæstra sic colloquuntur: v. 85.
G. Audi nunc jam, Palæstra atque Ampelisca, hoc quod loquor.
Estne hic vidulus, ubi cistellam tuam inesse ajebas? P. is est.
G. Perii hercle ego: prius quam plane aspexit, illico
Eum esse dixit. Aliquot post versibus Palæstra ipsa nominatim recenset quid rerum suarum inesset in cista, idque verbis non paucis. Ibid. 5. 2. 8.
G. Siquis perdiderit vidulum cum auro atque argento multo,
Ad Gripum ut veniat. Paulo post, v. 22.
G. Quid perdidisti? L. vidulum cum auro atque argento multo.
G. Ecquid meministi in vidulo quid infuerit?
L. Nummi octingenri auri in marsupio primum infuerunt.
Præterea centum mnæ Philippicæ in pasceolo seorsus.
G. Profecto est hujus vidulus. perge alia tu expedire.
L. Talentum argenti commodum magnum inerat in crumena,
Præterea sinus, epichysis, cantharus, gaulus, cyathusque.

VIDULĀRIUS, a, um. Adj. ut Vidularia, Plautina fabula, cujus passim meminerunt vett. Grammatici.

V I E

VIENNA, æ. f. [Ἰνδοβόνα] Austriæ civitas inclita, omnium urbium, quas Danubius sustinet, & ædium magnificentia, & rerum facili copia, clarissima, quam Vianam Plinius nominasse videtur lib. 3. cap. 24. ut placet Hermolao.

Est & Vienna, [Οὐίεννα] Allobrogum illustris civitas in Gallia Narbonensi cujus meminit Mela lib. 2. 5. in descriptione Galliæ Narbonensis.

VIENNENSIS, e. Adj. Tacit. 1. Hist. 65. Veterem inter Lugdunenses Viennensesque discordiam, &c. V. 1. 77. & 2. 66. & Plin. 4. Epist. 22.

VIEO, ēvi, ētum, [λυγίζω] ēre. Alligare, inflectere: quia vietis virgis ligare possumus quidlibet. Unde vimina, & vasa viminea, teste Festo. Varr. de L. L. lib. 4. 10. Viere, inquit, est vincire. Unde apud Ennium, Ibant malam viere Veneream corollam.

Viere, In obliquum flectere. Plaut. Men. 5. 2. 76.
Vides tu illi oculos viere, ut viridis exoritur colos? al. Virere.
Varro 2. de R. R. cap. 23. Ut habeas vimina, unde viendo quid facias, ut scirpeas, vallos, crates.

VIĒTUS, a, um. Adj. [μεμαρασμένος, Gl. L. G.] Mollis, languidus, sine vi, & naturalibus privatus viribus, ut ait Festus. Varro de R. R. lib. 1. cap. 59. Ne quum humorem amiserint, pertinaci vento mala vieta fiant. i. e. Flaccida, marcida, rugosa. Cic. de Senect. 5. Vietum & caducum.

Cor exiguum & vietum. Cic. 2. de Divin. 37. Vel suspicari contractum aliquo morbo bovis exile & exiguum, & vietum cor, & dissimile cordis fuisse.
Ficus vieta. Columel. lib. 12. cap. 15.
Locus vietus. Cato R. R. cap. 9. Salicta locis aquosis, vietis, umbrosis, propterque amnes ibi seri oportet.
Membra vieta. Hor. Epod. 12. 7.
Qui sudor vietis, & quam malus undique membris
Crescat odor. h. e. Rugosis, & vetustate confectis, inquit Acron. At Porphyr. Necessitate contortis. Hic penultimam nove corripuit Horatius.
Nisi dicemus esse συναίρεσιν in ie, ut in Pituita, vide Lambinum. H. St.
Senex vietus. Ter. Eun. 4. 4. 21.
Hic est vetus, vietus, veternosus senex. Ubi Donatus, Vietus, mollis, flaccidusque, & flexibilis corpore. Unde & vimina & vimenta, & vites, & vietores dicuntur: & viere, religare dicitur: quia vietis virgis magis religare possimus quidlibet.
Vestis vieta aranei, Tela flexibilis & mollis. Lucret. lib. 3. 387.
Nec supra caput ejusdem cecidisse vietam
Vestem. H. St. desiderabātur hæc in edit. Lugd.

VIĒTOR, ōris. m. Qui vasa vinaria religat, stipatque, ut ait Budæus. Ulp. in l. Si servus servum. §. ult. in fine. D. Ad leg. Aquil. Item si vietori locaveris lacum vino plenum curandum: & ille eum pertuderit, ut vinum sit effusum, &c.

VIMEN, cum derivatis, quæ hinc arcessunt Grammatici, V. suo ordine.

V I G

VIG. Vigilum, id est cohortum.

VIGENI, V. VIGINTI.

VĬGEO, ui, [θάλλω, ἀκμάζω, Gl. L. G. & G. L.] ēre. Vivere, potentem esse, sive in vigore esse, & viriditatem quandam habere. Cic. 3. Tusc. 75. Quamdiu in illo opinato malo vis quædam insit vigeat, & habeat quandam viriditatem. Festus, Viget, dictum videtur a vi agendo, sed non hostilibus rebus, verum his, quæ celerrimo, concitatoque animo ad bonam tendunt frugem. Cic. 5. de Finib. 26. Ut necesse sit omnium rerum, quæ natura vigeant, similem esse finem, non eundem.

Vivere & vigere. Cic. 2. de Nat. Deor. 83. Quod ſi ea, quæ a terra ſtirpibus continentur, arte naturæ vivunt & vigent.
Certamine aſſiduo miles vigeat. Tibul. 4. 1. 88. ad Meſſalam.
Corporibus vigere. Liv. 2. 30.
Vires & vigent. Lucret. lib. 5. 1111.
Animo vigere. Cic. 4. Att. 3. Nos animo duntaxat vigemus etiam magis, quam cum florebamus.
Animus poſt mortem ſentit & viget. Cic. pro Sext. 47.
Animus viget lætitia. Lucret. lib. 3. 151.
Memoria vigere, Pollere & valere. Cic. 2. de Orat. 355. Qui memoria vigent, ſciunt, &c.
Curæ tibi vigent, animique viriles. Valer. 1. Argon. 55.
Deus eſt qui viget, qui ſentit, qui meminit, qui providet. Cic. in Somn. Scip. 19.
Florere & Vigere. Cic. 11. Philipp. 39. Nihil ſemper floret, ætas ſuccedit ætati, diu legiones Cæſaris viguerunt, nunc vigent Panſæ.
Citharœdus viget. Suet. in Ner. 20. Terpnum Citharœdum, vigentem tum præter alios, arceſſiit. H. St. Artis ſcil. fama & celebritate.
Tui politici libri omnibus vigent. Cic. 8. Fam. 1.
Viguit hæc ſecta uſque ad noſtram ætatem. Cic. 1. de Nat. Deor. 11. Hæc in philoſophia ratio, contra omnia diſſerendi, uſque ad noſtram viguit ætatem.
Summo in honore vigere. Lucret. lib. 4. 1149.
Immenſum viguit. Tacit. 3. Ann. 30.
Libertate vigere. Claud. de Bell. Get. 105.
Induſtria ut eorum & in bellicis & in civilibus vigeat. Cic. 1. Off. 122.
Invidia & crimina vigent. Hor. 1. Serm. 3. 61.
Laus venandi & equitandi apud quos viget. Cic 2. Tuſc. 62.
Lêges vigent Lycurgi. Cic. 1. Tuſc. 116. Fuit hæc gens fortis, dum Lycurgi leges vigebant.
Nomen viget Pythagoreorum. Cic. 1. Tuſc. 38. Multaque ſæcula poſtea ſic viguit Pythagoreorum nomen, ut nulli alii docti viderentur.
Purpura vigebat eo tempore. Plin. lib. 9. cap. 39. Quod vulgus dicit, *In curſu erat.*
Regnum viget conſiliis. Virg. 2. Æn. 86.
Studia rei militaris vigent. Cic. pro Cœl. 12.
Urbes vigent populis. Stat. 3. Silv. 5. 74.
VIGENS, entis. Partic. [ἀκμάζων, Gl. L. G.] Cic. 2. de Finib. 45. Quod rationem habeant a natura, mentemque datam & acrem & vigentem.
Vigens & Vegetum differunt. V. VEGETUS.
Animus vigens Stat. 1. Silv. 4. 54.
Herbæ vigentes rore. Lucret. lib. 2. 361.
Mens vigens. Lucret. lib. 1. 924.
VIGESCO, [ἐπακμάζω] ĕre. Inchoativum. Catul. 44. 8. ad ſe ipſum,
Jam læti ſtudio pedes vigeſcunt. Adde Lucret. 1. 757.
VIGŎR, ōris. m. [ἀκμή, Gl. L. G. & G. L.] Firmitas, robur, integritas. Plin. lib. 7. cap. 25. Animi vigore præſtantiſſimum arbitror C. Cæſarem Dictatorem.
Juventæ vigor. Liv. 1. 57. Quin ſi vigor juventæ ineſt, conſcendimus equos?
Conſtat vigor membris. Lucan. lib. 3. 715.
Crudo vigore aſper equus. Sil. lib. 3. 387.
Experrectus vigor. Columel. in præfat. lib. 1. Et nullius momenti ducimus peritiſſimum quemque villicum facere: vel ſi neſcium, certe vigoris experrecti, quo celerius, quod ignoret, addiſcat.
Habilis vigor venit membris. Virg. 4. Georg. 418.
Vivus vigor. Ovid. 1. Triſt. 6. 31.
In ore gratus vigor. Ovid. 12. Met. 397.
Vigor, Translate. [δύναμις, Gl. L. G. & G. L. ἰσχὺς, ῥώμη, L. G.]
Animi vigor. Ovid. 16. Epiſt. 51.
Ingenii vigor. Ovid. 8. Met. 254.
Vigores, ἀκμαί. Gloſſ. Latinogræc.
VIGŌRO, āre. Hinc
VIGŌRANS, antis. Partic. Tertull. de Reſurr. Carn. cap. 26. Vinum animæ vigorantis ex vite Chriſti.
VIGORĀTUS, a, um. Partic. Vigore præditus. Apul. 9. Met. p. 227. Elmenh. Vigoratus juvenis.
VIGESIES, VICESIMA, VIGESIMARIUS, VIGESIMUS, VIGESSIS, VIGIES, V. VIGINTI.
VĬGIL, ĭlis. Adj. [ἄγρυπνος, Gl. L. G.] Qui non eſt torpens, quales ſunt dormientes.
Animus vigil. Stat. 1. Achil. 543.
Auris vigil. Stat. 2. Achil. 120.
Aurora vigil. Ovid. 2. Met. 112.
Canum vigilum excubiæ. Hor. 3. Carm. 16. 2.
Curæ vigiles; ab effectu, quod homines dormire non ſinant. Ovid. 3. Met. 396.
Cuſtos vigil. Ovid. 3. de Arte Am. 612.
Cuſtodia vigil. Ovid. 12. Met. 148.
Flamma vigil. Ovid. 4. Triſt. 5. 4.
Ignis vigil, Qui ſemper lucet. Virg. 4. Æn. 200.
Lucernæ vigiles. Hor. 3. Carm. 8. 14.
Oculi vigiles. Virg. 4. Æn. 182.
Senſus vigiles angit dolor. Stat. 5. Theb. 326.
VIGIL, ĭlis. m. [γρηγορητὴς, Gl. L. G. ἀγρυπνητὴς, G. L.] Qui vigilat. Plur. Vigiles [φύλακες, Gl. L. G.] Nocturnus cuſtos. Plaut. Amph. 1. 1. 195. Rex Creon vigiles nocturnos ſingulos ſemper locat. Cic. 6. Verr. 94. Clamor a vigilibus, fanique cuſtodibus tollitur.
Caſtrorum vigiles. Lucan. lib. 7. 25.
Mundi vigiles Sol & Luna. Lucret. lib. 5. 1435. Vigilant enim & excubant pro mundo: ſol quidem interdiu, luna noctu.
Cædere vigiles. V. CÆDO.
Obſidere portas excubiis vigilum. Virg. 9. Æn. 159.
Tertius vigil. V. Abrupta quies, in ABRUMPO.
VIGILIA, æ. f. [ἀγρυπνία, Gl. L. G. & G. L] pro Una, vel etiam multis noctibus inſomnibus traductis: ut quod tempus ſomno traducendum erat, alicujus rei diligentiæ impendamus.
Vigiliæ, pl. [ἀγρυπνίαι, Gl. L. G.] Cic 5. de Fin. 54. Vigilias ſuſcipere. Et 4. Tuſc. 4. Cui non ſunt auditæ Demoſthenis vigiliæ, qui dolere ſe aiebat, ſiquando opificum antelucana eſſet victus induſtria?
Affecta labore ac vigiliis corpora ex ſomno moliebantur. Liv. 36. 24.
Agere, ſive Agitare vigilias. V. AGO.
Certare vigiliis ac labore. V. CERTO.
Majorum vigiliarum opus. Cic. in Parad. 1. Quoniam illud majorum vigiliarum munus in tuo nomine apparuit.
Vigilia, [φυλακή, Gl. L. G.] & frequentius Vigiliæ, arum. Excubiæ dicuntur: ſed tamen hoc inter ſe differunt, quod Vigiliæ ſunt tantum nocturnæ: Excubiæ autem tam nocturnæ, quam diurnæ. Cic. 6. Verr. 93. Præcipitur, & negotium datur Quæſtoribus & Ædilibus, ut noctu vigilias agerent ad ædes ſacras.
Dividebantur autem in quaterna horarum ſpatia, ita ut prima, ſecunda, tertia, & quarta vigilia diceretur. Cic. 3. in Catil. 6. Interim tertia fere vigilia exacta, quum jam pontem, &c. Et 3. Fam 7. Quum puer tuus ad me ſecunda fere vigilia veniſſet, iſque te ante lucem Iconium mihi venturum nuntiaſſet.
Inire vigilias. Tacit. 13. Ann.
Incurioſæ vigiliæ. Tacit. 5. Hiſt. 22.
Vigiliæ, [φρουροί] Ipſi cuſtodes, qui vigilant. Salluſt. Catil. 32. pr. Et ab incendio intelligebat urbem vigiliis munitam. Cic. pro Milon. 68. Si Capitolinæ cohortes, ſi excubiæ, ſi vigiliæ, ſi delecta juventus, quæ tuum corpus domumque cuſtodit, contra Milonis impetum armata eſt. Idem 1. in Catil. 8. Senſiſtine illam coloniam meo juſſu, meis præſidiis, cuſtodiis vigiliiſque eſſe munitam?
Circumire vigilias. Salluſt. in Jugurth. 45. 2.
Deducere vigilias. Salluſt. in Jugurth. 44. 5.
Manere in vigilia urbis, aut alterius rei, per translationem. Cic. in Piſon. 16. Neque enim, me ſtante & manente in urbis vigilia, neque reſiſtente Cn. Pompejo, omnium gentium victore, unquam ſe illi Remp. delere poſſe duxerunt. Idem 1. Philipp. 1. Manendum mihi ſtatuebam quaſi in vigilia quadam Conſulari ac Senatoria: nec vero uſquam diſcedebam, nec a Rep. dejiciebam oculos.
Reddere vigilia & providentia ſua aliquem vacuum metu. Cic. 7. Philip. 19. Idcirco in hac cuſtodia, tanquam in ſpecula collocati ſumus, ut vacuum pop. Rom. metu noſtra vigilia & providentia redderemus.
Tradere ſuam vigiliam alteri. Cic. 11. Fam. 24. Sed, ut mones, frenum momordi: etenim qui te incluſo omnem ſpem habuerim in te, quid nunc putas? Cupio jam vigiliam meam, Brute, tibi tradere, ſed ita ut ne deſim conſtantiæ meæ. Alluſit Cicero ad vigilias militares. Nam qui in caſtris, exploratorum & excubiarum partes noctu obeunt, ſua vigilia ubi perfuncti ſunt, alii aliis vigiliam quaſi per manus tradunt.
Vigilia, pro eo Die, qui feſtum diem præcedit, in quo mos erat vigilare in ſacrificiis faciendis, & ſacris hymnis cantandis. Plaut. Aul. prol. 36.
Is adoleſcentis illius eſt avunculus,
Qui illam ſtupravit noctu Cereris vigiliis. [i. e. In pervigilio, ſeu Sacro nocturno. V. PERVIGILIUM.
VIGILIUM, i. n. [ἀγρυπνία, Gl. G. L.] etiam apud antiquos. Varr. Endymion. Animum mitto ſpeculatum tota urbe, ut quid facerent homines cum experrecti ſint, me faceret certiorem, ſi quis melius operam ſuperet, ut ejus conſilio potius vigilium adminicularem noſtrum, qui videt alium ovantem extremo noctis tempore. Hæc Nonius, 3. 268.
VIGILIĀRIUS, i. m. [φρουρός] pro Excubitore. Sen. Epiſt. 58. Quid intereſt utrum ſuper aliquem vigiliarium ruat aut mons aut turris. V. ibi Lipſ.
VIGILĬCIUS, a, um. Adj. [ἄγρυπνος] Gloſſ. Græcolat.
VIGĬLO, [γρηγορῶ, Gl. L. G. & G. L. ἀγρυπνῶ, L. G.] āre. notæ ſignificationis. Ter. Eun. 2. 1. 15. Vigilabis laſſus. Cic. 2. in Catil. 6. Tardiſſime autem Lentulus, credo, quod litteris dandis præter conſuetudinem proxima nocte vigilârat.
Vigilare uſque ad lucem. Ter. Eun. 2. 2. 47.
Ad multam noctem vigilare. Cic. in Somn. Scip. 1. Me & feſſum de via, & qui ad multam noctem vigilaſſem, arctior, quam ſolebat, ſomnus complexus eſt. V. AD.
Vigilare de multa nocte, Idem. Cic. 2. Q. frat. 15. Ego vero ardenti quidem ſtudio: ac fortaſſe efficiam, quod ſæpe viatoribus, quum properant, evenit: ut ſi ſerius, quam voluerint, forte ſurrexerint, properando etiam citius, quam ſi de multa nocte vigilaſſent, perveniant quo velint. Vetus exemplar omittit Multa.
Noctes vigilare ad ipſum mane. Hor. 1. Serm. 3. 17.
Dolores mei vigilant ſine fine. Ovid. 1. de Ponto. 10. 23.
Ignis vigilat. Stat. 1. Silv. 1. 35.
— an tacita vigilet face Troicus ignis. Loquitur de inexſtincto Veſtæ foco, cujus ſacra Æneas in Italiam tranſtulit.
Vigilare, Vigilanter providere, inquit Servius: ſive ſtudium & diligentiam adhibere. Virg. 1. Georg 313.
Quid tempeſtates Autumni, & ſidera dicam?
Atque ubi jam breviorque dies, & mollior æſtas,
Quæ vigilanda viris?
Vigilare pro re alterius. Cic. 2. Off. 67. Vigilantem pro re alterius eos ipſos qui aut conſuluntur, aut defendunt rogantem, &c. Idem 6. Philipp. 18. Quamobrem, Quirites, conſilio, quantum potero, labore plus pæne, quam potero, excubabo, vigilaboque pro vobis.
In ſcelus aliquod vigilare. Stat. 5. Theb. 200.
Studiis vigilare ſeveris. Propert. lib. 2. 3. 7.
VIGĬLOR, [ἀγρυπνοῦμαι] āri. Paſſiv. ut, Noctes vigilantur. Ovid. 12. Epiſt. 169.
Non mihi grata dies, noctes vigilantur amaræ.
Vigilatur, Imperſ. Martial. lib. 12. 69.
Otia me, ſomnuſque juvant, quæ magna negavit
Roma mihi: redeo, ſi vigilatur & hic.
VIGĬLANS, antis. Partic. [ἐπάγρυπνος, Gl. L. G.] Ter. And. 5. 6. 8.
— num ille ſomniat
Ea, quæ vigilans voluit?
Amor vigilans. Ovid. 20. Epiſt. 230.
Curis vigilantibus excita, Quæ homines dormire non patiuntur. Ovid. 2. Met. 779.
Dormire vigilantes, dicuntur Remiſſi ſocordeſque ac ſegnes. Plaut. Pſeud. 1. 3. 151.
Ad eam rem uſus eſt hominem aſtutum, doctum, ſcitum, callidum, &
Qui imperata affecta reddat, non qui vigilans dormiat.
Stertis vigilans. Lucret. lib. 3. 1061.

Vigilans, [νήφων, Gl. L. G.] Providus & intentus. Plin. 2. Epift. 17. Vir exercitatus & vigilans.
Vigilans & acutus. Cic. 1. de Lege Agr. 3.
Vigilans, fobrius, & induftrius. Cic. pro Cœl. 74.
Vigilans, bonus, & fortis. Cic. pro Rofc. Amer. 139. Unum hoc dico, noftri ifti nobiles, nifi vigilantes, & boni, & fortes, & mifericordes erunt.
Oculi vigilantes, Intenti in re aliqua. Virg. 5. Æn. 438.
Compar. Cic. 2. Verr. 32. Perficiam ut nemo unquam poft hominum memoriam paratior, vigilantior, compofitior, ad judicium veniffe videatur.
Superl. Treb. Pollio in Gallienis, cap. 14. Conftantinus vigilantiffimus Cæfar.

VIGILANDUS, a, um. aliud Partic. [φροντιστέος, Gl. L. G.] ut, Nox vigilanda cum fletu. Tibul. lib. 1. 2. 78. Vide paulo ante, Vigilare, Quintil. lib. 11. cap. 3. Et vigilandæ noctes, & fuligo lucubrationum bibenda.

VIGILĀTUS, a, um. [ἀγρυπνηθεὶς] Partic. ut.
Carmen vigilatum, Lucubratum, & nocte vigili compofitum. Ovid. 4. Faft. 109.

Primus amans carmen vigilatum nocte negata
Dicitur ad claufas concinuiffe fores.

Labores vigilati. Ovid. 2. Trift. 11.
Nox vigilata. Ovid. 4. Faft. 167.
Nox convivio vigilata. Tacit. 13. Ann. 20.

VIGILANTER, Adv. [ἀγρύπνως] Cum diligentia & follicitudine. Cic. 10. Fam. 23. Ut vigilanter nervofeque nos, qui ftamus in acie, subornes.
Compar. Cic. Somn. Scip. 19. Enitar multo vigilantius.
Superl. Cic. pro Muren. 32. Quem L. Murena, pater hujufce, vehementiffime vigilantiffimeque vexatum, repreffum magna ex parte, non oppreffum reliquit.

VIGILĀTE, Adv. Vigilanter. Gell. 3. 14. Vigilate & attente aliquid mutare.

VIGILANTIA, æ. f. [γρηγόρησις, Gl. G. L.] Diligentia. Cic. 8. Att. 9. Sed hoc τέρας horribili vigilantia, celeritate, diligentia eft, plane quid futurum fit nefcio. Ter. Adelph. 3. 3. 44. Vigilantiam tuam tu mihi narras?
Mirifica vigilantia. Cic. 7. Fam. 31.
Animi vigilantia & follicitudo. Hermogenianus in l. 1. D. De muner. & honor. Perfonale munus eft, quod cum corporibus, cum labore, follicitudine animi ac vigilantia principaliter exfiftit.

VIGILATIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Tard. 1. 4. 101. Ne ex vigilatione fequenti fpiritus craffi fiant.

VIGILĀBĬLIS, e. Adj. Varro in Satyra Menipp. Dormitio vigilabilis, quæ me puellum impuberem cepifti.

VIGĬLAX, ācis. [ἀγρυπνητικὸς] Adj. pro Vigilante. Columel. lib. 7. cap. 12. Maxime autem debent in cuftodia vigilaces confpici, nec erronei, fed affidui, & circumfpecti magis quam temerarii. De canibus. V. Curax in CURA.
Suburræ vigilacis furta. Propert. 4. 7. 15.

VĪGINTI, [εἴκοσι, Gl. G. L.] Nomen numerale, indeclinabile. Cic. 3. de Orat. 71. Annofque natus unum & viginti, nobiliffimum hominem & eloquentiffimum in judicium vocarim. Idem pro Planc. 90. Quæ fi viginti quieffem dies, in aliorum jugulum Confulum recidiffent.

VIGĒNI, æ, a. Numerale diftributivum a Viginti. Idem quod Viceni. Columel. 4. 30. Quinis & vigenis jugeribus ligandæ vineæ. Frequentius per ἀντίστοιχον

VICĒNUS, a, um. Adj. [εἰκοστὸς] Idem. Plin. lib. 10. cap. 53. Plus vicena quina incubanda fubjici vetant. De ovis. Columel. lib. 3. cap. 3. Vicenas amphoras percipient.

VICENĀLIS, e. Adj. ut, Vicenalis fphæra. Apul. de Dogm. Plat. p. 52. Elmenh. al. Vigefimalis.

VICENĀRIUS, a, um. Adj. [εἰκοσιακὸς] Vicefimus. Plaut. Pfeud. 1. 3. 69.

Perii! annon tum lex me perdit quina vicenaria?

Ubi interpres, Videtur lex lata, ut fi cuipiam crederentur fupra viginti quinque minas, redhibitio nulla effet, nec debitor quicquam deberet. Alii, Quina vicenaria, Centum interpretantur.

VIGESĬMUS, a, um. Adj. numerale ordinis, [εἰκοστὸς] quod & Vicefimus dicitur. Cic. 14. Fam. 5. Uno & vigefimo die.
Annus vigefimus. Propert. lib. 3. 18. 15.
Ab illo tempore annum jam tertium & vigefimum regnat. Cic. pro Lege Manil. 7.

VICĒSĬMUS, a, um. ordinis Adj. numerale. [εἰκοστὸς] pro Vigefimus. Cic. 12. Fam. 25. Altero vicefimo die.
Ætas vicefima. Lucan. ad Pifon. 249

VIGESĬMA, æ. f. [εἰκοστὴ] Tributum feu exactio, ficut Decima. Plin. in Paneg. cap. 37. pr. His vigefima reperta eft, tributum tolerabile.

VICESĬMA, æ. f. [εἰκοστὴ, Gl. L. G. & G. L.] Vectigal, feu tributum, quum de vicenis unum penderetur. Cic. 2. Att. 2. Et eo magis, quod portoriis Italiæ fublatis, agro Campano divifo, quod vectigal fupereft domefticum, præter vicefimam, quæ mihi videtur una conciuncula, clamore pedifequorum noftrorum effe peritura.

VICESIMĀNUS, a, um. Adj. Vicefimani, Milites a legionis fuæ numero ita appellati. Tacit. 1. Ann. 51. & 64.

VIGESIMĀRIUS, a, um. Adj. Vigefimarium aurum a Livio dicitur, [εἰκοστικὸς] Quod ex vigefimis exigebatur. V. feq. dict.

VICESIMĀRIUS, a, um. Adj. ut, Vicefimarium aurum, Quod ex vicefima colligebatur. Liv. 27. 11. Aurum vicefimarium, quod in fanctiore ærario ad ultimos cafus fervabatur, promi placuit. i. e. Aurum quod ex vicefima colligebatur. Erat autem vectigal, quemadmodum Decima.
Vexillarii vicefimarii. Tacit. 14. Ann. 34. [Nifi Vicefimani funt.

VICESIMARIUS, i. m. Qui vectigal vicefimæ colligebat. Gloff. Græcolat. Εἰκοσωνὴς, ὁ τὰς εἰκοστὰς ἀπαιτῶν, Vicefimarius. conf. Petron. cap. 65.

VICESIMATIO, ōnis. f. Supplicii militaris genus, quo vicefimus quifque fontium punitus. V. Capitol. in Macrin. cap. 12. conf. Decimatio, in DECEM.

VIGESIES, Idem quod Vicies. Apul. de Dogm. Plat. p. 51. Elmenh. Vigefies angula fphæra.

VIGIES, pro Vicies. Mart. Capell. 6. p. 194. Umbra vigies quater complicata.

VICIES, Adv. [εἰκοσάκις] pro Vigecies. Cic. 4. Att. 2. Æftimarunt HS vicies.
Bis & vicies. Cic. 11. Att. 1.
Centies vicies duceni. Columel. lib. 5. cap. 2.

VIGESSIS, is. c. [εἰκοσάσσος] Viginti affium. Martial. lib. 12. 77.

Amphora vigeffis, modius datur ære quaterno:
Ebrius & crudus nil habet agricola.

i. e. Viginti affibus amphora venditur. Alia exemplaria habent Vicenis.

VICENNIUM, i. n. Viginti annorum fpatium. Modeftinus in l. Calcularii. D. de adminiftrat. rerum, &c. V. Expungere rationes, in EXPUNGO.

VIGINTIANGŬLUS, a, um. Adj. Apul. de Dogm. Plat. p. 52. Elmenh. Forma octangula & vigintiangula.

VIGINTIVĬRI, [οἱ εἴκοσι] Nomen magiftratus apud Romanos, ut Triumviri. Cic. 2. Att. 6. Ubi nemo fit præter me, qui quenquam ex vigintiviris unum effe falvum velit. Erant autem hi a C. Cæfare, agro Campano dividundo creati. V. not. Græv. in locum.

VIGINTIVIRĀTUS, ûs. m. Munus quoddam in republica gubernanda, cui qui præerant, vigintiviri dicebantur. Salluft. Utque munere capeffendo vigintiviratus folveretur. Viginti autem viri erant, ut hoc declaretur, Triumviri capitales, Triumviri monetales, & Quatuorviri curatores viarum urbis, & Decemviri, qui haftam centumviralem cogebant. Dio lib. 53. hujus rei auctor eft, cujus auctoritate freti, hoc de vigintiviris affirmare non temere, tutoque poffumus. Monuit Turneb. Adverf. 2. 25. V. Cic. 9. Att. 2. & Tacit. 3. Ann. 29. V. Lex. Pitifc.

VIGOR, ōris. V. VIGEO.

V I L

VILIC. Villicus.

VĪLIS, [εὔωνος, Gl. L. G. & G. L. εὐτελὴς, G. L.] Quod parum valet. Plaut. Trin. 1. 2. 10.

Neque quicquam hic vile nunc eft, nifi mores mali.

[Pro Abundanti hic pofitum.
Vile, dicitur Quod parvo pretio emitur. Cic. 5. Verr. 195. Frumentum, quoniam vilius erat, ne emiffes.
Pretiofus & Vilis contraria. Cic. 2. de Finib. 19. Non minor, inquit, voluptas percipitur ex viliffimis rebus, quam ex pretiofiffimis.
Levis & vilis. Cic. 1. Q. frat. 1. Semper eos putavi, fi vulgares effent, viles, fi temporis caufa conftituerentur, leves.
Vulgare & vile. Cic. pro Rofc. Amer. 71. Nihil tam vile, neque tam vulgare eft, cujus, &c.
Quotidie nos ipfa natura admonet, quam paucis, quam parvis rebus egeat, quam vilibus. Cic. 5. Tufc. 102.
Habere vile aliquid, Parvi facere. Salluft. in Catil. cap. 16.
Alimenta vilia. Ovid. 5. Trift. 8. 13.
Annona vilis amicorum eft, bonis ubi quid deeft. Facile poffunt haberi amici, quibus multa defunt. Acron. Hor. 1. Epift. 12. 24.
Aqua vilis. Propert. lib. 3. 15. 18.
Aqua rerum viliffima. Hor. 1. Serm. 5. 88.
Ova vilia. Hor. 2. Serm. 2. 45.
Pretium non vile. Martial. lib. 1. 77.

O mihi curarum pretium non vile mearum.

Pretium non vile laboris. Ovid. 18. Epift. 163.
Servulus vilis. Cic. 3. Off. 89. Quærit, fi in mari jactura facienda fit, equine pretiofi potius jacturam faciat, an fervuli vilis.
Supellex vilis. Virg. 1. Georg. 165.
Veftis vilifque vetufque. Ovid. 8. Met. 859.
Gratia vilis. Ovid. 2. de Arte Am. 29.
Honor meus vilis vobis. Cic. pro Flacc. 103.
Honos vilis ftudiis. Stat. 5. Silv. 3. 33.
Oratio vilis, cui opponitur Accurata. Quintil. lib. 8. cap. 3.
Virtus vilior alga. Hor. 2. Serm. 5. 8.

Et genus, & virtus, nifi cum re, vilior alga eft.

Projecta vilior alga. Virg. 7. Ecl. 42.
Vile, pro Abundanti. Virg. 1. Georg. 227.

Si vero viciamque feres, vilemque fafelum.

Servius; Vilem, Abundantem: nam omne quod abundat, vile eft. Ibid. 274.

Sæpe oleo tardi coftas agitator afelli,
Vilibus aut onerat pomis.

Vili, Ablativus, feu Vile, ut in Gloff. [εὐώνως, Gl. G. L.] verbis pretii folet addi. Plaut. Epid. 1. 1. 49.

Quid iftanc, quam emit, quanti eam emit? T. vili.

Martial. 12. 67.

Inftructam vili vendis, Amene, domum.

Compar. [εὐτελέστερος, Gl. G. L.] Hor. 1. Epift. 1. 52.

Vilius eft auro argentum, virtutibus aurum.

Iftoc vilius. Ter. Adelph. 5. 9. 14.

Tu tuum officium facies, atque huic aliquid paululum præ manu
Dederis, unde utatur: reddet tibi cito M. iftoc vilius.

Ubi Donatus, Quafi, nihil minus. Negatio enim eft floccum oftendentis, aut quid tale: cum ἐλλείψει, qua fubauditur Quicquam, & Non dabo.
Superl. [εὐωνότατος, Gl. L. G.] Pars viliffima rerum, opes. Lucan. lib. 3. 120.

VILĬTER, Adv. [εὐτελῶς] Apul. 1. Florid. p. 344. Elmenh. Viliter femet ipfum colere, fui contemptus eft.
Compar. [εὐτελεστέρως, Gl. G. L.] Plaut. Curc. 2. 1. 28. Venire poteris inteftinis vilius.
Superl. [εὐτελέστατα] Plin. lib. 18. cap. 6. Quicquid per afellum fieri poteft, viliffime conftat.

VILISSIMO, Idem. Scævola, Si fifco aliquid debebatur, & res ftipulatoris viliffimo diftracta eft, &c. Budæus.

VILĬTAS, ātis. f. [εὐωνία, Gl. L. G. & G. L. εὐτέλεια, G. L.] cui opponitur Caritas. Cic. pro Lege Manil. 44. Tanta repente vilitas annonæ, ex fumma inopia & caritate rei frumentariæ confecuta eft, unius fpe & nomine, quantam vix ex fumma ubertate agrorum diuturna pax efficere potuiffet. Idem pro Domo 15. Subito illo ipfo die cariffimam annonam nec opinata vilitas confecuta eft.
Vilitas fui. Curt. lib. 5. 9. 7. Sæpe tædio laboris ad vilitatem fui compelluntur ignavi. i. e. Ad defpicientiam vitæ fuæ. [Hic Vilitas eft τὸ εὐκαταφρόνητον. C. Mucius apud Liv. 2. 12. Ut fentias, quam vile corpus fit iis, qui magnam gloriam vident.

Vilitas & Utilitas ſæpe a librariis confundi, docet Burm. ad Quintil. 5. 7. p. 382.

VILESCO, [εὐωνίζομαι] ĕre. Vile fieri. Avien. in Arat. v. 318.

At poſtquam argento deformis viluit ætas. Hinc Evileſco, apud Suetonium. 9. V.

VILO, [εὐτελίζω] āre. Gloſſ. Græcolat.

VILĬTO, āre. Vilem facio, ut Nonius ait, 2. 896. Turpil. Lindia, Quin moneam, quin clamem, & querar tua vitia, quæ te vilitant.

VILĬFĬCO, āre. ut, Vilificare mulierem. Hieron. in Eſaj.

VILĬPENDO, ĕre. Plaut. Truc. 2. 6. 58. Etiamnum me vilipendit.

VILLA, æ. f. [ἔπαυλις, ὀνοίκιον, Gl. L. G. κώμη, G. L.] Domus extra urbem ædificata, caſa agreſtis, & ſuburbana domus. Plin. lib. 18. cap. 6. Modus hic probatur, ut neque fundus villam quærat, neque villa fundum. Villæ deſcriptionem habes in epiſtolis Plinii 2. 17. & 5. 6. conf. eundem de generibus villarum 3. 19.

Villa dicta eſt (inquit Varro de R. R. lib. 1. cap. 2.) quod a villico in eam convehuntur fructus, & evehuntur, quum veneunt.

Frumenta aut in agris, aut in villis ſunt. Cic 10. Fam. 33.

Otium domus eſt, quæ nulli mearum villarum cedat. Cic. 6. Fam. 18.

Aqua non longe a villa belle ſane fluens. Cic. 3. Q. frat. 1.

Anſer erat minimæ cuſtodia villæ. Ovid. 8. Met. 684.

Culmina villarum fumant. Virg. 1. Ecl. 83.

Aperta villa. Cic. 2. Q. frat. 9. Hominem infirmum in villam apertam, ac ne rudem quidem etiam nunc invitare nolui.

Minuſcula villa. V. Minor, in PARVUS.

Optima villa. Cic. pro Roſc. Com. 13. Tum erat ager incultus, ſine tecto: nunc eſt cultiſſimus, cum optima villa.

Parva villa. Cic 2. de Legib. 3. Hoc ipſo in loco cum avus viveret, & antiquo more parva eſſet villa, ut illa Curiana in Sabinis.

Pleniſſima villa, Populoſa. Hor. 1. Serm. 5. 50.

Suburbana villa Catull. ad Fundum, 42. 7.

Eſſe in agro, & ali ad villam. Cic. pro Roſc. Amer. 44.

Contexere villas. V. CONTEXO.

Incluſæ in paucis villis. V. INCLUDO.

Villam Columella 1. 6. pr. tripartito diſtribuit, partem unam urbanam, ruſticam alteram, & tertiam fructuariam appellans. Budæus.

Ruſtica villa, eſt ea pars villæ, quam villicus, colonus, vel vinitor, vel arborator habitandam ſibi obtinet, & familiæ villaticæ, atque inſtrumento omni ruſtico condendo aut continendo.

Villa urbana, quæ & Prætorium dicitur, ea pars eſt, quam dominus ſibi recepit: itaque quia elegantius, amœniuſque ædificari ſolet & inſtrui, ideo urbana vocatur, quaſi urbani nitoris, & elegantiæ plus quam ruſticæ. Varro lib. 1. de R. R. cap. 13. Fructuoſior eſt certe fundus propter ædificia, ſi potius ad antiquorum diligentiam, quam ad horum luxuriam dirigas ædificationem. Illi enim faciebant ad fructuum rationem, hi faciunt ad libidines indomitas. Itaque illorum villæ ruſticæ erant majoris, quam urbanæ, quæ nunc ſunt pleræque contra.

Villa publica, erat Locus in Campo Martio, ubi cenſus agebatur. V. Liv. 4. 22. extr.

VILLŬLA, æ. f. dimin. [ἐπαύλιον, κωμίδιον, Gl. G. L.] Cic. 8. Att. 9. Ego Arpini volo eſſe pridie Calen. deinde circum villulas noſtras errare. Eidem 12. 27. Villula ſordida & valde puſilla. Catul. ad Furium, 24. 1.

Proxima Campano villula. Hor. 1. Serm. 5. 45.

VILLĀNUS, i. m. [ἀγροικικὸς] Villani (inquit Budæus) dicuntur, quod villæ (unde villici dicti) aſcripti, & colonariæ conditioni addicti, aut ipſi ſint, aut eorum majores fuerint, quarum rerum veſtigia non obſcura multis in locis exſtant: quod tamen nomen loquentium inſcitia in contumeliam jam vertit. Villanum enim & Vilem vernacula ſimplicitas confundit.

VILLATĬCUS, a, um. Adj. [ἀγροικικὸς] Quod ad villam pertinet. unde Villatica paſtio, dicitur Alimentum quod pertinet ad animalia quæ ruri nutriuntur, ut puta, pecudes, aves, piſces. Sic dicitur Villaticus canis, Qui in villa tenetur. Columel. lib. 7. cap. 12.

Ales villatica, quæ in villa paſcitur. Plin. lib. 23. cap. 1. Ajunt, ſi quis villam ea tinxerit, fugere accipitres, tutaſque fieri villaticas alites.

VILLĀRIS, e. Adj. [ἀγροικικὸς] Idem quod Villaticus. Plin. lib. 10. cap. 41. Villaribus gallinis & religio ineſt.

VILLĬCUS, vel VILĬCUS, i. m. uno enim L ſæpe ſcribitur, [οἰκονόμος, ὀνοικολόγος, καὶ ὁ κατὰ ἀγρὸν οἰκονομῶν, Gl. L. G. οἰκονόμος, ὁ ἐπὶ τῆς κώμης, G. L.] Villæ gubernator: vel Qui præeſt pago, & totius rei ruſticæ curam habet. Varro de R. R. 1. 2. Villicus agri colendi cauſa conſtitutus, atque appellatus a villa. Columel. lib. 11. Villicus ſemper caveat ne improvidus ab opere vincatur. Hor. 1. Epiſt. 14. 15.

Nunc urbem, & ludos, & balnea villicus optas.

Villicus quid a Colono differat, V. Colonus, in COLO.

Si mandandum aliquid procuratori de agricultura, aut imperandum villico ſit. Cic. 1. de Orat. 249.

Silvarum & agelli villicus. Hor. 1. Epiſt. 14. 1.

Dominus villico delectatur. Cic. 5. Verr. 119.

Cuſtos ac villicus. Cic. 5. Verr. 119. Putat ſe bonum in arationibus, fructibuſque ſuis habuiſſe cuſtodem ac villicum.

Villicus procurator. Cic. 14. Att. 17. Quum Piliæ noſtræ villam ad Lucrinum, villicoſque procuratores tradidiſſem. [Ubi videtur Adj.

Villicus non tantum ruſticarum, ſed etiam aliarum rerum Procurator, per Translationem dicitur. ut,

Ærarii villicus. Tibul. 4. 14. 1.

Urbis villicus. Juvenal. 4. Sat. 77.

VILLĬCA, æ. f. [οἰκονόμου γυνὴ] Uxor villici. Columel. lib. 12. cap. 1. Nec tamen inſtituendo villicam, domeſticarum rerum villico remittimus curam, ſed tantummodo laborem ejus, adjutrice data, levamus. Martial. lib. 1. 56.

Pinguis inæquales onerat cui villica menſas.

VILLĬCO, [οἰκονομῶ, Gl. G. L.] āre. & VILLICOR, āri. depon. Villici munere fungi. vel In villam animi cauſa ſecedere. Pomponius Ergaſtulo, Longe ab urbe villicari, quo herus rarenter venit, non villicari, ſed dominari, mea eſt ſententia. Afranius Suſpecta, In Arpinos jam quantum potes explodam hominem ut villicetur. Plin. lib. 18. cap. 6. Exercituſque ducebant Senatu illis villicante.

VILLICĀTIO, ōnis. f. [οἰκονομία] Ruſtica negotiatio, vel villæ diſpenſatio. Columel. lib. 11. cap. 1. Qui ſuſceperit officium villicationis.

VILLĬCO, ōnis. m. [ἐπιστάτης] Idem quod Villicus, vel præfectus villicationis; ut eſt apud Apulejum in Apologia p. 329. Elmenh. qui & Epiſtates dicitur.

VILLUM, V. VINUM.

VILLUS, i. m. [μαλλὸς, Gl. L. G. & G. L.] Pilus. Martial. lib. 14. 136.

Calfaciunt villi pallia veſtra mei. Cic. 2. de Nat. Deor. 121. Quarum animantium aliæ coriis tectæ ſunt, aliæ villis veſtitæ, aliæ ſpinis hirſutæ. Ovid. 3. Met. 218. de Canibus venaticis,

Et niveis Leucon, & villis Aſbolus atris.

Albentes villi. Ovid. 11. Met. 176.

Mollibus villis albi greges. Virg. 3. Georg. 386.

Udis villis merſatur aries. Virg. 3. Georg. 456.

Conficere & contexere villos ovium. Cic. 2. de Nat. Deor. 158. Quid enim oves aliud afferunt, niſi ut earum villis confectis atque contextis, homines veſtiantur?

Solutis villis mantile, i. e. Cirris. Ovid. 4. Faſt. 933.

Tonſis villis mantilia. Virg. 4. Georg. 377.

Cani villi arborum. V. CANUS.

VILLŌSUS, a, um. Adj. [μαλλωτὸς, Gl. L. G. & G. L.] Villis plenus.

Cauda villoſa. Plin. lib. 7. cap. 2. Et lib. 8. cap. 38.

Genua villoſa. Plin. lib. 12. cap. 17.

Guttura villoſa colubris. Ovid. 10. Met. 21.

Pectus villoſum. Columel. lib. 7. cap. 12. Nigris vel glaucis oculis acri lumine radiantibus, amplo villoſoque pectore. Virg. 8. Æn. 266.

Pelles villoſæ. Ovid. 12. Met. 319.

Terga villoſa leonis. Sil. lib. 16. 452.

Urſa villoſa. Ovid. 13. Met. 836.

Veſte villoſa tegere corpus. Tibul. lib. 2. 3. 82.

Radice villoſa arbor, quæ & capillaris dicitur. Plin. lib. 12. cap. 32.

V I M

VĪMEN, ĭnis. n. [λύγος, Gl. L. G. & G. L. οἰσύα, L. G.] Omne virgultum molle, & ad ligandum aptum, quaſi vincimen, vel a Viendo, ut in ea voce dictum. Columel. lib. 4. cap. 30. Nec refert cujus generis vimen feras, dum ſit lentiſſimum. Cæſ. 6. Bell. Gall. 16. Alii immani magnitudine ſimulacra habent: contexta viminibus membra vivis hominibus complent.

Vimina fiunt ex populorum virgis, ulmi, & ſanguineorum fruticum, & betulæ, & vitis, & coryli intortæ, & ſalicis, quæ principatum obtinent. Columel. lib. 4. cap. 13. Si viminibus ſalicis aut ulmi ligaveris. Sic lib. 9. cap. 151.

Denſius vimine ſpecus. Ovid. 3. Met. 29.

Fecundæ viminibus ſalices. Virg. 2. Georg. 446.

Feneſtræ factæ viminibus raris. Varro 3. de R. R. cap. 9.

Actæum vimen, Atticum, nam Attica regio prius Actæa dicebatur ab Actæo, qui primus Athenis regnavit. Ovid. 2. Met. 554.

Aſpera ruſci vimina. Virg. 2. Georg. 414.

Breve vimen. Martial. lib. 4. 89.

Fruticoſa vimina. Ovid. 6. Met. 345.

Lentum vimen, Molle & flexuoſum. Virg. 3. Æn. 31.

Lento vimine texta alvearia. Virg. 4. Georg. 34.

Querno vimine texunt crates. Virg. 11. Æn. 65.

Spiſſo vimine quali. Virg. 2. Georg. 241.

Detexere aliquid viminibus. Virg. 2. Ecl. 72.

VIMENTUM, i. n. Idem. Tacit. 12. Ann. 16. Mœnia, non ſaxo, ſed cratibus & vimentis, ac media humo, adverſum irrumpentes invalida erant.

VIMINĒTUM, i. n. Locus viminibus conſitus. Varro de L. L. 4. 8.

VIMĬNEUS, a, um. Adj. [οἰσύϊνος] Quod eſt ex vimine: ut, Vaſa viminea. Plaut. Epid. 1. 1. 26.

Crates vimineæ. Virg. 1. Georg. 95.

Faſces viminei virgarum. Plaut. Epid. 1. 1. 26.

Vimineos qualos ſuperimponant. Columel. lib. 8. cap. 3.

Viminea tegumenta. Cæſ. 3. Bell. Civil. cap. 63.

VIMINĀLIS, e. Adj. [οἰσυοφόρος] Quod eſt ad ligandum aptum, ſeu Quod pertinet ad vimina. Plin. lib. 17. cap. 20. Hæc eſt viminalium cultura.

Salices viminales. Columel. lib. 4. cap. 30.

Collis viminalis dictus eſt Romæ, quod ibi viminum ſilva fuit. Plin. lib. 17. cap. 1. In colle Viminali C. Aquilii.

V I N

VIN. Vinalia.

VIN, pro Viſne, Vide quæ notavi in VOLO. H. St.

VINACEUS, VINARIUS. V. VINUM.

VINCA, æ. f. Herba a vinciendo dicta. Plin. 2. Epiſt. 17. Adjacet geſtationi interiore circuitu vinca tenera & umbroſa, nudiſque etiam pedibus mollis & cedens. Ubi corrupte legitur Vinea, facili lapſu litteræ C in E.

Vincapervinca. Plin. lib. 21. cap. 11. Vincapervinca ſemper viret, in modum lineæ foliis geniculatim circumdata.

VINCIO, vinxi, vinctum, [δεσμῶ, Gl. G. L.] īre. Conſtringere. Virg. 1. Æn. 341.

Purpureoque alte ſuras vincire cothurno. Plaut. Men. 1. 1. 3.

Homines captivos qui catenis vinciunt.

Vinctum & conſtrictum aliquem alicui tradere. Cic. pro Domo 23. Tu liberos populos L. Piſoni vinctos conſtrictoſque tradidiſti.

Aliquem catenis vincire. Ovid. 15. Met. 601.

Comas vitta vinxi. Propert. lib. 4. 12. 34.

Lacertos vincire auro. Tibul. lib. 1. 9. 70.

Tempora vincire floribus, Coronare. Acron. Hor. 4. Carm. 1. 32.

Lino vincire. Celſ. lib. 7. cap. 19.

Guttura alicujus vincire. Ovid. 10. Met. 22.

Manus vinxerat poſt terga Virg. 11. Æn. 81.

Linguas hoſtiles vincire. Ovid. 2. Faſt. 581.

Mentem vincire Lyæo. Propert. lib. 3. 5. 21.

Dolia vincire plumbo. Cato R. R. cap. 39.

Locum præſidiis vincire, pro Tenere. Cic. 7. Att. 17. Cæſarem quidem

L. Cæſare cum mandatis de pace miſſo, tamen ajunt acerrime delectum habere, loca occupare, vincire præſidiis.
Cuſtodiis amicorum vinciri & conſtringi. Cic. 2. Tuſc. 48. Si turpiſſime ſe illa pars animi geret, quam dixi eſſe mollem, ſi ſe lamentis muliebriter, lacrimiſque dedet, vinciatur, & conſtringatur amicorum propinquorumque cuſtodiis.
Fœdere certo vinciri. Propert. lib. 3. 20. 21.
Legibus vincire. Cic. pro Marcell. 24. Omnia quæ delapſa jam fluxerunt ſeveris legibus vincienda ſunt.
Numeris vincire membra orationis. Cic. 3. de Orat. 188. Sæpe carpenda membris minutioribus oratio eſt, quæ tamen ipſa membra ſunt numeris vincienda.
VINCIENS, entis. Partic. Apul. Apol. 1. p. 132. Venus corpora complexu vinciens.
VINCTUS, a, um. Partic. [δεδεμένος, Gl. L. G. & G. L.] Conſtrictus.
Vinctus & aſtrictus. Cic. 6. Verr. 96.
Vinctum & Diſſolutum, contraria. Cic. in Orat. 195. Alterum eſt minus vinctum, ut de induſtria factum appareat: alterum nimis diſſolutum, ut pervagatum ac vulgare videatur.
Aſpicite religatum aſperis vinctumque ſaxis. Cic. 2. Tuſc. 3.
Trâdere alicui aliquem vinctum. Cic. 5. Verr. 37. Translate.
Nexu vincti. V. NECTO.
Nodis ahenis vinctus poſt tergum. Virg. 1. Æn. 299.
Vincta amicitia inter aliquos. Plaut. Ciſtel. 1. 1. 27.
Caput lauro vinctus. Ovid. 11. Met. 165.
Fides vincta teſte numine, Jurejurando obligata. Ovid. 20. Epiſt. 212.
Ille Juppiter, cujus nomine majores noſtri vinctam teſtimoniorum fidem eſſe voluerunt. Pro M. Fontejo 222. edit. Lamb. Pro Vinctam, quod affert Faërnus ex vet. vulgo Sanctam. H. St. V. not. Græv. & ſupra Sanctus in SANCIO. Exſtant autem hæc Pro Font. 20.
Foſſor compede vinctus. Ovid. 4. Triſt. 1. 5.
Orbes vincti inter ſe. Cic. in Arat. 243.
Pectore vincto virgo, i. e. Tenui & gracili. Ter. Eun. 2. 3. 22.

— quas matres ſtudent
Demiſſis humeris eſſe, vincto pectore, ut graciles fient.

Præcordia vincta ferro. V. PRÆCORDIA.
Vinctus, pro Coacto. Hor. 2. Serm. 7. 30.

— ſi nuſquam es forte vocatus
Ad cœnam, laudas ſecurum olus: ac velut uſque
Vinctus eas: ita te felicem dicis, &c.

i. e. Quaſi ad alienam cœnam ſemper eas coactus. [Quaſi non tuis pedibus ſolutus & liber eas, ſed vinctus & conſtrictus traharis.
VINCTUS, i, m. [δέσμιος, Gl. G. L.] pro Servo & compedito. In compedibus enim vincti ſervi ad agriculturam deſtinabantur. Plin. 3. Epiſt. 19. Nam nec ipſe uſquam vinctos habeo, &c.
VINCTŪRUS, a, um. Partic. Virg. 2. Georg. 94.

— tenuiſque lageos
Tentatura pedes olim, vincturaque linguam.

VINCTIO, ōnis. f. Arnob. lib. 2. Adverſ. gent. Neque eſſe omnino diſſolutionis expertes: ſed voluntate Dei regis ac principis vinctione in perpetua contineri. conf. Cic. 2. Tuſc. 72.
VINCTUS, ûs. m. [δεσμὸς] Ligamen. Varr. 1. de R. R. cap. 8. Et vindemia facta, denique diſcat pendere in palmam aut funiculo, aut vinctu, quod antiqui vocabant ceſtum.
VINCTOR, ōris. m. Qui vincit. Arnob. lib. 6. p. 199. Phidias ſciebat, aurum fuiſſe, lapides atque oſſa informia, diſparata, confuſaque, ſeque horum omnium congregatorem atque vinctorem.
VINCTŪRA, æ. f. Plin. lib. 16. cap. 37. Pariuntque baltheo corticis vincula: & aliæ virgas ſequacis ad victuras lentitiæ. De ſalicibus.
VINCEUS, a, um. Adj. fictum a Plaut. Stich. 4. 7. 55. Potione vincea onerabo gulam. Ubi Turneb. lepide Laqueum vocat Potionem vinceam.
VINCŬLUM, i. n. [δεσμὸς, Gl. L. G. & G. L.] Ligamen. Dicimus & VINCLUM, i. per ſyncopen. Pl. Vincula, [δεσμὰ, Gl. L. G.] Columel. lib. 3. Salix humida loca deſiderat, geniſta etiam ſicca, utræque tamen circa vineam ſeruntur, quum palmitibus idonea præbent vincula.
Digitorum vincula. Ovid. 9. Met. 77.
Juncea vincula. Ovid. 4. Faſt. 870.
Linea vincula. Virg. 5. Æn. 510.
Roſeum vinculum, i. e. Corona. Senec. Med. v. 50.
Spinea vincula. Ovid. 2. Met. 790.
Stuppea vincla. Stat. 3. Silv. 2. 27.
Arcta vincula. Virg. 2. Æn. 147.
Fabrilia vincula. Ovid. 1. Amor. 9. 39.
Immania vincula. Valer. 7. Argon. 593.
Irreſoluta vincula. Ovid. 1. de Pont. 2. 22.
Tenacia vincla. Virg. 4. Georg. 412.
Abducere vincula ab aliquo loco. V. ABDUCO.
Abrumpere vincula alicui. Hor. 4. Carm. 7. 28.
Abdere manus alicujus in vincla. Ovid. 1. Amor. 7. 1.
Adhibere vincula captis. Ovid. 3. Faſt. 293.
Adimere vincula canibus. Ovid. 8. Met. 332.
Aptare vincula collo. Ovid. 10, Met. 381.
Arcebant vincula palmas. Virg. 2. Æn. 406.
Aſtringere vincula. Ovid. 11. Met. 75.
Capere aliquem vinclis. Virg. 4. Georg. 396.
Circumdare vincula collo. Ovid. 1. Met. 631.
Conjicere in vincula. V. CONJICIO.
Conſtricta corpora vinculis. Cic. 1. de Orat. 226. Si corpora capta ſint armis, aut conſtricta vinculis, tamen ſuum jus, &c.
Contendere vincla. V. CONTENDO.
Copulare vinculo. V. COPULO.
Demere alicui vincula. Ovid. 3. Faſt. 320.
Demere vincla pedibus. Ovid. 3. Met. 168. Calceamenta ſolvere.
Dilaniare vincula. Ovid. 10. Met. 387.
Effugere vincula. Hor. 2. Serm. 3. 71.
Emittere ex vinculis. Cic. 1. Tuſc. 75.
Evadere vincla. Sil. lib. 7. 71.
Excidere vinclis, Evadere vincula. Virg. 4. Georg. 405.
Exuta pedem vinclis Dido. Virg. 4. Æn. 518.
Exutæ vinclis palmæ. Virg. 1. Æn. 38.

Frangere digitorum vincula. Stat. 6. Theb. 860.
Gerere vincla. Ovid. 4. Met. 680.
Impediunt firma vincula manus. Ovid. 1. Faſt. 370.
Impediri vinculis. V. IMPEDIO.
Imponere vincla, & Solvere vincla, contraria. Propert. lib. 3. 20. 23.
Impoſita capiti vincla, Corona, diadema, vel ſimile quippiam. Senec. Thyeſt. 6. Impoſita capiti vincla venerando gere.
Indere vincula. Tacit. 15. Ann. 56.
Injicere vincula. V. INJICIO.
Innectere vincla gutturi. Hor. Epod. 17. 72.
Innectere vincula cæſis ſilvis. Lucan. lib. 2. 670.
Intendere vincula collo. V. INTENDO.
Levare vincla alicui. Virg. 2. Æn. 147.
Ligare vincla. Sil. lib. 11. 249.
Ligabantur minacia vincla collo. Ovid. 1. Met. 91.
Nectere vincula alicui. Virg. 6. Ecl. 23.
Præſtricta ſecantibus vinclis manus. Senec. Troad. 6.
Recuſantes vincla leones. Virg. 7. Æn. 16.
Rumpere vincula. Virg. 2. Æn. 134.
Solvere vincula. Ovid. 18. Epiſt. 11.
Solvere epiſtolæ vincula, i. e. Aperire epiſtolam. Nepos 4. 4. 1.
Tendere vincula alicui. Virg. 4. Georg. 399.
Tenere vinculis aliquem. Virg. 4. Georg. 405.
Teneor gravibus vinclis coercita. Ovid. 13. Epiſt. 3.
Vincula, orum. [πέδαι] Compedes, & per translationem Carcer, in quo noxii vincti ſervantur. Venulej. l. 224. D. de verb. ſignif. Vinculorum appellatione, vel privata, vel publica vincula ſignificantur: cuſtodiæ vero. tantum publica cuſtodia. Cic. 7. Verr. 17. In vincla conjectus eſt. Ibid. 78. Quid ſi aufugiſſet? ſi vincla rupiſſet?
Abripi in vincula. Cic. 6. Verr. 24.
Abſolutus vinculis. V. ABSOLVO.
Coerceri vinculis. Calliſtrat. in l. Succurritur. D. Ex quibus cauſis majores, &c.
Dicere cauſam ex vinculis. V. DICO, ĕre.
Habere in vinculis. Salluſt. in Catil. cap. 51. extr. Ipſos in vinculis habendos per municipia. Quod cap. ſeq. expreſſit, Ipſos per municipia in cuſtodiis habendos.
Mandare æternis vinculis. V. MANDO, āre.
Necare aliquem vinculis & verberibus, atque omni ſupplicio excruciatum. Cic. pro Lege Manil. 11.
Eſſe in vinculis, In carcere eſſe vinctum. Plin. lib. 7. cap. 34.
Amicitiæ vincula rumpere, Translate. Lucret. lib. 3. 83.
Tenaciſſimum vinculum ad connectendas amicitias. Plin. 4. Epiſt. 15. ad Fundanum, Quum ſit ad connectendas amicitias vel tenaciſſimum vinculum morum ſimilitudo.
Affinitatis vinculis eſſe cum aliquo conjunctum. Cic. pro Planc. 27. Eſt quidem cum illo maximis vinculis & propinquitatis & affinitatis conjunctus.
Concordiæ vincula. Cic. 2. de Finib. 117. Tollitur beneficium, tollitur gratia, quæ ſunt vincula concordiæ.
Conjunctionis vincula cum aliquo. Cic. 6. Att. 2. Dixerim me vel plurima vincla tecum ſummæ conjunctionis optare, etſi ſunt amoris arctiſſima: tantum abeſt ut ego ex eo, quo aſtricti ſumus, laxari aliquid velim.
Juris vincula. Cic. 3. de Finib. 67. Et quo modo hominum inter homines juris eſſe vincula putant, ſic homini nihil juris eſſet cum beſtiis.
Judiciorum revellere vincula. Cic. pro Cæcin 70. Qui jus civile contemnendum putat, is vincula revellit, non modo judiciorum, ſed etiam utilitatis, vitæque communis.
Legum certa vincula. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Quæſtionis vinculum. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Societatis arctiſſimum vinculum. V. ARCEO.
Connubialia vincla, Conjugium. Stat. 5. Theb. 112.
Jugalia vincla, Fœdus matrimonii. Virg 4. Æn. 59.
Jugali vinclo ſociare ſe alicui. Virg. 4. Æn. 76.
Vinculum ad. Cic. 3. Off. 115. Nullum enim vinculum ad aſtringendam fidem jurejurando majores arctius eſſe voluerunt.
Aſtrictus vinclis. Cic. 4. Acad. 61.
Aſtrictis certis legum vinculis. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Copulatus locus vinculo quæſtionis. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Habere conſtrictum in vinculis ſuis eum, qui reſponſurus eſt, dicitur cavillator ſophiſta. Quintil. lib. 7. cap. 3. p. 616. Burm.
Vincla, pro Negotiis. Hor. 1. Epiſt. 7. 67.

— ille Philippo
Excuſare laborem, & mercenaria vincla.

VINCULĀTUS, a, um. Adj. ut, Mutuo amplexu vinculati. Cæl. Aurel. Tard. 4. 8.
Roſæ decuſſatim vinculatæ. Mart. Capell. 1. p. 21.
VINCO, vīci, victum, [νικάω, Gl. L. G. & G. L.] ĕre. Superare, ſuperiorem diſcedere. Cic. 3. in Catil. 27. Mihi vivendum eſt cum illis, quos vici ac ſubegi. Idem 8. Att. 7. Malo cum Pompejo vinci, quam cum iſtis vincere.
Vinci & expugnari. Cic. in Parad. 4. Sapientis animus magnitudine conſilii, tolerantia rerum humanarum, contemptione fortunæ, virtutibus denique omnibus ut mœnibus ſeptus, vincetur & expugnabitur, qui ne civitate quidem pelli poteſt?
Vincere ac vinci vultu eodem. Liv. 7.
Vince & vale. Cic. 11. Fam. 25.
Vinci a voluptate. Cic. 1. Off. 68. Non eſt conſentaneum, qui metu non frangatur, eum frangi cupiditate: nec qui invictum ſe a labore præſtiterit, vinci a voluptate.
Bello vincere. Lucan. lib. 1. 145
Fame vinci, Expugnari. Ovid. 6. Faſt. 393.
Hoſtem miles vicit. Ovid. 2. Triſt. 49.
Amor vincitur donis. Ovid. 1. Triſt. 5.
Animum vincere. Plaut. Trin. 2. 2. 29.

Tu ſi animum viciſti potius, quam animus te, eſt quod gaudeas.

Clementia vincitur lacrimis. Ovid. 4. Triſt. 9. 3.
Omnia vincit amor. Virg. 10. Ecl. 69.
Omnia vincit animus. Ovid. 2. de Pont. 7. 75.
Omnia vincit labor. Virg. 1. Georg. 145.

Vincere, pro Obtinere. Plaut. Pers 2. 2. 33. Fatear si ita sim. s. jam abi, vicisti. Cic. pro Cluent 124. Vince deinde virum bonum fuisse Oppianicum. Ibid. 64. Si doceo non ab Avito, vinco ab Oppianico. Budæus.

Judicio vincere. Cic. pro Rosc. Com. 53. Itane vero? cognitor si fuisset tuus, quod vicisset judicio, ferres tuum. Suo nomine petiit: quod abstulit, sibi, non tibi exegit

Ratione nulla vinci. Cic 4. Tusc. 48. Sæpe enim videmus fractos pudore, qui nulla ratione vincerentur.

Sponsione vincere. Cic. pro Quint. 84. Nam quidquid est causæ, C. Aquili, quin si longe aliter possedit, quam Prætor edixit, iste ex edicto non possederit, ego sponsione vicerim?

Causa victa. Cic. pro Deiot. 23. Sed tamen cum ad Cœlium mittebat, utram causam illam victam esse nesciebat?

Crimina vincere. Martial. lib. 1. 7.

Falsa vincere veris. Lucret. lib. 4. 483.

Furorem vincere ratione. Ovid. 7. Met. 10.

Licitationem vincere. Paulus in l. Locatio, D. de publicanis. Locatio vectigalium quæ calor licitantis ultra modum solitæ conductionis inflavit, ita demum admittenda est, si fidejussores idoneos & cautiones is qui licitationem vicerit, offerre paratus sit. Alii legunt Licitatione vicerit.

Vicit sententia lenior, ut unde culpa esset orta, ibi pœna consisteret. Liv. 28. 26.

Vicimus, Vicistis, Nostra est causa, Vestra est ratio. Cic. 14. Att. 20. Cui si esse in urbe tuto licebit, vicimus. Et 3. Verr. 61. Unum ostende in tabulis aut tuis, aut patris tui emptum esse, vicisti.

Viceris. Ter. And. 5. 3. 25. Adducti qui illam civem hic dicant; viceris. Ubi Donatus, Viceris verbum est ejus, qui vix sibi extorquet ut abjiciat curam, & proprium patribus, ac familiare iratis.

Carminibus vincere aliquem, Superare, Præstare. Virg. 4. Ecl. 55.

Certamine pedum vicerat omnes. Ovid. 12. Met. 304.

Gloria vincere aliquem. Cic. pro Dejot. 12.

Moribus vincere aliquem. Propert. lib. 3. 6. 25.

Numero vincere, ætatibus, auctoritate. Cic. 11. Philipp. 39. Nunc vigent Pansæ, vigent Hirtii, vigent Cæsares filii, vigent Planci: vincunt numero, vincunt ætatibus, nimirum etiam auctoritate vincunt.

Te uno vicimus. Cic. 4. Fam. 4. Uno te vicimus, quod de Marcelli Collegæ tui salute paulo ante, quam tu, cognovimus.

Aciem vincere ferri. Plin. lib. 19. cap. 1.

Animum divitiis parem, munere vincere. Senec. de Beneficiis, lib. 1. cap. 8.

Cervum vincere cursu, vel cochleam tarditudine: In celeres & tardos dicitur. Plaut. Pœn. 3. 1. 27.

Comites cursu vincere. Ovid. 1. Trist. 10. 5.

Magnitudinem alterius rei vincere. Cic. in Somn. Scip. 8. Stellarum autem globi terræ magnitudinem facile vincebant.

Omnes officio vincere. Cic. 14. Fam. 4. Sallustius officio vincet omnes.

Viribus ramum vincere, Hærentem vi avellere. Virg. 6. Æn. 148.

Cibum vincere, Concoquere. Plin. lib. 11. cap. 53.

Difficultates locorum vincere, Superare. Cæs. 8. Bell. Gall. 41.

Exspectationem vincere, Facere præter exspectationem & spem aliorum. Cic. 2. Fam. 4. ad fin. Idem 7. Verr. 11. Exspectate facinus quam vultis improbum, vincam tamen exspectationem omnium.

Fata sua vivendo vincere. Virg. 11. Æn. 160.

Contra ego vivendo vici mea fata, superstes
Restarem ut genitor.

Ubi Servius; Vici mea fata, id est naturalem ordinem vita longiore superavi: namque hic ordo est, ut sint parentibus superstites filii.

Memoriam vicit vita istius. Cic. in Sallust. 3. Quod si vita istius memoriam vicerit, aliam, P. C. non ex oratione ejus, sed ex moribus spectare debetis.

Montes vincere ascensu, Superare. Claud. 3. Cons. Hon. 46.

Noctem vincunt funalia flammis. Virg. 1. Æn. 731.

Opinionem omnium vincere. Cic. 4. Acad. 1.

Pectora dura vincuntur molli prece. Tibul. lib. 3. 4. 76.

Se ipsum vincere. Cic. 12. Fam. 13. Quod maximus consularis maximum Consulem te ipsum vicisti, & lætamur, & mirari satis non possumus.

Virum invictum dolor vicit. Ovid. 13. Met. 386.

Cura vincendi. Ovid. 16. Epist. 79.

VINCENS, entis. Partic. Hirt. Bell. Alex. cap. 40. Legio fortiter vincentium impetum sustinuit. Adde Hor. 1 Serm. 1. 115.

VINCENDUS, a, um. Partic. [νικητέος, Gl. L. G.]

VICTUS, a, um. Partic. [ἡττηθείς] ut,

Victi & subacti populi. Cic. pro Font. 26. Aut si non poterit, M. Fabium, subscriptorem ejus, rogabimus, ut Allobrogum animos mitiget, quoniam apud illos Fabiorum nomen amplissimum: ut velint isti aut quiescere, id quod victi ac subacti solent, &c.

Galli victi silere solent; canere victores. Cic. 2. de Divin. 56.

Hostis victus terra marique. Hor. Epod. 9. 27.

Opes civitatis victæ. Cic. 7. Verr. 98. Hic primum opes ipsius civitatis victæ, comminutæ, depressæque sunt.

Terga victa dare. Ovid. 7. Met. 73.

Urbes victæ. Hor. 3. Carm. 15. 2.

Bellis victi. Stat. 12. Theb. 507.

Natura victus. Cic. 2. de Finib. 49. Itaque idem natura victus (cui obsisti non potest) dicit alio loco, &c.

Prece victus. Hor. Epod. 17. 43.

Somno victus. Liv. 9. 30.

Viribus victa virgo, Expugnato pudore a fortiore. Ovid. 1. de Arte Am. 699.

Voluptate victus. Cic. 1. de Finib. 48. Et qui suum judicium retinet, ne voluptate victi faciant id, quod sentiunt non esse faciendum.

Vulnere ingenti victus. Virg. 10. Æn. 842.

Clementia illius victa est nostro vitio. Ovid. 2. de Pont. 2. 121.

Corpora victa sopore. Ovid. 1. Fast. 420.

Femina victa dolo divûm duorum. Virg. 4. Æn. 95.

Gemitus victus. Tacit. 4. Ann. 8. Effusum in lacrimas senatum, victo gemitu, &c. Victum gemitum dixit, quia is non sufficeret amplius exprimendo affectui, quo confundebantur.

Ira victa per preces. Ovid. 1. de Pont. 7. 48.

Patientia victa vitiis. Ovid. 3. Amor. 10. 1.

Pietas victa furore. Hor. 3. Carm. 27. 35.

Pudor victus amore. Ovid. 3. Amor. 10. 29.

Reus victus. Cic. 3. Verr. 10. Ne actor quidem est is, cui reus tam nocens, tam perditus, tam victus, aut occulte surripi, aut impune eripi possit.

Victus. Virg. 9. Ecl. 5.

Nunc victi tristes, quoniam sors omnia versat,
Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hœdos.

Ubi Servius; Victi, id est impotes voti. Nam quo modo victores dicimus Voti compotes, qui quod volunt faciunt: sic victos contrario Voti impotes, qui non possunt facere quod volunt.

Victus, A proposito pristino recedens. Virg. 2. Æn. 699.

Hic vero victus genitor se tollit ad auras.

Servius.

Victus & Vinctus confunduntur a librariis. V. Drakenb. ad Sil. 6. 348.

VICTOR, ōris. m. [νικητὴς, Gl. L. G. & G. L.] Qui vicit. Cæs. 2. Bell. Gall. cap. 24. Qui ab decumana porta, ac summo jugo collis nostros victores flumen transire conspexerant.

Multa enim victori, eorum arbitrio, per quos vicit, etiam invito facienda sunt. Cic. 4. Fam. 9.

Belli victor. Stat. 9. Theb. 625.

Gentium omnium victor. Cic. in Pison. 16. Neque enim me stante & manente in urbis vigilia, neque resistente Cn. Pompejo, omnium gentium victore, &c.

Hostium victor. Hor. 1. Carm. 6. 2.

Hostium ille externorumque bellorum victor. Cic. de Arusp. Resp. 49.

Cruentus victor. Lucan lib. 5. 758.

Ferus victor. Hor. 1. Epist. 2. 156.

Violens victor. Hor. 1. Epist. 10. 37.

Currus victor, Triumphalis. Ovid. 4. Trist. 2. 47.

Victor est etiam Propositi effector, ut interpretatur Servius ad Virg. 2. Æn. 329.

— victorque Sinon incendia miscet.

V. Hor. 1. Epist. 13. 2. & Ovid. 1. Fast. 562.

VICTRIX, īcis. f. [νικήτρια] Quæ vicit. Cic. ad Brut. 10. Erat victrix Respub. cæsis Antonii copiis, ipso expulso.

Victrix filiæ, non libidinis. Cic. pro Cluent. 14. Tum vero illa, egregia ac præclara mater, palam exsultare lætitia, ac triumphare gaudio cœpit, victrix filiæ, non libidinis.

Victrix, Voti compos. Virg 7. Æn. 544.

Junonem victrix affatur voce superba.

VICTRIX, īcis. Adj. [νικηφόρος] ut, Arma victricia, pro ipsis Victoribus, & iis qui armis vicerunt. Virg. 3. Æn. 54.

Res Agamemnonias, victriciaque arma secutus,
Fas omne abrumpit.

Ubi Servius, Omnia nomina a verbo venientia, quum in OR exeunt, masculina sunt, ut Victor; quum in TRIX, feminina sunt, ut Victrix. Neutra vero non faciunt nisi tantum ex numero plurali: unde est Victricia. Sed vide infra in Solum victrix.

Athenæ victrices. Cic. 1. Tusc. 116.

Catervæ victrices. Hor. 4. Carm. 4. 63.

Dextra victrix. Ovid. 1. Fast. 335.

Lauri victrices, Quibus victores seu triumphantes coronabantur. Virg. 8. Ecl. 13.

Libido victrix. Senec. Thyest. 1.

Litteræ victrices, Victoriam nuntiantes. Cic. 5. Fam. 21. Quo autem die Cassii litteræ victrices in Senatu recitatæ sunt, id est Non. Octob. eodem meæ tumultum nuntiantes. V. Litteræ laureatæ s. l.

Manus in cæde victrix. Cic. pro Sext. 79. Quum subito manus illa Clodiana, in cæde civium jam sæpe victrix, exclamat, incitatur.

Palmæ victrices. Lucan. ad Pison. 31.

Solum victrix. Claud. de 6. Cons. Honor. v. 24.

— & certius omnia surgunt
Victrici concepta solo.

VICTŌRIA, æ. f. [νίκη, Gl. L. G. & G. L.] Plaut. Truc. 2. 2. 20. Hic sunt, quas habet victorias. Cic. a Brut. 15. Facilius in timore benigni, quam in victoria grati reperiuntur. Idem pro Lege Manil. 28. Cujus adolescentis ad scientiam rei militaris, non alienis præceptis, sed suis imperiis: non offensionibus belli, sed victoriis, non stipendiis, sed triumphis est traducta.

Victoria & triumphus. Cic. pro Muren. 12. Finem stipendiorum patris victoriam ac triumphum fuisse.

Victoria natura insolens & superba. Cic. pro Marcell. 9.

Compos victoriæ. Paterc. lib. 2. 96.

Facies victoriæ. Tacit. in Vita Agric. 38.

Clementissima victoria. Paterc. lib. 2. 86. pr. Victoria fuit clementissima, nec quisquam interemptus nisi paucissimi, & hi, qui deprecari quidem pro se non sustinerent.

Cruenta victoria. V. CRUENTUS.

Facilis victoria. Juven. 15. Sat. 48.

Adde, quod & facilis victoria de madidis &
Blæsis, atque mero titubantibus.

Immanis victoria, i. e. Valde magna. V. Facere emolumentum, in EMOLUMENTUM.

Læta victoria. Hor. 1. Serm. 1. 8.

Pulchra & spectabilis victoria. Tacit. in Vita Agric. 34.

Adipisci cruentam victoriam. Cæs. Bell. Afric. 32 Turpe sibi existimabat tot rebus gestis, tantisque exercitibus devictis, tam claris victoriis partis, a reliquis copiis adversariorum ex fuga collectis, se cruentam adeptum existimari victoriam.

Cedere victoriam. Paterc. lib. 2. 85. At illi quum pro absente dimicassent duce, ægre, summissis armis, cessere victoriam.

Cessit illi victoria. V. CEDO.

Cohonestare victoriam. V. COHONESTO.

Concedere victoriam. Tacit. 5. Ann. 18.

Concelebrare victoriam. V. CONCELEBRO.

Conclamare victoriam. V. CONCLAMO.

Consequi victoriam. Cic pro Cœl. 18. Qui cum & ex Reip. causa jam esset nihi quidem molestam, sibi tamen gloriosam victoriam consecutus.

Consistit victoria. V. CONSISTO.

Conſtituere victoriam. V. CONSTITUO.
Conſtat victoria magno detrimento, &c. Cæſ. 7. Bell. Gall. 19.
Corrupta toties victoria. Tacit. 4. Hiſt. 35.
Deferre victoriam. Liv. 5.
Differre victoriam. Liv. 23. 18. Illa cunctatio diſtuliſſe modo victoriam videri potuit: hic error vires ademiſſe ad vincendum.
Dare victoriam. Liv. 5.
Edere victoriam. Tacit. in Vit. Agric. 34.
Eripere partam victoriam ex manibus. Salluſt. in Jugurth. cap. 82. extr.
Excidit victoria e manibus. V. EXCIDO.
Exercere victoriam crudeliter. Salluſt. in Catil. cap. 38. extr. & Jug. 16.
Extorquere victoriam. Liv.
Facere victoriam. Liv. 1. 37.
Habere victoriam. Liv. Quod primum eſſet, confeſſionem ſe hoſtium habere, nequaquam pares eos eſſe ſibi, brevi & victoriam haud dubiam habiturum, nec meliore eventu eos ſecum, quam ſpe pugnaturos.
Habere victoriam in manibus. Liv. 30. 30.
Inquietare victoriam. Tacit. 3. Hiſt. 84. h. e. Inquietabant.
Interpellare victoriam. Cæſ. 3. Bell. Civil. 70.
Morari victoriam. Liv.
Naſcitur victoria. Cæſ. Bell. Alex. 76.
Oritur victoria. Cæſ. 3. Bell. Civil. 94.
Parere victoriam. Cæſ. Bell. Afric. 32.
Patrare victoriam. Tacit. 13. Ann. 41.
Portendere victoriam. Liv.
Referre victoriam ex Volſcis. Liv. 4. 10.
Reportare victoriam. Cic. pro Lege Manil. 8. Etenim adhuc ita veſtri cum illo rege contenderunt Imperatores, ut ab illo inſignia victoriæ, non victoriam reportarent.
Retinere victoriam. Salluſt. in Jugurth.
Spectare victoriam. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Stat victoria multorum ſanguine, &c. hoſti. Liv. 23. 30. Multorumque ſanguine ac vulneribus ea Pœnis victoria ſtetit.
Eſſe victoriam in manu. Salluſt. in Catil. cap. 20. Victoria nobis in manu.
Tradere victoriam. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Transferre victoriam. Cæſ. Bell. Alex. 62.
Tribuere victoriam. Cæſ. Bell. Alex. 70.
Victoria de re quacunque dicitur, quæ in certamen vel contentionem venit. Ut victoria in judicio, &c. exempla in ſuperioribus occurrunt.
Victoriam deam vetuſtas, pinnatam & aligeram pinxit, ut e cælo devolantem ad eos, quos ſuis ornare ſucceſſibus vellet; hinc Auſon. Epigr. 1. v. 2.

Tu quoque ab æthereo præpes Victoria lapſu.

Et Prudent. In Symmach. 2. 28.

Marmoreo in templo rutilas victoria pennas
Explicet, & multis ſurgat famata talentis.

Id eo ſcribit, quod aureæ & auratæ victoriæ plerumque ponerentur. Quas & quædam ſimulacra interdum ſuis manibus ſuſtinebant. Cic. 3. de Nat. Deor. 84. Idem Victoriolas aureas, & pateras, coronaſque, quæ ſimulacrorum porrectis manibus ſuſtinebantur, ſine dubitatione tollebat: eaque ſe accipere, non auferre dicebat. Puella autem formabatur, ut Prudentius ait, pennigera, pexo crine, nudo pede ſuſpenſa, ſtrophio revincta, ſinu veſtis fluitante. Ex Turnebo. [Victoriæ imagines exhibet ex nummis Oiſel. Theſau. Tab. 68. 69.
Agilis Victoria. V. AGILIS.
Velox Victoria. Hor. 1. Epiſt. 19. 64.

VICTORIŎLA, æ. f. dimin. ut, Victoriolæ aureæ. Cic. 3. de Nat. Deor. 84. V. paulo ſupra de Victoria dea.

VICTORIĀLIS, e. Adj. ut, Dies victorialis. Treb. Poll. in Gallen. cap. 3. Triumphi victoriales. Ammian. 22. 4.

VICTORIĀTUS, i. m Genus nummi. Plin. lib. 33. cap. 3. Qui nunc victoriatus appellatur, lege Clodia percuſſus eſt. Antea enim hic nummus ex Illyrico advectus, mercis loco habebatur. Eſt autem ſignatus victoria, & inde nomen. Quintil. lib. 6. cap. 4. Dicente quodam victoriato ſe uno in Sicilia quinque pedes longam murenam emiſſe. Cic. pro Font. 9. Croduni Porcium, & Numium ternos victoriatos. Vulchalone Servæum binos H-S, & victoriatos mille.

VICTORIĀTUS, a, um. Partic. Victoria partus. Tertull. adv. Gnoſt. cap. 6. Plus victoriatum eſt, quam injuriatum.

VICTORIŌSUS, a, um. Adj. [νικηφόρος, Gl. G. L.] Qui varias ſive plures victorias reportavit, qua dictione uſus Cato, teſte Gell. lib. 4. cap. 9. Superl. Vet. Inſcript. Grut. p. 179. n. 2. IVLIANVS NOBILISSIMVS AC VICTORIOSISSIMVS CAES.

VICTORIUS, a, um. Adj. ut, Crux victoria. Tertull. Apol. cap. 16. [Niſi per appoſitionem dictum.

VINCĬBĬLIS, e. Adj. [ἡττητὸς] Quod facile vincitur. Ter. Phorm. 1. 4. 48.

Juſtam illam cauſam, facilem, vincibilem, optumam.

Gravem terram, vix ulla cultura vincibilem. Columel. lib. 3. cap. 12.

VINDĔLĬCIA, æ. f. [Οὐινδελικία] Provinciæ Europæ, ſicuti a Ptolemæo lib. 3. ſcribitur. Eſt autem inter Rætiam, quam habet ab Occaſu & Noricum ab Oriente. Eam Lycius amnis diſterminat a Rætia, Enos fluvius dividit a Norico. A Septemtrione Danubio terminatur, a Meridie Alpibus ſupra Italiam extenſis. Ejus civitas inſignis fuit Auguſta Vindelicia.

VINDELĬCI, ōrum. m. [Οὐινδελικοί] Populi, de quibus diximus in dictione VANDALI. Hor. 4. Carm. 4. 7.

VINDELĬCUS, a, um. Adj. [Οὐινδελικὸς] ut,
Spolia Vindelica. Claud. de Bell. Get. 415.
Saltus Vindelici. Claud. de Bell. Get. 365.

VINDEMIA, VINDEMIALIS, VINDEMIATOR, VINDEMIATORIUS, VINDEMIO, VINDEMIOLA, VINDEMITOR, V. in VINUM.

VINDEX, ĭcis. c. [ἔκδικος, Gl. L. G. καρπιστής, G. L.] Ultor vel ultrix injuriæ. Cic. pro Flacc. 57. Quum ſpeculatur, atque obſidet Roſtra, vindex temeritatis, & moderatrix officii Curia. Et ad Brut. 17. Quid hoc mihi prodeſt, &c. ſi vindex illius mali, auctor exſtitit alterius, fundamentum & radices habituri altiores, ſi patiamur?
Oppreſſor & vindex dominationis. Cic. ad Brut. 16. Petitur ut vindices atque oppreſſores dominationis ſalvi ſint?
Ultor & vindex. Columel. lib. 7. cap. 12. de cane.
Facinorum & ſceleris ſpeculator & vindex. Cic. 3. de Nat. Deor. 46. Furiæ, deæ ſunt ſpeculatrices, credo, & vindices & facinorum & ſceleris.

Fraudis avaræ vindex. Hor. 4. Carm. 9. 37.
Linguæ magnæ vindex, Vindex ſuperbiæ. Hor. 4. Carm. 6. 2.
Nefariorum carcer vindex. Cic. 2. in Catil. 27.
Scelerum vindex. Lucan. lib. 9. 17.
Juſtiſſimus vindex. Ovid. 3. de Arte Am. 323.
Vindex æris alieni, Defenſor, & aſſertor pecuniæ creditæ. Cic. 2. Att. 16. Tuſculanum & Pompejanum valde me delectant, niſi quod me illum ipſum vindicem æris alieni, ære, non Corinthio, ſed hoc circumforaneo obruerunt. Conjuratio Catilinæ propter æs alienum facta eſt, odio maxime creditorum; recte igitur vindex, & ſervator creditorum Cicero, quia conjuratos occiderat.
Vindex honori alicujus. Plaut. Trin. 3. 2. 18.

Atque honori poſterorum tuorum ut vindex fieres.

Quod eſt, Eorum honorem contaminares & violares, & tolleres. Quod ſumptum ab his, qui quid vindicant ſuumque aſſerunt, & manum injiciunt, proindeque alteri auferunt: niſi quis Honori vindex fieres, exponat honorem manumitteres & liberares, ne tuis, tanquam addictus, ſerviret, & in familia eſſet: qui ſenſus in Plauto nec inſulſus eſt, nec a ſignificatione alienus. Turnebus. Al. Vibex. V. Gronov. not.
Libertatis noſtræ exſtitiſti tu vindex. Cic. ad Octav.
Vindex & Judex ſæpe confunduntur. V. Drakenb. ad Sil. 2. 456.

VINDEX, ĭcis. Adj. ut,
Pœna vindex. Catul. Argon. 59. 191.
Vires vindices. Ovid. 9. Epiſt. 13.

VINDĬCIÆ, ārum. f. [ἐκδικήσεις, καρπιστεῖαι, ἐλευθερίαι ἐκδικία, Gl. L. G.] Feſtus, Vindiciæ appellantur res eæ, de quibus controverſia eſt: de quibus Cincius ſic ait, Vindiciæ olim dicebantur quæ ex fundo ſumptæ, in jus allatæ erant. Servius Sulpicius vindiciam eſſe ait, ab eo quod vindicantur res ex controverſia. Hactenus Feſtus. Vindiciæ, id eſt ſententiæ, ut dicunt aliqui, aut verius aſſertiones rei & adjudicationes, ut loquuntur: ubi neſcit judex ſi duo ſint, utrius ſit: vel, ſi ſint plures, cujus. Nihil namque aliud eſt vindicia, quam aſſertio: quæ ſi a ſervitute eſt in libertatem, dicitur Vindicia ſecundum libertatem: ſi vero a libertate in ſervitutem, dicitur Vindicia ſecundum ſervitutem pronuntiari. Unde Prætor dicitur decernere vindicias ſecundum libertatem, quando in libertatem aſſerit. Item dicitur dare vindicias ſecundum ſervitutem, quando pronuntiat aſſertionem ejuſmodi. Hæc vero omnia latiſſime declarat Budæus, his verbis, Ut autem ad vindicias veniamus. Liv. 3. 44. de filia Virginii loquens, ita inquit, Hanc, virginem adultam, forma excellentem, Appius amore ardens, pretio ac ſpe pellicere adortus, poſtquam omnia pudore ſepta animadverterat, ad crudelem ſuperbamque vim animum convertit; Marco Claudio clienti negotium dedit, ut virginem in ſervitutem aſſereret: neque cederet ſecundum libertatem poſtulantibus vindicias: quod pater puellæ abeſſet, locum injuriæ eſſe ratus. Item paulo poſt, Advocati puellæ, quum Virginium Reipub. cauſa dixiſſent abeſſe, biduo affuturum ſi nuntiatum ei ſit, iniquum eſſe abſentem de liberis dimicare; poſtulant ut rem integram in patris adventum differat, lege ab ipſo lata vindicias det ſecundum libertatem. Vindicias ſecundum libertatem dare, & Livius & Pomponius intellexerunt decernere; ut interim, dum pater puellæ arceſſitur, dumque ipſa ſtatus ſui quæſtionem patitur, in poſſeſſione ipſa ſui ac libertatis eſſet. Ut, vindicias poſtulare ſecundum libertatem pro eo quod eſt Poſtulare ut interim libertate potiretur. Quod autem ſequitur de Bruto, qui vindicias ſecundum libertatem dixiſſet in perſona Vindicis Vitelliorum ſervi, Vindicii, non Vindicis legendum eſt, ex eodem Liv. 2. 5. extr. Præmium, inquit, indici pecunia ex ærario, libertas & civitas data. Ille primum dicitur vindicta liberatus: quidam vindictæ quoque nomen ab illo tractum putant, Vindicio ipſi nomen fuiſſe. Poſt illum, ſervatum ut qui ita liberati eſſent, in civitatem accepti viderentur. Itidem Plutarchus in Publicola. Vindiciarum nomen, non a Vindicio, ut Accurſius putavit, ſed a vindicando tractum eſt: id quod ex Livio 3. 46. intelligi ſatis poteſt, Appius, inquit, quum virginem non defendi ab Icilio, ſed inquietum hominem locum ſeditionis quærere diceret, non præbiturum ſe illi eo die materiam, jus eo die ſe non dicturum, neque decretum interpoſiturum, a M. Claudio petiturum ut decederet jure ſuo, vindicarique puellam in poſterum diem pateretur. Vindicari puellam Livius pro Vindicias puellæ ſecundum libertatem dari dixit, hoc eſt aſſeri interim in libertatem, & in poſſeſſione libertatis eſſe uſque in poſterum diem. Idem paulo poſt, Ita vindicatur Virginia ſpondentibus propinquis. Hactenus Budæus.
Nunc ſubjiciam verba Aſconii Pediani in 3. Verr. Ciceronis: Lis vindiciarum eſt, inquit, quum litigatur de ea re apud Prætorem, cujus incertum eſt, quis debeat eſſe poſſeſſor, & ideo qui eam tenet, ſatiſdat pro præde litis vindiciarum adverſario ſuo, quo illi ſatisfaciat nihil ſe deterius in poſſeſſione facturum, de qua jurgium eſſet, rurſus ſponſione ipſe provocatus ab adverſario certæ pecuniæ aut æſtimationis, quam amittat ni ſua ſit hæreditas, de qua contendit. Cic. 3. Verr. 115. Si habuiſſet, inquit, iſte edictum, quod ante iſtum & poſtea omnes habuerunt Prætores, poſſeſſio Minuciæ genti eſſet data. Si quis teſtamento ſe hæredem eſſe arbitraretur quod tum non exſtaret, lege ageret in hæreditatem: aut prædes litis vindiciarum, quum ſatis accepiſſet, ſponſionem faceret: ita de hæreditate certaret. Hoc opinor jure & majores noſtri & nos ſemper uſi ſumus. Quæ verba Pedianus exponens, ita inquit, Aut peteret ut poſſeſſor eſſet, aut acciperet ab adverſario ſatis pro præde litis vindiciarum: & ipſe ſponſionem faceret, & ita de hæreditate certaret. Fortaſſe autem non prædes apud Ciceronem, ſed præde legendum eſt. Ex ſupradictis ſatis, ut opinor, apparet vindiciarum litem eam eſſe qua controverſæ rei poſſeſſionem fiduciariam petimus, interea dum lis de re ipſa, aut de poſſeſſione diſceptatur. Hujuſmodi enim poſſeſſio, quam Pedianus intelligi ex Cicerone voluit, non juſta & abſoluta eſt poſſeſſio, ſed fiduciaria. & veluti depoſitaria, rationibus reddendis & fructib. obnoxia. Hæc Budæus. [Prædes quid ſint ibidem exponit Aſconius, ut dubium eſſe non poſſit de lectione.
Vindiciæ, inquit Feſtus appellantur res eæ de quibus controverſia eſt: aut potius dicuntur vindiciæ inter eos, qui contendunt. Sic fere ſenſum in eo conſtituendum credit Turnebus, & ſententiæ ejus exemplum Catonis convenit, quod ipſe profert, Prætores ſecundum populum vindicias dicunt. Sed & vindiciæ dicebantur quæ ex agro afferebantur in jus vindicandi cauſa: etiam vindiciam in ſingulari dicebat rem Servius, de qua controverſia erat ab eo quod vindicabatur.

Ferre vindiciam, eſt ſententia decretoque obtinere rem. Dicebat enim vindicias judex, ferebat vindicias, qui rem obtinebat: ſed ſi vindiciam ille tulerat, qui non debuerat, tribus arbitris datis, duplione damnum luebat: lex enim erat, Si vindiciam falſam tulit, rei ſive litis arbitros tres dato, eorum arbitriis fructus duplione damnum decidito. Significant & Vindiciæ manus correptionem, καρπισμὸς a Clemente vocatur, a Chariſio καρπιστεία, quod manus brachiale caperetur, qui Carpus dicitur. Id & Gellius indicat ſcribens, Vindiciæ correptione manus in re atque loco præſenti apud Prætorem fiebant. Sunt & Vindiciæ, Libertas, Chariſio auctore, qui ἐλευθερίαν explicat. Ex Turnebo. [Gloſſ. Græcolat. Καρπιστικὸν, Liberalem, Liberale judicium. Καρπίζομαι ἐπὶ ἐλευθερίᾳ. Adſeror. Καρπισμὸς, Vindicta, Adſertio. Καρπιστὴς, Adſertor, Vindex. Καρπισία, Adſertio. Καρπισίαι, Vindiciæ, ſingulare non habet. Idem Gloſſ. Ἐλευθερία, Libertas, Liberatio. Ἐλευθερία ἐπὶ ἄρχοντος δοθεῖσα, Vindicta. Ἐλευθερίας ἐκδικίαι, Vindiciæ, ſingulare non habet. Cujus rei contrarium ex Feſto ſupra, & ex ipſo Gloſſario infra oſtendimus. Sed de frequentiore vocis uſu intelligendum videtur. Porro Gloſſ. Latinogræc. Vindigeſtæ, τὰ ἐν ἀμφισβητήσει πράγματα. Puto Vindiciæ ſcribendum.

Petere vindiciis ac ſacramentis. Cic. pro Milon. 75. Eum denique, cui nulla lex erat, nullum Civile Jus, nulli poſſeſſionum termini: qui non calumnia litium, non injuſtis vindiciis ac ſacramentis alienos fundos, ſed caſtris, exercitu, ſignis inferendis, petebat. Clodius, inquit, non jam aliquo juris colore quæſito alienas invadebat poſſeſſiones, ut calumniatores & litigioſi ſolent, ſed vi armata apertaque, & tanquam hoſtili prælio. Ex quibus verbis apparet vindicias & ſacramentum, & vindicationis formulam, qua in jure manu conſertum vocabant, ſimiles quodammodo inter ſe ac cognatas actiones formulaſque fuiſſe. Budæus. V. & CONSERO.

Poſtulare vindicias ſecundum libertatem, vel Dare, V. ſupra in ipſa hujus vocis explicatione.

Vindiciæ, pars una juris, pro Jure ipſo. Lucil. apud Feſtum,

Nemo hic vindicias, neque ſacra, aut numina retur. h. e. Nemo hic jus ullum eſſe putat, aut ulla ſacra, aut numina. Turnebus.

VINDICIA, æ. f. & VINDICIUM, i. n. in Gloſſ. Græcolat. Idem. Prius aliquoties apud Feſt. q. V. ſupra.

VINDĬCO, [ἐκδικέω, Gl. G. L.] āre. Ulciſci, caſtigare, punire. Cic. 2. de Legib. 39. Graviter olim iſta vindicabat vetus illa Græcia: longe providens, &c. Idem de Amicit. 43. Talis improborum conſenſio, non modo excuſatione amicitiæ tegenda non eſt, ſed potius omni ſupplicio vindicanda eſt.

Dolus malus legibus erat vindicatus. Cic. 3. Off. 61.

Maleficia acerrime vindicare. Cic. pro Roſc. Amer. 12.

Mortem vindicare alicujus. Plin. lib. 10. cap. 43.

Necem alicujus vindicare. Ovid. 6. Faſt. 467.

Offenſas ſuas vindicare enſe. Ovid. 3. Triſt. 8. 40.

Peccata moribus & judiciis vindicare. Cic. 2. de Invent. 80. Tum leges quoque & judicia demonſtranda ſunt, per quæ potuerit id peccatum, quod ſponte ſua reus privatus ſit, moribus & judicio vindicari.

Peccatum in altero vindicare. Cic. 5. Verr. 4. Omnia poſtremo, quæ vindicaris in altero, tibi ipſi vehementer fugienda ſunt.

Seditionem vindicare. Cic. 1. Fam. 9.

Scelera alterius in aliquem vindicare. Cic. 5. Verr. 178. Atque in eam fraudem videtur mihi divinitus incidiſſe, non ſolum ut eas pœnas, quas proxime meruiſſet, ſolveret: ſed ut illa etiam ſcelera ejus in Carbonem & in Dolabellam vindicarentur.

Vindicare in aliquem. Gell. lib. 11. cap. 18. Is ſua lege in fures duplici pœna vindicandum exiſtimavit.

Vindicare ſe ab aliquo, pro Ulciſci. Senec. de Benef. lib. 6. cap. 5. Quum idem homo beneficium mihi dedit, & poſtea fecit injuriam: utrum & beneficium illi reddere debeam, & me ab illo nihilominus vindicare.

Vindicare ſe de aliquo. Cic. 3. Q. frat. 1. Præſertim quum is unus eſſet, qui poſſet de abſente ſe vindicare?

Vindicare, Paſſive. Cic. pro Cæcin. 66. Fateor, hoc interdicto Prætoris vindicari, ſi voluntas & æquitas valeat. Vetus codex habet, Hoc interdictum Prætoris violavi.

In poſterum diem vindicari. V. paulo ante in VINDICIÆ.

Vindicatum eſt, Imperſonale, pro Animadverſum eſt. Cic. 7. Verr. 132. Fateor non modo in ſocios, ſed etiam in cives militeſque noſtros perſæpe eſſe ſevere ac vehementer vindicatum. Budæus.

Vindicare, Liberare, aſſerere. Cic. 7. Att. 7. ſub finem, Itaque uſurpavi vetus illud Druſi, ut ferunt, Prætoris in eo, qui eadem liber non juraret: me iſtos liberos non addixiſſe, præſertim quum adeſſet nemo, a quo recte vindicarentur. Addixiſſe (inquit Paulus Manutius) juſſiſſe, pronuntiaſſe. Vindicarentur: ſubaudi In libertatem. Quod præter ipſum alios quoque adeſſe oportet, qui vindicarent. Aderant enim coram Prætore dominus, ſervus, vindex, teſtes, ſcriba: neque ſine his juſta erat addictio liberorum in hoc genere manumiſſionis. Senſus eſt, Druſus Prætor, quum is, quem manumiſerat, eadem liber non juraret, quæ ſervus juraverat, negavit ſe manumiſiſſe. Negabo ego quoque: quoniam iſtos, quos memores beneficii putavi futuros, improbos ingratoſque experior.

Vindicare & liberare. Cic. pro Rabir. 16. An vero ſervos noſtros horum ſuppliciorum omnium metu, dominorum benignitas una vindicta liberavit: nos a verberibus, ab unco, a crucis denique terrore, neque res geſtæ, neque acta ætas, neque noſtri honores vindicabunt? Idem 3. Q. frat. 1. Teque item ab eo vindico & libero.

A dedecore. Curt. lib. 4. 14. 24. Vindicare ab ultimo dedecore nomen gentemque Perſarum.

Ab interitu vindicare. Plin. in Paneg.

A labore vindicare. Cic. pro Sull. 26. Sed neque honoris, neque ætatis excuſatio vindicat a labore. i. e. Aſſerit, tuetur, immunem præſtat.

A magnitudine doloris aliquem vindicare. Cic. 2. Tuſc. 44.

A moleſtia vindicari: pro Liberari. Cic. 1. Q. frat. 4. Te ſatis innocentia tua & miſericordia hominum vindicat hoc tempore a moleſtia. A ſupplicio. Liv. 1. 26.

Ab impetu libidinum. Cic. 1. de Finib. 46. Sapientiamque eſſe ſolam quæ nos a libidinum impetu & formidinum terrore vindicet.

Ab oblivione & ſilentio hominum vindicare. Cic. 2. de Orat. 1. Vel me hercule etiam ut laudem eorum, jam prope ſeneſcentem, poſſem quantum, ego ab oblivione hominum atque a ſilentio vindicarem.

A ſolitudine ſenectutem vindicari juris Civilis ſcientia. Cic. 1. de Orat. 199.

A vitiis omnibus aliquem vindicare. Cic. de Senect. 55. Et ſenectus eſt natura loquacior: ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare.

Fame & ſine præpoſitione, apud Curt. lib. 9. 10. 18. Itaque fame duntaxat vindicatus exercitus, tandem in Gedroſiæ fines perducitur.

In libertatem vindicare, pro Aſſerere. Cic. 10. Fam. 31. Deinde qui & me, & Rempub. vindicare in libertatem paratus ſim. Idem in Parad. 5. In libertatem vindicari vult?

In libertatem vindicari & ſolvi terroribus. Cic. 1. de Nat. Deor. 56. His terroribus ab Epicuro ſoluti & in libertatem vindicati.

Data vindicare, Compenſare. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 13.

Libertatem vindicare, Defendere vel ulciſci. Cæſ. 7. Bell. Gall. 76.

Se vindicare ad ſuos. Cic. pro Rabir. Poſt. 25. Hoc quidem ſemel ſuſcepto atque contracto perpetienda illa fuerunt, ut ſe aliquando ad ſuos vindicaret.

Se vindicare exiſtimationi hominum. Cic. 5. Verr. 132. Pro dii immortales, hoc aut innocens homo perpeti potuiſſet, aut quamvis nocens, qui modo judicia Romæ fore putaret, non aliqua ſeſimulatione exiſtimationi hominum vindicaſſet? [Græv. Venditaſſet. An Exiſtimatione?

Vindicare, ubi pro Aſſerere ponitur, Ubi aliis placet Vendicare ſcribi. V. quæ in ea dictione ſupra notata ſunt. Cic. 1. Off. 22. Non nobis ſolum nati ſumus, ortuſque noſtri partem patria vindicat, partem amici.

Aliquid pro ſuo vindicare. Curt. lib. 10. 9. 19.

Sibi aſſumere & vindicare. Cic. 1. Off. 2. Quoniam in eo ſtudio ætatem conſumpſi, ſi id mihi aſſumo, videor id meo jure quodammodo vindicare.

Dicere ſuum, vindicare ſuum, vel Confirmare ſuum eſſe: idem ſignificant. Cic. pro Arch. 19. Homerum Colophonii civem eſſe dicunt ſuum, Chii ſuum vindicant, Salaminii repetunt, Smyrnæi vero ſuum eſſe confirmant.

Arva, quæ nemo vindicat, Poſſeſſore vacua. Ovid. 1. de Pont. 3. 56.

Cognomen ſibi vindicare. Plin. lib. 13. cap. 19. Sed circa Carthaginem punicum malum cognomen ſibi vindicat. Vetus exemplar habet Cognomine.

Curam. Plin. Epiſt. 47. Quam curam, etiam ſi non mandaſſes, vindicaſſem. i. e. Ultro ſuſcepiſſem.

Laudem alicujus rei ſibi vindicare. Ovid. 4. de Pont. 1. 33.

Nomen aliquid ſibi vindicare. Quintil. in proœm. lib. 1.

Partem ceterarum rerum aliquam ſibi quiſque vindicat. Cic. in Orat. 61.

VINDICANS, antis. Partic. Juſtin. 5. 3. 6. Tyrannidis ſibi impotentiam vindicantes.

Diis perjuria & parricidia vindicantibus. Idem. 4. 3. 10.

VINDICĀTUS, a, um. Curt. 3. 12. 16. Jus magis a rege permiſſum, quam vindicatum ab Hephæſtione.

Mare vindicatum. Vellej. 2. 73. 3.

Pars major victoriæ a ſe vindicata. Liv. 44.

VINDICĀTIO, ōnis. f. [ἐκδικία, Gl. L. G. ἐκδίκησις G. L.] Ultio vindicta. Cic. 2. de Invent. 161. Vindicationem, per quam vim & contumeliam defendendo, aut ulciſcendo, propulſamus a nobis & a noſtris, qui nobis eſſe cari debent, & per quam peccata punimus.

Vindicatio gregis. Ulp. in l. 3. D. de rei vindic. Marcellus lib. 4. digeſtorum ſcribit: Qui gregem habebat, &c. Et hæc utique gregis (inquit) vindicatione continebuntur.

VINDICTA, æ. f. [τιμωρία, Gl. L. G. ἐκδικία, G. L.] i. e. Animadverſio pro delicto. Paulus in l. Quod Reipub. De injuriis. Quod Reipub. vindicandæ cauſa ſecundum bonos mores fit: etiamſi ad contumeliam alicujus pertinet, quia tamen, non ea mente magiſtratus facit, ut injuriam faciat, ſed ad vindictam majeſtatis publicæ reſpiciat, actione injuriarum non tenetur.

Vindicta, [προσαγωγή, Gl. L. G. καρπισμὸς, ἐλευθερία ἐπὶ ἄρχοντος δοθεῖσα, G. L.] idem quod Vindiciæ, aſſertio. ut,

Suſcipere vindictam legis. Ovid. 4. de Pont. 6. 33.

Libertatis vindicta. Vellej 2. 64. 2.

Vindicta, Libertas, ſive Virga qua ſervi libertate donabantur. Nam faciendi liberi tres partes ſunt, Una, ut cenſu liber fiat, cenſebantur enim antiquitus ſoli cives Romani. Si quis conſentiente vel jubente domino nomen detuliſſet in cenſum, civis Romanus fiebat, & ſervitutis vinculo ſolvebatur. Altera pars adipiſcendæ libertatis, quæ vindicta vocabatur, ſcilicet virgula, quam Prætor manumittendi ſervi capiti imponens, eundem ſervum in libertatem vindicabat, dicens quædam verba ſolennia. atque ideo illa virgula vindicta vocabatur. Plin. 7. Epiſt. 16. Spero, immo confido, facile me impetraturum, ut ex itinere deflectat ad te, ſi voles vindicta liberare, quos proxime inter amicos manumiſiſti. Tertia pars faciendi liberi eſt, ſi quis ſuprema voluntate, in teſtamenti ſerie ſervum liberum ſcripſerit. Cic. in Topic. 10. Si neque cenſu, neque vindicta, nec teſtamento liber factus eſt, non eſt liber: neque eſt ulla earum rerum, non eſt igitur liber. Hor. 2. Serm. 6. 76.

—quem, ter vindicta, quaterque
Impoſita haud unquam miſera formidine privet.

Ubi Acron; Vindicta, i. e. Virga qua percutiebantur ſervi dum liberi fiebant.

Liberare vindicta. Tacit. lib. 13. Ann. 27. Cic. pro Rabir. perd. reo, 16.

VINDICTOR, ōris. m. Gloſſ. Gr. Lat. Ἔκδικος, Defenſor, Vindictor.

VINDIGESTÆ, V. VINDICIÆ.

VINDIUS, i. m. [Οὔινδιος] Edulius, Egdubeda, Ortoſpeda; Hiſpaniæ Tarraconenſis inſignes montes ſunt apud Ptolemæum lib. 2. cap. 6. vulgo *Montes de Oca y de Aſturias.*

VINDICŎLA, æ. c. ut, Naiades vindicolæ. Varro apud Non. 4. 50.

VINEA, VINEALIS, VINEARIUS, VINEATICUS, VINEOLA, VINETUM, VINITOR, VINOSUS, VINNICUS, VINNULUS, V. VINUM.

VINTIUM, i. n. [Οὐίντιον] Neruſiorum in Alpibus litoreis urbs, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. vulgo *Mont Viſol*, *Veſulo monte.*

VĪNUM, i. n. [οἶνος, Gl. L. G. & G. L.] Ovid. 1. de Arte Am. 244.

Et Venus in vinis, ignis in igne fuit.

A vi deducitur, ut nonnulli volunt, quod vim inferat menti.

Immo ab οἶνος. H. St.

Vinum nullarum virium, & ingentium virium, contraria. Celſ. lib. 3. c. 19.

Vinum cui nihil ætatis acceſſit. Celſ. lib. 2. cap. 26.

Vinum

Vinum in dolio placens. Senec. ad Lucilium epist. 36. Ariston ajebat, malle se adolescentem tristem, quam hilarem & amabilem turbæ. Vinum enim bonum fieri, quod recens durum & asperum visum est: non pati ætatem, quod in dolio placuit. Id est (ait Budæus) quod musteum adhuc, & a lacu recens, maturum jam potui visum est. Vina quippe in doliis inveterascere non sinebant antiqui, sed in amphoras & cados diffundebant. Inde illud Juven. 5. Sat. 30.

Ipse capillato diffusum Consule potat. & Hor. 1. Epist. 5. 4.

Vina bibes iterum Tauro diffusa. i. e. Tauro Consule inveterari cœpta. V. Vinum diffundere, in DIFFUNDO.

Vide Doliare vinum infra. H. St. conf. Vinum de dolio ad fin. Puto autem apud Hor. τὸ Iterum, non cum verbo jungendum, sed Tauro iterum, subaudi Consule.

Vina pluraliter. Cic. 3. Verr. 91. Vina ceteraque quæ in Asia facile comparantur. Alibi sæpe. Sic & Horat. paulo ante. V. OLEUM.
Languidus vino. V. LANGUOR.
Plenus vini, Ebriosus. Cic. Post. red. in Senat. 12. Vini, somni, stupri plenus, madenti coma.
Ætas media vini. V. ÆTAS.
Certamen mite vini. Tibul. lib. 3. 6. 11.
Pernicies vini, lymphæ. Catull. ad puerum, 25. 6.
Saporis infirmi vinum. V. INFIRMUS.
Sapores vini quatuor, Dulce, acutum, lene & austerum.
Violentia vehemens vini. Lucret. lib. 3. 481
Achaicum vinum, quod a Phliunte oppido Achaiæ, & Phliasium, ab Antiphane prædicatum est. Hermol. Barbar.
Albanum vinum. V. ALBANIA.
Allobrogicum vinum. V. ALLOBROGES.
Anicianum vinum, ab Anicio. Cic. de Clar. Orat. 288.
Cæcubum vinum. V. CÆCUBUM.
Calenum. V. CALENUM.
Collina vina. V. COLLIS.
Falernum vinum V. FALERNUS.
Gaurana vina. V. GAURUS.
Indigena. V. INDIGENA.
Opianicum, ab Opio, qui primum vineas bene colere docuit. Cic. pro Cluent. [Nugæ. Alius ibi Oppianicus.
Opimianum, ab Opimio Cos. sub quo primum vinum diffundi cœpit, ut servaretur diutius. V. Plin. 14. 14. Cic. de Clar. Or. 287.
Signinum vinum. V. SIGNINUS.
Surrentinum. V. SURRENTUM.
Album vinum. V. ALBUS.
Asperum. V. ASPER.
Atrum. V. ATER.
Austerum. V. AUSTERUS.
Bellissimum vinum. Columel. lib. 12. cap. 19.
Calidum. Ovid. 15. Met. 324.
Dilutum vinum. Martial. 1. 107. —raram

Diluti bibis unciam Falerni.

Edentulum vetustate vinum. Plaut. Pœn. 3. 3. 87. h. e. Quod vim suam amisit. Jocus est comicus.
Factum vinum. Columel.
Firmissimum. Virg. 2. Georg. 97.
Forte. Columel.
Fuscum. Martial. lib. 2. 40.

Condantur parvo fusca Falerna vitro.

Hornum. V. HORNUS.
Ignitius. V. IGNIS.
Inveteratum. Plin. lib. 14. cap. 2.
Larga aut Libera vina. Hor. 3. Carm. 18. 6. & de Arte Poet. 85.
Lene vinum. Cic. 5. Tusc. 13. Tanquam lenia quædam vina, nihil valent in aqua, sic Stoicorum ista magis gustata, quam potata delectant. Al. Levia.
Marcida. Stat. 1. Silv. 6. 33.
Merum. V. MERUS.
Molle vinum, Quod caret asperitate & defæcatum est. Virg. 1. Georg. 341.
Mucidum. V. MUCOR.
Nectareum. Martial. 13. 108.

Attica nectareum turbatis, mella, Falernum.

Novitium vinum. V. NOVUM.
Novum & Vetus vinum, contraria. Cic. de Clar. Orat. 287. Ut si quis Falerno vino delectetur, sed eo nec ita novo, ut proximis Consulibus natum velit: nec rursus ita vetere, ut Opimium, aut Anicium Consulem quærat.
Operarium vinum. V. LORA.
Peculiare. V. PECULIUM.
Præfaminum vinum, quod præfationibus expiatur. Cato R. R. cap. 141.
Purum. Ovid. 7. Met. 594.
Quietum vinum est, Quod extra ebullitionem positum quietem nactum est. Ex Doleto.
Rubens. Ovid. 5. Fast. 511.
Spurcum. V. SPURCUS.
Tenue. V. TENUIS.
Torvum. V. TORVUS.
Turbulentum, i. e. Cui fæx permista est. Doletus.
Vapidum. V. VAPIDUS.
Vehemens, i. e. Generosum. Celsus.
Vetulum. V. VETUS.
Vini varia genera memorantur, a varia parandi, vel condiendi ratione, ut
Acratophorum vinum, i. e. Purum. Varro.
Aigleuces vinum. V. in AIGLEUCES.
Autoceras vinum, dicitur quod est exile ita ut dilui non debeat.
Cibarium. V. CIBUS.
Circumcisitium vinum. V. CIRCUMCISITIUS, in CIRCUMCIDO.
Defrutum vinum. V. DEFRUTUM.
Doliare vinum. Ulpianus l. 1. §. ult. D. De periculo & commodo rei venditæ, Si doliare vinum emeris, nec de trahendo eo quicquam convenerit, id videtur actum, ut ante evacuarentur, quam ad vindemiam opera eorum futura sit necessaria. Doliare vinum dicitur ad differentiam Vini pendentis. V. Catonem R. R. cap. 148. quæ sit lex vino in doliis, & oleæ pendenti. [Quin & ad differentiam Vini diffusi, seu Veteris. V. supra, Vinum in dolio. conf. Cic. de Clar. Orat. 288. V. DOLIUM.
Hippocraticum vinum, Latine Aromatites. V. Aromatites, in AROMATA.
Marathrites vinum. V. MARATHRUM.
Mellitites. Plin. lib. 14. cap. 9. & 36. cap. 89.
Myrtites. V. MYRTUS.
OEnanthinum vinum. V. OENANTHE.
Omphacium vinum. V. OMPHACIUM.
Passum vinum. V. PASSUM.
Pramnon vium. V. PRAMNIUM.
Proticum vinum, Quod primum in lacum ex torculario defluit. Columel.
Protropum vinum. V. PROTROPUM.
Resinatum. Martial. lib. 3. 35.

Resinata bibis vina, Falerna fugis. V. Resinatus, in RESINA.

Sireum vinum, quod Latini Sapam appellant. V. SAPA.
Abstinere vino. V. ABSTINEO.
Absumere vinum. V. ABSUMO.
Acere, vel Acescere vinum dicitur. V. ACIDUS.
Adhibere vinum ægrotis. V. ADHIBEO.
Carere vino. V. CAREO.
Circumcidere vinum. V. CIRCUMCIDO.
Coacescit vetustute vinum. Cic. de Senect. 65.
Collectum vinum. Plin. 14. 21. Et collecto jam vino differentia in cellis.
Concinnare vinum. V. CONCINNUS.
Corrigere vina. V. CORRIGO.
Defæcatum vinum. V. DEFÆCO.
Diffusum vinum ex œnophoro. Cic. 2. de Finib. 23. Quibus vinum diffusum e pleno sit œnophoro, ut ait Lucilius. Vetus exemplar pro OEnophoro legit Hirsiphon. V. in utraque dictione.
Dant animos vina. Ovid. 12. Met. 242.
Eliquatum vinum a fæcibus. Columel. lib. 12. 27.
Evanescunt vetustate vina. Cic. 2. de Divin. 117. De vino aut salsamento putes loqui, quæ evanescunt vetustate.
Exsurdant fervida vina subtile palatum. Hor. 2. Serm. 8. 38. V. EXSURDO.
Ferre vetustatem dicuntur vina. V. FERO. Cic. de Amicit. 69. Veterrima quæque, ut ea vina, quæ vetustatem ferunt, esse debent suavissima.
Fugiens vinum. Cic. 3. Off. 19. V. FUGIO.
Fundere vina pateris. Virg. 5. Æn. 98.
Fundere liquentia vina. Virg. 5. Æn. 238.
Infuscare vinum. V. INFUSCO.
Invergere vina. V. INVERGO.
Liquare ex vino medicamentum. Cels. lib. 5. cap. 28. §. 12. de Fistulis.
Medicata suffitione vina. V. MEDICO.
Miscere vinum aqua. V. MISCEO.
Nutrire vinum. V. NUTRIO.
Olere vina. Hor. 1. Epist. 19. 5.
Parant vina animos. Ovid. 1. de Arte Am. 237.
Pressa vina. Hor. Epod. 13. 8.
Promere languidiora vina. Hor. 3. Carm. 21. 8.
Promens horna dulci vina dolio. Hor. Epod. 2. 47.
Reponere vina mensis. Virg. 7. Æn. 134.
Subtrahere vinum, Usum vini. Cels. lib. 3. cap. 2.
Sumere vinum meracius. Cic. 3. de Nat. Deor. 78. Ut si medicus sciat eum ægrotum, qui jussus sit vinum sumere, meracius sumpturum, statimque periturum, magna sit in culpa.
Ventilare vinum. V. VENTILO.
Uti largiore vino. V. LARGIOR, largiris.
Vinum de cupa. Cic. in Pison. 67. Panis & vinum a propola & de cupa. V. CUPA.
Vinum de dolio. Cic. in Brut. 287. Si is potare velit, de dolio sibi hauriendum putet?
Vinum sæpe pro ipsa Compotatione ponitur, seu Perpotatione, & ex ea proficiscente vinolentia & ebrietate, ut
Ad vinum, Inter convivium & symposia. V. AD præpositionem.
Ad vinum disertus. V. ibidem.
Vina quies sequitur. Ovid. 3. Fast. 305.
Regna vini sortiri talis. V. Talus pro ludo, in TALUS.
Expletus dapibus vinoque sepultus. Virg. 3. Æn. 630.
Facit ingenium vinum. Ovid. 7. Met. 433.
Facit somnum vinum. Ovid. 1. Fast. 421.
Jacebant graves vino somnoque. Ovid. 14. Epist. 33.
Impulsus vino. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Incalescere vino. V. INCALESCO.
Lavere dulci mala vino, Diluere & abstergere curas anxias dulci vino. Hor. 3. Carm. 12. 2.
Levare vino curasque sitimque. Ovid. 12. Met. 156.
Madent membra vino. V. MADEO.
Marcescere nimio vino. Ovid. 1. de Pont. 5. 45.
Mersus vino & madens. i. e. Ebrius. Sen. Epist. 84.
Pellere curas vino. Hor. 1. Carm. 7. 31.
Sepulti vino conticuere, Sopiti & obruti bibendo. Virg. 9. Æn. 236.
Sepulta urbs somno vinoque. Virg. 2. Æn. 265.
Soluti somno vinoque procubuere. Virg. 9. Æn. 189.
Transire ad vinum, Ad usum vini. V. AD præpositionem.
Vinum, Liber appellatur per translationem, a Libero patre. Cic. 2. de Nat. Deor. 60. Quum fruges Cererem appellamus, vinum autem Liberum. [Non est Translatio, sed Metonymia causæ pro effectu, Inventor pro Invento.
Vinum & Bacchus interdum pro eodem. Unde apud Plin. 24. extr. Dionysonymphas, ex hoc nomen adepta, quod mire vino conveniat. Steph. in Λάμψακος, διὰ τὸ εὔοινον καὶ Πελάγους κλῖμα ταύτην φησὶ, ὃ ἦν Ἀφροδίτης καὶ Διονύσου. H. St.
Vina, pro Poculis. Virg. 1. Æn. 728.

Crateras magnos statuunt, & vina coronant. h. e. Implent pocula usque ad marginem. Hunc versum legimus etiam lib. 7. 147. Idem lib. 9. 318.

Inter lora, rotasque viros, simul arma jacere,
Vina simul.

Vinum vocantur ipsæ etiam Uvæ. Unde Vinum pendens, vide Pendens in PENDEO. Hinc Vindemia, quasi Vinidemia. H. St. conf. Doliare vinum supra.

VILLUM, i. n. [οἰνάριον] dimin. ficut ab Unus, Ullus. Ter. Adelph. 5. 2. 11. —interea in angulum
Aliquo abeam, atque edormiscam hoc villi: fic agam.

VINŌSUS, a, um. Adj. [οἰνώδης,] Cupidus vini dicitur, ut ait Valla. lib. 1. Plinius ait idcirco vinofos dici homines, quod foli animalium non fitientes bibunt. Sic. legit Calepinus: ubi nunc fic legimus lib 23. cap. 1. Vino debemus homines, quod, &c. Ovid. 3. Faft. 760. —vinofior ætas.
Hæc erat, & gravidæ munera vitis amans.
Senex vinofus. Ovid. 3. de Arte Am. 330.
Vinofus, Ebrius. Plaut. Curc. 1. 1. 79. Quid opus eft verbis? vinofiffima eft.
Convivia vinofa. Ovid. 3. Amor. 1. 17.
Fructus vinofus, Vini fapore præditus. Columel. lib. 5. cap. 10.
Mordacitas vinofa ad linguam, h. e. Quæ haud fecus ac vinum linguam ferit. Plin. lib. 21. cap. 18.
Sapor vinofus. Plin. lib. 12. cap. 13.
Succus vinofus (ut auctor eft Plin. lib. 15. cap. 28.) proprie eft moro, piro, myrto. Idem lib. 13. cap 19. & lib. 23. cap. 6. inter mali punici genera, vinofa quædam appellat, quæ alvum fiftunt & ftomachum.

VINOSĬTAS, ātis. f. Tertull. de Jejuniis cap. 1. Arguunt nos, quod xerophagias obfervemus ficcantes cibum ab omni carne & omni jurulentia & vividioribus quibufque pomis, ne quid vinofitatis vel edamus vel potemus.

VINĀCĔA, vel per I, VINACIA, ōrum. n. [στέμφυλα, Gl. L. G.] fignificat Grana uvæ jam preffæ, & etiam nondum preffæ. Significat etiam interdum Lignofa illa femina, quæ funt in acinis, id eft uvæ granis. Columel. lib. 11. cap. 2. Naturalis autem maturitas eft, fi quum expreſſeris vinacea, quæ acinis celantur, jam infufcata, & nonnulla propemodum nigra fuerint. Idem lib. 6. cap. 3. Licet etiam fi fit leguminum inopia, & eluta & ficcata, vinacia, quæ de lora eximuntur, cum paleis mifcere. Cato R. R. cap. 7. Hæc in ollis, ollæ in vinaceis conduntur.
Vinacium, [στέμφυλον] recto fing. in Gloff. Græcolat. ubi & Brifa fynonymon additum.

VINACEUS, i. m. pro eodem. [στέμφυλον] Cato R. R. cap. 25. Vinaceos quotidie recentes fuccernito. Columel. lib. 3. cap. 1. Humido loco fciet non recte mandari fructus teneri & amplioris acini, fed callofi & angufti, frequentifque vinacei.
Illuti vinacei Catoni de R. R. 147. dicuntur, E quibus non eft facta lora. Lora enim fit vinaceis aqua perfufis, id eft lotis. Turnebus.

VINEACEA, vel potius VINACEA, æ. f. Idem. [γίγαρτον] Columel. lib. de Arbor. cap. 4. Vitem quam ponis, fac ut ad Orientem fpectet adminiculo religata. In imo fcrobe lapides circa pondo quinque ita ponito ne vitem premant, fed tamen juxta radices fint. Præterea poft hæc vinaceæ heminam uvæ albæ in nigra, uvæ nigræ in alba ponito, atque ita fcrobem vel fulcum cum ftercorata terra ad medium completo. Plin. lib. 17. cap. 22. Circum capita addito ftercus, paleas, vinaceas, aut aliquid horumce.

VINACEUS, a, um. Adj. [στεμφυλίτης, Gl. G. L.] ut, Acinus vinaceus. Cic. de Senect. 52. Omitto enim vim ipfam omnium, quæ generantur a terra, quæ ex fici tantulo grano, aut ex acino vinaceo, aut ex ceterarum frugum, aut ftirpium, minutiffimis feminibus, tantos truncos ramofque procreat. Sed Jobus Ludolfus legit Ex acini vinaceo.

VINACIŎLA, æ. f. Certa aliqua vitis, quam foli novere Sabini & Laurentini. Plin. lib. 14. cap. 3.

VINĀLIS, e. Adj. Ad vinum pertinens. Macrob. 7. Saturn. cap. 7. Si qua vinalis fortitudo in hominem refedit, hanc diluit & exftinguit.

VINALIA, ium. n. [Πιθοιγία] Feriæ IX Cal. Maji deguftandis vinis inftitutæ, ut ait Plin. lib. 18. cap. 29. Sunt & altera Vinalia, quæ aguntur ad XIII Cal. Septembris, ut ipfe paulo poft dicit.
Fefta Vinalia, quæ X Calend. Maji fiebant, ab Ænea inftituta fuiffe docet Ovid. 4. Faft. 861.
Vinalia ruftica, V. Rufticus, in RUS.

VINĀRIUS, a, um. Adj. [οἰνηρὸς] Quod ad vinum pertinet: ut, Taberna vinaria.
Cella vinaria. [οἰνὼν, Gl. G. L.] Plin. lib. 14. cap. 13. In quibus erant claves vinariæ cellæ.
Crimen vinarium, Quod ob portorium vini exportandi gratia folvendum, a Fontejo conftitutum in Gallia, accufator ejus movebat. Cic. pro Font. 9. Cognofcite nunc de crimine vinario, quod illi invidiofiffimum & maximum effe voluerunt.
Lacus vinarii. Columel. lib. 12. cap. 18.
Saccus vinarius. Plin. lib. 24. cap. 1. Qua de caufa & in faccos vinarios additur polenta. V. SACCUS.
Vas vinarium. Cic. 6. Verr. 62. Erat etiam vas vinarium ex una gemma pergrandi, &c.

VINARIUS, i. m. [οἰνοπώλης, Gl. G. L.] Vini venditor. Unde Lampridius fcribit Alexandrum Romanum Imperatorem conftituiffe corpora vinariorum, & caligariorum, & omnino omnium artium. In vit. cap. 33. Plaut. Afin. 2. 4. 30.
Sed vina, quæ heri vendidi vinario Exærambo, &c. Idem Pœn. 4. 2. 16.
Vinarius, [οἰνοπότης, Gl. G. L.] pro Vinofo & ebriofo, Ulpianus in l. Ob quæ. D. De Ædilicio edicto, Item aleatores & vinarios non contineri edicto quofdam refpondiffe Pomponius ait: quemadmodum nec gulofos, nec impoftores, aut mendaces, aut litigiofos. Ibidem, in l. Ædiles. Utputa fi imitatione confervorum apud emptorem talis factus eft, aleator forte, vel vinarius, vel erroneus fit. Budæus. [Dicitur eadem forma, ac Ancillarius, Carnarius, &c.

VINARIA, æ. f. [οἰνὼν, ὁ τόπ@-] Gloff. Græcolat.

VINARIUM, i. n. [οἰνοφορεῖον, Gl. G. L.] Cadus. Hor. 2. Serm. 8. 39.
— invertunt Aliphanis vinaria tota. [Nifi de loco exponendum, & in Gloff. quoque pr. loco neut. pl. eft.

VINEUS, a, um. Adj ut, Vineus latex. Solin. cap. 5.

VINŎLENTUS, vel VINULENTUS, a, um. Adj. [οἰνοβαρὴς, οἰνωμένος, Gl. G. L.] Ebrius, qui vino fe ingurgitavit. Plaut. Aul. 4. 7. 6.
Te eam compreffiffe vinolentum virginem. Cic. 4. Acad. 87.
Dormientium & vinolentorum & furioforum vifa imbecilliora effe dicebas, quam vigilantium, ficcorum, fanorum.
Somnia vinolentorum. Cic. 1. de Lege Agrar. 1. Hæc, per deos immortales, utrum effe vobis confilia ficcorum, an vinolentorum fomnia, &c. videntur?
Furor vinolentus. Cic. 12. Fam. 25. Sic fum in Antonium invectus, ut ille non ferret, omnemque fuum vinolentum furorem in me unum effunderet.
Bacchatur vinolentus. Cic. in Orat. 99. Furere apud fanos, & quafi inter fobrios bacchari vinolentus videtur.
Incidere fobrium in vinolentiam vinolentorum. Cic. 5. Tufc. 118. Al. Violentiam.
Medicamina vinolenta, Ex vino parata. Cic. in Pifon. 13.

VINOLENTIA, æ. f. [οἰνοφλυγία] Ebrietas. Cic. in Topic. 75. Cujus etiam generis illa funt, ex quibus verum nonnunquam invenitur pueritia, fomnus, imprudentia, vinolentia, infania.
Amor, iracundia, ægritudo, vinolentia. Cic. 2. de Invent. 17.
Vinolentia fubjecta eft ægrotationi. Cic. 4. Tufc. 26. Ægrotationi autem talia quædam fubjecta funt, avaritia, ambitio, mulierofitas, pervicacia, liguritio, vinolentia, cupedia, & fi qua fimilia.
Furiofa vinolentia. Cic. 2. Philipp. 101. Quid furiofam vinolentiam tuam proferam?

VĪNEA, æ. f. [ἄμπελ@-, Gl. L. G.] Locus vitibus confitus: vel ipfa Vitis. Cic. 2. de Lege Agrar. 86. Jugera CCC. ubi inftitui vineæ poffunt. Columel. lib. 3. cap. 2. Ideo non eft vineis apta, vix etiam arbufto.
Brachiata. V. BRACHIUM.
Calvata. V. CALVA.
Capitata. V. CAPUT.
Compluviata. V. COMPLUVIUM.
Campeftris. Columel. lib. 12. cap. 21.
Collina. V. COLLIS.
Paluftres vineæ. Columel. lib. 12. cap. 21.
Culta. Tibul. lib. 1. 10. 37.
Imputata. Hor. Epod. 16. 44.
Macerrimæ vineæ. Columel. lib. 8. cap. 1.
Floret vinea. Ovid. 5. Faft. 264.
Induunt fe uvis vineæ. V. INDUO.
Pubefcit vinea. Virg. 2. Georg. 390.
Verberatæ grandine vineæ. Hor. 3. Carm. 1. 29.
Conftituere vineas. Columel. lib. 3.
Decuffare vineas. Columel. lib. 12. cap. 53.
Fodere vineam. Columel. & Varr. R. R. lib. 1. cap. 31.
Frequentare vineam. Columel. 4. 15. pr.
Jugare vineas. V. JUGUM.
Limitare vineas. Plin. lib. 17. cap. 22.
Occare vineas. Columel. lib. 11. cap. 2.
Ordinare vineam paribus intervallis. V. Ordino, in ORDO.
Palare vineas. Columel. lib. 11. cap. 12. in PALUS, i.
Pampinare vineas. V. PAMPINO.
Ponere vineas. Columel. Et nos, Publi Silvine, magno animo vineas ponamus, &c.
Purgare vineam. Catull. Argon. 62. 39.
Sternere vineam. Columel. Factis fulcis optime fternitur.
Vinea, Inftrumentum bellicum lignis compactum, inquit Livius, latum pedibus octo, altum feptem, longum fexdecim, tectum duplici ligno, cratibufque contexitur, latera quoque vimine fæpiuntur, ne faxorum ac telorum impetu perfringantur: extrinfecus, ne crementur, crudis ac recentibus coriis integuntur. Quum plures fuerint, junguntur ordine, fub quibus oppugnantes tutius ad muros fubruendos pugnant. Plaut. Mil. 2. 2. 111.
Si invenio qui vidit, ad eum vineas, pluteofque agam. Cic. 15. Fam. 4. Aggere, vineis, turribus oppugnavi, ufufque multis tormentis. Idem 8. Philip. 17. Conductæ vineæ funt, pugnatur acerrime.
Viniæ quidam fcripferunt per i. Cornutus apud Caffiodorum 15. fed reprehendit hanc differentiam. H. St. En verba cap. 1. de Orthogr. Vineas per e quidam fcribendum tradiderunt, fi fignificarent quas in agris viderimus: ac contra per i Vinias illas, fub quibus latere miles folet. Quod difcrimen ineptiffimum eft: nam neque aliunde vineæ caftrenfes dictæ funt, quam quod Vineis illis agreftibus fimiles funt.

VĬNEŎLA, æ. f. dimin. Vet. Infcript. apud Fabrett. p. 223. HVIC. MONVMENTO. CEDIT. CVM. VINEOLA. SOLA. SVO. FINE. VINEAE.

VINEĀLIS, e. Adj. [ἀμπέλει@-] Quod eft aptum ad vineam. Columel. lib. 3. cap. 12. Sed ne nunc per infinitas terreni fpecies evagemur, non intempeftive commemorabimus Julii Græcini confcriptam velut formulam, ad quam pofita eft limitatio terræ vinealis.

VINEĀRIUS, a, um. Adj. [ἀμπελικὸς] Quod eft vineæ, vel quod ad vineam pertinet: ut, Collis vinearius. Columel. lib. 5. cap. 6.

VINEĀTĬCUS, a, um. Adj. [ἀμπέλει@-] Idem. ut, Falces vineaticæ. Varro 1. de R. R. cap. 22. Columel. lib. 4. cap. 1. Unum tamen atque alterum reprehendiffent, quippe feminibus vineaticis nimium me profundos cenfuiffe fieri fcrobes. Cato R. R. cap. 11. Ferramenta, falces vineaticas fex.

VINĒTUM, i. n. [ἀμπελὼν, Gl. L. G.] Locus ubi multitudo vitium confita eft, hoc eft ubi multæ vites, vel multæ vineæ funt. Columel. lib. 3. cap. 4. Cui vineta facere cordi eft, faciat vitiarium, ex quo poffis agrum vineis veftire. Cic. 2. de Nat. Deor. 167. Nec vero ita refellendum eft, ut fi fegetibus aut vinetis cujufpiam tempeftas nocuerit. Idem 2. de Legib. 21. Sacerdotes vineta virgetaque & falutem populi auguranto.
Læta vineta. Lucret. lib. 2. 1157.
Madentia vineta. Stat. 3. Silv. 5. 99.
Reftibile vinetum, Quod fingulis annis repaftinatur, id eft reftituitur. Columel. 3. 18. pr.
Conferere vinetum. Columel. cap. 11.
Infeftantur vineta Auftris & Euris. V. INFESTUS.
Inftituere vineta. Columel. lib. 3. cap. 2.
Ordinare vineta. Columel. lib. 4. cap. 27.

VINĪTOR, ōris. m. [ἀμπελουργὸς, Gl. L. G.] Rufticus vinearum cultor. Columel. lib. 2. Separandi funt aratores a vinitoribus. Cic. 5. de Fin. 40. An ea, quæ per vinitorem antea confequebatur, & per fe ipfam curabit? Uvæ maturæ vinitor. Virg. 10. Ecl. 36.
Aut cuftos gregis, aut maturæ vinitor uvæ. Sed forte refertur ad vocem Cuftos. Vinitor cuftos uvæ maturæ. Badius Vindemiatorem interpretatur, Mancinellus Cuftodem vineæ. Vel cuftos, inquit Serv. vel cultor vinearum.

VINITŌ-

VINITŌRIUS, a, um. Adj. [ἀμπελουργικός] Quod est vinitoris. Columel. lib. 4. cap. 25. Est autem sic disposita vinitoriæ falcis figura.

VINDĒMIA, æ. f. [τρύγη, Gl. L. G. τρυγή, τρυγητός, G. L.] quasi Vinidemia, a Vino (pendente scil.) demendo. V. VINUM ad fin. Virg. 2. Georg. 522.

Non eadem arboribus pendet vindemia nostris;
Mitis in apricis coquitur vindemia saxis.

Fructus vindemiæ. Ulpianus in l. Fructus esse constat. D. Solut. matrimonio.
Coactæ vindemiæ. i. e. Collectæ. Ulpian. in l. Fructus esse constat. D. Sol. matrim. Si coactis vindemiis altera die divortium intercedat.
Pendens vindemia. Julianus in l. Qui pendentem. D. de action. empt. & vend. Qui pendentem vindemiam emit, si uvam legere prohibeatur a venditore, adversus eum, &c. V. PENDEO.
Percepta vindemia si mulier statim fundum viro in dotem dederit, &c. Ulpianus in l. Fructus esse constat. D. Solut. matrim.
Vindemiam & Vindemias inter se differre vult Servius, his verbis, Quum Vindemiam numero singulari, dicimus, unius anni significamus: quum plurali, multorum, ut Messem, messes: hiemem, hiemes. Hæc enim semel tantum annis quibusque contingunt. Multi tamen volunt Vindemiam esse totius orbis generaliter, Vindemias singularum partium: ut plus significet singularis, quam pluralis numerus: sicut plus est quum dicimus, Per terram pluit, quam Per terras: tunc enim omne elementum per singularem numerum, non terras aliquas significamus. Virg. 2. Georg. 6. —spumat plenis vindemia labris. [Vindemiæ pl. exstat in Gloss. Græcolat. Nempe, quia plurium sunt, promiscue ponitur.
Administrare vindemias. V. ADMINISTRO.
Colligere modicas vindemias. Plin. 9. Epist. 28. ad Romanum.
Mellis vindemia. Plin. Prima mellis vindemia melior. Idem lib. 11. cap. 14. & 15.
Olivarum vindemia. Plin. lib. 15. cap. 1.
Scribitur in Gloss. Græcol. & Vintemia, Vintemio, mendose.

VINDEMIŎLA, æ. f. dimin. [τρυγητίδιον] Cic. 1. Att. 10. Ego omnes meas vindemiolas eo reservo, ut illud subsidium senectuti parem. De fructu studiorum intelligit.

VINDEMIĀLIS, e. Adj. [τρυγητικός, Gl. G. L.] Macrob. 7. Saturn. cap. 7. Nuper in Tusculano meo fui, quum vindemiales fructus pro annua solennitate legerentur.
Feriæ vindemiales. Minuc. Felix post pr. conf. Suet. August. cap. 35. & ibi Casaub. & Stuck. Antiq. Convival. 1. 23.

VINDEMIO, [τρυγάω Gl. G. L.] āre. Vindemias colligere. Plin. lib. 14. cap. 2. Novissimas vindemiant.

VINDEMIATUS, a, um. Partic. Gloss. Gr. Lat. τετρυγημένος Vindemiatus.

VINDEMIĀTOR, ōris. m. [τρυγητής Gl. G. L.] Qui vinum legit. Columel. lib. 3 cap. 21. Vindemiatorum aleam subeat. Idem lib. 4. cap. 17. Et fructus commodius legitur a vindemiatore.
Vindemiator, Sidus quod tertio Nonas Martii apparet. Columel. lib. 11. cap. 2. dicit illud septimo Calendas Septembris exoriri. Plin lib. 18. c. 31. Stella, quæ Vindemiator appellatur exoriri, mane incipit. Hoc sidus ita dictum putant, quod sæpe vindemias faciat, h. e. Uvas immaturas exurat, vel nimiis pluviis infestet, ut jam amplius aliam vindemiatorum operam non postulent vites.

VINDEMĀTOR. ōris m. per syncopem, teste Porphyrione. Idem. ut, Durus vindemator. Hor. 1. Serm. 7. 30. [Nisi per Synæresin fit vox quatuor syllabarum. V. quæ in PITUITA & VIETUS notata sunt.

VINDEMĪTOR, ōris. m [τρυγητήρ] Idem. Ovid. 3. Fast. 407.

Sive est Arctophylax, sive est piger ille Bootes,
Mergetur, visus effugietque tuos:
At non effugiet vindemitor. Seneca de morte Claudii,
Carpebat raras ferus vindemitor uvas.

VINDEMIATŌRIUS, a, um. Adj. [τρυγητικός] Quod ad vindemiam pertinet. Varro 3. de R. R. cap. 2. Nihilo magis torcula, vasa vindemiatoria, aut serias olearias, ut trapeta.
Quali vindemiatori. Ulpianus in l. Instrumento. D. de instructo vel instrumento leg.

VINĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [οἰνοφόρος] ut, Vitis vinifera. Apul. de Herb. cap. 66.
Vinifera terra. Οἰνοφόρος γῆ. Gloss. Græcolat.

VINIPŌTOR, ōris. m. [οἰνοπότης] Potator vini. Plin. lib. 14. cap. 54. Scitum de quodam vinipotore reperitur, Syracusis tamdiu potare solitum, donec ab eo cooperta in terra ova fetum ederent. Vetus exemplar legit Potore.

VINNĬCUS, a, um. Adj. [νωχελής] Gloss. Latinogræc. vel

VINŬLUS, vel VINNULUS, a, um. Adj. in Plauto Mollis est, ex vini diminutione. Cum enim vinum, quod generosum non esset significabant, vinulum & villum appellabant, unde adjectivum Vinulus est factum. Turnebus. Locus Plauti est Asin. 1. 3. 70. conf. Fest. Non. 2. 198. & Parei Lex. Crit. p. 1300.

V I O

VIOL. Violentia.

VIOCŪRI, orum, m. Viarum curatores. Varro L. L. 4. 32. Publilius & Cosconius vicus, quod ab his viocuris dicuntur ædificati. Idem alio loco, (4. 1.) Quis enim non videt, unde Aurifodinæ & Viocurus? In antiquo lexico scribitur, Viaculus, ὁδῶν ἐπιμελητής, sed vel Viarius, vel Viocurus in eo scribendum censeo. Turnebus, 22. 16. [V. in VIA. Apud Varr. pr. loco Ab his vireis, altero Viocurrus legitur.

VIŎLA, æ. f. [ἴον τὸ ἄνθος, Gl. L. G. & G. L.] notæ significationis. Dicta, ut quidam volunt, per antiphrasim, quasi minime violata: vel quod non violanda: vel a vi olendi; quamvis aliqui per diminutionem, a Græco ἴον violam dictam velint. Plin. lib. 21. cap. 6. Violis honos proximus. Earum plurima genera, purpureæ, luteæ, albæ: plantis omnes, ut olus, satæ. Ex iis vero, quæ sponte apricis & macris locis proveniunt purpureæ, latiore folio statim ab radice carnosa exeunt, &c. Abunde de violis in hoc capite tractat. Ibid. cap. 11. Florum prima Ver nuntiantium, viola alba. Tepidioribus vero locis etiam hieme emicat. Postea quæ appellatur purpurea. Proxime flammea, quæ & phlox vocatur, silvestris duntaxat. [Violam nigram esse Vaccinium liquet ex Gloss. Græcolat. Ἴον, ἄνθος Viola, Vaccinium. Ἴον μέλαν, Vaccinium. V. in hac dict.
In viola, Prov. Cic. 5. Tusc. 73. An tu me in viola putabas, aut in rosa dicere?
Fuscæ violæ. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 129.
Mollis viola. Virg. 5. Ecl. 38.
Nigræ violæ. Virg. 10. Ecl. 39.
Viola alba, [λευκόϊον, Gl. L. G. & G. L.] Caltæ in Gloss. Græcolat.
Viola rustica, [χρυσάνθεμον βοτάνη, Gl. L G.] In Gloss. Græcolat. ἴον ξανθόν, Luteolum V. in hac dict.
Pallentes violæ. Virg. 2. Ecl. 47.
Tinctus viola pallor amantium Hor. 3. Carm. 10. 14.
Tondere violas manu Propert. lib 3. 13. 29.

VIOLĀCEUS, a, um. Adj. [ἰοειδής] ut Violaceus color. Plin. lib. 35. cap. 16. i. e. Purpureus, qui in violæ florem tendit. Plin. lib. 9. cap. 39. Nepos Cornelius, qui Divi Augusti principatu obiit, Me, inquit, juvene violacea purpura vigebat.

VIOLACIUM, i. n. Vinum vel succus e viola. Apic. 1. 4. De viola violacium facere.

VIOLARIUS, i. m. [ἰοβάπτης] Violacei coloris infector. Plaut. Aul. 3. 5. 36.
Flammearii, violarii, carinarii.

VIOLARIUM, i. n. [ἰών] Locus ubi nascuntur violæ, inquit Servius. Virg. 4. Georg. 32.
— irriguumque bibant violaria fontem.

VIOLANTILLA, æ. f. [Ἴανθις] Græce Ianthis, nomen Mulieris, *Iolant*. Budæus.

VIOLABILIS, VIOLANDUS, VIOLANS, VIOLATIO, VIOLATOR, VIOLATUS, VIOLENS, VIOLENTE, VIOLENTER, VIOLENTIA, VIOLENTUS, V. VIS.

VION VALENTIA, [Οὐίων Οὐαλεντία] Apulorum urbs, auctore Ptolemæo lib. 3. cap. 1. hodie Bivona, Hippo Plinio. q. V.

V I P

VĪPĔRA, æ. f. [ἔχις, Gl. L. G. ἔχιδνα, G. L.] Genus serpentis. Dictum quod vi pereat. De quo Plinius abunde multis locis, maxime vero lib. 10. cap 62. Viperæ mas caput inserit in os, quod illa abrodit voluptatis dulcedine. Terrestrium eadem sola intra se parit ova unius coloris, & mollia ut pisces. Tertia die intra uterum catulos excludit: deinde singulos diebus singulis parit, viginti fere numero. Itaque ceteræ tarditatis impatientes, perrumpunt latera, occisa parente. Ovid. Rem. Amor. 421.
Parva necat morsu spatiosum vipera taurum.
Brevibus viperis implicata crines Canidia. Hor. Epod. 5. 15.
Læsa vipera ignaro pede. Ovid. 2. de Arte Am. 376.
Venenata vipera ac pestifera, Homo pestilens, translate. Cic. de Arusp. Resp. 50. Etiamne in sinu atque in deliciis quidam optimi viri viperam illam venenatam ac pestiferam habere potuerunt.
Vipera est etiam Convicium. Florus, 4. 12. 37. Aliis oculos, aliis manus amputabant: unius os sutum, recisa prius lingua, quam in manu tenens barbarus, Tandem, inquit, vipera, sibilare desiste. V. Donat. ad Ter. Eun. 5 2. 6.

VIPĔRĀLIS, e. Adj. ut, Herba viperalis. Apul. de Herb. cap. 89.

VIPĔREUS, a, um. Adj. [ἐχιδνώδης, Gl. G. L.] ut, Carnes vipereas edere. Ovid. 2. Met. 769.
Crinis vipereus. Virg. 6. Æn. 281.
Cruore vipereo madent tela. Ovid. 4. de Pont. 7. 36.
Dentes viperei. Ovid. 3. Met. 103.
Felle vipereo linere spicula. Ovid. 1. de Pont. 2. 18.
Nodis vipereis nexa brachia. Ovid. 4. Met. 491.

VIPERĪNUS, a, um. Adj. [ἐχίδνιος] Plin lib. 11. cap. 53. Scythæ sagittas tingunt viperina sanie & humano sanguine.
Cruor viperinus. Hor. Epod. 3. 6.
Morsus viperinus. Cic. 2. de Fin. 94.

VIPERĪNA, æ. f. Herba, quæ & Serpentaria. Apul. de Herb. cap. 5.

VIPIŌNES, um. m. [μικρογέρανοι] sunt Minores grues: sicut Pipiones, Minores columbi. Plin. lib. 10. cap. 49. In Balearibus insulis & Buteo, accipitrum generis, in honore mensarum est: item vipiones: sic enim vocant minorem gruem.

V I R

VIR. Virgo. VIR. DIAN. Virgo Diana. VIRT. AETERN. AVG. Virtus æterna Augusti.

VĬR, viri. m. [ἀνήρ, Gl. L. G. & G. L.] Nonnunquam respectum sexus habet. Plin. lib. 10. cap. 63. Viros avidiores veneris hieme, feminas æstate Hesiodus prodidit.
Vir itaque nominatus est, quod major in eo vis est, quam in femina, & hinc Virtus nomen accepit. Lactantius de Opificio Dei cap. 12. H. St.
Soboles virûm. Lucret. lib. 4. 1226.
Gens effrena virûm. Virg. 3. Georg. 382.
Genus acre virûm. Virg. 2. Georg. 168.
Vis invicta viri. Stat. 3. Theb. 62.
Famæ magnæ vir. Ovid. 7. Met. 475.
Ingenii jucundi & elegantis vir. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Roboris magni vir. Senec. Theb. 1.
Spiritus ingentis vir. V. INGENS.
Absurdus vir. V. ABSURDUS.
Acres viri. Virg. 11. Æn. 48.
Ademptus vir. V. ADIMO.
Adolescens vir. V. ADOLEO.
Agrestes viri. Hor. 3. Carm. 1. 22.
Amplissimus & ornatissimus vir. V. AMPLUS.
Audax vir. Sil. lib. 3. 524. al. Nudatus.
Bellatores viri. Sil. lib. 1. 218.
Bonus vir. V. BONUS.
Bonus vir & prudens. Hor. de Arte Poet. 445.
Bonus vir & sapiens. Hor. 1. Epist. 7. 22.
Cælestis vir. V. CÆLUM.
Censorius vir. V. CENSOR.
Civilis vir. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Clari viri. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Clarorum virorum animi. Hor. 2. Epist. 1. 249.
Clarissimus vir. Cic. 2. Fam. 2.
Comis & bonus vir. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Consularis vir. V. CONSUL.

Egregius ſanctuſque vir. Juven. 13. Sat. 64.
Excellens vir. Cic 1. Fam. 7. Virum enim excellentem, & tibi tua præſtanti in eum liberalitate devinctum, &c.
Externus vir. Ovid. 16. Epiſt. 308.
Ferox vir. Sil. lib. 12. 695.
Fortis vir. Ovid. 13. Met. 383.
Fortis vir ad arma. Ovid. 2. Faſt. 688.
Gravis vir. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Ignoti nova forma viri. Virg. 3. Æn. 591.
Illuſtris vir. V. ILLUSTRIS.
Injuſtus vir. Ovid. 2. Faſt. 688.
Inſignis vir pietate. Virg. 1. Æn. 10.
Inſtructiſſimus vir. V. INSTRUO.
Intemperans vir. V. INTEMPERANS.
Invictum virum vicit dolor. Ovid. 13. Met. 386.
Juriſperiti, an militaris viri laus major. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Juſtus vir & tenax propoſiti. Hor. 3. Carm. 3. 1.
Lectiſſimi viri atque ornatiſſimi. V. LEGO, ĕre.
Litterati viri. V. LITTERA.
Magnus vir. Ovid. 13. Met. 341.
Maximus vir. V. MAGNUS.
Memor, gratus, & bonus vir. Cic. 2. Fam. 5.
Mendax vir. Virg. 8. Æn. 644.
Molles viri, vel potius Non molles. Hor. Epod. 1. 10.
Nefandus vir. Virg. 4. Æn. 497.
Princeps vir. Ovid. ad Liv. 344.
Sanctus vir. Senec. Hippol. 12.
Sollers vir. Ovid. in Ibin, 279.
Subtilis vir. Quintil. lib. 3. cap. 11.
Veloces viri. Ovid. 10. Met. 561.
Compellare virum blande. V. COMPELLO.
Congelare virum. V. CONGELO.
Dividere in viros. V. IN præpoſitionem.
Increvit per hos viros ſalutaris profeſſio. Celſ. lib. 1. in procem.
Legere vir virum, in Romana militia dicebatur, cum in conſtituenda acie quiſque ſibi eum deligeret adſciſceretque ſocium pugnæ, ſeu aſtitem, cujus virtuti plurimum tribueret. Virg. 11. Æn. 621.

Tertia ſed poſtquam congreſſi in prælia, totas
Implicuere inter ſe acies, legitque virum vir.

V. Briſſon. de Form. p. 446. Petr. Victor. Var. Lect. 16. 19. & Turneb. Adverſ. 25. 7. conf. etiam Suet. Aug. cap. 35.
Vir, Fortis vir, qui præſenti fortique animo eſt præditus. Ter. Adelph. 4. 2. 26.

Laudo, Cteſipho, patriſſas, abi, virum te judico.

Idem Eun. 1. 2. 74.

Heu noſter, laudo, tandem perdoluit, vir es.

Cic. 2. Tuſc. 43. Si virtutis compotes; vel potius ſi viri volumus eſſe.
Cadere in virum. V. CADO.
Vir & Homo. Cic. 2. Tuſc. 53. Ita & tulit dolorem, ut vir: & ut homo, majorem ferre ſine cauſa neceſſaria noluit. Idem pro Flac. 52. Si civitas per viros bonos, graveſque homines, querelas ad vos detuliſſet. Et 2. Q. frat. 10. Sed quum veneris, virum te putabo; ſi Salluſtii Empedoclea legeris; hominem non putabo.
Matura viro filia, Marito. Virg. 7. Æn. 153.
Durus vir. Ovid. 3. Amor. 4. 1.
Perjurus vir. Ovid. 10. Epiſt. 76.
Viduus vir. Ovid. 8. Epiſt. 86.
Conjuncta ô digno viro. Virg. 8. Ecl. 32.
Dare nuptum viro. V. NUBO.
Expertæ virum puellæ. Hor. 3. Carm. 14. 11.
Meruit illa virum dote. V. MEREO.
Nupta viro puella. Ovid. 16. Epiſt. 367.
Nupta ſævo viro. Hor. 3. Carm. 10. 2.
Vir, reſpectum ætatis aliquando dicit. Plinius, Quod non modo in puero ſive adoleſcente, ſed etiam in viro admiratione dignum videretur.
Vir, Maritus. Ter. And. 3. 3. 39.

Tibi generum firmum, & filiæ invenies virum.

Quærere virum. Petron. cap. 119. Ubi Interpr. Quæ omni corporis habitu & inceſſu mollitiem præferebant, dicebantur virum quærere.
Vir, pro Virilitate. Catull. 61. 6.

Itaque ut relicta ſenſit ſibi membra ſine viro, &c.

i. e. Poſtquam. Atys virilia ſibi abſcidit.
Vir, de Brutis etiam dicitur. Virg. 7. Ecl. 7.

Vir gregis ipſe caper.

VĬRA, æ. f. Feſtus, Feminas antiqui viras appellabant, unde adhuc permanent Viragines & Virgines. V. Serv. ad Virg. 12. Æn. 468.
VIRĀGO, ĭnis. f. [ἀνδρεία, γενναία, Gl. L. G.] Mulier fortis, quæ viro ſimilis ſit, & virilia opera faciat. Plaut. Merc. 2. 3. 78.

— recte ego emero matri tuæ
Ancillam viraginem aliquam, non malam, forma mala.

Cruda virago Gorgone, Pallas. Stat. 11. Theb. 414.
Diva virago, Diana. Senec. Hippol. 1.
Flava virago, Pallas. Ovid. 6. Met. 131.
Metuenda bello virago, Pallas. Ovid. 2. Met. 765.
Regina bellorum virago, Pallas. Stat. 4. Silv. 5. 23.
Virago, [ἀνδρόγυνος, Gl. L. G.] [An pro Semimare? In Græcolat. etiam Ἐπίγαμος κόρη, Viripotens, Virago, Adulta.
VIRĀTUS, a, um. Adj. ut, Uxor virata, Viro juncta. Varro apud Non. 2. 907.
Compar. Novatian. de Trin. cap. 2. Omni robore robuſtior, omni virtute viritior. pro Viratior. [An Virilior?
VIRĀTUS, ûs. m. Viri conditio. Sidon. 7. Epiſt. 9. Bono viratu æmulis magis prodeſſe cupiens quam placere.
VIRIPLĀCA, æ. f. Dea, nomen hoc a placandis viris fertur aſſecuta. Valer. Max. 2. 1. 6. Quoties inter virum & uxorem aliquid jurgii interceſſerat, in ſacellum Deæ Viriplacæ, quod eſt in Palatio, veniebant; & ibi invicem locuti quæ voluerant, contentione animorum depoſita, concordes revertebantur.
VIRIPŎTENS, entis. [ἐπίγαμος κόρη, Gl. L. G. & G. L. ἔπανδρος, L. G.] Virgo dicitur, quæ apta eſt connubio. Plaut. Perſ. 2. 3. 1. Paulus in l. Si filiæ familias. D. de leg. 3.
Juppiter viripotens. Plaut. Perſ. 2. 3. 1. [A viribus.
VIRIPOTENTIA, æ, f. Puellarum viripotentia, titulo capitis primi, libri ſept. de Hiſt. anim. H. St. Ariſtotelis Latinum interpretem deſignat neſcio quem.
VIRĪLIS, e. Adj. [ἀνδρικὸς, Gl. G. L.] Quod eſt viri: ut, Opus virile. Et, Forma virilis. Ovid. 4. Epiſt. 76.
Oculi viriles. Ovid. 5. Faſt. 153.
Officium virile. Hor. de Arte Poet. 193.
Proles virilis, Maſcula. Virg. 7. Æn. 50.
Sexus virilis. [ἀρρενογονία, Gl. L. G.] Plin. lib. 10. cap. 55.
Stirps virilis. Liv. 1. 1. extr.
Studia virilia. Ovid. 12. Met. 208.
Tela virilia. Ovid. 8. Met. 392.
Toga virilis. Cic. 2. Philipp. 44. Suet. Aug. cap. 38. V. TOGA.
Veſtis virilis. Hor. 1. Serm. 2. 16.
Vultus virilis. Ovid. 3. Met. 189.
Virilis [ἀνδρῷος] Virum decens, Fortis.
Magis virilis. V. MAGIS.
Parum virile. Cic. 2. de Finib. 47. Vereturque quicquam aut facere aut loqui, quod parum virile videatur.
Animus virilis, i. e. Fortis, qualis debet viri eſſe. Ter. Phorm. 5. 8. 64.
Animo virili præſentique ut ſis para. Cic. 14. Att. 21. Acta enim illa res eſt animo virili, conſilio puerili.
Cura virilis. Virg. 9. Æn. 311.
Dolor virilis. Cic. 11. Att. 10. Nec res periiſſet, & videremur aliquid doloris virilis habuiſſe.
Habitus orationis virilis. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Igniculus virilis. Cic. 15. Att. 25. Reliqua pars epiſtolæ: illam namque in utramque: ſed tamen nonnullos interdum jacit igniculos viriles.
Inflexio fortis ac virilis laterum. Cic. 3. de Orat. 318.
Partes viriles mandare puero. Hor. de Arte Poet. 177.
Ratio fortis & virilis. Cic. 3. Tuſc. 22. Sententiis tamen utendum eſt eorum potiſſimum, qui maxime forti, & ut ita dicam, virili utuntur ratione atque ſententia.
Sententia fortis & virilis. Cic. 3. Tuſc. 22.
Vox virilis. Cic. pro Sext. 10. Recita quæſo, P. Sexti, quid decreverint Capuæ Decuriones, ut jam virilis tua vox poſſit aliquid ſignificare inimicis noſtris.
Virilis [ἴσον κατὰ ἀναλογίαν, Gl. L. G.] Columel. lib. 7. cap. 11. Virilis pars. Eſt autem pars virilis, Pars cujuſque viri. Cic. 5. Verr. 7. Qui præſertim plus etiam, quam pars virilis poſtulat, pro voluntate Pop. Ro. oneris ac muneris ſuſcipere debeam. Idem 6. Verr. 81. Eſt aliqua mea pars virilis, quod ejus civitatis ſum, quam ille amplam, illuſtrem, claramque reddidit. Ὅλως τι οὐδὲν προθυμίας ἀνδρὶ δυνατῆς ἐξέλιπον. Appianus p. 142. τῆ μ. Par. Ubi ſuperfl. ἀνδρὶ δυνατῆς non intelligitur. H. St.
Parte pro virili, Pro viribus. Cic. pro Sext. 138. V. PRO.
Portione pro virili. Tacit. in Vit. Agric. 45.
Vocare aliquos ad virilia. Salluſtius lib. 3. fragm. in oratione Marci Tribun. pleb. ad Plebem. Dein, ne vos ad virilia illa vocem.
Compar. Lamprid. dixit obſcæno ſenſu Heliogab. cap. 8.
VIRILIA, um. plur. tantum, [αἰδοῖα] Verenda, pudenda. Plin. lib. 21. cap. 27. Et in totum ad virilia cauliculis ejus, in vino & aceto tritis, nihil utilius putant.
Ad differentiam ſexus feminei, ut ſi dicam Virilia vocari illa, quæ virilitatem teſtantur. H. St.
VIRILĬTAS, atis. f. [αἰδοῖα, ἀρρενότης] Idem quod Virilia, ſeu pudenda virilia. Martial. lib. 9. 7.

Non puer avari ſectus arte mangonis,
Virilitatis damna mæret ereptæ.

Ademptæ virilitatis homo. V. ADIMO.
Exciſa virilitas. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Virilitas de beſtiis. Plin. lib. 23. cap. 1. Utiliter etiam fovetur vino calido virilitas jumentis.
Inceſtæ virilitatis, de Stupratore. Tacit. 6. Ann. 5. Arguitur pleraque, C. Cæſarem quaſi inceſtæ virilitatis, &c. dixiſſe. Id autem ideo de Caligula dixerat Meſſalinus, quod is cum omnibus ſororibus ſuis ſtupri conſuetudinem fecit, ut ſcribit Tranquillus.
Ad animum translatum. [ἀνδρειότης, Gl. L. G. & G. L. δύναμις, G. L.] Quintil. lib. 1. cap. 8. Sanctitas, &, ut ſic dicam, virilitas a Tragicis petenda.
VIRILĬTER, Adv. [ἀνδρείως, Gl. L. G.] Fortiter & magno animo. Cic. 2. Tuſc. 95. Itaque barbari quidam, & immanes ferro decertare acerrime poſſunt, ægrotare viriliter non queunt.
Viriliter & magno animo. Cic. 1. Off. 94. Quod enim viriliter animoque magno fit, id dignum viro & decorum videtur.
Viriliter age, Ἀνδρίζου, Gloſſ. Græcolat.
Defendere viriliter. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Facere viriliter. Hor. 1. Epiſt. 18. 38.
Ferenda fortuna viriliter. Ovid. 1. Faſt. 479.
VIRĪTIM, Adv. [κατ' ἄνδρα, καθ' ἕνα ἕκαστον, Gl. L. G.] Per ſingulos viros, inquit Feſtus. Cic. 3. Tuſc. 48. Nolim, inquit, mea bona, Gracche, tibi viritim dividere liceat: ſed ſi facias, partem petam. Cæſ. 7. Bell. Gall. cap. 71. Pecus, cujus magna erat ab Mandubiis compulſa copia, viritim diſtribuit.
Ferre legem de aliquo agro viritim dividendo. Cic. de Clar. Orat. 57. Dicitur etiam C. Flaminius is, qui Trib. pleb. legem de agro Gallico & Piceno viritim dividendo tulerit.
Percrebuit rumor viritim. Curt. lib. 6. 2. 15.
Viritim, de uno etiam dicitur. Curt. lib. 7. 4. 33. Si quis viritim dimicare vellet, provocavit ad pugnam. Hor. 2. Epiſt. 1. 92.
Viritim, metaphorice, pro Particulatim. Seneca Natur. Quæſt lib. 5. cap. 7. De ventis in univerſum diximus, nunc viritim incipiemus illos diſcutere. V. Suet. Tiber. cap. 76.
VIRITĀNUS, a, um. Adj. Viritim diſtributus. ut, Ager viritanus. Feſt.
VĪRŌSUS, a, um. Adj. [ἀνδρομανὴς] a Vir, primam corripit. ut, Viroſæ mulieres, dicuntur Virorum appetentes, vel luxurioſæ. Lucil. lib. 7.

Dixi ad principium venio, vetulam atque viroſam
Uxorem cædam potius quam egomet me.

Afranius Divortio,

Vigilans

Vigilans ac solers, sicca, sana, sobria, virosa non sum: & si sum, non desunt mihi qui ultro dent, ætas integra est, formæ satis.
Virosus, a Virus primam producit. V. VIRUS.

VĬRIŌSUS, a, um. Idem. Apul. 9. Met. p. 223. Elmenh. Scæva, sæva, viriosa, ebriosa, pervicax, &c.
Viriosus, Robustus. V. in VIS.

VIRIĀTUS, a, um. Adj. Magnarum virium. Lucil. lib. 26. Contra flagitium nescis bello vinci a viriato Annibale. Nonius 2. 903.

VIRTUS, quod & hinc ducunt, V. suo ordine.

VIRBIUS, i. m. dicitur, Hippolytus Thesei filius, quasi bis vir: quia novercali calumnia necatus, beneficio Æsculapii vel Dianæ revocatus fertur ad vitam. Revera, inquit Servius in 7. Æneid. 761. Virbius est nomen conjunctum Dianæ, ut Matri deûm Atys, Minervæ Erichthonius, Veneri Adonis.

VIRDŎMĂRUS, i. m. Gallorum rex, de quo cæso Claudius Marcellus opima spolia Jovi Feretrio consecravit. Propert. lib. 4. 11. 39.
Virdomari genus hic Rheno jactabat ab ipso.

VIRECTUM, VIREO, VIRESCO, V. VIRIDIS.

VĬREO, ōnis. m. [χλώρειον] Plin. lib. 18. cap. 29. Avem parram oriente Sirio, ipso die non apparere, donec occidat. E diverso vireonem prodire ipso solstitii die. Gaza eum intelligit, qui & Aristoteli & Plinio vocatur Chlorion.

VIRES, VIRIUM, &c. V. VIS.

VIRGA, æ. f. [ῥάβδος, Gl. L G. & G. L.] Vimen in Gloss. poster. notæ significationis. Cic. pro Rabir. perduel. reo, 12. Porcia lex virgas ab omnium civium Roman. corpore amovit: hic misericors flagella retulit.
Lentior virgis salicis. Ovid. 13. Met. 800.
Arbuteis virgis texunt feretrum. Virg. 11. Æn. 65.
Cornea virga. V. Corneus, in CORNU.
Fraxina virga. Ovid. 11. Epist. 76.
Medicata virga. Ovid. 1. Met. 716.
Rasæ hastilia virgæ. Virg. 2. Georg. 358.
Viscata virga fallere volucres. Ovid. 15. Met. 474.
Virgæ sanguineæ. Modestin. in l. 9. D. de leg. Pompeja de Parricid. Plin. Si quidem & genistæ, & populi, & ulmi, & sanguinei frutices. Aut igitur e fruticibus virgæ erant, quibus cædebantur parricidæ, ut terror inesset in cruento earum colore, aut ad horrorem, ut existimo, cruentabantur. Sic de Bellona scribit Maro, 8. Æn. 703.
Quam cum sanguineo sequitur Bellona flagello. & Fecialis hasta sanguinea & cruenta bellum indicabat. Liv. 1. 32. Ut Fecialis hastam ferratam, aut sanguineam præustam ad fines eorum ferret. Turnebus. V. SANGUINEUS.
Virga turis. Plin. lib. 12. cap. 14.
Virgam turiam dixit, Virg. 2. Georg. 117.
Aurea virga. Virg. 7. Æn. 190.
Censoria virga. Quintil. lib. 1. cap. 5. Quo quidem ita sunt severe usi veteres grammatici, ut non versus modo Censoria quadam virga notare, &c. Hæc autem virga alias dicitur Obeliscus, ut annotat interpres Quintiliani.
Cædere virgis. V. CÆDO.
Cædere aliquem virgis ad necem. Cic. 5. Verr. 70. Quid erit extremum? si damnatus eris, virgis te ad necem cædi necesse erit.
Lacerare aliquem virgis. V. Lacero, in LACER.
Morientur in tergo virgæ. V. MORIOR.
Multari virgis. V. MULTA.
Variari virgis. V. VARIUS.
Virgam tribuebant Somno, qua feriens homines, soporem inducebat. Papin. —extremo me tange cacumine virgæ. Maro ramum ei tribuit, quem soporatum vi Stygia super utraque tempora Palinuri quassasse dicit: alii etiam ei cornu tribuunt. Ex Turneb. Advers. 21. 4.
Virga, Linea colorata. Ovid. 1. de Arte Am. 291. de tauro quodam,
Signatus tenui media inter cornua virga.
Purpureæ virgæ, i. e. Vestis virgata. Ovid. 3. de Arte Am. 269. V. VIRGATUS.

VIRGĀRIUS, i. m. Qui virgis & loris cædit. Gloss. Gr. Lat. ῥαβδοῦχος, Lictor, Virgarius.

VIRGĀTUS, a, um. Adj. ut Calathisci virgati, Virgis contexti. Catul. Argon. 62. 319.
Virgatus, Quod virgas quasdam in longum aut latum varia serie, & colore porrectum habet, virgatum dicitur. ut Virgatæ vestes, virgata sagula, quæ discoloribus, tanquam currentibus regulis colorum & ductibus, varia cernuntur. Grammatici hac notione contenti non sunt, sed ajunt ad Gallorum etiam respectum esse linguam, quibus Virga purpuram significat, ut virgata sint purpurea. Sed simplex intellectus & Latinus magis convenit. Valerius certe Flaccus Thracum mulieribus virgatas vestes tribuens, purpureas non intellexit, sed barbarorum ritu discolores, & veluti virgatis segmentis contextas. Ejus sunt versus, lib. 2. 158.
Jam veniet durata gelu, sed me quoque pulsam
Fama viro: nostrosque toros virgata tenebit. Ex Turneb. 2. 14.
Vestes virgatæ auro. Sil. lib. 4. 145. h. e. Virgis seu lineis aureis distinctæ. V. VESTIS.
Corpore virgato tigris, Variis coloribus distincto. Sil. lib. 5. 148.
Tigres virgatæ. Sen. Hippol. 3.
Ubera virgata. Sen. Herc. OEth. v. 145.

VIRGEUS, a, um. Adj. [ῥαβδωτὸς, Gl. G. L.] Quod est ex virgis factum. Virg. 1. Georg. 165.
Virgea præterea Celei, vilisque supellex.
Area virgea. Columel. lib. 7. cap. 3.
Flamma virgea. Virgil. 7. Æn. 463. h.e. De virgis facta: unde est flamma validior. Servius.
Pabula virgea, Arbuscularum frondes in pabulum caprarum decerptæ. Virg. 3. Georg. 320.
Sæpem virgeam interponere. Columel. lib. 11. cap. 3.

VIRGŌSUS, a, um. Virgarum plenus. ut, Virgosus frutex. Pallad. 1. tit. 24.

VIRGĒTUM, i. n. [ῥαβδειόφυτον] Locus virgis consitus ad illigandas vites: qui mos antiquis fuerat ut hodie quoque, dum Amerina salix aut genista juxta vites feruntur. Cic. 2. de Legib. 21. Sacerdotes vineta, virgetaque & salutem populi auguranto.

VIRGINDEMIA, vel VIRGĬDEMIA, æ. f. [ῥαβδολογία] Collectio virgarum ob verbera, aut ad aliquid vinciendum. Varro in Agathone, Quid tristiorem video te esse? hæc spes est argentaria: ideoque scapulæ metuunt virgindemiam. Plaut. Rud. 3. 2. 22.
At ego te per crura & talos, tergumque obtestor tuum,
Si tibi uberem ulmeam esse speres virgidemiam. [Ficta vox a Comicis, ad imitationem Vindemiæ.

VIRGŬLA, æ. f. dimin. [παραφυὰς, Gl. L. G.] Cic. 8. Philipp. 23. Quum tempus ille differret, virgula stantem circumscripsit: dixitque, se non antea renuntiaturum Senatui, nisi prius sibi respondisset, quid facturus esset, quam ex illa circumscriptione excederet.
Virgula divina dicitur, quoties quicquid optamus, id citra humanam operam quasi divinitus nobis significamus contingere. Propterea quod antiquitas, quemadmodum in annulis, ita & in virgis ferendis existimavit aliquam fatalem, ac ceu magicam inesse virtutem. Cic. 1. Off. 152. Quod si omnia nobis, quæ ad victum cultumque pertinent, quasi virgula divina, ut ajunt, suppeditarentur. Citatur aliquoties, & apud Nonium Marcellum, Varro in Virgula divina; ut appareat hunc fuisse titulum alicujus ex Menippeis, qui nimirum & ipsi plerique feruntur proverbiales. Adagium natum videri potest potissimum ab illa virga Homerica, quam ille Palladi tribuit, adeo celebri, ut de ea Antisthenes Cynicæ sectæ conditor, librum conscripserit, eam cum suo, ut conjicio, baculo conferens. Erasm.

VIRGULĀTUS, a, um. Adj. Plin. lib. 9. cap. 33. Jam distinctione virgulata, crinita, crispa, &c.

VIRGĀTOR, ōris. m. [ῥαβδίζων] Qui virgis cædit. Plaut. Asin. 3. 2. 19.
Ubi sæpe causam dixeris pendens adversus octo
Astutos, audaces viros, valentes virgatores.

VIRGULTUM, i. n. [βλάστημα, Gl. L G. & G. L. ῥαβδίον, G. L.] Virgulta pl. [θάμνοι, Gl. L. G.] Plin. lib. 12. cap. 19. Præcipua bonitas virgultorum tenuissimis partibus ad longitudinem palmi. Cic. pro Cœl. 42. Ergo hæc deserta via & inculta, atque interclusa jam frondibus & virgultis relinquatur. Et 1. de Divin. 49. Omnia arbusta, virgulta, tecta pervertere. [Ubi forte Frutecta legendum. conf. Liv. 21. 22. extr. Virgultum autem, per syncopen pro Virguletum dici puto, a Virgula, ut Virgetum a Virga.
Cornea virgulta. Virg. 3. Æn. 23.
Sonantia silvis virgulta. Virg. 6. Æn. 704.
Silvestria virgulta. Virg. 2. Georg. 3.
Tenera attondent simæ virgulta capellæ. Virg. 10. Ecl. 7.
Defodere nova virgulta in terram. Lucret. lib. 5. 788. & 933.
Resonant avibus virgulta canoris. Virg. 2. Georg. 328.

VIRGULTUS, a, um. Adj. Vallem virgultam per appositionem dixit Sil. 12. 354. V. ibi Drakenb.

VIRGI, Hispaniæ oppidum, in sinu quem Virgitanum vocant. Auctor Pompon. lib. 2. 6. Nunc Almeria dicitur, teste Olivario in Melam.

VIRGILIÆ, V. VERGILIÆ.

VIRGĬLIUS, i. m. [Οὐίργιλιος] Mantuanus poeta celeberrimus, Marone, Maraque natus, qui primum inter Latinos poetas obtinet locum. Sunt ex recentioribus, qui Vergilium, non Virgilium, scribi debere autument: de quo vide Castigationes Pierii in Virgilium. scripsit Bucolica, Pollione ipsum hortante, atque emendavit triennio. Georgica absolvit annis septem, cum id ei argumentum proposuisset Mæcenas. Æneida rogatus ab Augusto scripsit quidem annis undecim, sed inemendatam reliquit, ac moriens jussit cremari. Cui voluntati ejus Augustus restitit, Tuccæ & Varo emendatione commissa. Hujus vitam non minus docte, quam copiose scribit Petrus Crinitus lib. 3. de poetis Latinis. Virg 4. Georg. 563.
Illo Virgilium me tempore dulcis alebat
Parthenope, studiis florentem ignobilis oti.
Amantissimus Virgilius vetustatis. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Optimus Virgilius. Hor. 1. Serm. 6. 54.

VIRGILIĀNUS, a, um. Adj. possess. [Οὐεργιλιανὸς] ut, Virgiliana virtus, apud Plin. in præf.
Virgilianum illud. Quintil. lib. 1. cap. 3. Habendumque in animo semper illud Virgilianum.

VIRGINIUS, i. m. Nomen Romanum, ut L. Virginius, Virginiæ pater, & parricida, pluresque passim Livio memorati.
Virginius, Rhetor & Orator Romanus. V. Quintil. 3. 1. extr. & ibi Burm.

VIRGINIA, æ. f. L. Virginii Centurionis filia; quam stupro destinatam ab Appio Decemviro pater in medio forro occidere maluit, quam pati, ut in fœdam servitutem abduceretur. V. Liv. 2. 31.

VIRGO, ĭnis. f. [παρθένος, Gl. L. G.] a Vir. Quintil. lib. 6. cap. 4. Cicero objurgantibus, quod sexagenarius Popiliam virginem duxisset, Cras mulier, inquit, erit. Ulpianus in l. Alioquin. D. de contrah. empt. Quod si ego me virginem emere putarem, quum esset mulier, emptio non valebit.
Absolutio virginum. Cic. 3. in Catil. 9. Cinnam ante se & Sullam fuisse, eundemque dixisse, fatalem hunc esse annum ad interitum hujus urbis atque imperii, qui esset decimus annus post virginum absolutionem, &c. V. Absolutio in ABSOLVO.
Adulta virgo. V. ADOLEO.
Animosa virgo. Ovid. 20. Epist. 115.
Armata virgo. V. ARMA.
Aspera virgo. Virg. 11. Æn. 664.
Bellica virgo, Pallas. Sil. lib. 7. 459.
Cassa virgo dote. V. CASSUS.
Corrupta virgo. Ovid. 3. Amor. 8. 30.
Frigida non virgo. Ovid. 2. Amor. 1. 5.
Jugatæ nondum thalamis virgines. Sen. Herc. fur. 10.
Juncea virgo. V. JUNCUS.
Laudatissima virgo dote formæ. Ovid. 9. Met. 715.
Matura virgo. Hor. 3. Carm. 6. 22.
Matura viro virgo. V. MATURUS.
Nitidæ virgines. Hor. 2. Carm. 12. 19.
Pulcherrima virgo. Ovid. 9. Met. 9.
Regia virgo. Ovid. 2. Met. 570.
Sanctæ virgines, Vestales. Hor. 1. Carm. 2. 27.
Teneræ virgines. Hor. 1. Carm. 21. 26.
Tempestiva virgo Festo dicitur, Quæ matura viro est & nubilis & formosa, velut ὡραία. Auctoritate, inquit, virginis cujusdam tempestivæ nomine Romes.
Abstinere virgine. V. ABSTINEO.
Comprimere virginem. V. COMPRIMO.

Rapere ad virum virginem. Catul. in Epith. Juliæ 59. 4.
Virgo, pro Muliere, quæ adhuc sit in viridi ætate & vigore, post liberos etiam susceptos. Virg. 6. Ecl. 47. de Pasiphaë,
Ab virgo infelix, tu nunc in montibus erras. Virgo, inquit Servius, á viridiore ætate; nam jam mater fuerat Phædræ, Ariadnes, Androgei.
Nobilis virgo in omne ævum. Hor. 3. Carm. 17. 36. Quo in loco Virginem pro Muliere posuit. Hypermnestram enim intelligit, quæ Lino marito pepercit.
Virgo pro Filia ponitur. Nepos 15. 3. 5. Cum virgo amici nubilis propter paupertatem collocari non posset, &c.
Virginem, Omne incorruptum & intactum dixerunt veteres. Cic. in Orat. 64. Mollis est enim oratio philosophorum, & umbratilis, nec sententiis, nec verbis instructa popularibus, nec vincta numeris, sed soluta liberius, nihil iratum habet, nihil invidum, nihil atrox, nihil mirabile, nihil astutum, casta, verecunda, virgo incorrupta quodammodo; itaque Sermo potius, quam Oratio dicitur. Idem de Clar. Orat. 330. Domi teneamus eloquentiam sæptam liberali custodia, &c. tueamurque ut adultam virginem caste. [Non tamen his in locis metaphora, sed Assimilatio est.
De rebus omnibus integris & incorruptis Adjective dicitur. ut,
Carnes virgines. Plin. lib. 28. cap. 4.
Equa virgo Plin. lib. 28. cap. 9.
Porca virgo. Martial. lib. 13. 56.
Te fortasse magis capiet de virgine porca,
Me materna gravi de sue vulva capit.
Tribuitur Sexui virili a Patribus ecclesiasticis, deque iis dicitur, qui expertes conjugii venerisque sunt. ut, Virgo maritus. Chrysol. Serm. 168. V. Hieron. Apol. pro libris adversus Jovianum.
Virgo est etiam Signum cæleste. Columel. 11. 2.
Virgo, urbis Romæ aqua. V. MARCIA.

VIRGĬNULA, æ. f. [παρθενισκάριον, Gl. G. L..] Sed frequentiore in usu
VIRGUNCŬLA, æ. f. aliud dimin. Petron. cap. 20. Utique postquam virguncula cervicem invasit. Et Juven. 13. Sat. 40.
— tunc, cum virguncula Juno. Subaudi Fuit.

VIRGĬNĀLIS, e. Adj. [παρθενικὸς, Gl. G. L.] Quod ad virginem pertinet: ut, Virginalis modestia. Cic. 1. de Divin. 66.
Habitus atque vestitus virginalis. Cic. 6. Verr. 5.
Ploratus virginalis. Cic. 2. Tusc. 21.
Heu virginalem me ore ploratum edere. Ex poeta.
Virginali verecundia homo. Cic. pro Quint. 39.

VIRGINAL, ālis. n. [φύσις] Virginis membrum naturale.
Virginalia, Conchæ quædam Apulejo Apolog. p. 296. Elmenh. dicuntur, a mulierum virginumque natura, id est, obscæna parte. Turneb. conf. Solin. cap. 4. & Indicem Elmenh. in Apulej.

VIRGINĀRIUS, a, um. Adj. [παρθένιος] Plaut. Pers. 4. 9. 14. Scelesta fides est virginaria.

VIRGINEUS, a, um. Adj. Idem. [παρθενικὸς, Gl. G. L.] Plin. lib. 28. cap. 7. Si purgatio illa post virginitatem prima sit, aut in virginea ætate spontanea.
Agmen virgineum. Claud. 2. Cons. Stilich. 263.
Artus virginei. Ovid. 3. Met. 164.
Chorus virgineus. Ovid. 3. de Arte Am. 168.
Facies virgineæ. Virg. 9. Æn. 120.
Forma virginea puer. Ovid. 3. Met. 607.
Habitus virginei. Ovid. 13. Met. 166.
Pudor virgineus. Tibul. lib. 1. 4. 74.
Rubor virgineus. Virg. 1. Georg. 430.
Timor virgineus. Ovid. 10. Met. 361.
Vultus virginei. Ovid. 5. Met. 563.

VIRGINEUM, i. n. [παρθενεὼν, Gl. G. L.] Subaudito Conclave. In Gloss. vitiose scriptum Vigrinem.

VIRGINĬTAS, ātis. f. [παρθενία, Gl. G. L.] Castitas, castimonia. Cic. 3. de Nat. Deor. 59. Minerva patrem dicitur interemisse virginitatem suam violare conantem.
Spolium virginitatis. Ovid. 5. Epist. 140.
Matura toris virginitas. Stat. 1. Achil. 292.
Perpetua virginitas. Ovid. 4. Trist. 3. 14.
Severa virginitas. Ovid. 3. Met. 255.
Carens virginitate. Ovid. 9. Met. 331.
Erepta virginitas. Virg. 12. Æn. 141.
Libata virginitas. Ovid. 2. Epist. 115.
Patet virginitas. Ovid. 14. Met. 133.
Raptæ virginitatis præmia. Ovid. 8. Met. 851.
Resoluta virginitas. Plin. lib. 28. cap. 7. Asperrimamque vim profluvii ejus esse primis annis virginitate resoluta.

VIRGINIUM, i. n. Idem in Gloss. Græcolat.

VIRGINENSIS, is. f. Dea, cui novæ nuptæ zonam dedicabant. August. Civ. Dei, 6. 9.

VIRGINISVENDONIDES, æ. m. Vide VANILOQUIDORUS ex Plauto. H. St. Vocabulum est joci causa confictum a Comico in Pers. 4. 6. 20.

VIRGĬNO, āre. [παρθενεύω, Gl. G. L.] Caste vivere. Tertull. de Virgin. Veland. cap. 12. Virginari volunt sola capitis nuditate.

VIRIA, æ. f. pl. VIRIÆ, [χεινικίδες, Gl. L. G.] vel VIRIŎLA, æ. f. [κλανίον, ψέλιον, περιχέριον, Gl. L. G. & G. L. βραχιόλιον γυναικὸς, G. L.] Ornamentum colli e gemmis viridibus, ut putat Bayfius. Paulus in l. Si tibi electio, De optione & electione leg. Si ex quatuor viriolis duæ, quas elegissem, mihi legatæ sunt: sive duæ solæ sint relictæ, sive ab initio duæ solæ fuerint, valet legatum. Jabolenus in l. Medico, De auro & argento leg. Funerari me arbitrio viri mei volo, & inferri mihi quæcunque sepulturæ meæ causa feram ex ornamentis, lineas duas ex margaritis, & viriolas ex smaragdis.
Viriæ, Armillæ sunt virorum, inquit Isidorus (19. 31.) quanquam muliebres etiam armillæ viriæ appellari cœperunt. Septimius, (Tertull. de Pallio, cap penult.) Utique sicut vestigia cæstuum viriis occupavit: ita & endromidis solocem aliqua multicia synthesi extrusit. Plin. 33. 3. pr. Viriolæ Celticæ, viriæ Celtibericæ. Contra legitur, sed mendose prorsus, in editis. Turneb. Advers. 13. 3.

VĬRĬĀTUS, i. m. [Οὐιρίατος] Lusitanus, primum in Hispania, e pastore venator, e venatore latro, mox justi exercitus dux factus, universam Lusitaniam occupavit. C. Vetilium Prætorem, fuso ejus exercitu, cepit. Post Cn. Plancius Prætor nihilo felicius rem cum eo gessit: tantumque terrorem hostis his intulit, ut adversus eum Consulari opus esset duce & exercitu. Denique a proditoribus consilio Cæpionis interemptus est, & ab exercitu multum desideratus tumulatusque honorificentissime. Auctor Livius in Epit. 52. & Florus 2. 17.

VIRIATĬNUS, a, um. Adj. ut, Viriatinum bellum. Sueton. in Galba cap. 3. h. e. Quod duce Viriato, Lusitani adversus Romanos gesserunt.

VIRĪCA, æ. f. Missilis teli genus. Gell. 10. 15. Ejus viricam surculum de arbore felici habere. Alii legunt In ricam.

VĪRĪCŬLUM, i. n. [ὀβελίσκος] Missilis genus, quod Græci Cestron vocant: id autem a Virica deductum videtur, cujus fit mentio apud Gellium lib. 10. cap. 15. Et quod virica surculum de arbore felici habet. Plin. lib. 35. cap. 11. Encausto pingendi duo fuisse antiquitus genera constat, cera, & in ebore cestro, id est viriculo, donec classes Pingi cœpere. conf. Vericulum in VERU.

VĬRĪDIS, e. Adj [χλωρὸς, Gl. L. G. & G. L. χλοερὸς, G. L.] a Vigore dicitur. Unde dicimus Virides plantas, Quæ nondum aruerunt, & in vigore suo sunt.
Ætas viridis. Columel. lib. 1. in præf. Quum istud opus, non solum scientiam, sed & viridem ætatem, cum robore corporis ad labores sufferendos, desideret.
Ævum viride. Ovid. 3. Trist. 1. 7.
Animi virides ausis, Apti ad audendum. Sil. lib. 1. 187.
Flore viridissimo puella. Catul. ad Coloniam. 17. 14.
Juventa viridis. Virg. 5. Æn. 295.
Senectus cruda ac viridis. Tacit. in Vita Agric. 29. Virg. 6. Æn. 304.
Viride, Quod viriditatem habet, Cic. 3. Verr. 45. Ignem ex lignis viridibus, atque humidis in loco angusto fieri jussit.
Lentiscus semper viridis. Cic. 1. de Divin. 15.
Jam vero semper viridis, semperque gravata
Lentiscus triplici solita grandescere fetu. Ex poeta.
Viride, Colore sui nominis præditum. ut Cic. 2. de Nat. Deor. 98. Adde huc fontium gelidas perennitates, liquores perlucidos amnium, riparum vestitus viridissimos.
Aquæ virides. Ovid. 4. Fast. 164.
Cæspes viridis. Virg. 3. Æn. 304.
Color viridis. Ovid. 10. Met. 136. Viridissimus color. Vitruvius.
Gemma ingrate viridis. Plin. lib. 37. cap. 25.
Gemmæ acriter virides. Plin. lib. 37. cap. 5.
Gramen viride. Virg. 2. Georg. 219.
Herba viridis. Virg. 6. Ecl. 59.
Humus viridis. Ovid. 6. Fast. 330.
Lapilli virides. Hor. 1. Serm. 2. 80.
Litus. Virg. 8. Æn. 83.
Pratum viride. Ovid. 13. Met. 924.
Ripa viridissima gramine. Virg. 3. Georg. 144.
Ripa in viridi & opaca inambulare. Cic. 1. de Legib. 15.
Smaragdi virides. Ovid. 2. Amor. 6. 21. al. Fragiles.
Smaragdi viridis lux. Lucret. lib. 4. 1120.
Umbra viridis. Virg. 9. Ecl. 20.
Viride oleum, Ὀμφάκινον. Gloss. Græcolat. Viridia, n. pl. V. infra.

VIRĬDE, Adv. Plin. lib. 37. cap. 8. Comitatur eam, similitudine propior, quam auctoritate, Callais viride pallens.
Compar. Plin. lib. 37. cap. 5. Herbas quoque virentes frondesque avide spectamus: Smaragdos vero tanto libentius, quoniam nihil omnino viridius, comparatum illis, viret. [An Vividius?

VIRIDĬTAS, ātis. f. [χλόη, Gl. G. L.] Cic. de Senect. 51. Terra semen, tepefactum vapore & complexu suo, diffundit, & elicit herbescentem ex eo viriditatem. Ibidem 57. Viriditas pratorum.
Amittere viriditatem. Cic. de Provinc. Consul. 29. Ac laurea illa, magnis periculis parta, amittit longo intervallo viriditatem.
Imitari viriditatem puri maris. Plin. lib. 37. cap. 5.
Viriditas, Vis & fortitudo. Cic. de Amicit. 11. Senectus aufert eam viriditatem, in qua etiam tunc erat Scipio. Idem. 3. Tusc 75. Sed quamdiu in illo opinato malo vis quædam insit & vigeat, & habeat quandam viriditatem, tamdiu appelletur recens.

VIROR, ōris. m. Idem significat quod Viriditas. Apul. 2. Florid. p. 348. Elmenh. Pratorum virores.
Novus viror. Vopisc. in Probo cap 19.

VIRIDĀRIUM, i. n. [ἀλωὰ] Locus, in quo sunt herbæ & plantæ virentes, & amœnitate refertæ. Suet. Tiber. cap. 60. Militem Prætorianum, ob surreptum e viridario pavonem capite punivit. Plin. lib. 18. cap. 2.
Est etiam Sepulcrum. Vet. Inscript. apud Fabrett. p. 225. IN VIRIDARIO PATRIS. P. XIX. M. LIVIVS M. F. CASSIVS DON.

VIRIDARIUS, a, um. Adj. unde, Viridarii servi, Ulpiano Jureconsf. dicuntur, Qui hortos curant, & eorum curam habent.

VIRIDIA, [χλωρὰ Gl. L. G.] VIRIDIARIA & VIRIDARIA, eodem significatu leguntur. Pomponius. D. de servitutibus. l. Quoties, Servitutum non ea natura est, ut aliquid faciat quis: veluti viridia tollat, aut amœnior prospectum præstet, aut in hoc ut in suo pingat: sed ut patiatur, aut non faciat aliquid. Sic habent Pandectæ Florentinæ. Haloander tamen Viridiaria legit. Jabolenus, D. de servitut. urban. præd. l. Ædificia, quæ servitutem patiuntur, ne quid altius tollatur, viridia supra eam altitudinem habere possunt. Et hic Viridia habent Pandectæ, Haloander Viridiaria. Ulpian. D. de usufructu. l. Si cujus, Vel viridiaria ad alium modum convertere. Idem. D. de instructo vel instru. leg. l In instrumento, Si etiam viridiaria sint. Utroque loco sic habent Pandect. & Haloand. Paulus. D. de verbor. signific. l. Impensæ, Voluptariæ impensæ sunt, quæ speciem duntaxat ornant, non etiam fructum augent: ut sunt viridia, aquæ salientes, incrustationes, picturæ. Sic habent Pandectæ, Haloander Viridiaria. Ulp. tit. vj. ejus libri, qui inscribitur Tituli ex corpore Ulpiani, Voluptuosæ impensæ sunt, quibus neque omissis, deterior dos fieret: neque factis, fructuosior effecta est: quod evenit in viridiariis, & picturis, similibusque rebus. Jabolenus in l. Dolia. D. de fundo instru. Dolia fictilia, item plumbea, quibus terra aggesta est, & in his viridiaria posita, ædium esse Labeo & Trebatius putant.
Viridia, sunt Herbæ virides apud Columel. 12. 57.

VIRĒTUM, sive VIRECTUM, i. n. [παράδεισος] Locus viriditate plenus: vel ipsæ Herbæ virentes. Virg. 6. Æn. 638.

Devenere

Devenere locos lætos, & amœna vireĉta
Fortunatorum nemorum.

Viretus, a, um. Adj. probat Calepinus ex lib. 12. Columel. cap. 15. de ficu, Ea porro neque nimium vireta, neque nimium matura legi debet. Ubi nunc ſic legimus, Neque nimium vieta, neque immatura. [Ceterum, quum Saliĉtum, Fruteĉtum, & ſimilia, per ſyncopen, pro Salicetum, Fruticetum, a Genitivis Salicis & Fruticis dicantur, Viretum reĉtius puto. V. Pier. ad Virg.

VIRIDESCO, ĕre. Gloſſ. Gr. Lat. Θάλλω, Germino, Vigeo, Virideſco, Vireo.

VIRIDO, āre. [χλοάζω] Gloſſ. Græcolat. & Paſſ.

VIRIDOR, āri. Gratius cum Ovidio de piſcibus, Viridari ab herbis dixit. Sic enim Ovid. in Halieuticis v. 90.

Nam vada ſubnatis imo viridentur ab undis. [Gratius tantum Parti. utitur.

VIRĬDANS, antis. [χλωρίζων] ſpecies Participii ſine verbi origine, temporis præſentis. Virg. 5. Æn. 539.

Sic fatus, cingit viridanti tempora lauro. Plin. lib. 37. cap. 8. Viridantium & alia plura ſunt genera.

Gramina viridantia. Stat. 5. Theb. 526.

Lux viridans fluvii. Plin. lib. 4. cap. 8.

Toro viridante conſederat. Virg. 5. Æn. 388.

VIRIDĬCANS, antis. ſimiliter Partic. Tertull. de Pudicit. cap. 20. Viridicantes & rubeſcentes.

VIRIDICATUS, a, um. Adj. [ἀμφιθαλὴς] Cic. 3. Q. frat. 1. Equidem hoc, quod melius intelligo, affirmo, mirifica ſuavitate te villam habiturum, piſcina & ſalientibus additis, palæſtra & ſilva viridicata. [An Viridiata? i. e. inſtar Viridium facta. Vel eſt Partic. a Viridico? diĉtumque pro Viridicante, ſeu Viridante.

VIREO, [θάλλω, Gl. G. L.] ēre. Viride eſſe. Cic. 5. Tuſc. 37. alia ſemper virent, alia hieme nudata, verno tempore tepefaĉta frondeſcunt.

Nemus omne viret. Virg. 7. Ecl. 59.

Peĉtora felle virent. Ovid. 2. Met. 777.

Vireo [ἀκμάζω, Gl. L. G.] Vigeo, Vegetus ſum.

Genua virent, Firma ſunt. Hor. Epod. 13. 6.

Virere & Nitere ſæpe a librariis mutantur. V. Burm. ad Quintil. Decl. 12. 13. p. 254.

VIRENS, entis. Partic. [χλωρὸς, θάλλων, Gl. G. L.] ut, Ævi flore virens. Sil. lib. 1. 61.

Maligne virens. V. MALUS.

Agelli virentis cultor. Hor. de Arte Poet. 117.

Buxus perpetuo virens. Ovid. 10. Met. 97.

Campi virentes. Hor. 2. Carm. 5. 5.

Hedera virens. Hor. 1. Carm. 25. 17.

Herbæ virentes. Ovid. 4. Met. 301.

Stagna virentia muſco. Virg. 4. Georg. 18.

Silvarum virentium domina Diana. Catull. in Carm. ſæcul. 32. 10.

VIRESCO, [ἀκμάζω, Gl. G. L.] ĕre. Viride fieri. Columel. lib. 11. cap. 2. Quidam, quum vidiſſent partem aliquam uvarum vireſcere, crediderunt tempeſtivam eſſe vindemiam.

Gramina injuſſa vireſcunt. Virg. 1. Georg. 55.

VĪRESCERE, V. in VIS.

VIRILIS, V. VIR.

VIRIOLA, V. VIRIA.

VIRIPOTENS, VIRITIM. V. VIR.

VIRITIUM, i. n. auĉtore Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Germaniæ urbs, vulgo *Grieſnagen.*

VIROR, V. VIRIDIS.

VIROSUS, V. VIR, & VIRUS.

VIRTUS, ūtis. f. [ἀρετὴ, ἀνδρεία ἢ ἀνδρεία, ἰσχὺς, δύναμις, Gl. L. G. & G. L.] a Viro diĉta eſt, teſte Cic. 2. Tuſc. 43. Et proprie Fortitudinem ſignificat, quod viri maxime fortitudo ſit. Virg. 5. Æn. 455.

Tunc pudor incendit vires & conſcia virtus. Cic. pro Lege Manil. 36. Non enim ſolum bellandi virtus in ſummo atque perfeĉto Imperatore quærenda eſt: ſed multæ ſunt artes eximiæ, hujus adminiſtræ comiteſque virtutis. Ter. Eun. 4. 7. 8.

Egone? imperatoris virtutem noveram, & vim militum,
Sine ſanguine hoc fieri non poſſe: qui abſtergerem vulnera.

Cinis omnium virtutum Troja, i. e. In qua præſtantiſſimus & fortiſſimus quiſque periit. Catull. ad Mallium 66. 90.

Inferior virtute alicujus. Ovid. 9. Met. 62.

Aĉtuoſa virtus. V. Aĉtuoſa vita, in AGO.

Animoſa. Sil. lib. 16. 109.

Ardua. Stat. 10. Theb. 839.

Aſpera. Sil. lib. 7. 51.

Atrox. Sil. lib. 13. 369.

Arguta virtus. V. ARGUO.

Bellica virtus. V. Bellicus, in BELLUM.

Crudelis virtus. Stat. 6. Theb. 734.

Damnoſa alicui virtus. Ovid. 10. Met. 707.

Effera virtus. Valer. 2. Argon. 648.

Expertæ virtutis homo. Tacit. 3. Ann. 74. h. e. Exploratæ & cognitæ.

Ferox. Virg. 12. Æn. 20.

O præſtans animi juvenis, quantum ipſe feroci
Virtute exſuperas, tanto, &c.

Fervida. Catul. Argon. 62. 218.

Horrida. Stat. 5. Theb. 172.

Ignea. Lucan. lib. 9. 7.

Indomita. Senec. Herc. fur. 1.

Major poſt otia virtus. Stat. 4. Silv. 4. 34.

Speĉtata virtus belli domique. Hor. 2. Epiſt. 1. 230.

Temeraria virtus nocet. Ovid. 8. Met. 407.

Velox virtus. Sil. lib. 4. 99.

Vivida bello virtus. Virg. 5. Æn. 754.

Affirmare armis virtutem. Tacit. 4. Hiſt. 73.

Conniti virtute. V. CONNITOR.

Defendere terram patriam armis ac virtute. Lucret. lib. 2. 641.

Egreſſa modum virtus. Stat. 10. Theb. 828.

Fraĉta virtus. Hor. 2. Carm. 7. 11.

Frenata his juvenum virtus quievit. Stat. 10. Theb. 239.

Præſtans virtute. Virg. 8. Æn. 548.

Punita bona virtus exſilio. Sil. lib. 13. 280.

Tenere locum virtute ſecundum. Virg. 5. Æn. 258.

Fretus mira manuum pedumque virtute. Lucret. lib. 5. 964.

Seneſcit virtus eviĉta veneno deſidiæ. Sil. lib. 3. 580.

Virtute tua, pro Tuo auxilio. Plaut. Truc. 4. 2. 28.

Virtus, opes, facultates, vires in civitate. Cic. 2. Att. 19. Laudis Apollinaribus Diphilus tragœdus in noſtrum Pompejum petulanter inveĉtus eſt. Noſtra miſeria tu es magnus: millies coaĉtus eſt dicere eadem. Virtutem iſtam veniet tempus quum graviter gemes, totius theatri clamore dixit, itemque cetera. Verſus ſunt ex vetere tragœdia. Idem ſcribit Valerius Maximus lib. 6. cap. 2. 9. Senſus eſt, Veniet tempus, quum te tantum potuiſſe pœnitebit. [Niſi ad virtutem Cæſaris, ſoceri ipſius, reſpexit.

Virtus, Vis illa qua res, cujus eſt virtus, perfeĉta redditur. Cic. 5. de Fin. 36. Atqui in ſenſibus eſt ſua cuique virtus.

Sentire alicujus rei virtutes. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Arboris vel equi virtus. Cic. 1. de Legib. 45.

Formæ virtute, Formæ merito ac bonitate, ob formam egregiam. Plaut. Milit. 4. 5. 12. Idem Moſtel. 1. 3. 17.

Virtute formæ id evenit, te ut deceat quicquid habeas.

Mercis virtus, Id quod valet merx ipſa, Mercis bonitas. Plaut. Mil. 3. 1. 132.

Orationum virtutes. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Verbi vel diĉtionis virtus. Cic. pro Planc. 78. Non dicam miſer (natura quidem abhorret a virtute verbi) ſed, &c. [Ordo eſt Natura verbi abhorret a virtute. Male igitur Lemma conceptum Verbi virtus. In emendatis libris exſtat, Nam hoc q. a. a. v. verbum.

Dicendi vis & virtus. Cic. 2. de Orat. 120. Alterum eſt in quo oratoris vis illa divina, virtuſque cernitur.

Dicendi virtus, niſi ei, qui dicit ea, de quibus dicit, percepta ſint, exſtare non poteſt. Idem 1. de Orat. 83. Conf. Bellandi virtus a pr.

Diſputatrix virtus. Quintil. lib. 2. cap. 20.

Certare virtute Virgiliana. V. CERTO.

Virtus, Proprietas. Quintil. lib. 4. cap. 2. Sunt quidem hæ quas ſupra retuli, virtutes aliarum quoque partium.

Virtus, Perferendorum malorum fortis atque inviĉta patientia. Virtutes, reĉte Animi affeĉtiones appellantur a Cicerone lib. 2. Tuſc. 43. Cic. 10. Fam. 3. Omnia ſumma conſequutus es virtute duce, comite fortuna. Ter. in prol. Phorm. 34.

Quem aĉtoris virtus nobis reſtituit locum. h. e. Qui toties excluſus animum non abjecerit, ſed perſeveraverit agere, inquit Donatus. [Niſi Virtus eſt Præſtantia aĉtoris, quem populus revocavit.

Invia virtuti nulla eſt via. Ovid. 14. Met. 113.

Virtus eſt animi habitus naturæ modo rationi conſentaneus. Cic. 2. de Invent. 159.

Virtus eſt per ſe ipſa laudabilis, & ſine qua nihil laudari poteſt. Cic. 2. de Orat. 343.

Virtutes in ſpecie fiĉtæ ſimulationis ineſſe non poſſunt. Cic. 1. de Nat. Deor. 3.

Vera laus uni virtuti debetur. Cic. 2. de Orat. 342.

Nihil eſt virtute formoſius, nihil pulchrius, nihil amabilius. Cic. 9. Fam. 14.

Libera ſemper ſola eſt virtus. Cic. 1. de Orat. 226. Poteſtne virtus, Craſſe, ſervire iſtis auĉtoribus, &c. quæ & ſemper & ſola libera eſt, quæque etiam ſi corpora capta ſint armis, aut conſtriĉta vinculis, tamen jus ſuum, atque omnium rerum impunitam libertatem tenere debeat.

Omnia alia falſa, incerta ſunt, caduca, mobilia: virtus eſt una altiſſimis defixa radicibus, quæ nunquam ulla vi labefaĉtari poteſt, nunquam dimoveri loco. Cic. 4. Philipp. 13.

Virtus animi, Cic. de Clar. Orat. 129. Is virtute animi atque vita fuit bonus auĉtor in Senatu.

Vir ſingulari virtute præditus. Cic. pro Domo 39.

Singularis & præſtantiſſima virtus P. Lentuli. Cic. Poſt redit. in Senat. 5.

L. Piſo qui tanta virtute atque integritate fuit, ut, &c. Cic. pro Font. 29.

Dignum honore virtutibus ſuis judicare alterum. Cic. pro Muren. 23. Aliis ego te virtutibus, continentiæ, gravitatis, juſtitiæ, fidei, ceteris omnibus, Conſulatu, & omni honore ſemper digniſſimum judicavi.

Inexplebilis virtutis veræque laudis homo. V. INEXPLEBILIS.

Pro tuis maximis, clariſſimiſque virtutibus. Cic. 4. Fam. 7. Ornatus virtutibus. Cic. 1. Off. 46. Qui virtutibus his levioribus erit ornatus, modeſtia, temperantia, juſtitia, &c.

Aditus virtutis. V. Aditus, in ADEO, ire.

Præmium virtutis eſt gloria. Cic. pro Milon. 98.

Sæculum virtutum ſterile. Tacit. 1. Hiſt. 3.

Acris animi virtus. Lucret. lib. 1. 71.

Æterna virtus. V. ÆTERNUS.

Ardens virtus. Virg. 6. Æn. 130.

Ardua virtus. Hor. 3. Carm. 24. 44.

Civiles virtutes. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Clara & inſignis virtus alicujus poſteris. V. INSIGNIS.

Egregia virtus. Cic. 2. de Invent. 114. Si exſiſtant qui apud majores noſtros ob egregiam virtutem tali honore dignati ſunt, nonne, &c.

Egregia virtute progenies. Virg. 7. Æn. 257.

Glorioſa & memorabilis virtus. V. MEMOR.

Immunis non eſt virtus. V. IMMUNIS.

Ingens virtus. Hor. 2. Serm. 7. 102.

Jugatæ virtutes. V. Jugatus, in JUGUM.

Manca virtus. V. MANCUS.

Speĉtatæ virtutis durior eſt conditio, quam incogitatæ. Cic. ad Brut. 16.

Veræ virtutis cuſtos. Hor. 1. Epiſt. 1. 17.

Abundare virtutibus. Plin. 2. Epiſt. 17.

Accedere virtuti. V. ACCEDO.

Adhibere virtutem. V. ADHIBEO.

Adolevit virtus. V. ADOLEO.

Amittere virtutem. Cic. 2. Tuſc. 52. Virtutem autem ſi unam amiſeris, etſi amitti virtus non poteſt, ſed ſi unam confeſſus fueris te non habere, nullam te eſſe habiturum.

Amplexari virtutem. V. Amplexor, in AMPLECTO.

Amplificare virtutem laudibus. V. AMPLIFICO.

Capere virtutem. V. CAPIO.

Confidere virtuti. V. CONFIDO.

Conteſtata virtus. V. CONTESTOR.
Deſerere viam virtutis. Hor. 3. Carm. 24. 44.
Eminere virtutibus. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Extendere virtutem factis. i. e. Gloriam. Servius. Virg. 6. Æn. 806. Al. Virtute extendere vires. V. Pier.
Exuere virtutem. Tacit. 1. Ann. 75.
Ferre præ ſe virtutem. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Fingere virtutes. Tacit. 6. Ann. 51. Occultum ac ſubdolum fingendis virtutibus.
Habere & perdere virtutem. Cic. Poſt red. ad Quirit. 20. Recuperata vero ſua dignitate, ſe non commiſſurum, ut, &c. virtutem animi non haberet, quam nunquam perdidiſſet.
Jacent virtutes. V. JACEO.
Imminuta virtus. V. IMMINUO.
Inchoare virtutem. V. INCHOO.
Involvere ſe ſua virtute. Hor. 3. Carm. 29. 55. de Fortuna,

— ſi celeres quatit
Pennas, reſigno quæ dedit, & mea
Virtute me involvo, probamque
Pauperiem ſine dote quæro.

h. e. Mea virtute me munio, ſola probitate contentus & bona conſcientia.
Laborare virtute ac ſtudiis. Quintil. in procem. lib. 1.
Locare virtutem. V. Loco, in LOCUS.
Monſtrare ſtudium virtutis alicui. Stat. 4. Silv. 8. 58.
Multare virtutem morte. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Obſoleſcit virtus. V. Obſoleſco, in OBSOLEO.
Ornatus ex ſuis virtutibus. V. ORNO.
Præſtare virtute. Cic. pro Planc. 60. Is gloria maxime excellat, qui virtute plurimum præſtet.
Repræſentare virtutem alicujus. Hor. 1. Epiſt. 19. 14.
Retinere virtutem. Tacit. 1. Ann. 75.
Eſſe parem alicui virtute. Ovid. 4. de Pont. 13. 27.
Superare virtute dolores. Ovid. 8 Met. 518.
Superatur virtus virtute. Cic. 14. Philip. 18.
Catonis virtus, pro ipſo Catone. Hor. 3. Carm. 21. 11.

Narratur & priſci Catonis
Sæpe mero caluiſſe virtus.

Virtutes pro Vitiis per ironiam aliquando ponuntur, auctore Donato. Ter. Adelph. 2. 1. 22. Si poſſiderem, ornatus eſſes ex tuis virtutibus. Plaut. Pſeud. 2. 4. 36.
VIRTUŌSUS, a, um. Adj. Virtute præditus; apud Recentiores. Nam τὸ ἐνάρετος recentiorum eſt, ut Virtuoſus, inquit Wolf. in Cicer. Off. 128. Sed pro barbaro habet. Qui inter barbaros haberi non poſſit. Male igitur quidam tantum eſſe dicunt a recentioribus uſurpatum ut ἐνάρετος a recentioribus Græcis. Sed hoc ἐνάρετος cum alii uſi ſunt, tum Sextus philoſ. At vocabuli Virtuoſus non afferunt exemplum. H. St. Reciſa quædam ſunt, puto auctoris alius Græci nomen, qui τὸ ἐνάρετος uſurparit præterea. Quæ facile ſupplebit lector ex Theſauro Græco noſtri Vol. 1. Col. 515.
VIRVESTA, [Βιρουέσκα] Ptolem. lib. 2. cap. 6. in antiquo codice Virdubeſca, Hiſpaniæ urbs, vulgo *Briviesca*.
VĪRUS, indecl. n. [ἰὸς ἐχίδνης, Gl. L. G. & G. L. ἰὸς ζώου ἀλόγου, καὶ ἰχὼρ, L. G.] ſignificat proprie Aſperitatem odoris in homine jam adulto: quippe talis odor in puero non eſt, nec ante coitum mulieri. Plin. lib. 35. cap. 15. Virus alarum ſudoreſque ſedat. Idem 28. 3. Signum eſt vernis temporibus odoris virus. Sane (inquit Servius in illud 1. Georg. 129. Ille malum virus, &c.) Virus hodie tres tantum habet caſus, hoc virus, hoc virus, ô virus. Antiqui hoc virus, hujus viri dicebant. Lucret. lib. 2. 475.

— tætri primordia viri.

Viro, Ablativus. Lucret. lib. 6. 26.

Quod fueret naturali viro, atque veniret.

Virus naturale vocat, Incommoda, quæ a natura nobis proveniunt. V. Virus, Vis naturalis; infra.
Muſtelæ virus. Plin. lib. 8. cap. 11. de Baſiliſco, Huic tali monſtro muſtelarum virus exitio eſt. i. e. Nêcant eos odore. Budæus.
Paludis virus, pro Tætro odore. Columel. lib. 1. cap. 5. Nec paludem vicinam eſſe oportet ædificiis, quia caloribus noxium virus eructat.
Amatorium virus, pro Veneno. Plin. lib. 8. cap. 22. Quin & caudæ hujus animalis creditur vulgo ineſſe amatorium virus exiguo in villo, eumque quum capiatur abjici. De lupo.
Dirum virus. Lucan. lib. 1. 610. al. Nigrum.
Edax virus. Ovid. 5. Faſt. 403.
Grave virus Hor. 2. Epiſt. 1. 159.
Ingenitum corpori virus. V. INGIGNO.
Ingratum virus. V. INGRATUS.
Lunare virus. Lucan. lib. 6. 669.

— taboque medullas
Abluit, & virus large Lunare miniſtrat.

Interpretes intelligunt Spumam Lunæ, aut Menſtruum muliebre.
Malum virus. Virg. 1. Georg. 129. Servius, Bene addidit Malum ad diſcretionem epitheton. Nam Virus & bonum & malum eſt: ſicut Venenum, nam idem eſt. Venit autem a Græco; nam & illi φάρμακον medium habent, id eſt, bonum & malum.
Mortiferum virus. Cic. in Arat. 436.
Nocens virus. Ovid. 2. Met. 800.
Peſtiferum virus. Ovid. in Ibin, 608.
Rutilum virus. Lucan. lib. 9. 813.
Adjicere virus. V. ADJICIO.
Aſpergere virus alicui. Virg. 3. Georg 419.
Exſtinguere virus ingluvie natum. Plin. lib. 13. cap. 1.
Virus, per metaphoram, Aſperitatem ſaporis ſignificat. Plin. lib. 31. cap. 8. Aqua marina vetuſtate virus deponit. i. e. Amaritudinem illam & ſalſedinem. Idem, Virus mali Medici. i. e. Acor & amaritudo. Idem lib. 34. cap. 17. Æruginis virus.
Virus, Aſperitas coloris. Plin. de ſanguine purpuræ, Tum ſuperadditum decoquitur virus. Idem lib. 9. cap. 36.
Virus, Genitura, id eſt, humor qui e genitalibus fluit. Plin. lib. 28. cap. 11. Virus verrinum e ſcrofa ex coitu exceptum, prius quam terram attingat, contra dolores. Idem lib. 9. cap. 50. Niſi editis ovis inter ſe verſando mares & feminæ vitale aſperſerint virus. De piſcibus.
Lentum diſtillat ab inguine virus. Virg. 3. Georg. 281.
Virus, Vis naturalis. Lucret. lib. 2. 850.

Concoctoſque ſuo contactus perdere viro.

h. e. Virtute naturali, ut Marcellus interpretatur: vel Virulentia & illiberali odore, ut Baptiſta Pius.
Virus, Viror, ſeu Herbæ virentes. Stat. 1. Sylv. 4. 104.

— jungam ipſe manus, atque omne benigne
Virus, odoriferis Arabum quod doctus in arvis, &c.

Sed forte non ad Viriditatem reſpexit poëta, ſed ad Odorem. Domitius ſic exponit, Omne virus, Omnes herbas virentes: nam Virus, Virorem ſignificat. [Sed Viror primam brevem habet. Virus, pro Medicamine poſuit, ut locus inſpectus indicat. conf. in QUOTIDIANO, & VITRUM.
Ad animi vim tranſtulit Sil. 2. 288.

Ingenitum noſcens virus, flatuſque paternos.

Acerbitatis virus, Translate. Cic. de Amicit 89. Tamen is pati non poſſit, ut non inquirat aliquem, apud quem evomat virus acerbitatis ſuæ.
VIRŬLENTUS, a, um. Adj. [ἰώδης] Plenum veneno. Gell. lib. 16. cap. 11. Ut ſerpentium virulentorum domitores ſint.
VIRULENTIA, æ. f. Sidon. 8. Epiſt. 14. Hircorum vos obtuliſſe virulentiam, Chriſtus ſibi computat.
VIRŌSUS, a, um. Adj. [βρομώδης] Mali odoris, aut venenatus. Virg. 1. Georg. 58.

At Chalybes nudi ferrum, viroſaque Pontus
Caſtorea, Eliadum palmas Epirus equarum?

Ubi Servius, Viroſa, id eſt, venenata. Nam licet ſint multis remedio, tamen prægnantes eorum odore abjiciunt egeruntque partum. Et Viroſa dicta ab eo, quod eſt Virus. Alii Fortia accipiunt, a Viribus. Alii Viroſa dici putant ab odoris gravitate.
Viroſus, Cato. Mali odoris. R. R. cap. 157. Et ſi mulier eo lotio locos fovebit, nunquam viroſi fient.
Viroſus, Mali ſaporis. Varro, Rancidam carnem appoſuit nobis & viroſam.
Superl. Scribon. Larg. Compoſ. 103. Viroſiſſimum medicamentum.
VIRIŌSUS, a, um. Idem. Apul. 7. Met. p. 196. Elmenh. Spinæ puncto venenatoirioſæ. Pricæus legit Viroſæ.

V I S

VISIC. Vixit. [Puto VICSIT.
VĪS, vis, vim, [δύναμις, Gl. L. G. & G. L.] pluraliter Vis, accuſativo Vis, vocativo Vis apud veteres: nunc ab antiquo ſingulari dicimus hæ Vires, virium, viribus, &c.
Vis in Accuſativo plurali. Salluſt. lib. 3. Hiſt. Male jam aſſuetum ad omnes vis controverſiarum. Nonius.
In manibus vis. Cic. 1. Acad. 119. In pedibus celeritatem, vim in manibus, claritatem in voce, &c. Subaudi Corporis.
Vis, Poteſtas. Virg. 1. Georg. 198.

— ni vis humana quotannis
Maxima quæque manu legeret.

Idem 1. Æn. 533.

Non ea vis animo nec tanta ſuperbia victis.

Salluſt. in Bell. Catil. pr. Sed noſtra omnis vis in animo & corpore ſita eſt. Servius. [Loco poſt. Virgilii, non δύναμις, ſed βία.
Effectus radicum & vis. Cic. 2. de Divin. 47. Et eo quidem loco & prognoſtica noſtra pronuntiabas, & genera herbarum ſcammoneam, ariſtolochiamque radicem, quarum cauſam ignorares, vim & effectum videres.
Facultas oratoris & vis. Cic. 1. de Orat. 142. Quumque eſſet omnis oratoris vis ac facultas in quinque partes diſtributa, &c.
Natura rei & vis. Cic. 1. de Orat. 196. Ac ſi nos, id quod maxime debet, noſtra patria delectat, cujus rei tanta eſt vis ac tanta natura, ut Ithacam illam, in aſperrimis ſaxulis, tanquam nidulum, affixam, ſapientiſſimus vir immortalitati anteponeret.
Eloquentiæ natura & vis. Idem in Orat. 112. Rei potius, id eſt, eloquentiæ vim & naturam explicemus.
Poteſtas & Vis. Cic. 3. de Nat. Deor. 90. Improborum igitur proſperitates ſecundæque res redarguunt, ut Diogenes dicebat, vim omnem deorum ac poteſtatem.
Amicitiæ vis eſt in animorum conſenſione. Cic. de Amicit. 15.
Animi vis miſta toto corpore. Lucret. lib. 3. 278.
Aſtutiæ. Ter. Heaut. 4. 3. 32.

Qui vim tantam in me & poteſtatem habeam tantæ aſtutiæ.

Boni vis. Ter. Phorm. 1. 2. 57.

Capillus paſſus, ipſa horrida,
Lacrumæ, veſtitus turpis: ut ni vis boni
In ipſa ineſſet forma, hæc formam exſtinguerent.

i. e. Bona indoles & probitatis ſignum.
Conſcientiæ vis. Cic. pro Milon. 63. Magna vis eſt conſcientiæ, Judices.
Ingenii vis. Cic. 1. de Orat 172. Antonii incredibilis quædam & prope ſingularis, & divina vis ingenii.
Luminis vis. Tacit. 4. Hiſt. 81. Non exeſam vim luminis.
Magiſtratus hanc eſſe vim, ut præſit, præſcribatque recta & utilia, &c. Cic. 3. de Legib. 2.
Orationis impetus & vis. Cic. in Orat. 229. Enervetur oratio compoſitione verborum, ut aliter in ea nec impetus ullus, nec vis eſſe poſſit.
Oſtenti vis, ut. Cic. 1. de Divin. 73. Quod oſtentum habuit hanc vim, ut Dionyſius paucis poſt diebus regnare cœperit.
Poteſtatis vis. Cic. 1. Philip. 3. Dictaturam, quæ vim jam regiæ poteſtatis obſederat, funditus ex Rep. ſuſtulit.
Verborum vis, quæ Græcis Energia dicitur. Cic. pro Cluent. Ea intellecta, certe nihil ad rem pertinet, quæ verborum vis ſit, ac nominum.
In fortuna vis magna ad res ſecundas vel adverſas. Cic. 2. Off. 19. Magnam vim eſſe in fortuna in utranque partem, vel ſecundas ad res, vel adverſas quis ignorat?
Dicendi vis. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Loquendi vis & norma. Hor. de Arte Poet. 72.
Percipiendi vis. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Ardens vis fulminis. Lucret. lib. 6. 144.

Auxiliaris

Auxiliaris vis. V. Auxiliaris, in AUXILIOR.
Blanda vis dei noctivagi. h. e. Somni. Stat. 10. Theb. 152.
Cæca vis, Occulta potentia, seu facultas. Sil. lib. 17. 593.
Cæleſtis vis. Cic. 1. de Divin. 63.
Cæleſtis vis & numen divinum. Cic. pro Milon. 84. Nec vero quiſquam aliter arbitrari poteſt, niſi qui nullam vim cæleſtem exiſtimat numenve divinum.
Concalefactoria vis. V. Concalefactorius, in CONCALEFACIO.
Coruſca vis. V. Coruſcus., in CORUSCO.
Eximia vis. Cic. pro Lege Manil. 40.
Ignea vis cæli, Ovid. 1. Met. 26.
Imperioſiſſima vis riſus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Incita vis ventis. Lucret. lib. 1. 272.
Ingens vis rerum. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Occulta vis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Solida ac virilis ingenii vis. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Tacita vis. Quintil. lib. 3. cap. 5.
Vera vis. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Vivida vis animi. Lucret. lib. 1. 73.
Afferre vim maximam ad dicendum. Cic. 1. de Orat. 113. Sic igitur cenſeo, inquit Craſſus, naturam primum atque ingenium ad dicendum vim afferre maximam. h. e. Facultatem.
Demittere ad unum auditorem vim dicendi. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Diſtracta vis animæ per artus. Lucret. lib. 4. 914.
Dare vim faciendi quid. Cic. 4. Att. 2. Tum profecto doloris magnitudo vim quandam nobis dicendi dedit.
Habere ſummam vim dicendi. Cic. 1. de Orat. 88. Huic reſpondebat, non ſe negare Demoſthenem ſummam prudentiam, ſummamque vim habuiſſe dicendi.
Habere vim ad aliquid agendum. Cic. 1. de Orat. 258. Illud vero fuit horribile, quod mehercule vereor, ne majorem vim ad deterrendum habuerit, quam ad cohortandum.
Habere vim & religionem in ſe. Cic. pro Muren. 1. Quod ſi illa ſolennis comitiorum precatio, Conſularibus auſpiciis conſecrata, tantam habet in ſe vim & religionem, quantam Reipubl. dignitas poſtulat, &c.
Habent litteræ vim fœderis. Cic. 5. Fam. 8. Has litteras velim exiſtimes fœderis habituras eſſe vim.
Impendere vim ſuam in rem aliquam. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Intendere vim. Tacit. 4. Ann. 2. Vim Præfecturæ modicam antea, intendit h. e. Auget.
Intendere vim verbis. V. INTENDO.
Langueſcit vis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Servare vim ſuam. Quintil. lib. 1. cap. 3.
Suggerere vim occultam. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Vis ſæpe in malum, de his quæ nocent. ut
Cantharidis vis. Cic. 5. Tuſc. 118. Theodorus Lyſimacho mortem minitanti, Magnum vero effeciſti, ſi cantharidis vim conſecutus es.
Frigoris vis. Cic. pro Rabir. Poſt. 42. Hanc vim frigorum, hiememque, quam nos vix hujus urbis tectis ſuſtinemus excipere.
Morborum vis. Tacit. 11. Ann. 6.
Morbi vis excita. Lucret. lib. 4. 669.
Veneni vim experiri in aliquo. Cic. pro Cœl. 58. Habuiſſe ajunt domi, vimque ejus eſſe expertam in ſervo quodam, ad rem ipſam parato, cujus perceleri interitu eſſe ab hoc comprobatum venenum.
Horrida vis leti. Lucret. lib. 3. 171.
Inimica vis Parcarum propinquat. Virg. 12. Æn. 150.
Magna vis nocendi. Ovid. 5. Met. 457.
Malefica. V. MALUS.
Morbida. V. MORBUS.
Mordax. V. MORDEO.
Mortifera. Lucret. lib. 6. 819.
Violenta vis leonum. Lucret. lib. 3. 297.
Vis, [βία, Gl. L. G.] Violentia. Virg. 2. Æn. 494.

Fit via vi, rumpunt aditus, primoſque trucidant. Ter. Phorm. 1. 4. 38.

Vi coactum te eſſe, invitum, lege, judicio: tenes?

Expers conſilii vis. Hor. 3. Carm. 4. 65.
Vis & violentia. Cic. Anteq. iret. in exſil. 12. Quum inimicorum noſtrorum vim atque violentiam perſpiciat.
Armatorum vis. Cic. pro Cæcin. 63.
Pelagi ingens vis. Lucan. lib. 3. 62.
Neceſſitas ac vis. Cic. pro Quint. 51. Timide tamen & pedetentim iſtuc deſcendunt, vi ac neceſſitate coacti, inviti.
Dura vis. Virg. 4. Georg. 399.
Summa vi aliquid agere, pro Toto conatu. Ter. Adel. 3. 4. 47.
Temperata vis. Hor. 3. Carm. 4. 66.
Ceſſit ægra animo vis, ac fiducia. Stat. 8. Theb. 531. [An Ægre?
Domatur magna vi flexa ulmus. Virg. 1. Georg. 169.
Frangere vim alicujus. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Incutere vim. V. INCUTIO.
Niti propria vi. Virg. 2. Georg. 428.
Retinere omni vi. Cic. 8. Fam. 16. Hoc a te præſens contendiſſem, atque omni vi te retinuiſſem.
Suſcitare vim ira. Virg. 5. Æn. 454.
Deponunt vim ſuam æquora. Ovid. 2. Triſt. 152.
Rapit acrior vis me. Hor. Epod. 7. 13.
Vis duplex fuit, Publica & Privata. Publica definitur, ea quæ armis, Privata, quæ ſine armis infertur. Privatis enim hominibus armorum uſu, tum in urbe, tum in agro lege Julia interdictum, niſi ſi haberent ea venationis, itineris, navigationiſve cauſſa, legimus in Marciano, tit. ad l. Juliam de vi publica. Idque removatum a Juſtiniano, ſcribit ipſe in libro Novellarum conſtit. titu. περὶ τῶν ὅπλων. Sed hoc ante legem Juliam, & ante Magni Pompeji edictum, de quo legimus in Plinii naturalis hiſtoriæ lib. 36. qui vetuit in tumultu necis Clodianæ ullum in urbe telum eſſe: primis temporibus inſtitutum, obſervatumque non dubito. Ideo enim, Servio regnante, populum Romanum ad centuriata comitia in campum extra urbem conveniſſe, quia in urbe uſus armorum interdiceretur: ſerpit deinde licentia, quam novis legibus & edictis reprimi neceſſe eſt. Publica vis, vel contra Rempublicam & magiſtratus, vel contra privatos fiebat. Contra Rempub. & Magiſtratus capitalis erat ſemper: contra privatos, non item, ſed tantummodo cum erepta vita eſſet. De publica Prætor cognoſcebat: de privata judices dabat. Nec tamen ſemper de publica cognovit, Nam exſiſtunt controverſiæ quædam de vi, quæ conſiſtunt in jure civili, ut ea pro Cæcina: In qua non Prætor, ſed Recuperatores, qui erant judices a Prætore dati, judicarunt. Ergo de publica vi modo Prætor, cui ea quæſtio obtigiſſet, (is autem nec Urbanus, nec Peregrinus erat, ſed unus de reliquis ſex) modo judices a Prætore dati cognoſcebant. Dabat autem eos, vel Urbanus Prætor, ſi cauſſa eſſet in jure civili, & ageretur inter cives, ut ea pro Cæcina: vel Peregrinus, ſi ageretur inter peregrinos: vel unus de reliquis ſex, ſi cognitio non a jure civili penderet.
De privata vero nunquam Prætor, ſemper judices a Prætore dati cognoſcebant, Prætore autem vel Peregrino, ſi res eſſet inter peregrinos: vel Urbano, ſi civis civem in judicium vocaret, & in jure civili poſita cauſa eſſet, vel uno de reliquis, ſi de jure civili nulla eſſet conſideratio.
Leges de vi fuere Plotia Tribunicia: Conſulares autem Lutatia, Pompeja, Julia, Antonia. Plotia, de vi publica privatis civibus illata, Catilinam ab L. Paulo, M. Lepidi, qui III vir poſtea fuit, fratre, accuſatum, in Salluſtio (bell. Catil. cap. 31.) legimus: Clodium a Milone in oratione pro Milone, (35.) M. Tuccium a C. Sempronio Rufo, in epiſtola (8.) M. Cœlii. ad Cic. Quæ omnes cauſſæ, non dubito, quin capitales fuerint, cum Catilinam & Clodium minime levibus flagitiis affines fuiſſe conſtet: cauſam autem, qua in judicium Tuccius eſt vocatus, extraordinariam Cœlius appellet. Hanc legem tulit, opinor, M. Plautius Silvanus Tribunus pl. Cn. Pompejo Strabone L. Porcio Catone COSS. is qui legem judiciariam tulit. Lutatiam de vi Reip. illata Q. Lutatius Catulus conſul, M. Æmilii Lepidi collega, in tumultu Reipub. tulit: quæ feſtis etiam diebus judicium de vi jubebat exerceri, ut ex prooemio patet orationis pro M. Cœlio: eaque damnati ſunt, qui de Catilinæ ſociis in urbe remanſerunt. Unde illud in oratione pro Sulla: Severitatem judiciorum, quæ per hos menſes in homines audaciſſimos facta eſt, lenitate ac miſericordia mitigate. Quod exponitur in ea pro Cœlio 70. his verbis, De vi quæritis, quæ lex ad imperium, ad majeſtatem, ad ſtatum patriæ, ad ſalutem omnium pertinet, quam legem Q. Catulus, armata diſſenſione civium, reip. extremis pæne temporibus tulit: quæque lex, ſedata illa flamma conſulatus mei, fumantes reliquias conjurationis exſtinxit. Pompejam tulit Cn. Pompejus Magnus III. Conſul, poſt occiſum P. Clodium. Hæc & pœnam graviorem, quam reliquæ de vi ſuperiores leges, & formam judiciorum breviorem continebat. Jubebat enim, Ut prius quam cauſa ageretur, citati teſtes per triduum audirentur: dicta eorum judices conſignarent: quarta die adeſſe omnes in diem poſterum juberentur, & coram accuſatore ac reo pilæ, in quibus nomina judicum inſcripta eſſent, æquarentur: rurſus poſtera die a Quæſitore ſortitio judicum fieret unius & LXXX: qui numerus cum ſorte obtigiſſet, ipſi protinus ſeſſum irent: tum ad dicendum duas accuſator horas, tres reus haberet, reuſque eodem die illo judicaretur: prius autem quam ſententiæ ferrentur, quinos ex ſingulis ordinibus accuſator, totidem reus rejiceret, ita ut numerus judicum relinqueretur, qui ſententias ferrent. L. Juliam tulit C. Cæſar poſt victum Pompejum, Ut damnatis de vi aqua & igni interdiceretur. Sic enim oratione (1. Philip. 23.) in Antonium ſcriptum invenimus, Aqua vero & igni interdicere, nihil aliud eſt, quam exſilium non nominatim, ſed re ipſa inferre. Damnato enim neceſſitas imponitur exſilii, ope ea denegata, atque interdicta, ſine qua vivi non poteſt: quod etiam Pompeja, & ante Pompejam Plautia, & aliæ quoque ſuperiores leges, ut puto, ſanxerant: itaque non dubito, quin Cæſar nova lege novam ſententiam, ad vim removendam, attulerit. Hac lege tenebantur, ut Martianus ait, (l. 1. D. ad l. Jul. de vi pub. Qui turbæ ſeditioniſve faciendæ conſilium iniiſſent ſervoſve aut liberos homines in armis habuiſſent, omneſque puberes cum telo in publico deprehenſi. Subjungit idem: de vi privata damnatos, neque Senatores, neque Decuriones, neque Judices eſſe, neque honorem ullum capere, Julia lege, potuiſſe. Cæſare mortuo tulit M. Antonius, (teſte Cic. 1. Philipp. 21.) Ut damnatis de vi ad populum provocatio eſſet. Quod a conciliandos ſibi multitudinis animos, qui tyrannidem ſpectaret, excogitavit. Ex libro Pauli Manutii de Legibus Romanis.
Divina vis. Ulpianus, De damno infecto, l. Fluminum. §. Vitium autem; Servius quoque putat, ſi ex ædibus promiſſoris vento tegulæ dejectæ damnum vicino dederint, ita eum teneri ſi ædificii vitio id acciderit, non ſi violentia ventorum vel qua alia ratione quæ vim habeat divinam. Budæus.
Major vis. Plin. lib. 18. cap. 28. de ſterilitatum cauſis, Ante omnia autem duo genera eſſe cæleſtis injuriæ meminiſſe debemus: Unum, quod tempeſtates vocamus, in quibus grandines, procellæ, ceteraque ſimilia, intelliguntur: quæ quum acciderunt, Vis major appellatur, &c. Ex his verbis apparet vim majorem eſſe, quam Ulpianus D. Locati & conducti, l. Ex conducto, Tempeſtatem calamitoſam appellat. Cajus. D. Locati & conducti. l. Si merces. §. 6. Vis major, quam Græci θεοῦ βίαν appellant, non debet conductori damno eſſe, ſi plus quam tolerabile eſt, læſi fuerint fructus. Cic. pro Planc. 101. Sin autem vitam mihi ſors ademiſſet, aut vis aliqua major reditum peremiſſet. Budæus
Cæli major vis, aut prædonis inceſſit. Columel. lib 1. c. 7. Nam ubi ſedulo colitur ager, plerumque compendium: nunquam, niſi ſi cæli major vis, aut prædonis inceſſit, detrimentum affert.
Abducere vi aliquem. V. ABDUCO.
Abſtinere vim ab aliquo. Hor. 2. Serm. 3. 203. Sed omiſſa præpoſitione,

—abſtinuit vim
Uxore & gnato. De Ajace inſano.

Adacta vis mortis. V. ADIGO.
Adhibere vim. Cic. 1. in Catil. 19. V. ADHIBEO.
Adhibere vim pactioni. Cic. 5. Verr. 37. Cohibitio tollendi, niſi pactus eſſet, vim adhibebat pactioni, non voluntatem. Al. Prohibitio.
Admovere vim, V. ADMOVEO.
Afferre vim mulieri, Violare eam. Cic. 3. Verr. 62. Quam multis iſtum ingenuis, quam multis matribusfamilias in illa tætra atque impura legatione vim attuliſſe exiſtimatis? V. AFFERO.
Afferre vim ſibi. Tacit. 16. Ann. 17. V. ibid.
Agere vi. V. AGO.
Avellere vi. V. AVELLO.
Auferre per vim. V. AUFERO.

Cogere vi & minis. V. cogo.
Convulſus vi dominationis. Tacit. 6. Ann. 48.
Decutere vi. V. decutio.
Defendere vim. V. defendo.
Defendere vim vi. Cic. pro Milon. 29. Certe illud eſt, non modo juſtum, verum etiam neceſſarium, quum vi vis illata defenditur.
Denuntiare vim alicui. Cic. pro Muren. 49. Sulpicium accuſatorem ſuum numerabat, non competitorem, ei vim denuntiabat, Reipubl. minabatur.
Datus per vim. Cic. 7. Att. 9. Tenuiſti provinciam per decem annos, non tibi a Senatu, ſed a te ipſo per vim & per factionem datos.
Facere vim. [βίαν ποιεῖν, καὶ βιάζειν. Gl. L. G. & G. L.] Cic. 4. Att. 2. Si quæ vis facta eſſet, Senatum exiſtimaturum ejus opera factam eſſe, qui S. C. interceſſiſſet. V. facio.
Facere imperium vi. i. e. Metu ac malo. Ter. And. 1. 1. 41.

Qui imperium credat gravius eſſe, aut ſtabilius,
Vi quod fit, quam illud quod amicitia adjungitur.

Hic oppoſuit Vi facere imperium, & Amicitia adjungere.
Ferre vim, Afferre. Ovid. 4. Met. 402.

— regemque repoſcunt,
Vimque ferunt, ſæviſque parant inceſſere telis.

Ferre vim alicui. Virg. 10. Æn. 77.
Fracta vis & debilitata. Cic. 1. Fam. 9. Quanquam ille perennis inimicus amicorum ſuorum, qui maximis beneficiis ornatus, in te potiſſimum fractam illam & debilitatam vim ſuam contulit, noſtram vicem ultus eſt ipſe ſeſe.
Imponere alicui vim. V. impono.
Inferre alicui vim. Quintil. lib. 3. cap. 11.
Inferre vim & manus alicui. V. infero.
Infringere, V. infringo.
Parare vim, V. paro.
Paratus ad vim. Ovid. 11. Met. 296.
Pati vim [βιάζεσθ. ὑφ' ἑτέρου, G. G. L.]
Perferre aliquid vi eadem. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Potitur auro vi. Virg. 3. Æn. 56.
Repellere vim vi. Cic. pro Sext. 39. Non verebar, ne quis aut vim vi repulſam reprehenderet. V. repello.
Stuprare per vim. V. stupro.
Suſcipere vim contra Rempublicam. Cic. pro Milon. 13. Nulla vis unquam eſt in libera civitate ſuſcepta inter cives, non contra Rempublicam.
Victus vi. Virg. 12. Æn. 245.
Vires, pl. δυνάμεις, Gloſſ. Latinogræc. Plerumque de corporis robore, nonnunquam tamen & per translationem.
Infirmitas virium. V. infirmus.
Ad portionem virium. V. ad præpoſitionem.
Audax viribus. V. audax.
Editior viribus, Fortior. Hor. 1. Serm. 3. 110.
Inferior viribus. Ovid. 4. Met. 652.
Invicti viribus. Virg. 6. Æn. 394.
Prædurus viribus. Virg. 10. Æn. 748.
Agreſtes & horridæ vires, translate de vi eloquentiæ. Cic. 1. de Legib. 6. Fannii autem ætate conjunctus Antipater paulo inflavit vehementius, habuitque vires agreſtes ille quidem atque horridas ſine nitore ac palæſtra.
Firmæ vires. Ovid. 3. Faſt. 39.
Furiatæ vires. Sil. lib. 13. 209.
Infirmis viribus homo. V. infirmus.
Invalidæ vires. Ovid. 1. Triſt. 5. 72.
Magnæ vires. V. magnus.
Maximis viribus vir. Cic. pro Cœl. 59. Quumque ille vir, qui ſe natum huic imperio putavit, tertio die poſt, quam in Curia, in Repub. floruiſſet, integerrima ætate, optimo habitu, maximis viribus, eriperetur indigniſſime bonis omnibus, atque univerſæ civitati.
Præduræ vires. Claud. in Gigantomach. 66.
Vaſtæ vires. Virg. 5. Æn. 568.
Veſanæ vires. Ovid. 1. Amor. 7. 25.

In mea veſanas habui diſpendia vires,
Et potui pœnam fortis inire meam.

Violentæ vires. Lucret. lib. 5. 1269.
Abſcedunt vires. V. abscedo.
Abſtulerat vires corporis ipſe timor. Ovid. 6. Faſt. 442.
Abſumit ira vires mora. Ovid. 3. Met. 693.

Præbuimus longis Pentheus ambagibus aures
Inquit, ut ira mora vires abſumere poſſet.

Abuti viribus corporis. V. abutor.
Accipere vim, & vires. V. accipio.
Acquirere vires. Virg. 4. Æn. 175.
Acquirere novas vires. Lucan. lib. 2. 647.
Adjicere vires. V. adjicio.
Adimit dolor vires. V. adimo.
Adnixus ſummis viribus. Virg. 5. Æn. 226.
Adolevit robuſtis viribus ætas. Lucret. lib. 3. 450.
Agere pro viribus. Cic. de Senect. 27. Nec nunc quidem vires deſidero adoleſcentis, non plus quam adoleſcens tauri aut elephantis deſiderabam: quod eſt, eo decet uti; & quicquid agas, agere pro viribus.
Alere vires. V. alo.
Amittit ventus vires. Lucan. lib. 3. 362.
Augentur vires. Ovid. 9. Met. 787.
Capere vires. V. capio.
Carpere vires. V. carpo.
Colligere vires. V. colligo.
Conferre vires in unum. V. confero.
Confiſus viribus. Juven. 10. Sat. 10.
Contendere viribus inter ſe. Lucret. lib. 3. 784.
Contorſit validis viribus haſtam. Virg. 2. Æn. 50.
Decedunt vires. V. decedo.
Deficiunt vires. V. deficio.
Deficere quum me vires cœpiſſent. Cic. 1. de Orat. 199.
Defici viribus. Quintil. in procem. lib. 4.
Deſiderare vires adoleſcentis. Cic. de Senect. 27.

Dare vires alicui in rem aliquam. Ovid. 1. Faſt. 17.
Domare vires alicui. Sen. Herc. OEth. 9.
Effundere vires ſuas in aliquo. Ovid. 12. Met. 107.
Effundere vires in ventum. Virg. 5. Æn. 446.
Enervare vires alicujus. Hor. Epod. 8. 2.
Eniti viribus. Virg. 2. Georg. 360.
Excellere aliquem pulchritudine & viribus dicimus. Cic. 3. Off. 25.
Exercere vires. Cic. 1. de Orat. 149. Plerique in hoc vocem modo, neque eam ſcienter, & vires exercent ſuas, & linguæ celeritatem incitant.
Experiri vires alicujus. Ovid. 2. de Arte Am. 180.
Explorare vires alicujus. Stat. 8. Theb. 42.
Fractæ vires Danaûm. Virg. 2. Æn. 170.
Frigent effetæ in corpore vires. Virg. 5. Æn. 396.
Gerere res viribus. Cic. de Senect. 17. Non enim viribus aut velocitatibus, aut celeritate corporum res magnæ geruntur, ſed conſilio, auctoritate, ſententia.
Habere vires alicujus. Cic. de Senect. 33. Nec vos quidem T. Pontii centurionis vires habetis.
Habere magnas vires dicitur virtus. Cic. in Parad. 2. Neſcis quantas vires virtus habeat.
Infringere magnas vires alicujus. Propert. lib. 1. 14. 17.
Inſtigat & alit vires quies tempeſtiva. Stat. 4. Silv. 4. 133.
Laborare vitio virium. Quintil. lib. 2. cap. 3.
Metiatur, ac diligenter æſtimet vires ſuas actor. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Obtuſis ceciderunt viribus artus. Lucret. lib. 3. 453.
Oſtentare ſuperbas vires. Stat. 6. Theb. 647.
Progredi viribus ſuis ſine adminiculo. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Proſterni ſuis viribus. Quintil. lib. 2. cap. 12.
Pugnare viribus ac lacertis. Cic. 4. Fam. 7. Non enim iis rebus pugnabamus, quibus valere poteramus, conſilio, auctoritate, cauſa, quæ erant in nobis ſuperiora: ſed lacertis & viribus, quibus pares non eramus.
Recipere vires ſuas. Celſ. lib. 4. cap. ult. ad finem.
Recreat vires cibus. Lucret. lib. 4. 866.
Recuperatis cibo ſomnoque viribus. Tacit. 3. Hiſt. 22.
Reparat vires alterna requies. Sen. Hippol. 4.
Reſolvere vires. Lucret. lib. 4. 951.
Reſtituere vires. Celſ. lib. 4. cap. 11.
Revocare vires victu. Virg. 1. Æn. 218.
Stant ſolidæ vires ſuo robore. Virg. 2. Æn. 639.
Subducere vires alicui. Ovid. 13. Met. 61.
Eſſe bonis viribus. V. bonus.
Superare viribus aprum. Hor. 1. Epiſt. 19. 51.
Suſtinere omnibus viribus. Cic. 5. Fam. 5. Quæ ego ſi non profundere ac perdere videbor, omnibus meis viribus ſuſtinebo.
Temperare vires ſuas. Quintil. lib. 1. cap. 2. Ovid. 3. de Pont. 6. 24.
Torpent infractæ ad prælia vires. Virg. 9. Æn. 499.
Torquere lacertis & viribus. Cic. 1. de Orat. 242. A quo quum amentatas haſtas acceperit, ipſe eas oratoris lacertis viribuſque torquebit.
Tueri vires, Suſtinere, tolerare. Celſ. lib. 3. cap. 19. Ultimum auxilium eſt, in alvum, ptiſanæ, vel alicæ cremorem ex inferioribus partibus injicere: ſi quidem id quoque vires tuetur.
Valere viribus. Virg. 5. Æn. 67.
Vigent vires. Lucret. lib. 5. 1111.
Uti viribus per clivos. Hor. 1. Epiſt. 13. 10.
Opibus & viribus omnibus elaborandum eſt, ut, &c. Cic. 5. Tuſc. 6. Eſt profecto animi medicina Philoſophia, cujus auxilium, non, ut in corporis morbis, petendum eſt foris, omnibuſque opibus, viribuſque ut noſmetipſi nobis mederi poſſimus, elaborandum eſt.
Eloquentiæ vires. Quintil. in procem. lib. 1.
Exiguæ vires ingenii. Ovid. 2. Triſt. 532.
Inexhauſtæ vires. Sil. lib. 16. 499.
Maximæ vires, in oratione, per translationem. Cic. in Orat. 76. Orationis ſubtilitas imitabilis quidem illa videtur eſſe exiſtimanti, ſed nihil eſt experienti minus. Etſi enim non plurimi ſanguinis eſt, habeat tamen ſuccum aliquem oportet, ut etiam ſi illis maximis viribus careat, ſit (ut ita dicam) integra valetudine.
Occultis viribus egregius fons, i. e. Arcana quadam & incognita virtute ac vi præditus. Juven. 12. Sat. 42.
Abolere vires. Tacit. 4. Hiſt. 39.
Abrogare vires beneficii. V. abrogo.
Aſſumpſit vires flamma. Ovid. 20. Epiſt. 14.
Grammatica tenuis, a fonte, aſſumptis poetarum hiſtoricorumque viribus, pleno jam ſatis alveo fluit. Quintil. lib. 2. cap. 1.
Augere vires eloquentiæ. Quintil. in procem. lib. 1.
Colligit vires ſibi amor uſu. Ovid. 2. de Arte Am. 339.
Concipere vires. V. concipio.
Concipiunt flumina vires. Ovid. 15. Met. 335.
Concipiunt occultas vires terræ. Virg. 1. Georg. 86.
Conſumpſit fortuna vires ipſa ſuas. Senec. Agamem. 7.
Dejecta trabs inſanis viribus Auſtri. Ovid. 12. Met. 510.
Dare ſententiæ vires. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Firmare vires. Virg. 3. Georg. 209.
Fundare vires alicujus. Sen. Herc. fur. v. 344.

— alieno in loco
Haud ſtabile regnum eſt: una ſed noſtras poteſt
Fundare vires, vincta regali face,
Thalamiſque Megara.

Miniſtrare vires alicui. Virg. 11. Æn. 71.
Minuuntur vires amoris. Ovid. 5. Met. 374.
Occupare orbem viribus. Virg. 7. Æn. 258.
Pacatus vindicibus viribus orbis. Ovid. 9. Epiſt. 13.
Poſuere indomitas vires incendia. Virg. 5. Æn. 681.
Quaſſatum eſt corpus validis viribus ævi. Lucret. lib. 3. 453.
Sumunt vires incendia. Hor. 1. Epiſt. 19. 85.
Uſus armorum viribus. Ovid. 13. Met. 657.
Uti orandi viribus. Quintil. lib. 2. cap. 16.
In verbis vis, Significatio. Cic. 6. Fam. 2. Quæ vis inſit in his paucis verbis, ſi attendes, quod facis, &c.
Habere certam vim, ut. Cic. pro Corn. Balb. 35. Id habet hanc vim, ut ſit ille in fœdere inferior.
Vis, [πλῆθος] Multitudo & copia. Cic. pro Lege Manil. 22. Sic Mithridates

datės fugiens maximam vim auri atque argenti, pulcherrimarumque rerum omnium. Cic Parad. 6. 2. extr. Nulla possessio, nulla vis auri & argenti, pluris, quam virtus æstimanda est. Vis frumenti, Cæs. 3. Bell. Civil. Vis seminum magna. Cic. 2. de Nat. Deor. 130. Vis mellis maxima, Cic. 4. Verr. 176. Vis militum, Cic. 7. Att. 24. Idem 14. Fam. 1. Vis lacrimarum. Idem 4. Acad. 120. Tantam vim natricum, viperarumque fecerit.

Vide an in his omnibus significet multitudinem. Et magis proprie puto cum singulari, ut Magna vis auri: Alicubi junctum cum violentis, & tunc potest esse ambiguum. Ut Magna vis militum. H. St. Locus Cic. ex 7. ad Attic. falso notatus est, & inquirenti diutius horæ pereunt.

Copia & vis. Cic. pro Marcell. 8. Nulla est enim tanta vis, tanta copia, quæ non ferro ac viribus debilitari frangique possit.

Auri & argent imagna vis. Cic. 5. Tusc. 90.

Canum vis. Virg. 4. Æn. 132.

Massylique ruunt, & odora canum vis.

Equorum vis. Cic. 2. de Divin. 144.

Lacrimarum infinita vis. Cic. 1. Q. frat. 3.

Negotii vis, Maxima & multa negotia. Plaut. Pœn. 1. 2. 1.

Ranunculorum vis maxima. Cic. 7. Fam. 18.

Rerum optimarum continet mens vim maximam. Cic. 1. de Legib. 16. Quod sit homini tributum natura, quantam vim rerum optimarum mens humana contineat.

Vīrĭcŭlæ, arum. f. dimin, Apul. 11. Met. p. 271. Elmenh. Nam & viriculas patrimonii peregrinationis attriverant impensæ.

Vīrĭōsus, a, um. Adj. [δυναμικὸς, Gl. G. L.] Robustus. Tertull. adv. Valentin. cap. 16. Vitia usu viriosa.

Viriōse, Adv. Idem. Compar. Tertull. de Anima, cap. 19. Ultro ambibit & quidem viriosius de suo ingenio.

Vīresco, ĕre. Vires capere vel recuperare. Furius Antias apud Gell. lib. 18. cap. 11.

Increscunt animi: virescit vulnere virtus.

Viŏlens, entis. Adj. Idem quod Violentus. Hor. 3. Carm. 30. 10.

Dicar, qua violens obstrepit Aufidus.

Homo vehemens & violens. Cic. 5. Philipp. 19.

Victor violens. Horat. 1. Epist. 10. 37.

Violentus, a, um. Adj. [βίαιος, Gl. L. G. & G. L.] Qui vim facit.

Violentus & furens. Cic. 2. Philipp. 68. Necesse est, quamvis sis, ut es, violentus & furens.

Tranquillus & Violentus, contraria. Claud. Cons. Mall. Theod. 140.

—peragit tranquilla potestas,

Quod violenta nequit.

Aper violentus. Ovid. 8. Met. 438.

Ense violento fortiter uti. Ovid. 11. Epist. 97.

Impetus alicujus furentes & violenti. Cic. de Arusp. Resp. 46.

Ira violenta. Ovid. 8. Met. 106.

Ira violentior surgit. Sil. lib. 4. 263.

Mors violenta. Tibul. lib. 1. 3. 4.

Opes violentæ. Cic. 1. Philipp. 29. Non opes violentas, & Pop. Rom. minime ferendam potentiam: sed caritatem civium & gloriam concupisse.

Pectora violenta, Superba. Virg. 10. Æn. 151.

Tela violenta sumere. Ovid. 11. Met. 382.

Vis violenta leonum. Lucret. lib. 3. 297.

Vires violentæ æris, Duritia ferri vel æris. Lucret. lib. 5. 1269.

Violentior æquo. Ovid. 3. Met. 253.

Violentus [σφοδρὸς, Gl. L. G.] Vehemens, Acer. Colum. 5. 5. extr. Superest reliqua illa cultura prostratæ vineæ, quæ nisi violentissimo cæli statu suscipi non debet.

Aer violentior incubuit puppibus. Lucan. lib. 5. 717.

Amnis violentior influit in mare. Virg. 4. Georg. 373.

Aura cæli violentior. Stat. 9. Theb. 157.

Fames violenta. Lactant. in Phœnice.

Lues violenta. Valer. 5. Argon. 15.

Tempestates violentissimæ. Cic. pro Cluent. 138. Populum Rom. sua sponte esse placatum, hominum seditiosorum vocibus, ut violentissimis tempestatibus concitari.

Venti violenti. Lucret. lib. 4. 1225.

Compar. & Superl. exempla supra vide.

Violente, Adv. Senec. Med. v. 605.

Rumpe nec sancti violente mundi

Fœdera sacra. [*Immo Sacro, violente, sancta F. mundi, ut sit Vocativus. V. Schœd.

Violenter, Adv. [βιαίως, Gl. G. L.] ut vult Acron. Liv. 5. 1. Quia solennia ludorum, quos intermitti nefas est, violenter diremisses.

Gerere violenter Consulatum, pro Crudeliter. Plin. 9. Epist.

Invadere violenter. Columel. lib. 7. cap. 12.

Tolerare violenter, pro Ægre & invito. Ter. Phorm. 5. 1. 4.

Compar. Ovid. 1. de Arte Am. 23.

Facere violentius. Ulpian. in l. Quemadmodum. §. pen. D. ad leg. Aquil. Si quid tamen magistratus adversus resistentem violentius fecerit, non tenebitur Aquilia.

Superl. ut, Rivalem violentissime persequi. Columel. lib. 7. cap. 3.

Violentia, æ. f. [βία, Gl. G. L.] Plin. lib. 2. cap. 47. In Narbonensi provincia clarissimus ventorum est Circius, nec ulli violentia inferior. Idem lib. 17. cap. 2. Sed tanta plerumque violentia, ut auferat tecta.

Vinolentorum violentia. Cic. 5. Tusc. 118. Ne sobrius in violentiam vinolentorum incidat, ante discedit.

Vultus violentia. Ovid. 1. Met. 238.

Acris violentia. Lucret. lib. 3. 483.

Effrenata violentia. Cic. 12. Philipp. 26. Novi hominis furorem, novi effrenatam violentiam.

Vehemens vinolentia vini. Lucret. lib. 3. 481.

* Gliscit violentia. Virg. 12. Æn. 9.

Opprimi impetu violentiæ. Cic. Antequam iret in exsilium 13.

Prospicere violentiam inimicorum. Cic. Anteq. iret in exsil. 12.

Viŏlo, [βιάζομαι, Gl. L. G. & G. L.] āre. Vim facere, inferre. Et proprie de hominibus dicitur.

Corpus sanctum manu. Cic. Post red. in Senat. 6. Fortissimi atque optimi viri, Tribuni plebis sanctissimum corpus, non solum tactum ac violatum manu, sed vulneratum ferro confectumque vidistis.

Corpus vulnere. Virg. 11. Æn. 591.

Hospites. Cæs. 6. Bell. Gall. 22.

Voce aliquem violare. Cic. pro Domo 82. Sed tametsi nihil de me tulisti, quo minus essem, non modo in civium numero, sed etiam in eo loco, in quo me honores Pop. Rom. collocaverunt; tamenne eum tua voce violabis, quem, post nefarium scelus Consulum superiorum, tot vides Judiciis, Senatus, Pop. Rom. totius Italiæ, honestatum?

Violare [λυμαίνομαι, Gl. L. G.] Devastare, Vexare.

Bello violari. Cic. 9. Att. 13.

Rempub. Cic. 1. Tusc. 72. Vel in Rep. violanda fraudes inexpiabiles concepissent.

Silvam violare securi, Cædere. Ovid. 3. Met. 28. [Subaudi Intactam.

Venas violare. Cels. lib. 7. cap. 12.

Violare, [μιαίνειν, Gl. L. G.] Vitiare, Polluere, corrumpere.

Amores alicujus violare. Tibull lib. 1. 3. 81.

Aurum cibis violare. Stat. 1. Theb. 150.

Cubile alicujus. Catull. ad Januam, 65. 23.

Famam probris flagitiisque violare. Cic. 3. Verr. 82. Quum apud exteras nationes imperii nominisque nostri famam, tuis probris flagitiisque violaris.

Puellam violare. Tibul. lib. 1. 6. 51.

Speciem serenam mundi nubes violant. Turbant & obscurant serenitatem aëris. Lucret. lib. 4. 138.

Virginitatem. Cic. 3. de Nat. Deor. 59.

Violare [δυσσεβεῖν, Gl. L. G. & G. L.] de Rebus sacris proprie dicitur.

Aras cælicolûm violavit mea dextera. Sil. lib. 17. 130.

Loca religiosa. Cic. pro C. Rabir. perd. 7. Nisi forte de locis religiosis, ac de lucis, quos ab hoc violatos esse dixisti, pluribus verbis tibi respondendum putas.

Numina verbo violare. Tibull. lib. 1. 2. 83.

Parentes. Cic. 3. de Finib. 32. Ut peccatum est patriam prodere, parentes violare, fana depeculari, quæ sunt in effectu, &c.

Sacra. Cic. de Arusp. Resp. 8. Qui sacra Bonæ deæ, quæ viri oculis, ne imprudentis quidem, aspici fas est, non solum aspectu virili, sed flagitio stuproque violarit.

Vitam patris. Cic. in Parad. 3.

Violare, [παραβῆναι, Gl. L. G.] Infringere, Rumpere.

Violare amicitiam. Cic. pro Cluent. 118. A me tamen, ut æquum est, omnia caute, pedetentimque dicentur, ut neque fides hujus defensionis relicta, neque cujusquam aut dignitas læsa, aut amicitia violata esse videatur.

Dignitatem. Cic. 1. Fam. 6.

Existimationem alicujus. Cic. 13. Fam. 74.

Fidem violare. Ovid. 7. Epist. 57.

Fidem conjugii. Plin. lib. 10. cap. 34.

Fœdus. Liv. 28. 44.

Fœdera communia pacis violare factis. Lucret. lib. 5. 1154.

Jura. Cic. in Somn. Scip. 22. Eorum animi, qui se voluptatibus dediderunt, earumque quasi ministros præbuerunt, impulsuque libidinum voluptatibus obedientium, deorum & hominum jura violaverunt.

Jus sanctum. Cic. pro Rosc. Amer. 109.

Violare, Tingere. Virg. 12. Æn. 67.

Indum sanguineo veluti violaverit ostro

Si quis ebur, &c.

Violans, antis. Partic. [βίαιος, Gl. G. L.] Vulg. Interpr. Malach. 2. 10. Violans pactum patrum nostrorum.

Violātus, a, um. Partic. [βιασθεὶς, Gl. G. L.] ut,

Ab arcu violatus. Ovid. 3. de Pont. 5. 45.

Fletu genas violata Diana. Stat. 9. Theb. 713.

Corpus violatum nullo crimine. Sil. lib. 17. 39.

Juris violati pœna. Cic. 2. de Legib. 22.

Jura violata mariti. Ovid. 2. de Arte Am. 381.

Leges violatæ. Caud. 2. in Eutrop. 158.

Potestas violata. Lucan. lib. 3. 125.

Virtus violata suspicione. Liv. 2. 7.

Violandus, a, um. Partic. [βιαστέος] ut,

Fœdera clam violanda. Tibull. lib. 1. 9. 2.

Violatio, ōnis. f. [βιασμὸς] Liv. 29. 8. Tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatione templi, furorem objecit.

Religionum violatio. Senec. Epist. 104.

Violātor, ōris. m. [λυμεὼν, Gl. G. L.] Liv. 4. 19. Hiccine est, inquit, ruptor fœderis humani, violatorque gentium juris?

Fœderis violator. Tacit. 1. Ann. 58.

Templi violator. Ovid. 2. de Pont. 2. 27.

Violābĭlis, e. Adj. [βιαστὸς] Qui violari potest. Stat. 5. Theb. 258.

Cor violabile levibus telis. Ovid. 15. Epist. 79.

Numen non violabile. Virg. 2. Æn. 154. [An in Gloss. Αὐμαίνω legendum?

Viscum, i. n. & **Viscus**, i. m. [ἰξὸς, Gl. L. G. & G. L.] Glutinum, quod ad aucupium pertinet. Et singulariter tantum declinatur. Plin. lib. 16. cap. 44. Viscum consit ex acinis qui colliguntur messium tempore immaturi. Nam si accessere imbres, amplitudine quidem augentur, visco vero marcescunt. Siccantur deinde, & aridi tunduntur, ac conditi in aqua putrescunt duodenis fere diebus. Unumque hoc rerum putrescendo gratiam invenit. Inde in profluente rursus malleo tusi, amissis corticibus, interiore lentescunt. Hoc est viscum, pennis avium tactu ligandis, juglandis oleo subactum, quum libeat insidias moliri. Varro 3. de R. R. cap. 7. Quod intercipere soleant accipitres, qui ita accipiuntur, quum se obleverint visco. Cic. 2. de Nat. Deor. 144. In visco inhærescere.

Sequaci visco correpta avis. Valer. 6. Argon. 263.

Viscum, ipse Frutex qui ex turdorum potissimum fæce super arborum quarundam ramis delapsa, & a Sole cum humiditate quadam fervefacta nascitur, viret autem per totam hiemem. Virg. 6. Æn. 205.

Quale solet silvis brumali frigore viscum, &c. V. Plin. lib. 16. cap. 44.

Viscum pro Ipsa viscatione posuit. Plaut. Bacch. 1. 1. 16. Viscus merus vestra est blanditia.

Viscum, inquit Nonius 6. 20. positum aliquando pro Rete, a tenacitate. Varro Parmenone, Lepusculi timentes hoc quadrangulum, dedunt se in rete,

in rete, fic fugere vifcum nequiverunt, lineamque compedem. Teftatur & Virg. 1. Georg. 139.

Tum laqueis captare feras, & fallere vifco
Inventum: & magnos canibus circumdare faltus.

Θηρεῖν δ' ὕπαλιξ, ἀγκοτέροις δὲ λίνα. Sub. φοβερὸν κακόν. H. St. Verba funt poëtæ, cujus nomen afcribere forfan oblitus eft.

VISCĀRIUM, i. n. [ἰξιυμα, ἰξευτήριον] Vifcus. Hieron. Si cum viris feminæ habitent, non deerit vifcarium diaboli.

VISCĀRIUS, i. m. Auceps. Gloff. Græcolat. Ἰξευτὴς, Aucupator, Auceps, Vifcarius.

VISCĬDUS, a, um. Adj. [ἰξώδης] ut, Acetum vifcidum. Theodor. Prifcian. 1. 2.

Compar. Idem de Diet. 18. Vifcidiores cibi.

VISCŌSUS, a, um. Adj. Idem. Pallad. 1. 14. Si, quod afciæ adhæret, fuerit molle atque vifcofum.

VISCO, [ἰξεύω, Gl. G. L.] āre. Aucupor.

VISCĀTUS, a, um. Partic. Vifco oblitus. Varro 3. de R. R. cap. 7. Quos columbarii interficere folent duabus virgis vifcatis defixis in terram, inter fe curvatis.

Alæ vifcatæ. Ovid. 1. de Arte Am. 391.

Munera vifcata, & Hamata, pro eodem: h. e. Quibus majora attrahuntur quam quæ dantur. V. Hamata munera, in HAMUS.

Virga vifcata fallere volucres. Ovid. 15. Met. 474.

VISCUS, ĕris. n. [σπλάγχνον] non tantum Inteftina fignificat, fed Quicquid fub corio eft, i. e. Carnem, quæ eft inter offa & cutem, inquit Serv. Singularis numerus rariore in ufu eft, frequens Plur. VISCĔRA, ĕrum. [σπλάγχνα, Gl. L. G. & G. L. ἔγκατα, L. G.] Virg. 6. Æn. 253.

Et folida imponit taurorum vifcera flammis. Et 3. Æn. 622.
Vifceribus taurorum, & fanguine vefcitur atro.

Suet. in Vitell. cap. 13. Quin inter altaria, ibidem ftatim, vifcus, & farra, pæne rapta e foco, manderet.

Soliditas vifcerum. Cic. 2. de Nat. Deor. 18. Quin & humorem & calorem, qui eft fufus in corpore, & terrenam ipfam vifcerum foliditatem, &c.

Imbutæ venæ vifcerum viperino morfu. Cic. 2. de Finib. 94.

Liquefacta vifcera, Putrida. Virg. 4. Georg. 555. Sic enim Ovid. 15. Met. 365.

— de putri vifcere paffim
Florilegæ nafcuntur apes.

Nudare vifcera. Virg. 1. Æn. 215.

Tergora diripiunt coftis, & vifcera nudant.

Patefacta vifcera per vulnus. Celf. in præf. lib. 1.

Salientia vifcera. Ovid. 6. Met. 390.

— falientia vifcera poffes,
Et pellucentes numerare in pectore fibras.

Solvere vifcera cultro. Senec. Hippol. 1. Virg. 4. Georg. 302.

Tunfa per integram folvuntur vifcera pellem.

Spumantibus vifceribus ardens, pro Valde irato & commoto dixit Juven. 13. Sat. 15.

— exiguamque malorum
Particulam vix ferre potes, fpumantibus ardens
Vifceribus, facrum tibi quod non reddat amicus
Depofitum.

Sumere aliquid ex vifceribus alicujus. Cic. 2. de Orat. 318.

Torrere vifcera, Affare. Virg. 5. Æn. 103.

— fufique per herbam
Subjiciunt verubus prunas, & vifcera torrent.

Trajecit vifcera ferro. Ovid. 1. Amor. 10. 51.

Periculum inclufum penitus in venis, atque in vifceribus Reip. Cic. 1. in Catil. 31.

Ad animum etiam transfertur. Cic. 4. Tufc. 24. Permanat in venis, & inhæret in vifceribus id malum.

Pro Liberis ponitur. Ovid. 11. Epift. 118.

Diripiunt avidæ vifcera noftra feræ. Et 2. Amor. 14. 27.
Veftra quid effoditis fubjectis vifcera telis?

Montis vifcera avulfa. Virg. 3. Æn. 875. Servius, Vifcera, Partes. Sic autem dixit vifcera, quemadmodum terræ offa dicuntur. [Partes fcil. interiores.

Terræ vifcera. Ovid. 1. Met. 138.

— fed itum eft in vifcera terræ,
Quafque recondiderat, Stygiifque admoverat umbris,
Effodiuntur opes.

VISCĔRĒUS, a, um. Adj. Vifceribus præditus. Prudent. Apoth. v. 1025.

— quum vas componeret arvo
Nondum vifcereo, fed inertis glutine limi.

VISCERĀTIO, ōnis. f. [εὐφρασία, Gl. L. G. διανομὴ κρέως, G. L.] Epulatio, Crudæ carnis diftributio, quæ fieri folebat vel in folennitate quadam, vel in funere alicujus excellentis perfonæ. Gellius, Tum in Albano vifceratio Latinis data. Liv. 8. 22. Et populo vifceratio data a M. Flavio in funere matris. Auctor de Viris illuftr. cap. 32. Mortui huic tantum æris populi liberalitate congeftum, ut inde filius vifcerationem & epulas publice daret. Cic. 2. Off. 55. Prodigi, qui epulis & vifcerationibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu pecunias profundunt in eas res, &c. V. Latinæ feriæ, in LATIUM.

Vifceratio [ἀρτόκρεας, Gl. L. G.] Cibi genus. V. ARTOCREAS.

VISCERĀTIM, Adv. [κατὰ σπλάγχνα] fignificat Per vifcera. Ennius Andromeda, Diffipat vifceratim membra. Non. 2. 880.

VISCELLĀTUS, a, um. Adj. Ex vifceribus avium pifciumque confectus, ut eft apud Barth. Adverf. 36. 22.

Pifces vifcellati. Plin. Valer. 1. 24. [Nifi idem eft ac Jufcellatus, de quo V. in JUS.

VISIBILIS, VISIO, VISITO, VISO. V. VIDEO.

VISIO, īre. Flatum ventris emittere. Lucil. apud Non. 11. 46. Vifire minutim per commiffuras rimarum. V. Scalig. ad Catull. p. 49.

VISSO, [βδέω, Gl. G. L.] ĕre. Idem. unde Gall. *Veffer*, &

VISIO, vel VISSIO, ōnis. f. [βδέλος, Gl. L. G.] Ventris crepitus. &

VISSIUM, i. n. [βδέσμα, Gl. G. L.] Idem.

VISONTIUM, i. n. [Οὐισόντιον] Portugalliæ urbs. Ptolem. lib. 2. cap. 6. Vulgo *Vifeo*.

VISULA, æ. f. Sarmatiæ in Europa fluvius, Pompon. lib. 3. 4. Viftula item dicitur, Juftla, Juftula, & Iftula, ut notat Vadianus. Germ. *die Weichfel*.

VISULÆ, arum. f. Vites, de quibus Columel. lib. 3. cap. 2.

VISUM, V. VIDEO.

VISURGIS, is. m. Germaniæ fluvius. Plin. lib. 4. cap. 14.

VISUS, V. VIDEO.

V I T

VĪTA, æ. f. [βίος, Gl. L. G. & G. L. ζωὴ, G. L.] notæ fignificationis. Lucret. lib. 3. 984.

Vitaque mancipio nulli datur, omnibus ufu.

Male a Vivo feparatur. H. St. In edit. Lugd. fcil.

Blandimenta vitæ. Tacit. 2. Hift. 53.

Caufa vitæ, pro Facultatibus, aut copiis, quibus vitam noftram fuftentamus. Quintil. Decl. 13. Audete nunc, inquit, laceffere divitem, quibus vitæ caufa fupereft. Sic & Vivendi caufam ufurpaffe Juvenalis videtur, 8. Sat. 97.

— Furor eft poft omnia perdere naulum,
Et propter vitam vivendi perdere caufam.

i. e. Res quibus vita toleratur. Ex Turneb. Adverf. 22. 32.

Color vitæ. V. COLOR.

Cupiditas vitæ. Cic. 2. Philipp. 37.

Curriculum exiguum vitæ. Cic. pro Rabir. 30. Etenim, Quirites, exiguum nobis vitæ curriculum natura circumfcripfit, immenfum gloriæ.

Debitum vitæ. Curt. lib. 10. cap. 5. pr. Velut omni vitæ debito liberatus.

Delinimenta vitæ. Tacit. 15. Ann. 63.

Petere aliquid difcrimine vitæ. Ovid. 10. Met. 612.

Dux vitæ dia voluptas. Lucret. lib. 2. 172.

Exemplar vitæ morumque. Hor. de Arte Poet. 317.

Integritas vitæ anteactæ. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Labes vitæ. Ovid. 9. Epift. 8.

Cæcæ vitæ lubrica. Stat. 2. Silv. 2. 221.

Defidis otia vitæ. Stat. 3. Silv. 5. 85.

Lumen vitæ. Lucret. lib. 2. 1055.

Ipfe Epicurus obiit, decurfo lumine vitæ.

Perpetuitas vitæ. V. paulo poft, Conftituere vitam.

Patet tranquillæ vitæ femita per virtutem. Juven. 10. Sat. 364.

Series atra tuæ vitæ. Ovid. in Ibin, 64.

Solatia dulcia vitæ. Lucret. lib. 5. 21.

Spatium vitæ. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Sortitus brevis vitæ fpatium. Ovid. 3. Met. 124.

Spes vitæ. Tacit. 12. Ann. 8. Eo ufque fpem vitæ produxerat.

Summa brevis vitæ. Hor. 1. Carm. 4. 15.

Tædia vitæ. Ovid. 10. Met. 625.

Via vitæ per carmina monftrata eft. Hor. de Arte Poet. 401.

Quærere palantis vitæ viam. Lucret. lib. 2. 10.

Abfurdum atque alienum a vita. V. ABSURDUS.

Exfpes vitæ. Tacit. 6. Ann. 24.

Integer vitæ fcelerifque purus. Hor. 1. Carm. 22. 1.

Plenus vitæ. Lucret. lib. 3. 951.

Securus vitæ. Stat. 4. Theb. 793.

Spirans ac vitæ manifeftus. Tacit. 12. Ann. 51.

Acerba vita. V. ACERBUS.

Actuofa. V. AGO.

Amara. Cic. 1. de Finib. 44.

Arida. V. ARIDUS.

Attenta. V. ATTENDO.

Bafilica. V. BASILICUS.

Beata. V. BEATUS.

Brevis eft vita, curfus gloriæ fempiternus. Cic. pro Sext. 47.

Cælebs. V. CÆLEBS.

Cara. Ovid. 10. Met. 612.

Conftans & probata. Cic. in Topic. 78. Quos doctrina præditos vident, quorumque vitam conftantem & probatam ut Catonis, Lælii, Scipionis.

Crudelis. Virg. 8. Æn. 579.

Deformis vita, Inhonefta. Stat. 10. Theb. 326.

Dubia. Columel. lib. 1. cap. 3.

Dulcis ftabilifque. Lucret. lib. 3. 66.

Enervis vita. Val. Max. lib. 6. cap. 4. 2. de Scipione Æmiliano, Quum haberet conſortem cenfuræ Mummium, ut nobilem, ita enervis vitæ.

Familiaris vita Plaut. Vide FAMILIARIS. H. St.

Fœdiffima ac miferrima. Cic. pro Sull. 75.

Fortunata. Hor. 1. Epift. 11. 14.

Gravis, cui Jucunda opponitur. Hor. Epod. 1. 5.

Honefta. Cic. pro Rofc. Amer. 48. Vita ruftica honeftiffima atque fuaviffima.

Illuftris. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Inculta & horrida. V. INCOLO.

Infefta alicui. V. INFESTUS.

Injuriofa. V. INJURIA.

Innoxia. V. INNOXIUS.

Invifa. V. INVISUS.

Jucunda. Hor. Epod. 1. 5.

Licentior. V. LICET.

Longa. Cic. 2. de Orat. 204. Docuit enim jam nos longa vita, ufufque rerum maximarum, &c.

Longa vita digniffimus. Ovid. 4. Met. 409. Catul. 62. Argon. 215.

Longa gnate mihi jucundior unice vita.

Longinqua. V. LONGUS.

Mæfta. Virg. 10. Æn. 820.

Malefica. Tacit. 4. Ann. 21.

Maritima. V. MARE.

Menftrua. V. MENSIS.

Meretricia vita. V. Collocare fe in vita meretricia, in COLLOCO.

Miferæ vitæ breviffima portio. Juven. 9. Sat. 128.

Mortalis. Virg. 4. Georg. 326.

Nitidior. V. NITEO.

Pigræ vitæ oblivio. Stat. 1. Silv. 4. 57.

Precaria vita. Tacit. 4. Hift. 76.

Rapida, Cito præteriens. Perf. 5. Sat. 94.

Rudis. Stat. 2. Achill. 397.

Rustica. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Severa. Ovid. 2. Amor. 10. 16.
Similis feris. Ovid. 2. Fast. 291.
Solitaria. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Sollicitæ jucunda oblivia vitæ. Hor. 2. Serm. 6. 62.
Trita ac vulgari vita vivere. Senec. Epist. 123.
Turpis vita. Cic. pro Quint. 49. Mors honesta sæpe vitam quoque turpem exornat, vita turpis ne morti quidem honestæ locum relinquit.
Turpis & nocens vita. V. NOCEO.
Vitalis vita. V. VITALIS.
Vitiosa & flagitiosa. Cic. 2. de Finib. 93. At miser, si in vitiosa & flagitiosa vita afflueret voluptatibus.
Umbratilis vita. Quintil. lib. 1. cap. 2. V. UMBRATILIS.
Umbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc. 27. Sic ad malam domesticam disciplinam vitamque umbratilem & delicatam quum accesserunt etiam poëtæ, nervos omnis virtutis elidunt. [An Omnes?
Urbana vita. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Urbana vita clemens. V. CLEMENS.
Vulgari vita vivere. Senec. Epist. 123.
Abire e vita. V. ABEO.
Abjicere vitam, Cic. Nusquam facilius hanc miserrimam vitam, vel sustentabo, vel, quod multo est melius, abjecero cum paucis.
Abrumpere vitam. Virg. 8. Æn. 579.
Accipere vitam. V. ACCIPIO.
Addicere vitam. V. ADDICO.
Addicta præmiis vita alicujus. V. ADDICO.
Adducere ad vitam communem. V. ADDUCO.
Adimere vitam. Cic. pro Planc. 110. Sin autem vitam fors mihi ademisset. V. ADIMO.
Afferre vitam. V. AFFERO.
Agere, vel Agitare vitam. V. AGO.
Agere vitam sub dio, & trepidis in rebus. Hor. 3. Carm. 2. 5.
Agere vitam innocentissime. Cic. in Sallust. 4. Velim mihi respondeat, numquid hi, quos protulit Scipiones, & Metellos, vel Fabios, ante fuerint, aut opinionis, aut gloriæ, quam eos res gestæ suæ, & vita innocentissime acta commendavit?
Agere vitam pueriliter. Catul. de Lesb. 74. 19.
Amittere vitam. Auctor ad Heren. 4. 57. V. AMITTO.
Amittere per summum dedecus vitam. Cic. pro Rosc. Amer. 30.
Amittere vitam in undis. Hor. 1. Serm. 1. 60.
Assignare vitam hominum rebus. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Attingere lumina vitæ, Nasci. Virg. 6. Æn. 828.
Auferre vitam. V. AUFERO.
Aufert reliquias vitæ eæ membris. Lucret. lib. 6. 825.
Carere sensu & vita. Cic. pro Rabir. 29. Quid jam ista C. Mario, inquit, nocere possunt, quoniam sensu & vita caret?
Cedere vita, & E vita. V. CEDO.
Cernitur vita beata honestate. V. CERNO.
Colere vitam. V. COLO.
Committere vitam ventis, dicuntur navigantes. Virg. 10. Æn. 69.
Commorari in tam turpi vita. Cic. 1. Q. frat. 3.
Commutare vitam cum morte. V. COMMUTO.
Comprobare vita & moribus. V. COMPROBO.
Concedere vitam. V. CONCEDO.
Concessit vita per auras ad Manes. Virg. 10. Æn. 820.
Conferta vita voluptatum varietate. V. CONFERCIO.
Conficere vitæ extremum diem morte. V. CONFICIO.
Constituere vitam. Cic. 1. Off. 119. In tota vita constituenda multo est major rei cura adhibenda, ut constare in vitæ perpetuitate possimus nobismet ipsis.
Conterere vitam in quærendo. V. CONTERO.
Continetur vita corpore & spiritu. Cic. pro Marcell. 29.
Decedere de vita. V. DECEDO.
Decurrere spatium vitæ. Ovid. 3. Trist. 4. 33. Conf. Lumen vitæ, supra.
Deficere vitam aliquem. V. DEFICIO.
Defuncta corpora vita, Mortua. Virg. 4. Georg. 475.
Degere vitam expertem thalami. Virg. 4. Æn. 551.
Demigrare ex vita. V. DEMIGRO.
Depactus vitæ terminus. Lucret. lib. 2. 1086.
Desciscere a vita. V. DESCISCO.
Deserere vitam. Cic. de Senect. 72. V. DESERO.
Deseruit vita miserum. Ovid. 19. Epist. 202.
Dimittere vitam. Mori. Sil. lib. 17. 265.

> At mihi Cannarum campis ubi Paulus, & illæ
> Egregiæ occubuere animæ, dimittere vitam
> Non licitum.

Dirigere vitam ad normam. V. NORMA.
Discedere e vita. Cic. 2. Fam. 2. Qui, cum suis laudibus, tum vero te filio, superasset omnium fortunam, si ei contigisset, ut te ante videret, quam e vita discederet. V. DISCEDO.
Dispergere vitam in auras. Virg. 11. Æn. 617.
Dare vitam. Cic. Anteq. iret in exil. 8. Neque enim peto ut mihi detis vitam, sed datam repeto, ut reddatis.
Dare æternam vitam. Virg 12. Æn. 879.
Dare vitam alicui, Concedere vitam, non occidere, Virg. 2. Æn. 145.
Ducere vitam, Vivere. Virg. 2. Æn. 641.

> Me si cælicolæ voluissent ducere vitam,
> Hanc mihi servassent sedem.

Ducere vitam longius. Ovid. 11. Met. 702.
Ducere vitam per omnia extrema. Virg. 3. Æn. 315.
Ducere dulcem vitam. Lucret. lib. 2. 996.
Ducenda est vita ingrata misero. Hor. Epod. 17. 63.
Edere vitam, Mori, exspirare. Lucret. lib. 6. 1256.
Extulit vitam ictus sagittis, Mortuus est. Senec. Herc. OEth. 11.
Effluit vita cum sanguine. V. EFFLUO.
Effundere vitam alicui. Ovid. 7. Epist. 181.
Emigrare e vita. V. EMIGRO.
Eripere vitam homini. Senec. Theb. 1.
Eripere vitam alicui per crimina. Ovid. 2. Fast. 807.
Esse in vita. Cic. 1. Q. frat. 3.

Excedere vita. V. EXCEDO.
Excolere vitam per artes. Virg. 6. Æn. 663.
Exire e vita, vel de vita. V. EXEO.
Exhalare vitam sub acerbo vulnere. Ovid. 5. Met. 62.
Exigere vitam, pro Traducere. Ter. Heaut. 2. 3. 39.
Expellere aliquem e vita, i. e. Occidere. Cic. pro Muren. 34. Tamen non ante, quam illum vita expulit, bellum confectum judicarit.
Expetere vitam. Cic. 1. de Legib. 31. Vita expetitur, quia nos in quo nati sumus continet.
Explemur fructibus vitæ nunquam. Lucret. lib. 3. 1020.
Extorquere vitam membris. Lucret. lib. 6. 1222.
Facere finem vitæ. Lucret. lib. 3. 956.
Ferre incommoda vitæ. Juven. 13. Sat. 21.
Fessus vita. Plin. lib. 5. cap. 17.
Finire vitam. Tacit. 1. Ann. 9. Quod Nolæ &c. vitam finivisset.
Finire vitam ense. Ovid. 3. Trist. 7. 49.
Frui vita. Cic. 4. in Catil. 7. V. FRUOR.
Fudit vitam cum multo sanguine. Virg. 2. Æn. 532
Gubernant sensus vitam. Lucret. lib. 3. 549.
Gubernare vitam vera ratione. Lucret. lib. 5. 1116.
Habere vitam ab aliquo. Cic. 2. Philipp. 60. Sed facte dedisse mihi quod non ademisti: meque a te habere vitam, quia a te non sit erepta.
Jacebat vita in tenebris ac mærore. Lucret. lib. 5. 175.
Impendere vitam famæ. Stat. 5. Sylv. 1. 63.
Impendere vitam patriæ. Lucan. lib. 2. 382.
Implere finem vitæ. Tacit. 2. Ann. 42.
Incolere vitam. V. INCOLO.
Inire limen vitæ. Lucret. lib. 3. 681.
Ingredi in vitam. V. INGREDIOR.
Instituere vitam sapienter. V. INSTITUO.
Interficere aliquem vita. V. INTERFICIO.
Interminari alicui vitam. V. INTERMINOR.
Introire in vitam. V. INTROEO.
Iterare vitam a morte. V. ITERO.
Labefactare vitas hominum. V. LABES.
Lacerare reliquias vitæ alicujus, atque distrahere. V. LACER.
Largiri vitam. V. LARGIOR.
Linquere vitam. V. LINQUO.
Lugere vitam hominum. V. LUGEO.
Mandare vitam fugæ solitudinique. V. MANDO.
Manere in vita. V. MANEO.
Manet. vita. Virg. 5. Æn. 724.

> Nate, mihi vita quondam, dum vita manebat,
> Care magis.

Mentiri sibi vitam. V. MENTIOR.
Metuo de vita. V. METUO.
Migrare de vita vel ex vita. V. MIGRO.
Moratur vita in membris. Lucret. Lib. 3. 121.
Nuncupata vita. V. NUNCUPO.
Objectare vitam procellis. Claud. 3. de Rapt. Pros. 356.
Pacisci vitam pro laude. Virg. 5. Æn. 230.
Pacisci vitam ab hoste. V. PACISCOR.
Pallescere solitaria & velut umbratili vita. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Parcere vitæ. V. PARCO.
Pati a vita. V. PATIOR.
Penetrare alicujus vitam ac famam. Tacit. 4. Hist. 7.
Perdere vitam. V. PERDO.
Perducere vitam. V. PERDUCO.
Ponere vitam. Cic. 9. Fam. 24.
Ponere sibi finem vitæ. Tacit. 6. Ann. 40. Senec. Agamem. 7.
Privare vita aliquem. Lucret. lib. 5. 995.
Prodere vitam. V. PRODO.
Producere vitam. Auctor ad Herenn. lib. 4. 34. Neque erat, quo vitam produceremus. V. PRODUCO.
Profundere vitam pro re aliqua. Cic. 1. Fam. 4. Quid enim aut me ostentem, qui si vitam pro dignitate tua profundam, nullam partem videar tuorum meritorum assecutus? V. PROFUNDO.
Prolatare vitam. Tacit. 11. Ann. 37.
Propagare vitam. V. PROPAGO, inis.
Proposita vita telis. V. PROPONO.
Redire ad vitam. Cels. lib. 2. cap. 8. Neque is ad vitam redit, qui ex suspendio spumante ore detractus est.
Relinquere vitam. Virg. 3. Georg. 547.
Reliquit eum vita. Lucret. lib. 5. 64.
Relinquit vita artus. Ovid. in Ibin, 337.
Retinere vitam. V. RETINEO.
Rumpere vitam. Sil. lib. 7. 33.
Sequi vitam. Cic. Hanc vitam quietam & otiosam sequuti sumus, &c.
Serenare vitam. Lucret. lib. 2. 1093. Alii legunt, Serenam vitam.
Spoliare vitam aliquem. Virg. 6. Æn. 168.
Sum, ut, Est sic vita hominum. Cic. pro Rosc. Amer. 84. Sic vita est hominum ut ad maleficium nemo conetur sine spe.
Sumere liberioris vitæ iter. Ovid. 3. Fast. 778.
Suppetere vitam. Cic. 1. de Finib, 11.
Sustentare vitam. Cic. 1. Tusc. 56. Tam natura vita hominis sustentatur, quam vitis, quam arboris.
Tenere vitam, & Vita tenetur. V. TENEO.
Tolerare vitam simplici victu & agrestibus pomis profluenteque aqua. Tacit. 15. Ann. 45. De Seneca. V. TOLERO.
Tractare vitam, Vivere. Lucret. lib. 5. 930.

> Volgivago vitam tractabant more ferarum.

Traducere vitam. Cic. ad Brut. 16.
Traducatur enim quibus potius hæc vita factis. V. TRADUCO.
Trahere vitam in luctu. Virg. 2. Æn. 92.
Trahere vitam in silvis. Virg. 3. Æn. 646.
Trahere vitam in tenebris. Virg. 2. Æn. 92. V. TRAHO.
Tueri vitam famamque. Hor. 1. Serm. 4. 118.
Turbare humanam vitam ab imo. Lucret. lib. 3. 38.
Vivere vitam. Cic. 4. Verr. 118. Proponeremque spem meis hospitibus ac necessa-

neceſſariis, quo tutiorem vitam ſeſe meo præſidio victuros eſſe arbitrarentur.

Vivere vita. Plaut. Perſ. 4. 3. 24.

Trita ac vulgari vita vivere. Senec. Epiſt. 123.

In vita mea. Cic. 5. Att. 20. Ego in vita mea nulla unquam voluptate tanta ſum affectus, quanta afficior hac integritate.

Ab ineunte vita. V. INEO, īre.

Vita, Vitæ longitudo. Virg. 4. Georg. 252.

Si vero (quoniam caſus apibus quoque noſtros
Vita tulit) triſti languebunt corpora morbo.

Vita, pro Victu ponitur. Plaut. Trin. 2. 4. 76.

Neque ulli concedam quicquam de vita mea.

Reperire ſibi vitam. Plaut. Stich. 3. 2. 9.

Vita, pro Fortunæ bonis. Cic. 1. Acad. 19. Conſtituebantque extremum eſſe rerum expetendarum, & finem bonorum, adeptum eſſe omnia e natura, & animo, & corpore, & vita. Vita, i. e. Fortunæ bonis ad vitam degendam neceſſariis.

Mea vita, Blandientis vox. Cic. 14. Fam. 2. Obſecro te, mea vita; quod ad ſumptum attinet, ſine alios, qui poſſunt, ſi modo volunt, ſuſtinere.

Vitæ, in plurali, pro Moribus. Ter. Adelph. 3. 3. 61.

Inſpicere tanquam in ſpeculum, vitas omnium
Jubeo: atque ex aliis ſumere exemplum ſibi.

Sic Vita modica. Cic. de legibus primo pag. penultima. Ubi eſt & ex natura vivere. H. St. Cic. 1. de Legib. 56. Ut ex natura vivere ſummum bonum ſit, id eſt vita modica, & apta virtute perfrui.

Tenues ſine corpore vitæ. Animæ. Virg. 6. Æn. 292. Idem 4. Georg. 224.

VITĀLIS, e. Adj. [ζωτικὸς, Gl. G. L.] Quod vitam præſtat, aut Quod habet vitam.

Vitalis, proprie Quod ad vitam pertinet, quod vitam adjuvat, quod vitæ utile eſt. Lucret. lib. 3. 129.

Eſt igitur calor, ac ventus vitalis in ipſo
Corpore, qui nobis moribundos deſerit artus.

Vitale appellamus, Quod vita præditum eſt, ut Plaut. in Bacch. 4. 9. 75.

Da, ſi eſſe ſalvum vis me, aut vitalem tibi. Hor. 2. Serm. 1. 61.
— ô puer ut ſis Vitalis metuo, &c. Ex Lambino.

Vitale, cui opponitur Mortiferum. Liv. 6. 40.

Ævum vitale. Plaut. Pœn. 5. 4. 14.

Aura vitalis. Virg. 1. Æn. 392. i. e. Aër quo vivimus.

Calor vitalis. Curt. lib. 3. 5. pr.

Calor ſalutaris & vitalis. Cic. 2. de Nat. Deor. 27.

Fetus vitalis. V. FETUS.

Halitus vitalis. Plin. lib. 9. cap. 7.

Homo vitalis haud unquam eſt ante ſeptimum menſem. Plin. lib. 7. cap. 5

Lumina vitalia. Cic. 1. de Divin. 18.

Luce ſerenanti vitalia lumina liquit. Ex poeta.

Motus vitalis. Lucret. lib. 2. 954.

Partus vitales edern. Plin. lib. 7. cap. 15.

Ros vitalis, Lac. Cic. 1. de Divin. 20.

— quæ parvos, Mavortis ſemine natos
Uberibus gravidis vitali rore rigabat.

Sæculum vitale, In quo vivitur. Lucret. lib. 1. 203.

Sanguis vitalis, In quo vita continetur. Plin. lib. 11. cap. 37.

Senſum vitalem reddere. Lucret. lib. 2. 889.

Venæ vitales. Lucret. lib. 2. 1118.

Viæ vitales. Ovid. 2. Met. 828.

Sic letalis hiems paulatim in pectora venit:
Vitaleſque vias, & reſpiramina clauſit.

Vincula vitalia. Valer. 4. Argon. 309. — vitalia donec
Vincula, qua primo cervix committitur artu,
Solvit dextra gravis.

Vim caloris natura habet in ſe vitalem. Cic. 2. de Nat. Deor. 24.

Vita vitalis. h. e. Vitam vivens, vel vita ſuperſtes. Antiqua locutio. Cic. de Amicit. 22. Principio Quis poteſt eſſe vita vitalis, ut ait Ennius, qui non in amici mutua benevolentia conquieſcat? Al. Cui poteſt &c. [Ut ſit pro Vita jucunda.

Vitalis, Vita dignus. Senec. lib. 5. Epiſt. Magni animi magna contemnere, ac mediocria malle, quam nimia. Illa enim utilia vitaliaque ſunt, at hæc eo quo ſuperfluunt, nocent. Lactant. lib. 6. 13. extr. Unum eſt enim ſapientis & juſti & vitalis viri opus, divitias ſuas in ſola juſtitia collocare. Turneb. Adverſ. 18. 27.

VITĀLIA, um, n. Vitalia, inquit Budæus dicuntur, Cor, jecur, pulmo, cerebrum: in quibus quatuor, vitæ ſumma conſiſtit. Lucan. lib. 1. 618,

— pulmonis anheli
Fibra latet, parvuſque ſecat vitalia limes.

Capitis vitalia, Cerebrum. Plin. lib. 8. cap. 7.

Nuda vitalia. Lucan. lib. 6. 194.

Everberata lamentationibus aſſiduis vitalia. Quintil. Declam. 7.

Ferire ac tueri vitalia. Quintil. lib. 5. cap. 12.

Vacui artus vitalibus. Lucan. lib. 3. 643.

Nom. ſing. apud. Cic. 2. de Divin. 32. Fiſſum familiare & vitale tractant. [Niſi Adj.

VITALĬTAS, ātis. f. [τὸ ζωτικὸν] pro Vita, & vitali motu. Plin. 11. 37. Ceteris corruptis, vitalitas in corde durat. Ibid. cap. 45.

VITALITER, Adv. [ζωτικῶς] Lucret. lib. 5. 145. Vitaliter eſſe animata.

VĪVO, vixi, victum, [ζάω, βιόω Gl. G. L.] ĕre. notæ ſignificationis. Plaut. Mil. 4. 2. 87.

Quin mille annorum perpetuo vivunt ab ſæculo ad ſæculum. Quintil. lib. 9. cap. 3. Non ut edam vivo, ſed ut vivam edo.

Ætatem vivere. Plaut. Amphit. 4. 2. 3.

Annos vel annis centum vivere: i. e. Annos explere, & implere. Plin. lib. 7. cap. 48. Ibid. cap. 50.

Annum. ut, Nemo enim eſt tam ſenex, qui ſe annum non putet poſſe vivere. Cic. de Senect. 24.

Vitam vivere. Ter. Adelph. 5. 4. 5. conf. infra.

Ærumnis omnibus vivere. Lucret. lib. 3. 50.

Conſilio nullo vivere. Propert. lib. 1. 1. 6.

Lecto vacuo vivere, Sine uxore aut concubina. Propert. 2. 2. 1.

Moribus antiquis vivere. Plaut. Trin. 2. 2. 17.

Ad naturam vivere. V. AD.

Cum aliquo conjunctiſſime vivere. Cic. 3. de Orat. 11. Sulpicius autem, qui in eadem invidiæ flamma fuiſſet, quibuſcum privatus conjunctiſſime vixerat.

Cum aliquo familiariter vivere. Cic. 6. Att. 6. Decreram enim cum eo valde familiariter vivere. Cic. pro Quint. 15. Ibi cum iſto Nævio familiariter vivit.

Cum aliquo multum vivere. V. MULTUS.

Cum gloria ſumma vivere. Cic. 7. Verr. 180. Et maximis in laboribus, uſque ad ſummam ſenectutem, ſumma cum gloria vixit.

Cum labore vivere. Plaut. Aul. prol. 14.

De die, vel in diem vivere. Cic. 2. Philipp. 87. Cum perditiſſimis latronibus, non ſolum de die, ſed etiam in diem vivere. Ubi Græv. V.

De lucro vivere. Cic. 9. Fam 17.

E natura vivere. Cic. 3. de Finib. 68. Conſentaneum eſt huic naturæ, ut ſapiens velit gerere & adminiſtrare Remp. atque ut e natura vivat, uxorem adjungere, & velle ex ea liberos procreare.

Ex more alterius vivere. Ter. Heaut. 2. 2. 29.

In caupona vivere, Habitare, Vitam tranſigere. Hor. 1. Epiſt. 11. 12.

In diem vel In horam vivere. V. IN præpoſitionem, & paulo ante De die vivere.

In celebritate maxima, & in media Reipub. luce vivere. Quintil. lib. 1. c. 2.

In laude vivere. Cic. 15. Fam. 6. Ea eſt enim profecto jucunda laus, quæ ab iis proficiſcitur, qui ipſi in laude vixerunt.

In oculis civium vivere, Sine timore; & ſecurum in civitate vivere. Cic. 3. Off. 3. Ita qui in maxima celebritate, in oculis civium quondam viximus, nunc fugientes conſpectum ſceleratorum, quibus omnia redundant, abdimus nos quantum licet, & ſæpe ſoli ſumus.

In tranquillitate vivere. Cic. 1. de Finib. 43. Qua præceptrice in tranquillitate vivi poteſt.

Inter prælia vivere. Ovid. 2. Amor. 6. 27.

Inſtituto bonorum vivere. Cic. pro Quint. 56. Etenim ſi vult virorum bonorum inſtituto vivere, multa oportet diſcat atque dediſcat.

Bene & fortunate vivere. Plaut. Milit. 3. 1. 111.

Delicate & molliter, parce, continenter, ſevere, ſobrie vivere. V. PARCUS.

Fortunate beateque vivere. Cic. de Clar. Orat. 4.

Honeſte vivere. Ter. And. 4. 6. 2.

Inculte atque horride vivere. V. INCOLO.

Jucundiſſime vivere. V. JUCUNDUS.

Libenter vivere. V. LIBET.

Liberaliter, vel libere vivere. V. LIBER, Adj.

Magnifice vivere. V. MAGNUS.

Male vivere. V. MALUS.

Molliter vivere. Ovid. 3. Triſt. 1. 24.

Negligentius vivere. Plin. 1. Epiſt. 12.

Obſequenter & obſequentiſſime vivere. V. OBSEQUOR.

Parce ac frugaliter vivere. Hor. 1. Serm. 4. 107.

Parcius vivere. Hor. 1. Serm. 3. 49.

Parce vivere æquo animo. Lucret. lib. 5. 1117.

Placide vivere. Ovid. 2. Amor. 9. 24.

Quiete & libere vivere. Cic. 4. Fam. 7.

Recte vivere. Hor. 1. Epiſt. 6. 17.

Sanctiſſime vivere. Cic. 1. de Orat. 231.

Suavius victurus, quam ſi, &c. Hor. 1. Serm. 6. 130.

Temere inconſulteque vivere. Senec. 1. Epiſt. 1.

Turpiter vivere. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Una prorſus vivere. Cic. in Piſon. 68. Dedit ſe in conſuetudinem, ſic ut prorſus una viveret.

Vivere alicui. Plaut. Bacch. 3. 6. 24. Bene valens vivit tibi.

Vivit ſibi. Cic. ad Octav. Quibus ille ſæptus omnia miſceret, nulli parceret, ſibi viveret.

Vivere pro Eſſe. Hor. 1. Epiſt. 15. 66. Qui metuens vivet, i. e. Metuens erit, vel metuet. Adde 1. Epiſt. 2. 26. & Plaut. ſæpe.

Vivere, Lætam vitam agere. Plaut. Milit. 4. 8. 30.

Conſervi, conſervæque omnes bene valete & vivite. Et Catull. 5. 1.

Vivamus, mea Lesbia, atque amemus. V. Petron. cap. 35.

Ævo extento vivet Proculejus, Longo ævo fruetur felix. Hor. 2. Carm. 2. 5.

Studiis vivere. Cic. 12. Fam. 29. Eſt enim in eo, cum virtus & probitas, & ſummum officium ſummaque obſervantia, tum ſtudia illa noſtra, quibus antea delectabamur, nunc vivimus.

Cum aliquo vivere, pro Jucundiſſime eſſe, ut referatur ad jucunditatem remiſſionemque animorum. Cic. 13. Att. 23. Quum ita ſimus affecti, ut non poſſimus plane ſimul vivere (intelligis enim profecto in quo maxime poſita ſit συμβίωσις) facile patiebar nos potius Romæ una eſſe, quam in Tuſculano. Innuit ſymbioſin poſitam eſſe in jucunditate. Quum enim jucunde non liceat vivere, nulla poteſt eſſe συμβίωσις, id eſt convictus.

In amore jociſque vivere. Hor. 1. Epiſt. 6. 66.

In litteris vivere. Cic. 9. Fam. 26.

In rebus jucundis vivere. Hor. 2. Serm. 6. 96.

Sic ſæpe modo imperandi bene precantes. ut

Felices vivite. Virg. 3. Æn. 493.

Fortes vivite. Hor. 2. Serm. 2. 135.

Memor noſtri vive. Ovid. 11. Epiſt. 125.

Vivite, ſilvæ. Virg. 8. Æn. 58.

Omnia vel medium fiant mare, vivite ſilvæ!
Præceps aërii ſpecula de montis in undas
Deferar. Vivite. i. e. Valete. Nam non bene optantis eſt, ſed renuntiantis. Servius. At ſic Willichius, Vivite, eſt tantum hic quantum Perite, & eſt maledicentis, ſicut in 3. Æn. 493. Vivite felices, eſt bene optantis.

Cauſa vivit, & erigit oculos. V. CAUSA.

Exemplum vivit, Manet. V. EXEMPLUM.

Odia improba vivunt, Permanent. Stat. 12. Theb. 441.

Laude gloriæ vivere, Superſtitem eſſe. Cic. in Piſon. 44. Summa virtute, pietate, gloria militari, periit in mari: qui tamen ob virtutem gloriæ laude vivit.

Spiritu & laude vivere. Cic. 13. Philipp. 7.

Rapto vivere, Vitam tolerare. Ovid. 11. Met. 291. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Gramine vivunt armenta, Aluntur. Ovid. 15. Met. 84.

Siliquis vivere, & pane ſecundo. Hor. 2. Epiſt. 1. 118.

Vivunt arboris radices; Non exaruerunt, nec emortuæ ſunt. Ulpian. in l. 3. D. Arbor. furt. cæſ.
Ignis vivit. Plaut. Aul. 1. 2. 15.
Vitium alitur, vivitque tegendo. Virg. 3. Georg. 454.
Ita vivam; bene precantis particula. Cic. 16. Fam. 12. Sollicitat, ita vivam, me tua, mi Tiro, valetudo. V. ITA.
Ne vivam, i. e. Ne ſim ſalvus: imprecantis particula, pro Diſpeream. Cic. 4. Att. 16. Quid poteris, inquies, pro iis dicere? ne vivam ſi ſcio. V. NE.
Vivitur, Imperſonale. Plin. lib. 18. cap. 1. Ipſum quoque, quo vivitur, aërem in perniciem vertimus. Cic. 1. de Finib. 43. Qua præceptrice in tranquillitate vivi poteſt, omnium cupiditatum ardore reſtincto.
Parvo bene vivitur. Hor. 2. Carm. 16. 13.
Vivitur ex rapto. Ovid. 1. Met. 144.
Vivitur exiguo melius. Claud. 1. in Ruff. 215.
Vivitur, Perſonale. Ovid. 12. Met. 188.

— vixi
Annos bis centum: nunc tertia vivitur ætas.

Conditio vivendi. Hor. 2. Serm. 8. 65.
Finis vivendi mihi adeſt. Ovid. 3. Triſt. 3. 30.
Voluptas tenet me vivendi. Virg. 10. Æn. 846.
Vincere aliquem vivendo, Poſt eum mortuum vivere. Plaut. Epid. 2. 1. 8.
Ad vivendum firmus. V. AD.
Mihi vivendum eſt ſemper in Barbaria. Ovid. 3. de Pont. 1. 5.

VIVENS, entis. Partic. [βιοτεύων] ut,
In urbe vivens. Hor. 1. Epiſt. 14. 10.
Rure vivens. Hor. 1. Epiſt. 14. 10.
Favilla vivens. Ovid. 4. Faſt. 553.
Fluvius vivens, Perennis. Stat. 9. Theb. 573.
Pectore viventi eripiunt fibras. Ovid. 15. Met. 136.

VICTA, æ. f. Dea victus. Arnob. 3. p. 117. Victa & Potua ſanctiſſimæ, victui potuique procurant. [An Victua potius?

VICTUS, ûs. m. [τροφὴ, Gl. L. G. & G. L.] Ulpian. D. de verb. ſignif. Victus verbo continentur quæ eſui, potui, cultuique corporis, quæque ad vivendum homini ſunt neceſſaria. Cic. 14. Fam. 20. Item cetera, quæ ſunt ad victum & valetudinem neceſſaria.
Victi, Genitivus antiquus legitur apud Plaut. Capt. 4. 2. 75.

Proin tu tui quotidiani victi ventrem ad me afferas.

Victus & veſtitus, ſive Cultus & victus. Cic. 1. Off. 12. Ob eaſque cauſas ſtudeat parare ea, quæ ſuppeditent & ad cultum & ad victum. Idem pro Quint. 49. Cujus, non modo illæ ampliſſimæ fortunæ, ſed etiam victus veſtituſque neceſſarius ſub præcone cum dedecore ſubjectus eſt.
Victus ex rapina. Plin. lib. 11. cap. 43.
Parcimonia aliquorum in victu. Cic. 5. Tuſc. 99.
Penuria victus. Hor. 1. Serm. 1. 98.
Annuis victibus ſufficiens prædium. Plin. lib. 7. cap. 46.
Aridus victus. V. ARIDUS.
Aſper. V. ASPER.
Baſilicus, V. Baſilicus, in BASIS.
Facilis. Virg. 2. Georg. 460.
Fœdus. Hor. de Arte Poet. 392.
Frugi. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Infelix. Virg. 3. Æn. 649.
Inops victus. Ovid. 6. Faſt. 373.
Luxurioſus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Malignus. Sil. lib. 3. 280.
Mundus. Hor. 1. Epiſt. 4. 11.
Parcus & parabilis. Curt. lib. 8. 4. 28.
Sordidus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Tenuis victus. Cic. de Amicit. 88. Multi divitias deſpiciunt, quos parvo contentos tenuis victus cultuſque delectat.
Alitur corpus victu. Lucret. lib. 4. 634.
Attenuans victus. V. ATTENUO.
Carere omni cultu & victu humano. Cic. 5. Tuſc. 63.
Colere victum. Cic. 12. Att. 27. Nunc plane nec ego victum nec vitam illam colere poſſum.
Deducere aliquem a priſtino victu, i. e. A vitæ ratione. Nepos 10. 4. 5.
Diſtat hominum vita multum a cultu & victu beſtiarum. Cic. 2. Off. 15.
Invigilare victu, i. e. Acquirendo victui. Virg. 4. Georg. 158.
Miniſtrare victum. V. MINISTRO.
Mutare ex conſuetudine victus aliquid. Celſ. lib. 1. cap. 10.
Negabat ſeges ægra victum. Virg. 3. Æn. 142.
Tolerare victum lacte. Columel. in præf. lib. 10.
Vigent maxime vita victuſque communis in amicitiis. Cic. 1. Off. 58.
Victus, pro Vita poſitum probat Nonius ex Cic. 5. de Finib. 35. ubi legit, Perſequutus Ariſtoteles animantium omnium ortus, victus, figuras, &c.

VICTUĀLIS, e. Adj. Ad victum ſpectans. Apul. de Dogm. Platon. p. 61. Elmenh. Miniſterium ſuggerere victuale.
Subſtantia victualis, Leg. 9. Cod. de epiſc. audient.

VICTUALIA, um. n. pl. [γυμνασίαι τῶν μονομάχων, Gl. G. L.] Annona. Caſſiodor. 3. Epiſt. 44. Victualium caritas.

VICTUĀRIUS, a, um. Adj. Idem quod Victualis. Tertull. de Monogam. cap. 8. Victuaria exhibitio.

VĪVAX, ācis. Adj. [πολύζωος, Gl. L. G. & G. L. μακρόβιος, πολύγηρως, L. G.] Validus, vigoroſus, inquit Perottus: ſive Qui diu vivit. Virg. 2. Georg. 181.

Palladia gaudent ſilva vivacis olivæ.

Plin. lib. 9. cap. 20. In ſicco quoque repunt, ideo etiam vivaciora talia.
Vivax in pœnam. Plin. lib. 7. cap. 50. Nec reputantur infantiæ anni, qui ſenſu carent, non ſenectæ in pœnam vivacis.
Aconita vivacia. V. ACONITUM.
Anima vivax. Ovid. 12. Met. 508.
Anus vivax. Ovid. 13. Met. 519
Apium vivax, Diu viriditatem retinens. Hor. 1. Carm. 36. 16. Acron.
Cervus vivax. Virg. 7. Ecl. 30.
Curſus equi vivaciſſimus. Gell. lib. 5. cap. 2.
Dextra vivax, Animoſa. Lucan. ad Piſon. 171.
Fata vivacia ſenectæ. Lucan. lib. 2. 65.
Gramen vivax, Tenerum & viride. Ovid. 7. Met. 232.
Gratia ſermonum vivax. Hor. de Arte Poet. 69.

Hæres vivacior. Hor. 2. Serm. 2. 132.
Oliva vivax. Virg. 2. Georg. 181.
Pernicitas vivaciſſima. Gell. lib. 9. cap. 4.
Verba vivacia, vel efficacia, vel ad poſteritatem uſque perventura. Lucan. ad Piſon. 60.
Virtus vivax, experſque ſepulcri. Ovid. 4. de Pont. 8. 47.
Compar. & Superl. ſupra exempla ſunt.

VIVACĬTER, Adv. Fulgent. 1. Mythol. p. 22. Res myſticas vivaciter pertractare.

VIVACĬTAS, ātis. f. [μακροβιότης, Gl. G. L.] Naturalis vigor. Columel. lib. 11. cap. 3. Multis etiam locis vivacitatem ſuam uſque in annos decem prorogat.
Impia vivacitas. Quintil. in procem. lib. 4.

VICTĬTO, [σιτέω] āre. Veſci, & quaſi victu uti. Ter. Eun. 5. 8. 44.

Et libenter vivis, etenim bene libenter victitas.

Parce victitare. V. Parce, in PARCUS.
Sorbilo victitare Plautus dixit, pro Vapulari & gemere: ſuſpiria enim & gemitus vapulantium imitantur ſpiritum ſorbentium. Ejus verba ſunt, Pœn. 1. 2. 185.

Nam mihi jam video propter te victitandum ſorbilo. Turnebus.

VĪVUS, a, um. Adj. [ζῶν, Gl. G. L.] a Vivo; Quod mortuo contrarium eſt. Cic. pro Milon. 91. Ut eam mortuus incenderet, quam vivus everterat.
Exturbari ex numero vivorum. Cic. pro Quint. 49. Is non modo ex numero vivorum exturbatur, ſed ſi fieri poteſt, infra etiam mortuos amandatur.
Vivus & videns. Cic. pro Sext. 59. Vivus (ut ajunt) eſt & videns cum victu ac veſtitu ſuo publicatus. V. VIDEO.
Vivi pervenimus illuc, i. e. Diu vivendo. Virg. 9. Ecl. 2. Servius.
Vivus, Validus, vehemens. Virg. 1. Æn. 725.

— paulatim abolere Sichæum
Incipit, & vivo tentat prævertere amore. Servius.

Vivus, pro Naturali: ut Viva ſæpes, Viva aqua.
Viva poſſe dici, Quæ neque animo, nec ſpiritu moventur, probat Nonius 6. 47. ex Virg. 1. Æn. 171.

Intus aquæ dulces, vivoque ſedilia ſaxo,
Nympharum domus, &c.

Animus vivus & naturalis, apud Plin. Epiſt. 159.
Aqua viva, Naturalis, & ex eo loco nata. Varro 1. de R. R. 11.
Aquæ vivæ, Fluentes. Ovid. 2. Faſt. 259.
Cæſpes vivus, Viridis. Hor. 1. Carm. 19. 13.
Calor vivus. Ovid. 4. Met. 248. de Sole & mortuo Phaethonte.
Caro male viva. Ovid. 15. Met. 380. V. Male in MALUS.
Cutis viva. Plaut. Bacch. 2. 3. 8.
Exemplum vivum. V. EXEMPLUM.
Flumen vivum. Liv. 1. 45. Fluens aqua.
Lacus vivi. Virg. 2. Georg. 469.
Lapis vivus, Ignitus, quod vim habeat emittendi ignem. V. Plin. lib. 36. cap. 19. V. etiam PYRITES, & LAPIS.
Linum vivum. Plin. lib. 19. cap. 1.
Lucernæ vivæ, Ardentes. Hor. 3. Carm. 21. 23.
Plantaria viva. Virg. 2. Georg. 27.
Sanguis vivus. Ovid. 5. Met. 436.
Sæpes viva, Quæ rubis non præciſis, ſed in eo loco natis contexitur. Columel. lib. 11. cap. 3.
Sulfura viva. V. SULFUR.
Vigor vivus. Ovid. 1. Triſt. 6. 31.
Unda viva. Sil. lib. 12. 750.
Voluptas viva pratis. Claud. 1. in Ruff. 209.
Vultus vivos ducere, h. e. Vivam & naturalem effigiem referentes. Virg. 6. Æn. 848.
Detrahere, vel reſecare aliquid de vivo. Cic. pro Flacc. 91. Dat de lucro: nihil detrahit de vivo: minus igitur lucri facit. Idem 5. Verr 118. De vivo igitur erat aliquid reſecandum, ut eſſet unde Apronio ad illos fructus arationum hoc corollarium nummorum adderetur. i. e. Non de lucro, ſed de eo, quod aratores pro impendiis perceperant. Budæus.
Reſecare ad vivum. Cic. de Amicit. 18. V. AD præpoſit.

VIVŬLUS, a, um. Adj. dimin. Gloſſ. Græcolat. Ζῷον, Vivula.

VIVĀTUS, a, um. Adj. & Vividus, a Vi magna a poetis dicuntur, inquit Feſtus. Inſcite Lucret. lib. 3. 559.

Ut lacerato oculo, circum ſi pupula manſit
Incolumis, ſtat cernendi vivata poteſtas.

VIVESCO, ſive VIVISCO, [ζωοποιοῦμαι] ĕre. ſignificat Vivere, ſive Vivum fieri. Quod verbum præcipue uſurpamus, quum de aliis rebus ab homine & etiam ab animalibus, quæ communi vita fruuntur, loquimur, ut inanimatis, & hujuſmodi. Plin. lib. 9. cap. 51. Anguillæ atterunt ſe ſcopulis, ea ſtrigmenta viviſcunt, nec alia eſt earum procreatio. Idem lib. 16. cap. 25. Hoc enim maritantur viveſcentia e terra.
Ulcus viveſcit, & inveteraſcit alendo. Lucret. lib. 4. 1061.
Verbum affixum cordi viveſcit. Lucret. lib. 4. 1132.

VIVĀRIUM, i. n. [ζωγρεῖον ἰχθύων, Gl. G L.] Locus, in quo vel aves, vel piſces, vel feræ continentur, quæ ad victum duntaxat pertinent. Plin. lib. 9. cap. 54. Oſtrearum vivaria primus omnium Sergius Orata invenit in Bajano. Idem lib. 8. cap. 52. Vivaria eorum (ſcilicet Suum) ceterorumque ſilveſtrium primus togati generis invenit Fulvius Hirpinus, qui in Tarquinienſi feras paſcere inſtituit. Columel. lib. 8. cap. 1. Juven. 4. Sat. 51.

Non dubitaturi fugitivum dicere piſcem,
Depaſtumque diu vivaria Cæſaris: inde Elapſum &c.

Vivaria, per translationem, apud Hor. 1. Epiſt. 1. 79.

— ſunt qui
Fruſtis & pomis viduas venentur avaras:
Excipiantque ſenes, quos in vivaria mittant.

VIVARIUS, a, um. Adj. ut, Naves vivariæ, Quibus piſces vivi pervehuntur. Macrob. 2. Saturn. 12.

VIVĬDUS, a, um. Adj. [ζωτικὸς, ἐῤῥωμένος, ἀκμάζων, ἰσχυρὸς, βίαιος. Gl. L. G.] Plenum vigoris. Propert. lib. 2. 31. 8.

Quatuor artificis vivida ſigna boves.

Quaſi ſpirantia, atque viventia. Plin. in Paneg. cap. 44. Amas conſtantiam civium, rectoſque ac vividos animos. [ἴσως Erectoſque.

Animus vividus. Tacit. 13. Ann. 3.
Corpus agile & vividum. Plin. 3. Epiſt. 1.
Imago vivida Martis. Claud. de Bell. Get. 468.
Impetus vividus. Hor. 3. Carm. 4. 10.
Ingenium vividum. Liv. 2. 48.
Membra vivida. Sil. lib. 7. 64.
Odia vivida. Tacit. 15. Ann. 49. Vivida odia intulere.
Virtus vivida bello, i. e. Fortis. Virg. 5. Æn. 754.
Compar. Martial. lib. 8. 6. Vividius merum.
Superl. Vividiſſimus, inquit Paulus. Etſi Viviſſimus excuſam.

VIVIDŬLUS, a, um. Adj. Dimin. Catul. 64. 63.
Vividulo afflatu, &c. Alii legunt, Uvidulum a fluctu.

VIVĬDE, Adv. [ζώντως, ἰσχυρῶς, Gl. L. G.] Compar. Gell. lib. 7. cap. 3. Omnia diſtinctius numeroſiuſque ac comptius fortaſſe dici potuerunt: fortius atque vividius potuiſſe dici non videntur.

VIVERNA, æ. f. Γεννάια, Gloſſ. Latinogræc.

VIVĬCOMBŪRIUM, i. n. Crematio vivorum. Tertull. de Anima cap. 1. De patibulo & vivicomburio.

VIVIFĬCUS, a, um. Adj. ut, Vigor vivificus. Ammian. 21. 1.

VIVIFĬCO, [ζωοποιῶ, Gl. G. L.] āre. In vitam revocare. Apul. in Aſclep. p. 399. Spiritus, quo plena ſunt omnia, permixtus cunctis cuncta vivificat. Tertull. adverſ. Marc. 5. 9. & de Præſcript. cap. 75.

VIVIFĬCANS, antis. Partic. ut, Spiritus vivificans. Sidon. 8. Epiſt. 13.

VIVIFICĀTUS, a, um. Partic. Tertull. adverſ. Valentin. cap. 14. Illa Æon a Chriſto vivificata.

VIVIFICATIO, ōnis. f. Tertull. de Reſurr. carn. cap. 28. Cui anima per occiſionem erepta, referenda eſt per vivificationem.

VIVIFICĀTOR, ōris. m. Tertull. de Reſurr. carn. cap. 37. Spiritus vivificator carnis mortificatæ.

VIVIFICĀTRIX, īcis. f. Proſper. Aquitan. de Ingratis cap. 21.
Dicite plectentes apices, mortiſque miniſtros
Hoc expreſſe operis, quod gratia vivificatrix.

VIVIPĂRUS, a, um. Adj. ut, Piſces vivipari, Qui piſcem vivum pariunt: ſicut Ovipari, Qui ova pariunt. Apulejus in Apologia prima, p. 298. Elmenh. Viviparos eorum & oviparos.

VIVĪRĀDIX, īcis. f. [μόσχευμα] Planta quæ cum radice ſeritur, quaſi vivam radicem habens, ad differentiam malleoli & talearum. Plin. lib. 17. cap. 22. In arido ſolo viviradix quoque fruſtra ſeritur. Columella, Sationis autem duo ſunt genera, malleoli, vel viviradicis. Idem lib. 3. cap. 5. Nam depoſitæ ſtirpes valido ſolo quamvis celeriter comprehendant atque proſiliant, tamen quum ſint viviradices factæ, prius quam transferantur, retorreſcunt, nec adoleſcere queunt.

VĬTELLIUS, i. m. A. Vitellius imperator. De cujus origine Familiæ V. Suet. in Vita Vitell. cap. 1.

VITELLIA, æ. f. Fauni uxor, pro numine culta. V. Suet. l. c. & Ind. Bernecc.

VITELLIUS, a, um. Adj. ut, Via Vitellia. Suet. l. c.

VITELLIĀNUS, a, um. aliud Adj. ut, Milites Vitelliani. Tacit. 1. Hiſt. 85.
Partes Vitellianæ. Idem 1. Hiſt. 84.
Vitelliani abſolute dicuntur, Pugillares lutei. Martial. lib. 2. 6.
Hæc ſunt, quæ, relegente me, ſolebas
Rapta exſcribere, ſed Vitellianis. Ubi Interpr. Vitellianis, Pugillaribus luteis, vitello ut credo illitis, quibus res laſcivæ & elegantiores ſcribebantur. Alii a Vitellio neſcio quo, inventore dictos volunt. V. Plin. lib. 34. cap. 7.

VITELLUM, i. n. vel VĬTELLUS, i. m. [λέκιθος ᾠοῦ, Gl. L. G.] a vita dictus eſt: Pars ovi rubra, quod ex eo vivat pullus. Hor. 2. Serm. 4. 57.
Quatenus ima petet volvens aliena vitellus. Martial. lib. 13. 40.
Candida ſi croceos circumfluit unda vitellos,
Heſperius ſcombri temperet ova liquor. Cic. 2. de Divin. 134.
Tum ille, Nihilne, inquit, de vitello? Id enim ex ovo videbatur aurum declaraſſe, reliquum argentum.
Mas vitellus. Hor. 2. Serm. 4. 14.
Longa quibus facies ovis erit, illa memento
Ut ſucci melioris, & ut magis alba rotundis
Ponere: namque marem cohibent calloſa vitellum.

VĪTEX, īcis. f. [ἄγνος] Fruticis genus, Græci agnon vocant hoc eſt caſtum: quod, inquit Galenus, caſtitatem conſervet iis, quibus aut eſtur, aut bibitur, aut ſubſternitur: vulgus herbariorum *Agnum caſtum* appellat, utraque voce idem ſignificante. Plin. lib. 24. cap. 9. Non multum a ſalice vitilium uſu diſtat vitex foliorum quoque aſpectu, niſi odore gratior eſſet. Et paulo poſt, Duo genera ejus, Major in arborem ſalicis modo aſſurgit: Minora, ramoſa, foliis candidioribus lanuginoſis. Prima album florem mittit cum purpureo, quæ & candida vocatur: Nigra, quæ tantum purpureum.

VITIARIUM, VITICULA. V. VITIS.

VITILITIGĀTOR, ōris. m. [συκοφάντης] Vitioſus litigator, eſt obtrectator & calumniator. Hi enim vitilitigatores ſunt, quum hoc ſola pravitate contentionem quærunt. Plin. in prol. Nat. Hiſt. 13. Ergo ſecuri etiam contra vitilitigatores, quos Cato eleganter ex vitiis & litigatoribus compoſuit.

VITILITĬGO, [συκοφαντῶ] āre. Criminari, damnare. Plin. in prol. Nat. Hiſt. 12. Scio ego quæ ſcripta ſunt, hæc ſi palam proferantur, multos fore qui vitilitigent.

VĪTĬLĪGO, vel VITŬLIGO, ĭnis. f. [ἀλφὸς, ἀλωπεκία, Gl. L. G. ἐλεφαντίασις, G. L.] Diverſi coloris maculæ, per omnia membra diſperſæ. Celſ. in fin. lib. 5. Vitiligo, quamvis per ſe nullum periculum affert, tamen fœda eſt: & ex malo corporis habitu fit. Ejus tres ſpecies ſunt. Alphos vocatur, ubi color albus eſt fere ſubaſper, & non continuus, ut quædam quaſi guttæ diſperſæ eſſe videantur. Melas, colore ab hoc differt, quia niger eſt, & umbræ ſimilis: cetera eadem ſunt. Leuce habet quiddam ſimile alpho, ſed magis albida eſt, & altius deſcendit, in eaque albi pili ſunt, & lanugini ſimiles. Omnia hæc ſerpunt, ſed in aliis tardius. Hactenus Celſus. Feſtus, Vitiligo in corpore hominis macula alba, quam Græci alphon vocant, a quo nos album, ſive a vitio dicta, etiam ſi non lædit. Sive a vitulo, propter ejus membranæ candorem, qua naſcitur involutus. Lucilius, Odioſa vitiligo. Plin. lib. 20. cap. 15. Radix ejus vitiligines albas tollit.

VITILIGINŌSUS, a, um. Adj. Gloſſ. Gr. Lat. Ἐλεφαντιῶν, Vitiliginoſus.

VĪTĬLIS, e. Adj. [ἑλικτὸς] Quicquid fruticis ſic lentum eſt, ut commode flecti poſſit, cujusmodi vimina ſunt, inquit Budæus. A vinciendo dictum, ut Vitex, vitis, vimen, viticula. Plin. lib. 9. cap. 5. Cucurbita omnimodo faſtigiatur, vaginis maxime vitilibus. Et lib. 4. cap. 16. Ad eam Britannos vitilibus navigiis corio circumſutis navigare. [A Vieo ductum videtur: unde & Vitor, Καλαθοπλόκος, in Gloſſ. Latinogræc. niſi forte Vietor ſcribendum.

VITIO, VITIOSUS. V. VITIUM.

VITIPARRA, æ. f. Avis nomen. Plin. lib. 10. cap. 33. V. ibi Harduin.

VĪTIS, is. f. [οἴνη, ἄμπελος] notæ ſignificationis. Varro. lib. 1. de R. R. cap. 31. Poſterior, quo ea vitis immittitur ad uvas pariendas, dicta primo videtur a pariendo Parilema, &c.
Vinea & Vitis differunt. Ulpian. l. 4. D. de cenſib. Forma, inquit, cenſuali cavetur, ut in cenſum referatur, vinea quot vites habeat.
Cultura vitium. Cic. 4. de Fin. 38.
Propagatio vitium. Cic. de Senect. 53. Cujus quidem non utilitas me ſolum, ſed etiam cultura, & ipſa natura delectat, &c. religâtio, propagatio vitium ſarmentorumque, &c.
Putatio arborum ac vitium. Cic. 1. de Orat. 249.
Putator vitis. Ovid. 14. Met. 649.
Alba vitis, cui opponitur Nigra. Columel. lib. 4. cap. 29. non procul a fine, Locis aridis & ſiccis nigram vitem inſerito, humidis albam.
Arbuſtiva vitis. V. ARBUSTUM.
Lanatæ vites. V. LANA.
Miſcellæ. V. MISCEO.
Ordinaria. V. Ordinarius, in ORDO.
Pergulana. V. PERGULANUS.
Almæ vites. Virg. 2. Georg. 233.
Cicatricoſa. V. CICATRIX.
Fecunda. Juven. 9. Sat. 56.
Inerticula. V. INERS.
Inſana. V. INSANUS.
Lenta vitis. Virg. 3. Ecl. 38.
Luxurioſa. V. LUXUS.
Macrior. V. MACER.
Moroſa. V. MOS.
Nequam. V. NEQUAM.
Obliqua vitis. Columel. lib. 4. cap. 4. V. ORBIS.
Obnoxia vitis procellis. V. OBNOXIUS.
Palmea. V. PALMES.
Pampineæ. Ovid. 10. Met. 10.
Perexilis. V. PEREXILIS.
Prævalidæ vites. Virg. 2. Georg. 190.
Purpureis de vitibus collectæ uvæ. Ovid. 8. Met. 676.
Semiputata. Virg. 2. Ecl. 70.
Vidua. Catul. in Carm. Nupt. 60. 49.
Adaperire vites. V. ADAPERIO.
Adjugare vitem. V. ADJUGO.
Adjungere ulmis vites. Virg. 1. Georg. 2.
Æmulatur vitem ulmus. V. ÆMULOR.
Amans gravidæ munera vitis. Ovid. 3. Faſt. 766.
Amicta vitibus ulmus. Hor. 1. Epiſt. 17. 3.
Applicitæ vites arboribus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Attondere vitem curvo dente Saturni. Virg. 2. Georg. 407, h. e. Falce quæ eſt in Tutela Saturni.
Carbunculant vites. V. CARBO.
Caſtrare vites. V. CASTRO.
Colere vitem. V. COLO.
Committere vitem ſulco. Virg. 2. Georg. 289.
Compeſcere vitem. V. COMPESCO.
Componere vitem in brachia. V. COMPONO.
Concredere vites ſolo calido. V. CONCREDO.
Contundit grando vites. Hor. 1. Epiſt. 85.
Curare vites. Virg. 2. Georg. 397.
Diſponere vites certo ſidere. Claud. 2. in Eutrop. 197.
Educat vitis uvam. Catul. in Carm. nuptial. 60. 50.
Enodare vitem. Cato de R. R. cap. 34.
Fluentes vites multo Baccho. Virg. 2. Georg. 190.
Immittere vitem ad uvas pariendas. Varro de Re Ruſt. lib. 1. cap. 31.
Incidere novellas vites. Virg. 3. Ecl. 11.
Inſtituere vitem. V. INSTITUO.
Intexere lætis vitibus ulmos. Virg. 2. Georg. 221.
Nodare vitem. Cato de R.R. cap. 33.
Ponere vites. Virg. 1. Georg. 284.
Serpens vitis multiplici lapſu & erratico. Cic. de Senect. 52.
Sociata palmite vitis. Stat. 5. Silv. 1. 48.
Vinctæ vites. Virg. 2. Georg. 416.
Vitis interdum Catoni eſt Palmes, vel flagellum vitis: ut cum de inſitione ſic loquitur. R. R. cap. 41. Si vitis vitem continget, utriuſque vitem teneram præacuito, obliquo inter ſeſe medullam cum medulla libro colligato. Turneb. [Sic & Varro. V. lib. 1. cap. 31.
Vitis, Geſtamen centurionis, non carnificis, aut lictoris: honorificentior enim pœna quæ a centurione, quam quæ a lictore eſſet illata. Juven. 8. Sat. 247.
Nodoſam poſthæc frangebat vertice vitem,
Si lentus pigra muniret caſtra dolabra. i. e. Vite pulſabatur in caſtris a centurione. Et Ovid. 3. de Arte Am. 427.
Dux bonus huic centum commiſit, vite regendos.
Jacere haſtas ſub vite dicitur veles, cum eas ſub manu ſurſum mittit. Feſtus.
Præliari ſub vite dicuntur milites, cum ſub vinea militari pugnant. Lucil. apud Feſtum.

VITĪCŬLA, æ. f. dimin. [ἀμπελίδιον] Cic. 5. de Nat. Deor. 86. At enim minora dii negligunt, neque agellos ſingulorum, nec viticulas perſequuntur. conf. Pallad. 1. 35.

VITICŬLUM, i. n. [ἕλιξ, ἑλίκη] Capreolus vitis, flagellum & claviculus, ut ſunt flagella etiam cucurbitarum & ſimilium. Plin. lib. 24. cap. 11. Frutex eſt, folio ederæ, molliore tamen, & minus longis viticulis. Rhodiginus. lib. 8. cap. 4. Viticulas appellat gen. fem. ab vitium ratione vocabulo deflexo.

VITIA-

VITIĀRIUM, i. n. [ἀμπελόφυτον] Vitium feminarium. Columel. lib. 3. cap. 5. Vitiarium neque jejuna terra, neque uliginosa faciendum est: succosa tamen & mediocri, potius, quam pingui. Idem lib. 11. cap. 2. Quinetiam vitiaria diligenter facienda, malleolisque quam recentissimis curiosissime pangenda.

VITEUS, a, um. Adj. [ἀμπέλινος] ut, Pocula vitea. Virg. 3 Georg. 380. Coliculus viteus intortus, ut cincinnus, i. e. Capreolus. Varro R. R. 1. 31.

VITIGĬNEUS, a, um. Adj. [ἀμπελογενής] Quod est ex vite. Columel. lib. 12. cap. 16. Alii foliis vitigineis, nonnulli plataninis semivietas uvas contegunt. Cato R. R. cap. 41. Eo duos surculos vitigineos, quod genus esse voles insertos, obliquos arcito ad medullam. Plin. lib. 30. cap. 6. Vitigineis lignis combustus.

VĪTINEUS, a, um. Adj. Florus 3. 20. 4. Vitineis vinculis delapsi. alii legunt Vitigineis.

VITISCO, [ἀμπελοῦμαι] ĕre. Vitem fieri. Columel. de Arboribus, cap. 7. Reliquas gemmas, quæ in terram absconduntur, exceptis quatuor imis, fac abradas, ne in summa radice vitescat. Ita Calepinus. At nunc ita legimus, Ne in summo radices vitis citet.

VITĬCŎLA, æ. m. Cultor vinearum. Sil. lib. 6. 193.

Viticolæ nomen pervulgatura Falerni.

VITICŎMUS, a, um. Adj. Pampineum sertum gestans, sive vitibus ornatus. Avienus in Arateis v. 70.

Et cum viticomo crinem tondere Lyæo.

VITĬFER, ĕra, ĕrum. [ἀμπελοφόρος] Quod fert vites, In quo proveniunt vites. Plin. lib. 6. cap. 16. Sequitur regio Margianæ, apricitatis inclitæ, sola in eo tractu vitifera. Martial. lib. 13. 107. Vienna vitifera. Arva vitifera. Sil. lib. 7. 207. Montis vitiferi vertex. Sil. lib. 4. 349.

VITIGĔNUS, a, um. Adj. [ἀμπελογενής] Quod genitum est e vite. Lucret. lib. 5. 15.

Namque Ceres fertur fruges, Liberque liquoris
Vitigeni laticem mortalibus instituisse. h. e. Vinum. Idem lib. 6. 1070. Vitigeni latices.

VITISĀTOR, ōris. m. [ἀμπελοφύτης] Qui vites serit. Quo nomine dictus est Saturnus, Virg. 7. Æn. 179.

Vitisator, curvam servans sub imagine falcem.

VĬTIUM, i. n. [ἐλάττωμα, σφάλμα, σίνος, Gl. L. G. & G. L. ἁμάρτημα, μοχθηρία, πλεονέκτημα, L. G.] Quod opponitur Virtuti: a Vito, are. quod vitandum sit, ac fugiendum unde Hor. 1. Epist. 1. 41.

Virtus est vitium fugere. Ter. Heaut. 5. 3. 18.

Nam illi nihil vitii est relictum, quin id itidem sit tibi. Cic. 3. de Finib. 39. Virtutibus igitur rectissime mihi videris & ad consuetudinem nostræ orationis vitia posuisse contraria. Quod enim vituperabile est per se ipsum, id eo ipso vitium nominatum puto, vel etiam a vitio dictum vituperari. Sin κακίαν malitiam dixisses, ad aliud nos unum certum vitium consuetudo Latina traduceret. Hoc omni virtuti vitium contrario nomine opponitur. Et paulo ante, Quas enim Græci κακίας appellant, vitia malo, quam malitias nominaret.

Vitium & Erratum. Cic. pro Cluent. 133. Nullam quidem ob turpitudinem, nullum ob totius vitæ, non dicam vitium, sed erratum.

Vitium & Flagitium. Vitia flagitiis leviora sunt, teste Gell. lib. 1. cap. 17.

Vitiorum officina. V. Officina, in OFFICIUM.

Vitium, Id quod vituperari solet. Cic. 1. de Orat. 116. Adest enim fere nemo, quin acutius atque acrius vitia in dicente, quam recta videat.

Convertit natura vitium alicui in bonum, i. e. Hoc efficit, ut quod alioqui vitium in altero judicaretur, in hoc minime culpari possit. Cic. de Clar. Orat. 141. Sed quum hæc magna in Antonio, tum actio singularis: quæ si partienda est in gestum atque vocem, gestus erat, non verba exprimens, sed cum sententiis congruens; manus, humeri, latera, supplosio pedis, status, incessus, omnisque motus cum verbis sententiisque consentiens: vox permanens, verum subrauca natura: sed hoc vitium huic uni in bonum convertebat. [An Converterat, ut Verterat pro Versum erat?

Corrupta bona vitiis. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Deprehendere in aliquo vitio. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Vitium, Vituperatio, inquit Valla. Cic. de Senect. 55. Et senectus est natura loquacior, ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare.

Vitium, Culpa. Cic. 4. Acad 49. Huc si perveneris me tibi primum quidque concedente, meum vitium fuerit: sin ipse tua sponte processeris, tuum.

Vitio vini fecit, Ob vinum, præ ebrietate. Plaut. Truc. 4. 3. 54.

Affinis vitio. Cic. 2. de Invent. 134. Ut si avaritia inductum arguas fecisse, & avarum, eum quem accuses, demonstrare non possis, aliis affinem esse vitiis doceas, & ex ea re non esse mirandum, qui in illa re turpis, aut cupidus, aut petulans fuerit, hac quoque in re eum deliquisse.

Gurges & vorago vitiorum. Cic. 5. Verr. 23.

Pinguis vitiis, Per otium & gulam. Hor. 2. Serm. 2. 21.

Princeps omnium flagitiorum & vitiorum. Cic. in Verrem, Vide indicem edit. Lamb. Puto intelligi Et aliorum vitiorum. H. St.

Purum vitio cor. Hor. 2. Serm. 3. 213.

Servum vitiis pectus. Ovid Rem. Amor. 54.

Alimenta vitiorum. Ovid. 2. Met. 769.

Ebrietatis vitium. Quintil. 1. 11.

Adulta vitia. V. ADOLEO.

Commune vitium. V. COMMUNIS.

Immane vitium. Hor. 2. Serm. 4. 82.

Iners vitium, Livor, Invidia & alienæ felicitatis dolor, vitium quod obsidet tantum & aggreditur ignavos. Ovid. 3. de Pont. 3. 101.

Ingens vitium. Hor. 2. Serm. 3. 92.

Insigne vitium. Cic. 1. Q. frat. 1.

Magnum vitium. Hor. 2. Serm. 2. 69.

Mediocria vitia. Hor. 1. Serm. 4. 130.

Prævalida & adulta vitia. Tacit. 3. Ann. 53.

Solenne vitium secundis rebus, superbia. Claud. 2. in Conf. Stilich. 161.

Deliciarum vitia. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Absterrere animum vitiis. Hor. 1. Serm. 4. 129.

Abstinere se a certis vitiis. Cic. 5. Verr. 4. Ut ab iis se abstineant maxime vitiis, in quibus alterum reprehenderunt.

Abesse a vitiis. V. ABSUM.

Abundare vitiis. V. ABUNDO.

Accendere & irritare vitia. Ovid. Rem. Amor. 133. V. ACCENDO.

Addere vitium. V. ADDO.

Addere vitium pudicitiæ. V. ADDO.

Ægrotare vitio animi. Hor. 2. Serm. 3. 307.

Affectus vitiis. V. AFFICIO.

Apponere modum vitiis. V. APPONO.

Avocare a vitiis. V. AVOCO.

Carere debet omni vitio, qui in alterum paratus est dicere. Cic. in Sallust. 21.

Coarguere aperte vitia. Quintil lib. 2. cap. 6.

Colligere vitia in aliquem. V. COLLIGO.

Concipere vitium. V. CONCIPIO.

Condire vitia studio. V. CONDIO.

Conferre vitia in senectutem. V. CONFERO.

Consequi vitium. V. CONSEQUOR.

Contaminare vitiis. V. CONTAMINO.

Cumulari vitiis. Cic. 2. de Orat. 18. Hoc vitio cumulata est eruditissima illa Græcorum natio.

Declinare vitia. Cic. 1. Off. 19. Quibus vitiis declinatis, quod in rebus honestis & conditione dignis operæ curæque ponetur, id jure laudabitur.

Delabi in vitium. V. DELABOR.

Dicere vitium. Gloss. Latinogræc. Vitium furi dico, Καταγινώσκω ἔγκλησιν.

Dare vitio, Culpare. Cic. 11. Fam. 28.

Dare summam laudem vitio. Cic. pro Rosc. Amer. 48. V. DO.

Ducere vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Effingere vitia ebrietatis. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Eluere vitia. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Excidit libertas in vitium. Hor. de Arte Poet. 282.

Excusare vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Exprobrare vitia alicui. Ovid. 2. de Arte Am. 641.

Exuere vitia. Tacit. 6. Ann. 25.

Flecti in vitium. Hor. de Arte Poet. 163.

Fugere vitium est virtus. Hor. 1. Epist. 1. 41.

Imbuere aliquem vitiis. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Incidere in vitium. V. INCIDO.

Inclinare in vitium. V. INCLINO.

Inquirere vitia in civitatem. V. INQUIRO. [Nisi error.

Irritare vitia vetando. Ovid. 3. Amor. 4. 11.

Labi in vitium. Hor. 2. Epist. 1. 94.

Laborare vitio. Quintil. lib. 3. cap. 11.

Laborare diversis vitiis. Livius lib. 34. Diversisque duobus vitiis, avaritia & luxuria, civitatem laborare. H. St. Exstant cap. 4. pr.

Levare vitiis atque erroribus. V. LEVIS.

Mederi vitiis atque erroribus. V. MEDEOR.

Nosse enim sua vitia est bellum. Cic. 2. Att. 17.

Notare vitium aliquod. V. NOTA.

Obvolvere vitium. V. OBVOLVO.

Offensus vitiis. Ovid. 10. Met. 244.

Pensare vitia. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Persecare vitium aliquod ne serpat. V. PERSECO.

Persequuntur aliquem vitia ab institutione puerili Fab. V. PERSEQUOR. H. St.

Ponere vitium. V. PONO pro Depono.

Ponere in vitio, In malam partem sumere. Cic. 3. Tusc. 14. Qui fortis est, idem est fidens: quoniam Confidens, mala consuetudine loquendi, in vitio ponitur. Ductum verbum a Confidendo, quod laudis est. Ubi observa, Laudis est, opponi illi, In vitio ponitur. H. St.

Recisa vitia a stirpe. Claud. 1. in Ruff. 56.

Remotus ab omni vitio. Hor. de Arte Poet. 384.

Ridere vitia. V. RIDEO.

Est eodem vitio, quo, &c. Cic. 4. Tusc. 66. Eodem enim vitio est effusio animi in lætitia, quo in dolore contractio.

Est tam in vitio, quam, &c. Cic. 1. Off. 23. Qui autem nec defendit, nec obsistit, si potest, injuriæ, tam est in vitio, quam si parentes, aut amicos, aut patriam deserat.

Est hoc in vitio. Cic. 5. de Finib. 31. Hoc quidem est in vitio dissolutionem naturæ tam valde perhorrescere.

Suppressa vitiis pectora. Ovid. Rem. Amor. 75.

Surrepunt vitia. Senec. Epist. 91.

Teneri mediocribus vitiis. Hor. 1. Serm. 4. 130.

Vacare vitio. Cic. 3. Tusc. 19. Sapientis autem animus semper vacat vitio, nunquam turgescit, nunquam tumet.

Vertere vitio. Cic. 7. Fam. 6. Hoc tibi tam ignoscemus nos amici, quam ignoverunt Medeæ, quæ Corinthum arcem altam habebant matronæ, opulentæ optimates: quibus illa manibus gypsatissimis persuasit, ne sibi illæ vitio verterent, quod abesset a patria.

Vertere in bonum vitia. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Vitium, [πάθος, ἐπὶ νόσῳ, Gl. G. L.] non tantum ad animum refertur, sed etiam ad corpus: unde Vitiosum mancipium, vel Vitiosum jumentum, id est, morbosum. Ulpian. in Tit. De Ædilitio edicto, l. 1. Ajunt Ædiles, Qui mancipia vendunt, certiores faciant emptores quid morbi, vitiive sit. Et paulo post, Vitiumque a morbo multum differre: puta si quis balbus sit, nam hunc vitiosum esse magis quam morbosum.

Vitium (inquit Nonius 5. 77.) a Morbo prudentia veterum sic voluit separari: ut sit Morbus cum accessu utique aut temporis, aut contagii: ut Vitium, perpetua & insanabilis, atque irrevocabilis causa. Cic. 4. Tusc. 29. Quomodo autem in corpore est morbus, ægrotatio, & vitium, sic in animo. Morbum appellat totius corporis corruptionem: ægrotationem morbum cum imbecillitate: vitium quum partes corporis inter se dissident: ex quo pravitas membrorum, distortio, deformitas. Itaque illa duo, morbus & ægrotatio, ex totius valetudinis corporis conquassatione & perturbatione gignuntur: vitium autem integra valetudine ipsum ex se cernitur. Plaut. Mostel. 1. 3. 118.

Vetulæ, edentulæ, quæ vitia corporis fuco occultant.

Intercutia vitia. V. INTERCUS.

In capite vitium. Cels. lib. 6. cap. 2.

Opportunus vitio. Cels. lib. 4. cap. 4.

Oris & linguæ vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Locorum vitium. Cels. lib. 5. cap. 21. Si concidere vitio locorum mulier solet,

solet, cochleæ cum testis suis comburendæ conterendæque, deinde his mel adjiciendum est.
Recens vitium. Cels. lib. 6. cap. 2.
Valens vitium. Cels. lib. 5. cap. 20.
Vetus vitium. Cels. lib. 4. cap. 15.
Alitur vitium, vivitque tegendo. Virg. 3. Georg. 454.
Corripi vitio comitiali. V. CORRIPIO.
Levatur vitium. Cels. lib. 4. cap. 2.
Occurrere vitio. Cels. lib. 1. in proœm.
Submovere vitium. Cels. lib. 6. cap. 6.
Vitium, Corruptio, & ad res ipsas pertinet. Cic. 9. Fam. 15. Si enim nihil est in parietibus, aut in tecto vitii, cetera mihi probabuntur.
Vitium in libris. Plin. Librum vitiis plenum.
Paginæ vitium. V. PAGINA.
Capere vitium materia dicitur. V. CAPIO.
Facere vitium dicuntur ædificia dum vitiantur, corrumpuntur, & aliqua sui parte labefactantur. Cic. in Topic. 15. Si ædes eæ corruerunt, vitium ve fecerunt. V. FACIO.
Moriens aëris vitio herba. Virg. 7. Ecl. 57.
Vitium, Quicquid impedit vel corrumpit, & inutile est. Virg. 1. Georg. 88.
—sane illis omne per ignem
Excoquitur vitium, atque exsudat inutilis humor.
Vitium, Stuprum; unde, Offerre vitium virgini, pro Vitiare virginem, dixit Ter. Hec. 3. 3. 23.
Afferre vitium pudicitiæ. Plaut. Epid. 1. 2. 7.
At pudicitiæ ejus nunquam nec vim nec vitium attuli. Idem dicit Vitium addere, pro Vitium afferre; Amph. 2. 2. 179.
Quia pudicitiæ hujus vitium, me hic absente est additum. [An Hinc absente?
Vitium, Verbum Augurale, ut Tabernaculum vitio capere, i. e. Non rite, nec addicentibus auspiciis. V. TABERNACULUM, & VITIOSUS.
Navigare vitio, i. e. Contra auspicia. Cic. 1. de Divin. 29. Classes maximas perdiderunt, cum vitio navigassent.
VITIŎLUM, i. n. [ἐλαττωμάτιον, Gl. G. L.] a Vitio Diminutivum, apud Vivem de Off. mariti p. 152. in 8. Vitiola duobus in locis. H. St. Extat in Gloss. ut adscripsimus.
VITIŌSUS, a, um. Adj. [ἐπίψογος, Gl. L. G.] Vitiis plenum. Cic. 2. de Finib. 93. At miser, si in vitiosa ac flagitiosa vita afflueret voluptatibus. Idem 1. Att. 11. Ille alter uno minus vitio vitiosus, quod iners, quod somni plenus, quod imperitus, quod ἀπραγμάτευτος, sed voluntate.
Civitas vitiosa. Cic. de Petit. Conf. 43. Et quoniam in hoc vel maxime vitiosa est civitas, quod largitione interposita virtutis & dignitatis oblivisci solet.
Cura vitiosa. Hor. 2. Carm. 16. 21.
Humanitas vitiosissima. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Libido vitiosa. Hor. 1. Epist. 1. 85.
Progenies vitiosior. Hor. 3. Carm. 6. 48.
Vitiosum, [νοσηλὸν, παθητικὸν, Gl. L. G.] Corruptum, putridum. Plaut. Milit. 2. 3. 45.
—non ego nunc emam vitam tuam vitiosa nuce.
Corpus vitiosum, cui Integrum opponitur. Cic. 1. de Divin. 80. Animi enim integri, non vitiosi corporis est divinatio.
Corpus corruptum vitiosumque. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione Gangrænæ.
Oves vitiosæ, Morbosæ, morbo infectæ. Columel. lib. 7. cap. 3.
Pars vitiosa. Cels. lib. 1. cap. 9. Subaudi Corporis.
Carmina vitiosa, Plurimis vitiis referta. Ovid. 4. de Pont. 13. 17.
Consuetudo vitiosa, cui opponitur Pura. Cic. de Clar. Orat. 261. Cæsar autem rationem adhibens, consuetudinem vitiosam & corruptam, pura & incorrupta consuetudine emendat.
Opus vitiosum. Cic. 3. Verr. 143. Quid ita? ne vitiosum opus fieret?
Suffragium vitiosum, Corruptum. Cic. 3. de Legib. 35. Quamobrem suffragandi nimia libido in bonis causis eripienda fuit potentibus, non latebra danda populo, in qua, bonis ignorantibus quid quisque sentiret, tabella vitiosum occultaret suffragium.
Magistratus vitiosi, dicuntur Vitio creati. Unde apud Livium legimus expugnatum esse, ut vitiosus Dictator per augures fieret. Cic. 2. Philipp. 84. vitiosum Consulem appellat Dolabellam, hoc est vitio creatum ex augurum disciplina. Quando enim comitia Romæ habebantur causa magistratuum creandorum, solebant augures de cælo servare, si aut fulmen vidissent, aut tonitrua audivissent. Qua re per augures nuntiata, illi magistratus vitio creati esse dicebantur, & ita se abdicare cogebantur. V. Cic. 2. de Nat. Deor. 11. [V. omnino Liv. lib. 8. 23.
VITIŌSE, Adv. Male, corrupte. Quintil. lib. 4. cap. 1. Vitiose in scholis facimus, quod exordio sic utimur, quasi causam judex jam cognoverit. Cautum vitiose vel satisdatum est. Paulus in l. Quoties. D. Qui satisdar. cogant. Quoties vitiose cautum vel satisdatum est, non videtur cautum. Concludere vitiose. Cic. 4. Acad. 98. Si recte conclusit, teneo, sin vitiose, minam Diogenes reddet.
Intercedit vitiose contractus pignoris. Modestin. in l. Cum vitiose. D. de pignor.
Habet se vitiose membrum, Vitio affectum est. Cic. 3. Tusc. 19. Aut num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiose se habet?
Usurpari vitiosissime aliquid. Columel. lib. 4. cap. 24.
VITIOSĬTAS, ātis. f. [κακία, σινότης, Gl. L. G.] ut Cic. 4. Tusc. 29. ait, est Habitus aut affectio in tota vita inconstans, & a se ipsa dissentiens. Ibid. 34. Hujus igitur virtutis contraria est vitiositas. Sic enim malo, quam malitiam appellare eam, quam Græci κακίαν appellant, nam malitia certi cujusdam vitii nomen est, vitiositas omnium.
Occasio vitiositatis. Macrob. 7. Saturn. 10. Ille humor, qui aut de ætatis frigore nascitur, aut cujuslibet vitiositatis occasione contrahitur, ut superfluus ita & noxius est.
VITIO, [σινῶ, φθείρω, Gl. L. G.] āre. Corrumpere, destruere.
Auræ vitiantur odoribus, Cadaverum fœtoribus. Ovid. 7. Met. 545.
Contagia mentis ægræ vitiant artus. Ovid. 3. Trist. 8. 25.
Facies longis vitiabitur annis. Ovid. 3. Trist. 7. 33.
Oleum vitiatur in amurcam. Plin. lib. 15. cap. 3.
Virginem vitiare, i. e. Stuprare. Ter. Eun. 4. 3. 12. Plaut. Aul. 1. Perioch. 5. Ejus filiam Lyconides vitiarat.
VITIANS, antis. Partic. ut, Lolia oculos vitiantia. Ovid. 1. Fast. 691. Oculi vitiantes omnia ipso visu. Ovid. 7. Met. 366.
VITIĀTUS, a, um. [ἐφθαρμένος, Gl. L. G.] Partic. ut,
Auræ vitiatæ. Ovid. 3. Met. 76.
Ossa vitiata. Cels. 8. 2.
Significationes comitiorum vitiatæ & corruptæ. Cic. pro Sext. 115.
Venter vitiatus. Ovid. 11. Epist. 37.
Virgo vitiata. Ter. Eun. 4. 4. 37.
VITIĀTIO, ōnis. f. Senec. Controvers. lib. 4. Antea legem vitiationis evertere conatus est, nunc transferre vult.
VITIĀTOR, ōris. m. pro Stupratore. Senec. Controvers. lib. 4. Vitiatorem dimisisti, virum occides.
VITIABĬLIS, e. Adj. Prudent. Apoth. v. 1059.
— ne jam vitiabilis esset.
VĪTO, [ἐκκλίνω, ἢ ἐκκλίνω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Cavere est, immo plus quam cavere: & a Vi dicitur, quasi Vi avertere: a quo Vitium dictum. Cic. 3. Tusc. 63.
Qui miser in campis mærens errabat Alæis,
Ipse suum cor edens, hominum vestigia vitans. Ex poeta.
Vitare & Cavere. V. in CAVEO.
Cavendo vitare. Cic. 3. Verr. 39. Nam eum, qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis.
Æstum vitare sub frondibus. Ovid. in Fragm. Somn. v. 7.
Amorem vitare. Lucret. lib. 4. 1067.
Contagia vitare. Ovid. Rem. Amor. 613.
Culpam vitavi, non laudem merui. Hor. de Arte Poet. 26.
Frigus vitare, Cavere sibi a frigore. Q. Cic. 16. Fam. 8. Vix in ipsis tectis, & oppidis frigus infirma valetudine vitatur.
Insidias dolumque vitare. Lucret. lib. 2. 558.
Malum aliquod vitare. Propert. lib. 1. 1. 35.
Mortem fuga vitare. Cæs. 5. Bell. Gall. 20.
Onus jugi juvenca vitans. Catul. de Berecynth. 61. 33.
Patriam vitare. Ovid. 3. Met. 8.
Pericula vitare. Virg. 3. Æn. 367.
Periculum proprium quis non morte vitet? Cic. ad Octav.
Perjuria vitare. Ovid. 20. Epist. 185.
Se ipsum vitare, i. e. Non sibi constare, vel sibi displicere propter scelerum conscientiam. Hor. 2. Serm. 7. 113.
Suspiciones vitare. Cæs. 1. Bell. Gall. 20.
Suspicio vitanda est ingenii ostentationisque. Cic. 2. de Orat. 333.
Vitium vitare. Hor. 2. Serm. 2. 54.
Vituperationem vitare. Cic. de Provinc. Conf. 44. Utar hoc, quod non tam ad laudem adipiscendam, quam ad vitandam vituperationem valet?
Cum Dativo jungitur. Plaut. Curc. 2. 3. 19. Infortunio vitare. Idem Cas. 2. 2. 35.
— semper tu huic verbo vitato
Abs tuo viro.
Vitatu, supinum. Hor. 1. Serm. 4. 115.
— sapiens vitatu, quidque petitu
Sit melius, causas reddet tibi.
VITĀTUS, a, um. Partic. ut, Arma vitata. Ovid. 13. Met. 38.
Sed sibi inutilior, timidi commenta retexit
Naupliades animi, vitataque traxit in arma.
VITĀBUNDUS, a, um. Adj. [ἐκκλίνων, Gl. L. G. & G. L.] Idem quod Vitans. Sallust. Jugurth. cap. 110. Marius vitabundus hostium classem, ad oppidum pervenit. Idem in Jugurtha cap. 38. pr. Ipse quasi vitabundus per saltuosa loca & tramites exercitum ductare.
Vitabundus castra hostium, ex Tito Livio. H. St. Exstant lib. 25. cap. 13.
VITATIO, ōnis. f. [ἐυλάβεια] Cic. 12. Att. 32. Illud autem, quod fore video, ipsum volo vitare, ne illæ ad me veniant, & una est vitatio, & ego nollem, sed necesse est. Et 3. Philipp. 24. Quæ vitatio oculorum, lucis, urbis, fori?
Periculi vitatio. Auctor ad Heren. lib. 3. 3.
VITABĬLIS, e. Adj. Arnob. 5. p. 165. Illam fœtor vitabilem reddidit fugiendamque caprinus.
Vitabilis. Ovid. 4. de Pont. 14. 31.
Esset perpetuo sua quam vitabilis Ascra
Ausa est agricolæ Musæ docere senis. H. St. Desiderabatur hæc dictio in Lugd.
VITRĬCUS, i. m. pr. c. [πατρωὸς, Gl. L. G. & G. L.] Matris defuncto patre meo, maritus. Plin. lib. 36. cap. 15. Unde enim illi vitricus Sulla, & Metella mater proscriptionum sectrix? Cic. 15. Att. 12. Vitricus quidem nihil censebat, quem Asturæ vidimus. Ovid. 1. Amor. 2. 24. ad Amorem,
Qui deceat, currus vitricus ipse dabit. Intelligit Vulcanum.
VITRUM, i. n. pr. c. [ὕαλος, Gl. G. L.] Materia translucida, quæ ex arena & cinere percoctis fieri dicitur. De cujus origine & ratione faciendi, & ejus generibus multifariis vide Plin. lib. 36. cap. 26.
Perlucidus magis vitro amnis. Ovid. 15. Epist. 155.
Undæ vitreæ. H. St. V. infra VITREUS.
Splendidior vitro fons. Hor. 3. Carm. 13. 1.
Deferre merces fallaces & fucosas, chartis & linteis & vitro. Cic. pro Rabir. 39.
Obsidianum vitrum. Plin. 36. 26. V. OBSIDIUM.
Vitrum, Herba quædam, cujus succo inficitur cæruleus & viridis color. Vitruvius, (7. 14.) Item propter inopiam coloris Indici, cretam Selinusiam, aut anularium vitro, quod Græci Isalin appellant, inficientes, imitationem faciunt coloris Indici. Isatin autem scribendum in Vitruvio est, quod qui ignoravere ὕαλον fecerunt magno flagitio. Accedit auctoritas Oribazii sic scribentis, Isatis, quam infectores herbam vitrum vocant. Hinc apud Cæs. 5. Bell. Gall. 14. quod scribitur, Omnes vero se Britanni ultro inficiunt: quidam Glasto repofuerunt, sed Vitro legendum est, Idem error est apud Melam, (3. 6.) quo loco de Britannis etiam agit. Hæc Turnebus lib. 6. cap. 7. [Gemina leges in Ciacconii ad Cæsarem comment. repugnante tamen Davisio, & τὸ Glastum ex MSS. tuente. Qui mihi tamen non persuadet, quia peregrinis vocibus, nisi monito lectore, uti Cæsar non solet. Pro Vitro stat Salmas. ad Solin. c. 23. p. 180. & in Gloss. Græcolat. ὑάλινον χρῶμα, Ferrugineum redditur. Quid si Cæsar Viro se inficiunt scripsit, virosam infe-

cturæ

ctūræ naturam indicans? V. quæ de Pliniano loco in V. QUOTIDIANO dixi.

VITREUS, a, um. Adj. [ὕαλος, ὑάλινος, Gl. G. L.] Quod eſt ex vitro: ut, Vitreæ ampullæ. Plin. lib. 20. cap. 14. Columel. lib. 12. cap. 4. Vaſa autem fictilia, vel vitrea plura potius, quam ampla.
Vitreum, Pertenue, & perlucidum quicquid eſt, auctoritate veterum dici poteſt. Varr. Mod. Quam iſtorum vitreæ togæ oſtentant tunicæ clavos. Nonius 6. 4.
Bilis vitrea. V. BILIS.
Fama vitrea. Hor. 2. Serm. 3. 222.
Et furioſus erit, quem cepit vitrea fama. h. e. Fragilis. Senſus, Eum qui famæ ſerviat, inſanire dicit. Sic Acron. Porphyrio interpretatur Splendidam.
Hoſtis vel Miles vitreus. Ovid. 2. de Arte Am. 208.
Sive latrocinii ſub imagine calculus ibit,
Fac pereat vitreo miles ab hoſte tuus. Lucan. ad Piſon. 181.
Callidiore modo tabula variatur aperta
Calculus, & vitreo peraguntur milite bella.
Undæ vitreæ, Pellucidæ. Ovid. 5. Met. 48.

VITREA, ōrum. n. Plin. lib. 12. cap. 19. Contra revehunt vitrea, & ahena, veſtes, fibulas, cum armillis ac monilibus.
Vitrea fracta, pro Nugis & rebus nihili frivoliſque, perquam ſcite dixit Petronius cap. 10. An videlicet, inquit, audirem ſententias, id eſt vitrea fracta? V. Vet. Grammat. apud Rigalt. p. 271.

VITREAMINA, um. n. pl. Vaſa vitrea. Paulus in l. Cum de lanionis. §. Quidam. D. de inſtruc. vel inſtr. leg. Quum in diem mortis ibi libros, & vitreamina, & veſtiſpicam habuerat.

VITRĀRIUM, i. n. [ὑαλουργεῖον] Gloſſ. Græcolat. Officina vitroflando deſtinata.

VITRĀRIUS, i. m. [ὑαλουργός, Gl. G. L.] Qui vitra facit. Senec. Epiſt. 91. Cuperem Poſſidonio vitrarium oſtendere, qui ſpiritu vitrum in plurimos habitus format. Legitur & Vitriarius Sed ita Gronov. edit.

VITRIARIA, æ. f. Herba, quæ & Parietaria dicitur. Apul. de Herb. cap. 81.

VITRUVIUS, i. m. M. Vitruv. Pollio, qui ſub Jul. Cæſaris & Octav. Auguſti principatu vixit, & decem libros de Architectura ſcripſit. V. Fabric. Bibl. Lat. & Reineſ. Var. Lect. 2. 6.

VITTA, æ. f. [ταινία, Gl. L. G.] Faſcia, qua circum capita antiqui, vel crines, vel ſerta, aut flores, aut quidvis aliud religabant. Plaut. Mil. 3. 1. 197.
Capite compto, crines, vittaſque habeat.
Vittæ aliæ fuerunt virginales, aliæ matronales, quod alio virgines cultu capitis & ornatu, quam nuptæ, matronæque uterentur; argumento eſt illud Propert. 4. 12. 34.
Cinxit & acceptas altera vitta comas. i. e. Poſtquam nupſi. & Maronianum, 2. Æn. 168.
Virgineas auſi divæ contingere vittas. Hinc Valer. Flacc. lib. 8. 6. exponendus eſt, cum ſcribit,
Ultima virgineis tum flens dedit oſcula vittis. Erat enim mox nuptura Medæa. Turnebus.
Præſignis vittis victima. Ovid. 15. Met. 131. Virg. 2. Æn. 133.
Et ſalſæ fruges, & circum tempora vittæ. Ubi Servius, Vittæ, quibus victimæ coronabantur.
Cæruleis vittis ſtant mæſtæ aræ. Virg. 3. Æn. 64.
Leves vittæ. Ovid. 11. Epiſt. 68.
Cinge molli hæc altaria vitta. Virg. 8. Ecl. 64.
Circumdatur nivea infula vitta. Virg. 3. Georg. 487.
Coercet alba vitta neglectos capillos. Ovid. 2. Met. 413.
Evinctus vittis coroniſque. Tacit. 4. Hiſt. 53.
Exuta comam vittis. Stat. 11. Theb. 460.
Ligat purpurea vitta mæſta capita. Sen. Thyeſt. 8.
Redimitus tempora vittis. Virg. 3. Æn. 81.
Solvere crinales vittas. Ovid. 4. Met. 6.
Stringit torta vitta comas. Lucan. lib. 5. 143.
Sumere ferales vittas. Ovid. in Ibin, 103.
Tegere via vitta tempora. Virg. 4. Æn. 637.
Velatus albenti tempora vitta. Ovid. 5. Met. 110.
Velatus auro vittiſque juvencus. Virg. 5. Æn. 366.
Vitta pro Pudicitia ponitur. Ovid. 4. Faſt. 323.
Sed, ſi crimen abeſt, tu noſtræ pignora vittæ
Re dabis: & caſtas caſta ſequere manus. Ita emendavit Jo. Fred. Gronov. vulgo Vita legitur. V. Broekhuſ. ad Tibull. 1. 7. 73.

VITTĀTUS, a, um. Adj. Plin. lib. 7. cap. 30. Vittatam navem Dionyſius tyrannus Platoni miſit obviam. Plutarchus in Marci Coriolani vita, In Metellorum ait familia fuiſſe, qui Vittatus cognominaretur, ab uſu vittæ qua ulceris tegendi cauſa procedebat in publicum obligata fronte. [Immo Diadematus. V. Plut. p. 218. edit. Francf. V. & in DIADEMA.
Capilli vittati. Ovid. 1. Amor. 7. 17.
Femina vittata comam. Stat. 3. Silv. 3. 3.
Honos vittatus, Corona poëtica e lauro vel hedera vittis colligata. Stat. 5. Silv. 5. 29.
Sacerdos vittata. Lucan. lib. 1. 595.

VITULA, V. VITULUS.

VĬTŬLUS, i. m. [μόσχος, Gl. L. G. & G. L.] a Vitulando, id eſt laſciviendo dictus: Bos junior, Juvenco minor, dicitur. Cic. 2. de Invent. 95. Ut in vituli immolatione.
Ferox vitulus templis maturus. Juven. 12. Sat. 7.
Imbelles vituli. Stat. 8. Theb. 594.
Lactentes vituli. Ovid. 2. Met. 624.
Tener vitulus. Hor. 4. Carm. 2. 54.
Mactatus vitulus. Lucret. lib. 2. 352.
Tueri vitulos. Virg. 2 Georg. 195.
Vitulus etiam de aliis quadrupedibus majoribus. Plinius de elephantis, lib. 8 cap. 1. Atque ita ſalutato ſidere in ſilvas reverti, vitulorum fatigatos præ ſe ferentes. Quin etiam de piſcibus. Plin. de balænis, lib. 9. cap. 6. Irrumpunt orcæ in ſecreta, & vitulos earum ac fetas, vel etiam gravidas, lancinant morſu.
Vitulus marinus, [φώκη, Gl. L. G. & G. L.] Piſcis genus. Plin. lib. 9. cap. 13. Quæ pilo veſtiuntur animal pariunt, ut priſtes, balæna, vitulus. Hic parit in terra, pecudum more: ſecundo partus reddit initu. Canum modo cohæret, & parit nunquam geminis plures: educat mammis fetum. Non ante XII diem deducit in mare, ex eo ſubinde aſſueſaciens. Interficiuntur difficulter, niſi capite eliſo. Ipſis in ſomno mugitus, unde nomen vituli. Accipiunt tamen diſciplinam, voceque pariter & viſu populum ſalutant, incondito fremitu, nomine vocati reſpondent. Nullum animal graviore ſomno premitur.

VITŬLA, æ. f. [μοσχάς, Gl. G. L.] Vacca tenera, quin & viridioris ætatis. Virg. 3. Ecl. 29. — ego hanc vitulam (ne forte recuſes,
Bis venit ad mulctram, binos alit ubere fetus)
Depono. Varro 2. de R. R. cap. 5. Diſcernuntur in prima vitulus & vitula, in ſecunda juvencus & juvenca.
Cæſa vitula. Virg. 4 Georg. 546.
Vitula, etiam Dea hilaritatis præſes. Macrob. 3. Saturn. 2. Hyllus libro, quem de Diis compoſuit, ait Vitulam vocari Deam, quæ lætitiæ præeſt.

VITULĪNUS, a, um. Adj. [μόσχειος] Quod ex vitulo eſt: ut Vitulina caro, apud Plaut. in Aul. 2. 4. 5.
Caruncula vitulina. Cic. 2. de Divin. 52. An tu, inquit, carunculæ vitulinæ mavis, quam Imperatori veteri credere?
Aſſum vitulinum. Cic. 9. Fam. 20. Integram famem ad ovum affero: itaque uſque ad aſſum vitulinum opera perducitur. al. Vitellinum.

VITULINA, æ. f. [μόσχειον] Gl. Græcol. [In Gr. κρέας, in Lat. Caro ſubauditur.

VITULĀRIUS, a, um. Adj. ut, Via vitularia. Cic. 3. Q frat. 1.

VITELLUS, i. m. dimin. Plaut. Aſin. 3. 3. 77.
Agnellum, hœdillum me tuum dic eſſe, vel vitellum.
Vitellus, Pars interior ovi, V. ſuo loco.

VITELLĪNUS, a, um. Adj. ut, Caro vitellina. Plaut. in fragm. Gaſtrion. Fricta vitellina. Apic. 8. 5.

VITULOR, [εὐφραίνομαι] āri. Veteres uſurparunt pro voce Lætari, teſtibus Feſto & Nonio 1. 47. Et Vitulantes dicuntur Lætantes. Plaut. Perſ. 2. 3. 2.
Opes, ſpes, bonas copias commodanti lubens, meritoque vitulor.

VITULATIO, ōnis. f. Macrob. Saturn. 3. 2. Piſo ait, Vitulam victoriam nominari, &c. quod poſt victoriam certis ſacrificiis fiat vitulatio.

VITULĀMEN, ĭnis. n. [μόσχευμα] Ramus inutilis. Vulg. Interpr. Sap. cap. 4. 3. Spuria vitulamina non dabunt radices altas. V. Ambroſ. in Pſ. 105.

VITUNUS, & VITUMNUS, i. m. [Ζώδωρος] Deus antiquis erat, qui credebatur vitam largiri: ut Sentinus, ſenſum. V. Auguſt. de Civ. Dei 77. 2.

VĬTŬPĔRO, [ψέγω, Gl. L. G. & G. L. κατηγορῶ, G. L.] āre. Vitio aliquid dare. Ter. in prol. And. 15. Iſti id vituperant factum, i. e. Vitium rei parant, inquit Donatus.
Improbum notari & vituperari. Cic. 2. de Orat. 349.
Graviter vituperari. Cic. 2. de Finib. 91. Sit voluptas non minor in naſturtio illo, quo veſci Perſas eſſe ſolitos ſcribit Xenophon, quam in Syracuſanis menſis, quæ a Platone graviter vituperantur.
Artem, ſcientiam, & ſtudium vituperare. Auctor ad Heren. lib. 2. 44.
Cælum vituperare. Phædrus 4. 6. 25. Proverbialiter dicitur de iis, qui præ nimia ſapientia, vel ſtultitia potius, pulcherrima & abſolutiſſima reprehendere volunt.
Conſilium alicujus vituperare. Cic. pro Muren. 60. Ego tuum conſilium, Cato, propter ſingulare animi mei de tua virtute judicium, vituperare non audeo.
Vituperare, Dativo junctum. Plaut. Caſ. 2. 6. 59. Cur omen mihi vituperat? Al. Omine malo.

VITUPERATIO, ōnis. f. [ψόγος, κατηγορία, κακολογία, Gl. G. L.] Cic. 7. Verr. 99. Hæc autem iſtius vituperatio, atque infamia, confirmabantur eorum ſermone, qui a ſuis civitatibus illis navibus præpoſiti fuerant.
Adducere in vituperationem. Cic. 5. Verr. 140.
Cadere in vituperationem. V. CADO.
Effugere vituperationem. Cic. 16. Att. 7. Se autem lætari, quod effugiſſem duas maximas vituperationes, unam, &c.
Liberare vituperatione. Cic. de Aruſp. Reſp. 49.
Relinquere ſtultitiæ vituperationem. Cic. 12. Philipp. 25.
Scribere vituperationes. Quintil. lib. 3. cap. 4.
Subire vituperationem. Cic. 14. Att. 21.
Vitare vituperationem. Cic. de Provinc. Conſul. 44. Utar hoc, quod non tam ad laudem adipiſcendam, quam ad vitandam vituperationem valet.
Vituperatio, ſi cum Venio, Sum, vel ſimilibus jungatur, Paſſive accipitur. Cic. 6. Verr. 13. Ut propter eum in ſermonem hominum atque in tantam vituperationem veniret. Idem 13. Fam. 74. eam rem laudi tibi potius, quam vituperationi fore. Cic. de Clar. Orat. 97. Eaque res P. Africano vituperationi fuit. [Sic & ſuperiora Adducere, Cadere, Effugere, &c.

VITUPERĀTOR, ōris. m. [κατήγορος, κακολόγος, Gl. G. L.] Qui vituperat. Cic. 2. Tuſc. 4. Nos autem univerſæ philoſophiæ vituperatoribus reſpondimus in Hortenſio. Et 7. Fam. 3. Hæc tecum coram malueram, ſed quia longius fiebat, volui per litteras eadem: ut haberes quid diſceres, ſi quando in vituperatores meos incidiſſes.

VITUPERĀBĬLIS, e. Adj. [μωμητὸς] Dignum quod vituperetur. Cic. 3. de Finib. 40. Quod enim vituperabile eſt per ſe ipſum, id eo ipſo vitio nominatum puto, vel etiam a vitio dictum vituperari.

VITUPERABILITER, Adv. ut, Opinionem ſuam vituperabiliter tractare. Caſſiodor. 6. 11.

VITUPERIUM, i. n. Cic. 3. de Legib. 23. Nam iſto quidem modo vel conſulatus vituperio eſt. Ita legit Gruter. & Gebhard. Alii, Vituperabilis eſt.

VITUPERO, ōnis. m. nove dictum a Nævio pro Vituperatore, ſcribit Gell. lib. 19. cap. 8.

V I V

VIVV. Vivo.

VIVAX, VIVACITAS, V. VIVO in VITA.

VIVARIUM, VIVARIUS, V. VIVUS, in VITA.

VĪVERRA, æ. f. [γαλῆ ἀγρία, Gl. G. L.] Animal parvum quidem, ſed magni vigoris: muſtela ruſtica dicitur, ut ait Strabo, ab Africa primum importata. His utuntur adoleſcentes, ad extrahendas de parietum nidis

aviculas

aviculas. Plin. lib. 8. cap. 45. Magna propter venatum eorum (ſubaudi cuniculorum) viverris gratia eſt. Injiciunt eas in ſpecus, qui ſunt multiſores in terra, unde & nomen animali, atque ita ejectos ſuperne capiunt.

Viverrārium, i. n. Gloſſ. Gr. Lat. γαλεάγρα, Cavea, Viverrarium, muſcellarium.

Vivicomburium, Vividus, Vivifico, &c. Viviparus, Viviradix, Vivisco, V. vivo, in vita.

V I X

VIX. Vixit.

Vix. Adv. [μόλις, Gl. L. G. & G. L. μόγις, G. L.] ſignificat Cum vi ac difficultate & labore. Ter. Eun. 3. 2. 19. Hic ſunt tres minæ. c. vix. Idem Phorm. 1. 1. 9.

Quod ille unciatim vix de demenſo ſuo,
Suum defraudans genium, comparſit miſer. Ubi Donatus, Vix: potuit & unciatim & cito conflari peculium, ut multa pauxillatim & cito fiunt maxima. Merito ergo additum eſt Vix. Cic. 4. Acad. 105. Nos probabilia multa habemus, quæ ſequi facile, affirmare vix poſſumus.

Vix, nedum. Liv. 34. 20. Vix clamorem eorum, nedum impetum Sueſſani tulere.

In dicendo excellentes vix paucos proferre poſſumus. Cic. 1. de Orat 7.

Vix, Multis modis, vel ſtatim, interprete Donato. Ter. Hec. 3. 1. 17.

Tamen nunquam auſus ſum recuſare eam, quam mî obtrudit pater.
Vix me illinc abſtraxi, atque impeditum in ea expedivi animum,
Vixque huc contuleram, en nova res orta eſt.

Vix ægre. Plaut. Pœn. 1. 2. 26.

Nam quum ſedulo munditer nos habemus,
Vix ægre amatorculos invenimus.

Aut vix, aut nullo modo corrumpi. Cic. 2. de Nat. Deor. 20.

Vix, refertur ad tempus. Virg. 1. Æn. 38.

Vix e conſpectu Siculæ telluris in altum
Vela dabant læti. i. e. Mox, ſtatim. Sic. 4. Æn. 545.
— & quos Sidonia vix urbe revelli. i. e. Statim, aut etiam vix. Servius.

Vix, Non, auctore Donato. Lucilius,

— carcer, vix carcere dignus. Ovid. 1. Epiſt. 4.
Vix Priamus tanti, totaque Troja fuit.

Vix ita tamen vivimus. Plaut. Ciſt. 1. 1. 30.

Mihi vero cum his ipſis vix: his autem detractis, ne vix quidem. Cic. 9. Fam. 8.

Vix dum, [μόλις δή, Gl. G. L.] Vix adhuc. Ter. Phorm. 4. 2. 4.

Vix dum dimidium dixeram, intellexerat. Cic. 12. Fam. 4. Dolabella valde vituperatur ab hominibus non inſulſis, quod tibi tam cito ſuccederet, quin tu vix dum triginta dies in Syria fuiſſes. Et 9. Att. 4. Vix dum epiſtolam tuam legeram, quum ad me currens ad illum Poſtumus Curtius venit, nihil niſi claſſes loquens & exercitus.

Vix tandem. [μόλις ποτέ, Gl. G. L.] Ter. Phorm. 2. 1. 4. O facinus audax! ô Geta monitor! g. vix tandem. Ubi Donatus, Convenit hoc dictum ei: jam pridem ſe male audire putat: & ideo ſero videtur ad hunc ſenex perveniſſe: quum ille metuens, ſe primum ad accuſationem crederet. Idem And. 3. 2. 12. Vix tandem ſenſi ſtolidus. Cic. 3. Fam. 9. Vix tandem legi litteras dignas Appio Claudio.

Vix ſaltem. Quintil. lib. 6. cap. 5. Illud vix ſaltem præcipiendum videtur.

Vix ut. Plin. lib. 12. cap. 17. Vix ut dignoſci poſſit a maſtiche vera.

Vix eſt, ut. Africanus in l. Tutor. §. 1. D. ad S. C. Vellejanum, Quando vix ſit, ut aliqua apud eundem pro eo ipſo interceſſiſſe intelligi poſſit.

U L C

Ulciscor, ultus ſum, [ἀμύνομαι, Gl. L. G. ἐκδικῶ, τιμωροῦμαι, G. L.] iſci. Vindicare, & injuriam non impunitam relinquere. Et dicimus, Ulciſcor te, pro, Ulciſcor me, & Ulciſcor ſcelus. Ter. Eun. 5. 4. 20.

Ego pol te, pro iſtis dictis & factis, ſcelus,
Ulciſcar, ut ne impune in nos illuſeris. h. e. Puniam. Idem Adel. 3. 2. 15.
Satis mihi id habeam ſupplicii, dum illos ulciſcar modo.

Perſequi & Ulciſci. Cic. ad Brut. 3. Quos quidem ego omnibus ſententiis ulciſcor, & perſequor, omnibus bonis approbantibus.

Sanare & Ulciſci, contraria. Cic. 2. in Catil. 17. Quos quidem ego, ſi ullo modo fieri poſſet, non tam ulciſci ſtudeo quam ſanare.

Ab aliquo ſe ulciſci. Plin. lib. 34. cap. 14. A ferro ſanguis humanus ſe ulciſcitur. Contactum namque eo, celerius ſubinde rubiginem trahit.

Aliquem ulciſci. Cic. 2. de Invent. 106. Ab defenſore, in ejus quem ultus ſit, audaciam ſui conqueſtione, rem non ex nomine ipſius negotii, ſed ex conſilio ejus qui fecerit, &c.

Factum aliquod ulciſci. Ter. Phorm. 1. 4. 12.

Recte; ego mihi vidiſſem, & ſenis eſſem ultus iracundiam. Cic. 3. in Catil. 24. Ultus eſt hujus victoriæ crudelitatem poſtea Sulla.

Fratres cæſos ulciſci. Ovid. 12. Met. 903.

Funera gentis deletæ ulciſci. Lucan. lib. 2. 84.

Genera ſingula ulciſci. Cic. Poſt. redit. ad Quir. 21. Sic ulciſcar genera ſingula, quemadmodum a quibuſque ſum provocatus.

Illum ulciſcentur mores ſui. Cic. 9. Att. 14.

Injurias ulciſci. Cic. 2. de Invent. 81. Deinde hoc ſi conſtitutum ſit, ut peccata homines peccatis, & injurias injuriis ulciſcantur, quantum incommodorum conſequatur.

Mortem alicujus ulciſci. Cic. pro Rabir. 24. Et ſimilis viri tu ulciſceris patrui mortem, atque ille perſequeretur fratris ſui, ſi iſta ratione agere voluiſſet?

Necem alicujus ulciſci armis. Ovid. 7. Met. 458.

Nefas fortiter eſt ulta laqueo. Ovid. 1. de Arte Am. 284. de Biblide.

Patriam cadentem ulciſci. Virg 2. Æn. 575.

Ultum ire. Curt. lib. 10. 8. 5. Meleagri temeritatem armis ultum ire decreverunt. Salluſt. Jugurtha cap. 68. pr. Cum maxima cura ultum ire injurias feſtinat. De Metello.

Ulcisco, ĕre. activa forma. Ennius apud Non. 4. 155. Niſi patrem materno ſanguine exantlando ulciſcerem.

Ulciscens, entis. Partic. Ovid. 1. de Pont. 8. 20.

Se nimis ulciſcens exſtitit ipſe nocens.

Ultus, a, um. Partic. Salluſt. Catil. cap. 33. Ne quæramus, quonam modo, maxime ulti ſanguinem noſtrum pereamus.

Ultio, ōnis. f. [τιμωρία, Gl. L. G. & G. L. ἄμυνα, L. G. ἐκδίκησις, G. L.] Plin. lib. 11. cap. 28. Illis enim ultionis cauſa datum eſt.

Promptus ultioni. Tacit. 11. Ann. 32.

Voluptas ultionis. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Audere ultionem. Tacit. 2. Ann. 62.

Mactare aliquem ultioni & gloriæ. Tacit. 2. Ann. 13.

Ultus, us, m. [τιμωρία, Gl. G. L.] Idem.

Ultor, ōris. m. [ἔκδικος, τιμωρὸς, Gl. G. L.] Qui ulciſcitur. Ponitur autem dupliciter. Cic. in Piſon. 23. Piſo vocatur Catilinæ ultor. Epiſtolarum vero familiarium lib. 2. epiſt. 8. in fine, Te vero, mi Rufe, diligo, quem mihi fortuna dedit amplificatorem dignitatis meæ, ultorem, non modo inimicorum, ſed etiam invidorum meorum. In his diverſus eſt uſus. Nam illud pro Catilina, hoc contra inimicos, velut punitor inimicorum. Cic. de Clar. Orat. 267. Duo præterea Conſulares, quorum Publius ille noſtrarum injuriarum ultor, auctor ſalutis. Idem pro Sull. 85. Conjurationis inveſtigator atque ultor.

Prævaricator & ultor alicujus. Cic. in Piſon. 23. Id autem templum, ſublato aditu, revulſis gradibus, & conjuratorum reliquiis, atque a Catilinæ prævaricatore, tum ultore, armis teneretur.

Dolorum alicujus ultor. Virg. 10. Æn. 864.

Mortis alicujus ultor. Ovid. 3. Met. 53.

Scelerum ultores. Lucan. lib. 2. 531.

Fortiſſimus ultor. Ovid. 15. Met. 821.

Di ultores. Propert. lib. 3. 19. 22.

Dies ultor ſtat auſis olim tam triſtibus. Sil. 2. 495.

Ultrix, īcis. f. [νέμεσις, Gl. L. G. & G. L. ἀμύντειρα, L. G. τιμωρὸς, G. L.] Quæ ulciſcitur. Cic. pro Domo 112. Hæc ultrix afflictæ civitatis, Reip. ſpoliis ornabitur? Virg. 11. Æn. 590.

Hæc cape, & ultricem pharetra deprome ſagittam.

Anima ultrix. Stat. 11. Theb. 563.

Dextra ultrice fuſus Lycus. Sen. Herc. fur. 11.

Flamma ultrix. Virg. 2. Æn. 587.

Tela ultricia, Genere neutro. Stat. 5. Theb. 117.

— potuitne ultricia Grajis
Virginibus dare tela pater?

Ultōrius, a, um. Adj. Tertull. adverſ. Marc. 2. 24. Deus immittit mala, non peccatoria, ſed ultoria.

Ulto, pro Ultus fuero, vel Ulciſcor. Accius apud Non. 2. 894. Niſi genitorem ulto, nullum meis dat finem miſeriis.

Ulcus, ĕris. n. [ἕλκος, Gl. L. G. & G. L.] Sanies collecta intra cutem latitans: quæ ut propere abrupta cute erumpat, emplaſtris ſuperne alligatis ſolet confoveri.

Ulcus & Vulnus hoc diſtant, quod Ulcus tecta, & clauſa eſt malignitas. Virg. 3. Georg. 454.

Quam ſi quis ferro potuit reſcindere ſummum
Ulceris os: alitur vitium, vivitque tegendo. Vulnus contra hians & patens. Idem 9. Æn. 487.
Produxi, preſſive oculos, aut vulnera lavi
Veſte tegens. Ex Nonio, 5. 49.

Cruſtulas ulcerum rumpit lens. Plin. lib. 22. cap. 25.

Duritias in alto ulcerum perſequitur multipeda trita. Plin. lib. 30. cap. 13.

Eruptiones ulcerum manantes. Plin. lib. 22. cap. 21.

Inflammationes ulcerum. Plin. lib. 28. cap. 9.

Impetus ulcerum incipientes ſerpere coercet calx. Plin. lib. 36. cap. 24.

Labra ulcerum. Plin. lib. 26. cap. 14.

Margines ulcerum duriores abſumit cinis. Plin. lib. 30. cap. 13.

Margines ulcerum erodit Anonis. Plin. lib. 27. cap. 4.

Os ulceris. Celſ. lib. 5. cap. 28. De ſacro igne.

Sinus ulcerum explent, &c. Plin. lib. 27. cap. 8.

Sinus ulcerum Chelidonia ſiccantur. Plin. lib. 26. cap. 14.

Altum & anguſtum ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 28. De fiſtulis & earum generibus, Id nomen eſt ulceri alto, anguſto, calloſo.

Atra ulcera ad vivum corpus redigunt lupini ſilveſtres. Plin. lib. 22. cap. ult.

Calloſa ulcera. V. callus.

Cava ulcera commodiſſime implent Sphærion & id quod Philetis vocatur. Celſ. lib. 6. cap. 6. De cavis oculorum ulceribus.

Chironium ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 28. De Chironio ulcere.

Corruptius ulcus. Celſ. lib. 7. cap. 4.

Deplorata ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.

Deſperantia jam ulcera cicatrice includit mel. Plin. lib. 22. cap. 24.

Difficilia ulcera. Plin. lib. 23. cap. ult.

Durum & rotundum ulcus. Celſ. lib. 6. cap. 3.

Humidum & inæquale ulcus. Celſ. lib. 6. cap. 3.

Inæquale ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 28. De Theriomate.

Incurata ulcera. Hor. 1. Epiſt. 16. 24.

Mala ulcera. Celſ. lib. 5. cap. 28. De ſacro igne.

Nigrum ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 26. De ulceribus quæ extrinſecus, &c. Plin. lib. 27. cap. 8.

Periculoſiſſima ulcera. Celſ. lib. 6. cap. 11.

Putre ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 26. De curatione Eryſipelatum, Si magis putre eſt ulcus, jamque procedit ac ſerpit, opus eſt vehementius erodentibus. Paulo poſt, Poſt uſtionem putris ulceris ſuperponenda ſunt quæ cruſtas a vivo reſolvant, eas ἐσχάρας Græci vocant.

Putria ulcera & tætri odoris emendat aurum. Plin. lib. 33. cap. 4. ad finem.

Recentia ulcera. Celſ. lib. 6. cap. 6. De ulceribus oculorum, &c.

Senilia ulcera ſiccant impoſitæ ſpongiæ. Plin. lib. 31. cap. 11.

Sordida ulcera. Celſ. lib. 6. cap. 7. De aurium morbis, Si ſordida quoque ulcera ſunt, melius mulſo eluuntur.

Tætra ulcera. Lucret. lib. 5. 993.

Vetus ulcus ſcalpello incidendum eſt, excidendæque ejus oræ. Celſ. lib. 5. cap. 26. De curatione ulceris.

Vetuſtis ulceribus, & vix ad cicatricem venientibus optime ſuccurrit Sphærion. Celſ. lib. 6. cap. 6. De cavis oculorum ulceribus.

Adapertum ulcus. Celſ. lib. 5. cap. 28. De ulceribus quæ ex frigore, &c.

Ambit rubor ulcus. Celf. lib. 5. cap. 26. De ulceribus quæ extrinfecus, &c.
Aperire ulcera. Plin. lib. 23. cap. 7.
Aftringit & explet ulcera Sil. Plin. lib. 33. cap. ult.
Coercent ulcera quæ ferpunt lactucæ. Plin. lib. 2. cap. 7.
Cohibet fevum cum cera quæ ferpunt. Plin. lib. 28. cap. 18.
Compefcit ulcera alumen. Plin. lib. 35. cap. 15.
Comprimuntur ulcera aceto. Celf. lib. 4. cap. 4. De difficultate fpirandi.
Continuatur ulcus ruptis puftulis. Celf. lib. 5. cap. 28. De facro igne.
Curare ulcera. Celf. lib. 6. cap. 17. De cancri, qui in cole nafcitur, curatione. Ibidem, De digitorum ulceribus.
Defcendere folet interdum ulcus ad nervos. Celf. lib. 6. cap. 17. De colis morbis.
Difcutere manantia capitis ulcera. Plin. lib. 22. cap. 21.
Efferentia fefe ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Emendantur oris ulcera, &c. Plin. lib. 28. cap. 8.
Emendat butyrum ulcera. Plin. lib. 28. cap. 12.
Erodit ulcera excrefcentia lapis farcophagus. Plin. lib. 36. cap. 17.
Erumpentia per fe ulcera. Plin. lib. 22. cap. 10.
Excidere totum ulcus ufque ad fanam carnem. Celf. lib. 5. cap. 28. De Meliceria.
Excrefcentia ulcera. Plin. lib. 24. cap. 5.
Exeft putria ulcera Ariftolochia. Plin. lib. 26. cap. 14.
Exefum ulcus. Celf. lib. 5. cap. 26. De curatione ulceris.
Explet cava ulcera Ariftolochia. Plin. lib. 26. cap. 14.
Expurgat ulcera fordida Ariftolochia. Plin. lib. 26. cap. 14.
Facit ulcus feptica vi Anemona. Plin. lib. 21. cap. 23. ad finem.
Facta calceamento ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Fiunt etiam ex frigore hiberno ulcera, maxime in pueris, & præcipue pedibus digitifque eorum. Celf. lib. 5. cap. 28. De ulceribus quæ ex frigore, &c.
Finita fi ulcera cum inflammatione non funt: aut fupercrefcentia, aut fordida, aut cava, aut certe vetera effe confuerunt. Ex his fupercrefcentia collyrio, quod Memigmenon vocatur, optime reprimuntur. Sordida purgantur ex eodem. Celf. lib. 6. cap. 6. De oculorum ulceribus fupercrefcentibus, &c.
Fovere ulcera fucco aliquo. Plin. lib. 24. cap. 14.
Illinitur Gentiana ulceribus quæ ferpunt. Plin. lib. 26. cap. 14.
Illinitur Beta contra ulcera, quæ ferpunt. Plin. lib. 20. cap. 8.
Implere ulcus. Celf. lib. 5. cap. 24. Enchrifta ad ulcera purganda & implenda.
Imponitur ulceribus manantibus fæx vini cremata. Plin. lib. 23. cap. 2.
Increfcentia ulcera. Plin. lib. 20. cap. 14.
Inducere cruftas ulceribus. Celf. lib. 6. cap. 11. ad finem. & lib. 5. cap. 8.
Inhibet infantium ulcera alumen. Plin. lib. 35. cap. 15.
Infpergitur ulceribus farina Plin. lib. 23. cap. ult.
Inveterata ulcera. Plin. lib. 26. cap. 1.
Manant ulcera quæ in capite. Plin. lib. 20. cap. 8.
Manantia ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Maturefcentia non ulcera. Plin. lib. 22. cap. 23.
Medetur omnium generum ulceribus plantago. Plin. lib. 26. cap. 14.
Nafcuntur ulcera. Celf. lib. 6. cap. 12. Quæ in latere linguæ nafcuntur ulcera, diutiffime durant.
Nutrire ulcus lenibus medicamentis. Celf. lib. 6. cap. 6. De ulceribus oculorum, &c.
Occupat ulcus vetuftas. Interdum vetuftas ulcus occupat, induciturque ei callus, & circum oræ craffæ livent: quod fere negligenter curato ulceri fupervenit. Celf. lib. 5. cap. 26. De ulceribus quæ extrinfecus, &c.
Oriuntur ulcera. Celf. lib. 6. cap. 13. Alia quoque ulcera in gingivis plerumque oriuntur: quibus eadem, quæ in reliquo ore, fuccurrunt.
Percurat fevum ulcera quæ ferpunt. Plin. lib. 28. cap. 18.
Perducere ulcera ad fanitatem. Celf. lib. 7. cap. 30.
Periclitantur ulcera quæ vermibus. Plin. lib. 30. cap. 13.
Purgare replereque ulcera. Celf. lib. 5. cap. 26. ad finem.
Perfanare ulcera. Plin. lib. 26. cap. 14.
Prodeft mire toftum hordeum ulceribus ex ambufto. Plin. lib. 29. cap. 3.
Purgandum ulcus maxime melle & refina eft: fed aliis quoque purgari poteft, quibus purulenta curantur, eodemque modo ad fanitatem perducendum eft. Celf. lib. 7. cap. 30.
Purgantur ulcera & explentur butyro. Plin. lib. 28. cap. 18.
Putrefcentia ulcera. Plin. lib. 20. cap. 7.
Renovare ulcera. Celf. lib. 7. cap. 30.
Renovatur ulcus. Celf. lib. 5. cap. 28. De Chironio ulcere.
Repugnantia cicatrici ulcera quæ ferpunt. Plin. lib. 23 cap. 5.
Repurgatum ulcus fic ut cetera nutriendum eft. Celf. lib. 5. cap. 26. De curatione Eryfipelatum.
Refcindere os fummum ulceris. Virg. 3. Georg. 454.
Rubet juftis ulceribus corpus. Lucret. lib. 6 1164. al. Inuftis.
Serpunt ulcera. Celf. lib. 5. 28. De facro igne, Ulcera fi mediocriter ferpunt, aqua calida: fi vehementius, vino calido fovenda funt.
Serpentia ulcera. Plin. lib. 24. cap. 6.
Siccat ulcera per fe farina lupinorum. Plin. lib. 22. cap. ult.
Tendit ad fanitatem ulcus. Celf. lib. 7. cap. 28.
Tollit ulcera humida cinis ex offibus fepiarum. Plin. lib. 32. cap. 7. ad finem.
Tollunt ulcera humida in capite ova. Plin. lib. 29. cap. 3.
Trahunt ulcera quæ non cicatricem. Plin lib. 30. cap. 13.
Trahentia ulcera difficile cicatricem. Plin. lib. 22. cap. 25.
Vivefcit ulcus, & inveterafcit alendo. Lucret lib. 4. 1062.
Ulcus tangere, per metaph. eft Movere dolorem, ejufque rei facere mentionem, quæ nos magnopere urat. Ter. Phorm. 4. 4. 9.

Quid minus utibile fuit, quam hoc ulcus tangere? Hanc metaphoram M. Tullius oppido quam eleganter expreffit in Clodium (pro Domo 12.) qui populum fame jam exafperatum, concionibus infuper feditiofis in rabiem agebat. Ut tu, inquit, in hoc ulcere tanquam unguis exfifteres. Erafmus.

Ulcus eft, quicquid attigerit horum. Cic. 1. de Nat. Deor. 105. Quæro igitur, vefter deus primum ubi habitet? Deinde quæ caufa eum loco moveat, fi modo movetur aliquando. Poftremo quum hoc proprium fit animantium, ut aliquid appetant, quod fit naturæ accommodatum, deus quid appetat, ad quam denique rem motu mentis ac rationis utatur. Poftremo quomodo beatus fit, quomodo æternus. Quicquid enim horum attigerit, ulcus eft: ita male inftituta ratio exitum reperire non poteft. i. e. Ita ab eo defendi non poterit, quin erroris vanitatifque convincatur.

Ulcus, a nonnullis fcribitur cum H, quod Græce ἕλκος dicitur.

ULCUSCŬLUM, i. n. dimin. [ἑλκίδιον] Celf. lib 5. 28. de puftularum generibus, Ex puftulis vero nonnunquam etiam ulcufcula fiunt, aut aridiora, aut humidiora.

ULCERARIUS, a, um. Adj. ut, Herba ulceraria. Apul. de Herb. cap. 45.

ULCERŌSUS, a, um. Adj. [ἑλκώδης] Plenum ulceribus. ut, Jecur ulcerofum. Hor. 1. Carm. 25. 15.

Ulcerofum ad arbores translatum. Plin. lib. 17. cap. 14. Ante omnia gemmantes nitere conveniet, nihil ufquam ulcerofum effe, aut retorridum.

ŬLCĔRO, [ἑλκῶ, ἑλκοποιῶ, Gl. G. L.] āre. Dilaniare, & multa ulcera facere. Plin. lib. 28. cap. 9. Item equarum præterquam virginum erodit, emarginat, ulcerat. In veteri codice legitur, Emarginat ulcera. Hor. 1. Serm. 6. 106.

Mantica cui lumbos onere ulceret, atque eques armos.

Jecur alicujus ulcerare, Fœde vulnerare. Hor. 1. Epift. 18. 72.

ULCERĀTUS, a, um, Partic. Cic. de Fato 36. Nondum enim ulcerato ferpentis morfu Philoctetа, quæ caufa in rerum natura continebatur, fore, ut is in infula Lemno linqueretur.

ULCERATIO, ōnis. f. Senec. de Conft. ad Serenum 6. In dolores, damna, ulcerationes, vulnera, magnos motus rerum circa fe frementium fecurus afpiciat.

Magna ulceratio. Celf. lib. 5. cap. 28. De Acrochordone, & Thymio, & Myrmeciis. Myrmecia latiffimis radicibus inhærent, ideoque ne excidi quidem fine ulceratione magna poffunt.

U L E

ULEX, ūlĭcis. F. Frutex eft roris marini fimilis, afper, aurumque retinens. Plin. lib. 33. cap. 4.

U L I

ULĪGO, ūlīgĭnis. f. [ἰκμαδία, Gl. G. L.] Terræ naturalis humor, ex ea nunquam recedens, inquit Servius. Virg. 2. Georg. 184.

At quæ pinguis humus, dulcique uligine læta. Varro 2. de R.R. cap. 2. Solum oportet effe eruderatum & proclivum, ut everri facile poffit, ac fieri purum. Non enim folum ea uligo lanam corrumpit ovium, fed etiam ungulas, ac eas fcabras fieri cogit.

Peftifera uligo campi. Sil. lib. 8. 380.

Salfam nonnunquam & amaram uliginem vomit terra. Columel. lib. 2. cap. 9.

ULIGĬNŌSUS, a, um. Adj. [ἰκμαδώδης] Semper uvidum: ut, Uliginofus ager, qui femper eft humidus. Varro 1. de R. R. cap. 6. Columel. lib. 2. cap. 4. Igitur uliginofi campi profcindi debent poft Idus menfis Aprilis. Plin. lib. 17. cap. 5. Item uliginofam triftia terram demonftrant.

ULIXES, is, m. [Ὀδυσσεὺς, Gl. L. G.] Sic fcribi docti veteri confuetudine malunt, quam Ulyffes, q. V.

U L L

ULLUS, V. UNUS.

U L M

ULMUS, i. f. [πτελέα, Gl. G. L.] Arbor fui generis, vineis amica. Plin. lib. 16. cap. 40. Rigorem fortiffime fervat ulmus, ob id cardinibus, affamentifque portarum utiliffima, quoniam minime torquetur: permutanda tantum fic, ut cacumen ab inferiore fit cardine, radix fuperior.

Alta ulmus. Virg. 10. Ecl. 67.
Exefa ulmus. Ovid. 3. Faft. 747.
Fecundæ frondibus ulmi. Virg. 2. Georg. 446.
Fortes ulmi. Virg. 2. Georg. 83.
Frondofa ulmus. Virg. 2. Ecl. 70.
Patula ulmus. Perf. 3. Sat. 6.
Speciofa ulmus nitentibus uvis. Ovid. 14. Met. 661. al. Spatiofa tamen tibus.
Viduæ ulmi, Quibus non adhærent vites. Juven. 8. Sat. 78.
Adjungere vites ulmis. Virg. 1. Georg. 2.
Amictæ vitibus ulmi. Ovid. 10. Met. 100.
Degravat ulmum vitis. Ovid. 5. Trift. 3. 35.
Intexere ulmos vitibus. Virg. 2. Georg. 221.
Vincitur vitibus ulmus. Ovid 5. Epift. 47.

ULMEUS, a, um. Adj. [πτελέϊνος] Quod ex ulmo eft. ut, Virgæ ulmeæ, apud Plaut. in Afin. 2. 2. 74. Et Epid. 5. 1. 20.

Quem Apelles Zeuxifque duo pingent pigmentis ulmeis. h. e. Virgis ulmeis cædent, ad vibices ufque & livorem. Columel. lib. 6. cap. 3. Probaturque maxime ulmea frons.

ULMITRĪBA, æ. m. [πτελεοτρίβης] Qui ulmum terit, id eft qui virgis ulmeis cæditur. Plaut. Perf. 2. 4. 7.

ULMARIUM, i. n. [πτελεών] Locus ulmis confitus, ulmorum feminarium. Plin. lib. 17. cap. 11. Differendæ ex arearum venis poft annum in ulmaria, intervallo pedali in unamquamque partem.

ULMĒTUM, i. n. [πτελεών, ὁ τόπος, Gl. G. L.] Locus ulmis confitus.

U L N

ŬLNA, æ. f. [ὠλένη, ἀγκών] Pars humani brachii, quæ & Cubitus dicitur, a commiffura humeri ad manum. Plin. lib. 11. cap. 43. Terreftrium uni homini juguli, humeri, ceteris armi: uni ulmæ. Virg. 3. Georg. 105.

Tres pateat cæli fpatium, non amplius, ulnas. Dicta Ulna, ut ait Servius, ἀπὸ τῶν ὠλενῶν, id eft a brachiis, unde & λευκώλενος Ἥρη dicitur. Licet Suetonius unum cubitum velit effe tantummodo. Virg. 3. Georg. 355.

— ſeptemque aſſurgit in ulnas. Ubi Servius, Creſcit in ſeptem ulnas. Ulna autem, ut diximus, ſecundum alios utriuſque manus extenſio eſt, ſecundum alios cubitus, quod magis verum eſt, quia Græce ὠλένη dicitur cubitus: unde eſt λευκώλενος Ἥρη. De Ulna vide diligenter Parerga Alciati lib. 1. cap. 18. & Budæum in priorib. annotat.

Leves ulnæ. Claud. 4. Conſ. Hon. 166.

Teneræ ulnæ. Ovid. 9. Met. 651.

Tremula ulna. Catul. ad Coloniam, 18. 13.

Attollere aliquem mollibus ulnis. Ovid. 7. Met. 847. al. Sontibus.

Circumdare aliquem ulnis. Stat. 5. Silv. 3. 266.

Circumligant avidis ulnis matrem. Stat. 1. Achil. 172.

Complectitur niveis reducem ulnis. Claud. 2. in Eutrop. 187.

Ulna, [πῆχυς, Gl. L. G. & G. L.] Menſuræ genus. proprie, inquit Servius, eſt Spatium quantum utraque extenditur manus. V. paulo ſupra.

Toga bis ter ulnarum. Hor. Epod. 4. 8.

U L O

Ulophŏnon, i. n. [ὀλόφονον] Carduus ſilvaticus, ita vocatus ob gravitatem odoris. Plin. 22. 18. & Apul. de Herb. cap. 109.

U L P

Ulpianus, i. m. [Οὐλπιανὸς] Juriſconſultus, Alexandri Severi Imperatoris ſcriniorum magiſter, teſte Lamprid. 26. Tyrius fuit. Is utitur auctoritate Pomponii in libris Pandectarum. Qui quum Galliam regeret, populari tumultu excitato, interfectus eſt, ut notat Raphael Volaterranus. Alius Ulpianus Rhetor, & Scholiaſtes Demoſthenis.

Ulpĭcum, i. n. [ἀφροσκόροδον] genus Allii grandius inter pulmentaria ruris adſcriptum, auctoribus Plinio & Columel. Plaut. Pœn. 5. 5. 35.

— tum autem plenior

Allî ulpicique, quam Romani remiges? Columel. lib. 11. cap. 3. Ulpicum, quod quidam allium Punicum vocant, Græci autem ἀφροσκόροδον, appellant, longe majoris eſt incrementi, quam allium. Idque circa calendas Octobris, antequam deponatur, ex uno capite in plura dividetur. Habet enim velut allium plures cohærentes ſpicas: eæque quum ſint diviſæ, liratim ſeri debent, ut in pulvinis poſitæ minus infeſtentur hiemis aquis.

Ulpius, i. m. nomen gentile apud Romanos. ut, Ulpius Trajanus. Inde Ulpia, Urbium nomen a Trojana conditarum. ut, Ulpia Trajana in Dacia, &c. Subaudito Colonia. Hinc & Ulpianus, cognomen adoptivum. q. ſupra V.

U L S

Uls, [ἐπέκεινα] facit Ultra & Ultimus, inquit Feſtus. Nonius, Uls Cato pro Ultro poſuit. V. & mox ultis.

U L T

Ulterior, Ultimus. V. ultra.

Ultio, Ultor. V. ulciscor.

Ultis, pro Uls, vel Ultra. Pomponius in l. 2. §. Et quia. D. de orig. jur. Quinque viri conſtituti ſunt cis Tiberim, & ultis Tiberim. Sic habent Haloander & Pandectæ Florentinæ.

Ultra, [ὑπὲρ, πέραν, περαιτέρω, Gl. G. L.] ab antiquo Uls derivatur, ſicut Citra a Cis: Præpoſitio Accuſativo caſui ſerviens, ſignificat Præter & Trans. Plaut. Merc. prol. 24.

Sed amori accedunt etiam ultra hæc, quæ diximus. Emendata exemplaria non habent Ultra.

Ultra, ad locum relatum. Cic. 12. Att. 26. Ultra Silianam villam eſt, quam puto tibi notam eſſe, &c.

Ultra annos pueriles. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Ultra modum progredi. Cic. 4. Tuſc. 38. Sed adhibent modum quendam, quem ultra progredi non oporteat.

Ultra placitum laudare. Virg. 7. Ecl. 27. Servius, i. e. Nimie, irriſorie. Ultra quam placeo & mereor.

Ultra terminum vagari. Hor. 1. Carm. 22. 10.

Ultra, ad tempus relatum, Adverbium eſt, quum ſine caſu ponitur. Plaut. Stich. 2. 1. 25.

Nunc ultra hoc deportem? haud placet: neque id vero officium arbitror. In emendatis Ultro. Columel. de Arboribus, cap. 5. Quæ ſic reſectæ inoleſcunt, nec ultra obſunt vitibus. [Subauditur Id tempus, & ſimilis in ceteris ellipſis.

Intendamus ultra animum. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Ultra citrave pervolare. Plin. lib. 10. cap. 23.

Nihil ultra, vel non ultra, pro Nihil ſupra. Cic. 15. Att. 1. Eſt autem oratio ſcripta elegantiſſime, ſententiis, verbis, ut nihil poſſit ultra cogitari.

Nihil ultra, vel Non ultra, pro Nil præterea. Cic. de Univerſ. 6. Si probabilia dicentur, ne quid ultra requiratis. Non ultra, Non amplius. Liv. 24. 16. Tanta vi ſe in hoſtem intulerunt, ut ſuſtineri ultra non poſſent.

Ultra quam. Cic. 1. de Invent. 26. Remotum eſt, quod ultra quam ſatis eſt, petitur. Idem 1. Tuſc. 17. Ultra enim quo progrediar, quam ut veriſimilia videam, non habeo.

Ultra quam oportet. Quintil. lib. 2. cap. 5. i. e. Ulterius.

Non ultra quam. V. non.

Ultrātus, a, um. Adj. ut, Regio ultrata. Hygin. de Limit. p. 156.

Ulterior, us. [περαιότερος] ab Ultra comparativus. Ter. Phorm. 4. 2. 10. Sed eccum ipſum, quis eſt ulterior? [Puto eſſe ab Ulterus, a, um. inuſitato Adj. ut a Supra Superus.

Provincia ulterior, & Citerior. Cic. de Provinc. Conſ. 36. Quorum alter ulteriorem Galliam decernit cum Syria, alter citeriorem. h. e. Alter Tranſalpinam, alter Ciſalpinam.

Ripa ulterior, Quam trans flumen eſt. Liv. 42. Paterc. 2. 107.

Mirari ulteriora, præſentia ſequi. Tacit. 4. Hiſt. 59.

Loqui ulteriora. Ovid. 5. Faſt. 532.

Ulterius, Adv. [περαιοτέρω, Gl. L. G. & G. L] Ovid. 2. Met. 875.

Inde abit alterius: mediique per æquora ponti

Fert prædam.

Ulterius juſto. Ovid. 6. Met. 470

— quotieſque rogabat

Ulterius juſto, Prognen ita velle ferebat. h. e. Ultra quam honeſtum foret.

Quærere ulterius. Senec. Epiſt. 103. Et ulterius ſi licuiſſet, juvabat de immortalitate animorum quærere, immo credere.

Ultĭmus, a, um. [ἔσχατος, Gl. L. G.] ab Ultra ſuperlativum; Idem quod Poſtremus, extremus, ſummus. Cic. 1. de Legib. 8. A quibus temporibus capiat ſcribendi exordium. Ego enim ab ultimis cenſeo.

Extremus & ultimus. Cic. 2. de Divin. 91. Cælum ipſum quod extremum atque ultimum mundi eſt.

Ædes ultimæ. Ter. Heaut. 5. 1. 29.

Linea ultima rerum mors. Hor. 1. Epiſt. 16. 79.

Platea ultima. Ter. Phorm. 1. 4. 37.

Sed quis hic eſt ſenex, quem video in ultima platea? ipſus eſt.

Terra ultima. Cic. de Aruſp. Reſp. 24.

Tempus proximum, medium, ultimum. Cic. de Provinc. Conſ. 43.

Dies ultima exſpectanda homini. Ovid. 3. Met. 135.

Luna ultima. Cic. in Somn. Scip. 8.

Telum ultimum ac maximum. Liv. 4. 28.

Ultimus, pro Primo aliquando ponitur; ſi a poſtremo orſus, ad primum aſcendas, qui tum ſit ultimus. Virg. 7. Æn. 49.

— tu ſanguinis ultimus auctor. Dictus ultimus, quod ultra omnia ſit, ſive ante reſpicias, ſive retro. Servius.

Ultimus pro Primus, vide in meo Indice Terentiano pag. 91. H. St.

Antiquitas ultima. Cic. 1. de Finib. 65. Quod quam magnum ſit, fictæ veterum fabulæ declarant, in quibus tam multis tamque variis ab ultima antiquitate repetitis, tria vix amicorum paria inveniuntur.

Initium ultimum. Auctor ad Heren. lib. 1. 15. Rem breviter narrare poterimus, ſi inde incipiemus narrare, unde neceſſe erit, & ſi non ab ultimo initio repetere volemus.

Memoria pueritiæ ultima. Cic. pro Arch. Poeta 1.

Origo ultima, pro Initio originis. Nepos 25. 1. 1. Pomponius Atticus ab origine ultima ſtirpis Romanæ generatus. [Manut. E ſtirpe Romana. Lambin. Generatus mutat in Generoſus. Boſ. Romano genere natus. Barth. Stirpis regiæ. Rutgerſ. Romæ generatus, vel ut Boſ. Tollius delet τὸ Generatus. Ego non dubito, quin, ceteris intactis, Romano genere ortus ſcribendum ſit.

Principium ultimum. Cic. 2. de Invent. 5. Nobis omnium quicunque fuerunt ab ultimo principio hujus præceptionis, uſque ad hoc tempus expoſitis copiis, quodcunque placeret, eligendi poteſtas fuit.

Stirps ultima. Liv. 1. 47. Ibi Tarquinius maledicta ab ſtirpe ultima orſus, Servum ſerva natum, &c. i. e. A prima ſtirpis origine, ab initio.

Stirps ultima, i. e. Omnium viliſſima ac obſcuriſſima. Vellej. 1. 11. 1. de Pſeudophilippo, Qui ſe regiæ ſtirpis ferebat, cum eſſet ultimæ.

Ultimus, Extremus, ſummus. ut, Ultimum bonum. Cic. 3. de Finib. 33. Eorum, dico qui ſummum bonum, quod ultimum appellant, in animo ponerent. Nonius 4. 483.

Pœna ultima. Liv. 3. 58.

Denuntiare neceſſitatem ultimam. Tacit. 15. Ann. 61.

Ultima in malis hæc ſunt illi. Cic. ad Brut. 17. i. e. Extrema & ſumma mala eſſe videntur.

Ad ultimum. V. ad præpoſitionem.

Ultimum periculi. Curt. lib. 8. 1. 15. Lyſimachus enim quondam, quum venaretur in Syria, occiderat eximiæ magnitudinis feram ſolus. ſed lævo humero uſque ad oſſa laceratus, ad ultimum periculi pervenerat. Gr. ὡς τὸν ἔσχατον κίνδυνον. H. St.

Ultimum in amicitia, Primum. Cic. 1. Off. 56. Efficiturque, id quod Pythagoras ultimum in amicitia putavit, ut unus fiat ex pluribus. Nonius 4. 483.

Et abſolute, Cauſæ ab ultimo repetendæ. Quintil. lib. 5. cap. 10. Recte autem monemur, cauſas non utique ab ultimo eſſe repetendas, id eſt ab initio.

Ultima experiri, i. e. Summa. Liv. 2. 28. Celſ. lib. 7. cap. 7. Igitur ubi ultima experiri ſtatutum eſt, &c.

Pati ultima, Extrema ſupplicia. Liv. 37. 54.

Ultĭmum, Adv. [τὸ ἔσχατον] Poſtremum. Liv. 1. 29. De Albanis migrantibus, Nunc errabundi domos ſuas, ultimum illas viſuri, pervagantur. Curt. lib. 5. 12. 18. Darius Artabazum, ultimum illum viſurus, amplectitur. Liv. lib. 40. Ultimum de cælo, quod comitia turbaret, intervenit. Idem 45. 19. An ultimum mori juſſurum?

Ultime, Adv. [ἐσχάτως] Apul. 1. Met. p. 105. Elmenh. Ultime affectus.

Ultĭmo, [ἐσχάτως] Adv. temp. Denique. Sueton. in Neron. cap. 32. Ultimo templis compluribus dona detraxit, ſimulacraque ex auro vel argento fabricata conflavit.

Ultĭmo, āre. In ultima parte eſſe. Tertull. de Pallio cap. 1. Cum ultimant tempora patriæ.

Ultrāmundānus, a, um Adj.. Apul. lib. 1. de Dogm. Plat. p. 8. Elmenh. Deus ille ſummus, ultramundanus.

Ultro, Adv. [περαιτέρω, ἔνδε] ab Ultra fit: & ſignificat Ultra, ſive Inſuper. Virg. 2. Æn. 145.

His lacrimis vitam damus, & miſereſcimus ultro. Ubi Servius, Ultro, non eſt Sponte, nam jam rogaverat: ſed Inſuper. Et venit ab eo quod eſt Ultra: quia plus, quam rogaverat præſtiterunt. Idem 5 Æn. 55.

Nunc ultro ad cineres, ipſius & oſſa parentis. Ubi Servius, Ultro, aut ultra, id eſt inſuper, hoc eſt amplius numina præſtiterunt: aut Ultro, Sponte ſua, non optantibus, aut volentibus nobis.

Ultro interdum idem valet, quod Altera ex parte. Ulpianus in l. 3. D. de condictione cauſa data. Quid ſi ita dedi, ut Stichum intra certum tempus manumittas? Si nondum tempus præteriit, inhibenda erit repetitio, niſi me pœniteat, quod ſi præteriit, condici poterit. Sed ſi Stichus deceſſerit: an repeti, quod datum eſt, poſſit? Proculus ait, ſi poſt id temporis deceſſerit, quo manumitti potuit: repetitionem eſſe. ſi minus: ceſſare. quinimmo & ſi nihil tibi dedi, ut manumitteres, placuerat tamen ut darem: ultro tibi competere, quæ ex hoc contractu naſcitur, i. e. Condictionem, defuncto quoque eo. Idem l. 1. §. Interdictum. D. Uti poſſidetis. Interdictum autem quod eſt, Uti poſſidetis, poſſeſſorem prædii tuetur. Actio enim nunquam ultro poſſeſſori datur: quippe quum ſufficiat, quod poſſideat. Paulus in l. 2. D. ad legem Rhodiam. Si laborante nave jactus factus eſt: amiſſarum mer-

cium

cium domini, si merces vehendas locaverant, ex locato cum magistro navis agere debent. magister deinde cum reliquis quorum merces salvæ sunt: ex conducto, ut detrimentum proportione communicetur, agere potest. Servius quidem respondit, ex locato agere cum magistro navis debere, ut ceterorum vectorum merces retineat, donec portionem damni præstent: immo & si non retineat merces magister: ultro ex locato habiturus est actionem cum vectoribus, quid enim si vectores sint, qui nullas sarcinas habeant? plane commodius est, si sint, retinere eas: at si non, & totam navem conduxerit: ex conducto aget, sicut vectores, qui loca in nave conduxerunt. Idem in l. Si emptione. §. Item si & emptor. D. de contrahenda emptione. Item si & emptor & venditor scit furtivum esse quod venit: à neutra parte obligatio contrahitur: si emptor solus scit: non obligabitur venditor. Nec enim ex vendito quidquam consequitur, nisi ultro, quod convenerit, præstet. Quod si venditor scit, emptor ignoravit: utrinque obligatio contrahitur. Rursus idem in l. Legavi. D. de liberatione legata. Si is, cui Titius debebat, debitum ei remittere voluerit, nihil interest, heredem suum jusserit, ut eum liberaret, an prohibeat eum exigere. utroque enim modo liberandus est debitor, & utroque casu competit ultro ad liberandum debitori actio. Africanus in l. Si prius quam. D. de novi operis nuntiatione. Si prius quam ædificatum esset, ageretur jus vicino non esse altius ædes tollere, nec res ab eo defenderetur: partes judicis non alias futuras fuisse ait, quam ut eum, cum quo ageretur, cavere juberet, non prius se ædificaturum, quam ultro egisset jus sibi esse altius tollere. Marcianus in l. Ex castrensi. D. de castrensi peculio. Itaque negabimus patrem filio salvo communi dividundo agentem proprietatem alienaturum exemplo dotalis prædii. Sed nec si socius ultro cum eo agat, quidquam agetur: veluti si cum eo ageret, cui bonis interdictum est.

Ultro, E contrario. Virg. 5. Æn. 446.

Entellus vires in ventum effudit, & ultro
Ipse gravis, graviterque ad terram pondere vasto
Concidit. Nam (inquit Servius) ille cadere debuerat. Sed rectius Donatus videtur interpretari, Nullo impellente.

Ultro, Prave, & perverse. Ter. Adel. 4. 3. 5.

Nisi si me in illo credidisti esse hominum numero, qui ita putant,
Sibi fieri injuriam, ultro si quam fecere ipsi, expostulant,
Et ultro accusant. Donatus.

Ultro, [ἑκοντί, ἑκουσίως Gl. G. L.] Non requisitus, inquit Valla. Sponte, Voluntarie in Gloss. Ter. Phorm. 2. 3. 13. O audaciam! etiam me ultro accusatum advenit. Idem And. 1. 1. 73. Hac fama impulsus Chremes, ultro ad me venit. Cic. 4. Fam. 13. Nec mihi quicquam tali tempore in mentem venit, optare, quod non ultro mihi Cæsar detulerit.

Dare animum ultro. Virg. 4. Georg. 204.

Compellare aliquem ultro. h. e. Ante quam ille aliquid loquatur. Virg. 2. Æn. 280.

Imputare ultro exemplum. Tacit. 1. Hist. 71.

Offerre se ultro alicui. Cic. pro Cœl. 21.

Polliceri ultro. Cic. pro Planc. 24.

Ultro citroque, [ἔνθεν καὶ ἔνθεν, τοῦτ' ἔστιν πανταχοῦ, Gl. L. G.] Hinc atque illinc, sive utrimque. In factis & in dictis. Cic. in Somn. Scip. 1. Multisque verbis ultro citroque habitis ille nobis est consumptus dies. Quum ego te alloquor, tunc verba ultro quasi ultra sunt, quum te alloquentem audio, tunc verba ultro quasi citra veniunt. Sicut pedes quum a loco recedo, tunc ultro eo: quum redeo, tunc citro. Nec elegans esset, Huc atque illuc commeabat, nisi errabundum, & incertum iter significes. Hæc Valla lib. 2. Cic. pro Rosc. Amer. 60. Postea homines cursare ultro & citro non destiterunt. Idem 7. Verr. 170. Ultro citroque navigare. Et 2. de Nat. Deor. 84. Sic naturis his, ex quibus omnia constant sursum deorsum, ultro citroque commeantibus, mundi partium conjunctio continetur. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 42. Quum sæpe ultro citroque legati inter eos mitterentur.

ULTRONEUS, vel ULTRONIUS, a, um. Adj. [αὐτεπάγγελτος, Gl. L. G. & Gl. L. ἐθελοντής, ἑκούσιος, G. L.] Senec. 2. Nat. Quæst. 59. Suadetur deliberantibus: at ultronei admonentur, Idem ibid. Quid interest ad mortem jussi eamus, an ultronei?

ULTRŌTRĬBŪTA, ōrum. n. Impensæ sunt & attributiones operum publicorum faciendorum, & sartorum tectorum præstandorum, mancipibus & redemptoribus certa mercede locatorum. De his sic Livius 39. 4. de Censur. M. Porcii Catonis & Valerii Flacci loquens, Vectigalia summis pretiis, ultrotributa infimis locaverunt. h. e. Vectigalia. quibus reditus & fructus Pop. Romani constabant, quantum potuerunt, Censores auxerunt: Ultrotributa, quibus impensæ sumptusque, & erogationes pecuniæ publicæ ex ærario hauriebantur, quantum potuerunt, pretiis diminuerunt, & ad minimam summam perduxerunt. Plutarchus de eadem censura loquens ultrotributa ἐργολαβίας vocat, proindeque nobis hujus rei erit astipulator. Illud item Livii 43. 16. Qui publica vectigalia, aut ultrotributa conduxissent, in eandem sententiam accipiendum est. Quocirca eleganter a Seneca 4. de Benef. cap. 1. scriptum est, Cum virtutem nec lucrum invitet, nec damnum absterreat, adeoque neminem spe ac pollicitatione corrumpat, ut cuncta in se impendere jubeat, ac sæpius in ultrotributis sit. Turnebus.

U L V

ULVA, æ. f. [φῦκος πλατύ?] Herba palustris. Virg. 2. Æn. 135.

Limosoque lacu, per noctem obscurus in ulva
Delitui.

Fluminea ulva. Ovid. 5. Fast. 519.

Glauca ulva. Virg. 6. Æn. 416.

Leves ulvæ. Ovid. 8. Met. 336.

Limosa ulva. Lucan. lib. 2. 70.

Palustris ulva. Virg. 3. Georg. 175.

Steriles ulvæ. Ovid. 4. Met. 299.

Viridi ulva tectus Rhenus Ovid. 4. Trist. 2. 41.

ULVŌSUS, a, um. Adj. Sidon. Carm. 7. sive Paneg. Aviti, v. 324.

— ulvosa quem vel Nicer abluit unda,
Prorumpit Francus.

ULŬBRÆ, ārum. f. sec. c. [Οὐλοῦβραι] Oppidum est in Italia, in quo nutritus est Cæsar Augustus, propter quam causam ab Horatio nominatur, quum sit desertissimus vicus. Hæc Porphyrio apud Hor. 1. Epist. 11. 30. Vacuæ Ulubræ. i. e. Desertæ, vel parum habitatæ. Juven. 10. Sat. 102.

ULUBRĀNUS, a, um. & ULUBRENSIS, e. Adj. Cic. 7. Fam. 12. Quid fiet porro populo Ulubrano, si tu statueris, πολιτεύεσθαι non oportere? Plin. lib. 3. cap. 4.

ULŬLA, æ. f. pr. l. [ὀλολυγών, Gl. L. G. & G. L. ὀλολυγή, G. L.] Avis nocturnæ genus, dicta ἀπὸ τοῦ ὀλολύζειν, inquit Servius, quod est ululare & flere. Virg. 8. Ecl. 55.

Certent & cygnis ululæ, sit Tityrus Orpheus. Plin. lib. 10. cap. 12. Uncos ungues & nocturnæ aves habent, ut noctuæ, bubo, ululæ.

Ululas Athenas. V. NOCTUA.

ULŬLO, [ὀλολύζω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Canum est & Furiarum, inquit Servius: transfertur & ad alia. Virg. 1. Georg. 468.

— & alte
Per noctem resonare, lupis ululantibus, urbes. Idem 4. Æn. 168.
— summoque ulularunt vertice Nymphæ. Sic Plin. lib. 26. cap. 4. Terribili Marte ulularent.

Canes ululant. Virg. 6. Æn. 257.

Galli tristia ulularunt. Lucan. lib. 1. 562.

Lætis ululare triumphis. Lucan. lib. 6. 261.

Ædes ululant plangoribus femineis. Virg. 2. Æn. 488.

Ripæ flebile ulularunt. Sil. lib. 6. 285.

ULŪLANS, antis. Partic. [ὀλολύζων] Cic. in Orat. 27. Quum vero inclinata ululantique voce, more Asiatico, canere cœpisset, quis eum ferret? Tumultus ululans. Virg. 11. Æn. 662.

ULULĀTUS, a, um. aliud Partic. [ἀλαλυγμένος] ut, Prælia ululata. h. e. Luctuosa. Stat. 9. Theb. 724.

ULULĀTUS, ûs. m. [ὀλολυγμός, Gl. G. L.] Liv. 5. 39. Mox ululatus cantusque dissonos, vagantibus circa mœnia turmatim Barbaris, audiebant. Cæs. 5. Bell. Gall. cap. 36. Tum vero suo more victoriam conclamant, atque ululatum tollunt. Ibid. lib. 7. cap. 80. Et ii, qui ad auxilium convenerant, clamore & ululatu suorum animos confirmabant.

Acutus ululatus. V. ACUO.

Flebilis ululatus. Stat. 5. Theb. 554.

Femineus ululatus. Virg. 4 Æn. 667. & 9. 477.

Insani ululatus. Claud. de Bell. Gild. 134.

Mæsti. Ovid. 8. Met. 447.

Querulis ululatibus implevi Idam. Ovid 5. Epist. 73.

Terrificus ululatus. Claud. 1. in Ruff. 130.

Tremuli ululatus. Stat. 5. Silv. 5. 71. Ululatum dixit pro Vagitu. Loquitur enim de infante.

Complere auras ululatibus. Ovid. 6. Fast. 513.

Feriunt crebris ululatibus aures. Lucan. lib. 2. 33.

Implere montes ululatibus. Ovid. 4. Fast. 453.

Inerrat auribus ululatus. Stat. 9. Theb. 724.

ULULĀMEN, ĭnis. n. Idem. Prudent. Hymno exequiarum v. 114.

Quid turba superstes inepta
Clangens ululamina miscet?

ULULABĬLIS, e. Adj. ut, Clamor ululabilis. Ammian. 30. 15. V. Apul. 4. Met. p. 143. Elmenh.

U L Y

ULYSSES, vel ULIXES, is. m. pr. b. [Ὀδυσσεύς] Græcorum omnium qui ad Trojam profecti sunt, sapientissimus, filius Laertæ & Anticliæ. Cujus vitam & res omnes in vita gestas scribit Homerus in Odysseide & Iliade. Dicimus Ulysses, Ulyssis, Ulyssi, Ulyssem, Ulysses. Item Ulysseus, Ulyssei, Ulysseo, Ulyssea, Ulysseu, quatuor syllabarum: & Ulysseus per EU diphthongum, Ulyssei vel Ulyssi, trium syllabarum. Est & vocativus Ulysse ab Ulysses, E producto: quemadmodum ab Achilles Achille. Nam quod Græcorum alii dicunt Ἀχιλλεύς, Ἀχιλλέος, Ἀχιλλέϊ, vel Ἀχιλλῆι, Ἀχιλλέα, nominat. Dores dicunt Ἀχιλλῆς, Ἀχιλλῆος, Ἀχιλλῆϊ, Ἀχιλλῆα, Ἀχιλλῆ. Hoc casu usus est Ovid. 1. Epist. 1.

Hanc tua Penelope lento tibi mittit, Ulysse. Et 13. Met. 83.
Quaque ruit, non tu tantum terreris Ulysse,
Sed fortes etiam. Eodem in libro sæpius etiam Achille vocandi casu usurpatum invenies. Reliquos casus non omnes Latinis in usu fuisse arbitror. Nam ut Ulyssei & Ulyssi sæpius invenio: ita Ulysseus, Ulysseo, Ulyssea, Ulysseu, nusquam. Sic Ulysses, Ulyssis, Ulyssi, Ulyssem, usitata sunt: Ulysses vocandi casu vix invenies. Postremo Ulysses, Ulysse, nominat. & vocativus, apud Græcos primæ, apud Latinos secundæ declinationis, in usu frequenti sunt, quorum genitivus & dativus Ulyssæ, Ulyssæ, (quemadmodum usitatum est Anchisæ) a Latinis repudiati sunt. conf. ULIXES.

Multa passus est Ulysses. Cic. 1. Off. 113. Quam multa passus est Ulysses in illo errore diuturno, quum & mulieribus (si Circe & Calypso mulieres appellandæ sunt), inserviret, &c.

Ulysses & Nestor sapientes habiti. Cic. 5. Tusc. 7. Etiam heroicis ætatibus Ulyssem & Nestorem accepimus & fuisse & habitos esse sapientes.

Ulysses simulatione insaniæ militiam subterfugit. Cic. 3. Off. 97. Utile videbatur Ulyssi, ut quidam poetæ tragici prodiderunt; Nam apud Homerum, optimum auctorem, talis de Ulysse nulla suspicio est: sed insimulant eum tragœdiæ simulatione insaniæ militiam subterfugere voluisse.

Orator Ulysses. Cic. de Clar. Orat. 40. Neque enim jam Troicis temporibus tantum laudis in dicendo Ulyssi tribuisset Homerus.

Socii Ulyssi. Virg. 8. Ecl. 70.

Carminibus Circe socios mutavit Ulyssi.

Cautus Ulysses. Ovid. 1. Trist. 2. 9.

Dirus Ulysses. Virg. 2. Æn. 261.

Duplicis Ulyssei. Hor. 1. Carm. 6. 7.

Duri miles Ulyssi. Virg. 2. Æn. 7.

Experientis Ulyssi. Ovid. 14. Met. 159.

Fallacis Ulyssi. Ovid. 13. Met. 712.

Inventor scelerum Ulysses. Virg. 2. Æn. 164.

Ithacensis Ulyssi. Hor. 1. Epist. 6. 63.

Laboriosi Ulyssei. Hor. Epod. 17. 16.

Patientis Ulyssi. Hor. 1. Epist. 7. 40.

Pellacis Ulyssi. Virg. 2. Æn. 90.

Sævi terram exsecramur Ulyssis. Virg. 3. Æn. 273.

Solers Ulysses. Juven. 9. Sat. 65.
Deprensus Ulyssis ingenio. Ovid. 13. Met. 304.
Confidit socio semper Ulysse. Ovid. 13. Met. 240.

ULYSSIPONA, æ. f. [Ὀλισ⊗ ἰκπόν, Ὀδυσσέα πόλις] Lusitaniæ metropolis, quam hodie *Lisbonam* vocant, regum Portugalliæ hodie regia est. Tradit vetustas ab Ulysse conditam esse. Strabo Ulysseam appellari scribit lib. 3. Aliqui *Ulyssippo* scribunt, alii *Olisipo*, ut apud. Plin. lib. 8. cap. 42.

ULYSSIPPONENSIS, vel OLISIPONENSIS, e. Adj. [Ὀλισιπωνήσιος] ut, Ulisiponense promontorium. Plin. lib. 4. cap. 21.

U M B

UMBELLA, V. UMBRA.

UMBER, V. UMBRIA.

UMBILICUS, i. m. [ὀμφαλὸς ἀνθρώπου, Gl. L. G. & G. L.] ab Umbone derivatur: Ligamentum intestinorum, quod mediam fere planitiem ventris obtinet: ad hoc factum, ut per eum, fetus, dum est in utero matris, nutriatur.
Umbilicus ovi. *Le germe ou germillon*. Plin. lib. 10. cap. 52. in fine, Umbilicus ovis a cacumine inest, ceu gutta eminens in putamine.
Castrare umbilicum. V. CASTRO.
Umbilicus, Quicquid in aliqua re est medium. Unde Reate oppidum, umbilicum Italiæ esse dicimus, quia in medio fere Italiæ situm est. Cic. 6. Verr. 106. Et raptam esse Liberam, quam eandem, Proserpinam vocant, ex Ennensium nemore, qui locus, quod in media est insula situs, umbilicus Siciliæ nominatur. Liv. 35. 18. Ætolos, qui umbilicum Græciæ incolerent, in armis eum inventurum.
Certus terrarum umbilicus. Cic. 2. de Divin. 115.
Sancte Apollo, qui umbilicum certum terrarum obsides. - Ex poeta.
Diei umbilicus. Plaut. Men. 1. 2. 45.
Dies jam ad umbilicum est dimidiatus mortuus. [De meridie exponit Turneb. Sed forte intelligit Diem vergentem, & eo jam semimortuum. Ad umbilicum, Ad finem, παρειμιακῶς.
Umbilicus, pro Gnomone horarum indice, V. GNOMON.
Umbilici, interprete Porphyrione. Ornamenta quædam ossea, aut lignea, corneave, umbilici nostri formam imitantia, quæ voluminibus jam absolutis addebantur. Hinc proverbialis figura nata, Ad umbilicum ducere, quod significat Librum finire, atque absolvere. Hor. Epod. 14. 8.
Deus deus nam me vetat
Incœptos, olim promissum carmen, iambos
Ad umbilicum ducere. Martial. lib. 4. epigr. ult.
Ohe! jam satis est, ohe, libelle!
Jam pervenimus usque ad umbilicos. Idem lib. 5. 6.
Nigris pagina crevit umbilicis. Et lib. 3. 2.
Pictis luxurieris umbilicis. Idem lib. 1. 67.
Liber umbilicis cultus atque membrana. Erasmus. Catull. ad Varum, 20. 7.
— chartæ regiæ, novi libri,
Novi umbilici, &c.
Binis umbilicis decoratus liber. Stat. 4. Silv. 9. 8.
Umbilicus, Parvus circulus in terra descriptus ad dignoscendos ventos. Plin. lib. 18. cap. 33. Per hujus mediam longitudinem duci farculo fulcum, vel cinere lineam, verbi gratia pedum XX. conveniet: mediamque mensuram, hoc est in X pede, circumscribi circulo parvo, qui vocetur umbilicus.
Umbilici, Parvi ac rotundi, politique lapilli. Cic. 2. de Orat. 22. Non audeo dicere de talibus viris, sed tamen ita solet narrare Scævola, conchas eos & umbilicos ad Cajetam & ad Laurentum legere consuesse.
Veneris umbilicus, Planta est. V. Apul. de Herb. cap. 42.
Umbilicum & Umbonem promiscue usurparunt veteres. Glossographus, Umbilicus, Ὀμφαλὸς ἀσπίδος, πλήνης. Nisi quid desideratur. V. Salmas. ad Tertull. de Pall. p. 373.

UMBILICĀRIS, e. Adj. ut, Nervus umbilicaris. Tertull. de Carne Christi cap. 20.

UMBILICĀTUS, a, um. Adj. [ὀμφαλόεις] Quod umbilicos habet, vel aliquid ad umbilici similitudinem. Plin. lib. 13. cap. 4. Et in alvo medio plerisque umbilicatum. De palma.

UMBO, ōnis. m. [ὀμφαλὸς ἀσπίδος, Gl. G. L.] Media pars clypei est. Liv. 4. 19. Assurgentem ibi regem umbone resupinat. Idem 9. 41. Umbonibus incussaque ala sternuntur hostes.
Umbo, Scutum: a parte totum. Virg. 9. Æn. 810.
— nec sufficit umbo
Ictibus. Ibid. lib. 10. 884.
Fortis umbo. Lucan. lib. 6. 192.
Propellere umbone. Curtius 3. 10. 6. Totam aciem suo pavore fluctuantem umbonibus posse propelli.
Repellere cunctos umbone. Martial. 3. 46. ubi Umbo pro Brachio ponitur. V. Interpr.
Umbo candidus, pro Ætate militari. Perf. 5. Sat. 33.
— totaque impune Subura
Permisit sparsisse oculos jam candidus umbo. i. e. Posteaquam vestem sumpsi virilem, & ætatem militarem attigi. Qui enim prætextam posuerant, ætatis militaris censebantur: primis autem stipendiis clypeum gerebant sine omni argumento & insigni candidum, velut e Virgiliano versu notum est, 9 Æn. 548.
Ense levis nudo parmaque inglorius alba. Eos clypeos appellat Nubigeros Papinius 5. Silv. 2. 131.
Quis tibi tum tenero permisit plaudere collo
Nubigeros clypeos, intactaque cædibus arma? Ex Turnebo.
[Nisi potius Umbonem Togæ puræ, seu virilis intellexit, de quo V. in TOGA. & Salmas. loco in dict. præced. adducto.
Umbo in gemma. Plin. lib. 37. cap. 6. Arabicæ excellunt candore circuli prælucido, atque non gracili, neque in recessu gemmæ, aut dejectu renitente, sed in ipsis umbonibus nitente, præterea substrato nigerrimi coloris.

UMBRA, æ. f. [σκιά, Gl. G. L.] Aër carens sole: quod fit alicujus corporis opaci objectu, præsertim nubium. Cic. 1. de Orat. 28. Nam me hæc tua platanus admonuit, quæ non minus ad opacandum hunc locum patulis est diffusa ramis, quam illa cujus umbram secutus est Socrates.
Nemorum altorum umbræ. Virg. 3. Georg. 520.
Æmula umbra. V. ÆMULOR.
Apta umbra pastoribus. Ovid. 1. Met. 681.
Arborea umbra. Ovid. 10. Met. 129.
Cava umbra, nox atra circumvolat. Virg. 2. Æn. 360.
Densæ umbræ in montibus. Virg. 1. Georg. 342.
Dulcis umbra. Virg. 1. Æn. 698.
Frigida noctis umbra. Virg. 8. Ecl. 14.
Gravis umbra. Virg. 10. Ecl. 75.
Horrenti umbra atrum nemus. Virg. 1. Æn. 169.
Ingens umbra. Virg. 2. Georg. 19.
Largæ umbræ opulenta silva. Stat. 6. Theb. 91.
Levis umbra nemoris. Ovid. 5. Met. 336.
Longæ umbræ. V. LONGUS.
Matutinæ umbræ. V. MATUTINUS, post MATUTA.
Nemorales umbræ. Ovid. 3. Amor. 1. 5.
Nocturnæ umbræ. Ovid. 1. Amor. 8. 13.
Nutrix aut noverca umbra. V. NOVERCA.
Obscura umbra. Virg. 6. Æn. 452.
Pampinea umbra. V. PAMPINUS.
Spissæ umbræ noctis. Virg. 2. Æn. 621.
Squallentes umbræ picearum. Sil. lib. 1. 83.
Sublustris umbra noctis. Virg. 9. Æn. 373.
Tremulæ umbræ. Stat. 5. Theb. 759. [i. e. Arborum ventis agitatarum.
Abluit nigras umbras sibi terra. Lucret. lib. 4. 342.
Accubat sacra nemus umbra. Virg. 3. Georg. 334.
Blanditur populus umbra. Ovid. 10. Met. 555.
Cadunt umbræ. V. CADO.
Captare umbras & frigora. Virg. 2. Ecl. 8.
Contrahit umbras dies medius. Ovid. 3. Met. 144.
Dimoverat polo aurora humentem umbram. h. e. Noctem humidam. Virg. 4. Æn. 7.
Discutit nigras umbras aër lucidus. Lucret. lib. 4. 342.
Discutit pallentes umbras sol, Nubes dissolvit. Servius. Virg. 3. Georg. 357.
Duplicat crescentes umbras decedens sol. Virg. 2. Ecl. 67.
Efficere umbram. Cels. lib. 1. cap. 2.
Ire per umbras sub nocte. Virg. 6. Æn. 268.
Exuberat umbra luxuria foliorum. Virg. 1. Georg. 191.
Facere umbram. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Fecerat exiguas umbras sol altissimus. Meridies erat. Ovid. 3. Met. 50.
Fecerat minimas umbras sol. Ovid. 14. Met. 54.
Incurrere in umbram. Cic. 2. de Divin. 17. Vident ex constantissimo motu lunæ, quando illa, e regione solis facta, incurrat in umbram terræ, quæ est meta noctis, ut eam obscurari necesse sit.
Inducit umbras terris nox. Hor. 1. Serm. 5. 10.
Ingruit umbra vitibus. Virg. 2. Georg. 410.
Involvit nox cælum magna umbra. Virg. 2. Æn. 251.
Ministrans umbram potantibus platanus. Virg. 4. Georg. 146.
Nocent frugibus umbræ. Virg. 10. Ecl. 76.
Obruit roriferis umbris nox terram. Lucret. lib. 6. 864.
Obtexitur cælum umbra. Virg. 11. Æn. 612.
Porrigit ingentes umbras murorum campus. Stat. 12. Theb. 257.
Requiescere sub umbra. Virg. 7. Ecl. 10.
Sufficiunt salices umbram pastoribus. Virg. 2. Georg. 435. Umbras, Ramos arborum segetibus incumbentes.
Viridis umbra, Gramen umbram faciens. Virg. 9. Ecl. 20.
Umbras arborum amputare, i. e. Frondem. Virg. 1. Georg. 157.
Umbræ, inquit Festus, vocabantur Neptunalibus, Casæ frondeæ pro Tabernaculis.
Coit minax umbra. Valer. 2. Argon. 579. i. e. Tempestas in nubibus congregatur.
Vacua umbra tonsoris, Officina. Hor. 1. Epist. 7. 50.
Rhetorica umbra. Juven. 7. Sat. 173.
Ad pugnam qui rhetorica descendit ab umbra. i. e. A declamationibus, quæ fiunt in scholis, ad verum certamen, hoc est, ad veras lites & causas forenses.
Metuere suam ipsius umbram dicuntur, Qui pueriliter trepidant, ubi nihil omnino sit periculi. Translatum vel ab his, qui forte conspecta corporis sui umbra, subito expavescunt. Vel a melancholicis quibusdam, qui auctore Aristotele, propter oculorum imbecillos spiritus, in aëre proximo, veluti suam quandam imaginem contemplantes arbitrantur sese suos videre Manes. Socrates in Phædone Platonis, Tu vero tuam, quemadmodum dici solet, metuens umbram, i. e. Tibi ipsi diffisus. Cic. de Petitione Conf. 7. Alter vero, quo, dii boni! splendore est? primum nobilitate eadem, (qua Catilina) num majore? non: sed virtute. Quamobrem? quod inanius umbram suam metuit. Erasmus. Cic. 15. Att. 20. Etsi mihi videtur iste qui umbras timet, ad cædem spectare, tamen nisi explicata solutione, non sum discessurus.
Umbræ, proverbiali loco dicebantur olim ii, Qui venirent ad convivium, non ipsi quidem vocati, sed comites eorum qui vocati fuerant: sic illos sequentes, velut umbra corpus, ultro sequitur. Ad hanc parœmiam allusit Hor. 1. Epist. 5. 28.
— Brutum tibi Septimiumque,
Et nisi cœna prior, potiorque puella Sabinum
Detinet, assumam: locus est & pluribus umbris. Idem 2. Serm. 8. 22.
Si memini, Varius, cum Servilio Balatrone
Vibidius, quos Mæcenas adduxerat umbras. i. e. Ultroneos comites. Erasmus.
Velut umbra sequi dicitur, Qui nunquam deest. Nam umbra corpus assectatur, velit nolit. Plaut. Caf. 1. 4.
— quia certum est mihi
Quasi umbra, quoquo ibis tute, persequi. Unde Asseclas individuos, Umbras vocamus, & ultro comitantes ad convivium. M. Tullius lib. 1. Tusc. Quæst. 109. Etsi enim nihil in se habeat gloria cur expetatur, tamen virtutem tanquam umbra sequitur. Ex Erasmo.
Umbra & imago, cui opponitur Solida & expressa effigies. Cic. 3. Off 69.
Sed

Sed nos veri juris germanæque justitiæ solidam & expressam effigiem nullam tenemus, umbra & imaginibus utimur.
Ne umbram quidem ejus novit. Ductum ab antiqua pictura videri potest, quæ rem duntaxat umbris ruditer repræsentabat. Cic. 7. Att. 11. O hominem amentem & miserum, qui ne umbram quidem unquam τ̃ καλᾶ viderit. Ex Erasmo.
Gloriæ falsæ umbras consectari. Cic. in Pison. 57. Nam ut levitatis est inanem aucupari rumorem, ut omnes umbras etiam falsæ gloriæ consectari, sic &c.
Honoris umbra. Tacit. 3. Hist. 73.
Luxuriæ umbra, Signum, vestigium. Cic. pro Muren. 13. In quo ipsam luxuriam reperire non potes, in eo te umbram luxuriæ reperturum putas?
Veritatis umbra, Species quædam, & quod verisimile dicitur. Plin. lib. 30. cap. 2.
Umbræ dicuntur, quas faciunt pictores, ut imagines, quæ planæ sunt, solidæ videantur. Cic. 4. Acad. 20. Quam multa vident pictores in umbris, & in eminentia, quæ nos non videmus?
Umbra & imago alicujus. Cic. pro Rabir. Post. 41.
Ne contagio mea bonis, umbrave obsit. Cic. 3. de Orat. 162.
Auxilii umbra. Liv. 32. 21. Quia sub umbra auxilii vestri latere volunt, in societatem vestram confugiunt. Adde 34. 9.
Sub umbra Tribunitia delitescere. Liv. 4. 42.
Umbræ, [σκιαὶ] Inferorum imagines. Virg. 6. Æn. 390.
Umbrarum hic locus est, somni, noctisque soporæ. Tranquil. in Calig. cap. 59. Satis constat, custodes hortorum umbris inquietatos. Plin. lib. 7. cap. 57. Inter inferos umbræ. Servius in illud 4. Æn. 654.
Vixi, &, quem dederat cursum Fortuna, peregi.
Et nunc magna mei sub terras ibit imago. Bene, ait. Imaginem dixit. Valde enim quæritur apud Philosophos, quid illud sit, quod inferos petat. Nam tribus constamus: Anima, quæ superna est, & originem suam petit: Corpore, quod in terram deficit: Umbra, quam Lucretius sic definit, Supra spoliatus lumine aër. Ergo umbra si ex corpore creatur, sine dubio perit cum eo: nec est quicquam reliquum de homine, quod inferos petat. Sed deprehenderunt esse quoddam simulacrum, quod ad nostri corporis effigiem fictum inferos petat: & est species corporea, quæ non potest tangi, sicut ventus. Hinc in lib. 6. Æn. 391.
Corpora viva nefas Stygia vectare carina. Hanc autem rem etiam Homerus requirit, simulacro Herculis apud inferos viso. Et sciendum simulacra hæc esse etiam eorum, qui per apotheosin dii facti sunt. Unde aut visi esse apud inferos, aut illuc descendisse dicuntur. Hor. de Libero, 2. Carm. 19. 30.
Te vidit insons Cerberus aureo
Cornu decorum. Sciendum tamen abuti poetas, & confuse vel Simulacrum, vel Umbram dicere. Hactenus Servius.
Dominus umbrarum, Pluto. Ovid. 10. Met. 16.
Rector umbrarum. Senec. OEdip. 10.
Rex umbrarum. Ovid 7. Met. 249.
Crudelibus occubat umbris. Virg. 1. Æn. 551.
Exsangues umbræ. Stat. 1. Theb. 308.
Gelidæ umbræ. Ovid. 8. Met. 496.
Gracilis umbra, Tenuis. Ovid. 4. Trist. 10. 86.
Imas Erebi descendit ad umbras. Virg. 6. Æn. 401.
Infernæ umbræ. V. INFERNUS.
Inhumata umbra. Sil. lib. 13. 445.
Pallentes umbræ. Virg. 4. Æn. 357.
Parentales umbræ. Ovid. 4. Trist. 10. 87.
Sævæ. Stat. 10. Theb. 398.
Senilis. Ovid. 14. Met. 117.
Silentes. Virg. 6. Æn. 264.
Stygiæ. Ovid. 1. Met. 139.
Tenues Erebi umbræ. Virg. 4. Georg. 472.
Tristes umbræ. Virg. 5. Æn. 734.
Ultricis umbræ vanis exagitari terroribus. Quintil. in Sepulcro incantato, ad finem.
Volantes nocte umbræ. Ovid. 1. Amor. 6. 13.
Adigere aliquem ad umbras infernas. V. ADIGO.
Umbra & Unda confunduntur in libris MSS. V. Drakenb. ad Sil. 4. 681.

UMBELLA, æ. f. dimin. [σκιάδιον] Quo feminæ arcent solis ardores. ut, Viridis umbella. Juven. 9. Sat. 50.
Umbella, id est σκιάδιον, in plantis quibusdam dicitur, Floris seminisve veluti pedamentum in plures divisum longiores pediculos: qui simul ex fastigio eodem orti, in latius continuo radiantur, singulique florem vel semen sustinent in orbem circumactum: qua floris figura fœniculum, anisum, sambucus, pleraque alia sunt: quod quoniam umbellæ, qua solem a vultu mulieres arcent, forma est, ob latitudinem circinationemque suam ideo umbella & σκιάδιον dicitur. Ceterum Dioscorides hanc umbellam non in origano in orbem se colligere, sed multifidam & veluti divisam esse inquit, lib. 3. cap. 32. Dicitur & Latine Muscarium.

UMBRĀTĬCUS, a, um. Adj. [ἐπίσκιος] Quod est ex umbra, seu ad similitudinem umbræ.
Homo umbraticus dictus est a Plaut. in Curc. 4. 3. 24. Trapezita, qui in umbra sub tecto vitam agit otiosam.
Litteræ umbraticæ. Plin. lib. 9. Epist. 2. ad Sabinum, Nos quam angustis terminis claudamur, etiam tacente me perspicis: nisi forte volumus scholasticas tibi, atque, ut ita dicam, umbraticas litteras mittere. Alii legunt Umbratiles.
Turba umbratica. Senec. de Benef. lib. 4. cap. 2. In hac parte nobis pugna est cum Epicureorum delicata & umbratica turba, in convivio suo philosophantium.

UMBRATICŎLA, æ. c. Umbraticus, mollis. Plaut. Truc. 2. 7. 49.
Mœchum malum, cincinnatum, umbraticolam, tympanotribam.

UMBRATĬLIS, e. Adj. [σκιόεις] ut, Vita umbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc. 27. Sic ad malam domesticam disciplinam vitamque umbratilem & delicatam, cum accesserunt etiam poetæ, nervos omnes virtutis elidunt.
Exercitatio umbratilis, Quæ in loco operto atque adeo in umbra fit. Cic. 1. de Orat. 157. Educenda deinde dictio est ex hac domestica exercitatione & umbratili medium in agmen, in pulverem, in clamorem, in castra atque aciem forensem.
Mora segnis & umbratilis. Columel. lib. 1. cap. 2.
Oratio philosophorum mollis & umbratilis. Cic. in Orat 64. Quia videlicet philosophi in umbraculis versabantur. V. Umbratilis oratio, in ORO.
Vita umbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc. 27.

UMBRATILĬTER, Adv. Sidon. 2. Epist. 20. Umbratiliter effingere, i. e. Levi pictura.

UMBRŌSUS, a, um. Adj. [σκιερὸς] ior, issimus. Opacus.
Arbos umbrosa. Virg. 2. Georg. 66.
Arundo umbrosa. Virg. 8. Æn. 34.
Cacumina umbrosa. Virg. 2. Ecl. 3.
Collis umbrosus. Ovid. 2. de Arte Am. 421.
Nemus umbrosum Ovid. 7. Met. 75.
Ripa. Hor. 3. Carm. 1. 23.
Silva. Ovid. 1. Met. 693.
Tecta. Tibull. lib. 1. 4. 1.
Vallis. Virg. 3. Georg. 331.
Compar. & Superl. Cic. 3. Q. Frat. 1. Ego locum æstate umbrosiorem vidi nunquam. Plin. lib. 16. cap. 26. Fico folium maximum umbrosissimumque. Idem lib. 11. cap. 27.

UMBRĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [σκιοφόρος, Gl. G. L.] Ferens umbram.
Academia umbrifera. Cic. 1. de Divin. 22.
Inque Academia umbrifera, nitidoque Lyceo
Fuderunt claras fecundi pectoris artes. Ex poeta. Varro 2. de R. R. cap. 2. Circiter meridianos æstus dum defervescunt, sub umbriferas rupes, & arbores patulas subjiciunt.
Fundo umbrifero Styx livida. Stat. 1. Theb. 57.
Nemus umbriferum. Virg. 6. Æn. 473.
Undæ umbriferæ sulcator. Stat. 8. Theb. 18. Charontem intelligit & Stygem.

UMBRO, [σκιάζω, Gl. G. L.] āre. Tegendo umbram facere. Columel. lib. 5. cap. 6. Tum omnes pæne virgæ, ne umbrent, eo tempore, quo vitis putatur, abraduntur. Plin. lib. 19. cap. 1. Marcellus velis forum umbravit.
Montes umbrantur opaci. Virg. 3. Æn. 508.

UMBRANS, antis. Partic. ut, Arbustis umbrantibus tegi. Pallad. August. t. 8.
Cilio umbrante tegi. Prudent. Hamart. v. 873.

UMBRĀTUS, a, um. aliud Partic. ut, Dux umbratus rosis. Claud. de Bello Gildon. 446.
Currus umbratus. Manil. 2. 139.
Tempora umbrata quercu. Virg. 6. Æn. 772.

UMBRATŪRUS, a, um. Partic. Claud. Nupt. Hon. & Mar. v. 149.
Umbratura Deam retro sinuatur in arcum
Bellua.

UMBRĀCŬLUM, i. n. [σκιάδιον, Gl. G. L.] Locus compositus & tectus frondibus aut re alia quacunque ad umbram præbendam. Varro lib. 1. de R. R. cap. 51. Ubi ea re tecta & loca calida prope aream faciunt, ac umbracula, quo succedant homines in æstu, tempore meridiano. Virg. 9. Ecl. 42.
— & lentæ texunt umbracula vites.
Tegmen & umbraculum. Columel. lib. 3. cap. 10.
Eruditorum umbracula. Cic. de Clar. Orat. 37. Processerat enim in solem & pulverem, non ut e militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti doctissimi hominis umbraculis. Idem 3. de Legib. 14. Mirabiliter doctrinam ex umbraculis eruditorum, otioque, non modo in solem atque in pulverem, sed in ipsum discrimen aciemque produxit. Budæus, ductum a σκιαμαχία, id est umbratili pugna, existimat. Sententia est, Civilem doctrinam & disputationes de Republica non solum sub tecto scholisque philosophorum exercuit, verum & ad justum prælium descendit, ac disciplinam civilem in concertationes forenses, & Reip. contentiones, cujusmodi fere in populari statu exsistunt, produxit. Ductum potius a Gymnasiorum ambulationibus, quæ arborum umbraculis erant opacæ: ut in Academia & Lyceo. V. Procedere in Solem, in SOL.
Umbraculum, pro Umbella mulieris. Ovid. 2. Fast. 311.
Aurea pellebant rapidos umbracula soles.
Vincant soles umbracula. Martial. 14. 28.
Vincta umbracula sertis. Tibull. lib. 2. 5. 97.

UMBRIA, æ. f. [Ὀμβρικὴ] Regio Italiæ, quam Plin. lib. 3. cap. 14. in sexta regione collocat, ἀπὸ τ̃ ὄμβρυ, hoc est ab Imbre: quod umbri a Græcis quasi Umbrii dicantur, & omnium Italiæ populorum antiquissimi inundatione terrarum imbribus fuisse credantur. Vel dicta est Umbria ab umbra: quod ea regio propter altitudinem montium & vicinitatem Apennini, umbrosa sit. Incipit Umbria ab Apennino, & ultra ac usque ad sinum Adriaticum extenditur, multis præclara vetustissimis oppidis, sed in primis Sentino, & Fano Fortunæ. In ea etiam sunt Spoletum: a quo nunc ea regio, Ducatus Spoletanus dicitur: Nurcia, Reate, Ameria, Tiphernum, Fulgineum, Nuceria, Assisia, Tudertum, Narnia. Trecenta Umbrorum oppida Tusci debellasse reperiuntur. Meminit Umbriæ Cic. 1. de Divin. 92. & Lucan. lib. 2. 463.

UMBER, bri. m. [Ὄμβρος] Qui est ex Umbria. Catull. in Egnatium, 37. 11.
Aut parcus umber, aut obesus Hetruscus.
Aper Umber. Hor. 2. Serm. 4. 40.
Martius Umber. Sil. lib. 10. 313.
Mariti Umbri rubicunda uxor. Ovid. 3. de Arte Am. 303.

UMBRIUS, a, um. Adj. ut, Terra Umbria. Gell. lib. 3. cap. 2.
UMBRĬCA, æ. f. Cretæ species. Plin. lib. 35. cap. 17.
UMBRICIUS, i. m. Aruspicis nomen. Tacit. 1. Hist. 27.
UMBRO, are; UMBROSUS. V. UMBRA.

U N A

UNA, UNANIMANS, UNANIMIS, UNANIMITAS, UNANIMITER, UNANIMUS, V. UNUS.

U N C

UNCATIO, UNCATUS, V. UNCUS.
UNCIA, æ. f. [οὐγκία, Gl. G. L.] Exiguæ mensuræ genus. Dicta quod una sit ex duodecim partibus Assis. V. AS.
Uncia Pondo. Plaut. Men. 3. 3. 3.

Atqué huic ut addas auri pondo unciam. Idem Rud. 4. 2. 8.
Lepide evenit: neque piscium ullam unciam hodie
Pondo cepi, nisi hoc, quod fero hic in rete. Cels. lib. 5. cap. 17. Sed & ante sciri volo, in uncia pondus denariorum septem esse. V. reliqua, & Budæum lib. 5. de Ass. Vide etiam LIBRA.

Uncia hæreditatis. Cic. 13. Att. 48. Mortuus enim Babulius. Cæsar, opinor, ex uncia: etsi nihil adhuc: sed Lepta ex triente.

Uncia agri, Duodecima pars jugeri. Varr. 1. de R. R. cap. 10.

Uncia in mensuris vocatur Duodecima pars pedis. Nos Pollicem dicimus. Unde Plin. lib. 15. cap. 24. Latitudo pollicaris, quæ & uncialis. Frontinus de Aquæductibus, Est autem digitus, ut convenit, sextadecima pars pedis, uncia duodecima.

Uncia, Duodecima pars sextarii. V. Sextarius Romanus, in SEX.

Uncia usura, Quæ duodecima pars est Centesimæ, & hujus, velut Assis, uncia una. Scævola. l. Titium. §. Præfectus. D. de administr. & peric. tutorum, Præfectus legionis ita testamento cavit: Volo ut sit in arbitrio tutorum filii mei, si voluerint hujus summæ uncias inferre usurarum nomine, ita ne nummi dispergantur. Quæro, si apparuerit pecunia fenerata a tutoribus: judicio tutelæ uncias usuras, an vero eas, quas stipulati sunt, præstare debeant. V. infra UNCIARIUS.

UNCIŎLA, æ. f. dimin. [ὀγκιάδιον] Juven. 1. Sat. 40.
Unciolam Proculeius habet, sed Gillo deuncem.

UNCIĀTIM, Adv. [κατ' ὀγκίαν] Ter. Phorm. 1. 1. 9.
Quod ille unciatim vix de demenso suo,
Suum defraudans genium, comparsit miser, &c. Plin. lib. 28. cap. 9. Datur & phthisicis unciatim, cum vini veteris hemina decocta, donec tres unciæ e toto residant.

UNCIĀLIS, e. Adj. [ὀγκιαῖος] Quod ad unciam pertinet: vel Quod est unius unciæ.

Altitudo uncialis. Plin. lib. 18. cap. 16.

Assis uncialis, Qui unciam tantum valebat. Plin. lib. 33. cap. 3. Q. Fabio Maximo Dictatore asses unciales facti.

Litteræ unciales. Hieronymus in præfatione libri Job, Habeant, qui volunt, veteres libros, vel in membranis auro argentoque descriptos, vel uncialibus (ut vulgo ajunt) litteris, onera magis exarata, quam codices. Unciales litteras Hieronymus intelligi voluit, Pollicis crassitudine exaratas. Bud. de Asse lib. 1. [Nisi ad altitudinis modulum potius referendum.

UNCIARIUS, a, um. Adj. [ὀγκιακὸς] ut, Lex unciaria, apud Fest.

Fenus unciarium, Omnium minimum quod ex centum unciam tantum in annum reddebat. Liv. 7. 16. De unciario fenore a M. Duellio, L. Menenio Trib. pleb. rogatio est perlata. Sane vetus urbi fenebre malum, & seditionum discordiarumque creberrima causa, eoque cohibebatur antiquis quoque & minus corruptis moribus. Nam primo duodecim tabulis sanctum, ne quis unciario fenore amplius exerceret, cum antea ex libidine locupletum agitaretur. deinde rogatione Tribunicia ad semuncias redacta. Postremo vetita versura. [V. plenius Uncias usuras, & quæ eodem pertinent, explanantem Jo. Fred. Gronov. de Pecun. vet. lib. 3. cap. 13. & in Diatr. de Unciis usuris. Sunt autem Unciæ usuræ, cum pars centesimæ duodecima singulis mensibus solvitur, h. e. unus in centenos.

Stips unciaria, Duodecima assis pars, omnium minima moneta. Plin. lib. 34. cap. 5.

Vites unciariæ, Quæ ita depositæ erant, ut inter quamlibet vitem unius jugeri uncia intervallum æquale faceret. Columel. lib. 3. cap. 2.

UNCINATUS, UNCINUS, UNCIPES, V. UNCUS.

UNCTUM, V. UNGO.

UNCUS, i. m. [ὄγκινον] Fustis ab uno latere incurvus ac sese retorquens. A Græco fit: Græci enim ὀγκοῦσθαι extuberare & intumescere dicunt: & ὄγκον tumorem: a quo ὄγκινον uncum sive uncinum: quod ubi incurvatur, quodammodo intumescere atque extuberare videatur. Columel. lib. 3. cap. 18. Et velut uncus infixus solo, antequam extrahatur, prærumpitur.

Unco puniebantur damnati. Juven. 10. Sat. 66.
— Sejanus ducitur unco Spectandus. Plin. in Paneg. cap. 33. Nemo spectator spectaculum factus, miseras voluptates unco, & ignibus expiavit Cic. pro C. Rabir. 16. Nos a verberibus, ab unco, a crucis denique terrore, neque res gestæ, neque acta ætas, neque nostri honores vindicabunt?

Impactus uncus. Cic. 1. Philipp. 4. Uncus impactus est fugitivo illi, qui in C. Marii nomen invaserat. Quo genere pœnæ afficiebantur, qui ignominiosissimo supplicio afficiebantur, & vel in ignem, vel ad Gemonias scalas, aut in Tiberim trahebantur. Infigebatur autem gutturi, unde a Juvenale scriptum est, 1. Sat. 156.
— qui fixo gutture fumant. Et a Propert. 4. 1. 141.
Et bene cum fixum mento discusseris uncum,
Nil erit hoc, rostro te premet ansa suo. Unco autem ad Gemonias trahebantur, aut in Tiberim, ut honore sepulturæ privarentur, quo carere acerbissimum antiquis erat. Etiam in barathro unci erant, & abjecta in id cadavera his affixa hærebant in barathro pendentia, ut ex Suida notum est. Ex Turneb. 13. 9.

Severus uncus. Hor. 1. Carm. 35. 20. Quo loco Turnebus sic ait, Uncus severus, hamus est & ansa ferrea coagmenta rerum tenaciter & aspere retinens, liquido plumbo addito. Hæc ille.

Ferreus uncus. Liv. 30. 10.

Navalis uncus, Harpago. Valer. 8. Argon. 298.

Uncus, pro Anchora. Val. Flac. 2. Argon. 428.
Has inter lacrimas legitur piger uncus arenis:
Jam remi rapuere ratem, &c.

UNCUS, a, um. Adj. Incurvus. [γαμψὸς, ὀγκινοειδὴς] Columel. lib. 7. cap. 11. Atque uncis digitis alterum quoque testiculum educito. Plin. lib. 11. cap. 37. Aquaticis unci ungues sunt.

Lævia & Unca, contraria sunt apud Lucret. lib. 2. 426.

Æra unca. Ovid. 2. de Pont. 7. 9. i. e. Hami.

Aratrum uncum. Virg. 1. Georg. 19.

Cauda unca minatur scorpius. Ovid. 15. Met. 371.

Cornibus uncis ferit taurus. Propert. lib. 2. 5. 29.

Dente unco recluditur tellus. Virg. 2. Georg. 423.

Hami unci. Ovid. 15. Met. 476.

Labrum uncum. Lucret. lib. 4. 592.

Morsu unco naves alligat anchora. Virg. 1. Æn. 173.

Ora unca. Stat. 3. Theb. 534. De aquilis.

Pedes unci. Virg. 3. Æn. 233.

Retinacula unca. Stat. 3. Silv. 2. 32.

Unguibus uncis timendæ volucres. Lucret. lib. 5. 31.

Vomer uncus. Virg. 2. Georg. 223.

UNCĪNUS, a, um. Adj. Paulinus Natal. 7. Felic. v. 270.
Staminis uncino, quasi piscis, inhæserat hamo.

UNCĬNUS, i. m. [κόραξ σιδηροῦς θύρας, Gl. L. G. & G. L. ὄγκινος, G.L.] Repagulum. Idem quod Uncus. Apul. 3. Met. p. 135. Elmenh. Pessulis injectis & uncino firmiter immisso.

UNCINĀTUS, a, um. Adj. [ὀγκινωτὸς] Uncinis armatum. Cic. 4. Acad. 121. Nec ut ille, qui asperis & lævibus, & hamatis, uncinatisque corporibus concreta hæc esse dicat, interjecto inani.

UNCO, āre. Auctor Philomel. v. 51.
— ursus ferus uncat. [An Oncat?

UNCĀTUS, a, um. Partic. Instar uncini factus. Cæl. Aurel. Tard. 5. 3. 37. Quidam uncati permanent.

Litteræ uncatæ. Sidon. 4. Epist. 20.

UNCATIO, ōnis. f. Cæl. Aurel. Acut. 2. 32. Unguium uncatio, quam γρύπωσιν vocant.

UNCĬPES, ĕdis. Cui uncus pes. Tertull. de Pallio cap. 5.

U N D

UNDA, æ. f. [νᾶμα, ὕδωρ, καὶ κῦμα, Gl. L. G.] proprie Pars aquæ in se collecta, & in unam partem tendens, ut quum fluctuat mare, dicta quod sit una, & in se coacta. Cic. 10. Philipp. 8. O spectaculum illud, non modo hominibus, sed undis ipsis & litoribus luctuosum, cedere e patria servatorem ejus, manere in patria proditores. Apud Plaut. in Milit. 2. 6. 33. Undarum plenum mare.

Unda ponitur pro Aqua, ut pars pro toto. Ovid. 1. Met. 22.
— & terris abscidit undas. h. e. Mare a terra separavit.

Cæcis erramus in undis, Tenebricosis. Virg. 3. Æn. 200.

Deformis unda Stygis. Senec. Thyest. 8.

Dulces undæ. Virg. 2. Georg. 243.

Flavæ undæ. Claud. 1. in Ruff. 91. al. Refluæ.
Acrius Harpyiis, flavis incertius undis.

Fluctivaga unda. Stat. 1. Theb. 271.

Formosæ undæ. Propert. lib. 1. 20. 41.

Gelida unda perluor. Hor. 1. Epist. 15. 4.

Grata unda siti. Ovid. de Rem. Amor. 406.

Humilis unda, Non profunda. Senec. Agamem. 6.

Inertes undæ. Lucan. lib. 6. 107.

Innabilis unda. Ovid. 1. Met. 16.

Lapidosæ undæ. Ovid. 15. Met. 32.

Limosæ undæ. Sil. lib. 8. 602.

Liquidæ undæ. Virg. 5. Æn. 859.

Mendax unda scrupeis vadis. Dolosa ob vada saxosa, quibus atteruntur naves. Senec. Agamem. 6.

Minax unda. Hor. 1. Carm. 12. 32.

Molles undæ. Lucret. lib. 2. 375.

Nigræ undæ. Lucret. lib. 3. 841.

Nitidis undis argenteus fons. Ovid. 3. Met. 407.

Opaca unda. Ovid. 14. Met. 330. al. Amœna umbra.

Præceps unda. Stat. 6. Theb. 774.

Rapax. Ovid. 8. Met. 550.

Rapida. Ovid. 7. Met. 6.

Rauca unda. Ovid. 11. Met. 783.

Recurvatæ undæ, Anfragosæ. Ovid. 2. 246.
Quaque recurvatis ludit Mæander in undis.

Sævæ undæ. Lucret. lib. 5. 223.

Salsæ undæ. Lucret. lib. 6. 891.

Salubris unda. Ovid. 1. de Arte Am. 258.

Sequaces undæ, Malæ. Virg. 5. Æn. 193.

Silens unda, Quieta. Valer. 5. Argon. 522.

Spumea. Virg. 10. Æn. 212.

Spumosa. Virg. 6. Æn. 174.

Stygiæ undæ. V. STYX.

Tacita unda. Virg. 8. Æn. 87.
Leniit, & tacita refluens ita substitit unda.

Tarda unda innabilis palus. Virg. 4. Georg. 479.

Tenui unda pellucidus fons. Ovid. 3. Met. 116.

Tepidæ undæ. Ovid. 2. Met. 269. al. Antra.

Torrentem undam levis innatat alnus. Virg. 2. Georg. 451.

Tremulæ undæ. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 2.

Tristi unda inamabilis palus. Virg. 6. Æn. 438.

Vaga unda. Ovid. 8. Met. 595.

Veloces undæ. Lucan. lib. 1. 433.

Vitreæ undæ. Ovid. 5. Met. 48. al. Antra.

Volucris unda. Valer. 5. Argon. 428.

Agitata ventis unda. Senec. Agamem. 6.

Albescentes undæ. Sil. lib. 8. 453.

Alludentes undæ. Ovid. 4. Met. 342.

Asperat hiems undas Aquilonibus. Virg. 3. Æn. 285.

Conticuere undæ. Ovid. 5. Met. 474.

Currens unda. Ovid. 2. Amor. 16. 35.

Curvata in montis faciem circumstetit unda. Virg. 4. Georg. 361.

Decrescentes undæ. Ovid. 1. Met. 345.

Dehiscens unda terram inter fluctus aperit. Virg. 1. Æn. 110.

Desilire in undas. Ovid. 2. Fast. 111.

Despumare undam tepidi aheni. Virg. 1. Georg. 296.

Divulsa remis sonat unda. Ovid. 8. Met. 138.

Dare vela per undas. Virg. 5. Æn. 796.

Exasperat concussas Triton undas. Ovid. 2. Amor. 11. 27.

Exercet indomitas undas Auster. Hor. 4. Carm. 14. 20.

Exsultantes undæ. Ovid. 13. Met. 892.

Ferventes æstibus undæ. Ovid. 14. Met. 48.

Haurire undam ab omnibus. Stat. 1. Silv. 2. 259.

Impellitur unda unda. Ovid. 15. Met. 181.

Incanescit unda spumis. Catull. 62. Argon. 13.

Inhorruit unda tenebris. Virg. 3. Æn. 195.
Innatare undam V. INNATO.
Insilire undis. Ovid. 8. Met. 142.
Insonuit unda. Ovid. 4. Met. 688.
Intremuere undæ. Virg. 3. Æn. 673.
Labentes undæ. Ovid 5. Met. 387.
Ludunt per undas delphines. Virg. 5. Æn. 595.
Mergitur unda delphinus. V. MERGO.
Natare placidis undis. Ovid. 13. Met. 899.
Projicere aliquem in undas. Virg. 5. Æn. 859.
Rapere currus suspensos per undas. Cic. 2. Tusc. 67. Et equi Pelopis illi Neptunii, qui per undas currus suspensos rapuisse dicuntur.
Ridentes undæ, Nitentes & tranquillæ. Lucret. lib. 5. 1003.
Satiare ora unda. Stat. 3. Theb. 455.
Sonat incursu undarum unda. Ovid. 11. Met. 496.
Spumans unda. Virg. 4. Georg. 529.
Stridentes undæ. Lucan. lib. 9. 869.
Subsidunt undæ. Virg. 5. Æn. 820.
Surgentes undæ. Virg. 6. Æn. 354.
A bis septem undis. V. A & AB præpositiones.
Aëriæ undæ, Nubes. Lucret. lib. 2. 151.
Unda prima preli, Prima olei prælo expressi fluxio. Plin. lib. 15. cap. 4. Ex eadem quippe oliva differunt succi. Primum omnium crudæ, atque nondum inchoatæ maturitatis, hoc sapore præstantissimo. Quin & ex ea prima unda preli laudatissima, ac deinde per deminutiones.
Undæ comitiorum, per translationem, Varia sententiarum multitudo, quibus, veluti undis mare, ita etiam comitia fervere videntur. Cic. pro Planc. 15. Sin hoc persæpe accidit ut & factos aliquos, & non factos esse miremur: si campus atque illæ undæ comitiorum, ut mare profundum & immensum, sic effervescunt quodam quasi æstu, ut ad alios accedant, ab aliis autem recedant; in tanto nos impetu studiorum & motu temeritatis modum aliquem & consilium & rationem requiramus?
Bellorum undæ. Claud. 2. in Eutrop. 507.
Unda, pro Hominum multitudine. Virg. 2. Georg. 462.
Si non ingentem foribus domus alta superbis
Mane salutantum totis vomit ædibus undam.

UNDĀTUS, a, um. Adj. [κυματωτός] ut, Undatum imbricatum concharum genus. Plin. lib. 9. cap. 33.

UNDĀTIM, Adv. [κυματοειδῶς] Ad similitudinem undarum. Plin. lib. 36. cap. 7. Augustum undatim crispum in vertices: Tiberium sparsim convoluta canitie. Idem lib. 13. cap. 15.

UNDŌSUS, a, um. Adj. [κυματώδης, κυματίας] Undis plenum: ut, Undosum mare.
Æquor undosum. Virg. 4. Æn. 313.
Fluctus undosior. Solin. cap. 22.
Plemmyrium undosum. Virg. 3. Æn. 693.
Regna undosa, Fluvius. Sil. lib. 5. 21.

UNDŌSE, Adv. Compar. Ammian. 27. 6. Freto undosius ab Euxino Ponto labenti.

UNDO, [κυμαίνομαι, κυματοῦμαι] āre. Undas facere. De igne Virg. 12. Æn. 673.
Ecce autem flammis inter tabulata volutus
Ad cælum undabat vortex, turrimque tenebat. V. UNDANS, Partic.
Regio undat equis, floretque viris. Valer. Flacc. 1. 539.
Undare, Inundare. Stat. 1. Achil. 86.
Quum tuus Æacides tepido modo sanguine Teucros
Undabit campos, &c.

UNDANS, antis. Partic. Cic. 2. de Nat. Deor. 89.
Subter radices penitus undanti in freto
Molem ex profundo saxeam, aut cælum erui.
Galea undans fletu. Stat. 2. Theb. 635.
— nec vincla coercent
Undantem fletu galeam. h. e. Lacrimarum inundatio vincula galeæ rumpebat. Lactantius.
Nilus bello undans. Virg. 3. Georg. 28. Servius, quasi non undas, sed bella portans, propter Antonii & Cleopatræ gravissimum prælium.
Vulnere perfundit undanti somnum. Stat. 2. Theb. 124. h. e. Sanguine vulneris dormientem perfundit.
Undantia flammis, Βρύοντα: Gloss. Latinogræc. V. & in ipso verbo.
Ætna undans. Virg. 1. Georg. 472. Undæ modo flammas evomens. Serv.
Fumus undans misto pulvere. h. e. Abunde exsurgens. Virg. 2. Æn. 609.
Curis undans, Abundans. Valer. 5. Argon. 303.
Præcipue Æsonidem varios incerta per æstus
Mens rapit undantem curis, &c. h. e. Curis abundantem, & agitatum fluctuantemque.
Chlamydem undantem facere. Plaut. Epid. 3. 3. 55.
Habenæ undantes. Virg. 12. Æn. 471.
Lora undantia. i. e. Large effusa. Virg. 5. Æn. 146.

UNDANTER, Adv. Apul. 2. Met. p. 244. Elmenh. Capillo fluente undanter.

UNDABUNDUS, a, um. Adj. ut, Mare undabundum, [κυματίζουσα θάλασσα] apud Gellium dicitur, Abunde undas faciens, lib. 2. cap. 30. Sed mare est etiam atque etiam undabundum.

UNDĀMEN, ĭnis. n. Auson. Mosell. v. 32. Alii hic legunt Manamen.

UNDULĀTUS, a, um. Adj. [κυματοειδής] Undulata vestis, quæ fit ex hircorum & caprarum pilis, potius quam lanis: quod ad undarum similitudinem picta sit. Varro de vita Pop. Rom. lib. 1. Et a quibusdam dicitur esse virginis Fortunæ simulacrum, ab eo quod duabus undulatis togis est opertum, perinde ut olim reges nostri undulatas & prætextatas togas soliti sunt habere. Nonius 2. 926. Varro, inquit, undulatum nove pro puro posuit. Plin. lib. 8. cap. 48. Undulata vestis primo lautissimis fuit, inde soriculata defluxit.

UNDĬCŎLA, æ. c. In undis vivens. ut, Naiades undicolæ. Varro apud Nonium.
Pistrix undicola. Avien. Phænom. Arat. v. 809.

UNDIFLUUS, a, um. Adj. ut, Gurges undifluus. Dracont. Hexaem. v. 233.

UNDIFRĂGUS, a, um. Adj. ut, Fluctus undifragi. Fortunat. Epist. præmiss. 2. Carm. 3.

UNDĬSŎNUS, a, um. Adj. [ῥόθιος] ut,
Dii undisoni. Propert. lib. 3. 20. 18.
Rupes undisonæ. Stat. 1. Achill. 198.

UNDIVĂGUS, a, um. Adj. ut, Mare undivagum. Eugen. Toletan. Carm. 19.

UNDĔ, Adv. [πόθεν, Gl. L. G. ὅθεν, G. L.] Ex quo loco: interrogative & infinite accipitur. Ter. Eun. 2. 3. 13. Quid tu es tristis? quidve es alacris? unde is? CH. ego nescio hercule. Hic tamen Donatus interpretatur Unde, pro Ad quid. Idem Adelph. 3. 2. 4.
Tot res repente circumvallant, unde emergi non potest. Cic. pro Cæcin. 87. Unde tu. hoc verbum Unde, utrumque declarat, & ex quo loco, & a quo loco. unde dejectus est Cæcina? ex urbe unde dejecisti? ab urbe. unde dejecti Galli? a Capitolio. unde qui cum Graccho fuerunt? ex Capitolio.
Inde, unde. Auctor ad Heren. lib. 1. 14. Rem breviter narrare poterimus, si inde incipiemus narrare, unde necesse erit.
Unde, A cujus domo: vel Cujus, vel Cujas est? Ter. And. 4. 5. 9.
Eho Mysis, puer hic unde est? quisve huc attulit? Idem Eun. 2. 3. 29.
Quid virgo, cuja est? CH. nescio hercle. P. unde est? CH. tantundem. Idem And. 4. 5. 11.
Unde domo? i. e. De qua civitate? Virg. 8. Æn. 114.
Qui genus? unde domo? pacemne huc fertis, an arma? Servius.
Ubi, quis, & unde. Cic. 4. Verr. 188. Ego instare, ut mihi responderet ubi esset, quis esset, unde esset, &c.
Unde, A latere. Plaut. Cas. 2. 2. 25. Vide quod scriptum unde villicus est. [Longe alia in editis lectio est.
Unde, Ad quid. Hor. 2. Serm. 7. ad finem;
Unde mihi lapidem? quorsum est opus? unde sagittas? [Hic Quorsum significat Ad quid, non Unde. Unde mihi? pro Ubi capiam?
Unde iste amor tam improvisus, ac tam repentinus? Cic. 2. de Lege Agrar. 59.
Unde sæpe vice Præpositionis & pron. relativi, pro A quo, vel A qua, ut Eloquentia, unde longe absum. Cic. de Clar. Orat. 318.
Unde, Ex qua re. Ter. Adelph. 1. 2. 41.
— est, diis gratia,
Et unde hæc fiant, & adhuc non molesta sunt. Cic. de Arusp. Resp. 29. Alterum putabo regem si habuerit unde tibi solvat. [Vulgo De quo.
Dos, unde sustentare se possit mulier. i. e. Ex qua se possit alere. Cajus in l. Curator. D. de ventr. in possess. mittend.
Unde, A quo homine. Virg. 1. Æn. 10.
— genus unde Latinum. Ter. Eun. 1. 2. 25. E prædonibus unde emerat. Cic. 1. de Orat. 67. De ea multo dicat ornatius quam ille ipse, unde cognorit.
Hem mea lux, meum desiderium, unde omnes opem petere solebant. Cic. 14. Fam. 2.
Unde petitur, h. e. Debitor. Cic. 7. Fam. 11. Ego omnibus, unde petitur, hoc consilii dederim, ut a singulis interregibus binas advocationes postulent. Idem 1. de Orat. 168. Homo ex disertorum numero postulabat, ut illi, unde peteretur, vetus atque usitata exceptio daretur, cujus pecuniæ dies fuisset.
Unde, Quomodo, qua ratione, ex qua re. Ter. And. 3. 2. 31. Unde id scis? D. audivi, & credo. Cic. 1. Acad. 8. Nec erat unde studiosi scire possent.
Verbum, unde quisquam possit offendi. Cic. pro Sull. 72.
Non recordor unde ceciderim, sed unde surrexerim. Cic. 4. Att. 16.
Unde gentium, Idem quod Unde. Plaut. Asin. 1. 1. 77. Face id ut paratum jam sit. L. unde gentium? Idem Cistel. 4. 1. 16. Nam, obsecro, unde hæc gentium?
Aliquando geminatur. Plaut. Pseud. 1. 1. 104.
Atque id futurum unde, unde dicam nescio. conf. Catull. 65. 27.

UNDECUNQUĔ, Adv. [πόθεν δήποτε, Gl. L. G. ὅθεν δήποτε, G. L.] Ex quocunque vel quolibet loco. Plin. in Paneg. cap. 80. Postremo, velocissimi sideris more, omnia invisere, omnia audire, & undecunque invocatum, statim numen velut adesse & adsistere. Et Quintil. lib. 7. cap. 3. Nec, undecunque causa fluxit, ibi culpa est.

UNDELĪBET, Adv. [ὅθεν βούλει] Auctor ad Heren. 4. 64. Ast istud quidem facile fuit undelibet invenire.

UNDĬQUE, Adv. [πανταχόθεν, Gl. G. L.] Ex omni parte. Cic. 5. Verr. 149. Testis est tota provincia, propterea quod undique ad emendas decumas solent eo convenire. Idem 5. de Finib. 26. Quod ita interpretemur, vivere ex hominis natura undique perfecta & nihil requirente.
Cogunt auxilia undique. Virg. 8. Æn. 7.
Perfecta atque absoluta honestas undique. Cic. 5. de Fin. 69.
Perfectus undique est mundus. Cic. 2. de Nat. Deor. 38.
Proripere undique aliquem. Cic. 7. Verr. 161 Deinde jubet undique hominem proripi, vehementissimeque verberari. [i. e. Ubicunque sit. Paulo supra idem aliis verbis Cic. expressit.
Sæptus locus undique. Cic. 7. Verr. 67.
Tolle religionem aut undique, aut usquequaque conserva. Cic. 2. Philipp. 110.
Undique, Ex omni genere. Cic. 5. Tusc. 86. Sic vita, non solum si undique referta bonis est, sed si multo majore & graviore ex parte bona propendent, beata recte dici potest.
Ex omni genere, & undique. Cic. pro Sext. 119. Non sum tam ignarus, Judices, causarum, non tam insolens in dicendo, ut omni ex genere orationem aucuper, & omnes undique flosculos carpem ac delibem.
Undique secus. Solin. cap. 40. Locus viret undique secus agris arentibus.
Undique versum. Solin. cap. 53. Cremutius auctor est, has easdem anno quinto in Æthiopia catervatim coire, & undique versum quot usquam gentium sint, ad regiam Memnonis convenire. De avibus Memnoniis. V. Gell. lib. 12. cap. 13.

U N E

UNEDO, UNEFERA, UNETVICESIMUS, UNETVICESIMANI, V. UNUS.

Ungo, unxi, unctum, [ἀλείφω, Gl. G. L.] ĕre. & **Unguo**, ungui, unctum, ĕre. ſecundum Priſcianum: quaſi Unum agere, Unguendo enim copulatur atque unitur caro. Cato R. R. cap. 72. Pice liquida cornua infima unguito. Sic cap. 8. & 95.
Tractare, tergere, unguere. Cic. in Parad. 3. Sed ut in familia, qui tractant iſta, qui tergent, qui ungunt, qui verrunt, qui ſpargunt, &c.
Olivo ungi. Hor. 1. Serm. 6. 23.
Unguentis ungere. Cic. 6. Verr. 77. Quid hoc tota Sicilia eſt clarius, quam omnes Segeſtanas matronas & virgines conveniſſe, quum Diana exportaretur ex oppido? unxiſſe unguentis, compleſſe coronis & floribus?
Ungi & accumbere. Cic. 13. Att. 50. De Mamurra non mutavit, unctus eſt, accubuit, ἐμετικὴν agebat.
Ungens, entis. Partic. [ἀλείψας] Vulg. Interp. Jac. 5. 14. Presbyteri ungentes infirmum oleo in nomine Dei.
Unctus, a, um. [κεχρισμένος] Partic.
Unctus cruore, apud Hor. 2. Carm. 1. 5.
Capillis unctis puer. Hor. 1. Carm. 29. 8.
Lapis unctus. Lucret. 5. 1198. Unctum vertier ad lapidem. i. e. Ad ſimulacrum ſe vertere religionis cauſa. Nam in ſalutandis, & precandis diis, dextroverſum ſe vertere ſolebant, & ipſa ſimulacra oleo aut unguentis perfundere. Turnebus Adverſ. 1. 21. al. Velatum. V. paulo ſupra Unguentis ungere.
Manus unctæ, Pingues, non terſæ. Hor. 2. Serm. 4. 79.
Oluſcula uncta pingui lardo. Hor. 2. Serm. 6. 64.
Unctus, Squalido opponitur. Martial.
Ad alia transfertur. ut, Cœna unctior, Lauta. Martial. 5. 46.
Conſuetudo loquendi unctior. V. Conſuetudo, in CONSUESCO.
Patrimonia uncta, Ampla. Catull. 30. 23.
Unctŭlus, a, um. dimin. Varro apud Non. 2. 847. Circumtonſi, & terſi atque unctuli. V. Apul. 3. Met. p. 139. Elmenh.
Unctiuscŭlus, a, um. Adj. [ὑπολίπαρος] dimin. ab Unctus adjectivo. Plaut. Pſeud. 1. 2. 85.
Num quopiam eſt hodie tua tuorum opera conſervorum,
Nitidiſſimum caput? aut num ipſe pulmento utor magis
Unctiuſculo? [i. e. Lautiore.
Unctio, ōnis. f. [ἄλειψις, Gl. L. G.] Plaut. Stich. 1. 3. 73.
Vel unctiones Græcas ſudatorias. Cic. 2. de Orat. 21. Philoſophum omnes unctionis cauſa relinquunt.
Unctus, ûs. m. Idem. Apul. 1. Met. ſub finem: Oleum unctui profer.
Unctor, ōris. m. [ἀλείπτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui ungit. Martial. lib. 7. 31. Sordidus unctor. Et Cic. 7. Fam. 25. Ille autem, qui ſciret ſe nepotem bellum tibicinem habere, & ſat bonum unctorem, diſceſſit a me, &c. V. ALIPTES.
Unctūra, æ. f. [ἄλειμμα] Idem quod Unctio. Cic. 2. de Legib 60. Hæc præterea ſunt in legibus de unctura, quibus ſervilis unctura tollitur, omniſque circumpotatio.
Unctōrius, a, um. Adj. [ἀλειμματικὸς] ut, Unctorium hypocauſton, Ubi ſervabatur oleum ad unguendum opportunum. Plin. 2. Epiſt. 17.
Unctĭto, [ἀλείφομαι] āre. frequent. Plaut. Moſt. 1. 3. 117.
Nam iſtæc veteres, quæ ſe unguentis unctitant, interpoles.
Unguen, ĭnis. n. [ἄλειφαρ] Idem quod Unguentum: ſignificat Succum omnem, ex quo aliquid ungi poteſt. Unguen, Cato R. R. cap. 80. Varro 2. de R. R. cap. 9. Quidam nucibus Græcis in aqua tritis perungunt aures, & inter digitos, quod muſcæ & ricini, & pulices ſoleant (ſi hoc unguine non ſis uſus) ea exulcerare. Columel. lib. 6. cap. 32. Unguine ceti. Idem lib. 6. cap. 33. Pice & oleo vel unguine miſtis.
Pingues unguine ceræ. Virg. 3. Georg. 450.
Craſſo vitiarunt unguine pultes. Perſ. 6. Sat. 40.
Pingui fluit unguine tellus. Valer. 6. Argon. 360.
Unguĭnōsus, a, um. Adj. [ἀλειμματώδης] ab Unguine: ut, Unguinoſum medicamentum. Plin. lib. 13. cap. 1. Idem lib. 23. cap. 8. Sunt autem recentes nuces juglandes jucundiores, ſiccæ unguinoſiores, & ſtomacho inutiles.
Ungentum, & frequentius **Unguentum**, i. n. [μύρον, Gl. L. G. & G. L. ἄλειμμα, L. G.] non eſt Medicamentum, ut vulgus exiſtimat, & tenax illa compoſitio, qua chirurgi utuntur ad vulnera curanda: ſed Commiſtio diverſorum odorum, addito oleo aut balſamo, aut aliquo pingui, ad ungendum capillum, deliciarum & luxuriæ cauſa inventa. Plaut. Moſt. 1. 1. 41.
Non omnes poſſunt olere unguenta exotica. Pomponius tamen Juriſc. titulo De auro, argento, mundo ornamentis, l. Argumento, ſcribit Unguenta eſſe, quæ valetudinis cauſa comparantur, ſed hæc magis medicamenta dicuntur. Hor. 2. Carm. 7. 23.
— funde capacibus
Unguenta de conchis. V. IATRALIPTICE.
Compoſitio unguentorum, conditio ciborum. Cic. 2. de Nat. Deor. 146.
Craſſum unguentum. Hor. de Arte Poet. 375.
Lepidum unguentum. V. LEPIDUS.
Nardinum unguentum. V. NARDUS.
Aderant unguenta, coronæ, incendebantur odores. Cic. 5. Tuſc. 62.
Moritur ſuis horis unguentum. V. Morior, in MORS.
Nitere unguentis. V. NITEO.
Perfricare caput ſuum unguento. Cic. 5. Verr. 62.
Stillant unguenta capillo. Tibull. lib 1. 7. 51.
Unguentum in lenticula, Proverbium eſt notiſſimum, non tamen ſatis intellectum. Turnebo nihil aliud ſignificare videtur, quam in tenuiculo apparatu & victu, ut in lenticulæ pulmento, non eſſe locum unguentis, quibus in lautis opipariſque conviviis uti ſolebant. Quin & cibis interdum unguenta ſolebant admiſcere, quod in lentis pulmento faciendum non eſt, ob edulii vilitatem tam pretioſa non deſiderantis condimenta. Ariſtot. ex Eurip.
Ὅταν φακῆν ἕψοιτο, μὴ ἐπιχεῖν μύρον. Hæc ille 21. 4.
Unguentum non recipit u, ſicut nec Ungo, auctore Servio in 9. Æn. 773. Sed V. Cellarii Orthogr.
Unguentātus, a, um. Adj. [μεμυρισμένος, Gl. G. L.] Catul. in Epithal. Juliæ, 62. 142.
Diceris male a tuis
Unguentate glabris marite
Abſtinere.
Milites unguentati, i. e. Luxurioſi. Suet. Cæſ. cap. 67.
Mœchus unguentatus. Plaut. Mil. 3. 3. 30.
Unguentārius, a, um. Adj. [μυρεψικὸς] Quod ad unguenta pertinet: ut, Unguentaria vaſa Plin. lib. 36. cap. 8.
Unguentarius, i. m. [μυροπώλης, Gl. G. L.] Qui unguenta conficit ac vendit, a Græcis Myropola dicitur. Cic. 1. Off. 150. Adde huc ſi placet, unguentarios, ſaltatores, totumque ludum talarium. Hor. 2. Serm. 3. 228.
— pomarius, auceps,
Unguentarius, ac Tuſci turba impia vici.
Unguentaria, æ, f. Plin. lib. 8. cap. 5. De elephantis. Et unguentariam quandam dilectam Juba tradit.
Unguentaria, æ. f. [μυρεψική] Ars ipſa conficiendorum unguentorum. Unde.
Unguentariam facere. Plaut. Pœn. 3. 3. 90.
Ibi ut balneator faciat unguentariam.
Ungueumparis, m. [μυρεψὸς, Gl. L. G.] [Niſi forte Unguentarius, vel Unguentiparus legendum.
Unguēdo, ĭnis. f. Idem, quod Unguen. Apul. 3. Met. p. 138. Elmenh. Pyxides pluſculas depromit, atque indidem egeſta unguedine, &c.
Unguentiana, æ. f. Acorus dicitur. Apul. de Herb. cap. 6.
Unguilla, æ. f. Solin. cap. 40. Vulgus ſimiarum in his eſt, quas paſſim videmus non ſine ingenio æmulandi, quo facilius in manus veniunt. Nam dum avide venantium geſtus affectant, relicta conſulto viſci unguilla, quod mendacio factum vident, oculos ſuos oblinunt: ita viſu obducto, pronum eſt eas corripi.
Unxia, æ. f. Dea unctionum præſes. Arnob. 3. p. 115. Unctionum ſupereſt Unxia. Et lib. 7. p. 227. Bos ſterilis Unxiæ mactatur.
Unguis, is. m. [ὄνυξ Gl. L. G & G. L.] Ablativum habet ungue, & ungui, apud Catullum in Carm. nupt. 60. 43. Proprie eorum animalium eſt, quæ digitos habent ſeparatos, ut ſunt homines, ſimiæ, aves. Plin. lib. 11. cap. 45. Ungues ſimiæ imbricati ſunt, hominibus lati, rapacibus unci, ceteris recti, ut canibus, præter eum, qui a crure pleriſque dependet. Ter. Eun. 4. 3. 6.
Ut ego unguibus facile illi in oculos involem venefico.
Acuti ungues, Furaces. Juven. 5. Sat. 41.
— cuſtos affixus ibidem,
Qui numeret gemmas, ungueſque obſervet acutos.
Adunci ungues. V. ADUNCUS.
Formoſi ungues. Propert. lib. 3. 8. 6.
Quini ungues. Ovid. 2. Met. 670.
Recurvus unguis. Stat. 3. Theb. 531.
Rigidus unguis. Ovid. 2. Amor. 6. 4.
Scaber unguis. Ovid. 3. de Arte Am. 276.
Validi ungues. Valer. 1. Argon. 157.
Demere ungues, Ὀνυχίζειν, Gloſſ. Græcolat.
Facio ungues, Ὀνυχίζω. Gloſſ. Græcolat.
Ponere ungues, Deponere. Hor. de Arte Poet. 297.
Purgare ungues cultello. Hor. 1. Epiſt. 7. 51.
Reſecare ungues, Ὀνυχίζειν, Gloſſ. Latinogræc.
Arrodere ungues, caput ſcabere; geſtus hominis ſunt cogitabundi, & de mutando, cujus pœniteat, ſecum agitantis. Unde trahuntur in uſum proverbialem. Hor. 1. Serm. 10. 71.
Si foret hoc noſtrum fato delapſus in ævum,
Detereret ſibi multa, recideret omne, quod ultra
Perfectum traheretur: & in verſu faciendo
Sæpe caput ſcaberet, vivos & roderet ungues.
Sæpe ſtilum vertas, iterum quæ digna legi ſint
Scripturus. Id imitatus Perſ. 1. Sat. 106.
Nec pluteum cædit, nec demorſos ſapit ungues. Idem 5. Sat. 162.
crudum Chereſtratus unguem
Arrodens ait hoc. In ſuperiore taxat poetarum in ſcribendo negligentiam. In altero deſcribit adoleſcentem de mutanda anteactæ vitæ ratione cogitantem. Eraſmus.
Prave ſectus unguis. Hor. 1. Epiſt. 1. 104.
Subſecare ungues docta manu. Tibull. lib. 1. 8. 11.
Diſcedere non unguem latum, aut Tranſverſum digitum, frequenter apud Ciceronem, pro eo quod eſt, Quam minimo ſpatio. Fit autem feſtivior metaphora, quoties his verbis perfectam imitationem, ac plenum undequaque conſenſum ſignificamus, ut Acad. Quæſt. 4. 58. Ab hac regula mihi non licet tranſverſum (ut ajunt) unguem diſcedere. Idem 7. Fam. 25. Urge igitur, nec tranſverſum unguem, quod ajunt, a ſtilo. Sunt illa quidem minus figurata, ſed tamen proverbialia, quæ loquitur Plautinus Euclio in Aul. 1. 1. 18.
Iſtic adſtato, ſi hercle tu ex iſtoc loco
Digitum tranſverſum, aut unguem latum exceſſeris. Eraſmus.
Notare genas ungue. Ovid. 1. Amor. 7. 50.
Oſtendere medium unguem dicitur, Qui maxime contemnit alterum. Juven. 10. Sat. 53.
Mandaret laqueum, mediumque oſtenderet unguem. Hic duobus adagiis extremum contemptum ſignificavit. Eraſmus.
Ad unguem. V. AD præpoſitionem.
Perfectum ad unguem. Hor. de Arte Poet. 294.
Ad unguem factus homo. i. e. Perfectus. V. FACIO.
Ab imis unguibus. V. AB.
Incipere ab unguibus. V. A vel AB.
De tenero ungui. Hor. 3. Carm. 6. 24.
Motus doceri gaudet Ionicos
Matura virgo, & fingitur artubus
Jam nunc, & inceſtos amores
De tenero meditatur ungui. quod Græci dicunt ἐκ τῶν ἁπαλῶν ὀνύχων. i. e. Ab ætate tenera.
In unguem committi. V. IN.
Carptus tenui ungui flos. Catull. in Carm. nupt. 60. 43.
Diripere artus inſanis unguibus. Ovid. in ibin. 601.
Ire unguibus in vultus alicui. Ovid. 1. Amor. 7. 64.
Exercent volucres aduncis unguibus iras. Ovid. 13. Met. 613.
Fœdans ora unguibus Virg. 12. Æn. 871.
Lacerare unguibus. V. LACER.
Laniare hamatis unguibus ora alicujus. Ovid. 12. Met. 563.

Petere

Petère corvis unguibus vultus alicujus. Hor. Epod. 5. 93.
Rapit nigris unguibus hydrum corvus. Ovid. 2. Faft. 257.
Secari acuto ungui. Hor. 1. Epift. 19. 46.
Timendæ uncis unguibus volucres. Lucret. lib. 5. 32.
Unguis, [ὁπλὴ] pro Ungula. Columel. lib. 6. cap. 12. Si fanguis in inferiore parte ungulæ eft, extrema pars ipfius unguis ad vivum refecatur. De bobus.
Unguis, de Palmitibus. Columel. lib. 4. cap. 12. Ungues cuftodum annotinos refecato.
Unguis rofæ. Plin. lib. 21. cap. 10. Capita foliorum, partefque, candidæ ungues vocantur.
Unguis arborum. Plin. lib. 12. cap. 9. Bactriano nidor ficcus, multique candidi ungues.
Ungues ferrei, Inftrumenta quædam, quibus vindemiatores unguium vice utebantur ad colligendas uvas, ne ipfas manibus diftringerent. Fieri enim non poterat, ut dum unguibus manuum uvas colligerent, bona pars acinorum digitorum contactu in terram non dilaberetur. Columel. lib. 12. cap. 18. Et ungues ferrei quamplurimi parandi & exacuendi funt, ne vindemiator diftringat uvas, & non minima fructûs portio difperfis acinis in terram dilabatur. [His præacutis fecabant racemos a fcapi pediculo.
Unguis, Vitium oculi. Celfus lib. 7. cap. 7. De ungue oculorum, Unguis vero, quod pterygion Græci vocant, eft membranula nervofa, oriens ab angulo, quæ nonnunquam ad pupillam quoque pervenit, eique officit. Sæpius a narium, interdum etiam a temporum parte nafcitur. V. totum caput. Vulgus vocat *La maille en l'œil.*

Unx, unguis, Nomin. antiquus. Exftat in Gloff. Græcolat. [Ita propius accidit ad etymon Græcum.

Unguĭcŭlus, i. m. dimin. [ὀνύχιον] Plaut. Epid. 5. 1. 17.
—contempla, Epidice,
Ufque ab unguiculo ad capillum fummum eft feftiviffima. Cic. 5. de Finib. 8. Valetudinem, vires, ftaturam, formam, integritatem unguiculorum omnium.
A teneris (ut Græci dicunt) unguiculis; i. e. Ab infantia. Cic. 1. Fam. 6. Sed præfta te eum, qui mihi a teneris (ut Græci dicunt) unguiculis es cognitus. V. De tenero ungui, in unguis.

Unguicularium, i. n. [Ὀνυχιστήριον, Gl. G. L.] [Puto effe inftrumentum unguibus refecandis.

Ungŭla, æ. f. [ὁπλὴ, Gl. G. L.] ab Unguis denominativum, non diminutivum; de his animalibus dicitur, quæ digitis carent. Plin. lib. 11. cap. 45. Solidas ungulas habent, quæ non funt cornigera.
Veftigium ungulæ Caftoris equi. Cic. 3. de Nat. Deor. 11. Ergo & illud in filice, quod hodie apparet apud Regillum, tanquam veftigium ungulæ Caftoris equi credis effe?
Cava ungula. Ovid. 4. de Pont. 8. 80.
Dura ungula. Ovid. 6. Met. 220.
Levis ungula. Ovid. 2. Met. 671.
Omnibus ungulis; proverbiale eft, quod fignificat Omnibus viribus, manuumque pedumque conatu & totius corporis, ut etiam ungues qui in extremitate collocati, intendantur, quos Plinius exiftimat effe fummas nervorum claufulas. Cic. 2. Tufc. 56. Toto corpore, atque omnibus ungulis, ut dicitur, contentioni vocis afferviunt.
Quatit ungula campum quadrupedante fonitu. Virg. 8. Æn. 596.
Sonat graviter cornu folido ungula. Virg. 3. Georg. 88.
Ungulas, pro Unguibus ufurparunt veteres, ut
De gallo gallinaceo, Plaut. Aul. 3. 4. 8.
Ubi erat hæc defoffa, occœpit ibi fcalpurire ungulis.
Injicere ungulas. Plaut. Pfeud. 2. 2. 48.
—nunc certe fcio,
Hoc febrim tibi effe, quia non licet huc injicere ungulas. i. e. Hoc argentum rapere.
Ungula [ὀνύχιον, τὸ ἐσθιόμενον, Gl. G. L.] & pl. Ungulæ [ὄνυχες χοίρειοι, Gl. G. L.] Edulii genus ex Porcinis ungulis. V. unguella. conf. trunculi.
Ungula, Tormenti genus. Conftantinus, imperator in l. Etfi. C. de maleficis, Convictus fit eculeo deditus, ungulifque fulcantibus latera perferat pœnas proprio facinore dignas. V. Prudent. Paff. 5. 120.

Ungŭlum, i. n. [δακτύλιον, σύμβολον] Plin. lib. 33. cap. 1. Miror Tarquinii ejus ftatuam fine annulo effe. Quanquam & de nomine ipfo ambigi video: Græci a digitis appellavere; apud nos prifci Ungulum vocabant, poftea & Græci & noftri Symbolum.

Ungŭlātus, a, um. Ungula inftructus. Tertull. Apol. cap. 26. Altero pede ungulatus. V. etiam Feft. & Mart. Capella 4. p. 113.

Ungella, vel Unguella, [ὀνύχια, Gl. L. G. ὀνύχιον τὸ ἐσθιόμενον, G. L.] dimin. ab Ungula, q. V. ut, Ungellæ coctæ. Apic. 1. 9.

U N I

Unicalamus, Unicaulis, Unicolor, Unicuba, Unicornis, Unicus, Unigenitus, Unijugus, Unimanus. V. unus.

Unio, ōnis. m. [μαργαρίτης μεγάλος μονόκοκκος, Gl. L G. μονόκοκκον, G. L.] quam *perlam* vulgo dicimus. Plin. lib. 9. cap. 35. Quidam tradunt, ficut apibus, ita concharum examinibus fingulas magnitudine & vetuftate præcipuas effe veluti duces, miræ ad cavendum follertiæ: has urinantium cura peti; illis captis, facile ceteras palantes retibus includi. Multo deinde obrutas fale in vafis fictilibus, erofa carne omni, nucleos quofdam corporum, hoc eft uniones decidere in ima. Ufu atteri non dubium eft, coloremque indiligentia mutari. Dos omnis in candore, magnitudine, orbe, lævore, pondere, haud promptis rebus, in tantum ut nulli duo reperiantur indifcreti: unde nomen unionum Romanæ fcilicet impofuere deliciæ. Nam id apud Græcos non eft, nec apud Barbaros inventores ejus aliud quam margaritæ.
Unio, Alterum cæpæ genus capitatum, quod fere citra cervicem in caput extuberavit, in cujus nominis ambitu eft, quæ fimplex non fruticavit, nec habuit foboles adhærentes, qualis eft Marfica. Hanc vocent unionem veteres ruftici, ut teftatur Columella. Quod nomen apud Gallos velut triviale, hactenus ufurpatum eft. Siquidem quod fingulari conftat, nec pluribus coagmentatur bulbis, unionem Gallica lingua (*ognon*, f. *oignon*) nominat. Hæc Ruellius. Columel. lib. 12. cap. 10. Pompejanam vel Afcaloniam cæpam, vel etiam Marficam fimplicem, quam vocant unionem ruftici, eligito.

Unio, ōnis. f. Unioculus, Uniftirpis, Unitas, Uniter, Univerfus, Univocus, Uniusmodi. V. unus.

Unni, V. hunni.

U N O

Unoculus, V. Unioculus in unus.

Unose, Adv. dictum fuiffe olim pro Simul probat Nonius 2. 881. ex Pacuvio Iliona, Occidifti, ut multa paucis verba unofe abnuntiem. Obfoletum.

U N Q

Unquam, Adv. [ποτὲ] fignificat Aliquo tempore. Ter. Heaut. 5. 4. 8.
Et cave pofthac (fi me amas) unquam iftuc verbum ex te audiam.
Unquam hodie. Plaut. Amph. 1. 1. 108.
Neque ego hunc hominem hodie ad ædes has finam unquam accedere.
Unquam gentium. Cic. 4. Tufc. 77. Quis homo te exfuperavit unquam gentium impudentia? [Nifi Ufquam fcribendum.
Raro unquam poffunt ante judicium fcire, quid teftis dicturus fit. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Semel unquam. Plin. lib. 2. cap. 35.
Ut nemo unquam, pro Ut nemo unquam magis. Cic. 3. Att. 12. Ita fim afflictus, ut nemo unquam. Ibid. 13.
Non unquam, pro Nunquam. Virg. 1. Ecl. 36.
Non unquam gravis ære domum mihi dextra redibat

U N U

Unus, una, um; [εἷς, μία, ἕν, Gl. L. G. & G. L.] unius Genitivum facit, fed quum opus eft corripitur, hac excufatione, quod quoties vocalem longam vocalis fequitur, fuperiori vires detrahit, tefte Servio. Dat. Uni.
Unus principium eft numerorum. Ovid. 1. Met. 6.
Unus erat toto naturæ vultus in orbe,
Quem dixere chaos. Virg. 1. Æn. 255.
Navibus (infandum) amiffis unius ob iram
Prodimur. Ibid. 45.
Unius ob noxam & furias Ajacis Oilei.
Unus, Solus. Ter. Adel. 3. 3. 82. Illum curo unum, ille ad me attinet. Plaut. Capt. 2. 2. 81.
Mihi uni commodus. Hor. 1. Epift. 9. 9.
Unus, pro Solus, Genitivo aliquando jungitur, & fere cum Adjectivo Omnis: aliquando Subftantivo jungitur, fed quafi fubintelligitur Omnium. Plin. lib. 11. cap. 37. Calvitium uni tantum animalium homini. Cic. 4. Fam. 13. P. Nigidio, uni omnium doctiffimo, &c. ne benigne quidem polliceri poffum.
Ad unum. V. ad.
Aliquis unus. Cic. 10. Philipp. 3. Cur nunquam tam frequens Senatus fuit, ut unus aliquis tuam fententiam fecutus fit?
Ad aliquem unum confugere virtute præftantem. Cic. 2. Off. 41.
Alter & unus, pro Duobus. Cic. 4. Verr. 75. Repente ifte teftes citari jubet, dicit unus, & alter breviter, nihil interrogatur.
Unus & alter affuitur pannus. Hor. de Arte Poet. 15.
Alter aliquando fubauditur. Virg. 9. Æn. 554.
—vix unus Helenor,
Et Lycus elapfi, quorum primævus Helenor.
Unus aut alter. Cic. 7. Att. 25. Quid enim eft tantum in uno aut altero die?
Unus & item alter. Ter. And. 1. 1. 50.
Sed poftquam amans acceffit, pretium pollicens,
Unus & item alter.
Unus, alter, plures dies. Cic. 6. Verr. 66. Dies unus, alter, plures: non referri. Ibid. 7. 76. Unum, alterum menfem, prope annum.
Unus, alter, tertius. Quintil. lib. 6. cap. 4. Cic. 1. Acad. 15. Fuit ergo jam accepta a Platone philofophandi ratio triplex. Una, de vita & moribus: altera, de natura & rebus occultis: tertia, de differendo.
Unus aut alter legi & apud Liv. quodam loco, quem notavi in edit Feyrab. *en marge au coté gauche*. Sed fufpecti funt mihi omnes ifti loci, & puto Et fcribendum, pro Aut. Quomodo nempe Alter pro duobus fumi poffet. H. St. Locus Livii eft 27. 31. V. Cellari Cur. fec. p. 426.
Unus, pro Alter. Cic. in Off. 1. 118. Quum duas cerneret vias, unam virtutis, alteram voluptatis. Virg. 4. Æn. 518.
Unum exuta pedem vinclis. [Potius fæpe & Alter iterare antiquos, pro Unus & Alter, dicemus, & Alterum pro Uno ponere.
Una altera. Ter. Phorm. 5. 8. 90.
— una injuria eft
Tecum. D. lege agito ergo. P. altera eft tecum, Chreme. i. e. Actio injuriarum ex lege, ait Donatus.
Unus atque idem. Cic. 7. Verr. 92. Una atque eadem nox erat, qua, &c.
Ejufdem unius aut plurium verborum iteratio. Auctor ad Heren. lib. 4. 39.
De illis unus. Cic. pro Milon. 66.
De malis unum. Cic. 3. Att. 2. Mihi etiam unum de malis in metu eft, fratris miferi negotium.
De multis unus. Cic. 2. de Finib. 66. Tenuis L. Virginius, unufque de multis, fexagefimo anno poft libertatem receptam, virginem filiam fua manu occidit.
De feptem unus, Una de tribus. Columel. lib. 1. cap. 3. Martial. lib. 9. 80.
E multis una. Virg. 5. Æn. 644.
E populo unus. Senec. Epift. 10.
E vulgo unus. Quintil lib. 8. cap. 4.
Ex omnibus unus. Plaut. Stich. 1. 2. 12.
Ex multis unus, i. e. Pars vulgi, unus e populo. Cic. 4. Acad 5.
Ex omnibus unus erat timendus. Cic. 3. in Catil. 16. Idem 4. Acad. 117. Sed fit ingenio divino, quem unum ex Phyficis potiffimum probabit? nec enim plus uno poterit.

Ex duobus efficere pæne unum. Cic. de Amicit. 83.
Ex vitiis mediocribus unum. Hor. 1. Serm. 4. 130.
Inter omnes unus. Cic. in Orat. 104.
Unus multorum. Hor. 1. Serm. 9. 71.
Unus, ſubticetur aliquando. Quintil. lib. 9. cap. 1. Nec deſunt qui tropis figuræ nomen imponant, quorum eſt Cajus Artorius Proculus. V. QUI, æ, od. Pron.
Hic unus, pro Hic tantum. Cic. 13. Fam. 8.
Honos omnibus hic erit unus. Virg. 5. Æn. 308.
Unus, Præcipuus. Virg. 5. Æn. 704.
Tum ſenior Nautes, unum Tritonia Pallas
Quem docuit, multaque inſignem reddidit arte. Idem 2. Æn. 426. — cadit & Ripheus, juſtiſſimus unus
Qui fuit in Teucris. Servius. [Subauditur Omnium, ut dictum ſupra.
Ætas una. Plaut. Capt. prol. 19.
Hic poſtquam hunc emit, dedit eum huic nato ſuo
Peculiarem, quia quaſi una ætas erat. i. e. Ejuſdem ætatis.
Animal unum eſt. Curt. lib. 4. 14. 18. Nam Alexander, quantuſcunque ignavis & timidis videri poteſt; unum animal eſt: & ſi quid mihi creditis, temerarium & vecors; adhuc noſtro pavore, quam ſua virtute felicius.
Animo uno. [ὁμοθυμαδὸν] Ter. Hec. 2. 1. 4.
Itaque adeo uno animo omnes ſocrus oderunt nurus. [Hinc Unanimus.
Cantharo uno potare, i. e. In eodem poculo libare. Plaut. Stich. 5. 4. 4.
Exemplo uno omnes vivunt. Plaut. Milit. 3. 1. 129.
Ictu uno. Plaut. Milit. 1. 1. 53. V. ICTUS.
Locum in unum cogi, unum ſub aſpectum ſubjici. Cic. 1. de Invent. 98.
Modi unius, V. UNIUSMODI. infra.
Moribus unis, & nunquam mutatis legibus vivere. Cic. pro Flacc. 62. Adſunt Lacedæmonii, &c. qui ſoli toto orbe terrarum ſeptingentos jam annos amplius unis moribus, & nunquam mutatis legibus vivunt.
Opera una. Plaut. Caſ. 2. 5. 1. V. OPERA.
Quies una omnibus &c. Virg. 4. Georg. 184.
Omnibus una quies operum, labor omnibus unus.
Res una. Plat. Capt. 3. 1. 28.
Abeo ab illis, poſtquam video me ſic ludificarier,
Pergo ad alios, venio ad alios, deinde ad alios: una res:
Omnes compacto rem agunt, quaſi in velabro olearii. Poſterioribus verbis declarat quid velit, quum dicit Una res.
Salus una victis, nullam ſperare ſalutem. Virg. 2. Æn. 710.
Unius ſenſus, Μονότροπος, Gloſſ. Græcolat.
Spes una. Ter. Eun. 2. 3. 4.
Una hæc ſpes, ubi ubi eſt, diu celari non poteſt.
Tempore uno, pro Eodem tempore. Cic. 2. Att. 12. O ſuaves epiſtolas tuas uno tempore mihi datas duas! V. TEMPUS.
Verbo uno eloquere. Plaut. Truc. 4. 2. 43. Et Merc. 3. 4. 17.
Viro cum uno fortiſſimo loquor. Cic. 15. Fam. 16. Quanquam quicum loquor? cum uno fortiſſimo viro, qui poſteaquam torum attigiſti, nihil feciſti, niſi pleniſſimum ampliſſimæ dignitatis. [Subaudi Omnium.
Ullus unus. Cic. 2. de Lege Agr. 34. Ratum ſit quod finitor uni ulli, a quo miſſus erit, renuntiaverit.
Voce una Senatus frequens retinendum me in urbe cenſuit. Cic. 1. Att. 19.
Uni, æ, a, pl. Eleganter ponitur maxime cum nominibus, quæ tantum pl. ſunt, ut Athenæ, Litteræ &c.
Ab unis hoſtium copiis bellum geri. Cic. pro Lege Manil. 9.
In unis ædibus. Ter. Eun. 2. 3. 75. Aderit una in unis ædibus. i. e. Iiſdem.
Coire in unum. V. COEO.
Colligere & conferre in unum. Auctor. ad Heren. lib. 4. 53.
Unum, in neutro genere, pro Re vera. Ter. Eun. 5. 9. 34. Unum etiam hoc vos oro, ut me in veſtrum gregem recipiatis. Idem And. 3. 2. 26.
Unum venit in mentem modo. Plaut. Caſ. 2. 6. 26.
Unum aliquid inſigniter facere Plin. Epiſt. 206.

UNĀ, Adv. [ὁμοῦ, Gl. L. G. & G. L. ἅμα, L. G. ὁμοθυμαδὸν, G. L.] acuitur in fine, Unà, ad differentiam Ablativi nominis Unus: ſignificatque Simul. Cic. 7. Att. 10. Si in Italia Pompejus conſiſtit erimus unà.
Ambos unà necare. Cic. 2. de Fin. 69. Et ſi id non probares, quo minus ambo unà necaremini, non precarere?
Unà inter ſe. Plaut. Mil. 2. 1. 61.
Unà mecum. Ter. Adelph. 4. 3. 7.
Sed quæſo ut unà mecum ad matrem virginis eas, Micio. Virg. 2. Ecl. 31.
Mecum unà in ſilvis imitabere Pana canendo.
Unà cum. Cic. de Amicit. 34. Quod ſummi puerorum amores ſæpe unà cum prætexta, ſumpta toga deponerentur.
Philoſophari unà cum aliquo. Cic. 2. de Finib. 101.
Unà, geminatum aliquando in oratione ponitur, & eandem vim habet quam Cum & tum. Cic. 1. Verr. 1. Is ſi mei conſilii cauſam rationemque cognoverit, unà & id quod facio probabit, unà & in hac cauſa profecto neminem mihi eſſe præponendum actorem putabit. Sic legit Valla; at noſtra exemplaria non habent ſecundum illud Unà.

UNALITAS, ātis. f. Marius Victorin. 4. adv. Arium. Et unalitas in Trinitate.

UNIUSMŎDI, [μονότροπος, μονοειδὴς] indecl. Non varius, uniformis. Ter. Heaut. 1. 2. 31. — nam parentum injuriæ
Uniuſmodi ſunt ferme: paulo qui eſt homo tolerabilis, &c.
Materia ſemper eſt uniuſmodi, ſuique ſimilis. Cic. de Univerſ. 19.
Principia ſunt uniuſmodi, & ſimplicia. Cic. 1. Acad. 26. Quia ſola cerneret id quod ſemper eſſet ſimplex & unius modi, & tale quale eſſet.

UNUSQUILĬBET, unaquælibet, unumquodlibet. Senec. Controv. 26. Ut unuſquilibet ſatis ſit. V. ibi Gronov.

UNUSQUISQUE, unaquæque, unumquodque & unumquidque. [ἕκαστος, Gl. L. G. & G. L.] i. e. Singuli: non facile patitur Superlativum, ut ait Valla, quia illud Unus, vim quandam atque naturam Superlativi obtinet: potiuſque dicimus, Optimus quiſque. Cic. pro Font. 17. Movetur eo timore, quo unuſquiſque noſtrûm, quum in eum locum productus eſt. Ibid. 12. Unaquaque de re. Idem 6. Verr. 132. Unumquidque oſtendere.
Unuſquiſque & Univerſi. Cic. 3. Off. 26. Ergo unum debet eſſe omnibus propoſitum, ut eadem ſit utilitas uniuſcujuſque & univerſorum, &c.
Leviter unumquodque tangere. Cic. pro Roſc. Amer. 83.

Sigillatim unicuique calamitati fore ſe denuntiabat. Cic. 6. Verr. 76.
Gradu unoquoque. Cic. 3. Verr. 154. Quis a ſigno Vertumni in Circum maximum venit, quin is unoquoque gradu de avaritia tua commoneretur?

UNUMQUICQUID. Ter. Adelph. 4. 2. 52.
Nam jam adibo: atque unumquicquid, quod quidem erit belliſſimum, Carpam.

UNUSQUIVIS, uniuſcujuſvis. Ter. And. 5. 4. 1.
Mitte orare: una harum quævis cauſa me, ut faciam, monet.
Si tu ſolus aut quivis unus. Cic. pro Cæcin. 62.
Unumquodvis, n. Lucret. lib. 4. 124.
Horum unumquodvis leviter ſi forte ciebis.

UNĬCUS, a, um. Adj. [μονογενὴς, Gl. L. G. & G. L.] Singularis, ſolus, vel unus tantum inter alias ſpecies: ut Phœnix eſt unica avis. Cic. pro Roſc. Amer. 41. Et quæramus, quæ tanta vitia fuerint in unico filio.
Unicum ſolatium in malis. Idem 4. Fam. 4.
Unicus, *Qui n'a pas ſon pareil.* Vide apud Livium ſæpe, ut ubi Minucius de Scipione loquitur. H. St. Immo de Fabio 22. 27. pr. Illum in rebus aſperis unicum ducem, ac parem quæſitum Annibali. Sic Unice Imperator, Catull. ad Cæſarem. Bibaculus apud Sueton. de Ill. Gram. cap. 11.
Mirati ſumus, unicum magiſtrum,
Summum grammaticum, optimum poetam, &c. Quod & dicitur Singularis & Incomparabilis.
Unica liberalitas. Cic. pro Quint. 41. Reſtat ut aut ſumma negligentia tibi obſtiterit, aut unica liberalitas.
Nequitia & malitia unica. Auctor ad Heren. lib. 3. 11.
Turpitudo unica. Auctor ad Heren. lib. 3. 37. Si egregiam pulchritudinem, aut unicam turpitudinem eis attribuemus.
Marito unico gaudens mulier. Hor. 3. Carm. 14. 5.
Unicus eſt etiam Qui ſolus natus eſt patri. Plaut. Capt. 1. 2. 44.
Quid me patrem par facere eſt, cui ille eſt unicus. Et v. 47.
Tibi ille unicus eſt, mihi etiam unico magis unicus.

UNĬCE, Adv. [μοναχῇ] Singulariter: ut, Unice eum diligo. Plaut. Truc. 1. 2. 91. Ain' tu tu me amare? A. immo unice unum. Cic. 5. de Finib. 8. Quem unice diligo.
Avus tuus, qui amavit unice patriam. Cic. 3. in Catil. 10.
Negare ei, quem unice diligerem, durum mihi admodum videbatur. Cic. in Orat. 1.

UNIO, ōnis. f. [μονὰς, Gl. G. L.] ut, Unio duarum in Chriſto naturarum, pro Copulatione ſeu conjunctione apud Theologos.
Pro Unitate poſuit Hieron. in Amos cap. 5. Decas decima unione completur. V. & Tertull. de Monogam. cap. 4.

UNIŎLA, æ. f. Gramen. Apul. de Herb. cap. 77. [Forte ab Unione gemma.

UNĬTAS, ātis. f. [μονὰς, ἑνὰς] ab Unus Adjectivo.
Alvei unitas. Plin. lib. 5. cap. 9. Menſura ab unitate alvei, unde ſe primum findit in latera ad Canopicum oſtium CLXVI. De Nilo fluvio.
Solitudinis latæ unitas facta eſt. Quintil. in Apibus pauperis.
Unitas, Indiſcreta ſimilitudo. Plin. lib. 7. cap. 12. Toranius M. Antonio, jam Triumviro, eximios forma pueros, alterum in Aſia genitum, alterum trans Alpes, ut geminos vendidit: tanta unitas erat.
Coloris unitas. Columel. lib. 7. cap. 3. Ideo niſi lanatas oves emi non oportet, quo melius unitas coloris appareat.
Foliorum unitas. Plin. lib. 16. cap. 22.
Variare unitatem. Plin. lib. 35. cap. 1.
Venire in unitatem. Plin. lib. 33. cap. 2.
Unitas, pro Convenientia & conjunctione ſeu concordia. Senec. de Vita beata cap. 9. Pigritia & hæſitatio pugnam & inconſtantiam oſtendit. Quare audacter licet profitearis ſummum bonum eſſe animi concordiam. Virtutes enim ibi eſſe debebunt, ubi conſenſus atque unitas erit, diſſident vitia. Idem lib. 4. de Benefic. cap. 18. De laudibus ſocietatis, Hanc ſocietatem tolle, & unitatem generis humani, qua vita ſuſtinetur, ſcindes.
Dicitur de iis, quæ ita commiſcentur, ut unum fiant. Celſ. lib. 4. cap. 19. Donec omnia, quæ indita ſunt, liquata in unitatem quandam coeunt. V. Juſtin. 21. 14.
Facere unitatem. Celſ. lib. 6. cap. 6.

UNĬTER, Adv. i. e. Unimode & æquabiliter. Lucret. lib. 5. 538.
— atque aliam naturam ſubter habere
Ex ineunte ævo conjunctam, atque uniter aptam.

UNIVERSUS, a, um. Adj. [σύμπας, Gl. L. G. & G. L. ἅπας, L. G.] quaſi Omnis ad unum verſus: id eſt, ſine aliqua exceptione. Et in ſingulari quidem idem eſt, quod Totus: ut, Univerſus ager, Univerſus exercitus. In plurali ſignificat Omnes conjunctim. Nam ſi dicimus, Omnes ſibi domicilium conſtituerunt, intelligitur, Domicilium ſibi unumquemque conſtituiſſe. Si vero dicimus, Univerſi ſibi domicilium conſtituerunt, ſignificatur, Omnes ſimul unum ſibi pro omnibus domicilium feciſſe. Ter. Phorm. 1. 1. 17.
Quod ille unciatim vix de demenſo ſuo,
Suum defraudans genium, comparſit miſer,
Id illa univerſum abripiet. Cic. 4. Acad. 73. Hæc loquor de univerſis. Nihil excipit de quo non profiteatur, quid enim eſſe poteſt extra univerſa.
Univerſi, ὁμοθυμαδὸν, Gloſſ. Græcolat. [An Univerſim?
Unuſquiſque & Univerſus. Cic. 3. Off. 26. Ergo unum debet eſſe omnibus propoſitum, ut eadem ſit utilitas uniuſcujuſque & univerſorum, &c.
Vim oratoris definire univerſam & propriam. Cic. 1. de Orat. 64. [i. e. Communem & propriam, ut alias loqui amat Cic.
Continens univerſa atque omnia communis rerum natura. Cic. 1. de Nat. Deor. 36.
Excipere unum pro univerſis. Cic. de Provinc. Conſ. 23.
Eloquentia univerſa. Cic. de Clar. Orat 50. Laus eſt interdum in aliqua parte dicendi, in univerſa eloquentia laudem non habet.
Familia univerſa. Cic pro Cæcin. 58. Tam reſtitues, ſi unus ſervulus, quam ſi familia dejecerit univerſa.
Mare univerſum. Cic. 2. de Finib. 112. Omne cælum totamque cum univerſo mari terram mente complexum.
Naturam contra univerſam nihil eſt contendendum. Cic. 1. Off. 110.

Vita universa. Cic. pro Rosc. Com. 44. Est tuæ contumaciæ, arrogantiæ, vitæque universæ vox.

Pars & Universum, contraria. Cic. pro Quint 89. Omnia autem bona possessa non esse constitui, quod bonorum possessio spectetur non in aliqua parte, sed in universis, quæ teneri ac possideri possunt.

Dividere universum in partes. Cic. in Orat 117. Idemque etiam, cum res postulabit, genus universum in species certas, ut nulla neque prætermittatur, neque redundet, partietur & dividet.

Separatim & Cum universis, contraria. Cic. pro Domo 134. Audierat ex illo se a me bis salutem accepisse, separatim semel, iterum cum universis.

Singula & Universa, contraria. Cic. 6. Fam. 10. Singula persequi non est necesse: universum studium meum & benevolentiam ad te defero.

Singulatim collecta, universa perdere. Cic. 2. Verr. 72. Si tantulum offensum titubatumque sit, ut ea, quæ singulatim ac diu collecta sunt, uno tempore universa perdamus. conf. Terent. supra.

In universum. V. IN præpositionem.

Unversum, pro Universum. Lucret. lib. 4. 262.

Ventus enim quoque paulatim quom verberat, & quom
Acre ferit frigus, non primam quamque solemus
Particulam venti sentire, & frigoris ejus,
Sed magis unversum.

UNIVERSE, Adv. [καθόλυ, ὅλως] Generaliter, sive generatim; cui Sigillatim opponitur. Cic. 7. Verr. 143. Quid ego de ceteris civium Romanorum suppliciis sigillatim potius, quam generatim atque universe loquar? Idem 5. Att. 2.

UNIVERSIM, vel UNIVERSUM, [ὁμοθυμαδὸν, Gl. L. G.] Idem. Gell. lib. 1. cap. 3. Summatim universimque.

UNIVERSĀTIM, Idem. Sidon. 8. Epist. 2. Votis universatim ferventibus.

UNIVERSĬTAS, ātis. f. [ὁμοῦ, σύμπαν, Gl. G. L.] Cic. 2. de Nat. Deor. 164. Licet enim contrahere universitatem generis humani, eamque gradatim ad pauciores, postremo deducere ad singulos.

De universitate libri pronuntiare, In genere, vel in universum judicare de libro. Plin. 3. Epist. 15. ad Proculum, Non temere jam nunc de universitate pronuntio, de partibus experiar legendo.

Per universitatem, Καθ' ὁμάδα. Gloss. Græcolat.

Rerum universitas Cic. 1. de Nat. Deor. 121. Tum enim censet imagines divinitate præditas inesse in universitate rerum.

Corpus universitatis. Cic. de Univers. 13. Quod si universitatis corpus planum & æquabile explicaretur, &c.

Currus universitatis. Cic. de Univers. 37. Singulos adjunxit ad singula, atque ita quasi in currum universitatis imposuit.

UNIVERSĀLIS, e. Adj. [καθολικὸς, ὁλικὸς] Quod ad universos pertinet. Auctor ad Heren. lib. 2. 37. Nam hujusmodi in rationibus, non universali atque absoluta, sed extenuata ratione expositio confirmatur. V. Quintil. lib. 2. cap. 13.

UNIVERSALĬTER, Adv. Cajus in l. quod sæpe. §. in iis. C. de contrah. empt. Si grex universaliter venierit. i. e. Totus una venditione. V. Cellar. Cur. Poster. p. 102.

UNIO, īre. Unum facere. Tertull. de Anima cap. 17. Cælum mari unitur, ubi visio absumitur. V. Sulp. Sever. Hist. Sacr. 2. 43.

UNITUS, a, um. Adj. ut, Corpora unita. Senec. Quæst. Nat. 2. 2. Ratio unita. Apul. 11. Met.

UNITIO, ōnis. f. Unio. ut, Unitio naturarum. Fulgent. de Incarnat. Dom. cap. 3.

UNO, āre. Tertull. adv. Praxeam cap. 27. Qui unum eundemque contendunt patrem & filium, incipiunt dividere illos potius, quam unare.

UNĂNĬMIS, e. & UNANĬMUS, a, um. Adj. [ὁμόφρων, ὁμόψυχος, Gl. G. L.] Quod unius est animi, & ejusdem sententiæ cum altero. Liv. 7. 21. Novi Consules fenebrem quoque rem, quæ distinere unanimos videbatur, levare aggressi, &c. Virg. 4. Æn. 8.

Quum sic unanimem alloquitur male sana sororem.

Fratres unanimes. Catull. ad Veranium, 9. 4.

Sodales unanimi. Catull. ad Alphenum, 28. 1.

UNANIMANS, antis. Idem quod Unanimis. Plaut. Truc. 2. 4. 81.

Sed sociæ unanimantis, fidentis fuit
Officium facere.

UNANIMĬTAS, ātis. f. [ὁμοφροσύνη, ὁμοψυχία, Gl. G. L.] Consensus æquanimitas. Plaut. Truc. 2. 4. 81.

Proh dii immortales, non amantis mulieris,
Sed sociæ unanimitatis fidentis fuit
Officium facere.

Alii legunt Unanimantis. Liv. 40. 8. Mihi Antiocho, & cuilibet regum hujus ætatis nulla re magis quam fraterna unanimitate regnum æquasse.

UNANIMĬTER, Adv. Vopisc. in Tacit. cap. 4. Quod me unanimiter delegistis.

UNĬCĂLĂMUS, a, um. Adj, ut, Frumentum unicalamum, quod unicum habet calamum. Plin. lib. 18. cap. 8. Unicalamum præterea, nec usquam capax seriturque non nisi tenui terra.

UNICAULIS, e. Adj. [μονόκαυλος] Quod unum caulem habet, nec in ramos spargitur. Plin. lib. 19. cap. 10. Est autem unicaulo, radice bulbo simili.

UNICŌLEUS, a, um. Adj. Gloss. Gr. Lat. Μονόρχις, Unitestis, Unicoleus.

UNICŎLOR, ōris. [μονοχρώματος] Unius coloris. Plin. lib. 32. cap. 9. Dulciores, feminæ sunt & unicolores. Ovid. 11. Met. 611.

At medio torus est hebeno sublimis in antro
Plumeus, unicolor, pullo velamine tectus. al. Atricolor.

UNICOLŌRUS, a, um. Idem. Prudent. Hamart. v. 819.

Sic animas cæli de fontibus unicoloras
Infundit natura solo.

UNICORNIS, is. m. [μονόκερως Gl. G. L.] sive UNICORNUS, i. vel UNICORNUM, i. n. Animal, quod unicum in fronte cornu longum gerit, quod ad saxa limat, & ipso perforat elephantem. Græce monoceros dicitur. Plin. lib. 8. cap. 21. Asperrimam autem feram monocerotem: reliquo corpore equo similem, capite cervo, pedibus elephanto, cauda apro, mugitu gravi, uno cornu nigro media fronte cubitorum duûm eminente. V. Tertull. adv. Jud. cap. 10.

UNICORNIS, e. Adj. [μονόκερως] Quod unum tantum cornu habet. Plin. lib. 11. cap. 46. Solida ungula, & bicorne nullum: unicorne asinus tantum Indicus.

UNICORPŎREUS, a, um. Adj. Firmic. lib. 2. cap. 12. Taurus est signum in cælo femininum, Septentrionale, unicorporeum. Et sic alibi plerisque in locis.

UNICŪBA, æ. f. [μονόλεχις Gl. L. G.] Unius viri uxor. Isidor. Gloss.

UNICULTOR, ōris. m. Unius Dei cultor. Prudent. Passione Cypriani v. 90.

Edere jussus erat, quid viveret? Unicultor inquit,
Servo salutiferi mysteria consecrata Christi.

UNIFORMIS, e. Adj. Macrob. 7. Saturn. cap. 5. Ut horrore uniformis alimoniæ, edendi desiderium languesceret. Uniformem cibum opponit Vario, vocatque etiam Simplicem. Adde Tacit. de Orat. cap 32.

UNIFORMĬTAS, ātis. f. Macrob. lib. 7. Saturn. 5. Cur illis providere varietatem laboras, isti squalorem uniformitatis adjicis?

UNIFORMĬTER, Adv. Apul. Trismeg. sub initium; Omnis humana immortalis est anima, sed non uniformiter cunctæ.

UNIGĔNA, æ. c. [μονογενὴς Gl. L. G.] Cic. de Univers. 10. Mundus vocatur, quod solus atque unus esset, his verbis, Ut hic mundus esset animanti absoluto simillimus, hoc ipso, quod solus atque unus esset: idcirco singularem deus hunc mundum atque unigenam procreavit. Ubi aliqui legunt Unigenum, id est, unicum genitum.

Pallas unigena, apud Catullum in Argonaut. 63. 300. quia e Jovis cerebro atque uno parente orta. Budæus.

UNIGENĬTUS, i. m. [μονογενὴς] Filius qui unicus est: quasi solus genitus, nec fratrem ullum habuit, aut sororem. Verbum est ecclesiasticum. V. Tertull. adv. Gnost. cap. 7. Salvian. 4. p. 121.

UNIJŬGUS, a, um. Adj. [μονόζυγος] Unijugæ vineæ dicuntur, si hastilibus in terra defixis, singulæ transversæ perticæ in unam tantum partem ordinis adnectuntur. Plin. lib. 17. cap. 22. Si unijuga erit vinea.

Joseph unijugus, i. e. Monogamus. Tertull. de Monog. cap. 6.

UNIMAMMIA, vel UNOMAMMIA, æ. f. Unam mammam habens. Plaut. Curc. 3. 1. 75. Et Classiam unomammiam.

UNIMĂNUS, a, um. Adj. [μονόχειρ, Gl. G. L] Unam tantum manum habens. Liv. 35. 21. Capram sex hœdos uno fetu edidisse, ex Piceno nuntiatum est: & Aretii puerum natum unimanum. Vide & 41. 21.

UNIMŎDUS, a, um. Adj. ut Prudent. Psychom. v. 768.

Spiritus unimodis texat compagibus unus.

UNIOCŬLUS, vel UNOCŬLUS, i. m. [μονόφθαλμος] Qui unum tantum oculum habet. Plaut. Curc. 3. 22.

Unocule salve. CU. quæso, deridesne me?
LE. De coclitum prosapia te esse arbitror;
Nam ii sunt unoculi.

Quædam exemplaria legunt Une ocule, vel Uniocule. Gell. lib. 3. cap. 11. De Cyclope itidem inquit vel maxime quod unoculus fuit. V. Solin. cap. 25.

UNIPES, ĕdis. c. [μονόπους, Gl. G. L.]

UNISTIRPIS, e. Adj. [μονοστελέχης] Unius stirpis. Plin. lib. 16. cap. 30. In longitudinem excrescunt abies, larix, palma, cupressus, ulmus & si qua unistirpia.

UNITESTIS, e. Adj. Gloss. Gr. Lat. Μόνορχις, Unitestis, Unicoleus.

UNIVĬRA, vel UNIVIRIA, æ. f. Quæ semel tantum nupsit, uni tantum viro conjuncta. Grut. Inscript. p. 748. n. 4.

RENATVS.
VOLVSIAE. IVSTAE.
MATRI. CARISSIMAE.
OMNIVM. FEMINAR.
SANCTIORI. VNIVIRAE.

V. etiam Tertull. ad Uxor. 1. 7. Trebell. in Tito cap. 32.

UNIVIRĀTUS, ûs. m. [μονογαμία] Tertull. de Uxor. lib. 1. extr. & de Castit. cap. 13.

UNIVŎCUS, a, um. Adj. [συνώνυμος] Cujus & nomen commune est, & eadem substantia ratio, quod Græce synonymum dicitur. Homo & equus univoca sunt, quia sub uno animalis nomine comprehenduntur, & eadem est utriusque substantia. V. Mart. Capel. 4. p. 95. V. HOMONYMUS.

ULLUS, a, um. [τὶς] Per dimin. ab Unus, Gen. Ullius, Dat. Ulli. Aliquis, quasi unus aliquis. Nunquam autem affirmative ponitur, sed vel negative, ut, Non est ullus qui currat: vel interrogative, ut, Est ne ullus qui currat? vel subjunctive: ut, Si ullus me vocabit, statim veniam. Ter. Hec. 4. 4. 102.

Si ullo modo est, ut possit, quod spero fore.

Cic. 6. Verr. 7. Nullum, inquam, horum reliquit, neque aliud ullum tamen, præter unum pervetus ligneum, Bonam fortunam, ut opinor. Idem in eundem, 4. 60. Debebat Epicrates ullum nummum nemini.

Objicit mihi quod ullum de liberis meis potuerim facere discrimen. Quintil. in Ægro redempto.

Rei ullius emptor nemo. Cic. 2. Philipp. 97. Omnino ullius rei nemo fuit emptor, cui defuerit hic venditor.

Scientiam ullam negat prodesse alicui. Cic. 1. de Orat. 250.

UNETVICESĬMUS, a, um Adj. ut, Legio unetvicesima. Tacit. 1. Ann. 45. V. ibi Lips. & Freinshem. Al. Una & vicesimus scribunt.

UNETVICESIMĀNI, orum. Tacit. 1. Ann. 37. Non abscessere quintani unetvicesimanique. scil. Milites.

UNDE, pro UNUM DE, ut Duode quoque, usurpatur in compositis numeralibus sequentibus, aliisque a Stephano prætermissis.

UNDĒCENTUM, [ἑνὸς δέοντος ἑκατὸν] quasi Uno dempto de centum. Plin. lib. 7. cap. 60. Paruerunt tamen ei annis undecentum.

UNDECENTĒSĬMUS, a, um. Adj. Ordinale. Valer. Max. 8. 7. ext. 11. Ad undecentesimum annum.

UNDENŌNĀGINTA, Liv. 37. 30. Hostium classis undenonaginta navium fuit.

UNDEOCTŌGINTA [ὀγδοήκοντα ἑνὸς δέοντος] natus annos. Hor. 2. Serm. 3. 117.

UNDEQUADRĀGINTA, [τεσσαράκοντα ἑνὸς δέοντος] Adj. indecl. Liv. 23. 57. Ad mille CCCC Carthaginiensium cæsi, undequadraginta vivi capti. al. Undesexaginta.

UNDEQUADRĀGIES, Adv. [ἑνὸς δέοντος τεσσαρακοντάκις] Plin. lib. 7. cap. 25. Solus M. Marcellum transgressus, qui undequadragies dimicaverat.

UNDEQUADRAGESĬMUS, a, um. Adj. Valer. Max. 8. 7. ext. 10. Undequadragesimum volumen.

UNDEQUINQUĀGINTA, Adj. indecl. Liv. 37. 58. In eo triumpho undequinquaginta coronæ aureæ translatæ sunt. V. Plin. lib. 13. cap. 4.

UNDEQUINQUAGĒSĬMUS, a, um. Adj. [ἑνὸς δέοντος πεντηκοστὸς] Cic. pro

pro Lege Manil. 35. Ipſe autem, ut a Brunduſio profectus eſt, undequinquageſimo die totam ad imperium Pop Rom. Ciliciam adjunxit.
UNDESEXAGINTA, [ἑνὸς δέοντος ἑξήκοντα] Adj indecl. Plin. lib. 36. cap. 15. Adjecit ipſe in Ædilitatis ſuæ commemoratione & ludos undeſexaginta diebus factos Liv 23. 37.
UNDETRĪGINTA, Vitruv. 9 4. Menſibus undetriginta & amplius.
UNDETRĪCĒNI, æ, a. Macrob. Saturn. 1. 13. Januarius, Aprilis, Junius, Sextilis, September, October, November, December, undetricenis cenſebantur diebus.
UNDETRIGESĪMUS, a, um. Adj. [ἑνὸς δέοντος, τριακοστὸς] Liv. 25. 36. Anno octavo poſtquam in Hiſpaniam venerat Cn. Scipio, undetrigeſimo die poſt fratris mortem interfectus eſt.
UNDĒVĪGINTI, [ἑνὸς δέοντος εἴκοσι] Adj. indecl. Cic. de Clar. Orat. 226. Undeviginti annos natus erat eo tempore. Et Liv. 23. 46.
UNDEVĪCĒNI, æ, a. Quintil. lib. 1. cap. 10. Porrecti utrimque undeviceni.
UNDEVICESĪMUS, a, um. Adj. [ἑνὸς δέοντος εἰκοστὸς] Cic. de Senect. 14. Anno enim undeviceſimo poſt ejus mortem hi Conſules T. Flaminius & M. Attilius facti ſunt. Et Liv. 10. 47. & 27. 38.
UNDĔCIM, quaſi Unum & decem. Martial. lib. 2. 44. Debeo undecim millia Phileto.
UNDECIES, Adv. [ἑνδεκάκις] Cic. 4. Verr. 20. H-S. undecies numeratum eſſe, ut eam cauſam, in qua tenuiſſima quidem dubitatio poſſet eſſe, iſto cognoſcente obtineret. Martial. lib. 5. 80.

Undecies una ſurrexti, Zoile, cœna,
E mutata tibi ſyntheſis undecies.

UNDECĪMUS, a, um. Adj. [ἑνδέκατος] Plin. lib. 11. cap. 54. Duraſſe & ultra undecimum diem pleroſque.
UNDECĒNI, æ, a. Adj. [ἕνδεκα] Idem quod Undecim. Plin. lib. 36. cap 8. Idemque digreſſus inde, ubi fuit Mnevidis regia, poſuit alium, longitudine undecenis pedibus, per latera cubitis quatuor.
UNDĒNI, æ, a. Adj. [ἕνδεκα] Undecim. Plin. lib. 11. cap. 25. Patiuntur autem undeni. Idem lib. 8. cap 42. Partum in eo genere undenis menſibus ferunt, duodecimo gignunt. De equis.
UNDECIRĒMIS, is. [ἑνδεκήρης] Navis undecim remorum ordines habens. Plin. lib. 26. cap. 40. Maxima ea in Cypro traditur, ad undecirемem Demetrii ſucciſa, centumtriginta pedum longitudinis, craſſitudinis vero ad trium hominum complexum. De cedro.

U N X

UNXIA, V. UNGO.

V O

VO. Volero, Votinia, ſcil. Tribus; Voluſus. VO. DE. Vota decennalia.

V O C

VOCABULUM, VOCALIS, VOCATIVUS, VOCATOR, VOCIFEROR, &c. VOCITO, VOCO. V. VOX.
VOCONIA, orum. n. [ὠκώνια] Genera ſunt pirorum, quemadmodum & Volema, apud Plin. lib. 15. cap 15.
VOCONTII, orum. m. [Οὐοκόντιοι] Galliæ Narbonenſis populi, ut ſcribit Mela lib. 2. 5. in deſcriptione Galliæ Narbonenſis. Hinc
VOCONTIUS, a, um. Adj. [οὐοκόντιος] ut, Rura Vocontia. Sil. lib. 3. 467. Alii Vocuntia ſcribunt.
Forum Vocontium. Cic. 10. Fam. 34.
VOCULA, VOCULATIO. V. VOX.

V O G

VŎGĔSUS, i. m. [Οὐόγεσος] Mons in finibus Lingonum, a quo Moſa fluvius profluit, non longe a fonte Matronæ fluvii in Francorum regno ſitus. Lucan. lib. 1. 397.

Caſtraque, quæ Vogeſi curvam ſuper ardua ripam]
Pugnaces pictis cohibebant Lingones armis.

V O L

VOL. Volcanalia. VOLER. Volerus. VOLK. Volcano.
VOLGIVAGUS, V. VULGUS.
VŎLA, æ. f. [θέναρ, τὸ κοῖλον τῆς χειρὸς, Gl. L. G. & G. L.] Media pars manus ſive pedis, ut ait Servius. Plin. lib. 11. cap. 45. Vola homini tantum, exceptis quibuſdam.
Pro Veſtigio pedis. Varro apud Non. 4. 480. Nec vola nec veſtigium exſtat. [i. e. Nec manus, nec pedis veſtigium. V. tamen Feſt.
VOLA oppidum, V. BOLA.
VŎLĂTERRÆ, ārum. f. [Οὐολατέρραι] Hetruriæ oppidum ad Cæcinnam fluvium, ut ſcribit Plin. lib. 3. cap. 5.
VOLATERRĀNUS, a, um. Adj. ut, Vada Volaterrana. Cic. pro Quint. 24.
VOLATILE, VOLATICUS, VOLATURA, VOLATUS. V. VOLO, āre.
VOLCÆ, arum. m. [Οὐόλκαι] Populi Galliæ Narbonenſis. Volcarum nomen trans Rhodanum in Occaſum celeberrimum fuit, ſicut citra Saliorum ſive Salyum, vel Ptolemæo teſte lib. 2. cap. 10. Volcæ vulgo *Languedoc*. Olivarius in Melam tradit Volcas eſſe eos, qui apud Montem Peſulanum agunt.
VOLCATIUS, vel VULCATIUS, i. m. [Οὐολκάτιος] L. Volcatius Tullus Conſul, impediit ne Catilina ob accuſationem repetundarum peteret Conſulatum. Auctor Pedianus in argum. orat. pro C. Cornel.
Volcatius Gallicanus, quintum Conſul ſcripſit vitas imperatorum ad Diocletianum. Ejus tantum exſtat nunc Avidii Caſſii vita.
Volcatius Terentianus hiſtoriam ſui temporis, id eſt, Gordianorum ſcripſit, ac dicit Gordianum ſeniorem vultum Cæſaris Auguſti valde retuliſſe. Auctor Capitolinus in vit Gord. Jun. extr.
Volcatius Epidius grammaticus, ſcripſit res geſtas Pompeji Magni & ejus patris: primus libertinorum, qui hiſtoriam ſcripſerit, quum ab optimo quoque ſcribi ſolita ſit, ut ſcribit Cornelius Nepos. Ludum aperuit, docuitque inter ceteros M. Antonium & Auguſtum. [Ex male inſpecto Tranquillo Rhet. 3. & 4.
Volcatius Sedigitus in libro de Poëtis, quid ſentiat de his qui comœdias ſcripſerunt, monſtrat apud Gell. lib 15. cap 24.
VŎLĒMA, ōrum. n. vel VOLEMI, m. ut Gloſſ. [κολοκυνθίδες, ἄπιοι, Gl. L. G.] Pira Gallis dicuntur bona & grandia: eo quod impleant volam. Apud Catonem R. R. cap. 7. Columel. lib. 5. cap. 10. & 12. 10. Virg. 2. Georg. 88. —nec ſurculus idem

Cruſtumiis, Syriiſque piris, gravibuſque volemis.

VOLENTIA, V. VOLO, vis.
VŎLĔSUS, i. m. Sabinus, qui cum Tatio Romam venit. V. Ovid. 3. de Pont. 2. 105.
Voleſus, ſub Auguſto Proconſul Aſiæ. V. Senec. de Ira 1. 5.
VOLGIOLUM, i. n. inter Ruſtica inſtrumenta connumerat Plin. lib. 17. cap. 10. Seritur menſe Aprili, area æquata cylindris, aut volgiolis, denſum. De ſemine cupreſſi.
VOLITINA, ſeu VOLTINIA Tribus, V. TRIBUS.
VŎLO, [ἵπταμαι, πέτομαι, Gl. L. G. & G. L. πετάομαι, L. G.] āre. Proprium eſt pennas habentium. Virg. 1. Æn. 301.

—volat ille per aëra magnum
Remigio alarum. Cic. in Arat. 47.
Namque eſt ales avis, lato ſub tegmine cæli
Quæ volat, & ſerpens geminis ſecat aëra pennis.

Volare membranis dicuntur cicadæ & veſpertiliones. Plin. lib. 11. cap. 28.
Alte volare, & Demiſſius volare, contraria. Ovid. 3. Triſt. 4. 23.
Catervatim volare. Plin. lib. 10. cap. 24.
Gregatim volare. Quintil lib. 1. cap. 6.
Perniciter volare. V. PERNIX.
Volare transfertur ad alia, quæ celeriter currunt: ut Navis volat, fama volat, & hujuſmodi: pro Celeriter it, vel fertur. Ter. Hec. 3. 4. 24.

Immo, quod conſtitui me hodie conventurum eum,
Non poſſe, ne me fruſtra illic exſpectet, vola.

Volare, & Iter facere. Cic. 10. Philipp. 11. Quem niſi in via caducæ hæreditates retardaſſent, volaſſe eum, non iter feciſſe diceres.
Paſſu volat alite virgo. Ovid. 10. Met. 587.
Ætas volat. Cic. 1. Tuſc. 76.
Axis fervidus vi volat. Virg. 3 Georg. 7.
Dicta magna volant ſuperbo. Valer. 5. Argon. 600.
Faces & ſaxa volant. Virg. 1. Æn. 154. Al. Volunt.
Fama volat. Virg 3. Æn. 121.
Litteræ volant, Quæ celeriter perferuntur. Cic. 2. Att. 19. Litteræ Capuam ad Pompejum volare dicebantur.
Spiritus volat altus in auras. Ovid. 3. Triſt. 3. 61.
Tela volant hiberna grandine plura. Ovid. 5. Met. 157.
Vis volat telorum. Liv. 26. 44.
VOLANS, antis. Partic. [πετάμενος] ut,
Curru ſecundo volans. Virg. 1. Æn. 160. & 12. 478.
Currus agitare volantes. Virg. 3. Georg. 181.
Equos inhibere volantes. Ovid. 2. Met. 128.
Fumi volantes. Lucret. lib. 6. 103.
Haſta volans. Sil. lib 16. 587.
Nubes volantes. Lucret. lib. 5. 254.
Sagitta volans. Ovid. 3. Triſt. 10. 55.
Umbræ volantes Ovid 1. Amor 6. 13.
Volantes, loco ſubſtantivi, pro Avibus. Virg. 6. Æn. 239. de Averno;

Quam ſuper haud ullæ poterant impune volantes
Tendere iter pennis.

VOLĀTUS, ûs. m. [πτῆσις, Gl L. G. & G. L.] Cic. 2. de Nat. Deor. 101. Idemque & volatus alitum ſuſtinet, & ſpiritu ductus alit & ſuſtentat animantes.
Aquilæ admonitus volatu. Cic. 1. de Divin. 26.
Celer volatus. Claud. Conſ. Mall. Theod. 270.
Lenis volatus. Ovid. 12. Met. 527.
Præceps volatus. Martial. lib. 11. 92.
Suſpenſus volatus. Stat. 3. Theb. 463.
In volatu. V. IN præpoſitionem.
VOLATŪRA, æ. f. [πτῆμα] Idem. Varro 3. de R. R. cap. 5. Ibi in prima volatura quum veniunt, morantur dies paucos requieſcendi cauſſa. Columel. lib. 8 cap. 9.
VOLĀTĬCUS, a, um. Adj. [ποτητὸς] pro Inconſtanti ac præcipiti. Cic. 13. Att 25 extr. O Academiam volaticam & ſui ſimilem, modo huc, modo illuc? Idem de Aruſp. Reſpon. 46. Illius furentes ac volaticos impetus in ſe ipſos poſſe converti.
Mulieres volaticæ, Strigæ, maleficæ. Feſtus in Strigas.
Volaticus. Epiſt. 42. H. St. Reliqua omiſit.
VOLATĬCA, æ. f. Tertull. de Pallio cap. 6. Qui volaticam ſpectat. i. e. Geometriam, ut Junio videtur; ſed Jo. Lud. de la Cerda & Salmaſius p. 471. Auſpicem interpretantur.
VOLATĬLIS, e. Adj. [πτηνὸς] quaſi Volans. Volucres, Volatilia dicuntur, quia volant. Cic. 2. de Nat. Deor. 151. Præterea veſcimur beſtiis & terrenis, & aquatilibus & volatilibus, partim capiendo, partim alendo, Vetus codex legit Volantibus.
Ætas volatilis Ovid. 10. Met. 519
Ferrum volatile, pro Cuſpide & acie telorum. Virg. 4. Æn. 71.
Pecus volatile facile paſtoris cuſtodiam recipit. Columel. lib. 8. cap. 4. De cibariis gallinarum.
Pueri volatilis arcus Ovid. 2. Amor. 7. 27. h. e. Cupidinis.
Telum volatile mittere. Ovid. 7. Met. 481.
VOLABĬLIS, e. Idem. Varro apud Non. 18. 8. & 21. Cervum qui volabile currens ſparo ſecutus tragulave trajicit. Alii legunt Volabilem.
VELOX, quaſi VOLOX. H. St. V. f. l.
VŎLĬTO, [ἵπταμαι Gl. G L.] āre. frequent. Cic. 1. de Nat. Deor. 54. In hac igitur immenſitate, latitudinum, longitudinum, altitudinum, infinita vis innumerabilium volitat atomorum.
Paſſim ac libere volitare. Cic. 2. de Orat. 23. Sic enim ſe res habet, ut quemadmodum volucres, &c. levandi laboris ſui cauſa paſſim ac libere ſolutas opere volitare.
Super carpentum volitare. Liv. 1. 34.
Animus vacuus cura atque labore volitat. Cic. 2. de Orat. 23. Animi noſtri forenſibus negotiis atque urbano opere defeſſi, geſtiunt, ac volitare cupiunt vacui cura atque labore.
Favillæ volitant. Ovid. 2. Met. 284.
Umbræ volitant inter vivos. Lucret. lib. 4. 42.

Voces volitant per aures. Idem. 4. 222.
Volitare, per translationem, pro Discurrere ponitur, ut ait Valla. Tacit. 2. Ann. 21. Quin & Inguiomerum tota volitantem acie fortuna magis, quam virtus deserebat.
Insultare & volitare. Cic. pro Flacc. 38. Nunc vero, non insultabo vehementius, nec volitabo in hoc insolentius.
Cupiditate gloriæ volitare, h. e. Efferri & vehementer trahi. Cic. in Pison. 59. Valebis apud hominem volitantem gloriæ cupiditate vir moderatus & constans.
Ante oculos alicujus volitare. Cic. 2. de Lege Agr. 58. Volitat enim ante oculos istorum Jubæ regis filius, adolescens non minus bene nummatus, quam bene capillatus.
In armis volitare. Cic. 2, in Catil. 15. Nunquam ego a diis immortalibus optabo, Quirites, invidiæ meæ levandæ causa, ut L. Catilinam ducere exercitum hostium, atque in armis volitare audiatis.
In foro volitare. Cic. 1. de Orat. 173.
Per gentes volitare. Cic. 2. de Lege Agr. 98. Ut volitaretis interea per gentes, per regna omnia, cum imperio summo, cum judicio infinito, cum omni pecunia.
Per forum volitare. Cic. pro Domo 49. Itaque cum florens ac potens per medium forum popularis volitares.
Toto foro volitare. Liv. 39. 32.
Per ora virorum dicitur aliquis volitare. Cic. 1. Tusc. 34.

Nemo me lacrimis decoret, nec funera fletu
Faxit. cur? volito vivu' per ora virûm.

VOLĬTANS, antis. ut, Vespertilio volitans. Plin. 10. 61.
Asilus volitans. Virg. 3. Georg. 147.
Currus volitans, i. e. Navis. Catull. Argon. 59.
Fama volitans. Virg. 7. Æn. 104.
Simulacra volitantia. Virg. 7. Æn. 89.
Volitans, Discurrens. Cic. Post red. in Senat. 7. Cum ferro & facibus homines tota urbe volitantes, &c.
Acie tota volitans. Liv. 4. 10. & Tacit. 2. Ann. 21.
In aciem primam volitans. Flor. 3. 10. 4.
Per totum mundum volitans. Manil. 2. 742.
VOLITĀTUS, ûs. m. Fortunat. lib. 4. de Vita Martini,

Ecce repens oritur variante fragore procella,
Stridula sidereo volitatu, & multa tumultu.

VŎLŬCER, ucris, cre. pen. c. [πτηνὸς, Gl. L.G. & G.L.] Celer. de Alitibus proprie.
Alæ volucres. Stat. 5. Theb. 691.
Columba volucris. Virg. 5. Æn. 488.
Cupido volucer. Ovid. 9. Met. 481.
Somnus volucer. Virg. 2. Æn. 794. [Fingebatur alatus.
Aquæ volucres, Fluvii, torrentes. Ovid. 2. Met. 234. al. Equi.
Auræ volucres. Virg. 5. Æn. 503.
Currus volucer. Hor. 2. Carm. 33. 8.
Cursus volucer. Ovid. 1. Trist. 9. 5.
Dies volucris. Hor. 3. Carm. 28. 6.
Equi volucres. Ovid. 2. Met. 234. al. Aquæ.
Fluvius. Virg. 1. Æn. 321.

— volucremque fuga prævertitur Hebrum.

Fortuna volucris. Cic. pro Sull. 91. O falsam spem, ô volucrem fortunam!
Fuga volucris. Sil. lib. 17. 589.
Fumi volucres. Virg. 2. Georg. 217.

Quæ tenuem exhalat nebulam, fumosque volucres.

Levitas volucris. Lucret. lib. 4. 204.

— volucri levitate feruntur.

Nuntius volucris. Cic. pro Quint. 80.
Oratio. Cic. de Clar. Orat. 326. Aliud autem genus est non tam sententiis frequentatum, quam verbis volucre atque incitatum.
Pardus. Martial. 1. 15.

Et volucrem longo porrexit vulnere pardum.

Procellæ volucres. Ovid. 2. Amor. 11. 33.
Rotæ volucres. Claud. 3. de Rapt. Proserp. 431.
Sagitta volucris. Virg. 11. Æn. 858.
Saltus volucer. Stat. 6. Theb. 569.
Vox volucris. Plaut. Amph. 1. 1. 170. Volucrem vocem gestito.
VOLŬCRIS, is. f. [πτηνὸν, Gl. L. G. & G. L.] Omne id quod volat, non solum aves, sed apes quoque, vespæ, tabani, & reliqua hujusmodi. Cic. 2. de Orat. 23. Quemadmodum volucres videmus procreationis atque utilitatis suæ causa fingere & construere nidos.
Nidus volucrum. Ovid. 12. Met. 15.
Advenæ volucres. V. ADVENIO.
Aëriæ volucres. Lucret. lib. 1. 12.
Avidæ volucres. Ovid. 5. Met. 484.
Flumineæ volucres. Ovid. 2. Met. 253.
Fœda volucris. Ovid. 5. Met. 549.
Importunæ volucres. Virg. 1. Georg. 470.
Infandæ volucres. Stat. 10. Theb. 423.
Obscænæ volucres, Harpyiæ. Virg. 3. Æn. 241.
Pictæ volucres, Variis plumis ornatæ. Virg. 3. Georg. 243.
Picturatæ volucres. Claud ad Serenam 3.
Rapidissima volucris milvius. Ovid. 2. Met. 716.
Tener volucris. Cic. 2. de Divin. 64.

Hunc ubi tam teneros volucres, matremque peremit. Hic videtur Adjectivum Volucres, pro Substantivo positum, quum masculino jungat. [Nisi malis Teneras.

Vaga volucris. Ovid. 2. Met. 308.
Variæ volucres. Virg. 7. Æn. 33. Lucret. lib. 2. 144. Varias vocat quas Virgil. Pictas. Nisi malis, quod plura sint earum genera.
Virgineæ volucres. Ovid. 7. Met. 4. Harpyias intelligit, de quibus & Virg. 3. Æn. 361.

Virginei vultus volucrum, &c.

Conflictatæ volucres sævissima hieme. V. Conflicto, in CONFLIGO.
Fallere volucres viscata virga. Ovid. 15. Met. 474.
Lacerant corpus volucres. Lucret. lib. 3. 893.
Sentire linguas volucrum. Virg. 3. Æn. 361.
Volucrium in Genitivo plurali, teste Charisio, citatque Ciceronem de Finibus.

VOLUCRĬTAS, ātis. f. Fulgent. 2. Mythol. Mundus celeri quadam volucritate versatur.
VOLUCRĬTER, Adv. Ammian. 17. 3. Volucriter congregati.
Perurgere volucriter. Idem 39. 5.
VOLUCRĬPES, ĕdis. Auson. Epist. 16. extr.

Volucripes dimetria. V. Sidon. 9. Epist. 15.

VOLŪCRA, æ. f. Columel. de Arboribus, cap. 13. Genus est animalis, volucra appellatur: id fere prærodit teneros adhuc pampinos & uvas. Involucrum & Convolvulum quidam vocant. V. in VOLVO.
VŎLO, vis, vult, volui, [θέλω, βέλομαι, Gl. L. G. & G. L.] velle. Virg. 3. Ecl. 29.

Vis ergo inter nos, quid possit uterque, vicissim
Experiamur.

Volo te, subaudi Alloqui: & Volo te paucis, aut tribus verbis. Plaut. Capt. 5. 2. 24. Idem Epid. 3. 4. 24. & Trinum. 4. 2. 121. Ter. And. 5. 3. 1. Quis me volt?
Velint nolint. Plin. in Paneg. cap. 20. Præterea, futuri principes, velint, nolint, sciant.
Velit nolit, pro Velit, an non velit. Cic. 3. Q. frat. 8. Crassum Junianum, hominem mihi deditum per me deterruit: velit nolit, scire difficile est. Hircio tamen agente nolle se non probabit.
Volo Arpinum, subaud. Proficisci. Cic. 9. Att. 1. Nos autem in Formiano morabamur; quo citius audiremus: deinde Arpinum volebamus. Eodem modo hic ipse sæpius utitur verbo Cogito.
Id volumus, id contendimus. Cic. 2. de Fin. 72. Id enim volumus, id contendimus, ut officii fructus sit ipsum officium.
Ne velit emisse. Cato R. R. cap. 5. Ne quid emisse velit insciente domino, neu quid dominum celavisse velit. h. e. Nihil emat.
Velle, optare, cogitare, efficere. Cic. pro Cluent. 188. Nihil est enim mali, nihil sceleris, quod illa non ab initio filio voluerit, optaverit, cogitaverit, effecerit.
Volo, pro Opto. Cic. 12. Fam. 19. Eandem rem tibi volo bene & feliciter evenire.
Honorem hunc deum fortunare tibi volo, h. e. Vehementer cupio. Cic. 15. Fam. 18. Maxima sum lætitia affectus, cum audivi Consulem te factum esse, eumque honorem deos tibi fortunare volo.
Clementer volo. V. CLEMENS.
Leviter bene velle alicui. V. LEVIS, & BENE.
Magis vellem. V. MAGIS.
Maxime vellem. V. MAGIS.
Minime volo. V. PARVUS.
Nimis vellem. V. NIMIS.
Nimium volo. V. NIMIS.
Quid vultis amplius? Cic. 5. Verr. 118. & sæpe alias.
Gratiam tuam volo, i. e. Opto. Plaut. Curc. 3. 55.
Causa tua volo omnia, i. e. Tibi bene cupio. Cic. 13. Fam. 22. Nam & semper me coluit, diligentissimeque observavit, & a studiis nostris non abhorret. Accedit eo, quod Varro Murena magnopere ejus causa vult omnia. conf. Epist. 15. extr.
Causa ejus valde volo. Cic. 16. Fam. 17. Cuspio, quod operam dedisti, mihi gratum est: valde enim ejus causa volo.
Causa tua volo, absolute. Cic. 11. Att. 8. Per eos, qui nostra causa volunt, valentque apud illum, diligentissime contendas opus est.
Defensum volo, i. e. Cupio defendi. Cic. 13. Fam. 10. Remque & utilitatem sociorum (cujus rei quantam potestatem Quæstor habeat non sum ignarus) per te quam maxime defensam & auctam velis.
Donatum tibi volo. Ulpian. in l. Qui mihi. D. de donationibus. Qui mihi donatum volebat, servo communi meo & Titii rem tradidit. Idem in l. hoc jure. D. eod. tit. Si quis dederit pecuniam mutuam Titio reddendam Sejo, cui donatum volebat: deinde, &c.
Excusatum istis me volo. Cic. 3. Verr. 105. His omnibus, qui istius injurias norunt, hoc est Pop. Rom. universo, me vehementer excusatum volo.
Factum alicui velle. Apul. Apol. p. 314. Elmenh. Sicinium Pontianum, cui factum volo. V. Ter. Adelph. 5. 7. 20.
Liberatum ea te cura quamobrem volo. 3. Q. frat. 1.
Est paucis vos quod monitos voluerim. Plaut. Capt. prol. 53.
Nominatum volo eum honoris causa. Cic. 2. Verr. 18. Fit obviam casu ei multitudini C. Curio, quem ego hominem honoris potius, quam contumeliæ causa, nominatum volo.
Oratum volo a vobis rem justam. Plaut. Amph. prol. 33.
Oratos & vos volo esse. Plaut. Casin. prol. 21.
Obsequutum amori illius volo. Plaut. Asin. 1. 1. 62.
Velle salvam. Cic. 11. Fam. 28. At debeo pro civili parte Rempub. velle salvam.
Velim, ὤφελον, θελήσαιμι, βουλοίμην. Vellem, θέλοιμι, θελήσοιμι, ὤφελον. Gloss. Latinogræc.
Velim, Optantis cum desiderio. Plaut. Truc. 2. 5. 28.

Date aquam manibus, nunc ecastor, ut veniret miles velim.

Velim ut velles. Plaut. Most. 3. 2. 53.

Velim ut velles, Tranio: sed quid est negotii? i. e. Cupio ita tibi esse, ut velles.

Volam, pro Velim. Lucil. lib. 27. Plaut. Asin. 1. 2. 26.

Meo modo loquar, quæ volam, quoniam intus non licitum est mihi. Nonius 17. 88. [Futurum est, non infrequentis usus.

Volo, pro Opinor, & Censeo. Cic. 1. de Nat. Deor. 29. Quatuor enim naturas ex quo omnia constare censet, divinas esse vult. Et paulo post itidem.
Quid sibi vult istud? Cic. 4. Verr. 150. Quid sibi equestres statuæ volunt propter ædem Vulcani? h. e. Quid significant.
Ita mehercule attendi, nec satis intellexi quid sibi lex, aut quid verba ista vellent. Cic. 3. de Legib. 33.
Apud comicos Volt pro Vult fere semper legitur.
Velle, jubere, decernere. Cic. 2. de Legib. Ita decernebat Senatus, jubebat & volebat populus. i. e. Suffragiis suis comprobabat. V. Liv. 33. 25. & 38. 54. [Respicitur formula rogandi populum, Velitis, Jubeatis, Quirites.
Vin' tu, pro Visne tu, Vide in OFFENDO. H. St.
VOLENS, entis. Partic. [βουλόμενος, θέλων, Gl. L. G.]
Animo volenti aliquid agere. Sallust. in Jugurth. cap. 73.

Vobis ſi volentibus erit. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 6. Figuras vero quas traxit de vetuſtate, ſi volentibus vobis erit, quum repentina memoria ſuggeſſerit, enumerabo.
Volens, propitius. Plaut. Curc. 1. 1 89.
Potate, ſite mihi volentes propitiæ. Liv. 7. 26. Precatus deinde, ſi divus, ſi diva eſſet, qui ſibi præpetem miſiſſet, volens propitiuſque adeſſet.
Volens, pro Benevolo, ut in deorum precationibus. Cato R. R. cap. 141. Mars pater, te precor quæſoque, uti ſies volens propitius mihi, domo, familiæque noſtræ. Livius 1. 16. Pacem precibus expoſcunt, uti volens propitius ſuam ſemper ſoſpitet progeniem. Turnebus.
Volentia, i. e. Quæ vellent, a voluntate. Salluſt. Hiſtor. lib. 4. Multiſque ſuſpicionibus volentia plebi facturus habebatur. Nonius 2. 900.
Talia plebi volentia fuere. Tacit. 15. Ann. 36. i. e. Grata.
Reſcribere volentia. Idem 3. Hiſt. 52.
VOLENTER, Adv. Idem. Apul. 6. Met. p. 178. Elmenh. Perrexit Pſyche volenter.
VOLENTIA, æ. f. Solin. cap. 36. Volentia reſiſtendi prompta.
Fretus alicujus volentia. Apul. 11. Met. p. 259. Elmenh.
VOLUNTAS, ātis. f. [βούλησις, προαίρεσις, πρόθεσις, Gl. G. L.] Animi inductio volens, mens & conſilium. Cic. 4. Tuſc. 12. Quamobrem ſimul objecta ſpecies cujuſpiam eſt quod bonum videatur, ad id adipiſcendum impellit ipſa natura: id quum conſtanter prudenterque fit, ejuſmodi appetitionem Stoici βούλησιν appellant, nos voluntatem appellamus. Eam illi putant in ſolo eſſe ſapiente, quam ſic definiunt, Voluntas eſt, quæ quid cum ratione deſiderat.
Libertas & Voluntas. Cic. pro Sext. 69. Eos voluntatem ſemper eandem, libertatem non eandem ſemper habuiſſe.
Mens & Voluntas. Cic. 3. in Catil. 22. Diis ergo immortalibus ducibus hanc mentem, Quirites, voluntatemque ſuſcepi.
Senſus & Voluntas. Q. Cic. de Petit. Conſ. 32. Petitori vero neceſſaria eſt, cujus & frons, & vultus, & ſermo ad eorum, quoſcunque convenerit, ſenſum & voluntatem commutandus eſt.
Simulatio & Voluntas, contraria. Cic. 8. Att. 9. Sed tamen ſigna conturbantur, quibus voluntas a ſimulatione diſtingui poſſet.
Nihil tam flexibile, quam voluntas. Cic. pro Milon. 23.
Nihil obſcurius voluntate hominum. Cic. pro Muren. 36.
Voluntas ad aliquid agendum. Cic. pro Font. 30. Quod ſi aut quantam voluntatem habent ad hunc opprimendum, aut quantam ad maledicendum ſententiam, &c.
Voluntate, Ablativus. Ter. Adelph. 3. 4. 44.
Quod vos jus cogit, id voluntate impetret.
Voluntate, Sponte. Plaut. Mil. 2. 5. 40.
Niſi voluntate ibis, rapiam te domum. conf. Ter. And. 3. 4. 44. Cic. 5. Fam. 5. & V. Gronov. ad Liv. 5. 17.
Omnium voluntate, i. e. Omnibus volentibus & concedentibus. Cic. 13. Fam. 5. Cum iis, qui ſimilem injuriam acceperant, amiſſis omnibus fortunis, reditus tamen in patriam voluntate omnium concedi videretur, adjutor incolumitatis fui.
Sua voluntate, nulla vi coactus. Cic. 2. de Finib. 65.
Remittere aliquid voluntate. Liv. 35.
De mea voluntate. V. DE præpoſitionem.
Ex voluntate. Cic. in Piſon. 46. Illud accidit præter optatum meum, ſed valde ex voluntate.
Ex voluntate alicujus aliquid facere, h. e. Quod aliquis concedat & velit. Cic. 13. Fam. 30. Hoc mihi velim credas, ſi quid fecerim hoc ipſo in bello minus ex Cæſaris voluntate, quod intellexerim ſcire ipſum Cæſarem, me invitiſſimum feciſſe.
Eſſe in voluntate. Cic. contra Rullum.
Legis voluntas, Sententia. Quintilian. lib. 3. cap. 6. Sed voluntate legis ſe tuebitur.
Abdita voluntas ac retruſa. V. Abditus, in ABDO.
Adverſa voluntas. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Animoſa voluntas. Lucan. ad Piſon. 239.
Averſa voluntas. Virg. 12. Æn. 647.
Dubia voluntas. Tacit. 4. Hiſt. 6.
Malefica voluntas. Plin. lib. 9. cap. 59.
Occulta voluntas, multiplex natura. Cic. ad Brut. 1.
Abalienare voluntatem. V. ABALIENO.
Abhorret voluntas ejus a me. Cic. 2. Fam 16. Solus enim tu ex omnibus, qui cum Bibulo ſunt, certiorem me nunquam feciſti, quam valde Bibuli voluntas a me ſine cauſa abhorreret.
Abjicere voluntatem diſcendi ſimul cum ſpe perdiſcendi. Cic. 2. de Orat. 142.
Accidit voluntas. V. ACCIDO.
Accommodare voluntatem. Ulpian. in l. j. §. in poteſtate. D. de exercit. action. Si ſervus peculiaris, volente filiofamilias, in cujus peculio erat: vel ſervo, vicarius ejus navem exercuit: pater dominuſve, qui voluntatem non accommodavit, duntaxat de peculio tenebitur, ſed filius ipſe in ſolidum.
Adducere in voluntatem. V. ADDUCO.
Adjuvare voluntatem. V. ADJUVO.
Alienare a ſe voluntates ſuorum. V. ALIENO.
Auferre voluntatem. V. AUFERO.
Conformare ſe ad alicujus voluntatem. V. CONFORMO.
Emetiri voluntatem, ſeu (ut alii legunt) Remetiri. Cic. de Clar. Orat. 16. Ipſa mihi tractatio litterarum ſalutaris fuit, admonuitque, Pomponi, ut a te ipſo ſumerem aliquid ad me reficiendum, teque remunerandum, ſi non pari, at grato tamen munere: quanquam illud Heſiodium laudatur a doctis, quod eadem menſura reddere jubet qua acceperis, aut etiam cumulatiore, ſi poſſis. Ego autem voluntatem tibi profecto emetiar, ſi rem ipſam nondum poſſe videor: idque ut ignoſcas, a te peto. h. e. Remunerandi voluntatem tibi præſtabo.
Facere voluntatem. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Fert ita corde voluntas. Virg. 6. Æn. 675.
Habere voluntatem nocendi in iracundia. Cic. 2. de Orat. 302.
Immutare voluntatem. V. IMMUTO.
Impetrare aliquid voluntate. V. IMPETRO.
Incitata adverſus rationem voluntas. V. INCITO.
Incumbere ad voluntatem. Cic. 1. Fam. 16.
Incutere voluntatem. V. INCUTIO.
Introſpicere voluntates hominum. Tacit. 1. Ann. 7.
Loqui ad voluntatem. V. LOQUOR.
Manet voluntas. V. MANEO.
Mutare voluntatem. Cic. 1. Fam. 9. 59.
Nuncupata voluntas. V. NUNCUPO.
Scrutari alicujus voluntatem. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Stare voluntate. Quintil. lib. 7. cap. 2.
Sum. ut, Eſt mihi diverſa voluntas. Ovid. 5. Faſt. 529.
Eſt temerata noſtra voluntas. Ovid. 9. Met. 626.
Suſcipere voluntatem. Cic. 3. in Catil. 22.
Voluntas, pro Favore. Ter. prol. Phorm. 30.
Voluntas veſtra ſi ad poetam acceſſerit. h. e. Si faveritis. Donatus.
Offenſa voluntas populi. V. OFFENDO.
Voluntas erga quid, pro ea quam vulgo *affectionem* vocamus. Cic. 2. de Finib. 96. Sed tu, ut dignum eſt tua erga me & erga philoſophiam voluntate ab adoleſcentia ſuſcepta, fac ut Metrodori tueare liberos.
Grata voluntas in parentes. Cic. pro Planc. 80.
Mutua voluntas, Benevolentia. Cic. 5. Fam. 2. Timuiſſent, ne quæ mihi pars abs te voluntatis mutuæ tribueretur.
Officioſa voluntas. Ovid. 3. de Pont. 2. 17.
Pauper voluntas. Ovid. 8. Met. 678.
Perpetua & conſtans voluntas. Cic. 13. Philipp. 13.
Singularis voluntas. Cic. pro Rabir. 8. Cum tanto ſtudio C. Rabirius totius Apuliæ, ſingulari voluntate Campaniæ vicinitatis ornetur?
Conciliare ſibi voluntatem alicujus. V. CONCILIO.
Conferre voluntatem in aliquem. Cic. 13. Fam. 18. Voluntatem contuliſti.
Copulare voluntatem. Cic. 3. Fam. 4. Non mediocre vinculum mihi quidem attuliſſe videtur ad voluntates noſtras copulandas.
Præſtare voluntatem. Cic. 1. Fam. 9. Eam voluntatem, quam exſpectabam, præſtiterunt.
Profiteri voluntatem. Cic. 10. Fam. 8. Profeſſionem bonæ voluntatis.
Propenſa voluntas. Sil. 16. 289.
Quando ita cælicolûm nobis propenſa voluntas
Annuit.
Spectata voluntas amicitiæ. Lucret. lib. 1. 141. al. Sperata.
VOLUNTĀRIUS, a, um. Adj. [αὐθαίρετος, Gl. L. G. & G. L. ἑκούσιος, G. L.] Quod fit voluntate. Cic. pro Sext. pr. Intueri poteſtis eos, qui omnia divina & humana violarint, non ſolum alacres lætoſque volitare, ſed etiam voluntarios fortiſſimis atque optimis civibus periculum moliri. h. e. Nulla injuria laceſſitos.
Voluntarius adeſt. Liv. 1. 59.
Amicus voluntarius. Cic. pro Cæcin. 14. Ille, quem ſupra deformavi, voluntarius amicus mulieris, non neceſſitudine aliqua, ſed ficto officio, ſimulataque ſedulitate conjunctus.
Inimicus voluntarius. Cic. Anteq. iret. in exſil. 12.
Laudator voluntarius. Cic. 6. Verr. 143.
Teſtes voluntarii. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Voluntarii, apud Liv. 1. 30. Milites ſunt diverſæ conditionis a Volonibus. Liberi nempe homines, non ſervi: qui cum, vel propter ætatem, vel quod legitima ſtipendia feciſſent, cogi non poſſent, ſponte militabant. Liv. 31. 8. Voluntarios, quos poſſet, duceret, invitum neque militem veterem ducendi jus eſſet.
Auxilia voluntaria, Quæ ſponte dantur. Cic. 15. Fam. 4.
Caſus voluntarius. Cic. 2. de Fin. 65.
Exitus voluntarius. Tacit. 6. Ann. 40.
Interitus voluntarius. Cic. pro Marcell. 14.
Maleficium voluntarium. Cic. 1. de Invent. 102.
Mors voluntaria. Cic. 3. de Fin. 61. Alter propter perpetuam in populari ratione levitatem, morte voluntaria ſe a ſeveritate judicum vindicavit.
Motus animi voluntarius. Cic. de Fato 23.
Oblivio voluntaria. Cic. 1. Fam. 9. Quum mihi cum illo magna jam gratia eſſet, quod ejus omnes graviſſimas injurias communis concordiæ cauſa voluntaria quadam oblivione contriveram.
Oratio neceſſaria, & Voluntaria, contraria. Cic. pro Roſc. Com. 15. Illa ſuperior fuit oratio neceſſaria, hæc erit voluntaria.
Societas voluntaria. Cic. pro Quint. 79.
Virtutes voluntariæ. Cic. 5. de Fin. 36.
Herba voluntaria, Quæ ſua ſponte naſcitur, cui opponitur Sativa. Plin. lib. 20. cap. 22. de ſerpyllo, Sativum non ſerpit, ſed ad palmi altitudinem increſcit. Pinguius voluntarium, & candidioribus foliis.
VOLUNTARIE, Adv. [ἑκουσίως, Gl. G. L.] Bono & prompto animo, non coacto. Cæſ. 3. Bell. Civil. 91. extr. Hæc quum dixiſſet, primus ex dextro cornu procurrit, atque eum milites electi circiter CXX voluntarie ejuſdem centuriæ ſunt proſecuti. De Craſtino viro fortiſſimo. Al. Voluntarii.
VOLUNTARIO, Idem Liv. 1. 30. Inde ob reſiduas bellorum iras, maxime ſollicitatis ad defectionem animis voluntario traxere. Vetus exemplar habet Voluntarios.
VOLŌNES, um. m. [βολῶνες] dicti ſunt Servi, qui bello Punico quum deeſſent qui ſcriberentur, pro dominis pugnaturos ſe polliciti, in civitatem recepti ſunt: & Volones appellati, quia hoc ſponte voluerunt. Hæc ex Feſto. Liv. 23. 35. Ut tirones (ea maxime pars volonum erat) diſcerent ſigna ſequi. Idem 23. 35. Vetus miles tironi, liber voloni ſeſe exæquari fineret.
VOLSCI, ōrum. m. [Οὐόλσκοι] Populi mediterranei Tuſciæ: de quibus Pomponius Mela lib. 2. 4. in deſcriptione Italiæ.
Veruti Volſci. Virg. 2. Georg. 168.
VOLSCUS. a, um. Adj. Virg. 7. Æn. 803.
— Volſca de gente Camilla.
VOLSCE, Adv. Titinn. apud Feſtum; Oſce & Volſce fabulantur, nam Latine neſciunt.
VOLSELLA, V. VELLO,
VOLSGRA, æ. f. Avis, quæ ſe vellit. Feſtus.
VOLSINIUM, i. n. [Οὐολσίνιον] Ptolem. lib. 3. cap. 1. Tuſcorum urbs, hodie *Balſena*.

Volsinius, a, um. Adj. ut, Tribus Volſinia. Cic. pro Planc. 38. Alii legunt Voltinia.

Volsiniensis, e. aliud Adj. & abſolute, Incola. Liv. 5. 32. & 9. 41.

Volsus, V. vulsus, in vello.

Volta, æ. f. Monſtrum apud Volſinienſes. Plin. lib. 2. cap. 53.

Voltumna, æ. f. Dea a bene volendo dicta. Hinc
Fanum Voltumnæ, Locus Etruriæ. V. Liv. 4. 23.

Volva, V. vulva.

Volubilis, V. volvo.

Volucer, **Volŭcra**, **Volucris**, **Volucripes**, **Volucritas**, **Voluciter**, V. in volo, āre.

Volumen, V. volvo.

Volumnius, i. m. Philoſophus, ex partibus Bruti & Caſſii, qui de pugna fatali ad Philippos ſcripſit. V. Voſſ. de Hiſt. Lat. 1. 17.

Volumnia, æ. f. Uxor Coriolani. Liv. 2. 40.

Voluntas, V. vòlo.

Volvo, volvi, vŏlūtum, [κυλίω, Gl L. G. & G. L. ἑλίσσω, L. G. εἰλῶ, G. L.] ĕre. a Volo, āre; ut quidam exiſtimant, derivatur. Inter volandum enim quaſi volvi alæ videntur. Plin. lib. 19. cap. 42. Pampinato ſemper orbe ſe volvens.
Quam citatiſſime volvere. Quintil. lib. 1. cap. 1.
In caput volvi, Præcipitari. Virg. 1. Æn. 120.
In præceps volvi. Ovid. 2. Met. 320.
Ante pedes alicujus volvi, Proſterni. Propert. lib. 3. 8. 12.
Amnis præceps volvitur per devia. Sil. lib. 17. 124.
Annus volvitur in ſe. Virg. 2. Georg. 402.
Equi ſemianimes volvuntur. Virg. 11. Æn. 635.
Flammæ volvuntur per culmina. Idem 4. Æn. 671.
Ignem volvere ſub naribus. Idem 3. Georg. 85. Equus flatu & anhelitu calido indicat magnanimitatem ſuam.
Ignis volvitur ſumma ad faſtigia. Idem. 2. Æn. 759.
Incendia volvunt æſtus. Idem 2. Æn. 706.
Lacrimæ volvuntur inanes, Furſtra cadunt. Idem. 4. Æn. 449.
Libros volvere, Legere. Cic. de Clar. Orat. 198. Volvendi enim ſunt libri, cum aliorum, tum in primis Catonis.
Mare venti volvunt. Virg. 3. Æn. 196.
Oculos per ſingula volvit. Idem 8. Æn. 618.
Orbem volvere. Liv. 4. 28. V. orbis.
Pulvis volvitur ad muros. Virg. 11. Æn. 876.
Saxum ingens volvunt alii. Idem. 6. Æn. 616.
Saxa volvebant infeſto pondere. Idem. 9. Æn. 512.
Vices volvere. Idem. 3. Æn. 376.
Dicitur de verbis celeriter prolatis. ut,
Facile ſoluteque verbis volvere ſententias. Cic. de Clar. Orat. 279.
Volvi uno ſpiritu. Cic. 3. de Orat. 179. Longiſſima eſt igitur complexio verborum, quæ volvi uno ſpiritu poteſt.
Volvere, Cogitare, verſare animo. Virg. 1. Æn. 369.
At pius Æneas per noctem plurima volvens. [Subaudi In animo.
Caſus volvere. Idem 1. Æn. 13
Curas multiplices animo volvebat. Catul. 62. 250.
Fluctus curarum volvere in pectore. Lucret. lib. 6. 33
Cogitationes volvere, pro Cogitare. Liv. 26. 7.
Iras in pectore volvere. Liv. 35. 18.
Volvere cum animo. Salluſt. in Jugurth. cap. 6. & 108.

Volvens, entis. [κυλίων] Partic.
Oculos huc illuc volvens. Virg. 4 Æn. 363.
Senſus varios volvens. Valer. 7. Argon. 196.
Verba celeriter ſane volvens. Cic. de Clar. Orat. 240.
Anni volventes. Virg. 1. Æn. 238.
Certe hinc Romanos olim volventibus annis. Hic eſt participium pro nomine. Volvens enim eſt qui volvit: Volubilis autem qui volvitur. Anni autem volvuntur, non volvunt. ut eſt 2. Georg 402.
Atque in ſe ſua per veſtigia volvitur annus. Servius.
Plauſtra volventia, Volubilia. Virg. 1. Georg. 163. Servius.

Volvendus, a, um. [δινέμενος] aliud Partic. Virg. 1. Æn. 273.
Triginta magnos volvendis menſibus orbes
Imperio explebit. i. e. Volubilibus. Idem 9. Æn. 7.
— volvenda dies en attulit ultro. Servius

Vŏlūtus, a, um. [κεκυλισμένος] item Partic. ut,
Amnis per ſaxa volutus. Virg. 3. Georg. 521.
Fluctus volutus ad terras. Virg. 3. Georg. 238.

Volūtus, ûs. m. Apul. 2. Florid. p. 17. Dedit volatus avibus, volutus ſerpentibus.

Volūtim, Adv. Non. 1. 12. Tolutim dicitur quaſi volutim vel volubiliter.

Volūbĭlis, e. Adj [εὐκύλιστος, Gl. G. L.] Quod facile volvitur. Cic. de Univerſ. 18. Deinde animum circumdedit corpore, & veſtivit extrinſecus, cæloque ſolivago & volubili, & in orbem incitato complexus eſt. Cic. 1. de Nat. Deor. 46. Neque vero mundum ipſum animo & ſenſibus præditum, rotundum, ardentem, volubilem Deum, portenta & miracula non diſſerentium philoſophorum, ſed ſomniantium.
Amnis volubilis. Hor. 1. Epiſt. 2. 43.
Fortuna vaga & volubilis. Cic. pro Milon. 70. Vide quam ſit varia vitæ commutabiliſque ratio, quam vaga, volubiliſque fortuna.
Homo volubilis quadam præcipiti celeritate dicendi. Cic. pro Flacc. 48.
Malum volubile, Pomum rotundum, Ovid. 20. Epiſt. 209.
Nexus volubiles draconis. Ovid. 3. Met. 41.
Orator canorus & volubilis. Cic. de Clar. Orat. 105.

Volubilĭtas, ātis. f. [τὸ εὔστροφον] Cic. 2. de Nat. Deor. 49. Ex utraque re & mundi volubilitas, quæ niſi in globoſa forma eſſe non poſſet, &c.
Dare volubilitatem. Cic de Fato 43. Ut igitur, inquit, qui protruſit cylindrum, dedit ei principium motionis, volubilitatem autem non dedit.
Fracta volubilitas capitis latiſſima, Rotunditas capitis. Ovid. 12. Met. 434.
Rotundavit Deus cælum ad volubilitatem. Cic. de Univerſ 31.
Fortunæ volubilitas, Inconſtantia. Cic. 2. de Divin 15. Quo modo ergo id quod temere fit, cæco caſu & volubilitate fortunæ, præſentiri & prædici poteſt?
Linguæ volubilitas. Cic. pro Planc. 62.
Verborum volubilitas. Cic. 1. de Orat. 53. Eſt enim & ſcientia comprehendenda rerum plurimarum, ſine qua verborum volubilitas inanis atque irridenda eſt.

Volubilĭter, Adv. [εὐστρόφως] Cic. in Orat. 210. Sæpe etiam in amplificanda re conceſſu omnium funditur numeroſe & volubiliter oratio.

Volūmen, ĭnis. n. [ἔλυμα, Gl. G. L.] eſt Quicquid volubile eſt. ut,
Immenſa vinclorum volumina. Virg. 5. Æn. 408.
Celeri volumine cælum torquet ſidera. Ovid. 2. Met. 71.
Sinuare volumina crurum. Virg. 3. Georg. 192 de equis.
Sinuant terga volumine angues. Virg. 2. Æn. 208. h. e. Involutione colligunt in ſinus ſeu annulos atque ſpiras, & curvant.
Trahere volumina dicuntur angues. Virg. 5. Æn. 85.
Verſat ſinuoſa volumina ſerpens. Virg. 11. Æn 753.
Corruit igne rogus, nigrique volumina fumi
Infecere diem. Ovid. 13. Met. 601.
Sortis humanæ volumina, pro Varietate. Plin. lib. 7 cap. 45.
Volumen, Liber, a Volvendo: quod majores noſtri in libris arborum, id eſt codicibus ſcribebant: & libellos illos quo ferrent commodius, complicabant. Ideoque volumina appellata ſunt, libellis ſimiliora, quam libris. Eſt enim volumen pars codicis, utputa Metamorphoſeôn liber in quindecim volumina diſtinctus. Ovid. 1. Triſt. 1. 117.
Sunt quoque mutatæ ter quinque volumina formæ. Plin. 3. Ep. 5. ad Macrum, Libri tres in ſex volumina propter amplitudinem diviſi. Quaſi in ſex minores libros, ut ſint volumina aliquanto minora quam libri. Volumen igitur pars libri eſt: Liber vero pro toto codice & pro volumine accipitur. Plin. lib. 7. cap. 29. Hæc eſt regio ſecundo volumine a nobis ſignificata. Cic. 3 Tuſc. 6. Quoniam duobus ſuperioribus de morte & dolore dictum eſt. tertius dies diſputationis hoc tertium volumen efficiet. V. Ulpianum in l. Librorum appellatione. D. de legat. tertio.
Epiſtolarum volumen. Cic. 9. Att. 1. Nam quum ad hunc locum veniſſem, evolvi volumen epiſtolarum tuarum, quod ego ſub ſigno habeo, ſervoque diligentiſſime.
Referre epiſtolas in volumina. Cic. 16. Fam. 17. Video quid agas: tuas quoque epiſtolas vis referam in volumina.
Annoſa volumina vatum. Hor. 2. Epiſt. 1. 26.
Lintea volumina. V. Linteus, in linteum.
Plenum volumen querelæ iniquiſſimæ. Cic. 3. Fam. 7.
Conficere volumina. Cic. 9. Fam. 16. Audio Cæſarem, quum volumina jam confecerat ἀποφθεγμάτων.
Creſcit magnitudo voluminis. Auctor ad Heren. lib. 1. 27. Nunc quoniam ſatis hujus voluminis magnitudo crevit, commodius in altero libro de ceteris rebus deinceps exponere.
Explicare volumen. Cic pro Roſc. Amer. 100. Veniat modo, explicet ſuum volumen illud, quod ei planum facere poſſum Erucium conſcripſiſſe.
Implere volumen oraculis falſis. Cic. 2. de Divin. 115. Tuis enim oraculis Chryſippus totum volumen implevit, partim falſis, ut ego opinor, partim caſu veris, ut fit in omni oratione ſæpiſſime.
Peragere volumina. V. perago.

Volumĭnōsus, a, um. Adj. Sidon. Carm. 9. 76.
Angues corporibus voluminoſis.

Volvox, ōcis. m. [ἴψ] Vermis qui & Convolvolus dicitur, & Involvolus, & Volucra, ut ſuperius viſum eſt. Plin. lib. 18. cap. 18. Alii volvocem appellant animal prærodens pubeſcentes uvas. V. convolvolus.

Volutina, æ. f. Dea, quam inter agrorum Deas præfecerunt involumentis folliculorum. V. Auguſt. de Civ. Dei. 4. 8

Volūto, [κυλίω, Gl. L. G & G. L. ἀλῶμαι, G. L] āre. frequent. Columel. lib. 7. cap. 9. Ut paludem rimentur, effodiantque lumbricos, atque in luto volutentur, quod eſt huic pecori gratiſſimum.
Volutare ſe ſupra rem aliquam. Plin. lib. 8. cap. 37.
Circum terram volutari. Cic. in Somn. Scip. 22. Namque eorum animi, qui ſe corporis voluptatibus dedidere, earumque ſe quaſi miniſtros præbuere, impulſuque libidinum voluptatibus obedientium deorum & hominum jura violavere, corporibus elapſi, circum terram ipſam volutantur, nec hunc in locum niſi multis exagitati ſæculis revertuntur.
In luto volutari. Cic. 6. Verr. 53. Nam nos quidem quid facimus in Verre, quem in luto volutatum totius corporis veſtigiis invenimus?
Cum aliquo volutari. Cic. in Salluſt. 3. Itaque nihil aliud ſtudet niſi, ut lutulentus ſus, cum quovis volutari.
In ſtupris volutatur, per translationem: h. e. Veluti ſus quædam luto, ita ſtupris delectatur. Cic. de Aruſp Reſp. 42. Idem 9. Fam 3 Laborandum eſt, ne quum omnes in omni genere & ſcelerum, & flagitiorum volutentur, noſtra nobiſcum, aut inter nos ceſſatio vituperetur.
Dedecore in omni volutari. Auctor ad Heren. lib. 4. 20. Non denique in omni dedecore volutatus es?
Volutari, pro Libidinari. Juſtin. lib. 12. non ita procul a fine, de Alexandro magno verba faciens, Qua nocte eum mater Olympias concepit, viſa per quietem eſt cum ingenti ſerpente volutari, nec decepta ſomnio eſt. Nam profecto majus humana mortalitate utero opus tulit. Græv. Onus. Plin. lib. 35. cap. 11. Cleſides innotuit reginæ Stratonices injuria. Nullo enim honore exceptus ab ea, pinxit volutantem cum piſcatore, quem reginam amare ſermo erat.
Cum ſcortis libere volutari. Cic. de Aruſp. Reſp. 59. Quis unquam nepos tam libere eſt cum ſcortis, quam hic, cum ſororibus volutatus?
In veteribus ſcriptis ſtudioſe volutari. Cic. 3. de Orat. 36.
In animo volutari. Liv. 28. 18.
In ſecreto cum amicis aliquid volutare. Liv. 34. 36.
Cum triſti corde volutat hæc. Virg. 6. Æn. 185.
Secum animo aliquid volutare. Liv. 40. 8.
Secum volutare aliquid. Virg. 9. Ecl. 37.
Mente quædam volutat. Lucret. lib. 3. 241.
Animum mentio hujus regis ſæpe tacitis cogitationibus volutavit. Liv. 19. 7.
Dolos dirumque volutat corde nefas. Valer. 2. Argon. 568.
Vocem volutant per atria, Jactant clamores lætitiæ indices. Virg. 1. Æn. 729.

Volūtans, antis. Partic. Virg. 3. Æn. 607.
— genua amplexus, genibuſque volutans, Hærebat.
Talia ſecum corde volutans. Idem 1. Æn. 54.

Volutātus, a, um. Partic. [κεκυλισμένος] Cic. 2. Q. frat. 13. Itaque ad Cal-

ad Callisthenem & Philistum redeo, in quibus te video volutatum, h. e. Cum labore versatum.

VOLUTĀBUNDUS, a, um. Adj. Cic. apud Non. 8. 64. Libidinoso, & volutabundo in voluptatibus.

VOLUTATIO, ōnis. f. [κύλισμα] Plin. lib. 8. cap. 51. In luto volutatio generi grata. De suibus loquitur. V. HAPHE. Idem lib. 10. cap. 73. Solidipedum volutatio propria. Cic. in Pison. 83. An vero tu parum putas investigatas esse a nobis labes imperii tui stragesque provinciæ? quas quidem, nos non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis volutationibus corporis, & cubilibus persecuti sumus.

Animi volutatio. Senec. de Tranquill. Animæ cap. 2.

VOLUTĀTUS, ûs. m. Idem. [κυλίνδημα] Plin. lib. 10. cap. 4. Multum pulverem volutatu collectum, insidens cornibus excutit in oculos. V. Apul. 4. de Asin. p. 144. Elmenh.

VOLUTĀTIM, Adv. [κυλινδὸν] Plaut. Milit. 2. 5. 40. Volutatim domum te rapiam. Sed Gronov. Nisi voluntate ibis.

VOLUTĀBRUM, i. n. [κυλίστρα ζώων, Gl. L. G.] Locus ubi sues volutantur. Virg. 3. Georg. 411.

Sæpe volutabris pulsos silvestribus apros
Latratu turbabis agens.

VOLUTĀRIUM, i. n. [κύλινδρος, Gl. G. L.] Cylinder.

VOLŪTA, æ. f. [ἕλιξ] Vitruv. lib. 1. cap. 2. His enim diis propter virtutem sine deliciis ædificia constitui decet; Veneri, Floræ, Proserpinæ, fontium Nymphis, Corinthio genere constitutæ aptas videbuntur habere proprietates, quod his diis propter teneritatem, graciliora & florida, foliisque & volutis ornata opera facta, augere videbuntur justum decorem. Idem lib. 3. cap. 3. & multis aliis locis.

VOLUTĀRE, is. n. Vas, quo aliquid volvitur ad abluendum. Apic. 8. 7. Porcellum in volutari perfundes & inferes.

VOLUPTAS, ātis. f. [ἡδονή, Gl. L. G. & G. L. τέρψις, L. G.] est Elata præter modum lætitia, opinione præsentis alicujus boni. Unde quicquid cum delectatione animum demulcet, voluptas dicitur. Ter. Heaut. 1. 2. 10. Voluptatem magnam nuntias.

Omnes enim jucundum motum, quo sensus hilaretur, Græce ἡδονὴν, Latine voluptatem vocant. Cic. 2. de Finib. 8.

Omne autem id, quo gaudemus, voluptas est: ut omne, quo offendimur, dolor. Cic. 1. de Finib. 37.

Lætitia & voluptas. Cic. 1. de Orat. 197. Percipietis etiam illam ex cognitione juris lætitiam & voluptatem.

Abdominis voluptas. V. ABDOMEN.

Dicendi voluptates. Quintil. lib. 4. cap. 3.

Voluptas in bibendo. Cic. 2. de Finib. 9. Estne quæso, inquam, sitienti in bibendo voluptas?

Voluptas mea, Blandientis vox. Plaut. Cas. 1. 48.

Amœnissima voluptas. V. AMŒNUS.

Communis voluptas. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Dia voluptas dux vitæ. Lucret. lib. 2. 172.

Divina voluptas. Lucret. lib. 3. 28.

Egregia. Juven. 14. Sat. 256.

Incredibilis. Cic. 5. Fam. 7.

Ineruditæ voluptates. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Insatiabilis. V. INSATIABILIS.

Jucunda. Lucret. lib. 2. 3.

Levis autem voluptas non illa, & fugax, & subinde reficienda, sed stabilis & certa. Senec. Epist. 18.

Liquida & libera. V. LIQUOR, oris.

Liquida & pura. Lucret. lib. 3. 40.

Mediocris. Cic. pro Planc. 1.

Miseranda. Stat. 6. Theb. 72.

Perpetua. Cic. 3. Fam. 2.

Pura. Lucret. lib. 4. 1069.

Pura voluptas litterarum. Quintil. lib. 2. cap. 18.

Poëticæ voluptates. Idem lib. 1. cap. 1.

Remissæ sapientum voluptates, & modestæ, ac pæne languidæ sunt, compressæque & vix notabiles: ut quæ neque arcessitæ veniant, nec quamvis per se accesserint, in honore sint, neque ullo gaudio percipientium exceptæ. Miscent enim illas, & interponunt vitæ & ludum jocumque inter seria. Seneca de Vita beata cap. 12.

Resupina voluptas. Quintil. lib. 5. cap. 12.

Sobria ac sicca voluptas. Seneca de Vita beata cap. 12.

Sincera est nulla voluptas. Ovid. 7. Met. 453.

Torva voluptas frontis. Claud. 4. Cons. Hon. 517.

Vera voluptas. Lucret. lib. 5. 1432.

Viva voluptas prati. Claud. 1. in Ruff. 209.

Accipere voluptatem. V. ACCIPIO.

Adjungere voluptatem ad virtutem. V. ADJUNGO.

Afferre voluptatem. V. AFFERO.

Architectari voluptatem. V. ARCHITECTOR.

Assumere voluptatem. V. ASSUMO.

Bacchari in voluptate. V. BACCHOR.

Capio voluptatem ejus, pro De eo. Plin. 2. Epist. 17.

Capitur mihi mente voluptas. Ovid. 4. de Pont. 9. 37.

Capi voluptate. Cic. 1. de Legib. 31. Nam & voluptate capiuntur omnes: quæ etsi est illecebra turpitudinis, tamen habet quiddam simile naturalis boni, lenitate enim & suavitate delectat.

Captare Voluptatem. V. Capto in CAPIO.

Carere voluptatibus. V. CAREO.

Condire voluptatibus. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Conquirere & comparare voluptates. V. CONQUIRO.

Contrectare varias voluptates mente. V. CONTRAHO.

Corrupta voluptas multo dolore. Hor. 1. Serm. 2. 39.

Creare voluptatem inimicis. V. CREO.

Cumulatus voluptatibus. V. CUMULO.

Deliniri voluptate quadam prava. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Duci ad fidem voluptate, Induci ad credendum. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Exclusa animo voluptas. Stat. 3. Silv. 3. 106.

Expleta voluptas flendi. Stat. 2. Silv. 1. 15.

Habere voluptatem. Cic. 2. Fam. 9.

Inclinari ad voluptatem audientium debemus. Quintil. 2. 10.

Indulgere voluptati. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Injicere voluptatem. V. INJICIO.

Legere cum voluptate, Cum delectatione. Cic. 5. de Finib. 51. Quid cum fictas fabulas, e quibus utilitas nulla duci potest, cum voluptate legimus?

Locupletata voluptas in perfectione vitæ. V. LOCUS.

Loqui ad voluptatem. V. LOQUOR.

Percipienda voluptas oculis. Ovid. 4. de Pont. 9. 38.

Perfundi voluptate. Cic. de Clar. Orat. 188. Delectatur audiens multitudo, & ducitur oratione, & quasi voluptate quadam perfunditur.

Permulcere aures assistentium pravis voluptatibus. Quintil. lib. 2. cap. 12.

Permulceri voluptate lætissima. V. PERMULCEO.

Petere voluptatem audientium. Quintil. lib. 5. cap. 1.

Satiata voluptas. Stat. 6. Theb. 294.

Esse voluptati, Gratum esse. Cic. 1. Fam. 7. Quod mihi de filia, & de Crassipede gratularis, agnosco humanitatem tuam speroque & opto, nobis hanc conjunctionem voluptati fore.

Esse in voluptate. Cic. 1. de Finib. 38. His rebus instructus semper est in voluptate.

Esse in voluptate & Dolere, contraria. Cic. 4. Acad. 21.

Voluptas, mala est aliquando. Plaut. Merc. 5. 3. 1. Cic. de Senect. 44. Divine enim Plato escam malorum voluptatem appellat, quod, &c.

Voluptas maxima est inimica virtuti, bonique naturam fallaciter imitando adulterat. Cic. in Partit. 90.

Omnis voluptas honestati est contraria. Cic. 3. Off. 119.

Capitalis pestis est voluptas. Cic. de Senect. 39. Nullam capitaliorem pestem, quam voluptatem corporis, hominibus a natura datam, cujus voluptatis avidæ libidines temere & effrenate ad potiundum incitarentur.

Omnium malorum mater voluptas. Cic. 1. de Legib. 47. Vel ab ea, quæ penitus in omni sensu implicata insidet, imitatrix boni, voluptas: malorum autem omnium mater.

In voluptatis regno virtus non potest consistere. Cic. de Senect. 40.

A voluptatibus. V. A vel AB.

Assuetudo voluptatum. Tacit. 2. Hist. 62.

Condimentum voluptatis. V. CONDIO.

Ministræ voluptatum. V. Minister, in MINISTRO.

Confusa voluptas amborum. Ovid. 15. Epist. 49.

Furtiva voluptas. Ovid. 4. Met. 327.

Indigna homine docto voluptas. Cic. 2. Off. 2. Nec me angoribus dedidi, quibus essem confectus, nisi his restitissem: nec rursus indignis homine docto voluptatibus.

Irritata voluptas. Ovid. 2. de Arte Am. 681.

Libidinosa voluptas. V. LIBIDO.

Lucrosa voluptas. Ovid. 1. Amor. 10. 35.

Mutua voluptas. Lucret. lib. 4. 1195.

Amplexari voluptatem. V. AMPLECTOR.

Avolat voluptas. V. AVOLO.

Capere voluptatem cum aliqua, i. e. Concumbere. Plaut. Amph. prol. v. 114.

Dedere se voluptatibus. V. DEDO.

Inhærere voluptatibus. V. INHÆREO.

Invenire novam voluptatem. Cic. 5. Tusc. 20. Xerxes præmium proposuit qui invenisset novam voluptatem.

Liquescere voluptate. V. LIQUOR, ōris.

Mollit blanda voluptas truces animos. Ovid. 2. de Arte Am. 477.

Nocet empta dolore voluptas. Hor. 1. Epist. 2. 55.

Perfluere voluptatibus. V. PERFLUO.

Placet inconcessa voluptas. Ovid. 3. Amor. 4. 31.

Properata voluptas. Ovid. 1. Amor. 4. 47.

Sperata voluptas. Ovid. 2. Met. 862.

Spernere voluptates. Hor. 1. Epist. 2. 55.

Voluptas dicitur etiam de Spectaculis, Ludis & Certaminibus. Treb. Pollio in Gallien. cap. 10. Quæ voluptates paratæ sunt? qualis cras erit scæna? Et Vopisc. in Aureliano cap. 34. Datæ sunt populo voluptates ludorum scænicorum. [Pl. tantum, Voluptates.

VOLUPTĀTULA, æ. f. Diminutivum apud Vivem de Fem. Christ. H. St.

VOLUPTĀRIUS, a, um. Adj. Quod voluptatem affert. Plaut. Pœn. 3. 2. 25.

Liberum ut commonstraremus tibi locum & voluptarium.

Mollis & voluptarius. Cic. 5. Tusc. 88. Ordiamur ab eo, si placet, quem mollem, quem voluptarium dicimus.

Impensæ rerum voluptariarum. Cajus in l. utiles. D. de petit. here.

Disciplina voluptaria. Cic. 1. de Finib. 37. Intelligaturque ea, quæ voluptaria, delicata, mollis, habeatur disciplina, quam gravis, quam continens, quam severa sit.

Disputatio voluptaria. Cic. 3. de Orat. 59. Tum ab Aristippo, quem illæ magis voluptariæ disputationes delectarant.

Homo voluptarius. Cic. 2. Tusc. 18. Ego a te non postulo ut dolorem eisdem verbis afficias, quibus Epicurus voluptatem, homo, ut scis, voluptarius. Plaut. Men. 2. 1. 34.

Voluptarii atque potatores maximi. Cic. in Pison. 42. Atque hoc quidem etiam isti tui dicunt voluptarii Græci. i. e. Voluptatis assertores, quales erant Epicurei.

Possessio voluptaria. Cic. 12. Att. 25. Voluptarias enim possessiones nolet Silius.

Prædium voluptarium. Ulpian. in l. Si cujus rei. §. fructuarius. D. de usufr.

Secta voluptaria. Seneca de Vita beata, cap. ult.

Sensus voluptarius gustatus. Cic. 3. de Orat. 97. Quin etiam gustatus, qui est sensus ex omnibus maxime voluptarius, quique dulcedine præter ceteros sensus commovetur.

VOLUPTUARIUS, a, um. Adj. Idem quod Voluptarius. Capitol. in Vero cap. 2. Fuit voluptuarius & nimis lætus.

Veneris voluptuariæ filius. Mart. Capell. lib. 2.

VOLUPTARIE, Adv. Apul. 3. Miles. p. 138. Transactis voluptarie paucis noctibus.

VOLUPTUŌSUS, a, um. Adj. [ἡδυπαθής] Voluptuosus homo, qui perquam amat voluptatem.

Res voluptuosa, Quæ in se habet voluptatem, Et plena est voluptatis, & quæ voluptate afficit. Plin. 3. Epist. 13. Voluptuosum esse utraque opera eodem viatico invisere.

Superl.

Superl. Sidon. 2. Epist. 9. Voluptuosissimum tempus exegi.

Voluptuōse, Adv. Sidon. 5. Epist. 20. Ad patriæ solum & præter occasionem voluptuose venit.
Compar. Idem 1. 9. Voluptuosius relegendis versibus immorabere.

Voluptuor, vel **Voluptor**, āri. Voluptate fruor. Apul. 7. Milef. p. 343. Quanto me felicior Daphne vicina, quæ mero & prandio matutino satiata cum suis adulteris voluptatur. V. Quintil. Decl. 3. & Voss. Etym. p. 566.

Voluptābĭlis, e. Adj. [ἡδὺς] Gratus, voluptuosus. Plaut. Epid. 1. 1. 19.
Voluptabilem mihi tuo adventu attulisti nuntium.

Voluptĭfĭcus, a, um. Adj. Apul. 2. Florid. p. 17. Jovis stella benefica, Veneris voluptifica.

Volup, vel **Volŭpe**, [ἡδὺ] i. e. Delectabile. Plaut. Caf. 4. 2. 5. Facite animo vestro volupe. Ter. Phorm. 4. 3. 5. Venire salvum volupe est. V. Plaut. Asin. 5. 3. 1. & Gell. 12. 4.
Sic Vesperug, pro Vesperugo, Vide in domus. H. St.
Respicit Plautinum locum, ubi in quibusdam codd. pro Volupe legitur Volup, per apocopen.

Volupia, æ. f. Dea, voluptates hominibus afferens. August. de Civ. Dei 4. 8.

Vōlūsius, i. m. [Οὐολύσιος] Poeta fuit Patavinus, qui Ennium secutus, rerum gestarum populi Romani annales carmine scripsit. Catullus de Smyrna Cinnæ poetæ, 92. 7.
At Volusii annales Aduam morientur ad ipsum,
Et laxas scombris sæpe dabunt tunicas.

Voluta, **Volutabrum**, **Volutare**, **Volutarium**, **Volutatim**, **Voluto**. V. volvo.

V O M

Vomānus, i. m. Fluvius Piceni. Plin. lib. 3. cap. 13. Sil. lib. 8. 349.

Vomer, ĕris. m. V. vomo.

Vŏmĭca, æ. f. [ἀπόστημα, Gl. G. L.] Tumor excrescens, sive grossities illa, quæ nascitur in aliqua parte corporis, saniem frequenter emittens. V. abscessus. Cic. 3. de Nat. Deor. 70. Nec prodesse Pheræo Iasoni, is qui gladio vomicam ejus aperuit, quam sanare medici non poterant. Plin. lib. 20. cap. 12. Petroselinon præcipuum ad vomicas.
Putres vomicæ. Juven. 13. Sat. 95.
Erumpit vomica. Celf. lib. 2. cap. 8.
Excitat vomicas dolor. Celf. lib. 2. cap. 7.
Laborare vomica. Celf. lib. 4. cap. 8.
Oritur vomica. Celf. lib. 2. cap. 6.
Rumpere vomicam. Celf. lib. 2. cap. 8.
Vomica, de Suppuratione interiore. Celf. lib. 2. cap. 8. Quod si ne rupta quidem vomica, vel pure extrinsecus emisso, febris quievit. Idem de interiore suppuratione loquens, lib. 3. cap. ult. Omnis tunc vomicæ finis est, ut rumpatur, indiciumque est pus, vel alvo vel ore redditum. Budæus.
Vomicam non infestiviter Plautus vocat Crumenam plenam argenti, in Perf. 2. 5. 11.
Quid hoc, quod in collo tibi tumet? sa. vomica est, pressare parce.
Vomica, Concava loca, vetustate exesa. Lucil. lib. 29. Tyroneo & non mortifero adfectus vomica & vulnere. Non. 2. 902. Mercer. Vulnera.
Vomicæ Reipubl. apud Quintil. lib. 8. cap. 6. Non enim si Cicero recte sentinam Reipubl. dixit, fœditatem hominum significans, idcirco probem illum quoque veteris oratoris, Persecuisti Reipubl. vomicas.

Vomĭcus, a, um. Adj. Senec. Controv. 2. 12. Fabianus Maximus primus foro Romano hunc vomicum morbum, quo nunc laborat, intulit. i. e. Malum maximum.

Vomicōsus, a, um. Adj. Cæl. Aurel. Acut. 2. 17. Empyici, id est, vomicosi. conf. Veget. 1. 37.

Vŏmo, ui, ĭtum, [ἐμῶ, τὸ ἐξερῶ, Gl. G. L.] ĕre. Ejicere: proprie de cibis, ore per nauseam rejectis, dicitur. Cic. pro Deiot. 21. Quum, inquit, vomere post cœnam velle te dixisses, in balneum te ducere cœperunt.
Bibere, vomere, effundere. Cic. in Pison. 23. Aliquod Lapitharum aut Centaurorum convivium ferebatur: in quo nemo potest dicere, utrum iste plus biberit, an vomuerit, an effuderit.
In conspectu alicujus vomere. Cic. 2. Philip. 63. Tantum vini in Hippiæ nuptiis exhauseras, ut tibi necesse esset in Pop. Rom. conspectu vomere postridie.
In mensam vomere. Cic. 2. de Finib. 23. Nolim enim mihi fingere asotos, ut soletis, qui in mensam vomant, & qui de conviviis auferantur.
Animam ille vomit purpuream, Sanguinem vomens exspiravit. Virg. 9. Æn. 349.
Flammas ore vomit Cacus. Ovid. 1. Fast. 572.
Fluctus vomit ac resorbet Scylla. Ovid. 12. Epist. 125.
Vitam vomere. Lucret. lib. 6. 828.

Vomor, ĕris. Paff. Plin. lib. 10. cap. 67. Salamandræ ore sanies lactea vomitur.
Vomĭtur, Impersonale. Cic. 2. Philipp. 144. Ab hora tertia bibebatur, ludebatur, vomebatur.

Vomens, entis. Partic. Cic. 2. Philipp. 63. Is vomens frustis esculentis vinum redolentibus totum tribunal implevit.
Fumum vomens stupa. Virg. 5. Æn. 682.
Ignes ore vomens. Idem. 8. Æn. 199.

Vomĭtus, a, um. Partic. Cæl. Aurel. Acut. 3. 20. Egestio vomitorum spumosa.

Vomĭtio, ōnis. f. [ἔμεσις] Cic. 2. de Nat. Deor. 126. Quid ea, quæ nuper, id est paucis ante sæculis, medicorum ingeniis reperta sunt, vomitione canes, purgante autem, &c.
Inimicæ oculis vomitiones. V. inimicus.
Concitare vomitiones. Plin. lib. 24. cap. 18.

Vomĭtus, ûs. m. [ἔμετος, Gl. G. L.] Idem. ut,
Araneosus vomitus. V. aranea.
Varius vomitus. Celf. lib. 2. cap. 6.
Extrahere vomitum. lib. 2. cap. 8.
Facere. lib 13. cap. 23.
Inhibere. lib. 12. cap. 15.
Invitare. lib. 22. cap. 14.
Movere. lib. 33. cap. 8.
Repetere. lib. 4. cap. 4.
Sistere. lib. 20. cap. 14.
Supprimere. lib. 4. cap. 5.

Vomitium, i. n. Idem. Mart. Capella lib. 2. p. 25. Nausea & vomitio laborare.

Vomĭtor, ōris. m. [ἐμετὴς] Plin. lib. 23. cap. 1. Non expedire vomitoribus, sicut neque mustum, neque sapa, neque passum. Harduin. legit Vomitionibus. Jejuni vomitores Senec. Epist. 88

Vomitōrius, a, um. Adj. [ἐμετικὸς] Quod vim vomitum faciendi habet. Plin. lib. 21. cap. 19. Hunc stomacho inutilem, & ideo vomitorium.

Vomitorium, i, n. Vomitoria in spectaculis dicimus, Unde homines glomeratim ingredientes in sedilia se fundunt. Macrob. 6. Saturn. 4. conf. Lipf. de Amphith. p. 31.

Vomax, ācis. Libenter vomens. Compar. Sidon. 8. Epist. 3. Anus, qua nihil litigiosius, bibacius, vomacius.

Vomitina, æ, f. Ἔμετος, Gloff. Latinogræc.

Vomĭto, [ἐξεμέω] āre. frequent. Columel. lib. 7. cap. 10. Quam quum pecudes biberunt, nausea correptæ vomitant, atque expurgantur. Et Suet. Vitell. cap. 13.

Vomĭtans, antis. Partic. Sen. Epist. 18. Hoc multo fortius est ebrio ac vomitante populo, &c.

Vomĭfĭcus, a, um. Adj. ut, Vomificum medicamen. Cæl. Aurel. Acut. 3. 4.
Succus vomificus. Apul. de Herb. cap. 108.

Vomifluus, a, um. Adj. ut, Passio vomiflua. Cæl. Aurel. Tard. 2. 14.

Vōmer, vel **Vomis**, ĕris. m. [ὕνις; Gl. L. G. & G. L.] dicitur id ferrum in aratro, quod liras facit, & utrimque vomit, unde nomen habet. Plin. lib. 17. cap. 18. Vomerum plura genera: Culter vocatur prædensam, prius quam proscindatur, terram secans, futurisque sulcis vestigia præscribens incisuris, quas resupinus in arando mordeat vomer. Alterum genus est vulgare, rostrati ut vectis. Tertium in solo facili, nec toto porrectum dentali, sed exigua cuspide in rostro. Virg. 1. Georg. 46.
Depresso incipiat jam tum mihi taurus aratro
Ingemere, & sulco attritus splendescere vomer. Ubi Servius,
Vomer a frequenti aratione atteritur & decrescit. Lucret. lib. 1. 315.
—occulto decrescit vomer in arvo. Dicimus autem & hic vomer, & hic vomis: sed ab utroque hujus vomeris facit. Virg. 1. Georg. 162.
Vomis & inflexi primum grave robur aratri.
Saucia vomeribus tellus. Ovid. 1. Met. 102.
Aduncus. Ovid. 4. Fast. 927.
Curvus. Ovid. 3. Amor. 8. 39.
Duro fumans sub vomere taurus. Virg. 3. Georg. 515.
Ferreus. Lucret. lib. 1. 315.
Laureatus. V. laurus.
Obtusi vomeris dentem procudere. Virg. 1. Georg. 262.
Rigidi vomeris ictu versatur tellus. Claud. 1. de Rapt. Proserp. 196.
Unci vomeris patiens tellus. Virg. 2. Georg. 223.
Perstringere aliquid vomere. Cic. 2. Philipp. 102. Cujus quidem vomere portam Capuæ pæne perstrinxisti, ut, &c.
Pro Membro virili posuit. Lucret. lib. 4. 1267.
Eicit enim sulci recta ratione viaque
Vomerem, atque locis avertit seminis ictum.

V O P

VOP. Vopiscus.

Vopiscus, i. m. dicitur Qui ex duobus conceptis, uno abortu excluso, ad partum legitimum ducitur. Plin. lib. 7. cap. 10. Vopiscos appellabant e geminis, qui retenti utero nascerentur, altero interempto abortu. Namque maxima, etsi rara, circa hoc miracula exsistunt.
De Flavio Vopisco, historico, cujus exstant vitæ paucorum Imperatorum, V. Voss. Hist. Lat. 2. 7.

V O R

Voranus, i. m. [Οὐορανός] fuit Q. Luctatii furacissimus libertus, quem nummularius nummos de mensa subtrahentem, & in calceos infarcientem deprehendit. Cæl. lib. 10. cap. 49. Hor. 1. Serm. 8. 39. V. excalcio.

Vŏro, [καταπίνω, Gl. L. G. & G. L.] āre. Cibum non confectum deglutire. Cic. 2. de Nat. Deor. 122. Alia vorant, alia mandunt.
Plaga vorat medullas. Senec. Hippol. 3.
Rapidus vortex vorat navem. Virg. 1. Æn. 121.
Vorare, Avide sumere. Plaut. Truc. 1. 1. 22.
Adduntur noctes: interim ille hamum vorat. V. Curc. Act. 3. v. 61. & in hamus.
Litteras vorare, Cupide arripere. Cic. 4. Att. 10. Nos hic voramus litteras, cum homine mirifico (ita mehercule sentio) Dionysio.
Viam vorare, Celerrime currere. Catul. ad Libel. 33. 7. V. via.

Vorans, antis. Partic. ut, Vorans Charybdis. Propert. lib. 2. 26. 53.

Vorātus, a, um. Partic. ut, Musca vorata. Martial. lib. 5. 18.
Viscera vorata. Arnob. lib. 7. p. 249.

Voratio, ōnis. f. [κατάποσις] Catullus ad Porcium & Socrationem, 45. 7.
—mei sodales
Quærunt in trivio vorationes. Alii legunt Vocationes, exponuntque de vocationibus ad convivium. V. Vocatio, in vox.

Vorātor, ōris. m. Hieron. adv. Jovian. 2. 11. Vorator & potator vini.

Vorax, ācis. Adj. [καταπότης, Gl. G. L.] Plurimum vorans. Cic. 2. Philip. 67. Quæ Charybdis tam vorax?
Voracibus impensis onerosus equitatus. Valer. Max. lib. 7. cap. 1. in fine.
Ventris voracis placare jejunia. Ovid. 15. Met. 94.
Usura vorax. Lucan. lib. 1. 181.
Compar. Ovid. 8. Met. 839.
—quo copia major
Est data, plura cupit, turbaque voracior ipsa est.

Vŏrācĭter, Adv. Macrob. 7. Saturn. 5. Voraciter invadere.
Voracĭtas, ātis. f. Plin. lib. 2. cap. 107. Natura voracitatem in toto mundo avidiſſimam ſine damno ſui paſcit.
Vorāgo, ĭnis. f. [χάσμα, Gl. L. G. & G. L. καταπόσις, χάρυβδις, G.L.] Barathrum dicitur: quod in eam cadentia, non emergunt, ſed quaſi devorantur. Cic. 1. de Divin. 73. Qui quum per agrum Leontinum iter faciens, equum ipſe demiſiſſet in flumen, ſummerſus equus voraginibus non exſtitit.
Ima vorago. Cic. in Salluſt. 18.
Ingens vorago faucibus vaſtis patet. Senec. Herc. fur. 9.
Lividiſſima, maximeque profunda vorago. Catullus ad Coloniam 18.11.
Pigra vorago, Limoſa & cænoſa. Sil, lib. 13. 562.
Tenebroſa vorago. Stat. 6. Theb. 382.
Tenax vorago. Catul. ad Coloniam 18. 26.
Vaſta voragine exæſtuat gurges. Virg. 6. Æn. 296.
Vorago, aliter. Curt. lib. 8. 14. 4. Imber violentius, quam alias, fuſus campos lubricos & inequitabiles fecerat: graveſque, & propemodum immobiles, currus illuvie & voragine hærebant.
Metaph. Vorago patrimonii. Cic. pro Sext. 111. Tu meo periculo gurges ac vorago patrimonii heluabare?
Scopulus & vorago. Cic. 3. de Orat. 161. Syrtim patrimonii, ſcopulum libentius dixerim: Charybdim bonorum, voraginem potius.
Voragĭnōsus, a, um. Adj. [βαραθρώδης] Voraginibus plenum. Hirt. Bell. Hiſp. cap. 29. Nam paluſtri & voraginoſo ſolo currebat ad dexteram partem.
Amnis voraginoſus. Ammian. 24. 22.
Via voraginoſa. Apul. 9. Met.
Voratrīna, æ. f. Vorago. Ammian. 17. 16. Patefactis ſubito voratrinis, terrarum partes abſorbent.
Eſt etiam Popina. Tertull. Apol. cap. 39. Inde non epulis, non poculis, nec ingratis voratrinis diſpenſatur, ſed egenis alendis humandiſque.
Vorsura, V. Verſura, in verto.
Vortex, V. Vertex, in verto.
Vorto, ĕre. V. verto.

V O S

Vos, veſtrûm vel veſtri, [ὑμεῖς, ὑμᾶς, Gl. L. G. & G. L.] Pronomen pluralis numeri a Tu. ut Virg. 5. Ecl. 21.
Vos, coryli, teſtes.
Ne cui veſtrûm ſit mirum. Ter. Heaut. prol. v. 1.
Veſtrorum pro veſtrûm dixit Plaut. Moſtel. 1. 3. 122.
Vosmet, cum enclitica. Plaut. Capt. 3. 5. 18. Ita voſmet ajebatis.
Vosmetipsi, [ὑμεῖς αὐτοὶ, Gl. G. L.] pro Vos ipſi. Cic. 4. Acad. 72. Nos autem dicimus ea nobis videri, quæ voſmet ipſi nobiliſſimis philoſophis placuiſſe conceditis. Et pro Roſc. Amer. 104. Quæ facitis, ejuſmodi ſint ut ea dedita opera a vobis contra voſmet ipſos facere videamini.
Voster antique, pro vester, q. V.

V O T

VOTA. SOL. PRO. SAL. P. R. Vota ſolvit pro ſalute populi Romani. VOT. SOL. DECEN. Vota ſoluta decennalia. VOT. V. Votis quinquennalibus. VOT. X. Vota decennalia.
Votiēnus, i. m. Montanus, Narbonenſis rhetor & poeta nobilis, a Tiberio relegatus in Baleares. V. Tacit. 4. Ann. 42. Senec. Suaſ. 21. & 28.
Votum, V. voveo.

V O V

Vŏveo, vōvi, ōtum, [εὔχομαι, Gl. L. & G. L.] ēre. Deo aliquid ſancte promittere. Cic. 1. de Nat. Deor. 122. Quid optamus a diis immortalibus? quid vovemus? Hor. 3. Carm. 8. 6.
Ex amiſſione alicujus rei vovere. Cic. 1. de Divin. 31. Quum propter paupertatem ſues puer paſceret, una ex his amiſſa, voviſſe dicitur, ſi recuperaſſet, uvam ſe Deo daturum, quæ maxima eſſet in vinea.
Votum vovere. Liv. 23. 19. Ovid. 9. Met. 793.
Vota puer ſolvit, quæ femina voverat Iphis.
Vovere in eadem verba. Liv. 33. 9.
Vovere, pro Votis optare. Senec. de Benef. lib. 6. Et quicquid inimicus optaret, amantes vovent. Hor. 1. Epiſt. 4. 8.
Quid voveat dulci nutricula majus alumno?
Voveo, [ἀνατίθημι, Gl. L. G.] Voto conſecro.
Caput vovere pro ſalute patriæ. Cic. 5. de Finib. 64. Noſtri imperatores pro ſalute patriæ ſua capita voverunt. i. e. Periculis ſe objecerunt. Al. Devoverunt. [Reſpicit Decios.
Decimam vovere alicui. Cic. 3. de Nat. Deor. 88. Neque Herculi quiſquam decumam vovit unquam, ſi ſapiens factus eſſet.
Templum vovere Deo. Liv. 1. 12.
Vōtus, a, um. Partic. [ἐπευχθεὶς] Cic. 3. de Nat. Deor. 43. At earum templa ſunt publice vota & dedicata. Liv. 4. 12.
Delubra vota Menti. Ovid. 6. Faſt. 241.
Vōtum, i. n. [εὐχὴ, Gl. L. G. & G. L.] Promiſſio facta Deo. Cic. 2. de Legib. 41. Diligentia votorum ſatis in lege dicta eſt, ac voti ſponſio, quo obligamur Deo: pœna vero violatæ religionis juſtam recuſationem non habet.
Voti reus. V. reus.
Preces & Vota. Cic. pro Planc. 97. Eorumque preces & vota de meo reditu exaudiens, Dyrrhachium, quod erat in fide mea petere, contendi.
Promiſſum & Votum. Cic. 12. Att. 10. Sed jam quaſi voto quodam & promiſſo me teneri puto.
Votum pro. Cato R. R. cap. 83. Votum pro bubus, ut valeant ſic facito.
Amarum votum, Quod male cedit, quale fuit Midæ. Claud. 2. Conſ. Stil. 229.
Audax votum. Stat. 9. Theb. 623.

Furialia vota, Deſideria furioſa. Sil. lib. 8. 26.
Furioſa, Furioſa cupiditas. Ovid. 10. Met. 370.
Futile votum, Inane deſiderium. Sil. lib. 10. 340.
Ignavum. Claud. Eutrop. 2. 394.
Modeſta parum vota. Ovid. 3. Triſt. 8. 13.
Nefarium votum. Cic. pro Cluent. 194. Quin etiam nocturna ſacrificia, quæ putat occultiora eſſe, ſceleratasque ejus preces & nefaria vota cognovimus.
Pavidum votum. Claud. de Bell. Gildon. 67.
Pia vota, Piorum preces ad Deum. Ovid. 1. Met. 221.
Publica. Ovid. 7. Met. 450.
Temeraria vota. Tibul. lib. 3. 6. 27.
Triſtia vota. Ovid. in Ibin, 103.
Annuit votis noſtris Deus. Claud. 2. Conſ. Stil. 212.
Aſſueſcere vocari votis. Virg. 1. Georg. 42.
Canere vota divis, Hymnos & preces. Servius. Virg. 3. Æn. 438.
Ceſſare in vota. V. cesso.
Concipere vota. Ovid. 7. Met. 583.
Concepta vota. Sil. lib. 7. 77.
Confugere ad vota. V. confugio.
Corrigere vota ſua, Suos appetitus. Ovid. 2. Met. 89.
Damnari votorum, vel voti. V. damno.
Debere votum. Cic. 6. Verr. 12.
Diſſolvere vota. Cic. 15. Att. 11. al. Diis ſolvere.
Ducere vota ad bonos exitus. Hor. 4. Carm. 8. 34.
Duplicare vota metu. Virg. 8. Æn. 556.
Effundi in vota. Tacit. 1. Ann. 79.
Exſequi annua vota. Virg. 5. Æn. 53.
Facere vota, pro Optare. Cic. pro Milon. 76. Vota enim faceretis, ut in eos ſe potius mitteret, quam in veſtras poſſeſſiones. V. facio.
Facere vota parcius. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 2.
Facere vota de aliquo ægroto. Cic. 8. Att. 25.
Ovid.
Atque aliquis pendens in cruce vota facit. H. St. V. 1. ex Po 6. 58.
Vota homines parcius facerent. Vide Senecam lib. 2. de Benef. cap. 1. ubi dicit etiam Deos precari. Virgil. Ceſſit in vota preceſque. H. St. Poſterius errorem puto.
Inhibere vota alicujus rogando. Ovid. 16. Epiſt. 117.
Liberari voti, pro Voto. Liv. 5. 28.
Nectere vota votis. Lucret. lib. 5. 1201.
Nuncupare vota. V. nuncupo.
Obligare votis caput. Hor. 2. Carm. 8. 6.
Onerare votis æthera, Iterum atque iterum vota deo polliceri. Virg. 9. Æn. 24.
Perfecta vota ordine. Virg. 3. Æn. 438.
Perſolvere votum. V. persolvo.
Poſcere opem votis. Ovid. 3. Faſt. 594.
Reddere vota. V. reddo.
Repetere vota. Quintil. in procem. lib. 4.
Sacrabat immortale votum diis. Virg. 8. Æn. 715.
Sancire feralia vota diis Stygiis contra aliquem. Stat. 11. Theb. 345.
Solvere vota. V. solvo.
Solvere fidem voti. Ovid. 1. Faſt. 642.
Superare ſupplicibus votis iram numinis. Virg. 8. Æn. 60.
Suſcipere vota. V. suscipio.
Suſpendit tacito vota labello. Catul. Argon. 62. 104.
Timere erecto voto aliquid. Stat. 6. Theb. 756.
Vocare aliquem in vota. Virg. 5. Æn. 514.
Vocare divos in vota. Virg. 5. Æn. 234.
Vocare imbrem votis. Virg. 1. Georg. 157.
Vocari votis aſſueſce. Virg. 1. Georg. 42.
Votum [ἀνάθημα] eſt Ipſa res Deo dicata. Petron. cap. 19. Stipant graves equi receſſus Danai, & in voto latent. i. e. In equo, quem Græci Palladi voverant. conf. Virg. 3. Æn. 279.
Votum, Voluntas & deſiderium: quod ea valde deſideramus, quæ voto a Deo poſcimus. Cic. 14. Fam. 4. Si hæc mala fixa ſunt, ego vero te quamprimum, mea vota, cupio videre. Sed emendati libri habent, Mea vita.
Ad votum. V. ad.
Compos voti. V. compos.
Voto, πρόθεσι, σκοπῷ. Gloſſ. Latinogræc.
Matura vota coloni. Ovid. 8. Met. 449.
Deplorata vota jacent. Ovid. 1. Met. 273.
Sternuntur ſegetes & deplorata colonis,
Vota jacent. h. e. Spes valde ploratæ ab agricolis. Vota autem vocat Frumenta multis votis & precibus expetita.
Expoſcere pacem votis. Virg. 3. Æn. 261.
Fingere voto aliquem. Plin. Epiſt. 112.
Fovere ſua vota animo. Ovid. 7. Met. 633.
Frui votis. Valer. 4. Argon. 760.
Implere votum alicujus. Curt. lib. 4. 13. 24.
Obire vota. Paterc. lib. 2. 35. extr. Catilina non ſegnius vota obiit, quam ſceleris conandi conſilia inierat.
Petere voto, i. e. Optare. Plin. 14. Epiſt. 17.
Potiri voto. Ovid. 9. Met. 313.
Reſpondere votis alicujus, Satisfacere deſiderio. Virg. 1. Georg. 47.
Eſt in voto. Perſ. 3. Sat. 48.
Jure, etenim id ſummum quid dexter ſenio ferret,
Scire erat in voto. h. e. In deſiderio meo ſummum.
Succedere in vota alicujus. i. e. Idem velle quod ante te alius concupiverit. Ovid. 11. Met 227.
Superant modum tua vota. Stat. 1. Achil. 1. 45.
Vota, Nuptiæ. Hinc, Cum ſpe votoque uxoris tranſigere, Contrahere matrimonium eſt. Tacit. de German. 19. 4. Melius quidem adhuc quædam civitates in quibus tantum virgines nubunt, & cum ſpe votoque uxoris ſemel tranſigitur.
Vota ſecunda, i. e. Nuptiæ ſecundæ. Juſtinian. Novel. 2. C. 2. §. 2.
Vota & Nota confunduntur in MSS. V. Drakenb. ad Sil. 3. 34. & 6. 437.
Votīvus, a, um. Adj. [εὐκταῖος, Gl. G. L.] Quod ex voto dari promittitur. Hor. 1. Epiſt. 3. 36.

Paſcitur

Pascitur in vestrum reditum votiva juvenca.
Aures votivæ, Quæ cupiunt aliquid audire. Plaut. Casin. prol. 29.
Legatio votiva, Quæ pro voto ac voluntate vel voluntarie suscipitur. Cic. 14. Att. 2. Simulque cogites, quid agendum nobis sit, super legatione votiva, quod in his locis moneor a multis ne in Senatu Calendis adsim. V. Legatio, in LEGO, are.
Ludos votivos appellat Cic. 2. Verr. 31. Quos Pompejus voverat, si Sertorium superasset. Ascon. Plin. lib. 7. cap. 48. Ludis pro salute divi Augusti votivis.
Preces votivæ, Quibus aliquid cum voto poscimus.
Tabella votiva. Hor. 1. Serm. 1. 33. V. Tabella, in TABULA.
Tura votiva. Ovid. 3. Amor. 12. 9.
Noctes votivæ. Tibul. lib. 1. 3. 29.
Votivum, Quod voto desideratum est. Apul. lib. 6. Tota civitas ad votivum conspectum effunditur.
Votivum, est Gratum, ex voto. Trebell. Pollio in Gallien. cap. 3. Constabat, votivum illi fuisse, quod imminentem cervicibus suis gravitatem patriam non haberet.
VOTO, āre. frequentat. Onomast. Vet. Voto, ὁμολογέω. V. Jornand. de Regn. Success. in Julian. Parabata.
VOTĪTUS, a, um. Partic. Votitum veteres Religione aliqua prohibitum vel interdictum dici voluerunt. Plaut. Asin. 4. 1. 44.
Nolo habere illam causam, & votitam dicere. Ex Nonio, 1. 215.
VOTĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. Votivus. Stat. 4. Silv. 4. 92.
Votiferaque meas suspendit ab arbore vittas.

V O X

VOX, vōcis. f. [φωνὴ, Gl. L. G. & G. L.] Omne quod sonat. Fit ἀπὸ τοῦ βοάω, quod est voco. Priscianus lib. 1. Vox dicta est, vel a vocando, ut dux a ducendo: vel ἀπὸ τοῦ βοάω βοῶ, ut quibusdam placet. Cic. in Orat. 55. Vocis mutationes totidem sunt, quot animorum, qui maxime voce commoventur. Ibid. 57. Mira est enim quædam natura vocis, cujus quidem e tribus omnino sonis, inflexo, acuto, gravi tanta sit, & tam suavis varietas perfecta in cantibus. Idem 1. Acad. 19. In lingua etiam explanata vocum impressio.
Vocis genera permulta. Cic. 2. de Nat. Deor. 146. Vocis genera permulta, canorum, fuscum, lene, asperum, grave, acutum, flexibile, durum: quæ hominum solum auribus judicantur. Idem 3. de Orat. 214. Nam voces ut chordæ sunt intentæ, quæ ad quemque tactum respondeant, acuta, gravis: cita, tarda: magna, parva: quas tamen inter omnes est suo quoque in genere mediocris. Atque etiam illa sunt ab his delapsa plura genera, lene, asperum: contractum, diffusum; continenti spiritu, intermisso: fractum, scissum: flexo sono, attenuatum, inflatum.
Vocis quantitates insuper & qualitates varias facit Quintil. lib. 11. cap. 3. Sed ne vox quidem (ait) nisi liberalis, actionem habere optimam potest. Bona enim firmaque, ut volumus, uti licet: mala vel imbecilla & inhibet multa, ut insurgere, exclamare: & aliqua cogit, ut summittere, deflectere, &c. Paulo post, Natura vocis spectatur quantitate & qualitate, Quantitas est simplicior. In summa enim grandis, aut exigua est: sed inter has extremitates mediæ sunt species, & ab ima ad summam, ac retro, multi sunt gradus. Qualitas magis varia est. Nam est & candida & fusca, & plena & exilis, & lenis & aspera, & contracta & fusa, & dura & flexibilis, & clara & obtusa. Ibidem, Non enim tam molli teneraque voce, quam forti ac durabili opus est. Paulo post, Alioqui nitida illa & curata vox insolitum laborem recusabit. Rursus ibidem, Itaque sit ipsa vox primum (ut sic dicam) sana, id est nullum eorum, de quibus nunc dixi, patiatur incommodum: deinde non subsurda, rudis, immanis, dura, rigida, vana, præpinguis, aut tenuis, inanis, acerba, pusilla, mollis, effeminata. Et aliquanto post, Ornata est pronuntiatio, cui suffragatur vox facilis, magna, beata, flexibilis, firma, dulcis, durabilis, clara, pura, secans aëra, auribus sedens. Ibidem, Nam vox, ut nervi, quo remissior, hoc & gravior & plenior: quo tensior, hoc tenuis & acuta magis est. Sic ima vim non habet, summa rumpi periclitatur. Paulo post, Sic velut media vox, quem habitum a nobis acceperit, hunc judicum animis dabit. Est enim mentis index, & velut exemplar, ac totidem, quot illa, mutationes habet. Itaque lætis in rebus plena, simplex, & ipsa quodammodo hilaris fluit: at in certamine erecta totis viribus, & velut omnibus nervis intenditur. Atrox in ira, & aspera ac densa, & respiratione crebra. Paululum in invidia facienda lentior, quia non fere ad hanc nisi inferiores confugiunt: at in blandiendo, fatendo, satisfaciendo, rogando, lenis & summissa. Suadentium, & moventium, & pollicentium, & consolantium gravis: in metu & verecundia, contracta: adhortationibus fortis: disputationibus teres: miseratione flexa & flebilis, & consulto quasi obscurior: at in egressionibus fusa, & securæ claritatis: in expositione ac sermonibus recta, & inter acutum sonum & gravem media. Attollitur autem concitatis affectibus, compositis descendit, pro utriusque rei modo altius vel inferius. Multo post, Vox temperata, ac gestus modestus. Ibidem, Fusa illa vox, qualem Cicero fuisse in Antonio dicit. Iterum, Erecta & concitata voce dicenda sunt. Paulo post, Nam vox quoque Demetrii jucundior, illius acrior erat.
Absonus voce. V. ABSONUS.
Plenior voce. Cic. 1. de Orat. 232. Ego enim neminem nec motu corporis neque ipso habitu atque forma aptiorem, nec voce pleniorem, aut suaviorem mihi videor audisse.
Asperitas vocis. Lucret. lib. 4. 546.
Bona vocis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Cantus vocis. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Contentio vocis & Remissio, contraria. Cic. 1. de Orat. 261. V. Contentio, in CONTENDO.
Copulatio inoffensa vocum. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Discrimina vocum. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Flexus vocis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Intensio vocis. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Iter vocis Ovid. 2. Met. 830.
Jucunditas claritasque vocis. Quintil. in procem. lib. 6.
Moderatio vocis. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Remissio vocis. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Splendor vocis. Cic in Brut. 164.
Splendorem voci affert porrum. Plin. lib. 20. cap. 6.
Suavitas vocum. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Varietas vocum. Cic. 2. de Divin. 9. Aut si surdus sit, varietates vocum aut modos noscere?
Absona. V. ABSONUS.
Absurda. V. ABSURDUS.
Accusatoria vox. Liv. 45. 10. Popilius quæ singuli universique eo bello hostiliter dixerant fecerantque, retulit: & vir asper ingenio, augebat atrocitatem eorum, quæ dicerentur, vultu truci & accusatoria voce.
Acerba. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Acrior. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Acuta. V. ACUO.
Æquissima vox & Turpissima, opponuntur. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 14.
Amœnæ voces. Lucan. ad Pison. 81.
Angusta. Juven. 3. Sat. 90.
Anhela. Claud. 2. in Eutrop. 414.
Animosa vox. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 16.
Assidua. Virg. 4. Æn. 447.
Atrox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Bona. V. BONUS.
Candida. Quintil. lib. 9. cap. 3.
Canora. V. CANO.
Clara & suavis. Cic. 1. Off. 133.
Clarisona vox. Catul. Argon. 62. 320.
Concitata vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Confusa. Lucret. lib. 4. 566.
Consona. Sil. lib. 5. 199.
Constans. Ovid. 1. Amor. 4. 70.
Contenta vox. Cic. in Orat. 57. Volet igitur ille, qui eloquentiæ principatum petet, & contenta voce atrociter dicere, & summissa leniter, & inclinata videri gravis, & inflexa miserabilis. Contenta vox est, qua aliquid atrociter insectamur, ut in Pisonem, Tune etiam immanissimum ac fœdissimum monstrum, ausus es, &c. Summissa vox est, qua leniter aliquid, & quadam cum jucunditate pronuntiare studemus; hæc superiori penitus contraria est. Inclinata vox est, qua aliquid graviter & sententiose pronuntiamus; quo genere vocis utimur potissimum in exordiis, & alibi, quoties occurrunt graves aliquæ sententiæ. Inflexa vox est, qua conamur auditorum animos ad misericordiam commovere: qualis in perorationibus frequenter esse solet.
Contracta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Densa. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Dissona. Stat. 8. Theb. 620.
Dulcis & clara vox. Cic. in Orat. 57.
Dura. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Durabilis. Ibid.
Erecta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Exigua. Virg. 6. Æn. 493.
Facilis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Feminea. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Ferrea. Virg. 6. Æn. 626.
Fessa loquendo. Ovid. 3. Trist. 3. 85.
Ficta. Lucan. lib. 3. 102.
Flebilis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Fusca, i. e. Subrauca. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Grandis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Grandior & plenior vox. Cic. in Brut. 288.
Gravis vox, cui opponitur Exilis. Plin. lib. 11. cap. 51.
Hilaris. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Hiulcæ voces. V. HIULCUS.
Horrenda. Virg. 9. Æn. 112.
Incerta. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Inclinata. Cic. in Orat. 57. V. Contenta vox.
Inflexa vox. V. Contenta vox, paulo ante.
Infragilis vox. Ovid. 1. Trist. 5. 53.
Ingeniosa mutandis sonis. Ovid. 2. Amor. 6. 18. De psittaco.
Ingens. Virg. 1. Georg. 477.
Ingloria. Stat. 5. Silv. 3. 139.
Interrupta atque moriens. V. INTERRUMPO.
Iracunda. Ovid. 2. Met. 483.
Lenis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Liberalis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Limpida vox. Plin. lib. 34. cap. ult. De sandaracha.
Languens. ut, Sine contentione vox, nec languens, nec canora. Cic. 1. Off. 133.
Liquata vox apud Macrobium in Hostii carmine, videtur esse, quæ liquido gutture disecta, claraque foras editur, quam scilicet guttur ipsum liquat, & liquidam transmittit: atque ab his, quæ colo liquantur per translationem id dictum est. Turnebus.
Liquidæ voces avium. Lucret. lib. 5. 1378.
Lugubris. Lucret. lib. 4. 552.
Mæsta. Virg. 2. Æn. 280.
Magna. Cic. de Senect. 14. Voce magna & bonis lateribus suasissem.
Minax. Hor. 1. Carm. 10. 10.
Mollis, Effeminata & muliebris. Cic. 3. de Orat. 38. Sunt enim certa vitia, quæ nemo est, quin effugere cupiat, mollis vox, ut muliebris, aut quasi extra modum absona atque absurda est.
Moribunda Stat. 8. Theb. 642.
Nitida. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Obscura. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Obtusa. Quintil lib. 11. cap. 3.
Parvæ vocis murmura. Ovid. 12. Met. 49.
Peracuta vox. Cic. in Brut. 214.
Permanens vox. Cic. in Brut. 141. i. e. Non fracta, firma.
Plena. Cic. de Clar. Orat. 288. Subsellia grandiorem & pleniorem vocem desiderant.
Præpinguis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Pura. Pers. 5. Sat. 28.
Pusilla. Quintil. lib. 11. cap. 3.

Rara. Virg. 3. Æn. 314.
Rigida. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Rauca. Ovid. 6. Met. 377.
Recta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Resona. Ovid. 3. Met. 496.
Rustica. Cic. 3. de Orat. 38. Rustica vox & agrestis quosdam delectat, quo magis antiquitatem, si ita sonet, eorum sermo retinere videatur.
Sacra. Ovid. 2. Met. 278. al. Sicca.
Sana. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Serena. Perf. 1. Sat. 19.
Splendida vox, i. e. Clara. Cic. in Brut.
Suavis & canora. Cic. de Clar. Orat. 234.
Suavissima vox. Cic. in Orat. 149. Verbaque sunt quam suavissimis vocibus.
Subrauca. Cic. in Brut. 141.
Subsurda. Quintil. lib. 11. cap. 3. [Loc. supra V. An Subabsurda?
Summissa. Ovid. 4. de Pont. 3. 42.
Tenera. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Tenuata. Ovid. 2. Met. 373.
Tenuis vox & tinnula. V. Deducere vocem, in DEDUCO.
Teres. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Tinnula. Catull. in Epithal. Juliæ, 59. 13.
Truculenta vox. Plin. lib. 11. cap. 2.
Trux. Sil. lib. 1. 68.
Veneranda. Lucan. lib. 2. 530.
Virilis. Ovid. 4. Met. 382.
Ululans. Cic. in Orat. 27.
Aboritur vox. V. ABORIOR.
Accommodare vocem. V. ACCOMMODO.
Æquiparare aliquem voce. Virg. 5. Ecl. 48.
Alloqui patriam voce mæsta. Catull. de Berecynth. 61. 49.
Attollere & Submittere vocem, sunt opposita. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Boans vox. Ovid. 3. de Arte Am. 450.
Canere inclinata ululantique voce, more Asiatico. Cic. in Orat. 27.
Captus dulcedine vocis. Ovid. 1. Met. 709.
Complere timenda voce nemus. Hor. Epod. 6. 9.
Comprimere vocem. V. COMPRIMO.
Concipere mente vocem alicujus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Condere vocem alicujus memori aure. Ovid. 19. Epist. 98.
Conferre vocem in quæstum. V. CONFERO.
Confirmatur vox hoc modo. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Confirmata constitutaque vox. Ibid.
Confiteri magna voce. V. MAGNUS.
Consequi vocem gradu. V. CONSEQUOR.
Contendere voce. V. CONTENDO.
Continere vocem. V. CONTINEO.
Conturbatur vox. Lucret. lib. 4. 563.
Curata vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Currit vox. V. CURRO.
Custodire vocem. Quintil. lib. 1. cap. 7.
Deducere vocem. V. DEDUCO.
Demissa voce loqui. Virg. 3. Æn. 320.
Deplorare voce lamentabili. V. LAMENTOR.
Descendit vox, hoc est Deprimitur, submittitur. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Devorat vocem dolor, Præ dolore loqui nequit. Ovid. 13. Met. 539.
Devoratur vox. Plin. lib. 11. cap. 51. Mira sunt de voce digna dictu. In theatrorum orchestris scobe aut arena superjecta devoratur, & in rudi parietum circumjectu, doliis etiam inanibus. Currit eadem concavo vel recto parietum spatio, quamvis levi sono dicta verba ad alterum caput perferens, si nulla inæqualitas impediat.
Dicere aliquid acuta voce. Hor. 3. Carm. 4. 3.
Distinguere vocem lingua. Sil. lib. 1. 78.
Dat voces lingua. Ovid. 9. Met. 563.
Dare vocem alienæ personæ. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Ducere longas in fletum voces. Virg. 4. Æn. 463.
Effundere voces ad æthera. Virg. 8. Æn. 70.
Elisa vox, in illum sonum erumpit, cui Græci κλωσμὸν, nomen, ab immaturo gallorum cantu, dederunt. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Eluctata vox. Stat. 1. Achill. 525.
Emittere vocem. Tibul. lib. 1. 9. 27.
Exasperatur vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Exasperant vocem fauces rasæ. Ibid.
Excitare vocem. Cic. 1. de Orat. 251. Tamen me auctore nemo dicendi studiosus, Græcorum more Tragœdorum voci serviet, qui & annos complures sedentes declamitant & quotidie antequam pronuntient, vocem, cubantes, sensim excitant: eandemque, cum egerunt, sedentes, ab acutissimo sono usque ad gravissimum sonum recipiunt.
Exercere vocem pronuntiatione. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Expavere trucem vocem. Sil. lib 1. 67.
Exprimere voces. Lucret. lib. 4. 553.
Expromere anhelam vocem. Claud. 2. in Eutrop. 390.
Exstincta vox. V. Exstinctus, in EXSTINGUO.
Fertur vox ad aures. Virg. 3. Æn. 40.
Flectere vocem. Ovid. 2. Amor. 4. 25.
Fractæ voces ad litora. Virg. 3. Æn. 556.
Frangitur vox vitio faucium. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Fundo extremam vocem cum sanguine. Virg. 4. Æn. 621.
Fusa vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Glutire vocem. Plin. lib. 10. cap. 12.
Impedire vocem loquentis. Ovid. 13. Met. 745.
Inclamare aliquem magna voce. V. INCLAMO.
Includit vocem dolor. V. INCLUDO.
Inducere voces dolentum. Tacit. 4. Ann. 12.
Inflectere voces cantu. Tibul. lib. 1. 7. 37.
Inflexa vox ad miserabilem sonum. Cic. 2. de Orat. 193.
Intendere vocem. Cic. 3. de Orat. 214. Voces ut chordæ sunt intentæ, &c.
Invocare sollicita voce aliquem. Ovid. 10. Met. 639.]
Iterare resonis vocibus aliquid. Ovid. 3. Met. 496.
Jungere vocem fidibus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Locare vocem. Juven. 8. Sat. 186.

Loqui primum incerta voce tentavit. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Loqui tristi voce. Ovid. 7. Met. 517.
Mittere vocem Lucret. lib. 3. 943.
Modulari vocem. V. MODULOR.
Mutare vocem. Cic. in Orat. 55. Vocis mutationes sunt totidem, quot animorum.
Obscurant vocem fauces obtusæ. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Obscuratur vox vitio faucium. Ibid.
Obtundere vocem. V. OBTUNDO.
Parcere voci. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Penetrat vox ad aures. Ovid. 12. Met. 42.
Persequi voce. V. PERSEQUOR.
Præterradit vox fauces. Lucret. lib. 4. 531.
Premere vocem, Continere vocem, tacere. Virg. 9. Æn. 323.
Proclamare magna voce. Virg. 5. Æn. 345.
Profusæ voces abiere domos ætherias. Sil. lib. 6. 252.
Profusa immoderate vox. V. IMMODERATUS.
Referuntur voces usque. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Natura autem ita resonans, ut usque Romam significationes, vocesque referantur.
Remittunt vocem nemora. Virg. 12. Æn. 929.
Replere litora voce. Ovid. 1. Met. 348.
Resolvere vocem atque ora. Virg. 3. Æn. 457.
Resorbere vocem. Plin. lib. 18. cap. ult.
Roboratur vox. Plin. lib. 11. cap. 51.
Rogare summissa voce opem alicujus. Ovid. 4. de Pont. 3. 42.
Scinditur vox vitio faucium. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Sequi vocem fugientem. Virg. 1. Æn. 410.
Simulare fictas voces læto tumultu. Lucan. lib. 3. 102.
Strangulare vocem. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Suffocata vox majore risu minus clara est. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Esse bona voce. V. BONUS.
Erat vox in cursu. Ovid. 5. Fast. 245.
Supprimere vocem. Cels. lib. 2. cap. 10.
Supprimere vocem alicui. Ovid. 1. Met. 715.
Temperata vox. Quintil lib. 11. cap. 3.
Tenuatur vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Terrere minaci voce aliquem. Hor. 1. Carm. 10. 3.
Tollere vocem. Hor. de Arte Poet. 93.
Tollere exiguam vocem. Virg. 6. Æn. 492.
Tollere lugubri voce querelam. Lucret. lib. 4. 552.
Trahere vocem ab imo pectore. Virg. 1. Æn. 375.
Vocare voce aliquem. Virg. 12. Æn. 638.
Vocare plena voce aliquem. Virg. 1. Georg. 388.
Volutant vocem per atria. Virg. 1. Æn. 729.
Urgenda vox non est ultra vires. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Utendi voce, multiplex ratio. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Vox toto instructa organo. Proverbii speciem habet, significatque vocem firmam, facilem & tractabilem, quæque per omnes intentionis & remissionis gradus sequax & flexibilis traducitur: translato sermone a musicis organis & hydraulis, quæ totius canonis musici varietates & flexus vocis & soni complectuntur. Quintil. 11. 3. Utique habens omnes in se, qui desiderantur, sonos intentionesque, & toto, ut ajunt, organo instructa. Ex Turnebo.
Simulans vocum ales. Ovid. 2. Amor. 6. 23. de psittaco.
Sonitus vocis, Vox buccinæ. Virg. 3. Æn. 669.
Acutæ vocis Hylactor canis. Ovid. 3. Met. 224.
Cygnea vox. V. Cygneus, in CYGNUS.
Liquidæ voces corvi. Virg. 1. Georg. 410.
Tremulæ voces hœdorum. Lucret. lib. 2. 367.
Vigil anseris. Ovid. 2. Met. 538.
Nec servaturis vigili Capitolia voce
Cederet anseribus.
Compositæ voces, quibus opponuntur Simplices. Quintil. lib. 1. cap. 5.
[Hic sunt Dictiones, seu vocabula.
Vox, pro Dicto. Sic sæpe apud Suetonium, ut in Vitellio cap. 2. in fine Hujus & illa vox, est Sæpe facias. Sed & alibi sæpe pro dicto. H. St.
Hæc vox, Civis, &c. Cic. 7. Verr. 168. Constitue nihil esse opis in hac voce, Civis Romanus sum.
Ambiguæ voces, Dicta ambigua. Virg. 2. Æn. 99.
Blandæ voces. Virg. 1. Æn. 674. Al. 670.
Contumeliosæ voces. V. Contumeliosus, in CONTUMELIA.
Dira Harpyiæ. Virg. 3. Æn. 228.
Docta. Quintil. lib. 2. cap. 16.
Efferatæ voces. Sen. Herc. fur. 6.
Erudita vox Hortensii. Cic. de Clar. Orat.
Facunda. Ovid. 4. Fast. 245.
Falsa. Hor. 2. Carm. 2. 21.
Ferox. Claud. de Nupt. Hon. & Mar. 320.
Furialis. Cic. de Arusp. Resp. 39.
Incesta. Ovid. 2. Trist. 503.
Incorrupta vox bene judicantium. V. INCORRUPTUS.
Infandæ vocis sonus. Sen. Agam. 13.
Inhumana & scelerata. V. INHUMANUS.
Inimica alicui. V. INIMICUS.
Insana. Ovid. 11. Epist. 74.
Legitima. Ovid. 3. de Arte 293.
Libera. Liv. 39. 25.
Mutæ voces murmure. Stat. 2. Silv. 1. 104.
Nuptialis. V. Nuptialis, in NUBO.
Obscæna. Juven. 11. Sat. 172.
Salutaris. Sen. de Benef. lib. 1. cap. 10.
Simplices voces. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Sollicita vox. Ovid. 10. Met. 639. & 14. 706.
Superba. Lucret. lib. 5. 1172.
Supplex. Liv. 30.
Tacita. Ovid. 9. Met. 300.
Tristis Ovid. 7. Met 517.
Viva. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Viva vox magis afficit. Plin. 2. Epist. 3.
Una vox omnium. Cic. 9. Fam. 14. Atque hæc una vox omnium est.

Una

Una voce, Uno ore, uno consensu. Cic. 1. de Orat. 46. Multi erant præterea præclari in philosophia & nobiles, a quibus omnibus una pæne repelli voce oratorem a gubernaculis civitatum, &c.
Accipere voces. V. ACCIPIO.
Addere voces lacrimis. Ovid. 13. Met. 576.
Alit vox viva. Quintil. lib. 2. cap. 2. Tamen viva illa, ut dicitur, vox alit plenius.
Annuere vocibus alicujus. Hor. 4. Carm. 6. 22:
Audire & reddere voces notas. Virg. 6. Æn. 689. i. e. Familiariter loqui, ut ait Servius.
Captare voces auribus. Ovid. 19. Epist. 53.
Citat vox præconis. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Compellare aliquem voce. Virg. 5. Æn. 161.
Compescere voces. Sen. Herc. OEth. 11.
Dicere tacita voce aliquid. Ovid. 9. Met. 300.
Elicit vox vocem. Ovid. 1. Fast. 256. Interrogatio provocat ad respondendum.
Eripere vocem ab ore loquentis. Virg. 7. Æn. 119.
Excidit vox ore. Virg. 6. Æn. 686.
Excipere vocem alicujus. Sen. Thyest. 1.
Expromere mæstas voces. Virg. 2. Æn. 280.
Ferre voces ad aliquem. Ovid. 5. Fast. 478.
Fingere optime sibi voces. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Fundere voces. Catul. Argon. 62. 125.
Habere voces, Tumultum facere. Cic. pro Muren. 50. Meministis enim, cum illius nefarii gladiatoris voces percrebuissent, quas habuisse in concione domestica dicebatur.
Habere contemptam supplicis vocem. Catull. de Ruffa, 58. 4.
Jactare voces inertes. Virg. 10. Æn. 322.
Jactare voces ad sidera. Virg. 5. Ecl. 62.
Incurrere in voces malevolorum. V. INCURRO.
Ingeminare voces. Virg. 1. Georg. 411.
Iterare voces. Hor. 1. Epist. 19. 12.
Lacessere aliquem voce. Virg. 3. Ecl. 51.
Mittere vocem contra aliquem. Cic. pro Cluent. 88. Hodierno die primum veritas vocem contra invidiam, his Judicibus freta, miserit. V. MITTO.
Mittere vocem de. Cic. pro Flacc. 6. Vox de Quæstura nulla missa est.
Mittere vocem pro se, aut pro aliquo. Cic. pro Sex. 4. Conciones haberi quotidie contra me: vocem pro me ac pro Repub. neminem mittere. Idem pro Cœl. 55. An aliquam vocem putatis ipsam pro se causam & veritatem posse mittere.
Mittere voces furiales. V. MITTO.
Mittere Liberam vocem. Liv. 35.
Mittere superbas voces. Lucret. lib. 5. 1172.
Moneri voce alicujus. Virg. 3. Æn. 461.
Morari blandis vocibus aliquem. Virg. 1. Æn. 674.
Movere numina voce. Virg. 4. Georg. 505.
Multiplicare voces acceptas. V. Multiplico, in MULTUS.
Negare constanti voce aliquid. Ovid. 1. Amor. 4. 70.
Profundere vocem. Catul. Argon. 62. 202.
Reddere voces. Virg. 1. Æn. 413.
Referre voces pectore. Virg. 5. Æn. 409.
Referre voce, per pleonasmum dicitur a poetis. Virg. 1. Æn. 213.
Talia voce refert. Servius.
Reverti nescit vox missa. Hor. de Arte Poet. 390.
Rumpere vocem, Loqui. Virg. 2. Æn. 129. Idem. 3. Æn. 246.
— rupitque hanc pectore vocem.
Spargere voces ambiguas in vulgum. Virg. 2. Æn. 98.
Temerantur incestis vocibus aures. Ovid. Trist. 503.
Trahere aliquid pura voce, Verbis puris nec fictis enarrare aliquid. Pers. 5. Sat. 28.
Tundi assiduis vocibus hinc atque hinc. Virg. 4. Æn. 448.
Venit vox ad aures vulgi. Virg. 2. Æn. 119.
Uti falsis vocibus. Hor. 2. Carm. 2. 21.
Loqui Latina voce. Ovid. 3. Trist. 12. 40.
Vox, pro Littera Vocali. Cic. in Orat. 151. In populari Platonis oratione est crebra ista vocum concursio, quam magna ex parte, ut vitiosam, fugit Demosthenes. i. e. Vocalium concursus, qui hiantem reddit orationem.
Fraudare legitima voce litteram. Ovid. 3. de Arte Am. 293.

VŌCĀLIS, e. Adj. [φωνήεις, εὔφωνος, Gl. G. L.] Quod est sonorum & summæ vocis. Plin lib. 18. cap. 35. Ranæ quoque, ultra solitum vocales, sunt signa tempestatis. Cic. de Clar. Orat. 242. Addamus huc etiam, ne quem vocalem præteriisse videamur, C. Cosconium.
Carmine vocali clarus Philammon. Ovid. 11. Met. 317.
Chordas vocales impellere pollice. Tibul. lib. 2. 5. 3.
Ora vocalia. Ovid. 5. Met. 332.
Vocalis, Loquens. Val. Max. 1. 8. ext. 4. Ægles Samius, athleta mutus, cum ei victoriæ, quam adeptus erat, titulus & præmium eriperetur, indignatione accensus vocalis evasit.
Vocales litteræ, [φωνήεντα γράμματα] dictæ, quia per se voces faciunt.
Coeunt vocales frequentissime. Quintil. lib. 11. cap 3.
Concursus vocalium. Cic. in Orat. 77. Habet enim ille tanquam hiatus, concursu vocalium, molle quiddam.
Compar. Sen. Quæst. Nat. 2. 29. Vocaliora sunt vacua quam plena.
Superl. Plin. 4. Epist. 7. Eligere vocalissimum aliquem, qui legeret, &c.

VOCALIS, is. m. [φωνασκὸς, Gl. G. L.] Magister vocis.

VOCALĪTER, Adv. Apul. 1. Milef. Januam vocaliter pulsare incipit. V. ibi Pricæum.

VOCALĪTAS, ātis. f. [εὐφωνία] Consonantia, quam Græci Euphoniam vocant. Quintil. lib. 1. cap. 5. pr. Sola est, quæ notari possit, velut vocalitas, quæ εὐφωνία dicitur.

VOCISSIMUS, i. m. [ἠχὼ, Gl. L. G.] Echo.

VŌCŬLA, æ. f. dimin. [φωνὴ, Gl. G. L.] Cic. 1. Att. 23. Et cum recreandæ voculæ causa necesse esset mihi ambulare, hæc dictavi ambulans. Idem 3. de Orat. 96. Quanto molliores sunt, & delicatiores in cantu flexiones, & falsæ voculæ, quam certæ, & severæ? Falsas voculas Budæus interpretatur *Deschant*, f. *déchant*.
Malevolorum voculæ. Cic. 2. Fam. 15. Sed incurrit hæc nostra laurus non solum in oculos, sed jam etiam in voculas malevolorum.
Est etiam Dictio, verbum. Gell. 12. 14. Significatio hujus voculæ.

VOCULATIO, ōnis. f. Accentus vocatur Nigidio, cum scribit, Deinde voculatio qui poterit servari, si non sciemus in nominibus, ut Valeri, utrum interrogandi aut vocandi sint? Ex Gell. lib. 13. cap. 25.

VOCĪFEROR, [βοῶ, Gl. G. L. καταβοῶ, L. G.] āri. est, inquit Valla, Voce effrenata, non modo dolorem, sed etiam indignationem (quanquam indignatio, doloris genus est) ostendere. Interdum Sine affectu, sed tamen vehementius exclamare. Cic. 6. Verr. 39. Minitari absenti Diodoro, vociferari palam, lacrimas interdum vix tenere.
Libere vociferari. Cic. pro Rosc. Amer. 9. Neque satis libere vociferari posse intelligo.
Quid vociferabare, decem millia talentum Gabinio esse promissa? Cic. pro Rabir. Post. 21.
Carmina ejus vociferantur. Lucret lib. 1. 732.
Æra vociferantur, i. e. Sonitum edunt. Lucret. lib. 2. 450.
Res ipsa vociferatur. Lucret. 2. 1050.

VOCĪFĔRO, āre. Activum protulit Cic. (si locus mendo vacat) 4. Verr. 51. Nam me dies, vox, latera, deficiant, si hoc nunc vociferare velim, quam miserum indignumque sit, &c. Al. Vociferari. Varro. 3. de R. R. cap. 9. Item qui elati sunt, ac vociferant sæpe in certamine pugnaces. De gallis gallinaceis. Exstat & in Gloss. utroque.

VOCĪFĔRANS, antis. Partic. [κεκράζων] Virg. 2. Æn. 679.
Talia vociferans, gemitu tectum omne replebat.
Grave vociferans. Valer. 5. Argon. 170. V. & Liv. 22. 41.

VOCIFERATIO, ōnis. f. [κωκυτμός, Gl. L. G.] Cic. 7. Verr. 155. An te L. Flavii, ceterorumque de L. Herennio vociferatio commovebat?
Sermo & vociferatio. Cic. pro Cluent. 30. Nam in ipso sermone hoc & vociferatione mortua est.
Aperta vociferatio. Liv. 22. 43.
Furiosa vociferatio. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Muliebris vociferatio. Auctor ad Herenn. lib. 3. 25. & 22.
Uti vociferatione. Cic. pro Rosc. Amer. 12. Qua vociferatione in ceteris judiciis accusatores uti consueverunt.

VOCIFERĀTUS, ûs. m. Idem quod Vociferatio. Plin. lib. 10. cap. 60. Mares quidem cum vociferatu sanguinem etiam ex oculis profundunt.

VOCIFERĀTOR, ōris. m. Tertull. adverf. Marc. 4. 11. Johannes vociferator in solitudine.

VOCIFERARIUS, i. m. [φωνασκητὴς, Gl. G. L.] Qui docet vociferari.

VOCĪFICO, are. Varro R. R. 3. 16. Quos vocificantes plures persequuntur etiam paucæ. Sed variant libri. conf. Gell. lib. 9. cap. 3. & Lips. lib. 3. Epist. Q. epist. 6.

VŌCO, [καλῶ, Gl. L. G. & G. L. φωνῶ, G. L.] āre. Clamare, appellare. Vocare ad se, Advocare. Plaut. Capt. 2. 2. 110.
— præcipe
Quæ ad patrem vis nuntiari. vin' vocem huc ad te? T. voca.
Voca illum verbis meis. Plaut. Amphit. 4. 2. Suppos. 2. 60.
Clamore vocare suos. Virg. 12. Æn. 312.
Clamoribus vocare hostem. Virg. 4. Georg. 76. Provocare. Servius.
Nomine aliquem vocare. Virg. 11. Æn. 731.
Voce magna vocavit Æneam. Virg. 10. Æn. 873.
Auxilia vocans frustra. Virg. 5. Æn. 221.
Deos vocare auxilio. Virg. 5. Æn. 686.
Concilium vocare. Ovid. 1. Met. 167.
Vocari aliquo. Lucan. lib. 1. 146.
Ad libertatem servos vocare, Manumittere. Liv. 34.
Ad pileum, Idem. V. PILEUS.
Ad aliquem vocare. Cic. 4. Acad. 56. Primum quidem me ad Democritum vocas, cui non assentior, potiusque refellam. h. e. Adducis mihi testem Democritum.
Ad exemplar alicujus vocare aliquem, Ei conferre. Plin. in Paneg. cap. 58. pr.
Ad altercationes vocari. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Ad bella fata nos vocant. Virg. 11. Æn. 97.
Ad exitium & vastitatem. Cic. 2. in Catil. 12. Templa deorum immortalium, tecta urbis, vitam omnium civium, Italiam denique totam, ad exitium & vastitatem vocas.
Ad calculos aliquem vocare: h. e. Ad ineundam accepti & expensi rationem: quod mox dicitur Ad computationem. Liv. 5. 4. V. CALCULUS.
Ad computationem vocare. Plin. in Paneg. cap. 38.
Ad judicem vocare, Citare. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Ad litteras alias. Cic. 1. de Finib. 1. Postremo aliquos futuros suspicor, qui me ad alias litteras vocent.
Ad probationem vocare. Quintil. lib. 6. cap. 4.
Ad procurationem rei alicujus vocari. Cic. 4. Att. 1. Et ad ejus procurationem sermone non solum plebis, verum etiam bonorum Pompejus vocaretur.
Ad testimonium. Varro de R. R. 1. 4.
Ad verbum. Cic. pro Cæcin. 81. Tu me ad verbum vocas, non ante venio quam recusaro.
Ad vitam vocare, Revocare desperantem. Cic. 3. Att. 7. Quod me ad vitam vocas, unum efficis, ut a me manus abstineam.
Ad utilitatem vocare. Cic. 2. de Orat. 332.
Extra ordinem. Cic. 5. Verr. 8.
In certamina divos, Provocare. Virg. 6. Æn. 172.
In deorum concilium. Cic. 1. de Divin. 49.
In consilium. Cic. pro Flacc. 77. Cur autem per te inimicum paternum in consilium vocavit?
In contemplationem. Plin. lib. 32. cap. 11.
In contentionem. Cic. pro Muren. 19. Reliqui temporis spatium in contentionem vocatur; ab utroque dissimillima ratione tractatum est.
In disceptationem & controversiam vocari. Cic. 2. de Orat. 291.
In dubium, Dubitare. Cic. pro Deiot. 39. Sed cum de illo laboro, tum de multis amplissimis viris, quibus semel esse ignotum a te oportet, nec beneficium tuum in dubium vocari, nec hærere in animis hominum sollicitudinem sempiternam.

In judicium. Cic. 3. Verr. 34. Ex ea die ad hanc diem, quæ fecisti, in judicium voco.
In jus vocare. Cic. pro Quint. 61. Vadari vis: promittit. In jus vocas: sequitur.
In locum mortui. Cic. 2. Att. 19. Cofconio mortuo, sum in ejus locum vocatus. Al. Invitatus.
In lucem e tenebris vocare obscuram familiam. Cic. pro Deiot. 30. Rex enim Deiotarus vestram familiam, abjectam & obscuram, e tenebris in lucem vocavit.
In medium vocare rem. Cic. pro Cluent. 77.
In partem vocare, juris verbum est, pro Participem facere, & partiarium admittere. Cic. pro Cæcin. 12. Mulieres in partem vocatæ sunt. Virg. 3. Æn. 222.

—ipsumque vocamus
In prædam partemque Jovem. Nam & de præda diis immolabant, & partes etiam quasdam eis interdum suspendebant de tholo & consecrabant, ut Dianæ aprorum capita & cervorum cornua. Ex Turnebo.

In partem curarum. Tacit. 1. Ann. 11.
In sermonem longum. Cic. 1. de Legib. 13.
In spem. Cic. 3. Att. 15. Hæc nisi vides expediri, quam in spem me vocas?
In concionem aliquem, In judicium. Cic. 4. Acad. 144. Quid me igitur, Luculle, in invidiam, & tanquam in concionem vocas?
In crimen, Accusare aliquem, Criminari. Cic. pro Rabir. 24. Hoc tu igitur in crimen vocas, quod cum iis fuerit C. Rabirius, quos amentissimus fuisset si oppugnasset?
In culpam vocari. Quintil. lib. 7. cap. 3.
In discrimen vocare, Periculo committere. Cic. 7. Verr. 132. Non omnes, qui tanto se scelere obstrinxerint, ut aut fidem suam corrumpi paterentur, aut judicium corrumperent, in discrimen ac judicium vocandi?
In discrimen vocari de vita & gloria. Cic. 1. Off. 83. Itemque alii de gloria & benevolentia civium in discrimen vocantur.
In simulationem probrorum. Cic. pro Font. 29. Tamen in falsam atque iniquam probrorum in simulationem vocabatur. [An In insimulationem?
In invidiam aliquid. Cic. 7. Verr. 132. Etiam illud præcidas licet, quod supplicium more majorum sumpseris, securique percusseris, id circo a me in crimen & invidiam vocari. conf. In odium.
In luctum. Cic. 3. Att. 7. Non faciam ut enumerem miserias omnes, in quas incidi per summam injuriam & scelus, non tam inimicorum meorum quam invidorum, ne & meum mærorem exagitem, & te in eundem luctum vocem.
In odium. Cic. 1. Off. 86. Nec vero criminibus falsis in odium aut invidiam quenquam vocabit.
In periculum vocare. Plin. Epist. 317.
In periculum ac discrimen. Cic. pro Lege Manil. 12. Quid quod salus sociorum summum in periculum ac discrimen vocatur?
In suspicionem. Cic. 7. Verr. 10. Leonidæ cujusdam Siculi familia in suspicionem vocata est conjurationis.
Vocare ad cœnam, Invitare. Cic. 6. Verr. 3. Deinde ipsum regem ad cœnam vocavit.
Ad cœnam per. Martial. lib. 2. 14.

Per te, perque tuam, vector lascive, puellam,
Ad cœnam Selium tu, rogo, taure, voca.

Convivam vocare. Plaut. Asin. 4. 1. 23.
Domum suam vocare aliquem, Ad cænam, ut vult Scholiastes vet. Cic. pro Rosc. Amer. 52.
Esum & comessatum vocare, h. e. Ad cœnam & comessationem. Plaut. Men. 3. 1. 11. Idem Stich. 5. 4. 4.
Intra tecta vocare aliquem. Virg. 6. Æn. 525.
Vocaverat me in hunc diem. Plaut. Stich. 4. 1. 12.

Cras apud me eritis, & vos, & ille, cum vestris uxoribus.
P. Et apud me perendie: nam ille heri me jam vocaverat
In hunc diem. h. e. Dixerat ut hodie venirem.

Clamore vocare deum. Virg. 1. Georg. 347.

Et Cererem clamore vocent in tecta. i. e. Invocent dari copiam frumentorum. Servius.

Voce vocare aliquem Deum. Virg. 6. Æn. 247.

Ignibus imponit sacris libamina prima,
Voce vocans Hecaten, cæloque ereboque potentem. Ubi Servius, Voce, non verbis, sed mysticis quibusdam sonis. Nam, ut in Lucano legimus, varie numina invocabantur.

Votis vocari. Virg. 1. Æn. 294.
In vota vocare, Invocare. Virg. 5. Æn. 514.
Pluviam vocat cornix, h. e. Portendit, & suo clamore quodammodo appetere videtur. Virg. 1. Georg. 388. Servius, Vocat, poetice ait: non enim vocat, sed denuntiat pluviam.
Vocare aliquem, Nomen imponere. Plaut. Asin. 3. 3. 62.
Haberi & vocari sapientem. Cic. 3. de Orat. 135. Sed ut ad Græcos referam orationem, septem fuisse dicuntur uno tempore, qui sapientes & haberentur & vocarentur.
Vocare & Subire. V. in SUBEO.
Vocare pudicam tanti. Juven. 6. Sat. 136.

Bis quingenta dedit, tanti vocat ille pudicam. Sensus est, Cæsenniam maritus vocat pudicam, non quidem propterea, quod pudica sit, sed quod ei dotis nomine bis quingenta dederit. Dixerat enim,
Optima sed quare Cæsennia, teste marito? Mox respondet,
Bis quingenta, &c.

Crudelem vocare. Virg. 5. Ecl. 23.

Atque deos atque astra vocat crudelia mater.

Cucullum vocare. Viatores solebant cultores & vinitores sero colentes, appellare cucullos in desidiei probrum. Plin lib. 18. cap. 66. Dum sciat inde natam exprobrationem fœdam putantium vites per imitationem cantus alitis temporariæ, quam cucullum vocant: dedecus enim habetur opprobriumque meritum falcem ab illa volucre in vite deprehendi, ut ob id petulantiæ sales, etiam cum primo vere laudantur, auspicio tamen detestabiles videantur. Ausonius quoque in Mosella istius petulantiæ ita meminit, 163.

—inde viator
Riparum subjecta terens, hinc navita labens
Probra canunt seris cultoribus. Ex Turnebo. V. CUCULLUS.

Quæ vocantur, αἱ καλούμεναι. Cic. pro Cœlio 500. edit. Lamb. Quæ vulgo vocantur, cum aliquid non esse omnibus usitatum, (ἰδιωτικὸν) aut quæ novo quodam nomine ita dicuntur, seu recenti. H. St.
VOCANS, antis. Partic. Virg. 3. Georg. 393.

In nemora alta vocans.

Pulchritudo corporis me ad se vocans, Alliciens. Petron. cap. 32.
Zephyris vocantibus, Invitantibus. Virg. 3. Georg 322.
VOCĀTUS, a, um. Partic. [κεκλημένος] ut, Vocatus atque non vocatus audit. Hor. 2. Carm. 18. 40.
Tenuit mora nulla vocatos. Ovid. 1. Met. 167.
Venit ad exiguas turba vocata dapes. Ovid. 2. Fast. 362.
Ad pocula vocatus. Ovid. 14. Met. 294.
Opera est vocata. Plaut. Stich. 3. 2. 18. h. e. Rogavit me aliquis ut negotium aliquod transigerem pro eo.
VOCATIO, ōnis. f. Invitatio ad cœnam. Catullus ad Porcium & Socrationem 45. 7.

Vos convivia lauta sumptuose
De die facitis: mei sodales
Quærunt in trivio vocationes. i. e. Eo miseriæ sunt redacti, ut quærant a quibus vocentur ad prandium.

VOCĀTUS, ûs. m. [κλῆσις] Virg. 12. Æn. 95.

—nunc ô nunquam frustrata vocatus
Hasta meos, &c. Ubi Servius; Vocatus, i. e. Invocationes & preces. Nam appellatio est a verbo, quæ semper aut in io exit, aut in us. id est nomen verbale. Cic. 3. de Orat. 2. Mane Idibus Septembris, & ille, & Senatus frequens vocatu Drusi in Curiam venit. Junge Suet. Calig. 39.

VOCĀTOR, ōris. m. [κλητὴρ] Vocatores dicti sunt Quibus datum est invitandi negotium, sive Qui ipsi vocant ad cœnas. Plin. lib. 35. cap. 10. Invitatus, ad regis cœnam venit. Indignantique Ptolemæo, & vocatores suos ostendenti, ut diceret a quo eorum invitatus esset, &c. Adde Suet. Calig. cap. 39. & Senec. de Ira 3. 37.
VOCATŌRIUS, a, um. Adj. Tertull. de Anima cap. 47. Si qua vocatoria.
VŎCĀTĪVUS, a, um. Adj. [κλητικὸς] a Grammaticis fictum, a quibus Vocativus casus dicitur, quod per eum vocemus Hic & Salutatorius dicitur. Priscianus lib. 5. cap. de casu. Conf. Gell. lib. 14. cap. 5. & V. Scalig. Lect. Auson. 1. 11. p. 36. & Ph. Caroli Animadv. ad Curt. lib. 3.
VOCATĪVE, Adv. [κλητικῶς] apud Gell. lib. 13. cap. 21. Vocative dicit. i. e Per vocativum.
VOCĀBĬLIS, e. Adj. Compar. Gell. lib. 13. cap. 19. Sonus vocabilior est visus & amœnior. al. Vocalior.
VOCĀBŬLUM, i. n. [προσηγορία, Gl. L. G. & G. L. ὀνομασία, G. L.] est Id quo res singulæ nominantur & vocantur, aut voce efferuntur. Ter. Eun. 2. 2. 33.

Si potis est, tanquam philosophorum habent disciplinæ ex ipsis
Vocabula, parasiti item ut Gnathonici vocentur. Plin. lib. 3. cap. 1. Vocabula oppidorum. Et lib. 2. cap. 1. Quem Græci nostrique eodem vocabulo aëra appellant. Quintil. lib. 9. cap. 1. Mutatur vocabulis vis rerum.

Chaldæi non ex artis, sed ex gentis vocabulo nominati. Cic. 1. de Divin. 2. Nomen & vocabulum. Cic. 3. de Orat. 157. Nam si res suum nomen & proprium vocabulum non habet.
Magistratuum vocabula. Tacit. 1. Ann. 3.
Cognata vocabula. Hor. 2. Serm. 3. 159.
Incognita nobis vocabula. V. INCOGNITUS.
Media vocabula. V. MEDIUS.
Proprium & certum vocabulum. Cic. 1. de Invent. 34. Nomen est quod unicuique personæ datur, quo suo quæque proprio, & certo vocabulo appellatur.
Speciosa vocabula rerum. Hor 2. Epist. 2. 116.
Vulgaria, & forte occurrentia vocabula. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Construere rerum vocabula. V. CONSTRUO.
Dare vocabula terris. Sil. lib. 5. 11.
Immutare rebus non commutatis vocabula. Cic. 1. de Legib. 38.
Imponere vocabulum alicui. V. IMPONO.
Tribuere vocabula monti. Ovid. 14. Met. 622.
Vocabulum, pro Nomine substantivo accipit Gell. lib. 1. cap. 16. Aperte ostendit Mille & vocabulum esse, & singulari numero dici. Idem lib. 3. cap. 12. A vocabulis, non a verbis, inclinata sunt. Ibid. cap. 19. vocat vocabulum nomen Parcus. Idem lib 4. cap. 1. de generibus & casibus vocabulorum differens. V. Varro de L. L. 7. 41.
VOCABULARITER, Adv. [προσηγορικῶς, Gl. G. L.] Appellative.
VOCĀMEN, ĭnis. n. [φώνημα] Lucret. lib. 2. 656.

— & Bacchi nomine abuti
Mavult, quam laticis proprium proferre vocamen. h. e. Vocabulum & nomen. Arnob. lib. 3. adversus Gent. Sub istius vocaminis appellatione.

Dare vocamen. Solin. cap. 40.
Trahere vocamen de aliqua re, pro Nomen habere. Solin. cap. 65.
VŎCĬTO, [κεκλήσκω] āre. frequenter. Plaut. Capt. 5. 3. 7.
Pægnium vocitatus est. Cic. 2. de Nat. Deor. 105.

Quas nostri septem soliti vocitare triones. Ex poeta. Cic. pro Rabir. Post. 23. Phalereus vocitatus est.

VOCITĀTUS, a, um. Partic. Liv. 4. 61. Servius Romanus vocitatus.
Lipara antea Melogonis vocitata. Plin. lib. 3. cap. 9.

U P

UPĬLIO, ōnis. m. [ποιμὴν, Gl. G. L.] positum est a Virgilio, pro Opilione, causa metri, 10. Ecl. 19.

Venit & upilio, tardi venere bubulci. V. OPILIO.

UPŬPA, æ. f. [ἔποψ Gl. G. L.] Avis, cristis a capite exeuntibus galeata, in fimo semper degens. Plin lib. 10. cap. 29. Mutat & upupa, ut tradit Æschylus poeta, obscæna alias pastu avis, crista visenda plicatili, contrahens eam, subrigensque per longitudinem capitis.
Upupa, pro Meretrice. Plaut. Capt. 5. 4. 7.

Itidem huc mihi advenienti upupa, qui me delectet, data est. V. ibi Salmas. [In Gloss. scriptum est Epupa, & Gr. ἔποψις, mendose, puto.

U R A

Uʀᴀ, æ. f. [οὐρὰ] Cauda. Hinc Ura Scorpii, herba. Apul. de Herb. cap. 49.

Uʀæᴜs, a, um. Apj. [οὐραῖος] Caudatus. ut, Uræa cybia, i. e. Pelamides, genus thunni. Plin. lib. 32. cap. 11.

Uʀᴀ̆ɴɪ̆ᴀ, æ. vel Ūʀᴀɴɪᴇ, es. f. [Οὐρανία] Una ex Muſis, & apud nos Cæleſtis dicitur. Ovid. 5. Faſt. 55.

Excipit Uranie, fecere ſilentia cuncta. οὐρανὸς enim cælum dicitur, quod viros eruditos in cælum tollit. Uranos vero dicitur quaſi oranos (ut ait Ambroſius libro Hexaemeron) ab ὁρᾶν, quod ſit viſui pervium & minime denſum, ut eſt aqua & terra. Catul. in Epithal. Juliæ, 59. 2.

Collis ô Heliconei
Cultor, Uraniæ genus.

Urania Muſa. Cic. 1. de Divin. 17.
Urania eſt etiam Planta. Dioſc. 1. 1.

Uʀᴀɴᴏsᴄŏᴘᴏs, i. m. [οὐρανοσκόπος] Piſcis qui & Callionymus dicitur. Plin. lib. 32. cap. 7. Idem piſcis & uranoſcopos vocatur, ab oculo, quem in capite habet.

Uʀᴀ̆ɴᴜs, i. m. [Οὐρανὸς] auctore Bocatio lib. 3. cap. 23. pater Saturni: alio nomine Cælum vel Cælius, cui Saturnus filius amputavit virilia. V. Lactant. 1. 11. & 22.

U R B

VRB. Urbanus. Urbs. VRB. C. Urbs condita.

Uʀʙᴀɴᴀᴛɪᴍ, Uʀʙᴀɴᴇ, Uʀʙᴀɴɪᴛᴀs, Uʀʙᴀɴᴜs. V. ᴜʀʙs.

Uʀʙīɴᴀ, æ. f. Teli genus legitur apud Plaut. Bacch. 4. 8. 46. Sed emendati libri habent Vervina. q. V.

Uʀʙīɴᴜᴍ, i. n. [Οὔρβινον] Italiæ oppidum in Umbria; a quo,

Uʀʙɪɴᴀ̄ᴛᴇs, um. m. Incolæ. Plin. lib. 3. cap. 14.

Uʀʙs, urbis. f. [πόλις, Gl. L. G. & G. L.] Oppidum muro cinctum. Dicta ab Urvo, aratri curvatura: quod antiqui junctis bobus tauro & vacca, Hetruſco ritu in condendis urbibus, interiore aratro circumagebant ſulcum, intra quem urbem ædificarent. Hoc faciebant religionis cauſa die auſpicato, ut urbs foſſa muroque munita eſſet: & locum unde terram fodiſſent, foſſam vocabant. Ovid. 4. Faſt. 819.

Apta dies legitur qua mœnia ſignet aratro. Cic. 1. de Rep. apud Non. 5. 27. Quam quum locis manuque ſæpſiſſent, ejuſmodi conjunctionem tectorum oppidum, vel urbem appellarunt, delubris diſtinctam, ſpatiiſque communibus. Omnis ergo populus, qui eſt talis cœtus multitudinis, qualem expoſui, civitas eſt. Hic urbem a Civitate claris verbis diſtinxit Cicero. Idem pro Sext. 91. Tum domicilia conjuncta, quas urbes dicimus, invento & divino jure & humano, mœnibus ſæpſerunt.

Inter urbem & Civitatem hoc intereſt teſte Nonio, Urbs eſt ædificia: Civitas incolæ. Virg. 1. Æn. 16.

Urbs antiqua fuit. Enn. Telepho, Et civitatem video Argivum incendier. V. plura apud eundem Nonium 5. 27.

Sic ἄστυ & πόλις. τὸ ἄστυ κτίσμα δηλοῖ, ἡ δὲ πόλις καὶ πολίτας. H. St.

Caſus urbis, Ruina. Virg. 2. Æn. 265.
Conditores urbium. Quintil lib. 2. cap. 16.
Incrementum urbis. V. Incrementum, in ɪɴᴄʀᴇsᴄᴏ.
Pars intima urbis. V. Intimus, in ɪɴᴛʀᴀ.
Proximus urbis, Ἀστυγείτων. Confinis. Gloſſ. Græcolat.
Acceſſus ad urbem. V. ᴀᴄᴄᴇᴅᴏ.
Ampliſſima atque ornatiſſima urbs. Cic. 2. de Lege Agr. 75.
Antiqua urbs. Virg. 1. Æn. 16.
Arcta civibus urbs, Plena civibus. Stat. 11. Theb. 273.
Celſa urbs, Virg. 3. Æn. 293.
Clara. Catul. ad ſeipſum. 44. 6.
Egregia. Virg. 2. Georg. 155.
Famoſa urbs. Tacit. 5. Hiſt. 2. h. e. Celebris. De Hieroſolymis.
Florentiſſima urbs. Cic. 2. in Catil. 29.
Frequens populis urbs. Lucan. lib. 1. 506.
Gravis urbs armis opibuſque. Stat. 11. Theb. 273.
Infima urbs. Liv. 4. 59. Qui adverſus Fabium urbem infimam tuebantur.
Magna. Virg. 4. Æn. 174.
Nobilis urbs ſitu. V. ɴᴏʙɪʟɪs.
Nuda urbs præſidio. V. ɴᴜᴅᴜs.
Opportuniſſima urbs portu. V. ᴏᴘᴘᴏʀᴛᴜɴᴜs.
Opulentiſſima urbs. Catullus in Jul. Cæſ.
Pulcherrima, florentiſſima, potentiſſima urbs. Cic. 2. in Catil. 29.
Summis in urbibus. Catul. Argon. 62. 8.
Vacua urbs. Valer. 3. Argon. 313.
Abire urbe, vel domo. V ᴀʙᴇᴏ.
Abeſſe urbe, vel domo, &c. V. ᴀʙsᴜᴍ.
Accipere urbem. V. ᴀᴄᴄɪᴘɪᴏ.
Æquare urbes ſolo. V. Æquo, are, in ᴀ̈ǫᴜᴜs.
Cadunt concuſſæ urbes. Lucret. lib. 5. 1236.
Capeſſere urbem. V. Capeſſo, in ᴄᴀᴘɪᴏ.
Capere urbem. Virg. 2. Æn. 507.
Cedere urbe. V. ᴄᴇᴅᴏ.
Cingere urbem. V. ᴄɪɴɢᴏ.
Cingere urbes muris. Senec. Octav. 7.
Cingitur urbs obſidione. Virg. 3. Æn. 52.
Condere novam urbem. Virg. 1. Æn. 526.
Convenire ad urbem aliquam. V. ᴄᴏɴᴠᴇɴɪᴏ.
Evertere urbes. Quintil. lib. 5. cap. 11.
Exſtruere pulchram urbem. Virg. 4. Æn. 267.
Incedere ad urbem. V. ɪɴᴄᴇᴅᴏ.
Incenſa urbs. Virg. 2. Æn. 353.
Intercurrunt, cinguntque has urbes tetrarchiæ. ɪɴᴛᴇʀᴄᴜʀʀᴏ.
Interſæpire urbem vallo. V. ɪɴᴛᴇʀsæᴘɪᴏ.
Introire ad urbem. V. ɪɴᴛʀᴏᴇᴏ.
Invadere in urbes vi. V. ɪɴᴠᴀᴅᴏ.
Inviſere urbes. Virg. 1. Georg. 25.
Lacerare urbes. Lucan. lib. 10. 45.
Penetrare in urbem. V. ᴘᴇɴᴇᴛʀᴏ.
Petere urbem excidiis. Virg. 2. Georg. 505.
Ponere urbem. Virg. 4. Æn. 212.
Premere urbem ingenti obſidione. Virg. 8. Æn. 647.
Reſerare urbem, & pandere portas. Virg. 12. Æn. 584.
Sepultæ urbis ruinis aſſidere. Tacit. 3 Hiſt. 35. pr.
Spoliare magnas urbes populis. Stat. 4. Theb. 36.
Statuere præclaram urbem. Virg. 4. Æn. 655.
Sternere urbes admotis machinis. Sen. Thyeſt. 4.
Tranſcribunt urbi matres. V. ᴛʀᴀɴsᴄʀɪʙᴏ.
Viduare urbem civibus. Virg. 8. Æn. 571.
Urbs, pro Civitate ipſa aliquando ponitur, id eſt pro Civibus, qui in urbe degunt. Virg. 2. Æn. 265.

Invadunt urbem ſomno, vinoque ſepultam. Per metonymiam dictum, ut ait Quintil. lib. 8. cap. 6.

Beatæ urbes, Divites. Catul. ad Lesbiam, 49. 16.
Infeſtæ urbes imperio. Cic. 3. in Catil. 21. V. ᴏʀɴᴏ, are.
Lymphata urbs horroribus, Timoris magnitudine furiata. Stat. 10. Theb. 55.
Miſera. Hor. 4. Carm. 15. 20.
Mæſta urbs attonitaque. Juven. 11. Sat. 197.
Pavida urbs. Virg. 9. Æn. 473.
Trepida urbs. Lucan. lib. 2. 160.
Turbida urbs. Valer. 3. Argon. 113.
Adjungere urbem aliquam in ſocietatem. V. ᴀᴅᴊᴜɴɢᴏ.
Afflicta urbs peſtilentia. V. ᴀғғʟɪɢᴏ.
Agitare perdomitas urbes. Lucan. lib. 2. 644. [An Per domitas, diviſe?
Armata urbs. Lucan. lib. 2. 574.
Circumvaſit urbem terror. V. ᴄɪʀᴄᴜᴍᴠᴀᴅᴏ.
Componere urbem. V. ᴄᴏᴍᴘᴏɴᴏ.
Concuſſa urbs. Virg. 4. Æn. 666.
Domitæ urbes Virg. 3. Georg. 30.
Emendare urbes judiciis. Quintil. in proœm. lib. 1.
Excire feras urbes. Lucan. lib. 2. 48.
Exedere urbem nefandis odiis. Virg. 4. Æn. 785.
Ferunt arma vicinæ urbes inter ſe. Virg. 1. Georg. 510.
Florent urbes lætæ pueris. Lucret. lib. 1. 256.
Fundare urbem legibus. Virg. 6. Æn 811.
Implere urbem nomine alicujus, pro Spargere famam alicujus per urbem. Hor. Epod. 17. 60.
Irrumpere ſecuras urbes. Claud. 2. in Eutrop. 275.
Mittere in ſervitutem urbes. V. ᴍɪᴛᴛᴏ.
Redit ægris urbibus vivus calor. Claud. de Bell. Get. 437.
Regebat placidas urbes in pace. Virg 7. Æn. 46.
Regere conſiliis urbes. Quintil. in proœm. lib. 1.
Victæ urbes. Hor. 4. Carm. 15. 2.
Urbs [ῥώμη Ῥώμη, Gl. L. G.] proprie dicta eſt Roma, per antonomaſiam, quum cetera dicantur Oppida: ut teſtatur Quintil. lib 9. cap. 2. Marcellus de Verb. ſignif. l. Alfenus, Urbem Alfenus ait eſſe Romam, qua muro cingeretur.
Genitor urbis Quirinus. Ovid. 15. Met. 863.
Ad urbem eſſe. V. ᴀᴅ præpoſitionem.
Ancipiti diſcordes urbe Tribuni. Lucan. lib. 1. 266.
Colere urbem. V. ᴄᴏʟᴏ.
Defendere urbem a vaſtatione. V. ᴅᴇғᴇɴᴅᴏ.
Luſtrare urbem. V. Luſtro, in ʟᴜsᴛʀᴜᴍ.

Uʀʙɪ̆ᴄŭʟᴀ, æ. f. dimin. [πολίχνη] Parva urbs. Onomaſt. Vet. Urbicula, πολίχνιον.

Uʀʙɪ̆ᴄᴜs, a, um. Adj. [ἀστικὸς] Quod ad urbem pertinet. Gell. lib. 15. cap. 1. Si quid autem poſſet remedii fore, ut ne tam aſſidue domus Romæ arderent, venum hercle dediſſem res ruſticas, & urbicas emiſſem. Martial. lib. 12. præf. Quæ abſolvenda non eſſet inter illas quoque occupationes urbicas. [Fere non niſi de Urbis κατ' ἐξοχὴν, i. e. Romæ, propriis dicitur.

Miniſteria urbica. Paulus in l. Nam quod. §. penult. D. de penu legata. Urbica miniſteria dicimus, & quæ extra urbem nobis miniſtrare conſueverunt.
Negotiatores urbici. Suet. Cæſ cap. 49.
Rationibus urbicis domini fungebatur ſervus. Scævola in l. Prædia. in princ. D. de fundo inſtru.
Uſui urbico deſtinata villa. Paulus in l. Nam quod. §. penult. D. de penu legata.
Urbici nomine certi quidam Actores, & proprium quoddam Poetarum genus ſignificabatur. Ut enim Satyræ Græcis tragœdiis interponebantur, ita tragœdiis Latinis ad exhilarandum ſpectatorem Atellanarum exodia interſerebantur: nec hiſtrionibus earum actus committebantur, ſed honeſtis juvenibus: erantque hæ fabulæ urbaniſſimæ, & urbis jocos elegantiamque imitabantur, & ab urbe Atella nomen erant adeptæ. Itaque earum actores Urbici dicebantur. Juven. 6. Sat. 71.

Urbicus exodio riſum movet Atellanæ, &c. & earum auctores Urbici vocabantur. Martial. lib. 1. 42.

Quod non optimus urbicus poeta. Hinc & illud Fulgentii, Denique Batinius augur dicere ſolitus erat, diverſarum urbium honores ſimiliter peragi urbicario mimologo. Ex Turnebo.

Uʀʙᴀ̄ɴᴜs, a, um. Adj. [πολιτικὸς, Gl. L. G. & G. L.] Idem ſignificat quod Urbicus: aut Eum qui in urbe habitat: cui Ruſticus opponitur. Cic. 2. de Finib. 77. Quam omnes, urbani, ruſtici, omnes, inquam, qui Latine loquuntur, voluptatem vocant. [Et hoc fere de his tantum, quæ Urbis Romæ eſſent.

Arbor urbanior. Plin. lib. 16. cap. 19. i. e. Quæ fructu, aut aliqua dote, umbrarumve officio humanius juvat.
Excubiæ urbanæ. Tacit. 1. Ann. 17.
Familia urbana. Pomponius de Verb. ſignifi. l. 166. pr. Urbana familia & ruſtica, non loco, ſed genere diſtinguitur. Poteſt enim aliquis diſpenſator non eſſe urbanorum ſervorum numero, veluti is qui ruſticarum rerum rationes diſpenſet, ibique habitet, & non multum abſit a villico.
Mus urbanus. Hor. 2. Serm. 6. 90.
Nimis urbanus, Urbem nimis amans, atque ab ſeceſſu abhorrens. Plin. 2. Epiſt. 17. ad Gallum, in fine, Juſtiſne de cauſis eum tibi videor incolere, inhabitare, diligere ſeceſſum? quem tu nimis urbanus es, niſi concupiſcis.

Otium

Otium urbanum. Cic. 12. Fam. 1. Manabat enim illud malum urbanum, & ita corroborabatur quotidie, ut ego quidem & urbi, & otio diffiderem urbano.
Prædia urbana. Ulpianus de verb signific. l. Urbana prædia omnia ædificia accipimus, non solum ea, quæ sunt in oppidis, sed & si forte stabula sunt, vel alia meritoria in villis, & in vicis, vel si Prætoria, voluptati tantum deservientia: quia urbanum prædium non locus facit, sed materia. Proinde hortos quoque, si qui sunt in ædificiis constituti, dicendum est in urbanorum appellatione contineri. Plane si plurium horti in reditu sunt (vinearii forte, vel etiam olitorii) magis hæc non sunt urbana.
Rebus urbanis abstinere. V. ABSTINEO.
Servi urbani. Paulus De legatis, l. Servus. Urbani servi intelligendi sunt, quos paterfamiliâs inter urbanos adnumerare solitus sit; quod maxime ex libellis familiæ, item cibariis deprehendi poterit.
Vita urbana, cui opponitur Rustica. Ter. Adel. 1. 1. 17.
Vitæ urbanæ commoda. Ovid. 1. de Pont. 8. 29.
Urbanus, [ἀστεῖος, Gl. L. G.] Cultus, disertus, facetus: hoc est, qui in verbis, & sono & usu, proprium quendam præ se fert urbis gustum, & sumptam ex conversatione doctorum tacitam eruditionem. Cic. pro Domo 92. Et homo facetus inducis etiam sermonem urbanum ac venustum. Quintil. lib. 8. cap. 3. Favorem, & Urbanum Cicero nova credit. Cic. 3. Fam. 8. Primum te hominem, non solum sapientem, verumetiam (ut nunc loquimur) urbanum.
An in nova hic significatione accipit? H. St.
Comis & urbanus. Hor. 1. Serm. 10. 90.
Frons urbana. Hor. 2. Epist. 9. 11.
Homo lautus & urbanus. Cic. 3. Verr. 17.
Sal urbanum. Phædrus 5. 6. 8.
Notæ urbanioris homines. Petron. cap. 116.
Factum atque dictum urbanissimum. Columel. 8. 16.

URBANUS, i. m. Civis. Suet. Cæs. cap. 51.
Urbani, servate uxores, mœchum calvum adducimus.

URBĀNE, Adv. [ἀστείως, ἀστικῶς] Facete. Cic. 1. de Finib. 39. Ut e patre audiebam, facete & urbane Stoicos arridente. Al. Irridente.
Compar. Elabi urbanius. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Recinere & resonare urbanius. Cic. in Brut. 171. In vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam & resonat urbanius. Nec hoc in oratoribus modo apparet, sed etiam in ceteris. Ego memini T. Tincam Placentinum, hominem facetissimum, cum familiari nostro Q. Granio præcone dicacitate certare: sed Tincam non minus multa ridicule dicentem Granius obruebat nescio quo sapore vernaculo. i. e. Nescio qua suavitate domestica urbana, patria, Romana. Hoc eleganter exprimit ipse Cic. 3. de Orat. 42. Me autem tuus sonus, & suavitas ista delectat, &c. sed hanc dico suavitatem, quæ exit ex ore: quæ quidem, ut apud Græcos, Atticorum, sic in Latino sermone, hujus est urbis maxime propria. Paulo post, Eruditissimos homines Asiaticos quivis Atheniensis indoctus, non verbis, sed sono vocis; nec tam bene, quam suaviter loquendo facile superabit. Nostri minus student litteris, quam Latini: tamen ex istis, quos nôstis, urbanis, in quibus minimum est litterarum, nemo est, quin litteratissimum Togatorum omnium Q. Valerium Soranum lenitate vocis, atque ipso oris pressu & sono facile vincat. Quare quum sit quædam certa vox Romani generis, urbisque propria, in qua nihil offendi, nihil displicere, nihil animadverti possit, nihil sonare, aut olere peregrinum, hanc sequamur: neque solum rusticam asperitatem, sed etiam insolentiam fugere discamus. Hæc Cicero. Togati hoc in loco sunt omnes qui jus habent togæ, sive sint nati cives Romani, sive facti. Q. Valerius Soranus natione Latinus fuit. Urbanius igitur recinere, est Lenius, suavius, venustius, & magis Romane sonare. Urbanos vocat, in ipsa urbe Roma natos, & lingua patria formatos: Latinos, qui Latium incolerent, in ipso Latio nati. Pressus oris, est aptus labrorum, dentium, ac linguæ habitus, quo sonus liberalis & venustus exprimitur.
Superl. Gell. 15. 5. Urbanissime respondere.

URBANĀTIM, Adv. [πολιτικῶς] Modeste & eleganter. Pomponius Atconibus, Ego rusticatim tangam, urbanatim nescio. h. e. More eorum qui urbes habitant. Nonius 2. 747.

URBĀNĬCUS, a, um. Adj. ut, Urbanici milites. Paulus in l. Qui mittuntur. D. Ex quib. cau. major. Sed & in urbanicis militibus idem divus Pius constituit. al. Urbaniciani.

URBANĬTAS, ātis. f. [ἀστειότης, ἀστεϊσμὸς, χαριεντισμὸς] Quintil. lib. 6. cap. 3. Nam meo quidem judicio, illa est urbanitas, in qua nihil absonum, nihil agreste, nihil inconditum, nihil peregrinum, neque sensu, neque verbis, neque ore, gestuve possit deprehendi; ut non tam sit in singulis dictis, quam in toto colore dicendi, qualis apud Græcos Atticismos ille redolens Athenarum proprium saporem. Cic. 1. de Finib. 7. Et sunt illius scripta leviora, ut urbanitas summa appareat, doctrina mediocris.
Urbanitatis color. Cic. in Brut. 170. Tum Brutus, Quid tu igitur, inquit, tribus istis externis quasi oratoribus? Quid censes, inquam, nisi idem quod urbanis, præter unum, quod non est eorum urbanitate quadam quasi colorata oratio? Et Brutus, Qui est, inquit, iste tandem urbanitatis color? Nescio, inquam, tantum esse quendam scio. Id tu, Brute, jam intelliges, quum in Galliam veneris. Urbanis, In urbe natis, quibus opponit externos. Quasi oratoribus, quod habiti sint, non fuerint oratores. Urbanitate quadam urbana & Romana quadam elegantia. Intelliges, audiens contrarium. Galliam citeriorem. Huc faciunt, quæ paulo post scripsimus in URBANIUS retinere & resonare.
Convicium & Urbanitas, contraria. Cic. pro Cœl. 6. Maledictio autem nihil habet propositi præter contumeliam, quæ si petulantius jactatur, convicium: si facetius, urbanitas nominatur.
Mira urbanitas. Quintil. lib 6 cap. 3.
Opportuna urbanitas. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Oratoria urbanitas. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Subtilis venustas atque urbanitas. Cic. 1. de Orat.
Vetus urbanitas. Cic. 2. Q. frat. 9. Aliquando subtilitatem veteris urbanitatis & humanissimi sermonis attingerem.
Deponere desiderium urbanitatis. Cic. 7. Fam. 6. Tu modo ineptias istas & desideria urbis & urbanitatis depone.
In Epistola 17. libri 7. autem Manutius pro Rebus Urbanis poni. H. St. Verba hæc sunt, Levis in Urbis, urbanitatisque desiderio, &c. videbare: [Puto Vitam Urbanam, usumque Urbis potissimum intelligere. Incurrere in hominum facetorum urbanitatem. V. INCURRO.
Limatus vir nostrorum hominum urbanitate. Cic. 2. de Nat. Deor. 74.

URBANOR, [πολιτεύομαι, Gl G. L.] āri.

URBĬCĀPUS, i. m. Plaut. Milit. 4. 2. 64. Urbicape, occisor regum.

URBICRĔMUS, a, um. sec. c. Adj. Urbes cremans. ut, Nubibus urbicremis se subducere. Prudent. Hamartig. v. 727.

URBO, āre. Unde URBATUS, a, um. Partic. ἐσφραγισμένος, in Gloss. Latinogræc. V. Cang. Gloss. Inf. Lat.

U R C

URCE, [Οὔρκη] Urbs Tarraconensis Hispaniæ, Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Hodie *Aguile*.

URCĔUS, i. m. [στάμνος, Gl. L. G. & G. L. ξέστης, L. G.] Vas, quo aqua in urnam vel ahenum infunditur, auctore Paulo Jureconsulto in l. Cum de lanionis. §. Asinam. D. de fund. instruct. Plaut. Milit. 3. 2. 18.
— Neque equidem heminas octo exprompsi in urceum.
Æneus urceus. Cato R. R. cap. 13. Urceum unum æneum quod captat quadrantalia quinque.
Aquarii urcei. Cato R. R cap. 10. Sic cap. 11. Urceos mustarios vocat.
Fictiles urcei. Cato R. R. cap. 13. De urceo fictili tale est epigramma apud Martial. lib. 14. 106.
Hic tibi donatur panda ruber urceus ansa,
Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.

URCEŎLUS, vel URCIOLUS, i. m. [ξέστης, Gl. L. G. & G. L. ξεστίον, L. G. σταμνίον, G. L.] dimin. Columel. lib. 12. cap. 16. Eodem tempore sorba, manu lecta, curiose in urceolos picatos adjicito.
De urceolis ministratoriis, h. e. Quibus aqua ad mensam bibituris ministrabatur, exstat epigramma apud Martial. lib. 14. 105. In Gloss. Græcolat. Orciolus & Horciolus scribitur.

URCEOLĀRIS, e. Adj. unde Urceolaris herba dicitur, quod sit lavandis urceolis idonea sua asperitate, quæ alias Perdicium dicitur. Plin. lib. 22. cap. 17. Perdicium, sive parthenium, a nostris herba urceolaris vocatur, ab aliis astericum, folio similis ocimo, nigrior tantum, nascens in tegulis parietinisque.

URCEĀTIM, Adv. Plenis urceis. Petron. Fragm. Tragur. p. 16. Urceatim pluebat.

U R E

UREDO, V. URO.

URETĒRES, um. m. [οὐρητῆρες] Græcis dicuntur a renibus singulæ Venæ, colore albæ, quæ ad vesicam feruntur, quod per eas inde descendentem urinam in vesicam destillare concipiunt. Cels. 4. 1.

URETHRA, æ. f. [οὐρήθρα] Meatus urinarius in viris, apud Medicos. Gloss. Græcolat. Οὐρήθρας ὀπή, Fistula.

U R G

URGEO, vel, ut Gloss. URGUEO, ursi, ursum, [ἐπείγω, Gl. L. G. & G. L. κατεπείγω, ἐπίκειμαι, πιέζω, L. G.] ēre. Cogere, premere, impellere. Virg. 3. Georg. 523.
— oculos stupor urget inertes. Cic. in Hortens. Itaque nunc Democriti manus urgebatur. Plaut. Pœn. 4. 2. 35. At urget onus.
An ab ἐπάγειν; Ursit. Cic. Lepidus ursit me & suis, & Antonii litteris, ut Legionem Trigesimam mitterem sibi. lib. 10. Epist. 32. H. St.
Urgere, Infestare, & exercere. Cels. 2. 8. Desieruntque urgere cibi fastidium & potionis desiderium. Sic idem alibi identidem de morbis acutis. Cic. pro Rabir. Post. 2. Satis est homines imprudentia lapsos non erigere: urgere vero jacentes, aut præcipitantes impellere, certe est inhumanum. Budæus.
Instare, urgere, insectari. Cic. pro Planc. 48. Etiam atque etiam insto, atque urgeo, insector, posco atque adeo, flagito crimen.
Assultibus variis urgere aliquem. Virg. 5. Æn. 442.
Convicio aliquorum urgeri. Cic. 4. Acad. 125. Urgebor jam omnium vestrûm convicio.
Culullis urgere aliquem. Hor. de Arte Poet. 434. V. CULEUS.
Hortatibus urgere aliquem. Valer. 3. Argon. 550.
Jussis ingentibus urgere. Virg. 7. Æn. 241.
Laboribus urgere famulas. Ovid. 4. Met. 35.
Dominus non lenis urget mentem, Premit. Hor. 2. Serm. 7. 93.
Mole urgetur corpus. Virg 3. Æn. 579.
Angustiis urgeri. Cic. de Fato 33. Hi enim urgentur angustiis, illorum ratio soluta ac libera est.
Curis multis undique urgeris. Lucret. lib. 3. 1064.
Dolore gravi urgentur. Cels. lib. 3. cap. 2.
Exsilio urgeri. Cic. 10. Att. 11. al. Ex illo.
Fame ferroque urgeri. Liv. 26. 6.
Hoste ab magno urgeri. Valer. 8. Argon. 428.
Litteris urgeri. Cic. 10. Fam. 32.
Malis omnibus urgeri. Cic. 5. Tusc. 23.
Mærore urgeri. Cic. 11. Att. 2.
Morbo urgeri. Cic. de Fato 17. Ut in eo, qui mortifero morbo urgeatur, verum sit, hic morietur hoc morbo.
Sollicitudine provinciæ urgeri. Cic. 6. Att. 3.
Dies & noctes in aliquo opere urgeri. Cic. 1. de Orat. 260.
Febres magnæ urgent. Cels. lib. 7. cap. 26.
Fortuna urget miseros tenaciter. Ovid. 3. Epist. 43.
Nox urget diem, & dies noctem. Neque interdiu, neque noctu requiem habeo. Hor. Epod. 17. 25.
Onus urget. Ovid. 4. Fast. 515.
Periculum urget. Plin. lib. 28. cap. 1.
Somnus urget, Instat. Cic. 12. Att. 9. Sed neque hæc digna longioribus litteris, nec erat quid scriberem, & somnus urgebat.
Tempus urget moriendi. Cic. 1. Tusc. 103.
Altum urgere, Usque in alto navigare. Hor. 2. Carm. 10. 2.
Acrius urgere. Hor. 1. Serm. 2. 15.

Occasio-

Occasionem urgere. Cic. 7. Fam. 8. Quin tu urges istam occasionem & facultatem, qua melior nunquam reperietur?
Precibus iratis urgere aliquem. Hor. 2. Serm. 6. 29.
Propositum urgere. Hor. 2. Serm. 7. 6. h. e. Persequi propositum suum.
Urgere aliquem de. Cic. 2. Q. frat. 2.
Sin tibi id minus libebit, non te urgebo. Cic. 2. de Orat. 16.
Urgere ad solutionem. Ulp. in l. Si extraneus. D. de jure dotium.
Urgere, Accelerare. Virg. 9. Æn. 489.
Veste tegens, tibi quam noctes, festina, diesque
Urgebam, & tela curas solabar aniles.
Iter urgere, Festinanter ire. Ovid. 6. Fast. 520.
Urgere, Insistere in disputatione. Cic. 5. de Finib. 80. Non pugnem cum homine, cur tantum habeat natura boni: illud urgeam, non intelligere eum quid sibi dicendum, quum dolorem summum malum esse dixerit. Ibid. lib. 4. 77. Urgent tamen, & nihil remittunt.
Diutius urgere. Cic. 1. de Nat. Deor. 97. An quicquam tam puerile dici potest (ut eundem locum diutius urgeam) &c.
Jus Crassus, æquitatem Antonius urgebat. Cic. 3. Off. 67. Jus Crassus urgebat, quod vitii venditor non dixisset sciens, id oportere præstari. Æquitatem Antonius, quoniam id vitium ignotum Sergio non fuisset, qui illas ædes vendidisset.
Urgere cum Infinitivo, pro Insistere multo conatu. Hor. 2. Carm. 18. 20.
Marisque, Bajis obstrepentis, urges
Summovere litora.
Urgere, Tegere. Virg. 2. Georg. 352.
Qui saxo super, atque ingenti pondere testæ
Urgerent. [Premerent. Exempla supra sunt.
Male administratæ provinciæ urgeri. Tacit. 6. Ann. 29. Græcorum imitatione dictum est, ceu Livianum illud lib. 41. 23. Senatus nec liberavit ejus culpæ regem, nec arguit. [Ellipsis est, & subauditur Crimine.
Urgens, entis. Partic. [ἐπείγων] Cic. 3. Tusc. 61. Est enim nulla alia, nisi opinio & judicium magni, præsentis, atque urgentis mali.
Fato urgenti incumbere. Virg. 2. Æn. 653.
Senectus Urgens & Adventans. ut, Onus aut jam urgentis, aut certe adventantis senectutis. Cic. de Senect. 2.
Compar. August. Epist. 86. Urgentiori actioni non est prandium præferendum.
Superl. Cod. Justin. 3. 1. 11. l. 1. Si rerum urgentissima ratio flagitaverit.
Urgenter, Adv Cyprian. Epist. 30. 1.
Urgenter accersebat. Gelen. apud Appianum 2. de Bello Civili, p. 248. Gelen. H. St. Defuit hæc dict. in Lugd.

U R I

Uri, V. urus.
Urica, Urigo, V. uro.
Urīna, æ. f. [οὖρον κλύσις, Gl. G. L.] a Græco οὐρέω, mejo. A quo οὖρον, urinam dicunt Latini. Est autem Humor, qui ex renibus vesicaque profunditur. Columel. lib. 2. cap. 15. Aptior est tamen surculis hominis urina, quam fex mensibus passus fueris veterascere. Cic. de Fato 5. Ut in simul ægrotantibus fratribus, ut in urina, ut in unguibus.
Urina, urinæ & menstruis efficax. Plin. lib. 20. cap. 1. ad finem.
Utilis urinæ, jocineri, capitis doloribus. Plin. lib. 23. in procem. 9.
Angustiis urinæ utile abrotonum. Plin. lib. 21. cap. 21.
Cupiditas crebra urinæ, sed magna difficultas est. Cels. lib. 2. cap. 7.
Difficultates urinæ succus emendat. Plin. lib. 20. cap. 7.
Difficultatibus urinæ medetur. Plin. lib. 24. cap. 19.
Incontinentia urinæ. V. incontinens.
Iter urinæ. Cels. lib. 4. cap. 1.
Profluvium urinæ. Plin. lib. 28. cap. 6.
Tormina urinæ discutit cichorium. Plin. lib. 20. cap. 8.
Alba urina. Cels. lib. 2. cap. 4.
Arenosa. Cels. lib. 2. cap. 7.
Bullans. Cels. lib. 2. cap. 7.
Candida. Plin. lib. 18. cap. 6.
Crassa. Cels. lib. 2. cap. 6.
Cruenta urina. V. cruentus.
Deterrima. Cels. lib. 2. cap. 6.
Difficilis. Plin. lib. 23. cap. 8.
Diluta. Cels. lib. 2. cap. 4. & 6.
Liquida parum urina. Cels. lib. 2. cap. 7.
Mala urina, deterior, pessima. Cels. lib. 2. cap. 4.
Mortifera. Cels. lib. 2. cap. 6.
Nigra. Cels. lib. 2. cap. 6.
Pallida. Cels. lib. 2. cap. 6.
Rubens. Plin lib. 28. cap. 6.
Rubra. Cels. lib. 2. cap. 6.
Russa. Cels. lib. 1. cap. 2.
Tenuis Cels. lib. 2. cap. 6.
Tortuosior. Plin. lib. 21. cap. 27. V. torqueo.
Viridis. Cels. lib. 2. cap. 7.
Vitiosa. Plin. lib. 28. cap. 6.
Ciere urinam. V. cibo.
Concepta auribus atque oculis urina. Juven. 11. Sat. 168.
Citare urinam & Tardare. Cels. lib. 2. cap. 19.
Concitare urinam. V. concito.
Defricatus dens urina. Catull. in Egnatium, 35. 20.
Descendit urina. Cels. lib. 7. cap. 27. Pura urina descendat.
Destillat urina. Cels. lib. 2. cap. 7.
Excalefacere urinas. Plin. lib. 21 cap. 20.
Excedit urina, h. e. Exit, educitur. Cels. lib. 7. cap. 26.
Excitare urinam. Plin. lib. 20. cap. 23.
Exinanita prius urina. Plin. lib. 8. 37.
Expellere urinam. Plin. lib. 23. cap. 1.
Facere, vel reddere urinam, pro Mejere. Plin. lib. 8. cap. 16. & Columel. lib. 6. cap. 30.
Impellere urinam. Plin. lib. 21. cap. 26.
Inhibere urinam. Plin. lib. 20. cap. 4.
Instillare urinam. Plin. lib. 28. cap. 6. ad finem.
Movere urinam. Plin. lib. 24. cap. 11.
Movetur urina. Juven. 11. Sat. 168.
Mordet urina. Plin lib. 20. cap. 15.
Nocere urinæ existimatur galbanum. Plin. lib. 24. cap. 5. ad finem.
Pellere urinam. Plin. lib. 20. cap. 5.
Pellit urinam celerrime. Plin. lib. 24. cap. 6.
Prodest & urinæ pota modice radix, & menstruis. Plin. lib. 21. cap. 22.
Profluit urina naturaliter. Cels lib. 7. cap. 26.
Solvere urinam. Plin lib. 26. cap. 8.
Tardare urinam. Cels. lib. 2. cap. 19.
Trahere urinam. Plin. lib. 24. cap 13.
Transfluens urina si id non rodit. Cels. lib. 7. cap. 26. ad finem.
Genitalis urina, Genitale sperma. Plin. 8. 43.
Urinālis, e. Adj. ut, Urinalia medicamenta. Cæl. Aurel. Tard. 5. 1. 25.
Virtutes urinales. Idem 2. 13. 188.
Urīno, [οὐρέω] āre. Urinam facere. [Veteres non usurparunt.
Urinare, vel Urinari, depon. In aquam mergi, & natando emergere. Plin. lib. 11. cap. 37. Eadem est causa quare sub aqua diu ranæ & phocæ urinentur.
Urinātor, ōris. m. [κολυμβητὴς, δύτης, Gl. L. G. & G. L.] Qui sub aqua natat. Callistratus Jureconsultus Ad legem Rhodiam. l. Navis onusta. §. Sed si navis. appellat eos qui merces e mari extrahunt, navigii servandi gratia jactatas. Liv. 44. 10. Sed in rem emendabilem visus lapsus esse, quod per urinatores omne ferme extractum est. Tantusque pudor fuit regi ejus pavoris, ut urinatores clam interfici jusserit.
Urīnum, i. n. [ὑπηνέμιον] Ovum quod sit, explicat Plin. lib. 10. cap. 58. Palumbes, & turtures plurimum terna pariunt ova, nec plus quam bis fere pariunt: atque ita, si prior fetus corruptus est, quamvis tria pepererint, nunquam plus duobus educant. Tertium, quod irritum est, urinum vocant. Idem lib. 10. cap. 60. Urina fiunt incubatione derelicta, quæ alii cynosura dixere.
Urio, ōnis. m. Genus ludi. Saresb. 1. 5. Tessera, calculus, tabula, urio, vel Dardana pugna.
Urium, i. n. [Οὔριον] Hispaniæ urbs, ut scribit Ptolemæus lib. 2. cap. 4. Auriensis alio nomine dicta.
Urius Juppiter [Οὔριος Ζεὺς] id est Imperator. [Immo Felix, vel propitius.

U R N

VRN. MARMOR. MOESTISS. POS. Urnam marmoream mœstissima posuit.
Urna, æ. f. [ὑδρία, Gl. L.G. & G. L. κάλπις, L. G. κάλπη, στάμνος, G.L.] Vas aquarium. Dicta quod in aqua haurienda urinat, id est mergitur atque emergit. Plaut. Pseud. 1. 2. 24.
Tu, qui urnam habes, aquam ingere: fac plenum ahenum sit cito.
Cato R. R. cap. 10. Urnam quinquagenariam unam, trullas tres.
Aquæ urna. Hor. 1. Serm. 5. 91.
Argenti urna. Hor. 2. Serm. 6. 10.
Liquidi urna, Urna liquoris. Hor. 1. Serm. 1. 54.
Arcta urna. Ovid. 11. Epist. 124.
Capacibus urnis excipere & fundere laticem. Ovid. 3. Met. 172.
Demissa urna in undas. Ovid. 2. Met. 36.
Declinare undantem urnam. Claud. 2. de Rapt. Proserp. 70.
Urna quinquagenaria, apud Catonem lib. de R. R. cap. 10. est Quæ quinquaginta sextarios capit, interprete Turnebo.
Urna [κληρωτρὶς, Gl. L. G.] in quam antiqui, non tantum tabellas judiciarias judicum, sed & nomina conjiciebant, quum Prætor judices sortiebatur. Cic. 2. Q. frat. 6. de Sexto Cœlio, Senatorum eum urna copiose absolvit, Equitum adæquavit, Tribuni ærarii condemnarunt. Plin. 10. Epist. 3. Ut essemus in Senatus potestate, pateremurque nomina nostra in urnam conjici. Virg. 6. Æn. 432.
Quæsitor Minos urnam movet. Hor. 3. Carm. 1. 14.
—æqua lege Necessitas
Sortitur insignes & imos
Omne capax movet urna nomen.
Delere urnas. Cic. in Vatin. 34. Nam quis reus in tribunal sui Quæsitoris ascenderit, eumque vi deturbarit, subsellia dissiparit, urnas deleverit, &c.
Quatere urnam. Stat. 2. Silv. 1. 219.
Vincere urnam Prætoris gratia dicitur, quum contra jus valet. Juven. 13. Sat. 4. —improba quamvis
Gratia fallacis Prætoris vicerit urnam. Improbam gratiam appellat, Quæ apud improbum judicem valuit. Vicerit urnam Prætoris, h. e. Evaserit judicium damnationemque Prætoris, qui per fraudem & non recte duxit sortem ex urna.
Urna imaginis mortui. Cic. 1. Tusc. 34. Quid poetæ, nonne post mortem nobilitari volunt? unde ergo illud?
Aspicite ô cives senis Ennii imaginis urnam: &c. Solebant autem corporum crematorum cineres in urnis asservari.
Feralis urna, In qua mortui reliquiæ conditæ sunt. Tacit. 3. Ann. 1.
Urnālis, e. Adj. [σταμνῶς] Quod ad urnam pertinet. Urnales caliculi, vel urcei, Urnam continentes. Plin. lib. 9. cap. 30. Barbas longas pedum triginta, acetabulis, sive caliculis urnalibus, pelvium modo, dentes magnitudini respondentes. Cato R. R. cap. 13. Urceos fictiles urnales duos, trullas ligneas duas.
Urnārium, i. n. [σταμνεῖον] Mensa quadrata, super qua urnæ aqua plenæ in culina reponebantur. Varro περὶ Μελέτης, Sed quæ necessitas te jubet aquam effundere domi tuæ? si vasa habes pertusa, plumbum non habes? ad quam rem nobis est confluvium? ad quam rem urnarium? Ex Nonio 15. 10.
Urnŭla, æ. f. dimin. [σταμνάριον] Parva urna. Unde Urnula aqualis. Varro de vita Populi Romani, lib. 1. apud Non. 15. 8. Cic. in Parad. 1. Minusne gratas diis immortalibus capedines ac fictiles urnulas fuisse, quam delicatas aliorum pateras arbitramur?
Urnĭger, ĕra, ĕrum. Virg. de Signis cæleſt. v. 12.
Et qui portat aquam puer urniger.

U R O

Uro, ŭris, ussi, ustum, [καίω, Gl. L. G. & G. L. διακαίω, L. G.] ĕre. Concremare, calore nimio consumere, incendere. Plin. lib. 12. cap. 4. Uritur ebenus odore jucundo.

Sepelire & urere. Cic. 2. de Legib. 58. Hominem mortuum, inquit lex in XII tab. in urbe ne sepelito, neve urito.
Calore uri. Cic. 1. Tusc. 69. Ceteras partes incultas, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore.
Flammis subjectis urere aliquid, Coquere. Virg. 2. Æn. 37.
Calor urit artus. Lucret. lib. 4. 872.
Duritia corporis, quod quum uritur non sentit. Cic. pro Domo, 97.
Sol gravis urit arva. Ovid. 6. Met. 339.
Sitis usserat herbas. Ovid. 4. Fast. 299.
Cedrum urere. Virg. 7. Æn. 13.
Urit odoratam nocturna ad lumina cedrum. Hoc antiquorum consuetudine dictum videtur, quod ex Homero sumptum. Ignitabulum enim vel focum in mediis ædibus habebant, in quo tædas urebant luminis causa, ut narrat Hesychius in vocabulo λαμπτὴρ. Turnebus.
Urere, de Frigore etiam dicitur. Lucan. lib 4. 52.
Urebant montana nives. Cic. 2. Tusc. 40. Pernoctant venatores in nive, in montibus uri se patiuntur.
Loris uri, Cædi, flagellari. Hor. 1. Epist. 17. 47.
Virgis uri. Hor. 2. Serm. 7. 58. Nam ex virgarum percussione corpus calefit, & inflammatur.
Calceus angustior dicitur Urere pedem. Hor. 1. Epist. 10. 43.
Uro hominem, per translationem, significat Dolere cogo, interprete Donato: sive Ango, ut ait Budæus. Inde Uri pro Cruciari. Ter. Eun. 2. 2. 43.
—uro hominem. P. ut falsus animi est. Hor. 2. Epist. 1. 13.
Urit enim fulgore suo qui prægravat artes
Infra se positas. i. e. Splendore sui nominis urget & incendit invidos. Liv. 27. 30. Quos, & Machanidas tyrannus Lacedæmoniorum finitimo bello urebat.
Urit atrox Juno, dixit Virg. 1. Æn. 666. pro Cruciatur ob Junonem.
Uri, de aliis etiam rebus dicitur. Virg. 4. Æn. 68.
Uritur infelix Dido. i. e. Amore consumitur & conflagrat.
Uri in aliquo. Ovid. 7. Met. 22.
— quid in hospite regia virgo
Ureris, & thalamos alieni concupis orbis? i. e. Cur peregrini amore ardes, quum sis filia regis? Medea se ipsam alloquitur.
Doloribus tacitis uri. Ovid. 3. Fast. 489.
Ignibus uri. Hor. 3. Carm. 7. 11. Ignes, intelligit Amores.
Impensius uri. Catul. ad Lesbiam, 70. 5.
Pectore intimo uri. Catul. in Epithal. Juliæ, 59. 177.
Pectore toto uri. Ovid. 1. Met. 496.
Amor me urit. Virg. 2. Ecl. 68.
Amor violenter me ussit. Ovid. 1. de Arte Am. 23.
Dolor urit amantes. Ovid. 4. Met. 278.
URENS, entis. Partic. [καίων] ut
Caminus urens ramos. Hor. 1. Serm. 5. 8.
Capellæ urentes culta. Virg. 2. Georg. 196. V. Plin. lib. 8. cap. 50. ad finem.
Manus urentes. Ovid. 4. Fast. 705.
URENDUS, a, um. Partic. [καυστέος] ut, Filix urenda. Hor. 1. Serm. 3. 38.
USTUS, a, um. [κεκαυμένος, Gl. L. G.] Partic. Plin. lib. 10. cap. 70. Conveniunt ex alto etiam pisces ad quosdam odores, ut sepiam ustam.
Ignibus ustus crudeliter. Ovid. 3. Trist. 11. 53.
Aër siccis fervoribus ustus. Ovid. 1. Met. 119.
Capillus ustus. Tibul. lib. 1. 10. 39.
USTA, æ. f. Coloris factitii species. Vitruv. 7. 11. Usta satis habet utilitatis in operibus. V. Plin. lib. 35. cap. 6.
USTIO, ōnis. f. [καῦσις] Cato R. R. cap. 38. Virgas & sarmenta quæ tibi ustioni supererunt, in segetem comburito.
Ustio, pro Cauterizatione quam vocant. Plin. lib. 34. cap. 15. Quædam ustione sanantur: privatim vero canis rabidi morsus. Cels. 4. 26. Omnes autem hujuscemodi dolores, vix citra ustionem finiuntur. i. e. Citra candentis ferri admotionem.
USTOR, ōris. m. [νεκροκαυστὴς, Gl. L. G.] Qui corpora in bustuariis cremat. Martial. lib. 3. 93.
Ustorque tædas præferat novæ nuptæ, &c. Budæus. Catul. de Rufa & Rufulo, 57. 5.
Quum devolutum ex igne prosequens panem
A semiraso tunderetur ustore.
Sordidus ustor. Lucan. lib. 8. 738.
USTĪVUS, a, um. Adj. Vim urendi habens. Macer. 2. 8. Ustivas mire juvat epiphoras oculorum.
USTILĀGO, ĭnis. f. ut, Ustilago rustica. Apul. de Herb. cap. 63. & 109.
USTRICŬLA, æ. f. Ustriculæ, Tertull. de Pallio cap. 4. sunt Mulieres, quæ suburendis crinibus operam collocabant. Salmasius legit Histriculæ. V. ejus Not. p. 284. & Casaub. in Suet. p. 144.
USTERNA, æ. f. [καῦσις νεκρῶν, Gl. G. L.] Idem quod Bustuarium, vel
USTRĪNA, æ. f. [πυρκαϊὰ, καύστρα νεκρῶν, Gl. L. G.] Locus in quo metalla candescunt ut laborentur. Plin. lib. 36. cap. 21. In ustrina ter siccantur, ita ut torreantur carbone puro, ac toties vino restinguantur albo. Gelenius aliter legit.
Ustrina talis moram non sustinens. Apul. 7. Met. p. 196. Elmenh.
Ustrina, Locus dicebatur, in quo combustus erat, qui alibi sepultus, mortuus fuerat, ut ait Festus.
USTRĪNUM, i. n. Idem. Vet. Lap. HVIC MONVMENTO VSTRINVM APPLICARI NON LICET.
URĪTO, [αἴθαλόω] āre. frequentat. Plaut. Mostel. 3. 1. 81.
Calidum hoc est: etsi procul abest, uritat male. al. Urit.
USTŬLO, [κατατεφρόω] āre. forma diminut. significat Urere. Pacuvius, Candenti ferro crines ustulare.
USTULĀTUS, a, um. Partic. ut, Pali ustulati. Vitruv. lib. 5. cap. 12.
USTULANDUS, a, um. Partic. [καυστηριαστέος] Catul. in Annales Volusii, 34. 8.
Electissima pessimi poetæ,
Scripta tardipedi deo daturam
Infelicibus ustulanda lignis.
USTULATIO, ōnis. f. Gloss. Cyrilli, Ἀπόκαυμα, Ustilatio, Torres.
URĒDO, ĭnis. f. [καυθμὸς] Morbus herbarum, fruticum, arborumque, qui in vitibus etiam carbunculus dicitur, & in ceteris rubigo, pisa, plantas, arboresque adurens. Cic. 3. de Nat. Deor. 86. Nec si uredo aut grando quippiam nocuit, id Jovi animadvertendum fuit. Columel. lib. 3. cap. 20. Seu frigidus & pruinosus, quod non est patiens uredinis.
Uredo, Incendium ac pruritus. Plin. de urtica pisce, lib. 9. cap. 45. Tacta uredinem mittit.
URĪCA, æ. f. [καυσμὸς] Satorum vitium ab ustione. Plin. lib. 18. cap. 17. Commune autem omnium satorum vitium urica. conf. URUCA.
URĪGO, ĭnis. f. [καυσμὸς] pro Uredine, & quæ ex caustica vi medicamenti alicui parti admoti provenit. Plin. lib. 20. cap 22. At in magna duritia sine fico impositum: vel si vehementior urigo timeatur, per duplices pannos.
URTĪCA, æ. f. [κνὶς, Gl. L. G. & G. L. κνίδη, L. G.] Genus herbæ notissimum, ab urendo dictum: quod ejus folia tacta acerrime urant. V. Plin. lib. 21. cap. 15.
Vivere herbis & urtica. Hor. 1. Epist. 12. 8.
Mordax urtica. Ovid. 2. de Arte Am. 417.
Mortifera contactu urtica. V. MORS.
Urtica, pro Pruritu libidinis. Juven. 2. Sat. 128.
— unde
Hæc tetigit, Gradive, tuos urtica nepotes?
Acres urticæ. Juven. 11. Sat. 166.
Irritamentum Veneris languentis, & acres
Divitis urticæ.
Urtica marina, [ἀκαλήφη, Gl. L. G.] Genus piscis. Plin. lib. 9. cap. 45. Urticæ noctu vagantur, noctuque mutantur: carnosæ frondis his natura, & carne vescuntur. Vis pruritu mordax, eademque quæ terrestris urticæ. [Corrupte alibi in Gloss. Virtica marina, Σκαλήφη.
UROLANIUM, [Οὐρολάνιον] Ptolemæo lib. 2. cap. 3. aliis Verulanum, Britanniæ insulæ civitas: vulgo *Saint Albans*.
UROPYGIUM, & ORRHOPYGIUM, i. n. [οὐροπύγιον, ὀῤῥοπύγιον] est Angusta & ultima spinæ pars, sive (ut Julius Pollux inquit) spondyli finis podici imminentis, quasi terminus pygæ, sive finis vertebræ. Martial. 3. 93.
Et anatis habeas uropygium macræ.

U R P

URPEX, ĭcis. m. [ἅρπαξ] Instrumentum rusticum. Cato R. R. cap. 10. Urpicem unum, crates stercorarias quatuor villicum habere oportet. V. IRPEX.

U R R

URRUNCUM, i. n. Varro declarat 1. de R. R. cap. 48. de spica loquens, Illud autem summa in spica jam matura, quod est minus quam granum, vocatur frit: quod in infima spica ad culmum stramenti summum, item minus quam granum est, appellatur urruncum.

U R S

URSA Balvia, [Οὐρσαβαλουία] Picenorum urbs, Ptolemæo lib. 3. cap. 1. hodie *Urbsa*.
URSUS, i. m. [ἄρκτος, Gl. L. G. & G. L.] Animal ferum. De ursis vide Plinium 10. 63.
Armati unguibus ursi. Ovid. 10. Met. 540.
Informes ursi. Virg. 3. Georg. 247.
Sævis inter se convenit ursis. Juven. 15. Sat. 164.
Truces ursi. Valer. 2. Argon. 73.
Turpes ursi. Ovid. 3. Trist. 5. 35. Stat. 6. Theb. 866.
Vespertinus circumgemit ursus ovile. Hor. Epod. 16. 51.
URSŬLUS, i. m. diminut.
URSA, æ. f. Plin. lib. 10. cap. 63. Informia etiam magis quam supradicta, ursæ pariunt, rarumque est videre parientes.
Villosæ ursæ catuli. Ovid. 13. Met. 836.
Ursa, Sidus cæleste, figuram habens similem plaustri; unde antiqui Græcorum Hamaxam, hoc est plaustrum dixerunt. Nostri quoque a bobus junctis, Septemtriones appellaverunt, hoc est a septem stellis, ex quibus quasi juncti triones figurantur. Sunt autem duæ ursæ, Major & Minor, quas Græci Ἄρκτους vocant.
URSĪNUS, a, um. Adj. [ἄρκτειος] Quod ursorum est. ut, Ursinus sanguis. Columel. de Arboribus, cap. 15. Et Plin. lib. 8. cap. 36. Quoniam potum in ursinam rabiem agat.

U R T

URTICA, V. URO ad fin.

U R U

URUCA, æ. f. [κάμπη, Gl. L. G. & G. L.] Insectum, olera & fruges absumens, quod & Eruca dicitur. [An sic apud Plin. pro Urica legendum? Vide supra in voce.
URUS, i. m. [βοῦς Γερμανὸς, Gl. L. G. βούβαλος, G. L.] qui & Bubalus dicitur a nonnullis, hoc est bos silvestris. Plin. lib. 6. cap. 15. Paucissima animalia Scythia gignit inopia fruticum, pauca contermina illi Germania: insignia tamen boum ferorum genera, jubatos bisontes, excellentique & vi & velocitate uros, quibus imperitum vulgus bubalorum nomen imponit, quum id gignat Africa, vituli potius, cervive quadam similitudine. Virg. 3. Georg. 532.
Quæsitas ad sacra boves Junonis, & uris
Imparibus ductos alta ad donaria currus.
URVUM, i. n. Aratri curvatura. A quo Urvo, are; quod est Aratro definire. Festus, Urvat, Ennius in Andromeda, significat circumdat. ab eo sulco, qui fit in urbe condenda urvo aratri, quæ fit forma simillima uncini curvatione buris & dentis, cui præfigitur vomer. Ait autem, Circum sese urvat ad pedes. V. Varr. de R. R. 4. 27.

U S I

VS. IP. Vespasianus Imperator.
USIA, æ. f. [οὐσία] Latine Essentia, sive substantia dicitur. Ulpianus utitur in l. In venditionibus. D. de contrah. empt. Gloss. Græcolat. Οὐσία, Patrimonium, Substantia, Res familiaris.
USIO, USITATUS, USITOR. V. UTOR.

U S P

Uspiam, [πȣ, Gl. L. G.] Adv. in loco. Ter. Adel. 1. 1. 3. Si absis uspiam, &c. Cic. 1. Att. 17. Sed tamen hoc me ipse consolabar, quod non dubitabam, quin te ille, aut Dyrrhachii, aut in istis locis uspiam visurus esset. Eidem lib. 7. 12. Inde utrum consistere uspiam velit, an mare transire, nescitur. [Videtur ab Uls præpos. pro Ulspiam, dictum. Uspiam, In re aliqua, vel aliquo negotio. Plaut. Cas. 4. 3. 14. Num me expertus uspiam?

Uspinio, ōnis. m. Νεκροθάπτης, Gloss. Latinogræc. Lego Vispillo, νεκροθάπτης. V. vespillo.

U S Q

Usquam, [οὐδαμῆ] Adv. in loco. Cic. 6. Verr. 25. Quam crucem non ausus est usquam defigere, nisi apud eos, quibuscum omnia scelera sua ac latrocinia communicasset. [Et hoc pro Ulsquam dici puto.

Nec mihi magis usquam videor, quam quum aut in foro magistratus, aut in curia Senatum video, somniare. Cic. 2. de Divin. 42.

Usquam, etiam ad locum pertinere, probat Valla ex Cic. 1. Philip. 1. Nec vero usquam discedebam. Idem dicit & Donatus in Ter. Cic. 6. Verr. 146. Cives Romani a me nusquam discedere.

Usquam, In re aliqua, in negotio aliquo. Ter. And. 2. 5. 9.

Neque istic, neque alibi tibi usquam erit in me mora.

Nec est usquam consilio aut auctoritati locus. Cic. 2. Off. 2.

Usquam, aliter. Ter. And. 5. 3. 7.

Vide num ejus color, pudoris signum usquam indicat? i. e. Aliqua parte corporis.

Usquam gentium, De loco & ad locum. Plaut. Mil. 3. 1. 91.

Nam bona uxor, si ea quidem educta est usquam gentium,
Ubi ea possit inveniri, Ter. Hec. 3. 1. 13.
Quid consolare me? an quisquam usquam gentium est æque miser?

Usque, [ἕως, ἄχρις, μέχρι, Gl. G. L.] Præpos. quasi Ad unum vel locum, vel tempus, vel aliud hujuscemodi: ut ex sequentibus exemplis patet. Plaut. Men. 1. 2. 62.

Inde usque ad diurnam stellam crastinam potabimus h. e. Quoad lux crastina, aut stella diurna a nobis videbitur. Ter. And. 1. 2. 28.

Verberibus cæsum te in pistrinum, Dave, dedam usque ad necem. Cic. 2. Att. 7. Ibi esse volo usque ad pridie Calend. Majas. Ibid. 4. 9. Nos in Formiano esse volumus usque ad pridie Non. Majas. Eidem 3. 17. De Q. fratre nuntii nobis tristes, nec varii venerant, ex ante diem Nonarum Junii usque ad pridie Cal. Septemb. [Ab Ulsque antiquo, ut cetera ejusmodi, & significat Ultraque, ac revera Adv. est unde & præpositionem asciscit, præterquam ubi subauditur.

Usque ad eum, pro Excepto eo. Plin. 2. Epist. 11. Assenserunt Consules designati, omnes etiam Consulares usque ad Pompeium collegam.

Aspera arteria ad pulmones usque pertinet. Cic. 2. de Nat. Deor. 135.

Ab ultimo principio hujus præceptionis, usque ad hoc tempus. Cic. 2. de Invent. 5.

Ab ovo usque ad mala. Hor. 1. Serm. 3. 7. Porphyrio, id est ab initio cœnæ ad finem usque. Ovum enim olim hodieque initium cœnæ: quippe quum in gustu statim a balneis offeratur: Mala autem apud veteres inter cetera secundæ mensæ afferebantur.

Usque sub. Virg. 1. Georg. 211. —serite hordea campis
Usque sub extremum brumæ intractabilis imbrem. i. e. Non usque ad brumæ finem, sed circa. Servius.

Usque Romam, vel Romam usque. Cic. 1. Q. frat. 1. 33. Quoniam ejusmodi theatrum totius Asiæ virtutibus est datum, celebritate refertissimum, magnitudine amplissimum, judicio eruditissimum, natura autem ita resonans, ut usque Romam significationes, vocesque referantur: contende quæso atque elabora. Ter. Adelph. 4. 5. 21. Miletum usque, obsecro?

Usque ad adolescentiam meam processit ætate. Cic. de Senect. 50.

Ad jactum teli usque. Tacit. 13. Ann. 40.

Ad serum usque diem. Tacit. 3. Hist. 79.

In noctem, pro in noctem usque vel Ad noctem usque. Vide in. H. St.

Usque illo, Usque ad illum locum. Plin. lib. 6. cap. 23.

Usque, aliquando est Adverbium: tunc varia significat, varieque præpositionibus, & aliis dictionibus jungitur, ut ex sequentibus videre est. [V. quæ supra posui.

Usque a, quod & Ab usque dicitur, eam vim habet quam sola præpositio. Ter. Adelph. 5. 9. 5.

Ego istos vobis usque a pueris curavi ambos sedulo.

Usque a mari supero. Cic. pro Cluent. 192. Comperi mulierem quandam Larino, atque illam usque a mari supero Romam proficisci cum magno comitatu. [Pro inde a.

Usque a capite arcessere. Cic. in Topic. 39.

Usque ab. Cic. 3. Verr. 87. Hoc illi navigio ad omnes populi Rom. hostes usque ab Dianio, quod in Hispania est, ad Sinopen, quæ in Ponto est, navigaverunt.

Usque ab stirpe. Plaut. Trinum. 1. 2. 180.

Quod perquiramus usque ab stirpe auctores. Ter. Phorm. 2. 3. 48.
Progeniem vestram usque ab avo atque atavo proferens.

Ab usque. Virg. 7. Æn. 289. —Siculo prospexit ab usque Pachyno.

Usque adeo, [μέχρι τούτου, Gl. Gl. L.] In tantum. Virg. 1. Ecl. 12.

Non equidem invideo, miror magis, undique totis
Usque adeo turbatur agris.

Usque adeo, [μέχρι πότε, Gl. L. G. & G. L.] Tamdiu: & accipit post se Donec. Ter, And. 4. 1. 38.

Suadere, orare, usqueadeo, donec perpulit. Cato R. R. cap. 67. Amurcam commutet usque adeo, donec in lacum, qui in cella est, postremum pervenerit.

Usque adeo, dum. Idem Ter. Eun. 4. 6. 3.

Usqueadeo ego illius ferre possum ineptias & magnifica verba,
Verba dum sint.

Usque adeo, pro Eo usque, sequente Quoad. Suet. de Illust. Grammat. cap. 22. Usque adeo arguere perseveravit, quoad Cassius Severus, interpellatis judicibus, dilationem petiit.

Usque adeo ut. Ulp in. l. 1. § Usqueadeo. D. quib. mod. ususfruct. amittat. Usque adeo autem capitis deminutio eum demum usumfructum peri-

mit, qui jam constitutus est, ut si in singulos annos, vel menses, vel dies legatus sit: is demum amittatur, qui jam præcessit.

Usque adhuc [μέχρι νῦν] pro Hactenus, vel huc usque. Ter. And. 1. 5. 27. Tum patris pudor, qui me tam leni passus est animo usque adhuc,

Quæ meo cunque animo libitum est facere. Sueton in Domitiano, cap. 18. Usque adhuc certe animum meum probastis, & vultum.

Usque admodum dum, Idem, sed antique. Cato R. R. cap. 156. Postea ubi iterum occipiet fervere, paulisper demittito usque admodum, dum quinquies quinque numeres.

Usque affatim, Ad satietatem quod dicitur. Plaut. Pœn. 3. 1. 31.

Usque ante. Liv. 25. 12. pr. Romæ Coss. Prætoresque usque a. d. v. Kal. Majas Latinæ tenuerunt.

Usque antehac. Ter. And. 2. 1. 3.

Ut animus in spe, atque in timore usque antehac attentus fuit. Ubi Donatus; Usque antehac, i. e. Antequam tua verba audirem. Et una est tantum præpositio, velut Adverbium [Immo non una, & Usque διηνεκῶς h. l.

Usque dum, [ἄχρις οὗ] pro Usquequo, vel quoad. Ter. Heaut. 1. 1. 84.

—nam usque dum ille vitam illam incolit
Inopem, carens patria ob meas injurias,
Interea usque illi de me supplicium dabo. Cic. 3. Verr. 12. Usque dum per me licuerit. Idem pro Quint 67. Usque dum inveniretur.

Interdum aliquid interponitur inter Usque & Dum. Ter. Heaut. 5. 2. 30.

Immo & ibi nunc sum, & usque dudum id egi, dum loquitur pater.

Usque eo. [μέχρι τούτου, Gl. G. L.] Cic. 8. Fam. 1. Ego, qui scirem Q. Pompejum Baulis embæneticam facere, & usque eo, ut ego misererer ejus esuriei, non sum commotus.

Usque eo dum, pro Tamdiu quoad, vel ita ut. Cic. 2. de Nat. Deor. 124.

Usque eo premere earum capita mordicus, dum illæ captum amitterent.

Usque eo ne. Cic. pro Quint. 59. Inferiorem esse patitur duntaxat usque eo, ne cum bonis, fama, fortunisque omnibus Sex. Nævii cupiditati crudelitatique dedatur.

Usque eo ut. Varro lib. 2. de R. R. cap. 1. Hoc enim nomine asini Arcadici in Græcia nobilitati, in Italia Reatini, usque eo ut mea memoria asinus venierit sestertiis millibus LX. Cic. 2. Att. 14. Ego autem usque eo sum enervatus, ut, &c.

Usque e, vel Ex. Plaut. Pers. 4. 2. 13.

Quas tu attulisti mihi ab hero meo usque e Persia. Ter. Eun. 3. 2. 18. Ex Æthiopia est usque hæc. Hic adverbium usque de loco, teste Donato. Cic. 7. Verr. 157. Ut qui usque ex ultima Syria atque Ægypto navigarent.

Usque extra solitudines deductus. Plin. lib. 8. cap. 17.

Usque istinc. Cic. 1. Att. 11. Nosti jam in hac materia sonitus nostros: tanti fuerunt, ut ego eo brevior sim, quod eos usque istinc exauditos putem.

Usque hodie, μέχρι σήμερον. Gloss. Græcolat.

Trans Alpes usque transfertur. Cic. pro Quint. 12.

Usque, pro Diu, aut multum, vel valde: aliquando Pæne, ut ait Donatus. Ter. Adelph. 2. 2. 5.

Ego vapulando, ille verberando usque ambo defessi sumus. Et Adelph. 4. 2. 21.

Rogitas? Ctesipho me pugnis, miserum, & istam psaltriam,
Usque occidit. Hic Usque, potest significare Pæne, auctore Donato. Aut Usque pro Valde est. Occidit, vehementer cecidit. Ter. Eun. 2. 1. 14.
Opus faciam ut defatiger usque ingratus ut dormiam.

Usque, [διηνεκῶς] Assidue, perseveranter. Cic. 12. Fam. 19. Mihi quidem usque curæ erit quid agas. Ter. Adelph. 2. 2. 7.

Quid potui melius, qui hodie usque os præbui. Virg. 9. Ecl. 29.
Cantantes licet usque (minus via lædet) eamus. i. e. Jugiter, inquit Servius.

Usque valuisti? Interrogativa particula, pro Hactenusne. Plaut. Most. 2. 2. 19.

Here, salve: salvum te advenisse gaudeo:
Usque ne valuisti? TE. usque, ut vides. Idem Merc. 2. 3. 53.
Usquene valuisti? CH. perpetuo recte, dum quidem illic fui.

Usque opperiar. Plaut. Epid. 2. 2. 120.

Usque omne. Ter. Adelph. 4. 6. 3.

Perreptavi usque omne oppidum, ad portum, ad lacum. Quo non?

Usque & usque, geminatum, Idem. Martial. lib. 1. 11.

Et quicquid petit, usque & usque donas. Idem. lib. 5. 61.
Adlatres licet usque nos & usque,
Et gannitibus improbis lacessas.

Usquequāque, Adv. [πανταχοῦ, Gl. G. L.] Ubique, in unoquoque loco. Cic. 4. Att. 9. Hic quoque, ut loquebantur, & opinor usquequaque. Idem 7. Verr. 10. Nolite usquequaque eadem quærere: in metu belli, furandi qui locus potest esse?

Nusquam & Usquequaque, contraria. Cic. 2. de Invent. 63. Atque hoc non alienum est, quod ad multa pertineat, ne aut nusquam, aut usquequaque dicatur, hic admonere.

Usquequaque, pro Assidue, omnino, quocunque tempore. Cic. 7. Fam. 16. Usquequaque sapere oportet, id erit telum acerrimum.

Usquequaque & ex maxima parte. Cic. 5. de Finib. 91. An hoc usquequaque aliter in vita, & non ex maxima parte de tota judicabis?

Usquequaque & Undique. Cic. 2. Philipp. 110. Aut undique religionem tolle, aut usquequaque conserva.

Usquequaque mihi loquitur. Plaut. Bacch. 4. 4. 83.

Usquĕquo, Adv. [μέχρι οὗ, μέχρι πότε, Gl. G. L.] pro Donec vel quoad. Varro de R. R. lib. 1. cap. 2. Quod jubet ranam luridam conjicere in aquam, usquequo ad tertiam partem decoxeris.

Usquequo, interpositis dictionibus Martial. lib. 2. 64.

Eja age, rumpe moras, quo te sperabimus usque?

Usquequo, pro Quatenus. Ulpian. in l. Si suspect. §. 2. D. de inofficio. test. Et ideo datæ in eo libertates atque legata usquequo Falcidia permittit, suam habent potestatem.

Quousque, V. in quo.

Usquequōque, Adv. [ἀεὶ, πανταχοῦ, Gl. L. G.] An Usquequaque scribendum?

U S T

Ustīca, [Οὐστίκα] Mons in Sabinis, cujus meminit Hor. 1. Carm. 17. 11.

Utcunque dulci, Tyndari, fistula
Valles & Usticæ cubantis

Levia personuere saxa. Cubantem, inquit Porphyrio, suaviter dixit, ad resupinam ejus regionem attendens.

Ustio, Ustor, Ustrina, Ustulo, Ustus. V. uro.

U S U

Usualis, Usuarius, Usucapio, Usura, Usurpo, Usus, Ususfructus. V. utor, ĕris.

U T

Ut, velŭti, [ἵνα, Gl. L. G. & G L.] Conjunctio causativa: vel, ut ait Valla lib. 2. causam finalem dicens, quemadmodum si quis dicat, Dedi tibi librum ut legeres. Cic. 1. Fam. 9. Non illi quidem ut mihi stomachum facerent [Hic est ὅτι, non ἵνα, nec causæ finalis proinde.

Resolvitur in Infinitivum, ut Opto ut. Cic. in Catone Majore, Quam ut adipiscantur omnes optant: eandem accusant adepti Lactantius lib. 6. c. 23. Iniquum est enim, ut id exigas, quod præstare ipse non possis, pro Id exigere. H. St. Cic. de Senect. 4.

Ut eam potissimum nominem: per parenthesim positum. Cic. 4. Verr. 145. Syracusana civitas (ut eam potissimum nominem) dedit ipsi statuam.

Ut alia obliviscar. Cic. pro Rosc. Amer. 87. Quam sis audax, (ut alia obliviscar) hinc omnes intelligere potuerunt.

Ut vere dicam. Cic. 7. Verr. 177. Sed de judicibus, & (vere ut dicam) de te futurum est.

Ut ad pauca redeam, uxorem deduxit domum. Ter. Hec. 1. 2. 60. h. e. Ut paucis agam, ut summatim dicam, ut in summam colligam, ut in pauca conferam.

Ut ita dicam. Quintil. lib. 8. cap. 3. Si quid periculosius finxisse videbimur, quibusdam remediis præmuniendum est, Ut ita dicam, Si licet dicere, Quodammodo, Permitte mihi sic, &c,

Ut ita dixerim. Pontanus de Conviventia p. 268. bis. H. St.

Ut, adjunctionem aliquando significat. Plaut. Men. 5. 2. 11.

Repente expetit me, ut ad sese irem.

Ut, elegantiæ causa aliquando ponitur. Cic. de Senect. 42. Invitus feci, ut L. Flaminium e Senatu ejicerem. Hic nihil significat, nisi Invitus ejeci.

Ut etiam [ἵνα καὶ] Ter. Phorm. 4. 3. 64.

Nihil do: impuratus me ille ut etiam irrideat?

Ut ne addam. Ter. Phorm. 1. 3. 16.

— tu conjicito cetera,
Quid ego ex hac inopia nunc capiam, & quid tu ex istac copia:
Ut ne addam quod sine sumptu ingenuam, liberalem nactus es. i. e. Ut non.

Ut ne, eleganter pro sola particula NE usurpari solet, dicendi modo, quo litteratissimi illius felicis sæculi utebantur, qui pro ratione debet esse nobis. Ter. Hec. 1. 2. 30.

— nempe ea causa ut ne id fiat palam. Idem Eun. 5. 4. 20.
Ulciscar, ut ne impune in nos illuseris. Cic. 2. Fam. 6. Petivi sæpe per litteras, &c. non ut decernatur aliquid novi, quod solet esse difficilius: sed ut ne quid novi decernatur. Idem 16. Fam. 9. Sed tamen ita velim, ut ne quid properes.

Ut quid, [ἵνα τί, Gl. G. L.] pro Quamobrem, interrogantis est. Cic. 7. Att. 7. Depugna, inquis, potius quam servias. Ut quid? si victus eris, proscribare, si viceris, tamen servias.

Ut non, pro Quin. Cic. 1. de Finib. 33. Fieri, inquam, Triari, nullo pacto potest, ut non dicas quid non probes ejus, a quo dissentias.

Ut non, cum Vereor. Quintil. lib. 8. cap. 3. Oppido, quo sunt usi paulum tempore nostro superiores, vereor ut non jam ferat quisquam.

Ut, cum verbis Metuo, Vereor, & Timeo junctum, dubitationem significat, & pro eo quod quidam Ne non dicunt, sumitur, ut ex sequentibus exemplis patet. Ter. And. 5. 4. 11. Metuo ut substet hospes. Ibid. 4. 2. 22. Dies mihi ut sit satis vereor ad agendum. Cæs. 1. Bell. Gall. 39. Aut rem frumentariam, ut satis commode supportari posset, timere dicebant.

Ut, [ὡς, ὅπως, Gl L. G. & G. L.] Similitudinem dicit. Plaut. Rud. 4. 4. 55.

Ut tute es, item censes omnes esse, perjurii caput?

Ut si, pro Perinde ac si. Corn. Nepos in Datamis vita cap. 3. Vinctum ante se Thyum agebat, ut si feram bestiam captam duceret. Sic alibi sæpius. V. Hor. 1. Epist. 7. 3. & Cic 2. Fam. 14.

Ut, adverbium similitudinis, cum præterito imperfecto conjunctivi. Cic. 4. Fam. Ejus negotium sic velim suscipias, ut si esset res mea.

Ut enim, ὥσπερ γὰρ Gloss. Græcolat. ἵνα γὰρ ibid. Quod posterius finalem causam notat.

Ut & Sic. Cic. pro Rosc. Amer. 22. Nam ut illud incredibile est, mortem oblatam esse patri a filio sine plurimis & maximis causis: sic hoc Verisimile non est, &c.

Ut & Ita, pro Talis & qualis. Plaut. Pseud. 1. 3. 11. Ut voles esse me, ita ero.

Ut, similitudinis, suppresso Ita. Hor 2. Serm 2. 44.

— quanquam ridentem dicere verum.
Quid vetat? ut pueris olim dant crustula blandi
Doctores, elementa velint ut discere prima.

Ut, suppresso Ita, sæpe accipitur pro Ita ut, quemadmodum si dicam, Quotidie hospites adveniunt, ut incipiam jam stomachari tantam frequentiam.

Ut, pro Ita ut, vel Adeo ut. Hor. Sat. 1. libri 1.

Ummidius quidam, (non longa est fabula) dives,
Ut metiretur nummos; ita sordidus, ut se, &c. Quidam vero ex posterioribus passim sic usi sunt ut Suetonius. H. St. Exstant v. 95. Bentlej autem legit Qui tam, pro Quidam, probante Cuningamo, me vero mirante.

Ut, præcedente Ita. Cic. 2. Tusc. 27. Molliunt animos nostros: ita sunt deinde dulces, ut non legantur modo, sed etiam ediscantur. Cic. pro Marcell. 18. Sed quum ita late pateat ejus potestas, quem veremur, ut terrarum orbem complexa sit, nonne mavis sine periculo domi tuæ esse, quam cum periculo alienæ?

Ut, sequente Ita. Ter. Hec. 3. 3. 20.

Omnibus nobis ut res dant sese, ita magni atque humiles sumus.

Ut, in locum Quam, vel Quantum succedit, nunc sine Ita, nunc cum Ita. Primo modo sic, ut apud Quintil. lib. 12. cap. 12. Non omittenda pars hæc orationis, sed exigenda, ut optime possumus. Et Cic. in 13. Philipp. 29. Quas ut honorificentissimis verbis ipse consequi potero, complectar mea sententia. Altero modo sic, ut apud eundem 2. de Orat 173. Hæc ut brevissime dici potuerunt, ita a me dicta sunt. De positivo autem nemini dubium erit Quam & Ut convenire cum Possum, ut idem in 2. Philipp. 47. Sed reliquum cursum vitæ, quam quidem possum breviter perstringam: & ut potui, breviter perstrinxi. Hæc Valla lib. 1.

Ut, Tanquam si. Plin. 7. Epist. 27. ad Suram, Jam ut in limine, jam ut intra limen audiri.

Ut pro Postquam, vel Ex quo. Ter. Phorm. 4. 3. 12. Ut abii abs te, fit forte obviam mihi Phormio. Idem Hec. 5. 1. 26.

Segregatum habuisse, uxorem ut duxit, a me Pamphilum. Cic. in Anton. Est enim annus, ut repulsam tulit. Idem 7. Att. 15. Ut ab urbe discessi, nullum intermisi diem, quin aliquid ad te litterarum darem.

Ut, Statim, postquam, ex quo primum. Virg. 2. Æn. 561.

Ut regem æquævum crudeli vulnere vidi
Vitam exhalantem.

Ut & Confestim. Liv. 1. 12. Ut Hostius cecidit, confestim Romana inclinatur acies.

Ut & Sic. Cic. 3. Verr. 64. Ut hæc audivit, sic exarsit ad id, quod non modo ipse nunquam viderat, sed ne audierat quidem ab eo qui ipse vidisset.

Ut primum, quod & Quumprimum dicitur. Cic. in Somn. Scip. 5. Atque ego, ut primum, fletu represso, loqui posse cœpi, Quæso, inquam, pater sanctissime. Virg. 6. Æn. 102.

Ut primum cessit furor, & rabida ora quierunt.

Ut quemque visco offenderant, pro eo quod dicitur, Tot quot, vel statim ut. Plaut. Pœn. 2. 37. Al. Quemquem, omisso Ut. Ter. Hec. 5. 3. 4.

Itaque ineptus hodie, dum illic sedeo, ut quisque venerat
Accedebam, adolescens dic dum quæso, tun' es Myconius?

Ut quodque primum gestum erat, ita, &c. Cic. 1. de Invent. 29.

Ut quidque acciderit. Cic. 15. Att. 22. Misi igitur Tironem, & cum Tirone plures, quibus singulis, ut quidque accidisset, dares litteras.

Ut quisque me viderat. Cic. 2. Verr. 19. Immo vero ut quisque me viderat, narrabat. Aliis illud indignum, aliis ridiculum videbatur.

Ut & Ita, cum Superlativo, pro Tanto & quanto. Cic. 2. de Orat. 265. Ut quisque optime Græce sciret, ita esse nequissimum. Ibid. 1. 120. Ut enim quisque optime dicit, ita maxime dicendi difficultatem, &c. Hæc Valla. [Accedente pron. Quisque nempe omnibus his locis.

Ut in quoque erat auctoritatis plurimum. Cic. 3. Verr. 68. Pro se quisque, ut in quoque erat auctoritatis plurimum, ad populum loquebatur.

Ut, Quippe, vel Utpote, sequente Relativo. Quintil. lib. 10. cap. 1. Nec ignoro quos transeo: nec utique damno, ut qui dixerim esse in omnibus utilitatis aliquid, &c. Plaut. Curc. 2. 1. 2.

Quando Æsculapi ita sentio sententiam,
Ut qui me nihili faciat, nec salvum velit.

Ut qui maxime. Tacit. de Germ. 10. Auspicia sortesque, ut qui maxime, observant, i. e. Auspicia sortesque ita observant, ut illi, qui id quam maxime faciunt.

Ut qui verissime: subaudi amat. Plin. Epist. 199. Amat, ut qui verissime: dolet ut qui impatientissime.

Ut, Quemadmodum, quomodo. Ter. And. 1. 1. 8.

Ego postquam te emi a parvulo, ut semper tibi
Apud me justa & clemens fuerit servitus,
Scis. Idem Eun. 1. 2. 47. — tute scis, post illa quam intimum
Habeam te, & mea consilia ut tibi credam omnia. Cic. 1. Att. 13. Me vero teste producto, credo te ex acclamatione Clodii advocatorum audisse, quæ consurrectio judicum facta sit, ut me circumsteterint, ut aperte jugula sua pro meo capite P. Clodio ostentarint.

Ut apparet, ut dicitur. Cic. pro Flacc. 38. Neque in toto Acmonensium testimonio, sive hic confictum est, ut apparet, sive missum domo est, ut dicitur, commovebor.

Ut dixi, per parenthesim. Cic. 1. Acad. 4. Quod ista ipsa de re multum (ut dixi) & diu cogitavi.

Ut ferunt. Liv. 1. 37.

Ut fama est. Liv. 31. 32.

Ut est consuetudo. Cic. pro Cæcin. 23.

Ut fit. [οἷα γίνεται, Gl. L. G.] Cic. pro Rosc. Amer. 56. Verum (ut fit) multa sæpe imprudentibus imperatoribus vis belli, ac turba molitur.

Ut intelligi potest e. Cic 2. de Finib. 2. Et ceteros sophistas, ut e Platone intelligi potest, lusos videmus a Socrate.

Ut perhibent; locutio Virgilio peculiaris, qua utitur quoties aliquid affirmare non audet, aut fabulosum quiddam est dicturus. Virg 8. Æn. 135.

Electra (ut Graji perhibent) Atlantide cretus,
Advehitur Teucros. [Sic Martial. 14. 191. neuter tamen absolute.

Ut sæpe venit. Columel. lib. 4. cap. 2. Sive vivit, & (ut sæpe venit) vel nigri est generis, vel parum fertilis, non in uno, sed in pluribus pedamentis ædificat. [An Sæpe evenit?

Ut, pro Quantum. Plin. In totius operis præfat. Nec quicquam in te mutavit fortunæ amplitudo, nisi ut prodesse tantundem posses, ut velles.

Ut, pro Quod. Nepos in Annib. 22. 1. pr. Si verum est, quod nemo dubitat, ut Populus Romanus omnes gentes virtute superarit, non est inficiandum, &c.

Ut, pro Sicut, Quomodo. Cæs 3. Bell. Gall. 8. Horum auctoritate finitimi adducti (ut sunt Gallorum subita & repentina consilia) eadem de causa Trebium, Terrasidiumque retinent. h. e. Qui mos est Gallorum in consiliis capiendis. Ter. Phorm. 1. 2. 5. Ut nunc sunt mores.

Ut, Tanquam. Cic. 5. de Finib. 64. Pueri, in quibus, ut in speculis, natura cernitur.

Ut par est, Ut decet. Cic. 11. Fam. 28. Respondebo criminibus quibus tu pro me (ut par erat) tua singulari bonitate, & amicitia nostra sæpe restitisti.

Ut potest. Cic. 1. Fam. 2. Nos in Senatu quemadmodum spero, dignitatem nostram, ut potest in tanta hominum perfidia & iniquitate, retinebimus.

Ut, aliquando accipitur quasi pro Secundum. Cic. de Senect. 12. Qui sermo, quæ præcepta, quanta notitia antiquitatis? quæ scientia juris augurii? Multæ etiam (ut in homine Romano) litteræ. i. e. Secundum id, quod solent scire Rom. Hæc Valla lib. 2.

Ut temporibus illis. Cic. de Clar. Orat. 27. Posteaque Clisthenem multum,

tum, ut temporibus illis, valuisse dicendo. i. e. Secundum illorum temporum eloquentiam.
Ut in tali tempore. Liv. 24. 28.
Ut numerantur Atheniensium sæcula. Cic. de Clar. Orat. 39. Ut Populi Romani ætas est, senes: ut Atheniensium sæcula numerantur, adolescentes debent videri.
Ut in tantis malis, i. e. Secundum quod in tantis malis perfici poterat. Cic. 12. Fam. 2. Nonnihil, ut in tantis malis, est profectum.
Ut in licentia hac temporum, i. e. Respectu horum temporum, in quibus magna utimur licentia. Plin. 3. Epist. 3.
Ut nunc est. Cic. 12. Att. 28. Quæ si manebunt, quærenda est excusatio ad Brutum: & ut nunc est, mansuræ videntur.
Non, ut olim solebat, Atellanum: sed, ut nunc fit, mimum introduxisti. Cic. 9. Fam. 16.
Ut se causa habet. Cic. 4. Acad. 10. Sed me hercule, ut quidem se nunc causa habet, etsi hesterno sermone labefacta est, mihi tamen videtur esse verissima.
Ut diei tempus est. Ter. Heaut. 1. 2. 38.
Tu, ut tempus est diei, videsis ne quo hinc abeas longius. Ibid. 1. 1. 116.
— sed, ut diei tempus est,
Monere oportet me hunc vicinum Phaniam.
Ut, pro eo quod barbare dicitur *Quum ita esset quod.* Plaut. Men. prol. 63.
Nam rus ut ibat, ut multum forte pluerat,
Ingressus fluvium rapidum ab urbe haud longule.
Ut numerabatur forte argentum: h. e. Quum numeraretur, ea hora qua numerabatur. Ter. Adel. 3. 3. 52.
Nam ut numerabatur forte argentum, intervenit
Homo de improviso, &c.
Ut ego mihi statuo. Cic. pro Muren. 32. Quò ille quum esset, ut ego mihi statuo, talis, qualem te esse video, nunquam cum Scipione esset profectus.
Ut mea memoria est. Idem 13. Att. 22.
Ut visum est illi. Cic. 4. Acad. 124. Tenemus ne quid sit animus, ubi sit, denique sit ne, aut, ut Dicæarcho visum est, ne sit quidem ullus?
Ut, pro Quomodo, interrogantis. Plaut. Pers. 1. 1. 17. Ut vales? s. ut queo. Ibid. 4. 4. 6.
Quid, id quod vidisti, ut munitum muro tibi visum est oppidum?
Ut, pro Quam admirative. Cic 2. Att. 21. de Pompejo: Ut ille tum humilis! ut demissus erat! ut ipse etiam sibi, non iis solum, qui aderant, displicebat! Et 3. 21. Quod quum facis, ut ego tuum amorem desidero!
Ut, pro Quomodo, cum quadam admiratione: & aliquando cum interrogatione. Plaut. Capt. 1. 2. 62.
Ut sæpe summa ingenia in occulto latent? Cic. 5. de Finib. 61. Ut illi efferuntur lætitia, quum vicerint? ut pudet victos? ut se accusari nolunt? quam cupiunt laudari? quos illi labores non ferunt, ut æqualium principes sint? Ter. Heaut. 4. 1. 51. Ut præter spem evenit? Idem Eun. 2. 2. 42. Ut falsus animi est? Virg. 8. Æn. 155.
— ut te, fortissime Teucrûm,
Accipio, agnoscoque libens! Idem 2. Æn. 283.
— ut te, post multa tuorum
Funera, post varios hominumque, urbisque labores,
Defessi aspicimus!
Ut pro Licet, vel Posito, vel Dato, ut nunc loquimur. Cic. 8. Att. 3. Quis autem locus erit tutus, ut placatis utamur fluctibus? Idem ad Brut. 9. Nos te tuumque exercitum exspectamus, sine quo ut reliqua ex sententia succedant, vix satis liberi videmur fore. Idem 2. de Orat. 221. Ut enim quæras omnia, quomodo Græci ineptum appellent non reperies. i. e. Quamvis, ut vult Budæus. Idem 1. de Lege Agr. 23. Etenim, ut circumspiciamus omnia, quæ populo grata atque jucunda sunt: nihil tam populare, quam pacem, quam concordiam, quam otium reperiemus. Hor. 2. Epist. 2. 71.
Plures sunt plateæ, nihil ut meditantibus obstet. al. Puræ. Liv. Ex Brutio agro, qui, ut omnis coleretur, exiguus tamen tanto alendo exercitui erat. [Apud Horat. est Ita ut.
Ut, pro Utinam, exsecrantis, vel optantis particula. Ter. Heaut. 4.6.6.
Ut te omnes equidem di, deæque quantum est, Syre,
Cum istoc invento, cumque incœpto perduint. Idem Adel. 4.6.2.
Quod plerique omnes faciunt, ut. Ter. And. 1. 1. 29.
Ut, Ita ut. Ter. And. 1. 1. 108.
Tum illa, ut consuetum facile amorem cerneres,
Rejecit se in eum flens, quam familiariter? Idem Phorm. 1. 2. 57.
Ut, pro Usqueadeo ut. Cic. in Orat. 56. Ut non jam sine causa Demosthenes tribueret primas, secundas, & tertias actioni. Idem 15. Att. 17. Est autem oratio scripta elegantissime sententiis, verbis, ut nihil possit ultra cogitari.
Ut post Adeo. Nepos 10. 9. 4. Fit strepitus, adeo ut audiri posset foris.
Ut, Modo ut. Plaut. Curc. 2. 2. 7. Cic. 5. Verr. 112. In jugere Leontini agri medimnum fere tritici seritur, perpetua atque æquabili satione ager efficit, cum octavo bene ut agatur: verum, ut omnes dii adjuvent, cum decimo.
Ut maxime. Columel. de Arboribus, cap. 7. Diversæ autem, quæ supra terram exstare debent, ne passus fueris plus quam duas, aut, ut maxime, tres gemmas habere. [Ut pro Si maxime.
Ut quum maxime. Cic. 2. Q. frat. 5. Domus celebratur ita, ut quum maxime. h. e. Ut si nunquam alias. Budæus.
Ut multum, i. e. Ad summum. Martial. lib. 10. 11.
Donavi tamen, inquis, amico millia quinque,
Et lotam, ut multum, terque quaterque togam.
Ut plurimum. Plin. lib. 15. cap. 3. ad finem, Nec tam numerosa differentia, tribus, ut plurimum, bonitatibus distat.
Ut plurimum valet. Cic. 2. de Legib. 34. Sequitur enim de jure belli: in quo, & suscipiendo, & gerendo, & deponendo, jus, ut plurimum, valet, & fides.
Utputa, [οἷον, Gl. L. G. & G. L.] V. PUTO, āre.
Ut ut, significat Utcunque, sive quoquo modo, ut ait Donatus. Ter. Phorm. 3. 1. 4.
Nam ut ut erant alia, illi certe, quæ nunc domi tuæ est, consuleres. Idem Adel. 2. 2. 40.
— immo hercle hoc quæso, Syre,
Ut ut hæc sunt facta, potius, quam lites sequar,
Meum mihi reddat. Ibid 4. 4. 21.
UTI, [ὡς, ὥσπερ] particula idem significat atque Ut. Plaut. Amph. Cic. 4. Acad. 22. Eos consuetudine adhibita tam facile internosceremus, uti minimum quidem similes viderentur.
Putant fore uti, si paulatim hæc consuetudo serpere, ac prodire cœperit. Cic. 1. Verr. 68.
Uti eorum, qui audirent, sic afficerentur animi, ut, &c. Cic. 1. de Orat. 87.
Nihil aliud, nisi uti ne quid per vim agi posset. Cic. pro Domo 54.
Neque uti satis firmo præsidio defensus Sex. Roscius, verum uti ne omnino desertus esset. Cic. pro Rosc. Amer. 5.
Cervus uti, pro Uti cervus. Hor. 1. Carm. 15. 29.
Uti rogas. V. Rogare legem, in ROGO.
Uti, pro Atque id, vel tanquam id, aut Nempe quod. Cic. 9. Philipp. 17. Quod sepulcrum ipsius, liberorum posterorumque ejus sit, uti quod optimo jure sepulcrum publice datum est.
UTCUNQUE, Adv. [ὁπωσοῦν, ὅπως δήποτε] i. e. Quomodocunque. Plaut. Amph. 1. 1. 187.
Servos es ne, an liber? s. utcunque animo collibitum est meo.
Utcunque, Secundum quod. Plaut. Pœn. 3. 5. 9.
Utcunque est ventus, exin velum vortitur. Cic. 5. Finib. 11. Quibus esset moderandum, utcunque res postularet.
Utcunque, Quoquomodo, omnibus modis. Ter. And. 4. 3. 21.
— tu ut subservias
Orationi, utcunque opus sit verbis, vide. Cic. in Orat. 55. Itaque ille perfectus, quemadmodum jam dudum nostra judicat oratio, Utcunque se affectum videri, & animum ardentius moveri volet, ita certum vocis admovebit sonum.
Utcunque, pro Quandocunque, seu ubicunque. Nam, Ut quidem apud bonos scriptores valet interdum Ubi, qua parte, quo tempore, cum simulatque. Catullus ad Fur. & Aur. 11. 3.
Litus ut longe resonante Eoa
Tunditur unda. V. plura apud Lambinum in illud Hor. 1. Carm. 17. 10.
Utcunque dulci, Tyndari, fistula, &c.
Utcunque, Prout. Liv. 2. 12. Mea prima sors fuit: ceteri, utcunque ceciderit, primi, quoad te opportunum fortuna dederit, suo quisque tempore aderunt. Alii legunt Ut cuique. Virg. 6. Æn. 822.
— utcunque ferent ea facta minores,
Vincet amor patriæ, laudumque immensa cupido.
Sed utcunque aderunt res. Cic. 1. Off. 53.
Utcunque, pro Aliquantum, aliquo modo. Plin. lib. 8. cap. 18. Utcunque rabiem & ipsi sentiunt.
UTPŎTE, Adv. [καθάπερ, Gl. L. G. οἷον, ὡσανεὶ, G. L.] confirmantis; i. e. Quoniam, quandoquidem, nempe. Cic. 2. Att. 24. Ea nos, utpote qui nihil contemnere solemus, non pertimescebamus. Eidem 5. Att. 8. Me & incommoda valetudo, qua jam emerseram, utpote cum sine febri laborassem, &c.

U T E

UTENSILE, V. UTOR.
UTER, utra, trum, pr. c. [πότερος, Gl. L. G. & G. L. ὁπότερος, G.L.] Quis unus ex duobus: ponitur que interrogative, & aliquando infinite. Plaut. Truc. 1. 2. 51. Sed utrisum rem esse mavis? Idem Men. 5. 2. 29. Uter meruistis culpam?
Utrum. [πότερον ποτὶ, Gl. L. G.] Cic. pro Font. 25. Videte igitur, utrum sit æquius, hominem honestissimum, virum fortissimum, civem optimum, dedi inimicissimis atque immanissimis nationibus, an reddi amicis. Potest omnino hoc esse falsum, potest verum: sed utrum sit, non est mirabile. Cic. 2. de Divin. 141. [Pro Utrumlibet.
Utrum igitur eorum accidisset, verum oraculum fuisset. Cic. 2. de Divin. 115.
Uter repeti solet. ut Cic. 1. de Invent. 146. Utra permittat, utra lex jubeat aliquid.
Uter, pro Alteruter. Cic. 5. Verr. 112. Omnium controversiarum, quæ essent inter aratorem & decumanum, si uter velit, edicit se recuperatores daturum.
Uter alteri dixerit, nescio. Plin.
Uter utri. Cic. pro Milon. 23. Uter utri insidias fecerit.
Neuter utri invidet. Plaut. Stich. 5. 4. 51.
Quem, pro Utrum, de duobus Seneca, Thebaide Act. 4.
Sollicita nunc cui mater alterna prece
Verba admovebo? misera, quem amplectar prius? H. St. v. 459.
UTERCUNQUE, utrăcunque, utrumcunque. Adj. [ὁπότερος δήποτε] pro Utervis vel Uterlibet. Cic. 6. Fam. 4. Magnæ utrinque copiæ, ita paratæ ad pugnandum esse dicuntur, ut utercunque vicerit, non sit mirum futurum. Gell. lib. 5. cap. 10. Ne sententia sua, utramcunque in partem dicta esset, ipsa sese rescinderet.
Utrumcunque. Quintil. in proœm. 5. Utrumcunque est (neque enim hoc loco meam interpono sententiam) hic liber erit illorum opinione maxime necessarius, quo toto hæc sola tractantur. i. e. Utrumvis. Utrum tandem horum sit, &c.
UTERLĬBET, utrălibet, utrumlibet. Adj. [ὁπότερος ἄν, ὁπότερος βούλει] Alter ex duobus: h. e. Uter quem tibi capere libet. Plin. lib. 24. cap. 4. Suberis cortex tritus, ex aqua calida potus, sanguinem fluentem ex utralibet parte sistit. Cic. pro Quint. 81. Utrumlibet elige: alterum incredibile est, alterum nefarium, & ante hoc tempus utrumque inauditum.
UTERNAM, [ὁπότερος ἄν] Hor. 2. Serm. 2. 107.
— uternam
Ad casus dubios fidet sibi certius, hic, qui
Pluribus assuerit, &c.
An qui, &c. Cuningam. legit Uterne.
UTERQUE, utrăque, utrumque. [ἑκάτερος, Gl. L. G. & G. L.] Alter & alter, vel unus & alter: de duobus dicitur. Plaut. Amph. 1. Arg. 7.
Uterque deluduntur dolis mirum in modum. Ter. Phorm. 3. 2. 16.
Uterque est similis sui. Idem Eun. 5. 2. 1.

 Apud

Apud Antiphonem uterque, mater & pater,
Quasi dedita opera domi erant.

Utrique, ἑκάτεροι. Gloss. Latinogræc ἀμφότεροι ἑκατέρωθεν. Idem Gloss.
Utrumque, πρότερον. Idem. Gloss.
Eorum controversiam non incommodum videtur cum utrorumque ratione exponere. Cic. 1. de Invent. 57.
Horum uterque cecidit victus. Cic. de Arusp. Resp. 54.
Domus utriusque nostrûm ædificatur strenue. Cic. 2. Q. frat. 4.
Lingua utraque, Græca & Latina. Plin. lib. 12. cap. 1. Est platanus una insignis utriusque linguæ monumentis.
Manu utraque pulsare aliquem. Virg. 5. Æn. 460.
Palmas utrasque tetendit. Virg. 5. Æn. 685.
Parte in utraque multa dicuntur. Cic. 4. Acad. 124.
Partem in utramque. V. IN præpositionem.
Studii quoniam utriusque nostra possessio est, hodie utro frui malis, optio tua sit. Cic. de Fato 3.
Tempora utraque, dixit Virg. 5. Æn. 855.
Utrique; de pluribus dicitur duo genera facientibus. Cic. 2. in Catil. 20. Quos ego utrosque, Quirites, in eodem genere prædatorum, direptorumque pono. i. n. Quæ duo genera civium. Budæus.
Uterque utrique est cordi. Ter. Phorm. 5. 3. 17.
Uterque alterum verberavit, i. e. Hic illum, & ille hunc verberavit. Cic. 1. Off. 28. Quorum uterque suo studio delectatus, contempsit alterum.
Utrumque invicem adjumento esse, pro Utrumque alteri. Plin. 4. Epist. 20. ad Nonium Maximum.
Utrique ab utrisque. Ter. Heaut. 2. 4. 14.
Hoc beneficio utrique ab utrisque vero devincimini. Hic in plurali Duo significat, sed sic ut in singulis multi sint.

UTERVIS, utrăvis, utrumvis. pr.c. Adj. [ὁπότερος βούλει] Uter, quem tu vis. Cic. de Senect. 33. At minus habeo virium quam vestrûm utervis.
Utrumvis. Cic. 9. Att. 7. Proquæstor ego unus, cui utrumvis liceret.
Utrumvis, salvo officio se facere posse arbitrarentur. Cic pro Rosc. Amer. 4.
Quod certum est non facere dum utrumvis licebit. Cic. pro Rosc. Amer. 4.

UTRIMQUE, vel UTRINQUE, Adv. [ἑκατέρωθεν, Gl. G. L.] Ab utroque latere. Plaut. Amph. 1. 1. 65.
Postquam utrimque exitum est maxima copia. Cic. 6. Fam. 4. Tum hoc tempore ita magnæ utrinque copiæ. Hor. 1. Epist. 18. 9.
Virtus est medium vitiorum utrimque reductum.
Utrimque, pro Ab utroque. Plaut. Amphit. prol. 111.
Utrimque est gravida, & ex viro, & ex summo Jove.

UTRINQUESĔCUS, pro Undique, ex omni parte. Lucret. lib. 4. 937.
Quare utrinquesecus quum corpus vapulet, &c. V. Solin. cap. 65.

UTRO, Adv. [ἑκατέρως, Gl. G. L.] Versus quam partem. Plin. lib. 18. cap. 19. Id demum recte subactum erit, ubi non intelligitur utro vomer ierit.

UTROBI, V. paulo post UTRUBI.

UTROBĪDEM, Adv. Plaut. Truc. 1. 2. 50.
Utrosque percognovi utrobidem.

UTROBĪQUE, Adv. [ἑκατέρως, ἑκατέρωθι] Idem quod Utrimque. Liv. 27. 40. Ut eodem tempore utrobique Resp. prospere gereretur, adversa secundis pensando. Cic. 10. Fam. 31. Quum vero non liceret mihi nullius partis esse, quia utrobique magnos inimicos habebam.
Eadem veritas utrobique est. Cic. 2. de Nat. Deor. 78.

UTRŌQUE, Adv. loci. [ἑκατέρωσε, Gl. G. L.] Ad utrumque locum. Plaut. Stich. 3. 1. 44.
Ea ibo obsonatum, eàdem referam obsonium
Per hortum: utroque commeatus continet.
Utroque versum. Plaut. Capt. 2. 3. 7. Gell. lib. 5. cap. 12. Ambigua sint, & utroque versum dicantur.

UTRŬBI, [παρὰ πότερον, Gl. L. G. ποτέρωθι, G. L.] Utro in loco. Ulpian. in l. Officium. D. de rei vindicat. Idem in l. unica. D. Utrubi. Utrubi hic homo, de quo agitur, majore parte hujusce anni fuerit, quo minus is eum ducat, vim fieri veto. Verba sunt Prætoris. Alii legunt Utrobi. Significat autem, In utrovis loco e duobus: vel, Apud utrum e duobus. *Auquel des deux lieux: ou en la possession duquel des deux personnes.*

UTRUM, [πότερον ποτέ, Gl. L. G.] Interrogandi adverbium, idem quod Num significans, & sequentem fere semper habet particulam An, ut in sequentibus exemplis vides. Cic. 4. Acad 95. Quid quod eadem illa ars, quasi Penelope, telam retexens tollit ad extremum superiora, utrum ea vestra, an nostra culpa est? Idem pro Rosc. Com. 43. Utrum dimidia parte, an pro tota societate? planius dicam; utrum pro me? an & pro me & pro te?
Multum interest utrum laus imminuatur, an salus deferatur. Cic. 1. Fam. 7.
Quid tu malum curas, utrum crudum, an coctum edam? Plaut. Aul. 3. 2. 16.
Utrum, etiam sine particula An interrogat. Plaut. Stich. 5. 5. 9.
Utrum tibi accumbo? SA. utrum, ubi tu vis? In codd. emendatis est Utrubi.
Utrum gravius aliquid in quempiam dici potest? Cic. pro Cæcin. 29.
Utrum, dubitantis. Ter. Phorm. 4. 2. 54.
Utrum stultitia facere ego hunc, an malitia
Dicam, scientem an imprudentem, incertus sum.
Utrum etiam locum habet, quum ex duabus rebus utra sit, incerti sumus. V. AN, pro Aut, &c. in An genus est loquendi a veteribus usurpatum, quum de duabus rebus utram redderent, ignorabant.

UTRUMNE. Adv. [πότερον ἄρα, πότε ἄρα, Gl. L. G.] Hor. Epod. 1. 7.
Utrumne jussi persequemur otium,
Non dulce, ni tecum simul?
An hunc laborem, &c.
Utrumne, an. Pomponius in l. Si indebitum. D. Rem ratam haberi. ut possit discerni, utrumne domino condici debeat id quod indebitum solutum sit, si is ratum habeat: an vero procuratori condicendum sit, si dominus ratum non habeat. Idem in l. 1. D. de rescindenda venditione. Sed quæritur, utrumne nihil agatur ex ea pactione: an vero ego quidem liberer, filius maneat obligatus?

UTRUMNAM, Adv. Idem Liv. 37. 17. Rhodios cum percunctatus esset, utrumnam Pataris universa classis in portu stare posset.

UTER, ĕri. vel ŬTĔRUS, i. m. [μήτρα, δελφὺς, νηδὺς] Qui continet, & tanquam uter est ad fetum continendum proprie enim de mulieribus & reliquis hujusmodi sexus dicitur. Plin. lib. 11. cap. 37. Feminis eadem omnia, præterquam vesicæ junctus ûtriculus: unde dictus uterus, quod alio nomine locos appellant Plin. lib. 8. cap. 43. de asina, Sed incontinens uterus urinam genitalem reddit, nisi cogatur in cursum verberibus a coitu.
Uter, [γαστὴρ, Gl. G. L.] pro Utero. Cæcil. Umbris, Nunc uter crescit, non potest cælari. Nonius 2. 915.
Felicis uteri femina. Paterc. lib. 2. 93. Feminam neque sibi, neque Reipub. felicis uteri.
Gravis utero. Plin. lib. 9. cap. 6.
Potens uteri diva, Lucina. Ovid. 9. Met. 315.
Cælare manibus uterum. Ovid, 2. Met 463.
Fert diro utero impia femina. Ovid. 10. Met. 470.
Ignoratus uterus. V. IGNORO.
Implerat uterum generoso semine. Ovid. 9. Met. 280.
Notavit Lucina rugis uterum. Ovid. 3. de Arte Am. 785.
Tendebat gravitas mihi uterum. Ovid. 9. Met. 287. Verba sunt Alcmenæ.
Tumens uterus. Stat. 12. Theb. 637.
Uti faciliore utero. Plin. lib. 8. cap. 32.
Uterus, interdum pro Fetu. Tacit. 1. Ann. 59. Subjectus servitio uxoris uterus ventrem agebat. Intelligit autem filium, quem utero adhuc gestabat uxor Arminii.
Parere uno utero marem & feminam. Ulpian. in l. Si fuerit legatum. §. Plane D. de reb. dubiis. *D'une ventrée.* [i. e. Una prægnatione, uno partu.
Uterus, pro Ventre. Virg. 2. Æn. 20.
— uterumque armato milite complent. Plaut. Truc. 1. 2. 97.
Nam equidem uterum illi, quod sciam, nunquam extumere sensi.
Uterum, neutro genere dici auctor est Nonius 3. 258. Plaut. Aul. 4. 7 10. Perii, mea nutrix, obsecro, uterum dolet. Al. Doleo. Afran. Vopisc. Sedit uterum, non ut omnino tamen.

UTĔRĪNUS, a, um. [ὁμογάστριος] Qui ex eodem utero prodiit. Institut. lib. 3. titulo De bon. possess. Frater, sororve, consanguinei vel uterini.

UTER, vel UTRIS, is. m. sec. c. [ἀσκὸς, Gl. L. G. & G. L.] Pellis qua vinum aut oleum deferri solet. Plin. lib. 12. cap. 7. Indi in utribus camelorum, aut rhinocerotum lycion mittunt. Virg. 2. Georg. 384.
Mollibus in pratis unctos saliere per utres. Ovid. 3. Amor. 12. 29.
Æolios Ithacis inclusimus utribus Euros.
Uter vinarius. Plin. lib. 28. cap. 18.
Nare super utres. Curt. 7. 8. 6.
Metaph. pro homine ventoso. Hor. 2. Serm. 5. 98.
Crescentem tumidis infla sermonibus utrem.

UTRĀRIUS, i. m. Utrarios videtur vocare Liv. 44. 33. Qui utribus aquam ferunt; Postremo sequi se utrarios ad mare, quod minus trecentos passus aberat, jussit.

UTERCŬLUS, sive UTRĬCŬLUS, i. m. dimin. [ἀσκίδιον] Plin. lib. 11. cap. 12. Præterea e fronde ac pabulis potus in uterculos congestus apum, ore enim eum vomunt, & ad hæc succo florum, &c. Idem lib. 11. cap. 37. V. paulo supra in UTERUS.
Utriculos Plinius vocat, lib. 18. cap. 11. non procul a fine, quæ Græci ἔλυθρα, id est seminum in frugibus involucra & operimenta, quæ trita & cribro excussa, glumæ sive acus dicuntur. Quin etiam prima illa florum germina, quæ veluti quidam utriculi tument priusquam flos arborum aperiatur, utriculos vocat, lib. 16. cap. 26. de arboribus loquens, Pariunt vero quum florent: flosque ille ruptis constat utriculis.
Uterculus, i. m. dimin. Apul. 1. Miles. Sanguinis eruptionem uterculo admoto excipit diligenter, ut nulla stilla compararet usquam. Elmenh. p. 108. exhibet Vasculo admoto.

UTRICULĀRIUS, i. m. [ἀσκαύλης] Qui inflat ex utre fistulam. Suet. Neron. cap. 54. Voverat se proditurum hydraulam, & choraulam, & utricularium.
Utricularii etium dicuntur, Qui pontes vel naves ex utribus conficiunt. Inscript. Vet. apud. Spon. Miscell. Erud. Antiq. p. 61. COLLEGIO VTRICVLAR. & p. 171. INTER VTRICVLAR. LVG. Vide Schwart. Altorfin. præf. in Miscell. Polit. humanit. p. 27. sqq.

UTERCUNQUE, UTERLIBET, UTERNAM, UTERQUE, UTERVIS. V. UTER, adj.

UTERUS, V. UTER, ĕri.

U T I

UTĬCA, æ. f. [Ἰτύκη] urbs Africæ minoris in litore Carthaginiensi, & magnitudine & auctoritate secunda post Carthaginem, quæ illa excisa, ut metropolis erat, & receptaculum Romanorum ad res in Libya gerendas. Hæc Strabo lib. ult. Apud hanc Cato se interemit: unde & Uticensis dictus est. Nunc vulgo *Bisertha* dicitur. Olivarius in Melam.
Beroald. apud App. in Iber. p. 196. in 8. vocat Itycam. H. St.

UTICENSIS, e. Adj. [Ἰτυκαῖος] ut, Ager Uticensis. Liv. 27. 5.

UTILIS, UTILITAS, UTILITER, V. UTOR.

UTĬNAM, [εἴθε, Gl. L. G. & G. L. ὄφελον, G. L.] Adv. optantis. Ovid. 1. Ep. 5.
O utinam tunc, quum Lacedæmona classe petebat, &c.
Atque utinam ipse Varro incumbat in causam. Cic. 3. Att. 15.
Utinam ne. Cic. 5. Fam. 27. Illud utinam, ne vere scriberem. V. Ter. Phorm. 1. 3. 5. Cic. 3. de Nat. Deor. 75. Utinam igitur, ut illa anus optat,
— ne in nemore Pelio securibus &c.
Quod utinam, ut Quod si. Cic. 14. Fam. 4. Quod utinam minus vitæ cupidus fuissem, certe nihil, aut non multum in vita mali vidissemus. i. e. Quod si modo minus vitæ cupidus fuissem, certe, &c.
Utinam geminatum. Cic. 13. Fam 46. Heri nescio quid in strepitu videor exaudisse, quum diceres te in Tusculanum venturum, quod utinam! iterum utinam! tuo tamen commodo.

UTĬNUM, i. n. [Οὔτινον] Italiæ oppidum juxta Aquilejam, principum Austriæ opus insigne admodum, & arce in medio urbis edito colliculo conspicuum, ut scribit Vadianus.

UTĬQUE, Adv. affirmandi. [πάντως. Gl. L. G. & G. L. ὅτι μὲν, L. G.] Certe. Cic. 5. Att. 9. Id unis diligenter litteris, quæ ad me utique perferantur, consequerer. Eidem 12. Att. 40. Nam & Piliæ satisfaciendum est, & utique Atticæ.

Utique, pro Etiam, vel igitur. Quintil. lib. 5. cap. 10. Itaque non quia est arbor, platanus est: at quod non est arbor, utique platanus non est. Nec quod non est virtus, utique potest esse justitia. Ibid. Sol colorat: non utique qui est coloratus, a sole est. Vulgus barbarorum dicit, *Non sequitur propterea quod qui coloratus est, a sole sit coloratus.*
Utique, sive hinc abiero, sive ero hic oppressus, ea maneat opinio. Cic. Anteq. iret. in exsil. 23. [Hic est Et uti, ut sæpe apud Livium.
Mittas utique ad me tabellarios. Cic. 6. Att. 1.
Scire illud vero utique cupio. Cic. 13. Att. 13.
Scribito utique quod censeas mihi faciendum. Cic. 10. Att. 1.
Sis utique cum tuis apud me quo die venies. Cic. 4. Att. 4.
Teneto utique annum quidem. Cic. 1. Att. 9.

U T O

UTOR, usus sum, [χρέομαι, ὄμαι, Gl. L. G. & G. L.] uti. Commodum ex re capere. De omnibus rebus dicitur: ut, Utor domo, diligentia, consuetudine, studio, & hujusmodi. Ablativo jungitur. Cic. 1. Verr. 21. Sunt hæc & alia in te falsi accusatoris signa permulta, quibus ego nunc non utor.
Utor, Accusativo junctum. Plaut. Epid. 2. 2. 79.
— immo si placebit utiminor
Consilium: si non placebit, repetitote rectius. Al. Utitor. Nisi forte sic putes exponendum: Si placebit consilium, utiminor; subaudi Eo. Idem Asin. 1. 3. 47.
Cetera, quæ volumus uti, Græca mercamur fide. Cic. in Acad. Et quæ a superioribus acceperant, utebantur. V. Gell. lib. 13. cap. 2.
Nihil te utor, Nolo mihi quicquam negotii esse tecum. Plaut. Trin. 2. 1. 26.
Utor cum Ablativo & Dativo. ut, Uti aliqua arbore carboni, h. e. Ad carbonem faciendum. Plin. lib. 16. cap. 6. Ab hac proxime latifoliæ proceritas, sed minus utilis ædificiis: atque carbone dotata, vitiis obnoxia est. Quamobrem solida utuntur carboni.
Alariis uti ad speciem. Cæs. 1. Bell. Gall. 51. Omnes alarios in conspectu hostium pro castris minoribus constituit, quod minus multitudine militum legionariorum; pro hostium numero, valebat, ut ad speciem alariis uteretur.
Amicitia familiariter alicujus uti. Quintil. lib. [illegible]. cap. 9.
Amicitia alicujus uti bene vel male. Plaut. Cistel. 1. 1. 25. Idem Pers. 1. 1. 19. Nimis stulte amicis utere. Ter. Hec. 5. 1. 37.
Fac eadem sis porro, nostra utere amicitia, ut voles.
Amoribus dementer usa Clytie. Ovid. 4. Met. 259.
Amore uti surreptitio, pro Clam amare. Plaut. Curc. 1. 3. 49.
Aquis frigidis uti. Cels. lib. 1. cap. 1.
Aura nocturna uti dicuntur naves. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 8.
Auribus alicujus uti. V. AURIS.
Balneo uti. Cels. lib. 1. cap. 1.
Commodis uti. Cic. pro Rosc. Amer. 131. Commoda, quibus utimur, lucemque qua fruimur, spiritumque, quem ducimus, ab eo nobis dari atque impertiri videmus.
Consilio uti. Cæs. 1. Bell. Gall. cap. 8.
Criminatione in aliquem uti. Cic. 3. de Lege Agr. 3.
Disciplina uti. Plaut. Asin. 1. 3. 49.
Equo uti. Cæs. 8. Bell. Gall. cap. 12.
Exemplis grandibus uti in parvis. Ovid. 1. Trist. 3. 25.
Fide & præsidio alicujus uti. Cic. 1. Verr. 13.
Fide lenonia uti. Plaut. Rud. 5, 3. 30.
Foro uti. V. FORUM.
Fortuna uti. Virg. 9. Æn. 240.
Honoribus vir amplissimis usus, Functus. Cic. pro Flacc. 52. V. HONOS.
Horis suis uti, Consumere bonas horas & tempus in re aliqua. Cic 3. Verr. 30. Menses mihi tres cum eripuissetis, ad agendum maxime appositos, reliquum omne tempus hujus anni me vobis remissurum putastis, ut cum horis nostris nos essemus usi, tu, binis ludis interpositis, quadragesimo post die responderes.
Hortamine longo non est utendum. Ovid. 1. Met. 277.
Hortatione uti. Cic. 11. Fam. 5. Quanquam cum hortatione non egeas: ut supra scripsi, non utar ea pluribus verbis: faciam illud quod meum est.
Humanitate utor abs te. Cic. 2. Q. frat. Mihi docere videbaris istius generis humanitatem, qua quidem nihil utor abs te.
Illis utar ut meis. Plin. Epist. 132.
Ingenio alicujus uti, i. e. Ingenio obsequi & morem gerere. Treb. Pollio in Trigin. Tyrann. cap. 16.
Judicio suo uti de. Cic. 1. Off. 22. De rebus ipsis utere tuo judicio.
Oculis uti. Plaut. Epid. 1. 1. 4.
Officio improbi viri uti. Plaut. Stich. 1. 1. 14.
Opera alterius uti. Plaut. Aul. 2. 1. 22.
Da mihi operam, amabo. M. tua est, utere,
Atque impera, si quid vis.
Oraculo uti, h. e. Apollinem consulere. Tacit. 2. Ann. 54.
Parvo uti. Hor. 1. Epist. 10. 41.
Patientia incredibili uti. Cic. 10. Philipp. 9. Nam quoad vos omnia pati vidit, usus est ipse incredibili patientia.
Perfugio uti. V. PERFUGIUM.
Permisso uti. Hor. 2. Epist. 1. 45.
Porta uti, Effugere. Cic. 7. Att. 2. Itaque si hoc imperium mihi molestum erit, utar ea porta, quam primum videro.
Progressionibus uti. Cic. 5. de Finib. 29. Omnium enim rerum principia parva sunt: sed suis progressionibus usa augentur.
Potestate uti ad quæstum, i. e. Quæstus causa. Cic. 1. Q. frat. 1. 8. Non ut ea potestate, quam tu ad dignitatem permisisses, ad quæstum uteretur.
Ratione uti. Plaut Casin. prol. 25.
Re aliqua ad aliquid faciendum uti. Cic. de Clar. Orat. 277.
Re aliqua contra se. Senec. de Benef. 2. 14.
Re aliqua certatim uti. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Sensibus uti. Lucret. lib. 3. 561.
Sermonibus morologis uti. Plaut. Pseud. 5, 1. 20.
Simulatione itineris uti. Cæs. 6. Bell. Gall. cap. 7.
Solatio aliquo uti. Cic. 11. Fam. 26.
Sorte sua uti. Virg. 12. Æn. 932.
Spe duplici uti. Ter. Phorm. 4. 2. 13. Gallico proverbio dicitur, *Habere duas chordas in suo arcu extensas.*
Usitatis uti. Quintil. lib. 1. cap. 5. Usitatis tutius utimur.
Valetudine uti firma, Bene habere Plin. Epist. 25.
Verbis mollibus uti ad aliquem. Ovid. 6. Fast. 120.
Via populi uti. Cic. 2. Att. 15. Ego autem neque pugno cum illa causa propter illam amicitiam, neque approbo, ne omnia improbem, quæ antea gessi. Via populi utor.
Via uti ab aliquo. Ulpian. in l. 3. in princ. D. de Itinere actuque privato. Si cum a me recte via utebaris, fundum vendidero, per quem utebaris: Deinde emptor te prohibuerit, licet clam videaris ab eo uti (nam qui prohibitus utitur, clam utitur) tamen interdictum tibi competere intra annum, Labeo scribit. Paulo post, Si quis ab auctore meo vi, aut clam, aut precario usus est: recte a me via uti prohibetur, & interdum ei inutile est: quia a me videtur vi, aut clam, vel precario possidere, qui ab auctore meo vitiose possidet. V. A, vel AB, præpositiones.
Vino uti modice. Cels. lib. 8. cap. 11. ad fin. [Modico malim, ut solet Celsus.
Viribus uti. Hor. 1. Epist. 13. 10.
Viribus utendum est. Lucan. lib. 1. 347.
Voce uti, Loqui. Cic. 1. Verr. 72. Si universa, ut dixi, provincia loqui posset, hac voce uteretur.
Vocibus uti ad aliquem, Alloqui aliquem. Virg. 1. Æn. 68.
Ad quem tum Juno supplex his vocibus usa est.
Benignis uti aliquibus. Cic. 6. Verr. 6. Ut illis benignis usus est ad commodandum, sic ipse diligens fuit ad reportandum.
Bonis eloquentiæ male uti. Quintil. in procem. lib. 1.
Ingenio uti juveniliter. Ovid. 2. Trist. 118.
Libertate modice uti. V. MODUS.
Muneribus deorum sapienter uti. Hor. 4. Carm. 9. 48.
Oculo minus uti. Plaut. Mil. 4. 7. 25.
Maris causa hercle hoc ego oculo utor minime. h. e. Ademptus omnino est mihi hujus oculi usus.
Re aliqua bene uti. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Re aliqua honeste uti. Quintil. lib. 3. cap. 7.
Uti, cum de amicis aut familiaribus sermo est, accipitur pro Conversari. Cic. pro Rosc. Amer. 62. Et sese ad Cæciliam nepotis filiam, quam honoris causa nomino, contulit, qua pater usus erat plurimum. Idem pro Cluent. 46. His Fabriciis semper usus est Oppianicus familiarissime.
Aliquo uti multum. V. MULTUS.
Majoribus uti. Hor. 1. Epist. 17. pr.
Quamvis, Scæva, satis per te tibi consulis, & scis
Quo tandem pacto deceat majoribus uti. i. e. Cum majoribus vivere.
Regibus uti. Hor. 1. Epist. 17. 13. i. e. Cum regibus vivere.
Vicinis, aliisque mulieribus quam minimum utatur. Cato R. R. 143.
Amico aliquo uti. Plaut. Asin. 1. 1. 51.
Quippe qui mage amico utantur gnato, & benevolo. h. e. Plus gnatus eos amaret. Ter. Heaut. 2. 1. 5.
Mihi si unquam filius erit, næ ille facili me utetur patre. h. e. Facilis illi & placabilis pater ero.
Amico uti, Vide in meis Schediasmasin. H. St.
Defensore aliquo uti. Cic. pro Cluent. 56. Sed ipse his neque defensoribus uti postea, neque laudatoribus potuit.
Homine æquo uti. Cic. 7. Verr. 154. Hic vide quam me sis usurus æquo.
Interprete aliquo ad linguam aliquam uti. Cic. 5. Verr. 84. Quo iste interprete, non ad linguam Græcam, sed ad furta & flagitia uti solebat.
Teste aliquo uti. Cic. pro Rosc. Amer. 104. Neque enim accusatore muto, neque teste quisquam utitur eo, qui de accusatoris subsellio surgit.
Utimur etiam malis, & contrariis, ut
Bestiis uti immanioribus. Cic. pro Rosc. Amer. 71. Noluerunt feris corpus objicere, ne bestiis quoque, quæ tantum scelus attigissent, immanioribus uteremur. h. e. Immaniores essent erga nos.
Invidia minore uti. Plaut. Aul. 3. 5. 8.
Necessitate uti. Tacit. 16. Ann. 11.
Odio civiliter usus est. Ovid. 3. Trist. 8. 41.
Valetudine uti minus commoda, Ægrotare. Cæs. 3. Bell. Civil. cap. 62.
Ventis adversis uti. Cic. 14. Fam. 5. Quum sane adversis ventis usi essemus, tardeque & incommode navigassemus.
Vitio uti ætatis. Cic. 2. Fam. 15. Eos ego fortasse nunc imitor, & utor ætatis vitio.
Opera uti alterius ad rem aliquam, Interponere eam. Cic. 4. Acad. 86. Negat opera deorum se uti ad fabricandum mundum.
Uti, frui, V. FRUOR.
Bonis suis utatur oportet, fruatur, qui beatus futurus est. Cic. 1. de Nat. Deor. 104.

UTENS, entis. Partic. [χρώμενος] ut
Ratione utens, & Rationis expers, contraria. Cic. in Topic. 69. Species autem comparantur, ut anteponantur, quæ propter se expetenda sunt, iis, quæ propter aliud, &c. perfecta, inchoatis: tota, partibus: ratione utentia, rationis expertibus: voluntaria, necessariis, &c.
Vectigalibus utens ad liberalitatem. Cic. 2. de Finib. 84. Ad eas enim res ab Epicuro præcepta dantur, & tamen non tantis vectigalibus ad liberalitatem utens.
Compar. Cic. 2. Off. 71. Sed fac juvare, utentior sane sit, honestior vero quo modo? Hodie per exemplaria proseminatum est Potentior: credo hominibus semidoctis illud Utentior parum placuisse, quo tamen cur sint offensi, certe non video. Illud constat potius hic Ciceronem de usu divitiarum, quam de potentia verba facere debuisse. Hæc Turnebus. 19. 1. [Utentior, Instructior. Miror tamen, nihil de eo verbo Grammaticos monuisse.

UTENDUS, a, um. Adj. [χρηστέος] Ter. Heaut. 1. 1. 81.
Quod illa ætas magis ad hæc utenda idonea est.
Utendum accipere. Cic. 3. Tusc. 36. Et graviter feras te, quod utendum acceperis, reddidisse.
Utenda & possidenda tradere bona alicui. Cic. 4. Verr. 46. Huic Heraclio antequam est mortuus, omnia utenda ac possidenda tradiderat.

USUS, [χρησάμενος] Partic. Depon.

USŪRUS, a, um. Partic. [χρησόμενος] ut, Male usurus donis. Ovid 11. Met. 103.

USIO, ōnis. f. antiquis idem quod Usus. Varr. περὶ Μενίππου, Diogenem litteras scisse, dum usioni quod satis esset. Meminit Nonius, 3. 262.

Longæ

Longæ usionis gratia. Vide in PENUS, locum Phavorini ex Gell. 4. 1. H. St.

USUS, ûs. m. [χρῆσις, Gl. L. G. & G. L.] Virg. 3. Georg. 559.
Nam neque erat coriis usus. Hor. 2. Epist. 1. 92.
—aut quid haberet
Quod legeret, tereretque viritim publicus usus?

Usus & Abusus, contraria. Cic. in Topic. 17. Usus enim, non abusus legatus est.
Laborum usus. Lucan. lib. 1. 123.
Medicinæ usus. Plin. lib. 12. cap. 8.
Oculorum usus cessat. Curt. lib. 10. 5. 16.
Sermonis usus. Plin. lib. 10. cap. 96.
Veneris usus. Plin. lib. 11. cap. 37.
Virtutis usus. Cic. 1. Acad. 37. Vitæ autem adjuncta esse dicebant, quæ ad virtutis usum valerent.
Vocis tractatio atque usus. Cic. in Orat. 59.
Aptus in usum aliquem. Ovid. 3. de Arte Am. 526.
Ad usus. Cic. 2. de Nat. Deor. 87. Quod si omnes mundi partes ita constitutæ sunt, ut neque ad usum meliores potuerint esse, neque ad speciem pulchriores.
Communis & vulgaris usus. Cic. 3. de Finib. 3.
Humanis usibus apta Ceres. Ovid. 2. Fast. 666.
Medicus usus. Plin. lib. 22. cap. 8. Sed in medico usu præter supra dicta auxiliatur inflationibus, torminibus, &c.
Mirificus usus in re aliqua. Cic. pro Sext. 12.
Nudus usus alicujus rei. V. paulo post, USUARIUS.
Operarius usus. V. OPERA.
Pervius usus tectorum. h. e. Transitus. Per quæ media est via, quæ usui cedit. Virg. 2. Æn. 453. Verbum juris; via, actus, usus. Servius.
Quotidianus usus. Cic. 1. de Orat. 192. Omnia enim sunt posita ante oculos, collocata in usu quotidiano, &c.
Quotidianus usus, pro Utensilibus quotidiani usus. Sall. Catil. cap. 48. Quippe cui omnes copiæ in usu quotidiano & cultu corporis erant. Loquitur de infima plebe Romana.
Rarissimus usus. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Temperatus usus. Hor. 2. Carm. 2. 4.
Convertere pecuniam publicam in suos usus. Papinian. l. 1. D. de usur. & fructib. &c.
Descendit usus in nostram usque ætatem. Quintilian. lib. 1. cap. 11.
Disponere usum divitiarum. Quintil. lib. 6. cap. 2.
Dare nominis usum. Ovid. 2. Met. 36.
— ô lux immensi publica mundi,
Phœbe pater, si das usum mihi nominis hujus, &c. i. e. Si mihi licet te vocare patrem, si uti possum hoc nomine erga te.
Ediscere usum rei alicujus. Ovid. 7. Met. 99.
Formare vitulos ad usum agrestem. Virg. 3. Georg. 163.
Habere aliquid usui. Tacit. 3. Ann. 31.
Indiget horum usus, Hæc serviunt usui, pertinent ad usum. Virg. 2. Ecl. 71.
Perdere usum. Quintil. lib. 7. cap. 1. Et artus etiam leniter loco moti perdunt, quo viguerunt, usum.
Usu possessum, Vide in REFERT ex Varrone Grammatico. H. St.
Præbere usum aliquem. Hor. 1. Serm. 1. 73.
Præcludere alicui usum vocis. Ovid. 2. Met. 658.
Promovere membrum a luxatione curatum ad suos usus. Cels. 8. 11.
Reducere ad antiquos usus. Cels. lib. 8. cap. 10. §. 7.
Sum. ut, In usu esse. Plin. lib. 12. cap. 13.
Temperare usum. Ovid. 7. Epist. 179.
Venit usus, vel usu, i. e. Accidit. Cic. 4. Verr. 14. Quod ego in paucis tamen usu venisse eo moleste fero. Ter. Phorm. 3. 2. 20.
Nec cum hujusmodi unquam usus venit, ut conflictares malo.
Veniat si usus tibi, i. e. Si res ita ferat, si ita opus sit tibi. Catull. ad Vectium, 95. 3.
Venit non idem usu mihi, quod tu tibi scribis. Cic. 7. Att. 26.
Venit quod in illo mihi sæpe usu, idem modo quum te audirem acciderat. Cic. 1. de Nat. Deor. 59.
Venire usu, Accidere, vel evenire. Cic. pro Quint. 49. Nam quid homini potest turpius, quid vero miserius, aut acerbius usu venire? quod tantum evenire dedecus? Idem de Senect. 7. Nam si id culpa senectutis accideret, eadem mihi usu venirent omnia, reliquisque omnibus majoribus natu.
Venit usu ut. Cic. 4. Acad. 56. At non videmus hoc usu venire, ut quos nunquam putassemus a nobis internosci posse, &c.
Vigent artus usu. V. Perdere usum supra.
Usus, pro Utilitate & fructu aliquando accipitur, tam in singulari, quam in plurali, quod soleamus aliqua re ideo uti, ut ex ea fructum percipiamus.
Vilis usus. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Esse usui. Plaut. Pseud. 1. 2. 49. Cic. 1. Att. 1. Fuit & mihi & Q. frat. magno usui in nostris petitionibus.
Est usu. Plaut. Mil. 3. 1. 6.
Nam bene consultum, inconsultum si sit, inimicis usu esse potest.
Esse sine usu. Tacit. 4. Ann. 32. extr. Non tamen sine usu fuerit, &c.
Esse ex usu, pro Utile esse, & juvare. Ter. Hec. 4. 1. 34. Si ex usu esset nostro hoc matrimonium?
Ex suo usu. Tacit. 6. Ann. 42.
Ex usu temporis. Tacit. 4. Ann. 5. Quando tempus exigebat.
Usus est, Opus est. Virg. 8. Æn. 441.
Arma acri facienda viro: nunc viribus usus,
Nunc manibus rapidis. Cic. 1. Off. 92. Non eam quidem omni ratione exaggerantes, neque excludentes ab ejus usu suos, potiusque & amicis impertientes & Reipub. si quando usus esset.
Non usus facto est mihi. Ter. Hec. 3. 1. 47.
De ceteris studiis alio loco dicemus si usus fuerit. Cic. 4. Tusc. 5.
Usus est hominem ad eam rem. Plaut. Pseud. 1. 3. 151. i. e. Opus est homine, &c.
Usus venit, pro Opus est. Plaut. Cist. 1. 2. 28. Ter. Heaut. 3. 2. 42. Non usus veniet, spero. h. e. Non opus erit & necesse
Τί χρωμένων ἀνθρώπων ἀνθρώποις; Plato Alcib. primo p. 303. Ald. in fine. Verti, Quis usus? H. St. p. 223. edit. Gr. Basil. apud Valder. ad fin.

Est sic mihi usus: h. e. Sic mos meus est, Ita consuevi. Ter. Heaut. 1. 1. 28.
Mihi sic est usus, tibi ut opus est facto, face. Cic. 5. de Fin 29. Sed alii dolore moventur, alii cupiditate: iracundia etiam multi efferuntur, & quum in mala scientes irruunt, tamen se optime sibi consulere arbitrantur. Itaque dicunt, nec dubitant,
Mihi sic usus est, tibi ut opus est facto, face. Velut qui ipsi sibi bellum indixissent, cruciari, dies noctesque torqueri, vellent: nec vero sese ipsi accusarent ob eam causam, quod se male suis rebus consuluisse dicerent. [Nisi melius exponas, Est mihi usus, Opus est mihi, Expedit mihi, ut in exemplis superioribus. Porro Efferantur apud Cic. lego.
Est omnino Capitoni in usu, claros viros colere. Plin. 1. Epist. 17.
Usus, pro Consuetudine, id est conversatione. Cic. 9. Fam. 1. Scito enim me, posteaquam in Urbem venerim, rediisse cum veteribus amicis, id est cum libris nostris in gratiam: etsi non idcirco eorum usum dimiseram, quod iis succenserem. Ita de librorum, quasi amicorum consuetudine & familiaritate loquitur.
Domesticus usus & consuetudo. Cic. pro Rosc. Amer. 15. Verum etiam domesticus usus & consuetudo.
Magnus usus mihi cum eo. Cic. 7. Fam. 33. Quod sine prænomine familiariter, ut debebas, ad me epistolam misisti, primum addubitavi, num a Volumnio senatore esset, quocum mihi est magnus usus.
Mutui usus. Curt. lib. 7. 3. 5. Nullo commercio volentem mutuos usus.
Summus usus cum aliquo. Cic. 9. Fam. 25. Cum M. Fabio (quod scire te arbitror) mihi summus est usus.
Cognitus longo usu. Ovid. 3. Trist. 5. 9.
Conjungi usu. V. CONJUNGO.
Junctissimus longo nobis usu. Ovid. 3. Trist. 6. 19.
Insinuare se in quam maxime familiarem usum. V. INSINUO.
Intercedit usus vetus inter ipsos. Cic. 13. Fam. 24. Inter nosmet ipsos vetus usus intercedit, & Atticus noster majorem etiam mihi cum Cossinio consuetudinem fecit.
Usus, Frequens exercitatio. Cic. 1. de Orat. 15. Adjungatur usus frequens: qui omnium magistrorum præcepta superat. V. infra.
Usus & Habitus. Cic. 1. Acad. 37. Nec virtutis usum modo, ut superiores, sed ipsum habitum per se esse præclarum, &c.
Dicendi usus. Quintil. lib. 3. cap. 11. ut Loquendi infra.
Usus est magister optimus. Cic. pro Rabir. post. 9.
Bellorum usu exercitus, Qui multa & diuturna bellorum exercitatione præditus est. Cic. pro Font. 32. Tum vero usu quoque bellorum gerendorum in primis eorum hominum, qui nunc sunt, exercitus.
Assiduus usus. Cic. pro Corn. Balb. 45. Assiduus usus uni rei deditus, & ingenium & artem sæpe vincit.
Peritus usu. V. PERITUS.
Adhibere usum. V. ADHIBEO.
Antecedere usu rerum. Cic. 6. Verr. 138. Incipit is loqui, qui & auctoritate & ætate, &, ut mihi visum est, usu rerum antecedebat, Diodorus Timarchides.
Colligere usum patiendi. Ovid. 1. Amor. 8. 77.
Doceri usu. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Explorare usu. Cels. in præfat. lib. 1.
Facere usum alicujus rei. Lucan. lib. 2. 97.
Habere usum. Cic. 13. Fam. 16. extr. Valet ingenio, habet usum.
Genitor vocabulorum usus. Hor. 2. Epist. 2. 119.
In usu plerique libros chartas appellant. Ulpian. in l. Librorum. §. Quod tamen. D. de leg. 3.
Accepit usus. Quintilian. lib. 1. cap. 4. Atque etiam in ipsis vocalibus, grammatici est videre, an aliquas pro consonantibus usus acceperit.
Concedere alicui usum loquendi. Cic. in Orat. 170. Usum loquendi populo concessi: scientiam mihi reservavi.
Confirmatum usu. Quintilian. lib. 3. cap. 2. Hæc confirmata sunt usu.
Mancipat quædam usus. Usus possessionem facit, ut in præscriptione. Hor. 2. Epist. 2. 159.
Molliri usu. Quintil. lib. 1. cap. 5.

USUĀLIS, e. Adj. [χρηστὸς] ab Usu; Quod usui nostro servit. Marcianus in l. Interdum. D. De publicanis. Quotiens quis mancipia invecta professus non fuerit sive venalia, sive usualia, in pœna commissi est.
Sermo usualis, i. e. Qui in usu quotidiano est. Sidon. 4. Epist. 10.

USUĀRIUS, a, um. Adj. Idem. Gell. lib 4. cap. 1. Ex iis autem, quæ promercalia & usuaria in locis iisdem essent, ea sola esse penoris putat quæ sint usu annuo.
Res usuaria. Paulus in l. Neratius. D. de usu & habit.

USUARIUS, i. m. Qui nudum usum alicujus rei habet, non etiam fructum, nec proprietatem. Cajus. D. de usu & habitat. l. 1. Constituitur enim & nudus usus, id est sine fructu. Ibidem Ulpianus l. per servum usuarium. Poterit autem apud alium esse usus, apud alium fructus sine usu, apud alium proprietas.

USUSFRUCTUS, ûs. m. [χρῆσις καρπίας, Gl. L. G. & G. L. νομὴ, L. G.] dicitur, quum res aliqua, non nostra est, sed perinde ex ea fructum atque utilitatem capimus, ac si nostra esset: definiturque ab Ulpiano l. 1. De usufructu: quod sit jus alienis rebus utendi, fruendique, salva rerum substantia. Cic. pro Cæcin. 11. Usumfructum omnium bonorum suorum Cæsenniæ legat, ut frueretur una cum filio.
Amittere usumfructum. Cic. in Topic. 14. Si paterfamilias uxori ancillarum usumfructum legavit, a filio, neque a secundo herede legavit, mortuo filio mulier usumfructum non amittet. [Solet & divise scribi, quod voluit forte Gloss. Latinogræc. quum reddit Νομὴ, χρῆσις, καρπία. Nisi ex Græcolat. emendandum est, ut posui.

USŪFRUCTUĀRIUS, i. m. Qui usumfructum ex aliqua re capit. l. 3. Dig. Si ex noxali: Si cum usufructuario noxali judicio agetur.

USŪCĂPIO, cēpi, captum, ĕre. Verbum JCtorum. Paul. l 33. De mort. c. Qui alienam rem mortis causa traditam usucepit, non ab eo videtur accepisse, cujus res fuisset, sed ab eo, qui occasionem usucapionis præstitisset. Cic. 1. Att. 4. De Tadiana re, mecum Tadius locutus est, te ita scripsisse, nihil jam quod laboraretur, quoniam hæreditas usucapta esset. Id mirabamur te ignorare, te tutela legitima, in qua dicitur esse puella, nihil usucapi posse.
Nihil mortales a diis immortalibus usucapere possunt. Cic. de Arusp. Resp. 32.

Usu etiam capere dicitur citra compositionem. Pomponius in l. Cum solus. D. de usucapionibus, Propius est, ut usu eas capere non posses: quia nec pro hærede usucapi potest, quod ab hærede vero possessum est. Neratius, in l. Si rem, eodem titulo, Nihilo magis eam in potestatem meam rediisse, usque capi posse existimandum est. Papinianus ibidem in l. Hæres ejus, Hæres ejus, qui bona fide rem emit, usu non capiet sciens alienum. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Quum Stichum emissem, Dama mihi per ignorantiam pro eo traditus est, Priscus ait usu me eum non capturum: quia id, quod emptum non sit, pro emptore usucapi non possit. [Ex hac observatione & his, quæ sequuntur, perspicuum est divise veteres perpetuo scripsisse.

Capere usu, idem quod Usucapere. Papinianus in l. Justo errore. D. de usucapionibus, Non enim ideo minus capietur usu puer, quod alienam matrem, &c. Paulo post, Cur non capiat usu, quum bona fides initio possessionis adsit? Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Non capies usu, quia juris error nulli prodest. Paulo post, Si eam rem, quam pro emptore usucapiebas, scienti mihi alienam esse vendideris, non capiam usu.

Capere utilitatis causa. Idem. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Si a furioso, quem putem sanæ mentis, emero: constitutum est, capere utilitatis causa me posse.

Facere suum usu. Idem. Pomponius in l. Non solum. D. de usucapionibus, Non solum bonæ fidei emptores, sed & omnes, qui possident ex ea causa, quam usucapio sequi solet, partum ancillæ furtivæ usu suum faciunt. [conf. USUFACIO.

Longo tempore capere. Idem quod Usucapere. Ulpian. in l. Si aliena. D. de usucapionibus, Hoc jure utimur, ut servitutes per se nunquam longo tempore capi possint, cum ædificiis possint. Marcellus eod. tit. l. Si per errorem de alienis fundis quasi de communibus judicio Communi dividundo accepto, ex adjudicatione possidere cœperim: longo tempore capere possum. Ulpian. eod. tit. l. Nunquam superficies sine solo capi longo tempore potest. Pomponius eod. tit. l. Non solum, fundum longo tempore capiam. Sic Paulus in l. 2. D. Pro emptore. Et Julianus eod. tit. l. Qui fundum.

Diutius possidendo capere. Idem. Jabolenus in l. Ei a quo. D. de usucapionibus, Ei a quo fundum pro herede diutius possidendo capturus eram, locavi eum.

Diutina possessione capere. Idem. Paulus in l. Pignori. D. de usucapionibus, Si mandavero tibi, ut fundum emas, & ex ea causa traditum est tibi: diutina possessione capis. Modestinus in l. Quamvis, eo tit. Si ex bonis vacantibus, nondum tamen nunciatis, emptor prædii ex iisdem bonis exstiterit: recte diutina possessione capiet. Sic Julianus in l. Qui fundum. D. Pro emptore.

Longa possessione capere. Idem. Pomponius in l. Non solum D. de usucapionibus, Lex Julia & Plautia ea demum vetuit longa possessione capi, quæ vi possessa fuissent. Jabolenus in l. Emptor. D. Pro emptore, Responsum est, nihil eum ex eo fundo longa possessione capturum. Ibidem, Reliquas partes longa possessione capi posse, non dubito.

Per longum tempus capere. Idem. Scævola l. ultima. D. Pro emptore, Intestatæ sororis hereditas obvenit duobus fratribus, quorum alter absens erat, alter præsens. Præsens etiam absentis causam agebat: Ex qua hereditate suo & fratris sui nomine fundum in solidum vendidit, Lucio Titio bona fide ementi. Quæsitum est, quum sciret partem fundi absentis esse, an totum fundum longa possessione ceperit? Respondit, si credidisset mandatu fratris venisse, per longum tempus cepisse.

USUCAPIO, ōnis f. [νομὴ χρονία, Gl. G. L.] ab Usu, dicitur Aquisitio, sive (ut definit Modestinus in l. 3. D. usucapionibus) Adjectio dominii per continuationem possessionis temporis lege definiti, ut puta triginta aut quadraginta annorum, si res immobilis quam possidemus item trium annorum, si res mobilis sit. Recentiores primam illam, Præscriptionem vocant: hanc vero Usucapionem. Cic. pro Cæcin. 74. Fundus a patre relinqui potest: at usucapio fundi, hoc est finis sollicitudinis ac periculi litium, non a patre relinquitur, sed a legibus. [In Gloss. scribitur Usurpacio, sed puto Usucapio scribendum, aut confudit utrumque vocabulum Glossularius.

Usucapio, Translate. Cic. 1. de Legib. 55. In qua quoniam usucapionem duodecim tabulæ intra quinque pedes esse noluerunt, depasci veterem possessionem Academiæ ab hoc acuto homine non sinemus.

Currit usucapio. Ulpianus in l. Si aliena. D. de usucapionibus, Si aliena res bona fide empta sit: quæritur, ut usucapio currat, utrum emptionis initium, ut bonam fidem habeat, exigimus, an traditionis.

Implere usucapionem. Papinian. in l. Justo. D. de usucapionibus.

Impleta usucapio. Paulus in l. 2. D. Pro herede vel possessore.

In pendenti est usucapio. Paulus in l. Si is qui. D. de usucapionibus.

Interpellare usucapionem. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Non interpellari usucapionem meam litis contestatione. Pomponius in l. Non solum. D. de usucapionibus, Interpellabitur usucapio. Paulo post, Non interpellabitur usucapio debitoris.

Interrumpere usucapionem. Pomponius in l. Rerum. D. de usucapionibus, Rerum mistura facta an usucapionem cujuscunque rei præcedentem interrumpat, quæritur.

Interrumpitur usucapio. Paulus in l. Si is qui. D. de usucapionibus. Sic Scævola in l. Qui pro Donato. D. Pro donato.

Procedit usucapio. Paulus in l. Si is qui. D. de usucapionibus, Videndum est, an heredi ejus procedat usucapio. Modestinus in l. Quamvis. eod. tit. Quamvis adversus fiscum usucapio procedat, si tamen, &c. Paulus in l. Nunquam. eod. tit. Vacuum tempus, quod ante aditam hereditatem, vel post aditam intercessit, ad usucapionem heredi procedit.

Capio, ōnis. f Idem quod Usucapio. Jabolenus in l. Ei a quo. D. de usucapionibus, Ei a quo fundum pro herede diutius possidendo capturus eram, locavi eum. An nullius momenti eam locationem existimes, quæro? Quod si nullius momenti existimas: an durare nihilominus capionem ejus fundi putes? Paulo post appellat Longi temporis præscriptionem, Ideoque (ait) longi temporis præscriptio non durabit. Ulpianus l. 1. D. Pro dote, Si sponsa sponso ea mente tradiderit res, ut non ante ejus fieri vellet, quam nuptiæ secutæ sint: usu quoque capio cessabit.

Longa possessione capio, Idem quod Usucapio. Jabolenus in l. Emptor. D. Pro emptore, Idem juris est, si is qui totum fundum emerat, pro indiviso partem aliquam alienam esse scit Eam enim duntaxat non capiet: ceterarum partium non impeditur longa possessione capio.

USUFĂCIO, ĕre. Idem, quod Vindicare, Usucapere. Plaut. Amph. 1. 1. 219.

Quojus nunc es? SO. tuus: nam pugnis usufecisti tuum. V. USUCAPIO, ĕre.

USUPERDO, ĕre. Plaut. Amph. 2. 2. 215. Cavesis ne tu te usuperduis.

USŪRA, æ. f. [χρῆσις] Usus vel Usio dicitur. Cic. 1. Tusc. 77. Stoici autem usuram nobis largiuntur, tanquam cornicibus, diu mansuros ajunt animos: semper, negant.

Gaudii usura. Cic. 6. Fam. 12. Gratulor tibi, mi Balbe, vereque gratulor: nec sum tam stultus, ut te usura falsi gaudii frui velim.

Lucis usura. Cic. pro Rabir. Post. 48. Et usuram hujus lucis & vestrum conspectum ne eripiatis.

Temporis usura. Cic. 3. Fam. 1. Perficiam profecto, ut longi temporis usuram, qua caruimus, intermissa nostra consuetudine, & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorum meorum sarciam. Idem 3. de Lege Agr. 2. A vobis autem, quos leviter immutatos esse sentio, parvam exigui temporis usuram bonæ de me opinionis postulo.

Dare alicui diuturnam lucis usuram. Cic. 7. Verr. 74. Cur, inquam, civibus Romanis, quos piratæ cœperant, securi statim percussis, ipsis piratis lucis usuram tam diuturnam dedisti? V. LUX.

Dare alicui usuram unius horæ ad vivendum. Cic. 1. in Catil. 29.

Eripere usuram lucis. Cic. pro Sull. 90. Lucisne usuram eripere vis, plenam lacrimarum atque mæroris, in qua cum maximo cruciatu atque dolore retinetur?

Frui usura. Quintil. lib. 6. cap. 3. de Ironia, Quaque Cicero usus est, quum Vatinii morte nuntiata, cujus parum certus dicebatur auctor, Interim, inquit, usura fruar.

Usura, [τόκος, Gl. L. G. & G. L.] Pecunia, quæ in fenore sorti accedit. Cic. 5. Verr. 168. Ut quum Senatus publicanos usura sæpe juvisset, magistratus a publicanis pecuniam pro usuris auderet auferre. Pomponius l. Usura, De verb. signific. Usura pecuniæ quam percipimus, in fructu non est: quia non ex ipso corpore, sed ex alia causa est, id est nova obligatione.

Mos fuit apud veteres, ut Idibus usuræ solverentur. Cic. 1. in Catil. 14. Prætermitto ruinas fortunarum tuarum, quas omnes impendere tibi proximis Idibus senties. Quod dixit, quia Idibus solvere feneratoribus usuras cogeretur. V. Manut. not.

Pensio usurarum. Paulus in l. Seja. D. de usuris.

Præstatio usurarum. Modestinus in l. Tutor. D. de usuris.

Usurarum usuræ. Marcianus l. Placuit. D. de usuris.

Centesimæ usuræ. V. Centesimus, in CENTUM.

Illicitæ usuræ. Paulus in l. Usuras illicitas. D. de usur.

Legitimæ usuræ. Papinianus l. Pecuniæ fenebris. D. de usur.

Leviores usuræ. Paulus in l. Seja. D. de usuris, &c

Maritimæ usuræ. Paulus in l. Fenerator. D. de nautico fenore.

Menstrua usura. V. Menstruus in MENSIS.

Quincunces usuras præstare, Scævola in l. Cum quidam. D. de usur. &c. V. Unciæ usuræ in UNCIA.

Quincunces usuras spondere. Scævola l. Creditor oblatam. D. de solut. & liberat.

Semisses usuræ, & Semissales. Scævola in l. Qui semisses. D. de usur. &c. Qui semisses usuras promiserat, per multos annos minores præstitit. heres creditoris semisses petit, quum per debitorem non steterit, quo minus minores solvat, &c. V. SEMISSIS.

Vorax usura. Lucan lib. 1. 181.

Accipere usuram. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Accipere, & Dare usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris, &c. Fiscus ex suis contractibus usuras non dat, sed ipse accipit.

Certare cum usuris, & fructibus prædiorum. Cic. 2. in Catil. 18.

Crescunt usuræ. Scævola l. Cum quidam. D. de usuris, &c. Sic temperanda res est, ut in futurum duntaxat ex die cessationis crescant usuræ.

Exigere usuras ab aliquo. Paulus in l. liberalitatis. D. de usuris, &c.

Exsolvere usuras. Scævola in l. Qui semisses. D. de usuris, &c. Ibidem, Paulus in l. Seja.

Inferre usuras. Paulus in l. Cajus Sejus. D. de usuris, &c. Cajus Sejus, qui rempublicam gerebat, feneravit pecuniam publicam sub usuris solitis. Fuit autem consuetudo, ut intra certa tempora non illatis usuris, graviores infligerentur. Quidam debitores cessaverunt in solvendis usuris: quidam plus intulerunt.

Infligere usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris, &c. Usuræ, non propter lucrum potentium, sed propter moram non solventium infliguntur.

Infligere graviores usuras. Paulus in l. Cajus Sejus. D. de usuris

Multiplicare usuram. Plin. lib. 14. cap. 4.

Parere usuras. Ulpian. in l. Si bene. D. de usuris. Si bene collocatæ sunt pecuniæ publicæ in sortem, inquietari debitores non debent, & maxime si parient usuras. Si non parient, prospicere reipublicæ securitati debet præses provinciæ.

Pendere usuram. V. PENDO.

Placitæ inter nos usuræ. Modestinus in l. Tutor. D. de usuris. Modus usurarum. Modestinus in l. Pœnam. D. de usuris, Pœnam pro usuris stipulari nemo supra licitum modum usurarum potest

Præstare usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris, &c. Si debitores, qui minores semissibus usuras præstabant, fisci esse cœperunt: postquam ad fiscum transierunt, semisses cogendi sunt præstare.

Reddere cum usura, vel sine usura. Cic de Senect. 51. Terra nunquam recusat imperium, nec unquam sine usura reddit quod accepit, sed alias minore, plerumque majore cum fenore.

Reddere per aliquot annos usuras. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris.

Remittere alicui usuram. Scævola in l. Cum quidam. D. de usuris.

Solvere usuras. Paulus in l. Seja. D. de usuris, &c.

Teneri in majores usuras. Paulus in l. Seja. D. de usuris, &c.

USURĀRIUS, a, um. Adj. Ex quo capitur usus. Plaut. Amphit. Argum. 1. 3.

Alcmenam uxorem cepit usurariam. Et Curc. 3. 12. Usurarius puer.

Pecunia usuraria. V. PECUNIA. Plaut. Truc. 1. 1. 54.

Ubi æra perscribantur usuraria.

UTENSĪLE, is. n. Quod est ad usus nostros necessarium. Columel. lib. 12. in præf. Utensilia ex quibus aut alitur hominum genus, aut etiam excolitur. Idem lib. 8. cap. 4. vocat utensilia quæ apes in alvearia conferunt. Varro 1. de R. R. cap. 2. Contra quod in Italia utensile modo non nascitur, sed etiam non egregium fit? Liv. 26. 33. Quæque una secum dediderunt, agrum urbemque, divina, humanaque, utensiliaque. sive

quid aliud dediderunt, de iis rebus quid fieri velitis, vos rogo, Quirites. Callistratus in l. 2. D. de nundinis. Si quis ipsos cultores agrorum vel piscatores deferre utensilia in civitatem jusserit, ut ea ipsi distrahant: destituetur annonæ præbitio, quum avocentur ab opere rustico. Quare confestim, ubi detulerint mercem, tradere eam, & ad opera sua reverti debent. Utensilia, inquit Budæus, hîc Edulia, annonamque intelliguntur.

U T E N S I L Ĭ T A S, ātis. f. ut, Ferri & æris utensilitas. Tertull. de Habit. mulier. cap. 5.

U T Ĭ L I S, e. Adj. [χρήσιμος, Gl. L. G. & G. L. εὔχρηστος, L. G.] Quo utimur, quod nobis confert. Ter. And. 5. 1. 16.

Quibus id maxime utile est, illum esse quam deterrimum.

Utilis ad. Plaut. Epid. 2. 2. 106.

Quem hominem invenimus ad eam rem utilem? E. hic erit optimus.

Neutro pede satis utilis. Cujus neque unus pes, neque alter satis suum officium facit. Plin. lib. 7. cap. 28.

Arbos bis utilis pomis. Virg. 2. Georg. 150. i. e. Biferæ sunt arbores. Servius.

Cibus utilis ægro. Ovid. 3. Trist. 3. 9.

Res utiles & salutares. Cic. 1. de Nat. Deor. 38. Perseus eos dicit esse habitos Deos, a quibus magna utilitas ad vitæ cultum esset inventa; ipsasque res utiles & salutares Deorum esse vocabulis nuncupatas.

Ventis utilibus intra urbem, Secundis. Ovid. 13. Met. 630.

Magnifice utile. V. MAGNUS.

Maxime utile. V. MAGIS.

Modice utile. V. MODUS.

Nunquam est utile peccare, quia semper est turpe, Cic. 3. Off. 64.

Utile, n. Absol. Hor. de Arte Poet. 343.

Omne tulit punctum qui miscuit utile dulci.

Compar. Claud. 4. Consul. Honor. v. 221.

Major & utilior fato conjuncta potenti.

Superl. Ulpian. in l. Judicem. D. Communi divid. Cic. 9. Fam. 9.

Sic enim facillime, quod tibi utilissimum erit, consilii capies.

U T Ī B Ĭ L I S, e. Adj. [χρηστὸς] Idem. Plaut. Men. 5. 6. 23. Ii solent heris esse utibiles. Ter. Phorm. 4. 4. 9.

Quid minus utibile fuit, quam hoc ulcus tangere? Al. Utile.

Utibile illi. Plaut. Merc. 5. 4. 45.

Utibile ad rem aliquam. Plaut. Mil. 3. 1. 19.

U T Ĭ L Ĭ T A S, ātis. f. [χρησιμότης, ἐπιτηδειότης, Gl. L. G.] notæ significationis, pro Commodo. Ter. Eun. 2. 3. 17. In ea re utilitatem ego faciam ut cognoscas meam. Hor. 1. Serm. 3. 98.

Atque ipsa utilitas, justi prope mater & æqui.

Utilitas & Opportunitas. Cic. 1. de Nat. Deor. 93. Ne hic quidem vos movet, considerantes quæ sit utilitas, quæque opportunitas in homine membrorum, ut judicetis membris humanis deos non egere. Idem 2. de Nat. Deor. 58. de Natura, Consultrix & provida utilitatum opportunitatumque omnium.

Utilitas ex. Cic. 1. de Finib. 69. Ut etiam si nulla sit utilitas ex amicitia, tamen ipsi amici propter se ipsos amentur.

Communis utilitas. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Mediocris non utilitas. Quintil. lib. 1. cap. 8.

Multæ utilitates & magnæ. V. MULTUS.

Publicæ utilitates. Tacit. 1. Ann. 10.

Aberrare a communi utilitate. V. ABERRO.

Abhorret oratio ab utilitate auditorum. Cic. pro Sext. 96. Et ut arbitror, nec ab utilitate eorum, qui audient, nec ab officio nostro, nec ab ipsa causa P. Sextii abhorrebit oratio mea.

Adducere ad utilitatem. V. ADDUCO.

Afferre utilitatem. V. AFFERO.

Capere utilitates. V. CAPIO.

Convellere justitiam utilitate aliqua. V. CONVELLO.

Duci utilitate. Quintil. lib. 3. cap. 18.

Finitus sola utilitate. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Fugit hæc utilitas neminem. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Habere utilitatem dicitur res aliqua. Cic. pro Muren. 23. Omnes enim artes, quæ nobis Pop. Roman. studia conciliant, & admirabilem dignitatem, & pergratam utilitatem debent habere.

Omittere suas utilitates, cui opponitur Servire suis utilitatibus. Cic. 3. Off. 42. Nec tamen nostræ nobis utilitates omittendæ sunt aliisque tradendæ, quum his ipsis egeamus: sed suæ cuique utilitati, quod sine alterius injuria fiat, serviendum est.

Parere utilitatibus alicujus. Cic. pro Dejot. 13. Teque Alexandrinum bellum gerente utilitatibus tuis paruit. i. e. Commodis inservire. Budæus.

Præbet æquor utilitatem sitientibus nautis. Lucret. lib. 6. 893.

Præbere mirabiles utilitates alicui. Cic. 7. Att. 7. Quem quidem ego, etsi mirabiles utilitates mihi præbet, quum valet, in omni genere vel negotiorum vel studiorum meorum: tamen propter humanitatem & modestiam malo salvum, quam propter usum meum.

Quærere utilitatem in re aliqua. Cic. 1. de Orat. 118. Itaque in iis artibus, in quibus non utilitas quæritur necessaria, sed animi libera quædam oblectatio, quam diligenter & quam prope fastidiose judicamus?

Servire utilitati alicujus. Cic. 1. Q. frat. 1. 19. Est autem, non modo ejus, qui sociis & civibus, sed etiam ejus, qui servis, qui mutis pecudibus præsit, eorum, quibus præsit, commodis utilitatique servire.

Utilitates, in plurali, pro Usu. Cic. 16. Fam. 5. Utilitatibus tuis possum carere. Plura supra exempla sunt.

U T I L Ĭ T E R, Adv. [χρηστῶς, χρησίμως, Gl. G. L.] Commode. Cic. 4. Acad. 135. Atque illi quidem etiam a natura utiliter dicebant permotiones istas animis nostris datas.

Facere aliquid utiliter. Ovid. 13. Met. 206.

Servire utiliter. Hor. 1. Epist. 17. 70.

Compar. Ovid. 1. Epist. 67.

Utilius starent etiam nunc mœnia Phœbi.

Superl. Columel. lib. 11. cap. 2. Ficulnea cacumina jam tumentia utilissime ponuntur.

U S Ĭ T O R, vel U S I T O, [χρῶμαι, Gl. G. L.] āri. frequent. ab Utor. Gell lib. 17. cap. 1. Tametsi aliquoties verbo ipso alio quoque modo usitati sunt.

U S I T Ā T U S, a, um, Adj. ex Partic. [κατημαξευμένος, Gl. L. G.] significat, Quod in usu est. Cic. 5. Verr. 16. Cur in re tam veteri, tam usitata quicquam novi feceris.

Non solum enim usitatum, sed & quotidianum est. Cic. ad Brut. 16.

Consuetudo usitata, Vulgaris & recepta ac communis. Cic. pro Quint. 67. Jacet res in controversiis isto calumniante biennium: usque dum inveniretur qua ratione res ab usitata consuetudine recederet.

Exceptio vetus atque usitata. Cic. 1. de Orat. 168.

Genus litterarum usitatum. Cic. 4. Fam. 13.

Honos usitatus. Cic. 15. Fam. 6. Spero autem illum ordinem pro meis ob Remp. susceptis laboribus, me non indignum honore, usitato præsertim, existimaturum.

Honos usitatus & pervulgatus. Cic. 14. Philipp. 11.

Judicium usitatum. Cic. pro Quint. 71. Cui neque magistratus adhuc æquus inventus est: neque judicium redditum est usitatum.

Mos usitatus. Cic. 4. Verr. 9. Hunc denique ipsum pertulissent, si humano modo, si usitato more, si denique in aliquo ingenue peccasset.

Potiones non usitatæ. Hor. Epod. 5. 73.

Scelus leve aut usitatum. Senec. Theb. 2.

Tempus usitatum & quasi legitimum ad aliquid faciendum. Cic. 10. Fam. 25.

Vocabula usitata. Cic. 3. de Finib. 4. Ne opifices quidem tueri sua artificia possent, nisi vocabulis uterentur nobis incognitis, usitatis sibi.

Usitatum est. Cic. 7. Verr. 117. Alius ne condemnaretur, pecuniam dedit: usitatum est. Ibid. 126. Non est usitatum, non senatorium.

Usitatum in multis rebus. Cic. pro Cæcin. 45. At vero hoc quidem jam vetus est, & majorum exemplo multis in rebus usitatum.

Usitatum malitia. Cic. pro Cæcin. 2. Nam id quidem, tametsi improbe fit, in aperta re, tamen malitia est jam usitatum.

Usitatum fere est sic legare. Africanus in l. Si servus legatus. §. Si ita scriptum erit. D. de legat. primo.

Compar. Gell. lib. 15. cap. 13. Pars usitatior.

Superl. Ulpianus in l. Illu[illegible]sitatissimum est. D. de excusat. tutor.

Mos usitatissimus. Quintil. lib. 1. cap. 7.

U S I T Ā T E, Adv. [νενομισμένως] Cic. 4. de Finib. 72. Cur igitur quum de re conveniat, non malumus usitate loqui? Ibid. 5. 89.

Compar. Gell. lib. 13. cap. 9. Dicere usitatius manente numero posset.

U S U R P O, [χρῶμαι, ἰδιοποιοῦμαι, Gl. L. G. & G. L.] āre. In frequenti usu habere, sive uti, tum verbis tum factis; ut ait Valla lib. 5. Columel. lib. 2. 2. Nam illud, quod in quibusdam provinciis usurpatur, ut cornibus illigetur jugum, fere repudiatum est ab omnibus. h. e. Fit. Cic. in Orat. 73. Quod semper usurpamus in omnibus dictis & factis, minimis & maximis, quum hoc decere dicimus, illud non decere.

Usurpare aliquid & Dicere, pro eodem. Cic. in Parad. 5. Præclare enim est hoc usurpatum a doctissimis, quorum ego auctoritate non uterer, si mihi apud aliquos agrestes hæc habenda esset oratio.

Usurpare ac retinere. Cic. 7. Verr. 50. Id nunc, nullo novo officio suo, tot annis post, jure imperii nostri quotannis usurpato, ac semper retento, summa in difficultate navium a C. Verre pretio assecuti sunt.

Usurpare, Sæpe nomen aliquod in ore habere, & sæpe nominare. Cic. pro Milon. 28. Quæ cruentata antea cæde honesti atque innocentis viri silebatur, eadem nunc crebro usurpatur, posteaquam latronis & parricidæ sanguine imbuta est. Idem de Univers. 35. Fratres inter se agnatosque usurpare atque appellare videmus. Budæus.

Usurpare aliquod vocabulum, vide ex Plinio in MENTAGRA. H. St.

Usurpare barathrum. Plaut. Bacch. 1. 2. 41.

Sermonibus crebris usurpare. Cic. pro Marcel. 5. Soleo sæpe ante oculos ponere, idque libenter crebris usurpare sermonibus.

Dictum usurpare alterius. Cic. 3. de Finib. 33. Bonum autem, quod in hoc sermone toties usurpatum est, id etiam definitione explicetur. Et ad Brut. 15. Neque solum, ut Solonis dictum usurpem, qui & sapientissimus fuit ex septem, &c.

Jus usurpare, pro eo quod vulgo dicunt *Capere possessionem*. Liv. 5. 12. Non tamen ultra processum est, quam ut unus ex plebe, usurpandi juris causa, P. Licinius Trib. militum crearetur. Idem 27. 8. Nec patrum, nec avorum memoria Dialem quemquam id jus usurpavisse. i. e. Eo jure usum esse ut possessione. Budæus.

Memoriam usurpare alicujus, h. e. Mentionem facere. Cic. de Amicit 28. Quis est, qui C. Fabricii, M. Curii non cum caritate aliqua & benevolentia memoriam usurpet, quos nunquam viderit?

Nomen civitatis usurpare, i. e. Dicere se civem & agere. Cic. 7. Verr. 161. Sed cum imploraret sæpius usurparetque nomen civitatis, crux, crux inquam, infelici & ærumnoso, qui nunquam istam potestatem viderat, comparabatur. Budæus.

Nomen virtutis usurpare. Cic. in Parad. 2. Nomen tantum virtutis usurpas: quid ipsa valeat, ignoras.

Nomen falsum beneficii usurpare. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 5.

Officium aliquod usurpare. V. OFFICIUM.

Oratio usurpata apud Platonem. Cic. 5. Tusc. 34. Apud Platonem hæc oratio usurpata est, ut nihil præter virtutem diceretur bonum.

Otium usurpare. Tacit. 14. Ann. 55.

Pœnam aliquam usurpare in improbos. Cic. 4. in Catil. 7. Atque hoc genus pœnæ sæpe in improbos cives in hac Rep. esse usurpatum recordatur.

Usurpare oculis, pro Cernere: quemadmodum Usurpare sermone dicimus pro Commemorare, & referre. Lucret. lib. 1. 302.

— nec frigora quimus
Usurpare oculis, &c.

Ratione usurpatum. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Sensibus usurpare rem aliquam, Imaginari animo rem aliquam. Lucret. lib. 4. 972.

Et, quicunque dies multos ex ordine ludis,
Assiduas dederint operas, plerumque videmus,
Quum jam destiterint, ea sensibus usurpare.

Regionem usurpare pedibus. Plaut. Trin. 4. 2. 4.

Advenio ex Seleucia, Macedonia atque Arabia,
Quas ego, neque oculis, neque pedibus unquam usurpavi meis.

h. e. Quas nunquam adii, nec ingressus sum.

Sonitum usurpant aures meæ. Translatio. Plaut. Cas. 3. 59.

Usurpare aliquid ex alterius bonis. Cic. 7. Verr. 7. Non ut aliquid ex hujus bonis usurparet, sed ut quibus oculis cruentas cervices filii sui viderat, iisdem te condemnatum videret.

Usurpare, [παραχρῶμαι, ἐφιστιάζομαι, ἀποχρῶμαι, ὃ ἐστιν ἐγχειρισθεῖσα τινὶ κλοπὴ,

κλοπή, Gl. L. G. ὑφαρπάζω, G. L.] Usucapionem interrumpere. Gell. lib. 3. cap. 2. Q. quoque Mucium Jurisconsultum dicere solitum legi, non esse usurpatam mulierem, quæ quum Calend. Januariis apud virum causa matrimonii esse cœpisset, ante diem IIII Calend. Januarias sequentes usurpatum isset. Non posse impleri trinoctium, quod abesse a viro usurpandi causa ex XII Tab. deberet, quoniam tertiæ noctis posterioris sex horæ alterius anni essent, qui inciperet ex Calendis.

USURPANS, antis. Partic. Suet. Claud. cap. 25. Civitatem Romanam usurpantes securi percussit. Usurpantes, i. e. Utendo invadentes Romanorum civium nomen, qui non erant. Tacit. Agric. 7.
Vinolentiam ac libidines usurpans. Tacit. 11. Ann. 16.

USURPĀTUS, a, um. aliud Partic. Cic. 7. Verr. 125. Quid vero illa Segestanorum non solum litteris tradita, neque commemorata verbis, sed multis officiis illorum usurpata & comprobata cognatio?
Consolationes a viris sapientissimis usurpatæ. Cic. 5. Fam. 16.
Mulier una usurpata duplex cubile. Idem 9. Fam. 22. ex poeta.

USURPATIO, ōnis. f. [ἰδιοποίημα, πλεῖσμα, ἐξιδιοποίησις, ὑφάρπασις, Gl. L. G. σφετερισμὸς, G. L.] Frequens usus. Cic. de Clar. Orat. 250. Qui hoc tempore ipso, quum liceat, in hoc communi nostro & quasi fatali malo, consoletur se, cum conscientia optimæ mentis, tum etiam usurpatione & renovatione doctrinæ.
Civitatis mentio & usurpatio. Cic. 7. Verr. 165. Apud te Prætorem, si non effugium, ne moram quidem mortis mentione atque usurpatione civitatis assequi potuit?
Vetustatis usurpatio. Cic. 2. de Lege Agr. 31. Sint igitur Decemviri, neque veris comitiis, hoc est populi suffragiis, neque illis ad speciem, atque ad usurpationem vetustatis, per triginta lictores, auspiciorum causa, adumbratis, constituti.
Vocis usurpatione abstinere. Liv. 27. 19.
Superba usurpatio nominum. Plin. lib. 33. cap. 2. Et divisus hic quoque ordo erat superba usurpatione nominum, quum alius se Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret.
Usurpatio, apud Jurisconsultos, est Usucapionis interruptio. Oratores autem Frequentem usum vocant. Hæc Paulus de usurpationibus seu usucapionibus, l. 2.

USURPĀTOR, ōris. m. [σφετεριστὴς, Gl. L. G.] Ammian. 26. 7. Usurpator indebitæ potestatis.

USURPĀTRIX, īcis. f. Salvian. de Gubern. Dei, 4. p. 133. Usurpatrix innocentiæ arrogantia.

USURPĀTŌRIUS, a, um. Adj. Impp. l. 8. Cod. de Excusat. Mun. Si quis usurpatoria temeritate amplius aliquid fuerit conatus exigere.

USURPABĬLIS, e. Adj. ut, Usurpabilis futurus. Tertull. adv. Marc. 2. 6.

U T P

UTPOTE, UTPŪTA, V. UT, & PUTO.

U T R

VTRIC. CORP. ARELAT. Utricularius corporis Arelatensium.

UTRICULARIUS, UTRICULUS. V. UTER, utris.

UTRINQUE, UTRO, UTROBI, UTROBIQUE, UTROQUE, UTRUBI, UTRUM. V. UTER, adj.

UTUT, V. UT.

U V A

VV. Viri. [viventes, vivi] VV. F. Viventes fecerunt.

UVA, ūvæ. f. [σταφυλὴ, Gl. L. G. & G. L. βότρυς, G. L.] Fructus vitis: dicta ab Uvore, ut vult Varro L. L. 4. 21. extr. Columel. lib. 3. cap. 6. Nec tamen eam vitem feracem dixerim, cujus singulæ uvæ in singulis sarmentis conspiciuntur. Cic. 1. de Divin. 31. Quumque in quatuor partes vineam divisisset, tresque partes aves abdixissent; quarta parte, quæ erat reliqua in regione distributa, mirabili magnitudine uvam, ut scriptum videmus, invenit.
Terra ferax uvis. Ovid. 2. Amor. 16. 7.
Commentor uvæ Bacchus. Ovid. 3. Fast. 785.
Acerba uva. [ὄμφαξ, Gl. L. G. ὄμφαξ βότρυς, G. L.] Cic. de Senect. 53.
Agigartos [ἀγίγαρτος] uva, Quæ sine interioribus vinaceis arte nascitur.
Bumastos uva. V. BUMASTOS.
Cibaria uva. Plin. lib. 14. cap. 3.
Coloratæ uvæ. V. COLOR.
Cultæ uvæ. Ovid. 3. de Arte Am. 101.
Dactylides uva. V. DACTYLUS.
Duracina uva. V. DURACINI.
Escaria uva. Plin. lib. 14. cap. 3.
Flava uva. Stat. 5. Theb. 269.
Generosæ uvæ fertilis vinea. Ovid. Rem. Amor. 567.
Genialis consitor uvæ. Ovid. 4. Met. 14.
Gravidæ uvæ. Claud. 2. in 1. Cons. Stil. 466.
Helvolæ uvæ. V. HELVOLUS.
Immatura uva, [ὄμφαξ βότρυς, Gl. G. L.] Quæ & Uva acerba.
Immitis uva, Immatura.. Hor. 2. Carm. 5. 12.
Lageos uva. Virg. 2. Georg. 93.
Lanata uva. V. LANATUS.
Madentes uvæ. Claud. Cons. prob. & Olyb. 274.
Maturæ uvæ. Virg. 2. Georg. 419.
Miscellana uva, vel Miscella. V. Miscellus, in MISCEO.
Mitis uva, Matura. Virg. 1. Georg. 449.
Nigerrimæ uvæ. Catull. ad Colon. 18. 16.
Nitentibus uvis speciosa ulmus. 14. Met. 661.
Ollaris uva. V. Ollaris, in OLLA.
Passa uva. [σταφὶς, Gl. L. G. & G. L.] Plin. lib. 23. cap. 12. quæ & Passa in Gloss. Græcolat. absolute.
Pensilis uva. Plaut. Pœn. 1. 2. 99.
Siquidem tu es mecum futurus pro uva passa pensilis. Uvæ sæpenumero suspenduntur ut passæ fiant: etsi alia ratio earum faciendarum est, unde illud Varronis R. R. 1. 68. pr. Pensilia, uvæ, sorba, ipsa ostendunt quando ad usum oporteat promi. Turneb. 15. 6. Hor. 2. Serm. 2. 121. V. Pensilis in PENDEO.
Peracerba gustatu uva. Cic. de Senect. 53.
Præcoquæ uvæ. V, PRÆCOQUUS.
Pubescens uva. Plin. lib. 17. cap. 12.
Purpureæ uvæ. Ovid. 13. Met. 814.
Racemiferæ uvæ. Ovid. 3. Met. 666.

Semivieta uva Columel. lib. 10. cap. 13.
Serotina uva. V. SEROTINUS.
Similes auro uvæ. Ovid. 13. Met. 813.
Taminia uva. V. TAMINIA.
Varianæ uvæ. Columel. lib. 3. cap. 2.
Venucula, vel Venuncula uva. V. VENUNCULUS.
Augescunt uvæ. V. Augesco, in AUGEO.
Calcare uvas. V. CALCO.
Decerpere uvam. V. DECERPO.
Desecare uvam a vite. Columel. lib. 12. cap. 43.
Ducit colorem uva. Virg. 9. Ecl. 29.
Pendentes uvæ plenis vitibus. Ovid. 1. Amor. 10. 55.
Percoquit teneras mora uvas. Ovid. Rem. Amor. 83.
Proterit ulmus labens uvas. Stat. 8. Theb. 547.
Rubens uva incultis pendet sentibus. Virg. 4. Ecl. 29.
Variari incipit uva. Columel. lib. de Arbor. cap. 12.
Varians se uva. Plin. lib. 17. cap. 22.
Varia fieri incipit uva. Plin. lib. 17. cap. 22.
Veniunt illic uvæ feliciter. Virg. 1. Georg. 54. i. e. Melius proveniunt.
Vestitæ frondibus uvæ. Propert. lib. 3. 13. 31.
Uva, pro Vite aliquando ponitur. Virg. 2. Georg. 60.
Et turpes avibus prædam fert uva racemos. Servius.
Uva, etiam aliarum rerum. Plin. lib. 12. cap. 13. Amomi uva in usu est.
Uva, dicitur in apibus, quando examen congregatum ad similitudinem botri dependet. Columel. lib. 9. cap. 9. Quum agmen glomeratum in proxime frondentis arbusculæ ramo consederit, animadvertito an totum examen in speciem unius uvæ dependeat. Virg. 4. Georg. 558.
— & lentis uvam demittere ramis. Servius, Uvam demittere, in morem uvæ, id est botryonis defluere.
Uva, [σταφυλὴ ἀνθρώπου, κιονὶς, Gl. L. G. & G. L. γαργαρεὼν, L. G.] appellatur in homine, Caruncula, quæ inter tonsillas ultimo palato dependet, sub qua est minor lingua, quæ dicitur epiglottis: ita dicta quod aliquando ad similitudinem uvæ intumescat, cum vehementi inflammatione ac dolore. Dicitur eadem & Columella. Plin. lib. 11. cap. 37. Tonsillæ in homine, in sue glandulæ: Quod inter eas uvæ nomine ultimo dependet palato, homini tantum est. Sub eo minor lingua epiglottis appellatur. V. Cels. lib. 8. cap. 4.
Uva, est etiam Piscis in mari vivens. Plin. lib. 32. cap. 11.

UVĬFER, ĕra, ĕrum. Adj. [σταφυλοφόρος] Uvas producens: ut, Glebæ uviferæ. Sil. lib. 7. 263.
Massicus uvifer. Stat. 4. Silv. 3. 64.

U V E

UVEO, ēre. Madefacere. Unde

UVENS, entis. Partic. quod idem ac Uvidus significat. ut, Uventibus oculis, Petron. cap. 115. Et Sil. lib. 7. 651.
Uventi ferrum admovit tepefacta palato. V. Drakenb. ad Sil. 3. 522.

UVĬDUS, ūvida, um. Adj. [διερὸς] Humidum significat. Virg. 10. Ecl. 20.
Uvidus hiberna venit de glande Menalcas. Ubi Servius, Uvidus, pinguis. Et Humidum est quod extrinsecus habet aliquid humoris: Uvidum vero quod intrinsecus, unde & uvæ dictæ sunt, quod tamen plerumque confundunt poetæ. Columel. lib. 3. cap. 2. Nisi præpingui & uvida terra. Idem lib. 7. cap. 3. Ubi cæli status uvidus ventosusque est.
Bacchus uvidus. Hor. 3. Carm. 19. 17.
Gemma uvida in tenero palmite. Ovid. 3. Fast. 238.
Vestis uvida, Humore madens. Plaut. Rud. 1. 4. 31.

UVIDŬLUS, a, um. Adj. dimin. Catul. 64. 63.
Uvidulum a fluctu cedentem ad templa Deum, me
Sidus in antiquis Diva novum posuit.

UVESCO, ĕre. Uvidum fieri. V. SERESCO.

UVOR, ōris. m. usus est Varro 4. de L. L. 21. extr. ubi ait, Uvæ ab uvore.

V U L

VULCĀNUS, i. m. [Ἥφαιστος Gl. L. G. & G. L.] Deus antiquis putatus est, quo significatur ignis, quod canus per aëra volet. Volat enim flamma, & candida est. Hic & Mulciber appellatur, quod ferrum mulceat. Fingunt enim poetæ hunc fuisse deum, & Jovis ex Junone filium, qui faber Jovi fulmina contra Gigantes fabricarit.
Vulcani (inquit Cic. 3. de Nat. Deor. 55.) fuere complures. Primus Cælo natus, ex quo & Minerva Apollinem eum, cujus in tutela Athenas antiqui historici esse voluerunt. Secundus in Nilo natus Opas, ut Ægyptii appellant, quem custodem esse Ægypti volunt. Tertius e tertio Jove & Junone, qui Lemni fabricæ traditur præfuisse. Quartus Mænalio natus, qui tenuit insulas propter Siciliam, quæ Vulcaniæ nominabantur.
Ardens Vulcanus. Hor. 1. Carm. 4. 8.
Avidus Vulcanus. Hor. 3. Carm. 4. 59.
Luteus Vulcanus. Juven. 10. Sat. 132.
Vulcanus, pro ipso Igne aliquando ponitur, quemadmodum Pallas pro Litteris. Plaut. Amph. 1. 1. 185.
Quo ambulas tu, qui Vulcanum in cornu conclusum geris? i. e. Ignem in laterna.
Furit immissis Vulcanus habenis. Virg. 5. Æn. 562.
Spargere Vulcanum tectis. Virg. 7. Æn. 77.
Superante Vulcano, ruinam dedit domus. Virg. 2. Æn. 312.

VULCANIUS, a, um. Adj. [Ἡφαίστειος] Virg. 10. Æn. 408.
Correptis subito mediis, extenditur una
Horrida per latos acies Vulcania campos. V. ACIES.
Ardor vulcanius. Valer. 4. Argon. 686.
Arma Vulcania, a Vulcano fabricata. Virg. 8. Æn. 535. Cic. 2. Tusc. 33. Pungit dolor, vel fodiat sane: si nudus es, da jugulum: sin tectus Vulcaniis armis, id est fortitudine, resiste.
Insulæ Vulcaniæ. V. VULCANUS.
Pestis Vulcania, Incendium. Sil. lib. 14. 423.

VULCANIA, um. n. pl. [Ἡφαίστια, Gl. G. L.] Idem quod Vulcanalia.

VULCANĀLIS, e. Adj ut, Flamen Vulcanalis. Varro de L. L. 4. 15.

VULCANALIA, um. n. pl. [Ἡφαίστεια] Festa Vulcano dedicata. Columel. lib. 11. cap. 3. Ceterum Augusto, circa Vulcanalia, tertia satio est.

VULGA, æ. f. Capacitas, vel sinus cum laxitate. Lucil. lib. 2. In vulgam penetrare pilosam. Varr. Sexages. Eo ut viaticum ex arcula adderem in vulgam. Nonius 2. 908. V. BULGA.

Vulgāgo, inis. f. Herba, Aſarum dicta. Macer. 2. 24.
Vulgus, Antique Volgus, i. m. & n [δῆμος, πλῆθος, Gl. G. L.] ſignificat Multitudinem ignobiliorem. Cic. pro Milon. 28. Quum hic inſidiator, qui iter illud ad cædem faciendam apparaſſet, cum uxore veheretur in rheda penulatus, vulgi magno impedimento, &c.
Vulgum Accuſ. Hor. 2. Serm. 3. 63. — huic ego vulgum
Errori ſimilem cunctum inſanire docebo.
Conſilium non eſt in vulgo. Cic. pro Planc. 9. Non eſt enim conſilium in vulgo, non ratio, non diſcrimen, non diligentia, &c.
Imperitorum vulgus. Cic. 3. de Orat. 196. Illud autem ne quis admiretur, quonam modo hæc vulgus imperitorum in audiendo notet.
Servorum vulgus. Ter. And. 3. 4. 4.
Nihil eſt incertius vulgo. Cic. pro Muren. 36.
Femineum vulgus, Vulgus feminarum. Lucan. lib. 7. 39.
Humile vulgus. Plin. in præfat.
Ignobile vulgus. Virg. 1. Æn. 153.
Imperitum quibus vulgus bubalorum nomen imponit. Plin. lib. 8. cap. 15.
Incertum vulgus ſcinditur in contraria ſtudia. Virg. 2. Æn. 39.
Indoctum vulgus. Ovid. 5. Met. 308.
Iners vulgus. Claud. 1. de Rapt. Proſerp. 21.
Infidum vulgus Hor. 1. Carm. 35. 25.
Inutile vulgus. Juven. 15. Sat. 126.
Leve vulgus. Ovid. 12. Met. 53.
Miſerabile vulgus. Virg. 2. Æn. 798.
Mobile. Stat. 2. Silv. 2. 123.
Mutabile. Valer. 1. Argon. 762.
Profanum vulgus. Hor. 3. Carm. 1. 1.
Rude vulgus & expers artis. Ovid. 2. Faſt. 292.
Segne vulgus. Lucan. lib. 3. 58.
Attonitum pavet vulgus. Ovid. 14. Met. 412.
Deſignari digitis vulgi. Ovid. 3. Amor. 6. 77.
Indicare aliquid in vulgus. Cic. de Univerſ. 4.
Mutatur mobile ſemper cum principe vulgus. Claud. 4. Conſ. Hon. 301.
Spernere malignum vulgus. Hor. 2. Carm. 16. 39.
Venit vox ad aures vulgi. Virg. 2. Æn. 119.
Vulgus eſſe. Salluſt. in Catil. Ceteri omnes ſtrenui, boni, nobiles atque ignobiles, vulgus fuimus, ſine gratia, ſine auctoritate.
In vulgus, crebro uſurpant veteres, pro Vulgo, Vulgariter, Promiſcue, In quosvis, ut
Commendatio in vulgus. Cic. 5. Tuſc. 103. Vide ne plus commendatio in vulgus, & hæc, quæ expetitur, gloria, moleſtiæ habeat, quam voluptatis.
Fames in vulgus inopia quæſtus, & penuria alimentorum. Tacit. 1. Hiſt. 86.
Gratus in vulgus. Tacit. 1. Ann. 28.
Retinere nomen in vulgus. Cic. 2. de Divin. 87. Fani pulchritudo & vetuſtas Præneſtinarum etiam nunc retinet ſortium nomen, atque id in vulgus.
Acceptum in vulgus. V. ACCIPIO.
Cedebant ſpolia in vulgus. Tacit. 3. Hiſt. 83.
Celebrata in vulgus Celſi laus. Tacit. 1. Hiſt. 71.
Exire hoc atque in vulgus emanare non poterit. Cic. pro Roſc. Amer. 3.
Probari in vulgus. V. PROBO.
Spargere voces in vulgum. Virg 2. Æn. 99.
Fuit in vulgus adverſo rumore. Tacit. 2. Hiſt. 52.
Tribuere in vulgus. Cic. 13. Fam. 71. pr. Quia non eſt obſcura tua in me benevolentia, ſic fit ut multi per me tibi commendari velint. Ego autem tribuo nonnunquam in vulgus.
Vulgus, de Ovibus dixit Virg. 3. Georg. 469.
Continuo ferro culpam compeſce, priuſquam
Dira per incautum ſerpant contagia vulgus.
Vulgo, [πανδημεὶ] Adverbialiter poſitum, ſignificat Paſſim, Catervatim, ut ait Servius. Virg. 4. Ecl. 25.
— Aſſyrium vulgo naſcetur amomum.
Vulgo, Paſſim. Liv. 31. 34. Adverſus quæ tela, quoſque viros pugnandum eſſet, pavidi vulgo cernebant.
Vulgo & Paſſim. Cic. pro Muren. 73. Num locum ad ſpectandum dare, aut ad prandium invitare? minime: ſed vulgo, paſſim. Quid eſt vulgo? Univerſos. [Subaudi Invitare. conf. 72.
Appellare vulgo aliquem ſuperbum. Liv. 1. 50.
Aſcribit vulgo hominum opinio ſocium me tuis laudibus. Cic. 14. Att. 19.
Audieram vulgo. Cic. 5. Verr. 62. Non mehercule, qui loquor crederem, Judices, tametſi vulgo audieram.
Colunt Saturnum vulgo maxime ad Occidentem. Cic. 3. de Nat. Deor. 114.
Dicitur vulgo, vel dici ſolet. Ter. And. 2. 5. 15. Plin. Epiſt. 168.
Exaudita vox vulgo per lucos. Virg. 1. Georg. 477.
Loquuntur vulgo. Cic. 7. Verr. 78. Cum vulgo loquerentur ſuppoſitum in ejus locum, quem pro illo probare velles.
Occidi vulgo, Publice, Paſſim. Cic. pro Roſc. Amer. 80. Ejuſmodi tempus erat, inquit, ut homines vulgo impune occiderentur.
Occupare vulgo regnum. Cæſ. 2. Bell. Gall. 1.
Oſtendere vulgo. Cic. 6. Verr. 64. Neque ponere, neque vulgo oſtendere ac proferre voluerunt.
Requirunt vulgo id homines. Liv. 1. 31.
Quæſitus vulgo, pro Spurio. Ulpianus l. ad Tertull. Sed & vulgo quæſiti admittuntur ad matris legitimam ſucceſſionem. Et l. 2. Sive juſte ſint procreati, ſive vulgo quæſiti. Budæus.
Quæſiti vulgo dicuntur, Qui patrem demonſtrare non poſſunt, vel qui poſſunt quidem, ſed eum habent, quem habere non licet: qui & Spurii appellantur παρὰ τὴν σποράν. Hæc Modeſtinus l. 23. D. de ſtat. homin.
Vulgāris, e. Adj. [κοινὸς, λεώδης, χυδαῖος, Gl. L. G. δημότης, G. L.] Quod eſt vulgi, hoc eſt vile ac commune. Cic. 2. de Invent. 112. Magna an parva; facilia, an difficilia; ſingularia ſint, an vulgaria. Hor. 2. Serm. 12. 38.
Jejunus ſtomachus raro vulgaria temnit.
Vulgare, Tritum & conſuetum. Quintil. in procem. lib. 1. Simul ne vulgarem viam ingreſſus, alienis demum veſtigiis inſiſterem.
Obſoletum & vulgare, cui Novum & inauditum opponitur. Cic. pro Quint. 56. Vulgaria & obſoleta ſunt, res autem nova & inaudita.
Vile & vulgare. Cic. pro Roſc. Amer. 71. Denique nihil tam vile, neque tam vulgare eſt, cujus partem ullam reliquerint.
Vulgare eſt, Tritum. Plin. lib. 8. cap. 2.
Artes vulgares, quæ vulgo *mechanicæ* dicuntur. Cic. pro Roſc. Amer. 134. Mitto haſce artes vulgares, coquos, piſtores, lecticarios.
Conſuetudo vulgaris. Cic. 1. de Orat. 248.
Declamatio vulgaris & pervagata. Cic. pro Planc. 48.
Fabula vulgaris. Ovid. 4. Met. 53.
Forma vulgaris, Quæ vulgo videri ſolet. Plin. lib. 10. cap. 42.
Generatio vulgaris. Plin. lib. 7. cap. 14.
Intelligentia a vulgari hæc remotiora ſunt. Cic. 2. de Invent. 67.
Notitia vulgaris. Plin. lib. 20 cap. 5.
Opinio vulgaris. Cic. 1. de Orat. 109.
Oratio ad vulgarem popularemque ſenſum accommodata. Cic. 1. de Orat. 108.
Orator vulgaris & Excellens, contraria. Cic. in Orat. 45.
Prudentia communis & vulgaris. Cic. 2. de Orat. 299.
Sermo vulgaris. Cic. 1. Acad. 5. Qui nulla arte adhibita, de rebus ante oculos poſitis; vulgari ſermone diſputant.
Via vulgaris. Quintil. in procem. lib. 1.
Commendatio non vulgaris, h. e. Non levis, non modica. Cic. 13. Fam. 15. extr. Genere novo ſum litterarum ad te uſus, ut intelligeres non vulgarem eſſe commendationem.
Genus dicendi minime vulgare. Cic. de Clar. Orat. 302.
Mulier vulgaris, Quæ vulgo ſui copiam facit. Suet. Vitell. cap. 2. V. ibi Torrent. p. 503. Vide quæ notavi in marg. Torr. de loco Ovidii, ubi pro Vulgares lego Vulgaris,
Numina vulgares Veneris celebrate puellæ. Ut ſit τῆς πανδήμου Ἀφροδίτης. H. St. Locus Ovidii infra notatur, ubi forſan v. ſeq. pro Multa, Nuda legendum eſt. Ceterum nil mutant docti, neque MSſ. verſu priore, quia nominatim Erycinam Venerem deſignat poeta.
Puellæ vulgares, Quæ proſtant. Ovid. 4. Faſt 865.
Simplicitas vulgaris, pro Vulgi ſimplicitas. Ammian. Marcell. lib. 16. Sed ex tapete & ſiſyra, quam vulgaris ſimplicitas Suſurnam appellat. p. 332. Francf. principio. H. St. Exſtant cap. 5. Valeſ.
Compar. Liv. 25. 17. Et ea vulgarior fama eſt. [Immo Vulgatior.
Vulgarius, a, um. Adj. Gell. 12. 10. In libris vulgariis ſcriptum eſt.
Significatio vulgaria. Idem 3. 16. Sic & in aliis Gellii locis. H. St. Defuit in Lugd. hæc dict.
Temeritas vulgaria. Afranius apud Nonium 8. 41.
Venus vulgaria. Apul. Apol. p. 281. Elmenh.
Vulgarĭtas, ātis. f. Vulgus. Arnob. lib. 3. adverſ. Gent. Palem, ſed non feminam illam, quam vulgaritas accipit, ſed maſculini neſcio quem generis miniſtrum Jovis.
Vulgarĭter, Adv. [πάνδημον] Idem quod Vulgo. Plin. lib. 28. cap. 14. Vituli quoque jus vulgariter datum, inter auxilia cæliacorum & diſentericorum tradunt.
Vulgariter & ambitioſe. Cic. 13. Fam. 69. Hæc ad te eo pluribus ſcripſi, ut intelligeres me non vulgariter, nec ambitioſe, ſed ut pro homine intimo, ac mihi pernecessario ſcribere. Sed in MSS. legitur Vulgare.
Vulgĭvăgus, Adj. [ἐκαιοπλάνης] pro Plebejo. Lucret. lib. 4. 1065.
Vulgivagaque vagus venere. i. e. Sectatus popularem venerem: non certæ mulieris amore captus. Budæus. Idem lib. 5. 930.
Volgivago vitam tractabam more ferarum.
Vulgo, [φημίζω, θρυλῶ, Gl. G. L] āre. In vulgus emittere, & quaſi multis audientibus ac non tacituris dicere, commune omnibus facere. Virg. 10. Æn. 64.
— quid me alta ſilentia cogis
Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem?
Vulgare aliquid per. Liv. 28. 27. Non quod ego vulgari facinus per omnes velim. [i. e. Ad omnes pertinere.
In majus aliquid vulgare. Tacit. 3. Ann. 12.
Famam vulgare. Liv. 27. 34.
Laudem vulgare. Liv. 1. 10.
Librum vulgare. Quintil. in procem. lib. 1.
Rumor deinde vulgatur duas deeſſe tabulas. Liv. 3. 44.
Voce vulgari. Cic. pro Flacc. 65. Nonne hoc veſtra voce legatum eſt?
Concubitus plebis & Patrum vulgare, pro Permiſcere connubia plebejorum & Patriciorum. Liv 4. 2. Quam enim aliam vim connubia promiſcua habere, niſi ut ferarum prope ritu vulgentur concubitus plebis Patrumque? ut qui natus ſit, ignoret cujus ſanguinis, quorum ſacrorum ſit: dimidius Patrum ſit, dimidius plebis.
Corpus ſuum vulgare dicitur meretrix. Plaut. Amph. Cui me abſente corpus vulgavit ſuum. [In ſuppoſ. puto.
Morbos vulgare, Morborum in vulgus & paſſim cauſam adferre. Liv. 3. 6.
Rem non vulgabat P. Virginius. Liv. 2. 29. i. e. Non ad omnes referebat.
Vulgari cum privatis dicitur Magiſtratus, quum ad ejus humilitatem ſe admittit. Liv. 3. 25. Nimium in ordinem ſe ipſum cogere, & vulgari cum privatis, non tam properantis abire Magiſtratu, quam viam ad continuandum Magiſtratum quærentis eſſe.
Vulgans, antis. Partic. Tacit. 4. Ann. 58. Properum finem vitæ conjectantes vulganteſque.
Talia vulgantes. Idem 13. 7.
Vulgātus, a, um. [διατεθρυλημένος, δεδημευμένος, διαπεφημισμένος, Gl. L. G] Partic. ut,
Bella vulgata per orbem fama. Virg. 1. Æn. 461.
Verba vulgata. Plaut. Epid. 3. 2. 14.
Cibus vulgatus, Quo quotidie & paſſim utuntur. Plin. lib. 13. cap. 22.
Corpus vulgatum. i. e. Proſtitutum. Liv. 1. 4. Sunt, qui Laurentiam, vulgato corpore, Lupam inter paſtores vocatam putant.
Navis vulgata omnibus. Cic. de Aruſp. Reſp. 59. Quæ navis unquam in flumine publico tam vulgata omnibus, quam iſtius ætas fuit?
Fama vulgatior. Liv. 1. 7.
Senſus vulgatiſſimi. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Vulgatūrus, a, um. Partic. [φημίσων] ut, Littera vulgatura nefas. Claud. 2. in 1. Conſ. Stilich. 296.
Vulgāte, Adv. Compar. Ammian. 15. 3. Hæc augente vulgatius fama.
Vulgātus, ûs. m. Sidon. 8. 1. Sufficere ſuſpicabamur, ſi quid ſuperiore vulgatu protuliſſemus.
Vulgātor, ōris. m. [φημιστὴς] ut, Taciti vulgator. Ovid. 3. Amor. 7. 51.
Vulnus, ĕris. n. [τραῦμα, Gl. L. G. & G. L. ἕλκος, L. G.] eſt Hians patenſque apertura corporis, ictu aliquo inflicta.

Color

Color vulneris si lividus, aut pallidus, aut varius, aut niger est, scire licet malum vulnus esse. Cels. lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.
Glutinatio vulneris. Cels. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.
Impetus vulnerum. Plin. lib. 20. cap. 21.
Impetus vulnerum recentium lenire. Plin. lib. 22. cap. 22.
Inflammatio vulneris. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione adversus vulnerum inflammationem.
Oræ vulneris. Cels. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.
Oras vulneris leviter diducere manibus. Cels. lib. 7. cap. 19.
Clauda vulnere pars corporis. Virg. 5. Æn. 278.
Invalidus vulnere. Tacit. 1. Ann. 46.
Onustus vulneribus. Tacit. 2. Ann. 15.
Saucius vulneribus. Ovid. 12. Met. 207.
Tardus vulnere. Virg. 2. Æn. 436.
Acerbum vulnus. V. ACERBUS.
Altum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 29. De curatione gangrænæ.
Calidum vulnus. Ovid. 5. Met. 137.
Cruda vulnera. Juven. 2. Sat. 73.
Vulneribus crudis populus modo victor.
Cruenta vulnera. Cels. lib. 5. cap. 19. in initio.
Fatale vulnus. Valer. 6. Argon. 652.
Grande vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.
Gravia vulnera. Cels. lib. 5. cap. 29. De Leucis emplastris.
Immania vulnera. Stat. 5. Theb. 29.
Immitia vulnera. Ovid. de Nuce, 69.
Ingenti vulneri ingens quoque vulnus adjicere. Cels. lib. 7. cap. 5.
Inhonesto vulnere truncæ nares. Virg. 6. Æn. 497.
Latum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De glutinatione vulnerum.
Laxum vulnus. Cels. lib. 7. cap. 5.
Letale vulnus. Virg. 11. Æn. 749.
Letiferum vulnus. Sil. lib. 10. 295.
Leve vulnus. Ovid. 3. Met. 87.
Magnum. Cels. lib. 5. cap. 26.
Malum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26.
Mortiferum vulnus. V. MORS.
Nigra vulnera. Ovid. 1. Met. 444.
Pejus est vulnus quod etiam collisum, quam quod tantum discissum est. Cels. lib. 5. cap. 26.
Periculosa vulnera. Cels. lib. 5. cap. 26. Quæ vulnera difficilem curationem habeant.
Purum vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De curationibus proprie articulorum. Balneum quoque dum parum vulnus purum est, inter res infestissimas est. Nam id & humidum & sordidum reddit, ex quibus ad cancrum transitus esse consuevit.
Recentia vulnera. Plin. lib. 20. cap. 9. Cels. lib. 5. cap. 26. Pastilli ad recentia vulnera glutinanda apti.
Sanabile vulnus. Juven. 15. Sat. 34.
Senilia vulnera. Cels. lib. 5. cap. 19.
Subjecta oculis vulnera. Cels. lib. 5. cap. 26.
Tenue vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De curatione gangrænæ.
Tolerabilius vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26.
Tristia vulnera. Ovid. 3. Met. 57.
Trunca vulnera dejectis membris. Ovid. 3. Met. 725.
Tutissimum omnium vulnus quod in carne est: & hæc quidem loco vel pejora, vel meliora sunt. Cels. lib. 5. cap. 26.
Vehemens vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27.
Vetusta vulnera. Ovid. 4. Trist. 1. 97.
Abdidit alto nefandum ferrum vulnere. Senec. Troad. 1.
Abluere vulnera lymphis. Virg. 4. Æn. 683.
Accenditur vulnus, si parum bibitur. Cels. lib. 7. cap. 27.
Accipere vulnera. V. ACCIPIO.
Accipere vulnera tergo. Virg. 3. Æn. 242.
Arcebat exiguum stimulando vulnus. Claud. 1. in Ruff. 182.
Adfusum venenum vulneri. Tacit. 1. Ann. 10.
Adhibere medicas manus ad vulnera. Virg. 3. Georg. 455.
Adigere vulnus. V. ADIGO.
Adactum vulnus alte. Virg. 10. Æn. 850.
Adurere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27. De curatione adversus rabiosi canis morsum.
Aggravantur vulnera introitu eorum, qui unquam fuerint serpentium canisve dente læsi. Plin. lib. 28. cap. 3.
Agere humorem in vulnus. Cels. lib. 7. cap. 27.
Ali vulnus non potest. Cels. lib 7. cap. 27.
Allevantia fomenta malum vulnus. Hor. Epod. 11. 25.
Alligare vulnus. V. ALLIGO.
Ambesum corpus multo vulnere. Sen. Hippol. 12.
Ampliare vulnus. Cels. lib. 7. cap. 5. *Agrandir.*
Ancisa recenti vulnere membra. Lucret. lib. 3. 661.
Aperire vulnus. Cels. lib. 5. cap. 29. De ratione victus & notis vulnerum Idem. lib. 7. cap. 5.
Astrinxit sicca rigens vulnera sanguis. Lucan. lib. 4. 291.
Astringit & cohibet vulnera Polium, prohibetque serpere. Plin. lib. 21. cap. 20.
Cadere per mutua vulnera. Ovid. 3. Met. 123.
Circumactus in vulnus. V. CIRCUMAGO.
Claudicare ex vulnere accepto ob aliquem. Cic. 2. de Orat. 249.
Colligat vulnera bitumen cum farina hordeacea. Plin. lib. 35. cap. 15.
Concidere mutuis vulneribus. V. MUTUUM.
Confectus vulneribus. Liv. 24. 26. Tandem vulneribus confectæ virgines, quum omnia replessent sanguine, exanimes corruerunt.
Confodere aliquem vulneribus. V. CONFODIO.
Conglutinantur vulnera decocto graminis. Plin. lib. 24. cap. 19.
Conglutinat vulnera holosteon. Plin. lib. 27. cap. 10.
Consumptus vulneribus. Sil. lib. 10. 286.
Conturbare prima vulnera novis plagis. Lucret. lib. 4. 1064.
Crepitant duro sub vulnere malæ. Virg. 5. Æn. 436.
Curare vulnus. Quintil. lib 4. cap. 2.
Deligare vulnus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Descendit vulnus magno hiatu. Stat. 12. Theb. 340.
Detegere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. §. 27. Detecto vulnere, considerandus color est.
Dirigere vulnera. Virg. 10. Æn. 140.
Divellere vulnus. Cæs. de Bell. Afric. 88.
Dare cæcum vulnus cuspide. Virg 10. Æn. 140.
Dare certa vulnera. Ovid 1. Met. 458.
Dare inania vulnera. Ovid. 3. Met. 83.
Durare ad vulnera. Virg. 3. Georg. 257.
Edere vulnera & conserere dextras. Stat. 1. Silv. 6. 60.
Elusa vulnera. Ovid. 12. Met. 104.
Emendantur vulnera capitis lacte muliebri. Plin. lib. 28. cap. 7.
Exanimari gravi vulnere. Cic. 2. de Finib. 97.
Excipere vulnera. V. EXCIPIO.
Exhalans crudeli vulnere vitam. Virg. 2. Æn. 561.
Exsugere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 27. titulo 3. Homo adhibendus est, qui vulnus exsugat.
Explet vulnera creta Eretria. Plin. lib. 35. cap. 6.
Exstinctus miserando vulnere. Stat. 5. Theb. 717.
Facere vulnera. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Fecit vulnus in vulnere. Ovid. 12 Met. 49.
Facere vulnera alicui in tergo. Ovid. 3. Met. 232.
Fervens vulnus. Ovid. 4. Met. 120.
Figere iterata vulnera. Stat. 1. Silv. 2. 84.
Fiunt vulnera morsu serpentis. Cels. lib. 5. cap. 27. in principio.
Fovere vulnus aqua calida. Cels. lib. 7. cap. 26. tit. 5.
Glutinantur vulnera candido ovi. Plin. lib. 29. cap. 3.
Habere grave vulnus. Ovid. 4. Met. 207.
Hiat vulnus abruptis venis. Stat. 2. Silv. 1. 4.
Ictus mortifero vulnere Alexander. Liv. 9. 19.
Illinunt vulneribus Polium. Plin. lib. 21. cap. 20.
Illinitur ad vulnus Teucria. Plin. lib. 26. cap. 8.
Inflammantur vulnera superventu eorum, qui pedibus iter confecerint. Plin. lib. 35. cap. 6.
Immolare aliquem vulnere. Virg. 12. Æn. 943.
Impingere vulnus. V. IMPINGO.
Implere vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. Quomodo vulnus implendum sit.
Imponere stercus caprinum super vulnus. Cels. lib. 5 cap. 27. tit. 5. & tit. 8.
Imponitur vulneribus amurca in linteolis. Plin. lib. 23. cap. 3.
Imponuntur vulneribus folia lilii. Plin. lib. 21. cap. 19.
Imprimere vulnus. V. IMPRIMO.
Incidere circa vulnus scalpello. Cels. lib. 5. cap. 27. tit. 3. & lib. 7. cap. 16.
Inducere cicatricem vulneribus. Cels. lib. 5. cap. 19. in princ. & cap. 26. ad finem.
Inferre vulnera alicui. V. INFERO.
Inferuntur vulnera quæ per tela. Cels. lib. 5. cap. 27. in principio.
Infestant vulnera & nimius calor, & nimium frigus. Cels. lib. 5. cap. 26.
Infligere vulnus. V. INFLIGO.
Infligere alicui vulnus. Cic. 2. Philipp. 101.
Infossa cerebro vulnera. Stat. 8. Theb. 534.
Infundere vulneri acetum. Cels. lib. 5. cap. 26. in curatione adversus profusionem sanguinis, &c.
Intumescit vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.
Ingestis vulneribus concidit. Tacit. 3. Hist 85. pro Inflictis.
Insequi aliquem infesto vulnere. Virg. 2. Æn. 529.
Integrare vulnera, Renovare dolorem. Stat. 5. Theb. 29.
Inurere vulnus. Cic. pro Sext.
Lædunt vulnere dracones. Ovid. 4. Met. 601.
Læsum parvo cor vulnere. Ovid. 12. Met. 421.
Lenire vulnera. Sil. lib. 17. 112.
Mederi vulneribus. V. MEDEOR.
Minitans vulnera curvata cuspide. Ovid. 2. Met. 199.
Miscent crebris vulneribus prælia. Virg. 3. Georg. 221.
Misit eum geminato vulnere ad umbras Tartareas. Ovid. 12. Met. 227.
Movere aliquem in vulnera alicujus, i. e. Instigare ut vulnus infligat alicui. Claud. 2. in Eutrop. 482. — & Persas in regia vulnera movit.
Mulcere vulnera. Sil. lib 13. 455.
Novat repetitum vulnus stipite. Ovid. 12. Met. 287.
Obligare vulnus. V. OBLIGO.
Occidi vulnere. Quintil. lib. 6. cap. 1. Occisus est, utrum ferro, an igne, an veneno, uno vulnere, an pluribus.
Occidit minimo vulnere. Ovid. 6. Met. 265.
Patet vulnus. Cels. lib. 7. cap. 16.
Patens vulnus in pectore. Virg. 11. Æn. 40.
Patiens mille vulnera. Ovid. 12. Met. 171.
Passi alterna vulnera. Lucan. lib. 5. 1.
Passi Martia vulnera pugnando. Virg. 7. Æn. 182.
Penetravit vulnus. Cels. lib. 5. cap. 26.
Perire vulnere. Hor. 1. Carm. 27. 12.
Petere mortem per vulnera. Virg. 4. Georg. 218.
Poscunt medicinam vulnera. Sil. lib. 11. 166.
Pulsus pudendis vulneribus. Virg. 11. Æn. 56.
Recidendum est ense immedicabile vulnus. Ovid. 1. Met. 190.
Recrudescit vulnus. H. St.
Refricare vulnus. V. REFRICO.
Repetitum vulnus. Quintil. in Proœm. lib. 6.
Resolvere vulnera. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Resolvere cæca vulnera. Stat. 5. Silv. 5. 82.
Sanare vulnera. Quintil. lib. 5. cap. 13.
Satiatur largo vulnere cornus. Claud. 1. in Ruff. 355.
Scinditur novatum vulnus. Ovid. Rem. Amor. 729.
Serebant vasta vulnera. Lucret. lib. 5. 1289.
Siccare vulnera. Ovid. 10 Met. 187.
Stridet infixum sub pectore vulnus. Virg. 4. Æn. 689.
Est vulnus quod in summa parte. Cels. lib. 5. cap. 26.
Tardatus vulnere. Ovid. 13. Met. 81.
Valet mel in eo vulnere quod Cerastes fecit. Cels. lib. 5. cap. 27. tit. 8.
Victus ingenti vulnere. Virg. 10. Æn. 842.
Ulcisci sævo vulnere aliquem. Sen. Herc. Fur. 12.
Urere vulnus, & Ustum vulnus. Cels lib. 5. cap. 27. De curatione adversus rabiosi canis morsum. Et ibidem, Vulnus quod expertum ignem non est.

Flebile venis vulnus hiat. Stat. 2 Silv. 1. 4. de morte alumni.
Evicta vulneribus ornus. Virg. 2. Æn. 630.
Scinditur odoro vulnere pinus. Stat. 6. Theb. 104.
Ferre aratri rastrorumque vulnera dicitur Tellus. Ovid. 2. Met. 286.
Vulnus per translationem accipitur & pro Angore animi,&Damno. Liv. 22. 54. Non vulnus super vulnus, sed multiplex clades, cum duobus Consulibus Consulares exercitus amissi annuntiabantur.
Sanare vulnus injuriæ. Cic. 15. Fam. 4. Huic meæ voluntati, in qua inest aliqua vis desiderii, ad sanandum vulnus injuriæ, ut faveas, fautorque sis. h. e. Injuriam vindicare. [Immo Ad solatium injuriæ.
Sanare vulnus Reip. V. Sano, in SANUS.
Sedare vulnera. Stat. 2. Silv. 1. 208.
Turbatus tristi vulnere mentis. Virg. 12, Æn. 160.
Orbitatis vulnus. Quintil. in proœm. lib. 6.
Vulnus pro Amore, & dolore. Virg. 4. Æn. 2.

At regina, gravi jamdudum saucia cura,
Vulnus alit venis, & cæco carpitur igni.

i. e. Amoris dolorem ac molestiam fovet intra venas. Lucret. lib. 1. 35.
Inconsolabile vulnus mente gerit tacita, Dolorem maximum. Ovid. 5. Met. 426.
Mutua vulnera, Mutuus amor. Ovid. 14. Met. 771.
Servans æternum sub pectore vulnus. Virg. 1. Æn. 40. De præterito, dolorem dixit: de futuro, metum. Ad utrumque vulnus.
Tabescere cæco vulnere. Lucret. lib. 4. 1114.
Vivit tacitum sub pectore vulnus. Virg 4. Æn. 67.
Tabularum vulnera recentia, pro Lituris. Cic. 4. Verr. 104. Repente aspicimus lituras ejusmodi, quasi quædam vulnera tabularum recentia.

VULNUSCŬLUM, i. n. dimin. Ulpian. in l. j. D. de ædilit. edi. Vulnusculum modicum.

VULNĔRĀRIUS, a, um. Adj. [τραυματικὸς] Quod ad vulnus pertinet. Plin. lib. 23. cap. 4. Vulnerariis emplastris utile.

VULNERARIUS, i. m. [χειρουργὸς] Qui vulnera sanat & curat. Plin. lib. 29. cap. 1. Ob id publice vulnerarium eum tradunt fuisse vocatum, mireque gratum adventum ejus initio.

VULNĬFER, vel VULNIFĔRUS, a, um. Adj. [τραυματοποιὸς, Gl. G. L.] Prudent. Psychom. v. 173.

—vulniferos gradiens intacta per imbres.

VULNIFĬCUS, a, um. Adj. [τραυματοποιὸς] Quod vulnus infert. Virg. 8. Æn. 446.

Vulnificusque chalybs vasta fornace liquescit.

Dentes vulnifici. Sen. Hippol. 3.
Ensis vulnificus. Stat. 4. Theb. 87.
Plumbum vulnificum. Valer. 1. Argon. 420.
Sus vulnificus. Ovid. 8. Met. 359.

VULNIFĬCO, āre. ut, Aliquem vulnificare. Fortunat. Carm. 8.

VULNĔRO, [τραυματίζω, τιτρώσκω, Gl. G. L.] āre. Vulnus infligere, Sauciare. Cæs. 1. Bell. Civil. 46. Vulnerantur amplius sexcenti.
Servi nonnulli vulnerantur, ipse Rubrius in turba sauciatur. Cic. 3. Verr. 67.
Caput ense sævo vulnerat. Ovid. in Ibin, 298.
Corpus vulnerare ferro. Cic. Post red. in Senat. 6. Sanctissimum corpus, non solum tactum ac violatum manu, sed vulneratum ferro, confectumque vidistis.
Ferri viribus vulnerari. Cic. pro Sext. 24. Sin ad nudum vel fortissimi viri corpus accesserit, possit acie ipsa & ferri viribus vulnerari.
Bono proprio vulnerari. Ovid. 21. Epist. 38.
Fortunæ continuo ictu vulneror. Ovid. 2. de Pont. 7. 41.
Translate. ut, Vulnerare aliquem voce, Lædere, & offendere verbis. Cic. 1. in Catil. 9. Et quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero.
Aures gravior nuntius vulnerat. Virg. 8. Æn. 583.

VULNERĀTUS, a, um. Partic. [τετραυματισμένος, Gl. G. L.] ut, Vulneratus humerum. Plin. lib. 7. cap. 28.
Mortifere vulneratus. V. Mortifere, in MORS.
Multitudine sagittarum vulneratus. Cæs. 7. Bell. Gall. 41.
Translate. ut, Naves vulneratæ. Liv. 37. 24.

VULNERATUS, i. m. [τραυματίας, Gl. L. G. & G. L.] Saucius.

VULNERATIO, ōnis. f. [τρῶσις] Cic. pro Cæcin. 47. Sin autem vim sine cæde, sine vulneratione, sine sanguine nullam intelligetis.
Translate Cic. in Pison. 47. Major hæc est vitæ, famæ, salutis suæ vulneratio.

VULNERABĬLIS, e. Adj. Vulnerans. Cæl. Aurel. Acut. 3. 17. Materia acerrima & vulnerabilis.

VULPES, & antique VOLPES, is. f. [ἀλώπηξ, Gl. L. G.] Animal quadrupes maxime astutum: cujus naturam vide apud Plinium. Pers. 5. Sat. 117.

Astutam vapido servas sub pectore vulpem.

Cauta vulpes. Hor. 1. Epist. 1. 73.
Feta vulpes. Hor. 3. Carm. 27. 4.
Quam facile vulpes pirum comest. Proverbium apud Plaut. Most. 3. 1. 21. De re factu proclivi: quod nihil negotii sit vulpi dentatissimæ pirum edere. Ex Erasmo.
Animi sub vulpe latentes. Hor. in Arte Poet. 437. h. e. Sub dolo & imposturis adulantium. Acron.
Jungere vulpes; dicitur de re absurda. Virg. 3. Ecl. 91. [Ἀδύνατον.
Mutat pilum vulpes, non mores. Suet. Vesp. cap. 16.

VULPĒCŬLA, æ. f. [ἀλώπηξ, Gl. L. G.] dimin. Hor. 1. Epist. 7. 29.

Forte per angustam tenuis vulpecula rimam, &c.

Bentlejus legit Nitedula. Cic. 1. de Nat. Deor. 89. Nec unquam egressus ex insula, in qua lepusculos vulpeculasque sæpe vidisses.

VULPĪNUS, a, um. Adj. [ἀλωπέκειος] Quod ad vulpem pertinet. Suetonius, Ubi leonis pellis deficit, vulpina insuenda est. [Non videntur Tranquilli.
Lingua vulpina. Plin. lib. 28. cap. 11. Vulpinam linguam habentes in armilla, lippituros negant.
Vulpinus, [ἀλωπὸς] Astutus. Plaut. Vulpinus animus ne quid moliatur mali. [Forsan ex Plauti suppositis.

VULPINĀRIS, e. Adj. ut, Amasio vulpinaris, i. e. fraudulentus. Apul. 3. Met. p. 386. Elmenh.

VULPĪNOR, [ἀλωπεκίζω] āri. Mendaciis ac fraudibus vera pervertere, sive effugere. Tractum ab intorto vulpium cursu. Varro Mysteriis,

Vulpinare modo, & concursa, qualibet erras.

Ex Nonio 1. 226.

VULPIO, ōnis. m. Homo vulpina indole præditus. Apul. Apol. p. 328. Elmenh. Si ex litteris tuis nosceretur, te etiam prius, quam ad eum migrasses, etiam cum matri blandirere, tamen jam tum vulpionem & impium fuisse.

VULSELLA, V. VELLO.

VULSINII, orum. m. [Οὐολσίνιοι] Tusciæ oppidum opulentissimum, totum fulmine concrematum. Plin. lib. 2. cap. 52. Hujus meminit & Strabo lib. 5.
Vulsinienses [Οὐολσίνιοι] inde dicti sunt Incolæ.

VULSĬNENSIS, vel VOLSINIENSIS, e. Adj. [Οὐολσινήσιος] ut, Vulsiniensis lacus. Columel. lib. 8. cap. 16.

VULSURA, VULSUS. V. VELLO.

VULTUR, ŭris. & VULTŬRIS, is. & VULTURIUS, i. m. [γύψ. Gl. L. G. & G. L.] Avis rapax, carnivora. A volatu tardo dicta, quod propter magnitudinem corporis tarde volet. Plaut. Truc. 2. 3. 16.

Illud est: vide jam, quasi vulturii, triduo
Prius prædivinabant, quo die esurituri fient.

Ennius,

Vulturis in silvis miserum mandebat homonem.

V. Plin. lib. 10. cap. 6.
Dirus vultur. Valer. 4. Argon. 69.
Edax vultur. Ovid. 2. Amor. 6. 33.
Immanis vultur obunco rostro. Virg. 6. Æn. 597.
Obscænus vultur exanima consumit corpora. Sil. lib. 13. 472.
Vulturius, per translationem, pro homine Rapace. Cic. in Pison. 38. Appellatus est hic Vulturius, illius provinciæ (si diis placet) Imperator.
Togati vulturii, i. e. Forenses rabulæ. Apul. 6. Met. V. Cic. pro Sext. 71.
Vulturius, Latus unum talorum dicebatur: aliqui enim interdum fiebant, qui pro numeris effigies animalium habebant, ut vulturum aut regulorum. De vulture in talis, Plaut. Curc. 2. 3. 78. Jacit vulturios quatuor. V. ibi Taubm. p. 335. & Turneb. Advers. 5. 6.

VULTURĪNUS, a, um. Adj. [γυπινὸς] Quod est vulturis. Plin. lib. 30. cap. 4. Vulturinus sanguis. Sic lib. 29. cap. 6. Vulturinum fel. Et lib. 10. cap. 3. Vulturina species.

VULTUR, ŭris. m. [Οὐόλτυρ] Mons Apuliæ, in quo se dicit fuisse educatum Horatius, 3. Carm. 4. 9.

Me fabulosæ Vulture in Apulo, &c.

VULTURNUS, & antique VOLTURNUS, i. m. [Εὖρος, Gl. L. G.] Ventus ab Oriente hiberno spirans, inquit Gellius lib. 2. cap. 22. Eum plerique Græci misto nomine, quod inter Notum & Eurum sit, Εὐρόνοτον appellant. Hi sunt igitur tres venti Orientales, Aquilo, Vulturnus, Eurus: quorum medius Eurus est. Hactenus Gell. Columel. lib. 11. 2. Interdum Eurus, quem quidam Vulturnum appellant. [Cum quo facit Glossographus. V. & lib. 5. cap. 5.
Celer vulturnus. Lucan. lib. 2. 423.
Est & Vulturnus, seu Vulturnum, Campaniæ oppidum, cum fluvio ejusdem nominis, ut scribit Plin lib. 3. cap. 5. Liv. 4. 37. Vulturnum Hetruscorum urbem, quæ nunc Capua est, ab Samnitibus captam. Pomponius Mela lib. 2. 4. Vulturnus: amnis; Vulturnum oppidum. Sil. lib. 8. 530.

—fluctuque sonorum
Vulturnum.

Nunc vulgo dicitur *Volterno*.
Trahens multam arenam sub gurgite Vulturnus. Ovid. 15. Met. 715.
Volturnus, Deus Tiberinus. Varr. de L. L. 4. 5.

VOLTURNĀLIS, e. Adj. ut, Flamen Volturnalis. Varro de L. L. 6. 3. Volturnalia Volturno Deo sua sacra faciebant. Paulus.

VULTUS, antique VOLTUS, ûs. m. [εἶδος ὄψεως, Gl. L. G. εἶδος, πρόσωπον, G. L.] dicitur, Indicatio ipsa in homine, quæ pro motu animi in facie ostenditur ac colligitur. Plin. lib. 7. cap. 19. Socratem clarum sapientia eodem semper visum vultu, nec aut hilari magis, aut turbato. Cic. in Pison. 1. Vultus denique totus, qui sermo quidem tacitus mentis est.
Interdum etiam significat, Ipsius corporis faciem. Martial. lib. 1. 32.

Dum nulla teneri sordent lanugine vultus.

Vultus, a volendo dicitur, sicut a colendo cultus, teste Valla lib. 4. cap. 13. Hinc antiquis Voltus scribebatur.
Immo, puto, aliter Valla. Verba Vallæ sunt, Facies magis ad corpus, Vultus magis ad animum refertur, atque voluntatem unde descendit. Nam Volo Supinum habet Vultum. Inde dicimus irato & mæsto vultu, potius, quam Facie: & contra Lata aut longa facie, non Vultu. &c. H. St. Ergo non aliter, puto, Valla.
Vultus & Facies hoc distant: Vultus est voluntas, quæ pro motu animi in facie ostenditur. Facies, ipsa oris species. Sallust. in Catil. cap. 15. extr. Prorsus in facie, vultuque vecordia inerat. V. plura apud Nonium 5. 21.
Vultus qui sensus animi plerumque indicant. Cic. 2. de Orat. 148.
Vultus plurimum potest. Cic. in Orat. 60. Vultus, qui secundum vocem plurimum potest, quantam affert tum dignitatem, tum venustatem? in quo cum effeceris ne quid ineptum aut vultuosum sit, tum oculorum est quædam magna moderatio.
Imago animi vultus est, indices oculi. Cic. 3. de Orat. 219.
Quidam vultu motuque corporis vasti atque agrestes. Cic. 1. de Orat. 115.
Mutabilis vultu. Hor. 2. Epist. 2. 189.
Simulacra vultus. Tacit. in vita Agric. 46.
Violentia vultus. Ovid. 1. Met. 238.
Acer vultus in hostem. Hor. 1. Carm. 2. 40.
Agrestes vultus. Ovid. 9. Met. 96.
Ambiguus vultus, Quem nescias puerine sit, an puellæ. Hor. 2. Carm. 5. 24.
Benignus vultus. V. BENIGNUS.
Bonus vultus. Ovid. 8. Met. 677. in Philemonis fabula,

—super omnia vultus
Accessere boni.

i. e. Hilares.
Gall. *Bon visage on monstre, Il fait bon visage a quelcun.* Vultus plurali numero, pro singulari, ex Cicer. Lamb. in Lucretium p. 16. H. St. Ad lib. 1. v. 93. Ubi duo Cic. loca adducit, alterum ex 12. ad Fam. 30. ubi Cortium V. alterum ex 2. de Orat. 148. Apud poëtas tamen frequens est hæc heterosis numeri.
Compti vultus. Claud. 2. in. Eutrop. 337.
Confusi vultus. Lucan. lib. 3. 753.

Conjux sæpe fui, confusis vultibus unda,
Credidit ora viri, Romanum amplexa cadaver.

Confce-

Confceleratus vultus. V. CONSCELERO.
Corufcus vultus. Claud. 6. Conf. Hon. 159.
Decorus vultus. Claud. 2. in 1. Conf. Stil. 431.
Dilecti vultus. Stat. 11. Theb. 374.
Diftortus vultus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Durus vultus, Triftis, feverus. Ovid. 16. Epift. 10.

Parce precor faffo, nec duro cetera vultu
Perlege.

Erectior vultus. Quintil. lib. 21. cap. ult.
Exanimes vultus. Lucan. lib. 2. 26. Rictum lupi intelligit.
Ferini vultus. Ovid. 7. Met. 271.
Ferox vultus. Sen. Hippol. 10.
Formofi vultus. Ovid. 2. Amor. 1. 37.
Gravis, Juven. 9. Sat. 12.
Hilaris. Ovid. 5. Trift. 1. 40.
Igneus vultus. Sen. Herc. fur. 11.
Importunus vultus. Cic. Poft red. in Senat. 14. Si modo vultum importunum in forum detuliffet.
Infeftus vultus. Lucan. lib. 5. 296.
Ingenui vultus puer. Juven. 11. Sat. 154.
Inimicus. V. INIMICUS.
Iratus. Claud. 4. Conf. Hon. 426.
Juveniles vultus. Ovid. 3. Faft. 437.
Junior vultus. Plin. lib. 20. cap. 17.
Læti vultus. Ovid. 10. Met. 5.
Loquax vultus. Ovid. 1. Amor. 4. 17.
Lubricus vultus afpici. Hor. 1. Carm. 19. 8.

Urit me Glyceræ nitor,
Splendentis Pario marmore purius:
Urit grata protervitas,
Et vultus nimium lubricus afpici.

h. e. Qui quum afpicitur lubricos in amorem fui facit juvenes. Porphyr.
Lucidi vultus Lunæ. Sen. Hippol. 4.
Lugubres vultus. Ovid. 1. Trift. 7. 23.
Mærens. Ovid. 11. Epift. 93.
Mæftus. Senec. Thyeft. 6.
Minaci vultu gravis. Valer. 5. Argon. 519.
Modeftus. Juven. 10. Sat. 300.
Nitidus. Ovid. 4. Trift. 3. 9.
Præclarus vultus. Lucret. lib. 4. 1027.
Projectus & degener vultus. Tacit. 3. Hift. 65.
Ridiculus vultus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Rigidus & trux vultus. Ovid. 4. Epift. 73.
Serenus vultus, Non perturbatus. Hor. 1. Carm. 37. 26.
Severus & triftis vultus. Cic. 2. de Orat. 289.
Sidereus. Sen. OEdip. 5.
Supinus. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Terribilis. Ovid. 1. Met. 265.
Torvus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Torvo vultu ferus. Hor. 1. Epift. 19. 12.
Trepidi vultus. Ovid. ad Liv. 275.
Triftis vultus. Ovid. 17. Epift. 15.
Trux vultus. Tacit. 4. Ann. 34. Et Cæfar truci vultu defenfionem accipiens.
Tumidi & truces vultus. Senec. Octav. 4.
Virginei vultus. Virg 3. Æn. 216.
Virgineus vultus in ore puerili. Ovid. 10. Met. 631.
Virilis vultus. Hor. 3. Carm. 5. 44.
Vitalis vultus. Lucret. lib. 3. 655.
Abdere vultus fuos tenebris. Ovid. de Rem. Amor. 588.
Addere vultum verbis. Ovid. 5. Faft. 503.
Adhibere aliquo vultum. V. ADHIBEO.
Advertere vultus fuos facris. Ovid. 8. Met. 482.
Affulfit vultus tuus populo. Hor. 4. Carm. 5. 6.
Appellare vultu. V. APPELLO.
Arat ruga fenilis jam meos vultus. Ovid. 1. de Pont. 4. 2.
Afpectans alterno vultu & hunc & illum. Ovid. 5. Met. 30.
Afpice vultus meos. Ovid. 2. Met. 92.
Afpicere aliquem molli vultu. Ovid. 10. Met 609.
Avertere vultus ab aliquo. Ovid. 14. Met. 750.
Componere feros vultus. Ovid. 13. Met. 767.
Compofitus vultus. Tacit. 1. Ann. 7.
Condere vultus. Ovid. 2. Met. 330.
Confundere vultum alicujus. Ovid. 14. Met. 367.
Conjectare aliquid vultu. Tacit. 1. Ann. 12.
Confentit vultus cum oratione. V. CONSENTIO.
Convertere vultus fuos in aliquem. Ovid. 4. Trift. 3. 9.
Defixus filenti vultu. Valer. 7. Argon. 407.
Defixus mæfto lumina vultu. Virg. 6. Æn. 156.
Deformat vultum macies. Virg. 4. Georg. 255.
Dejecit vultum, & demiffa voce locuta eft. Virg. 3. Æn. 320.
Dejectus vultus. Virg. 6. Æn. 862.
Dejectus in humum vultus, Vultus humum afpiciens. Ovid. 6. Met. 707.
Demiffa vultum Dido. Virg. 1. Æn. 565.
Depofuit vultum fuum in gremio. Ovid. 2. Faft. 756.
Detinere vultus alicujus. Ovid. 13. Epift. 20.
Difcere vultum alicujus. Virg. 1. Æn. 755.
Diffimulare vultum. Stat. 9. Theb. 203.
Ducere vultus. V. DUCO.
Exfatiare. Stat. 8. Theb. 650.

Afpicit, & vultu non exfatiatur amato.

i. e. Vultum illius femper afpicit.
Excidit illi vultus. Ovid. 2. Met. 601.
Excipere pacato vultu aliquid. Ovid. 1. Faft. 3.
Expreffi vultus per ahenea figna. Hor. 2. Epift. 1. 249.
Fecere taciti vultus convicia. Ovid. 1. Amor. 7. 21.
Ferre vultu. Tacit. 4. Hift. 85.
Figere vultus in aliquo. Virg. 12. Æn. 70.
Fingere vultum. Ovid. 4. Met. 319. V. FINGO.
Fictus & fimulatus vultus. Cic. pro Cluent. 72. Recordamini faciem atque illos ejus fictos fimulatofque vultus.

Flagrantes dei vultus. Virg. 1. Æn. 714.
Flectere vultum ad aliquem. Ovid. 10 Met. 235.
Fœdare ferenos vultus. Virg. 2. Æn. 285.
Fœdati vultus. Ovid. 5. Met 59. al. Laudatos.
Fufus prono fuper ofcula vultu. Stat. 3 Silv. 3. 177.
Gerit dejectos vultus pudore. Senec. Troad. 12.
Gerere incertos vultus. Senec. Agamem. 7.
Habet pacem vultus, i. e. Præ fe fert animum pacatum. Ovid. 2. Met. 858.
Hærent infixi pectore vultus. Virg. 4. Æn. 4.
Humectare vultum largo flumine. Virg. 1. Æn. 469.
Immutare vultum. V. IMMUTO.
Induere vultus feveros. V. INDUO.
Infecit niveos purpura vultus. Claud. 1. de Rapt. Proferp. 270.
Ire modefto vultu. Ovid. 1. Amor. 4. 15.
Lacrimare durus vultus malis nefcit. Sen. Herc. fur. 13.
Lavare vultum profufis lacrimis. Ovid. 9. Met. 679.
Madentes fudore vultus. Sil. lib. 12. 642.
Mutare vultum. V. MUTO.
Notare vultus. Tacit. 3. Hift. 65.
Obducti vultus ægro luctu. Ovid. 2. Met. 329.

At pater obductos luctu miferabilis ægro
Condiderat vultus.

Pertulit intrepidos vultus ad fata noviffima. Ovid. 13. Met. 478.
Prætendere vultum. Quintil. in procem. lib. 1.
Procumbere toto vultu in terram. Ovid. 14. Met. 281.
Promittere aliquid vultu. Quintil. lib. 4. cap. 1.
Promittere amico vultu aliquid. Ovid. 3. Met. 257.
Referre vultum alicujus. Ovid. 13. Met. 443.
Regi alicujus vultu. Senec. de Benef. 6. 7.
Rejicere alto vultu dona alicujus. Hor. 4. Carm. 9. 42.
Renidens falfum vultu. Tacit. 4. Ann. 60.
Renidenti cohibens fufpiria vultu. Valer. 4. Argon. 359.
Refpice placido vultu mea munera. Ovid. 2. Faft. 17.
Ridere ficto vultu. Stat. 1. Achil. 194.
Ridere invito vultu. Hor. 3. Carm. 11. 21.
Rigabat vultum atque ora lacrimis. Virg. 9. Æn. 251.
Rogare fupplice vultu aliquid. Claud. 1. in 1. Conf. Stil. 212.
Servat benignum vultum Fortuna. Hor. 1. Epift. 11. 20.
Soluto vultu galeas intrare. Stat. 5. Theb. 355.
Solvere vultum rifu. Valerius Maximus lib. 4. cap. 3. de Marco Curio.
Sparfi vultus fanguine. Ovid 13. Met. 532.
Spectare iniquo vultu aliquem. Ovid. 1. de Arte Am. 313.
Effe boni vultus. Ovid. 5. Met. 501.

— quum tu, curaque levata,
Et vultus melioris eris.

V. Bonus vultus fupra.
Tegere caftos vultus. Ovid. 4. Met. 799.
Tegit confilium vultu. Virg. 4 Æn. 477.
Tendens ad fidera vultus. Ovid. 1. Met. 733.
Tenere immotos vultus. Ovid. 14 Met. 592.
Tenere rectos vultus in aliquem. Stat. 10. Theb. 536.
Tenuare vultum macie. Propert. lib. 4. 3. 27.
Terrere aliquem vultu. Hor. 2. Serm. 7. 44.
Territa pavido vultu. Sen. Herc. OEth. 5.
Trahere vultum & rugas cogere. Ovid. 2. Amor. 2. 33.
Velare demiffos vultus. Lucan. lib. 2. 361.
Vertit vir formofus mulieres in fuos vultus. Ovid. 14. Met. 327. in Pici fabula.
Salis placidi vultus. Virg. 5. Æn. 848. i. e. Maris facies.
Omniferi vultus Telluris. Ovid. 2. Met. 275.
Purpureus vultus Lunæ. Ovid. 1. Amor. 8. 12.
Vulta, neutro genere protulit Lucret. lib. 4. 1205.

— fed quos utriufque figuræ
Effe vides miftim referentes vulta parentum.

V. Non. 3. 260.

VULTĬCŬLUS, i. m. dimin. quo ufus eft Cic. 14. Att. 23. Non te Bruti noftri vulticulus ab ifta oratione deterret? i. e. Vultus macie attenuatus.

VULTUŌSUS, a, um. Adj. [[illegible]] Quintil. lib. 11. cap. ult. Quare non immerito reprehenditur pronunciatio vultuofa, & gefticulationibus molefta, & vocis mutationibus refultans. Cic. in Orat. 60. In quo quum effeceris ne quid ineptum aut vultuofum fit, tum oculorum eft quædam magna moderatio. Ineptum, h. e. Alienum a re, a perfona, a caufa, a loco, a tempore, a modo: funt enim hæc diligenter oratori confideranda. Vultuofum, h. e. Vultu ipfo nimis affectatum ut fi quis in triftitia plus, quam deceat, vultum contrahat: quod quidam efficere folent, ut triftiores videantur: aut in lætitia frontem nimis exporrigat. In fumma Vultuofum dicitur, Quicquid eft nimium & præter decorum in vultu. V. Nonius 2. 917.

VULTUOSE, Adv. Donat. in Ter. Phorm. Act. 1. Scena 1. circa finem, Hoc vultuofe pronuntiandum. H. St.

VULTĬVŎLUS, i. m. Saresb. 1. 12. Vultivoli funt, qui ad affectus hominum immutandos, in molliori materia eorum, quos pervertere nituntur, effigies exprimunt.

VULVA, antique VOLVA, æ. f. [μήτρα, Gl. L. G. & G. L.] dicitur in animalibus quod Uterus in mulieribus. Plin. lib. 11. cap. 37. Feminis eadem omnia, præterque veficæ junctus utriculus, unde dictus uterus: quod alio nomine locos appellant: hoc in reliquis animalibus vulvam. [Ipfe tamen Plinius & Celfus nominibus hifce, de feminis loquentes, promifcue utuntur.

Articuli vulvarum. Plin. lib. 20. cap. 23.
Os vulvæ. Celf. lib. 6. cap. ult. Si anus vel os vulvæ procidit.
Sinus vulvæ gemini in muliere. Plin. lib. 11. cap. 37.
Callum vulvarum emollit fel capræ. Plin. lib. 20. cap. 19.
Contractio vulvæ Plin lib. 24. cap. ult.
Converfione vulvarum fuffocatas excitat odore finapi. Plin lib. 20. cap. 22.
Cruciatus vulvæ. Plin. lib. 24. cap. ult.
Doloribus vulvarum imponitur lac muliebre. Plin. lib. 28. cap. 7.
Dolores vulvarum tollit Melitites lapis. Plin. lib. 36. cap. 19.
Dolores vulvæ fedat Chamæfyce. Plin. lib 24. cap. 15.
Duritias & converfiones vulvæ emendat pix. Plin. lib. 24. cap. 72.

Duritiem vulvarum emollit sevum asininum. Plin. lib. 28. cap. 19.
Exanimationes vulvarum. Plin lib. 32. cap. 3.
Exulcerationes vulvarum sanat serum asininum. Plin. lib. 28. cap. 19.
Exulcerationibus vulvarum prodest medulla vituli. Plin. 28. 12.
Fluxionem vulvæ sistit decoctum Palmæ. Plin. lib. 23. cap. 5.
Inflammationes vulvæ. Cels. lib. 5. cap. 21. Plin. lib. 26. cap. 15.
Inflationi vulvæ, fimum aprinum cum oleo illini prodest. Plin. lib. 28. cap. 19.
Morbo vulvæ strangulatas ajunt respirare capillorum muliebrium odore si crementur. Plin. lib. 28. cap. 7.
Onera vulvæ extrahit resina. Plin. lib. 24. cap. 6.
Procidentia vulvæ. Plin. lib. 23. cap. 1. & 9.
Strangulationes vulvæ Cuminum potum in vino aperit. Plin. lib. 20. cap. 15.
Strangulationes vulvæ sedat Anisum. Plin. lib. 20. cap. 17.
Strangulationibus vulvæ succurrit Crethmos. Plin. lib. 26. cap. 15.
Strangulationes vulvarum discutit Bitumen olfactum. Plin. lib. 35. cap. 15.
Strangulationes vulvæ recreat Gagates. Plin. lib. 36. cap. 19.
Strangulatus vulvæ. Plin. lib. 20. cap. 18.
Strangulatus vulvæ Peucedanum ustum recreat nidore. Plin. lib. 26. cap. 15.
Strangulatus vulvarum discutit Crocum. Plin. lib. 21. cap. 20.
Strangulatum a vulvis emendat Agaricum. Plin. lib. 26. cap. 15.
Tormenta vulvæ. Plin. lib. 20. cap. 4.
Vitia vulvæ emendat Ampelos agria. Plin. lib. 27. cap. 7.
Adjuvat volvam pulmo leporis aridus potus. Plin. lib. 28. cap. 19.
Aperit vulvas contractas Porri succus. Plin. lib. 20. cap. 6.
Apponitur vulvæ concitatæ succus foliorum cypri. Plin. lib. 23. cap. 4.
Contineri vulvas adalligato Samio lapide tradunt. Plin. lib. 36. cap. 21.
Corrigit conversas vulvas Ruta illita in melle toto ventre & pectore. Plin. lib. 20. cap. 13. & 14.
Diluitur in vino Circea, bibiturque ad dolorem vulvæ & vitia. Plin. lib. 27. cap. 8.
Emollire vulvas. Plin. lib. 21. cap. 19. Idem lib. 24. cap. 8.
Expurgare vulvas. Plin. lib. 22. cap. 23.
Exulceratæ vulvæ medetur oleum myrteum. Plin. lib. 23. cap. 4.
Induratam vulvam aperit fel bubulum. Plin. lib. 28. cap. 19.
Inflammatis contractisque vulvis admoventur strigmenta athletarum. Plin. lib. 28. cap. 4.
Juvantur vulvæ lacte equino collutæ. Plin. lib. 28. cap. 19.
Laborans vulva duritie. Plin. lib. 24. cap. 6.
Laborantes vulva suffiri felle Crocodili salutare tradunt. Plin. lib. 28. cap. 8.
Mollire vulvam. Cels. lib. 5. cap. 21. Plin. lib. 20. cap. 21.
Præclusa vulva. Plin. lib. 24. cap. 6.
Procidentes vulvas inhibet Aristolochia. Plin. lib. 26. cap. 15.
Procidentes vulvæ reprimuntur suffitu fimi e mare bove. Plin. lib. 28. cap. 19.
Procidentes vulvas resilire cogit Urtica. Plin. lib. 22. cap. 13.
Procidentes vulvas sistere. Plin. lib. 24. cap. 4. & 12. ad finem.
Prodest vulvis oleum Cycinum. Plin. lib. 23. cap. 4.
Subvenit strangulante vulva Cedridis odor. Plin. lib. 24. cap. 5.
Suffire vulvas pilo cervino. Plin. lib. 18. cap. 19.
Versa vulva, spiritum si inclusit, funebris est. Plin. lib. 11. cap. 37.
Vulvam ex porca in deliciis habuere aliquando Romani. Plin. lib. 11. cap. 37. Vulva ejecto partu melior, quam edito. Ejectitia vocatur illa, hæc Porcaria, primiparæ suis optima; contra effetis. A partu, præterquam eodem die suis occisæ, livida ac macra. V. STERILIS.
Ampla vulva nil pulchrius. Hor. 1. Epist. 15. 41. V. ibi Torrent.
Volva, Antiqui usurpant. Plin. lib. 22. cap. 22. Volvam enim terra ob hoc prius gignit, ipsum postea in volva, ceu in ovo est luteum. Varro 2. de R. R. cap. 1. Dicuntur agni chordi, qui post tempus nascuntur, & remanserunt in volvis intimis.

VULVŬLA, æ. f. Farciminis genus. Apic. 2. 3.

U X A

VX. Uxor.
UXAMA, æ. f. Oppidum Hispaniæ citerioris, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3.

U X E

UXELA, æ. f. [Οὐξέλα] Insulæ Britanniæ urbs, ut scribit Ptolem. lib. 2. cap. 3.

U X O

UXOR, ōris. f. [γαμετὴ, Gl. L. G. & G. L. ἄλοχος, γυνὴ, L. G.] Quæ viro tradita est. Ter. Adel. 4. 7. 41. Uxor sine dote veniet? Cic. 15. Fam. 9. Quare gratum mihi feceris si uxori tuæ Juniæ, gravissimæ atque optimæ feminæ, meis verbis eris gratulatus. [In Gloss. Græcolat. Γαμετὴ, Uxor nupta, Uxor marita. Quasi videlicet Epitheto opus esset. An delendum posterius uxor, ut sint totidem synonyma? An vero Justæ uxoris periphrasis, quæ opponitur Concubinæ?
Uxor, quasi Unxor dicitur, inquit Servius in Virg. 4. Æn. 458. Mos fuerat, ut nubentes puellæ, simul quum venissent ad limen mariti, postes antequam ingrederentur, ornarent laneis vittis, & oleo ungerent. Et inde uxores dictæ sunt, quasi unxores. Plinius quoque scribit lib. 18. cap. 9. Novas nuptas lupino adipe postes inungere solitas, ne quid mali medicamenti inferretur. [V. Voss. Etym. An pro Unisors, i. e. Consors?
Duæ formæ uxoris. Cic. in Topic. 14. Genus est uxor: ejus duæ formæ, una matrumfamilias, earum, quæ in manu convenerunt: altera, earum, quæ tantummodo uxores habentur.
Beata uxor creandis pueris. Hor. 1. Epist. 2. 45.
Capacissima uxor secreti. V. CAPAX.
Feta uxor. Juven. 14. Sat. 167.
Formosa uxor. Juven. 13. Sat. 43.
Incommoda uxor & importuna. V. INCOMMODUS.
Justa uxor. i. e. Legitima, opponiturque Concubinæ. Sueton. in Vespas. cap. 3. Post uxoris excessum Cænidem, Antoniæ libertam, & a manu, dilectam quondam sibi, revocavit in contubernium: habuitque etiam Imperator pæne justæ uxoris loco.
Justa uxore nati. V. JUSTUS & NASCOR.
Legitima uxor. V. LEX.
Liberalis uxor. V. LIBER adjectivum.
Optima uxor. Lucret. lib. 3. 907.
Placens uxor. Hor. 2. Carm. 14. 22.
Abducere uxorem a viro. V. ABDUCO.
Abhorrere a ducenda uxore. Cic. 14. Att. 12. A ducenda uxore sic abhorret, ut libero lectulo neget esse quicquam jucundius.
Adjungere sibi uxorem. V. ADJUNGO.
Arcessere uxorem. V. ARCESSO.
Assumere uxorem. V. ASSUMO.
Commutare uxorem. V. COMMUTO.
Ducere uxorem. [γαμεῖν, Gl. G. L.] Cic. pro Sext. 6. Duxit uxorem, patre vivo, optimi & calamitosissimi viri filiam. [An Sed calamitosissimi?
Ducitur tibi uxor. Virg. 8. Ecl. 29.
Facere missam uxorem. V. MITTO.
Habere uxorem. Cic. 2. de Orat. 260. Ex tui animi sententia tu uxorem habes.
Permolere alienas uxores. Hor. 1. Serm. 2. 35.
Prægnans uxor. Cic. 1. de Orat. 183. Cum paterfamilias uxorem prægnantem in provincia reliquisset, Romæque alteram duxisset, neque nuntium priori remisisset, mortuusque esset intestato, & ex utraque filius natus esset, mediocrisne res in controversiam adducta est?
Recusare uxorem grandi cum dote. Hor. 1. Serm. 4. 50.
Reddere gravidas uxores. Lucret. lib. 4 1232.
Deviæ uxores olentis mariti, Capræ. Hor. 1. Carm. 17. 7.
UXORCŬLA, æ. f. dimin. [γαμετίδιον] Plaut. Cas. 4. 4. 19.
Eja uxorcula. V. Apul. Met. lib 9. p. 219. Elmenh.
UXORCŬLO, āre. Plaut. in Sitelitergo apud Varron. de L. L. 6. 3. Mulieres uxorculavit, ego novi scio actiosas.
UXŌRIUS, a, um. Adj. [γαμετικὸς] Quod est uxoris, vel quod ad uxorem pertinet. Cic. 3. Off. 61. In arbitrio rei uxoriæ, melius æquius.
Dos est uxoria lites. Ovid. 2. de Arte Am. 155.
Jus uxorium. Jabolenus in l. Qui concubinam. in princip D. de legat. 3.
Levamentum uxorium. Tacit. 3. Ann. 34. Quod honestius, quam uxorium levamentum?
Bibere uxoria. Quintil. Declam. 15. de eo, cui meretrix potionem odii dederat, Felix profecto qui non nisi facultates in lupanari effudit. Tu perdis animum, ille æs: tu bibis uxoria, tu lacrimis rogas, &c.
Pependisse uxorium dicitur, qui, quod uxorem non habuerit, æs populo dedit. Festus. [Hic videtur Subst. subaudito æs.
Uxorius, [γυναικομανὴς, γυναικοκρατούμενος, Gl. L. G. γυναιμανὴς, G. L.] Qui uxori nimis inservit. Virg. 4. Æn. 266.

—tu nunc Carthaginis altæ
Fundamenta locas, pulchramque uxorius urbem
Exstruis?

Amnis uxorius. Hor. 1. Carm. 2. 20.
Imber uxorius, Lacrimæ ob mortem uxoris. Stat. 5. Silv. 1. 31.
UXŌRIŌSUS, a, um. Adj. Gloss. Lat. Gr. Uxoriosus, ὁ τὴν ἰδίαν γυναῖκα φιλῶν.

X

X Latinarum litterarum ultima. Quintil. 1. 4. Nostrarum ultima X, qua tamen carere potuimus, si non quæsissemus. Græcis Ξ, ξ, & Hebræorum ס Samech, ordine tam litterario, quam numerali exadvorsum respondet. Nam apud utrosque populos ס 60 Ξ 60 etiam repræsentat. Vasti esse soni innuit Cic. in Orat. 153. Quomodo enim vester Axilla Ala factus est, nisi fuga litteræ vastioris? Quam litteram etiam e maxillis & taxillis & vexillo & paxillo consuetudo elegans Latini sermonis evellit. [V. in his vocabulis, & paulo infra.

Liquefit X littera ab hodiernis Italis, qui pro Alexandro *Alessandro* proferunt. [Quod miror non & Gallos secutos, qui eam in multis vocabulis finalem habent, ubi vel plane non efferunt, vel instar s.

E Consonis duplicibus X, nam vel CS vel GS (vel etiam CHS) exprimit, uti liquet ex flexione Pax, pacis, Grex, gregis. Immo olim scribebatur Pacs, Gregs, idque usque ad Augusti tempora si Isidoro fides. Attamen in Columna Duilliana, quicquid de ea statuitur, legimus Exfociont pro Effugiunt. [Nisi forte ex Petri Ciacconii supplemento hæc sunt. Illud certe constat antiquiores sæpius vim & potestatem ejus usurpasse, ut in Faxo, Faxim, &c. apparet exoletis.

X transit in S, ut ξυλικη Siliqua, uti videmus SS in X mutari, ut πίσσα Pix, Ulixes idem qui Ulysses.

Transit in SC, ut ἰξὸς Viscus.

Q mutatur in X, ut Coquo, coxi.

V in X, ut Vivo: vixi. Item,

H in X, ut Veho, vexi.

X perinde fit Q, ut a Lax, Laqueus: item V, ut Nix, nivis. Videtur etiam aliquando ex φς fieri, ut νίφος Nix: quod & Latine fit, ut Proximus pro Propsimus; q. d. Propissimus.

S post X omitti debere contendit Priscianus, quod Græce ἐκ non ἐξ ante σ scribatur, & X sit loco CS: ergo Exequor scribendum esse non Exsequor. At hinc sequeretur potius scribi debere Ecsequor, quo pacto etiam antiquitus scribebatur Ecferre. In veterum monumentis inseri S videmus etiam ubi non erat opus, ut Dixserit, Uxsor. [Sane v. g. Expolio & Exspolio etiam significatione distant. Adde nec t litteram Græcos ξ subjungere, cum apud Latinos id perpetuum sit, ut Extendo, ἐκτείνω, & similia. Valeat igitur Prisciani ratio.

In numeris valet 10, unde in antiquis Codd. etiam pro Denario Romano ponitur. Plin. 12. 12. Mesosphærum emitur x. LX. i. e. Denariis 60. Unde fit ut numerum exprimat denarium. Vide quæ diximus in V numerus. Errat Priscianus, qui hanc causam adfert, quia ξ est decima Græcorum consona.

X. Decima, Decimus. X. E. Decimæ erogator. X. K. OCT. Decimo Kalendas Octobres. X. P. Decem pondo. X. PS. Decem passus. X V. Decem vir.

X A

Xanion, i. n. [ξάνιον] inter Instrumenta muliebria positum a Polluce lib. 10. cap. 26. [Puto a ξαίνω, Carmino.

Xanthi, õrum. m. [Ξάνθοι] Populi sunt in Asia: qui quum eorum urbs ab Harpago, Cyri regis præfecto, obsideretur, uxores suas ac servos una cum suppellectili in arce posuerunt, eamque igni succenderunt, deinde omnes pariter contra Harpagum irruentes, interfecti sunt, ut scribit Herodotus lib. 1.

Xantippe, es. f. [Ξανθίππη] Uxor Socratis philosophi. Morosa admodum fuisse fertur & jurgiosa: irarumque & molestiarum muliebrium per diem, perque noctem scatebat, & reliqua. V. Gell. 17. 1. & Diog. Laërt. in Socrate.

Xanthippus, i. m. [Ξάνθιππος] Lacedæmoniorum dux, arcessitus a Carthaginiensibus, contra Luctatium Consulem pugnavit. Volaterranus.

Xanthium, i. n. [ξάνθιον] Herba e lapparum genere, qua rufantur capilli. V. Plin. 24. 19. Diosc. 4. 133.

Xantho, ûs. f. [Ξανθὼ] Una fuit ex Nymphis, Oceani & Tethios filia. Virg. 4. Georg. 336.

Xanthos, i. m. [ξανθὸς] Gemma e fulvo candicans. Plin. 37. 10. Alii legunt Xanthenes.

Xanthus, i. m. [Ξάνθος] Latine Flavus dicitur, quo nomine dictus fluvius Trojanus, qui & Scamander dicitur. Nam quod in campis Trojanis proxime flumen armenta rufa & pecora leucophæa nascuntur, ideo flumen id Elienses Xanthum appellavisse dicuntur. De quo Virg. 1. Æn. 477.

Pabula gustassent Trojæ, Xanthumque bibissent.

Fluenta Xanthi. Virg. 4. Æn. 143.

Amnis Xanthus. Hor. 4. Carm. 6. 26.

Est præterea Xanthus, Flumen & Oppidum Lyciæ, cujus quoque meminit Homerus lib. Iliad. 6. & Pompon. lib. 1. 15.

Xanthus Achillis equus nominatus fuit. Claud. 4. Cons. Hon. v. 556.

Xanthus, Antiquus rerum Lydorum scriptor. Lydusne an Sardianus fuerit, Strabo se dicit incertum habere. Suidas Lydum eum dicit e Sardibus civitate fuisse, scripsisseque historiam Lydorum libris quatuor.

Xanthus alter, Poëta melicus ponitur ab Æliano.

Xanthus ridiculus philosophus in commentitia Æsopi vita.

X E

Xěnarchus, i. m. [Ξέναρχος] Poeta comicus, cujus fabulas commemorat Athenæus

Xenarchus alter, e Seleucia Ciliciæ, Peripateticus, docuit Alexandriæ primum, deinde Romæ, Arii philosophi, deinde Cæsaris Augusti usus amicitia, usque in honore habitus. Denique paulo ante mortem visu orbatus diem obiit. Strabo lib. 14.

Xenarchus alius Rhodius, tantæ homo bibacitatis, ut ex ea re Metreta cognominatus fuerit. Athenæus lib. 10. At Ælian. Xenagoram vocat.

Xeniades, is. m. [Ξενιάδης] Corinthius, qui cum emere vellet Diogenem Cynicum, & quid is artificii novisset, percontatus foret, Novi, inquit Diogenes, hominibus liberis imperare. Quod responsum demiratus Xeniades emit & manumisit, filiosque suos ei tradens: Accipe, inquit, liberos meos quibus imperes. Meminit Gellius lib. 2. cap. 18. & plenius Diog. Laert. in Cynici vita.

Xenion, [ξένιον] Auratum capitis ornamentum, ex Polluce 5. 16.

Xěnium, i. n. [ξένιον] dici potest Munus hospitalitatis, i. e. munus ab hospite seu amico missum: ξένος enim hospitem significat. Unde Martial. lib. 13. in quo ejusmodi munera distichis describit, Xenia inscripsit, quod versus ipsos pro xeniis mitteret. Inquit enim, epigr. 3.

Omnis in hoc gracili xeniorum turba libello
Constabit nummis quatuor empta tibi. &c.

Xenia dicebantur Dona, quæ post mensam hospitalem effundebantur in amicos non peregrinos. Plin. 6. Epist. 31. Summo die abeuntibus nobis (quam diligens in Cæsare humanitas!) xenia sunt missa V. Ruder. ad l. c. Martial. & Dempst. ad Rosin. Antiq. 1. 12. p. 65. [Gloss. Græcolat. Ξένος, Hospitalis, Ξένιον, τὸ δῶρον, τὸ πεμπόμενον ξένοις, Hospitale.

Xeniŏlum, i. n. dimin. Apul. 2. Met. p. 119. Elmenh. Commodum meridies accesserat, & mittit mihi Byrrhæna xeniola, &c.

Xenius, a, um. Adj. Xenias balneas apud Ciceronem quidam Bajas esse suspicantur: sic ab hospitibus, qui ibidem recipiebantur, Xenias, id est, hospitales fuisse cognominatas. Locus Ciceronis pro Cœl. 62. Sed ut venenum, quum a Licinio traderetur, manifesto comprehendi posset, constitui locum jussit balneas xenias, ut eo mitteret amicos, qui delitescerent. Gruter. ex Mss. leg. Senias.

Xenius [Ζεὺς ξένιος] Juppiter, Deus erat hospitalis, quem hospites invocabant siquando jura hospitalia violarentur, eum quippe vindicem sperabant. Budæus.

Xenocles, is. m. [Ξενοκλῆς] Spartanus, dux contra Persas in expeditione Agesilai. Diodorus lib. 14.

Xenocles, Carcini filius, Poeta tragicus. V. Aristoph. Ran. Schol. 86.

Xenocles, Adramyteneus, princeps Rhetorum in Asia. Cic. de Clar. Orat. 416.

Xenocrătes, is. m. [Ξενοκράτης] nomen philosophi Chalcedonii auditoris Platonis, & Polemonis præceptoris, qui in Academia Speusippo successit, & vigintiquinque annis docuit. Fuit tardus ingenio, adeo ut quum eum Plato Aristoteli compararet, hunc freno, illum calcaribus indigere diceret. Hic philosophorum severissimus extitit. Ejus verbis tanta fides adhibebatur, ut quum injurati nullius testimonium admitteretur, huic soli injurato crederetur. Auctor Suidas, & Laërt. in ejus vita. Hunc Athenienses aliquando vendiderunt, ut ita in exsilio degens frangeretur. Obiit secundo & octogesimo ætatis suæ anno, quum noctu forte in sartaginem offendisset. Cic. 1. Att. 13. Quæ mihi res multo honorificentior visa est, quam aut illa, quum jurare tui cives Xenocratem testimonium dicentem prohibuerunt.

Xenocrates, alter philosophus, modestia nihil superiore inferior, scripsit οἰκοσκόπον, id est domesticum auspicium: quando videlicet, aut mustela, aut serpens, aut his similia in domo apparent, quid portendere soleant. Suidas.

Xěnŏdŏchīum, vel Xenodochēum, i. n. Item, Xenon, ōnis. m. [ξενοδοχεῖον, ἢ ξενὼν] Leg. 33. §. 7. & Leg. 35. Cod. de episc. & clericis, &c. Gloss. Ξενοδοχεῖον, Hospitalium.

Xenodochus, i. m. [ξενοδόχος] Qui advenas inopes & debiles hospitio excipit. Leg. 33. §. 7. & Leg. 49. §. 3. Cod. Gloss. Ξενοδόχος, Hospita.

Xenodŏrus, i. m. [Ξενόδωρος] Statuarius, scientia fingendi, cælandique nulli veterum postponendus. Cujus meminit Plin. 34. 7.

Xenopărŏchus, i. m. [ξενοπάροχος] Qui hospitibus res ad victum necessarias præbet. Dig. lib. 50. t. 4. leg. 18. §. 10.

Xěnŏphănes, is. m. [Ξενοφάνης] Philosophus Colophonius Archelai auditor, scripsit elegias & iambos contra Hesiodum & Homerum, quæ de diis dixere improbans. Auctor Laertius. Hujus meminit etiam Strabo lib. 4. de Colophone scribens. Cic. 4. Acad. 118. Xenophanes paulo etiam antiquior, unum esse omnia, neque id esse mutabile, & id esse deum. Xenophanes, alter poeta, item iambicus, patria Lesbius. Suidas.

Xěnŏphantus, i. m. [Ξενόφαντος] Tubicen, de quo Seneca de Ira 2. 2. extr. Militaris viri in media pace togati aures tuba excitat, equosque castrenses erigit crepitus armorum. Alexandrum aiunt, Xenophanto canente, manum ad arma misisse.

Xenophĭlus, i. m. [Ξενόφιλος] Musicus, patria Chalcidensis, Pythagoricus, biennio minor quam Gorgias, qui CVII vixit annis, sed felicitate non inferior, siquidem, ut Aristoxenus ait, omnis incommodi humani expers in summo perfectissimæ doctrinæ splendore exstinctus est. Auctor Valer. Max. 8. 13. 3. ext. Felicitatis hujus Xenophili meminit & Plin. lib. 7. cap. 50.

Xenŏphon, ontis. m. [Ξενοφῶν] Grylli filius, Atheniensis, Socratis discipulus, ob eloquentiam Musa Attica vocatus: equorum, venationis, & rei familiaris in primis studiosus, ut ex ejus monumentis deprehendi potest. Venit in amicitiam Cyri minoris, cum quo militavit, ac παιδείαν ejus scripsit, non tam historiæ serviens veritati, quam ut perfectum institueret ducem, ut Cic. 2. de Orat. testatur. Quintilianus Xenophontis jucunditatem inaffectatam dixit, quam nulla affectatio consequi possit. Cum Platone simultates gessit, ut scribit Gell. lib. 14. cap. 5. &, qui pluribus persequitur hujus vitam, Laertius.

Multas ad res perutiles Xenophontis libri sunt. Cic. de Senect. 58.

Sermo dulcis Xenophontis. Cic. in Orat. 32. Ibid. 62. Xenophontis voce Musas quasi locutas ferunt.

Xenophontes, præter hunc alii tres fuere: unus Antiochenus, qui scripsit Babylonica, opus scilicet de amore. Alter Ephesius historicus. Tertius Cyprius, qui scripsit Ephesiaca, amores videlicet Cyrenes, Myrrhæ, & Adonidis. Auctor Suidas.

XENOPHONTHĒUS, vel XENOPHONTIUS, a, um. Adj. [Ξενοφώντειος] Cic. 5. Fam. 12. Gratiam illam, de qua suavissime quodam in procemio scripsisti, a qua te flecti non magis potuisse demonstras, quam Herculem Xenophontium illum a voluptate. Cic. in Brut. 132. Molli & Xenophonteo genere sermonis. i. e. Tali, quali Xenophon est usus.

XĒRAMPĔLĪNUS, a, um. Adj. [ξηραμπέλινος] ut, Xerampelinæ vestes, matronales dictæ, ab aridæ vitis colore, qui medius est inter coccum & muricem. Merula scribit Atrebaticas fuisse appellatas apud Juven. 6. 517.

Et xerampelinas veteres donaverit ipsi.

XERANTĬCUS, a, um. Adj. [ξηραντικὸς] Exsiccans. Macer. 1. 88. 3. Xerantica decoctio.

XEROCOLLYRIUM, i. n. [ξηροκολλύριον] Collyrium ex aridis compositum. Marcell. Emp. cap. 8.

XEROLIBYA, æ. f. Africæ pars inter Ægyptum & Cyrenaicam. V. Serv. ad Virg. 4. Æn. 42. & 196.

XĒRŎLŎPHUS, i. m. [Ξηρόλοφος] significat Tumulum aridum & siccum, ex congestis nempe lapidibus. ξηρὸς, aridus, siccus. λόφος, tumulus. Talem fuisse Byzantii constat, ubi erecta erat columna, & tripodes, quibus multa epigrammata erant inscripta. Dicunturque adhuc ejus rei non obscura superesse vestigia. Socrates auctor ecclesiasticæ historiæ lib. 7. cap. 5. sicuti & Nicephorus lib. 14. cap. 13. significat celebrem Constantinopoleos locum fuisse, quem Xerolophon appellabant, ubi & forum Arcadii erat. Meminit & Suidas. Sed optimus testis est Priscianus. Is lib. 1. cap. de Accidentibus litteræ, Et epigrammata, inquit, quæ egomet legi in tripode vetustissimo Apollinis qui stat in Xerolopho Byzantii, sic scripta, &c. Rursus lib. 6. Et quod hoc verum est, ostendunt epigrammata vetustissima, quæ litteris antiquissimis scripta in multis tripodibus legi, & maxime in tripode Apollinis, qui est Constantinopoli in loco, quem Ξηρόλοφον vocant.

XEROMYRRHA, æ. f. [ξηρόμυῤῥα] Unguentum siccum quasi manibus confectum. Sedul. Hymn. 2. 81.

Xeromyrrham post sabbatum

Quædam vehebant corpori. Alii leg. Xeromyrum: al. Christo myrrham. Sed ita MSS. Alioqui commode legi posset Sero myrrham &c.

XĒRON, vel XERUM, i. n. [ξηρόν] Xera sunt Arida medicamenta, quæ pulveris in modum insperguntur. Plin. Valer. 3. 22. Alii legunt Xeria.

XĒRŎPHĂGIA, æ. f. [ξηροφαγία] Tertull. advers. Psych. cap. 1. Arguunt nos quod jejunia propria custodiamus, quod stationes plerumque in vesperam producamus, quod etiam Xerophagias observemus, siccantes cibum ab omni carne, & omni jurulentia & uvidioribus quibusque pomis, ne quid vinositatis, vel edamus, vel potemus. V. Voss. Etym. fol. 573. & de Vit. Serm. 3. 4.

XEROPHTHALMIA, æ. f. [ξηροφθαλμία] Arida lippitudo. Cels. lib. 6. Est etiam genus aridæ lippitudinis, ξηροφθαλμίαν Græci appellant: neque tument, neque fluunt oculi, sed rubent tantum, & cum dolore quodam gravescunt, & noctu prægravi pituita inarescunt: quantoque minor generis hujus impetus, tanto finis minus expeditus est. ξηρὸς, siccus, aridus. ὀφθαλμία, lippitudo.

XERXES, is. m. [Ξέρξης] Darii filius, maximus omnium regum Persarum fuit. Ægyptum, quæ a patre desciverat, recepit. Expeditionem etiam, quam Darius in Athenienses paraverat, quinque annorum apparatu prosequens, decies centena hominum millia traduxisse dicitur. Quem numerum, ut Valerius 9. 13. ext. itemque Herodotus testantur, de alta prospectans specula, flevisse fertur, quod post centum annos nullus superesset futurus. Hac igitur multitudine accinctus, ut omnes referunt auctores, & maria pontibus conjunxit, Athon montem continenti abscidit, vel Plinio teste lib. 4. cap. 10. victus demum a quatuor millibus apud Thermopylas, navale certamen cum Themistocle tentavit: a quo item apud Salamina superatus, turpiter cum paucis parva cymba aufugit, relicto Mardonio præfecto, qui & ipse profligatus in Bœotia fuit. Demum quum se otio socordiæque, relicta militia, tradidisset, præmium genus luxuriæ novum invenientibus proposuit, ut scribit Valerius 9. 1. ext. 3. Quamobrem a suis spretus, paucis post annis ab Artabano præfecto suo in regia interficitur, quum regnasset annis octo. V. Justin. 2. 10. &c. Lucan. 2. 672.

Xerxes præmium proposuit qui novam invenisset voluptatem. Cic. 5. Tusc. 20.

Xerxes templa Græciæ inflammavit. Cic. 2. de Legib. 20. V. loc.

Xerses idem sonat, quod Victor ac triumphator, Beroso teste. Proinde Valer. Max. 9. 5. Jam Xerses, inquit, cujus in nomine superbia & impotentia habitat, suo jure quam insolenter usus est. &c.

X I

XIPHIA, vel XĪPHIAS, æ. m. [ξιφίας ἰχθὺς, Gl. G. L.] Nomen piscis, de quo Plin. 32. 2. Xiphiam, id est gladium, rostro mucronato esse, ab hoc naves perfossas mergi in Oceano ad locum Mauritaniæ, qui Cotta vocetur, non procul a Lixo flumine, Trebius Niger auctor est. Xiphias etiam Cometarum genus. V. Plin. 2. 25.

XIPHION, i. n. [ξιφίον] Herba quæ Romanis Gladiolus, vel ut Gloss. Gladiolum, dicitur, aut Segetalis. Videtur id nominis nacta, quoniam gladii speciem foliis præbeat, iridi similia erant, nisi minora & angustiora viderentur, & gladii modo mucronata nervosaque. In caulem exit cubitalem in quo purpurei flores in ordinem digesti inter se distant, semine rotundo, radice duplicis ordinis, quarum una insidet alteri, ceu pusillis bulbis, inferiore gracili, superna vero habitiore, adultiorique, in arvis maxime nascitur. Plinio 25. 11. in humidis quum primum exit, gladii præbet speciem, caule duûm cubitorum, radice ad nucis avellanæ figuram fimbriata. Folium xiphio, ut Theophrastus scribit, latum ad ensis effigiem exit, unde nomen herbæ inditum.

XIPHŌĪDES [ξιφοειδὴς] Græcis Ensiforme dicitur, quod ensis vel gladii speciem habet. Ita proprie χόνδρος ξιφοειδὴς vocatur ab Anatomicis cartilago imæ parti Sterni ad nata, quam & Mucronatam juniores vocant. Galen. lib. de ossib. cap. 12. toti Sterno hanc appellationem tribuit, cartilaginem vero, quam diximus, Triangulam, τρίγωνον χόνδρον, vocat.

X U

XŪTHUS, i. m. [Ξοῦθος] Hellenis filius, qui cum Thessalia pulsus esset a fratribus, Athenas confugit, dignusque habitus est ab Erechtheo rege, cui filiam desponderet Creusam. Pausan. Achaic. pr. & Herodot. lib. 7.

Alius hoc nomine Philosophus. Aristot. Phys. 4. 9.

Xuthus Choraules, apud Plutarch. in Antonio.

X Y

XYLEOS, vel XYLECHIOS, i. f. Herba Symphoniaca. Apul. de Herb. cap. 4.

XYLINÆ, ārum. f. [Ξύλιναι] Ptolemæo lib. 5. cap. 6. Ponti Cappadociæ urbs, vulgo *Sentina*.

XYLOBALSĂMUM, i. n. [ξυλοβάλσαμον] Arboris balsami materia, hoc est balsami lignum, ut inquit Dioscor. 1. 18. Columel. 12. 51.

XYLŎCINNĂMŌMUM, i. n. [ξυλοκιννάμωμον] Lignum cinnamomi. Plin. lib. 12. cap. 19. de cinnamomo, Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam: xylocinnamomum vocatur.

XYLON, i. n. [ξύλον] Frutex est exiguus laniger. Plin. lib. 19. cap. 1. Superior pars Ægypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui gossipion vocant, plures xylon. V. Ruell. 2. 150.

XYLĪNUS, a, um. Adj. [ξύλινος] ut, Lina xylina. Plin. 19. 1.

XYLOTHON, i. n. Herba eadem quæ Pentaphyllum. Apul. de Herb. cap. 2.

XYLOPHȲTON, i. n. Herba, quæ Latine Consolida. Idem c. 59.

XYRIS, ĭdis. f. [ξυρὶς] Herbæ nomen, quam Romani Gladiolum appellant, quidam Irim silvestrem. Folia iridi similia habet, latiora tamen & in summo acuminata: caulem ex mediis foliis exeuntem, cubitalem, satisque crassum, in quo triquetra sunt veluti siliquæ, & in triquetris illis purpureus flos: & in floris medio puniceus color. Semen in folliculis fabarum modo, rotundum, rubens, acreque. Radix illi est crebris geniculis dissecta, longa, colore ruffo. Sic Dioscorid. lib. 4. cap. 24. V. Plin. 21. 20.

XYSTĬLIS, is. f. Meretriculæ nomen. Plaut. Pseud. 1. 2. 76.

XYSTIOS, i. f. Gemma. Plin. 37. 9.

XYSTIS, is. f. [ξυστὶς] Talaris tunica & muliebris, Cælio lib. 21. cap. 18. Hanc autem ponit Pollux inter vestimenta communia virorum & mulierum lib. 7. cap. 13. Clemens vero Alexandrinus Pædagog. 2. 10. inter vestes mulieribus proprias. Nec desunt, qui dicant esse vestem subtilem, a ξύω, quod pulverem radat: aut ut alii malunt, ἀπὸ τοῦ ξύεσθαι, quod sit veluti rasum propter tenuitatem. V. BASUS & BALLUS. conf. Suid.

XYSTUS, i. m. & XYSTUM, i. n. [ξυστὸς] Vitruv. lib. 6. de Græcanicis ædificiis, Xystos Græca appellatione, porticus ampla latitudine dicitur, in qua athletæ per hiberna tempora exercentur. Nostri autem hypæthras ambulationes xysta appellant, quas Græci παραδρομίδας, dicunt. Idem lib. de palæstrarum ædificatione. Cic. 4. Acad. 9. Quum igitur pauca in xysto locuti essemus, tum eodem in spatio consedimus. Idem 1. Att. 8. Xystus igitur & Xystum significatione differunt, quum tamen ambo Græce sint idem: sed aliter Latine usurpata sunt. Plin. meminit in epistolis. Cic. de Clar. Orat. 10. Quum ambularem in xysto, & essem otiosus domi. Budæus.

Xystus violis odoratus. Plin. 2. Epist. 17. ad Gallum.

Xystus concisus in plurimas species, distinctus buxo. Plin. 5. Epist. 6.

Præcurrere in alium xystum. Phædr. 2. 5. 18.

XYSTĬCUS, a, um. Adj. [ξυστικὸς] Ad xystum pertinens. Tertull. de Pudicit. cap. 7. Spectaculum quadrigarii furoris, & gladiatorii cruoris, & scænicæ fœditatis, & xysticæ vanitatis.

XYSTĬCUS, i. m. [ξυστικὸς] Qui per hiemem sub tecto exercebatur. Suet. in August. cap. 45. Nec tamen eo minus xysticorum concertationes aut gladiatorum pugnas severissime semper exegit.

XYSTARCHES, æ. m. [ξυστάρχης] Qui præerat certamini & xysto. Ammian. 21. 1. Xystarchæ similis purpurato. conf. Tertull. ad Martyr. cap. 3. [Suid. Ξυστάρχης, Γυμνασίου ἄρχων.

Y

Y GRÆCORUM ὐψιλὸν, Vocalis, nostris in iis duntaxat vocibus usurpata, quæ a Græcia in Civitatem receptæ sunt. Inventa esse dicitur a Palamede cum grues acie instructa volare, & inter volandum mutatis subinde ordinibus observasset effingere Y.

Latini veteres ab hac Græcorum vocali abstinebant, uti notat Velius Longus. Dixerunt enim vel cum I, ut Silva, Silvanus; vel cum U, ut Purrhum, Fruges, i. e. Pyrrhum, Phryges. Quemadmoquoque posteriores Latini sæpe U retinebant in iis vocabulis, quæ Græco fonte cecidere, neque in Y mutabant, uti Mus, Fuga, Cubus, Purpura, &c. Uti aliquando per O exprimebant, sicut Ancora, Mola, Nox.

Y apud Anglos solos Consonantis vice fungitur in vocabulo ineunte.

Y Littera Pythagorica. Lactant. 6. 3. Dicunt enim humanæ vitæ cursum Y litteræ similem, quod unusquisque hominum, cum primæ adolescentiæ limen attigerit, & in eum locum venerit, partes ubi se via findit in ambas, hæreat mutabundus, ac nesciat in quam se partem potius inclinet. Adde Auson. in Monosyll. de Litteris,

Pythagoræ bivium ramis patet ambiguis Y. Et Pers. 3. Sat. 56.

Et tibi, quæ Samios deduxit littera ramos

Surgentem dextro monstravit limite callem.

Nulla vocabula habet littera Y quæ a se incipiant, quod a Græcis in initio vocis semper aspiretur. Quærendum ergo sub H.

Z

Z Græcorum ζῆτα, Hebræorum ז Zaiin, Consona duplex, valetque DS. Vide Dionys. Halic. π. συνθέσ. ὀνομάτων. Unde Æoles in originem eam resolvebant; & pro Ζεὺς dixere Δσεὺς. Dores tamen inverso ordine litterarum per σδ exprimebant, ut συρίσδω pro συρίζω. Ita vulgo Esdras scribitur pro Ἔζρας.
De ejus varia pronuntiatione vide Alciat. Parerg. 5. 14. Græca est & repudiata Latinis, Velio auctore. Usus illius tamen in iis tantum vocibus est, quas a Græcis in Romanas litteras convertimus, ut Zephyrus, Zona, Zelus. Unde antiqui, qui nullam peregrinam litteram adhibebant, pro ζ usurpabant simplex S. Z tamen est ubi convertebant Latini in duplex SS., ut Massa, Patrisso, Pitisso. Aliquando in D. ut ab ὄζω fit Odor. Quas liquet cognatas esse litteras, cum aliter, tum ex eo, quod in compositionem τοῦ ζ, istud D, uti diximus, ingrediatur. Ita olim, teste Prisciano, pro Mezentius dicebatur Medentius. Atque hinc etiam in Laconum dialecto duplex δδ pro ζ familiare erat, ut pro μάζα μάδδα.
In J consonam sæpiuscule mutatur, ut ζυγὸν, Jugum.
Cum G aliquam cognationem obtinet, ut liquet ex Ionum dialecto, qui φύζα pro φύγα scribebant, neque id immerito, cum ζ commutetur in γ & δ in futuris secundis verborum quartæ.

Z A

Zaba, [ζάβα] Armatura nescio quæ loricarum prope talarium, qua armatos scribit Mauricius fuisse equites Buccellarios vocatos, qui in agmine ante Imperatorem exercitus equitabant, & post sequebantur. Annotavit Turnebus. V. Cang. Gloss. inf. Græc.

Zabii, orum. m. pl. Chaldæorum Idololatrarum quoddam quasi corpus fuerunt. V. Reines. Var. Lect. 3.2. p. 515.

Zabŏlus, i. m. [ζάβολος] pro Diabolus, pro διὰ enim Æoles ζα dixere. Paulin. Carm. ad Cyther. v. 597.
Quibus peremptis interibit zabolus. V. Ambros. de fide contra Arian. cap. 6. [V. Lactant. de Mortib. persec. cap. 16. & ibi Cellar.

Zabūlos, [ζάβυλος] Idem. V. Voss. de Vit. Serm. 3. 56. p. 643. & Suid.

Zachalius, i. m. Plin. lib. 31. cap. 10. Zachalius Babylonius in his libris, quos scripsit ad regem Mithridatem, humana gemmis attribuit fata.

Zachlas, æ. m. Ægyptius Propheta. Apul. 2. Met. p.127. Elmenh. Sed variant codices.

Zăcynthus, i. f. [Ζάκυνθος] Græciæ insula est, Ætoliæ Propinqua, unicam habens urbem ejusdem nominis, teste Liv. lib. 26. 24. Plin. lib. 4. cap. 12. scribit sitam esse inter Samen & Achajam, oppido magnificam, & fertilitate præcipuam, & Hyrie aliquando dictam. Nunc ab incolis *Zant* vocatur. Virg. 3. Æn. 270.
Jam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos,
Alta Zacynthos Ovid. 1. Epist. 87.

Zacynthĭnus, vel Zacynthius, a. um. Adj. [Ζακύνθιος] Nepos in Dione cap. 3. Suorum autem e numero Zacynthinos adolescentes quosdam elegit. conf. Plaut. Merc. 5. 2. 104.

Zălātes, æ. m. Juven. 2. Sat. 164.
Armenius Zalates cunctis narratur ephebis
Mollior.

Zaleucus, i, m. [Ζάλευκος] Legislator & Philosophus Locrensis, vinum ægris prohibuit injussu medici, pœna capitis indita. Auctor Ælianus Var. Hist. 2. 37. Apud Valerium Seleucus male scribebatur, de quo ab eodem narratur: quod quum ejus filius adulterii crimine damnatus secundum jus ab ipso constitutum, utroque oculo carere deberet, ac tota civitas virtuti & meritis patris crimen condonaret, ipse sibi non pepercit: sed suo prius, deinde filii oculo eruto, usum utrique videndi reliquit. Ex Valer. lib. 6. cap. 5. V. Vitam ejus apud Laert. Diog.

Zăma, æ. f. [Ζάμα] Urbs Africæ, apud quam Annibal magno prælio a Scipione victus fuit. Hanc Strabo lib. 17. Zagnam ap pellat. Sil. lib.3.261.
Et Zama & uberior Rutulorum sanguine Tapsus.

Zamia, æ. f. [ζημία] Damnum, pœna. Plaut. Aul. 2. 2. 20.
Ubi manum injicit benigne, ibi onerat aliquam zamiam. V. Salmas. not.
Zamiæ, sunt etiam Nuces pineæ. Plin. lib. 16.cap. 26.

Zamolsis, vel Zamolxis, ĭdis. m. [Ζάμολξις] Vir inter Getas natus, Pythagoræ discipulus ac servus, ad Ægyptios una cum eo penetravit, deinde eorum ritus in patriam deduxit, a suisque post mortem habitus deus, ut scribit Herodot. lib. 4. V. Suid. & Laert. in Pythag. 2.

Zanchia, sive Zanga, æ. f. Calceamenti genus ex pelle Parthica, quo Imp. Divus Claudius usus. V. Treb. Poll. in vita ejus 17.

Zanclē, es f. [Ζάγκλη] Oppidum Achaiæ, ut scribit Plin. lib.4.cap.5. Est & Siciliæ civitas eodem auctore lib. 3. cap. 8. condita a Messeniis, quam de suo nomine Messanam dixerunt. Zancle Siciliæ inditum nomen ajunt, quod falcis formam referat. Siculi enim Zanclen, falcem dicunt, ut meminit Thucydides lib. 6. Silius autem lib. 14. 48. nomen accepisse ait, quod Saturni falx ibi reperta fuerit. Id autem a poetis idcirco fictum tradunt, quod solum Siculum fertilissimum habeatur. Ovid. 15. Met. 296. — Zancle quoque nota fuisse
Legitur Italiæ, &c.

Zanclæus, a, um. Adj. [Ζαγκλαῖος] ut, Arena Zanclæa. Ovid.13. Met. 729
Charybdis Zanclæa. Ovid 4. Fast. 499.
Saxum Zanclæum in freto Siculo, dictum a Zancle propinquo Siciliæ oppido.

Zanthĕnes, is. m. [ζανθήνης] Gemmæ species, quæ in Media nascitur. Plin. lib. 37. cap. 10.

Zaplūtus, [ζάπλουτος] pro Διάπλουτος, ut ζάπεδον, pro δίαπεδον. Valde dives. Petron. cap. 37. Ipse nescit quid habeat, adeo zaplutus est. Al. Saplutus.

Zarātus, i. m. Magus quidam apud Medos. Plin. lib. 30. cap. 1.

Zarmizegetūsa, æ. f. [Ζαρμιζεγέτουσα] Regia Daciæ urbs, auctore Ptolemæo lib. 1. cap. 8. Ulpia Trajana deinde dicta.

Z E

Zēa, æ. f. [ζειά] Frumenti genus, quod Latini Semen a præstantia frugis appellarunt. Duo ejus genera reddidit Dioscorides lib. 2. cap. 80. alterum simplex & unius tantum grani: alterum quod dicoccon, id est gemini & duplicis grani appellant, duobus utriculis conjunctum semen habens. Plin. lib. 18. cap. 8. Qui zea utuntur, non habent far. Est & hæc Italiæ, in Campania maxime, Semenque appellatur. Hoc habet nomen res præclara: propter quam Homerus ζείδωρος ἄρουρα dixit: non, ut aliqui arbitrantur, quoniam vitam donaret. Ibidem cap. 24. Serere in jugero temperati soli justum est tritici aut siliginis modios quinque, farris aut seminis (quod frumenti genus ita appellamus) decem, hordei sex.
Zea, Rosmarini species. Apul. de Herb. cap. 79.

Zēlo, āre. & Zeler, [ζηλόω] āri. significat Æmulari, Cupide aliquid imitari, Vehementer amare, adeo ut nullam in partem amoris admitti patiamur: significat etiam Invidere. Usus est Tertull. contra Marc. 4. & Vulg. Interp. Psalm. 73. 3.

Zelātor, ōris. m. Zelotes. Ambros. in Psalm. 51. 15. Ille magnus fidei zelator, qui iniquos docet.

Zelōtes, æ. m. [ζηλωτὴς] Æmulus, Æmulator, in Gloss. Græcolat. dicitur: Amator, qui nullum in amore fert rivalem. Vulg. Interpr. Exod. cap. 20. 5. Dominus Deus tuus, fortis, zelotes. V. Tertull. adv. Marc. 1. 28.

Zelŏtўpus, i. m. [ζηλότυπος] Zelator, sive æmulator formæ dicitur. In Gloss. Græcolat. Pellicator, Pellex. Nam ζῆλος æmulatio est, τύπος forma. Qui igitur ita amat ut sollicitus sit ne quis amore suo perfruatur, Zelotypus est. Juven. 5. Sat. 45. — quas in vaginæ fronte solebat
Ponere zelotypo juvenis prælatus Hiarbæ. Quintil. lib 4. cap. 2. Nam quid exponet, quæ zelotypum malæ tractationis accusat?
Ex Perotto hæc omnia p. 98. sed male. Nam τύπος, non est Forma in ea significatione, qua Formam vocamus pulchritudinis. H. St. V. Voss. Etymol.

Zelotўpa, æ. f. Idem de sexu sequiore. Petron. cap. 6. Noli zelotypa esse. Et Juven. 6. Sat. 277.
Si tibi zelotypæ retegantur scrinia mœchæ.

Zelotypia, æ. f. [ζηλοτυπία] V. zelus. Plin. lib. 25. cap.7. Nymphæa nata traditur, Nympha zelotypia erga Herculem mortua. Cic. 4. Tusc. 18. Obtrectatio autem est ea, quam intelligi zelotypiam volo, ægritudo ex eo, quod alter quoque potiatur eo quod, ipse concupiveris. [Sic lego, pro Concupiverit.
Offensio nata a zelotypia. Cic. 10. Att. 8. Judicabam duriores partes mihi impositas esse ab offensione nostra, quæ magis a ζηλοτυπία mea, quam ab injuria tua nata est.
Pro Zelotypia Propert. videtur Invidiam dicere. H. St. V. lib. 1. Eleg. 12. v.9. & Eleg. 16. extr. & 2. 13. 67. & 19. 74. & 20. 15.

Zelĭvĭra, æ. f. Idem quod Zelotypa. Tertull. Exhort. ad Castit. cap. 9. Omnis mulier zelivira est, quamdiu aliena.

Zēlus, i. m. [ζῆλος Gl. G. L.] Æmulatio, Pellicatus, Pellicatio in Gloss. Græcolat. Ζηλοτυπία, Pellicatus, Pellicatio. Vulg. Interpr. Joh. cap. 2. 7. Zelus domus tuæ comedit me. V. Vitruv. præf. lib. 7.

Zema, æ. f. Vas coquinarium. Apic. 8. 1. Sed Humelbergius Zyma legendum putat.

Zēno, ōnis. m. [Ζήνων] Philosophus, ex Cittio oppido Cypri, unde Cittieus dictus, Stoicorum sectæ conditor, ut inquit Cic. pro Muren. 61. tanto in honore apud Athenienses habitus, ut apud eum claves urbis deponerent, ornarentque ipsum aurea corona & imagine ærea. Decessit nonagesimo ætatis suæ anno, sine morbo. Nam (ut ferunt) quum abiret ex schola, lapidem offendens, digitum perfregit: manu vero terram feriens, illud ait, Ex Niobe
Ἔρχομαι, τί μ' αὔεις; i.e. Venio, quid me vocas? Et continuo se strangulans interiit. [Laërt. ἀποπνίξας ἑαυτόν. i. e. Intercluso, vel potius Retento spiritu, suffocatus obiit. Quo genere mortis & Cynicorum coryphæum obiisse docet lib. 6. Segm. 77.
Zeno inventor & princeps Stoicorum fuit. Cic. 4. Acad. 131.
Zeno in una virtute positam beatam vitam putat. Cic. 4. Acad. 131.
Zeno Eleates, Parmenidis auditor, (simul cum Perdica) & in philosophia & in administranda Republica clarissimus, teste Suida. Hunc inventorem dialectices fuisse, sicut Empedoclem rhetorices, Aristoteles est auctor. Hujus celebratissima fuit in perferendis cruciatibus patientia. Qui cum adolescentes nobilissimos cupiditate liberandæ patriæ inflammasset contra Nearchum tyrannum, facto indicio, comprehensus traditusque est tortoribus torquendus. Qui cum laceraretur, ut conscios conjurationis nominaret, neminem illorum nominavit, sed amicos intimosque tyranni participes conjurationis esse dixit. Deinde quum quidpiam se in aurem tyranni loqui velle significasset, eam mordicus correptam non ante dimisit, quam rapta aure populatum caput reliquisset. Sed quum complices conjurationis proferre cogeretur, concisam dentibus linguam in os tyranni exspuit. Quo facto cives tyrannum lapidaverunt.
Fuit & alius Zeno philosophus Epicureus, Ciceronis synchronos, id est contemporaneus, de quo idem Cic. 2. de Finib. 17. meminit, & eum cum Attico frequenter audivisse Epicuri sententias explicantem.
Plures apud Laërt. & Suid. V.

Zĕnŏbia, æ. f. [Ζηνοβία] ut ex Pollione refert Volaterranus, regina Palmireorum: poſt Odenati viri mortem, in Syria Romanum rexit imperium: poniturque inter xxx tyrannos. qui tempore Gallieni orbem uſurpaverunt. Superata tandem ab Aureliano, ac in triumpho ducta fuit, ejuſque principis clementia Tibure honeſte degens mortem obiit. Hæc ea caſtitate dicitur fuiſſe, ut ne cum viro ſuo niſi prolis gratia congrederetur. Regali alioquin pompa, Perſarum fere modo adorabatur: ad conciones galeata procedebat cum limbo purpureo gemmis dependentibus, voce clara, moribus ſeveris. Græci Ægyptiique ſermonis peritiſſima, Latini non ignara. Orientalem Alexandrinamque hiſtoriam in epitomen redegit. Herennianum & Timolaum filios litteris erudiit. De quorum exitu neſcitur, an interierint morbo, an ab Aureliano fuerint interfecti. Ex Treb. Poll.

Zēnŏdŏtus, i. m. [Ζηνόδοτος] Grammaticus, vixit temporibus Ptolemæi primi, cujus etiam filios erudiit, ac præfuit Alexandrinæ bibliothecæ: primus quoque Homeri libros correxit, ac in ordinem redegit. Suidas.
Zenodotus alter, Alexandrinus, grammaticus & ipſe, teſte Suida. Scripſit adverſus Platonem, de Diis, de Homerica conſuetudine, ſolutiones Homericarum dubitationum, item in Heſiodi Theogoniam, & alia. V. Voſſ. de Hiſt. Græc. 1. 11. p. 71.
Zenodotus alter Sophiſta, ſub Adriano principe docuit Romæ, ſcripſitque Epitomen proverbiorum Didymi: convertit in Græcum ſermonem hiſtoriam Salluſtii, præterea Genethliacon in Adrianum & alia. Suidas. Alii Zenobium vocant.

Zĕphўrium, i. n. [Ζεφύριον] Locrorum promontorium in Italia, a quo Locri Epizephyrii dicti, in extimo ejus agri jugo ſiti, juxta Heracleam & Crotonem. Plin. lib. 3. cap. 5. Strabo lib. 6. Locri agri promontorium offertur, quod Zephyrium appellatur, portum habens venientibus ab Occaſu ventis commodum, qua ex cauſa & nomen aſſequitur. Deinceps Locri Epizephyrii urbs inſignis.

Zĕphўrus, i. m. [Ζέφυρος] Græcis dicitur ventus, quem Latini, teſte etiam Gloſſ. Græcolat. Favonium nominant. Is adverſus Eurum flat, ut ſcribit Gell. lib. 2. cap. 25. Plin. lib. 18. cap. 34. Ipſe leniter pluvius, tamen eſt ſiccior Favonius, ex adverſo ejus ab Æquinoctiali occaſu, Zephyrus a Græcis nominatus. Hæc ille. Zephyrus ineunte vere flare incipit: &, ut auctor Varro lib. 1. de R. R. 7. Idibus Febr. Hor. 1. Carm. 4. 1.

Solvitur acris hiems grata vice veris & Favoni. Virg. 1. Georg. 44.
Vere novo, gelidus canis quum montibus humor
Liquitur, & Zephyro putris ſe gleba reſolvit.

ζωὴ vita, φέρω ferens. Hinc Zephyrus dictus, quaſi vitam ferens. V. Voſſ. Etymol. Vernum enim tempus flante Zephyro incipit, quando herbarum eſt creatio. Lucret. lib. 1. 11.

— genitabilis aura Favoni. V. favonius.

Auræ tepentes Zephyri. Virg. 2. Georg. 339.
Flamina nova Zephyri. Sil. lib. 16. 365.
Felices Zephyri. Virg. 3. Æn. 120.
Levis Zephyrus. Ovid. 1. Amor. 7. 55.
Modici Zephyri, Modice ſpirantes. Ovid. 15. Met. 700.
Placidi Zephyri. Ovid. 1. Met. 107.
Secundi ſpirant Zephyri. Virg. 4. Æn. 562.
Surgens Zephyrus. Virg. 3. Georg. 273.
Tepente Zephyro victa nix. Ovid. 2. Faſt. 220.
Minuunt frigora Zephyri. Ovid 3. Triſt. 12. 1.
Mulcent flores Zephyri. Ovid. 1. Met. 108.
Poſuere Zephyri, i. e. Deſiere ſpirare. Virg. 10 Æn. 103.
Venit aura mitior a Zephyris. Ovid. 2. Faſt. 148.

Zephyrius, a, um. Adj. [Ζεφύριος] ut, Zephyria ova, Quæ ſunt ſterilia. Plin. lib. 10. cap. 60. Quidam & vento putant ea generari: qua de cauſa etiam Zephyria appellantur, quæ alii cynoſura dixere. V. urinum Ovum.

Zephyrītis, ĭdis. f. [Ζεφυρῖτις] patronym. quo nomine dicta eſt Chloris, ſeu Flora dea Zephyri filia, a Catullo, de Coma Berenicis 64. 57.

Zercon, ōnis. m. [Ζέρκων] Scytha, Mauruſius genere, brevis, gibboſus, diſtortis pedibus, naribus ita depreſſis, ut naſus vix appareret. V. Suidam.

Zerna, æ. f. Impetigo. ut, Zernas tollere. Priſcian. de Diæta cap. 14.

Zeros, i. m. Gemma ſimilis iridi aſpectu. Plin. lib. 37. cap. 9.

Zērynthus, i. f. [Ζήρυνθος] Urbs & antrum Hecate ſacrum in Thracia.

Zerynthius, a, um. Adj. [Ζηρύνθιος] ut, Litora Zerynthia. Ovid. 1. Triſt. 10. 19.

Zēta, æ. f. [ζῆτα] pro Nomine loci, vel Bibliotheca quidam legunt apud Plin. Ep. 2. 17. Hinc turris, ſub qua zetæ duæ. Quum ex veterum exemplarium fide legi debeat Diætæ. Tametſi apud Lampridium in Heliogabalo Zeta legatur, teſte Budæo, in hæc verba, (cap 31.) Odores Indicos ſine carbonibus ad vaporandas zetas jubebat incendi. V. diæta. Hermolaus Barbarus, Zeta & Zetecula, inquit, Plinio Cæcilio in epiſtolis, erat locus capax unius lecti, cum ſellis duabus: qui velis obductis & reductis modo adjicitur cubiculo, modo aufertur. Nomen, quoniam tribus e partibus feneſtras & proſpectus habeat, atque ſolem multipliciter accipiat, quaſi ἀπὸ τοῦ ζεῖν, quod eſt, fervere, quando & heliocaminus in ipſa zeta ponitur, hoc eſt, vaporarium quoddam ſolare, non ad ignis uſum, ſed ad ſolis. Vel ἀπὸ τοῦ ζῆν, quod in ea commodiſſime vivatur, ut quam delicias & amores ſuos vocet idem Cæcil. lib. 2. ad Gallum, epiſt. 17. & lib. 5. ad Apollinarem, epiſtola ſexta, ſicut a converſatione victuque diæta. Hactenus Hermolaus: cujus ſententiam fortiter tuetur adverſus calumniatores Cælius Rhodiginus lib. 12. cap. 18. Vide Beroald. in Sueton. fol. 186. qui putat legi Zeta, pro Diæta apud Plin. H. St. V. & not. Varior.

Zetarius, i. m. Miniſter diætæ ſerviens. Paul. lib. 3. Sentent. tit. 6.

Zēthes, æ. m. [Ζήτης] & Calais, Boreæ Thraciæ regis filii & Orithyiæ, alati juvenes, cum Argonautis profecti a quibus ad pellendas Harpyias miſſi ſunt, ut ſcribit Servius. Ovid. 6. Met. 716.

Implumes Calaiſque puer, Zetheſque fuerunt.

In quem locum ſic Lactantius, Zethes legendum eſt, non Zethus: ut fere in exemplaribus eſt depravatum. Alii Zetes legunt. V. calais

Zēthus, i. m. [Ζῆθος] Jovis filius ex Antiopa Amphionis frater. De quo Cic. 2. de Orat. 155. Miror cur philoſophiæ, ſicut Zethus ille Pacuvianus, prope bellum indixeris. Hor. 1. Epiſt. 19. 42.
Durus Zethus. Propert. lib. 3. 15. (Al. 15.) 29.

Zētus, i. m. Mathematicus, de quo Sidon. Apollin. 4. Epiſt. 3. Nunquam inveſtigare deſtituit cum Thalete tempora, cum Atlante ſidera, cum Zeto pondera, &c.

Zeugites, æ. m. Zeugitæ pl. Calamorum genus. Plin. lib. 11. cap. 12. & lib. 16. cap. 36.

Zeugma, ătis. n. [ζεῦγμα] Latine Connexio, ſive adjunctio dicitur. Figura Grammatica, quum plures ſenſus uno connectuntur verbo. Quod tribus modis fit. Aut præpoſito verbo, ad quod reliqua reſpiciant: ut, Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia. Aut verbo poſtpoſito: ut, Neque is es, Catilina, ut te aut pudor a turpitudine, aut metus a periculo, aut ratio a furore revocarit. Aut in medio ſenſuum poſito verbo: ut, Trojugena interpres divûm.

Zeugma, [Ζεῦγμα] Daciæ urbs. Ptolemæo lib. 3. cap. 8. Vulgo *Clauſenburg*.
Alia ejuſdem nominis urbs Cœleſyriæ ad Euphratem. Stat. 3. Silv. 2. 137.

Antiquæ Babylonis opes, & Zeugma Latinæ
Pacis iter.

V. Flor. 3. 11. 4. & Geogr.

Zĕus, i. m. [ζεῦς] Piſcis, qui & Faber Gadibus appellatus eſt. Plin. lib. 9. cap. 18. Et lib. 32. cap. 11. Columel. lib. 8. cap. 16. Ut Atlantico faber, qui & in noſtro Gadium municipio generoſiſſimis piſcibus adnumeratur, eumque priſca conſuetudine zeum appellamus.

Zeuxippus, i. m. [Ζεύξιππος] Sicyoniorum rex, ſucceſſor Pelaſgi. Zeuxippus etiam Macedoniæ ac Thraciæ præfectus.

Zeuxis, is. m. [Ζεῦξις] Heracleotes pictor ſua ætate maximus. Hic teſte Plin. lib. 35. cap. 9. opes tantas acquiſivit, ut in oſtentatione earum Olympiæ aureis litteris in palliorum teſſeris intextum nomen ſuum oſtentarit. Poſtea donare opera ſua inſtituit, quod ea nullo ſatis digno pretio permutari poſſe diceret. Æquales ejus & æmuli fuere Timanthes, Androcydes, Eupompus, & Parrhaſius, cum quo deſcendiſſe in certamen traditur, ut in ea dictione legere potes. Idem eodem teſte, cap. 10. ſupradicti libri, fertur pinxiſſe puerum uvas ferentem, ad quas quum advolarent aves, eadem ingenuitate proceſſit iratus operi: & dixit, Uvas melius pinxi quam puerum: nam ſi & hoc conſummaſſem, aves timere debuerant. Hujus meminit Cic. 2. de Invent. 3.
Zeuxis Helenam adeo pulchram pinxit, ut ex ea quæſtum magnum faceret, pretio accepto ab his, qui eam viſere cupiebant. Itaque Græci lepido cavillo eam Helenam meretricem vocitabant, quod ex ejus lenocinio quæſtum faceret. Auctor Ælianus de Varia hiſtoria 4. 12.

Z I

Zigir, ĭris. n. [ζίγιρ] Caſiæ genus. Dioſc. 1. 2.

Zimpiberi, Idem quod Zingiberi, apud Plin. lib. 12. cap. 7.

Zingĭber, ĕris. n. vel Zingiberi vel Zingiberis, eos. f. [ζιγγίβερις] Genus aromatis. Dioſcorides lib 2. cap 149. Zingiberis diverſa a pipere & ſui generis planta eſt. Plurimum in Troglodytica, & Arabia naſcitur: fronde ejus ad multa, & in quibus nos ruta, utuntur, pulmentis potionibuſque eam miſcentes. Habet zingiber, parvas radices quadrati odorati junci forma, albeſcentes, odoratas, ſapore piperis. Suid. ζιγγίβερ.

Zinzĭbŭlo, āre. Auctor Philomelæ v. 43.

Regulus atque Merops & rubro pectore Progne
Conſimili modulo zinzibulare ſciunt.

Zirbus, i. m. vel Zirbum, i. n. Omentum. Apic. 8. 6. Inteſtina ſuper hœdum componis in zirbo.

Zizania, ōrum. n. pl. [ζιζάνια] vel Zizanium, i. n. [ζιζάνιον, Gl. G. L.] V. lolium, & Vulg. Interpr. Matth. cap. 13. 38.

Zīzīpha, vel potius, Zizypha, orum. n. pl. [ζίζυφα] Sex. Papinius (teſte Plin. 15. 14.) ex Africa noviſſimis Auguſti temporibus primus invexit, in caſtris ſata, & aggeribus præcipue decora: baccis ſimiliora quam malis, & in tecta jam ſilvæ aſcendunt, flore oleæ, ſed odorato magis: baccis cornis ſimile pomum, quo amplius & maturius, eo innocentius. Duplex zizyphi genus, ut Columellæ 9. 4. placet, rutilum & candidum: nam & rutilam & albam zizyphum probatiſſimum ad apum paſtiones tradit, arbor malorum generis. Officinis omnibus *Jujuba* dicta. Zizypha grano ſeruntur. Ruell. ex Plin. l. c.

Zizyphus, i. f. [ζίζυφος] ipſa arbor Zizypha proferens. V. dict ſuper.

Zmilampis, is. Gemma, quæ in Euphrate naſcitur. Plin. lib. 37. cap. 10. Zmilantis dicitur a Solin. cap. 37.

Zmilus, i. m. Architectus Lemnii Labyrinthi. Plin. 36. 13.

Z O

Zōdiăcus, i. m. [Ζωδιακὸς] dici poteſt Animalis, ab effigie animalium. Nam ſphæræ circulus eſt major, obliquus æquinoctialem in partes æquales ſecans: cujus una medietas ad Septemtrionem, reliqua ad Auſtrum declinat, in quo duodecim ſigna ſunt in formam animalium figurata, ut Aries, Taurus, &c. Græce enim ζῶα, animalia dicuntur.
Vim quandam eſſe ajunt ſignifero in orbe, qui Græce Ζωδιακὸς dicitur. Cic. 2. de Divin. 89. [Nomen habet a Signis cæleſtibus, quæ Græci ζώδια appellant. Gloſſ. Græcolat. ζώδιον, Sigillum, Signum, ζωδιακὸν, Sigillatum, ζωδιοφόρος, Signifer. Quod ejuſdem circuli apud Latinos nomen. V. ſuo loco.

Zodĭactæus, a, um. Ad Zodiacum pertinens. Mart. Capell. lib. 1. p. 3. Annua peragratio zodiactea.

Zōĭlus, i. m. [Ζωΐλος] Poeta Ptolemæi temporibus, ſophiſta quiſpiam fuit, hoc facinore potiſſimum nobilitatus, quod Homerum poetarum omnium principem auſus eſt, libris aliquot in eum ſcriptis, inceſſere, unde Ὁμηρομάστιξ, cognomen meruit: quod ipſum etiam abiit in proverbium: ſic enim appellari cœpti nobilium auctorum caſtigatores, vel Plinio teſte in præfatione hiſtoriæ naturalis. Hæc Eraſmus. Ovid. de Rem. Amor. 866.

Ingenium magni livor detrectat Homeri:
Quiſquis es, ex illo, Zoile, nomen habes.

Hic quum ſua in Homerum ſcripta Ptolemæo regi recitaſſet, rex indignatus nullum ei verbum fecit. Quumque Zoilus inopia preſſus regem rogaret, ut ſibi aliquid, quo viveret, daret; Homerus, rex ait, multos paſcit: quare tu, qui illo doctior es, ſaltem te ipſum paſce. Tandem Zoilus parricidii damnatus, juſſu regis cruci affixus eſt. Zoili mors, inquit Vitruvius in præfatione lib. 7. varie memoratur. Alii eum ſcripſerunt a Philadelpho

esse in crucem fixum, nonnulli in eum lapides esse conjectos: alii Smyrnæ vivum in pyram esse conjectum. V. locum Vitruvii.

ZŌNA, æ. f [Ζώνη] est, Id quo cingimur: unde quidam Cingulum appellant. Gloss. Ζώνη, Baltheum, Cingulum. Martial. lib. 14. 151.

Longa satis nunc sum: dulci sed pondere venter
Si tumeat, fiam tum tibi zona brevis.

Constringit zona brevis sinus. Senec. Hippol. 4.
Retinens vestem zona. Senec. OEdip. 5.
Teres zona. Ovid. 2. Fast 320.
Recingere. Ovid. Epist. 2.

Castaque fallaci zona recincta manu. H. St. v. est. 116.

Solvere zonam, i. e. Virginitatem perdere, vel Nubere. Catull. 2. 11.

Tam gratum mihi, quam ferunt puellæ
Pernici aureolum fuisse malum,
Quod zonam solvit diu ligatam.

In zonis pecuniam deferebant veteres. C. Gracchus apud Gell. lib.25.cap. 12. Zonas, quas plenas argenti extuli, eas ex provincia inanes retuli.
Perdidit zonam, Proverbium castrense, in eos, qui nihil habent nummorum: quod quicquid habent milites, in zona secum portant, ut inquit Porphyrion. Hor. 2. Epist. 2. 40.

Ibit eo, quo vis, qui zonam perdidit, &c. Plaut. Pœn. 5. 2. 48.
— tu, qui zonam non habes,
Quid in hanc venistis urbem, aut quidnam quæritis? In quibus

Plauti verbis duplex est allusio, & ad vestem Pœnorum more discinctam: & ad pecuniam, quæ in zona gestatur, citra quam in urbe sumptuosa, non sat commode vivitur. Erasm.
Zona, [ἕρπης] Morbi genus. Scribon. Larg. Facit hoc medicamentum ad carbunculos, & ad ignem sacrum, & ad zonam, quam Græci ἕρπητα dicunt. conf. ZOSTER.
Zonæ cæli. [Ζώνη ἐν τῷ οὐρανῷ] Plaga. Gloss. Græcolat. Plin. lib. 2. cap. 68. Nam quum sint cæli quinque partes, quas vocant zonas, infesto rigore & æterno gelu premitur omne, quicquid est subjectum duabus extremis utriusque circa vertices, hunc qui Septemtrio vocatur, eumque qui adversus illi Austrinus appellatur. Virg. 1. Georg. 233.

Quinque tenent cælum zonæ, &c. Ubi Servius, Circuli qui

cælum ac terram veluti zonæ cingunt, translative: nam proprie zonæ in terris, sed pro parallelis, id est circulis posuit, Septemtrionalis, Æstivalis, Æquinoctialis, Brumalis, Australis. Ovid. 1. Met. 46
Lucentes zonæ. Stat. 10. Theb. 214.
Nivalis zona, Plaga Septemtrionalis. Lucan. lib. 4. 106.
Rubens zona, Torrida plaga cæli. Claud. de Bell. Gild. 148.
Trita zona flammea rota Phœbi. Senec. Herc. OEth. 11.

ZONŬLA, æ. f. [ζώνιον] dimin. Catul. in Epithal. Jul. 59. 53.

— tibi virgines Zonula solvunt sinus.

ZONĀLIS, e. Adj. Macrob. Somn. Scip. 2. 5. Eadem est in ejusdem zonalis ambitus continuatione temperies.

ZONĀRIUS, a, um. Adj. Quod ad zonam pertinet. ut Sector zonarius, quem Crumenisecam alias appellare possumus. Plaut. Trin. 4. 2. 20.

Ni illic homo est, aut dormitator, aut sector zonarius.

ZONĀRIUS, i. m. [ζωνοποιός] Qui zonas facit. Cic. pro Flacc. 17. Quod Mithridates, qui multitudinem illam, non auctoritate, sed sagina tenebat, se velle dixit; id sutores & zonarii conclamarunt.

ZONĀTIM, Per gyrum. Lucil. lib. 6. Zonatim circum impluvium cumeram is cludebat. Nonius 2. 928.

ZONĪTIS, is. f. [ζωνῖτις] Cingularis, Cadmiæ species, quæ maculas lineis similes habet. Diosc. 5. 42.

ZŌNĂRĀS, æ. m. [Ζωναρᾶς] Historicus sua ætate clarissimus in regno Constantinopolitano. Volumen triplex Historiarum, quas conscripsit, opus modis omnibus commendandum, tum ob amplitudinem rerumque varietatem, tum ob brevitatem. Desinit ubi Nicetas incipit. V. Fabric. Bibl. Græc. Vol. 10. p. 241.

ZŌŌNȲCHON, i. n. [ζωόνυχον] Herba eadem cum Leontopodio, Diosc. 4. 126.

ZŌOPHTHALMUS, i. m. [ζωόφθαλμος] Herba sic dicta, quod oculum animalis refert. Plin. lib. 25. cap. 15.

ZŌŌPHȲTA, orum. n. [ζωόφυτα] dicuntur, quæ sunt medium quiddam inter animal & plantam. Cujusmodi sunt, quæ mediam naturam inter sensibilia & vegetabilia habent. ob hoc zoophyta dicta (nos forte Plantanimantes dicere possumus, vel Plantanimalia) ut ostrea, spongiæ, & similia inter animalia & stirpes ambigua. Budæus.

ZŌPHŎRUS, i. m. [ζωφόρος] est Vitruvio & architectis, quam vulgo *Frizam* appellant: hoc est, *Une platte bande entre l'architrave & la corniche, en la quelle s'entaillent aucunefois des feuillages, ou autres belles fantasies de demi bosse, afin d'enrichir la besogne.* Vitruv. lib. 3. cap. ult. Et lib. 4. cap. 1. & cap. 7. Rursus lib. 5. cap. 1.

ZŌPISSA, æ. f. [ζώπισσα] Derasam navigiis cum cera resinam, zopissam aliqui vocant, inquit Dioscorides (a plerisque eadem hypochyma appellatur, quod marino sale maduerit) discutiendi vires habentem. Sunt etiam qui collectam ex picea arbore resinam, zopissæ appellatione indicent. Plin. 24. 7. Zopissam eradi navibus diximus, cera marino sale macerata: Optima hæc a tirocinio navium.

ZŌPȲRUS, i. m. [Ζώπυρος] Physiognomus dictus est, quod profiteretur hominum mores naturasque ex corpore, oculis, vultu, fronte se posse pernoscere. Qui cum turpia quædam, & a virtute aliena de Socrate dixisset, ac a multis idcirco derideretur, Non errat (Socrates respondit) Zopyrus. Hujusmodi enim natura essem, nisi naturam philosophia superassem. V. Cic. de Fat. 10.
Zopyrus alius, ut testatur Herodotus circa finem libri quarti, nobilis Persa, qui, quum Darius rex Persarum Babyloniam diu & frustra oppugnaret, ipse sibi nasum, aures, & labia amputavit, & ita ad Babylonios quasi transfuga se contulit, conquerens de crudelitate sui regis. Receptus igitur a Babyloniis, & dux belli constitutus, urbem Dario tradidit, de quo dicere solebat Darius, se Zopyrum malle integrum, quam viginti capere Babylonas. Zopyri enim astu Babylone potitus erat Darius. V. Justin. lib. 1. cap. 10.
Est & alter Zopyrus, qui, ut auctor est Plin. lib. 34. cap. 12. sculpsit Areopagitas, & judicium Orestis in duobus scyphis pondo duodecim æstimatis.
Zopyrus Clazomenius, Orator. Quintil. lib. 3. cap. 6.

ZOPȲRON, i. n. [ζώπυρον] Herba similis Serpyllo. Plin. 24. 15.

ZŌRŌASTRES, æ. m. [Ζωροάστρης] Bactrianorum rex, qui primus, ut auctor est Plin. lib. 30. cap. 1. artes magicas in Perside invenit. Emicuit Nini regis temporibus, cum quo bella gessit. Fuit ante bellum Trojanum annis CCCC. Absumptus est igne cælesti, prædixitque Assyriis, si ejus cineres servarent, regnum eorum non defuturum. Feruntur ejus de Natura libri IIII. De lapidibus item pretiosis unus. Præterea Astronomica, & alia. Auctor Suidas. Plinius quoque lib. 7. cap. 16. unum eodem die quo genitus est risisse testatur. Eidemque cerebrum ita palpitasse, ut impositam repelleret manum, futuræ præsagio scientiæ. V. Differt. Joh. Henr. Ursin. Cluver. Antiq. Germ. 1. 23. f. 191. & cap. 24. f. 206. & Justin. 1. pr.

ZOROASTRÆUS, a, um. Adj. Magicus. Prudent. primam temere corr. Apotheos. v. 562.

Qui Zoroastræos turbasset fronte susurros.

ZŌRŌBĀBEL, elis. m. [Ζοροβάβελ] Princeps gentis Judææ. V. Isidor. 7. 6.

ZŌSĬMUS, i. m. [Ζώσιμος] Libertus Plinii Junioris. V. ejus Epist. lib. 5. 19.
Zosimus etiam Historicus Græcus, qui exstat.
Zosimos alios V. apud Suid.

ZOSTER, ēris. m. [ζωστήρ] Cingula, Baltheum, Cingulum, in Gloss. Unde Zoster, genus ignis sacri, medium hominem ambientis, & enecantis si cinxerit. Plin. lib. 26. cap. 11. Zoster, Frutex maris. Plin. lib. 13. cap. 25.
Zoster, Oppidum & Promontorium Atticæ inter Piræum portum & Ceam insulam. Cic. 5. Att. 12.
Est & Zoster, Italiæ Promontorium, & Sibyllæ Cumanæ domicilium. V. Lycophron.

ZŌTHĒCA, æ. f. [Ζωθήκη] videtur dictus locus, in quo adservabantur animalia ad immolandum. Vet. Inscript. apud Gruter. p. 4. 9. n. 3. HERCVLI. SAXANO. SACRVM. SER. SVLPICIVS. TROPHIMVS. AEDEM. ZOTHECAM. CVLINAM. PECVNIA. SVA. A. SOLO. RESTITVIT.

ZOTHECŬLA, æ. f. dimin. pro Bibliotheca legitur apud Sidon. Apollin. 8. Epist. 16. Per armariola & zothecula nostras non remanserunt digna prolatu.

Z U

ZURA, æ. f. Afrorum lingua semen Paliuri, contra scorpiones efficacissimum. Plin. 24. 13.

Z Y

ZYGANTES, um. m. pl. [Ζύγαντες] Populi sunt Pœnis vicini, ubi, ut auctor est Herodotus lib. 4. magnam vim mellis apes conficiunt, sed multo plus opifices viri facere dicuntur. Omnes minio inficiuntur, ac simiis vescuntur: quarum affatim gignitur iis, qui in montibus degunt.

ZYGIUS, a, um. Adj. [ζύγιος] Jugalis, connubialis. Apul. 4. Met. p. 157. Elmenh. Sonus tibiæ zygiæ. [i.e. Paris. Gloss. Græc. Lat. ζυγὴ, Junctio, Par.

ZYGIA, æ. f. Carpinus, ex qua fiunt juga jumentis. Vitruv. 2. 9. & Plin. lib. 16. cap. 15.

ZYGIS, ĭdis. f. [ζυγίς] Serpyllum agreste. V. Apul. de Herb. cap. 99. & Diosc. 3. 4.

ZYGOSTĀTA, æ. m. [ζυγοστάτης] Libripens, in Gloss. Græcolat. Leg. 2. Cod. Theod. de Ponderat. & auri illatione, Imp. Julianus: Per singulas civitates constitui zygostatem.

ZYGOSTASIUM, i. n. [ζυγοστάσιον] Librarium in Gloss. Græcolat. Munus libratoris. Leg. 1. Cod. Theod. de frumento Alexandrino: Quicquid de Crithologia & Zygostasii munere Eminentia tua disposuit, roboramus.

ZYMA, æ. f. Olla, a ζέω, ferveo. Apic. 8. 1. Mittitur in zymam. Alii legunt Zemam. V. Salmas. Hist. Aug. p. 334.

ZYTHUM, i. n. [ζῦθος] Potus ex hordeo aqua resoluto, qui in Ægypto plerumque fieri solet, ideoque poetis quandoque Pelusiacus potus dicitur. Madescit aqua hordeum, donec resolvatur in liquorem vino similem: inebriat hoc, & acre gustu est, quoniam ex putrilagine acescente constat: hinc vulgus Græcum phocadion appellat. Hæc Ruellius. Plin. lib. 22. cap. ult. ad finem, & frugum quidem hæc sunt in usu medico. Ex iisdem fiunt & potus, zythum in Ægypto, cælia & ceria in Hispania, cervisia & plura genera in Gallia, aliisque provinciis. V. ibi Harduin. Gloss. Græcolat. ζῦθον, Fermentum.

Soli DEO Gloria.

